συνεχισντέθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 § 6 ἀ.ν. 1846/1951 πεντηκοντούς παραγραφῆς· ἀδικοπραξία νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων αὐτῶν· ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ., ΑΠ 339 σ. 1522.

17. ***Μυλεργατῶν.*** Βλ. ἀνωτέρω '***Αρτεργατῶν.***

18. ***'Οργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος.*** Δέσμευσις ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 25/1960 λαγητῶν, ΑΠ 528 σ. 6.— 'Ασφάλισις εἰς Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος μέτοχον αὐτοδικαίως καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ραδιοφωνίας Τ.Τ.Τ. τὸ μετὰ 10ετῆ ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίαν μετατασσόμενον εἰς τὸν Ο.Τ.Ε., δικαιουμένων τῶν ἀπὸ τοῦ καταστατικοῦ τούτου προβλεπομένων συντάξεων καὶ ἐπομένως καὶ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Τ.Ε., τοὺς ἀποχωροῦντας ἐκ τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ συνεπείᾳ νόσου ἐπιβολὴ αἰτήσεως καὶ τύπος αὐτῆς κρίσις καὶ βεβαίωσις τῆς ἀνικανότητος ὑφισταμένων ἰατρικῶν ἀκριτηρίων ἐπὶ ἀρχῆς ἡφαλισμένων περὶ ἀποζημιώσεως διὰ ζημίαν ἐκ παραλείψεως ἢ ὀφείλοντος τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως, ΑΠ 445 σ. 246.— Συντάξιμος χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας παλαιῶν πολεμιστῶν· Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., Γν.Σ. σ. 821.

19. ***'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.*** 'Εὰν ὁ ὡς νομικὸς σύμβουλος ὑπαγόμενος εἰς τὸ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. διαγράφῃ ἑκουσίᾳ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4352/1964 καὶ λάβῃ συνέπειαν τεχνάνη ἀπόλυσιν, Γν.Σ. σ. 1316.

20. ***Σιδηροδρομικῶν.*** 'Εφαρμογὴ Ἐμπορικοῦ Κώδικος ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· διαδικασία προσλήψεως καὶ προαγωγῶν· ὑπαγωγὴ ὑπαλλήλων Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου εἰς διατάξεις Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· ἀποδοχῆς, σπουδαρχία καὶ σπουδάσεις τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου· ὑπαγωγὴ διὰ τῆς διαδικασίας προσλήψεως καὶ προαγωγῶν καὶ διὰ τὰ ὄργανα τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ διὰ τὰς ὑπουργικὰς διατάξεις (προϊόντι προσλήψεως κλπ.) τῶν ἑκάστοτε διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Σ.Ε.Κ., ΣΚ 2674 σ. 689.— 'Εργατικὸν ἀτύχημα· μαθητοῦ Σιδηροδρομικῆς Σχολῆς· ἔννοια· ἔχουσα ἰδρύσει Ταμεῖον Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ της καὶ ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ν. 551/1915· συνταξιοδότησις δυνάμει τοῦ ν.δ. 3323/1955 καὶ θεσμοῦ ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 νόμου 551/1915, Ε 3756 σ. 1266.

21. ***Τραπεζῶν.*** Ταμεῖον Ὑγείας Ὑπαλλήλων 'Αγροτικῆς Τραπέζης 'Ελλάδος χορηγητὸν· προϋποθέσεις ἀγορᾶς ἀναγκῶν, Γν.Σ. σ. 905.

22. ***Τύπου.*** Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου 'Αθηνῶν· δικαίωμα συντάξεως χήρας καὶ ἀνηλίκων τέκνων ἐν περιπτώσει θανάτου ἡφαλισμένου κατὰ τὸ καταστατικὸν Κλάδου 'Ασφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης· γενικαὶ ἀσφαλιστικαὶ ἀρχαί· ἐπέλευσις ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (θάνατος) καὶ ὑποχρεώσεις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως, ΣΕ 1950 σ. 171.—'Ασφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ 'Αθηναϊκῶν 'Εφημερίδων· δικαιώματα τῶν μετόχων ἢ συνταξιούχων καὶ τῶν ἐκ μεταβιβάσεως δικαιοπαθῶν προσώπων· ἀπολύτως προσωπικὸν καὶ εἰς οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν κατασχεθὲν ἢ ἄλλην ἐκχώρησιν ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν νόμων ἀναγνωρισμένων περιπτώσεων· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ, ΑΠ 312 σ. 1070.

Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια. Βλ. λ. ***Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις*** (παραγρ. 3).

Τεκμήρια. 'Αμάχητον ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 5 ν. 2112/1920 καὶ 3 ν. 4058/1930 ἐπὶ ἀποχῆς ὀφειλομένης εἰς θρησκείας δικαιολογίαν, ΑΠ 288 σ. 854.

Τέκνα. Βλ. λ. ***Υἱοθεσία.***

Τεχνικαὶ ἐργασίαι - τεχνικοί. Βλ. καὶ λ. ***Ἔργα. Οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι - Οἰκοδόμοι.*** Τεχνικὸν προσωπικὸν Ο.Τ.Ε.· μισθὸς διάκρισις· ἔννοια διατάξεων γενικοῦ κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ, ΑΠ 606 σ. 374.—'Αποζημίωσις λόγῳ ἐπαγγελματικῆς ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ δημοσίων ἔργων· ἔννοια ν. 3001/1954· τίνες δικαιοῦνται τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιώσεων· τεχνικοὶ ὑπάλληλοι δημοσίας ἐπιχειρήσεως 'Υπουργῶν, ΑΠ 607 σ. 543.— Προσληφθεὶς ὑπὸ Ο.Α.Π. χημικὸς - μηχανικός· δικαίωμα τεχνικοῦ ἐπιδόματος νόμου 3670/1957, Π 1506 σ. 194.

Τηλεπικοινωνιῶν 'Οργανισμός. Χειριστὴς· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς διατάξεις περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, Γν.Σ. σ. 308.— Μισθὸς τεχνικοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· διάκρισις ἀπὸ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ· χρησιμοποίησις κατὰ γενικὸν κανονισμὸν εἰς θέσεις ἀνωτάτων διευθετῶν ἀσχέτως πρὸς τὴν προέλευσιν αὐτῶν ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν τεχνικῶν ἢ τῆς ὁμάδος τῶν διοικητικῶν ἢ οἰκονομικῶν τακτῶν· ἔννοια διατάξεων τοῦ γενικοῦ κανονισμοῦ, ΑΠ 606 σ. 374.— 'Αγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παρελθεῖσαν ἀποβολὴν μισθωτοῦ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ὁριστικοῦ συμβουλίου πρὸς προαγωγήν· στοιχεῖα αὐτῆς· προαγωγὴ κατὰ κανονισμὸν προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ΑΠ 79 σ. 251. Βλ. καὶ λ. ***Ταμεῖα.***

Τιμαριθμικὴ διαπίστωσις ἡμερομισθίων. Καθορισμὸς ὑπὸ διαιτητικῶν δικαστηρίων ἡμερομισθίων καὶ ἔργων εἰδικῶν ἑπταροῦν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων, ΣΕ 2137 σ. 1246.

Τιμολόγια. Βλ. λ. ***Φορτοεκφορτωταί.***

Τοιχοκολλητοί. Τεκμήρια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., 'Εγκ. σ. 186.

Τόκος. 'Επιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 452 σ. 245.— 'Υποχρέωσις Ι.Κ.Α. πρὸς τοκοδοσίαν ἐναρξίας ἀπὸ ἐπιδόσεως ἀγωγῆς· ποσοστόν, ΑΠ 68 σ. 1152.

Τόπος. 'Εργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν πρὸς τὸν τόπον ἐργασίας, Γαλ. 'Αχυρ. σ. 356, Πιραν. σ. 356.— Χρόνος μετακίνησεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἐπιστροφῆς ἐξ αὐτοῦ· δὲν θεωρεῖται ὡς χρό-

νος έργασίας. ΙΙ 14838 σ. 1331.— Έδρις νομικού προσώπου τύπος συνελεύσεως σωματείων. Γνμδ. νμθ. σ. 782.— Παροχής εργασίας (έδρα) των έκάστοτε προσλαμβανομένων μαθητών επαγγελμάτων δημιλλάγων διά την εφαρμογήν της διατητικής αποφάσεως 4/1960, επεχούσης θέσιν ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας. ΑΠ 233 σ. 1062.— Καταβολής αποζημιώσεως εις απολυομένους μαθητούς. ΝΖ σ. 1230.

Τράπεζαι *1. Γενικά.* Σωματεία υπαλλήλων Τραπεζών αντιπροσωπεύονται ταύτην διά το συνέδριον Ε.Κ.Α.' τρόπος υπολογισμού. Γνμδ.νμθ. σ. 781.— Ώρα εργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Αγωνίμων Εταιρειών κατ' άρθρον 7 § 1 και 2 ά.ν. 547/1937' ανεφάρμοστον τον διατάξεων ταύτων επί Αγωνίμων Εταιρειών, άτινες άσκουσι βιομηχανίαν. ΙΙ 784 σ. 22.— Διάταξις άρθρου 7 § 2 ά.ν. 547/1937, καθ' ην αι ώραι εργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Αγωνίμων Εταιρειών εν γένει δεν δύνανται να ξεπερνούν τας δέκα ώρας κατ' έκάστην' ειδική και εξαιρετική, μη δυναμένη να τύχη αναλόγου εφαρμογής και επί νυκτοφυλάκων βιομηχανικών επιχειρήσεων. ΑΠ 40 σ. 400, ΑΠ 278 σ. 1063, ΑΠ 387 σ. 1387.— Ώρα εργασίας προσωπικού Αγωνίμων Εταιρειών κατ' άρθρον 7 § 3 ά.ν. 547/1937. Βλ. λ. *Ανώνυμος Εταιρεία.*— Έννοια άρθρου 7 ν. 2112/1920 περί μονιμοποιήσεως υπ' εργοδότου μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας' περίπτωσις μεταθέσεως υπαλλήλου Τραπέζης. ΑΠ 382 σ. 981.— Διορισμός δικηγόρου πολιτικού ά.ν. 1836/1951 εις Τράπεζαν' κρίσις δικαστηρίου ότι αι κατά τας διατάξεις του ά.ν. 1836/1951 εις μόνον δικηγόρους δίδονται αναγκαστικώς να τοποθετηθή εις Τράπεζαν μετ' άδειαν του Υπουργού Εργασίας, ορίζουσαν την έναρξιν αυτής προς πρόσληψιν δικηγόρου, και ότι η τοποθέτησις του δικηγόρου ήτο αναιρεθήσετο άκυρος εκ του ότι δεν είχεν εκδοθή απόφασις του Υπουργού Εργασίας, ορίζουσα την Τράπεζαν ως υποχρεωτικήν προς πρόσληψιν δικηγόρου' αιτήσεις της αποφάσεως επί της δευτέρας αιτιολογίας, μη πληττούσης' ισχυρισμός περί παραβάσεως άρθρου 281 Α.Κ.. ΑΠ 622 σ. 684.

2. Αγροτική Έλλάδος Χαρακτήρ. Γν.Σ. 408.—Αρχή ίσης μεταχειρίσεως εις εργασιακάς σχέσεις' προσαύξησις μισθού κατά οργανισμόν Α.Τ.Ε., ΑΠ 55 σ. 667.—Ομοιτική απόλυσις υπαλλήλου Αγροτικής Τραπέζης Ελλάδος ως πειθαρχική ποινή' ορισμοί διατάξεων οργανισμού Τραπέζης' συλλογικά όργανα το Πειθαρχικόν Συμβούλιον αυτής' άνελεγκτος υπό των τακτικών δικαστηρίων η ανωμαστική κρίσις τούτων' έλεγχος μόνον της νομιμότητος της αποφάσεως αυτών, εις τον οποίον περιλαμβάνεται και ο έλεγχος των νομίμων ορίων της διακριτικής εξουσίας αυτών, εν αναφορά προς την εξερχομένην ανωμαστικήν κρίσιν των, ως και εάν αύτη είναι σύμφωνος ή αντίκειται προς τα άρθρον 281 Α.Κ.' περίπτωσις αντιθέσεως εις το άρθρον 281 Α.Κ. άσκούσης απολύσεως ως πειθαρχικής ποινής και υποχρεώσεως καταβολής μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ.. ΙΙ 1083 σ. 676.— Ταμείον Υγείας Υπαλλήλων Α.Τ.Ε.' χαρακτήρ ως σωματείου αλληλοβοηθητικού' Δημόσιος Οργανισμός κατά την έννοιαν του ά.ν. 1611/1950 και νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου' ιδιοκτησία αγορά ακινήτου. Γν.Σ. σ. 905.

3. Ελλάδος. Παροχή επιδόματος εθδομάδων υπηρεσίας κατά οργανισμόν Τραπέζης Ελλάδος' έννοια άρθρων 371, 201 και 207 Α.Κ.' πότε υπάρχει αοριστία παροχής κατ' άρθρον 371 Α.Κ.' αναθεωρητική αίρεσις κατά την έννοιαν του άρθρου 201 Α.Κ.' θεώρησις κατ' άρθρον 207 Α.Κ. ως πληροθείσης της αίρέσεως και όταν η εξενεχθείσα κρίσις, ελεγκτέα δι' υπό του Δικαστηρίου, είναι καταφώρως άδικος. ΑΠ 550 σ. 81, ΑΠ 161 σ. 661, ΑΠ 300 σ. 882, ΑΠ 275 σ. 1058, ΑΠ 172 σ. 1468, ΑΠ 177 σ. 1460.— Ισχύς ως νόμου του καταστατικού της Τραπέζης Ελλάδος και όχι και των κανονισμών του προσωπικού αυτής, έχόντων ισχύν συμβάσεων δια της απονοχής αυτών υπό των υπαλλήλων' ορισμοί άρθρων 371 Α.Κ.' εφαρμογή επί προσωπικού επιδόματος εθδομάδων υπηρεσίας των άρθρων 201 και 207 Α.Κ., ΑΠ 300 σ. 882.— Δικαίωμα προσαυξήσεως μισθού υπαλλήλων Τραπέζης της Ελλάδος μετά διετή εθδομάδων υπηρεσίαν κατ' άρθρον 16 του ισχύοντος συμβάσεως εργασίας οργανισμού εσωτερικής υπηρεσίας και κανονισμού βαθμολογικής και μισθολογικής τάξεως των υπαλλήλων της Τραπέζης' φύλλα ποιότητος υπαλλήλων' αναφορά αυτών εις την περίπτωσιν άρθρου 371 Α.Κ.' εφαρμογή άρθρων 207 § 1 Α.Κ.' κρίσις περί του επιδόματος της υπηρεσίας. ΑΠ 253 σ. 1058.

Τραυματισμός. Αποζημίωσις επί βλάβης σώματος ή υγείας προσώπου' ειθεία αγωγή Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 10 § 5 ν. 4384/1960' δεδικασμένον εκ ποινικής αποφάσεως' ισχυρισμός ότι ο παθών και προ του ατυχήματος ήτο άνίκανος μείωσις αποζημιώσεως λόγω συνυπαιτιότητος παθόντος' ανέλεγκτος κρίσις δικαστηρίου. ΑΠ 10 σ. 286.

Τριτανακοπή. Κατ' άρθρον 238 Πολ. Δικονομίας υποκείμενα εις ταύτην αποφάσεις' τοιαύτα και περί αναγνωρίσεως σωματείου λόγω τριτανακοπής' απόδειξις. ΙΙ 182 σ. 932.

Τροποποιήσις. Βλ. λ. *Συλλογικαί διαφοραί εργασίας.*

Τροφή. Βλ. λ. *Παροχαί εις είδος.* Έξοδα θελτιωμένης τροφής υπάγονται εις τα έξοδα νοσηλείας επί εργατικού ατυχήματος. ΙΙ 23 σ. 488.

Τροχιόδρομοι. Βλ. λ. *Σιδηρόδρομοι.*

Τσιμέντων βιομηχανίαι. Παροχή επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις εργάτας βιομηχανιών τσιμέντων δια της ό.ά. 48993/1951' δικαιούχα αυτού πρόσωπα' αναφορά αυτής εις πάντα εργαζόμενον υπό τας ίδιας ανθυγιεινάς συνθήκας εντός του εργοστασίου τσιμέντων εις εργασίαν έχουσαν σχέσιν με το εργοστάσιον και όχι μόνον εις τους μισθωτούς τους τελούντας εις εργασιακήν σχέσιν μετά του άσκούντος την επιχείρησιν παραγωγής τσιμέντων. ΑΠ 498 σ. 54.— Επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εις

ἐργοληπτῶν τῆς διωρυγικῆς ἐπιμέτρου» ἀπορρίπτεται κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18993/1951, ἀνεξαρτήτως ἂν αὐτοὶ ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ΑΠ 289 σ. 172.

Τυπογράφοι. Βλ. καὶ λ. *Τύπος*. Παροχὴ εἰς ταχυγράφους κλπ. ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινήν ἐργασίαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1965 διαιτητικὴν ἀπόφασιν· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συμψηφισμοῦ αὐτοῦ πρὸς καταβαλλόμενον ὑπ' αὐτοῦ πρὸς κατοχύρωσιν τοῦ ποσοῦ ἐφαρμοστέου καὶ τοῦ μισθοῦ τῆς περιπτώσεως ταύτης πρὸς ὃ ἦσαν τοῦ ἐπιδόματος, ΑΠ 1026 σ. 732.— Λίτης ἀσυρμάτου κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 66782/4884/1965 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1965 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ἐπιμέτρου «μονοτονίου χάριτος» ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐν μέρει τῆς Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν, μὴ προσκομισθείσης ἀπόφασεως τοῦ κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς διοικοῦντος ὀργάνου ἐξουσιοδοτούσης τὸ ὑπὲρ αὐτῆς ἐκκαλοῦν πρόσωπον πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως κρίσει Μονομελοῦς Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου περὶ τοῦ ἀντικειμένου τοῦ μισθίου, ΣΕ 2398 σ. 1464.

Τύπος. Ρύθμισις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν Τύπου καὶ ὑπαγομένων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ τιθεμένου ὑπ' ἀριθ. 1108/1940, μὴ ἀντιτιθεμένου εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος· ἀκυρωτὴς ἄνευ τῆς καταγγελίας, λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου ταύτου ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955, μὴ ἀντιτιθεμένου πρὸς τὸν νόμον τοῦτον ἔνεκα ταύτου ἀποδοχῶν ἀπολυομένου δι' ἀποζημίωσιν καταβολὴ ἐπὶ τοῦ ἀποζημιωτέου ἐξ ὑπάρχου καὶ ὀφειλομένης ἀμοιβαδὸν τοῦ ἐργοδότου περὶ ταῦ ἀνεχέσως χρόνῳ τούτῳ· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄκυρωσθεῖσαν ἀπεργασίαν ἐκδηλοῦσα ἐν αὐτῇ πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ κατοχύρωσιν δικαιώματος, ΑΠ 5851 σ. 411.— Νόμιμο σκοπὸς ἐξωτερικοῦ κεντρικοῦ Πληροφορικῆς ἐφημερίδος ἐφημερίδος ἐφημερίδος

μοσίων δικαίων καθορισμός μετά τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου διὰ τοῦ ἀπὸ 23/11.12 1950 π.δ. ἐν λειτουργείᾳ τῶν τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων καταργησις ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὅσαι ἀφορῶ τὰς περιπτώσεις τῆς διὰ πειθαρχικοὺς λόγους ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 372/1937 καὶ ἄρθρων 2 § 1 τοῦ ν.δ. 30/30 Ἀπριλίου 1946, δ' ὧν καθιερωθεῖσα πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπολύσεως πράξεως ταύτης ἡ ἔλεγχος καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς πράξεως ταύτης παρὰ τοῦ ἐποπτεύοντος τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου Ὑπουργοῦ, ΣΕ 752 σ. 608.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἰσχύος τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ΣΕ 2671 σ. 689.

Ὑπάλληλοι δημόσιοι. Ὡρα ἐργασίας τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου παροχῇ ἐργασίας εἰς Ὀργανισμὸν Διαχειρίσεως Συναλλαγματικοῦ Ἐλέγχου· ἐφαρμογὴ διατάξεων ἄρθρου 50 Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐχώρει ἐφαρμογὴ αἱ διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἰσχύουσαι διατάξεις, ΠΙ 18394 σ. 81.— Ἀποζημίωσις λόγῳ διαφόρου ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ Δημοσίων Ἔργων· ἔννοια ν. 3061/1954· δικαίωμα τῶν ἐξ αὐτῶν ἀποζημιώσεων τῶν ἐπὶ σχέσει σχέσεως δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν τεχνικῶν μεταλλήλων ὑπαλλήλων τῆς κατηγορίας ἀδικῶν θέσεων, μὴ ἀποκλειομένης τῆς ἐνδόσεως νέων ὑπογραφῶν ἀπορρίπτων, οὐδὲ ἐπιτοπαπίνης τῆς διὰ τῶν τελευταίων τοιούτων ἐξαιρέσεως· ἀναγκαία ὕπαρξις ἢ δημοσίευσις τῶν ἀπαιτουμένων τῶν ὑπογρῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναγόμενος ἄλλως ὡς στερουμένων νομίμου ἐπιπάσεως, ΑΠ 607 σ. 542.— Πειθαρχικαὶ ποιναὶ κατὰ τὸν Ὑπαλληλικὸν Κώδικα· ἐπιφορὰ μισθοῦ Δημοσίου εἰς αὐτὰς κατὰ τὴν μετ' αὐτοῦ οἰκείωσιν· κλῆσις εἰς ἀπολογίαν, ἄλλως ἀκυρότης πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως, ΠΙ 7708 σ. 547.— Παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ Δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς ἰδιώτην ἀπαγορευομένης κατ' ἄρθρον 31 § 1 Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος τῆς ὑπὸ τῶν Δημοσίων ὑπαλλήλων ἀσκήσεως ἰδιοτικοῦ ἔργου ἢ ἐργασίας ἐξ' ἀμοιβῆς, ἐπιτρεπομένης κατ' ἐξαίρεσιν μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ ἀπορρίπτης ἄλλως ἀκυρότητος ἐργασίας· ἀξιώσεις ἀποδοχῶν ὑφελείας βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων· παροχὴ ἐργασίας εἰς Τεχνικὴν Σχολὴν ὑπὸ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητοῦ φιλολογίας· ἀποζημίωσις βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 διατηρησίας ἀποφάσεως· νομικὸς ἢ ἀναθρομικὴ ἰσχὺς αὐτῆς, ΠΙ 18643 σ. 1449.— Κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων· διὰ τίνας ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου κλπ. ἔχουν καταργηθῆ· ἀναφορὰ τῆς καταργήσεως εἰς τοὺς διὰ σχέσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μισθωτούς, τοὺς μὴ ὄντας μετόχους τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου καὶ ὄχι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοὺς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 186 σ. 798.—Ἀπεργία ὑπαλλήλων Δημοσίων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ μισθὸς αὐτῶν· ἂν ἦτο νόμιμος ἢ διαταγὴ πληρωμῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ὁ ὑπάλληλος ἀπέσχε τῶν καθηκόντων του λόγῳ συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν καὶ ἂν, εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν τοῦ προσωπικοῦ κλάδου τινὸς τῆς διοικήσεως εἶναι τὶ τὸ παράδειγμα, δύνηται νομίμως ὁ τιμητικὸς ὑπάλληλος νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐξόφλησιν τῆς μισθοδοτικῆς καταστάσεως, δι' ἧς ἐντέλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπεργίας ὑπαλλήλων, συμμετεχόντων εἰς ταύτην, ἐφ' ὅσον ἡ μισθοδοτικὴ κατάστασις δὲν συνοδεύεται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 67 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος προβλεπομένης πράξεως περικοπῆς τῶν ἀποδοχῶν, Γν.Σ. σ. 1151.—Ἀμισθοὶ δημόσιοι ὑπάλληλοι συναλλαγόμενοι, ΠΙ 13 σ. 207.—Ἀπόλυσις ὑπαλλήλων Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ ν.δ. 1552/1964· δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας των, τῆς ἀποζημιώσεως ἐπιπτελούσης μὲ τὴν προϋπόθεσιν ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου, ΠΙ 254 σ. 422.— Λῆξις θητείας, ἐὰν καὶ ἀπαιδίαστος συμβάσεως γενικῶν διευθυντῶν κλπ. κατ' ἐφαρμογὴν 8 ν.δ. 1552/1964, μὴ προσκρούσαν εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐν τῷ σκοπῷ αὐτοῦ αὐτοδικαίως λύσις τῶν συμβάσεων, ΠΙ 16195 σ. 1274.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων γενικῶν διευθυντῶν κατὰ ν.δ. 1552/1964· αὐτοδίκαιος ἀνάλυσις τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὑφισταμένων τοιούτων, καταργουμένων αὐτῶν τῶν συμβάσεων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν μὴ ἐπαναδιορισθέντων κατὰ τὴν γενομένην νομοθεσίαν· ἕλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ συμβάσει ἀορίστου χρόνου, ΠΙ 17134 σ. 1276.— Μισθωτοὶ Δημοσίου, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου· σχετικὰ θέματα. Βλ. λ. *Δημόσιον* — Λῆξις ἀπὸ τὴν εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου νομικὸν πρόσωπα ἰδρύματα ὑπηρεσιῶν νοσοκόμων τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, μεταφερόμενων, ὡς ἐκ τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, τὰ ὁποῖα ἐλάμβανον οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι· προσαυξήσεις ἀναβάθμων δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, ΑΠ 43 σ. 104.

Ὑπάλληλοι δημοτικοί. Βλ. λ. *Δῆμοι - Κοινότητες.*

Ὑπάλληλοι ἰδιωτικοί. Βλ. καὶ λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσεις, Διευθυντικοί* καὶ τὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ἔννοια

ιδιωτικού υπαλλήλου κατά ν. 2655/1953 στοιχεῖο, ΑΠ 39 σ. 719, ΑΠ 160 σ. 812, Π 3917 σ. 936, ΑΠ 395 σ. 1252.— Διάρκεια ιδιωτικού υπαλλήλου ἀπὸ ἐργάτου παρατηρήσεις ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, ΝΖ σ. 1435.— Ἱεράρχησις ὑπαλλήλων χειρωνακτῆς λειτουργίας μηχανήματος καλάνδρας καὶ ἄλλαι ἐργασίαι παροχὴ αὐτῶν ἐργασίας κατὰ χρόνον χαρακτῆρα μὴ πωματισθῆς καὶ χαρακτηρισμὸς τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ὁμοίως ὡς ὑπαλλήλου μὴ ἀναφαίνοντος τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἐφεδρικῶν διατυπώσεως ἀπολύσεως, ΑΠ 59 σ. 719.— Χαρακτηρισμὸς μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, κατὰ λόγον τῆς πραγματικῆς παρεχομένης παρ' αὐτοῦ ἐργασίας, πλὴν τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας προσδοθῇ ἐπὶ τοῦ νόμου ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν, Π 3917 σ. 936.— Θεώρησις ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀντὶς προσῆκον κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολουμένου ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος χωρὶς νὰ ἢ ἐν γένει ἐπιχείρησις ἢ ὁμοσπονδία ἐργασίας καὶ παρέχοντες ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴν ἀποχεῖα διαγραφὴν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ ἐργάτου, ΑΠ 395 σ. 1252. — Ἔννοια μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 1 ν.δ. 765/1942 ἡμερῶν μόνιμον, τὸ ὁποῖον παρέχει εἰς ἕτερον ἡμερῶν ἢ νυκτῶν πρόσωπον ὡρισμένης ἐδέσεως ἐξαρτημένην ἐργασίαν ἕνεκα σωματικῆς ἐπιτηδειότητος ἐργασίας, ΑΠ 264 σ. 793.—Ἰδιότης χειριστοῦ ἠλεκτροσυγκολλητοῦ ἡμιαυτομάτου μηχανήματος ὡς ἐργάτου καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου· ἄδικως κατ' ἀν. 539/1945, Π 81 σ. 413.—Ἀρχιεργάτρια ἢ νοσηλεύτρια ἀναλυτικῶν ἐργαστηρίων ὄχι ἰδιωτικὴ ὑπάλληλος, ΑΠ 160 σ. 812.— Ἐργασία μονιμότητος χαρακτηριζομένη ὡς ἐργάτου, Π 3917 σ. 936.—Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης ἠλεκτροσυγκολλητοῦ κατὰ τὸ ν.δ. 3763/1957, Π 8120 σ. 1138.— Μισθοτηρίου ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 1548.— Προϋπηρεσία ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου συνυπολογισμὸς δι' ἄδειαν κατ' ἀν. 539/1945, Π 8120 σ. 1138.

Ὑπεγγύων Προσόδων Ἑταιρεία. Τεκμήρια ἰμπιλοθησίας δι' εἰσφορὰς Τ.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 187.

Ὑπερημερία. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* ἐ παράγρ. 7, σ. 1, *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* ἐ παράγρ. ΙΙ Ε' 1, *Κατάσχεσις ἀποδοχῶν* ἐ παράγρ. 3 ι, Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ κατ' ὡρισμένας ἡμέρας εἰς περίοδον καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου, Ἔγγρ. σ. 121.— Ἕλλειψις δικαιώματος ἀδείας εἰς τὴν περίπτωσιν, κατ' ἣν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, Π 20758 σ. 1236, — Ἀκυρωτέων ἐκ πραγματικῆς τελεσιδίκου ἀποφάσεως περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρᾳ ἀγωγῇ τοῦ ἐξακολουθήσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, Π 24611 σ. 241.—Ἀπόδοσις ὑπὸ ἐργοδότου ἐπιδόματος ἀνεργίας κατ' ἄρθρον 31 ν.δ. 2698/1953 ἐπὶ καταβολῇ τμήματος ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, Ἔγκ. σ. 537.— Πτῶσις ὑπερημερίας πιστωτοῦ κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ.· ὑπερημερία ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.· δήλωσις αὐτοῦ περὶ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ προσφορὰ ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας ὑποχρεώσεών του· ἄσκησις δικαιώματος ἐπιφυλάξεως κατ' ἄρθρον 325 Α.Κ.· τρόπος καὶ χρόνος ἀσκήσεως· καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, Π 13020 σ. 1135.— Πάνσπορος καὶ θλιπτικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου· συνέπειαι ἐκ τῶν διατάξεων ἄρθρων 7 ν. 2112/1920 καὶ 200, 281, 288 καὶ 648 Α.Κ.· ὑπερημερία ἐργοδότου ἐπιχειρήσεως καταβολῆς μισθοῦ μέχρι αὐτῆς, Π 16194 σ. 1187.— Ἀπώχωσις καὶ ἐπιφορὰ αὐτῆς ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα μισθοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ, μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως· προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, Π 15 σ. 874.

Ὑπερωρίαι. Ἀξιώσεις μισθωτῶν ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ΝΖ σ. 521.— Σύμβασις περὶ παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· ἀξιώσεις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ προερχόμενον τῆς ἀξιώσεως, Π 21242 σ. 27, Π 1190 σ. 293, Ἐλλογ. σ. 332, ΝΖ σ. 521, Π 1648 σ. 605, ΑΠ 251 σ. 804, ΑΠ 262 σ. 796, ΑΠ 334 σ. 1124, Π 3658 σ. 1520, ΑΠ 544 σ. 1515.—...τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτερον μισθωτόν, διαθέτοντα τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ ἱκανότητας δι' ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἐργασίας, Π 21242 σ. 27, Π 1190 σ. 293.— Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας, κατόπιν ἄκυρου συμβάσεως λόγῳ ὑπερβάσεως τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ἀπεκόμισεν ὁ ἐργοδότης εἰς τί συνίσταται ἡ ὠφέλεια ὁ μισθός, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις, ΑΠ 251 σ. 805.— Θεώρησις καταστάσεων ὡρῶν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας δὲν συνιστᾷ τὴν νόμιμον ἄδειαν ὑπερβάσεως τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας, Π 682 σ. 869.—Ὑπερωριακὴ ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς ἐργασία καὶ ἀποζημίωσις· ἀνίσχυρα ἄδεια Χωροφυλακῆς, μὴ ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῆς συνδρομῆς ὅρων διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ νομίμου δικαστοῦ ἐργασίας, ἀπὸ τῶν ὁποίων ἐπιόρκιος καὶ λύσεως τῆς ἐργασίας, Π 781 σ. 99.— Τίνες οἱ παράγοντες ὑπερωρίας, διὰ τὰς ἀπὸ ὁποίας ἀπολύσεως αἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 1020/1959 ἀποζημιώσεις, Π 18136 σ. 1290.—Ὅσοι, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ὑπερωριακῆς ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας κατ' ἐκάστην δὲν θεωροῦνται ὡς ὑπερωρίαι παροχὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀποζημίωσις χρόνος μεταβάσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον ἐργασίας καὶ ἐπιστροφῆς ἐξ αὐτοῦ, Π 14853 σ. 1334.— Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐργοδότην μετὰ τὴν παροχὴν ἡμερησίας ἐργασίας ἐπὶ ὀκτάωρον

εἰς προηγούμενον ἐργοδότην ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις μόνον ἀποδοχῶν ὑφελείας ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ ἕλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 παρεχομένης καὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ΑΠ 21165 σ. 1451.— Περίπτωσις ὑπαλλήλου λογιστηρίου βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ὑπαγομένης εἰς τὸν κλάδον Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ὥρα ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 21242 σ. 27.—Ἀπασχόλησις λογιστοῦ εἰς λογιστήριον Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μὴ συνδεομένη ἀμέσως μετὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς παραγωγῆς, οὐδὲ τελοῦντος ἐν ἀλληλεξαρτήσει μετ' αὐτοῦ ὑγιῶν ὁρίων ἐργασίας τὰ ἐπιτρέποντα κατ' ἄρθρον 7 § 3 α.ν. 547/1937· παράνομος ἡ ἐπὶ τούτῳ παροχὴ ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς καὶ ἀποζημίωσις, ΑΠ 9362 σ. 1203.—Ἀστικὴ κύρωσις κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἐπὶ παρανόμῳ ὑπερωριῶν καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 εἰδικῆς ὑπὸ τοῦ μισθοῦ ἀποζημιώσεως ἐπὶ παρανόμῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ σκοπὸς τῆς διατάξεως· ἀκυρότης συμφωνίας περὶ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ συνέπεια· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ ἀποζημίωσις ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 1648 σ. 606, Εἰσαγ. σ. 605.— Λοιπὰ κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων ἐπὶ πλέον τῶν δ' ὡρῶν ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ὄρκων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων των καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτοὺς ὡρομισθίου, ΑΠ 251 σ. 805, ΑΠ 262 σ. 806, ΑΠ 290 σ. 1061, ΑΠ 544 σ. 1515.—... Ἔννοια καταβαλλομένου μισθοῦ τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, εἰς τὰς ὁποίας περιλαμβάνεται καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ΑΠ 262 σ. 806, ΑΠ 544 σ. 1515.— Σύμβασις περὶ ἐπαμοιβῆς πρὸς ἐργασίαν μὴ ὑπαγομένην ταύτῃ εἰς τὰς διατάξεις ἐθνικῶν νόμων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ προσωρινῶν διὰ νυκτερινὴν, ὑπερωριακὴν ἢ ἄλλην ἐργασίαν, ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 437 σ. 1146.— Ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐξ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ὡς καὶ κομιστὴς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 ν.δ. 4020/1959, καθοριζομένης βάσει τοῦ μισθοῦ, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ἐκπαθητήν, ὃν θὰ προσελάμβανεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ΑΠ 784 σ. 29.— Ὅσαι ἐργασίαι των εἰς αὐτοὺνησιν Ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐπιτηδευμάτων ἀπασχολουμένων ὑδηγῶν· ἀξίωσις ἐκ παροχῆς παρανόμου ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 901 καὶ 908 Α.Κ. καὶ 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, ΑΠ 1190 σ. 235.— Καθορισμὸς ἀποζημιώσεων προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν λειτουργείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίστατο δικὴ ἐργάσιμα ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς κατὰ τὸ ν.δ. 381/1955· Ἐκδοσις τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ν. 3221/1955· Θεώρησις τῶν ὑπερωριῶν τούτων ὡς νομίμων, ἀριθμουμένων τῶν μισθωτῶν διὰ προσθέτου ὡρομισθίου κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ΑΠ 3692 σ. 1204.— Ὑπερωριακὴ ἐργασία ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου· δικαίωμα, πέραν τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεως, καὶ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ΑΠ 422 σ. 1020.— Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 ν. 4020/1959· ἀναφορὰ ταύτης εἰς ὑπερβάσεις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων ὡρῶν ἐργασίας, ΑΠ 81 σ. 419.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἀνωτάτου ὑπαλλήλου, ἐκτελοῦντος ἰδιωτικὴν καὶ ἐμπιστευτικὴν ἐργασίαν, μὴ ὑπαγομένου εἰς περιορισμοὺς χρονικῶν ὡρῶν ἐργασίας, ΑΠ 34 σ. 678.—Ὑπερωρίαι δοκίμων τεχνιτῶν Ο.Α.Π., ΑΠ 645 σ. 685.— Ἀπασχόλησις ἐργατείας μαγειρείου πέραν τοῦ νομίμου ὡρωρίου· ἐπιδίκασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου χρηματικοῦ ποσοῦ, κατὸ τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως ὅτι τὸ δικαστήριον διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει τὸν ἀριθμὸν ἡμερησίας ἀπασχολήσεως ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον, ἡμερησίας ἀπασχολήσεως, ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ΑΠ 363 σ. 425.— Ἔκθεσις ἐν τῇ ἀγωγῇ ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου σωματείου, νομίμως ἐκπροσωπουμένου, καὶ ὅτι εἰργάσθη ὑπερωριακῶς, ἐξοπλονομούμενος καὶ τῆς δυνατότητος ὅτι ἐδόθη εἰς τὸν ἐνάγοντα παρὰ τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον ἡμερῶν προσόδων ἢ ἐντολὴ τῆς ἀπασχολήσεως του, μὴ ὄντος ἀναγκαίου ὅπως κατονομασθῶσι ταῦτα, ΑΠ 390 σ. 1338.—Ἰσχυρὰ ἡ παραίτησις μισθωτοῦ ἄνευ ἀξιώσεως ἐκ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν διὰ τὸν πρὸ τοῦ ν.δ. 4020/1959 χρόνον, εἴτε πρὸ, εἴτε μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τούτου ἐγένετο ἡ παραίτησις, ΑΠ 21242 σ. 27.—Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐξ ὑπερωριῶν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, ΝΖ σ. 888.—Παροχὴ ἐργασίας πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020/1959 μὲ τὴν εἰδικὴν συμφωνίαν νὰ παρέχῃ ὁ μισθωτὸς τιμὴν ὑμισθόμενος διὰ μεγαλυτέρου τοῦ ὁριζομένου ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μισθοῦ· ἄκυρος ἡ τοιαύτη συμφωνία μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959 (ἄρθρον 8), ΑΠ 2 σ. 342.— Ἀκυρότης μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959 συμβάσεως περὶ καλύψεως ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας διὰ μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ· ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ ἀπαιτήσεων ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959· γενικὴ ἐξοπλιστικὴ ὑπόδειξις, ΑΠ 16126 σ. 1200.— Ὅσαι ἐργασίαι προσωπικοῦ λειτουργείων αὐτοκινήτων ὑμιχρόνιες εἰς

καταδολήν ἀπολημψόμενος δι' ὑπερωρίας ἰσχυρισμός περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μαθητοῦ καὶ παραιτήσεως ἀπὸ ὀξυσέως. ΑΠ 72 σ. 179.— Ἐνστασις σημειωμάτων ἀπαιτήσεως ἐξ ἀγρεωστήτων καταβολῆς ἀποδοχῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἀνωτέρων τῶν νομίων πρὸς ἀπαίτησιν ἐξ ὑπερωριῶν ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου, ὅτι δὴν οὐδεμία ὁ ἀδικολόγητος ἀπαιτισμὸς ἐκ παρανόμου ἢ περιφρονήσεως ἐνστάσεως κατ' ἄρθρον 369 Α.Κ., ΙΙ 34 σ. 678.— Συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεων ἐξ ὑπερωριῶν πρὸς ἀντιπαίτησιν ἐργοδότου, ΝΖ σ. 888.— Προσαύξησις 75% ἄρθρου 4 ν.δ. 1020/1958 προσωπικῆ κατάταξις, ΙΙ 5 σ. 1112, Παρατ. σ. 1114.— Ἀποζημίωσις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ δημοσίων ἔργων Ἑνώσεως ν. 3001/1954· τίνες δικαιοῦνται τῶν ἐξ αὐτῶν ἀπολημψόμενοι τεχνικοὶ ὑπάλληλοι δημοσίας ὑπηρεσίας Τ. Ἀνοργῶν, ΑΠ 601 σ. 549.— Ἐργασία διδασκαλίας εἰς Ἐμπορικὴν καὶ Βιοτεχνικὴν Σχολήν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὴν διὰ τοῦ ἀ.ν. 2645/1940 καὶ ν.δ. 3855/1958 ρύθμισιν περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων· παροχὴ ἐργασίας ἐπὶ τὴν συμπεφωνημένην διάρκειαν αὐτῆς συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ. ἔναντι ἄρθρου 669 Α.Κ.· παραγραφὴ ἑξαμήνου, Π 867 σ. 1102.— Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἐκ τῆ συμπλήρωσι τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀναλλήλων Ὀργανισμοῦ Τδρύσεως Θεσσαλονίκης, νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· ἀναπολογισμὸς διὰ τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν πέραν τῶν κανονισμένων ὡρῶν, Ε.Θ. 865 σ. 1126.— Ἂν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 1020/1959 συντελέσθησε εἰς τὸ ἀπολυομένου οἱ παρανόμως ἐπιφορίαι, Σημ. σ. 520.

Ὑπηρεσίαι Δημόσιαι. Βλ. λ. *Δημόσιον, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις - Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.* Ἀρχὴ κατ' ἀπουσίαν Προέδρου Κυβερνήσεως λόγῳ τῶν γάμων τῶν Παιδίων· δικαιοδοσία συζητήσεως ἐναντίωσις δι' ἄλλην ἕκπτωτον δικάσιμον, ΑΠ 515 σ. 125.

Ὑπηρέται Νομοθετικὴ ρύθμισις ἐμμίσθων ὑπαλλήλων ἰδιωτικῶν δικαίου μισθῷ κατὰ συμφωνίαν· ὅρια ἡλικίας· προϋπηρεσία· ὁδικὰ ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπολύσει ἀδίκως· ἱστορικὴ ἀναδρομὴ Ἑλληνικοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας Ἑλλήνων ὑπαλλήλων προσηκόντως ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς· καταγγελία συμβάσεως αὐτῶν ἀορίστου, ΝΖ σ. 179.— Ἀναβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀκαιρῶν ἐμμίσθων βοηθῶν, Ἔγκ. σ. 948.—Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις μισθωτῶν· διατάξεις ν.δ. 748/1970· ἀκαιρικοὶ μισθωτοί, Σημ. σ. 1368, ΝΖ σ. 1526.— Ἀνεφάρμοστον ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείας μισθωτῶν καὶ ὑπομονῆ ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ. ἐπὶ ἀκαιρικῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι οἰκοθεν ὑπηρετικὸν ἢ ἄλλο προσωπικόν, ΙΙ 7506 σ. 21.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ οἰκοθεν προσωπικοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 666 - 667 Α.Κ. ὡς συμπληρωματικῶν· Ἑλλείψις ἢ μὴ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1964 διαιτησίαν ἀπόφασιν μὴ ἐπαγωγὴ τοῦ οἰκοθεν προσωπικοῦ εἰς νόμον περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, οὐδὲ ἄλλην τινὰ καθιερώσαν ἐπὶ αὐτοῦ ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν, ΙΙ 892 σ. 484.— Διάταξις ἄρθρου 1 § 2 ἀ.ν. 539/1945 περὶ δυνατότητος ἐπεκτάσεως διὰ διαταγμάτων τῶν διατάξεων τούτου καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοθεν ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ· τοιοῦτα διατάγματα δὲν ἐξεδόθησαν εἰσέτι, ΙΙ 7506 σ. 21, ΙΙ 892 σ. 484.— Μὴ ἐπαγωγὴ οἰκοθεν προσωπικοῦ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 3239/1955 διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ, ΙΙ 892 σ. 484, ΝΖ σ. 179.—Ἐφαρμογὴ διαιτητικῆς ἀποφάσεως 28/1963 προσωπικοῦ Γραφείων· μὴ ἐπαγωγὴ τῶν εἰς εἰσπράκτορας ἢ ἀποθηκαρίους μετατασσομένων ἐργατῶν εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τριμηνιαίου τῆς προθεσμίας μισθώσεως εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ἐπιμητικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ἐπιλήψιμον προσωπικὸν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ΑΠ 522 σ. 1514.

Ὑποβιβασμός. Μισθωτοῦ καὶ ἐξυπηρετικοῦ εἰς βάρος του ἐνέργεια τοῦ ἐργοδότου κλπ.· χωματικὴ ἰσοπαλοσύνης, ΙΙ 2913 σ. 26.— Ἐξαγχασμὸς μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας κατωτέρας θέσεως· ἀποζημίωσις ἐκ τῶν ἄρθρων 57, 59, 914, 932 Α.Κ. καὶ χωματικὴ ἰσοπαλοσύνης, ΙΙ 22812 σ. 117.

Ὑποδηματοποιοί. Βλ. λ. *Ἀρβυλεργάται.*

Ὑποκαταστήματα. Ὑποθέτησις πολεμιτῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ὑποκαταστήματα, ΣΕ 2736 σ. 286, ΣΕ 1221 σ. 915.— Ὑπαγωγὴ ἐμπορικοῦ νομικοῦ προσώπου, ἐδρεύοντος μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐχοντος ὅμως ὑποκαταστήματα ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ διαφορὰς προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποκαταστήματος, αὐτινος ἡ ὑποψὶς σπανιαὶ εἶδεν ἐμπορικὴν κατοικίαν· ὑπαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικεῖον τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐδρεύει τὸ ὑποκατάστημα ἢ πορεχθῇ ἢ ὅδι νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 17125 σ. 1339.

Ὑπουργεῖα - Ὑπουργοί - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. καὶ λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως, Δημόσιον, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις, Ταμεῖα, Ὑπάλληλοι δημόσιοι* κλπ. Διακριτικὴ ἐξουσία τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν ἐν τῷ καθορισμῷ τῶν μισθῶν κατὰ ν.δ. 4161/1960 τῶν εἰς τὸ κεντρικὸν συνεργεῖα ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων Χωροφυλακῆς κλπ. ἐργαζομένων, ΑΠ 581 σ. 88.— Ἐξουσία Ὑπουργῶν ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας· ἀπορρητικὴ ἀπόφασις περὶ ἐγκρίσεως ἢ τροποποιήσεως· αἰτιολογία κλπ. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*— Ἔπλυσις ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀσφαλιστικῶν ἀμφισβητήσεων, ΣΕ 547 σ. 529.— Ἐπιτροπαὶ ρυθμίσεως φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας· ἐγκριτικαὶ ἢ τροπολογητικαὶ ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ· ἀναπόφευκτος ἔλεγχος τῶν δικαστηρίων, ΑΠ 627 σ. 157.— Ἐξουσία Ὑπουρ-

γού Εργασίας προς θέσπισιν όρων και προϋποθέσεων, υπό τας οποίας θα λειτουργούσι τα Κεφάλαια Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών, ΣΕ 741 σ. 610.— Κανονιστική αρμοδιότης Υπουργών Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας επί φορτοεκφορτώσεων ημένων εννοια ρυθμιστικών διατάξεων άρθρων 27 ν. 3239/1955, ΣΕ 60 σ. 398.— Αποζημιώσεις τεχνικών υπαλλήλων δημοσίων έργων· δημοσίευσις αποφάσεων Υπουργών, ΑΠ 697 σ. 549.—Σύνθεσις Υπουργικού Συμβουλίου και προϋποθέσεις ισχύος έγκυρος αποφάσεων αυτού, ΣΕ 226 σ. 253.— Αναστάτωσις διακριτικών συμβουλίων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής· τύχη προϋφισταμένων εξουσιοδοτήσεων Υπουργού Εργασίας μετά ν.δ. 4364/1964· καταργηθείσης σιωπηρώς και της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 9 ν. 3070/1952, ΣΕ 759 σ. 608.—Έκδοσις ισχύος νόμων και λοιπών κανονιστικού περιεχομένου πράξεων, ΣΕ 741 σ. 610.— Αρμοδιότης Γενικής Επιθεωρήσεως Υπουργείου Εργασίας, Διοικ. Εφ. σ. 841.—Έξωθησις ατ' υπηρεσίας από το Υπουργείον Εργασίας των υπαλλήλων παρακαλουθήσεως και ελέγχου των Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής, υπαγομένων εις το Υπουργείον Εργασίας, χάσις ενεργείας δημοσίας την υπηρεσιακήν κατάστασιν των υπαλλήλων τούτων (τοποθετήσεως, μεταθέσεως, προαγωγής, πειθαρχικής διώξεως, απολύσεως κλπ.), αποφασιζομένης αποκλειστικώς από το Υπουργείον Εργασίας· πειθαρχική ποινή παρ' δημοσίου υπαλλήλου, ΣΕ 1734 σ. 939.—Άδεια προϋπαντώντος Υπουργού δια παροχήν εργασίας εις δημόσιον υπάλληλον προς ιδιαιτέραν απασχόλησιν, Π 18643 σ. 1449.—

Φ

Φαρμακεία. Νόμιμος μισθός υπαλλήλων ο προβλεπόμενος εμπορική ΣΣ' άρθρ. 3/1959 και 7/1961 αποφάσεων του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών· προσδιορισμός των δι' αυτόν οριζομένων βασικών μισθών κατά λήψιν ΙΣΤ' όψιν και της προγενεστέρας εργασίας παρά τω αυτώ ή έτερω εργοδότη, εφ' όσον όμως πρόκειται περί εργασίας παρασχεθείσης εν φαρμακείω, φαρμακοποιείω κλπ. εμπορική ΣΣ' άρθρ. 2/1961 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών επί του προσωπικού των Γραφείων επί του προσωπικού τω εντελώντας εργασίαν Γραφείου των εμχειρηθέντων, ΑΠ 602 σ. 352.—Ασφάλισις απασχολουμένων εις φαρμακεία και υπαγωγή αυτών εις Δ.Α. Οργανισμού Αντιεργίας, Έγκ. σ. 558.

Φαρμακευτικά έξοδα. Επί εργατικού ατυχήματος, Π 23 σ. 188.

Φιλοδωρήματα. Συναπολογισμός ως μισθού των τακτικώς παρεχομένων υπό των πελατών, Η 32 σ. 237.

Φορολογία. Ασφαλιστικαί εισφοραί εργοδοτών και ασφαλισμένων δεν συνιστώσι φόρον υπό την έννοιαν του άρθρου 59 § 2 του Συντάγματος, όστε να απαιτήται η επιβολή αυτών δια νόμου· νόμος ή επιβολή αυτών δια δ. διαταγμάτων, ΣΕ 2479 σ. 40.—Συνυπολογισμός εις αποζημίωσιν νόμων 2112/1920 του σταθεράς και μονίμως παρεχομένου ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας φόρου μισθωτών υπηρεσιών, ΑΠ 376 σ. 1045.—Αποζημίωσις ν. 2112/1920· άρθρων 40 § 3 ν. 3323/1955, Εισαγ. σ. 1182.

Φορτοεκφορτωταί. Αναζωογόνησις φορτοεκφορτωτικών εργασιών εις χείρας του Κράτους· συγκρότησις Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών· έργον αυτών· συλλογικά όργανα διοικήσεως· έγκριτικαί ή τροποποιητικαί αποφάσεις Υπουργών· ανεπίτρεπτος έλεγχος των τακτικών δικαστηρίων· συνταγματική ή ρύθμισις, μη αντικειμένη εις τας διατάξεις των άρθρων 3, 4, 8, 17, 28 και 87 του Συντάγματος· αγωγή κατ' άρθρον 105 Εισαγ. Ν.Α.Κ. και άρθρα 297 και 298 κατά του Δημοσίου, ΑΠ 627 σ. 457.—Εάν η Επιτροπή Φορτοεκφορτώσεων Ξηράς αποτελή συλλογικόν όργανον δημοσίου δικαίου ή Αρχήν δημοσίου χαρακτήρος, Γν.Σ. σ. 307.— Δεν υποκείνται εις αυτοτελή επί αγορά ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας αρμοδιότητι αι πράξεις των Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων, ως μη επαγόμεναι ιδίας έννόμους συνεπείας· καταρτισις κανονισμών και τιμολογίων παρά των Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων ή Λιμενικών Αρχών κατ' άρθρον 37 § 1 ν. 3239/1955· κανονιστική αρμοδιότης Υπουργών Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας κατά το αυτό άρθρον 37 § 2· έννοια διατάξεως, ΣΕ 60 σ. 398.— Έξωσις Υπουργού Εργασίας προς θέσπισιν όρων και προϋποθέσεων, υπό τας οποίας θα λειτουργούν τα Κεφάλαια Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών, ΣΕ 741 σ. 610.— Ενέργεια φορτοεκφορτωτικών εργασιών ξηράς εις πόλεις, εις τας οποίας ισχύει ο νόμος 3167/1931 απαλλοτριωτικώς παρ' έργοντων εγκαθιδρυμένου δια βιβλιαρίου επαγγελματικής ταυτότητος φορτοεκφορτωτών ξηράς· ανεπιφύλακτον των διατάξεων της περί φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας εις προτάσεις ή εκφορτώσεις εντός του περιβόλου του εργοστασίων των εις αυτά εισαγομένων και εξαγομένων ειδών, εφ' όσον η εργασία αύτη εξετελέσθη αποδεδειγμένος προ της ισχύος του ν. 1254/1949· έννοια της διατάξεως· αναίρεσις αποφάσεως ελλείψει νομίμου βάσεως, ΑΠ 163 σ. 1460.— Κεφάλαια Αποζημιώσεως· δυνατή ή ρύθμισις εκάστοτε δια κανονιστικών αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας και δη κατά τροποποίησιν προγενεστέρων κανονιστικών διατάξεων της αποζημιώσεως των εν τω Κεφαλαίω Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών υπαγομένων ημερολισμένων και συνταξιοδοτουμένων κατά την έξοδον των εκ τοιούτου επαγγέλματος ή της υπηρεσίας μετά γνωμοδότησιν των αρμοδίων οργάνων, μη αντιβαίνοντος τούτου εις οιδεμίαν διάταξιν του Συντάγματος, το οποίον δεν κατοστατεύει τοιούτου περιεχομένου δικαιώματα προς λήψιν μονίμου ασφαλιστικής παροχής, ΣΕ 2367 σ.

1465.—Προσωρινή άδεια εργασίας επικούρων ψυκτοεφαρτιστών λιμένων· είναι τα απαιτούμενα προσόντα διά την εφοδίασιν των επιχειρήσεων ψυκτοεφαρτιστών δι' άδειας εργασίας ή βιβλιαρίου επαγγελματικής ταυτότητος ;, δι' ων αποδεικνύεται η ιδιότης εντιμότητος και νομιμοφροσύνη αυτών, απαιτούνται και επί των περιπτώσεων εφοδιασμού των επιχειρήσεων διά προσωρινής άδειας εργασίας. Γν.Σ. σ. 1466.

Φύλακες. Ώρα εργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Ανωνύμων Εταιρειών κατ' άρθρον 7 § 1 και 2 Δ.ν. 547/1937 ανεφάρμοστον των διατάξεων τούτων επί Ανωνύμων Εταιρειών, αίτινες άσκουν διοικητικήν, Π 784 σ. 29.—Ώρα εργασίας φυλάκων εμπορικής επιχειρήσεως εργασίας και επί των επιχειρήσεων ή εργασιών έκαστης, καταστάσεως ή τροποποιήσεως λιμένων, δεξαμενών, διωρύγων, εγκαταστάσεων, ως και πασών των παραπλησίων εργασιών, ΑΠ 387 σ. 1337.—Εφαρμογή των περί ωρών εργασίας διατάξεων του π.δ. 27.6/4.7.1932 και επί των υπό του Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων προσλαμβανομένων προς φύλαξιν, μη δυναμένης να τύχη ανάλογου εφαρμογής της ειδικής διατάξεως του άρθρου 7 § 2 Δ.ν. 547/1937 περί ωρών εργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Ανωνύμων Εταιρειών και επί νυκτοφυλάκων των δομηγανικών επιχειρήσεων, ΑΠ 40 σ. 100, ΑΠ 218 σ. 1065, ΑΠ 387 σ. 1337.

Φωτοκινησιογράφοι. Τεκμηρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγχ. σ. 186.

Χ

Χαρακτηρισμός νομικός. Έργον του δικαστού, ΑΠ 374 σ. 975, Π 193 σ. 1262.

Χαρτόσημον. Ίσης απαλλαγής απτήσεων και πραγμάτων Δημοσίων και επί Νομαρχιακών Ταμείων, Π 419 σ. 487.— Δημόσιος επί Ι.Κ.Α., ΑΠ 599 σ. 690.—Απαλλαγή Α.Ε.Η. δια παραβόλων εφέσεως και τελών συζητήσεως, Π 12873 σ. 1189.—Αντίκλησις πράξεων προς αναγόμενον κλπ. παροχών του Ι.Κ.Α. προς τούτο υπ' αυτού δαπανώμενος κατ' άρθρον 10 Δ.ν. 1846/1951· δεν εκτείνεται και επί των δίδομένων ή πιστοποιητικών των εκδιδομένων παρ' αυτού δικαστηρίων Αρχής και εξωδίκων των εκδιδομένων παρά των Εκκλησιαστικών Αρχών ή κοινοβουλ κληρικοσήμου υπό του Τ.Α.Κ.Ε., Γν.Σ. σ. 1467.—Βάσις χαρτοσήμου δι' εξώδικην δήλωσιν αποζημιώσεως ν. 2112/1920 δημοσιευθείσης ή διαφορά προ την έκτασιν ή έμπεσίαν της δια του ν. 3615/1928 συμβάσεως μεταξύ του Δημοσίου δια την δίοδον των πλοίων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων και αρμοδιότης του Εφετείου Αθηνών ταυτότη όχι ή αμφισβήτησις περί του τίνα βαρύνει το χαρτόσημον κατα-βολής αποζημιώσεως απολυομένου προσωπικού Εταιρείας Τύπων, διεργομένης διά τούτου της εργοδότιδος κατ' άρθρον 125 Α.Κ., ΑΠ 384 σ. 1183.

Χειριαται. Βλ. λ. *Μηχανήματα*.

Χημικοί. Πρόσληψις υπό Ο.Α.Π. χημικού μηχανικού χαρακτήρ σχέσεως δικαίως τεχνικού επιδόματος νόμου 2670/1937, Π 1506 σ. 494.— Χρησιμοποίησις μαθητού δι' άλλην εργασίαν και μισθός εφαρμογή συλλογικής συμβάσεως εργασίας επιστημόνων χημικών διομηχανίας, ΑΠ 299 σ. 862.

Χορηδιδασκαλίσσα. Τεκμαρτά ημερομίσθια δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγχ. σ. 186.

Χρηματική ικανοποίησις. Βλ. λ. *Ικανοποίησις χρηματική*.

Χωροφυλακή. Προσωπικόν δι' αναγκαστικήν ταμπέτησιν εις θέσεις αναπήρων στρατιωτικών Χωροφυλακής και επαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων όρισμοί ν. 1579/1950 και ν.δ. 4185/1961, ΣΕ 695 σ. 550.—Υπερωριακή εργασία· ανίσχυρον όρων χωροφυλακής, μη βεβαιουμένων της συνδρομής όρων διά την πέραν του νομίμου ώρισμένου εργασίαν, μηδέ των όρων έναρξεως και λήξεως της εργασίας, Π 784 σ. 29. —Ρύθμισις διά του ν.δ. 4101/1960 μισθού των εις τα κεντρικά συντηρεία έμακενής αυτοκινήτων χωροφυλακής κλπ. εργαζομένων· διακριτή εξουσία Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, ΑΠ 581 σ. 83.

Ψ

Ψάλται. Βλ. λ. *Ιεροψάλται*.

Ψητοπωλεία. Ώρα εργασίας προσωπικού χοιρίνης· δ.δ. 63322/1961, ΑΠ 391 σ. 1048.

Ψυχική οδύνη. Βλ. λ. *Ικανοποίησις χρηματική*.

Ω

Ώραι εργασίας. Νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Ανωνύμων Εταιρειών κατ' άρθρον 7 § 1 και 2 Δ.ν. 547/1937 ανεφάρμοστον των διατάξεων τούτων επί Ανωνύμων Εταιρειών, αίτινες άσκουν διομηχανίαν, Π 784 σ. 29.—Διάταξις άρθρου 7 § 2 Δ.ν. 547/1937, καθ' ην αι ώραι εργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Ανωνύμων Εταιρειών εν γένει δεν δύνανται να υπερβώσι τας δέκα ώρας καθ' έκάστην· ειδική και έξαιρετική, μη δυναμένη να τύχη αναλόγου εφαρμογής και επί νυκτοφυλάκων διομηχανικών επιχειρήσεων· ανυφάρμοστον ταύτης και επί προσλαμβανομένων υπό του Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων προς φύλαξιν εφαρμογή επί τούτων των περί ωρών εργασίας διατάξεων του π.δ. 27.6/4.7. 1932, ΑΠ 40 σ. 400, ΑΠ 278 σ. 1063, ΑΠ 387 σ. 1337.— Υπαλλήλων γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών, κατ' άρθρον 7 § 3 του

ά.ν. 547/1957· ἐπιθεώρ., ΙΙ 21242 σ. 27, Π 682 σ. 869, ΑΠ 478 σ. 1386.—Ἐφαρμογή τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 3 ά.ν. 547/1957 μόνον διά τό ἐν τοῖς Γραφείοις τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀπασχολούμενον ἐπαλληλικόν προσωπικόν, οὐχί δέ διά τό ἀπασχολούμενον τοιοῦτον ἐν τοῖς παρά τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν διατηρουμένοις καταστήμασι ὑπό τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932, ΙΙ 682 σ. 869.—Ὑπαγωγή Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσχολουσῶν βιομηχανίας, ὡς πρός τόν χρόνον ἐργασίας τῶν ἐπαλλήλων αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς ὑφ' ἑκάστης ἀσκουμένης βιομηχανίας, εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 ν. 2269/1920, ἄρθρων 2 π.δ. 27.6/4.7.1932, ἄρθρων 1 ό.δ. 14/24.8.1936 καί ἄρθρων 1 ό.δ. 10/29.9.1937, διότι ὡρίζεται ὅτι εἰς τάς ἐπιχειρήσεις ταύτας δέν ἐπιτρέπεται νά ὑπερβαίνωσι τάς 8 καθ' ἑκάστην ἡμέραν καί τάς 48 ἑβδομαδιαίως, ΙΙ 784 σ. 29.—Νόμιμον ὡρολόγιον ἐργασίας ἐπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανικήν ἐπιχείρησιν· ἐκτάσσουσι, ἐάν ἡ ἐπ' αὐτῶν παρεχομένη ἐργασία ἔχη σχέσιν, ἄμεσον ἤ ἔμμεσον, μέ τόν μηχανισμόν τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καί τά ἐξῆς ἐν πλήρει ἐξαρτήσει πρός τόν μηχανισμόν τοῦτον, μή ἔχοντες ἐφαρμογήν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ά.ν. 547/1957, ἀλλά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. 27.6/4.7.1932 περί κωδικοποιήσεως τῶν περί ὠρολογίου ἐργασίας διατάξεων, ΙΙ 682 σ. 869.—Ἐπιτάσσουσι ἐργασίαν τῶν ἐπαλλήλων τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανίαν, ἐάν ἡ ἐργασία ταύτην δέν ἔχῃ σχέσιν, ἄμεσον ἤ ἔμμεσον, μέ τόν μηχανισμόν παραγωγῆς καί δέν τελῇ ἐν πλήρει ἐξαρτήσει πρός αὐτόν, ΙΙ 682 σ. 869.—Ἀπασχόλησις ἐπαλλήλου λογιστηρίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μή ἐχόντος σχέσιν ἄμεσον ἤ ἔμμεσον μέ τόν μηχανισμόν παραγωγῆς τῆς ἐν λόγῳ ἀσκουμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδέ τελοῦντος ἐν πλήρει ἐξαρτήσει πρός τόν μηχανισμόν τοῦτον· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τό ἐπιτάσσον κατ' ἄρθρον 7 § 3 ά.ν. 547/1957 παράνομος ὑπέρ ταῦτα παροχή ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καί ἀποζημίωσις, ΙΙ 21242 σ. 27, Π 9362 σ. 1293.—Ἀνάληψις ὑπό Ἀνωνύμου Ἑταιρείας κατασκευῆς δημοσίας ὁδοῦ θεωρήσεως αὐτῆς ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας, ΙΙ 784 σ. 29.—Καθορισμός ὠραρίου ἐργασίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατ' ἄρθρον 2 τῆς διά τοῦ ν. 2269/1920 καθιδρύσης διεθνοῦς συμβάσεως Οὐασιγκτῶνος· θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καί ἐκείνων μεταφορᾶς προσώπων καί ἐμπορευμάτων· μή ἐφαρμογή ἄρθρου 7 § 3 ά.ν. 547/1957, ΑΠ 478 σ. 1386.—Ὑπερωρία ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐργασίας καί ἀποζημίωσις· ἀναλογία ἄδειας χορηγηλασίας, μή δεδομένων τῆς συνδρομῆς ὅρων διά τήν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίαν, μηδέ τῶν ὅρων ἐπιτρέψεως καί λήξεως τῆς ἐργασίας, ΙΙ 784 σ. 29.—Θεωρηθείσης κατηπειλημένων ὡρῶν ἐργασίας ὑπό τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας δέν συνιστᾷ τήν νόμιμον ἄδειαν ὑπερβάσεως τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας, ΙΙ 682 σ. 869.—Ἕλλειψις νομίμου ὡραρίου ἐργασίας διά τούς ἀλλοδαπούς ὁδηγούς ἐπιβατηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας· ἐφαρμογή ἐπί τούτων τοῦ σημειουμένου ἤ εἰθισμένου ὡραρίου· ἐφαρμογή τοῦ κατά τό ό.δ. 14.8/14.9.1950 ἐκτάσαντος μόνον ἐπί ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἐπιχειρήσεων ἡ ἐκμεταλλεύσεων, ΙΙ 7306 σ. 31.—Τῶν εἰς αὐτοκίνητα ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἤ ἐκμεταλλεύσεων ἀπασχολουμένων ὁδηγῶν· ἄξιοσις ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας πάντων τῶν νομίμου χρονικοῦ ὁρίου καί ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ΙΙ 1190 σ. 293.—Ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἤ ἐκμεταλλεύσεων κατά τό ἀπό 8/8.3.1950 ό.δ. καί ἔννομα τούτου, ΙΙ 16156 σ. 1201.— Προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων· ἀντιπαθῶν αὐτοῦ ὑπαχρέωσις εἰς καταβολήν ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωρίας· ἰσχυρισμός περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ καί παραιτήσεως ἀπό ἀξιώσεως, ΑΠ 72 σ. 179.—Ἔλλειψις νομίμων ὡραρίων διά τούς ἐμπόρους αὐτοκινήτους βοηθούς, ΝΖ σ. 179.—Τοῦ ἐπί σχέσει ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου· παροχή ἐργασίας εἰς Ὀργανισμόν Διαχειρίσεως Συνεταιρικοῦ Τύπου· ἐφαρμογή διατάξεων ἄρθρου 50 Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ἐχόντων τήν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου καί ὄχι καί ἐπί τῶν μετά τοῦ Δημοσίου διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων, ἐπί τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ διά τούς μισθωτούς ἰσχύουσαι διατάξεις, ΙΙ 18524 σ. 31.— Προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων καί ἀναψυκτηρίων· ἐφαρμογή ν.δ. 1510/3/1951 τόσον ἐπί τῶν λειτουργούντων εἰς προσωπικά τοῖς πᾶσι καταστήματα, ὅσον καί ἐπί τοῦ προσωπικοῦ ἐκείνου, τό ὁποῖον εἶναι ἐγκατεστημένον ἐντός οἰκοδομῆς, χάριν τῶν αὐτόθι στεγαζομένων, ἐν τῷ οἰκείματι δηγνυούσης ἤ λέσχης τινός πρός ἐξυπηρέτησιν μελῶν αὐτῆς, ἐπί εἰς τό ἐσωτερικόν ἤ τό Γραφεῖον ἐπιχειρήσεως διά τάς ἀνάγκας τῶν ἐπί ἐργαζομένων παροικούντων ἐπί τῆς Ὁλομέλειας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 582 σ. 244.— Προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων· ἀναφορά τῆς ἐπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπί ἐκείνων, τά ὁποῖα λειτουργοῦσιν αὐτοτελῶς καί εἶναι εἰς πάντας προσιτά καί ὄχι καί ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὀργανωμένης ἐπιχειρήσεως ἀναψυκτηρίων, ἥτις εἰδικῶς συνεστήθη καί λειτουργεῖ πρός ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένων ἐργαστηρίων, ἐπί εἰς τό διάφορον ὡρίων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτων ὑπάγεται καί τό προσωπικόν ἐκείνης, ΑΠ Ὁλ. 77 σ. 881. —Σερβιτόρων κυλικείων - ἀναψυκτηρίων ἐργοστασίων διά τήν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων ἐπιχειρήσεως ἄξιοσις δι' ὑπερωριακήν ἐργασίαν, ΑΠ 290 σ. 1064.—Ὑπαλλήλικοῦ καί ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 331.—Ἀδελφῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 43 σ. 104.—Θεωρείων πολυκατοικιῶν καί μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καί Περιχώρων, ΙΙ 27290

σ. 486.— Προσωπικόν κουζίνας ἐργαστηρίων παρασκευῆς μαγειρείων κατὰ τὴν ὁμ. 63323/1961· Ἔννοια αὐτῆς· ἐφαρμογὴ ἐπὶ καταστημάτων Λήμνου. ΑΠ 331 σ. 1048, ΠΙ 25001 σ. 491.— Προσωπικὸν ἐπιχειρήσεων πετρελαίων· ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 5.8.1953 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων· καθορισμὸς δι' αὐτῆς ἑνιαίου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας καὶ ὄχι ἐντελῶς ἁπλῶς τῶν ὁρίων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐντὸς τοῦ χρόνου λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων· Ἔννοια ὁρίων ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων. ΑΠ 618 σ. 687.— Εἰς Ἐμπορικὴν καὶ Βιοτεχνικὴν Σχολήν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὰς διατάξεις περὶ ὡρισμένου ἐργασίας κλπ. ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ΠΙ 667 σ. 1192.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐπὶ γεωργῶν καὶ κτηνοτρόφων ἐπιχειρήσεων, ΠΙ 864 σ. 1206. Εἰσαγ. σ. 1206.—Ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ προσληφθέντος κατὰ ν.δ. 3855/1958 περὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων· ὑφὸ διδασκαλίας, ΠΙ 2541 σ. 1213.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἀνωτάτου ὑπαλλήλου, ἐκτελοῦντος ἰδιωτικὴν καὶ ἐμπιστευτικὴν ἐργασίαν, μὴ ἐπαγομένου εἰς περιορισμὸὺς χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. ΠΙ 34 σ. 878. — Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· πρόσωπα κατέχοντα θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης· Ἔννοια. ΑΠ 478 σ. 1386, Εἰσαγ. σ. 1385.— Ἔννοια κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης διὰ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὁρίων ἐργασίας. ΑΠ 478 σ. 1390.—Ἑτοιμότης μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν ἐπὶ τὴν ἔννοιαν ἐργασίας· μὴ ἐξομοίωσις ταύτης νομικῶς πρὸς ἐργασίαν ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ ὡρῶν ἐργασίας, ὡς καὶ τῶν ὑποχρεώσεων διὰ τὴν παροχὴν ταυτότητος κατ' ἐκδοσιν τοῦ νομίμου ὡρολογίου, ὡς καὶ ἄλλων διατάξεων περὶ νυκτερινῆς κλπ. ἐργασίας. ΑΠ 487 σ. 1416.—Ἀπαγορευτικὴ διάταξις ἄρθρου 16 § 2 α.ν.δ. 27.6/4.7.1932 περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐργοδότην μετὰ τὴν παροχὴν ἡμερησίας ἐργασίας ἐπὶ ὠκτιμόρον εἰς προηγούμενον ἐργοδότην· ἀνεφάρμοστος καὶ ἄξιος μόνον ἀποδόσεως ὠφελείας ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ· Ἔλλειψις δικαιώματος ἀπαξημιώσεως ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 παρεχομένης καὶ ἐκτὸς ὡρισμένης ἀπασχολήσεως, ΠΙ 21195 σ. 1451.—Δυνατὸς ὁ καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρῶν ἐργασίας ὀλιγωτέρων τῶν νομίμων προσθέτου ἀποζημιώσεως ἐκτὸς Ὅρας. ΣΕ 2137 σ. 1217. —Ἀναφορὰ τοῦ ἐξασφαλιζομένου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἐπουργικῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστου ὡρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς ἐργασίαν, ἡ παροχὴ τῆς ὁποίας συμφωνεῖται διὰ τὸ νόμιμον ἢ τὸ ἐθιμόνομον ὡράριον, τοῦ τελευταίου ὅμως ταύτου ἐξισακουομένου ἀλλήλοις συμφωνουμένου ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας· περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἀποδεχομένου τὰς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὡραρίου ταύτου προσπιπτομένας κατὰ τὴν συμφωνίαν ὑπηρεσίας εἰς ὑπερημερίαν, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ὡς πρὸς τὸν χρόνον, δι' ὃν ἀποκρούει ταύτας, μὴ δικαιουμένου νὰ περικόψῃ τὸν κατ' ἐλάχιστον ὅριον κατοχυρούμενον μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον. ΑΠ 44 σ. 337.

Ὡρισμένου χρόνου συμβάσεις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* παράγρ. 14, 15).

Ὠφέλεια. Βλ. λ. *Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7, 8), *Ὑπερωρίαι*.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙΣΩΝ ΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

Α'. Συμβουλίου Επικρατείας

1965

1823 — 38
1956 — 176
2128 — 175
2332 — 1005
2452 — 99
2461 — 37
2462 — 98
2479 — 40
2556 — 456
2559 — 430
2564 — 360
2643 — 35
2646 — 553
2650 — 552
2665 — 429
2674 — 689
2756 — 284
2810 — 554
2813 — 304
2887 — 281
2916 — 245

1966

66 — 398
135 — 1061
154 — 396
237 — 1002
312 — 1000
356 — 353
451 — 534
517 — 529
548 — 1004
563 — 1008
578 — 471
679 — 620
688 — 619
695 — 556
727 — 582
741 — 610
742 — 616
749 — 617
752 — 608
759 — 609
783 — 618
826 — 584
833 — 1006
1015 — 729
1038 — 740
1050 — 717
1264 — 848
1291 — 943
1327 — 915
1335 — 914
1342 — 941
1393 — 910
1397 — 908
1428 — 915
1436 — 908
1550 — 1122
1754 — 909
1792 — 1120
1820 — 1328
1887 — 1377
1978 — 1003
1981 — 1006
1998 — 1150
2137 — 1246
2173 — 1287
2264 — 1285
2291 — 1313
2297 — 1345
2367 — 1465
2378 — 1315
2379 — 1317
2390 — 1404
2399 — 1464
2428 — 1344

Β'. Άρείου Πάγου

1965

123 — 171
130 — 88
289 — 172
363 — 125
393 — 127
445 — 240
452 — 743
458 — 350
463 — 700
484 — 1069
496 — 428
495 — 12
497 — 34
498 — 54
502 — 352
505 — 9
510 — 13
512 — 1070
515 — 425
516 — 19
518 — 10
520 — 35
522 — 85
526 — 6
527 — 89
528 — 173
532 — 96
533 — 149
534 — 884
550 (Ό). 81
566 — 23
569 — 1066
570 — 25
571 — 1068
572 — 98
573 — 92
576 — 741
577 — 243
580 — 230
581 — 83
582 — 244
599 — 690
606 — 547
607 — 549
608 — 225
610 — 106
612 — 545
615 — 545
614 — 944
617 — 152
618 — 686
619 — 745
620 — 137
622 — 684
627 — 157
630 — 305
635 — 339
651 — 540
656 — 174
658 — 224
640 — 544
641 — 684
645 — 685

1966

8 — 342
10 — 286
36 — 335
37 — 339
38 — 737
40 — 400
43 — 404
44 — 337
54 — 333
55 — 667
59 — 720
63 — 1152
67 — 401
71 — 668
72 — 479
73 — 738
74 — 813
77 (Ό). 881
78 (Ό). 926
79 (Ό). 931
97 — 468
99 — 1042
102 — 950
103 — 476
105 — 475
107 — 928
108 — 922
113 — 989
114 — 991
137 — 892
160 — 812
161 — 601
163 — 599
166 — 598
168 — 615
169 — 615
170 — 613
183 — 621
186 — 798
187 — 612
195 — 993
197 — 795
201 — 603
205 — 1057
227 — 1041
228 — 1147
229 — 995
232 — 801
237 (Ό). 808
250 — 791
251 — 805
253 — 994
254 — 799
257 — 1061
258 — 803
260 — 987
261 — 1045
262 — 806
263 — 1061
264 — 793
265 — 1841
275 — 1058

(*) Ό πρώτος αριθμός δηλοί τον της αποφάσεως κλπ. και ο δεύτερος την σελίδα.

278 — 1063
288 — 851
290 — 1064
291 — 857
292 — 855
293 — 1062
295 — 1146
296 — 787
297 — 845
299 — 862
300 — 882
306 — 917
309 — 1556
311*Ολ. 816
321 — 879
322 — 920
323 — 1524
325 — 340
329 — 860
327 — 1145
329 — 979
337 — 865
339 — 1522
346 — 922
373 — 983
374 — 977
375 — 984
376 — 1046
377 — 986
378 — 1525
379 — 857
380 — 1280
381 — 868
382 — 981
383 — 1148
384 — 1183
385 — 1212
387 — 1537
390 — 1558
391 — 1049
392 — 1284
393 — 1491
394 — 1124
395 — 1252
396 — 1462
114 — 938
422 — 1320
437 — 1446
456 — 1437
461 — 1398
462 — 1394
463 — 1460
465 — 1392
468 — 1440
472 — 1458
474 — 1388
475 — 1458

477 — 1458
478 — 1386
479 — 1390
480 — 1510
481 — 1381
495 — 1374
522 — 1514
526 — 1504
527 — 1518
528 — 1508
544 — 1516

Γ'. Έφετείων

1. Αθηνών

1440/1966— 1056

2. Θεσσαλονίκης

1965

111 — 151

1966

565 — 1126

Δ'. Πρωτοδικείων

1. Αθηνών

1965

3917 — 926
7506 — 21
18521 — 31
18714 — 1140
19045 — 170
21242 — 37
21943 — 94
22812 — 417
22817 — 871
22823 — 818
22878 — 818
24611 — 241
24612 — 285
25001 — 490
26460 — 817
27290 — 486

1966

234 — 422
892 — 884
1083 — 676
2541 — 1215
4202 — 810
4206 — 752
4611 — 724
7978 — 680
8120 — 1198

8692 — 724
9229 — 688
9318 — 925
9550 — 1052
9362 — 1203
12871 — 1272
13020 — 1135
13871 — 1325
13875 — 1189
14194 — 1150
14788 — 1258
14838 — 1334
16136 — 1201
16194 — 1187
16195 — 1274
16321 — 1254
17125 — 1339
17134 — 1276
17444 — 1283
18043 — 1110
18752 — 1281
18777 — 1454
20758 — 1395
21105 — 1451

2. Βεροίας

1966

564 — 1206

3. Έβρου

1966

23 — 488

4. Ηρακλείου

1966

1130 — 295

5. Θεσσαλονίκης

1965

5353 — 235
5367 — 411

1966

81 — 419
1144 — 1268
1190 — 670
2812 — 870
3301 — 1217
3758 — 1185

6. Κερκύρας

1965

419 — 482

1966

190 — 1132

7. Πατρών

1966

682 — 868

8. Πειραιώς

1965

6062 — 836

1966

3638 — 1520

9. Πρεβέζης

1966

34 — 679

10. Ρεθύμνης

1965

5 — 1142

11. Τριπόλεως

1965

784 — 29

1966

193 — 1260

12. Τριπόλεως

1966

182 — 852
667 — 1192

13. Χανίων

1965

675 — 15

Ε'. Προέδρων Πρωτοδικών

1. Αθηνών

1966

16995 — 1209

2. Θεσσαλονίκης

1965

1755 — 408

* Φέρεται εκ λαθους μης ως 3111.

1966

987 — 681

ΣΤ'. Πρωτοδίκου

Διαδικασίας
ν. ΓΠΟΔ'

1. Αθηνών

1964

6942 — 160

1965

2043 — 26
6444 — 32
6510 — 415
6800 — 164
7405 — 253
7479 — 232
7480 — 232
7708 — 347

1966

507 — 296
889 — 415
1642 — 674
1648 — 606
1893 — 730
2203 — 727
2227 — 814
2649 — 1333
3209 — 1139
3692 — 1204
4562 — 1444
4867 — 1400

2. Θεσσαλονίκης

1966

42 — 227
234 — 543
536 — 736
1144 — 1268

3. Κερκύρας

16/1966 — 1328

4. Πατρών

1966

145 — 1196

5. Πειραιώς

1506/1965 — 494

6. Τρικάλων

15/1966 — 874

7. Χαλκιδικής

1966

58 — 1278

8. Χαλκίδος

1965

185 — 166

Ζ. Ειρηνοδικείων

1. Αθηνών

1965

11214 — 290

1966

3576 — 1266

2. Πειραιώς

1965

178 — 492

Η'. Αλλοδαπών Δικαστηρίων

1. Γαλλικού Ανωνύμου

25.6.1964 — 556

2. Γερμανικού Εργατικού Ανωνύμου

20.12.1963 — 298

Θ'. Γνωμοδοτήσεις Αντεισαγγελέως Αρείου Πάγου

1966

2 — 222

3 — 393

Γ'. Γνωμοδοτήσεις Νομικού Συμβουλίου του Κράτους

1965

27 — 178
192 — 102
619 — 308
624 — 307
628 — 694
830 — 177
1015 — 12
1016 — 821

1966

24 — 248
72 — 1369
132 — 1154
148 — 331
176 — 715
247 — 886
282 — 524
283 — 885
327 — 622
337 — 783
378 — 820
458 — 905
468 — 950
526 — 1009
546 — 1178
612 — 1167
646 — 1466
649 — 1221
674 — 1346
690 — 1347
706 — 1243

ΙΑ'. Εγκύκλιοι

1. Διοικήσεως Ι.Κ.Α.

1965

271 — 187

1966

5 — 186
12 — 155
13 — 186
38 — 692
64 — 693
110 — 1071
127 — 949
139 — 949
241 — 747
271 — 747

2. Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας

1965

39 — 557
13141 — 558

1966

6 — 313
7 — 558

3. Υπουργείου Εργασίας

1966

6 — 1351
101710 — 1469

ΙΒ'. Έγγραφα Αρχών Υπουργείου Εργασίας

1965

66370 — 121
70344 — 121
80034 — 122

1966

54565 — 1158
61300 — 1158
102395 — 1527

Β' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΠΡΟΤΥΠΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ

Επεξήγησις κυριωτέρων συντετμημένων λέξεων: ά.δ. = Αγορανομική διάταξις· ά.δ.δ. = Απόφασις Διοικητικού Δικαστηρίου· ά.δ.σ. Ι.Κ.Α. = Απόφασις Διοικητικού Συμβουλίου Ι.Κ.Α.· ά.δ. Ι.Κ.Α. = Απόφασις Διοικητ. Ι.Κ.Α. ά.δ. ή ά.δ. = Απόφασις Υπουργού· δ.δ. = Βασιλικόν Διάταγμα· ν. = Νόμος ν.δ. = Νομοθετικόν Διάταγμα· π.υ.σ. = Πράξις Υπουργικού Συμβουλίου· σ.σ.ε. = Συλλογική σύμβασις εργασίας.

Α

Αγγειοπλάσται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία*.

Άδεια μισθωτών. Συμπλήρωσις του 299/1964 ά.δ. περί τροποποιήσεως παραγράφου 1 άρθρου 5 του κ15/1962 δμοίου διανυκτ. άδειας φορτοεκφορτωτών, ά.δ. 1059/1965 σ. 185.— Εφαρμογή διατάξεων περί άδείας επί μισθωτών Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, σ. 137. — Σύστασις λογαριασμών καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδείας φορτοεκφορτωτών, σ. 158.—Ρύθμισις θεμάτων περί αδείων μισθωτών· ή αίτησις χορηγήσεως άδείας δεν αποτελεί τυπικήν προϋπόθεσιν διά την άσκησιν του δικαιώματος απολογισμού επιδόματος άδείας επί τω συνόλω των αποδοχών· επίδομα άδείας επί καταγγελίαι της συμβάσεως εργασίας, σ. 439.—Χορήγησις επιδόματος άδείας εις συντηρητάς Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών, ά.δ. 271/1966 σ. 630.— Εγκρισις κανονισμών λειτουργίας λογαριασμών καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδείας φορτοεκφορτωτών κλπ. Βλ. εἰς λέξιν *Φορτοεκφορτωταί*.— Ειδικαί διατάξεις εἰς συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς αποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 387, 575, 629, 636, 645, 759, 774, 857, 893, 955, 1015, 1096, 1222, 1227, 1295, 1364.

Αεριόφως. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις (φωτιστήρες), Ταμεία*.

Αεροπλάνων Κρατικόν Εργοστάσιον. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις (Δημόσια)*.

Αεροπορία. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις (Δημόσια, Ολυμπιακή Εταιρία)*· περί τροποποιήσεως της 56/1968 αποφάσεως Π.Α.Α.Α. Αθηνών περί κεξήσεως αποδοχών προσωπικού, ά.δ. 110773/1966 σ. 1512.—Αεροναυτικαί επιχορηγήσεις· ρύθμισις θεμάτων ασφαλίσεως προσωπικού, σ. 1409.

Αθηναϊκόν Πρακτορείον. Δώρον εορτών συνταξιούχων, ά.δ. 31436/1966 σ. 449, ά.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Αίγύπτου Έλληνες. Βλ. λ. *Άλλοδαποί*.

Ακροκαθαρισταί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Ακτινολογικά εργαστήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Αλευρόμυλοι, Αλιεργάται - Αλλαντοβιομηχανίαι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Αλλοδαποί - ή. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*. Επίδομα εορτών δημοσίων υπαλλήλων κλπ., ισχυόντων εν αλλοδαπή, ά.δ. 251631/1965 σ. 58, ά.δ. 73901/1966 σ. 561, ά.δ. 283454/1966 σ. 1546.—Ελληνικά Εργατικά Σπίτια εν Δυτική Γερμανία· δαπάναι λειτουργίας διοικήσεως των Ο.Α.Α.Α., άρθρον 2 § 2 ν. 4504/1966 σ. 436.— Ρύθμισις θεμάτων δημοσίων Ελλήνων εξ Αιγύπτου, μισθωτών εκ Βορείου Ηπείρου, σ. 1416.

Αμερικανικαί Εταιρείαι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Αμύλου εργατοτεχνίται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Ανάπαυσις. Βλ. καί λ. *Κυριακή, εορταί*. Εφαρμογή διατάξεων περί εβδομαδιαίας ανεπισκέψεως επί μισθωτών Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, άρθρον 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.— Εβδομαδιαία τρόπος θεσπίσεως, άρθρον 3 § 12 ν. 4504/1966 σ. 439.—Καθιερώσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως και συμπλήρωσις διατάξεων περί εβδομαδιαίας και Κυριακής αναπαύσεως και ημερών αργίας, ά.δ. 748/1966 σ. 1160.—Ειδικαί διατάξεις περιλαμβανομένης εις συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς αποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 764, 956, 957, 961, 1015, 1474.

Ανάπηροι. Χορήγησις επιδόματος ανερχομένου εις θεραπευθέντας κατηγορουμένους υπό ανηπήρων, ά.δ. 158/1966 σ. 370.

Αναψυκτήρια. Βλ. καί λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*· δώρον εορτών αερβιτόρων κλπ., ά.δ. 31436/1966 σ. 452, ά.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Ανελκυστήρων οδηγοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις*.

Ανεργίας Οργανισμός. Ανακοδόμησις κτιρίων δια στέγασιν και λειτουργίαν Σχολών Μαθητείας και Κέντρων Ταχυρρύθμου Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως παραχωρησις χώρου απαλλοτριώσεως, άρθρον 1 ν. 4504/1966 σ. 435. —Διάταξις λειτουργίας των εν Δυτική Γερμανία Ελληνικών Εργατικών Σπιτιών, άρθρον 2 § 2 ν. 4504/1966 σ. 436.—Έκτασις διατάξεών τινων του ν. 4464/1965 επί του Οργανισμού Ανεργίας κλπ., ά.δ. 785/1966 σ. 1353.—Ρύθμισις θεμάτων, σ. 1408, 1416.

Άνεργοι. Βλ. λ. *Ανεργίας Οργανισμός, Γραφεία Εύρέσεως Εργασίας*.

Ανθόκηποι. Δώρον εορτών, ά.δ. 31436/1966 σ. 453, ά.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Ανθυγιεινή εργασία. Βλ. λ. *Επιδόματα*.

Ανταλλακτικών καταστήματα. Βλ. λ. *Ώραι εργασίας*.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ – ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ – ΚΡΙΤΙΚΗ – ΜΕΛΕΤΗ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1941

Διεύθυνσις	Σύνταξις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ	ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Μ.Σ.Π.

ΣΥΝΕΡΓΑΤΑΙ ΤΟΥ 25ου ΤΟΜΟΥ, ΕΤΟΥΣ 1966

Γ. Αἰδίνης, *Δικηγόρος*, **Ἀλ. Ἀμπατζῆς**, *Δικηγόρος*, **Χ. Βαρδάκας**, *Δικηγόρος*, **Β. Π. Βασιλείου**, *Δικηγόρος*, **Στ. Διαμαντάκος**, *Ἔφέτης*, **Ι. Δεληγιάννης**, *Καθηγητὴς Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, **Κ. Δημάκης**, *Δικηγόρος*, **Ι. Καποδίστριας**, *ἐντεταλμένος Ὑφηγητὴς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἰς τὸ Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν*, **Φ. Κόκκινος**, *Δικηγόρος*, **Γ. Η. Κρίππας**, *Πτυχιοῦχος Πολιτικῶν Ἐπιστημῶν*, **Μ. Γ. Κυπραῖος**, *Δικηγόρος*, **Τρ. Μήτσου**, *Δ.Ν., Δικηγόρος*, **Δάμων Ρουτσάκος**, *Δικηγόρος*, **Γ. Α. Τρίμης**, *Δικηγόρος, τέως Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας*.

15487

Βιβλιοθήκη

25ος ΤΟΜΟΣ ΕΤΟΣ 1966

ΓΡΑΦΕΙΑ : ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 5 ΑΡΙΘ. ΤΗΛΕΦ. 318.503

Ανώνυμος Εταιρία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αποδοχαί. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Επιδόματα, Δώρον εορτών.* Έναιον μισθολογίων δημοσίων υπαλλήλων, ν.δ. 1548/1966 σ. 1224.— Τροποποίησις και συμπλήρωσις Κώδικος καταστάσεως δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων, καθορισμού τρόπου πληρωμής των αποδοχών των κοινοτικών υπαλλήλων και άλλων τινών διατάξεων, ν.δ. 4541/1966 σ. 1353. — Καθορισμός τρόπου πληρωμής αποδοχών κοινοτικών υπαλλήλων, ν.δ. 4541/1966 σ. 1353.

Αποθήκαι Γενικαί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Απορροπαντικών εργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Αρβυλεργάται. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δώρον εορτών, ό.ά. 31436/1966 σ. 449, ό.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Αργίαι. Βλ. λ. *Αναπαυσις, Κυριακή, Εορταί.* Ειδικαί διατάξεις εις σ. 1486, 1494.

Αρτεργάται - Αρτοποιεία. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία, Κυριακή,* Έλεγχος νόμου 5845/1951 εις άπασας τας πρωτευούσας Νομών ή Επαρχιών (σχέσεις αρτοποιών και αρτεργατών), ό.δ. 114/1966 σ. 274.— Δώρον εορτών, ό.ά. 31436/1966 σ. 451, ό.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Ασβεστοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ασθένεια. Δώρον εορτών των εν καταστάσει ασθενείας, ό.ά. 31436/1966 σ. 450, ό.ά. 116800/1966 σ. 1550.— Ειδικαί διατάξεις εις συλλογικάς συμβάσεις, διαιτητικάς αποφάσεις κλπ. Βλ. εις σελ. 629, 630, 892.

Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης Οργανισμός. Βλ. λ. *Οργανισμοί, Συλλογικαί συμβάσεις* (αυτοκινήτων).

Αστυφύλακες. Δικαίωμα επιδόματος εορτών, άρθρον 8 ό.ά. 291431/1965 σ. 60, άρθρον 4 ό.ά. 73901/1966 σ. 562, άρθρον 8 ό.ά. 282454/1966 σ. 1546.

Ασφάλισις. Βλ. λ. *Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.*

Ατμοπλοϊκαί επιχειρήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (πλοίων).

Αυτοεξυπηρετήσεως καταστήματα. Καθορισμός δρών λειτουργίας, ό.ά. 30047/1966 σ. 699.

Αύτοκίνητα - Αυτοκινητισταί. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεία.* Υπαγωγή προσωπικού Ανωνύμου Εταιρείας Α.Σ.Π.Α. εις την ασφάλισιν του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υπαλλήλων Γραφείων Κεντρικών Ταμείων Ιδιωτικών Ασφαλίσεων, άρθρων 2 ν. 4437/1966 σ. 316.— Ρύθμισις ενίων ζητημάτων, αφορώντων την αντικατάστασιν των μεταπηδησάντων ασφαλιστών εξ επιχειρήσεων Κ.Τ.Ε.Α. εις την αστικήν περιοχήν Αθηνών - Πειραιώς και το προσωπικόν των εξ επιχειρήσεων, σταθμαρχοελεγκτών κλπ., ό.ά. 102455/1966 σ. 374.— Μείωσις εργοδοτικών εισφορών, καταβαλλομένων υπέρ Ι.Κ.Α. και Ταμείου Εξόδων Γερόντων και Ανικάνων Εργατών Μετάλλου, αναλογούντων επί μισθών και ημερομισθίων, καταβαλλομένων δια την παραγωγήν αυτοκινήτων «Φάρμομπιλ» εξαγομένων εις Δανίαν, ό.δ. 324/1966 σ. 631.— Προσθήκη εις ό.δ. 381/1965 περί καταστάσεως όρων εργασίας προσωπικού αστικών συγκοινωνιών αυτοκινήτων, εις ά ρήσιατω διπλή φύλαξη, ό.δ. 664/1966 σ. 1159, 1291.— Υπαγωγή οδηγών αυτοκινήτων Ο.Α.Σ.Θ. και Οργανισμού Υδρεύσεως Θεσσαλονίκης εις ασφάλισιν Ι.Κ.Α., σ. 1409. — Δώρον εορτών οδηγών επιβατηγών δημοσίων αυτοκινήτων, ό.ά. 31436/1966 σ. 451, ό.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Β

Βαρελοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βαφεία. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Υπαγωγή προσωπικού ανεξαρτήτων βαφείων, τυπογραφείων, φωτοστοιχείων, επεξεργαζομένων αποκλειστικώς προϊόντα χλωστοϋφαντουργίας, εις ασφάλισιν Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας, άρθρον 4 ν. 4437/1965 σ. 316.

Βενζίνης πρατήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βιβλιοδέται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βιοχημείας εργαστήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Βοηθήματα. Βλ. λ. *Δώρον εορτών, Επιδόματα, Ταμεία.*

Βορειοηπειρῶται. Ρύθμισις θέματος απαλλοτριώσεως σ. 1410.

Βουστάσια. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δώρον εορτών, ό.ά. 31436/1966 σ. 453, ό.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Βλ. και λ. *Κυριακή, Συλλογικαί συμβάσεις.* Δώρον εορτών συνθητήρων κλπ., ό.ά. 31436/1966 σ. 452, ό.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Γαλλικόν Ινστιτούτον Αθηνών. Απαλλαγή εισφορών μέχρι 31.12.1965 σ. 1409.

Γαντοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Γενικαί Αποθῆκαι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Γενικοί Διευθυνταί. Τροποποίησις άρθρου 2 ν.δ. 4352/1964, ν.δ. 4555/1966 σ. 1353.

Γερουλάνειον Ίδρυμα. Όροι αμοιβής νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού, ό.δ.δ. 19/1966 σ. 902.

Γεωλόγοι - Γεωπόνοι. Δώρον εορτών, ό.ά. 31436/1966 σ. 449, ό.ά. 116800 σ. 1550.— Όροι αμοιβής και εργασίας γεωπόνων Δημοσίου, ν.σ.ε. σ. 1364.

Γεωργικαί Ασφαλίσεις. Τροποποίησις διατάξεων τινων τοῦ ν.δ. 1435/1964 περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν προκυπτόντων μεταξὺ Ο.Γ.Α. καὶ Τ.Κ.Β.Ε., ν.δ. 4521/1966 σ. 952, Είσηγ. Έκθ. σ. 953.— Ρύθμισις θεμάτων σ. 1419.— Είσφορὰ ἐπὶ δώρων ἑορτῶν σ. 58, 60, 563, 1545.

Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Όργανώσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Γεωργοκτηνοτροφικαί ἐπιχειρήσεις. Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 455, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Γηροκομεῖα. Κατάργησις ἐν μέρει τοῦ ἄρθ. 15/25.4.1958 β.δ. περὶ ἐξωρύσεως Γηροκομείου Δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν ἐπαγωγῆς τοῦ προσωπικοῦ των εἰς Ι.Κ.Α., β.δ. 1005/1965 σ. 370.

«Γλαῦκος» Ὑδροηλεκτρικὴ Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ Συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Γουνεργάται. Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 449, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Γραφεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Γραφεῖο Εὑρέσεως Ἐργασίας. Διαδικασία τοποθετήσεως ἀνέργων εἰς ἐργασίας, ὑ.ἀ. 111392/1965 σ. 56.— Καθορισμὸς σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων εἰς ἐργασίας, ὑ.ἀ. 120815/1965 σ. 122.— Τροποποίησις ταύτης, ὑ.ἀ. 67077/1966 σ. 1168.— Κέντρα Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως, Ἐπαγγελματικαὶ Σχολεῖα, ρύθμισις θεμάτων, ἄρθρον 1 ν. 4504/1966 σ. 135.— Ἀντικατάστασις διατάξεως ἄρθρου 5 ν.δ. 2656/1953 περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας' πρόσθετον ἐπὶ προσλήψεως μαθητοῦ ἄνευ προσκομίσεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἄρθρον 2 ν. 4504/1966 σ. 136.— Ὅροι ἀμοιβῆς Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Θεατρικῆς, ὑ.ἀ. 725/1966 σ. 1290.— Ἐπέκτασις ὁρίων τοπικῆς ἁρμοδιότητος Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Κορίνθου εἰς τὰς Κοινότητας Ζευγολατίου, Λεχαίου, Περιγιαλίου καὶ Ἄσσου Κορινθίας ὑ.ἀ. 560/1966 σ. 1075.— Ὁμοίως Νέας Ἰωνίας εἰς τὴν Κοινότητα Λυκόβρυσης, ὑ.ἀ. 561/1966 σ. 1075.

Γυναικεῖα ἐνδύματα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Γυναῖκες. Κατάργησις ἄρθρου 5 ν. ΔΚΘ'/1919 περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ ἄρθρου 9 β. διτος 14.8/26.8.1913 ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας, ἄρθρον 3 § 14 ν. 4504/1966 σ. 139.—Συνυπολογισμὸς διὰ τὸ δῶρον ἑορτῶν χρόνος ἀσχολίας γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τοκετόν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 447, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Γύψου ἐργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δ

Δασεργάται. Ρύθμισις θέματος ἀσφαλίσεως σ. 1468.

Δασικαὶ Ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δημοσίων).

Δενδροανθοκηπουροί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δερμάτων ἐξαγωγή. Μείωσις ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ Ι.Κ.Α., β. δ. 416/1966 σ. 827.

Δερματίνων εἰδῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δῆμοι - Κοινότητες. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δήμων). Δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων 1965 εἰς προσωπικόν, ὑ.ἀ. 293601/1965 σ. 60.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ συνταξίων ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ περὶ χορηγίας Δημάρχων καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις, ν.4509/1966 σ. 696.—Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις Κώδικος καταστάσεως δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, καθορισμοῦ τρόπου πληρωμῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων, ν.δ. 4541/1966 σ. 1353.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις, Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Τύπου), *Ταμεῖα* (Τύπου).

Δημόσιον. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Χαρακτὴρ σχέσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ, ἄρθρον 4 § 4 ν. 4504/1966 σ. 140.— Καθορισμὸς ὡραμισθίων καθαριστριῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τακτικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 18502/1966 σ. 444.— Παροχὴ ἐπιδομάτων εἰς προσωπικὸν Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας, ὑ.ἀ. 115921/1966 σ. 1167, ὑ.ἀ. 221037/1966 σ. 1167.— Τροποποίησις τῆς 120815/21.12.1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων προσλήψεις εἰς ἐργοστάσια Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὑ.ἀ. 67077/1966 σ. 1168.— Ἐνιαίων μαθολογίων δημοσίων ὑπαλλήλων, ν.δ. 4548/1966 σ. 1223.— Τροποποίησις ἄρθρων 2 ν.δ. 4352/1964, ν.δ. 4353/1966 σ. 1355.

Διαιτητικὰ Δικαστήρια - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων. Ὑπολογισμὸς εἰσφορᾶς ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν, ἄρθρον 2 § 5 ν. 4504/1966 σ. 137.— Χορήγησις εἰς τοὺς μαθητοὺς ἐπιδόματος σεζόν, ὑ.ἀ. 10887/1966 σ. 1490.

Διανυκτέρευσις. Ἐκκρεμοῦσα διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπηρεσίαν ἐκτὸς ἕδρας ἐπὶ μαθητῶν Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἄρθρον 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 137.

Διαφημίσεις. Εἰδικὸν τέλος ἐπὶ τιμολογίου διαφημίσεως ἢ διαφημιστικῆς ἐκτιμήσεως Ε.Τ.Ρ., κατανομή, σ. 1223, 1418.

Διθεσιούχοι ἄνθρακος ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ Συμβάσεις.*

Δικηγόροι. Ἔγκρισις καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς δικηγόρων, παρεχόντων ὑπηρεσίας ἐπὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, ὑ.ἀ. 6798/1966 σ.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεύχος 1 (583)

Ἀθῆναι, 1 Ἰανουαρίου 1966

ΠΑΡΑΝΟΜΟΣ ΑΠΕΡΓΙΑ ΔΙΑ ΒΟΗΣ Ἢ ΦΑΝΕΡΑΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

I

Κατ' ἄρθρον 5 ν. 2151/1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, «πᾶσα ψηφοφορία ἐν γενικῇ συνελεύσει, ἀφορῶσα ἀρχιρεσίας, ζητήματα ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν διοίκησιν, ἔγκρισιν λογοδοσίας, προσωπικὰ ἐν γένει ζητήματα καὶ ἀ π ε ρ γ ί α ν, εἶναι ἄ κ υ ρ ο ς ἂ ν δ ὲ ν ε ἶ ν α ι μ υ σ τ ι κ ή, πᾶσα δὲ ἐπὶ ἄλλων θεμάτων ψηφοφορία γίνεται δι' ἀναστάσεως ἢ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως ἢ ὡς ὁρίζει τὸ καταστατικόν, οὐδέποτε ὅμως διὰ βοῆς».

Ἐξ ἄλλου κατ' ἄρθρον 6 τοῦ αὐτοῦ νόμου, «ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας λαμβανομένη, εἶναι ἄ κ υ ρ ο ς, ἐὰν παρέστησαν κατὰ τὴν ψηφοφορίαν πρόσωπα μὴ ὄντα συνάμα ἐνεργὰ μέλη τοῦ σωματείου. Ἡ διοίκησις τῶν σωματείων ὀφείλει νὰ ἐπιβλέπῃ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως ταύτης».

Ὁ λόγος, δι' ὃν ἐθεσπίσθη ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5, περὶ ἀκυρότητος ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀφορώσης ἀπεργίαν καὶ ληφθείσης οὐχὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ἐκτίθεται εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου 2151/1920, ὀφειλομένην εἰς τὴν γραφίδα τοῦ συντάκτου τοῦ σχεδίου τοῦ νόμου τούτου *Ἀλεξάνδρου Σβώλου*, τότε Διευθυντοῦ τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας Διευθύνσεως Ἐργασίας καὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (βλ. *Σβώλου*, Νομικαὶ μελέται, I σελ. θ΄). Ἡ σχετικὴ περικοπὴ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἥτις δημοσιεύεται ἐν Γεν. Κωδικοπ. Θέμιδος τόμ. Θ΄ σελ. 639, ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Καινοτομία εἰσαγομένη διὰ τοῦ νομοσχεδίου εἶναι ἡ τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας ἐν ταῖς συνελεύσεσιν (ἄρθρα 5 καὶ 8). Τὴν ἀνάγκην τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας, προκειμένου περὶ ἀποφάσεων ἐνδιαφερουσῶν πάντοτε σοβαρῶς τὰ μέλη, συχνότατα δὲ καὶ τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος, ὑποδεικνύει γενικῶς ἡ φυσικὴ ἐπιπολαιότης τοῦ πλήθους καὶ ἡ εὐκολος ἀπ' αὐτοῦ ἀπόσπασις γνώμης ἀμελετήτου, ἡ συμβαδίζουσα μὲ τὴν ὀχλοβοήν, τὴν διακρίνουσαν συνήθως τὰς ὁμαδικὰς συγκεντρώσεις. Ὁ ψηφίζων μυστικῶς εἶναι κύριος τῆς γνώμης του, ἐνῷ, ψηφίζων διὰ βοῆς, εἴτε φιλοτιμεῖται νὰ συμφωνῇ πρὸς τὸν δυνατώτερον κραυγάζοντα, εἴτε φοβεῖται νὰ ἀντείπῃ, πάντως δὲν λαμβάνει καιρὸν νὰ συλλογισθῇ, πρὶν ἐκφέρῃ γνώμην».

Ἐὰν πάντα ταῦτα ἦσαν ὀρθά, γραφόμενα κατὰ τὸ 1920, εἶναι πολλῷ μᾶλλον ὀρθότερα σήμερον, ὅτε τὸ ἐργατικὸν κίνημα ἔχει, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐπηρεασθῇ μέχρι παραμορφώσεως τῶν σκοπῶν του ὑπὸ ἐξωεπαγγελματικῶν συμφερόντων, προσπαθούντων νὰ ἐπιβληθοῦν διὰ δημαγωγικῶν

συνθημάτων, άλογίστου φανατισμοῦ καὶ ὀχλαγωγίας. Ὁ Γουστάβος Λεμπόν, εἰς τὸ κλασσικὸν ἔργον του περὶ τῆς ψυχολογίας τῶν ὄχλων, ἀποδεικνύει δι' ὅλου τοῦ βιβλίου του, ὅτι ριζικῶς διάφορος δύναται νὰ εἶναι ἡ γνώμη 50 ἀτόμων, ἐκφραζομένη ἰδιαιτέρως ὑφ' ἑνὸς ἑκάστου, παρὰ ἐὰν ἡ γνώμη αὐτὴ ἐκφράζεται ὑφ' ὅλων ὁμοῦ. Διότι ἡ ψυχολογία τοῦ πλήθους μεταμορφώνει τὴν ἐλευθερίαν βουλήσεως τοῦ ἀτόμου καὶ τὴν παρασύρει ἐνίοτε εἰς βεβιασμένας καὶ παραλόγους ἀποφάσεις.

Εἰς πᾶσαν ἀπεργίαν καὶ ἰδίως ὅταν αὕτη παρατείνεται καὶ συγκαλοῦνται περὶ ταύτης πλείονες συνελεύσεις τοῦ κηρύξαντος τὴν ἀπεργίαν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, πολλάκις ἡ ἀπεργία δὲν θὰ ἐνεκρίνετο ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως καὶ δὲν θὰ παρετείνετο ἐπὶ χρόνον μακρόν, ἐὰν αἱ ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε συζητουμένων θεμάτων τῆς ἀπεργίας ἀποφάσεις εἶχαν ληφθῆ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὡς ρητῶς καὶ ἐπιτακτικῶς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 5 ν. 2151/1920. Τὸν τρόπον καθ' ὃν διεξάγεται ἡ μυστικὴ ψηφοφορία καθορίζει τὸ ἄρθρον 24 τοῦ β.δ. τῆς 15/30 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ἐφ' οὗ βλ. *Κυπριάδη*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων, 1940, σελ. 46 ἑξ., *Παλυκράνη*, Τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα, 1919, σελ. 97 ἑξ.).

Παράβασις τῆς οὐσιώδους ταύτης διατυπώσεως καθιστᾷ τὴν ἀπεργίαν παράνομον, μὲ ὅλας τὰς παρεπομένας συνεπείας τῆς παρανόμου ἀπεργίας.

Ἡ ἠθικὴ βάσις τῆς διατάξεως εἶναι προφανής. Εἶναι δὲ χαρακτηριστικόν, ὅτι ὡς ἐκέφθη ὁ Ἕλλην νομοθέτης ἐν ἔτει 1920 καθιερώσας τὴν καινοτομίαν (ὡς χαρακτηρίζει ρητῶς ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις) τῆς διατάξεως ταύτης, ἐκκρίθησαν, μετὰ δύο ἔτη καὶ ἐν Γερμανίᾳ αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ ἐργάται. Ἡ Γενικὴ Γερμανικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατῶν (Allgemeiner Deutscher Gewerkschaftsbund), εἰς τὸ ἐν Λειψίᾳ συνελθὸν κατὰ Ἰούνιον 1922 συνέδριον αὐτῆς (βλ. ἐν Neue Zeitschrift für Arbeitsrecht 1922 στ. 433 ἑξ., 740), θέλουσα νὰ πραττήσῃ εἰς ὑψηλὸν ἐπίπεδον τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης χορηγηθείσης εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα εὐρυτάτης αὐτονομίας, ἐπεφάσισεν ὅτι οὐδεμία ἀπεργία δύναται νὰ κηρυχθῇ ἂν προηγουμένως δὲν ἀποφασίζεται ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τοῦ 75 ο/ο τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, ἐκδηλουμένης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας (Tietze, Der Streikbefehl der Organisation, 1928, σ. 7). Ἀναληθέντων τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ὑπὸ τοῦ χιτλερισμοῦ καὶ ἀναπαστατθέντων μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον, ἡ Γερμανικὴ Συνομοσπονδία Ἐργατῶν (Deutscher Gewerkschaftsbund), εἰς τὸ συνελθὸν ἐν Μονάχῳ ἱδρυτικὸν συνέδριον αὐτῆς τοῦ Ὀκτωβρίου 1949, κάμνουσα χρῆσιν δικαιώματος ἀναγνωριζομένου εἰς τὴν ἐργατικὴν τάξιν ὑπὸ τοῦ δημοκρατικοῦ Συντάγματος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας καὶ ἐπιφυλάσσουσα εἰς ἑαυτὴν καὶ μόνην τὴν ἐξουσίαν ρυθμίσεως τῶν ὅρων κηρύξεως ἀπεργιῶν ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμίν της, ἐψήφισε καὶ ἐδημοσίευσεν ὑπὸ χρονολογίαν 21 Μαρτίου 1950 κατευθυντηρίους γραμμὰς (Richtlinien), ἀφορώσας τὸν τρόπον κηρύξεως ἐν ἀπεργίαις. Ἐξ ἄλλου τὸ ἴδιον ἔκαμαν, κατὰ τὴν αὐτὴν ἐποχήν, δημοκρατικῶς, καὶ αἱ ἄνωτεραι ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν, καθορίζουσαι τοὺς τρόπους τῆς συλλογικῆς ἀμύνης των (ἀνταπεργίας).

Διὰ τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τῶν κατευθυντηρίων γραμμῶν τῆς Γερμανικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν, αἵτινες ἔχουν δημοσιευθῇ εἰς τὸ περιοδικὸν Recht der Arbeit 1951 σελ. 16 ἑξ. καὶ εἰς τὸ βιβλίον τοῦ Groote, Der Streik, 1952, σελ. 193 ἑξ., ὁρίζεται ὅτι προτάσεις πρὸς κήρυξιν ἢ συνέχισιν ἑνὸς ἐργατικοῦ ἀγῶνος δέον νὰ τύχουν τῆς διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκδηλουμένης ὑποστηρίξεως τοὐλάχιστον τοῦ 75 ο/ο τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν τοῦ σωματείου. Τῆς μυστικῆς ψηφοφορίας δικαιοῦνται νὰ μετάσχουν μόνον ἐργαζόμενοι ἡλικίας τοὐλάχιστον 17 ἐτῶν, μετέχοντες ὡς μέλη τοῦ σωματείου τοὐλάχιστον ἀπὸ τριμήνου καὶ μὴ τελοῦντες εἰς σχέσιν μαθητείας. Ἀλλ' ἡ οὕτω λαμβανομένη ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως δὲν εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου, ἥτις δύναται νὰ καθορίσῃ τὴν ἡμέραν κηρύξεως τῆς ἀπεργίας κατὰ τὴν κρίσιν της. Μόνον δὲ ἂν ἡ μυστικὴ ψηφοφορία ἀπολήξῃ κατὰ τῆς ἀ-

561.—Ρύθμισις θεμάτων ἀσφαλίσεως, σ. 1408. — Δώρων ἑορτῶν διηγορῶν ἐπὶ μισθῷ, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 449, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Δομικῶν ἐργασιῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Δρομοκαίτειον. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Νοσοκομείων).

Δωδεκάνησος. Ρύθμισις θέματος ἰσχύος ἐν Δωδεκανήσῳ ἰσπανεργικῶν ὑποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν ἀ.ν. 28/1944, ἄρθρον 1 § 8 ν. 4504/1966 σ. 438.—Μὴ ἔγκρισις τῆς ἀπὸ 23.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Δωδεκανήσου, ὑ.ἀ. 37435/1966 σ. 773.— Ἔκτασις Ταμείου Συντάξεων Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων εἰς Δωδεκάνησον, σ. 1414.

Δώρον ἑορτῶν. Ἐπίδομα ἑορτῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ὑ.ἀ. 291631/1965 σ. 58, ὑ.ἀ. 78901/1966 σ. 561, ὑ. ἀ. 283454/1966 σ. 1546.— Ἐπίδομα ἑορτῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 283661/1965 σ. 60, ὑ.ἀ. 283509/1966 σ. 1545.—Παροχὴ δοηθήματος εἰς συνταξιούχους νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1965, ὑ.ἀ. 293602/1965 σ. 62.— ... ὁμοίως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1966, ὑ.ἀ. 283508/1966 σ. 1549.—Δώρων ἑορτῶν εἰς συνταξιούχους καὶ δοηθηματούχους Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὁμοιοτήτως Ταμείου Ἐργασίας, ὑ.ἀ. 116455/1965 σ. 62, ὑ.ἀ. 31177/1966 σ. 498, ὑ.ἀ. 108190/1966 σ. 1538.—Ἑρμηνεία τῶν ὑ.ἀ. 32500/1964 καὶ 116220/1964 περὶ δώρου Πάσχα καὶ Χριστουγέννων 1964 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ὑ.ἀ. 119242/1965 σ. 67.— Χορήγησις δώρου Πάσχα 1966 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 447.— Χορήγησις δώρων Χριστουγέννων 1966, Ν. Ἔτους 1967 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.— Χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς δώρου Πάσχα 1966 εἰς οἰκοδόμους, ὑ.ἀ. 27567/1966 σ. 499.—Τροποποιήσεις, συμπλήρωσις καὶ κωδικοποίησις ἰσπανεργικῶν διαφάσεων περὶ δώρου λόγῳ ἑορτῶν τῶν εἰς τὰς φωτοτεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἀσχολουμένων, ὑ.ἀ. 33120/1966 σ. 1078, διορθ. ἐμφρτ. σ. 1567.—Προσάντια κυπτικῶν διαπραγματεύσεων οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1965 καὶ Ν. Ἔτους 1966, ὑ.ἀ. 91298/1965 σ. 123.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ δώρων ἐπὶ μισθωτῶν Ἑλλην. Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἄρθρων 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.— Ρύθμισις θεμάτων χορηγήσεως δώρων ἑορτῶν παρ' Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κλπ. σχετικῶν ἰσπανεργικῶν ἀποφάσεων, σ. 1407.— Εἰδικαὶ διατάξεις εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, δαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 127, 131, 133, 198, 255, 385, 387, 446, 513, 559, 580, 636, 646, 757, 759, 760, 837, 955, 1029, 1222, 1227, 1295, 1301, 1361, 1368, 1366, 1430.

Ε

Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπηρεσία. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δημοσίου). Δώρων ἑορτῶν ἀπασχολουμένων εἰς Ὑπηρεσίαν Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 448, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Ἑδωδιμοπωλεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Εἰσπράκτορες. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Αὐτοκινήτων).

Εἰσφοραί. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*. Ἐπὶ δώρων ἑορτῶν σ. 58, 60, 454, 563, 1545.— Ρύθμισις καταβολῆς καθυστερουμένων εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς σ. 443, 1410, 1411.

Ἐκδορασφαγεῖς. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Δώρων ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 453, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Ἐκχώρησις. Ἀπαγόρευσις ἐκχωρήσεως καὶ κατασχέσεως παροχῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πρὸς ἠσφαλισμένους ἢ συνταξιούχους· ἐξαιρέσεις σ. 1407.

Ἐλαιοτριβεῖα - Ἐλαιουργοσαπωνοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἐλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης. Δώρων ἑορτῶν ἐργατῶν Κομμωτικῆς Ὑπηρεσίας, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 455, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Ἐμπειρογνώμονες καπνοῦ. Ρύθμισις θέματος ἀσφαλίσεως σ. 1408.

Ἐμπορικὰ καταστήματα - Ἐμπορουπάλληλοι - Ἔμποροι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Κυριακή, Ἑορταί, Ὧραι ἐργασίας*.

Ἐνδυμάτων ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἑνώσεις. Βλ. λ. *Σωματεῖα, Τύπος*.

Ἐξαγωγαί. Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν, ὑ.δ. 324/1966 σ. 651, ὑ.δ. 416/1966 σ. 827, ὑ.δ. 670/1966 σ. 1159.

Ἑορταί. Κωδικοποίησις κλπ. διατάξεων περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας, ὑ.δ. 748/1966 σ. 1160.— Τροποποίησις ὑ.δ. 310/1945 περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὰς ἑορτὰς Προφήτου Ἠλιοῦ (20 Ἰουλίου) καὶ τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνος (15 Φεβρουαρίου) διὰ τὰ καταστήματα Φιλιππάδος, ὑ.δ. 35/1966 σ. 371. — Τροποποίησις διατάξεως π. δ/τος 15/20.9.1934 περὶ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικοῦ κλεισίματος καταστημάτων Ἐλευθερουπόλεως, ὑ.δ. 287/1966 σ. 752.— Ἀργίαι προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου τῆς Ὑπηρεσίας Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑ.δ. 153/1966 σ. 372.

Καθιέρωσις ὡς ἡμέρας ἑ-

περγίας, ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου δὲν δικαιοῦται οὔτε νὰ κηρύξῃ, οὔτε νὰ συνεχίσῃ τὴν κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν. (Περὶ τούτων, βλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts II, στ' ἔκδ. 1967, σ. 629 ἑξ., Nikisch, Arbeitsrecht II, β' ἔκδ. 1958, σελ. 90 ἑπ., Brox-Rüthers, Arbeitskampfrecht, 1965, σελ. 174 ἑπ.). Εἰς τὸ δίκαιον τοῦτο ὑπάγονται σήμερον καὶ οἱ 200.000 Ἕλληνες ἐργαζόμενοι ἐν Γερμανίᾳ, ὡς ῥητῶς ἐδέχθη, προκειμένου περὶ διαδίκου Ἕλληνος ἐργάτου, καὶ ἡ ἀπὸ 20.12.1963 ἀπόφασις τοῦ γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (ἐν AP Nr. 32 zu § 9 GG Arbeitskampf).

II

Ἀπόφασις συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ ἐργατικοῦ σωματείου περὶ κηρύξεως ἢ συνεχίσεως ἀπεργίας, ληφθεῖσα διὰ βοῆς ἢ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, εἶναι, κατὰ τὴν ῥητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 2151/1920, ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης αὕτη, ἐνδιαφέρουσα ἰδιαιτέρως τὴν Κοινωνίαν καὶ τὸ Κράτος—ὡς ῥητῶς ἀναφέρεται κατὰ τ' ἀνωτέρω εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ νόμου—εἶναι ἀπόλυτος. Κατ' ἀκολουθίαν δύναται νὰ προταθῇ κατ' ἔνστασιν ὁποτεδήποτε, ὡς καθιστῶσα κατὰ βάσιν παράνομον αὐτὴν ταύτην τὴν ἀπεργίαν.

Τὸ ἐκ τῶν λόγων τούτων παράνομον τῆς ἀπεργίας δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ ὁ ἐργοδότης, καθ' οὗ ἐστράφη ἡ ἀπεργία, καὶ πᾶς τρίτος ἔχων ἔννομον συμφέρον, ὅστις ἐβλάβη ἐκ τῆς παρανόμου ἀπεργίας, ἢ καθ' οὗ προβάλλεται οἱαδήποτε ἀξίωσις προκύπτουσα ἐκ τῆς ἀπεργίας. Εἰς τοῦτο δὲν ἀντίκειται τὸ ὅτι, διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 4361/1964 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας», καθιεροῦται εἰδικὴ διαδικασία ἀκυρώσεως τῶν παρανόμων ἀποφάσεων συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ παρέχεται δικαίωμα προσβολῆς τῆς ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου μόνον «ἐκ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου καὶ δὴ εἰς πλείονα τούτων, δρῶντα ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἀποτελοῦντα τὸ 1/30 τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων καὶ ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν τοῦ σωματείου. Δικαίωμα εἰς πάντα τρίτον, ἔχοντα ἔννομον συμφέρον προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει ἀποφάσεως συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου δὲν παρέχεται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4361/1964. Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι πᾶς τρίτος, τοῦ ὁποίου θίγει τὰ συμφέροντα ἡ ἀπολύτως ἄκυρος ἀπόφασις τῆς συνελεύσεως, δὲν δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁποτεδήποτε, εἴτε δι' ἀγωγῆς ἀναγνωριστικῆς ἢ καταψηφιστικῆς, εἴτε κατ' ἔνστασιν, τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὅταν μάλιστα ἡ ἀπόφασις, ὡς ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν ἐλήφθη, ἢ ἐκ τοῦ περιεχομένου της, ἀντίκειται προδήλως εἰς ἀπαγορευτικοὺς κανόνας δικαίου, τῶν ὁποίων ἡ τήρησις ἐνδιαφέρει ἐντόνως τὴν δημοσίαν τάξιν. Τοῦτο τονίζει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 469/1947 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 6, σελ. 206): «Ἀπόφασις συνελεύσεως πάσχουσα ἀπόλυτον ἀκυρότητα θεωρεῖται, κατὰ γενικὴν τοῦ δικαίου ἀρχήν, ὡς οὐδὲν ἐπάγουσα ἔννομον ἀποτέλεσμα, ἀνεξαρτήτως τῆς προσβολῆς αὐτῆς ἢ τῆς κηρύξεώς της ὡς ἀκύρου παρὰ τῆς δικαστικῆς Ἀρχῆς, πᾶς τις δὲ δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁποτεδήποτε τὴν τοιαύτην ἀκυρότητα (οὕτω καὶ *Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 55, *Σακελλαρόπουλος*, ἐν ΕΕΔ 21, σελ. 9).

Πρὸς τὴν γνώμην ταύτην εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας Ἀρείου Πάγου 410/1963, Νομικὸν Βῆμα ΙΑ' 946 = Νέον Δίκαιον Κ' 207 = ΕΕΝ λ' 872, ἥτις ἐδέχθη, ὅτι ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ ἄρθρου 101 ΑΚ εἶναι καὶ ἀφ' ἑαυτῆς ἄκυρος ἀπόφασις συνελεύσεως ἀντικειμένη εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη. Ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο ἐδέχθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἑρμηνεύουσα τὸ ἄρθρον 101 ΑΚ, τὸ ὁποῖον ἐν τούτοις ἐπιτρέπει τὴν ἀγωγὴν ἀκυρώσεως ἀποφάσεως συνελεύσεως σωματείου εἰς πάντα τρίτον ἔχοντα ἔννομον συμφέρον, τοῦτο δέον, πολλῷ μᾶλλον, νὰ γίνῃ δεκτὸν ὑπὸ τὸ ν.δ. 4361/1964, ὑπὸ τὸ ὁποῖον δὲν ἐπιτρέπεται εἰς τρίτους προσβολὴ ἐπὶ ἀκυρώσει. Δὲν ἐπιτρέπεται δηλαδὴ σήμερον οὐδὲ εἰς αὐτὴν τὴν Διοίκησιν τοῦ Κράτους, εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας ἢ εἰς τὸν ἐργοδότην, τοῦ ὁποίου θίγει ἀμέ-

λοκληροτικής ἀργίας: Τῆς 10ης Φεβρουαρίου, ἑορτῆς Ἁγίου Χαραλάμπους, ὡς ἡμέρας ὁλοκληροτικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Ληξουρίου, δ.δ. 1040/1965 σ. 370.— Τῆς ἑορτῆς τῶν 12 Ἀποστόλων (30 Ἰουνίου) διὰ τὰ ἐμπορορραφεῖα καὶ ραφεῖα Ἄρτης, δ.δ. 51/1963 σ. 371. — Τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου διὰ τὰ ἀρτοπωλεῖα Λίγιου, δ.δ. 52/1966 σ. 372.—Τῆς ἑορτῆς Ἁγίων Θεοδώρων δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα Ὀρεστιάδος, πλὴν τῶν ἐστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, δ.δ. 128/1966 σ. 373.— Τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου διὰ τὰ καταστήματα κομμωτῶν Τήνου, δ.δ. 258/1966 σ. 681.— Τῆς 21 Μαΐου διὰ τὰ καταστήματα πόλεων Ἀργοστολίου, Ληξουρίου, Ἰθάκης καὶ κομμωτῶν Σάμης, δ.δ. 252/1966 σ. 681.—Εἰδικαὶ διατάξεις, περιλαμβανόμενες εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 131, 378, 518, 580, 641, 645, 758, 759, 836, 1026, 1486.

Ἐπαγγελματίαι. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἐπιδόματα. Ἔγκρισις κανονισμῶν λειτουργίας Λογαριασμῶν καταβολῆς ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς φορτοεκφορτωτὰς κλπ. Βλ. εἰς λ. *Φορτοεκφορτωταί* —Ἀφομοίωσις ἐπιδομάτων, ν.δ. 1548/1966 σ. 1226.— Κύρωσις πράξεων Ἐπαγγελματικοῦ Συμβουλίου περὶ χορηγήσεως ἐπιδομάτων κλπ., ἄρθρων 26 ν.δ. 4548/1966 σ. 1232.—Ἀδείας εἰς συντοξούχους Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δ.δ. 251/1966 σ. 630.— Βαθμὸς ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ ἡμιτυφίας συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως πλὴν Ι.Κ.Α., δ.δ. 64581/1966 σ. 1168.—Ἀνθηφαιρέσεως ἐργασίας εἰς προσωπικὸν ἀλευρομύλων, δ.δ. 36252/1966 σ. 632.—Ἀνθηφαιρέσεως ἐργασίας εἰς ἐργαστηρίους ἐπιστρώσεως, δ.δ. 18187/1966 σ. 961, δ.δ. 80597/1966 σ. 1421.—Ἀνθηφαιρέσεως ἐργασίας εἰς ἀρτοποιεῖα· κυρώσεις ἐφαρμοστικῆς τῆς 39/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δ.δ. 70000/1966 σ. 964.—Ἐπαρκοπαγολήπτας εἰς θεραπαινίδας κατηγορίας τινὸς ἀπορρήτων, δ.δ. 168/1966 σ. 810.— Προσαύξησις ἐπιδόματος τοιούτων εἰς προσωπικὸν Η.Ε.Μ. καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8.7.1960 ἕως 30.4.1961· κύρωσις ἐκτελεστῆς τῆς 2/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δ.δ. 48250/1966 σ. 705.—Εἰς ξενοδοχοϋπαλλήλους Θεσσαλονίκης ἐπ' εὐκαιρίᾳ ἑκάστης περιόδου Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης· κύρωσις ἐκτελεστῆς τῆς 1/1966 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δ.δ. 57195/1966 σ. 839.— Αὔξησις ἐπιδόματος ἑρμέλου βαθμοῦ τέθνης καὶ ἑπομένου ἐργασίας προσωπικοῦ Κ.Μ.Τ., δ.δ. 183645/1965 σ. 1173.—Εἰδικὸν ἐπιχειρησιακὸν ἐπίδομα καὶ ἀνθηφαιρέσεως ἐργασίας καὶ ταυτόχρονα ἐπιδοκιμένον μεταφορολογικὸν ἔργον, δ.δ. 185834/1966, σ. 1174.— Χορήγησις εἰς μαθητοὺς ἐπιδόματος σιτίσεως, δ.δ. 10887/1966 σ. 1430. — Συνυπολογιζόμενα καὶ μὴ διὰ τὸ δῶρον ἑορτῶν, ἰδ. 31456/1966 σ. 448, δ.δ. 116800/1966 σ. 1550.— Ἄλλαι διατάξεις εἰδικαί, περιλαμβανομένης εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. ἐν ἐπιδόματα· Ἀδεῖαι σ. 131, 580, 645, 759, 1227, 1231, 1295, 1298. — Ἀνθηφαιρέσεως ἐργασίας σ. 66, 71, 129, 131, 132, 199, 255, 257, 376, 515, 568, 570, 646, 754, 755, 758, 760, 775, 954, 959, 1015, 1029, 1084, 1085, 1086, 1091, 1095, 1227, 1235, 1237, 1238, 1301, 1358, 1365, 1424, 1475.— Ἄρτου σελ. 839, 961, 1028.— Γάμου σελ. 125, 195, 325, 515, 890, 903, 957, 1015, 1022, 1025, 1084, 1171, 1485. Διαχειριστικῶν λαθῶν, σελ. 133,198, 757, 760, 1227.— Εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας, σελ. 136, 757, 1421.— Ἐπικινδύνου ἐργασίας, σελ. 571, 959, 1232, 1235, 1475.— Οἰκογενειακῶν βαρῶν, σελ. 70, 71, 129, 131, 132, 133, 198, 255, 260, 389, 565, 567, 571, 575, 643, 647, 702, 704, 755, 757, 758, 760, 765,774, 890, 1017, 1024, 1026, 1074, 1085, 1088,1089, 1095, 1235, 1238, 1293, 1421, 1477, 1478.— Παρομονῆς εἰς τὸν ὑπὲρ βαθμὸν σελ. 69, 133, 260, 571, 628, 647, 757, 1295, 1301,1354.—Πολυετοῦς ὑπηρεσίας, σελ. 260, 825, 514, 564, 567, 570, 627, 647, 702, 765, 892, 957, 959, 963, 1017, 1024, 1026, 1088, 1089, 1171, 1293, 1295, 1301, 1364, 1421, 1477.—Συζύγου, σελ. 70, 514, 575, 786, 959, 963, 1029, 1295, 1301, 1364.— Τέκνων, σελ. 70, 389, 575.

Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας. Ὁρισμὸς ὡς ἑδρῶν Περιφερειακῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Κρήτης καὶ Νήσων Αἰγαίου τῆς πόλεως Ἡρακλείου Κρήτης, δ.δ. 482/1966 σ. 827.

Ἐπιπλοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἔργα. Ὅρια ἡμερῶν ἐργατοτεχνιτῶν ὁδοποιΐας Ἀθηνῶν Περιφερείων, σ.ο.ε. σ. 389.—Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας· ἁρμοδιότης Ἐφετείου ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἐκτελέσεως ἔργων, σ. 1417.—Λύσεων ἑορτῶν ἀπασχολουμένων εἰς δημόσια, δημοτικὰ, κοινοτικὰ ἔργα, ἄρθρων 1 § 1, 2 § 1 δ.δ. 31436/1966 σ. 448, ἄρθρων 1 § 1, 2 § 1 δ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Ἐργάται Τόπου. Βλ. λ. *Ταμεῖα* (Τόπου).

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα. Βλ. καὶ λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις*. Τὰ ἐν ἐφαρμοστέοις Κέντροις Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως κλπ., ἄρθρων 1 § 2 ν. 4504/1966 σ. 435.

Ἐργατικὴ νομοθεσία. Βλ. τὰ κατ' ἰδίαν θέματα εἰς τὰς ἀκολούθους λέξεις· Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἄλλαι τινὲς διατάξεις, ν. 4504/1966 σ. 435.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἄλλαι διατάξεις, ν.δ. 4547/1966 σ. 1225, Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 1225.—Προσθήκη παραγράφων εἰς ἄρθρον 5 ν. 4345/1964 περὶ συντάξεως Κώδικος Ἐργασίας, ἄρθρων 3 § 9 ν. 4504/1966 σ. 458.

Ἐργοστάσια. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἐρυθρὸς Σταυρός. Ρύθμισις θεμάτων Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ· ἐφαρμοζόμενα διατάξεις ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἄρθρον 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.

Ἑστία Ἐργατική. Ἐπέκτασις διατάξεων τοῦ νόμου 4164/1965, δ.δ. 785/1966 σ. 1453.—Μὴ ἐπαγωγὴ δόσεων ἑορτῶν εἰς εἰσφορὰς ἐκ/ν.

σως τὰ συμφέροντα, προσβολὴ τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου. Ἐκ τούτου ὅμως ἀκριβῶς ἡ ἔννοια τῆς παρανόμου καὶ ἀφ' ἑαυτῆς ἀκύρου ἀποφάσεως, δυναμει καὶ τῶν ἄρθρων 174, 180 ΑΚ, ὡς πρὸς τοὺς τρίτους, δέον νὰ γίνῃ εὐρύτερον δεκτή. Ἄλλως οἱ τρίτοι —καὶ αὐτὸ τὸ Κράτος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὴν τήρησιν τῆς δημοσίας τάξεως— δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὴν ἀκυρότητα, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπηγγέλθη αὕτη δι' ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου, κατόπιν αἰτήσεως τοῦ 1/30 τῶν μελῶν τοῦ σωματείου.

Εἰδικώτερον, ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 5 ν. 2151/1920, ἣν συνεπάγεται ἡ λῆψις ἀποφάσεως περὶ ἀπεργίας διὰ βοῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας, φρονοῦμεν ὅτι: Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τοῦ νόμου, τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπεδίωξε νὰ προστατεύσῃ, κατὰ πρῶτον λόγον, τὴν **ἀνεξαρτησίαν γνώμης τοῦ ἐργάτου**, ὅστις καλεῖται ὑπὸ τῶν συναδέλφων του ν' ἀποδυθῇ εἰς ἀπεργιακὸν ἀγῶνα ἢ νὰ συνεχίσῃ τοῦτον κατὰ τοῦ ἐργοδότου του. Ὁ ἀσθενοῦς χαρακτῆρος ἐργάτης εἶναι φυσικὸν νὰ παρασυρθῇ, παρὰ τὴν ἐνδόμυχον ἐπιθυμίαν του, εἰς ἀπεργιακὸν ἀγῶνα, διὰ τοῦ ὁποίου εἶναι ἀσφαλὲς ὅτι θὰ στερηθῇ τοῦ ἡμερομισθίου του καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἀπεργίας καὶ εἶναι πιθανὸν ἐν τέλει νὰ χάσῃ καὶ τὴν θέσιν του. Πρὸς τοῦτο ὁ νόμος ἐπιβάλλει τὴν μυστικὴν ψηφοφορίαν. Καὶ ἀπαγγέλλει ρητῶς καὶ ἐπιτακτικῶς τὴν ἀκυρότητα ἀποφάσεως περὶ ἀπεργίας, ληφθείσης ἄνευ μυστικῆς ψηφοφορίας. Ἡ ἀκυρότης ὅμως αὕτη, ἥτις ἐτέθη, κατὰ πρῶτον λόγον, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἐργάτου, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ καλυφθῇ ἁπλῶς διὰ τῆς παρόδου ἀπράκτου τῆς 30ημέρου προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας δικαιοῦται οὗτος νὰ τὴν προσβάλῃ πρὸς ἀκύρωσιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου. Διότι ὁ ἐργάτης, ὅστις ἐψήφισε φανερά, παρὰ τὴν συνείδησίν του, ὑπὲρ τῆς ἀπεργίας, εἶναι ἀπολύτως βέβαιον ὅτι δὲν θὰ ἔχῃ τὸ θάρρος νὰ προσβάλῃ ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου πρὸς ἀκύρωσιν τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, μάλιστα μετὰ πάροδον ἀρκετοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν δὲ ἐδεχόμεθα ὅτι ἡ ἀπολύτως ἄκυρος ἀπόφασις καθίσταται ἔγκυρος ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι δὲν προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ 1/30 τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, θὰ κατελήγομεν εἰς πλήρη ἀχρήστευσιν τῆς διατάξεως, διὰ παρερμηνείας ταύτης, εἰς βάρος καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου.

Δεύτερος σκοπός, τὸν ὁποῖον ἐπεδίωξεν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 ν. 2151/1920, εἶναι ἡ **προάσπισις τῆς δημοσίας τάξεως**. Αὕτη ἐξασφαλίζεται μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀπεργία, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν σπουδαιοτέραν συλλογικὴν ἀγωνιστικὴν ἐκδήλωσιν, μὲ ἀνυπολογίστους συνεπείας ἐπὶ τῶν συμφερόντων τοῦ ἐπιχειρηματίου, τοῦ ἐργοδότου, τῆς ἐθνικῆς παραγωγῆς, ἐνίοτε δὲ καὶ τῆς δημοσίας τάξεως, εἶναι ἀποτέλεσμα πραγματικῆς διεκδικήσεως εὐλόγων καὶ δικαίων ἐργατικῶν ἀξιώσεων, τὰς ὁποίας ἐπιδιώκει καὶ εἰς τὰς ὁποίας πιστεύει ὁ ἀπεργῶν καὶ δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν ἐνεργειῶν ὀλίγων τιθασσευομένων καὶ ἐπιτηδείων, ἐπιδιωκόντων διὰ τῆς ὀχλαγωγίας νὰ δημιουργήσουν ζητήματα εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ γενικώτερον νὰ βλάψουν τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου καὶ παντὸς τρίτου ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, ὅπως ἐπικαλεσθῇ ἀκυρότητα πάσης ἀποφάσεως συνκλεύσεως ἐργατικοῦ σωματείου ὁρισούσης ἀπεργίαν καὶ ληφθείσης διὰ βοῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας, εἶναι πρόδηλον, οὐδόλως δὲ περιορίζεται ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀπόφασις δὲν προσεβλήθη ἐπὶ ἀκυρώσει ὑπὸ τοῦ 1/30 τῶν μελῶν τοῦ σωματείου. Τοιαῦται ἐνστάσεις δὲν δύνανται ν' ἀντιταχθῇ κατ' ἐκείνων, οἵτινες, ὡς τρίτοι, ἀλλ' ἀμέσως ἐνδιαφερόμενοι, δὲν ἔχουν μὲν δικαίωμα προσβολῆς τῆς ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου, δικαιοῦνται ὅμως κατὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ ἐπικαλεσθοῦν τὴν ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐβλάβησαν ζωτικὰ οἰκονομικὰ συμφέροντά των. Διάφορος ἑρμηνεία θὰ κατέληγεν εἰς τὸ ἀποτέλεσμα νὰ στερήσῃ καὶ αὐτὴν τὴν Διοίκησιν τοῦ Κράτους (Ὑπουργεῖον Ἐργασίας) καὶ αὐτὰς τὰς δικαστικὰς Ἀρχὰς (Εἰσαγγελία, τακτικὰ δικαστήρια) τοῦ δικαιώματος νὰ ἐρευνοῦν τὸ κῦρος τῶν διὰ βοῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας λαμβανομένων ἀποφάσεων περὶ ἀπεργίας, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν προσεβλήθησαν ἐμπροθέσμως ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου.

ὑ.ά. 31436/1966 σ. 454, ὑ.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Ἐστιατόρια. Βλ. καί λ. *Κυριακή*. Λῶρον ἑορτῶν ἐστιατόρων, ξενοδόχων, ὑ.ά. 31436/1966 σ. 452, ὑ.ά. 116800/1966 σ. 1550.

«Εὐαγγελισμός» Θεραπευτήριον. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Νοσοκομείων).

Ἐφημερίδες. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Τύπου), *Ταμεῖα* (Τύπου).

Ἐφημέριοι. Ἐπίδομα ἑορτῶν, ἄρθρον 1 § 4 ὑ.ά. 291631/1965 σ. 58, ἄρθρον 1 § 4 ὑ.ά. 73901/1966 σ. 561, ἄρθρον 1 § 4 ὑ.ά. 283454/1966 σ. 1546.—Ἐξουσιοδότησις ρυθμίσεως ἀποδοχῶν δι' ἀποφάσεων Ὑπ. Συμβουλίου, σ. 1230.

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Κυριακή, Ἑορτάι*. Λῶρον ἑορτῶν ζαχαροπλαστῶν κλπ., ὑ.ά. 31436/1966 σ. 452, ὑ.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Ζόμης ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Η

Ἠθοποιοί. Βλ. λ. *Θέατρα, Ταμεῖα*.

Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. καί λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*. Ἀσφάλισις προσωπικοῦ Λ.Ε.Η., ν. 449/1965 σ. 193.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ἐνίων διατάξεων Κανονισμοῦ Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., χορηγθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 17.12.1930 διατάγματος, ὑ.ά. 625/1966 σ. 1076, ὑ.ά. 642/1966 σ. 1077.—Ρύθμισις θεμάτων Η.Ε.Μ., Λ.Ε.Η., σ. 1221, 1410, 1415, 1419.

Ἠλεκτρικαὶ Σιδηρόδρομοι. Βλ. λ. *Σιδηρόδρομοι*.

Ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καταστήματα. Τροποποίησις ὑ.ά. 42241/1963 καθορισμοῦ ὡρῶν ἀναψύξεως καὶ κλεισίματος, ὑ.ά. 73073/1966 σ. 834.

Ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἐργοστάσια. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἠλεκτροτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Ἠλεκτρονικὴ Ἑλλάδος. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Θ

Θέατρα. Βλ. καί λ. *Ταμεῖα*. Τροποποίησις ὑ.ά. 28.2/8.5.1950 περὶ τροποποιήσεως τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος 29.9/24.10.1941 περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καὶ ρυθμίσεως σχέσεων ἐργασίας μεταξὺ θεατρικῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἠθοποιῶν, ὑ.ά. 1058/1965 σ. 195, ὑ.ά. 705/1966 σ. 1160.— Κύρωσις ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τοὺς λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ Βασιλέως Παύλου μὴ ἐργασθέντας ἠθοποιούς, τεχνίτας, μουσικοὺς Θεάτρου, ἄρθρον 2 § 3 ν. 4504/1966 σ. 436.— Προσθήκη εἰς ἄρθρον 8 ν. 5736/1933 περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ, ἄρθρον 2 ν.δ. 4547/1966 σ. 1223.—Λῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 31436/1966 σ. 451, ὑ.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Θεραπαινίδες. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι*.

Θερμαστάι - Θυρωροί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ι

Ἰατροί. Βλ. καί λ. *Κλινικαί, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα* (Γυναικολόγων). Κύρωσις ὑποχρεωτικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 42/1965 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς χειριστῶν ἀκτινοδιαγνωστικῶν μηχανημάτων καὶ χειριστῶν ἐμφυσητῶν ἀκτινολογικῶν ἐργαστηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ὑ.ά. 11625/1965 σ. 61.— Προσαύξησις συντάξεων Τ.Σ.Α.Υ., ὑ.ά. 205/1966 σ. 359.— Κύρωσις διαφόρων πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ χορηγήσεως ἐπιδομάτων, ἄρθρον 25 ν.δ. 4548/1966 σ. 1232.— Σύστασις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ διὰ τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τῶν παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἐπηρεστούντων θεραπευτῶν ἰατρῶν, σ. 1312.— Λῶρον ἑορτῶν, ὑ.ά. 31439/1966 σ. 449, ὑ.ά. 116800 σ. 1550.

Ἰδιωτικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἱδρύματα. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ραδιοφωνία, Συλλογικαὶ συμβάσεις*.

Ἰνστιτοῦτον. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ Ἐγγείων Βελτιώσεων Ἰνστιτούτου Μυκονολογίας, ο.ν.ἐ., σ. 1293.— Γαλλικὸν Ἰνστιτοῦτον Ἀθηνῶν· ἀπαλλαγὴ εἰσφορῶν ὑπὲρ Ο.Α.Α.Α., Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ Α.Ο.Ε.Κ. μέχρι 31.12.1965, σ. 1409.

Ἱπποδρόμιον. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα*.

Ἱστιοφόρα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (πλοίων).

Ἰχθυοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή*.

Κ

Καθαριότητος ἐργάται - Καθαριστήρια - Καθαρίστριαι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δήμων, Βαφείων, Καθαριστηρίων).

Κανονισμοί. Βλ. λ. *Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Σιδηρόδρομοι, Ταμεῖα, Φορτοεκφορτωταί*.

Καπνοβιομηχανίαι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβά-*

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ

Τίνες συλλογικαί συμβάσεις έργασίας κηρύσσονται γενικώς υποχρεωτικαί

Δέσμευσις έξ έθνικών ομοιοεπαγγελματικών διαιτητικών αποφάσεων πάντων των εργοδοτών, οίτινες απασχολούσιν εις το επάγγελμα εργαζομένους, αδιαφόρως αν οι εργοδόται ούτοι ανήκωσιν ή όχι εις τας συμμετασχούσας εις την διένεξιν οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ αυτών και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Κήρυξις υποχρεωτικών γενικώς μόνον των ειδικών και τοπικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας.—Εφαρμογή υπ' αριθ. 25)1960 διαιτητικής αποφάσεως περί αποδοχών λογιστών.—Έννοια λογιστού.—Εφαρμογή υπ' αριθ. 2)1961 διαιτητικής αποφάσεως περί αποδοχών προσωπικού γραφείων επιχειρήσεων και επί των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, κηρυχθείσης γενικώς υποχρεωτικής.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου μετά την αναιρετικήν υπ' αριθ. 287)1965, Β' Τμήματος (εισηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 793), πρός την γνώμην της οποίας συνεφώνησεν επί του προκύψαντος και ενδιαφέροντος νομικού ζητήματος.

Ούτω και αντιθέτως προς την προηγουμένην νομολογίαν του Αρείου Πάγου (ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 792 επ.) και τα δύο ήδη Τμήματα του Αρείου Πάγου δέχονται, ότι αι εθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας (και αι προς ταύτας εξομοιούμεναι διαιτητικαί αποφάσεις) υποχρεούσιν, ως εκ του χαρακτήρος αυτών, εκ του νόμου πάντας τους εργοδότας, αδιαφόρως αν ούτοι ανήκωσιν ή όχι εις τας συμμετασχούσας εις την διένεξιν, εφ' ής εξεδόθησαν αύται (διαιτητικαί αποφάσεις), οργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων μεταξύ αυτών και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. (Ίδετε και *Κ. Γ. Δημάκην*, ΕΕΔ 23, 897).

Ανατρέπεται ούτω ή γνώμη ότι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου (και το Δημόσιον) δεσμεύονται άπό και δια της υπό του Υπουργού Εργασίας κηρύξεως της διαιτητικής αποφάσεως ως γενικώς υποχρεωτικής.

Εις την περίπτωσιν επρόκειτο περί εφαρμογής της υπ' αριθ. 25)1960 διαιτητικής αποφάσεως περί αποδοχών λογιστών (ΕΕΔ 19, 1417) ('Ισχύουσα ήδη ή υπ' αριθ. 37)1963 διαιτητική απόφασις, ΕΕΔ 23, 180), περί των οποίων ίδετε νομολογίαν του Αρείου Πάγου εν ΕΕΔ 24, 1000, ένθα και σημειώσεις μας).

Πέραν όμως της νέας αύτης απόψεως περί της έννοίας του νόμου 3239)1955 προκύπτουσι ζητήματά τινα, εν σχέσει προς την εφαρμογήν της ανωτέρω διαιτητικής αποφάσεως.

Κατά ταύτην ή εφαρμογή της αναφέρεται εις τους λογιστάς και βοηθούς λογιστάς, τους απασχολουμένους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου εις πάσαν ιδιωτικήν επιχείρησιν καθ' άπασαν την χώραν, πλην των απασχολουμένων εις Τραπέζας και επιχειρήσεις, εις ας υφίσταται κανονισμός βαθμολογικής και μισθολογικής εξελίξεως.

Τά Νομικά όμως Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δεν δύνανται να υπαχθούν εις τον όρον «ιδιωτική επιχείρησις», αφού δε γίνεται δεκτόν, ότι δύναται να γίνη εξαίρεσις, συνάγεται νομίζομεν, ότι, και αν εξ αρχής ήδύνατο να δεσμεύωνται τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, νομίμως περιωρίσθη ή εφαρμογή εις μόνας τας ιδιωτικάς επιχειρήσεις.

Παραμένει πάντως το πρόβλημα, αν εξ αρχής ήδύναντο να δεσμευθούν και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ως δέχεται ήδη ο Άρειος Πάγος, εξ αυτού του χαρακτήρος της αποφάσεως ως εθνικής ομοιοεπαγγελματικής.

Χρησιμος είναι, νομίζομεν, ή επανάληψις παλαιοτέρων από των στηλών μας γραφέντων: Και αι υπ' αριθ. 14)1956 και 2)1959 διαιτητικαί αποφάσεις περί αποδοχών προσωπικού Γραφείων Ιδιωτικών επιχειρήσεων είναι εθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί και, κατά την γνώμην της αρεοπαγιτικής αποφάσεως, θά έπρεπε να εφαρμόζωνται έκτοτε επί παντός εργοδότου, ανεξαρτήτως αν εκηρύχθησαν υποχρεωτικαί.

Εν τούτοις έχρειάσθη να νομοθετηθούν ειδικαί διατάξεις (άρθρον 11 § 2 ν.δ. 3789)1957, ΕΕΔ 16, 1136, άρθρον 9 § 1 ν.δ. 4020)1959, ΕΕΔ 18, 1273) περί εφαρμογής αυτών και επί του αντιστοίχου προσωπικού του επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένου εις Νοσηλευτικά και λοιπά Ίδρύματα ή Οργανισμούς εν γένει, αποσκοπούντας εις την προστασίαν της δημοσίας υγείας,

σεις. Καπνού ἐμπιρογνώμονες· ἀσφάλισις, σ. 1408.

Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Καταβολή ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 εἰς ὑπαλλήλους Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ὅν ἡ ἐπαλληλική σχέσις λύεται διὰ καταργήσεως θέσεως, σ.σ.ε., σ. 30.— Ἐφαρμογὴ διατάξεων ἐπὶ μισθωτῶν Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἄρθρον 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 137. —Κατάργησις ἄρθρου 3 ν. 3198/1955 σ. 1416.

Κατασκηνώσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Καταστήματα. Βλ. λ. *Ἑορταί, Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας.*

Κατασχέσεις. Βλ. λ. *Ἐκχώρησις.*

Κατεργασίας ξύλου, ὑάλου ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Ξυλουργῶν, ὑαλουργῶν).

Κατοικία Ἐργατική. Προσθήκη εἰς ἄρθρον 14 ν.δ. 2465/1954 κατάργησις παραγράφου τοῦ ἄρθρου 7, ἄρθρον 4 §§ 5, 6 ν. 4504/1966 σ. 140.— Κατάργησις εἰδικῆς εἰσφορᾶς 1% ὑπὲρ Αὐτεπαγγέλτου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Θεσσαλονίκης, ἄρθρον 5 § 6 ν. 4504/1966 σ. 141.— Ἐπέκτασις διατάξεων τοῦ ν. 4464/1965, ν.δ. 785/1966 σ. 1353.— Ρύθμισις θεμάτων ἀρμοδιότητος ἐπὶ διαφορῶν ἐξ ἐκτελέσεως ἔργων, σ. 1416.

Κατοχικὴ περίοδος. Βλ. λ. *Νόμος.*

Καφενεῖα-Καφεζαχαροπλαστεῖα. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Κυριακή, Ἑορταί.* Δῶρον ἑορτῶν σερβιτόρων κλπ., ν.δ. 31430/1966 σ. 452, ν.δ. 116800/1966 σ. 1553.

Κέντρα Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως. Ρύθμισις θεμάτων, ἄρθρον 1 ν. 4504/1966 σ. 45..

Κεραμοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Κηπουροί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Κινηματογράφοι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Κλινικαί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Μονιμοποίησις καὶ μετατάξεις ἰατρῶν κλινικῶν Ι.Κ.Α., ν.δ. 562/1966 σ. 1076.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Κοινὰ Ταμεῖα (Κ.Τ.Ε.Α.). Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Αὐτοκινήτων).

Κοινότητες. Βλ. λ. *Δῆμοι. Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δήμων).

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. Κωδικοποιημένος Κανονισμὸς ἐφαρμογῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, σ. 46, 105, 189, 261, 310, 362, 432 ἐπ.— Ρύθμισις θεμάτων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ ἕτερα τινὲς διατάξεις, ν. 4488/1966 σ. 316.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ ἕτερα τινὲς διατάξεις, νδ. 4577/1966 σ. 1407.— Ὡράριον ἐργασίας ναυτοφυλάκων Ι.Κ.Α.· ἀποζημίωσις καὶ προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ν.δ. 1051/1965 σ. 122.— Τροποποίησις ν.δ. 22702/1962 περὶ ἀναγνωρίσεως συμφ. τῷ Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν καὶ τεχνικῶν ἐργασιῶν, ν.δ. 1010/10/1965 σ. 125.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 11 ν. 4277/1962 «περὶ συνταξιοδοτήσεως ἰατρῶν Ι.Κ.Α. κλπ» καὶ ἐπὶ τακτικοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ν. 4495/1966 σ. 369. — Κατάργησις ἐν μέρει τοῦ ἀπὸ 15/25.4.1958 ν.δ. περὶ ἐξαιρέσεως Γηροκομείου Δράμας τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν ἐπαγωγῆς τοῦ προσωπικοῦ του εἰς Ι.Κ.Α., ν.δ. 1005/1965 σ. 370.— Ρύθμισις κατοχῆς χαθεντοκομμένων εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, σ. 443, 1410, 1411.— Ἀντικατάστασις περιπτώσεως δ' § 1 ἄρθρου 104 Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α., ν.δ. 7261/1966 σ. 445.—Τροποποίησις ἄρθρων 104 καὶ 106 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α.· ἰδιαζόντως δαρεῖα καὶ ἀνθυγιειναὶ ἐργασία κλπ., ν.δ. 22737/1966 σ. 499.— Χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς δώρου Πάσχα 1966 εἰς οἰκοδόμους, ν.δ. 27567/1966 σ. 499.— Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βάσει πλειόνων τῶν 1200 ἡμερῶν ἐργασίας ἢ λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος συντάξεων, ν.δ. 20633/1966 σ. 571, ν.δ. 111330/1966 σ. 1557.— Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βάσει 1200 ἢ ὀλιγωτέρων ἡμερῶν ἐργασίας, πλὴν τῶν λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος συντάξεων, ὡς καὶ κατωτάτων ὁρίων συντάξεως κατηγοριῶν τινων συνταξιούχων, ν.δ. 351/1966 σ. 632.— Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, καταβαλλομένων διὰ τὴν παραγωγὴν αὐτοκινήτων Φάουμπιλ, ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν, ν.δ. 524/1966 σ. 631— Μείωσις ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, δαπανωμένων διὰ παραγωγὴν ἡμιεπεξεργασμένων δερμάτων μικρῶν ζώων (πικλ) ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν, ν.δ. 416/1966 σ. 827.— Μείωσις ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, δαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν πολυπατρίτης, ἐξαγομένης εἰς ἀλλοδαπήν, ν.δ. 670/1966 σ. 1159.— Χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τῶν συνταξιούχων εἰδικῶν Ταμείων, ν.δ. 19709/1966 σ. 1093.— Ἔγκρισις Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως τῶν ρητινοπλεκτῶν, ν.δ. 76514/1966 σ. 1234.— Μονιμοποίησις καὶ μετατάξεις ἰατρῶν κλινικῶν Ι.Κ.Α., ν.δ. 562/1966 σ. 1076.—Παροχὴ πίστεως τιμιότητος εἰς τοὺς μονίμους θεραπεύοντας ἰατροὺς Ι.Κ.Α., ν.δ. 771/1966 σ. 1351.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων ν.δ. 4277/1962 περὶ συνταξιοδοτήσεως ἰατρῶν Ι.Κ.Α. καὶ ἑτέρων τινῶν κατηγοριῶν ἐργαζομένων, ὡς καὶ νόμου 3163/1955 περὶ συνταξιοδοτήσεως προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἕτερα τινὲς διατάξεις, ν.δ. 4579/1966 σ. 1529.

Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ*

έξαιρέσει τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων τοῦ ν.δ. 2593)1953, διότι, κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 18, 1276), ἡ μετὰ τὸν νόμον 3239)1955 ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου δὲν ἐκάλυψε τὸ ἀντίστοιχον προσωπικὸν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων.

Οὕτω τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ἂν αἱ ἀνωτέρω ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐκάλυπτον, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος των καὶ μόνον, πάντα ἐργοδότην, ποία ἡ ἀνάγκη νὰ νομοθετηθοῦν ἐδῶ εἰδικαὶ διατάξεις διὰ τὰ Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα καὶ λοιποὺς Ὀργανισμούς;

Περαιτέρω ὁ Ἄρειος Πάγος, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφαρμόζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 2)1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν προκειμένῳ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, καθ' ὅσον, ὡς ἀκέπτεται, αὕτη, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτική, ἐπέχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι καὶ ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις εἶναι ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ καὶ συνεπῶς, κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ γνώμην τοῦ Ἀρείου Πάγου, θὰ ἔπρεπε νὰ ὑποχρεοῖ, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος της, καὶ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἕκαστοτε καὶ ὄχι διότι, ὡς ἀκέπτεται, ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ καὶ δεσμεύει αὕτη τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν, ἑπομένως καὶ τὸ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου.

***

Εἶναι, τέλος, ἐνδιαφέρον νὰ σημειωθῇ καὶ ὅτι κατὰ Νομοσχέδιον ἀπὸ 25 Σεπτεμβρίου 1962 περὶ τροποποιήσεως κλπ τοῦ νόμου 3239)1955 (ΕΕΔ 21, 1249), τὸ ὁποῖον δὲν ἐψηφίσθη τελικῶς ἐν τῷ συνόλῳ του, προσετίθετο εἰς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3239)1955 διάταξις, ἔχουσα οὕτω: Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δεσμεύει, κατ' ἀρχήν, τοὺς συμβαλλομένους καὶ τὰ μέλη τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων. Κατ' ἐξαίρεσιν ὅμως αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουν τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τῆς χώρας, αἱ δὲ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ καὶ τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσι, πλὴν τῶν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων, πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες ἀπασχολοῦσι μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὐταί, ἐκτὸς τῶν ἐργοδοτῶν ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη ἐπαγγελματικῆς τινος ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Ἐπιμελητηρίου.

Ταῦτα δὲν ἀφίσταντο τῆς κρατούσης πρότερον νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 526)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παυλίδης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Βλασσόπουλος, Κ. Δημάκης

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 287 τοῦ 1965 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2424)5 τοῦ 1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τῶν ἐν ἐδαφίῳ 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας λόγων καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησιν εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 § 1, 5 καὶ 7 § 11 ἐδάφ. β' καὶ 3 τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955, αἵτινες διέπουσι καὶ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, τὰς κηρυχθείσας ἐκτελεστὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κατατεθείσας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον, κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755 τοῦ 1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑποχρεοῦσιν, ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφ. β') ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς ὁριζομένης χρονολογίας ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου ὅρου ἢ προϋποθέσεως, πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες ἀπασχολοῦσιν ἐργαζομένους εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ ἀφορῶσιν, ἀδιαφόρως ἐὰν οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνήκωσιν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αὐταὶ ὀργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων

Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.

Κόπται ἐνδυμάτων. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Κουζίνας προσωπικόν. Καθορισμὸς ὡρῶν ἡμερησίας ἐργασίας περιποιητῶν (σερβιτόρων), βοηθῶν αὐτῶν κλπ., ἀπασχολουμένων εἰς καφενεῖα, καφὲ ἀμὰν κλπ., ὁ.δ. 117057/1965 σ. 255.

Κουρεῖα - Κομμωτήρια Βλ. καὶ λ. *Κυριακή, Ταμεῖα.* Δώρων ἑορτῶν, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 452, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Κρατικὸν Ἐργοστάσιον Ἀεροπλάνων. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δημοσίων).

Κρεοπωλεῖα. Βλ. λ. *Κυριακή, Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα, Ὧραι Ἐργασίας.*

Κυλινδρόμυλοι Βλ. λ. *Φορτοεκφορτωταί.*

Κυριακή. Ἀπαγόρευσις καὶ προσαύξησις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν προσωπικοῦ Ι.Κ.Α. καὶ νεκροφυλάκων, ὁ.δ. 1051/1965 σ. 122.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀποδοχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὴν καὶ ἑορτὴν ἐπὶ μαθητῶν Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἄρθρον 3 § 1 νόμου 4504/1966 σ. 437. — Προσθήκη εἰς ἄρθρον 9 προεδρ. διατάγματος 8/14.5.1930 δι' ἐργασίας παραλαβῆς καὶ διανομῆς ξένου τύπου, ἄρθρον 3 § 18 ν. 4504/1966 σ. 439.— Τρόπος καθιερώσεως Κυριακῆς ἀργίας ἢ ἑορτασίμων ἡμερῶν ἢ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἄρθρον 4 § 2 ν. 4504/1966 σ. 440.— Κωδικοποίησις, κατάργησις, τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας, ὁ.δ. 748/1966 σ. 1100.— Συνυπολογισμὸς προσαυξήσεως διὰ τὸ δῶρον ἑορτῶν, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 448, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.— Εἰδικὸς διατάξεις, περιλαμβανομένης εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 198, 255, 387, 390, 518, 580, 631, 645, 758, 759, 896, 955, 963, 1015, 1026, 1235, 1477, 1478.—Καθορισμὸς μεσοῦς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ χασαπολεῖα, χοιροσφαγεῖα, ἰχθυοπωλεῖα καὶ ἀμυγὴ ἀποφολιδωτηρίων Κανατᾶ Μαΐδρου Λήμνου, ὁ.δ. 1067/1965 σ. 271.

Κ α θ ι έ ρ ω σ ι ς ὁ λ ο ε ἡ μ ε ρ ι σ ί ω ς Κ υ ρ ι α κ ῆ ς ἀ ρ γ ί α ς. Εἰς ἰχθυοπωλεῖα, χασαπολεῖα πόλεως Χαλκίδος, ὁ.δ. 1041/1965 σ. 271.— Εἰς καταστήματα κομμωτῶν Ἀμφιτρίτης, ὁ.δ. 1042/1965 σ. 271.— Διὰ πάντα τὰ καταστήματα Κοινότητος Μαΐδρου Λήμνου, ἐξαιρουμένων ἐστιατορίων, καφετερίων, ζαχαροπλαστείων κλπ. ἐν γένει κέντρων, ὁ.δ. 1067/1965 σ. 271.— Εἰς ἰχθυοπωλεῖα καὶ πρατήρια κατεψυγμένων ἰχθύων Μύρινας, ὁ.δ. 120/1966 σ. 373.— Διὰ τὰ κομμώρια Μελισσίων Ἀττικῆς, ὁ.δ. 17274/1966 σ. 676.

Κ α θ ι έ ρ ω σ ι ς ἐ π ι τ ρ ο π ῆ ς Κ υ ρ ι α κ ῆ ς ἀ ρ γ ί α ς. Διὰ τὰ ραφεῖα Καλυμνιακῆς, ὁ.δ. 129/1966 σ. 373.— Τῶν ἐστιατορίων, ζυθοστασίων, μαγειρείων καὶ ἀναψυκτηρίων πόλεως Ἀμφίσσης κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἀπὸ 1.11 μέχρι 31.3, ὁ.δ. 254/1966 σ. 631.—Διὰ τὰ καφενεῖα καὶ γαλακτοζαχαροπλαστεῖα τῆς πόλεως Θηβῶν, ὁ.δ. 55876/1966 σ. 1481.

Κῶδιξ Ἐργασίας. Βλ. λ. *Ἐργατικὴ Νομοθεσία.*

Λ

Λαϊκῆς τέχνης καταστήματα Καθορισμὸς ὡρῶν λειτουργίας ἀπὸ 1.4 - 31.10.1966, ὁ.δ. 17811/1966 σ. 855.

Λατομεῖα - Λατόμοι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Λαχανακηπουροί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Λιγνιτωρυχεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Μεταλλείων).

Λιθογραφεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Λιμενεργάται. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Λιπασμάτων Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Λογαριασμοί. Βλ. καὶ λ. *Διανεμητικὸς Λογαριασμός, Φορτοεκφορτωταί.* Ἐπιγραφὴ δώρων ἑορτῶν εἰς κρατήσεις καὶ εἰσφορὰς ὑπὲρ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 454, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Λογισταί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Μ

Μαρμαροκονίας ἐργατοτεχνῖται - Μαρμαροτεχνῖται Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ματσακονισταί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δώρων ἑορτῶν, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 451, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Μεταλλεῖα Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 18.3.1966 σ.σ.ἑ. χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων, ὁ.δ. 29269/1966 σ. 645.

Μετεωρολογικὴ Ὑπηρεσία Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δημοσίων).

Μηχανήματα - Μηχανικοί Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Μηχανοξυλουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* (Ξυλουργῶν).

Μικροβιολογίας ἐργαστήρια Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Μονοπωλίου Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Μουσικοί. Δώρων ἑορτῶν, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 451, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Μπαταριῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Μυλεργάται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.* Ἐπέκτασις διατάξεων § 3 ἄρθρου 3 ὁ.ν. 381/1936 ἐπὶ τῶν ἀπὸ μυλεργατῶν φορτοεκφορτωτῶν ἐργασιῶν φορτοεκφορτώσεων

μεταξύ αὐτῶν καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐὰν δὲν ἐξηρέθησαν, ἀφοῦ καὶ ταῦτα δύνανται (ἄρθρον 1 § 3) νὰ εἶναι ἐργοδόται, τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 5 ἀφορωσῶν, ὡς ἐξ αὐτῶν καὶ τῶν προϊσχυσασῶν σχετικῶν διατάξεων περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προκύπτει, μόνον τὰς εἰδικὰς καὶ τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ἐθνικὰς γενικὰς ἢ ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς τοιαύτας. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἡ ὑπ' ἀριθ. 25 τοῦ 1960 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 12 Νοεμβρίου 1960, εἶναι δὲ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματική, ὡς καταρτισθεῖσα μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, δεσμεύει, χωρὶς νὰ ἦτο ἀπαραίτητον νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, καὶ τὸ ἀναιρεσίβλητον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.), ὡς μὴ περιλαμβανόμενον εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἐξαιρέσεις, παρ' ὅτι δὲν μετέσχεν εἰς τὴν κατάρτισίν της ἀπὸ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον. Ἐκ τοῦ ὅτι, προκειμένης διενέξεως μισθωτῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὅπως κατὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τὸ ἐργοδοτικὸν μέλος αὐτοῦ ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ, δὲν ἕπεται, ὅτι καὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἀποφάσεως Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἀπαιτεῖται νὰ συμβῇ τὸ ἴδιον, διὰ νὰ ἔχῃ αὐτὴ τὴν προαναφερθεῖσαν γενικὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, διότι ἡ τοιαύτη γενικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐὰν ἠδύνατο νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν οἱ μὴ συμμετασχόντες εἰς αὐτὴν ἐργοδόται παρὰ τῶν μετασχουσῶν ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἀλλ' ἐπιβάλλεται, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἀμέσως ἐκ τοῦ νόμου. Ἀλλ' οὔτε ἐκ τοῦ ὅτι, ὡς ἐκ περισσοῦ καὶ χωρὶς νὰ ἐπιβάλληται διὰ τὴν γενικήν ἐφαρμογήν της, ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55660)9972 τῆς 11)24 Αὐγούστου 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περωρισμένως, ἤτοι μόνον διὰ τὰς ἐν Ἑλλάδι λειτουργούσας, ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν μορφήν, ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις (βιομηχανικάς, ἐμπορικάς, βιοτεχνικὰς καὶ ἐπαγγελματικὰς ἐν γένει), ὡς καὶ διὰ τὰ νοσηλευτικὰ καὶ λοιπὰ Ἱδρύματα ἢ Ὀργανισμοὺς ἐν γένει, ἀποσκοποῦντας εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, δύναται νὰ ἀνατραπῇ ἡ διὰ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον ἀρξαμένη γενικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς, ἡ περιλαμβάνουσα καὶ τὸ ἀναιρεσίβλητον, ἐφ' ὅσον δὲν ἐτροποποιήθη αὕτη κατὰ τοῦτο κατὰ τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239)1955.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810 τοῦ 1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀπὸ 21 Ἰουλίου 1964 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4064 τοῦ 1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τῆς μνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως λογιστὴς θεωρεῖται: α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν καὶ β) ὁ τηρῶν εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων μαρτυρικῶν καταθέσεων ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Ε.Σ., περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 14773 τῆς 13 Μαΐου 1964 ἔκθεσις αὐτοῦ, καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα κατεῖχε τὴν θέσιν τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας προληπτικοῦ ἐλέγχου καὶ ὡς τοιοῦτος προέβαινεν εἰς τὸν ἐν γένει ἔλεγχον τῆς ὀρθότητος τῶν κινουμένων λογιστικῶν λογαριασμῶν καὶ τῆς νομιμότητος ἑκάστης πληρωμῆς, ὑπογράφων καὶ τὰ σχετικὰ παραστατικά, ὡς καὶ τὰς μηνιαίας συγκεν-

εντός του περιβόλου κινδυνωμένων Θεσσαλονίκης, άρθρον 3 § 5 ν. 4504/1966 σ. 437.

Μωσαϊκῶν πλακῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

N

Ναυπηγοξυλουργοί Δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 451, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Ναύσταθμος - Ναυτικόν. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Δημόσιον). Ἐπιδόρπα ἑορτῶν μαθητευομένων ἁπλῶν, ναυτοπαίδων, ἄρθρον 8 ὑ.ἀ. 291631/1965 σ. 58, ἄρθρον 4 ὑ.ἀ. 73901/1966 σ. 562, ἄρθρον 8 ὑ.ἀ. 283454/1966 σ. 1546.

Ναυτικαί. Προσόντα ναυτικῶν διαιτωμένων ἐκτὸς ἑπτὰ ἐπαρχιῶν καὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1965 καὶ Ν. Ἔτους 1966, ὑ.ἀ. 31208/1965 σ. 123.— Ναυτικαὶ ἐφημερίδες. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Ναυτικῶν Ἀπομαχικῶν Ταμεῖον. Βλ. λ. *Ταμεῖα.*

Νομικὰ πρόσωπα Βλ. καὶ λ. *Δῶρον ἑορτῶν.* Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 11 τόμου 1277/1962 περὶ συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλων Ι.Κ.Α. κλπ.· καὶ ἐπὶ τακτικοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ν. 4495/1966 σ. 369.— Καθορισμὸς ἀρμοδίων καθ' ὑλικὸν ἀντικειμένου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 48502/1966 σ. 444.— Δῶρον ἑορτῶν προσωπικοῦ ἀμειβομένου ἐκ ποσοστοῦ, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 451, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.— Ἐξαίρεσις νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐκ ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀπασχλήσεως καὶ ἑορτασίων καὶ ἀδείων ἐργατικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ., παρατυπίας ΙΧ ὑ.Δ.Δ. 17/1966 σ. 767.— Τὸ πέπτον ἐδαφίου ἄρθρου 1 καὶ 2 ν. 4461/1966 καὶ ἐπὶ τινων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑ.ἀ. 783/1966 σ. 1553.— Ρύθμισις θεμάτων σ. 1417, 1554.

Νόμος Παράτασις προθεσμίας ἄρθρου 1 τοῦ ψηφίσματος ΣΤ/1946 περὶ ἰσχύος καὶ ἐκκαθαρίσεως νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῶν κυβερνήσεων τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῶν ἐτῶν 1941 - 1944, κ.ἐ.ὰ. 225/1965 σ. 56.

Νοσοκομεῖα Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Νυκτερινὴ ἐργασία. Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀμοιβῆς νυκτερινῆς ἐργασίας ἐπὶ μαθητῶν Ἐλληνικοῦ Κουθρεῖου Σταυρὸς ἄρθρου 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.— Συνυπολογισμὸς προσαυξήσεως διὰ τὸ δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 448, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.— Ἐξαίρεσις διατάξεως εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. Βλ. εἰς σελ. 390, 1238, 1296, 1301, 1363, 1365.

Νυκτοφύλακες Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* (Φυλάκων). Ὡράριον ἐργασίας νυκτοφυλάκων Ι.Κ.Α.· ἀποζημίωσις καὶ προσαυξήσεις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ὑ.ἀ. 1051/1965 σ. 122.

Ξ

Ξενοδοχεῖα - Ξενοδοχοϋπάλληλοι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ξυλουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

O

Ὀδηγοί Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα, Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ὀδοιπορικὰ ἔξοδα. Μὴ συνυπολογισμὸς διὰ τὸ δῶρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 448, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.— Δημοσίων ὑπαλλήλων, ἄρθρον 6 ν.δ. 4548/1966 σ. 1228.— Εἰδικαὶ διατάξεις εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. Βλ. εἰς σελ. 390, 1238, 1296, 1301, 1363, 1365.

Ὀδοκαθαρισταί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Λήμνου).

Ὀδοντοϊατρικῶν εἰδῶν καταστήματα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ὀδοποιίας ἐργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Οἰκιακοὶ βοηθοί. Βλ. λ. *Ὑπηρέται.*

Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα. Βλ. λ. *Ἐπιδόματα, Διανεμητικὸς Λογαριασμός.*

Οἰκοδόμοι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Χρόνος ἐνάρξεως καταβολῆς δώρων Πάσχα 1966 εἰς οἰκοδόμους, ὑ.ἀ. 27567/1966 σ. 490.— Τροποποίησις ὑ.ἀ. 92702/1962 περὶ ἀναγνωρίσεως ἰσχύος τῆς Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν καὶ τεχνικῶν ἐργασιῶν, ὑ.ἀ. 101010/1963 σ. 123.

Οἶκος Ναύτου. Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 11 ν. 4277/1966 καὶ ἐπὶ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ Οἴκου Ναύτου, ν. 4495/1966 σ. 369.

Οἰνοπαντοπωλεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Οἰνοπνευματοποιία - Οἰνοποιία - Ὀξοποιία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία. Βλ. λ. *Ἀεροπορία.*

Ὀπωρολαχανικῶν μισθωτοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Ὀργανισμοί. Βλ. καὶ λ. *Ἀνεργίαι Ὀργανισμός, Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Συλλογικαί συμβάσεις, Ταμεῖα, Κατοικία Ἐργατική, Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός.* Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 11 ν. 4277/1962 καὶ ἐπὶ τακτικοῦ προσωπικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ Κινδύνων Πολέμου, ν. 4495/1966

τρωτικὰς καταστάσεις, αἵτινες καταχωρίζονται εἰς τὸ συγκεντρωτικὸ ἡμερολόγιο τοῦ ἐκκαλοῦντος. Αἱ καταστάσεις αὗται, συντασσόμεναι ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου μετὰ τὴν διενέργειαν τῶν πληρωμῶν καὶ εἰσπράξεων, ὑπογράφονται καὶ ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου. Ὁ ἐνάγων οὐδὲν λογιστικὸν βιβλίον ἐτήρει, ἅπαντα δὲ τὰ λογιστικὰ βιβλία τοῦ ἐναγομένου ἐτηροῦντο ὑπὸ τοῦ λογιστηρίου, ὅπερ ἀποτελεῖ ὑπηρεσίαν διάφορον ἐκείνης, ἧς προϊστάμενος ἐτύγχανεν ὁ ἐνάγων, ὥστε οὐδὲ ἦτο ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος τοῦ ἐναγομένου, τῶν λογιστικῶν δὲ ἐλέγχων τῶν ἐνεργουμένων ἐγγράφων πάσης φύσεως ἐνήργει ὁ προϊστάμενος τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ὁ ἐνάγων δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ λογιστὴς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῆς προμνησθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἑπομένως ἐσφαλεν ἡ δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθεὶς ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν του κατὰ τὸ κύριον αἴτημα αὐτῆς, καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα τοῦτο ὡς ἀβάσιμος.

Μετὰ ταῦτα τὸ Δικαστήριον, γενόμενον κύριον τῆς ὅλης ὑποθέσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 780 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ καθ' ὃ μέρος δὲν ἐξητάσθη αὐτὴ πρωτοδίκως, δέον νὰ ἐρευνήσῃ τὴν μὴ ἐξεταθεῖσαν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, δι' ἧς ἐπιδιώκεται ἡ καταβολὴ διαφορᾶς ἀποδοχῶν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1961 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46811|8729 τῆς 4)11 Ἰουλίου 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξηρέθησαν ταῦτα, οἷον εἶναι καὶ τὸ ἐναγόμενον, καθ' ὅσον αὐτὴ, κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτική, ἐπέχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, καὶ δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, οἷς ἀφορᾷ, ἀνεξαρτήτως συμμετοχῆς τῶν ὀργανώσεων των (ἄρθρα 1, 2, 5 §§ 2 καὶ 7 νόμου 3239) 1955), διότι ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς της κρίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν μισθωτῶν καὶ μόνον (πρβλ. ἄρθρα 5 § 2 καὶ 3, 7 § 1 καὶ 21 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου). Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁ ἐνάγων, ἐφ' ὅσον ἐβεβαιώθη, ὅτι εἶχε συμπληρώσει 21 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ ἦτο ἔγγαμος, κατὰ τὸ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1963 μέχρις 27 Ἰανουαρίου 1964 χρονικὸν διάστημα, ἐδικαιοῦτο βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 2.515, προσαυξανομένου δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως καὶ ἐπιδόματος 30 ο|ο λόγῳ συμπληρώσεως τριῶν τριετιῶν, ἐκ δραχμῶν 754,50, ὅπερ τῷ κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καὶ ὀφείλεται καὶ ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Οὕτως αἱ καταβλητέαι τῷ ἐνάγοντι βάσει τῆς διαληφθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 3.419,50, δεδομένου δὲ ὅτι αἱ καταβαλλόμεναι αὐτῷ ἀποδοχαὶ ἀπὸ τῆς 27 Ἰανουαρίου 1963, ὅτε συνεπλήρωσε γ' τριετίαν, καὶ ἐφεξῆς ἀνήρχοντο ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 2.626 μηνιαίως, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἀπὸ 23 Ἰανουαρίου 1964 ἐγγράφου τοῦ ἐναγομένου, ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 27 Ἰανουαρίου 1963 ἕως 27 Ἰανουαρίου 1964 χρονικοῦ διαστήματος μετὰ τῶν δώρων ἑορτῶν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 10.712,25 (793,50 Χ 13,5), δι' ὃ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς μετὰ τῶν ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου μηνὸς νομίμων τόκων (ἄρθρον 341 Α.Κ.).

Ἑκατέρου τῶν διαδίκων ἐν μέρει νικῶντος καὶ ἐν μέρει ἡττωμένου, δέον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, νὰ συμψηφισθῇ ἐν μέρει ἡ δικαστικὴ δαπάνη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 211 ἐδάφιον 3 τῆς Πολ. Δικονομίας κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

σ. 369.— Διατάξεις άφορώσαι τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ο.Α.Π., ν.δ. 4544/1966 σ. 1420.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ν.δ. 4210/1961 περὶ συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλων Ο.Α.Π.Σ., ν.δ. 4602/1966 σ. 1535.—Ο.Α.Π.: ρύθμισις ἀσφαλιστικοῦ θέματος, σ. 1414.—Ὀργανισμὸς Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης· κήρυξις ἐκτελεστῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 120868/1965 σ. 132, ὑ.ἀ. 120862/1965 σ. 197, ὑ.ἀ. 120800/1965 σ. 254.— Ταυτογὴ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ο.Α.Σ.Θ. καὶ Ὀργανισμὸς Τδρύσεως Θεσσαλονίκης τέ: ὁμοιλίαν Ι.Κ.Α σ. 1409.— Ρύθμισις θέματος Ο.Χ.Ο.Α., σ. 1419.

Ὀργανώσεις Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Π

Παιδαγωγοί. Λώρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 453, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Παλαιοὶ πολεμισταί. Εἰδικοὶ διατάξεις σ. 1407, 1414.

Πανεπιστήμιον. Κατάργησις κενῆς τακτικῆς ἕδρας Ἐργατικοῦ Δικαίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ἵδρυσις δμοιδοῦς ἐκτάκτου αὐτατελοῦς παρὰ τῇ αὐτῇ Σχολῇ, ὑ.δ. 284/1966 σ. 625.

Παντοπωλεῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ὧραι ἐργασίας.*

Περιελιγκταί - Περιποιηταί - Πετρελαίου Ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Πλαστικὰ εἴδη. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Πλινθοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Πλοηγικὴ Ὑπηρεσία. Ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Πλοηγικῶν Σταθμῶν καὶ ἀπολαυῶν αὐτῶν προσωπικοῦ Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας, ὑ.δ. 198/1966 σ. 558.

Πλοῖα. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ποδηλάτων καταστήματα. Βλ. λ. *Ὧραι ἐργασίας.*

Ποινικαὶ διατάξεις. Χαρακτηρισμὸς ἀδικήματος μὴ ἀποδόσεως παρακρατηθεισῶν ἢ εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν ὡς πλημμελήματος· παραγραφή, σ. 1411.

Πολεμισταί. Εἰδικοὶ διατάξεις σ. 1224, 1408.

Πολυστερίνη. Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἐξαγωγῆς, ὑ.δ. 670/1966 σ. 1159.

Πορθμεῖα. Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων πορθμείων ἐσωτερικοῦ μικρᾶς ἀποστάσεως, ὑ.ἀ. 5756/1966 σ. 635.

Ποτοποιία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Πρακτορεῖα - Πράκτορες. Βλ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Πρατήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Προυπηρεσία. Βλ. εἰδικὰς διατάξεις εἰς στλ. 70, 153, 197, 198, 255, 264, 324, 327, 375, 376, 517, 573, 574, 575, 579, 634, 702, 706, 708, 757, 760, 763, 769, 774, 858, 903, 956, 960, 1024, 1026, 1027, 1084, 1089, 1093, 1293, 1295, 1301, 1358, 1364, 1366, 1479, 1494, 1529, 1541.

Πυρηνελαιουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ρ

Ραδιοφωνία. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Ρύθμισις ἀσφαλιστικῶν θεμάτων· εἰδικὸν τέλος ἐπὶ διαφημιστικῶν ἐκπομπῶν κατανομὴ κλπ., σ. 1224, 1418.

Ραπτεργάται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Λώρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 453, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Ραπτομηχανῶν καταστήματα. Συνεχὴς ὡράριον ἐργασίας ἀπὸ 1.6 -31.8. 1966, ὑ.ἀ. 4562/1966 σ. 854.

Ρητινοσυλλέκται - Ρητινεργάται. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Ἀσφάλισις, σ. 1409.— Ἔγκρισις κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὑ.ἀ. 70514/1966 σ. 1234.

Σ

Σαπωνοποιοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Σερβιτόροι. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Λώρον ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 452, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Σιγαρέττων πρατήρια. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Σιδηρικῶν καταστήματα. Συνεχὴς ὡράριον ἐργασίας ἀπὸ 15.6 - 30.9.1966, ὑ.ἀ. 51172/1966 σ. 833.

Σιδηρόδρομοι. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα.* Προσωπικὸν σιδηροδρομικῶν δικτύων κράτους· ἐπίδομα ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 291631/1965 σ. 58, ὑ.ἀ. 75901/1966 σ. 561, ὑ.ἀ. 283454/1966 σ. 1546.— Λώρον ἑορτῶν προσωπικοῦ περιοιήσεως Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοσμάξων, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 452, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.— Ἀξίωσις κατὰ 5% τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ ὑπαλλήλων Κλάδου Σταθμῶν Σ.Ε.Κ., ὑ.δ. 157/1966 σ. 369, 358.— Μαθηταὶ τεχνῖται Σ.Ε.Κ.· τοποθέτησις, ἄρθρον 1 § 3 ν. 4504/1966 σ. 435. — Ἀναπροσαρμογὴ συντελεστοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ὑ.δ. 652/1966 σ. 1077.— Σ.Ε.Κ.· ρύθμισις ἀσφαλιστικῶν θεμάτων, σ. 1413.— Κατάργησις διατάξεως Γ.Κ.Π.Ε.Τ. τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων, ὑ.δ. 678/1966 σ. 1159.— Κύρωσις ἐκτελεστῆς τῆς 26/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιδῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ὑ.ἀ. 45899/1966 σ. 703.

ΑΠΟΧΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΔΙ' ΑΠΟΧΗΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Έφαρμογή άρθρου 5 Νόμου 2112)1920, ώς ήρμηνεύθη δι' άρθρου 3 Νόμου 4558)1930

Άρνησις έργοδότου πρός άποδοχήν ύπηρεσιών μισθωτού μετ' άδικαιολόγητον άπουσίαν, πολύ μείζονα της έν άρθρω 3 Νόμου 4558)1930 όριζομένης, προβαλόντος τοῦ έργοδότου μονομερή λύσιν της συμβάσεως έργασίας έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Θεώρησις της άποχής, κατά κρίσιν τοῦ Πρωτοδικείου, ώς συνιστώσης κατά τάς άρχάς της καλής πίστεως, λαμβανομένων ύπ' όψιν καί τών συναλλακτικών ήθών, ώς σιωπηράς δηλώσεως βουλήσεως πρός λύσιν της συμβάσεως έργασίας έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Όρισμοί άρθρων 200 καί 173 Άστικοῦ Κώδικος.

Τά χρονικά όρια άποχής τοῦ μισθωτοῦ έκ της έργασίας ένεκεν άσθενείας, ή όποία άποχη, κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 2112)1920 (καί άρθρον 8 β.δ. 16)18 Ἰουλίου 1920 περί έπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112)1920 καί έπί τών έργατών, τεχνιτών καί ύπηρετών) δέν θεωρεῖται ώς λύσις της συμβάσεως έργασίας έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ρυθμίζονται ύπό τοῦ άρθρου 3 τοῦ νόμου 4558)1930 (ΕΕΔ 22, 63 έπ., ένθα κωδικοποίησις τών ίσχυουσών διατάξεων) καί έφαρμόζονται διά την ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου καί έπί τών έργατών, τεχνιτών καί ύπηρετών. (Οὕτω καί *Χ. Ἀγγελλόπουλος*, Ἐργατικόν Λίκνον, σελ. 350, Α.Π. 385)1964, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 23, 847, Α.Π. 299)1950, εἰσηγητής *Β. Κυριακόπουλος*, ΕΕΔ 9, 632).

Ἐξ ἄλλου, ἀντιθέτως πρός την προηγουμένην νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατά την ὁποίαν ἐθεωρεῖτο λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐν περιπτώσει ἀσθενείας ὑπέρ τά χρονικά ὅρια τοῦ νόμου, ἡ νεωτέρα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ὅτι δέν συνάγεται, ὅτι, ἐάν ἡ ἀποχή ὀφείλεται εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας, τεκμηριοῖ αὕτη λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καί ὅτι εἰς την περίπτωσιν ταύτην τῆς μακρᾶς ἀσθενείας, ὡς καί εἰς πᾶσαν ἀποχήν, ὀφειλομένην ὄχι εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην ἀνωτέραν βίαν, ὁσησδήποτε διαρκείας, βραχείας ἤ μακρᾶς, ὁ δικαστής, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τό χρονικόν διάστημα, καθ' ὁ διηρκεσεν αὕτη, την αἰτίαν, ἡ ὁποία την προεκάλεσε καί ἐν γένει τάς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, θά κρίνῃ, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 200 καί 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐάν ἡ καλή πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπαιτῇ, ὅπως ἡ ἀποχή αὕτη θεωρηθῇ ἡ μή ὡς λύσις της συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 642) 1963, εἰσηγητής *Γ. Χατζιδάκης*, ΕΕΔ 22, 1455, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 385)1964, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 23, 846, Α.Π. 454) 1964, εἰσηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1030, Α.Π. 720)1964, εἰσηγητής *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 90).

Εἰς την περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὡς συνάγεται ἐξ αὐτῆς, ὁ μισθωτός προσελήφθη κατά τό ἔτος 1951 καί ἠσθένησε (τραυματιοθείς) ἀπό τῆς 21 Δεκεμβρίου 1960.

Κατά τά χρονικά ὅρια ἀσθενείας τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558)1930 ἐδικαιοῦτο νά ἀπόσχῃ λόγῳ τῆς ἀσθενείας, χωρίς αὐτή νά σημαίνῃ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἐπί τρεῖς μῆνας (ἄρθρον 3 νόμου 4558) 1930) καί ἐν τούτοις ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἐπί 2 ἔτη καί 4 μῆνας, οὕτω δέ, ἀναμφιβόλως, ἔπρεπε νά θεωρηθῇ, ὡς ἐθεωρήθη, ὡς λύσας την σύμβασιν ἐργασίας, ὀρθῶς ἐφαρμοσθέντος τοῦ νόμου, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις, ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 740)1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά την ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

Ἀρείου Πάγου 503)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκόρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Πετράκης, Μ. Πολυμενάκος

Ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν δέν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου προταθείς ὑπό τοῦ ἀναιρεσείοντος - ἐνάγοντος ἰσχυρισμός ὅτι οὗτος ἐξητάσθη τήν 18 Μαΐου 1963 ὑπό τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. καί ἐκρίθη ἀνίκανος εἰσέτι πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, ἀπορριπτέος κρίνεται, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς καί τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου προτάσεων τοῦ ἐνάγοντος, ἐν αἷς προτάσεσι καταχωροῦνται καί αἱ πρωτοδίκως ὑποβληθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ προτάσεις, τοιοῦτος εἰδικός ἰσχυρισμός δέν ὑπεβλήθη, ἀλλά μόνον ὁ γενικός ἰσχυρισμός ὅτι, συνεπείᾳ τοῦ ἱστορηθέντος τραυματισμοῦ του, ἦτο ἀνίκανος πρός ἐργασίαν μέχρι τῆς 27 Μαΐου 1963, ὡς προκύπτει δέ περαιτέρω ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τόν ὑποβληθέντα τοῦτον ἰσχυρισμόν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καί ἐξήτασε τό Πρωτοδικεῖον, ἔκρινε δέ αὐτόν ἀβάσιμον, δεχθέν ὅτι ὁ ἐνάγων ἦτο ἀνίκα-

—Σ.Ε.Κ. Εφαρμογή διατάξεων νομοθετικού διατάγματος περί ενιαίων μισθολογίων δημοσίων υπαλλήλων, σ. 1230.

Σπορελαιουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Σταυλίται. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας ίπποκόμων (σταυλιτών) Ίπποδρομίου, δ.ά. 66227/1966 σ. 960.

Σταφιδεργάται. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δόξων εφετών, δ.ά. 31436/1966 σ. 450, δ.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Στιλβωτήρια. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Δόξων εφετών, δ.ά. 31436/1966 σ. 452, δ.ά. 116800/1966 σ. 1550.

Στρατιωτικαί Υπηρεσίαι. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Δημόσιοι).

Στρατιωτικοί. Έπίδομα εφετών, δ.ά. 291631/1965 σ. 58, δ.ά. 73301/1966 σ. 561, δ.ά. 283451/1966 σ. 1546.—Ενιαίων μισθολογίων δημοσίων υπαλλήλων, ν.δ. 4548/1966 σ. 1226.

Συζύγου επίδομα. Χορήγησις εις μισθωτούς επιδόματος συζύγου, δ.ά. 108877/1966 σ. 1190.

Συλλογικαί συμβάσεις - Διαιτητικαί αποφάσεις - Υπουργικαί αποφάσεις. *1. Γενικά.* Εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων ν. 3239/1955 δι' απαδοχές προσωπικού προσωπικού Υπηρεσίας Έγγείων Βελτιώσεων, άρθρον 6 § 2 ν. 4504/1966 σ. 437.— Ρύθμισις θέματος ισχύος εν δεδικαίου ενεργουμένων αποφάσεων, εκδοθεισών προ έξουσιοδοτήσεως ν.δ. 28/1944 σ. 438.

2. Γενικαί εθνικαί. Δημοσίευσις της από 14.12.1965 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αθρίστου ενιαίου κατωτάτου ορίου ημερομισθίων και μισθών εργατοτεχνιτών και ιδιωτικών υπαλλήλων κλπ., δ.ά. 120721/1965 σ. 67.— Εφαρμοζόμενη συλλογική συμβάσεις εργασίας ή διαιτητικαί αποφάσεις επί μισθωτών Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, άρθρον 6 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.

3. Ειδικοί κλπ. περί όρων εργασίας, διοικήσεως κλπ. μισθωτών. Αγγειοπλαστών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατών αγγειοπλαστείων άπασης της χώρας, δ.ά. 31674/1966 σ. 693.

Αεροδρομίων, Βλ. κατωτέρω *Φωταερίου.*

Αεροπλάνων Κομητικού Εγκαταστάσεως, Βλ. κατωτέρω *Δημοσίων.*

Αεροπορίας, Βλ. και κατωτέρω *Δημοσίων.* Έγκρισις μετά τροποποιήσεων διαιτητικής αποφάσεως περί αυξήσεως απολογών προσωπικού Α.Ε. Ολυμπιακή Αεροπορία, δ.ά. 110773/1966 σ. 1542.

Αλατοβιομηχανικών εργατοτεχνιτών. Κήρυξις υποχρεωτικής διαιτητικής αποφάσεως χειριστών ακτινοδιαγνωστικών μηχανημάτων και χειριστών εμφανιστών ακτινολογικών εργαστηρίων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, δ.ά. 11623/1965 σ. 64.

Αρουκαθαριστών. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως αλατοκαθαριστών Πατρών, δ.ά. 30077/1966 σ. 382.

Αλευρομύλων. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί πωρυχής επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις προσωπικόν αλευρομύλων, δ.ά. 36252/1966 σ. 832.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών αγροτικών αλευρομύλων Μακεδονίας - Θράκης - Θεσσαλίας, δ.ά. 35933/1966 σ. 639.

Αλιευομένων. Κύρωσις συλλογικής συμβάσεως αλιευμάτων και μελών πληρωμάτων μηχανοτρατών Καβάλας, δ.ά. 82755/1965 σ. 377.— Κύρωσις συλλογικής συμβάσεως αλιευμάτων γρι - γρι Καβάλας, δ.ά. 37371/1966 σ. 1466.

Αλλαντοβιομηχανίας. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών αλλαντοβιομηχανίας Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, δ.ά. 17928/1966 σ. 565.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών αλλαντοποιίας Θεσσαλονίκης, δ.ά. 120701/1965 σ. 503.—Κήρυξις εκτελεστής της 5/1966 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί όρων αμοιβής και εργασίας αλλαντοτεχνιτών Θεσσαλονίκης, δ.ά. 48909/1966 σ. 761.

Αλλοδαπών Εταιρειών. Δημοσίευσις της από 31.12.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του εν Αθήναις ελληνικού υπαλληλικού, εργατοτεχνικού προσωπικού απασχολουμένου παρά τη Εταιρεία Airfield Maintenance Co INC δ.ά. 17920/1966 σ. 518.— Δημοσίευσις της από 10.12.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσωπικού, απασχολουμένου εις περιφέρειαν Κρήτης υπό της Εταιρείας Airfield Maintenance Co INC, δ.ά. 5333/1966 σ. 954.

Αλυκών, Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας 31.1.1966 φορτοεκφορτωτών Αλυκής Πολιτχνίτου Λέσβου, δ.ά. 21205/1966 σ. 383.

Αμερικανικών Εταιρειών. Βλ. ανωτέρω *Αλλοδαπών Εταιρειών.*

Αμύλου - Αμυλοζαχαράρου. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών πωρωγωγής και συσκευασίας άμυλου - αμυλοζαχαράρου άπασης της χώρας, δ.ά. 17919/1966 σ. 516.

Αναψυκτηρίων. Βλ. κατωτέρω *Καφενείων.*

Ανελκυστήρων. Κήρυξις εκτελεστής

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΜΗ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Χαρακτὴρ καὶ προϋποθέσεις τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου, ἀρνουμένου τὴν χορήγησιν εἰς τὸν μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, πρὸς καταβολὴν εἰς αὐτὸν τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ἠὐξημένων κατὰ 100ο/ο, μὴ ἀρκούσης πρὸς καταβολὴν αὐτῆς, φερούσης τὸν χαρακτῆρα ἀστικῆς ποινῆς, τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τῆς πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἀπαιτουμένης καὶ τῆς συνδρομῆς πταίσματος αὐτοῦ, ἀρκούσης καὶ ἐλαφρᾶς ἀμελείας κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 330 Ἀστικοῦ Κώδικος κανόνα.—Περίπτωσις ὑπάρξεως πταίσματος ἐργοδότου.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1284)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν) εἰς τὰ ὑπὸ τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 414)1964 ἀποφάσεως αὐτοῦ (εἰσηγητὴς Δ. Κονόρης, ΕΕΔ 23, 779) νομολογηθέντα (τὰ ὁποῖα ἀκολουθοῦνται καὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, οὕτω Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12389)1965, εἰσηγητὴς Δ. Χρονόπουλος, ΕΕΔ 24, 1114) ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3755)1957, (ΕΕΔ 16, 1062) περὶ τῆς ἐν αὐτῷ ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539) 1945 ἀδείας. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 778 ἐπ., ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Κ. Καϊκας, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, Ἔκδοσις τετάρτη, σελ. 689).

Ἐπὶ τῇ κυκλοφορίᾳ σημειοῦμεν, ὅτι κατ' ἄλλην ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (181)1961, εἰσηγητὴς Α. Γεωργίου, ΕΕΔ 20, 533) εἰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ὑπόκεινται αἱ ἁπλαῖ ἀποδοχαὶ ἀδείας καὶ ὄχι ἡ κατὰ 100 ο/ο προσαύξησις αὐτῶν (ἄρθρον 8 νόμου 3755)1957), ἡ ὁποία φέρει τὸν χαρακτῆρα ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἀστικῆς ποινῆς. (Ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 20, 532 σημειώσεις μας).

Ἀρείου Πάγου 518)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος Γ. Βαρδάμων
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Δ. Κονόρης
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Θεοφανόπουλος, Σ. Χατζηνικολάου

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ. ν. 539)1945 πᾶς μισθωτός, μετὰ συνεχῆ ἀ-

νος πρὸς ἐργασίαν μόνον μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1963.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς βεβαιωθέντα τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ 1951 ὡς ἐλεγκτὴς τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου - ἐναγομένου, ἐτραυματίσθη ὑπ' ἄλλου αὐτοκινήτου τὴν 21 Δεκεμβρίου 1960 καὶ κατέστη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1963, καίπερ δὲ ὢν ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν ἀπὸ 1ης Μαΐου 1963 δὲν προσῆλθε τότε πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ἀλλὰ ὅλως ἀδικαιολογήτως, πολὺ βραδύτερον, τὴν 17 Ἰουνίου 1963, ὅτε τὸ ἐναγόμενον ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του, προβλὸν μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος. Τὴν ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω περιστάσεις ἀποχὴν τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπὶ χρόνον πολὺ μείζονα τοῦ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ ν. 4558)1930 τὸ Πρωτοδικεῖον ἐθεώ-

ρησεν ὡς συνιστῶσαν, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, σιωπηρὰν δήλωσιν βουλήσεως πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος, ἀρυσθὲν ἐπιχείρημα, πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς κρίσεώς του ταύτης, καὶ ἐκ τῆς ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1963 αἰτήσεως τοῦ ἰδίου πρὸς τὸ ἐναγόμενον, δι' ἧς, ὡς ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ἠτήσατο οὐχὶ τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας του, ἀλλὰ τὴν ἐπαναπρόσληψίν του, ὡς ἀτέκνου ἐλεγκτοῦ αὐτοῦ. Διὰ τῆς τοιαύτης ἐκτιμήσεως τῆς αἰτήσεως ταύτης τοῦ ἐνάγοντος τὸ Πρωτοδικεῖον εὐδαιμόνως παρεβίασεν οὔτε τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικαλούμενον ἄρθρον 200 Α.Κ., ὑπερ ὅμως ἀφορᾷ τὴν ἑρμηνείαν τῶν συμβάσεων, οὔτε τὸ ἄρθρον 173 Α.Κ., ὑπερ ἀφορᾷ τὴν ἑρμηνείαν δηλώσεως βουλήσεως, περὶ ἧς καὶ πρόκειται, ἀβάσιμος δὲ καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας οδηγών ανελκυστήρων περιοχής Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, δ.ά. 57559/1966 σ. 890.— Κήρυξις ταύτης αυξησιεργατικής, δ.ά. 80586/1966 σ. 1428.— Έγκρισις μεταροπαποιήσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνικού προσωπικού, εργαζομένου εις επιχειρήσεις ή τεχνικά γραφεία εγκαταστάσεως ή συντηρήσεως ηλεκτρικών ανελκυστήρων Αθηνών, δ.ά. 36079/1966 σ. 564.

Ανωνύμων Εταιρειών. Βλ. κατωτέρω *Γραφείων*.

Αποφυλακιστικών. Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών ξυλουργικών, δ.ά. 106887/1966 σ. 384.—Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατών ξυλουργικών, δ.ά. 16362/1966 σ. 515.

Αρχιλογαριασμών. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως, αφορώσης τα κατώτατα όρια της κατ' αποκοπήν αμοιβής των αρχιλογαριασμών χειροσκήπτων, ημιημεναποκήπτων και των βοηθών αυτών άπασης της χώρας, δ.ά. 95799/1966 σ. 1422.

Αστυφυλακών. Δημοσίευσις της από 12.2.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών ζυμών άρτοποιίας, δ.ά. 21206/1966 δπ. —Κήρυξις εκτελεστής της 52/1966 αποφάσεως Α.Δ.Δ.Α. Αθηνών, αφορώσης την χορήγησιν επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις εργατοτεχνίτας ζύμης Αθηνών Πειραιώς κλπ., δ.ά. 101444/1966 σ. 1431.— Παράτασις ισχύος της 32/1965 αποφάσεως Α.Δ.Δ.Α. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας των εις τα στρατιωτικά άρτοποιεία απασχολουμένων άρτεργατών, δ.ά. 33938/1966 σ. 637, δ.ά. 62944/1966 σ. 1236.— Παράτασις ισχύος της 8/1965 αποφάσεως Π.Δ.Α.Α. Αθηνών περί όρων αμοιβής άρτεργατών, δ.ά. 33935/1966 σ. 637, δ.ά. 62944/1966 σ. 1236.— Κήρυξις εκτελεστής της 39/1966 αποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Αθηνών, αφορώσης χορήγησιν επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εις άρτεργάτας άπασης της χώρας, δ.ά. 70000/1966 σ. 904.— Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας *Αρτοποιείων* Θεσσαλονίκης, δ.ά. 64016/1966 σ. 1093.

Αφισοκολλητών. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών λιθογραφείων και αφισοκολλήσεων Νομού Αττικής, δ.ά. 5070/1966 σ. 363, δ.ά. 32976/1966 σ. 572.—Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 2/1965 περί όρων αμοιβής και εργασίας χειριστών και βοηθών αυτών αφισοκολλητικών, και αφορτωτών μηχανημάτων των λιθογραφείων και αφισοστοιχείων, δ.ά. 7566/1965 σ. 509, δ.ά. 31275/1966 σ. 750, δ.ά. 11357/1966 σ. 1018.—Κήρυξις εκτελεστής της 10/1966 αποφάσεως περί αποδοχών χειριστών κλπ. και συντήρησις λειτουργίας των απασχολουμένων εις λιθογραφείο, αφισοστοιχεία κλπ., δ.ά. 77779/1966 σ. 1171. —Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών λιθογραφείων και αφισοκολλητών Θεσσαλονίκης, δ.ά. 51419/1966 σ. 831.

Βαποκώπων. Βλ. κατωτέρω *Λιθογραφείων*.

Βιομηχανιών. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 36/1965 περί όρων αμοιβής προσωπικού κινήσεως άστικών λεωφορείων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, δ.ά. 116510/1965 σ. 64.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 20/1964 περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού κινήσεως αστικών λεωφορείων άπασης της χώρας, πλην Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων και Θεσσαλονίκης, δ.ά. 3082/1966 σ. 383, δ.ά. 33937/1966 σ. 640, δ.ά. 66217/1966 σ. 1016.— Κήρυξις εκτελεστής της 50/1966 αποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Αθηνών περί κατωτάτων όρων βασικών μηνιαίων αμοιβών προσωπικού κινήσεως αστικών ιδιωτικών λεωφορείων άπασης της χώρας, πλην Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και Πατρών, δ.ά. 102693/1966 σ. 1476.—Έρμηνεία της 11/1964 αποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Αθηνών περί όρων αμοιβής προσωπικού κινήσεως επιχειρηματικών λεωφορείων χώρας, δ.δ.δ. 42/1964 σ. 388.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 33/1965, αφορώσης τα επαλλήλικα προσωπικού Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. άστικών (πλην Αθηνών - Πειραιώς, Π.Δ.Σ.Θ.) και επιχειρησιακών, δ.ά. 57197/1966 σ. 1091.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 14/1964 περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού Γραφείων Αστικών Κ.Τ.Ε.Λ. περιοχής Αθηνών - Πειραιώς, δ.ά. 62947/1966 σ. 1232. —Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 51/1966 περί όρων αμοιβής προσωπικού κινήσεως επιχειρησιακών λεωφορείων άπασης της χώρας, δ.ά. 102691/1966 σ. 1477.— Ρύθμισις ενίων ζητημάτων, αφορώντων αντιμετώπισιν των μεταταχθέντων λεωφορείων εξ επιχειρήσεων Κ.Τ.Ε.Λ. εις την άστικην περιοχήν Αθηνών - Πειραιώς και το προσωπικόν αυτών εξ εισπρακτόρων, σταθμαρχελεγκτών κλπ., δ.ά. 102455/1966 σ. 374.—Παράθεσις εκ δ.δ. 381/1965 περί καταναγκαίου όρων εργασίας προσωπικού άστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, εις ά δρίσκεται διπλή φυλακή, δ.δ. 683/1966 σ. 1153, 1232.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 20/1961 περί όρων αμοιβής και εργασίας οδηγών τουριστικών λεωφορείων - αυτοκινήτων Αθηνών Πειραιώς, δ.ά. 76120/1966 σ. 1172.— Έγκρισις μεταρρυθμίσεως εν μέρει διαιτητικής αποφάσεως 3/1966 περί όρων αμοιβής προσωπικού κινήσεως άστικού Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρών, δ.ά. 76964/1966 σ.

πασχόλησιν εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἐπιχειρήσεων, Ὀργανισμῶν κλπ. ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν, δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὁρίζεται ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ, κατὰ δὲ τὴν εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰδίου νόμου γενομένην προσθήκην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ)τος 3755)1957 ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100 ο)ο.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως διὰ τὴν καταβολὴν τῆς προσαυξήσεως, φερούσης τὸν χαρακτῆρα ἀστικῆς ποινῆς, δὲν ἀρκεῖ ἁπλῶς ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῆς πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καὶ ἡ συνδρομὴ πταίσματος αὐτοῦ, ἀρκούσης καὶ ἐλαφρᾶς ἀμελείας, κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 330 Α.Κ. κανόνα, ἀφοῦ δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι ἐν τῷ ὡς ἄνω νόμῳ.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ὡς βεβαιωθέντα ἐκ τῶν ἀποδείξεων τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, ὑπηρετῶν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ἐναγομένῳ Ο.ΔΙ.Σ.Υ. ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου καὶ ἔχων ἀποσπασθῇ κατὰ μὲν τὰ ἔτη 1959 καὶ 1960 παρὰ τῷ τότε προέδρῳ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1962 παρὰ τῷ Γενικῷ Ἐπιτρόπῳ Φορολογικῆς Δικαιοσύνης, ὡς ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου αὐτοῦ, ἠτήσατο καὶ τῷ ἐχορηγήθησαν παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ αἱ ἄδειαι τῶν ἐτῶν 1959, 1960, 1962 καὶ 1963, ἐξ 26 ἡμερῶν καθ' ἕκαστον ἔτος, πλὴν δὲν ἔκαμε χρῆσιν παντάπασι μὲν τῶν ἀδειῶν τῶν τριῶν πρώτων ἐκ τῶν ἐτῶν τούτων, ὀκτὼ δὲ ἡμερῶν ἐκ τῆς ἀδείας τοῦ τελευταίου ἔτους, διότι τὰ ὡς ἄνω πρόσωπα, παρ' οἷς ἦτο ἀπεσπασμένος ὁ ἐνάγων, δὲν τῷ ἐπέτρεψαν νὰ κάμῃ χρῆσιν αὐτῶν καὶ ὅτι οὗτος δὲν ἠδύνατο νὰ παρακούσῃ, διότι ἡ παρ' αὐτοῖς ἀπόσπασίς του ἐνεῖχε καὶ τὴν ἐντολὴν νὰ ὑπακούῃ εἰς τὰς διαταγάς των. Εἰδικώτερον δέ, προκειμένου περὶ τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1962, τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, ὅτι, παρὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ ὅπως ἀνακαλέσῃ τὴν χορηγηθεῖσαν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἄδειαν, ὁ Γενικὸς Ἐπίτροπος Φορολογικῆς Δικαιοσύνης δὲν ἐπέτρεψεν εἰς αὐτὸν νὰ κάμῃ χρῆσιν τῆς ἀδείας του, λόγῳ ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν. Ἐν ὄψει τῶν ὡς ἄνω δεκτῶν γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων τὸ Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν ὑπόχρεων τὸν ἐναγόμενον Ὀργανισμὸν εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορήγησιν τῶν ὡς ἄνω ἀδειῶν, διότι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὑπεύθυνος διὰ τὴν παροχὴν αὐτῶν εἶναι, ὡς εἴρηται, ὁ ἐργοδότης, οἷος δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι ὁ ἐναγόμενος καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τῶν ὡς ἄνω ἀποσπάσεων τοῦ ἐνάγοντος, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν θεωροῦνται χορηγηθεῖσαι αἱ ἄδειαι, ἐφ' ὅσον δὲν ἐξησφαλίσθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ χρησιμοποίησις αὐτῶν, ἀλλὰ τῷ ἀπηγορεύθη αὐτὴ ὑπὸ τῶν παρ' οἷς ἡ ἀπόσπασις προσώπων, εἰς τὰ ὁποῖα ὤφειλεν ὑπακοήν, ἀπορριπτέος δὲ κρίνεται, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου, δι' ἔλλειψιν παθητικῆς νομιμοποιήσεως τοῦ ἐνάγοντος, μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου. Περαιτέρω ὀρθῶς τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὰς ἀντιστοίχους πρὸς τὰς ἡμέρας τῆς μὴ χρησιμοποιηθείσης ἀδείας ἀποδοχὰς αὐτοῦ, προσηυξημένας κατὰ 100 ο)ο, διότι εἰς τὰ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα ὡς ἄνω περιστατικὰ ἐνυπάρχει πταίσμα τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ οὐ μόνον διὰ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν τῶν ἀδειῶν τῶν ἐτῶν 1959 καὶ 1960, συνιστάμενον εἰς τὴν ἀναχώρησιν ἐκ μέρους αὐτοῦ τῆς παρανόμου ἐκ μέρους τοῦ προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ἀπαγορεύσεως τῆς χρησιμοποιήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος τῶν ἀδειῶν του, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν μὴ χρησιμοποίησιν τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1962 καὶ μέρους τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1963, διότι ἠνέχθη ἐπίσης τὴν παράνομον ἀπαγόρευσιν ὑπὸ τῆς παρ' ᾗ ἡ ἀπόσπασις Ἀρχῆς τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἀδειῶν τούτων, ἐνῷ ὤφειλε νὰ ἐνεργήσῃ θετικῶς πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς χρησιμοποιήσεως αὐτῶν, εἴτε διὰ τῆς ἀποσπάσεως ἄλλου ὁδηγοῦ,

1174.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 11/1965, αφορώσης όρους αμοιβής και εργασίας προσωπικού Εσωτερικής Υπηρεσίας Ο.Α.Σ.Θ., δ.δ. 120883/1965 σ. 132.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 3/1966 περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού Εσωτερικής Υπηρεσίας (απαλλήλων γραφείων) Ο.Α.Σ.Θ., δ.δ. 46727/1966 σ. 136.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 12/1965, αφορώσης όρους αμοιβής και εργασίας προσωπικού Εξωτερικής Υπηρεσίας Ο.Α.Σ.Θ., δ.δ. 120862/1965 σ. 197.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 2/1966 περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού Εξωτερικής Υπηρεσίας κλπ. του Ο.Α.Σ.Θ., δ.δ. 46747/1966 σ. 759.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 13/1965 περί όρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού Υπηρεσίας συντηρήσεως και επισκευών Ο.Α.Σ.Θ., δ.δ. 120880/1965 σ. 254.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 24/1965, επικυρωθείσης διά της 10/1965 τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, αφορώσης αποδοχάς κλπ. οδηγών προτηγών αυτοκινήτων πόσης φύσεως, δ.δ. 836/1966 σ. 135.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της από 20.8.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως Νομού Μεσσηνίας, δ.δ. 85421/1966 σ. 1421.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 14/1965, αφορώσης όρους αμοιβής οδηγών αυτοκινήτων Ε.Β.Α., δ.δ. 12351/1966 σ. 324.— Καθορισμός συντρόφου δαπέδου εργασίας δια τα καταστήματα πωλήσεως ανθρακίτων αυτοκινήτων από 15.6- 15.9 εξ ανατολής Πειραιώς και πέραν Λήμνου και Κωνσταντίνου, δ.δ. 70229/1966 σ. 1376.

Βασιλάκος Θ. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 4/1965 περί όρων αμοιβής και εργασίας βαφείων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων, Κλπίνου και Μεγάρων, δ.δ. 83359/1966 σ. 512.

Βαρβίτσιος Χ. Κ. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 4/1965 περί τροποποιήσεως της 3/1964 αποφάσεως του, αφορώσης όρους αμοιβής και εργασίας προσωπικού ζαχαροπλαστείων, τυροπωλείων, καθαριστηρίων, σιδηρατηρίων, λευκαντηρίων, ψυκτιστηρίων Θεσσαλονίκης, δ.δ. 118801/1965 σ. 262.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 11/1966 περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρατηρίων, μηχανουργείων ηλεκτρικών, λευκαντηρίων κλπ. περιοχής Αθηνών, Πειραιώς και Προαστίων, δ.δ. 98405/1966 σ. 1356.— Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 8/1966 περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών βαφείων-τυποβαφείων, καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης, δ.δ. 102582/1966 σ. 1471.— Καθορισμός όρων λειτουργίας σπιδωτηρίων, βαφείων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων και εργασίας προσωπικού αὐτῶν, δ.δ. 17345/1966 σ. 640.— Καθορισμός ὡρῶν ἐργασίας καταστημάτων βαφέων-καθαριστηρίων καὶ πλυντηρίων, δ.δ. 71249/1966 σ. 1359, δ.δ. 80818/1966 σ. 1491.

Βενζινηρωτηρίων. Κήρυξις εκτελεστής της 38/1966 αποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Αθηνών, αφορώσης αποδοχάς κλπ. μισθωτών γκαράζ και πρατηρίων βενζίνης Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, δ.δ. 88510/1966 σ. 1014, διορθ. δημοσ. σ. 1367.

Βιβλιοδετῶν. Παράτασις ισχύος της 16/1964 αποφάσεως Δ.Δ.Α.Α. Πειραιώς περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών βιβλιοδετών Αθηνών - Πειραιώς Περιχώρων, δ.δ. 3083/1966 σ. 382, δ.δ. 37261/1966 σ. 773.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 62/1966 αποφάσεως Π.Δ.Α.Α Αθηνών, αφορώσης τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιβλιοδετῶν Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, δ.δ. 112573/1966 σ. 1540.

Βιοχημεῖα Μικροβιολογία. Ὅροι ἀμοιβῆς τεχνιτῶν ἐργαστηρίων βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Ἀθηνῶν Προαστίων, δ.π.δ.δ.δ. 3/1966 σ. 1031.

Βουλκανιστῶν. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 6/1966 περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών βουλκανιστών ἀπὸ τῆς χώρας, δ.δ. 57342/1966 σ. 955.

Βουλκανοδιορθωτῶν. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 50/1965 περί όρων αμοιβής και εργασίας, δ.δ. 117953/1965 σ. 65.

Γαλακτοπωλείων κ.λ.π. Καθορισμός ὡρῶν ἡμερησίας ἐργασίας παραπωλητῶν γαλακτοπωλείων καὶ βοηθῶν αὐτῶν κλπ. προσωπικοῦ κουζίνας, ἀπασχολουμένων εἰς γαλακτοπωλεῖα καὶ λοιπῶν τοιούτων ἐπιχειρήσεων, δ.δ. 117057/1965 σ. 255.— Παράτασις ισχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως 45/1964 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, δ.δ. 28551/1966 σ. 568, δ.δ. 51490/1966 σ. 830.

Γυαλοπωλείων. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 54/1965 περί αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών γυαλοπωλείων Αθηνών - Πειραιώς, δ.δ. 554/1966 σ. 582.

Γυαλιῶν Ἀποθηκῶν. Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικῆς ἀποφάσεως 6/1966 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Κτηνιάτρου Γενικῶν Ἀποθηκῶν, δ.δ. 22026/1966 σ. 564.

Γυμναστηρίων Ἰδιωτῶν. Ὅροι ἀμοιβῆς νοσηλευτικοῦ καὶ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, δ.δ.δ. 13/1966 σ. 302.

Γωνιαίων. Δημοσίευσις ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας σ.ε.ν.δ. σ. 1364.

Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ὀργανώσεων. Σύλλογικὴ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΡΥΘΜΙΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Αποδοχαί των επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου εργαζομένων

Ρύθμισις διά του Α.Ν. 1538)1950 των αποδοχών και εν γένει προσθέτων απολαυών του διά σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένου μετά των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προσωπικού.—Ανεφάρμοστον επί των διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου συνδεομένων μετά των Νομικών Προσώπων, έχοντος καθιερωθή διά τούτους ιδίου τρόπου ρυθμίσεως (συλλογικαί συμβάσεις, διαιτησίαι κλπ.).—Δικαίωμα εξόδων κινήσεως κλητήρων των επί σχέσει δημοσίου δικαίου.

Άπαρχις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη η υπ' αριθ. 2424?)1964 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, είναι, ότι ο ά.ν. 1538)1950 «περί ρυθμίσεως των αποδοχών των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» αναφέρεται μόνον εις τους μετά ταύτων συνδεομένους διά σχέσεως του δημοσίου δικαίου (ίδετε περί της διακρίσεως της σχέσεως του δημοσίου από ιδιωτικού δικαίου ΕΕΔ 24, 268, 274, ένθα νομολογία και σημειώσεις μας), αποκλειομένης της εφαρμογής του επί εργαζομένων επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου, δια τους οποίους εφαρμόζονται αι κοιναί περί ιδιωτικών μισθωτών διατάξεις.

Ταύτο είναι σύμφωνον προς τα υπό του Αρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 360)1963, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 29, 803, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 490)1964, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 988, ίδετε και σύμφωνον Πρωτοδικείου Πειραιώς 602)1964, εισηγητής *Γ. Παπαδημητρίου*, ΕΕΔ 23, 1171).

Εν αρμονία προς ταύτα έχει γίνει δεκτόν και ότι ο διά του από 18.12.1955 β.δ)γματος επεκταθείς και επί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου νόμος 1811)1951 «περί του Υπαλληλικού Κώδικος» αναφέρεται εις τους διά δημοσίου δικαίου σχέσεως συνδεομένους μετά του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου και όχι και εις τους διά συμβάσεως έργασίας του ιδιωτικού δικαίου (Α.Π. 216)1965, εισηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 674).

Ούτω αντιλαμβάνεται και η Διοίκησις την έννοιαν του νόμου. (Ίδετε υπ' αριθ. 3)1965 εγκύκλιον του Υπουργείου Οικονομικών επί του τελευταίου β.δ)γματος 208)1965 περί αυξήσεως του μισθού των δημοσίων υπαλλήλων, Ν.Π.Δ.Δ., ΕΕΔ 24, 929, κατά την οποίαν εγκυκλίων δεν δικαιούται των αυξήσεων το έκτακτον προσωπικόν των Δημοσίων Υπηρεσιών, Ν.Π.Δ.Δ., το συνδεόμενον μετά τούτων διά σχέσεως έργασίας του ιδιωτικού δικαίου, του οποίου ο μισθός έχει καθορισθή διά συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή αποφάσεως Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου ή άλλως πως).

Σχετική προς την εφαρμογήν των εν τη άρεοπαγιτική αποφάσει υπουργικών αποφάσεων και η Α.Π. 166)1965 (εισηγητής *Π. Δαλιάνης* ΕΕΔ 24, 643).

Αρείου Πάγου 495)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εισηγητής ο Άρειοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Γ. Αναστασόπουλος

Ο αναγκαστικός νόμος 1538)1950 «περί ρυθμίσεως των αποδοχών των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» ρυθμίζει τας αποδοχάς και εν γένει προσθέτους απολαυάς του προσωπικού των νομικών τούτων προσώπων, του συνδεομένου μετ' αυτών διά σχέσεως δημοσίου δικαίου. Τούτο προκύπτει όχι μόνον από τας επί μέρους διατάξεις αυτού, εις ας ουδαμού γίνεται λόγος περί του προσλαμβανομένου επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού, αλλά και από το όλον πνεύμα και τον σκοπόν αυτού, διότι προδήλως συνίσταται εις τον κατ' απομίμησιν των ισχυόντων επί δημοσίων υπαλλήλων και υπηρετών νομοθετικών διακανονισμών των

κατά τας ημέρας της άδειας του ενάγοντος, εφ' όσον ήτο τούτο δυνατόν, είτε διά της προσφυγής εις προϊσταμένας Αρχάς προς άρσιν της παρανόμου απαγορεύσεως, μη αρκούσης της μη ανακλήσεως απλώς εκ μέρους του εναγομένου Οργανισμού της αδείας του έτους 1962. Είναι όθεν απορριπτέος και ο υπό του Εισηγητού κατά το άρθρον 811 § 4 Πολ. Δικονομίας προτεινόμενος λόγος αναιρέσεως, ένεκεν εσφαλμένης υπό Πρωτοδικείου εφαρμογής της διατάξεως του άρθρου 3 του ν.δ. 3755)1957 δσον αφορά την κατά 100 ο)ο προσαύξησιν των αντιστοίχων προς τας ημέρας των μη χρησιμοποιηθεισών αδειών των έτων 1962 και 1963 αποδοχών του ενάγοντος.

σίμβασης εργασίας προσωπικού από 19.10.1965, σ. 69.— Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, δ.δ. 12361/1966 σ. 1426.— Τροποποίησις και συμπλήρωσις δ. δ/τος περί επαλληλικής καταστάσεως προσωπικού, δ.δ. 900/1966 σ. 1537.

Γκαράζ. Βλ. άνωτέρω *Βενζίνης πρατηρίων*.

«Γλάρος» Εταιρεία. Δημοσίευσις της από 15.2.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσωπικού Α.Ε. "Τδροηλεκτρικής Εταιρείας «Γλάρος», δ.δ. 31118/1966 σ. 578.

Γραφείων ιδιωτικών κ. λ. π.. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 43/1965 αποφάσεως Δ.Α.Α.Δ. Αθηνών περί ωρών απασχολήσεως προσωπικού Γραφείων Αντιπροσωπειών Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων άπασης της χώρας, δ.δ. 3240/1966 σ. 194.— Συμπλήρωσις της άνω διαιτητικής αποφάσεως σ. σ. 196.— Παράτασις ταύτης, δ.δ. 96381/1966 σ. 1359.— Παρατασις ισχύος της 24/1963 αποφάσεως του Δ.Α.Α.Δ. Αθηνών περί ωρών απασχολήσεως και εργασίας επαλληλικού προσωπικού Γραφείων άπασης της χώρας, απασχολουμένων επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου εις εργοδότας εν γένει, μη ασκούντας επιχείρηση (πλην Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου), δ.δ. 31151/1966 σ. 511.— Αναβολή προσωπικού Γραφείων, εργαζομένων εις ιδιόρρυτα, σωματεία μη επαγγελματικά και ενώσεις αυτών, σ.σ.ε. σ. 903.

Γυμναστηρίων ενδυμάτων. Βλ. κατωτέρω *Ενδυμάτων*.

Γήπεδον εργατοτεχνιτών. Παράτασις ισχύος της 10/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί των ωρών απασχολήσεως, δ.δ. 92803/1966 σ. 1428.

Δασικών Υπηρεσιών. Βλ. κατωτέρω *Δημοσίου*.

Διαδρομανθοκηπουρών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας των εις τον Δήμον Αθηναίων απασχολουμένων, δ.δ. 106777/1966 σ. 1494.

Δερματίνων ειδών. Κήρυξις εκτελεστής της 36/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών απασχολήσεως και εργασίας εργατοτεχνιτών δερματίνων και καναβίνων ειδών Στρατιωτικών Υπηρεσιών, δ.δ. 51036/1966 σ. 756.

Δημοσίως Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού. Βλ. κατωτέρω *Ηλεκτρικών επιχειρήσεων*.

Δημοσίου. Κήρυξις εκτελεστής της 7/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών απασχολήσεως και εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού Δασικών Υπηρεσιών Υπουργείου Γεωργίας, δ.δ. 29894/1966 σ. 51.— Κήρυξις εκτελεστής της 34/1966 διαιτητικής αποφάσεως, αφορώσης απασχόλησιν εποχιακών Υπαλλήλων Υπηρεσιών και Υδρομάστων Υπουργείου Γεωργίας, συνδεομένων μετ' αυτού δια σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δ.δ. 68305/1966 σ. 958.— Εφαρμογή συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων ν. 3239/1955 δι' αποδοχής προσωρινού προσωπικού Υπηρεσίας Έγγειων Βελτιώσεων, άρθρων 3 § 2 ν. 4504/1966 σ. 437.— Όροι αμοιβής και εργασίας προσωπικού μηχανημάτων εσάλθρου Τ.Ε.Β. Υπουργείου Γεωργίας, σ.σ.ε. σ. 1294.— Όροι αμοιβής και εργασίας του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου παρά τη Τ.Ε.Β. και Ινστιτούτω Μηχανολογίας του Υπουργείου Γεωργίας απηρετούντος προσωπικού, σ.σ.ε. σ. 1295.— Καθορισμός ώρομισθίου καθαριστριών Δημοσίων Υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, δ.δ. 48502/1966 σ. 444.— Παράτασις ισχύος της 55/1964 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών αμοιβής και εργασίας ραπτεργατών και ραπτεργατριών, ασχολουμένων εις στρατιωτικά συνεργεία, δ.δ. 120702/1965 σ. 508, δ.δ. 33940/1966 σ. 637.— Παράτασις ισχύος της 7/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών αμοιβής και εργασίας προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος, δ.δ. 23922/1966 σ. 569.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως της 12/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών αμοιβής προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος και λοιπών Υπηρεσιών Βασιλικού Ναυτικού, πλην Κρήτης, δ.δ. 106061/1966 σ. 1492.— Αρξησις καταστάσεων ώρων ημερομισθίων εργατοτεχνικού προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου, δ.δ. 62506/1966 σ. 703.— Κήρυξις εκτελεστής της 36/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών δερματίνων και καναβίνων ειδών Στρατιωτικών Υπηρεσιών, δ.δ. 51036/1966 σ. 756.— Κήρυξις εκτελεστής της 25/1966 διαιτητικής αποφάσεως, επικυρωθείσης δια της 6/1966 αποφάσεως του Δ.Α.Α.Δ. Αθηνών περί ωρών αμοιβής και εργασίας των παρά τω Υπουργείω Εθνικής Άμυνας απασχολουμένων εκτάκτων υπαλλήλων της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας (Γ.Ε.Α.), δ.δ. 27151/1966 σ. 576.— Καθορισμός ημερησίων αποδοχών επαλληλικού προσωπικού Γ.Ε.Α. και Ε.Μ.Υ., δ.δ. 96431/1966 σ. 767.— Παροχή ειδικού επιχειρησιακού επιδόματος επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας και ταυτόν εξειδικευμένου μετεωρολογικού έργου, δ.δ. 185834/1966 σ. 1174.—Αύξησις επιδόματος θερμού βαθμού ενθύνης και επιπόνου εργασίας προσωπικού Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας, δ.δ. 185835/1966 σ. 1173.—Παράτασις ισχύος της 32/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί ωρών αμοιβής και εργασίας των εις τα στρατιωτικά αρτοποιεία απασχολουμένων αρτεργατών, δ.δ. 33838/1966 σ. 637.—Κήρυξις εκτελεστής της 5/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί δομηνείας της 5/1965 δμοίας, αφορώσης ώρας αμοιβής προσωπικού στρατιωτικών καταστημάτων, δ.δ. 49590/1966 σ. 764.— Παράτασις ισχύος της 5/1965 διαιτη-

ΜΙΣΘΟΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έφαρμογή άρθρου 2 § 1 Νόμου 2314)1953

Ρύθμισις διά τοῦ Νόμου 2314)1953 τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὡρομισθίων τῶν καθαριστριῶν, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων καταστημάτων, ἤτοι τῶν πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ ταύτου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου λειτουργούντων γραφείων, καὶ ὄχι καὶ τῶν οἰκοδομῶν ἢ κτιρίων αὐτῶν, τῶν πρὸς τρίτους, ἔστω καὶ ὡς ἰδιωτικῶν γραφείων μεμισθωμένων.

Σύμφωνος εἶναι ἡ ἄποψις καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18664 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, πρὸς ἐκείνην τῆς προηγηθείσης Α.Π. 9)1964 (εἰσηγητὴς Ε. Χονδρογιάννης, ΕΕΔ 23, 271) περὶ τῆς θέσεως τῶν κατὰ τὸ ν.δ. 2314)1953 (ἄρθρα 2 καὶ 3) προσλαμβανομένων καθαριστριῶν διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν τοιούτων τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καταστημάτων. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 271).

Σημειοῦται ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν.δ. 2314)1953 τὸ ὡρομίσθιον τῶν καθαριστριῶν τούτων καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν. (Ἴδετε τελευταίαν ἀπόφασιν ἐν ΕΕΔ 23, 752).

Ἀρείου Πάγου 510)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Καμιανός, Θ. Λεονάρδος

Τὸ μὲν ἄρθρον 2 § 1 τοῦ νόμου 2314)1953 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καθαρισμοῦ τῶν δημοσίων καταστημάτων διατάξεων» ὁρίζει ὅτι «ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθαριστριῶν τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων καταστημάτων καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένων ἐπὶ τῇ εἰσηγήσει τῶν ἀρμοδίων ὑπουργῶν, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ ὑπ' αὐτῶν διοικούμενα καταστήματα, ἐκάστοτε δὲ ἐπὶ τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ἐκάστοτε ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεως». Τὸ δὲ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζει ὅτι «ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθαριστριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καθορίζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τὰ ὁποῖα διοικοῦνται ὑπ' αὐτῶν, ἐκάστοτε δὲ ἐπὶ τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ἐκάστοτε ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεως». Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθαριστριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καθορίζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τὰ ὁποῖα διοικοῦνται ὑπ' αὐτῶν, ἐκάστοτε δὲ ἐπὶ τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ἐκάστοτε ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεως. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθαριστριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καθορίζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τὰ ὁποῖα διοικοῦνται ὑπ' αὐτῶν, ἐκάστοτε δὲ ἐπὶ τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ἐκάστοτε ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεως. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει ὅτι ἡ ἀμοιβὴ τῶν καθαριστριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καθορίζεται ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τὰ ὁποῖα διοικοῦνται ὑπ' αὐτῶν, ἐκάστοτε δὲ ἐπὶ τῇ εἰσηγήσει τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ἐφ' ὅσον ἀφορᾷ τὰ καταστήματα τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ἐκάστοτε ἐγκεκριμένων πιστώσεων τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἔτους, ἐν τῇ ἐκτάσει τῶν ὁποίων ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάληψις ὑποχρεώσεως.

τικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ στρατιωτικῶν καταστημάτων, ὑ.ἀ. 51183/1966 σ. 830, ὑ.ἀ. 81983/1966 σ. 1426.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 4/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ὑποδηματεργατῶν, ἀπασχολουμένων εἰς ἰσοδηματοκοπεῖα ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὑ.ἀ. 43835/1966 σ. 764.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 37/1964 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοϋπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν ἀρμοδιότητος 051 Α.Β.Τ.Π., ὑ.ἀ. 51188/1966 σ. 830.—Ὅροι ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργοστασίων ὁμοειδοῦς Γ.Ε.Σ., Δ.δ.δ.δ. 46/1965 σ. 1031.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 2/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ 803 προκειχωρημένου ἐργοστασίου Βάσεως, ὑ.ἀ. 75140/1966 σ. 1083.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 30/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ 301 ἐργοστασίου Βάσεως, ὑ.ἀ. 59881/1966 σ. 1092.—Τροποποίησις τῆς 120815/21.12.1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος ἐπαναπατρίσεως ἀνέργων προσλήψεως εἰς ἔργα Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν, ὑ.ἀ. 67077/1966 σ. 1168.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 44/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία ὁρίσε ὅρους ἀμοιβῆς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ε.Β.Α., ὑ.ἀ. 12851/1966 σ. 321.— Λῶρον ἑορτῶν προσωπικοῦ Ε.Β.Α., ὑ.ἀ. 31434/1966 σ. 449, ὑ.ἀ. 116800 σ. 1550.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 5/1966 τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ χρατικοῦ ἐργοστασίου ἀεροπλάνων, ὑ.ἀ. 28259/1966 σ. 569.—Ὁμοιος τῆς 7/1966 τεχνιτῶν ἐμβαθυντῶν παραγωγικῶν τμημάτων παντὸς τύπου χρατικοῦ ἐργοστασίου ἀεροπλάνων, ὑ.ἀ. 28238/1966 σ. 571.— Παροχὴ ἐπιδόματος εἰς τακτικοὺς καὶ ἔκτακτον ἐπὶ σπουδαίοι ἢ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ὑ.ἀ. 221087/1966 σ. 1197.— Παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιχειρησιακοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ὅλον τὸ τακτικὸν καὶ ἔκτακτον προσωπικὸν τεχνικῶν εἰδικοτήτων Α1, Α2, Α3 καὶ Α4 ν.δ. 3728/1957, ἄρθρον 6 § 1 τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν, ὑ.ἀ. 175921/1966 σ. 1160.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 3/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας διαχειριστικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Διαχειρίσεως Κλάδου Μονοπωλίου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὑ.ἀ. 80910/1966 σ. 580.— Κήρυξις διαφόρων πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ χορηγήσεως ἐπιδομάτων, σ. 1232, 1233.—Ἐξαίρεσις Δημοσίου ἀπὸ ἐφαρμογὴν διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κ.λ.π., παράγρ. IX ὑ.ἀ.δ. 17/1966 σ. 707.— Ἐνιαῖον μισθολόγιον δημοσίων ὑπαλλήλων, ν.δ. 4548/1966 σ. 1223.

Δήμων. Χορηγήσις ἐπιδόματος εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ὑπηρεσίας καταναλωτῶν Α.Ε.Φ.Α., σ.σ.ἑ. σ. 387. Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας: Ἐκτάκτου προσωπικοῦ Δήμου Λαρίσης, σ. 70.— Κηπουρῶν καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων ὑπηρεσιῶν Δήμου Ρόδου, σ. 775,— Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Καβάλας, σ. 1029. Δημοσιεύσεις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας: Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος Δήμου Ἁγίας Παρασκευῆς, ὑ.ἀ. 121067/1965 σ. 129.—Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Αἰγάλεω Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 121066/1965 σ. 130.— Προσωπικοῦ καθαριότητος Δήμου Ἁγίων Ἀναργύρων, ὑ.ἀ. 121065/1965 σ. 131.— Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, ὑ.ἀ. 7630/1966 σ. 257.— Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Ἁγίας Βαρβάρας Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 51037/1966 σ. 758.—Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Λαγκαδᾶ, ὑ.ἀ. 39268/1966 σ. 766.—Ἐκτάκτου προσωπικοῦ ὑπηρεσίας καθαριότητος Δήμου Καρδίτσης, ὑ.ἀ. 77402/1966 σ. 1235.—Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Γιαννιτσῶν, ὑ.ἀ. 80792/1966 σ. 1236.— Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 26935/1966 σ. 1237. Κύρωσις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῶν συμβάσεων Ἐργασίας: Ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος καὶ λοιπῶν ἐργαζομένων Δήμου Τυρόου Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 48128/1966 σ. 703.—Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Βόλου, ὑ.ἀ. 58569/1966 σ. 751.—Ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου, ὑ.ἀ. 25166/1966 σ. 1085.— Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κορυτηνῶν, ὑ.ἀ. 79698/1966 σ. 1086.—Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς, ὑ.ἀ. 35075/1966 σ. 1095.—Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης, ὑ.ἀ. 20360 σ. 1238.— Τῶν εἰς τὸν Δήμον Ἀθηναίων ἀπασχολουμένων δενδροκομοκηπουρῶν, ὑ.ἀ. 106777/1966 σ. 1294. Κήρυξις ἐκτελεστῶν διατητικῶν ἀποφάσεων: Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ρόδου, ὑ.ἀ. 16951/1966 σ. 514.— Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Δραπετσῶνας, ὑ.ἀ. 16953/1966 σ. 516. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας: Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέου Ἡρακλείου, ὑ.ἀ. 117951/1965 σ. 581.— Ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου, ὑ.ἀ. 129043/1965 σ. 581.—Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου

τάξεων» ὁρίζει, ὅτι: «Ὁ καθαρισμὸς τῶν δημοσίων καταστημάτων ἐν γένει, ὡς καὶ τῶν καταστημάτων τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐνεργεῖται ἐφεξῆς διὰ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 διατηρουμένων ὡς τακτικῶν καθαριστριῶν, ὡς καὶ διὰ καθαριστριῶν προσλαμβανομένων ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπασχολοῦνται κατὰ πλήρες ὡράριον, καθοριζομένῳ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ ἀμειβομένων ἐκ τῶν διατιθεμένων διὰ τῶν εἰδικῶν προϋπολογισμῶν τῶν καθ' ἕκαστον Ὑπουργείων πιστώσεων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων καταστημάτων». Αἱ δὲ βάσει αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 190017)1953, 111156)1955, 195685)1956, 287304)1958 καὶ 289734)1960 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καθορίζουσι τὸ ἡμερομίσθιον, καθὼς καὶ τὸ ὡρομίσθιον τῶν μὴ ἀπασχολουμένων κατὰ πλῆρες ὡράριον «καθαριστριῶν τῶν Δημοσίων Γραφείων καὶ τῶν Γραφείων Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐν γένει».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καθίσταται σαφές, ὅτι ὁ συντάκτης αὐτῶν ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὡρομισθίων τῶν καθαριστριῶν, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων καταστημάτων, ἤτοι τῶν πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου λειτουργούντων Γραφείων καὶ οὐχὶ καὶ τῶν οἰκοδομῶν ἢ κτιρίων αὐτῶν τῶν πρὸς τρίτους, ἔστω καὶ ὡς ἰδιωτικῶν Γραφείων μεμισθωμένων. Τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου, καθ' ὃ ἡ πρόσληψις καὶ ἀπόλυσις τῶν καθαριστριῶν τούτων γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς οἰκείας Ὑπηρεσίας, ὅστις καὶ ὑπογράφει τὴν ἀπαιτουμένην διὰ τὴν πληρωμὴν αὐτῶν κατάστασιν, ἐπιβάλλεται δὲ καὶ ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι οὐδεὶς λόγος ἐδικαιολόγει τὴν παρέκκλισιν ἐκ τῶν κοινῶν διατάξεων διὰ τὰς καθαριστρίας τῶν ἰδιωτικῶν Γραφείων, ἀφοῦ ἡ δαπάνη αὐτῶν βαρύνει τοὺς μισθωτάς, ἀδιάφορον ἂν καταβάλληται δυνάμει συμφωνίας ὑπὸ τῶν ἐκμισθωτῶν, αἵτινες, ὡς εἰκός, τὴν προσθέτουσιν εἰς τὸ μίσθωμα. Ὁ τελευταῖος ἰσχυρισμὸς δὲν συνίστᾳ πράγματα ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, καθ' ὅσον, ἀποτελῶν τροποποιημένην ἄρνησιν τῆς ἐπὶ τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων στηριζομένης ἀγωγῆς, ἀποδεικνύεται καὶ ἄνευ προτάσεως ἢ θέματος ἀποδείξεως καὶ ἐπὶ πλέον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐξ ἐπαγγέλματος, ὡς ἐπιχείρημα ἐκ τοῦ πράγματος προκῦψαν ἐκ τῶν ἀποδείξεων καὶ δικαιολογοῦν ἐμμέσως τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ἀγωγῆς ταύτης. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικείων, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐνάγουσα «προσελήφθη ὡς καθαρίστρια τῶν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ... Γραφείων, ἅτινα τὸ ἀναιρεσίβλητον Μεταχικὸν Ταμεῖον Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ ἐκμισθοῖ πρὸς τρίτους» καὶ ἀπορρίψαν μετὰ ταῦτα, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσειούσης, ἥτις ἐστηρίζετο εἰς τὰς ὡς εἴρηται διατάξεις, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν αὐτάς, τῶν γενομένων δεκτῶν περιστατικῶν ἀρκούντων πρὸς στήριξιν τῆς ἀπορριπτικῆς κρίσεως, τὸ δὲ οὐδόλως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀπορριπτέοι, ἐκεῖνος μὲν ὡς ἀπαράδεκτος, οὗτος δὲ (ὁ περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας) ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικείων δέχεται περαιτέρω, ὅτι «συμφωνία περὶ καταβολῆς μισθοῦ μείζονος τοῦ ἀπὸ 1.10.1958 καταβαλλομένου τοιούτου οὐδόλως ἐβεβαιώθη ὡς λαβοῦσα χώραν μεταξὺ τῶν διαδίκων ρητῶς ἢ σιωπηρῶς... ἅτε τοῦ καταβαλλομένου τῇ ἐναγούσῃ ἑκάστοτε μισθοῦ λογιζομένου ἑκατέρωθεν ὡς νόμῳ ὑποχρεωτικοῦ τοιούτου καὶ οὐχὶ ὡς παροχῆς ὀφειλομένης δυνάμει σχετικῆς συμφωνίας». Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου, ἡ καταβολὴ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2314)1953 καὶ τῶν ἐκδοθεισῶν βάσει αὐτοῦ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὀφειλομένων ἡμερομισθίων ἢ ὡρομισθίων, ἀλογιζομένη ἑκατέρωθεν ὡς νόμῳ ἐπιβαλλομένη», δὲν ἐγένετο ἐπὶ σκοπῷ συνάψεως σχετικῆς ὡς πρὸς τὸ καταβλητέον ἐφεξῆς ποσὸν συμφωνίας, οὐδὲ ἑπομένως ἐκφράζει σιωπηρὰν περὶ τούτου δήλωσιν βουλήσεως, ὀρθῶς ἀπορριφθέντος τοῦ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοῦ. Ἐξ ἄλλου τῶν ἀπὸ τῆς 1.10.

Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 18678/1966 σ. 510.—Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Περιστερίου, ὑ.ἀ. 59039/1966 σ. 1428.—Π ο σ ὰ τ ὰ σ ι ς ἰ σ χ ύ ο ς δ ι α ι τ η τ ι κ ῶ ν ἀ π ο φ ά σ ε ω ν: Ἐργοδοτικῶν ἐπὶ Δήμου Ρόδου, ὑ.ἀ. 19634/1965 σ. 377. — Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Κερκυραίων, ὑ.ἀ. 120203/1965 σ. 508.—Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Βόλου, ὑ.ἀ. 33933/1966 σ. 638.—Ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Θεσσαλονίκης, ὑ.ὑ. 29120/1966 σ. 828.—Ἡμερομισθίων ἐργατῶν συντηρήσεων καθηρώτητος κλπ. Δήμου Καλλιθέας, ὑ.ἀ. 84793/1966 σ. 829.— Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀθηναίων, ὑ.ἀ. 51186/1966 σ. 829, ὑ.ἀ. 81984/1966 σ. 1406.— Ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 57196/1966 σ. 1080.

Δ ι ὸ τ ι ο ὀ χ ο υ Ἀ ν θ ο ὰ χ ο υ Ἐ λ ε υ σ ί ν ο ς. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 6.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν, ὑ.ἀ. 110080/1965 σ. 66.

Δ ι κ η γ ό ρ ω ν. Ἔγκρισις καθορισμοῦ κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς δικηγόρων, παρεχόντων ὑπηρεσίας ἐπὶ τεχνοδικῇ ἀμοιβῇ, ὑ.ὑ. 6798/1966 σ. 561.

Δ ρ ο μ ο λ ο γ ί ο υ Βλ. κατωτέρω **Νοσοκομείων.**

Ἐ δ ω δ ι μ ο π ω λ ε ί ω ν κ.λ.π. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 38/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ ἐδωδιμοπωλείων, ταγτοπωλείων, οἰνοπανδοπωλείων, καφενοπτερίων καὶ τραπεζῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 9/2966 σ. 126, διορθ. ἁμαρτημάτων αὐτῆς σ. 454.

Ἐ κ δ ο σ ι ο π ω λ ε ί ω ν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Καβάλας, ὑ.ἀ. 10177/1965 σ. 258.—Ἐκδοροσφαγέων πόλεως Κομοτηνῆς, ὑ.ἀ. 5534/1966 σ. 1359.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 6/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ συμπληρώσεως τῆς 3/1961 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἀφορώσης ὅρους ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 118603 σ. 262.—Ὅροι ἁμοιβῆς ἐκδοροσφαγέων Ἡρακλείου, ὑ.δ.δ. 3/1965 σ. 385.—Ὅροι ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Ἐλασσόνος, σ.σ.ἐ. σ. 1050.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Ὀρεστιάδος, ὑ.ἀ. 11573/1966 σ. 765.— Ἐκδοροσφαγέων Καλαμάτας, ὑ.ἀ. 58681/1966 σ. 1361.—Ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης, ὑ.ἀ. 25601/1966 σ. 1423. Π α ρ ὰ τ α σ ι ς ἰ σ χ ύ ο ς δ ι α ι τ η τ ι κ ῶ ν ἀ π ο φ ά σ ε ω ν: Ἐκδοροσφαγέων Χανίων, ὑ.ἀ. 3081/1966 σ. 381.—Ἀκροκαθαριστῶν Πατρῶν, ὑ.ἀ. 3077/1966 σ. 382.—Ἐκδοροσφαγέων Πατρῶν, ὑ.ἀ. 31150/1966 σ. 512. ὑ.ἀ. 62943/1966 σ. 1236.—Ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 80594/1966 σ. 1427.

Ἐ λ α ι ο τ ρ ι β ε ί ω ν. Παράτασις ἰσχύος τῆς 4/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων Ἡρακλείου Κρήτης, ὑ.ἀ. 78282 σ. 1239.

Ἐ λ α ι ο υ ρ γ ο σ α π ω ν α π ο ι ῶ ν. Βλ. κατωτέρω **Σαπωνοποιῶν.**

Ἐ λ α σ τ ι κ ῶ ν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ ἄπασης τῆς χώρας, πλὴν Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 12427/1966 σ. 323.— Τροποποίησις τῆς 45/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως, ἀφορώσης χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ, ὑ.ἀ. 15187/1966 σ. 963.— Κήρυξις ἰσοχρατικῆς τῆς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 80597/1966 σ. 1427.

Ε.Α.Β.Τ.Ν. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Α.Ε. «Ε.Α.Β.Τ.Ν.», ὑ.ἀ. 24697/1966 σ. 1025.

Ἐ μ π ο ρ ι κ ῶ ν κ α τ α σ τ η μ ά τ ω ν. Βλ. καὶ λ. **Ὧραι ἐργασίας.** Παράτασις ἰσχύος τῆς 21/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 3080/1966 σ. 382, ὑ.ἀ. 37278/1966 σ. 763, ὑ.ἀ. 71334/1966 σ. 1089.

Ἐ ν δ υ μ ά τ ω ν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 5/1965 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Θεσσαλονίκης περὶ τροποποιήσεως τῆς 4/1964 ἀποφάσεώς του περὶ ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας μισθωτῶν ἐτοίμων ἐνδυμάτων καὶ γναφείων ἐνδυμάτων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 118602/1965 σ. 262.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 11/1966 ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Α.Π.Π., ὑ.ἀ. 37142/1966 σ. 635.— Κήρυξις ἰσοχρατικῆς τῆς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 65981/1966 σ. 1094

Ἐ ν ώ σ ε ω ν. Βλ. κατωτέρω **Σωματείων.**

Ἐ π ι π λ ο τ ε χ ν ι τ ῶ ν. Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως ἐπιπλοτεχνιτῶν Λίγιου, ὑ.ἀ. 31152/1966 σ. 512.— Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 17.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιπλοτεχνιτῶν καὶ τεχνιτῶν ἐπιπλοποιΐας καὶ κατεργασίας ξύλου Λίγιου, ὑ.ἀ. 36833/1966 σ. 827.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιπλοποιῶν Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 90338/1966 σ. 1482.

Ἐ ρ γ ο σ τ α σ ί ο υ ν. Βλ. καὶ ἀνωτέρω **Δημοσίου,** καὶ κατωτέρω **Φυλάκων.** Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 4/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἁμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ ἐργοστασίου χαρτοκιβωτίων «Καρυκᾶς Ἑλλὰς Ε.Π.Ε.» Κορίνθου, ὑ.ἀ. 23551/1966 σ.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΜΕΤΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Αποζημίωσις και διά μή ληφθείσαν ένεκεν απολύσεως άδειαν

Έννοια βοηθού λογιστού δι' έφαρμογήν διαιτητικής αποφάσεως περί αποδοχών λογιστών και βοηθών λογιστών.—Ισχυρισμός εργοδότου περί εξαναγκασμού αύτού υπό του μισθωτού προς καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μεθ' υποβολήν κατά του μισθωτού μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν ή απαγγελίαν κατηγορίας.—Μήνυσις κατ' αγνώστων.—Αποζημίωσις απολυομένων ιδιωτικών υπαλλήλων.—Συνυπολογισμός δώρων δι' εορτάς και επιδόματος άδειας.—Αποζημίωσις δι' οφειλομένην και μή ληφθείσαν ένεκεν της απολύσεως άδειαν.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Χανίων υπήρξε καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδιωτικής υπαλλήλου.

Ο εργοδότης ισχυρίσθη, μεταξύ των άλλων, ότι αύτη επέδειξε δολίαν συμπεριφοράν, ίνα εξαναγκάση αύτόν προς απόλυσιν και λάβη την εκ του νόμου αποζημίωσιν, όπότε ή αξίωσίς της αποκρούεται εκ του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος. (Ίδετε επί τούτου Α.Π. 368)1961, Ολομελείας, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 20, 850, Α.Π. 574)1961, εισηγητής *Κ. Αναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1502.)

Ως όμως εδέχθη εν προκειμένω το Δικαστήριον, δεν υπήρξε τοιαύτη δολία συμπεριφορά της εναγούσης.

Το Πρωτοδικείον συνυπελόγισεν εις τας αποδοχάς και το επίδομα άδειας της υπ' αριθ. 10)1964 διαιτητικής αποφάσεως διά την αποζημίωσιν του νόμου 2112)1920. (Ούτω και ή Πρωτοδικείου Αθηνών 21014)1965, εισηγητής *Ι. Ζερβάκης*, ΕΕΔ 24, 1499, εφ' ής αντίθετοι σημειώσεις μας).

Σημειωτέον ότι και υπό την γνώμην ότι το επίδομα τούτο συνυπολογίζεται διά την αποζημίωσιν μετά την άκύρωσιν εν μέρει της 10)1964 διαιτητικής αποφάσεως υπό της Σ.Ε. 2465)1965 (εισηγητής *Γ. Χαρπαντήρης*, ΕΕΔ 24, 1482) θά ληφθή ως επίδομα ποσόν επί των κατωτάτων ορίων της διαιτητικής αποφάσεως και όχι επί των πράγματι καταβαλλομένων.

Εν σχέσει ήδη προς την κατ' άρθρον 5 § 5 του ά.ν. 539)1945 αποζημίωσιν (δι' οφειλομένην και μή ληφθείσαν ένεκεν της απολύσεως άδειαν), ως προκύπτει εκ της αποφάσεως, ανεγνωρίσθη εις την περίπτωσιν, βάσει του χρόνου υπηρεσίας της υπαλλήλου, δικαίωμα άδείας 18 ημερών (ά.ν. 539)1945) και διά νά εύρεθή το ημερομίσθιον διηρέθη ο μηνιαίος μισθός διά 30. (Ίδετε όμως περί του ημερησίου μισθού των μηνιαίως αμειβομένων μισθωτών σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 1320).

Διά την εν λόγω αποζημίωσιν συνυπολογίζεται και το επίδομα άδείας, άφού τούτο καταβάλλεται όμού μετά των αποδοχών άδείας. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 1448).

Πρωτοδικείου Χανίων 673)1965

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. *Βλ. Βρέλλης*

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Σπ. Δεμούρης*

Δικηγόροι ο κ. Κ. Πολιτάκη, κ. Καίτη Γ'καζή

Εβεβαιώθησαν, κατά την εκ των ένόντων σχηματισθείσαν κρίσιν του δικαστηρίου τούτου, τά εξής πραγματικά περιστατικά: Η εφεσίβλητος ενάγουσα, γεννηθείσα κατά το έτος 1927, προσλήφθη υπό του εκκαλουντος εναγομένου, διατηρούντος και εκμεταλλευομένου επιχείρησιν εμπορίας οικοδομικών υλικών και σιδήρων εν Χανίοις (πόλει άνω των 20.000 κατοίκων), ως υπάλληλος του Γραφείου της επιχειρήσεως ταύτης. Επί συμβάσει εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου και επί τω νομίμω εκάστοτε μισθώ την 10 Ιουνίου 1946 και ούχι κατά το έτος 1948, ως αβασίμως υποστηρίζει ο εκκαλών. Όθεν ούδαμώς εσφαλεν ο πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, δεχθείς διά της εκκαλουμένης αποφάσεώς του, ότι η εφεσίβλητος προσελήφθη παρά του εκκαλούντος την 10.6.1946 και δέον ως άβάσιμος ούσία νά απορριφθή ή υπό κρίσιν έφεσις κατά τον περί του εναντίου πρώτον αύτης λόγον.

Εκ των εν συνδυασμώ διατάξεων της παραγράφου 3 της υπ' αριθ. 25)1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ. Αθηνών και του άρθρου 7 § 2 στοιχ. Β', περιπτώσεις δ', ε', στ' και η' του β. δ)τος της 27.4)5.5.1956 «περί Κώδικος Φορολογικών

1958 καταβληθέντων εις την αναιρεσείουσαν ημερομισθίων υπολογισθέντων «βάσει του ισχύοντος εκάστοτε ελαχίστου νομίμου ημερομισθίου της ανειδικεύτου εργατρίας», ούδεμία διάταξις παρεβιάσθη, των μνησθεισών αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών μή εφαρμοζομένων εν προκειμένω, ως εκδοθεισών διά τας καθαριστρίας του νόμου 2314)1953, περί ών δέν πρόκειται. Όθεν είναι απορριπτέοι ως άβάσιμοι και οι περί του εναντίου 3ος και 4ος του αναιρετηρίου λόγοι.

568.— Καταστατ. δρων ημερομισθίων εργατοτεχνιτών εργοστασίων κατασκευής δοχείων εκ λευκοσιδήρου Αθηνών Πειραιώς, σ.σ.ί. σ. 1027.

Ε ρ υ θ ρ ο ύ Σ τ α υ ρ ο ύ. Εφαρμοζόμενα επί μισθωτών Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού διατάξεις εργατικής νομοθεσίας και συλλογικαί συμβάσεις ή διαιτητικαί αποφάσεις, άρθρον 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 137.

Ε τ α ι ρ ί α ς Δ ι ο χ ε τ ρ ί σ ε ω ς Ε ι δ ώ ν Μ ο υ σ ι κ ο ύ. Κήρυξις εκτελεστής της 9/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας διαχειριστικού προσωπικού, ό.ά. 80910/1966 σ. 180.

Ζ υ χ α ρ ο π λ α σ τ ε ί ω ν κλπ. Καθορισμός δρίου ημερησίας εργασίας πτερωτιστών ή σπειβτήρων ή και βοηθών αυτών κλπ. προσωπικού κονσέρβας, ό.ά. 117057/1965 σ. 255.— Παράτασις ισχύος της 45/1964 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπολείων, κλπ., ό.ά. 23921/1966 σ. 569, ό.ά. 54130/1966 σ. 830.— Παράτασις ισχύος της 46/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνικού προσωπικού επιχειρήσεων ζαχαροπλαστικής τέχνης, ό.ά. 20310/1966 σ. 833, ό.ά. 54180/1966 σ. 830.

Ζ ώ η ς. Βλ. ανωτέρω *Αρτεργατών*.

Η θ ο π ο ι ο ί, Βλ. κατωτέρω *Θεατρικών επιχειρήσεων*.

Η λ ε κ τ ρ ι κ ώ ν ε ι δ ώ ν. Τροποποίησις της ό.ά. 42241/1964 καθορισμός δρίων ανεκτικής και κλιπάσματος καταστημάτων πωλήσεως ηλεκτρικών ειδών ό.ά. 74074/1966 σ. 834.

Η λ ε κ τ ρ ι κ ώ ν ε π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν. Έγκρισις μιάς τροποποιήσεως εν μέρει της 41/1965 αποφάσεως Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών, δρισμού δρων αμοιβής προσωπικού Η.Ε.Μ., ό.ά. 604/1966 σ. 256.— Λημοσίευσις της από 24.1.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αέξήσεως αποδοχών προσωπικού Κεντρικής Υπηρεσίας Η.Ε.Μ., ό.ά. 8371/1966 σ. 258.— Κήρυξις ταύτης, άρθρον 3 § 10 ν. 4504/1966 σ. 139.— Παράτασις ισχύος της 17/1959 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας των εναλλήλων Εσωτερικής Υπηρεσίας της Η.Ε.Μ., ό.ά. 78283 σ. 1259.— Παράτασις ισχύος της 7/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η., ό.ά. 107191/1965 σ. 384.— Κήρυξις εκτελεστής της 21/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί προσαυξήσεως επιδόματος τριετιών εις προσωπικόν Η.Ε.Μ. και δώ τὸ χρονικόν διάστημα 9.7.1960 έως 30.4.1961, ό.ά. 48256/1966 σ. 705.—Κήρυξις εκτελεστής της 22/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού εξαγορασθεισών υπό της Δ.Ε.Η. επιχειρήσεων και της Δ.Ε.Η., ό.ά. 54033/1966 σ. 761.— Δημοσίευσις της από 20.7.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνικού προσωπικού απασχολουμένου εις ηλεκτρικάς επιχειρήσεις παραγωγής και διανομής ηλεκτρικής ενεργείας, μη εξαγορασθείσας υπό της Δ.Ε.Η., ό.ά. 70745/1966 σ. 1087.— Παράτασις ισχύος της 33/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας κλπ. προσωπικού Α.Ε. Ηλεκτροχημική Ελλάδος, ό.ά. 57276/1966 σ. 769, ό.ά. 71335/1966 σ. 1023.

Η λ ι υ τ ο τ ε χ ν ι κ ώ ν λ α μ π τ ή ρ ω ν. Παράτασις ισχύος της 28/1964 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού ηλεκτρικών λαμπτήρων, ό.ά. 120707/1965 σ. 507.— Κήρυξις εκτελεστής της 11/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί δρων αμοιβής και εργασίας εργαζομένων εις εργοστάσια κατασκευής ηλεκτρικών λαμπτήρων, ό.ά. 102690/1966 σ. 1175.

Η λ ι κ τ υ ι κ ώ ν Σ ι δ η ρ ο δ ρ ό μ ω ν. Βλ. κατωτέρω *Σιδηροδρόμων*.

Η λ ε κ τ ρ ο σ υ γ κ ο λ λ η τ ώ ν. Κήρυξις υποχρεωτικής διαιτητικής αποφάσεως ηλεκτροσυγκολλητών Ν. Αττικής, ό.ά. 18787/1966 σ. 702.— Παράτασις ισχύος της άνω διαιτητικής αποφάσεως, ό.ά. 10633/1965 σ. 376.

Η λ ε κ τ ρ ο τ ε χ ν ι τ ώ ν. Παράτασις ισχύος της 7/1965 αποφάσεως Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών περί δρων αμοιβής ηλεκτροτεχνιτών Δ.Ε.Η., ό.ά. 107191/1965 σ. 384.— Δημοσίευσις της από 15.7.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών διωμηχανίας απάσης της χώρας, ό.ά. 72852/1966 σ. 1088.— Συλλογική σύμβασις εργασίας ηλεκτροτεχνιτών εργαζομένων εις ηλεκτρολογικά καταστήματα, ηλεκτροτεχνουργίας, ατμόπλοια, οικοδομάς, ανελκυστήρας, ηλεκτρομηχανουργεία κλπ. απάσης της χώρας, σ. 1292.— Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.ά. 107171/1966 σ. 1344.

Η λ ε κ τ ρ ο μ η χ α ν ι κ ή ς Ε λ λ ά δ ο ς. Παράτασις ισχύος της 33/1965 αποφάσεως του Π.Α.Δ.Α. Αθηνών περί δρων αμοιβής και εργασίας προσωπικού Α.Ε. Ηλεκτροχημική Ελλάδος, ό.ά. 57276/1966 σ. 769, ό.ά. 71335/1966 σ. 1023.

Θ ε α τ ρ ι κ ώ ν ε π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν. Τροποποίησις ό.δ. περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως κανονιστικού διατάγματος 28 Σεπτεμβρίου/24 Οκτωβρίου 1941 περί καθορισμού δρων εργασίας και ρυθμίσεως εν γένει των συμβάσεων εργασίας μεταξύ θεατρικών επιχειρήσεων και ηθοποιών, ό.δ. 1058/1965 σ. 193, ό.δ. 705/1966 σ. 1160.

Θ ε ρ μ α σ τ ώ ν. Βλ. κατωτέρω *Μηχανικών - Μηχανοδηγών*.

Θ ε ρ μ ο ρ ώ ν. Παράτασις ισχύος της 14/1965 αποφάσεως Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών περί δρων α-

Στοιχείων» σαφῶς προκύπτει, ὅτι βοηθοὶ λογιστῶν εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐν τοῖς λογιστηρίοις ἀπασχολοῦνται ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν λογιστῶν εἰς τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν λογιστικῶν βιβλίων καὶ εἰς τὴν σύνταξιν καταστάσεων ἢ ἄλλων ἐγγράφων, ἐνεχόντων ἀνάλυσιν καὶ λογιστικὴν διατύπωσιν οἰκονομικῶν πράξεων, ἀρρήκτως συνδεδεμένων μὲ λογιστικὰ βιβλία, εἰς τὰ ὁποῖα κατὰ πλήρη ἀντιγραφὴν καὶ ἐν περιλήψει κατόπιν ταῦτα καταχωρίζονται (ΑΠ. 446)1965, ΕΕΔ 24, 1300).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσλήψεώς της καὶ καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐκκαλοῦντος, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν ὑπῆρχεν ἰδιαίτερον λογιστήριον, ὑπηρεσίας της, ἀπησχολεῖτο κυρίως εἰς ἐργασίας ταμείου ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐκτελοῦσα ἐνίοτε καὶ ἔργα πωλητρίας ἐντὸς τοῦ ἐμπορικοῦ τούτου καταστήματος. Αὕτη συνελλάσσετο μετὰ τῶν πελατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη, ἐξέβιδε τεύχη λογαριασμούς, εἰσέπραττε χρήματα παρὰ τῶν πελατῶν, ἐνήργει τὰς ἀναγκαίας ἐκάστοτε δοσοληψίας μετὰ τῶν Τραπεζῶν, μεθ' ὧν συνηλλάσσετο ὁ ἐργοδότης της καὶ ἐξετέλει τὴν ἐν γένει γραφικὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐπιχειρήσεως. Τὴν λογιστικὴν ὅμως ὑπηρεσίαν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης δὲν ἐξετέλει αὕτη. Διότι ἡ ὑπεύθυνος παρακολούθησις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει τηρουμένου λογιστικοῦ συστήματος καὶ ἡ τήρησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων προβλεπομένων ἐν προκειμένῳ λογιστικῶν βιβλίων τετάρτης κατηγορίας εἶχεν ἀνατεθῆ εἰς εἰδήμονας λογιστὰς καὶ δὴ ἀρχικῶς μὲν εἰς τὸν λογιστὴν Ι.Κ., εἶτα δὲ εἰς τὸν λογιστὴν Σ.Σ., οἵτινες καὶ ὑπεύθυνος ἐφήρμοζον τὸ διὰ τὴν ἀπεικόνισιν τῆς οἰκονομικῆς κινήσεως τῆς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀναγκαῖον λογιστικὸν σύστημα. Οἱ αὐτοὶ δὲ λογισταὶ ἐτήρουν καὶ τὰ πλεῖστα τῶν βοηθητικῶν λογιστικῶν βιβλίων καὶ τὰς πρὸς αὐτὰ ἐξομοιουμένας καταστάσεις περὶ τῆς οἰκονομικῆς κινήσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, τὰς ἀναγκαιούσας διὰ τὴν παρακολούθησιν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ τὸν ἑκάστοτε ἔλεγχον. Ἡ ἐφεσίβλητος, ἔλαχίστας λογιστικὰς γνώσεις ἔχουσα, περιωρίζετο εἰς τὴν τήρησιν ἐνίων μόνον ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων ἀπαιτουμένων βιβλίων, ἤτοι τῶν βιβλίων χρεωπιστώσεων γραμματίων καὶ ὁμοίβης προσωπικοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἐργασιῶν, ἃς ἀποδεδειγμένως ἐξετέλει αὕτη, εἶναι χαρακτηριστέα οὐχὶ ὡς βοηθὸς λογιστοῦ, ὡς ἐσφαλμένως ἐχαροκτηρίσθη ὑπὸ τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Δικαστοῦ, ἀλλὰ ὡς ὑπάλληλος τοῦ Γραφείου τῆς ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ὡς ἐκ τούτου αὕτη δικαιοῦται νὰ λάβῃ διὰ τὰ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 4 Ἰανουαρίου 1960 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1964, τὰς ἀποδοχάς, αἵτινες προβλέπονται ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2)1959 (ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας 16929)3371)1959), 2)1961 (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 26762)5678)1961) καὶ 28)1963 (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 89850)5636)1963) ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἐφεσίβλητος δικαιοῦται διαφορᾶς ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 14.582 ἐν συνόλῳ, αἵτινες καὶ δέον νὰ τῇ ἐπιδικασθῶσι, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς της. Διὰ τῆς προσβαλλομένης ὅμως ἀποφάσεως ἐπεδικάσθη αὐτῇ διαφορὰ μισθῶν τοῦ ρηθέντος χρονικοῦ διαστήματος ἐκ δραχμῶν 33.593. Ἐσφαλῶς συνεπῶς ἐν τούτῳ ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστὴς καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης ὡς καὶ κατ' οὐσίαν βασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, κατὰ τοὺς σχετικοὺς πρώτους καὶ τρίτον λόγους αὐτῆς, μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικαζομένου τῇ ἐφεσιβλήτῳ διὰ τὴν ρηθεῖσαν αἰτίαν μόνον τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ. Κατόπιν τούτου ἀλυσιτελῶς ἐπάγεται ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ποσὰ τοῦ ἑκάστοτε καταβαλλομένου τῇ ἐφεσιβλήτῳ μισθοῦ, ὁ ὑπὸ τούτου ἐπαγόμενος ὅρκος.

Ἐβεβαιώθη ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ὑπηρέτησε παρὰ τῷ ἐναγομένῳ μέχρι τῆς 5 Ἰανουαρίου 1965, ὅτε, καταγγελθείσης ἀπροειδοποιήτως καὶ ἀτύπως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότου της, ἀπελύθη, ἀπομακρυνθεῖσα τῆς ἐργασίας της, χωρὶς νὰ καταβληθῇ αὐτῇ οἱοδήποτε ἀποζημίωσις. Μετὰ τοῦτο ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1965 ἐξωδίκου δηλώσεώς του, κοινοποιηθείσης αὐτῇ τὴν 14.1.1965, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ προσαγομένου σχετικοῦ ἐγγράφου, κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλὰ χωρὶς καὶ πάλιν νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὴν ἀποζημίωσίν τινα. Εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην ἐξώδικον δήλωσίν του ὁ ἐκκαλῶν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἠναγκάσθη νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας, διότι ἔβλεπεν ἡ ἐφεσίβλητος παρημέλει τὰ καθήκοντά της, ἐκδιώκουσα τοὺς πελάτας τοῦ καταστήματος. Δὲν ὑπῆκουεν εἰς τὰς ἐντολὰς καὶ τὰς ὁδηγίας αὐτοῦ καὶ τῶν ἀντιπροσώπων του (συζύγου καὶ υἱοῦ του), ἐβυσφήμει αὐτὸν καὶ τὸν υἱόν του, ὑποστηρίξασα διὰ τὸν τελευταῖον ὅτι ὑπεξήρεσε μίαν ἐπιταγὴν ἐκ τοῦ Γραφείου του, ἐνῷ ὑπεύθυνος διὰ τὴν ἀπώλειαν αὐτῆς ἦτο αὐτή, συμπεριεφέρετο εἰρωνικῶς καὶ ὑβριστικῶς πρὸς αὐτόν, τὴν σύζυγον καὶ τὸν υἱόν του καὶ κατηγόρει τὸν τελευταῖον ταῦτον ὡς καφενόβιον καὶ τεντυμπόύ. Ἀποκρουόντων δὲ τὴν ἀγωγὴν ὑπαστηρίξαν, ὅτι ἡ σύζυγός του, ὡς ἀντιπρόσωπος αὐτοῦ ἐνεργοῦσα, ὑπέβαλε πρὸς τὸν Διοικητὴν Τμήματος Ἀσφαλείας Χανίων τὴν ὑπὸ χρονολογίαν 26.9.1963 μήνυσιν κατ' ἀγνώστων ἐπὶ ὑπεξαγωγῇ τῆς ὡς ἄνω ἐπιταγῆς, ἐκ τῆς ἐνεργηθείσης δὲ προανακρίσεως προέκυψαν στοιχεῖα ἐνοχῆς εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην τῆς ἐφεσιβλήτου, καθ' ἧς ὅμως δὲν ἀπηγγέλθη κατηγορία, διότι ἐπηκολούθησε τὸ ν.δ. 4367)1964 περὶ παραγραφῆς ἀδικημάτων τινῶν, εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ὁποίου ὑπῆχθη καὶ ἡ ὑπόθεσις αὕτη. Ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστὴς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ἔδεχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα εἰργάζετο τιμίως, ἐπιμελῶς καὶ φιλοτίμως μέχρι τῆς 5.1.1965, ὅτε ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ τῇ καταβληθῇ οὐδὲν ποσὸν ἀποζημιώσεως, ὅτι μήνυσις κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου δὲν ὑπεβλήθη, ἡ δὲ βάσει τῆς ὑποβληθείσης κατ' ἀγνώστων μηνύσεως ἐνεργηθεῖσα προανάκρισις ἐστράφη κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἐνῷ κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου δὲν ἀπηγ-

μισθῶν καὶ ἐργασίας θεωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἁπάσης τῆς χώρας, ὡς αὐτὴ ἐνοείθη διὰ τῆς ὑ.ἀ. 41835/1965, ὑ.ἀ. 37272/1966 σ. 771, ὑ.ἀ. 76119/1966 σ. 1173.— Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας τῶν παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων θεωρῶν, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων, ὑ.ἀ. 65582/1966 σ. 1359. Βλ. καὶ κατωτέρω **Φυλάκων**.

Ἰ δ ρ υ μ ά τ ω ν. Ἀμοιβὴ προσωπικοῦ Γραφείων, ἐργαζομένων εἰς ἰδρύματα, σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ ἑνώσεις αὐτῶν, σ.σ.ἐ. σ. 903.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 34/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης ἀποδοχὰς κλπ. ἐργατοϋπαλλήλων Ταμιευτηρίων καὶ Ἰδρυμάτων Ὑποργείου Γεωργίας, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑ.ἀ. 68305/1966 σ. 958.

Ἰ ν σ τ ι τ ο ύ τ ω ν Μ η χ α ν ο λ ο γ ί α ς. Βλ. ἀνωτέρω **Δημοσίου**.

Ἰ π π ο δ ρ ο μ ί ο υ. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἱπποκόμων ἐσταυλιτῶν ἐν Ἱπποδρομίῳ Ἀθηνῶν - Φαλήρου, ὑ.ἀ. 66227/1966 σ. 960.

Ἰ σ τ ι ο π λ ο ΐ ω ν. Βλ. κατωτέρω **Πλοίων**.

Κ α θ α ρ ι σ τ η ρ ί ω ν. Βλ. ἀνωτέρω **Βαφείων**.

Κ α θ α ρ ι σ τ ρ ι ῶ ν. Καθορισμὸς ὡρομισθίου καθαριστριῶν Δημοσίων Ταμιευτηρίων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑ.ἀ. 48502/1966 σ. 134.

Κ α ν τ ο β ι ο μ η χ α ν ι ῶ ν. Ἀδειοδότησις ἡμερομισθίων καντουργιατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, σ.σ.ἐ. σ. 774.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 15/1964 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καντοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 120704/1965 σ. 507.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 7/1966 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καντοβιομηχανιῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 57556/1966 σ. 858.

Κ α ρ γ κ ά λ Ἑ λ λ ά ς. Βλ. ἀνωτέρω **Ἐργοστασίων**.

Κ α τ α σ κ η ν ώ σ ε ω ν. Μισθοδοσία προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 6445/1966 σ. 705.

Κ α τ α σ τ η μ ά τ ω ν α ὐ τ ο π ε ξ υ π η ρ ε τ ή σ ε ω ς. Καθορισμὸς ὡρῶν λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑ.ἀ. 46047/1966 σ. 893.

Κ α φ ε ν ε ί ω ν κ. λ. π.. Καθορισμὸς ὡρῶν ἡμερησίας ἐργασίας περιποιητῶν ἢ σερβιτόρων ἢ καὶ βοηθῶν αὐτῶν κλπ. προσωπικοῦ καφενείου, ἀπασχολουμένου εἰς καφενεῖα, καφὲ-μπάρ, ἀναψυκτήρια, ζαχαροπλαστεῖα, καφετζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα καὶ τῶν τοιούτοις ἐξομοιουμένων, ὑ.ἀ. 117057/1965 σ. 255.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 45/1964 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων κλπ., ὑ.ἀ. 23921/1966 σ. 563, ὑ.ἀ. 51190/1966 σ. 830.

Κ ε ρ α μ ο π ο ι ῶ ν. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 11.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν κεραμοποιῶν, πλινθοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 51946/1966 σ. 1424.

Κ η π ο υ ρ ῶ ν. Ἀμοιβὴ κηπουρῶν καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων ὑπηρεσιῶν Δήμου Ρόδου, σ.σ.ἐ., σ. 775. Βλ. καὶ ἀνωτέρω **Δενδροκαθοκηπουρῶν** καὶ κατωτέρω **Λαχανοκηπουρῶν**.

Κ ι ν η μ α τ ο γ ρ α φ ι κ ῶ ν ἐ π ι χ ε ι ρ ή σ ε ω ν. Παράτασις ἰσχύος τῆς 9/1964 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 18797/1966 σ. 568, ὑ.ἀ. 37271/1966 σ. 771, ὑ.ἀ. 76121/1966 σ. 1172.— Ὅροι ἐργασίας προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀ.δ.δ. 52/1966 σ. 1557.

Κ λ ι ν ι κ ῶ ν. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 30.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν νοσοκομείων γυναικῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 48299/1966 σ. 765.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 32/1964 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ὑ.ἀ. 51184/1966 σ. 829, ὑ.ἀ. 81982/1966 σ. 1426.— Κατώτατα ὅρια μισθῶν βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ συγχρόνων γενικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, σ.σ.ἐ. σ. 1025.

Κ λ ω σ τ ο υ φ α ν τ ο υ ρ γ ῶ ν. Παράτασις ἰσχύος τῆς 4/1965 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας, ὑ.ἀ. 20912/1966 σ. 631.— Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 35/1965 διατηρητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργῶν, ὑ.ἀ. 67343/1966 σ. 959, διόρθ. ἡμερομ/νίου σ. 1367.

Κ ο ι ν ῶ ν Τ α μ ε ί ω ν Α ὐ τ ο κ ι ν ή τ ω ν. Βλ. ἀνωτέρω **Αὐτοκινήτων**.

Κ ο π τ ῶ ν ἐ ν δ υ μ ά τ ω ν. Βλ. ἀνωτέρω **Ἐνδυμάτων**.

Κ ο υ ρ τ ι ν ο π ο ι ῶ ν Ἐ ρ γ α σ τ η ρ ί ω ν Ἀ ε ρ ο π λ ά ν ω ν. Βλ. ἀνωτέρω **Ἀεροπλάνων Κρατικοῦ Ἐργαστηρίου**.

Κ ρ ε ο π ω λ ε ί ω ν. Βλ. καὶ εἰς λ. **Ὧραι ἐργασίας**. Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 16.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κρεοπωλείων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας, ὑ.ἀ. 18298/1966 σ. 762.

Λ α ϊ κ ῆ ς τ έ χ ν η ς. Καθορισμὸς ὡρῶν λειτουργίας ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν ἀπὸ 1.4 - 31.10.1966, ὑ.ἀ. 47811/1966 σ. 835.

Λ α τ ο μ ε ί ω ν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς Α/1965 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου περὶ ἀποδοχῶν ἐργατῶν λατομείων Ρόδου, ὑ.ἀ. 115197/1965 σ. 260.— Παράτασις ἰσχύος τῆς 7/1964

γέλθη κατηγορία καὶ ὅτι αὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἀπελύθη, διότι ἦτο ἀνυπάκουος καὶ προέβαινεν εἰς ἐνεργείας ζημιούσας τὴν ἐπιχείρησιν. Κατόπιν δὲ τούτου ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπεδίκασε τῇ ἐναγούσῃ ἐφεσιβλήτῳ τὴν αἰτηθεῖσαν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἀπρειδοποίητον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ τὴν μὴ λῆψιν τῆς ἀδείας ἔτους 1965 συνεπείᾳ τῆς καταγγελίας ταύτης, ὡς καὶ τὰ μὴ καταβληθέντα ἡμερομίσθια ἀπὸ 1 ἕως 5 Ἰανουαρίου 1965 καὶ τὴν ἀποζημίωσιν διὰ τὸ μέρος τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους 1964, τὸ ὁποῖον δὲν ἔλαβεν ἡ ἐφεσίβλητος, καίτοι ἠτήσατο ταύτην παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότου της. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐναγόμενος ἐκκαλῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἰσχυριζόμενος προεχόντως ὅτι δὲν ὀφείλει ἀποζημίωσιν διὰ τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, διότι ἡ ἐφεσίβλητος ἀπελύθη συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῆς τῆς ἀνωτέρω μηνύσεως ἐπὶ ὑπεξαγωγῇ τῆς ἐπιταγῆς. Ὁ ἰσχυρισμὸς του ὅμως οὗτος εἶναι ἀβάσιμος. Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ νόμου 2112)1920 δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, ἐὰν ἐναντίον τοῦ ὑπαλλήλου ὑπεβλήθη μήνυσις δι' ὀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198)1955 αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπολυομένων συνεπείᾳ ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112)1920 ὁριζόμενα.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν συνδυαζομένων τούτων διατάξεων ἡ ἐπέλευσις τῶν ἐπιζημίων συνεπειῶν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀπρειδοποίητον καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης τῷ ὑπαλλήλῳ αὐτοῦ ἀποζημιώσεως ἀποτρέπεται, ἐὰν αὐτὸς προῆλθεν εἰς τὴν οὐτοιδ γενομένην καταγγελίαν κατόπιν ὑποβολῆς μηνύσεως κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου δι' ὀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του, ἢ ἐὰν κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπηγγέλθη κατηγορία δι' ἀδίκημα φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ἀπαιτεῖται τουτέστιν ἡ εἰς ὑπεβλήθη μήνυσις κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ὀνομαστικῶς, ἢ, ἐὰν ἡ μήνυσις ὑπεβλήθη κατ' ἀγνώστων, νὰ ἀπηγγέλθη κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου κατηγορία ἐπὶ τῇ μηνύσει ταύτῃ ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως δι' ἀδίκημα, φέρον χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος. Ἐὰν ἡ κατ' ἀγνώστων ὑποβληθεῖσα μήνυσις δὲν κατέληξεν εἰς ἀπαγγελίαν κατηγορίας κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου δι' οἱουδήποτε λόγου, ἐὰν συντρέχουν οἱ κατὰ νόμον προϋποθέσεις διὰ τὴν μὴ ἐπέλευσιν τῶν ἐπιζημίων ὡς ἄνω διὰ τὸν ἐργοδότην συνεπειῶν, τούτου ὑποχρεουμένου εἰς καταβολὴν τῆς συνεπείᾳ τῆς ἀπρειδοποιήτου καταγγελίας του ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἢ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν τοῦ μεταγενεστέρου χρόνου ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας του περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσηκόντως προσφερομένων αὐτῷ ὑπηρεσιῶν τοῦ ὑπαλλήλου του. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ, ὡς καὶ ὁ ἴδιος ὁ ἐκκαλῶν ὁμολογεῖ, δὲν ἀπηγγέλθη κατηγορία κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ὑπαλλήλου συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τῆς συζύγου του ὑποβληθείσης μηνύσεως κατ' ἀγνώστων ἐπὶ ὑπεξαγωγῇ τῆς ὡς ἄνω τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς, οὐδαμῶς οὗτος ἀπαλλάσσεται τῆς πληρωμῆς πρὸς τὴν ἐφεσίβλητον τῆς ὀφειλομένης αὐτῇ κατὰ νόμον ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀπρειδοποίητον ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς συνδεούσης τοὐτους ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ἡ τὰ ἐναντία ὑποστηριζούσα ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις του εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος. Περαιτέρω ὁ ἐκκαλῶν διὰ προσθέτου ἐν ταῖς προτάσεσιν αὐτοῦ τῆς παρούσης συζητήσεως λόγου ἐφέσεως ὑποστηρίζει ἐπιβοηθητικῶς, ὅτι εἰς τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως προέβη, διότι ἡ ἐφεσίβλητος κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν τῆς παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας της «ἔκανε ὅ,τι ἤθελε καὶ δὲν ἐλογάριαζε οὔτε αὐτὸν - τὸν ἀσθενῆ ἐργοδότην της - οὔτε τοὺς πληρεξουσίους ἀντιπροσώπους του καὶ ἐκπροσώπους του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, προϊσταμένους δὲ αὐτῆς, ἤτοι τὴν σύζυγόν του καὶ τὸν υἱόν του, συμπεριεφέρετο πρὸς αὐτοὺς μὲ σκαιὸν καὶ ὑβριστικὸν τρόπον καὶ ἐνώπιον τρίτων ἀκόμη, εἰργάζετο πλημμελῶς, ἐπιδεικνύουσα ἀδιαφορίαν ἀγνώστου ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας της, συνεπείᾳ δὲ τούτου ἐζημίωσεν αὐτὸν κατὰ δραχμὰς 152.000, παρουσιάζει ἀτασθαλίας εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν ἀνατεθειμένων αὐτῇ ὑπηρεσιῶν, κατηγόρει αὐτὸν καὶ ὕβριζεν ἐν ἀπουσίᾳ του εἰς ἐπήκοον τρίτων, τῆς συζύγου του καὶ τοῦ υἱοῦ του, ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν εἶχε σχέσεις μὲ ἄλλας γυναῖκας, σπαταλῶν τὰ χρήματά του, ἐκ συστήματος προσπάθει νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς πελάτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἀναφέρουσα αὐτοῖς μεγαλυτέρας τῶν κανονικῶν τιμὰς τῶν ἐν αὐτῇ διατιθεμένων ἐμπορευμάτων ἢ λέγουσα ὅτι τὸ κατάστημά του δὲν διαθέτει ἢ ἔχει ἐλλειψιν τῶν αἰτουμένων ἐμπορευμάτων, καίτοι ὑπῆρχον τοιαῦτα, καὶ οὕτω οἱ πελάται ἀπεχώρουν δυσανασχετοῦντες ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ὅτι προσπάθει παντοιοτρόπως νὰ παρεμποδίζῃ τὰς συναλλαγὰς καὶ νὰ ζημιώνῃ τὴν ἐπιχείρησίν του, ὅτι ἀφήρει χρήματα ἀπὸ τὸ ταμεῖον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ὅτι διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐνεργειῶν της ἐπεδίωξε καὶ ἐπέτυχεν, ὅπως ἐξαναγκάσῃ αὐτὸν νὰ τὴν ἀπολύσῃ, διὰ νὰ εἰσπράξῃ αὐτὴ τὴν ἐκ τοῦ νόμου ἀποζημίωσιν. Καὶ ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ ἐν προκειμένῳ ὀξίωσις τῆς ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἀπολυθείσης ἐφεσιβλήτου περὶ καταβολῆς αὐτῇ τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, ἀπορρουομένη διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐνστάσεως, ἣν συνιστῶσιν ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοὶ του. Οἱ ἰσχυρισμοὶ του ὅμως οὗτοι οὐδαμῶς ἐβεβαιώθησαν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Διότι οὐδεὶς τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων βεβαιοῖ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τούτους, ἐξαιρέσει τῆς συζύγου τοῦ ἐκκαλοῦντος, εἰς τὴν κατάθεσιν ὅμως τῆς ὁποίας δὲν παρέχει ἀξιοπιστίαν τὸ Δικαστήριον, ὡς ἐκ τοῦ προδήλου συμφέροντος αὐτῆς ἐπὶ τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης.

Κατὰ τὰς ἐν συνδυασμῷ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 ἐδάφια στ' καὶ ζ' καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθησαν ἀντὶ

διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών λατομείων και ασβεστοπωλείων νομού Αττικής, ό.π. 3076/1966 σ. 383, ό.π. 37276/1966 σ. 572.— Παράτασις ισχύος της 2/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας χειριστών και βοηθών ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων λατομείων, ασβεστοπωλείων, ό.π. 7566/1966 σ. 509, ό.π. 37275/1966 σ. 770, ό.π. 71337/1966 σ. 1018.— Συλλογική σύμβασις εργασίας εργατοτεχνιτών λατομείων μαρμάρων Αττικής, σ. 646.— Κήρυξις εκτελεστής της 10/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί των αποδοχών των χειριστών έγκαιρων ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων παντός τύπου και συστήματος λειτουργίας των απασχολουμένων εις τα λατομεία πέτρας ή χώματος (χωματερές), ασβεστολοφεία και πάσης φύσεως λατομικάς εργασίας όπου της χώρας (πλην μετόλλεων), ό.π. 37779/1966 σ. 1171.— Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της 1/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Μυτιλήνης περί όρων αμοιβής και εργασίας λατόμων Μυτιλήνης, ό.π. 114335/1965 σ. 154.— Δημοσίευσις της από 28.1.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας λατόμων Άρτης, ό.π. 21207/1966 σ. 583.— Κήρυξις εκτελεστής της 1/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας κλπ. εργατοτεχνιτών λατόμων Μαγνησίας, ό.π. 31989/1966 σ. 772.— Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών λατόμων και ασβεστοπωλείων νομού Θεσσαλονίκης, ό.π. 51419/1966 σ. 831.

Λαχανοκηπουρών. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 3/1966, ό.π. 34635/1966 σ. 638.

Λευκαντηρίων. Βλ. ανωτέρω ***Βαφείων***.

Λευκοσιδήρου. Κατώτατα όρια ημερομισθίων εργατοτεχνιτών εργαστασίων κατασκευής διχτυών εκ λευκοσιδήρου Αθηνών - Πειραιώς, σ.σ.υ. σ. 1027.

Λιγνιτωρυχείων. Βλ. κατωτέρω ***Μεταλλείων***.

Λιθογραφείων. Κήρυξις εκτελεστής της 45/1966 διαιτητικής αποφάσεως άφορώσης κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργαζομένων εις λιθογραφεία χάρτου, λιθογραφεία μετάλλου, βαθυτυπίας και χαλκογραφίας, ως και διά τους εκτελούντας αποδηπότε λιθογραφικήν εργασίαν καθ' άπασαν την χώραν, ό.π. 98402/1966 σ. 1857.

Λιπασμάτων Έταιρείας. Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας ημιάθων προσωπικού Α.Ε. Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων, ό.π. 23887/1966 σ. 510.— Δημοσίευσις της από 10.12.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών κοπής ξυλοπανάκων Εταιρείας Λιπασμάτων, ό.π. 351/1966 σ. 581.— Συλλογική σύμβασις εργασίας Α.Ε. Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων, σ. 647.

Λυγιστών. Κήρυξις εκτελεστής της 3/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί συμπληρώσεως της 37/1963 αμοιβής περί όρων αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών αυτών άπάσης της χώρας, ό.π. 25611/1966 σ. 514.— Όροι αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών λογιστών ιδιωτικών επιχειρήσεων κλπ., ό.π. 17/1966 σ. 707.

Μαρμαροκονίας κλπ. εργατοτεχνιτών. Παράτασις ισχύος της 10/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών γύψου - στόκκου - μαρμαροκονίας κλπ., Αθηνών - Πειραιώς, ό.π. 92803/1966 σ. 1428.

Μαρμαροτεχνιτών. Δημοσίευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π., ό.π. 66086/1966 σ. 937.— Παράτασις ισχύος της 16/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π., ό.π. 69346/1966 σ. 1291.

Μαγαζάκηδων. Βλ. κατωτέρω ***Υφαλοχρωματιστών***.

Μεταλλείων κλπ. Κήρυξις εκτελεστής της 2/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργατοτεχνιτών μεταλλείων και εργατοτεχνείων, ό.π. 23552/1966 σ. 507.— Δημοσίευσις της από 18.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας χειριστών έγκαιρων μηχανημάτων μεταλλείων, ό.π. 39269/1966 σ. 645.

Μετεωρολογικής Υπηρεσίας. Βλ. ανωτέρω ***Δημοσίου***.

Μηχανημάτων χειριστών κλπ. Βλ. και κατωτέρω ***Μηχανικών***. Κήρυξις εκουσιοτικής διαιτητικής αποφάσεως 42/1965 περί όρων αμοιβής χειριστών ακτινοδιαγνωστικών μηχανημάτων και χειριστών ημιαγνιστών ακτινολογικών εργαστηρίων Α.Π.Π., ό.π. 11623/1965 σ. 64.— Παράτασις ισχύος της 2/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας χειριστών και βοηθών αυτών ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων των λατομείων και ασβεστοπωλείων, ό.π. 7566/1965 σ. 509, ό.π. 37275/1966 σ. 770, ό.π. 71337/1966 σ. 1018.— Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας χειριστών έγκαιρων ανυψωτικών μηχανημάτων, μηχανοδηγών οδοστρωτήρων κλπ. άπάσης της χώρας, ό.π. 2671/1966 σ. 510.— Δημοσίευσις της από 18.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας χειριστών έγκαιρων μηχανημάτων μεταλλείων, ό.π. 39269/1966 σ. 645.— Κήρυξις εκτελεστής της 42/1966 διαιτητικής αποφάσεως, αφορώσης τας αποδοχάς κλπ. των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων άπάσης της χώρας, ό.π. 71232/1966 σ. 1023.— Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.π. 101532/1966 σ. 1455.— Κήρυξις εκτελεστής της 41/1966 διαιτητικής αποφάσεως, αφορώσης αποδοχάς κλπ. των χειριστών έγκαιρων και ανυψωτικών μηχανημάτων (πλην ηλεκτροκινήτων) άπάσης της χώρας, ό.π. 71233/1966 σ. 1024.— Κήρυξις ταύτης υποχρεωτικής, ό.π. 101532/1966 σ. 1455.— Κήρυξις εκτελεστής της 10/1966 δι-

στοίχως διά τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 4558)1930, ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις προσελήφθη ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, ἐφ' ὅσον οὗτος διήρκεσεν ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας, δὲν δύναται νὰ λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, ἤτις, δι' ὑπαλλήλους συμπληρώσαντος δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, δέον νὰ γίνῃ ἐξ μῆνας πρὸ τῆς ἀπολύσεως, προστιθεμένων εἰς τὸ χρονικὸν τοῦτο ὅριον, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰ δύο ἔτη, τριάκοντα ἡμερῶν ἀνὰ πᾶν ἔτος ὑπηρεσίας ὑπὲρ τὴν δεκαετίαν. Ἐργοδότης, παραμελῶν τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην, ὀφείλει νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ἀποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμον ὀφείλεται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις. Ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλου θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ, εἶναι ὡς τακτικὸν ἀντάλλαγμα τῆς προσφερομένης παρ' αὐτοῦ ὑπηρεσίας (Α.Π. 639)1952, ΕΕΔ 12, 72, Α.Π. 216) 1964, ΕΕΔ 23, 460). Τοιαῦται παροχαὶ εἶναι καὶ τὰ κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ὁ.ν. 1777)1951 παρεχόμενα «δῶρα» ἐπὶ τοῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων ἑκάστου ἔτους (Α.Π. 361)1962, ΕΕΔ 21, 907), ὡς καὶ τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 33182)1993)1964) παρασχεθὲν «ἐπίδομα ἀδείας», ὅπερ, καταβαλλόμενον κατ' ἔτος δυνάμει τῆς ρηθείσης νομοθετικῆς διατάξεως, ἀπωτελεῖ τακτικὴν ἀπολαβὴν τοῦ μισθωτοῦ, παρεχομένην ἀταθερῶς καὶ μονίμως ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφεσίβλητος, προσληφθεῖσα, καθ' ἃ προείρηται, εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ὑπάλληλος ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὴν 10 Ἰουνίου 1946, ἀπελύθη συνεπείᾳ ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς ταύτης συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος ἐργοδότου της τὴν 5 Ἰανουαρίου 1965, ἤτοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 18 ἐτῶν ὑπηρεσίας. Ἐπομένως αὐτὴ δικαιοῦται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀποζημιώσεως 14 μηνιαίων μισθῶν, εἰς οὓς εἶναι προσυπολογιστέαι καὶ αἱ ἀνωτέρω τακτικαὶ ἀπολαβαὶ (δῶρα ἑορτῶν καὶ ἐπίδομα ἀδείας) κατὰ τὴν σχετικὴν ἀναλογίαν των. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 41.160 ἐν συνόλῳ (2.520 σὺν 420 (2520 σὺν 1.260 σὺν 1260=5.040 : 12=420) =2.940 Χ 14 = 41.160). Ταύτην ὅμως ἡ ἐφεσίβλητος παραδεκτῶς περιορίζει εἰς δραχμὰς 38.500. Ὅθεν ὀρθῶς κατ' ἀποτέλεσμα, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστὴς ἐπεδίκασεν αὐτῇ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην τὸ ρηθὲν ποσὸν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, ἡ κατὰ τῆς ὁποίας ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις δέον κατὰ τὸν σχετικὸν αὐτῆς λόγον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

Ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος δὲν ἔλαβεν ὁλόκληρον τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν ἀναπαύσεως τοῦ ἔτους 1964, ὡς ὀβασίμως ὑποστηρίζει, ἰσχυριζομένη ὅτι ἔλαβε τὴν ἄδειαν ταύτην μειωμένην κατὰ ἓξ (6) ἡμέρας (χωρὶς παντάπασι νὰ ἀναφέρῃ πόσαι ἡμέραι ἀδείας ἐχορηγήθησαν αὐτῇ in natura) καὶ συνεπῶς ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ τὸ ἀγωγικὸν αἴτημα αὐτῆς περὶ ἀποζημιώσεως της διὰ τὸ μὴ χορηγηθὲν τοῦτο τμῆμα τῆς ἀδείας της. Ὅθεν ἐσφαλὲς καὶ ἐν τούτῳ ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, δεχθεὶς κατὰ ταῦτα τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπιδικάσας αὐτῇ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ποσὸν δραχμῶν 660, καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθιστομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὡς οὐσίᾳ βασίμου κατὰ τὸν σχετικὸν αὐτῆς λόγον, μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορριπτομένης ὡς ἀβασίμου οὐσίᾳ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς κατὰ τὸ ρηθὲν αἰτημά της.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὁ.ν. 539)1945 πᾶς μισθωτός, ἀπολυόμενος δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸν ἐργοδότην, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην αὐτῷ ἐτησίαν ἄδειαν, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ ἐλάμβανεν, ἂν ἤθελε τύχει τῆς ἀδείας του. Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ἡ ἐφεσίβλητος ἀπελύθη κατόπιν ἐγκύρου καταστάσεως, συνεπείᾳ ἀποδοχῆς της ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου, καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργοδότου της, ἤτοι δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν ταύτην, δεδομένου ὅτι, καθ' ἃ προεξετέθη, ἡ καταγγελία αὕτη ἐγένετο οὐχὶ συνεπείᾳ γεγονότων δυναμένων νὰ ἀποδοθῶσιν εἰς ὑπαιτιότητα τῆς ἐφεσιβλήτου. Συνεπῶς ἡ τελευταία αὕτη δικαιοῦται τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως, ἥτις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ ρηθέντος χρόνου τῆς παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ὑπηρεσίας της, τῆς ρηθείσης ἰδιότητος αὐτῆς καὶ τῶν ὡς ἄνω συμβατικῶν ἀποδοχῶν της, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 1.512 (2520 : 30 = 84 Χ 18 = 1512). Ὅθεν ἐσφαλὲς καὶ ἐν τούτῳ ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, ἐπιδικάσας αὐτῇ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δραχμὰς 1.980, καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθιστομένης καὶ ἐν τούτῳ ὡς οὐσίᾳ βασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως κατὰ τὸν σχετικὸν αὐτῆς λόγον, ἀλυσιτελῶς δὲ κατόπιν τούτου ἐπαγομένου τοῦ σχετικοῦ ὅρκου ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος, μεταρρυθμισθῇ καὶ ὡς πρὸς τὴν σχετικὴν διάταξίν της ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπιδικαζομένου τῇ ἐφεσιβλήτῳ ἐναγούσῃ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς της, μόνον τοῦ ρηθέντος ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1.512.

αιτητικής άποφάσεως περί των αποδοχών χειριστών εκσκαπτικών - ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων παντός τύπου και συντήρησεως λειτουργίας των απασχολουμένων εις τα λατομεία πέτρας ή χώματος ή χωματερές ή, διαστάσεων και πάσης φύσεως λατομικάς εργασίας άπαξ της χώρας (πλην μεταλλείων), ό.ά. 77779/1966 σ. 1171.— Έγκρισις πινάκων ανταποδοτικής αποδοχών πληρωμάτων μηχανημάτων Ε.Τ.Μ.Α.Ε., ό.ά. 10777/1966 σ. 831.

Μηχανικών - Μηχανοδηγών. Δημοσίευσις της από 14.5.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρακτικών μηχανικών, θερμαστών άπάσης της χώρας, ό.ά. 51945/1966 σ. 755. Κήρυξις ταύτης εποχρεωτικής, ό.ά. 72449/1966 σ. 1172 — Παράτασις ισχύος της 41/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών περί αποδοχών, όρων εργασίας κλπ. πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ. άπάσης της χώρας, ό.ά. 57271/1966 σ. 770.—Κήρυξις εκτελεστής της 31/1966 διαιτητικής αποφάσεως, αφορώσης όρους αμοιβής διπλωματούχων μηχανικών Ο.Τ.Ε., ό.ά. 59146/1966 σ. 1017. Βλ. και ανωτέρω **Μηχανημάτων χειριστών**.

Μηχανοξυλουργών. Βλ. κατωτέρω **Ξυλουργών**.

Ματαριών. Βλ. κατωτέρω **Συσσωρευτών**.

Μυλεργατών. Παράτασις ισχύος της 28/1964 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας μυλεργατών, ό.ά. 75831/1965 σ. 638, ό.ά. 62948/1966 σ. 1292.

Μουσικών πλανοδίων. Παράτασις ισχύος της 2/1964 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών κ.λ. ενόργανων πλανοδίων περιοχής Ηρακλείου Κρήτης, ό.ά. 33335/1966 σ. 638, ό.ά. 66215/1966 σ. 1016.— Παράτασις ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών μουσικών πλανοδίων Θεσσαλονίκης, ό.ά. 51418/1966 σ. 831. —Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως εργατοτεχνικού προσωπικού μουσικών πλανοδίων και τεχνιτών μουσικών Βόλου, ό.ά. 32276/1966 σ. 1482.

Ναυτάθλου - Ναυτικού. Βλ. ανωτέρω **Δημοσίου**.

Ναυτικών. Κύρωσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας πληρωμάτων πορθμείων εσωτερικού μικρών αποστάσεων, ό.ά. 5736/1966 σ. 655.— Κύρωσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας ένν. «Μαριάννα Λάτση», «Ειρήνη Λάτση», «Μαργαρίτα και Grnote Beer, ό.ά. 10836/1966 σ. 891.— Παράτασις συμβάσεως και ρύθμισις όρων εργασίας και αμοιβών των πληρωμάτων φορτηγών ακταιολοίκων πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (πλ.), ό.ά. 7159/1966 σ. 1480.— Ομοίως πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων και ιστιοφόρων πλοίων, ό.ά. 71592/1966 σ. 1481.— Κύρωσις σημαντικού αυξήσεως μισθών πληρωμάτων επιβατηγών ακταιολοίκων πλοίων, ό.ά. 69447/1966 σ. 1483.

Νομικών προσώπων. Καθορισμός ωραμισθίου καθαριστριών Δημοσίων Υπηρεσιών και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, ό.ά. 48502/1966 σ. 444.— Εξαιρέσεις νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου από εφαρμογής διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών λογιστών ιδιωτικών επιχειρήσεων κλπ., παράγρ. IX ό.ά.δ. 17/1966 σ. 707.

Νοσοκομείων. Παράτασις ισχύος της 48/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών περί όρων αμοιβής και εργασίας νοσηλευτικού προσωπικού Θεραπευτηρίου «Ευαγγελισμός», ό.ά. 120705/1965 σ. 503.— Παράτασις ισχύος της 25/1965 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών περί όρων αμοιβής κλπ. νοσηλευτικού προσωπικού Δρομοκαϊτείου Θεσσαλονίκης, ό.ά. 37277/1966 σ. 770, ό.ά. 71536/1966 σ. 1090. —Όροι αμοιβής νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού του Γερουλανείου Ιδρύματος, ό.ά.δ. 19/1966 σ. 902.

Νυχτοφυλάκων. Βλ. κατωτέρω **Φυλάκων**.

Ξενοδοχείων. Παράτασις ισχύος της 6/1961 διαιτητικής αποφάσεως, επικυρωθείσης δια της 2/1962 αμοίας Δ.Δ.Δ.Α. Θεσσαλονίκης περί προσθέτων αποδοχών απαλλήλων ξενοδοχείων Θεσσαλονίκης κατά την περίοδον της Διεθνούς Εκθέσεως, ό.ά. 7567/1966 σ. 326. — Παράτασις ισχύος της 44/1964 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων άπάσης της χώρας, ό.ά. 3078/1965 σ. 382, ό.ά. 37268/1966 σ. 828.— Κήρυξις εκτελεστής της 41/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων άπάσης της χώρας, ό.ά. 69569/1966 σ. 962.— Κήρυξις εκτελεστής της 1/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί χορηγήσεως επιδόματος εις ξενοδοχοϋπαλλήλους Θεσσαλονίκης επ' ευκαιρία εκάστης περιόδου Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης, ό.ά. 57195/1966 σ. 839.

Ξυλουργών. Κήρυξις εκτελεστής της 1/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας ξυλουργών συντηρητών των εν Πάτραις εργοστασίων, ό.ά. 16940/1966 σ. 327.—Παράτασις ισχύος της 13/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής εργατοτεχνιτών επιχειρήσεων κατεργασίας ξύλου περιοχής Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, ό.ά. 33934/1966 σ. 640.—Κήρυξις εκτελεστής της 1/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας μηχανοξυλουργών Πατρών, ό.ά. 43836/1966 σ. 706.— Δημοσίευσις της από 17.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνιτών επιπλοποιίας και κατεργασίας ξύλου Αιγίου, ό.ά. 36833/1966 σ. 827.—Κήρυξις εκτελεστής της 2/1965 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας μηχανοξυλουργών Αιγίου, ό.ά. 17227/1966 σ. 517.—Έγκρισις συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών διαιτητικών κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης, ό.ά. 3325/1966 σ. 196.—Παράτασις ισχύος αύτής, ό.ά. 90539/1966 σ. 1485.—Έγκρισις συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών Θεσσαλονίκης, ό.ά. 118184/1965 σ. 263.—Παράτασις ισχύος ταύ-

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΜΙΣΘΟΙ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν μετὰ τὸ Ν.Δ. 3990)1959

Ἐπιβάρυνσις, μετὰ τὸ Ν.Δ. 3990)1959, τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων διὰ τῶν μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεων ἐν γένει τῶν εἰσπρακτόρων τῶν εἰς ταῦτα ἐντεταγμένων λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν συνδέωνται οὗτοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἢ μὲ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν λεωφορείων καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐντάξεως ἢ μὴ εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 270)1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Χανίων (εἰσηγητὴς *Σ. Λιμούρης*).

Σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πρὸς ἐκείνην τῆς ἀμέσως προηγουμένης Α.Π. 409)1965 (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 34, 1182) περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ διεπόντος τὸ Κοινὸ Ταμεῖο Εἰσπράξεων Λεωφορείων ἄρθρου 17 ν.δ. 3990)1959. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Α.Π. 422)1964, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 28, 783, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5971)1965, εἰσηγητὴς *Π. Γρηγοριάδης*, ΕΕΔ 24, 870).

Προεβλήθη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν (ἔχει ταῦτα κατασταθῇ σύνηθες) καταχρηστικὴ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησις τοῦ δικαιώματός του διὰ τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει λόγων, ἀλλ' ἐπὶ τούτου ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀπεφάνθη ἀρνητικῶς.

Ὑπομιμνήσκεται καὶ ἡ Α.Π. 173)1961 ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 20, 531), κατὰ τὴν ὁποίαν οἱαδήποτε συμπεριφορὰ τοῦ δικαιούχου μισθωτοῦ, ἀναφερομένη εἰς ἀξιώσεις του περὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ, μὴ οὖσα ἰσχυρά, οὔτε ὡς σιωπηρὰ συμφωνία περὶ μειώσεως τῶν ἐκ τοῦ νόμου δικαιωμάτων του καὶ μὴ εἰσπράξεως τοῦ ὑπὸ τούτων μισθοῦ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κριθῇ, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ταασόμενα ἀντικειμενικὰ κριτήρια τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. (Ἴδετε ἐπὶ τούτου *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 20, 528, *Α. Φλῶρον*, Ἑλληνικὴ Δικαιοσύνη, 2, 441, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 22, 73, ἐπ.).

Σχετικὴ πρὸς τὸ θέμα καὶ ἡ Α.Π. 304)1964, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 23, 648).

Ἀρείου Πάγου 516)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Β. Πατσουράκος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Αὐγουστιανάκης, Ι. Ποθουλάκης

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 2119)1952, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ. 3990)1959, καὶ δὴ τῶν παραγράφων 2 καὶ 4 αὐτοῦ, ὁριζουσῶν τῆς μὲν πρώτης ὅτι αἱ δαπάναι λειτουργίας ἑκάστου Κ.Τ.Ε.Λ. θεωροῦνται ὡς γενικὰ ἔξοδα καὶ βαρύνουσι τοῦτο, περιλαμβάνονται δὲ εἰς αὐτὰ καὶ αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἐν οἷς καὶ τῶν σταθμαρχῶν, ἐλεγκτῶν καὶ εἰσπρακτόρων τακτικῶν καὶ ἐφεδρικῶν, τῆς δὲ δευτέρας ὅτι «τυγχὸν ὑφισταμέναι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν, ἀποζημιώσεων κλπ. τῶν εἰσπρακτόρων ἔναντι τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων δὲν βαρύνουσι τὰ Κ.Τ.Ε.Λ.» καὶ ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτῶν ὅπως ὑπάρξῃ ὁμοιομορφία ὡς πρὸς τὰς δαπάνας λειτουργίας τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῶν μελῶν των προκύπτει παρῶς, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ. 3990)1959, ἀρξαμένης, κατὰ τὸ ἄρθρον 27 αὐτοῦ, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του (23 Σεπτεμβρίου 1959), οἱ μισθοὶ καὶ αἱ ἀποζημιώσεις ἐν γένει τῶν εἰσπρακτόρων τῶν εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἐντεταγμένων λεωφορείων αὐτοκινήτων βαρύνουσι τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., θεωρούμενα γενικὰ ἔξοδα τούτων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν συνδέωνται οὗτοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας μὲ τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἢ μὲ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν λεωφορείων καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐντάξεως ἢ μὴ εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου

της, δ.δ. 90337/1966 σ. 1483.

Ο δ η γ ό ν. Βλ. ανωτέρω *Ανελκυστήρων, Αὐτοκινήτων, Μηχανημάτων*.

Ο δ ο ντ ι α τ ρ ι κ ο ὶ ν ε ι δ ῶ ν. Καθορισμός συνεχούς ὡραρίου ἐργασίας καταστημάτων πωλήσεως ὀδοντιατρικῶν εἰδῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστων, δ.δ. 57878/1966 σ. 1018.

Ο δ ο π ο ι ΐ α ς. Ὧραι ἀναπαύσεως καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὁδοποιΐας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, σ.σ.ἐ. σ. 389.—Κήρυξις ταύτης ὑποχρεωτικῆς, δ.δ. 90536/1966 σ. 1482.

Ο ἰ κ ο δ ο μ ῶ ν. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 15.11.1965 οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, δ.δ. 121103/1965 σ. 127.— Ἔγκρισις καὶ τροποποίησις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 15.2.1966 οἰκοδόμων ἀπάσης τῆς χώρας, δ.δ. 22600/1966 σ. 445. —Παράτασις ἰσχύος τῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 5/1964 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας οἰκοδόμων ἀπάσης τῆς χώρας, δ.δ. 7565/1966 σ. 503.—Κήρυξις ἐκτελεστοῦ διατητικῆς ἀποφάσεως 15/1966 περὶ ἐρμηνείας ὅρου τῆς ἀνωτέρω 5/1964 διατητικῆς ἀποφάσεως, δ.δ. 41675/1966 σ. 641.— Μὴ ἔγκρισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 23.8.1966 ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Διδυμοτείχου, δ.δ. 87435/1966 σ. 773.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 36/1966 ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν, ἐργαζομένων εἰς ὑφομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα, δ.δ. 88541/1966 σ. 1014.—Κήρυξις ταύτης ὑποχρεωτικῆς, δ.δ. 80595/1966 σ. 1428.

Ο ἰ ν ο π ν ε υ μ α τ ο π ω λ ε ί ο υ ς. Βλ. ἀνωτέρω *Ἐδωδιμοπωλείων*.

Ο ἰ ν ο π ν ε υ μ α τ ο π ο ι ΐ α ς. Ἀποσύνδεσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 30.8.1966 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν, δ.δ. 41951/1966 σ. 766.

Ο π ο ρ ο λ α χ α ν ι κ ῶ ν. Παράτασις ἰσχύος τῆς 31/1965 διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας μισθωτῶν λιμενεργάτῶν καὶ ἐμπορίας ὀπωροπωλικῶν, δ.δ. 62049/1966 σ. 1292.

Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ὸ ς Π ε ι ρ α ι ῶ ς. Διατάξεις ἀφορῶσαι τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ν.δ. 4341/1966 σ. 1420.

Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ο ῦ Τ η λ ε π ι κ ο ι ν ω ν ι ῶ ν. Βλ. κατωτέρω *Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμοῦ*.

Π ο ν τ ο π ω λ ε ί ο υ ν. Βλ. ἀνωτέρω *Ἐδωδιμοπωλείων*.

Π ε ρ ι π λ ο ι ά ρ χ ω ν. Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 13/1965 περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, δ.δ. 116940/1965 σ. 64. —Παράτασις ἰσχύος αὐτῆς, δ.δ. 3084/1966 σ. 383.—Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δ.δ.1966 περιπλιγκτῶν ἀπάσης τῆς χώρας, δ.δ. 41470/1966 σ. 701.—Κήρυξις ταύτης ὑποχρεωτικῆς, δ.δ. 72455/1966 σ. 1259.

Π ε ρ ι π ο ι η τ ῶ ν. Βλ. κατωτέρω *Σεμβιτόρων*.

Π ε τ ρ ε λ α ι ο ε ι δ ῶ ν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 53/1966 διατητικῆς ἀποφάσεως, ὁριοθέτης ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἑταιρειῶν ἐμπορίας πετρελαιοειδῶν, δ.δ. 106043/1966 σ. 1543.

Π λ ο ι ο κ τ ή τ ω ν. Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως 20/1965 ἐργατικοῦ προσωπικοῦ διαμετακομιστικῶν πλοίων καὶ συναφῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, δ.δ. 33936/1966 σ. 638, δ.δ. 66216/1966 σ. 964, δ.δ. 90662/1966 σ. 1483.

Π λ υ ν τ η ρ ί ω ν. Βλ. ἀνωτέρω *Κεραμοποιῶν*.

Π λ ο η γ ι κ ῆ ς Ὑ π η ρ ε σ ί α ς. Ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Πλοηγικῶν Σταθμῶν καὶ ἀπολυθέντων τινῶν προσωπικοῦ Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας, δ.δ. 198/1966 σ. 558.

Π λ ο ί ω ν. Διόρθωσις ἡμαρτημένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν πληρωμάτων ὑπὸ «Βασίλισσα Ἄννα Μαρία» καὶ «Ἀρκαδία», κυρωθεῖσαν δι' δ.δ. 69385/1965 σ. 154.—Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως 11/1965 προσωπικοῦ ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας, δ.δ. 31149/1966 σ. 511.—Ρύθμισις ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Πλοηγικῶν Σταθμῶν καὶ ἀπολυθέντων τινῶν τοῦ προσωπικοῦ Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας, δ.δ. 198/1966 σ. 558.—Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων πορθμείων ἐσωτερικοῦ μικρῶν ἀποστάσεων, δ.δ. 5736/1966 σ. 635.— Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων καὶ ἰπποφόρων, δ.δ. 26740/1966 σ. 772.—Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως ὑπὸ «Μαριάννα Λάτση», Ἐριέττα Λάτση, Μαργαρίτα καὶ «Grootc Beer» δ.δ. 10836/1966 σ. 891.—Παράτασις συμβάσεως καὶ ρυθμίσεως ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν πληρωμάτων ἁρπαγῶν ἁλιευτικῶν πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (πρ/τ), δ.δ. 71591/1966 σ. 1480.—Ὁμοίως πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων καὶ ἰπποφόρων πλοίων, δ.δ. 71592/1966 σ. 1481.—Κύρωσις συμφωνητικοῦ αὐξήσεως μισθῶν πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν ἁλιευτικῶν πλοίων, δ.δ. 69447/1966 σ. 1483.

Π ο ρ θ μ ε ί ω ν. Κύρωσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων πορθμείων ἐσωτερικοῦ μικρῶν ἀποστάσεων, δ.δ. 5736/1966 σ. 635.

Π ο τ ο π ο ι ΐ α ς - π ο τ ο π ω λ ε ί ω ν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 37/1965 προσωπικοῦ ποτοποιΐας, ὀξοποιΐας καὶ ποτοπωλείων ἀπάσης τῆς χώρας, δ.δ. 129884/1965 σ. 134.

Π ρ ο χ ω ρ ί ω ν. Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως 11/1965 προσωπικοῦ ἀτμοπλοϊκῶν καὶ πρακτορειακῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας, δ.δ. 31149/1966 σ. 511. — Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 13.7.1965 πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων ταγωτολείας, δ.δ. 72861/1966 σ. 1020.

Π υ ρ η τ ο ί ω ν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 9/1965 ὑπαλλήλων γουδουκῆς πωλήσεως σιγαρέττων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, δ.δ. 119558/1965 σ. 124. Βλ. καὶ ἀνωτέρω *Βενζίνης, πρατηρίων*.

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΟΔΗΓΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ

Άδειαι, ὧραι ἐργασίας, ἐργασία κατὰ Κυριακάς, δεκαπενθήμερος ἀνάπαυσις

Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ Α.Ν. 539)1945 καὶ Νόμου 2081) 1952 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' ἄρθρα 666 καὶ 667 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔλλειψις νομίμου ὡραρίου ἐργασίας.—Ἐφαρμογὴ τοῦ συμπεφωνημένου ἢ εἰθισμένου ὡραρίου.—Πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.—Δικαίωμα ἀναπαύσεως ἀνὰ 15θήμερον.—Ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐργοδότου δι' ἐργασίαν καθ' ἡμέρας ἀναπαύσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ κατηχθησαν εἰς δίκην αἱ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου ἀναφερόμεναι ἀξιώσεις αὐτοῦ.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐπέλυσε τὰ προκύψαντα ζητήματα κατὰ συμφώνους πρὸς τὴν νομολογίαν αὐτοῦ λύσεις. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1064, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν).

Σημειοῦμεν, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτῶν ἡ Α.Π. 786)1964 (εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκος* ΕΕΔ 24, 146) ἐδέχθη, ὅτι ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 στοιχ. γ' τοῦ καὶ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 2112)1920 ἐκδοθέντος β.δ)γματος τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 (καταγγελία συμβάσεως πρὸ 15 ἡμερῶν), ἀλλὰ κατὰ τὸν 7ον ὅρον τῆς ἰσχυούσης ἀπὸ 20 Μαρτίου 1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 893), ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541)5918)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 1146), συνωμολογήθη, ὅτι οἱ ὁδηγοὶ ἰδιωτικῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας Ι.Χ. ὁπάσης τῆς χώρας καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἐνδιατῶνται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἐργοδότου δὲν θεωροῦνται ὡς οἰκόσιτον προσωπικὸν καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάγονται αὐτοὶ εἰς τὰς περὶ οἰκοσίτου προσωπικοῦ κειμένας διατάξεις, ἀλλὰ τὰς τοιαύτας περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ σημ. μας ἐν ΕΕΔ 24, 1146).

τούτου ὑπηρετούντων τοιούτων. Ἑπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον ἀνελέγκτως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων, κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω ν. δ)τος (23 Σεπτεμβρίου 1959) καὶ ἐφ' ἑξῆς μέχρι τῆς 20 Αὐγούστου 1964 χρονικὸν διάστημα, ἐξηκολούθησε νὰ ἐργάζηται, ὡς καὶ πρότερον, εἰς τὸ ἐνταταγμένον εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον-ἐναγόμενον Κ.Τ.Ε.Λ. ὑπ' ἀριθ. ... λεωφορεῖον, ὡς εἰσπράκτωρ αὐτοῦ, καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδικάσαν εἰς αὐτὸν τὴν ὀφειλομένην διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα διαφορὰν ἀποδοχῶν καὶ ἀποζημιώσεων, μετ' ἀπόρριψιν τῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος προβληθείσης ἐνστάσεως ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διὰ τὰς ἀπαιτήσεις τὰς ἀναγομένας εἰς τὸ ἀπὸ 23.9.1959 μέχρι 30.9.1963 χρονικὸν διάστημα, ἅτε τούτου συνδεομένου, κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, διὰ συμβάσεως ἐργασίας οὐχὶ μετ' αὐτοῦ, ἀλλὰ μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, δρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίκασε, δι' ἣ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὰ διὰ τοῦ ἐπικουρικοῦ λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου προβαλλόμενα περιστατικὰ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸ ἀπὸ 23.9.1959 καὶ ἐφ' ἑξῆς μέχρι τῆς 30.9.1963 χρονικὸν διάστημα ἐλάμβανε ἀδιαμαρτυρήτως τὰ παρὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἄνω λεωφορείου αὐτοκινήτου διὰ μισθοὺς καὶ ἀποζημιώσεις του, ὡς εἰσπράκτορας τοῦ λεωφορείου, καταβαλλόμενα εἰς αὐτὸν κατώτερα τῶν ὅσων ἐδικαιοῦτο ποσὰ καὶ ὅτι τὴν προκειμένην ἀγωγὴν περὶ καταβολῆς αὐτῷ διαφορῶν διὰ τὸ εἰρημένον διάστημα ἤσκησε μετὰ τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ, κατ' Αὔγουστον 1964, ἀπόλυσίν του, δὲν καθιστοῦν καταχρηστικὴν, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., τὴν ἄσκησιν τῆς ἀγωγῆς ταύτης καὶ ἀπορριπτέος καὶ ὁ λόγος οὗτος, δι' οὗ τὸ ἀντίθετον ὑποστηρίζεται.

Πυροτεχνουργών. Δημοσίευσις της από 8.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ό.π. 23892/1966 σ. 577.

Ραδιοφωνίας. Παράτασις ισχύος της 33/1964 αποφάσεως Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών περί όρων αμοιβής προσωπικού εισπράξεων συνδρομών Ε.Ι.Ρ., ό.π. 20909/1966 σ. 634, ό.π. 51187/1966 σ. 829.

Ραπτεργατών. Όροι αμοιβής και εργασίας ραπτεργατών Πειραιώς, ό.Δ.Δ. 14/1965 σ. 385.—Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 35/1964 ραπτεργατών και ραπτεργατριών, ασχολουμένων εις στρατιωτικά συνεργεία, ό.π. 120702/1965 σ. 508, ό.π. 33940/1966 σ. 637, ό.π. 62945/1966 σ. 1235.—Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 8/1964, αφορώσης ραπτεργάτας ετοίμων ενδυμάτων Θεσσαλονίκης, ό.π. 57198/1966 σ. 955.—Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 5/1965 ραπτεργατών και ραπτεργατριών Αθηνών - Προαστίων, ό.π. 80593/1966 σ. 1427.

Ραπτομηχανών κατασημάτων. Καθορισμός συνεχούς ωραρίου εργασίας διά τα καταστήματα χονδρικής πωλήσεως ραπτομηχανών και ανταλλακτικών αυτών περιοχής Δήμου Αθηναίων από 1.6 - 31.8.1966, ό.π. 45692/1966 σ. 831.

Ρητινεργατών. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 13/1964 εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης ιτιάδης της χώρας, ό.π. 15302/1966 σ. 503, ό.π. 37273/1966 σ. 721, ό.π. 76118/1966 σ. 1173.

Σαπωνοποιών. Παράτασις συλλογικής συμβάσεως εργασίας ελαιουργοσαπωνοποιών άπασης της χώρας, ό.π. 5031/1966 σ. 826.—Δημοσίευσις της από 5.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας σαπωνοποιών, ό.π. 29893/1966 σ. 576.—Αμοιβή και όροι εργασίας σαπωνοτεχνιτών Ηρακλείου, σ.σ.ε. σ. 1025.

Στοβιτάδων. Καθορισμός ωρών ημερησίας εργασίας περιοδευτών ή περιοδεύοντων και βοηθών αυτών κλπ. προσωπικού κουζίνας, απασχολουμένου εις καφενεία, καφέ-μπάρ, ανανυκτήρια, ζαχαροπλαστεία, καφέ ζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεία και των τούτοις εξομοιουμένων, ό.π. 117057/1965 σ. 255.

Σιγαρέττων. Κήρυξις εκτελεστής της 9/1965 απονεμήσεως Π.Δ.Δ.Α. Πειραιώς, αφορώσης αποδοχάς κλπ. υπαλλήλων χονδρικής πωλήσεως σιγαρέττων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, ό.π. 119558/1965 σ. 124.

Σιδηροδρομικών. Αξέωσις κατά ο/γ διεσχυθέντος μηνιαίου μισθού υπαλλήλων Κλάδου Σταθμών Σ.Ε.Κ., ό.π. 157/1966 σ. 369, 558.—Αναπροσαρμογή συντελεστού δευτερευουσών απολαυών του προσωπικού των Σ.Ε.Κ., ό.π. 652/1966 σ. 1077.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 26/1966 προσωπικού Ελληνικών Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων, ό.π. 45899/1966 σ. 763.

Σιδηρουργείων. Βλ. ανωτέρω *Βαφείων.*

Σπορελαιουργίας. Δημοσίευσις της από 12.5.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών, ό.π. 51040/1966 σ. 755.

Σταυλιτών. Βλ. ανωτέρω *Ιπποδρομίου.*

Σταφιδεργατών. Δημοσίευσις της από 21.10.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας σταφιδεργατών και σταφιδεργατριών Πύργου, ό.π. 116597/1965 σ. 380.— Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 2/1963 σταφιδοσυσκευαστηρίων Αιγίου, ό.π. 2/1963 σ. 770.

Στιλβωτηρίων. Καθορισμός ωρών λειτουργίας στιλβωτηρίων - βαφείων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων και εργασίας προσωπικού αυτών, ό.π. 17945/1966 σ. 640.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 2/1966 εργατών στιλβωτών και βαφέων ενδυμάτων και δερματίνων ειδών, απασχολουμένων εις στιλβωτήρια Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, ό.π. 57558/1966 σ. 836.

Στρατιωτικών Υπηρεσιών. Βλ. ανωτέρω *Δημοσίου.*

Συνεργείων. Βλ. ανωτέρω *Δήμων, Δημοσίου.*

Συντακτών. Βλ. κατωτέρω *Τύπου.*

Σωσμοριστών εργατοτεχνιτών. Έγκρισις μετά τροποποιήσεως εν μέρει της διαιτητικής αποφάσεως 8/1966 εργαζομένων εις εργοστάσια, εργαστήρια και συνεργεία κατασκευής και επισκευής έργων σιδηρουργείων ή μαιστόρων ι, ό.π. 57680/1966 σ. 1090.

Σωματείων. Δημοσίευσις της από 26.5.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας αφορώσης προσωπικόν επαγγελματικών σωματείων και ενώσεων, ό.π. 56672/1966 σ. 835.—Αμοιβή προσωπικού Γραφείων, εργαζομένου εις ιδρύματα, σωματεία μη επαγγελματικά και ενώσεις αυτών, σ.σ.ε. σ. 903.

Ταμείων. Αναπροσαρμογή ημερομισθίων ταξίς εν τοις ταμείοις του Ειδικού Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικών Έργων εργαζομένου προσωπικού, ό.π. 9042/1966 σ. 772.—Έγκρισις πινάκων αναπροσαρμογής αποδοχών πληρωμάτων μηχανημάτων Κ.Τ.Μ.Λ.Ε., ό.π. 10777/1966 σ. 831.

Τηλεπικοινωνιών Οργανισμός. Παράτασις ισχύος διαιτητικής αποφάσεως 55/1964 υπαλληλικού προσωπικού, ό.π. 120706/1965 σ. 507, ό.π. 33980/1966 σ. 639.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 32/1966 υπαλληλικού προσωπικού, ό.π. 62105/1966 σ. 802.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 33/1966 τεχνικού προσωπικού, ό.π. 62106/1966 σ. 901.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 39/1966, αφορώσης χορήγησιν επιδόματος ανθηγιεινής εργασίας ενίων κατηγοριών τεχνιτών, ό.π. 70281/1966 σ. 1016.—Τροποποίησις και συμπλήρωσις Γενικού Κανονισμού Προσωπικού, ό.π. 365/1966 σ. 751, ό.π. 366/1966 σ. 1074.—Κήρυξις εκτελεστής διαιτητικής αποφάσεως 31/1966 διπλωματούχων μηχανικών, ό.π. 59146/1966 σ. 1017.

Τραπεζών. Δημοσίευσις της από 23.12. 1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσω-

μειώσεως μας ἐν ΕΕΔ 28, 1064).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7506)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Παπαδόπουλες*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ἠλ. Νικητάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Λαμπρόπουλος, Λ. Κυρίτσης

Ἐπὶ οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ἀ.ν. 539)1945, διότι ὁ νόμος οὗτος καταλαμβάνει μόνον τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένους εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας ἐπὶ κέρδει ἀσκουμένας καὶ περιοριστικῶς ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτοῦ μνημονευομένας, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνονται καὶ οἱ ὡς ἄνω μισθωτοί. Καὶ ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὅτι διὰ διαταγμάτων, προκαλουμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας, δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι οἱ διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ἰσχύουν, πλὴν τῶν ἄλλων ἐν αὐτῷ μνημονευομένων μισθωτῶν, καὶ ὑπὲρ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ καὶ νὰ ἐξασφαλισθῇ εἰδικώτερον ἡ ὑπὲρ αὐτῶν ἐφαρμογή του, ἀνεξαρτήτως ὅμως τοῦ ὅτι οἱ οἰκιακοὶ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων δὲν εἶναι οἰκόσιτον ὑπηρετικὸν ἢ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἐξεδόθησαν εἰσέτι τοιαῦτα διατάγματα καὶ συνεπῶς κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τούτων ὁ ἀ.ν. 539)1945. Ἐπίσης δὲν ἔχουν ἐπὶ ταύτων ἐφαρμογὴν καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ν. 2081)1952 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Γενεύης», διότι ἡ σύμβασις αὕτη ἀφορᾷ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἐν αὐτῇ περιοριστικῶς ἀναφερομένας δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ καταστήματα. Συνεπῶς ἐπὶ τῶν τοιούτων μισθωτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν οἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ. συμπληρωτικῶς ἐφαρμοζόμεναι εἰς θέματα μήπως ρυθμιζόμενα ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ καθ' ἃς ὁ μισθωτὴς ἐργασίας, καταναλισκούσης ἐντελῶς ἢ σὺσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ ἐκμισθωτοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ κατ' ἔτος εἰς αὐτὸν ἀδειαν μετ' ἀποδοχῶν τοὐλάχιστον δέκα συνεχῶν ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις τῆς συμβάσεως ὑφίσταται ἄνευ διακοπῆς ἀπὸ ἑνὸς ἤδη, δέκα πέντε ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ 5 ἐτῶν καὶ εἴκοσι ἡμερῶν, ἐὰν ἡ σχέσις ὑφίσταται ἀπὸ 15 ἐτῶν.

Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὰ ἔτη 1959, 1960 καὶ 1961, ὅτε ὑπηρέτει ὡς οἰκιακὸς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου καὶ εἶχε πλέον τῶν πέντε ἐτῶν ὑπηρεσίαν, ἐδικαιοῦτο ἀδείας 15 ἡμερῶν κατ' ἔτος καὶ οὐχὶ 18 ἡμερῶν, ὡς ἰσχυρίζεται, ἔκτοτε δέ, ὅτε ὑπηρέτει ὡς κλητήρ, ἐδικαιοῦτο τοιαύτης 12 ἡμερῶν καθ' ἕκαστον τῶν ἐτῶν 1962 καὶ 1963, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539)1945. Ὡς ὅμως ἐβεβαιώθη, οὗτος ἔλαβε τὰς ἀδείας τῶν ἐτῶν 1959 καὶ 1960 ἐκ 15 ἡμερῶν καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ ἐποιήσατο χρῆσιν αὐτῶν. Ἐπίσης ἔλαβε πλήρη τὴν ἐκ 15 ἡμερῶν ἄδειαν τοῦ ἔτους 1961 καὶ οὐχὶ 12 ἡμερῶν, ὡς ὀβασίμως ἰσχυρίζεται. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἀδείας τῶν ἐτῶν 1962 καὶ 1963 ταύτας ἐκ 12 ἡμερῶν καθ' ἕκαστον ἔτος ἔλαβε καὶ ἐχρησιμοποίησεν, ὡς καὶ παρ' αὐτοῦ συνομολογεῖται. Καὶ ἰσχυρίζεται μὲν οὗτος, ὅτι κατὰ τὰ ἔτη ταῦτα ἔδει νὰ λάβῃ ἄδειαν 18 ἡμερῶν καὶ ὅτι τῷ ἐχορηγήθη τοιαύτη ἐκ 12 ἡμερῶν καθ' ἕκαστον ἔτος, ὡς ὅμως ἐξετέθη ἀνωτέρω τὸ δικαιωμά του συνίστατο εἰς τὴν λῆψιν ἀδείας 12 ἡμερῶν, ἣν καὶ ἔλαβεν. Ὅθεν ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορρίψασα καὶ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο τὴν ἀγωγὴν σὺδαμῶς ἐσφαλε καὶ δέον συνεπῶς νὰ ἀπορριφθῇ ὁ σχετικὸς τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος λόγος ὡς ἀβάσιμος.

Διὰ τοὺς οἰκιακοὺς ὁδηγοὺς ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας δὲν ὑπάρχει τεθεσπισμένον ὡράριον ἐργασίας, τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 14.8) 14.9.1950 β. δ)τος προβλεπομένου ὀκταώρου ἐργασίας ἐφαρμοζομένου μόνον ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων. Συνεπῶς ἐπὶ τούτων ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ συμπεφωνημένον καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτου τὸ εἰθισμένον ὡράριον ἐργασίας κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον κατὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ἐνάγοντος ὡς οἰκιακοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἢ μεταγενεστέρως συνεφωνήθη ἡ καθ' ὡρισμένας ὥρας ἐργασία αὐτοῦ καὶ ὅτι αὗται δὲν θὰ ὑπερέβαινον τὰς ὀκτὼ ἡμερησίως, καθόσον οὐδεὶς τῶν ἐξετασθέντων ἑκατέρωθεν μαρτύρων κατέθεσεν, ὅτι ἔλαβε χώραν τοιαύτη συμφωνία. Ἐπίσης δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι δὲν ὑφίσταται διὰ τοὺς τοιούτους μισθωτοὺς εἰθισμένον ὡράριον ἐργασίας καὶ δὴ ὀκτάωρον, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐναγόμενος, καθόσον οὐδεὶς τῶν ἐξετασθέντων ἑκατέρωθεν μαρτύρων κατέθεσεν, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἀπασχολοῦνται συνήθως καθ' ὡρισμένας ὥρας. Ἄλλως τε, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν παρεχομένων ὑπὸ τούτων ὑπηρεσιῶν καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν δὲν εἶναι συνεχὴς καὶ πολλάκις ἡ θετικὴ ἐργασία των δὲν ὑπερβαίνει τὰς 2 - 3 ὥρας ἡμερησίως, δὲν δύναται νὰ περιορισθῇ ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν ἐντὸς ὡρισμένων χρονικῶν ὁρίων. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὑφίσταται εἰθισμένον ὡράριον διὰ τοὺς ἐν λόγῳ μισθωτοὺς τοῦτο, ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω καὶ τῆς κοινῆς πείρας, δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 10 ὡρῶν ἡμερησίως. Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐν ἀπησχολεῖτο εἰς θετικὴν καὶ ἐν ἑτοιμότητι ἐργασίαν πλέον τῶν ἐννέα ὡρῶν ἡμερησίως.

Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1959 ἕως 31.8.1962 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἀπησχολήθη ὡς οἰκιακὸς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου, εἰργάσθη καθ' ἁπάσας τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς καὶ δὴ καθ' ὅλην τὴν ἡμέραν, εἴτε εὑρισκόμενος ἐν κινήσει, εἴτε ἐν ἑτοιμότητι, ἐπὶ τῇ προφυεῖ ἐνδεχομένης χρησιμοποιήσεώς του, ἐξ οὗ λόγου καὶ δὲν ἠδύνατο, διαθέτων ἑαυτὸν κατὰ βούλησιν, νὰ ἀναπαυθῇ, ἀπησχολήθη δὲ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦτο ἐπὶ 206 Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον, ὡς μὴ ἀπαγορευομένης τῆς κατ' αὐτὰς ἐργασίας εἰς τοὺς οἰκιακοὺς ὁδηγοὺς ὑπὸ τοῦ π. δ)τος 8)14.3.1930 ἢ ἄλλης τινὸς διατάξεως, χωρὶς νὰ λάβῃ τὴν ἐκ ἐδικαιοῦτο, συμ-

πικών Τραπεζών Ἑλληνικής Πίστεως, ὑ.ἀ. 10176/1966 σ. 259.—Ἐξαίρεσις Τραπεζῶν ἐφαρμογῆς διατητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων κλπ. παράγρ. IX ὑ.ὑ.ἀ. 17/1966 σ. 707.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 27/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως ἀποδοχῶν προσωπικοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων Τραπεζῶν, ὑ.ἀ. 51369/1966 σ. 759.

Τσιμεντεργατῶν. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τσιμεντεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 106986/1965 σ. 384.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 26/1966 τσιμεντεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 53242/1966 σ. 755.

Τυπογράφων. Ὅσα ἀμοιβῆς τυπογράφων καλλιτεχνικῶν τυπογραφείων Ἡρακλείου, ὑ.ὑ.ἐ. σ. 388.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 45/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χαρτῶν, λιθογραφεῖα μετάλλων, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ δι' τοὺς ἐκτελοῦντας ὁλοκλήρωτι λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, ὑ.ἀ. 98402/1966 σ. 1357.

Τόπων. Παράτασις ἰσχύος τῆς 38/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας, ὑ.ἀ. 32408/1966 σ. 511, ὑ.ἀ. 92802/1966 σ. 1482.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 14/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ἐφημερίδων ὡρῶν τινῶν τῆς 34/1964 ἀποφάσεώς του περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 38665/1965 σ. 572.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 8/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας βοηθητικοῦ προσωπικοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὸν ἡμερήσιον τύπον Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 29913/1966 σ. 578.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως τῆς 49/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων τῶν περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων, ὑ.ἀ. 103321/1966 σ. 1478.

Τυροκομείων. Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 1.6.1966 ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 59859/1966 σ. 965.

Ταλουργῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 6/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπιφυλάξεως διὰ τῆς 10/1965 ἀκυρώσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐπαλλήλων κατεργασίας δέλτων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 1219/1966 σ. 198.— Παράτασις ἰσχύος τῆς ἄνω διατητικῆς ἀποφάσεως, ὑ.ἀ. 103495/1966 σ. 1480. —Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 30.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνιτῶν ὑαλουργῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 5332/1966 σ. 954.

Τδώτου Ἑταιρείας. Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἐκμισθώσεως Ἑταιρείας Τδώτων, ὑ.ἀ. 16677/1966 σ. 509.—Παράτασις ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ προσωπικοῦ Ἑταιρείας Τδώτων, ἀπασχολουμένου εἰς ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως δικτύου Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ὑ.ἀ. 16679/1966 σ. 510.— Δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 18.4.1966 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς προσωπικοῦ κλάδου ἐκμισθώσεως καὶ συντήρησεως ὑδρεύσεως Ἑταιρείας Τδάτων, ἰσχυούσης εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 42585/1966 σ. 641. —Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 18.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς προσωπικοῦ προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Τδάτων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ἀπασχολουμένου εἰς ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων, ὑ.ἀ. 42586/1966 σ. 643.

Τδροηλεκτρικῆς Ἑταιρείας Γλάρκος. Βλ. ἀνωτέρω «Γλαῦκος» Ἑταιρείας.

Τποδηματεργατῶν. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 4/1966 ὑποδηματεργατῶν, ἀπασχολουμένων εἰς ὑποδηματοποιεῖα ὁμοειδότητος Τποεργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ὑ.ἀ. 45835/1966 σ. 764.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 16.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ. Κ.Π.Ο.Μ.Τ.), ὑ.ἀ. 76038/1966 σ. 1080.—Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 16.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ.Ε.Ο.Β.Τ.Ε.), ὑ.ἀ. 76039/1966 σ. 1081. Βλ. καὶ ἀνωτέρω *Ἀρβυλεργατῶν*.

Τποχειμίσεων ἐργατοτεχνιτῶν. Παράτασις ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως 8/1965 ἐργατοτεχνιτῶν ὑποχειμίσεων Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 32409/1966 σ. 511. —Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 6.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑποχειμίσεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 73978/1966 σ. 1019.

Τφαλογραμματιστῶν κλπ. Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 13/1966 ὑφαλογραμματιστῶν καὶ μπαλκονιστῶν Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 17929/1966 σ. 519.

Φαρμακείων-φαρμακοποιείων. Βλ. καὶ λ. *Ὧραι ἐργασίας*. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 39/1965 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, ὑ.ἀ. 8/2/1966 σ. 125.

Φορτοεκφορτωτῶν. Ἔγκρισις Κανονισμοῦ Ἀντιτοιχίας Λογαριασμῶν καταβολῆς ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς φορτοεκφορτωτάς. Βλ. εἰς λ. *Φορτοεκφορτωταί*. —Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 31.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φορτοεκφορτωτῶν Ἀλυκῆς Πολιχνίτου Λέσβου, ὑ.ἀ. 21205/1966 σ. 583.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς διατητικῆς ἀποφάσεως 1/1966 φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς Βόλου Κηρίνθου, ὑ.ἀ. 76253/1966 σ. 1484.

Φυλάσσων. Παράτασις ἰσχύος τῆς ἀπὸ 2.5.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτοφυ-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΛΕΓΧΟΣ ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Έναρξις μισθοδοσίας μή προσλαμβανομένου ὡς μισθωτοῦ πολεμιστοῦ

Συνυποβολή, κατ' ἄρθρον 5 § 1 Α.Ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, μεταξὺ τῶν ἄλλων δικαιολογητικῶν, καὶ πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης.—Πλήρωσις τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως διὰ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸ ὁρμόδιον διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πολεμιστῶν Συμβούλιον τῆς σχετικῆς δηλώσεως.—Ἔναρξις τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἀφ' ἧς χρονολογίας προσέλθῃ οὗτος πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας καὶ ὄχι ἀφ' ἧς τὸ ὁρμόδιον Συμβούλιον ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμοφροσύνης αὐτοῦ, τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως μὴ ἀποτελούσης στοιχεῖον τῆς περὶ καταβολῆς τῆς μισθοδοσίας ἀξιώσεως, ὥστε νὰ μνημονεύηται ἐν τῇ ἀγωγῇ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 16899)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 (ἴδετε κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 20, 1232 ἐπ.) εἰς Τράπεζαν.

Αἱ Τράπεζαι ὑπάγονται εἰς τὴν κατὰ τὸν ἀ.ν. 516)1948 τήρησιν τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης τῶν παρ' αὐτῶν προσλαμβανομένων ὑπαλλήλων.

Προέκυψε λοιπὸν ἐν προκειμένῳ τὸ ζήτημα, ὃν ἀπητεῖτο νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν ὑπόχρεων διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἀναγκαστικῶς ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου πολεμιστῶν τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δήλωσις νομιμοφροσύνης ἐκ μέρους τοῦ τελευταίου κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 516)1948 ἐκδοθέντος ἀπὸ 8.5.1948 β.δ., κατὰ τὸ ὁποῖον τὰ ὑπὸ διορισμὸν πρόσωπα ὀφείλουν νὰ ἐπιουναφουν εἰς τὴν περὶ διορισμοῦ αἴτησιν καὶ δήλωσιν νομιμοφροσύνης, ἥτις μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων διαβιβάζεται ὑπὸ τῶν ὁρμοδίων διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν ὀργάνων εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς νομιμοφροσύνης.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως, ἡ δήλωσις νομιμοφροσύνης ἐν προκειμένῳ δὲν ὑπεβλήθη εἰς τὴν Τράπεζαν, ἀλλ' εἰς τὸ Συμβούλιον πολεμιστῶν.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι πληροῦται καὶ αὐτὸς ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 321)1957 Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 16, 648, σύμφωνος καὶ ἡ Α.Π. 644)1956, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 16, 30, ἀντίθετος ὅμως ἡ Α.Π. 264)1957, Τμ. Β', εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 16, 594, καθ' ἣν ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 516)1948 προκύπτει, ὅτι δὲν ἀναπληροῖ τὴν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως ἡ ὑποβολὴ τοιαύτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργα-

---

φώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικῇ ἀποφάσει, ὡς αὕτη αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951 ὁμοίας, προσαύξησιν τῶν 75ο)ο ἐπὶ τοῦ 1)25 τοῦ νομίμου μισθοῦ του, ἀνερχομένου ἀπὸ μὲν τῆς 1.1.1959 ἕως 31.8.1960 εἰς δραχμὰς 1.191 (ὑπουργικὴ ἀπόφασις 28050)1955 καὶ ἐθνικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας 24.8.1958), ἀπὸ δὲ τῆς 1.9.1960 ἕως 31.8.1962 εἰς δραχμὰς 1.300 μηνιαίως (ὑπουργικὴ ἀπόφασις 58150)1960). Ἐπίσης ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων, δικαιούμενος κατὰ νόμον εἰς 24ωρον ἀνὰ 15θήμερον ἀνάπαυσιν λόγῳ τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς ὡς ἄνω ἐργασίας του (διαιτητικὴ ἀπόφασις 7)1938), κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα τοῦτο κατ' ἄλλην ἡμέραν ἀνὰ 15θήμερον, ὡς ἀπασχολούμενος συνεχῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, χωρὶς ὁ ἐναγόμενος νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν ἐκ τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐξ δικαιοῦτο ἀποζημίωσιν διὰ τὰς πραγματοποιηθείσας 88 ἐν συνόλῳ ἡμέρας ἐργασίας κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον. Ὅθεν ἐβεβαιοῦτο αὗτος νὰ λάβῃ διὰ μὲν τὴν ἐξ 75ο)ο προσαύξησιν τῆς ἐργασίας τῶν 206 Κυριακῶν καὶ ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν δραχμὰς 7.730, ἤτοι δραχμὰς 3.284 ἀπὸ 1.1.1959 ἕως 31.8.1960 (νόμιμος μισθὸς 1.191 : 25 = 47,50 X 75ο)ο = 35,70 X 92 Κυριακὰς κλπ.) καὶ δραχμὰς 446 ἀπὸ 1.9.1960 ἕως 31.8.1962 (νόμιμος μισθὸς δραχμαὶ 1.300 : 25 = 52 X 75ο)ο = 39 X 144 Κυριακὰς κλπ.), διὰ δὲ τὴν στέρησιν τῆς ἀνὰ 15θήμερον ἀναπαύσεως δραχμὰς 4.396, ἤτοι δραχμὰς 1.900 ἀπὸ 1.1.1959 ἕως 31.8.1960 (μισθὸς δραχμαὶ 1.191 : 25 = 47,50 X 40) καὶ δραχμὰς 2.496 ἀπὸ 1.9.1960 ἕως 31.8.1962 (μισθὸς δραχμαὶ 1.300 : 25 = 52 X 48) καὶ καθ' ὃ τελευταῖον ποσὸν τῶν δραχμῶν 4.396 κατέστη ὁ ἐναγόμενος ὀφειλέτης πλουσιώτερος, διότι, ὡς ἐβεβαιώθη, τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ κατέβαλλεν, ἂν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀναπαύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπησχόλει δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἕτερον μισθωτόν, ἴσχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐνάγοντα ἐπαγγελματικὰ προσόντα.

μεροφυλάκων εργοστασίων, ὑ.ἀ. 34791/1966 σ. 707.—Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 33/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας θερμοφυλάκων, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων ἐργοστασίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὑ.ἀ. 57557/1966 σ. 889. —Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 21.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φυλάκων βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων Ἑλληνοδυτικῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 56418/1966 σ. 857.—Καθορισμὸς κώδων ἐργασίας τῶν ἀπὸ οἱασδήποτε ἐργοδότη ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων θερμοφυλάκων, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων, ὑ.ἀ. 65982/1966 σ. 1359.—Ἔγκρισις μετὰ τροποποίησιν τῆς ἀπὸ 28.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτημερουφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν, ὑ.ἀ. 51110/1966 σ. 1363. — — Παράτασις ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως φυλάκων - θερμοφυλάκων ἐργοστασίων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 59038/1966 σ. 1429.

Φωταερίου. Χορήγησις ἐπιδόματος εἰς προσωπικὸν Ὑπηρεσίας Καταναλωτῶν Α.Ε. Φ.Α., σ.σ.ἑ. σ. 887.

Χαρτοκιβωτίου ν. Βλ. ἀνωτέρω ***Ἐργοστασίων.***

Χαρτοπωλείας. Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 2/1965 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ χαρτοπωλείων Θεσσαλονίκης, ὑ.ἀ. 118601/1965 σ. 201.—Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατῶν χαρτοπωλείας Θεσσαλονίκης, σ.σ.ἑ. σ. 1366.— Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 17.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χαρτοπωλείας καὶ χαρτογωνίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 11542/1966 σ. 325.— Ἔγκρισις μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς 3/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατικοῦ προσωπικοῦ χαρτοπωλείας Ε.Γ. Διδοπούλου Πατρῶν, ὑ.ἀ. 77279/1966 σ. 1169.

Χάρτου καταστημάτων. Καθορισμὸς συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως χάρτου, χαρτῶν περιτυλίξεως καὶ χαρτοσακκουλῶν περιοχῆς Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 16650/1966 σ. 752.

Χειριστῶν. Βλ. ἀνωτέρω ***Μηχανημάτων.***

Χημικῆς Βιομηχανίας. Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 1/1966 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας, ὑ.ἀ. 16184/1966 σ. 376.— Κήρυξις ταύτης ὑποχρεωτικῆς, ὑ.ἀ. 65978/1966 σ. 1094.

Χημικῶν. Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν, ὑ.ἀ. 20/1966 σ. 774.— Κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς 20/1966 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν, ὑ.ἀ. 65980/1966 σ. 1094.

Χανδρικῆς πωλήσεως καταστημάτων. Παράτασις ἰσχύος τῆς 3/1963 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως κλπ., ὑ.ἀ. 37279/1966 σ. 771, ὑ.ἀ. 71338/1966 σ. 1018.

Χρυσοχοΐας - ὡρολογοποιΐας. Καθορισμὸς συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας - ὡρολογοποιΐας ἀπὸ 15.6 - 15.9 περιοχῆς Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 46560/1966 σ. 752.

Συνδικαλιστικὰ στελέχη. Προσθήκη εἰς ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1803/1951, ἄρθρων 4 νόμου 4504/1966 σ. 439.

Συνδρομαί. Καθορισμὸς συνδρομῶν ὑπὲρ ὀργανώσεων, σ. 846, 847, 907, 1089, 1233.

Συνεργεῖα. Βλ. καὶ λ. ***Συλλογικαὶ συμβάσεις*** (Δημοσίων - Δήμων). Δώρων ἑορτῶν ὑπαιτιοργατῶν στρατιωτικῶν συνεργείων, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 453, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Συντάκται. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ συμβάσεις*** (Τύπου), ***Ταμεῖα*** (Τύπου).

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. καὶ λ. ***Δώρων ἑορτῶν. Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*** Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων περὶ συντάξεων ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως καὶ περὶ χορηγίας Δημάρχων καὶ ἄλλαι τιναὶ διατάξεις, ν. 1505 σ. 696. — Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις ν.δ. 1210/1961 περὶ συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλων Ο.Α.Π., ν.δ. 4602/1966 σ. 1535.

Συσσωρευτῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ συμβάσεις.***

Σχολαί. Κέντρα Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως, Ἐπαγγελματικαὶ Σχολεῖα· ρύθμισις θεμάτων, ἄρθρον 1 ν. 4504/1966 σ. 435.—Ἀποζημίωσις δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ στρατιωτικῶν, διδασκόντων εἰς σχολάς, ἄρθρον 5 § 4 ν.δ. 4548/1966 σ. 1228.—Ἐξαίρεσις ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α. καὶ Ο.Α.Α.Α. τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ διδασκόντων εἰς σχολὰς Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τὴν ἐν αὐταῖς ἀπασχόλησίν των, σ. 1408.— Δώρων ἑορτῶν μαθητῶν τεχνιτῶν σχολῶν μαθητείας, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 450, ὑ.ἀ. 116800 σ. 1550.

Σωματεῖα. Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία διατάξεως ἄρθρου 5 § 1 ν.δ. 4361/1964, ἄρθρων 4 § 7 ν. 4504/1966 σ. 440.— Δημοσίευσις τῆς ἀπὸ 26.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης προσωπικὸν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἑνώσεων αὐτῶν, ὑ.ἀ. 56672/1966 σ. 835.—Ἀμοιβὴ προσωπικοῦ Γραφείων, ἐργαζομένου εἰς σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ ἑνώσεις αὐτῶν, σ.σ.ἑ. σ. 903.

Τ

Ταβέρναι Δώρων ἑορτῶν σερβιτόρων, μουσικῶν, ὑ.ἀ. 31436/1966 σ. 451, ὑ.ἀ. 116800/1966 σ. 1550.

Ταμεῖα. *1. Εἰδικὸν Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων.* Ἀναπροσαρμογὴ ἡμερομισθίων τοῦ εἰς τὸ νεωλκεῖον τοῦ Ταμείου ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ὑ.ἀ. 9042/1966 σ. 772.—Ἔγκρισις πινάκων ἀναπροσαρμογῆς ἀποδοχῶν πληρωμάτων μηχανημάτων τοῦ Ταμείου, ὑ.ἀ.

σίας ή εἰς ἄλλην Ἀρχήν).

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (245)1957, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 16, 534), ἀνεξαρτήτως ἂν ὁ ἀ.ν. 1886)1951 ἐπιβάλλῃ ὡς δικαιολογητικὸν τῆς προστασίας τὴν ὑποβολὴν εἰς τὸ Συμβούλιον πολεμιστῶν πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1356), ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης τοῦ ἀ.ν. 516)1948 διὰ τοὺς προσλαμβανομένους ὑπὸ τῶν ἐν αὐτῷ Νομικῶν Προσώπων, ἡ δὲ εἰς τὸν ἐργοδότην ὑποβολὴ τῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, ἀρκεῖ διὰ τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως τοῦ πολεμιστοῦ, ἀπαιτεῖται, ἵνα κινηθῇ ἡ διαδικασία νομιμοφροσύνης, δὲν εἶναι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ νόμου ἡ ὑποβολὴ τῆς δηλώσεως εἰς ἄλλον ἢ τὸν ὁρμώμενον ἐργοδότην, ἐναντίον τοῦ ὁποίου καὶ ἀπαγγέλλονται ποιναὶ κυρώσεις διὰ τὴν πρόσληψιν ἄνευ διαπιστώσεως τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ προσληφθέντος. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 30, ΕΕΔ 16, 548).

Εἰς τὰ Συμβούλια ἄλλως τε δὲν ὑποβάλλεται δήλωσις νομιμοφροσύνης τοῦ ἀ.ν. 516)1948 (μὲ ὡρισμένα στοιχεῖα ἐκ τοῦ νόμου), ἀλλὰ πιστοποιητικὸν νομιμοφροσύνης, ἐκδιδόμενον ὑπὸ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς καὶ ἀσχετον πρὸς τὴν πιστοποίησιν τῆς νομιμοφροσύνης κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἀ.ν. 516)1948.

Βεβαίως, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ πρὸς μισθοδοσίαν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὑποχρέωσις δὲν ἀρχεται ἀφ' ὅτου τὸ Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τούτου, ἀλλά, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 441)1956, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 786), ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸν ἐργοδότην ὑπὸ τοῦ τοποθετηθέντος παρ' αὐτῷ πολεμιστοῦ τῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης, μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς ὁποίας ἀναστέλλεται ἡ καταβολὴ μισθοῦ.

Ἀλλ' ἐφ' ὅσον ἡ ἀρεοπαγιτικὴ αὕτη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἀρκεῖ καὶ ἡ εἰς τὸ Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν ὑποβολὴ τῆς δηλώσεως, εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν ἀποψιν ταύτην ὁ συλλογισμὸς ὅτι ἡ μισθοδοσία ἀρχεται ἀφ' ἧς προσέλθῃ ὁ μισθωτὸς πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας.

Νομίμως ὅμως ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐργαζομένου δι' ἀνάληψιν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν ἀποδεικνύει, ὅτι ἐξεπλήρωσε τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν ὑποβολῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης, ἔστω καὶ εἰς τὸ Συμβούλιον, ὡς εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἀποφάσεως.

Ἀρείου Πάγου 566)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Θ. Καμπέρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης **κ. Δ. Κανελλάκος**
Δικηγόροι οἱ **κ.κ.** Ι. Παπαδᾶτος, Χ. Πάλλας

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς τρίτης αἰτιολογίας τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη βεβαίως, ὅτι, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, μόνον 9 ἐκ τῶν παρὰ ταύτῃ ὑπηρετούντων 206 κλητήρων εἶχον τοποθετηθῇ βάσει τοῦ ρηθέντος ἄρθρου, μὴ καλύπτοντος τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενον ποσοστὸν 7 ο/ο, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα. Ἐντεῦθεν καὶ ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς αἰτιολογίας ταύτης, διαλαμβανούσης, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι τὸ συμπέρασμα περὶ μὴ ἐξαντλήσεως τοῦ ἀναφερθέντος ποσοστοῦ δὲν ἀναιρεῖται ἐκ τῶν παρὰ τῆς ἐκκαλούσης προσαχθέντων ἐγγράφων τοποθετήσεως παρ' αὐτῇ ἑτέρων πολεμιστῶν, τόσων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3, ὅσον καὶ κατὰ τὰς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, διότι ἐξ αὐτῶν οὐδαμῶς βεβαιοῦται, ὅτι οἱ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 τοποθετηθέντες ἐνεφανίσθησαν καὶ ἀνέλαβον καὶ ἐξετέλουν ὑπηρεσίαν κατὰ τὸν χρόνον τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀδιστάκτως βέβαιον καθίσταται, ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετιμήθησαν καὶ πάντα τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης προσαχθέντα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ τὰ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα καὶ ἀφορῶντα ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν 21 κλητήρων. Ἐξ ἄλλου ἡ κρίσις αὕτη τῆς προσβαλλομένης ἀ-

10777/1966 σ. 881.

2. *Κοινά Εισπράξεων Λύτεκινήτων.* Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις* (Λύτεκινήτων).

3. *Ναυτικών Απομαχικόν.* Εφαρμογή άρθρου 11 νόμου 1277/1962 περί συνταξιοδοτήσεως ιατρών Ι.Κ.Α. κλπ. και επί τακτικού πολιτικού προσωπικού Ν.Α.Τ., ν. 4495/1966 σ. 369.—Τροποποίησις και συμπλήρωσις διατάξεων νόμου 3170/1955 περί Ν.Α.Τ. και προσθήκη έτερων τινών διατάξεων, ν. 4502/1966 558.

4. *Αρωγής.* Ρύθμισις θέματος, σ. 1231.

5. *Συντάξεων, Ασφαλίσεως, Επικουρικής Ασφαλίσεως, Προνοίας κλπ. Μισθωτών* Γενικά. Ρύθμισις θεμάτων Κοινωνικής Ασφαλίσεως και έτερα τινές διατάξεις, ν. 4387/1966 σ. 316.—Τροποποίησις και συμπλήρωσις νομοθεσίας περί Κοινωνικής Ασφαλίσεως και έτερα τινές διατάξεις· ρύθμισις θεμάτων πάγησεων συνταξιοδοτήσεως, χορηγήσεως δώρων ή οικονομικής ενισχύσεως επί ταις εορταίς, αναπροσαρμογής συντάξεων, αναγορεύσεως και αναπαγχέτου παροχών, πολεμιστών απαλλήλων, επιδόματος συνταξιοδοτικής εισφοράς, ασφαλίσεως διδασκόντων εις σχολάς, εμπειρογνωμόνων καπνού, διαφερομένων, ρητινεργατών, προσωπικού Αεροπορικών Επιχειρήσεων, Ο.Α.Σ.Θ., Οργανισμού Τουρισμού Θεσσαλονίκης, Γαλλικού Ινστιτούτου Αθηνών, Ταμείων Ασφαλίσεως Αστεργατών, φορτεκφορτωτών λιμένων, συνταξιούχων χανσενικών, οδηγών τροχιοδρομων Η.Ε.Μ., Ελλήνων εξ Αιγύπτου, όμογενών εκ Βορείου Ηπείρου, εξοφλήσεως καθυστερουμένων εισφορών, χαρακτηρισμού του άδικήματος μη αποδόσεως παρακρατηθεισών ή εισπραχθεισών εισφορών, παραγραφής κλπ., κύρωσις εκπυρωτικών αποφάσεων, ρύθμισις θεμάτων διαφόρων Ταμείων και Οργανισμών, ν.δ. 4577/1966 σ. 1407 επ.— Δώρων εορτών εις συνταξιούχους και δοηθηματούχους Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας, δ.ά. 116433/1965 σ. 62, δ.ά. 31177/1966 σ. 498, δ.ά. 108190/1966 σ. 1538.— Χορήγησις δοηθήματος αεροθεραπείας εις τους λόγω ηλικιώσεως συνταξιούχους και επιδοματούχους των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας, πλην Ι.Κ.Α., δ.ά. 64531/1966 σ. 1168.—Υπαγωγή δώρου εορτών εις κρατήσεις κλπ. εισφοράς υπέρ Ασφαλιστικών Οργανισμών, δ.ά. 31436/1966 σ. 454, δ.ά. 116800/1966 σ. 1550.— Περί του χρόνου ενάρξεως και καταβολής εισφορών Ι.Κ.Α. διά τον Κλάδον παροχών ασθενείας και μητρότητος των συνταξιούχων Ειδικών Ταμείων, δ.ά. 19709/1966 σ. 1093.—Επέκτασις διατάξεων άρθρων 1 και 2 νόμων 4464/1965 και επί τινων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας, δ.δ. 785/1966 σ. 1353.— Εισφορά Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου αρμοδιότητος Υπουργείου Κοινωνικής Προνοίας προς το Ι.Κ.Α. επί τακτικών αποδοχών προσωπικού, άρθρον 4 ν.δ. 4579/1966 σ. 1529.— Ρύθμισις καταβολής καθυστερουμένων εισφορών υπέρ Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής, σ. 443, 1411.

Αγγειοπλαστών. Βλ. κατωτέρω *Κεραμοποιών.*

Αγιορείτας. Καταργήσις Κλάδου Προνοίας του τέως Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Αγιορείτου Πατριαρχείου, συγχωνευθέντος εις το Ι.Κ.Α., άρθρον 8 ν. 4497/1966 σ. 317.

Αρτεργατών κ.λπ. Προσθήκη εις κανονισμόν συντάξεων προσωπικού Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών, Μαιαροντεχνιτών, δ.δ. 625/1966 σ. 1077.— Τροποποίησις διατάξεως 6, δ)του 36.9.1955 περί εγκρίσεως κανονισμού άσθενείας του Ταμείου, δ.δ. 376/1966 σ. 761.— Ρύθμισις θέματος σ. 1414.

Αυτοκινητιστών. Ρύθμισις θεμάτων του Ταμείου Συντάξεων, άρθρον 17 νόμου 4497/1966 σ. 322.— Αύξησις καταβαλλομένων συντάξεων και κατωτάτων ορίων αυτών, δ.δ. 70/1966 σ. 369.— Χορήγησις επιδόματος άδειας εις συνταξιούχους Ταμείου Συντάξεων, δ.δ. 251/1966 σ. 630.— Επέκτασις διατάξεων του ν. 4464/1965, δ.δ. 785/1966 σ. 1353.— Ρύθμισις θεμάτων σ. 1413, 1553.

Αυτονόμου Στατιδικού Οργανισμού Ταμείων Ασφαλίσεως Προσωπικού· ρύθμισις θέματος, σ. 1414.

Βιοτεχνών. Βλ. κατωτέρω *Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος.*

Γλαύκου Τουριστικής Εταιρείας Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού· χαρακτηρισμός ως νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σ. 1412.

Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων. Ταμείον Συντάξεων και Προνοίας Προσωπικού· επαγόμενα εις την ασφάλισιν, άρθρον 5 ν. 4497/1966 σ. 316.— Επέκτασις εις Δωδεκάνησον σ. 1414.

Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών. Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως· μετάταξις εις αυτό του τακτικού προσωπικού του καταργουμένου Ταμείου Προνοίας Μηχανοδηγών Οδοστρωτήρων και Χειριστών Μηχανημάτων Εκτελέσεως Τεχνικών Έργων, άρθρον 8 ν. 4497/1966 σ. 317.—Τύχη προσωπικού επί συμβάσει του καταργουμένου Ταμείου Προνοίας Μηχανοδηγών Οδοστρωτήρων και Χ.Μ.Ε.Τ.Ε., μη επιθυμούντος μετάταξιν εις το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών, άρθρον 6 § 10 ν. 4504/1966 σ. 442.— Τροποποίησις και συμπλήρωσις κανονισμού παροχών Ταμείου, εγκριθέντος διά του 708/1968 δ. δ)τος, δ)γμα 347/1966 σ. 696.— Προσθήκη εις καταστατικόν, δ.δ. 614/1966 σ. 1013.— Επέκτασις διατάξεων τινων του ν. 4464/1965, δ.δ. 785/1966 σ. 1353.

Εμπορικών καταστημάτων. Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων· επέκτασις διατάξεων τινων του ν. 4464/1965, δ.δ. 785/1966 σ. 1354.— Τροποποίησις κανο-

ποφάσεως, μὴ ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀναγομένη εἰς πράγματα, μετὰ σαφηνείας αἰτιολογεῖται καὶ οὐδόλως δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀνεπαρκὴς ἐκ τοῦ ὅτι διατυποῦται ἀρνητικῶς, ἀφοῦ δι' αὐτῆς ἀποκρούεται ὡς ἀναπόδεικτος ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης, εἰς τὴν ὑπεράσπισιν τῆς ὁποίας ἀνῆκεν ἡ ἐπίκλησις οὐ μόνον τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως βάσει τῆς αὐτῆς διατάξεως ἑτέρων μισθωτῶν, καλυπτόντων τὸ νόμιμον ποσοστόν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπασχολήσεως τούτων κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐνάγοντος. Ὅθεν ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν ὁ μὲν πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ περὶ ἐλλείψεως νομίμου βάσεως δι' ἀνεπάρκειαν τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἀβάσιμος, ὁ δὲ δεύτερος τοιοῦτος, ὡς ἀπαράδεκτος μέν, καθ' ὅσον πλήττει τὴν περὶ πραγμάτων κρίσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὡς ἀβάσιμος δέ, καθ' ὅσον αἰτιᾶται αὐτῆς ὡς ἄνευ ἀποδείξεως δεχθείσης τὸ γεγονὸς τῆς μὴ ἀπασχολήσεως πάντων τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 ἐδ. ζ' τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 2657)1953, μεταξὺ τῶν δικαιολογητικῶν, ἅτινα μετὰ τῆς αἰτήσεως διορισμοῦ συνυποβάλλονται εἰς τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πολεμιστῶν Συμβούλιον, εἶναι καὶ πιστοποιητικὸν νομιμοφροσύνης, διὸ δὲ τῆς ὑποβολῆς εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο τῆς σχετικῆς δηλώσεως πληροῦται ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ παρὰ τοῦ ΜΘ')1948 Ψηφίσματος κυρωθέντος ἀ.ν. 516)1948 «περὶ ἐλέγχου νομιμοφροσύνης τῶν δημοσίων κλπ. ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν», ἥτις εἰς τὸ αὐτὸ ἀποβλέπει, ἤτοι εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμοφροσύνης τῶν διοριζομένων εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου τούτου καθοριζόμενα Νομικὰ Πρόσωπα, Ἐπιχειρήσεις καὶ Ὀργανισμούς. Ταῦτα δεχθὲν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὀρθῶς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου. Τοῦ ἀνωτέρω δὲ ἐρείσματος ἐπαρκοῦντος αὐτοτελῶς πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως μάταιον εἶναι νὰ ἐξετασθῇ καὶ ἐντεῦθεν ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὡς ἀλυσιτελὴς ὁ πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως, βάλλων κατὰ τοῦ ἐπικουρικοῦ ἐρείσματος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις εἰς ἀπόρριψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ μὴ ὑποβολῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης ἦχθη καὶ ἐκ τοῦ ὅτι τοιαύτη δήλωσις ὑπεβλήθη ἐκ νέου κατὰ τὴν ἡμέραν ἐμφανίσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν, μὴ παραλαβοῦσαν τὴν τοιαύτην δήλωσιν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐθεώρει τὴν τοποθέτησιν τοῦ δηλοῦντος ὡς ἄκυρον.

Ἡ καταβολὴ τῆς μισθοδοσίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἣν ὡς μίαν τῶν κυρώσεων τῆς μὴ προσλήψεως τούτου ἐπιβάλλει τὸ ἄρθρον 9 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ἀρχεται ἀφ' ἧς χρονολογίας οὗτος προσέλθῃ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας, καθ' ἣ ρητῶς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁρίζεται, καὶ οὐχὶ ἀφ' ἧς τὸ ἁρμόδιον κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 516)1948 Συμβούλιον ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τούτου, ἡ δὲ ὑποβολὴ τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς περὶ καταβολῆς τῆς μισθοδοσίας ἀξιώσεως, ὥστε νὰ εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μνημονεύηται ἐν τῇ ἀγωγῇ. Ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις ταύτας καὶ οὐδεμίαν ἑτέραν παρεβίασεν, ὁ δὲ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

νιαρού παροχών Ταμείων, ν.δ. 32886/1966 σ. 1481.

Εμπορίου τροφίμων. Ρύθμισις θεμάτων Κοινωνικής Ασφαλίσεως ἐπαγομένων εἰς ἀσφάλειαν Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορίου Τουρίσμου Αθηνών Πειραιώς Περιχώρων, άρθρων 3 ν. 4497/1966 σ. 316.

Εμπορων. Ταμείων Ασφαλίσεως τροποποίησις άρθρων καταστατικού, ν.δ. 196/1966 σ. 824.

Επαγγελματιών και Βιοτεχνών. Τ.Ε.Β.Ε. Ρύθμισις θεμάτων, άρθρα 6, 7 ν. 4497 σ. 316.— Τροποποίησις κανονισμού ἐπαγωγής εἰς ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως πόρων, ν.δ. 155/1966 σ. 373.— Τροποποίησις διατάξεων τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ν.δ. περὶ ἐγκρίσεως κανονισμῶν παροχῶν, ν.δ. 352/1966 σ. 749.— Τροποποίησις διατάξεων τινων τοῦ ν.δ. 4455/1964 περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τινῶν προκυπτόντων μεταξὺ Ο.Γ.Α. καὶ Τ.Ε.Β.Ε., ν.δ. 4521/1966 σ. 952. Εἰσηγ. Ἔκθ. σ. 955.— Ἐπέκτασις διατάξεων τινων τοῦ ν. 4461/1965, ν.δ. 785/1966 σ. 1355.— Ἀνάκλησις ἄρθρου 2 ν.δ. 352/1966 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 5/28.1.1955 ν.δ. περὶ ἐγκρίσεως κανονισμῶν παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε., ν.δ. 859/1966 σ. 1420.— Προσθήκη διατάξεως εἰς ἐπαγγελκὴν ἀπόφασιν περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ τρόπου ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεων πόρων Τ.Ε.Β.Ε., ν.δ. 928/1966 σ. 1558.

Εργατῶν Τύπου. Βλ. κατωτέρω **Τύπου.**

Επιστημονικ. κλπ. Ταμείων Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών ἐπέκτασις διατάξεων τινων τοῦ ν. 4461/1965, ν.δ. 785/1966 σ. 1354.

Εμπορευομένων καὶ Υπαλλήλων Πρακτορείων. Ρύθμισις θεμάτων τοῦ Ταμείου Συντάξεων, άρθρων 18 ν. 4497/1966 σ. 325.

Εφημερίδων. Βλ. κατωτέρω **Τύπου.**

Ηθοποιῶν κλπ. Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν, Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, σ. 318, 1413.

Ηλεκτρισμῶν ἐπιχειρήσεων. Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις διατάξεων κανονισμοῦ ἀλληλοβοηθείας προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., κυρωθέντος διὰ τοῦ ἀπὸ 17.12.1930 δ/τος, ν.δ. 825/1966 σ. 1076, ν.δ. 842/1966 σ. 1077.

Ηλεκτροτεχνιτῶν. Χαρακτηρισμὸς Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Ηλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, άρθρων 6 § 3 ν. 4504/1966 σ. 442.— Ἔνταξις ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ Δ.Ε.Η., σ. 1413.

Ιατροδοντιῶν. Ρύθμισις θέματος τοῦ Ταμείου Προνοίας καὶ Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ, σ. 1411.

Κομμωτῶν, Πλινθοπλοιῶν, Αγγειοπλαστῶν. Ταμείων Ασφαλίσεως· τροποποίησις καὶ τροσθήκη εἰς κανονισμοὺς παροχῶν, ν.δ. 131/1966 σ. 373.—Ρύθμισις θεμάτων, άρθρον 6 § 3 ν. 4504/1966 σ. 442.— Τροποποίησις Καταστατικοῦ, ν.δ. 615/1966 σ. 1013.— Προσθήκη εἰς κανονισμὸν παροχῶν, ν.δ. 883/1966 σ. 1473.

Κλωστοϋφαντουργῶν. Ρύθμισις θεμάτων Κοινωνικής Ασφαλίσεως, άρθρων 3 ν. 4497/1966 σ. 316.

Κοινῶν Ταμείων Ιδιωτικῶν Λειτουργείων. Ἐπαγωγὴ προσωπικοῦ Α.Σ.Π.Α. εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε.Α.Σ. καὶ Υπαλλήλων Γραφείων Κοινῶν Ταμείων Ἰδιωτικῶν Λειτουργείων, άρθρων 2 ν. 4497/1966 σ. 316.

Κουρείων - Κομμωτηρίων. Χαρακτηρισμὸς Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, σ. 1412.

Κρεοπωλῶν. Χαρακτηρισμὸς τοῦ Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Κρεοπωλῶν ὡς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, άρθρον 6 § 3 ν. 4504/1966 σ. 442.— Ρύθμισις θεμάτων σ. 1412.

Λιμενεργατῶν Πειραιῶς. Ρύθμισις θέματος, σ. 1534.

Λιπασμάτων Εταιρείας. Ρύθμισις θέματος Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων, μετονομασθεισῶν ἐφεξῆς εἰς Ταμεῖον Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Λιπασμάτων, άρθρον 6 § 12 ν. 4504/1966 σ. 442.

Μαχουργοτεχνιτῶν. Βλ. ἀνωτέρω **Ἀρτεργατῶν** κλπ.

Μεταλλευτῶν. Ρύθμισις θεμάτων Επικουρικοῦ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ανικάνων Ἐργατῶν Μετάλλων, άρθρων 3 ν. 4497/1966 σ. 316.— Μείωσις ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν, καταβαλλομένων ὑπὸ Ι.Κ.Α. καὶ Ταμείου Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ανικάνων Ἐργατῶν Μετάλλων, ἀναλογουσῶν ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, καταβαλλομένων διὰ τὴν παραγωγὴν αὐτοκινήτων Φάρμακ., ἐξαγομένων εἰς ἀλλοδαπήν, ν.δ. 324/1966 σ. 631.— Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Μεταλλευτῶν, σ. 320, 1419.

Μηχανικῶν. Ἐργολητῶν. Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Συντάξεων Μ.Ε.Δ.Ε. σ. 1409, 1415.

Μηχανοδηγῶν Οδοστρωτήρων κλπ. Καταγγελία Ταμείου Προνοίας Μηχανοδηγῶν Οδοστρωτήρων καὶ Χειριστῶν Μηχανημάτων Ἐκτελέσεως Τεχνικῶν Ἔργων· μετάταξις τακτικοῦ προσωπικοῦ εἰς Ταμεῖον Επικουρικής Ασφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, άρθρον 8 ν. 4497/1966 σ. 316.— Ρύθμισις θεμάτων σ. 442, 1414.

Μολυβδουργῶν. Βλ. ἀνωτέρω **Ἀρτεργατῶν.**

Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Υπαλλήλων. Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Ἀσφαλίσεως, άρθρον 11 ν. 4497/1966 σ. 318.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΕΝΣΤΑΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΕΡΙ ΑΚΥΡΟΤΗΤΟΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Πρόσληψις μισθωτῶν Νομικῶν Προσώπων ἄνευ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης

Ἀντίθετος προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, συνιστῶσα καταχρηστικήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἄσκησιν δικαιώματος ἀνεπίτρεπτον ἡ μετὰ πάροδον δεκατριῶν καὶ πλέον ἐτῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου πρότασις ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ τηρηθείσης τῆς κατ' Α.Ν. 516)1948 διαδικασίας νομιμοφροσύνης, ὑπὸ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἔδει νὰ εἶχεν ἀπευθυνθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ προσληφθέντος κλπ.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 18890)1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 23, 1422).

Ἐμπίπτει ἡ γνώμη καὶ τῆς κατωτέρω νεωτέρας ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰ καὶ δι' ἄλλων ἀποφάσεών του νομολογηθέντα (Α.Π. 626)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 29, 1363, ἴδετε καὶ ΕΕΔ 29, 467, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου) περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἕνεκα μὴ τηρήσεως τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης κατ' ἀ.ν. 516)1948 ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ *Κ. Σούρλαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 369, ἀριθ. 49, ἔνθα ἀναπτύσσονται καὶ αἱ διάφοροι ἐν τῇ ξένῃ θεωρίᾳ γνῶμαι καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1678)1965, εἰσηγητὴς *Δ. Τζούμας*, ΕΕΔ 24, 1112, Πρωτοδικείου Καλαμάτας 38)1965, εἰσηγητὴς *Γ. Βελλῆς*, ΕΕΔ 24, 1289).

Ἀρείου Πάγου 570)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήσης, Α. Λόης

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν μισθοὺς ὑπερημερίας, μετὰ γενομένην παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἣν ὅμως ὁ ἀναιρεσείων εἶχε προσβάλει ὡς ἄκυρον, κρίναν, κατόπιν ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι ἦτο ἄκυρος, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ διὰ τοῦ ψηφίσματος ΜΘ' κυρωθέντος νόμου 516)1948, ἡ σύμβασις ἐργασίας, διότι δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον ἢ τοῦ αὐτοῦ νόμου Συμβουλίου περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ὑπὸ τὰ συντρέχοντα ὅμως ἐν προκειμένῳ περιστατικά, καὶ δὴ ὅτι ἡ εἰρημένη ἔνστασις τῆς ἀναιρεσιβλήτου προεβλήθη τὸ πρῶτον κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἄνω ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὅτι, ὡς ἐδέχθη τὸ εἰρημένον δικαστήριον διὰ τῆς ἀποφάσεώς του, ὁ ἀναιρεσείων ὑπηρέτει παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀπὸ 1.5.1949 μέχρι 1ης Ὀκτωβρίου 1962 (κατ' ἀρχὰς δυνάμει διαδοχικῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου καὶ ἀπὸ 1.1.1959 δυνάμει τοιαύτης ἀορίστου χρόνου), ἦτοι ἐπὶ δέκα τρία καὶ πλέον ἔτη, ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ εἰρημένου νόμου ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 7)8 Αὐγούστου 1948 ἡ ἀναιρεσίβλητος καὶ οὐχὶ ὁ ἀναιρεσείων ἔδει νὰ εἶχεν ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ ἀναιρεσείοντος, συναποστέλλουσα αἴτησιν τούτου μετὰ τῶν ὑπαρχόντων δικαιολογητικῶν, καὶ ἐφ' ὅσον περαιτέρω τὸ μὲν εἰρημένον δικαστήριον δὲν δέχεται οἱανδήποτε ὑπαιτιότητα τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ τὴν μὴ ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου, οὗτος δὲ ἀντιθέτως προέβαλε τοὺς ἰσχυρισμοὺς ὅτι εἶχε παραδώσει εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον πιστοποιητικὸν τῆς Γενικῆς Ἀσφαλείας Ἀθηνῶν περὶ τῆς νομιμοφροσύνης του διὰ τὴν ὑπὸ ταύτης ἐπιδίωξιν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου καὶ ὅτι δὲν εἶχε γεννηθῇ ποτὲ ἀμφισβήτησις περὶ τῆς νομιμοφροσύνης τούτου, οὓς ὅμως ἰσχυρισμοὺς ἔκρινε τὸ ἄνω δικαστήριον ὡς ἀνευ ἀξίας, ἡ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρότασις τῆς εἰρημένης ἀκυρότητος ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν κοινωνικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, συνιστῶσα καταχρηστικήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ἄσκησιν δικαιώματος ἀνεπίτρεπτον. Ἑπομένως, κρίναν τὸ εἰρημένον δικαστήριον ὡς ἄνω,

Χ ο μ ι κ ώ ν. Ρύθμισις θεμάτων τοῦ Ταμείου Νομικῶν, σ. 1338.

Ξ υ λ ο υ ρ γ ι κ ῶ ν Ἐ ρ γ α σ ι ῶ ν. Βλ. ἀνωτέρω **Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.**

Ο ἰ ν ο π ο ι ῶ ν κλπ. Αὔξησις τῶν ὑπὸ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε. Οἰνοποιίας - Ζυθοποιίας - Οἰνοπνευματοποιίας παρεχομένων συντάξεων κατὰ ποσοστὸν 15%, ὑ.ἀ. 2829/1966 σ. 767.

Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ὸ ς Ἐ λ ἐ γ χ ο υ τ ῶ ν Δ ὲ Λ ὑ τ ο κ ι ν ή τ ω ν Σ υ γ κ ο ι ν ω ν ι ῶ ν. Ὑπαγωγὴ προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρείας Α.Σ.Π.Α. εἰς ἀσφάλισιν Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Ε. Α.Σ. κλπ. ἄρθρον 2 ν. 4497/1966 σ. 316.

Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ὸ ς Δ ι ε ύ ρ υ ν ο ς Π ε ι ρ α ι ῶ ς. Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ν.δ. 4210/1961 περὶ συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλων Ο.Δ.Π. διάταξις διὰ τὸ Ταμεῖον Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Δ.Π., ν.δ. 4602/1966 σ. 1535.

Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ὸ ς Τ η λ ε π ι κ ο ι ν ω ν ι ῶ ν Ἑ λ λ ά δ ο ς. Βλ. κατωτέρω **Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμοῦ.**

Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ὸ ς Κ ι ν η μ α τ ι κ ῆ ς Ἀ σ φ α λ ί σ ε ω ς. Ρύθμισις θεμάτων Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., σ. 318, 1413, 1415.

Π λ η θ υ σ μ ο ῦ. Βλ. ἀνωτέρω **Κεφαλαιοποιήσεως.**

Π ρ ο σ τ ά σ ε ω ν γ ο υ ν α ι κ ῶ ν. Βλ. ἀνωτέρω **Ναυτικῶν πρακτόρων.**

Ρ α δ ι ο φ ω ν ί α ς. Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων· ἀντικατάστασις ἄρθρου 12 καὶ συμπλήρωσις ἄρθρου 19 τοῦ ὑ.ἀ. 8.10.1956 περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως τοῦ Ταμείου, ὑ.ἀ. 367/1966 σ. 750.— Προσθήκη μεταβατικῆς διατάξεως εἰς ὑ.ἀ. ἀπὸ 7/9.10. 1956 περὶ συστάσεως τοῦ Ταμείου, ὑ.ἀ. 820/1966 σ. 1420.— Ρύθμισις θεμάτων τοῦ Ταμείου, σ. 322, 1224, 1418.

Σ ι δ η ρ ο δ ρ ό μ ω ν. Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἄρθρα 8 § 5, 11 § 4 ν. 4497/1966 σ. 316.— Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἄρθρον 6 § 13 ν. 4504/1966 σ. 444.

Σ υ ν τ α κ τ ῶ ν. Βλ. κατωτέρω **Τύπον.**

Τ η λ ε π ι κ ο ι ν ω ν ι ῶ ν Ὀ ρ γ α ν ι σ μ ο ῦ. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ· ρύθμισις θεμάτων τοῦ Ταμείου, ἄρθρον 12 ν. 4497/1966 σ. 319.— Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις κανονισμοῦ περιθάλψεως τοῦ Ταμείου, ὑ.ἀ. 244/1966 σ. 752.— Ἐπέκτασις διατάξεων τινων τοῦ ν. 4464/1965, ὑ.ἀ. 785/1966 σ. 1353.

Τ ρ α π ε ζ ῶ ν. Διόρθωσις ἡμαρτημένων, ὑ.ἀ. 81943/1965 περὶ τροποποιήσεως καὶ προσθήκης εἰς Καταστατικὸν Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἐθνικῆς, σ. 455.— Τροποποίησις ὑ.ἀ. 4.5.1955 περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας κλάδου ἀσθενείας Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης, ὑ.ἀ. 286/1966 σ. 560, ὑ.ἀ. 611/1966 σ. 1012.—Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. σ. 1413.

Τ σ ι μ έ ν τ ω ν Ἑ τ α ι ρ ε ι ῶ ν. Μετονομασία εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Τσιμέντων ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἄρθρον 1 ν. 4497/1966 σ. 316.

Τ υ π ο γ ρ ά φ ω ν κλπ. Ἐπέκτασις διατάξεων τινων τοῦ ν. 4464/1965, ὑ.ἀ. 785/1966 σ. 1353.— Διόρθωσις ἡμαρτημένων τῆς ὑ.ἀ. 90849/1965 περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ., σ. 455.

Τ ύ π ο υ. Μεταταξις προσωπικοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑ.ἀ. 154/1966 σ. 372.— Τροποποιήσεις Καταστατικοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 520/1966 σ. 889.— Τροποποίησις ἄρθρου 5 ὑ.ἀ. 726/1965 περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλων καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ὑ.ἀ. 701/1966 σ. 1230.— Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως τῶν παραιτουμένων λόγῳ τῆς ἐπὶ τοῦ ὑ.ἀ. 154/1966 προβλεπομένης μετατάξεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τ.Σ.Τ.Σ.Π. Ε.Θ. εἰς Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ., ὑ.ἀ. 4918/1966 σ. 385. — Ρύθμισις θεμάτων Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων, ἄρθρον 5 ν. 4504/1966 σ. 441.— Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. συντακτῶν, ἐγγεγραμμένων εἰς Ἑνώσεις Συντακτῶν Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας καὶ Πελοποννήσου, Νήσων καὶ Ἠπείρου, ἀσφαλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, ἄρθρον 6 § 15 ν. 4504/1966 σ. 443. —Ρύθμισις θεμάτων ποσοστῶν ἐπὶ εἰδικοῦ τέλους διαφημίσεων ἢ διαφημιστικῶν ἐκπομπῶν Ε.Ι.Ρ. τοῦ Ταμείου Α.Π.Ε.Α.Θ., Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν κλπ., σ. 1224, 1414, 1419.

Τ ε χ ν ι κ ο ν ο μ ι κ ῶ ν. Προσαύξησις συντάξεων Τ.Σ.Α.Τ., ὑ.ἀ. 205/1966 σ. 359.

Τ α χ υ δ η μ ο τ ι κ ῶ ν. Ἐπέκτασις διατάξεων τινων τοῦ νόμου 4464/1965, ὑ.ἀ. 785/1966 σ. 1354.

Φ α ρ μ α κ ε υ τ ι κ ῶ ν Ἐ ρ γ α σ ι ῶ ν. Ἐπέκτασις διατάξεων τινων τοῦ νόμου 4464/1965, ὑ.ἀ. 785/1966 σ. 1354.

Τ.Ε.Α. Ἐπίδομα ἑορτῶν Χριστουγέννων 1965, ἄρθρον 8 ὑ.ἀ. 291631/1965 σ. 58, ἄρθρον 4 ὑ.ἀ. 73901/1966 σ. 562, ἄρθρον 8 ὑ.ἀ. 283454/1966 σ. 1547.

Τεχνικοί. Ὑπηρεσιῶν δημοσίων ἔργων· ἐπίδομα ἑορτῶν, ὑ.ἀ. 291631/1965 σ. 58, ὑ.ἀ. 73901/1966 σ. 562, ὑ.ἀ. 283454/1966 σ. 1546.

Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις. Ταμεῖα.** Τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. ὑ.ἀ. 365/1966 σ. 751, ὑ.ἀ. 566/1966 σ. 1074.

Τράπεζαι. Βλ. καὶ λ. **Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.** Ρύθμισις θεμάτων τῶν ὑπαλλήλων

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΡΟΣΒΟΛΗΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Έφαρμογή άρθρων 57, 59, 920 Άστικοῦ Κώδικος

Παράνομος προσβολή τῆς προσωπικότητος τοῦ μισθωτοῦ, μειωτική καί τῆς ἐπαγγελματικῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἐκ συμπεριφορᾶς ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος, ἐπί τῷ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ του εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας, προέβη εἰς ὑποσβιβασμόν αὐτοῦ καί ἐξευτελιστικός εἰς βάρος του ἐνεργείας, αὐτῇ τῇ διαδόσει ὅτι εἶναι φυγόπονος καί ἀνίκανος ὑπάλληλος.—Δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως μισθωτοῦ.

Τό ζήτημα, ἄν ἔχῃ ὁ μισθωτός δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 57 - 60 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, λόγῳ γενομένης προσβολῆς κατά τῆς προσωπικότητος αὐτοῦ ἐκ μέρους ἐργοδότου ἔχει λυθῆ ὑπό τῆς Α.Π. 83)1964, Ὁλομελείας (εἰσηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 23, 268) καταφατικῶς, ἤτοι ὅτι ἡ ἐκ τῶν ἀνωτέρω γενικῶν διατάξεων προστασία δέν καλύπτεται ὑπό τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112)1920, καθ' ἣν παρέχεται δικαίωμα εἰς τόν μισθωτόν νά θεωρήσῃ πᾶσαν μονομερῆ μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεώς του ὡς καταγγελίαν αὐτῆς, διότι ἡ τοιαύτη προστασία ἀφορᾷ εἰς τήν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως περιουσιακῶν μόνον ζημιῶν τοῦ μισθωτοῦ καί ὄχι καί εἰς τήν ἀναγνώρισιν τῆς γενομένης προσβολῆς κατά τῆς προσωπικότητός του, (Ἴδετε καί τήν Α.Π. 356)1964, εἰσηγητής *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 23, 980, Α.Π. 707)1963, εἰσηγητής *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 23, 17, ἔνθα καί σχόλιον *Ι. Καποδίστρια*, *Γ. Πλαγιανάκον*, ΕΕΔ 23, 257 ἑπ., *Π. Κωνσταντόπουλον*, ΕΕΔ 17, 729 ἑπ. καί περί ὑβριστικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ΕΕΔ 21, 1222 ἑπ., ἔνθα παραπεμπαί καί εἰς λοιπήν θεωρίαν).

Πράγματι κατά τό ἄρθρον 57 Α.Κ. παρέχεται προστασία τῆς προσωπικότητος τοῦ ἀτόμου, ἥτις περιλαμβάνει τό σύνολον τῶν ἰδιοτήτων, ἐκδηλώσεων καί ἀντιδράσεων τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῇ κοινωνίᾳ καί πᾶν ὅ,τι ἀποτελεῖ τήν σωματικήν, ψυχικήν, κοινωνικήν καί ἐπαγγελματικήν ἀτομικότητά του (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαί Ἀρχαί § 24, *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκαιον, τόμος Θ, σελ. 4, *Σωτήρας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. Παρατηρήσεις ἄρθρ. 57 - 60, ἀριθ. 10).

Τοιοῦτον εἶναι τό θέμα τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως. (Ἴδετε καί Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4115)1964, Πρωτοδίκης *Ν. Παπαγιαννίδης*, ΕΕΔ 23, 1241, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4797)1964, Πρωτοδίκης *Ἀθ. Ποζέλος*, ΕΕΔ 23, 1243).

Τό μέγεθος τοῦ ἐπιδικαστέου χρηματικοῦ ποσοῦ καθορίζεται ὑπό τοῦ Δικαστοῦ (*Ἀνδρ. Τούσης*, Γενικαί Ἀρχαί τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, σελ. 249).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2943)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἀλ. Τζένος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κρασᾶς, Ε. Δέμιος

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθείς τήν 3.1.1947 ἐπί συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς τεχνίτης εἰς τό ἐν Ἀθήναις ἐργοστάσιον ἠλεκτροσυγκολλήσεως καί ἐπινικελώσεως τοῦ ἐναγομένου, εἰργάσθη μέχρι τοῦ ἔτους 1960, ἐξελιχθείς ἐν τῷ μεταξύ εἰς ἐργοδηγόν καί τεχνικόν προϊστάμενον τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου, ἔχων εἰς τό καθήκοντά του τήν τεχνικήν ἐπίβλεψιν τοῦ ἐργοστασίου καί τήν ἐποπτείαν ἐπί τοῦ προσωπικοῦ. Μετά ταῦτα ὁ ἐνάγων ἐτοποθετήθη, ὑπό τήν αὐτήν ὡς ἄνω ἰδιότητα τοῦ ἐργοδηγοῦ καί τεχνικοῦ προϊσταμένου, εἰς ἣν Πειραιεῖ ὁμοίαν ἐπιχείρησιν, ἱδρυθεῖσαν ὑπό τοῦ ἐναγομένου καί ἐκμετελλευομένην ὑπό τῆς πρός τοῦτο συσταθείσης ἀπό τοῦ ἔτους 1957 ὁμορρύθμου ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν "...", ἔνθα καί προσέφερε τάς ὑπηρεσίας του μέχρι τέλους Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1964. Ἡ τελευταία αὕτη ἑταιρεία διελύθη τήν 1.4.1964, τήν δέ ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως συνέχισεν ἡ κατά τήν 3.4.1964 συσταθεῖσα νέα ὁμόρρυθμος ἑταιρεία, ἐδρεύουσα ἐν Πειραιεῖ ὑπό τήν ἐπωνυμίαν "...", ἧστινος ὁμορρύθμα μέλη τυγχάνουν ὁ Φ.Α. καί ὁ ἐναγόμενος, ὅστις ὅμως διετήρησεν ὡς ἀτομικήν του ἐπιχείρησιν τό τμῆμα σκληρᾶς ἐπιχρωμιώσεως, εἰς ὃ καί εἰργάζετο ὑπό τήν ἀνωτέρω ἰδιότητα ὁ ἐνάγων μέχρι τοῦ τέλους Ἀπριλίου 1964, ὅτε ὁ ἐναγόμενος κατά μονομερῆ βλαπτικήν μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ὑπεβίβασε τόν ἐνάγοντα καί διέθηκεν εἰς αὐτόν τήν ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἁπλοῦ τεχνίτου. Τοῦ ἐνάγοντος ἀποκρούοντος τήν τοιαύτην μεταβολήν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐδημιουργήθη μεταξύ τῶν διαδίκων ἐπεισόδιον, καθ' ὃ ὁ ἐναγόμενος ἐπεχείρησε διά βακτηρίας

ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου 516)1948 καί τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολ. Δικ. καί τούς σχετικούς πρώτον καί δεύτερον λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου, παραπεμπτέα δέ ἡ ὑπόθεσις πρός περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Τραπέζης Ἑλλάδος, καταστάντων ἀνικάνων πρὸς ἐργασίαν, συνεπείᾳ ψυχικῆς διαταράξεως ἢ ἄλλων νοσημάτων, ἄρθρον 6 § 8 ν. 4504/1966 σ. 442.— Κύρωσις τροποποιήσεως Ὀργανισμοῦ Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος Α.Ε., ὁ.δ. 290/1966 σ. 625.— Ρύθμισις ζητημάτων σχετιζομένων πρὸς προσωπικὸν Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος, ν.δ. 4528/1966 σ. 1011.— Ρύθμισις θεμάτων, σ. 1224, 1413β.— Ἀγοστικὴ δώρων ἑορτῶν τῶν ἐθελουσίως ἐξελθόντων, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 450, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Τσιμεντεργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Τυπογράφοι. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Τύπος. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* (Τύπου), *Ταμεῖα* (Τύπου). Προσθήκη εἰς ἄρθρον 9 π.δ. 8/14.5.1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ἀφορῶσα τὰς ἐργασίας παραλαβῆς καὶ διανομῆς ξένου Τύπου, ἄρθρον 3 § 13 ν. 4504/1966 σ. 439.— Κατάργησις εἰδικῆς τέλους ὑπὲρ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐφημερίδας Θεσσαλονίκης, ἄρθρον 5 § 6 ν. 4504/1966 σ. 441.—Δικαίωμα ἐναρχίσεως διατελεσάντων μελῶν Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ἀποτελούσης ἰδιότυπον νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἄρθρον 6 § 6 ν. 4504/1966 σ. 442.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. συντακτῶν, ἐγγεγραμμένων εἰς ἑνώσεις συντακτῶν Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας καὶ Πελοποννήσου, Νήσων καὶ Ἠπείρου, ἰσοταλισμένων εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν, Συντακτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Τύπου, ἄρθρον 6 § 15 ν. 4504/1966 σ. 443.—Δώρων ἑορτῶν συντακτῶν Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου Εἰδήσεων, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 449, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Υ

Ὑαλουργοί. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ὑγειονομικοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*

Ὑδάτων Ἑταιρεία. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.*

Ὑδροηλεκτρική Ἑταιρεία «Γλαῦκος». Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ὑπαλληλικὸς Κῶδιξ. Ἐπέκτασις διατάξεων ἄρθρων 1 καὶ 2 νόμου 4464/1965 καὶ ἐπὶ τινων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὁ.δ. 785/1966 σ. 1353.

Ὑπάλληλοι δημόσιοι. Βλ. καὶ λ. *Δώρων ἑορτῶν.* Ἔναιων μισθολογίων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλα τινὰς διατάξεις, ν.δ. 4548/1966 σ. 1226.— Τροποποίησις ἄρθρου 2 ν.δ. 4352/1964, ν.δ. 4555/1966 σ. 1353.— Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ Συμβάσεις* (Δημοσίου).

Ὑπερωρίαι. Ἐφαρμογὴ διατάξεων περὶ ἀμοιβῆς ὑπερωριῶν ἐπὶ μαθητῶν Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ἄρθρον 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.—Δημοσίων ὑπαλλήλων, ἄρθρον 3 ν.δ. 4548/1966 σ. 1228.— Μὴ συνυπολογισμὸς διὰ τὸ δῶρον ἑορτῶν τῶν παροχῶν λόγῳ ἠθελημένης ἀποδόσεως ἢ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 448, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550. — Εἰδικὰς διατάξεις βλ. *εἰς* σελ. 131, 518, 559, 565, 896, 955, 966, 1297, 1486.

Ὑπηρεσίαι Δημόσιαι. Βλ. λ. *Δημόσιον, Συλλογικαὶ συμβάσεις* (Δημοσίου), *Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα.*

Ὑπηρέται. Δώρων ἑορτῶν βοηθῶν, θαλαμηπόλων παιδαγωγῶν, χηπουρῶν, μαγείρων, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 453, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Ὑποδηματεργάται. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις, Ταμεῖα.*

Ὑπουργεῖα. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* (Δημοσίου). Κύρωσις ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ προκηρύξεως διαγωνισμῶν πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων τῶν ἐν Λ. Γερμανίᾳ Ἑλληνικῶν Ὑπηρεσιῶν Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἄρθρον 2 § 4 ν. 4504/1966 σ. 437.—Ὁρισμὸς ὡς ἕδρας Περιφερειακῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Κρήτης καὶ Νήσων Αἰγαίου τῆς πόλεως Ἡρακλείου Κρήτης, ὁ.δ. 482/1966 σ. 827.— Τροποποίησις ἄρθρου 2 ν.δ. 4352/1964, ν.δ. 4555/1966 σ. 1353.— Δώρων ἑορτῶν ἀπασχολουμένων εἰς Ὑπηρεσίαν Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπουργείου Γεωργίας, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 448, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.— Κύρωσις διαφόρων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, σ. 1411.

Ὑφαλοχρωματισταί. Βλ. καὶ λ. *Συλλογικαὶ συμβάσεις.* Δώρων ἑορτῶν, ὁ.δ. 31436/1966 σ. 450, ὁ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Ὑφανέτο Ἀνώνυμος Ἑταιρεία. Ρύθμισις θεμάτων, ἄρθρον 3 § 11 ν. 4504/1966 σ. 439.

Φ

Φαρμακεῖα - Φαρμακεμπορεῖα κλπ. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* Κήρυξις ἐκτελεστῆς τῆς 39/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἀμοιβῆς προσωπικοῦ φαρμακείων, φαρμακεμπορείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας, ὁ.δ. 8.2.1966 σ. 125. — Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου 1966, ὁ.δ. 58901/1966 σ. 1017.— Καθορισμὸς ὡραρίου φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν ἀστεροδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὁ.δ. 75799/1966 σ. 1473.

Φορολογία. Ἐπὶ δώρων ἑορτῶν, σ. 58, 60, 62, 498, 563, 1538, 1545.

Φορτοεκφορτώται. Συμπλήρωσις τοῦ 299/1964 ὁ.δ. περὶ τροποποιήσεως παραγράφου 1 ἄρθρου 8 τοῦ 815/1962 ἀμοίου διάρκεια ἀδείας φορτοεκφορτωτοῦ, ὁ.δ. 1059/1965 σ. 193.— Ἐπέκτασις διατάξεων παραγράφου 3 ἄρθρου 3 ἀ.ν. 381/1936 ἐπὶ τῶν παρὰ μυλεργατῶν φορτοεκφορτωτῶν ἐργασιῶν φορτοεκφορτώσεων ἐντὸς τοῦ περιβόλου κυλινδρομύλων Θεσσαλονίκης, ἄρθρον 3 § 3 ν. 4504/1966 σ. 437.— Ρύθμι-

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ

Κῦρος παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ ἀξιώσεως αὐτοῦ

Ἔννοια ἄρθρου 424 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀναγραφὴ εἰς τὴν ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀντικειμένου καὶ τοῦ μεγέθους τῆς καταβαλλομένης παροχῆς.—Ἰσχυρὰ ἡ παραίτησις μισθωτοῦ ἀπὸ ἀξιώσεώς του ἐκ παροχῆς παρανόμων ὑπερωριῶν διὰ τὸν πρὸ τοῦ Ν.Δ. 4020)1959 χρόνον. —Περίπτωσις ὑπαλλήλου λογιστηρίου βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.—Ὧραι ἐργασίας ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν.—Ὧραι ἐργασίας κατ' ἔθιμον.—Δικαίωμα προσαυξήσεως κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020)1959.—Ἀξίωσις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν πρὸ τοῦ ν.δ. 4020)1959 (ἄρθρον 8, ΕΕΔ 18, 1271) παγίως κρατοῦσαν νομολογίαν τῶν δικαστηρίων ὅτι ἡ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρον 904 Α.Κ.) ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἦτο δεκτικὴ παραιτήσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπρόκειτο περὶ ἀπαιτήσεως ἐκ διατάξεως ἀναγκαστικοῦ δικαίου, μετὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020)1959, ἀναφερομένου εἰς παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, γενικὴ ὑπῆρξεν ἡ ἄποψις τῆς νομολογίας ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀξιώσεων, διότι αὕτη εἶναι δημοσίας τάξεως (Α.Π. 457)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 33, 850, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, προηγούμεναι σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1388).

Τοῦτο εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὰ ὁμοίως νομολογηθέντα ἐπὶ παραιτήσεως ἀπὸ ἀξιώσεως γενικῶς νόμων δημοσίας τάξεως. (Ἴδετε προχείρως τὴν Α.Π. 781)1964, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 148).

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ γνώμη τῆς κατωτέρω αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (οὕτω καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2845)1965, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Βαρδάκης*, ΕΕΔ 24, 619), ἡ ὁποία ὀρθῶς βεβαίως δέχεται, ὅτι ἡ ἀκυρότης πλήττει τὰς ἀπαιτήσεις ἐκ τῶν μετὰ ν.δ. 4020)1959 ὑπερωριῶν.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι ἡ ἐξ 75ο)ο ἀστικὴ κύρωσις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020)1959 διὰ τὴν παροχὴν παρανόμων ὑπερωριῶν ἀναφέρεται εἰς τὴν παράβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένων ὡρῶν ἐργασίας (καὶ ἐν προκειμένῳ τοῦ 7ώρου, προκειμένου περὶ μισθωτοῦ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας κατ' ἄρθρον 7 ά.ν. 547)1937). (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1382, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 20, 178 ἐπ. ἐπὶ τῆς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4091)1960 (εἰσηγητὴς *Χ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 20, 174).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21242)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Θ. Μέννελης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Δαούσης, Γ. Μήλας

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς προ-

---

καὶ ἐνώπιον τοῦ προσωπικοῦ νὰ κτυπήσῃ τὸν ἐνάγοντα, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐξευτελίσῃ τοῦτον καὶ ἐκβιάσῃ τὴν ἀποχώρησίν του. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι μετὰ ὀλιγοήμερον ἐν συνεχείᾳ ἀπασχόλησιν ἐν Πειραιεῖ ὁ ἐνάγων μετετέθη εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἐργοστάσιον τοῦ ἐναγομένου, ἔνθα τῷ ἀνετέθη καὶ πάλιν ἡ ἐργασία ἁπλοῦ τεχνίτου, τοῦθ' ὅπερ ὅμως καὶ αὐθις ἀπέκρουσεν ὁ ἐνάγων, ὅστις, θεωρήσας ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως τὴν ἀνωτέρω βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων αὐτῆς, προσέφυγεν ἐνώπιόν μας διὰ τῆς ἀπὸ 4.8.1964 ἀγωγῆς του, ἐφ' ἧς καὶ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6458)1964 ἀπόφασίς μας, δι' ἧς ἐπεδικάσθη αὐτῷ ἡ αἰτηθεῖσα ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112. Ἀλλὰ ἡ ἰστορηθεῖσα ὡς ἄνω συμπεριφορὰ τοῦ ἐναγομένου, ὅστις, ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας του, προέβη εἰς τὸν ὡς εἴρηται ὑποβιβασμὸν αὐτοῦ καὶ τὰς ἐξευτελιστικὰς εἰς βάρος του ἐνεργείας, σὺν τῇ διαδόσει ὅτι ὁ ἐνάγων εἶναι φυγόπονος καὶ ἀνίκανος ὑπάλληλος, συνιστᾷ παράνομον προσβολὴν τῆς προσωπικότητος αὐτοῦ, μειωτικὴν καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς τιμῆς αὐτοῦ (ἄρθρα 57, 920 Α.Κ.). Ἐν ὄψει δὲ καὶ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α.Κ. δέον νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτὸν τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν 2.000 δραχμῶν, ὡς χρηματικὴ ἱκανοποίησις, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ἐχούσης ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς (πρβλ. Α.Π. 356)1964). Ἐξ ἄλλου, φέροντος τοῦ ἐνάγοντος τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ἀφοῦ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ρηθείσης ὡς ἐργοδηγοῦ καὶ τεχνικοῦ προϊσταμένου τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐναγομένου ἐργασίας του προεῖχε τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον, δικαιοῦται οὗτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 335, 343 καὶ 401 τοῦ Α.Κ., τῆς αἰτουμένης ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορήγησιν εἰς αὐτὸν τῆς αἰτουμένης ἀδείας τοῦ ἔτους 1964. Ἡ δὲ συνομολογηθεῖσα ἀποζημίωσις αὕτη σὺν τῷ ἐπιδόματι ἀδείας ἀνέρχεται εἰς τὸ αἰτούμενον ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.250 (ὁ ἐναγόμενος ἀμφισβητεῖ μόνον τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐνάγοντος ὡς ὑπαλλήλου).

κύπτει ὁ ἐνάγων, διατεινόμενος ὅτι προσληφθείς παρὰ τῆς ἐναγομένης 'Ανωνύμου 'Εταιρείας ὡς ὑπάλληλος τοῦ λογιστηρίου της, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἰργάζετο παρ' αὐτῇ καθ' ἑκάστην καὶ κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα ἐπὶ ὥραν ἡμερησίως, πλέον τοῦ ἐθιμικῶς διαμορφωθέντος ὡραρίου, ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας 'Αρχῆς, ἠτήσατο τὴν καταψήφισιν ταύτης εἰς πληρωμὴν τῆς ἐκ δραχμῶν 81.830 ἀποζημιώσεως αὐτοῦ. 'Επὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν μέρει ταύτην, καθ' ἃς παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τῶν ἐνδίκων ἐφέσεών των, αἰτούμενοι, διὰ τοὺς ἐν αὐταῖς ἀναφερομένους λόγους, ὁ μὲν ἐνάγων τὴν ἐν τῷ συνόλῳ παραδοχὴν τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς του, ἡ δὲ ἐναγομένη τὴν ὁλοσχερῆ ταύτης ἀπόρριψιν.

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 424 Α.Κ. ἐν τῇ ἐξοφλητικῇ ἀποδείξει δέον νὰ καταγράφηται τὸ ἀντικείμενον καὶ τὸ μέγεθος τῆς καταβαλλομένης παροχῆς (*Ι. Καποδίστριας*, ἐν 'ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 424, ἀριθ. 119, Α.Π. 672) 1962, ΕΕΔ 21, 156. Πρωτ. 'Αθηνῶν 5946)1961, ΔΕΝ 557, Πρωτ. 'Αθηνῶν 2892)1961, ΕΕΔ 20, 1206).

'Εν προκειμένῳ ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίσθη πρωτοδίκως, ὅτι ἐξώφλησεν ἁπάσας τὰς ἐνδίκους κατ' αὐτῆς ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, ἐπικαλεῖσθη δὲ πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ τοιούτου ἰσχυρισμοῦ της τὸ ἀπὸ 30.4.1964 κάτωθι, φερόμενον ὡς ἐξοφλητική, ἀπόδειξις, ἔγγραφον: «Κύριοι, δηλῶ, ὅτι ἔλαβον ἁπάσας τὰς ἀποδοχάς μου, ὥρα πάσης φύσεως, ἄδειας ἢ τυχὸν ὑπερωρίας ἢ καὶ πᾶσαν ἐκτακτον παροχήν, ἱκανοποιηθεὶς πλήρως καὶ μὴ ἔχων οὐδεμίαν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀπαίτησιν». Τὸ ὡς ἄνω ἔγγραφον δὲν δύναται, κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς σκέψεως ταύτης, νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις, ἀφοῦ δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ τὸ μέγεθος τῆς καταβληθείσης παροχῆς. Ὡσαύτως ἡ ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ 29.1.1965 ἐπικαλουμένη «ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις», ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ἀναφέρεται εἰς ἐξόφλησιν ἀποδοχῶν, ὑπερωριῶν κλπ. ἐκτὸς τοῦ ἐπιδίκου χρόνου, δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς τοιαύτη διὰ τὸν ἀνωτέρω λόγον. Τὰ αὐτὰ ὅθεν δεχθεῖσα ἐν τοῖς ἄνω καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ὀρθῶς τὰ ἐγγραφα ταῦτα ἐξετίμησε καὶ ἀπέρριψεν ἐν συνεχείᾳ τὸν περὶ ἐξοφλήσεως ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος ὑπ' αὐτῆς πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως ἀβάσιμος οὐσίᾳ ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέος.

'Ορθῶς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη, ὅτι ἡ ἀπὸ 30 'Απριλίου 1964 δήλωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ παραιτήσεώς του ἐκ τῆς κατὰ τῆς ἐναγομένης ἐνδίκου ἀξιώσεώς του εἶναι ἰσχυρὰ διὰ τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020)1959 χρόνον καὶ ἀπέρριψεν ἐν συνεχείᾳ ἐν μέρει τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο. Ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως προβαλλόμενος ὑπὸ τούτου ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ τοιαύτη ὑπ' αὐτοῦ γενομένη παραίτησις εἶναι ἀνίσχυρος, ἀφ' ἑνὸς μὲν διότι αὕτη (παραίτησις) ἐγένετο ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς μὴ ἐπαναπροσλήψεώς του εἰς τὴν ἐργασίαν, ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι αὕτη ἐγένετο ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω ν.δ. 4020) 1959, τυγχάνει ἀπορριπτέος καὶ δὴ κατὰ μὲν τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀπαραδέκτου τούτου ὡς τὸ πρῶτον προτεινομένου, κατὰ τὴν περὶ τούτου ρητὴν ἀντίρρησιν τῆς ἐναγομένης, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος, καθ' ὅσον οὐδόλως ἐβεβαιώθη τοιαύτη ἀπειλή, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος, διότι, καθ' ἃ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ἄνω ν. δ)τος προκύπτει, ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἀξιώσεώς του πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ εἰς βάρος του πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου του ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς παρανόμου, ἤτοι ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας 'Αρχῆς, ἀπασχολήσεώς του εἶναι καθ' ὅλα ἔγκυρος καὶ ἰσχυρά, ὁποτεδήποτε γενομένη, εἴτε τουτέστι πρό, εἴτε μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, ἀλλὰ μόνον καθόσον ἡ ἀξίωσις ἀναφέρεται καὶ ἀφορᾷ εἰς τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τούτου χρόνον, ὡς ἐν προκειμένῳ.

'Εβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι: Δυνάμει τῆς ἀπὸ 1 'Ιουλίου 1958 συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ τοῦ ἐνάγοντος καὶ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης 'Ανωνύμου 'Εταιρείας, προσελήφθη οὗτος παρ' αὐτῆς ὡς ὑπάλληλος τοῦ λογιστηρίου της, εἰς ἣν, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ταύτην, εἰργάσθη συνεχῶς μέχρι τῆς 30.4.1964, ὅτε οἰκειοθελῶς ἀπεχώρησε, λαμβάνων μηνιαῖον μισθὸν διὰ τὸν μέχρι τῆς 1.12.1960 χρόνον 1.700 δραχμάς, ἐφεξῆς δὲ καὶ μέχρι τῆς 31.12.1961 δραχμὰς 1.970. Οὗτος, ὅστις εἰρήσθω, παρεῖχεν ἀποκλειστικῶς τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ λογιστηρίου τῆς ἐναγομένης καὶ δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι οὗτος εἶχε σχέσιν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, μὲ τὸν μηχανισμὸν τῆς παραγωγῆς τῆς ὑπ' αὐτῆς (ἐναγομένης) ἀσκουμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδὲ ὅτι ἐτέλει ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦτον, κατὰ τὸ ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 31.12.1961 κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα εἰργάζετο καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐθιμικῶς διαμορφωθέντος δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως, πάντως δὲ τοῦ διὰ σιωπηρᾶς μεταξὺ τούτου, ἐν οἷς καὶ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ τῆς ἐναγομένης συμφωνίας, καθοριαθέντος ὡραρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς του ἐξ 6 1)2 ὡρῶν, ἐπὶ δίωρον κατὰ μέσον ὅρον, ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας 'Αρχῆς διὰ τὸν πέραν τοῦ 7ώρου ὡραρίου χρόνον, ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος ἑκάστου μηνὸς καὶ ἐπὶ πενθήμερον καθ' ἑκάστην τελευταίαν ἑβδομάδα ἑκάστου μηνός, ἤτοι οὗτος εἰργάζετο ὑπερωριακῶς καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπὶ ἀκτὼ ἡμέρας καὶ ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐξ ὧν τὴν ἐπὶ ἡμίωρον πρόσθετον ἐργασίαν ἐπραγματοποίει πέραν τοῦ ἐθιμικῶς διαμορφωθέντος, ἄλλως συμπεφωνημένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὡραρίου τῶν 6 1)2 ὡρῶν καὶ ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ἐπιτρεπομένου, διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Γραφείων τῶν 'Ανωνύμων 'Εταιρειῶν, ἑξ ἑπτὰ (7) ὡρῶν, νομίμου ὡραρίου ἀπασχολήσεως (ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 547)1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων ἐργατικῶν τινων νόμων»), δι' ὃν λόγον καὶ δὲν δικαιοῦται διὰ τὸ ἡμίωρον τοῦτο τῆς διὰ τὰς παρανόμους ὑπερωρίας, ἤτοι τὰς πέραν τοῦ ἐπταώρου, ἐν προκειμένῳ, προβλεπομένας ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ)τος

σις θεμάτων· σύστασις Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας κλπ., άρθρων 3 ν. 4504/1966 σ. 437 επ.— Ρύθμισις τύχης αποθεματικών του Λογαριασμού Εκδρομών Επιδομάτων Φορτοεκφορτωτών Λιμένος Θεσσαλονίκης, άρθρον 4 § 8 ν. 4504/1966 σ. 440.— Αντικατάστασις διατάξεως άρθρου 104 Κανονισμού Ασφαλίσεως Ι.Κ.Α., δ.δ. 7261/1966 σ. 445.— Αμοιβαίους της από 31.1.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας φορτοεκφορτωτών Αλιείας Πολεχνίτου Λέσβου, δ.δ. 21205/1966 σ. 583.— Τροποποίησις, συμπλήρωσις και κωδικοποίησις υπουργικών αποφάσεων περί δώρου λόγω εορτών των εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας ασχολουμένων, δ.δ. 33120/1966 σ. 1078, διορθ. ήμαρτ. σ. 1567.— Δώρων εορτών, δ.δ. 31436/1966 σ. 453, δ.δ. 116800/1966 σ. 1550.— Έγκρισις κανονισμού λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν αποχωρούντας εργάτας φορτοεκφορτωτάς και λιμένος εκ του νόμου δικαιούχους αμοιβαίστητος Ε.Ρ.Φ. λιμένος Θεσσαλονίκης, δ.δ. 15796/1966 σ. 889.—... λιμένος Πατρών, δ.δ. 43502/1966 σ. 889.—... λιμένος Αίγίου κλπ., δ.δ. 50521/1966 σ. 889.—... ξηράς Αθηνών, δ.δ. 16065/1966 σ. 889.—... Αλεξανδρουπόλεως κλπ., δ.δ. 47817/1966 σ. 889.—... Αγρινίου κλπ., δ.δ. 45057/1966 σ. 889.— Ρύθμισις θεμάτων· Κεφάλαια αποζημιώσεως, σ. 1409, 1412.

Φύλακες. Βλ. και λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.* Ωράριον εργασίας νυκτοφυλάκων Ι.Κ.Α.· αποζημιώσεις και προσαυξήσεις δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και εορτάς, δ.δ. 1051/1965 σ. 122.

Φωταέριον. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Χ

Χαρτοκιβωτίων εργοστάσιον. Κήρυξις εκτελεστής της 4/1966 διαιτητικής αποφάσεως περί όρων αμοιβής και εργασίας εργοστασίου χαρτοκιβωτίων «Καργκάλ Ελλάς» (Ε.Π.Ε.) Κορίνθου, δ.δ. 23551/1966 σ. 568.

Χαρτοποιία - Χάρτου καταστήματα. Βλ. λ. *Συλλογικαί Συμβάσεις.*

Χαρτόσημον. Επί δώρων εορτών, σ. 58, 60, 62, 498, 563, 1538, 1545.

Χειρισταί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Χημική Βιομηχανία. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Χημικοί. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Χονδρικής πωλήσεως καταστήματα. Βλ. λ. *Συλλογικαί συμβάσεις.*

Χρυσοχοΐα. Καθορισμός συνεχούς ωραρίου εργασίας διά τα καταστήματα χονδρικής πωλήσεως ανταλλακτικών και εργαλείων χρυσοχοΐας, ωρολογοποΐας από 15.6 - 15.9 περιοχής Αθηνών, δ.δ. 46560/1966 σ. 752.

Χωροφυλακή. Ενιαίον μισθολόγιων δημοσίων υπαλλήλων, ν.δ. 4548/1966 σ. 1226.— Δόκιμοι χωροφύλακες· επίδομα εορτών, άρθρον 8 δ.δ. 291631/1965 σ. 60, άρθρον 4 δ.δ. 73901/1966 σ. 562, άρθρον 8 δ.δ. 283454/1966 σ. 1546.

Ψ

Ψητοπωλεία. Δώρων εορτών σερβιτόρων κλπ., δ.δ. 31436/1966 σ. 452, δ.δ. 116800/1966 σ. 1550.

Ω

Ώραι εργασίας. Νυκτοφυλάκων Ι.Κ.Α., δ.δ. 1051/1965 σ. 122.— Περιποιητών (σερβιτόρων) και βοηθών αυτών και λοιπού προσωπικού κουζίνας, απασχολουμένων εις καφετέρια, καφέ - μπάρ, αναψυκτήρια, ζαχαροπλαστεία, κλπ.· καθορισμός δώρου εμπορικής εργασίας, δ.δ. 117057/1965 σ. 255.— Του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού Υπηρεσίας Εγγείων Βελτιώσεων Υπουργείου Γεωργίας, δ.δ. 153/1966 σ. 372.— Μισθωτών Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού· εφαρμογή διατάξεων περί χρονικών ορίων εργασίας, άρθρ. 3 § 1 ν. 4504/1966 σ. 437.— Τροποποίησις δ.δ. 61181/1964 περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος παντοπωλείων και λοιπών καταστημάτων λιανικής πωλήσεως τροφίμων περιοχής Αθηνών, Πειραιώς και πέριξ Δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών και των Προαστίων, ως προς τα παντοπωλεία κλπ. Νοτίων Προαστίων, δ.δ. 1433/1966 σ. 444.— Τροποποίησις ίσ' αριθ. 42241/1963 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας· καθορισμός ωρών ανοίγματος και κλεισίματος καταστημάτων πωλήσεως ηλεκτρικών ειδών, δ.δ. 74074/1966 σ. 854.— Ανάκλησις αποφάσεων 54236/1966 και 71315/1964 περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων και ανταλλακτικών περιοχής Δήμου Αθηναίων άπο 15/6 - 15/9, δ.δ. 60224/1966 σ. 965.— Προσθήκη εις δ.δ. 381/1965 περί κανονισμού ωρών εργασίας προσωπικού άστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, εις ά εφίστατο διπλή φύλαξη, δ.δ. 864/1966 σ. 1159, 1251.— Τροποποίησις παραγράφων Χ της 24285/1611/1965 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας περί καθορισμού ωρών ανοίγματος και κλεισίματος καταστημάτων χονδρικής και λιανικής πωλήσεως νοσω ή κατεφθαρμένου κρέατος, ως και των εντός μικτών καταστημάτων αυτοτελώς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων της περιφερείας Αθηνών, πέριξ Δήμων

ΕΝΝΟΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΔΙ' ΟΚΤΑΩΡΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Αποζημίωσις μισθωτοῦ διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας

Ἀνάληψις ὑπὸ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας κατασκευῆς δημοσίας ὁδοῦ.—Θεώρησις αὐτῆς ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως.—Νόμιμον ὡράριον ἐργασίας.—Ὑπερωριακὴ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐργασία καὶ ἀποζημίωσις.—Ἀνίσχυροι ἄδειαι Χωροφυλακῆς, μὴ θεβαιουμένων τῆς συνδρομῆς ὅρου διὰ τὴν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίαν, μηδὲ τῶν ὡρῶν ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Τρικάλων, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ὑπὸ μισθωτοῦ ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας, ἐκ τῆς ὁποίας ἐπήγασε καὶ ἡ ἐπιδικαζομένη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἀποζημίωσις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959 (ΕΕΔ 18, 1279) (περὶ τῆς ὁποίας ἀποζημιώσεως ἴδετε καὶ τὴν ἀνωτέρω, σελ. 27, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21242)1965 καὶ ἐπ' αὐτῆς σημειώσεις μας).

Δὲν δύναται νὰ ἀμφισβητηθῇ, ὅτι, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἡ ἐν λόγῳ Ἀνώνυμος Ἑταιρεία θεωρεῖται κατὰ τὰς σχετικὰς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου διατάξεις ὡς βιομηχανικὴ καὶ συνεπῶς ὑπήγετο εἰς τὸ ὀκτάωρον τῆς ἐργασίας τοῦ νόμου 2269)1920 περὶ κυρώσεως τῆς σχετικῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως. (Ἴδετε Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ, Ἐργατικὸς Κῶδιξ, σελ. 178).

Πρωτοδικείου Τρικάλων 784)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Κολυβδιάκος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ν. Ἀνδρουτσόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μπακατσῆς, Β. Καραμέτος, Ι. Σφάλαγκας

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ Ἀ.Ν. 547)1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων ἐργατικῶν τινων νόμων» αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς δέκα καθ' ἑκάστην. Κατὰ τὴν διάταξιν δὲ τῆς ἑπομένης παραγράφου 4020)1959 προσαυξήσεως ἐξ 75 ο)ο. Ἑπομένως οὗτος ἀπησχολήθη ὑπερωριακῶς κατὰ τὸ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα ἐπὶ 384 ὥρας καὶ εἰδικώτερον διὰ μὲν τὸ ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 31.11.1960 χρονικὸν διάστημα ἐπὶ 192 ὥρας, ἐξ ὧν 48 τοιαύτας, ἀναγομένας εἰς τὸ μεταξὺ 6 1)2-7 ὡρῶν χρονικὸν διάστημα, δι' ἃς δὲν δικαιοῦται τῆς ὡς ἄνω ἐξ 75 ο)ο προσαυξήσεως, ἰσαριθμους ἐξ ὅλας ἐφεξῆς, ἤτοι ἀπὸ 1.12.1960 ἕως 31.12.1961, ἐξ ὧν πάλιν 48 τοιαύτας ἄνευ τῆς προσαυξήσεως, τὰς ὑπολοίπους δὲ οὐ τῇ νομίμῳ προσαυξήσει. Οὕτω δικαιοῦται νὰ λάβῃ α) δραχμὰς 4.419,80 καθ' ὃ ποσὸν ἡ ἐναγομένη κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίας, διότι τὸ αὐτὸ ποσὸν θὰ κατέβαλλεν, ἂν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἐργασίας προσελάμβανεν ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐνάγοντα προσόντα καὶ ἱκανότητας καὶ β) δραχμὰς 2486,05 (1176,01 + 1310,04) διὰ προσαύξησιν 75ο)ο τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ρηθέντος ν.δ. 4020)1959 διὰ τὴν πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπασχόλησίν του, ἤτοι ἐν συνόλῳ δραχμὰς 6.905,89 (4419,84 + 2486,05). Ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τοῦ ἐφετηρίου της προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ εἰς τὸν ἐνάγοντα καταβολὴ παρ' αὐτῆς ἐτησίως, πέραν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του, καὶ τριῶν ἕως τεσσάρων ἐπὶ πλέον μισθῶν ἐγίνετο καὶ διὰ τὴν «τυχὸν» ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐνάγοντος, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν τοιαύτη συμφωνία ἐστὶ νόμιμος ἢ μή, βάσει τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ. 4020)1959, τυγχάνει πάντως ἀπορριπτέος, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, διότι τὸ παρ' αὐτῆς ὄντως καταβαλλόμενον εἰς ὅπαν τὸ προσωπικὸν της ἀνωτέρω χρηματικὸν ποσὸν κατεβάλλετο, καθ' ἃ ἐβεβαιώθη, παρ' αὐτῆς πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ μισθοῦ του καὶ οὐχὶ πρὸς κάλυψιν «τυχὸν» ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ὡς ὀρθῶς ἐδέχετο καὶ ἡ ἐκκαλουμένη. Ὡσαύτως ὁ διὰ τοῦ τρίτου σκέλους τοῦ τετάρτου λόγου τῆς ἐφέσεως προβαλλόμενος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἐνάγων ἀσκεῖ κατοχρηστικῶς τὸ δικαίωμά του διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ διατυπουμένους λόγους ἀπορριπτέος ἐλέγχεται ὡς ἀβάσιμος, καθ' ὅσον ἡ ἄσκησις τοῦ δι' ἀγωγῆς ἐπιδιωκομένου δικαιώματος δὲν εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν καὶ δὴ προφανῆ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. ὁριζόμενα ἀντικειμενικὰ κριτήρια, ἀλλὰ τυγχάνει σύννομος πρὸς τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἔννομον τάξιν, ὡς ὀρθῶς ἐδέχετο καὶ ἡ προσβαλλομένη.

Κατ' ἀκολουθίαν ἁπάντων τῶν προεκτεθέντων, δεχθεὶς ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Ἐργατοδίκης, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἐθιμικῶς διαμορφωθέντος, ἄλλως βάσει σιωπηρᾶς συμφωνίας, καθωρισμένου, ὡς ἄνω, ὡραρίου ἐπὶ δίωρον καὶ μόνον ἐπὶ πενθήμερον κατὰ τὴν τελευταίαν ἑβδομάδα ἑκάστου μηνός καὶ συνυπολογίσας διὰ τὸ ὕψος τῆς ἀποζημιώσεως καὶ τὴν ἐξ 75ο)ο προσαύξησιν καὶ διὰ τὴν ἡμίωρον παρασχεθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐργασίαν, ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω χρονικῶν ὁρίων (6 1)2 - 7 ὡρας) ἐσφαλε περὶ τε τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄνω ν.δ. 4020)1959.

Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν, ὡς καὶ τῶν Νοτίων Προαστίων, ὑ.ἀ. 25940/1966 σ. 1541.—Καθορισμὸς ὡρῶν λειτουργίας: Σταβλοστρίων, διφείων Α.Π.Π. καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑ.ἀ. 17345/1966 σ. 640.— Τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτεξυπηρετήσεως περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ αὐτῶν, ὑ.ἀ. 36947/1966 σ. 699.—Ἀμιγῶν καταστημάτων πολήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν ἀπὸ 1.4-31.10.1966, ὑ.ἀ. 47811/1966 σ. 835.— Καθορισμὸς ὡραρίου ἐργασίας: Ἐμπορικῶν καταστημάτων παλαιοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 45441/1966 σ. 833, ὑ.ἀ. 70098/1966 σ. 1354.—Φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου 1966, ὑ.ἀ. 58301 σ. 1017.— Φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν παλαιοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 75999/1966 σ. 1453.— Καθορισμὸς συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας: Διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πολήσεως χάρτου, χαρτῶν περιτυλίξεως καὶ χαρτοσακκούλων περιοχῆς Πειραιῶς, ὑ.ἀ. 46650/1966 σ. 752.— Διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πολήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας - ὡρολογοποιΐας ἀπὸ 15.6 - 15.9 περιοχῆς Ἀθηνῶν, ὑ.ἀ. 46560/1966 σ. 752.— Διὰ τὰ καταστήματα σιδηρικῶν, βιομηχανικῶν εἰδῶν, εἰδῶν κιγκαλερίας, ὁδραυλικῶν καὶ εἰδῶν ὑγιεινῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ Δήμων - Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν ἀπὸ 15/6 - 30.9.1966, ὑ.ἀ. 51172/1966 σ. 833.— Καταστημάτων χαρτεμπορίου Ἀθηνῶν ἀπὸ 15/6 - 31.8.1966, ὑ.ἀ. 51056/1966 σ. 834.— Διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πολήσεως ραπτομηχανῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων ἀπὸ 1.6 - 31.8.1966, ὑ.ἀ. 45692/1966 σ. 834.— Διὰ τὰ καταστήματα πολήσεως ἀντιλλακτικῶν αὐτοκινήτων ἀπὸ 15.6 -15.9. τῆς περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων, ὑ.ἀ. 70299/1966 σ. 1356.— Εἰδικὰς διατάξεις περιλαμβανομένης εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, διαιτητικὰς ἀποφάσεις κλπ. βλ. εἰς σελ. 127, 135, 390, 446, 583, 636, 647, 706, 755, 828, 836, 893, 966, 1026, 1081, 1082, 1228, 1235, 1297, 1486.

Ὡρολογοποιία. Βλ. λ. *Χρυσοχοΐα.*

2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου καὶ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς ἐξωτερικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας εἰσπράξεως φόρων, διοδίων κλπ. καὶ τοὺς ζυγιστάς, ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι ὑπηρετῶσιν εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου». Αἱ ἐν λόγῳ ὅμως διατάξεις ἀναφέρονται εἰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας ἄλλας καὶ οὐχὶ ἐκείνας, αἵτινες ἀσκοῦσι βιομηχανίας, αἵτινες ὑπάγονται ὡς πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς ὑφ' ἑκάστης ἀσκουμένης βιομηχανίας, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 2269)1920, ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου)4 Ἰουλίου 1932, τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β.δ. τῆς 14)24 Αὐγούστου 1936 καὶ ἄρθρου 1 τοῦ β.δ. τῆς 10)29 Σεπτεμβρίου 1937, δι' ὧν ἀρίζεται, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 8 καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1 ἐδάφιον γ' τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269)1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος, ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐφαρμογῆς ταύτης, θεωροῦνται ὡς βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, πλὴν ἄλλων, καὶ αἱ τοιαῦται κατασκευῆς, συντηρήσεως, ἐπισκευῆς ὁδῶν (σχετικαὶ Α.Π. 142)1956, ΝοΒ 4, σελ. 622, Α.Π. 449)1956, ΝοΒ 5, σελ. 20, Α.Π. 24)1957, ΝοΒ 5, σελ. 485, Σ.Ε. 1002)1959, ΕΕΔ 18, σελ. 813, κρίνασα ὅτι ἡ Α.Ε. «Οὖλεν» ἀποτελεῖ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, Α.Π. 522)1957, ΝοΒ 6, σελ. 211, τοιαύτη καὶ ἡ Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία Θεσσαλονίκης, περὶ δὲ τῆς ἐννοίας τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως Α.Π. 224)1965, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 24, σελ. 680, Γ. Τρίμη, Θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1965, σελ. 85 καὶ ἑπ., Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2113)1963, ΕΕΔ 22, σελ. 1240).

Ἐν προκειμένῳ ἐπαρκῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐφεσίβλητος ἐναγομένη Ἑταιρεία, οὖσα Ἀνώνυμος τοιαύτη, ὡς καὶ ὑπ' αὐτῆς συνομολογεῖται, ἀνέλαβε τὴν κατασκευὴν τοῦ μεταξὺ «Γεφύρας Μουργκάνι» χωρίου Ὀρθοβουνίου τμήματος τῆς ἐθνικῆς ὁδοῦ Λαρίσης - Τρικάλων - Ἰωαννίνων, ὡς καὶ τῶν σχετικῶν μὲ τὴν κατασκευὴν τοῦ τμήματος τούτου τῆς ὁδοῦ λοιπῶν τεχνικῶν ἔργων. Τούτοις συνεπῶς καὶ συμφώνως τῇ ἀναληφθείσῃ καὶ ἐκτελουμένῃ ὑπ' αὐτῆς ἐργασίᾳ αὕτη θεωρεῖται βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 ἐδάφιον γ' τοῦ νόμου 2269)1920. Ἄλλως τε ἡ ἐναγομένη, διαθέτουσα ὡς Ἀνώνυμος Ἑταιρεία σημαντικὰ κεφάλαια, εἰδικευμένον κατὰ τὸ πλεῖστον προσωπικὸν καὶ διάφορα ἀξιόλογα τεχνικὰ μέσα, συμβάλλοντα πάντα ταῦτα διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως των εἰς τὴν ἐξ ὑπαρχῆς διάνοιξιν καὶ τὴν μετὰ ταῦτα ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγκαίων διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τεχνικῶν ἔργων καὶ λοιπῶν ὁδοποιητικῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν ἐν τέλει εἰς τὴν κυκλοφορίαν παράδοσιν τῆς ἀναληφθείσης πρὸς κατασκευὴν ὁδοῦ, θεωρεῖται βάσει τῶν διδαγμάτων τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς κοινῆς πείρας καὶ ἐξ αὐτῆς τῆς ἀπόψεως ὡς βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις (σχετικὴ Ἐφετείου Πατρῶν 31)1963, ΝοΒ 11, σελὶς 243, θεωρήσασα τὰς ἐπιχειρήσεις βαφῆς, καθαρισμοῦ καὶ σιδερώματος ὡς βιομηχανικὰς τοιαύτας, Σ.Ε. 1310)1957, ΝοΒ 7, σελ. 331, κρίνασα τὰς κινηματογραφικὰς ἐπιχειρήσεις ὡς βιομηχανικάς). Συνεπῶς τὸ νόμιμον ὡράριον τῶν εἰς τὸ ἐκτεθὲν ἔργον ταύτης ἐργασθέντων ὑπαλλήλων της ἀνέρχεται εἰς 8 ὥρας ἡμερησίως κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς κατασκευῆς τῆς ἐν λόγῳ ὁδοῦ προσέλαβε τὸν ἐκκαλοῦντα - ἐνάγοντα τὴν 21 Μαΐου 1963, κατόπιν τῆς καταρτισθείσης ταυτοχρόνου μεταξὺ τούτου καὶ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς χειριστὴν προωθητοῦ, κεκτημένον τὸ οἰκεῖον πτυχίον, μὲ μηνιαῖον μισθὸν ἐκ δραχμῶν 4.200, ἐργασθέντα ἐκτοτε συνεχῶς, ὑφ' ἣν προσελήφθη ἰδιότητα, μέχρι τῆς 15 Ὀκτωβρίου 1964, ὅτε ἐλύθη ἡ μεταξὺ τούτων καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας. Οὕτω τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, ἔχοντος τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου (Δημητρακόπουλος, Ἐργατικὴ Νομοθεσία, ἔκδοσις β' (1962), σελ. 25), ἀνέρχεται, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, εἰς 8 ὥρας ἡμερησίως. Οὗτος, ὡς ἐβεβαιώθη, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐργασίας του ἀπησχολήθη πέραν τοῦ νομίμου ὀκταώρου ἡμερησίως καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐπὶ 568 ἐν συνόλῳ ὥρας, ὡς περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὡρῶν τούτων ἐδέχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ περὶ τοῦ ὁποίου οὐδὲν παράπονον ὑποβάλλεται ὑπὸ τῶν διαδίκων. Διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ταύτην ἀπασχόλησίν του οὗτος δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐξ 0,75 ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ὡς καὶ τοιαύτην κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 2 τοῦ ν. δ)τος 4020)1959, καθοριζομένην βάσει τοῦ μισθοῦ, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον ἐκμισθωτήν, ὃν θὰ προσελάμβανεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του (Καικᾶ, Ἐνοχ. Δικ. Εἰδ. Μέρος, τόμος Α', ἔκδ. Δ' (1965), ὑπὸ τὸ ἄρθρον 659 § 3α, σελ. 653 καὶ ἑπ.), ὁ ἐνάγων ὅμως αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς του μόνον τὴν ἐξ 75 ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου ἀποζημίωσιν, ἀνερχομένην, μετὰ τὸν διὰ τῶν προτάσεων τῆς παραύσης συζητήσεως γενόμενον ὑπ' αὐτοῦ περιορισμόν, εἰς δραχμὰς 8.946 καὶ περὶ ἧς ἡ κρινομένη ἔφεσις καὶ οὐχὶ τὴν ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένην τοιαύτην, ἣν ἔλαβεν. Τὸ ὡρομίσθιον τούτου, βάσει τοῦ μισθοῦ τῶν 4.200 δραχμῶν, ὃν ἐλάμβανεν, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς (4.200 : 25 = 168 : 8 =) 21, ὁ συμβατικὸς δὲ οὗτος μισθός, εἰρήσθω, τυγχάνει μείζων τοῦ ἐκ δραχμῶν 4.000 νομίμου τοιούτου συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀποφάσει τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κατατεθείσῃ παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 20, σελ. 1494) καὶ κηρυχθείσῃ ὑποχρεωτικῇ ἀπὸ τῆς 19.1.1962 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802)14579)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 21, σελ. 188). Ὅθεν οὗτος δικαιοῦται δραχμὰς (21 Χ 0,75 ο)ο = 15, 75 Χ 568 =) 8946, λαβὼν ἐναντὶ τοῦ ποσοῦ τούτου μόνον δραχμὰς 300, ὡς τοῦτο βεβαιοῦται καὶ ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐφεσιβλήτου προσκομιζομένων τριῶν ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων (ἀπὸ 31)7, 31)8 καὶ 30.9.1963), φερουσῶν τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, δικαιούμενος μετὰ ταῦτα τοῦ

ΙΑ' ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΩΝ, ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΩΝ, ΠΟΥΡΓΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ ΚΛΠ. (*)

1. Νόμοι

1965

4491 — 193

1966

1595 — 369
4487 — 316
1502 — 558
4504 — 433
4505 — 696

2. Ν. Διατάγματα

1966

1521 — 952
4528 — 1011
4541 — 1353
4544 — 1420
4547 — 1225
4548 — 1226
4553 — 1353
4577 — 1407
4579 — 1329
4602 — 1535

3. Β. Διατάγματα

1965

1005 — 370
1040 — 370
1041 — 371
1042 — 371
1051 — 122
1059 — 193
1067 — 371

1966

34 — 371
35 — 371
52 — 372
70 — 369
114 — 254
128 — 373
129 — 373
130 — 373
131 — 373
153 — 372
154 — 372
155 — 373
157 — 369
157 — 558
158 — 370
196 — 824
198 — 558
205 — 559
244 — 752
251 — 630
252 — 631
253 — 631
254 — 631
286 — 560
287 — 752
290 — 625
294 — 625
324 — 631
347 — 696
351 — 632
352 — 749
365 — 751
367 — 750
376 — 751
416 — 827
482 — 827
520 — 889
560 — 1075
561 — 1075
562 — 1076
566 — 1074
611 — 1012
612 — 1012
614 — 1012
625 — 1076
625 — 1077
642 — 1077
652 — 1077
664 — 1159
664 — 1291
670 — 1159
678 — 1159
701 — 1290
705 — 1160
725 — 1290
748 — 1160
771 — 1354
785 — 1353
820 — 1429
859 — 1430
883 — 1473
900 — 1537
928 — 1538

4. Πράξεις Υπουργ. Συμβουλίου

1965

225 — 56

5. Αποφάσεις Υπουργών

α' Δημοσίων Έργων

1966

9042 — 772
10777 — 631

β' Δικαιοσύνης

1966

6798 — 561

γ' Εθνικής Άμύνης και Οικονομικών

1966

62506 — 705
185834 — 1174
185835 — 1173

δ' Εμπορικής Ναυτιλίας

1965

82753 — 377
91208 — 123

1966

5736 — 635
10836 — 891
26740 — 772
37371 — 1486
69477 — 1483
71591 — 1480
71592 — 1480

ε' Εργασίας

1965

11623 — 64
55575 — 46 έπ., 105 έπ., 180, έπ., 251, έπ., 310, έπ., 362 έπ., 432, έπ.
79107 — 1411
101010 — 193
106986 — 384
106987 — 384
107191 — 384
110080 — 66
110633 — 376
110634 — 377
111592 — 56
115197 — 260
116240 — 64
116510 — 64
116597 — 380
117051 — 381
117057 — 255
117923 — 65
118602 — 262
118603 — 262
118604 — 262
118558 — 124
120043 — 381
120701 — 507
120702 — 508
120703 — 508
120704 — 507
120705 — 508
120706 — 507
120707 — 507
120721 — 67
120800 — 254
120815 — 122
120862 — 197
120865 — 132
120864 — 134
121065 — 134
121066 — 130
121067 — 129
121403 — 127

1966

8 — 125
9* — 126
351 — 581
554 — 582
836 — 135
1219 — 190
1078 — 1076
3076 — 383
3077 — 382
3078 — 382
3080 — 382
3081 — 381
3082 — 383
3083 — 382
3084 — 383
4433 — 444
4915 — 385
5034 — 326
5332 — 954
5333 — 954
5334 — 1359
7261 — 445
7565 — 509

* Διόρθ. ήμαρτ. σ. 454.

(*) Ο πρώτος αριθμός δηλοί τον τα/νόμου, διατάγματος κλπ. και ο δεύτερος την σελίδα.

7566 — 509
7567 — 526
7630 — 257
8371 — 258
9671 — 510
10040 — 527
10167 — 259
10177 — 258
11542 — 525
12351 — 524
12427 — 525
15502 — 509
16077 — 509
16154 — 376
16678 — 510
16679 — 510
16953 — 516
16954 — 514
16962 — 515
17213 — 376
17919 — 516
17920 — 518
17921 — 517
17928 — 565
17929 — 519
17945 — 640
18787 — 566
18787 — 702
19709 — 1093
20560 — 1238
20635 — 571
20905 — 634
20910 — 634
20912 — 634
21205 — 583
21206 — 519
21207 — 582
22026 — 566
22600 — 445
22737 — 499
23551 — 568
23552 — 567
23897 — 510
23921 — 569
23922 — 569
24697 — 1085
25166 — 1085
25601 — 1429
25611 — 514
25894 — 518
25910 — 1541
26955 — 1237
27154 — 576
27547 — 499
28238 — 571
28259 — 569
29120 — 828
29892 — 577
29895 — 576
29915 — 578
31118 — 578
31149 — 511
31150 — 512
31151 — 511
31152 — 512
31989 — 772
32408 — 511
32409 — 511
33120* — 1078
33359 — 512
33931 — 638
33932 — 639
33933 — 639
33934 — 640
33935 — 638
33936 — 638
33937 — 640
33938 — 637
33939 — 637
33940 — 637
33980 — 639
34635 — 638
34793 — 829
34794 — 797
36047 — 699
36252 — 532
36853 — 827
37142 — 633
37261 — 773
37267 — 572
37288 — 828
37270 — 770
37271 — 771
37272 — 771
37273 — 771
37274 — 770
37275 — 770
37276 — 769
37277 — 770
37278 — 769
37279 — 771
38665 — 572
39268 — 766
39269 — 645
41470 — 701
41675 — 641
41954 — 766
42361 — 1426
42585 — 641
42586 — 643
43502 — 889
43835 — 764
43836 — 706
45441 — 833
45657 — 889
45692 — 834
45796 — 889
45899 — 703
46065 — 889
46560 — 752
46650 — 752
46727 — 756
46747 — 759
47811 — 835
47817 — 889
48256 — 705
48298 — 762
48299 — 765
48909 — 761
49590 — 764
50521 — 889
51036 — 756
51037 — 758
51039 — 761
51040 — 753
51056 — 834
51172 — 833
51184 — 899
51185 — 850
51186 — 829
51187 — 829
51188 — 850
51189 — 850
51190 — 850
51369 — 759
51418 — 831
51419 — 831
51506 — 834
51945 — 755
51946 — 1424
53242 — 755
54236 — 901
55676 — 1431
56127 — 901
56418 — 957
56672 — 835
57195 — 839
57196 — 1091
57197 — 1091
57198 — 955
57556 — 838
57557 — 889
57558 — 836
57559 — 890
57878 — 1018
57942 — 955
58901 — 1017
59038 — 1429
59039 — 1428
59146 — 1017
59859 — 965
59881 — 1092
60224 — 965
62105 — 902
62106 — 901
62943 — 1236
62944 — 1236
62945 — 1235
62947 — 1291
62948 — 1292
62949 — 1292
64016 — 1093
65978 — 1094
65980 — 1094
65981 — 1094
65982 — 1358
66086 — 957
66215 — 1016
66216 — 964
66217 — 1016
66227 — 960
67077 — 1168
67343* — 959
68305 — 958
68540** 1014
68541 — 1014
69415 — 1094
69477 — 1485
69563 — 962
69946 — 1291
70066 — 964
70098 — 1354
70281 — 1016
70299 — 1356
70514 — 1234
71232 — 1023
71233 — 1024
71249 — 1359
71334 — 1089
71335 — 1023
71336 — 1090
71337 — 1018
71338 — 1018
72449 — 1172
72453 — 1239
72861 — 1020
72862 — 1088
73978 — 1019
74044 — 834
75140 — 1083
75999 — 1475
76038 — 1080
76039 — 1081
76118 — 1173
76119 — 1173
76120 — 1172
76121 — 1172

* Διόρθ. ἡμαρτημένων σ. 1367.

* Διόρθ. ἡμαρτημένων σ. 1797.
** Διορθ. ἡμαρτημένων σ. 1397.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΕΠΙ ΣΧΕΣΕΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Παροχή έργασίας εἰς Ὀργανισμόν Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ Ὑλικοῦ

Ἐφαρμογή διατάξεων ἄρθρου 50 Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ἐχόντων τήν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου καί ὄχι καί ἐπί τῶν μετά τοῦ Δημοσίου διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων, ἐπί τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἐφαρμογήν οἱ διά τούς μισθωτούς ἰσχύουσαι διατάξεις.

Εἶναι ἤδη δεδομένον, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 1811)1951 περί Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος δέν ἐφαρμόζονται ἐπί τῶν διά συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου. (Ἴδετε Α.Π. 312)1962, εἰσηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 21, 988, Α.Π. 314) 1965, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 805, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 23431)1964 εἰσηγητής *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 24, 95, Γνωμοδότησιν ὑπ' ἀριθ. 461)1965 Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, εἰσηγητής *Ἀθ. Τομαρᾶς*, ΕΕΔ 24, 1062, καί τάς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας ἄλλας Γνωμοδοτήσεις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ τοῦ Κράτους).

Συνεπῶς, ὡς δέχεται τό Πρωτοδικεῖον, διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, δικάσαντος ὡς ἐφετεῖον κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, δέν εἶναι δυνατόν ἐπί τούτων (μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου) νά ἐφαρμοσθῇ ἡ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 50 § 2 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐκδιδομένη ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, διά τῆς ὁποίας καθορίζονται ἑκάστοτε αἱ ὧραι τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν δημοσίων διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, οἱ ὁποῖοι διέπονται ὑπό τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος (λεπτομερέστερον ἡ ὑπ' ἀριθ. 713)1962 Γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, εἰσηγητής *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 29, 701).

Εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ἐπρόκειτο περί παροχῆς ὑπηρεσιῶν εἰς τόν Ο.Δ.Ι.Σ.Υ. καί δέχεται καί αὐτη, ὅτι δέν εἶχον ἐφαρμογήν αἱ κατά τόν Δημοσιοϋπαλληλικόν Κώδικα καθοριζόμεναι ὧραι ἐργασίας, ἀλλ' αἱ εἰς τήν περίπτωσιν νόμιμοι περί μισθωτῶν ὧραι ἐργασίας. (Ἴδετε καί Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 18043)1962, εἰσηγητής *Σ. Παπαγγέλης*, ΕΕΔ 21, 1330, Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 19)1962, εἰσηγητής *Β. Κονταξόπουλος*, ΕΕΔ 21, 178, 713)1962, εἰσηγητής *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 701).

Αἱ γεννηθεῖσαι ἀμφιβολίαι ἐπί τοῦ θέματος (Ἴδετε καί Ὑπουργείου Ἐργασίας γνώμην ἐν ΕΕΔ 24, 1383) εἶναι διότι δέν ὑφίστανται ρηταί καί σαφεῖς διατάξεις, αἱ ὁποῖαι νά ρυθμίζουν τοῦτο, προκειμένης μιᾶς μεγάλης κατηγορίας ἐργαζομένων εἰς τό Δημόσιον.

Παρόμοιον θέμα ἀνέκυψε καί ἐν σχέσει μέ τάς κατά τόν Δημοσιοϋπαλληλικόν Κώδικα ὁριζομένας ἀργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καί τά δικαιώματα τῶν ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτῶν (περί τοῦ ὁποίου ἴδετε Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 461)1965, εἰσηγητής *Ἀθ. Τομαρᾶς*, ΕΕΔ 24, 1062).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 18524)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ἐμμ. Βαρδάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης, Π. Θεοφανόπουλος

Τό παράπονον τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἐσφαλμένως

ἐκ δραχμῶν (8.946 – 300 =) 8.646 ὑπολοίπου, εἰς ὁ ποσόν συμπεριλαμβάνονται καί αἱ ὑπό τῆς ἐκκαλουμένης ἐπιδικασθεῖσαι ἐκ τῆς ἐν λόγῳ αἰτίας 710 δραχμαί. Ἡ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται, ὅτι, ἀνεξαρτήτως τοῦ γεγονότος ὅτι τό νόμιμον ὡράριον τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀνέρχεται εἰς 10 ὥρας ἡμερησίως, ἡ πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου, 8ώρου ἤ 10ώρου, ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος δέν ἦτο παράνομος, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅτι δέν ὑπῆρχε διά τήν παροχήν της νόμιμος ἄδεια τῆς Ἀρχῆς, ἀλλά νόμιμος τοιαύτη, προσκομίζουσα διά τήν ὑποστήριξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τάς ὑπ' ἀριθ. 49) 21)43 τῆς 24 Ἀπριλίου 1963 καί 49)21)43α τῆς 9 Σεπτεμβρίου 1964 ἀδείας ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Καλαμπάκας, δικαιαιούμενος ἐντεῦθεν ὁ ἐκκαλῶν αὐχί τῆς ἐξ 75ο)ο ἀποζημιώσεως, ἀλλά τῆς τοιαύτης τῆς προβλεπομένης διά τήν νόμιμον ὑπερωριακήν ἐργασίαν (ἄρθρον 8 § 1 τοῦ ν.δ. 4020)1959). Πλήν ὅμως αἱ ἐπικαλούμεναι αὗται ἄδειαι εἶναι ἀνίσχυροι καί δέν δύνανται νά καταστήσουν νόμιμον τήν ὡς ἄνω ὑπερωριακήν ἐργασίαν τοῦ ἐκκαλοῦντος, διότι δέν βεβαιοῦται ἐν αὐταῖς ἡ συνδρομή νομίμου τινός ὅρου, κατά τά ἄρθρα 4 ἕως 6 τοῦ π.δ. τῆς 27.6)4.7.1932 «περί κωδικοποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ἐνεκεν τοῦ ὁποίου ἐπετράπη ἡ πέραν τοῦ ὀκταώρου ἀπασχόλησις, ἡ μνεία τοῦ ὁποίου προϋποτίθεται ἀξιουμένη ἀφ' ἑνός μέν ὑπό τοῦ ἄρθρου 9 ἀριθ. 1 τοῦ αὐτοῦ π. δ)τος, ἀφ' ἑτέρου δέ ὑπό τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ ν.δ. 4020)1959, πρός δέ τούτοις δέν ἀναφέρονται ἐν αὐταῖς αἱ ὧραι ἐνάρξεως καί λήξεως τῆς ἐργασίας κατά τάς ἡμέρας τῆς ὑπερβάσεως καί τό ποσοστόν τῆς αὐξήσεως τοῦ κανονικοῦ ἡμερομισθίου, ὡς ρητῶς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω π. δ)τος ὀξιοῖ (Πρωτ. Ἀθηνῶν 2845)1965, ΕΕΔ 24, σελ. 619, Πρωτ. Θεσ. 2113) 1963, ΕΕΔ 22, σελ. 1240).

76253 — 1484
76745 — 1087
77402 — 1235
77719 — 1171
78282 — 1239
78283 — 1239
80593 — 1427
80594 — 1427
80595 — 1428
80596 — 1428
80597 — 1427
80792 — 1236
80818 — 1491
80910 — 580
81982 — 1426
81983 — 1426
81984 — 1426
90536 — 1481
90537 — 1483
90538 — 1482
90539 — 1483
92276 — 1482
92802 — 1482
92803 — 1428
92836 — 1481
93799 — 1422
96861 — 1358
98402 — 1357
98403 — 1356
99662 — 1483
101444 — 1431
101532 — 1495
102690 — 1475
102691 — 1477
102692 — 1474
102693 — 1476
103495 — 1480
106043 — 1543
107171 — 1544
108190 — 1538
108877 — 1490
111590 — 1557

στ' Κοινωνικής Προνοίας

1966

6445 — 705

ζ' Οικονομικών

1965

291631 — 58
293601 — 60
293602 — 62

1966

48502 — 444
73901 — 561
283454 — 1546
283508 — 1549
283509 — 1545

η' Οικονομικών και Εργασίας

1965

116433 — 62
119242 — 67

1966

2829 — 767
31177 — 498
31436 — 447
31456 — 503
64581 — 1168
116890 — 1550
175921 — 1167

θ' Συγκοινωνιών και Εργασίας

1966

102455 — 374

ι' Συγκοινωνιών και Οικονομικών

1966

147876 — 1167
221037 — 1167

ια' Συντονισμού και Εργασίας

1965

114335 — 134
118184 — 263

1966

601 — 256
3240 — 194
3325 — 196
5119 — 1363
15187 — 961
20360 — 1238
22600 — 445
32396 — 503
35075 — 1095
36079 — 564
37455 — 778
41573 — 765
41574 — 639
48428 — 703
53569 — 754
57680 — 1090
58681 — 1361
70698 — 1080
76964 — 1174
77270 — 1169
103521 — 1478
106061 — 1492
106777 — 1494
110773 — 1542
112573 — 1540
118601 — 261
885421 — 1421

ιβ' Συντονισμού Οικονομικών και Εθνικής Άμύνης

1966

96431 — 767

δ. Αποφάσεις Διαιτητικών Δικαστηρίων

Α. Πρωτοβαθμίων

α' Αθηνών

1965

46 — 1031

1966

3 — 103

β' Πειραιώς

1965

14 — 385

Β. Δευτεροβαθμίων

α' Αθηνών

1964

42 — 388

1966

17 — 707
19 — 902
20 — 774
52 — 1557

β' Χανίων

1965

3 — 385

ΟΜΑΔΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΗΝ ΟΜΑΔΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις παροχής έργασίας ύπό καλλιτεχνικού μουσικού συγκροτήματος

Σύμβασις καλλιτεχνικού μουσικού συγκροτήματος μετ' επιχειρηματίου κέντρου διασκεδάσεως πρός παροχήν υπηρεσιών.—Άρνησις αποδοχής υπηρεσιών υπό του εργοδότου και περιέλευσις εις υπερημερίαν αύτου.—Άνεμμεσοίητες ενεργητικώς άγωγή εκ μέρους του καλλιτεχνικού συγκροτήματος, μή έχοντος νομικήν προσωπικότητα και συνεπώς ικανότητα πρός το είναι διάδικον.—Δικαίωμα άγωγής ενός εκάστου των μελών του συγκροτήματος.

Κατά τά έκ της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως δεδομένα εργοδότης συνήψε μετά καλλιτεχνικού μουσικού συγκροτήματος σύμβασιν παροχής υπηρεσιών εις εκμεταλλευόμενον υπ' αύτου κέντρον δι' αντιπροσώπου των μουσικών και, ώς προκύπτει εκ της αύτης αποφάσεως, ο εργοδότης δεν απεδέχθη επί τι χρονικόν διάστημα τάς προσφερθείσας εις αύτον υπηρεσίας, εντεύθεν δε εζητήθη ή καταβολή των μισθών, ώς εκ της υπερημερίας του εργοδότου.

Ένάγων ενεφανίσθη το καλλιτεχνικόν συγκρότημα, άλλ' ο Εργατικός Δικαστής έθεχθη, ότι, εφ' όσον τούτο δεν κέκτηται νομικήν προσωπικότητα, δεν ενομιμοποιείτο δι' έγερσιν της άγωγής, την οποίαν όφειλον να ασκήσουν οι μουσικοί άτομικώς.

Πρόκειται, εις την περίπτωσιν, περί συμβάσεως ομαδικής εργασίας, περί της οποίας ίδετε *Α. Σακελλαρόπουλον*, Συμβάσεις ή σχέσεις ομαδικής εργασίας, ΕΕΔ 3, 648, *Χ. Αγαλλόπουλον*, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, έκδ. 1956, σελ. 76 έπ., *Π. Βερροιόπουλον*, ΕΕΔ 16, 121 έπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ άρθρον 648, άριθ. 146 και εκ της νομολογίας Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης 328)1956 (Πρωτοδίκης *Ι. Δέσπης*, ΕΕΔ 16, 149).

Τά δεκτά γενόμενα υπό της εν λόγω δικαστικής αποφάσεως συμπίπτουσι και πρός τά υπό της ανωτέρω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης νομολογηθέντα, ότι δηλαδή το καθ' έκαστον μέλος της ομάδος έχει δικαίωμα αξιώσεως διά τών μισθών έναντι του εργοδότου (δρα και *Nikisch*, Έργατικόν Δίκαιον, έλλ. μετάφρασις, 1953, σελ. 179 και παραπομπήν υπό της αποφάσεως εις τόν *Hueck-Nipperdey*, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 378).

Πρωτοδίκου Άθηνών 6444)1965

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Κ. Αλεξόπουλος*

Δικηγόρος ο κ. Μ. Σαραφίδης

Έβεβαιώθη, ότι ο ενάγομενος, διευθυντής και ιδιοκτήτης του νυκτερινού κέντρου «Γλυφάδα», μετεσκεύασε διά την θερινήν περίοδον 1965 το καλλιτεχνικόν μουσικόν συγκρότημα (ορχήστρα άτραξιόν) «...», ίνα εμφανίζηται εις το ως άνω κέντρον του και πρός τούτο συνήψε μετά του εκπροσωπεύοντος το εν όλω καλλιτεχνικόν συγκρότημα «...» την από 1.4.1965 έγγραφον σύμβασιν εργασίας, δυνάμει της οποίας συνεφωνήθη, όπως το καλλιτεχνικόν τούτο συγκρότημα εμφανίζηται από 1.6.1965 έως 1.9.1965 αποκλειστικώς εις το ως άνω κέντρον του εναγομένου, έχοντος το δικαίωμα να κανονίζη την διάταξιν του προγράμματος και την σειράν εμφανίσεως του συγκροτήματος και να μετατρέπη το πρόγραμμα, άνευ ημερησίας καθαράς αποζημιώσεως εκ δραχμών 4.500, και λομβάνη μέρος εις όλους τούς παραστάσεις, απογευματινάς ή εσπερινάς, τάς διδομένας εις το κέντρον, δι' ιδίων ενδυμασιών, μουσικών οργάνων, μουσικών τεμαχίων κλπ., της αμοιβής των καλλιτεχνών καταβαλλομένης καθ' έκάστην εσπέραν μετά την λήξιν της εργασίας των. Περαιτέρω έβεβαιώθη, ότι ο ενάγομενος από 10.7.1965 μέχρι και 16.7.1965 δεν απεδέχθη την προσηκόντως προσενεχθείσαν εργασίαν των καλλιτεχνών του ως άνω συγκροτήματος, περιελθών ούτω εις υπερημερίαν.

Υπό τά δεδομένα ταύτα και λαμβανομένου υπ' όψιν ότι το ενάγον μουσικόν συγκρότημα ούδόλως έβεβαιώθη, ότι κέκτηται νομικήν προσωπικότητα και εντεύθεν, ότι έχει την ικανότητα πρός το είναι διάδικον, απαραίτητον προϋπόθεσιν διά την έγκυρον έναρξιν και διεξαγωγήν της δίκης (πρβλ. *Ρήμμου*, Στοιχ. Έλλ. Πολ. Δικονομίας, έκδ. 1953, τόμος Α' §§ 73, 74, σελ. 138 - 140), το επίδικον δικαίωμα ανήκει εις ένα έκαστον των καλλιτεχνών τούτου, οίτινες νομιμοποιούνται εις έγκυρον σχετικής άγωγής, και κατ' ακολουθίαν ή κρινομένη άγωγή είναι απορριπτέα

εκρίθη διά της εκκαλουμένης αποφάσεως, ότι το νόμιμον ώράριον της εργασίας του ανήρχετο εις 8 ώρας ημερησίως, ενώ αι νόμιμοι ώραι εργασίας του ανέρχονται εις 42 εβδομαδιαίως κατά το άρθρον 50 του Δημοσιοϋπαλληλικού Κώδικος (νόμος 1811)1951) είναι άβάσιμον και απορριπτέον, καθ' όσον αι διατάξεις του ως άνω νόμου έχουν εφαρμογήν επί των εχόντων την ιδιότητα δημοσίου υπαλλήλου, ενώ εν προκειμένω ο ενάγων συνεδέετο μετά του εναγομένου διά συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου και επομένως είναι εφαρμοστέαι αι περί ωκταώρου εργασίας διατάξεις (Γν.Ν.Σ.Κ. 19)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 178), και δή αι αφορώσαι εργασίας αποθηκεύσεως οιουδήποτε είδους ύλικού (σωλήνων, μεταλλικών αντικειμένων κλπ.) (άρθρον 1 § 1 εδάφιον τελευταίον του από 27) 6) 4.7.1922 π. δ)γματος).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Μισθός έμποροϋπαλλήλων

Έφαρμογή των περί αποδοχών του επί της πωλήσεως προσωπικού των εμπορικών καταστημάτων διαιτητικών αποφάσεων.—Ανεφάρμοστον αυτών επί συσκευασιών παραγομένων υπό των εργαστηρίων είδών και μεταφορέων είτα προς πώλησιν εις το εμπορικόν κατάστημα.

Άρείου Πάγου 520)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορεάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκόρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Νεστορίδης, Δ. Κλεισιούνης

Αἱ ὑπ' ἀριθ. 17)1958, 3)1961 καὶ 12)1963 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαι ἐκτελεστὰι καὶ ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφορῶσιν, ἡ μὲν πρώτη, ὡς ἐν αὐτῇ ὁρίζεται, τὸ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικὸν καὶ τοὺς ταμίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας, αἱ δὲ δύο ἄλλαι, ὡς ἐν αὐταῖς λεπτομερέστερον ὁρίζεται, τὸ ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικόν, ἤτοι πωλητὸς καὶ πωλητρίας, συσκευαστὰς καὶ συσκευαστρίας καὶ τοὺς ταμίας, ἄρρενας καὶ θήλεις, τοὺς διενεργοῦντας τὰς εἰσπράξεις ἐντὸς τοῦ καταστήματος τῶν καθ' ὁπασανοῦν τὴν χώραν ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ πρατηρίων, ἅτινα καὶ ἀπαριθμοῦνται, μεταξὺ δὲ αὐτῶν περιλαμβάνονται καὶ τὰ καταστήματα πωλήσεως βαπτιστικῶν, «ὡς κουσκευασταί», εἴτιτες καὶ εἰς τὴν πρώτην ὡς ἄνω διαιτητικὴν ἀπόφασιν περιλαμβάνονται, ἂν καὶ μὴ εἰδικῶς ὀνομαζόμενοι, νοοῦνται οἱ ἀσχολούμενοι ἐντὸς τοῦ καταστήματος μὲ τὴν περιτύλιξιν καὶ συσκευασίαν ἐν γένει τῶν πωληθέντων ἐμπορευμάτων, τὰ ὁποῖα παραδίδονται εἰς τοὺς ἀγοραστάς, διότι αὐτοὶ μόνοι ἀνήκουσιν εἰς τὸ «ἐπὶ τῆς πωλήσεως προσωπικόν», περὶ τοῦ ὁποίου ὁμιλοῦσι καὶ τὸ ὁποῖον ἀφορῶσι πᾶσαι οἱ ὡς ἄνω διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ ἀσχολούμενοι μὲ συσκευασίαν ἐμπορευμάτων πρὸ τῆς πωλήσεώς των, διὰ τὴν ἔκθεσιν αὐτῶν ἐν τῷ καταστήματι, ὑπὸ κατάλληλον ἐμφάνισιν, π.χ. ἐντὸς κυτίων, πρὸς πώλησιν. Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς βεβαιωθέντα, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ἡ ἐνάγουσα καθ' ὅλον τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς της παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ὁστις διατηρεῖ ἐνταῦθα ἐργαστήριον κατασκευῆς καὶ κατάστημα πωλήσεως βαπτιστικῶν εἰδῶν καὶ τοιούτων γάμου (στεφάνων, ἀνθέων κλπ.), εἰργάζετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ εἰς κεχωρισμένον ἀπὸ τοῦ καταστήματος πωλήσεως λειτουργοῦν τμῆμα παραγωγῆς τοῦ βιοτεχνικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἐναγομένου, κείμενον εἰς τὸν β' ὄροφον τούτου, καὶ ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὐτῆς εἰδικώτερον συνίστατο εἰς τὴν ἐντὸς χαρτίνων κυτίων συσκευασίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἐργαστηρίου παραγομένων εἰδῶν, ταυτέστι τὴν δίπλωσιν, τοποθέτησιν καὶ στερέωσιν διὰ συρραφῆς ἐντὸς κυτίων, ἅτινα ἐν συνεχείᾳ μετεφέροντο εἰς τὸ ἐν τῷ ἰσογείῳ κείμενον κατάστημα καὶ ἐπωλοῦντο ὑπὸ τῶν εἰδικῶς ἐν τῷ τμήματι τούτῳ πωλήσεως ἀπασχολουμένων δύο ὑπαλλήλων τοῦ ἐναγομένου. Κρῖναν, μετὰ ταῦτα, τὸ Πρωτοδικεῖον ὅτι δὲν εἶχον ἐφαρμογὴν αἱ ὡς ἄνω διαιτητικαὶ ἀποφάσεις πρὸς καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἐναγούσης ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὰς ἀποφάσεις ταύτας καὶ τὰς κηρυξάσας αὐτὰς ἐκτελεστὰς καὶ ὑποχρεωτικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, ἀβάσιμος δὲ καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον βεβαιοῖ, ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως του ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε, μετοξὺ τῶν ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καὶ πάντα τὰ ἐκατέρωθεν ἐπικληθέντα καὶ προσκομισθέντα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ τὸς ἐνόρκους ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις μαρτύρων. Ἐπομένως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὴν ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἀναφερομένην ἔνορκον ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαίωσιν τοῦ μάρτυρος τῆς ἀναιρεσειούσης Λ.Σ., οὐδεμία δὲ ἀμφιβολία περὶ τούτου καταλείπεται ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῇ ἐκθέσει τῶν συμπερασμάτων του τὸ Πρωτοδικεῖον ἐξαίρει τὰς καταθέσεις δύο μαρτύρων, ἑνὸς τῆς ἀποδείξεως καὶ ἑνὸς τῆς ἀνταποδείξεως, ὡς τοὺς χαρακτηρίζει, ἤτοι μαρτύρων ἐξετασθέντων ἐνώπιον τοῦ πρωτοβάθμου δικαστοῦ, ὧν τὰς καταθέσεις ἐπίσης βεβαιοῖ, ὅτι συνεξετίμησεν, οὐδὲ ὑπεχρεοῦτο τὸ δικαστήριον νὰ ἀναφέρῃ τίνων μαρτύρων ἦσαν καὶ ἐνώπιον τίνων συμβολαιογράφων εἶχον γίνει αἱ ληφθεῖσαι ὑπ' ὄψιν ἔνορκοι βεβαιώσεις. Ἀπορριπτέος ὅθεν κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

2. Δέσμευσις Δημοσίου ὑπὸ διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 7)1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποδεχῶν μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων ἢ χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3910)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

και έπι τοῦ Δημοσίου.

Ἀρείου Πάγου 497)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαζώάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπλιάτσος, Νομικὸς Σύμβουλος Κρήτους, Κ. Δημάκης

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63564) 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκηρύχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802)14579)1962 ὁμοίας ἀποφάσεως ὑποχρεωτικὴ «διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτη, ἁπάσης τῆς χώρας (ἐξαιρουμένων τῶν βιομηχανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαγομένων μέχρι τοῦδε εἰς εἰδικωτέρας κλαδικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἀσχέτως τῆς ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων προβλεπομένης συμβάσεως)». Οὕτω, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει ταύτῃ περιοριστικῶς μνημονευομένων ἐξαιρέσεων καθιεροῦται ὁ γενικὸς κανὼν τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν μνησθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν πάντων ἐχόντων τὴν εἰδικότητα («ἐπάγγελμα») τοῦ πτυχιούχου μηχανοδηγοῦ ὁδοστρωτήρων ἢ ἀδειούχων χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας του μὴ τιθεμένου ὡς πρὸς τοῦτο περιορισμοῦ τινος ἐκτὸς τῶν προμνημονευθέντων. Ἡ ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει μνεία τῶν προαναφερθέντων μηχανημάτων (ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν, ἰσοπεδωτικῶν κλπ.) ὡς τοιούτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, μὴ ἐπαναληφθεῖσα ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει, δὲν εἰσάγει πρόσθετον προσδιορισμὸν τοῦ «ἐπαγγέλματος» (εἰδικότητος) τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν στοιχεῖον, ἀλλὰ ἐγίνετο περιγραφικῶς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ βιαιτητικῶς ὁρθεῖσα διένεξις ἀνεφύη, ὡς ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως δείκνυται, μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων, Γεωτρυπανιστῶν κλπ., ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, αἵτινες (τελευταῖαι) ἀμφότεροι ἀσχολοῦνται κατ' ἀνάγκην μὲ τεχνικὰ ἔργα, δι' ἃ συνήθως καὶ χρησιμοποιοῦνται τὰ μηχανήματα ταῦτα. Ἡ ἑρμηνεία αὐτὴ προσεπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 9 τῆς ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς ἣν ῥητῶς παραπέμπει πρὸς συμπλήρωσιν ἐκατὰ τὰ λοιπὰ» τὸ ἄρθρον 2 τῆς ῥηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ὅσον καὶ τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο θέτει τὸν αὐτὸν κανόνα τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως «διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν βιομηχανιῶν».

Ἐξ ἄλλου ἡ κριθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ὡς ἰσχύουσα ἐν προκειμένῳ ἀπὸ 24.11.1962 συλλογικὴ σύμβασις, ἥτις ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 96499)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀναφέρεται εἰς τὴν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς ἀπασχολήσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν εἰς βιομηχανικὰς ἐργασίας, αἵτινες ῥητῶς ἐξῃρέθησαν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ῥηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασίν του, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσίβλητος, «τυγχάνων ἀδειοῦχος χειριστὴς περιστρεφομένου ἐκσκαφέως (γερανοῦ), προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ἑλληνικοῦ Δημοσίου τῇ 13.1.1952 συνάπτει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου καὶ ὡς χειριστὴς ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων (περιστρεφομένων γερανῶν) εἰς τὴν 651 ἀποθήκην Βάσεως Ὑλικοῦ Πολέμου, ἀπὸ δὲ τῆς 16.6.1962 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς ἀγωγῆς ἐχρησιμοποιήθη ἀποκλειστικῶς ὡς χειριστὴς ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων διὰ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν ὑλικοῦ τοῦ στρατοῦ», ὀρθῶς ἐπεδίκασε, κατὰ μεταῤῥύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ζητηθεῖσαν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων μισθῶν τῶν μηνῶν Μαΐου καὶ Ἰουνίου 1963 ἐκ δραχμῶν 2.850 μηνιαίως κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν τῆς 24.11.1962 καὶ τῶν ὀφειλομένων τοιούτων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7)1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἐκ δραχμῶν 4.200 μηνιαίως, εἰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου Ἰος καὶ 2ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀπορριπτέοι, ἀτε τῆς ὀρθότητος τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης στηριζομένης αὐτοτελῶς εἰς τὴν μὴ πλημμεληθεῖσαν διὰ τῶν λόγων τούτων ὀρθὴν ὡς ἄνω αἰτιολογίαν, ἣν νομίμως προσέθεσε τὸ Δικαστήριον ταῦτα συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 831 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810)1957 (*).

3. Ἐπιδόματα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανικῶν τοιμέντων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48993)1951 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. — Δικαιοῦχα αὐτοῦ πρόσωπα. — Ἀναφορὰ αὐτῆς εἰς πάντα ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου τοιμέντων εἰς ἐργασίαν, ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὸ ἐργοστάσιον, καὶ ὄχι μόνον εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς τελοῦντας εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν μετὰ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἐπιχείρησιν παραγωγῆς τοιμέντων.

Ἀρείου Πάγου 498)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Εὐστ. Μαλλούχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Κλεισιούνης, Μένης Παπαγεωργίου

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48993)1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11795)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΝΑΨΙΣ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΗΣ ΕΝ ΙΣΧΥΙ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ

Αἰτιολόγησις ἀποφάσεως Διοικητικῶν Διαιτη-

τικῶν Δικαστηρίων

Θεώρησις, κατ' ἄρθρον 7 § 1 Νόμου 3239) 1955, ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῆς ἀφορώσης εἰς τοὺς μεσθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος, ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν κλάδων ὅλης τῆς χώρας.—Προσδιορισμὸς τοῦ ἐπαγγέλματος.—Σύναψις εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἔκδοσις εἰδικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐχούσης χαρακτῆρα ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς.—Ἀναγκαία ὅμως ἰδία αἰτιολογία τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 31)1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας κατασκευῆς καὶ πωλήσεως ὀπτικῶν ἐν γένει εἰδῶν ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 28, 1390), ἡ ὁποία καὶ ἠκυρώθη ἐν μέρει ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας.

Τὰ ὑπὸ τῆς 'Ολομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας δεκτὰ γενόμενα ἔχουν ἤδη γίνει δεκτὰ δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων αὐτοῦ (ἴδετε ΕΕΔ 24, 1029), πρὸς τὰ ὁποῖα θὰ ὤφειλον τὰ Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια νὰ συμμορφοῦνται διὰ τὴν ἀποφυγὴν περιπετειῶν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον πάλιν, μετὰ τὴν ἀκύρωσιν, ἀναπέμπεται ἡ ὑπόθεσις εἰς ταῦτα διὰ τὴν πρὸς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας συμμόρφωσιν.

Νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὰ συλλογικὰ ταῦτα διοικητικὰ ὄργανα ἀμελοῦν εἰς τὴν παρακολούθησιν τῆς Νομολογίας τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας, ἐνῷ αἱ ἀποφάσεις των ὑπόκεινται εἰς τὸν ἱεραρχικὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου.

Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας 2613)1965, 'Ολομελείας

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Τσεβρένης*

Διηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κούγιας, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδροι Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ

«περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανίας τσιμέντων», ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ Δ.ν. 28)1944, ἐχορηγήθη ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐξ 20 ο)ο ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίου εἰς τοὺς κάτωθι μισθωτοὺς τῶν ἐργοστασίων τσιμέντων: α) ἐργάτας μύλων, β) τηναχτὰς σάκκων, ἐφ' ὅσον τὸ τίναγμα δὲν ἐνεργεῖται μηχανικῶς καὶ ἐν κλειστῷ, γ) σακκιστάς, δ) μεταφορεῖς τσιμέντου, ε) κλιβοιεῖς περιστροφικῶν κλιβάνων καὶ στ) τοὺς ἀπασχολουμένους ἐν γένει κατὰ τὰ μέγιστον τῆς ὀκταώρου ἐργασίας των εἰς κοντορτοβριβεῖς χώρους. Ἡ διάταξις αὕτη, τεθεῖσα πρὸς προστασίαν ἐργαζομένων ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς συνθήκας μισθωτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ δυσμενείας πρὸς τὰς βιομηχανίας τσιμέντων, ἀφοῦ πάντα ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐντὸς τῶν ἐργοστασίων τσιμέντων εἰς ἐργασίαν, ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὸ ἐργοστάσιον, καὶ οὐχὶ μόνον τοὺς μισθωτούς, ταύς τελοῦντας εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν μετὰ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἐπιχείρησιν τῆς παραγωγῆς τσιμέντων. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἐργάτην οἰκοδόμον, ἐργασθέντα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ὀκταώρου ἐργασίας του εἰς κοντορτοβριβεῖς χώρους τοῦ ἐργοστασίου τῆς 'Ανωνύμου 'Εταιρείας Τσιμέντων «Ὁ Τιτὰν» εἰς ἐκτελούμενα ἐντὸς τοῦ συγκροτήματος τοῦ ἐργοστασίου οἰκοδομικὰ ἔργα, τελοῦντα δὲ εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν μετὰ τοῦ ἐχοντος ἀναλάβει παρὰ τῆς βιομηχανίας τσιμέντων τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων ἀναιρεσείοντος, τὸ μὲν ὀρθῶς τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὰ δὲ ἐπαρκεῖς καὶ οὐχὶ ἀντιφατικὰς διέλαβεν αἰτιολογίας, καὶ αἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος, δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) 'Επεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀρ.θ. 5975)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν ὡς ἐρητέα.

τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ὀπτικῶν καὶ Φωτοοπτικῶν ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 31)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 92284)7455 τῆς 10.10.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἧς, μεταρρυθμισθείσης ἐν μέρει καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ ἐπικυρωθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 12)1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐρρυθμίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐργασίας κατασκευῆς καὶ πωλήσεως ὀπτικῶν ἐν γένει εἰδῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνει παραδεκτῶς καὶ νομοτύπως τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον «Πανελλήνιος Σύλλογος Εἰδικῶν Ὀπτικῶν», ἐκπροσωποῦν τοὺς ἐργαζομένους, περὶ ὧν ἡ προσβαλλομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἔχον πρόδηλον ἔννομον συμφέρον πρὸς ὑποστήριξιν τοῦ κύρους τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 1 β' τοῦ ν. 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» ὡς ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις θεωρεῖται ἡ ἀφορῶσα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας. Ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ὡρισμένου ἐπαγγέλματος δύναται νὰ εἶναι εἴτε γενικός, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ μισθωτοὺς ἀνήκοντας εἰς ὡρισμένην γενικωτέραν κατηγορίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐνδείκνυται ἐνιαία ρύθμισις, εἴτε εἰδικός, ὥστε νὰ περιλαμβάνῃ μισθωτούς, εἰ καὶ ἀνῆκον, καίτοι ὑπαγόμενοι κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν αὐτὴν γενικωτέραν κατηγορίαν μισθωτῶν, ἐκτελοῦν ἐν τούτοις εἰδικὴν ἐργασίαν, ἥτις διακρινομένη, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς προσόντων, ἀπὸ τῆς ἐργασίας τῶν λοιπῶν εἰς τὴν αὐτὴν γενικωτέραν κατηγορίαν ὑπαγομένων μισθωτῶν, ἐπιβάλλει εἰδικὴν περὶ τῶν μισθωτῶν τούτων ρύθμισιν. Τὸ γεγονὸς συνεπῶς ὅτι ὡρισμένοι μισθωτοὶ ἀνήκουν εἰς γενικωτέραν τινὰ κατηγορίαν, διὰ τὴν ὁποίαν ἰσχύει ἤδη ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ἀποκλείει μὲν καθ' ἑαυτὸ εἰδικὴν περὶ αὐτῶν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐχουσαν ἐπίσης τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς, ἀπαιτεῖται ὅμως, ὅπως πρὸς ἔκδοσιν ταύτης κριθῇ νομίμως, δι' ἰδίας αἰτιολογίας, ὅτι οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἐκτελοῦν εἰδικὴν ἐργασίαν, ἐπιβάλλουσαν, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους της καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς προσόντων, εἰδικὴν περὶ αὐτῶν ρύθμισιν.

Ἐν προκειμένῳ προβάλλεται, ὅτι οἱ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α' καὶ Β' τῆς προσβαλλομένης πράξεως περιλαμβανόμενοι κατηγορίαι μισθωτῶν, ἀφορῶσαι εἰς ὀπτικοὺς ἀσχολουμένους, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ μὲ τὴν πώλησιν ὀπτικῶν εἰδῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν προεκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 12)1963 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54640)3149)1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐρρυθμίσθησαν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐμπορικῶν καταστημάτων ἁπάσης τῆς χώρας, μεταξὺ τῶν ἄλλων δὲ καὶ τῶν εἰδικῶς ἐν αὐτῇ μνημονευομένων πωλητῶν καὶ πωλητριῶν, συσκευαστῶν καὶ συσκευαστριῶν κλπ. καταστημάτων πωλήσεως ὀπτικῶν καὶ φωτογραφικῶν εἰδῶν. Ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 31)1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἔκρινεν, ὅτι «καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι οἱ περὶ ὧν ἡ διένεξις μισθωτοὶ ὑπήγοντο εἰς προγενεστέρως ἰσχύουσαν ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν δὲν κωλύεται, ὅπως ἐπιληφθῇ τῆς διενέξεως ταύτης...». Οὕτως ὅμως οὐδεμίαν περιέλαβεν αἰτιολογίαν περὶ τοῦ ἐὰν οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ἐκτελοῦν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει εἰρημένα, εἰδικὴν ἐργασίαν, ἐπιβάλλουσαν, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐκτέλεσιν αὐτῆς προσόντων, εἰδικὴν περὶ αὐτῶν ρύθμισιν, οὐδὲ προσδιώρισεν ἐπακριβῶς ποῖοι ἐκ τῶν μισθωτῶν τούτων ὑπάγονται ἢ οὐ εἰς τὴν ὑφισταμένην ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Πλημμελῶς συνεπῶς αἰτιολογημένη τυγχάνει ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατὰ τὸν βασίμως περὶ τούτου προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένην ρύθμισιν τῆς ὁμοιβῆς ἐργασίας τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Α' καὶ Β' κατηγοριῶν μισθωτῶν, καὶ δέον ὅπως ἀκυρωθῇ αὕτη κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, περιττῆς καθισταμένης τῆς ἐρεύνης τῶν κατὰ τοῦ αὐτοῦ μέρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προβαλλομένων ἑτέρων λόγων, κριναμένης οὕτω δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ ἀπορριπτομένης τῆς παρεμβάσεως.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 31)1964 ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀρ.θ. 92284)7453 τῆς 10.10.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένην ρύθμισιν ὁμοιβῶν ἐργασίας τῶν ὑπὸ στοιχεῖα Α' καὶ Β' περιλαμβανομένων μισθωτῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Διαδοχική ἀσφάλισις κατά Ν.Δ. 4202)1961

Ὑπαγωγή εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πλήν ἄλλων, τῆς ἐκδικάσεως αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατά τήν νομοθεσίαν περί Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου.—Ὑπαγωγή δηλαδή εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τῆς ἐκδικάσεως αἰτήσεων ἀκυρώσεως, στρεφομένων κατά τῶν ἀτομικῶν πράξεων, τῶν συναπτομένων εὐθέως πρός τήν ἀσφαλιστικήν σχέσιν μεταξύ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καί τῶν παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων.—Διαφορά μεταξύ ἀσφαλιστικῶν φορέων κατά Ν.Δ. 4202)1961.—Ἁρμοδιότης τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Ὑποπτωμή ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Διαδοχική ἀσφάλισις κατά Ν.Δ. 4202)1961.—Ἀποσαφήνισις ἀμφιβόλου ἐννοίας διά Ν.Δ. 4476)1965.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2461)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως τό αἰτοῦν (Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων) ζητεῖ τήν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 73764)Ε. 1255)17.8.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἥτις, κατόπιν αἰτήσεως ἠσφαλισμένου τοῦ Ἱδρύματος καθώρισε κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ)τος 4202)1961 τό ποσόν τῆς συντάξεως τό βαρῦνον τό Ι.Κ.Α. ὡς τελευταῖον ἀσφαλιστικόν φορέα, καί τό ποσόν, τό βαρῦνον τό Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἑλληνικοῦ Πυριτιδοποιείου καί Καλυκοποιείου, εἰς ὃ ὡς ἄνω ἦτο ἠσφαλισμένος προηγουμένως.

Κατά τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. δ)τος 3830)1958 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ ν. 3713)1928 περί Συμβουλίου Ἐπικρατείας», ἐν συνδυασμῷ πρός τήν κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐκδοθεῖσαν ἀπό 27.9.1958 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος ὑπάγεται, πλήν ἄλλων, ἡ ἐκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατά τήν νομοθεσίαν περί Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου. Κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκει ἡ ἐκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεων, στρεφομένων κατά τῶν ἀτομικῶν πράξεων, τῶν συναπτομένων εὐθέως πρός τήν ἀσφαλιστικήν σχέσιν μεταξύ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καί τῶν παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων (*).

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐξεδόθη κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. δ. 4202)1961, διά τῆς ὁποίας ὁρίζεται, ὅτι ἀμφισβητήσεις κατά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ἐπιλύονται διοικητικῶς δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετά γνώμην τοῦ παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Συμφώνως πρός τάς ἀνωτέρω διατάξεις ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις, στρεφομένη κατά πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἄσκησιν τῆς ρηθείσης ἁρμοδιότητος αὐτοῦ, ἁρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθ' ὁ μέρος δι' αὐτῆς ἀμφισβητεῖται τό ποσόν τῆς συντάξεως, ὅπερ ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ τό Ι.Κ.Α. εἰς ἠσφαλισμένον αὐτοῦ.

Τό αἰτοῦν Ἵδρυμα ὑποστηρίζει, ὅτι ἀναρμοδίως, ἄλλως καί παρανόμως, ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας ηὔξησε διά τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του εἰς δραχμάς 1823 τό ποσόν τῆς καταβλητέας εἰς τόν ρηθέντα ἠσφαλισμένον συντάξεως, ἐξ ὧν δραχμαί 160 βαρύνουσι τό Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Προνομιούχου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Γενικῶν Ἀποθηκῶν.

Ἐν ὄψει τοῦ ἀμφιβόλου τῆς ἐννοίας καί τῆς ἀσαφείας τῶν διατάξεων ἀφ' ἑνός τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4202)1961, ὁριζούσης ὅτι ὁ χρόνος διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως ὑπολογίζεται ἰσαίως ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρά τῷ τελευταίῳ Ὀργανισμῷ διά τόν προσδιορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, καί ἀφ' ἑτέρου τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καί 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω ν δ)τος, καθ' ἃς ὁ τελευταῖος ἀσφαλιστικός φορεύς καταβάλλει μέν εἰς τόν δικαιοῦχον ὁλόκληρον τήν σύνταξιν, ἀλλά βαρύνεται μόνον μέ τό ποσόν τό ἀναλογοῦν πρός τόν παρ' αὐτῷ διανυθέντα χρόνον ἀσφαλίσεως, ἐξεδόθη ὁ νόμος 4476)1965, ὅστις διά τῆς ἑρμηνευτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 33 αὐτοῦ ἀπεσαφήνισε τό ὡς ἄνω ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 4202)1961, ὡρίσε δέ ρητῶς, ὅτι ὁ ἀπονέμων τήν σύνταξιν Ὀργανισμός βαρύνεται τελικῶς καί μέ τήν τυχόν διαφοράν μεταξύ ὁλοκλήρου τοῦ κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 4202)1961 ποσοῦ τῆς συντάξεως καί τοῦ ἀθροίσματος τῶν βαρυνόντων τούς

(*) Ἴδετε ὁμοίως καί Σ.Ε. 188)1961, ΕΕΔ 20, 1851, Σ.Ε. 1288)1964, ΕΕΔ 23, 924.

συντρέχοντας λοιπούς Όργανισμούς Τμημάτων αύτῆς. Συνεπῶς, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τούτων, ὡς αὗται ἀπεσαφηνίσθησαν, ἐξ ὧν σαφῶς συνάγεται, ὅτι τό Ι.Κ.Α., ὡς τελευταῖος ἐν προκειμένῳ ἀσφαλιστικός φορεύς, ὑποχρεοῦται πάντοτε καταβάλλον τήν σύνταξιν, ὅπως καταβάλλῃ καί τήν τυχόν ὑπάρχουσαν διαφοράν μεταξύ τοῦ ποσοστοῦ, τό ὁποῖον ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ ὁ προηγούμενος ἀσφαλιστικός φορεύς καί τοῦ συνόλου τῆς συντάξεως, ὅπερ τοῦτο ὑποχρεοῦται νά πληρώσῃ, νομίμως ὁ Ὑπουργός ἐπέβαλεν εἰς τό Ι.Κ.Α. τήν καταβολήν εἰς τόν ἠσφαλισμένον ὁλοκλήρου τῆς συντάξεως, ἧς δικαιοῦται κατά τήν νομοθεσίαν αὐτοῦ, καί ὁ ἐπί τῆς ἀντιθέτου βάσεως ἐρειδόμενος λόγος οὗτος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατόπιν τῆς κατά τάς ἀνωτέρω σκέψεις ἐπιβληθείσης διά τῆς ρηθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 4202)1961 εἰς τόν τελευταῖον ἀσφαλιστικόν φορέα ὑποχρεώσεως ὅπως καταβάλῃ εἰς τόν ἠσφαλισμένον ὁλόκληρον τήν ἧς δικαιοῦται σύνταξιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀθροίσματος τῶν βαρυνόντων τούς συντρέχοντας ἀσφαλιστικούς φορεῖς τμημάτων αὐτῆς, ἡ μεταξύ τῶν διαφόρων φορέων ἀμφισβήτησις περί τοῦ ὕρους τοῦ βαρύνοντος ἕκαστον φορέα τμήματος, μή ἐπηρεάζουσα τό ποσόν τῆς καταβλητέας συντάξεως, παραμένει ὡς διαφορά μεταξύ τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων, οὐχί δέ ὡς διαφορά μεταξύ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ καί παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένου.

Τό Τμῆμα τοῦτο ἀποκλίνει πρός τήν ἄποψιν, ὅτι ἡ τοιαύτη διαφορά δέν περιλαμβάνεται μεταξύ τῶν θεμάτων, ἅτινα, κατά τάς προμνησθείσας διατάξεις, ὑπήχθησαν εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τήν ἁρμοδιότητα τῆς Ὁλομελείας τοῦ Δικαστηρίου τούτου, καί κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως, καθ' ὁ μέρος ἀμφισβητεῖ τόν ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισμόν τοῦ βαρύνοντος ἕτερον ἀσφαλιστικόν φορέα τμήματος τῆς καταβλητέας συντάξεως, ἀναρμοδίως εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου. Λόγῳ ὅμως τῆς σπουδαιότητος τοῦ ζητήματος, ἀφορῶντος τήν ἐπί τοιούτων θεμάτων ἁρμοδιότητα τῆς Ὁλομελείας ἢ τοῦ Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τό Τρῆμα κρίνει, ὅπως λόγῳ σπουδαιότητος παραπεμφθῇ τό ζήτημα τοῦτο τῆς ἁρμοδιότητος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου, κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 22 § 1 ἐδ. β' καί 51 § 2 τοῦ κωδ. νόμου 3713)1929 (β. δ/γμα τῆς 6.2.1962, Φ.Ε.Κ. 22Α), ἵνα αὐτή ἀποφανθῇ, ἐάν εἶναι ἁρμόδιον τό Α' Τμῆμα ἢ ἡ Ὁλομέλεια πρός ἐκδίκασιν τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως κατά τό ὡς ἄνω σημεῖον αὐτῆς.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τό Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Ἐπίλυσις εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Ὑποχρέωσις ἀναγγελίας εἰς τό Ι.Κ.Α.—Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—Θεώρησις ὡς τοιούτου πάσης ἀσθενείας ἢ ἀναπηρίας, ἥτις προεκλήθη συνεπείᾳ βιαίου ἐξωτερικοῦ συμβάντος καί ἐπῆλθε κατά τήν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νά συνδέηται μετ' αὐτῆς εἰς σχέσιν αἰτίου καί ἀποτελέσματος ὄχι μόνον ἀμέσως, ἀλλά καί ἐμμέσως, ὅπερ συμβαίνει ὁσάκις αἱ ἐκ τοῦ βιαίου συμβάντος δυσμενεῖς διά τήν ὑγείαν τοῦ παθόντος συνέπειαι ἐκδηλωθῶσι βραδύτερον διά βαθμιαίας ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεώς του.—Ἀναγραφή εἰς τήν πρός τό Ι.Κ.Α. δήλωσιν τῶν συνιστάντων τό ἐργατικόν ἀτύχημα ἐξωτερικῶν στοιχείων, μή ἀρκούσης ἁπλῶς τῆς μνείας τῶν συμπτωμάτων τῆς παθήσεως.—Ἔναρξις προθεσμίας ἀναγγελίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1829)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Μαραγκόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Κ. Νικολόπουλος

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4250)1963 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐκρίθη τελικῶς ὡς ἐκπρόθεσμος ἡ ὑποβληθεῖσα ὑπό τοῦ αἰτοῦντος δήλωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Συμφώνως πρός τό ἄρθρον 21 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καί διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ἐργοδότης, ὁ ἠσφαλισμένος, ὁ τάς πρώτας βοηθείας παράσχων ἰατρός καί πᾶς ὑπάλληλος τοῦ Ἱδρύματος, λαβών ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του γνῶσιν, ὑποχρεοῦνται νά ἀναγγείλωσιν εἰς τό Ἵδρυμα ἐντός πέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐπελεύσεώς του πᾶν ἀτύχημα κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἐπισυμβάν εἰς πρόσωπον ἠσφαλισμένον. Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι δέν ἔλαβε χώραν τοιαύτη ἀναγγελία ἀτυχήματος κατά τήν ἐπίσκεψιν τοῦ αἰτοῦντος εἰς τόν ἰατρόν τοῦ Ἱδρύματος Κ.Γ. τήν ἑπομένην τῆς ἡμέρας τοῦ ἀτυχήματος, δεδομένου ὅτι οὐδέν ἀνέφερεν εἰς αὐτόν περί τοῦ συμβάντος ἀτυ-

χήματος, άλλ' άπλῶς παρεπονέθη διά πόνον εἰς τήν ὀσφύν. Ἐπί ἐσφαλμένης, ἑπομένως, προϋποθέσεως στηρίζεται ὁ ἰσχυρισμός τοῦ αἰτοῦντος περί τοῦ ὅτι κακῶς ἐκρίθη διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι δέν ἐπέχει θέσιν ἀναγγελίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἡ περί τούτου δήλωσις τοῦ παθόντος εἰς τόν ἁρμόδιον ἰατρόν τοῦ Ἱδρύματος. Περαιτέρω δέ ἀναποδείκτως προβάλλεται ὑπό τοῦ αἰτοῦντος πλόκη περί τά πράγματα, ὅσον ἀφορᾷ τήν διαπίστωσιν τῆς προσβαλλομένης περί μή δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος εἰς τόν ἰατρόν, ἥτις διαπίστωσις στηρίζεται ὁπωσδήποτε εἰς τά στοιχεῖα τοῦ φακέλου καί δή εἰς τήν ἀπό 4.3.1963 μαρτυρικήν κατάθεσιν τοῦ ρηθέντος ἰατροῦ, καθ' ἣν ὁ αἰτῶν κατά τήν ἐπίσκεψίν του εἰς τοῦτον τήν ἑπομένην τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν, κατά τούς ἰσχυρισμούς τοῦ τελευταίου, κατέπεσεν ἐπί τοῦ ἐδάφους ὑπό τό βάρος μεταφερομένου σάκκου πλήρους ζωοτροφῶν εἰς τό ἀγρόκτημα τοῦ Παιδεπιστημίου Θεσσαλονίκης, εἰς ὃ εἰργάζετο, οὐδέν ἀνέφερε περί τοῦ συμβάντος ἐν λόγῳ ἀτυχήματος, ἀλλ' ἁπλῶς παρεπονέθη διά πόνον εἰς τήν ὀσφύν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8 § 4 καί 34 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 προκύπτει, ὅτι, ἐκτός τῶν ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν, ἐργατικόν ἀτύχημα συνιστᾷ πᾶσα ἀσθένεια ἡ ἀναπηρία, ἥτις προεκλήθη αὐτεπαφῷ βιαίου ἐξωτερικοῦ συμβάντος καί ἐπῆλθε κατά τήν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νά συνδέηται μετ' αὐτῆς εἰς σχέσιν αἰτίου καί ἀποτελέσματος οὐχί μόνον ἀμέσως, ἀλλά καί ἐμμέσως, ταῦθ' ὅπερ συμβαίνει ὅταν αἱ ἐκ τοῦ βιαίου συμβάντος δυσμενεῖς διά τήν ὑγείαν τοῦ παθόντος συνέπειαι ἐκδηλωθῶσι βραδύτερον διά βαθμιαίας ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεώς του. (*) Ὅθεν, ἐφ' ὅσον κατά νόμον διά τήν ὕπαρξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, πλήν τῆς περιπτώσεως τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀσθενείας, εἶναι ἀπαραίτητον νά ὑφίσταται βιαίον ἐξωτερικόν συμβάν, ὅπερ νά ἀπετέλεσε τήν αἰτίαν τῆς ἐκδηλωθείσης ἐσόν ἢ διαπηρίας ἢ νά συνετέλεσεν ἐμμέσως εἰς τήν ἐκδήλωσιν προϋπαρχούσης τοιαύτης, ἡ κρίσις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς ὅτι, διά τήν νομότυπον δήλωσιν τοῦ ἀτυχήματος εἰς τόν ἰατρόν τοῦ Ἱδρύματος, δέον τοῦτο νά περιγράφηται κατά τά συνιστῶντα ταῦτα ἐξωτερικά στοιχεῖα, μή ἀρκούσης τῆς ἁπλῆς μνείας τῶν συμπτωμάτων τῆς παθήσεως, τυγχάνει νόμιμος καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς νόμῳ βάσιμος.

Ναί μέν διά τήν ὕπαρξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος δέν ἀπαιτεῖται, ὅπως αἱ συνέπειαι τούτου ἐκδηλωθῶσιν ἀμέσως, ἀλλά δύνανται νά ἐπέλθωσι καί βραδύτερον διά βαθμιαίας ἐξελίξεως, ὁπότε ἡ προθεσμία ἀναγγελίας τοῦ ἀτυχήματος ἄρχεται τρέχουσα, ἀφ' ἧς ἡ ἐπελθοῦσα βλάβη ἐπάγεται ὑποχρεώσεις διά τόν ἀσφαλιστικόν φορέα, πλήν εἰς τήν προκειμένην περίπτωσιν δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς προϋποθέσεως πρός ἀναγγελίαν τοῦ ἀτυχήματος ἡ 1 Μαρτίου 1963, ὡς ὑποστηρίζει ὁ αἰτῶν, καθ' ὅσον ἡ εἰς τήν ὑπ' ἀριθ. 40)627)22 5.1963 γνωμάτευσιν τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς μνημονευομένη ὡς ἄνω ἡμερομηνία δέν ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος ἐξεδηλώθη κατ' αὐτήν, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀπό τῆς ἑπομένης τοῦ ἀτυχήματος ἀρξαμένη ἀνικανότης τούτου πρός ἐργασίαν συνεχίζεται καί πέραν τοῦ χρονικοῦ τούτου σημείου, μέχρι τοῦ ὁποίου εἶχεν ἤδη κριθῇ διά διαδοχικῶν γνωματεύσεων τοῦ θεράποντος ἰατροῦ καί τῆς Πρωτοβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι τυγχάνει ἀνίκανος πρός ἐργασίαν ὁ αἰτῶν, δικαιούμενος ἐπιδόματος ἀσθενείας. Ἐξ ἑτέρου ἐξ οὐδενός στοιχείου τοῦ φακέλου προκύπτει, ὅτι τό συμβάν ἀτύχημα ἦτο κατ' ἀρχάς ἐλαφρᾶς μορφῆς, μή δημιουργοῦν ὑποχρέωσίν τινα διά τό Ἵδρυμα, καί ὅτι μεταγενεστέρως ἐπεδεινώθη ἡ κατάστασις τοῦ αἰτοῦντος εἰς σημεῖον ὥστε ἀπό τῆς ἐπιδεινώσεως πλέον ταύτης νά δημιουργῆται ἡ ἔννοια τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω νομίμως δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ προθεσμία πρός ἀναγγελίαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἄρχεται ἀπό τῆς ἡμερομηνίας, καθ' ἣν τοῦτο ἔλαβε χώραν καί οὐχί μεταγενεστέρως, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζεται διά τοῦ ὑπό κρίσιν λόγου ἀκυρώσεως.

Κατά τό ἄρθρον 21 § 4 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. ἡ προθεσμία πρός ἀναγγελίαν ἀτυχήματος, οὗτινος συνέπεια ἦτο ἀπόλυτος ἀναπηρία τοῦ ἡσφαλισμένου, δύναται νά παρατείνεται μέχρις ἑνός ἔτους ἀπό τοῦ ἀτυχήματος. Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν γνωματεύσεων τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν προκύπτει, ὅτι ἡ ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος εἰς ποσοστόν ἀνατομοπαθολογικῆς βλάβης ἀνέρχεται εἰς 67ο/ο καί ὅτι αὕτη δύναται νά ὀφείλεται εἰς

(*) Ἴδετε διά τό θέμα καί Σ.Ε. 184)1965, ΕΕΔ 24, 428, Α.Π. 352)1965. ΕΕΔ 24, 1106 καί λοιπάς παραπομπάς εἰς σημειώσεις μας αὐτόθι, Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 6054)1965, ΕΕΔ 24, 1422.

βίαιον ἐξωτερικὸν συμβάν, πλὴν ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν Ἐπιτροπὴ οὐδόλως ἐρευνᾷ, ὡς ὤφειλε, κατὰ πόσον ὑφίσταται εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἀπόλυτος ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος, ἐφ' ὅσον πάντως ἡ ὑποβληθεῖσα τὴν 4ην Μαρτίου 1963 δήλωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐγένετο πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐτους ἀπὸ τοῦ τελευταίου τούτου. Οὕτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀναιτιολόγητος ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ εἶναι ἀκυρωτέα διὰ τὸν λόγον τοῦτον, αὐτεπαγγέλτως ἐξεταζόμενον, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως κριθῇ ἠτιολογημένως, ἐὰν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῆς ρηθείσης διατάξεως περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας ἀναγγελίας μέχρις ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

§ 3. Ἀσφάλιαις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν

Ἀσφαλιστικὴ αὐτοῦ περιοχή.—Ἐπέκτασις διὰ Β.Δ. 258)1964 νόμιμος.— Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐργοδοτῶν καὶ ἀσφαλισμένων.—Νόμιμος ἡ ἐπιβολὴ αὐτῶν διὰ Β.Δ)γμάτων μὴ συνιστωσῶν φόρον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 59 § 2 τοῦ Συντάγματος, ὥστε νὰ ἀπαιτῆται ἡ ἐπιβολὴ αὐτῶν διὰ Νόμου.—Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ταμεῖον πρόσωπα.—Ἀποκλεισμὸς τῶν παρεχόντων ἐργασίαν ὑπαλλήλου.—Παράνομος κατὰ τοῦτο ἡ διεύρυνσις τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ τοῦ Β.Δ. 258)1964.—Τρόπος εἰσπράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.—Παράνομος ἡ διὰ τοῦ Β.Δ. 258)1964 ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν πληρωμῶν εἰς ἔργα, διεξαγόμενα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Ἀκύρωσις διατάξεων Β.Δ. 258)1964.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2479)1965, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Γ. Παναγιούλας***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σαρλῆς, Ε. Ἀνδρέου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 258)1964 β. διατάγματος περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν(*) καὶ εἰδικώτερον τῶν ἄρθρων 5, 6, 7 καὶ 8 αὐτοῦ.

Ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν αἰτούντων Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος δὲν προσήχθησαν στοιχεῖα περὶ τῆς νομοτύπου κατὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ νομικοῦ προσώπου ἀσκήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως. Συνεπῶς ἡ αἴτησις αὕτη εἰσάγεται πρὸς κρίσιν παραδεκτῶς μόνον ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ἐκ τῶν αἰτούντων, ἤτοι τοῦ σωματείου «Πανελλήνιος Ἕνωσις Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων» καὶ τοῦ πολιτικοῦ μηχανικοῦ Ε.Σ., δικαιούντων καὶ νομιμοποιουμένων πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἥτις κατὰ τὰ λοιπὰ τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει.

Τὸ προσβαλλόμενον β. δ)γμα δὲν ἀποτελεῖ πρᾶξιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν καὶ συνεπῶς τὸ Ταμεῖον τοῦτο δὲν νομιμοποιεῖται ἐν τῇ παρούσῃ δίκῃ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ κυρίου διαδίκου, ἀλλ' οὔτε καὶ τοῦ παρεμβαίνοντος, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσκήθη παρ' αὐτοῦ νομοτύπως παρέμβασις ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως καὶ συνεπῶς τυγχάνει ἀπαράδεκτος ἡ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς παρούσης ὑποθέσεως παράστασις αὐτοῦ.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3867)1958 «περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», καθορίσαν ἐν παραγράφῳ 1 ὡς ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου τὴν περιλαμβανομένην εἰς τὰ ὅρια τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Σαλαμῖνος, Ἐλευσῖνος, Μεγάρων, Τατοΐου καὶ Ἀχαρνῶν, διέλαβεν ἐν παραγράφῳ 2, ὅτι «διὰ β. δ)γμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δύναται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ταμείου νὰ ἐπεκτείνηται καὶ εἰς ἑτέρας, πλὴν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὁριζομένων περιφερειῶν. Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διάταξιν ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου δύναται, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως, νὰ ἀφορᾷ εἰς οἱανδήποτε τμῆμα τῆς χώρας τυγχάνει δὲ οὕτω βάσιμος ὁ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενος ἰσχυρισμός, καθ' ὃν ἡ εὐχέρεια τῆς τοιαύτης ἐπεκτάσεως περιορίζεται μόνον προκειμένου περὶ «περιφερειῶν», περιλαμβανομένων εἰς τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 3 ὁρισθείσας «περιοχάς», διότι ἡ ἄποψις αὕτη οὔτε ἐπὶ ὀρθῆς ἐννοιολογικῆς συσχετίσεως τῶν ὅρων τούτων, ὧν ἐποιήσατο ἀδιακρίτως χρῆσιν ὁ νομοθέτης, βασίζεται, οὔτε ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν σαφῶς ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτοντα νομοθετικὸν

(*) ΕΕΔ 23, 687.

σκοπόν. Ἀπορριπτέος, ὡς ἐκ τούτου, ἀποβαίνει ὁ σχετικὸς πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὁ ἀναφερόμενος εἰδικῶς εἰς ἀκυρότητα τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προσβαλλομένου β. δ)γματος.

Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ 6 ἄρθρου τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3867)1958 ἀσφαλιστικὴ εἰσφορὰ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἠσφαλισμένων ὑπὲρ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου βαρύνουσα ἑκατέρων τῶν κατηγοριῶν τούτων ἐκ τῆς ρηθείσης αἰτίας, δι' ἑνιαύσιον φόρον, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 59 § 2 τοῦ Συντάγματος (*), καὶ συνεπῶς ἡ ἐπέκτασις τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς ταύτης διὰ β. δ)γματος, ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μνησθείσης ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ αὐτοῦ ν. δ)τος, οὐδόλως ἀντιβαίνει εἰς τὴν ἐν λόγῳ συνταγματικὴν διάταξιν. Συνεπῶς ὁ ἕτερος τῶν λόγων ἀκυρώσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν ὁρισμῶν τοῦ ἄρθρου 59 § 2 τοῦ Συντάγματος ἐπεβλήθη, συνεπείᾳ τῆς διὰ τῆς θεσπίσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ προσβαλλομένου β. δ)τος διευρύνσεως τοῦ κύκλου τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, ὑποχρέωσις τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν εἰς καταβολὴν τῆς ἀνωτέρω ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς διὰ β. δ)τος, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου, τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νομ. διατάγματος 3867)1958 περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν «εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 1 Ταμείου ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς οἱ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἐργατοτεχνῖται καὶ βοηθοὶ κατεργασίας καὶ μετασχηματισμοῦ ξύλου καὶ δομικῶν, λατομευτικῶν καὶ ὀδοποιητικῶν πάσης φύσεως ἐργασιῶν, οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν τῇ περιοχῇ τῆς πρώης Διοικήσεως Πρωτευούσης, Σαλαμῖνος, 'Ελευσῖνος, Μεγάρων, Ταταΐου καὶ 'Αχαρνῶν». Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου ὑπήχθησαν οἱ ἐν στενῇ ἐννοίᾳ ἐργατοτεχνῖται τῶν ἀπαριθμουμένων ὡς ἄνω ἐργασιῶν, ἀποκλεισθέντων τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων, ἅτινα, κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ τῆς νομολογίας τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων νενεμελογημένα, παρέχουσιν ἐργασίαν ὑπαλλήλου, ἤτοι ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ προσχόντως μὴ σωματικήν.

Διὰ τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ προσβαλλομένου β. δ)τος ἐπηνέχθησαν ὡρισμέναι προσθῆκαι καὶ τροποποιήσεις εἰς τὰ ἐδάφια β' καὶ δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν (β. δ)γμα 681)1960), ὁρισθέντος ὅτι, μεταξὺ τῶν ἄλλων προσώπων, ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου, ὑπάγονται καὶ οἱ «φύλακες καὶ ἐργοδηγοί, ὡς καὶ διανομεῖς (ἀποθηκάριοι) ὑλικῶν δομικῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων», ὡς καὶ οἱ ἐμηχανοδηγοὶ ὁδοστρωτήρων, ὡς καὶ χειρίσται ἐκσκαπτικῶν καὶ προωθητικῶν μηχανημάτων», ἐνῷ εἰς τὴν παλαιὰν διατύπωσιν τῶν αὐτῶν διατάξεων περιελαμβάνοντο ἐκ τῶν ὡς ἄνω προσώπων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου μόνοι «οἱ φύλακες καὶ ἐργοδηγοὶ δομικῶν ἐργασιῶν». Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὅμως πραττεθεισῶν νέων κατηγοριῶν ἠσφαλισμένων ἁπάντων, πλὴν τῆς κατηγορίας τῶν φυλάκων, οἵτινες δὲν προσφέρουσιν ὑπηρεσίαν, δυναμένην νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπαλληλική, ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας, ἀποκλειούσας, κατὰ τὰ ρηθέντα ὡς ἄνω δεδομένα ἐκ τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς νομολογίας, τὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν ὡς ἐργατοτεχνιτῶν, οὓς καὶ μόνον ὁ νόμος ἠθέλησεν, ὅπως ὑπαγάγῃ εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Συνεπῶς ἡ διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 τοῦ προσβαλλομένου β. δ)τος ἐπιχειρουμένη κατὰ τὰ ἄνω διεύρυνσις τοῦ κύκλου τῶν ἠσφαλισμένων τυγχάνει, καθ' ὃ σημεῖον δι' αὐτῆς τροποποιοῦνται οἱ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσαι διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, παράνομος καὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέα ἀποβαίνει.

Τὸ ἄρθρον 8 § 1 τοῦ (ὅ. 2 τοῦ ν. δ)τος 3867) 1958 περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν ὁρίζει, ὅτι διὰ β. δ)των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, μετὰ γνώμην . . ., θέλουν ὁρισθῇ α) . . . β) οἱ ὑπόχρεοι διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, ὁ τρόπος καὶ ἡ προθεσμία καταβολῆς αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ συνέπειαι ἐν περιπτώσει καθυστερήσεως αὐτῶν. 'Ετέρωθεν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ν.δ)τος ὁρίζεται, ὅτι διὰ τὴν εἰσπραξὶν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν τοῦ Ταμείου ἔχουν ἐφαρμογὴν α) οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν.δ. 2698)1953 περὶ διοικήσεως τοῦ 'Ιδρύματος Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων (δι' οὗ ἐτροποποιήθη ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καὶ προσετέθη διάταξις εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου) καὶ β) οἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐργασίας προσώπων, ὡς οὗται θέλουν συμπληρωθῇ, τροποποιηθῇ καὶ μεταρρυθμισθῇ ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας...

'Εκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων προκύπτει σαφῶς, οὐσα ἄλλωστε καὶ εὔλογος, ἡ βούλησις τοῦ νομοθέτου, ὅπως τὰ περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐγένετο λόγος θέματα τοῦ τρόπου ἀσφαλίσεως τῶν μισθωτῶν, τῆς εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν αὐτῶν κλπ. ρυθμίζωνται, κατ' ἀρχήν, ἐνιαίως καὶ κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον ὡς πρὸς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς οἰκοδομικὰς καὶ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας διά τε τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὸ Ταμεῖον 'Επικουρικῆς 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν 'Εργασιῶν, συγχωρουμένων καὶ σχετικῶν ἀπὸ τῆς ἐνιαίας ρυθμίσεως ἀποκλίσεων, ἀλλὰ μόνον ἐκεῖ ἔνθα αὐτὸ ὁ νόμος τὸ ἐπιτρέπει. 'Επομένως ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ προσβαλλομένου β. δ)τος, ὅπερ ἐκδίδεται κατ' ἐπίκλησιν τῆς ἐξουσιοδοτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3867)1958, ἐπιχει-

(*) Οὕτω καὶ Σ.Ε. 1158)1955, Σ.Ε. 1053) 1957, Α.Π. 540)1963, ΕΕΔ 22, 1380, Ἰλ. Κυριακοπούλου, Ἑλλ. Διοικητικὸν Δίκαιον, Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. τρίτη, σελ. 335 ἑπ.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δέσμευσις ἐξ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Βιομηχανίας): Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 86409)6177 τῆς 13.9.1965 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 595)14.9.1665 Β') ἐκηρύχθη ἐκτελεστή ἡ ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ἀποδοχῶν, ὅρων ἐργασίας κλπ. τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν, θερμαστῶν κλπ. ὑπάσης τῆς χώρας», δι' ἧς ηὐξήθησαν ἀναδρομικῶς τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν. Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94947)6737 τῆς 11.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Υπουργοῦ (Φ.Ε.Κ. 687)18.10.1965, τ. Β') ἡ αὐτὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική.

Κατόπιν τούτου ἐρωτᾶται, ἂν εἶναι σύννομος ἡ μὴ ἡ ἐγκριθεῖσα ἀναδρομικῶς αὔξησις τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 1015)1965

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Τζώρτζης*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Καλλέργης, Π. Σοφιανόπουλος, Α. Τομαρᾶς, Ν. Μπλιάτσος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Τὸ βασικὸν θέμα, ὅπερ γεννᾶται, εἶναι ἐὰν καὶ ἀπὸ πότε ἡ εἰς τὸ ἐρώτημα ἀναφερομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις δεσμεύῃ καὶ τὸ Δημόσιον. Ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐκτίθεμεν τὰ ἀκόλουθα:

Α'. Αἱ κατὰ νόμον 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθη, συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, καθὼς καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἐξομοιούμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 19 § 2 νόμου 3239)1955, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 ν.δ. 3755)1957, δεσμεύουν κατ' ἀρχὴν μόνον τὰς συμβληθείσας ἢ τὰς ἐν διενεξει εὑρεθείσας ὀργανώσεις καὶ τὰ μέλη αὐτῶν. Τοῦ κανόνος τούτου ὑφίστανται αἱ ἀκόλουθοι ἐξαιρέσεις: α) ὅταν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου διὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην ὀργάνου (ἄρθρον 5 § 3) καὶ β) ὅταν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐκηρύχθη δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας (ἄρθρον 5 § 2). Εἰς τὰς δύο ταύτας περιπτώσεις ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις δεσμεύει πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι δὲν τυγχάνωσι μέλη τῶν συμβληθεισῶν ἢ ἐν διενεξει εὑρεθεισῶν ὀργανώσεων, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τοῦ Δημοσίου. Τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται, προκειμένης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τοιαύτης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἡ κήρυξις αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν, ἐφ' ὅσον ὑπογράφονται ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας Ὀργανώσεων ἢ ἐν διενεξει ὁμοίως φύσεως Ὀργανώσεων, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν, κατὰ νομικὸν πλάσμα, ἡ γενικωτέρας σημασίας ὀργάνωσις θεωρεῖται ὡς καλύπτουσα καὶ ὅσους δὲν εἶναι μέλη της. Παρέκκλισις ἐκ τῆς τελευταίας ταύτης λύσεως ἀναγνωρίζεται ὡς πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ τὸ Δημόσιον, δι' ἃ ἐγένετο δεκτόν, ὅτι δὲν δεσμεύονται ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ τοιούτων διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἔστω καὶ ἂν ὑπεγράφησαν ἢ ἐξεδόθησαν ἐν διενέξει μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο ἡ κήρυξις αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν ἢ προκειμένου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ὑπογραφὴ παρουσίᾳ τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου ὀργάνου. Βασική, ἀλλὰ καὶ ἱκανή, νὰ στηρίξῃ τὴν τοιαύτην παρέκκλισιν αἰτιολογία ὑπῆρξε τὸ γεγονὸς ὅτι τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, κατὰ τρόπον ἀπομακρυνόμενον τῆς ρυθμίσεως, ἥτις ἐθεσπίσθη ἐπὶ τοῦ θέματος ἀκριβῶς ταύτου ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 περὶ Ι.Κ.Α., ὡς ἡ διάταξις αὕτη συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 2698)1953, καὶ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἡ διάταξις αὕτη συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 40 τοῦ ἀ.ν. 2698)1953, εἰς ὃ γίνεται ρητὴ παραπομπὴ ὑπὸ τοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως ἀναφερομένου ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ/τος 3867)1958 περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, περιελήφθη εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον 8 τοῦ προσβαλλομένου β. δ/τος καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τυγχάνει, τῷ λόγῳ τούτῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέα, καθ' ὃ σημεῖον δι' αὐτῆς τροποποιεῖται ἡ μέχρι τοῦδε ἰσχύουσα κανονιστικὴ διάταξις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ β. δ/τος 681)1960 περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.

ιοσίου Δικαίου καὶ τὸ Δημόσιον δὲν ἠδύναντο νὰ ἀνήκωσιν εἰς ἐπαγγελματικὴν τινα ὀργάνωσιν καὶ συνεπῶς νὰ ἐκπροσωποῦνται ὑπὸ τινος, κατωτέρας καὶ γενικωτέρας σημασίας, ὀργανώσεως (ὁρᾶτε Α.Π. 99)1960, 411)1961, 91)1962, Γν.Ν.Σ.Κ. 'Ολομ. 369)1962, Γν.Ν.Σ.Κ. 639)1961, ἐχετικαὶ ὁμοίως αἱ Α.Π. ('Ολομ.) 468)1960, 398)1958, 141)1963).

Β'. Ὑπὸ τοιοῦτον νομολογιακὸν καθεστὼς ἐθεωρεῖτο δεδικαιολογημένως λελυμένον τὸ θέμα εἰς ποίας περιπτώσεις καὶ ἀπὸ πότε ἐδεσμεύοντο τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ εἰδικώτερον τὸ Δημόσιον ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Πλὴν ὅμως ὁ Ἄρειος Πάγος (Τμ. Β') διὰ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 287) 1965 (ΕΕΔ 24, 793) ἀποφάσεώς του(*) ἐδέξατο, καθ' ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν αὐτῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239)1955, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις - ἄρα καὶ τὰς τοιαύτας συλλογικὰς συμβάσεις - ὅτι αὗται δεσμεύουσιν ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς των καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, χωρὶς νὰ εἶναι ἀπαραίτητον νὰ κηρυχθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ ὅτι ἡ ἐξουσία τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὡς πρὸς τὴν κήρυξιν γενικῶς ὑποχρεωτικῶν περιορίζεται μόνον εἰς τὰς εἰδικὰς καὶ τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις. Συγκεκριμένως ἡ συλλογιστικὴ τῆς ρηθείσης ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἔχει ὡς ἀκολούθως: «Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 §§ 1 - 3, 2 § 1, 5 §§ 1 - 3 καὶ 7 § 1 ἐδάφιον β' καὶ 8 τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», αἵτινες διέπουσι καὶ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, τὰς κηρυχθείσας ἐκτελεστὰς παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κατατεθείσας εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ νόμου 3755 τοῦ 1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑποχρεοῦσιν, ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος αὐτῶν, ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφιον β'), ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς ὁριζομένης χρονολογίας ἢ ἐν ἐλλείψει τοιαύτης ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἄνευ τῆς συνδρομῆς ἑτέρου ὅρου ἢ προϋποθέσεως, πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες ἀπασχολοῦν ἐργαζομένους εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ ἀφορῶσιν, ἀδιαφόρως ἐὰν οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνήκωσιν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αὗται, ὀργανώσεις, συμπεριλαμβανομένων μεταξὺ αὐτῶν (ἐργοδοτῶν) καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐὰν δὲν ἐξηρέθησαν, ἀφοῦ καὶ ταῦτα δύνανται (ἄρθρον 1 § 3) νὰ εἶναι ἐργοδόται, τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 5 ἀφορωσῶν, ὡς ἐξ αὐτῶν καὶ τῶν προισχυσασῶν σχετικῶν διατάξεων περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προκύπτει, μόνον τὰς εἰδικὰς καὶ τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ἐθνικὰς γενικὰς ἢ ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς τοιαύτας. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἡ ὑπ' ἀριθ. 25 τοῦ 1960 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς λογιστῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 12.11.1960, εἶναι δὲ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ, ὡς καταρτισθεῖσα μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, δεσμεύει, χωρὶς νὰ ἦτο ἀπαραίτητον νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καὶ τὸ ἀναιρεσίβλητον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.), ὡς μὴ συμπεριλαμβανόμενον εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἐξαιρέσεις, παρ' ὅτι δὲν μετέσχεν εἰς τὴν κατάρτισίν της, ἀπὸ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον».

Γ'. Κατόπιν τῆς δημιουργηθείσης εἰς τὸ Ἀκυρωτικόν μας δικαστηρίου ἀντιθέσεως περὶ τοῦ θέματος τούτου, θέματος σοβαρωτάτης πρακτικῆς σημασίας, ἐπιβάλλεται νὰ δοθῇ λύσις καὶ δὴ τὸ ταχύτερον διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ. Μέχρις ὅμως τῆς νομοθετικῆς αὐθεντίας λύσεως τῆς περὶ τὸ θέμα τοῦτο ἀναφυείσης καθαρῶς νομικῆς διαφωνίας τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔμμενει εἰς τὴν πρότερον γενομένην δεκτὴν ἄποψιν, ἣν θεωρεῖ ὀρθοτέραν, ἤτοι ὅτι τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ ἰδίᾳ τὸ Δημόσιον δεσμεύονται ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ τοιούτων διαιτητικῶν ἀποφάσεων οὐχὶ ἀπὸ τῆς καταρτίσεως των, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τούτου μάλιστα μὴ δυναμένου νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν οἰκείαν ἀπόφασίν του ἀναδρομικὴν ἰσχύν (Γν. Ν.Σ.Κ. 780) 1965, ΕΕΔ 24, 1224), ἢ προκειμένου περὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἀφ' ἧς ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξου-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Συνεφώνησε πρὸς ταύτην καὶ ἡ Α.Π. 497)1965, Γ' Τμήματος, ἀνωτέρω, σελ. 5, ἔνθα σημειώσεις μας.

αιοδοτημένου όργάνου.

Δ'. Εἰς ἐπίρρωσιν τῆς καθ' ἡμᾶς θεωρουμένης ὡς ὀρθοτέρας ὡς ἄνω ἀπόψεως δύνανται νὰ λεχθοῦν καὶ τὰ ἑξῆς: α) Αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις, ὑπογραφόμεναι ὑπὸ τῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, ὑποχρεοῦν καὶ τὰς μὴ συμβληθείσας ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θεωρεῖται κατὰ νομικὸν πλάσμα (μαχητὸν τεκμήριον), ὅτι αἱ ὑπογράψασαι γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεις ἀντιπροσωπεύουσι καὶ ὅσους δὲν εἶναι μέλη της, ὑπὸ τὴν ἐξυπακουομένην ὅμως ἔννοιαν ὅτι ἠδύναντο νὰ ἦσαν μέλη της. Ἄρα εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐργοδόται, ὡς συμβαίνει μὲ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ ἰδίᾳ τὸ Δημόσιον, δὲν ἠδύναντο, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, νὰ ἦσαν μέλη ἐπαγγελματικῆς τινος ὀργανώσεως τὸ ἐκ τῆς ἀπόψεως ταύτης τεκμήριον καθίσταται ἀνίκανον νὰ δημιουργήσῃ τοιαύτην ὑποχρέωσιν κατ' ἐπέκτασιν ὑποκειμενικήν. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων πρὸς τὰς ἐθνικὰς γενικὰς ταύτας, αἵτινες ὑποχρεοῦν πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἰν ἀνήκουν ἢ ἠδύναντο ἢ μὴ νὰ ἀνήκουν εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν (ἐθνικῶν γενικῶν) προκύπτει ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι αἱ ὀργανώσεις, αἵτινες συνάπτουν καὶ ὑπογράφουν αὐτάς (ἄρθρον 7 § 2 ν. 3239)1955), ἀντιπροσωπεύουσι κατὰ τεκμήριον ἀμάχητον πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς χώρας. β) Ὁ γενόμενος ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (287)1965) περιορισμὸς τῆς ἐξουσίας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν κηρύξιν ὑποχρεωτικῶν εἰς μόνον τὰς εἰδικὰς καὶ τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 5 ν. 3239) 1955. γ) Ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ταύτης ἀποφάσεως δὲν ἀνευρίσκεται διαφορὰ ἐξ ἀπόψεως οὐσίας μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν καὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων, οἷαν ὁ νόμος ἠθέλησεν καὶ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἑδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 6 ν. 3239)1955, ἐν συσχετίσει πρὸς τὸ ἑδάφιον β' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου καὶ νόμου καὶ διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2, ἐν συσχετίσει πρὸς τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου δ) Διότι τὴν ἐν προκειμένῳ νομοθετικὴν βούλησιν ἐπιρρωννύει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 5 τοῦ κατατεθέντος ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Δικαιοσύνης καὶ Ἐργασίας εἰς τὴν Νομοθετικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 85 τοῦ Συντάγματος πρὸς ψήφισιν σχεδίου νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων α) τοῦ ν. 3239)1955 κλπ.», καθ' ἣν «ἡ συλλογικὴ σύμβασις δεσμεύει, κατ' ἀρχήν, τοὺς συμβαλλομένους καὶ τὰ μέλη τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων. Κατ' ἐξαίρεσιν ὅμως οἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουν τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τῆς χώρας, πλὴν τῶν ἐν ἄρθρῳ 42 ἐξαιρέσεων, αἱ δὲ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ καὶ τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δεσμεύουσι, πλὴν τῶν τυχὸν ἐν αὐταῖς ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων, πάντας τοὺς ἐργοδότας, οἵτινες ἀπασχολοῦσι μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ ἀφορῶσιν αὗται, ἐκτὸς τῶν ἐργοδοτῶν ἐκείνων, οἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, δὲν δύνανται νὰ εἶναι μέλη ἐπαγγελματικῆς τινος ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Ἐπιμελητηρίου».

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 86409)6177)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 595)14.9.1965 τ. Β'), ἔσχεν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 19 § 2 ν. 3239)1955, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 ν. δ)τος 3755)1957), περαιτέρω δὲ αὕτη, ἐκδοθεῖσα εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν: α) Ὁμοσπονδίας Μηχανικῶν καὶ Θερμαστῶν Βιομηχανίας καὶ Γεωργίας Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ β) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἀφ' ἑτέρου, συνιστᾷ ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ὡς καταρτισθεῖσα μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας (Σ.τ.Ε. 1723)1959, ΕΕΔ 18, 1260).

Συνεπῶς αὕτη, κατὰ τὰ ἐν ταῖς ἡγουμέναις σκέψεσιν ἐκτιθέμενα, δεσμεύει τὸ Δημόσιον οὐχὶ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς της ἢ τῆς κηρύξεώς της ὡς ἐκτελεστῆς, ἀλλ' ἀπὸ τῆς κηρύξεως ταύτης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94947)6727)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 687)18.10.1965 τ. Β') καὶ δὴ ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς τελευταίας ταύτης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1965.

3. Ὅθεν εἰς τὸ ἐρώτημά σας προσήκει ἡ ἀνωτέρω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ ΔΙ' ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΥΤΗΣ ΩΣ "ΜΟΝΤΕΛΟΥ,, ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὁ μὲν ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου) ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ὑπὸ ὡρισμένον ἢ ἀόριστον χρόνον τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτὴν (ἐργοδότην), οὗτος δὲ νὰ καταβάλλῃ τὸν συμφωνηθέντα μισθόν.

Ἡ ἐργασία συνίσταται εἰς ἀπασχόλησιν τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοιαύτη εἶναι ἡ ἠθελημένη ἐνέργεια, θετικὴ (κίνησις) (ἴδετε περὶ αὐτῆς *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 126, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 42, *Γ. Μαντζουφαν*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 79, *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 12, *Π. Κωνσταντόπουλον*, ΕΕΔ 17, 729 ἐπ.), ἀλλὰ δύναται νὰ εἶναι καὶ ἡ παρεχομένη ἐν σκοπίμῳ ἀκινησίᾳ, ἀρκεῖ ὅτι καὶ αὕτη δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἐνέργεια.

Τοιαύτη ἀκριβῶς περίπτωσις, κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γενόμενα δεκτά (ἴδετε τοὺς ἀνωτέρω συγγραφεῖς, Πρωτ)κου Ἀθηνῶν 2020) 1960, ΕΕΔ 19, 653), εἶναι καὶ ἡ παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ γυναικὸς ὡς μοντέλου, εὑρισκομένης ἐν ἀκινησίᾳ καὶ γυμνῆς ἐνώπιον καλλιτέχνου.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἐργασία πρέπει νὰ εἶναι θεμιτή, νὰ μὴ ἀντίκειται εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη (ἴδετε καὶ *Α. Τούσην*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 68 ἐπ.), ὡς ὅμως γίνεται δεκτόν, ἡ ἀνωτέρω περίπτωσις δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι συγκαταλέγεται εἰς τὰς ἀνηθίκους συμβάσεις (*Α. Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτ., *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 44).

Ἀπέναντι λοιπὸν τῆς οὕτω ἐργαζομένης γυναικὸς ὁ δεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας αὐτῆς θεωρεῖται ἐργοδότης καὶ ἐφ' ὅσον παρέχεται ἐξηρτημένη ἐργασία, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν περὶ αὐτῆς ἐργατικῶν νόμων (κυρίως ἄρθρου 5 νόμου 765)1943), ὑπάγεται αὕτη εἰς τὴν προστασίαν αὐτῶν, μορφὴ τῆς ὁποίας εἶναι καὶ ἡ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀναζήτησις τοῦ μισθοῦ αὐτῆς (Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2020)1960, ἔνθ' ἀνωτ.).

Καὶ ἂν ἀκόμη ὑποθέσωμεν, ὅτι ὁ ἐργοδότης συνῆψε μετὰ τῆς γυναικὸς ταύτης ἐρωτικὰς σχέσεις ἐνδιαφέρον εἶναι νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων ἀντιμετωπίζει τὸ ζήτημα ὡς ἑξῆς: Τὸ ἔγκυρον ἢ ἄκυρον τῆς συμβάσεως δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ὑφισταμένων ἐξωγάμων σχέσεων, διότι ἡ ἐργασιακὴ σχέσις δὲν εἶναι ἄκυρος ἐκ τοῦ ὅτι παρ' αὐτὴν ὑπάρχει καὶ σαρκικὴ συνάφεια - σχέσις παλλακείας. (Οὕτω ἡ Πρωτ)κου Ἀθηνῶν 4578)1951, ΕΕΔ 10, 1169).

Ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ἀναφέρεται καὶ εἰς τὴν ἀπὸ 6 Μαΐου 1939 ἀπόφασιν τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γερμανίας (ΕΕΔ 1, 247), ἡ ὁποία ἔχει ὡς ἑξῆς:

«Ὁ ἀναιρεσείων ἐναγόμενος παραπονεῖται, ὅτι κακῶς τὸ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον ἐδέχθη ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθεῖσαν τὴν παροχὴν μισθοῦ καὶ ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὴν ὑποκειμενικὴν διάθεσιν τῶν διαδίκων.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον κυρίως ἐνδιαφέρει ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἐὰν ὁ ἐναγόμενος ἀφῆκε νὰ τοῦ παρέχωνται ὑπηρεσίαι, αἵτινες ὑπὸ τὰς δεδομένας συνθήκας μόνον ἐπ' ἀμοιβῇ ἠδύναντο νὰ ἀναμένωνται. Εἰς τοῦτο τὸ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον ἀπαντᾷ καταφατικῶς, περαιτέρω δὲ σκέπτεται, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὡς ταῦτα ἀκολούθως ἐξελίχθησαν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς συμβιώσεως τῶν διαδίκων καὶ ἴδίως μετὰ τὰς δηλώσεις αὐτῶν ὅτι δὲν πρόκειται νὰ ὑπανδρευθοῦν, ὁ ἐναγόμενος δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀναμένῃ τὴν πρὸς αὐτὸν παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγούσης ἄνευ ἀμοιβῆς.

Αἰσχρότης τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συγχρόνως ἀκυρότης ταύτης ἕνεκα τῆς σαρκικῆς συναφείας, τῆς ἐπελθούσης μεταξὺ τῶν διαδίκων, δὲν δύναται νὰ προκύψῃ. Ἡ σύμβασις ἐργασίας αὕτη εὑρίσκεται ἀληθῶς εἰς ἄμεσον σύνδεσμον πρὸς τὰς σαρκικὰς μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσεις. Ἀλλὰ τοῦτο καὶ μόνον δὲν προκαλεῖ ἀκυρότητα λόγῳ ἀντιθέσεως πρὸς τὰ χρηστὰ ἤθη.

Μία ἐργασιακὴ σχέσις δὲν εἶναι ἄκυρος, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, παρ' αὐτὴν, ὑπάρχει καὶ ἡ σαρκικὴ συνάφεια. Ἡ ἐνάγουσα παρεῖχε κανονικῶς πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ἡ παρ' αὐτῆς αἰτουμένη ἀμοιβὴ εἰς οὐδένα τελεῖ αἰτιώδη σύνδεσμον πρὸς τὰς ἐρωτικὰς σχέσεις καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν εἶναι ἀμοιβὴ διὰ τὴν παράδοσιν αὐτῆς πρὸς τὸν ἐναγόμενον, ἀλλ' ἀποτελεῖ τὸ ἀντιστάθμισμα τῶν πράγματι παρασχεθεισῶν ἐξηρτημένων ἐργασιῶν. Τοῦτο οὐδαμῶς ἀντιτίθεται πρὸς τὸν νόμον».

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν]

Ἀπόφ. 55575)479)1965 Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων Κανονισμοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, ὡς καὶ κωδικοποιήσεως τούτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 816 τῆς 7 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν. δ)τος 3710)1957. 3) Πρότασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ἀπὸ 2.3.1965, 16.3.1965, 4.5.1965 καὶ 14.5.1965 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 66646)Φ.ΥΑΠ)2.6.1965 καὶ 70917)20.5.1965 ἀναφορῶν τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως αἱ διατάξεις τῶν Κανονισμῶν τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, τροποποιούμενοι καὶ συμπληρούμεναι, κωδικοποιηθῶσιν ὡς ἀκολούθως:

Κανονισμὸς Ἀσφαλίσεως Ι.Κ.Α.

Μέρος Πρῶτον

Γενικαὶ διατάξεις διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν

Κεφάλαιον Α'

Τοπικὴ ἔκτασις ἀσφαλίσεως

Ἄρθρον 1

Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως. Ἔναρξις καταβολῆς εἰσφορῶν

1) Ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς κατηγορίαν προσώπων μιᾶς ἢ πλειόνων περιοχῶν ἢ εἰς πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχάς, εἰς ἃς κρίνεται αὕτη ἀναγκαία ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν αὐταῖς ἀπασχολουμένων προσώπων, τῶν δυναμένων νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ δυνατὴ ὡς ἐκ τῶν ὑφισταμένων μέσων πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἀσφαλίσεως, γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐντολῇ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

2) Ἡ ἔναρξις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως εἰς ἑκάστην τοπικὴν περιοχὴν ἢ δι' ἑκάστην κατηγορίαν προσώπων ἢ δι' ἕκαστον κλάδον τῆς ἀσφαλίσεως ἢ κατηγορίας παροχῶν ἐξ ἑκάστου κλάδου τῆς ἀσφαλίσεως ἀποφασίζεται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως δημοσιευομένης ἐν περιλήψει εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐντολῇ τοῦ Διοικητοῦ, καὶ ἰσχυούσης ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου μηνός, ἐκείνου καθ' ὃν ἐδημοσιεύθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

3) Πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀσφαλίσεως ἐνεργεῖται ἀπογραφὴ τῶν εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν ὑπαγομένων μισθωτῶν. Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ συγκεντρώσουν καὶ νὰ παραδώσουν εἰς τοὺς ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑπαλλήλους τὰ δελτία ἀπογραφῆς τῶν παρ' αὐτοῖς ἀσχολουμένων μισθωτῶν, ἐν ἀγνοίᾳ δὲ ἢ δυατροπίᾳ τούτων οἱ ἐπὶ τῆς ἀπογραφῆς ὑπάλληλοι δέον νὰ συντάξουν καὶ νὰ παραδώσουν τὰς περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 5 δηλώσεις, ἐπεχούσας θέσιν δελτίων ἀπογραφῆς.

Ἄρθρον 2

Σύστασις Ὑποκαταστημάτων

1) Τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» Ὑποκαταστήματα τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων συνιστῶνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, εἰς πόλεις ἢ κωμοπόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις καὶ κρίνεται ἀναγκαία ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν αὐταῖς ἀπασχολουμένων προσώπων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἡ σύστασις ἰδίου Ὑποκαταστήματος, δὲν εἶναι δὲ δυνατὴ ἡ ἀκέραιος ἢ παρ' ἄλλης διοικητικῆς μονάδος ἐξυπηρέτησις τῶν ἠσφαλισμένων.

2) Ἐφ' ὅσον λόγοι γεωγραφικοὶ ἢ ἀναγόμενοι εἰς τὴν διοικητικὴν διαίρεσιν τῆς χώρας ἢ τὰς συγκοινωνιακὰς συνθήκας ἐπιβάλλουν τὴν σύστασιν Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος πρὸς καθοδήγησιν καὶ ἔλεγχον τῶν ὑποχθησομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα αὐτοῦ Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ ἀσκησιν τῶν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις προσθέτων αὐτοῦ ἁρμοδιοτήτων, ἢ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δέον ὅπως λαμβάνηται διὰ πλειοψηφίας 9 τοὐλάχιστον μελῶν αὐτοῦ.

Ἡ αὐτὴ πλειοψηφία ἀπαιτεῖται καὶ διὰ τὴν μετατροπὴν Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος εἰς Περιφερειακὸν καὶ ἀντιστρόφως. Διὰ τῆς αὐτῆς ἀ-

πορεώσεως ορίζονται καὶ τὰ Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα, ἅτινα θὰ ὑπάγωνται εἰς τὸ συνιστώμενον ἢ τὰ μετατρεπόμενον εἰς Περιφερειακὸν Ὑποκατάστημα ἢ τὸ Περιφερειακόν, εἰς ὃ θὰ ὑπάγεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὸ μετατρεπόμενον εἰς Τοπικὸν Ὑποκατάστημα.

3) Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς συνιστᾶται κατὰ τὴν παράγραφον 1 Τοπικὸν Ὑποκατάστημα, ὁρίζεται καὶ τὸ Περιφερειακόν, εἰς ὃ θὰ ὑπάγεται.

Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν δύναται νὰ μεταβληθῇ ἡ ὑπαγωγὴ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος ἀπὸ τοῦ Περιφερειακοῦ, εἰς ὃ ὑπάγεται, εἰς ἕτερον.

4) Εἰς ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω Ὑποκαταστημάτων ἀσφαλίζονται οἱ ἀπασχολούμενοι ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς τούτου περιοχῆς.

Ἄρθρον 3

Ἀσφαλιστικὴ περιοχή

1) Ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ἱδρύματος ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, μετὰ πρότασιν τῆς οἰκείας Τ.Δ.Ε. τοῦ Ὑποκαταστήματος, καὶ, μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης, μετὰ πρότασιν τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τῆς Διοικήσεως, δύναται δὲ νὰ περιλαμβάνῃ τόσον τὴν πόλιν ἢ τὴν κωμόπολιν τῆς ἕδρας Ὑποκαταστήματος, ὅσον καὶ ἑτέρας πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχάς.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζονται αἱ κατηγορίαι τῶν ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἀναφερομένων προσώπων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην, ἅτινα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὡς καὶ οἱ κλάδοι ἢ ὁ κλάδος τῆς ἀσφαλίσεως ἢ αἱ κατηγορίαι τῶν παροχῶν ἐξ ἑκάστου τῶν κλάδων τούτων, δι' οὓς ἑκάστη τῶν κατηγοριῶν τούτων τῶν προσώπων ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τὰ κατωτέρω εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, μετὰ πρότασιν τῆς οἰκείας Τ.Δ.Ε., καὶ, μὴ ὑπαρχούσης τοιαύτης, μετὰ πρότασιν τῆς ἁρμοδίας ὑπηρεσίας τῆς Διοικήσεως δύναται νὰ τροποποιῆται ἡ ἀσφαλιστικὴ περιοχὴ Ὑποκαταστήματος ἢ νὰ ἐπεκτείνεται αὕτη περαιτέρω καὶ εἰς ἑτέρας πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχὰς κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα, ὡς καὶ εἰς ἑτέρας κατηγορίας προσώπων, ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀναφερομένων, ἢ καὶ δι' ἑτέρων κλάδων τῆς ἀσφαλίσεως ἢ διὰ κατηγορίας παροχῶν κλάδου τινὸς ἢ κλάδων τινῶν τῆς ἀσφαλίσεως ἢ καὶ μόνον εἰς μίαν ἢ πλείονας κατηγορίας προσώπων.

Ἄρθρον 4

Τοπικὰ ὅρια ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως

1) Ὑποχρέωσις πρὸς ἀσφάλισιν προσώπου τινὸς ἐκ τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως, ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὁρίσταται, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τούτου λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

2) Πρόσωπα, ἀπασχολούμενα εἰς μὴ καθαρῶς γεωργικὰς ἢ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, ἅτινα ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των συνήθως ἀπασχολοῦνται ἐν μέρει ἐντὸς καὶ ἐν μέρει ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀλλ' εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἕδρα ἢ ἡ κατοικία τοῦ εἰς ὃν ἀπασχολοῦνται ἐργοδότου εὑρίσκεται ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς.

Προκειμένου περὶ προσώπων, ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοκίνητα ἐντεταγμένα ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ νόμου εἰς Κοινὰ Ταμεῖα ἢ ἄλλους συναφεῖς Ὀργανισμούς, διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπαγωγὴν των εἰς τὴν ἀσφάλισιν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ τόπος τῆς ἕδρας τοῦ Κοινοῦ Ταμείου ἢ Ὀργανισμοῦ.

3) Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς παραγράφου 1 δημόσιοι ἀπάλληλοι, ὑπηρέται καὶ καθαρίστριαι τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἑδρευόντων Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου, Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε καὶ Τραπεζῶν, ἀπασχολούμενοι ἐκτὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν διὰ τὸν κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου.

4) Ἠσφαλισμένοι, ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ Δημόσιον ἢ εἰς Τραπέζας καὶ Ὀργανισμοὺς Δημοσίου Δικαίου, ἑδρεύοντας ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν ἢ εἰς λοιποὺς ἐργοδότας ἀπασχολοῦντας συνήθως πλείονας τῶν τριάκοντα μισθωτοὺς καὶ χαρακτηριζομένους ὡς τοιούτους δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος, ἑδρεύοντας δὲ ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν, ἐφ' ὅσον μετὰ συμπλήρωσιν ἑτησίας τοὐλάχιστον ἀπασχολήσεως συνεχῶς ἢ διακεκομμένως ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς συνεχίσουν τὴν ἀπασχόλησίν των εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενοι ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἀσφάλισις διὰ τοὺς κλάδους τῆς ἀσθενείας διακόπτεται μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐκάστοτε ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεως.

5) Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου, πρόσωπα ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς εἰς ἐργοδότην, ἑδρεύοντα ἢ κατοικοῦντα ἐντὸς τοιαύτης περιοχῆς, συνεχίζουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν εἶναι πρόσκαιρος καὶ λαμβάνει αὕτη χώραν ἐντὸς ἑτους τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως.

Πρόσκαιρος λογίζεται ἡ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησις, ἡ κατὰ προβλέψιν ἐκ τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας (ἔργα ὁδοποιΐας, τεχνικὰ ἔργα, οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι) μὴ μέλλουσα νὰ διαρκέσῃ πέραν τῆς διετίας.

Ἐπὶ διαχρόνου διακρίσεως ἡ ἀπασχόλησις θεωρεῖται πρόσκαιρος κατὰ τὴν πρώτην διετίαν

της διαρκείας της.

6) Έκ των εις τάς ἀλωνιστικάς ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς την ἀσφάλισιν μόνον οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικόν, ἤτοι μηχανοδηγοί ἀλωνιστικῶν μηχανῶν, ὁδηγοί ἑλκυστήρων, θερμασταί ἀτμομηχανῶν καὶ βοηθοὶ μηχανοδηγοῦ ἀλωνιστικῆς μηχανῆς καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἕδρα τῆς ἀλωνιστικῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τὸ Γεωργικὸν Γραφεῖον, εἰς ὃ τυγχάνει ἀπογεγραμμένον τὸ ἀλωνιστικὸν συγκρότημα, εὑρίσκεται ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς.

7) Οἱ μισθωτοὶ τῶν διὰ τῶν ἄρθρων 3, 12 καὶ 16 τοῦ ν. δ/τος 3881)25.10.1958 συσταθεισῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας Ὑπηρεσιῶν Ἐγγείων Βελτιώσεων (Υ.Ε.Β.) ἢ Τοπικῶν Ὀργανισμῶν Ἐγγείων Βελτιώσεων (Τ.Ο.Ε.Β.) ἢ Γενικῶν τοιούτων (Γ.Ο.Ε.Β.), ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 13.9.1969 β. δ/τος συσταθείσας παρὰ τῷ αὐτῷ Ὑπουργείῳ Ὑπηρεσίας Δασοτεχνικῶν Ἔργων (Υ.Δ.Ε.), ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς την ἀσφάλισιν καὶ ἐὰν ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν λαμβάνῃ χώραν ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἐφ' ὅσον ἡ μόνιμος κατοικία των εὑρίσκεται ἐντὸς τοιαύτης περιοχῆς.

8) Ὡς ἕδρα τοῦ ἐργοδότου διὰ την ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου λογίζεται ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 61 καὶ 64 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁριζομένη.

Κεφάλαιον Β'

Ἀπογραφὴ ἠσφαλισμένων - Ἀσφαλιστικὸ βιβλιάριον

Ἄρθρον 5

Ἀπογραφὴ ἠσφαλισμένου

1) Πᾶν πρόσωπον, ἀπασχολούμενον ἢ ἐπιθυμοῦν νὰ ἀπασχοληθῇ εἰς ἐργασίαν ἢ ὑπηρεσίαν, ὑπαγομένην εἰς την ἀσφάλισιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, μὴ ἐξαιρουμένων καὶ τῶν ἤδη ἠσφαλισμένων εἰς τὰ ὀφειλόμενα εἰσαδήποτε μορφῆς Ταμεῖα ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον τὰ Ταμεῖα ταῦτα δὲν ἀσφαλίζουν τοὺς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καλυπτομένους κινδύνους, ὑποχρεοῦται νὰ ζητήσῃ την ἐγγραφήν του εἰς τὸ Μητρῶον ἠσφαλισμένων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ την ἔκδοσιν ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου διὰ τῆς συμπληρώσεως καὶ ὑποβολῆς δηλώσεως (δελτίου ἀπογραφῆς) εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ τόπου τῆς ἀπασχολήσεώς του.

2) Ἐργοδότης, ἀπασχολῶν πρόσωπον στερούμενον ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου, ὑποχρεοῦται νὰ προκαλέσῃ ἐντὸς τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀπασχολήσεως την ἔκδοσιν τούτου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑποκαταστήματος, ὑποβάλλων εἰς αὐτὸ τὸ σχετικὸν δελτίον ἀπογραφῆς.

3) Πρόσωπα, ἔχοντα διὰ την ἐγγραφὴν μισθωτοῦ τινος μὴ ἐγγεγραμμένον ὁπωσδήποτε εἰς την ἀσφάλισιν ἔννομον ἀσφαλιστικὸν συμφέρον, δικαιοῦνται ὡσαύτως νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα δήλωσιν περὶ ἐγγραφῆς τοῦ μισθωτοῦ τούτου

4) Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τὰ ὄργανα τῆς ἀσφαλίσεως, πληροφορούμενα την ὕπαρξιν προσώπων ὑπαγομένων εἰς την ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν καὶ μὴ ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ Μητρῶα, ὀφείλουν νὰ προβαίνουν αὐτεπαγγέλτως εἰς την ἀπογραφὴν αὐτῶν καὶ την εἰς αὐτὰ παράδοσιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου.

5) Τὸ Δελτίον ἀπογραφῆς δέον νὰ περιέχῃ:

α) Τὸ ὄνομα, ὄνομα πατρὸς καὶ μητρὸς καὶ ἐπώνυμον τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ δὲ γυναικῶν ὑπανδρων ἢ χηρῶν καὶ τὸ οἰκογενειακὸν τούτων ὄνομα.

β) Την ἐπαγγελματικὴν εἰδικότητα τοῦ μισθωτοῦ, ὡς καὶ την κατοικίαν καὶ την διεύθυνσιν αὐτοῦ.

γ) Τὸν τόπον καὶ την χρονολογίαν τῆς γεννήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

δ) Ἔνδειξιν περὶ τοῦ ἡμερησίου ἢ μηνιαίου μισθοῦ.

ε) Ὀνοματεπώνυμα, συγγενικὴν σχέσιν καὶ χρονολογίαν γεννήσεως τῶν μελῶν οἰκογενείας του.

στ) Ἐνδείξεις περὶ τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπογραφῆς ἐργοδότου.

ζ) Πᾶν ἄλλο στοιχεῖον, ὅπερ ἠθέλησε καθορισθῇ ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας ὡς χρήσιμον διὰ την ἀσφάλισιν ἢ την μελέτην γενικωτέρων τῆς θέσεως τοῦ ἠσφαλισμένου.

6) Ἡ δήλωσις ἀπογραφῆς ὑπογράφεται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἐὰν δὲ οὗτος τυγχάνῃ ἀγράμματος ὑφ' ἑτέρου ἐγγραμμάτου προσώπου τῆς ἐμπιστοσύνης του, τεθεμένου καὶ τοῦ δακτυλικοῦ ἀποτυπώματος τοῦ ἀπογραφομένου.

Αὕτη, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπομένη αἴτησις ἢ δήλωσις, συντάσσονται ἀποκλειστικῶς ἐπὶ ἐντύπων χορηγουμένων ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος. Τὰ πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένα ὄργανα τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος ὑποχρεοῦνται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων νὰ συμπληροῦν τὰ ἔντυπα συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τούτων δηλούμενα στοιχεῖα.

Ἄρθρον 6

Μητρῶον ἠσφαλισμένων

1) Ἅμα τῇ ὑποβολῇ τοῦ δελτίου ἀπογραφῆς, περὶ ἧς τὸ προηγούμενον ἄρθρον, ἐγγράφεται ὁ μισθωτὸς εἰς τὸ Μητρῶον ἠσφαλισμένων, ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνει ἤδη ἐγγεγραμμένος.

2) Τὸ Ἵδρυμα τηρεῖ Γενικὸν Μητρῶον ἁπάντων τῶν παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένων, κατ' αὐξοντα ἀριθμὸν καὶ κατὰ Ὑποκαταστήματα ἢ Παραρτήματα τοῦ τόπου ἀπογραφῆς.

Ἐν τῷ Μητρῴῳ ἀναγράφονται οἱ ἠσφαλισμένοι μετὰ μνείας τοῦ τόπου καὶ τῆς χρονολογίας τῆς γεννήσεως καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς εἰδικότητος αὐτῶν.

Ἄρθρον 7

Ἀτομικαὶ καρτέλλαι ἠσφαλισμένων

1) Κατὰ την εἰς τὸ Μητρῶον ἐγγραφὴν τοῦ ἠσφαλισμένου καταρτίζεται ἡ ἀτομικὴ αὐτοῦ καρτέλλα.

Ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς καρτέλλας τοῦ ἠσφαλισμέ-

νου ἀναγράφονται:

Α') Ἅμα τῇ καταρτίσει της καὶ ἐν ἐπικεφαλίδι:

α) Ὁ ἀριθμὸς Μητρώου.

β) Τὸ ἐπώνυμον, κύριον ὄνομα καὶ ὄνομα πατρὸς καὶ μητρὸς τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐπὶ δὲ γυναικῶν ὑπάνδρων ἢ χηρῶν, πλὴν τοῦ ὀνοματεπωνύμου τοῦ αὐζύγου καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ὄνομα τῆς ἠσφαλισμένης.

γ) Ὁ τόπος καὶ ἡ χρονολογία τῆς γεννήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου.

δ) Ἡ ἐπαγγελματικὴ εἰδικότης.

ε) Ἡ κατοικία καὶ ἡ διεύθυνσις αὐτοῦ.

Β') Διαρκούσης τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως καὶ ἐφ' ἑκάστῃ ἀνανέωσει τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου αἱ ἐπ' αὐτοῦ ἀναγραφόμεναι ὡς πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας καὶ πᾶν ἕτερον στοιχεῖον, ὅπερ ἦθελε κριθῆ χρήσιμον.

2) Τὸ Ἵδρυμα ὑποχρεοῦται, ὅπως χορηγῇ εἰς τὸν ἠσφαλισμένον βεβαίωσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ὑπ' αὐτοῦ ἡμερομισθίων, ὡς προκύπτουν ἐκ τῆς ἀτομικῆς τούτου καρτέλλας κατὰ τὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ καθοριζομένας περιόδους, ὁποτεδήποτε δι' τῆ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου.

3) Ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἐντὸς τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀνακοινώσεως εἰς τὸν ἠσφαλισμένον τῶν ἀσφαλιστικῶν του στοιχείων ὑποβάλλει ἀντιρρήσεις, ὑποχρεοῦται τὸ ὁρμώδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον ὅπως προβῇ εἰς νέαν ἔρευναν τῶν στοιχείων ἐπὶ τῇ βάσει παντὸς κατὰ τὴν κρίσιν του προσφόρου μέσου καὶ ἐκδώσῃ ἠτιολογημένην ἀπόφασιν, ἣν δέον νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον.

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι δυνατὴ ἡ ἔνστασις τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων ἐνδίκων μέσων.

4) Τὸ ὁρμώδιον ἀσφαλιστικὸν ὄργανον εἰς ἣν περίπτωσιν ἤθελε διαπιστώσει ὅτι ἐπραγματοποιηθησαν ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου ἡμερομίσθια, ἅτινα δὲν περιελήφθησαν εἰς τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀνακοινωθέντα εἰς αὐτὸν ἀσφαλιστικὰ στοιχεῖα, καθ' ὅσον ἀποδεδειγμένως κατεβλήθησαν ἢ ἐβεβαιώθησαν ἐμπροθέσμως αἱ νόμιμοι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, προβαίνει αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν ἀναγνώρισιν τούτων.

Πεπλανημένη ἀπόφασις λόγῳ ἐσφαλμένου ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπ' ὄψιν τοῦ ἀποφασίσαντος ὀργάνου στοιχείων εἶναι ἀνακλητέα ὁποτεδήποτε πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἠσφαλισμένου, ἄλλως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου.

Ἐὰν ὑπάρχῃ περίπτωσις καταλογισμοῦ εἰς βάρος ἐργοδότου τινὸς τυχὸν ἐλλιπῶς καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος ἀποφασίζει καὶ περὶ τούτου διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, κοινοποιουμένης καὶ πρὸς τὸν ἐργοδότην, εἰς ὃν ἐπιτρέπεται ἡ ἔνστασις τῶν ἐνδίκων μέσων. Ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ τῆς ἀποφάσεως ἐπιφέρεται ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ ἠσφαλισμένου ἡ δέουσα μεταβολή, εἰσπράττονται δὲ παρὰ τοῦ ἐργοδότου αἱ ἐπὶ ἑλαττον καταβληθεῖσαι εἰσφοραὶ μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν.

Ἄρθρον 8

Ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια

1. Τὸ Ἵδρυμα ἐκδίδει καὶ χορηγεῖ εἰς ἕκαστον ἠσφαλισμένον, ἅμα τῇ πρώτῃ ὑπαγωγῇ αὐτοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον, ἐν ᾧ ἀναγράφονται τὰ ἀτομικὰ στοιχεῖα αὐτοῦ καὶ ὁ ἀριθμὸς Μητρώου, ὑπὸ τὸν ὁποῖον φέρεται ἐγγεγραμμένος εἰς τὸ Γενικὸν Μητρῶον τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ἱδρύματος. Ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἐπικολλᾶται πρόσφατος φωτογραφία τοῦ ἠσφαλισμένου.

2) Δύναται, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ εἰδικώτερον ὁριζόμενα, νὰ ἐπιτυγχάνωνται ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων διόρθωσις εἰσφορῶν, ἐκτυπούμενα ὡσαύτως παρὰ τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὧν ἀναγράφονται παρὰ τοῦ ἐργοδότου τὰ στοιχεῖα ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἐπικολλῶνται ἐνδεχομένως, κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 13 καὶ 14 ὁριζόμενα, ἔνσημα.

3) Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἀναγραφὴ ἑτέρων ἐνδείξεων, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, οἷον περὶ τῆς διαγωγῆς, τῆς ἐπαγγελματικῆς ἱκανότητος τοῦ μισθωτοῦ κλπ.

4) Ἐν τῷ ἀσφαλιστικῷ βιβλιαρίῳ καταχωροῦνται ὡσαύτως οἱ ἀριθμοὶ τῶν χορηγουμένων ἑκάστοτε εἰς τὸν ἠσφαλισμένον βιβλιαρίων ἀσθενείας, ἅτινα ἐκδίδονται μόνον ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου.

5) Τὸ ὁρμώδιον Ὑποκατάστημα ὑποχρεοῦται κατὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου νὰ καταχωρήσῃ ἐν αὐτῷ τὸ ἄθροισμα τῶν ἡμερομισθίων, ἅτινα ὁ ἠσφαλισμένος ἐπραγματοποίησε καὶ δι' ὃ κατεβλήθησαν εἰσφοραὶ βάσει τῆς ἐνεργηθείσης ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 9 ὁριζόμενα ἀθροίσεως.

6) Ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια ἀποθανόντων, ἀφάντων ἢ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀποχωρησάντων τῆς ἀσφαλίσεως προσώπων, παραμείναντα εἰς χεῖρας τοῦ ἐργοδότου ἢ τρίτου, δέον ὅπως ἐπιστρέφωνται εἰς τὸ Ἵδρυμα ὑπὸ τῶν κατόχων αὐτῶν, ἐναντι ἀποδείξεως.

Ἄρθρον 9

Ἀνανέωσις ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων
Ἀνακεφαλαίωσις ἡμερῶν ἐργασίας

1) Οἱ ἠσφαλισμένοι ὑποχρεοῦνται νὰ προσκομίζουν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ τόπου τῆς διαμονῆς των πρὸς ἀνανέωσιν τὰ ἀσφαλιστικά των βιβλιάρια:

α) Μετὰ τὴν ἐπικόλλησιν ἐνσήμων ἐπὶ τοῦ τελευταίου τετραγωνιδίου, ἀσχέτως ἂν ὑπολείπωνται ἐνδιαμέσα τετραγωνίδια, ἐφ' ὧν οὐδὲν ἔνσημον ἐπεκολλήθη.

β) Ἐν πάσῃ περιπτώσει τὸ βραδύτερον ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς δι' ἣν ἐξεδόθη τὸ βιβλιάριον περιόδου.

Οἱ ἠσφαλισμένοι δύνανται ὡσαύτως νὰ προσκομίζουν τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάριον καὶ πρὸ τῆς παρούσης τῆς δι' ἣν τοῦτο ἐξεδόθη περιόδου καὶ νὰ ζητοῦν τὴν εἰς αὐτοὺς χορήγησιν νέου

τοιούτου.

2) Άμα τῇ καταθέσει τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου χορηγεῖται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον νέον τοιοῦτον, ἐφ' οὗ ἀναγράφονται πᾶσαι αἱ ἐν ἄρθρῳ 8 παράγραφος 1 ἀναφερόμεναι ἐνδείξεις.

Ἡ ἔκδοσις τοῦ νέου βιβλιαρίου σημειοῦται καὶ ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς καρτέλλας τοῦ ἠσφαλισμένου.

3) Τὸ ἀνανεωθὲν ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον, μετὰ τὴν ἐνέργειαν πάντων τῶν ἀνωτέρω καὶ τὴν διὰ σφραγίσεως ἀκύρωσιν αὐτοῦ, ἐπιστρέφεται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον πρὸς φύλαξιν.

4) Ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑποκαταστήματος προβαίνει ἅμα τῇ προσκομίσει τοῦ βιβλιαρίου εἰς τὴν ἄθροισιν τῶν ἐπὶ τούτου ἐπικολλημένων ἐνσήμων καὶ ἐγγράφει τὸ ἄθροισμα ἐπὶ τοῦ βιβλιαρίου καὶ ἐπὶ τοῦ πρὸς τοῦτο ὡρισμένου χώρου. Τὸ ἄθροισμα τοῦτο καταχωρεῖται ἐπίσης εἰς τὴν ἀτομικὴν καρτέλλαν τοῦ ἠσφαλισμένου, ὡς καὶ εἰς τὸ χορηγούμενον εἰς αὐτὸν νέον ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον.

Κατὰ τοῦ γενομένου ὑπολογισμοῦ τῶν ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἐμφαινομένων εἰσφορῶν, ὡς καὶ κατὰ τοῦ περιεχομένου τοῦ βιβλιαρίου ἐν γένει, ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ὑποβάλῃ ἔνστασιν ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, παρ' ᾧ εὑρίσκεται τὸ βιβλιάριον κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 7 ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 10

Ἀντικατάστασις ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων

1) Ἐὰν τὸ ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον ἀπωλέσθη ἢ κατεστράφη ἢ ἄλλως κατέστη ἀνεπίδεκτον περαιτέρω χρησιμοποιήσεως, ὡς ἐπίσης καὶ ἂν αὐθαιρέτως παρακρατῆται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ἄλλου τινός, ἀντικαθίσταται κατὰ τὰς ἑπομένας διατάξεις:

2) Ὁ αἰτῶν τὴν ἀντικατάστασιν ὀφείλει νὰ προσκομίσῃ πᾶσαν ἀναγκαίαν ἀπόδειξιν περὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ ἀπολεσθέντος κλπ. βιβλιαρίου. Ἀποδεικτικὰ πρὸς τοῦτο μέσα εἶναι κατὰ πρῶτον λόγον τὰ τυχὸν σωζόμενα ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον, οὗτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις, ἀκολούθως αἱ εἰς τὰ μισθολόγια τῶν ἐργοδοτῶν ἐγγραφαί, αἱ παρὰ τῷ Ἱδρύματι μισθολογικαὶ καταστάσεις τῶν ἐργοδοτῶν, ἡ μαρτυρία τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει συναδέλφων τοῦ μισθωτοῦ καὶ αἱ βεβαιώσεις τῶν ἁρμοδίων ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος.

3) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσαγομένων ἀποδείξεων ἐκδίδεται καὶ ἐγχειρίζεται εἰς τὸν αἰτοῦντα βεβαίωσις, ἀναφέρουσα τὰς ἡμέρας, ἑβδομάδας ἢ μῆνας ἐργασίας, δι' οὓς ἀναγνωρίζεται ἡ ἀπασχόλησις, ὡς καὶ τὸν αὔξοντα ἀριθμὸν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου, εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὁποίου ἐκδίδεται ἡ βεβαίωσις αὕτη.

Συγχρόνως ἐκδίδεται ὑπὲρ τοῦ αἰτοῦντος νέον ἢ νέα ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια, φέροντα καὶ τὰς λοιπὰς ἐν ἄρθρῳ 8 παράγραφος 1 περιλαμβανομένας ἐνδείξεις.

4) Κατὰ τῆς πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, δι' ἧς ἀπορρίπτεται ἡ περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις, ὡς καὶ κατὰ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀνωτέρω βεβαιώσεως, συγχωροῦνται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον αἰτήσεις θεραπείας καὶ λοιπὰ ἔνδικα μέσα.

Ἄρθρον 11

Διόρθωσις στοιχείων καὶ ἐγγραφῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων

1) Διόρθωσις τῶν εἰς τὰ Μητρῶα ἠσφαλισμένων ἢ εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια τυχὸν ἐσφαλμένως ἀναφερομένων στοιχείων (ὀνόματος κλπ.), πλὴν τῆς ἡλικίας, ἐπιτρέπεται τῇ αἰτήσει τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ὅστις ἀποφαίνεται κατόπιν ἐρεύνης ἁπάντων τῶν κατὰ τὴν κρίσιν του χρησίμων στοιχείων.

2) Ἐὰν κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 7 § 3 καὶ 9 § 4 ἢ συνεπείᾳ διατυπώσεων τῶν ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος παρίσταται ἀνάγκη διορθώσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων δι' ἐπικολλήσεως συμπληρωματικῶν ἐνσήμων ἢ δι' ἀκυρώσεως ἐνσήμων ἐν περιπτώσει ἐπικολλήσεως τοιούτων ἀνωτέρας ἀξίας τῆς προσηκούσης καὶ ἐπιστροφῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τοὺς δικαιούχους, ἡ διόρθωσις γίνεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ βιβλιαρίου ἢ, ἐὰν τοῦτο ἐξαντληθῇ, ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος προβλεπομένου συμπληρωματικοῦ, ἐφ' οὗ σημειοῦνται τὰ στοιχεῖα ταυτότητος τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐκδίδεται ἠσφαλισμένου καὶ ἡ χρονικὴ περίοδος τῆς ἰσχύος τοῦ κυρίου βιβλιαρίου ἢ τοῦ δελτίου εἰσφορῶν, εἰς συμπλήρωσιν τοῦ ὁποίου χρησιμεύει.

Κεφάλαιον Γ'

Καταβολὴ εἰσφορῶν. - Λοιπαὶ ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν

Ἄρθρον 12

Καταστάσεις μισθοδοσίας - μισθολόγια

1) Οἱ ἀπασχολοῦντες μισθωτοὺς ἠσφαλισμένους εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐργοδόται ὑπογράφονται καὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Μητρῶον ἐργοδοτῶν τοῦ Ὑποκαταστήματος, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου λαμβάνει χώραν ἡ ἀπασχόλησις.

Δι' ἕκαστον ἐργοδότην τηρεῖται ἀτομικὸς φάκελος καὶ καρτέλλαι ἐσωτερικῆς παρακολουθήσεως καὶ καθυστερήσεων αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 23 ἀναφερόμενον βιβλιάριον ἐλέγχου.

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ τηροῦν κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἑπομένων διατάξεων βιβλία καταχωρήσεως μισθῶν, καταστάσεις μισθοδοσίας ὀνομαστικὰς τοῦ παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἐκτυπουμένας παρὰ τοῦ Ἱδρύματος εἰς τύπον καὶ μέγεθος καθοριζόμενον δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ αὐτοῦ.

Τὸ Ἵδρυμα δύναται νὰ ἀναλάβῃ τὴν προμήθειαν τοιούτων καταστάσεων καὶ μισθολογίων καὶ τὴν ἐπὶ τιμήματι διάθεσιν αὐτῶν εἰς τοὺς ἐργοδότας.

Εἰς τὰς ὡς ἄνω καταστάσεις μισθοδοσίας ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀναγράψῃ τὰ στοι-

χεία της επωνυμίας και της διευθύνσεως αυτού, ως και τον αριθμόν Μητρώου αυτού επικεφαλής εκάστης σελίδος, καθ' εκάστην δε μισθολογικήν περίοδον τα στοιχεία των απασχολουμένων μισθωτών και της ασφαλίσεως αυτών, οριζόμενα ειδικώτερον δι' αποφάσεως του Διοικητού του Ιδρύματος.

3) Αι καταστάσεις μισθοδοσίας, ως και πάν άλλο βιβλίον ή έγγραφον, περιέχον εγγραφάς μισθών, ημερομισθίων και λοιπών απολαβών, δέον να φυλάττωνται παρά τω εργοδότη επί δετίαν από της τελευταίας εν αυταίς εγγραφής και να τίθενται αμελλητί εις την διάθεσιν των εντεταλμένων με τον έλεγχον υπαλλήλων του Ιδρύματος.

4) Δύναται δι' αποφάσεως του Διοικητού του Ιδρύματος να ορισθή διά τινας κατηγορίας εργοδοτών, οσάκις ως εκ του αριθμού των μισθωτών ή της ιδιομορφίας της επιχειρήσεως θεωρηθή σκόπιμον, όπως αι καταστάσεις μισθοδοσίας συντάσσωνται και τηρώνται παρ' υπαλλήλων του Ιδρύματος.

5) Αντίγραφα των ως άνω καταστάσεων, συντασσομένων εις διπλούν διά χάρτου αντιγραφής, υποβάλλονται, προκειμένου περί μεγάλων επιχειρήσεων ή ειδικών κατηγοριών εργοδοτών, οριζομένων δι' αποφάσεως του Διοικητού, εις την Υπηρεσίαν του Ιδρύματος, υπογεγραμμένα, υπό τύπον υπευθύνου δηλώσεως, ως προς την αλήθειαν και την πληρότητα του περιεχομένου υπό του εργοδότου ή του νομίμως εκπροσωπούντος αυτόν ή του ειδικώς εξουσιοδοτηθέντος αντιπροσώπου του. Βάσει των αντιγράφων τούτων η Υπηρεσία του Ιδρύματος τηρεί ατομικούς λογαριασμούς των ησφαλισμένων, των οποίων αντίγραφα κοινοποιεί εις τούτους κατά τα εν άρθρω 7 § 2 οριζόμενα.

Ο χρόνος, καθ' ον δέον να υποβάλλωνται τα ανωτέρω αντίγραφα καταστάσεων μισθοδοσίας εις την Υπηρεσίαν του Ιδρύματος, ορίζεται δι' αποφάσεως του Διοικητού.

6) Εργοδόται, έχοντες πλείονας εγκαταστάσεις εν τη περιφερεία του αυτού Υποκαταστήματος, αποτελούσας μίαν οικονομικήν ενότητα και ενιαίως διευθυνομένας, υφείλουν ούχ ήττον να τηρούν δι' εκάστην εγκατάστασιν χωριστά βιβλία μισθολογίων ή μισθολογικάς καταστάσεις, φυλασσομένας εις το τυχόν υφιστάμενον κατά στημα ή Γραφείον, εξ ού διευθύνεται αμέσως η κατ' ιδίαν εγκατάστασις.

7) Εργοδόται, παραλείποντες την υποχρέωσιν αυτών διά την εγκαιρον και κανονικήν σύνταξιν των καταστάσεων μισθοδοσίας ή την υποβολήν εις το Ίδρυμα αντιγράφου αυτών, εις ας περιπτώσεις προβλέπεται τούτο, ή συντάσσοντες ταύτας ουχί κατά τον προσήκοντα τρόπον ή με ανεπλήρωτα ή έλλιπή στοιχεία, υπόκεινται εις τας νομίμους κυρώσεις.

Άρθρον 13

Βιβλιάρια αγοράς ενσήμων και καταβολής εισφορών τοις μετρητοίς

Το Ίδρυμα εκδίδει και χορηγεί εις εκαστον εργοδότην άμα τη εγγραφή τούτου εις το Μητρώον εργοδοτών του Ιδρύματος βιβλιάριον διά την αγοράν των ενσήμων ή την εις μετρητά καταβολήν των εισφορών, το οποίον φέρει τα αντίστοιχα στοιχεία του εργοδότου, ως και τον αριθμόν Μητρώου αυτού εις εκάστην σελίδα και εις τα οποία αναγράφονται η πληρωμή εις μετρητά των εισφορών και αι αγοραί των ενσήμων, εις ας περιπτώσεις προβλέπεται τούτο κατά τα κατωτέρω οριζόμενα.

Άρθρον 14

Καταβολή εισφορών δι' ενσήμων

1) Προς βεβαίωσιν της καταβολής των εισφορών το Ίδρυμα εκδίδει ένσημα, άτινα επικολλώνται επί των ασφαλιστικών βιβλιαρίων υπό του εργοδότου ή εις τας περιπτώσεις του άρθρου 20 υπό της Υπηρεσίας.

2) Τα ένσημα, ων η μορφή, ο τύπος και αι κλάσεις αξίας θέλουν ορισθή δι' αποφάσεως του Διοικητού, εκτυπούνται επιμελεία του Ιδρύματος κατά τας διατάξεις του Κανονισμού Προμηθειών.

3) Η προς τους εργοδότας διάθεσις των ενσήμων ενεργείται αποκλειστικώς υπό των Υποκαταστημάτων του Ιδρύματος ή υπό των παρά του Διοικητού οριζομένων Τραπεζών, Δημοσίων Ταμείων ή Ταχυδρομικών Γραφείων, η δε καταβολή των εισφορών αποδεικνύεται διά μόνης της αποδείξεως του εισπράξαντος ταύτας Τραπεζιτικού Ιδρύματος, Δημοσίου Ταμείου ή Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου ή Υποκαταστήματος.

4) Ο τρόπος της διαχειρίσεως των ενσήμων, ο δι' ενσήμων εφοδιασμός των διαθετόντων ταύτα διά λογαριασμόν του Ιδρύματος και αι μεταξύ τούτων και της Διοικήσεως σχετικαι πιστωχρεώσεις θέλουν ρυθμισθή δι' αποφάσεως του Διοικητού, συμφώνως προς τας διατάξεις του Λογιστικού και Οικονομικού Κανονισμού.

5) Ο εργοδότης υποχρεούται, όπως επικολλά τα αναλογούντα ένσημα επί των ασφαλιστικών βιβλιαρίων των ησφαλισμένων, καθιστών ταύτα άμα τη επικολλήσει ανεπίδεκτα περαιτέρω χρησιμοποιήσεως δι' επιθέσεως επ' αυτών σφραγίδος, φερούσης τον αριθμόν Μητρώου και τα στοιχεία της επωνυμίας της επιχειρήσεως.

Προς τούτο οι μισθωτοί υποχρεούνται, όπως καταθέτουν παρά τοις εργοδόταις τα ασφαλιστικά των βιβλιάρια, αναλαμβάνοντες ταύτα άμα τη αποχωρήσει από της εργασίας, συνεπεία λύσεως της εργατικής σχέσεως.

6) Η ασφαλιστική εισφορά είναι ενιαία, μη δυναμένου του εργοδότου να καταβάλη ιδιαιτέρως το προερχόμενον εκ της εργοδοτικής εισφοράς ή εισφοράς του ησφαλισμένου τμήμα ταύτης.

7) Διαρκούσης της εργατικής σχέσεως οι ησφαλισμένοι δύνανται κατά την επικόλλησιν των ενσήμων να λαμβάνουν γνώσιν του βιβλιαρίου και να υποβάλλουν τα τυχόν παράπονά των εις τον εργοδότην και εν περιπτώσει μη ικανοποιή-

σεως αὐτῶν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα.

Ἄρθρον 15

Καταβολὴ εἰσφορῶν τοῖς μετρητοῖς

Εἰς τὰς περιπτώσεις καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν τοῖς μετρητοῖς ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀναγράφῃ ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τῆς ἀπασχολήσεως αὐτῶν, ἅπαξ τοῦ ἔτους τοὐλάχιστον, ἢ τῇ αἰτήσει τῶν ἠσφαλισμένων ἢ ὁπωσδήποτε κατὰ πᾶσαν ἀποχώρησιν τῶν ἠσφαλισμένων ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ἐργοδότου τούτου.

Ἄρθρον 16

Χρόνος καταβολῆς εἰσφορῶν

1) Ὡς χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ὁρίζεται τὸ ἡμερολογιακὸν τέλος τοῦ μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἡ ἐργασία ἢ ἡ ὑπηρεσία. Δὲν μεταβάλλει τὸν χρόνον καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἡ ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας καθυστέρησις πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ πέραν τοῦ μηνός, ὡς ἐπίσης δὲν μεταβάλλει τοῦτον ἡ τυχὸν ἐκ συνηθείας, συμβατικῆς διατάξεως ἢ ἐξ ἄλλης αἰτίας ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ εἰς μακρότερα ἢ βραχύτερα χρονικὰ διαστήματα.

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁριζομένου χρόνου καταβάλλουν εἰς τὸ Ἵδρυμα τὰς κατὰ νόμον εἰσφορὰς εἴτε δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων, εἴτε διὰ καταβολῆς τοῖς μετρητοῖς τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσφορᾶς, δι' ἃς κατηγορίας ἐργοδοτῶν καὶ καθ' ὃν τρόπον θέλει ὁρίσει ὁ Διοικητής.

3) Ἐργοδόται, καταβάλλοντες εἰσφορὰς, ὑπολογιζομένας ἐπὶ τῶν πρὸς τοὺς παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς παροχῶν τρίτων, ἐφ' ὅσον δὲν καταβάλλεται παντάπασι μισθὸς ἢ ὁ καταβαλλόμενος δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς κάλυψιν τῶν εἰσφορῶν, δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτοῦν παρὰ τῶν μισθωτῶν τὴν ὑπὸ τούτων κατάθεσιν εἰς χεῖρας των χρηματικῆς ἐγγυήσεως οὐχὶ ἀνωτέρας τοῦ διπλασίου τοῦ βαρύνοντος τὸν ἠσφαλισμένον τμήματος τῶν εἰσφορῶν διὰ περίοδον ἑνὸς μηνός.

4) Ἐὰν γεννᾶται ἀμφισβήτησις περὶ τῆς ἀσφαλιστικῆς ὑποχρεώσεως προσώπου τινός, εἴτε παρὰ τοῦ Ἱδρύματος, εἴτε παρὰ τινος τῶν ἐνδιαφερομένων (ἠσφαλισμένου ἢ ἐργοδότου) ὑποχρεοῦνται οὐχ ἧττον ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ ἠσφαλισμένος εἰς τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν μέχρις ἐπιλύσεως τῆς ἀμφισβητήσεως, ὅτε, ἀναλόγως τῆς ἐκβάσεως τῆς ὑποθέσεως, δύναται νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ Ἵδρυμα εἰς τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

Ἄρθρον 17

Καθορισμὸς τοῦ μισθοῦ

1) Ὡς μισθός, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ εἰσφορά, λογίζεται ὁ εἰς χρῆμα συμπεφωνημένος τοιοῦτος προσαυξανόμενος:

α) Κατὰ τὸ τυχὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου χορηγούμενον εἰς τὸν μισθωτὸν ποσοστὰ ἢ ἄλλας προσθέτους χρηματικὰς ἀμοιβάς, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν χορηγοῦνται μόνον ἐκτάκτως. Ἐὰν αἱ πρόσθετοι ἀμοιβαὶ παρέχωνται κατὰ χρονικὰς περιόδους διαφόρους τῆς δι' ἣν ἡ μισθοδότησις περιόδου, ὁ ἐργοδότης ἐνεργεῖ τὴν ἀναγκαίαν κατανομήν, λαμβάνων ὡς βάσιν τὰ κατὰ τὴν προηγουμένην περίοδον ἀποληφθέντα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ, ἄλλως δὲ τὰ ὑπ' ἄλλων μισθωτῶν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, ἀσχολουμένων παρ' αὐτῷ ἢ παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ τῆς αὐτῆς κατηγορίας καὶ περιφερείας κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον ἀποληφθέντα, τέλος δέ, τοιούτων στοιχείων μὴ ὑπαρχόντων, ποσὸν ὁριζόμενον κατὰ τὴν κρίσιν του.

β) Κατὰ τὸ τυχὸν παρὰ τρίτων καταβαλλόμενα κατὰ συνήθειαν χρηματικὰ ποσὰ (φιλοδωρήματα ἢ ἄλλης φύσεως ἀμοιβάς), ὑπολογιζόμενα βάσει τῶν ἰσχυόντων διὰ τὴν ἐπιχείρησιν σχετικῶν πινάκων (ἄρθρον 19).

γ) Κατὰ τὰς τυχὸν εἰς εἶδος παροχὰς (κατοικία, τροφή, θέρμανσις), ἀποτιμωμένας ὡσαύτως βάσει τῶν ἰσχυόντων πινάκων. Ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἱ παροχαὶ αὗται ἐκτιμῶνται κατὰ κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ὡς στοιχεῖα τοῦ μισθοῦ.

2) Ἐὰν ἡ ἀμοιβὴ δὲν συνίσταται εἰς συμπεφωνημένον ἐκ τῶν προτέρων χρηματικὸν ποσόν, ἀλλὰ κανονίζεται κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ μονάδα ἐκτελουμένης ἐργασίας κλπ., ἡ εἰσφορὰ ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ μέσου ὅρου τῆς ἐπιτευχθείσης ἀμοιβῆς κατὰ τὰς προηγουμένας τρεῖς μισθολογικὰς περιόδους ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ μισθωτοῦ ἢ ὑπ' ἄλλων μισθωτῶν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, ἀσχολουμένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ τῆς αὐτῆς κατηγορίας καὶ περιφερείας ἢ ἄλλως ἐπὶ ποσοῦ, ὁριζομένου κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου.

3) Ἐὰν δὲν συνεφωνήθη ρητὴ ἀμοιβή, ἡ δὲ ἐργασία παρέχεται ἐπὶ σκοπῷ ὀποζημιώσεως, μεταγενεστέρως κατὰ τὴν φύσιν αὐτῆς καὶ κατὰ τὰ κρατοῦντα εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ὁριαθησομένης, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται οὐχ ἧττον εἰς ἐπικόλλησιν ἐνσήμων, ὡς ἐὰν ἡ ἀμοιβὴ κατεβάλλετο κατὰ κανονικὰς χρονικὰς περιόδους. Ἐν ταὐτῇ περιπτώσει ὡς μισθολογικὴ περίοδος θεωρεῖται ἡ εἰς παρεμφερεῖς περιπτώσεις ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ συνήθειαν ἰσχύουσα, ἡ δὲ εἰσφορὰ ὑπολογίζεται κατὰ τὰ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἑδαφίῳ ἐφαρμοζόμενα ἀναλόγως.

4) Ἀντιρρήσεις τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καθορισμοῦ τῆς μισθολογικῆς κλάσεως φέρονται ἐνώπιον τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαστηρίου.

5) Προκαταβολαὶ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἀναγράφονται εἰς τὴν δι' ἣν ὁ μισθὸς κλπ. χρονικὴν περίοδον.

6) Ἐὰν ἡ ἀμοιβὴ παρέχηται καθ' ὁμάδας μισθωτῶν καὶ κατ' ἀποκοπήν, ὁ ἀρχηγὸς τῆς ὁμάδος ὀφείλει νὰ γνωστοποιῇ τὸν τρόπον τῆς διανομῆς τῆς ἀμοιβῆς εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις τηρεῖ ἰδιαιτέρως τὰ σχετικὰ στοιχεῖα ἐν εἴδει παραρτημάτων τοῦ βιβλίου μισθολογίου, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν καταχωρίζωνται ἐν αὐτῷ.

Ἄρθρον 18

Ἐξαιρέσεις ἡμερησίου μισθοῦ

1) Ἐὰν διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας συνεφω-

νήθη ἡ καταβολὴ μηνιαίου μισθοῦ, ὡς ἡμερήσιος μισθὸς τοῦ ἠσφαλισμένου λογίζεται τὸ εἰκοστὸν πέμπτον τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ἐκτὸς ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος δὲν ἀπησχολήθη καθ' ὅλον τὸν μῆνα καὶ δὲν ἐδικαιοῦτο διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς δὲν εἰργάσθη, μισθοῦ, ὁπότε ὁ ἀριθμὸς «εἴκοσι πέντε (25)» μειοῦται κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, δι' ἃς δὲν κατεβλήθη μισθός.

Ἐὰν ὅμως ἐν τῇ ἀνωτέρω περιπτώσει ὁ ἠσφαλισμένος, ὡς ἐκ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν τοῦ ἐπαγγέλματός του, ἀπασχολῆται συνήθως ἐπὶ τινας μόνον ἡμέρας τοῦ μηνός, κατὰ τὰς ὑπολοίπους ὅμως τελεῖ ὡσαύτως εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου του, ὁ ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ ἐξευρίσκεται διαιρουμένου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ δι' εἴκοσι πέντε (25).

2) Κατὰ πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ὁ ἡμερήσιος μισθὸς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐξευρίσκεται διαιρουμένου τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτοῦ δι' ἑκάστην μισθοδοτικὴν περίοδον ποσοῦ (ἑβδομάδα, δεκαήμερον, δεκαπενθήμερον, εἰκοσαήμερον, μῆνα κλπ.), ἀναλόγως τοῦ χρόνου καταβολῆς τοῦ μισθοῦ, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς παρεῖχεν οὗτος ἐργασίαν ἢ δι' ἃς δικαιοῦται ἀποδοχῶν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἀσχέτως διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως του.

3) Ἐὰν διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν ὁ συμφωνηθεὶς μισθὸς δὲν συνίσταται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκ σταθερῶς ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένου ποσοῦ (ἐπὶ ποσοστοῖς, κατ' ἀποκοπήν, κατὰ τεμάχιον, ἐπὶ προμηθείᾳ, διὰ φιλοδωρημάτων κλπ. ἀμειβόμενοι), ὡς καὶ ἐὰν δὲν συνεφωνήθη τὸ ποσὸν τῆς ἀμοιβῆς, ἀλλ' ἡ ἐργασία παρέχεται ἐπὶ σκοπῷ ἀποζημιώσεως μεταγενεστέρως κατὰ τὴν φύσιν αὐτῆς καὶ τὰ κρατοῦντα εἰς τὰς συναλλαγὰς καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἀγαθοῦ ἀνδρὸς ὁρισθησομένης, ὁ ἡμερήσιος μισθὸς τοῦ ἠσφαλισμένου ἐξευρίσκεται κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα βάσει τοῦ ἐκ τῆς φύσεως τῆς παρεχομένης ἐργασίας πιθανοῦ δι' ἑκάστην μισθολογικὴν περίοδον μισθοῦ τοῦ ἠσφαλισμένου, ὑπολογιζομένου κατὰ τὰ ἐν παραγράφοις 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὁριζόμενα.

4) Πρὸς ἀπλούστευσιν τῆς ἐφαρμογῆς τῆς προηγουμένης παραγράφου δύνανται ὁρισμέναι κατηγορίαι ἠσφαλισμένων μισθωτῶν ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων νὰ κατατάσσωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, λαμβανομένης ἐντὸς τοῦ τελευταίου τριμήνου ἑκάστου ἔτους, μετὰ γνώμην τῶν οἰκείων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, εἰς ὁρισμένας κλάσεις ἡμερησίων μισθῶν διὰ τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν τεκμαιρομένων μηνιαίων ἀποδοχῶν των, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων.

5) Ἡ διάταξις τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ προσώπου, οὗ ὁ συμπεφωνημένος μισθὸς συνίσταται ἐν μέρει ἐκ σταθερῶς καθωρισμένου χρηματικοῦ ποσοῦ ἀνωτέρου τοῦ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτου τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὁπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ λογίζεται ὁ βάσει τοῦ σταθερῶς καθωρισμένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος.

Ἄρθρον 19

Ἀποτίμησις παροχῶν εἰς εἶδος καὶ παροχῶν τρίτων

1) Ἐντὸς τοῦ τελευταίου τριμήνου ἑκάστου ἔτους τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ἱδρύματος καθορίζει διὰ πράξεως του χεχωρισμένως διὰ τὴν περιφέρειαν ἑκάστου Ὑποκαταστήματος τὴν ἀξίαν τῶν εἰς εἶδος παροχῶν κατόπιν γνωμοδοτήσεων τῶν Τ.Δ.Ε. τῶν Ὑποκαταστημάτων.

Καθ' ὅμοιον τρόπον καθορίζεται ἡ κατὰ μισθολογικὴν περίοδον ἀξία τῶν πρὸς τοὺς μισθωτοὺς παροχῶν τρίτων, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν τοπικῶν καὶ τῶν ἰδιαζουσῶν εἰς ἑκάστην ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν συνθηκῶν.

2) Ὁ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καθορισμὸς τῆς ἀξίας τῶν παροχῶν ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν ἰσχύει δι' ὁλόκληρον τὸ ἑπόμενον ἔτος καὶ λαμβάνεται ὑποχρεωτικῶς ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 20

Ἐπικόλλησις ἑνσήμων ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας

1) Ἐργοδότης, ἀπασχολοῦντες ἄνω τῶν εἴκοσι πέντε μισθωτῶν, δύνανται, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., νὰ ἐξαιρεθοῦν τῆς ὑποχρεώσεως νὰ ἐπικολλοῦν οἱ ἴδιοι ἑνσήμια ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει τὸ Ὑποκατάστημα ἀναλαμβάνει τὴν ἐπικόλλησιν τῶν ἑνσήμων ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν μισθωτῶν, ἐναντι τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων ὑποχρεώσεων. Ἐργοδότης, ἀπασχολοῦντες ὀλιγωτέρους τῶν εἴκοσι πέντε μισθωτούς, δύνανται, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, νὰ ἐξαιρεθοῦν καὶ οὗτοι τῆς ὑποχρεώσεως τῆς ἐπικολλήσεως ἑνσήμων καὶ νὰ ὑποχθοῦν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

2) Ἐὰν ἐγκριθῇ ἡ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἐπικόλλησις τῶν ἑνσήμων, ἡ εἰσπραξις τῶν εἰσφορῶν ἐνεργεῖται ὡς ἑξῆς:

Ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ παραδίδῃ εἰς τὸν ἐντεταλμένον ὑπάλληλον τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια τῶν παρ' αὐτῷ ἀσχολουμένων, ἐφ' ὧν οὗτος εἴτε ἐν τῷ καταστήματι τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε ἐν τῷ Ὑποκαταστήματι ἐπικολλᾷ τὸ ἑνσήμια.

Πρὸ ἑκάστης καταβολῆς μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὸ Ὑποκατάστημα κατάστασιν, ἀναφέρουσαν τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν μισθοδοτηθέντων προσώπων, τὴν μισθολογικὴν περίοδον μετ' εἰδικῆς μνείας τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς εἰργάσθη ὁ ἠσφαλισμένος, τὸ ποσὸν τῶν ἡμερομισθίων, ὅπερ ἐπληρώθη, τὸ δι' ἕκαστον μισθωτὸν κρατηθὲν ποσὸν εἰσφορῶν καὶ τὸ συνολικῶς εἰς τὸ Ἵδρυμα καταβαλλόμενον.

Συγχρόνως δὲ καταβάλλεται εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῶν εἰσφορῶν.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ θέλει καθορι-

αθῆ ὁ τύπος τῶν μισθολογικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας δέον νὰ ἀναφέρωνται ἐνιδιαιτέρᾳ στήλῃ αἱ εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐπερχόμεναι μεταβολαί (πρόσληψις, ἀποχώρησις, μεταβολὴ μισθοῦ).

Ἐπίσης ἐν παραρτήματι τούτων ἀναγράφονται αἱ διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ καθοριζόμεναι στατιστικαὶ παρατηρήσεις.

3) Ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ γνῶσιν κατὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ μισθοῦ του τῶν κρατηθεισῶν εἰσφορῶν. Δύναται ὁ Διοικητὴς δι' ἀποφάσεώς του νὰ ὁρίσῃ τὴν εἰς ὡρισμένον μέρος τοῦ τόπου ἐργασίας τοιχοκόλλησιν ἀντιγράφου τῆς ἀνωτέρω καταστάσεως.

4) Ἡ ἐπικόλλησις τῶν ἀντιστοίχων ἐνσήμων ἐνεργεῖται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος, βάσει τῶν ἐπὶ τῆς καταστάσεως ἐνδείξεων, ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἑκάστου ἠσφαλισμένου.

5) Ἡ ὁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐφοδιάζει τοὺς διὰ τὴν ἐπικόλλησιν τῶν ἐνσήμων τεταγμένους ὑπαλλήλους μὲ ἀνάλογον ποσότητα ἐνσήμων.

Αἱ λεπτομέρειαι τῆς τηρήσεως τῶν λογαριασμῶν τῶν ἀφορώντων τὰ ἐπικολλώμενα ἔνσημα θέλουν κανονισθῆ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ.

6) Δι' ἕκαστον ἐργοδότην τηρεῖται ἰδιον φύλλον λογαριασμοῦ, ἐν τῇ πιστωτικῇ στήλῃ τοῦ ὁποίου ἐγγράφονται πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβαλλόμενα ποσά. Ἐν περιπτώσει δὲ καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς τῶν διά τινα μισθολογικὴν περίοδον ὀφειλομένων εἰσφορῶν ἐγγράφονται ἐν τῇ χρεωστικῇ στήλῃ τοῦ λογαριασμοῦ τὰ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας διαπιστούμενα, βάσει τῆς ἀμέσως προηγουμένης καταστάσεως ἢ τοῦ ἐλέγχου τῶν βιβλίων τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς ὀφειλόμενα ποσὰ καὶ συνάμα κοινοποιεῖται πρὸς τὸν ἐργοδότην ὑπόμνησις περὶ τῆς ὀφειλῆς. Ἡ ἡμέρα τῆς ἐνάρξεως τῆς καθυστερήσεως καὶ τῆς κοινοποιήσεως ἡ ἀποστολὴ τῆς ὑπομνήσεως σημειοῦνται ἐν ειδικῇ στήλῃ τοῦ λογαριασμοῦ. Τῆς ἐν τῇ ὑπομνήσει τεθεμενης προθεσμίας πρὸς ἐξόφλησιν παρερχομένης ἀπράκτου, τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς μεταφέρεται εἰς τὸ βιβλίον καθυστερήσεων.

7) Ἐργοδόται, ἀπασχολοῦντες οὐχὶ ἐκτάκτως, ἀλλὰ συνηθῶς καὶ κατ' ἐπάγγελμα ἰδίᾳ πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου, πλὴν οἰκοδομικοῦ τοιούτου, μὴ σταθερῶς ἀπασχολουμένους μισθωτούς, ὑποχρεοῦνται νὰ ἀναγγέλλουν εἰς τὸ ἐπὶ τόπου τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ἔργου ὁρμοδιον Ὑποκατάστημα τὴν ἔναρξιν πάσης τοιαύτης ἐργασίας, γνωστοποιοῦντες συνάμα καὶ τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεως αὐτῆς.

Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον λογαριασμοὶ τηροῦνται καὶ διὰ τοὺς τοιούτους ἐργοδότας.

Ἄρθρον 21

Εἴσπραξις εἰσφορῶν μέσω ειδικῶν Ταμείων

1) Διὰ πρόσωπα ἠσφαλισμένα ἐν μέρει εἴτε κυρίως, εἴτε ἐπικουρικῶς, παρά τινι λειτουργοῦντι Ταμείῳ δύναται νὰ συμβληθῇ τὸ Ἵδρυμα, ὅπως τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἀναλάβῃ τὴν εἴσπραξιν καὶ τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὸ Ἵδρυμα εἰσφορῶν, παρεχομένης αὐτῷ διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀποζημιώσεως οὐχὶ μείζονος τοῦ 2,100 τῶν εἰσπραττομένων εἰσφορῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ ἐπικόλλησις τῶν ἐνσήμων ἐπὶ τῶν ειδικῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων ἐνεργεῖται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ ὁρμοδίου Ὑποκαταστήματος, πρὸς ὃ παραδίδει ἕκαστος ἐργοδότης ἅπαντα τὰ βιβλιάρια τῶν παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένων.

2) Αἱ εἰσπραττόμεναι εἰσφοραὶ διαβιβάζονται ὑπὸ τοῦ Ταμείου πρὸς τὸ ὁρμοδιον Ὑποκατάστημα μετ' ἰδιαιτέρας δι' ἕκαστον ἐργοδότην ἀναλυτικῆς καταστάσεως, ἧς ὁ τύπος ὁρισθήσεται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, περιλαμβανούσης πᾶν στοιχεῖον χρήσιμον διὰ τὴν ἐπικόλλησιν τῶν ἐνσήμων.

3) Περὶ τῶν τοιούτων ἐργοδοτῶν τηρεῖται φύλλον ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ, λαμβάνονται δὲ κατὰ τῶν καθυστερούντων ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος τὰ νόμιμα μέτρα.

Ἄρθρον 22

Εἴσπραξις προσθέτων εἰσφορῶν

1) Ἐφ' ὅσον ἠθελε διαπιστωθῆ δι' ἐκθέσεως τῶν ὁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ὑποκαταστήματος, ὅτι ἐργοδότης τις δὲν συνεμορφώθη πρὸς τὰ μέτρα, τὰ ὑποδεικνυόμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 54 § 3 ά.ν. 1846/1951 διὰ τὴν ὑγιεινὴν καὶ ἀσφάλειαν εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας, δύναται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος μετὰ παρέλευσιν εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐγγράφου συστάσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν συμμόρφωσίν του, νὰ ἐπαυξήσῃ τὸ βαρύνον τὸν ἐργοδότην τμῆμα τῆς εἰσφορᾶς μέχρι τοῦ προβλεπομένου ὁρίου. Πάντως τῆς ἐπιβολῆς τῆς προσαυξήσεως τῶν εἰσφορῶν ἀναγκαία προϋπόθεσις εἶναι ἡ πάροδος ἀπράκτου τῆς εἰς τὸν ἐργοδότην ταχθείσης εὐλόγου προθεσμίας πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς τὰ ὑποδεικνυόμενα μέτρα. Περὶ τῶν τοιούτων ἐπαυξήσεων τῶν εἰσφορῶν συντάσσονται ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος μηνιαῖαι καταστάσεις, περιλαμβάνουσαι τὸν ἀριθμὸν τῶν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν καὶ τὰ ἡμερομίσθια, ἅτινα ἐπραγματοποίησεν ἕκαστος ἐν ἑκάστῃ μισθολογικῇ κλάσει, ὡς καὶ τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς κατὰ τὴν σχετικὴν ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ εἰσπρακτέας ἐπαυξήσεως.

Τὸ ἐν τῇ καταστάσει ποσὸν ἐγγράφεται ἀκολούθως ὑπὸ ἰδιον τίτλον εἰς τὸ ἐν πάσῃ περιπτώσει καταρτιζόμενον διὰ τοὺς τοιούτους ἐργοδότας φύλλον ἀτομικοῦ λογαριασμοῦ καὶ εἰσπράττεται, ἀποστελλομένου πρὸς τὸν ἐργοδότην σχετικοῦ λογαριασμοῦ, οὗτινος μὴ ἐξοφλουμένου ἐνεργοῦνται τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ ἄρθρου 20 ὁριζόμενα.

2) Ἡ ἄνω ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος εἶναι ἐκτελεστὴ μόνον κατόπιν ἐγκρίσεως ὑπὸ Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ Προέδρου τοῦ οἰκείου Ἐμπορειομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τοῦ οἰκείου Προϊσταμένου τοῦ Υ-

γειονομικοῦ Κέντρου, ὡς καὶ τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας.

3) Διὰ τὸ πρόσθετον τέλος, δι' οὗ ἐπιβαρύνονται αἱ μὴ καταβληθεῖσαι ἐμπροθέσμως εἰσφοραί, συντάσσεται κατάστασις, ἀναφέρουσα τὸ συνολικῶς εἰσπρακτέον ποσὸν τῶν εἰσφορῶν, τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἔδει νὰ καταβληθοῦν, καὶ τὸ ἐπιβλητέον πρόσθετον τέλος.

Κεφάλαιον Δ'

Ἔλεγχος ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν

Ἄρθρον 23

Ἔλεγχος ἐργοδοτῶν

1) Ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ἱδρύματος ἐπιβλέπει τὴν κανονικὴν ἐγγραφὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων μισθωτῶν, ὡς καὶ τὴν ἐγκαιρον καὶ πλήρη καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένων ὑπαλλήλων αὐτοῦ, ἐνεργούντων κατὰ τὰς ἑπομένας διατάξεις καὶ κατὰ τὰς ἑκάστοτε διαταγὰς καὶ ὁδηγίας.

2) Ἡ ἐποπτεία διεξάγεται τὰ μὲν διὰ παρακολουθήσεως τῶν παρὰ τῶν Ὑποκαταστημάτων τηρουμένων περὶ τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐργοδοτῶν στοιχείων, τὸ δὲ διὰ τοῦ ἐπὶ τόπου ἐλέγχου μισθολογικῶν βιβλίων καὶ ἐγγράφων τοῦ ἐργοδότου, ὡς καὶ ἐκ τῆς παρὰ τῇ ἁρμοδίᾳ Οἰκονομικῇ Ἐφορίᾳ φορολογικῆς δηλώσεως τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς συλλογῆς πάσης πληροφορίας χρησίμου πρὸς ἐξακρίβωσιν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως καὶ τῆς τακτικῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἔναντι τοῦ Ἱδρύματος ὑποχρεώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἠσφαλισμένων.

3) Ἡ περιφέρεια ἑκάστου Ὑποκαταστήματος δύναται νὰ διαιρεθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τῆς Διοικήσεως εἰς περιοχὰς ἐλέγχου, διακρινομένας ἀπ' ἀλλήλων δι' ἀριθμῶν. Διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν περιοχῶν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν κυρίως ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν ἑκάστῃ περιοχῇ ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων.

4) Ὁ ἔλεγχος ἐνεργεῖται ὑπὸ ὑπαλλήλων, ὧν ἡ κατὰ τόπον ἁρμοδιότης ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος. Δι' ἕκαστον ἐργοδότην ἐκδίδεται βιβλιάριον ἐλέγχου, εἰς τὸ ὁποῖον ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος καταχωρεῖ κατὰ χρονολογικὴν σειρὰν τοὺς παρ' αὐτοῦ ἐνεργουμένους ἐλέγχους καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῶν. Τὸ βιβλίον θεωρεῖται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ τοῦ πρὸς τοῦτο παρ' αὐτοῦ ἐντεταλμένου ὑπαλλήλου.

Ἄρθρον 24

Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων κατὰ τὸν ἔλεγχον

1) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ τοὺς πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένους ὑπαλλήλους ἀκριβεῖς καὶ πλήρεις πληροφορίας:

α) Περὶ τῆς ταυτότητος τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.

β) Περὶ τοῦ συμφωνηθέντος ἢ τοῦ πράγματι ἀπολαμβανομένου παρὰ τῶν μισθωτῶν μισθοῦ καὶ πάσης ἄλλης προσθέτου ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 17, ὡς καὶ περὶ τοῦ χρόνου τῆς καταβολῆς τοῦ μισθοῦ κλπ.

γ) Περὶ τοῦ χρόνου τῆς προσλήψεως τῶν μισθωτῶν, τῶν ἐν τῇ ἐργατικῇ συμβάσει ἐπερχομένων μεταβολῶν καὶ τῆς ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀπομακρύνσεως τῶν μισθωτῶν.

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται ὡσαύτως νὰ ἐπιδεικνύουν εἰς τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος τὰ παρ' αὐτῶν τηρούμενα βιβλία μισθολογίων, τὰς παρ' αὐτῶν κατεχομένας ἀποδείξεις καταβολῆς πρὸς τὸ Ἵδρυμα, τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ἠσφαλισμένων, ὡς καὶ τὰς τυχὸν ὑφισταμένας μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν ἐγγράφους συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας.

Αἱ ἀνωτέρω ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν ὑφίστανται καὶ προκειμένου περὶ στοιχείων ἀφορώντων μισθωτούς, οἵτινες ἐν τῷ μεταξὺ ἔπαυσαν ἀπασχολούμενοι παρὰ τῷ ἐργοδότῃ.

3) Οἱ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλοι δικαιοῦνται νὰ ἐνεργοῦν τὸν ἔλεγχον εἰς τὰ Γραφεῖα ἢ καταστήματα τῶν ἐργοδοτῶν.

Πρὸς τοῦτο οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ διευκολύνουν τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος, παρέχοντες αὐτοῖς τὰ ἀναγκαῖα πρὸς διεξαγωγὴν τοῦ ἐλέγχου μέσα.

4) Οἱ ἠσφαλισμένοι ὑποχρεοῦνται νὰ παρέχουν εἰς τὸ Ἵδρυμα ἀκριβεῖς πληροφορίας:

α) Περὶ τοῦ τόπου καὶ εἴδους τῆς ἀπασχολήσεως, ὡς καὶ περὶ τῆς ταυτότητος τοῦ ἐργοδότου των.

β) Περὶ τοῦ χρόνου προσλήψεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως.

γ) Περὶ τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀπολαβῶν ἐν γένει.

Ὡσαύτως ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιδεικνύουν εἰς τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια, τὰ εἰς χεῖρας των δελτία εἰσφορῶν, ὡς καὶ τὰς τυχὸν ὑπαρχούσας ἐγγράφους συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας καὶ νὰ παραδίδουν εἰς τὸ Ἵδρυμα ἢ τοὺς ἐντεταλμένους τὰ ἔγγραφα ταῦτα κατόπιν ἐγγράφου παραγγελίας ἐπὶ ἀποστροφῇ καὶ ἔναντι ἀποδείξεως.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΠΡΑΞΕΙΣ ΥΠΟΥΡΓΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

225)1965 Πράξις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Περὶ παρατάσεως τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον ΣΤ')1946 Ψηφίσματος «περὶ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῶν Κυβερνήσεων τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῶν ἐτῶν 1941 - 1944».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 240 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχον ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον ΣΤ' Ψηφίσματος τοῦ ἔτους 1946 «περὶ τῆς ἰσχύος καὶ τῆς ἐκκαθαρίσεως τῶν νομοθετημάτων τῆς περιόδου τῶν Κυβερνήσεων τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῶν ἐτῶν 1941 - 1944», ἀποφασίζει:

Παρατείνει μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1966 τὴν λήγουσαν τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς ἄνω ΣΤ)1946 Ψηφίσματος, μέχρι τῆς ὁποίας αἱ Νομοθετικαὶ Πράξεις τῶν ἐν Ἑλλάδι Κυβερνήσεων τῆς περιόδου τῆς ἐχθρικῆς κατοχῆς τῆς χώρας τῶν ἐτῶν 1941 ἕως 1944 διατηροῦσι τὴν ἣν εἶχον κατὰ τὴν 31ην Μαΐου 1946 ἰσχύν των ὡς ἁπλοῖ νόμοι.

Ἐκδόσαν πρὸς τοῦτο τὴν ὑπ' ἀριθ. 225 ἀπὸ 9.12.1965 παροῦσαν Πρᾶξιν του, δημοσιευομένην διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Δεκεμβρίου 1965

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

111392)37491)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τῆς διαδικασίας τοποθετήσεως ἀνέργων εἰς ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 832 τῆς 10 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 2656)1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 19319)2198)1962 ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων καὶ 3) Τὰς κρατούσας σήμερον συνθήκας εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀγορὰν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες καὶ συμπληροῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 19319)2198)1962 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων, ὡς αὕτη τροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18843)2869)2.9.1962, 52481)7521)4.7.1963 καὶ 81509)12011)10.9.1964 ὁμοίων, ὁρίζομεν τὰ ἀκόλουθα:

1) Ἅπασαι αἱ προσλήψεις μισθωτῶν, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐνεργοῦνται, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, μέσῳ τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

2) Τὸ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ὑποχρεοῦνται νὰ τοποθετῶσι παρὸ τῷ ἐργοδότῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένους μισθωτοὺς ἐκ τῶν ἀνέργων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ μητρῶα αὐτῶν, τῶν Γραφείων δυναμένων νὰ ἀρνηθῶσι τὴν χορήγησιν κάρτας τοποθετήσεως εἰς μισθωτὸν ὑποδεικνυόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὁσάκις ὑφίστανται βάσιμοι λόγοι, ὅτι ὁ ἐργοδότης παραβλέπει τὴν σειρὰν προτεραιότητος ἐγγραφῆς τῶν ἀνέργων τῆς εἰδικότητος, τῆς ὁποίας ἔχει ἀνάγκην, ἐπιδιώκων τὴν πρόσληψιν πάντοτε προσώπων ἐγγραφέντων ὡς ἀνέργων ἐντὸς τῶν πέντε (5) πρὸ τῆς ὑποδείξεώς των ἡμερῶν.

3) Εἰς ὡς περιπτώσεις, κατόπιν αἰτήσεων ἐργοδοτῶν, τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας συνιστοῦν αὐτοῖς τὴν πρόσληψιν μισθωτῶν, ταῦτα ἀπαραιτήτως κατὰ τὴν ὑπόδειξιν θὰ ἀκολουθοῦν τὴν σειρὰν ἐγγραφῆς τῶν ἀνέργων, ἐξαιρέσει τῶν τυχὸν ἐν τοῖς μητρῴοις τῶν ἐγγεγραμμένων: α) Ἑλλήνων ὑπηκόων ἢ ὁμογενῶν, προερχομένων ἐκ Τουρκίας, Αἰγύπτου, Κύπρου καὶ χωρῶν τοῦ παραπετάσματος, β) ἀποθεραπευθέντων φυματικῶν καὶ γ) ἐπιδοτουμένων ἀνέργων, κατηγορίαι, αἵτινες, λόγῳ τῆς ἰδιαζούσης αὐτῶν περιπτώσεως, δέον νὰ προτιμῶνται κατὰ τὴν τοποθέτησιν.

4) Ἐπὶ προσλήψεων κατόπιν διαγωνισμοῦ ἡ τοποθέτησις θὰ ἐνεργῆται βάσει τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ ἐπιτυχόντες εἰς τοῦτον φέρονται ἐγγεγραμμένοι ὡς ἄνεργοι εἰς τι Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας πρὸ μηνὸς τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας διενεργείας τούτου, ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες πρὸ τοῦ διαγωνισμοῦ ἀπησχολοῦντο, τῆς ἀπασχολήσεως των ταύτης ἀποδεικνυομένης ἐπὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ των βιβλιαρίου Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου ἐπισήμου στοιχείου.

Ὁ ἐν λόγῳ διαγωνισμὸς δέον νὰ διεξάγεται παρ' Ἐπιτροπῆς, ἐξασφαλιζούσης ἀμερόληπτον κρίσιν τῶν συμμετασχόντων, καὶ ἀπαραιτήτως θὰ δημοσιεύεται πρὸ ἑξήκοντα ἡμερῶν, ἀπαξ τοὐλάχιστον, εἰς μίαν καθημερινὴν ἐφημερίδα τῶν ἐκδιδομένων ἐν τῷ τόπῳ ἐνεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ ἐκ τῶν μᾶλλον κυκλοφορουσῶν καὶ θὰ ἀναγγέλλεται πρὸ μηνὸς τοὐλάχιστον ἀπὸ τούτου εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας.

5) Προκειμένου περὶ προσλήψεων προσώπων ἐμπιστοσύνης, ὡς π.χ. διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων, προσωπαρχῶν, προϊσταμένων λογιστηρίων, ταμιῶν, θυρωρῶν, φυλάκων, τεχνικοῦ προσωπικοῦ, κεκτημένου πτυχίου Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ λοιπῶν ὁριζομένων ὡς προσώπων ἐμπιστοσύνης ὑπὸ σχετικῶν διατάξεων, ἡ τοποθέτησις θὰ ἐνεργῆται ἐκ τῶν ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου

μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των εἰς τὸ Μητρῶο ἀρρένων τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας. Τοῦτ' αὐτὸ θὰ πραγματοποιῆται καὶ διὰ τοὺς ἐκ Τουρκίας, Αἰγύπτου, Κύπρου καὶ χωρῶν τοῦ Παραπετάσματος προερχομένους Ἕλληνας ὑπηκόους καὶ ὁμογενεῖς, τοὺς ἐγκαταλείψαντας ἢ ἐγκαταλείποντας ὁριστικῶς τὴν ἐκεῖ μόνιμον ἐγκατάστασίν των.

6) Ὁμοίως εἰς ἐργοδότας ἀπασχολοῦντας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των μέχρι πέντε (5) τὸ πολὺ ὑπαλλήλους ἢ μέχρι δέκα (10) το πολὺ ἐργατοτεχνίτας, μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν προσώπων ἐμπιστοσύνης καὶ τῶν ἐκ Τουρκίας, Αἰγύπτου, Κύπρου καὶ χωρῶν τοῦ Παραπετάσματος προερχομένους Ἕλληνας ὑπηκόους καὶ ὁμογενεῖς, ἡ τοποθέτησις μισθωτῶν θὰ ἐνεργῆται ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑποδεικνυομένων ἀνέργων, ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των εἰς τοὺς καταλόγους ἀνέργων τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

7) Εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας δὲν διαθέτει ἀνέργους τῶν εἰδικοτήτων ἢ προσόντων, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ ἐργοδότης, οὐδὲ ἠθέλεν ἐξασφαλίσει αὐτῷ τοιούτους παρ' ἄλλων πλησίον Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας ἐντὸς τεσσάρων (4) ἡμερῶν καὶ ἐπὶ ἐπειγουσῶν περιπτώσεων ἐντὸς δύο (2) ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, ὑποχρεοῦται, ὅπως τοποθετῇ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένους μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των ὡς ἀνέργων εἰς τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας.

8) Ὁσάκις μισθωτὸς τις ἀποχωρῇ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐργοδότου τινὸς πρὸς ἀνάληψιν νέας εἰς ἕτερον ἐργοδότην, τὸ οἰκεῖον διὰ τὴν χορήγησιν κάρτας ἐργασίας Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, ἀφοῦ προηγουμένως διαπιστώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νέου ἐργοδότου περὶ προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν ἀπασχόλησιν τούτου πέραν τοῦ μηνὸς εἰς τὸν πρῶτον ἐργοδότην, ἐφοδιάζει τὸν μισθωτόν, ἀντὶ κάρτας ἐργασίας, δι' εἰδικοῦ σημειώματος, δι' οὗ καλύπτει τὰς ὑποχρεώσεις του ὁ ἐργοδότης ἐναντι τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

9) Οἱ ἐκ τοῦ στρατεύματος ἀπολυόμενοι καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀπασχοληθῶσι μισθωτοὶ τοποθετοῦνται εἰς τὰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των ὡς ἀνέργων, ἐφ' ὅσον βεβαίως τὸ μεσολαβῆσαν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των καὶ μέχρι τῆς προσλήψεώς των χρονικὸν διάστημα δὲν εἶναι μεῖζον τοῦ τετραμήνου.

10) Πᾶσαι προγενεστέρου ἀπόψεως ἡμῶν, ὁριζουσα ἄλλως τὴν διαδικασίαν τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν τῶν ἀνέργων, εἴτε ἀφορῶσα εἰς τοὺς ἀνέργους γενικῶς, εἴτε εἰς εἰδικὰς αὐτῶν κατηγορίας, καταργεῖται, ἐξαιρέσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 50216)8099)1956, 41846)5411)1957, 71876)2047) 1965, 70985)11441)1958, 55092)6045)1956, 56080) 8216)1959 καὶ 86248)14014)1960 περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν Πειραιῶς - Ἀθηνῶν καὶ Περιοχῆς Θεσσαλονίκης, στοφιδεργατῶν - σταφιδοκιβωτοποιῶν κλπ. περιοχῆς Πελοποννήσου - Ἡρακλείου Κρήτης καὶ Ζακύνθου καὶ κλωστοϋφαντουργῶν Ἐδέσσης, Ναούσης καὶ Βεροίας ἀντιστοίχως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Νοεμβρίου 1965 (*)

(*) *Σημ. Συντάξεως*: Χρησιμεύει, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, νὰ σημειωθοῦν τινὰ περὶ τῶν ἐν ἰσχύϊ νομοθετικῶν διὰ τὸ θέμα διατάξεων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 2656)1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 1215) ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἡ ἐργασίας ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ἡ ὑποχρέωσις νὰ προσλαμβάνωσι τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν αὐτῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας. Εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ὑπόκειται καὶ τὸ Κράτος καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προσωπικοῦ, συνδεομένου διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ὑποχρεοῦνται νὰ τοποθετῶσι παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένους ἐκ τῶν παρ' αὐτῶν ἐγγεγραμμένων ἀνέργων, τηρουμένης τῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθοριζομένης σειρᾶς προτεραιότητος.

Δικαιολογητικὸς λόγος τῆς διατάξεως κατὰ τὴν ἐπ' αὐτῆς εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 12, 1218) ὑπῆρξεν ἡ ἐξασφάλισις πλήρους καὶ ἀσφαλοῦς ἐποπτείας, ὡς καὶ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας.

Ὁ νόμος (ἄρθρον 5 ν.δ. 2656)1953) ὁρίζει περαιτέρω, ὅτι ἐργοδότης, τοποθετῶν μισθωτὸν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὑπόκειται εἰς μηνιαῖον πρόστιμον ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας τοῦ Ι.Κ.Α. (ἤδη τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας), βεβαιούμενον καὶ εἰσπραττόμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἰσόποσον πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐκτὸς τῶν ποινικῶν κυρώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου.

Οὕτω αἱ ἀστικαὶ καὶ ποινικαὶ κυρώσεις διὰ τὴν παράβασιν τῆς διατάξεως εἶναι, ὁμολογουμένως, βαρύταται. Αἱ ἀστικαὶ ἐπιβάλλονται διὰ πράξεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, κατὰ τῆς ὁποίας ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις προσφυγῆς ἢ αἰτήσεως θεραπείας ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐργοδότου ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ταύτης ἐνώπιον Ἐπιτροπῆς, ἡ ὁποία εἶναι συνεστημένη κατὰ περιοχὰς εἰς τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας («Ἴδετε ὑπ' ἀριθ. 1357)2241)1962 ἐγκύκλιον Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 21, 382).

Κατὰ τῆς πράξεως αὐτῆς τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας ἐπιτρέπεται καὶ ἀνακοπὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 285 Πολιτ. Δικονομίας ἐνώπιον τῶν καθ' ὕλην ἁρμοδίων τακτικῶν δικαστηρίων, λόγῳ δὲ τοῦ ὅτι ἡ ἀνακοπὴ αὕτη συνιστᾷ παράλληλον προσφυγὴν δὲν ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ νόμου 3713)1928 περὶ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον αὐτοῦ, κατὰ τὴν παγίαν νομο-

291631)1965 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί του επιδόματος επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1965 των δημοσίων υπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 841 της 17 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 9 του ά.ν. 1502)1950, του άρθρου 6 του ά.ν. 1587)1950, του άρθρου 74 του νόμου 1811)1951 και του άρθρου 8 του ν.δ. 2195)1952, καθορίζομεν ως κάτωθι τους όρους και τας προϋποθέσεις καταβολής του υπό των διατάξεων τούτων προβλεπομένου επιδόματος επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1965.

Άρθρον 1

1. Το επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1965 επίδομα θα καταβληθή:

α) Εις τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους.

β) Εις τους στρατιωτικούς εν γένει.

γ) Εις το προσωπικόν των Σιδηροδρομικών Δικτύων του Κράτους.

δ) Εις τους υπαλλήλους και στρατιωτικούς των εν ταις προηγουμέναις παραγράφοις Υπηρεσιών, τους οπωσδήποτε απομακρυνθέντας της Υπηρεσίας μετά την 15 Απριλίου 1965, μέχρι και της 15 Δεκεμβρίου 1965.

ε) Εις τους δικαιούχους των αποδοχών τριμήνου του άρθρου 6 του ν.δ. 2500)1953, ων αι αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την 15ην Απριλίου 1965.

στ) Εις τους υπηρετούντας εν τη αλλοδαπή λιμενικούς αξιωματικούς (προξενικούς λιμενάρχας), κατά τα εν άρθρω 4 § 2 της παρούσης ειδικώτερον οριζόμενα.

ζ) Εις τους εν αλλοδαπή επί ειδική αποστολή και εις τους μετεκπαιδευομένους πολιτικούς δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς κατά τα εν άρθρω 4 § 2 της παρούσης οριζόμενα.

2. Εις το επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικόν των Δημοσίων Υπηρεσιών και εις το ημερομίσθιον εργατικόν προσωπικόν των συνεργείων του Βασιλικού Ναυτικού, το διεπόμενον υπό του νόμου 6231)1934, ως και εις τους επί ωρομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, θα καταβληθή επίδομα, επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων 1965, κατά τα οριζόμενα υπό της αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, της διεπούσης τους μισθωτούς της χώρας, και επί τη συνδρομή των εν αυτή όρων και προϋποθέσεων.

3. Εις τα εν ενεργεία τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, τα λαμβάνοντα έξοδα παρασάσεως, ίσα προς τας εκάστοτε αποδοχάς του τακτικού καθηγητού Πανεπιστημίου, θα τύχωσι του επιδόματος εορτών του τακτικού καθηγητού. Εις τους εκ τούτων δικαιουμένους επιδόματος επί ταις εορταίς εκ μιας των εν άρθρω 5 πηγών θα καταβληθή ή τυχόν επί πλέον διαφορά.

4. Εις τους εφημερίους θα καταβληθή επίδομα επί ταις εορταίς Χριστουγέννων 1965 κατά τα εν τη υπ' αριθ. 57)1968 Πράξει του Υπουργικού Συμβουλίου οριζόμενα (σχετικαί εγκύκλιοι ημών υπ' αριθ. 90672)Roneo 56)5.4.1963, 307721)Roneo 179)13.12.1963 και 98366)Roneo 73)18.4.1964).

Άρθρον 2

Του εν παραγράφω 1 του προηγουμένου άρθρου επιδόματος δεν δικαιούνται:

α) Οι εν τω Εξωτερικώ υπηρετούντες, οι μισθοδοτούμενοι με αποδοχάς αλλοδαπής.

β) Οι διορισθέντες από της 16ης Δεκεμβρίου 1965.

Άρθρον 3

Το εν άρθρω 1 επίδομα ορίζεται:

α) Διά τους τακτικούς και επί συμβάσει δημοσίους υπαλλήλους και τους στρατιωτικούς εν γένει εις τον υπό του εκάστοτε ισχύοντος μισθολογίου προβλεπόμενον βασικόν μισθόν ενός μηνός μετά του επιδόματος λόγω εύδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ ή των προσαυξήσεων λόγω παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ του άρθρου 3 της υπ' αριθ. 1020)1958 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, ως αύτη ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, άνευ ουδενός ετέρου επιδόματος (προσαυξήσεως λόγω συνολικής πολυετούς υπηρεσίας, επιδόματος δικαστικών, εκπαιδευτικών κλπ.).

Διά τους εν εκπαιδευτική εις αλλοδαπήν άδεία τελούντας το επίδομα δεν υπολογίζεται επί των διπλασίων αποδοχών.

Διά τους στρατιωτικούς των πολεμικών καταστάσεων και τους αστυνομικούς της μονίμου διαθεσιμότητος εις τον βασικόν μισθόν μετά του επιδόματος λόγω εύδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ και των επιδομάτων αναπηρίας.

β) Διά τους ημερομισθίους των Κέντρων Κοινωνικής Προνοίας και τους εκτάκτους δημοσίους υπαλλήλους, τους μισθολογικώς εξομοιουμένους προς ένα των βαθμών της διοικητικής ιεραρχίας εις το σύνολον των μηνιαίων αυτών αποδοχών, άνευ επιδόματος αφιερείας βίου και κοινωνικού επιδόματος.

γ) Διά τους ημερομισθίους, τους συνδεομένους μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας δημοσίου δικαίου εις τα ημερομίσθια των 25 ημερών, άνευ επιδόματος αφιερείας βίου.

δ) Εις τους διορισθέντας δυνάμει του ν.δ)τος

λογίαν του Συμβουλίου, ως συμβαίνει και κατά πράξεων γενικώς επιβολής ασφαλιστικών εισφορών (Σ.Ε. 421)1965, ΕΕΔ 24.420 και λοιπαί εις αυτόθι σημειώσεις μας, Ηλ. Κυριακοπούλου, Έλλην. Διοικητ. Δίκαιον, Γ' Ειδικόν Μέρος, εκδ. δευτέρα, σελ. 88 επ.).

Οπωσδήποτε όμως η παράλειψις του εργαδότου να προσλάβη μισθωτόν μέσω των Γραφείων Εύρέσεως Εργασίας δεν έχει ως συνέπειαν, ως έχει νομολογηθή (Πρωτ)κείου Αθηνών 6816)1953, ΕΕΔ 12.1019 και άλλαι, Ι. Καποδίστριας, ΕρμΑΚ υπ' άρθρον 648, αριθ. 38, Χ. Αγαλλόπουλος, Εργατ. Δίκαιον, σελ. 13) ακυρότητα της συμβάσεως εργασίας.

4193)1961 εἰς ταχτικὰς θέσεις τέως ἐκτάκτους ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς μονιμοποιήσεως των συνεδέοντο μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐξακολουθοῦν μισθοδοτούμενοι δυνάμει τῆς παραγράφου § δ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου, μὲ τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐλάμβανον ὡς ἔκτακτοι, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσόν, ὅπερ καταβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, τῶν διεπουσῶν τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας κατὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεως των ἔτους.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας, τοὺς πρὸ τῆς μονιμοποιήσεως των συνδεομένους μετὰ τοῦ Δημοσίου μὲ σχέσιν ἐργασίας δημοσίου δικαίου, θὰ καταβληθῇ ὡς ἐπίδομα τὸ ποσόν, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς βάσει τῶν σχετικῶν ἀποφάσεων ἡμῶν κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεως των ἔτους.

Τέλος οἱ τέως προσκαιροι ἢ ἐπὶ συμβάσει τεχνικοὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν δημοσίων ἔργων, οἱ διορισθέντες δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4193) 1961, περὶ ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 275807)Κουεα 166)27. 11.1963 ἐγκύκλιος μας, δὲν θὰ λάβωσι ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, δοθέντος ὅτι οὗτοι ὡς συμβατικοὶ δὲν ἐλάμβανον ἐπίδομα ἑορτῶν, διότι τοῦτο εἶχεν ἐνσωματωθῇ εἰς τὸν συμβατικὸν μισθὸν των, ὃν διετήρησαν καὶ μετὰ τὴν μονιμοποίησίν των.

Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4193)1961 διορισθέντες μετὰ τὴν 16.4.1965 θὰ τύχωσι τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου ἐπιδόματος, ὡς τοῦτο ὁρίζεται ἀνωτέρω εἰς ἀκέραιον καὶ οὐχὶ τμήματος αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐμισθοδοτήθησαν δι' ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.4.1965 μέχρι 15.12.1965.

"Αρθρον 4

1) Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἐμισθοδοτήθησαν ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα, ἀπὸ 16 Ἀπριλίου μέχρι καὶ 15 Δεκεμβρίου 1965 (στράτευσις, ἀπουσία ἄνευ ἀδείας κλπ.), εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1965, εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνθέντας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης καταβάλλεται μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ προαυξήσεως τριετιῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

2) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (προξενικοὺς λιμενάρχας) καὶ ἐπανερχομένους ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1965 μέχρι 15 Δεκεμβρίου 1965, εἰς πάντας τοὺς πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν (N.A.T.O., Διεθνεῖς Ὀργανισμούς, ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ, ὡς καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς) θὰ καταβληθῇ τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ προαυξήσεως τριετιῶν (ἀποδοχῶν ἐσωτερικοῦ) δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος ὡς ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμισθοδοτήθησαν μὲ ἀποδοχὰς ἐσωτερικοῦ καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ἐξωτερικοῦ ἢ μόνον μὲ ἀποζημίωσιν ἀλλοδαπῆς.

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κατὰ τὸ ἀπὸ 16.4.1965 μέχρι 15.12.1965 χρονικὸν διάστημα συνεχῆ ἐκπαίδευσιν ἐλάσσονα τοῦ ἑξαμήνου τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἀκέραιον.

3) Διὰ τοὺς προαχθέντας καὶ τυχόντας ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἢ προαυξήσεως τριετιῶν μετὰ τὴν 16.4.1965 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965.

4) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὴν 15.12.1965 μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὡς καὶ τοὺς ὑποβιβασθέντας, τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ εὐδοκίμου) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.4.1965 μέχρι 15.12.1965.

5) Οἱ ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφεδροι ἀξιωματικοί, οἱ προτιμήσαντες τὸν μισθὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, θὰ τύχωσι παρὰ τῆς μισθοδοτούσης τούτους στρατιωτικῆς διαχειρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἔστω καὶ ἂν ἦρχαντο μισθοδοτούμενοι ὡς ἀξιωματικοὶ μετὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1965. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὡς ἐφέδρους ὑπαξιωματικοὺς στρατευθέντας δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς μισθοδοτουμένους μὲ μισθὸν μονίμου ὑπαξιωματικοῦ.

6) Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἐφεδροι ἀξιωματικοὶ θὰ τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν ἦρχαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 16.4.1965.

"Αρθρον 5

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοί, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἐμμισθον θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, δικαιοῦνται κατ' ἐπιλογὴν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

"Αρθρον 6

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἐπίδομα ὑπόκειται :

α) Εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος, β) εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφορὰν καὶ γ) εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127) 1961 Π.Υ.Σ. ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κρατησιν, τὴν προβλεπομε-

νην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2195)1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, καὶ ἀπαλλάσσεται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κράτησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 665)1965 β.δ. «περὶ τῆς νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως».

Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα, τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐκτακτους καὶ ἐπὶ συμβάσει, ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρων ἀντιστοίχων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους ὑπόκειται εἰς ἁπάσας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ των κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

Ἄρθρον 7

Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἀκέραιον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ β' 15θημέρου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1965, ἤτοι τὴν 16ην τοῦ μηνὸς τούτου.

Τὸ ἐπίδομα θὰ ἐνταλθῇ καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον καὶ θὰ καταλογισθῇ εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ οἰκονομικοῦ ἔτους 1965 διὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων.

Δοθέντος, ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρα συντίθενται ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, τῆς προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἀναπηρικῶν ἐπιδομάτων τῶν στρατιωτικῶν τῶν πολεμικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς σχετικὰς καταστάσεις πληρωμῆς θὰ γίνῃ ἀνάλυσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ τὰ ποσὰ τοῦ τε βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων τῶν ὑπολογιζομένων διὰ τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων θὰ βαρύνωσι τὰς ἐγγεγραμμένας πιστώσεις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ τὰς προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα ταῦτα καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους, δι' ἕκαστον τούτων, κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἐπίσης τὰ ποσὰ τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θὰ βαρύνωσι τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πιστώσεις διὰ τὰς εἰσφορὰς ταύτας καὶ ὑπὸ τοὺς οἰκείους, δι' ἑκάστην τῶν εἰσφορῶν τούτων, κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1966 θέλει ἐνεργηθῇ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1965, θὰ βαρύνῃ τὸν λογαριασμὸν «Τράπεζα Ἑλλάδος - Συγκέντρωσις Εἰσπράξεων καὶ Πληρωμῶν» ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰανουαρίου 1966 κατὰ τὰ κεκανονισμένα (ἀποκλειομένης κάντως τῆς ἀνταλλαγῆς προσωρινῶν ἀποδείξεων), κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συνεννοήσεως.

Ἄρθρον 8

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμου, δι' οὓς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μαθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Β.Ν., τοὺς ναυτόπαιδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας, τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 22 Δεκεμβρίου 1965, θὰ καταβληθῇ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνός.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Τ.Ε.Α., τοὺς χρησιμοποιουμένους διὰ τὴν φρούρησιν ἀποθηκῶν, εἰς οὓς καταβάλλεται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Φ38577) 2)702640 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἡμῶν ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 35 δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπηρεσίας, θὰ καταβληθῇ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1965 ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 35 δι' ἕκαστον δεκαημερον ὑπηρεσίας φρουρήσεως πραγματοποιηθείσης ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς 16ης Ἀπριλίου 1965 μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1965.

Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τῆς παρούσης δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

Ἄρθρον 10 (*)

Εἰς τὰς οἰκογενείας, τὰς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατὰ τὴν 15ην Δεκεμβρίου 1965, θὰ καταβληθῇ τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1965 ὡς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον αὐταῖς ἐπίδομα ἑνὸς μηνός. Ἤτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπὸ 15 Νοεμβρίου 1965 ἀπολυθέντων, αἵτινες, ὡς ἐπιδοτούμεναι ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των, δικαιοῦνται ἐπιδόματος στρατεύσεως μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1965.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1965

—

293601)2446)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1965 ἐπιδόματος (δώρου) τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 836 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ι. Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1965 παρέχομεν τὴν ἐγκρισίν μας διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1538) 1950 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195)1952 προβλεπομένου ἐπιδόματος (δώρου) κατὰ τὸ κατωτέρω:

ΙΙ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον ὑπάρχει παρ' αὐτοῖς ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ εὐχέρεια. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὁρίζεται: α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους τοὺς μισθοδοτουμένους βάσει τοῦ ἀ.ν. 1538)1950, ὡς οὗτος ἐτρο-

(*) **Σημ. ΕΔΔ**: Οὕτω φέρεται ἡ ἀρίθμησις τῶν ἄρθρων.

καποιηθή καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἴσον πρός τόν μηνιαῖον βασικόν αὐτῶν μισθόν, μετά τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ὅπου τοιοῦτον ἐπίδομα καταβάλλεται, ἄνευ οὐδενός ἑτέρου ἐπιδόματος.

Ἐξαιρετικῶς μετά τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος (δώρου) θά παρασχεθῇ καί τό ἀναλογοῦν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπό τούς ὁρισμούς τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031)1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῆς κυρωθείσης διά τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν. δ)τος 4242) 1962, συμφώνως πρός τάς παρασχεθείσας ὁδηγίας διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 40851)Γ.Δ.Π.12)19.3.1964 ἐγκυκλίου μας πρός ἅπαντα τά Ὑπουργεῖα.

Διά τούς εἰς τήν ἀλλοδαπήν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ὁδῷ τελοῦντας τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα (δῶρον) δέν ὑπολογίζεται ἐπί τῶν διπλασίων ἀποδοχῶν.

β) Διά τούς ἐκτάκτους ἐπί σχέσει ἐργασίας δημοσίου Δικαίου ἴσον πρός τό σύνολον τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, ἄνευ τῶν ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου, κοινωνικοῦ καί ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ)τος 208)1965.

γ) Διά τούς ἡμερομισθίους ἐπί σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου ἴσον πρός τά ἡμερομίσθια εἴκοσι πέντε (25) ἡμερῶν, ἄνευ τῶν ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου καί ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ)τος 208)1965.

δ) Διά τούς διορισθέντας δυνάμει τοῦ ν.δ)τος 4193)1961 εἰς τακτικάς θέσεις τέως ἐκτάκτου ὑπαλλήλου Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐξακολουθοῦν μισθοδοτούμενοι δυνάμει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ν. δ)τος μέ τάς ἀποδοχάς, ὡς ἐλάμβαναν ὡς ἔκτακτοι, τό ὑπό τῆς παρούσης παρεχόμενον ἐπίδομα ὁρίζεται ἴσον πρός τό ποσόν τοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεως των ἔτους, εἴτε τοῦτο κατεβλήθη βάσει τῆς σχετικῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν, εἴτε βάσει μονομεροῦς ἀποφάσεως ἡμῶν.

III. Τοῦ κατά τήν παράγραφον II τῆς παρούσης ἐπιδόματος θά τύχωσι καί οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαί τριμήνου ἔληξαν μετά τήν 15ην Ἀπριλίου 1965.

IV. Τό ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικόν θά τύχῃ τοῦ ἐπιδόματος τούτου κατά τά ὁριζόμενα ὑπό τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν.

Βαυει τῆς αὐτῆς κοινῆς ἀποφάσεως θά τύχωσι τοῦ δώρου καί οἱ ἐπί κοσσατοις ἀμειβόμενοι εἰς βάρος Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καί οἱ νομικοί σύμβουλοι τούτων, οἱ μή μισθοδοτούμενοι βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538)1950, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

V. α) Εἰς τούς μή μισθοδοτηθέντας δι' ὅλα κληθησομένου χρονικόν διάστημα ἀπό 16ης Ἀπριλίου 1965 μέχρι καί τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1965 λόγῳ στρατεύσεως, ἀπουσίας ἄνευ ἀδείας κλπ., εἰς τούς διορισθέντας μετά τήν 16ην Ἀπριλίου 1965, εἰς τούς ὁπωσδήποτε ἀπομακρυνθέντας τῆς ὑπηρεσίας μετά τήν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καί εἰς τούς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαί τριμήνου ἔληξαν μετά τήν 15.4.1965, καταβάλλεται τό ἐν παραγράφῳ II τῆς παρούσης ἐπίδομα μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνός ὀγδόου (1)8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ, δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι κατά τό ὡς ἄνω χρονικόν διάστημα δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περί ἡμερομισθίων ἡ ἐκπτωσις ἐνεργεῖται μόνον διά τάς ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δέν ἐμισθοδοτήθησαν.

β) Διά τούς προαχθέντας ἢ τυχόντας ἐπιδόματος τριετιῶν μετά τήν 16ην Ἀπριλίου 1965 τό ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπί τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1965.

γ) Εἰς τούς μισθοδοτουμένους τήν 15ην Δεκεμβρίου 1965 μέ μειωμένας ἀποδοχάς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινός αἰτίας, ὡς καί εἰς τούς ὑποβιβασθέντας, τό ἐπίδομα τῆς παραγράφου II τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς τό ἓν ὀγδοον (1)8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καί τριετιῶν) ἐντός τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 16.4.1965 μέχρι 15.12.1965.

VI. Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἐφεδροι ἀξιωματικοί ὑπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. θά τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρά τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καί ἐάν οὗτοι ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετά τήν 16ην Ἀπριλίου 1965.

VII. Δέν δικαιοῦνται τοῦ διά τῆς παρούσης παρεχομένου ἐπιδόματος:

α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μέ τάς ἀποδοχάς ἀλλοδαπῆς.

β) Οἱ διορισθησόμενοι ἀπό τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1965.

VIII. Οἱ δικαιούμενοι ἐπιδόματος ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1965 καί ἐξ ἑτέρας πηγῆς θά τύχωσι τούτου κατ' ἐπιλογήν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς. Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περί ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες λαμβάνουν καί σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, οὗτοι θά τύχωσι καί δώρου ἑορτῶν ἐκ τοῦ παρ' ᾧ μισθοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου, μή παρεχομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τόν ὑπάλληλον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου τῶν ἑορτῶν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν τό δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ὑπό τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ὑπό τοῦ Δημοσίου, ὁ ὑπάλληλος θά εἰσπράξῃ παρά τοῦ Δημοσίου μόνον τήν διαφοράν.

IX. Τό ἐπίδομα τοῦτο ἀπαλλασσόμενον ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου, ὑπόκειται:

α) Εἰς τήν φορολογίαν εἰσοδήματος.

β) Εἰς τήν ὑπέρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν.

γ) Εἰς τάς ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοράς καί τάς ὑπέρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοιαύτας καί

δ) Εἰς τάς τυχόν ἐξ εἰδικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένας ὑπέρ ὡρισμένου Ταμείου ἢ Λογα-

ριασμοῦ εἰσφορᾶς.

Χ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ εἰς ἀκέραιον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Β' 15θημέρου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1965, ἤτοι τὴν 16ην τοῦ μηνὸς τούτου.

Ἐπὶ τούτοις παρέχομεν τὴν ἐγκρισιν ἡμῶν διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. οἰκονομικοῦ ἔτους 1965 πρὸς ἐγγραφὴν ἐν αὐτοῖς τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἑορτῶν πιστώσεως.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1966 τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. θέλει ἐνεργηθῆ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1965, ἡ δὲ ἐκ ταύτης δαπάνη θὰ ἀχθῇ εἰς χρέωσιν τῶν ἀντιστοίχων πιστώσεων τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν οἰκονομικοῦ ἔτους 1966.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1965

—

293602)2447)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ παροχῆς βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1965.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 836 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180)28.11.1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν. δ)τος 4242)1962, ἀποφασίζομεν:

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1965 παρέχομεν τὴν ἐγκρισίν μας διὰ τὴν χορήγησιν εἰς ἅπαντας τοὺς συνταξιούχους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τύπον συντάξεως, ἐξαιρέσει τῶν συνταξιούχων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὓς ἔχει ἐφαρμογὴν εἰδικὴ ἀπόφασις, ἐπιδόματος ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος μετὰ τῶν πάσης φύσεως συνταξιοδοτικῶν ἐπιδομάτων.

Τοῦ βοηθήματος τούτου δικαιοῦνται οἱ λαμβάνοντες σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τύπον συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῇ ἢ θὰ διαταχθῇ ἡ πληρωμὴ τῆς συντάξεως μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1965.

Διὰ τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους ὑπὸ τύπον συντάξεως, ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔλαβεν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 26.4.1965 ἕως 24.12.1965 χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον συνταξιοδοτήσεως των κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Τοῦ βοηθήματος τούτου θὰ δικαιωθῶσιν οἱ συνταξιοῦχοι, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἐκ μιᾶς καὶ μόνον πηγῆς εἴτε λόγῳ μισθοῦ, εἴτε λόγῳ συντάξεως κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν λαμβανομένης.

Συνταξιοῦχοι, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἔμμισθον θέσιν, δικαιοῦνται τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος κατ' ἐπιλογὴν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἐν προκειμένῳ διευκρινίζεται, ὅτι συνταξιοῦχοι Ν.Π.Δ.Δ. τυγχάνοντες καὶ συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, θὰ λάβωσι τὸ δῶρον παρὰ τοῦ παρ' ᾧ συνταξιοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου, μὴ παρεχομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν συνταξιοῦχον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου.

Ἐν ᾗ περιπτώσει τὸ δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, τότε ὁ συνταξιοῦχος θὰ εἰσπράξῃ μόνον τὴν διαφορὰν παρὰ τοῦ Δημοσίου.

Εἰς περίπτωσιν λήψεως συντάξεως, βοηθήματος ἢ μερίσματος ἐξ Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ οὐχὶ κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν, ἀλλὰ ὡς ἐπικουρικῆς τοιαύτης, οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα συνταξιοῦχοι θὰ δικαιωθοῦν ἐπιδόματος καὶ ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ των Ταμείου.

Τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον βοήθημα θὰ ἀρχίσῃ καταβαλλόμενον ἀπὸ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1965.

Τὸ βοήθημα τοῦτο ἀπαλλάσσεται πάσης κρατήσεως ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων, φόρου ἢ τέλους, ὑποκειμένου μόνον, κατὰ περίπτωσιν, εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὰ τέλη χαρτοσήμου.

Ἡ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος ταύτου ἀπαιτηθησομένη δαπάνη θὰ βαρύνῃ τὸ κεφάλαιον καὶ ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν συντάξεων, πρὸς τοῦτο δὲ παρέχομεν διὰ τῆς παρούσης τὴν σχετικὴν ἐγκρισιν ἡμῶν.

Τέλος τίθεται ὑπ' ὄψιν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180) 1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242)1962, καθ' ἣν ἐν οἰκονομικῇ ἀδυναμίᾳ τοῦ εἰς πληρωμὴν ὑποχρέου Νομικοῦ Προσώπου δύναται δι' ἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ ἐποπτεύοντος τοῦτο Ὑπουργοῦ, νὰ περιορίζεται τὸ ποσὸν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδομάτων ἢ καὶ νὰ μὴ καταβάλλωνται ταῦτα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Δεκεμβρίου 1965

—

116433)Υ. 885)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1965 καὶ Νέου Ἔτους 1966 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 841 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5245) 25.11.1950 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς. β) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας,

ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν χορήγησιν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1965 καὶ Νέου Ἔτους 1966 :

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν 30.11.1965 συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας δώρου ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται ἐπίσης καὶ οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, δι' οὓς θέλει ἐκδοθῆ ἀπόφασις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως μετὰ τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1965, ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι τῆς 30.11.1965 χρονικὸν διάστημα. Εἰς περίπτωσιν ἐναρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως ἀπὸ 1 - 31 Δεκεμβρίου 1965 οἱ ἀνωτέρω θὰ λάβωσι τόσα τριακοστὰ τοῦ ὡς ἄνω δώρου, ὅσαι αἱ ἡμέραι τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., καθ' ἃς συνταξιοδοτοῦνται. Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξεν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 26 Ἀπριλίου 1965 μέχρι 30 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῆ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1)30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλήρες ἑπταημερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀπὸ 26.4.1965 μέχρι 30.11.1965 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν «κυρίας ἀσφαλίσεως» ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὴν λαμβανομένην μεγαλυτέραν σύνταξιν ἢ βοήθημα, κατανεμόμενον κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ βαρύνοντα τούτους ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διὰ ποσοῦ μείζονος τῆς παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως), εἴτε μόνον ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε μόνον ἐκ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται καὶ ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

δ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλλεται τὸ δῶρον παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, προκειμένου δὲ περὶ τῶν δώρων παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τὰ ἀνωτέρω ἐν ἐδαφίῳ β' ὁριζόμενα.

ε) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος Ὀργανισμοῦ.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβληθὲν δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του, ἐπὶ τῇ προσαγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ τούτου ποσὸν δώρου.

ΙΙ. Κατ' ἐξαίρεσιν ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεων ἢ βοηθήματος ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἰς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ἐκ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς οὐδένα τῶν συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις β', γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου Ι ὁριζόμενα.

ΙΙΙ. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 26.4.1965 μέχρις 24.12.1965 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἕκαστον ἑπταημερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 26.4.1965 μέχρις 24.12.1965 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 25 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ φυματιώσεως κλπ.).

ΙV. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει τὴν 20ὴν Δεκεμβρίου 1965.

V. Τὸ δῶρον, περὶ οὗ ἡ παροῦσα, ἀπαλλάσσεται πάσης ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων κρατήσεως, ὡς καὶ ὑπὲρ οἱουδήποτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκειμένου μόνον κατὰ περίπτωσιν εἰς τὸν φόρον εἰσοδήματος καὶ τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου.

VΙ. Τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον παρέχεται μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ οἰκονομικαὶ δυνατότητες παρὰ τοῖς οἰκείοις Ὀργανισμοῖς καὶ μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων, δικαιολογούντων τὴν δυνατότητα ταύτην.

Ἡ παροῦσα, ἥτις κυρωθήσεται νομοθετικῶς,

δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Δεκεμβρίου 1965

—

11623)8087)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 42)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των χειριστών ακτινοδιαγνωστικών μηχανημάτων και χειριστών εμφανιστών ακτινολογικών εργαστηρίων Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 844 της 20 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239)1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239)1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 3.12.1965, 3) Την υπ' αριθ. 42)1965 απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των χειριστών ακτινοδιαγνωστικών μηχανημάτων και χειριστών εμφανιστών ακτινολογικών εργαστηρίων 'Αθηνών, Πειραιώς Περιχώρων», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν καθ' όλας αύτης τας διατάξεις διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτους του επαγγέλματος, υπερ αφορά αύτη, την υπ' αριθ. 42)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των χειριστών ακτινοδιαγνωστικών μηχανημάτων και χειριστών - εμφανιστών ακτινολογικών εργαστηρίων 'Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου 'Αθηνών 124)8.10.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1965

—

116240)8089)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 13)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των περιελικτών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 844 της 20 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του ν. 3239)1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του ν. 3239)1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 3.12.1965, 3) Την υπ' αριθ. 13)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των περιελικτών άπασης της χώρας», αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν καθ' όλας αύτης τας διατάξεις διά πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του επαγγέλματος, υπερ αφορά αύτη, την υπ' αριθ. 13)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των περιελικτών άπασης της χώρας» (Φ.Ε.Κ. 846 τεύχος Β' της 27.5.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1965

—

116510)8147)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 36) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού κινήσεως αστικών λεωφορείων 'Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 834 της 14 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755)1957, 2) Την υπ' αριθ. 36)1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού κινήσεως αστικών λεωφορείων 'Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων», δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, ή υπ' αριθ. 27)1965 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών επί της αύτης υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 36)1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών, της οποίας το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Διά ταύτα

Δεχόμενον τύποις και εν μέρει κατ' ουσίαν την υποβληθείσαν έφεσιν. 'Απορρίπτον τα ως άνω εν τω σκεπτικώ κριθέντα. Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 27)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των: 1) Ομοσπονδίας Υπαλληλικού Προσωπικού Αυτοκινήτων Ελλάδος, 2) Σωματείου Οδηγών Λεωφορείων 'Αθηνών, 3) Σωματείου Οδηγών Ιδιωτικών Λεωφορείων Πειραιώς, 4) Συνδέσμου Εισπρακτόρων Λεωφορείων 'Αθηνών - Περιχώρων, 5) Ενώσεως Εισπρακτόρων Λεωφορείων Αυτοκινήτων Πειραιώς, 6) Σωματείου Σταθμαρχοελεγκτών Πειραιώς - Περιχώρων αφ' ενός και αφ' ετέρου: 1) Εθνικής Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων, 2) Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αστικών Αυτοκινήτων Λεωφορείων Πειραιώς, 3) Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α.», 4) Συνδέσμου Αναπήρων Πολέμου Ιδιοκτητών Αυτοκινητιστών Αστικών Λεωφορείων 'Αθηνών - Πειραιώς, 5) Συνδέσμου Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αστικών Αυτοκινήτων Λεωφορείων 'Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, 6) Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων Μείζονος «Α» Τύπου και Ελάσσονος Τύπου 'Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, 7) Συνδέσμου Λεωφορειούχων Μείζονος Τύπου «Υ», ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μι-

(*) ΕΕΔ 24, 1340.

(*) ΕΕΔ 24, 825.

σθών τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (ἐντεταγμένων εἰς τὸ οἰκεῖα Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τὴν Α.Ε. «Α.Σ.Π.Α.»), ὡς ταῦτα διεμορφώθησαν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)1963 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 314 τ. Β' τῆς 11.11.1963)(*), αὐξάνονται ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1965 κατὰ ποσοστὸν 4 ο/ο.

2) Ἀπὸ 16ης Νοεμβρίου 1965 τὰ κατωτάτα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Ὁδηγοὶ δραχμαὶ 2.220, β) Εἰσπράκτορες δραχμαὶ 1.830, γ) Σταθμάρχαι δραχμαὶ 2.220, δ) Ἐλεγκταὶ δραχμαὶ 2.025.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς καὶ αἱ μὴ ἀντικείμεναι εἰς τὴν παροῦσαν διατάξεις τῶν προγενεστέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης κατὰ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1965

—

117933)8377)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 50) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 837 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 50)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 50) 1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν βυρσοδεψεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Βιομηχάνων Βυρσοδεψίων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 1

Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ παρὰ τοῖς καθ' ἅπασαν τὴν χώραν βυρσοδεψείοις ἐργαζόμενοι, οἵτινες διακρίνονται εἰς τὰς ἀκολούθους κατηγορίας :

α) Εἰς τεχνίτας.

β) Εἰς ὑποτεχνίτας.

γ) Εἰς βοηθοὺς τεχνιτῶν.

δ) Εἰς ἀνειδικεύτους ἐργάτας.

ε) Εἰς μαθητευομένους.

Ἄρθρον 2

Τεχνῖται θεωροῦνται ὅσοι ἐργάζονται εἰς τὰς κάτωθι ἐργασίας: 1) Καβαλέττο, 2) παγκαδῶροι (στρωτάδες), 3) πάστωται, 4) βακετάδες, 5) τράβηγμα γαντιῶν, 6) οἱ ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστου συνεργείου τελαρωτῶν καὶ 7) οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ τῶν μηχανημάτων, πλὴν ἐκείνων, οἵτινες ἐργάζονται εἰς τὰ κάτωθι μηχανήματα : α) τὴν στρωτικὴν μηχανὴν ἐπανωδερμάτων, β) τὴν ξεζουμιστικήν, γ) τὸν φελλόν, δ) τὴν βούρτσαν, ε) τὰς πρέσσας σιδερώματος γενικῶς, στ) τὸ στρωτηράκι, ζ) τὰς βαρέλλας πλυσίματος, ἀσβεστώματος καὶ κατεργασίας, ὡς καὶ τὰς βαρέλλας βαφῆς καὶ δέψεως χρωμίου.

Ἄρθρον 3

α) Οἱ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξαιρουμένων μηχανημάτων ἐργαζόμενοι, ἐὰν εἶναι βοηθοί θὰ λαμβάνωσι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ὑποτεχνίτου, ἐὰν δὲ ἀνειδίκευτοι ἡμερομίσθιον ηὐξημένον κατὰ δύο δραχμὰς ἐκείνου, ὅπερ θὰ ἐλάμβανον, ἐὰν δὲν ἠργάζοντο εἰς τὰ μηχανήματα ταῦτα. β) Ὅσοι βοηθοὶ ἐργάζονται εἰς τὰ κύρια μηχανήματα καὶ ἐργαλεῖα, καβαλλέτο κλπ., βοηθοῦντες τὸν ὑπεύθυνον τεχνίτην, θὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ ἓν ἔτος τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ὑποτεχνίτου, μετὰ δὲ τὴν πάροδον τοῦ ἔτους τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ τεχνίτου. Ἐντὸς ἑξαμήνου ὅμως ἀπὸ τῆς παρὰ τοῖς μηχανήμασι τούτοις ἢ τοῖς ἐργαλείοις ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας τοῦ ἐργάτου ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ μεταθέσῃ ταῦτον ἀπὸ τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς ἄλλην, ὁπότε θὰ λαμβάνῃ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὴν ἄλλην ἐργασίαν ἡμερομίσθιον τοῦ βοηθοῦ. Εἰδικῶς εἰς βα) τὴν σχιστικὴν μηχανήν, ββ) τοὺς τροχοὺς καὶ βγ) τὸ πιστόλι δύνανται νὰ ἐργασθῶσι καὶ ἀνειδίκευτοι ἐργάται, ὡς βοηθοὶ τοῦ ὑπευθύνου τεχνίτου, ὁπότε οὗτοι θὰ λαμβάνωσι τὸ ἡμερομίσθιον ἐκεῖνο, ὅπερ λαμβάνουσιν οἱ ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἐξαιρουμένων μηχανημάτων ἐργαζόμενοι ἀνειδίκευτοι, ἤτοι 2 δραχμὰς ἐπὶ πλέον τοῦ ἡμερομισθίου τῶν ἀνειδικεύτων, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐργάζονται ὡς τοιοῦτοι. γ) Οἱ τελαρωταὶ (πλὴν τῶν ἐπὶ κεφαλῆς ἑκάστου συνεργείου, περὶ ὧν ἀνωτέρω) θὰ λαμβάνωσι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ βοηθοῦ, μετὰ δύο ἔτῶν ἐργασίαν τὸ τοιοῦτον τοῦ ὑποτεχνίτου καὶ μετὰ συμπλήρωσιν τριετοῦς ἐργασίας τὸ τοιοῦτον τοῦ τεχνίτου. δ) Ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ τοποθετῇ ὅλους τοὺς παρὰ τῷ βυρσοδεψείῳ του ἐργαζομένους ἀπὸ τῆς μιᾶς ἐργασίας εἰς τὴν ἄλλην, χωρὶς τὸ τοιοῦτον νὰ θεωρῆται μεταβολὴ τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀρκεῖ ἡ μετάταξις ταύτη νὰ γίνεται εἰς ἐργασίαν τοῦ βοηθοῦ τοῦ μετατασσομένου, δηλαδὴ τοῦ τεχνίτου εἰς θέσιν ἄλλου τεχνίτου κ.ο.κ. Ἐξαιρετικῶς, ἐὰν εἷς ἐργαζόμενος οἱονδήποτε βαθμὸν καὶ ἂν ἔχῃ οὗτος, δὲν ἔχῃ ἐργασίαν εἰς τὴν εἰδικότητά του, ὑποχρεοῦται νὰ ἐκτελέσῃ προσκαίρως πᾶσαν ἄλλην ἀνατεθησομένην αὐτῷ ἐργασίαν.

Ὅλοι οἱ παρά τινι βυρσοδεψείῳ ἐργαζόμενοι

(*) ΕΕΔ 22, 1474.

ὑποχρεοῦνται, παραγγελλόμενοι πρὸς τοῦτο, νὰ λάβωσι μέρος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένης κατεπειγούσης φύσεως καὶ βραχείας ἐργασίας.

Ἄρθρον 4

α) Ὁ ἀνειδίκευτος ἐργάτης προάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ βοηθοῦ, ἐὰν ἔχῃ συνεχῆ προϋπηρεσίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμα τοῦ βυρσοδεψεργάτου, ἐν τῷ αὐτῷ ἢ καὶ ἑτέρῳ ἐργοστασίῳ ἐπὶ δύο ἔτη, ἐξ ὧν τοὺς τελευταίους ἐξ μῆνας παρὰ τῷ εἰς ὃ συμπληροῦται τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἐργοστασίῳ.

β) Ὁ βοηθός, μετὰ συμπλήρωσιν πενταετίας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, προάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποτεχνίτου.

Ἄρθρον 5

Αἱ γυναῖκες, ἐφ' ὅσαν ἐκτελοῦσι τὴν αὐτὴν μὲ τοὺς ἄνδρας ἐργασίαν, λαμβάνουσι τὸ αὐτὸ μὲ ἐκείνους κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 6

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὡς ἀνωτέρω ἀναφερομένων μισθωτῶν ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δρχ.
α) Τεχνιτῶν	93
β) Ὑποτεχνιτῶν	85
γ) Βοηθῶν τεχνιτῶν	80
δ) Ἀνειδικεύτων	71
καὶ μετὰ 1 ἔτους ἐργασίαν	73
ε) Μαθητευομένων (κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε διατάξεων χαρακτηρισμὸν)	89

Ἄρθρον 7

Εἰς τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων συμπεριλαμβάνονται: α) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ/τος 3755)1957 χορηγηθεῖσα ἀπὸ 1.7.1957 αὔξησις τῆς μιᾶς δραχμῆς καὶ β) ἡ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 88)24.6.1961 Π.Υ.Σ. δοθεῖσα αὔξησις ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν μισθωτῶν κατὰ μίαν δραχμὴν δι' ἐπίδομα ἄρτου.

Ἄρθρον 8

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους ἐν βυρσοδεψείοις ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικότητός των καὶ τοῦ ἡμερομισθίου, ὅπερ λαμβάνουν, καταβάλλεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 25 ἑβδομαδιαίως, ἐφ' ὅσον ἔχουσι πραγματοποιήσει ἓξ ἡμερομισθια. Ἐν περιπτώσει πραγματοποιήσεως μικροτέρου ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα καταβάλλεται μειωμένον κατὰ λόγον τῶν μὴ πραγματοποιηθέντων ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος ἡμερομισθίων.

Ἄρθρον 9

Οἱ ἐκ τῶν μαθητευομένων προσαγόντες εἰς τοὺς ἐργοδότας αὐτῶν βεβαίωσιν ὅτι φοιτοῦν εἰς σχολεῖον ἢ τεχνικὴν σχολὴν θὰ ἐργάζονται ἐπὶ ἑξάωρον ἡμερησίως, ἀντὶ τοῦ ὀκταώρου.

Ἄρθρον 10

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι ἀποδοχαὶ ἢ ἰσχύοντες εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας τῶν ἀπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 15.9.1965.

Ἡ παροῦσα δ μοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Δεκεμβρίου 1965

—

110080)7682)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 6.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν διυθειούχου ἀνθρακος Ἐλευσῖνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 837 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 6.11.1965 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν διυθειούχου ἀνθρακος Ἐλευσῖνος, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 12.11.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 708)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν διυθειούχου ἀνθρακος
Ἐλευσῖνος

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 6ην Νοεμβρίου 1965, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Μάριος Ἀργουδέλης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατωτάτα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ ἐργοστασίου διυθειούχου ἀνθρακος Ἐλευσῖνος καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἅμα τῇ εἰσόδῳ εἰς τὸν κλάδον καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἥτοι ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ 19 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας, θὰ λαμβάνουν τὸ ἑκάστοτε καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 73.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 77.

δ) Οἱ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβόμενοι διυλισταὶ καὶ τεχνῖται φούρνων δραχμαὶ 2.830.

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 11)1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24369)1949 ἀποφάσεως Ὑπουρ-

γού 'Εργασίας «περί κηρύξεως έκτελεστής της ύπ' άριθ. 2)1949 αποφάσεως της Πρωτοβαθμίου 'Επιτροπής Διαιτησίας» και της ύπ' άριθ. 85395)1959 αποφάσεως 'Υπουργού 'Εργασίας «περί κηρύξεως έκτελεστής της ύπ' άριθ. 2)1959 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς κλπ.».

3) 'Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Νοεμβρίου έ.έ. και δέν δύναται να καταγγελθή πρό της παρόδου διετίας.

'Η παρούσα συνετάγη είς τόσα πρωτότυπα, όσα και τά συμβαλλόμενα μέρη, και έν έπί πλέον πρός κατάθεσιν, κατά νόμον, είς τό 'Υπουργείον 'Εργασίας.

Οί συμβαλλόμενοι

('Επονται υπογραφαί)

'Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τή 24 Νοεμβρίου 1965

—

119242)8515)1965 'Απόφ. 'Υπουργών Οικονομικών και 'Εργασίας

Περί έρμηνείας των ύπ' άριθ. 32500)1964 και 116220)1964 υπουργικών αποφάσεων «περί παροχής δώρου Πάσχα 1964 και Χριστουγέννων 1964 είς τούς έπί σχέσει έργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους μισθωτούς».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 862 της 28 Δεκεμβρίου 1965)

"Εχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις του νόμου 1901)1951 «περί κυρώσεως του ά. ν. 1777) 1951 «περί συμπληρώσεως των διατάξεων του ά. ν. 28)1944 και του άρθρου μόνου του ά. ν. 866)1946». 2) Τάς διατάξεις: α) Της ύπ' άριθ. 32500)1964 αποφάσεως ήμών «περί παροχής δώρου Πάσχα 1964 είς τους έπί σχέσει έργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένους» και β) τάς τοιαύτας της ύπ' άριθ. 116220)1964 ομοίας ήμών «περί χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων - Νέου "Ετους 1965 είς τους έπί σχέσει έργασίας ιδιωτικού δικαίου, απασχολουμένους μισθωτούς» και 3) Το ύπ' άριθ. ΥΕΒ37202) 15772)7.8.1965 έγγραφον του 'Υπουργείου, αποφασίζομεν:

'Η άληθής έννοια των διατάξεων της παραγράφου 6 του άρθρου 2 των ύπ' άριθ. 32500) 1964 και 116220)1964 αποφάσεων ήμών(*) είναι ότι ό ύπ' αύτών προβλεπόμενος τρόπος υπολογισμού του δώρου Πάσχα 1964 και Χριστουγέννων 1964 αφορά και τό προσωπικόν γεωργικών το απασχολούμενον παρά τή 'Υπηρεσία 'Εγγείων Βελτιώσεων του 'Υπουργείου Γεωργίας.

'Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της 'Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τή 17 Δεκεμβρίου 1965

—

(*) ΕΕΔ 23, 566, 1521.

120721)8632)1965 'Απόφ. 'Υπουργού 'Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως της από 14 Δεκεμβρίου 1965 έθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας περί αύξήσεως των γενικών κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων και μισθών των εργατοτεχνιτών και ιδιωτικών υπαλλήλων κλπ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 862 της 28 Δεκεμβρίου 1965)

"Εχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις του ν. 3239) 1955, ώς ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ύπό του ν.δ. 3755)1957, αποφαινόμεθα, όπως δημοσιευθή είς την 'Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ήμίν την 15 Δεκεμβρίου 1965, συνταχθέντος πρός τούτο του ύπ' όριθ. 717)1965 πρακτικού καταθέσεως, και ήτις έχει ώς άκολούθως:

'Εθνική γενική συλλογική σύμβασις έργασίας

Περί αύξήσεως των γενικών κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων και μισθών των εργατοτεχνιτών και ιδιωτικών υπαλλήλων κλπ.

"Εν 'Αθήναις και έν τώ 'Υπουργείω 'Εργασίας, σήμερον την 14ην Δεκεμβρίου 1965, παρουσίφ του 'Υπουργού 'Εργασίας Γ. Μπακατσέλου, οί υπογεγραμμένοι άφ' ένός: 1) Χρ. Στρίτος, ώς εκπρόσωπος του Συνδέσμου 'Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Γ. 'Αναστασόπουλος και Δ. Κούμς, ώς εκπρόσωποι των 'Εμπορικών Συλλόγων 'Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, και 3) Ι. Μπερνίτσας, ώς εκπρόσωπος της Γενικής Συνομοσπονδίας 'Επαγγελματιών και Βιοτεχνών 'Ελλάδος, και άφ' ετέρου: 1) 'Ιωσήφ Γαλάτης, γενικός γραμματεύς, 2) Κ. Νικολαΐδης, αναπληρωτής γενικός γραμματεύς, και 3) Γ. Βεντουρής, μέλος 'Εκτελεστικής 'Επιτροπής της Γ.Σ.Ε.Ε., άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι παρά των αρμοδίων οργάνων των οργανώσεων, τάς οποίας εκπροσωπούμεν, απεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης, διά της οποίας συμφωνούνται τά άκόλουθα:

1) Τά γενικά κατώτατα όρια των βασικών ήμερομισθίων και των μηνιαίων μισθών (ήμερομίσθια - μισθοί άσφαλείας) των παρ' οίουδήποτε έργοδότη, δυνάμει σχέσεως έργασίας του ιδιωτικού δικαίου, απασχολουμένων εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων καθορίζονται από της ισχύος της παρούσης δι' άπασαν την χώραν ώς άκολούθως:

Α'. 'Εργατοτεχνιτών

α) 'Αρρένων:

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας άνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ή μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ηλικίας και ένός τουλάχιστον έτους προϋπηρεσίας παρ' οίουδήποτε έργοδότη ή προκειμένου περί μαθητευομένων μηχανοτεχνιτών του κλάδου της οιδηροβιομηχανίας, μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας και ένός τουλάχιστον έτους απασχόλησιν έν τώ κλάδω δρομαί τό.

β) Θηλέων:

Μετά την συμπλήρωσιν του 17ου έτους της

ηλικίας, άσχετως προϋπηρεσίας ή μετά την συμπλήρωσιν του 16ου έτους της ηλικίας και ενός τοιούτου έτους προϋπηρεσίαν παρ' οιωδήποτε έργοδότη, δραχμαί 60.

γ) Μαθητευομένων:

Αμφοτέρων των φύλων, των μη συγκεντρούντων τουτέστι τας εν ταις προηγουμένοις έδαφίοις προϋποθέσεις ηλικίας και προϋπηρεσίας:

αα) Άμα τη προσλήψει δραχμαί 35.

ββ) Μετά πάροδον δύο ετών παρά τω αυτώ έργοδότη δραχμαί 40.

Τα τυχόν ισχύοντα σήμερον κατώτερα των δραχμών 25 και 27 κατώτατα όρια ημερομισθίων των μαθητευομένων αυξάνονται κατά δραχμάς 5.

Η από 14 Φεβρουαρίου 1961 συμπληρωματική εθνική γενική συλλογική σύμβασις εργασίας «περί των κατωτάτων ορίων αμοιβής των μαθητευομένων και των ανειδικεύτων εργατών, των υπηρετούντων εις τα συνεργεία του Στρατού Ξηράς (*) εξακολουθεί ισχύουσα. της υπό ταύτης προβλεπομένης εις ποσοστόν επί του εκάστοτε ισχύοντος ημερομισθίου του ανειδικεύτου έργάτου αμοιβής υπολογιζομένης επί του υπό της παρούσης καθοριζομένου νέου κατωτάτου ορίου ημερομισθίου.

Β'. Υπαλλήλων

	Άνδρες	Γυναίκες
	Δραχμαί	
α) Άγοντες το 15, 16, 17ον έτος ηλικίας άνευ προϋπηρεσίας	1.000	1.000
β) Άγοντες το 18, 19, 20, 21ον έτος ηλικίας, άνευ προϋπηρεσίας, ή το 15, 16, 17ον έτος ηλικίας με προϋπηρεσίαν ενός έτους	1.150	1.150
γ) Άγοντες το 22, 23, 24ον έτος ηλικίας, άνευ προϋπηρεσίας, ή το 18, 19, 20, 21ον έτος ηλικίας με προϋπηρεσίαν ενός έτους	1.300	1.300
δ) Άγοντες το 20, 21ον έτος της ηλικίας με προϋπηρεσίαν 2 ετών	1.400	1.400
ε) Άγοντες το 25ον έτος της ηλικίας άνευ προϋπηρεσίας ή το 22, 23, 24ον έτος ηλικίας με προϋπηρεσίαν 1 έτους	1.600	1.450
στ) Άγοντες το 22, 23, 24ον έτος ηλικίας με προϋπηρεσίαν 2 ετών	1.650	1.500
ε) Άγοντες το 25ον έτος της ηλικίας με προϋπηρεσίαν 1 έτους	1.750	1.550
η) Άγοντες το 25ον έτος της ηλικίας με προϋπηρεσίαν 2 ετών	1.900	1.600

Ως προϋπηρεσία διά την εφαρμογήν της παρούσης λαμβάνεται ύπ' όψιν ή διανυθείσα τοιαύτη παρ' οιωδήποτε έργοδότη εις θέσιν και ειδικότητα παρεμφερή και ανάλογον της ήδη κατεχομένης. Η προϋπηρεσία λαμβάνεται ύπ' όψιν από της υποβολής των αποδεικτικών ταύτης πιστοποιητικών.

Διευκρινίζεται, ότι τα ως άνω κατώτατα όρια βασικών ημερομισθίων και μηνιαίων μισθών, υπό τας ως άνω προϋποθέσεις ηλικίας και προϋπηρεσίας, αποτελούν κατώτατα όρια και διά τους εκ των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων απασχολουμένους εις σταθερόν εργοδότην και αμειβομένους κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλο σύστημα αμοιβής, υποχρεουμένου τοῦ οικείου εργοδότου, όπως συμπληροί ταύτα κατά το τυχόν έλλειπον ποσόν.

Εν προκειμένω, επί εργατοτεχνιτών, οι σχετικοί λογαριασμοί εκκαθαρίζονται κατά τρίμηνον με βάσιν το πραγματοποιηθέν μέσον ημερομίσθιον κατά την διάρκειαν του τριμήνου, εξαιρέσει της καθ' οιανδήποτε τρόπον λύσεως της σχέσεως εργασίας, οπότε ή εκκαθάρισις πραγματοποιείται κατ' αυτήν.

2) Τυχόν προβλεπόμενα ανώτερα των δια της παρούσης καθοριζομένων ημερομίσθια ή μηνιαίοι μισθοί εκ νόμων, διαταγμάτων, υπουργικών αποφάσεων, συλλογικών συμβάσεων, αποφάσεων διαιτησίας, εσωτερικών κανονισμών, εθίμων ή των ατομικών συμβάσεων εργασίας δεν θίγονται υπό των διατάξεων της παρούσης.

3) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Ιανουαρίου 1966 και λήγει μετά πάροδον διετίας, ήτοι την 31ην Δεκεμβρίου 1967.

4) Τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζουν τον θεσμόν του επιδόματος αδείας, περί ού ή υπ' αριθ. 10)1964 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (*), εις την Κυβέρνησιν δε εναπόκειται να ρυθμίση νομοθετικώς το κατόπιν της υπ' αριθ. 2465) 1965 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας (**) ανακύψαν θέμα ως προς το ύψος των αποδοχών, εφ' ού θα υπολογίζεται τοῦτο.

Η παρούσα συντάγη εις πέντε πρωτότυπα, εξ ών ανά ένα ελήφθη παρ' εκάστου των συμβαλλομένων μερών, το δε πέμπτον θέλει κατατεθή εις το Υπουργείον Εργασίας διά την ενέργειαν των δεόντων συμφώνως τω άρθρω 2 § 2 του ν. 3239)1955.

Ο Υπουργός Εργασίας

(Υπογραφή)

Οι συμβαλλόμενοι

(Υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Δεκεμβρίου 1965

(*) ΕΕΔ 20, 1453.

(*) ΕΕΔ 23, 565.

(**) ΕΕΔ 24, 1482.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων (*)

Έν Άθήναις, σήμερον τήν 19ην Όκτωβρίου 1965, οί ύπογεγραμμένοι, άφ' ένός Παν. Ρούσσος, πρόεδρος τού Διοικητικού Συμβουλίου τής Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ένώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, καί Ίωάννης Άφεντάκης, διευθυντής αύτής, ώς έκπρόσωποι τής Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ένώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, καί άφ' έτέρου Κλεόβουλος Κουμαρίδης, πρόεδρος, καί Δημ. Λιάγκος, γενικός γραμματεύς τού Διοικητικού Συμβουλίου τής Όμοσπονδίας Συνεταιριστικών Ύπαλλήλων Γεωργικών Όργανώσεων Έλλάδος, ώς έκπρόσωποι αύτής, δεόντως έξουσιοδοτημένοι παρά τών Διοικητικών Συμβουλίων τών έκπροσωπουμένων παρ' έκατέρας πλευράς Όργανώσεων, άπεφάσισαν τήν ύπογραφήν τής παρούσης έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής καθιερούται ένιαίον βελτιωμένον βασικόν μισθολόγιον είς σημερινάς δραχμάς τού μονίμου προσωπικού τών υποκειμένων είς τήν παρούσαν συλλογικήν σύμβασιν έργασίας Γεωργικών Συνεταιριστικών Όργανώσεων, διά τήν ένιαίαν ρύθμισιν τών μισθολογικών ζητημάτων τού προσωπικού αύτών, ληφθέντος ύπ' όψιν καί ότι ή δι' αύτού έπερχομένη έπιβάρυνσις τών Όργανώσεων θά καλυφθή διά τής τονώσεως τού ένδιαφέροντος τού προσωπικού διά τήν άνάπτυξιν τών έργασιών τών Όργανώσεων καί διά τής αύξήσεως τής άποδόσεως αύτού.

Α. 1) Είς τήν παρούσαν συλλογικήν σύμβασιν ύπάγεται τό μόνιμον προσωπικόν τών Ένώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, τών Κεντρικών Ένώσεων καί τών Κοινοπραξιών τών Γεωργικών Συνεταιριστικών Όργανώσεων άνά πάσαν τήν χώραν, τό διεπόμενον ύπό τού νόμου 1859) 1944 καί τού είς έκτέλεσιν τούτου έκδοθέντος άπό 23.7.1946 β.δ)γματος, ώς τούτο έτροποποιήθη διά τών άπό 18.8 - 2.9.1963 καί ύπ' άριθ. 382)1961 β.δ)γμάτων, τό έντεταγμένον καί έντασχθησόμενον είς όργανικάς θέσεις καί άντιστοίχους βαθμούς, προβλεπομένους ύπό τού Κανονισμού Έσωτερικής Ύπηρεσίας καί Καταστάσεως Προσωπικού έκάστης Όργανώσεως ή ύπό Όργανισμών ή Κανονισμών Κοινοπραξιών Γεωργικών Συνεταιριστικών Όργανώσεων.

2) Οί μηνιαίοι κατά βαθμούς βασικοί μισθοί τού μονίμου προσωπικού τών Ένώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών, τών Κεντρικών Ένώσεων Γεωργικών Συνεταιρισμών καί τών Κοινοπραξιών τών Γεωργικών Συνεταιρικών Όργανώσεων καθορίζονται άπό τής ισχύος τής παρούσης είς σημερινάς δραχμάς ώς έπεται:

Ύπαλλήλικόν προσωπικόν

α) Κύριον προσωπικόν

	Δραχμαί
Διευθυντής	4.400
Τμηματάρχης Α'	4.050
» Β'	3.700
» Γ'	3.400
» Δ'	3.150
Λογιστής Α'	2.900
» Β'	2.650
» Γ'	2.400
Ύπολογιστής	2.200
Βοηθός	2.000
Δόκιμος	1.800

β) Βοηθητικόν προσωπικόν

Άποθηκάριος ή εισπράκτωρ ή δακτυλογράφος Α'	2.400
Άποθηκάριος ή εισπράκτωρ ή δακτυλογράφος Β'	2.200
Άποθηκάριος ή εισπράκτωρ ή δακτυλογράφος Γ'	2.000
Άποθηκάριος ή εισπράκτωρ ή δακτυλογράφος Δ'	1.800

Ύπηρετικόν προσωπικόν

Άρχικλητήρ ή άρχιφύλαξ	2.300
Κλητήρ ή φύλαξ Α'	2.100
» » Β'	1.900
» » Γ'	1.650

3) Έξαιρετικώς είς τήν παρούσαν συλλογικήν σύμβασιν ύπάγεται καί τό κατά τάς άνωτέρω διατάξεις μόνιμον προσωπικόν τών Πρωτοβαθμίων Γεωργικών Συνεταιρικών Όργανώσεων, ύπό τήν βασικήν προϋπόθεσιν ότι τό προσωπικόν τούτο καλύπτει όργανικάς άνάγκας τής Συνεταιριστικής Όργανώσεως (Πρωτοβαθμίου) κατά πλήρη άπασχόλησιν καί είναι έντεταγμένον είς όργανικάς θέσεις, προβλεπομένας ύπό Κανονισμού Έσωτερικής Ύπηρεσίας αύτής, νομίμως έγκεκριμένου κατά τάς διατάξεις τού άπό 23.7.1946 β.δ)τος, ώς τούτο τροποποιηθέν ισχύει σήμερον. Διά τό προσωπικόν τούτο οί ώς άνω κατά βαθμόν βασικοί μισθοί ισχύουν μειωμένοι κατά δέκα τοίς έκατόν (10%).

Τής παρούσης συμβάσεως έξαιρείται τό προσωπικόν τών Πρωτοβαθμίων Γεωργικών Συνεταιριστικών Όργανώσεων, τό μή πληρούν τάς προϋποθέσεις τής προηγουμένης παραγράφου, ώς καί τό μή έντεταγμένον είσέτι μόνιμον καί μή προσωπικόν οίασδήποτε κατηγορίας τών παντός βαθμού Γεωργικών Συνεταιριστικών Όργανώσεων τής χώρας.

Β'. Έπί τών ώς άνω βασικών μισθών ύπολογίζονται καί χορηγούνται ύποχρεωτικώς οί άκόλουθοι προσαυξήσεις καί έπιδόματα:

1) Είς τάς περιπτώσεις παρομονής είς τόν αύτόν βαθμόν, είτε έλλείψει προσόντων πρός προα-

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τόμου 8238) 1955, συνταχθείσης ὑπ' ἀριθ. 143 τῆς 16.11.1965 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 16.11.1965.

γωγήν, είτε έλλείψει κενής οργανικής θέσεως, παρέχεται, συμφώνως πρός τό β. δ)γμα της 23.7. 1946, ώς τοῦτο ἐτροποποιήθη διά τῶν ἀπό 18. 8.1953 καί 282)1961 β. δ)των, μετά τριετή εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τόν αὐτόν βαθμόν, τοῦ εὐδοκίμου κριναμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως, προσαύξησις ἴση πρός τό 10 ο)ο καί μέχρι πέντε διαδοχικῶν προσαυξήσεων.

2) Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν, καθοριζόμενον εἰς 10ο)ο διά τήν σύζυγον καί 5ο)ο ἀνά ἕν καί μέχρι τριῶν τέκνων. Τό ἐπίδομα τῆς συζύγου διακόπτεται ἐν περιπτώσει χηρείας ἤ διαζεύξεως, ἀπαγγελλομένης δι' ἀμετακλήτου δικαστικῆς ἀποφάσεως. Τό ἐπίδομα τέκνων διακόπτεται ἐπί τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας διά τά ἄρρενα καί τοῦ 21ου διά τά θήλεα ἤ καί ἐνωρίτερον, ἐφ' ὅσον ἤθελον ἀναλάβει ἐργασίαν ἤ ἔλθουν εἰς γάμον. Τοῦ ἐπιδόματος τέκνων δικαιοῦται καί τό θῆλυ προσωπικόν, ἐφ' ὅσον βαρύνεται ἡ μήτηρ μέ τήν συντήρησιν αὐτῶν.

3) Παρέχεται προσαύξησις ἐκ 5ο)ο εἰς τούς συμπληροῦντας 10ετῆ ὑπηρεσίαν, 10ο)ο εἰς τούς συμπληροῦντας 15ετῆ ὑπηρεσίαν, 15ο)ο εἰς τούς συμπληροῦντας 20ετῆ ὑπηρεσίαν καί 20ο)ο εἰς τούς συμπληροῦντας 25ετῆ ὑπηρεσίαν. Εἰς τήν ἐν λόγῳ ὑπηρεσίαν, ἥτις δέον νά εἶναι ἐβδόκιμος, συνυπολογίζεται καί ἡ προϋπηρεσία εἰς οἱανδήποτε Γεωργικήν Συνεταιριστικήν Ὀργάνωσιν, ὡς καί εἰς Ὀργανισμούς ἤ Ὑπηρεσίας γεωργικοῦ σκοποῦ.

Γ'. 1. Μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς οἰκείας Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως δύναται νά παρέχεται εἰδικόν ἐπίδομα θέσεως εἰς τούς ἀσκοῦντας καθήκοντα διευθυντοῦ Γεωργικῆς Συνεταιριστικῆς Ὀργανώσεως, ὑποδιευθυντοῦ, προϊσταμένου Ὑπηρεσίας, Τμήματος, ἐργοστασίου ἤ εἰδικοῦ τομέως ἐργασιῶν αὐτῆς. Τό ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου καθορίζεται ὑπό τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως.

2) Ὡσαύτως μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητικοῦ των Συμβουλίου αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τήν παροῦσαν συλλογικήν σύμβασιν Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Ὀργανώσεις δύνανται νά χορηγοῦν εἰς τό ὑπό τῆς παρούσης διεπόμενον προσωπικόν αὐτῶν εἰδικά ἐπιδόματα, ἀναλόγως τῶν περιπτώσεων (ἀκριβείας ζωῆς, πόλεως, ἐπιδόσεως, εἰδικότητος κλπ.).

3) Εἰς τούς ὑπαλλήλους, ὧν ἡ ὑπαλληλική σχέσις λύεται λόγῳ καταργήσεως θέσεως, καταβάλλεται ἡ ὑπό τοῦ ν. 2112 προβλεπομένη ἀποζημίωσις.

4) Τό προσωπικόν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων δικαιοῦται κατ' ἔτος κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, ἴσης πρός τά καθοριζόμενα χρονικά ὅρια ὑπό τῆς παραγράφου 1 ἐδάφιον α' καί β' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539) 1945, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως.

5) Εἰς τό προσωπικόν τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καταβάλλεται οἰκονομική ἐνίσχυσις, ἴση μέ τό ἥμισυ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν, ἐπί ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα, καί ἑνός μηνός ἐπί ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καί Νέου Ἔτους.

Δ'. 1) Τό διά τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζόμενον ἐνιαῖον βασικόν μισθολόγιον τοῦ μονίμου προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, κατά τά ἀνωτέρω ὁριζόμενα, κατισχύει παντός ἄλλου βασικοῦ μισθολογίου, καθορισθέντος δι' ἀτομικῆς ἤ τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἤ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Αἱ ὑπέρτεραι καταβαλλόμεναι κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀποδοχαί δέν μειοῦνται.

Πρός ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τοῦ διά τῆς παρούσης ὁριζομένου μισθολογίου καί διά τήν ἐνιαίαν ἐφαρμογήν του ἡ ἐπί πλέον αὐτοῦ διαφορά τῶν καταβαλλομένων ἤδη ἀποδοχῶν διαχωρίζεται καί καταβάλλεται ὑπό μορφήν εἰδικοῦ ἐπιδόματος λόγῳ ἐφαρμογῆς ἐνιαίου μισθολογίου καθ' ὅλην τήν χώραν.

2) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1ης Ὀκτωβρίου 1965 καί λήγει τήν 30ήν Σεπτεμβρίου 1968, ἀφορᾷ δέ τάς κατά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης ὑφισταμένας καί τάς ἐφεξῆς συναπτομένας συμβάσεις ἐργασίας μονίμου προσωπικοῦ ὡς ἀνωτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Ἐκτάκτου προσωπικοῦ Δήμου Λαρίσης (*).

Ἐν Λαρίσῃ, σήμερον τήν 14.10.1965, συνελθόντες εἰς τά Γραφεῖα τοῦ Δήμου Λαρίσης ἀφ' ἑνός μέν ὁ Ἀλέξ. Χονδρονάσιος, Δήμαρχος Λαρίσης, ἐξουσιοδοτηθείς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 274) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Λαρίσης, νομιμοποιηθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 42990 διαταγῆς Νομαρχίας Λαρίσης, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ α) Στυλ. Γιανναύλης, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 763)1952 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν Λαρίσης», καί β) ὁ Γεώργ. Κουτσούκης, γενικός γραμματεύς αὐτοῦ, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες διά τοῦ ἀπό 2)22.6.1965 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ὡς καί διά τοῦ ὑπό ἰδίαν ἡμερομηνίαν τοιούτου τῆς διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, συνεφώνησαν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καί ὁμοφώνως ἀποδέχονται τούς κάτωθι ὅρους:

Ἄρθρον 1

Εἰς τούς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τήν ὑπηρεσίαν ἐργάτας: 1) καθαριότητος, 2) βοηθούς συντηρητάς αὐτοκινήτων, 3) ἐργάτας ὁπονόμων καί βόθρων, 4) ἐργάτας ψεκασμοῦ, 5) ὁδηγούς αὐτοκινήτων καθαριότητος, 6) ὁδηγούς αὐτοκι-

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239)1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 145 τῆς 19.11.1965 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 23.11.1965.

νήτων τεχνικής ὑπηρεσίας, 7) ἐπιμελητήν σφαγείων, 8) βοηθούς ἐπιμελητοῦ σφαγείων, 9) ἐργάτας σφαγείων, 10) ζυγιστάς σφαγείων, 11) ἐπιμελητήν νεκροταφείων, 12) ἐργάτας νεκροταφείων, τούς συνδεομένους μετά τοῦ Δήμου Λαρίσης διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς ποσοστόν δώδεκα (12ο)ο) ἐπί τοῖς ἑκατόν ἐπί τοῦ παρεχομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 2

Χορηγεῖται εἰς ὅλους τούς ἐκτάκτους ὑπαλλήλους καί ἐργάτας ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν ἑκατόν (100) μηνιαίως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγγαμοι, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων καί ἐφ' ὅσον πραγματοποιοῦν δέκα ὀκτώ (18) τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια μηνιαίως.

Ἡ πιστοποίησις τῆς ὑπάρξεως γάμου, συζύγου ἐν ζωῇ ἀποδεικνύεται διά τῆς κατά νόμον ληξιαρχικῆς πράξεως.

Χορηγούμενον τυχόν ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἀνωτέρου ὁρίου τοῦ διά τῆς παρούσης καθοριζομένου ἐξακολουθεῖ νά καταβάλλεται.

Ἄρθρον 3

Καθορίζει τά ἡμερομίσθια τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν ὡς ἀκολούθως:

	Δρχ.
1) Ἐργάται καθαριότητος	71
2) Βοηθοί συντηρηταί αὐτοκινήτων	78
3) Ἐργάται ὑπονόμων καί βόθρων	71
4) Ἐργάται ψεκασμοῦ	71
5) Ὁδηγοί αὐτοκινήτων καθαριότητος	75
6) Ὁδηγοί αὐτοκινήτων Τεχν. Ὑπηρεσίας	75
7) Ἐπιμελητής Σφαγείων	73
8) Βοηθοί ἐπιμελητοῦ Σφαγείων	73
9) Ἐργάται Σφαγείων	71
10) Ζυγιστής Σφαγείων	71
11) Ἐπιμελητής Νεκροταφείων	73
12) Ἐργάται Νεκροταφείων 71	71
13) Ἐργάται κήπων καί δενδροστοιχιῶν	71
14) Κηπουροί	81
15) Ζυγισταί γεφυροπλάστιγγος	75
16) Βεβαιωταί	75
17) Ἐπιτηρητής σχεδίου πόλεως	75
18) Γραφεῖς κτηματολογίου	75
19) Γραφεῖς ἄρρενες	73
20) Γραφεῖς θήλεις	62
21) Ὑπάλληλοι Βιβλιοθήκης ἄρρενες	72
22) Ὑπάλληλοι Βιβλιοθήκης θήλεις	62
23) Δακτυλογράφοι	62
24) Νυκτοφύλακες	71
25) Κλητῆρες	71
26) Συντηρηταί δημοτικῆς περιουσίας (βοηθοί ξυλουργοί)	81
27) Καθαρίστριαι θήλεις (ὡριαίως)	9
28) Ὑπομηχανικός - προϊστάμενος	260
29) Ὑπομηχανικός βοηθός προϊσταμένου	235
30) Ἐμπειροτεχνίτης - τοπογράφος	160
31) Τεχνικός βοηθός	140
32) Ἐπιστάτης ἔργων	140
33) Λίτροχα μεθ' ἵππου ἄνευ ὁδηγοῦ	60
34) Ὁδηγός διτρόχου	71
35) Ἠλεκτροτεχνίτης: βάσει συλλογικῆς συμβάσεως τοῦ κλάδου των.	

Ἄρθρον 4

Χορηγεῖ εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς εἰδικάς Ὑπηρεσίας, ὡς τῆς καθαριότητος, ὑπονόμων, βόθρων, ψεκασμοῦ, νεκροταφείων, σφαγείων, κηπουρούς κατ' ἔτος μίαν πλήρη στολήν ἐργασίας, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐργασίας (ὀρβυλῶν), ἓν πηλήκιον, ἓν ζεῦγος χειροκτίων, ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων (μπότες), ἓν ἀδιάβροχον, ὡς καί τά μέσα καθαριότητος (σάπωνα καί προσόψια), εἰς δέ τούς ὁδηγούς αὐτοκινήτων καθαριότητος, ὡς καί εἰς τούς ὁδηγούς αὐτοκινήτων Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας μίαν στολήν ἐργασίας καί ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐργασίας (ὀρβυλῶν).

Ἄρθρον 5

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰουλίου 1965, λήγουσα τήν 1ην Ἰουλίου 1966.

Αἱ προσλήψεις τῶν ἐργατοϋπαλλήλων θά γίνωνται δι' ὡρισμένον χρόνον καί θά εἶναι διαρκείας ἑνός ἔτους.

Πᾶσα εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἑκάστοτε Ὑπουργῶν Ἐργασίας θά εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς πενταπλοῦν καί ὑπογράφεται δεόντως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μέ τό Νέον Έτος

Ἐνῶ ἐκλείσαμεν ἓν ἀκόμη ἔτος καί περευρίσκομεθα πρός τό νέον, χρήσιμον εἶναι νά στρέψωμεν τήν προσοχήν μας εἰς τήν δικαστηριακήν δρᾶσιν τοῦ ἀπελθόντος ἔτους, μέ προέχουσαν βεβαίως θέσιν ἐκείνης τοῦ Ἀνωτάτου Πολιτικοῦ Δικαστηρίου τῆς χώρας, ἡ νομολογία τοῦ ὁποίου ἀναμένεται πάντοτε μέ ζωηρόν ἐνδιαφέρον.

Ἐν πρώτοις θά ἐπαναλάβωμεν μίαν κοινήν διαπίστωσιν: Τό Ἐργατικόν Δίκαιον ἀποκτᾷ διαρκῶς ἐντονώτερον ἐνδιαφέρον, ἀπό θεωρητικῆς καί πρακτικῆς πλευρᾶς, ἀπήχησις δέ τοῦ ἐνδιαφέροντος αὐτοῦ εἶναι καί τό ὅτι ἱδρύθη ἐπί τέλους παρά τῇ Νομικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν τακτική ἕδρα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἡ ἀπό τῆς ὁποίας διδασκαλία του θά βοηθήσῃ ἀκόμη περισσότερον τήν μελέτην του.

Τό ἐνδιαφέρον αὐτό ἀντικατοπτρίζεται καί εἰς τήν δρᾶσιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, αἱ ἀποφάσεις τοῦ ὁποίου διαδέχονται ἀλλήλας εἰς μεγάλον ἀριθμόν, τόσον ὥστε νά φθάνουν εἰς τό 1/3 τῶν ἐν συνόλῳ ἀποφάσεων τοῦ ἔτους.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι κατά τήν ἐφαρμογήν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἀνακύπτουν πλεῖστα νομικά ζητήματα, τά ὁποῖα, κατ' ἀνάγκην, ἄγονται πρός λύσιν ἐνώπιον τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου τῆς χώρας. Τινά μάλιστα τούτων κατ' ἐπανάληψιν κατέστησαν ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς Ὁλομελείας του κατόπιν διαφωνιῶν εἰς τούς κόλπους τοῦ Ἀρείου Πάγου ἢ καί λόγῳ τῆς σπουδαιότητος αὐτῶν.

Οὕτω καί κατά τό ἐκπνεῦσαν ἔτος 1965 ἐλύθησαν διά τῆς αὐθεντίας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐνδιαφέροντα πάντοτε ζητήματα, τό πρῶτον ἤδη ἢ δι' ἐμμονῆς τῆς νομολογίας του εἰς προηγούμενα δεδομένα, ὡς π.χ. ἡ καλόπιστος ἄσκησις τοῦ δικαιώματος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπό τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἀντιμετωπίζει δυσβάστακτους ἀπολύσεις ἐκ λόγων οἰκονομικοτεχνικῶν ἢ ἡ ἀποκρουομένη ἐκ τοῦ Δικαίου ἐκδικητική ἀπόλυσις μισθωτοῦ, διότι ἀνεμίχθη εἰς συνδικαλιστικήν δρᾶσιν ἢ διεξεδίκησε καταπατούμενα ὑπό ἐργοδότου δικαιώματά του.

Εἰς τό βιβλίον τοῦ Σπ. Β. Κορώνη, Ἡ Ἐργατική Πολιτική τῶν ἐτῶν 1909 - 1918 (ἐκδ. 1944, σελ. 83) γράφεται, ὅτι εἶχε δίκαιον ὁ καθηγητής L. Pohle, ὅταν ἔγραφε τό 1920, ὅτι «ἡ ἀποστολή τοῦ ἐπιχειρηματίου, τόν ὁποῖον χαρακτηρίζουν μέ τήν ἔκφρασιν ἡγέτης τῆς ἐκμεταλλεύσεως, εἶναι κατά τό πλεῖστον εἰς τήν πραγματικότητα διεύθυνσις ἀνθρώπων... ἀπαιτεῖ αὐτό πολύ τάκτ καί γνῶσιν τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς ἀπό τούς ἐργοδότας καί τά ἄμεσα ὀργανά των..., διότι εἰς τό μέλλον ὁ ἐργάτης θά εἶναι περισσότερον εὐαίσθητος διά τάς ὑπερβασίας τοῦ ἐπιχειρηματίου καί θά ἀντιδρᾷ πολύ δυνατώτερα ἀπό ὅ,τι βλέπομεν σήμερον».

Ἡ σημερινή - πολύ μεγαλυτέρα βεβαίως - ἀντίδρασις τοῦ ἐργαζομένου εἰς τάς ὑπερβασίας ἐργοδότου κινεῖ τούς πυκνούς δικαστικούς ἀγῶνας, οἱ ὁποῖοι διεξάγονται εἰς τάς αἰθούσας τῶν Ἐργατικῶν Δικαστῶν μέ κατάληξιν καί εἰς τόν Ἄρειον Πάγον.

***

Ἓν ἀπό τά πλέον ἐνδιαφέροντα κεφάλαια τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου εἶναι τό ἀναφερόμενον εἰς τόν τρόπον ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, πολλά δέ εἶναι τά ζητήματα, τά ὁποῖα ἀνεφάνησαν κατά τήν ἐφαρμογήν τοῦ σχετικοῦ νόμου 3239/1955, ὁ ὁποῖος, ὡς μᾶς ἐξηγεῖ ὁ εἰσηγητής Ὑπουργός Ἐργασίας εἰς τήν Ἔκθεσίν του, ἦλθε νά ἀποκαταστήσῃ τάς ἀτελείας τοῦ προηγουμένου νόμου 3086/1954, «διά τῶν διατάξεων τοῦ ὁποίου εἶχε δημιουργηθῇ ἔντονος δυσπιστία τῶν ἀμέσως ἐνδιαφερομένων ἐπί τῶν ἐπιδιώξεων τῆς Πολιτείας, δι' ὃ καί οὐδείς τῶν ἐνδιαφερομένων ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν ἀπεδέχετο τήν ἐφαρμογήν τούτου ἄνευ μεμψιμοιριῶν ἢ καί ἐν πολλοῖς ἐντόνων διαμαρτυριῶν».

Ἀλλά καί ὁ ἰσχύων ἤδη νόμος 3239/1955, ἐκτός τῆς γνωστῆς πλέον ἐκ τῶν πραγμάτων βραδυκινήτου διαδικασίας του, ἡ ὁποία ὁδηγεῖ, ὄχι σπανίως, εἰς ἀποτελμάτωσιν τῶν διαιτητικῶν προσπαθειῶν, φαίνεται, ὅτι δέν ἠδύνηθη νά καθιερώσῃ ἓν ὁμαλόν, ἀδιαφιλονίκητον Δίκαιον.

Κατά τήν παροῦσαν ὥραν καί ἐν ὄψει τῶν νομολογιακῶν δεδομένων καί κυρίως ἐκείνων τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε ἀνωτέρω, σελ. 5) ὑπάρχουν ἰσχυραί ἀμφιβολίαι περί τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου ὡς πρός τήν ἔκτασιν τῶν δεσμευομένων ἐξ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως) προσώπων, τό ἀποδεικνύει δέ τοῦτο ἡ νεωτέρα γνώμη τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία ἀπομακρύνεται παλαιοτέρας του, χωρίς νά εἶναι ἀπολύτως βέβαιον ποία ἡ ὀρθοτέρα πράγματι γνώμη περί τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου.

Ἐσημειώσαμεν καί ἄλλοτε: Μεγάλη εἶναι ἡ ἰδέα τῆς συντάξεως Κώδικος Ἐργασίας, ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ πρέπει νά βιώσωμεν μέ σταθερόν Δίκαιον, τουλάχιστον εἰς θέματα ζωτικοῦ ἐνδιαφέροντος. Καί τοῦτο βεβαίως εἶναι ἀπό τά ἀνήκοντα εἰς τόν Ἐργατικόν Νομοθέτην.

Παράνομα

Τά ἐπαναλαμβάνομεν κατ' ἔτος. Κατελήξαμεν νά γίνωμεν μονότονοι καί κουραστικοί. Ἀλλά τί νά γίνῃ! Ἐξακολουθεῖ κατ' ἔτος τό νομικόν σφάλμα νά αὐξάνουν, ἄνευ ἁρμοδιότητος, οἱ Ὑπουργοί τῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας τά φιλοδωρήματα τῶν σερβιτόρων τῶν κέντρων κλπ., διά τόν σχηματισμόν ποσοῦ ὡς δώρου ἐπί ταῖς ἑορταῖς. Ἡ παρανομία αὐτή παραδίδεται ἀπό ἔτους εἰς ἔτος ἀκλονήτως...

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 2 (584)

Ἀθῆναι, 15 Ἰανουαρίου 1966

ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΝ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Κανονισμῶν Ἐργασίας καὶ τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου] (*)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΤΡ. ΜΗΤΣΟΥ, Διδάκτορος Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, Δικηγόρου

Τὸ Συλλογικὸν Ἐργατικὸν Δίκαιον

Εἰς τὸ «Συλλογικὸν Δίκαιον» εἶναι ἀφιερωμένον τὸ Βιβλίον Πέμπτον τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὸ Κεφάλαιον ΚΓ' περὶ «συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας», τὸ Κεφάλαιον ΚΔ' περὶ «συλλογικῶν διαφορῶν» καὶ «διαιτησίας» καὶ τὸ Κεφάλαιον ΚΕ' περὶ «ἡγγυημένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ». Τὸ βιβλίον τοῦτο περιέχει σημαντικὰς διαφορὰς ἀπὸ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, ὀφειλομένας ἄλλοτε εἰς τὴν προτίμησιν, συνήθως ἐκδήλου, τῶν συντακτῶν πρὸς ξένα πρότυπα καὶ ἄλλοτε εἰς τὴν προσπάθειάν των νὰ εἰσαγάγουν ρύθμισιν σύμφωνον πρὸς ὡρισμένας διεθνεῖς συμβάσεις, τὴν ὕπαρξιν τῶν ὁποίων ὁ νομοθέτης μας ἀγνοεῖ θεληματικῶς ἀπὸ δεκαπενταετίας περίπου.

Τὸ δεύτερον τοῦτο τμῆμα τῶν παρατηρήσεων καὶ προτάσεών μας θὰ περιορισθῇ εἰς προβλήματα διαρθρώσεως τῶν ἐξεταζομένων θεσμῶν. Ἀπόπειρα λεπτομερεστέρας ἀναλύσεως θὰ ὡδήγει εἰς ἀνεπίτρεπτον μάκρος. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν ἀντιμετώπισιν καὶ τῶν γενικῶν αὐτῶν προβλημάτων ἐδόθη ἰδιαιτέρα σημασία εἰς τὸν θεσμὸν τῆς διαιτησίας, ἡ ρύθμισις τοῦ ὁποίου παρουσιάζει βασικὰς διαφορὰς ἀπὸ τὴν ἰσχύουσαν ρύθμισιν τοῦ θεσμοῦ.

(*) Συνεχίζεται ἐκ τοῦ τόμου 24, σ. 1165.

§ 1. Γενικαὶ παρατηρήσεις καὶ προτάσεις.

Ι. Τὰ ὅρια τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου.—Οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἐτοποθέτησαν τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῆς Ἐπιχειρήσεως ἐκτὸς τοῦ «Συλλογικοῦ Δικαίου», ἐνῷ ἄφησαν ἐκτὸς τοῦ Κώδικος τὸ περὶ «Ἐπαγγελματικῶν Σωματείων» Δίκαιον.

1. Αἱ ἀφορῶσαι τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῆς Ἐπιχειρήσεως (Κανονισμὸν ἐργασίας—Ὀργανισμὸν) διατάξεις ἀπετέλεσαν ἰδιαίτερον βιβλίον τοῦ Προσχεδίου, τὸ τέταρτον, εἰς τὸ ὁποῖον ἀφιερώθη τὸ πρῶτον μέρος τῶν παρατηρήσεών μας. Ἡ μέθοδος αὐτὴ διερμηνεύει τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ὁ Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς τῆς Ἐπιχειρήσεως δὲν ἀνήκει εἰς τὸ Συλλογικὸν Δίκαιον, εἰς τὸ ὁποῖον περιλαμβάνεται ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις. Ὁ διαχωρισμὸς αὐτὸς θὰ ἠδύνατο νὰ περάσῃ ἀπαρατήρητος, ὡς ἀνώδυνος, ἐὰν δὲν ἦτο ἐντόνως ἀντιφατικὸς πρὸς ὁλόκληρον σειρὰν διατάξεων τοῦ Προσχεδίου. Σημειώνομεν:

α. Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς (Κανονισμὸς ἐργασίας - Ὀργανισμὸς), συλλογικὴ σύμβασις καὶ διαιτητικὴ ἀπόφασις περιέχουν «κανόνας δικαίου» ρυθμιστικοὺς τῶν «σχέσεων ἐργασίας» (ἄρθρα 300 § 1, 322 § 1, 354 § 2, 357 § 2). Πρόκειται, συνεπῶς, περὶ τριῶν πράξεων ὁμοίας ἐσωτερι-

κῆς φύσεως, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον. Εἶναι, καὶ αἱ τρεῖς, πράξεις κανονιστικοῦ χαρακτῆρος.

β. Ἐσωτερικὸς Κανονισμός, συλλογικὴ σύμβασις καὶ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποσκοποῦν νὰ ρυθμίσουν τὰς μεταξὺ τοῦ ἐργοδοτικοῦ φορέως τῆς Ἐπιχειρήσεως ἢ Ἐκμεταλλεύσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν σχέσεις (ἄρθρα 305 § 1, 329 § 1, 330 § 1, 354 § 2, 357 § 2). Πρόκειται, συνεπῶς, περὶ πράξεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς τὴν ἰδίαν, ἀριθμητικῶς ἀκαθόριστον καὶ ἀνώνυμον, καινότητα ἐργαζομένων.

γ. Ἐπειδὴ εἶναι τῆς αὐτῆς ἐσωτερικῆς νομικῆς φύσεως καὶ ἔχουν τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον αἱ τρεῖς αὐταὶ πράξεις εἶναι, κατ' ἀρχήν, νομικῶς ἰσοδύναμοι. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἔπρεπε νὰ ρυθμισθῇ τὸ ζήτημα τῶν μεταξύ των σχέσεων. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἔχει τὸ προβάδισμα ἐναντι τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (βλ. συνδυασμένα ἄρθρα 321, 346, 348, 354 § 2, 357 § 2, 358 § 1), ἀμφότεραι δὲ ἔχουν τὸ προβάδισμα ἐναντι τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ (βλ. ἄρθρον 300 § 1). Ἡ ἱεράρχησις ὑπαγορεύεται ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ὁμοιότητος.

δ. Ἡ προέλευσις ἑκάστης ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν πράξεων εἶναι βεβαίως διαφορετική. Ὁ Ἐσωτερικὸς Κανονισμὸς εἶναι ἔργον τοῦ ἐργοδότου (τόσον ὁ Κανονισμὸς ἐργασίας, ἄρθρον 299 § 1, ὅσον καὶ ὁ Ὀργανισμός, ἄρθρον 316 § 1). Ἡ συλλογικὴ σύμβασις εἶναι κοινὸν ἔργον, κατὰ κανόνα, τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν, καί, κατ' ἐξαίρεσιν, τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν ὀργανώσεων τῶν τελευταίων τούτων (ἄρθρον 321). Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις θὰ εἶναι δυνατὸν νὰ προέλθῃ εἴτε ἀπὸ διαιτητὴν ἰδιώτην (ἄρθρον 347), εἴτε ἀπὸ τὸ πολιτειακὸν διαιτητικὸν ὄργανον (ἄρθρα 351 καὶ 356). Ἀλλὰ ἡ διαφορετικὴ αὐτὴ προέλευσις ἐξηγεῖ τὴν διάφορον νομικὴν μορφὴν τῶν τριῶν πράξεων καὶ δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἐσωτερικὴν των ὁμοιότητα, ἡ ὁποία καὶ δημιουργεῖ τὴν συγγένειάν των.

ε. Εἰς τὰς πράξεις τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου κατατάσσει τὸν Ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τῆς Ἐπιχειρήσεως ἡ θεωρία ἡ δεχομένη τὸν κανονιστικὸν αὐτοῦ χαρακτῆρα (βλ. Rouast-Durand, Droit du Travail, Précis Dalloz 1961, § 196, σ. 261), τὸν ὁποῖον τὸ Προσχέδιον ἀναγνωρίζει πανηγυρικῶς (ἄρθρον 300 § 1). Μία «συμβατικὴ» ἀντίληψις περὶ τῆς πράξεως θὰ ἐδικαιολόγει τὴν θέσιν αὐτῆς ἐκτὸς τοῦ «Συλλογικοῦ Δικαίου». Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀντίληψις αὐτὴ ἀπορρίπτεται ὁλοσχερῶς, ὁ διαχωρισμὸς δὲν ἔχει δικαιολογίαν.

στ. Τέλος, τὸ Προσχέδιον καθιερώνει καὶ εἰδικοὺς δεσμοὺς μεταξὺ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ καὶ τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου. Κατὰ τὸ Προσχέδιον, ἡ διαφωνία μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπου ἀφορᾷ τὸ περιεχόμενον τοῦ Ὀργανισμοῦ, γεννᾷ διαφοράν συλλογικήν, ἡ ὁποία θὰ ἐπιλύεται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διαιτητικοῦ ὀργάνου δι' ἀποφάσεως, ἡ ὁποία θὰ ἰσχύῃ ὡς Ὀργανισμὸς (ἄρθρον 319 § 5).

Ἐν δύει τῶν προεκτεθέντων προτείνομεν:

—Τὸ περὶ «Κανονισμῶν - Ὀργανισμῶν» κεφάλαιον νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸ περὶ «Συλλογικοῦ Δικαίου» βιβλίον τοῦ Κώδικος καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτοῦ, ὅπως ἁρμόζει ἐκ τῆς καθιερουμένης μεταξὺ τῶν τριῶν πράξεων ἱεραρχήσεως.

Προσθέτομεν, ὅτι ἡ θέσις τοῦ ἀφορῶντος τὸ «Συλλογικὸν Δίκαιον» βιβλίου εἶναι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Κώδικος, μετὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς αὐτοῦ. Ἡ μεθοδολογικὴ αὐτὴ κατάταξις προκύπτει κυρίως ἐκ τῆς ὑπεροχῆς τῶν πράξεων τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου (συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως, Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἐπιχειρήσεως) ἐναντι τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας, ὑπεροχῆς ἐκδηλουμένης διὰ τῆς ἀμέσου καὶ ἀναγκαστικῆς ἐνεργείας τῶν πρώτων ἐπὶ τῆς τελευταίας (ἄρθρα 330, 354 § 2, 358 § 2, 205 § 1). Ἐν τούτοις, ἡ τοποθέτησις τοῦ βιβλίου τούτου εἰς τὸ τέλος τοῦ Κώδικος θὰ εἶχε μίαν πρακτικῆς φύσεως δικαιολογίαν: τὴν ἀπορυγὴν ἀναστατώσεων εἰς τὴν διάταξιν τῆς ὕλης τοῦ Κώδικος συνεπείᾳ τῶν συχνῶν τροποποιήσεων, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ἐκτεθειμέναι αἱ διατάξεις τοῦ «Συλλογικοῦ Δικαίου».

2. Προκαλεῖ ἐντύπωσιν τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Προσχέδιον δὲν περιέλαβε διατάξεις περὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Δὲν εἶναι γνωσταὶ αἱ σκέψεις τῶν συντακτῶν, ὥστε νὰ ὑπάρχῃ μία ἐξήγησις πρὸς

ἀντιμετώπισιν.

Νὰ ὑποθέσωμεν, ὅτι ἐθεωρήθη οἱαδήποτε νομοθετικὴ ρύθμισις τοῦ θέματος ὡς κρατικὴ ἐπέμβασις ἀντίθετος πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 87)1948 καὶ 98)1949 συμβάσεις τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας; Θὰ ἐπρόκειτο περὶ σοβαρᾶς παρερμηνείας. Διὰ τῶν δύο αὐτῶν συμβάσεων ἐτέθησαν διεθνεῖς κανόνες (περὶ τοῦ τρόπου τῆς θεσπίσεως καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῶν ὁποίων βλ. S c e l l e, l'Organisation Internationale du Travail, Paris 1930, ἰδιαιτ. σ. 134 ἐπ. καὶ 159 ἐπ.), προστατευτικοὶ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας (κατωτ. II). Ἡ θεσπισθεῖσα ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ νομοθέτου προστασία δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς ἐπιταγὴ τούτου πρὸς τὸν ἐθνικὸν ἐργατικὸν νομοθέτην νὰ ἀπόσχῃ οἱασδήποτε ρυθμίσεως, λ.χ. τῆς συστάσεως, τῆς λειτουργίας καὶ τῆς δράσεως τῶν ἐκπροσωπευτικῶν ὀργάνων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας. Συνεπῶς, κατόπιν τῆς κυρώσεως ὑπὸ τοῦ νομοθέτου μας τῶν ἀνωτέρω διεθνῶν συμβάσεων (ν.δ. 4204 καὶ 4205) 1961), τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐτίθετο εἰς τοὺς συντάκτας τοῦ Προσχεδίου ἦτο ἡ ἐναρμόνισις τοῦ ἐθνικοῦ κανόνος πρὸς τὸν διεθνῆ κανόνα δικαίου. Προσθέτομεν, ὅτι, ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, δὲν ἔχει κἂν τεθῇ εἰς τὰς δυτικοευρωπαϊκὰς χώρας ζήτημα ἀντιθέτου ἑρμηνείας τῶν ἐν λόγῳ διεθνῶν συμβάσεων. Εἰς τὴν Γαλλίαν ὁ νομοθέτης ἔχει κυρώσει αὐτὰς σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τὴν κατάρτισίν των καὶ συγκεκριμένως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 τὴν πρώτην καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 τὴν δευτέραν (D u r a n d, Traité de Droit du Travail, III (1956), σ. 88 καὶ 90 σημ. 1). Ἐν τούτοις, δὲν ἀντιμετώπισε ποτὲ περίπτωσιν καταγγελίας τῆς χρονολογουμένης ἀπὸ τοῦ 1884 καὶ μετέπειτα συμπληρωθείσης εἰδικῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας (Livre III, Titre I, Code du Travail), πρὸς τὴν ὁποίαν - καὶ τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν ἐν προκειμένῳ σημασίαν - συγγενεύει βασικῶς ἡ περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσία μας. Εἰς τὴν Ἰταλίαν αἱ ἐν λόγῳ συμβάσεις ἔχουν κυρωθῇ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 (P e r g o l e s i, Diritto sindicale, Padova 1961, σ. 73). Τὸ γεγονὸς ὅμως τοῦτο δὲν ἀνέκοψε τὴν μεταπολεμικὴν προσπάθειαν θεσπίσεως εἰδικῶν περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διατάξεων, προοριζομένων πάντοτε νὰ ἀντικαταστήσουν τὰς καταργηθείσας διατάξεις τοῦ σωματειακοῦ δικαίου (βλ. συνοπτικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τῶν ἀλληλοδιαδόχων νομοσχεδίων P e r g o l e s i, ἀνωτ., σ. 105 - 106 καὶ 228 - 229). Εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νομοθεσία, ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ἄσχετον πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῶν ἀνωτέρω διεθνῶν συμβάσεων (βλ. H u e c k - N i p p e r d e y, Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἔκδ. 6η, II, § 6 σ. 57 καὶ ἐπ., N i k i s c h, Arbeitsrecht, ἔκδ. 2α, II, § 57 σ. 2 καὶ ἐπ.).

Νὰ ὑποθέσωμεν ἀκόμη, ὅτι ἡ παράλειψις ὀφείλεται εἰς πρόθεσιν καταργήσεως τῶν εἰδικῶν ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεων, πρὸς τὸν σκοπὸν μιᾶς «ἐλευθέρας» καὶ «αὐθορμήτου» ἀναπτύξεως τῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, ἐντὸς τῶν νομικῶν πλαισίων τοῦ κοινοῦ δικαίου καὶ εἰδικώτερον τῶν διατάξεων περὶ νομικῶν προσώπων (ἄρθρα 61 - 77 Α.Κ.), περὶ σωματείων (ἄρθρα 78 - 106 Α.Κ.), περὶ ἁπλῶν ἑνώσεων προσώπων (ἄρθρον 107 Α.Κ.) καὶ περὶ ἀστικῶν ἑταιρειῶν (ἄρθρα 741 - 784 Α.Κ.). Τὸ σφάλμα θὰ ἦτο τόσον σοβαρόν, ὥστε εἶναι δύσκολον νὰ γίνῃ δεκτὴ παρομοία ἐκδοχή. Εἶναι τόσον ριζικῶς διαφορετικοὶ τῶν ἐπιδιωκομένων ὑπὸ τοῦ σωματείου τοῦ κοινοῦ δικαίου καὶ τῆς ἀστικῆς ἑταιρείας σκοπῶν οἱ ἐπιδιωκόμενοι ὑπὸ τῆς ἐργατικῆς καὶ ἐργοδοτικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, πρωτοβαθμίου, δευτεροβαθμίου καὶ κορυφῆς, καὶ εἶναι τόσον πολυσήμαντος ὁ ρόλος τῶν ὀργάνων τούτων εἰς τὸ σύγχρονον Κράτος, ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται παρομοία ἀντίληψις, εἰς χώραν μάλιστα, ὅπως ἡ ἰδική μας, ὅπου ἰσχύει καὶ ἐφαρμόζεται πραγματικῶς μία εἰδικὴ νομοθεσία ἀπὸ πεντηκονταετίας (νόμος 281)1914, ἄρθρα 19 καὶ ἐπ.).

Εἶναι πιθανώτερον τὸ κενὸν τοῦ Προσχεδίου νὰ ὀφείλεται εἰς τὴν ἀντίληψιν, ὅτι ἡ θέσις τῶν περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διατάξεων δὲν εἶναι εἰς τὸν Κώδικα Ἐργασίας. Περίεργος, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀντίληψις, ὄχι ὅμως καὶ ἀπίθανος. (Βασίζομεν τὴν ὑπόθεσίν μας εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι μέλος τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Προσχεδίου, μὲ ἀποφασιστικὴν ψῆφον, δὲν περιέλαβεν εἰς ὀγκωδεστά-

την ἰδιωτικὴν συλλογήν, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐργατικὸς Κῶδιξ», τὴν περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἰσχύουσαν νομοθεσίαν, ἐνῷ ἐθεώρησεν, ὅτι ἀνῆκον εἰς τὸ «ἐργατικὸν» δίκαιον κείμενα, ὅπως λ. χ. τὰ διατάγματα περὶ ὡρῶν λειτουργίας καταστημάτων κατὰ τὰς ἑορτάς, ἀκόμη καὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀμφίβολον, ἐὰν ἀπησχόλησαν ποτὲ ἕστω καὶ ἕνα μισθωτόν). Ὑπενθυμίζομεν, ὅτι ἡ ἐκδοχή, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων δίκαιον ἀνήκει εἰς τὸ σῶμα τοῦ «Συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου», εἶναι κοινὴ καὶ πρὸ πολλοῦ παγία, ἀκόμη καὶ ἐκεῖ ὅπου δὲν ὑπάρχει εἰδικὴ περὶ αὐτῶν νομοθεσία, τοῦτο δὲ διαπιστοῦται εὐκόλως ἐκ τῆς συγκριτικῆς μελέτης (ἀρκεῖ πρὸς διαπίστωσιν καὶ μία ἁπλῆ θεώρησις τῆς μεθοδολογίας βασικῶν συγγραμμάτων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐκ τῶν ὁποίων πρβλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, II, Durand, Traité de Droit du Travail, III, Borsi-Pergolesi, Trattato di Diritto del Lavoro, I, Goethem-Geysen, Droit du Travail (βελγικόν), De la Cueva, Derecho Mexicano del Trabajo, II, καὶ ἐκ τῶν ἰδικῶν μας *Καποδίστρια*, Ἡ Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων, *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, Β΄).

Δὲν ὑπάρχει, νομίζομεν, πλήρης «Κῶδιξ Ἐργασίας», χωρὶς συστηματικὰς διατάξεις περὶ τῶν ἐκπροσωπευτικῶν ὀργάνων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, οὔτε εἶναι πλῆρες τὸ «Συλλογικὸν Δίκαιον», ἐκ τοῦ ὁποίου ἀπουσιάζουν αἱ διατάξεις αὐταί, ἀφοῦ εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ λειτουργία τόσον τοῦ θεσμοῦ τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, ὅσον καὶ τῆς διαιτησίας, βασίζεται εἰς τὰ ἐν λόγῳ ὄργανα. Μὲ τὸ κενόν, τὸ ὁποῖον ἄφησαν αἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου, ἐδημιούργησαν σῶμα Συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου χωρὶς ἄκρα, σῶμα κολοβόν. Πῶς δὲν τὸ ἀντελήφθησαν; Προτείνομεν:

— Νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὸν Κώδικα Ἐργασίας ἰδιαίτερον κεφάλαιον περὶ «ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν», τὸ ὁποῖον νὰ προταχθῇ τοῦ περὶ «Συλλογικοῦ Δικαίου» βιβλίου τοῦ Κώδικος. Κατὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν σχετικῶν διατάξεων νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ ὑπ' ἀριθ. 87 καὶ 98 συμβάσεις τῆς Δ.Ο.Ε. καὶ αἱ σύγχρονοι περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας κοιναὶ δυτικοευρωπαϊκαὶ ἀντιλήψεις, ἡ ἐθνικὴ μας ἐμπειρία, ἡ ἀποκτηθεῖσα ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἰσχυούσης περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας καὶ ἡ κατάστασις τοῦ συνδικαλισμοῦ τῆς χώρας μας.

Β. Τὰ διεθνῆ νομικὰ πλαίσια τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου. Ἡ Διεθνὴς Ὀργάνωσις Ἐργασίας - ἀτελὴς διεθνὴς ἐργατικὸς νομοθέτης - ἐπέτυχε μεταπολεμικῶς νὰ καταρτίσῃ ὡρισμένας «συμβάσεις» (conventions) καὶ «συστάσεις» (recommandations), αἱ ὁποῖαι ἀποτελοῦν τὰ ἰσχύοντα διεθνῆ νομικὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὀφείλει νὰ κινηθῇ ὁ ἐθνικὸς ἐργατικὸς νομοθέτης κατὰ τὴν θέσπισιν τῶν ἀφορώντων τὸ «Συλλογικὸν Δίκαιον» κανόνων. Αἱ συμβάσεις καὶ συστάσεις αὐταὶ εἶναι κυρίως αἱ ἀκόλουθοι:

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 87)1948 σύμβασις «περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος».

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 98)1949 σύμβασις «περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαιώματος ὀργανώσεως καὶ συλλογικῆς διαπραγματεύσεως».

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 91)1951 σύστασις «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων».

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 92)1951 σύστασις «περὶ ἐκουσίας συμφιλιώσεως καὶ διαιτησίας».

Μὲ δύναμιν ὑποχρεωτικὴν αἱ δύο πρῶται διὰ τὰ κυρώσαντα αὐτὰς κράτη - μέλη τῆς Δ.Ο.Ε., μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἑλλάς (κυρωτικὰ ν.δ. 4204 καὶ 4205)1961), μὲ δύναμιν ἠθικὴν αἱ δύο τελευταῖαι, καθιερώνουν καὶ προστατεύουν τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ἀπὸ πάσης σχεδὸν πλευρᾶς: ὡς ἐλευθερίαν συστάσεως ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, λειτουργίας καὶ δράσεως τούτων, ὡς ἐλευθερίαν εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν μελῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ὡς ἐλευθερίαν εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τῶν ἰδίων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ ὡς ἐλευθερίαν εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τούτων καὶ τοῦ Κράτους (διὰ τὸ πολύπλευρον τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τὰ προβλήματά της βλ. Spyropoulos, La Liberté Syndicale, Paris 1956).

Ἡ ἀρχὴ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας

άφορᾶ κατὰ κύριον λόγον τὴν περὶ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ρύθμισιν. Διὰ τοῦτο καὶ θὰ πρέπει νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν αἱ διάφοροι ἐφαρμογαί της κατὰ τὴν ἔνταξιν τῆς ρυθμίσεως αὐτῆς εἰς τὸν Κώδικα ὑπὸ τῶν Ἀναθεωρητῶν τοῦ Προσχεδίου.

Διὰ τοὺς θεσμοὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς διαιτησίας τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου, μᾶς ἐνδιαφέρουν τὰ ἑξῆς :

α. Εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ὁ διεθνὴς ἐργατικὸς νομοθέτης παραγγέλλει τὸν ἐθνικὸν «νὰ λαμβάνωνται, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον, μέτρα ἀνταποκρινόμενα εἰς τὰς ἐθνικὰς συνθήκας, πρὸς τὸν σκοπὸν ἐνθαρρύνσεως καὶ προωθήσεως τῆς εὐρυτέρας δυνατῆς ἀναπτύξεως καὶ χρησιμοποιήσεως διαδικασιῶν ἑκουσίας διαπραγματεύσεως συλλογικῶν συμβάσεων μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ὀργανώσεων τούτων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργαζομένων ἀφ' ἑτέρου, πρὸς ρύθμισιν, διὰ τοῦ τρόπου τούτου, τῶν ὅρων ἀπασχολήσεως» (ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 98)1949 συμβάσεως, πρβλ. καὶ § 1 ἐδ. 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 91)1951 συστάσεως). Διὰ τοῦ ἀνωτέρω κειμένου ἀναγνωρίζεται καὶ προστατεύεται ἀπολύτως, ὡς βασικὴ ἐκδήλωσις τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ἡ κανονιστική, διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀσκουμένη, ἐξουσία τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς ρύθμισιν τῶν ἐν γένει ὅρων ἐργασίας. Ἡ κρατικὴ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐπέμβασις μίαν μόνον κατεύθυνσιν δύναται νὰ ἔχῃ : τὴν ἐνίσχυσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων εἰς τὸ ἔργον των. Ἐπέμβασις πρὸς κατεύθυνσιν ἀντίθετον θὰ ἐδημιούργει σύγκρουσιν μεταξὺ τοῦ ἐθνικοῦ καὶ τοῦ διεθνοῦς κανόνος, μὲ συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τοῦ πρώτου λόγῳ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ δευτέρου.

β. Ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἔχει ἐξασφαλισθῇ τὸ προβάδισμα εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, ὁ ἐθνικὸς νομοθέτης δύναται νὰ θεσπίσῃ διαδικασίας συμβιβαστικοῦ καὶ διαιτητικοῦ χαρακτῆρος πρὸς πρόληψιν ἢ εἰρηνικὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Ἀλλὰ καὶ πάλιν, εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ὁ διεθνὴς ἐργατικὸς νομοθέτης συνιστᾷ εἰς τὸν ἐθνικὸν νὰ βασίσῃ τὴν λειτουργίαν τῶν διαδικασιῶν τούτων εἰς τὴν συναίνεσιν τῶν ἐν διενέξει μερῶν (§§ 1, 4 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 92) 1951 συστάσεως).

γ. Πάντοτε εἰς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ὁ διεθνὴς ἐργατικὸς νομοθέτης συνιστᾷ ἀποχὴν ἀπὸ κρατικὰς ἐπεμβάσεις, πλὴν ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ὡς σκοπὸν τὴν ἐνθάρρυνσιν τῶν ἐν διενέξει μερῶν νὰ μὴ χρησιμοποιοῦν τὰ βίαια μέσα τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀνταπεργίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς λειτουργίας τῶν διαδικασιῶν τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς διαιτησίας (§§ 4 καὶ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 92) 1951 συστάσεως) καί, πολὺ περισσότερον, τῆς διαδικασίας τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως. Δὲν παραλείπει δὲ νὰ διευκρινήσῃ, καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον κατηγορηματικόν, ὅτι καμμία ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένων διαδικασιῶν προλήψεως καὶ εἰρηνικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ ὡς περιοριστικὴ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας (§ 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 92)1951 συστάσεως). Καὶ τοῦτο διότι τὸ πρὸς ἀπεργίαν δικαίωμα ἀποτελεῖ μίαν τῶν βασικῶν ἐκδηλώσεων τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.

III. Ὁ δυτικοευρωπαϊκὸς νεοφιλελευθερισμός.—Τὸ προπεριγραφὲν διεθνὲς νομικὸν καθεστὼς εἶχε τὴν ἀνταπόκρισίν του εἰς τὰ ἐσωτερικὰ νομικὰ καθεστῶτα τῶν χωρῶν τῆς λεγομένης «Δυτικῆς Εὐρώπης» (ἐκ τῆς ὁποίας ἀφαιρεῖται ἡ Ἰβηρικὴ Χερσόνησος), ὁ ἐργατικὸς νομοθέτης τῶν ὁποίων ἔχει ἐναρμονίσει τὴν δραστηριότητά του πρὸς ἐκείνην τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ νομοθέτου. Ἐκ τῶν δύο τούτων παραλλήλων τάσεων προέκυψε τὸ φαινόμενον ἑνὸς μεταπολεμικοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ «νεοφιλελευθερισμοῦ», ἡ ἐμφάνισις τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ἐντοπισθῇ εἰς τὸ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1945 καὶ 1950 χρονικὸν διάστημα. Τὸ φαινόμενον ἔχει πολλὰς μαρτυρίας. Ἀναφέρομεν μερικὰς ἐκ τῶν πλέον χαρακτηριστικῶν, ἀπὸ ἀπόψεως ὑποχωρήσεως τοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ εἰς τὰς σχέσεις Κεφαλαίου καὶ Ἐργασίας. Π. χ., εἰς τὴν Ἰταλίαν ἡ σωματειακὴ ἐργατικὴ νομοθεσία θὰ καταργηθῇ καὶ τὸ ἰσχῦον Σύνταγμα τοῦ 1948 (ἄρθρον 39) θὰ

θέση τὰς ἀρχὰς μιᾶς ἐλευθέρας ὀργανώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος. Εἰς τὴν Δυτικὴν Γερμανίαν θὰ καταργηθῇ ἡ ἐθνικοσοσιαλιστικὴ ἐργατικὴ νομοθεσία καὶ, μετὰ τὴν ἐφήμερον ἰσχὺν τῆς κατοχικῆς ρυθμίσεως τοῦ Συμμαχικοῦ Συμβουλίου Ἐλέγχου, θὰ ἔλθῃ ὁ ἰσχύων νόμος τῆς 9 Ἀπριλίου 1949 «περὶ συλλογικῆς συμβάσεως», διὰ νὰ ἐπαναφέρῃ τὰς ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας τῆς Βαϊμάρης, ὑπὸ τὰ καθεστῶς τῶν ὁποίων ἐδημιουργήθη τὸ γερμανικὸν συλλογικὸν δίκαιον. Εἰς τὴν Γαλλίαν θὰ καταργηθῇ ἡ σωματειακῆς ἐμπνεύσεως νομοθεσία τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Vichy (Charte du Travail) καὶ τὸν βραχείας διαρκείας παρεμβατικὸν νόμον τῆς 23 Δεκεμβρίου 1946 θὰ διαδεχθῇ ὁ ἰσχύων νόμος τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὁ ὁποῖος θὰ ἐπαναφέρῃ τὰς ἀρχὰς τῆς νομοθεσίας τοῦ 1936-1938, ὑπὸ τὰ καθεστῶς τῶν ὁποίων ἐδημιουργήθη τὸ γαλλικὸν συλλογικὸν δίκαιον. (Διὰ μίαν συγκριτικὴν ἔκθεσιν τῶν μεταπολεμικῶν δυτικοευρωπαϊκῶν νομοθεσιῶν βλ. Spyropoulos, Le droit des conventions collectives de travail dans les pays de C.E.C.A., Paris 1959). Διαπιστοῦται γενικῶς, ὅτι οἱ νομοθέται τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἐπιφυλάσσουν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας, ἀπόλυτον πρωτεραιότητα εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις. Ἡ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους περιορίζεται συνήθως εἰς δύο περιπτώσεις: Πρῶτον, εἰς τὴν γενίκευσιν, διὰ πράξεως τῆς Διοικήσεως, τοῦ προσωπικοῦ πεδίου ἐφαρμογῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς τρόπον ὥστε αἱ διατάξεις αὐτῆς νὰ καλύψουν τὸ σύνολον τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἐντὸς τοῦ τοπικοῦ καὶ ἐπαγγελματικοῦ πεδίου ἰσχύος της (§ 5 τοῦ γερμανικοῦ TVG. ἄρθρον 31 J. Livre I. Code du Travail, ὡς ἰσχύει μετὰ τὸν νόμον τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950). Ἡ κρατικὴ αὐτὴ ἐπέμβασις συνιστᾶται καὶ ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς ἐργατικοῦ νομοθέτου (§ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 91)1951 συστάσεως τῆς Δ.Ο.Ε.). Καὶ δεύτερον, εἰς τὸν καθορισμὸν ἐλαχίστων ὁρίων μισθοῦ, ὡς ἐγγύησις ὑπὸ τοῦ Κράτους ἑνὸς στοιχειώδους βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων, εἴτε μόνον τῶν μὴ ἐξασφαλιζομένων ὑπὸ τοῦ καθεστῶτος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων (γαλλικὸν διάταγμα τῆς 17 Ἀπριλίου 1951, γερμανικὸς ὁμοσπ. νόμος τῆς 11 Ἰανουαρίου 1952, ἰταλικὸς νόμος 741)1959), εἴτε ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἐργαζομένων (ἄρθρον 31 X, Livre I, Code du Travail, ὡς ἰσχύει μετὰ τὸν νόμον τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950, καὶ διάταγμα τῆς 23 Αὐγούστου 1950 περὶ καθορισμοῦ ἐθνικοῦ κατωτάτου ἐγγυημένου μισθοῦ). Ἐξ ἄλλου, ὁ διὰ τῶν διαδικασιῶν τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς διαιτησίας ἀσκούμενος κρατικὸς παρεμβατισμὸς ἔγινε σκιώδης, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἴτε ἡ ὀργάνωσις αὐτῶν ἀφέθη ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις, εἴτε ἡ λειτουργία των ἐξηρτήθη ἐκ τῆς βουλήσεως τῶν ἐν διενέξει μερῶν (βλ. κατωτ. § 4, VII).

Τὸν δυτικοευρωπαϊκὸν αὐτὸν νεοφιλελευθερισμὸν ἐπιχειρεῖ νὰ μεταφέρῃ εἰς τὴν χώραν μας τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας, μὲ καθυστέρησιν μιᾶς δεκαπενταετίας περίπου καὶ μὲ ὡρισμένας τυπικὰς ἀποκλίσεις, αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς παραχώρησις πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ ἰσχύοντος παρεμβατικοῦ συστήματος, μοναδικῆς ἐπιβιώσεως εἰς τὸν χῶρον τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἑνὸς ἀγρίου κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ τοῦ παρελθόντος.

IV. Τὸ ἰσχῦον σύστημα. — Κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ἀφ' ἧς στιγμῆς τεθῇ μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ζήτημα καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἢ τῶν συνθηκῶν ἢ τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, ὑπολαμβάνεται, ὅτι ὑπάρχει συλλογικὴ διένεξις, ἡ ὁποία θὰ πρέπει νὰ ἐπιλυθῇ εἴτε διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, εἴτε, ἐν διαφωνίᾳ, διὰ διαιτησίας (ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2). Ἡ συλλογικὴ σύμβασις εἶναι, κατ' ἀρχήν, προϊὸν τῆς ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεως (ἄρθρον 1 § 1) τῶν ἁρμοδίων (ἄρθρον 7) ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ, ἐν ἀποτυχίᾳ, τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ἄρθρον 9 § 1). Ἡ διαφορά, ἡ ὁποία ἐπεβίωσε τῶν διαδικασιῶν τῆς ἀπ' εὐθείας συλλογικῆς διαπραγματεύσεως καὶ τῆς διοικητικῆς μεσολαβήσεως, φέρεται ὑποχρεωτικῶς (ἄρθρον 9 § 2) ἐνώπιον τῶν ἀποκλειστικῶς ἁρμοδίων πολιτειακῶν διαιτητικῶν ὀργάνων, τῶν λεγομένων «Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων» (ἄρθρα 10 καὶ ἑπ.). Ἡ ὑποχρέωσις ὑποβολῆς εἰς

αὐτά τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐξασφαλίζεται μὲ τὴν αὐστηροτέραν νομικὴν κύρωσιν τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου: τὸν παράνομον χαρακτῆρα τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀνταπεργίας καί, ἐπὶ πλέον, μὲ κυρώσεις ποινικὰς (ἄρθρον 18 §§ 2 - 4). Εἰς τὰ διαιτητικὰ ὄργανα ἔχει τεθῆ ὡς κριτήριον τῶν ἀποφάσεών των αἱ ἐξυπηρετούμεναι ὑπὸ τῶν κρινομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινωνικαὶ καὶ οἰκονομικαὶ ἀνάγκαι, ἡ οἰκονομικὴ καὶ τεχνικὴ αὐτῶν ἀντοχή, τὸ ἐπίπεδον τῶν ὑπ' αὐτῶν χορηγουμένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἐν σχέσει πρὸς τὸ κόστος τῆς ζωῆς, οἱ ὅροι, αἱ συνθῆκαι καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ὑπὸ τῶν κρινομένων μισθωτῶν ἐργασίας καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας (ἄρθρον 15 § 3). Ἐξ ἄλλου, αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ αἱ πρὸς αὐτὰς ἐξομοιούμεναι (ἄρθρον 12 § 2, προστεθεῖσα ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἄρθρον 10 § 8) διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, αὐστηρῶς ἱεραρχημέναι (ἄρθρον 21 §§ 1 καὶ 2, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7), δὲν εἶναι νομικῶς αὐτοδύναμοι. Ἡ ἰσχύς των ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐγκρίσεώς των ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἄρθρον 20 § 1). Τὸ σπουδαιότερον εἶναι, ὅτι ἡ ἔγκρισις αὐτὴ συνδέεται πρὸς ἔλεγχον οὐσιαστικὸν τοῦ περιεχομένου των, ἀσκούμενον ἀπὸ κοινοῦ ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, οἱ ὁποῖοι δικαιοῦνται νὰ ἐρευνοῦν ἐὰν καὶ κατὰ πόσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἢ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις «ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως». Βάσει τοῦ κριτηρίου τούτου οἱ δύο Ὑπουργοὶ δικαιοῦνται, δι' ἀποφάσεώς των ἠτιολογημένης καὶ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν διαιτησίας (ἄρθρον 20 § 2, εἰς τὴν ἀρχικῶς ἀπόλυτον ἐφαρμογὴν τῆς ὁποίας ἐπέφερεν ὡρισμένους περιορισμοὺς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3755)1957).

Ὁ κύριος σκοπὸς τοῦ συστήματος τούτου εἶναι φανερός: συνίσταται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν πλήρους κυβερνητικοῦ ἐλέγχου, διὰ μέσου τῶν θεσμῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν ἐν γένει ὅρων ἐργασίας καὶ ἰδιαιτέρως τῆς ἀμοιβῆς αὐτῆς. Ὑπεράνω τῆς ἐξυπηρετήσεως ὑπὸ τῶν θεσμῶν τούτων τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης τίθεται ἡ δι' αὐτῶν ἄσκησις τῆς κυβερνητικῆς ἐργατικῆς πολιτικῆς.

Ἀλλ' εἶναι ἐπίσης φανερὰ ἡ σύγκρουσις τοῦ συστήματος αὐτοῦ πρὸς τὸ ἰσχῦον διεθνὲς νομικὸν καθεστώς. Ἀπὸ τῆς κυρώσεως δὲ τῶν ὑπ' ἀριθ. 87)1948 καὶ 98)1949 συμβάσεων τῆς Δ.Ο.Ε. συμβαίνει κάτι σοβαρώτερον: ὡρισμέναι βασικαὶ διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239 πρέπει νὰ θεωρηθοῦν κατηργημέναι, ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, τὴν καθιερουμένην καὶ προστατευομένην ὑπὸ τῶν διεθνῶν τούτων συμβάσεων (ἄνωτ. II). Αἱ διατάξεις αὐταὶ εἶναι:

α. Τῶν παραγράφων 2 - 4 τοῦ ἄρθρου 18, αἱ ὁποῖαι κηρύσσουν παράνομον καὶ ἀξιόποινον τὴν ἀπεργίαν καὶ τὴν ἀνταπεργίαν, ὡς κύρωσιν τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας.

β. Τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20, ἡ ὁποία ἐξαρτᾶ τὴν ἰσχὺν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ τῆς ἐγκρίσεως τῆς Διοικήσεως (Ὑπουργοῦ Ἐργασίας).

γ. Τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 20, ἡ ὁποία παρέχει δικαίωμα εἰς τὴν Διοίκησιν (Ὑπουργοὺς Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας) νὰ τροποποιοῦν ἢ καὶ νὰ μὴ ἐγκρίνουν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις.

Τὰ κυρωτικὰ τῶν δύο διεθνῶν συμβάσεων νομοθετήματα εἶναι νεώτερα (1961) τοῦ νόμου 3239)1955 καί, ἐπὶ πλέον, ἀφροῦν κανόνας δικαίου ἐπικρατεστέρους, ὡς προερχομένους ἀπὸ διεθνῆ νομοθέτην. Ἐξ ἄλλου, ἡ ὑπ' ἀριθ. 98 σύμβασις, εἰς τὸ ἄρθρον 4 τῆς ὁποίας ἀντίκειται καταφώρως τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239, ἔχει ρητῶς τεθῆ ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 30.3.1963 διὰ τοῦ β.δ. 449)1962.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΑΙ ΕΚ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΔΙ' ΕΥΔΟΚΙΜΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Δικαιοπραξίαι ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν κατ' ἄρθρον 201 Α.Κ.

Ὁρισμοὶ καὶ ἔννοια ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Σύστασις ἐνοχῆς ὑπὸ ἀναβλητικὴν αἵρεσιν κατ' ἄρθρον 201 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Θεώρησις, κατ' ἄρθρον 207 Ἀστικοῦ Κώδικος, τῆς αἱρέσεως ὡς πληρωθείσης, ἂν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δὲ κρίσις τοῦ ὑποχρέου, εἶναι καταφώρως ἄδικος.—Δικαιοπραξία ὑπὸ αἵρεσιν καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, μὴ ἐχουσῶν ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς ἀρχῶν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἐπίδομα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.

(*) Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις ἀναμφιβόλως θὰ ἀποτελέσῃ σταθμὸν εἰς τὸ θέμα τοῦ ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐλέγχου τῶν ἀποφάσεων τῶν διαφόρων Συμβουλίων τῶν ἐπιχειρήσεων (πειθαρχικοῦ, προαγωγῶν κλπ.).

Μέχρι τοῦδε ἡ νομολογία εἶχε δεχθῆ, ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν ὑπὸ μὴ κεκυρωμένων Κανονισμῶν προβλεπομένων Συμβουλίων ἡ κρίσις τούτων καὶ ἠλέγχετο καὶ ἀνεπληροῦτο ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ δικαστοῦ βάσει τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. (βλέπε τὰς τελευταίας Α.Π. 17)1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, 278)1965, εἰσηγητὴς *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 349, 1121), αἵτινες ἀναφέρονται εἰς τὸν αὐτὸν Κανονισμὸν τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ὡς καὶ ἡ κατωτέρω τῆς Ὁλομελείας Α.Π.), ἐπὶ δὲ τῶν ὑπὸ κεκυρωμένου Κανονισμῶν προβλεπομένων Συμβουλίων, ὅτι ἡ κρίσις τούτων δὲν ὑπέκειτο εἰς τὸν κατ' οὐσίαν ἔλεγχον (ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὴν τήρησιν τῶν ὅρων προϋποθέσεων τοῦ νόμου), εἴτε διότι τὰ ἐν λόγῳ Συμβούλια ἦσαν συλλογικὰ ὄργανα τῆς Διοικήσεως (βλέπε τὰς Ὁλ. Α.Π 35)1953, 464) 1953, 213)1955 κλπ.), εἴτε διότι ἦσαν ὄργανα ἀνεξάρτητα (βλέπε τὰς Α.Π. 227)1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 760, 675)1957, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 17, 1459 καὶ περὶ τοῦ ὅλου θέματος *Κ. Δημάκης*, Ὁ ἔλεγχος ἀποφάσεων τῶν Συμβουλίων, ΕΕΔ 19, 1113).

Ἐν τοσαύτῳ, πρέπει νὰ σημειωθῇ, ἡ νομολογία ἐπὶ τῶν κεκυρωμένων Κανονισμῶν εἶχε ἐμφανίσει ρήγματα, διότι ἀποφάσεις τινὲς ἐδέχθησαν, ὅτι ἡ κρίσις τῶν ὑπὸ κεκυρωμένων Κανονισμῶν ἱδρυομένων Συμβουλίων ὑπέκειτο εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὡς καὶ τῶν ἄλλων, βάσει τοῦ ἰδίου ἄρθρου 371, Α.Κ. (Α.Π. 661)1963, ΕΕΔ 23, 95, 456)1963, ΕΕΔ 22, 1156, 189)1963, 685, 280)1964, ΕΕΔ 28, 975).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔκρινεν, ὅτι ἦτο ἀνεφάρμοστον τὸ ἄρθρον 371, διότι δὲν ἐπρόκειτο, εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας δεκτὴν γενομένην κατὰ τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ διαφοράν, περὶ ἀοριστίας ἐν τῇ παροχῇ, ὅτε θὰ ἐφηρμόζετο τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ., ἀλλὰ περὶ ἀοριστίας ἐν τῇ συστάσει τῆς ἐνοχῆς, ἥτις ἔδει νὰ ρυθμισθῇ διὰ τῶν περὶ αἱρέσεων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 201 ἐπ. τοῦ Α.Κ. (Οὕτω καὶ *Κ. Δημάκης*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 1183).

Ἡ λύσις, τὴν ὁποίαν δίδει ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου, πρέπει νὰ ἐπιδοκιμασθῇ, διότι ἐπιτρέπει εἰς μεγαλυτέραν ἔκτασιν τὸν ἔλεγχον τῆς δικαστικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Συμβουλίων. Ὁ τακτικὸς δικαστὴς θὰ ἐλέγξῃ, ἂν ἐπῆλθεν ἢ δὲν ἐπῆλθε τὸ περιστατικὸν τῆς αἱρέσεως. Ὡς τοιοῦτον δὲ δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ἡ πραγματικὴ κατάστασις, ἐκ τῆς ὁποίας ἐξηρτήθη ἡ ἐνοχή.

Οὕτω π.χ., ἐπὶ προαγωγῆς λόγῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς κρίνεται τὸ εὐδόκιμον ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας, δὲν ἀποτελεῖ ἢ τοὐλάχιστον δὲν ἐξαντλεῖ τὴν αἵρεσιν, ἀλλὰ ταύτην ἀποτελεῖ ἡ ὕπαρξις ὄντως εὐδοκίμου ὑπηρεσίας.

Συνεπῶς ὁ δικαστής, καλούμενος νὰ διαπιστώσῃ, ἐὰν ἐπῆλθεν ἢ μὴ τὸ μέλλον καὶ ἀβέβαιον περιστατικόν, θὰ κρίνῃ, ἂν ὄντως ὑπῆρξε εὐδόκιμος ὑπηρεσία καὶ οὕτω θὰ ὑποβάλῃ ὑπὸ τὴν κρίσιν του τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸν Κανονισμὸν ὀργάνου, ὅπερ ἀπεφάσισε περὶ ταύτης. (Βεβαίως ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων τῶν Συμβουλίων τοῦ κεκυρωμένου Κανονισμοῦ δὲν θὰ ὑπάρχῃ στάδιον τοιαύτης

(*) Σχόλιον *Κ. Ι. Δημάκη*, Δικηγόρου.

οὐσιαστικῆς κρίσεως, ὅσον κρατεῖ ἡ ἄποψις, ὅτι αἱ πράξεις τούτων διαφεύγουσι τὸν οὐσιαστικὸν ἔλεγχον τοῦ δικαστηρίου).

Τὸ κρίσιμον ὅμως σημεῖον τῆς νέας λύσεως εἶναι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἂν ἡ πλήρωσις παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεώς της. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἐφαρμόζεται βεβαίως ἐπὶ τῶν ἐξουσιαστικῶν αἱρέσεων (*Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 101). Διὸ καὶ ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ῥητῶς λέγει, ὅτι κατ' ἀρχὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 εἶναι ἐφαρμοστέα, ἀλλ' εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὸν ἀπόλυτον ἢ τὴν ὑποκειμένην εἰς ἔλεγχον κρίσιν αὐτοῦ. Οὐδεὶς ὅμως δύναται νὰ ὑποστηρίξῃ, ὅτι ὁ Κανονισμός, ὅστις θέτει περιορισμοὺς εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἐξουσίας τοῦ ἐργοδότου, περιέχει ἐξουσιαστικὴν αἵρεσιν, εἰς τρόπον ὥστε ἐκ τῆς γνώμης θελήσεως τοῦ ἐργοδότου νὰ ἐξαρτᾶται ἡ γένεσις ἢ μὴ τῆς ὑποχρεώσεως. Τὸ ἀντίθετον εἶναι σύμφωνον μὲ τὴν ὕπαρξιν τῶν Κανονισμῶν, ὅτι δηλ. πρόκειται περὶ τυχαίας αἱρέσεως.

Ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας, ἀντιλαμβανομένη ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 εἶναι δυνατὸν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς βαρείας συνεπείας (π.χ. ὑπάλληλος, μὴ εἰσαχθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς κρίσιν τοῦ Συμβουλίου πρὸς προαγωγὴν ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, θὰ ζητήσῃ, πλὴν τῶν μισθῶν ἢ τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, καὶ αὐτὸν τοῦτον τὸν βαθμόν, διότι τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ αἵρεσις «λογίζεται πληρωθεῖσα»), ἠθέλησε νὰ τάξῃ πλὴν τῶν ἀνωτέρω περιορισμῶν (ὅτι δηλαδὴ εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν πρόκειται ἐξουσιαστικὴ αἵρεσις) καὶ ἕτερον περιορισμόν, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ παρακώλυσις τῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως ὑπάρχει, ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα κρίσις εἶναι «καταφώρως ἄδικος».

Ἐπὶ τῆς ἀπόψεως ταύτης πρέπει νὰ ἔχῃ τις ἀντιρρήσεις: Διότι τὸ ἄρθρον 207 § 1 Α.Κ. ἀρκεῖται εἰς τὴν παρακώλυσιν τῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως «ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως» (ὑπὸ τὸ προϊσχθὲν δίκαιον εἶχε γίνει δεκτόν, ὅτι ἀπῃτεῖτο δόλος) καὶ δὲν ἀπαιτεῖ πρᾶξιν «ἄδικον» καὶ μάλιστα «καταφώρως ἄδικον», εἶναι δὲ διάφορος ἡ ἔννοια τῆς κακῆς πίστεως καὶ τῆς ἀδίκου πράξεως.

Ὁπωσδήποτε ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐχάραξε τὴν ὀρθὴν ὁδὸν καὶ ἀναμένεται, ὅτι θὰ ἐμπλουτισθῇ ἡ δοθεῖσα λύσις καὶ μὲ νέας ἀπόψεις.

Ἀρείου Πάγου 550)1965, Ὁλομελείας

Πρόκδρος ὁ κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κανελλάκος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πασσιᾶς, Ι. Παπέλλης, Κ. Δημάκης

Ἡ ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς ἐκδίκασιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Δικαστηρίου λόγῳ τοῦ γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος τῶν γεννωμένων ζητημάτων, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3810)1957.

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ἡ κρίσις τοῦ ἔχοντος δικαίωμα προσδιορισμοῦ τῆς παροχῆς συμβαλλομένου ἢ τρίτου θεωρεῖται ἐν ἀμφιβολίᾳ, ὅτι πρέπει νὰ εἶναι δικαία, ἄλλως ὁ προσδιορισμὸς οὗτος γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, ἀοριστία παροχῆς ὁρίσταται, ὅταν, κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων, τὸ περιεχόμενον τῆς παροχῆς τοῦ ἑνὸς ἢ καὶ ἀμφοτέρων τούτων δὲν προσδιωρίσθη πλήρως ἐν τῇ συμβάσει κατ' ἔκτασιν, χρόνον, τόπον ἢ τρόπον καταβολῆς ἢ κατ' ἄλλα στοιχεῖα ταύτης, ὁ δὲ προσδιορισμὸς οὗτος συνεφωνήθη νὰ γίνῃ μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτου. Κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 201 Α.Κ. ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις δὲν συνάπτεται πρὸς τὴν παροχὴν καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοπραξίας, ἡ σύστασις τουτέστι τῆς ἐνοχῆς, ἤρτηται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου πρὸ τῆς ἐπελεύσεώς του καὶ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συνίστηται εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου, ὅτε εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἂν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δέ, κρίσις τοῦ ὑποχρέου εἶναι καταφώρως ἄδικος. Τοιαύτη ὑπὸ αἵρεσιν δικαιοπραξία εἶναι καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον τούτων χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τινὸς τῶν ὀργάνων του. Ἐπὶ τῆς δικαιοπραξίας ταύτης δὲν

έχουν έφαρμογήν αί περί άοριστίας τῆς παροχῆς ἀρχαί τοῦ Α.Κ..

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν, ὅτι κατὰ τὸν μὴ ἐπέχοντα ἰσχὺν νόμου ὀργανισμὸν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ κανονισμὸν τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης, οὗτινος τοὺς ὅρους ἀπεδέχθη ἡ ἀναιρεσίβλητος διὰ συμβάσεως, προβλέπονται διὰ τοὺς εὐδοκίμως ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους πέντε προσαυξήσεις, αἵτινες, προκειμένου περὶ τῶν κατεχόντων τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ, χορηγοῦνται ἀνὰ διετίαν καὶ ἀνέρχονται εἰς 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, πλὴν τῆς πρώτης, ἀνερχομένης εἰς 20 ο/ο. Κατὰ τὸν ἰσχύν συμβάσεως ἐπίσης ἐπέχοντα γενικὸν κανονισμὸν τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ τὸν εἰδικὸν κανονισμὸν συντάξεως φύλλων ποιότητος τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων, οὗτοι, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπιδόσεώς των ἐν γένει, χαρακτηρίζονται καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν, κατὰ κανόνα προϊσταμένων των, ὡς ἐξαίρετοι, λίαν ἐπαρκεῖς, ἐπαρκεῖς, σχεδὸν ἐπαρκεῖς καὶ ἀνεπαρκεῖς. Αἱ προσαυξήσεις χορηγοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς εὐδοκίμως ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους, οἵοι θεωροῦνται οἱ χαρακτηρισθέντες ἐπαρκεῖς, λίαν ἐπαρκεῖς καὶ ἐξαίρετοι, ἐνῷ οἱ χαρακτηρισθέντες ὡς σχεδὸν ἐπαρκεῖς ἢ ἀνεπαρκεῖς, θεωρούμενοι ὡς μὴ εὐδοκίμως ὑπηρετοῦντες, δὲν δικαιοῦνται προσαυξήσεως. Ἡ περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας κρίσις τοῦ Διοικητοῦ, ὄντος ὀργάνου τῆς ἀναιρεσειούσης, νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, πρέπει νὰ εἶναι δικαία. Ἡ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεῖσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης ἐν ἔτει 1949 ὡς δακτυλογράφος καὶ προαχθεῖσα ἐν ἔτει 1952 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ καὶ ἐν ἔτει 1956 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ, ἔλαβε μόνον τὴν πρώτην ἐξ 20 ο/ο προσαύξησιν τὴν 1.1.1958 καὶ οὐδεμίαν ἄλλην, μολονότι συνεπλήρωσεν ἐφεξῆς δύο διετίας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, διότι ἐκρίθη παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀποδεχθέντος τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, ὅτι ἡ ὑπηρεσία της δὲν εἶναι εὐδόκιμος. Κατὰ τὴν μεταγενεστέραν ταύτην τετραετῆ περίοδον ἐκρίθη ὑπὸ μὲν τῶν κριτῶν της ὡς ἐπαρκὴς ὁμοφώνως, πλὴν τοῦ ἔτους 1958, διαρκοῦντος τοῦ ὁποίου ἐτιμωρήθη διὰ τριμήνου προσκαίρου παύσεως ἐπὶ χαρτοπαιξίᾳ, ὅτε ἐκρίθη ἐπαρκὴς κατὰ πλειοψηφίαν, ὑπὸ δὲ τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως φύλλων ποιότητος ὡς ἀνεπαρκὴς ἢ σχεδὸν ἐπαρκής.

Κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸν νόμιον τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν ὑπόκειται σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, δι' ἧς ἡ παροχὴ ἑκατέρου τῶν μερῶν ὡρίσθη πλήρως καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ταύτου καθ' ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς δὲ ἐλεγκτὴν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον(*), δεχθὲν ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι κατὰ τὴν σύμβασιν ἀόριστος καὶ, καθ' ὑποκατάστασιν τῆς ἑαυτοῦ κρίσεως περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, κρίναν ὡς ἁπλῶς μὴ δικαίαν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ὅτι ἐκείνη δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν προσαυξήσεων μισθοῦ, ἀντὶ νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ παροχὴ τούτων ἢ ἂν ἐματαιώθη ἡ αἵρεσις αὕτη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ τῆς ὑποχρέου κατὰ τὸν ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης ἐσφαλμένως ὑπήγαγε τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ εἰς τὰς ἐν τῇ σκέψει ταύτῃ ἀναφερομένας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον πρώτων τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων. Δέον δέ, ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ ἁρμόδιον Τμῆμα πρὸς κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 834 § 3 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810)1957.

(*) Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, 21245)1964.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΤΑ ΔΙΑΦΟΡΟΝ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ 3239)1955 ΤΡΟΠΟΝ

Ὑπαρξις εἰδικοῦ Νόμου μεταγενεστέρου τοῦ Νόμου 3239)1955

Ρύθμισις διά τοῦ Ν.Δ. 4101)1960 μισθοῦ τῶν εἰς τὰ κεντρικὰ συνεργεῖα ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων χωροφυλακῆς κλπ. ἐργαζομένων.—Ἀνάθεσις δι' αὐτοῦ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, μὴ περιοριζομένων ἐκ τυχὸν ἰσχυούσης διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης βάσει τῶν διατάξεων τοῦ προγενεστέρου Νόμου 3239)1955.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ (Α.Π. 181)1963, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 596, Α.Π. 206) 1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 111, Πρωτοδικείου Ἔβρου 18)1965, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Ἀποστολάκης*, ΕΕΔ 24, 1295, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16965)1965, εἰσηγητὴς *Ι. Ντεγιάννης*, ΕΕΔ 24, 1362, αὐτὸ καὶ Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 673)1964, εἰσηγητὴς *Δ. Διακατᾶς*, ΕΕΔ 23, 1089), ὅτι, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) ὁρίζεται, ὅτι καταργεῖται πᾶσα διάταξις γενικὴ ἢ εἰδική, ὁρίζουσα ἄλλως τὰ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις, ἀντικειμένη ὁπωσδήποτε διὰ τοῦ περιεχομένου της εἰς τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἕπεται, ὅτι δὲν ἰσχύει ἄλλη διάταξις, ἡ ὁποία ὁρίζει ἀποδοχὰς τῶν μισθωτῶν ἄλλως ἢ ὡς ὁ νόμος 3239)1955.

Διάφορον ὅμως εἶναι τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 24796)1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Εἰς τὴν περίπτωσίν της ἐπρόκειτο περὶ νόμου μεταγενεστέρου τοῦ νόμου 3239)1955 καὶ βεβαίως δικαίωμα τοῦ Νομοθέτου ἦτο νὰ ὁρίσῃ τρόπον καθορισμοῦ ἀποδοχῶν τῆς συγκεκριμένης κατηγορίας ἐργαζομένων διάφορον ἐκείνου τοῦ προηγουμένου νόμου 3239)1955.

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν τοῦτο εἶναι ὀρθὸν ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως.

Ἀρείου Πάγου 581)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρεάμου***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Μ. Ζαφειρόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. **Κ. Ἀνδρουτσόπουλος**, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, **Ε. Λεοντιάδης**

Τὸ ἄρθρον 38 §§ 1, 2 ν. δ. 4101)1960 «περὶ τροποποιήσεως κλπ. τοῦ Κώδικος Χωροφυλακῆς», ὁρίζον ὅτι «§ 1. Εἰς τὰ κεντρικὰ συνεργεῖα ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων Χωροφυλακῆς, εἰς τὴν Γενικὴν Ἀποθήκην Χωροφυλακῆς καὶ εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἀποστολῆς των, δύνανται νὰ προσλαμβάνωνται ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς ἡμερομίσθιοι τεχνῖται, μεταφρασταὶ τεχνικῶν ὅρων καὶ διερμηνεῖς, ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡ ἀντιμισθία τῶν ὁποίων ὁρίζεται ἑκάστοτε διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν. Οὗτοι δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τοὺς δέκα. § 2. Οἱ ἤδη ἐργαζόμενοι εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ταύτας ὑπὲρ τὴν ὀκταετίαν τεχνῖται καὶ μεταφρασταὶ τεχνικῶν ὅρων, θεωρούμενοι νομίμως προσληφθέντες, περιλαμβάνονται εἰς τὸν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁριζόμενον ἀριθμόν», σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Α.Κ., ὅτι πλὴν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν βάσει τούτου προσλαμβανομένων ὡς ἡμερομισθίων τεχνιτῶν κλπ. καὶ ὁ καθορισμὸς τοῦ ποσοῦ τῆς ἀντιμισθίας τούτων ἀπόκειται εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, μὴ περιοριζομένην ἐκ τυχὸν ἰσχυούσης διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης βάσει τῶν διατάξεων τοῦ προγενεστέρου νόμου 3239)1955 «περὶ ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας». Ἀντίθετόν τι δὲν προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, καταργήσαντος προγενεστέρους αὐτοῦ νόμους, ἢ ἄλλης αὐτοῦ διατάξεως, καὶ εἰδικώτερον οὐδ' ἐκ τοῦ ἄρθρου 21 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἰδίου νόμου, καθ' ὅσον ἡ διὰ τούτου θεσπιζομένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος ἀπαγόρευσις τοῦ καθο-

ρισμοῦ ὅρων καὶ συνθηκῶν, οἷα καὶ ἡ ἀντιμισθία ἐργασίας, περιλαμβανομένων εἰς ἐθνικάς, γενικάς ἢ ὁμοιοεπαγγελματικάς συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις, ἀναφέρεται εἰς τὰς βάσει τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ν. 3239)1955 καταρτιζομένας λοιπὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἢ ἐκδιδομένας διαιτητικὰς ἀποφάσεις. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεχθέν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος (ἐκκαλῶν - ἐνάγων) προσελήφθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τοῦ 1951 ὡς τεχνίτης ξυλουργὸς τῆς ἐν Ἀθήναις Γενικῆς Ἀποθήκης Χωροφυλακῆς, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 11 Μαρτίου 1964, ὅτι ἡ ἐργασία του συνίστατο κατὰ τὰ 2)3 εἰς συσκευασίαν ἐντὸς κιβωτίων ἐκ ξύλου ἢ χάρτου τῶν πρὸς προώθησιν ὑλικῶν εἰς τὰς διαφόρους Ὑπηρεσίας Χωροφυλακῆς, εἰς ἐπισκευὴν τούτων καὶ ἄλλας ἐπιδιορθώσεις καὶ κατὰ τὸ 1)3 εἰς ξυλουργικὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, ἤτοι κατασκευὴν θυρῶν, παραθύρων καὶ ἐπισκευὴν τούτων διαφόρων κτιρίων τῶν Ὑπηρεσιῶν Χωροφυλακῆς κουφωμάτων καὶ παραπηγμάτων ἐπὶ ἡμερομισθίῳ δραχμῶν 80 ἀπὸ 1.7.1961 ἕως 11 Μαρτίου 1964, συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 281)36)230)6 τῆς 5.7.1961 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδοθεῖσαν βάσει τοῦ ἄρθρου 38 § 1 τοῦ ν.δ. 4101)1960, καὶ μετὰ ταῦτα ἀποφανθὲν ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος διὰ τὰς πραγματοποιηθείσας παρ' αὐτοῦ ἡμέρας ἐργασίας ὡς ξυλουργοῦ κουφωμάτων οἰκοδομῶν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1961 ἕως 31 Μαρτίου 1964 δικαιοῦται τῆς διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 5 δι' ἕκαστον ἡμερομίσθιον μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος κατ' αὐτῷ δυνάμει τῆς εἰρημένης κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐκ δραχμῶν 80 καὶ τοῦ καταβλητέου ἐκ δραχμῶν 85 συμφώνως πρὸς τὴν ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθεῖσαν ὑποχρεωτικὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248)1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθεῖσαν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἥτις συλλογικὴ σύμβασις, ὡς ἔκρινεν, ἔχουσα ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἀναιρεσεῖον Ἑλληνικὸν Δημόσιον, ὡς πρὸς τοὺς συνδεομένους μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, κατισχύει καὶ τῆς προδιαληφθείσης ὑπ' ἀριθ. 281)1961 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 38 § 1 τοῦ ν.δ. 4101)1960, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν τοῦ ὁποίου, ὡς ἐπίσης ἔκρινε, διὰ τῆς δοθείσης δι' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτήσεως δὲν ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης, ὅπως τὰ βάσει ταύτης καθοριζόμενα ἡμερομίσθια διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν ἄνω Ὑπουργῶν εἶναι κατώτερα ἐκείνων, ἅτινα ὁρίζονται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ δὴ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν, καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσαν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν εἰρημένην διαφοράν, ἀνερχομένην διὰ τὰ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1961 μέχρι 31 Μαρτίου 1964 τριακόσια τέσσαρα (304) ἡμερομίσθια εἰς δραχμὰς ἐν ὅλῳ 1.520 καὶ πρὸς τούτοις εἰς δραχμὰς 125 δι' ἀναλογοῦσαν διαφορὰν 25 ἡμερομισθίων, καταβλητέαν αὐτῷ ὡς βοήθημα μετὰ τῆς ἀδείας, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν οὐσιαστικοῦ δικαίου τοῦ ἄρθρου 38 § 1 τοῦ ν.δ. 4101)1960 καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του ἐν μέρει καὶ δὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ ἄνω ἐπιδικασθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.645 (1.520 + 125), συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον 17 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ἐν μέρει μόνον καὶ δή, ὡς προεξετέθη, κατὰ τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.645 ἐκ διαφορᾶς ἡμερομισθίων διὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1961 μέχρι 31 Μαρτίου 1964 χρονικὸν διάστημα, παραμενούσης τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐν ἰσχύι κατὰ πάσας αὐτῆς τὰς διατάξεις ὡς πρὸς τὸ ὑπόλοιπον δι' αὐτῆς ἐπιδικασθὲν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκκαλοῦντος ἐνάγοντος ποσὸν τῶν δραχμῶν 7.224, διὰ διαφορὰν ἡμερομισθίων κλπ. κατὰ τὸ προγενέστερον τῆς 1 Ἰουλίου 1961 χρονικὸν διάστημα, δέον ἡ ὑπόθεσις νὰ κρατηθῇ παρὰ τῷ Τμήματι τούτῳ καὶ νὰ ἐκδικασθῇ κατ' οὐσίαν ὡς πρὸς τὸ ἀναιρεθὲν μέρος τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως, ὡς μὴ χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως,

ΠΡΟΣΘΕΤΟΣ ΑΜΟΙΒΗ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙ' ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Αξίωσις διά παροχήν έργασίας καθ' ήμέραν άναπαύσεως

Κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου περί παροχῆς ἐργασίας ὑπό μισθωτοῦ εἰς Νοσηλευτικόν Ἵδρυμα κατά Κυριακάς καί πέραν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας.—Ἀξιώσεις ἐξ αὐτῆς.—Δικαίωμα προσαυξήσεως κατά 75ο/ο ἐπί τοῦ 1/25 τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ τοῦ διά μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου προσωπικοῦ, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολεῖται κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ Νόμου καθιερουμένας ὡς μή ἐργασίμους ἑορτάς.—Ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περί πληρωμῆς ἐπιπροσθέτως τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δέν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.—Στήριξις αὐτῆς ἐπί τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8461)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχή ἐργασίας ὑπό μισθωτοῦ εἰς Νοσηλευτικόν Ἵδρυμα κατά Κυριακάς καί ταυτοχρόνως ὑπέρ τά νόμιμα χρονικά ὅρια ἐργασίας.

Κατά τό ἄρθρον 8 τοῦ π.δ. 8.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως» (*Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδά*, Ἐργατικός Κῶδιξ, σελ. 194) ἡ ὑποχρέωσις τῆς κατά τόν παρόντα νόμον ὁριζομένης ἀναπαύσεως δέν ἐπιβάλλεται, μεταξύ τῶν ἄλλων, καί . . . 12) εἰς τάς παντός εἴδους ἰατρικάς ἐργασίας καί μαιευτικάς, νοσοκομειακάς καί κτηνιατρικάς.

Ἐπιτρεπτῶς συνεπῶς, ὡς ἐγένετο δεκτόν ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου, εἰργάσθη ὁ μισθωτός ἐν προκειμένῳ κατά τάς Κυριακάς (Α.Π. 629) 1962, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 22, 163) καί δεδομένου ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900) 1946 ὑπουργική ἀπόφασις, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951 (ΕΕΔ 12, 388), περί προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ ἡ ἡμερομισθίου κατά 75ο/ο δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς ἔχει εὐθεῖαν ἐφαρμογήν ἐκεῖ ὅπου ἐπιτρέπεται κατά ταύτας ἡ ἐργασία (Α.Π. 410) 1959, εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 18, 1195), ὁ μισθωτός ἐδικαιώθη τῆς προσαυξήσεως αὐτῆς.

Περαιτέρω δέν τίθεται ζήτημα, ἂν ὁ μισθωτός ἔχῃ ἢ ὄχι δικαίωμα ἀναπαύσεως εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ ἔχων δικαίωμα δέν ἀνεπαύθη (Α.Π. 276)1959, Ὁλομελείας, εἰσηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 18, 699).

Εἰς τήν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν ἔχει ἀξίωσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον ἀπαγορεύεται κατά τάς ἡμέρας τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως ἡ παροχή ἐργασίας (Α.Π. 513)1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 21, Α.Π. 278)1961, εἰσηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 20, 726), ἡ ὁποία πρέπει νά κατάγηται εἰς δίκην διά τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Οὕτω ἀποφαίνεται καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 522)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρελάμου*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βελιανίτης, Ε. Δημητρακόπουλος

Τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον,

συμφώνως πρός τό ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ. Ἐπανερχομένων δέ τῶν διαδίκων ὡς πρός τό ἀναιρεθέν μέρος εἰς τήν πρό τῆς ἀναιρετείσης ἀποφάσεως κατάστασιν (ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ.) ἐξεταστέα εἶναι ἤδη ἡ ἔνδικος ἀγωγή κατά τό σχετικόν πρός τό ὡς ἄνω ἀναιρεθέν μέρος αἴτημα αὐτῆς.

Μετά τά εἰς τήν πρώτην αἰτιολογίαν τῆς παρούσης ἐκτεθέντα εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγή κατά τό αἴτημά της περί ἐπιδικάσεως ὑπέρ τοῦ ἐνάγοντος διά τό μεταγενέστερον τῆς 1ης Ἰουλίου 1961 χρονικόν διάστημα διαφορᾶς ἡμερομισθίων μεταξύ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 281)1961 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καί Οἰκονομικῶν καί τῶν καταβλητέων δυνάμει τῆς ἀπό 27 Ἰουνίου 1957 ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας.

Ἡ δικαστική δαπάνη τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐναγομένου τῆς ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τούτου δίκης δέον νά ἐπιβληθῇ εἰς τόν ἀναιρεσίβλητον ἐνάγοντα ὡς ἡττηθέντα, μειουμένης ὅμως, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 22 τοῦ νόμου 3693)1957, εἰς τό ἥμισυ τῆς δαπάνης δι' ἀμοιβήν πληρεξουσίου δικηγόρου.

ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ἐδέξατο, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς βεβαιωθέντα τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς τὴν 8.1.1956 παρὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐναγομένου νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «...» ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς κλητὴρ καὶ ἀπασχοληθεὶς ὡς τοιοῦτος μέχρι καὶ τῆς 14.6.1959, ἐτοποθετήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 551)1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου ὡς ὁδηγὸς τῶν ἡμιφορτηγοῦ καὶ λεωφορείου κλειστοῦ αὐτοκινήτου αὐτοῦ καὶ ὅτι ἀπὸ τῆς 15.6.1959 καὶ ἐφεξῆς συνεχῶς μέχρι καὶ τῆς 31.3.1964 ἀπησχολήθη ὡς ὁδηγὸς ἐκ περιτροπῆς τῶν αὐτῶν δύο αὐτοκινήτων του καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 ὡς τοιοῦτος ἐκ περιτροπῆς καὶ τοῦ ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου του, ὅπερ ἐχρησιμοποιεῖτο διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, κατεβάλλετο δὲ εἰς αὐτὸν ὁ τεθεσπισμένος νόμιμος μισθὸς ὁδηγοῦ αὐτοκινήτων, δραχμῶν μὲν 1397 διὰ τὴν ἀπὸ 15.6.1959 μέχρι καὶ 31.4.1960 χρονικὴν περίοδον, δραχμῶν δὲ 1700 ἀπὸ 1.5.1960 μέχρι καὶ 31.4.1964. Ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ μὲν τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 15.6.1956 μέχρι καὶ 11.4.1960 εἰργάζετο ἐπιτρεπτῶς δύο καὶ ἐνίοτε τρεῖς Κυριακὰς καὶ ἐπραγματοποίησεν οὕτω ἐργασίαν 25 Κυριακῶν, κατὰ δὲ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.5.1960 μέχρι καὶ τῆς 31.3.1964 εἰργάζετο ἐπιτρεπτῶς μία Κυριακήν, ἐνίοτε δύο καὶ σπανίως τρεῖς καὶ ἐπραγματοποίησεν οὕτω ἐργασίαν 84 Κυριακῶν, ὅτι ὁ αὐτὸς ἐνάγων κατὰ μὲν τὴν περίοδον ἀπὸ 12.11.1959 μέχρι καὶ 31.4.1960 εἰργάζετο κατὰ μέσον ὅρον ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς δύο ὥρας ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου ὡκταώρου καὶ οὕτω ἀπησχολήθη κατὰ τὴν αὐτὴν περίοδον παρανόμως 400 ὥρας, κατὰ δὲ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.5.1960 μέχρι καὶ τῆς 31.3.1964 εἰργάζετο μίαν καὶ ἐνίοτε δύο ὥρας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐπὶ πλέον τοῦ ὡκταώρου καὶ οὕτω ἀπησχολήθη κατὰ τὴν περίοδον ταύτην παρανόμως 1800 ὥρας, ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν παρανόμων ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του δικαιοῦται, πέραν τῆς ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεώς του, καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75 ο)ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου κατ' ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020) 1959. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτων δικαιοῦται ὁ ἐνάγων λαμβάνειν: Α) Διὰ τὴν ἐπιτρεπτῶς παρασχεθεῖσαν ἀπασχόλησίν του κατὰ τὰς Κυριακάς, τῆς μὲν περιόδου 15.6.1959 - 11.4.1960 δραχμὰς 1047,50 (ἤτοι 1397 : 25 = 55,88 Χ 75 ο)ο = 41,90 Χ 25 = 1047,50), τῆς δὲ περιόδου 1.5.1960 ἕως 31.3.1964 δραχμὰς 4.284 (ἤτοι 1700 : 25 = 68 Χ 75 ο)ο = 51 Χ 84 = 4.284 δραχμάς). Β) Διὰ τὴν παρανόμων ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του τῆς μὲν περιόδου ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 31.4.1960 δραχμὰς 2.096 (ἤτοι 1397 : 25 = 55,88 : 8 = 5,24 Χ 400 = 2096), τῆς δὲ περιόδου ἀπὸ 1.5.1960 μέχρι 31.3.1964 δραχμὰς 15.300 (ἤτοι 1.700 : 25 = 68 : 8 = 8, 5Χ1.800 = 15,300) καὶ δραχμὰς 13.047 δι' ἀποζημίωσιν 75 ο)ο, οὕτω δὲ δικαιοῦται ὁ ἐνάγων λαμβάνειν ἐν ὅλῳ διὰ τὴν ἐπιτρεπτῶς ἀπασχόλησίν του κατὰ Κυριακὰς καὶ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 35.774,50 (ἤτοι 1047,50 + 4.284 + 2.096 + 15.300 + 13.047 = 15.774,50) καὶ ὅτι ἐναντι τούτων κατεβλήθησαν τῷ ἀναιρεσείοντι παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου 31.122 δραχμαὶ καὶ ἑπομένως δικαιοῦται ὁ αὐτὸς ἀναιρεσείων διαφορᾶς 4.652 δραχμῶν, ἀκολούθως δέ, μετὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποράσεως, δεχθὲν ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὰ αἰτήματα τῆς καταβολῆς εἰς τὸν πρῶτον προσαυξήσεως 75 ο)ο ἐπὶ τοῦ 1)25 τοῦ τεθεσπισμένου ἐκ 1.397 δραχμῶν διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 15.6.1959 μέχρι 31.4.1960 καὶ 1.700 δραχμῶν διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 1.5.1960 μέχρι 31.4.1964 ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ αὐτοῦ ὡς ὁδηγοῦ τῶν αὐτοκινήτων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τὴν ἐπιτρεπτῶς γενομένην ἀπασχόλησίν του τὰς Κυριακὰς κατὰ τὸ ἀπὸ 15.6.1959 μέχρι καὶ 31.4.1964 χρονικὸν διάστημα καὶ τῆς ὠφελείας, ἣν ἀπεκόμισε τὸ αὐτὸ ἀναιρεσίβλητον ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του κατὰ τὸ αὐτὸ ἄνω χρονικὸν διάστημα ὡς ὁδηγοῦ τῶν αὐτῶν αὐτοκινήτων, ὡς καὶ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν αὐτὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν. δ)τος 4020) 1959, ἴσης πρὸς 75 ο)ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του διὰ τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν 4.652 δραχμῶν, τὸ μὲν ἐξετίμησε πράγματα, ἡ περὶ τῶν ὁποίων κρίσις, μὴ

προσβάλλουσα κανόνας δικαίου, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ δὲ διέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐπαρκεῖς καὶ πλήρεις αἰτιολογίας, καθιστώσας ἐφικτὸν τὸν ἔλεγχον παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ τέλος ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἀπέκρουσε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ αἰτουμένη ἀποζημίωσις διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του εἶναι πέραν τῆς καταβληθείσης αὐτῷ τοιαύτης, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι, εἰδικώτερον δὲ ὁ δεύτερος κατὰ τὸ μέρος αὐτοῦ, δι' οὗ ἀποδίδεται εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὸ σφάλμα, ὅτι ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, διότι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 12 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΠΟΔ' δὲν διατάσσεται κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου θεσπιζομένην διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπόδειξις, ἀλλ' ὁ δικαστὴς ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὰς προσαγομένας αὐτῷ ἀποδείξεις πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900) 1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ εἰς τὸ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενον προσωπικόν, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, χορηγουμένη διὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς προσαύξησις συνίσταται εἰς ποσοστὸν 75α)ο ἐπὶ τοῦ 1)25 τοῦ τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου μηνιαίου μισθοῦ, ἡ δὲ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ πληρωμῆς ἐπιπροσθέτως τοῦ 1)25 τοῦ τεθεσπισμένου μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος δὲν διέπεται ὑπὸ τῆς διαληφθείσης διατάξεως, ὡς μὴ ἐρειδομένη εὐθέως ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. Μετὰ ταῦτα ἡ παράλειψις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τοῦ νόμῳ ἀβασίμου αἰτήματος τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος τῆς ἐπιδικάσεως εἰς αὐτὸν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς προπαρατεθείσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ πλέον τῆς προσαυξήσεως ποσοστοῦ 75α)ο ἐπὶ τοῦ 1)25 τοῦ τεθεσπισμένου ἐλαχίστου ὁρίου τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του καὶ ἓν ἡμερομίσθιον καθ' ἑκάστην τῶν αὐτῶν Κυριακῶν τῆς ἀπασχολήσεώς του, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀνεπαύθη αὐτὸς εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, δὲν συνιστᾷ λόγον ἀναιρέσεως, διὰ τὸ κατὰ νόμον ἐπουσιῶδες ταύτης, καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον κατ' ἀνεπίτρεπτον ἀντίφασιν, ἀπορρίψαν ὡς ἀόριστον τὴν ὑπὸ δίκην ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσιν της διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, προέβη ἀκολούθως εἰς ἔρευναν κατ' οὐσίαν τῆς αὐτῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς του κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μετὰ πλήρη αὐτοῦ ὑπεράσπισιν καὶ μετ' ἀποδοχὴν ταύτης ἐν μέρει ἐπεδίκασεν αὐτῷ τὸ ἐν αὐτῇ χρηματικὸν ποσόν, ἐνῷ ἔδει νὰ μὴ ἐρευνήσῃ ταύτην κατ' οὐσίαν καὶ νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ αὐτῷ ποσόν τι, εἶναι, κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 813 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀπορριπτέος δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι, διότι ἡ ἀπορριφθεῖσα ὡς ἀόριστος ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἣν οὗτος θὰ ἤσκει ὑστέρως, καὶ ἀποκλείεται νῦν νὰ ἀσκήσῃ, ἠρευνήθη μετὰ τὴν ὑποβληθεῖσαν παρ' αὐτοῦ πλήρη ὑπεράσπισιν κατ' οὐσίαν καὶ ἐγένετο ἐν μέρει δεκτή.

ΠΟΙΝΙΚΗ ΔΙΩΞΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΔΙΑ ΜΗ ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΝ ΚΑΤΑΒΟΛΗΝ ΜΙΣΘΟΥ

Στοιχεία τῆς κατά τὸν Α.Ν. 690)1945 ἀξιοποίνου πράξεως

Στοιχειοθέτησις τῆς ποινικῶς κολασίμου πράξεως ἐκ τῆς ὑπάρξεως τό μέν ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐκ τῆς ὁποίας ὁ ὀφειλόμενος καί μή καταβαλλόμενος μισθός, τό δέ ἐκ τῆς καθυστερήσεως τούτου, ὑπαρχούσης καθυστερήσεως ἐν μή καταβολῇ τούτου εὐθύς μετά τήν παροχήν τῆς ἐργασίας, συμφώνως πρός τά ἄρθρα 655 Ἀστικοῦ Κώδικος καί 2 τοῦ Β.Δ. 24 Ἰουλίου) 21 Αὐγούστου 1920 ἤ ἐντός τοῦ ὑπό τούτων ὁριζομένου χρόνου ἤ εὐλόγου ἀπό ταύτης χρόνου.—Παραγραφή ἀδικημάτων κατά Ν.Δ. 4367)1964.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ποινικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπῆρξε δίωξις ἐργοδότου, κατόπιν μηνύσεως ὑπό τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας, διά μή ἐμπρόθεσμον καταβολήν μισθοῦ κατ' ἄρθρον μόνον § 1 ἀ. ν. 690)1945 (ΕΕΔ 4, 666).

Διά τῆς διατάξεως αὐτῆς ἐπιβάλλονται ποινικαί κυρώσεις κατά παντός ἐργοδότου ἤ διευθυντοῦ ἤ ἐπιτετραμμένου ἤ ἐπί οἱῳδήποτε τίτλῳ ἐκπροσώπου οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως, ἐκμεταλλεύσεως ἤ ἐργασίας, μή καταβάλλοντος ἐμπροθέσμως εἰς τούς παρ' αὐτῷ ἀντί μισθοῦ ἀπασχολουμένους τάς εἰς τούτους, ὡς ἐκ τῆς σχέσεως τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένας ἀποδοχάς ἤ πάσης φύσεως χορηγίας, τάς καθωρισμένας εἴτε ὑπό τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὑπό διοικητικῶν πράξεων, εἴτε ὑπό τοῦ νόμου ἤ ἐθίμου. («Ἴδετε περί τοῦ ὅρου «ἐμπροθέσμως» Α.Π. 98)1961, εἰσηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 20, 1198, Α.Π. 463) 1961, εἰσηγητής *Ν. Ἡλιόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1222).

Ὁ νόμος οὗτος διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ (ἄρθρον 41 νόμου 3239)1955, ΕΕΔ 17, 216), ὡς δέ ἐνομολογήθη ὑπό τῶν Δικαστηρίων (ΕΕΔ 12, 1084 καί Α.Π. 98)1961, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀναφέρεται εἰς τήν καθυστέρησιν μόνον δεδουλευμένων τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῶν.

Ὡς πρός τήν διαδικασίαν διώξεως ἴδετε Γνωμοδότησιν Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Β. Σακελλαρίου*, ΕΕΔ 17, 1115, Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 643)1960, ΕΕΔ 19, 1399).

Ἡ παραγραφή τοῦ ἀδικήματος εἶναι πενταετής, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις διώκεται αὐτεπαγγέλτως (Α.Π. 77)1953, εἰσηγητής *Χ. Καλλέλης*, ΕΕΔ 12, 725, Α.Π. 161)1958, εἰσηγητής *Θ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 17, 1171).

Ἀρείου Πάγου 130)1965, Τμ. Δ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Καλαμοτσκιᾶς*

Ἐκ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 690) 1945 σαφῶς συνάγεται, ὅτι οὐσιώδη συστατικά πρός στοιχειοθέτησιν τῆς τοιαύτης ἀξιοποίνου πράξεως εἶναι τό μέν ἡ ὕπαρξις ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐξ ἧς ὁ ὀφειλόμενος καί μή καταβαλλόμενος μισθός εἰς χρῆμα ἤ ἄλλην ἀντιπαροχήν διά τήν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, τό δέ ἡ καθυστέρησις τούτου. Καθυστέρησις δέ τοῦ μισθοῦ ὑπάρχει ἐν μή καταβολῇ τούτου εὐθύς μετά τήν παροχήν τῆς ἐργασίας, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 655 Ἀστικοῦ Κώδικος καί 2 τοῦ κωδικοποιηθέντος β. δ)τος τῆς 24 Ἰουλίου) 21 Αὐγούστου 1920 ἤ ἐντός τοῦ ὑπό τούτων ὁριζομένου χρόνου ἤ εὐλόγου ἀπό ταύτης τοιούτου καί δή ἂν ὀχληθείς πρός ταῦτα ὁ ὑπόχρεως ἐργοδότης δέν καταβάλλῃ. Ἐξ ἄλλου, κατά τήν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ν.δ. 4367)1964 «περί παραγραφῆς ἀδικημάτων τινῶν», ἀποσβέννυται διά παραγραφῆς ἡ ποινική δίωξις ἐπί πάντων τῶν πλημμελημάτων, καθ' ἃν ὁ νόμος ἀπειλεῖ ποινήν φυλακίσεως οὐχί ἀνωτέραν τοῦ ἑνός ἔτους ἤ χρηματικήν ποινήν ἤ ἀμφοτέρας, ἐφ' ὅπαν ταῦτα ἐτελέσθησαν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ (19.9.1964). Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ δείκνυται ἐκ τοῦ αἰτιολογικοῦ, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τό διατακτικόν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό δικάσαν μονομελές πλημμελειοδικεῖον ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1964, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσέλαβε τόν Β.Μ. εἰς τό παρ' αὐτοῦ διατηρούμενον τυροκομεῖον ἐν Παπίγκῳ Ἰωαννίνων, ὡς τεχνίτην τυροκόμον καί δή τοιοῦτον κατασκευῆς κεφαλοτυρίου, ὅτι ἐπί τῇ σχέσει ταύτῃ ὁ ρηθείς εἰργάσθη ἐκτοτε εἰς τό τυροκομεῖον τοῦ ἀναιρεσείοντος μέχρι τῆς 16.5.1964, προσφέρων τήν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν του, ἐπραγματοποίησε δέ ἐν συνόλῳ 78 ἡμερομίσθια, δι' ἃ ἔλαβεν ἀποδοχάς 6.240 δραχμῶν, ἤτοι ἡμερομίσθιον ἐξ 80 δραχμῶν, ἄνευ ἄλλου τινός ἀνταλλάγματος, τμηματικῶς μέχρι τοῦ χρόνου τῆς μηνύσεως (19.10.1964), ὅτε οὗτος προσέφυγεν εἰς τόν Ἐπιθεωρητήν Ἐργασίας πρός ἔλεγχον ὑπ' αὐτοῦ περί τοῦ ἂν ἔλαβε τάς κατά νόμον ἀποδοχάς καί ἐπληροφορήθη, ὅτι δέν

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

ΣΧΕΣΙΣ ΠΑΛΑΙΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ, ΥΠΗΡΕΤΟΥΝΤΟΣ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ ΩΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Ἀποκλειστική προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως

Ἀνεφάρμοστον τῆς Νομοθεσίας περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπὶ τῆς σχέσεως τοῦ ὑπηρετοῦντος ὡς νομικοῦ συμβούλου εἰς ἐπιχείρησιν, ὡς ἐκ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, διεπομένης ὑπὸ τοῦ Κώδικος Δικηγόρων.—Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, κατ' ὀρθρον 6 § 2 Νόμου 3198)1955, καὶ ἐπὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως δικηγόρου κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 356)1965 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 24, 850), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας διὰ τὴν προστασίαν τοῦ ὡς ὑπαλλήλου διορισθέντος ἐφέδρου παλαιοῦ πολεμιστοῦ καὶ μεταχθέντος εἰς θέσιν δικηγόρου συνετάχθησεν. (Οὕτω καὶ σύμφωνοι σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 463 ἐπ.).

Ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἂν εἶχεν ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἡ τρίμηνος ἀποκλειστικὴ προθεσμία κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς (ἐπρόκειτο περὶ ἀγωγῆς λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος) τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 3198)1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς: Εἶναι πλέον ἢ βέβαιον, ὅτι ἡ προθεσμία αὕτη, τεθεμένη εἰς διάταξιν ἐργατικοῦ νόμου περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐπαναληφθεῖσα καὶ ἐξ ἄλλων προηγουμένων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων, ἀναφέρεται εἰς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι διατελοῦν μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των εἰς σχέσιν ἐργασίας, ὡς ἀναφέρεται εἰς μισθωτοὺς καὶ ἡ ἀκολουθοῦσα διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3198)1955 (ΕΕΔ 22, 67 ἐπ.), ὁρίζουσα ἑξάμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν κοινοποιήσεως ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, τῆς ὁποίας βεβαίως δικαιοῦνται μόνον μισθωτοί, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (ἄρθρον 3 νόμου 765)1943), ὡς δὲ ἐξηγεῖται εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ νόμου 3198)1955 εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 14, 275) «διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ὁρίζονται ἀνατρεπτικαὶ προθεσμίαι, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἐγερθοῦν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν αἱ ἀγωγαὶ περὶ ἀξιώσεων αὐ-

---

ἔλαβε ταύτας πλήρως, καθόσον ἔδει νὰ λάβῃ, συνῳδὰ τῇ οἰκείᾳ ἀποφάσει διαιτησίας, ὑπ' ἀριθ. 13)1960 «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων κλπ.», δραχμὰς 120 ὡς ἡμερομίσθιον καὶ ὅτι ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅπως καταβάλῃ τὴν διαφορὰν (40 Χ 78 = 3.120 δραχμαί), ὁ Ἐπιθεωρητὴς Ἐργασίας ὑπέβαλε μήνυσιν κατ' αὐτοῦ. Βάσει δὲ τῶν ἀνελέγκτως ὡς ἄνω δεκτῶν γενομένων περιστατικῶν ὁ δικάσας δικαστήριον, ὀρθῶς κριναν ὡς συναφθεισαν μίαν ἐργασίας μεταξὺ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τοῦ μηνυτοῦ μὲ τὸ ὡς ἄνω περιεχόμενον καὶ δεχθέν, τὸ μὲν ὅτι, ἐνῷ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς ὁ μηνυτὴς τεχνίτης τυροκόμος προέβη ἐντὸς τοῦ ὡς εἴρηται χρόνου εἰς παροχὴν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἐργασίας, ἐν τούτοις ὁ ἤδη ἀναιρεσείων δὲν τῷ κατέβαλεν ὁλόκληρον τὴν ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως ὁριζομένην ἀμοιβήν, ἀλλὰ μέρος μόνον ταύτης, καθυστερήσας τὸ ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 3.120, ὅπερ ἠρνήθη νὰ τῷ καταβάλῃ κατὰ τὸν ἐν τῇ μηνύσει χρόνον, δι' ὃ καὶ ὑπεβλήθη ἡ ἐν λόγῳ κατ' αὐτοῦ μήνυσις, τὸ δὲ ὅτι ἡ θεμελιοῦσα ἐν προκειμένῳ τὸ ἀδίκημα ἄρνησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅπως καταβάλῃ τὰς κατὰ νόμον ἀποδοχὰς τυγχάνει μεταγενεστέρα τῆς δημοσιεύσεως τοῦ «περὶ παραγραφῆς ἀδικημάτων κλπ.» ν.δ. 4367)1964 τῆς 19.9.1964 καὶ εἶτα ἀπέρριψε τὴν περὶ παραγραφῆς τοῦ ἀδικήματος τούτου ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τοῦ ν. δ. 4367)1964 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 690)1945, ἀπορρίψαν τὴν περὶ παραγραφῆς ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ θεωρήσαν ταύτην ἐνοχον παραβάσεως ταύτης (ἄ. ν. 690)1945), καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, κατ' ἀμφότερα τὰ σκέλη αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

των ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἢ περὶ καταβολῆς ἢ συμπληρώσεως τῆς ἀποζημιώσεως, τῆς ὁποίας δικαιοῦνται οὗτοι κατὰ τοὺς κειμένους νόμους. Αἱ ἀπαιτήσεις αὗται, λόγῳ τῆς φύσεώς των, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ παραμένουν ἐκκρεμεῖς διὰ μακρόν. Ἀντιθέτως μάλιστα ἐπιβάλλεται ἡ ταχεῖα ἐκκαθάρισις αὐτῶν, ἀπ' ὠφελείᾳ καὶ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ».

Καὶ νοεῖ μὲν ἐνομολογήθη (Α.Π. 8)1961, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 20, 211, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 4)1965, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 404), ὅτι ἡ διάταξις αὕτη (ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198) 1955) ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως, εἴτε ὡρισμένου χρόνου, εἴτε ἀορίστου εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ τοῦ νόμου 3198)1955 ἢ ἄλλου νόμου, ἀλλὰ δὲν εἶναι δυνατόν, νομίζομεν, νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἐπεκτείνεται καὶ πέραν τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἀναφέρεται, καὶ συγκεκριμένως καὶ ἐπὶ τοῦ δικηγόρου ἐν προκειμένῳ, ὁ ὁποῖος δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ μισθωτὸς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον οὐδαμῶς ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας. (Ἴδετε *Κ. Ι. Δημάκην*, ΕΕΔ 12, 1 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 98 ἑπ., *Φ. Ἀγγελῆν*, ΕΕΔ 30, 1247, Α.Π. 314)1952, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 7, 433, Α.Π. 493)1948, εἰσηγητὴς *Α. Χαμάρτος*, ΕΕΔ 7, 890, Α.Π. 283)1956, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 669, Α.Π. 3) 1963, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 22, 1109, Σ.Ε. 784)1964, εἰσηγητὴς *Α. Ταβουλάρης*, ἀδημοσίευτος, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 480)1965, εἰσηγητὴς *Π. Θεράπος*, ΕΕΔ 24, 1367).

Οὔτε λοιπὸν οἱ δικηγόροι εἶναι μισθωτοί, οὔτε πρόκειται περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας, ὥστε νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἡ ἀνωτέρω διάταξις.

Οὕτω ἀντιμετώπισεν ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τὸ ζήτημα, ἂν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198)1955 περὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 ὑπάγωνται καὶ οἱ ἰατροί, μὲ ἀρνητικὴν γνώμην (Α.Π. 313)1965, εἰσηγητὴς *Α. Ροζάκης*, ΕΕΔ 24, 858, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), πολὺ περισσότερον διότι μετὰ τὸ ν.δ. 4111)1960 (ἄρθρον 4 § 8) δὲν πρόκειται πλέον περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἐκ τοῦ νόμου 2112)1920, ἀλλ' ἐκ τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, εἰς τὴν ὁποίαν γίνεται παραπομπή, ὡς τὴν αὐτὴν ἀποζημίωσιν λαμβάνουν καὶ οἱ δικηγόροι, ἀπολυόμενοι.

Ἀρείου Πάγου 527)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παυλίδης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Φωτινῆς, Β. Χαλίδης

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 356 τοῦ 1965 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 374 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐν ἐδαφίῳ 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας λόγον καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω ἐκδίκασιν εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 4 ἐδάφιον τελευταῖον τοῦ ἀ. ν. 771 τοῦ 1937, ὁριζούσης ὅτι ἰατροὶ καὶ δικηγόροι δὲν δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν ὑπὸ τῶν Συμβουλίων προνοίας παλαιῶν πολεμιστῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις, τοὺς Ὀργανισμοὺς κλπ. τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ. ν. 244)1936 ὡς ἰατροὶ ἢ νομικοὶ σύμβουλοι, ἀλλὰ δύνανται νὰ τοποθετηθῶσιν ὡς ὑπάλληλοι, ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικότητος αὐτῶν καὶ τῶν τίτλων σπουδῶν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ ὑπηρετοῦντος ὡς ἰατροῦ ἢ ὡς νομικοῦ συμβούλου εἰς τὰς ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις, ὡς ἐκ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, δὲν διέπεται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν. Ἡ τοιαύτη σχέσις, προκειμένου περὶ δικηγόρου, διέπεται ὑπὸ τοῦ εἰδικῶς προβλέποντος αὐτὴν Κώδικος Δικηγόρων. Ἐπὶ τοποθετήσεως ἑπομένως ὑπὸ Συμβουλίου προνοίας παλαιῶν πολεμιστῶν δικηγόρου εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεων ὡς ὑπαλλήλου ἀνεξαρτήτως τῆς εἰδικότητος αὐτοῦ ὡς δικηγόρου καὶ τῶν τίτλων σπουδῶν του, ἐὰν ὁ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθεὶς λύσῃ μετὰ τὴν τοιαύτην τοποθέτησιν αὐτοῦ, ὡς ἔχει δικαίωμα, τὴν συνεπείᾳ τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ἐργασιακὴν σχέσιν καὶ διὰ

συμβάσεως μετὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, παρ' ἡ ἐτοποθετήθη, ἀποδεχθῇ, ὅπως παρέχῃ ταύτῃ νομικὰς ἐργασίας ὡς νομικὸς σύμβουλος, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ὡς πρὸς τὴν λύσιν τῆς ἐπακολουθησάσης νέας συμβάσεως αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος Δικηγόρων καὶ οὐχὶ τῶν περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν νόμων.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810 τοῦ 1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀπὸ 15 Ὀκτωβρίου 1964 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15091 τοῦ 1964 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὑπὸ τὴν γενομένην ὡς ἄνω δεκτὴν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος ἡ ἀπὸ 11 Ὀκτωβρίου 1963 ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, ἐν ᾗ οὗτος ἐκτίθησιν, ὅτι δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 56 τοῦ 1937 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προνοίας παλαιῶν πολεμιστῶν ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ εἰς θέσιν ἀνάλογον τῶν προσόντων του, εἰς ἣν αὐτὴ ἀπὸ τῆς 27 Δεκεμβρίου 1937 τὸν προσέλαβεν, ὅτι ἀπὸ τῆς 8 Νοεμβρίου 1938 τὸν μετέθεσεν εἰς τὸ Δικαστικὸν Τμῆμα αὐτῆς ὡς δικηγόρον, τὴν τοποθέτησίν του δὲ ταύτην ἀπεδέχθη ὁ ἐνάγων καὶ παρέσχεν ἔκτοτε τῇ ἐναγομένῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς δικηγόρου μέχρι τῆς 1 Νοεμβρίου 1962, καθ' ἣν ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε τὴν σύμβασιν, καὶ δι' ἧς ἐπιδιώκει νὰ κηρυχθῇ ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, ὡς γενομένη ἄνευ ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸν ἀ. ν. 244) 1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὰς ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ ἑφεξῆς ἀποδοχάς του, δὲν εἶναι νόμῳ βάσιμος καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Κατὰ συνέπειαν ὁ σχετικὸς πρόσθετος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3198 τοῦ 1955 πᾶσα ἀξίωσις μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐξ ἀκύρου καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, τυγχάνει ἀπαράδεκτος, ἐφ' ὅσον ἡ σχετικὴ ἀγωγὴ δὲν ἐκοινοποιήθη ἐντὸς τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, τοσοῦτον γενικῶς ἐκφραζομένης καὶ θεσπισθείσης ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἄρσεως τῆς ἀβεβαιότητος τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ κύρους τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ὑποχρεώσεών του, σαφῶς προκύπτει, ὅτι αὕτη ἐφαρμογὴν ἔχει ἐπὶ πάσης ἐξ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας πηγαζούσης ἀξιώσεως καὶ ἀδιακρίτως ἂν ἡ ἀκυρότης προέρχηται ἐκ παραβάσεως ἐργατικοῦ νόμου ἢ ὀφείληται εἰς ἕτερόν τινα λόγον. Μετὰ ταῦτα ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, ἐπιδιώκουσα νὰ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀκυρότης τῆς ὡς ἄνω τὴν 1ην Νοεμβρίου 1962 γενομένης καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὰς ἀπὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ ἑφεξῆς ἀποδοχάς του, κοινοποιηθεῖσα τῇ ἤδη ἐφεσιβλήτῳ ἐναγομένῃ τὴν 16 Ὀκτωβρίου 1963, ὡς ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ κοινοποιηθέντος ἀντιγράφου ταύτης βεβαιώσεως τοῦ ἐπιδόντος δικαστικοῦ κλητῆρος δείκνυται, ἤτοι μετὰ τὴν παρέλευσιν τριμήνου ἀπὸ τῆς τὴν 1ην Νοεμβρίου 1962 γενομένης ὡς ἄνω καταγγελίας τῆς συμβάσεως, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ. Ὅθεν ἀμφότεροι οἱ σχετικοὶ λόγοι τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗΣ

Διατάξεις περί εργατικής διαδικασίας καί όρισμοί Πολιτικής Δικονομίας

Αποδεικτικά μέσα κατά την εργατικήν διαδικασίαν.—Απαράδεκτοι λόγοι αναιρέσεως περί μή τηρήσεως των όρισμών της Πολιτικής Δικονομίας και περί λήψεως υπ' όψιν υπό του Δικαστηρίου πραγμάτων ως αληθών άνευ αποδείξεως ή και διότι δέν διέταξε περί τούτων απόδειξιν.—Κρίσις του Δικαστηρίου ότι ή καταγγελία συμβάσεως έργασίας δέν έγένετο καταχρηστικώς υπό του έργοδότου και δή έξ εκδικήσεως δι' έγερθεΐσαν υπό του μισθωτού αγωγήν περί καταβολής διαφοράς νομίμων αποδοχών του, άλλ' ότι ο μισθωτός ήρχισε νά μή έπιδεικνύη τό προσήκον ένδιαφέρον διά την έκτέλεσιν της υπηρεσίας του.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου (υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 16073)1963 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών) υπήρξε προσβολή υπό μισθωτού καταγγελίας συμβάσεως του ως καταχρηστικής, κατά τούτον, γενομένης έξ εκδικήσεως διότι ήγειρε κατά του έργοδότου του αγωγήν, διεκδικών διαφοράς νομίμου μισθού του.

Κατά τά σταθερώς έν τή νομολογίω γενόμενα δεκτά, έάν ήληθευεν ή αιτία αύτη της απολύσεως του μισθωτού, θά επρόκειτο περί παραβιάσεως του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος (ίδετε ad hoc Α.Π. 899)1957, εισηγητής Στ. *Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 16, 753, Α.Π. 401)1957, εισηγητής *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 16, 754, Α.Π. 6)1963, εισηγητής *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 22, 334), ως είναι καταχρηστική ή απόλυσις του μισθωτού γενικώς, άν έγένετο έξ εκδικήσεως του έργοδότου. (Ίδετε νομολογίαν του Αρείου Πάγου έν ΕΕΔ 24, 266).

Εις την συγκεκριμένην όμως περίπτωσιν της αρεοπαγιτικής αποφάσεως έγένετο δεκτόν υπό του Πρωτοδικείου, ότι δέν υπήρξε τοιαύτη αιτία απολύσεως.

Αρείου Πάγου 573)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Λεάπουλος, Α. Πετρίτσης

Έκ των συνδεδυασμένων διατάξεων των άρθρων 5, 12, 16 και 20 του 8)τος της 1.8.1920 «περί κωδικοποιήσεως του νόμου ΓΡΟΔ'», ως ούτο έτροποποιήθη διά των ν. 765)1943 και 1968)1944, σαφώς συνάγεται, ότι έν τή υπ' αύτου καθιερουμένη διαδικασία προς ταχείαν επίλυσιν των εργατικών διαφορών προσάγονται υπό των διαδίκων κατά την ορισθείσαν δικάσιμον τά προς εύρεσιν της αληθείας χρήσιμα αποδεικτικά στοιχεία και προσκομίζονται προς εξέτασιν οι υποδειχθέντες μάρτυρες, ο δέ δικάζων, μή δεσμευόμενος έκ διαδικαστικών τύπων, ακολουθεί εκάστοτε την οδόν, δι' ής είναι δυνατόν νά ανεύρη ασφαλέστερον την ουσιαστικήν αλήθειαν, μή υποχρεούμενος νά διατάξη απόδειξιν περί των εκατέρωθεν προτεινομένων ισχυρισμών και νά τηρήση τους περί αποδείξεως και δυνάμεως των αποδεικτικών μέσων ορισμούς της Πολιτικής Δικονομίας, ους μή δυναμένους νά εναρμονισθώσι προς τό όλον πνεύμα της διαδικασίας όπως ή υπόθεσις περατούται κατά τό δυνατόν έν μιά και τή αύτη συνεδριάσει, έπι ασκηθείσης δέ έφέσεως κατ' αποράσεως, εκδοθείσης κατά την διαδικασίαν του αύτου νόμου, ΓΡΟΔ', το Πρωτοδικείον, δικάζων κατά την αύτην διαδικασίαν, εκδίδει πάντοτε οριστικήν απόφασιν έντος τριάκοντα ημερών από της συζητήσεως, πλην της περιπτώσεως επιβολής όρκου. Επομένως ή μή τήρησις των περί των ανωτέρω αντικειμένων ορισμών της Πολιτικής Δικονομίας δέν ιδρύει λόγον αναιρέσεως και οι λόγοι αναιρέσεως δεύτερος, καθ' ον παρά τους νόμους εδέχθη τό ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον πράγματα ως αληθή άνευ αποδείξεως ή δέν διέταξε περί τούτων απόδειξιν και τέταρτος, αποδίδων τό σφάλμα εις την προσβαλλομένην απόφασιν ότι παρέβη τους ορισμούς του νόμου, έν σχέσει προς τό βάρος της αποδείξεως και την δύναμιν των αποδεικτικών μέσων, απορριπτέοι κρίνονται ως απαράδεκτοι.

Διαλαμβάνουσα ή προσβαλλομένη απόφασις, ως έξ αύτης προκύπτει, ότι την

κρίσιν της περί καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου οὐχὶ καταχρηστικῶς ἐμόρφωσε «ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνόρκως ἐπ' ἀκροατηρίου κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἐξετασθέντος μάρτυρος ἀνταποδείξεως, ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐκατέρωθεν ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων» καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε, μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων, καὶ τὰ εἰς τοὺς τρίτον καὶ πρῶτον, μέρος δεύτερον, λόγους ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα τοῦ ἀναιρεσείοντος, δὲν ἦτο δὲ ἀναγκαία εἰδικωτέρα περὶ αὐτῶν μνεία καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος καὶ πρῶτος, μέρος δεύτερον, λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς βεβαιωθέντα τὰ ἑξῆς: ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ἐκκλησιαστικοῦ Ὀργανισμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «...», καταγγελία τὴν 16.10.1962 τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἀναιρεσείοντος συνομολογηθείσης τὴν 26.1.1960 συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ἡ συνεπείᾳ ταύτης ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐγένετο οὐχὶ καταχρηστικῶς καὶ δὴ πρὸς ἱκανοποίησιν αἰσθήματος τῶν διοικούντων τὸν ἀναιρεσίβλητον ὅπως τὸν ἐκδικηθοῦν διὰ τὴν ἐγερθεῖσαν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀπὸ 6.9.1962 ἀγωγήν των, δι' ἧς ἠτείτο διαφορὰν ἀποδοχῶν, προκύπτουσαν μεταξὺ τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ καὶ νόμῳ καταβλητέων βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 2)1959 καὶ 2)1961 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἀλλ' ἐπὶ τῇ μοναδικῇ αἰτίᾳ ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἤρχισε νὰ μὴ ἐπιδεικνύῃ τὸ προσῆκον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του. Εἰδικώτερον δὲ ὁ ἀναιρεσείων ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1962 εἶχεν ἱδρύσει ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ... μετὰ τινος Ν.Φ. Γραφεῖον δακτυλογραφήσεων μὲ γραφομηχανάς, εἰς ἃς ἀπησχολεῖτο μετὰ τοῦ συνεταίρου του καὶ τινος ὑπαλλήλου του, ἐπεδείκνυεν χλιαρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ὑπηρεσίας του, προφασιζόμενος τὴν 13.10.1965 ὅτι ὁ πατήρ του ἦτο ἀσθενὴς καὶ ὅτι ἔπρεπε νὰ παραμείνῃ πλησίον του, ἐζήτησε ἀπὸ τὴν Διεύθυνσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἔλαβεν ἄδειαν πρὸς τοῦτο ἀπουσίας, κατελήφθη ὅμως κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν νὰ ἐργάζεται εἰς τὸ αὐτὸ ὡς ἄνω Γραφεῖον του. Μετὰ ταῦτα, ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν δικαστήριον ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταγγελία τὴν 16.10.1962 τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ ἀναιρεσείοντος συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐγένετο οὐχὶ καταχρηστικῶς καὶ εἶναι ἔγκυρος, ἀκολούθως δὲ ἐπικυρώσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἀπορρίψασαν τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσαν νὰ ἀναγνωρισθῇ ὅτι ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου γενομένη τὴν 16.10.1962 καταγγελία τῆς μεταξὺ των συνομολογηθείσης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἦτο ἄκυρος, ὡς γενομένη παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καταχρηστικῶς, καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος εἰς καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀπὸ τῆς ἀκύρου ταύτης καταγγελίας καὶ ἐφεξῆς μισθῶν ὑπερημερίας τὸ μὲν ἐξετίμησε πράγματα, ἡ περὶ τῶν ὁπλίων κτίσις, μὴ προσβάλλουσα κανόνας δικαίου δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ δὲ διέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει σαφεῖς καὶ ἐπαρκεῖς, οὐχὶ δὲ ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, ὥστε νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ ἰδίᾳ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 281, 200, 288 καὶ 371 Α.Κ. καὶ τέλος οὐδαμῶς παρεβίασεν, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε ἐκ πλαγίου, τὰς αὐτὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις ἡ ἄλλην τινὰ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πέμπτος, ἕκτος καὶ ἕβδομος λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι. Ἐπίσης ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος καὶ ὁ πρῶτος, μέρος πρῶτον, λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ἀποδίδεται εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἡ αἰτίασις ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, ἤτοι «ὅτι οὗτος (ἀναιρεσείων) ἀπὸ τοῦ Αὐγούστου 1962 εἶχεν ἱδρύσει ἐνταῦθα Γραφεῖον δακτυλογραφήσεων, ἐπιδεικνύων χλιαρὸν ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς παρὰ τῷ ἐφεσιβλήτῳ ὑπηρεσίας του», διότι τὰ περιστατικὰ ταῦτα δὲν ἀποτελοῦν πρᾶγμα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 807

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΤΑ ΧΡΟΝΟΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ μὴ ἐπιδοτήσεως μισθωτοῦ

Δικαίωμα ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 914 Ἀστικοῦ Κώδικος, 105, 106 Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου μόνον τοῦ ἀμέσως ζημιωθέντος.—Ὁρισμοὶ ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταβολῆς μισθοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐν περιπτώσει κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, οἷον καὶ ἡ ἀσθένεια.—Καταλογισμὸς εἰς τὸν μισθὸν ποσῶν καταβληθέντων δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.—Ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ ζημίαν του λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐπιδομάτων ἀσθενείας παρανόμως, καταβαλόντος οὕτω πλήρη τὸν μισθὸν εἰς τὸν ἀσθενήσαντα μισθωτόν.—Ἀπόρριψις ἀγωγῆς ὡς νόμῳ ἀβασίμου.

Ὁ ἐργοδότης, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ ἀποχῇ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀνυπαιτίου κωλύματος (καὶ τοιοῦτον εἶναι ἡ ἀσθένεια τοῦ μισθωτοῦ) ὀφείλει τὸν ἐν αὐτοῖς μισθόν, δικαιοῦται ὅμως νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ ποσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν (μισθωτὸν κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου) ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως.

Περαιτέρω τὸ Ι.Κ.Α. καταβάλλει εἰς τὸν ἠσφαλισμένον αὐτοῦ ἐπίδομα ἀσθενείας ἀπὸ τῆς 4ης ἡμέρας μετὰ τὴν ἀναγγελίαν τῆς ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, θεωρουμένου τοῦ χρόνου τῶν 3 πρώτων ἡμερῶν ὡς χρόνου ἀναμονῆς (ἄρθρον 35 ἐδάφιον δ' καὶ 38 § 1 ἀναγκαστικοῦ νόμου 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 39 § 1 ν.δ. 2698)1953).

Συνεπῶς διὰ τὸν μισθὸν τοῦ τριημέρου χρόνου ἀναμονῆς βαρύνεται πάντοτε ὁ ἐργοδότης, δικαιούμενος νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπολοίπων ἡμερῶν ἀσθενείας τὰ καταβληθέντα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ποσά.

Ἀνέκυψεν ὅμως τὸ ζήτημα, ἂν τὸ Ι.Κ.Α. δικαιοῦται ἅπαξ μόνον κατ' ἔτος νὰ ὑπολογίσῃ τὸν τριήμερον χρόνον ἀναμονῆς ἢ καθ' ἑκάστην περίπτωσιν ἀσθενείας.

Κατὰ μίαν γνώμην ὁ χρόνος ἀναμονῆς τῶν τριῶν πρώτων ἡμερῶν ἅπαξ μόνον καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπολογίζεται, ὁπότε δὲν παρέχεται διὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ὅν ὁ μισθωτὸς ἀσθενήσῃ ἐκ νέου, ἀπαιτεῖται διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας τῆς ἀναγγελίας νὰ διηρκέσεν ἡ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν πλέον τῶν 3 ἡμερῶν (ἄρθρον 35 περίπτ. δ' ἀ.ν. 1846)1951). Ἐὰν ἡ ἀνικανότης τοῦ μισθωτοῦ διηρκεσε μόνον 3 ἡμέρας ἢ καὶ ὀλιγώτερον δὲν ὑποχρεοῦται τὸ Ι.Κ.Α. πρὸς ἐπιδότησιν, ἀλλ' ὁ ἐργοδότης πρὸς καταβολὴν μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος (Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 3154)1962, εἰσηγητὴς *Ε. Κοντοφρύδης*, ΕΕΔ 22, 280, Γνωμοδότησις Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 435)1959, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1452, οὕτω καὶ ἐγγράφων 41679)412)1961 Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 20, 1498, Ἐγκύκλ. Ι.Κ.Α. 100)1958, 168)1958).

Κατὰ τὴν ἄλλην γνώμην τὸ Ι.Κ.Α. μόνον διὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀσθενείας καθ' ἡμερολογιακὸν ἔτος δικαιοῦται νὰ ὑπολογίζῃ τὸν τριήμερον χρόνον ἀναμονῆς. (Οὕτω Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 9011)1961, Εἰρηνοδίκης *Ἀπ. Μαλάτσιος*, ΕΕΔ 20, 1452, ἴδετε καὶ τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ λοιπὰς παραπομπάς).

Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει μόνον ἐπ' αὐτοῦ διαφωνία. Διαφωνία ὑφίσταται καὶ ἂν πρέπει, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἔκπτωσιν τῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ποσῶν νὰ καταβληθῶσιν πράγματι ταῦτα ἢ ἁπλῶς νὰ δικαιοῦται τούτων ὁ ἠσφαλισμένος μισθωτός. (Ἴδετε σχετικῶς ΕΕΔ 23, 217).

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὑπῆρξεν ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐργοδότιδος, ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ θέματος, ἀλλ' αὕτη ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει του λόγον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21943)1965

Πρόεδρος ὁ κ. *Μ. Γεωργόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Μάμαλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κυμάνταρος, Δ. Θοιβιδόπουλος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 914 Α.Κ., 105 καὶ 106 Εἰσ.Ν.Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι κατὰ κανόνα ἀξίωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικοπραξίας ἢ ἐκ παρανόμων πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ἐξουσίας, ἔχει κατὰ

---

§ 7 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἀλλὰ ἐπιχειρήματα πρὸς δικαιολόγησιν τῆς κρίσεως τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ ἀβασίμου τῆς κατὰ τοὺς ἰσχυρισμοὺς τοῦ ἐνάγοντος καταχρηστικῆς καταγγελίας παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου.

τοῦ ὑπαιτίου καὶ κατὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς ἀποζημίωσιν Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 928 ἐδαφ. β' καὶ 929 ἐδάφ. β' τοῦ Α.Κ., περὶ ὧν ἐὰν πρόκειται ἐνταῦθα, μόνον ὁ ἐξ αὐτῶν ἀμέσως ζημιωθείς, οὐχὶ δὲ ὁ ἐμμέσως ὑποστὰς τὴν ζημίαν (Α.Π. 282/1960, Α.Π. 420/1962, Ἀρχ. Νομ. Ιε' καὶ 1962, σελ. 546 καὶ 644, *Κασκά*, Ἐνοχ. Δίκαιον ὑπ' ἄρθρ. 914 § 11, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. Δίκαιον § 24 ἀριθ. 2, *Ἀποστολίδου*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρ. 914, ἀριθ. 8, *Τριανταφυλλοπούλου*, Ἐνοχ., ἐκδ. α', σελ. 160). Ἐξ ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 657 § 2 Α.Κ. «προσὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως δικαιοῦται ὁ ἐκμισθωτὴς νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐκμισθωτὴς τῆς ἐργασίας δικαιοῦται ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματός του νὰ λάβῃ (δοχέτως ἂν κατεβλήθησαν αὐτῷ) ἀσφαλιστικὰς παροχὰς (ἐπίδομα ἀσθενείας κλπ.), παρὰ τοῦ ὑποχρέου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ταῦτα ἐκ τοῦ ὀφειλομένου μισθοῦ (*Κασκά*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ἐκδ. Δ', ἄρθρον 657, σημ. 4, *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρον 657, ἀριθ. 75). Ἐξ αὐτοῦ δὲ παρέπεται, ὅτι ἐν καταβολῇ ὑπ' αὐτοῦ (ἐργοδότου) ὁλοκλήρου τοῦ μισθοῦ ἄνευ καταλογισμοῦ τῶν παρὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ δικαιουμένων ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας, συνεπείᾳ τοῦ κωλύματος, ποσῶν τούτων καὶ ἐὰν ἀκόμη ὁ μὴ καταλογισμὸς αὐτῶν ὀφείλεται εἰς τὸ περιστατικὸν τῆς ἀρνήσεως ἐξ οἱουδήποτε λόγου τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τῶν εἰρημένων ποσῶν δὲν τίκτεται εὐθέτα ἀγωγὴ τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ διὰ τὴν ἐκ τῆς παρανομίας ταύτου προελθοῦσαν αὐτῷ τοιαύτην ἐμμεσον ζημίαν (βλ. σχετ. *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ. 79 - 80 καὶ *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατ. σελ. 217, κατὰ τὰς ὁποίας ἀξίωσιν κατὰ τοῦ τρίτου ζημιώσαντος ἔχει μόνον ὁ ἐκμισθωτὴς καὶ οὐχὶ ὁ ἐργοδότης) καὶ μόνον ἀξίωσιν ἔχει κατὰ τοῦ ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῶν καταβληθέντων καὶ μὴ καταλογισθέντων εἰς τὸν ὀφειλόμενον μισθὸν ποσῶν τούτων. Διάφορος λύσις θὰ ἠδύνατο νὰ δοθῇ εἰς ἣν περίπτωσιν ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἄποψις ὅτι ὁ ἐργοδότης δυνάμει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως δικαιοῦται νὰ καταλογίσῃ μόνον τὰ πράγματι καταβληθέντα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ποσὰ (βλ. τὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος νομολογίαν *Τσαγκαράκη*, ΕΕΔ 18, σελ. 422).

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ ἡ ἐνάγουσα Α.Ε. ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὰ Ναυπηγεῖα» ἐκθέτει, ὅτι κατ' ἀκολουθίαν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας παρέσχεν αὐτῇ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1963 μέχρι τῆς 31.12.1964 τὰς ὑπηρεσίας των οἱ ἐν αὐτῇ ἀσφαλισμένοι ἐργάται ἀντὶ τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστου τούτων ἀναφερομένου ἡμερομισθίου. Ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους 1964 οἱ ἐν λόγῳ ἐργάται ἄνευ παύσεως τῶν ἠσθένησαν πλείονας τῆς μιᾶς φορᾶς καὶ συνεπείᾳ τῶν ἀσθενειῶν των ἀπέσχον τῆς ἐργασίας. Ὅτι κατὰ τὴν πρώτην ἀσθένειάν των ἀπαντες οἱ ἀνωτέρω μισθωτοί, ἀφοῦ ἀνήγγειλαν τὴν ἀσθένειάν των καὶ τὴν ἐκ ταύτης ἀποχήν ἐκ τῆς ἐργασίας των εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος, τὸ τελευταῖον τοῦτο, κατὰ πλήρη συμμόρφωσιν πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ διέποντος αὐτὸ νόμου «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», κατέβαλεν εἰς αὐτοὺς τὸ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀπὸ τῆς τετάρτης ἡμέρας. Ὅτι οἱ οὗτοι ὡς ἄνω μισθωτοὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἠσθένησαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπέσχον τῆς ἐργασίας των διὰ δευτέραν, τρίτην κλπ. φορὰν καὶ εἰδικώτερον ἄλλοι μὲν ἐξ αὐτῶν πλέον, οἱ λοιποὶ δὲ ἐλάττονα τῶν τριῶν ἡμερῶν. Ὅτι, καίτοι οὗτοι ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος ἀσθενείας διὰ τὰς ἐπομένας τῆς πρώτης φορὰς ἀσθενείας των καὶ δι' ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἀσθενείας καὶ ἀποχῆς των ἐκ τῆς ἐργασίας, ἐν τούτοις τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος, παρανομοῦντα κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 Εἰσ.Ν.Α.Κ., ἐχορήγησαν εἰς αὐτοὺς ἐπίδομα ἀσθενείας διὰ μὲν τὰς ἀσθενείας τὰς διαρκεσάσας πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς τετάρτης καὶ ἑπομένας ἡμέρας, διὰ δὲ τὰς λοιπὰς διαρκεσάσας οὐχὶ πλέον τῶν τριῶν ἡμερῶν οὐδέν. Ὅτι κατόπιν τῆς παρανόμου ταύτης ἀρνήσεως τοῦ ἐναγομένου πρὸς χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος ἀσθενείας εἰς τοὺς δικαιούχους διὰ τὰς παραλειφθείσας ἡμέρας ἐξηναγκάσθη καὶ κατέβαλεν εἰς αὐτοὺς τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἡμερῶν αὐτῶν, ἀνελθόντα εἰς δραχμὰς 16.050, οὗτινος ἤδη ποσοῦ ἡ ἐνάγουσα αἰτεῖται τὴν καταψήφισιν ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ζημίαν, ἣν αὕτη ὑπέστη ἐκ τῆς διαπραχθείσης εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν παρανομίας. Ὑποκειμένης ὅθεν ἐν προκειμένῳ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς ὡς ἄνω παρανομίας τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου, ἣν αὕτη ὑπέστη οὐχὶ ἀμέσως, ἀλλ' ἐμμέσως, καὶ μὴ ἔχουσα ὡς ἐκ τούτου δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ τυγχάνει μὴ ἰδίμως καὶ ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, συμψηφιζομένης τῆς δικαστικῆς δαπάνης λόγῳ τῆς εὐλόγου ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης (Α.Π. 337/1964, ΝοΒ 12, 862).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΚΥΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

'Αξίωσις έκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου

"Ελλειψις ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων διὰ παροχὴν ἐργασίας.—"Ακυρος σύμβασις καὶ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καὶ 908 'Αστικοῦ Κώδικος ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, συνισταμένου τούτου εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.—Παροχὴ ἐργασίας ἄνευ ἐφοδιασμοῦ μισθωτοῦ διὰ πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ.—"Ακυρότης συμβάσεως.

'Αρείου Πάγου 532)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Σ. Λογαρᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Καρακωστῆς, Ε. Δημητρακόπουλος

'Η ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν, παραπεμφθεῖσα εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 296)1965 ἀποφάσεως τοῦ δευτέρου Τμήματος (*), δι' ἧς ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 719)1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν διὰ τοὺς ἐν εἴδαφίοις 7 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας λόγους. 'Επανερχομένου δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν εἶναι ἐξεταστέα ἡ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5108)1963 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, κατατεθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου.

'Εκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 (ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 30.12.1959)12.1.1960 β.δ.) καὶ 4 § 1 τοῦ ἀπὸ 4)5 'Οκτωβρίου 1951 β.δ. «περὶ ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων» σαφῶς συνάγονται, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς: α) ὅτι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ κινητὰ καὶ μεταφερτὰ μηχανήματα «ἀεροσυμπιεσταὶ» δὲν περιλαμβάνονται εἰς μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζομένων πέντε διακρίσεων τῆς εἰδικότητος Α' ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, ἀλλὰ ὑπάγονται ρητῶς καὶ περιοριστικῶς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 ὁριζομένην εἰδικότητα Γ' μηχανημάτων ἐπεξεργασίας ὑλικῶν, β) ὅτι τῶν μηχανημάτων τούτων (ἀεροσυμπιεστῶν), ἐφ' ὅσον ταῦτα εἶναι ἰσχύος ἀπὸ 20 μέχρι 600 HP, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀσκῇ ἐπίβλεψιν ἢ νὰ εἶναι χειριστὴς ἢ καὶ νὰ ἐνεργῇ συντήρησιν, ἐὰν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος δι' ἀντιστοίχου πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ ἀναλόγως τῆς κινητηρίου μηχανῆς, ἐκδιδομένου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 6422)1934 καὶ τῶν βάσει τούτου ἐκδοθέντων διαταγμάτων, καὶ γ) ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 4)5 'Οκτωβρίου 1951 β.δ., θεσπισθεῖσα πρὸς ἐπιτυχίαν κοινωνικοῦ σκοποῦ, ἤτοι τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, καὶ οὐχὶ χάριν ἰδιωτικοῦ συμφέροντος, εἶναι δημοσίας τάξεως.

'Ετέρωθεν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 904 καὶ 908 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ ἐλλείψεως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων, τὸ δικαίωμα τούτου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.

'Ως προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5108)1963 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἥτις εἶναι σαφὴς καὶ ὡρισμένη, οὗτος ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐκκαλοῦν νὰ καταβάλῃ αὐτῷ δραχμὰς 87.202 βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, προσληφθεὶς οὗτος τὴν 10.8.1958 παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς χειριστὴς ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος «Apric» (ἀεροσυμπιεστοῦ) δυνάμεως 38 ἵππων, ἀντὶ καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ 2.050 μέχρι τῆς 16.10.1962 καὶ ἐκτοτε 2.300 δραχμῶν, παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 15.1.1963, ἐστερεῖτο ἀδείας χειριστοῦ τοῦ ἄνω μηχανήματος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δημοσίας τάξεως ὁριζομένων διὰ τὸν μισθωτὸν προσόντων, οὕτω δὲ κατέστη τὸ ἐκκαλοῦν πλουσιώτερον ἄνευ νομίμου αἰτίας καὶ ἐπὶ ζημίᾳ του, κατὰ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ καὶ τοῦ καταβλητέου μηνιαίου μισθοῦ δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας εἰς ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰς αὐτὰς ἱκανότητας καὶ προσόντα πρὸς αὐτόν, ἐκ δραχμῶν 87.202 ἐν συνόλῳ. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ' Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐφεσίβλητος, διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του, ἰσχυρίσθη, ὅτι εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι τὸ μηχάνημα (ἀεροσυμπιεστὴς δυνάμεως 38 ἵππων), ὅπερ ἐχειρίζετο οὗτος, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων, ἀλλὰ εἰς τὴν Γ' τοιαύτην τῶν μηχανημάτων ἐπεξεργασίας ὑλικῶν, ἐν ᾗ περιλαμβάνονται ρητῶς καὶ οἱ ἀεροσυμπιεσταὶ καὶ διὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ ὁποίου, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνάμεως 38 ἵππων, ἀπῃτεῖτο πτυχίον

(*) ΕΕΔ 24, 918, ἔνθα καὶ σημειώσεις μας.

πρακτικοῦ μηχανικοῦ, οὗτινος ὁ ἐνάγων ἐστερεῖτο, κατέστη τὸ ἐκκαλοῦν πλουσιώτερον κατὰ τὸ ἐν αὐταῖς ἦσαν τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτουμένου ποσοῦ καὶ ἠτήσατο ἐπικουρικῶς, ὅπως καταδικασθῇ τὸ ἐκκαλοῦν εἰς τὴν καταβολὴν τούτου. Ἡ τοιαύτη διὰ τῶν προτάσεων συμπλήρωσις τῆς ἀγωγῆς δὲν ἀποτελεῖ ἀνεπίτρεπτον μεταβολὴν τῆς βάσεως αὐτῆς, ἀλλὰ παραδεκτὸν περιορισμὸν τοῦ ἀρχικοῦ αἰτήματος αὐτῆς, δι' οὗ δὲν ἐπῆλθε μεταβολὴ τῆς ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας αὐτῆς. Ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου, τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐνορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων, προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Τὸ ἐκκαλοῦν - ἐναγόμενον τὴν 10 Αὐγούστου 1958 προσέλαβε τὸν ἐφεσίβλητον - ἐνάγοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς συντηρητὴν μηχανημάτων, ἔκτοτε δέ, καίτοι οὗτος ἐστερεῖτο οἱασδήποτε πτυχίου, ἐχρησιμοποίησεν αὐτὸν μέχρι καὶ τῆς 15 Ἰανουαρίου 1963 ὡς χειριστὴν ἀεροσυμπιεστοῦ, ἔχοντος κινητῆριον μηχανὴν 38 ἵππων, εἰς ἔργα ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα εἰς διαφόρους ἐπαρχίας. Ἡ ἐργασία τοῦ ἐφεσιβλήτου συνίστατο εἰς τὸν χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος, τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν μικρῶν βλαβῶν αὐτοῦ, προϊστατο δὲ καὶ εἶχε τὴν εὐθύνην τῶν συνεργείων τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὰς ἀεροφύρας καὶ τὰς ὑδραντλίας, αἵτινες ἐλειτούργουν διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀεροσυμπιεστοῦ παραγομένου πεπιεσμένου ἀέρος. Ἐφ' ὅσον δὲ οἱ ἀεροσυμπιεσταὶ δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνυψωτικῶν καὶ ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων, ἀλλ' ὑπάγονται εἰς τὰ μηχανήματα Γ' κατηγορίας, ὁ μισθός, ὃν ἔδει νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων διὰ τὴν ἐργασίαν, ἣν προσέφερε, δὲν ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας, ἀλλὰ ὑπὸ α) τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 4.4.1956, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25767)1956 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 85 τῆς 1.5.1956) καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9329)1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 57 τῆς 21.2.1957), καθοριζούσης βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 1.750 διὰ τὸν ἀπὸ 1.2.1956 μέχρι 30.8.1958 χρόνον, β) τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 18.10.1958, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67408)1958 (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 306 τῆς 12.1.1958) καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045)1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως Φ.Ε.Κ. τ. Β' 91 τῆς 9.3.1959), καθοριζούσης βασικὸν μισθὸν δραχμῶν 1950 διὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1958 μέχρι 2.10.1960 χρονικὸν διάστημα καὶ γ) τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 32)1960, κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8986)1961 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. τ. Β' τῆς 22.2.1961), ὁριζούσης τὸν βασικὸν μισθὸν εἰς δραχμὰς 2.145 ἀπὸ τῆς 31.10.1960 καὶ ἑφεξῆς, δι' ὧν καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἀδειούχων πρακτικῶν μηχανικῶν Γ' τάξεως, εἰς οὓς ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 5)8 Μαρτίου 1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγῶν καὶ πρακτικῶν μηχανικῶν», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου)5 Φεβρουαρίου 1937 β.δ. «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων». Κατὰ ταῦτα τὸ ἐκκαλοῦν - ἐναγόμενον, ὅπερ δεσμεύουσιν αἱ ἀνωτέρω συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἀφοῦ τοῦτο ἀπασχολεῖ τοιούτους μισθωτούς, ὀφείλει τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἐκ τῆς ἣν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀπασχολήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος ἀπέφυγε δαπάνης, εἰς ἣν θὰ ὑπεβάλλετο ἀναγκαίως, προσλαμβάνον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἄνω ἐργασιῶν ἀδειοῦχον πρακτικὸν μηχανικὸν Γ' τάξεως, ἔχοντα τὰς αὐτὰς ἐπαγγελματικὰς ἱκανότητας, κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας κατέστη πλουσιώτερον καὶ ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων καὶ ἐκείνων, ἅτινα ἔδει νὰ καταβάλῃ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἤτοι τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν (μισθοῦ μετὰ ἐπιδόματος ὑπευθυνότητος ἐκ 10 ο/ο) κατὰ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα), ἀνερχομένων εἰς δραχμὰς 11386. Ἐπίσης ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 10.8.1958 μέχρι 31.5.1959 πρὸς πλήρωσιν ἐπειγουσῶν ἀναγκῶν εἰργάζετο πέραν τῶν ἐργασίμων ὡρῶν, ἄλλοτε μίαν ὥραν ἡμερησίως, ἄλλοτε δὲ δύο ὥρας, πραγματοποιήσας οὕτω κατὰ μῆνα τεσσαράκοντα ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, δι' ἃς, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω, ἡ ἀποζημίωσις ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 4.066 (380 Χ 10,75). Διὰ τὰς ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1959 ὑπερωρίας ὁ ἐφεσίβλητος ἔλαβεν ἀνάλογον ἀποζημίωσιν. Κατ' ἀκολουθίαν, δέον, γινομένης δεκτῆς ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης ἐν μέρει τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 15.461.

II. ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Περιπτώσεις προαγωγῶν καὶ ἄλλων παροχῶν

Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 281 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐχόντων ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας.—Θέσις κανόνος δικαίου, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν ἔναντι πάντων τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, μὴ δικαιουμένου νὰ προβαίνῃ εἰς ἀδικαιολογήτους ἐξαιρέσεις τινῶν ἐκ τούτων.—Ὑποχρέωσις τούτου, παρέχοντος οἰκειοθελῶς εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἐργασίας, πρὸς τήρησιν τῶν ὅρων τούτων ὡς πρὸς πάντας τοὺς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνήκοντας μισθωτούς, ἀναφερομένων εἰς προαγωγὰς ἢ ἄλλας παροχάς.—Ἐφαρμογὴ ὑπὸ ἐπιχειρήσεως οἰκειοθελῶν διατάξεων περὶ προαγωγῆς τε-

πολεμιστών Ν Δ. 1799)1942.

'Αρείου Πάγου 572)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορσόμου*
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Β. Πατεσυράκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Χαλίδης, Ι. Παπαθεοδώρου

Διὰ τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 281 καὶ 288 Α.Κ. πηγαζούσης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἐφαρμογὴν ἐχουσῶν καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας, τίθεται κατὰ δικαίου, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν ἔναντι πάντων τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων καὶ δὲν δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀδικαιολογήτους ἐξαιρέσεις τινῶν ἐκ τούτων. Εἰδικώτερον, βάσει τοῦ ἐκ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἀπορρέοντος κανόνος δικαίου, ὁ ἐργοδότης, παρέχων οἰκειοθελῶς εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἐργασίας, ὀφείλει νὰ τηρῇ ὡς πρὸς πάντας τοὺς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνήκοντας μισθωτοὺς τοὺς παρεχομένους εὐνοϊκωτέρους ὅρους, τοὺς ἀναφερομένους εἰς προαγωγὰς ἢ εἰς ἄλλας παροχάς, ἐφ' ὅσον ἐξ ὑποχρεώντος λόγου δὲν δικαιολογεῖται ἐξαίρεσις (*). Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον 'Αθηνῶν ἐδέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὑφίστατο μὲν δεδικασμένον μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐκ τῆς ἐν ἄλλῃ δίκῃ ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 410)1957 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς ἀναιρεσειούσης αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 1799)1942, ἐπιτάσσουσαι τὴν προαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων πολεμιστῶν τοῦ πολέμου 1940-1941 κατὰ ἕνα βαθμόν, καὶ ἂν δὲν εἶχον συμπληρώσει τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς προαγωγὴν χρόνον, ἐφ' ὅσον ἐκέκτητο τὰ λοιπὰ ἀναγκαῖα προσόντα, ἢ τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος 15 ο)ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των εἰς τοὺς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τούτων μὴ προαγομένους ἐλλείψει προσόντων, καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ διὰ τοῦ ν.δ. 1104)1949 κυρωθέντος ἀ.ν. 971)1949, αἱ ἐξομοιοῦσαι πρὸς τοὺς εἰρημένους πολεμιστὰς τὰ μέλη τῶν κατὰ τὴν κατοχὴν ἐθνικῶν ἀνταρτικῶν ὁμάδων, εἰδικῶν ὀργανώσεων πληροφοριῶν καὶ δολιοφθορᾶς καὶ ἐθνικῶν ὀργανώσεων ἐσωτερικοῦ, ἡ ἀναιρεσείουσα ὅμως ἐφήρμοσεν οἰκειοθελῶς τὰς εἰρημένας διατάξεις ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων της, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς εἰρημένας κατηγορίας, καὶ παρέσχεν εἰς αὐτοὺς τιμητικὴν προαγωγὴν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον βαθμὸν τῆς κατὰ τὸν ὑπάρχοντα παρ' αὐτῇ ὑποτυπώδη ὀργανισμὸν διαβαθμίσεως καὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων της ἱεραρχίας ἢ προσαυξήσεων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ των 15 ο)ο, πλὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὑπαλλήλου της ἀπὸ τοῦ ἔτους 1938, εἰς ὃν δὲν ἐχορήγησεν αὐτὴ τοιαύτην προαγωγὴν ἢ προσαύξησιν, καίτοι αὐτὸς διετέλεσεν μέλος τῆς διὰ τοῦ β.δ. τῆς 27.2.1953, κυρωθέντος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεώς του διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 5 τοῦ ν.δ. 4089)1960 ἀναγνωριοθείσης ὡς ἐθνικῆς ὀργανώσεως πληροφοριῶν καὶ δολιοφθορᾶς ὑπὸ τὸν τίτλον Ε.Δ.Ε.Σ., κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.10.1942 μέχρι τῆς 12.3.1946, περιληφθεὶς εἰς τοὺς τελικοὺς πίνακας μελῶν τῆς ὀργανώσεως ταύτης, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀρ.θ. 602657)1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, χωρὶς δὲ νὰ ὀφείλεται ἀποχρῶν τις λόγος, δικαιολογῶν τὴν τοιαύτην ἐξαίρεσιν. Κρίναν δὲ περαιτέρω τὸ εἰρημένον δικαστήριον ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν τῶν εἰρημένων, ἡ ἀναιρεσείουσα παρεβίασε προφανῶς τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 281 καὶ 288 Α.Κ. ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὸν ἀπὸ 1.1.1958 καὶ ἐφεξῆς χρόνον τὴν κατὰ τὸν ἄνω ὀργανισμὸν διοβαθμίσεως καὶ μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραμματέως Β' τάξεως, ὃν κατέχει οὗτος, καὶ ἐκείνου τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραμματέως Α' τάξεως, ὃν θὰ κατεῖχεν οὗτος ταχύληκτον ἀπὸ τῆς ἄνω χρονολογίας, ἐὰν ἐφηρμόζοντο καὶ ὡς πρὸς αὐτὸν αἱ ἄνω διατάξεις, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 281 καὶ 288 Α.Κ. καὶ ἀπορριπτέοι οἱ ἀντίθετοι πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς καὶ ὁ τρίτος, κατὰ μὲν τὸ σκέλος, δι' οὗ προβάλλεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα προήγαγε τὸν ἀναιρεσίβλητον μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 1799)1942, ὡς ἀντικειμένας εἰς τὸ ἀνελέγκτως γενόμενον δεκτὸν περιστατικὸν ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τιμητικῶς βαθμὸν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων, κατὰ τὸ ἕτερον δὲ σκέλος, ὅτι ἔδει νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον οὐχὶ ἡ ἐπιδικασθεῖσα εἰρηνεύη διαφορὰ μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ γραμματέως Β' τάξεως καὶ Α' τάξεως, ἀλλ' ἐπίδομα ἐκ 15 ο)ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Γραμματέως Β' τάξεως, ἢ ἡ διαφορὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰρημένων βαθμῶν, ἀλλ' ἀπὸ χρόνου μεταγενεστέρου ἐκείνου, δι' ὃν ἐπεδικάσθησαν, ὡς ὀρθότερον. Περαιτέρω δέ, δεδομένου ὅτι τὸ εἰρηνεύον δικαστήριον δὲν ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐφήρμοσε τὰς ἄνω διατάξεις μόνον ἐπὶ ἐκείνων ἐκ τῶν ὑπαλλήλων της τῆς ἄνω δευτέρας κατηγορίας, οἵτινες ἦσαν ἐντεταγμένοι εἰς τὸν ὀργανισμόν της κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 1799)1942, εἶναι ἄνευ ὄξιας ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἦτο ἐντεταγμένος εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦτον κατὰ τὸν εἰρημένον χρόνον καὶ ἀπορριπτέος ὁ τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ καθ' ὅσον ὑποστηρίζεται δι' αὐτοῦ, ὅτι δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος καὶ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτοῦ ἐπικληθέντα ἔγγραφα.

(*) Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 242)1965, ΕΕΔ 24, 1176, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 449)1965, ΕΕΔ 24 1418

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. *Δικαίωμα συντάξεως, κατ' ἄρθρον 28 § 6 Α.Ν. 1846)1951, καὶ τῶν γονέων, ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸ θανὸν τέκνον των, ἐὰν δηλαδή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως, ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων ἦτο οὐσιώδης.—Κριτήρια περὶ τοῦ οὐσιώδους αὐτῆς.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2459)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Π. Δεδόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπετσάκης, Ι. Ἰακωμίδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ὑπὸ τῶν αἰτούντων ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 833) 1964 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις αὐτῶν περὶ συνταξιοδοτήσεως των λόγῳ θανάτου τοῦ υἱοῦ των συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α..

Κατὰ τὸ ἄρθρον 28 § 6 ἐδ. δ' τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιοῦνται συντάξεως καὶ οἱ γονεῖς, ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸ θανὸν τέκνον των, τουτέστιν, ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἡρμηνεύθη παγίως ὑπὸ τῆς νομολογίας τοῦ Δικαστηρίου τούτου, (*) ἐὰν ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων ἦτο οὐσιώδης, τοῦ οὐσιώδους ἢ μὴ τῆς συμβολῆς ταύτης κρινομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καθ' ἕκαστον πραγματικῶν περιστάσεων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῆς προσόδου τοῦ θανόντος, τῶν τυχὸν ἐξ οἱασδήποτε ἄλλων πηγῶν ἐσόδων τῶν γονέων, τῆς συμβολῆς εἰς τὴν συντήρησιν αὐτῶν τῶν λοιπῶν τυχὸν τέκνων των καὶ, ἀναλόγως τοῦ μεγέθους πάντων τούτων, ἐκ τῆς κατὰ νόμον κρίσεως, ἐάν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος, οἱ γονεῖς δύνανται νὰ ἐξασφαλίσωσι τὸ κατὰ τὰς κρατούσας ἑκάστοτε συνθήκας καὶ τὰ δεδομένα τῆς κοινῆς πείρας ἐλάχιστον, κατὰ τόπον καὶ χρόνον ὅριον συντηρήσεών των.

(*) Ἴδετε Σ.Ε. 2331)1962, ΕΕΔ 22,291, ἔνθα εἰς σημείωσίν μας καὶ λοιπαί, Σ.Ε. 1375)1963, ΕΕΔ 22, 1068, ἔνθα καὶ λοιπαί, Σ.Ε. 2131)1964, ΕΕΔ 23, 1369.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῶν αἰτούντων περὶ συνταξιοδοτήσεώς των λόγῳ θανάτου τοῦ υἱοῦ των συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ υἱὸς τῶν αἰτούντων, λαμβάνων σύνταξιν ἐκ δραχμῶν 587 κατὰ μῆνα καὶ ἔχων συγχρόνως ηὐξημένας, λόγῳ τῆς ἀσθενείας του, ἀτομικὰς ἀνάγκας, δὲν εἶχε τὴν ἀναγκαίαν οἰκονομικὴν δυνατότητα διὰ τὴν συντήρησιν τῶν γονέων του, μεθ' ὧν συνεκατῴκει τόσον αὐτός, ὅσον καὶ οἱ ἀδελφοί του Κ. ἀπασχολούμενος εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Κ.Β. ἐν Πειραιεῖ καὶ Α., ἀπασχολουμένη κατ' οἶκον μὲ τὴν κατασκευὴν κομβιοδόχων ἑτοίμων ἐνδυμάτων.

Ἡ ἀνωτέρω αἰτιολογία τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τυγχάνει ἀνεπαρκής. Διότι, δεδομένου ὅτι ἡ καθοριζομένη μηνιαία σύνταξις τοῦ υἱοῦ τῶν αἰτούντων ἐκ δραχμῶν 587 δὲν θὰ ἀπέκλειε, κατ' ἀρχήν, τὴν συμβολὴν τούτου εἰς τὴν συντήρησιν των, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις οὐδεμίως καθορίζει οὔτε τὰς ηὐξημένας ἀτομικὰς ἀνάγκας τοῦ ἀποβιώσαντος, εἰς ἃς ὅλως ἀορίστως ἀναφέρεται, οὔτε τὰ ἐξ ἄλλων τυχὸν πηγῶν ἐσόδα τῶν αἰτούντων, οὔτε τὴν πρὸς συντήρησιν αὐτῶν συμβολὴν τῶν δύο τέκνων, μεθ' ὧν συνοικοῦσι, δὲν καθορίζει τουτέστι τὰ στοιχεῖα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δύναται, κατὰ νόμον, νὰ συναχθῇ ἡ κρίσις περὶ τοῦ ἐάν, ἀφαιρουμένης τῆς προσόδου τοῦ θανόντος, οἱ αἰτοῦντες ἐξασφαλίζουσι τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεώς των.

Κατὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα ὡς ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη.

2. *Περάτωσις τῆς ὅλης διοικητικῆς διαδικασίας τῆς ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, τῆς προκαλουμένης ἐκ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἁρμοδίου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ., διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, εὐδόκιμος προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ Ι.Κ.Α. Νομοθεσίας τῆς δυνατότητος τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἄνω Ἐπιτροπῆς.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2462)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μητσόπουλος, Α. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν

διώκει τὴν ἀκύρωσιν ἀφ' ἑνὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 94)1964 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη τὸ αἴτημά του περὶ μὴ νομίμου καθορισμοῦ τοῦ ὕψους τῆς συντάξεώς του καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 192)1965 ἀποφάσεως τῆς ἰδίας ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη ὡς τύποις ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀναθεωρήσεως αὐτοῦ κατὰ τῆς προηγουμένης ὡς ἀνωτέρω ἀποφάσεώς της.

Ἡ πρώτη τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ὡς προκύπτει ἐκ σχετικοῦ ἀποδεικτικοῦ, ἐπεδόθη εἰς τὸν αἰτοῦντα τὴν 11ην Ἀπριλίου 1964, συνεπῶς ἐκπροθέσμως προσβάλλεται νῦν αὕτη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, κατατεθείσης τὴν 2αν Ἀπριλίου 1965.

Ἐξ ἄλλου, καθ' ἃ ἤδη ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου (Σ.τ.Ε. 1409, 2324)1963, 2844)1964) (*), ἡ ὅλη διοικητικὴ διαδικασία τῆς ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, ἡ προκαλουμένη ἐκ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως ὑπὸ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ὁρμωμένου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ., περατοῦται διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων. Οὐδόλως δὲ ὑπὸ τὴν περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίαν προβλέπεται ἡ δυνατότης τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς. Συνεπῶς νομίμως καὶ ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς δευτέρας τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ὡς τύποις ἀπαράδεκτος, αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς προηγουμένης (ὑπ' ἀριθ. 94)1964) ἀποφάσεως αὐτῆς, δι' ἧς εἶχεν ὁριστικῶς κριθῇ τὸ συνταξιοδοτικὸν αὐτοῦ αἴτημα. Οὐδόλως δὲ ἐγενήτο καὶ θέμα περαιτέρω παραπομπῆς τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης πρὸς ἐκ νέου ἐξέτασιν τοῦ συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος τοῦ αἰτοῦντος, ἐνώπιον τοῦ ὁρμωμένου Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ, ὅτι οὐδὲν νεώτερον στοιχεῖον προσήγαγεν οὗτος. Ὅθεν βάσιμος παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει τὰ ἀντίθετα ὑποστηριζόμενα λόγος ἀκυρώσεως καὶ ἀπορριπτέα ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς τυγχάνει ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

3. Μὴ ἀναγκαία, κατ' ἄρθρον 34 § 1 Α.Ν. 1846)1951, διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν ἀσφαλίσεως ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων εἰς τὰ ἄρθρα 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς τῆς παροχὰς δικαίωμα γεγονὸς ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν.—Μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν καὶ διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς βίαιον συμβάν, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ὑπὸ τοῦ ἀναπήρου ἡμερῶν ἐργασίας.—Παραγραφὴ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 937 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ὑποχρέωσις τοῦ προβάλλοντος παραγραφὴν ὅπως ὁρίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῶν περιστατικῶν, διὰ τὴν ἀφετηρίαν τῆς παραγραφῆς.—Ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἡ γνωμάτευσις τῆς ὁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἀρείου Πάγου 463)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρελόμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κορδογιαννόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους Χ. Πάλλας

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 § 1 τοῦ Δ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὁριζούσης ὅτι «διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων εἰς τὰ ἄρθρα 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ γεγονὸς τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα ὀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ εἰς ἐπαγγελματικὴν ἀσθένειαν», ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ εἰρημένα ἄρθρα, σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, ἥτις ἀποτελεῖ ἀσφαλιστικὴν παροχήν, εἰς τὸν ἠσφαλισμένον εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας του, ὀφειλομένης εἰς βίαιον συμβάν, ἐὰν τοῦτο ἐπῆλθεν εἴτε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, εἴτε ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, οὐδαμῶς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ ἀριθμὸς τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ τοῦ καταστάντος ἀναπήρου πρὸ τοῦ ἐκ τοῦ βιαίου συμβάντος ἀτυχήματός του ἡμερῶν ἐργασίας, τουτέστιν ὁ χρόνος τῆς μέχρι τούτου ἐργασίας του ἐν ἀσφαλίσει.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐκτεθεισῶν καὶ ἰδίᾳ ἐβδόμης αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, μετ' ἀνελλιπῆ ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἤτοι, ὡς βεβαιοῖ «τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων καὶ τῶν πρὸς συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων νομίμως προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων» καὶ εἰδικώτερον «καὶ τῶν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. προσαγομένων καὶ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος ἐπικαλουμένων», ἐξ ἧς βεβαιώσεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ περιεχόμενον τῶν αἰτιολογιῶν του, δὲν γεννᾶται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν του καὶ α) τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπικαλουμένην καὶ ἀπορριπτουσαν τὴν ἀπὸ 8.6.1957 αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου περὶ συνταξιοδοτήσεώς του ὑπ' ἀριθ. 3968)1961 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ περιφερειακοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. καὶ τὴν ὁποίαν ἀκριβῶς χαρακτηρίζει ὡς παράνομον πρᾶξιν τούτου, ἐξ ἧς καὶ ἐγεννήθη ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καθὼς καὶ β) τὴν ἀπὸ 26.9.1959 βεβαίωσιν τῆς κλινικῆς «...» ἐν τῇ ὁποίᾳ, ὡς καὶ διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐπικαλεῖται οὗτος, μετεφέρθη μετὰ εἰκοσαήμερον ἀπὸ τοῦ τραυμα-

(*) ΕΕΔ 24, 38. Ὁμοίως Σ.Ε. 2650)1964, ΕΕΔ 33, 1492, Σ.Ε. 43)1965, ΕΕΔ 24, 427.

τισμοῦ του καὶ ἐνασηλεύθη ἐπὶ τετραετίαν περίπου, ἤτοι μέχρι καὶ τῆς 11 Ὀκτωβρίου 1958, ἀδίκως, ὅτι ἀπεδείχθη, ὅτι ἐκ ἐνάγων (ἀναιρεσίβλητος), παρέχων ὡς σταυλίτης ἀμέλκτης ἐξηρτημένην ἐργασίαν εἰς διαφόρους ἐργοδότας, ὑπέστη τὴν 25 Νοεμβρίου 1954 τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ του ἀναφερόμενον ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἐξ οὗ ἐπῆλθεν αὐτῷ ἀναπηρία καὶ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν, διερχομένη ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1954 μέχρις 29 Δεκεμβρίου 1959 εἰς ποσοστὸν 67 ο/ο (πλήρης) καὶ ἐκτοτε μέχρι 27 Δεκεμβρίου 1960 εἰς 35 ο/ο· καὶ ἀκολούθως δεχθὲν περαιτέρω ὅτι ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου του παρὰ τὸν νόμον ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς χορήγησιν αὐτῷ συντάξεως ἀναπηρίας, ὑπέστη οὗτος τὰς εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν περαιτέρω ἀναφερομένας λεπτομερῶς ζημίας, ἰσουμένας πρὸς τὸ ποσὸν τῶν συντάξεων, ὧν οὗτος ἐδικαιοῦτο κατὰ τὰ ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1956, ἤτοι ἐν ἔτος πρὸ τῆς ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1957 αἰτήσεως του περὶ συνταξιοδοτήσεως, μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1960 διάστημα, ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ διὰ δραχμὰς 66.648 ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Οὕτω τὸ ἐφετεῖον τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διατάξεις τῶν προδιαληφθέντων ἄρθρων ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε, τὸ δὲ ἐπαρκῶς, εἰ καὶ συνεπτυγμένως καὶ μὴ περιεχούσας ἀντίφασίν τινα αἰτιολογίας καὶ ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦ βιαίου συμβάντος, ἐξ οὗ ἐπῆλθεν ἡ ἀναπηρία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του. Εἶναι δὲ ὅλως ἄνευ νομικῆς σημασίας τὸ ὅτι, δεχθὲν ὅτι τὸ βίαιον συμβὰν ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐπάγεται περαιτέρω κατ' ἐπικουρικὴν ἐπάλληλον σκέψιν τὴν ἐπέλευσιν τοῦ βιαίου συμβάντος ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀφοῦ, καθ' ἑκατέραν τῶν δύο τούτων περιπτώσεων, εἰς ἃς καὶ ἀποκλειστικῶς τὸ Ἐφετεῖον ἐντοπίζει τὴν ἐπέλευσιν οὐσιῶδες, ἐξ οὗ ἡ ἀναπηρία τοῦ ἀναιρεσείοντος, οἱ αὐτοὶ ἀπαραλλάκτως ἐπέρχονται νόμιμοι συνέπειαι κατὰ τὸ προδιαληφθὲν ἄρθρον 34 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951. Ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως καὶ δὴ ὡς ἀβάσιμοι οἱ πρῶτος καὶ τέταρτος κατὰ τὰς αἰτιάσεις των ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν προσαχθεῖσαι ἀποδείξεις, ἤτοι τὰ μνημονευθέντα ἀνωτέρω ἔγγραφα, ὁ πρῶτος κατὰ τὴν αἰτίασίν του περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν ἄνω διατάξεων, καθὼς καὶ ὁ πέμπτος καὶ καθ' ὅσον διὰ τούτου προσβάλλεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου δι' ἐλλείψιν νομίμου βάσεως λόγῳ ἀσαφῶν αἰτιολογιῶν, ὡς ἐπίσης οἱ τέταρτος καὶ πρῶτος κατὰ τὰς αἰτιάσεις περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τῶν κατὰ τῆς ἀγωγῆς προβληθέντων ἰσχυρισμῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος α) δὲν ὑπέστη τὸ διὰ ταύτης ἐπικαλούμενον ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ β) πρὸ τούτου δὲν εἶχε πραγματοποιήσει κατ' ἄρθρον 28 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951 2.500 ἡμερομίσθια, καθ' ὅσον ὁ μὲν ἀποκλεῖ ἁπλῆν ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς καὶ ὄχι ἰσχυρισμὸν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, ὁ δὲ εἶναι ὅλως ἐπουσιώδης, οὐδεμίαν ἀσκῶν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀφοῦ, ὡς προεξετέθη, εἶναι ἀδιάφορος, κατ' ἄρθρον 34 § 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου, διὰ τὴν βάσει τούτου χορήγησιν συντάξεως ἀναπηρίας εἰς τὸν παθόντα ἠσφαλισμένον ὁ πρὸ τοῦ ἀτυχήματός του χρόνος ἐργασίας του ἐν ἀσφολίσει καὶ ἐπομένως ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ λόγον ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 937 Α.Κ. ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας, οἵα κατὰ τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 Εἰσ.Ν Α.Κ. καὶ ἡ ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τῶν ὀργάνων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας - ταῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὁσάκις, ὑποκειμένης ἀξιώσεως περὶ συντάξεως ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, συντρεχουσῶν τῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων, δὲν χορηγεῖται αὕτη - παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ὅτου ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῆς τε ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ὁ προβάλλων τὴν ἄνω παραγραφὴν ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν καὶ τοῦτο πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀφετηρίας τῆς παραγραφῆς (*). Ὅθεν τὸ προβληθὲν ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐφετείου διὰ τῶν πρὸς τοῦτο ὑποβληθεισῶν προτάσεών του, ὡς ἐξ αὐτῶν δείκνυται, ὅτι ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου εἶναι ἀπορριπτέα ὡς παραγεγραμμένη, ἄνευ ἄλλου τινὸς εἰδικωτέρου προσδιορισμοῦ, οὐδαμῶς συνιστᾷ ἔνστασιν παραγραφῆς καὶ συνεπῶς πράγματα προταθέντα καὶ ἀσκεύωτα οὐσιώδη κατὰ νόμον ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ εἶναι, ἑπομένως, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 6 § 1, 14 § 4, 16, 27, 28 § 7, 29, 30, 33, 35 καὶ 36 τοῦ ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57440)1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 1938, β, 33) Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἀρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἰσχύει, σαφῶς προκύπτουν ἰσχύοντι ὅτι ἡ γνωμάτευσις τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ τῆς φύσεως, τῶν αἰτίων, τῆς ἐκτάσεως καὶ τῆς διαρκείας τῆς σωματικῆς ἢ τῆς πνευματικῆς παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως τοῦ αἰτοῦντος (εἴτε πρωτοτύπως, εἴτε παραγώγως) σύνταξιν ἀναπηρίας κλπ. εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὰ ἁρμόδια πρὸς ἀπόφασιν περὶ συνταξιοδοτήσεως ἠσφαλισμένου ὄργανα αὐτοῦ, 2) ὅτι ἐν περιπτώσει ἀσκήσεως προσφυγῆς κατὰ τῆς γνωματεύσεως τῆς ἁρμοδίας Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς (ἄρθρα 28 § 7 καὶ 35) ἀποφαίνεται ἡ ἁρμοδία (ἄρθρον 30) Δευτεροβάθμιος Ὑγειονομικὴ Ἐπιτροπή, ὁπότε μόνη ἡ γνωμάτευσις αὐτῆς ἀποκλειστικῶς εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν, 3) ὅτι παραπομπὴ μετὰ ταῦτα τοῦ ποθόντος ἠσφαλισμένου εἰς ἑτέραν Ὑγειονομικὴν Ἐπιτροπὴν ἐπὶ

(*) Οὕτω καὶ Α. Π. 256)1962, ΕΕΔ 31, 803.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Ποινική εύθύνη συνδίκου πτωχεύσεως διά καθυστέρησιν καταβολής ασφαλιστικών εισφορών

Περίληψις ερωτήματος (Διοικήσεως Ι.Κ.Α., Οικονομική Υπηρεσία): Έάν ὁ σύνδικος, ὁπότε ἄδεια τοῦ Εἰσηγητοῦ συνεχίζει τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ πτωχεύσαντος ἢ διαχειριζόμενος τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν ἀπασχολεῖ προσωπικόν, εἰς ὃ καταβάλλονται αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαί του, εὐθύνεται ποινικῶς διὰ τὴν μὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καταβολὴν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 καὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 1873)1944.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 192)1965

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Μαλαγαρδῆς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Ἀντωνόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Κ. Κυριαζῆς, Π. Σοφιανόπουλος, Κ. Κωνσταντινίδης, Α. Τομαρᾶς, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Διαλεκτός, Πάρεδρος.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως: Κατὰ πλειοψηφίαν, ἀπαρτισθεῖσαν ἐκ τοῦ προεδρεύοντος Νομικοῦ Συμβούλου κ. *Δ. Μαλαγαρδῆ*, ὡς καὶ τῶν Νομικῶν Συμβούλων κ.κ. *Κ. Κυριαζῆ, Κ. Κωνσταντινίδου* καὶ *Α. Τομαρᾶ*, πρὸς οὓς συνεφώνησαν καὶ οἱ Πάρεδροι κ.κ. *Κ. Διαλεκτὸς* καὶ *Γ. Ἀντωνόπουλος* (εἰσηγητής), ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1) Αἱ ἀφορῶσαι τὴν ποινικὴν εὐθύνην διατάξεις τοῦ ὑποχρέου εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἔχουσι ὡς ἑξῆς: Ἄρθρον 36 ἀ.ν. 1846)1951 § 6 ἐδ. 1α: «Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν καταβάλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὰ ἐκ τῶν μισθῶν τῶν ἀσφαλισμένων παρακρατηθέντα κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ποσὰ ἐντὸς τῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 3 προθεσμιῶν καταβολῆς εἰσφορῶν, διαπράττει τὸ ἀδίκημα ὑπεξαιρέσεως εἰς βαθμὸν πλημμελήματος, ἀσχέτως ποσοῦ». Ἐδ. 2α: «Διὰ τὰς βαρυνούσας αὐτὸν εἰσφορὰς ἐφαρμόζονται οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 1873)1944,» ἔχοντος οὕτω: Ι. «Οἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ὑπόχρεοι πρὸς καταβολὴν εἰσφορῶν ὑπὲρ τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων πάσης φύσεως Ὀργανισμῶν καὶ Εἰδικῶν Λογαριασμῶν τιμωροῦνται, ἐν περιπτώσει μὴ ἐγκαίρου καταβολῆς αὐτῶν, ἐκτὸς τῶν δι' ἄλλων διατάξεων προβλεπομένων κυρώσεων, καὶ διὰ φυλακίσεως μέχρι τριῶν μηνῶν. Ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς ἡ ἐπιβαλλομένη ποινὴ δύναται νὰ φθάσῃ μέχρι τοῦ διπλασίου. 2) Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ὀργανισμῶν Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου λογίζονται ὡς ὑπεύθυνοι, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, οἱ πρόεδροι Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ οἱ γενικοὶ διευθυνταὶ ἢ διευθύνται αὐτῶν, προκειμένου δὲ περὶ προσωπικῶν Ἑταιρειῶν οἱ συνεταῖροι καὶ οἱ διευθύνται αὐτῶν. 3) Αἱ σχετικαὶ μηνύσεις κατὰ τῶν ὑπευθύνων ὑποβάλλονται παρὰ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ παρὰ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, δικάζονται δὲ δι' ἀπευθείας κλήσεως».

2) Ἀφ' ἑτέρου, ὡς ὁρίζεται εἰς τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 36 ἀ.ν. 1846)1951 §§ 3 καὶ 5, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ Κανονισμοῦ Εἰσπράξε-

τῆς αὐτῆς περιπτώσεως οὐδαμῶς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλέπεται, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἀποκλείεται τοιαύτη παραπομπὴ ἐνώπιον τῆς ἀρχικῶς ἀποφανθείσης ἢ ἄλλης Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς (ἄρθρα 28 § 7, 30, 35, 36), τὸ μόνον δὲ ὅπερ δύναται νὰ πράξῃ τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α., εἶναι ἡ ἀναπομπὴ τῆς ὑποθέσεως ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν γνωματεύσασαν Δευτεροβάθμιον Ἐπιτροπὴν καὶ δὴ μόνον ἐν ἀσαφείᾳ ἢ ἀτελείᾳ τῆς πρώτης γνωματεύσεώς της, ἀποκλειομένου τοῦ δικαιώματος ὅπως λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὴν προηγηθεῖσαν καὶ καθ' ἧς ἡ προσφυγὴ γνωμάτευσιν τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς, καθόσον αὕτη ἔχει ἀπολέσει πλέον πᾶσαν ἀποδεικτικὴν ἰσχὺν ἐκ τῆς μεταγενεστέρας γνωμοδοτήσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 35 καὶ 36 τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ, καὶ τέλος 4) ὅτι οὐδεμίαν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς γνωματεύσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς οἱαδήποτε παράλειψις, σφάλμα ἢ ἀτέλεια τῆς καθ' ἧς ἡ προσφυγὴ γνωματεύσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὰ αἴτια, ἔκτασιν κλπ. τῆς παθήσεως ἢ βλάβης τοῦ αἰτοῦντος (ἄρθρα 29, 28 § 7, 35 καὶ 36). Ταῦτα ὅθεν δεχθεῖσα καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλαις ἐν μέρει αἰτιολογίαις, συνεμορφώθη πρὸς τὰς ἄνω διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, ἀπαντήσασα καὶ εἰς σχετικὸν προταθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν ἀποδεικτικὰ μέσα, μὴ ἐπιτρεπόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου, καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ πάντα αὐτοῦ τὰ μέρη (*).

Ἡ δικαστικὴ δαπάνη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δέον νὰ ἐπιβληθῇ εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον (Ι.Κ.Α.) ὡς ἡττώμενον, μειουμένη ὅμως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 τοῦ νόμου 3693)1957 καὶ 19 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 κατὰ τὸ ἥμισυ τῆς δι' ἀμοιβὴν τοῦ δικηγόρου του δαπάνης.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2341)1954 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ως Εἰσφορῶν Ι.Κ.Α., κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν ἐπὶ παροχάντων ἐξηρτημένην ἐργασίαν τὰ κατὰ τὸν διὰ ταῦ ἄρθρου 8 § 5 τοῦ ἰδίου νόμου ἐννοιολογικῶν προσδιορισμῶν τοῦ ὅρου ἐργοδότης φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατῶσι τὰ ἐμήματα τῶν εἰσφορῶν, τὰ βαρύνοντα τοὺς ἠσφαλισμένους, ἀμφοτέρας δὲ τὰς εἰσφορὰς, ἐργοδοτικὴν καὶ ἀσφαλισμένου, ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλωσι εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν. Μάλιστα εἰς τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἐν λόγῳ Κανονισμοῦ ὁρίζεται ὡς χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν τὸ ἡμερολογιακὸν τέλος τοῦ μηνὸς, ἐντὸς τοῦ ὁποίου παρεσχέθη ἡ ἐργασία ἢ ἡ ὑπηρεσία, ἀνεξαρτήτως καθυστερήσεως πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ πέραν τοῦ μηνός.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, προκύπτει, ὅτι τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν εἰς τοὺς παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἀκολουθεῖ καὶ ἡ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καταβολὴ τῶν ἀναλογουσῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

3) Ἐπομένως, καὶ κατὰ τὸ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας διδόμενον πραγματικὸν ὅτι ὁ σύνδικος, διαχειριζόμενος τὴν πτωχευτικὴν περιουσίαν ἢ συνεχίζων τὴν ἐμπορίαν τοῦ πτωχεύσαντος, ἀπασχολεῖ προσωπικόν, εἰς ὃ καταβάλλονται αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαί του, ἐὰν οὗτος δὲν καταβάλῃ ἐγκαίρως εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ἀναλογούσας ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς, ὑπέχει ποινικὴν εὐθύνην κατ' ἀμφοτέρας τὰς ὡς ἄνω εἰδικὰς διατάξεις.

Βάσει μὲν τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951, ἐν συνδυασμῷ μὲ τὸ εἰς ὃ παραπέμπει ἄρθρον 378 τοῦ Π.Κ., διότι, θεματοφύλαξ ὢν τῶν παρακρατηθεισῶν εἰσφορῶν τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, παρέλειψε νὰ καταβάλῃ ταύτας εἰς τὸ δικαιοῦχον Ι.Κ.Α., βάσει δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 1373)1954, διότι ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἰδίου εἰς τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ καθίσταται αὐτοδικαίως ὑπόχρεως καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν ἀναλογουσῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον, κατὰ τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀ. ν. 1846)1951, αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἀποτελοῦσι προέκτασιν τοῦ μισθοῦ καὶ συνεπῶς εἶναι καταβλητέαι μετὰ τούτου.

4) Πάντως, ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου ἐργοδότης περιλαμβάνεται καὶ ὁ σύνδικος, ὡς νόμιμος ἀντιπρόσωπος τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τῆς ὁμάδος τῶν δανειστῶν ἐν τῇ διαχειρίσει τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας (*Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Α.Δ. §§ 108, 112, *Τούσῃ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Α.Δ. σελ. 659, σημ. 4, *Οἰκον.-Λιβ.-Γιδ.*, Ἐκτέλεσις, παράγραφος 260, σημ. 2, *Ἠλ. Τσάγκαρις*, Θ. ΞΔ)359, Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον 1958, σελ. 63, ἔνθα χαρακτηρίζεται ὁ σύνδικος ὡς «συγκεκριμένος» ἐργοδότης, Α.Π. 698)1954 Θ. ΞΕ)1062, Α.Π. 243)1957 Ε. Ἐμ. Δ. 11)420, Ἐφ. Ἀθ. 3345)1958, ΕΕΝ 26, 372, Ε. Κρ. 227)1936, Θ. ΜΗ)1029, Πρ.Π.Π 102) 1956, ΝοΒ 4)522, Πρ. Θεσ. 357)1956, ΝοΒ 4) 523). Τὸ ὅτι δὲ ὁ σύνδικος εἶναι νόμιμος ἀντιπρόσωπος τοῦ πτωχοῦ καὶ τῆς ὁμάδος συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἵνα αὕτη ἐπιφέρῃ τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα, δέον νὰ ἐνεργηθῇ κατὰ τὰ ἄρθρα 669, 232 καὶ 169 Α. Κ., ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του (Α.Π. 20)1957, 105)1957, ΕΕΝ 24)348, 349). Ἡ πτωχεύσας ὅμως, κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἔν τε τῇ νομολογίᾳ καὶ τῇ ἐπιστήμῃ γνώμην, δὲν ἐπιφέρει αὐτομάτως τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται καταγγελία αὐτῆς ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως διατηρουμένης ἰσχυρᾶς μέχρι τῆς καταγγελίας (Γνωμ. Νομ. Συμβούλου ἐπ' ἀριθ. 561)1961, ΕΕΔ 20, 1279 *Γιαννακόπουλος*, ΕΕΔ 19, 11, Πρωτ. Πειραιῶς 2627)1963, Ε. Ἐμπ. Δ. ΙΕ)120, Εἰσ. Πτωχ. Πρωτ. Κερκύρας 2)1968, Ε. Ἐμπ. Δ. ΙΔ)139). Συνεπῶς εἰς τὴν ἐνέργειαν ταύτην ὁ σύνδικος προβαίνει προφανῶς ὡς νόμιμος ἀντιπρόσωπος τῶν πτωχεύσαντος ἐργοδότου καὶ τῆς ὁμάδος τῶν δανειστῶν.

Ἐπομένως ὁ σύνδικος, ὡς νόμιμος ἀντιπρόσωπος τοῦ πτωχεύσαντος καὶ τῆς ὁμάδος, ἀπασχολῶν, κατὰ τὸ ἐρώτημα, προσωπικόν, εἰς ὃ καταβάλλει τὰς ἀποδοχάς του, εἶναι νόμῳ ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν εἰς τὸ Ἵδρυμα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν ἀναλογουσῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐν περικτώσει δὲ μὴ ἐγκαίρου εἰς τοῦτο καταβολῆς των εἶναι καὶ ποινικῶς διωκτέοι κατὰ τὰς ὡς εἴρηται εἰδικὰς διατάξεις.

5) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄποψις περὶ ποινικῆς εὐθύνης τοῦ συνδίκου ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐπὶ τοῦ παραλλήλου τῆς πτωχεύσεως θεσμοῦ τῆς ἀναγκαστικῆς διαχειρίσεως ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἐπίσης διοριζόμενος ἀναγκαστικὸς διαχειριστὴς διώκεται ποινικῶς διὰ τὰς παραβάσεις τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διατάξεων, ὡς τοῦτο ὁρίζεται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν.δ. 3563)1956, καθ' ἣν οὗτος δὲν διώκεται, οὔτε τιμωρεῖται μόνον διὰ τὰς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου τοιαύτας παραβάσεις καθ' ὅσον ἡ διαχείρισίς του εἶχε ἐγκριθῇ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῶν Πρωτοδικῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2810)1954. Ὁ αὐτὸς λόγος συνεπῶς συνηγορεῖ ὑπὲρ τῆς ποινικῆς διώξεως καὶ τοῦ συνδίκου διὰ τὰς αὐτὰς παραβάσεις, ἐφ' ὅσον καὶ οὗτος εἶναι διαχειριστὴς τῆς τε ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς πτωχευτικῆς περιουσίας (Ε.Α. 283)1935, Θέμ. ΜΣΤ')1930, Ε.Α. 19)1934, ΕΕΝ 2)68, Ε.Κ. 227) 1936, Θ. ΜΗ)1029), τοσούτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον καὶ ἐν τῷ ποινικῷ δικαίῳ δὲν ἀποκλείεται ἡ κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογὴ τῶν νόμων (*Κωστῆ* Ποιν. Νόμ., Τόμ. Α' § 19 σελ. 27-29, *Μιχαηλίδης-Νουάρος*, ἐν ΕΕΝ Ε)475).

7) Ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Περ. Σοφιανόπουλος*, μειοψηφῶν, ἐξήνεγκε τὴν γνώμην ὅτι, μὴ ὑπαρχούσης εἰδικῆς εἰνος διατάξεως, δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ποινικὴ δίωξις τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως διὰ τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐφαρμογῆς τῶν ὡς ἄνω μνημονευθεισῶν καὶ τῆς δι' αὐτῶν δημιουργίας τῆς ἐλλειπούσης ὑποκειμενικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἐγκλήματος, ἥτις εὑρίσκεται καὶ εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὸ 7ον ἄρθρον τοῦ Συντάγματος.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ο ΝΕΟΣ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΚΑΤΩΤΑΤΩΝ ΟΡΙΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΚΑΙ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἡ νέα ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721)8632)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 67), ἐρχομένη μετὰ τὴν ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1962 ὁμοίαν (ΕΕΔ 21, 766), ἐπέφερεν ἀπὸ 1ης τρέχοντος μηνὸς μεταβολὰς εἰς τὸ ἰσχύον μισθολογικὸν καθεστὼς τῶν μισθωτῶν τῆς χώρας.

Οἱ ἐν αὐτῇ καθοριζόμενοι μηνιαῖοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, κατὰ κατώτατον ὅριον, δὲν ἀποτελοῦν μόνον ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας, ἀλλὰ κατὰ γενικὴν ἀρχὴν καὶ τὴν βάσιν διατροφῆς, ὡς ἐλάχιστον ὅριον συντηρήσεως τῶν μισθωτῶν (Χ. Ἀγαλλοπούλου, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 143) ἢ ἡμερομίσθια - μισθοὶ ἀσφαλείας, κατὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς νέας αὐτῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Αὕτη, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος της καὶ τῶν ὁριζομένων εἰς τὸν νόμον 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπεγράφη, δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τῆς χώρας, ἀκόμη καὶ τὸ Δημόσιον (Α.Π. 14)1960, ΕΕΔ 19, 189, Α.Π. 352)1960, ΕΕΔ 19, 843 καὶ ἄλλαι), ἀσχέτως ἂν ἀνήκουν ἢ ὄχι εἰς ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν (Α.Π. 352)1960, ἔνθ' ἀνωτ.), ὄχι δὲ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διότι τὸ ἄρθρον 21 § 2 τοῦ νόμου 3239)1955 (ΕΕΔ 17, 214) ὁρίζει, ὅτι οἱ ὅροι τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατισχύουν τῶν τυχὸν ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, ἕπεται, ὅτι τὰ ἡμερομίσθια καὶ οἱ μηνιαῖοι μισθοὶ πάντων τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι διέπονται ὑπὸ λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν δύνανται νὰ ὑπολείπωνται τῶν νέων κατωτάτων ὁρίων αὐτῶν.

Ἐξ ἄλλου, ναὶ μὲν κατὰ τὰ νομολογηθέντα οἱ νόμιμοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια ἀντιστοιχοῦσιν εἰς ἐργασίαν κατὰ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια, ἀλλὰ ἐπὶ μερικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάλογος μείωσις τοῦ μισθοῦ, πρέπει νὰ συνεφωνήθη, ὅτι ὁ μισθωτὸς θὰ ἐργάζηται ἐπὶ μειωμένον ὡράριον ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τοῦ μισθοῦ, ὡς ἀντιπαροχῆς τῆς ἐργασίας (Α.Π. 181) 1964, ΕΕΔ 33, 463, Α.Π. 782)1964, ΕΕΔ 24, 283 καὶ λοιπὴ νομολογία ἐν ΕΕΔ 23, 797).

Πάντως, ἐφ' ὅσον ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλέπεται καὶ παροχὴ τροφῆς, ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ποσοστὸν 15ο)ο κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 27316)1954 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 13, 440), ἡ ὁποία ἰσχύει κατ' ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239) 1955, καὶ, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης παρέχει συμβατικῶς καὶ ἄλλας, ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ, παροχὰς δύναται, κατὰ ὅρον τῆς ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1947 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 6, 732), νὰ προβαίνῃ εἰς ἐκπτώσεις ὄχι ἀνωτέρας διὰ τὸν οἰκισμὸν τοῦ 5ο)ο, διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ 2ο)ο, διὰ τροφήν, ὑπολογιζομένην εἰς τιμὴν πάντοτε κόστους, τοῦ 13ο)ο καὶ διὰ τὰ χορηγούμενα εἴδη τοῦ 12ο)ο ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν ἡμερομισθίων.

Ἐξυπακούεται, ἐπαναλαμβανόμενον ἄλλως τε καὶ εἰς τὴν νέαν ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὅτι τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ ἄλλων διατάξεων ἢ συμβάσεων κλπ. ἀνώτερα ἡμερομίσθια ἢ μισθοὶ ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσχύος τῶν εὐνοϊκωτέρων ὅρων, τὴν ὁποίαν ἔχει ἐπιβεβαιώσει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 25 νόμου 3239)1955 καὶ ἄρθρου 680 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ νέος καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν ἔχει ἐπιπτώσεις καὶ ἐπὶ ἄλλων δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων.

Οὕτω, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 3464)1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀσφαλίσεως ἐναργίας διατάξεων» (ΕΕΔ 15, 105), ὁρίζεται τὸ βασικὸν ἐπίδομα ἐνεργείας εἰς 40 ο)ο τοῦ ἡμερομισθίου ἢ, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, εἰς 50 ο)ο τοῦ μισθοῦ, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν εἶναι κατώτερον τῶν 2)3 τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, προκειμένου περὶ γυναικῶν, οὔτε ἀνώτερον τῶν 35 νέων δραχμῶν. Τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως ἀνὰ πᾶσαν προσαρμογὴν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3198)1955 (ΕΕΔ 22, 66) κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (μόνον) αἱ μηνιαῖαι αὐτῶν ἀποδοχαὶ δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καθ' ὃ ποσὸν ὑπερβαίνουν τὸ ὀκταπλάσιον τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου, πολλαπλασιαζόμενον ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν 30. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 815).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 3 γ' τοῦ νόμου 4478) 1965 (ΕΕΔ 24, 746) ἀναστέλλεται ἡ καταβολὴ συντάξεως εἰς τὸν συνταξιοῦχον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον οὗτος (λόγῳ γήρατος συνταξιοῦχος) ἀποκερδαίνει μηνιαίως ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ποσὸν ἀνώτερον τοῦ 80πλασίου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 687).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν] (*)

Ἄρθρον 25

Ἀδυναμία διεξαγωγῆς ἐλέγχου

Ἐὰν ἡ διεξαγωγὴ τοῦ ἐλέγχου δὲν καθίσταται δυνατὴ λόγῳ μὴ συμμορφώσεως ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων πρὸς τὰς ἄνω ὑποχρεώσεις αὐτῶν ἢ ἐξ ἄλλου οἱουδήποτε λόγου, ὀφείλουν οὗτοι, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, νὰ παράσχουν τὰς ἀναγκαίας πληροφορίας εἴτε γραπτῶς, εἴτε προφορικῶς, ἐν τόπῳ καὶ χρόνῳ ὁριζομένῳ παρὰ ταύτου, παρουσιάζοντες συγχρόνως τὰ τυχὸν εἰς χεῖρας των ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια, βιβλία μισθολογίων, ἐγγράφους συμβάσεις ἐργασίας κλπ. Οἱ πρὸς παροχὴν τῶν ἄνω πληροφοριῶν ὑπόχρεοι δύνανται νὰ παράσχουν ταύτας καὶ δι' ἑτέρου καταλλήλου προσώπου, ἐξουσιοδοτουμένου ὑπ' αὐτῶν πρὸς τοῦτο. Ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως πρὸς παροχὴν τῶν ἀνωτέρω πληροφοριῶν, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλος προβαίνει αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν συλλογὴν παντὸς στοιχείου χρησίμου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν βαρυνουσῶν τὸν ἐργοδότην εἰσφορῶν (ἄρθρον 26 § 11 ἀ. ν. 1846/1951).

Ἄρθρον 26

Διενέργεια τοῦ ἐλέγχου

1) Ἐνεργουμένου ἐλέγχου παρ' ἐργοδόταις, οἵτινες ἐπικαλοῦνται οἱ ἴδιοι τὰ ἔνσημα ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν παρ' αὐτοῖς ἀσχολουμένων (ἄρθρον 14), ἐὰν ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλος πείθεται ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν μισθολογίων καὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων καὶ ἐν γένει ἐκ τῆς ἐπιτοπίου ἐρεύνης, ὅτι ὁ ἐργοδότης, κατὰ τὴν καταβολὴν τῶν μισθῶν ἢ, παντως, καθ' ὃν χρόνον ἔδει νὰ ἐνεργηθῇ ἡ καταβολή, δὲν ἐπεκόλλησε παντάπασιν ἔνσημα ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν ἠσφαλισμένων, εἴτε εἶναι οὗτοι ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ μισθολογίῳ, εἴτε μή, ἢ ἐπεκόλλησε τοιαῦτα ὀλίγῳ μικρότερα τῆς κανονικῆς, καλεῖ τοῦτον, ὅπως ἐπικολλήσῃ τὰ ἐλλείποντα ἔνσημα, συνόμα δὲ ὅπως καταβάλῃ καὶ τὸ πρόσθετον τέλος, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις ἐπιβολῆς τοιούτου.

Συγχρόνως ὁ ὑπάλληλος προβαίνει εἰς τὴν ἐν τῷ βιβλίῳ μισθολογίου ἐγγραφὴν τῶν τυχὸν ἐλλειπουσῶν ἐνδείξεων.

2) Αἱ λεπτομέρειαι τοῦ τρόπου τῆς ἐπικολλήσεως καθορισθήσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ.

3) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἀδυνατῇ ἢ ἀρνῆται νὰ ἐπικολλήσῃ τὰ ἐλλείποντα ἔνσημα, ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλος συντάσσει πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, καλεῖ δὲ τοῦτον διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως, ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸ Ἵδρυμα ἐντὸς προθεσμίας τριῶν ἡμερῶν τὴν ἀξίαν τῶν ἐνσήμων μετὰ τοῦ προσθέτου τέλους.

Συγχρόνως ὁ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπάλληλος συντάσσει ἔκθεσιν, ἐμφαίνουσαν τοὺς ἀριθμοὺς Μητρώου, τὰ ὀνοματεπώνυμα, τὰς ἀποδοχάς, τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ἡμερομισθίων, δι' ἃ δὲν ἐπεκολλήθη ἔνσημον, τὴν μισθολογικὴν περίοδον καὶ τὴν μισθολογικὴν κλάσιν, ἐν ᾗ ἐπραγματοποιήθησαν ταῦτα.

Ἔλλειψις κατὰ τὰ ἀνωτέρω στοιχεῖα ἔκθεσις ἐλέγχου δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν. Διὰ τὸν ὑπάλληλον, ὅστις δὲν κατέβαλε τὴν δέουσαν πρὸς συμπλήρωσιν ταύτης ἐπιμέλειαν, συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα.

4) Καθ' ἃς περιπτώσεις τὰ ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια τῶν ἠσφαλισμένων τηροῦνται παρὰ τῷ Ἱδρύματι ὁ ἔλεγχος διεξάγεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν ὑποβαλλομένων μισθολογικῶν καταστάσεων, ὧν ἡ ἀκρίβεια ἐλέγχεται ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων δι' ἐπιτοπίου ἐρεύνης, ἐνεργουμένων περαιτέρω τῶν ὁριζομένων εἰς τὰ προηγούμενα ἄρθρα, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων, ὡς καὶ τῶν προβλεπομένων ἐγγραφῶν εἰς τὸν ἀτομικὸν λογαριασμὸν ἑκάστου ἐργοδότου καὶ τὸ βιβλίον καθυστερήσεων.

Ἄρθρον 27

Ἐπίδοσις πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν καὶ προσθέτου τέλους

1) Ἡ ἐπίδοσις τῶν πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν καὶ προσθέτου τέλους γίνεται διὰ τῆς παραδόσεως τῶν ἐγγράφων τούτων εἰς χεῖρας τοῦ ἐργοδότου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπαλλήλου τοῦ Ἱδρύματος.

Ἐπὶ ἐργοδοτῶν, διατηρούντων ἐγκατάστασιν καὶ εἰς ἑτέρας, πλὴν τῆς περιοχῆς τοῦ συντάσσαντος τὴν πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ προσθέτου τέλους Ὑποκαταστήματος ἢ Πρακτορείου τοῦ Ι.Κ.Α. περιοχάς, ἡ ἐπίδοσις τῆς πράξεως γίνεται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐγκαταστάσεως, τῷ κειμένῳ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ συντάσσαντος τὴν πρᾶξιν Ὑποκαταστήματος ἢ Πρακτορείου τοῦ

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 55 τοῦ παρόντος τόμου.

Ἱδρύματος.

2) Ἐὰν ὁ ἐπιδίδων τὴν πρᾶξιν δὲν εὑρίσκῃ τὸν ἐργοδότην ἐν τῷ τόπῳ λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπὶ δὲ ἐργοδοτῶν, μὴ ἀσκούντων ἐπιχείρησιν, ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν ἢ τοῦ Γραφείου τοῦ ἐργοδότου ἢ τῆς δηλωθείσης τῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α. διαμονῆς αὐτοῦ, ἐγχειρίζει τὴν πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ τὴν πρᾶξιν προσθέτου τέλους πρός τινα τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐργοδότου ἢ πρός τινα τῶν συνοικούντων, ὅστις καὶ προσκαίρως, μετ' αὐτοῦ ἢ πρός τινα τῶν ὑπηρετούντων ἢ πρὸς τὸν θυρωρὸν τῆς οἰκίας, ἔνθα διαμένει, ἐξαιρουμένων ἐκ τούτων τῶν ἐχόντων ἡλικίαν κατωτέραν τῶν 17 ἐτῶν, ἢ προκειμένου περὶ οἰκοδομικῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων, πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐργολάβον τοῦ ἔργου.

3) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἢ οἱ μισθωταὶ ἢ οἱ συνοικοι ἢ οἱ ὑπηρέται ἢ ὁ θυρωρὸς ἢ ὁ ἐργολάβος ἀρνηθοῦν νὰ παραλάβουν τὴν ἐγχειριζομένην πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ πρᾶξιν προσθέτου τέλους, ὡς καὶ ἐὰν οὐδεὶς ἐκ τούτων εὑρίσκεται ἐν τῷ τόπῳ λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν ἢ τοῦ Γραφείου ἢ τῆς δηλωθείσης τῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ι.Κ.Α. διαμονῆς τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διακρίσεις, δὲν διατηρεῖ δὲ ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ὁ ἐργοδότης ἑτέραν ἐγκατάστασιν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος, γνωστὴν τῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ὁ ἐπιδίδων τοιχοκολλᾷ τὴν πρᾶξιν εἰς εἰδικὴν πινακίδα τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α., συντάσσων περὶ τούτου σχετικὴν ἔκθεσιν.

4) Εἰς περίπτωσιν διαλύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ μεταβολῆς τοῦ τόπου ἐγκαταστάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ Γραφείου ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ ἐργοδότου, ἐὰν ὁ τόπος τῆς νέας ἐγκαταστάσεως ἢ διαμονῆς τοῦ ἐργοδότου τυγχάνῃ ἄγνωστος τῇ Ὑπηρεσίᾳ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ διαμένῃ οὗτος, ἔστω καὶ προσκαίρως, ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἡ πρᾶξις ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ προσθέτου τέλους ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἱερέα τῆς ἐνορίας τῆς τελευταίας ἐγκαταστάσεως ἢ διαμονῆς τοῦ ἐργοδότου, ὅστις ὑποχρεοῦται νὰ τοιχοκολλήσῃ τὴν ἐπιδοθεῖσαν πρᾶξιν εἰς τὸ δημοσιώτερον μέρος καὶ πέμψῃ βεβαίωσιν περὶ τῆς τοιχοκολλήσεως εἰς τὸ παραγγείλαν τὴν ἐπίδοσιν Ὑποκατάστημα ἢ Παράρτημα τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἐπίδοσις δύναται νὰ γίνῃ διὰ τοῦ Δημάρχου ἢ Προέδρου Κοινότητος τῆς περιφερείας, ὅπου ἔλαβε χώραν ἡ ἀπασχόλησις, ὅστις τοιχοκολλᾷ εἰς τὴν πινακίδα ἀνακοινώσεων ἐπὶ βήματος ἀντίγραφον τῆς πράξεως ἐπιβολῆς καὶ συντάσσει σχετικὸν πρακτικὸν τοιχοκολλήσεως.

Δύναται ἐν τῇ περὶ ἧς τὰ προηγούμενα ἐδάφια περιπτώσει περίληψις τῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν ἢ προσθέτου τέλους νὰ ἐπιδοθῇ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος καὶ εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου, εἰς ὃ κατὰ νόμον ἀνήκει ὁ ἐργοδότης, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος ὑφίσταται Ὑπηρεσία τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὁ πρὸς ὃν δὲ ἡ ἐπίδοσις ὑποχρεοῦται, ὅπως τοιχοκολλήσῃ τὴν περίληψιν τῆς πράξεως καὶ πέμψῃ βεβαίωσιν περὶ τούτου εἰς τὴν παραγγείλασαν τὴν ἐπίδοσιν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ α' τῆς παρούσης παραγράφου ὁριζόμενα.

5) Ἡ ἐπίδοσις δύναται, ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως τῆς προηγουμένης παραγράφου, νὰ γίνῃ καὶ διὰ τοῦ Ταχυδρομείου.

6) Ἡ ἐπίδοσις γίνεται ἐπὶ ἀποδείξει παραλαβῆς, συνταασομένης ἐπὶ τῆς ἐπιδιδομένης πράξεως καὶ τῶν παραμενόντων εἰς χεῖρας τοῦ Ἱδρύματος ἀντιγράφων ταύτης, ἐν ᾗ δέον ἅπαξ, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς ἐπιδόσεως, σημειοῦνται τὸ ἔτος, ὁ μὴν καὶ ἡ ἡμέρα τῆς ἐπιδόσεως καὶ τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ προσώπου, εἰς ὃ παρεδόθη ἡ πρᾶξις.

Ἐὰν τὸ πρόσωπον τοῦτο δηλώσῃ, ὅτι ἀγνοεῖ ἢ ἀδυνατεῖ νὰ ὑπογράψῃ, ἢ ἐὰν ἀρνηθῇ νὰ ὑπογράψῃ, ἢ ἐὰν ἡ ἐπιδιδομένη πρᾶξις τοιχοκολλᾶται κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος, γίνεται ἐν τῇ πράξει μνεία τούτου, ὡς καὶ τοῦ ὀνοματεπωνύμου τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἀρνηθέντος τὴν παραλαβήν.

Ἡ διὰ τοῦ Ταχυδρομείου ἐπίδοσις βεβαιοῦται διὰ τῆς σχετικῆς ἀποδείξεως τοῦ Ταχυδρομείου.

Ἄρθρον 28

Χρέωσις ὀφειλῶν ἐργοδοτῶν

Ἡ παρακολούθησις τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 26 πρόσκλησιν περὶ καταβολῆς τῆς ὀφειλῆς ἐντὸς τῆς τριημέρου προθεσμίας γίνεται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας, ἥτις καταχωρεῖ εἰς τὴν ἀτομικὴν καρτέλλαν καθυστερήσεων τοῦ ἐργοδότου τὰ στοιχεῖα τῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν καὶ τὸ ποσὸν τῆς ὀφειλῆς καὶ ἐνεργεῖ τὰ κατωτέρω ἐν ἄρθρῳ 107 καὶ ἑξῆς ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 29

Ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν

1) Ἐὰν ἐπεκολλήθησαν ἐπὶ τοῦ φύλλου ἔνσημα ἀξίας ἀνωτέρας τῆς προσηκούσης, ὁ ἐργοδότης καὶ ὁ ἀσφαλισμένος δικαιοῦνται, ἀποδεικνύοντες τὸ βάσιμον τῆς ἀξιώσεώς των, νὰ ζητήσουν παρὰ τοῦ ὁρμοδίου Ὑποκαταστήματος τὴν εἰς χρῆμα ἐπιστροφὴν τῶν ἐπὶ πλέον καταβληθέντων.

2) Διαταχθείσης τελεσιδίκως τῆς ἐπιστροφῆς ἐνεργεῖται ἡ ἀκύρωσις τῶν ἐπικολληθέντων ἀνωτέρας ἀξίας ἐνσήμων κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 2, ὡς καὶ ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἐπὶ πλέον καταβληθέντος ποσοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ τὸν ἀσφαλισμένον, δυνάμει ἐντάλματος πληρωμῆς, ἐκδιδομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ λογιστικοῦ κανονισμοῦ, ἡ συμψηφισμὸς τούτου εἰς εἰσφορὰς καὶ πρόσθετα τέλη μεταγενεστέρων

περιόδων.

3) Καθ' ἃς περιπτώσεις δὲν ἐπικολλῶνται ἔνσημα καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις συνεχίζεται τὸ Ὑποκατάστημα δικαιοῦται, ἀντὶ τῆς ἐπιστροφῆς τῆς διαφορᾶς, νὰ φέρῃ ταύτην εἰς πίστωσιν τοῦ ἐργοδότου δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸν ἀτομικὸν τούτου λογαριασμόν.

Κατὰ τῆς περὶ ἐπιστροφῆς ὀχρεωστήτως καταβληθέντων ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ συγχωροῦνται τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα ἔνδικα μέσα.

Κεφάλαιον Ε'

Ἀναγνώρισις ἡμερῶν ἐργασίας

Ἄρθρον 30

Πολλαπλὴ ἀπασχόλησις

1) Ὁσάκις ὁ ἠσφαλισμένος πραγματοποιεῖ ἐντὸς τῆς αὐτῆς μισθοδοτικῆς περιόδου ἡμέρας ἐργασίας παρὰ πλείοσιν ἐργοδόταις, μεθ' ὧν συνδέεται συγχρόνως διὰ σχέσεως ἐργασίας, καταβάλλεται παρ' ἑκάστου τούτων ἡ εἰσφορὰ ἡ ἀντιστοιχοῦσα εἰς τὴν μισθολογικὴν κλάσιν, εἰς ἣν ὑπάγεται ὁ ἠσφαλισμένος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παρ' ἑκάστου ἐργοδότου παρεχομένης αὐτῷ ἀμοιβῆς.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ παρέχονται εἰς τὸν ἠσφαλισμένον ἰσάριθμα πρὸς τοὺς ἐργοδότας ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια, ἐκδιδόμενα ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν Μητρώου ἠσφαλισμένου.

2) Οἱ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος πολλαπλῶς ἀπασχολούμενοι λογίζονται πραγματοποιοῦντες διὰ τὸς ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας ἀπασχολήσεις εἰς πλείονας ἐργοδότας μίαν ἡμέραν ἐργασίας.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ἐκ τῶν εἰς τὰ βιβλιάρια ἀσφαλίσεως ἐγγραφῶν δὲν προκύπτουν αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος ἀπησχολήθη εἰς πλείονας ἐργοδότας, ὑπολογίζονται πᾶσαι αἱ ἐν τοῖς βιβλιαρίοις ἀναγραφόμεναι ὡς πραγματοποιηθεῖσαι ἐντὸς τῆς αὐτῆς μισθοδοτικῆς περιόδου ἡμέραι ἐργασίας μέχρι συμπληρώσεως ἓξ (6) ἡμερῶν ἑβδομαδιαίως ἢ εἴκοσι πέντε (25) μηνιαίως.

3) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν καταβλητέων παροχῶν εἰς τὰ περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον πρόσωπα καὶ δι' ὅσας ἡμέρας καταβάλλεται εἰσφορὰ παρὰ πλειόνων ἐργοδοτῶν λογίζονται ταῦτα ὑπαγόμενα εἰς τὴν κλάσιν, εἰς ἣν ὑπάγοντο, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ἀθροιστικῶς τῶν τεκμαρτῶν ἡμερησίων μισθῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατεβλήθησαν εἰσφοραί. Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς προηγουμένης παραγράφου ἡ ἀσφαλιστικὴ κλάσις προσδιορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τοῦ συνόλου τῶν ἓξ ὅλων τῶν ὑπασχολήσεων τεκμαρτῶν μισθῶν τῆς μισθολογικῆς περιόδου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατεβλήθησαν εἰσφοραί, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωριζομένων κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διάταξιν ἡμερῶν ἐργασίας.

4) Ἐφ' ὅσον πολλαπλῶς ἀπασχολούμενοι ἠσφαλισμένοι ἀπησχολήθησαν ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἡμέρας εἰς πλείονας ἐργοδότας καὶ καταβλήθησαν δι' αὐτοὺς εἰσφοραί, τῶν ὁποίων τὸ σύνολον ὑπερβαίνει τὴν εἰσφορὰν τῆς ἀνωτάτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, δικαιοῦνται αὗτοι εἰς ἐπιστροφὴν τῆς ἐπὶ πλέον καταβληθείσης εἰσφορᾶς, τῆς βαρυνούσης τὸν ἠσφαλισμένον.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ἐκ τῶν εἰς τὰ βιβλιάρια ἀσφαλίσεως ἐγγραφῶν δὲν προκύπτουν αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος ἀπησχολήθη εἰς πλείονας ἐργοδότας, δικαιοῦται οὗτος εἰς ἐπιστροφὴν τῆς βαρυνούσης τοῦτον εἰσφορᾶς διὰ τὰς ἐντὸς τῆς αὐτῆς μισθολογικῆς περιόδου ἀπασχολήσεις εἰς πλείονας ἐργοδότας, καθ' ὃ ποσὸν τυχὸν ὑπερβαίνει αὕτη τὴν εἰσφορὰν τῆς ἀνωτάτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως διὰ τὸ σύνολον τῶν ὑπολογιζομένων ὡς πραγματοποιηθεισῶν ἐντὸς τῆς μισθολογικῆς περιόδου ἡμερῶν ἐργασίας, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις αἱ εἰσφοραὶ ἐπιστρέφονται ἀτόκως. Ἡ αἴτησις περὶ ἐπιστροφῆς τῆς ἐπὶ πλέον εἰσφορᾶς δὲν νὰ ὑποβάλλεται ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους καὶ διὰ τὸ προηγούμενον τῆς αἰτήσεως ἡμερολογιακὸν ἔτος.

5) Ἠσφαλισμένοι, παρέχοντες τὴν ἐργασίαν των ὑποχρεωτικῶς πρὸς πλείονας ἐργοδότας (νυκτοφύλακες ἐμπορικῶν καταστημάτων, ζυγισταὶ ἀγορῶν κλπ.), δὲν ἀσφαλίζονται βάσει τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀλλὰ κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 71 - 79 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα. Διὰ κατηγορίας ἠσφαλισμένων, μὴ ἀναφερομένων εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 71, δύνανται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ νὰ ἐφαρμόζωνται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν συνθηκῶν ἀπασχολήσεως των εἰς οὐχὶ πλείονας τῶν τριῶν ἐργοδότας εἶναι δυνατὴ ἡ ὑπαγωγὴ τούτων εἰς τὰς διατάξεις ταύτας.

Ἄρθρον 31

Ἠσφαλισμένοι συγχωνευθέντων Ταμείων

1) Ἐν περιπτώσει συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 Εἰδικοῦ Ταμείου Συντάξεων ἡ ἐξαγορὰ τοῦ χρόνου τῆς ἀναγνωρισθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης τὸ Ταμεῖον τοῦτο νομοθεσίας, ἀλλὰ μὴ ἐξαγορασθείσης μέχρι τῆς συγχωνεύσεως πλασματικῆς συντάξιμον ὑπηρεσίας τῶν ἠσφαλισμένων του, ἐνεργεῖται διὰ τῆς καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ ἠσφαλισμένου δι' ἑκάστην ἡμέραν ἀναγνωρισθείσης ὑπηρεσίας εἰσφορᾶς ἴσης εἰς ποσοστὸν πρὸς τὸ σύνολον εἰσφορᾶς τοῦ κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου (εἰσφορὰ ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου), τῆς ἰσχυούσης κατὰ τὸν χρόνον τῆς καταβολῆς, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἧτις περιλαμβάνει τὸ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἰσχῦον κατώτερον ἡμερομίσθιον ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

2) Ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὴν χρονολογίαν τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἶχε καταβάλει μέρος τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου

καθορισθέντος ποσοῦ ἐξαγορᾶς τῆς ἀναγνωρισθείσης ὑπηρεσίας, λογίζεται ἐξαγοράσας τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, εἰς ἃς ἀντιστοιχεῖ τὸ καταβληθὲν ποσόν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν τούτων, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ὁ χρόνος, εἰς ὃν ἀντιστοιχεῖ τὸ καταβληθὲν ποσόν, ἐξευρίσκεται κατὰ λόγον τοῦ καταβληθέντος ποσοῦ πρὸς τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς ἐν σχέσει πρὸς τὸν συνολικὸν ἀριθμὸν τῶν ἀναγνωρισθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ καταβλητέου ποσοῦ εἰσφορᾶς διὰ τὴν ἐξαγορὰν τοῦ ὑπολειπομένου ἀριθμοῦ τῶν ἀναγνωρισθεισῶν ἡμερῶν γίνεται κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἀναγνωρισθεῖσα ὑπηρεσία ὑπελογίσθη εἰς ἔτη καὶ μῆνας, ὁ ἀσφαλισμένος λογίζεται πραγματοποιήσας 240 ἡμέρας δι' ἕκαστον ἔτος καὶ 20 ἡμέρας δι' ἕκαστον μῆνα.

3) Ἡ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς ἐνεργεῖται εἰς μηνιαίας δόσεις, περιλαμβανούσας τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν ἐξαγοραστέων ἡμερῶν ἐργασίας, εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐξόφλησις τοῦ ποσοῦ νὰ γίνεται ἐντὸς χρονικῆς περιόδου ἴσης πρὸς τὸν ἀναγνωριζόμενον χρόνον.

Ἡ πρώτη δόσις καθίσταται ἀπαιτητὴ μετὰ ἑξάμηνον ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου. Ἑκάστη μηνιαία δόσις δέον νὰ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἀσφαλισμένου ἐντὸς 30 ἡμερῶν, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, ἄλλως τὸ ποσὸν ταύτης ἐπιβαρύνεται διὰ προσθέτου τέλους ἴσου πρὸς 2 0/0 δι' ἕκαστον μῆνα καθυστερήσεως.

Καθυστερησις πέραν τοῦ ἑξαμήνου συνεπάγεται αὐτοδικαίως ἀνάκλησιν τῆς περὶ ἐξαγορᾶς πράξεως τοῦ Διευθυντοῦ, ὡς καὶ τῆς τοιαύτης τῆς ἀναγνωρίσεως καθ' ὃ μέρος δὲν ἐξετελέσθη αὕτη.

Εἰς περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἀσφαλισμένου πρὸ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ ποσοῦ ἐξαγορᾶς τῆς ὑπηρεσίας, τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων δόσεων παρακρατεῖται κατὰ μῆνα ἐκ τῆς ἀπονεμομένης συντάξεως.

4) Περὶ τῆς ἐξαγορᾶς ἀποφασίζει ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α., εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου διαμένει ὁ ἀσφαλισμένος ἢ συνταξιοῦχος.

5) Ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχωνεύσεως Εἰδικοῦ Ταμείου τὸ Ἵδρυμα δι' ἀνακοινώσεώς του, δημοσιευομένης εἰς δύο τοὐλάχιστον τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων, δέον ὅπως καλῇ τοὺς ἀσφαλισμένους τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου, ὑπὲρ ὧν ἀναγνωρίσθη πλασματικὸς χρόνος συνταξίμου ὑπηρεσίας μὴ ἐξαγορασθείσης ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ἵνα ὑποβάλωσιν εἰς τὰ κατὰ τόπους ἁρμόδια Ὑποκαταστήματα τοῦ Ἱδρύματος δήλωσιν περὶ τῆς τοιαύτης ὑπηρεσίας των. Ἐφ' ὅσον ἡ κατὰ τὸ ἀνωτέρω δήλωσις ὑποβληθῇ μετὰ τὴν πάροδον τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἑξαμήνου προθεσμίας, ἡ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προθεσμία καταβολῆς ἑκάστης μηνιαίας δόσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἑξαμήνου προθεσμίας.

Ἄρθρον 32

Ἀσφαλισμένοι Ε.Λ.Κ.Α.Δ.

1) Ἡ ἐξαγορὰ τοῦ χρόνου τῶν ἀναγνωριζομένων κατὰ τὴν παράγραφον 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. δ/τος 4104/1960 ὡς πραγματοποιηθεισῶν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν Κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἡμερῶν ἐργασίας ὑπὲρ τῶν ἀσφαλισμένων τοῦ τέως Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δωδεκανήσου (Ε.Λ.Κ.Α.Δ.) ἐνεργεῖται διὰ τῆς καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τοῦ ἀσφαλισμένου, δι' ἑκάστην ἀναγνωριζομένην ἡμέραν ἐργασίας, εἰσφορᾶς, ἴσης πρὸς τὸ σύνολον εἰσφορᾶς τοῦ Κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου (εἰσφορᾶς ἐργοδότου καὶ ἀσφαλισμένου), ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἑβδόμης τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἀσφαλιστικῶν κλάσεων.

2) Ἡ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς ἐνεργεῖται εἰς μηνιαίας δόσεις, καταβλητέας τὴν 1ην ἑκάστου μηνός, ἑκάστη δὲ τούτων ἰσοῦται πρὸς τὸ ποσὸν ἐξαγορᾶς εἴκοσι πέντε (25) ἀναγνωριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας. Παρελθούσης ἀπράκτου τριακονθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας καταβολῆς ἑκάστης δόσεως τὸ ποσὸν ταύτης ἐπιβαρύνεται διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένων προσθέτων τελῶν.

Ἡ πρώτη δόσις καθίσταται ἀπαιτητὴ τὴν πρώτην τοῦ μεθεπομένου μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως περὶ καθορισμοῦ τοῦ ὀφειλομένου διὰ τὴν ἐξαγορὰν ποσοῦ. Ὡς κοινοποίησις νοεῖται καὶ ἡ θυροκόλλησις εἰς τὴν ἕδραν τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος ἐπὶ τρεῖς μῆνας.

3) Εἰς περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἀσφαλισμένου πρὸ τῆς ὁλοσχεροῦς ἐξοφλήσεως τοῦ ποσοῦ τῆς ἐξαγορᾶς τῶν ἀναγνωριζομένων ἡμερῶν ἐργασίας, τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων δόσεων παρακρατεῖται κατὰ μῆνα ἐκ τῆς ἀπονεμομένης συντάξεως.

Ἄρθρον 33

Πλασματικοὶ ἡμέραι ἐργασίας οἰκοδόμων

1) Ἐργατοτεχνῖται οἰκοδομικῶν καὶ συναφῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ἔχοντες ἐγγραφὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1954 καὶ ἔχοντες πραγματοποιήσει ἀπὸ 1.1.1950 μέχρι τῆς 31.12.1954 τοὐλάχιστον διακοσίας εἴκοσι πέντε (225) ἡμέρας ἐργασίας εἰς οἰκοδομικὰς ἢ συναφεῖς τεχνικὰς ἐργασίας ἢ χιλίας ἑκατὸν πεντήκοντα (1.150) ἐν συνόλῳ μέχρι 31.12.1959 ἡμέρας ἐργασίας εἰς οἰκοδομικὰς ἢ συναφεῖς τεχνικὸς ἐργασίας, ἐξ ὧν ἑκατὸν τριάκοντα πέντε (135) τοιαύτας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1950 μέχρι 31.12.1954, λογίζονται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων μόνον πρὸς ἀπονομὴν αὐτοῖς συντάξεως καὶ οὐχὶ διὰ

τυχόν προσαύξησιν, ὡς ἔχοντες πραγματοποιήσει ἑκατὸν πεντήκοντα (150) ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἑκαστον τῶν ἀπὸ τοῦ ἑπομένου τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν μέχρι καὶ τοῦ 1954 τελευταίων ἑπτά (7) κατ' ἀνώτατον ὅριον ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν στοιχείων τῆς ἀσφαλίσεως δὲν προκύπτει μείζων ἀριθμὸς πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναγνώρισις τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἀποκλείεται εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰ στοιχεῖα τῆς ἀσφαλίσεως ἐπραγματοποίησε κατὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1950 ἕως 31.12.1954 χρονικὸν διάστημα εἰς ἄλλας μὴ συναφεῖς πρὸς τὴν εἰδικότητα τοῦ ἐργατοτεχνίτου οἰκοδομικῶν ἢ συναφῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν ἐπαγγελματικὰς εἰδικότητας, ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ὑπερβαίνοντα τὸ 20ὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθεισῶν εἰς οἰκοδομικὰς ἢ συναφεῖς τεχνικὰς ἐργασίας.

Ἄρθρον 34

Διαδικασία ἀναγνωρίσεως πλασματικῶν ἡμερῶν ἐργασίας οἰκοδόμων

1) Ἡ κατὰ τὰ προηγούμενον ἀναγνώρισις τῶν ἡμερῶν ἐργασίας χωρεῖ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου, ἐφ' ὅσον αὕτη ὑπεβλήθη ἐντὸς τῆς νομίμου προθεσμίας.

2) Ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει σαφῶς ἡ φύσις τῶν ἐργασιῶν, εἰς ἃς ἐπραγματοποιήθησαν αἱ κατὰ τὴν ἀπὸ 1.1.1950 ἕως 31.12.1954 χρονικὴν περίοδον ἡμέραι ἐργασίας, περὶ τούτων ἀποφαίνεται ἀνεκκλήτως, προκειμένου μὲν περὶ τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης πενταμελὴς Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη: α) ἐκ δύο μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐχόντων τοῦ μὲν ἑνὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου τῶν ἠσφαλισμένων, τοῦ δὲ ἑτέρου τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν, β) ἐκ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ὁριζομένων ἁπάντων (τῶν ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' μελῶν) μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α καὶ γ) ἐξ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν οἰκοδόμων, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, προκειμένου δὲ περὶ ἐπαρχιακῶν Ὑποκαταστημάτων τριμελὴς Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς μέλους τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ τῆς τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων καὶ ἐκ δύο ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α., ὁριζομένων ἁπάντων ὑπὸ τῆς οἰκείας Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος καὶ τοῦ προηγουμένου ἄρθρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ προσώπων λαβόντων κατὰ τὴν δημοσίευσιν των σύνταξιν ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκτὸς ἐὰν ταῦτα συνταξιοδοτοῦνται λόγῳ προσωρινῆς ἀναπηρίας.

Μέρος Δεύτερον

Εἰδικαὶ διατάξεις διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἐπαγγελματικῶν τινων κατηγοριῶν

Κεφάλαιον ΣΤ'

Τμῆμα Ι

Ἀσφάλισις οἰκοδόμων

Γενικῶς

Ἄρθρον 35

Ἐννοιολογικοὶ προσδιορισμοί

1) Ἡ καταβολὴ εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν προσώπων, ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας πάσης φύσεως, οἷον ἐργασίαν κατασκευῆς ἢ συντηρήσεως ὁδῶν, γεφυρῶν, σιδηροδρομικῶν γραμμῶν, λιμένων, ἀεροδρομίων καὶ ὑδραυλικῶν, ἠλεκτρικῶν ἢ μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων, ἡ ἀναγνώρισις τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως καὶ πᾶσα ἐν γένει λεπτομέρεια, ἀφορῶσα τὸν τρόπον ἀσφαλίσεως τῶν ἀνωτέρω προσώπων, διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κεφαλαίου (ἄρθρα 35-51), τῶν γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1-30 καὶ 33 ἐχουσῶν συμπληρωματικὴν μόνον ἐφαρμογήν, ἐφ' ὧν σημείων δὲν τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος.

Εἰς τὰς περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐργασίας δὲν περιλαμβάνονται ἐργασίαι ξυλουργικαὶ (κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις κουφωμάτων καὶ ἐρμαρίων), σιδηρουργικαί, ὑδραυλικαὶ (περιλαμβανομένης καὶ τῆς κεντρικῆς θερμάνσεως, ἀποχετεύσεως καὶ ἐγκαταστάσεων κλιματισμοῦ), διακοσμητικαὶ (γύψιναι κλπ. διακοσμήσεις), ἠλεκτρολογικαί, μαρμαρικαὶ καὶ μηχανολογικαὶ ἐν γένει (περιλαμβανομένης καὶ τῆς ἐγκαταστάσεως ἀνελκυστήρων καὶ τῶν πάσης φύσεως μηχανημάτων).

Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν αἱ περὶ ὧν τὸ ἀνωτέρω ἐδάφιον ἐργασίαι ἐκτελοῦνται δι' αὐτοτελῶς ἀπασχολουμένων, προσλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου, προσώπων, οὗτος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν λόγῳ προσώπων δι' ὑποβαλλομένων ἰδιαιτέρων μισθολογικῶν καταστάσεων, εἰς ἃς ἀναγράφεται καὶ ἡ εἰδικότης αὐτῶν καὶ ἡ καταβολὴ τῶν ἀντιστοίχων εἰσφορῶν, πλέον τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ παρόντος καθοριζομένων.

Ἐὰν αἱ ἐργασίαι τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀνατίθενται ὑπὸ τῶν κυρίων τῶν ἔργων, τῶν ἐργολάβων ἢ τῶν ἐργολάβων τοῦ Δημοσίου εἰς ὑπεργολάβους, οὗτοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλλουν εἰς τοὺς κυρίους τῶν ἔργων, τοὺς ἐργολάβους ἢ τοὺς ἐργολάβους τοῦ Δημοσίου ἑβδομαδιαίας καταστάσεις τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχοληθέντων ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ἀντίγραφον τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦνται ἅμα, ὅπως ὑποβάλλουν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις οἱ κατωθι ἀπαριθμούμενοι ὅροι ἔχουν τὰς ἀντιστοίχως παρατιθεμένας ἐννοίας:

α) «Κύριος τοῦ ἔργου» τὸ πρόσωπον διὰ λο-

γαριασμόν τοῦ ὁποίου ἐκτελοῦνται αἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἐργασίαι.

β) «Ἐργολάβος» ὁ ἀναλαβών τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ἐργολαβος (ἐπὶ δὲ ἐργασιῶν ἐκτελουμένων ὑπὸ τοῦ κυρίου δι' αὐτεπιστασίας ὁ κύριος τοῦ ἔργου).

γ) «Ἐργολάβος Δημοσίου» ὁ δυνάμει παραχωρήσεως ἢ ἐργολαβίας διὰ λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. διεξάγων ἐργασίαν ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἀπαριθμουμένων.

δ) «Ἐργατοτεχνῖται οἰκοδόμοι» πᾶν πρόσωπον ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενον εἰς ἐργασίαν ἐκ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ ἐδαφίῳ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπαριθμουμένων, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς τούτου, ὡς καὶ ἀνεξαρτήτως ἐὰν ὁ μὴ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ὁμειβόμενος μεσολαβῇ εἰς τὴν πρόσληψιν καὶ μισθοδοσίαν τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ ἐργαζομένων βοηθητικῶν προσώπων.

Ὡς «ἐργατοτεχνῖται οἰκοδόμοι» δὲν νοοῦνται τὰ ὑπὸ στοιχεῖα β' καὶ γ' τῆς παρούσης παραγράφου πρόσωπα.

Τμῆμα ΙΙ

Ἔργα ἐκτελούμενα ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν

Ἄρθρον 36

Περιλαμβανόμεναι ἐργασίαι

Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 37 ἕως 48 τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 35 ἀναφερομένων, ἐκτελουμένας ἐντὸς ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 37

Ἀναγγελία ἐνάρξεως ἔργου

1) Ὁ κύριος τοῦ ἔργου ὑποχρεοῦται, ὅπως πρὸ πάσης ἐνάρξεως ἐργασίας ἀναγγείλῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τὴν σκοπουμένην ὑπ' αὐτοῦ ἐκτέλεσιν ταῦ ἔργου, παρέχων καὶ πλήρη περὶ τούτου στοιχεῖα (εἶδος, τοποθεσία, προϋπολογισμός, ἐργολάβος κλπ.), κατὰ τὰ εἰδικώτερον δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος ὁριζόμενα. Ὡσαύτως ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀναγγείλῃ τυχὸν ἐπιγενομένην μεταβολὴν τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἢ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργολάβου ἢ πρόσληψιν τοιούτου μετὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἔργου.

2) Προκειμένου περὶ τῶν διὰ λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου, Δήμων καὶ Κοινοτήτων, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ γένει καὶ παντὸς Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς δυνάμει παραχωρήσεως ἢ ἐργολαβίας ἐκτελουμένων ἔργασιῶν οἰκοδομικῶν καὶ συναφῶν τεχνικῶν, τὴν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὑποχρέωσιν ὑπέχει ὁ οἰκεῖος ἀνάδοχος ἢ ἐργολάβος. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ ἀναθέτων τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου ὑποχρεοῦται, ὅπως κοινοποιήσῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. ἀντίγραφον τοῦ πρωτοκόλλου ἐγκαταστάσεως τοῦ ἀναδόχου ἢ ἐργολάβου (εἰς τὸ ἔργον).

Ἄρθρον 38

Καθορισμὸς καταβλητέων εἰσφορῶν

1) Αἱ καταβλητέαι κατὰ νόμον εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ τιμήματος τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν δαπάνην δι' ἀμοιβὴν τῶν μισθωτῶν εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 35 παράγραφος 1 ἐδάφιον α' ἀναφερομένας ἐργασίας, ὅπερ τιμῆμα ὁρίζεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ κατὰ τὰς ἑπομένας παραγράφους ποσοστὸν ἐπὶ τῆς συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2) Ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἔργων, ἐκτελουμένων κατόπιν ἀδείας, ἐκδιδομένης ὑπὸ Πολεοδομικοῦ Γραφείου ἢ ἑτέρας Δημοσίας ἢ ἄλλης Ἀρχῆς, ὡς συνολικὴ ἀξία τούτων λαμβάνεται ἡ ἀναγραφομένη τοιαύτη εἰς τὸν ἐγκρινόμενον προϋπολογισμὸν τῶν ἀνωτέρω Ἀρχῶν.

Εἰδικώτερον, προκειμένου περὶ οἰκοδομικῶν ἔργων, ἐκτελουμένων κατὰ παράβασιν τῶν διεπουσῶν τὴν ἔκδοσιν ἀδειῶν οἰκοδομῆς διατάξεων, ἡ συνολικὴ ἀξία τούτων ὑπολογίζεται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἀναλογίαν τῶν ἰσχυόντων ἐπὶ χορηγήσεως ἀδείας ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῦτο ἁρμοδίων Ἀρχῶν.

Ἐπὶ οἰκοδομικῶν ἔργων, ἐκτελουμένων διὰ λογαριασμόν τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμοῦ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ τούτων, ἀπαιτουμένης ἢ μὴ ἀδείας τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου ἢ ἑτέρας Ἀρχῆς, ὡς συνολικὴ ἀξία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναγραφομένη εἰς τὸν ἐγκρινόμενον προϋπολογισμὸν τῶν ἔργων, μειωμένη κατὰ τὸ ποσοστὸν τῆς τυχὸν ἐπιτευχθείσης ἐκπτώσεως ἐπὶ δημοπρατήσεως τούτων.

3) Τὸ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1 εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦν τμῆμα τῆς ἀξίας τῶν οἰκοδομικῶν ἔργων ὁρίζεται ἀναλόγως τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει τοῦτο, ὡς ἀκολούθως :

α) Ἀνέγερσις ἐργοστασίων, ἀποθηκῶν, καταστημάτων, μουσείων, σταθμῶν αὐτοκινήτων, σχολείων, ἐκκλησιῶν, αἰθουσῶν συγκεντρώσεως κοινοῦ, μετὰ ἢ ἄνευ ὑπογείου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ ὀρόφων, 19 ο/ο.

β) Ἀνέγερσις συνηθῶν οἰκοδομῶν ἐξ ἑνὸς ἢ δύο ὀρόφων μετὰ ἢ ἄνευ ὑπογείου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ δωματίων, 18 ο/ο.

γ) Ἀνέγερσις οἰκοδομῶν μονορόφων ἢ διωρόφων πολυτελοῦς κατασκευῆς καὶ ἐπαύλεων μετὰ ἢ ἄνευ ὑπογείου, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ δωματίων, 19 ο/ο.

δ) Ἀνέγερσις οἰκοδομῶν πάσης φύσεως τριῶν ὀρόφων καὶ ἄνω (τοῦ ὑπογείου λογιζομένου ὡς πρώτου ὀρόφου) μετὰ ἢ ἄνευ ὑπογείου, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ δωματίων, 14 ο/ο.

ε) Κατεδαφίσεις πάσης φύσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτελοῦνται διὰ μηχανικῶν μέσων, 50 ο/ο.

στ) Ἐκσκαφαί ἐν γένει, ἐφ' ὅσον δὲν ἐκτε-

λούνται διά μηχανικών μέσων, 80 ο/ο.

ζ) Ἐλαιοχρωματισμοί 50 ο/ο.

η) Ὑδροχρωματισμοί 60 ο/ο.

Προσθῆκαι κατ' ἐπέκτασιν ἢ συμπληρώσεις οἰκοδομῶν ὑπάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α' - δ' κατηγορίας ἀναλόγως τοῦ ὀροφου, εἰς ὃν αὗται ἐκτελοῦνται.

Αἱ προσθῆκαι καθ' ὕψος ἑνὸς ἢ πλειόνων ὀρόφων εἰς οἰκοδομὰς ὑπάγονται εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α'—δ' κατηγορίας, ἀναλόγως τοῦ χαρακτηρισμοῦ, ὃν θὰ λάβῃ ἡ οἰκοδομὴ ἐκ τῆς προσθήκης τῶν ὀρόφων τούτων.

4) Ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως τεχνικῶν ἔργων, τῶν ἐκτελουμένων διὰ λογαριασμὸν μὲν τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως ἢ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὡς συνολικὴ ἀξία τούτων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀναγραφομένη εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τῶν ἔργων, μειωμένη κατὰ τὸ ποσοστὸν τῆς τυχὸν ἐπιτευχθείσης ἐκπτώσεως ἐπὶ δημοπρατήσεως των, ἐπὶ πάσης δὲ ἄλλης περιπτώσεως ἡ ἀναγραφομένη τοιαύτη εἰς τὸν ἐγκριθέντα ὑπὸ τοῦ Πολεοδομικοῦ Γραφείου ἢ ἑτέρας Δημοσίας ἢ ἄλλης Ἀρχῆς προϋπολογισμόν.

Τὸ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦν τμῆμα τῆς ἀξίας τῶν ὡς ἄνω ἔργων ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν καθοριζόμενον ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συγκεκριμένων στοιχείων τοῦ ἔργου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ἱδρύματος, μετ' ἔκθεσιν τῆς ἁρμοδίας μὲν Ὑπηρεσίας Ἐσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἐφ' ὅσον ἡ συνολικὴ ἀξία τοῦ ἔργου ἐξικνεῖται μέχρι πεντήκοντα χιλιάδων (50.000) δραχμῶν, τῆς Τεχνικῆς δὲ Ὑπηρεσίας τῆς Διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος, ἐφ' ὅσον ἡ συνολικὴ ἀξία τοῦ ἔργου ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τοῦτο.

Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν προσδιορίζεται τὸ εἰς ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦν τμῆμα τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου καὶ προκειμένου περὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἔργων καὶ ἐργασιῶν τῶν μὴ περιλαμβανομένων εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 8 ἀναφερομένας κατηγορίας, τῶν μεταρρυθμίσεων καὶ ἐπισκευῶν ἐν γένει τῶν ἐκτελουμένων ἐπὶ πάσης φύσεως οἰκοδομῶν, ὡς καὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἐν γένει ἔργων, τῶν κατασκευαζομένων καθ' ὅλως ἰδιάζοντα τρόπον (οἷον κατασκευὴ εἰκημάτων ἐκ ξύλου ἢ διὰ συνοριολεγήτων πλοίων ἐκ τοιμέντου, κατασκευὴ ὁλοκλήρων τῆς στέγης τῆς οἰκοδομῆς ἐκ σιδήρου κλπ.).

Διὰ τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθορισμὸν τοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦντος τμήματος τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν αἱ ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τούτου τυχὸν ἀναφερόμεναι ἀναλύσεις τιμῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργασιῶν.

Προκειμένου περὶ ἐργασιῶν, ἐν τῷ προϋπολογισμῷ τῶν ὁποίων δὲν ἀναφέρονται αἱ ἀναλύσεις τιμῶν, διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν ἀντιστοιχοῦντος τμήματος τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν οἱ ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας καταρτιζόμενοι πίνακες ἀναλύσεως τιμῶν οἰκοδομικῶν ἔργων (Α.Τ.Ο.Ε.) ἢ αἱ ἀναλύσεις τιμῶν αἱ ἐφαρμοζόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

Κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ ἐπιτρέπονται τὰ κατὰ νόμον ἔνδικα μέσα.

Ἄρθρον 39

Καταβολὴ εἰσφορῶν, δόσεις, ἐξοφλησις

1) Ὁ κύριος τοῦ ἔργου, προκειμένου περὶ οἰκοδομικῶν ἐν γένει ἔργασιῶν, καὶ ὁ κύριος τοῦ ἔργου καὶ ὁ ἐργολάβος, προκειμένου περὶ τῶν τεχνικῶν ἔργων πάσης φύσεως, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἢ τεχνικῶν ἔργων τοῦ Δημοσίου, ὑποχρεοῦνται, ὅπως πρὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας ἢ, προκειμένου περὶ ἔργου, οὗ ἡ ἐκτέλεσις χωρεῖ ἐπὶ τῇ βάσει προϋπολογισμοῦ ἐγκρινομένου ὑπὸ Δημοσίας ἢ ἄλλης Ἀρχῆς μὴ ἀπαιτουμένης ἀδείας, πρὸ πάσης ἐνάρξεως ἐργασίας προκαταβάλλουν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ 1)3 μὲν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον καθοριζομένου ποσοῦ ὀφειλομένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ὑπερβαίνουν τὰς τρεῖς χιλιάδας (3.000) δραχμάς, τὸ 1)4 δὲ τούτων καὶ πάντως ποσὸν οὐχὶ μικρότερον τῶν χιλίων (1.000) δραχμῶν, ἐφ' ὅσον αἱ ὀφειλόμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ εἶναι ἀπὸ τρεῖς χιλιάδες μία (3.001) δραχμῶν καὶ ἄνω, τοῦ ὑπολοίπου ἐξοφλουμένου τμηματικῶς εἰς δόσεις. Ἐὰν ἡ προκύπτουσα ἐξ εἰσφορῶν ὀφειλὴ δὲν ὑπερβαίνῃ ἐν συνόλῳ τὰς δραχμὰς 500, αὕτη προκαταβάλλεται ἐξ ὁλοκλήρου.

Ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω προκαταβολῆς ὑπερβαίνει τὸ ποσὸν τῶν 50.000 δραχμῶν, δύναται ὁ ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν νὰ καταθέσῃ διὰ τὸ ἐπὶ πλέον ποσὸν ἐγγυητικὴν ἐπιστολὴν μιᾶς τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀναγνωρισμένων παρὰ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους Τραπεζῶν. Ἡ ἐξόφλησις τοῦ καλυπτομένου διὰ τῆς ἐγγυητικῆς ἐπιστολῆς ποσοῦ ἐνεργεῖται τμηματικῶς κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ὁριζόμενα χρονικὰ διαστήματα, ἀναλόγως τῆς προόδου τοῦ ἔργου.

Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 38, ὡς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν χορηγήσεως προσωρινῆς ἀδείας ἐνάρξεως ἐκτελέσεως οἰκοδομικοῦ ἔργου, δύναται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος νὰ προβαίνῃ εἰς προσωρινοὺς καθορισμοὺς τοῦ ποσοῦ τῆς προκαταβολῆς. Ὁ κύριος τοῦ ἔργου ἢ ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ τὴν τυχὸν ἐπὶ πλέον διαφορὰν τῆς προκαταβολῆς ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰς αὐτὸν κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, τῆς καθοριζούσης τὸ ποσὸν τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν, ἢ πρὸ τῆς λήψεως τῆς ὁριστικῆς ἀδείας ἐκτελέσεως τοῦ οἰκοδομικοῦ ἔργου. Ἐπὶ πλέον καταβληθὲν ποσὸν προκαταβολῆς συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν ὀφειλομένας ἢ καταβληθησομένας εἰς τὸ μέλλον δόσεις.

2) Ὁ χρόνος καταβολῆς ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω δόσεων ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἐντὸς πάντως χρονικοῦ διαστήματος οὐχὶ μεγαλυτέρου τῆς προβλεπομένης

χρονικής διαρκείας έκτελέσεως τοῦ ἔργου.

3) Ἡ μή καταβολή τῆς κατά τήν παράγραφον 1 ὁριζομένης προκαταβολῆς ἐντός τῶν κατά τ' ἀνωτέρω προθεσμιῶν, τῶν δέ δόσεων ἐντός τῆς κατά τό ἄρθρον 26 § 3 τοῦ ἀ.ν 1846)1951 ὁριζομένης 30θημέρου προθεσμίας ἀπό τοῦ κατά τήν προηγουμένην παράγραφον καθοριζομένου χρόνου καταβολῆς τούτων συνεπάγεται τάς κατά τό ἄρθρον 27 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 3762)1957, κυρώσεις (πρόσθετα τέλη).

4) Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περί οἰκοδομῶν ἀνεγειρομένων διά κρατικῆς ἀρωγῆς, ἡ κατά τήν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προκαταβολή ὑπολογίζεται ἐπί τῶν εἰσφορῶν, τῶν ἀναλογουσῶν εἰς τήν πρώτην δόσιν τῆς πρός ἀνοικοδόμησιν παρεχομένης κρατικῆς ἀρωγῆς.

5) Προκειμένου περί ἔργων τοῦ Δημοσίου καί τῶν τούτοις ἐξομοιουμένων, ἅτινα ἐκτελοῦνται δι' ἐργολάβου ἤ ἀναδόχου, ὡς χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τῆς μισθολογικῆς περιόδου (ἑβδομάς, δεκαπενθήμερον, μήν).

Ὁ ἐργολάβος ἤ ἀνάδοχος τῶν ἀνωτέρω ἔργων ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντός τῶν ὑπό τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένων προθεσμιῶν ἀπό τοῦ κατά τά ἀνωτέρω χρόνου καταβάλῃ εἰς χρῆμα εἰς τήν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος τό ὁλικόν ποσόν τῆς ἀναλογούσης εἰς τήν ἀσφάλισιν τῶν ἀπασχοληθέντων κατά τήν διάρκειαν τῆς μισθολογικῆς περιόδου ἐργατῶν οἰκοδομῶν εἰσφοράς, ὑπολογιζομένης κατά τά ἐν τῷ ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 ὁριζόμενα.

Ἄρθρον 40

Συμπλήρωσις εἰσφορῶν

Ἐπιστροφή ἐπί πλέον καταβληθεισῶν

1) Εἰς ἣν περίπτωσιν, συνεπείᾳ μεταβολῆς τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἤ ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν περί ὧν τό ἄρθρον 43 καταστάσεων, τῶν κατά τήν παράγραφον 8α τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 δηλώσεων ἀπασχολήσεως ἢ ἐκ στοιχείων τῶν ἔργων, μή ληφθέντων ὑπ' ὄψιν κατά τάς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 38, ἤθελε προκύψει, ὅτι τό σύνολον τῆς προσενεχθείσης ἐργασίας ὑπερβαίνει τό κατά τό ἄρθρον 38 ποσοστόν, ἐφ' οὗ ὑπελογίσθησαν αἱ καταβληθεῖσαι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί, ὁ κύριος τοῦ ἔργου ἢ ὁ ἐργολάβος, κατά τάς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 39 διακρίσεις, ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ ἐξ ὁλοκλήρου τήν προκύψασαν ἐπί πλέον διαφοράν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐντός 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῷ ὑπό τῆς ὁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος τῆς σχετικῆς ὀφειλῆς του.

2) Ἐάν ἀντιστρόφως τό κατά τό ἄρθρον 38 ὑπολογιζόμενον ποσόν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπερβαίνῃ τάς πράγματι ὀφειλομένας εἰσφοράς, συνεπείᾳ μεταβολῆς τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἢ διακοπῆς ἢ ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν ἐπί μίαν τοὐλάχιστον διετίαν κατά πρόβλεψιν, ἤ μή ληφθέντων ὑπ' ὄψιν στοιχείων τοῦ ἔργου κατά τάς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 38, αἱ τυχόν ἐπί πλέον καταβληθεῖσαι εἰσφοραί ἐπιστρέφονται ἀτόκως ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθεῖσαι.

Ὡσαύτως ἐπιστρέφονται αἱ ἐπί πλέον καταβληθεῖσαι εἰσφοραί, ἐάν αἱ πράγματι ὀφειλόμεναι τοιαῦται ὑπολείπωνται τῶν κατά τά ἀνωτέρω ὑπολογιζομένων, συνεπείᾳ ἀποδεδειγμένης προσωπικῆς ἀπασχολήσεως εἰς τό ἔργον τοῦ κυρίου αὐτοῦ καί τῶν πρώτων βαθμοῦ συγγενῶν του ἤ συνεπείᾳ ἀποδεδειγμένης ἀπασχολήσεως εἰς τό ἔργον προσώπων, μή ὑπαγομένων εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος. Διά τήν εἰς ἀμφοτέρας τάς περιπτώσεις μείωσιν τοῦ ποσοῦ τῶν εἰσφορῶν δέον ὅπως ἡ προσωρινή ἀπασχόλησις τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου ἢ τῶν μή ὑπαγομένων εἰς τήν ἀσφάλισιν προσώπων γνωστοποιῆται εἰς τήν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος πρό πάσης ἐνάρξεως τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως.

Εἰς πάσας τάς ἀνωτέρω περιπτώσεις τό ποσόν τῶν ἐπιστρεπτέων εἰσφορῶν ὑπολογίζεται κατά τά ἐν παραγράφῳ 4 ὁριζόμενα.

Ἐν περιπτώσει ἐκ νέου συνεχίσεως τῆς ἐκτελέσεως τῶν ἀναστα λειωθεισῶν ἐργασιῶν ἐφαρμόζονται τά ἐν ἄρθροις 37 καί ἑπόμενα τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

Ἐφ' ὅσον ἐπί ἔργων ἀνηκόντων εἰς τό Δημόσιον ἤθελε προκύψει, ὅτι τό σύνολον τῶν καταβληθεισῶν κατά τήν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 39 εἰσφορῶν ὑπολείπεται κατά ποσόν τῶν κατά τό ἄρθρον 38 καί τήν παράγραφον 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπολογιζομένων ὡς καταβλητέων τοιούτων, δέν συντρέχει δι' λόγος μειώσεως τοῦ ποσοῦ τῆς εἰσφορᾶς ἐκ τῶν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργολάβος ἢ ὁ ἀνάδοχος τοῦ Δημοσίου, ὅπως καταβάλῃ ἐξ ὁλοκλήρου τήν προκύπτουσαν ἐπί πλέον διαφοράν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐντός 30 ἡμερῶν ἀπό τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῷ ὑπό τῆς ὁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος τῆς σχετικῆς ὀφειλῆς του.

Ἄρθρον 41

Προϋπόθεσις χορηγήσεως ἀδείας οἰκοδομῶν

1) Διά τήν παρά τῆς ὁρμοδίας Δημοσίας Ἀρχῆς κατά τήν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν χορήγησιν ἀδείας οἰκοδομικῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ὅπου ἀπαιτεῖται κατά νόμον τοιαύτη, ἤ δι' ἀνανέωσιν τῆς ἀδείας ἢ παράτασιν τοῦ χρόνου ἰσχύος ταύτης ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι ἡ προηγουμένη προσκόμισις βεβαιώσεως τοῦ Ι.Κ.Α. περί καταβολῆς τῆς κατά τό ἄρθρον 39 τοῦ παρόντος ὁριζομένης προκαταβολῆς.

2) Ἡ χορηγηθεῖσα κατά τά ἀνωτέρω ἄδεια ἀφαιρεῖται ὑπό τῆς ὁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἅμα τῇ πρός αὐτήν καταγγελίᾳ παρά τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περί τῆς ὑπό τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου μή ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος τῆς ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὀφειλῆς του ἢ τῆς μή ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς τῶν περί ὧν τά ἄρθρα 43 καί 46 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ μισθολογικῶν καταστάσεων. Ἡ ἀφαίρεσις

της άδειας δύναται νά γίνη καί ύπό τών άστυνομικών όργάνων τοῦ Ἱδρύματος.

Ἄρθρον 42

Βιβλιάρια καταβολής εἰσφορῶν

Ἔνσημα οἰκοδόμων

1) Τό Ἵδρυμα ἐκδίδει καί χορηγεῖ εἰς τόν κατά τό ἄρθρον 29 ὑπόχρεων πρός καταβολήν τῶν εἰσφορῶν κύριον τοῦ ἔργου, ἀνάδοχον ἤ ἐργολάβον, ὁμοῦ τῇ κατά τό ἄρθρον 37 ἀναγγελίᾳ ἐνάρξεως ἐκτελέσεως ἔργου, βιβλιάριον καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν καί προμηθείας ἐνσήμων οἰκοδόμων, τό ὁποῖον φέρει τά ὑπ' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος ὁριζόμενα στοιχεῖα. Εἰς τοῦτο ἀναγράφονται ἡ καταβολή τῶν εἰσφορῶν καί αἱ κατά τήν ἑπομένην παράγραφον χορηγήσεις ἐνσήμων πρός τόν ἐργολάβον διά τήν ἐνημέρωσιν τῶν δελτίων ἀπασχολήσεως τῶν ἡσφαλισμένων.

Ἡ καταβολή τῶν εἰσφορῶν βεβαιοῦται δι' ἐκδόσεως ὑπό τῶν ὁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἱδρύματος γραμματίων εἰσπράξεως.

2) Τό Ἵδρυμα χορηγεῖ εἰς τόν ἐργολάβον τῶν κατά τό ἄρθρον 36 τοῦ παρόντος ἐργασιῶν ἐπί τῇ αἰτήσει τούτου ἀπό τῆς καταβολῆς τῆς κατά τό ἄρθρον 39 παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ὁριζομένης προκαταβολῆς καί ἀνάλογως τῆς ἐκάστοτε προόδου τῶν ἐργασιῶν ἔνσημα οἰκοδομῶν ἀξίας μέχρι τοῦ κατά τό ἄρθρον 38 καί 40 ὑπολογιζομένου ποσοῦ καταβλητέων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὥστε νά εἶναι δυνατή ἡ ἄμεσος ἀσφαλιστική τακτοποίησις τῶν ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντός ἑπτά ἡμερῶν ἀπό τοῦ πέρατος τῶν ἐργασιῶν ἐπιστρέψῃ εἰς τήν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος τά τυχόν παραληφθέντα ἔνσημα πέραν τοῦ ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν κατά τό ἄρθρον 43 καταστάσεων προκύπτοντος ποσοῦ καταβλητέων εἰσφορῶν, ὡς καί τά δι' οἱανδήποτε λόγον παραμένοντα εἰς χεῖρας του ἔνσημα.

Ἄρθρον 43

Μισθολογικαί καταστάσεις

1) Οἱ ἐργολάβοι τῶν κατά τό ἄρθρον 36 τοῦ παρόντος ἐργασιῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως συντάσσων καθ' ἑβδομάδα, δεκαπενθήμερον ἤ τό βραδύτερον μῆνα μισθολογικάς καταστάσεις τοῦ ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ὧν ὁ τύπος ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

Εἰς τάς καταστάσεις ταύτας ἀναγράφεται τό ὀνοματεπώνυμον, ἡ τυχόν ἐπωνυμία καί ἡ διεύθυνσις τοῦ τε κυρίου καί τοῦ ἐργολάβου τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου, τά ἀτομικά καί ἀσφαλιστικά στοιχεῖα τῶν ὁπωσδήποτε ἀπασχοληθέντων μισθωτῶν κατά τά δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

2) Οἱ ἐργολάβοι ὑποχρεοῦνται ἐπίσης, ὅπως κατά τόν ἀνωτέρω ὁριζόμενον χρόνον (ἑβδομάδα, δεκαπενθήμερον, μῆνα), ὁπωσδήποτε δι' ὅλης τῆς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐργατοτεχνίτου οἰκοδόμου, συμπληρῶν τάς ἐν τοῖς δελτίοις ἀπασχολήσεως τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχοληθέντων προσώπων ἐνδείξεις, ὡς πρός τά στοιχεῖα ἡσφαλισμένου, ἐργοδότου, ἐργολάβου, μισθολογικήν περίοδον, ἀριθμόν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, καταβληθείσας ἀποδοχάς καί ποσόν καταβλητέας εἰσφορᾶς καί ἐπικολλοῦν τά ἀναλογοῦντα ἔνσημα ἐπί τῶν δελτίων ἀπασχολήσεως, καθιστῶντες ταῦτα ὁμοῦ τῇ ἐπικολλήσει ἀνεπίδεκτα κεραιτέρω χρησιμοποιήσεως δι' ἐπιθέσεως ἐπ' αὐτῶν σφραγῖδος, φερούσης τά στοιχεῖα τοῦ ἐργολάβου.

3) Ἀντίγραφα τῶν κατά τήν παράγραφον 1 καταστάσεων ὑποβάλλονται εἰς τήν ὁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος ἐντός ἑπτά ἡμερῶν ἀπό τῆς λήξεως τῆς μισθολογικῆς περιόδου, εἰς τήν ὁποίαν ἀναφέρονται ὑπογεγραμμένα ὑπό τύπον ὑπευθύνου δηλώσεως, ὡς πρός τήν ἀκρίβειαν καί τήν πληρότητα τοῦ περιεχομένου των ὑπό τοῦ ἐργολάβου, ὡς καί ἑνός τῶν ἀναγραφομένων ἐν τῇ καταστάσει ἐργατῶν, ὡς ἐκπροσώπου τούτων.

Ὁ ἐργολάβος ὑποχρεοῦται ὡσαύτως, ὅπως παραδίδῃ ἓν ἀντίγραφον τῆς μισθολογικῆς καταστάσεως εἰς τόν κύριον τοῦ ἔργου.

4) Ἐάν ὁ ἐργολάβος δέν ὑποβάλῃ ἐμπροθέσμως εἰς τό Ἵδρυμα τάς περί ὧν αἱ προηγούμεναι διατάξεις μισθολογικάς καταστάσεις, ὑποχρεοῦται νά ὑποβάλῃ ταύτας ὁ κύριος τοῦ ἔργου, ἀνεξαρτήτως τῶν κατά τό ἄρθρον 50 τοῦ παρόντος εἰς βάρος τοῦ ἐργολάβου συνεπειῶν τῆς τοιαύτης παραλείψεως.

Τμῆμα ΙΙΙ

Ἔργα ἐκτελούμενα ἐκτός ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν

Ἄρθρον 44

Περιλαμβανόμενοι ἐργασίαι

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου καί τῶν ἄρθρων 45 καί 46 ἔχουν ἐφαρμογήν καί προκειμένου περί ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 35 ἀναφερομένων ἐκτελουμένας ἐκτός ἀσφαλιστικῶν περιοχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπό ἐργοδότου ἐδρεύοντος ἤ κατοικοῦντος ἐντός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καί ἐφ' ὅσον τά πρόσωπα ταῦτα τυγχάνουν ἡσφαλισμένα παρά τῷ Ι.Κ.Α. λόγῳ προγενεστέρας ἀπασχολήσεως των, δέν παρῆλθεν ἔτος ἀπό τῆς διακοπῆς ταύτης, ἤ δέ ἐκτός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχόλησίς των εἶναι πρόσκαιρος καί δέν μέλλει νά διαρκέσῃ πέραν τῆς διετίας.

Ἐπί δυσχεροῦς διακρίσεως ἡ ἀπασχόλησις θεωρεῖται πρόσκαιρος κατά τήν πρώτην διετίαν τῆς διαρκείας της.

2) Ἐπί τεχνικῶν ἔργων, εἰς ἃ ἐργοδότης θεωρεῖται ἀλληλέγγυος ὅ τε κύριος τοῦ ἔργου καί ὁ ἐργολάβος, ὑφίστανται ὑποχρεώσεις συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως τῶν εἰς τά ἔργα ταῦτα ἀπασχολουμένων ἡσφαλισμένων, ἔστω καί ἂν ὁ εἷς τούτων ἔχῃ τήν ἕδραν ἤ κατοικίαν του ἐντός ἀ-

ασφαλιστικής περιοχής.

Άρθρον 45

Αναγγελία ενάρξεως έργου

Ο κύριος του έργου ή ο εργολάβος κατά τας διατάξεις του προηγουμένου άρθρου υποχρεούται εις αναγγελίαν ενάρξεως του έργου κατά τα εν άρθρω 27 παράγραφοι 1 και 2 του παρόντος οριζόμενα.

Άρθρον 46

Καθορισμός καταβλητέων εισφορών
Μισθολογικαί κατατάσεις

1) Αι καταβλητέαι κατά νόμον εισφοραί υπολογίζονται κατά τα εν άρθρω 25 του ν. 1846) 1951 οριζόμενα επί της αμοιβής των εκάστοτε απασχολουμένων εις το έργον εργατοτεχνιτών της παραγράφου 1 του άρθρου 44 του παρόντος.

2) Υπόχρεος εις την καταβολήν των εισφορών τυγχάνει:

α) Επί οικοδομικών έργων, ανηκόντων εις φυσικά ή νομικά πρόσωπα εν γένει, ο κύριος του έργου.

β) Επί οικοδομικών έργων του Δημοσίου, εκτελουμένων υπό εργολάβου ή αναδόχου, ο ανάδοχος ή εργολάβος του έργου.

γ) Επί τεχνικών έργων, ανηκόντων εις φυσικά ή νομικά πρόσωπα εν γένει, ο τε κύριος του έργου και ο εργολάβος, εφ' όσον αμφότεροι ενδρεύουν ή κατοικούν εντός ασφαλιστικής περιοχής άλλως ο εκ τούτων ενδρεύων ή κατοικών εν τοιαύτη περιοχή.

δ) Επί τεχνικών έργων του Δημοσίου, εκτελουμένων υπό αναδόχου ή εργολάβου, ο ανάδοχος ή εργολάβος του έργου.

3) Ως χρόνος καταβολής των εισφορών ορίζεται η τελευταία ημέρα του ημερολογιακού μηνός, εντός του οποίου παρεσχέθη η εργασία. Οι εργοδόται υποχρεούνται, όπως εντός 20 ημερών από του κατά τα ανωτέρω οριζομένου χρόνου καταβάλλωσιν εις το Ίδρυμα τας κατά νόμον εισφοράς.

4) Οι εργολάβοι των κατά το άρθρον 44 του παρόντος εργασιών δέον όπως εντός έπτά ημερών από της λήξεως εκάστου μηνός υποβάλλουν εις το αρμόδιον Υποκατάστημα μισθολογικάς καταστάσεις των απασχοληθέντων εις το έργον εργατοτεχνιτών οικοδόμων, των υποχρεουμένων εις την συνέχισιν της ασφαλίσεως των εκτός κέντρου ασφαλίσεως, επί των αποδοχών των οποίων υπολογίζονται αι οφειλόμεναι εις το Ίδρυμα εισφοραί κατά τα εν άρθρω 43 οριζόμενα.

Τμήμα IV

Κοιναί διατάξεις

Άρθρον 47

Ένσημα οικοδόμων

1) Προς βεβαίωσιν της απασχολήσεως εις εργασίας των άρθρων 36 και 44 του παρόντος Κανονισμού το Ίδρυμα εκδίδει ειδικά ένσημα άτινα επικολλώνται υπό του εργολάβου επί των δελτίων απασχολήσεως των ησφαλισμένων.

2) Τα ένσημα, ων η μορφή, ο τύπος, αι κλάσεις αξίας, ο χρόνος ισχύος και ο τρόπος της αντικαταστάσεως των ορίζονται δι' αποφάσεως του Διοικητού του Ιδρύματος, εκτυπούνται επιμελεία του Ιδρύματος.

Άρθρον 48

Υποχρεώσεις ησφαλισμένων οικοδόμων

Πας εργατοτεχνίτης οικοδόμος, καθ' οιονδήποτε τρόπον αποχωρών ή απολυόμενος εκ της εργασίας του, υποχρεούται, όπως εντός εξαμήνου από της αποχωρήσεως ή απολύσεως δηλώση εις το Ι.Κ.Α. τας τυχόν παρ' αυτού πραγματοποιηθείσας ημέρας εργασίας παρά τω τελευταίω εργοδότη, δια τας οποίας δεν κατεβλήθησαν εις το Ι.Κ.Α. ασφαλιστικαί εισφοραί.

Επί παραλείψεως υποβολής τοιαύτης δηλώσεως των ως άνω ημερών εργασίας εις το Ι.Κ.Α. εντός της υπό του προηγουμένου εδαφίου τασσομένης προθεσμίας αύται δεν αναγνωρίζονται παρ' αυτώ.

Άρθρον 49

Έλεγχος εισπράξεως εισφορών

Η Υπηρεσία του Ιδρύματος τηρεί ατομικούς λογαριασμούς των υποχρέων εργοδοτών των περί ων τα άρθρα 36 και 44 του παρόντος Κεφαλαίου εργασιών, προς τον σκοπόν παρακολουθήσεως της απογραφής τούτων, της τακτικής υποβολής των μισθολογικών καταστάσεων, των καταβλητέων εισφορών και των χορηγουμένων ενσήμων.

Άρθρον 50

Εξόφλησις εργολάβου υπό του Δημοσίου
Ποινικαί κυρώσεις

1) Απαγορεύεται η εξόφλησις εργολάβου υπό του Δημοσίου ή οιουδήποτε εις τούτον καταβολή παρά της αρμοδίας Αρχής άνευ προηγουμένης βεβαιώσεως της οικείας Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. περί καταβολής των οφειλομένων εισφορών και εξοφλήσεως πάσης εν γένει συναφούς οφειλής του προς το Ίδρυμα δια το εκτελούμενον έργον.

2) Ο κύριος του έργου, οι εργολάβοι οικοδομών ή λοιπών τεχνικών εργασιών και οι εργολάβοι δημοσίων έργων, μη εκπληρούντες εμπροθέσμως και κανονικώς τας δια του παρόντος Κεφαλαίου οριζομένας υποχρεώσεις αυτών περί αναγγελίας του έργου, καταβολής ή προκαταβολής της εισφοράς, εφ' όσον προβλέπεται τοιαύτη, ή των δόσεων, υποβολής των καταστάσεων μισθοδοσίας, επικολλήσεως των ενσήμων επί των δελτίων απασχολήσεως των ησφαλισμένων και επιστροφής των εις χείρας των παραμενόντων, πλην των λοιπών συνεπειών των προβλεπομένων υπό του ν. 1846)1951, τιμωρούνται δια των ποινών του άρθρου 458 του ποινικού νόμου.

Άρθρον 51

Ασφαλιστικόν βιβλιάριον οικοδόμων

1) Εις τα περί ων το παρόν Κεφάλαιον προ

...ωκα δύνατοι νὰ χορηγῆται ἰδίου τύπου, καθο-...ζομένου εἰδικωτέρων δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοι-...ητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων ...ετ' ἐσωτερικῶν δελτίων ἀπασχολήσεως. Δι' ὁ-...οίας ἀποφάσεως καθορισθήσεται ὁ χρόνος ἰσχυ-...ς τῶν δελτίων ἀπασχολήσεως.

Κεφάλαιον Ζ'

Ἀσφάλισις οἰκιακῶν βοηθῶν

Ἄρθρον 52

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα - Ἐργοδότης

1) Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δι' ὅ-...ους τοὺς παρ' αὐτῷ Κλάδους ἀσφαλίσεως ὑ-...άγονται, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 52 ἕως 56 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, οἱ οἰκόσιτοι οἰκιακοὶ ἐμμισθοι βοηθοί.

Ὡς ἐμμισθοι λογίζονται οἱ οἰκιακοὶ βοηθοί, ἀμειβόμενοι διὰ μισθοῦ, εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε εἰς εἶδος, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν τρόπων τούτων, ὑπολογιζομένου κατὰ μῆνα ἢ μακρότερα χρονικὰ διαστήματα.

Ὡς οἰκόσιτοι ἐξ ἄλλου λογίζονται οἱ οἰκιακοὶ βοηθοί, ἐφ' ὅσον σιτίζονται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ ἐργοδότου των, ἔστω καὶ ἂν δὲν διαμένουν ἐν αὐτῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτός.

2) Κατὰ τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 52 ἕως 56 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπο-...μένων τρόπων ἐνεργεῖται ὡσαύτως ἡ ἀσφάλισις καὶ τῶν λοιπῶν, πλὴν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ἀναφερομένων κατηγοριῶν, κατ' οἶκον τοῦ ἐρ-γοδότου των, εἰς ἐξυπηρέτησιν ἀναγκῶν αὐτοῦ ἢ τῆς οἰκογενείας του, ἀπασχολουμένων ἐντὸς περιοχῶν, εἰς ἃς ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., προσώπων, τῶν ἀμειβομένων ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει διὰ μισθοῦ, εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε εἰς εἶδος, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν τρόπων τού-των, ὑπολογιζομένου κατὰ μῆνα ἢ μακρότερα χρονικὰ διαστήματα.

3) Ὡς ἐργοδότης τῶν κατὰ τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προσώπων θεω-ρεῖται ὁ ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας, παρ' ᾧ προσ-φέρουν ταῦτα τὰς ὑπηρεσίας των.

Ἐν περιπτώσει ἀμφιβολιῶν περὶ τοῦ προσώ-που τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς οἰκογενείας ὡς ἐργοδότης θεωρεῖται τὸ ἐνήλικον μέλος τῆς οἰκογενείας, τὸ ὁποῖον εἶναι κύριος ἢ μισθωτὴς τοῦ ἀκινήτου, ἔνθα διαμένει ἡ οἰκογένεια, ἢ ἐκεῖνος, εἰς τὸν ὁ ὁποῖον ἀνήκει τὸ δικαίωμα τῆς χρησεως τῆς κα-τοικίας λόγῳ ἐπιτάξεως ἢ παραχωρήσεως κατὰ παράκλησιν.

4) Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου προσώπων ἐφαρμό-ζονται ἐπικουρικῶς, καθ' ὅ μέρος δὲν ἀντιτί-θενται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαί-ου, αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου μέρους τοῦ παρόν-τος Κανονισμοῦ.

Ἄρθρον 53

Ἐγγραφὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν

1) Ἐργοδότης, ἀπασχολῶν πρόσωπον ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 52 ἀναφερομένων, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑποβάλῃ εἰς τὸ ὁρμώμενον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. δελτίον ἀναγγελίας ἀπασχολήσεως οἰκιακοῦ προσωπικοῦ.

Ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως ὑποβάλῃ δελτίον ἀναγγελίας διακοπῆς τῆς ἀπασχολήσεως.

2) Πρόσωπον, προσληφθὲν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασιῶν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ παρόντος, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀ-πὸ τῆς προσλήψεως του ἐμφανισθῇ αὐτοπροσώ-πως εἰς τὸ ὁρμώμενον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἀναγγείλῃ τὴν ἀνάληψιν ἐργασίας.

3) Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν τὰ ὁρμώμενα ὄργα-να τῆς ἀσφαλίσεως, πληροφορούμενα τὴν ἔναρ-ξιν ἢ τὴν διακοπὴν τῆς ἀπασχολήσεως προσώπων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 52 ἀναφερομένων, δι' ἃ δὲν ὑπεβλήθη ἢ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀναγγελία ἐνάρξεως ἢ διακοπῆς τῆς ἀπασχολή-σεως, ὀφείλουν νὰ προβαίνουν αὐτεπαγγέλτως εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ τὴν διακοπὴν τῆς ἀσφαλί-σεως τῶν προσώπων τούτων.

4) Εἰς τὰ περὶ ὧν τὰ ἄρθρα 52 ἕως 56 προ-σώπα χορηγοῦνται τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ πα-ρόντος Κανονισμοῦ προβλεπόμενα ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια.

Ἄρθρον 54

Ἔναρξις καὶ λῆξις τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως

Ἡ ἀσφαλιστικὴ σχέσις τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρ-θρον 52 τοῦ παρόντος προσώπων ἄρχεται καὶ λήγει ἑκάστοτε κατὰ τὴν χρονολογίαν ἀναγγελίας εἰς τὸ Ἵδρυμα ἢ καθ' ἃ τὰ ὄργανα τοῦ Ἱδρύμα-τος λαμβάνουν γνῶσιν, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 53 ὁ-ριζόμενα, τῆς ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἀπασχο-λήσεως τοῦ ἀσφαλισμένου.

Ἄρθρον 55

Εἰσφοραί

1) Αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφαλι-σιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 52 ἀναφερομένων κατ' οἶκον τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολουμένων προσώπων, πλὴν τῶν ἐν τοῖς ἑπομένοις ἑδαφίοις ἀπαριθμουμένων, ὑπολογίζονται βάσει τῆς πρώτης (Ι) τῶν ἐν ἄρ-θρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, προκειμέ-νου περὶ ἀσφαλισμένων, μὴ συμπληρωσάντων τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, βάσει τῆς δευτέρας (ΙΙ) δὲ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, προκειμένου περὶ τῶν ἀσφαλισμένων τῶν ὑπερβάντων τὸ ὅριον τοῦτο τῆς ἡλικίας.

Ἐὰν ὁ οἰκιακὸς ἐμμισθος βοηθὸς φοιτᾷ εἰς Κέντρον Ἐπαγγελματικῆς Μορφώσεως τοῦ νό-μου 2656)1953, αἱ ἀνωτέρω εἰσφοραὶ ὑπολογίζον-ται συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 6 τοῦ ν. [illegible] 1957.

Αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μαγεί-ρου ἢ παιδαγωγοῦ ἀπασχολουμένων προσώπων ὑπολογίζονται βάσει τῆς IV ἀσφαλιστικῆς κλά-σεως, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ εἰς τὰς ἀνω-τέρω εἰδικότητας ἀπασχόλησις ἐδηλώθη κατὰ

την ἀναγγελίαν τῆς ἀπασχολήσεως, ἄλλως ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ πρῶτον ἑδάφιον τῆς παρούσης παραγράφου.

Πρόσωπα, περὶ ὧν τὰ προηγούμενα ἑδάφια, ἀσφαλισμένα ἤδη πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος εἰς κλάσεις ἀνωτέρας, συνεχίζουν τὴν ἀσφάλισίν των, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἑπομένου ἑδαφίου.

Αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου, τοῦ οἰκοδιδασκάλου, τοῦ οἰκονόμου ἢ τοῦ κηπουροῦ ἀπασχολουμένων ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς οἰκείας ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσονται τὰ πρόσωπα ταῦτα, βάσει τῶν λαμβανομένων ἀποδοχῶν εἰς χρῆμα καὶ εἶδος.

2) Οἱ ἀσφαλισμένοι λογίζονται πραγματοποιοῦντες 25 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ μῆνα.

3) Ὡς χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τούτου.

4) Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως συμπληροῖ τὰς ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τοῦ ἀσφαλισμένου ἐνδείξεις ὡς πρὸς τὰ στοιχεῖα ἀσφαλισμένου, ἐργοδότου, μισθολογικῆς περιόδου, ἡμερῶν ἐργασίας καὶ ποσοῦ καταβλητέας εἰσφορᾶς, ὑπολογιζομένης κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, καταβάλλῃ δὲ ταύτην δι' ἀγορᾶς ἐνσήμων κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις τῆς διεπούσης τὸ Ἵδρυμα νομοθεσίας.

Ἄρθρον 56

Τοπικὴ ἔκτασις τῆς ἀσφαλίσεως

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῶν οἰκοσίτων οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν περιοχῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων πόλεων ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων ἀπογραφῆς 1951.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἡ ὑπὸ τοῦ παρόντος Κεφαλαίου προβλεπομένη ἀσφάλισις δύναται νὰ ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἕτερα, ἐκτὸς τῶν εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀναφερομένων, κέντρα ἀσφαλίσεως οἰκιακοὺς ἐμμίσθους βοηθούς.

Κεφάλαιον Η'

Ἀσφάλισις φορτοεκφορτωτῶν

Ἄρθρον 57

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀσφαλίζονται αἱ ἐργάται φορτοεκφορτώσεων, ὡς τοιοῦτοι νοουμένων καὶ πασῶν τῶν κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν λιμένος καὶ ξηρᾶς κατηγοριῶν μισθωτῶν καὶ συναφῶν πρὸς τὰς φορτοεκφορτώσεις ἐργασιῶν, οἷον παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων, ζυγίσεως, ταξινομήσεως, διαλογῆς, φυλάξεως κλπ. αὐτῶν, τῶν ἐφωδιασμένων διὰ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων ἐπαγγελματικῶν ταυτοτήτων.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου πραγματοποιεῖται ὡσαύτως καὶ ἡ ἀσφάλισις τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν σωματείων, τῶν ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῆς περιοχῆς τοῦ λιμένος Πειραιῶς τῇ ἀδείᾳ καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς.

2) Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 προσώπων ἐφαρμόζονται ἐπικουρικῶς καὶ καθ' ὅ μέρος δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου αἱ διατάξεις τοῦ Α' Μέρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ (ἄρθρα 1 - 30).

Ἄρθρον 58

Ὑπόχρεος πρὸς καταβολὴν εἰσφορᾶς

Τρόπος εἰσπράξεως

1) Αἱ κατὰ νόμον εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐργατῶν φορτοεκφορτώσεων ἐν γένει, τῶν ἐφωδιασμένων διὰ νομίμων βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν καὶ ἀνηκόντων εἰς ἀνεγνωρισμένα σωματεῖα ἢ ἐγκεκριμένους κατὰ νόμον 602)1914 συνεταιρισμοὺς φορτοεκφορτωτῶν, ὧν αἱ διοικήσεις μεσολαβοῦν εἰς τὴν εἰσπραξιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μελῶν τούτων διὰ τὴν ἐπ' αὐτῶν παρεχομένην ἐργασίαν, εἰσπράττονται καὶ καταβάλλονται εἰς τὸ Ἵδρυμα παρὰ τῶν διοικήσεων τῶν ὡς ἄνω σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν.

Πρὸς τοῦτο αἱ ἀνωτέρω διοικήσεις, ἐνεργοῦσαι ὡς ἐνεχολοδόχοι τοῦ Ἱδρύματος καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ὡς δικαιούχου τῶν εἰσπραττομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως κρατοῦν: α) τὴν ἐργοδοτικὴν μερίδα τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ἐκ τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν φορτωτῶν ἢ παραληπτῶν τῶν ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν εἰσπραττομένων ὑπ' αὐτῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, προσηυξημένων κατὰ τὸ ποσοστὸν τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, καὶ ἀποδίδουν εἰς τὸ Ἵδρυμα ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τῆς Ἰδης καὶ τῆς τελευταίας ἡμέρας ἑκάστου μηνὸς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὴν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὸ λῆξαν 15θήμερον ἐργασίαν ἐργοδοτικῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς καὶ β) τὴν ἐργατικὴν μερίδα τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ἐκ τῶν ὑπ' αὐτῶν καταβαλλομένης εἰς τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἢ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀμοιβῆς καὶ ἀποδίδουν εἰς τὸ Ἵδρυμα ἐντὸς ἑπτὰ ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ τέλους ἑκάστου μηνὸς τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἀντιστοιχούσης εἰς τὴν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὸν λῆξαντα μῆνα ἐργασίαν ἐργατικῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος δύναται νὰ παρατείνεται μέχρι τριάκοντα ἐν συνόλῳ ἡμερῶν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἑπταήμερος προθεσμία ἀποδόσεως ποσῶν ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς, ἐφ' ὅσον οἱ ἐργοδόται φορτωταὶ ἢ παραλῆπται τῶν ἐμπορευμάτων καθυστεροῦν ἀποδεδειγμένως τὴν καταβολὴν εἰς τὸ σωματεῖον ἢ τὸν συνεταιρισμὸν τῶν εἰσφορῶν τούτων καὶ τῶν ἀντιστοίχων ἐργατικῶν δικαιωμάτων.

Ἡ μὴ καταβολὴ τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 26

του ά. ν. 1846)1951 ὁριζομένης προθεσμίας ἀπό τῆς 15ης ἢ τῆς τελευταίας ἡμέρας ἑκάστου μηνός, τῆς δέ ἐργατικῆς τοιαύτης ἐντός τῆς ὑπό τῶν αὐτῶν διατάξεων ὁριζομένης προθεσμίας ἀπό τοῦ τέλους ἑκάστου μηνός, συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν προβλεπομένων ἐν τῷ παρόντι συνεπειῶν, καί τάς ὑπό τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ)τος 3762)1957, προβλεπομένας κυρώσεις.

2) Διά πᾶν ποσόν εἰσπραττόμενον παρά τῶν διοικήσεων τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν δι' ἐργατικά δικαιώματα φορτοεκφορτώσεων, ὑποχρεοῦνται ταῦτα, ὅπως ἐκδίδουν σχετικήν ἀπόδειξιν ἀποκλειστικῶς ἐκ βιβλίου πενταπλοτύπων ἀποδείξεων εἰσπράξεως φορτοεκφορτωτικῶν δικαιωμάτων, ἐκτυπουμένων παρά τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδείξεων, αἱτινες συντάσσονται τῇ χρησιμοποιήσει χάρτου ἀντιγραφῆς (papier carbon), τό μέν πρωτότυπον καί ἓν τῶν ἀντιγράφων παραδίδεται εἰς τήν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος, ἓν τῶν ἑτέρων δέ ἀντιγράφων ἓν παραμένει εἰς τό σωματεῖον, ἓν παραδίδεται εἰς τόν καταβάλλοντα ἐργοδότην ὡς ἀπόδειξις τῆς καταβολῆς τῆς ἐργατικῆς ἀμοιβῆς καί τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς καί τό τελευταῖον παραδίδεται ὑπό τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ εἰς τήν Ὑπηρεσίαν τοῦ Κ.Α.Φ.

Ὁ τόπος καί ὁ τρόπος τῆς θεωρήσεως ἀποδείξεων καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.

3) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, μετά πρότασιν τῶν Διευθυντῶν τῶν οἰκείων Ὑποκαταστημάτων, δύναται νά ἐπιβάλλεται εἰς ὡρισμένον ἢ ὡρισμένα ἢ πάντα τά ἐν παραγράφῳ 1 σωματεῖα ἢ συνεταιρισμούς φορτοεκφορτωτῶν ἡ ὑποχρέωσις καταθέσεως εἰς τό ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. παγίας ἐγγυήσεως διά τήν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων των, ἐφ' ὅσον τά σωματεῖα ἢ οἱ συνεταιρισμοί δέν παρέχουν τήν πρός τοῦτο ἐγγύησιν. Τό ποσόν τῆς ἐγγυήσεως δέν δύναται νά ὁρίζεται δι' ἕκαστον σωματεῖον ἢ συνεταιρισμόν ἀνώτερον τοῦ συνόλου τῶν μέσων εἰσφορῶν 15 (δέκα πέντε) ἡμερῶν.

Εἰς τάς περί ὧν τό ἀνωτέρω ἑδάφιον περιπτώσεις ἡ κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀσφάλισις τῶν μελῶν ἑκάστου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἄρχεται ἀπό τῆς πρώτης τοῦ μηνός τοῦ ἑπομένου τῆς καταθέσεως τῆς κατά τ' ἀνωτέρω ἐγγυήσεως.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος δύναται ἡ εἰσπραξις τῶν ὡς ἄνω εἰσφορῶν, ὅπου λειτουργεῖ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν (Κ.Α.Φ.), νά ἀνατίθεται διά συμβάσεως εἰς τήν Ὑπηρεσίαν Κ.Α.Φ., ἡ προϊστάμενος τοῦ ὁποίου ὑπέχει ἁπάσας τάς ἐν τῷ παρόντι καθοριζομένας ὑποχρεώσεις τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ. Διά τῆς συμβάσεως καθορίζονται οἱ ὅροι, ὑπό τούς ὁποίους ἀνατίθεται ἡ εἰσπραξις τῆς εἰσφορᾶς εἰς τάς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας.

5) Δύνανται διά τῶν περί ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀποδείξεων νά ἐνεργῆται καί ἡ εἰσπραξις τῶν ὑπέρ τῶν Κεφαλαίων Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν θεσπιζομένων εἰσφορῶν, ὁσάκις διά τῶν ἐγκεκριμένων Κανονισμῶν λειτουργίας, διοικήσεως κλπ. τούτων προβλέπεται τοῦτο. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ Ὑπηρεσία τοῦ Ι.Κ.Α. ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀνακοινοῖ εἰς τό Κ.Α.Φ. τόν ἀριθμόν τῶν χορηγουμένων εἰς τόν διαχειριστήν ἑκάστου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ φορτοεκφορτωτῶν ἀποδείξεων εἰσπράξεως διά τήν ἄσκησιν ὑπό τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Κ.Α.Φ. τοῦ οἰκείου ἐλέγχου.

Ἄρθρον 59

Ὑπολογισμός εἰσφορῶν

1) Αἱ κατά νόμον εἰσφοραί διά τήν ἀσφάλισιν τῶν περί ὧν τό παρόν Κεφάλαιον Φορτοεκφορτωτῶν ὑπολογίζονται ὑποχρεωτικῶς, αἱ μέν ἐργοδοτικαί ἐπί τοῦ συνόλου τῶν εἰσπραττομένων παρά τῶν ἐργοδοτῶν φορτοεκφορτωτῶν καί παραληπτῶν ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων, αἱ δέ ἐργατικαί ἐπί τῶν κατά τά ἄρθρα 60 καί 62 § 1 τοῦ παρόντος ἀσφαλιστικῶν κλάσεων καί ἡμερῶν ἐργασίας.

2) Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν προκύψῃ, ὅτι τό συνολικόν ποσόν τῶν κατά τά ἀνωτέρω καταβληθεισῶν καθ' ἑκάστην ἡμερολογιακήν ἔτος ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν ὑπολείπεται τοῦ ποσοῦ τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν διά τήν κατά τήν αὐτήν χρονικήν περίοδον ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, ὑπολογιζομένων ἐπί τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας καί τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθρῳ 60 τοῦ παρόντος, ὑποχρεοῦται τό σωματεῖον ἢ ὁ συνεταιρισμός, ὅπως καταβάλῃ εἰς τό Ἵδρυμα ἐξ ὁλοκλήρου τήν προκύψασαν ἐπί ἔλαττον διαφοράν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἅμα τῇ γνωστοποιήσει αὐτῷ ὑπό τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τοῦ Ἱδρύματος τῆς σχετικῆς ὀφειλῆς του.

Ἡ ἀνωτέρω ὀφειλή εἰσφορᾶς μειοῦται κατά τά τυχόν εἰσπραχθέντα κατά τά πέντε προηγούμενα ἡμερολογιακά ἔτη ποσά ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς πλέον τῆς ὑπολογιζομένης βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας καί τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως τῶν ἀναφερομένων ἐν ἄρθρῳ 60 τοῦ παρόντος.

Ἡ μή καταβολή τῆς ἀνωτέρω ὀφειλῆς ἐντός τῆς κατά τά ἄρθρον 26 τοῦ ά.ν. 1846)1951 ὁριζομένης προθεσμίας συνεπάγεται εἰς βάρος τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν προβλεπομένων ἐν τῷ παρόντι συνεπειῶν, καί τάς ὑπό τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3762)1957, προβλεπομένας κυρώσεις.

3) Τά σωματεῖα καί συνεταιρισμοί ὑπέχουν ἔναντι τοῦ Ἱδρύματος ἁπάσας τάς εὐθύνας τοῦ ἐργοδότου, εὐθυνόμενα, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 8 § δ ἐδάφιον στ' τοῦ ά.ν. 1846)1951 ὁριζόμενα, ἀλληλεγγύως μετά τῶν φορτωτῶν καί παραληπτῶν τῶν ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν ἐν περιπτώσει μή καταβολῆς ἐκ μέρους τῶν τελευταίων τούτων

τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς.

Ἄρθρον 60

Ἡμέραι ἐργασίας - Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ἐκδιδομένης ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, μετὰ πρότασιν τῶν οἰκείων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καὶ ἰσχυούσης δι' ὁλόκληρον τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὰ μέλη ἑκάστου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ κατατάσσονται εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, αὐχὶ πάντως κατωτέρων ἐκείνης, ἥτις περιλαμβάνει τὸ ἑκάστοτε ἰσχὺον κατώτερον ἡμερομίσθιον ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζονται αἱ ἡμέραι ἐργασίας, τὰς ὁποίας λογίζονται πραγματοποιοῦντα κατὰ μῆνα τὰ μέλη ἑκάστου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, τούτων μὴ δυναμένων νὰ ὁρισθῶσιν εἰς ἐλάσσονας τῶν ὀκτὼ (8) καὶ πλείονας τῶν εἴκοσι πέντε (25) δι' ἕκαστον μῆνα.

Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς κλάσεις καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον τοῦ δι' ὃ ἡ κατάταξις δωδεκάμηνον μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν τούτων καὶ ἡ μέση μηνιαία τούτων ἀπασχόλησις ἢ ὁ μέσος ἡμερήσιος μισθὸς καὶ ἡ μέση μηνιαία ἀπασχόλησις ἠσφαλισμένων μελῶν ἑτέρου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ φορτοεκφορτωτῶν τῆς αὐτῆς κατηγορίας.

2) Νέα ἐντὸς τοῦ ἔτους κατάταξις εἰς κλάσεις ἢ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἐπιτρέπεται μόνον ἐν περιπτώσει οὐσιώδους αὐξομειώσεως τῆς ἀπασχολήσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἢ αὐξήσεως τοῦ κατωτάτου ἡμερομισθίου τοῦ ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

3) Δύναται νὰ καθορίζεται διάφορος κλάσις ἢ διάφορος ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας δι' ὡρισμένους μῆνας τοῦ ἔτους, ὡς καὶ νὰ καθορίζωνται οἱ μῆνες τῆς κατ' ἔτος ἀπασχολήσεως τῶν μελῶν ἑκάστου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, ἐφ' ὅσον αἱ φορτοεκφορτωτικαὶ ἐργασίαι ἐμφανίζουν ἐποχικὰς διακυμάνσεις.

4) Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀσφαλίσεως τῶν μελῶν ἑκάστου σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις καὶ ὁ καθορισθεὶς ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας ἰσχύουν μέχρι λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις.

Ἄρθρον 61

Ὑποχρεώσεις Δ. Σ. Σωματείων, Συνεταιρισμῶν καὶ Διαχειριστῶν - Κυρώσεις

1) Αἱ διοικήσεις τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν μεριμνοῦν διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν φορτοεκφορτωτῶν καὶ παραληπτῶν τῶν ἐμπορευμάτων ἢ εἰδῶν καὶ παρὰ τῶν ἠσφαλισμένων εἰσπραττομένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, διαχειρίζονται τὰς χορηγουμένας εἰς τὸ σωματεῖον ἢ τὸν συνεταιρισμὸν ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος ἀποδείξεις εἰσπράξεως τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς καὶ τηροῦν τὰ κατὰ τὴν ἑπομένην παράγραφον στοιχεῖα.

2) Αἱ αὐταὶ διοικήσεις τῶν σωματείων καὶ συνεταιρισμῶν φορτοεκφορτωτῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως:

α) Χρησιμοποιοῦν διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐργοδοτικῶν δικαιωμάτων τῶν διενεργουμένων φορτοεκφορτώσεων ἀποκλειστικῶς τὰς περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ παρόντος ἀποδείξεις εἰσπράξεως.

β) Ὑποβάλλουν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. κεκυρωμένον ἀντίγραφον τοῦ ἐγκεκριμένου Καταστατικοῦ των ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ σωματείου τούτου εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον τοῦ Πρωτοδικείου ἢ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προθεσμίας ὑποχρεοῦνται τὰ σωματεῖα καὶ οἱ συνεταιρισμοί, ὅπως ὑποβάλλουν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. πᾶσαν τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ των.

γ) Ἀνακοινοῦν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. πᾶσαν ἀπόφασιν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων περὶ ἐγγραφῆς ἢ διαγραφῆς μελῶν ἐκ τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ.

δ) Ὑποβάλλουν εἰς τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω Ὑποκαταστήματα καὶ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς ὀνομαστικὴν κατάστασιν τῶν ἀπασχοληθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς μελῶν, εἰς ἣν νὰ ἀναφέρωνται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς τὰ μέλη ταῦτα δὲν ἦσαν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ (ἀσθένειαι, ἀπουσίαι κλπ.).

ε) Τηροῦν κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος ὁρισθησόμενα βιβλία ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐξ ἄλλων διατάξεων δὲν προβλέπεται ἡ τήρησις τούτων. Τὰ βιβλία ταῦτα ὑπόκεινται πρὸ τῆς χρησιμοποιήσεως των εἰς θεώρησιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὰ διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁρισθησόμενα.

στ) Θέτουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ι.Κ.Α. τὰ διαχειριστικὰ στοιχεῖα τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ.

3) Ἡ ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν διοικήσεων τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν φορτοεκφορτωτῶν παράβασις τῶν ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ὑποχρεώσεών των, ἰδίᾳ δὲ ἡ μὴ ἐμπροθέσμος κατάθεσις εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος τῶν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν φορτωτῶν καὶ παραληπτῶν τῶν ἐμπορευμάτων καὶ εἰδῶν καὶ παρὰ τῶν ἠσφαλισμένων εἰσπραχθεισῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ ἡ παραποίησις ἢ ἀλλοίωσις ἢ μεταβολὴ τῶν ἐπὶ τῶν ἀποδείξεων εἰσπράξεως τῶν εἰσφορῶν ἀναγραφομένων ποσῶν ἢ ἡ μὴ ἔκδοσις ἀποδείξεως τοῦ Ἱδρύματος δι' εἰσπραχθέντα ἐργατικὰ δικαιώματα θεωροῦνται παραβάσεις τοῦ ἐγκεκριμένου Κανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ. Κατὰ τῶν τοιούτων παραβατῶν ἐγκλήσει τοῦ Ι.Κ.Α. ἐκι-

βάλλονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων αἱ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις προβλεπόμεναι πειθαρχικαὶ ποιναὶ τοῦ προστίμου ἢ τῆς προσκαίρου ἢ ὁριστικῆς στερήσεως τοῦ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος, ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπομένων κυρώσεων.

Ἄρθρον 62

Ἀναστολὴ καὶ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως

1) Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀσφάλισις ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον :

α) Ἐπιδοτεῖται ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Λ. λόγῳ ἀσθενείας, ἀνεργίας ἢ στρατεύσεως.

β) Ἀπουσιάζει ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ παρ' ᾧ ἠσφαλίσθη Ὑποκαταστήματος.

γ) Στερηθῇ τῆς δυνατότητος ἐργασίας ἐξ αἰσυλήπτου λόγου πέραν τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχείων α' ἀναφερομένων, οἷον ἀσθενείας, βεβαιουμένης ὑπὸ ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., φυλακίσεως, στρατεύσεως κλπ.

δ) Ὀδεμιᾶς δικαιοῦται ἀμοιβῆς ἐκ τοῦ σωματείου ἢ ταῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνός.

2) Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου ἀσφάλισις διακόπτεται :

α) Ἐφ' ὅσον τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον παύει νὰ εἶναι μέλος τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ.

β) Ἐφ' ὅσον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν ἢ οἱ διαχειρισταὶ τούτων παραβοῦν τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 1 ταῦ παρόντος.

Ἡ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως δι' ὅλα τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἐπέρχεται ἀπὸ τῆς παρελεύσεως ἀπράκτου δεκαπενθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς εἰδικῆς προσκλήσεως πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων. Ἡ πρόσκλησις ἀνακοινοῦται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων.

γ) Ἐφ' ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ παρόντος τὸ σωματεῖον ἢ ὁ συνεταιρισμὸς καθυστερεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς ὑποχρεώσεως του πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πέραν τῶν δύο μηνῶν.

Ἡ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως ἐπέρχεται ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ δευτέρου μηνός, δι' ὃ ὀφείλονται αἱ εἰσφοραί.

Εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα β' καὶ γ' περιπτώσεις τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἐκ νέου ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν πραγματοποιεῖται μόνον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Ι' τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἐκπληρωθοῦν ὅπασαι αἱ διὰ τὸν μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως χρόνον ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ Ἵδρυμα, δὲν δύναται δὲ νὰ ἄρξηται αὐτὴ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς διακοπῆς της.

Ἐὰν ὅμως τὰ σωματεῖα ἢ οἱ συνεταιρισμοὶ ἢ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον αὐτῶν ἐκπληρώσουν τὰς μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως ὑποχρεώσεις των ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ ταύτης, ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κεφαλαίου Ι' ἀσφάλισις αὐτῶν δύναται νὰ συνεχισθῇ ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω διακοπῆς αὐτῆς.

Ἄρθρον 63

Ἀσφάλισις ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων εἰς φορτοεκφορτώσεις

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν προσώπων, ἅτινα, μὴ ὄντα μέλη τῶν ἐν ἄρθρῳ 58 § 1 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν, προσλαμβάνονται ὑπὸ τῶν διοικήσεων τούτων πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν τακτικῶν μελῶν των, ἐνεργεῖται μέσῳ τῶν ἐν λόγῳ διοικήσεων τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν, αἵτινες ὑπέχουν ἔναντι τοῦ Ἱδρύματος ἁπάσας τὰς εὐθύνας τοῦ ἐργοδότου.

2) Αἱ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος προσώπων καταβλητέαι εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ τῆς καταβαλλομένης εἰς ταῦτα ἀμοιβῆς καὶ καταβάλλονται διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς παρέχουν ἐργασίαν, τῆς ἀναλογούσης ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐκπιπτομένης ἐκ τῶν δυναμει τοῦ ἄρθρου 59 καταβλητέων ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν.

3) Ὡς πρὸς τὸν ὑπόχρεων πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς, τὸν τρόπον εἰσπράξεως καὶ καταβολῆς ταύτης εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ τὰς συνεπείας τῆς καθυστερήσεως ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 58 καὶ 59 § 1 τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 64

Δυνητικὴ χρησιμοποίησις ἐνσήμων

1) Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ ὁρισθῇ, ὅπως πρὸς βεβαίωσιν τῶν καταβολῶν τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν χρησιμοποιοῦνται εἰδικὰ ἔνσημα, ἐκδιδόμενα ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., ἅτινα θὰ ἐπικολλῶνται ὑπὸ τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν εἴσπραξιν τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων ἐκπροσώπου τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἐπὶ τῆς παραδιδομένης εἰς τὸν ἐργοδότην ἀποδείξεως. Ὁ ἐνεργῶν τὴν εἴσπραξιν δέον ὅπως ἅμα τῇ ἐπικολλήσει τῶν ἐνσήμων καθιστᾷ ταῦτα ἀνεπίδεκτα περαιτέρω χρησιμοποιήσεως δι' ἐπιθέσεως ἐπ' αὐτῶν τῆς σφραγῖδος τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ. Ὁ τύπος καὶ αἱ κλάσεις ἀξίας τῶν ἐνσήμων καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. Τὸ Ι.Κ.Α. θὰ χορηγῇ ἑκάστοτε εἰς τὰς διοικήσεις τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀξίας αὐτῶν ποσότητα ἐνσήμων ἀξίας ἀναλόγου πρὸς τὰς μέσας ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς ἑνὸς δεκαπενθημέρου.

Ὁ τρόπος τῆς διαχειρίσεως τῶν χορηγουμένων εἰς τὰ σωματεῖα ἢ συνεταιρισμοὺς ἐνσήμων θέλει ρυθμισθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Λογιστικοῦ καὶ Οἰκονομικοῦ Κανονισμοῦ

τοῦ Ἱδρύματος.

2) Ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῆς προηγουμένης παραγράφου καταργεῖται ἡ περὶ ἧς ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὑποχρέωσις τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν φορτοεκφορτωτῶν πρὸς κατάθεσιν παγίας ἐγγυήσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α..

Κεφάλαιον Θ'

Ἀσφάλισις ἐκδορασφαγέων

Ἄρθρον 65

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα. Ὑπόχρεοι εἰς εἰσφοράν. Τρόπος εἰσπράξεως

1) Αἱ κατὰ τὸν νόμον εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν σφαγῆς, ἐκδορᾶς ζώων καὶ πτηνῶν καὶ λοιπῶν ἐν γένει προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν τοῦ καταναλισκομένου κρέατος τῶν σφαζομένων ἐν τοῖς σφαγείοις τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων ζώων ἢ πτηνῶν ἐν τοῖς σφαγείοις ἢ εἰς τοὺς χώρους φυλάξεως, διατηρήσεως ἢ διαθέσεως κρέατος τῶν πόλεων τούτων, εἰσπράττονται κατὰ τὰ εἰς τὰς ἑπομένας παραγράφους ὁριζόμενα.

Εἰς ἣν περίπτωσιν μετὰ τῆς ἀμοιβῆς τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω ἐργατῶν συνεισπράττεται καὶ ἡ ἀμοιβὴ προσώπων ἀπασχολουμένων ἐν τοῖς σφαγείοις εἰς τὴν μεταφορὰν ἢ φορτοεκφόρτωσιν κρεάτων ἢ ἀσφάλισις τῶν προσώπων τούτων ἐνεργεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

2) Ἕκαστον Ὑποκατάστημα ὁρίζει εἰδικὴν ἐξ ὑπαλλήλων του Ὑπηρεσίαν, ἡ ὁποία εἰσπράττει τὰς κατωτέρω ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς παρὰ παντὸς ἐμπόρου ἐν γένει ζώων ἢ πτηνῶν καὶ παντὸς ἐν γένει προσώπου, τὸ ὁποῖον εἰσάγει εἰς τὰ ἀνωτέρω σφαγεῖα ἢ χώρους ζῶα ἢ πτηνὰ πρὸς σφαγὴν ἢ ἐσφαγμένα τοιαῦτα.

Διὰ πᾶν ποσὸν, εἰσπραττόμενον παρὰ τῇ ὡς ἄνω Ὑπηρεσίᾳ δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, ἐκδίδεται σχετικὴ ἀπόδειξις ἐκ βιβλίου τριπλοτύπων ἀποδείξεων ἐκτυπουμένων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀποδείξεων, αἵτινες συντάσσονται τῇ χρησιμοποιήσει χάρτου ἀντιγραφῆς (papier carbon), τὸ μὲν πρωτότυπον, ὡς καὶ ἓν τῶν ἀντιγράφων, παραμένουν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος, τὸ ἕτερον δὲ ἀντίγραφον παραδίδεται εἰς τὸν ἐργοδότην ὡς ἀπόδειξις καταβολῆς τῆς εἰσφορᾶς.

Ὁ τύπος καὶ ὁ τρόπος θεωρήσεως τῶν ἀποδείξεων καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.

3) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 57 §§ 2 καὶ 64 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου προσώπων.

Ἄρθρον 66

Ὑπολογισμὸς καὶ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν

1) Αἱ κατὰ νόμον ἐργοδοτικαὶ καὶ ἐργατικαὶ εἰσφοραὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσώπων ὑπολογίζονται ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων εἰς τὰ πρόσωπα ταῦτα παρὰ τῶν κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐδάφιον α' τοῦ ἄρθρου 65 προσώπων ἀμοιβῶν.

2) Τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐδάφιον α' τοῦ ἄρθρου 65 τοῦ παρόντος πρόσωπα ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλλουν ὁλόκληρον τὴν ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν (ποσοστὸν ἐργοδότου καὶ ποσοστὸν ἠσφαλισμένου) εἰς τὴν ὁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἱδρύματος, παρακρατοῦν δὲ ἐκ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ποσῶν διὰ τὴν συμπεφωνημένην ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας των τὴν βαρύνουσαν τούτους ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν (εἰσφορὰ ἠσφαλισμένου).

Ἄρθρον 67

Ἡμέραι ἐργασίας - Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ἐκδιδομένης ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, μετὰ πρότασιν τῶν οἰκείων Τ.Δ.Ε., καὶ ἰσχυούσης δι' ὁλόκληρον τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα κατατάσσονται διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν χορηγητέων παροχῶν εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων.

Διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζονται αἱ ἡμέραι ἐργασίας, τὰς ὁποίας λαγίζονται πραγματοποιοῦντα κατὰ μῆνα τὰ περὶ ὧν ἀνωτέρω πρόσωπα.

Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς κλάσεις καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον τοῦ δι' ὃ ἡ κατάταξις δωδεκάμηνον μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν τούτων καὶ ἡ μέση μηνιαία τούτων ἀπασχόλησις, κατὰ τὸ πρῶτον δὲ ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀσφαλίσεως ἑκάστης κατηγορίας προσώπων ὁ μέσος ἡμερήσιος μισθὸς καὶ ἡ μέση μηνιαία ἀπασχόλησις ἠσφαλισμένων τῆς αὐτῆς ἢ παρεμφεροῦς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας.

2) Δύναται νὰ καθορίζεται διάφορος κλάσις ἢ διάφορος ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας δι' ὡρισμένους μῆνας τοῦ ἔτους, ὡς καὶ νὰ καθορίζωνται οἱ μῆνες τῆς κατ' ἔτος ἀπασχολήσεως των, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἠσφαλισμένων ὑπόκειται εἰς ἐποχικὰς διακυμάνσεις.

3) Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀσφαλίσεως ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις καὶ ὁ καθορισθεὶς ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας ἰσχύουν μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Διακοπή ηλεκτρικού ρεύματος εν σχέσει πρός ανωτέραν βίαν : Ἡ μή ἀποδοχή ἐργασίας ἀπαλλάσσει τόν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως πρός καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν μόνον ἐάν ὀφείληται εἰς περιστατικόν ἀνωτέρας βίας (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Ἀνωτέρα βία ὑφίσταται, κατά τά ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα καί ὑπό τῆς θεωρίας διδασκόμενα, ὁσάκις ἡ ἀποδοχή τῆς ἐργασίας ὑπό τοῦ ἐργοδότου παρακωλύεται ἐκ τυχηροῦ καί ἀπροβλέπτου γεγονότος, ὅπερ ἦτο ἀδύνατον νά ἀποτραπῇ ἀκόμη καί διά μετρων ἄκρας ἐπιμελείας καί συνέσεως.

Ἐν συνεπείᾳ πρός τά ἀνωτέρω ἡ τυχαία διακοπή τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος δέν δύναται, καθ' ἡμᾶς, νά θεωρηθῇ ὡς περιστατικόν ἀνωτέρας βίας.

Αἱ δικαστικαί ἀποφάσεις (Πρωτ. Ἀθηνῶν 7012)1956, Πρωτ. Ἀθηνῶν 3949)1952 κλπ.), ἃς ἐπικαλεῖσθε διά τήν ἐνίσχυσιν τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ τυχαία διακοπή ἠλεκτρικοῦ ρεύματος συνιστᾷ ἀνωτέραν βίαν, ἀναφέρονται εἰς τάς περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ διακοπή ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ὀφείλεται εἰς βλάβας ἐπερχομένας εἰς τά μηχανήματα παραγωγῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος λόγῳ πλημμύρας, ἥτις θεωρεῖται ὁπωσδήποτε ἀνωτέρα βία. Συνεπῶς καί ἐξ αὐτῶν προκύπτει, ὅτι ἀνωτέραν βίαν δέν ἀποτελεῖ ἡ τυχαία διακοπή ἠλεκτρικοῦ ρεύματος (*).

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης λόγῳ ἀδυναμίας, ἀναγομένης εἰς τυχηρόν γεγονός, ὡς τυγχάνει καί τό τῆς διακοπῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, δέν ἀποδέχεται τήν προσηκόντως καί πραγματικῶς προσφερομένην ἐργασίαν, καθίσταται ὑπερήμερος καί ὑποχρεοῦται εἰς καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν εἰς τούς μισθωτούς, χωρίς οὗτοι νά εἶναι ὑπόχρεοι νά παράσχουν τήν ἐργασίαν των εἰς ἄλλον ἐκ τῆς συμβάσεως χρόνον (ἄρθρον 656 Α.Κ.). ***(Ἔγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 66376) 1965)***

Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καθ' ὡρισμένας ἡμέρας εἰς περιόδους καί ὑπερημερία ἐργοδότου : Ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων (Α.Π. 22) 1958)(**) ἔχει δεχθῇ, ὅτι τόσον ἐπί τῶν ὡρισμένου, ὅσον καί ἐπί τῶν ἀορίστου χρόνου συμβάσεων ἐργασίας οἱ ὅροι παροχῆς ταύτης, ὡς ὁ τόπος καί ὁ χρόνος, καθ' ὃν θά παρέχηται ἡ ἐργασία, δύνανται νά ρυθμισθοῦν διά συμφωνίας τῶν μερῶν, μή ἀποκλειομένου ὅπως συμφωνηθῇ, ὅτι ἡ ἐργασία θά παρέχηται οὐχί καθ' ἑκάστην, ἀλλά καθ' ὡρισμένα χρονικά διαστήματα.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ. ὁρίζουν ὅτι, ἐάν ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας, ὁ μισθωτός δικαιοῦται νά ἀπαιτήσῃ τόν μισθόν, μή ὑποχρεούμενος εἰς παροχήν τῆς ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ.

Ἡ ὕπαρξις ὑπερημερίας κρίνεται κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 349 τοῦ Α.Κ., καθ' ἃς ἵνα ὑπάρξῃ ὑπερημερία, ἀπαιτεῖται ἀφ' ἑνός μέν πραγματική καί προσήκουσα κατά τόπον, τρόπον καί χρόνον προσφορά ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου, ἀφ' ἑτέρου δέ μή ἀποδοχή ταύτης ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου.

Συνεπῶς, ἐάν συνεφωνήθη, ὅτι ἡ ἐργασία θά παρέχηται καθ' ὡρισμένας ἡμέρας ἤ καθ' ὡρισμένους χρονικούς περιόδους, ἡ μή ἀποδοχή τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατά τάς ὑπολοίπους ἡμέρας δέν καθιστᾷ τόν ἐργοδότην ὑπερήμερον.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ἡ λειτουργία τοῦ ρητινεργοστασίου δέν εἶναι συνεχής, διακοπτομένη κατά διαστήματα πρός τόν σκοπόν τῆς συγκεντρώσεως ἐπαρκοῦς ποσότητος πρώτης ὕλης, αἱ ἐν λόγῳ δέ συνθῆκαι ἐργασίας εἶναι γνωσταί εἰς τούς προσλαμβανομένους μισθωτούς καί ἀποδέχονται οὗτοι ταύτας, φρονοῦμεν, ὅτι διά τάς ἡμέρας, καθ' ἃς, δυνάμει συμφωνίας, οἱ μισθωτοί δέν παρέχουν τάς ὑπηρεσίας των, ὁ ἐργοδότης δέν περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν, ὥστε νά ἀνακύπτῃ ὑποχρέωσις τούτου πρός καταβολήν τοῦ μισθοῦ. ***(Ἔγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 70344)1965).***

Ἄδειαι καθαριστριῶν, ἀπασχολουμένων ἐπί ἔλασσον τοῦ νομίμου ὡραρίου : Ἀφορμήν λαβόντες ἐξ ὑποβαλλομένων ἡμῖν παραπόνων καί διαμαρτυριῶν ἐκ μέρους καθαριστριῶν, ἀπασχολουμένων καθ' ἑκάστην ἐπί ἔλασσον τοῦ νομίμου ὡραρίου, διά τήν μή χορήγησιν αὐταῖς τῆς ὑπό τοῦ ἀ.ν. 539)1945 προβλεπομένης ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, καί ἐν συνεχείᾳ τοῦ 93220)5428) 13.10.1964 ἡμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τήν τιμήν νά γνωρίσωμεν τά ἀκόλουθα : Ναί μέν τό Νομικόν Συμβούλιον τοῦ Κράτους διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 347)1961 γνωμοδοτήσεως του ἀπεφάνθη, ὅτι, ὁ μισθωτός, ἵνα ἀποκτήσῃ τό δικαίωμα λήψεως ἀδείας θά ἔδει νά ἀπασχολῆται καθ' ὅλην τήν νόμιμον χρονικήν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας καί συνεπῶς ἀπασχόλησις μισθωτοῦ ἐπί ἔλασσον χρονικόν διαστημα ἡμερησίως δέν προσαποριζει εἰς τοῦτον δικαίωμα εἰς ἀπόληψιν ἀδείας. Πλήν ὅμως, ἐπειδή τό μέτρον τοῦτο δέν δύναται νά τυγχάνῃ ἐφαρμογῆς γενικώς ἄνευ ἐξετάσεως, εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν τῆς φύσεως καί τοῦ εἴδους τῆς ὑπό τοῦ μισθωτοῦ προσφερομένης ἐργασίας, ἤτοι, ἐάν τυγχάνῃ βαρεῖα, κοπιώδης, ἀνθυγιεινή κλπ., ὅτι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις καί ἐπί ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ἐπί ὀλιγωτέρους ὥρας εἶναι δυνατόν ὁ μισθωτός νά καταναλίσκῃ ἐντελῶς ἤ οὐσιωδῶς τάς παραγωγικάς αὐτοῦ δυνάμεις, προκειμένου εἰδικῶς περί καθαριστριῶν, ἐπειδή ἡ ἐργασία των τυγχάνει κοπιώδης, πρός ἐκπλήρωσιν δέ τῶν κα-

(*) Οὕτω καί *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαί § 179, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 60, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί.

(**) ΕΕΔ 17,182.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1051)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τοῦ ὡραρίου τῶν νυκτοφυλάκων τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 243 τῆς 29 Δεκεμβρίου 1965)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. δ/τος 4242)1962 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φορολογικῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 909)17.11.1965 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, πρότασει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον 1

Τὸ δεύτερον ὑπεδάφιον τοῦ ἐδαφίου α' τῆς περιόδου Γ' τῆς διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 11)23.10.1957 Β. Διατάγματος προστεθείσης παραγράφου ιστ' ἀριθ. 8 εἰς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 30)8 3.4.1951 Β. Διατάγματος «περὶ μισθολογίου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.» ἀντικαθίσταται, ὡς ἀκολούθως:

«Εἰς τὰ ἀνωτέρω διοικητικὰ ὄργανα, περιλαμβανομένων καὶ τῶν νυκτοφυλάκων, ὁσάκις ἀπασχολοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται ὡς ἀποζημίωσις τὸ 1)25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ των εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους ἢ τὸ ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, προσηυξημένα κατὰ 75 ο)ο, ἐκτὸς ἐὰν τὰ ὄργανα ταῦτα ἀπαλλάσσωνται ἐκ τῆς ἐργασίας των ἑτέραν ἐργάσιμον ἡμέραν, ὅτε καταβάλλεται αὐτοῖς μόνον ἡ ἐξ 75 ο)ο προσαύξησις.

Κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ τῶν κλητήρων, ἐξακολουθοῦσιν ἐφαρμοζόμεναι σχετικῶς αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ καταστάσεως τῶν ὑγειονομικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ι.Κ.Α.».

"Αρθρον 2

Τὸ δεύτερον ὑπεδάφιον τοῦ ἐδαφίου β', ὡς καὶ τὸ δεύτερον ὑπεδάφιον τοῦ ἐδαφίου γ' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 11)23.10.1957 Β. Διατάγματος, τροποποιοῦνται, καθ' ὃ μέρος ἀφοροῦν τοὺς νυκτοφύλακας τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ὑποχρεωτικὴ ἐργασία τῶν νυκτοφυλάκων ὁρίζεται ὀκτάωρος καθ' ἡμέραν καὶ δι' ἅπασας τὰς ἡμέρας τοῦ μηνός, συμπεριλαμβανομένων τῶν Κυριακῶν καὶ ἀργιῶν, παρέχεται δὲ αὐτοῖς 24ωρος ἀνάπαυσις ἑβδομαδιαίως.

Ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ παρόντος β.δ)γματος ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν ὡρῶν ἐργασίας μεταξὺ τῶν ὁριζομένων διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ἱδρύματος καὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καταβάλλεται καὶ εἰς τοὺς νυκτοφύλακας διὰ τὴν πέραν τῶν 7 ὡρῶν καθ' ἡμέραν ἀπασχόλησίν των».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1965

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

120815)40787)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων εἰς ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 868 τῆς 30 Δεκεμβρίου 1965)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3656)1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας», 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 111392)37491)1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν περὶ τῆς διαδικασίας τοποθετήσεως τῶν ἀνέργων εἰς ἐργασίας καὶ 3) τὰς κρατούσας σήμερον συνθήκας εἰς τὴν ἑλληνικὴν ἀγορὰν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 111392)37491)1965 ἀπόφασιν ἡμῶν περὶ τῆς διαδικασίας τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν τῶν ἀνέργων (*) ὁρίζομεν τὰ κάτωθι:

1) "Απασαι αἱ προσλήψεις μισθωτῶν, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, μέσῳ τῶν οἰκείων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.

2) Ἡ σειρὰ προτεραιότητος τοποθετήσεως τῶν ἀνέργων εἰς ἐργασίαν μέσῳ τῶν οἰκείων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς αὐτῶν εἰς οἱονδήποτε Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας κατὰ τὸν ὑπὸ τούτων τηρούμενον Κώδικα Ἀτομικῶν Ἐπιγελμάτων. Οἱ ἐργοδόται δύνανται μὲν νὰ ἐπιλέγουν τοὺς προσλαμβανομένους ὑπ' αὐτῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των μισθωτούς, ἐκ τῶν ἀνέργων, τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὰ Μητρῶα τῶν Γ.Ε.Ε., πλὴν ὅμως ταῦτα δύνανται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν χορήγησιν κάρτας τοποθετήσεως εἰς μισθωτούς.

(*) ΕΒΔ 25, 56, ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΒΔ 25, 57.

θησόντων των εἶναι ὑποχρεωμένοι συνήθως νὰ ἀναχωροῦν ἐκ τῆς οἰκίας των ἀπὸ τῶν πρώτων πρωϊνῶν ὡρῶν, φρονοῦμεν, ὅτι, συντρεχόντων τῶν περιστατικῶν τούτων, ὑφίσταται ἐντελῆς ἡ οὐσιώδης ἐξάντλησις τῶν παραγωγικῶν δυνάμεων τοῦ μισθωτοῦ καὶ συνεπῶς οἱ ὡς εἰρηται μισθωτοὶ δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539)1945 ὁριζομένης κατ' ἔτος κανονικῆς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, καίπερ μὴ ἐξαντλοῦσι τὸ κανονικὸν ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας. (*Ἔγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 80094)1965*).

ὑποδεικνυόμενων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, εἰς ἣν περίπτωσιν τὰ οἰκεῖα Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ἔχουν βασίμους λόγους ὅτι ὁ ἐργοδότης κατ' ἐξακολούθησιν παραβλέπει τὴν σειρὰν προτεραιότητος ἐγγραφῆς τῶν ἀνέργων εἰς τὰ Μητρῶα τῶν οἰκείων Γραφείων.

β) Τῆς ἀνωτέρω σειρᾶς προτεραιότητος ἐξαιροῦνται αἱ κάτωθι κατηγορίαι μισθωτῶν: α) Ἑλλήνων ὑπηκόων ἢ ὁμογενῶν, προερχομένων ἐκ Τουρκίας, Αἰγύπτου, Κύπρου, Χωρῶν Παρα πετάσματος, β) ἀποθεραπευθέντων φυματικῶν καὶ γ) ἐπιδοτουμένων ἀνέργων, οὓς δύνανται οἱ ἐργοδόται δι' αἰτήσεώς των νὰ προσλαμβάνουν ἐλευθέρως παρὰ τῶν οἰκείων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.

4) Ἐπὶ προσλήψεων κατόπιν διαγωνισμοῦ, ἡ τοποθέτησις θὰ ἐνεργῆται βάσει τῆς σειρᾶς ἐπιτυχίας καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι οἱ ἐπιτυχόντες εἰς τοῦτον φέρονται ἐγγεγραμμένοι ὡς ἄνεργοι εἰς τὰ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας πρὸ διμήνου τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας διενεργείας ταύτου, ἐξαιρέσει ἐκείνων, οἵτινες πρὸ τοῦ διαγωνισμοῦ ἀπησχολοῦντο, τῆς ἀπασχολήσεως των ἀποδεικνυομένης ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ των βιβλιαρίου Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου ἐπισήμου στοιχείου. Ὁ ἐν λόγῳ διαγωνισμὸς δέον νὰ διεξάγεται παρ' Ἐπιτροπῆς, ἐξασφαλιζούσης ἀμερόληπτον κρίσιν τῶν συμμετασχόντων καὶ ἀπαραιτήτως θὰ δημοσιεύεται πρὸ ἑξήκοντα ἡμερῶν, ἁπαξ τοὐλάχιστον, εἰς μίαν καθημερινὴν ἐφημερίδα τῶν ἐκδιδομένων ἐν τῷ τόπῳ ἐνεργείας τοῦ διαγωνισμοῦ ἐκ τῶν μᾶλλον κυκλοφορουσῶν καὶ θὰ ἀναγγέλλεται πρὸ μηνὸς τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας διεξαγωγῆς του εἰς τὸ οἰκεῖον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας.

5) Προκειμένου περὶ προσλήψεως προσώπων ἐμπιστοσύνης, ὡς π.χ. διευθυντῶν ἐπιχειρήσεων, προσωπαρχῶν, προϊσταμένων Λογιστηρίων, ταμιῶν, τεχνικοῦ προσωπικοῦ κεκτημένου πτυχίου Ἀνωτάτων Σχολῶν καὶ λοιπῶν ὁριζομένων ὡς προσώπων ἐμπιστοσύνης ὑπὸ σχετικῶν διατάξεων, ἡ τοποθέτησις θὰ ἐνεργῆται ἐκ τῶν ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μισθωτῶν, ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των εἰς τὰ Μητρῶα ἀνέργων τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

6) Ὁμοίως εἰς ἐργοδότας, ἀπασχολοῦντας εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των μέχρι πέντε (5) τὸ πολὺ ὑπαλλήλους ἢ μέχρι δέκα (10) τὸ πολὺ ἐργατοτεχνίτας, οἵτινες προσλαμβάνονται τῇ ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου καὶ ἄνευ σειρᾶς προτεραιότητος, ἡ περαιτέρω τοποθέτησις μισθωτῶν θὰ ἐνεργῆται βάσει τῆς σειρᾶς προτεραιότητος καὶ ὡς λεπτομερῶς ἀναφέρει ἡ ἀνωτέρω παράγραφος 2.

7) Εἰς ἃς περιπτώσεις τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας δὲν διαθέτει ἀνέργους τῶν εἰδικοτήτων ἢ προσόντων, τῶν ὁποίων ἔχει ἀνάγκην ὁ ἐργοδότης, οὐδὲ ἤθελεν ἐξασφαλίσει αὐτὸ τοιούτους παρ' ἄλλων πλησίον Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας ἐντὸς τεσσάρων (4) ἡμερῶν καὶ ἐπὶ ἐπειγουσῶν περιπτώσεων ἐντὸς δύο (2) ἡμερῶν, ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, ὑποχρεοῦται ὅπως τοποθετῇ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένους μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των ὡς ἀνέργων εἰς τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας.

8) Ὁσάκις μισθωτός τις ἀποχωρεῖ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐργοδότου τινὸς πρὸς ἀνάληψιν νέας τοιαύτης εἰς ἕτερον ἐργοδότην τὸ οἰκεῖον διὰ τὴν χορήγησιν κάρτας ἐργασίας Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὅφοῦ προηγουμένως διαπιστώσῃ τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νέου ἐργοδότου περὶ προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν ἀπασχόλησιν τούτου πέραν τοῦ μηνὸς εἰς τὸν πρῶτον ἐργοδότην, ἐφοδιάζει τὸν μισθωτόν, ἀντὶ κάρτας ἐργασίας, δι' εἰδικοῦ σημειώματος, δι' οὗ καλύπτει τὰς ὑποχρεώσεις του ὁ ἐργοδότης ἐναντι τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

9) Οἱ ἐκ τοῦ στρατεύματος ἀπολυόμενοι καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀπασχοληθῶσιν μισθωτοὶ τοποθετοῦνται εἰς τὰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις ἀνεξαρτήτως ἡμερομηνίας ἐγγραφῆς των ὡς ἀνέργων, ἐφ' ὅσον βεβαίως τὸ μεσολαβήσαν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των καὶ μέχρι τῆς προσλήψεώς των χρονικὸν διάστημα δὲν εἶναι μεῖζον τοῦ τετραμήνου.

10) Πᾶσα προγενεστέρα ἀπόφασις ἡμῶν, ὁριζουσα ἄλλως τὴν διαδικασίαν τοποθετήσεως εἰς ἐργασίαν τῶν ἀνέργων, εἴτε ἀφορῶσα εἰς τοὺς ἀνέργους γενικῶς, εἴτε εἰς εἰδικὰς αὐτῶν κατηγορίας, καταργεῖται, ἐξαιρέσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 50216)8099)1956, 41846)5411)1957, 71876)33047) 1965, 70935)11441)1958, 55092)6045)1956, 56080) 8216)1959 καὶ 86243)14014)1960 περὶ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν Πειραιῶς - Ἀθηνῶν καὶ περιοχῆς Θεσσαλονίκης, σταφιδεργατῶν, σταφιδοκιβωτοποιῶν κλπ περιοχῆς Πελοποννήσου - Ἡρακλείου Κρήτης καὶ Ζακύνθου καὶ κλωστοϋφαντουργῶν Ἐδέσσης, Ναούσης καὶ Βεροίας ἀντιστοίχως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

91208)13505)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ προσόντων τῶν ναυτικῶν τῶν δικαιουμένων ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1965 καὶ Νέου Ἔτους 1966.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 855 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὸ ἄρθρον 10 τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16810)9883)29.8.1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κυρωθείσης ἀπὸ 30.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν ἀκτοπλοϊκῶν πλοίων. 2) Τὴν παράγραφον 3 τῆς ἀπὸ 25.8.1964 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων π)κ καὶ Πφ, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78931)1152)3.9.1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. 3) Τὸ ἄρθρον 5 τῆς ἀπὸ 20.6.1964 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγῶν ἀκτοπλοϊκῶν

πλοίων (Μ)S), κυρωθείσης διά της ὑπ' ἀριθ. 54038)8231)9.7.1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καί δεδομένου ὅτι δι' ἁπασῶν τῶν ἀνωτέρω συμβάσεων προβλέπεται ἡ εἰς τά πληρώματα τῶν ὡς ἄνω πλοίων καταβολή ὡς δώρου μισθοῦ ἑνός μηνός ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καί Νέου Ἔτους ὑπό τούς καθοριζομένους ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως ἡμῶν ὅρους, Ἰδόντες τήν ὑπ' ἀριθ. 116100)8130)9.12.1965 κοινήν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας περί παροχῆς δώρου Χριστουγέννων 1965 καί Νέου Ἔτους 1966 εἰς τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἀπασχολουμένους, ἀποφασίζομεν :

1) Ἐγκρίνομεν ὅπως ἡ προβλεπομένη ἐκτακτος οἰκονομική παροχή ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1965 καί Νέου Ἔτους 1966 καταβληθῇ εἰς τούς ὑπηρετησάντας καί ὑπηρετοῦντας ἐπί τῶν ὑπογομένων εἰς τάς ὡς ἄνω συλλογικάς συμβάσεις πλοίων, ἤτοι :

1) Φορτηγῶν ἀκταπλοϊκῶν πλοίων (Μ)S) κάτω τῶν 500 κόρων ὁλικῆς χωρητικότητος.

2) Ἐπιβατηγῶν ἀκταπλοϊκῶν πλοίων.

3) Πετρελαιοκινήτων καί Ἰστιοφόρων, ὡς ἀκολούθως :

α) Διά τούς ναυτολογηθέντας πρό ἢ κατά τήν 27 Ἀπριλίου 1965 καί ὑπηρετοῦντας μέχρι καί τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965 ἴσῃ πρός τόν μισθόν ἑνός μηνός, ὡς καθορίζεται ὑφ' ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων, μή ὑπολογιζομένου τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς καί τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

β) Διά τούς ναυτολογηθέντας μετά τήν 27 Ἀπριλίου 1965 καί ὑπηρετοῦντας ἢ μή κατά τήν 20 Δεκεμβρίου 1965 ἢ τούς ναυτολογηθέντας μέν πρό ἢ κατά τήν 27 Ἀπριλίου 1965, ἀλλά ἀπολυθέντας πρό τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965, θά καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσόν ἴσον πρός 2)25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἀνά ἕκαστον 19ήμερον χρονικόν διάστημα τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν κατά τό ἀπό 27 Ἀπριλίου 1965 μέχρις 20 Δεκεμβρίου 1965 χρονικόν διάστημα.

γ) Διά χρονικόν διάστημα ἐργασιακῆς σχέσεως κάτω τῶν δέκα ἐννέα ἡμερῶν καταβάλλεται ἀνάλογον πρός τό κλάσμα ἐργασιακῆς σχέσεως δῶρον.

δ) Εἰς τούς ὑπηρετήσαντας ἢ ὑπηρετοῦντας κατά τήν 27 Ἀπριλίου 1965 μέχρις 20 Δεκεμβρίου 1965 περιοδικῶς ἐπί πλειόνων πλοίων διαφόρων πλοιοκτητῶν καταβάλλονται τά 2)25 τῆς ἐν τῷ ἑβδομάῳ α' παροχῆς δι' ἕκαστον πλήρες 19ήμερον ἐργασίας παρ' ἑκάστου τῶν πλοιοκτητῶν τῶν πλοίων, ἐφ' ὧν εἰργάσθησαν, ἢ ἀνάλογον κλάσμα.

ε) Οἱ μετά τήν 20 Δεκεμβρίου 1965 ναυτολογούμενοι ναυτικοί οὐδεμιᾶς παροχῆς δικαιοῦνται.

2) Τῆς ἐκτάκτου ταύτης οἰκονομικῆς παροχῆς δικαιοῦνται καί τά πληρώματα τῶν ἁλιευτικῶν, τά μισθαδοτούμενα εἰς δραχμάς, ὡς ἐπίσης καί οἱ ναυτικοί, οἱ ὑπηρετοῦντες ἐπί ἀπογαλευτικῶν πλοίων, πλήν τῶν δυτῶν, ἐφ' ὅσον τά ἐν λόγῳ πλοῖα ἐργάζονται ἐντός τῶν ἑλληνικῶν ὑδάτων, δέν δικαιοῦνται ὅμως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐργάζονται ἐκτός τῶν ἑλληνικῶν ὑδάτων.

Δέν δικαιοῦνται τῆς ἐν λόγῳ παροχῆς οἱ ἐπιμεριδίῳ καί οἱ κατά πλοῦν ναυτολογούμενοι ἐπί πάντων τῶν ὡς ἄνω πλοίων.

3) Προκειμένου περί τῶν πληρωμάτων τῶν ἀκταπλοϊκῶν φορτηγῶν πλοίων (Μ)S), ὁσάκις τά πλοῖα ταῦτα ἐπεκτείνουν τούς πλόας των εἰς τήν ἀλλοδαπήν (παράγραφος 2 ἄρθρου 1 τῆς ἀπό 20.6.1964 συλλογικῆς συμβάσεως), καταβάλλεται ἡ ὡς ἄνω ἔκτακτος οἰκονομική ἐνίσχυσις ὑπολογιζομένη ἐπί τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῶν ἐπί μέρους συμβάσεων ναυτολογήσεως μισθοῦ.

4) Ἡ διά τῆς παρούσης προβλεπομένη οἰκονομική παροχή θά καταβληθῇ εἰς μίαν δόσιν μέχρι τῆς 22 Δεκεμβρίου 1965 ἐφ' ὅσον αὕτη δέν ὑπερβαίνει τό ποσόν τῶν 2 000 δραχμῶν. Τό πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπόλοιπον δύναται νά καταβληθῇ μέχρι τῆς 5.1.1966.

5) Ὑπό τούς ἀνωτέρω περιορισμούς δικαιοῦνται τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς παροχῆς καί οἱ λόγῳ ἀσθενείας ἀπολυθέντες ἐκ τῶν πλοίων ναυτικοί.

Κοινοποιηθήτω δεόντως πρός ἐκτέλεσιν καί δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 15 Δεκεμβρίου 1965

—

119558)8520)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. Θ) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τάς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ὑπαλλήλων χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 855 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955 ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 9)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ἀποδοχῶν, ὅρων ἐργασίας κλπ. τῶν ἐν θέματι ὑπαλλήλων, καταστάσαν ὁριστικήν μετά τήν ἐνώπιον τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς γενομένην δήλωσιν τοῦ ἐκκαλέσαντος Συλλόγου Ὑπαλλήλων Χονδρικῆς Πωλήσεως Σιγαρέττων Ἀθηνῶν Πειραιῶς περί παραιτήσεως ἀπό τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως του, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ὑπ' ἀριθ. 9)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορῶσαν τάς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ὑπαλλήλων χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Χονδρικῆς Πωλήσεως Σιγαρέττων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἀφ' ἑνός, καί ἀφ' ἑτέρου τῶν :

1) Συνδέσμου Πρατηριούχων Σιγαρέττων Πειραιῶς. 2) Συνδέσμου Πρατηριούχων Καπνο-

πολεων Αθηνών και Προαστίων, 3) Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Αθηνών και 4) Επαγγελματικού Επιμελητηρίου Πειραιώς και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Επιλύον την μεταξύ των ως άνω ενδιαφερομένων μερών (Οργανώσεων κλπ.) υφισταμένην διένεξιν, αποφαίνεται ως εξής:

Τα κατώτατα όρια αποδοχών της πάσης φύσεως απαλλήλων καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως σιγαρέττων Αθηνών Πειραιώς - Περιχώρων καθορίζονται ως εξής:

Α'. Μαθητευόμενοι:

	Δραχμαί
α) Ηλικίας 14ου μέχρι συμπληρώσεως 15ου έτους	900
β) Ηλικίας 15ου μέχρι συμπληρώσεως 17ου έτους	1.045
γ) Ηλικίας 17ου μέχρι συμπληρώσεως 19ου έτους	1.155

Β'. Ενήλικες:

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους ηλικίας ο μισθωτός θεωρείται απαλλήλος, η δε μισθοδοσία αύτου καθορίζεται αναλόγως των ετών της παρά τω αύτω η διαφόρους εργοδόταις όμοειδούς υπηρεσίας του, ως έπεται:

Έτη υπηρεσίας	Μισθός
1) Κατά το 1ον έτος	Δρχ. 1.400
2) » » 2ον »	» 1.500
3) » » 3ον και 4ον έτος	» 1.600
4) » » 5ον » 6ον »	» 1.700
5) » » 7ον » 8ον »	» 1.800
6) » » 9ον » 10ον »	» 1.900
7) » » 11ον » 12ον »	» 2.100
8) » » 13ον » 14ον »	» 2.200
9) » » 15ον » 16ον »	» 2.300
10) » » 17ον » 18ον »	» 2.400
11) » » 19ον » 20ον »	» 2.500

2) Ι. Δι' έκαστον πλέον των 20 ετών συμπληρωμένον έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 2.500 αυξάνεται κατά ποσόν 60 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.100.

ΙΙ. Τα ως άνω καθοριζόμενα κατώτατα όρια βασικών μισθών αυξάνονται δι' επιδόματος γάμου εκ δραχμών 150 μηνιαίως. Το επίδομα τούτο, παρεχόμενον διά την σύζυγον, εφ' όσον αύτη δεν εργάζεται, παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζευξέως.

ΙΙΙ. Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν. Ωσαύτως δεν δύνανται να μεταβληθούν τυχόν εφαρμοζόμενοι όροι εύνοϊκώτεροι.

ΙV. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.7.1965.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Δεκεμβρίου 1965

—

8)2)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 39) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών απερί των όρων αμοιβής του προσωπικού των φαρμακείων, φαρμακεμπορείων κλπ. άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 της 4 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755)1957, 2) Την υπ' αριθ. 39)1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των φαρμακείων, φαρμακεμπορείων κλπ. άπάσης της χώρας, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, η υπ' αριθ. 15)1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστην την εν θέματι διαιτητικην απόφασιν, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Λεχόμενον τύπους την υποβληθείσαν έφεσιν της εκκαλούσης εργατικής οργανώσεως και εν μέρει κατ' ουσίαν ταύτην. Απορρίπτον τα ως άνω εν τω σκεπτικώ απορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 15)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος, αφ' ενός, και του Πανελληνίου Φαρμακευτικού Συλλόγου, αφ' ετέρου, αποφασίζομεν ως ακολούθως:

1) Τα βάσει της υπ' αριθ. 38)1963 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 2 τ. Β' της 7.1.1964) καθοριζόμενα κατώτατα όρια βασικών μισθών των περί ων αύτη μισθωτών, αύξάνονται από της ισχύος της παρούσης κατά ποσοστόν 10 ο)ο.

2) Τα κατώτατα όρια βασικών μισθών του προσωπικού των καθ' άπασαν την χώραν φαρμακείων, φαρμακεμπορείων, αποθηκών φαρμάκων και αντιπροσωπειών φαρμάκων καθορίζονται από 1ης Νοεμβρίου 1965, ως ακολούθως:

Α'. Βοηθοί εφωδιασμένοι δι' άδείας από του άρμοδίου Υπουργείου, υπάλληλοι πωλήσεως φαρμάκων και λοιπών φαρμακευτικών ειδών, ήτοι ιατρικών βοηθημάτων (θερμομέτρων, συρίγγων κλπ.) και εργαλείων, ως και καλλυντικών ειδών, αποθηκάριοι, κατασκευασταί φαρμάκων, συσκευασταί και παραδίδοντες, ως και ταμίαι:

α) Υπάλληλοι άρρενες:

1) Μέχρι συμπληρώσεως του 20ού έτους της ηλικίας των δραχμαί 1.510.

2) Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας των κατά τα ακόλουθα κλιμάκια:

Έτη υπηρεσίας	Δραχμαί
Κατά τό 1ον και 2ον	1.800
» » 3ον » 4ον	1.975
» » 5ον » 6ον	2.150
» » 7ον » 8ον	2.290
» » 9ον » 10ον	2.435
» » 11ον » 12ον	2.580

»	»	13ον	» 14ον	2.755
»	»	15ον	» 16ον	2.900
»	»	17ον	» 18ον	3.045
»	»	19ον	» 20ὸν	3.190

Δι' έκαστον έπι πλέον των 20 έτων συμπεπληρωμένον έτος ύπηρεσίας το ώς άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 3.190 αύξάνεται κατά ποσόν 87 δραχμών μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 4.060.

β) Ύπάλληλοι θήλεις :

α) Μέχρι συμπληρώσεως του 18ου έτους ηλικίας δραχμαί 1.390.

β) Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους ηλικίας κατά τα άκόλουθα κλιμάκια :

Έτη ύπηρεσίας				Δραχμαί
Κατά το	1ον	και	2ον	1.625
»	» 3ον	»	4ον	1.855
»	» 5ον	»	6ον	2.030
»	» 7ον	»	8ον	2.175
»	» 9ον	»	10ον	2.320
»	» 11ον	»	12ον	2.465
»	» 13ον	»	14ον	2.555
»	» 15ον	»	16ον	2.670
»	» 17ον	»	18ον	2.785
»	» 19ον	»	20ον	2.900

Δι' έκαστον έτος πλέον των 20 έτων συμπεπληρωμένον ύπηρεσίας το ώς άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 2.900 αύξάνεται κατά ποσόν δραχμών 70 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.600.

Β'. Ύπηρετικόν έν γένει προσωπικόν.

α) Άρρενες και θήλεις το πρώτον προσλαμβανόμενοι δραχμαί 1.160.

β) Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους της ήλικίας και ένός έτους οίασδήποτε προϋπηρεσίας ή του 19ου έτους, άσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περί άρρένων, και μετά την συμπλήρωσιν του 16ου έτους της ήλικίας και ένός έτους οίασδήποτε προϋπηρεσίας, ή του 17ου έτους της ήλικίας, άσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περί θηλέων, κατά τα άκόλουθα κλιμάκια :

Έτη ύπηρεσίας				Άρρενες Δραχμαί	Θήλεις Δραχμαί
Κατά το	1ον	και	2ον	1.685	1.450
»	» 3ον	»	4ον	1.740	1.625
»	» 5ον	»	6ον	1.800	1.740
»	» 7ον	»	8ον	1.860	1.855
»	» 9ον	»	10ον	1.915	1.915
»	» 11ον	»	12ον	1.975	1.975
»	» 13ον	»	14ον	2.030	2.030
»	» 15ον	»	16ον	2.090	2.090
»	» 17ον	»	18ον	2.145	2.145

Μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους ύπηρεσίας, άδιακρίτως φύλου, δραχμαί 2.205.

3) Κατά το λοιπά εξακολουθεί ισχύουσα ή ύπ' άριθ. 36)1963 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών(*).

4) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν, επίσης τυχόν υφιστάμενοι ευνοϊκώτεροι όροι αμοιβής εργασίας δεν δύνανται να μεταβληθώσιν.

5) Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από 5.1.1965.

Αι εκ της αναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται να εξοφληθούν εις εξ (6) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβλητέας άμα τη δημοσιεύσει της παρούσης δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 3 Ιανουαρίου 1966

—

9)1)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' άριθ. 38) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής προσωπικού παντοπωλείων - οινοπαντοπωλείων κλπ. άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 1 της 4 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239) 1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755) 1957. 2) Την υπ' άριθ. 38)1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού παντοπωλείων - οινοπαντοπωλείων κλπ. άπάσης της χώρας», δι' ής μετερρυθμίσθη κατόπιν εφέσεως, η υπ' άριθ. 17)1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικην απόφασιν, ής το διατακτικόν έχει ώς ακολούθως :

Δεχόμεναν τύποις και εν μέρει κατ' ουσίαν τας υποβληθείσας έφέσεις. Απορρίπτον τα ώς άνω εν τω σκεπτικώ απορριπτέα χριθέντα. Μεταρρυθμίζει την υπ' άριθ. 17)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των : Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος, αφ' ενός, και των : α) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, β) Ομοσπονδίας Παντοπωλών, Εδωδιμοπωλών και Οινοπαντοπωλών Ελλάδος και γ) Εθνικής Συνομοσπονδίας Παντοπωλών, Ελλάδος, ώς ακολούθως :

1) Τα βάσει της υπ' άριθ. 32)1963 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 547, τεύχος Β' της 11.12.1963) καθοριζόμενα κατωτατα όρια βασικών μισθών των περί ών αύτη μισθωτών αύξάνονται από της ισχύος της παρούσης κατά ποσοστόν 8ο/ο.

2) Τα κατωτατα όρια βασικών μισθών του

(*) ΕΕΔ 28, 173, 255.

έπι της παλήσεως προσωπικού (πωλητών, πωλητριών, πακεταριστών, πακεταριστριών, ταμιών κλπ.) των έδωδιμοπωλείων, παντοπωλείων, οινοπαντοπωλείων, καφεκοπτείων και τυροπωλείων άπάσης της χώρας καθορίζονται άπό 1 Νοεμβρίου 1965, ώς άκολούθως:

Α' Άρρεν προσωπικόν

α) Άπό της συμπληρώσεως τού 14ου έτους της ήλικίας, μέχρι συμπληρώσεως τού 15ου, δραχμαί 1.180.

β) Άπό της συμπληρώσεως τού 15ου μέχρι συμπληρώσεως τού 17ου έτους ήλικίας, δραχμαί 1.295.

γ) Άπό της συμπληρώσεως τού 17ου έτους ήλικίας μέχρι συμπληρώσεως τού 19ου έτους ήλικίας δραχμαί 1.410.

δ) Μετά την συμπλήρωσιν τού 19ου έτους ήλικίας ή μισθοδοσία καθορίζεται άναλόγως της παρά τώ αύτώ ή έτέρω έργοδότη όμοειδούς ύπηρεσίας, ύπολογιζομένης όμως άπό της συμπληρώσεως τού 19ου έτους της ήλικίας, ώς άκολούθως:

Έτη ύπηρεσίας	Δραχμαί
Κατά τό 1ον καί 2ον	1.670
» » 3ον καί 4ον	1.810
» » 5ον καί 6ον	1.955
» » 7ον καί 8ον	2.100
» » 9ον καί 10ον	2.280
» » 11ον καί 12ον	2.385
» » 13ον καί 14ον	2.530
» » 15ον καί 16ον	2.675
» » 17ον καί 18ον	2.820
» » 19ον καί 20όν	2.960

Δι' έκαστον έτος ύπηρεσίας έπι πλέον τών 20 έτών συμπεπληρωμένον τό ώς άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού τών δραχμών 2.960 αύξάνεται κατά δραχμάς 69 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού 3.650.

Β'. Θήλυ προσωπικόν

Τό χρησιμοποιούμενον εις τά άνωτέρω καταστήματα θήλυ προσωπικόν δικαιούται τών ώς άνω καθοριζομένων διά τό άρρεν προσωπικόν κατωτάτων ορίων βασικών μισθών, μειωμένων κατά 7 ο/ο.

Ώς πρός τάς ύπηρετούσας εις τάς πόλεις πληθυσμού κάτω τών 15.000 κατοίκων ή κατά 7 ο/ο μείωσις ύπολογίζεται έπι τών άντιστοιχούντων διά τό άρρεν προσωπικόν εις τάς πόλεις ταύτας κατωτάτων ορίων βασικών μισθών.

3) Έφ' όσον κατ' έφαρμογήν τών διατάξεων τού άρθρου 13 § 3 έδάφιον γ' τού π. δ/τος της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως τών νόμων» «περί χρονικών ορίων κλπ.» κατά τό χρονικόν διάστημα άπό 20 Δεκεμβρίου μέχρις 6 Ίανουαρίου έκάστου έτους καί κατά την πρό τού Πάσχα έβδομάδα οί μισθωτοί άπασχολούνται πέραν τού συνήθους ώραρίου έργασίας αύτών, ό πράγματι καταβαλλόμενος εις τούτους μισθός τού μηνός Δεκεμβρίου καί τού μηνός, εις όν άντιστοιχεί τό Πάσχα, προσαυξάνονται άντιστοίχως κατά ποσοστόν 10 ο/ο καί 5 ο/ο. Έργοδόται, καταβάλλοντες ώς δώρα Χριστουγέννων καί Πάσχα ποσά άνώτερα τών οριζομένων ύπό τών οίκείων περί παροχής δώρων ύπουργικών άποφάσεων, δύνανται νά συμψηφίζωσιν εις την έπι πλέον διαφοράν τά ποσά τών ώς άνω 10 ο/ο καί 5 ο/ο προσαυξήσεων.

4) Κατά τά λοιπά έξακολουθεί ισχύουσα ή ύπ' άριθ. 32/1963 άπόφασις τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών (*).

5) Ή ισχύς της παρούσης, ύπό τάς άνωτέρω διακρίσεις, άρχεται άπό 15.12.1964. Αί έκ της άναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται νά έξοφληθούν εις όκτώ (8) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβλητέας άμα τή δημοσιεύσει της παρούσης διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 3 Ίανουαρίου 1966

—

121403/8702/1965 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί έγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της άπό 19.11.1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών οίκοδόμων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 858 της 27 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 2 τού άρθρου 20 τού νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν.δ. 3755/1957, 2) Την άπό 19.11.1965 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας έργατοτεχνιτών οίκοδόμων Θεσσαλονίκης, 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τού κατ' άρθρον 2 § 2 έδάφιον Β' ν. δ. 3755/1957 Τμήματος Άμοιβής καί Όρων Έργασίας τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού της 22.12.1965, την όποίαν καί άποδεχόμεθα, καί 4) τό γεγονός ότι διά της άπό 19.11.1965 τοπικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας καθορίζονται κατώτατα όρια ήμερομισθίων τών έργατοτεχνιτών οίκοδόμων Θεσσαλονίκης, άνερχόμενα εις έπίπεδα λίαν ύψηλά, έν σχέσει μέ τά προβλεπόμενα ύπό της προγενεστέρας όμοίας ρυθμίσεως, άλλά καί έν σχέσει πρός τά οριζόμενα τοιαύτα ύπό της νύν ισχυούσης καί έπεχούσης θέσιν ισχύος έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας ύπ' άριθ. 5/1964 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, καί τυχόν άποδοχή της ύπό της είρημένης συλλογικής συμβάσεως έργασίας γενομένης ρυθμίσεως, ήτις περικλείει αύξήσεις κειμένας πέραν τού ρυθμού αύξήσεως της παραγωγής, άντιτίθεται εις την ύπό της Κυβερνήσεως άκολουθουμένην κοινωνικήν καί οίκονομικήν πολιτικήν, δεδομένου ότι διά ταύτης σκοπείται ή οίκονομική καί νομισματική σταθερότης της Χώρας. Έξ άλλου ύπό ταύτης θεσπίζεται ή είδικότης «είδικού τεχνίτου», ήτις όμως ούδαμού εις παρεμ-

(*) ΕΕΔ 23, 57.

φερεῖς ρυθμίσεις ἀπαντῶται, καθόσον ὁ ὅρος «τεχνίτης» συμπεριλαμβάνει τὸν εἰδικόν, καὶ δέον, τοῖς τοιούτοις, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὸ ἐν τῷ διατακτικῷ ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 19.11.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνικῶν οἰκοδομῶν Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 6.12.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 713)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον τροποποιουμένου παρ' ἡμῶν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, σήμερον τὴν 19ην Νοεμβρίου 1965, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Παρασκευὴν καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν, συνελθόντες εἰς τὸ Γραφεῖα τοῦ Συνδέσμου Πτυχιούχων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Θεσσαλονίκης, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀριστοτέλους ἀριθ. 16, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν 1) Εὐστάθιος Συμπαρέρ καὶ Ἀκύλας Μαυρομάτης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Πτυχιούχων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων Θεσσαλονίκης, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Δημήτριος Βαφειάδης καὶ Κωνσταντῖνος Παπαβασιλείου, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, 2) Ἀθανάσιος Μακαντάσης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Μαρμαρογλυπτῶν καὶ Λιθοξόων Θεσσαλονίκης «Ὁ Φειδίας», 3) Βασίλειος Καρπόθης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης καὶ 4) Ἀναστάσιος Μαλγαρίδης καὶ Εὐστράτιος Καούνης, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Τεχνιτῶν Ἐλαιοχρωματιστῶν «Ὁ Ἅγιος Λουκᾶς», ἀπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων συλλογικῶν ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων ἃς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ ἡμερομίσθια καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι ἐργασίας τῶν οἰκοδόμων Θεσσαλονίκης, ὡς κάτωθι:

I. Ἡμερομίσθια

	Δραχμαί
α) Τεχνίτης ἐν γένει	150
β) Βοηθὸς τεχνίτου	120
γ) Ἐργάτης εἰδικευμένος - χωματουργός	105
δ) Ἐργάτης ἀνειδίκευτος - χειρώναξ	95

α) Τεχνῖται οἰκοδόμοι: Θεωροῦνται ἐν γένει οἱ κτίσται, οἱ κονιασταί (σουβατζῆδες), οἱ διαστρώται διὰ πήχεως ὡπλισμένου σκυροδέματος, οἱ ξυλουργοὶ ξυλοτύπων καὶ στεγῶν, οἱ σιδηρωταὶ σιδηροῦ ὁπλισμοῦ, οἱ ἐπενδύται πλακιδίων, οἱ διαστρωταὶ μωσαϊκῶν δαπέδων, οἱ λιθοξόοι, οἱ τοποθετηταὶ μαρμαροστρώσεων, οἱ πελεκάνοι (ἀρτιεργιεῖ) καὶ οἱ ἐλαιοχρωματισταί. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τεχνίτης λογίζεται ὁ περὶ τὴν εἰδικότητά του ταύτην ἀσχοληθεὶς εὐδοκίμως, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ἡ παρ' αὐτοῦ παρεχομένη ἐργασία εἶναι ἔντεχνος καὶ ἀπὸ ἀπόψεως ἀποδόσεως ἡ συνήθης, ἤτοι ἡ κατὰ τὰ κοινῶς παραδεδεγμένα κανονική. Αἱ ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι εἰδικότητες εἶναι ἐνδεικτικαί. Ἐν περιπτώσει ἄλλης εἰδικότητος ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω.

β) Βοηθὸς τεχνίτου: Βοηθοὶ τεχνίτου θεωροῦνται οἱ συνεργαζόμενοι μετὰ τῶν τεχνιτῶν εἰς τὴν κατασκευὴν τῶν ξυλοτύπων (δυνάμενοι νὰ πετσώσουν), ὡς καὶ εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ σιδηροῦ ὁπλισμοῦ (κάμψις σιδήρων), ὁ βοηθὸς ἀμμοκονιαστοῦ (τρίφτης), ὁ βοηθὸς μωσαϊκῶν δαπέδων (κυλινδριστὴς καὶ τρίφτης) καὶ ὁ βοηθὸς τεχνίτου ἐλαιοχρωματιστοῦ καὶ ἐν γένει οἱ δυνάμενοι νὰ βοηθήσωσι τὸν τεχνίτην μὲ λογικῶς ἠλαττωμένην ἀπόδοσιν ἐργασίας.

γ) Εἰδικευμένος ἐργάτης: Εἰδικευμένος ἐργάτης λογίζεται ὁ παρασκευαστὴς οἱουδήποτε κονιάματος, ὁ σβέστης ἀσβέστου, ὁ κόπτης σιδηροῦ ὁπλισμοῦ, ὁ ἐκσκαφεὺς θεμελίων καὶ λοιπῶν χωματουργικῶν ἔργων, ὁ εἰς τὴν ἀποξύλωσιν ξυλοτύπων ἀπασχολούμενος, οἱ χειριζόμενοι δομικὰς μηχανάς (ἤτοι μπετονιέραν, ἀνυψωτικὸν μηχάνημα, δονητὴν) καὶ γενικῶς ὁ ἐκτελῶν ἔργον τεχνικόν, διὰ τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖ τεχνικὴν εἰδικότητα.

δ) Ἐργάτης ἀνειδίκευτος: Χειρώναξ θεωρεῖται ὁ τὰ πρῶτον προσλαμβανόμενος, ἐργαζόμενος δὲ ἐπὶ δίμηνον εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας θεωρεῖται εἰδικευμένος ἐργάτης.

II. Οἱ λοιποὶ ὅροι

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους νὰ ἀναλαμβάνωσιν ἐργασίας ὑπεργολαβικῶς καὶ εἰς τοὺς ἐργολήπτας καὶ ἐπιχειρηματίας ἐργοδότας νὰ ἀναθέτωσι τοιαύτας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς νομοθεσίας «περὶ ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων καὶ δημοτικῶν ἔργων» καὶ κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ καθοριζόμενα.

Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται ἡ ἀνάθεσις εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τμήματος ἔργου ὑπεργολαβικῶς (φασούρα), ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι, ἀνεξαρτήτως καλῆς ἢ κακῆς ἐκβάσεως τῆς ὑπεργολαβίας, ὁ τε ἐργολάβος καὶ τὸ προσωπικόν του θὰ πληρώνωνται παρὰ τοῦ ἐργολάβου, καθ' ἑκάστον Σάββατον, τὰ δεδουλευμένα ἡμερομίσθια τῆς ἑβδομάδος καὶ μὲ ἡμερομίσθιον καθοριζόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης.

III. Ὧραι ἐργασίας

Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας ὁρίζονται: α) Διὰ τὴν θερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 15 Μαΐου ἕως 15 Σεπτεμβρίου, ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 1.30' μ.μ. καὶ ἀπὸ 4.30' μ.μ. ἕως 7 μ.μ.. β) Διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον, ἤτοι ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 14 Μαΐου, ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 12ην μεσημβρινὴν καὶ ἀπὸ 1 μ.μ. ἕως 5 μ.μ. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ Σαββάτου καθορίζονται εἰς ἓξ (6), ἤτοι ἀπὸ 7 π.μ. διὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἕως 1 μ.μ. καὶ διὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 2 μ.μ.

IV. Ἀπόλυσις ἐργατοτεχνίτου

Οἱ ὡς ἄνω ἐργοδόται, προκειμένου νὰ ἀπολύσωσι πρὸ τοῦ τέλους τῆς ἑβδομάδος ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προειδοποιήσωσι τοῦτο τοὐλάχιστον πρὸ δύο ἡμερῶν,

δίλως υποχρεούνται εις την καταβολήν των ημερομισθίων των δύο εορτίων ημερών, πλην ο σάκις συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας, όπότε ούδεμία αποζημίωσις δίδεται.

V. Πληρωμή

Οι εργοδόται υποχρεούνται να προσλαμβάνωσιν εργατοτεχνικών προσωπικόν εφωδιασμένον με επαγγελματικόν βιβλιάριον τεχνικής κατατάξεως, καθοριζομένων βάσει της υπογραφείσης γενικής συλλογικής συμβάσεως της 11.12.1958.

Διά την εκριβή εκτέλεσιν της παρούσης συμβάσεως εκπροσωπούν των συμβαλλομένων Οργανώσεων διευθύνεται να παρακολουθούν την πιστήν εφαρμογήν των όρων αύτης.

Πάσα παράβασις ή μη συμμόρφωσις προς τους όρους της παρούσης συνεπάγεται διά τον παραβάτην τας υπό των κειμένων διαταξεων προβλεπομένας ποινικάς και αστικάς κυρώσεις.

VI. Η ισχύς της παρούσης συλλογικής συμβάσεως άρχεται από 1ης Ιανουαρίου 1966 και είναι διαρκείας ενός έτους.

Η παρούσα, αναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα, υπεγράφη ως κατωτέρω παρά πάντων των εν αρχή αναφερομένων, συνετάγη δε εις δέκα πρωτότυπα, εξ ων ανά εν έλαβον αι συμβαλλόμεναι Οργανώσεις και πέντε παραδίδονται εις την Περιφερειακήν Υπηρεσίαν Διαιτησίας Θεσσαλονίκης διά την υποβολήν ταύτης εις το Υπουργείον Εργασίας προς έγκρισιν και δημοσίευσιν της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Δεκεμβρίου 1965

—

121067)8695)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 9.12.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των εργατοτεχνιτών και οδηγών αυτοκινήτων καθαριότητος του Δήμου Αγίας Παρασκευής

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 858 της 27 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 1539)1955, ως τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν. δ)τος 3755)1957, αποφασίζομεν:

Ότος δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 9.12.1965, συνεχθήνετω προς ταύτο του υπ' αριθ. 715)1965 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

των ημερομισθίων εργατών καθαριότητος οδών, πλατειών και λοιπών εις ανθυγιεινάς εργασίας απασχολουμένων και οδηγών αυτοκινήτων καθαριότητος του Δήμου Αγίας Παρασκευής

Εν Αγία Παρασκευή, σήμερον την 16ην του μηνός Οκτωβρίου του έτους 1965, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Σωτήριος Κατσάρας, Δήμαρχος Αγίας Παρασκευής, αφ' ετέρου δε Ευστάθιος Θωμά Ζαγορίτης, πρόεδρος του εν Χαλανδρίω εδρεύοντος σωματείου υπό την επωνυμίαν «Πανεργατική Ένωσις Χαλανδρίου και Περιφερείας», ενεργών ως νόμιμος εκπρόσωπος του σωματείου τούτου, ούτινος τυγχάνουν μέλη οι εργάται, ους αφορά ή παρούσα σύμβασις, συνελθόντες εν τω Δημαρχιακώ Καταστήματι αμφότεροι εξουσιοδοτημένοι δεόντως, ο μεν πρώτος διά των υπ' αριθ. 57)1965 και 102)1965 αποφάσεων του Δημοτικού Συμβουλίου, νομίμως εγκριθεισών διά των υπ' αριθ. 31518 και 19667)1965 εγκριτικών Νομαρχίας Αττικής, ο δε δεύτερος διά της υπ' αριθ. 7)125 14.10.1965 του Διοικητικού Συμβουλίου του, όπερ εκπροσωπεί ούτος, σωματείου, αφ' ετέρου συνεφωνήσαμεν την υπογραφήν, της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διά της οποίας καθορίζονται ως ακολούθως οι όροι αμοιβής των εν τη παρούση αναφερομένων εργατών και οδηγών του Δήμου Αγίας Παρασκευής.

1) Οι όροι της παρούσης κλαδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας έχουσιν εφαρμογήν επί των διά σχέσεως Ιδιωτικού δικαίου ορισμένου ή αορίστου χρόνου προσλαμβανομένων και υπηρετούντων προς επάνδρωσιν των δημοτικών συνεργείων καθαριότητος επί μισθώ ή ημερομισθίω αμειβομένων εργατών και οδηγών των αυτοκινήτων καθαριότητος του Δήμου.

2) Καθορίζεται το βασικόν ημερομίσθιον των εργατών εις δραχμάς 70 των δε οδηγών βάσει της υπ' αριθ. 96625)5999)1963 αποφάσεως του Υπουργείου Εργασίας περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 30)1963 αποφάσεως του Δ.Δ. Δ.Δ. Αθηνών επί του βασικού μισθού δραχ. 1.870.

3) Χορηγείται εις άπαντας τούτους από 1.1.1965 και εφεξής επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, οριζόμενον εις ποσοστόν 12ο)ο επί ημερομισθίου εκ δραχμών 70 διά τους εργάτας, και επί βασικού μισθού 1.870 διά τους οδηγούς αυτοκινήτων καθαριότητος συμφώνως προς τας ως άνω υπ' αριθ. 57 και 102)1965 αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου.

4) Χορηγείται εις τους εκ τούτων εργάτας από 1.1.1965 και εφεξής οικογενειακόν επίδομα 4ο)ο αντιστοίχως επί των ως άνω ημερομισθίων ανεξαρτήτως αριθμού τέκνων.

5) Τυχόν υφιστάμενοι ή μέλλοντες να θεσπισθώσιν ευνοϊκώτεροι όροι αμοιβής και εργασίας διά νόμου, διατάγματος, υπουργικής αποφάσεως ή εθνικών συλλογικών συμβάσεων επικρατούσι της παρούσης συμβάσεως ή εφαρμόζονται εκ παραλλήλου.

6) Χορηγούνται εις τους ανωτέρω εργαζομένους, ους αφορά ή παρούσα σύμβασις, διά την καλυτέραν διεκπεραίωσιν της εργασίας των φόρμα εργασίας και διά λόγους προφυλάξεως και υγιεινής άδιάβροχα υποδήματα και χειρόκτια, ως επίσης και αδιάβροχον σκέπαστρον του σώματος, της ανάγκης χορηγήσεως των ανωτέρω διαπι-

στουμένης ὑπὸ τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Δήμου.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως δύναται νὰ ἐπεκταθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἁγίας Παρασκευῆς καὶ ἐπὶ τῶν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου προσλαβανομένων καὶ ὑπηρετούντων πρὸς ἐπάνδρωσιν τῶν συναφῶν πρὸς τὴν καθαριότητα ἢ καὶ ἄλλων ἐργατικῶν δημοτικῶν συνεργείων τοῦ Δήμου.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ὑπεγράφη κατὰ νόμον, ἔλαβον οἱ συμβαλλόμενοι ἀνὰ ἓν ὅμοιον. Ὁ δὲ ἐκ τῶν συμβαλλομένων Δῆμος Ἁγίας Παρασκευῆς διὰ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τοῦτον ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν τῶν περαιτέρω διατυπώσεων μέχρι καὶ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατὰ νόμον.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1965

—

121066)8693)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 29.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Αἰγάλεω Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 858 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755) 1957, ἀποφαίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 8.12.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 714)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων
τοῦ Δήμου Αἰγάλεω Ἀττικῆς

Ἐν Αἰγάλεω, σήμερον τὴν 29 Νοεμβρίου 1965, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 11 π.μ., συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Δήμου Αἰγάλεω, ἀφ' ἑνὸς ὁ Σταῦρος Μαυροθαλασσίτης, Δήμαρχος Αἰγάλεω, ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 213)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Δήμου Αἰγάλεω, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63944)3.11.1965 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γεώργιος Κιτσάκης, πρόεδρος τοῦ νομίμως ἱδρυθέντος καὶ λειτουργοῦντος ὡς ἀναγνωρισθέντος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11604)1960 καὶ 8385)1963 ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ καταχωρηθέντος εἰς τὰ βιβλία ἀναγνωρισμένων σωματείων τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 9253, ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ταύρου καὶ Περιφερειῶν ὁ Ἅγιος Σπυρίδων», νομίμως ἐξουσιοδοτηθεὶς πρὸς σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, συνεφώνησαν τὰ κάτωθι :

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς διαφόρους Ὑπηρεσίας (συνεργεῖα) τοῦ Δήμου Αἰγάλεω καὶ συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ συνεργεῖα τηλεφωνολογίου, Δημοτικῆς κατασκηνώσεως καὶ Δημοτικοῦ παιδικοῦ ξενοδοχείου.

Ἄρθρον 2

Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1965 καὶ ἐφεξῆς τὰ ὑποχρεωτικῶς καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια χρηματικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατ' εἰδικότητα καὶ κατὰ διαδοχικὰς περιόδους τῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει διαλαμβανομένων, πλὴν τοῦ συνεργείου τῆς τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, αὐξάνονται κατὰ 17ο)ο, ὁριζόμενα ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
α) Ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος ὁδῶν, πλατειῶν, ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων κλπ. ἡμερομίσθιον	75
β) Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων μηνιαῖος μισθὸς	2.200

Ὁ βασικὸς οὗτος μισθὸς προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ δο)ο δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διπλώματος τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου.

	Δραχμαί
γ) Ἐπιστατῶν συνεργείων καθαριότητος ἡμερομίσθιον	88
δ) Ἐργατῶν συνεργείων κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν ἡμερομίσθιον	75
ε) Βοηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ἡμερομίσθιον	76
στ) Τεχνικῶν συνεργείου ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοτικῶν αὐτοκινήτων	92
β) Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων μηνιαῖος μισθὸς	2.300
ζ) Βοηθῶν τεχνιτῶν συνεργείου ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως δημοτικῶν αὐτοκινήτων	85
η) Φυλάκων Δημοτικοῦ Καταστήματος καὶ ἐν γένει δημοτικῶν χώρων	75
θ) Βεβαιωτῶν δημοτικῶν ἐσόδων	75
ι) Καθαριστριῶν Δημοτικῶν Καταστημάτων	58,50
ια) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὸ συνεργεῖον τεχνικῆς Ὑπηρεσίας τὰ καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια χρηματικῶν ἡμερομισθίων	

κατ' ειδικότητα παραμένουν ὡς ταῦτα καθωρίσθησαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 215)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ 30045)1964 ὁμοίας τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ἤτοι:

1) Ὑπομηχανικὸς ἡμερομίσθιον	150
2) Τεχνικὸς ἐπιστάτης	120
3) Ἐπιστάται τεχνικῆς Ὑπηρεσίας	90

Ἄρθρον 3

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει ἀναλαμβανομένους καὶ ὑπαγομένους εἰς τοὺς ὅρους ταύτης χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσιν ἔγγαμοι, ἀνεξαρτήτως πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας. Ἡ πιστοποίησις τῆς ὑπάρξεως γάμου ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α', β', γ', δ', στ', ζ', η', ι' διαλαμβανομένοις χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν 12 ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 5

Χορηγεῖται ἐπίσης:

Α) Εἰς τοὺς ὑπὸ στοιχεῖα α', β', γ', δ', στ', ζ' καὶ ι' διαλαμβανομένους κατ' ἔτος καὶ ἐκ περιτροπῆς μίαν εἰδικὴν χειμερινὴν καὶ θερινὴν στολὴν (τὸ μὲν ἓν ἔτος χειμερινὴν καὶ τὸ ἕτερον θερινήν), κατ' ἔτος ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων μετὰ κατυμμάτων καὶ κατὰ τριετίαν εἰδικὸν κατάλληλον, διὰ τὴν ἣν προσφέρουν ὑπηρεσίαν, ἀδιάβροχον.

Β) Εἰς τοὺς ὑπὸ στοιχεῖα α', δ', στ', ζ', καὶ ι' κατ' ἔτος ἓν ζεῦγος καταλλήλων χειροκτίων.

Γ) Εἰς τοὺς ὑπὸ στοιχεῖα α', β', δ', στ', ζ' καὶ ι' κατὰ μῆνα ἓν χιλιόγραμμον σάπωνος τῆς ἀγορᾶς, τῆς διανομῆς τούτου διενεργουμένης μερίμνῃ τοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 6

Ὁ καθορισμὸς τῶν δώρων ἑορτῶν, ἀδείων καὶ ἐπιδομάτων ταύτων, ὑπερωριῶν, ἡμερομισθίων Κυριακῶν καὶ νόμῳ ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν καὶ πασῶν τῶν νομίμων, πλέον τῶν ἄνω, πρὸς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης παροχῶν θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα πρὸς αὐτοὺς παροχῶν.

Ἄρθρον 7

Οἱ εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως ὑπαγόμενοι νομίμως ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς θὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ πλέον τὸ ἡμερομίσθιον των, ηὐξημένον κατὰ 75ο)ο.

Ἄρθρον 8

Εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν θὰ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων παροχῶν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, ὡς δῶρον εἰς μηνιαῖος μισθὸς ἢ 25 ἡμερομίσθια, τῶν δὲ ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1)2 τοῦ μισθοῦ ἢ 15 ἡμερομίσθια. Τυχὸν εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένων ἀποφάσεων εἶναι ἐπωφελεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 9

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μειζονα δύναμιν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν περιέχῃ ὅρους εὐνοϊκωτέρους αὐτῶν διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τοὺς ὅρους αὐτῆς.

Ἄρθρον 10

Τυχὸν ὑφιστάμενοι ἢ μέλλοντες νὰ ἰσχύσωσιν εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀμοιβῶν καὶ ἐργασίας ὑπερισχύουν τῶν διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1965, συνομολογεῖται δι' ἀόριστον χρόνον.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, πλὴν τριῶν, ἐξ ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν, τὸ δὲ τρίτον πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ὑπογραφομένη ὡς ἑπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1965

—

121065)8694)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 17.7.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας Καθαριότητος Δήμου Ἁγίων Ἀναργύρων.

(Ε.Κ.τ.Β' φ. 858 τῆς 27 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 13.12.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 716)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

προσωπικοῦ Ὑπηρεσίας καθαριότητος

Δήμου Ἁγίων Ἀναργύρων

Ἐν Ἁγίοις Ἀναργύροις, σήμερον τὴν 17ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ ἔτους 1965, ἡμέραν

Σάββατον καὶ ὥραν 10ην π.μ., συνελθόντες εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Δήμου Ἁγίων Ἀναργύρων, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Δημητρίου Ἀθανάσιος, Δήμαρχος Ἁγίων Ἀναργύρων, ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 1904)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἁγίων Ἀναργύρων, νομιμοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34508)1965 τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ α) Γκαύρας Νικόλαος, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22871)1963 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου καὶ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πρίαμος» λειτουργοῦντος Ἐπαγγελματικοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων καὶ Ἐργατῶν Ὑπηρεσίας καθαριότητος τοῦ Δήμου Ἁγίων Ἀναργύρων κλπ. καὶ β) Τζανουδάκης Ἀκύλας, γενικὸς γραμματεὺς αὐτοῦ, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες διὰ τοῦ ἀπὸ 17.1.1965 πρακτικοῦ τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ὡς καὶ διὰ τοῦ ὑπὸ ἰδίαν ἡμερομηνίαν τοιούτου τῆς διοικήσεως τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὁμοφώνως ἀποδέχονται τοὺς κατωτέρω ὅρους:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν καθαριότητος (περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων) ἤτοι: Ἐπόπτας καὶ ἐπιστάτας καθαριότητος, ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων καθαριότητος, ἐργάτας καθαριότητος ὡς καὶ ἐργάτας νεκροταφείου, ὁδοκαθαριστὰς κλπ., τοὺς συνδεομένους μετὰ τοῦ Δήμου Ἁγίων Ἀναργύρων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν δώδεκα (12 ο/ο) ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου. Εἰς τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους τὸ ἐπίδομα τοῦτο λογίζεται ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

Ἄρθρον 2

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν μηνιαίως (100), ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγγαμοι, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων, καὶ πραγματοποιοῦν δέκα ὀκτὼ (18) τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια μηνιαίως.

Ἡ πιστοποίησις τῆς ὑπάρξεως γάμου, συζύγου ἐν ζωῇ ἀποδεικνύεται διὰ τῆς κατὰ νόμον ληξιαρχικῆς πράξεως.

Χορηγουμένων τυχὸν ἐπιδόμα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἀνωτέρου ὁρίου τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου ἐξακολουθεῖ νὰ καταβάλλεται.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 3.5.1965 καὶ συνομολογεῖται ἐπὶ διετίαν.

Εὐνοϊκώτερα διατάξεις τῶν ἑκάστοτε Ὑπουργῶν Ἐργασίας θὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τετραπλοῦν καὶ ὑπογράφεται δεόντως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἑπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1965

—

120863)8656)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 11) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀφορώσης ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας Ο.Α.Σ.Θ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 862 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας Ο.Α.Σ.Θ.», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἐφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 3)1965 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 11) 1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. (ὑπαλλήλων Γραφείων Ο.Α.Σ.Θ.), ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου α) τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης, β) τοῦ Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος» καὶ γ) τοῦ Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις τὰς ἐφέσεις, ἐν μέρει δὲ καὶ κατ' οὐσίαν, ὡς ἐν τῷ σκεπτικῷ.

Ἀποφασίζει καὶ καθορίζει τὰ κάτωθι:

Ὅροι ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας

1) Βασικὸς μισθός:

Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
α) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ	4.257
β) » » » 3ῳ	3.080
γ) » » » 4ῳ	2.970
δ) » » » 5ῳ	2.860
ε) » » » 6ῳ	1.800

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο/ο δι' ἑκάστην τριετίαν

και μέχρι 5 τριετιών.

στ) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ:

					Δραχμαί
Μέχρι συμπληρώσεως 2ετοῦς ὑπηρεσίας					1.540
Ἀπὸ	2	μέχρι	5	ἐτῶν	1.705
»	5	»	8	»	1.815
»	8	»	11	»	1.870
»	11	»	14	»	1.980
»	14	»	17	»	2.090
»	17	»	20	»	2.200

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας ὡς ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ ἕως καὶ 6ῳ ὑπαλλήλων οἱ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἕκαστον ἔτος πέραν τῆς εἰκοσαετίας κατὰ δραχμὰς 100, τῶν ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ κατὰ δραχμὰς 50.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπαλληλικὴ ἰδιαιτέρα παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ. ἢ παρ' οἱῳδήποτε ἄλλῳ ἐργοδότῃ, χαρακτηριζομένη ὡς ὑπαλληλικὴ κατὰ τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 6558/1930, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα προϋπηρεσία ἐν ᾗ τέως Ὑπηρεσίᾳ Τροχιοδρόμων Θεσσαλονίκης ὧν ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης προερχομένων ὑπαλλήλων, τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ, ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως τοιούτων, λόγῳ θανάτου ἐργοδότου ἢ ἄντος τούτου ἀγνώστου διαμονῆς, δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἀποδεικτικοῦ τῆς προϋπηρεσίας στοιχείου, ὁ δὲ ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται τοῦ ἀναλόγου ἐπιδόματος ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προϋπηρεσίας στοιχείων.

2) Ἐπίδομα παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ:

Ὑπάλληλοι μέχρι καὶ τοῦ 6ου βαθμοῦ, παραμένοντες πλέον τῆς τριετίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, δικαιοῦνται τὸ ἥμισυ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἡμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, μετὰ ἑξαετίαν δὲ ὁλοκλήρου τῆς διαφορᾶς ταύτης. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν παρέχεται εἰς τοὺς στασίμους, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ ἐφ' ὅσον ἡ ὑπηρεσία των κρίνεται ἐπιδόκιμος ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ὀργάνων νὰ κρίνωσιν εἰς πρῶτον καὶ δεύτερον βαθμὸν ὀργάνων καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ ταύτῃ διαγραφομένην διαδικασίαν.

3) Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν:

Χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ διαμορφουμένου μετὰ τῆς ἄνω προϋπηρεσίας μισθοῦ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10ο/ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5ο/ο δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, διὰ μὲν τὰ ἄρρενα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, διὰ δὲ τὰ θήλεα μέχρι τοῦ γάμου των καὶ ἐφ' ὅσον βεβαιωθῇ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν ἐργάζονται.

4) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν καὶ εἰδικῶν συνθηκῶν:

α) Εἰς τοὺς διαχειριζομένους τὰ ταμεῖα τῶν ἀστικῶν λεωφορείων Θεσσαλονίκης ταμίας καταβάλλεται ἐπίδομα δραχμῶν 300 μηνιαίως.

β) Εἰς τοὺς ἐπιμελητὰς εἰσπράξεων χορηγεῖται παγίως μηνιαῖον ἐπίδομα πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐμφανιζομένων διαφορῶν ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως.

γ) Εἰς τοὺς ὑπευθύνους κατὰ τὸ ν.δ. 7.7.1952 (Κ.Φ.Σ.), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 27.4.1956 β.δ. (τεῦχος Α', φύλλον 116 τῆς 5.4.1956 Ε.Κ.), χορηγεῖται παγίως ἐπίδομα «εἰδικῶν συνθηκῶν» ἐκ δραχμῶν 300 μηνιαίως.

Ὡς «εἰδικοὶ συνθῆκαι» δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ἡ αὐξῆσις τοῦ ἰσολογισμοῦ, ἀπολογισμοῦ χρήσεως, προϋπολογισμοῦ, ἀπογραφῆς, ὡς καὶ πᾶσα περαιτέρω εὐθύνη, πηγάζουσα ἐξ αὐτοῦ ταύτου τοῦ Κ.Φ.Σ.

5) Δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα:

Καθορίζεται ἡ καταβολὴ εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δώρου α) Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους ἐξ ἑνὸς πλήρους μισθοῦ καὶ β) Πάσχα ἐκ τοῦ ἡμίσεος τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, μετὰ τοῦ 75ο/ο Κυριακῶν καὶ ἐξαιρετέων καὶ 25ο/ο νυκτερινῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἑκάστοτε δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα σχετικῶς.

6) Δελτία ἐλευθέρας κυκλοφορίας:

Ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δικαιοῦται νὰ κυκλοφορῇ διὰ τῶν λεωφορείων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ ἡ παροῦσα διαιτητικὴ ἀπόφασις ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου εἰσιτηρίου. Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐγγάμους ἐκ τοῦ ἄνω προσωπικοῦ χορηγεῖται ὡς πρόσθετος παροχὴ δικαίωμα δωρεὰν κυκλοφορίας ἐφ' ὅλων τῶν γραμμῶν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. διὰ τὴν σύζυγόν των μόνον. Αἱ ἄνω παροχαὶ χορηγοῦνται εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτούς, ὡς πρόσθετον ἀντάλλαγμα τῶν προσφερομένων ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

Ἐπίσης δικαιοῦται ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ λεωφορείων ὁ ἑκάστοτε πρόεδρος καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης.

7) Προσαυξήσεις:

Αἱ προσαυξήσεις λόγῳ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, θὰ καταβάλλωνται ὡς μέχρι σήμερον, συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ὑποφάσεις (ὑ.Α. 8900/1946 καὶ 18310/1946) καὶ βάσει τοῦ συνολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

8) Γενικαὶ διατάξεις:

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ἀπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης (πλὴν τῆς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς της ἰσχύος, μελλούσης νὰ ἰσχύσῃ ὑπ' ἀριθ. 6 διατάξεως αὐτῆς) ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120864|8657)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 37) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού ποτοποιίας, οξοποιίας και ποτοπωλείων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 862 της 28 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239) 1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755) 1957. 2) Την υπ' αριθ. 37)1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού ποτοποιίας, οξοποιίας και ποτοπωλείων άπασης της χώρας», δι' ης μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, η υπ' αριθ. 23) 1965 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 37) 1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών ποτοποιίας - οξοποιίας και ποτοπωλείων άπασης της χώρας», της οποίας το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Διά ταύτα

Λεγομένων τύποις τας υποβληθείσας έφεσεις και εν μέρει κατ' ουσίαν την του εκκαλούντος εργατικού σωματείου. Απορρίπτον κατ' ουσίαν την έφεσιν της εκκαλούσης εργοδοτικής οργανώσεως. Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 23)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας, αφ' ενός, και αφ' ετέρου των 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, 3) Ομοσπονδίας Ποτοποιών Ελλάδος και 4) Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Σωματείων Αθηνών, ως ακολούθως:

1) Τα βάσει της υπ' αριθ. 31)1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, (Φ.Ε.Κ. 373 τ. Β' της 22.8.1963) διαμορφωθέντα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών ποτοποιίας και οξοποιίας, ως και τα κατώτατα όρια βασικών μισθών των εις τας ποτοποιίας απασχολουμένων, είτε εις την πώλησιν (πρατήρια κλπ.), είτε εις μικράς εργασίας (πώλησις, παρασκευή ποτών κλπ.), αυξάνονται από της ισχύος της παρούσης κατά ποσοστόν 12ο/ο.

2) Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών ποτοποιίας και οξοποιίας καθ' άπασαν την χώραν καθορίζονται από 1 Νοεμβρίου 1965 ως ακολούθως:

α) Τεχνίται, δραχμαί 85.

β) Βοηθοί τεχνιτών, δραχμαί 79.

γ) Εργάται αύλης, λαντζών, αποθήκης, οι νοπνεύματος:

I. Κατά την πρόσληψιν το έκάστοτε ισχύον ημερομίσθιον του ανειδικεύτου εργάτου.

II. Μετά εξάμηνον απασχόλησιν εν τω κλάδω, δραχμαί 75.

III. Μετά 2ετή απασχόλησιν εν τω κλάδω, δραχμαί 78.

δ) Γυναίκες:

I. Κατά την πρόσληψιν το έκάστοτε ισχύον ημερομίσθιον της ανειδικεύτου εργατρίας προσηυξημένον κατά 2 δραχμάς.

II. Μετά 6μηνον απασχόλησιν εν τω κλάδω, δραχμαί 60.

3) Τα κατώτατα όρια μισθών των εις τας ποτοποιίας απασχολουμένων καθ' άπασαν την χώραν, είτε εις την πώλησιν (πρατήρια κλπ.), είτε εις μικράς εργασίας (πώλησις, παρασκευή ποτών κλπ.), καθορίζονται από 1ης Νοεμβρίου 1965, ως ακολούθως:

	Δραχμαί
Κατά το 14ον και 15ον έτος της ηλικίας	1.100
» » 16ον » 17ον » » »	1.180
» » 18ον » 19ον » » »	1.350

Μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας ο μισθός καθορίζεται αναλόγως της παρά τω αυτώ ή ετέρω εργοδότη εκ των υποκειμένων εις την παρούσαν, ως ακολούθως:

	Δραχμαί
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	1.495
» » 3ον » 4ον » »	1.600
» » 5ον » 6ον » »	1.700
» » 7ον » 8ον » »	1.800
» » 9ον » 10ον » »	1.950
» » 11ον » 12ον » »	2.090
» » 13ον » 14ον » »	2.225
» » 15ον » 16ον » »	2.365
» » 17ον » 18ον » »	2.500
» » 19ον » 20ον » »	2.645
Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού »	2.785

4) Κατά τα λοιπά εξακολουθεί ισχύουσα η υπ' αριθ. 31)1963 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (*).

5) Αποδοχαί καταβαλλόμεναι ανωτέραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν μειούνται.

6) Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από 1 Μαρτίου 1965. Αι εκ της αναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται να εξοφληθούν εις τρεις (3) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης καταβλητέας άμα τη δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως ή τη νομίμω καταθέσει αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Δεκεμβρίου 1965

—

114335|7918)1965 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 1)1965 Π.Δ.Δ.Δ. Μυτιλήνης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των λατόμων Μυτιλήνης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 815 της 6 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της

(*) ΕΕΔ 22, 1100.

παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιηθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Την ὑπ' ἀριθ 1)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Α.Δ.Δ Μυτιλήνης. 3) Την σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755)1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 8.12.1965, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) Ὑπὸ τῆς παραγράφου α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Μυτιλήνης καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν, ἀνερχόμενα εἰς ὑψηλότερα ἐπίπεδα, ἢν σχέσει πρὸς τοιαῦτα προβλεπόμενα ὑπὸ διαφόρων ἄλλων ἰσχυουσῶν τοπικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ δημοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων διαιτησίας διὰ μισθωτοὺς τῆς αὐτῆς κατηγορίας (λατόμους). β) Ἐπειδὴ ἡ τυχὸν ἀποδοχὴ τῆς ὑπὸ τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενομένης ρυθμίσεως θέτει τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ λατομεῖα τῆς περιοχῆς Μυτιλήνης εἰς εὐνοϊκωτέραν θέσιν ἔναντι τῶν ἐργαζομένων τοῦ αὐτοῦ κλάδου εἰς ἕτερος περιφερείας τῆς χώρας, πρᾶγμα ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ ὅπως, τροποποιουμένης τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν παράγραφον Α' ταύτης, τῶν λοιπῶν ὅρων της παραμενόντων ἀμεταβλήτων, ὁρισθῶσι τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης καθοριζόμενα, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Μυτιλήνης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν λατόμων Μυτιλήνης», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων Μυτιλήνης, ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Μυτιλήνης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως :

Α) Τὰ κατωτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἀντιστοιχούντων εἰς τὸ καθοριζόμενον κατωτέρω ὡράριον ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων περιοχῆς Μυτιλήνης ἔχουσιν ὡς ἑξῆς :

α) Λατόμοι, γεμισταί, ξεσκαρωταὶ δραχ. 130.

β) Πιστολαδόροι καὶ εἰδικευμένοι ἐργάται δραχμαὶ 110.

γ) Βαρυοκόποι δραχμαὶ 100.

δ) Καρατσιφηδες, φορτωταί, ἀνειδίκευτοι ἐργάται δραχμαὶ 90.

ε) Γυναῖκες (γενικῶς) δραχμαὶ 60.

Β) Ὁρίζονται διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω μισθωτοὺς τὰ ἀκόλουθα :

α) Καθιεροῦται 7 1)2 ὡρῶν διάρκεια ἐργασίας καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καὶ εἰδικῶς διὰ τὸ Σάββατον διάρκεια ἐργασίας 7 ὡρῶν.

β) Οἱ ἐργαδόται ὑποχρεοῦνται : 1) Ὅπως εἰς ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς των χορηγοῦν κατ' ἔτος ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μίαν φόρμαν ἐργασίας, ἅτινα εἴδη θὰ ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς αὐτούς, θὰ παραμένουν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, 2) ὅπως ἔχουν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ποδοκειρον φαρμακεῖον πρώτων βοηθειῶν ὡς καὶ ψυγεῖον πάγου διὰ τὴν διατήρησιν τῆς τροφῆς τοῦ προσωπικοῦ των κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας (ἀπὸ 1ης Ἰουνίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου), τῆς δαπάνης τοῦ ψυγείου καὶ πάγου βαρυνούσης τοὺς ἐργοδότας καὶ 3) ὅπως χορηγήσουν εἰς τοὺς ἐκ τῶν μισθωτῶν πιστολαδόρους ἀνὰ ἓν κράνος καὶ μίαν ζώνην ἀσφαλείας καὶ εἰς τοὺς ἐκ τούτων φορτωτὰς ἅμιλλον προφυλακτικὰ ὀμματοθήλια.

Γ) Τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ ἐν γένει τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης ὁριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 27ης Ὀκτωβρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Δεκεμβρίου 1965

—

836)105)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 24) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιηθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755)1957. 2) Την ὑπ' ἀριθ. 24)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ. ἀριθ. 40)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσαν τὰς ἀποδοχὰς ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἁπάσης τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν : 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ (Π.Ο.Υ.Π.Α.) 2) Ὁμοσπονδίας Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος (Ο.Υ.Π.Α.Ε.) ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου : 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικ , Ἀμύνης, 3) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 4) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Ι.Χ. τῆς Ἑλλάδος, παραγωγικῶν, τεχνικῶν καὶ ἐπιστημονικῶν τάξεων, 5) Συνδικάτου Χερσαίων Ἐμπορευματικῶν Μεταφορῶν, 6) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 7) Συνδέσμου Ἐπιχειρηματιῶν Λατομείων καὶ Ἀσβεστοποιίας «Ὁ Προφήτης Ἠλίας», 8) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος, 9) Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν - Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, 10) Συνδέσμου Ἐπαγγελματιῶν Ἰ-

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Νέα Νομοσχέδια

[Περί ρυθμίσεως θεμάτων Κοινωνικής Ασφαλίσεως κλπ.].

Κατετέθη ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Βουλὴν Νομοσχέδιον ὑπὸ τὸν ἀνωτέρω τίτλον, διὰ τοῦ ὁποίου ρυθμίζονται διάφορα ἀσφαλιστικὰ θέματα.

Ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ ἄρθρα 13, 14 καὶ 15 τοῦ Νομοσχεδίου, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν, ἀκοποῦν τὰ ἑξῆς :

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 13 :

Οἱ Κλαδικοὶ Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ἐπιδιώκουν τὴν εἰσπραξιν τῶν ἀπαιτήσεών των διὰ πλειστηριασμοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ εἰσπράξουν ταύτας ἢ τοὐλάχιστον τμῆμα αὐτῶν λόγῳ τῆς ὑπάρξεως ἑτέρων δανειστῶν ἐχόντων ἐκ τοῦ νόμου τὸ προνόμιον τῆς προτάξεως εἰς τὸν πίνακα τῶν δανειστῶν.

Ἐπειδὴ οἱ Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοὶ τυγχάνουν Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἀσκοῦν τὰ κοινωνικὴν πολιτικὴν κατὰ παραχώρησιν τοῦ Κράτους, δέον καὶ οὗτοι νὰ κατατάσσωνται προνομιακῶς εἰς τὸν πίνακα τῶν δανειστῶν, ὡς τὸ Ι.Κ.Α., ὅπερ ἔχει τὸ προνόμιον τῆς προτάξεως δυνάμει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τούτων καὶ κατὰ τὴν κατάταξιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν λοιπῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν σκοπεῖται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Σχεδίου.

Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 14 :

Ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἀσφαλίσεως ὑπὸ τινων Κλαδικῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως δημιουργοῦνται εἰς πλείστας περιπτώσεις ἀμφισβητήσεις περὶ τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ προσώπων τινῶν καὶ κατηγοριῶν τινων ἐργαζομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τούτων, μὲ συχνοτάτας ἐντεῦθεν συνεπείας, συνισταμένας κυρίως εἰς τὸ νὰ ἀποστεροῦνται ἐνίοτε τῶν εὐεργετημάτων τῆς ἀσφαλίσεως.

Αἱ ἀμφισβητήσεις ὀφείλονται εἰς ποικίλους λόγους, σχέσιν ἔχοντας κυρίως εἴτε πρὸς τὰς συνεπείας τῆς τεχνολογικῆς ἐξελίξεως μεταβολὰς τῆς μορφῆς ὡρισμένων ἐπαγγελμάτων, εἴτε πρὸς τὴν διατύπωσιν τῶν οἰκείων διατάξεων τῶν προβλεπουσῶν περὶ τοῦ κύκλου τῶν ἀσφαλιζομένων εἰς ἕκαστον Ὀργανισμόν.

Εἰς τὴν νομοθεσίαν ὡρισμένων Ὀργανισμῶν διαγράφεται ὡρισμένη διαδικασία ὅρεως τῶν τοιούτων ἀμφισβητήσεων.

Διὰ πλείστους ὅμως ἄλλους δὲν ὁρίσταται τοιαύτη πρόβλεψις μὲ συνέπειαν ἀτέρμονας προστριβὰς μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων καὶ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν.

Εἰς τὴν ὅρισιν τοῦ ἀτόπου τούτου καὶ τὴν ἀσφαλιστικὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἀποσκοποῦν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Σχεδίου, προβλέπουσαι γενικῶς ἁπλῆ καὶ ταχεῖαν διαδικασίαν ἐπιλύσεως τῶν ἀμφισβητήσεων τούτων, δημείαν πρὸς τὴν ἰσχύουσαν, ἥτις ἀπεδείχθη ἐν τῇ πράξει δι' ὡρισμένους Ὀργανισμοὺς ἄκρως ἀποτελεσματικὴ καὶ ἐξυπηρετοῦσα τὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων.

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 15 σκοπεῖται, ὅπως συνταξιοδοτηθέντες κατὰ τὰς περὶ μεταβολῆς ἀσφαλιστικοῦ φορέως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 δυνηθοῦν νὰ τύχουν συντάξεως παρὰ τοῦ προηγουμένου ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ παρ' αὐτῷ πραγματοποιηθέντος χρόνου ἀσφαλίσεως θεμελιοῦν αὐτοτελὲς δικαίωμα εἰς σύνταξιν. Τοῦτο δέ, διότι ἐνῷ σκοπὸς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἦτο ἡ ἐξυπηρέτησις τοῦ ἀσφαλισμένου διὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως, τοῦ διανυθέντος εἰς πάντας τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἐν τῇ πράξει προέκυψαν περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ συνυπολογισμὸς τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ ἀπέβη ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἀσφαλισμένου.

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου σκοπεῖται ἡ ὅρισις διαφωνιῶν μεταξὺ Ὀργανισμοῦ κυρίας καὶ τοιούτου ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ὡς πρὸς τὴν ἡλικίαν τοῦ αὐτοῦ ἀσφαλισμένου, λαμβανομένης εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ὑπ' ὄψιν τῆς ἡλικίας, ἡ ὁποία ἀναγνωρίζεται παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

διοκτητῶν Φορτηγῶν Ἀνατρεπομένων Αὐτοκινήτων καὶ 11) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἐπαγγελματιῶν Φορτηγῶν Αὐτοκινήτων, ἡς τὸ διατοκτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως : 1) Τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 96625/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 537, τεῦχος Β' τῆς 2.12.1963) προσδιοριζόμενον κατώτατον ὅριον βασικοῦ μισθοῦ καθ' ὃ πᾶσαν τὴν χώραν τῶν ὁδηγῶν, α) φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης ἡγέσεως, β) τῶν αὐτοκινήτων τῶν ἐκπαιδευτηρίων διὰ μεταφορὰς μαθητῶν, τῶν αὐτοκινήτων τῶν νοσοκομείων καὶ κλινικῶν διὰ μεταφορὰς ἀσθενῶν καὶ δ) τῶν αὐτοκινήτων τῶν ἐπιχειρήσεων ἐν γένει καὶ ἐργασιῶν διὰ μεταφορὰς τοῦ προσωπικοῦ των καθορίζεται εἰς δραχμὰς 2.100. 2) Ὁ ἀνωτέρω βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἐκ 12 ο/ο, καταβαλλομένου μόνον εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τοὺς ἐργαζομένους : α) εἰς αὐτοκίνητα ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων, β) εἰς βυτιοφόρα ἐκκενώσεως βόθρων, γ) εἰς βαρέα αὐτοκίνητα, ἥτοι ρυμουλκὰ μετὰ ρυμουλκουμένου ὡς καὶ ἄνω τῶν ἓξ (6) τόννων ὠφελίμου φορτίου. 3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθεῖ ἐν προκειμένῳ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 30/1963 ἀποφάσει τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (*). 4) Ἀποδοχαὶ καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.4.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰανουαρίου 1966

(*) ΕΕΔ 23, 51.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 3 (585)

Ἀθῆναι, 1 Φεβρουαρίου 1966

ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΝ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Κανονισμῶν Ἐργασίας καὶ τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου] (*)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΤΡ. ΜΗΤΣΟΥ, Διδάκτορος Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, Δικηγόρου

V. Τὸ σύστημα τοῦ Προσχεδίου.— Κατὰ τὸ Προσχέδιον, τὰς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ἀποτελοῦν ἡ συμβατικὴ διαιτησία (κατωτ. § 3), ἡ διοικητικὴ μεσολάβησις καὶ ἡ διοικητικὴ διαιτησία (κατωτ. § 4). Ἡ περὶ αὐτῶν ρύθμισις, συγκεντρωμένη ὑπὸ τὸ Κεφ. ΚΔ' τοῦ Προσχεδίου, χαρακτηρίζεται ἀπὸ φιλελευθερισμόν, σοβαρῶς νοθευμένον μὲ στοιχεῖα κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ, εἴτε διατηρηθέντα ἐκ τοῦ ἰσχύοντος συστήματος, εἴτε δανεισμένα ἀπὸ ξένας νομοθεσίας. Τὰ στοιχεῖα αὐτὰ θὰ ἐπισημανθοῦν διεξοδικώτερον, λόγῳ τῆς σημασίας των, εἰς τοὺς οἰκείους τόπους.

Οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἀνεξαρτοποιοῦν τὴν διαδικασίαν τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, ἀκολουθοῦντες τὴν κρατοῦσαν ἐκδοχήν, ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς τὰς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ἐκδοχὴ ἐν μέρει μόνον ὀρθή, διότι, ἐὰν εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις συχνὰ προλαμβάνει τὴν γέννησιν τῆς διενέξεως, εἶναι ἐπίσης ἀληθές, ὅτι συχνὰ τερματίζει τὴν γεννηθεῖσαν ἤδη διένεξιν, ὄχι δὲ σπανίως εἰς τὴν ὀξυτέραν αὐτῆς μορφήν, τῆς ἀπεργίας.

Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν, εἶναι, ὅτι οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἀπήλλαξαν τὸν θεσμὸν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῶν στοιχείων τῆς κρατικῆς ἐπεμβάσεως, τὰ ὁποῖα εἶχεν εἰσαγάγει ὁ νόμος 3239. Εἰδικώτερον ἡ διοικητικὴ ἔγκρισις καὶ ὁ διοικητικὸς οὐσιαστικὸς ἔλεγχος τοῦ περιεχομένου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καταργοῦνται. Ἡ ὑπὸ τὸ Κεφ. ΚΓ' ρύθμισις περὶ συλλογικῆς συμβάσεως καί, ἐν συσχετισμῷ πρὸς αὐτήν, ἐκείνη ὑπὸ τὸ Κεφ. ΚΕ' περὶ ἐλαχίστων ἐγγυημένων ὁρίων μισθοῦ ἔχουν τὰ σημειωθέντα (ἀνωτ. III) χαρακτηριστικὰ τοῦ μεταπολεμικοῦ δυτικοευρωπαϊκοῦ νεοφιλελευθερισμοῦ.

Ἀλλ' εἰς τὴν προσπάθειάν των νὰ ἀπαλλάξουν τὸν θεσμὸν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τῶν ξένων πρὸς αὐτὸν στοιχείων οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου δὲν ἠκολούθησαν, κατὰ βάσιν, ὀρθὴν μέθοδον.

1. Ἡ νέα ρύθμισις προδίδει τὸ πρότυπόν της. Τοῦτο εἶναι ὁ προαναφερθεὶς γερμανικὸς νόμος τῆς 9 Ἀπριλίου 1949 περὶ συλλογικῆς συμβάσεως (ὁ γνωστὸς ὡς Tarifvertragsgesetz, TVG) καὶ τὰ ἐπ' αὐτοῦ πορίσματα τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης, συνέχεια καὶ ἀνάπτυξις ἐκείνων τῆς περιόδου τῆς Βαϊμάρης. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο τοῦ Συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἡ συμβολὴ τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης ὑπῆρξεν ἰδιαιτέρως σημαντικὴ καὶ ὅτι ἔχει εὑρεῖ εἰς τὸν χῶρον τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης ἀπήχησιν εὐρεῖ-

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 79 τοῦ παρόντος τόμου.

αν περισσότερον πάντως εἰς τοὺς θεωρητικοὺς καὶ ὀλιγώτερον εἰς τοὺς νομοθέτας. Δὲν θὰ ἔπρεπε ὅμως νὰ λησμονηθῇ, ὅτι εἰς τὴν χώραν μας ὁ θεσμὸς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἔχει ἀποτελέσει ἀντικείμενον διαδοχικῶν νομοθετικῶν ρυθμίσεων (βλ. σύντομον ἀνασκόπησιν *Καλομοίρη*, Συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, ΕΕΔ 24, σ. 705 καὶ ἑπ.) καὶ, τὸ κυριώτερον, ὅτι ἔχει λειτουργήσει πραγματικῶς ἐπὶ σημαντικὰ χρονικὰ διαστήματα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχῃ δημιουργηθῇ μία σχετικῶς πλουσία ἐθνικὴ ἐμπειρία. Οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου τὴν ἠγνόησαν σχεδὸν ἐξ ὁλοκλήρου. Ἐν τούτοις, ἡ ἐμπειρία αὐτή, ἡ ὁποία περικλείει καὶ τὴν νομικήν μας παράδοσιν ἐπὶ τοῦ θεσμοῦ, δύναται κάλλιστα νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τῆς φιλελευθέρας ρυθμίσεως. Τοῦτο ἐπιβάλλεται δι' εὐνοήτους λόγους. Ἂς τὸ σκεφθοῦν οἱ Ἀναθεωρηταὶ τοῦ Προσχεδίου.

2. Ἡ διαδικασία τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως καί, συναφῶς, ἐκείνη τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας θέτει τὸ πρόβλημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ κατ' αὐτὴν κρινομένου συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος. Τὸ κοινὸν δίκαιον δὲν λύει τὸ πρόβλημα τοῦτο, διότι περιορίζεται νὰ ρυθμίσῃ τὸ ζήτημα τῆς ἐκπροσωπήσεως ὑπὸ τῆς ὀργανώσεως τῶν μελῶν της καὶ διότι μέρος μόνον τῶν μελῶν τοῦ ἐπαγγέλματος προσχωροῦν οἰκειοθελῶς εἰς αὐτὴν (εἶναι, ὅπως λέγεται, «συνδικαλισμένα»).

Διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος κατὰ τὰς διαδικασίας τῆς συλλογικῆς διαπραγματατεύσεως καὶ τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας ὁ νομοθέτης μας ἐχρησιμοποίησεν εὐρέως τὴν ἔννοιαν τῆς «γενικωτέρας σημασίας» ὀργανώσεως. Τὴν ἔννοιαν αὐτήν, ἡ ὁποία διαδραματίζει σοβαρὸν ρόλον εἰς τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν μας δίκαιον, τὸ Προσχέδιον τὴν καταργεῖ (ἡ διατήρησίς της ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 359 ἔχει ἀκαθορίστους σκοπούς, δὲν ἀφορᾷ πάντως τὰς ἀνωτέρω διαδικασίας). Ἡ λύσις φαίνεται νὰ υἱοθετήθη ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ δυτικογερμανικοῦ παραδείγματος, τοῦ ὁποίου ὅμως οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου εἶδον μόνον τὴν νομικὴν καὶ ὄχι τὴν πρακτικὴν πλευράν. Τοῦτο τοὺς ὡδήγησεν εἰς συμπέρασμα ἐσφαλμένον, αἱ συνέπειαι τοῦ ὁποίου, ἐὰν διατηρηθῇ, θὰ εἶναι σοβαραί. Ἐξηγοῦμεν συντομώτατα:

Εἰς τὴν μεταπολεμικὴν Γερμανίαν καὶ εἰδικώτερον τὴν «Δυτικὴν» ἡ νέα ὀργάνωσις τοῦ συνδικαλισμοῦ συνετελέσθη, ἀπὸ ἀπόψεως δικαίου, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας (τὴν ὁποίαν ἀποκατέστησεν ἡ Διοίκησις τῶν Δυτικῶν Συμμάχων), ἀπὸ ἀπόψεως ὅμως πρακτικῆς τακτικῆς ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς ἀρχῆς τοῦ «μοναδικοῦ συνδικάτου» (συνεπείᾳ σοβιετικῆς καὶ ταυτοχρόνως βρεταννικῆς ἐπιδράσεως), ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ὁποίας ἀπέληξεν εἰς τὴν δημιουργίαν ἑνὸς συγκεντρωτικοῦ συνδικαλισμοῦ, ὁ ὁποῖος τελικῶς ἐβασίσθη εἰς τὴν κατὰ βιομηχανικὸν κλάδον καὶ ὄχι κατ' ἐπάγγελμα (ὑπὸ στενὴν ἔννοιαν) ὀργάνωσιν. (Περὶ τῶν συνθηκῶν τῆς γενέσεως τοῦ γερμανικοῦ συνδικαλισμοῦ βλ. Lefranc, Les expériences syndicales inrernationales, Paris 1952, σ. 198 καὶ ἑπ., καὶ ἐπὶ τῆς σημερινῆς διαρθρώσεως αὐτοῦ βλ. Huck-Nipperdey, II, § 11, σ. 125 καὶ ἑπ., Nikisch, II, § 61, σ. 63 καὶ ἑπ.). Τὸ φαινόμενον περιέχει μίαν κτυπητὴν ἀντίφασιν. Εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δικαίου ἰσχύει ἄκρατος ἡ ἀρχὴ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ἡ ὁποία, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκπροσώπησιν τοῦ ἐπαγγέλματος, δὲν ἀνέχεται ἄλλην λύσιν πλὴν ἐκείνης τοῦ κοινοῦ δικαίου: ἡ ὀργάνωσις δύναται νὰ ἐκπροσωπῇ μόνον τὰ μέλη τοῦ ἐπαγγέλματος, τὰ ὁποῖα εἶναι καὶ μέλη αὐτῆς. Εἰς τὴν πρᾶξιν ὅμως ὁλόκληρον τὸ ἐπάγγελμα (εὐρύτερον ὁ ἐπαγγελματικὸς ἢ παραγωγικὸς κλάδος) κυριαρχεῖται ὑπὸ μιᾶς ὀργανώσεως, ἐκείνης, ἡ ὁποία τελικῶς ἐπεκράτησεν. Πρόκειται περὶ τοῦ ἐκ τῶν πραγμάτων (ὄχι ἐκ τοῦ νόμου, ὡς συμβαίνει εἰς τὰ σωματειακὰ καθεστῶτα ἢ εἰς ἐκεῖνα τῶν μαρξιστικῶν ἢ λαϊκῶν δημοκρατιῶν) μοναδικοῦ καὶ ὑποχρεωτικοῦ σωματείου, φορέως καὶ ἐκπροσώπου τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος. Εἰς τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ἀνήκουν, ἤδη πρὸ τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, πολλαὶ χῶραι μὲ πολίτευμα δημοκρατίας «δυτικοῦ τύπου», ὅπως ἡ Ἀγγλία καὶ αἱ Σκανδιναυϊκαὶ Χῶραι (βλ. Spyropoulos, La liberté syndicale, σ. 286).

Εἰς χώρας, ὅπου ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας εἶχεν ὡς

συνέπειαν - φυσιολογικήν, ἄλλως τε - τὴν πολλαπλότητα τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων (pluralité syndicale), δηλαδὴ τὴν δημιουργίαν περισσοτέρων τῆς μιᾶς ὀργανώσεων ἐντὸς τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος καὶ εὐρύτερον τοῦ αὐτοῦ κλάδου, ἐπαγγελματικοῦ ἢ παραγωγικοῦ, προέκυψεν ἡ ἀνάγκη ἐπιλογῆς τῶν ἐγκυροτέρων φορέων καὶ ἐκπροσώπων τοῦ, κατὰ τεκμήριον, ἐνιαίου συλλογικοῦ συμφέροντος. Μερικοὶ νομοθέται ἀνεῦρον τὸ κριτήριον τῆς ἐπιλογῆς εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς «πλέον ἐκπροσωπευτικῆς» ὀργανώσεως. Ὑπενθυμίζομεν, ὅτι ἡ ἔννοια αὐτὴ ἐνεφανίσθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὴν Συνθήκην τῶν Βερσαλλιῶν (μέρος XIII, ἄρθρον 389 § 3), διὰ νὰ χρησιμεύσῃ κατὰ τὸν διορισμὸν ὑπὸ τῶν Κρατῶν τῶν ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν Διεθνῆ Ὀργάνωσιν Ἐργασίας, ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς ὁποίας καὶ τὴν υἱοθέτησεν ὁριστικῶς (ἄρθρον 3 § 5). Ἐκ τῶν διεθνῶν τούτων κειμένων τὴν παρέλαβεν προπολεμικῶς ὁ γάλλος νομοθέτης (διάταγμα τῆς 19 Ἰανουαρίου 1936 περὶ συγκροτήσεως τοῦ Οἰκονομικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐν συνεχείᾳ νόμος τῆς 24 Ἰουνίου 1936 περὶ συλλογικῶν συμβάσεων), πρὸς τὸν γενικώτερον σκοπὸν τῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἐπὶ δημοκρατικῆς βάσεως. Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐννοίας ἐπρόκειτο κυρίως νὰ λυθῇ τὸ πρόβλημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, χωρὶς σοβαρὰν προσβολὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, τόσον εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ δικαίου, ὅσον καὶ εἰς τὰ πράγματα. (Ἐπὶ τῆς ἱστορίας τῆς ἐννοίας καὶ τῆς ἐξελίξεώς της βλ. Trouvé La notion des syndicats les plus représentatifs de la profession, Paris 1942). Μετὰ τὸν πόλεμον ἡ ἔννοια τῆς πλέον ἐκπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως προσέλαβεν εὐρυτάτην ἐφαρμογήν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταστῇ βασικὴ ἔννοια τοῦ γαλλικοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἰδιαιτέρως τοῦ δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων (διὰ τὰς πολλαπλᾶς ἐφαρμογάς της βλ. Durand, III, §§ 125 ἐπ., σ. 346 ἐπ., καὶ §§ 217 ἐπ., σ. 611 ἐπ.). Ἀξίζει νὰ σημειωθῇ, ὅτι, ἐνῶ ἡ διεκδίκησις τῆς ἰδιότητος τῆς πλέον ἐκπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως προσκάλεσε καὶ προκαλεῖ εἰς τὴν πρᾶξιν πολλὰς καὶ κάποτε σοβαρὰς συγκρούσεις συνήθως μεταξὺ τῶν διαφορετικῶν τάσεων ἐργατικῶν ὀργανώσεων, ἡ χρησιμότης τῆς ἐννοίας δὲν ἔχει ποτὲ - ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν - ἀμφισβητηθῇ, τοὐλάχιστον σοβαρῶς, τόσον ἀπὸ ἐργοδοτικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ ἐργατικῆς πλευρᾶς.

Τὴν ἰδέαν τοῦ γάλλου νομοθέτου (ἡ ὁποία κατὰ τὴν γένεσίν της προωρίζετο νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν ἑνὸς «Λαϊκοῦ Μετώπου»), ἐδανείσθη μετ' ὀλίγον ὁ ἕλλην νομοθέτης (διὰ νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν ἑνὸς «καθεστῶτος δικτατορικοῦ» καθεστῶτος). Ἡ ἀνωτέρω ἔννοια, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆ «γενικωτέρας σημασίας» ὀργανώσεως, εἰσήχθη εἰς τὸ δίκαιόν μας διὰ τοῦ ἀ.ν. 1367)1938 (ἄρθρον 2), ὄχι βεβαίως διὰ τὴν περιστολὴν τῶν καταχρήσεων τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας (ἀφοῦ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἡ ἐλευθερία αὐτὴ εἶχεν οὐσιαστικῶς καταργηθῇ), οὔτε διὰ τὴν ἐπιλογὴν τῶν ἐγκυροτέρων, μεταξὺ τῶν πολλῶν ὀργανώσεων, φορέων τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος (ἀφοῦ ὁ συνδικαλισμὸς εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὰ σπάργανά του), ἀλλὰ διὰ τὴν πραγματοποίησιν μιᾶς σωματειακῆς ἐμπνεύσεως ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν τῆς χώρας (πρβλ. καὶ αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἀ.ν. 1367)1938, Κ.Ν. 1938 σ. 623, καὶ ἀ.ν. 1435)1938 μετὰ τῆς εἰσηγητικῆς αὐτοῦ ἐκθέσεως, Κ.Ν. ἀνωτ., σ. 787).

Ὁ ἰσχύων νόμος 3239)1955 διετήρησε τὴν ἔννοιαν καὶ δηλούρυνε σημαντικῶς τὴν ἐφαρμογήν της (ἄρθρα 7 §§ 2 καὶ 3, 8, 10 § 3 ἐδάφ. 1, 23 § 2, 28 § 2), ἀλλὰ ἐξ ἄλλης ἀνάγκης καὶ πρὸς ἄλλον σκοπόν. Ἐπρόκειτο κυρίως νὰ ἀντιμετωπισθῇ δι' αὐτῆς τὸ πρόβλημα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως κατὰ τὰς διαδικασίας τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως καὶ τῆς διαιτησίας τῶς συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, τὸ δημιουργούμενον ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας (βλ. τὰς ἐνδεικτικὰς καὶ σημαντικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 7 § 2 καὶ 23 § 2). Ἡ ἐπίλυσις τοῦ ὁποίου ἀποτελεῖ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἄσκησιν, μέσω τῶν θεσμῶν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, τῆς κυβερνητικῆς ἐργατικῆς πολιτικῆς (ἄρθρον 20 § 2 καὶ ἀνωτ. § 1, IV).

Ἡ κατάστασις ἐμφανίζεται σήμερον

εἰς γενικὰς γραμμὰς ὡς ἀκολούθως : Τὸ νομικόν μας καθεστὼς εἶναι ἐκεῖνο τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Τοῦτο ἐπιτρέπει τὴν σύστασιν περισσοτέρων τῆς μιᾶς ὀργανώσεων ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, τοῦ αὐτοῦ κλάδου, ἐπαγγελματικοῦ ἢ παραγωγικοῦ, τέλος ἐντὸς τῶν κόλπων τῆς ἐργατικῆς καὶ ἐργοδοτικῆς τάξεως τῆς χώρας. Αἱ περιπτώσεις τῆς ἐλλείψεως ἢ τῆς ἀνεπαρκείας τοῦ συνδικαλισμοῦ ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι πολλαί. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη, ἤρχισε νὰ γίνεται αἰσθητὸν τὸ φαινόμενον τῆς συνυπάρξεως ὀργανώσεων μὲ ἐντόνως διαφορετικὰς ἰδεολογικὰς τάσεις, εἰδικώτερον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν μισθωτῶν. Ἡ διαίρεσις τοῦ ἐργατικοῦ συνδικαλισμοῦ ἀπαντᾶται τόσον εἰς τὴν βάσιν, ὅσον καὶ ἐπὶ ἀνωτέρου ἐπιπέδου. Ἡ συνύπαρξις περισσοτέρων τῆς μιᾶς ὁμοσπονδιῶν διὰ τὸν αὐτὸν κλάδον ἀποτελεῖ ἀψευδῆ ἀπόδειξιν. Καὶ τὸ φαινόμενον ἐπιτείνεται. Ἐνώπιον τοῦ νομοθέτου τὸ πρόβλημα τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος προσλαμβάνει χαρακτῆρα ὀξύτερον, ἀφοῦ εἰς τὴν ἀνεπάρκειαν τῆς ὀργανώσεως ἔρχεται νὰ προστεθῇ ἡ πολλαπλότης αὐτῆς. Ἡ διάρθρωσις τοῦ συνδικαλισμοῦ, ἰδιαιτέρως τοῦ ἐργατικοῦ, παραμένει ἡ ἰδία : ὀργάνωσις κατὰ κανόνα μὲ βάσιν τὴν ἐπιχείρησιν ἢ τὸ ἐπάγγελμα καὶ κατ' ἐξαίρεσιν μὲ βάσιν τὸν κλάδον, ἐπαγγελματικὸν ἢ παραγωγικόν.

Συμπέρασμα : Ποτὲ ἡ κατάστασις τοῦ συνδικαλισμοῦ τῆς χώρας μας δὲν ἦτο τόσον διαφορετικὴ ἀπὸ ἐκείνην τῆς μεταπολεμικῆς Δυτικῆς Γερμανίας (ἡ περίπτωσις τῆς ὁποίας φαίνεται νὰ ὡδήγησε τοὺς συντάκτας τοῦ Προσχεδίου τοῦ Ἐργατικοῦ μας Κώδικος) καὶ ποτὲ δὲν ἦτο τόσον ὁμοία - δυστυχῶς, - μὲ ἐκείνην τῆς μεταπολεμικῆς Γαλλίας (ἡ περίπτωσις τῆς ὁποίας θὰ ἔπρεπε, νομίζομεν, νὰ διδάξῃ τοὺς συντάκτας τοῦ Προσχεδίου).

3. Ἡ ἔννοια τῆς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ὅταν μάλιστα ἐξασφαλίζῃ τὴν πλειοψηφικὴν ἰδιότητα εἰς περισσοτέρας τῆς μιᾶς ὀργανώσεις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, οἱ περιορισμοί, τοὺς ὁποίους συνεπάγεται διὰ τὴν ἐλευθερίαν αὐτήν, πρὸς ἀποτροπὴν τῶν δυσμενῶν πρακτικῶν συνεπειῶν της, εἶναι θεμιτοί, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐπιφέρει ἡ ἐκ τῶν πραγμάτων μοναδικὴ καὶ ὑποχρεωτικὴ ὀργάνωσις (πρβλ. Spyropoulos La liberté syndicale, σ. 281 καὶ ἑπ., 286 καὶ ἑπ.). Λαμβάνοντες τοῦτο ὑπ' ὄψιν, καθὼς καὶ τὰς ἀνωτέρω διαπιστώσεις περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ συνδικαλισμοῦ τῆς χώρας μας, προτείνομεν :

α. —Νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ καὶ ὑπὸ τοῦ Κώδικος Ἐργασίας ἡ ἔννοια τῆς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως καὶ νὰ ἀντιμετωπισθοῦν δι' αὐτῆς τὰ προβλήματα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως, τόσον τὰ δημιουργούμενα ἐκ τῆς ἀνεπαρκείας τῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας μας, ὅσον καὶ τὰ προκύπτοντα ἐκ τῆς πολλαπλότητος αὐτῆς.

β. —Αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐπὶ ἐθνικοῦ πεδίου καὶ διὰ τὸ σύνολον τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ὀργανώσεις νὰ καθορίζωνται, βάσει ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Κώδικος, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δεκτικῆς τροποποιήσεων πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προσαρμογῆς της εἰς τὰ δεδομένα τῆς ἑκάστοτε συνδικαλιστικῆς πραγματικότητος. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἰδιότης θὰ ἀποτελῇ προνόμιον, ἀλλ' ὄχι μοναπωλιακοῦ χαρακτῆρος, ἀφοῦ οἱαδήποτε ὀργάνωσις θὰ δύναται νὰ τὸ ἀποκτήσῃ, ὅταν θὰ πληροῖ τὰς νομίμους προϋποθέσεις.

γ. —Αἱ προϋποθέσεις αὐταὶ νὰ ὁρισθοῦν διὰ διατάξεως τοῦ Κώδικος. Ὑπενθυμίζομεν σχετικῶς, ὅτι ὁ γάλλος νομοθέτης, βασιζόμενος εἰς μίαν παλαιὰν γνώμην τοῦ Διαρκοῦς Διεθνοῦς Δικαστηρίου (31 Ἰουλίου 1922) καὶ εἰς μίαν πολυετῆ πρᾶξιν (βλ. Durand, III, § 127, σ. 352 καὶ ἑπ.), καθώρισεν ὡς στοιχεῖα τῆς ἰδιότητος τῆς πλέον ἐκπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως τὰ ἑξῆς : τὸ ἀριθμητικὸν δυναμικόν, τὴν ἀνεξαρτησίαν, τὰς εἰσφοράς, τὴν πεῖραν καὶ τὴν ἀρχαιότητα, καθὼς καὶ τὴν πατριωτικὴν στάσιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κατοχῆς (ἄρθρον 31, Livre I Code du travail). Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν νομίμων κριτηρίων θὰ ἀσκῆται ὁ οἱοσδήποτε ἔλεγχος, διοικητικὸς καὶ δικαιοδοτικός, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰδιότητα τῆς γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεως ἐπὶ οἱουδήποτε ἐπιπέδου.

δ. —Νὰ διατηρηθῇ, κατὰ βάσιν, ἡ διά-

κρισις των συλλογικών συμβάσεων κατά κατηγορίας της ισχυούσης νομοθεσίας (άρθρον 7 του νόμου 3239). Εις τας εθνικάς γενικάς συλλογικάς συμβάσεις να επιφυλαχθή ο καθορισμός των κατωτάτων εν γένει όρων εργασίας, να αναγνωρισθή δε εις αυτάς ισχύς erga omnes. Η κατάρτισις των συλλογικών συμβάσεων των άλλων κατηγοριών να καταστή ελευθέρα, αι δε μεταξύ των σχέσεις να βασισθούν εις την αρχήν του ευνοϊκωτέρου διά τους μισθωτούς όρου. Δίδει την ουσιαστικώς ορθήν λύσιν και εις το θέμα της ιεραρχήσεως και εις το θέμα της συγκρούσεως ή συρροής των συλλογικών συμβάσεων (περί της οποίας βλ. Καποδίστρια, Η συλλογική σύμβασις εργασίας, §§ 149 - 150, σ. 272 και επ., Πόρτολου, Η ρύθμισις της εργασίας διά συλλογικών συμβάσεων, σ. 242 και επ., Καλαμοιρη, Συρροή συλλογικών συμβάσεων εργασίας, ΕΕΔ 16, σ. 1081 και επ., Ζητήματα εκ της συρροής συλλογικών συμβάσεων εργασίας, ΕΕΔ 22 σ. 657 και επ.). Την λύσιν αυτήν υιοθετεί επί του δευτέρου θέματος και το άρθρον 331 του Προσχεδίου (εκ του κειμένου του οποίου θα πρέπει να αφαιρεθή η φράσις «εν συνόλω», η οποία ενδέχεται να δημιουργήση δυσχερείας κατά την εκτίμησιν της ευνοϊκωτέρας καταστάσεως).

ε — Η κήρυξις της συλλογικής συμβάσεως γενικώς υποχρεωτικής να βασισθή εις την έννοιαν της γενικωτέρας σημασίας οργανώσεως, τροποποιουμένης αναλόγως της παραγράφου 2 του άρθρου 332 του Προσχεδίου. Το κριτήριον είναι περισσότερον ωφέλιμον και συμβάλλει εις την ενότητα του συστήματος των συλλογικών συμβάσεων. Επ' αυτού εβασίσθη το γαλλικόν σύστημα από του 1936 (νόμος της 24 Ιουνίου 1936) και εμφανίζει το πλεονέκτημα ότι μέχρι σήμερον ελειτούργησεν άπροσκόπτως (βλ. Section II, chap IV bis Livre I Code du travail, ως ισχύει μετά τον νόμον της 11 Φεβρουαρίου 1950, και ανάλυσιν των διατάξεων υπό Durand, III §§ 226 και επ., σ. 633 και επ.). Το υιοθετηθέν υπό του ισχύοντος ν. 3239/1955 αριθμητικόν κριτήριον είναι αύστηρόν, εν όψει μάλιστα των ανεπαρκειών του συνδικαλισμού μας, του εργατικού και κυρίως του εργοδοτικού. Εις πολλάς περιπτώσεις δεν επέτρεψε την κήρυξιν συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων υποχρεωτικών δι' όλους τους εργοδότας και τους μισθωτούς, παρ' όλον ότι τούτο ενεφανίζετο αναγκαίον. Το υπό του άρθρου 332 του Προσχεδίου εισαγόμενον κριτήριον της «γενικωτέρου ενδιαφέροντος» συλλογικής συμβάσεως είναι ασαφές και θα κινδυνεύση να χαρακτηρισθή αόριστον. Μήπως, άλλως τε, η «γενικωτέρου ενδιαφέροντος» συλλογική σύμβασις δεν είναι, κατά τεκμήριον, η προερχομένη εκ των «γενικωτέρας σημασίας» οργανώσεων; (Περί των διαφόρων μεθόδων και κριτηρίων επεκτάσεως ή κηρύξεως γενικώς υποχρεωτικής της συλλογικής συμβάσεως και διαιτητικής αποφάσεως βλ. Hamburger, L' extention des coventions collectives à l' ensemble d'une profession ou d'une industrie. Revue Internationale du Travail 1939, τ. XL, σ. 169 και επ.).

Η έννοια της γενικωτέρας σημασίας οργανώσεως, καταλλήλως εφαρμοζομένη, δύναται να συμβάλη εις την επί τη βάσει της αρχής της συνδικαλιστικής ελευθερίας οργάνωσιν των μισθωτών και των εργοδοτών της χώρας εις ευρυτέρας ενότητας και να εξασφαλίση, μέχρι δημιουργίας καλλιτέρων συνθηκών λειτουργίας του συνδικαλισμού μας, εργατικού και εργοδοτικού, ικανοποιητικήν εκπροσώπησιν των συλλογικών επαγγελματικών συμφερόντων.

4. Η διά του Κεφ. ΚΕ' εισαγομένη ρύθμισις είναι εξ ολοκλήρου νέα (τα ξένα πρότυπά της βλ. άνωτ. III).

α. Εις το κεφάλαιον τούτο προβλέπεται η θέσπισις διά πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου «γενικού ηγγυημένου ελαχίστου ορίου μισθού των μισθωτών άπάσης της χώρας» (άρθρον 360 § 1), ο οποίος θα καθορίζεται συμφώνως προς την διαγραφομένην διαδικασίαν (άρθρον 363) και θα δύναται να «αντικατασταθή» κατά τον αυτόν τρόπον (άρθρον 364). Αι διατάξεις αύται περιέχουν τον σημαντικώτερον εκ των εισαγομένων υπό του Προσχεδίου νέων θεσμών.

Η καθιέρωσις γενικού ελαχίστου μισθού υπό του γάλλου νομοθέτου ήδη από 1950 (του salaire minimum interprofessionnel garanti, υποδηλουμένου διά των αρχικών S.M.I.G.) έδωσεν εν τω μεταξύ την ευκαιρίαν να καταδειχθούν τα διάφορα

προβλήματα, τὰ ὁποῖα δημιουργεῖ ἡ λειτουργία τοῦ θεσμοῦ (καὶ περὶ τῶν ὁποίων βλ. Rivero-Savatier, Droit du Travail, Paris 1956, σ. 405 καὶ ἑπ., Camerlynck - Lyon - Caen, Droit du Travail, Precis Dalloz 1965, §§ 229 καὶ ἑπ., σ. 195 καὶ ἑπ., Rouast - Durand, Droit du Travail, Precis Dalloz, §§ 346 καὶ ἑπ., σ. 426 καὶ ἑπ., Brun - Gallant, Droit du Travail, Paris 1958, σ. 449 καὶ ἑπ., Mise à jour 1962, σ. 46 καὶ ἑπ., Lyon - Caen, Droit du Travail, Paris 1955, §§ 376 καὶ ἑπ., σ. 391 καὶ ἑπ., Amiaud, Cours de droit du travail 1953 - 1954, Paris 1954, σ. 652 καὶ ἑπ.). Περιοριζόμεθα νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι ἡ πρακτικὴ χρησιμότης αὐτοῦ διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἔγκειται ὀλιγώτερον εἰς τὴν ὕπαρξιν καθ' ἑαυτὴν ἑνὸς γενικοῦ ἐλαχίστου μισθοῦ, ἀφοῦ τὸ ὕψος τούτου θὰ εἶναι χαμηλὸν ἐν σχέσει πρὸς τὰς συγχρόνους ἀνάγκας τοῦ μισθωτοῦ, καὶ περισσότερον εἰς τὴν ἐπίδρασιν, τὴν ὁποίαν ἐξασκεῖ ἐπὶ τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστων ὁρίων ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, καθὼς καὶ ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων. Διότι ἡ πρὸς τὰ ἄνω, συνεπείᾳ τῆς συνεχοῦς ἀνόδου τοῦ κόστους τῆς ζωῆς, κίνησις τοῦ γενικοῦ ἐλαχίστου μισθοῦ συνεπάγεται τὴν πρὸς τὴν ἰδίαν κατεύθυνσιν κίνησιν τοῦ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου ἐλαχίστου, ἀλλ' ὑψηλοτέρου μισθοῦ, καθὼς καὶ τοῦ ἀκόμη ὑψηλοτέρου πράγματι καταβαλλομένου. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ τὸ βασικὸν πρόβλημα τοῦ θεσμοῦ συνιστᾷ ἡ διαδικασία τῆς ἀναπροσαρμογῆς τοῦ γενικοῦ ἐλαχίστου κυρίως εἰς τὸ μεταβαλλόμενον - πάντοτε πρὸς τὰ ἄνω - κόστος ζωῆς.

Ἐὰν ἡ «ἀντικατάστασις» τοῦ γενικοῦ ἐλαχίστου μισθοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀπολύτου κρίσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς συμβαίνει κατὰ τὸ Προσχέδιον, ἡ Κυβέρνησις, πρὸς ἀποφυγὴν τῶν ἀνωτέρω συνεπειῶν, θὰ ὑποκύπτῃ εἰς τὸν πειρασμὸν νὰ καθηλώνῃ τοῦτον εἰς τὸ ἴδιον σημεῖον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀφαιρῆται ἡ οὐσιαστικὴ του χρησιμότης. Τὸν ἀντίποδα τῆς λύσεως τοῦ Προσχεδίου θὰ ἀπετέλει ἡ αὐτόματος ἀναπροσαρμογή, ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς ἐπισήμου δείκτου κόστους ζωῆς. Ἀλλὰ ἡ μέθοδος αὐτὴ θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἐπικίνδυνος λόγῳ τῶν ἀνεξελέγκτων ἐπιπτώσεών της ἐπὶ τῆς ἐν γένει οἰκονομίας. Ὑπενθυμίζομεν, ὅτι ὁ γάλλος νομοθέτης ἐφήρμοσε μίαν μέσην λύσιν: ἐδέχθη τὴν αὐτόματον αὔξησιν τοῦ γενικοῦ ἐλαχίστου ὁρίου, ἀλλ' ἐξήρτησε τὴν ἰσχύν της ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῆς Διοικήσεως (βλ. τοὺς νόμους τῆς 24 Ἰουλίου 1952 καὶ 26 Ἰουνίου 1957). Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νέου ὁρίου μισθοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς Διοικήσεως, ἡ δὲ ἔκδοσις τῆς σχετικῆς πράξεως εἶναι ζήτημα σχέσεων κυβερνώντων καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων.

Θέτομεν τὴν ἀνωτέρω λύσιν ὑπ' ὄψιν τῶν Ἀναθεωρητῶν τοῦ Προσχεδίου καὶ τὴν προτείνομεν ὡς τὴν καλλιτέραν, ὄχι μόνον διὰ τὴν ἐργατικὴν τάξιν τῆς χώρας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς οἰκονομικῶς εὐαισθήτους τάξεις, διότι, πρὸς ἀποφυγὴν συχνῶν ἀναπροσαρμογῶν τοῦ γενικοῦ ἐλαχίστου μισθοῦ καὶ ἀποτροπὴν τῶν ποικίλων ἐπιπτώσεών των, ἡ Κυβέρνησις θὰ ἐξαναγκάζεται νὰ παρακολουθῇ μὲ μεγαλύτερον ἐνδιαφέρον τὴν κίνησιν τοῦ κόστους τῆς ζωῆς καὶ νὰ λαμβάνῃ μέτρα διὰ τὴν συγκράτησίν του ἢ τὴν ὁμαλὴν ἄνοδόν του. Θὰ εἶναι, νομίζομεν, μία πολύτιμος ὑπηρεσία, τὴν ὁποίαν θὰ προσφέρῃ ὁ ἐργατικός μας νομοθέτης εἰς τὸ κοινωνικὸν σύνολον.

β. Εἰς τὸ αὐτὸ κεφάλαιον προβλέπεται ἐπίσης ἡ θέσπισις δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ διὰ κατηγορίας μισθωτῶν, διὰ τὰς ὁποίας, ἐλλείψει ἀντιστοίχου ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν, δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως» (ἄρθρον 361 § 1).

Ἡ χρησιμότης τῆς διατάξεως εἶναι πρόδηλος. Ἀλλὰ διατί ὁ περιορισμὸς εἰς μόνην τὴν ἔλλειψιν ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως; Μήπως δὲν ὑπάρχουν περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ δυσχέρεια θὰ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ καὶ ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἐργατικῆς ὀργανώσεως; Δύο πρόχειρα καὶ ἀντίθετα παραδείγματα: Οἱ ἰδιοκτῆται διαμερισμάτων, αὐτὸ τὸ ἐπαγγελματικὸν μωσαϊκόν, τὸ ὁποῖον συνιστᾷ τὴν κατὰ νόμον ἐργοδοτικὴν πλευρὰν τῆς κατηγορίας τῶν «θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων», δὲν ἔχει συστήσει ὀργανώσεις. Οἱ μισθωτοὶ τοῦ λε-

γομένου «οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ» δὲν ἔχουν ἀκόμη συνδικαλισθῆ. Προτείνομεν :

— Εἰς τὸ ἄρθρον 361 § 1 τοῦ Προσχεδίου νὰ προβλεφθῆ καὶ ἡ περίπτωσις ἐλλείψεως ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν.

Θὰ πρέπει νὰ προστεθῆ, ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις θὰ εἶναι περισσότερον ἀπαραίτητος μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου σιωπηρὰν κατάργησιν τῶν ἐκπροσωπευτικῶν ἁρμοδιοτήτων, αἱ ὁποῖαι ἀνεγνωρίσθησαν εἰς τὰ διάφορα Ἐπιμελητήρια ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας (ἄρθρον 23 § 2 τοῦ νόμου 3239)1955). Θεωρητικῶς ἡ λύσις τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἶναι ὀρθόδοξος. Θὰ ἔχῃ ὅμως ὡς συνέπειαν νὰ ἀναφανοῦν τὰ σοβαρὰ κενὰ τοῦ ἐργοδοτικοῦ συνδικαλισμοῦ τῆς χώρας μας. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι ἡ συχνή, πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῶν ἐντεῦθεν συνεπειῶν, ἐπέμβασις τῆς Διοικήσεως δυνάμει τῆς παρεχομένης διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἐξουσιοδοτήσεως. Ἀλλὰ μήπως θὰ ἦτο πρατιμώτερον, ἀντὶ τῶν συχνῶν διοικητικῶν ἐπεμβάσεων εἰς τὸν χῶρον τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων, νὰ διατηρηθοῦν καὶ ὑπὸ τοῦ Κώδικος αἱ ἐκπροσωπευτικαὶ ἁρμοδιότητες τῶν Ἐπιμελητηρίων ; Δὲν θὰ πρέπει νὰ παραγνωρισθῆ, ὅτι τὰ Ἐπιμελητήρια εἶναι φορεῖς συλλογικῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων καὶ ὅτι τὰ μέλη αὐτῶν, παρ' ὅλον ὅτι ὑπὸ τοῦ νόμου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἰδιότης των ὡς ἐπιχειρηματιῶν ἢ ἐπαγγελματιῶν, εἶναι ταυτοχρόνως καὶ ἐργοδόται, ἀφοῦ οἱ ἐπιχειρηματίαι καὶ ἐπαγγελματίαι κατὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῆς οἰκονομικῆς των δραστηριότητος ἀπασχολοῦν κατ' ἀνάγκην μισθωτούς. Ἂς ἐπανεξετάσουν τὸ ζήτημα οἱ Ἀναθεωρηταὶ τοῦ Προσχεδίου. (Διὰ τὰς διαφόρους ὄψεις, νομικὰς καὶ πρακτικάς, τοῦ θέματος βλ. M i t s o u, L' intervention des chambres professionnelles dans l' élaboration des conventions collectives en Grèce, Rivista di Dritto Internazionale e Comparato del Lavoro, Padova 1962, τεῦχη 1 - 2, σ. 68 - 100).

§ 2. Αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας

Αἱ προβλεπόμεναι εἰς τὸ Κεφ. ΚΔ' τοῦ Προσχεδίου διαδικασίαι τῆς «συμβατικῆς διαιτησίας» (ἄρθρον 347), τῆς «μεσολαβήσεως» (ἄρθρον 348), καὶ τῆς «διοικητικῆς διαιτησίας» (ἄρθρα 351 καὶ ἑπ.) ἀποσκοποῦν εἰς τὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ἄρθρον 346). Εἶναι, συνεπῶς, ἀπαραίτητον, πρὶν ἐξετασθοῦν, νὰ σκιαγραφηθῆ ἡ ἔννοια τῆς συλλογικῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς, ἡ ὁποία καθορίζει τὸ πεδίον ἐφαρμογῆς καὶ τῶν τριῶν αὐτῶν διαδικασιῶν.

1. Ἡ ἔ ν ν ο ι α τ ῆ ς σ υ λ λ ο γ ι κ ῆ ς δ ι α φ ο ρ ᾶ ς ἐ ρ γ α σ ί α ς εἰ ς τ ὰ δ υ τ ι κ ο ε υ ρ ω π α ϊ κ ὰ δ ί κ α ι α. — Ἀπὸ τὰς βασικωτέρας καὶ τὰς πλέον συζητουμένας τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἡ ἔννοια τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας προσφέρει πολλὰς πλευρὰς ὄχι μόνον εἰς τὴν θεωρητικὴν ἔρευναν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πρακτικὴν ἐφαρμογήν, συνεπῶς καὶ εἰς τὴν νομοθετικὴν ρύθμισιν (βλ. γενικῶς T i s s e m b a u m, Las controversias del trabajo, la huelga y el lock - out ante le derecho, Buenos Aires 1952, G r u n e b a u m - B a l l i n - P e t i t, Les conflits collectifs du travail et leur règlement dans le monde contemporain, Paris 1954, D u r a n d, III, §§ 320 καὶ ἑπ., σ. 935 καὶ ἑπ., H u e c k - N i p p e r d e y, II, § 41, σ. 526 καὶ ἑπ., De la Cueva, II, σ. 723 καὶ ἑπ., C a r n e c u t t i, Teoria del regalamento collettivo, Padova 1936, §§ 65 καὶ ἑπ., σ. 137 καὶ ἑπ., *Κασιμάτη*, Αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, 1936).

Ἡ συγκριτικὴ μελέτη τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν δικαίων ἐπιτρέπει τὰς ἀκολούθους γενικὰς διαπιστώσεις :

Ὁ καθορισμὸς τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας γίνεται διὰ τῆς ἀντιπαραθέσεως αὐτῆς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀτομικῆς διαφορᾶς ἐργασίας. Ἡ πρώτη διακρίνεται τῆς δευτέρας ἐκ δύο στοιχείων, ἑνὸς τυπικοῦ καὶ ἑνὸς οὐσιαστικοῦ. Ἀπὸ τυπικῆς ἀπόψεως ἡ διαφορὰ ἀποκτᾷ συλλογικὸν χαρακτῆρα ἐκ τοῦ ὅτι ἐγείρεται παρὰ τῶν εἰδικῶς ἱκανῶν πρὸς τοῦτο μερῶν, τὰ ὁποῖα εἶναι, κατὰ γενικὸν σχεδὸν κανόνα, τὰ ἱκανὰ πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δηλαδὴ συνήθως αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν. Ἀπὸ οὐσιαστικῆς ἀπόψεως ἡ διαφορὰ εἶναι κατ' ἀρχὴν συλλογικὴ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁ-

ποίαν άφορᾷ συλλογικὸν συμφέρον τῶν ἐργαζομένων. Θεωρεῖται δὲ συλλογικὸν τὸ συμφέρον, ὅταν ἀναφέρεται εἰς ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει τοὐλάχιστον μίαν κατηγορίαν μισθωτῶν, ὡς σύνολον, καθὼς καὶ ὅταν τίθεται ὑπὸ ἀμφισβήτησιν δικαίωμα, τὸ ὁποῖον, καὶ ἐὰν ἀκόμη ἡ προσβολὴ του γίνεται εἰς τὸ πρόσωπον ἑνὸς μισθωτοῦ, ἔχει σημασίαν διὰ τὴν τάξιν τῶν ἐργαζομένων, ὡς ἀνῆκον εἰς τὰ ὑπ' αὐτῆς κατακτηθέντα βασικὰ δικαιώματα.

Ἡ εὐρεῖα αὐτὴ ἐκδοχὴ τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας ἔχει γίνει δεκτὴ ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ δικαίου, ἤδη ἀπὸ τῆς περιόδου 1936 - 1939, ἡ νομοθεσία τῆς ὁποίας, μὴ θέτουσα φραγμοὺς εἰς τὴν ἔννοιαν, ἐπέτρεψεν εἰς τὰ ὄργανα διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (Arbitres, Surarbitres, Cour supérieure d'arbitrage) νὰ προσδώσουν εἰς αὐτὴν τὰ ἐκ τοῦ στοιχείου τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος ὑπαγορευόμενα ὅρια. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ οὐσιαστικοῦ στοιχείου τῆς ἐννοίας, συντρέχοντος καὶ τοῦ τυπικοῦ αὐτῆς στοιχείου, ἐθεωρήθησαν ὡς συλλογικαὶ αἱ ἑξῆς κυρίως διαφοραί:

α. Αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἀσυμφωνίας περὶ τὴν κατάρτισιν συλλογικῶν συμβάσεων. Αἱ διαφοραὶ τοῦ εἴδους τούτου ἐνδιαφέρουν πάντοτε τοὐλάχιστον μίαν κατηγορίαν ἐργαζομένων (συνήθως περισσοτέρας) καὶ συγκεκριμένως τὴν ἐπιδιώκουσαν τὴν σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Εἶναι αὐτονόητον, ὅτι αἱ διαφοραὶ αὐταί, κατέχουσαι τὴν πρώτην θέσιν, δύνανται νὰ ἔχουν ὡς ἀντικείμενον οἱονδήποτε θέμα, δυνάμενον νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως, ἀναφέρονται δὲ κατὰ κύριον λόγον εἰς τὰ θέματα τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων.

β. Αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἀσυμφωνίας περὶ τὴν ἀναθεώρησιν ἐν ἰσχύι συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Καὶ αἱ διαφοραὶ τοῦ εἴδους τούτου ἐνδιαφέρουν τοὐλάχιστον μίαν κατηγορίαν ἐργαζομένων, τὴν ἐπιδιώκουσαν τὴν τροποποίησιν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἔχουν δὲ ὡς ἀποκλειστικὸν σχεδὸν ἀντικείμενον τὴν αὔξησιν τῶν διὰ τούτων καθοριζομένων ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, λόγῳ μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ἐν ὄψει τῶν ὁποίων κατηρτίσθη ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἢ ἐξεδόθη ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις.

γ. Αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς γενικῶς τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καθὼς καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐθίμων. Προεύχουσαν θέσιν μεταξὺ αὐτῶν κατέχουν αἱ διενέξεις περὶ τὸ κῦρος, τὴν ἑρμηνείαν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Αἱ διαφοραὶ τοῦ εἴδους τούτου, λόγῳ τοῦ ἀντικειμένου των, ἐνδιαφέρουν πάντοτε μέρος ἢ καὶ τὸ σύνολον τῶν ἐργαζομένων.

δ. Αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἀμφισβητήσεως ἢ τῆς προσβολῆς ἑνὸς δικαιώματος ἀπορρέοντος ἐκ τῶν ἐλευθεριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνεγνωρίσθησαν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐργαζομένων (π.χ. συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ἐλευθερίας γνώμης) ἢ ἐκ τῶν πτονομίων, τὰ ὁποῖα παρεχωρήθησαν εἰς αὐτὴν διὰ διαφόρων θεσμῶν (τῶν «ἐργατικῶν ἐπιτρόπων», τῶν «ἐργατικῶν συμβουλίων», τῶν «συμβουλίων ἐπιχειρήσεων», τῆς «συνδιαχειρίσεως»). Αἱ διαφοραὶ τοῦ εἴδους τούτου, καὶ ὅταν ἔχουν τὴν προέλευσίν των εἰς ἀτομικὴν περίπτωσιν, ἔχουν συλλογικὸν χαρακτῆρα, διότι θίγουν συλλογικὰ συμφέροντα τῶν ἐργαζομένων.

ε. Αἱ σχετιζόμεναι μὲ τὸ θέμα τῆς ἐπαγγελματικῆς ἐκπροσωπήσεως κατὰ τὰς διαδικασίας τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως καὶ τῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, καθὼς καὶ κατὰ τὴν συμμετοχὴν τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν εἰς τὰ διάφορα ἐπαγγελματικὰ ὄργανα ἢ τοὺς κρατικοὺς καὶ ἡμικρατικοὺς ὀργανισμούς. Αἱ διενέξεις τοῦ εἴδους τούτου θεωροῦνται συλλογικαί, ὡς ἀναφερόμεναι εἰς τὴν ὀργάνωσιν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἔχουν δὲ τὴν αἰτίαν των κυρίως εἰς ἀμφισβητήσεις, προβαλλομένας εἴτε παρὰ τῆς ἀντιθέτου, εἴτε καὶ παρὰ τῆς αὐτῆς πλευρᾶς, περὶ τὴν ἰδιότητα τῆς πλέον ἐκπροσωπευτικῆς ὀργανώσεως.

Αἱ διαφοραὶ τοῦ πρώτου εἴδους τείνουν εἰς τὴν δημιουργίαν κανόνος δικαίου, τοῦ διαιτητικοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ λάβῃ τὴν θέσιν τοῦ μὴ ἐπιτευχθέντος συμβατικοῦ κανόνος (διαιτητικὴ ἀπόφασις προοριζομένη νὰ ἀντικαταστήσῃ τὴν μὴ καταρτισθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν). Αἱ τοῦ δευτέρου εἴδους τείνουν εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ ἤδη

ὑπάρχοντος κανόνος (συμβατικοῦ, διαιτητικοῦ). Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀμφότερα τὰ εἴδη σχηματίζουν τὴν κατηγορίαν τῶν «κανονιστικῶν» συλλογικῶν διαφορῶν (conflits collectifs de règlementation ἢ d' interêts ἢ économiques). Αἱ διαφοραὶ τῶν ἄλλων εἰδῶν ἀναφέρονται εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὑπάρχοντος νομικοῦ καθεστῶτος (διατάξεων πολιτειακῶν, συμβατικῶν, διαιτητικῶν, ἐθίμων). Διὰ τοῦτο καὶ ἀποτελοῦν τὴν κατηγορίαν τῶν «νομικῶν» συλλογικῶν διαφορῶν (conflits collectifs juridiques ἢ de droit).

Εἰς τὴν εὐρεῖαν αὐτὴν ἔκδοχὴν τοῦ γαλλικοῦ δικαίου - ἡ ὁποία εὑρίσκεται εἰς τὸ τέρμα μιᾶς σχετικῶς μακρᾶς ἐξελίξεως τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας - ἀντιτίθεται ἡ ἔκδοχὴ τῶν σκανδιναυϊκῶν δικαίων, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὸν ἀντίποδα τῆς πρώτης. Τὰ σκανδιναυϊκὰ δίκαια δέχονται ἀπὸ παλαιότερον, ὅτι μόνον αἱ διαφοραὶ τοῦ πρώτου εἴδους, δηλαδὴ αἱ σχετιζόμεναι μὲ τὴν συναψιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, εἶναι συλλογικαί. Αἱ περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τούτων διαφοραὶ δὲν ἀναγνωρίζονται, διότι πᾶσα προσπάθεια πρὸς τροποποίησιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος της εἶναι ἀπηγορευμένη. Τὸ σπουδαῖον δὲν συνίσταται τόσον εἰς τὴν νομοθετικὴν ἀπαγόρευσιν, (ἡ ὁποία θὰ ἠδύνατο νὰ μείνῃ «γράμμα νεκρόν»), ὅσον εἰς τὸν σεβασμὸν αὐτῆς ἐκ μέρους τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι συνηθίζουν νὰ ἀναμένουν τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, διὰ νὰ θέσουν ζήτημα διαφορετικῆς ρυθμίσεως. Τὰ δίκαια τῶν Σκανδιναυϊκῶν Χωρῶν ἐδέχθησαν γενικώτερον, ὅτι πᾶσα ἄλλη διαφορά, ἐκτὸς τῆς ἀναφυομένης ἐκ τῆς διατρωνίας περὶ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, ὑπάγεται εἰς τὰ ἐργατικὰ δικαστήρια ὡς διαφορὰ νομικοῦ καὶ ταυτοχρόνως ἀτομικοῦ χαρακτῆρος.

Τὴν ἰδίαν ἔκδοχὴν υἱοθέτησε καὶ τὸ γερμανικὸν δίκαιον, πρῶτον τῆς Βαϊμάρης καὶ ἐν συνεχείᾳ τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας. Καὶ κατὰ τὸ γερμανικὸν δίκαιον συλλογικαὶ διαφοραὶ εἶναι μόνον αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς συνάψεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ μόναι αὐταὶ ἀποτελοῦν τὴν κατηγορίαν τῶν κανονιστικῶν συλλογικῶν διαφορῶν (Interessen oder Regelungsstreitigkeiten). Ὅλαι αἱ ἄλλαι διαφοραὶ ἐργασίας θεωροῦνται νομικαὶ (Rechtsstreitigkeiten) καὶ ταυτοχρόνως ἀτομικαί, ὑπαγόμεναι εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ἐργατικῶν δικαστηρίων. Εἰδικώτερον συλλογικαὶ διαφοραὶ περὶ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ἐν ἰσχύϊ συλλογικῶν συμβάσεων δὲν ἀναγνωρίζονται, διότι ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ὅπως κάθε σύμβασις, πρέπει νὰ ἐφαρμοσθῇ πιστῶς μέχρι τῆς νομίμου λήξεώς της (ἀρχὴ τῆς Vertragstreue). Ἀλλ' εἰς τὴν Γερμανίαν δὲν φαίνεται νὰ ἐπαναλαμβάνεται τὸ σκάνδαλον ἐκεῖνο φαινόμενον. Αἱ διαφοραὶ τοῦ εἴδους δὲν ἐλλείπουν, τοῦτο δὲ σημαίνει, ὅτι εἰς τὴν χώραν αὐτὴν τὸ δίκαιον δὲν ὑπῆρξε πάντοτε σύμφωνον πρὸς τὴν πραγματικότητα.

Μίαν ἐνδιάμεσον περίπου ἔκδοχὴν ἀκολουθεῖ τὸ ἰταλικὸν δίκαιον. Κατ' αὐτὸ εἶναι συλλογικαὶ αἱ διαφοραί, αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς καταρτίσεως, τῆς ἀναθεωρήσεως καὶ τῆς ἐφαρμογῆς, ἰδίως δὲ τῆς ἑρμηνείας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Τὰ δύο πρῶτα εἴδη ἀποτελοῦν τὰς οἰκονομικῆς φύσεως συλλογικὰς διαφοράς (controversie collettive economiche), τὸ τρίτον εἶδος ἀποτελεῖ τὰς νομικὰς συλλογικὰς διαφοράς (controversie collettive giuridiche).

Διαπιστοῦται, ὅτι αἱ διαφορετικαὶ ἔκδοχαί, ὅσον ἀφορᾶ τὴν ἔκτασιν τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, ὑφίλονται κατὰ μέγα μέρος εἰς μίαν ποικίλην νομοθετικὴν πολιτικήν. Πράγματι, ἐκεῖ ὅπου ὁ νομοθέτης θέλει, δι' οἱανδήποτε λόγον, εὐρείας τὰς ἁρμοδιότητας τῶν ὀργάνων συμβιβασμοῦ ἢ διαιτησίας, ἡ ἔννοια προσλαμβάνει ἀνάλογον εὐρύτητα. Ἀντιθέτως, ἐκεῖ ὅπου θέλει, δι' οἱανδήποτε πάλιν λόγον, τὰς ἁρμοδιότητας τῶν ὀργάνων αὐτῶν περιωρισμένας, ἡ ἔννοια ἐμφανίζεται στενή. Τὸ σημεῖον, εἰς τὸ ὁποῖον πάντες συμφωνοῦν, εἶναι, ὅτι αἱ διαφοραί, αἱ ὁποῖαι ἔχουν τὴν αἰτίαν των εἰς τὴν διαφωνίαν τῶν μερῶν κατὰ τὴν κατάρτισιν συλλογικῶν συμβάσεων, θεωροῦνται συλλογικαί. Ἄλλως τε, τὸ εἶδος τοῦτο ἀποτέλεσε τὸ πρωταρχικὸν καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀποτελῇ τὸ κύριον πεδίον δραστηριότητος τῶν ὀργάνων συμβιβασμοῦ ἢ διαιτησίας. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν νομοθετικὴν τακτικήν, συλλογικαὶ εἶναι ἐπίσης αἱ διαφοραί, αἱ ὁποῖαι ἐ-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Φύσις ἀκυρότητος καταγγελίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐλευθέρα ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐκτὸς ἂν περιωρίσθη διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ διά τινος διατάξεως Νόμου, ὑποκειμένη πάντως καὶ εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπαγόρευσιν, τῆς ὁποίας ἡ παράβασις ἐπάγεται ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ὁπότε ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ.—Ἀπόλυσις ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων.

Τὸ ζήτημα ἂν ἡ ἐκ παραβάσεως τοῦ νόμου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀκυρότης τῆς καταγγελίας (ὅπου αὕτη ἀπαγγέλλεται, παλαιὸν ν.δ. 424)1941, νόμος 118) 1945 καὶ ἰσχύων τώρα νόμος 3198)1955, ἄρθρον 5 § 3) εἶναι σχετικὴ ἢ ἀπόλυτος ἐλύθη, κατὰ τὰ κρατήσαντα ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ, ὑπὲρ τῆς γνώμης ὅτι αὕτη εἶναι σχετική. (Οὕτω προχείρως ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6979)1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 886, ἔνθα σημειώσεις μας).

Στήριγμα τῆς ἀπόψεως ταύτης ὑπῆρξε τὸ ὅτι οἱ σχετικοὶ νόμοι ἐξαρτῶσι τὴν ἀπαγγελίαν τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, ἐκ τῆς προσβολῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου εἶναι τεταγμένη ἡ ἀκυρότης (*Α. Λιτζερόπουλος*, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸ ν.δ. 424)1941 § 15, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 1, 489, *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 2, 580) καὶ μάλιστα ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198)1955, τὸ ὁποῖον ἔχει ἐφαρμογήν, ὡς ἐνομολογήθη (Ἴδετε Α.Π. 527)1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 89, ἐπὶ ἀκυρότητος ἐκ παραβιάσεως οἱασδήποτε διατάξεως).

Περαιτέρω, μὲ βάσιν τὴν φύσιν τῆς ἀκυρότητος ταύτης ὡς σχετικῆς, τὰ δικαστήρια σαφῶς δέχονται, ὅτι χωρεῖ ὡς πρὸς αὐτὴν παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ (ἐν ἀντιθέσει πρὸς ὅ,τι συμβαίνει ἐπὶ ἀπολύτου ἀκυρότητος, ἡ ὁποία δὲν καλύπτεται διὰ παραιτήσεως τοῦ ἔχοντος συμφέρον νὰ προσβάλῃ ταύτην, *Κ. Σούρλας*, ἐν Ἐρμ.ΑΚ 369, ἀριθ. 4), καὶ ἐπανάληψιν δὲ ἠρεύνησαν, ἂν διὰ τῆς λήψεως καὶ μόνον τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112) 1920 (ἡ ὁποία δὲν θὰ ὠφείλετο, ἂν ἐπρόκειτο περὶ ἀπολύτου ἀκυρότητος) δύναται νὰ συναχθῇ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς προσβολῆς τῆς καταγγελίας ὡς (σχετικῆς) ἀκύρου, καταλήγοντα εἰς τὴν γνωστὴν γνώμην, ὅτι μόνη αὐτὴ δὲν σημαίνει παραίτησιν. (Ἴδετε ΕΕΔ 18, 886, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν).

Ἔχει πλήρως οὕτω ἐξομαλυνθῇ τὸ δίκαιον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν ἐργατικῶν νόμων.

Καὶ ναὶ μὲν καὶ οἱ ἐν λόγῳ ἐργατικοὶ νόμοι εἶναι δημοσίας τάξεως, ἀλλὰ δὲν φθάνουν μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἀξιοῦν, παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος δύναται καὶ ὁπωσδήποτε νὰ λύσῃ αὐτὸς τὴν σύμβασιν, καθιλῶσιν αὐτοῦ εἰς τὴν θέσιν του, τὴν ὁποίαν θὰ εἶχεν ἡ ἀντίληψις ὅτι πρόκειται

χουν τὴν αἰτίαν των εἰς τὸ αἴτημα τῶν ἐργαζομένων πρὸς ἀναθεώρησιν ἐν ἰσχύϊ συλλογικῶν συμβάσεων καί, κατ' ἀναλογίαν, ἐν ἰσχύϊ κανονιστικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, λόγῳ μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐβασίσθησαν αἱ διατάξεις αὐτῶν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ὑποβάλλονται εἰς τὰ αὐτὰ ὄργανα. Ἐκ τῶν νομικῶν διαφορῶν συνήθης εἶναι ἡ ὑπαγωγὴ εἰς τὰ ἴδια ὄργανα τῶν σχετιζομένων μὲ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ εἰδικώτερον τὴν ἑρμηνείαν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. (Περὶ πάντων τῶν ἀνωτέρω βλ. Mitsou, Les rapports entre convention collective et sentence arbitrale, Paris 1958, σ. 22 καὶ ἑπ., 32 καὶ ἑπ., 263 καὶ ἑπ., 286 καὶ ἑπ.).

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

περὶ ἀπολύσεων ἀκυρότητος, ἡ ὁποία ἐνεργεῖ παρὰ τὴν θέλησίν του.

Ἐκτὸς ὅμως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας νόμων παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ πρόσθετος προστασία ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, διαγράφοντος τὸν τρόπον ἀσκήσεως γενικῶς τῶν δικαιωμάτων, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ὁμονοίᾳ πρὸς τὴν παγίαν νομολογίαν.

Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας συνεζητήθη ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τὸ ζήτημα ποῖαι αἱ συνέπειαι ἐκ τῆς παραβάσεως αὐτοῦ (Ἴδετε ΕΕΔ 10, 1158 ἑπ., ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν), κατέληξε δὲ ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου νὰ δεχθῇ, ὅτι ἀπαγγέλλεται ἀκυρότης τῆς καταγγελίας (Ἴδετε καὶ *Κ. Καυκά*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, 1η ἔκδοσις, σελ. 715, ἔνθα παραπομπαί, *Λ. Τσέση*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου, σελ. 541).

Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ παράβασις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπάγεται ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας. Τοῦτο εἶναι τὸ νέον τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως.

Ἡ ἄποψις αὕτη δὲν συμβιβάζεται, νομίζομεν, πρὸς τὸ ὅλον σύστημα τῶν νόμων περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, τὴν ἐκ τῶν ὁποίων ἀκυρότητα προτείνει ὁ μισθωτός, ὑποχρεούμενος ἐκ τοῦ νόμου νὰ ἐπικαλεσθῇ ταύτην δι' ἀγωγῆς ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198)1955 προθεσμίας (Α.Π. 527)1965, ΕΕΔ 25, 89, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 328) καὶ δυνάμενος, ὡς καὶ ἐπὶ ἀκυρότητος ἐκ διατάξεως ἐργατικοῦ νόμου, νὰ παραιτηθῇ τῆς προσβολῆς αὐτῆς ἀρκούμενος εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112)1920 (Ἴδετε ἀνωτέρω καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 329).

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν θὰ καθίστατο προβλῆματικὴ ἡ προστασία π.χ. τῆς ὑποστάσης βιαίαν ἐπίθεσιν ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου της ὑπαλλήλου, ἡ ὁποία, διότι ἀντέδρασεν εἰς ταύτην, ἀπελύθη (κλασικὴ περίπτωσις καταχρήσεως δικαιώματος), ἀφοῦ θὰ ἐστερεῖτο τοῦ δικαιώματος νὰ παραιτηθῇ τῆς ἀκυρότητος καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112)1920, καθηλουμένη οὕτω εἰς τὴν θέσιν της (Ἴδετε περὶ ἀπολύσεως καὶ σχετικῆς ἀκυρότητος *Α. Τσέση*, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 541, καὶ περὶ βοηθείας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. τοῦ αὐτοῦ, ἔνθ' ἄνωτ., σελ. 801, σημ. 19, ἔνθα σημειοῦται, ὅτι ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἀρῇ τὴν δημοσιαντάξιν δὲν παρέπεται, ὅτι ἡ ἐκ τούτου βοήθεια δίδεται καὶ ἄκοντος τοῦ καθ' οὗ ἡ κατάχρησις, μὲ παραπομπάς).

Ἐν σχέσει ἤδη μὲ τὴν ἀπόλυσιν ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων, μὲ τὴν ὁποίαν ὁπηοχολήθη ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 781)1964 (εἰσηγητὴς *Δ. Κακούρης*), ΕΕΔ 24, 148, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 160)1965 (εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*), ΕΕΔ 24, 527.

Ἀρείου Πάγου 620)1965, Τμ. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Α. Χατζηδίνας*, *Γ. Κουμάντος*

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 669 § 2 Α.Κ. 1, 5 § 1 τοῦ ν. 2112)1920, ὡς τὸ ἄρθρον 1 ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ν. 4558)1930 καὶ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 3198)1955, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἔχουσα τὸν χαρακτῆρα μονομεροῦς ἀναιτιώδους δικαιοπραξίας, χωρεῖ ἐλευθέρως, ἐκτὸς ἐὰν περιωρίσθη διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ διά τινος διατάξεως νόμου, ὑποκειμένη πάντως καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπαγόρευσιν, τῆς ὁποίας ἡ παράβασις ἐπάγεται ἀπόλυτον ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, λογιζομένης ὡς μὴ γενομένης, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 6, 174 καὶ 180 Α.Κ., ὁπότε ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος νὰ δεχθῇ τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τοῦτον τοῦ μισθοῦ του, κατὰ τὰ ἄρθρα 649, 650 καὶ 656 Α.Κ. Εἰς ἣν δὲ περίπτωσιν, εἰδικώτερον, ὁ ἐργοδότης ἄγεται ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων εἰς κατάργησιν θέσεώς τινος ἐκ τῶν ὑφισταμένων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει του πρὸς τῶν σκοπῶν ἀναδιαρθρώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ ὑπόκειται βεβαίως εἰς τὴν διακριτικήν του ἐξουσίαν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., ἵνα μὴ ἡ τυχὸν διὰ καταγγελίας ἀπόλυσις τοῦ κατέχοντος τὴν καταργουμένην θέσιν παρίσταται καταχρηστική, ἀποβαίνουσα ἄκυρος, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δέον αὐτῇ, βάσει τῆς διὰ τῶν ἄρθρων 200, 288, 388 καὶ 281 Α.Κ. καθιερωθείσης ἀρχῆς, νὰ

γίνεται κατά τρόπον, τὸν ὁποῖον προσδιορίζει καὶ ὁ ἐπιδιωκόμενος ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τούτου σκοπὸς τοῦ διὰ τῆς ἐργασίας βιοπορισμοῦ, ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἐν τῇ σταθμίσει δὲ τῶν τυχὸν συγκρουομένων συμφερόντων ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου, ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο, δέον νὰ κρίνηται ὑπέρτερον τὸ συμφέρον τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐργασίας του, ἐφ' ὅσον ἐννοεῖται αὕτη συμβιβάζεται πρὸς τὰς κρατούσας εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐργοδότου συνθήκας.

Τοιοῦτον, ὡς ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει, λόγον ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεώς του πράγματι περιέλαβεν ἐπικουρικῶς εἰς τὴν ἀγωγὴν του ὁ ἀναιρεσείων, ὡς δὲ παραδεκτῶς ἀνέπτυξε τὸν σχετικόν του ἰσχυρισμὸν καὶ ἐνώπιον τοῦ κατ' ἔφεσίν του δικάσαντος Πρωτοδικείου, διά τε τῆς ἐφέσεως καὶ τῶν κατὰ τὴν συζήτησίν της προτάσεών του, ὡς ἐξ αὐτῶν καὶ τῆς ἀγωγῆς προκύπτει, ἡ ἀκυρότης τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσιβλήτου γενομένης καταγγελίας συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, κατὰ παράβασιν τῆς διὰ τῶν προδιαληφθέντων ἄρθρων καθιερουμένης ἀρχῆς, προέβη εἰς ταύτην ὁ ἀναιρεσίβλητος, παρὰ τὸ ὅτι κατὰ τὸν χρόνον ταύτης ὑπῆρχε κενὴ θέσις τοῦ προϊσταμένου τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, λόγῳ παραιτήσεως τοῦ μέχρι τότε κατέχοντος αὐτήν, εἰς ἣν μάλιστα θέσιν εἶχεν ἀναπληρώσει αὐτὸν ἀπόντα, εὐδοκίμως πρότερον ἐπὶ δίμηνον παραλλήλως καὶ πρὸς τὴν ὡς προϊσταμένου εἰς τὴν καταργηθεῖσαν θέσιν ἀσχολίαν του ὁ ἀναιρεσείων, ὅστις καὶ ἦτο καταλληλος, ἵνα τοποθετηθῇ εἰς αὐτήν, ἰσότιμον οὖσαν πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν, ἐξ ἧς ἀπελύθη, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι εἶχεν εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν εἰκοσιπενταετῆ ὡς λογιστὴς καὶ προϊστάμενος οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν εἰς μεγάλους Ὀργανισμούς, ἤτοι Ἑλληνικὴν Ἐριουργίαν, Ἑλληνικὴν Ἑταιρείαν Πυριτιδοποιείου καὶ Καλυκοποιείου καὶ εἰς τὸ Δημόσιον, ὧν καὶ ὁ ἀρχαιότερος καὶ καλύτερος ὅλων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη μὲν ἀνελέγκτως, ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ τὴν 30 Ἰουνίου 1964 γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, εἰς τὴν ὁποίαν διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπηρέτει ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1959, ἐγένετο καταχρηστικῶς καὶ δὴ λόγῳ ἀντιθέσεως τῶν πολιτικῶν φρονημάτων αὐτοῦ πρὸς τὰ τοιαῦτα τοῦ νέου τότε Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλ' ὅτι, ὡς ἀντιθέτως ἐβεβαιώθη, ὀφείλεται ἡ ἀπόλυσίς του εἰς τὴν κατάργησιν τῆς θέσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας διαχειρίσεως, τὴν ὁποίαν αὐτὸς κατεῖχε καὶ τῆς ὁποίας ἡ κατάργησις ἐπῆλθε κατόπιν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ σχεδίου Μπεντώ, ὅπερ προβλέπει τὴν κατάργησίν της καὶ τὴν συγχώνευσίν της εἰς ἄλλας Ὑπηρεσίας, ὑπαχθεισῶν τῶν ἁρμοδιοτήτων της 1) ὑπὸ τὴν τεχνικὴν διεύθυνσιν καὶ 2) ὑπὸ τὰς οἰκονομικὰς ὑπηρεσίας, οὐδαμῶς ὅμως ἀπήντησεν εἰς τὸν προδιαληφθέντα ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἔχοντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, συμφώνως πρὸς τὰς ῥηθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 173, 200, 288, 388, 174 καὶ 180 Α.Κ., καὶ οὕτω ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἐδάφιον 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς περὶ τούτου βασίμους πρώτων, δεύτερον καὶ τρίτον λόγους ἀναιρέσεως.

Μετὰ ταῦτα ἡ ὑπόθεσις χρήζει περαιτέρω διευκρινήσεως καὶ δέον ὅπως παραπεμφθῇ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς τὸ Γ' Τμῆμα πρὸς περαιτέρω συζήτησιν.

ΑΚΥΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤ' ΑΚΥΡΟΝ ΣΥΜΒΑΣΙΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Εἰς τί συνίσταται ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσις

Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων ἄνευ πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ.—Δικαίωμα ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καὶ 908 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, συνισταμένου εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 295)1965 Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 918).

Ἐπρόκειτο περὶ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει ἐργασίας του ἐστερεῖτο τοῦ κατὰ νόμον πτυχίου μηχανικοῦ καὶ συνεπῶς (κατὰ τὰ νομολογηθέντα, οὕτω καὶ αὐμφώνως πρὸς τὴν γνώμην καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως Α.Π. 144)1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 24, 532, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί) ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι αἱ σχετικαὶ διατάξεις εἶναι δημοσίας τάξεως.

Ἀνεκύπτεν ὅμως ὑποχρέωσις τοῦ ἀποδιχθέντος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόδοσιν εἰς αὐτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου διὰ τῆς ἀγωγῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, τοῦ δικαιώματος τούτου συνισταμένου εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις (Α.Π. 345)1965, Ὁλομ. εἰσηγητὴς *Κ. Θωνόπουλος*, ΕΕΔ 14, 849, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 532)1965, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 25, 96) καὶ χωρὶς νὰ ἐρευνᾶται τὸ μέγεθος τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν μισθωτὸν ζημίας. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 345)1965, Ὁλομ. ἔνθ' ἀνωτ.).

Σημειωτέον ὅτι ἡ προηγηθεῖσα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 295)1965, ἔνθ' ἀνωτ., παρὰ τὰ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (345)1965) δεκτὰ γενόμενα ὅτι δὲν ἐρευνᾶται ἡ ζημία τοῦ μισθωτοῦ, προσέθεσε καὶ τὸ ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσις συνίσταται εἰς τὸν μισθὸν καὶ κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ μισθωτὸς ἐζημιώθη, ἀλλ' ἡ δημοσιευομένη κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος δὲν ἀξιοῖ, ὡς καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ στοιχεῖον τοῦτο διὰ τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ.

Ἀρείου Πάγου 533)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Σπ. Λογαρᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Καρακωστῆς, Ε. Δημητρακόπουλος

Ἡ ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν, παραπεμφθεῖσα εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 295)1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 723)1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τοὺς ἐν ἐδαφίοις 7 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικ. λόγους. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν εἶναι ἐξεταστέα ἡ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5109)1963 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, κατατεθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1,2 (ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 30.12.1959)22.1.1960 β. δ.) καὶ 4 § 1 τοῦ ἀπὸ 4)5 Ὀκτωβρίου 1951 β. δ. «περὶ ἐπιβλέψεως καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων» σαφῶς συνάγονται, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς: α) ὅτι οἱ ἀνήκοντες εἰς τὰ κινητὰ καὶ μεταφερτὰ μηχανήματα «αἠρεοσυμπιεστὰ» δὲν περιλαμβάνονται εἰς μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 ὁριζομένων πέντε διακρίσεων τῆς εἰδικότητος Α' ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, ἀλλ' ὑπάγονται ρητῶς καὶ περιοριστικῶς εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 ὁριζομένην εἰδικότητα Γ' μηχανημάτων ἐπεξεργασίας ὑλικῶν, β) ὅτι τῶν μηχανημάτων τούτων (ἀεροσυμπιεστῶν), ἐφ' ὅσον ταῦτα εἶναι ἰσχύος ἀπὸ 20 μέχρις 600 HP, οὐδεὶς δι-

νατας νά ἀσκῇ ἐπίβλεψιν ἢ νά εἶναι χειριστὴς ἢ καὶ νά ἐνεργῇ συντήρησιν, ἐὰν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος δι' ἀντιστοίχου πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ ἢ μηχανοδηγοῦ ἀναλόγως τῆς μηχανῆς, ἐκδιδομένου συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 6422)1934 καὶ τῶν βάσει τούτου ἐκδοθέντων διαταγμάτων, καὶ γ) ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 4)5 Ὀκτωβρίου 1951 β. δ)τος, θεσπισθεῖσα πρὸς ἐπιτυχίαν κοινωνικοῦ σκοποῦ, ἤτοι τῆς ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, καὶ οὐχὶ χάριν ἰδιωτικοῦ συμφέροντος, εἶναι δημοσίας τάξεως.

Ἐτέρωθεν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 904 καὶ 908 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ παροχῆς ὑπηρεσιῶν κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ ἐλλείψεως ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων προσόντων, τὸ δικαίωμα τούτου ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ 5100)1963 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἥτις εἶναι σαφὴς καὶ ὡρισμένη, οὗτος ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐκκαλοῦν νὰ καταβάλῃ αὐτῷ δραχμὰς 34.710 βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, προσληφθεὶς οὗτος τὴν 7.1.1960 παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς χειριστὴς ἐκσκαπτικοῦ μηχανήματος «Arpic» (ἀεροσυμπιεστοῦ) δυνάμεως 38 ἵππων, ἀντὶ καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 1.800, παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 30.6.1961, ἐστερεῖτο ἀδείας χειριστοῦ τοῦ ἄνω μηχανήματος καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ σύμβασις εἶναι ἄκυρος, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου δημοσίας τάξεως ὁριζομένων διὰ τὸν μισθωτὸν προσόντων, οὕτω δὲ κατέστη τὸ ἐκκαλοῦν πλουσιώτερον ἄνευ νομίμου αἰτίας καὶ ἐπὶ ζημίᾳ του, κατὰ τὴν διαφορὰν μεταξὺ τοῦ καταβληθέντος αὐτῷ καὶ τοῦ καταβλητέου μηνιαίου μισθοῦ δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας εἰς ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰς αὐτὰς ἱκανότητας καὶ προσόντα, ἐκ δραχμῶν 34.710 ἐν συνόλῳ. Κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸν νόμον Γ'90Δ' Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεών του ἰσχυρίσθη, ὅτι εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι τὸ μηχάνημα (ἀεροσυμπιεστὴς δυνάμεως 38 ἵππων), ὅπερ ἐχειρίζετο οὗτος, δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων, ἀλλὰ εἰς τὴν Γ' τοιαύτην τῶν μηχανημάτων ἐπεξεργασίας ὑλικῶν, ἐν ᾗ περιλαμβάνονται ρητῶς καὶ οἱ ἀεροσυμπιεσταὶ καὶ διὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ ὁποίου, ἐφ' ὅσον ἦτο δυνάμεως 38 ἵππων, ἀπῃτεῖτο πτυχίου πρακτικοῦ μηχανικοῦ, οὗτινος ὁ ἐνάγων ἐστερεῖτο, κατέστη τὸ ἐκκαλοῦν πλουσιώτερον κατὰ τὸ ἐν αὐτοῖς ἴσον τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτουμένου ποσοῦ καὶ ἠτήσατο ἐπικουρικῶς, ὅπως καταδικασθῇ τὸ ἐκκαλοῦν εἰς τὴν καταβολὴν τούτου. Ἡ τοιαύτη διὰ τῶν προτάσεων συμπλήρωσις τῆς ἀγωγῆς δὲν ἀποτελεῖ ἀνεπίτρεπτον μεταβολὴν τῆς βάσεως αὐτῆς, ἀλλὰ παραδεκτὸν περιορισμὸν τοῦ ἀρχικοῦ αἰτήματος αὐτῆς, δι' οὗ δὲν ἐπῆλθε μεταβολὴ τῆς ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας αὐτῆς. Ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου, τῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἔνορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων, προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Τὸ ἐκκαλοῦν ἐναγόμενον τὴν 7 Ἰανουαρίου 1960 προσέλαβε τὸν ἐφεσίβλητον ἐνάγοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ὑπάλληλον «τοῦ πηγαδιοῦ τοῦ χωριοῦ», ἔκτοτε δέ, καίτοι οὗτος ἐστερεῖτο οἱουδήποτε πτυχίου, ἐχρησιμοποίησεν αὐτὸν μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1961 ὡς χειριστὴν ἀεροσυμπιεστοῦ, ἔχοντος κινητῆριον μηχανὴν 38 ἵππων, εἰς ἔργα ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελούμενα εἰς διαφόρους ἐπαρχίας. Ἡ ἐργασία τοῦ ἐφεσιβλήτου συνίστατο εἰς τὸν χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος, τὸν ἔλεγχον αὐτοῦ καὶ τὴν ἐπιδιόρθωσιν τῶν μικρῶν βλαβῶν αὐτοῦ, προΐστατο δὲ καὶ εἶχε τὴν εὐθύνην τῶν συνεργείων τῶν ἀσχολουμένων εἰς τοὺς ἀεροσφύρας καὶ τὰς ὑδραντλίας, αἵτινες ἐλειτούργουν διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἀεροσυμπιεστοῦ παραγομένου πεπιεσμένου ἀέρος. Ἐφ' ὅσον δὲ οἱ ἀεροσυμπιεσταὶ δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἀνυψωτικῶν καὶ ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων, ἀλλ' ὑπάγονται εἰς τὰ μη-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΝΥΚΤΕΡΙΝΑΣ ΩΡΑΣ

Προσαύξησις άμοιβῆς καὶ ἀνάλογος μείωσις διὰ μερικὴν ἀπασχόλησιν

Ἐφαρμογὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 καὶ 18310)1946 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.—Πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας.—Ἀνάλογος μείωσις διὰ τὴν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἀπασχόλησιν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα περὶ τούτου συμφωνία, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἀπησχολήθη κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἢ κατὰ νυκτερινὰς ὥρας ὀλιγώτερον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐπὶ ἔλαττον τούτου ἀπασχόλησιν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11239)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ Ὑλικοῦ (Ο.Δ.Ι.Σ.Υ.) καὶ ἐφαρμογὴ ἐπ' αὐτοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25835)1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 888), περὶ παροχῆς προσαυξήσεως ἀμοιβῆς κατὰ 75 ο)ο διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς καὶ

χανήματα Γ' κατηγορίας, ὁ μισθός, ὃν ἔδει νὰ λαμβάνῃ ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων διὰ τὴν ἐργασίαν, ἣν προσέφερε, δὲν ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας», ἀλλὰ ὑπὸ τῆς α) συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 4.4.1956, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25767)1956 ὑ.ἀ. (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 85 τῆς 1.5.1956) καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9329)1957 ὑ. ἀ. (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 57 τῆς 21.2.1957), καθοριζούσης βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 1.750 διὰ τὸν ἀπὸ 1.2.1956 μέχρι 30.8.1958 χρόνον, β) τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 18.10.1958, κυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67404)1958 (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 306 τῆς 12.11.1958) καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18405)1959 ὑ.ἀ. (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 91 τῆς 9.3.1959), καθοριζούσης βασικὸν μισθὸν δραχμῶν 1.950 διὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1958 μέχρι 2.10.1960 χρονικὸν διάστημα καὶ γ) τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 32)1960, κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8986)1961 ὑ. ἀ. (Φ.Ε.Κ. τ. Β' τῆς 22.2.1961), ὁριζούσης τὸν βασικὸν μισθὸν εἰς δραχμὰς 2.145 ἀπὸ τῆς 31.10.1960 καὶ ἐφεξῆς, δι' ὧν καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἀδειούχων πρακτικῶν μηχανικῶν Γ' τάξεως, εἰς οὓς ἐπιτρέπεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 5)8 Μαρτίου 1935 «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγῶν καὶ πρακτικῶν μηχανικῶν», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου)5 Φεβρουαρίου 1937 β.δ. «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων». Κατὰ ταῦτα τὸ ἐκκαλοῦν - ἐναγόμενον, ὅπερ δεσμεύουσιν αἱ ἀνωτέρω συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἀφοῦ τοῦτο ἀπασχολεῖ τοιούτους μισθωτούς, ὀφείλει τὴν ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας ἐκ τῆς ἣν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀπασχολήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος ἀπέφυγε δαπάνης, εἰς ἣν θὰ ὑπεβάλλετο ἀναγκαίως προσλαμβανόμενον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἄνω ἐργασιῶν ἀδειοῦχον πρακτικὸν μηχανικὸν Γ' τάξεως, ἔχοντα τὰς αὐτὰς ἐπαγγελματικὰς ἱκανότητας, κατὰ τὸ ποσὸν τῆς ὁποίας κατέστη πλουσιώτερον, καὶ ἥτις συνίσταται εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων καὶ ἐκείνων, ἅτινα ἔδει νὰ καταβάλῃ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἤτοι τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν (μισθοῦ μετὰ ἐπιδόματος ὑπευθυνότητος ἐκ 10ο)ο) καὶ τῶν δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀνερχομένων εἰς δραχμὰς 7.887. Τὰ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος δοθέντα ποσὰ πέραν τοῦ ὡς ἄνω μηνιαίου μισθοῦ τῶν 1800 δραχμῶν ἐδόθησαν ὡς ἀποζημίωσις ὑπερωριακῆς ἐργασίας, δι' ἣν ὁ ἐφεσίβλητος οὐδεμίαν ἀξίωσιν προέβαλεν. Κατ' ἀκολουθίαν δέον, γιγνομένης δεκτῆς ἐν μέρει τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης ἐν μέρει τῆς ἐκκαλουμένης, νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 7.887.

άλλως έκ τοῦ νόμου μὴ ἐργασίμους ἡμέρας ἐργασίαν.

Ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐφαρμόζεται, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος χρησιμοποιεῖ μισθωτοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ συνεπῶς καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναχθέντος ἤδη ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ (ad hoc Α.Π. 181)1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 596).

Ἐφ' ὅσον ἡ ὑπ' ἀριθ. 25825)1951, ἐνθ' ἀνωτ., ἑρμηνευτικὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὁρίζει, ὅτι ἡ προσαύξησις μειοῦται ἀνολόγως διὰ τὴν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἀπασχόλησιν, δέχεται ὁ Ἄρειος Πάγος, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ συμφωνία περὶ μειώσεως κατὰ τὸ ἀνάλογον μέρος.

Ἀντιθέτως, σημειοῦμεν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία, διὰ τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης καταβάλλει μείζονα μισθὸν τοῦ νομίμου, δύναται νὰ συμφωνηθῇ, ὅτι θὰ καταβάλλῃ μείζονα μισθὸν διὰ τὴν κατὰ Κυριακὰς κλπ. ἐργασίαν, καὶ τοῦτο κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς περὶ ἰσχύος τῶν εὐνοϊκωτέρων διὰ συμβάσεως ὅρων τοῦ νόμου.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ δι' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388) περὶ προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ νυκτερινὰς ὥρας (10 μ.μ. - 6 π.μ.). (Ἴδετε ἐπὶ συμπτώσεως ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινῆς τοιαύτης Α.Π. 107)1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 848).

Ἀρείου Πάγου 617)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κονδύλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης, Π. Θεοφανόπουλος

Διὰ τῶν δυνάμει τῶν ν. 28)1944 καὶ 866)1946 ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946, 18310)1946 καὶ 25825)1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν (ἴδε καὶ ἄρθρον 2 ν.δ)τος 3755)1957), ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς τοῦ ἔτους, καταβάλλεται διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τὸ κεκανονισμένον ἑκάστοτε ἡμερομίσθιον, αὐξημένον κατὰ 75ο)ο, ὁσάκις δὲ οὗτοι ἀπασχολοῦνται ἀπὸ τῆς 10 μ.μ. μέχρι τῆς 6 π.μ. ὥρας καταβάλλονται αἱ ἑκάστοτε νόμιμοι ἀποδοχαί, αὐξημέναι κατὰ 25ο)ο, καὶ ὅτι ἀμφότεραι αἱ προσαυξήσεις αὗται ὑπολογίζονται πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, μειοῦνται δὲ ἀναλόγως διὰ τὴν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἀπασχόλησιν. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι αἱ ὡς ἄνω προσαυξήσεις μειοῦνται αὐτομάτως, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα περὶ τούτου συμφωνία, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἀπησχολήθη κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ὀλιγώτερον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐπὶ ἔλαττον τούτου ἀπασχόλησιν. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ ἀναιρεσείων - ἐνάγων εἰργάσθη κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς καὶ κατὰ νυκτερινὰς ὥρας τὰ μὲν κεκανονισμένον ὡράριον ἐργασίας ἦτο ὀκτάωρον, οὗτος δὲ ἀπησχολήθη ἐπὶ ἓξ μόνον ὥρας ἑκάστοτε, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καὶ χωρὶς νὰ παραβιάσῃ ἄλλην τινὰ διάταξιν ἔκρινεν, ὅτι αἱ ὀφειλόμεναι εἰς αὐτὸν προσαυξήσεις διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ἔδει νὰ ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τῶν 6)8 τῶν τεθεσπισμένων ἑκάστοτε ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων του, ἄνευ σιασδήποτε περὶ τούτου συμφωνίας, οἵαν ἐδέχθη περὶ ἄλλων θεμάτων, καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ θέματος τῆς μειώσεως τῶν διαληφθεισῶν προσαυξήσεων, ἀπορριπτέος δὲ κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς ἀβάσιμος.

Ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ, ἤτοι ὅτι συνεφωνήθη, ὅπως αἱ προσαυξήσεις 75ο)ο καὶ 25ο)ο ὑπολογισθῶσιν ἐπὶ τῶν 6)8 τοῦ ἡμερομισθίου, χωρὶς τὴν ὕπαρξιν ἀποδείξεων, ἀπορριπτέος κρίνεται, προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτος, προβαλλόμενος ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφ. 8 Πολ. Δικ., διότι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ', καθ' ἣν ἐδικάσθη ἡ ὑπόθεσις, δὲν διατάσσεται ταχτικὴ ἀπόδειξις.

Ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ, καθ' ὃ τὸ Πρωτοδικεῖον παρενείρεν ἑαυτὸ εἰς νομοθετικὰ καθήκοντα, θεσμοθετῆσαν ὅτι εἰς τὸν Ο.ΔΙ.Σ.Υ. ὑπάρχει νόμιμον ὡράριον τῶν φυλάκων ἀποθηκῶν ὀκτάωρον, ἐρείδεται ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ αὐτὸς δὲ λόγος κατὰ τὸ δεύτε-

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΣΧΕΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ, ΠΑΡΕΧΟΝΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ

Καταγγελία συμβάσεως ὑπό τοῦ ἐντολέως καὶ ἀποζημίωσις

Σύνδεσις τοῦ οὕτω παρέχοντος τάς ὑπηρεσίας του δικηγόρου μετά τοῦ ἐντολέως του πάντοτε δι' ὁρίστου χρόνου συμβάσεως.—Λόγοι λύσεως τῆς συμβάσεως.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως.—Προσχώρησις τοῦ δικηγόρου εἰς ὀργανισμόν ἢ κανονισμόν νομικοῦ προσώπου καὶ μείζων προστασία.—Ἔννοια μείζονος προστασίας.—Παράλληλος ἐφαρμογή ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Καταγγελία ἕνεκεν σπουδαίου λόγου ἄνευ ἀποζημιώσεως: Σπουδαῖος λόγος καὶ ἡ ἕνεκα ἡλικίας φυσική κάμψις τῆς ἀποδοτικότητος αὐτοῦ.—Γνώμη μειοψηφίας: Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἐφετειακῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐμμίσθου δικηγόρου καὶ προέκυψε τὸ ἐν αὐτῇ ζήτημα δι' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων.

Τὸ ἄρθρον 94 συνδυάζεται πρὸς τὸ ἄρθρον 63 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ἐν σχέσει πρὸς τὴν καταγγελίαν.

Κατὰ τὴν πλειοψηφήσασαν γνώμην τῆς ἀποφάσεως εἶχεν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ., ὑφισταμένου σπουδαίου λόγου καταγγελίας, οἷος ἀναφέρεται ἐν τῇ ἀποφάσει καὶ περὶ τοῦ ὁποίου διετάχθη ἀπόδειξις, ὅτι δηλαδὴ συνεπείᾳ τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας τοῦ δικηγόρου ἐπῆλθε τοιαύτη φυσικὴ κάμψις εἰς τὴν ἀποδοτικότητα αὐτοῦ, ὥστε ἡ ἐναγομένη, ἐν ὄψει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, οὐδὲν συμφέρον ἔχει νὰ δέχηται ταύτην καὶ κατήγγειλε τὴν σύμβασιν, ἐνῷ ἀποχρώντως τοῦτο ἡ μειοψηφία αὐτῆς.

Ἀλλ' εἶναι, νομίζομεν, σαφὴς ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, ὡς συνάγεται ἐξ ὅλης τῆς διαρθρώσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τοῦ νομοθετήματος τούτου.

Εἶναι παραδεδεγμένος πλέον ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας (ἴδετε ΕΕΔ 25, 90, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαί) ὁ χαρακτὴρ τῆς σχέσεως τοῦ δικηγόρου. Συνεπῶς, ἀφοῦ ἡ σχέσις αὕτη διέπεται ὡς πρὸς τὴν λύσιν της ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος Δικηγόρων, δὲν δύναται νὰ τεθῇ ζήτημα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., τὸ ὁποῖον παρέχει (ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας) εἰς ἑκάτερον τῶν μερῶν τὸ δικαίωμα νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας.

Ἡ πτῶχευσις τῆς ἐντολίδος ἑταιρείας συνιστᾷ κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. σπουδαῖον λόγον καταγγελίας ἄνευ προθεσμίας (πρβλ. *Ι. Καπελλάρη*, Ἑρμ.ΑΚ. ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 46) καὶ ἐν τοιαύτῃ ὁ Νομοθέτης τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων καθορίζει καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν.

Ἂν, ἑπομένως, ὁ Νομοθέτης τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων ἠνώχλησε ἀλαλήτως καὶ τὴν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., τότε πῶς παρεῖδεν, ὅτι ἡ πτώχευσις ἀποτελεῖ κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. σπουδαῖον λόγον καταγγελίας ἄνευ προθεσμίας καὶ παρὰ ταῦτα ἐνομοθέτησε τὴν ἀποζημίωσιν;

Ἀλλ' εἶναι προφανές, ὅτι δὲν ἠννόησε νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν τοῦτο. Ἀντιθέτως καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἀκόμη ἐπὶ πτωχεύσεως χορηγεῖ τὴν ἀποζημίωσιν σημαίνει, ὅτι ἠθέλησεν ἀποκλειστικῶς νὰ ρυθμίσῃ τὸ θέμα, ἐν συνειδήσει ὅτι θεσπίζει δίκαιον ἰδιόρρυθμον λόγῳ τοῦ χαρακτῆρος τῆς σχέσεως.

Ἐξ ἄλλου, ὡς διατυποῦται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 94, εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἐσκεπήθη ὁπωσδήποτε ἡ καταβολὴ τῆς ἐν αὐτῷ ἀποζημιώσεως, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως λόγου εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ δικηγόρου, ἀφοῦ ἄλλως θὰ ὡρίζετο τὸ ἐναντίον, ὅταν οὕτω διατυποῦται ἡ διάταξις.

Ποίαν, ἐξ ἄλλου, οὐσιαστικὴν προστασίαν θὰ παρεῖχεν ὁ Κώδιξ περὶ Δικηγόρων, ὁ ὁποῖος ἀναβιβάζει τὴν ἀποζημίωσιν μέχρι 30 παγίων ἀμοιβῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον, ἐπὶ πολυετοῦς ἐν αὐτῷ ὑπηρεσίας, εἰς τὸν ὑποστάντα λόγῳ ἡλικίας κάμψιν τῶν δυνάμεών του, τὰς ὁποίας

ρον αὐτοῦ μέρος, καθ' ὃ τὸ Πρωτοδικεῖον ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον Ὀργανισμὸν τὸ περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διάταγμα, καίτοι τοῦτο δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς αὐτόν, προεχόντως εἶναι ἀόριστος καὶ ἄνευ ἐννόμου συμφέροντος προτείνεται, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἰσχυρίζεται ἐν ταυτῷ, ὅτι εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἐκτελουμένην ἐργασίαν εἶχε, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, καθορισθῇ ὡράριον ἐργασίας μικρότερον τοῦ ὀκταώρου καὶ πάσον, ὑπότε καὶ μόνον ἡ λόγῳ ἡλαττωμένης, ἤτοι ἑξαώρου, ἀπασχολήσεως μείωσις τῶν ὡς ἄνω κατὰ 75 οἷο καὶ 25 οἷο προσαυξήσεων τοῦ ἡμερομισθίου του θὰ ἦτο μικροτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου γενομένης, βάσει ἰσχύοντος ὀκταώρου πλήρους ὁρίου ἐργασίας. Ἑπομένως ἀπορριπτέος κρίνεται ἐν τῷ συνόλῳ του καὶ ὁ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

ας ἐν τούτοις ἠγάλωσεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐντολέως του;

Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 441)1965

Πρόεδρος ὁ κ. *Π. Παπῆς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Μιχ. Καλεύρας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Βκλάσσης, Κ. Κεφαλογιάννης

Συμφώνως μὲν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 63 § 4 τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος (ν.δ. 3026)1954) ἐπιτρέπεται, κατ' ἐξαίρεσιν, εἰς τὸν δικηγόρον ἡ ἐπὶ παγίᾳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ παροχὴ καθαρῶς νομικῶν ὑπηρεσιῶν εἴτε ὡς δικαστικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου, εἴτε ὡς δικηγόρου. Δυνάμει ὅμως τῶν τοιούτων τῆς παραγράφου ὁ τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἀπαγορεύεται ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ὑπὸ προθεσμίαν· τοιαύτη ὑπὸ προθεσμίαν σύμβασις, καὶ πρὸ τοῦ Κώδικος γενομένη, θεωρεῖται ὡς ἀορίστου χρόνου· πᾶσα σύμβασις ἀορίστου χρόνου λύεται 1) διὰ θανάτου ἢ ἀπαγορεύσεως τοῦ ἐντολοδόχου, 2) διὰ τῆς διαλύσεως τῆς ἐντολίδος ἑταιρείας ἢ τῆς πτωχεύσεως αὐτῆς, 3) διὰ τοῦ θανάτου, ἀπαγορεύσεως ἢ πτωχεύσεως τοῦ ἐντολέως καὶ 4) διὰ καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐντολέως ἢ τοῦ ἐντολοδόχου· ἡ καταγγελία δέον νὰ εἶναι ἔγγραφος καὶ κοινοποιῆται εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἢ τὸν ἐντολέα. Ἐτέρωθεν, συναφὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 9ϛ ἰδίου Κώδικος, δικηγόρος, παρέχων τὰς ὑπηρεσίας αὐτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ἄνω διατάξεως τῆς παραγράφου 4 ἄρθρου 63, δικαιοῦται, λυομένης τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐντολέως συμβάσεως: α) διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως, β) διὰ πτωχεύσεως ἢ διαλύσεως τῆς ἐντολίδος ἑταιρείας καὶ γ) διὰ πτωχεύσεως τοῦ ἐντολέως νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ ἐντολέως του ἀποζημίωσιν, ἥτις καὶ προσδιορίζεται ὑπὸ τῶν ἐν συνεχείᾳ διατάξεων τοῦ ἄρθρου τούτου ἀνελόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του εἰς πολλαπλάσια τῆς παγίας μηνιαίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς του. Εἰδικώτερον ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐντολέως ὁ δικηγόρος δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ τὴν συμπεφωνημένην ἐντὸς τῶν - ἐλαχίστων - ὁρίων τοῦ ἄρθρου 92 Δικ. Κώδ. ἀμοιβήν του μέχρι πλήρους καταβολῆς τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεώς του. Πλήν, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 248 § 1 ἐδάφ. α' Δικ. Κώδ., αἱ ἄνω διατάξεις τῶν ἄρθρων 63 § 5 καὶ 94 δὲν ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον διὰ συμβάσεως προσχωρήσεως εἰς Ὀργανισμὸν ἢ Κανονισμὸν νομικοῦ προσώπου ἢ διὰ νόμου ὁ δικηγόρος ἀπολαμβάνει μείζονος προστασίας τῆς διὰ τῶν ἄρθρων τούτων παρεχομένης ἢ διαφόρου τοιαύτης (*), ἐφ' ὅσον τὴν τελευταίαν ταύτην προστασίαν ἤθελεν ἐπιλέξει οὗτος. Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἀπαραίτητος ὅρος τῆς ἐφαρμογῆς της εἶναι, ὅπως ἡ παροχὴ τῆς μείζονος προστασίας ἢ τῆς ἐπιλεγείσης διαφόρου τοιαύτης προέρχηται ἐκ μέρους αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐντολέως νομικοῦ προσώπου καὶ οὐχὶ παρὰ τρίτου, οἱῳδ' ἰδίᾳ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι, ὅτι δύναται ἡ μείζων προστασία ἢ ἡ ἐπιλεγεῖσα διάφορος νὰ προέρχηται ἐκ μέρους τρίτου, καὶ μάλιστα Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ὁπωσδήποτε ἐκείνη ἢ αὕτη δέον νὰ ἔχῃ ὁριοθῇ εἰς ἀντικατάστασιν εἰδικῶς τῆς ρηθείσης ἀποζημιώσεως, πάντως δὲ πρὸς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν ἀποβλέπει ἡ καταβολὴ αὐτῆς (ἐφ' ὅσον καὶ προσωρινὴ ἀνακούφισις λόγῳ παύσεως τῆς περιοδικῆς ἀμοιβῆς), ἀλλ' οὔτε εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, οὔτε εἰς πλήρωσιν τοῦ ἄνω σκοποῦ ἀποβλέπει ἡ οἱαδήποτε συνταξιοδότησις. Ἐτέρωθεν, συναφὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 21 § 1 ἐδάφιον α' τοῦ ν.δ. 1790)1957 (ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 6 ν.δ. 4272)1962), δικηγόροι ἢ ἐπὶ συμβάσει δικαστικοὶ σύμβουλοι, παρέχοντες τὰς καθαρῶς νομικὰς ὑπηρεσίας των πρὸς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Τραπέζας ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ (ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ κλπ.) ἀμοιβῇ, οὐχὶ κατωτέρᾳ τῆς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ ν.δ. 3026)1954, ὁριζομένης ἀμοιβῆς διὰ τῶν ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ παρὰ τοῖς τυχὸν ὁρισθεῖσιν διὰ τὸ προσωπικὸν τούτων Ταμείοις κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐκτὸς ἂν δηλώσωσιν, ὅτι δὲν ἐπιθυμοῦσι τὴν παρ' αὐτοῖς ἀσφάλισιν, ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των. Τέλος τὸ προσωπικὸν τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος (ἐναγομένης - ἐκκαλούσης) εἶναι ἠσφαλισμένον διὰ

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 3)1963, ΕΕΔ 23, 1109.

κυρίας ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ τῆς Κτηματικῆς, ὅπερ τὸ μὲν ἀποτελεῖ ἴδιον νομικὸν πρόσωπον, τὸ δὲ παρέχει σύνταξιν εἰς τὸ ἀποχωροῦν προσωπικὸν τῶν ἔνω Τραπεζῶν ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ καταβολὴ εἰσφορῶν παρά τε τῆς ἐργοδοτρίας καὶ τοῦ μισθωτοῦ. Ὑπὸ τὰ ἀνωτέρω δεδομένα, ἔνθεν μὲν ἡ περὶ ἧς πρόκειται σύνταξις δὲν εἶναι παροχή, καταβαλλομένη παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐντολέως νομικοῦ προσώπου ἐνταῦθα τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος - πρὸς τὸν δικηγόρον, ἔνθεν δὲ αὕτη (ἡ σύνταξις) δὲν δίδεται εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 94 Δικ. Κώδικος, οὐδ' ὁπωσδήποτε πληροῖ τὸν δι' ὃν ἡ ἀποζημίωσις αὕτη σκοπόν, ἀλλ' ἕτερον (πρβλ. παρεμφερῶς καὶ Α.Π. 706)1954, ΕΕΔ 13, 128).

Ἐν προκειμένῳ πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ δὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον αὐτῆς, δι' οὗ ζητεῖται ἡ καταβολὴ τῶν κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 92 καὶ 94 Δικ. Κώδικος ἐλαχίστων ἀμοιβῶν τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου, δικηγόρου παρὰ τῇ ἐναγομένῃ - ἐκκαλούσῃ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, τῶν μηνῶν Φεβρουαρίου καὶ Μαρτίου 1965, λόγῳ μὴ πληρωμῆς αὐτῷ μετὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐντολίδος Τραπέζης τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 94 ὁριζομένης ἀποζημιώσεώς του, ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίσθη, ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἀφ' οὗδὲ εἰς καταβολὴν τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀμοιβῶν του, διότι οὗτος ἔχει ἀσφαλισθῇ διὰ κυρίας ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ ἀνωτέρω Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ τῆς Κτηματικῆς, ὡς μὴ ἀποκρούσας ἐμπροθέσμως τὴν ἀσφάλισίν του, ἀλλὰ τοὐναντίον αἰτησάμενος ταύτην καὶ συνεπῶς ἀπολαμβάνει μείζονος προστασίας τῆς ὑπὸ τῶν ἄρθρων 681 § 5 καὶ 94 τοῦ Δικ. Κώδικος παρεχομένης ἢ ἔστω διαφόρου τοιαύτης, πλὴν ἐπιλεγείσης παρ' αὐτοῦ τούτου. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἐν ᾧ ἐστὶ τῆς διδομένης παρὰ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἑρμηνείας εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 248 § 1 Δικ. Κώδικος, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς μὴ νόμιμος, διότι ἡ παρὰ τοῦ ἐπικαλουμένου Ταμείου χορηγουμένη σύνταξις δὲν παρέχεται παρ' αὐτῆς ταύτης τῆς ἐναγομένης, ἀλλὰ παρὰ τρίτου, ἄλλως καὶ διότι ἡ τοιαύτη σύνταξις δὲν δίδεται εἰς ἀντικατάστασιν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 94 Δικ. Κώδικος, πάντως δὲ οὐχὶ πρὸς πλήρωσιν τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν παρέχεται αὕτη. Ταῦτα εἰποῦσα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμος.

Εἰ καὶ ἠδύναντό τινες εἰπεῖν, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς ἐγγουμένης σκέψεως παρατιθεμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 63 §§ 4 καὶ 5, ὡς καὶ 94 τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἐντολέως καταγγελία — πάντη ἀναιτιώδης κατ' ἀρχὴν δικαιοπραξία — τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ δικηγόρου ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ συμβάσεως εἶναι ἀνίσχυρος — ὀφειλομένης τῆς περιοδικῆς ἀμοιβῆς — ἐν μὴ καταβολῇ τοῦ συνόλου τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἄρθρων 92 καὶ 94 τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος καὶ δὴ ἄνευ διακρίσεως ἂν ἡ καταγγελία χωρῇ διὰ σπουδαῖον λόγον ἢ ὄχι.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ.—καθ' ἣν ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας— ὡς γενικὴ δὲν κατισχύει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, εἰδικῶν καὶ in complexu ρυθμιζουσῶν τὰ δικαιώματα τοῦ ἐπὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρέχοντος νομικὰς ὑπηρεσίας δικηγόρου, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ ἐντολέως του, καὶ συνεπῶς δὲν ἐφαρμόζεται ἐν προκειμένῳ (πρβλ. Ἐφετείου Ἀθηνῶν 828)1962, ΕΕΔ 21, 727 ἢ ΝοΒ 10, 433 καὶ 11,948, *Καννᾶν*, Ἐνοχικὸν ἔκδ. Β', ἄρθρον 649 § 2α). Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἤθελε νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἐντολέα τῆς ὑποχρεώσεως ἀποζημιώσεως τοῦ δικηγόρου, ἐν ὑπάρξει σπουδαίου λόγου, ρητῶς θὰ διελάμβανε τοῦτο. Ἀκολούθως τούτοις ὁ πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου τῆς ἀγωγῆς προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, ἄρα οὐδ' εἰς καταβολὴν τῶν ὑπὸ κρίσιν ἀμοιβῶν του, διότι ἡ καταγγελία τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐγένετο ἕνεκα σπουδαίου λόγου, ἔδει, *κατὰ τὴν ἐλάσσονα γνώμην τοῦ Δικαστηρίου*, νὰ ἀπερρίπτετο ὡς

μὴ νόμιμος. Κατὰ τὴν κρατήσασαν ὅμως γνώμην ταύτου τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. δὲν ἐθίγη ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 63 § 5 τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος καὶ ἑπομένως ἰσχύει ὡς λόγος λύσεως τῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν διαδίκων (βλ. ἐμμέσως Πρ. Α.Π. 30)1958, ΝοΒ 6, 987), διότι, κατὰ τὸ ρηθὲν ἄρθρον 63 § 5 Δικ. Κώδ., τὸ δικαίωμα καταγγελίας ἐθεσπίσθη ὡς ἀπαύγασμα τῆς ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως, ἥτις διέπει ὅλως ἰδιαιτέρως πᾶσαν διαρκῆ σύμβασιν, ἐμπιστευτικὸν χαρακτῆρα ἔχουσαν, καὶ δὴ τὴν μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν, πρὸς ἣν προσομοιάζει καὶ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθεῖσα, καὶ ἥτις ἀρχὴ ἐπιβάλλει, ὅπως μὴ δεσμεύωνται περαιτέρω—μέχρι κανονικῆς λήξεως τῆς συμβάσεως—οἱ συμβαλλόμενοι, ὅταν ἡ διατήρησις αὐτῆς ἀποβαίνῃ μὴ ἀνεκτὴ κατ' ἀντικειμενικὴν κοινωνικὴν κρίσιν (ἄρθρ. 200, 281 καὶ 288 Α.Κ.), δι' ὃ, ἕνεκα τῶν ἀνωτέρω λόγων, εὐδαιμόνως διενοήθη ὁ νομοθέτης νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 672 Α.Κ., διότι οὐδεὶς πρὸς τοῦτο λόγος συντρέχει. Ἀντιθέτως νομικὴ ἐκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἄτοπον τὸ φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, εἰς ὃ παρέχονται αἱ νομικαὶ ὑπηρεσίαι τοῦ ἐκμισθωτοῦ δικηγόρου, νὰ ὑποχρεοῦται—παρὰ τὸν ὑφιστάμενον ὑπὲρ αὐτοῦ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας ἐκ τοῦ προσώπου τοῦ τελευταίου (ἐκμισθωτοῦ)—εἰς καταβολὴν πρὸς αὐτὸν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 94 Δικ. Κώδ. ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ἐνῷ δι' αὐτῆς ἐπεδιώχθη ἡ οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις τοῦ ἐπὶ μακρὸν χρόνον παρέχοντος τὰς νομικὰς ὑπηρεσίας καὶ ἄνευ ἐργασίας παραμένοντος δικηγόρου συνεπείᾳ καταγγελίας ἢ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ λόγων ἀφορώντων τὸ πρόσωπον τοῦ παρ' ᾧ παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, χωρὶς αὐτὸς, ἐκμισθωτὴς - δικηγόρος, νὰ τελῇ ἐν ὑπαιτιότητι. Περαιτέρω δέον νὰ λεχθῇ, ὅτι οὔτε ἐν τῷ Κανονισμῷ τῆς Ἐκκλησίας Τραπέζης, ὅπερ ὅμως καὶ δὲν ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος, οὔτε ἐν τῷ Δ.κ. Κώδικι ὁρίζονται σπουδαῖοι λόγοι, ἐν ὑπάρξει τῶν ὁποίων θὰ ἐπετρέπετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, διότι εἰς τὸν διαληφθέντα Κώδικα, ἐκτὸς μνημονευομένης καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὡς λόγου λύσεως αὐτῆς, οἱ λοιποὶ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι λόγοι συνιστοῦν αὐτοτελῆ λύσιν τῆς συμβάσεως, ἐπερχομένην ἐκ τῆς ἐπελεύσεως ὡρισμένων γεγονότων ἄνευ τῆς τηρήσεως ἄλλων διατυπώσεων καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν δύνανται οὗτοι νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβατικῆς σχέσεως διὰ σπουδαῖον λόγον, ὁπότε θὰ ἐγεννᾶτο ζήτημα ἀποκλεισμοῦ ἢ μὴ τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., περὶ οὗ ἀλλωστε ζητήματος διίστανται ἐν τῇ θεωρίᾳ αἱ γνῶμαι.

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., ὡς σπουδαίους λόγους ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, ἀφορῶν τὸ πρόσωπον τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν, δικαιολογῶν τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, θεωρεῖται καὶ ἡ λόγῳ τῆς προβεβηκυίας ἡλικίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῶν ὑπηρεσιῶν ἐπελθοῦσα φυσικὴ κάμψις τῆς ἀποδοτικότητος αὐτοῦ ἐν τῇ παρεχομένῃ ὑπηρεσίᾳ, ὥστε, ἐκτιμωμένης ὡς ἀνωτέρω κατὰ τὴν διέπουσαν τὴν μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν καλὴν πίστιν, οὐδὲν συμφέρον ἔχει ὁ μισθωτὴς νὰ δεχθῇ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ. Τοιαῦτα δὲ περιστατικά, συνιστῶντα σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης συμβάσεως, τείνουσα εἰς ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται κεφάλαιον, συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, ἐπεκαλέσθη ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη Τράπεζα ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ διὰ τῶν ὑποβληθεισῶν προτάσεών της, ἐφ' ὧν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἡ δὲ παράλειψις τῆς μνείας τούτων (σπουδαίου λόγου) ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας (βλ. Ὁλ. Α.Π. 27)1950, Α.Π. 373)1960 καὶ 308)1961, ΕΕΔ 18, 240, 19, 912 καὶ 20, 985). Ὅθεν τὰ ἐναντία δεξαμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐπιρρίψασα ὡς μὴ νόμιμον τὸν ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης προταθέντα καὶ εἰς ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς τείνοντα ἰσχυρισμὸν τῆς περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, διὰ τὸν ἀνω σπουδαῖον λόγον ἐσφαλε καὶ δέον, κατὰ τὴν πλειοψηφοῦσαν γνώμην, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ αὐτὴ ἐν μέρει (ὡς πρὸς τὸ ἐκκαλούμενον ἀνω κεφάλαιόν της) καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐκκαλοῦσα—ἐναγομένη εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἀμφισβητουμένου ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου ὡς ἄνω ἰσχυρισμοῦ της—κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης—διὰ παντὸς νο-

ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ

ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΙΣ ΛΙΜΕΝΑΣ

'Επέμβασις επί των αποφάσεων αυτών των τακτικών Δικαστηρίων

Διεξαγωγή φορτοεκφορτωτικών εργασιών είς λιμένας τοῦ Κράτους.—Συγκρότησις Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικῶν Ἐργασιῶν.—Ἔργον αὐτῶν.—Συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως.—Ἐγκριτικαὶ ἢ τροποποιητικαὶ ἀποφάσεις Ὑπουργῶν.—Ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων.—Συνταγματικὴ ἢ ρύθμισις, μὴ ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 4, 8, 17, 28, 86 καὶ 87 τοῦ Συντάγματος.—Ἀγωγὴ κατ' ἄρθρον 105 Εἰσαγ. Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου καὶ ἄρθρα 297 καὶ 298 Α.Κ. κατὰ τοῦ Δημοσίου.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ 864)1965 απόφασις του Εφετείου Αθηνών

Επροκειτο περί των Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων, αί οποίαι κατά νόμον υπάγονται εις το Υπουργείον Εργασίας και έχουσιν ώς έργον την ρύθμισιν των φορτοεκφορτωτικών εν τω Κράτει εργασιών, αί οποίαι εργυθμίσθησαν το πρώτον διά του από 16.3. 1926 ν.δ/γματος «περί ρυθμίσεως των φορτοεκφορτωτικών εργασιών εις τους λιμένας του Κράτους», κυρωθέντος υπό του ν.δ/γματος της 12.11 1927 και τροποποιηθέντος υπό του νόμου 3459)1928, τέλος δε κωδικοποιηθέντων των σχετικών νόμων διά του νόμου 5167)1932, ώς ετροποποιήθη και διά του νόμου 3239)1955 (άρθρον 37) (ΕΕΔ 14, 810).

Ο Άρειος Πάγος δέχεται, ότι αί Επιτροπαί αύται αποτελούσι συλλογικά όργανα διοικήσεως (ίδετε περί των οργάνων τούτων Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας, επίσημος έκδοσις Υπουργείου Δικαιοσύνης 1962, σελ. 107) και ότι εν προκειμένω δεν παραβιάζονται αί διατάξεις των άρθρων 3, 4, 8, 17, 28, 86 και 87 του Συντάγματος. (Περί της εξουσίας των Επιτροπών τούτων ίδετε και Σ.Ε. 588)1964, εισηγητής *Π. Μακρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 478, και γενικώτερον Σ.Ε. 2083)1965, εισηγητής *Ηρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 24, 1284).

Ούτω έχουν χαρακτηρισθή και τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια του νόμου 3239)1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας (Α.Π. 303)1956, εισηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 15, 670, ίδετε και *Κ. Ι. Δημάκην*, ΕΕΔ 15, 672, παγία και ή νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας, γνωμοδοτήσεις Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Ολομελείας, 724)1964, εισηγητής *Δ. Διακατάς*, ΕΕΔ 23, 1316) και δεν αντίκεινται και ταύτα εις τας διατάξεις των άρθρων 28 και 87 του Συντάγματος (Α.Π. 303)1956, ένθ' άνωτ.).

Περαιτέρω, δέχεται ή αρεοπαγιτική απόφασις, ότι δεν επιτρέπεται εν προκειμένω έλεγχος κατ' ουσίαν των τακτικών δικαστηρίων, τούτο δε προκύπτει, και εκ της διατάξεως του άρθρου 4 § 3 του νόμου 5167)1931, κατά την οποίαν εις τας Επιτροπάς ταύτας ανατίθεται και ή εκάστοτε επί αμφισβητήσεων ερμηνεία των εκδιδομένων Κανονισμών και των ισχυόντων τιμολογίων και ή επί τη αιτήσει των ενδιαφερομένων μερών διαιτητική επίλυσις πάσης διαφοράς, προκαλουμένης εκ της εφαρμογής αυτού. Αί ούτω εκδιδόμεναι αποφάσεις τίθενται παρά τοῦ ἐξ αὐτῶν ἔχοντος συμφέρον ὑπ' ὄψιν τῶν ἁρμοδίων δικαστικῶν Ἀρχῶν κατὰ τὴν δικαστικὴν ἐξέτασιν τῆς διαφορᾶς. (Ἴδετε περὶ τοῦ ἁρμοδίου Δικαστηρίου ἐν ΕΕΔ 24, 1285 σημειώσεις μας καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως Σ.Ε. 2083)1965, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 627)1965, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Στ. Μανρομιχάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Θανόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Λιβανός, Λ. Ζώρας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Ἡ διεξαγωγὴ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Κράτους ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ κωδ. νόμου 5167)1932, ὡς οὗτος συνεπληρώθη καὶ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. Οὕτω διὰ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ συνεκροτήθησαν εἰς ἕκαστον λιμένα Ἐπιτροπαὶ ρυθμίσεως τῶν φορτοεκφορτώσεων, ἀποτελούμεναι ἐκ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων προσώπων, συνεδριάζουσαι καὶ ἐκδίδουσαι τὰς ἀποφάσεις των μετ' ἀκρόασιν τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἔργον δ' αὐταὶ ἔχουσι, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 καὶ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ ν. 381)1936, ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 1373)1950, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ τὴν ἐπεξεργασίαν καὶ κατάρτισιν γενικῶν ἢ εἰδικῶν κανονισμῶν καὶ τὸν καθορισμὸν πάσης φύσεως δικαιωμάτων, ἀμοιβῶν καὶ ἀποζημιώ-

μίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ μαρτύρων, λόγω ἀδυναμίας κτήσεως ἐγγράφου ἀποδείξεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων γεγονότων, διακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως παρὰ τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ὁριστικὴν μετ' ἀπόδειξιν κρίσιν.

σεων, τῶν εἰσπραττομένων παρ' οἱουδήποτε νομικοῦ ἢ φυσικοῦ προσώπου, κατὰ τὰς φορτοεκφορτώσεις, καὶ ἐπιβαρυνόντων τὰ φορτία καὶ τὰ πλοῖα, ἐγκρινομένων διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δυναμένων νὰ τροποποιῶσι τὰ περιεχόμενόν των καὶ ἰσχυόντων κατὰ τὴν παράγραφον 5 διὰ πάντα ἐνδιαφερόμενον, ἀπαγορευομένης δὲ ρητῶς τῆς συνάψεως διαφόρου συμφωνίας, ἀντικειμένης εἰς τούτους καὶ τὰ τιμολόγια. Εἰδικώτερον διὰ τοὺς ἐργολάβους φορτοεκφορτώσεων ὡρίσθη διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7, ὅτι πᾶς ὁ ἐπιθυμῶν, ὅπως ἄσκηση ταιοῦτο ἐπάγγελμα, ὀφείλει, ὅπως ὑποβάλῃ αἴτησιν εἰς τὸ λιμεναρχεῖον καὶ ἐφοδιασθῇ διὰ δελτίου ταυτότητος, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 1373)1950, ὅτι διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν καθορίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγκαιούντων εἰς ἕκαστον λιμένα ἐργολάβων καὶ τὰ κατ' εἶδος, ποιότητα, ἀριθμὸν καὶ καταλληλότητα διατιθέμενα ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τούτων χερσαῖα ἢ πλωτὰ μέσα διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συνήθων ἀναγκῶν τοῦ λιμένος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται α) ὅτι τόσον αἱ πράξεις τῶν Τοπικῶν Ἐπιτροπῶν Λιμένος, αἵτινες ἀποτελοῦσι συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως, ὅσον καὶ τῶν Ὑπουργῶν, αἵτινες ἐγκρίνουσιν ἢ τροποποιοῦσι ταύτας, ἐκδιδόμεναι κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου καὶ ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρεχομένης αὐτοῖς δημοσίας ἐξουσίας, ἔχουσιν ὑποχρεωτικὴν ἰσχὺν καὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, ὡς πρὸς τὰ ὑπαχθέντα εἰς τὴν ἁρμοδιότητά των θέματα, καὶ δὴ ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν καθοριζομένων τιμῶν, ἀμοιβῶν, ἀποζημιώσεως καὶ ἐν γένει ἀντιπαροχῶν διὰ τὴν παρεχομένην εἰς τὸν λιμένα ἐργασίαν φορτοεκφορτώσεως, καθὼς ὡς πρὸς τὸν ἀριθμόν, τὴν καταλληλότητα, τὸ μέγεθος καὶ τὸ εἶδος τῶν χρησιμοποιουμένων παρὰ τῶν ἐργολάβων πλωτῶν καὶ χερσαίων μέσων, πρὸς διακίνησιν ἐν τῷ λιμένι καὶ φορτοεκφόρτωσιν τῶν ἐμπορευμάτων ἢ ἄλλων φορτίων, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα ἐπομένως πᾶσα ἐπέμβασις τῶν τακτικῶν δικαστηρίων εἶναι ἀνεπίτρεπτος, κατὰ τὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τῆς Πολ. Διονομίας, β) ὅτι ἡ κατὰ τοὺς ὅρους τῶν διοικητικῶν τούτων πράξεων ἀνάληψις ἐργασίας δὲν εἶναι ὑποχρεωτική, ἀλλ' ἐὰν αὕτη συντελεσθῇ συνεπάγεται ὑποχρέωσιν τῶν μὲν ἐργαζομένων, ὅπως συμμορφοῦνται πρὸς τὸ περιεχόμενόν των, τῶν δὲ ἐξυπηρετουμένων, ὅπως καταβάλλωσι τὰς ὑπ' αὐτῶν καθοριζομένας ἀμοιβάς, τιμὰς ἢ ἄλλα δικαιώματα, κατὰ συνέπειαν τῆς ἐκθλιβομένης ἐλευθέρας βουλήσεώς των ὅπως ὑπαχθῶσιν εἰς ταῦτα καὶ γ) ὅτι ἡ τοιαύτη γενικὴ νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς διεξαγωγῆς τῶν φορτοεκφορτώσεων, ὡς μὴ δημιουργοῦσα ἀνισότητά τινα ἢ ἀδικαιολόγητον διάκρισιν μεταξὺ τῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργαζομένων, οὔτε ἀποστεροῦσα τούτους τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ ἀνήκοντος αὐτοῖς περιουσιακοῦ τινος στοιχείου κινητοῦ ἢ ἀκινήτου, ἢ ἀφαιροῦσα τούτους ἄκοντας τοῦ τακτικοῦ αὐτῶν δικαστοῦ, οὐδὲ ὑπάγουσα διαφοράν ἰδιωτικὴν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα διοικητικοῦ τινος δικαστηρίου ἢ διοικητικῆς Ἀρχῆς, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3, 4, 8, 17, 28, 80 καὶ 87 τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, ὡς ὁ ἀναιρεσείων ὑποστηρίζει.

Μετὰ ταῦτα, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων ἀπέρριψε τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, διὰ τῶν δευτέρας καὶ τρίτης σκέψεων τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, θεμελιουμένην εἰς τὰ ἄρθρα 105 τοῦ Εἰσ.Α.Κ. Νόμου 2783)1941 καὶ 297 καὶ 298 Α.Κ., ἐπιδιώκουσαν δὲ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς προηγουμένης τούτου ζημίας, ἐπὶ τῇ ἱστορικῇ αἰτίᾳ ὅτι διὰ τῶν παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἐπιτροπῆς Βόλου ἐκδοθέντων καὶ παρὰ τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κατὰ τὰ ἔτη 1952 καὶ 1953 ἐγκριθέντων καὶ τροποποιηθέντων, κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, Κανονισμῶν τὸ μὲν καθωρίσθησαν κατὰ κατάχρησιν τῆς ὑπὸ τούτων παρασχεθείσης αὐτοῖς ἐξουσίας καὶ κατὰ παράβασιν τῶν περὶ ἰσότητος, ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας, προστασίας τῆς ἰδιοκτησίας καὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος δικαιώματα, καταβλητέα παρὰ τε τῶν χρησιμοποιούντων καὶ μὴ χρησιμοποιούντων τὰς 15 φορτηγίδας, τὰς ὁποίας ὁ ἀναιρεσείων ὑπεχρεώθη, ὡς ἐργολάβος τοῦ λιμένος Βόλου, ὅπως ἔχῃ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διακινούντων ἐμπορεύματα ἢ ἄλλα φορτία, ἀνεπαρκῆ, ἵνα ἀποσβέσωσι

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΑΝΤΑΠΕΡΓΙΑ ΩΣ ΑΣΚΗΣΙΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Έρευνα ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος

Κήρυξις ὑπὸ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεως ἀπεργίας. — Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως κατ' ἐνάσκησιν δικαιώματος ἀνταπεργίας. — Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀπολύσεως ἐξ ἐκδικήσεως διὰ συμμετοχὴν αὐτοῦ εἰς ἀπεργίαν. — Δικαίωμα ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν ἀτομικῶν συμβάσεων μετὰ βάρη συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ Νόμον 3198)1955 καὶ ἀποζημίωσις.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Δικαστοῦ ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ἡ ὁποία προσεβλήθη ὑπὸ τούτου ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθεῖσα. (Ἴδετε ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως καὶ γνωμοδότησιν *Ι. Καποδίστρια*, ΕΕΔ 24, 449 ἐπ.).

Εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐγένετο ἐξ ἐκδικήσεως τῆς ἐργοδότιδος, ὁπότε θὰ ἦτο καταχρηστική. (Ἴδετε ΕΕΔ 25, 92, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας).

Ἐπὶ τῆς σκέψεως τῆς ἀποφάσεως ὅτι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου εἶναι νὰ καταγγείλῃ τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις καὶ ὅταν ἀκόμη εἰς τὴν καταγγελίαν τούτων προβαίνῃ, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐπιβληθέντος εἰς αὐτὸν βάρους κλπ., περιορίζων τὰς δαπάνας τοῦ προσωπικοῦ του, σημειοῦται, ὅτι κατ' ἀρχὴν δὲν εἶναι καταχρηστικὴ ἡ ἀπόλυσις μισθωτοῦ, γενομένη ἐξ οἰκονομικῶν λόγων (Α.Π. 82)1960, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 19, 332, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Ἐπιφυλάσσεται ὅμως, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 493)1957, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ 16, 1270), ἡ περίπτωσις ἀπολύσεως ὄχι ἐκ λόγων οἰκονομικῆς δυσχερείας, ἀλλὰ ἐπὶ τῷ μοναδικῷ σκοπῷ ὅπως ὁ ἐργοδότης ἀποφύγῃ ἐκ κακοβουλίας τὴν καταβολὴν τοῦ ηὐξημένου μισθοῦ διὰ τῆς προσλήψεως ἄλλου μισθωτοῦ ἄνευ προϋπηρεσίας, ὡς συνέβαινεν εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ταύτης ἀποφάσεως.

Ἐν σχέσει ἤδη πρὸς τὸ γενικώτερον θέμα τῶν ζημιῶν τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς κηρύξεως ἀπεργίας καὶ μάλιστα ἀπροειδοποιήτως (ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 16958)1965, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 24, 1490), τοῦτο ἀπετέλεσεν καὶ ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀντικείμενον ἐρεύνης. (Ἴδετε *Δ.Κ. Καλομοίρη*, Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 18, 1178, *Γ. Π. Σταυρόπουλον*, Αἱ συνέπειαι τῆς

τὸ διατεθὲν παρ' αὐτοῦ κεφάλαιον καὶ καλύψωσι τὰς ἀπαιτουμένας δαπάνας διὰ τὴν συντήρησιν καὶ λειτουργίαν τούτων, καθὼς καὶ νὰ προσπορίσωσι τούτῳ εὔλογον κέρδος, ἀνερχόμενον εἰς 20 ο)ο ἐτησίως, τὸ δὲ δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν κατὰ τὸν τοιοῦτον καθορισμὸν τῶν δικαιωμάτων, ὅτι ἡ ὑπὲρ αὐτοῦ θεσπισθεῖσα διάταξις τῶν Κανονισμῶν, δι' ἧς ὑπεχρεοῦντο, ὅπως καταβάλωσι ταιαῦτα καὶ οἱ μὴ χρησιμοποιοῦντες τὰς φορτηγίδας, ἦτο ἀνίσχυρος, ὡς κειμένη πέραν τῆς δοθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσιοδοτήσεως, καὶ ἔδει ὅπως καθοριαθῇ ποσὸν δικαιωμάτων ὑψηλότερον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ καθορισμὸς οὗτος ἐγένετο κατ' ἐλευθέραν κρίσιν, μὴ ἐπιστηριζομένην ἐπὶ ὡρισμένων νομίμων κριτηρίων ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος καὶ ἑπομένως δὲν συνεχωρεῖτο οἱαδήποτε ἐπέμβασις τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, προσττιθεμένου εἰς ταῦτα ὅτι ἡ παρανόμως ἐπιβληθεῖσα ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν δικαιωμάτων καὶ παρὰ τῶν μὴ διακινούντων οἰκονομικὰ ἀγαθὰ διὰ τῶν φορτηγίδων θὰ ἐδικαιολόγει ἐνδεχομένως προσφυγὴν εἰς τὴν Διοίκησιν διὰ τὴν μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χρησιμοποιουμένων φορτηγίδων πρὸς περαιτέρω θεμελίωσιν ἀξιώσεως τούτου περὶ ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει μὴ συμμορφώσεως τῆς Διοικήσεως. Ἀρκοῦντος δὲ τοῦ ἐρείσματος τούτου, ἵνα στηρίξῃ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς τὸ τυχὸν πεπλανημένον τῶν λοιπῶν αἰτιολογιῶν δὲν ἀσκεῖ ἐπιρροήν τινα ἐπὶ τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἣ εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς μὴ βάσιμοι, οἱ 1ος, 2ος, 3ος καὶ 4ος λόγοι ἀναιρέσεως, δι' ὧν ὑποστηρίζονται τὰ ἐναντία.

Δέον ὅπως, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 22 τοῦ νόμου 3693)1957, μειωθῇ εἰς τὸ ἥμισυ ἡ ὑπὲρ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ Δημοσίου ἐπιδικαζομένη δικηγορικὴ ἀμοιβή.

άπεργίας ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΕΕΔ 14, 1138, ἔνθα παρατίθεται, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7070)1959, εἰσηγητὴς *Α. Μαλαφέκας*, ΕΕΔ 18, 1306, Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Θεσ/κης 8)1957, ΕΕΔ 16, 1177, ἔνθα σημειώσεις μας).

Κατὰ τὸν Nipperdey, Το δικαίωμα τῆς ἀπεργίας (ΕΕΔ 11, 237), οὔτε ἡ ἀπεργία, οὔτε ἡ καθ' ἑκάστην ἀγωνιστικὴ πρᾶξις τῶν ἀπεργῶν ἀντίκειται ὡς τοιαύτη πρὸς τὰ χρηστὰ ἤθη. Κεῖται ἐν τῇ φύσει τοῦ πράγματος, ὅτι μέτρα, χρησιμοποιούμενα κατὰ τὴν διάρκειαν ἀγῶνος διὰ τὸν μισθὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ὅρους ἐργασίας, σκοποῦντα δὲ νὰ κατανικήσουν τὴν ἀντίστασιν τοῦ ἀντιπάλου, εἶναι συνδεδεμένα πρὸς ζημίαν αὐτοῦ. Δὲν δύναται ὅμως νὰ θεωρηθῶσιν ὡς προσβάλλοντα τὰ χρηστὰ ἤθη, διότι ὅλη ἡ ἀπεργία θὰ ἦτο ἀδύνατος. Δέον νὰ πρόκειται ἰδιαίτερα συμπαρομαρτοῦντα περιστατικά, τὰ ὁποῖα νὰ δικαιολογοῦν τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 826 Γερμ. Α.Κ. (ἡμετέρου 919).

Ἡ προσβολὴ τῶν χρηστῶν ἠθῶν δύναται ὡσαύτως νὰ προκύπτῃ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἐπιτρεπτὴ ἀπεργία ἐπιφέρει εἰς τὸν ἀντίπαλον ζημίαν, ἥτις δὲν εὑρίσκεται πλέον εἰς ἀναλογον σχέσιν πρὸς τὴν ἐπιδιωκομένην ὠφέλειαν· *ταῦτα ἰσχύει ἰδίως, ὅταν εἶναι δυνατὸν τὰ ἐπέλθῃ ἡ ἐκμηδένισις τοῦ καθ' ὃ ἡ ἀγὼν ἀντιπάλου. Ἐν τούτοις δέον προσεκτικῶς νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν, ὅτι δὲν πρόκειται ταυτὴ ἀναλογία ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι μία καθ' ἑαυτὴν μικρὰ ἀξίωσις ἐπιδιώκεται διὰ βαρέων ὅπλων* (ΕΕΔ 11, 238).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6942)1964

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Κ. Ματσιώτας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Π. Κυρκάβελος, Ἀλ. Σκελλαχράπουλος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν ἐπιδίκασιν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως ὑπερημερίας α) ἀπὸ 30.4.1964 μέχρι 31.7.1964, καθ' ὃ διάστημα ἡ ἐναγομένη, μεθ' ἧς συνδέεται διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὁρίστου χρόνου, ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, ὡς τεχνίτου ὑαλουργοῦ βοηθοῦ, καταγγείλασα ἀκύρως τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν, β) ἀπὸ 23.3.1964 μέχρις 28.3.1964, καθ' ὃ διάστημα ἐπίσης ἡ ἐναγομένη, λόγῳ μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων ἐργασίας, διὰ τῆς ἀποτόμου ἐναλλαγῆς τῶν ἐναλλασσομένων ὁμάδων, δὲν ἐπέτρεψεν εἰς ταύτον νὰ ἐργασθῇ, ὡς καὶ πρότερον, καὶ γ) ἀπὸ 28.3.1964 μέχρι 4.4.1964, καθ' ὃν χρόνον αὐτὴ ἐκηρυξεν ἀνταπεργίαν, ἀρνηθεῖσα νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, ἀρμοδίως φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν παροῦσαν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.ΠΟΔ. καὶ ἐξεταστέα ἀποβαίνει ὡς πρὸς τῷ νέμω καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, διατηροῦσα ἐντὸς ἐργοστασίου ὑαλουργίας, ἀπασχόλει περὶ τοὺς 100 τεχνίτας ὑαλουργούς, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐνάγοντα, τοὺς ὁποίους ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 ἠμείβε κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας, τουτέστιν εἶχε καθορίσει δι' ἕκαστον εἶδος ἐργασίας μίαν ὡρισμένην ποσότητα παραγομένων μονάδων ὡς βάσιν, εἰς ἣν ἀντιστοιχεῖ μία συγκεκριμένη ἀμοιβή (ταρίφα). Πρὸς τὸ σύστημα ὅμως τοῦτο ὑπολογισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παραγωγήν, διεφώνησαν οἱ ἀνωτέρω τεχνῖται ὑαλουργοί, οἱ ὁποῖοι ἠξίωσαν τὴν καθιέρωσιν χρονικοῦ ἡμερομισθίου, μετ' ἄρνησιν δὲ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας ἡ ἐκ τούτου ἀνακύψασα συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας μετ' ἄλλων αἰτημάτων ἤχθη, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3239)1955, ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ὡς διαφορὰ μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Τεχνιτῶν Ὑαλουργῶν καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 11.1.1964 ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὸ αἴτημα περὶ χρονικοῦ ἡμερομισθίου, ἐχορήγησεν δὲ αὔξησιν 10 οἰο. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τὴν 28.1.1964 ἠνέχθη ἔφεσις ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐν διενέξει ὡς ἄνω ὀργανώσεων, ἧς ἡ ἐκδίκασις ὡρίσθη διὰ τὴν 21.3.1964 ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν. Ἐκκρεμούσης τῆς ἐν λόγῳ ἐφέσεως τὸ εἰρημένον σωματεῖον διὰ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 206 τῆς 4.2.1964 ἐγγράφου του πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐζήτησε τὴν μεταβολὴν ἀπὸ τοῦδε (ἤτοι πρὸ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς ἐφέσεως του) τοῦ ὡς ἄνω τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς ἀμοιβῆς καὶ τὴν καθιέρωσιν τῆς ἀμοιβῆς δι' ἡμερομισθίου εἰς τοὺς παρ' αὐτῇ ἐργαζομένους τεχνίτας ὑαλουργούς, ἄλλως ἠπείλει τὴν κήρυξιν ἀπεργίας μέχρις ἱκανοποιήσεως τοῦ αἰτήματός των. Λόγῳ δὲ τῆς ἀρνήσεως τῆς ἐναγομένης ὅπως ἀποδεχθῇ τὸ μεταξὺ αἴτημά των, τοῦθ' ὅπερ ἄλλως τε ἀπετέλει καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐνώπιον τοῦ ρηθέντος Δικαστηρίου ἐκκρεμούσης διαφορᾶς των, οἱ περισσότεροι τῶν παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένων ὡς εἴρηται ὑαλουργῶν, ἀνερχόμενοι εἰς 80 οἰο περίπου, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, ἐν τῇ προσπαθείᾳ των ὅπως ἐπιβάλλωσι τοῦτο (τὸ αἴτημα) ἐκήρυξαν, κατ' ἐντολὴν τοῦ σωματείου των, ἀπὸ 3.3.1964 μερικὴν ἀποχὴν ἐκ τῆς ἐργασίας των, ἐκδηλωθεῖσαν ὑπὸ μορφὴν 4ώρων στάσεων, ἥτις διήρκεσεν μέχρι τῆς 28.3.1964, αὐξηθεῖσα ἀπὸ 24.3.1964 εἰς 6ώρους στάσεις. Σημειωτέον ὅτι οἱ ἀπεργοὶ δὲν περιωρίσθησαν μόναν εἰς τὴν τοιαύτην, πρωτότυπον τῷ ὄντι, μερικὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχήν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὰς ὑπολοίπους ὥρας (4ωρον ἢ 2ωρον), καθ' ἃς ἐργάζοντο, ἐμείωσαν ἠθελημένως τὴν παραγωγὴν ἀπὸ 50 - 80 οἰο περίπου, προσέτι δὲ προέβαινον, ἴδιο ὁ ἐνάγων, εἰς τὴν δημιουργίαν θλιβερῶν ἐπεισοδίων εἰς βάρος τῶν μὴ συμμετασχόντων εἰς τὴν ἀπεργίαν τεχνιτῶν. Ἐξ ἄλλου, δεδομένου ὅτι τὸ ἐργοστάσιον, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐν αὐτῷ συντελουμένης ἐργασίας, ἦτο συνεχοῦς ἐπὶ 24ωρου λειτουργίας, οἱ δὲ ὑαλουργοὶ ἐργάζοντο καθ' ὁμάδας ἐκ 3 - 4 εἰς ἑκάστην ἐξ αὐτῶν, οἱ πραγματοποιούμενοι ἀνωτέρω στάσεις εἰς ὅλας τὰς ἐναλλασσομένας φυλακὰς (βάρδιας) ἐκ μέρους τῶν ἀπεργῶν εἶχον ὡς συνέπειαν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν ἀναγκαστικὴν διακοπὴν τῆς ἐργασίας καὶ τῶν λοι-

πῶν μὴ ἀπεργῶν τῆς αὐτῆς «θέσεως», λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ἐργασία ἦτο συλλογική, ὡς καὶ πολλῶν ἄλλων βοηθητικῶν προσώπων, ἀπασχολουμένων μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ὑαλίνων προϊόντων, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν δυσανάλογον ἡμερησίαν δαπάνην ἐκ τῆς διατηρήσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐργοστασίου «ὑπ' ἀτμὸν» ἄνευ δυνατότητος ἀναλόγου παραγωγικῆς ἀποδόσεως διὰ τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ ἕνεκεν τοῦ ἐφαρμοσθέντος ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν ὡς ἄνω συστήματος ἀπεργίας, ἀντιβαίνοντος προφανῶς εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τασσόμενα ὅρια ἐνασκήσεως τοῦ τοιούτου δικαιώματος. (Βλ. καὶ τὴν ἀπὸ 14.3.1964 γνωμοδότησιν *Γ. Καποδίστρια*). Πρὸ τῆς ἐκτεθείσης καταστάσεως εὑρεθεῖσα ἡ ἐναγομένη, ἀμυνομένη ἔναντι τῆς ἰδιορρύθμου ταύτης ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ της, τὸ μὲν διερρύθμισε τὰ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεώς της κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς σειρᾶς ἐναλλαγῆς τῶν ὁμάδων, τοποθετήσασα εἰς χωριστὸν ὁμάδας τοὺς ἀπεργοὺς καὶ εἰς χωριστὸς τοὺς μὴ ἀπεργούς, τὸ δὲ ἐκήρυξεν ἀντιαπεργίαν, διαρκέσασαν ἀπὸ 28.3.1964 μέχρις 6.4.1964 κατὰ τῆς συνεχιζομένης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀπεργίας τῶν ἀπεργῶν, ἵνα οὕτω περιορίσῃ κατὰ τὸ δυνατὸν εἰς τὸ ἐλάχιστον τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν καθημερινῶς ὑφίστατο, ἀφοῦ, ὡς ἄνω τέρω εἴρηται, ὑφίστατο τὰς δαπάνας πλήρους παραγωγῆς, ἀνερχομένας εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 20.000 περίπου ἡμερησίως (εἰς καύσιμα, νάφθαν, ἠλεκτρικὸν ρεῦμα καὶ ἀμοιβὴν ἑτέρου προσωπικοῦ (πλὴν ὑαλουργῶν) καὶ ἐλάμβανε τὰ 1)10 ταύτης. Τὴν 6.4.1964 εἰς σύσκεψιν, γενομένην εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ρούφ, μεταξὺ ἐκπροσώπων τῆς ἐναγομένης καὶ τοῦ προέδρου τοῦ σωματείου τῶν ἀπεργῶν, ἐπῆλθε συμφωνία, καθ' ἣν α) ἡ ἐναγομένη θὰ ἔλυε τὴν ἀντιαπεργίαν, β) θὰ ἐχορήγει ἄδειας εἰς τοὺς πλεονάζοντας καὶ μὴ δυναμένους νὰ ἀπασχοληθοῦν ἐλλείψει θέσεων (δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀντιαπεργίας ἐπῆλθε διακοπὴ λειτουργίας τοῦ κλιβάνου καὶ ἀπητεῖτο 15ήμερον τοὐλάχιστον διὰ τὴν ἐπαναλειτουργίαν του) καὶ γ) θὰ κατέβαλλεν ἐν χρηματικὸν ποσὸν εἰς τοὺς ὑαλουργοὺς ἔναντι τῶν ἀναδρομικῶν αὐξήσεων, τὰς ὁποίας ἀπωσδήποτε θὰ ἐδίδεν ἡ ἀναμενομένη ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου. Ἀντιστοίχως οἱ ὑαλουργοὶ ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν νὰ δίδουν πλήρη, ὡς πρότερον, παραγωγήν (βλ. προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 992)25.4.1964 ἔγγραφον τῆς εἰρημένης Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας). Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς οὕτω ἐπελθούσης συμφωνίας οἱ ὑαλουργοὶ ἀνέλαβον ἐργασίαν ἀπὸ τῆς ἰδίας ἐσπέρας τῆς 6.4.1964, Ἀλλ' εὐθὺς ἀμέσως οἱ ἐπαναλαβόντες τὴν ἐργασίαν ἐδίδον μειωμένην παραγωγὴν κατὰ ποσοστὸν 50 ο)ο, ἤτοι κατὰ ἀνώτατον ὅριον μέχρι τῆς πρὸ τῆς ἀπεργίας ἰσχυούσης «βάσεως», ἐφ' ᾧ εἶχον ἱκανότητα παραγωγῆς δι πλασίας καὶ πλέον ὡς πρότερον. Κατόπιν τούτου οἱ διευθύνοντες τὴν ἐναγομένην ἑταιρείαν προέβησαν εἰς διαμαρτυρίας, τόσον πρὸς τοὺς ὑαλουργούς, ὅσον καὶ πρὸς τὸ σωματεῖον των καὶ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἄνευ ὅμως ἀποτελέσματος, καὶ οὕτω ἡ ἐναγομένη ἐζημιοῦτο καθημερινῶς ἐκ τῆς μειωμένης παραγωγῆς καὶ τῶν δυσαναλόγων δαπανῶν. Ἐν τῷ μεταξὺ ἐξεδόθη καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 11)1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τεχνιτῶν ὑαλουργῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις κυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 39407) 1964 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τ. Β' 166 τῆς 8.5.1964). Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὁρίζεται, ὅτι ὡς σύστημα ἀμοιβῆς τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν τεχνιτῶν ὑαλουργῶν καθορίζεται τὸ συνδεόμενον πρὸς τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας των καὶ εἰδικώτερον τὸ ἐφ' «ἡμερομισθίῳ», ὁρίζεται δὲ τὸ ἡμερομίσθιον μὲ βάσιν 120 δραχμῶν, ἐπὶ πλέον δὲ ἐπιβάλλεται ἡ καταβολὴ καὶ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10 ο)ο κλπ. Ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ παραγωγὴ ἐξηκολούθησε νὰ εἶναι ποσοτικῶς ἠλαττωμένη, τοῦθ' ὅπερ βεβαιοῖ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ ἐναγόντος ἐξετασθεὶς μάρτυς. Συνεπείᾳ τῆς δημιουργηθείσης ὡς ἄνω καταστάσεως ἐκ τῆς μειώσεως τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς μεταβολῆς τοῦ συστήματος τῆς πληρωμῆς ἀπὸ κατ' ἀποκοπὴν εἰς κατὰ χρόνον τοιαύτην ἡ ἐναγομένη ἀπετάθη εἰς τὸ Σῶμα Ὁρκωτῶν Λογιστῶν, τὸ ὁποῖον παρηκολούθει τὴν πορείαν τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς καὶ ἔθεσεν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τὰς δαπάνας καὶ τὴν παραγωγήν. Διὰ τῆς προσαγομένης ἀπὸ 21.4.1964 γνωματεύσεως τοῦ ὁρκωτοῦ λογιστοῦ Η. Β. Ρ., τὸ Σῶμα ἀπεφάνθη, ὅτι, ἂν τὸ ἐργοστάσιον ἐξακολουθήσῃ λειτουργοῦν ὑπ' αὐτοὺς τοὺς ὅρους καὶ μὲ ἠλαττωμένην παραγωγὴν ἐντὸς συντόμου χρόνου οὐ μόνον θὰ ἐπέλθῃ ἐξαφάνισις τοῦ κέρδους τοῦ 1963 ἐξ 9 ο)ο, ἀλλὰ καὶ θὰ σημειωθῇ παθητικὸν ἐκ 2 ο)ο. Κατόπιν τοῦ κινδύνου τούτου, τοῦ ἀπειλουμένου μετὰ βεβαιότητος ἐκ τῆς μειωμένης παραγωγῆς καὶ πληρωμῆς βάσει τῶν ἡμερομισθίων, τὰ ὁποῖα καθώρισεν ἡ ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἡ ἐναγομένη προῆλθεν εἰς τὴν ἀπόφασιν διακοπῆς τῆς λειτουργίας τοῦ ὑαλουργείου καὶ δι' ἀνακοινώσεως πρὸς ἅπαν τὸ προσωπικὸν ἐγνωστοποίησεν, ὅτι θὰ χωρήσῃ τμηματικὴ ἀπόλυσις ὅλου τοῦ προσωπικοῦ, δηλαδὴ ἀπεργησάντων καὶ μή, διὰ λόγους οἰκονομικοτεχνικούς. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐπηκολούθησαν καταγγελίαι τῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐν αἷς καὶ τοῦ ἐναγόντος, τὴν 30.4.1964. Ὑπὸ τὰ ἐκτιθέμενα ὡς ἄνω περιστατικὰ ἡ καταγγελία τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, γενομένη οὐχὶ ἐξ ἐχθρότητος καὶ ἐκδικήσεως, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, διὰ τὴν συμμετοχήν του εἰς τὴν ἀπεργίαν πρὸς ἱκανοποίησιν νομίμων δικαιωμάτων του, ἀλλὰ πρὸς προστασίαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος αὐτῆς, δὲν ὑπερβαίνει κατὰ τρόπον προφανῆ τὰ ὅρια, ὅτινα ἐπιβάλλονται ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, εἴτε ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.) (Α.Π. 662)1962 καὶ 357)1963, ΕΕΔ 22 σ. 154, 1048). Ἐξ ἄλλου, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ἐναγομένη προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως ἀπαλλαγῇ τῶν διὰ τῆς ὡς εἰρη-

ται αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπιβληθέντων εἰς αὐτὴν βαρῶν σύμφωνος ἡ τοιαύτη καταγγελία εἶναι ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος, ὡς κατοχρηστική, καθ' ὅσον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ρυθμίζῃ τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του κατὰ τὸν πρόσφορον δι' αὐτὸν τρόπον, οὐδαμῶς περιορίζεται ἐκ τῆς νομίμως τεθείσης ἐν ἰσχύι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ἡ ὁποία κατ' ἄρθρον 19 § 3 ν. 3239)1955, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 6 τοῦ ν. 6)τος 3755)1957, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) καὶ κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις καὶ ὅταν ἀκόμη εἰς τὴν καταγγελίαν ταύτην προβαίνῃ, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ τοῦ ἐπιβληθέντος αὐτῷ βάρους καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ ἀναδιοργανώσῃ τὴν ἐπιχείρησίν του, εἰς τρόπον ὥστε νὰ περιορίσῃ τὰς δαπάνας του ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ του. Τοῦτο ἄλλωστε ρητῶς ἀναγνωρίζεται καὶ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 672 καὶ 674 τοῦ Α.Κ., καθ' ἃ ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ ἄνευ προθεσμίας τὴν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας ἐναντι εὐλόγου ἀποζημιώσεως ἕνεκα σπουδαίου λόγου, ἀναγομένου εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων, πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποφυγῆς ἐπιβληθέντων αὐτῷ οἰκονομικῶν βαρῶν, τοιοῦτ' ὅπερ κατ' ἀναλογίαν δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν βεβαίως ὅτι θὰ τηρηθοῦν αἱ νόμιμοι διατυπώσεις καὶ θὰ καταβληθῇ ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ τοῦ β. δ)τος τῆς 16 7.1920 (ὅρα *Κασσοδίστριων* ἐν προσαγομένῃ ἀπὸ 10.5.1964 γνωμοδοτήσει του). Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὃ μέρος διώκει ἀποδοχὰς ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐφεξῆς, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

Περαιτέρω ὁ ἐνάγων διώκει τὴν κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955, καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς καταβολὴν αὐτῷ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν ὑπερημερίας διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως του καὶ ἐφεξῆς χρόνον καὶ ἐπὶ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ κατὰ τὴν 30.4.1964 γενεσθεῖσα καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος λόγῳ μὴ καταβολῆς πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 3 § 1, 5 § 1 τῶν β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 καὶ 1, 5 § 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3158)1955 ἡ καταβλητέα ἀποζημίωσις εἰς τὸν ἀπολυόμενον ἐργατοτεχνίτην, τὸν ἀμειβόμενον κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας καὶ ἔχοντα συμπληρώσει ὑπηρεσίαν ὑπὲρ τοὺς δύο μῆνας μέχρις 1 ἔτους, ὡς ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκατέρωθεν συνομολογεῖται, εἶναι ἴση πρὸς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς πέντε (5) ἡμερῶν, ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας μηνῶν, τοῦ ποσοῦ πάντως τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως μὴ δυναμένης νὰ εἶναι κατωτέρου τοῦ προκύπτοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν αὐτὸς (μισθωτὸς) κατατάσσεται κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951. Ἐκ τῆς προσαγομένης ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως, φερούσης τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος, προκύπτει, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατεβλήθησαν δραχμαὶ 363. Ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος, ἀμειβομένου κατ' ἀποκοπήν, ἐντὸς τῶν δύο τελευταίων πρὸ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας μηνῶν, ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 78 ἡμερησίως. Προστιθεμένης εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο καὶ τῆς προσαυξήσεως τῶν δώρων του ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς, θεωρουμένων καὶ τούτων ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἐκ δραχμῶν 11.78 (ἡμερ. 88,40 Χ40 (25+15) =3.536 : 300 = 11,78), ὡς καὶ τοῦ λόγῳ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δικαιουμένου ἐπιδόματος ἐκ δραχμῶν 10 ο)ο (ὑπ' ἀριθ. 11)1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν), τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἐνάγοντος ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 97,58, πλὴν ὅμως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι τοῦτο ὑπολείπεται τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου (ἐκ δραχμῶν 100), ὅπερ προκύπτει ἐπὶ τῇ βάσει τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσεται ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4104)1960, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ δέον νὰ ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τελευταίου τούτου ἡμερομισθίου (τοῦ τεκμαρτοῦ), καὶ ἑπομένως θὰ ἔδει οὗτος νὰ λάβῃ ἐν συνόλῳ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 500, ἐναντι τοῦ ὁποίου τῷ κατεβλήθησαν δραχμαὶ 363, ἤτοι ὑπ' ἔλαττον δραχμαὶ 137. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἔλλειψις καταβολῆ ἐγένετο, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀναιτίως καὶ δὴ ἐξ ἀμφιβολίας, ἐὰν τὰ δῶρα ἀποτελοῦν τακτικὰς ἀποδοχάς, προστιθεμένας εἰς τὴν ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὡς καὶ περὶ τῆς ἑρμηνείας τῆς διαλαμβανομένης διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3198)1955. Ἑπομένως εἶν ἐπέρχεται ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἀκυρότης τῆς κατὰ τὰ ἄλλα ἐγκύρως γενομένης καταγγελίας, ἀλλ' ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεώς του (Α.Π. 361)1962, ΕΕΔ 21, 507). Ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ὑπελογίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μειωμένων ἀποδοχῶν, ἃς ἐλάμβανε κατὰ τὸν μῆνα τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀντιπεργίας καὶ ἀληθὴς ὑποτιθέμενος ἀπορριπτέος κρίνεται, καθ' ὅσον, ὡς ἐρρήθη, οὗτος ὑπῆτιλως ἀπέσχεν ἐκ τῆς προσφορθείσης αὐτῷ ἐργασίας, ἡ δὲ ἀντιπεργία τῆς ἐναγομένης ὑπῆρξε νόμιμος πρὸς ὄμυναν κατὰ τῆς παρανόμου κρίθείσης, ὡς εἴρηται, ἀπεργίας. Ἀκολούθως τούτοις ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἀγωγὴ καὶ ὡς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ πρώτου ὡς εἴρηται κεφαλαίου αὐτῆς ὡς ἀβάσιμος.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὸ ἀπὸ 23.3.1964 μέχρις 28.3.1964 χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος αἰτεῖται ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἐναγομένη, λόγῳ μεταβολῆς τῶν ἐναλλασσομένων ὁμάδων, δὲν ἐπέτρεψεν εἰς ταῦτον τὰ ἐργασθῇ, ὡς καὶ πρότερον εἰργάσθη, τοιοῦτ' ὅπερ ἄλλωστε προκύπτει καὶ ἐκ τοῦ προσαγομένου δελτίου παρουσίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐναγομένης τοῦ μηνὸς Μαρτίου ἐ. ἔ. Συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ ὡς πρὸς τὸ μνησθὲν αἴτημα αὐτῆς εἶναι

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΕΡΓΙΑ ΩΣ ΑΣΚΗΣΙΣ ΝΟΜΙΜΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας μισθωτοῦ μετὰ ταύτην

Ἄσκησις δικαιώματος ἀπεργίας, ὑποκειμένου ὅμως εἰς προσβολὴν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἀποδοκιμασία ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως τῆς ἀποβλεπούσης ἀποκλειστικῶς εἰς πολιτικοὺς λόγους ἀπεργίας, μὴ ἀποτελούσης οὕτω ἄσκησιν νομίμου δικαιώματος, τοῦ ἐργοδότου μὴ ἐμποδιζομένου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα (*Χ. Ἀγγελοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 36, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί) προϋπόθεσις τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος εἶναι νὰ πρόκειται περὶ ἐκδηλώσεως, ἀφορώσης συνδικαλιστικὸν σκοπόν, δηλαδὴ θέμα, τὸ ὁποῖον σχετίζεται μὲ τὴν θέσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ οἰκονομίᾳ. Οὕτω ἀπαγορεύεται ἡ πολιτικὴ ἀπεργία. («Ἴδετε περὶ τῆς πολιτικῆς ἀπεργίας καὶ *Γ. Π. Σπυρόπουλον*, ΕΕΔ 12, 813, τὸν *αὐτόν*, ΕΕΔ 14, 1129 ἑπ., *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 65, 66).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία εἶχε νὰ κρίνῃ, ἂν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ ὑπῆρξε καταχρηστική, τοῦ ἐργαδότου καταγγείλαντος τὴν σύμβασιν, ἐφ' ὅσον δὲ ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς περιστάσεις αὐτῆς ἀπεργία δὲν ἐπροστατεύετο ὑπὸ τοῦ νόμου δὲν συνέτρεχε καὶ περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας.

Σημειωτέον, ὅτι ὑποστηρίζεται (*Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Εἰδικόν, 4η ἔκδοσις, σελ. 710, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ὅτι ἡ «πολιτικὴ ἀπεργία» ἀποτελεῖ προφανῶς καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος, ὁπαγορευομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὅταν δὲ ἐκδηλωθῇ τοιαύτης μορφῆς ἀπεργία οἱ ἀπεργοὶ θεωροῦνται ἅπαντες οἰωνηρῶς παραιτηθέντες τῆς ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου ἀπορριπτέα ὡς ὀβάσιμος.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων α) τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 2151)1920 «περὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων», β) τοῦ ἄρθρου 12 § 1 τοῦ ἀ.ν. 299)1936 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», γ) τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539)1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», δ) τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπὸ στοιχεῖα ΝΕ')1948 ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, δι' οὗ κατηργήθη τὸ ὑπὸ στοιχεῖον ΛΘ' Ψήφισμα τῆς 7.12.1947 «περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διακοπῆς τῆς παραγωγῆς καὶ διαστολῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας», ε) τοῦ ἄρθρου 16 § 3 τοῦ ν.δ. 2961)1954 «περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας» καὶ στ) τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν. 3239)1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀνταπεργία, ἤτοι ὁ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποκλεισμὸς τῶν ἐργαζομένων ἐκ τῶν τόπων ἐργασίας ἢ ἡ μὴ παράδοσις εἰς αὐτοὺς τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας μέσων πρὸς ἄμυναν κατὰ κηρυχθείσης ἀπεργίας ἢ πρὸς ἐπιβίωσιν ἱκανοποιήσεως ἰδίων συμφερόντων διαγνωρίζεται ὡς δικαίωμα. Ἡ ἐνάσκησις δὲ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον δὲν γίνεται καθ' ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. τασσομένων ὁρίων, ἐπάγεται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας τὴν ἀναστολὴν τῆς λειτουργίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς ἕνεκεν ὁ ἀπεργῶν ἀπολλάσσεται τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεών του. Ἑπομένως ἡ ὑπ' αὐτοῦ μὴ ἀποδοχὴ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀνταπεργίας τῆς ὑπὸ τοῦ ἐκμισθωτοῦ προσφερομένης ἐργασίας δὲν καθιστᾷ αὐτὸν ὑπερήμερον, ὥστε νὰ ὑποχρεοῦται οὗτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (Α. Π. 387)1964, ΕΕΔ 23, 719).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ λεπτομερῶς προεξετέθη ἐν τῇ ἠγουμένῃ 2ᾳ σκέψει τῆς παρούσης, ὁ ἐνάγων συμμετέσχεν εἰς ἀπεργίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, ἥτις ὡς ἐκ τοῦ τρόπου, καθ' ὃν διεξήχθη πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ οἰκονομικοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἤτοι οὐχὶ δι' ὅλας τὰς ἐργασίμους ὥρας, ἀλλὰ διὰ μέρος τούτων καὶ μειωμένην κατ' αὐτὰς παραγωγήν, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ ἐναγομένη λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἦτο ὑποχρεωμένη νὰ διατηρῇ ἀλόκληρον τὸ ἐργοστάσιόν της ἐν ἑτοιμότητι ἐργασίας, ὑφισταμένη ἐντεῦθεν δυσανασλόγους ζημίας μὲ κινδύνου ἐξαρθρώσεως τῆς ἐν γένει λειτουργίας αὐτοῦ ἐναντι τοῦ ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν ἐπιβιωκομένου κέρδους, ἦτο παράνομος καὶ ἀποδοκιμαστέα κατὰ τὰ χρηστὰ συναλλακτικὰ ἤθη καὶ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη, ἀμυνομένη κατὰ τῆς κηρυχθείσης ὡς ἀπὸ παρανόμου ἀπεργίας, ἐκήρυξεν ἀνταπεργίαν, κατ' ἐπιτρεπτὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς τοιούτου, ἀπεκρούσασα τὴν κατὰ τὸν προεκτεθέντα τρόπον προσφερομένην ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰς κρισίμους ἡμέρας ἀπὸ 28.3.1964 μέχρι 4.4.1964, δὲν περιέστη αὐτὴ εἰς ὑπερημερίαν λόγῳ ἀναστολῆς, κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας τῆς ἀνταπεργίας, τῆς λειτουργίας τῆς συμβάσεως, δι' ὃ ὀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον τυγχάνει καὶ τὸ τρίτον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, τὸ διῶκον τὴν ἐπιδίκασιν τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἄνω ἡμερῶν. Μετὰ ταῦτα, ἀπορριπτομένης ἐξ ὁλοκλήρου τῆς ἀγωγῆς, δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἡ μεταξὺ τῶν διαδίκων δικαστικὴ δαπάνη λόγῳ εὐλόγου, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, ἀμφιβολίας τοῦ ἐνάγοντος περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς προκειμένης δίκης.

μη ὑποχρεωμένου νά τούς ἐπαναπροσλάβῃ. (Περίπ. καί *Α. Τούση*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 478, 484).

Εἶναι ὅμως ὀρθή ἡ λύσις ὅτι οἱ ἄπεργοι θεωροῦνται αἰωπηρῶς παραιτηθέντες, μέ συνέπειαν νά στερηθοῦν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, καί ἄλλων παροχῶν, περί τῶν ὁποίων κατωτέρω;

Ἐάν μᾶς ἐπιτραπῇ νά σημειώσωμεν τά ἑξῆς: Ἐνῷ ταῦτα ὑποστηρίζονται διά τήν πολιτικήν (καταχρηστικήν, ὡς θεωρεῖται) ἀπεργίαν, ἡ παρ' ἡμῖν θεωρία ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος δέχεται, ὅτι, ἐάν ἡ ἀπεργία γίνηται κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (παράνομος ἀπεργία), θά συνιστᾷ ἀπουδαῖον λόγον, δίδοντα τό δικαίωμα εἰς τόν ἐργοδότην πρός καταγγελίαν τῆς συμβάσεως (Οὕτω *Κ. Καποδίστρου*, Ἐρμ ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 36, ἔνθα παραπομπή καί εἰς τόν Π. Νίρρεττον, Τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ΕΕΔ 11, 235, Πρωτοδικείου Καβάλας 506)1952 εἰσηγητής *Σ. Γάγγας*, ΕΕΔ 12, 119).

Γίνεται δηλαδή δεκτόν, ὅτι καταγγέλλεται ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἡ σύμβασις ἄνευ προθεσμίας ὑποτιθέμενον, ὡς λέγει τό ἄρθρον 672 Α.Κ.

Διατί ὅμως ἐδῶ ἡ διαφορά λύσεως τοῦ ζητήματος, ὅτι δηλαδή οἱ ὑπό τας ἀνωτέρω περιστάσεις ἀπεργοῦντες δέν θεωροῦνται ὡς παραιτηθέντες, ἀλλ' ὅτι τοῦτο συνιστᾷ ἀπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως;

Ποία ὅμως ἡ ὀρθή λύσις. Αὐτή εἶναι, νομίζομεν, ἡ ἀκόλουθος: Διά νά θεωρηθοῦν οἱ ἀπεργοί αἰωπηρῶς παραιτηθέντες διά τῆς ἐκδηλώσεως παρανόμου ἕξεως ἀπεργίας πρέπει νά ὑπάρξουν καί ἄλλα συμπαρομαρτοῦντα περιστατικά, ἐκ τῶν ὁποίων νά συνάγηται σαφῶς ἡ βούλησις αὐτῶν περί αἰωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε καί ἐπί νομίμου ἀπεργίας τήν Α.Π. 670)1953, εἰσηγητής *Στ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 62), ὡς συνάγεται αἰωπηρά καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί ἐπί ἀπολύσει τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας δι' οἱονδήποτε λόγον, ἁπλοῦν ἤ ἀνυπαίτιον, πλήν ἀσθενείας. (Ἴδετε καί *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 7, 145).

Περαιτέρω τό ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποδοκιμάζεται τυχόν ὑπό τοῦ νόμου σημαίνει, ὅτι δέν ἐπήλθεν ἀναστολή τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁπόταν ἐπάγεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς νομίμου ἀπεργίας, καί ὅτι οἱ μισθωτοί ὑφίστανται ἁπλοῦς νά ἐκτελέσουν τήν σύμβασιν, ὁπότε δικαιοῦται ὁ ἐργοδότης νά καταγγείλῃ τήν σύμβασιν, ὡς δέχεται καί ἡ θεωρία διά ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ.

Ἄλλά τό ἄρθρον 672 Α.Κ., διασκευασθέν νά ἴσχῃ γενικήν ἐφαρμογήν ἐπί συμβάσεως εἴτε ἀορίστου, εἴτε ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον διά τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ. διετηρήθη ἐν ἰσχύι ὁ νόμος 2112)1920, δέν ἐφαρμόζεται ἤδη ἐπί συμβάσεων ἀορίστου διαρκείας (Α.Π. 443)1954, εἰσηγητής *Στ. Μανρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 686, ἔνθα καί λοιπαί πυκνοπαραπομπαί, Α.Π. 574)1961, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1502), οὕτω δέ θά ἐφαρμοσθῇ εἰς τήν περίπτωσιν (συμβάσεως ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας) ὁ νόμος 2112)1920.

Διότι ὅμως ὁ νόμος 2112)1920 δέν προβλέπει ἄλλην περίπτωσιν καταγγελίας ἄνευ προθεσμίας, ἐκτός τῆς ἐν ἄρθρῳ δ αὐτοῦ (ἀξιοποίνου πράξεως), κατ' ἀνάγκην ὁ ἐργοδότης θά καταβάλῃ τήν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ἡ ὁποία καταβάλλεται καί ὅταν ὁ μισθωτός ὑπαιτίως δέν ἐκτελῇ ἤ πλημμελῶς ἐκτελῇ τήν σύμβασιν, ἐκτός ἄν ὁ μισθωτός συμπεριφέρηται οὕτω δολίως διά τήν ἀπόλυσιν καί λήψιν ἀποζημιώσεως (Α.Π. 368)1961, Ὀλομελείας, ΕΕΔ 30, 850).

Περαίτερος θά ὑπάρξουν ἐπιζήμιο διά τόν ἐργοδότην ἀποτελέσματα, ἄλλα ἐπί ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., ὁπότε δύναται νά ἀπολυθῇ ὁ μισθωτός ἄνευ προθεσμίας, ὑπάρχοντος σπουδαίου λόγου, καί ἄλλα ἐπί συμβάσεων ὡρισμένου χρονικῆς διαρκείας, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ νόμου 2112)1920, ὁπότε καταβάλλεται πάντοτε ἀποζημίωσις.

Ἄλλό τό ὅτι ὡς ἔχει ἡ νομοθεσία διαφοροποιοῦνται ταῦτα, δέν σημαίνει, ὅτι πρέπει νά εἶναι καί ἄλλη ἡ λύσις τοῦ κοινοῦ δι' ἀμφοτέρους τούς νόμους ζητήματος, ὅτι δηλαδή εἶναι δυνατή μόνον καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας.

Πρέπει ἀκόμη νά σημειωθῇ, ὅτι διά τῆς λύσεως περί καταγγελίας εἶναι δυνατή καί ἡ παρά τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας ἐπιδότησις τοῦ μισθωτοῦ, τῆς ὁποίας δέν δικαιοῦντοι οἱ ἐκουσίως ἀποχωροῦντες μισθωτοί (ἄρθρον 27 ν.δ. 2961)1954, ΕΕΔ 13, 941).

Τέλος ἡ γνώμη ὅτι μόνη ἡ χήρυξις παρανόμου ἀπεργίας δέν σημαίνει καί λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῶν ἀπεργῶν ἐπιμαρτυρεῖται ὡς ὀρθή καί ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 18 § 3 τοῦ νόμου 4239)1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 213), ὅπου ὁ Νομοθέτης, ἀπαγορεύσας τήν ἀπεργίαν καί ἀνταπεργίαν ἐπί τό ἐν τῇ διατάξει χρονικόν διάστημα καί διά τόν ἐν αὐτῇ λόγον, διά τήν ἐπιβολήν τῶν θεσπιζομένων κυρώσεων κατασκεύασε τό πλάσμα δικαίου, ὅτι θεωρεῖται ὡς ἀδικαιολόγητος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεπιφέρουσα διά τούς μισθωτούς λύσιν τῆς μετά τοῦ ἐργοδότου τούτου σχέσεως ἐργασίας ὑπαιτιότητι αὐτῶν τῶν Ἰδίων.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6800)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Χ. Κόλλιας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δαμασκηνός, Β. Βασιλείου

Ἡ ἀπεργία τοῦ μισθωτοῦ, ἀποσκοποῦσα εἰς τήν βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας του καί ἀποτελοῦσα ἐνάσκησιν νομίμου δικαιώματός του, ὑποκειμένου εἰς προσβολήν κατά τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., δέν ὑποδηλοῖ, κατ' ἀρχήν, βούλησιν αὐτοῦ πρός λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 670)1953, ΝοΒ 2, σελ. 357, *Καποδί-*

ΚΗΡΥΞΙΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΔΙ' ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Προϋποθέσεις δι' αναγνώρισιν της άπεργίας ως δικαιώματος

Δικαίωμα άπεργίας και ένάσκησις αύτοῦ.—Ἀδικαιολόγητος και καταχρηστική άσκησις τοῦ δικαιώματος.—Συνέπειαι.—Ἀκυρότης άποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου κατ' ἄρθρον 101 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀναγκαία ἡ διά μυστικῆς ψηφοφορίας λῆψις άποφάσεως περί άπεργίας.—Παράνομος ἄλλως ἡ άπεργία.—Κρίσις ἄλλως αὐτῆς ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης.—Συνέπεια ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαιτιότητι τῶν άπεργῶν.

Κατά το ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2151)1920 «περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων» «πᾶσα ψηφοφορία ἐν γενικῇ συνελεύσει, ἀφορῶσα ἀρχαιρεσίας, ζητήματα ἐμπιστοσύνης πρὸς τὴν διοίκησιν, ἔγκρισιν λογαριασμῶν, προσωπικὰ ἐν γένει ζητήματα καὶ ἀπεργίαν, εἶναι ἄκυρος, ἂν δὲν εἶναι μυστικὴ ἢ δι' ὀνομαστικῆς κλήσεως, ἢ ὡς ὁρίζει τὸ Καταστατικόν, οὐδέποτε ὅμως διὰ βοῆς» (Σεναφὲς καὶ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου).

Το ζήτημα λοιπὸν εἶναι, ἂν δύναται ὁ ἐργοδότης, εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἐκηρύχθη ἀπεργία δι' ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου ὄχι μυστικῆς, νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ παράνομον ἐκ τοῦ λόγου τούτου αὐτῆς. (Ἴδετε περὶ τοῦ ζητήματος καὶ καταφατικῶς *Ι. Καστρίωος*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 65, 66). Τοὐναντίον ἡ ἀπεργία, ἡ ἀποβλέπουσα ἀποκλειστικῶς εἰς πολιτικοὺς λόγους, δὲν εἶναι νόμιμος, διότι ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς αὐτῆς ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῆς ἐνούμου τάξεως, μὴ ἀποτελοῦσα δὲ αὕτως ἄσκησιν νομίμου δικαιώματος τοῦ ἐργαζομένου ἐναντι τοῦ ἐργοδότου του οὐδαμῶς ἐμποδίζει τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτ., ἀριθ. 68 καὶ 72).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προσκομιζομένων ἐγγράφων, ἀλλὰ καὶ συνομολογεῖται ἑκατέρωθεν, ὁ ἐναγων τὴν 27.7.1965 ἀπήργησεν οὐχὶ νομίμῳ δικαιώματι πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας του, ἀλλὰ ἀποκλειστικῶς διὰ πολιτικούς λόγους, δι' ὃ τὴν ἐπομένην ἡ ἐναγομένη ἐργοδότρια κατήγγειλε τὴν ὑφισταμένην μεταξύ ταύτης καὶ τούτου ἐργασιακὴν σύμβασιν, τηρήσασα τὰς νομίμους διατυπώσεις. Ἡ τοιαύτη ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ ἄσκησιν νομίμου δικαιώματος καὶ δὲν ἀντίκειται εἰς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς ἀβασίμως ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ του ὑποστηρίζει, ἀφοῦ αὐτὴ αὕτη ἡ ἐνέργεια τούτου, ἡ ἀποτελέσασα τὴν ἀφορμὴν πρὸς ἀπόλυσίν του, ἀποδοκιμάζεται ὑπὸ τῆς ἐνούμου τάξεως. Κατ' ἀκολουθίαν ταύτων καὶ τῶν προεκτεθέντων ἡ οὕτως ἐπιλαθοῦσα λύσις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐγκύρως ἐχώρησε, δι' ὃ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 28.8.1965 ἕως 28.10.1965, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ἐντεῦθεν ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, τυγχάνει ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν καὶ ἀπορριπτέα.

ποδίστριας, ΕΕΔ 25, 1 ἐπ.).

Διὰ νὰ λυθῇ τὸ ζήτημα τοῦτο, πρέπει βασικῶς νὰ διαγνωσθῇ, ἂν ἡ ἀπαγγελλομένη ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἀκυρότης εἶναι ἀπόλυτος (ὁπότε δύναται νὰ προταθῇ ὑπὸ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον) ἢ σχετική, ὁπότε τοῦτο, κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς τοῦ δικαίου, ἀποκλείεται.

Προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικοῦ ἐργατικοῦ σωματείου ἰσχύει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4361)1964 (ΕΕΔ 28, 1129), διὰ τῆς ὁποίας εἰσάγεται ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τὸ ἔνδικον μέσον αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἢ τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ, ὑπὸ μελῶν ὅμως τοῦ σωματείου, ἀποτελούντων τὸ ἓν τριακοστὸν τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ σωματείου ἢ τῆς ἑνώσεως αὐτῶν.

Ὑπὸ διάφορον διατύπωσιν ἔχει εἰσαχθῇ τὸ ἄρθρον 101 Α.Κ., κατὰ τὸ ὁποῖον «ἀποφάσεις τῆς συνελεύσεως, ἀντικειμένης εἰς τὸν νόμον ἢ τὸ Καταστατικόν, εἶναι ἄκυρος. Ἡ ἀκυρότης κηρύσσεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ μέλους, μὴ συναινέσαντος ἢ παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον. Ἡ ἀγωγὴ ἀποκλείεται μετὰ παρέλευσιν ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως. Ἡ κηρύττουσα τὴν ἀκυρότητα ἀπόφασις ἰσχύει ὑπὲρ καὶ κατὰ πάντων».

Περαιτέρω, καὶ ἂν ὑποτεθῇ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 101 Α.Κ. ἐφαρμόζεται εἰς τὴν περίπτωσιν (ἴδετε καὶ Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 954)1961, «εἰσηγητὴς Στ. *Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 20, 611), γίνεται δεκτόν, ὅτι καὶ ἡ κατ' ἄρθρον 101 Α.Κ. ἀκυρότης εἶναι σχετική. (Οὕτω *Α. Τούσης*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Δικαίου, σελ. 319, σημ. 11), καὶ ὅτι πρὸ τῆς διὰ δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀκυρώσεως δὲν ὑπάρχει ἀκυρότης (*Α. Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 320, ὁ αὐτός, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμος Β', σελ. 230). (Οὕτω καὶ Πρωτ/κείου Θεσσαλονίκης 954)1961, ἔνθ' ἀνωτ., Προέδρου Πρωτ. Βόλου 422)1960, εἰσηγητὴς *Κ. Λάρας*, ΕΕΔ 10, 236, Σ.Ε. 409)1947, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελᾶς*, ΕΕΔ 6, 208, Πρωτ/κείου Πειραιῶς 1854)1955, εἰσηγητὴς *Σ. Ματσαηδάκης*, ΕΕΔ 15, 203).

Ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς ταῦτα κεῖται καὶ τὸ ἄρθρον 102 Α.Κ περὶ ἀναστολῆς ἀκύρου ἀποφάσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος (Α.Π. 569)1961, εἰσηγητὴς

Θ. Σταυρόπουλος ΕΕΝ 21, 28, ίδετε και Α.Π. 101)1962, εἰσηγητής Κ. Δεληγιωσηπόπουλος, ΕΕΝ 21, 636, Α.Π. 410)1963, Όλομ.Ελλ. ΝοΒ 11, 873) ἀντιδιέστειλε μόναν την περίπτωσιν ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου, ἡτις δὲν περιεβλήθη τὰ ἐξωτερικὰ γνωρίσματα ἀποφάσεως ἢ εἶναι προδήλως, ἄνευ περαιτέρω ἐρεύνης, κατὰ τὸ φαινόμενον μόνον τοιαύτη, ἢ ἐξεδόθη πέραν τῆς ἀνηκούσης εἰς τὴν συνέλευσιν ἐξουσίας ἢ τέλος ὡς ἐμφανίζουσα ἀντίθεσιν εἰς ἀπαγορευτικὸν νόμον ἢ τὰ χρηστὰ ἤθη ἀ π ὸ ὁ π ο ύ ς ε ω ς π ε ρ ι ε χ ο μ έ ν ο υ τῆς τυχὸν ἐκφραθείσης δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως (ἄρθρα 174, 178 Α.Κ.). (Ἴδετε καὶ Ἀλ. Σακελλαροπούλου, ΕΕΔ 21, 1 ἑπ.).

Τοῦτα εἶναι σύμφωνα καὶ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ δεκτὰ γενόμενα (Α. Τούσης, Γενικαὶ Ἀρχαί, σελ. 820, ὅπου γράφεται, ὅτι τὸ παρὸν νόμιον ἢ ἀνηθικὸν πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐξ αὐτοῦ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως).

Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν πρέπει νὰ εἶναι, νομίζομεν, ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου περὶ ἀπεργίας, ἡ ὁποία δὲν ἐλήφθη μυστικῇ, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ ἀπαγορευτικοῦ τοῦ περιεχομένου τῆς δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως νόμου, ἀλλ' ἀποφάσεως (περὶ ἀπεργίας), ἡ ὁποία ἐπιτρέπεται ἐκ τοῦ νόμου καὶ μόναν αὐτὴ πρέπει νὰ λαμβάνηται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας.

Ὡς πρὸς τὰς συνεπείας τῆς ἀπεργίας ἐπὶ κατα-χρηστικῆς ἀσκήσεως αὐτῆς ἴδετε ἀνωτέρω, σελ. 103 ἑπ. σημειώσεις μας.

Πρωτοδίκου Χαλκίδος 485)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. Κ. Γιαννίκος

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Σ. Παπαστρατῆς, Ι. Καλαμαχίδης, Γ. Γιανάκης, Π. Καράμαλης, Ι. Καποδίστριας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς ἐβελτιώθη διὰ τῶν προτάσεων, ἐκθέτουσα ἐν τῷ συνόλῳ της, ὅτι ὁ ἐνάγων, συνδεόμενος διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετὰ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας καὶ μετὰ λύσιν κηρυχθείσης ἀπεργίας πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας αὐτοῦ καὶ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ, προσῆλθε μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐργοστάσιον συρματουργίας τῆς ἐναγομένης καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, μὴ γενομένας ἀποδεκτάς, καὶ διώκουσα, ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς τῆς ἐναγομένης, μισθοὺς ἑκτοτε ὑπερημερίας, νόμιμος καὶ ἐρευνητέα παρίσταται.

Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 11 τοῦ Συντάγματος (ἀναθ.), 7 ταῦ Γ' 1946 ψηφίσματος, 1 τοῦ ΛΘ')1947 ψηφ., τοῦ ΝΕ')1948 τοιούτου, 1 ν. 5458)1932, τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 2111)1920 καταργήσεως τοῦ ἄρθρου 167 τοῦ προϊσχύσαντος Ποινικοῦ Νόμου, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 294 ταῦ ἰσχύοντος Ποινικοῦ Κώδικος προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ἀπεργία πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, ἀνεκτὴ καὶ μὴ ἀπαγορευομένη ὑπὸ ταῦ Συντάγματος, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἀποτελεῖ κατ' ἀρχὴν ἐνάσκησιν νομίμου δικαιώματος, ἐπιφέρουσα ἀναστολὴν τῆς συμβάσεως, καὶ δὲν ὑποδηλοῖ βούλησιν πρὸς λύσιν αὐτῆς, πλὴν ἂν ταῦ τὸ δύναται νὰ συναχθῇ ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν περιστάσεων, αἵτινες συνώδευσαν τὴν ἀπεργίαν (Α.Π. 670)1953, Καποδίστριας, ΕΕΔ 24 σ. 386 ἑπ., παρβλ. καὶ Πρακτικὰ Ἐπιτροπῆς Δ' 1513 ἑπ.). Μοναδικὴν ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ ἡ διάταξις ταῦ ἄρθρου 18 §§ 2 καὶ 3 ταῦ ν. 3239)1955, ἐ.θα ρητὴ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἢ καταφατικῆς μειώσεως τῆς ἀπιδόσεως αὐτῆς κατὰ τὸν συνήθη ὑποδηλούμενον χρόνον εἰρήνης», ἧς ἡ παραβίασις ἐπιφέρει διὰ μὲν τοὺς μισθωτοὺς πέραν τῶν ποινικῶν κυρώσεων, καὶ λύσιν τῆς μετὰ ταῦ ἐργοδότου σχέσεως ἐργασίας ὑπαιτιότητι αὐτῶν ταύτων (οὕτω σχεδὸν καὶ τὸ ἄρθρον 147 ταῦ Προσχεδίου ταῦ Κώδικος Ἐργασίας, ΕΕΔ 24 σ. 782). Εἰς πᾶσαν ἄλλην ὅμως περίπτωσιν ἡ ἰδιάζουσα μορφὴ ταῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἥτοι διακοπῆς τῆς ἐργασίας ὁμαδικοῦ χαρακτῆρος ἐπὶ ἐπαγγελματικῷ ἀγωνιστικῷ σκοπῷ γενομένη, θέτει τὴν ἐνάσκησιν αὐτοῦ ὑπὸ αὐστηρὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος αὐτῆς ἐξ ἀπόψεως σκοπού, φύσεως ἐλατηρίων, περιστατικῶν κηρύξεως, ὡς καὶ τῆς χρονικῆς διαρκείας αὐτῆς, εἰς τρόπον ὥστε τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας νὰ μὴ ἀσκῆται κατὰ τρόπον ὑπερβαίνοντα προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος (ἄρθρα 281, 200, 288 Α.Κ.), ὑφ' ὃν περιορισμὸν καὶ ἡ ἀτοχὴ τοῦ Συνταγματικοῦ Νομοθέτου (οὕτω καὶ ἐπὶ ἀνταπεργίας Α.Π. 387)1964). Ὑπὸ τὸ πρῖσμα τῆς μὴ νομίμου, ἀδικαιολογήτου καὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, δυναμένης νὰ ἐπιφέρῃ λύσιν τῆς συμβάσεως ὑπαιτιότητι τοῦ μισθωτοῦ, θὰ κριθοῦν, μεταξὺ ἄλλων καὶ αἱ περιπτώσεις ἀπεργίας, δι' ἧς ἐπιδιώκεται ἡ τροποποίησις τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθ' ἣν χρόνον διαρκεῖ ἡ ἰσχύς αὐτῆς (οὕτω ρητῶς καὶ τὸ ἄρθρον 322 § 3 Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας), ἢ ὅταν συνεχίζεται ἡ διαδικασία τοῦ συμβιβασμοῦ ἢ ἐπὶ συμμετοχῆς εἰς ἀπεργιακὴν φρουρὰν προβαίνοντες εἰς ὕβρεις καὶ βιαιοπραγίας κατ' ἄνωτέρων, ἢ ἐκείνης καθ' ἣν ἡ ἀπεργία παρατείνεται ὑπερμέτρως, κατὰ τρόπον δυσανάλογον πρὸς τὴν σοβαρότητα τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ καὶ δὴ μέχρι σημείου, ὥστε νὰ θέτῃ ἐν κινδύνῳ τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ἐργοδότου ἢ διαταράττῃ τὴν κοινωνικὴν καὶ οἰκονομικὴν εὐρυθμίαν τῆς χώρας (Α.Π. 670)1953), ὡς καὶ ἡ «κεκαλυμμένη πολιτικὴ ἀπεργία» (Α.Π. 670)1953, Ἀγαλλόπουλος, Ἐργ. Δίκ. σελ. 96 ἑπ., Καποδίστριας, ἐν ΕΕΔ 24, σ. 385 ἑπ., ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 668, - 678 ἀριθ. 66 ἑπ., 652 ἀριθ. 66 ἑπ., Κυκκᾶς, 669 § 4, Τούσης, Ἐργ. Δίκ. σελ. 485, σημ. 27, Λιτζερόπουλος, Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κλπ. σελ. 110, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5853) 1964, Πρωτ. Θεσ. 467)1963, ΕΕΔ 24, σ. 333, 22 σ. 349). Ὁμοίως ἐλλείπουν οἱ νόμιμοι ὅροι αὐτῆς, ὅταν οἱ ἀπεργοὶ διεδήλωσαν, εἴτε ρητῶς

είτε σιωπηρώς, δ δ' σαφώς περί τούτου συμπεράσματικών πράξεων την βούλησιν αύτών, όπως μή έπαναλάβουν την έργασίαν των υπό τους παλαιούς όρους της συμβάσεως, έάν αποκρυσθή όριστικώς υπό του έργοδότου του το αίτημα των περί βελτιώσεως των όρων τούτων, ότε πρόκειται κατ' έπίφασιν άπεργία υποδηλούσα πράγματι παραίτησιν (Α.Π. 829/1954). Πάντως το αποτέλεσμα τούτο δέν έπέρχεται έκ μόνης της θέσεως υπό του έργοδότου προθεσμίας πρός έπανάληψιν των έργασιών, παρελθούσης άπράκτου, άν μή συνέτρεχε περίπτωσις έκ των άνωτέρω, διότι τούτο θά έξεμηδένιζε τέλεον το δικαίωμα της άπεργίας. Λαμβανομένου δέ υπ' όψιν ότι παρ' ήμίν κρατεί ή άποψις ότι ούχί οι αδήποτε άπεργία, άλλά μόνον ή παρ' άγεγνωρισμένου έπαγγελματικού σωματείου και υπό τάς νομίμους προϋποθέσεις κηρυσσομένη άπεργία αποτελεί ένάσκησιν δικαιώματος (ούτω και ή 'Ολομέλεια του γερμανικού έργατικού άκυρωτικού έν ΕρμΑΚ 652, άριθ. 66, Καποδίστριας, αύτόθι, Αγαλλόπουλος, Ε.Θ' άνωτ., σελ. 98), παρέπεται ότι είναι νόμιμος ή έρευνα της συνδρομής των έν λόγω στοιχείων κηρύξεως αύτής. Και ναί μέν κατά το άρθρον 101 Α.Κ. ή άκυρότης άποφάσεως συνελεύσεως σωματείου κηρύσσεται υπό του Δικαστηρίου, μόνον κατόπιν άγωγής, υποκειμένης είς χρονικόν περιορισμόν, ούχί δέ κατ' ένστασιν ή παρεμπιπτόντως, πλήν όμως ό περιορισμός ούτος δέν ισχύει, έάν πρόκειται περί αποφάσεων, αί όποίαι δέν φέρουσιν έξωτερικά γνωρίσματα άποφάσεως ή είναι καταδήλως κατά το φαινόμενον μόναι τοιαύται ή έξεδόθησαν πέραν της άνηκούσης είς την συνέλευσιν έξουσίας ή αντίκεινται ώς πρός το περιεχόμενον της δι' αύτών έκφασθείσης δικαιοπρακτικής βουλήσεως είς απαγορευτικόν νόμον ή τα χρηστά ήθη (Α.Π. 410/1963, 'Ολομελείας). Τοιαύτη άπόφασις, κατά τα φαινόμενα μόνον γενομένη, είναι, κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου, και ή περίπτωσις, καθ' ήν ή ψηφοφορία περί του θέματος της άπεργίας έν γενική συνελεύσει λαμβάνεται διά βοής, ζητωκραυγών και χειροκροτημάτων των παρόντων, μεταξύ των οποίων δύναται νά παρεισφρύσουν άγνωστα τρίτα πρόσωπα. Πράγματι, έκ του άρθρου 5 του ν. 2151/1920 «περί έπαγγελματικών σωματείων», δρίζοντος ότι «πάσα ψηφοφορία έν γενική συνελεύσει, άφορώσα άρχαιρεσίας, ζήτημα έμπιστοσύνης πρός την διοίκησιν, έγκρισιν λογοδοσίας, προσωπικά έν γένει ζήτήματα και άπεργίαν, είναι άκυρος, άν δέν είναι μυστική, πάσα δέ έπι άλλων θεμάτων ψηφοφορία γίνεται δι' άναστάσεως ή δι' ονομαστικής κλήσεως ή ώς ορίζει το καταστατικόν, ούδέποτε όμως διά βοής», έν συνδυασμώ πρός το άρθρον 8 § 1 του αύτου ώς άνω δ/τος, καθ' ό «έν περιπτώσει άπεργίας έπαγγελματικού σωματείου, όπωσδήποτε λαβούσης χώραν, υποχρεούνται οι κατά την στιγμήν έκείνην μοναδικώς ή προσωρινώς διοικούντες το σωματείον, έστω και άν διετελέσαν υπό παραίτησιν, νά καλέσωσιν έντός 48 ωρών από της έναρξεως της άπεργίας γενικήν συνέλευσιν των μελών, πλήν άν ή άπεργία άπεφασίσθη υπό γενικής συνελεύσεως το πολύ πρό 8 ήμερών συνελθούσης», προκύπτει σαφώς, ότι άπόφασις γενικής συνελεύσεως σωματείου έπι του λίαν σημαντικού θέματος της άπεργίας, ληφθείσα διά βοής, είναι άνυπόστατος, άπεργία δέ γενομένη βάσει αποφάσεως ληφθείσης πολύ πριν των 8 ήμερών από της κηρύξεως της άπεργίας άπεφασίσθη βάσει άνυπάρκτου αποφάσεως και συνεπώς παραμένει παράνομος, μέχρις ότου νομιμοποιηθή κατά τινα νόμιμον τρόπον.

Έν προκειμένω έβεβαιώθη, κατά την έκ των ένόντων κρίσιν ήμών, συναχθείσαν έξ άλλων των μαρτυριών, έγγράφων στοιχείων και της έν γένει συζητήσεως, ότι ή κηρυχθείσα την 4 Ιουνίου 1965 άπεργία του προσωπικού της έναγομένης, είς ην έλαβε μέρος και ό ένάγων μετ' άλλων 180 περίπου συνδίκων του, άπεφασίσθη υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου έπαγγελματικού σωματείου της Ένώσεως Συνεταιρισμών, είς την δύναμιν του όποίου άνήκει ούτος ώς μισθωτός της έναγομένης. Και ισχυρίζεται μέν ούτος, ότι τούτο έγένετο βάσει προηγηθείσης αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως του σωματείου, ή έν λόγω όμως άπόφασις έλαβε χώραν την 16ην Μαΐου 1965, ήτοι είς χρόνον προγενέστερον έκείνου, όν έπιτρέπει ό νόμος, ούτω όμως δέν υπάρχει άπόφασις γενικής συνελεύσεως, ήτις άπεφάσισε την άπεργίαν, άνεξαρτήτως ότι το περιεχόμενον της διατυπωθείσης έκείνης αποφάσεως, ένώ άναφέρεται ρητώς είς την έγκρισιν των οικονομικών διεκδικήσεων (αύξησις 30 ο/ο), δέν παρέχει και ρητήν έξουσιοδότησιν πρός κήρυξιν της άπεργίας. Έν πάση όμως περιπτώσει, καθ' ά δείκνυται έκ των πρακτικών, ούδείς τύπος έτηρήθη (προσκλήσεις, ήμερησία διάταξις, άναγραφή άριθμού παραστάντων κλπ.), τόσον είς την έν λόγω συνέλευσιν, όσον ίδία είς τάς μεταγενεστέρας πρός παράτασιν της άπεργίας, αίτινες ούτω έλαβον την μορφήν άπλής συναθροίσεως και διετυπώθη είδος αποφάσεως, ληφθείσης διά ζητωκραυγών και χειροκροτημάτων κατόπιν ανακοινώσεων της διοικήσεως (δρα σχετικώς πρακτικά μέ μονογραφάς άγνώστων προσώπων). Τοιαύτη όμως άπόφασις και ψηφοφορία, υπό τοιαύτας συνθήκας (όχλαγωγίας) ληφθείσα, είναι καταδήλως κατά το φαινόμενον τοιαύτη, αποτελούσα αύτόχρημα ύφαρπαγήν αποφάσεως περί άπεργίας, ήτις ούτω κατέστη παράνομος. Πέραν τούτων έβεβαιώθη όμοίως, ότι ή άπεργία, κηρυχθείσα την 4ην Ιουνίου, ήτοι είς χρόνον λίαν κρίσιμον διά τα ζητούμενα είδη της παραγωγής του έργοστασίου, μέ μόνον αίτημα την αύξησιν των αποδοχών κατά 30 ο/ο, άπεφασίσθη καθ' ον χρόνον αί σχέσεις μεταξύ έργατών και έργοδότου ήσαν άρισται από πάσης πλευράς και ίδία οικονομικών ανταλλαγμάτων, της έπιχειρήσεως έμφανιζομένης ώς παρεχούσης άνωτέρας των συλλογικών συμβάσεων έργασίας αμοιβάς, ώς και πάσης άλλης έν Εύβοία έδρευούσης έπιχειρήσεως, είς τοιούτον βαθμόν μάλιστα, ώστε οι έκπροσωπούντες το σωματείον του ένάγοντος, έξ άκράτου ένθουσιασμού, έπλεκον ύμνους πρός την διεύθυνσιν της έπιχειρήσεως, διαδηλούντες κατ' άξιοθαύμαστον έμμετρον ποιητικόν λόγον την βαθείαν εύγνωμοσύνην των παρ' αύτη έργαζομένων και των οικογενειών αύτών. Και ταύτα διεξηλούντο μόλις πρό διμήνου πρό της κηρύξεως της άπεργίας, ήτις σημειωτέον έκηρύχθη

εἰς χρόνον καθ' ὃν ἐγίνοντο διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν νέας ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Μετάλλου, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνῆκεν ἡ Ἕνωσις Συρματουργῶν Χαλκίδος. Οἱ ἐκπρόσωποι ὅμως ταύτης οὐ μόνον δὲν ἀνέμειναν, ὡς ὤφειλον, τὸ ἀποτέλεσμα τῶν συνομιλιῶν τούτων, ἀλλὰ πολλαπλασιάσαντες ἀνεπιτρέπτως καὶ ὑπερβολικῶς τὰς διεκδικήσεις των (πλὴν τοῦ 30ο/ο καὶ ἐπιδόματος ἀθυγιεινῆς ἐργασίας καὶ μὴ ἐργαζομένης συζύγου, ἐξάωρον καὶ ἄλλα, περὶ ὧν κατωτέρω), δι' ἐντύπων διακοινώσεων καὶ διὰ τῶν εἰς ἐφημερίδας δημοσιεύσεων ἐνεφάνιζον κακοπίστως τὴν ἀνωτάτην αὐτῶν συνδικαλιστικὴν ὀργάνωσιν, πρὸς ἣν οὐδέποτε διεκάλεσαν τὴν διαπραγματευτικὴν ἐντολήν των, ὡς ἐμπαίζουσαν καὶ ἐξαπατῶσαν τὰ σωματεῖον, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τηλεγραφήματός της ἐγνωστοποιήθη αὐτοῖς ἡ ἐντὸς ὀλίγου ὑπογραφὴ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, γεγονὸς ὅπερ πράγματι ἔλαβε χώραν τὴν 18ην Ἰουνίου 1965, δημοσιευθείσης τῆς ταυτοχρόνου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τόσον εἰς τὰς τοπικὰς ἐφημερίδας τῆς 20.6.1965, ὅσον καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 411)1965 καὶ ΕΕΔ 24 σ. 943). Ταῦτα ὅμως, ἀντὶ νὰ ἔχῃ εὐμενῆ ἀπήχησιν εἰς τοὺς ἀπεργούς, τοὺς ἀπαίσιους εὐθὺς ἡ ἐναγομένη ἐργοδότις ἐκάλεσε διὰ τὸ μάταιον πλέον καὶ ἀδικαιολόγητον τοῦ ἀγῶνος ὅπως ἐπαναλάβουν τὰς ἐργασίας των, μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς αὐξήσεις τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὴ ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Μαΐου, ἔχειν ἀντίθετον ἀποτέλεσμα, κατὰ προφανῆ παρόβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως. Οὕτω, ἀντὶ τῆς λύσεως τῆς ἀπεργίας, ἀπεφάσισαν τὴν ἐπ' ἀορίστον συνέχισιν αὐτῆς, προβάλλοντες ἤδη δευτερευούσης σημασίας αἰτήματα, συνεχίζοντες δὲ τὴν ἀπ' ἀρχῆς πολιορκίαν ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ἐργοστασίου παρημπόδιζον βίᾳ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ προσέλθουν καὶ ἀναλάβουν ἐργασίαν, ὑβρίζοντες καὶ προπηλακίζοντες ὁμοῦ αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐπιχειρήσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπαισθητὴν διασάλευσιν τῆς τάξεως, τὴν διαρκῆ ἐπιβίβασιν τῶν ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων Ἀρχῶν τῆς πόλεως, τὴν ὑποβολὴν σωρείας δικαιρεμουσῶν εἰσέτι μηνύσεων κατὰ τῶν πρωταιτίων ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἐξαναγκασμοῦ πρός πάθοιν ἐργασίας, ἐξυβρίσει, λόγῳ καὶ ἔργῳ, διὰ τοῦ τύπου κλπ., μὲ ἐπακολουθοῦν κατάδικην διά τινας ἐξ αὐτῶν. Ταυτοχρόνως ἐκινητοποίησαν καὶ ἕτερα σωματεῖα τῆς πόλεως πρὸς ἀπεργίαν ἀλληλεγγύης, παρὰ τὴν ἀποδοκιμασίαν τοῦ τύπου τῆς Χαλκίδος, μὲ μόνην ἐξαίρεσιν τῆς Ἐνιαίας Δημοκρατικῆς Ἀριστερᾶς, ἥτις διὰ τῶν ἐφημερίδων «Αὐγή», «Δημοκρατική Εὔβοια», «Ἐλεύθερα Συνδικάτα» καὶ ἄλλων προκηρύξεών της παρώθει αὐτοὺς εἰς συνέχισιν τοῦ ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος.

Ἡ τοιαύτη συμπεριφορὰ τοῦ Σωματείου Συρματουργῶν, ἐναρμονιζομένη πρὸς τὴν τοκετικὴν τῶν 115 λεγομένων σωματείων, εἶχεν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διαγραφήν του ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Μετάλλου (πρβλ. τὸ ἀπὸ 30.6.1965 ἔγγραφον αὐτῆς). Παρὰ ταῦτα ὅμως, εὐθὺς ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἐναγομένη διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της Θ. Σ. ἐκάλεσε τὴν 19.6.1965 διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ Σωματεῖον Συρματουργῶν καὶ δι' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐνάγοντα, ὅπως ἐπανέλθουν ἐντὸς δύο ἡμερῶν καὶ ἀναλάβουν ὑπηρεσίαν, ἄλλως ἡ τυχὸν ὀφειλομένη των ἤδη θεωρηθῇ παραίτησις ἀπὸ τῆς συμβάσεως ἐργασίας (βλ. τοιαύτην πρόσκλησιν, κοινοποιηθεῖσαν διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν 21.6.1965). Εἰς ἀπάντησιν τὸ σωματεῖον συγκαλεῖ τὴν 22.6.1965 γενικὴν συνέλευσιν, εἰς ἣν μετέσχε καὶ ὁ ἐνάγων καὶ λαμβάνει, κατὰ τὸν αὐτὸν διὰ βοῆς τρόπον, ἀπόφασιν, καθ' ἣν, ἀφοῦ ἀναγνώρισεν ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, τὴν καταρτισθεῖσαν ἀπὸ 18.6.1965 νέαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἢ ἔλεγεν καὶ ἐπιφυλάχθη τῶν κυρίων διεκδικήσεών της, ἀπεφάσισε τὴν συνέχισιν τῆς ἀπεργίας μὲ τὰ λοιπὰ αἰτήματα (περὶ ὧν κατωτέρω), ἅτινα κατ' αὐτὸ δὲν ἔτυχον ρυθμίσεως ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρβλ. τὸ ταυτόχρονον πρακτικὸν γενικῆς συνελεύσεως καὶ τὸ 132/23.6.1965 ἔγγραφον τοῦ σωματείου), μὲ τὴν ρητὴν δήλωσιν πρὸς τὸν μεσολαβήσαντα πρωτομάγον Τμήματος ἀπεργιακῆς κινήσεως Ὑπουργείου Ἐργασίας Γ.Κ., ὅτι, ἂν δὲν ἱκανοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά των δὲν πρόκειται νὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν ἐργασίαν των (πρβλ. κατάθεσίν του). Κατόπιν τούτου, τὴν 24.6.1965, ἡ ἐναγομένη δι' ἐξωδίκου δηλώσεως της κοινοποιηθείσης ἀτομικῶς πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἀπεργῶν, διὰ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8029/24.6.1965 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Γ.Δ. καὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀνεδέχθη τὴν ὡς ἄνω ὑποβληθεῖσαν διὰ παραιτήσεως ἐκ μέρους του μονομερῆ λύσιν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας, κοινοποιήσασα ἅμα τοῦτο καὶ εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀσφαλίσεως Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀνεργίας, ὡς καὶ εἰς τὸ Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας, χωρὶς ἐκτοτε τὰ βάσει συνέχειαν οὔτε εἰς τὸ ἀπὸ 25.6.1965 ἔγγραφον τοῦ σωματείου, δι' οὗ κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν μελῶν ἐδηλοῦτο αὐτῇ καὶ αὖθις ἡ ἔμμονή των εἰς τὴν ἀπεργίαν μὲ τὰ δευτερεύοντα αἰτήματα καὶ ἡ γνώμη του ὅτι ἐξακολουθοῦν νὰ εἶναι ἀπεργοὶ τῆς ἑταιρείας, μὴ λυθείσης τῆς μεταξὺ των συμβάσεως, οὔτε καὶ ἐνώπιον συσκέψεως ἐν Ἀθήναις κλιμακίου ἐξ Ὑπουργῶν, ἔνθα τρίτοι καὶ οὐχὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἀπεργῶν ἐζήτησαν τὴν ἐπαναπρόσληψίν των. Ἀκολούθως, κατόπιν προηγουμένων ἀνακοινώσεών της πρὸς ἀπεργούς καὶ τρίτους, ἤρξατο τὴν πρόσληψιν νέου προσωπικοῦ, ἵνα καλύψῃ τὰς τεραστίας ζημίας καὶ συγκρατήσῃ τὴν μετὰ βεβαιότητος ἐπικειμένην κατάρρευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, καθ' ὃ τοῦτο δείκνυται ἐκ τῆς προσαγομένης ὀγκώδους ἀλληλογραφίας, ὑπογραφούσα 250 περίπου νέας συμβάσεις μετὰ τοῦ ἡμίσεος σχεδὸν τῶν ἀπεργῶν καὶ μετ' ἄλλων τρίτων προσώπων, ἅτινα ἦσαν ἡ θικὸν ὄρον, γενόμενον ἀποδεκτόν, νὰ μὴ ἀπολύωνται μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἀπεργίας, διαρκούσης ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας 52 συνεχεῖς ἡμέρας.

Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα τὸ Δικαστήριον δὲν ἐβεβαιώθη ἀπολύτως, ὅτι ἡ ἀπεργία ἀπεφασίσθη ἀποκλειστικῶς ἐκ πολιτικῶν ἐλατηρίων, καθ' ὃ ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐναγομένη. Ἐν

τούτοις καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι ὅτι ἔλαβε χώραν νομότυπος κατὰ τὰ ἐξωτερικά της στοιχεία ἀπόφασις περὶ κηρύξεως τῆς ἀπεργίας καὶ οὐχὶ κατ' ἐπίφασιν, ὡς ἐλέχθη, τοιαύτη, ἡ ὑπὸ τὰς ἐκτεθείσας συνθήκας κηρυχθεῖσα ἀπεργία ἦτο πάντη ἀδικαιολόγητος, παρατεθεῖσα ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον καὶ ὡς τοιαύτη ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, διότι προβολὴ βελτιώσεως οἰκονομικῶν ὅρων δὲν ἦτο δεδικαιολογημένη, ἀφοῦ μόλις πρὸ διμήνου διεβηλοῦτο ἡ εὐγνωμοσύνη τῆς Διοικήσεως τοῦ σωματείου πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀξίαν τῆς δραχμῆς. Εἰς ἐπίμετρον ἡ ἐν τῷ μεταξὺ ὑπογραφεῖσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐδίδε, κατορτισθεῖσα ἐλευθέρως, ἱκανοποιητικὴν λύσιν εἰς τὰ τεθέντα οἰκονομικὰ προβλήματα τῶν μισθωτῶν τοῦ ἐπαγγέλματος, ἄλλως ἂν ἐπετρέπετο εἰς τοὺς ἐργάτας νὰ ἀξιοῦν αὔξησιν τὴν ἐπομένην τῆς ὑπογραφῆς μιᾶς ἴδιας ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐπιβάλλουν ταύτας δι' ἀπεργίας, οὐδέποτε θ' ἀποκαθίστατο κοινωνικὴ εἰρήνη, εἰς τὴν ὁποίαν κατὰ πρῶτον λόγον ἀποβλέπει τὸ σύστημα ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ἐν διαφωνίᾳ δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας (ν. 3239)1955), τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ὁ ὅρος τῆς ἀπολύτου ἐλευθερίας τῶν διαπραγματεύσεων μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων θ' ἀπέβαινε, βάσει τῶν σημερινῶν δεδομένων, εἰς βάρος τῶν μισθοσυντηρήτων καὶ θὰ ἐκλόνιζε τὸ ὑφιστάμενον οἰκονομικὸν καθεστὼς, ἂν μὴ θετικαὶ διατάξεις τοῦ εἰρημένου νόμου δὲν ἐξησφάλιζον τὴν ἐπιβαλλομένην ἐκ τῶν περιστάσεων ἰσορροπίαν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ἐν τῇ ἐργασίᾳ συλλογικῶν διαφορῶν, ἀποτελουσῶν οὐ μόνον κοινωνικοπολιτικὸν πρόβλημα, ἀλλὰ καὶ οἰκονομικὸν τοιοῦτον. Ἀλλὰ καὶ τὰ καθ' ἕκαστον δευτερεύοντα αἰτήματα, διὰ τὰ ὁποῖα ἀπεφασίσθη ἡ συνέχισις τῆς ἀπεργίας, ἦσαν ἄλλα μὲν ἐξ ὑπαρχῆς παράνομα, ἄλλα δὲ ἀνεπίδεκτα συλλογικῆς ρυθμίσεως. Οὕτω τὸ πρῶτον, τῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐξ 20 ἡμερομισθίων κατὰ τὸ θέρος, ὡς οἰκονομικὸν τοιοῦτον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ τὴν ἐπομένην τῆς ὑπογραφῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀντικείμενον συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, τοῦτ' αὐτὸ καὶ διὰ τὸ 5ον περὶ ἐξισώσεως ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς μεταξὺ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, ὅπερ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἔσχεν εἰδικὴν ρύθμισιν ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας. Τὸ 6ον αἴτημα τῆς καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων τῆς ἀπεργίας, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του (καὶ προκλητικότητός του), δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ θέμα πρὸ τῆς λύσεως τῆς ἀπεργίας, διότι θὰ ἐπεβράβευε τρόπον τινὰ ἐκ τῶν ἐνδον τὴν παρανομίαν καὶ θὰ παρεῖχεν ὅπλον αὐτοκαταστροφῆς τῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅσον ἀφορᾷ τὸ 2ον περὶ παύσεως τῆς ἀντεργατικῆς πολιτικῆς τῆς διευθύνσεως (ἐπιβαλλούσης αὐστηρὰς πειθαρχικὰς ποινὰς) εἶναι πρόδηλον ὅτι δὲν δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς, εἰμὴ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ ἐργασίας, ὅστις ἐν πάσῃ περιπτώσει Κανονισμός, εἰς ὃν προσεχώρησε καὶ ὁ ἐνάγων, κατηρτίσθη καὶ ἐκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28609)1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐνεργοῦντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἀρθρων 1 καὶ 2 ν. δ)τος 3789)1957, εἰς τρόπον ὥστε ἐν μὴ δικαίᾳ κρίσει ἐπιβολῆς πειθαρχικῆς ποινῆς διὰ τὴν σοβαρωτέραν τῶν ποινῶν τῆς προσωρινῆς παύσεως παρέχεται τὸ ἐνδίκιον μέσον τῆς ἐφέσεως ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 Τμήματος Κανονισμοῦ Ἐργασίας νόμου 3789)1957 καὶ διὰ τὰς λοιπὰς μοναμερῶς ἐπιβαλλομένας, ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. προστασία (Α.Π. 533)1964). Τέλος, ὡς πρὸς τὰ αἰτήματα τῆς παύσεως τῶν ἐκβιασμῶν πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ τῆς λήψεως μέτρων διὰ τὴν πρόληψιν τῶν ἀτυχημάτων, ταῦτα ὁπωσδήποτε δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ρυθμίζονται εὐθέως ὑπὸ τοῦ νόμου (Α.Π. 321)1962, ΕΕΔ 21 σ. 774, Σ.Ε. 1755)1963, 1544)1961, 2078)1958, 746)1957, ΕΕΔ 22 σ. 1445, 20 σ. 1042, 18 σ. 104, 16 σ. 443) καὶ δὴ τὸ μὲν πρῶτον ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 659 Α.Κ. καὶ 8 ν.δ. 4020)1959, τὸ δὲ δεύτερον ὑπὸ τῶν ἄρθρων 662, 663 Α.Κ. καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΛΔ')1911 μετὰ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτοῦ διαταγμάτων (πρβλ. β.δ. 25. 8.1920 «περὶ τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων»). Καὶ ταῦτα ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι τὴν μὲν παράνομον ὑπερωρίαν (δι' ἣν πάντως ἐπηυξημένη εἶναι ἡ ἀμοιβή του) ἀζημίως δύναται νὰ ἀρνηθῇ ὁ μισθωτός, διὰ δὲ τὴν νόμιμον, ἂν αὐτὴ φέρῃ χαρακτῆρα διαρκοῦς παροχῆς καὶ οὐχὶ ἐκτάκτου καὶ παροδικῆς, αὐτὸς, προκειμένης ὄχι μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔχει διὰ τὴν προστασίαν του τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112 δικαιώματα.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω, δηλοῖ ὅτι τῆς ἀκαίρου, ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας προβολῆς βελτιώσεως τῶν οἰκονομικῶν ὅρων ἐργασίας, τῆς ἄνευ νομοτύπου ἀποφάσεως κηρύξεως τῆς ἀπεργίας, τοῦ γεγονότος ὅτι ἐκηρύχθη κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεχίσεως αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως μὲ ἀνεδαφικὰ αἰτήματα, τῆς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον διαρκείας αὐτῆς ὑπὸ συνθήκας διαταράξεως τῆς τάξεως καὶ τῆς κατ' αὐτὴν δηλώσεως τῶν ἀπεργῶν, εἰς ἐπανειλημμένας προσκλήσεις τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλθουν εἰς τὴν ἐργασίαν των, ἂν δὲν τύχουν ἱκανοποιήσεως ὅπωντα τὰ αἰτήματά των, ἅτινα τελικῶς δὲν ἐγίνοντο δεκτά, τὸ Δικαστήριον, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν του, ἐπείσθη ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας λαβοῦσα χώραν ἀπεργία ἐγίνετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, μὲ συνέπειαν τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαιτιότητι τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπεργῶν, καὶ δέον, κατὰ παραδοχὴν σχετικῶν ἰσχυρισμῶν τῆς διαγομένης, νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν περὶ μισθῶν ὑπερημερίας ἀγωγὴ του, ὡς οὐσίᾳ ἐβάσιμος.

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

ΑΞΙΩΣΙΣ ΠΡΟΣ ΧΟΡΗΓΗΣΙΝ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Άρθρα 678 Άστικοῦ Κώδικος και 2 Νόμου 2112)1920

Σκοπός διατάξεως ἄρθρου 678 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ παροχῆς εἰς τὸν μισθωτὸν δικαιώματος ὅπως ἀπαιτῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του τὴν χορήγησιν εἰς αὐτὸν πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του.—Νομιμοποίησις μισθωτοῦ πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ ἂν δὲν ἐλύθη ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη αὕτη, προβαλλομένου καὶ οὕτως ὑπάρχοντος εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐννόμου συμφέροντος τοῦ ἐργαζομένου.

Πρὸ τοῦ ἄρθρου 678 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ εἰδικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 1 β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112) 1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν κλπ. ἐχει ἐπιβληθῇ εἰς τὸν ἐργοδοτὴν ἡ ὑποχρέωσις ἐκδόσεως διὰ τὸν μισθωτὸν του πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας.

Ἀλλὰ τόσον τὸ ἄρθρον 678 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον καὶ αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ νόμου 2112)1920, προϋποθέτουν ἔκδοσιν τοῦ πιστοποιητικοῦ κατὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως.

Πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως δὲν ὑφίστανται κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς χορήγησιν τοῦ πιστοποιητικοῦ ἐργασίας (*Ζέπος*, Ἐνοχ. Εἰδικῶν Β', σελ. 536, *Β. Βασιλείου*, Νέον Δίκαιον ε' 482, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 678, ἀριθ. 11, 12, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 260, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχ. Εἰδικὸν, ἔκδ. τετάρτη, σελ. 778. Ἐφετεῖον Πατρῶν 93/1949, Νέον Δίκαιον ε' 480).

Ὑποστηρίζεται ὅμως καὶ ἡ γνώμη, ὅτι ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν ἔκδοσιν τοιούτου πιστοποιητικοῦ καὶ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐὰν ἔχῃ πρὸς τοῦτο συμφέρον. γνώμη, πρὸς τὴν ὁποίαν δὲν συμφωνεῖ ὁ *Κ. Καυκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτ., διότι τὸ ἄνω ἄρθρον 678 Α.Κ. ὁρίζει ρητῶς τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐκτὸς ἂν γίνῃ διορθωτικὴ ἑρμηνεία αὐτοῦ.

Τὴν γνώμην ταύτην ἀποδέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως του.

Ἐν τῷ μέσῳ τῶν διαφόρων ἐπὶ τοῦ θέματος γνωμῶν νομίζομεν, ὅτι εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου τὸ ζήτημα ἐλύετο ἐκ τοῦ ὅτι ἡ πιστοποίησις τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἀπῃτεῖτο ἐν προκειμένῳ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ εἰδικοῦ ἐπικαλουμένου ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου νόμου, ὑφισταμένης αὐτοῦ ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔκδοσιν βεβαιώσεως περὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ του, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται διὰ τὸν ἐργοδότην, κατὰ τὸν *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 265, ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας καὶ πίστεως, ἐφ' ὅσον τοιαύτη βεβαίωσις εἶναι ἀναγκαία δι' ἄσκησιν δικαιωμάτων, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ εἰδικὴ πρὸς τοῦτο διάταξις (πρβλ. καὶ *Φ. Ἀγγελῆ*, ΕΕΔ 8, 615).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19943)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ἀθ. Παῦλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ταέλιος, **Ε. Δημητρακόπουλος**

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα καὶ χορηγήσῃ εἰς αὐτὸν πιστοποιητικὸν περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς παρασχεθείσης ἐργασίας του εἰς αὐτήν, προκειμένου νὰ χρησιμοποιήσῃ τοῦτο διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἀδείας ἐργοδηγοῦ ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων. Κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἡ ἐναγομένη ἤσκησε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἔφεσιν, ἥτις φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐπισπεύσει τοῦ ἐφεσιβλήτου, παραπονουμένη, καθ' ὅ ἐκ τοῦ δικογράφου της προκύπτει, ἡ ἐκκαλοῦσα ὅτι κακῶς ἐξετιμήθησαν αἱ προσκομισθεῖσαι ἀποδείξεις καὶ ὑπεχρεώθη αὕτη εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ αἰτουμένου πιστοποιητικοῦ καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐνεμιμποιεῖτο εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπιδίκου δικαιώματός του, δοθέντος ὅτι δὲν ἔληξεν ἡ συνδέουσα αὐτὴν μετὰ τούτου σύμβασις ἐργασίας. Ὑπὸ τοιοῦτο περιεχόμενον τὸ δικόγραφον τῆς ἐφέσεως κατὰ πάντα σαφὲς καὶ ἀρκούντως ὡρισμένον παρίσταται, συγκεκριμένας αἰτιάσεις κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως περιέχον, ὡς ἀπαιτοῦν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 735 ἐπ. καὶ 767 τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ κατὰ συνέπειαν ἡ περὶ ἀοριστίας τοῦ ἐφετηρίου ἐνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀβάσιμος ἐλέγχεται καὶ ἀπορριπτέα (βλ. Α.Π. 391)1940, Θέμ. ΝΑ' 728).

Σκοπὸς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 678 Α.Κ., δι' οὗ παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν ἐργασίας τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπαιτῇ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του τὴν χορήγησιν εἰς αὐτὸν πιστοποιητικοῦ περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς διαρκείας τῆς ἐργασίας του, εἶναι, ἐκτὸς ἄλλων, νὰ διευκολύνῃ τὸν ἐργαζόμενον διὰ τὴν περαιτέρω ἐπαγγελματικήν του σταδιοδρομίαν (βλ. *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 678, ἀριθ. 2). Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, προβαλλομένου καὶ ὄντως ὑπάρχοντος ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει παρὰ τῷ

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

I. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

Έννοια Ν.Δ. 4256)1962

Ρυθμίσεις διά τοῦ ἄρθρου 8 Ν.δ. 4256)1962 τῆς κατατάξεως ἀπολαυουσῶν γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ προνομίου ἀπαιτήσεων ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἀποκτήσεως ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπί τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατάταξις ἐνεργεῖται ὑπό τό κράτος ἰσχύος αὐτοῦ, ἤτοι ἀπό 19 Ὀκτωβρίου 1962

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1197)1964 ὁμόφωνος τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν) ὑπῆρξε ποία ἡ ἔννοια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4256)1962 (ΕΕΔ 21, 1335) περὶ κατατάξεως ἀπαιτήσεων ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ καὶ εἰδικώτερον ἂν ρυθμίζῃ τοῦτο ἀναγκαστικῶν πλειστηριασμῶν κινητῶν ἢ ἀκινήτων ἀπό τῆς δημοσιεύσεως του ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τοῦ ἐνεχύρου ἢ τῆς ὑποθήκης, ζήτημα περὶ τοῦ ὁποίου δέν ὑπῆρξεν ὁμοφωνία εἰς ἀποφάσεις τῶν Δι

ἐργαζομένου συμφέροντος, νομιμοποιεῖται οὗτος (καὶ ἂν ἔτι δέν ἐλύθη, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη ἡ ἐργασιακή σχέσις) εἰς τήν ἄσκησιν τοῦ ἐπί τήν χορήγησιν πιστοποιητικοῦ δικαιώματος, διότι ἄλλως δέν θά ἠδύνατο οὗτος, διαρκούσης ταύτης, νά διευκολυνθῇ πρός περαιτέρω ἐπαγγελματικήν του σταδιοδρομίαν πρός ἀπόκτησιν εἰδικότητος ἐργοδηγοῦ ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων, δι' ἧς, κατά τάς διατάξεις τοῦ ν. 6422)1934 καί τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν ἐκ τῶν ἄρθρων 3, 5, 10 καί 12 τοῦ ν. 2979)1934 ἐκδοθέντος β. δ)γματος, ἀπαιτεῖται ἡ ὑποβολή σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ περί ὑπηρεσίας ἀρχιτεχνίτου ἠλεκτρολογικῶν ἐργασιῶν, πρᾶγμα ὅπερ ὑπερακοντίζει καί ματαιοῖ τόν ὡς ἄνω ἐκτεθέντα τοῦ νομοθέτου σκοπόν. Κατά διορθωτικήν ὅθεν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως ἑρμηνείαν τό δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως ἀπαιτήσῃ τήν χορήγησιν τοῦ ἐν αὐτῷ πιστοποιητικοῦ, ὑφίσταται ἐνεργόν καί μή λυθείσης εἰσέτι τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως (βλ. ΕρμΑΚ, ἐν θ' ἀνωτέρω ἀριθ. 15, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 678, καί σχόλια ἐν ΕΕΔ 15, 1124). Ὁ δέ τά ἀντίθετα ἐν τοῖς ἄνω ὑποστηριζόμενος σχετικός τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως λόγος, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων δέν ἐνομιμοποιεῖτο νά ἐγείρῃ τήν ἐνδικον ἀγωγήν, ἐν τοῦ ὅτι δέν ἐλύθη ἡ ἐργασιακή σύμβασις, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νά παρέχῃ εἰς τήν ἐναγομένην ἐκκαλοῦσαν τάς ὑπηρεσίας του, παρίσταται μή νόμιμος καί ἀπορριπτέος (βλ. καί Πρ. Ἀθηνῶν 5373)1964, ΔτΝ 20, 815).

χαστηρίων. (Ἴδετε ΕΕΔ 23, 1232).

Ἀρείου Πάγου 123)1965, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Καμπέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Δ. Βιντσεντζάτος

Κατά τό ἄρθρον 8 τοῦ ν. δ)τος 4256)1962 «περί ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ κινητῶν ἢ ἀκινήτων βαρυνομένων δι' ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης οἱ ἀπαιτήσεις, οἱ ἀπολαύουσαι γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ προνομίου κατατάξεως, κατατάσσονται πρό τῶν ἐμπραγμάτων ἠσφαλισμένων δανειστῶν μόνον μέχρι τοῦ ἑνός τρίτου τοῦ διανεμητέου εἰς τούς πιστωτάς ποσοῦ, μετά τήν ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ φόρου μεταβιβάσεως, ὡς καί τῶν ἐξόδων ἐκτελέσεως... Ἐπί τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατατάσσονται οἱ ἐμπραγμάτως ἠσφαλισμένοι ἀπαιτήσεις κατά τήν σειράν ἑκάστης, ἐπί τοῦ μετά τήν ἱκανοποίησιν τούτων ἐναπομείναντος ὑπολοίπου κατατάσσονται οἱ μή ἱκανοποιηθέντες ἐκ τοῦ ἑνός τρίτου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος προνομιοκαί ἀπαιτήσεις κατά τά ἀνωτέρω καί μετά ταῦτα οἱ ἐγχειρόγραφοι ἀπαιτήσεις συμμέτρως». Κατά τό ἄρθρον ἐκ 14 §§ 1 καί 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου «πᾶσα κειμένη διάταξις ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα, ἐφ' ὅσον δέν ἀντίκειται εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος. Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ρυθμιζουσῶν τήν κατάταξιν ἐπί τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κινητῶν ἢ ἀκινήτων, βαρυνομένων δι' ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, ἐν συνδρομῇ ἀπαιτήσεων ἀπολαυουσῶν γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ προνομίου, διαστίκτως δ' ὅλως ὡς πρός τόν χρόνον ἀποκτήσεως τῶν ἀπαιτήσεων καί τῆς ἐμπραγμάτου ἀσφαλείας, ἐν ἄφει δέ καί τοῦ δι' αὐτῶν ἐπιδιωχθέντος σκοποῦ, ἐγκειμένου, ὡς ἐκ τοῦ συνόλου των προκύπτει καί ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει τοῦ νόμου τονίζεται, εἰς τήν ἐπίσχυσιν τῆς πίστεως ὡς πρός τήν πληρωμήν τῶν ἐμπραγμάτως ἠσφαλισμένων ἀπαιτήσεων, ἡ ἐξάφλησις τῶν ὁποίων πρότερον καθίστατο προβληματική ὡς ἐκ τῆς συρροῆς καί προτιμήσεως διαφόρων ἀφανῶν προνομίων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νόμος οὗτος καταλαμβάνει καί ρυθμίζει πάντα ἀναγκαστικόν πλειστηριασμόν κινητῶν ἢ ἀκινήτων βαρυνομένων δι' ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἀποκτήσεως τούτων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπί τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατάταξις ἐνεργεῖται ὑπό τό κράτος τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἤτοι ἀπό τῆς 19 Ὀκτωβρίου 1962. Ὅθεν, τοῦτο εἰπόν καί τό Ἐφετεῖον καί, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ἀπορρίψαν τήν ἀνακοπήν τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. κατά τοῦ καθοριζομένου πίνακος κατατάξεως ἐπί τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ

ἀναγκαστικῶς πλειστηριασθέντος, δι' ὑποθήκης δέ βαρυνομένου ἀκινήτου, διώκουσαν τήν μεταρρύθμισιν τοῦ ἀνακοπτομένου πίνακος δι' ἀποβολῆς τοῦ ἐπί τῶν δύο τρίτων τοῦ ἐκπλειστηριάσματος καταταγέντος ἐνυποθήκου πιστωτοῦ ἀναιρεσιβλήτου καί τήν κατάταξιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐφ' ὅλου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος πρός πληρωμήν τῆς δι' ἣν ἀνηγγέλθη, γενικοῦ δέ προνομίου πράγματι ἀπολαυούσης ἀπαιτήσεώς του, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὁ ἐν λόγῳ νόμος δέν ἐφαρμόζεται ἐπί τοῦ πράγματος ὑπό τήν ἰσχύν τοῦ γενομένου πίνακος κατατάξεως, διότι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐκτήσατο τήν ὑποθήκην ἐπί τοῦ ἐκπλειστηριασθέντος ἀκινήτου πρός ἀσφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεώς του κατά τοῦ ὀφειλέτου, πρό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς παρατεθείσας διατάξεις καί οὐδεμίαν ἑτέρων παρεβίασεν, ἀπορριπτέας δέ ὡς ἀβασίμους εἶναι ὁ ἐναντίος μόνος λόγος ἀναιρέσεως.

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

'Επίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς βιομηχανίας τσιμέντων

Παροχή τοῦ ἐπιδόματος αὐτοῦ κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 48993)1951 ὑπουργικήν ἀπόφασιν εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς ἐργοστάσια τσιμέντων, ἀνεξαρτήτως ἂν αὐτοί ἔχουν τήν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου.

'Ερμηνεύεται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ 'Αρείου Πάγου (ὑπό τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19946)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 48993) 5056)1951 ὑπουργική ἀπόφασις «περί χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανίας τσιμέντων» (ΕΕΔ 12, 117). [Αντίθετος ἡ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 1358)1953, ΕΕΔ 12, 365].

'Αρείου Πάγου 289)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Ε. Χουβλές*
Εἰσηγητής ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Δ. Κανάρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Μεϊμάρης, Δ. Κ. Καλομοίρης

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 46993,5056 τῆς 1 Σεπτεμβρίου)16 'Οκτωβρίου)1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν 'Υπουργῶν Οἰκονομικῶν καί 'Εργασίας, ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ ἀ.ν. 28)1944, ἐχορηγήθη εἰς πίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐξ 20 ο)ο ἐπί τῶν διάστατε ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων εἰς τούς κάτωθι μισθωτούς τῶν ἐργοστασίων τσιμέντων α)... β)... γ)... δ)... ε)... καί στ), τούς ἀπασχολουμένους ἐν γένει κατά τό μέγιστον τῆς ὀκταώρου ἐργασίας των εἰς κονιορτοβριθεῖς χώρους». 'Εκ τοῦ γράμματος καί τοῦ σκοποῦ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐχούσης τόν χαρακτῆρα οὐσιαστικοῦ νόμου, προκύπτει σαφῶς ὅτι τό περί οὗ πρόκειται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας παρέχεται εἰς τούς μισθωτούς τῶν ἐργοστασίων τσιμέντων, τούς τε ἀπασχολουμένους εἰς τάς ἐν αὐτῇ εἰδικῶς ἀναφερομένας ἐργασίας καί εἰς πάντας τούς ἀπασχολουμένους ἐν γένει κατά τό μέγιστον μέρος τῆς ὀκταώρου ἐργασίας των εἰς κονιορτοβριθεῖς χώρους, ἀνεξαρτήτως ἐάν οὗτοι ἔχουν τήν ἰδιότητα ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, τό μέν διότι διά τοῦ καθιερωμένου εἰς τήν ἐργατικήν νομοθεσίαν ὅρου «μισθωτός», ἧς γίνεται χρῆσις ἐν τῷ κειμένῳ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, νοεῖται τόσον ὁ ἐργάτης ἢ τεχνίτης, ὅσον καί ὁ ὑπάλληλος, ἐφ' ὅσον δέν γίνεται ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει ρητή διάκρισις, τό δέ διότι ὁ σκοπός τῆς διά τῆς παροχῆς τοῦ εἰδικοῦ τούτου ἐπιδόματος ἐξισορροπήσεως, ἐν τινι μέτρῳ, τοῦ ἐκ τῆς ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κινδύνου, συντρέχει διά πάντας τούς ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας ἐργαζομένους μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῶν ὡς ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων. 'Ἐξ ἄλλου οὐδέ ἡ ἐν τῷ τίτλῳ τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περί χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανίας τσιμέντων» χρησιμοποίησις τῆς λέξεως «ἐργάται», οὔτε ἡ ἐν τῷ κειμένῳ αὐτῆς χρησιμοποίησις τῆς λέξεως «ἡμερομίσθια» παρέχουν ἱκανά ἐρείσματα πρός παροχήν ἀντιθέτου ἑρμηνείας, διότι ἀφ' ἑνός μέν οἱ τίτλοι τῶν νόμων καί ἄλλων διατάξεων, ἐν περιπτώσει ἀντιθέσεως πρός τό κείμενον, δέν ἐπικρατοῦσιν αὐτοῦ, ἀφ' ἑτέρου δέ ὁ τρόπος πληρωμῆς τοῦ μισθωτοῦ δι' ἡμερομισθίου, οὐχί ἀπολύτου ὀξίας καί πρό τοῦ ν. δ)τος 2655)1953, εἶναι ἀδιάφορος μετά τόν νόμον τοῦτον διά τόν χαρακτηρισμόν οὐτεῦ ὡς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου καί ἑπομένως ἐκ τοῦ ὅτι ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει ὁρίζεται, ὅτι χορηγεῖται ἐπίδομα ἐξ 20 ο)ο ἐπί τῶν ἐλαχίστων ὁρίων «ἡμερομισθίων» δέν δύναται τά συναχθῇ, ὅτι τοῦτο χορηγεῖται μόνον εἰς τούς ἐργάτας.

'Εν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνέλεγκον, ὡς εἰς πράγματα μόναν ἀναφερομένην, ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἔδεχθη, ὅτι, κατά τό κρίσιμον χρονικόν διάστημα ἀπό 1.1.1959 μέχρις 7.6.1963 ὁ διαιρεσίβλητος μισθωτός τῆς ἀναιρεσειούσης, ὡδήγει τό ὑπ' ἀριθ. ... φορτηγόν αὐτοκίνητον καί εἰργάζετο

αποκλειστικώς εντός του χώρου του εργοστασίου τσιμέντων της αναιρεσειούσης διά την μεταφοράν πρώτων υλών παραγωγής τσιμέντου (γύψου, καολίνης κλπ.), ως και τσιμέντου από των χώρων παραγωγής εις τας αποθήκας, ότι η φόρτωσις και εκφόρτωσις των ως άνω υλικών γίνεται διά γερανού ή φορτωτού, ή δε εκκένωσις του δοχείου αυτών (κουβά), τόσον κατά την φόρτωσιν, όσον και κατά την διέλευσιν του αυτοκινήτου εκ των διαφόρων χώρων του εργοστασίου της αναιρεσειούσης, τούτο κινείται εντός κανιορτεβριθών χώρων, η κόνις των οποίων αναρριπίζεται κατά την κίνησιν του αυτοκινήτου. Κατόπιν τούτων, κρίναν το εξηρμένον δικαστήριον ότι ο αναιρεσίβλητος δικαιούται του διά της προδιαληφθείσης υπουργικής αποφάσεως χορηγηθέντος επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, ορθώς την απόφασιν ταύτην ηρμήνευσε και εφήρμοσεν, απορριπτέος δε κρίνεται ο περί του εναντίου μοναδικός λόγος αναιρέσεως.

III. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Αξιώσεις προς εκδίκασιν κατά την εργατικήν διαδικασίαν

Αναγκαίον, προεχόντως, ίνα απαίτησίς τις υπαχθή εις την εξαιρετικήν εργατικήν διαδικασίαν, όπως δικαιούχος μεν ταύτης είναι ο παρασχών την εργασίαν του ή τα μετά τον θάνατον τούτου υπό του Νόμου οριζόμενον πρόσωπον, υπόχρεος δε προς καταβολήν αυτής ο εργοδότης ή ο διάδοχος τούτου, επομένως πάν άλλο πρόσωπον, εκτός των ανωτέρω, κτησάμενον οπωσδήποτε εκ συμβάσεως εργασίας απαίτησιν ή αναλαβόν υποχρέωσιν εκ ταύτης, ούτε ενάγει, ούτε ενάγεται κατά την εργατικήν διαδικασίαν.—Άρα και ο κατά το άρθρον 847 Α.Κ. εγγυηθείς την καταβολήν ημερομισθίων, ενεγκόμενος κατά την εργατικήν διαδικασίαν.—Γενικοί κανόνες άρθρων 200 και 173 Α.Κ.—Εκτασις εφαρμογής αυτών.

Άρειου Πάγου 528)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Σπ. Λογαρά*;
Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Βουδούρης, Σ. Ηλιαμούλης

Εκ της διατάξεως της πρώτης παραγράφου του άρθρου 1 του από 1)4 Αυγούστου 1920 β.δ)γματος «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του νόμου ΓΨΟΔ'», ως αύτη αντικατεστάθη διά του άρθρου 4 του νόμου 765)1943 και αύτη διά του άρθρου μόνου § 1 του νόμου 1968)1944, αμφοτέρων κυρωθέντων διά της υπ' αριθ. 324) 1946 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου και διατηρηθέντων εν ισχύι διά του άρθρου 6 του ν.δ)γματος της 8)11 Μαΐου 1946, καθ' ην «πάσα ιδιωτική αξίωσις μισθωτού ή εν περιπτώσει θανάτου αυτού των κατά νόμον δικαιουμένων προσώπων κατά του εργοδότου ή του διαδόχου αυτού, πηγάζουσα εκ σχέσεως εργασίας, δικάζεται κατά τας διατάξεις του παρόντος νόμου υπό Πρωτοδικείου, οριζομένου υπό του Προέδρου του Πρωτοδικείου, εν τη περιφερεία του οποίου κείται η κατοικία του εναγομένου ή εν ή παρασχέθησαν ή έδει να παρασχεθούν αι υπηρεσίαι του μισθωτού», σαφώς συνάγεται, ότι, ίνα απαίτησίς της υποχθή εις την εξαιρετικήν ταύτην διαδικασίαν, απαιτείται προεχόντως, όπως δικαιούχος μεν ταύτης είναι ο παρασχών την εργασίαν του ή τα μετά τον θάνατον τούτου υπό του νόμου οριζόμενον πρόσωπον, υπόχρεως δε προς καταβολήν αυτής ο εργοδότης ή ο διάδοχος τούτου. Επομένως πάν άλλο πρόσωπον, εκτός των ανωτέρω, κτησάμενον οπωσδήποτε εκ συμβάσεως εργασίας απαίτησιν ή αναλαβόν υποχρέωσιν εκ ταύτης, ούτε ενάγει, ούτε ενάγεται κατά την προδιαληφθείσαν διαδικασίαν, άρα και ο κατά το άρθρον 847 του Α.Κ. εγγυηθείς την καταβολήν ημερομισθίων δεν ενάγεται κατά την ως άνω θεσπιζομένην ειδικήν διαδικασίαν, αλλά κατά την τακτικήν τοιαύτην. Όθεν ορθώς το ως άνω εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον απέρριψε την υπό του αναιρεσειόντος υποβληθείσαν και ενώπιον του πρωτοδίκως δικάσαντος Ειρηνοδικείου ένστασιν αναρμοδιότητος προς εκδίκασιν της αγωγής του αναιρεσιβλήτου, ήτις δεν εστηρίζετο εις την σύμβασιν εργασίας, αλλά την ταυτήν της εγγυήσεως, ο δε περί του εναντίου μοναδικός του κυρίου αναιρετηρίου λόγος είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Οι διά των άρθρων 200 και 173 Α.Κ. θεσπισθέντες γενικοί κανόνες, καθ' ους εν τη ερμηνεία των συμβάσεων και της εν γένει δικαιοπρακτικής βουλήσεως, δέον να λαμβάνηται υπ' όψιν η καλή πίστις και τα συναλλακτικά ήθη, έχουσιν εφαρμογήν, όταν εν τη ερμηνευομένη συμβάσει η δικαιοπραξία υπάρχωσι κενά ή όταν γενηται αμφιβολία περί την έννοιαν αυτών, όταν όμως η δηλωθείσα βούλησις ούδεμίαν καταλείπη αμφιβολίαν περί του περιεχομένου αυτής, δεν υφίσταται ανάγκη προσφυγής διά την αποκάλυψιν της βουλήσεως των δικαιοπρακτούντων εις τους κανόνας της καλής πίστεως και των συναλλακτι-

κών ηθών.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς δεκάτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον οὐ μόνον οὐδεμίαν ἐξέφρασεν ἀμφιβολίαν περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ἐγγυητικῆς συμβάσεως καὶ τῆς κυρίας τοιαύτης, δι' ἧς καθωρίσθη ὁ χρόνος καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων, περὶ ὧν τὸ ἀπὸ 4 Ἰουλίου 1963 ἰδιωτικὸν ἔγγραφον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὡρισμένων φράσεων τούτου, ἃς καταχωρίζει ἐν τῇ ἀποφάσει του, ἀδιστάκτως συνήγαγεν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἠγγυήθη ἐν πάσῃ περιπτώσει διὰ τὰ ἡμερομίσθια τοῦ Δεκεμβρίου 1963, ἅτινα θὰ ὤφειλεν ἡ ὑπὲρ ἧς ἡ ἐγγύησις ἐργοδότις. Ἐτέρωθεν, ἀφοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 848 καὶ 851 Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐγγύησις δύναται νὰ δοθῇ καὶ δι' ὀφειλὴν ἀόριστον, καθ' ὃν χρόνον αὕτη δηλοῦται, ὀρθῶς τὸ δικάσαν δικαστήριον ἔκρινεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος παρασχεθεῖσα ἐγγύησις διὰ τὰ μὴ ἀπαιτητὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς συστάσεως τῆς συμβάσεως ἡμερομίσθια δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 179 Α.Κ., ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι τὸ ποσὸν τῶν ὀφειλομένων δὲν ἦτο ἐπακριβῶς καθωρισμένον. Τὴν περὶ πάντων δὲ τούτων κρίσιν του τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐπαρκῶς καὶ σαφῶς ἠτιολόγησεν. Ὅθεν ἀμφότεροι οἱ τοῦ προσθέτου δικογράφου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

2. Ἐρημοδικία κατ' ἔφεσιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου, συζητουμένης καὶ ἐν ἐπιμέλειαν τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως.

Ἔχει ἤδη ὀρθῶς βεβαίως νομολογηθῇ, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 7853) 1913, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 8)11 Μαΐου 1946, ὁρίζοντος ὅτι ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας... τὸ δικαστήριον ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφοράν, συνάγεται, ὅτι μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως τὸ δικάζον Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπερβαῖνον τὰς περαιτέρω ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφοράν, χωρὶς νὰ θεωρῆται ἡ ἐρημοδικία τοῦ διαδίκου ὡς ὁμολογία, μὴ δυναμένων νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 595, 623 καὶ 774 Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 626)1964, Τμ. Γ', εἰσηγητὴς *Μ. Ζαγκαρόπουλος*, ΕΕΔ 33, 1363, Ἰδετε καὶ Α.Π. 465)1959, Τμ. Γ', εἰσηγητὴς *Π. Σπυρόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1358, καὶ καθ' ἣν ἡ διάταξις δὲν ποιεῖται διάκρισιν μεταξὺ ἐναγόντος καὶ ἐναγομένου ἢ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐφεσιβλήτου, Α.Π. 402)1956, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 15, 807 καὶ ἄλλαι).

Περίπτωσις ἀπορρίψεως τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου προκύπτει μόνον ἐπὶ μὴ καταβολῆς τοῦ νομίμου παραβόλου ἐφέσεως (Α.Π. 19)1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 347, καὶ ἄλλαι, ΕΕΔ 13, 380, *Γ. Ράμος* ΕΕΔ 11, 57 ἐπ.).

Ἐνομολογήθη ἐπίσης, ὅτι δὲν ἀναπληροῦται ἡ παρέλειψις καταβολῆς τοῦ παραβόλου ὑπὸ τοῦ πρὸς τοῦτο ὑποχρέου διὰ τῆς καταβολῆς αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του (Α.Π. 19)1965, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀπεμακρύνθη ταύτης ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, φανταζόμεθα ὅμως ἐκ παραδρομῆς ἐφαρμόσασα τὰς σχετικὰς διατάξεις τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀρείου Πάγου 636)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Μαρκίλλης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ι. Καποδίστριας

Κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένην συνεδρίασιν καὶ νόμιμον τῆς ὑπὸ κρίσιν ὑποθέσεως δικάσιμον, καθ' ἣν ἐξεφωνήθη αὕτη κατὰ τὴν σειρὰν τῆς ἐκ τοῦ εἰκείου πινακίου, δὲν παρίστατο ὁ ἐκκαλῶν, ἂν καὶ τῷ ἐπεδόθη ἐπιμελείᾳ τῆς ἐφεσιβλήτου νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1965 κλῆσις πρὸς συζήτησιν μετὰ τῆς πρόξεως περὶ ὁρισμοῦ δικασίμου, ὡς τοῦτο ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2947)6.11.1965 ἐπιδοτηρίου τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Χαλκιδικῇ Πρωτοδικῶν Χ.Λ., καὶ δέον νὰ δικασθῇ ἐρήμην καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἔφεσις, ὡς ἀνυποστήρικτος, κατὰ τὰ ἄρθρα 774, 623 καὶ 591 τῆς Πολ. Δικ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 834 § 4 καὶ 820 αὐτῆς, ὡς ταῦτα ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 25 καὶ 14 τοῦ νόμου 3810)1957.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 801)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Χαλκίδος ὡς ἐφετείου.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ

Κανονισμοί έργασίας ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων Λιμένος Πειραιῶς

Ρύθμισις ἀπὸ μακροῦ ὑπὸ τῆς Νομοθεσίας τῶν τῆς ἀσκήσεως διαφόρων εἰς τοὺς λιμένας ἐπαγγελμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τοῦ σημειωτοῦ.—Συνέχισις τοῦ καθεστῶτος τούτου καὶ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ο.Λ.Π. ὡς πρὸς τὸν Λιμένα Πειραιῶς, θεσπισθέντων διὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἰσχυόντων εἰδικῶν Κανονισμῶν ὡρισμένων προσόντων διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου καὶ ρυθμισθέντων τῶν τοῦ τρόπου ἀσκήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ο.Λ.Π.—Διατάξεις τεθεῖσαι καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδοτήσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2138)1965. Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Κοντογιάννης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τσαγκαράκουλος, Φ. Φουτρῆς

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς 26889)1963 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας (Β' 340)5.8.1963), διὰ τῆς ὁποίας ἐνεκρίθη ὁ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. καταρτισθεὶς Κανονισμὸς ἐργασίας ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων λιμένος Πειραιῶς (σημειωτῶν).

Οἱ αἰτοῦντες, ὡς ἀσκοῦντες ἤδη δυνάμει σχετικῆς ἀδείας τοῦ Ο.Λ.Π. τὸ διωτέρω ἐπάγγελμα τοῦ σημειωτοῦ, μετὰ συμφέροντος κατ' ἀρχὴν ἀσκοῦν τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Νομίμως παρίστη κατὰ τὴν συζήτησιν ὁ Ο.Λ.Π. ὡς κύριος διάδικος ἐν τῇ δίκῃ (ἄρθρον 18 § 2 ν.δ. 3830)1958), ἐφ' ὅσον ὁ προσβαλλόμενος Κανονισμὸς εἶναι πρόξις καταρτισθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου καὶ ἐγκριθεῖσα ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ὑπουργῶν, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 § 17α καὶ 8 § 2 ἐδάφιον ε' ν. 1630)1951, τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 3358)1955 καὶ τοῦ καθ' ἑρωσαντος τὴν ὁρμοδιότητα καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἄρθρου 2 § 1 ν. 3789)1957.

Ἀπὸ μακροῦ ἡ νομοθεσία ἔχει ρυθμίσει τὰ τῆς ἀσκήσεως διαφόρων εἰς τοὺς λιμένας ἐπαγγελμάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ τοῦ σημειωτοῦ, τὸ καθεστὼς δὲ τοῦτο συνεχίσθη καὶ ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ο.Λ.Π. ὡς πρὸς τὸν λιμένα τοῦ Πειραιῶς, θεσπισθέντων, διὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἰσχυσάντων εἰδικῶν Κανονισμῶν, ὡρισμένων προσόντων, διὰ νὰ χορηγηθῇ ἡ ἄδεια τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου, ρυθμισθέντων δὲ καὶ τῶν τοῦ τρόπου ἀσκήσεως αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ο.Λ.Π. Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ τελευταίου σχετικοῦ νομοθετήματος, ἤτοι τοῦ μνημονευθέντος ὡς ἄνω ν. δ)τος 3398)1955, ἐλήφθη πρόνοια, ὥστε ὁ Ο.Λ.Π. νὰ διεξαγάγῃ δι' ἰδίου αὐτοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τὰς εἰς τὰς ἰδίας αὐτοῦ ἀνάγκας ἀναφερομένας ἐργασίας σημειωτῶν, προβλεφθείσης ὅμως τῆς εἰς αὐτὸν ἐντάξεως ἀριθμοῦ ἐκ τῶν ἤδη ἀσκούντων, ὡς ἄνω, τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σημειωτοῦ, περαιτέρω δὲ διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὡρίσθη, ὅτι «ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκτὸς τοῦ Ο.Λ.Π. παραμενόντων σημειωτῶν, τῶν προσλαμβανομένων παρὰ τῶν ἀτμοπλοϊκῶν ἑταιρειῶν κλπ., διὰ τὴν διενέργειαν τῶν ἰδίων αὐτῶν παραλαβῶν καὶ παραδόσεων ἐμπορευμάτων καὶ ἀμεβομένων ἀπ' εὐθείας παρ' αὐτῶν, ὡς καὶ οἱ ὅροι διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας ταύτης, ρυθμίζονται διὰ Κανονισμῶν, ἐκδιδομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π. καὶ ἐγκρινομένων παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων».

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις δὲν ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἀτομικὴν κατοχύρωσιν τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος της ἤσκουν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σημειωτοῦ, διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς προσλήψεως καὶ ἄλλων, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζουν οἱ αἰτοῦντες. Ἐξ ἑτέρου ὅμως ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς αὐτῆς διατάξεως, ὡς ἄλλωστε καὶ τῆς ἐξακολουθούσης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ταύτην, ἰσχύος ὡς πρὸς τοὺς σημειωτὰς συναφοῦς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 17α νόμου 1630)1951, δὲν προκύπτει, ὅτι ἐπὶ τῇ ἑκάστοτε ἐκδόσει νέων Κανονισμῶν θὰ συγχωρῆται νὰ τίθενται ὑπὸ κρίσιν πρὸς ἐκ νέου ἐπιλογὴν καὶ οἱ ἤδη νομίμως ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα καὶ ὄντες ἐφωδιασμένοι διὰ τῶν σχετικῶν ἀδειῶν ἢ καὶ θὰ ἀποστερῶνται αὐτοὶ τοῦ δικαιώματος τούτου, συνεπείᾳ τῆς ὑπὸ τῶν νέων Κανονισμῶν θεσπίσεως διαφόρων τυπικῶν προσόντων, διότι πράγματι διὰ τὴν ἐπέλευσιν τοιούτων δυσμενῶν συνεπειῶν διὰ τοὺς ἤδη ἀσκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα ἔδει εἰδικῶς καὶ σαφῶς νὰ προβλέψῃ ὁ νόμος. Διάφορον εἶναι βεβαίως τὸ ζήτημα τῆς ἀφαιρέσεως τῆς ἀδείας αὐτῶν δι' ἀκαταλληλότητα καὶ ἐπὶ τῇ συνδρομῇ τῶν σχετικῶν προϋποθέσεων. Ὅθεν ἐπιτρέπουσι μὲν αἱ ἐξουσιοδοτήσεις αὐταὶ τὴν διὰ τῶν ἑκάστοτε Κανονισμῶν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν σημειωτῶν καὶ τὸν καθορισμὸν τῶν προσόντων καὶ προϋποθέσεων πρὸς χορήγησιν νέων ἀδειῶν, δὲν ἐπιτρέπουν ὅμως καὶ ὅπως διὰ τῶν νεωτέρων Κανονισμῶν θιγοῦν οἱ ἤδη νομίμως ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα καί, κατ' ἀκολουθίαν, οἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 § 3 ἐδάφιον β' τοῦ ἐπιδίκου Κανονισμοῦ, καθ' ὅσον προβλέπουσιν, ἀντιθέτως, τὴν ὑποβολὴν ὑπὸ νέαν κρίσιν καὶ τῶν ἤδη νομίμως ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα, ἵνα ἐπιλεγόμενοι τύ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

'Ασφάλισις είς Ταμεΐον 'Ασφαλίσεως 'Εργατών Τύπου 'Αθηνών

Δικαίωμα συντάξεως χήρας καὶ ἀνηλίκων τέκνων ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου κατὰ τὸ Καταστατικὸν Κλάδου 'Ασφαλίσεως 'Εργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης.—Γενικαὶ ἀσφαλιστικαὶ ἀρχαί.—'Επέλευσις ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (θάνατος) καὶ ὕπαρξις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1950)1965, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Κυρβελλάς*

Δικηγόρος ὁ κ. Χ. Ταλίας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἡ αἰτοῦσα, χήρα μετ' ἀνηλίκων τέκνων τοῦ κατὰ τὴν 10.3.1963 ἀποβιώσαντος Γ.Γ., ἠσφαλισμένου παρὰ τῷ Ταμείῳ 'Ασφαλίσεως 'Εργατῶν Τύπου 'Αθηνῶν (Κλάδος Θεσσαλονίκης), διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 245)11.5.1964 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 27.4.1963 αἴτησις της περὶ χορηγήσεως αὐτῇ συντάξεως λόγῳ τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω θανάτου τοῦ συζύγου της, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ θανὼν διακόψας τὴν ἐργασίαν του ἐν ἔτει 1957 καὶ ἀσχοληθεὶς ἐκτοτε μὲ ἰδίαν ἐπιχείρησιν, δὲν ἐτύγχανεν ἐν ἐνεργείᾳ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 31 § 1α' τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 56036)53)7.9.1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 214)2.10.1953) ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ Κλάδου 'Ασφαλίσεως 'Εργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου ἀποκτῶσι δικαίωμα συντάξεως ἡ χήρα καὶ τὰ ἀνήλικα αὐτοῦ τέκνα, ἐὰν ὁ θανὼν κέκτηται πενταετῆ πραγματικὴν ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ κλάδου ὑπηρεσίαν. Κατὰ δὲ τὴν σύμφωνον καὶ πρὸς τὰς γενικὰς ἀσφαλιστικὰς ἀρχὰς ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει νόμιμοι προυποθέσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ πενταετὴς πραγματικὴ ἐν τῇ ἀσφαλίσει ὑπηρεσία, ἡ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως (θάνατος) ὕπαρξις ἐνεργοῦ ἐργασιακῆς σχέσεως, ἤτοι ἡ παροχὴ ὑπὸ τοῦ θανόντος ἠσφαλισμένου ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει παρὰ τῷ Ταμείῳ, ἀπασχολήσει κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1 - 3 τοῦ Καταστατικοῦ, ἀλλ' ἀρκεῖ ἡ ὕπαρξις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως. Δοθέντος δὲ ὅτι αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ διακοπεῖσα ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς διακοπῆς τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἥτις διακοπὴ δυνατὸν νὰ ὀφείλεται εἰς πλείστους λόγους καὶ οὐχὶ πάντοτε εἰς τὴν ἐπαγομένην τὴν διακοπὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως πρόθεσιν τοῦ ἠσφαλισμένου ὅπως ἐγκαταλείψῃ τὴν ἀσφαλιστέαν ἐπαγγελματικὴν του ἀπασχόλησιν, ἐπεται ὅτι ἡ ἐκ λόγων ἀσθενείας αὐτοῦ διακοπὴ τῆς ἀσφαλιστέας ἀπασχολήσεώς του, ἐφ' ὅσον ἐξ ἄλλων περιστατικῶν, ὡς ἡ τροπὴ εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα, ἢ ἡ πάροδος μικροῦ χρόνου, δὲν συνάγεται κατὰ συνεκτίμησιν πρόθεσις αὐτοῦ πρὸς ἐγκατάλειψιν αὐτῆς, δὲν δύναται νὰ θεμελιώσῃ νόμῳ τὴν ἄρνησιν χορηγήσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου.

Τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 31 § 1α τοῦ Καταστατικοῦ, οὐδόλως ἐπηρεάζονται ἐκ τῆς εἰς τὰς περὶ συντάξεως γήρατος διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 αὐτοῦ γενομένης τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου τούτου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34992) Σ.Ε. 314)30.9.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας (Ε.Κ. τ. Β' φ. 391)11.11.1961), δι' ἧς θεσπίζεται ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως γήρατος ἡ μὴ παρέλευσις διετίας ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ἠσφαλισμένου, διότι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως ταύτης, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι τυγχάνει αὕτη ἐφαρμοστέα κατ' ἀναλογίαν εἰς τὰς περὶ ὧν τὰ ἄρθρον 31 ἀσφαλιστικὰς περιπτώσεις, ἐν αἷς καὶ ὁ θάνατος τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν ὁρίζεται ρητῶς. Συνεπῶς οἱ ἀντίθετοι ἰσχυρισμοὶ τοῦ Ταμείου εἶναι ἀβάσιμοι νόμῳ καὶ δὲν δύνανται νὰ θεμελιώσωσιν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὴν προσβαλλομένην ἀπορριπτικὴν τοῦ αἰτήματος τῆς αἰτούσης ἀπόφασιν

χωσι τῆς σχετικῆς ἀδείας, ὡς καθ' ὑπέρβασιν τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τελεῖσαι, εἶναι παράνομοι, τῆς παρανομίας των ταύτης μὴ περισωζομένης ἐκ τῆς ἐν αὐταῖς θεσπισθείσης ἐξαιρέσεως ὑπέρ τῶν ἤδη σημειωτῶν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἡλικίας καὶ τίτλων σπουδῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο ἀκυρωτέαι, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Οἱ αἰτοῦντες διὰ δηλώσεως των ἐπ' ἀκροατηρίου παρητήθησαν τοῦ λόγου ἀκυρώσεως, τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν διὰ τοῦ προσβαλλομένου Κανονισμοῦ γινάμενον προσδιορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν θέσεων τῶν σημειωτῶν.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

I. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ Α.Ν. 1836)1951

Νομιμοφροσύνη τοποθετουμένων

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Έργασίας): Έάν τυγχάνη νόμιμος ή ὑπό τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων ἐκ τοῦ Στρατοῦ τοποθέτησις πολεμιστοῦ, μή κριθομένου νομιμόφρονος, εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 830)1963

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Γ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Ἀθαν. Τομαράς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Μαλαγαρδῆς, Ι. Καραμπελόπουλος, Ν. Μπλιάτσος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Γ. Ἀνδρικόπουλος, Μ. Σταυρινόπουλος, Κ. Τζωρτζῆς, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ὁ ἀ.ν. 1836)1951, ὁρίσας ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ τὰ προστατευόμενα ὑπὸ τῶν λοιπῶν διατάξεών του πρόσωπα, περιέχει ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου τούτου, τουτέστιν εἰς τὴν παράγραφον 3 αὐτοῦ, ὡς αὕτη ἰσχύει μετὰ τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 4185)1961 μερικὴν ἀντικατάστασίν της, τὰς περιπτώσεις ἀποκλεισμοῦ τῆς προβλεπομένης προστασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν καταλέγεται γενικῶς ἡ ἔλλειψις νομιμοφροσύνης.

Εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ὁρίζονται ἡ διαδικασία καὶ αἱ προϋποθέσεις προστασίας. Μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου τούτου ἀριθμουμένων ὡς ὑποβλητέων ὁρμοδίως καὶ ἐμπροθέσμως πιστοποιητικῶν περιλαμβάνεται, κατὰ τὴν γενομένην εἰς τὴν παράγραφον ταύτην προσθήκην διὰ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 7 ν.δ. 2657)1953, καὶ πιστοποιητικὸν νομιμοφροσύνης, ὡς τοιοῦτον προεβλέπετο καὶ ὑπὸ τοῦ καταργηθέντος ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ἀρχικοῦ περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀ.ν. 751)1948 ἐν ἄρθρῳ 8 § 1, θεωρούμενον ὡς ὑποχρεωτικῶς προσακτέον διὰ τὴν παροχὴν τῆς προστασίας (Α.Π. 728)1954, ΕΕΔ 13, 1300). Τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης διατάξεως πιστοποιητικὰ ἀναφέρονται τὸ μὲν εἰς τὴν βεβαίωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν θεσπιζομένων νομίμων προσόντων διὰ τὴν κατ' ἀρχὴν προστασίαν, τὰ δὲ εἰς τὴν διαπίστωσιν τῶν οὐσιαστικῶν τοιούτων πρὸς κατάλληλον ὑπὸ τοῦ ὁριζομένου Συμβουλίου ἐφαρμογὴν τῆς προστατευτικῆς διατάξεως. Ἡ ἐντεῦθεν εἰς τὸ ἄρθρον 5 ἀ.ν. 1836)1951 περὶ νομιμοφροσύνης διάταξις δὲν ἀναφέρεται οὔτε εἰς τὸ πρῶτον, οὔτε εἰς τὸ δεύτερον, ἀλλ' ἀποτελεῖ θέσπισιν νέας προϋποθέσεως διὰ τὴν παροχὴν τῆς προστασίας, χωρούσης μόνον ἐν προσαγωγῇ θετικοῦ πιστοποιητικοῦ περὶ ταύτης. Τοῦτο ἔχει σημασίαν κατ' ἐφαρμογὴν κυρίως ἐπὶ τοποθετήσεως ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 516)1948, κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ Ψηφίσματος ΜΘ')1948, Ὑπηρεσιῶν κλπ., ἥτοι εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις, αἵτινες οὐδόλως μὲν κωλύονται νὰ χρησιμοποιήσουν προσωπικὸν μὴ νομιμόφρον, πλὴν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑποχρεωθοῦν εἰς πρόσληψιν μὲ τὴν ἔκτασιν τῆς θεσπιζομένης προστασίας τοιούτου προσωπικοῦ.

Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

II. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀποχώρησις μισθωτῶν πρὸς συνταξιοδότησιν καὶ ἀποζημίωσις

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Βιομηχανίας): Ἐὰν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως καὶ ποίας οἱ οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντες ἐκ τῆς πάσης φύσεως ἐργασίας των ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν Ὑπεδάφους ἐργαζόμενοι ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου (ὑπάλληλοι - κλητῆρες, καθαρίστριαι κλπ.), ἐπὶ τῇ συμπληρώσει προϋποθέσεων λήψεως πλήρους συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους παρὰ τῷ Ὑπουρ-

τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ἐν προκειμένῳ δέχεται μὲν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μετ' ἐκτίμησιν τοῦ πραγματικοῦ, μὴ ἐλεγκτὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, δικάζοντος ἐπὶ αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ὅτι ὁ θανὼν σύζυγος τῆς αἰτούσης, διακόψας τὴν ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν του ἐν ἔτει 1957 καὶ ἀσχοληθεὶς ἐκτοτε μὲ ἰδίαν ἐπιχείρησιν, δὲν ἐτύγχανεν ἐν ἐνεργείᾳ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του, δὲν ἐρευνᾷ ὅμως περαιτέρω, ὡς ἔδει καὶ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθέμενα, ἐὰν ἡ τοιαύτη ἐγκατάλειψις τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀσχέτως τῆς ἄλλης τοιαύτης ἢ τοιαύτης ἀπασχολήσεώς του, ὠφείλετο εἰς πραγματικὴν πρόθεσιν αὐτοῦ ἢ ὄχι ἐξηναγκάσθη εἰς τοῦτο λόγῳ χρονίας ἀσθενείας του (καρδιοπάθεια), δι' ἣν ἐνοσηλεύθη ἐπιδοτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐν ἔτει 1957 καὶ ὑστέρως διακοπῆς τῆς ἐργασίας του, καὶ ἐξ ἧς ἀπεβίωσεν εἰς ἡλικίαν 48 ἐτῶν τῷ 1963. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι ἀνεπαρκῶς ἠτιολογημένη καὶ τυγχάνει διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἀκυρωτέα.

γείω Βιομηχανίας

Γνωμοδότησις 27)1965

Γνωμοδοτών ὁ κ. Κ. Τζωρτζῆς, Πάρεδρος Ναμικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος, διαλαμβανομένου ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 8076)25.10.1965 μετέρῳ ἐγγράφῳ, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀκολουθοῦν γνώμην μας:

1) Διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789)1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» προσετέθη εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198)1955 δεύτερον ἐδάφιον, ἔχον οὕτω: «Ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωρήσωσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40 ο/ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50 ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπολυτηρίου ἀπολήξεως. Διὰ τὴν κατὰ τὸ ἀνωτέρω χορηγουμένην εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους ὑπαλλήλους μειωμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται κατὰ τὰ λοιπὰ πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ ν.δ. 3198)1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν τὴν προμήνυσιν.

Ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τῆς μὴ ἀντικειμένης εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ Συντάγματος διατάξεως ταύτης (Πρωτ. Ἀθηνῶν 8543)1963, ΕΕΔ 29, 1162) σαφῶς προκύπτει, ὅτι τῆς ὑπὸ ταύτης προβλεπομένης ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται α) μόνον οἱ ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ 2835)1953, ἤτοι οἱ παρέχοντες ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν, ἢ τοιοῦτοι, κατὰ τὴν ἔννοιαν ἄλλων εἰδικῶν νόμων, ἀποκλειομένων οὕτω τῶν ἐργατῶν, ἤτοι τῶν παρεχόντων ἐργασίαν σωματικήν, β) μόνον οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποκλειομένης τῆς κατ' ἀναλογίαν ἐπεκτάσεως της ἐν λόγῳ διατάξεως καὶ ἐπὶ ὑπαλλήλων ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν (Α.Π. 574.1961) καὶ γ) ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουν συμπληρώσει κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. τούτου ἢ μεταγενεστέρως συμπληρώσουν τὰς προϋποθέσεις πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος.

Εἶναι προφανές, ὅτι ὁ νόμος ἀπαιτεῖ συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων τούτων, ὡς ἐκάστοτε ἔχουν κατὰ τὸν χρόνον λύσεως τῆς συμβάσεως, ἤτοι τῆς αἰφνιδιαίας ἀποχωρήσεως τοῦ ὑπαλλήλου ἢ τῆς ἀπομακρύνεως τούτου παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ ὡς οὗτοι εἶχον κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 4259)1962, ΕΕΔ 21, 1104). Ἐν συνδρομῇ ἁπασῶν τῶν ρηθεισῶν προϋποθέσεων δύνανται οἱ ὑπάλληλοι νὰ ἀποχωρῶσιν αἰτιοθελῶς τῆς ἐργασίας των ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου, λαμβάνοντες οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὰ 40 ο/ο, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὰ 50 ο/ο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὁριζομένης ἀπολυτηρίου ἀπολήξεως.

2) Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ παρατεθεῖσα διάταξις (ἄρθρον 8, ἐδάφιον β', νόμου 3198)1955), καθ' ὅ μέρος διαλαμβάνει, ὅτι παρέχεται εἰς τοὺς ἐργοδότας τὸ δικαίωμα νὰ προβαίνουν ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους, εἰς τὴν ἀπόλυσιν (ἀπομάκρυνσιν) ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων, ἐπὶ τῇ καταβολῇ μειωμένης ἀποζημιώσεως, δὲν δύναται, ὡς εἰσαγομένη δυσμενεστέρα διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ἐν γένει ὑπαλλήλους δίκαιον, νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, οἵτινες ἀπολυόμενοι εἰδικῆς πρυτασίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν διατήρησιν των ἐν ὑπηρεσίᾳ, δύνανται τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καὶ 7 § 1 α.ν. 244.1936 καὶ τῆς λοιπῆς περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας, αἵτινες, προκειμένου περὶ ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὑπηρετούντων εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις, ὀργανισμοὺς ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπιτρέπουν τὴν ἀπόλυσιν τούτων μόνον διά τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 ἐδάφια α' - δ' τοῦ ὑπὸ 23.1.1936 ἀν. νόμου ἀναφερομένων λόγων ἀπολύσεως καὶ κατόπιν εἰδικῶς ἠτιολογημένης ἀποφάσεως της ἐν ἄρθρῳ 7 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς (Α.Π. 405)1963, Σ.Ε. 1061)1959). Ἡ αὐτὴ λύσις προκύπτει διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἄλλων εἰδικῶν νόμων προστατευομένων ὑπαλλήλων, π.χ. τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

3) Ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἡγουμέναις παραγράφοις ἐκτεθεμένων καθίσταται πρόδηλον, ὅτι ἡ διδομένη λύσις καλύπτει μόνον τοὺς ἐν τῷ Ι.Γ.Ε.Υ. ὑπηρετοῦντας ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ δὴ τοὺς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπαγομένους, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς ἐργάτας, οἵτινες διαλαμβάνει τὸ τιθέμενον ἐρώτημα. Ἐπ' αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν τυχὸν ὑπηρετούντων ἰδιωτικῶν μὲν ὑπαλλήλων, ἠσφαλισμένων ὅμως εἰς ἄλλους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἐφαρμογὴν ἔχει τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 3198)1955 ὁρίζον τὰ ἑξῆς: «Μισθωτοί, συνδεόμενοι διὰ σχέσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας, συμπληρώσαντες δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112, ἢ τὸ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας, ἐὰν ἐλλείπει δὲ τοιούτου τὸ ὅριον ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας, τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἢ τοῦ β.δ/γματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑπολογιζομένης βάσει τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου». Ἡ διατύπωσις εἶναι ἀπολύτως σαφής. Πρὸς ἐφαρμογὴν ταύτης δέον νὰ συντρέχωσιν αἱ ἀκόλουθοι προϋποθέσεις: α) Σύμβασις ἢ καὶ ἁπλῆ σχέσις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, β) ὁ μισθωτὸς (ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης)

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΜΜΙΣΘΩΝ ΟΙΚΙΑΚΩΝ ΒΟΗΘΩΝ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Ὠνομάσθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4104)1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων «ἔμμισθοι οἰκιακοὶ βοηθοὶ αἱ γνωσταὶ κατ' οἶκον ὑπηρέτριαι.

Ἡ σύμβασις αὐτῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν ρυθμίζεται ὡς ἑξῆς:

α') Δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὰς νόμιμος μισθός, δεδομένου ὅτι ἡ περὶ συλλογικῶν διαφορῶν νομοθεσία (νόμος 8239)1955, ὡς ἐτροποποιήθη) δὲν καλύπτει τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν ἐργαζομένων.

Συνεπῶς εἶναι ζήτημα συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ αὐτῶν. ἐὰν δὲ δὲν ὑπάρχῃ συμφωνία, καταβάλλεται ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἰθισμένος μισθός, ὅστις νοεῖται ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος καταβάλλεται εἰς ἄλλους τοῦ αὐτοῦ φύλου καὶ ἡλικίας, παρέχοντας δὲ ἐργασίαν τοῦ αὐτοῦ εἴδους, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καὶ ὑπὸ τὰς ἰδίας συνθήκας (Α.Π. 185)1964, ΕΕΔ 23, 408, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Δικαιοῦνται πάντως «δώρων» καθ' ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα, τὰ ὁποῖα ὁρίζονται ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων κατὰ τὸν ἀ.ν. 1777)1951, κυρωθέντα διὰ τοῦ νόμου 1901)1951.

β') Δὲν ὑπάρχει περιορισμὸς εἰς τὴν πρόληψιν ἄλλος ἢ ὁ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 759)1937, κατὰ τὸ ὁποῖον ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις κατ' οἶκον ὡς ὑπηρετῶν προσώπων, μὴ συμπληρωσάντων τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ μὴ ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ὑγείας, ὡς δὲ ἐτροποποιήθη ἡ διάταξις (Α.Π. 72)1955, ΕΕΔ 14, 318, Α.Π. 247)1958, ΕΕΔ 14, 529 καὶ ἄλλαι) ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι διὰ τὰς ἄνω τῶν 14 ἐτῶν ὑπηρετρίας δὲν ἀπαιτεῖται τὸ ἐν λόγῳ βιβλιάριον. (Ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 18, 532 σημειώσεις μας).

Προκειμένου πάντως περὶ προαιρέσεως ὑπηρετρίας κάτω τῶν 14 ἐτῶν ἄνευ βιβλιαρίου ὑγείας, ὁπότε πρόκειται περὶ ἀκύρου συμβάσεως, αὕτη δικαιοῦται ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος νὰ ἀποδοθῇ εἰς αὐτὴν ἡ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου (Πρωτ)κου Καζάνης 80)1969, ΕΕΔ 28, 1810), κατὰ τὰ γνωστὰ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας ἰσχύοντα.

γ') Ὑπάρχει δικαίωμα ἀδείας ἐκ τῶν ἄρθρων 666 καὶ 667 Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ ὑπαγομένων τούτων εἰς τὸν ἀ.ν. 539)1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ὡς ἔχει νομολογηθῇ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (Πρωτ)κείου Ἀθηνῶν 9358)1962, ΕΕΔ 21, 1048 καὶ ἄλλαι), κατὰ τῆς ἀπόψεως τῶν ὁποίων ὑπάρχουσαι ἀντιρρήσεις (Ἴδετε ΕΕΔ 24, 831).

Πάντως ὅμως δὲν δικαιοῦνται τοῦ γνωστοῦ «ἐπιδόματος ἀδείας», ἀφοῦ δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν των κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 831, ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 88032)1965 ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 24, 1384).

δ) Δικαιοῦνται παροχῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως κατ' οἶκον ἢ καὶ ἐν νοσοκομείῳ κατὰ τὰ ἄρθρα 660 καὶ 661 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ὑπὸ τὰς εἰς αὐτὰ διακρίσεις.

ε) Δὲν ὑπάρχουν δι' αὐτὰς νόμιμα χρονικὰ διάστημα ἐργασίας, οὔτε ἐργαζόμεναι κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἑορτασίμους ἡμέρας δικαιοῦνται προσηυξημένης τινὸς ἀμοιβῆς, ὡς δικαιοῦνται οἱ λοιποὶ μισθωτοί, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1948 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388), ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει καὶ νόμιμος μισθός, ὁ ὁποῖος νὰ προσαυξηθῇ ἀναλόγως (ΕΕΔ 23, 87, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ νομολογία).

στ') Διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐρ-

πρέπει νὰ ἔχῃ συμπληρώσει δεκαπενταετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 2112, ἤτοι μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἐκ τῆς μεταβολῆς τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένης, ἢ τὸ ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιούτου τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, γ) Νὰ ἀποχωρήσῃ τῆς ὑπηρεσίας τῇ συγκαταθέσει τοῦ ἐργοδότου, τῆς συγκαταθέσεως ταύτης χορηγουμένης πρὸ τῆς ἀποχωρήσεως καὶ οὐχὶ μετὰ τὴν ἀποχώρησιν. Ἀποχώρησις τοῦ μισθωτοῦ ἄνευ προηγουμένης συγκαταθέσεως τοῦ ἐργοδότου θεωρεῖται καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ, ἐπερχομένης οὕτω λύσεως τῆς συμβάσεως οὐχὶ διὰ συμφωνίας μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, ὡς ἀπαιτεῖ ὁ νόμος, ἀλλὰ διὰ τῆς μονομεροῦς πράξεως τῆς καταγγελίας, ἀδιαφόρου οὔσης καὶ ἄνευ ἐννόμου συνεπείας τῆς τυχὸν ἀποδοχῆς αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (Πρωτ. Ἀθηνῶν 8403)1959, ΕΕΔ 15, 427).

Συντρεχουσῶν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων μισθωταὶ ἐν γένει, ἤτοι ἐργάται καὶ ὑπάλληλοι, μὴ ἀσφαλισμένοι εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀποχωροῦντες τῆς ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος οἱ μὲν ὑπάλληλοι τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, οἱ δὲ ἐργάται τῆς ὑπὸ τοῦ β.δ. 16)18.7.1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός διαγωγής εις την ασφάλισιν και είσπράξεως εισφορών] (*)

Άρθρον 68

Υποχρέωσις ησφαλισμένων και Λ.Σ. Σωματείων ή Συνεταιρισμών αύτών

1) Οί ασφαλιζόμενοι κατά τάς διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου και αί διοικήσεις των σωματείων ή συνεταιρισμών αύτών, έφ' όσον αύται μεσολαβούν εις την είσπραξιν της άμοιβής των μελών ταύτων διά την υπ' αύτών παρεχομένην έργασίαν, υποχρεούνται, όπως εις το τέλος έκαστου μηνός υποβάλλουν εις τα αρμόδια Υποκατάστημα του Ι.Κ.Α. καταστάσεων, εμφαίνουσαν τους έργοδότας, εις ους παρέσχον οί ησφαλισμένοι κατά την διάρκειαν του μηνός έργασίας έκτος των σφαγείων (οίον εις χώρους φυλάξεως, διατηρήσεως ή διαθέσεως του κρέατος) και τάς ληφθείσας παρά των έργοδοτών ταύτων άποδοχάς.

2) Αί αύται ως άνω διοικήσεις των σωματείων ή συνεταιρισμών υποχρεούνται, όπως :

α) Τηρούν τό κατά το δι' άπαράσεως του Διοικητού του Ίδρύματος οριοθησόμενα βιβλία εσόδων και εξόδων του σωματείου ή συνεταιρισμού. Τα βιβλία ταύτα υπόκεινται προ της χρησιμοποιήσεως των εις θεώρησιν του Ίδρύματος, κατά τι διά της αύτης ως άνω αποφάσεως του Διοικητού του Ι.Κ.Α. οριοθησόμενα.

β) Υποβάλλουν εις το αρμόδιον Υποκατάστημα του Ι.Κ.Α. και εις το τέλος έκάστου μηνός ονομαστικήν κατάστασιν των απασχοληθέντων κατά την διάρκειαν του μηνός μελών, εις ήν να αναφέρωνται αί ήμέραι, καθ' άς τα μέλη ταύτα δέν ήσαν εις την διάθεσιν του σωματείου ή συνεταιρισμού (άσθένειαι, άπουσίαι κλπ.).

γ) Θέτουν εις την διάθεσιν του Ι.Κ.Α. τα διαχειριστικά στοιχεία του σωματείου ή συνεταιρισμού.

Άρθρον 69

Άναστολή και διακοπή της ασφαλίσεως

1) Ή κατά τάς διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ασφάλισις αναστέλλεται κατά τας περιπτώσεις της παραγράφου 1 του άρθρου 62 του παρόντος Κανονισμού.

2) Ή κατά τάς διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου ασφάλισις διακόπτεται, έφ' όσον οί ησφαλισμένοι ή αί διοικήσεις των σωματείων ή συνεταιρισμών αύτών παραβούν τάς υποχρεώσεις του άρθρου 68 του παρόντος.

Ή διακοπή της ασφαλίσεως επέρχεται άπό της παρελεύσεως άπράκτου δεκαπενθημέρου προθεσμίας άπο της ειδικής προσκλήσεως προς εκπλήρωσιν των άνωτέρω υποχρεώσεων.

Έκ νέου άναγωγή εν τη περιπτώσει ταύτη εις την ασφάλισιν επιτρέπεται μόνον κατά τάς διατάξεις του επομένου Κεφαλαίου του παρόντος Κανονισμού και έφ' όσον εκπληρωθούν άπασαι αί διά τον μέχρι της διακοπής της ασφαλίσεως χρόνον υποχρεώσεις προς το Ίδρυμα, εν δύναται δε να θεμελιωθή αύτη προ της παρελεύσεως εξαμήνου άπό της διακοπής.

Άρθρον 70

Επέκτασις εις έτέρας τοπικάς περιοχάς

Δι' αποφάσεων του Διοικητού του Ίδρύματος, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύναται ή εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου να επεκτείνεται και επί έργατών σφαγής, εκδορής κλπ. ζώων και πτηνών, απασχολουμένων εις τας ασφαλιστικάς περιοχάς και έτέρων Υποκαταστημάτων του Ίδρύματος.

Κεφάλαιον Ι

Άσφάλισις μέσω σωματείων, συνεταιρισμών ή συνεργατικών κατηγοριών εκείνων μισθωτών

Άρθρον 71

Άσφαλιζόμενα πρόσωπα

1) Πρόσωπα εκ των εν τη επομένη παραγρά-

(*) Συνεχίζεται εκ της σελ. 120 του παρόντος τόμου.

γασίας των εξακολουθεί να εφαρμόζηται το β.δ. 16)18 Ίουλίου 1920 περί επεκτάσεως του νόμου 2112)1920 κλπ. (ΕΕΔ 22, 67 επ.), χωρίς να έχη εφαρμογήν ο νόμος 3198)1955, διότι οί απασχολούμενοι κατ' οίκον διά τας οικιακάς άνάγκας του εργοδότου δέν υπηρετούν εις επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις υπό την γνωστήν εις την επιστήμην και νομολογίαν έννοιαν των όρων τούτων. (Ίδετε ΕΕΔ 21, 663, ΕΕΔ 23, 87, ένθ' νομολογία).

Είναι δυνατή, επομένως, ή άπόλυσις μετά προειδοποίησιν 8 ημερών, ανεξαρτήτως χρόνου υπηρεσίας, και προφορικώς ή και άνευ προειδοποιήσεως, οπότε οφείλεται ή κατά το άνωτέρω β.δ. αποζημίωσις εκ μισθού, άντιτίμου τροφής, κατοικίας, το άντίτιμον δε τούτων είναι ζήτημα πραγματικόν.

ζ') Υπάγονται εις την άσφάλισιν του Ι.Κ.Α. κατά τας σχετικάς διατάξεις (Ίδετε ΕΕΔ 23, σελ. 807).

τῳ ἀναφερομένων, παρέχοντα ἐργασίαν εἰς μὴ σταθερὰν ἐργοδότην ἐντὸς περιοχῶν, εἰς ἃς ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσφαλίζονται εἰς αὐτὸ συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ παρόντι Κεφαλαίῳ ἀναφερομένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ἐργατῶν:

α) Συντηρήσεως, ταξινομήσεως τῶν ζώων καὶ πτηνῶν πρὸ τῆς σφαγῆς.

β) Νεκροταμπῶν.

γ) Ἐπεξεργασίας ἢ συσκευασίας σταφίδος, σταφυλῶν, σύκων, ἐλαιῶν, ἐλαίου, σάπωνος καὶ οἴνου.

δ) Λεμβούχων.

ε) Τοιχοκολλητῶν.

στ) Ὑφαλοχρωματιστῶν, ματσακονιστῶν.

ζ) Ζυγιστῶν ἀγορῶν.

η) Τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν ὑπεξέρανσιν, συντήρησιν, δερματοποίησιν κλπ. τῶν ἀκατεργάστων δερμάτων.

θ) Τῶν ἀπασχολουμένων ὡς φυλάκων ἀγορῶν, καταστημάτων καὶ λιμένων, καὶ

ι) Τῶν ἀπασχολουμένων ὡς σημειωτῶν εἰς τὴν καταγραφὴν κλπ. τῶν ἐντὸς πλοίων ἢ εἰς τοὺς λιμένας ἐμπορευμάτων.

3) Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 57 § 2 καὶ 64 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερομένων προσώπων.

Ἄρθρον 72

Προϋποθέσεις ἀσφαλίσεως

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ προσώπων ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἀναφερομένων, ἀνηκόντων εἰς σωματεῖα, συνεταιρισμοὺς ἢ συνεργατικάς, ὧν αἱ διοικήσεις ἢ προκειμένου περὶ συνεργατικῶν, οἱ ἐκπροσωποῦντες ταύτας μεσολαβοῦν εἰς τὴν εἰσπραξιν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μελῶν τούτων διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν παρεχομένην ἐργασίαν ἢ παρέχουν τὴν ἐργασίαν των μέσῳ τῶν ἐν λόγῳ Ἑνώσεων, δι' ἃ δὲν καταβάλλονται εἰσφοραί, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν Κεφαλαίων Η' καὶ Θ' τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2) Συνεργατικαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀποτελοῦν ἑνώσεις τριῶν τοὐλάχιστον προσώπων τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας πρὸς παροχὴν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ αὐτου Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἐργασίας ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ἄρθρου 57 § 1, ἄρθρου 65 καὶ παράγραφος 2 ἄρθρου 71 ἀναφερομένων καὶ ἀπὸ κοινοῦ διανομὴν τῆς διὰ τὴν παρεχομένην ἐργασίαν ἀμοιβῆς, μὴ ἀποτελοῦσαι δὲ σωματεῖα ἢ συνεταιρισμούς. Ἡ συστατικὴ τῆς συνεργατικῆς πρᾶξις δέον νὰ συντάσσεται ἐγγράφως.

Τὰ μέλη ἑκάστης συνεργατικῆς ὑποχρεοῦνται διὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀσφαλίσεώς των, ὅπως ὁρίσουν ἓν ἐκ τούτων ὡς ἐκπρόσωπον καὶ διαχειριστὴν τῆς Ἑνώσεως καὶ ἀνακοινώσουν τὸ ὀνοματεπώνυμον τούτου εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 73

Ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἄρθρον προσώπων ἐνεργεῖται μέσῳ τῶν διοικήσεων τῶν ἐν τῇ αὐτῇ διατάξει ἀναφερομένων σωματείων, συνεταιρισμῶν ἢ ἐκπροσώπων τῶν συνεργατικῶν, αἵτινες ὑπέχουν ἔναντι τοῦ Ἱδρύματος ἁπάσας τὰς εὐθύνας τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 8 § 5 καὶ 26 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 ὁριζόμενα.

2) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, μετὰ πρότασιν τῶν Διευθυντῶν τῶν οἰκείων Ὑποκαταστημάτων δύναται νὰ ἐπιβάλλεται εἰς ὡρισμένον ἢ ὡρισμένα ἢ πάντα τὰ σωματεῖα, συνεταιρισμοὺς ἢ συνεργατικὰς ἡ ὑποχρέωσις καταθέσεως εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. παγίας ἐγγυήσεως διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών των, ἐφ' ὅσον αἱ Ἑνώσεις αὗται δὲν παρέχουν τὴν πρὸς τοῦτο φερεγγυότητα. Τὸ ποσὸν τῆς ἐγγυήσεως δὲν δύναται νὰ ὁρίζηται δι' ἑκάστην Ἕνωσιν ἀνώτερον τοῦ συνόλου τῶν μέσων εἰσφορῶν δύο μηνῶν.

Εἰς τὰς περὶ ὧν τὸ ἀνωτέρω ἑδάφιον περιπτώσεις ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀσφάλισις τῶν μελῶν ἑκάστου σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς καταθέσεως τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐγγυήσεως.

Ἄρθρον 74

Τρόπος καὶ χρόνος καταβολῆς εἰσφορῶν

1) Αἱ κατὰ νόμον εἰσφοραί, ἐργοδοτικαὶ καὶ ἐργατικοί, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 72 τοῦ παρόντος προσώπων παρακρατοῦνται ἐκ τῶν καταβαλλομένων εἰς ταῦτα ἀμοιβῶν καὶ καταβάλλονται εἰς τὸ Ἵδρυμα παρὰ τῶν διοικήσεων τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν ἢ τῶν ἐκπροσώπων τῶν συνεργατικῶν.

2) Χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τούτου.

3) Αἱ διοικήσεις τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν ἢ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν συνεργατικῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένων προθεσμιῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον χρόνου καταβάλλουν εἰς τὸ Ἵδρυμα τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἀναλογούσης διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς (ποσοστοῦ ἐργοδότου, ποσοστοῦ ἀσφαλισμένου), ὑπολογιζομένης κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 75 τοῦ παρόντος καὶ τὸ ἐν ἄρθρῳ 25 ἀ.ν. 1846)1961 ὁριζόμενα.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος καθορίζεται ὁ τρόπος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ὑφ' ἑκάστης Ἑνώσεως, εἴτε διὰ κα-

ταβολής τοῦ μετρητοῦ, εἴτε δι' ἀγορᾶς ἑνὸς μόνου.

Ἄρθρον 75

Ἡμέραι ἐργασίας - Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ἐκδιδομένης ἐντὸς τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου, μετὰ πρότασιν τῶν οἰκείων Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν, καὶ ἰσχυούσης δι' ὁλόκληρον τὸ ἑπόμενον ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὰ μέλη ἑκάστου σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς κατατάσσονται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, αἱτινες πάντως κατωτέραν ἐκείνης, ἣτις περιλαμβάνει τὸ ἑκάστοτε ἰσχύον κατώτατον ἡμερομίσθιον ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Αἱ ἡμέραι ἐργασίας, τὰς ὁποίας λαμβάνονται πραγματοποιοῦντα κατὰ μῆνα τὰ μέλη ἑκάστου σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς, δὲν δύνανται νὰ ὁρισθοῦν εἰς ἐλάσσονας τῶν ὀκτὼ (8) καὶ πλείονας τῶν εἴκοσι πέντε (25) δι' ἕκαστον μῆνα, τοῦ κατὰ περίπτωσιν καθορισμοῦ αὐτῶν ἐνεργουμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Διὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατάταξιν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς κλάσεις καὶ τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὁ κατὰ τὸ προηγούμενον τοῦ δι' ὃ ἡ κατάταξις ἡμερολογιακὸν ἔτος μέσος ὅρος τῶν ἀποδοχῶν τούτων καὶ ἡ μέση μηνιαία τούτων ἀπασχόλησις ἢ ὁ μέσος ἡμερήσιος μισθὸς καὶ ἡ μέση μηνιαία ἀπασχόλησις ἠσφαλισμένων τῆς αὐτῆς ἢ παρεμφεροῦς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας.

2) Νέα ἐντὸς τοῦ ἔτους κατάταξις εἰς κλάσεις ἢ μεταβολὴ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἐπιτρέπεται μόνον ἐν περιπτώσει οὐσιωδους αὐξομειώσεως τῆς ἀπασχολήσεως τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως ἢ αὐξήσεως τοῦ κατωτάτου ἡμερομισθίου τοῦ ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

3) Προκειμένου περὶ Ἑνώσεων, τὰ μέλη τῶν ὁποίων ἀπασχολοῦνται μόνον καθ' ὡρισμένας ἐποχας τοῦ ἔτους, ἢ ἡ ἀπασχόλησις τῶν μελῶν τούτων ἐμφανίζει ἐποχιακὰς διακυμάνσεις, δύναται νὰ καθορίζεται δι' ὡρισμένους μῆνας τοῦ ἔτους διάφορος κλάσις ἢ διάφορος ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας, ὡς καὶ νὰ καθορίζωνται οἱ μῆνες τῆς κατ' ἔτος ἀπασχολήσεως τῶν μελῶν ἑκάστης Ἑνώσεως.

4) Κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παόντος Κεφαλαίου ἀσφαλίσεως τῶν μελῶν ἑκάστου σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις καὶ ὁ καθορισθεὶς ἀριθμὸς ἡμερῶν ἐργασίας ἰσχύουν μέχρι λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, καθ' ὃ ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις.

5) Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τὰς ὁποίας λογίζονται πραγματοποιοῦντα κατὰ μῆνα τὰ μέλη τῆς Συνεργατικῆς Σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου Κρήτης, ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ὅλικοῦ ποσοῦ τῆς ληφθείσης παρ' ἑκάστου μέλους ἀμοιβῆς διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ μηνὸς ἐργασίαν διὰ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως εἰς ἣν κατατάσσεται αὐτὸς κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παόντος ἄρθρου ὁριζόμενα. Τυχὸν προκύπτον κλάσμα ἐκ τῆς τοιαύτης διαιρέσεως λογίζεται ὡς πλήρης ἡμέρα ἐργασίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀναγνωριζομένων κατὰ μῆνα ἡμερῶν ἐργασίας δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν 30.

Κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος δύναται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, τὰς ὁποίας λογίζονται πραγματοποιοῦντα τὰ μέλη τῆς ἀνωτέρω συνεργατικῆς, νὰ ὁρίζεται, ἀντὶ τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἑδάφιον τρόπου, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ δευτέρου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ παόντος ἄρθρου ὁριζόμενα.

6) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος δύναται ὁ ὑπὸ τοῦ πρώτου ἑδαφίου τῆς προηγουμένης παραγράφου προβλεπόμενος τρόπος ἐξευρέσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιουμένων ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων κατὰ μῆνα ἡμερῶν ἐργασίας νὰ ἐφαρμόζηται καὶ ἐπὶ ἑτέρων Ἑνώσεων, ἐφ' ὅσον συντρέχουν εἰδικαὶ πρὸς τοῦτο συνθῆκαι.

Ἄρθρον 76

Ὑποχρεώσεις Δ. Σ. σωματείων, συνεταιρισμῶν καὶ διαχειριστῶν

1) Αἱ διοικήσεις τῶν σωματείων ἢ συνεταιρισμῶν καὶ οἱ διαχειρισταὶ τῶν συνεργατικῶν τῶν ἐν ἄρθρῳ 72 ἐργατῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως:

α) Ὑποβάλλουν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. κεκυρωμένα ἀντίγραφα τοῦ Καταστατικοῦ των, ἐντὸς δεκαπέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς τοῦ σωματείου εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον τοῦ Πρωτοδικείου ἢ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ τῆς συστάσεως τῆς συνεργατικῆς.

Ἐντὸς τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω προθεσμίας ὑποχρεοῦνται οἱ διοικήσεις τῶν σωματείων καὶ συνεταιρισμῶν καὶ οἱ διαχειρισταὶ τῶν συνεργατικῶν, ὅπως ὑποβάλλουν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. πᾶσαν τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ των.

β) Ἀνακοινοῦν εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τὰ ὀνοματεπώνυμα τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἢ τοῦ διαχειριστοῦ τῆς συνεργατικῆς, ὡς καὶ πᾶσαν ἀπόφασιν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς Ἑνώσεως περὶ ἐγγραφῆς ἢ διαγραφῆς μελῶν ἐκ τοῦ σωματείου, τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ τῆς συνεργατικῆς.

γ) Τηροῦν, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος ὁριοθησόμενα, βιβλία ἐσόδων καὶ ἐξόδων τοῦ σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς, ἐφ' ὅσον ἐξ ἄλλων διατάξεων δὲν προβλέπεται ἡ τήρησις των. Τὰ βιβλία ταῦτα ὑπόκεινται πρὸ τῆς χρησιμοποιήσεως των εἰς θεώρησιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὰ διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ ὁριοθησόμενα.

δ) Θέτουν εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ Ι.Κ.Α. τὰ

διαχειριστικά στοιχεία τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ.

2) Αἱ αὐταὶ διοικήσεις ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐφ' ὅσον διά τὴν εἰσπραξιν τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως παρά τῶν προσώπων, διά λογαριασμόν τῶν ὁποίων παρέχεται ἡ ἐργασία, ἐκδίδουν ἀποδείξεις ἢ τιμολόγια, χρηματοπιστωτικῶς ἀποκλειστικῶς βιβλία ἀποδείξεων εἰσπραξεως ἐκτυπούμενα κατά τόν δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος ὁρισθησόμενον τύπον. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως ὁρισθήσεται ὁ τρόπος τῆς θεωρήσεως καί ἐλέγχου τῶν ἀνωτέρω ἀποδείξεων.

Κατά τήν πρώτην ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος αἱ ἀνωτέρω ἀποδείξεις ἐκτυποῦνται δαπάναις τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 77

Ἀναστολή καί διακοπή τῆς ἀσφαλίσεως

1) Ἡ κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἀσφάλισις ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον τό ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον :

α) Ἐπιδοτεῖται ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α. λόγῳ ἀσθενείας, ἀνεργίας ἢ στρατεύσεως.

β) Ἀπουσιάζει ἐκ τῆς περιοχῆς τοῦ παρ' ᾧ ἡ ἀσφάλισις Ὑποκαταστήματος.

γ) Στερηθῇ τῆς δυνατότητος ἐργασίας ἐξ οἱουδήποτε λόγου, πέραν τῶν ἀνωτέρω ὑπό στοιχεῖον α' ἀναφερομένων, οἷον ἀσθενείας, βεβαιουμένης ὑπό ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α., φυλακίσεως, στρατεύσεως κλπ.

δ) Ὀφθεμιαῖς δικαιοῦται ἀμοιβῆς ἐκ τῆς Ἑνώσεως κατά τήν διάρκειαν τοῦ μηνός.

2) Ἡ περί ἧς ἀνωτέρω ἀσφάλισις διακόπτεται :

α) Ἐφ' ὅσον τό ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον διαγραφῇ τοῦ σωματείου ἢ συνεταιρισμοῦ ἢ παύσῃ μετέχον τῆς συνεργατικῆς.

β) Ἐφ' ὅσον ὁ κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπόχρεως πρός καταβολήν τῶν εἰσφορῶν καθυστερῇ τήν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων του ἐπί χρονικόν διάστημα πέραν τῶν δύο μηνῶν. Ἡ διακοπή τῆς ἀσφαλίσεως δι' ὅλα τά μέλη τοῦ σωματείου, συνεταιρισμοῦ ἢ συνεργατικῆς ἐπέρχεται ἀπό τοῦ τέλους τοῦ δευτέρου μηνός, δι' ὃν ὀφείλονται αἱ εἰσφοραί.

Ἐκ νέου ὑπαγωγή ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως εἰς τήν ἀσφάλισιν κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἐπιτρέπεται μόνον, ἐφ' ὅσον ἐκπληρωθοῦν ἅπασαι αἱ διά τόν μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως χρόνον ὑποχρεώσεις πρός τό Ἵδρυμα ἐκ τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, κατατεθῇ δέ καί ἡ κατά τό ἄρθρον 73 § 2 τοῦ παρόντος ἐγγύησις.

Ἡ ἐκ νέου ἀσφάλισις δέν δύναται νά ἀρχίσῃ πρό τῆς παρελεύσεως ἐξαμήνου ἀπό τῆς διακοπῆς.

γ) Ἐν περιπτώσει παρελεύσεως ἀπράκτου τριακονθημέρου προθεσμίας ἀπό τῆς εἰδικῆς πρός τοῦτο προσκλήσεως πρός κατάθεσιν τῆς κατά τό ἄρθρον 73 § 2 τοῦ παρόντος ἐγγυήσεως.

δ) Ἐφ' ὅσον ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου ἢ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἢ ὁ διαχειριστής τῆς συνεργατικῆς παραβῇ τάς ὑποχρεώσεις τοῦ ἄρθρου 76.

Ἡ διακοπή τῆς ἀσφαλίσεως ἐπέρχεται ἀπό τῆς παρελεύσεως ἀπράκτου δεκαπενθημέρου προθεσμίας ἀπό τῆς εἰδικῆς προσκλήσεως πρός ἐκπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων, πλήν τῆς περιπτώσεως τῆς παραβάσεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 76, ἐφ' ᾗς δέν ἰσχύει ἡ ἀνωτέρω προθεσμία.

Ἐκ νέου ὑπαγωγή τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως εἰς τήν ἀσφάλισιν εἰς τάς ἀνωτέρω ὑπό στοιχεῖα γ' καί δ' περιπτώσεις ἐπιτρέπεται μόνον ἀπό τῆς παρελεύσεως ἑξαμήνου ἀπό τῆς διακοπῆς καί ἐφ' ὅσον κατατεθῇ ἡ κατά τό ἄρθρον 73 § 2 ἐγγύησις καί ἐκπληρωθοῦν ἅπασαι αἱ ὑποχρεώσεις διά τόν μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως χρόνον.

Λύνανται ὅμως εἰς τάς ἀνωτέρω ὑπό στοιχεῖο β' - δ' περιπτώσεις ἡ ἀσφάλισις νά συνεχισθῇ ἀπό τῆς διακοπῆς της, ἐφ' ὅσον αἱ διά τό μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως χρονικόν διάστημα ὑποχρεώσεις ἐκπληρωθοῦν ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς κατά τά ἀνωτέρω διακοπῆς.

Ἄρθρον 78

Ἀσφάλισις ἐκτάκτως ἀπασχολουμένων μέσῳ σωματείων κλπ.

Κατά τόν δια τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ὁριζόμενον τρόπον ἐνεργεῖται καί ἡ ἀσφάλισις τῶν προσώπων, ἅτινα, μή ὄντα μέλη τῶν ἐν ἄρθρῳ 72 σωματείων, συνεταιρισμῶν ἢ συνεργατικῶν, προσλαμβάνονται ὑπό τῶν διοικήσεων ἢ τῶν ἐκπροσώπων ταύτων πρός ἐνίσχυσιν τῶν τακτικῶν μελῶν των.

Αἱ διά τήν ἀσφάλισιν τῶν ἀνωτέρω προσώπων καταβλητέαι εἰσφοραί ὑπολογίζονται ἐπί τῆς καταβαλλομένης εἰς ταῦτα ἀμοιβῆς καί καταβάλλονται διά τάς ἡμέρας, καθ' ἃς παρέχουν ἐργασίαν.

Ἄρθρον 79

Ἐπέκτασις τῶν διατάξεων καί εἰς ἑτέρας ἐπαγγελματικάς κατηγορίας

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, δημοσιευομένων εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύναται ἡ ἐφαρμογή τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κεφαλαίου νά ἐπεκτείνεται καί εἰς ἑτέρας κατηγορίας ἐργατῶν, πληρούντων τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 72, ἐκτός τῶν ἐν ἄρθρῳ 71 § 2 ἀναφερομένων.

Κεφάλαιον ΙΑ'

Ἀσφάλισις αὐτοτελῶς ἐργαζομένων καί ἐνίων κατηγοριῶν προσώπων ἐκ τῶν παρε-

χόντων έργασίαν πρός μή σταθερόν έργοδότην ή πρός πλείονας έργοδότας

Άρθρον 80

Άσφαλιζόμενα πρόσωπα

1) Ή ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐν τῇ ἐπομένῃ παραγράφῳ ἀναφερομένων προσώπων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς περιοχάς, εἰς ἃς ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ἐνεργεῖται συμφώνως πρὸς τοὺς ἐν τῷ παρόντι Κεφαλαίῳ περιλαμβανομένους ὅρους.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπί:

α) Τῶν κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 προβλεπομένην διαδικασίαν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος κατηγοριῶν αὐτοτελῶς ἐργαζομένων, οἰκονομικῶς ἀσθενῶν καὶ ἀτιμουμένων ἐπαγγελματικῆς στέγης προσώπων.

β) Τῶν προσώπων, τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην ἢ συγχρόνως πρὸς ἐργοδότας πλείονας συνήθως ἐκ τριῶν, μεθ' ἑκάστου τῶν ὁποίων συνδέονται δι' ἰδιαιτέρας σχέσεως ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν ἀσφαλίζονται παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς διατάξεις ἑτέρων Κεφαλαίων τοῦ παρόντος ἢ Εἰδικῶν Κανονισμῶν.

3) Πρόσωπα ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀσφαλισμένα ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., συνεχίζουν τὴν ἀσφάλισίν των κατὰ τὸ παρὸν Κεφάλαιον. Οἱ εἰς τὰς περιοχὰς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης ἀπασχολούμενοι ἀνθοκηπουροι ἐξαιροῦνται τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

4) Ὡς πληροῦσαι τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου λογίζονται καὶ αἱ κάτωθι κατηγορίαι προσώπων, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ὁποίων ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

α) Τῶν πλανοδίων καὶ ὑπαιθρίων μικροπωλητῶν.

β) Τῶν πλανοδίων καὶ ὑπαιθρίων στιλβιστῶν ὑποδημάτων.

γ) Τῶν πλανοδίων καὶ ὑπαιθρίων φωτογράφων.

δ) Τῶν ἀμαξοκαρραγωγέων.

ε) Τῶν αὐτοτελῶς ἢ συνεταιριστικῶς ἐργαζομένων ἁλιεργατῶν καὶ ἰχθυεργατῶν.

στ) Τῶν τεχνιτῶν λατόμων (εἰδικευμένων λιθοξόων), καὶ

ζ) Τῶν οἰκονομικῶς ἀσθενῶν ἐπιτηδευματιῶν, τῶν στερουμένων ἐπαγγελματικῆς στέγης.

5) Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ἄρθρον προσώπων ἐφαρμόζονται ἐπικουρικῶς, καθ' ὅ μέρος δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου Μέρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ (ἄρθρα 1 - 30).

Ἄρθρον 81

Ἀσφαλιστικοὶ συνεταιρισμοί

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν ἄρθρῳ 80 προσώπων πραγματοποιεῖται μέσῳ τῶν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 συνιστωμένων ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν, οἵτινες ὑπέχουν ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. πᾶσας τὰς εὐθύνας τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 8 § 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα.

2) Οἱ ἀσφαλιστικοὶ συνεταιρισμοὶ συνιστῶνται εἰς τὰς ἕδρας τῶν Ὑποκαταστημάτων ἢ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ προσώπων πληρούντων τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 80 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 82 τοῦ παρόντος, ἀπασχολουμένων ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς αὐτῶν, διέπονται δὲ ὑπὸ τῶν περὶ λειτουργίας τῶν συνεταιρισμῶν κειμένων διατάξεων καὶ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

Κατ' ἐξαίρεσιν οἱ εἰς τὰς περιοχὰς τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ Περιχώρων αὐτῶν συνιστώμενοι συνεταιρισμοὶ δέον νὰ περιλαμβάνουν πρόσωπα, ἀνήκοντα μόνον εἰς τὴν αὐτὴν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, ἀπασχολούμενα εἰς τὴν ἀσφαλιστικὴν περιοχὴν τῶν Περιφερειακῶν ἢ τῶν Τοπικῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ τῶν Παραρτημάτων τῶν πόλεων τούτων.

Ἐπιτρέπεται ἡ σύστασις πανελλήνιων ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας προσώπων, εἰς ἃς περιπτώσεις, ὡς ἐκ τοῦ μικροῦ ἀριθμοῦ τῶν πρὸς ἀσφάλισιν προσώπων, καθίσταται ἀνέφικτος ἐκ λόγων οἰκονομικῶν ἡ λειτουργία τῶν κατὰ Ὑποκαταστήματα ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν.

Περὶ τῆς ὑπάρξεως τῆς ὡς ἄνω προϋποθέσεως κρίνει ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ πράξεως αὐτοῦ.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ( ). Αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ δι' ἡμερομίσθια καὶ μισθούς, καταβαλλομένους ἀπὸ 1.1.1966, μετὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721)8632)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθείσαν ἐκτελεστὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, θὰ ὑπολογίζωνται ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς μισθολογικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀντιστοιχοῦν τὰ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν.

Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν ἀποτελοῦν ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς, ἰσχύοντα δι' ὅλην τὴν χώραν ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἡ ἀσφάλισις παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν μισθωτῶν δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἐπὶ ἡμερομισθίων ἢ μισθῶν κατωτέρων τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' οἱανδήποτε κατηγορίαν μισθωτῶν ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 12)1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).***

Ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρου Χριστουγέννων 1965 - Νέου Ἔτους 1966 ; Παρεχομεν ὑμῖν τὰς ἀκολούθους ὁδηγίας περὶ τῶν καταβλητέων ἐπὶ τῶν δώρων εἰσφορῶν.

1. Χρόνος καταβολῆς ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς ὑπ' ἀριθ. 116100)8130)9.12.1965 Κ.Υ.Α. αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ τοῦ βάσει αὐτῆς χορηγητέου δώρου θέλουσι καταβληθῆ παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τέσσαρας (4) μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι τῆς 15.1.1966.

Ἐνταῦθα δέον νὰ διευκρινισθῶσι τὰ κάτωθι :

α) Τὸ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καταβλητέον δῶρον ὑπόκειται καὶ εἰς τὴν ὑπὲρ Ο.Ε.Κ. εἰσφοράν.

β) Ἑκάστη τῶν ἀνωτέρω δόσεων δέον νὰ καταβληθῇ τὴν 15ην ἑκάστου τῶν τεσσάρων μηνῶν Ἰανουαρίου, Φεβρουαρίου, Μαρτίου καὶ Ἀπριλίου 1966, τῆς καταβολῆς τούτων μετὰ τὴν παροδον τῆς ἡμερομηνίας ταύτης θεωρουμένης ἐκπροθέσμου καὶ συνεπαγομένης τὴν ἐπιβολὴν τῶν προσθέτων τελῶν τοῦ ν. δ)τος 3762) 1957, μὴ ἰσχυούσης ἐν προκειμένῳ τῆς 30ημέρου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 26 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1846) 1951.

Ἐπειδὴ ὅμως ἐν τῇ πράξει ἡ ἀγορὰ καὶ ἡ ἐπικόλλησις ἐνσήμων, ἀντιστοιχούντων εἰς τὸ 1)4 τῶν ἀναλογουσῶν δι' ἕκαστον μισθωτὸν εἰσφορῶν, ἐμφανίζει σοβαρὰς δυσχερείας, ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων ἀπασχολουσῶν μεγάλον ἀριθμὸν μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ὑμετέρων ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ὑπαλλήλων, δέον ὅπως θεωρήσητε ὡς ἐκπληρωθεῖσαν τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τοῦ 1)4 κατὰ μῆνα τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν παρὰ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἤθελον προβῆ εἰς τὴν ἀγορὰν ἰσαποσῶν ἐνσήμων καὶ τὴν ἐπικόλλησιν αὐτῶν ἐπὶ ἀναλόγου ἀριθμοῦ ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων μισθωτῶν, μέχρι τῆς πληρους κατὰ μῆνα Ἀπρίλιον ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως τοῦ συνόλου τῶν ἐφ' ὁλοκλήρου τῆς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορᾶς ἀντιστοιχούντων ἐνσήμων.

Ἐξ ἄλλου διευκρινίζομεν, ὅτι, δοθέντος ὅτι ἡ εὐχέρεια καταβολῆς τῶν ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορῶν εἰς 4 δόσεις παρεχοθῇ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργοδοτῶν, δύνανται οὗτοι, μὴ ποιούμενοι χρῆσιν τῆς εὐχερείας ταύτης, νὰ καταβάλωσι τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς εἰς ὁλόκληρον, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, ἤτοι ἐντὸς 30ημέρου προθεσμίας ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς, καθ' ὃν εἶναι καταβλητέον τὸ δῶρον καὶ

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν θὰ τύχουν ἐφαρμογῆς προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. 29163)3.12.1965 καὶ 29360)6.12.1965 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν. Οἱ ἀνωτέρω ἐργοδόται δέον ὅπως τὰς ἐπὶ τοῦ δώρου εἰσφορὰς τῶν ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου κλπ. μισθωτῶν αὐτῶν καταβάλωσιν εἰς ὁλόκληρον ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ὁριζομένης προθεσμίας.

2. Τρόπος ὑπολογισμοῦ εἰσφορῶν

Ὡς πρὸς τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν ἐπὶ τῶν δώρων ἑορτῶν παραπέμπομεν ὑμᾶς εἰς τὰς δοθείσας ὁδηγίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 213)1965 ἡμετέρας ἐγκυκλίου διαταγῆς, διευκρινίζοντες τὰ κάτωθι :

α) Αἱ εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογισθοῦν ποσοστιαίως ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου τοῦ ἐναπομένοντος μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῆς κρατήσεως ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, περὶ ἧς ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 116100)8130)9.12.1965 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (σχετικὴ ἐγκύκλιος ἡμῶν 60)1958).

β) Ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τοῦ δώρου Χριστουγέννων ὑπερβαίνει τὰς 5.250 δραχμὰς, ἤτοι τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀνωτάτης μισθολογικῆς κλάσεως, αἱ εἰσφοραὶ θὰ ὑπολογισθοῦν μέχρι τοῦ ποσοῦ τούτου (5.250). Ἐν ᾗ περιπτώσει ὅμως δὲν τύχῃ τις ὁλοκλήρου τοῦ δώρου, λόγῳ μὴ συνεχοῦς μισθοδοτήσεώς του καθ' ὅλον τὸ ἀπαιτούμενον διάστημα διὰ τὴν ἀπόληψιν πλήρους δώρου, τότε, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνει τὸ ἡμερομίσθιόν του ἢ τὸ 1)25 τῶν

(*) ΕΕΔ 25, 67.
(**) Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν 25, 104.

μηνιαίων αποδοχών του τάξ 210 δραχμάς, οι εισφοραί θά υπολογισθούν έπι ποσού δώρου, έξαιρουμένου διά τού πολλαπλασιασμού του άκεραίου μηνιαίου ποσού της άνωτάτης κλάσεως, προκειμένου περί δώρου Χριστουγέννων, ή του ήμίσεος, προκειμένου περί δώρου Πάσχα (ή 1 πιδόματος άδειας), έπι τό οριζόμενον έκάστοτε ποσοστόν δικαιουμένου δώρου εις έκαστην περίπτωσιν. Σημειωτέον ότι τό δώρον Χριστουγέννων 1965 της άνωτάτης κλάσεως υπόκειται έξ ολοκλήρου εις εισφοράς, καθ' όσον καταβάλλονται υπό τό κράτος ισχύος του ν. 4476)1965.

Παραδείγματα:

αα) Ἠσφαλισμένος δικαιούται πλήρους δώρου Χριστουγέννων έξ 8.000 δραχμών. Αί εισφοραί άνέρχονται εις 5.250 X 24, 5 ο)ο = 1.286 δραχμαί.

ββ) Ἠσφαλισμένος δικαιούται πλήρους δώρου Χριστουγέννων έκ 4.800 δραχμών (άνωτάτη κλάσις). Αί εισφοραί θά υπολογισθούν έφ' όλοκλήρου του ποσού των 4.800 δραχμών μετ' άφαίρεσιν της κρατήσεως ύπερ Ἐργατικής Ἑστίας, ώς μη υπερβαίνον τό 25πλάσιον του τεκμαρτού ημερομισθίου της XIV κλάσεως.

γγ) Ἠσφαλισμένος, αμειβόμενος δι' ημερομισθίου 300 δραχμών, ή διά μηνιαίου μισθού 8.000 δραχμών, δικαιούται ημίσεος δώρου Χριστουγέννων, άντιστοιχούν εις 10 ημερομίσθια ή το 10)25 των μηνιαίων αποδοχών, λόγω μη συνεχούς μισθοδοτήσεώς του καθ' όλον τό άπαιτούμενον κατά τό ως άνω χρονικόν διάστημα. Αί εισφοραί θά υπολογισθούν έπι δραχμών 2.100, ήτοι:

Προκειμένου περί ημερομισθίου 210 δραχμών X 10 = 2.100.

Προκειμένου περί υπαλλήλων 5.250 X 10 : 25 = 2.100.

Ἐπί τη εύκαιρία διευκρινίζεται, ότι και αί εισφοραί έπι τού δώρου Πάσχα και έπιδόματος άδείας των ησφαλισμένων, ών αί αποδοχαί υπερβαίνουν τάς 5.250 δραχμάς, θά υπολογίζωνται άναλόγως έπι τού ήμίσεος του 25πλασίου του τεκμαρτού ημερομισθίου της άνωτάτης κλάσεως (5.250 : 2 = 2.625 δραχμαί).

γγ) Ἐπί πολλαπλώς άπασχολουμένων αί εισφοραί έπι των δώρων θά υπολογισθούν, κατά τό ως άνω, αυτοτελώς και μέχρι του ποσού των 5.250 δραχμών δι' έκαστον δώρον χωριστά. Ἐν τοιαύτη περιπτώσει θέμα έπιστροφής εισφορών γεννάται διά τόν ησφαλισμένον μόνον, συμφώνως προς τάς διατάξεις του άρθρου 19 § 4 του Κανονισμού ύπαγωγής εις την άσφάλισιν, και έφ' όσον αύτος έχει καταβάλει άθροιστικώς εισφοράς έπι ποσού δώρου μεγαλυτέρου των 5.250 δραχμών.

Παράδειγμα:

Πολλαπλώς άπασχολούμενος έλαβεν έξ ενός έκάστου των τριών εργοδοτών του διά δώρον Χριστουγέννων τά έξης ποσά: 4.000 δραχμάς, 5.000 δραχμάς, 8.000 δραχμάς.

Αί καταβλητέαι εισφοραί, υπολογιζόμεναι αυτοτελώς, άνέρχονται εις 4.000 X 24,50 = 980 δραχμάς, 5.000 X 24,50 = 1.225 δραχμάς, 5.250 X 24,50 = 1.286 δραχμάς.

Ὁ ησφαλισμένος δικαιούται εις έπιστροφήν των γενομένων εις αύτόν κρατήσεων πέραν της άναλογούσης έπι τής XIV κλάσεως κρατήσεως κατά την προβλεπομένην διαδικασίαν υπό της παραγράφου 4 του άρθρου 19 του Κανονισμού ύπαγωγής εις την άσφάλισιν (Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 5)1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

Εἰσφοραί πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος ἀδείας εἰς ἀπολυομένους μισθωτούς: Γνωρίζομεν ὑμῖν, ότι τό Νομικόν Συμβούλιον του Κράτους, ὑπ' ὄψιν του οποίου έτέθη σχετικόν ερώτημα, διά της ὑπ' ἀριθ. 992) 1965 γνωμοδοτήσεώς του(*), ήν και αποδεχόμεθα, άπεφάνθη, ότι, έν περιπτώσει καταγγελίας υπό του εργοδότου της σχέσεως εργασίας μισθωτού, τό μετά των αποζημιώσεων των ημερών άδείας διά την λόγω της απολύσεως μεταίωσιν της λήψεως της ετησίας άδείας δεν άποτελεί αποζημίωσιν, άλλά προσαύξησιν των αποδοχών του μισθωτού, υποκειμένων εις καταβολήν ασφαλιστικών εισφορών.

Συνεπώς και έπι περιπτώσεων χορηγήσεως του επιδόματος άδείας κατά την καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας των μισθωτών υφίστανται υποχρεώσεις των εργοδοτών, όπως καταβάλλουν τάς ύπερ Ι.Κ.Α. νομίμους εισφοράς (Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 13)1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).

Κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ νυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1966: Γνωρίζομεν ὑμῖν, ότι τό Διοικητικόν Συμβούλιον του Ι.Κ.Α., ὑπ' ὄψιν του οποίου έτέθη τό θέμα της κατατάξεως εις μισθολογικάς κλάσεις τεκμαρτών ημερομισθίων των μέ νυμαινομένας αποδοχάς αμειβομένων μισθωτών κατά την ὑπ' ἀριθ. 33)9.11.1965 συνεδρίασίν του (ἀριθ. αποφάσεως 585) ένέκρινεν, όπως ισχύσῃ και διά τό έτος 1966 ή αύτη κατάταξις της έν λόγω κατηγορίας μισθωτών έτους 1965, ώς έκοινοποιήθη ὑμῖν διά των ὑπ' ἀριθ. 1)1965 και 90) 1964 εγκυκλίων διαταγών.

Ὡσαύτως άπεφασίσθη υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Α., όπως ισχύσῃ και διά τό έτος 1966 ή διά τό έτος 1965 δριοθετίσα άποτίμησις της παρεχομένης εις τους μισθωτούς υπό των εργοδοτών τροφής και κατοικίας.

Αί καταβλητέαι εισφοραί προς τό Ι.Κ.Α. και αί υπό του Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι παροχαί προς τους ησφαλισμένους της κατηγορίας ταύτης μισθωτών θά υπολογίζωνται βάσει των μισθολογικών κλάσεων, εις τάς οποίας κατετάγησαν οί ησφαλισμένοι, προστιθεμένων εις ταύτας και των εις είδος χορηγουμένων παροχών (τροφής - κατοικίας).

Διευκρινίζεται, ότι ή υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του Ι.Κ.Α. γενομένη ως άνω κατάταξις και άποτίμησις της άξίας των εις είδος παροχών δεν έχουν εφαρμογήν προκειμένου περί προσώπου, οὗ ὁ συμπεφωνημένος μισθός συνίσταται έν μέρει έκ σταθερώς καθωρισμένου χρηματικού ποσού, άνωτέρου του υπό του Διοικητι-

(*) ΕΕΔ 24, 1510. Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1511 ἐπ.

κοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζομένου τεκμαρτοῦ τοιούτου, τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει, ὁπότε ὡς ἡμερήσιος μισθὸς αὐτοῦ λογίζεται ὁ βάσει τοῦ σταθερῶς καθωρισμένου ποσοῦ ἐξευρισκόμενος.

Εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθορισθέντα τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν περιλαμβάνεται καὶ τὸ ἀναλογοῦν τμῆμα τῶν χορηγουμένων κατ' ἔτος δώρων ἑορτῶν Πάσχα - Χριστουγέννων, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, καὶ κατὰ συνέπειαν δὲν γίνεται κεχωρισμένως ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. διὰ τὰ δῶρα ἑορτῶν καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας.

Κοινοποιοῦμεν τὸν κατωτέρω ἐγκριθέντα πίνακα κατατάξεως ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸ ἔτος 1966 *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 271/1965 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.)*.

Π ί ν α ξ

Κατατάξεως εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1966

Κατηγορίαι μισθωτῶν	Ὁμάδες Ὑποκαταστημάτων			
	Ὁμὰς Ι	Ὁμὰς ΙΙ	Ὁμὰς ΙΙΙ	Ὁμὰς ΙV
	Περιφερειακὸν καὶ Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα περιφερείας Ἀθηνῶν	Περιφερειακὰ καὶ Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα περιοχῆς Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης μετὰ Παραρτήματος Ἀναλήψεως, Πατρῶν, Βόλου καὶ Ἡρακλείου	Λοιπὰ Περιφερειακά, ὡς καὶ Ὑποκατάστημα Κερκύρας	Τοπικὰ Ὑποκαταστήματα καὶ Παραρτήματα
Α) Γαλακτοπωλεῖα, ζαχαροπλαστεῖα, καφενεῖα, καφεγαλακτοπωλεῖα, καφεζαχαροπλαστεῖα, μικτὰ καταστήματα γαλακτοχορτοφαγίας, οἰνομαγειρεῖα, οἰνοστιατόρια, οἰνοπωλεῖα, κυλικεῖα, ποτοπωλεῖα				
	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας				
Σερβιτόροι	70	70	70	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	30	30	25	25
2) Α' Κατηγορίας				
Σερβιτόροι	80	70	70	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	30	30	25	25
3) Διακεκριμένης Α' κατηγορίας				
Σερβιτόρο	80	80	70	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	30	30	30	30
4) Πολυτελείας				
Σερβιτόροι	100	100	80	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	40	40	30	30
5) Ὑπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	125	100	80	80
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	50	40	30	30

Σημείωσις: Βοηθοὶ (1) : 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἢ 18 καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας.
Βοηθοὶ (2) : μέχρι 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 17 διὰ τὰς θήλεις.

Β) Ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μπάρ, καφέ μπάρ, ἐξοχικὰ κέντρα, κοσμικαὶ ταβέρναι καὶ κέντρα διασκεδάσεως

Κατηγορίαι μισθωτῶν	Ὁμὰς Ι Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμὰς ΙΙ Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμὰς ΙΙΙ Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Ὁμὰς ΙV Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
1) Β', Γ', Δ' κατηγορίας				
Σερβιτόροι	70	70	70	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	30	30	25	25
Μουσικοὶ	100	80	70	70
2) Α' Κατηγορίας				
Σερβιτόροι	100	80	70	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	35	30	30	30
Μουσικοὶ	100	80	80	70
Ἀρχισερβιτόροι	150	100	80	70
		150 Πειρ.		
3) Διακεκριμένης Α' κατηγορίας				
Σερβιτόροι	100	80	70	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	35	35	30	30
Μουσικοὶ	100	80	80	70
Ἀρχισερβιτόροι	150	100	80	70
		150 Πειρ.		
4) Πολυτελείας				
Σερβιτόροι	125	100	80	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	40	40	35	30
Μουσικοὶ	125	100	80	70
Ἀρχισερβιτόροι	150	100	80	70
		150 Πειρ.	80	70
5) Ὑπερπολυτελείας				
Σερβιτόροι	125	100	80	70
Βοηθοὶ (1)	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2)	40	40	35	30
Μουσικοὶ	125	100	80	80
Ἀρχισερβιτόροι	150	100		
		150 Πειρ.	100	80
Γ) Κουρεῖα - κομμωτήρια				
1) Κομμωτήρια Α' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	100	80	70	70
Κομμωταὶ Β'	70	70	70	70
Μανικιουρίστριαι	50	50	50	50
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	35	35	30	30
Θήλεις 17 ἐτῶν καὶ ἄνω	50	50	50	50
2) Κομμωτήρια Β' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	80	70	70	70
Κομμωταὶ Β'	70	70	70	70
Μανικιουρίστριαι	50	50	50	50

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμὰς I Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς II Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς III Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον	Όμὰς IV Τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον
Βοηθοί (1) ἄρρενες	70	70	70	70
Βοηθοί (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	35	30	25	25
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	50	50	50	50
3) Κουρεῖα - μικτὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια Α' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	80	70	70	70
Κομμωταὶ Β'	70	70	70	70
Κουρεῖς	70	70	70	70
Μανικιουρίστριαι	50	50	50	50
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	35	30	25	25
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	50	50	50	50
4) Κουρεῖα - μικτὰ κουρεῖα κομμωτήρια Β' καὶ Γ' κατηγορίας				
Κομμωταὶ Α'	70	70	70	70
Κομμωταὶ Β'	70	70	70	70
Κουρεῖς	70	70	70	70
Μανικιουρίστριαι	50	50	50	50
Βοηθοὶ (1) ἄρρενες	70	70	70	70
Βοηθοὶ (2) ἄρρενες καὶ θήλεις	30	25	25	25
Βοηθοὶ θήλεις (17 ἐτῶν καὶ ἄνω)	50	50	50	50
Δ) Παραγωγοὶ - πλασιὲ - εἰσπράκτορες				
α) Παραγωγοὶ - πλασιὲ ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν	100	80	70	70
β) Εἰσπράκτορες - μεσάζοντες ἐπιχειρήσεων ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν	80	70	70	70
γ) Ἀντιπρόσωποι, Διευθυνταί, Διαχειρισταί, ἀμειβόμενοι διὰ ποσοστῶν καὶ μισθοῦ	80	70	70	70
δ) Εἰσπράκτορες συνδρομῶν ἐφημερίδων, περιοδικῶν, σωματείων, ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων	70	70	70	70
Ε) Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων (ταξὶ)				
Κατ' ἐναλλαγὴν (μονοβάρδια)	70	70	70	70
Ἄνευ ἐναλλαγῆς (διπλοβάρδια)	100	80	80	80
Ὁδηγοὶ φορτοταξὶ	70	70	70	70
ΣΤ) Καρραγωγεῖς - ἁμαξοκαρραγωγεῖς				
Καρραγωγεῖς Δήμων - Κοινοτήτων	70	70	70	70
Λοιποὶ καρραγωγεῖς	70	70	70	70
Ζ) Σιδηροδρομικοὶ Σταθμοί				
Ἀχθοφόροι Σταθμῶν	70	70	70	70
Η) Λουτρά				
Ὑπάλληλοι θαλασσίων λουτρῶν ἄνδρες	70	70	70	70

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμάς Ι Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς ΙΙ Τεκμαρτόν ημερομίσθιον	Όμάς ΙΙΙ Τεκμαρτόν ημερομίσθιαν	Όμάς ΙV Τεκμαρτόν ημερομίσθιον
Ὑπάλληλοι θαλασσίων λουτρῶν γυναῖκες	50	50	50	50
Ὑπάλληλοι λουτρῶν πολυτελείας ἄνδρες	70	70	70	70
Ὑπάλληλοι λουτρῶν πολυτελείας γυναῖκες	60	50	50	50
Ὑπάλληλοι κοινῶν λουτρῶν ἄνδρες	70	70	70	70
Ὑπάλληλοι κοινῶν λουτρῶν γυναῖκες	50	50	50	50
Ὑπάλληλοι λουτρῶν καθαριότητος γενικῶς ἄνδρες	70	70	70	70
Ὑπάλληλοι λουτρῶν καθαριότητος γενικῶς γυναῖκες	50	50	50	50
Ὑπάλληλοι ἰαματικῶν λουτρῶν ἄνδρες				70
Ὑπάλληλοι ἰαματικῶν λουτρῶν γυναῖκες				50
Θ) Σκαπετήρια				
Ἄνδρες	70	70	70	70
Γυναῖκες	50	50	50	50
Ι) Στιλβωτήρια				
Στιλβωταί	70	70	70	70
Βαφεῖς	70	70	70	70
ΙΑ) Ἑταιρεία Διαχειρίσεως Ὑπεγγύων Προσόδων				
Βοηθοί διαχ. μονοπωλ. εἰδῶν	70	70	70	70
ΙΒ) Νεωκόροι - καθαρίστριαι ναῶν				
Νεωκόροι	70	70	70	70
Καθαρίστριαι	50	50	50	50
ΙΓ) Κινηματογράφοι - Θέατρα				
1) Κινηματογράφοι Α' προβολῆς κινηματογράφοι τύπου Σινεάκ καὶ μπάρ ἐντὸς αὐτῶν				
Ταξιθέται ἄρρενες	70	70		
Ταξιθέται θήλεις	60	50		
Σερβιτόροι	70	70		
2) Θερινοὶ κινηματογράφοι Α' προβολῆς				
Ταξιθέται ἄρρενες	70			
Ταξιθέται θήλεις	60			
Σερβιτόροι	70			
3) Κινηματογράφοι Β' προβολῆς θερινοὶ κινηματογράφοι γενικῶς βαριετέ, συνοικιακὰ θέατρα καὶ μπάρ ἐντὸς αὐτῶν				
Ταξιθέται ἄρρενες	70	70	70	70
Ταξιθέται θήλεις	50	50	50	50

Κατηγορίαι μισθωτών		Όμάς Ι	Όμάς ΙΙ	Όμάς ΙΙΙ	Όμάς ΙV
		Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον
Σερβιτόροι		70	70	70	70
4) Θέατρα καί μπάρ έντός αύτών					
Ταξιθέται άρρενες		70	70	70	70
Ταξιθέται θήλεις		60	50	50	50
Σερβιτόροι		70	70	70	70
		1Δ) Καμπαρέ - βαριετέ			
1) Λαϊκά καφωδεία					
Σερβιτόροι		70	70	70	70
Βοηθοί (1)		70	70	70	70
Βοηθοί (2)		35	30	25	25
Μπάρμαν		70	70	70	70
Άρτίσται		60	50	50	50
Ίματιοθῆκαι	α) άνδρες	70	70	70	70
	β) γυναῖκες	50	50	50	50
Καθαρίστριαι		50	50	50	50
Θυρωροί		70	70	70	70
Διερμηνεῖς		70	70	70	70
Μουσικοί		100	80	70	70
2) Α' κατηγορίας					
Μαίτρ		100	100	80	
Σερβιτόροι		80	80	70	
Βοηθοί (1)		70	70	70	
Βοηθοί (2)		30	30	25	
Μπάρμαν		80	80	70	
Άρτίσται		80	70	70	
Ίματιοθῆκαι	Άνδρες	70	70	70	
	Γυναῖκες	50	50	50	
Θυρωροί		70	70	70	
Διερμηνεῖς		80	80	70	
Καθαρίστριαι		50	50	50	
Μουσικοί		100	80	70	
3) Πολυτελείας					
Μαίτρ		150	150	125	
Μπάρμαν		100	100	80	
Σερβιτόροι		100	100	80	
Βοηθοί (1)		70	70	70	
Βοηθοί (2)		40	35	35	
Ίματιοθῆκαι	Άνδρες	70	70	70	
	Γυναῖκες	50	50	50	
Θυρωροί		70	70	70	
Διερμηνεῖς		100	80	70	
Άρτίσται		100	80	80	
Καθαρίστριαι		50	50	50	
Μουσικοί		100	100	80	
		1Ε) Χοροδιδασκαλεῖα καί μπάρ έντός αύτών			
Χοροδιδάσκαλοι		70	70	70	70
Έκπαιδευταί άνδρες		70	70	70	70
Έκπαιδευταί γυναῖκες		50	50	50	50

Κατηγορίαι μισθωτών	Όμάς I	Όμάς II	Όμάς III	Όμάς IV
	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον	Τεκμαρτόν ήμερομίσθιον
Ἰματιοθῆκαι α) ἄνδρες	70	70	70	70
β) γυναῖκες	50	50	50	50
Σερβιτόροι	70	70	70	70
Βοηθοί (1)	70	70	70	70
Βοηθοί (2)	30	30	25	25
Καθαρίστριαι	50	50	50	50
Μουσικοί	100	80	70	70
ΙΣΤ) Ἐργάται ἁμαξαλίκων				
α) Ἐργάται θαλάσσης	70	70	70	70
β) Ἐργάται ξηρᾶς	70	70	70	70
ΙΖ) Φωτοκινησιογράφοι				
Ἐργαζόμενοι διὰ λογαριασμὸν φωτογραφείων	70	70	70	70
ΙΗ) Τοιχοκολληταί				
Μέλη Συνεργατικῆς	70	70	70	70
Ιθ) Διανομεῖς				
α) Παστεριωμένου γάλακτος	70	70	70	70
β) Πάγου	70	70	70	70
Κ) Ἁλιεργάται				
Ἐργαζόμενοι μὲ μερίδιον	70	70	70	70
ΚΑ) Ἁλιεργάται ὀστράκων				
α) Εἰδικευμένοι ἐργάται (δῦται)	70	70	70	70
β) Ὁδηγοὶ δυτῶν	70	70	70	70
γ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται σύντροφαι	70	70	70	70
ΚΒ) Νοσοκομεῖα, κλινικαὶ ἰδιωτικὰ ἰατρεῖα				
α) Ἄνδρες	70	70	70	70
β) Γυναῖκες	50	50	50	50
γ) Πλύντριαι καὶ καθαρίστριαι (ἡ κατάταξις ἀφορᾷ μόνον περιοχάς, δι' ἃς δὲν ἰσχύει ὁ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορισμὸς κατωτάτου ὁρίου μισθοῦ)	50	50	50	50
δ) Νοσοκόμοι κατ' οἶκον ἐνεσοθεραπείας	50	50	50	50
Ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν				
α) Ἐν γεύμα δραχμαί	10	8	7	6
β) Πλήρης τροφὴ »	16	14	12	10
γ) Κατοικία »	100	75	75	75
δ) Τροφὴ καὶ κατοικία »	500	425	375	325

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποτίμησις τῶν εἰς εἶδος παροχῶν ἰσχύει μόνον ἐφ' ὅσον διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν καθορίζεται ἄλλως τοιαύτη

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4491)1965 ΝΟΜΟΣ

Περί ασφαλίσεως του προσωπικού της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 1 της 4 Ιανουαρίου 1966)

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

1058)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως του από 28.2)8.3.1950 β. δ)τος «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του κανονιστικού δ)τος της 29 Σεπτεμβρίου)24 Οκτωβρίου 1941 «περί καθορισμού των όρων εργασίας και ρυθμίσεως εν γένει των συμβάσεων εργασίας μεταξύ θεατρικών επιχειρηματιών και ηθοποιών».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 243 της 30 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του ά.ν. 329)1936 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 5736 περί ασκήσεως του επαγγέλματος του ηθοποιού». 2) Την υπ' αριθ. 250)20.4.1965 πρότασιν της Επιτροπής Αδείας Ασκήσεως Επαγγέλματος Ηθοποιού και 3) Την υπ' αριθ. 696) 1965 γνώμην του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει των ημετέρων επί της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας Υπουργών, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Τροποποιούμεν το διάταγμα της 28 Φεβρουαρίου)8 Μαρτίου 1950 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του κανονιστικού δ)τος της 29 Σεπτεμβρίου)24 Οκτωβρίου 1941 «περί καθορισμού των όρων εργασίας και ρυθμίσεως εν γένει των συμβάσεων εργασίας μεταξύ θεατρικών επιχειρήσεων και ηθοποιών» και ορίζομεν, ότι έκαστος ηθοποιός δεν δύναται να λαμβάνη μέρος είς πλείονας των εννέα (9) παραστάσεων καθ' εβδομάδα καθ' άπασαν την χώραν.

Η ισχύς του παρόντος άρχεται από της θερινής θεατρικής περιόδου του έτους 1966.

Εις τους αυτούς επί της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Εργασίας Υπουργούς ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Δεκεμβρίου 1965

—

1059)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί συμπληρώσεως του υπ' αριθ. 299)1964 β. δ)ματος «περί τροποποιήσεως της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του υπ' αριθ. 815)1962 δημοσίου».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 243 της 30 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις του νόμου 539)1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς άδειών μετ' αποδοχών», ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη διά του νόμου 2865) 1954 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως εργατικών τινων νόμων» και του ν.δ. 3755)1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών κλπ.», μετά γνώμην του Τμήματος Διακανονισμού Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 8.11. 1965, και την τοιαύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας, αριθ. πρακτικού 1084)1965, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Μετά την παράγραφον 1 του άρθρου μόνου του υπ' αριθ. 299)1964 β.δ)ματος «περί τροποποιήσεως της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του υπ' αριθ. 815)1962 β.δ)ματος» προστίθεται παράγραφος 2, έχουσα ούτω:

«2. Η κατά την προηγουμένην παράγραφον διάρκεια της ετησίας άδειας μετ' αποδοχών επαυξάνεται κατά μίαν εργάσιμον ημέραν δι' εκάστην πλέον του ενός έτους (βασικού χρόνου) εξαμηνίαν απασχολήσεως, υπό την ιδιότητα του επικούρου ή μονίμου φορτοεκφορτωτού και μέχρι 16 κατ' ανώτατον όριον αλληπαλλήλων εργασίμων ημερών, εκάστης εξαμηνίας απασχολήσεως υπολογιζομένης επί τη βάσει 150 πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων, δι' ά επεκολλήθησαν ένσημα του Ι.Κ.Α.».

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 23 Δεκεμβρίου 1965

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

101010)Σ. 777)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 92702) Σ 1240)27.11.1962 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 7 της 11 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Τας διατάξεις του άρθρου 13 του ν.δ. 4104)1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλων τινών οργανωτικών διοικητικών διατάξεων», β) Την από

6.4.1965 γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑποβληθείσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71989 Φ.Υ.Α.Α.)12.6.1965 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος γ) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 9)4.10.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ, ἀποφαίζομεν:

Αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 92702)Σ. 1240)27.11.1962 ἀποφάσεως ἡμῶν «περὶ ἀναγνωρίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἡμερῶν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν καὶ συναφῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν κατ' ἄρθρον 13 τοῦ ν.δ. 4104)1960» (Φ.Ε.Κ. 450)6.12.1962 τ. Β')(*) ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν δικαιωθέντων μέχρι τῆς ἰσχύος ταύτης ἠλαττωμένης κατὰ ποσὸν συντάξεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομικῶν καὶ συναφῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ἐφ' ὅσον ἤθελον ὑποβάλει σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Δεκεμβρίου 1965

—

3240)284)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. Ἰδιωτικῶν Ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 22 τῆς 20 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. 3) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν. δ)τος 3755)1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.1.1966, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 6 τῆς προκειμένης διατητικῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς αὐξάνεται ἡ πρότερον τεθεσπισμένη ἄδεια γάμου ἀπὸ 3 εἰς ἑπτὰ ἡμέρας, δημιουργεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀδικαιολόγητον ἄνισον μεταχείρισιν μεταξὺ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν καὶ τοιούτων ἑτέρων ἐπαγγελματικῶν κατηγοριῶν (ἐμπορικῶν καταστημάτων κλπ.), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὑπέρμετρον ἐπιβάρυνσιν τῶν οἰκείων ἐπιχειρήσεων μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τοῦ κόστους τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ τὴν αὔξησιν τῆς τιμῆς τῶν προσφερομένων ἀγαθῶν, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην οἰκονομικὴν πολιτικήν, δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως ἡ ἐν λόγῳ διάταξις (περὶ ἑπταημέρου ἀδείας γάμου) διαγραφῇ, τῶν λοιπῶν ὅρων τῆς ἐν λόγῳ διατητικῆς ἀποφάσεως παραμενόντων ἀμεταβλήτων, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως διατηρηθῇ ἐν ἰσχύϊ ἡ πρότερον τεθεσπισθεῖσα διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἐδαφίου β' σχετικὴ διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης καθοριζόμενα, ἀποφαίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. Ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, 3) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς, 4) Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Θεσσαλονίκης, 5) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 6) τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 514 τ. Β' τῆς 11.11.1963)(*) κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ τὰ ἐπίδομα συζύγου τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν αὐξάνονται: α) Διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.12.1964 καὶ μέχρι τῆς 15.5.1965 κατὰ ποσοστὸν 6 ο)ο. β) Διὰ δὲ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.5.1965 καὶ ἐφεξῆς κατὰ ποσοστὸν 10 ο)ο.

2) Ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1965 τὰ κατωτάτα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα καὶ ἡ παράγραφος 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Ὑπάλληλοι ἄρρενες:

α) Μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.535.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Ἔτη ὑπηρεσίας			Δραχμαί
1)	Κατὰ τὸ	1ον καὶ	2ον	1.850
2)	» »	3ον »	4ον	2.000
3)	» »	5ον »	6ον	2.180
4)	» »	7ον »	8ον	2.330
5)	» »	9ον »	10ον	2.480
6)	» »	11ον »	12ον	2.625
7)	» »	13ον »	14ον	2.800
8)	» »	15ον »	16ον	2.950
9)	» »	17ον »	18ον	3.100
10)	» »	19ον »	20ὸν	3.245

γ) Δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τε-

(*) ΕΕΔ 21, 1501.

(*) ΕΕΔ 22, 1421.

λευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των 3.245 δραχμών αύξάνεται κατά ποσόν 88 δραχμών μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 4.125.

Β' Ὑπάλληλοι θήλεις :

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαί 1.415.

β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια :

Ἔτη ὑπηρεσίας						Δραχμαί
1)	Κατά τό	1ον	καί	2ον		1.650
2)	»	»	3ον	»	4ον	1.890
3)	»	»	5ον	»	6ον	2.065
4)	»	»	7ον	»	8ον	2.210
5)	»	»	9ον	»	10ον	2.360
6)	»	»	11ον	»	12ον	2.480
7)	»	»	13ον	»	14ον	2.595
8)	»	»	15ον	»	16ον	2.715
9)	»	»	17ον	»	18ον	2.830
10)	»	»	19ον	»	20όν	2.950

γ) Δι' ἕκαστον ἔτος, πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.950 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 71 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.660.

Γ'. Εἰσπράκτορες καί ἀποθηκάριοι ἀνεξαρτήτως φύλου :

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαί 1.535.

β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια :

Ἔτη ὑπηρεσίας						Δραχμαί
1)	Κατά τό	1ον	καί	2ον		1.710
2)	»	»	3ον	»	4ον	1.830
3)	»	»	5ον	»	6ον	1.945
4)	»	»	7ον	»	8ον	2.065
5)	»	»	9ον	»	10ον	2.180
6)	»	»	11ον	»	12ον	2.300
7)	»	»	13ον	»	14ον	2.420
8)	»	»	15ον	»	16ον	2.535
9)	»	»	17ον	»	18ον	2.535
10)	»	»	19ον	»	20όν	2.655(*)

γ) Δι' ἕκαστον, ἐπί πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν 2.655 αὐξάνεται κατά ποσόν δραχμῶν 65, μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.305.

Δ'. Ὑπηρετικῶν προσωπικῶν (ἤτοι κλητῆρες, θυρωροί, φύλακες καί νυκτοφύλακες).

α) Ἄρρενες καί θήλεις τό πρῶτον προσλαμβανόμενοι δραχμαί 1.180.

β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καί ἑνός ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἡ τοῦ 19ου ἔτους, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περί ἀρρένων, καί μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καί ἑνός ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἡ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περί θηλέων, κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια :

Ἔτη ὑπηρεσίας						Ἄρρενες Δραχμαί	Θήλεις Δραχμαί
Κατά τό	1ον	καί	2ον			1.710	1.475
»	»	3ον	»	4ον		1.770	1.650
»	»	5ον	»	6ον		1.830	1.830
»	»	7ον	»	8ον		1.890	1.890
»	»	9ον	»	10ον		1.945	1.945
»	»	11ον	»	12ον		2.000	2.000
»	»	13ον	»	14ον		2.065	2.065
»	»	15ον	»	16ον		2.125	2.125
»	»	17ον	»	18ον		2.180	2.180

Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους ὑπηρεσίας, ἀδιακρίτως φύλου, δραχμαί 2.240.

3) Τά ἀνωτέρω (παράγραφοι 1 καί 2) καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἰσχύουσι διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μετά τῶν περιχώρων των πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων καί εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καί Ἐλευσῖνα. Διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατά ποσοστόν 5 0)ο.

Δέν ὑπόκεινται εἰς τήν ἀνωτέρω μείωσιν τά διά τό ὑπηρετικόν προσωπικόν, τό πληροῦν τάς ἐν ταῖς ἐθνικαῖς γενικαῖς συλλογικαῖς συμβάσεσιν ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καί προϋπηρεσίας τῶν ἐργατῶν καί ἐργατριῶν, προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν.

4) Τό ἐπίδομα γάμου, ὡς διαμορφοῦται διά τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης, παρέχεται ὑπό τάς προϋποθέσεις καί περιορισμούς τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

5) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4, 5, 8 καί 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929)1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 77 τ. Β' τῆς 28.2.1959)(*) καί τῶν παραγράφων 1, 3, 4 καί τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850)1963 ὁμοίας (Φ.Ε.Κ. 514, τ. Β' τῆς 11.11.1963)(**) εἰς ὅσα σημεῖα δέν τροποποιοῦνται ἀνωτέρω τίθενται καί αὐθις εἰς ἐφαρμογήν.

6) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 1.12.1964. Αἱ ἐκ τῆς ἀναθρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοποσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῷ

(*) *Σημ. ΕΕΔ* : Τό εἰς χεῖρας μας ἀντίγραφον ἀναγράφει «2.595».

(*) ΕΕΔ 18, 343
(**) ΕΕΔ 22, 1421.

δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως (*).

Εν Αθήναις τη 20 Ιανουαρίου 1966

—

3325)293)1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της από 26 Νοεμβρίου 1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών βιομηχανιών κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 22 της 20 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της

(*) Το σκεπτικόν της ανωτέρω υπ' αριθ. 43)1965 διαιτητικής αποφάσεως έχει ως εξής:

Κατά την κρατήσασαν εν τω δικαστηρίω γνώμην έσφαλεν η εκκαλουμένη εις την εκτίμησιν των από του Μαΐου 1963 (ότε έχορηγήθη εις τους εν διενέξει μισθωτούς η τελευταία αύξησις) επελθουσών οικονομικών μεταβολών, εσφαλμένως ως εκ τούτου καθορίσασα το ύψος της παρασχετέας εις τούτους αυξήσεως κατά τα εν αυτή ένω, λαμβάνουσα υπ' όψιν την επιτευχθείσαν αύξησιν του τε εθνικού και κατά κεφαλήν εισοδήματος, ως και της βιομηχανικής παραγωγής, την διογκωσιν των εισαγωγών αγαθών και την εντεύθεν διεύρυνσιν των εν γένει συναλλαγών, προς δε την από τινος χρόνου παρατηρουμένην άνοδικήν τάσιν του κόστους ζωής, πάντα δε ταύτα εν συνδυασμώ προς το είδος και την φύσιν της υπό των μισθωτών προσφερομένης εργασίας και τα λοιπά εν άρθρω 15 § 6 του ν. 3239)1955 στοιχεία, θα έδει να χορηγήσωσι τοις εν αυτή αυξήσεις διά την μέχρι 31.10.1965 περίοδον, να καθορίση δε από 1.11.1965 τα κατώτατα όρια βασικών μισθών των εν διενέξει μισθωτών, ως εν τω διατακτικώ της παρούσης, παρέχουσα άμα τυχέρειαν εξοφλήσεως των εκ της αναδρομικότητος προκυπτουσών διαφορών εις εξ (6) μηνιαίας δόσεις προς αποτροπήν ταμειακών δυσχερειών των υποχρέων. Λέον, έδει, δεκτών καθισταμένων εν μέρει των σχετικών παραπόνων, να μεταρρυθμισθή η εκκαλουμένη κατά το εν τω διατακτικώ.

2) Κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου δεν συντρέχει λόγος εξαιρέσεως εκ της παρούσης ρυθμίσεως του προσωπικού Γραφείων των Κ.Τ.Ε.Λ., δεδομένου ότι αύτη αποτελούσα εθνικήν ομοιοεπαγγελματικήν ρύθμισιν, βασίζεται επί των γενικών δεδομένων της οικονομίας, εν παση δε περιπτώσει αι οικονομικαί δυνατότητες της κατηγορίας ταύτης των εργοδοτών δεν υπολείπονται έτερων εκ των υποκειμένων εις την παρούσαν. Άλλωστε διά τους υπαλλήλους των Κ.Τ.Ε.Λ. ισχύουν ιδιαίτεραι συλλογικαί συμβάσεις, δια των οποίων προβλέπεται η δυνατότης χορηγήσεως εξασφαλίσεως των εκάστοτε ισχυόντων κατωτάτων ορίων μισθών διά το προσωπικόν Γραφείων Ιδιωτικών Επιχειρήσεων, εις τρόπον ώστε η εξαίρεσις εκ της παρούσης να είναι έφικτη μόνον διά τροποποιήσεως των υπ' αριθ. 14)1964 του Π.Δ.Δ.Α. Αθηνών και 33)1965 του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών αποφάσεων, αίτινες όμως εξακολουθούν πάντοτε ισχύουσαι. Λέον, έδει, δεκτών καθισταμένων εν μέρει των σχετικών παραπόνων της εκκαλούσης εργατικής οργανώσεως, να μεταρρυθμισθή η εκκαλουμένη κατά το εν τω διατακτικώ.

2) Κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου δεν συντρέχει λόγος μεταβολής του προβλεπομένου και εις πόγιον ποσόν καθωρισμένου επιδόματος γάμου, εν όψει της δια της παρούσης χορηγουμένης αυξήσεως επ' αυτού και των βασικών μισθών και της δι' αυτής προκαλουμένης επιβαρύνσεως. Δια τον αυτόν άλλωστε λόγον δεν κατίσταται εφικτή η ικανοποίησις του αιτήματος περί χορηγήσεως επιδόματος τομεικών λαθών, αυξήσεως του αριθμού των ημερών κανονικής άδειας εις τα επίπεδα τα ισχύοντα δια τους ομοπαλλήλους Ανωνύμων Εταιρειών και συνυπολογισμού προς τον σκοπόν αυτόν του χρόνου προϋπηρεσίας εις έτερους εργοδότας. Ειδικώς όμως, ως προς το αίτημα περί αυξήσεως των ημερών άδείας λόγω γάμου, θεωρείται σκόπιμος η μερική αποδοχή τούτου, δεδομένου άλλωστε ότι κατά κανόνα η οικειοθελώς υπό του εργοδότου παρεχομένη άδεια εις τας περιπτώσεις ταύτας δεν υπολείπεται της δια της παρούσης θεσπιζομένης. Τέλος ορθώς η εκκαλουμένη απέρριψε τα αιτήματα περί χορηγήσεως επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας, καθιερώσεως της καταβολής των δώρων Χριστουγέννων και Πάσχα επί των πράγματι καταβαλλομένων αποδοχών και καθιερώσεως συνδικαλιστικής εισφοράς των μισθωτών, καθ' όσον α) τα κατώτατα όρια μισθών υπολογίζονται βάσει των έτων υπηρεσίας και δεν δικαιολογείται εντεύθεν η χορήγησις διαιτέρου δια την αυτήν υπηρεσίαν επιδόματος, β) τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα καθορίζονται εκάστοτε δι' αποφάσεων των αρμοδίων Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας και δεν δικαιολογείται η διαφορότροπος ρύθμισις του θέματος δι' ειδικήν κατηγορίαν μισθωτών και γ) η καθιέρωσις της συνδικαλιστικής εισφοράς δεν δύναται να αποτελέση αντικείμενον της παρούσης διαδικασίας. Εσφαλεν όμως η εκκαλουμένη παραλείψασα α) να εξετάση το αίτημα περί εξαλείψεως της διαφοράς μεταξύ κέντρου και επαρχιών, ως προς το ύψος του μισθολογίου, ένω, κατά την κρατήσασαν εν τω Δικαστηρίω γνώμην, η διαφορά αύτη θα έδει να μειωθή εις δύο και δια τους απασχολουμένους εις τας εν τω διατακτικώ περιοχάς λόγω της επελθούσης μεταβολής ως προς την διαφοράν του κόστους ζωής μεταξύ κέντρου και επαρχιών, β) να ορίση, ότι εξακολουθούν ισχύουσαι αι διατάξεις των παραγράφων 4, 5, 8 και 9 της υπ' αριθ. 16929)1959 υπουργικής αποφάσεως, ως και αι μη αντικείμεναι εις την παρούσαν διατάξεις της εγκρίσεως την διένεξιν εργατικής οργανώσεως, εφ' όσον δεν εξετήθη η κατάργησις τούτων. Λέον, έδει, δεκτών καθισταμένων εν μέρει των σχετικών παραπόνων της εκκαλούσης εργατικής οργανώσεως, να μεταρρυθμισθή η εκκαλουμένη κατά το εν τω διατακτικώ.

παραγράφων 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957 2) Τὴν ἀπὸ 26.11.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μηχανοξυλουργῶν βιομηχανιῶν κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδαφίου β' τοῦ ν.δ. 3755)1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15.1.1966, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου δ' τῆς ἀπὸ 26.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανοξυλουργῶν βιομηχανιῶν κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης, δυνάμει τῆς ὁποίας θεσπίζεται ὑποχρέωσις χορηγήσεως εἰς τοὺς περὶ ὧν αὕτη μισθωτοὺς βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς εἰδικότητος, ἐκδιδόμενον παρ' Ἐπιτροπῆς, συντιθεμένης κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα, καθιεροῦται ὁ θεσμὸς τῆς ἐκδόσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, ὅστις ὅμως περιορίζει τὰς δυνατότητας εἰσαγωγῆς νέων μελῶν εἰς τὸ περὶ οὗ αὕτη ἐπάγγελμα, καὶ δημιουργεῖται οὕτω τὸ «κλειστὸν ἐπάγγελμα», ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὰς συγχρόνους περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἀντιλήψεις, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος κοινωνικὴν πολιτικήν, ἐξ ἄλλου δέ, καθ' ἃ παγίως δέχεται τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1628)1956 καὶ 1774)1962 ἀποφάσεων αὐτοῦ ἡ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως σύστασις ἐπιτροπῶν χορηγουσῶν ἐπαγγελματικὰ βιβλιάρια εἰς μισθωτοὺς εἶναι ἐκτὸς τῶν ἀντικειμένων ρυθμίσεως τοῦ νόμου 3239)1955 καὶ δέον, τοῖς λόγοις ταύτοις, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπαλείψεως τῆς παραγράφου Δ' αὐτῆς, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 26.11.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μηχανοξυλουργῶν βιομηχανιῶν κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 29.12.1965, συνεχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 721)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
μηχανοξυλουργῶν βιομηχανιῶν κατεργασίας
ξύλου Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, σήμερον τὴν 26ην Νοεμβρίου 1965, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 18,30' μ.μ. καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας — Θράκης, ὁδὸς Μ. Ἀλεξάνδρου ἀριθ. 29, οἱ ὑπογεγραμμένοι: 1) Κων. Λαδᾶς καὶ 2) Παναγ. Κολοκοτρώνης, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας—Θράκης καὶ 1) Δημήτριος Σαχίνης καὶ 2) Ἀναστάσιος Χιωτάκης, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι καὶ ἐκλεγμένοι παρὰ τῶν γενικῶν των συνελεύσεων, συνωμολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ ἑξῆς:

Α'. Ὅροι ἀμοιβῆς μαθητευομένων

1)	Διὰ τὸ 1ον ἔτος μαθητείας	δραχμαὶ 30
2)	» » 2ον »	» 33
3)	» » 3ον »	» 36
4)	» » 4ον »	» 60

Β'. Οἱ ἀνωτέρω μαθητευόμενοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Γ'. Ἡμερομίσθιον τεχνιτῶν

		Δραχμαὶ
1)	Διὰ τὸ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας	78
2)	Διὰ τὸ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	80
3)	Διὰ τὸ 7ον ἔτος ὑπηρεσίας	85
4)	Διὰ τὸ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	90
5)	Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 8ου ἔτους ὑπηρεσίας	94

Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ὁποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν.

Εἰδικοὶ ὅροι

Α') Ἡ χρησιμοποίησις μηχανημάτων κατεργασίας ξύλου δέον νὰ ἀνατίθεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ β.δ. τῆς 10 Σεπτεμβρίου) 14 Ὀκτωβρίου 1937 «περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐν τοῖς ξυλουργικοῖς ἐργοστασίοις ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν» εἰς πρόσωπα ἄρρενα, ἔχοντα διετῆ τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἡλικίαν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 18 ἐτῶν.

Β') Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς καὶ τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

Γ') Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν πρωτοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Δ') Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰανουαρίου 1966

—

120862)8655)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 12) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀφορώσης εἰς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπη-

ρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 884 τῆς 28 Δεκεμβρίου 1965)

1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1957.

2) Την ὑπ' ἀριθ. 12)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας Ο.Α.Σ.Θ., δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 4)1965 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 12) 1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργαζομένων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: α) Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), β) Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος» καὶ γ) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος», καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τυπικῶς τὰς ἐφέσεις.

Ἀπορρίπτει κατ' οὐσίαν τὴν ἔφεσιν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ λοιπῶν ἐκκαλουμένων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων.

Δέχεται ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὴν ἔφεσιν τῆς Ἑνώσεως Ἐργαζομένων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης, ὡς ἐκ τοῦ σκεπτικοῦ

Ἀποφασίζει καὶ καθορίζει τὰ κάτωθι:

Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας

1) Βασικὸς μισθός:

	Βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς Δραχμαί
α) Ἐπόπτης γραμμῶν	2.310
β) Σταθμάρχης	2.222
γ) Ἐλεγκτὴς	2.024
δ) Ὁδηγὸς	2.222
ε) Εἰσπράκτωρ	1.887

2) Ἐπίδομα προϋπηρεσίας:

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ ἀνω βασικοῦ μισθοῦ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ δ ο)ο ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι πέντε τριετιῶν.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπηρεσία οἱασδήποτε μορφῆς εἰς Κοινὰ Ταμεῖα, Κοινὰς Διευθύνσεις, Υ.Ε.Κ.Α., Συνεργατικὴν Ἀστικῶν καὶ Ὑπηρεσιακὴν Γραμμῶν, Τροχιοδρόμους κλπ., τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ, ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως τοιούτων, λόγῳ θανάτου ἐργοδότου ἢ ὄντος τούτου ἀγνώστου διαμονῆς, δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἀποδεικτικοῦ τῆς προϋπηρεσίας του στοιχείου, ὁ δὲ ἐνδιαφερόμενος δικαιοῦται τοῦ ἀναλόγου ἐπιδόματος ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προϋπηρεσίας στοιχείων.

Ἐπίσης ἡ ἐντοξις, μετάθεσις ἢ προαγωγὴ εἰς ἑτέραν τῆς κατεχομένης τοιαύτης θέσιν συνεπιφέρει τὸν συνυπολογισμὸν τῆς προδιανυθείσης ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολυετίαν, ἀσχέτως προσώπων ἐργοδότου, ἤτοι ἐν περιπτώσει προαγωγῆς ἢ ἀναλήψεως καθηκόντων ἑτέρας θέσεως παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ., εἴτε παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ λεωφορειοῦχῳ, εἴτε παρ' οἱῳδήποτε ἄλλῳ ἐργοδότῃ λεωφορειοῦχῳ.

3) Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν:

Χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ διαμορφουμένου μετὰ τῆς ἄνω προϋπηρεσίας μισθοῦ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10 ο)ο διὰ τὴν σύζυγον καὶ δ ο)ο δι' ἕκαστον τέκνον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, διὰ μὲν τὰ ἄρρενα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, διὰ δὲ τὰ θήλεα μέχρι τοῦ γάμου των καὶ ἐφ' ὅσον βεβαιωθῇ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν ἐργάζονται.

4) Δῶρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα:

Καθορίζεται ἡ καταβολὴ εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν: α) δώρου Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους ἐξ ἑνὸς πλήρους μισθοῦ καὶ β) Πάσχα ἐκ τοῦ ἡμίσεος τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, μετὰ τοῦ 75ο)ο Κυριακῶν καὶ 25ο)ο νυκτερινῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἑκάστοτε δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα σχετικῶς.

5) Δελτία ἐλευθέρας κυκλοφορίας:

Ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δικαιοῦται νὰ κυκλοφορῇ διὰ τῶν λεωφορείων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ ἡ παροῦσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, δύνει καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου. Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐγγάμους τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ χορηγεῖται ὡς πρόσθετος παροχὴ δικαίωμα δωρεὰν κυκλοφορίας ἐφ' ὅλων τῶν γραμμῶν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. διὰ τὴν σύζυγον των μόνον. Αἱ ἄνω παροχαὶ χορηγοῦνται εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς ὡς πρόσθετον ἀντάλλαγμα τῶν προσφερομένων ὑπ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τῆς ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀποφάσεως.

Ἐπίσης δικαιοῦνται ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ λεωφορείων ὁ ἑκάστοτε πρόεδρος καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης.

6) Προσαυξήσεις:

Αἱ προσαυξήσεις λόγῳ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, θὰ καταβάλλωνται ὡς μέχρι σήμερον, συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις (ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις 8900)1946, 18310)1946) καὶ βάσει τοῦ συνολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

7) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν:

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰσπράκτορας χο-

ρηγείται έπίδομα διαχειριστικών λαθών έκ δραχμών 50 μηνιαίως.

8) Άδιάβροχον έλεγκτών :

Εἰς τοὺς ἐλεγκτὰς χορηγεῖται κατὰ χρῆσιν ἓν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν, ὡς ἐξάρτημα τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ὑπηρεσιακῆς αὐτῶν στολῆς, τοῦ τύπου, χρωματισμοῦ καὶ ποιότητος αὐτοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου διὰ τὰς ὑπηρεσιακὰς στολὰς ὀργάνου καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν.

Γενικαὶ διατάξεις

1) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν.

2) Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ ἅπαντας τοὺς ἐπόπτας γραμμῶν, σταθμάρχας, ἐλεγκτάς, ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας ἀστικῶν λεωφορείων Θεσσαλονίκης, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας εἴτε μετὰ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., εἴτε μετὰ τῶν μετόχων αὐτοῦ.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης (πλὴν τῆς ἀπὸ τῆς ἐναρξέως τῆς τυπικῆς της ἰσχύος μελλούσης νὰ ἰσχύσῃ ὑπ' ἀριθμὸν 5 διατάξεως αὐτῆς) ἄρχεται ἀπὸ τῆς 7 Ἀπριλίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

1219)118)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10) 1965 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 3 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ)τος 3755)1757. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1965 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων κατεργασίας ὑάλου Θεσσαλονίκης», ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Κατεργασίας Ὑάλου Θεσσαλονίκης, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν : 1) Σωματείου Ἐμπόρων Καθρεπτῶν, Κορνιζῶν καὶ Ὑαλοπινάκων Θεσσαλονίκης καὶ 2) Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ὅροι ἀμοιβῆς

Α) Ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνιτῶν :

1 α) Τροχισταὶ δραχμαὶ 81.

β) Καθρεπτοποιοὶ - κόπται δραχμαὶ 78.

γ) Κορνιζοποιοὶ δραχμαὶ 75.

δ) Βοηθοὶ αὐτῶν δραχμαὶ 72.

ε) Ἀνειδίκευτοι τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι καὶ ἐπὶ ἓξάμηνον, ἡλικίας 19 ἐτῶν καὶ ἄνω ἢ ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ μὲ προϋπηρεσίαν ἑνὸς ἔτους, παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δραχμαὶ 66.

στ) Μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἓξαμήνου λαμβάνουσι τὸ ἡμερομίσθιον τῶν βοηθῶν.

2) α) Τροχισταί, μετὰ 7ετῆ ὑπηρεσίαν, δραχμαὶ 87.

β) Καθρεπτοποιοί, κόπται, μετὰ 7ετῆ ὑπηρεσίαν, δραχμαὶ 84.

3) Διὰ τὸ θῆλυ προσωπικὸν τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια ἰσχύουν μειωμένα κατὰ 10 ο)ο.

Β) Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας :

Λόγῳ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ τῆς ἐργασίας οἱ τροχισταὶ καὶ καθρεπτοποιοὶ λαμβάνουν ἐπίδομα 10 ο)ο.

Λοιποὶ ὅροι

Α) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους : α) τροχιστὰς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, β) καθρεπτοποιοὺς καὶ γ) κόπτας ἀνὰ μίαν φόρμαν ἐργασίας.

Β) Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ἐπὶ πλέον εἰς τοὺς ὑπ' αὐτὸν ἀπασχολουμένους τροχιστὰς - καθρεπτοποιοὺς καὶ βοηθοὺς αὐτῶν ἀνὰ ἓν ἐπιστήθιον (ποδιά), χειρόκτια μετὰ προφυλακτήρων, κατάλληλα διὰ τὴν ἐργασίαν καὶ ὑποδήματα ἐξ ἐλαστικοῦ.

Ἅπαντα τὰ ἀνωτέρω εἴδη ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἐργοδοτῶν.

Γ) Αἱ διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ἐν γένει ὅροι ἐργασίας.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν Περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 6ης Ἰουνίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Ἰανουαρίου 1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Εἰς δόσεις...

Ἀνωτέρω, σελ. 194, δημοσιεύεται ἡ ἀπὸ μακροῦ ἀναμενομένη ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἐμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ἡ ὁποία ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240)284)1966 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

Ἡ οὐσιαστικὴ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἀρχεται ἀπὸ 1.12.1964 καί, ὡς γράφεται εἰς τὸ σκεπτικόν της, παρέχεται ἡ εὐχέρεια ἐξοφλήσεως τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκυπτουσῶν διαφορῶν εἰς ἓξ (6) μηνιαίας δόσεις «πρὸς ἀποτροπὴν ταμειακῶν δυσχερειῶν».

Ἐντυπωσιάζει τὸ Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον ἐκ τῆς ἀπὸ τόσου χρόνου καὶ ἀναγκαίως κατὰ τὸν νόμον ἀναδρομικῆς ἐπιβολῆς τῶν αὐξήσεων τῶν μισθῶν καὶ πρὸς «ἀποτροπὴν ταμειακῶν δυσχερειῶν» καθώρισε τὴν εἰς δόσεις ἐξόφλησιν των. Ἀλλὰ πρέπει, τόσον τὸ Διοικητικὸν Δικαστήριον, ὅσον καὶ οἱ ἁρμόδιοι Ὑπουργοί, νὰ γνωρίζουν, ὅτι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ σειρᾶς ἀποφάσεών του (ὡς μέχρι τοῦδε) ἀποκρούει τὸν τρόπον αὐτὸν πληρωμῆς τῶν αὐξήσεων ὡς παράνομον καὶ ἐν τῇ ἁρμοδιότητι τοῦ ἀκυροῖ τὰς σχετικὰς πράξεις.

Διατί λοιπὸν νὰ συνεχίζωνται τὰ παράνομα; Τί θὰ εἶπῃ «ἀποτροπὴ ταμειακῶν δυσχερειῶν» καὶ αὐτὴ εἰς βάρος τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἀνέμενον ἐπὶ ἔτος νὰ συμπληρώσουν τὰ ἐφόδιά των διὰ τὰς βιοτικὰς ἀνάγκας των; Τοῦτο πέραν καὶ τοῦ ὅτι δὲν ἀναγνωρίζει ὁ νόμος τὴν ὕπαρξιν ταμειακῶν δυσχερειῶν, ὥστε νὰ εἶναι νόμιμος ἡ εἰς δόσεις καταβολὴ τοῦ ὄχι βεβαίως καὶ μεγάλου μισθοῦ των.

Θέλγεται, φαίνεται, ὁ Νομοθέτης ἐκ τοῦ συστήματος τῆς εἰς δόσεις ἰσανοποιήσεως τῶν δικαιωμάτων τῶν μισθωτῶν, ὡς νὰ πρόκειται περὶ συναλλαγῶν τοῦ κοινοῦ ἐμπορίου. Ὑπενθυμίζομεν καὶ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3198)1955 περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἡ ὁποία λέγει, ὅτι, ὅταν ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἀπολυομένου ὑπαλλήλου εἶναι μεγαλυτέρα τῶν ἓξ μηνῶν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ κατὰ τὴν ἀπόλυσιν τὸ μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἓξ μηνῶν μέρος ταύτης καὶ τὸ ὑπόλοιπον ἐπὶ πλέον ποσὸν εἰς τριμηνιαίας δόσεις, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν. Ἡ πρώτη τῶν δόσεων εἶναι καταβλητέα τὴν ἑπομένην τῆς συμπληρώσεως τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως.

Μὲ ἄλλους λόγους, ἡ ἀνωτάτη ἀποζημίωσις ἐξ ἀποδοχῶν 24 μηνῶν τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸν νόμον 2112)1920 θὰ καταβληθῇ ὡς ἑξῆς: «Ἀποζημίωσις μέχρις ἓξ μηνῶν π.χ. σήμερον ἴην Φεβρουαρίου 1966 καὶ οἱ ὑπόλοιποι τῶν 18 μηνῶν καὶ ἀνὰ τρίμηνον θὰ ἐξοφληθοῦν τελικῶς τὴν 2αν Αὐγούστου 1967.»

Οὕτω διερωτᾶται τις διατί καὶ μία εὔρωστος ἀκόμη οἰκονομικὴ μονὰς νὰ καθίσταται ἐκ τοῦ νόμου ὀφειλέτης τοῦ πτωχοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τόσην προθεσμίαν καὶ νὰ μὴ δύναται ὁ τελευταῖος, μοχθήσας ἐπὶ μακρὰ ἔτη ζωῆς, νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ κύκλου τῶν μισθωτῶν μὲ τὸν μετρημένον προϋπολογισμὸν τῶν μηνιαίων δαπανῶν του καὶ νὰ γίνῃ π.χ. διὰ τοῦ μικροῦ αὐτοῦ κεφαλαίου μικρὸς καὶ αὐτὸς, ἔστω ἐπιχειρηματίας, λαμβάνων συνολικῶς τὴν ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν ὁ νόμος τοῦ παρέχει;

Ἀντιλαμβανόμεθα βεβαίως, ὅτι τὸν Νομοθέτην τοῦ νόμου τοῦ ἔτους 1955 συνέσχεν, ὑπὸ τὰς τότε οἰκονομικὰς συνθήκας, ὁ φόβος ὅτι τὸ ἀντίθετον θὰ ἀπέβαινεν εἰς βάρος τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως τῆς χώρας, εἰς τὴν ὁποίαν σπουδαίως βεβαίως συμβάλλουν αἱ ἐπιχειρήσεις. Ἀλλ' ἔκτοτε ἔχουν παρέλθει δέκα ἔτη προσπαθειῶν τῆς ἐθνικῆς καὶ ἰδιωτικῆς οἰκονομίας καὶ πάντως τὸ μέτρον τοῦτο δὲν ἠμπορεῖ νὰ εὑρῇ δικαίωσιν ὡς πάγιος νόμος τοῦ Κράτους. Πάγιον δὲ νόμον τοῦ Κράτους ἐπιχειρεῖ νὰ καταστήσῃ ὡς πρὸς τοῦτο καὶ τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας (ἄρθρον 16), τὸ ὁποῖον ἐπαναλαμβάνει τὴν ἰσχύουσαν διάταξιν τοῦ νόμου 1955.

Ἐργατικὰ ἀτυχήματα

Ἀπὸ μίαν Ἔκθεσιν τοῦ προϊσταμένου τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἡ ὁποία ὑπεβλήθη εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας καὶ ἐκοινοποιήθη σύρτερον, παραλαμβάνομεν ἐνδιαφέροντά τινα περὶ τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1964 ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Κατὰ τὸ ἔτος 1964 ἀνηγγέλθησαν εἰς τὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας τῆς χώρας ἐν συνόλῳ 83 θανατηφόρα καὶ 24.831 ἁπλᾶ ἀτυχήματα, διακρινόμενα περαιτέρω ὡς κάτωθι:

1) Οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν θανατηφόρα 30, ἁπλᾶ 4.759.

2) Βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων θανατηφόρα 26, ἁπλᾶ 9.989.

3) Λοιπῶν ἐπιχειρήσεων θανατηφόρα 27, ἁπλᾶ 10.083.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν θανατηφόρων τὰ 43 συνέβησαν εἰς τὸν Νομὸν Ἀττικῆς καὶ τὰ λοιπὰ εἰς τὰς ὑπολοίπους περιοχὰς τῆς χώρας. Εἰς τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. καθ' ὅλην τὴν χώραν ἀνηγγέλθησαν κατὰ τὸ ἔτος 1964 ἐν συνόλῳ 47.824 ἐργατικὰ ἀτυχήματα, ἐξ ὧν ἀρρένων 43.519 καὶ θηλέων 4.305.

Κατὰ τὸ Ι.Κ.Α. αἱ συνέπειαι τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων κατὰ τὸ ἔτος 1964 ἐπὶ τῆς ἱκανότητος πρὸς ἐργασίαν τῶν παθόντων ἦσαν αἱ ἑξῆς:

Θάνατοι καὶ διαρκὴς ἀνικανότης (συνταξιοδότησις)	1.008
Πρόσκαιρος ἀνικανότης (ἐπιδότησις)	41.068
Ἱκανότης ἢ ἀνικανότης μέχρι τριῶν ἡμερῶν (μὴ ἐπιδότησις)	5.750
	47.824

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 4 (586)

Ἀθῆναι, 15 Φεβρουαρίου 1966

ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΝ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Κανονισμῶν Ἐργασίας καὶ τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου] (*)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΤΡ. ΜΗΤΣΟΥ, Διδάκτορος Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, Δικηγόρου

Π. Ἡ ἔννοια τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας εἰς τὸν νόμον 3239/1955 καὶ τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας.—1. Κατὰ τὸν ἰσχύοντα νόμον 3239 «ὡς συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας θεωρεῖται πᾶσα διένεξις μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας» (ἄρθρον 1 § 2). Τοῦ ὁρισμοῦ τούτου προηγεῖται ἡ νομοθετικὴ διευκρίνησις ὅτι «αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας ἐπιλύονται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν περιπτώσει δὲ διαφωνίας δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας» (ἄρθρον 1 § 1). Ἐκ τῶν διατάξεων αὐτῶν συνάγεται, ἐν πρώτοις, τὸ τυπικὸν στοιχεῖον τῆς ἐννοίας. Διὰ νὰ ὑπάρχῃ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας πρέπει ἡ διένεξις νὰ ἔχῃ προκύψει μεταξὺ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, τόσον ἀπὸ ἐργατικῆς, ὅσον καὶ ἀπὸ ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς. Ἐν συνεχείᾳ συνάγεται τὸ οὐσιαστικὸν στοιχεῖον τῆς ἐννοίας. Ἡ μεταξὺ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν διένεξις, διὰ νὰ εἶναι συλλογική, πρέπει νὰ ἀναφέρεται εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας. Ὁ ὁρισμὸς ἐμφανίζεται ἐκ πρώτης ὄψεως εὐρύς, ὑποδηλώνει ὅμως τὸ σημειωθὲν πρῶτον εἶδος τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, ἐκείνων δηλαδή, αἱ ὁποῖαι προκύπτουν ἐκ τῆς διαφωνίας τῶν μερῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων. Ἐν γνώσει τῆς ἀνεπαρκείας αὐτοῦ ὁ νομοθέτης μας θὰ δεχθῇ τὰ ἄλλα εἴδη τῶν συλλογικῶν διαφορῶν δι' ἰδιαιτέρων διατάξεων. Πρὸς τοῦτο θὰ ὁρίσῃ ρητῶς, ὅτι εἶναι συλλογικαὶ αἱ διαφοραὶ αἱ ἀναφερόμεναι «εἰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, τῶν ὁποίων δὲν ἐλήγξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια», ἐὰν διαπιστοῦται ὅτι «ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν καὶ προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν» (ἄρθρον 15 § 2 ἐδ. 1). Θὰ ὁρίσῃ ἐπίσης, ὅτι τὰ διαιτητικὰ δικαστήρια δύνανται ὁποτεδήποτε νὰ ἐπιλαμβάνωνται «διενέξεως, ἀφορώσης εἰς ἑρμηνείαν ὡρισταμένων ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων» (ἄρθρον 15 § 2 ἐδ. 2). Ἀκόμη περισσότερον θὰ κηρύξῃ τὸν Πρόεδρον τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἁρμόδιον νὰ ἐπιλύσῃ τὴν διένεξιν, ἡ ὁποία προκύπτει «ἐν ἀμφισβητήσει τῆς ἐκπροσωπευτικῆς ἱκανότητος ὀργανώσεώς τινος διὰ τὴν ἐκπροσώπησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων ἐνδιαφερομένης ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ ἐπαγγελματικῆς τινος κατηγορίας»

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 151 τοῦ παρόντος τόμου.

(άρθρον 23 § 1). Άντιθέτως «πάσα διαφορά, πηγάζουσα έκ της εφαρμογής των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των αποφάσεων διαιτησίας, εκδικάζεται κατά τας διατάξεις του νόμου Γ'ΝΟΔ'» (άρθρον 27), δηλαδή κατά την διαδικασίαν επιλύσεως των ατομικών διαφορών εργασίας. Έκ των ανωτέρω διατάξεων συνάγεται, ότι ο νόμος 3239 περιλαμβάνει εις την έννοιαν της συλλογικής διαφοράς εργασίας την κατηγορίαν των κανονιστικών και μέρος της κατηγορίας των νομικών διαφορών. Συνεπώς υιοθετεί ευρείαν έκδοχήν.

2. Κατά το Προσχέδιον του Κώδικος «συλλογικαί διαφοραί εργασίας» είναι εκείναι, αί οποίαι αναφέρονται «επί θεμάτων δυναμένων να καταστούν αντικείμενον συλλογικής συμβάσεως εργασίας» (άρθρον 346). Διά της διατάξεως αύτης καλύπτεται το πρώτον είδος των κανονιστικών συλλογικών διαφορών. Άλλ' είς το μοναδικόν τούτο είδος, δηλαδή τας αναφερομένας εκ της διαφωνίας περί την σύναψιν συλλογικών συμβάσεων, φαίνεται να εξαντλήται ή έννοια της συλλογικής διαφοράς εργασίας. Τούτο συνάγεται εκ του συνδυασμού της ανωτέρω διατάξεως προς άλλας διατάξεις.

Κατά το Προσχέδιον «διά της συνάψεως της συλλογικής συμβάσεως εργασίας τα μέρη ταύτης υποχρεούνται ίδια: α) εις εκτέλεσιν ταύτης, β) όπως κατά την διάρκειαν της ισχύος της συλλογικής συμβάσεως απέχουν από παντός αγωνιστικού μέσου προς μεταβολήν ή καταργησιν όρων τινών ή ολοκλήρου της συλλογικής συμβάσεως εργασίας» (άρθρον 322 § 3). Εξ άλλου, ή εν λόγω σύμβασις λήγει, ή μεν αορίστου χρόνου διά καταγγελίας (άρθρον 337 § 1), ή δε ωρισμένου χρόνου διά της παρόδου αυτού, εφ' όσον τηρηθούν προηγουμένως αί ηριζόμεναι διατυπώσεις (άρθρον 337 § 2). Άλλ' αξαιρετικώς δύναται να χωρήση καταγγελία της ωρισμένου χρόνου συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρό της παρόδου του χρόνου, δι' ον συνήφθη αύτη, εάν επήλθεν ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών, εφ' ων τα μέρη εστήριξαν την σύναψιν της συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διαπιστουμένη δι' αποφάσεως του Εθνικού Συμβουλίου Επιλύσεως Συλλογικών Διαφορών επί τη αίτήσει του εκ των συμβληθέντων προτιθεμένου να καταγγείλη ταύτην» (άρθρον 337 § 3).

Έκ του συνδυασμού των ανωτέρω διατάξεων και, επί πλέον, εκ της παραλείψεως των αντιστοίχων διατάξεων του ισχύοντος νόμου 3239 συνάγεται, ότι το Προσχέδιον δεν αναγνωρίζει το είδος των συλλογικών διαφορών των σχετιζομένων προς την αναθεώρησιν εν ισχύι συλλογικών συμβάσεων. Η επελθούσα ουσιώδης μεταβολή των συνθηκών θά δικαιολογή καταγγελίαν και όχι αναθεώρησιν της ωρισμένου χρόνου συλλογικής συμβάσεως. Όσον αφορά τας νομικάς διαφοράς, ούδείς λόγος περί υπαγωγής οιουδήποτε είδους εξ αυτών εις τας διαδικασίας επιλύσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας.

3. Αί ανωτέρω λύσεις, υιοθετηθείσαι υπό των συντακτών του Προσχεδίου κατά προφανή επίδρασιν του γερμανικού δικαίου, δεν έχουν διά την χώραν μας επαρκή δικαιολογίαν, ούτε νομικήν, ούτε κοινωνικήν. Εξηγούμεν:

α. Το θετόν μας δίκαιον αναγνωρίζει την δυνατότητα αναθεωρήσεως των συμβάσεων λόγω «απροόπτου μεταβολής των συνθηκών» (άρθρον 388 Α.Κ.). Η δυνατότης αύτη δεν αναγνωρίζεται ούτε υπό του γερμανικού, ούτε υπό των άλλων δυτικοευρωπαϊκών θετών δικαίων - εξαιρέσει του ιταλικού (άρθρα 1467 - 1469 Codice civile). Φαίνεται, ότι οί συντάκται του Προσχεδίου εληισμόνησαν την σημαντικήν αύτην καινοτομίαν του δικαίου μας - τί άλλην εξήγησιν να δώσωμεν; Πάντως ή συνέπεια είναι απαράδεκτος. Διότι, ενώ ο Αστικός μας Κώδιξ επιτρέπει (υπό τας όριζομένας προϋποθέσεις) την αναθεώρησιν των συμβάσεων λόγω μεταβολής των συνθηκών, ο Εργατικός μας Κώδιξ θά απαγορεύη την αναθεώρησιν διά την αύτην αίτίαν της συλλογικής συμβάσεως εργασίας, παρ' όλον ότι το αντικείμενόν της καθιστά αύτην περισσότερον ευαίσθητον εις τας οικονομικάς μεταβολάς. Θά πρέπει δε να ληφθή υπ' όψιν, ότι αί ανωτέρω διατάξεις του Προσχεδίου, ως διατυπούνται, αποκλείουν την ανάλογον εφαρμογήν του κοινού δικαίου (δηλ. του άρθρου 388 Α.Κ.), επί των συλλογικών συμβάσεων, διότι εις την περίπτωσιν αύτων ή μεταβολή των συνθηκών θά δικαιολογή μόνον την καταγγελίαν. Τελικώς θά συμβή τούτο το πρωτοφανές: Ο εργατικός ειδικός κανών θά

είναι διὰ τοὺς θιγομένους (καὶ αὐτοὶ εἶναι σχεδὸν πάντοτε οἱ ἐργαζόμενοι) ἐκ τῶν οἰκονομικῶν μεταβολῶν δυσμενέστερος τοῦ γενικοῦ κανόνος. Διὰ τὴν συνέπειαν καὶ μόνον αὐτήν, ἡ ὁποία ἀνατρέπει τὰς σχέσεις Ἐργατικοῦ καὶ Ἀστικοῦ Δικαίου, οἱ Ἀναθεωρηταὶ τοῦ Προσχεδίου ὀφείλουν νὰ διορθώσουν ἀμέσως τοὺς συντάκτας τούτου.

β. Ἐφ' ὅσον εἰς τὴν χώραν μας συμβαίνουν οἰκονομικαὶ μεταβολαὶ κατὰ τὸν γνωστὸν βαθμὸν καὶ τὴν γνωστὴν συχνότητα, τὰ ἐργατικὰ αἰτήματα περὶ ἀναθεωρήσεως ἐν ἰσχύϊ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ἀναπόφευκτα, αἱ δὲ σχετικαὶ διενέξεις δικαιολογημέναι. Ἡ τυχὸν μὴ ἀναγνώρισις τούτων ὑπὸ τοῦ ἐργατικοῦ μας νομοθέτου θὰ προκαλέσῃ διάστασιν μεταξὺ δικαίου καὶ πραγματικότητος. Ἡ διάστασις αὐτὴ θὰ γίνεται πρόξενος διαταραχῆς τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, διότι ἡ συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, περισσότερον πάσης ἄλλης διαφορᾶς, ἔχει ἀφ' ἑαυτῆς τὴν τάσιν νὰ λυθῇ ταχέως καὶ διὰ βιαίων μέσων. Ἐὰν μάλιστα ὁ νομοθέτης ἀποκλείῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τὴν εἰρηνικὴν διαδικασίαν, ἡ διαδικασία τῆς βίας θὰ εἶναι ἡ μόνη ἐφαρμόσιμος διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ εἴδους τούτου τῶν συλλογικῶν διαφορῶν. Θὰ ὑπάρχῃ σοβαρὸν σφάλμα νομοθετικῆς πολιτικῆς.

γ. Εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ τὰς κανονιστικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις πρέπει νὰ ἐξασφαλίζεται διάρκεια καὶ ταυτοχρόνως ἀνταπόκρισις μεταξὺ τῶν διατάξεών των καὶ τῶν ὑπὸ τούτων ρυθμιζομένων πραγματικῶν καταστάσεων. Διότι, τόσον ἡ διάρκεια τοῦ συμβατικοῦ ἢ διαιτητικοῦ κανόνος, ὅσον καὶ ἡ συμφωνία αὐτοῦ μὲ τὴν πραγματικότητα, εἶναι παράγοντες κοινωνικῆς εἰρήνης. Ἐὰν ἡ μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν δικαιολογῇ μόνον τὴν καταγγελίαν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη δὲν ἐξυπηρετεῖται, τοὐλάχιστον κατὰ τὸν καλλίτερον τρόπον. Ἡ καταγγελία, θέτουσα τέρμα εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς πράξεως, δημιουργεῖ ρυθμιστικὸν κενὸν διὰ τὸν μετ' αὐτὴν χρόνον (ἡ «μετενέργεια», κατ' ἄρθρον 329 § 3, δὲν θὰ μεταβάλλῃ τὰ πράγματα, διότι δὲν ἐπεκτείνεται καὶ εἰς τὰς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δημιουργουμένας ἐργασιακὰς σχέσεις). Ἀλλ' εἰς τὸ πρῶτον τοῦτο κακόν, σύμφυτον πρὸς τὴν καταγγελίαν, τὸ Προσχέδιον προσθέτει καὶ δεύτερον: τὴν διαδικασίαν τῆς καταγγελίας. Πράγματι, διὰ τὴν νομιμότητα αὐτῆς θὰ ἀπαιτῆται προηγουμένη ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου, διαπιστώνουσα, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου μέρους, τὴν οὐσιώδη μεταβολὴν τῶν συνθηκῶν. Κατ' οὐσίαν ἡ καταγγελία θὰ ἐξαρτᾶται ἐκ μιᾶς συμφώνου περὶ αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, ἡ ἔκδοσις τῆς ὁποίας νὰ ἀπαιτῇ χρόνον, ὁ ὁποῖος, βάσει τῶν γνωστῶν, δὲν θὰ εἶναι πάντοτε τόσον σύντομος, ὅσον θὰ τὸ ἀπαιτῇ ἡ περίστασις. Θὰ ὑπάρχῃ κίνδυνος, ὅταν θὰ πληροῦται ἡ νόμιμος προϋπόθεσις τῆς καταγγελίας, νὰ ἐγγίζῃ ὁ κανονικὸς τρόπος τερματισμοῦ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπὸ καταγγελίαν συλλογικῆς συμβάσεως. Ἐπὶ πλέον, ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις δὲν εἶναι νομικῶς ὁμαλή (κατωτ. § 4, V 3). Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν καταγγελίαν, ἡ ἀναθεώρησις συνεπάγεται τὴν διατήρησιν εἰς τὴν ζωὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μὲ προσηρμοσμένας τὰς διατάξεις αὐτῶν, ἐν μέρει ἢ καὶ ἐν τῷ συνόλῳ των, εἰς τὰς νέας συνθήκας, δηλαδὴ ἀνανεωμένας. Ἐξ ἄλλου, ἐν διαφωνίᾳ τῶν μερῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναθεώρησιν, θὰ δύνανται νὰ τεθοῦν εἰς κίνησιν αἱ διαδικασίαι ἐπιλύσεως τῆς ἐντεῦθεν προκυπτούσης συλλογικῆς διαφορᾶς. Τὸ μάκρος τῶν διαδικασιῶν αὐτῶν ἔχει τὸ φάρμακόν του: τὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν τῆς ἀναθεωρητικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (κατωτ. § 4, V 2), ἡ ὁποία ἐν προκειμένῳ θὰ ἐξασφαλίζῃ καὶ τὴν συνέχειαν μιᾶς δικαίας ρυθμίσεως. Αἱ σκέψεις αὐταὶ δικαιολογοῦν τὴν υἱοθέτησιν τῆς ἀναθεωρήσεως, τόσον τῆς ὡρισμένου, ὅσον καὶ τῆς ἀορίστου χρόνου, συλλογικῆς συμβάσεως. Ὁ περιορισμὸς τῆς ἀναθεωρήσεως μόνον εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν εἶναι, νομίζομεν, ἀδικαιολόγητος. Διότι δὲν ἀντιλαμβανόμεθα διατί θὰ πρέπει τὰ μέρη μιᾶς ἀορίστου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως νὰ καταφύγουν ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν καταγγελίαν αὐτῆς, διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν νέαν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας, λόγῳ τῆς ἐπελθούσης οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, καὶ νὰ μὴ δύνανται νὰ ἐπιδιώξουν τὴν προσαρμογὴν τῆς ἐν

λόγω συλλογικῆς συμβάσεως εἰς τὰς νέας συνθήκας διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀναθεωρήσεως, ἐφ' ὅσον βεβαίως δὲν ἤθελεν ἐπιτευχθῆ συμβατική. Ὑπενθυμίζομεν, ὅτι χάριν εἰς τὴν ἀναθεώρησιν ἐπέζησαν ἀκόμη καὶ τῶν τρομερῶν μεταβολῶν τοῦ πολέμου ὡρισμέναι σημαντικαὶ προπολεμικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἀορίστου χρόνου. Τέλος, ὡς μόνη προϋπόθεσις τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καὶ κατ' ἀναλογίαν τῆς κανονιστικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, θὰ πρέπει νὰ τεθῆ ἡ οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων κατηρτίσθη ἡ πρώτη καὶ ἐξεδόθη ἡ δευτέρα. Τὸ στοιχεῖον τοῦ «ἀπρούπτου» τῆς μεταβολῆς, τὸ ὁποῖον ἔγινε δεκτὸν ὑπὸ τοῦ κοινοῦ δικαίου (ἄρθρον 388 τοῦ Α.Κ.), πρέπει νὰ ἀπορριφθῆ, διότι γεννᾷ δυσχερείας. (Διὰ μίαν συγκριτικὴν ἔρευναν τοῦ θέματος τῆς ἀναθεωρήσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων βλ. Mitsou, ἀνωτ., σ. 286 καὶ ἑπ.).

δ. Ἀναγνωριζόμεναι ὡς νόμιμοι αἱ διενέξεις περὶ τὴν ἀναθεώρησιν ἐν ἰσχύι συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων πρέπει νὰ ἐκφεύγουν τῆς «ὑποχρεώσεως εἰρήνης». Ἡ ἐπίλυσις τοῦ εἴδους τούτου τῶν κανονιστικῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐπιτρέπεται νὰ ἐπιτευχθῆ δι' ὅλων τῶν μέσων, βιαίων ἢ εἰρηνικῶν, τῶν ἐπιτρεπομένων διὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἄλλου εἴδους διαφορῶν τῆς αὐτῆς κατηγορίας, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν συναψιν συλλογικῶν συμβάσεων. Ἡ ἐπιβολὴ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὑποχρεώσεως πρὸς χρῆσιν μόνον τῶν εἰρηνικῶν διαδικασιῶν διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῶν περὶ τὴν ἀναθεώρησιν διαφορῶν θὰ ἰσοδυνάμει πρὸς ὑποχρεωτικὴν διαιτησίαν, ἀθέμιτον ὑπὸ τὸ ἰσχύον καθεστώς (κατωτ. § 4, III). Συνεπῶς θὰ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῆ ὁ γενικὸς καὶ ἀπόλυτος χαρακτὴρ τῆς εἰσαγομένης ὑποχρεώσεως εἰρήνης. Ἂν καὶ θὰ ἦτο, νομίζομεν, προτιμώτερον νὰ ἀπαλειφθῆ ὁλόκληρος ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 322 τοῦ Προσχεδίου (ἡ θέσις τῆς ὁποίας, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν εἶναι εἰς ἓν ἄρθρον, τὸ ὁποῖον ρυθμίζει τὸ «περιεχόμενον» τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀφοῦ θὰ πρόκειται περὶ ὑποχρεώσεων ex lege). Ἀμφότεραι αἱ διὰ τῆς παραγράφου αὐτῆς καθιερούμεναι ὑποχρεώσεις «ἐκτελέσεως» καὶ «εἰρήνης» ἔχουν ἰδιαιτέρως τονισθῆ καὶ ἀναλυθῆ ὑπὸ τῆς γερμανικῆς θεωρίας ὑπὸ τοὺς γνωστοὺς ἤδη ὅρους, ἀντιστοίχως, τῶν Durchführungspflicht καὶ Friedenspflicht (βλ. Hueck-Nipperdey, II, § 16, σ. 234 καὶ ἑπ., 250 καὶ ἑπ., Nikisch, II, § 75, σ. 329, 338 καὶ ἑπ., Hueck-Nipperdey-Tophoven, Tarifvertragsgesetz, § 1, 71 καὶ ἑπ., Maus, Tarifvertragsgesetz, § 1, 174 καὶ ἑπ., 211 καὶ ἑπ.). Ἀλλά, ὡς γίνεται γενικῶς δεκτόν, αἱ ὑποχρεώσεις αὐταὶ ἀποτελοῦν αὐτονόητον συνέπειαν τοῦ «ἐνοχικοῦ» μέρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἄλλως τε, εἰς τὴν χώραν, ὅπου κυρίως ἐδιδάχθησαν, τὴν Γερμανίαν, δὲν ἔχουν καθιερωθῆ νομοθετικῶς, ἐνῶ ἡ καθιέρωσις των εἰς Γαλλίαν (ἄρθρον 31η, Livre I, Code du Travail) φαίνεται νὰ κατέληξεν εἰς μίαν διάταξιν μᾶλλον διακοσμητικοῦ χαρακτῆρος. Τὸ βέβαιον εἶναι πάντως, ὅτι μετέφεραν εἰς τὸ γαλλικὸν δίκαιον ὅλας τὰς ὑπαρχούσας εἰς τὸ γερμανικὸν ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν ἐν λόγω ὑποχρεώσεων (πρβλ. Durand, III, §§ 210 καὶ 211, σ. 592 καὶ ἑπ. πρὸς τοὺς ἀνωτέρω γερμανοὺς συγγραφεῖς). Αἱ ἀμφισβητήσεις αὐταὶ θὰ περάσουν καὶ εἰς τὸ ἰδικόν μας δίκαιον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ περιπλέξουν τὰ πράγματα. Ἀλλὰ ποία θὰ εἶναι ἡ πραγματοποιήσιμος κύρωσις ἐναντίον μιᾶς ἑλληνικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἡ ὁποία δὲν ἐτήρησε τὴν ὑποχρέωσιν ἐκτελέσεως ἢ εἰρήνης; Ἡ καταψηφίζουσα ἀποζημίωσιν ἀπόφασις θὰ παραμένῃ κατὰ κανόνα ἀνεκτέλεστος, λόγῳ τῆς συνήθους «ἀφερεγγυότητος» τῶν ἐπαγγελματικῶν μας ὀργανώσεων, ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν. Ἐξ ἄλλου, ὁ παράνομος χαρακτὴρ τοῦ τυχὸν χρησιμοποιηθέντος, κατὰ παράβασιν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων, βιαίου μέσου (ἀπεργίας, ἀνταπεργίας) θὰ πλήττῃ τὸ μέλος τῆς ὀργανώσεως καὶ ὄχι αὐτὴν τὴν ἰδίαν. Ἂς ἀφεθῆ καλλίτερον εἰς τὴν πρᾶξιν ἡ καθιέρωσις καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν δύο αὐτῶν ὑποχρεώσεων. Ἤδη, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῆς γερμανικῆς ἐπιστήμης, ἡ θεωρία μας τὰς ἔχει κάμει πρὸ πολλοῦ γνωστάς (βλ. *Καποδίστρια*, § 100 καὶ ἑπ., σ. 167 καὶ ἑπ., *Πάρτολου*, σ. 152 καὶ ἑπ., 280 καὶ ἑπ., 338 καὶ ἑπ., *Βεργοπούλου*, Προσβολὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀπεργίας, ΕΕΔ 14, 457 καὶ ἑπ., ὅπου καὶ νεωτέρα

διεθνής βιβλιογραφία).

ε. "Οταν ἡ ἀμφισβητουμένη ἔννοια διατάξεως συλλογικῆς συμβάσεως διευκρινίζεται ὑπὸ τῶν μερῶν, ἡ πρᾶξις τούτων ἔχει χαρακτῆρα αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Ἡ ἐκ τῆς διαφωνίας τῶν μερῶν προκύπτουσα διένεξις, ἐπιλυομένη ὑπὸ τοῦ ὀργάνου διαιτησίας τῶν συλλογικῶν διαφορῶν, καταλήγει εἰς ὁμοίου χαρακτῆρος πρᾶξιν. Ἡ ἑρμηνευτικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις προσλαμβάνει αὐτοδικαίως τὰ ὅρια τῆς ὑπ' αὐτῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως, καλύπτουσα ὅλας τὰς ὑπὸ τῆς τελευταίας καλυπτομένας ἐργασιακὰς σχέσεις. Διότι, παρ' ὅλον ὅτι τὸ διαιτητικὸν ὄργανον κάμνει, κατὰ τὴν ἐπίλυσιν τοῦ εἴδους τούτου τῆς διαφορᾶς, ἔργον καθαρῶς δικαιοδοτικόν, ὅπως ὁ τακτικὸς δικαστής, ἐν τούτοις ἡ ἀπόφασίς του δὲν ἰσχύει διὰ μίαν ἐξειδικευμένην περίπτωσιν, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸν τελευταῖον τοῦτον (ἁρμόδιον ἐκ τοῦ νόμου νὰ ἐπιλύῃ μόνον ἀτομικὰς διαφοράς), ἀλλὰ δι' ὅλας τὰς δυναμένας νὰ προκύψουν ἐκ τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως περιπτώσεις, ἀριθμητικῶς ἀκαθορίστους. Ἡ νομικὴ διένεξις δίδει εἰς τὸ ὄργανον διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τὴν εὐκαιρίαν νὰ διευκρινήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἀμφισβητουμένου κανόνος δικαίου δημιουργουμένην γενικὴν καὶ ἀπρόσωπον κατάστασιν, δι' ὅλους τοὺς ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων ἐκπροσωπουμένους καὶ εἰς αὐτὴν ὑπαγομένους μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας (πρβλ. Scelle, Limites du règlement arbitral, Droit Social 1938, σ. 404, στ. 2α). Λόγῳ τῆς ἀκτινοβολίας της αὐτῆς ἡ ἑρμηνευτικὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις συμβάλλει ἀποτελεσματικῶς εἰς τὴν διατήρησιν τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, ἀφοῦ, διευκρινίζουσα in globo τὰς ὑπαγομένας εἰς τὸν ἑρμηνευόμενον κανόνα ὑποκειμενικὰς καταστάσεις, προλαμβάνει ἢ ἐπιλύει μεγάλον ἀριθμὸν ἀτομικῶν διενέξεων. Διὰ τοῦτο καὶ δικαιολογεῖται, ἀπὸ ἀπόψεως νομοθετικῆς πολιτικῆς, νὰ ὑπαχθοῦν εἰς τὰς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν τοὐλάχιστον αἱ νομικαὶ διενέξεις αἱ ἀναγόμεναι εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τῶν συλλογικῶν συμβάσεων.

4. Καὶ μόνον τὰ προεκτεθέντα καθιστοῦν φανερόν, ὅτι ἡ ἔννοια τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας εἶναι διαφορετικὴ τόσον τῆς ἐννοίας τῆς ἀτομικῆς «ἰδιωτικῆς διαφορᾶς» (ἄρθρον 1 Πολ. Δικ.), ὅσον καὶ τῆς ἐννοίας τῆς «διοικητικῆς διαφορᾶς» ἢ τοῦ «ἀμφισβητουμένου διοικητικοῦ» (ἄρθρον 3 Πολ. Δικ., ἄρθρα 82 καὶ 86 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος). Αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας ἀποτελοῦν ἰδίαν κατηγορίαν, διακρινομένην τόσον τῆς κατηγορίας τῶν ἰδιωτικῶν διαφορῶν, ὅσον καὶ ἐκείνης τῶν διοικητικῶν. Ἡ ἐντεῦθεν συνέπεια εἶναι αὐτονόητος : Τὰ τεταγμένα πρὸς ἐπίλυσιν τῆς τρίτης αὐτῆς κατηγορίας διαφορῶν ὄργανα, ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἂν ἐμφανίζωνται (διαιτηταί, κατ' ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου, πολιτειακὰ ὄργανα ἡμικρατικῆς - ἡμιεπαγγελματικῆς συγκροτήσεως, κατ' ἄρθρον 351 καὶ 356 τοῦ ἰδίου), ἔχουν αὐτοτέλειαν ἐναντι τῶν λοιπῶν ὀργάνων ἐπιλύσεως τῶν ἄλλων διαφορῶν. Ἀποτελοῦν εἶδος τῆς εὐρυτέρας κατηγορίας τῶν ὀργάνων τῆς ἐργατικῆς δικαιοδοσίας, τὰ ὁποῖα ἀναγνωρίζονται ἁρμόδια νὰ κρίνουν «τὰς πάσης φύσεως ἐργατικὰς διαφοράς» (ἄρθρον 89 δ' τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἰδίου, διὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὁποίων πρβλ. καὶ *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, Β', σ. 131 σημ. 50 καὶ σ. 137).

Ἐκ τοῦ ὅτι ἐπιλύουν πραγματικὰς διενέξεις τὰ ὄργανα διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν λειτουργοῦν κατὰ τὴν δικαστηριακὴν μέθοδον. Ἀλλ' αἱ δι' αὐτῆς ἀσκούμεναι ἐξουσίαι διαφοροποιοῦνται ἐκ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ἐπιλυομένης διαφορᾶς. Ἐὰν πρόκειται περὶ διαφορᾶς «κανονιστικῆς», ὅπως συμβαίνει ἐπὶ διαφωνίας τῶν μερῶν κατὰ τὴν σύναψιν ἢ τὴν ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ ἀσκουμένη ἐξουσία εἶναι ρυθμιστική, ἐκδηλουμένη διὰ μιᾶς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία, ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς δικαστικῆς, περιέχει κανόνας δικαίου. Ἡ διαιτητικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ἀντικαθιστᾷ τὴν μὴ καταρτισθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων συλλογικὴν σύμβασιν, ἀρχικὴν ἢ ἀναθεωρητικήν, ἡ ὁποία, ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς συμβάσεως, περιέχει ἐπίσης κανόνας δικαίου. Κατὰ τὴν πρώτην αὐτὴν περίπτωσιν, τὴν καὶ σπουδαιοτέραν, ἔχομεν τὸ εἶδος τῆς κανονιστικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν πρόκειται περὶ διαφορᾶς «νομικῆς», ἡ ἀσκουμένη ἐξουσία εἶναι καθαρῶς δικαιοδοτική, ἐκδηλουμένη διὰ μιᾶς ἀποφάσεως, ἡ

όποία άπλῶς ἐφαρμόζει τὸ δίκαιον, ἀλλ' ἡ ὁποία δύναται νὰ ἔχῃ τὸν σημειωθέντα γενικὸν χαρακτῆρα, ὅπως συμβαίνει ἐπὶ ἑρμηνείας διατάξεως συλλογικῆς συμβάσεως. Κατὰ τὴν δευτέραν αὐτὴν περίπτωσιν ἔχομεν τὸ εἶδος τῆς δικαιοδοτικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (βλ. ἐκτενῶς M i t s o u, ἀνωτ. σ. 31 καὶ ἑπ., 162 καὶ ἑπ., 286 καὶ ἑπ.).

Αἱ δύο λειτουργίαι, κανονιστικὴ καὶ δικαιοδοτική, ἡνωμέναι μάλιστα εἰς τὸ αὐτὸ ὄργανον, συνεπάγονται τὴν σαφῆ διάκρισίν του ἀπὸ οἱουδήποτε ἄλλον ὀργάνου ἐκ πρώτης ὄψεως συγγενικόν. Μὲ ἄλλους λόγους, τὰ ὄργανα διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δὲν εἶναι «πολιτικὰ» δικαστήρια, ἀλλ' οὔτε καὶ «διοικητικὰ» δικαστήρια, οὔτε τέλος «ὄργανα τῆς Διοικήσεως», συλλογικὰ ἢ μή. Συνεπῶς, τόσον ὁ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239)1955 χαρακτηρισμὸς τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὡς «Διοικητικῶν» (ἄρθρον 10 καὶ ἑπ.), ὅσον καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου τοῦ Ἐργατικοῦ Κώδικος ὅμοιος χαρακτηρισμὸς τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας (ἄρθρον 351), εἶναι ἐσφαλμένος, ὅπως ἐσφαλμένος εἶναι καὶ ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς μὴ «συμβατικῆς» (ἄρθρον 446 α') διαιτησίας ὡς «διοικητικῆς» (ἄρθρον 346 γ'). Ἐκτὸς ἐὰν διὰ τοῦ τελευταίου τούτου ὅρου ἐνοηθῇ ἡ διὰ τῶν πολιτειακῶν ὀργάνων διεξαγομένη διαιτησία, ἡ κρατική, πρὸς διαστολὴν ἀπὸ τῆς διεξαγομένης διὰ διαιτητῶν ἰδιωτῶν, διοριζομένων ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ τῆς συλλογικῆς των συμβάσεως ἢ δι' ἰδιαιτέρας αὐτῶν συμφωνίας.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προεκτεθέντων προτείνομεν:

—Τὸ ἄρθρον 346 τοῦ Προσχεδίου νὰ διατυπωθῇ ὡς ἀκολούθως: Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας καὶ διαδικασίαι ἐπιλύσεως αὐτῶν.

1. Διενέξεις ἀναφυόμεναι μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ὀργανώσεων ἢ ἑνώσεων τούτων τῶν μισθωτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου μιᾶς ἢ πλειόνων ὀργανώσεων ἢ ἑνώσεων τούτων τῶν ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον ἀφοροῦν συλλογικὰ συμφέροντα, θεωροῦνται συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας καὶ ἐπιλύονται:

α) διὰ συμβατικῆς διαιτησίας,

β) διὰ διοικητικῆς μεσολαβήσεως,

γ) διὰ προσφυγῆς εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Διαιτησίας.

2. Εἰς τὰς διαδικασίας τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπάγονται ἰδίᾳ αἱ διενέξεις αἱ ἀναφυόμεναι συνεπείᾳ διαφωνίας περὶ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, τὴν ἀναθεώρησιν ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως λόγῳ ἐπελθούσης οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων αὕτη κατηρτίσθη, ὡς καὶ περὶ τὴν ἑρμηνείαν συλλογικῆς συμβάσεως.

Ὁ καθορισμὸς διὰ τῆς παραγράφου 1 τῶν βασικῶν στοιχείων, τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ, τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς θὰ ἐπιτρέψῃ εἰς τοὺς διαιτητὰς καὶ εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Διαιτησίας νὰ ἐπιλαμβάνωνται, πρὸς τὸ συμφέρον τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης, πάσης συλλογικοῦ χαρακτῆρος ἐργατικῆς διαφορᾶς, πέραν τῶν ρητῶς ὑπὸ τῆς δευτέρας παραγράφου κατονομαζομένων, ὡς σπουδαιοτέρων καὶ συχνοτέρων, αἱ διατάξεις τῆς ὁποίας θὰ ἐφαρμόζωνται, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἀναθεώρησιν, καὶ ἐπὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἐξομοιώσεως (κατωτ. § 4, V). Ἡ μέθοδος ὁρισμοῦ τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου της, ἡ υἱοθετηθεῖσα ὑπὸ τοῦ νόμου 3239 καὶ ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου ἀκολουθουμένη, οὔτε ἀκριβὴς εἶναι, ἀφοῦ δὲν ὁρίζει τὰ στοιχεῖα τῆς ἐννοίας, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐπιτυχής, ἀφοῦ προσκρούει εἰς τὴν ἀδυναμίαν καλύψεως ὅλων τῶν ἐργατικῶν θεμάτων, τὰ ὁποῖα δύνανται νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συλλογικῆς διαφορᾶς. Ὁ ἐκ πρώτης ὄψεως εὐρύτερος ὁρισμὸς τοῦ Προσχεδίου θὰ ἀποδειχθῇ καὶ αὐτὸς ἀνεπαρκής, ὅπως ἐκεῖνος τοῦ ἰσχύοντος νόμου, ὁ ὁποῖος δὲν ἐπέτρεψεν εἰς πολλὰς περιπτώσεις τὴν ὑπὸ τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ρύθμισιν διαφόρων ἐργατικῶν θεμάτων, ὡς μὴ ἀνηκόντων οὔτε εἰς τοὺς «ὅρους», οὔτε εἰς τὰς «συνθήκας», οὔτε εἰς τὴν «ἀμοιβὴν» τῆς ἐργασίας (ἄρθρον 1 § 2 τοῦ νόμου 3239). Ὑπάρχουν θέματα, τὰ ὁποῖα, παρ' ὅλον ὅτι εἶναι ἀναμφισβητήτως ἐργατικά, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὰ «θέματα τὰ δυνάμενα νὰ ἀποτελέσουν ἀντικείμενον συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας» (ἄρθρον 346 τοῦ Προσχεδίου). Διότι τὸ περιεχόμενον τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας εἶναι εὐρύτερον τοῦ περιεχομένου τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ, ἡ

πρώτη δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ διὰ τοῦ ἀντικειμένου τῆς δευτέρας, τὸ ὁποῖον, ἂς σημειωθῇ, ἀποτελεῖ καὶ τὸ σύνηθες ἀντικείμενον τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἢ σχέσεως ἐργασίας. Ἡ διαφορὰ ἀποκτᾷ συλλογικὸν χαρακτῆρα ὄχι ἐκ τοῦ ἀντικειμένου της, ἀλλ' ἐκ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως αὐτοῦ. Π.χ. ἐπὶ διαφωνίας περὶ τὴν σύναψιν ἢ τὴν ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως ἡ ἐντεῦθεν διαφορὰ εἶναι συλλογική, ὄχι διότι ἀναφέρεται εἰς θέματα, τὰ ὁποῖα ἀπετέλεσαν ἀντικείμενον τῆς μὴ ἐπιτευχθείσης ὑπὸ τῶν μερῶν συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ διότι ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ὡς μέσον ρυθμίσεως τῶν ἐν λόγῳ θεμάτων, ἔχει χαρακτῆρα συλλογικὸν ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ρυθμίζει τὰ θέματά της διὰ κατηγορίαν ἢ κατηγορίας ἐργαζομένων. Τὸ αὐτὸ γίνεται καὶ μὲ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία λαμβάνει τὴν θέσιν της εἰς περίπτωσιν ἀσυμφωνίας τῶν μερῶν.

— Νὰ ἀπαλειφθῇ ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 322 τοῦ Προσχεδίου.

— Νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας ὁ συνοδεύων αὐτὰς χαρακτηρισμὸς τῶν «Διοικητικῶν», ἀπαλειφομένου τοῦ ὅρου τούτου ἐκ τῶν ἄρθρων 351 καὶ ἑπ. τοῦ Προσχεδίου.

— Νὰ χρησιμοποιηθῇ συντομώτερος τίτλος διὰ τὸ δευτεροβάθμιον διαιτητικὸν ὄργανον. Ὁ τίτλος τοῦ «Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐπιλύσεως Διαφορῶν Ἐργασίας» εἶναι μακρὸς καὶ δύσχρηστος. Ὀνομασία, ὅπως λ.χ. τῆς «Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας», θὰ ἦτο περισσότερον δηλωτικὴ τοῦ ρόλου τοῦ ὀργάνου τούτου ἔναντι ἐκείνου τῶν κατὰ πρωτοδικειακὴν περιφέρειαν συνεστημένων «Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας».

§ 3. Συμβατικὴ διαιτησία

Ὁ ἰσχύων νόμος 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας ἐπιλύονται εἴτε ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε, ἐν περιπτώσει διαφωνίας των, δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, «τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου» (ἄρθρον 1 § 1). Αἱ δὲ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δὲν προβλέπουν ἄλλην διαιτησίαν πλὴν τῆς κρατικῆς, δηλαδὴ τῆς διεξαγομένης διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἰδίου συνεστημένων διαιτητικῶν δικαστηρίων, τὴν ὁποίαν καὶ λεπτομερῶς ρυθμίζουν. Συγκεκριμένως δὲν προβλέπουν τὴν λεγομένην «συμβατικὴν» διαιτησίαν, ἡ ὁποία ἔχει σιωπηρῶς ἀποκλεισθῇ ὡς ξένη πρὸς τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου υἱοθετηθὲν παρεμβατικὸν σύστημα.

Ἀντιθέτως τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας, εἰς ἐκδήλωσιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ εἰσαγομένου φιλελευθέρου πνεύματος, ἀναγνωρίζει καὶ μνημονεύει τὴν «συμβατικὴν διαιτησίαν» ὡς πρώτην διαδικασίαν ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ἄρθρον 346 α'). Ἀλλ' ἐν συνεχείᾳ ἐξαντλεῖ αὐτὴν δι' ἑνὸς καὶ μόνου ἄρθρου, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ἡ ρυθμιστικὴ ἀνεπάρκεια συναντᾷ τὸ νομικὸν παράδοξον.

1. Ἡ προαιρετικὴ συμβατικὴ διαιτησία.—1. Τὸ ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου λέγει, ὅτι «διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ καθορισθῇ προαιρετικὴ διαδικασία ἐπιλύσεως τυχὸν ἐγερθησομένων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διὰ διαιτησίας». Καὶ προσθέτει, ὅτι αἱ δύο ἄλλαι διαδικασίαι τῆς μεσολαβήσεως καὶ τῆς διοικητικῆς διαιτησίας «ἔχουν ἐφαρμογὴν μόνον, ἐφ' ὅσον οἱονδήποτε τῶν συμβληθέντων μερῶν ἀρνεῖται νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν συμβατικὴν διαδικασίαν διαιτησίας ἢ δὲν ἀποδέχεται τὴν κατ' αὐτὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν...».

Βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς συμβατικῆς διαιτησίας εἶναι, κατὰ τὸ Προσχέδιον τοῦ Ἐργατικοῦ μας Κώδικος, τὰ ἀκόλουθα:

α. Ἡ συμβατικὴ διαιτησία θὰ εἶναι «δυνητική». Τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως θὰ δικαιοῦνται μόνον - δὲν θὰ ὑποχρεοῦνται - νὰ καθορίσουν δι' αὐτῆς διαιτητικὴν διαδικασίαν ἐπιλύσεως τῶν μεταξὺ των ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν, ὅλων ἢ καὶ ὡρισμένων ἐξ αὐτῶν.

β. Ἡ συμβατικὴ διαιτησία θὰ εἶναι περαιτέρω «προαιρετική», ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορισθεῖσα διαιτητικὴ διαδικασία δὲν θὰ εἶναι δεσμευτικὴ διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ οἱονδήποτε ἐξ αὐτῶν

θὰ δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν ὑπαγωγήν του εἰς τὴν συμφωνηθεῖσαν διαιτησίαν, ὁπότε ἡ λειτουργία τῆς διαδικασίας θὰ ματαιοῦται.

γ. Τέλος καὶ αὐτὴ ἡ ἐκ τῆς συμβατικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας προερχομένη πρᾶξις θὰ στερῆται δεσμευτικότητος διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη, ἀφοῦ καὶ πάλιν οἱονδήποτε ἐξ αὐτῶν θὰ δύναται νὰ μὴ τὴν ἀποδεχθῇ. Δι' αὐτοῦ ἐννοεῖται, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις θὰ στερῆται νομικῆς δυνάμεως, τὴν ὁποίαν θὰ ἀποκτᾷ διὰ τῆς καθολικῆς ἀποδοχῆς της ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μερῶν.

Συνεπῶς, ἡ συμβατικὴ διαιτησία τοῦ Προσχεδίου ἐμφανίζεται ὡς προαιρετικοῦ χαρακτῆρος κατὰ τρία διαδοχικὰ στάδια: κατὰ τὸν καθορισμόν της, τὴν ἐφαρμογήν της καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν τῆς ἐξ αὐτῆς παραγομένης νομικῆς πράξεως, τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

2. Ἀσφαλῶς ἓν ἐκ τῶν δύο ἔχει συμβῇ ἐπὶ τοῦ θέματος μὲ τοὺς συντάκτας τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου: Ἢ ἔχουν παρερμηνεύσει τὴν ἔννοιαν τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας ἢ ἔχουν κάμει σύγχυσιν μεταξὺ τῆς διαδικασίας τῆς διαιτησίας καὶ τῶν ἄλλων συγγενῶν μέν, ἀλλὰ διαφορετικῶν διαδικασιῶν ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Ἀκριβέστερον συμβαίνουν καὶ τὰ δύο.

Ἐλέχθη ἤδη (ἀνωτ. § 1, II) καὶ θὰ ἐπαναληφθῇ (κατωτ. § 4, III), ὅτι ἡ βασικὴ διαφορὰ μεταξὺ ὑποχρεωτικῆς καὶ προαιρετικῆς διαιτησίας εὑρίσκεται εἰς τοῦτο, ὅτι κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν τὰ ἐν διενέξει μέρη ὑποχρεοῦνται, δυνάμει νομοθετικῆς ἐπιταγῆς (ἡ συνήθης κύρωσις τῆς ὁποίας εἶναι ἡ ἀπαγόρευσις τῶν βιαίων μέσων ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς, δηλαδὴ ὁ παράνομος χαρακτὴρ τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀνταπεργίας) νὰ προσφύγουν εἰς τὴν οἱανδήποτε κρατικὴν ἢ συμβατικὴν διαιτησίαν, ἐνῶ κατὰ τὴν δευτέραν περίπτωσιν εἶναι ἐλεύθερα νὰ συμφωνήσουν τὴν προσφυγήν, εἴτε εἰς τὴν μίαν, εἴτε εἰς τὴν ἄλλην. Εἰδικώτερον ἐπὶ συμβατικῆς διαιτησίας ἡ προαιρετικότης ἔγκειται εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νὰ καθορίσουν διὰ τῆς συλλογικῆς των συμβάσεως ἢ καὶ δι' ἰδιαιτέρας μεταξύ των συμφωνίας διαιτητικὴν διαδικασίαν ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν των. Συνεπῶς διὰ τοῦ «δύναται» καὶ μόνον τὸ ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου καθιέρωσε τὸν προαιρετικὸν χαρακτῆρα τῆς συμβατικῆς διαιτησίας καὶ ἔθεσε μέλλοντα κανόνα τοῦ ἐθνικοῦ μας δικαίου σύμφωνον πρὸς τὸ ἰσχῦον διεθνὲς ἐργατικὸν δίκαιον (ἀνωτ. § 1, II). Τὸ ἀντίθετον θὰ συνέβαινεν, ἐὰν ὑπεχρέωνε τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως νὰ καθορίζουν δι' αὐτῆς διαιτητικὴν διαδικασίαν, ὁπότε ἡ συμβατικὴ διαιτησία θὰ ἦτο ὑποχρεωτικὴ καὶ ὄχι προαιρετική. Παράδειγμα: Ὁ ἰσχύων γαλλικὸς νόμος τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950, δι' ὁμοίου ὅρου πρὸς τὸν τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου τοῦ Ἐργατικοῦ μας Κώδικος καθιέρωσε τὴν προαιρετικὴν συμβατικὴν διαιτησίαν (βλ. ἄρθρον 9, ἐδάφιον 1 καὶ ἄρθρον 31 g, Livre 1. Code du Travail). Τὴν ὑποχρεωτικὴν συμβατικὴν διαιτησίαν εἶχεν, ἀντιθέτως, καθιερώσει ὁ ἐπίσης γαλλικὸς νόμος τῆς 4 Μαρτίου 1938 διὰ διατάξεως, ὁριζούσης ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἔδει νὰ καθορίζῃ τὰς διαδικασίας συμβιβασμοῦ καὶ διαιτησίας, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας θὰ ἐρρυθμίζοντο ὅλαι αἱ συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, αἱ δυνάμεναι νὰ ἀνακύψουν μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν (ἄρθρον 1). Σημειωτέον ὅτι ὁ μὲν πρῶτος ἐκ τῶν ἀνωτέρω νόμων χαρακτηρίζεται ὡς νόμος τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας, ὁ δὲ δεύτερος ὡς νόμος τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας.

Περαιτέρω, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις εἶναι ἐλεύθεραι νὰ προσδώσουν εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' αὐτῶν καθοριζομένης διαιτητικῆς διαδικασίας χαρακτῆρα, εἴτε ὑποχρεωτικόν, εἴτε δυνητικόν. Τὸ ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου χαρακτηρίζον τὴν ἐφαρμογὴν αὐτῆς ἀδιακρίτως «προαιρετικήν», προσβάλλει ἀδικαιολογήτως τὴν συνδικαλιστικὴν αὐτονομίαν, διότι ἀφήνει νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι θὰ θεωρῆται ἀντίθετος πρὸς τὴν βούλησιν τοῦ νομοθέτου ὁ ὑπὸ τῶν μερῶν συμφωνηθεὶς ὑποχρεωτικὸς χαρακτὴρ τῆς διαιτησίας. Ἐὰν βεβαίως ὑπῆρχε λόγος νὰ προστατευθῇ ἡ μία ἐκ τῶν δύο πλευρῶν - ἡ ἐργατικὴ ἐναντι τῆς ἐργοδοτικῆς ἢ καὶ τὸ ἀντίστροφον - ἀπὸ μίαν δεδηλωμένην τακτικὴν ἐπιβολῆς διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τῆς ὑπο-

χρεωτικῆς διαιτησίας, τότε θὰ ἐδικαιολογεῖτο, ὡς μέτρον προστατευτικόν, νὰ προσδοθῇ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου εἰς τὴν ἐφαρμογὴν τῆς συμφωνηθείσης διαιτησίας χαρακτὴρ ὑποχρεωτικῶς προαιρετικός. Ἀλλά, ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, παρόμοιον ζήτημα δὲν ἔχει κἂν προκύψει. Διὰ τοῦτο ἡ ὑπὸ τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου εἰσαγομένη δευτέρα προαιρετικότης τῆς συμβατικῆς διαιτησίας εἶναι ἀνεξήγητος, πολὺ δὲ περισσότερον, διότι ἐμφανίζεται ἀντίθετος πρὸς ἄλλας διατάξεις τοῦ Προσχεδίου. Πράγματι, τοῦτο ὄχι μόνον ἀναγνωρίζει πανηγυρικῶς τὴν ὕπαρξιν τοῦ «ἐνοχικοῦ» μέρους τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρα 322 § 2, 323, 324), ἀλλὰ καὶ τονίζει ἰδιαιτέρως τὴν ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέουσαν δέσμευσιν (ἄρθρον 322 § 3). Γίνεται δὲ γενικῶς δεκτόν, ὅτι ἡ περὶ διαιτητικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ρήτρα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀνήκει εἰς τὸ «ἐνοχικὸν» αὐτῆς μέρος, εἰς ἐκεῖνο δηλαδή, τὸ ὁποῖον παράγει ἐνοχικὰς ρύσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις διὰ τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, θεωρουμένη, ρητῶς ἢ ἐμμέσως, ὡς εἷς ἐκ τῶν σημαντικωτέρων, ἂν ὄχι ὁ σημαντικώτερος, τῶν δυναμένων νὰ συμπεριληφθοῦν εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν «ἐνοχικῶν ὅρων» (βλ. Hueck - Nipperdey, II, § 16, σ. 245, Durand, III, § 209, σ. 591, *Καποδίστρια*, § 99, σ. 159 καὶ ἑπ., Goetem - Geysen, σ. 303, Riva - Sanseverino, Della impresa, ἔκδοσις 3ή, 1962, σ. 84, Spyropoulos, Le droit des conventions collectives de travail dans le pays de C.E.C.A., σ. 65). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐφαρμογὴ τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας δὲν καθωρίσθη σαφῶς δυνητικὴ διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, εἶναι ὑποχρεωτική, ἀφοῦ ὅλοι οἱ ἐνοχικοὶ ὅροι εἶναι, κατ' ἀρχήν, δεσμευτικοί (τοῦτο γίνεται ἑρμηνευτικῶς δεκτὸν καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸν προμνησθέντα γαλλικὸν νόμον τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950, ὡς αὐτονόητον, Durand, III, § 339, σ. 1002). Πῶς νὰ ἐξηγηθῇ ἡ ἀφαίρεσις ὑπὸ τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου τῆς δεσμευτικῆς δυνάμεως, διὰ τῆς ὁποίας ἡ περὶ διαιτησίας συμφωνία εἶναι, κατ' ἀρχήν, ἐφωδιασμένη;

Τὸ καθιερούμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου τρίτον στοιχεῖον τῆς προαιρετικότητος, δηλαδὴ ἡ δυνατότης διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη νὰ ἀποδεχθοῦν ἢ ὄχι τὴν ἐκ τῆς ἐφαρμοσθείσης ἤδη διαδικασίας προελθοῦσαν ἀπόφασιν, ἔχει μίαν συνέπειαν, ἡ ὁποία, παρ' ὅλην τὴν σοβαρότητά της, διέρυγεν ἐντελῶς τῆς προσοχῆς τῶν συντακτῶν τῆς διατάξεως. Ἐννοοῦμεν τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ διαιτητικοῦ θεσμοῦ εἰς βαθμόν, ὥστε νὰ μὴ ὑπάρχῃ πλέον διαιτησία, ἀλλ' ἄλλου εἴδους θεσμός. Διότι ἡ διαδικασία ἐπιλύσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἡ ὁποία δὲν δημιουργεῖ πρᾶξιν ὑποχρεωτικὴν διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη, δὲν εἶναι διαιτητική. Ἐξηγοῦμεν διὰ παραδειγμάτων:

α. Ὁ προαναφερθεὶς γαλλικὸς νόμος τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950 ἔχει, ὡς προελέχθη, καθιερώσει τὴν προαιρετικὴν διαιτησίαν (Arbitrage facultatif). Τὸ πρότυπον αὐτῆς εὑρίσκεται, ὡς εἶναι φυσικόν, εἰς τὴν διαιτησίαν τοῦ κοινοῦ δικαίου (πρβλ. Camerlynck - Lyon - Caen, § 672, σ. 517, Durand, III, § 338, σ. 1000, Rivero - Savatier, σ. 199). Ἡ ἐκ τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας παραγομένη πρᾶξις συνιστᾷ ἀπόφασιν (sentence) καὶ εἶναι διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη δεσμευτική. Πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι «αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις εἶναι ὑποχρεωτικαί» (ἄρθρον 16, ἐδάφιον 1).

β. Ὁ αὐτὸς νόμος ἔχει καθιερώσει καὶ τὴν διαδικασίαν τοῦ συμβιβασμοῦ (Conciliation), εἰς τὴν ὁποίαν μάλιστα ἔχει προσδώσει χαρακτῆρα ὑποχρεωτικόν (ἄρθρα 5 καὶ ἑπ.). Ἐν ἀντιθέσει ὅμως πρὸς τὴν διαιτητικὴν διαδικασίαν, ἡ ὁποία καταλήγει εἰς ἀληθῆ ἀπόφασιν, ἡ διαδικασία τοῦ συμβιβασμοῦ ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ προσεγγίσῃ τὰ ἀντιτιθέμενα συμφέροντα διὰ τὴν πραγματοποίησιν συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐν διενέξει μερῶν. Ἐν ἀποτυχίᾳ, ἡ διαδικασία τερματίζεται δι' ἑνὸς πρακτικοῦ μὴ συμβιβασμοῦ (procès - verbal de nonconciliation), τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ τὴν βάσιν τῆς διαιτησίας, ἐὰν βεβαίως συμφωνήσουν ἐπ' αὐτῆς τὰ ἐν διενέξει μέρη. Εἰς περίπτωσιν ἐπιτυχίας, ἡ διαδικασία περατοῦται διὰ τοῦ συμφώνου συμβιβασμοῦ (accord de conciliation), τὸ ὁποῖον, ἐπὶ διενέξεως περὶ τὴν σύναψιν ἢ τὴν ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως, συνιστᾷ ἀληθῆ συλλογικὴν σύμβασιν (Durand, III,

§ 329, σ. 970). Καὶ πάλιν ὁ νόμος, διὰ νὰ ἀποτρέψῃ πᾶσαν ἀμφιβολίαν, ὁρίζει ρητῶς, ὅτι τὸ σύμφωνον συμβιβασμοῦ εἶναι διὰ τὰ μέρη ὑποχρεωτικόν (ἄρθρον 16, ἐδάφιον 1).

γ. Τὸ ἐπίσης γαλλικὸν διάταγμα τῆς 5 Μαΐου 1955 ἦλθε νὰ προσθέσῃ εἰς τὰς ἀνωτέρω δύο διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν μίαν τρίτην, τὴν μεσολάβησιν (Médiation). Ἡ διαδικασία αὐτὴ δὲν ἀπολήγει οὔτε εἰς ἀπόφασιν, οὔτε εἰς σύμφωνον συμβιβασμόν, ἀλλ' εἰς μίαν σύστασιν (recommandation), τὴν ὁποίαν καλοῦνται τὰ ἐν διενέξει μέρη νὰ ἀποδεχθοῦν. Ἡ καθολικὴ ἀποδοχὴ μετατρέπει τὴν στερουμένην εἰσπράξεως νομικῆς δεσμεύσεως σύστασιν τοῦ μεσολαβητοῦ εἰς συλλογικὴν σύμβασιν (Camerlynck-Lyon-Caen, § 671, σ. 516, Rouast-Durand, § 275, σ. 354, Rivero-Savatier, σ. 210).

δ. Μία εἰδικὴ γερμανικὴ νομοθεσία τῆς περιόδου τῆς Βαϊμάρης - ἡ ὁποία ἔχει ἐμπνεύσει ὡρισμένας τοπικὰς νομοθεσίας τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανίας - εἶχεν εἰσαγάγει τὴν διαδικασίαν τῆς Schlichtung. Ἡ διαδικασία αὐτὴ εἶχεν ὡς σκοπὸν νὰ βοηθήσῃ τὰ ἐν διενέξει μέρη νὰ καταρτίσουν τὴν μὴ ἐπιτευχθεῖσαν δι' ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων συλλογικὴν σύμβασιν (§ 3, ἄρθρον 1 δ) τοῦ 30 Ὀκτωβρίου 1923). Ἡ ἐξ αὐτῆς πρᾶξις (Schiedsspruch) ἀπετέλει πρότασιν, ἡ ὁποία ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ παρὰ πάντων τῶν μερῶν, ὁπότε ἐξωμοιοῦτο πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν (§ 5 ἐδ. 3).

Ἡ διαδικασία αὐτὴ τοῦ γερμανικοῦ δικαίου, ἡ ὁποία συγγενεύει στενῶς πρὸς τὰς διαδικασίας τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ γαλλικοῦ δικαίου, ἔχει ἀποτελέσει τὸ πρότυπον τόσον τῆς «συμβατικῆς» ὅσον καὶ τῆς «διοικητικῆς» διαιτησίας τοῦ Προσχεδίου (βλ. κατωτ. § 4, II, 4), παρ' ὅλον ὅτι δὲν εἶναι ἀληθὴς διαιτητικὴ διαδικασία. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ ἐχαρακτηρίσαμεν τὸ ἀποτέλεσμα ὡς νομικῶς παράδοξον. Διότι θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἀντιληπτόν, ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον διακρίνει βασικῶς τὴν διαιτητικὴν διαδικασίαν, συμβατικὴν καὶ κρατικήν, τῶν ἄλλων διαδικασιῶν ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, εἶναι ἡ νομικὴ αὐτοδυναμία τῆς παραγομένης πράξεως, ὁ ὑποχρεωτικὸς αὐτῆς χαρακτήρ. Εἰς τὰς λοιπὰς διαδικασίας ἡ παραγομένη πρᾶξις στερεῖται καθ' ἑαυτὴν νομικῆς δυνάμεως καὶ ἀποτελεῖ ἁπλῶς τὴν ὅλην ἄλλου εἴδους πράξεως, εἰδικώτερον εἴτε συλλογικῆς συμβάσεως, εἴτε διοικητικῆς πράξεως.

Ἐπειδὴ αἱ νομικαὶ κατηγορίαι δὲν θὰ πρέπει νὰ συγχέωνται, ἐπιβάλλεται ἡ νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 347 διαδικασίας ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς διαιτησίας ἢ νὰ τροποποιηθῇ ἡ περὶ αὐτῆς ρύθμισις. Διὰ τὴν δευτέραν αὐτὴν περίπτωσιν, τὴν ὁποίαν καὶ θεωροῦμεν ὡς ὀρθοτέραν, προτείνομεν:

— Εἰς μίαν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου νὰ τεθῇ τὸ ἀκόλουθον κείμενον: Διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας δύνανται νὰ καθορισθῇ διαιτητικὴ διαδικασία ἐπιλύσεως τῶν μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἐγερθησομένων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Αἱ διαδικασίαι τῆς διοικητικῆς μεσολαβήσεως καὶ τῆς διαιτησίας ἐνώπιον τῶν κατωτέρω Ἐπιτροπῶν ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει καθορισθῇ συμβατικὴ διαιτητικὴ διαδικασία ἢ ἐφ' ὅσον ἅπαντα τὰ ἐν διενέξει μέρη ἠρνήθησαν νὰ ὑποβληθοῦν εἰς αὐτὴν ἢ ὅταν ἡ καθορισθεῖσα συνεφωνήθη προαιρετικὴ καὶ οἱονδήποτε τῶν ἐν διενέξει μερῶν ἠρνήθη νὰ ὑποβληθῇ εἰς αὐτήν, καθὼς καὶ ὅταν ἐματαιώθη λόγῳ ἐλλιποῦς ὀργανώσεώς της.

Διευκρινίζεται, ὅτι οὔτε νομικῶς, οὔτε κοινωνικῶς εἶναι δικαιολογημένον νὰ περιορισθῇ ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Ἡ ἀνάγκη τῆς διαιτησίας δύναται κάλλιστα νὰ γίνῃ αἰσθητὴ καὶ πρὸ τῆς ὑπάρξεως συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ καὶ μετὰ τὴν κατάρτισίν της. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον καὶ θὰ πρέπει νὰ ὑπάρχῃ ἡ εὐχέρεια καθορισμοῦ τῆς διαδικασίας καὶ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας (πρβλ. ὁμοίαν λύσιν γαλλικοῦ νόμου 11 Φεβρουαρίου 1950, ἄρθρον 10). Ὑποχρεωτική, ἐφ' ὅσον δὲν ὡρίσθη σαφῶς τὸ ἀντίθετον, ἡ συμφωνηθεῖσα διαιτησία χάνει τὴν κοινωνικήν της σημασίαν, ὅταν ὅλα τὰ ἐν διενέξει μέρη ἀρνοῦνται νὰ τὴν ἐφαρμόσουν. Διὰ τοῦτο καὶ θὰ πρέπει εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν νὰ ἀνοίγῃ ἡ ὁδὸς πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὀργανουμένας εἰδικὰς διαδικασίας.

— Εἰς τελευταίαν παράγραφον τοῦ αὐ-

τοῦ ἄρθρου 347 νὰ τεθοῦν αἱ ἀκόλουθοι διατάξεις: Αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς συμβατικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας ἀποφάσεις εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη καί, ἐφ' ὅσον ἐπιλύουν διαφορὰς περὶ τὴν σύναψιν ἢ ἀναθεώρησιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων. Αἱ διατάξεις περὶ ἀναδρομικότητος καὶ καταγγελίας τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας ἐφαρμόζονται καὶ ἐπ' αὐτῶν.

Ιι. Ἡ ὀργάνωσις τῆς συμβατικῆς διαιτησίας. 1.—Τὸ ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου σιωπᾷ ἐντελῶς ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῆς συμβατικῆς διαιτησίας, περιοριζόμενον εἰς τὴν ἀναγνώρισιν αὐτῆς. Εἶναι φανερὰ ἡ πρόθεσις τῶν συντακτῶν νὰ ἀφήσουν ἐξ ὁλοκλήρου τὸ θέμα τοῦτο εἰς τὴν πρωτοβουλίαν τῶν ἐνδιαφερομένων. Ἡ λύσις θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιδοκιμασθῇ, ἐὰν ὑπῆρχεν ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ βεβαιότης ὅτι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν θὰ ρυθμίζουν τὴν διαδικασίαν ἐπὶ ὀρθῆς βάσεως καὶ μὲ ἱκανοποιητικὴν πληρότητα. Ἡ βεβαιότης αὐτὴ δὲν ὑπάρχει. Σημειώνομεν ἐπ' αὐτοῦ ὅτι:

α. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 3239)1955, ἀλλὰ καὶ πρὸ αὐτοῦ, ἡ συμβατικὴ διαιτησία τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας δὲν ἐλειτούργησεν. Τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, ὅτι δὲν ὑπάρχει μεταπολεμικῶς σχετικὴ πρακτική, ἐν ὄψει τῆς ὁποίας θὰ ἐνεφανίζετο ὡς δικαιολογημένον τὸ νομοθετικὸν κενόν.

β. Ἡ προπολεμικῶς διαμορφωθεῖσα, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν τῆς πρώτης νομοθεσίας περὶ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτησίας (ἀναγκ. νόμοι, ἀντιστοίχως, 16)21 καὶ 16)20 Νοεμβρίου 1935), δὲν εἶχεν λάβει ὀρθὴν κατεύθυνσιν. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὰ μέρη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀντὶ νὰ διορίζουν δι' αὐτῶν τὰ ὄργανα διαιτησίας, περιωρίζοντο νὰ ἐξουσιοδοτοῦν πρὸς τοῦτο τὸν Ὑφυπουργὸν Ἐργασίας, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνέθετον τὴν σύστασιν Διαιτητικῶν Ἐπιτροπῶν. Ἡ πρακτικὴ αὐτὴ ἐδημιούργησε ζητήματα κύρους τῶν διαιτητικῶν ρητρῶν (βλ. *Καποδίστρια*, § 99, σ. 159 καὶ ἑπ., *Ἰδίου*, Σχόλιον εἰς Θέμ. ΝΑ' σ. 435 καὶ ἑπ., ὑπὸ Σ.Ε. 1179)1939).

γ. Τὸ κοινὸν περὶ διαιτησίας δίκαιον (ἄρθρα 105 καὶ ἑπ. τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας), ἀπηρχαιωμένον καὶ ἀσαφές, δὲν δύναται νὰ προσφέρῃ πρότυπα. Ἄλλως τε, ὡρισμέναι λύσεις αὐτοῦ ὁδηγοῦν εἰς ἀπαραδέκτους συνεπείας. Παράδειγμα: Ἔχει γίνει νομολογιακῶς δεκτὸν καὶ κατὰ τρόπον πάγιον, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ρήτρα, ἡ ὁποία δὲν ἀναφέρει τοὺς διαιτητὰς καὶ τὸ ἀντικείμενον τῆς συγκεκριμένης διαφορᾶς (ἄρθρον 111 ἐδάφιον 3 Πολ. Δικονομίας) συνιστᾷ ἁπλῶς προσύμφωνον διαιτησίας (βλ. *Ζαχαροπούλου*, Συμπλήρωμα Νομολογίας 1935 - 1960, Διαιτησία - Διαιτηταί, ἀριθ. 2 καὶ ἑπ., 1953 - 1960, ἀριθ. 20 καὶ ἑπ.). Εἶναι εὐκόλως ἀντιληπτόν, ὅτι, ἐὰν ἡ λύσις αὐτὴ ἀφαιρῇ μέγα μέρος τῆς χρησιμότητος τῆς διαιτησίας τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν, καθιστᾷ σχεδὸν ἄχρηστον τὴν διαιτησίαν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἡ σοβαρότης καὶ ἡ ἐκρηκτικότης τῶν ὁποίων ἐπιβάλλει τὴν ἄμεσον, εἰ δυνατόν, ἐπέμβασιν τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου.

2. Ἐν ὄψει παρομοίων δεδομένων ἐπιβάλλεται, νομίζομεν, νὰ περιλάβῃ ὁ Κῶδιξ Ἐργασίας διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων θὰ δίδωνται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις κατευθυντήριοι γραμμαὶ ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτῶν ὀργάνωσιν τῆς διαδικασίας, καὶ θὰ ἐξασφαλίζωνται αἱ ἀπαραίτητοι προϋποθέσεις λειτουργίας αὐτῆς εἰς τὴν πρᾶξιν.

Εἶναι, κατὰ πρῶτον λόγον, ἀπαραίτητον νὰ ὑποδειχθῇ ἡ σύστασις τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, ὑπὸ μίαν τῶν συνήθων μορφῶν. Ἐπ' αὐτοῦ προτείνομεν:

— Διὰ δευτέρας παραγράφου, προστιθεμένης εἰς τὸ ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου, νὰ ὁρισθοῦν τὰ ἀκόλουθα: Διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς περὶ τῆς διαιτησίας ἰδιαιτέρας συμφωνίας δέον νὰ συνιστᾶται τὸ ἁρμόδιον νὰ ἐπιλύσῃ τὰς ὑπαγομένας εἰς τὴν καθορισθεῖσαν διαιτητικὴν διαδικασίαν συλλογικὰς διαφορὰς καὶ νὰ κατονομάζωνται, ἀναλόγως, εἴτε ὁ κοινὸς διαιτητής, εἴτε οἱ ἑκατέρωθεν ἰσάριθμοι διαιτηταί, εἴτε τὰ μέλη τῆς διαιτητικῆς ἐπιτροπῆς. Εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν πλειόνων διαιτητῶν δέον νὰ ὑπάρχῃ ἐπιδιαιτητής, ὅστις, ἐφ' ὅσον δὲν διορίσθη ὑπὸ τῶν μερῶν, διορίζεται ὑπὸ τῶν διαιτητῶν. Ὁ ἐπιδιαιτητὴς συμμετέχει εἰς τὴν διαιτησίαν ἀπ' ἀρ-

χῆς ἄνευ ψήφου, ἀποφαινόμενος μετὰ τὴν διαφωνίαν τῶν διαιτητῶν.

β. Εἶναι, κατὰ δεύτερον λόγον, ἀπαραίτητον νὰ ὑποδειχθῇ ὁ τρόπος καθορισμοῦ τῆς συγκεκριμένης συλλογικῆς διαφορᾶς, τὴν ὁποίαν θὰ ἐπιλύσῃ τὸ διαιτητικὸν ὄργανον. Ἐπ' αὐτοῦ προτείνομεν :

— Διὰ τρίτης παραγράφου, προστιθεμένης εἰς τὸ ἄρθρον 347 τοῦ Προσχεδίου, νὰ ὁρισθοῦν τὰ ἀκόλουθα : Εὐθὺς μετὰ τὴν διαφωνίαν, τὰ ἐν διενέξει μέρη ὀφείλουν νὰ ὑποβάλουν εἰς τὸ διαιτητικὸν ὄργανον πρακτικόν, περιέχον καθορισμὸν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς των καὶ τῶν ρυθμιστέων θεμάτων, μετὰ μνείας ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχει τυχὸν ἐπέλθει συμφωνία. Ἐν παραλείψει, τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἀπευθύνει πρὸς τὰ ἐν διενέξει μέρη σχετικὴν ἔγγραφον πρόσκλησιν, τάσσον συναμα σύντομον προθεσμίαν, μετὰ τὴν παρο δον ἀπράκτου τῆς ὁποίας προβαίνει εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ρυθμιστέων θεμάτων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν περιελθόντων αὐτῷ στοιχείων. Τὸ ὡς ἄνω πρακτικὸν παραλείπεται ἐπὶ διαιτησίας διεξαγομένης κατόπιν ἰδιαιτέρας συμφωνίας περιεχούσης ἐπαρκῆ περιγραφὴν τῆς διαφορᾶς.

γ. Εἰς περίπτωσιν διεξαγωγῆς τῆς διαιτησίας ὑπὸ δύο ἢ περισσοτέρων, ἰσαρίθμων ἐξ ἑκάστης πλευρᾶς, διαιτητῶν, παρίσταται ἀνάγκη ἐπιδιαιτητοῦ, ὁ ὁποῖος θὰ ἐπιλύῃ τὴν μεταξὺ τούτων ἐκδηλωθεῖσαν διαφωνίαν. Θὰ ἦτο ὅμως σκόπιμον ἡ ἁρμοδιότης τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ νὰ περιορισθῇ εἰς ἐκείνα μόνον τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ληφθῇ ἀπόφασις ὑπὸ τῶν διαιτητῶν. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐπιβάλλει τὸν καθορισμὸν τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον προτείνομεν :

— Νὰ ὁρισθοῦν, διὰ τετάρτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου, τὰ ἀκόλουθα : Οἱ διαφωνήσαντες διαιτηταὶ ὑποχρεοῦνται νὰ συντάξουν καὶ παραδώσουν ἀμελητὶ εἰς τὸν ἐπιδιαιτητὴν πρακτικὸν περιέχον τὴν ἀπόφασίν των, καθ' ὃ μέρος τυχὸν αὐτὴ ἐπραγματοποιήθη, ὡς καὶ τὰ θέματα, ἐφ' ὧν δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ λῆψις ἀποφάσεως, μετὰ συντόμου ἐκθέσεως τῶν διαφόρων ἀπόψεων. Ὁ ἐπιδιαιτητής, δεσμευόμενος ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, ρυθμίζει τὰ μὴ ρυθμισθέντα ὑπ' αὐτῶν θέματα, ἐκδίδων συνολικὴν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς ἀπόφασιν.

δ. Μέχρις ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ὑπὸ τοῦ κοινοῦ διαιτητοῦ, ὑπὸ τῆς διαιτητικῆς ἐπιτροπῆς, ὑπὸ τῶν διαιτητῶν καὶ, ἐν διαφωνίᾳ τούτων, ὑπὸ τοῦ ἐπιδιαιτητοῦ) θὰ πρέπει νὰ ἐπιφυλαχθῇ εἰς τὰ ἐν διενέξει μέρη ἡ δυνατότης ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς των διὰ συμβιβασμοῦ. Ἡ συμφωνία εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν λειτουργίας τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας καὶ μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς, πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Εἶναι ἐνδεχόμενον τελικῶς νὰ προτιμηθῇ ὑπὸ τῶν μερῶν τὸ γνωστὸν ἐκ τῶν διαπραγματεύσεων ὄφελος, ἀπὸ τὸ ἄγνωστον καὶ ἀβέβαιον τῆς κρίσεως ἑνὸς τρίτου, τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Ἐξ ἄλλου, τὴν προτίμησιν τῆς συμφωνίας τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἔναντι τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλει ὁ σεβασμὸς τῆς συνδικαλιστικῆς αὐτονομίας. Διὰ τοῦτο προτείνομεν :

— Νὰ προστεθῇ εἰς τὸ ἄρθρον 347 πέμπτη παράγραφος, ὁρίζουσα ὅτι : Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τὰ ἐν διενέξει μέρη δύνανται νὰ ρυθμίσουν τὴν διαφοράν των διὰ συμβιβασμοῦ, περὶ τοῦ ὁποίου συντάσσεται πρακτικὸν ἐνώπιον τοῦ ἐπιληφθέντος αὐτῆς διαιτητικοῦ ὀργάνου. Τὸ πρακτικὸν συμβιβασμοῦ ἐπέχει καθ' ὅλα θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ε. Ἐπροτάθη ἤδη νὰ τεθῇ εἰς τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου διάταξις, κηρύσσουσα ρητῶς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ὑποχρεωτικὰς διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη. Ἐπεμείναμεν ἐπὶ τῆς διατάξεως αὐτῆς, διότι τὴν θεωροῦμεν καὶ νομικῶς δικαιολογημένην καὶ κοινωνικῶς ἀποτελεσματικήν. Ἀντιθέτως νομίζομεν, ὅτι ἡ ἐκτελεστότης δὲν εἶναι ἀπαραίτητος εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, τὴν ἐπιλύουσαν συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας, προερχομένην συνήθως ἐκ τῆς διαφωνίας περὶ τὴν σύναψιν, ἀναθεωρήσεων ἢ ἑρμηνείαν συλλογικῆς συμβάσεως. Περιέχουσα κανόνας δικαίου εἰς τὰς δύο πρώτας περιπτώσεις, ἑρμηνείαν γενικῆς ἰσχύος εἰς τὴν τρίτην περίπτωσιν, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις δύναται νὰ ἐκτελῆται, ὅπως καὶ ὁ ἐργατικὸς νόμος : διὰ τῆς πραιτέρω προσφυγῆς εἰς

τὸ τακτικὸν δικαστήριον καὶ κυρίως διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς εἰδικῆς διαδικασίας ἐκδικάσεως τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν ἐργασίας (νόμος ΓΨΟΔ'), δηλαδὴ δι' ἐπὶ μέρους καταψηφιστικῶν ἀπουφάσεων. Σημειώνομεν, ὅτι εἶναι αὐτοδικαίως ἐκτελεστὴ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀπὸ τῆς νομίμου καταθέσεώς της καὶ μόνον, κατὰ τὸ γαλλικὸν δίκαιον (ἄρθρον 16 ἐδ. 5 τοῦ νόμου τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950), τὸ ὁποῖον ὅμως θεωρεῖ ὡς συλλογικὰς διαφορὰς ἐργασίας (νομικὰς) ὄχι μόνον τὰς περὶ τὴν ἑρμηνείαν, ἀλλὰ καὶ τὰς περὶ τὴν «ἐκτέλεσιν» τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων διενέξεις (ἄρθρον 11 ἐδ. 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου). Ἡ ἐκδοχὴ ὅμως αὐτὴ δημιουργεῖ προβλήματα καὶ νομικῆς καὶ πρακτικῆς φύσεως (βλ. M i t s o u, ἀνωτ., σ. 191 καὶ ἑπ.).

3. Ὅταν διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως θὰ συμφωνῆται ἁπλῶς ἡ ὑποβολὴ τῶν ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἐκ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Κώδικος Διαιτητικὴν Ἐπιτροπήν, τότε δὲν θὰ πρόκειται περὶ τῆς «συμβατικῆς» διαιτησίας τοῦ ἄρθρου 347 τοῦ Προσχεδίου, ἀλλὰ περὶ τῆς «διοικητικῆς» τοῦ ἄρθρου 351 αὐτοῦ, ὑπὸ τὴν γνησίως προαιρετικὴν αὐτῆς μορφὴν (περὶ τῆς ὁποίας κατωτ. § 4, III).

§ 4. Διοικητικὴ μεσολάβησις καὶ κρατικὴ διαιτησία

Κατὰ τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος, ἡ ἀνυπαρξία συμβατικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας ἢ ἡ ἀποτυχία αὐτῆς θὰ θέτῃ ζήτημα λειτουργίας δύο ἀλληλοδιαδόχων καὶ στενῶς συνδεδεμένων νομίμων διαδικασιῶν, αἱ ὁποῖαι θὰ προσφέρωνται ὑπὸ τοῦ νομοθέτου εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν διὰ τὴν εἰρηνικὴν ἐπίλυσιν τῶν μεταξύ των ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Αἱ διαδικασίαι αὐταὶ ὀνομάζονται ἡ πρώτη «μεσολάβησις» καὶ ἡ δευτέρα «διοικητικὴ διαιτησία». Πρέπει νὰ λεχθῇ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ὅτι οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἠθέλησαν νὰ προσδώσουν καὶ εἰς αὐτάς, ὅπως καὶ εἰς ἐκείνην τῆς «συμβατικῆς διαιτησίας», χαρακτῆρα προαιρετικόν.

I. Ἡ *διάρθρωσις τῶν διαδικασιῶν τῆς μεσολαβήσεως καὶ τῆς διοικητικῆς διαιτησίας*.—Τὸ Προσχέδιον κλιμακώνει τὴν κρατικὴν ἐπέμβασιν εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τρία διαδοχικὰ καὶ διαφορετικῆς ἐννόμου σημασίας στάδια.

α. *Διαμεσολάβησις τῆς Διοικήσεως*. Τὸ πρῶτον στάδιον συνίσταται εἰς μίαν διαμεσολάβησιν τῆς Διοικήσεως. Κατὰ τὸ ἄρθρον 348, «ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας διὰ τῶν ἀπ' εὐθείας διαπραγματεύσεων, ἑκάτερον τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς δύναται νὰ ζητῇ τὴν μεσολάβησιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας». Συνεπῶς ἡ ἐπέμβασις τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου εἰς τὴν διαφορὰν θὰ πρέπει νὰ ζητηθῇ τοὐλάχιστον ὑπὸ ἑνὸς ἐκ τῶν ἐν διενέξει μερῶν καὶ θὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν τὸν συμβιβασμὸν τῶν ἀντιτιθεμένων συμφερόντων των πρὸς ἐπίτευξιν συμφωνίας. Ἡ ἐξ αὐτῆς προκύπτουσα συλλογικὴ σύμβασις θὰ εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς μεσολαβητικῆς διαδικασίας, ἀφοῦ ἡ πρώτη τῇ τάξει διαδικασία τῶν ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν μερῶν διαπραγματεύσεων ἀπέτυχεν. Ἐὰν καὶ ἡ διοικητικὴ μεσολάβησις ἔχῃ τὴν ἰδίαν τύχην, τότε, κατὰ τὸ ἄρθρον 349, «ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας συντάσσει ἐντὸς ἑπταημέρου ἔκθεσιν περὶ τοῦ ἀντικειμένου τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ἐπ' αὐτῆς διαπιστώσεων καὶ ἀντιλήψεων αὐτοῦ» (§ 1). Ἡ ἔκθεσις θὰ κοινοποιῆται, μετὰ μίνη τοῦ Ὑπουργείου, εἰς ὅλα τὰ ἐν διενέξει μέρη ἐντὸς πενθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω ἑπταημέρου (§ 2) καὶ, ἐφ' ὅσον ἡ διαφορὰ ἐνδιαφέρει περισσοτέρους τῶν εἴκοσι μισθωτούς, θὰ ἀποστέλλεται, ἐντὸς νέας πενθημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς τελευταίας κοινοποιήσεως, εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιτροπὴν Διαιτησίας (§ 3). Ὅταν ὅμως θὰ πρόκειται περὶ συλλογικῆς διαφορᾶς, ἐκ τῆς ὁποίας ἠδύναται νὰ δημιουργηθῇ κίνδυνος στερήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἢ μεγάλου μέρους αὐτοῦ ἐκ βασικῶν βιοτικῶν ἀγαθῶν εὐρείας καταναλώσεως ἢ ὑπηρεσιῶν», τότε, κατὰ τὸ ἄρθρον 350, «ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δύναται νὰ παραπέμψῃ ἀπ' εὐθείας τὴν συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 356 Ἐθνικὸν Συμβούλιον Ἐπιλύσεως Συλλογικῶν Διαφορῶν», τὸ ὁποῖον θὰ ἀποτελῇ τὸ μο-

ναδικὸν δι' ὁλοκλήρου τὴν χώραν δευτεροβάθμιον διαιτητικὸν ὄργανον. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν θὰ παραλείπεται ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 349 προβλεπομένη ἔκθεσις μετὰ τῶν κοινοποιήσεών της καὶ θὰ ὑπερπηδᾶται ἡ Πρωτοβάθμιος Ἐπιτροπὴ Διαιτησίας.

Ἡ διαδικασία τῆς διοικητικῆς μεσολαβήσεως μεταφέρεται εἰς τὸ Προσχέδιον ἐκ τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας (ἄρθρα 2 § 4, 9 καὶ 17 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955).

β. Ἐπέμβασις τῶν πολιτειακῶν διαιτητικῶν ὀργάνων. Ἡ δι' οἱανδήποτε λόγον ἀποτυχία τοῦ διοικητικοῦ μεσολαβητικοῦ ὀργάνου ἀναίγει τὴν ὁδὸν τῆς ἐπεμβάσεως τῶν πολιτειακῶν διαιτητικῶν ὀργάνων εἰς δεύτερον στάδιον ἐπιλύσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς. Ἐκ τῶν συνδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 349 § 3, 350 καὶ 352 §§ 2 καὶ 3 συνάγεται, ὅτι κατὰ τὰς περιστάσεις, ἡ ἔκθεσις τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἡ πιστοποιοῦσα τὴν ἀποτυχίαν ἢ τὴν ματαίωσιν τῆς μεσολαβητικῆς διαδικασίας, ἢ τὸ παραπεμπτήριον τῆς διαφορᾶς ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας θὰ προκαλοῦν τὴν λειτουργίαν τῆς «διοικητικῆς διαιτησίας» διὰ τῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ ἁρμοδίου ἐκ τῶν προβλεπομένων πολιτειακῶν διαιτητικῶν ὀργάνων. Θὰ πρόκειται περὶ Πρωτοβαθμίων Πρωτοδικειακῶν «Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας» (Δ.Ε.Δ.) καὶ περὶ ἑνὸς μοναδικοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου, τοῦ «Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐπιλύσεως Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας» (Ε.Σ.Ε.Σ.Δ.Ε.), ἡ σύνθεσις τῶν ὁποίων ρυθμίζεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 351 καὶ 356 τοῦ Προσχεδίου. Αἱ Πρωτοδικειακαὶ Ἐπιτροπαὶ καὶ τὸ Ἐθνικὸν Συμβούλιον προορίζονται νὰ ἀντικαταστήσουν τὰ «Διοικητικὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια», πρωτοβάθμια καὶ δευτεροβάθμια, τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας (ἄρθρα 10 καὶ 13 τοῦ νόμου 3239) 1955). Κατὰ τὸ ἄρθρον 354 τοῦ Προσχεδίου, ἡ ἀπόφασις τῆς Δ.Ε.Δ., κοινοποιουμένη ὑπὸ τοῦ γραμματέως αὐτῆς πρὸς τὰ ἐν διενέξει μέρη καὶ, ἐπὶ πλέον, πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας (§ 1), θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ παρὰ πάντων τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, διὰ πρακτικοῦ, συνταχθησομένου ἐνώπιον τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὁπότε θὰ «ἐπέρχῃ θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας» καὶ θὰ ἐφαρμόζωνται ἐπ' αὐτῆς αἱ διέπουσαι τὰς συλλογικὰς συμβάσεις διατάξεις τοῦ Κώδικος (§ 2). Ὡς ἀποδοχὴ θὰ θεωρῆται καὶ ἡ πάροδος ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ἀσκήσεως προσφυγῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Ε.Σ.Ε.Σ.Δ.Ε. (§ 3). Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 355, ἡ προσφυγὴ θὰ δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς ὀκταημέρου προθεσμίας ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, ὑπὸ παντὸς ἐκ τῶν μὴ ἀποδεχομένων τὴν ἀπόφασιν μερῶν (§ 1), χωρὶς περιορισμόν, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς λόγους αὐτῆς, ἐπὶ πλέον δὲ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κἂν ὅσον ἡ ἀπόφασις ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἀφορᾷ ἀριθμὸν μισθωτῶν πέραν τῶν τριακοσίων» (§ 3, κατάλοιπον τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 20 § 2 τοῦ νόμου 3239)1955). Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 357 τοῦ Προσχεδίου, ἡ ἀπόφασις τοῦ Ε.Σ.Ε.Σ.Δ.Ε., κοινοποιουμένη, ὅπως καὶ ἐκείνη τῆς Δ.Ε.Δ. (§ 1), θὰ πρέπει, καὶ αὐτή, νὰ γίνῃ ἀποδεκτή, καθ' ὅμοιον τρόπον, παρὰ πάντων τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, ὁπότε θὰ «ἐπέρχῃ θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως» καὶ θὰ ἐφαρμόζωνται ἐπ' αὐτῆς αἱ διέπουσαι τὰς συλλογικὰς συμβάσεις διατάξεις τοῦ Κώδικος (§ 2).

γ. Κήρυξις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ε.Σ.Ε.Σ.Δ.Ε., ἡ ὁποία θὰ ἐκδίδεται εἴτε ἐπὶ τῆς ἀπ' εὐθείας εἰς τοῦτο παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς (ἄρθρον 350), εἴτε κατόπιν προσφυγῆς κατ' ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.Δ. (ἄρθρον 355 § 1), καὶ ἡ ὁποία δὲν θὰ τυγχάνῃ τῆς γενικῆς τῶν μερῶν ἀποδοχῆς, θὰ στερῆται οἱασδήποτε ὑποχρεωτικῆς δυνάμεως. Διὰ τὴν περίπτωσιν ὅμως αὐτὴν προβλέπεται νέα ἐπέμβασις τῆς Διοικήσεως, εἰς τρίτον στάδιον ἐπιλύσεως καὶ τερματισμοῦ τῆς διαφορᾶς. Ἡ ἐλλείπουσα ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως ὑπὸ τῶν μερῶν θὰ ἀντικαθίσταται διὰ πράξεως τοῦ ἁρμοδίου διοικητικοῦ ὀργάνου. Πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὸ ἄρθρον 358 τοῦ Προσχεδίου προβλέπει, ὅτι «ἐὰν ἡ ἀπόφασις τοῦ Ε.Σ.Ε.Σ.Δ. δὲν γίνῃ ἀποδεκτὴ ὑπὸ τινος τῶν μερῶν ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεώς της, δύναται, τῇ αἰτήσει τοῦ ἐκ τῶν μερῶν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἀποδεχομένου ταύτην, ὁ Ὑπουργὸς

'Εργασίας δι' ἀποφάσεώς των, δημοσιευομένης εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ κηρύξῃ τὴν ἀπόφασιν ὑποχρεωτικὴν δι' ἅπαντα τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς» (§ 1). 'Από τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπουργικῆς αὐτῆς πράξεως αἱ κηρυσσομένη ὑποχρεωτικὴ ἀπόφασις τοῦ Ε.Σ. Ε.Σ.Δ. ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ θὰ ἐφαρμόζωνται ἐπ' αὐτῆς αἱ διέπουσαι τὰς συλλογικὰς συμβάσεις διατάξεις τοῦ Κώδικος, ὅπως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποδοχῆς της.

III. 'Αντιθέσεις τοῦ συστήματος πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.— 'Ελέχθη (ἀνωτ. § 1, II), ὅτι ἡ διὰ διεθνῶν καὶ ἐθνικῶν κανόνων προστατευομένη ἀρχὴ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ἐπιβάλλει τὸν σεβασμὸν τῆς βουλήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν, ὡς φορέων τῶν συλλογικῶν συμφερόντων, ἀντιστοίχως, τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας μας. Καὶ ὅτι ἡ μόνη σύμφωνος πρὸς τὴν ἀρχὴν αὐτήν, σήμερον, διαιτησία εἶναι ἡ προαιρετική, ἡ ὁποία ὑπάρχει, ὅταν αἱ συλλογικαὶ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ὑποβάλλωνται εἰς τὴν οἱανδήποτε διαιτητικὴν διαδικασίαν τῇ συναινέσει τῶν ἐν διενέξει ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι δέχονται, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, εἴτε νὰ παραιτηθοῦν, εἴτε νὰ ἀναστείλουν τὴν χρῆσιν τοῦ δικαιώματος ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς των διὰ τῶν βιαίων μέσων τῆς ἀπεργίας ἢ τῆς ἀνταπεργίας, ἀποτελούντων ἔκφρασιν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.

Πρὸς τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας καὶ, κατ' ἀκολουθίαν, πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ἀντιτίθενται αἱ διαρθρωτικαὶ διατάξεις τοῦ προπεριγραφέντος συστήματος τοῦ Προσχεδίου. Σημειώνομεν ὡρισμένας ἐκ τῶν ἀντιθέσεων:

1. 'Η μεσολάβησις (ἄρθρον 348) συνεδέθη τόσον στενῶς μὲ τὴν διαιτησίαν (ἄρθρον 349 ἐπ.), ὥστε νὰ ἐμφανίζεται ἔναντι αὐτῆς ὡς εἶδος συμβιβαστικῆς προδικασίας. Τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι, ὅτι, ἐνῷ θὰ ζητῆται ἡ λειτουργία τῆς διαδικασίας τῆς διοικητικῆς μεσολαβήσεως, θὰ λειτουργῇ, ἐν ἀποτυχίᾳ αὐτῆς, ἡ κρατικὴ διαιτησία, χωρὶς κἂν ἡ δευτέρα νὰ ἔχῃ ζητηθῆ, οὔτε καὶ ὑπὸ ἑκείνου τοῦ μέρους, τὸ ὁποῖον εἶχε ζητήσει τὴν πρώτην. Καὶ ὅμως, πρόκειται περὶ διαδικασιῶν διαφορετικοῦ νομικοῦ χαρακτῆρος καὶ διακεκριμένων σκοπῶν. 'Η πρώτη ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν σύναψιν μεταξὺ τῶν ἐν διενέξει μερῶν συλλογικῆς συμβάσεως. 'Η δευτέρα ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἔκδοσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δηλαδὴ μιᾶς πράξεως ὑποκαταστάτου τῆς ἐν λόγῳ συμβάσεως. Τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀφορώσης τὴν πρώτην αἰτήσεως εἶναι διάφορον τοῦ ἀντικειμένου τῆς ἀφορώσης τὴν δευτέραν. Εἶναι ὁμαλὸν αἴτησις περὶ μεσολαβήσεως νὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν διαιτησίαν, τὸ δὲ αἴτημα περὶ συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως νὰ ἔχῃ ὡς ἔννομον ἀποτέλεσμα τὴν ἔκδοσιν διαιτητικῆς ἀποφάσεως: 'Εξ ἄλλου, ἐπὶ διαιτησίας ἡ πρὸς τὸ διαιτητικὸν ὄργανον αἴτησις ἀποτελεῖ τὴν συλλογικὴν ἀγωγήν, ἡ ὁποία, ἐπὶ προαιρετικῆς διαιτησίας, ἀσκεῖται ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μερῶν. Νομοθετικὴ διάταξις, βασίζουσα τὴν λειτουργίαν τῆς προαιρετικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας εἴτε εἰς αἴτησιν τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου, εἴτε εἰς αὐτεπάγγελτον ἐνέργειαν τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, παραβιάζει τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, κατὰ τὴν ὁποίαν φορεῖς τῆς συλλογικῆς ἀγωγῆς εἶναι ἀποκλειστικῶς οἱ φορεῖς τῶν συλλογικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων ἢ τῶν ἐργοδοτῶν, δηλαδὴ αἱ ἐπαγγελματικαὶ αὐτῶν ὀργανώσεις. Τοῦτο δὲν φαίνεται νὰ τὸ ἐσκέφθησαν οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου κατὰ τὴν μεταφορὰν τῶν περὶ μεσολαβήσεως διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239) 1955 εἰς τὸν 'Εργατικὸν Κώδικα. Καί, φυσικά, δὲν ἔλαβον ὑπ' ὄψιν ὅτι κατὰ διάφορον τρόπον προκαλεῖται ἡ λειτουργία τῆς ὑποχρεωτικῆς καὶ κατὰ διάφορον τρόπον ἡ λειτουργία τῆς προαιρετικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας.

2. Τὸ δικονομικὸν ζήτημα ἀποκαλύπτει τὸ οὐσιαστικόν. 'Υπὸ τὴν σημειωθεῖσαν διάρθρωσιν τῶν διαδικασιῶν τῆς μεσολαβήσεως καὶ τῆς διαιτησίας, ἡ ἀποτυχία τῆς πρώτης θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν τὴν περαιτέρω αὐτοδικαίαν λειτουργίαν τῆς δευτέρας. 'Από τὸ διοικητικὸν μεσολαβητικὸν ὄργανον τὰ ἐν διενέξει μέρη θὰ ὁδηγοῦνται, ἐκόντα ἄκοντα, ἐνώπιον τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Διότι, πράγματι, ἡ περὶ ἀποτυχίας ἢ ματαιώσεως τῆς μεσολαβήσεως ἔκθεσις (ἄρθρον 349 § 3), καθὼς καὶ

ἡ πρᾶξις περὶ ἀπ' εὐθείας παραπομπῆς (ἄρθρον 350), θὰ συνεπάγωνται τὴν ὑποβολὴν τῆς διαφορᾶς, κατὰ τὰς περιστάσεις, εἰς τὴν ἁρμοδίαν Δ.Ε.Δ. (ἄρθρον 352) ἢ εἰς τὸ μοναδικὸν Ε.Σ.Ε.Σ.Δ.Ε. (ἄρθρον 350), χωρὶς κἂν νὰ ἐρωτῶνται τὰ ἐν διενέξει μέρη, ἐὰν θέλουν ἢ ὄχι τοῦτο, ἔστω καὶ ἂν εἰς τὸ σύνολον των ἀποκρούουν τὴν διαιτησίαν. Θὰ πρέπει δὲ νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ὑποβολὴ τῆς διαφορᾶς εἰς αὐτὴν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν αὐστηρὰν κύρωσιν τοῦ παρανόμου χαρακτῆρος τῆς ἀπεργίας ἢ τῆς ἀνταπεργίας (ἄρθρον 147 τοῦ Προσχεδίου), ὅπως συμβαίνει καὶ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν (ἄρθρον 18 §§ 2 καὶ 3 νόμου 3239)1955). Συνεπῶς, ἀπὸ τῆς ἀπόψεως αὐτῆς, ἡ διαιτητικὴ διαιτησία τοῦ Προσχεδίου θὰ εἶναι ὑποχρεωτικὴ εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν μὲ ἐκείνην τοῦ ἰσχύοντος συστήματος (βλ. καὶ κατωτ. III). Καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ ὑποχρεωτικὴ διαιτησία καὶ μόνον ὡς ἐξηναγκασμένη ὑποβολὴ τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς εἰς τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, εἶναι βέβαιον ὅτι οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου δὲν ἐτήρησαν τὰ ὑπ' αὐτῆς διαγραφόμενα ὅρια.

3. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκολουθήσωμεν τὴν ἀντίληψιν τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου, ἡ ὁποία μεταθέτει τὸ κριτήριον τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας ἀπὸ τὸν τρόπον ἐπεμβάσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου εἰς τὸν χαρακτῆρα τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ (ἄρθρα 354 § 2 καὶ 357 § 2), καὶ πάλιν διαπιστοῦται, ὅτι τελικῶς ἡ ἐν λόγῳ ἀρχὴ παραβιάζεται, καὶ μάλιστα εἰς βαθμὸν ἐξαιρετικῶς ἔντονον. Ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς θὰ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὴν βούλησιν τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ἡ ὁποία θὰ ἔχῃ προηγουμένως ἐκδηλωθῇ διὰ τῆς ἀρνήσεως των, ἐνδεχομένως ὅλων, πλὴν ἑνός, νὰ ἀποδεχθοῦν τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ἄρθρ. 358 § 1). Ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἡ ἀρνητικὴ βούλησις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων θὰ ἀντικαθίσταται διὰ τῆς θετικῆς βουλήσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ προκύπτῃ εἶδος ἐξηναγκασμένης συλλογικῆς συμβάσεως. Μήπως ὑπάρχει ἀμφιβολία, ὅτι παρομοία διαδικασία εἶναι καταλυτικὴ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας;

Νομίζομεν, ὅτι οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἔχουν διαπράξει δύο σοβαρὰ σφάλματα: Τὸ πρῶτον συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἀνέτρεψαν τὸ κριτήριον τῆς προαιρετικῆς κρατικῆς διαιτησίας, μεταθέσαντες αὐτὸ ἀπὸ τῆς ἀποδοχῆς τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μερῶν εἰς τὴν ὑπὸ τούτων ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως αὐτοῦ. Τὸ δεύτερον καὶ σοβαρώτερον συνίσταται εἰς τὸ ὅτι, προκειμένου νὰ καλύψουν τὰς ἀτελείας μιᾶς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ὁποία δὲν θὰ εἶναι ἀληθῶς διαιτητική, κατέληξαν νὰ υἱοθετήσουν τὸ νομικὸν ἔκτρωμα μιᾶς ἀναγκαστικῆς, διὰ διοικητικῆς πράξεως δημιουργουμένης, συλλογικῆς συμβάσεως. Εἶναι βέβαιον, ὅτι ἡ εἰσαχθεῖσα νέα ρύθμισις δὲν ἔχει ἐναρμονισθῇ πρὸς τοὺς διέποντας σήμερον τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν κανόνας, διεθνεῖς καὶ ἐθνικούς, οὔτε καὶ πρὸς τὰς συγχρόνους δυτικοευρωπαϊκὰς περὶ αὐτῆς ἀντιλήψεις.

4. Ἡ αἰτία τῶν σημειωθέντων σφαλμάτων εἶναι εὐδιάκριτος. Ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἐχρησιμοποίησαν πρότυπον ἀπὸ πολλὰς πλευρὰς ἄδοκιμον. Κατέστρωσαν τὴν περὶ μεσολαβήσεως καὶ διοικητικῆς διαιτησίας ρύθμισιν τοῦ Προσχεδίου μὲ πρότυπον τὴν γερμανικὴν διαδικασίαν τῆς Schlichtung. Τὴν διαδικασίαν αὐτὴν εἶχεν εἰσαγάγει ὁ γερμανὸς νομοθέτης τῆς Βαϊμάρης καὶ εἶχε ρυθμίσει κυρίως διὰ τοῦ διατάγματος τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1923, γνωστοῦ ὡς Verordnung über das Schlichtungswesen καὶ ἐπὶ τὸ συντομώτερον SchlVO. Τὸ νομοθέτημα τοῦτο, ἐν συναρτήσει καὶ πρὸς τὴν ἀμέσως μετὰ τὸν τερματισμὸν τοῦ πολέμου νομοθεσίαν, προέβλεψε τὴν σύστασιν συμβιβαστικῶν Ἐπιτροπῶν (Schlichtungsausschüsse) καὶ τὸν διορισμὸν συμβιβαστῶν (Schlichter), ἡ ἐπέμβασις τῶν ὁποίων εἰς τὴν συλλογικὴν διαφορὰν ἐξηρτᾶτο, κατ' ἀρχήν, ἐκ τῆς ἀνυπαρξίας συμβατικοῦ ὀργάνου ἢ ἐκ τῆς μὴ λειτουργίας αὐτοῦ. Ὁ πρωταρχικὸς καὶ βασικὸς σκοπὸς τῶν ἀνωτέρω ὀργάνων συνίστατο εἰς τὴν παροχὴν βοηθείας πρὸς σύναψιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (§ 3 ἄρθρον 1 τῆς SchlVO). Εἰς περίπτωσιν μὴ ἐπιτεύξεως τοῦ σκοποῦ τούτου, τὸ συμβιβαστικὸν ὄργανον προέβαινεν εἰς πρότασιν συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία ἀπετέλει τὴν δι-

αιτητικὴν ἀπόφασιν (Schiedsspruch). Ἐὰν ἡ πρότασις ἐγένετο ἀποδεκτὴ ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, παρῆγε τὰς συνεπείας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως (ἐδ. 3 § 5). Ἐὰν ὄχι, ἐστερεῖτο οἱασδήποτε δεσμεύσεως. Ἀλλ' ἡ περιέχουσα τὴν πρότασιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀπόφασις τοῦ συμβιβαστικοῦ ὀργάνου ἠδύνατο, ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, νὰ καταστῇ δεσμευτικὴ διὰ τὰ μέρη συνεπείᾳ κηρύξεώς της ὑποχρεωτικῆς δι' ἰδιαιτέρας πράξεως. Ἡ κήρυξις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς (Verbindlicherklärung des Schiedsspruchs) ἐπεῖχε θέσιν ἀποδοχῆς της ὑπὸ τῶν μερῶν (ἐδάφιον 3 § 6 τῆς SchlVO). Ἡ παλαιὰ αὐτὴ διαδικασία (περὶ τῆς ὁποίας βλ. Kaskel, Arbeitsrecht, Berlin 1925, §§ 97 καὶ ἑπ., σ. 279 καὶ ἑπ., B.I.T., La conciliation et l'arbitrage des conflits du travail, Genève 1933, σ. 276 καὶ ἑπ.) δὲν ἐπανεφέρθη εἰς τὴν ζωὴν ὑπὸ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ γερμανοῦ νομοθέτου, χωρὶς τοῦτο νὰ ἐμποδίζῃ μέρος τῆς συγχρόνου δυτικογερμανικῆς θεωρίας νὰ ἀφιερώνῃ εἰς αὐτὴν μακρὰς ἀναλύσεις (βλ. Hueck-Nipperdey, II, §§ 41 καὶ ἑπ., σ. 526 καὶ ἑπ.), ὡσὰν νὰ ἐπρόκειτο περὶ διαδικασίας ἐν πλήρει ἐφαρμογῇ. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἔχει προφανῶς ἐπηρεάσει τὰς προτιμήσεις τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου καὶ ἔχει προκαλέσει διπλῆν παρεξήγησιν. Ἐν πρώτοις, ἡ ἐν λόγῳ διαδικασία ἐξελήφθη ὡς διαιτητική, ἐνῷ δὲν εἶναι. Ἐκτιμωμένη τόσον ἐκ τῶν σημειωθέντων χαρακτηριστικῶν της, ὅσον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δεδομένων τοῦ συγκριτικοῦ συλλογικοῦ δικαίου, ἡ Schlichtung πρέπει νὰ καταταγῇ εἰς τὰς συμβιβαστικὰς ἢ τὰς μεσολαβητικὰς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν (βλ. καὶ ἀνωτ. § 3, I, 2 καὶ πρβλ. Durand, III, § 313, σ. 913 σημ. 1) καὶ ὄχι εἰς τὰς διαιτητικάς. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἡ πρᾶξις, εἰς τὴν ὁποίαν καταλήγει, στερεῖται, καθ' ἑαυτήν, νομικῆς δυνάμεως, μὴ ἀνήκουσα εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, τὸ γνώρισμα τῆς ὁποίας εἶναι ἡ νομικὴ αὐτοτέλεια, ἐκ τῆς ὁποίας ἀπορρέει νομικὴ δέσμευσις. Ἀκολούθως, ἡ κήρυξις αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς ἐθεωρήθη θεμιτή. Ἀλλ' ἡ δευτέρα αὐτὴ πρᾶξις πλήττει τὴν βούλησιν τῶν μερῶν, καὶ μάλιστα κατὰ τρόπον καίριον, ἀφοῦ ἀντικαθιστᾷ τὴν ἀποδοχήν των. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον εἶναι ἐντελῶς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Ἀνεκτή, ὄχι χωρὶς σοβαρὰς ἐπιφυλάξεις (βλ. B.I.T., ἀνωτ., σ. 303 καὶ ἑπ.), εἰς ἐποχήν, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον εὑρίσκετο ἀκόμη εἰς τὰ σπάργανά του καὶ, ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ διαμόρφωσιν, ἡ πρᾶξις αὐτή, ἡ ὁποία δημιουργεῖ ἀναγκαστικὴν συλλογικὴν σύμβασιν, εἶναι ἀπαράδεκτος σήμερον, εἰς ἐποχὴν πλήρους ἀναπτύξεως τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, κυριαρχουμένου μάλιστα ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Δὲν ἀνηρωτήθησαν οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου διατί ὁ ὁμοσπονδιακὸς γερμανὸς νομοθέτης, ὁ ὁποῖος ἐπανέφερεν ὅλους τοὺς θεσμοὺς τῆς περιόδου τῆς Βαϊμάρης, παρέλειψε νὰ πράξῃ τὸ ἴδιον μὲ τὴν διαδικασίαν τῆς Schlichtung, ἔστω καὶ μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ τελευταίου ἐξαρτήματός της, τῆς Verbindlicherklärung des Schiedsspruchs; Ὁ λόγος εἶναι, ὅτι αἱ μεταπολεμικαὶ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, τόσον τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, τῆς Δυτικῆς Γερμανίας, ἐννοοῦν τὴν συνδικαλιστικὴν αὐτονομίαν ἀπεριόριστον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποκρούεται, καὶ ἀπὸ τὰς δύο πλευράς, ἡ ὑπὸ τοῦ ὁμοσπονδιακοῦ νομοθέτου ἐπιβολὴ οἱασδήποτε μορφῆς ὑποχρεωτικῆς διαδικασίας ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, καὶ συμβιβαστικοῦ ἀκόμη χαρακτῆρος, ἐνῷ δὲν γίνεται γενικῶς ἀποδεκτὴ ἡ νομοθετικὴ καθιέρωσις οὔτε καὶ αὐτῆς τῆς προαιρετικῆς συμβατικῆς διαιτησίας (ISELE, Le syndicalisme allemand contemporain, εἰς Annales de l' Institut de Droit du Travail et de la Sécurité Sociale de Lyon, 1963 - 1964, σ. 24 - 25).

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΑΠΕΡΓΙΑ ΤΩΝ ΜΗ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΑΜΠΑΤΖΗ, Δικηγόρου

1. Τὸ ὅτι ἡ ἀπεργία ἀναγνωρίζεται ὡς δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἡ λόγῳ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου ἀποχὴ αὐτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας των δὲν θεωρεῖται σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους ἑκάστου ἐξ αὐτῶν εἶναι τι τὸ μὴ ἀμφισβητούμενον πλέον παρ' ἡμῖν σήμερον. Τοῦτο τὸ εἶχε διακηρύξει ἀπὸ τοῦ βήματος τῆς Βουλῆς, ἐν ἔτει 1920, ὁ Ἐλευθέριος Βενιζέλος (1), τὸ εἶχε δεχθῆ ἤδη ἀπὸ τοῦ 1934 τὸ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 202)1934 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλας*) (2), καὶ υἱοθέτησε μετὰ 20ετίαν περίπου ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς 670)1953 ἀποφάσεώς του (εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*).

2. Ἐὰν ὅμως δὲν ὑπάρχῃ πλέον παρ' ἡμῖν ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ ὅτι ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἔννοιαν, πλεῖσται ὅσαι ἀμφισβητήσεις ἀνακύπτουν ἀφ' ἧς τεθῇ ζήτημα καθορισμοῦ τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν νόμιμον ἄσκησιν τούτου, ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ περιεχομένου του, ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἐπίσης τῶν ὁρίων, πέραν τῶν ὁποίων, ὡς συμβαίνει μὲ πᾶν δικαίωμα, ἡ ἄσκησίς του καθίσταται καταχρηστική.

3. Μία τῶν βασικῶν προϋποθέσεων τῆς ἀπεργίας εἶναι ὁ ὁμαδικὸς χαρακτὴρ τῆς ἀποχῆς τῶν μισθωτῶν ἐκ τῆς ἐργασίας των. Ἀπεργία ἑνὸς μισθωτοῦ δὲν νοεῖται. Ζήτημα ὅμως γεννᾶται, ἐὰν διὰ τὴν ὕπαρξιν δικαιώματος ἀπεργίας, ἄλλως διὰ τὸ νόμιμον αὐτῆς, ἀπαιτῆται νὰ κηρυχθῇ αὕτη ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ μήπως τοιοῦτον δικαίωμα ἀναγνωρίζεται καὶ εἰς τοὺς μὴ συνδικαλισμένους μισθωτούς.

4. Ὡς γίνεται σήμερον ὁμοφώνως δεκτόν, ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ ἀπόρροιαν τῆς φυσικῆς συναλλακτικῆς ἐλευθερίας, ἄλλως τῆς ἐλευθερίας τοῦ ἐνεργεῖν (3). Τοῦτο παρ' ἡμῖν διεκηρύχθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου διὰ τῆς ἐπὶ τοῦ νόμου 2111)1920 (δι' οὗ κατηργήθη τὸ ἄρθρον 167 Π.Ν., διὰ τοῦ ὁποίου ἐτιμωροῦντο διὰ φυλακίσεως οἱ συναποφασίζοντες τὴν παῦσιν τῆς ἐργασίας των κλπ.) Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως, καθ' ἣν «ἐκρίθη σκόπιμος καὶ ἡ ρητὴ κατάργησις τοῦ ἄρθρου 167 Π.Ν., ἵνα οὕτω διακηρυχθῇ ἡ ἐλευθερία, ἣν π ᾶ ς τ ι ς ἔχει σήμερον, νὰ ἀπεργῇ ἢ νὰ ἐργάζηται ἐλεύθερος, τηρῶν τοὺς νόμους τοῦ Κράτους».

5. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἄνευ ρητῆς διατάξεως νόμου δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποστερηθοῦν οἱ μὴ συνδικαλισμένοι μισθωτοί, ἀκόμη καὶ ἐὰν ὑφίσταται σωματεῖον τοῦ ἐπαγγέλματός των, εἰς ὃ οὗτοι δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ ἀνήκουν, τοῦ συμφύτου πρὸς τὴν ἰδιότητά των ὡς μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἀναγνωριζομένου αὐτοῖς παρ' ἡμῖν, δικαιώματος τοῦ ἀπεργεῖν.

Τῷ λόγῳ τούτῳ ὑπὸ τῶν ὑποστηριζόντων τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ κήρυξις ἀπεργίας ὑπὸ μὴ συνδικαλισμένων ἀπεργῶν δὲν συνιστᾷ νόμιμον ἀπεργίαν γίνεται ἐπίκλησις τοῦτο μὲν τῶν ἄρθρων 5, 8, 17 τοῦ νόμου 2151)1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», τοῦτο δὲ τοῦ ἄρθρου 18 §§ 2 - 4 τοῦ νόμου 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 294 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 1623)1951 (4). Γίνεται ἐπίσης ἐπίκλησις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, διὰ τοῦ ὁποίου προστατεύεται τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι τῶν πολιτῶν (5).

6. Ἀλλὰ τὰ μὲν ὡς ἀνωτέρω ἄρθρα τοῦ

(1) Συνεδριάσεως τῆς Βουλῆς τῆς 21.1.1920, Ἐφημ. Συζητήσεων 1920, σελ. 451.

(2) ΕΕΝ α' 779.

(3) Πρβλ. N i p p e r d e y, Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ἐν ΕΕΔ 11, 225, *Δ. Καλομοίρην*, Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 13, 1177, *Πολυχρόνην*, Τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα (1949) σελ. 44, *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τόμ. II σελ. 298, *Τρ. Μήτσου*, Τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 25, 73.

(4) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 552, ἀριθ. 66.

(5) Πρβλ. *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 98, Contra *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 476, *Καυκά*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, Β' ἔκδοσις, σελ. 636, ὑπ' ἄρθρον 669.

νόμου 2151)1920 ρυθμίζουν τὸν ἐν περιπτώσει κηρύξεως ἀπεργίας ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου τρόπον τῆς λήψεως ἢ ἐπικυρώσεως τῆς περὶ ταύτης ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀποβλέποντα εἰς τὴν ἀποτροπὴν τῆς ἐπιβολῆς ὑπὸ τῆς διοικήσεως τούτου εἰς τὰ μέρη μιᾶς τόσον σοβαρᾶς ἀποφάσεως ἄνευ προηγουμένης διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας ἐκφράσεως τῆς γνώμης αὐτῶν. Ἐκ τούτου ὅμως οὐδαμῶς δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν, ὡς δὲν δύναται ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2151) 1920 (διὰ τοῦ ὁποίου ὁρίζεται, ὅτι καὶ ἐπὶ ἀνταπεργίας ἐργοδοτικῶν σωματείων δέον νὰ κινῆται, κατὰ τὰ διὰ τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα ὁριζόμενα, ἡ γενικὴ συνέλευσις αὐτῶν κλπ.) νὰ συναχθῇ, ὅτι ὁ μὴ ὠργανωμένος εἰς ἐργοδοτικὸν σωματεῖον ἐργοδότης δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα ἀνταπεργίας (6).

Τὸ δὲ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 3239)1955 ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις ἀπαγόρευσιν τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας (ἀπεργίας - ἀνταπεργίας) ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν (σωματείων - ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν) εἰς περίπτωσιν ἐγέρσεως συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας.

Εἰς ἀμφοτέρας τὰς ἄνω περιπτώσεις δὲν ἠδύνατο φυσικὰ ὁ νομοθέτης νὰ ἀναφερθῇ μόνον εἰς τοὺς συνδικαλισμένους μισθωτούς, ποσῶς δὲ εἰς τοὺς μὴ συνδικαλισμένους τοιούτους, οἵτινες, ἀποφασίζοντες ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐκ συμφώνου τὴν κήρυξιν ἀπεργίας, οὔτε τὸν κίνδυνον διατρέχουν νὰ τοὺς ἐπιβληθῇ αὐτη παρὰ τὴν τυχὸν ἀντίθετον ἐπιθυμίαν τῶν ὑπὸ τῆς διοικήσεως ἀνυπάρκτου σωματείου των ἢ τοιούτου, εἰς ὃ δὲν ἀνήκουν, οὔτε συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας δύνανται νὰ ἐγείρουν.

7. Ἐξ ἄλλου τὸ 294 Ποινικοῦ Κώδικος, προβλέπον ποινὴν φυλακίσεως δι' ἐκείνον, «ὃ σ τ ι ς», διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας, διὰ παύσεως τῆς ἐργασίας, ἄνευ ἐγκαίρου πρὸς τὸν ἐργοδότην καὶ τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν προειδοποιήσεως, γίνεται ὑπαίτιος τῆς παρακωλύσεως τῶν συγκοινωνιῶν ἢ τῆς λειτουργίας ἄλλων κοινωφελῶν ἐγκαταστάσεων, προξενουμένης οὕτω καταστάσεως κοινῆς ἀνάγκης, ἀναφέρεται ὄχι μόνον εἰς τὴν ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου ἢ ἔστω μὴ ἀνεγνωρισμένου σωματείου κήρυξιν ἀπεργίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὑπὸ μὴ συνδικαλισμένων ἀπεργῶν κήρυξιν τοιαύτης, ἀκόμη δὲ καὶ εἰς μεμονωμένους μισθωτούς, (σ.σ. χρησιμοποιεῖται ἡ λέξις «ὅστις»), οἵτινες θὰ ὑπέπιπτον εἰς μίαν τοιαύτην παράβασιν, χωρὶς ἡ ὑπ' αὐτῶν διακοπὴ τῆς ἐργασίας νὰ δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀπεργία ἐλλείψει τοῦ στοιχείου τῆς ὁμαδικότητος. Ἡ εὐθύνη εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου τούτου τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος εἶναι ἀτομική (7).

8. Ἐξ ἄλλου ὡς πρὸς τὴν προσπάθειαν

(6) Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν δικαιώματος ἀνταπεργίας βλ. Α.Π. 431)1961, ἐν ΝοΒ 8, 22, Α Π. 387)1954, ἐν ΝοΒ 12, 927, Α Π. 199)1965, ἐν ΕΕΔ 24, 731.

(7) Ὑπὸ τοῦ Συντάγματος τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανικῆς Δημοκρατίας (θεμελιώδης νόμος τῆς Βόννης) ἡ ἀπεργία δὲν προστατεύεται, ἀλλ' οὔτε καὶ ἀναγνωρίζεται, ὡς παρ' ἡμῖν, ὑπὸ τῆς ἐκεῖ ἰσχυούσης νομοθεσίας ὡς δικαίωμα τῶν μισθωτῶν, ἀλλ' ὡς μέσον ἀγῶνος αὐτῶν, τοῦ ὁποίου ἡ χρησιμοποίησις δὲν ἐπάγεται λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὔτε ἑρμηνεύεται ὡς καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῶν ἀπεργῶν. Χρῆσις τοῦ ἀγωνιστικοῦ τούτου μέσου δύναται νὰ γίνῃ τόσον ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου ἢ μὴ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὅπερ τὸ σύνηθες, ὅσον καὶ ὑπὸ μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν. Κατὰ τὸν Nipperdey (Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, μετάφρασις *Ι. Καποδίστρια*, ἐν ΕΕΔ 11, 225), εἶναι δυνατὸν διὰ συμφωνίας ἀριθμοῦ ἐργαζομένων πρὸς κήρυξιν ἀπεργίας νὰ ὑπάρξῃ ἑταιρεία ἐπ' εὐκαιρίᾳ, συνήθως ὅμως πρόκειται ἁπλῆ κοινότης συμφερόντων ἄνευ νομικοῦ δεσμοῦ. «Ἡ ἀπεργία, ἐπαγεται οὗτος, παραμένει παρὸ τὸ ἄρθρον 9 τοῦ Συντάγματος (Θέμ. ΝΒ'), «ὅπερ προστατεύει τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταιρίζεσθαι, οὐχὶ ὅμως καὶ τὴν ἀπεργίαν, καὶ παρ' οἱανδήποτε ἐπέμβασιν τοῦ συνδικάτου πρὸς διεξαγωγὴν αὐτῆς, νομικῶς ἡ αὐτη, ὡς θὰ ἦτο ἄνευ τοῦ συνδικάτου: μία ἀπόρροια τῆς φυσικῆς συναλλακτικῆς ἐλευθερίας». Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν δι' ὅσα ἐκ τῶν ὁμοσπόνδων Κρατῶν τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Γερμανικῆς Δημοκρατίας δὲν ἀπέκτησαν εἰσέτι τοπικὸν Σύνταγμα καὶ δι' ὅσα ὁμόσπονδα Κράτη αὐτῆς τὰ τοπικὰ Συντάγματά των δὲν περιλαμβάνουν διατάξεις περὶ ἀπεργίας. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ Κράτη ἐκεῖνα τῆς Ο.Γ.Δ. τῶν ὁποίων τὰ τοπικὰ Συντάγματα προστατεύουν «τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τῶν σωματείων», ἰσχύουν τὰ ἀνωτέρω, ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἡ ἀπεργία τοῦ μὴ συνδικαλισμένου μισθωτοῦ δὲν προστατεύεται μὲν εἰς τὴν Ο.Γ.Δ. συνταγματικῶς, ἀναγνωρίζεται ὅμως ὡς μέσον ἀγῶνος, τοῦ ὁποίου ἡ ἄσκησις δὲν ἄγει εἰς τὴν αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὁ *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 66, πρὸς ὑποστήριξιν τῆς

στηρίξεως τῆς ἄνω ἀπόψεως εἰς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος, παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι χρήσιμος μόνον, ἵνα ἐπ' αὐτοῦ στηριχθῇ τό, ἀμφισβητούμενον ἄλλωστε (8), συνταγματικῶς κατοχυρωμένον τῆς ἀπεργίας, ὅτε τὸ τελευταῖον τοῦτο θὰ περιωρίζετο μόνον εἰς ἃς περιπτώσεις αὕτη θὰ ἐκηρύσσετο ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.

Ἀλλὰ παρ' ἡμῖν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τῆς νομολογίας βάσει διαφόρων νομοθετικῶν κειμένων (9) καὶ ἀνεξαρτήτως προστασίας ἢ οὗ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι ἡ ἐπίκλησις τοῦ ἄνω ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος δὲν ἀρκεῖ πρὸς θεμελίωσιν τῆς γνώμης ὅτι ἡ ἀπεργία μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν δὲν εἶναι νόμιμος, ἐφ' ὅσον, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐξεθέσαμεν, δὲν ὑφίσταται σχετικὴ διάταξις νόμου.

9. Ἀλλὰ καὶ περαιτέρω ἡ ὑιοθέτησις τῆς ἀπόψεως ὅτι ἡ ἀπεργία μὴ συνδικαλισμένων ἀπεργῶν δὲν εἶναι νόμιμος ἄγει ἐμμέσως μέν, πλὴν κατ' ἀνάγκην, εἰς τὴν κατάργησιν τῆς ἀρνητικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, δηλαδὴ εἰς τὴν κατάργησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀρνηθῇ νὰ ἐνταχθῇ εἰς οἱανδήποτε συνδικαλιστικὴν ὀργάνωσιν (10), ἀφοῦ ὁ μισθωτός, διὰ νὰ περισώσῃ τὸ δικαίωμά του τῆς ἀπεργίας, δηλαδὴ τὰ ἰσχυρότερον τῶν ὅπλων του πρὸς ἀντιμετώπισιν τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροῦ ἐργοδότου, θὰ ὑπεχρεοῦτο νὰ συνδικαλισθῇ καὶ ἐὰν δὲν τὸ ἐπεθύμει, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, πρὸς ἀποτροπὴν ἀπεργιακῶν ἐκδηλώσεων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει του, ἕκαστος ἐργοδότης θὰ εἶχε πρόσθετον συμφέρον νὰ προσλαμβάνῃ κατὰ προτίμησιν μὴ συνδικαλισμένους μισθωτοὺς ἢ καὶ νὰ παρεμποδίζῃ τὴν εἰς τὸ ὑπάρχον σωματεῖον ἐγγραφήν των, ὅπερ καὶ τοῦτο ῥητῶς ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου (11).

10. Τέλος καὶ ἐν ὀνόματι τῆς «ἀρχῆς τῆς ἰσότητος τῶν ὅπλων», ἧς γίνεται τόσον συχνά, κατὰ τὰ εἰς τὴν Ὁμοσπονδιακὴν Γερμανικὴν Δημοκρατίαν διδασκόμενα, ἐπίκλησις ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀπεργίας, δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἢ ὡς ἄνω ἀπόψις, ἀφοῦ διὰ τὴν παρ' ἡμῖν ἀναγνώρισιν τοῦ νομίμου τῆς ἀνταπεργίας, καὶ δὴ ὡς ἐπιθετικῶς καὶ οὐχὶ μόνον ὡς ἀμυντικῶς, δὲν τίθεται ὡς προϋπόθεσις ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἀνταπεργοῦντος ἐργοδότου εἰς ὀργάνωσιν ἐργοδοτικὴν (βλέπε καὶ ἀνωτέρω § 6').

11. Καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἐκ τῆς οὐχὶ

ἀπόψεώς του, ὅτι νόμιμος εἶναι μόνον ἡ κηρυσσομένη ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου απεργία, ἐπικαλεῖται τὴν ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἐν AP Nr. 1 zu Art. 9 GG Arbeitskampf, συντεχθεῖσαν, ὡς σημειώνει, ὑπὸ τοῦ ἰδίου τοῦ Nipperdey. Δὲν γνωρίζομεν τὴν ἄνω ἀπόφασιν, οὔτε ἐὰν αὕτη εἶναι προγενεστέρα ἢ μεταγενεστέρα τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὴν ΕΕΔ, ὡς ἀνωτέρω, ἄρθρου τοῦ Nipperdey.

Εἰς τὴν Γαλλίαν γίνεται δεκτόν, ὅτι αἱ ἀπεργίαι, αἵτινες κηρύσσονται χωρὶς προηγουμένην συνεννόησιν ἢ ψηφοφορίαν ἢ αὐθορμήτως, εἰς τὴν βάσιν (grève sauvage), δὲν παύουν νὰ εἶναι γνήσιαι ἀπεργίαι, ὡς δὲν παύει νὰ εἶναι τοιαύτη ἡ ἀπεργία ἥτις συνεχίζεται ὑπὸ τμήματος τοῦ προσωπικοῦ παρὰ τὴν ἐντολὴν τῆς ἡγεσίας ἢ τοῦ σωματείου πρὸς ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας, ἔστω καὶ ἐὰν οἱ συνεχίζοντες τὴν ἀπεργίαν ἀποτελοῦν τὴν μειοψηφίαν. Πρβλ. Camerlynck et Lyon Caen, Droit du Travail, § 615, Brun et Galland, Droit du Travail, σελ. 917. Οἱ τελευταῖοι δὲν μνημονεύουν τὴν ἀνάγκην ἀποφάσεως σωματείου διὰ τὸ νόμιμον τῆς ἀπεργίας, καὶ τοι ὁρίζουν τὴν ἀπεργίαν ὡς «ἀπὸ κοινοῦ ἐνεργείαν τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἔλαβον τὴν ὁμαδικὴν ἀπόφασιν διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἣν καὶ διέκοψαν». Πρβλ. ἐπίσης μνημονευομένους ὑπὸ Καισαρ ἐνθ' ἀνωτ., Durand - Vitu, III, No 260.

(8) Πρβλ. *Καποδίστρια*, Διαλειπουσα ἀπεργία καὶ νομικαὶ συνέπειαι αὐτῆς (Γνωμοδότησις), ἐν ΕΕΔ 24, 385, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 27)1950, ἐν ΕΕΔ 9, 963.

(9) Πρβλ. νόμον 2111)1920 «Περὶ ἀδικημάτων κατὰ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας», ἄρθρον 8 ν. 2151)1920 «Περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ἄρθρον 2 ἀ.ν. 559)1940 «Περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν», Ψήφισμα ΑΘ')1947) «Περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως... τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας», ἄρθρον 16 ν.δ. 2961)1954 «Περὶ συστάσεως Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας», ἄρθρον 18 ν. 3239)1955 «Περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», κ.ἄ.

(10) Πρβλ. ἄρθρον 23 ἐδάφιον β' ν. 281) 1914, *Σβώλου - Πλάχου*, ἐνθ' ἀνωτ., τόμος Β' σελ. 288, Brun et Galland, Droit du Travail, σελ. 650, Camerlynck - Lyon - Caen, Droit du Travail, §§ 451 καὶ 456, Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ν.δ. 4205) 1961 «περὶ κηρύσσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 98)1949 Διεθνοῦς Συμβάσεως κλπ.».

(11) Πρβλ. ἄρθρον 21 ἐδάφιον α' νόμου 281) 1914 καὶ ἄρθρον 80 ἐδάφιον α' β. δ. 15)20 Μαΐου 1920.

(12) ΕΕΔ 22, 349.

πτωχῆς ἑλληνικῆς νομολογίας τῆς σχετικῆς μὲ τὸ θέμα τῆς ἀπεργίας (κατὰ τὴν 16ετίαν 1950 - 1965 ἐδημοσιεύθησαν ὑπερπεντήκοντα τοιαῦται ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας καὶ δεκαπεντάς περίπου τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας) μόνον αἱ πρόσφατοι 467) 1963 Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης(12), 5853) 1964 Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (13) καὶ 16953) 1965 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (14) ἀσχολοῦνται μὲ τὸ ὑπὸ ἐξέτασιν θέμα, ἀποφαινόμεναι ὅτι προϋπόθεσιν τοῦ συννόμου τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κήρυξις ταύτης. Καὶ αἱ τρεῖς ὡς ἄνω ἀποφάσεις παραπέμπουν ἁπλῶς, ἄνευ εἰδικωτέρας ἀναλύσεως καὶ ἐρεύνης τοῦ θέματος, εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐκτεθείσας ἀπόψεις τῶν *Καποδίστρια* καὶ *Ἀγαλλοπούλου*.

12. Τὸ ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκῦπτον συμπέρασμα εἶναι, νομίζομεν, ὅτι διὰ τὸ παρ' ἡμῖν σύννομον τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας τυγχάνει ὅλως ἀδιάφορον τὸ ἐὰν οἱ ἀπεργοὶ ἀποτελοῦν ἢ δὲν ἀποτελοῦν μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἢ τὸ ἐὰν ἡ ἀπεργία ἐκηρύχθη ὑπὸ τοῦ τελευταίου, ἐρευνωμένου μόνον, προκειμένου νὰ κριθῇ, ἐὰν πρόκειται περὶ γνησίας ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως τοῦ στοιχείου τῆς ὁμαδικότητος, δηλαδὴ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς ἱκανοῦ ἀριθμοῦ ἐργαζομένων (15).

13. Τὰ ἀνωτέρω εἶναι προφανές, ὅτι ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τῶν συνδικαλισμένων μὲν μισθωτῶν, τῶν ἀπεργούντων ὅμως ἄνευ ἀποφάσεως ἢ καὶ ὡς μειοψηφία, ἐναντίον ἀποφάσεως τοῦ σωματείου, εἰς ὃ ἀνήκουν (16), διότι ὄχι μόνον οὐδεμία τοιαύτη ἐκ τῆς παρ' ἡμῖν νομοθεσίας, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα, δικαιολογεῖται διάκρισις ἀπὸ τοὺς μὴ συνδικαλισμένους μισθωτούς, ἀλλὰ καὶ διότι τοῦτο θὰ ἀπετέλει, κατὰ σαφῆ παράβασιν (μὴ δικαιολογουμένην ἐκ τινος γενικωτέρου δημοσίου, ἐθνικοῦ ἢ κοινωνικοῦ συμφέροντος)(17) τῆς ἐκ τοῦ Συντάγματος περὶ ἰσότητος ἐκπορευομένης ἐπιταγῆς, δυσμενὲς προνόμιον τῶν συνδικαλισμένων μισθωτῶν, καὶ ὡς ἐκ τούτου πλῆγμα κατὰ τῆς παρ' ἡμῖν ἀναπτύξεως τοῦ συνδικαλιστικοῦ πνεύματος.

14. Περαιτέρω, διὰ τοὺς ἀποδεχομένους τὴν ὀρθότητα τῆς ὡς ἀνωτέρω ὑποστηριζομένης παρ' ἡμῖν ἀπόψεως, τὸ ἐκ τῆς ἀντιθέτου τοιαύτης συναγόμενον συμπέρασμα ὅτι ἡ ἀπεργία, ἡ κηρυσσομένη μετ' ἀπόφασιν γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ληφθεῖσαν οὐχὶ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, ὡς ἐπιτάσσει τὸ ἄρθρον 5 νόμου 2151)1920, ἢ διὰ βοῆς ἢ διὰ φανερᾶς ψηφοφορίας, εἶναι ἀπεργία παράνομος (18), δὲν δύναται πλέον νὰ εὐσταθήσῃ, ἐφ' ὅσον ἀπεργία μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν, ἔτι δὲ πλέον ἀπεργία τῆς μειοψηφησάσης ἐν γενικῇ συνελεύσει μερίδος τῶν μισθωτῶν, εἶναι, κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα, ἀπεργία νόμιμος.

(13) ΕΕΔ 24, 333.
(14) ΕΕΔ 24, 1490.
(15) Πρβλ. *Καισάρη*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, Β' ἔκδοσις σελ. 636.

(16) Πρβλ. *Καλομοίρη*, Ἡ ἐπίδρασις τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 18, 177, *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμ. Α', σελ. 481, Brun-Galland, Droit du Travail (mise à jour 1962) σελ. 185, Camerlynck-Lyon-Caen, Droit du Travail § 615.

(17) *Σβώλου - Βλάχου*, ἔνθ' ἀνωτ., 1, σελ. 190 ἑπ.

(18) Πρβλ. *Καποδίστριαν*, Παράνομος ἀπεργία διὰ βοῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας, ἐν ΕΕΔ 25, 1.

ΣΧΕΣΙΣ ΠΑΡΕΧΟΝΤΟΣ ΠΡΟΣ ΝΟΜΙΚΟΝ ΠΡΟΣΩΠΟΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 2)1966 Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου κ. ΑΝΔΡ. ΤΟΥΣΗ] (*)

Διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδάφιον γ' τοῦ ν.δ. 1050)1942 ἐπεβλήθη ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κράτησις 1 ο)ο ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν κλπ. τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπαλλήλων, Εἰδικῶν Ταμείων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ πάσης Ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλου συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας, μὴ ὄντος μετόχου τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων. Διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 περίπτωσις β' τοῦ αὐτοῦ ν.δ)γματος ἐπεβλήθη ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου κράτησις 4 ο)ο (μειωθεῖσα ἀργότερον εἰς 3 ο)ο) ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν, τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου εἰδικοῦ Ταμείου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἡ δαπάνη αὕτη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν Πολιτικῶν Ὑπουργείων ἢ Ὑπηρεσιῶν, Εἰδικῶν Ταμείων ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ὑπὸ τοῦ Κράτους συσταθέντων, καὶ πάσης Ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλου συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας.

Βραδύτερον βάσει τοῦ ἄρθρου 13 § 2 ἀ.ν. 1538)1950 ἐξεδόθη τὸ β.δ)γμα τῆς 20)24 Αὐγούστου 1951, διὰ τοῦ ὁποίου κατηργήθη, ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1951 ἡ ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἐπιβεβλημένη δυνάμει τῶν ἐν ἰσχύι διατάξεων κράτησις ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἵτινες δὲν τυγχάνουσι μέτοχοι τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἡ κατάργησις, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων, ἀφορᾷ πάντα ἔχοντα τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἤτοι ἀσχέτως ἂν ἡ μεταξὺ τούτων σχέσις εἶναι ταυτὸν δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀρκεῖ μόνον ὁ τοιοῦτος ὑπάλληλος νὰ μὴ εἶναι μέτοχος τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων (σχετικῶς καὶ Ὁλομελείας Α.Π. 530)1960 (*).

Τὸ ἐρώτημα, ὅπερ ὁ Δικηγορικὸς Σύλλογος Καλαμάτας τίθησιν ἡμῖν, εἶναι, ἂν δικηγόρος, συμφώνως μετὰ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ὅπως παρέχῃ τοὐτῳ τὴν νομικήν του ἀντίληψιν ἢ διεξάγῃ τὰς τούτου ὑποθέσεις, ἀμειβόμενος ὅμως οὐχὶ ἐπὶ μηνιαίᾳ ἢ παγίᾳ ἀμοιβῇ, ἀλλὰ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προσφερθεισῶν νομικῶν ὑπηρεσιῶν, βεβαιουμένων δι' ἐκτελεστοῦ πίνακος τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν ἢ τοῦ Εἰρηνοδίκου, μὲ μόνον ὅριον τὴν μὴ ὑπέρβασιν τῶν δραχμῶν 2.000 μηνιαίως, ὁπαιδήποτε καὶ ἂν προσηνέχθησαν ὑπηρεσίαι, καὶ μὲ τὴν συμφωνίαν ὅπως, ἂν αἱ ἐκτελεσθεῖσαι εἶναι ἐλάσσονος ἀμοιβῆς, λαμβάνῃ τὴν ἀντίστοιχον ἐλάσσονα, εἶναι ὑπόχρεως νὰ καταβάλλῃ τὴν ρηθεῖσαν βάσει τοῦ ἄρθρου 5 § 1 περίπτωσις β' τοῦ ν.δ. 1050)1942 κράτησιν.

Εἶναι γνωστὴ ἡ διάστασις γνωμῶν ἐν σχέσει μὲ τὴν νομικὴν μορφὴν τῆς σχέσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὁ δικηγόρος παρέχει τὴν κατὰ τὸν Κώδικα περὶ Δικηγόρων καὶ τὸν Ὀργανισμὸν Δικαστηρίων νομικὴν αὐτοῦ ἀντίληψιν, συνδρομὴν ἢ τὴν ἐκπροσώπησιν εἰς ὑποθέσεις ἐνώπιον Δικαστηρίων ἢ Ἀρχῶν. Αἱ ὑποστηριχθεῖσαι ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ τῆς πλειστάκις ἀσχοληθείσης δικαστικῆς πράξεως ἀπόψεις εἶναι ἡ τῆς μισθώσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ἧς ἐφαρμόζονται συμπληρωματικῶς οἱ περὶ ἐντολῆς κανόνες, καὶ ἡ τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς. Βεβαίως ὁ ἰσχύων περὶ Δικηγόρων Κῶδιξ (ν.δ. 3026)1954), ἐν ὄψει τῶν νέων δημιουργηθεισῶν οἰκονομικῶν συνθηκῶν καὶ τῆς ἀνάγκης ὅπως ἐξασφαλίζηται, κατὰ τὸ ἐφικτόν, ἡ οἰκονομικὴ βάσις ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δημοσίου λειτουργήματος παρὰ τῶν δικηγόρων, ἐρρύθμισε μὲν διὰ πολλῶν αὐτοῦ διατάξεων εἰδικῶς τὰς προκυπτούσας ἑκατέρωθεν ὑποχρεώσεις ἐν προσλήψει δικηγόρου πρὸς παροχὴν νομικῶν ὑπηρεσιῶν δι' ἀόριστον χρόνον ἐπὶ παγίᾳ ἢ

(*) Ἀπηυθύνθη πρὸς τὸν Πρόεδρον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Καλαμάτας, κατόπιν ἐρωτήματος του.

(*) ΕΕΔ 20, 109.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Άντικείμενον ειδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας

Άντικείμενον ειδικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας κατά Νόμον 3239)1955, συντρεχούσης πρός τοῦτο εὐλόγου αἰτίας, ὁ καθορισμός τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί συνθηκῶν ἐργασίας ὡρισμένης μόνον κατηγορίας ἐκ τῶν μισθωτῶν, εἰς τούς ὁποίους αἱ τοιαῦται φύσεως συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας ἀφορῶσιν.—Ἀρχή ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν.—Ἔκτασις ἐφαρμογῆς αὐτῆς.—Λῆψις ὑπ' ὄψιν, ἵνα κριθῇ, ἂν ἡ μεταχείρισις τῶν ἄλλων μισθωτῶν ὑπῆρξεν ἴσως, οὐν τοῖς ἄλλοις, καί τῆς συγκρίσεως τοῦ βαθμοῦ, τῆς δέσεως καί τοῦ μισθοῦ, ἀλλά τοῦ χρόνου τῆς νέας παροχῆς μόνον.—Παραπομπή τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ἀναιρετικήν ὑπ' ἀριθ. 283)1965 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητής *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 916).

μηνιαία ἀμοιβῆ, ἀλλά δέν ἀπέστη, νομίζομεν, τῆς ἀρχῆς ὅτι τό μέν προέχει ὡς πρός τήν θέσιν αὐτοῦ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ λειτουργήματος ὁ δημόσιος χαρακτήρ τῆς σχέσεως, τό δέ ὅτι ἡ συνδέουσα τοῦτον μέ τόν πελάτην σχέσις παραμένει βασικῶς ἡ τῆς ἐντολῆς. Ἡ ἐφαρμογή διατάξεων, προσιδιαζουσῶν εἰς σύμβασιν ἐργασίας, δέν ἀρκεῖ μόνη αὕτη διά τόν χαρακτηρισμόν τῆς σχέσεως ὡς μισθώσεως ἐργασίας.

Τούτων τιθεμένων νομίζομεν, ὅτι ἡ σχέσις, ὡς ἀνωτέρω ἐν τῷ ἐρωτήματι ἐκτίθεται, ἡ συνδέουσα τόν δικηγόρον, δέν δύναται νά θεωρηθῇ ὡς μίσθωσις ἐργασίας καί διά τόν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐν προκειμένῳ λόγον, ὅτι δέν ἀναλαμβάνει τήν ἐφ' ὡρισμένον ἤ ἀόριστον χρόνον παροχήν ὑπηρεσιῶν, ἤτοι καί διότι ἐλλείπει ὁ χρόνος ὡς στοιχεῖον τῆς συμβάσεως. Συνεπῶς ἡ μέν περίπτωσις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. γ' τοῦ ν.δ. 1050)1942 δέν δύναται νά ἐφαρμοσθῇ καί διά τόν ἀρκοῦντα μόνον λόγον ὅτι δέν εἶναι μέτοχος τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων, ἡ δέ περίπτωσις β' τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ ν.δ., διότι δέν πρόκειται περί ὑπηρεσιῶν ἤ ἐργασιῶν, αἵτινες, ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διατάξεως προκύπτει, ὅτι ἀναφέρονται εἰς μίσθωσιν ὑπηρεσιῶν ἤ ὑπαλληλικήν δημοσίου δικαίου σχέσιν (*).

(*) Ἴδετε καί Α.Π. 149)1963, ΕΕΔ 22, 555.

Γίνεται καί ὑπό τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως δεκτόν, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. ἀπορρέουσα ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν ὑποχρεοῖ τόν ἐργοδότην εἰς τήρησιν αὐτῆς (ἴδετε καί λοιπήν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 24, 1418, ΕΕΔ 25, 97), ὑπό τάς ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ταύτῃ ἀποφάσει διακρίσεις, ὅτι δέν συνεφωνήθη τι τό ἀντίθετον κλπ. (Οὕτω καί ἡ Α.Π. 25)1962, εἰσηγητής *Δ. Φλῶρος*, ΕΕΔ 21, 204, ἐφ' ἧς σύμφωνα σχόλια *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 21, 203 ἑπ., ἴδετε καί ΕΕΔ 21, 1241).

Εἶναι ὅμως ἀπορρομάχητος ἡ ἄποψις ὅτι δύναται μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ νά συμφωνηθῇ τό ἀντίθετον.

Εἶναι ἤδη δεδομένον, ὅτι ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 281, 288 Ἀστικοῦ Κώδικος προστασία ἀφορᾷ τήν δημοσίαν τάξιν, εἰδικώτερον δέ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. (εἰς τήν ὁποίαν βασίζεται, κατά τά δεκτά γενόμενα, ἡ ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν) ἔχει τεθῇ διά τήν κοινωνικήν ἀντιμετώπισιν τῶν συναλλαγῶν (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν Α' 131) καί συμφωνία δανειστοῦ καί ὀφειλέτου, ἀποκλείουσα ἐκ τῶν προτέρων καί σιωπηρῶς ἔτι τήν ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 288, δηλαδή ἀποκλείουσα ἵνα ἡ ἐνοχή ληφθῇ κατά τούς κανόνας τῆς συναλλακτικῆς πίστεως καί εὐθύτητος, εἶναι ἄκυρος, ὡς προσκρούουσα εἰς τά χρηστά ἤθη (*Γ. Μπαλῆς*, Γενικαί Ἀρχαί § 5, Ἔφετ. Λαρίσης 3)1956, ΕΕΝ κγ' 992).

Ἀπόρροια τῆς ὑποχρεώσεως προνοίας τοῦ ἐργοδότου, εἰς τήν ὁποίαν δύναται νά βασισθῇ καί ἡ ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν (ἴδετε *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 21, 201, ἔνθα καί λοιπαί παραπομπαί), εἶναι καί τό ἄρθρον 662 Α.Κ., κατά τό ὁποῖον τίθεται γενική ἀρχή νά λαμβάνῃ ὁ ἐργοδότης προστατευτικά τῆς ζωῆς καί ὑγείας τῶν ἐξ

γαζομένων μέτρα (ίδετε και *Γ. Καποδίστρια*, Θέμ. ΝΗ' 391), και κατά ρητήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 679 Α.Κ. συμφωνία, δι' ἧς περιορίζονται τὰ δικαιώματα τοῦ ἐκμισθωτοῦ (μισθωτοῦ) ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου εἶναι ἄκυρος.

Διαφωνεῖ ὅμως ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος ἐπὶ τοῦ ἐν αὐτῇ ζητήματος καὶ τὸν λόγον ἔχει ἤδη ἡ Ὀλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ὡς πρὸς τὴν εἰδικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3239)1955 ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2613)1965 (εἰσηγητὴς *Α. Τσώτσος*, ΕΕΔ 25, 35, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ἀρείου Πάγου 638)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Μαργέλλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν παραπομπήν της εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 283)1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3091)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, βάσει τῶν ἐδαφίων 17 καὶ 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικ., ἐξ ὧν τὸ τελευταῖον προστέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810)1957.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 §§ 1 - 3, 5, 7 § 1 ἐδάφια δ' καὶ 5 καὶ 21 § 2 τοῦ νόμου 3239)1955 προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἀντικείμενον εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ εἶναι, ἐὰν συντρέχῃ εὔλογος πρὸς τοῦτο αἰτία, ὁ καθορισμὸς τῶν ὅρων, τῆς ἀμοιβῆς καὶ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας ὡρισμένης μόνον κατηγορίας ἐκ τῶν μισθωτῶν, εἰς οὓς αἱ τοιαύτης φύσεως συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἀφοροῦσιν (ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφιον δ'), τοῦθ' ὅπερ συμφωνεῖ πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξετεχθεῖσαν γνώμην ἐπὶ τοῦ πρώτου τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων νομικῶν ζητημάτων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ἡ διάταξις αὕτη ἀποτελεῖ τὸ ἔρεισμα τῆς ἀποκαλουμένης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν ἐργαζομένων ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, καθ' ἣν ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας ὁ ἐργοδότης, παρέχων ηὐξημένας ἀποδοχὰς ἢ εὐνοϊκωτέρους ἐν γένει ὅρους ἐργασίας οἰκειοθελῶς καὶ ἀνεξαρτήτως δεσμεύσεως ἢ μὴ διὰ τὸ μέλλον, ὀφείλει νὰ τηρήσῃ τούτους ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν μισθωτούς, ἐκτὸς ἐὰν συνεφωνήθη τι τὸ ἐναντίον ἢ παρίσταται ὡς δεδικαιολογημένη ἡ ἐξαίρεσις ἐξ ἀποχρώντος κατὰ δικαίαν κρίσιν λόγου. Παρέπεται ἐντεῦθεν, ὅτι ἐν περιπτώσει οἰκειοθελοῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεως τῆς ἀντιμισθίας ἑνὸς τμήματος τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἵνα κριθῇ, ἂν ἡ μεταχείρισις τῶν ἄλλων μισθωτῶν του ὑπῆρξεν ἄνισος, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, σὺν ταῖς ἄλλαις, καὶ συγκρίνονται ὁ βαθμός, ἡ θέσις καὶ ὁ μισθός, ἀλλ' ἡ τοῦ χρόνου τῆς νέας παροχῆς καὶ μόνον. Ἡ ἀναδρομὴ τῆς συγκρίσεως ταύτης εἰς τὸ παρελθὸν καὶ δὴ εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Τοιαύτην ὅμως γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο διαφωνεῖ πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας καὶ ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἥτις ἀπετέλεσε τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀποδοχῆς τοῦ δευτέρου λόγου ἀναιρέσεως βάσει τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3810)1957 προστεθέντος ἐδαφίου 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀφοῦ κατὰ τὴν ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεως περὶ τῆς ἀνίσου ἢ μὴ μεταχειρίσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ τῆς παρασχεθείσης ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης αὐξήσεως ἀποδοχῶν εἰς τοὺς λοιποὺς μισθωτούς, τοὺς προερχομένους ἐκ τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ. καὶ ἐνταχθέντας εἰς τὸν Κανονισμὸν καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης (ἤτοι διὰ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 10 Κανονισμοῦ ἐπιδόματος ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ κατὰ τὴν ἀπόφασιν 6)1960 παρεχομένου βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας) ἐπεβάλλετο, ὅπως, πρὸς τοὺς ἄλλους, ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἡ πρὸ τῆς ἐντάξεως διαβάθμισις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὸ εἶδος τῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ τῶν λαβόντων τὴν αὔξησιν τῶν μισθωτῶν παρὰ τῇ τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. καὶ μετὰ τὴν ἔνταξιν, ἀδιακρίτως πρὸ ἢ μετὰ τὴν ἰσχὺν τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσε-

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

ΔΙΑΒΑΘΜΙΣΙΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Απόδοσις άδικαιολογήτου πλουτισμού επί άδικοπραξίας

Βοστάνειαν Ἱερόν Γενικόν Νοσοκομεῖον Μυτιλήνης.—Λειτουργία καὶ διαχείρισις περιουσίας αὐτοῦ.—Διαβάθμισις ὑπηρετουσῶν εἰς Δημόσια, Δημοτικὰ ἢ Κοινοτικὰ καὶ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα. Ὑγειονομικὰ τοιαῦτα ἢ Ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας ὁδελφῶν νοσοκόμων κατὰ Ν.Δ. 683)1948.—Ὑπαίτιος παράλειψις τῶν κατ' ἄρθρα 67 καὶ 68 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργάνων καὶ ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 71 καὶ 914 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ποῖα ἡ ἀποκατάστατέα ζημία.—Ἀπόδοσις κατ' ἄρθρον 938 Ἀστικοῦ Κώδικος τοῦ περιελθόντος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀδελφῆς νοσοκόμου εἰς νοσοκομεῖον, νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐπρόκειτο περὶ νοσοκόμου, ὑπηρετούσης ἤδη κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 683)1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπιμελητριῶν», δέχεται δὲ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι αὕτη δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, διότι τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος παρέλειψαν ὑπαιτίως νὰ προβοῦν εἰς διαβάθμισιν αὐτῆς, ὡς εἶχον ὑποχρέωσιν ἐκ τοῦ ἀνωτέρου νόμου. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 512)1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 33, ἔνθα σημειώσεις μας, Α.Π. 626)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1363, πρβλ. καὶ Α.Π. 500)1965, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 24, 1487).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ. ἴδετε καὶ Α.Π. 427)1964, Ὁλομέλεια (εἰσηγητὴς Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 856), Α.Π. 626)1964, (εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1363).

Ἀρείου Πάγου 608)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμων*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Λίπσβατς, Σ. Ποταμιάνος

Τὸ ἀναιρεσείον Νοσοκομεῖον (Βοστάνειον Ἱερὸν Γενικὸν Νοσοκομεῖον Μυτιλήνης), ὡς εὐαγὲς ἵδρυμα τῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας τέως Χριστιανικῆς Κοινότητος Μυτιλήνης, ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τῶν ἄρθρων 3 § 1 ἐδάφιον δ' καὶ 5 § 3 τοῦ νόμου 2508)1920 «περὶ ἐξακριβώσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν περιουσιῶν καὶ πόρων τῶν ἐν ταῖς νέαις χώραις ἐπὶ τουρκοκρατίας Χριστιανικῶν Κοινοτήτων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 25.2.1926, ὡς αὐτοτελὲς Νομικὸν Πρόσωπον, ὡς τοιοῦτον δὲ διετηρήθη καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3417)1927 «περὶ διαχειρίσεως τῆς συμφώνως τῷ νόμῳ 2508)1920 καὶ τῷ ν.δ. 25.2.1926 ἐκκαθαρισθείσης περιουσίας εὐαγῶν ἱδρυμάτων τῆς τέως Χριστιανικῆς Κοινότητος τῆς πόλεως Μυτιλήνης» ἐκδοθέντος διατάγματος τῆς 26.1.28)29.2.1928, ἂν καὶ ἔκτοτε ἡ διοίκησις αὐτοῦ, καθὼς καὶ ἡ διαχείρισις τῆς περιουσίας του, ἀνετέθη ρητῶς διὰ τῶν ἄρθρων 2 καὶ 13 τοῦ διατάγματος τούτου εἰς τὴν Ἐφορείαν τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων Μυτιλήνης, τὰ ὁποῖα διὰ τοῦ ἄρθρου 14 αὐτοῦ ἀνεγνωρίσθησαν ὡς «ἴδιον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου». Τὴν ἰδιαιτέραν νομικὴν προσωπικότητα τοῦ Νοσοκομείου τούτου προϋποθέτει καὶ τὸ ν.δ. 396)1941, ὅπερ ἐξ ἀφορμῆς δωρεᾶς γενομένης πρὸς αὐτὸ μετωνόμασε τὸ ἐν λό-

---

ως, καὶ συνάμα ὁ μισθός, ὃν θὰ ἐλάμβανεν ὁ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὴν ἀπόφασιν ἐκείνην πρὸ τῆς ἐντάξεως. Ὅθεν πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατέστησεν αὐτὸ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ν. 3810)1957.

Διὰ ταῦτα

Παραπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς μεταξὺ τῶν Τμημάτων Β' καὶ Γ' ἀναφυείσης διαφωνίας ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ αἰτιολογικῷ τῆς παρούσης ἀναφερομένου νομικοῦ ζητήματος.

γω νοσοκομείων εἰς «Βοστάνειων Ἱερὸν Νοσοκομεῖον Μυτιλήνης». Τὸ ἐπακολουθῆσαν ν.δ. 3414)1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ἱδρύματος «Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα Μυτιλήνης» ὥρισε μὲν ἐν ἄρθρῳ 1 αὐτοῦ, ὅτι ταῦτα καὶ τὰ εἰς αὐτὰ ὑπαγόμενα ἱδρύματα «ἀποτελοῦσιν ἐφεξῆς ἐνιαῖον ἱδρυμα, Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, διεπόμενον ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ)γματος τούτου καὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 2039)1939, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς ἰσχύει». Πλὴν ἔθεσεν ὡς σκοπὸν αὐτῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ τὴν συντήρησιν καὶ διοίκησιν, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ τοῦ Βοστανείου Ἱεροῦ Νοσοκομείου Μυτιλήνης, ὡς ἐπίσης τὴν ἵδρυσιν καὶ διοίκησιν «παντὸς ἑτέρου εὐαγοῦς ἱδρύματος» καὶ καθώρισεν ἐν ἄρθρῳ 5, ὅτι «περιουσία τοῦ ἱδρύματος τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων καὶ τῶν τούτῳ ὑπαγομένων Βοστανείου Ἱεροῦ Νοσοκομείου, Βρεφοκομείου καὶ Γηροκομείου εἶναι Α) ἡ περιελθοῦσα αὐτοῖς α) συμφώνως τῷ νόμῳ 2508)1920 καὶ τῷ ν.δ)γματι τῆς 25.2.1926 περιουσία τῶν εὐαγῶν ἱδρυμάτων τῆς ἐπὶ τουρκοκρατίας Χριστιανικῆς Κοινότητος Μυτιλήνης καὶ β) διὰ πράξεως ἐν ζωῇ ἢ διατάξεως τελευταίας βουλήσεως καὶ Β) ἡ ἐφεξῆς περιερχομένη αὐτοῖς περιουσία ἐκ κληρονομίας, κληροδοσίας ἢ δωρεᾶς. Αἱ εἰς τὰ α) Βοστάνειον Ἱερὸν Νοσοκομεῖον, β) Βρεφοκομεῖον καὶ γ) Γηροκομεῖον ἀνήκουσαι περιουσίαι ἀποτελοῦσι κεφάλαια αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως». Ἡ αὐτοτελὴς ὅμως διαχείρισις τῆς εἰς ἕκαστον ἐκ τῶν ἱδρυμάτων τούτων «περιελθούσης» ἢ «ἐφεξῆς περιερχομένης» περιουσίας δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ἄλλην ἔννοιαν, εἰμὴ, ὅτι τὰ ἐξ αὐτῆς γεννώμενα δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ἀφορῶσιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὴν εἰς ἣν ἀναφέρονται χωριστὴν ὁμάδα περιουσίας, ἣν καὶ παρακολουθοῦσιν ὡς αὐτοτελὲς περιουσιακὸν σύνολον, ἀσχέτως πρὸς τὴν νομικὴν μορφήν, ὑφ' ἣν αὐτὴ κατὰ νόμον ἐμφανίζεται καὶ διοικεῖται. Θὰ ἦτο ἄλλως τε ἄτοπον καὶ λογικῶς καὶ νομικῶς ἀπαράδεκτον εἴτε νὰ ἐπιβαρύνωνται τὰ ἄλλα ἱδρύματα μὲ ὑποχρεώσεις, μὴ ἀναγομένας εἰς τὴν διακεκριμένην διαχείρισιν τῆς περιουσίας των, ἐν ὄψει μάλιστα τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ ἐνιαῖον Ἵδρυμα τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων Μυτιλήνης δὲν ἔχει ἰδίαν χωριστὴν ἀπὸ τῆς τῶν ἄλλων περιουσίαν, εἴτε νὰ ἀποξενωθῇ ἡ ὁμὰς αὕτη δικαιωμάτων κτηθέντων ἐκ τῆς διαχειρίσεως αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη ἰδιαιτέρα προσωπικότης τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα Μυτιλήνης ὡς ἄνω ἱδρυμάτων ἐξυπακούεται καὶ ἐκ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ μνηθέντος ν.δ. 3414)1955 ἀναγνωρίσεως αὐτοῖς τῆς ἱκανότητος τοῦ ἔχειν τὴν περιελθοῦσαν καὶ κτᾶσθαι τὴν «ἐφεξῆς περιερχομένην» αὐτοῖς περιουσίαν, ἐπιβάλλεται δὲ καὶ διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν εἰς τὸ διηνεκὲς τοῦ δι' ὃν ἐτάχθησαν οἱ ἀντίστοιχοι περιουσίαι φιλανθρωπικοῦ σκοποῦ, κατὰ τὰ ἄρθρα 61, 108 καὶ 119 τοῦ Α.Κ. καὶ τὴν σύμφωνον ὡς πρὸς τοῦτο θέλησιν τῶν τε ἱδρυτῶν καὶ τῶν προαναφερθέντων νόμων, μὴ οὔσης νοητῆς, οὐδὲ ἄλλως τε ἀναγκαίας, τῆς ἀνευ μετατροπῆς τοῦ σκοποῦ καταρτίσεως αὐτῆς καὶ μάλιστα χωρὶς εἰδικὴν περὶ τούτου μνείαν. Πρὸς τὴν ἔννοιαν ταύτην προσαρμόζονται καὶ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 7 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ν. δ)τος, ἐξ ὧν τὸ δεύτερον ἐπιβάλλει τὴν σύνταξιν ἰδιαιτέρων Ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν τοῦ Βοστανείου Ἱεροῦ Νοσοκομείου, τοῦ Βρεφοκομείου καὶ τοῦ Γηροκομείου καὶ τὸ πρῶτον προβλέπει ἰδιαιτέρους δι' ἕκαστον Ἵδρυμα προϋπολογισμούς, ἀπολογισμοὺς καὶ ἰσολογισμοὺς κατὰ μίμησιν τῶν ἰσχυόντων καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ διατάγματος τῆς 20. 1.1928 (ἄρθρα 17 καὶ 23 - 25), ὑφ' ὃ, ὡς ἐρρήθη, ἀνεγνωρίζοντα ταῦτα ρητῶς ὡς «ἴδια Νομικὰ Πρόσωπα». Ἐπὶ πλέον τὰ ἄρθρα 32, 33, 82, 96 § 1, 101, 102 καὶ 104 τοῦ ἀ.ν. 2039)1939 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ ἐκκαθαρίσεως καὶ διοικήσεως τῶν εἰς τὸ Κράτος καὶ ὑπὲρ κοινωφελῶν σκοπῶν καταλειπομένων κληρονομιῶν, κληροδοσιῶν καὶ δωρεῶν», ὅστις, ὡς ἰσχύει τροποποιηθείς, διέπει, κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 3414)1955, τὸ ἐνιαῖον Ἵδρυμα τῶν Φιλανθρωπικῶν Καταστημάτων Μυτιλήνης, καθιστῶσι σαφές, ὅτι τὰ Φιλανθρωπικὰ Καταστήματα ἔχουσι μόνον τὴν διοίκησιν τῶν εἰς αὐτὰ ὑπαγομένων Ἱδρυμάτων καὶ διαχειρίζονται τὴν περιουσίαν αὐτῶν ὑπὸ περιορισμοὺς καὶ διατυπώσεις, ὧν τὴν τήρησιν παρακολουθεῖ καὶ ἐλέγχει ὁ Ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν, εἰς ὃν καὶ λογοδοτοῦσιν. Ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἰδιαιτέρας ταύτης προσωπικότητος τοῦ Βοστανείου Ἱεροῦ Νοσοκομείου Μυτιλήνης ἀποτελεῖ καὶ

τὸ ὑπ' ἀριθ. 303)28.9.1959 β.δ., ὅπερ ὑπήγαγεν αὐτὸ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ἐδάφ. γ' τοῦ ν.δ. 2592)1953 «περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως» εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ καὶ τὸ κατέστησεν ἐκτοτε αὐτοδικαίως Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ αὐτοῦ (ὅρα καὶ β.δ. 597)14 Αὐγούστου 1961, Φ.Ε.Κ. 147, τεῦχος Α', καὶ ἄρθρον 11 § 2 νόμου 4111)1960). Καθ' ὅσον τὸ β.δ. τοῦτο διέλαβεν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου μόνου αὐτοῦ, ὅτι τὰ πρὸς τὸ Νοσοκομεῖον τοῦτο «καταλειφθέντα ἢ καταλειφθησόμενα κληροδοτήματα ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενα εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 2039)1939». Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐρετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν «τῶν προσκομισθέντων ὡς ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐγγράφων», ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεῖσα ὡς πρακτικὴ νοσοκόμος παρὰ τοῦ ὡς εἴρηται Νοσοκομείου, παρέχει ἐκτοτε συνεχῶς εἰς αὐτὸ τὰς ὑπηρεσίας της, τῆς ἀπὸ 24.4.1959 προσωρινῆς παρὰ τῷ Γηροκομείῳ ἀποσπάσεώς της μὴ διακοφάσης τὸν μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος, εἴτε καὶ σήμερον, ὑφισταμένου ἐναχικὸν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δεσμόν, καὶ μετὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑποβληθεῖσαν ἔνστασιν ἐλλείψεως παθητικῆς νομιμοποιήσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπιδικάσαν τὸν περιελθόντα ἐκ τῆς περιουσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Νοσοκομεῖον πλουτισμὸν ἐξ ἀδικαπραξίας τῶν καταστατικῶν ὀργάνων τοῦ τελευταίου, τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς περὶ Νομικῶν Προσώπων καὶ Ἱδρυμάτων ὡς ἄνω οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ τὰς περὶ μισθώσεως ἐργασίας ὁμοίας, τοῦτο δὲ ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τοὺς συναφεῖς προβληθέντας πραγματικοὺς ἰσχυρισμούς, τοὺς ἔχοντας κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, καθὼς καὶ τὰς προσαχθείσας ἀποδείξεις, καὶ ἐπὶ πλέον ἠτιολόγησε μετὰ πληρότητος καὶ συναφείας τὴν ἀπορριπτικὴν κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι. Εἰρήσθω, ὅτι ἡ μὴ ἐπιβολὴ τοῦ ἐπαχθέντος ὅρκου, ὅταν, ὡς ἐν προκειμένῳ, τὸ Δικαστήριον δὲν εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ τὸν ἐπιβάλῃ εἰς τὴν μὴ παρισταμένην αὐτοπροσώπως ἐκκαλοῦσαν κατὰ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 16 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ')1912, δὲν ἱδρύει τὸν ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου 9 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπόμενον λόγον ἀναιρέσεως, μὴ ὁριστα μένης περιπτώσεως μὴ ἐπιβολῆς αὐτοῦ «παρὰ τὸν νόμον».

Τὸ ν. δ)γμα 683)1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν ὁρίζει ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 15 αὐτοῦ, ὅτι «καὶ ὑπηρετοῦσαι εἰς Δημόσια, Δημοτικὰ ἢ Κοινοτικὰ καὶ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, Ὑγειονομικὰ τοιαῦτα ἢ Ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας ἀδελφαὶ νοσοκόμοι διαβαθμίζονται» ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτῶν εἰς τοὺς καθοριζομένους ἐν αὐτῇ βαθμοὺς τοὺς ἀντιστοιχοῦντας εἰς τοὺς ὁμοίους τῶν διοικητικῶν, δημοσίων ὑπαλλήλων, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 25 αὐτοῦ, ὅτι «καὶ νῦν ὑπηρετοῦσαι εἰς παντὸς εἴδους Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα νοσοκόμοι, μὴ κεκτημέναι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, κατατάσσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἢ Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱδρύματος, εἰς ἣ ὑπηρετοῦσιν, ἢ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ὑγιεινῆς δι' ὅσα Ἱδρύματα δὲν προβλέπεται Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου εἰς ἀναλόγους θέσεις ἐκ τῶν ὁριζομένων ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 αὐτοῦ ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας των, τῆς ἱκανότητος καὶ τῶν λοιπῶν προσόντων αὐτῶν». Τέλος ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 18 προβλέπει τὴν προαγωγὴν τῶν αὐτῶν νοσοκόμων εἰς τὸν ἑπόμενον βαθμὸν μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν προηγούμενον. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ κατάταξις τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς οἱονδήποτε Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς εἴρηται ν. δ)τος 683)1948 πρακτικῶν νοσοκόμων, τῶν μὴ κεκτημένων τὰ ὑπὸ τούτου προβλεπόμενα προσόντα εἰς ἀναλόγους θέσεις τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 καθοριζομένων καὶ δὴ ἐντὸς τῆς ταχθείσης ἑξαμήνου προθεσμίας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἡ προαγωγὴ αὐτῶν ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθροις 18 § 1 καὶ 25 § 1 τασσομένας προϋποθέσεις κατέστη διὰ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια ἢ τὰς Διοικητικὰς Ἐπιτροπὰς τοῦ Νοσηλευτικοῦ τούτου Ἱδρύματος ὑποχρεωτικὴ καὶ οὐδόλως ἐξηρτήθη ἀπὸ τὴν σύνταξιν ὀργανισμῶν ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ τὴν τροποποίησιν τῶν τυχὸν ὑφισταμένων

τοιούτων, οὐδὲ ἀπὸ τὴν ὑπαγωγὴν αὐτοῦ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. δ)τος 2592)1953 ἢ εἰς τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ἡ ὡς πρὸς τοῦτο ὑπαιτία παραλειψις τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 68 τοῦ Α.Κ. ἀντιπροσωπευτικῶν τοῦ ἰδίου ὀργάνων παράγει ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰ ἄρθρα 71 καὶ 914 τοῦ Α.Κ. Εἰς τὴν ἀποκαταστατέαν δὲ ζημίαν, ἐν συνδρομῇ τῶν διὰ τὴν ἀδικοπραξίαν ἀπαιτουμένων στοιχείων, περιλαμβάνεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 298 Α.Κ., καὶ πᾶν ὅ,τι κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων μετὰ πιθανότητος θὰ ἐλάμβανεν ἡ ἀναιρεσίβλητος, ἐὰν δὲν ἐγίνετο ἡ ζημιογόνος ἀδικοπραξία καὶ ἑπομένως καὶ πᾶν ὅ,τι ἐστερήθη αὐτὴ ἐκ τῆς μὴ βαθμολογικῆς κατὰ τὸν ὡς εἴρηται νόμον κατατάξεώς της. Δοθέντος δὲ ὅτι ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, τὸ ἐπιδικασθὲν εἰς αὐτήν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ποσὸν ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων αὐτῇ μισθῶν καὶ δώρων καὶ ἐκείνων, οἵτινες θὰ ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦσιν, ἐὰν ἐλάμβανε χώραν ἡ παραλειφθεῖσα καὶ ἐπιβαλλομένη κατὰ τὸ ν. δ)γμα 683)1948 βαθμολογικὴ κατάταξις καὶ ἐξέλιξις αὐτῆς, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ, ἂν παρεβιάσθη καὶ ὁμοία ὑποχρέωσις τυχὸν ἐκ τοῦ νόμου 3097)1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν.δ. 2592)1953 περὶ ὀργανώσεως τῆς ἰατρικῆς ἀντιλήψεως» καθιερουμένη, ἅτε τοῦ διεκδικουμένου προσθέτως βάσει τοῦ νόμου τούτου ὀγδόου βαθμοῦ μὴ γενομένου ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου δεκτοῦ. Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 938 τοῦ Α.Κ., ὁρίζον ὅτι «ὁ ἐξ ἀδικοπραξίας ὀφείλων ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ περιελθόντος αὐτῷ καὶ ἂν ἔτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις παρεγράφη», προϋποθέτει τὸ μὲν ἀδικοπραξίαν κατὰ τὸ ἄρθρον 914 τοῦ Α.Κ., ὅπερ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἀπαιτεῖ καὶ ὑπαιτιότητα, τὸ δὲ παραγραφὴν τῆς ἐξ αὐτῆς ἀπαιτήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 937 τοῦ Α.Κ., ἐπιφυλασσομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἑπ. τοῦ Α.Κ. Τὸ ἄρθρον 71 τοῦ Α.Κ. δημιουργεῖ εὐθύνην διὰ τὸ νομικὸν πρόσωπον ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν καταστατικῶν ὀργάνων του μόνον «ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ παράλειψις ἔλαβε χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὸ καθηκόντων καὶ παράγει ὑποχρέωσιν ἀποζημιώσεως». Διὰ νὰ παραχθῇ ὅμως ὑποχρέωσις ἀποζημιώσεως ἄνευ ὑπαιτιότητος (δόλου ἢ ἀμελείας) τῶν ἐπιχειρησάντων τὴν ζημιογόνον καὶ παράνομον πρᾶξιν ἢ παράλειψιν ὀργάνων δέον νὰ προβλέπηται τοῦτο ἀπὸ εἰδικὴν διάταξιν, ὡς εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 145 καὶ 283 τοῦ Α.Κ. Ἐπὶ πλέον ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν διὰ τὸ ἀναιρεσεῖον Νοσοκομεῖον καὶ δὴ ἐκ τῆς περιουσίας ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συνιστᾷ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 τοῦ Α.Κ., καὶ ἡ μὴ ἐλάττωσις τῆς περιουσίας αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐξοικονομήσεως τῆς δαπάνης, ἣν θὰ κατέβαλλε διὰ διαφορὰν ἐπὶ πλέον δώρων καὶ μισθῶν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον - ἐνάγουσαν, ἐὰν δὲν παρεβίαζεν ὑπαιτίως τὰς προαναφερθείσας διατάξεις ὡς πρὸς τὰς ἐπιβαλλομένας δι' αὐτῶν διαβαθμίσεις καὶ προαγωγάς.

Ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν κατατεθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐπικληθέντων καὶ προσκομισθέντων ἐγγράφων, δέχεται ἀνελέγκτως, ἐκτὸς τῶν προαναφερθέντων ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει πραγμάτων, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πρόσληψιν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, τὴν συνεχῆ αὐτῆς ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι καὶ τὴν προσωρινὴν ἀπόσπασίν της εἰς τὸ Γηροκομεῖον καὶ ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἀναιρεσείοντος παρέλειψε, καὶ δὴ ἐξ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, ὅπως ἐκπληρώσῃ τὴν ἐπιβληθεῖσαν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 683)1948 ὑποχρέωσιν περὶ διαβαθμίσεως καὶ προαγωγῆς τῆς ἐναγούσης βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. τούτου τιθεμένων κριτηρίων. Ἐὰν δὲ δὲν ἐγίνετο ἡ ὑπαιτία καὶ παράνομος ὡς ἄνω παράλειψις ἡ ἐνάγουσα - ἀναιρεσίβλητος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας της, τῆς καλῆς ἀποδοτικότητός της, τοῦ χρηστοῦ ἤθους της καὶ πάντων ἐν γένει τῶν προσόντων της, τὸ μὲν θὰ κατετάσσετο αὐτὴ εἰς 11ον βαθμὸν τὴν 7.11.1948, τὸ δὲ θὰ προήγετο λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς μὲ τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω προσόντα εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν α) τὴν 7.11.1950 εἰς τὸν 10ον βαθμὸν καὶ β) τὴν 7.11.1952 εἰς τὸν 9ον βαθμόν. Ταῦτα δεξάμενον τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ μετὰ

τοῦτο ἐπιδικάσαν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὅσα θὰ ἐλάμβανεν ἡ ἀναιρεσίβλητος - ἐνάγουσα ἐπὶ πλέον τῶν καταβληθέντων αὐτῇ λόγῳ μισθῶν καὶ δώρων, ἐὰν δὲν ἐλάμβανε χώραν ἡ παράνομος καὶ ὑπαιτία παράλειψις τῆς διαβαθμίσεως καὶ προαγωγῆς της, τὰ ὁποῖα, ὡς προσθέτει, ὠφελήθη παρὰ τὸν νόμον καὶ ἐπὶ ζημίᾳ τῆς ἐναγούσης τὸ ἀναιρεσεῖον καὶ ἐναγόμενον Νοσοκομεῖον, ὡς ἀπαλλαγὲν ἰσοπόσου δαπάνης, ἣν θὰ κατέβαλλε πρὸς αὐτήν, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, τὸ δὲ οὐδαμῶς παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν τὰ προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ δὲ μνημονευόμενα πράγματα, καθὼς καὶ τὰς προσαχθείσας καὶ ἐπικληθείσας ἀποδείξεις, καὶ ὅτι πλέον μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτων κρίσιν του. Ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τοῦτο δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπαρκῶς δικαιολογεῖ τὸ μνημονευόμενον ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ περιστατικόν, ὅτι τοῦτο παρέλειψεν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐπιβαλλομένας ἐκ τοῦ νόμου ἐνεργείας ὡς πρὸς τὴν διαβάθμισιν καὶ τὴν προαγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου. Τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐπικληθέντα περιστατικὰ στεροῦνται οἱασδήποτε ἐπιρροῆς, ὡς ἀναφερόμενα εἰς τὸ διάφορον θέμα τῆς ἀσχέτου διὰ τὴν διαβάθμισιν καὶ προαγωγὴν καταρτίσεως ὀργανισμῶν καὶ συναρτώμενα πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3097)1954 ἐπιβληθεῖσαν ὑποχρέωσιν ὁμοίας διαβαθμίσεως καὶ προαγωγῆς, ἡ παράβασις τῆς ὁποίας δὲν ἐνδιαφέρει τὴν παροῦσαν δίκην, ἅτε τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης αὐτοτελῶς στηριζομένου ἐπὶ μόνης τῆς παραβάσεως τοῦ ν.δ. 683)1948 κατὰ τὰ προεκτεθέντα. Ὅθεν καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσις μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 938 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ ἔχουσα ὡς ἀντικείμενον τὴν καταβολὴν μισθοῦ ἢ περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ εἰς τὴν εἰκοσαετῆ τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. Ὅθεν οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὴν σχετικὴν ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αὐτήν, προταθεῖσαν, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ὁ δὲ τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Μόνη ἡ ἀδράνεια τοῦ δικαιούχου διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του, ἐφ' ὅσον δὲν συνεχίζεται ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος κατὰ νόμον πρὸς παραγραφὴν χρόνος, καὶ μόνη ἡ καλόπιστος πεποίθησις τοῦ ὀφειλέτου ὅτι δὲν ὑπάρχει κατ' αὐτοῦ δικαίωμα ἢ ὅτι δὲν θέλει ἀσκηθῇ, ἔστω καὶ ἐκ τῆς ἀδρανείας ταύτης τοῦ δανειστοῦ δημιουργηθεῖσα, δὲν καθιστᾷ καταχρηστικήν, κατὰ τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ., καὶ διὰ τοῦτο ἀπαράδεκτον τὴν ἔγερσιν τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἀγωγῆς, μὴ δικαιολογουμένης ἐντεῦθεν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου ἀξιουμένης προφανοῦς ὑπερβάσεως τῶν ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλομένων ὁρίων. Καθ' ὅσον δὲν ἰσχυρίζεται τὸ ἀναιρεσεῖον, ὅτι ἐζημιώθη ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀδρανείας τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης καλοπίστου πεποιθήσεώς του περὶ μὴ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, οὔτε ἄλλως τε ἦτο δυνατὸν νὰ ζημιωθῇ ἐκ τούτων, δεδομένου ὅτι ἡ ὑποχρέωσίς του περιορίζεται εἰς τὴν ἀπόδοσιν τοῦ πλουτισμοῦ του, δι' ὃν εἶχε τὴν μὴ προβληθεῖσαν ἐκ τοῦ ἄρθρου 909 τοῦ Α.Κ. ἔνστασιν ὅτι δὲν ἐσώζετο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Ὅθεν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀπορρίψαν τὴν ἐπ' αὐτοῦ στηριζομένην ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, βάσει τῶν δεκτῶν γενομένων ὡς ἄνω περιστατικῶν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΟΙ

ΕΚΔΙΚΑΣΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΚΑΤΑ ΣΥΝΕΤΑΙΡΩΝ ΑΥΤΩΝ

Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως

Προθεσμία ἐφέσεως ἐπὶ δικῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Ἀρμόδιος ὁ Εἰρηνοδίκης πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγῆς συνεταιρισμοῦ, διεπομένου ὑπὸ τοῦ Νόμου 602)1915 περὶ συνεταιρισμῶν, κατὰ συνεταίρου του διὰ πᾶσαν οἱανδήποτε ἀνεξαιρέτως ἀπαίτησίν του κατὰ τούτου, ἐξ οἱασδήποτε ἀδιακρίτως αἰτίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰς 5.000 δραχμάς.—Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως.

Κατὰ τὰ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 602)1915 περὶ συνεταιρισμῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 28 Νοεμβρίου)12 Δεκεμβρίου 1925 καὶ ἄρθρου 4 νόμου 5289)1931, ὁ συνεταιρισμὸς ἐνάγει τοὺς συνεταίρους ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς ἕδρας του διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ ἄλλης οἱασδήποτε ὀφειλῆς, μὴ ὑπερβαινούσης τὰς δραχμὰς 5.000, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὁπότε ὁ συνεταιρισμὸς ἐπέχει θέσιν ἐργάτου.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1484)1950, κυρωθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1870)1951, εἰς ἃς περιπτώσεις δι' εἰδικῶν νόμων (ὡς ἐν προκειμένῳ) θεσπίζονται εἰδικαὶ διαδικασίαι ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἡ λύγῳ τῆς ἀξίας τοῦ ἀντικειμένου τῆς δίκης ἁρμοδιότης καθορίζεται ἐν μὲν τῇ λοιπῇ Ἑλλάδι κατὰ τὸ ἄρθρον 490 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἑκάστοτε, ἐν Κρήτῃ δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 571 τῆς Κρητικῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἰσχύει ἑκάστοτε (πρβλ. καὶ Α Π 701) 1954, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 18, 1257 διὰ διαφορὰς ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν).

Ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἀναιρέσασα τὴν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16254) 1964 δι' ἄλλον λόγον) δέχεται (ὡς τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας μέχρι τοῦδε, ἴδετε νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 18, 153), ὅτι καὶ μετὰ τὸν νόμον 1968)1944 περὶ δικαιοδοτούντων Πρωτοδικῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἰσχύει ἡ ἐκ τῆς ἐν ἀρχῇ διατάξεως ἁρμοδιότης τοῦ Εἰρηνοδικείου διὰ τὰς ἐν λόγῳ διαφοράς, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν περὶ αὐτῆς διατάξεων.

Ἀρείου Πάγου 580)1965, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Κ. Γιαννακοῦρος, Π. Μιτθός

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ') 1911 ἢ κατ' ἀποφάσεως Πρωτοδίκου ἢ Εἰρηνοδίκου, δικαζόντων κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου ὁριζομένην διαδικασίαν, ἔφεσις συγχωρεῖται ἐντὸς ἑκαταμέρου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως, τῆς προθεσμίας ταύτης παρατεινομένης κατὰ τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολιτικῆς Δικονομίας. Ὡς δὲ δείκνυται ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἀπὸ 12 Ἰουλίου 1962 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 546)1962 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν εἰρημένην διαδικασίαν καὶ κοινοποιηθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν 10 Ἰουλίου 1962 εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἡ ἔφεσις αὕτη ἠσκήθη ὑπὸ ταύτου ἐντὸς τῆς προδιαληφθείσης προθεσμίας, κατατεθεῖσα παρὰ τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 12 Ἰουλίου 1962, μετὰ διήμερον τουτέστιν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς κάτωθι τοῦ ἐφετηρίου πράξεως τοῦ γραμματέως τούτου. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀπορρίψαν τὴν ρηθεῖσαν ἔφεσιν ὡς ἀπαράδεκτον, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι αὕτη ἠσκήθη μετὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ')1911 προθεσμίαν, ἅτε,

ὡς ἐδέχθη κατὰ παραδρομήν, κατατεθεῖσα τὴν 27 Νοεμβρίου 1963, παρὰ τὸν νόμον ἐκήρυξεν ἀπαράδεκτον, διὰ δὲ τὴν παράβασιν τούτων δὲν χωρεῖ ἐπανάληψις τῆς διαδικασίας. Ἐπομένως ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 11 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέον ἡ ὑπόθεσις νὰ κρατηθῇ ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου καὶ νὰ ἐκδικασθῇ κατ' οὐσίαν συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικονομίας. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἐρευνητέα ἤδη, ἡ ἐν λόγῳ ἔφεσις, πρὸς συζήτησιν τῆς ὁποίας ἔχει κατατεθῇ τὸ νόμιμον πρόστιμον, ἀσκηθεῖσα ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἑδαφίου γ' τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 602)1915 «περὶ συνεταιρισμῶν», ὡς ἀντικατεστάθη τὸ ἑδάφιον τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ. 28 Νοεμβρίου - 12 Δεκεμβρίου 1925 καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 5289)1931, «διὰ τὴν πληρωμὴν τῆς εἰσφορᾶς, προστίμου ἢ οἱασδήποτε ἄλλης ὀφειλῆς, μὴ ὑπερβαινούσης τὰς πέντε χιλιάδας δραχμάς, ἐνάγει ὁ συνεταιρισμὸς τοὺς συνεταίρους ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τῆς ἕδρας του, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τοῦ νόμου ΓΨΟΔ')1911 «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὁπότε ὁ συνεταιρισμὸς ἐπέχει θέσιν ἐργάτου». Ἐκ τῆς οὕτωσι ἐν ἀπολύτῳ γενικότητι ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ αἰτίαν τῆς ὀφειλῆς διατυπουμένης διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 1 ἐπ. τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ὡς ἰσχυον ἀρχικῶς καὶ ὡς ἀντικατεστάθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 1968)1944, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ Εἰρηνοδίκης τῆς ἕδρας τοῦ συνεταιρισμοῦ εἶναι ἁρμόδιος πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' ἀγωγῆς τοῦ συνεταιρισμοῦ, διεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου 602)1915, κατὰ συνεταίρου του, διὰ πᾶσαν οἱανδήποτε ἀνεξαιρέτως ἀπαίτησίν του κατὰ τούτου, ἐξ οἱασδήποτε ἀδιακρίτως αἰτίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰς πέντε χιλιάδας δραχμῶν. Ἐπομένως ἁρμοδίως εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν Εἰρηνοδίκου ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου συνεταιρισμοῦ κατὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος συνεταίρου του, διώκουσα τὴν πληρωμὴν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τοῦ νελευταίου καὶ ἀμοιβῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐνταῦθα ξυλουργικὸν ἐργαστάσιόν του ἐπεξεργασίαν ξυλείας τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου πρόσθετος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἄβάσιμος.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 834 §§ 1 καὶ 4, 822 § 2 Πολ. Δικονομίας καὶ τῶν ἄρθρων 5, 10, 11, 12, 17, 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐπὶ διαφορῶν, ἐκδικαζομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου τούτου ΓΨΟΔ', μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην, τὸ Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπερ ἐπιλαμβάνεται τῆς περαιτέρω ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως, περιβεβλημένον ἐν τῇ ἐρεύνῃ τῆς οὐσίας τὴν αὐτὴν ἐξουσίαν, ἣν εἶχε καὶ τὸ ἐκδὸν τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν δικαστήριον, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις ὑποκαθίσταται, δικάζει ἐκ τῶν ἐνόντων κατὰ τὰ ἄρθρα 12 καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', μὴ ὑποχρεούμενον νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν, οὐδὲ νὰ ἐπιβάλῃ ἐπαγόμενον ὅρκον εἰς διάδικον μὴ αὐτοπροσώπως παριστάμενον.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Περιπτώσεις εργατικών ατυχημάτων και αποζημιώσεις

I

Άγωγή περί χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην παθόντος μισθωτού συνεπεία τραυματισμού του κατά την εκτέλεσιν της εργασίας.—Απόρριψις ως αορίστου, εν όψει των διατάξεων των άρθρων 296, 922, 914 και 922 Α.Κ., εφ' όσον δεν προσδιορίζεται το προστηθέν υπό της εναγομένης φυσικόν πρόσωπον, το οποίον ώφειλε να αποτρέψη το ατύχημα.

Περιπτώσεις και των τριών κατωτέρω δικαστικών αποφάσεων υπήρξαν εργατικά ατυχήματα μισθωτών κατά την εκτέλεσιν της εργασίας αυτών και εζητήθη η καταβολή υπό των εργοδοτών των χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην κατ' άρθρα 914, 922, 932 Αστικού Κώδικος. ("Ιδετε περί ταύτης Α.Π. 444)1964, Ολομελείας, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 28, 845, Α.Π. 146)1965, εισηγητής *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 526, Α.Π. 355)1955, εισηγητής ο αυτός, ΕΕΔ 24, 852).

Κατά τα εν τη θεωρία και νομολογία γενόμενα δεκτά (ίδετε Α.Π. 155)1960, εισηγητής *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 19, 1005, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 437)1960, εισηγητής *Π. Σπενζόπουλος*, ΕΕΔ 19, 1325) κατά την έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 932 Α.Κ. αυτη, ως γενική δια πάσαν αδικοπραξίαν, έχει εφαρμογήν και εις την τοιαύτην του άρθρου 922, κατά την έννοιαν του οποίου ο προστήσας άλλον επί τινος υπηρεσίας ευθύνεται ανεξαρτήτως πταίσματος περί την εκλογήν αυτού διά την ζημίαν, την οποίαν ο προστηθείς προξένησε κατά την ένάσκησιν της ανατεθείσης αυτώ υπηρεσίας παρανόμως και υπαιτίως εις τρίτον (Α.Κ. 914), καθιερουμένης ούτω παραλλήλου ευθύνης του προστήσαντος προς την τοιαύτην του προστηθέντος και δημιουργουμένης εκ του νόμου (Α.Κ. 926) μεταξύ τούτων εις ολόκληρον ευθύνης. Συνεπώς και ο προστήσας θά ευθύνηται και εις την πληρωμήν χρηματικής ικανοποιήσεως επί αδικοπραξίας.

Πρωτοδίκου Αθηνών 7179)1965

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Κ. Αλεξόπουλος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Σαράφης, Π. Σφιανόπουλος

Το κεφάλαιον της αγωγής του ενάγοντος περί επιδικάσεως αυτώ λόγω χρηματικής του ικανοποιήσεως δι ηθικήν βλάβην του πασού των δραχμών 8.000 συνεπεία υπαιτίου εκ μέρους της εναγομένης τραυματισμού του είναι απορριπτέον, ως αόριστον, εν όψει των διατάξεων των άρθρων 299, 932, 914 και 922 Α.Κ., εφ' όσον δεν προσδιορίζεται το προστηθέν υπό της εναγομένης εταιρείας πρόσωπον, το οποίον, ως εκ των καθηκόντων του, θά ώφειλε τά μή επιτρέψη εις τον ενάγοντα να χειρισθή εν τη εργασία του τον εξολκέα, δστις, κατά τα εν τη αγωγή, ήτο ελαττωματικός και εντεύθεν προεκάλεσε την εν τη αγωγή αδικοπραξίαν εις βάρος του.

II

Επέλευσις εργατικού ατυχήματος εκ πταίσματος προστηθέντων υπό του εργοδότου προσώπων.—Αξίωσις χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην.— Ενδίκασις κατά την εργατικήν διαδικασίαν.— Λημτέα υπ' όψιν διά τον καθορισμόν του ποσού της χρηματικής ικανοποιήσεως.

Πρωτοδίκου Αθηνών 7180)1965

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Ε. Αλεξόπουλος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Αλ. Μεταξάς, Ι. Τριανταφυλλόπουλος

Ο ενάγων προσελήφθη υπό της εναγομένης, συνάψει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου, διαρκούντος του δευτέρου 10ημέρου του Φεβρουαρίου 1965, ως ανειδίκευτος εργάτης, επί συμφωνηθέντι ημερομισθίω δραχμών 110, ίνα εργασθή εις την εξυπηρέτησιν εκσκαπτικών μηχανημάτων της εναγομένης κατά την δι' αυτών εκτέλεσιν διαφόρων συναφών εργασιών (εκσκαφών, γεωτρήσεων, θεμελιώσεων κλπ.) και ως τοιούτος εργάσθη παρ' αυτή μέχρι της 5.3.1965, ότε περί ώραν 13.30' της ημέρας ταύτης, κατά την διάρκειαν της εργασίας του, υπέστη εργατικόν ατύχημα υπό τας ακολούθους συνθήκας: Ο ενάγων ειργάζετο εις την περιοχήν Κολοκυνθούς μετ' άλλων εργατών, εν οις και οι ενώπιόν μας εξετασθέντες μάρτυρες, εις εξυπηρέτησιν εκσκαπτικού μηχανήματος «Breiter», προωρισμένου να δημιουργή δι' ειδικών εκσκαφών άπας, φρέατα, χώρους διά τσιμεντοπασάλους, τσιμεντενέσεις και τσιμεντοστύλους εις λασπώδη κυρίως εδάφη. Το μηχάνημα ταύτο λειτουργεί ως εξής: Εις το σημείον, ένθα πρόκειται να γίνη ή εκσκαφή, τοποθετείται σωλήν διαμέτρου 60 περίπου εκατοστών. Εις τον σωλήνα τούτον διά καταλλήλου χειρισμού των μοχλών του μηχανήματος υπό του χειριστού κατεβάζεται καθέτως εκσκαπτική αίχμή (κλαπέ) και αυλλέγει την εντός του σωλήνος ύλην (λά-

σπες). Εὐθὺς ὡς πληρωθῇ τὸ «κλαπέ» ἐξάγεται πάλιν ὑπὸ τοῦ χειριστοῦ καὶ κατευθύνεται εἰς σημεῖον ἀπέχον τοῦ σωλῆνος τρία ἕως τέσσαρα μέτρα, ὅπου καὶ καθαρίζεται ἀπὸ τοὺς ἐργάτας. Μεθ' ἑκάστην ἐκσκαφήν, λόγῳ τοῦ ὅτι ἡ ὀπὴ ἔχει αὐξηθῇ, ἐντὸς ταῦ ἐδάφους, προσαρμόζεται δι' ἀλύσεως (βιδώνεται) ὁ σωλὴν βαθύτερον εἰς τὸ ἔδαφος καὶ ἀφοῦ καθαρισθῇ ἐν τῷ μεταξὺ καὶ ἡ αἴχμὴ (κλαπέ), καθ' ἃ ἤδη ἐλέχθη, ἐκ τῆς λάσπης ἀπομακρύνονται ὅλοι οἱ ἐργάται ἐκεῖθεν καὶ δίδεται μετὰ ταῦτα σύνθημα εἰς τὸν χειριστήν, ὅστις καὶ ὁ ἴδιος ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ ἐλέγχῃ τὴν ἀπομάκρυνσιν τῶν ἐργατῶν ἐκ τοῦ χώρου ἐκείνου, διὰ τὴν ἀνύψωσιν τοῦ «κλαπέ», προκειμένου νὰ ἐπακολουθήσῃ ἡ εἴσοδός του καὶ πάλιν εἰς τὸν σωλῆνα. Κατὰ τὴν ἀνύψωσίν του τὸ «κλαπέ», ἐξαρτώμενον ἀπὸ συρματόσχοινον, ταλαντεύεται αἰωρούμενον, δι' ὃ κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην οὐδεὶς πρέπει νὰ παρευρίσκεται κάτωθεν τούτου ἢ νὰ κινηθῇ πρὸς τὸ μέρος του (βλέπε περὶ τῆς τοιαύτης λειτουργίας τοῦ ὡς ἄνω μηχανήματος ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 7607)1965 ἔκθεσιν ἐνόρκου βεβαιώσεως). Ὀλίγον πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ὁ ἐνάγων ἠσχολεῖτο μὲ τὴν περίσφιξιν τῆς ἀλύσεως τοῦ αἰθηροσωλῆνος διὰ τὴν κατάλληλον τούτου προσαρμογήν (βίδωμα), καθ' ἣν στιγμὴν δὲ οὗτος ἀπεμακρύνετο τοῦ σημείου ἐκείνου τῆς ἐργασίας του καὶ ἐνῷ ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῆς ἐπικινδύνου περιοχῆς ὁ ἐργάτης Σ. ἔδωκε τὸ σύνθημα ἀνυψώσεως τοῦ «κλαπέ» καὶ εὐθὺς ἀμέσως ὁ χειριστὴς τοῦ μηχανήματος προέβη εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑψιακομένου ὡς ἄνω μηχανήματος, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι, καταβάλλων τὴν προσήκουσαν ἐπιμέλειαν καὶ προσοχήν, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀντιληφθῇ τὸν ἐνάγοντα, ὡς ἐκ τῆς ἐγγὺς τούτου κειμένης θέσεώς του καὶ νὰ ἀναστείλῃ ἐπ' ὀλίγον τὴν σχετικὴν ἐνέργειάν του μέχρις ἐντελοῦς ἀπομακρύνσεως καὶ τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τοῦ σημείου ἐκείνου, ἕνεκα τούτου δὲ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ διαφύγῃ τὸν κίνδυνον ἐδέχθη ἰσχυρὸν κτύπημα ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ κατερχομένου κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐξαρτήματος τοῦ εἰρημένου μηχανήματος, ἀποκλειστικῇ ὑπαιτιότητι τῶν ὡς ἄνω ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προστηθέντων προσώπων, μὲ ἄμεσον ἀποτέλεσμα νὰ ὑποστῇ ἰσχυρὰν θλάσιν μετ' ἀμφισφυρίου κατάγματος τοῦ δεξιοῦ του ποδός. Συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης σωματικῆς του βλάβης ὁ ἐνάγων εἰσήχθη εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἱπποκράτειον Γεν. Νοσοκομεῖον αὐθημερὸν (5.3.1965), ἔνθα τῷ ἐγένετο ἐγχείρησις ἡλώσεως (κοχλίωσις) ἄνω σφυροῦ καὶ γύψινος ἐπίδεσμος πρὸς ἀποπεράτωσιν, παραμείνας ἐν αὐτῷ νοσηλευόμενος μέχρι τῆς 23.3.1965. Ἐν συνεχείᾳ δὲ εἰσήχθη εἰς τὸ νοσοκομεῖον Κηφισίας «Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος», ἔνθα ἐνοσηλεύθη ἀπὸ 11.5.1965 μέχρις 20.5.1965 καὶ τέλος εἰσήχθη καὶ εἰς τὴν ὀρθοπεδικὴν Κλινικὴν τοῦ Ε.Π. κατὰ τὴν 16.6.1965, εἰς ἣν, ὑποστὰς καὶ δευτέραν ἐγχείρησιν, παρέμεινε νοσηλευόμενος μέχρι τῆς 28.7.1965 (βλέπε προσκομιζομένας σχετικὰς βεβαιώσεις τῶν ὡς ἄνω Νοσοκομείων καὶ Κλινικῆς).

Μετὰ ταῦτα, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ διὰ τὴν πρόκλησιν τοῦ ἀτυχήματος πταίσματος τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προστηθέντων ὡς ἄνω προσώπων, τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῶν μερῶν καὶ τῆς ἐκτάσεως τῆς σωματικῆς βλάβης τοῦ ἐνάγοντος (πρβλ. σχετικῶς Κανκά, Ἐνοχικόν, ἐκδ. 3η, ὑπ' ἄρθρα 932 - 933, σελ. 844 - 847), δικαιοῦται οὗτος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην παρὰ τῆς ἐναγομένης, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 299, 914, 932 καὶ 924 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 337)1959, ΕΕΔ 18, σελ. 767 καὶ τὰς πρὸ αὐτῆς σημειώσεις, Α.Π. 444)1964 ('Ολομ.), ΕΕΔ 23, σελ. 845 καὶ σημειώσεις πρὸ αὐτῆς), ἥτις δέον νὰ προσδιορισθῇ, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 5.000, ὅπερ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, τοῦ ἑτέρου κεφαλαίου τῆς ὁποίας παρητήθη ὁ ἐνάγων, παραδεκτῶς ἀσκηθείσης ἐνώπιόν μας κατὰ τὴν προκειμένην διαδικασίαν (Α.Π. 394)1961, ΕΕΔ 20, σελ. 845, Α.Π. 655)1955, Ν. Δίκ. 12, σελ. 241), δέον νὰ ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι.

III

Ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.— Κριτήρια διὰ καθορισμὸν ποσοῦ.—Ἐκδίκασις ἀξιώσεως κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7105)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Κομπέρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καλβούνης, Ι. Πάλλης

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἐν αὐτῇ ποσοῦ διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, λόγῳ τῆς ἣν ὑπέστη οὗτος ἠθικῆς βλάβης ἐκ τοῦ ὑπαιτιότητι αὐτῶν καὶ τῶν ὑπ' αὐτῶν προστηθέντων προσώπων ἐπελθόντος αὐτῷ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ἐργασίας ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος καὶ δὴ τῆς ἀπωλείας τῆς ὁράσεως τοῦ ἀριστεροῦ του ὀφθαλμοῦ, εἶναι νόμιμος, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ ἐπ. 662, 914, 922, 929, 932 καὶ 229 τοῦ Α.Κ., παραδεκτῶς δὲ πρὸς συζήτησιν φέρεται κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν (Α.Π. 641)1963 καὶ 349)1961, ΕΕΔ

22, 1060 καὶ 20, 844), δι' ὃ κατ' οὐσίαν περαιτέρω ἐρευνᾶται. Ἀπορριπτομένων πάντων τῶν ἐπὶ τούτοις ἐναντίων ὡς ἀβασίμων.

Ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, νομίμως ἐκπροσωπουμένης, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ δι' ἀόριστον χρόνον, ὡς ἐργάτης, καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ ἀπὸ τῆς 6 Σεπτεμβρίου 1964 μέχρι τῆς 30 Μαρτίου 1965. Οὗτος, λόγῳ τῶν ἱκανοτήτων του, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ἀπησχολήθη ὡς χειριστὴς ἀεροσφύρας (πιστολαδόρος) εἰς τὰ ἐν Ἀργυρουπόλει λατομεῖα της ἀντὶ τοῦ συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου τῶν 110 δραχμῶν. Ἡ ἐργασία τούτου ὡς πιστολαδόρου συνίστατο εἰς τὴν διὰ τῆς σιδηρᾶς ἀεροσφύρας (πιστολέττου) ὀρυξιν μικρῶν καὶ μεγάλων διατρημάτων (ὑποσόμων) εἰς λιθίνους ὄγκους, ἵνα διὰ τῆς γομώσεως αὐτῶν διὰ δυναμίτιδος καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ ἐκρήξεως ταύτης ἐπιτευχθῇ ὁ ἐπιδιωκόμενος κατακερματισμὸς τῶν ὄγκων τούτων. Τὴν 30 Μαρτίου 1965 καὶ περὶ ὥραν 13.30', ἤτοι μετὰ τὸ σύγχρονον ἔναυσμα πλειόνων τῶν ἑκατὸν μικρῶν καὶ μεγάλων ὑποσόμων εἰς τὸν τόπον τῶν λατομείων τῆς ἐναγομένης, ὁ ἐνάγων διετάχθη ὑπὸ τοῦ γομωτοῦ καὶ πυροδότου Ν. Χ., ὅπως μεταβῇ εἰς τὸν τόπον τῶν ἐκρήξεων καὶ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, συνισταμένην, ὡς προεξετέθη, εἰς τὴν δι' ἀεροσφύρας (πιστολέττου) διάνοιξιν διατρημάτων. Οὗτος, κατ' ὑπόδειξιν τοῦ ὡς εἴρηται πυροδότου καὶ ἐπικεφαλῆς τοῦ ὅλου συνεργείου, διήνοιγε διὰ τῆς ἀεροσφύρας τὴν ὀπὴν ἐπὶ ὀγκολίθου διὰ τὸν περαιτέρω κατακερματισμὸν του συνεπείᾳ προσκρούσεως τοῦ σιδηροῦ στελέχους τῆς ἀεροσφύρας του ἐπὶ γομώσεως μὴ ἐκραγείσης ὑποσόμου προκληθῇ ἔκρηξις ταύτης (τῆς ὑποσόμου), μὲ ἀποτέλεσμα τὸν σοβαρὸν εἰς τὸ πρόσωπον τραυματισμόν του καὶ τὴν πλείαν ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως τοῦ ἀριστεροῦ του ὀφθαλμοῦ (ὁρᾶτε ἐπικαλουμένην καὶ προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 4756)12.5.1956 ἰατροδικαστικὴν ἔκθεσιν τοῦ ἰατροδικαστοῦ Μ.Π.).

Ἐκ πάντων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὴν πλήρη εὐθύνην διὰ τὸν τραυματισμὸν τοῦ ἐνάγοντος φέρει ὁ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὡς ἐπικεφαλῆς τοῦ συνεργείου ἐκρήξεων προστηθεὶς γομωτὴς καὶ πυροδότης Ν.Χ., τὸ μὲν διότι λόγῳ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τῶν συγχρόνως πυροδοτηθέντων ὑποσόμων δὲν ἠδυνήθη νὰ καταμετρήσῃ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐκρήξεων, ὡς εἶχεν ἐκ τοῦ ἄρθρου 121 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14065)1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας ἐγκριθέντος «Κανονισμοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν» ὑποχρέωσιν, τὸ δὲ διότι, πρὶν ἢ ἀναθέσῃ ἐκ νέου τὴν ἐργασίαν εἰς τὸν ἐνάγοντα εἰς χῶρον, εἰς ὃν προσφάτως ἔλαβον χώραν ἐκρήξεις, δὲν ἠλέγξε τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐνεργείας τῶν ὑπονόμων, ὡς εἶχεν ἐκ τοῦ ἄρθρου 124 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ ὑποχρέωσιν. Ὡσαύτως πρωτογενῆ εὐθύνην φέρει καὶ ἡ ἐναγομένη τὸ μὲν διότι ἐπέτρεπε τὸ σύγχρονον ἔναυσμα μεγάλου ἀριθμοῦ ὑπονόμων, δημιουργουμένου οὕτω κινδύνου συγχύσεως περὶ τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐκραγέντων ὑπονόμων, τὸ δὲ διότι δὲν εἶχεν ἐφοδιάσει τὸν ἐνάγοντα διὰ καταλλήλων διοπτρῶν, ὡς εἶχεν ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ ἀπὸ 14)22.3.1934 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων πάσης φύσεως βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐργαστηρίων κλπ.» (*Κ. Ρέλλη*, Κῶδιξ Ἐργασίας, σ. 123) ὑποχρέωσιν διὰ τὴν προστασίαν τῶν ὀφθαλμῶν του, τούναντίον οὐδεμία ὑπαιτιότης διὰ τὸν ἐπισυμβάντα τραυματισμόν του βαρύνει τὸν ἐνάγοντα, ὅστις ἐξετέλει ἁπλῶς ἐντολὰς τοῦ προϊσταμένου του ἐργοδηγοῦ. Ὅθεν, ὑφισταμένης ἀδικοπραξίας τῆς ἐναγομένης, νομίμως ἐξαιτεῖται ὁ ἐνάγων χρηματικὴν ἱκανοποίησιν διὰ τὸ ὑπέστη ἀτύχημα, τῆς ἀπωλείας δηλονότι τῆς ὁράσεως τοῦ ἀριστεροῦ ὀφθαλμοῦ του, καὶ τὴν ἐντεῦθεν προξενηθεῖσαν αὐτῷ ἠθικὴν βλάβην, ἀπορριπτομένων πάντων τῶν ἐναντίων ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης ὡς ἀβασίμων. Λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν τοῦ προξενηθέντος τῷ ἐνάγοντι ἄλγους, τῆς φύσεως καὶ τοῦ μεγέθους τῆς ἐπελθούσης αὐτῷ βλάβης, τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐναγομένης, αὕτης οἰκονομικῶς εὐρώστου ὡς διαθετούσης ἐν λειτουργίᾳ προσοδοφόρα λατομεῖα ἐν Ἀργυρουπόλει καὶ Ζακύνθῳ, ἐφωδιασμένα διὰ τελευταίου τύπου μηχανημάτων καὶ ἐξυπηρετουμένων δι' ἰδίων αὐτοκινήτων, καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἐνάγοντος, ὄντος πτωχοῦ ἐργάτου, προστάτου πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἀποτελουμένης ἐξ αὐτοῦ, τῆς συζύγου του καὶ τῶν τεσσάρων ἀνηλίκων τέκνων του καὶ συντηρουμένης ἀποκλειστικῶς ἐκ τῆς ἡμερομισθίου ἐργασίας τούτου, ὡς καὶ τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τῶν διαδίκων μερῶν, ἐν ὄψει δὲ καὶ τοῦ ἀποκλειστικοῦ πταίσματος τῆς ἐναγομένης καὶ τῶν ὑπ' αὐτῆς προστηθέντων προσώπων, ἀγόμεθα εἰς τὴν κρίσιν ὅτι δέον ὅπως τῷ ἐπιδικασθῇ τὸ ποσὸν τῶν τριάκοντα χιλιάδων (30.000) δραχμῶν, κηρυχθῇ ἡ παροῦσα προσωρινῶς ἐκτελεστὴ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 5.000 δραχμῶν κατὰ τὸ νόμιμον καὶ βάσιμον περὶ τούτου αἴτημα τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς (Πολ. Δικ. 186) καὶ καταδικασθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν ἐντεῦθεν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐνάγοντος, συμψηφιζομένην ἐν μέρει λόγῳ τῆς ἐν μέρει νίκης καὶ ἥττης ἀμφοτέρων (Πολ. Δικονομίας 211 § 3).

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΙΣ ΑΥΤΟΥ

Συνέπειαι ἐκ τῆς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης ἀπεργίας

Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας.—Συνέπεια ἡ σιωπηρὰ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, τοῦ θέματος λυομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Νόμου 2112)1920, ἀποκλειουσῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 672 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας.—Ἀρχαὶ καλῆς πίστεως.

Εἶναι ἐνδιαφέρουσα πράγματι καὶ λόγῳ τῶν διεχυγωμιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν εἰς αὐτὴν μεταξὺ μειοψηφίας καὶ πλειοψηφίας, ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Ἐκρίθη, εἰς τὴν περίπτωσιν, τὸν ὑπὸ τῆς μειοψηφίας, ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας τῆς ἀποφάσεως, καταχρηστικῶς ἀσκηθέν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας. (Ἴδετε περὶ τῆς ἀπεργίας ἀλληλεγγύης ἢ συμπαθείας, ἡ ὁποία ἀποβλέπει εἰς ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντων καὶ *Γ. Π. Σπυροπούλου*, Αἱ συνέπειαι τῆς ἀπεργίας κλπ., ΕΕΔ 14, 1187, Πρωτ)κείου Ἀθηνῶν 16353)1965, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 24, 1490).

Ἐδικαιώθησαν ὅμως οἱ γνώμοι τῶν μελῶν τοῦ Δικαστηρίου ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ἐκ τῆς καταχρηστικῶς οὕτω ἀσκηθείσης ἀπεργίας, τοῦ Δικαστηρίου καταλήξαντος, κατὰ πλειοψηφίαν, εἰς τὴν γνώμην ὅτι ἐπῆλθε σιωπηρὰ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ ζητήματος καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 163).

Ἡ πλειοψηφία τῆς ἀποφάσεως δέχεται, ὅτι δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα παρ' ἡμῖν ἡ γνώμη τῆς ξένης θεωρίας ὅτι ἡ καταχρηστικὴ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀποτελεῖ λόγον ἐκτάκτου καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ὅτι παρ' ἡμῖν τὸ θέμα ἐπιλύεται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112)1920, ὁ ὁποῖος ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου διαρκείας.

Δέχεται δηλαδή, ὅτι ἐπὶ συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου παρέχεται ἀπουδαῖος λόγος καταγγελίας, ὡς ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις ἀπεργίας.

Τὸ τελευταῖον τοῦτο εἶναι καὶ ἡ γνώμη τῆς παρ' ἡμῖν θεωρίας (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 163 ἐπ.), ἑρμηνεύουσα τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. (Γερμανικὸν 626, Ἴδετε καὶ Η u e c k - N i p p e r d e y, ΕΕΔ 11, 285, β' στήλη).

Ἀλλά, διότι ἤδη δὲν ἐφαρμόζεται παρ' ἡμῖν τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ὑφισταμένου ἐν ἰσχύϊ τοῦ νόμου 2112)1920, εἶναι λογικὸν καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι εἰς τὴν ὁμάδα τῶν ἀπεργῶν συμπεριλαμβάνονται μισθωτοὶ ἐν συμβάσει ἀορίστου διαρκείας καὶ ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου νὰ κρίνωνται ἐκ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος (τῆς ἀπεργίας) αἱ συνέπειαι διαφόρως διὰ τοὺς πρώτους καὶ διαφόρως διὰ τοὺς δευτέρους καὶ νὰ λέγωμεν ὅτι εἰς τὰς συμβάσεις ἀορίστου διαρκείας θὰ ἐρευνᾶται τὸ ζήτημα ἀπὸ ἀπόψεως σιωπηρᾶς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας καὶ εἰς τὰς συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου ὡς ἀπουδαῖος λόγος καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου;

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 25, 163 ἐπ.), ἂν διότι ὁ νόμος 2112)1920 δὲν προβλέπει ἄλλον λόγον ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ἐκτὸς ἀξιοποίνου πράξεως τοῦ μισθωτοῦ, θὰ συμβῇ νὰ καταβάλῃ ὁ ἐργοδότης, εἰς τὴν περίπτωσιν, τὴν ἀποζημίωσιν.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ὁ ἐργοδότης οὐσιαστικῶς ἐξυπηρετεῖται, διότι, ναὶ μὲν δὲν καταβάλλει ἀποζημίωσιν, ἀλλ' ἀπαλλάσσεται τῆς δεσμεύσεως ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν ὑπολειπόμενον χρόνον τῆς συμβάσεως.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 5353)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Παπατσικλάου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ)μ. Παπαγεωργίου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἀθανασίου, Δ. Συνάπαλος

Βεβαιοῦνται τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη τὴν 4ην Δεκεμβρίου 1957 ὑπὸ τῶν ἐφεσιβλήτων, ἵνα τοῖς

παρέχη εἰς τὴν ὑπ' αὐτῶν, ἐν ὁμορρύθμῳ ἐν τοῖς πράγμασι λειτουργούσῃ ἑταιρείᾳ, συνασκουμένην ἐνταῦθα ἐπιχείρησιν ἐκδόσεως ἡμερησίας ἐφημερίδος ὑπὸ τὸν τίτλον «...», ἀντὶ μισθοῦ, ἐπὶ χρόνον ἀόριστον, ὑπηρεσίας τυπογράφου, ἃς καὶ παρέσχε πράγματι καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του ἕως τῆς 12ης Μαρτίου 1965 χρονικὸν διάστημα. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 τῷ κατεβάλλετο ὡς συμπεφωνημένον ἡμερομίσθιον τὸ ποσὸν τῶν 150 δραχμῶν διὰ πεντάωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν, τοῦ πενταώρου ἔχοντος ὁριοθῆ, διὰ σχετικῆς μεταξὺ τῶν μερῶν συμφωνίας, ὡς συμβατικοῦ ὡραρίου ἡμερησίας ἐργασίας τῶν ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς ἐφημερίδος ἐργαζομένων μισθωτῶν. Ἐλάμβανεν, ὡσαύτως, παγίως, κατ' ἐφαρμογὴν σχετικῆς μετὰ τῶν ἐναγομένων συμφωνίας, τὸ ἰσάποσον τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ του ἡμερομισθίου δι' ἑκάστην Κυριακήν, καίτοι μὴ ἀπασχολούμενος κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Παρεῖχε δὲ τακτικῶς καὶ δὴ παγίως ἐργασίαν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὡς συμβατικοῦ ὡραρίου ὁρισθέντος πενταώρου, ἀπασχολούμενος, εἰδικώτερον, τακτικῶς, ἐπὶ ὀκτάωρον ἡμερησίως, καὶ ἐλάμβανεν, ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς τοιαύτης νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας του, δραχμὰς 30 καθ' ὥραν. Τὴν 26ην Ἰανουαρίου 1965 ἡ εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἐνάγων ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Συνδικάτον Τύπου Θεσσαλονίκης», διετύπωσε πρὸς τὰς ἐνταῦθα ἐκδιδομένας ἐφημερίδας αἴτημα αὐξήσεως τοῦ πράγματι καταβαλλομένου εἰς τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένους ἐργάτας τύπου βασικοῦ συμβατικοῦ ἡμερομισθίου κατὰ ποσοστὸν 10ο/ο, τῇ ἐπικλήσει τῆς ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν παροχῆς ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1964 ἴσης αὐξήσεως εἰς τοὺς παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένους ἐργάτας τύπου. Αἱ ἐπακολουθήσασαι διαπραγματεύσεις δὲν κατέληξαν εἰς θετικόν τι ἀποτέλεσμα, τῆς διευθύνσεως τῆς προκειμένης ἐπιχειρήσεως ἐπικαλουμένης ἀδυναμίαν αὐτῆς, ὅπως ἀντιμετωπίσῃ αὔξησιν τῶν καταβαλλομένων ἡμερομισθίων καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνάγκην προηγουμένων συνεννοήσεων, πρὸς ἐνιαίαν ρύθμισιν τοῦ θέματος, μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λοιπῶν ἐφημερίδων τῆς Θεσσαλονίκης καὶ ἰδίᾳ τοῦ τῆς ἐφημερίδος «...», αἵτινες ὅμως δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἱκανοποιητικῶς διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἀποτέλεσμα. Διεκόπησαν δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου ἔ. ἔ. λόγῳ ἀναχωρήσεως τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἐφημερίδος «...» εἰς Εὐρώπην. Ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν διοικούντων τὴν ρηθεῖσαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, πρὸς δυναμικὴν ἐπιβολὴν τῆς ἀποδοχῆς τοῦ αἰτήματός της, ἡ ἔναρξις ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐφημερίδος «...», προκριθείσης τῆς τοιαύτης τῆς «...» (καίτοι τῆς δευτέρας ἴσσονα ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρώτην συμβατικὸν μισθὸν εἰς τοὺς παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένους ἐργάτας τύπου καταβαλλούσης), ὡς ἀσθενεστέρας κατὰ τὴν οἰκονομικὴν συγκρότησιν καὶ συνεπῶς ὀλιγώτερον ἀνθεκτικῆς εἰς ἐνεργείας ἐχούσας οἰκονομικὰν ἀντίκτυπον, συντελεσάσης ὅμως εἰς τὴν πρόκρισίν της καὶ τῆς ἀντιθέτου πρὸς τὴν τῶν διοικούντων τὸ συνδικάτον ἰδεολογικῆς καὶ πολιτικῆς τοποθετήσεως αὐτῆς. Περὶ ὥραν 8.10' μεσημεσημβρινὴν τῆς 12ης Μαρτίου 1965 ἐξεδηλώθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον τῆς ἐφημερίδος στάσις ἐργασίας, εἰς ἣν μετέσχον δώδεκα (12) ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀπασχολουμένων εἴκοσι τριῶν (23) ἐργατῶν τύπου καὶ περὶ ἧς εἰδοποιήθη ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως δέκα (10) περίπου λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἐκδηλώσεώς της. Ἡ ἐκδηλωθεῖσα στάσις ἐργασίας ἔμελλε νὰ εἶναι διώρου διαρκείας. Οἱ εἰς ταύτην μετέχοντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελέγετο καὶ ὁ ἐκκαλῶν (γενικὸς γραμματεὺς τῆς μνησθείσης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τυγχάνων), δὲν περιωρίσθησαν εἰς παθητικήν, ἁπλῶς, συμπεριφορὰν καὶ δὴ εἰς διακοπὴν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των, ἀλλά, καταλαβόντες τὰ πρὸ τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑπηρετουμένων μηχανημάτων ἀντιστοίχως θέσεις, ἠρνοῦντο νὰ ἀποχωρήσωσιν ἐξ αὐτῶν, ἵνα ἐπιτρέψωσι τὴν ὑφ' ἑτέρων, μὴ μετεχόντων εἰς τὴν στάσιν, μισθωτῶν ἀναπλήρωσίν των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως διὰ τοῦ τρόπου τούτου παρεμποδίσωσι τὴν λειτουργίαν τοῦ τυπογραφείου καὶ τὴν πρόοδον τῆς διαδικασίας ἐκτυπώσεως τοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας φύλλου τῆς ἐφημερίδος. Εἰδοποιηθείσης, ἐν ὄψει τούτων, τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς, κατέφθασαν εἰς τὸν χῶρον ἐργασίας ἀστυνομικὰ ὄργανα, ὧν ὅμως ἡ παρέμβασις δὲν ἤρκεσεν, ἵνα πεισθῶσιν οἱ εἰς τὴν στάσιν μετέχοντες καὶ ἐγκαταλείψωσι τὰς ὑπ' αὐτῶν πρὸ τῶν μηχανημάτων κατεχομένας θέσεις, ὅπερ τελικῶς ἐπετεύχθη τῇ ἐπεμβάσει τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς, μετὰ δόσιν εἰς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἐντολῆς βιαίας ἀπομακρύνσεως τῶν ἀπεργῶν ἐκ τῶν ὡς ἄνω θέσεών των. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω συμβεβηκότων κατηγγέλθησαν ἐγκύρως ὑπὸ τῆς ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων ... ὡς διαχειριστρίας τῆς ὑπὸ τῶν ἐφεσιβλήτων συνασκουμένης ἐκδοτικῆς ἐπιχειρήσεως «...» αἱ μετὰ τῶν ἐκ τῶν εἰς τὴν στάσιν ἐργασίας μετασχόντων μισθωτῶν συμβάσεις ἐργασίας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἦγαγε τὴν ρη-

θείσαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν εἰς διατύπωσιν πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν αἰτήματος ἐπαναπροσλήψεως τῶν κατὰ τοὺς διοικοῦντας τὴν ἀνωτέρω ὀργάνωσιν ἀκύρως καὶ ἀδίκως ἀπολυθέντων ὡς ἄνω μισθωτῶν, πλὴν τοῦ ἔχοντος ἤδη διατυπωθῆ καὶ εἰς δευτέραν πλέον κατ' οὐσίαν μοῖραν περιελθόντος τοιαύτου τῆς αὐξήσεως τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν (σχετικῶς δρα τὸ ὑπ' ἀριθ. 619)15.3.1965 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ «κλητῆρος Α.Χ.). Τῶν αἰτημάτων τούτων μὴ ἱκανοποιηθέντων ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδικάτου Τύπου Θεσσαλονίκης τὴν 23ην Μαρτίου 1965 ἡ κήρυξις εἰκοσιτετραώρου προειδοποιητικῆς ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ τυπογραφείου τῆς ἐφημερίδο-, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη τὴν 26ην Μαρτίου 1965, μετὰ σχετικὴν εἰδοποίησιν τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐφημερίδος, τῇ συμμετοχῇ εἰς αὐτὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τῶν ...(ἡ μεθ' οὗ σύμβασις ἐργασίας κατηγγέλθη τὴν 18.3.1965 τῇ τηρήσει δεκαεξαημέρου προθεσμίας προμηνύσεως). Κατόπιν τῆς ἀπεργίας ταύτης κατηγγέλθησαν τὴν 30ὴν Μαρτίου 1965, ὑπὸ τῆς ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων ... ὑπὸ τὴν προμνησθεῖσαν ἰδιότητά της οἱ μετὰ τῶν ἐκ τῶν μισθωτῶν τοῦ τυπογραφείου ... ἐργασιακαὶ συμβάσεις. Μετὰ τὴν ἐνέργειαν αὐτὴν τῆς ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδικάτου Τύπου Θεσσαλονίκης ἀπεφάσισε τὴν κήρυξιν τεσσαρακονταοκταώρου ἀπεργίας τῶν ἐκ τῶν εἰς τὸ τυπογραφεῖον τῆς ἐφημερίδος ἀπασχολουμένων μισθωτῶν μελῶν τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, μὲ κύριον ἐκ τῶν πραγμάτων καταστὰν αἴτημα τὸ τῆς ἐπαναπροσλήψεως τῶν ἀπολυθέντων, ὡς καὶ τὸ ἀρχικὸν τῆς αὐξήσεως τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν τοιοῦτον (σχετικὸν τὸ προσαγόμενον ἀπόσπασμα τῶν ὑπ' ἀριθμὸν 42)30.3.1965 πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδικάτου Τύπου Θεσσαλονίκης καὶ τὸ ἐν ἀντιγράφῳ προσαγόμενον ἔγγραφον αὐτοῦ πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὑπὸ χρονολογίαν 1.4.1965). Ἡ ἀποφασισθεῖσα, ὡς ἄνω ἀπεργία ἐπραγματοποιήθη, μετὰ σχετικὴν εἰδοποίησιν πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν ᾗ διετυποῦντο τὰ αἰτήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ καθωρίζετο ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἀπεργίας ἡ 10.30' μ.μ. ὥρα τῆς 1ης Ἀπριλίου 1965 καὶ ὡς χρόνος λήξεως αὐτῆς ἡ 10.30' μ.μ. ὥρα τῆς 3ης Ἀπριλίου 1965 (σχετικὸν τὸ προμνησθὲν ὑπὸ χρονολογίαν 1.4.1965 ἔγγραφον), κατὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισθεῖσαν 10.30' μ.μ. ὥραν τῆς 1ης Ἀπριλίου 1965, συμμετέσχον δὲ εἰς αὐτὴν ὁ ἐκκαλῶν καὶ οἱ .. Τὴν 10.45 π.μ. ὥραν τῆς ἑπομένης ἡμέρας, 2ας Ἀπριλίου 1965, ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα, διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, πρόσκλησις τῆς ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων..., ὡς ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἧς ἐκαλεῖτο οὗτος, ὅπως ἐντὸς ἓξ (6) ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς προσέλθῃ εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐφημερίδος καὶ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδηλοῦτο, ὅτι ἡ μετὰ τὴν πάροδον τῆς τασσομένης ὡς ἄνω προθεσμίας συνέχισις τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς αὐτοῦ θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς οἰκειοθελὴς ἀποχώρησις ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ κατὰ γγελία ἐκ μέρους του τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως (σχετικὸν τὸ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθμὸν 8268)2.4.1965 ἀποδεικτικὸν ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ δικαστικοῦ κλητῆρος...) Εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἀπήντησεν ὁ ἐκκαλῶν δι' ἐξωδίκου δηλώσεώς του, ἥτις ἐπεβλήθη εἰς τὴν ἀνωτέρω.... ὡς καὶ εἰς τὸν ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων..., διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος, τὴν 3ην μ.μ. ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, 2ας Ἀπριλίου 1965, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ, κατὰ τὸ αὐσιῶδες αὐτῆς περιεχόμενον, διελαμβάνετο, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή του δὲν ὀφείλεται εἰς πρόθεσιν λύσεως τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' εἰς τὴν συμμετοχήν του εἰς τὴν κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν καὶ ὅτι θὰ προσήρχετο πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας τὴν 16.30' ὥραν τῆς ἑπομένης ἡμέρας 3ης Ἀπριλίου 1965, ὁπότε καὶ θὰ ἔληγεν ἡ κηρυχθεῖσα ἀπεργία (σχετικὰ τὰ προσαγόμενα ὑπ' ἀριθ. 12416β)2.4.1965 καὶ 12417β)2.4.1965 ἀποδεικτικὰ ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ δικαστικοῦ κλητῆρος...). Προσῆλθε πράγματι ὁ ἐκκαλῶν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἐφεσιβλήτων, πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, κατὰ τὴν ἐν τῇ δηλώσει του ἀναφερομένην ὡς ἄνω ὥραν τῆς 3ης Ἀπριλίου 1965, ἀλλ' αἱ προσπαθεῖαι ὑπηρεσίαι του δὲν ἠγένοντο ἀποδεκταί, τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως δηλωσάσης αὐτῷ, κατ' ἐντολὴν τῆς ρηθείσης διαχειριστρίας καὶ ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως.... ὅτι ἡ ὑποκειμένη σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται λυθεῖσα, διὰ σιωπηρᾶς ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας της, δηλωθείσης διὰ τῆς μὴ προσελεύσεώς του πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἐντὸς τῆς ταχθείσης, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, προθεσμίας

Ἡ δι' ἀπεργίαν (ἥτις τὸν τοιοῦτον χαρακτῆρα ἐν ἀναιρεῖ ἡ εἰς ταύτην συμμετοχὴ μικροῦ ἀριθμοῦ μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον δύνανται οὗτοι, ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας περιστάσεις, νὰ ἀσκήσωσι διὰ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, συμφώνως πρὸς ληφθεῖσαν σχετικὴν ἀπόφασιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν, ἀποχῆς των, λυσιτελῆ ἐπὶ τοῦ ἐργοδότου πίεσιν (σχετικῶς Hueck-Nipperdey «Lehrbuch des Arbeitsrechts» (1957) II Band, 5. Teil § 87 A. II 1 στοιχ. β', σελ. 610, 611) ἐπιβίωξις τῆς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων μισθωτῶν, οἵτινες ἐν μὴ συννόμῳ καὶ ἀκύρῳ ἀπολύσει ἐπαρκῶς προστατεύονται ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων κανόνων δικαίου καὶ δύνανται νὰ δικαιωθῶσι διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, πολλῷ δὲ μᾶλλον μισθωτῶν συνιόντων ἀπολυθέντων, συνιστᾷ ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. καθοριζομένων ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, καὶ δὴ τοῦ τοιούτου τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, τιθεμένων εἰς τὴν ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν ἄσκησιν καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὁρίων (σχετικῶς Hueck-Nipperdey, ἔνθ. ἀνωτ. II Bant, 5 Teil, § 48 VII 3 στοιχ. β' σελ. 647, 648 Brun Calland, Droit du Travail (1958) III σελ. 901, 902). Ἐπὶ ἀπεργίας, πραγματωθείσης κατ' ἐνάσκησιν καταχρηστικὴν τοῦ σχετικοῦ τῶν ἐργαζομένων δικαιώματος, ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἀπεργήσαντος μισθωτοῦ, καίτοι μὴ δυναμένη νὰ θεωρηθῇ ὡς δικαιολογουμένη ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς συμ-

μετοχῆς εἰς τὴν ἀπεργίαν, ἐφ' ὅσον αὐτὴ, ὡς ἐνέχουσα καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ ἀντιστοίχου δικαιώματος, δὲν ἐπήγαγεν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως, οἷον ἡ συνόμως καὶ ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. διαγραφομένων ὁρίων πραγματοποιουμένη ἀπεργία ἐπάγεται, δὲν εἶναι κατ' ἀρχὴν θεωρητέα ὡς ἐνέχουσα σιωπηρὰν ὑπὸ τοῦ ἀπεργοῦντος καταγγελίαν τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας (σχετικῶς Θ. *Βλαχοπούλου*, Νομικαὶ συνέπειαι τῆς ἀπεργίας, ἐν ΕΕΔ 10, σελ. 97 ἐπ. καὶ Ἰδίᾳ 101, Ἐρμ.ΑΚ, ἐν εἰσαγωγικαῖς παρατηρήσεσιν εἰς τὰ ἄρθρα 669 - 678 Α.Κ., ἀριθ. 67, 70, Bruu - Galland, ἐνθ' ἀνωτ., III 179, σελ. 912 - 914, τῶν *Ἰδίων*. Droit du Travail (1962 mise à jour) III 172 σελ. 179, III 178, 179 σελ. 181, Hueck - Nipperdey, ἐνθ' ἀνωτ., II Band, 5, Teil § 47, II 1 στοιχ. α', σελ. 610, 8 III 6 στοιχ. α', σελ. 619). Τοιαύτη ἔκδοχὴ δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἔρεισμα εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112)1920, ἐξ ἧς, καθιερούσης ἀμάχητον τεκμήριον ὑπὲρ τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἐργασίας μόνον, προκύπτει, ὅτι, ὅταν ἡ ἀποχὴ αὐτοῦ ὀφείλεται εἰς οἱονδήποτε ἕτερον, πλὴν ἀσθενείας, λόγον, δὲν ἐπάγεται αὐτὴ ἄνευ ἑτέρου λύσιν τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ τὸ Δικαστήριον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὴν προκαλέσασαν τὴν ἀποχὴν αἰτίαν, τὴν διάρκειαν ταύτης καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, κρίνει, βάσει τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρχῶν, ἂν δέον αὐτὴ νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας (σχετικῶς Α.Π. 253)1960, ΕΕΔ 19, 714, Α.Π. 559) 1960, ΕΕΔ 20, 93, Α.Π. 642)1963, ΕΕΔ 22, 1456, Α.Π. 342)1964, ΕΕΔ 23, 725, Α.Π. 385)1964, ΕΕΔ 23, 1031). Εἰδικώτερον, ἵνα θεωρηθῇ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ, παρὰ τὸ ἐνεργὸν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεών του, ὡς σιωπηρὰ ὑπ' αὐτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δέον αὐτὴ, ἀντικειμενικῶς ἐκτιμωμένη, ἐν ὄψει τῶν εἰς τὸν ἐργοδότην γνωστῶν κατὰ τὸν κρίσιμον αὐτῆς χρόνον περιστάσεων, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν καὶ ἐπὶ μονομερῶν δικαιοπραξιῶν (οἷα ἡ καταγγελία) οὐσιῶν ἐφαρμοστέων διατάξεων τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαί, ἔκδ. στ' § 88, σελ. 238), νὰ ἔδει νὰ νοηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς σαφῶς ἐνέχουσα δήλωσιν βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ λύσεως διὰ τὸ μέλλον τῆς διὰ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δημιουργηθείσης ἐννόμου σχέσεως (σχετικῶς Siebert - Soergel, Burgerliches Gesetzbuch ἐν προεισαγωγικαῖς παρατηρήσεσιν εἰς τὰς §§ 620 - 628, ἀριθ. 19, 17, 18, 20, Staudinger - Nipperdey, ἐν προεισαγωγικαῖς παρατηρήσεσιν εἰς τὰς §§ 620 - 628, ἀριθ. 48, 51). Ὅθεν, *ἠδύνατό τις εἰπεῖν*, ὅτι ναὶ μὲν ἡ εἰς ἣν μετέσχεν ὁ ἐκκαλῶν τεσσαρακονταοκτάωρος ἀπεργία, ὡς καὶ ἡ προηγηθεῖσα εἰκοσιτετράωρος τοιαύτη, ὑπερέβαινον, ὑπὸ τὰ ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, τὰ εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. καθοριζομένων ἀντικειμενικῶν κριτηρίων τασσόμενα ὅρια καὶ ὡς τοιαῦτα ἔδει ἐπήγαγεν ἀναστολὴν τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς οὐδὲ τῆς πρὸς παροχὴν τῆς συμπεφωνημένης ἐργασίας τοῦ ὑποχρεώσεως αὐτοῦ. Προκύπτει ὅμως, ἀφ' ἑτέρου, ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὑλικοῦ, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει ἐκτιθέμενα: α) ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπῆρξε βραχυχρόνιος, (ὡς πρὸς τὴν σημασίαν τοῦ χρόνου ἐν ἀδικαιολογήτῳ ἀποχῇ ἐκ τῆς ἐργασίας, ὅρα, Ἰδίᾳ, Α.Π. 253)1960, ΕΕΔ 19, 714), β) ὅτι ἡ λῆξις αὐτῆς ἦτο ἐκ τῶν προτέρων προσδιορισμένη, ὡς μέλλουσα νὰ ἐπέλθῃ τὴν 3ην Ἀπριλίου 1965, γ) ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, εἰς ἀπάντησιν τῆς ἀπευθυνθείσης αὐτῷ προσκλήσεως ὅπως ἐντὸς ἐξαώρου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως ταύτης προσέλθῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ἐδήλωσεν εἰς τὴν ἐκπρόσωπον τῆς ἐπιχειρήσεως, πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς ταχθείσης ὡς ἄνω προθεσμίας, ὅτι δὲν ἔχει πρόθεσιν λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καὶ ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή του, εἰς τὴν συμμετοχὴν του εἰς τὴν ἀπεργίαν ὀφειλομένη, θέλει λήξει τὴν 4.30' μ.μ. ὥραν τῆς ἐπομένης ἡμέρας, 3ης Ἀπριλίου 1965, (ἡ δὲ δήλωσις αὕτη, ἀπολύτως σαφὴς οὖσα, τῆς σαφηνείας τῆς ἐπαληθευθείσης διὰ τῆς πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας προσελεύσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν ὡς ἄνω ὥραν, δὲν ἠδύνατο, ἀντικειμενικῶς θεωρουμένη, νὰ ἐκληφθῇ ὑπὸ τῶν εἰς οὓς ἀπηυθύνθη ὡς μὴ σπουδαία, ἐν ὄψει καὶ πρὸς τὴν προηγηθεῖσαν τῆς ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως δήλωσιν τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν, ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας, οὐσιαστικῆς συμπτώσεως της, τοιαύτης ἔκδοχῆς ἐξ οὐδενὸς στοιχείου ἐπικουραμένης), δ) ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος δὲν ἐπήγαγε ματαίωσιν τῆς ἐκδόσεως κατὰ τινα ἡμέραν τῆς ἐφημερίδος «...», καὶ ε) ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἶχε κατὰ τὸν ὡς ἄνω χρόνον συμπληρώσει παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τῶν ἐφεσιβλήτων ὑπερεπταετῆ συνεχῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, ἡ ὕπαρξις τῆς ὁποίας καὶ ἡ ἐκ ταύτης ἀρχαιότης μετὰ τῶν συναφῶν νομίμων πλεονεκτημάτων παρίστων, κατὰ κοινὴν ἀντίληψιν, μὴ πιθανὴν τὴν οἰκειοθελῆ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχώρησίν του καὶ δὴ τὴν παρ' αὐτῷ ὑπαρξιν προθέσεως τοῦ λῦσαι διὰ τὸ μέλλον τὴν ὑποκειμένην ἔννομον ἐργασιακὴν σχέσιν, ὅτινα, ὑπὸ στοιχεῖα α' ἕως ε', πραγματικὰ περιστατικὰ ἦσαν ἅπαντα γνωστὰ εἰς τὴν ἐκ τῶν ἐφεσιβλήτων ἐκπρόσωπον τῆς ἐπιχειρήσεως . . . ἐν ᾧ χρόνῳ ἐξέπνευσεν ἡ ὑπ' αὐτῆς τῷ ἐκκαλοῦντι ταχθεῖσα ἔξαωρος προθεσμία. Ἐν ὄψει δὲ τῆς συνδρομῆς τῶν διαληφθεισῶν, γνωστῶν εἰς τὴν ἐκπρόσωπον τῆς ἐπιχειρήσεως, περιστάσεων, ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀντικειμενικῶς, κατὰ κοινὴν ἀντίληψιν, ἐκτιμωμένη, συμφώνως πρὸς τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, δὲν ἠτο νοητέα ὑπὸ τῆς ῥηθείσης ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς σαφῶς ἐνέχουσα δήλωσιν βουλήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος περὶ λύσεως διὰ τὸ μέλλον, καὶ δὴ διὰ τὸν μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ταχθείσης αὐτῷ προθεσμίας χρόνον, τῆς ὑποκειμένης ἐννόμου ἐργασιακῆς σχέσεως. Συνεπῶς, τῆς συμβάσεως ἐργασίας μὴ καταγγελθείσης ὑπὸ τοῦ

ἐκκαλοῦντος αἰωπηρῶς, διὰ τῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, κατὰ τὸν χρόνον ὑπὸ τῆς ἡν ἀνήκεν ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως κηρυχθείσης ἀπεργίας, ἀποχῆς του, ἢ ὑπὸ τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπόκρουσις τῶν ἀπὸ τῆς 16.30' μ.μ. ὥρας τῆς 3ης Ἀπριλίου 1965 πράγματι καὶ προσηκόντως προσεκληθείσῶν ὑπηρεσιῶν του, οὔσα ὁριστικὴ καὶ συνιστῶσα, κατ' ἀκολουθίαν, καταγγελίαν ὑπὸ τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως ἄκυρον, ὡς ἄνευ τηρήσεως τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955 γενομένων, τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας, περιήγαγε τοὺς ἐφεσιβλήτους, κατ' ἄρθρον 350 Α.Κ., εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ, παράγουσαν, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ὑποχρέωσιν καταβολῆς τῶν μισθῶν τοῦ χρόνου, καθ' ὃν διήρκεσεν αὕτη. Ὅθεν, *κατὰ τὴν ἡσσονα τοῦ δικαστηρίου γνώμην*, ἴδει ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν σχετικὸν πρῶτον λόγον της, μεταρρυθμισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Οὐχ ἧττον ὅμως, *κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην τῆς πλειοψηφίας*, ἡ ὑπὸ τὰς βεβαιωθείσας καὶ ἐκτεθείσας ἀνωτέρω περιστάσεις ἀποχὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπὸ τῆς ἐργασίας του ἐνέχει, κατ' ὀρθὴν ἐκτίμησιν, αἰωπηρὰν παρ' αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐξ ἧς ἐλύθη αὕτη τὸ βραδύτερον, ἀφ' ὅτου ἔληξεν ἡ ταχθεῖσα παρὰ τῆς ..., ὡς ἐκπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως, ὥρας προθεσμία πρὸς ἐπάνοδον αὐτοῦ τε καὶ τῶν ἀπεργησάντων τριῶν ἑτέρων συναδέλφων του. Κατ' ἀρχὴν οὐδεὶς λόγος χωρεῖ περὶ ἀμφισβητήσεως τοῦ δικαιώματος ἑκάστου ἐργαζομένου ὅπως μετάσχῃ ἀπεργίας, ἀποφασισθείσης παρὰ τοῦ ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει, ἐφ' ὅσον ἰδία ἡ ἀπεργία ἀποβλέπει εἰς βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν του καὶ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ δὲν ἐκτρέπεται εἰς τὴν ἐπιδίωξιν παρανόμων σκοπῶν. (Βλ. ἰδίᾳ *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.Κ. ἄρθρον 652 Α.Κ., ἀριθ. 66, 68 καὶ 69). Τὸ δικαίωμα ἄλλωστε τῆς ἀπεργίας, ρυθμισθὲν καὶ διὰ θετικῶν συνταγματικῶν καὶ νομικῶν διατάξεων προηγμένων πολιτειῶν (σχετικὸν ἄρθρον 40 Ἰταλικοῦ Συντάγματος τοῦ 1947, ἀμερικανικὸς νόμος Klayton τοῦ 1914, Γαλλικὸν Σύνταγμα τοῦ 1946), ἀνεγνωρίσθη καὶ παρ' ἡμῖν ἐμμέσως, πλήν σαφῶς, δι' ἐγκατεσπαρμένων διατάξεων διαφόρων νομοθετημάτων, ὡς λ.χ. διὰ τοῦ νόμου 2151)1920, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ νόμου 539)1945 καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ αὐτοῦ σκοποῦ, δέον ὅπως μὴ ἐνασκῆται κακεβούλως ἢ κατὰ τρόπον ὑπερβαίνοντα τὰ ὑπὸ τῶν σκοπῶν καὶ τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν διαγραφόμενα ὅρια, διότι ἀληθῶς τοιαύτη ἐκτροπὴ συνιστᾷ κατάχρησιν, ἐμπίπτουσαν εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καθίσταται ἀδικαιολόγητος ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων περιστατικῶν καταφαίνεται σαφῶς ἡ γενομένη κατάχρησις, διότι ναὶ μὲν οἱ ἀλλεπάλληλοι ἀπεργίαι, εἰς τὰς ὁποίας συμμετέσχεν ὁ ἐκκαλῶν, εἶχον ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδικάτου Τύπου Θεσσαλονίκης, πλὴν ὅμως αὗται ἀπέβλεπον κατ' ἐπίφασιν μόνον εἰς βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, δοθέντος ὅτι ἐστράφησαν ἀποκλειστικῶς κατὰ τῆς ἀσθενεστέρας, ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας ὁμοειδεῖς τοιαύτας, ἐπιχειρήσεως τῶν ἐφεσιβλήτων, οὐχὶ δὲ καὶ κατὰ τῶν ἄλλων ἐφημερίδων καὶ ἰδίᾳ κατὰ τῆς ἐνταῦθα ἐκδιδομένης ἐφημερίδος «***», πρὸς τοὺς ἐργάτας τῆς ὁποίας (λινοτύπας καὶ τυπογράφους) κατεβάλλοντο ἀποδοχαὶ ὑποδεεστέραι τῶν προαναφερθεισῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τε ἐκκαλοῦντος καὶ τῶν συναδέλφων του καὶ δὲν συμμετέσχον εἰς τὰς ἀνωτέρω ἀπεργίας ὁπαντες οἱ μισθωτοὶ τοῦ «**», ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐκινοῦντο ἐκ πολιτικῶν ἐλατηρίων ἀποδοκιμασίας τῆς τηρουμένης παρὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης τακτικῆς καὶ τῶν κατευθύνσεων ταύτης, οἵτινες, κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀπεργίας (δίωρος στάσις), κατέλοβον καὶ τοὺς χώρους ἐργασίας, ἵνα ἐξαναγκάσουν καὶ τοὺς μὴ ἀπεργοῦντας συναδέλφους των νὰ προσχωρήσουν εἰς τὴν ἀπεργίαν των, διαπράξαντες οὕτω συγκεκριμένην παρανομίαν (βλ. Brun - Galland, Droit du Travail, ἐκδ. 1958, III - 171, σελ. 895), ἡ περαιτέρω ἐπανάληψις τῆς ὁποίας ἀπετράπη μόνον διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς. Ἐπὶ τούτοις καὶ τὸ προταχθὲν παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τῶν συναδέλφων του, κατὰ τὰ προαναφερθέντα 2ον καὶ 3ον στάδιον τῆς ἀπεργίας των, κύριον αἴτημα περὶ ἐπαναπροσλήψεως τῶν ἀπολυθέντων νομίμως, λόγῳ συμμετοχῆς των εἰς τὰς προηγηθείσας καταχρηστικὰς ἀπεργίας, ἐκ τοῦ ὁποίου κατεφάνη ἐναργέστερον ὁ προσχηματικὸς χαρακτὴρ τοῦ περὶ βελτιώσεως τῶν ἀποδοχῶν αἰτήματος, δὲν δύναται ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀποχὴν τῶν μισθωτῶν τούτων ἐκ τῆς ἐργασίας των, τοσοῦτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ ἐφεσίβλητοι, οἵτινες ἀπησχόλουν τοὺς ἀπολυθέντας δυνάμει συμβάσεων ἀορίστου διαρκείας, ἠδύναντο νὰ καταγγείλουν καὶ ἄνευ τινὸς πραγματικῆς ἢ νομίμου αἰτίας τὰς συμβάσεις ταύτας καὶ, ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ἐναπέκειτο εἰς τὴν δικαστικὴν καὶ μόνον Ἀρχὴν νὰ κρίνῃ, ἂν αἱ ἀνωτέρω ἀπολύσεις ἦσαν ἔγκυροι καὶ ἰσχυραὶ (βλ. σχετικῶς Brun - Galland, ἐνθ' ἀνωτ. III - 173 σ. 901). Τέλος, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, ἐκτὸν νὰ σημειωθῇ, ὅτι καὶ μὲν ἑκάστη κεχωρισμένη ἀπεργία ἦτο, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, βραχείας μᾶλλον διαρκείας, ἀλλ' ἡ ἐκδηλωθεῖσα τρὶς ἐν συνεχείᾳ ἀποχὴ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ὡρισμένων συναδέλφων του ἀπὸ τῆς ἐργασίας των ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ λίαν ἐπιζήμιος διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῶν ἐφεσιβλήτων, τῆς ὁποίας ἡ ἐπιβίωσις καὶ περαιτέρω οἰκονομικὴ εὐδοκίμησις εἶναι ἀμέσως συνυφασμένη μὲ τὴν καθημερινὴν ἔκδοσιν καὶ κυκλοφορίαν τῆς παρ' αὐτῆς ἐκδιδομένης ἐφημερίδος καὶ μὲ τὴν ἄρτιαν ταύτης ἐμφάνισιν. Ἐξ ὅλων τῶν ἀνωτέρω σαφῶς ἀποκαλύπτονται ἀφ' ἑνὸς ὁ κακόβουλος σκοπὸς τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἀποσχόντων τῆς ἐργασίας των μισθωτῶν, ὅπως βλάψουν τὴν ἐπιχείρησιν τῶν ἐφεσιβλήτων (βλ. σχετικῶς καὶ Brun - Galland, ἐνθ' ἀνωτ. III - 172 σ. 888 - 889, ὡσαύτως Mazeaud - Tunc, Traité de la responsabilité civile, n. 563) καὶ ἀφ' ἑτέρου ἡ προμνησθεῖσα ὑπέρβασις τῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. Ἐκ τούτων ὅμως συνέπεται ἀναγκαίως, *κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας*, ἡ παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος λύσις

τῆς ὑφισταμένης μεταξύ αὐτοῦ καὶ τῶν ἐφεσιβλήτων συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὲν δύναται νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ εὐδοκιμήσασα ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἰδίᾳ ἐν Γαλλίᾳ ἄποψις, καθ' ἣν ἡ καταχρηστικὴ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἀποτελοῦσα μόνον λόγον ἐκτάκτου καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐργοδότου, δὲν συγχωρεῖται νὰ ἐρμηνευθῇ, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη ὡς ἐνέχουσα δήλωσιν τῆς βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ταύτης, διότι, ἐνῷ ἡ ἄποψις αὕτη διεμορφώθη εἰς τὰς χώρας ἐκείνας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἰσχυουσῶν εἰς αὐτὰς νομικῶν διατάξεων (βλ. Bolt - Durand, Cours et lock - out, ἐκδ. 1961, σ. 109 ἑπ. καὶ 225 ἑπ., Brun - Galland, ἐνθ' ἀνωτ. III 179 σ. 912), τὸ θέμα τοῦτο δέον ὅπως ἐπιλυθῇ παρ' ἡμῖν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112, ἀποκλεισασῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας (βλ. *Καπολίστριον*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ., Εἰσαγ. ἄρθρων 669 - 678 Α.Κ., ἀριθ. 67 καὶ 70, ἄρθρον 672 Α.Κ., ἀριθ. 7 καὶ 11, Α.Π. 318)1965, ΕΕΔ 24, σελ. 802). Οὕτω ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ καταγγείλῃ συμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἕνεκα σπουδαίου λόγου, δὲν δύναται ὅμως ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης νὰ καταγγείλῃ σύμβασιν ἀορίστου διαρκείας, χωρὶς νὰ τηρήσῃ τὰς νομίμους διατυπώσεις τῶν νόμων 2112 καὶ 3198) 1955, καταβάλλων τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν, ἐκτὸς ἂν ὑπερβλήθῃ μήνυσις κατὰ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112 ἢ ἂν ἐξηναγκάσθη δι' ὑπαιτίου ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀπολύσῃ τοῦτον, ὁπότε ἡ ἀξίωσις τοῦ τελευταίου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως ἐκρίθη ὡς ἐνέχουσα κατάχρησιν δικαιώματος (Ὀλ. Α.Π. 368)1961, ΕΕΔ 20, σελ. 850). Εἰδικώτερον, ἐπὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ἐργασίας του, ὀφειλομένης εἰς ἀσθένειαν βραχείας διαρκείας, τεκμαίρεται ὡς μὴ ὑπάρχουσα βούλησις αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ β. δ)τος τῆς 16)18.7.1920, ἐὰν ὅμως ἡ ἀποχὴ ὀφείλεται εἰς ἄλλην τινὰ αἰτίαν, τὸ Δικαστήριον, ἐκτιμῶν τὴν προκαλέσασαν ταύτην αἰτίαν, τὴν διάρκειάν της καὶ τὰς περιστάσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας ἔλαβε χώραν, κρίνει, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 200 καὶ 288 τοῦ Α.Κ., ἂν δέον αὐτὴ νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως, διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας (Α.Π. 720)1964, ΕΕΔ 24, σελ. 90, Α.Π. 385)1964, ΕΕΔ 23, σελ. 847, Α.Π. 454)1964, ΕΕΔ 23, σελ. 1031, Α.Π. 342) 1963, ΕΕΔ 23, σελ. 725 καὶ Α.Π. 642)1963, ΕΕΔ 22, σελ. 1456). Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκκαλῶν ἐπέμεινε καὶ κατὰ τὸ προμνησθὲν τρίτον στάδιον τῆς ἀπεργίας νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ἀποχὴν του ἐκ τῆς ἐργασίας του, παρὰ τὴν ἀπευθυνθεῖσαν εἰς αὐτὸν πρόσκλησιν τῶν ἐργοδοτῶν του καὶ ἰδίᾳ παρὰ τὴν προφανῆ ὑπέρβασιν οὐχὶ μόνον τοῦ κοινωνικοῦ καὶ τοῦ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας, ἀλλὰ καὶ τῶν ὁρίων τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως, ἀπαιτούσης καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος κριτήριον ἐκπληρώσεως τῆς βαρυνούσης πάντα ὀφειλέτην παροχῆς, ὀρθῶς ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐθεωρήθη ἡ συμπεριφορὰ του ὡς ἐνέχουσα σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ δὴ παρὰ τὴν ἐπιδοθεῖσαν παρ' αὐτοῦ, ὀλίγον πρὸ τῆς λήξεως τῆς ταχθείσης δώρου προθεσμίας, ἐξώδικον ἀπαντητικὴν δήλωσιν, καθ' ἣν δὲν εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν, ἀλλὰ μόνον νὰ παρατείνῃ τὴν ἀποχήν του μέχρι τοῦ ἀπογεύματος τῆς ἑπομένης ἡμέρας, ἥτις δήλωσις ἦτο ἀναμφισβητήτως προσχηματική, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐγνώριζε καλῶς οὗτος, ὅτι ἡ ὑποχρέωσίς του πρὸς παροχὴν ἐργασίας κατὰ τὰς προκαθωρισμένας ὥρας ἑκάστης ἡμέρας ἦτο καὶ ἀκριβόχρονος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναπληρωθῇ ἡ ἀπουσία του διὰ συμπληρωματικῆς ἀπασχολήσεως μεταγενεστέρας τῆς τυχὸν ὁλικῆς ἢ μερικῆς ματαιώσεως τῆς ἐκτυπώσεως καὶ κυκλοφορίας τῆς παρὰ τῶν ἐφεσιβλήτων ἐκδιδομένης ἡμερησίας ἐφημερίδος. Ἂν ἦτο ἄλλωστε καὶ ἀπροσάρμοστος πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν τῶν προδιαληφθεισῶν νομικῶν διατάξεων καὶ ἰδίᾳ πρὸς τὰς προεκτεθείσας ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀπόψεως, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς δύναται δι' ἀλλεπαλλήλων καὶ ἀδικαιολογήτων ἀπουσιῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του νὰ στερῇ τὸν ἐργοδότην του τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ νὰ ἀξιοῖ, μ' ὅλα ταῦτα, διὰ τυπικῶν καὶ προσχηματικῶν δηλώσεων, εἴτε τὴν διατήρησιν τῆς ὑφισταμένης συμβάσεως, εἴτε τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίαν ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ταῦτα δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι, ὡς προεξετέθη, ὁ ἐξαναγκασμὸς τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ, προκαλούμενος δι' ὑπαιτίου ἀκαταλληλότητος δύναται νὰ στερήσῃ τὸν ἐργαζόμενον τοῦ δικαιώματος ὅπως ἐνασκήσῃ τὴν ἐπὶ τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης ἀξίωσίν του. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, λυθείσης τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, οἱ ἐφεσίβλητοι δὲν εἶχον πλέον ὡς δανείσταὶ ἀξίωσίν τινα ὅπως παράσχῃ οὗτος τὴν ἐργασίαν του καὶ ὀρθῶς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἀποποιηθέντες οὗτοι τὰς προσφερθείσας ἀπὸ τῆς 16.30' μ.μ. ὥρας τῆς 3ης Ἀπριλίου 1965 ὑπηρεσίας του, δὲν κατέστησαν ἐντεῦθεν ὑπερήμεροι ὡς δανεισταί, ἀπορριφθείσης ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης τὴν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ. ἐπιστηριζομένην ἀγωγήν.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προρρηθέντων δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ὡς οὐσίᾳ βάσιμος, ἐπικυρουμένης τῆς ἐκληθείσης ἀποφάσεως.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΚΑΤΑΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΜΙΣΘΟΝ ΚΕΡΔΗΘΕΝΤΩΝ ΕΠΙ ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ἐνστάσεις ἐργοδότου ἐκ τῶν ἄρθρων 656, 281 Ἀστικοῦ Κώδικος

Δεδικασμένον ἐκ προηγουμένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρας ἀγωγῆς του.—Ἐξακολούθησις ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεις καταβολῆς μισθοῦ.—Ὑποβολὴ ὑπὸ ἐναγομένου τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεων ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ καὶ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον ὑπερημερίας του.

Ἐπρόκειτο, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, περὶ προβολῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου.

Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποδεικτέος (*Ι. Καποδίστρας*, ἘμπΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 112), πρέπει νὰ εἶναι ὡρισμένος καὶ ἐπιδεκτικὸς ἐκτιμήσεως, προσδιοριζομένου τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγένετο ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 305)1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρδάκου*, ΕΕΔ 12, 726, Α.Π. 695)1954, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 13, 1288, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1078)1965, εἰσηγητὴς *Δ. Τζούμας*, ΕΕΔ 24, 1112).

Ἐξ ἄλλου ὅμως τὸ ἄρθρον 160 Πολ. Δικονομίας, καθιεροῦν τὸ ἀπαραδέκτων τῶν μὴ προταθέντων τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συνεδρίασιν πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἐπιτρέπει τὴν βραδυτέραν προβολὴν καὶ τῶν ἀποδεικνυομένων παραχρῆμα ἐγγράφως (ὡς τὸ ἄρθρον 160 Πολ. Δικ. ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 380)1946).

Οὕτω καὶ ὁ πραγματικὸς ἰσχυρισμὸς περὶ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εἶναι παραδεκτὸς κατ' ἔφεσιν, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ἐγγράφως (Α.Π. 603)1958, εἰσηγητὴς *Α. Κουτσομήτρος*, ΕΕΔ 17, 1005, Α.Π. 327)1960, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 860, Πρωτοδικείου Κερκύρας 138)1965, εἰσηγητὴς *Ε. Καγάλης*, ΕΕΔ 24, 723).

Ἀλλὰ τοιοῦτον τι δὲν συνέβαινεν, ὡς φαίνεται, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Ἐξ ἄλλου, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (περὶ καταχρήσεως δικαιώματος) εἶναι ἀδιάφορος ὁ οἰκονομικὸς τρόπος τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐξ αὐτοῦ δικαιώματος, ἂν δηλονότι αὕτη γίνεται δι' ἀγωγῆς ἢ κατ' ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν (Α.Π. 83)1960, εἰσηγητὴς Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 19, 319), καὶ ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος παραδεκτῶς προβάλλεται καὶ τὸ πρῶτον (καὶ ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου), ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐπροτάθησαν τὰ συνιστῶντα αὐτὴν περιστατικά. (Ἴδετε νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 19, 319), ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 24611)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Λινάρδος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Γιαννίτσης, Σ. Σαράφης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης ὑπ' ἀριθ. 22603)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὡς ἐφετείου δικάσαντος, δι' αὐτῆς, ἐκδοθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν ὡς ἐν προκειμένῳ διαδίκων, ἐκρίθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, προσληφθεὶς δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τοῦ ἐναγομένου ὡς εἰσπράκτωρ λιωφορείου, ἀπελύθη παρ' αὐτοῦ τὴν 3.12.1963 καὶ ὅτι, λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ταύτης, ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις ἐξηκολούθησεν ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν, δι' ὃ καὶ τὸ ἐναγόμενον, μὴ ἀποδεχθὲν τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος μετὰ τὴν ἀκύρως γενομένην ἀπόλυσιν, περιέστη εἰς ὑπερημερίαν, ὑποχρεούμενον ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν τελευταῖον ταῦτον τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας θὰ ἐλάμβανεν ἀπὸ 3.12.1963 καὶ ἐντεῦθεν. Περαιτέρω, ὡς ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως προκύπτει, ἐκρίθη, ὅτι ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐναγομένου διήρκεσεν ἀπὸ 3.12.1963

έως 23.1.1964 καί ὅτι αἱ ἀποδοχαί του κατά τήν χρονικήν ταύτην περίοδον ἀνέρχονται α) εἰς τόν νόμιμον μισθόν του μετά ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας τριῶν τριετιῶν, ἤτοι εἰς δραχμάς 1912 βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)1963 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν λεωφορείων περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Περιχώρων» καί β) εἰς τό χρηματικόν ποσόν τῶν δραχμῶν 229,50, αἵτινες κατεβάλλοντο οὕτω κατά μέσον ὅρον μηνιαίως λόγῳ προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του διά τήν κατά Κυριακάς καί νύκτας ἀπασχόλησίν του, δηλαδή συνολικῶς εἰς δραχμάς 1.912 σύν 229,50 ἴσον 2.141,50, κατ' ἀκολουθίαν δέ τῶν ἀνωτέρω ἐπεδικάσθησαν αὐτῷ δραχμαί 3.570 (2.141,50 Χ 1 2)3 μῆνες). Ἡ ὡς ἄνω τελεσίδικος ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τούτου ἀπετέλει δεδικασμένον κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 273 § 3 καί 274 Πολιτικῆς Δικονομίας διά τήν παροῦσαν δίκην, ὡς πρός τήν ὕπαρξιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, τήν χωρήσασαν ὑπερημερίαν τοῦ ἐναγομένου καί τό μέγεθος τῶν ἀποδοχῶν, τάς ὁποίας ἐλάμβανεν ὁ ἐνάγων κατά τήν ἔναρξιν τῆς ὑπερημερίας, κωλύον τήν ἐκ νέου ἔρευναν τῶν θεμάτων τούτων, διότι τό νῦν ἀξιούμενον δικαίωμα, καίτοι ἀφορᾷ εἰς ἀποδοχάς ὑπερημερίας διαφόρου χρονικῆς περιόδου, ἐν ταύτοις στηρίζεται ἐπί τῶν αὐτῶν προϋποθέσεων, ἐφ' ὧν ἐστηρίχθη καί τό ἐν τῇ ὡς ἄνω δίκῃ, ἐφ' ἧς ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις κριθέν δικαίωμα (βλ. Α.Π. 439)1963, Ἀρχ. Νομ. ΙΕ' 9, Α.Π. 366)1962, Ἀρχ. Νομ. ΙΙ' 615, Α.Π. 116)1960, Ἀρχ. Νομ. ΙΑ' 341). Οὕτω τό αὐτό εἶπεν καί ὁ εἰς πρῶτον βαθμόν δικάσας ὀρθῶς ἔκρινε καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐναγομένου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος ἐξηκολούθησε καί κατά τό ἐπίδικον χρονικόν διάστημα (ἀπό 24.1.1964 ἕως 23.12.1964), μή ἀρθεῖσα κατά τινα νόμιμον τρόπον. Ἡ ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένη πρόσκλησις τοῦ ἐναγομένου ὅπως ἀναλάβῃ καί ἀρχίσῃ ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῷ ἐγένετο τό πρῶτον κατά τήν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου διεξαχθεῖσαν συζήτησιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς τήν 30.1.1965, ἤτοι μετά τήν ἐπίδικον χρονικήν περίοδον καί ὡς ἐκ τούτου ἐπί τῆς ἐπιδίκου διαφορᾶς δέν δύναται νά ἐπιδράσῃ νομίμως ὡς γεγονός ἄρσεως τῆς ὑπερημερίας. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν καί ἐν ὄψει τοῦ ὡς ἄνω ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ρητῶς ἐπικαλουμένου δεδικασμένου καί τῆς ἰσχύος καί κατά τήν ἐπίδικον χρονικήν περίοδον τῆς προμνησθείσης ἰδίας ὑπ' ἀριθ. 27)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 89848)5637)11.11.1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, οἱ ὀφειλόμενοι τῷ ἐνάγοντι ἀποδοχαί ὑπερημερίας εἶναι α) δραχμαί 2.141,50 μηνιαίως, ἤτοι νόμιμος μισθός 1.912 δραχμαί, ἐπηυξημένος διά τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας τριῶν τριετιῶν ἐκ 15ο/ο συνολικῶς σύν τῷ ὡς ἄνω ἐπιδόματι ἐκ δραχμῶν 229,50, λόγῳ κατά Κυριακάς καί κατά τάς νύκτας ἐργασίας Χ 11 μῆνας ἴσον 23.556,50 δραχμαί καί β) δραχμαί 3.212,25 διά δῶρον Πάσχα 1964 καί Χριστουγέννων τοῦ αὐτοῦ ἔτους 1964 βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 32500)2000)1964 καί 116220)4764)1964 ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, δηλαδή συνολικῶς δραχμαί 23.556,50 σύν 3.212,25 ἴσον 26.768,75 δραχμαί, ὅπερ χρηματικόν ποσόν εἶναι αὐτῷ ἐπιδικαστέον συμφώνως πρός τό ὀρθρον 656 ἐδάφιον 1 Α.Κ. καί πρός τάς ὡς ἄνω νομικάς διατάξεις. Ὅθεν, τά αὐτά ἀποφηνάμενος ὁ πρωτοδίκως δικάσας, ὀρθῶς τάς ὡς ἄνω οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου λόγος τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Διά τῶν προτάσεών του τῆς παρούσης συζητήσεως τό ἐναγόμενον καί ἤδη ἐκκαλοῦν προβάλλει ὡς προσθέτους λόγους ἐφέσεως τοῦτο μέν ὅτι ἡ ἐνδικος ἐξίωσις ἀσκεῖται καταχρηστικῶς ὑπό τά εἰς τάς ἐν λόγῳ προτάσεις λεπτομερῶς ἐκτιθέμενα πραγματικά περιστατικά, τοῦτο δέ ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ὀφειλή δέν ὑφίσταται, λόγῳ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων - ἐφεσίβλητος κατά τήν διάρκειαν τοῦ ὡς ἄνω χρόνου ὑπερημερίας ἐργαζόμενος ὡς κινηματομεσίτης ἀπεκέρδησε πλείονα τῶν ὡς ἄνω ὀφειλομένων. Οὕτω διά τῶν ὑπό κρίσιν λόγων ἐφέσεως τό ἐναγόμενον ἐκκαλοῦν προτείνει δύο ἐνστάσεις, ἤτοι τήν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καί τήν ταιαύτην ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 ἐδάφ. 2 ἰδίου Κώδικος. Ἐξ αὐτῶν ἡ πρώτη, ὡς ἀφορῶσα εἰς τήν δημοσίαν τάξιν, δύναται νά προβληθῇ κατά πᾶσαν στάσιν τῆς δίκης, ἀρκεῖ ὅμως ὅτι τά συγκροτοῦντα αὐτήν γεγονότα, εἴτε προεβλήθησαν ἐγκύρως, δηλονότι κατά τήν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, εἴτε ὑστέρως μετ' αὐτῆς, ἀλλ' ὁ καθ' οὗ ταῦτα διάδικος δέν τά ἀπέκρουσεν εἰδικῶς ὡς ἀπαράδεκτα, καθό οὕτω βραδέως προβαλλόμενα (βλ. *Μπαλή*, Γεν. Ἀρχαί § 166, Α.Π. 34)1962, Ἀρχ. Νομ. ΙΓ' 271), διῶ ἐξ ἑτέρου ἡ δευτέρα τῶν ὡς ἄνω ἐνστάσεων, μή οὖσα δημοσίας τάξεως, δέον νά προβάλληται κατά τήν πρώτην συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως (βλ. *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 656, ἀριθ. 112). Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ ταυταρίθμου τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικοῦ συνεδριάσεως καί ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος τῆς πρώτης συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδίκου, ὁμολογεῖ δέ ἄλλως τε καί αὐτό τοῦτο τό ἐναγόμενον - ἐκκαλοῦν, τάς ὡς ἄνω ἐνστάσεις προβάλλει τοῦτο τό πρῶτον κατά τήν παροῦσαν κατ' ἔφεσιν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, νῦν τό πρῶτον ἐκθέτων καί τά ἀπαρτίζοντα ταύτας πραγματικά περιστατικά. Ἀλλά, καθ' ὁ δείκνυται ἐκ τῶν προτάσεών του τῆς παρούσης συζητήσεως, ὁ ἐνάγων - ἐφεσίβλητος τάς ἐνστάσεις ταύτας ἀποκρούει ὡς ἀπαραδέκτους εἰδικῶς λόγῳ τῆς ὡς ἄνω βραδείας προβολῆς των. Κατά συνέπειαν αἱ ἐν λόγῳ ἐνστάσεις εἶναι ἀπορριπτέαι προεχόντως ὡς ἀπαράδεκτοι ἐκ τοῦ λόγου τούτου καί συνακολούθως ἀπορριπτέοι τυγχάνουν καί οἱ εἰς αὐτάς στηριζόμενοι ὑπό κρίσιν πρόσθετοι λόγοι ἐφέσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Μισθός χειριστών (καὶ βοηθῶν αὐτῶν) ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων

Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.—Κήρυξις αὐτῆς ὑποχρεωτικῆς.—Ὑπαγωγὴ εἰς αὐτὴν πάντων τῶν ἐχόντων τὴν εἰδικότητα (ἐπάγγελμα) τοῦ συνταξιούχου μηχανοδηγοῦ ὁδοστρωτήρων ἢ ἀδειούχων χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας του, ἐκτὸς τῶν ἐν αὐτῇ ἐξαιρέσεων.

Ἀρείου Πάγου 577)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δυοβουνιώτης, Δ. Καλομοίρης

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν (καὶ βοηθῶν αὐτῶν) ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν βιομηχανιῶν καὶ μεταλλείων», ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63554)1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκηρύχθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802)14579)1962 ὁμοίας ἀποφάσεως ὑποχρεωτικὴ «διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, ἁπάσης τῆς χώρας, ἐξαιρουμένων τῶν βιομηχανικῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπαγομένων μέχρι τοῦδε εἰς εἰδικωτέρας κλαδικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἀσχέτως τῆς ὑπὸ τῶν τελευταίων τούτων προβλεπομένης συμβάσεως». Οὕτω, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν τῇ ὑπουργικῇ ταύτῃ περιοριστικῶς μνημονευομένων ἐξαιρέσεων, καθιεροῦται ὁ γενικὸς κανὼν τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν μισθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν πάντων τῶν ἐχόντων τὴν εἰδικότητα («ἐπάγγελμα») τοῦ πτυχιούχου μηχανοδηγοῦ ὁδοστρωτήρων ἢ ἀδειούχων χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας του, μὴ τιθεμένου ὡς πρὸς τοῦτο περιορισμοῦ τινος ἐκτὸς τῶν προμνημονευθέντων. Ἡ ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει μνεία τῶν προαναφερθέντων μηχανημάτων (ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν, ἰσοπεδωτικῶν κλπ.) ὡς τοιούτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, μὴ ἐπαναληφθεῖσα ἐν τῇ ὑπουργικῇ ἀποφάσει, δὲν εἰσάγει πρόσθετον προσδιοριστικὸν τοῦ «ἐπαγγέλματος» (εἰδικότητος) τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν στοιχεῖον, ἀλλὰ ἐγίνετο περιγραφικῶς ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ διαιτητικῶς ἀρθεῖσα διένεξις ἀνεφύη, ὡς ἐκ τῆς μνησθείσης ἀποφάσεως δείκνυται, μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας χειριστῶν, μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων, γεωτρυπανιστῶν κλπ., ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμου Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, αἵτινες (τελευταῖαι) ἀμφότεραι ἀσχολοῦνται κατ' ἀνάγκην μὲ τεχνικὰ ἔργα, δι' ὃ συνήθως καὶ χρησιμοποιοῦνται τὰ μηχανήματα ταῦτα. Ἡ ἑρμηνεία αὕτη προσεπιβεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὸ ἄρθρον 9 τῆς ἀπὸ 25.12.1959 συλλογικῆς συμβάσεως, εἰς ἣν ρητῶς παραπέμπει πρὸς συμπλήρωσιν «κατὰ τὰ λοιπὰ» τὸ ἄρθρον 2 τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ὅσον καὶ τὸ ἄρθρον ἐκεῖνο θέτει τὸν αὐτὸν κανόνα τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως «διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας τοὺς ἀπασχολοῦντας μισθωτοὺς τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἐξαιρουμένων μόνον τῶν βιομηχανιῶν καὶ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ βιομηχανιῶν». Ὅθεν, διξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσεως τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης τὴν 1.7.1963 δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς χειριστὴς μηχανοκινήτου ἐσκαφέως φορτωτοῦ προωθητῆρος ἱπποδυνάμεως 120 HP καὶ ἔκτοτε μέχρι καὶ τῆς 5.5.1964 εἰργάσθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην ἐν Ἐλευσῖνι καὶ εἰς τὸν παρὰ τὴν θάλασσαν καὶ πρὸ τοῦ ἐργοστασίου «Χαλυβουργικὴ» χῶρον εἰς τὰ ἔργα τῆς διαστρώσεως καὶ ἰσοπεδώσεως μπόζων, ἀχρήστων ὑλικῶν κλπ. ἐντὸς τῆς θαλασσίας περιοχῆς ἐπὶ τῷ τέλει ἐπικαλύψεως ταύτης δι' ἐπιχωματώσεως καὶ δημιουργίας προβλῆτος, ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἀπέρριψε τὴν ἔφεσιν τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐπιδικασάσης τὴν ζητηθεῖσαν διαφορὰν μεταξὺ τῶν κατοβληθέντων πρὸς τὸν ἀναιρεσίβλητον παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης μισθῶν ἀπὸ 1.7.1963 ἕως 5.5.1964 ἐκ δραχμῶν 2.800 μηνιαίως καὶ τῶν ὀφειλομένων τοιούτων κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 7)1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἐκ δραχμῶν 4.000 καὶ προσαιξήσεως 5 ο/ο, ἤτοι δραχμῶν 200 λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας μηνιαίως. Δὲν ἦτο δὲ ἀνάγκη, ὅπως περιληφθοῦν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ποῖος ἐργολάβος ἢ τεχνικὸς τῆς ἑταιρείας θὰ κατεσκεύαζε τὸν προβλῆτα καὶ ποῖος κατεσκεύασε τοὺς ὑπάρχοντας λιμενοβραχίονας, αὐθ' ἑαυτὸ τὸ ἐκτελεσθὲν ἔργον, εἰς ὃ ἀπησχολήθη ὁ ἀναιρεσίβλητος, προεβλέπετο ἢ προσδιωρίζετο δι' ἐπιστημονικῆς μελέτης ἢ ἐὰν ἐξετελέσθη συμφώνως πρὸς εἰδικοὺς ἐπιστημονικοὺς κανονισμούς, ἐγκεκριμένους ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργείου ἢ

άλλης Άρχῆς, ἡ ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐπιστήμονος μηχανικοῦ ἢ ὑπομηχανικοῦ, περιστατικὰ ταῦτ' ἐστὶν οὐδεμίαν ἀσκοῦντα ἐν προκειμένῳ ἐπιρροήν. Ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέαι, ὡς ἀβάσιμοι, αἱ δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως. Ἐπίσης εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, καὶ ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ἓν τὸ Πρωτοδικεῖον παρὰ τὸν νόμον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν προσαχθείσας ἀποδείξεις, ἤτοι τὰ ἐν αὐτῷ μνημονευόμενα ἔγγραφα, διότι, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ Πρωτοδικεῖον ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, ὡς βεβαιοῖ, ἐκτὸς τῆς καταθέσεως τοῦ ἐν τῷ ἀκροατηρίῳ ἐξεταθέντος μάρτυρος καὶ τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικληθέντα καὶ προσκομισθέντα ἐνώπιον του πάσης φύσεως ἔγγραφα (ἐν οἷς καὶ αἱ ἐνορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφου, ὡς καὶ καταθέσεις μαρτύρων ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδικείου Ἀθηνῶν εἰς ἄλλας παρεμφερεῖς ὑποθέσεις), ὡς καὶ τοὺς ἑκατέρωθεν ἰσχυρισμούς, ἐξ ἧς βεβαιώσεως ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ὅλον περιεχόμενον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐν λόγῳ ἔγγραφα (*).

II. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, στεγαζομένων εἰς ἐργοστάσιον ἢ γραφεῖα ἐπιχειρήσεως

Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 15103)1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τόσον ἐπὶ τῶν καφενείων κλπ., τῶν λειτουργούντων εἰς προαύλια τοίχους πάσι καταστήματα, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐγκατεστημένα ἐντὸς οἰκοδομῆς, χάριν τῶν αὐτόθι στεγαζομένων, ἐν τῷ οἰκήματι ὀργανώσεως ἢ λέσχης τινὸς πρὸς ἐξυπηρέτησιν μελῶν αὐτῆς, εἴτε εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἢ τὰ Γραφεῖα μιᾶς ἐπιχειρήσεως διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐκεῖ ἐργαζομένων.—Παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 582)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Μαργέλλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Θ. Ταέλιος

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν παραπομπὴν της εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 250)1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος (**), δι' ἧς ἀνηρέθη βάσει τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἡ ὑπ' ἀριθ. 23968)1963 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 15103)1951 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατέλιπεν ἁπλῶς, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου της σαφῶς καταφαίνεται, ἐξω τῆς δι' αὐτῆς θεσπιζομένης ρυθμίσεως τὸ προσωπικὸν τῶν καφενείων, ζαχαροπλαστείων καὶ ἀναψυκτηρίων, ἅτινα εὑρίσκονται μακρὰν εἰσοδήποτε συνοικισμοῦ, εἴτε ἐντὸς συνοικισμῶν πληθυσμοῦ 10.000 τὸ πολὺ κατοίκων, τοῦθ' ὅπερ ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸν κανόνα, ὃν καθιέρωσε τὸ προεδρικὸν διάταγμα τῆς 8)13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» (ἄρθρα 5 ἕως 8, 10, 11 καὶ 19). Δὲν περιέχεται δηλονότι, οὐδ' ἦτο εὔλογον νὰ περιληφθῇ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ διάταξις, περιορίζουσα τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὡραρίου ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν εἰρημένων καταστημάτων, τῶν ἐξυπηρετούντων γενικῶς τοὺς διαμένοντας εἰς τὰς ἐχούσας ἄνω τῶν 10.000 κατοίκους πόλεις. Ὁ χρόνος τῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν προσδιορίζεται ἐν ὄψει τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τῆς ἀνάγκης αὐτῶν πρὸς ψυχαγωγίαν καὶ ἀνάπαυσιν. Ἰσχύει ἄρα ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τόσον ἐπὶ τῶν καφενείων κλπ., τῶν λειτουργούντων εἰς προαύλια τοίχους πάσι καταστήματα, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐκείνων, ἅτινα εἶναι ἐγκατεστημένα ἐντὸς πολυωρόφου, φερ' εἰπεῖν, οἰκοδομῆς χάριν τῶν αὐτόθι στεγαζομένων, ἐν τῷ οἰκήματι ὀργανώσεως ἢ λέσχης τινὸς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν μελῶν αὐτῆς, εἴτε εἰς τὸ ἐργοστάσιον ἢ τὰ Γραφεῖα μιᾶς ἐπιχειρήσεως, διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ἐκεῖ ἐργαζομένων (*). Ἡ ἔννοια αὕτη τῆς εἰρημένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὸ ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ ἔρεισμα τῆς ἐκδόσεως αὐτῆς ἄρθρον 16 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8)13.4.1932, κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ διάταγμα τοῦτο δὲν ἰσχύει διὰ τὰς διαφόρους βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, αὐχ ἧττον ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ καταστημάτων καὶ βιομηχανιῶν καὶ βιοτεχνιῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς αὐτὰ προσωπικοῦ. Τοιαύτην δμως γνώμην ἔχον τὸ Τμῆμα τοῦτο διαφωνεῖ πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 250)1965 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεώς του ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἡ ὑπ' ἀριθ. 15103)1951 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι δι' αὐτῆς ὁρίζονται αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν καφενείων, ζαχαροπλαστείων καὶ ἀναψυκτηρίων τῶν λειτουργούντων πρὸς ἐξυπηρέτησιν γενικῶς τῶν πόλεων, εἰς ἃς εἶναι ἐγκατεστημένα, ὡς τοῦτο καταδηλοῦται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ὡράριον ἤρτηται ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν κατοίκων τῆς πόλεως, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ προσωπικοῦ ἀναψυκτηρίων, ἐγκατεστημένων εἰς ἐργοστάσια πρὸς ἀποκλειστικὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, διότι τὸ προσωπικὸν τοῦτο, ἀποτελοῦν τμῆμα τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐργοστασίων, ὑπάγεται εἰς τὸ δι' αὐτὰ ἰσχύον ὡράριον ἐργασίας. Ὅθεν πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας ταύτης δέον νὰ παραπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατέστησεν αὐτὸ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ν. 3810)1957.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 13430)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(**) ΕΕΔ 24, 986.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Φαίνεται ὀρθὴ ἡ γνώμη αὕτη καὶ ἐκ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 11705)7680)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κατωτέρω εἰς σελίδας Ἐργατικῆς Νομοθεσίας.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΓΡΑΦΗ ΕΙΔΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υποχρέωσις Υπουργού Εργασίας δι' έρευναν τηρήσεως νομίμων διατυπώσεων

Απαράδεκτος προσβολή επί ακυρώσει συλλογικής συμβάσεως εργασίας. — Παραδεκτή προσβολή αποφάσεως Υπουργού περί δημοσιεύσεως αυτής.—Αναγκαία, διά την κατάρτισιν και υπογραφήν τοπικών ομοιεπαγγελματικών ή ειδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των οικείων οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, δεόντως εξουσιοδοτημένων υπό της γενικής συνελεύσεως των μελών. — Δικαίωμα και υποχρέωσις του Υπουργού Εργασίας, όπως συμπράττει διά της δημοσιεύσεως της συλλογικής συμβάσεως εργασίας εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προς έρευναν τηρήσεως των ανωτέρω διατυπώσεων, άνευ της άλλως τε αποφάσεώς του.

Προσεβλήθη δι' αιτήσεως ακυρώσεως ή υπ' αριθ. 35433)2033)1963 απόφασις του Υπουργού Εργασίας «περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 3.4.1963 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών επιχειρήσεων μη εξαγορασθεισών υπό της Δ.Ε.Η.» (ΕΕΔ 22, 584), η οποία και ηκυρώθη δια τον εν τη αποφάσει του Συμβουλίου Επικρατείας λόγον.

Έρχεται και η κατωτέρω νεωτέρα απόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας εν συνεχεία άλλων αποφάσεων αυτού (Σ.Ε. 880)1957, εισηγητής *Ν. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 16, 613, Σ.Ε. 1898)1960, εισηγητής *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 19, 1805, Σ.Ε. 2081)1962, εισηγητής *Δ. Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 21, 1478), δεχομένων τα αυτά, ήτοι ότι ο Υπουργός της Εργασίας, εγκρίνων συλλογικην σύμβασιν εργασίας, πρέπει νά έρευνᾷ και άν, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 7 § 6 του νόμου 3239)1955 (ΕΕΔ 17, 207 επ.), προηγήθη ή απαιτουμένη εις την περίπτωσιν απόφασις των Διοικητικών Συμβουλίων των οικείων οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, δεόντως εξουσιοδοτημένων υπό της γενικής συνελεύσεως των μελών κατά τους όρους του Καταστατικού εκάστης των οργανώσεων, άλλως ή απόφασις του Υπουργού, ως νόμω πλημμελώς καταρτισθείσα και υπογραφείσα, είναι άκυρος (πρβλ. και Σ.Ε. 2357)1952, Σ.Ε. 2208)1959, εισηγητής *Δ. Ψαρός*, ΕΕΔ 19, 134, Σ.Ε. 336)1963, εισηγητής *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 22, 425).

Αλλά το ερώτημα είναι: Τηρούνται ταύτα πράγματι εν τῇ πράξει;

Συμβουλίου της Επικρατείας 2916)1965, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Ηλ. Ντόκας*

Δικηγόρος ο κ. *Αλέξ. Σακελλαρόπουλος*

Διό της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ή ακύρωσις α) της υπ' αριθ. 33433)2033)1963 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 3.4.1963 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών επιχειρήσεων μη εξαγορασθεισών υπό της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού και β) της ρητείσης συλλογικής συμβάσεως.

Η άνω συλλογική σύμβασις εργασίας, μη αποτελούσα πράξιν Διοικητικής Αρχής, άπαραδέκτως προσβάλλεται επί ακυρώσει διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, ήτις, συντρεχουσών και των λοιπών προϋποθέσεων, κρίνεται παραδεκτώς άσκουμένη ως προς την άνω απόφασιν του Υπουργού Εργασίας περί δημοσιεύσεως της συλλογικής συμβάσεως.

Κατά τας διατάξεις των παραγράφων 1 εδάφια γ' και δ' και 6 του άρθρου 7 του νόμου 3239 του 1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.» διά την κατάρτισιν και υπογραφήν τοπικών ομοιεπαγγελματικών ή ειδικών συλλογικών συμβάσεων απαιτείται απόφασις του Διοικητικού Συμβουλίου των οικείων οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, δεόντως εξουσιοδοτημένων υπό της γενικής συνελεύσεως των μελών αυτών, κατά τους όρους του Καταστατικού της οικείας οργανώσεως. Την τήρησιν των ανωτέρω διατυπώσεων προς έγκυρον κατάρτισιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας δικαιούται και υποχρεούται, όπως έρευνᾷ ο Υπουργός Εργασίας, δράκις συμπράττει εις την δημιουργίαν των προϋποθέσεων εφαρμογής της συμβάσεως διά της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως κατά το άρθρον 2 § 2 του άνω νόμου. Τυχόν δε πλημμελείται περί την κατάρτισιν και υπογραφήν τοιαύτης συμβάσεως επάγονται ακυρότητα της σχετικής πράξεως του Υπουργού Εργασίας, υποκειμένην εις τον έλεγχον του Συμβουλίου της Επικρατείας.

Ως προκύπτει εκ του κειμένου της επιδίκου

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

'Ασφάλισις εἰς Ταμεῖον 'Ασφαλίσεως Προσωπικοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος

Μέτοχον αὐτοδικαίως τοῦ ἀναιτέρω Ταμείου καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ., τὸ μετὰ 10ετῆ ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίαν μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε., δικαιοῦμενον τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τούτου προβλεπομένων συντάξεων καὶ ἐπομένως καὶ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Τ.Ε., τοὺς ἀποχωροῦντας τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ συνεπείᾳ νόσου.—Ὑποβολὴ αἰτήσεως καὶ τύπος αὐτῆς.—Κρίσεις καὶ βεβαιώσεις τῆς ἀνικανότητος.—Ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀγωγῆς ἠσφαλισμένου περὶ ἀποζημιώσεως διὰ ζημίαν ἐκ παραλείψεως ἢ ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως.

'Αρείου Πάγου 445)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρελάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπανορρήγας, Ε. Βλασσόπουλος, Κ. Δημάκης

Κατὰ μὲν τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 § 22 καὶ 4 ἐδάφ. 1 τοῦ ν. δ)τος 1049)1949 «περὶ ὀργανώσεως τῶν Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος», 1 τοῦ ν. δ)τος 1341)1949 καὶ 17 § 10 τοῦ ἀ.ν. 1944)1951 τὸ προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ., τὸ μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε δυνάμει τοῦ εἰρημένου ν. δ)τος 1049)1949, ἐφ' ὅσον μὲν εἶχε συμπληρώσει, κατὰ τὸν χρόνον τῆς μετατάξεώς του, ἤτοι τὴν 1ην Νοεμβρίου 1949, 10ετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Δημοσίῳ, λογίζεται μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπου ἀπομακρύνσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς ἐν συνεχείᾳ ὑπηρετῶν εἰς τὸ Κράτος, ὅσον ἀφορᾷ τὰ εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου συνταξιοδοτικὸν του δικαίωμα, τῆς ἐν τῷ Ο.Τ.Ε. ὑπηρεσίας του θεωρουμένης ὡς εἰς τὸ Κράτος διανυθείσης, ἐφ' ὅσον δὲ δὲν εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῆς μετατάξεώς του 10ετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Κρατικῇ Ὑπηρεσίᾳ, μεταφέρει τὰ κεκτημένα κατὰ τοῦ Δημοσίου συνταξιοδοτικὰ αὐτοῦ δικαιώματα εἰς τὸ ἀναιρεσείον Ταμεῖον, ἀπὸ τὸ ὁποῖον καὶ συνταξιοδοτεῖται, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου 5 τῆς αὐτῆς παραγράφου 4 τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 22 τοῦ ἀ.ν. ν.δ)τος 1049)1949 ἅπαν τὸ προσωπικὸν τὸ μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε. δυνάμει τοῦ ἐν λόγῳ ν. δ)τος μετέχει αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς μετατάξεώς του παντὸς 'Ασφαλιστικοῦ Ταμείου ἢ Ταμείου 'Ασφαλίσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., ἀνεξαρτήτως τῆς ληφθείσης προνοίας πρὸς προστασίαν τῶν κεκτημένων δικαιωμάτων του. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς Κρατικῆς Ὑπηρεσίας Τ.Τ.Τ. τὸ μετὰ 10ετῆ ἐν αὐτῇ ὑπηρεσίαν μεταταγὲν εἰς τὸν Ο.Τ.Ε., μετέχει αὐτοδικαίως τοῦ ἀναιρεσείοντος Ταμείου, δικαιούμενον τῶν ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τούτου (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ 'Εργασίας 36360)Σ. 1181 ἔτους 1943, δημοσιευθεῖσα εἰς Φ.Ε.Κ. Β)215) προβλεπομένων συντάξεων καὶ ἐπομένως καὶ τῆς διὰ τῶν ἄρθρων 10 § 1 στοιχ. Ε' καὶ 19 § 2 τοῦ εἰρημένου Καταστατικοῦ, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τῆς ἐχούσης ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἐτέρας ὑπ' ἀριθ. 29328)Σ. 691 ἔτους 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας (Φ.Ε.Κ. Β)90), προβλεπομένης διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Τ.Ε., τοὺς ἀποχωροῦντας τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ μετὰ 5ετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, συνεπείᾳ νόσου, καθιστώσης αὐτοὺς σωματικῶς ἢ διανοητικῶς ἀνικάνους πρὸς πᾶσαν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὐτὴ, ἀφορῶσα εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος πλειόνων ἐπιχειρήσεων, τυγχάνει εἰδικὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνω διατάξεων καὶ ὡς τοιαύτη ἔδει νὰ καταρτισθῇ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν οἰκείων ὀργανώσεων, δεόντως ἐξουσιοδοτημένων ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν.

Ἐν τῇ προκειμένῃ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας δὲν βεβαιοῦται ἡ τήρησις τῶν ἐν λόγῳ διατυπώσεων, ἐν προοιμίῳ δὲ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως φέρεται ὡς ἐκπρόσωπος τῆς οἰκείας ὀργανώσεως τῶν ἐργοδοτῶν ἡ Α.Κ., ὡς «νομίμως ἐκπροσωποῦσα τὴν 'Ενωσιν Βιομηχανιῶν 'Ηλεκτρισμοῦ», ἄνευ ὅμως μνείας τινὸς τῶν κατὰ τὰ εἰρημένα ἀπαιτουμένων ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῆς ὀργανώσεως ταύτης. Ἐν τῷ φακέλῳ ὑφίσταται καὶ ἡ ἀπὸ 3.4.1963 ἐξουσιοδοτικὴ ἐπιστολὴ τοῦ «διευθύνοντος συμβούλου» τῆς ἐν λόγῳ ὀργανώσεως, ἥτις ὅμως δὲν περιλαμβάνει τὰ ὡς εἴρηται ἀναγκαῖα στοιχεῖα. Συνεπῶς, μὴ προκυπτούσης τῆς τηρήσεως ὡς πρὸς τὸ ἐργοδοτικὸν μέλος τῶν ὡς εἴρηται διατυπώσεων, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας ἐλέγχεται πλημμελὴς καὶ ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν τοιούτων.

έργασίαν, ανεξαρτήτως ηλικίας, και συνισταμένης εις ποσοστόν επί των αποδοχών των, ανάλογον προς τον χρόνον της υπηρεσίας των, και άν έλαβον σύνταξιν παρά τοῦ Ταμείου, προσμετρήσαντες εις ταύτην και την παρά τῷ Ο.Τ.Ε. υπηρεσίαν των. Αντιθέτως δέν προκύπτει ούτε έκ των διατάξεων των άρθρων 11 § 6 του άν. νόμου 1854)1951 και 1 και 6 του ν. 6)τος 3636) 1955, αναφερομένων εις την προσμέτρησιν εις την δημοσίαν υπηρεσίαν των ειρημένων υπαλλήλων και της παρά τῷ Ο.Τ.Ε. τοιαύτης, διά την έκ τοῦ Δημοσίου συνταξιοδότησίν των, ούτε έκ της διατάξεως τοῦ άρθρου 25 § 1 έδ. β' τοῦ άνω Καταστατικοῦ, εις άλλην διάφορον περίπτωσιν αναφερομένης. Επομένως, κρίναν το δικάσαν Έφετείον διά των προσβαλλομένων αποφάσεών του, ότι ο αναιρεσίβλητος, μεταταγείς από της Νοεμβρίου 1949 έκ της δημοσίας υπηρεσίας Τ.Τ.Τ. εις τον Ο.Τ.Ε. και υπηρετήσας παρ' αύτῷ μέχρι της 1ης Ιουνίου 1956, ότε απελύθη, καταστάς οριστικώς ολικώς ανίκανος προς πάσαν εργασίαν λόγῳ νόσου (εμφράγματος μυοκαρδίου μετά στηθαγχικών κρίσεων, αρρυθμίας και δυσπνοίας), δικαιούται της υπό των άνω διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ αναιρεσείοντος προβλεπομένης συντάξεως, ως συμπληρώσας παρά τῷ Ο.Τ.Ε. δεκαετή πραγματικήν υπηρεσίαν, καίτοι έχων υπερδεκαετή παρά τῷ Δημοσίῳ προϋπηρεσίαν, έλαβε παρά τούτου σύνταξιν, δι' ην προσεμετρήθη και ή εν λόγῳ παρά τῷ Ο.Τ.Ε. υπηρεσία του, και ότι επομένως το αναιρεσείον, αρνηθέν να χορηγήση προς αύτον την σύνταξιν ταύτην, παρενόμησεν, ορθώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τάς άνω διατάξεις και απορριπτέος ο περί τοῦ εναντίου πρῶτος λόγος τοῦ αναιρετηρίου.

Ορίζεται μεν διά τοῦ άρθρου 18 § 1 τοῦ άνω Καταστατικοῦ τοῦ αναιρεσείοντος, ως έτροποποιήθη διά της ειρημένης υπ' αριθ. 29328)Σ. 691 τοῦ έτους 1955 αποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, ότι ή αίτησις ησφαλισμένου, απολυθέντος συνεπεία ανικανότητος προς εργασίαν λόγω νόσου, περί χορηγήσεως συντάξεως υποβάλλεται εις το Ταμείον εντός 2ετίας, άλλως είναι απαράδεκτος, άλλ' ούδαμῶς είναι αναγκαίον, όπως ή αίτησις αύτη περιβληθῆ ωρισμένον τύπον, αρκούσης οιασδήποτε αίτήσεως, εκ τοῦ περιεχομένου της οποίας συνάγεται ή προς απονομήν συντάξεως βούλησις τοῦ αιτοῦντος. Περαιτέρω ορίζεται υπό τοῦ άρθρου 27 τοῦ αύτοῦ Καταστατικοῦ, ότι εις την περί απονομῆς της συντάξεως αίτησιν επισυνάπτονται τά οικεία δικαιολογητικά, άλλά έκ της μή επισυνάψεως τούτων δέν καθίσταται απαράδεκτος ή αίτησις, ως συνάγεται έκ τοῦ άρθρου 15 τοῦ ίδίου Καταστατικοῦ, δι' οὗ ορίζεται, ότι παρά τῷ αναιρεσείοντι τηρούνται ατομικοί φάκελοι των ησφαλισμένων, τά διά την κατάρτισιν των οποίων αναγκαία στοιχεία οφείλει και αυτεπαγγέλτως να συγκεντροί ή Υπηρεσία αύτοῦ, ίδίᾳ δέ όταν δέν υπάρχουν τά αναγκαία δικαιολογητικά, ως είναι, πρακειμένου περί συντάξεως δι' ανικανότητα προς εργασίαν λόγῳ νόσου, απόφασις της κατά τό άρθρον 18 τοῦ ίδίου Καταστατικοῦ Υγειονομικῆς Επιτροπῆς, προς ην δέν παρεπέμφθη είσέτι ο αιτών. Όθεν, δεχθέν το δικάσαν Έφετείον, ως δείκνυται έκ της αποφάσεώς του, κατά κρίσιν μή υποκειμένην εις τον έλεγχον τοῦ Αρείου Πάγου, ως αναγομένην εις πράγματα, ότι ο αναιρεσίβλητος, απολυθείς της υπηρεσίας τοῦ Ο.Τ.Ε. την 1.6.1956 δι' ανικανότητα εκτελέσεως αύτῆς συνεπεία νόσου, υπέβαλε προς τό αναιρεσείον, προς ό είχε κοινοποιηθῆ ή πρᾶξις της απολύσεώς του, πλην άλλων αιτήσεων, και την υπό χρονολογίαν 11 Μαρτίου 1957, κατά μῆνα Μάρτιον 1957, ήτοι εντός 2ετίας εμπροθέσμως, δι' ης ειμέσως, πλην σαφῶς, ήτήσατο ούτος σύνταξιν διά πλήρη ανικανότητα προς πᾶσαν εργασίαν λόγῳ νόσου, και κρίναν, κατόπιν τούτων, ότι εκπρήθησαν αι ειρημέναι διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ και ώφειλε το αναιρεσείον νά κινήση την περί συνταξιοδοτήσεως τοῦ αναιρεσιβλήτου διαδικασίαν, παραπέμπων αύτόν ενώπιον της οικείας άνω Υγειονομικῆς Επιτροπῆς, όπερ όμως δέν έπραξεν, ούδαμῶς έσφαλε και άπορριπτέος ο περί τοῦ εναντίου δεύτερος λόγος τοῦ αναιρετηρίου.

Αι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 τοῦ άρθρου 18 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ αναιρεσείοντος, ως ή πρώτη έτροποποιήθη διά της υπ' αριθ. 29828)Σ.691 τοῦ έτους 1955 αποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, ορίζουσαι ότι ή ένεκα νόσου σωματική ή πνευματική ανικανότης προς εκτέλεσιν της υπηρεσίας ή προς πᾶσαν εργασίαν κρίνεται και βεβαιούται συμφώνως προς τάς διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. και υπό της υπ' αύτῶν προβλεπομένης αρμοδίας Επιτροπῆς, ής μετέχει μετά ψήφου και ιατρός, οριζόμενος παρά τοῦ Ταμείου κλπ., εφαρμογήν έχουν, ως συνάγεται έκ τούτων και των άρθρων 3, 8 και 27 § 5 τοῦ αύτοῦ Καταστατικοῦ μόνον επί της ενώπιον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αναιρεσείοντος διαδικασίας προς απονομήν συντάξεως. Τά τακτικά όμως δικαστήρια, προκειμένου νά κρίνουν επί αγωγῆς ησφαλισμένου περί αποζημιώσεως διά ζημίαν, προσγενομένην εις αύτόν έκ παραλείψεως ή άρνήσεως των οργάνων τοῦ αναιρεσείοντος όπως απονείμωσιν αύτῷ την κεκανονισμένην σύνταξιν, δύνανται νά μορφώσωσι την κρίσιν των περί της προς εργασίαν ανικανότητος τοῦ ησφαλισμένου, ως στοιχείου της αγωγῆς, διά των υπό της Πολιτικῆς Δικονομίας επιτρεπομένων αποδεικτικῶν μέσων, ίδίᾳ δέ όταν δέν υφίσταται σχετική απόφασις της ειρημένης Επιτροπῆς, μή παραπεμφθέντος και εις ταύτην τοῦ ησφαλισμένου. Όθεν τοῦτο είπον και το δικάσαν Έφετείον και διά μέν της υπ' αριθ. 272)1964 αποφάσεώς του διέταξαν αποδείξεις και διά μαρτύρων και διά πραγματογνωμοσύνης περί της υπό τοῦ αναιρεσιβλήτου προβληθείσης, στοιχείου δέ της περί αποζημιώσεως διά μή χορήγησιν αύτῷ της οφειλομένης συντάξεως αγωγῆς του απατελούσης ανικανότητός του προς εργασίαν, και ούχι μόνον διά προσαγωγῆς αποφάσεως της άνω Επιτροπῆς, οία δέν υπάρχει, μή παραπεμφθέντος εις ταύτην τοῦ αναιρεσιβλήτου, διά δέ της έτέρας υπ' αριθ. 501)1965 τοιαύτης δεχθέν έκ των καταθέσεων των εξετασθέντων μαρτύρων, της εκθέσεως της ενεργηθείσης πραγματογνωμοσύνης και των προσαχθέντων παρά των διαδίκων εγγράφων, εκτιμηθέντων ως τεκμηρίων, ότι υφίσταται ή προς

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Παροχή ημερομισθίων κατ' έξαιρεσίμους ημέρας

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εθνικής Άμύνης, Γ.Ε.Ν.): Αί εκ τοῦ νόμου καθιερωμέναι ὡς μὴ ἐργάσιμοι ἑορταὶ εἶναι ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα, ἡ 1η Μαΐου, ἡ 28η Ὀκτωβρίου, δι' ἃς καταβάλλεται τὸ ἡμερομίσθιον εἰς ἐργατοτεχνίτας Β.Ν. Ἐρωτᾶται θὰ καταβάλληται τὸ ἡμερομίσθιον: α) Ἐὰν οἱ ἡμερομίσθιοι ἀπουσιάζουν ἀδικαιολογήτως ἢ ἐπ' ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν τρεῖς ἡμέρας πρὸ ἢ τρεῖς ἡμέρας κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἑορτάς. β) Ἐὰν οἱ ἡμερομίσθιοι ἀπουσιάζουν μίαν ἡμέραν πρὸ ἢ μίαν ἡμέραν μετὰ τὰς ἀνωτέρω ἑορτὰς καὶ γ) Ἐὰν αἱ ἑορταὶ συμπίπτουν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ οἱ ἡμερομίσθιοι ἀπουσιάζουν τῆς ὑπηρεσίας ἀδικαιολογήτως ἢ ἐπ' ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 24)1966

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Ἀπόντα μέλη: Οἱ κ.κ. Π. Μπαρτσακούλιας, Κ. Κυριαζῆς, Κ. Ταγκαράκης, Λ. Ζώρας, Ε. Μέλλιος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Γ. Ἀνδρικόπουλος, Ε. Κευρτικάκης, Χ. Καλογερόπουλος, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῆ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως, ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται:

1. Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3755)1957 εἰς τὰς καθιερωμένας ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ κ.δ. τῆς 8)14 Μαρτίου 1930 «περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» μὴ ἐργασίμους ἡμέρας (Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, 25 Μαρτίου καὶ Δευτέρα τοῦ Πάσχα) προσετέθησαν καὶ αἱ 1η Μαΐου καὶ 28η Ὀκτωβρίου. Αἱ δύο τελευταῖαι αὗται ἡμέραι δὲν εἶναι, κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν, μὴ ἐργάσιμοι, τοῦτο ἄλλωστε προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 § 2 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3755)1957, καθ' ἣν «ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἀπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου». Ἀλλ' ἐτέθησαν μεταξὺ τῶν μὴ ἐργασίμων ἡμερῶν (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα) διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς διατάξεως ταύτης, ἤτοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 καὶ 25825)1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, τῶν προβλεπουσῶν πραπαύξησιν τοῦ ἡμερομισθίου κατὰ 75)ο (βλ. ταύτας).

2. Περαιτέρω διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 καὶ νόμον 3705.1957 ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον των, ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως». Κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου δι νομολογηθέντα ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως ταύτης, ἀκολούθως τὴν παροχὴν τοῦ ἡμερομισθίου εἰς τὸν μισθωτόν, ὅστις, διὰ λόγους μὴ ὀφειλομένους εἰς αὐτόν, δὲν εἰργάσθη καθ' οἱανδήποτε τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, καταβάλλεται τὸ ἡμερομίσθιον καὶ ἀδιαφόρως ἐὰν ἡ ἐξαιρέσιμος ἡμέρα, καθ' ἣν δὲν εἰργάσθη ἄνευ ἰδίας ὑπαιτιότητος, συμπίπτει νὰ εἶναι Κυριακή, καθ' ἣν ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία, ἀφοῦ σκοπὸς τοῦ νόμου, καὶ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, εἶναι ἡ παροχὴ τοῦ ἡμερομισθίου εἰς τὸν λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἐξαιρεσίμου ἡμέρας δι' ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεώς του λόγων μὴ ἐργασθέντα μισθωτόν (Α.Π. 303)1961, ΕΕΔ 20, 787, Α.Π. 523)1962, ΕΕΔ 21, 780, ΕΕΔ 23, 544, λοιπὴ νομολογία ἐν ΕΕΔ 22, σελ. 1509 καὶ 23, σελ. 1500).

3. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω προκύπτουν τὰ ἑξῆς συμπεράσματα: 1) ἐὰν κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ τινας τούτων ἡ ἐπιχείρησις ἐργασθῇ (καὶ δὴ καὶ κατ' αὐτὰς τὰς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, κατόπιν ἀδείας, ὁπότε τότε αἱ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι καθίστανται οὐσίᾳ ἐργάσιμοι), ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον μὲν προσῆλθε καὶ ἐργασθῇ θὰ λάβῃ τὸ ἡμερομίσθιόν του, προσαυξημένον κατὰ 75)ο. Ἐφ' ὅσον ὅμως δὲν προσῆλθε καὶ δὲν ἐργασθῇ, τότε οὐδὲν θὰ λάβῃ, διότι δὲν ἀπησχολήθη ἐκ λόγων ὀφειλομένων εἰς αὐτόν, 2) ἐὰν ὅμως κατὰ τὰς ἄνω ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἢ τινας τούτων ἡ ἐπιχείρησις ἀργήσῃ, τότε ὁ μισθωτὸς θὰ λάβῃ τὸ ἡμερομίσθιον τούτων ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως. Δὲν θὰ πρέπει νὰ γίνῃ διάκρισις μεταξὺ ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, μὴ ἐργασίμων (Γέννησις Χριστοῦ, 25 Μαρτίου καὶ Δευτέρα Πάσχα) καὶ ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν ἐργασίμων (1 Μαΐου, 28 Ὀκτωβρίου), διότι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 3 λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ ἐξαιρέσιμον τῆς ἡμέρας καὶ τοιαῦται εἶναι ἅπασαι αἱ ὡς ἄνω ἑορταί.

4) Εἰδικώτερον, ἐργαζομένης τῆς ἐπιχειρήσεως: α) ἐὰν τις ἔλαβεν ἄδειαν ἄνευ ἀποδοχῶν πᾶσαν ἐργασίαν ἀνεκανότης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, οὐδαμῶς ὑπερίβη τὰ καθήκοντά του καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἐκεκυρώθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 272)1964 καὶ 501)1965 ἀποφάσεις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(προσωρινή αναστολή της συμβάσεως κοινή συμφωνία), εντός της οποίας υπάρχει και ημέρα εξαιρέσιμος, δεν θά λάβη το ημερομίσθιον και της εξαιρεσίμου ημέρας, διότι δεν απησχολήθη κατ' αύτην ένεκα λόγου ζ οφειλομένου εις τον ίδιον, ήτοι διότι έζήτησε και έλαβε την άδειαν. β) έάν τις απουσίασεν αύθαιρέτως κατά την εξαιρέσιμον ημέραν και πάλιν ούδέν θά λάβη εκ του αύτου λόγου, ήτοι διότι δέν είργάσθη ένεκα λόγου ζ οφειλομένου εις τον ίδιον, ήτοι διότι αύθαιρέτως δεν είργάσθη. Αργούσης της επιχειρήσεως: α) Έάν τις έλαβεν άδειαν/άνευ αποδοχών, εντός της οποίας υπάρχει και ημέρα εξαιρέσιμος, και πάλιν δεν θά λάβη το ημερομίσθιον της εξαιρεσίμου διά των άνω λόγων και αφού είναι και αύτη ημέρα άδείας και άλλα, άνεξαιρέτως, αι ημέραι της άδείας είναι άνευ αποδοχών, άρα δε και η εξαιρέσιμος, β) έαν απουσίασεν αύθαιρέτως επί ωρισμένον χρόνον και εντός του χρόνου τούτου υπάρχει και εξαιρέσιμος ημέρα δέν θά λάβη το ημερομίσθιον ταύτης μόνον έάν δεν δικαιούται ημερομισθίου όλων των ημερών τούτων, ήτοι και των μη εξαιρεσίμων τοιούτων. Τούτα είναι σχετικώς εύχερή, όταν η εξαιρέσιμος εύρίσκεται εν μέσω των ημερών αύθαιρέτου απουσίας. Έάν εύρίσκεται εις την αρχήν ή το τέλος θά πρέπει να πληρώνεται, διότι είναι δύσκολον να διαγνωσθή, έάν και η ημέρα αύτη είναι ημέρα αύθαιρέτου απουσίας. Πάντως η Διοίκησις πρέπει να έχη υπ' όψιν της, ότι αι υποθέσεις του είδους τούτου κρίνονται με επιείκειαν διά τους μισθωτούς υπό των δικαστηρίων και ότι συνεπώς δεν θά πρέπει να είναι αύτη αύστηρά δι' αύτούς.

5. Άλλά η διάταξις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του νόμου 3755)1957 και συνεπώς και πάντα τά ανωτέρω ισχύουν επί σχέσεως ιδιωτικού δικαίου (Α.Π. 469)1960, ΕΕΔ 19, 1875, ΕΕΔ 16, 1058, ΕΕΔ 22, 1509). Οι προσλαμβανόμενοι όμως βάσει του νόμου 6321)1934 «περί συνεργείων του κατά θάλασσαν στρατού» (Φ.Ε.Κ. 335), ώς ζαί διατάξεις τούτου συνεπληρώθησαν διά του νόμου 2015)1952, κατά την παγίαν νομολογίαν του Αρείου Πάγου, συνδέονται μετά του Δημοσίου διά σχέσεως δημοσίου δικαίου (Α.Π. 159)1952, ΕΕΔ 11, 478, Α.Π. 190)1953, ΕΕΔ 11, 586, Α. Π. 660)1958, ΕΕΔ 17, 1033, Α.Π. 179)1964, ΕΕΔ 28, 457, Α. Π. 461)1964, ΕΕΔ 28, 916, Contra Σ.τ.Ε. 103)1961, ΕΕΔ 20, 269, 335)1968, ΕΕΔ 22, 428)(*) και άρα επί τούτων δέν έχει εφαρμογήν η άνω διάταξις μετά των δι' αύτην ώς άνω επίσης εκτεθεμένων. Αλλά όμως και διά τους βάσει του ανωτέρω νόμου 6321)1934 προσλαμβανομένους ισχύει η συζητηθείσα νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως υπ' αριθ. 70027)29.11.1956 απόφασις Υπουργών Εθνικής Αμύνης και Οικονομικών (Φ.Ε.Κ. τ.Β' φ. 252 της 29.11.1956), ήτις ορίζει: «1. Εργατοτεχνίται του Β. Ν., προσλαμβανόμενοι κατά τας διατάξεις του ά. ν. 6321)1934 «περί συνεργείων του κατά θάλασσαν στρατού», εν περιπτώσει αργίας κατά τάς κάτωθι αναφερομένας εξαιρεσίμους εορτάς και μη απασχολήσεώς των εκ του λόγου τούτου δικαιούνται ποσού ίσου προς το ημερομίσθιον των. Οι ώς άνω απασχολούμενοι κατά τάς ημέρας ταύτας δικαιούνται προσαυξήσεως 75 ο)ο. 2. Ώς εξαιρέσιμοι εορταί ναούνται: α) Η της Γεννήσεως του Χριστού, β) η της 25ης Μαρτίου, γ) η Δευτέρα του Πάσχα, δ) η της 1ης Μαΐου και ε) η της 28ης Οκτωβρίου». Η διάταξις αύτη της αποφάσεως είναι όμοια περίπου προς την της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του ν. δ)τος 3755)1957, αφού περιλαμβάνει και την φράσιν «και μη απασχολήσεώς των εκ του λόγου τούτου» και συνεπώς και εν τη ερμηνεία αύτης έχουν εφαρμογήν πάντα τά ανωτέρω αναπτυσσόμενα. Η απόφασις έχει υπ' όψιν την υπ' αριθ. 2)1956 διαιτητικήν απόφασιν, ήτις ηκυρώθη μεν υπό του Σ.τ.Ε. (1388)1956, 746)1957), πλήν όμως έτακτοποιήθη το θέμα τούτο διά του ανωτέρω ν. δ)τος 3755 (δρα εισηγητικήν έκθεσιν νόμου, εν ΕΕΔ 16, 1058).

Σημ. ΕΕΔ: Δι' υπό ψήφισιν νομοσχεδίου χαρακτηρίζεται η σχέσις ώς ιδιωτικού δικαίου και αίρεται αύτη η διαφωνία.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΜΙΣΘΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Διά τῆς τελευταίας ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων», ἡ ὁποία ἐνεκρίθη μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240)284)1966 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας (ΕΕΔ 26, 194), διετηρήθησαν ἐν ἰσχύι, μεταξύ τῶν ἄλλων, καί ἐτέθησαν καί αὐθις εἰς ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5, 8 καί 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929)1959 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περί ἐγκρίσεως κλπ. τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ.» (ΕΕΔ 18, 343).

Ἐξ αὐτῶν ἡ παράγραφος 8 ὁρίζει τά ἑξῆς: Τῶν καθοριζομένων ἀποδοχῶν δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι τούλάχιστον 3 1)2 ὥρας ἡμερησίως μισθωτοί. Διά τούς ἀπασχολουμένους ἐπί ἡσσονα χρόνον ἡμερησίως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν πᾶσαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις (καί συνεπῶς καί τῆς τελευταίας 43)1965), ὅσον ἀφορᾶ τάς ἀπολαυάς αὐτῶν, διά τόν χρόνον τῆς ἀπασχολήσεώς των.

Ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἑρμηνευθῆ ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 50)1960 ΕΕΔ 19, 204, Α.Π. 280)1962, ΕΕΔ 21, 654, Α.Π. 460)1963, ΕΕΔ 22, 982) ὡς ἑξῆς: «Ὁ νόμιμος χρόνος ἀπασχολήσεως, διά τόν ὁποῖον καθορίζονται αἱ ἐν τῇ διατάξει ἀποδοχαί (κατώτατον ὅριον), εἶναι ἀπό 3 1)2 ὡρῶν μέχρι τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας ἡμερησίως (ὀκταώρου π.δ. 8)13.4.1932 ἤ ἑπταώρου, ἀ.ν. 547)1937). Διά τήν ἐλάσσονα τῶν 3 1)2 ὡρῶν ἡμερησίως ἀπασχόλησιν ὁ μισθωτός δικαιοῦται μειωμένου μισθοῦ δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας, ὁ ὁποῖος ὑπολογιζόμενος τῆς ἀμοιβῆς του κατά τό 1)7 ἤ 1)8 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ (ἀναλόγως τῶν νομίμων ἡμερησίως ὡρῶν ἐργασίας).» (Ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 19, 204, ΕΕΔ 22, 931 σημειώσεις μας, κατά τάς ὁποίας ἡ ὁρθή καθ' ἡμᾶς ἔννοια εἶναι, ὅτι θά ληφθῇ ὡς βάσις πλήρους ἀπασχολήσεως ὁ χρόνος τῶν 3 1)2 ὡρῶν ἡμερησίως καί θά γίνῃ ἡ ἀνάλογος μείωσις ἐπί ἀπασχολήσεως κάτω τῶν 3 1)2 ὡρῶν).

Πρέπει νά σημειωθῇ, ὅτι ἀνάλογος ὅρος, ὡς ὁ διά τῆς ἀνωτέρω διατάξεως εἰσαγόμενος, περιεῖχετο καί εἰς τήν ὑπ' ἀριθ. 25)1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί ἀποδοχῶν λογιστῶν (ΕΕΔ 19, 1417), ἀλλά τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2162)1962 ἀποφάσεώς του (ΕΕΔ 22, 282) ἠκύρωσε τοῦτον ὡς παράνομον, διότι, ὡς ἐσκέφθη τό Συμβούλιον, ἡ ἀπόφασις ὁρίζει τούς αὐτούς μηνιαίους βασικούς μισθούς διά τε τούς ἀπασχολουμένους ἐπί τρεῖς καί ἡμίσειαν ὥραν ἡμερησίως, ὡς καί διά τούς ἀπασχολουμένους ἡμερησίως ἐπί πλείονας ὥρας μέχρι πλήρους ὡραρίου. Ἀλλά συνεχίζει ἡ αὐτή ἀπόφασις τοῦ Σ.Ε., τό ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νόμου 3239)1955, ὁρίζον ὅτι ἡ ἀμοιβή τῶν μισθωτῶν ὑπολογίζεται εἴτε κατά χρονικήν διάρκειαν, εἴτε κατά μονάδα ἤ κατ' ἀποκοπήν ἡ ποσοστά, δέν ἐπιτρέπει, ὅπως ἡ ἀμοιβή τῶν μισθωτῶν, ὁσάκις ὁρίζεται κατά χρονικήν διάρκειαν, εἶναι ἡ αὐτή διά τε τούς ἀπασχολουμένους κατά πλήρες ὡράριον ἡμερησίως, ὡς καί διά τούς ἀπασχολουμένους ἐπί ἐλάσσονα καθ' ἡμέραν χρόνον, διότι οὕτω ἀναιρεῖται τό κριτήριον τοῦ νόμου, ἐπί τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ἀμοιβή. Ὥφειλε, λοιπόν, κατά τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ἀπόφασις αὕτη, προκρίνασα τόν ὑπολογισμόν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, εἰς οὓς ἀφορᾷ, κατά χρονικήν διάρκειαν, νά ὁρίσῃ ταύτην εἴτε κατά πλήρες ὡράριον, εἴτε καθ' ὥραν, ὁρίσασα δέ αὐτήν κατά μῆνα, ἀδιαφόρως τοῦ ἐάν οἱ μισθωτοί οὗτοι ἀπασχολοῦνται καθ' ἡμέραν καί κατά πλήρες ὡράριον ἤ ἐπί ἐλάσσον καί μέχρι τριῶν καί ἡμισείας ὡρῶν, παρέβη τόν νόμον. («Ἴδετε σημειώσεις μας ἐπί τῆς ἀπόψεως ταύτης ἐν ΕΕΔ 22, 281 ἐπ.).

Ὁπωσδήποτε καί κατά τήν νεωτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 326)1963, ΕΕΔ 23, 797, Α.Π. 181)1964, ΕΕΔ 23, 463, Α.Π. 782)1964, ΕΕΔ 24, 283), διά νά ὑπάρξῃ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου νά καταβάλλῃ μειωμένων νομίμων μισθόν, πρέπει ρητῶς ἤ σιωπηρῶς νά συνεφωνήθη, ὅπως οὗτος ἐργάζηται ἐπί ὀλιγωτέρας τοῦ νομίμου ὡραρίου καθ' ἡμέραν ὥρας, ἐπί ἀντιστοίχῳ μειώσει τῆς ἀντιπαροχῆς (μισθοῦ).

Ἡ ἐν λόγῳ διαιτητική ἀπόφασις (48)1965) δέν δεσμεύει καί τούς δικηγόρους ἤ συμβολαιογράφους, διότι οὗτοι δέν ἀσκοῦν ἐπιχειρήσεις (πρβλ. ὅμως Α.Π. 526)1965, ΕΕΔ 25, 6, ἔνθα σημειώσεις μας), ἀλλά δι' αὐτούς ἔχει εἰσαχθῆ ἡ ὑπ' ἀριθ. 24)1963 διαιτητική ἀπόφασις (ΕΕΔ 22, 1165), πάντως ὅμως ἀναπροσαρμοζομένη πρός τήν ἀπό 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικήν γενικήν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 67), τά ἐλάχιστα ὅρια τῆς ὁποίας εἶναι μισθοί ἀσφαλείας δι' ὅλους τούς μισθωτούς. («Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 104).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν] (*)

Ἄρθρον 82

Ἐγγραφὴ εἰς Ἀσφαλιστικὸν Συνεταιρισμὸν Διαγραφὴ ἐξ αὐτοῦ

1) Δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν ἔχει πᾶν πρόσωπον πληροῦν, πλὴν τῶν ὑπὸ τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας καὶ τῶν ἄρθρων 80 § 2 καὶ 81 § 2 τοῦ παρόντος ὁριζομένων προϋποθέσεων, καὶ τὰς ἀκολούθους εἰδικὰς προϋποθέσεις :

α) Ἀπησχολήθη κατὰ τὸ προηγούμενον τῆς ἐγγραφῆς του ἔτος εἰς ἐργασίαν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 80 ἀναφερομένων ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

β) Συνεπλήρωσε τὸ 18ον, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ 65ον, προκειμένου περὶ ἄρρενος, καὶ τὸ 60ὸν, προκειμένου περὶ θήλεος, ἔτος τῆς ἡλικίας του, δὲν εἶναι δὲ ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951.

Προκειμένου περὶ προσώπων, ἅτινα διετέλεσαν ἠσφαλισμένα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ ἕτερον Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως, δὲν κωλύεται ἡ ἐγγραφὴ των εἰς τὸν συνεταιρισμὸν καὶ ἐὰν ἔχουν συμπληρώσει τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας.

γ) Δὲν ἀσφαλίζεται παρ' ἑτέρῳ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως.

δ) Δὲν διεγράφη ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ τῶν προσθέτων τελῶν.

2) Πρόσωπον ἐγγραφὲν ὡς μέλος ἀσφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ διαγράφεται ὑποχρεωτικῶς τοῦτου, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον :

α) Ἔπαυσεν ἀπὸ τριμήνου ἀπασχολούμενον συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα, δὲν συντρέχει λόγος τις ἀναστολῆς τῆς ἀσφαλίσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 87 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων.

Ἡ παῦσις τῆς ἀπασχολήσεως δέον νὰ δηλοῦται ὑπὸ τοῦ μέλους πρὸς τὸν συνεταιρισμὸν ἐγγράφως.

Ἐκ νέου ἐγγραφὴ εἰς τὸν συνεταιρισμὸν ἐπιτρέπεται μόνον ἀπὸ τοῦ μεθεπομένου τῆς διαγραφῆς τοῦ ἠσφαλισμένου ἡμερολογιακοῦ ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπησχολήθη ἐκ νέου ἐπὶ ἑξάμηνον τοὐλάχιστον συμφώνως πρὸς τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 80 ὁριζόμενα.

β) Καθυστερεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὸν ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν ὑποχρεώσεων του ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν πέραν τοῦ ἑξαμήνου.

Ἡ διαγραφὴ ἐκ τοῦ συνεταιρισμοῦ εἰς τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις λογίζεται γενομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ τετάρτου μηνὸς τῆς δηλουμένης κατὰ τὰ ἀνωτέρω διακοπῆς τῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνός, δι' ὃν καθυστερεῖται ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν.

3) Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ τὸ παρὸν Κεφάλαιον προϋποθέσεων ἐγγραφῆς εἰς τὸν συνεταιρισμὸν ἡ διαγραφὴ ἐξ αὐτοῦ ἀποφαίνεται ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως τοῦ ἠσφαλισμένου, ἡ ἀπόφασις δὲ τούτου εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ συνεταιρισμοῦ.

Ἄρθρον 83

Ἀπόδειξις ὑπάρξεως προϋποθέσεων ἐγγραφῆς

1) Ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ)τος 3083)1954.

2) Στοιχεῖα περὶ τῆς ἀπασχολήσεως τῶν αἰτούντων τὴν ἐγγραφήν των εἰς ἀσφαλιστικοὺς συνεταιρισμοὺς ἀρύονται τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῆς ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχουν ἰδίαν περὶ τούτου ἀντίληψιν, ἐκ βεβαιώσεως τῆς εἰς ἣν τυχὸν ἀνήκει ὁ αἰτῶν ἐπαγγελματικῆς Ὀργανώσεως ἢ τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας ἢ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, ἐξ ἧς νὰ προκύπτῃ, ὅτι οὗτος ἤσκησε τὸ ἐπάγγελμά του κατὰ τὸ προηγούμενον 12μηνον.

Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τῶν παρεχόντων ἐργασίαν πρὸς πλείονας συγχρόνως σταθεροὺς ἐργοδότας ἢ πρὸς μὴ σταθερὸν ἐργοδότην, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν δύνανται νὰ προσκομίζουν βεβαιώσεις τεσσάρων τοὐλάχιστον ἐργοδοτῶν, ἀπαιτεῖται καὶ ἡ ὑποβολὴ σχετικῆς ὑπευθύνου δηλώσεως τῶν ἰδίων περὶ ἀπασχολήσεως των εἰς πλείονας τῶν τριῶν ἐργοδότας.

3) Ὡς στοιχεῖα πρὸς διαπίστωσιν τῆς ἀπασχολήσεως δύνανται ὡσαύτως νὰ χρησιμεύουν :

α) Ἡ μὴ παροχὴ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἑτέρας ἐξηρτημένης ἐργασίας, δι' ἣν ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἡ μὴ ὑπαγωγή του εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 184 τοῦ παρόντος τόμου.

κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἡ διαγραφὴ τον ἐξ ἄλλου ἀσφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ τῶν προσθέτων τελῶν. Τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἀρκεῖ νὰ προκύπτουν ἐξ ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ αἰτοῦντος.

β) Ἡ παῦσις τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου, ἡτις δέον νὰ προκύπτῃ ἐξ ὑπευθύνου δηλώσεως αὐτοῦ.

Ἐπὶ περιπτώσεων, καθ' ἃς γεννῶνται ἀμφιβολίαι περὶ τῆς ἀκριβείας τινῶν ἐκ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων, πλὴν τῆς παύσεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του ὑπὸ τοῦ ἡσφαλισμένου, ἐνεργεῖται ἐπαλήθευσις τῶν στοιχείων τούτων δι' ὀργάνων τῆς Ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 84

Ἔναρξις ἀσφαλίσεως - ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ ἄρχεται ἀπὸ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 82 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Εἰς τὰ περὶ ὧν τὸ παρὸν Κεφάλαιον πρόσωπα χορηγεῖται ἰδίου τύπου, καθοριζομένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον μετὰ ἐσωτερικῶν δελτίων ἀπασχολήσεως. Δι' ὁμοίας ἀποφάσεως καθορισθήσεται ὁ χρόνος ἰσχύος τῶν δελτίων ἀπασχολήσεως.

Ἄρθρον 85

Εἰσφοραί

1) Αἱ κατὰ τὸν νόμον εἰσφοραί, ἐργοδότου καὶ ἡσφαλισμένου, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν Κεφάλαιον προσώπων εἰσπράττονται παρὰ τῶν προσώπων τούτων ὑπὸ τῶν διοικήσεων τῶν συνεταιρισμῶν καὶ καταβάλλονται παρὰ τούτων εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

2) Χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα ταύτου.

3) Αἱ διοικήσεις τῶν συνεταιρισμῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένων προθεσμιῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον χρόνου καταβάλλουν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ ὁλικὸν ποσὸν τῆς ἀναλογούσης εἰς τὴν ἀσφάλισιν τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ μηνιαίας εἰσφορᾶς (ποσοστὸν ἐργοδότου, ποσοστὸν ἡσφαλισμένου), ὑπολογιζομένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 82 τοῦ παρόντος καὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951 ὁριζόμενα. Ἡ μὴ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ. ν. 1846)1951 προβλεπομένης προθεσμίας συνεπάγεται τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένας κυρώσεις εἰς βάρος τοῦ συνεταιρισμοῦ.

4) Ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν γίνεται δι' ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν μελῶν τῶν συνεταιρισμῶν ἀσφαλιστικῶν ἐνσήμων.

Ἄρθρον 86

Ἡμέραι ἐργασίας - Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκδιδομένης μετὰ πρότασιν τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν οἰκείων Ὑποκαταστημάτων αὐτοῦ, τὰ ἀσφαλιζόμενα κατὰ τὸ παρὸν Κεφάλαιον πρόσωπα κατατάσσονται διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν καὶ τῶν χορηγητέων αὐτοῖς παροχῶν κατ' ἐπαγγελματικὸς κατηγορίας καὶ τοπικὰς περιοχὰς ἀσφαλίσεως, ἀναλόγως τοῦ τεκμαιρομένου εἰσοδήματος ἑκάστης ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, οὐχὶ πάντως κατωτέρων ἐκείνης, ἧτις περιλαμβάνει τὸ ἡμίσυ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος κατωτάτου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας.

Ἡ ἀπόφασις αὐτὴ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δύναται νὰ τροποποιῆται ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξεδόθη.

2) Αἱ ἡμέραι ἐργασίας, τὰς ὁποίας λογίζονται ὅτι πραγματοποιοῦν κατὰ μῆνα τὰ μέλη ἑκάστου ἀσφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ, ὁρίζονται περιοριστικῶς ἀπὸ 15 ἕως 25, τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω πλαισίου καθορισμοῦ ἐνεργουμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 87

Ἀναστολὴ καὶ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως - Κυρώσεις

1) Ἡ κατὰ τὸ παρὸν Κεφάλαιον ἀσφάλισις ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον διέκοψε τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος του ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς τουλάχιστον μηνὸς λόγῳ :

α) Βεβαιωθείσης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνικανότητος πρὸς ἐργασίαν ἕνεκα ἀσθενείας,

β) Στρατεύσεως, φυλακίσεως, ἐκτοπίσεως ἢ ἄλλου λόγου, ἐπαγομένου στέρησιν τῆς δυνατότητος ἐργασίας, βεβαιουμένου διὰ δημοσίου ἐγγράφου.

γ) Παροχῆς ἑτέρας ἐργασίας, παραλλήλως ἢ διαδοχικῶς, δι' ἣν ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἡ ἀναστολὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὁ ἡσφαλισμένος ἐστερήθη τῆς δυνατότητος ἐργασίας ἢ ἤρξατο παρέχων ἑτέραν ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέαν ἐργασίαν καὶ λήγει εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἠρθη ὁ λόγος τῆς ἀναστολῆς.

2) Ἡ περὶ ἧς ἡ ἀνωτέρω ἀσφάλισις διακόπτεται, ἐφ' ὅσον :

α) Τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον διαγραφῇ ἀπὸ τὸν ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμόν.

β) Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς συνεταιρισμὸς καθυστερεῖ, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του ἐπὶ χρονικὸν διά-

στημα πέραν τῶν δύο μηνῶν.

Ἡ λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως συνεπάγεται στέρησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἠσφαλισμένου ἐπὶ τὰς παροχὰς τῆς ἀσφαλίσεως. Ἡ στέρησις, προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας, ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἑπομένου ἔτους ἐκείνου, δι' ὃ καθυστεροῦνται αἱ εἰσφοραί.

Διὰ τὴν ἀνάκτησιν τοῦ δικαιώματος ἀπαιτεῖται :

α) Προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τῶν κλάδων ἀσθενείας ἡ καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν καὶ ἡ ἐκ νέου πλήρωσις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 81 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 προϋποθέσεων ὑπὸ τῆς χρονολογίας ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος περὶ νέας ἐγγραφῆς εἰς τὸν συνεταιρισμόν.

β) Προκειμένου περὶ τῶν παροχῶν τοῦ κλάδου ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου ἡ καταβολὴ τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὅδου ἐπὶ ἄρρενος ἢ τοῦ ὅδου ἐπὶ θήλεος ἔτους τῆς ἡλικίας ἢ πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας ἢ τοῦ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου.

Αἱ ἀνωτέρω συνέπειαι τῆς καθυστερήσεως αἴρονται αὐτοδικαίως, ἐὰν ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς διαγραφῆς τοῦ συνεταίρου ἢ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ διμήνου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ συνεταιρισμοῦ καθυστερήσεως τῆς καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν μηνὸς καταβληθοῦν αἱ ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ μετὰ τῶν προσθέτων τελῶν.

Κεφάλαιον ΙΒ'

Ἀσφάλισις ἐφημεριδοπωλῶν

Ἄρθρον 88

Καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν

1) Αἱ κατὰ νόμον εἰσφοραὶ διὰ τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3871)1958 ν. δ)τος ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν ἐφημεριδοπωλῶν εἰσπράττονται καὶ καταβάλλονται εἰς τὸ Ἵδρυμα ὑπὸ τῶν τοπικῶν πρακτόρων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, παρ' ὧν λαμβάνουν οἱ ἠσφαλισμένοι ἐφημεριδοπῶλαι τὰ πρὸς πώλησιν ἔντυπα.

Πρὸς τοῦτο οἱ κατὰ τόπους πράκτορες, οἱ διαθέτοντες ἐφημερίδας καὶ περιοδικὰ μέσῳ ἠσφαλισμένων, ἐνεργοῦντες ὡς ἐντολοδόχοι τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ ὡς δικαιοῦχου τῶν εἰσπραττομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρακρατοῦν :

α) Τὸ βαρῦνον τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τὰ παραδίδοντα εἰς τοὺς τοπικοὺς πράκτορας ἔντυπα πρὸς διάθεσιν ποσοστὸν εἰσφορᾶς ἐκ τοῦ ποσοῦ, ὅπερ τὰ πρακτορεῖα ταῦτα δικαιοῦνται λαμβάνειν διὰ τὴν μέσῳ τῶν τοπικῶν πρακτόρων πώλησιν τῶν ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν, καὶ

β) Τὸ βαρῦνον τοὺς ἠσφαλισμένους ποσοστὸν εἰσφορᾶς ἐκ τῆς καταβαλλομένης εἰς αὐτοὺς ἀμοιβῆς καὶ καταβάλλουν τὰ ποσοστὰ ταῦτα ὁμοῦ μετὰ τοῦ βαρύνοντος αὐτοὺς τούτους τοὺς πράκτορας ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τοῦ κατὰ τὴν ἑπομένην παράγραφον ὁριζομένου χρόνου. Ἡ καταβολὴ γίνεται δι' ἀγορᾶς καὶ ἐπικολλήσεως ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων τῶν ἠσφαλισμένων ἐνσήμων.

2) Χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τούτου.

3) Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ τοπικὸς πράκτωρ, ὁ διαθέτων ἔντυπα μέσῳ ἠσφαλισμένων ἐφημεριδοπωλῶν, ἀναλαμβάνει τὴν διάθεσιν τῶν ἐντύπων τούτων διὰ λογαριασμὸν πλειόνων τοῦ ἑνὸς Κεντρικῶν Πρακτορείων, ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τῆς παραγράφου 4 τοῦ ν. δ)τος 3871) 1958 βαρύνουσα τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα εἰσφορὰ δι' ἕκαστον ἠσφαλισμένον ἐφημεριδοπώλην κατανέμεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν πρακτορείων τούτων.

4) Ἐφημεριδοπῶλαι, διαθέτοντες ἔντυπα διὰ λογαριασμὸν πλειόνων τοῦ ἑνὸς τοπικῶν πρακτόρων, ἀσφαλίζονται κεχωρισμένως παρ' ἑκάστου τούτων, τῆς μηνιαίας εἰσφορᾶς κατανεμομένης κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν πρακτόρων καὶ καταβαλλομένης κατὰ τὰ εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους ὁριζόμενα.

Εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τούτους χορηγοῦνται ἰσάριθμα πρὸς τὰς ἀπασχολήσεις αὐτῶν ἀσφαλιστικὰ βιβλιάρια, ἐκδιδόμενα ὑπὸ τὸν αὐτὸν ἀριθμὸν μητρώου.

5) Ὅπου εἰς τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀναφέρεται ὁ ὅρος «Κεντρικὸν Πρακτορεῖον» νοεῖται ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος, ὁσάκις πρόκειται περὶ ἀσφαλίσεως τῶν περὶ ὧν τὸ ἐδάφιον δεύτερον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 3871)1958 πωλητῶν τοπικῶν ἐπαρχιακῶν ἐφημερίδων.

Ἐφ' ὅσον ἡ διάθεσις τῆς τοπικῆς ἐπαρχιακῆς ἐφημερίδος γίνεται δι' ἀπ' εὐθείας παραδόσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐκδότου εἰς τὸν ἐφημεριδοπώλην, τὰς κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ὑποχρεώσεις τῶν τοπικῶν πρακτόρων ἐφημερίδων ὑπέχει ὁ ἐκδότης τῆς ἐφημερίδος.

Ἄρθρον 89

Ἀπόδειξις χρόνου ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος

Ἡ ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος ἐφημεριδοπώλου εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ)γματος 3871)1958 διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ)γματος τούτου συνταξιοδοτήσιν του ἢ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ ν.δ)γματος χορήγησιν προσωποπογοῦς βοηθήματος βεβαιοῦται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου κατοικεῖ ὁ ἐνδιαφερόμενος, λαμβανομένης κατόπιν αἰτήσεως τούτου, καὶ συνυποβαλλομένων τῶν κάτωθι δικαιολογητικῶν πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ χρόνου ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος :

1) Βεβαιώσεως τοῦ Πρακτορείου Ἐφημερίδων τῆς πόλεως ἢ τῶν πόλεων, εἰς ἃς ἤσκησαν τὸ ἐπαγγελμα.

2) Βεβαιώσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανω-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

114)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί επεκτάσεως της ισχύος των διατάξεων του νόμου 5245)1931 εις άπασας τας πρωτευούσας Νομών ή Επαρχιών.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 27 της 9 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις: 1) Του άρθρου 5 του νόμου 5245)1931 «περί τροποποιήσεως των υπ' άριθ. 3756)1929 και 4313)1929 νόμων περί σχέσεων άρτοποιών και άρτεργατών». 2) Του ά. ν. 14.10.1935 «περί ιδρύσεως Υφυπουργείου παρά τω Υπουργείω Εσωτερικών». 3) Του ά. ν. 16.11.1935 «περί συστάσεως Γενικής Διευθύνσεως Αγορανομίας». 4) Του ν. δ)τος 31)1941 «περί μετονομασίας του Υφυπουργείου Αγορανομίας εις Υπουργείον Επισιτισμού». 5) Του νόμου 27)1944 «περί μετονομασίας του Υπουργείου Επισιτισμού εις Υπουργείον Εφοδιασμού κλπ.». 6) Του ν. δ)τος 666)1948 «περί συστάσεως Υπουργείου Εφοδιασμού και Διανομών». 7) Του ά. ν. 1671)1951 «περί Υπουργικού Συμβουλίου και Υπουργείων, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως». 8) Του ν. δ)τος 3070)1954 «περί οργανώσεως των Υπηρεσιών του Υπουργείου Εμπορίου», ως τούτο ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, και του β. δ)τος υπ' άριθ. 366)1960 «περί οργανισμού του Υπουργείου Εμπορίου». 9) Την υπ' άριθ. 244126)9977)12.10.1965 (Φ. Ε. Κ. Β' 695)1965) απόφασιν του Υπουργού Εμπορίου «περί των υπό του Υφυπουργού Εμπορίου ενασκουμένων αρμοδιοτήτων».

10) Την υπ' άριθ. 267)1965 γνωμάτευσιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Η μετέρου επί του Εμπορίου Υφυπουργού, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η ισχύς των διατάξεων του ν. 5245 της 2)9 Αυγούστου 1931 «περί τροποποιήσεως των υπ' άριθ. 3756)1929 και 4313)1929 νόμων περί των σχέσεων άρτοποιών και άρτεργατών επεκτείνεται εις άπασας τας πρωτευούσας Νομών ή Επαρχιών του Κράτους, εις ας μέχρι τούδε δεν έχει επεκταθή αύτη.

Εις τον Ημέτερον επί του Εμπορίου Υφυπουργών ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 28 Ιανουαρίου 1966

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

120800)8658)1965 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' άριθ. 13)1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Υπηρεσίας Συντηρήσεως και Επισκευών Ο.Α.Σ.Θ.».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 862 της 28 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν. δ)τος 3755)1957. 2) Την υπ' άριθ. 13)1965 απόφασιν του Δ.Δ. Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Υπηρεσίας Συντηρήσεως και Επισκευών Ο.Α.Σ.Θ.», δι' ής μετερρυθμίσθη μετ' έφεσιν η υπ' άριθ. 5)1965 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' άριθ. 13)1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού της Υπηρεσίας Συντηρήσεως και Επισκευών του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ενώσεως Εργατοϋπαλλήλων Αστικής Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης, αφ' ενός, και αφ' ετέρου, α) του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης (Ο. Α. Σ. Θ.), β) του Σωματείου Επαγγελματιών Ιδιοκτητών Αυτοκινήτων Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ο Μέγας Αλέξανδρος» και γ) του Συνδέσμου Ιδιοκτητών Αστικών Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ο Άγιος Δημήτριος» και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Διά ταύτα

Δεχόμενον τύποις τας έφέσεις, εν μέρει δε και κατ' ουσίαν, ως εν τω σκεπτικώ, αποφασίζει και καθορίζει τα κάτωθι:

Όροι αμοιβής και εργασίας

1) Βασικός μισθός:

	Βασικός μηνιαίος μισθός Δραχμαί
α) Αρχιτεχνίτης	2.875
β) Τεχνίτης Α'	2.500
γ) » Β'	2.150
δ) Βοηθός τεχνίτου	1.800

σεων του τόπου άσκησεως του επαγγέλματος.

3) Υπευθύνου δηλώσεως αυτού.

Εκτός των ως άνω δικαιολογητικών ο αρμόδιος Διευθυντής δύναται να διατάξη την προσκόμισιν χρησιμούντων αποδεικτικών στοιχείων, εν οις βεβαίωσιν της Αστυνομικής Αρχής, ως και την ενέργειαν έρευνης παρ' οργάνων του Ιδρύματος.

(Συνεχίζεται εις το επόμενον)

ε) Πλύνται - καθαρισταί - γρασαρισταί 1.800
στ) Φύλακες 1.800
ζ) Έργάται έν γένει 1.800

η) Μαθητευόμενοι (μή συμπληρώσαντες το 19ον έτος τής ήλικίας, άνεξαρτήτως προϋπηρεσίας ή το 18ον έτος τής ήλικίας και ένός έτους προϋπηρεσίαν) και, προκειμένου περί μηχανατεχνιτών τού κλάδου αισθησιομηχανίας, μή συμπληρώσαντες τό 19ον έτος τής ήλικίας και ένός τούλάχιστον έτους άπασχόλησιν έν τώ κλάδω.

α) Μή έχοντες συμπεπληρωμένον έν (1) έτος ύπηρεσίας παρά τώ Ο.Α.Σ.Θ. δραχμαί 688.

β) Συμπληρώσαντες έν (1) έτος ύπηρεσίας παρά τώ Ο.Α.Σ.Θ. δραχμαί 825.

γ) Συμπληρώσαντες δύο (2) έτη ύπηρεσίας παρά τώ Ο.Α.Σ.Θ. δραχμαί 908.

2) Έπίδομα προϋπηρεσίας:

Οί έν παραγράφω 1 βασικοί μισθοί, πλήν τών διά τούς μαθητευομένους καθοριζομένων τοιούτων, προσαυξάνονται δι' έπιδόματος πολυετούς ύπηρεσίας έκ ποσοστού 5ο)ο άνά τριετίαν και μέχρι πέντε τριετιών.

Ώς ύπηρεσία διά την έφαρμογήν τής διατάξεως ταύτης θεωρείται ή παρά τώ Ο.Α.Σ.Θ. διανυθείσα τοιαύτη, μή συνυπολογιζομένης τής τυχόν παρ' έτέρω έργοδότη διανυθείσης προϋπηρεσίας.

3) Έπίδομα οίκογενειακών βαρών:

Χορηγείται έπί τού διαμορφουμένου μετά τής ώς άνω προϋπηρεσίας μισθού έπίδομα οίκογενειακών βαρών έκ 10ο)ο διά την σύζυγον και 5ο)ο δι' έκαστον και μέχρι τριών τέκνων, διά μέν τά άρρενα μέχρι συμπληρώσεως τού 18ου έτους τής ήλικίας των, διά δέ τά θήλεα μέχρι τού γάμου των, και έφ' όσον βεβαιωθή ότι άπό τού 17ου έτους τής ήλικίας των δέν έργάζονται.

4) Έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας:

Εις τους πλύντας και καθαριστάς χορηγείται έπί τών άνω μηνιαίων βασικών μισθών των, ύπολογιζόμενον έπίδομα άνθυγιεινής έργασίας έκ 5ο)ο.

5) Είδικαί εις είδος παροχαί:

Εις τούς έκ τού άνω προσωπικού πλύντας λευκορείων Ο.Α.Σ.Θ. χορηγούνται έτησίως κατά χρήσιν ύπό τού Ο.Α.Σ.Θ. δαπάναις αύτού και έν είδει συμπράξεώς του εις την ύπό τών άνω μισθωτών έκπλήρωσιν τής συμβατικής παροχής των άνά δύο ζεύγη ύποδημάτων (μπότες) έξ έλαστικού, ώς και άνά μία άδιάβροχος έμπρόσθελλα, παραμένοντα εις την κυριότητα τού έργοδότου.

Έπίσης χορηγούνται εις τά προσωπικόν τών συνεργείων συντηρήσεως και έπισκευών δύο φόρμαι έτησίως κατά χρήσιν, κατά τά έν άρθρω 25 § 2 τού Γενικού Κανονισμού Προσωπικού τού Ο.Α.Σ.Θ. όριζόμενα.

6) Δώρον Χριστουγέννων και Πάσχα:

Καθορίζεται ή καταβολή εις άπαν τό άνωτέρω προσωπικόν δώρου: α) Χριστουγέννων και Νέου Έτους έξ ένός πλήρους μισθού και β) Πάσχα έκ τού ήμίσεος τού δώρου τών Χριστουγέννων και Νέου Έτους, μετά τού 7ο)ο Κυριακών, 2ο)ο νυκτερινής έργασίας κατά τα έκάστοτε δι' ύπουργικών άποφάσεων καθοριζόμενα σχετικώς.

7) Δελτία έλευθέρας κυκλοφορίας:

Άπαν τό άνωτέρω προσωπικόν δικαιούται νά κυκλοφορή διά τών λευκορείων, τά όποία άφορή ή παρούσα διαιτητική άπόφασις, άνευ καταβολής τού άντιτίμου τού είσιτηρίου. Έπίσης εις τους έγγάμους έκ τού άνω προσωπικού χορηγείται ώς πρόσθετος παροχή δικαίωμα δωρεάν κυκλοφορίας έφ' όλων τών γραμμών τού Ο.Α.Σ.Θ. διά την σύζυγόν των μόνον. Αί άνω παροχαί χορηγούνται εις τούς άνωτέρω μισθωτούς ώς πρόσθετον άντάλλαγμα τών προσφερομένων ύπ' αύτών ύπηρεσιών άπό τής ήμερομηνίας τής ένάρξεως τής τυπικής ίσχύος τής παρούσης άποφάσεως.

Έπίσης δικαιούνται έλευθέρας κυκλοφορίας έπί τών έν λόγω λευκορείων ό έκάστοτε πρόεδρος και ό γενικός γραμματεύς τής Ένώσεως Έργατοϋπαλλήλων Άστικής Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης.

8) Προσαυξήσεις:

Αί προσαυξήσεις λόγω έργασίας κατά τάς Κυριακάς και λοιπάς έξαιρεσίμους ήμέρας, ώς και λόγω νυκτερινής έργασίας, θά καταβάλλωνται ώς μέχρι σήμερον, συμφώνως πρός τάς σχετικάς ύπουργικάς άποφάσεις (ύ. ά. 8900)1946, 18310)1946) και βάσει τού συνολικού μηνιαίου μισθού.

Γενικαί διατάξεις

Τυχόν καταβαλλόμεναι βασικαί άποδοχαί άνωτεραι τών διά τής παρούσης καθοριζομένων ή έπιδόματα οίασδήποτε μορφής δέν δύνανται νά μειωθώσιν, ούδέ νά μεταβληθώσιν ίσχύοντες τυχόν εύνοϊκώτεροι όροι έργασίας.

Ή ίσχύς τής παρούσης (πλήν τής άπό τής ένάρξεως τής τυπικής ίσχύος τής μελλούσης νά ίσχύση ύπ' άριθ. 7 διατάξεως αύτής) άρχεται άπό τής 7ης Άπριλίου 1965.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 21 Δεκεμβρίου 1965

—

117057)7680)1965 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί καθορισμού Θώρου ήμερησίας έργασίας τών περιποιητών (σερβιτόρων) και βοηθών αύτών κλπ. προσωπικού κουζίνας, τού άπασχολουμένου εις καφενεία, καφέ-μπάρ, άναψυκτήρια, ζαχαροπλαστεία, καφεζαχαροπλαστεία, γαλακτοπωλεία και τών πρός τούτοις έξομοιουμένων άπάσης τής χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 862 τής 28 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τού

άρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὴν ἀπὸ 3.12.1965 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν :

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας διὰ τοὺς περιποιητάς (σερβιτόρους) καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, μαρκαδόρους, ταμπῆδες, μπουφετζῆδες, μπάρμαν καὶ βοηθοὺς αὐτῶν, καφετιέρηδες καὶ βοηθοὺς αὐτῶν καὶ λοιπῶν βοηθητικῶν προσωπικῶν καφετερίας καὶ μπουφέ, ποτηριέρηδες, λαντζέρηδες, πιατάδες καὶ λοιπῶν προσωπικῶν κουζίνας, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς καφενεῖα, καφὲ μπάρ, ἀναψυκτήρια, ζαχαροπλαστεῖα, καφεζαχαροπλαστεῖα, γαλακτοπωλεῖα καὶ τὰ πρὸς τούτοις ἐξομοιούμενα καταστήματα ἀπάσης τῆς χώρας ἢ εἰς ἄλλον οἱονδήποτε ἐργοδότην (λέσχας, ἱδρύματα, ὀργανισμοὺς κλπ.) ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας καὶ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτούς, δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ἐννέα (9) καθ' ἑκάστην.

2) Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τῶν ὡς εἴρηται μισθωτῶν ἐπιτρέπεται μία διακοπή, ἥτις δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἓξ ὥρας κατ' ἀνώτατον ὅριον.

3) Ὅπου μέχρι τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης βάσει εἰδικῶν διατάξεων ἢ ἐθίμου ἐφηρμόζοντο εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας παραμένουσιν ἐν ἰσχύϊ.

Εἰς ὡς περιπτώσεις τινὰ ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 καταστημάτων λειτουργοῦν ὡς μικτὰ τοιαῦτα, ἤτοι ζαχαροπλαστεῖον - ἑστιατόριον κλπ., οἱ παρ' αὐτοῖς ἀπασχολούμενοι μισθωτοὶ τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων ἀκολουθοῦν τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον ἰσχύον διὰ τὸ ἀμιγῆ καταστήματα βραχύτερον ὡράριον.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Δεκεμβρίου 1965

---

604)91)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 4 τῆς 10 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. 3) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755)1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 5.1.1966, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν παρασχεθεῖσαι αὐξήσεις ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιδομάτων τριετιῶν καὶ δι' ἐργασίαν ἐπὶ ὀχήματος τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ. ἐξικνοῦνται ἐν συνόλῳ εἰς ποσοστὸν 19,88ο)ο, αἵτινες θέλουσιν ἐχεῖ ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἄμεσον ἐπίπτωσιν ἐπὶ τοῦ κομίστρου, πρόγμα ὅπερ ἀντίκειται πρὸς τὴν γενικὴν οἰκονομικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκεται κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον ἡ συγκράτησις τῆς αὐξήσεως τῆς νομισματικῆς κυκλοφορίας, ὁ περιορισμὸς τῶν εἰσαγωγῶν καὶ ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς αὐξήσεως τῆς ζητήσεως, ἀπὸ πλευρᾶς δὲ κοινωνικῆς πολιτικῆς ἡ εἰρημένη διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀντίκειται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, δεδομένου ὅτι τὴν αὐτὴν ἐργασίαν ἐκτελοῦντες μισθωτοὶ ἑτέρων μεταφορικῶν ἐπιχειρήσεων (ὡς ὁδηγοὶ καὶ εἰσπράκτορες τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., Α.Σ.Π.Α, Ο.Α.Σ.Θ. κλπ.), καίτοι λαμβάνουσιν ἀποδοχὰς κατωτέρας τοῦ ὁμοίου προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ἐν τούτοις δι' ἐσχάτως γενομένης ρυθμίσεως ἔτυχον αὐξήσεως ἐκ 4 - 10 ο)ο μόνον.

Οὔτε ἐξ ἄλλου ἡ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας δύναται νὰ ἀποτελέσῃ ἐπαρκῆ αἰτιολογίαν διὰ τὴν χορήγησιν τῶν ὡς ἄνω αὐξήσεων, δεδομένου ὅτι τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς κατὰ τὰ ἔτη 1960 ἕως 1963 ὑπῆρξαν ἀρνητικά, ἐμφανιζομένων κερδῶν ἐκ δραχμῶν 1.405.664 μόνον κατὰ τὸ ἔτος 1964 καὶ ἡ ἐξέλιξις τῶν ἐκ κομίστρων εἰσπράξεων ἀνῆλθε κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα μὲ ρυθμὸν μέσης ἐτησίας αὐξήσεως ἐκ 8,7 ο)ο, καθισταμένου ἐμφανοῦς ὅτι ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τῆς ἐπιχειρήσεως οὐδόλως ἐπιτρέπει τὴν ἐκ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπιβληθεῖσαν αὐτῇ ἐπιβάρυνσιν, καθ' ὅτι ὁ ρυθμὸς προσαυξήσεως τῶν ἐξ ἐπιβατῶν εἰσπράξεων προδήλως ὑπερεφαλαγγίσθη κατὰ τὸ παρελθὸν ἐκ τῶν χορηγηθεισῶν ἑκάστοτε αὐξήσεων εἰς τὸ προσωπικὸν κινήσεως. Αἱ αὐξήσεις αὗται ἔχουν ὡς ἀκολούθως :

α) Ἀπόφασις 19)1961 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ηὐξήθη τὸ ἐπίδομα ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ὀχημάτων, δημιουργηθείσης μέσης ἐπιβαρύνσεως τοῦ μισθολογίου ἐξ 11 ο)ο.

β) Ἀπόφασις 28)1962, δι' ἧς ἐχορηγήθη αὔξησις ἐξ 7 ο)ο.

γ) Ἀπόφασις 18)1964 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐχορηγήθη αὔξησις ἐξ 8 ο)ο καὶ 10 ο)ο μετὰ προσαυξήσεως τοῦ ἐπιδόματος κινήσεως καὶ τοῦ ἐπιδόματος τριετιῶν, δημιουργοῦσα μέσην ἐπιβάρυνσιν ἐκ 14,66 ο)ο.

Τὸ μέσον ὅθεν ποσοστὸν προσαυξήσεως τῆς ὁμοιβῆς ἐργασίας ὑπερβαίνει διὰ τὸ αὐτὸ διάστημα τὸ διπλάσιον τοῦ μέσου ποσοστοῦ προσαυξήσεως τῶν ἐξ ἐπιβατικῆς κινήσεως εἰσπράξεων. Ἀναφερόμεθα δὲ εἰς τὸ διπλάσιον τοῦ μέσου ποσοστοῦ προσαυξήσεως τῶν εἰσπράξεων, δεδομένου ὅτι τόσον ἐκ τῶν στοιχείων τῆς Η.Ε.Μ., ὅσον καὶ ἐκ στοιχείων τῶν Κ.Τ.Ε.Λ., τῆς Α.Σ.Π.Α. καὶ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. Θεσσαλονίκης προκύπτει, ὅτι εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ κόστους ἐμπαλλάξεως ἀστικῶν συγκοινωνιῶν τὰ 45 - 50 ο)ο τούτου ἀποτελοῦνται ἐκ δαπανῶν μισθοδοσίας προσωπικοῦ. Ἀπαιτεῖται δηλαδὴ τοὐλάχιστον σχέσις

2)Η μεταξύ τοῦ ρυθμοῦ προσαυξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐσόδων, ἐξ ἄλλου δέον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὅτι ἐκ τῆς σχετικῆς μεταξὺ Κράτους καὶ Η.Ε.Μ. συμβάσεως προκύπτει, ὅτι δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὴ ἡ χορήγησις εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς δευτέρας ἀποδοχῶν μεγαλυτέρων ἐκείνων, αἵτινες ἑκάστοτε παρέχονται εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἀστικῶν ἀκτοφορείων καὶ δέον ὅπως τοῖς λόγοις ταύτοις, τροποποιουμένης τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὁρισθῶσι τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης καθοριζόμενα, ἀποφαίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ της Η.Ε.Μ., πλὴν τοῦ τοιούτου Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Α.Ε. Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως :

1) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβαλλόμενοι εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. (πλὴν τοῦ τοιούτου Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας) βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 6 ο)ο.

2) Αἱ κατὰ τὸ σύστημα τὸ ἐφαρμοζόμενον παρὰ τῇ Ἠλεκτρικῇ Ἑταιρείᾳ Μεταφορῶν καταβαλλόμεναι προσαυξήσεις κατὰ τριετίαν εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐξάνονται κατὰ 10 ο)ο.

3) Ἡ καταβαλλομένη εἰς τὸ αὐτὸ προσωπικὸν ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν ἐπὶ ὀχήματος αὐξάνεται κατὰ 6 ο)ο.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφισταμέναι εὐνοϊκώτεραι διατάξεις, κατισχύουν τῆς παρούσης.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἰανουαρίου 1966

—

7630)541)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 7.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 52 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφαίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 17.1.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 727)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Μεταξὺ τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τοῦ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ἑδρεύοντος Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως

Ἐν Ἀλεξανδρουπόλει, σήμερον τὴν 7ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ ἔτους 1965 καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι Λεωφόρος Βασιλέως Γεωργίου, ἀριθ. 288, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Θωμᾶς Μιχαηλογλου, Δήμαρχος Ἀλεξανδρουπόλεως, ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 405)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 47835)13.11.1965 ὁμοίας Νομαρχίας Ἔβρου, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Πασχάλης Νικολάου καὶ Εὐθύμιος Σιδηρᾶς, ἐργάται καθαριότητος τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως, ὡς κατὰ νόμον ἀντιπρόσωποι, καθ' ὁ πρόεδρος ὁ πρῶτος καὶ γενικὸς γραμματεὺς ὁ δεύτερος ἐξ αὐτῶν τοῦ ἐν Ἀλεξανδρουπόλει ἑδρεύοντος Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἀπὸ 23.10.1965 γενικῆς συνελεύσεως τοῦ Σωματείου ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἐκ ποσοστοῦ 12α)ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων εἰς τοὺς ἡμερομισθίους μέλη τοῦ ὡς ἄνω Σωματείου τοῦ Συνεργείου Ὁδοκαθαριστῶν τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 406)28.6.1963 β. δ)τος περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον νόμου τῶν διατάξεων τοῦ ν. 1726)1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν, δι' ἧς συμφωνοῦν τὰ ἀκόλουθα :

1) Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ δώδεκα τοῖς ἑκατὸν (12α)ο) ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ συνεργείου καθαριότητος τοῦ Δήμου, τῶν ἀπασχολουμένων μὲ τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων τῆς πόλεως, συμπεριλομβανομένων καὶ τῶν ὁδηγῶν τῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος καὶ τῶν ἐργατῶν τοῦ συνεργείου σφαγείων.

2) Χορηγεῖται κατ' ἔτος ἀνὰ μία στολὴ ἐργασίας, πηλήκιον καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων, ὡς καὶ ἀδιάβροχον εἰς τοὺς ἀνωτέρω.

Τὰ ἐν λόγῳ εἴδη ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν Δῆμον, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

3) Ἡ παροῦσα τελεῖ ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ἀλεξανδρουπόλεως καὶ τῆς Νομαρχίας Ἔβρου, ἡ δὲ ἰσχύς της ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1965.

4) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον διὰ τὴν κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τῶν ὡς ἄνω ἐγγράφων ἐξουσιοδοτήσεως τῶν συμβαλλομένων ὧδε μερῶν ἐπισυναφθέντων ἐν

τῷ ληφθέντι πρωτοτύπῳ ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀλεξανδρουπόλεως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1966

—

8371)637)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 24.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 52 τῆς 31 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755) 1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα ἡμῖν τὴν 24.1.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 730)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως.

Εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ.

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 24ην Ἰανουαρίου 1966, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου τοῦ Γ. Παπανικολάου, ἐξουσιοδοτημένου πρὸς τοῦτο δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 75378)12430)12.10. 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, παρισταμένου καὶ τοῦ Γεωργίου Χαλκιᾶ, ἐξουσιοδοτημένου ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ συμφωνήσαντος πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Δαυὶδ Φρανσις Pawson, διευθύνων σύμβουλος τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία Μεταφορῶν Α.Ε.», καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Κωνσταντῖνος Χαραμῆς, πρόεδρος, καὶ Χρῆστος Ἀθανασόπουλος, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῆς ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ἀπεφασίσαμεν τὴν συνομολόγησιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δι' ἧς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα :

1) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης (1.7.1965) καταβαλλόμενοι εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. (πλὴν τοῦ τοιούτου Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας) βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν δέκα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (15 ο/ο).

2) Κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν (15 ο/ο) προσαυξάνονται ἐπίσης ἀπὸ 1.7.1965 καὶ εἰς τὸ αὐτὸ προσωπικὸν καταβαλλόμεναι α) προσαυξήσεις λόγῳ τριετιῶν καὶ β) ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν ἐπὶ ὀχήματος.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι εἰς ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς ἐπίσης τυχὸν ὑφισταμέναι εὐνοϊκώτεραι διατάξεις, κατισχύουν τῆς παρούσης.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1965.

5) Ἀμφότερα τὰ συμβαλλόμενα μέρη ρητῶς συνομολογοῦσιν, ὅτι παραιτοῦνται πάσης οἱασδήποτε ἀξιώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ τε τῆς ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατατεθείσης παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν τὴν 11.1.1966, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 604)91 τῆς 7.1. 1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 41)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν κλπ.», δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4 τῆς 10.1.1966 τ. Β' Φ.Ε.Κ., ὡς πράξεις θεωρηθοῦν ὡς καταγγελθεῖσαι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης καὶ μηδέποτε ἰσχυούσης.

6) Ἡ παροῦσα ὑπογράφεται πρὸς ὁριστικὴν συμβιβαστικὴν διευθέτησιν τῆς μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω συμβαλλομένων μερῶν διενέξεως, ἥτις ἀνέκυψεν ἐκ τῆς τροποποιήσεως τῆς προειρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

7) Ἡ παροῦσα ὑπεγράφη εἰς τρία πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ τρίτον κατετέθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239) 1955.

Ὁ Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας

Οἱ συμβαλλόμενοι

Ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰανουαρίου 1966

—

10177)734)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 23.11.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορσοφαγέων Καβάλας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 71 τῆς 8 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755) 1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα ἡμῖν τὴν 17.1.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ'

άριθ. 728)1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ώς ακολούθως :

Συλλογική σύμβασις έργασίας
Εκδορασφαγέων Καβάλας

Έν Καβάλα, σήμερον την 23ην Νοεμβρίου 1965, ημέραν της εβδομάδος Τρίτην και ώραν 7ην απογευματινήν, οί κάτωθι υπογεγραμμένοι 1) Ιωάννης Μαραγκός, πρόεδρος, 2) Απόστολος Κοκόνης, γεν. γραμματεύς του Σωματείου Κρεοπωλών Καβάλας, και αφ' ετέρου οί 1) Σαράντης Προκοπίου, πρόεδρος, και 2) Ευάγγελος Παπακοσμίδης, γεν. γραμματεύς του Σωματείου Εκδορασφαγέων Καβάλας, άπαντες νομίμως εξουσιοδοτημένοι παρά των οργανώσεων, ών εκπροσωπούμεν, άπεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής καθορίζονται τά κάτωθι :

1) Το ήδη ισχύον τιμολόγιον διά την σφαγήν και έκδαρσιν των ζώων αυξάνεται ώς ακολούθως :

Διά την σφαγήν και έκδαρσιν μόσχων κατά κεφαλήν μέχρι 120 κιλών δραχμαί 80.

Διά την σφαγήν και έκδαρσιν μόσχων κατά κεφαλήν άνω 120 κιλών δραχμαί 53.

Διά την σφαγήν και έκδαρσιν βοοειδών και δαμαλείων εν γένει κατά κεφαλήν δραχμαί 53.

Διά την σφαγήν και έκδαρσιν άμνών και εριφίων κατά κεφαλήν δραχμαί 5.

Διά την σφαγήν και έκδαρσιν αίγοπροβάτων κατά κεφαλήν δραχμαί 9,50.

Διά την σφαγήν και έκδαρσιν χοιριδίων μέχρι 30 κιλών κατά κεφαλήν δραχμαί 26.

2) Η έκδαρσις και σφαγή απάντων των ζώων θά εκτελήται από το Σωματείον Εκδορασφαγέων Νομού Καβάλας.

Η παρούσα συνετάγη εις δύο πρωτότυπα, όσα και τά συμβαλλόμενα μέρη, πλέον δε αυτών και έτερα δύο προς κατάθεσιν κατά νόμον εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Οί συμβαλλόμενοι
(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις εή 3 Φεβρουαρίου 1966

—

10176/735)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 23.12.1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας του προσωπικού Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 71 της 8 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : Τάς διατάξεις του νόμου 3239)1955, ώς ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755) 1957, αποφασίζομεν :

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 7.1.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' άριθ. 726)1766 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ώς ακολούθως :

Συλλογική σύμβασις

Έν Αθήναις, σήμερον την εικοστήν τρίτην (23) του μηνός Δεκεμβρίου του έτους χίλια εννεακόσια εξήκοντα πέντε (1965), ημέραν της εβδομάδος Πέμπτην και ώραν 1ην μ. μ., εν τω Κεντρικώ Καταστήματι της Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως, συνήλθον αφ' ενός οί 1) Σπυρίδων Γ. Κωστόπουλος, αντιπρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου και διευθύνων σύμβουλος, εκπροσωπών νομίμως την Τράπεζαν Εμπορικής Πίστεως, δυνάμει του από 23.12.1965 πρακτικού του Διοικητικού Συμβουλίου αυτής, και αφ' ετέρου οί 1) Παναγιώτης Μαλδαβίνας και 2) Μαρία Κασίμη, ώς εκπρόσωποι του Συλλόγου Προσωπικού Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως, εξουσιοδοτημένοι προς τούτο δυνάμει της από 20.12.1965 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, νομίμως εξουσιοδοτημένοι δι' εγγράφου συναινέσεως των μελών, δοθείσης κατά τους όρους του άρθρου 10 του Καταστατικού του Συλλόγου Προσωπικού Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως, μη καταστάσης εφικτής της συγκλήσεως εκτάκτου γενικής συνελεύσεως, λόγω του επείγοντος, οίτινες συμφωνούν, συνομολογούν και συναποδέχονται τά κάτωθι :

Διά της από 25.6.1965 συλλογικής συμβάσεως, εγκριθείσης διά της υπ' άριθ. 42962)1965 υπουργικής αποφάσεως, καθωρίσθησαν οί μηνιαίοι βασικοί μισθοί του προσωπικού της Τραπέζης Εμπορικής Πίστεως. Ακολούθως ούτοι ηυξήθησαν κατά 47ο)ο εν όλω διά των από 31.5.1958, 16.2.1960, 2.7.1962 και 16.4.1964 συλλογικών συμβάσεων, εγκριθεισών αντιστοίχως διά των 7974)2.1.1959, 19443)21.8.1960, 59459)3902)27.7.1962 και 46163) 3333)26.5.1964 υπουργικών αποφάσεων, δημοσιευθεισών διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Οί διά των ώς άνω διατάξεων διαμορφωθέντες μηνιαίοι βασικοί μισθοί δι' ενσωματώσεως των μέχρι σήμερον χορηγηθεισών αυξήσεων, ώς και του φόρου εισοδήματος, βάσει του άρθρου 15 ν. δ)τος 4444)1964, και διά προσθέτου αυξήσεως χορηγουμένης διά της παρούσης, καθορίζονται από 1ης Ιανουαρίου 1966 και εφεξής ώς ακολούθως :

Διοικητικός - Λογιστικός Κλάδος
Τομεακός Κλάδος - Κύριαν προσωπικόν

Βαθμοί	Μισθοί	Επίδομα θέσεως
Διευθυντής	7.500	1.400
Υποδιευθυντης	7.000	1.200
Εντεταλμένος διευθύνσεως Α'	6.200	900
» » Β'	5.400	800
Τμηματάρχης Α'	4.600	550
» Β'	4.200	450
Υποτμηματάρχης	3.900	350
Λογιστής Α' - ταμίας Α', γραμματεύς Α'	3.500	

Βαθμοί	Μισθοί	Έπίδομα θέσεως
Λογιστής Β' - ταμίας Β', γραμματεύς Β'	3.100	
Υπολογιστής - ύποταμίας - δακτυλογράφος Α'	2.600	
Βοηθός λογιστού - βοηθός ταμίου - δακτυλογράφος Β'	2.200	
Δόκιμος - δόκιμος δακτυλογράφος Α'	1.800	
Δόκιμος δακτυλογράφος Β'	1.400	

Ταμιακός κλάδος - βοηθητικόν προσωπικόν

Βαθμοί	Μισθοί
Εισπράκτωρ Α'	2.200
Εισπράκτωρ Β'	1.900

Δικαστικόν - Νομικός Κλάδος

Βαθμοί	Μισθοί	Έπίδομα θέσεως
Δικηγόρος (τμηματάρχης Α' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	4.600	550
» (τμηματάρχης Β' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	4.200	450
» (ὑποτμηματάρχης ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	3.900	350
» (γραμματεύς Α' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	3.500	
» (γραμματεύς Β' ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	3.100	
» (ὑπολογιστής ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	2.600	
» (βοηθὸς ὡς βάσις ἀντιμισθίας)	2.200	

Ὑπηρετικόν προσωπικόν

Βαθμοί	Μισθοί
Ἀρχικλητήρ	2.100
Κλητήρ Α'	1.800
Κλητήρ Β'	1.600
Κλητήρ Γ''	1.250

Οἱ ὡς ἄνω βασικοί μισθοί προσαυξάνονται διά τῶν οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων καί τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας τῶν χορηγηθέντων ὑπό τῆς ἀπό 29.8.1951 συλλογικῆς συμβάσεως ὑπαλλήλων Τραπεζῶν, ὡς καί διά τοῦ ὑπό τῆς ἰδίας συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπομένου ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν, ὡς ἐπεξετάθη καί ὡρίσθη διά τῆς ἀπό 16.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως, ἐγκριθείσης διά τῆς 46163)1964 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Εἰδικῶς ὅμως τό ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 καί ἐφεξῆς τροποποιεῖται βελτιούμενον ὑπέρ τοῦ προσωπικοῦ καί θά καταβάλλεται 10ο/ο ἀπό τῆς συμπληρώσεως 10ετοῦς ὑπηρεσίας, 14ο/ο ἀπό τῆς συμπληρώσεως δεκαπενταετοῦς ὑπηρεσίας, 18ο/ο ἀπό τῆς συμπληρώσεως εἰκοσαετοῦς ὑπηρεσίας καί 22ο/ο ἀπό τῆς συμπληρώσεως εἰκοσιπενταετοῦς ὑπηρεσίας καί ἄνω.

Νοεῖται, ὅτι ἡ εἰς τούς ὡς ἄνω καθοριζομένους ηὐξημένους μισθούς συμψηφίζονται πᾶσαι αἱ γενικαί αὐξήσεις τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, αἱ χορηγηθεῖσαι ὁπωσδήποτε μέχρι σήμερον, ὡς καί αἱ χορηγηθησόμεναι παρά τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἤ παρ' οἱουδήποτε ἄλλου κρατικοῦ ὀργάνου ἤ καί νόμου, κατά τό διάστημα τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἐφ' ὅσον τῆς αὐξήσεως ταύτης θά ἐδικαιοῦντο καί οἱ ὑπάλληλοι ἤ τό προσωπικόν ἐν γένει τῆς Τραπέζης Ἐμπορικῆς Πίστεως, ἐκτός ἄν ἄλλως ἠθέλε διά σχετικοῦ νόμου ὁρισθῆ, ἐν πάσῃ δέ περιπτώσει συμφωνεῖται, ὅτι τά εἰς τό προσωπικόν τῆς Τραπέζης παρεχόμενα πάσης φύσεως ἐπιδόματα θά συνυπολογίζωνται πάντοτε διά τήν ἐξασφάλισίν των ὑπό τῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καί γενικῆς ἰσχύος διαιτητικῶν ἤ ἄλλων ἀποφάσεων, ὁριζομένων γενικῶν ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαζομένων, καί οἱ ὑπ' αὐτῶν καλυπτόμενοι μισθωτοί θά λαμβάνουν τό πλέον εὐνοϊκόν δι' αὐτούς ἄθροισμα μισθοδοσίας, μεταξύ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐξασφαλιζομένων ὑπό τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διά τήν Τράπεζαν διατάξεων (ἤτοι βασικοῦ μισθοῦ μετά τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων) καί τοῦ συνόλου ἐπίσης τῶν ἀποδοχῶν τῶν χορηγουμένων ὑπό τῶν γενικῆς ἰσχύος διατάξεων.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὁρίζεται διά 2 ἔτη, ἤτοι ἀπό 1.1.1966 μέχρι 31.12.1967.

Συμφωνεῖται, ὅτι κατά τό διάστημα τῆς ὡς ἄνω ἰσχύος τῆς παρούσης οὐδεμία περί νέας αὐξήσεως αἴτησις θέλει προβληθῆ ἐκ μέρους τοῦ προσωπικοῦ, ἡ Τράπεζα ὅμως δύναται νά χορηγῇ εἰς τό προσωπικόν ἐκτάκτους ἐξ ἐλευθεριότητος παροχάς, ὡς ἐχορήγησε δι' εἰδικῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου ἐπί τῇ λήξει τῶν χρήσεων, εἴτε ὑπό οἱανδήποτε ἄλλην μορφήν.

Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα τά συμβαλλόμενα μέρη, καί ἓν ἐπί πλέον, ἵνα κατατεθῇ κατά νόμον εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Φεβρουαρίου 1966

—

115197)2086)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περί τῶν ἀποδοχῶν ἐργατῶν λατομείων Ρόδου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 829 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 4)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περί τῶν ἀποδοχῶν ἐργατῶν λατομείων Ρόδου», καθ' ἥς δέν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφαίζομεν :

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 4)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου, αφορώσαν τας αποδοχάς εργατών λατομείων Ρόδου, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Εργατοτεχνιτών Καλυθιών αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Βιομηχάνων Δωδεκανήσου και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Καθορίζει τα ημερομίσθια των εργατοτεχνιτών λατομείων νήσου Ρόδου ως κάτωθι:

α) Τεχνιτών, ήτοι πιστολαδόρων, μηχανοδόρων, γαμωτών, πυροβωτών, αποκολλητών, πελεκάνων, δραχμαί 110.

β) Βοηθών τεχνιτών, ειδικευμένων εργατών, βαρυοκόπων και τροφοδοτών σπαστήρων τριβείων, δραχμαί 90.

γ) Λοιπών εργατών, δραχμαί 80.

2) Ορίζει ισχύν της παρούσης από 1.10.1965 καθ' άπασαν την νήσον Ρόδον.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Δεκεμβρίου 1965

—

118601;8435)1965 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 2)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 838 της 15 Δεκεμβρίου 1965)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239) 1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755) 1957. 2) Την υπ' αριθ. 2)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, επικυρωθείσαν διά της υπ' αριθ. 3)1965 ομοίας του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης. 3) Την σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφιον β' του ν.δ. 3755)1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 14 12.1965, ην και αποδεχόμεθα. 4) Το γεγονός ότι διά της υπ' αριθ. 2)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης καθορίζονται κατώτατα όρια ημερομισθίων των περί ων αύτη μισθωτών, ανερχόμενα εις χαμηλότερα επίπεδα εν σχέσει προς τοιαύτα προβλεπόμενα υπ' άλλων ισχυουσών τοπικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή ομοίας εκτάσεως εφαρμογής αποφάσεων διαιτησίας διά μισθωτους της αυτής κατηγορίας και ή τυχόν αποδοχή της υπό της ειρημένης διαιτητικής αποφάσεως γενομένης ρυθμίσεως θέτει τους απασχολουμένους εις την χαρτοποΐαν Θεσσαλονίκης εις μειονεκτικωτέραν θέσιν έναντι των εργαζομένων του αυτού κλάδου εις έτερος περιφερείας της χώρας, πράγμα, όπερ αντίκειται εις την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην οικονομικην και κοινωνικην πολιτικην και δέον, τω λόγω τούτω, όπως τροποποιουμένης της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως ως προς την παράγραφον Α' ταύτης των λοιπών όρων της παραμενόντων αμετα βλήτων - ορισθώσι τα εν τω διατακτικώ της παρούσης οριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 2)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Εργατών Χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης αφ' ενός και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας Θράκης, και ής το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

Α'. Όροι αμοιβής

Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων του προσωπικού χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης καθορίζονται ως ακολούθως:

	Από 11.8.1965 δραχμαί	Από της δημοσιεύσεως εις Φ.Ε.Κ. της παρούσης δραχμαί
1) Μηχανοδηγοί χαρτοποιητικών μηχανών	85	93
Βοηθοί αυτών	71	78
2) Αρχηγοί όλλανδικών δεξομενών	74	81
Βοηθοί αυτών	71	78
3) Μυλωθροί	74	80
4) Αρχηγοί κοπτικών και περιτυλικτικών μηχανών	74	80
Βοηθοί αυτών	71	78
5) Δερματοποιοί χάρτου-χαρτονίου και βοηθοί αυτών	71	78
6) Χαρτονοποιοί	71	78
7) Γναλισταί-κόπται-ζυγασταί χαρτονίου	71	78
8) Χειρισταί αναλυτού	71	78
9) Μανδαλωταί χαρτονίων	67	78
10) Εργάται αύλης, φορτοεκφορτωταί, μεταφορείς εν γένει και πάσα ειδική κατηγορία εργαζομένων, μη συμπεριλαμβανομένη εις τας εν τη παρούση αποφάσει αναφερομένους	67	73
11) Εργάτριαι διαλ. χάρτου	54	55
12) α) Εργάται το πρώτον προσλαμβανόμενοι	65	
β) Εργάτριαι το πρώτον προσλαμβανόμεναι	52	

γ) Οι υπό στοιχείον α' και β' προσλαμβανόμενοι εργάται και εργάτριαι μετά τρίμηνον εργασίαν από της προσλήψεως θα λαμβάνουν το ημερομίσθιον της ειδικότητος, την οποίαν θα κα-

ταλαμβάνουν.

Β' Λοιποί όροι

α) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν χορηγεῖται κατ' ἔτος ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων.

β) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν χορηγεῖται κατ' ἔτος ἀνὰ μία φορμα ἐργασίας εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ ἀνὰ μία μπλούζα εἰς τὰς γυναῖκας.

γ) Εἰς πάντας τοὺς ἐργαζομένους κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον ἐν ὑπαίθρῳ χορηγεῖται ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ καὶ ἓν ἀδιάβροχον, τὰ ὁποῖα θὰ παραδίδωνται εἰς τὴν ἐπιχείρησιν μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας.

δ) Αἱ διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσι τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ἐν γένει ὅροι.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἁπασαν τὴν εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 11.3.1965 (11ης Μαρτίου 1965).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1965

—

118602|8436)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ ἑρμηνείας 8)1964 ἀποφάσεώς του «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ἑτοίμων ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 838 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἡρμηνεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8)1964 ἀπόφασίς του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5) 1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 8)1964 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ἑτοίμων ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων ἐνδυμάτων Θεσσαλονίκης», τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

«Ἑρμηνεύον τὴν ὑπ' ἀριθ. 8)1964 ἀπόφασίν του τὸ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης ἀποφαίνεται ὅτι αὕτη ἀφορᾷ καὶ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐπιχειρήσεις ἑτοίμων γυναικείων ἐσωρούχων κατὰ τὴν σχετικὴν ὑπὸ στοιχεῖον Γ'' διάταξίν του, οὖσαν ρητὴν καὶ σαφῆ, ἀνεπίδεκτον δὲ οἱασδήποτε διαφόρου ἑρμηνείας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1965

—

118604|8434)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1964 ἀποφάσεώς του ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ βαφείων, τυπογραφείων, καθαριστηρίων κλπ. Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 838 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἡρμηνεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9) 1964 ἀπόφασίς του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1964 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ βαφείων, τυπογραφείων κλπ. Θεσσαλονίκης, τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον Α' 2 ὅρου τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1964 ἀποφάσεώς του (*) εἶναι ἡ ἑξῆς: Θήλεις ἐκτελοῦσαι ἐργασίαν α) τεχνίτου βαφέως ἢ λευκαντοῦ καὶ βοηθοῦ βαφέως ἢ λευκαντοῦ, β) σουρώματος εἰς βαφεῖα καὶ λευκαντήρια βιομηχανικῶν εἰδῶν καὶ προϊόντων, γ) χειροκινήτου πρέσσας, δ) καθαρίσματος καὶ πλυσίματος διὰ τῆς χειρός, ε) σιδηρώματος διὰ καλίνδρας καὶ στ) τεχνίτου φινιρίστου καὶ βοηθοῦ αὐτοῦ θὰ λαμβάνωσι τὰ αὐτὰ ἡμερομίσθια μὲ τοὺς ἄνδρας.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1965

—

118603|8437)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 3) 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 838 τῆς 15 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, δι' ἧς συνεπληρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3)1961 ἀπόφασις τοῦ, ὡς πρὸς τὰς ἀκυρωθείσας διατάξεις ὑπὸ

(*) ΕΕΔ 24, 126.

της ὑπ' ἀριθ. 1033)1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 6) 1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1961 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Λεχθέντων τὴν ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1960 ἔφεσιν τῶν 1) Συντεχνίας Κρεοπωλῶν Θεσσαλονίκης, 2) Συνδέσμου Ζωεμπόρων Θεσσαλονίκης, 3) Σωματείου Ἀλλαντοποιῶν Θεσσαλονίκης καὶ συμπληρούντων τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)1961 ἀπόφασιν του ὡς πρὸς τὰς ἀκυρωθείσας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1036)1961 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διατάξεις, καὶ

Ὁρίζει τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν οἱασδήποτε ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων σφαγίων πρόγματι παρεχομένης ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως Ἐργατῶν Σφαγείων Θεσσαλονίκης κατόπιν αἰτήσεως τοῦ εἰσαγωγέως, εἰς ποσοστὸν δέκα πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (15ο/ο) ἐπὶ τοῦ καθοριζομένου τιμολογίου ἀμοιβῆς τῶν ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις Θεσσαλονίκης σφαζομένων ζώντων ζώων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1965

118184/8383)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 846 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τὴν ἀπὸ 29.10.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755)1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.12.1965, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου Δ' τῆς ἀπὸ 29.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, δυνάμει τῆς ὁποίας θεσπίζεται ὑποχρέωσις χορηγήσεως εἰς τοὺς περὶ ὧν αὕτη μισθωτοὺς βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς εἰδικότητος, ἐκδιδομένου παρ' Ἐπιτροπῆς, συντιθεμένης κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα, καθιεροῦται ὁ θεσμὸς τῆς ἐκδόσεως ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, ὅστις ὅμως περιορίζει τὰς δυνατότητας εἰσαγωγῆς νέων μελῶν εἰς τὸ περὶ οὗ αὕτη ἐπάγγελμα καὶ δημιουργεῖται οὕτω τὸ «κλειστὸν ἐπάγγελμα», ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὰς συγχρόνους περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἀντιλήψεις, ὡς καὶ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος κοινωνικὴν πολιτικήν, ἐξ ἄλλου δέ, καθ' ἃ παγίως δέχεται τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ 1628)1956 καὶ 1774)1962 ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἡ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως σύστασις Ἐπιτροπῶν χορηγούσων ἐπαγγελματικὰ βιβλιάρια εἰς μισθωτοὺς εἶναι ἐκτὸς τῶν ἀντικειμένων ρυθμίσεως τοῦ νόμου 3239)1955 καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη ἐπὶ τῷ τέλει ἀπαλείψεως τῆς παραγράφου Δ' αὐτῆς, ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 29.10.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 30.11.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 710)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 29ην Ὀκτωβρίου 1965, ἡμέραν Παρασκευὴν καὶ ὥραν 8 μ.μ., καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων Μακεδονίας, ὁδὸς Ἑρμοῦ 53, οἱ ὑπογεγραμμένοι 1) Εὐάγγελος Σταθόπουλος, 2) Ἀγαθάγγελος Γκούτας, 3) Παναγιώτης Κατσαρέας, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Ἐργοστασιαρχῶν καὶ Καταστηματαρχῶν Κατεργασίας Δέρου Θεσσαλονίκης, καὶ 1) Δημήτριος Σαχίνης καὶ 2) Ἀναστάσιος Χιωτάκης, νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν δεόντως (ξουσιοδοτημένοι καὶ ἐκλεγμένοι παρὰ τῶν γενικῶν των συνελεύσεων, συνωμολόγησαν καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ κάτωθι.

Α'. Ὅροι ἀμοιβῆς μαθητευομένων

1) Διὰ τὸ 1ον	ἔτος	μαθητείας	δραχμαὶ	30
2) » » 2ον	»	»	»	33
3) » » 3ον	»	»	»	36
4) » » 4ον	»	»	»	60

Β'. Οἱ ἀνωτέρω μαθητευόμενοι μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας λαμβάνουν τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Γ'. Ἡμερομίσθια τεχνιτῶν

1) Διὰ τὸ 5ον	ἔτος	ὑπηρεσίας	δραχμαὶ	73
2) » » 6ον	»	»	»	80
3) » » 7ον	»	»	»	85
4) » » 8ον	»	»	»	90

Δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 8ου ἔτους ὑπηρεσίας δραχμαὶ 94.

Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἢ ἑτέρῳ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰρ-

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ ἐργατικὴ διοδικασία

Ὅσοι ἐμποροῦν νὰ ἔχουν ἔγκυρον γνώμην (καὶ εἶναι πρὸ πάντων οἱ συμπαριστάμενοι εἰς τὰς ἐργατικὰς δίκας δικηγόροι) ἔχουν ἐκτιμήσει τὴν μεγάλην διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν ἐργαζομένων ἀξίαν τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας. Ἂν μάλιστα καὶ εἰς τὰ μεγάλα κέντρα – καὶ ἰδίως ἐκεῖνο τῶν Ἀθηνῶν – εἶχεν ἐπιτευχθῆ ταχυτέρα κίνησις τῆς διαδικασίας, ὥστε νὰ ἀποπερατοῦται συντομώτερα ἡ ἐργατικὴ δίκη, δὲν θὰ ἠδύνατο κανεὶς – καὶ ὁ πλέον μεμψίμοιρος – νὰ εὕρῃ τι τὸ ψεκτὸν διὰ τὸν διαδικαστικὸν τρόπον ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης. Τὰ δικαιοδοτοῦντα ὄργανα αὐτῆς, τὰ ὁποῖα, μετὰ τὸν σωτῆριον διὰ τοὺς ἐργαζομένους νόμον 1968)1944, εἶναι κατὰ κανόνα οἱ Πρωτοδίκαι (δυνητικῶς οἱ Εἰρηνοδίκαι, ὅπου δὲν ἐδρεύει Πρωτοδικεῖον), ἔχουν ἤδη, ἀπὸ εἰκοσαετίας καὶ πλέον δρῶντα, ἐξοικειωθῆ μὲ τὸ εἰδικὸν αὐτὸ Δίκαιον. Εἶναι οἱ λεγόμενοι καὶ ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου Ἐργατοδίκαι, μὲ ἀποστολὴν νὰ ἐφαρμόζουν κατὰ τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν του τὸ ἐπιτυχῶς ὀνομασθὲν Κοινωνικὸν Δίκαιον.

Δὲν πρέπει λοιπὸν νὰ ὑπάρχῃ ἀντίρρησις εἰς τὸ ὅτι ἡ ἐργατικὴ διοδικασία, ἐμπνευσις καὶ νομοθέτημα τοῦ ἀειμνήστου Δημητρακοπούλου, ὡς ἔχει ἤδη ἐξελιχθῆ, ἐξυπηρετεῖ τοὺς μισθωτοὺς καὶ ὅτι προάγεται δι' αὐτῆς καὶ ἡ μελέτη καὶ ἐπεξεργασία τοῦ Ἐργατικοῦ μας Δικαίου, συνθέτου καὶ ἐξ ὅλων τῶν κλάδων τοῦ κοινοῦ Δικαίου.

Ἐν τοσούτοις εἰς τὸ ἀπὸ τινος χρόνου ἑτοιμον ἤδη Σχέδιον τοῦ νέου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τοῦ ὁποίου ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἐξαγγέλλεται ἡ ψήφισις του, ἔχουν σχεδιασθῆ σοβαραὶ τῶν ἤδη ἰσχυόντων ὡς πρὸς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μεταρρυθμίσεις, ἱκαναί, ὡς ἐπανειλημμένως ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 18, 942, 19, 1000, 20, 1119), μὲ τὴν διάσπασιν τῆς χρησίμου ἑνότητος τῆς διαδικασίας, νὰ ἀναχαιτίσουν τὴν πρόοδον τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, εἰς τὴν ὁποίαν πολὺ συνέβαλεν ἀπὸ ἐτῶν ἤδη, καὶ συμβάλλει τὸ δικαιοδοτικὸν ἔργον τῶν Πρωτοδικῶν τῆς χώρας, ἐμπείρων ἐκ τῆς μακρᾶς δράσεώς των περὶ τὴν ἀπονομὴν τοῦ Δικαίου τῶν ἐργαζομένων, τοῦ ὁποίου εἶναι ἔκτοτε καθημερινοὶ μελετηταί.

Τὸ λάθος τῶν ἀξιοτίμων κυρίων Συντακτῶν καὶ Ἀναθεωρητῶν τοῦ Σχεδίου Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας, εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, εἶναι, ὅτι ἐσχεδίασαν τὰς νέας μεταρρυθμίσεις αὐτῆς, ἐν ὄψει τῶν πρὸ τοῦ νόμου 1968)1944 ἰσχυόντων περὶ αὐτῆς καὶ βεβαίως τὰ σχεδιασθέντα ἀπέτελουν ἐναντίαν αὐτῶν πρόοδον. Ἀλλ' ἐν τῷ μεταξύ, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1944, ἀφ' ὅτου δικαιοδοτοῦν οἱ Πρωτοδίκαι, ὑπάρχει μία γενικὴ ἐμπειρία περὶ τῆς ἀξίας τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας καὶ τῆς ὠφελιμότητός της, ὡς ἔχει ἐξελιχθῆ, καὶ πρὸ παντὸς ἓν τεράστιον πράγματι ἔργον ἀπονομῆς καν' αὐτὴν τῆς δικαιοσύνης, τὰ ὁποῖα ὁδηγοῦν εἰς τὴν ὀρθὴν περὶ τοῦ πρακτέου λύσιν. Ἡ λύσις δὲν εἶναι ἄλλη ἀπὸ ἐκείνην τῆς συντηρήσεως τῶν ἰσχυόντων.

Ὅταν μὲ μόχθον πράγματι σχεδιάζεται Κῶδιξ Ἐργασίας, ἡ ψήφισις τοῦ ὁποίου θὰ ἀποτελέσῃ πρόοδον, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ παραμερίζηται ἡ μεγάλη πρακτικὴ σημασία τῆς ἐργατικῆς δικονομίας, χωρὶς τὴν βοήθειαν τῆς ὁποίας θὰ ἀπέβαινε πρεβλητικὴ καὶ ἡ ὀρθὴ ἐφαρμογὴ τοῦ Κώδικος, μὲ κατανόησιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν του. Εἰς ποίους λοιπὸν ἄλλους ἢ τοὺς ἐμπείρους ἤδη Ἐργατικοὺς Δικαστάς, τοὺς Πρωτοδίκας, δυνάμεθα νὰ ἐμπιστευθῶμεν τὸ λεπτὸν αὐτὸ ἔργον;

Τὸ θέμα λοιπὸν δὲν εἶναι νὰ διασπασθῇ ἡ ἑνότης τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ὡς λειτουργεῖ ἤδη μὲ δικαιοδοτοῦντας τοὺς Πρωτοδίκας. Θὰ ἐτίθετο, σκεπτόμεθα, μόνον θέμα βελτιώσεως αὐτῆς κατὰ ταῦτα: Ἀντί, ὡς σήμερον, νὰ δικάζουν τὰς κατὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν Πρωτοδικῶν ἐφέσεις τὰ Πρωτοδικεῖα, ἴσως θὰ ἦτο πλέον σκόπιμον νὰ δικάζωνται αὐταὶ ὑπὸ τῶν Ἐφετείων, διὰ τὸν λόγον ὅτι, ἐνῷ οἱ Πρωτοδίκαι, ἐκ τῶν ὁποίων συντίθενται καὶ τὰ Πρωτοδικεῖα, ὡς ἐφετεῖα, ἐξοικειοῦνται καθημερινῶς μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ μὲ τὰ Ἐφετεῖα. Οὕτω θὰ καθίστατο εὐχερέστερον καὶ τὸ ἔργον τῶν ἀνερχομένων εἰς τὸ Ἄρειον Πάγον Ἐφετῶν, ἀφοῦ θὰ διετηρεῖτο ἡ συνέχεια ἀπονομῆς τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, τῆς ὁποίας, ὡς ἔχει σήμερον ὁ ἐργατικὸς δικονομικὸς νόμος, ἀποζενοῦνται.

Ἴσως ὁ νόμος ΒΧΗ' νὰ πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ ὡς πρότυπον.

Δὲν λέγομεν φυσικά, ὅτι τὰ Πρωτοδικεῖα ὡς ἐφετεῖα δὲν ἀποβλέπουν ἄξιον παντὸς λόγου ἔργον, ἀφοῦ εἰς αὐτά, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, ὁ Νομοθέτης ἔχει ἐμπιστευθῆ ἀπὸ μακρῶν ἐτῶν τοῦτο καὶ εἰς αὐτὰ ὀφείλεται ὁ ἐκπληκτικὸς ὄγκος τῆς ἀξίας παντὸς λόγου νομολογίας των. Ἡ σκέψις μας νὰ παρεμβληθοῦν καὶ τὰ Ἐφετεῖα εἶναι διότι ἀτενίζομεν πρὸς τὸ τελειότερον...

γάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ δι' ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων ἰσοῦ Ι.Κ.Α.

Εἰδικοὶ ὅροι

Α'. Ἡ χρησιμοποίησις μηχανημάτων κατεργασίας ξύλου δέον νὰ ἀνατίθηται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ β. δ/τος τῆς 10 Σεπτεμβρίου - 14 Ὀκτωβρίου 1937 «περὶ ἀσφαλείας τῶν ἐν τοῖς ξυλουργικοῖς ἐργοστασίοις ἀπασχολουμένων ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν» εἰς πρόσωπα ἄρρενα, ἔχοντα διετῆ προϋπηρεσίαν εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην καὶ ἡλικίαν οὐχὶ κατωτέραν τῶν 18 ἐτῶν.

Β'. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ὡς καὶ τυχὸν ἐφαρμοζόμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι.

Γ'. Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Πρωτοδικειακὴν Περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Δ'. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1965.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1965

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 5 (587)

Ἀθῆναι, 1 Μαρτίου 1966

ΤΟ ΠΡΟΣΧΕΔΙΟΝ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

[Παρατηρήσεις ἐπὶ τῶν Κανονισμῶν Ἐργασίας καὶ τοῦ Συλλογικοῦ Δικαίου] (*)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΤΡ. ΜΗΤΣΟΥ, Διδάκτορος Νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Παρισίων, Δικηγόρου

III. Ἐναρμόνισις τῆς κρατικῆς διαιτησίας πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας.— Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας ἐπιβάλλει εἰς τὸν πολιτειακὸν νομοθέτην τὸν σεβασμὸν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐργατικῶν καὶ ἐργοδοτικῶν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐπιλογὴν τῶν νομίμων μέσων, εἰρηνικῶν ἢ βιαίων, ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ λειτουργία, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, τῆς ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ μας Κώδικος εἰσαγομένης κρατικῆς διαιτησίας θὰ πρέπει νὰ βασίζεται εἰς τὴν συναίνεσιν τῶν ἐν διενέξει ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων.

Ἀπόλυτος ἐφαρμογὴ τῆς ἀνωτέρω ἐκδοχῆς ἀπαιτεῖ τὴν παρὰ πάντων τῶν μερῶν ἀποδοχὴν τῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν διαφορὰν τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Ἡ λύσις αὐτὴ θὰ προσέδιδεν εἰς τὸ σύστημα κρατικῆς διαιτησίας προαιρετικὸν χαρακτῆρα καθαρόν. Εἶναι ὅμως βέβαιον, ὅτι ὑπὸ τὸ σύστημα τοῦτο ἡ διαιτητικὴ διαδικασία θὰ ἐλειτούργει σπανίως. Θὰ ἦτο ἀρκετὴ ἡ ἄρνησις τῆς μιᾶς πλευρᾶς, ἐργατικῆς ἢ ἐργοδοτικῆς, διὰ νὰ ματαιώσῃ τὴν διαιτησίαν. Ἀκόμη περισσότερον θὰ ἦτο ἀρκετὴ ἡ ἄρνησις ἑνὸς ἐκ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ἐργατικοῦ ἢ ἐργοδοτικοῦ, καὶ τοῦ πλέον ἀσημάντου εἰς τὴν διαφοράν, διὰ νὰ προκαλέσῃ τὴν ματαίωσιν τῆς λειτουργίας τῆς διαδικασίας. (Βλ. καὶ κατωτ. VII, σχετικῶς μὲ τὴν ξένην ἐμπειρίαν). Ἡ ἰδέα τῆς πλήρους συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας εἶναι, βεβαίως, δελεαστική, ἰδιαιτέρως διὰ τὰ νεοφιλελεύθερα πνεύματα, ἀλλ' ἡ ἀνάγκη συντηρήσεως τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ παραγνωρισθῇ. Διὰ τοῦτο, νομίζομεν, ὅτι εἶναι σκόπιμον ἡ λειτουργία τῆς κρατικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς πλειοψηφίας, ἡ ὁποία συνιστᾷ θεμιτὸν περιορισμὸν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας (πρβλ. Spyropoulos, La Liberté syndicale, σ. 283 καὶ 284). Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς πλειοψηφικῆς ἀρχῆς ἡ ἐπέμβασις τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου θὰ πρέπει νὰ θεωρῆται νόμιμος, ἐφ' ὅσον θὰ ζητοῦν ἢ θὰ ἀποδέχωνται αὐτὴν αἱ ἀντιπροσωπευτικώτεραι ἐκ τῶν ἐν διενέξει ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν. Ἡ ἔννοια τῆς ἀντιπροσωπευτικωτέρας ὀργανώσεως εἶναι παλαιὰ καὶ οἰκεία εἰς τὴν νομοθεσίαν μας, γνωστὴ διὰ τοῦ ὅρου τῆς «πλέον ἐκπροσωπευτικῆς» ἢ τῆς «γενικωτέρας σημασίας» ὀργανώσεως (βλ. ἀνωτ. § 1, V 2).

Ἡ ἀρχὴ τῆς πλειοψηφίας θὰ ἠδύνατο νὰ λάβῃ καὶ μονόπλευρον ἐφαρμογήν. Εἰδι-

(*) Συνέχεια καὶ τέλος ἐκ τῆς σελ. 217 τοῦ παρόντος τόμου.

κώτερον θὰ ἠδύνατο νὰ βασίσῃ τὴν λειτουργίαν τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας, ἐφαρμοζομένη μόνον ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν μισθωτῶν. Ὅσον καὶ ἂν ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ λύσις ἐμφανίζεται τολμηρά, θὰ εἶχε μίαν ἐπαρκῆ δικαιολογητικὴν βάσιν. Ἐξηγοῦμεν: Ἡ ἔννοια τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας συνδέεται, κατὰ τὴν γέννησίν της, ἀποκλειστικῶς μὲ τὴν ἐργατικὴν τάξιν καὶ τὰς ἐκπροσωπευτικὰς τῶν συμφερόντων αὐτῆς ὀργανώσεις. Ἐν συνεχείᾳ, κατὰ τὴν διαμόρφωσίν της εἰς νομικὴν ἀρχὴν καὶ κατὰ τὰς συγχρόνους ἐφαρμογάς της, διέπει, εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε κατὰ κύριον λόγον, τὴν δραστηριότητα τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν των ὀργανώσεων (βλ. Spyropoulos, ἀνωτ., σ. 3 καὶ ἑπ., ἰδιαιτ. σ. 6). Ἐπὶ πλέον—καὶ τοῦτο ἔχει ἰδιαιτέραν ἐν προκειμένῳ σημασίαν—ἡ ὑπ' ἀριθ. 98 διεθνὴς σύμβασις «περὶ τοῦ δικαιώματος ὀργανώσεως καὶ συλλογικῆς διαπραγματεύσεως» (κυρωτικὸν ν.δ. 4205)1961), συμπληρώνουσα τὴν ἀφορῶσαν μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας ὑπ' ἀριθ. 87 ὁμοίαν «περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας» (κυρωτικὸν ν.δ. 4204)1961), θεσπίζει τὰς ἐγγυήσεις της ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν (ἄρθρα 1 καὶ 2 § 1, διὰ τὴν ἑρμηνείαν τῶν ὁποίων βλ. Spyropoulos, ἀνωτ. σ. 32-33, Durand, III, § 30 σ. 90). Διότι, ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως, δι' αὐτοὺς ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχῃ σημασίαν ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ λειτουργία τῆς κρατικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας θὰ ἠδύνατο νὰ βασισθῇ εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς ἐργατικῆς πλειοψηφίας. Θὰ ἦτο, συνεπῶς, ἀρκετὸν νὰ ἀποδέχωνται τὴν ἐπέμβασιν τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου αἱ ἀντιπροσωπευτικώτεραι ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν ἢ αἱ ἐκπροσωποῦσαι τὴν πλειοψηφίαν τούτων, διὰ νὰ θεωρῆται ἡ ἐπέμβασις νόμιμος. Εἰς τὴν λύσιν αὐτήν, ἐξ ἄλλου, βλέπομεν τὴν δημιουργίαν τῶν προϋποθέσεων τῆς πραγματικῆς λειτουργίας τοῦ θεσμοῦ τῆς προαιρετικῆς κρατικῆς διαιτησίας (κατωτ. VII).

Μὲ τὰς ἀνωτέρω σκέψεις προτείνομεν:

— Νὰ προστεθῇ, μεταξὺ τῶν ἄρθρων 350 καὶ 351 τοῦ Προσχεδίου, νέον ἄρθρον, τὸ ὁποῖον νὰ περιλάβῃ τὰς ἀκολούθους διατάξεις:

1. Τῇ αἰτήσει οἱουδήποτε τῶν ἐν διενέξει μερῶν ἢ συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 παραπεμφθεῖσα διαφορὰ ἐπιλύεται διὰ τῆς διοικητικῆς διαιτησίας, ἐφ' ὅσον συναινοῦν εἰς τοῦτο καὶ τὰ λοιπὰ μέρη ἢ αἱ συμμετέχουσαι εἰς τὴν διένεξιν γενικώτερας σημασίας, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐπιληφθέντος τῆς διαφορᾶς διαιτητικοῦ ὀργάνου, ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ ὅταν τὴν διαιτησίαν ἐζήτησαν ἢ ἀπεδέχθησαν αἱ γενικώτερας σημασίας ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν ἢ ὀργανώσεις ἐκπροσωποῦσαι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ὀργάνου, τὴν πλειοψηφίαν αὐτῶν.

2. Μετὰ τὴν λῆψιν τῆς περὶ διαιτησίας αἰτήσεως ἢ καὶ πρὸ αὐτῆς τὸ διαιτητικὸν ὄργανον, εἰς τὸ ὁποῖον παρεπέμφθη ἡ διαφορά, καλεῖ τὰ μέρη αὐτῆς νὰ δηλώσουν, ἐντὸς εὐλόγου βραχείας προθεσμίας, ἐὰν ἀποδέχωνται τὴν διαιτησίαν, δι' ἐγγράφου προσκλήσεώς του, περιεχούσης τὸ ἀντικείμενον τῆς διενέξεως καὶ τὰ ρυθμιστέα θέματα, ἀφ' ἧς δὲ συντρέξουν αἱ προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου χωρεῖ εἰς τὴν διενέργειαν τῆς διαιτησίας.

3. Διὰ πρακτικοῦ, συνταχθησομένου ἐνώπιον τοῦ ἐπιληφθέντος τῆς διαφορᾶς διαιτητικοῦ ὀργάνου, τὰ μέρη αὐτῆς δύνανται νὰ καθορίσουν ἀπὸ κοινοῦ τὰ θέματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων συμφωνοῦν νὰ διεξαχθῇ ἡ διαιτησία.

4. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δύνανται, μέχρις ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, νὰ ρυθμίσουν τὴν μεταξύ των διαφορὰν διὰ συμβιβασμοῦ, εἴτε ἐν τῷ συνόλῳ της, εἴτε καὶ ἐν μέρει, ὁπότε τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ρυθμίζει μόνον τὰ ἐφ' ὧν δὲν ἐπετεύχθη ὁ συμβιβασμὸς θέματα.

5. Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω συναφθὲν πρακτικὸν συμβιβασμοῦ ἐπέχει καθ' ὅλα θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Διὰ τῆς πρώτης ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραγράφων προσδίδεται εἰς τὴν κρατικὴν διαιτησίαν ὁ προαιρετικός της χαρακτὴρ καὶ καθορίζονται αἱ προϋποθέσεις λειτουργίας τῆς διαιτησίας. Διὰ τῆς δευτέρας παραγράφου ἐξασφαλίζεται ἡ ἐνδεδειγμένη ταχεῖα ἐπέμβασις τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου μὲ ταυτόχρονον προσπάθειαν διευκρινίσεως τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ἐπὶ μέρους πρὸς ρύθμισιν θεμάτων. Διότι αἱ περιεχόμεναι εἰς τὴν ἔκθεσιν τοῦ διοικητικοῦ μεσολαβητικοῦ ὀργάνου «διαπιστώσεις» καὶ «ἀπόψεις» αὐτοῦ (ἄρθρον 349 § 1)

δυνατόν νὰ μὴ εἶναι πλήρεις ἢ ἀκριβεῖς. Διὰ τῆς τρίτης παραγράφου ἐπιφυλάσσεται εἰς τὸ ἐν διενέξει μέρη ἡ δυνατότης νὰ προσδιορίσουν διὰ τῆς συμφωνίας των, τὰ ὅρια, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ κινηθῇ τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἀπὸ ἀπόψεως ρυθμιστέων θεμάτων. Διὰ τῆς τετάρτης παραγράφου ἀναγνωρίζεται εἰς τὰ μέρη τῆς διαφορᾶς τὸ δικαίωμα νὰ ἐπιλύσουν αὐτὴν συμβιβαστικῶς καὶ μετὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως, ἀρκεῖ νὰ μὴ ἔχῃ ἐκδοθῇ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον διατηρεῖται τὸ προβάδισμα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἔναντι τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μέχρι τῆς τελευταίας στιγμῆς. Τοῦτο ἀπαιτεῖ ὁ σεβασμὸς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας. Πρέπει, ἐξ ἄλλου, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἐπέμβασις τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου καὶ ἡ δημιουργουμένη ἐκ τῆς ἀναμενομένης ἀποφάσεώς του ἀβεβαιότης δημιουργοῦν κατάλληλον «κλῖμα» πρὸς ἐπίτευξιν συμφωνίας μεταξὺ τῶν ἐν διενέξει μερῶν. Ὅσοι ἔχουν λόγους νὰ φοβοῦνται τὸ διαιτητικὸν ὄργανον θὰ εἶναι λογικοὶ εἰς τὰς διαπραγματεύσεις καὶ θὰ προτιμοῦν τὸ γνωστὸν περιεχόμενον μιᾶς συλλογικῆς συμβάσεως ἀπὸ τὸ ἄγνωστον μιᾶς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Τέλος διὰ τῆς πέμπτης παραγράφου ἀναγνωρίζεται ἡ ταύτισις ἀπὸ ἀπόψεως ἐννόμων συνεπειῶν, τῆς διὰ τοῦ συμβιβασμοῦ ἐπελθούσης συλλογικῆς συμφωνίας πρὸς τὴν ἐπελθοῦσαν δι' ἐλευθέρας διαπραγματεύσεως.

IV. Δεσμευτικότης τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων. — Ἐκ τοῦ νομοθετικοῦ της χαρακτηρισμοῦ καὶ μόνον, ἀκριβοῦς ὑποτιθεμένου, ὡς «ἀποφάσεως» ἡ ἐπιλύουσα τὴν συλλογικὴν διαφορὰν ἐργασίας πρᾶξις ἐννοεῖται ὑποχρεωτική. Ἐλέχθη, ἄλλως τε (ἀνωτ. § 3, Ι), ὅτι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον διακρίνει τὸν θεσμὸν τῆς διαιτησίας τῶν ἄλλων θεσμῶν ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, εἶναι κυρίως ἡ δεσμευτικότης διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη τῆς ἐκ τῆς λειτουργίας του παραγομένης νομικῆς πράξεως. Ἐπὶ τῆς προαιρετικῆς κρατικῆς διαιτησίας τὰ ἐν διενέξει μέρη δικαιοῦνται, χωρὶς καὶ νὰ ὑποχρεοῦνται - εἰς τοῦτο ἔγκειται, τὸ ἐπαναλαμβάνομεν, ὁ προαιρετικὸς χαρακτὴρ τῆς διαδικασίας - νὰ ὑποβάλουν εἰς αὐτὴν τὴν διαφοράν των, ὑπὸ τὰς ὁριζομένας προϋποθέσεις. Ἀφ' ἧς ὅμως στιγμῆς πράξουν τοῦτο, δὲν δικαιοῦνται νὰ διαθέσουν οὔτε ἀπὸ κοινοῦ, οὔτε, πολὺ περισσότερον, μονομερῶς τὴν ἐπὶ τῆς διαφορᾶς των ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Θὰ ἀπετέλει προσβολὴν τῆς ἐννοίας τῆς ἐννόμου τάξεως νὰ δεχθοῦν τὰ ἐν διενέξει μέρη τὴν κρίσιν τοῦ ὀργάνου τούτου, νὰ μὴ δεσμευθοῦν δὲ ἐκ τῆς κρίσεως αὐτῆς. Ἡ ἀρχὴ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ὅσον καὶ ἂν ἐννοηθῇ εὐρεῖα, δὲν φθάνει καὶ δὲν πρέπει νὰ φθάσῃ μέχρι τῆς καταργήσεως τῆς δεσμευτικότητος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἄλλως τε πρᾶξις, ἡ ὁποία θὰ ἔλυε διαφοράν, χωρὶς νὰ παράγῃ αὐτοτελῶς νομικὰς συνεπείας, δὲν θὰ ἦτο «ἀπόφασις», ἀλλ' ἄλλου εἴδους πρᾶξις, νομικῶς ἀτελὴς καὶ σκιώδης, θὰ ἦτο λ.χ. «σχέδιον» συλλογικῆς συμβάσεως, «πρότασις» συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς τὰ ἐν διενέξει μέρει, «σύστασις» πρὸς αὐτὰ κ.τ.λ. Κατ' ἀκολουθίαν, ἐὰν ὁ νόμος ἀπογυμνώσῃ τὰς «ἀποφάσεις» τῶν ὑπ' αὐτοῦ ὡς «διαιτητικῶν» ἱδρυομένων ὀργάνων τῆς ὑποχρεωτικῆς των δυνάμεως, τότε θὰ ἔχῃ θεσπίσει διαδικασίαν διάφορον τῆς διαιτητικῆς, ἀνεξαρτήτως τοῦ βαθμοῦ τῆς πρὸς αὐτὴν συγγενείας της. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς συντάκτας τοῦ νόμου, αὐτοὶ θὰ ἦσαν ἐκτεθειμένοι εἰς τὴν σοβαρὰν κατηγορίαν ὅτι, λόγῳ μὴ ἐπαρκοῦς ἐνημερώσεως ἐπὶ τῆς διακρίσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῶν διαφόρων διαδικασιῶν ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, εἰσήγαγον ρύθμισιν διαφορετικὴν ἐκείνης, τὴν ὁποίαν ἤθελον νὰ εἰσάγουν.

Ἐφ' ὅσον πρόκειται διὰ τοῦ Κώδικος Ἐργασίας νὰ ὀργανωθῇ, παραλλήλως πρὸς τὴν συμβατικήν, κρατικὴ διαιτησία, τὰ ὄργανα τῆς ὁποίας νὰ εἶναι ἀληθῶς διαιτητικὰ καὶ ὄχι ἄλλου εἴδους, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκδίδουν ἀληθεῖς ἀποφάσεις καὶ ὄχι ἄλλης κατηγορίας πράξεις, προτείνομεν:

— Νὰ ἀπαλειφθοῦν αἱ παράγραφοι 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 354, ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 357, καθὼς καὶ ὁλόκληρον τὸ ἄρθρον 358 τοῦ Προσχεδίου.

Ἡ διατηρουμένη παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 357 νὰ μεταφερθῇ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον 356 καὶ νὰ λάβῃ θέσιν παραγράφου 5 αὐτοῦ.

— Εἰς χωριστὸν ἄρθρον, ὑπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν παραμενόντων, μετὰ τὰ ἀνωτέ-

ρω, ἄνευ κειμένου, νὰ τεθῇ, εἰς πρώτην παράγραφον, διάταξις ὁρίζουσα ὅτι : Αἱ ἀποφάσεις τῶν Δ.Ε.Δ., κατὰ τῶν ὁποίων δὲν ἠσκήθη προσφυγή, καθὼς καὶ αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ε.Σ.Ε.Σ.Δ.Ε., εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις εἶναι ἀναγκαία πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφιβολίας, ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομικὴν δύναμιν τῶν πράξεων τῶν πολιτειακῶν διαιτητικῶν ὀργάνων.

γ. Ἐξομοίωσις τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις.—Αἱ ρυθμίζουσαι διαφοράς περὶ τὴν κατάρτισιν ἢ τὴν ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καταλαμβάνουν τὴν θέσιν τῆς, ἕνεκα διαφωνίας τῶν μερῶν, μὴ ἐπιτευχθείσης, ἀντιστοίχως, ἀρχικῆς ἢ τροποποιητικῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Τὰ δύο αὐτὰ εἴδη διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τὰ συνηθέστερα καὶ σπουδαιότερα, περιέχουν, ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς δικαστικῆς πράξεως, κανόνας δικαίου, ὅπως περιέχουν, ὑπὸ τὸ ἔνδυμα τῆς συμβατικῆς πράξεως, ὁμοίους κανόνας αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. Ἀποτελοῦν τὴν κατηγορίαν τῶν κανονιστικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων.

1. Ἡ ἐσωτερικὴ συγγένεια τῆς κανονιστικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἐπὶ πλέον ὁ ἔναντι τῆς δευτέρας ἐπικουρικὸς ρόλος τῆς πρώτης ἐδικαιολόγησαν τὴν διαμόρφωσιν ἑνὸς κοινοῦ μεταξὺ τῶν δύο πράξεων καθεστῶτος, παρ' ὅλην τὴν διαφορετικὴν προέλευσιν καὶ τὴν διαφορετικὴν νομικὴν μορφὴν αὐτῶν. Ἡ συγκριτικὴ μελέτη ὁδηγεῖ εἰς τὴν διαπίστωσιν, ὅτι τὸ κοινὸν τοῦτο καθεστὼς ἀναγνωρίζεται εἰς εὐρεῖαν ἔκτασιν ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ ἄλλων ἡμάλων δικαίων, καὶ τὸ χαρακτηριστικώτερον, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ ἀντιλήψεις αὐτῶν περὶ τῆς νομικῆς φύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως διαφέρουν ἢ καὶ ἀντιτίθενται (βλ. Mitsou, ἀνωτ., σ. 211 καὶ ἑπ.). Κατόπιν τούτου προτείνομεν :

— Νὰ τεθῇ εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον καὶ εἰς δευτέραν παράγραφον διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι: Αἱ ἐπὶ διαφορῶν περὶ τὴν σύναψιν ἢ τὴν ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐκδιδόμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων.

Ἡ διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προτεινομένη ἀρχὴ τῆς ἐξομοιώσεως ἔχει τὰς εὐνοήτους ἀγαθὰς συνεπείας τῆς ἐνιαίας ρυθμίσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῶν δύο βασικῶν διὰ τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον πράξεων. Ἀλλὰ ἡ ἐξομοίωσις τῆς κανονιστικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν δὲν σημαίνει ταύτισιν, ἀδύνατον ἄλλως τε, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι πρόκειται περὶ νομικῶν πράξεων διαφορετικῆς μορφῆς. Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐξομοιώσεως ἔχει εὐρεῖαν, ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀπόλυτον ἐφαρμογήν. Θὰ πρέπει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἐκτεινομένη πέραν ὡρισμένων ὁρίων θὰ κατέληγεν εἰς νομικὰς παραμορφώσεις καὶ εἰς πρακτικὰς συνεπείας ἀπαραδέκτους. Διὰ τοῦτο ἡ νομοθετικὴ καθιέρωσίς της θὰ πρέπει νὰ συνοδεύεται καὶ ἀπὸ τὰς ἀπαραιτήτους ἐξαιρέσεις.

2. Μία σοβαρὰ ἀπόκλισις ἐκ τοῦ κοινοῦ καθεστῶτος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς κανονιστικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως θὰ πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῶν δύο πράξεων. Κατὰ τὸ ἄρθρον 327 τοῦ Προσχεδίου, «ἐὰν ἐν αὐτῇ δὲν ὁρίζεται ἠτιολογημένως διάφορος χρόνος ἰσχύος τοῦ ὅλου ἢ μέρους αὐτῆς», ἡ ἰσχὺς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν», ὅπως καὶ ἡ ἐφαρμογή της (§ 2, 3 καὶ 4). Τὰς δύο αὐτὰς διατάξεις ἐπεκτείνουν ρητῶς τὰ ἄρθρα 354 § 2, 357 § 2, καὶ 358 § 2 εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν. Ἡ δευτέρα τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἀποτελοῦσα «ἑρμηνευτικὸν κανόνα», ἔχει διπλῆν σημασίαν : Θὰ ἐφαρμόζεται εἰς τὴν περίπτωσιν σιωπῆς καὶ, ἐπὶ πλέον, θὰ ἐκφράζῃ τὴν προτίμησιν τοῦ νομοθέτου δι' ὅσα ὑπ' αὐτῆς ὁριζόμενον χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης ἐκ τῶν δύο πράξεων, μὲ ἐνδεχομένας συνεπείας ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῆς κρίσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Ἡ ὑπὸ τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου υἱοθετηθεῖσα λύσις εἶναι ἐσφαλμένη καὶ ἀπὸ νο-

μικῆς καὶ ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως.

Ἀπηλλαγμέναι, ὅπως θέλει τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος, τοῦ ἐντόνου κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ, συλλογικὴ σύμβασις καὶ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἐπανευρίσκουν ὡς νομικαὶ πράξεις τὴν αὐτοτέλειάν των. Ἡ σύνδεσις τῆς ἐφαρμογῆς των πρὸς τὴν διατύπωσιν τῆς δημοσιότητος δικαιολογεῖται ἐκ τῆς πανθομολογουμένης ἀνάγκης νὰ γίνωνται αἱ πράξεις αὐταὶ εὐρέως καὶ ἐπισήμως γνωσταί, καὶ λόγῳ τῆς νομικῆς των φύσεως καὶ λόγῳ τῆς νομικῆς των ἀκτινοβολίας. Ἡ ἰσχύς των ὅμως συνδέεται πρὸς ἄλλα νομικὰ γεγονότα καὶ πρὸς διαφορετικὰς ἀνάγκας. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ὅπως κάθε πρᾶξις δημιουργουμένη κατὰ τὴν συμβατικὴν τεχνικήν, τελειοῦται διὰ τῆς ὑπογραφῆς της, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν ἀφετηρίαν καὶ τῆς ἐφαρμογῆς καὶ τῆς ἰσχύος της, ἐφ' ὅσον τὰ συμβαλλόμενα μέρη δὲν ὥρισαν ἄλλην ἀφετηρίαν. Ὅταν ὁ νομοθέτης μεταφέρῃ δεδικαιολογημένως τὴν ἀφετηρίαν τῆς πρώτης εἰς τὸν χρόνον πληρώσεως τῆς διατυπώσεως τῆς δημοσιότητος, θὰ πρέπει, διὰ τοῦ ἑρμηνευτικοῦ του κανόνος, νὰ διατηρῇ τὴν κανονικὴν ἀφετηρίαν τῆς δευτέρας πρὸς ἀποτροπὴν ἀδικαιολογήτων ἐπιζημίων συνεπειῶν εἰς βάρος τῶν μερῶν ἢ τῶν ἐκ τούτων ὠφελουμένων ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως. Θὰ πρέπει πάντως νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἐπ' αὐτῆς τὸ ζήτημα ἔχει περιωρισμένην πρακτικὴν σημασίαν, λόγῳ τῆς σχετικῶς μικρᾶς χρονικῆς ἀποστάσεως, ἡ ὁποία δύναται νὰ χωρίζῃ τὴν δημοσίευσιν ἢ κατάθεσιν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της (βλ. ἄρθρα 326 καὶ 327). Ἀντιθέτως, τὸ ζήτημα τίθεται μὲ ἰδιαιτέραν ὀξύτητα ἐπὶ διαιτησίας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι καὶ αὐτὸς ὁ χρόνος ἐκδόσεως τῆς τελεσιδίκου διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπέχει συνήθως πολὺ ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐγέρσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ ἀκόμη περισσότερον ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῶν ἀποτυχουσῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων. Τὸ γεγονὸς τοῦτο δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγνοηθῇ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου. Ἐξ ἄλλου, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὅπως κάθε πρᾶξις δημιουργουμένη κατὰ τὴν δικαστικὴν τεχνικήν, τελειοῦται διὰ τῆς δημοσιεύσεώς της ὑπὸ τοῦ ἐκδόσαντος αὐτὴν ὀργάνου. Γίνεται ὅμως δεκτόν, ὅτι τὰ ἀποτελέσματα τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως ἀνατρέχουν, κατὰ κανόνα, εἰς τὸν χρόνον ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ παροχῆς ἐννόμου προστασίας, προσδιοριζόμενον ἐκ τῆς «ἐγέρσεως» τῆς σχετικῆς ἀγωγῆς. Συνεπῶς ἡ ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως συνδέεται πρὸς τὴν ἔγερσιν τῆς συλλογικῆς ἀγωγῆς ἢ, ὅπως συνηθίζεται νὰ λέγεται, τὴν ἔγερσιν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, ἡ ὁποία καὶ ἀποτελεῖ τὴν κανονικὴν ἀφετηρίαν τῆς ἰσχύος τῆς ἀποφάσεως. Ἐὰν τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας δὲν προηγεῖτο ἡ διοικητικὴ μεσολάβησις, τότε ὡς χρόνος ἐγέρσεως τῆς συλλογικῆς ἀγωγῆς ἢ διαφορᾶς θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὁ χρόνος ὑποβολῆς τῆς περὶ διαιτησίας αἰτήσεως. Ἐπειδὴ ὅμως προηγεῖται ἡ μεσολαβητικὴ διαδικασία, τὸν χρόνον ἐγέρσεως τῆς συλλογικῆς ἀγωγῆς ἢ διαφορᾶς καθορίζει ἡ πρὸς τὸ διοικητικὸν μεσολαβητικὸν ὄργανον ὑποβληθεῖσα αἴτησις. Τὸ χρονικὸν τοῦτο σημεῖον θὰ πρέπει νὰ ἐπιλεγῇ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς τὸ κρισιμώτερον διὰ τὸν ἑρμηνευτικόν του κανόνα. Ἡ λύσις αὐτὴ εἶναι καὶ ἡ κρατοῦσα (βλ. συγκριτικὴν ἔρευναν ἐπὶ τοῦ θέματος, Mitsou, ἀνωτ., σ. 240 καὶ ἑπ.). Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω προτείνομεν:

— Νὰ τεθοῦν εἰς τὸ αὐτὸ πάντοτε ἄρθρον καὶ εἰς τρίτην παράγραφον διατάξεις, καθιεροῦσαι ἐξαίρεσιν ἐκ τῆς εἰσαγομένης διὰ τῆς προηγουμένης παραγράφου ἀρχῆς τῆς ἐξομοιώσεως, ὁρίζουσαι δὲ τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ μεσολαβήσεως διαδικασίας. Διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύναται, ἠτιολογημένως, νὰ ὁρισθῇ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς εἴτε προγενέστερος, μέχρι τοῦ πιθανολογουμένου χρόνου ἐνάρξεως τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων ἢ τῆς ἐγέρσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, εἴτε μεταγενέστερος, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Αἱ προτεινόμεναι διατάξεις ἀποδίδουν, νομίζομεν, εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις τὴν ἐκ τῆς φύσεώς των δικαιολογουμένην ἀναδρομικὴν ἰσχύν. Ἐπὶ πλέον ἀναγνωρίζεται εἰς τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἡ δυνατότης νὰ προσαρμόζῃ, ἐντὸς εὐρέως καθοριζομένων ὁρίων, τὴν ἀφετηρίαν ἰσχύος τῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰς εἰδικὰς συνθήκας

τῆς ρυθμιζομένης συλλογικῆς διαφορᾶς.

3. Μία ἄλλη ἀπόκλισις ἐκ τοῦ κατ' ἀρχὴν κοινοῦ καθεστῶτος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων θὰ πρέπει νὰ εἰσαχθῇ ἐπὶ τοῦ τρόπου λήξεως τῶν τελευταίων. Ἡ ἑρμηνεύουσα συλλογικὴν σύμβασιν διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀποκτᾷ τὴν διάρκειάν της ἐκ τοῦ ἀντικειμένου της. Διαρκεῖ ὅσον καὶ ἡ ἑρμηνευομένη συλλογικὴ σύμβασις. Εἰς τὴν κανονιστικὴν ἀπόφασίν του, δηλαδὴ τὴν προοριζομένην νὰ ἀναπληρώσῃ τὴν μὴ καταρτισθεῖσαν μεταξὺ τῶν μερῶν ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου συλλογικὴν σύμβασιν, τὸ διαιτητικὸν ὄργανον δύναται νὰ ὁρίσῃ προθεσμίαν ἰσχύος ἢ νὰ ἀφήσῃ αὐτὴν ἀπρόθεσμον. Κατὰ τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 337 τοῦ Προσχεδίου εἶναι δεκτικὴ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς. Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ «καταγγελίας» τῆς ἀπροθέσμου διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ καταγγελίας τῆς ἀορίστου χρόνου συλλογικῆς συμβάσεως; Ἡ καταγγελία εἶναι δικαιοπραξία, διὰ τῆς ὁποίας ἓν ἐκ τῶν μερῶν θέτει τέρμα, διὰ μόνης τῆς βουλήσεώς του, εἰς τὴν σύμβασιν τὴν δημιουργηθεῖσαν διὰ τῆς κοινῆς καὶ συμφώνου βουλήσεως ὅλων τῶν μερῶν. Ὁ θεσμὸς αὐτὸς τοῦ συμβατικοῦ δικαίου μετεφυτεύθη καὶ προσηρμόσθη ἀνέτως εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Ἀλλ' ἐπὶ ποίας βάσεως θὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν διαιτησίαν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἡ ὁποία λειτουργεῖ κατὰ τὴν δικαστικὴν διαδικασίαν, ἐκ τῆς ὁποίας λαμβάνει τὴν νομικήν της μορφὴν ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὄχι μόνον ἡ δικαιοδοτική, ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ κανονιστική; Πῶς θὰ μᾶς ἐφαίνετο ἐὰν νομοθετικὸν κείμενον τοῦ κοινοῦ δικαίου ἀνεγνώριζεν εἰς τὸν διάδικον δικαίωμα νὰ «καταγγείλῃ» τὴν κατ' αὐτοῦ ἢ καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δικαστηρίου ἢ εἰς τὸν διοικούμενον νὰ «καταγγείλῃ» τὴν ἀφορῶσαν αὐτὸν πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως ἢ οἱουδήποτε ὀργάνου αὐτῆς; Καὶ ὅμως τὸ ν.δ. 3755)1957 (ἄρθρον 10 § 8) ἐπεξέτεινε τὰς περὶ καταγγελίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239)1955 εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν ὑπὸ τούτου ἱδρυθέντων «Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων» καί, ἐξ ὅσων γνωρίζομεν, δὲν ὑπῆρξε νομικός μας ἢ δικαστής μας νὰ ἐπισημάνῃ τὴν ἐκτροπὴν αὐτὴν τοῦ ἐργατικοῦ μας νομοθέτου, - τόσον, ὡς φαίνεται, θεωρεῖται τὸ συλλογικὸν ἐργατικὸν δίκαιον χῶρος νομοτεχνικῆς ἀσυδοσίας. Πρέπει νὰ διευκρινισθῇ, ὅτι ἡ ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν περὶ καταγγελίας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων διατάξεων εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις εἶναι ἐπιτρεπτή, ὅταν αἱ τελευταῖαι ἀποκτοῦν νομικὴν ὑπόστασιν ἐκ τῆς ἀποδοχῆς, δηλαδὴ ἐκ τῆς βουλήσεως τῶν ἐν διενέξει μερῶν, ὅπως συμβαίνει μὲ τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος (ἄρθρα 354 § 2 καὶ 357 § 2, ὄχι ὅμως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 358 § 2). Ἐλέχθη ὅμως, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς τὴν ἐννοεῖ τὸ Προσχέδιον, δὲν εἶναι διαιτητική.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους, προτείνομεν:

— Νὰ τεθῇ, εἰς τὸ αὐτὸ πάντοτε ἄρθρον, τετάρτη παράγραφος, ὁρίζουσα τὰ ἀκόλουθα: Ἐφ' ὅσον ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ὁρίζει τὴν διάρκειαν ἰσχύος της, μετὰ πάροδον δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς της τὰ μέρη αὐτῆς δύνανται νὰ τὴν ἀντικαταστήσουν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, οἱανδήποτε δὲ ἐξ αὐτῶν δικαιοῦται νὰ ἐγείρῃ διαφορὰν ἐπὶ σκοπῷ ἀντικαταστάσεώς της διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διὰ νέας διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς νέας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζεται ἡ παλαιὰ διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Ἡ προτεινομένη διάταξις, προσηρμοσμένη εἰς ἐκείνην τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 337 τοῦ Προσχεδίου, εἰσάγει ἀνάλογον μεταξὺ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς κανονιστικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρύθμισιν, ἀποφεύγουσα ταυτοχρόνως τὴν ἐν προκειμένῳ ἀπροσάρμοστον ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς δευτέρας τῶν ἀφορωσῶν τὴν πρώτην διατάξεων.

VI. Ἡ «ὑποχρέωσις εἰρήνης».—Ἡ παρεμηνεία τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας δὲν θὰ εἶναι ἀνώδυνος.

1. Ἐλέχθη ἤδη, ὅτι κατὰ τὸ Προσχέδιον ἡ αἰτηθεῖσα (ἄρθρον 348) καὶ ἀποτυχοῦσα (ἄρθρον 349 § 1) διοικητικὴ μεσολάβησις θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν νὰ ὁδηγῇ τὰ ἐν διενέξει μέρη εἰς τὴν διοικητικὴν διαιτησίαν καὶ παρὰ τὴν θέλησίν των (ἄρθρα 349 § 3 καὶ 352 § 2). Ἀλλὰ τὸ αὐτὸ ἀ-

κριβῶς συμβαίνει καὶ μὲ τὸν ἰσχύοντα νόμον 3239)1955 (ἄρθρα 2 § 4, 9 καὶ 10 § 1), γνωστὸν ὡς νόμον τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, τὴν ὁποίαν, ἐν τούτοις, οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου ἐπιδιώκουν νὰ καταργήσουν. Τὸ σπουδαιότερον εἶναι, ὅτι τὰ δύο συστήματα, ὑποτιθέμενα ἀντίθετα, συμφωνοῦν εἰς τὰς κυρώσεις των. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239 καθιερουμένη ὑποχρέωσις ὑποβολῆς τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς εἰς τὴν κρατικὴν διαιτησίαν ἔχει ὡς κύρωσιν τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀπεργίας καὶ τῆς ἀνταπεργίας, αἱ ὁποῖαι κηρύσσονται κατηγορηματικῶς παράνομοι (ἄρθρον 18 §§ 2 καὶ 3). Τὴν κύρωσιν αὐτήν, τὴν μεγίστην διὰ τοὺς ἐργαζομένους, υἱοθετεῖ καὶ τὸ Προσχέδιον, ὑπὸ τὸν ὡραῖον τίτλον τῆς «ὑποχρεώσεως εἰρήνης» (ἄρθρον 147). Καὶ ἐρωτᾶται: Κατὰ τί διαφέρει, ἀπὸ ἀπόψεως ὑποβολῆς τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἰς τὰ πολιτειακὰ διαιτητικὰ ὄργανα, ἡ προαιρετικὴ διαιτησία τοῦ Προσχεδίου τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας;

Ἐπαναλαμβάνομεν, ὅτι, ἐὰν θέλωμεν πράγματι ὁ Ἐργατικός μας Κῶδιξ νὰ περιέχῃ ρύθμισιν περὶ διαιτησίας σύμφωνον πρὸς τοὺς διεθνεῖς ἐργατικοὺς κανόνας καὶ, γενικώτερον, πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ συγχρόνου διεθνοῦς ἐργατικοῦ νομοθέτου, θὰ πρέπει ἡ προαιρετικότης νὰ μετατεθῇ ἀπὸ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀποφάσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, πρὸς τὴν ὁποίαν ἐσφαλμένως οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου τὴν συνέδεσαν, εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ ὀργάνου τούτου εἰς τὴν συλλογικὴν διαφοράν. Ἐννοεῖται, ὅτι δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἐπεμβάσεως αὐτῆς, ὅταν τὰ ἐν διενέξει μέρη εἶναι ἀπηλλαγμένα νομοθετικοῦ ἐξαναγκασμοῦ τοῦ ἀνωτέρω εἴδους. Προτείνομεν:

— Νὰ ἀπαλειφθῇ τὸ ἄρθρον 147 τοῦ Προσχεδίου, ὡς ἀσυμβίβαστον πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας.

2. Ἀντιθέτως θὰ ἦτο, νομίζομεν, ἀνεκτὸς ὁ νομοθετικὸς ἐξαναγκασμὸς διὰ τὴν ἐνίσχυσιν τῆς ἄλλης κρατικῆς διαδικασίας εἰρηνικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, τῆς διοικητικῆς μεσολαβήσεως. Ὁ κύριος σκοπὸς τῆς διαδικασίας αὐτῆς εἶναι ὁ συμβιβασμὸς τῶν συγκρουομένων συμφερόντων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν, καὶ ἡ προσέγγισις τῶν ἀντιτιθεμένων βουλήσεων τῶν μερῶν πρὸς δημιουργίαν τῆς καινῆς τούτων βουλήσεως, ἡ ὁποία θὰ εὕρῃ τὴν ἐκδήλωσίν της εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν. Αἱ διαπραγματεύσεις, αἱ ὁποῖαι διεξήχθησαν ἢ θὰ ἔπρεπε νὰ διεξαχθοῦν ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων πρὸς κατάρτισιν συλλογικῆς συμβάσεως καὶ αἱ ὁποῖαι ἀπέτυχον ἢ δὲν ἔγιναν κἂν, συνεχίζονται ἢ διεξάγονται ὑπὸ τὸ κῦρος καὶ μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ μεσολαβητικοῦ ὀργάνου, πρὸς τὸν αὐτὸν πάντοτε σκοπόν. Δὲν τίθεται ζήτημα ὑποκαταστάσεως, εἰς περίπτωσιν ἀποτυχίας, τῆς βουλήσεως τοῦ ὀργάνου τούτου, δηλαδὴ διὰ μιᾶς ἀποφάσεως τρίτου. Χάριν τῆς λειτουργίας παρομοίας διαδικασίας εἶναι ἐπιτρεπτοὶ πρόσκαιροι περιορισμοὶ εἰς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, ἐφ' ὅσον δι' αὐτῶν ἐξαντλοῦνται ἁπλῶς αἱ δυνατότητες ἐπιτεύξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία καὶ ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς δὲν παύει νὰ εἶναι προϊὸν τῆς συνδικαλιστικῆς αὐτονομίας. Μὲ τὰς σκέψεις αὐτὰς προτείνομεν:

— Νὰ τροποποιηθῇ τὸ ἄρθρον 148 τοῦ Προσχεδίου ὡς ἑξῆς: Ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας ἀπ' εὐθείας μεταξὺ τῶν μερῶν αἱ διαπραγματεύσεις διεξάγονται ὑποχρεωτικῶς τῇ μεσολαβήσει τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, εἴτε τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν ἐν διενέξει μερῶν, εἴτε καὶ πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ὑπουργείου.

— Ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω πρότασιν, τὸ ἄρθρον 147 τοῦ Προσχεδίου δύναται νὰ διαμορφωθῇ ὡς ἀκολούθως: 1. Μέχρι τῆς ἀποτυχίας τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 148 τοῦ παρόντος προβλεπομένης μεσολαβήσεως ἀπαγορεύεται εἰς τὰ ἐν διενέξει μέρη ἡ κήρυξις ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας (lock - out). 2. Ἡ μεσολάβησις θεωρεῖται ἀποτυχοῦσα, ἐφ' ὅσον παραμεινῇ ἄκαρπος ἐπὶ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ αὐτῆς αἰτήσεως ἢ ἀπὸ τῆς περὶ αὐτῆς προσκλήσεως, ἐκτὸς ἐὰν αἱ διαπραγματεύσεις ἐξακολουθοῦν κανονικῶς ἐνώπιον τοῦ μεσολαβητικοῦ ὀργάνου. 3. Ἡ κατὰ παράβασιν τῆς ἀνωτέρω ἀπαγορεύσεως κηρυχθεῖσα ἀπεργία ἢ ἀνταπεργία εἶναι παράνομος.

Προσθέτομεν, ὅτι θὰ ἦτο σκόπιμον ἡ διαδικασία τῆς μεσολαβήσεως νὰ ἐνισχυθῇ ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ μας Κώδικος καὶ ἀπὸ

ἄλλης ἀπόψεως. Θὰ ἠδύνατο λ.χ. νὰ προβλεφθῇ εἴτε ὡς ὑποχρέωσις, εἴτε καὶ ὡς εὐχέρεια, ὁ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διορισμὸς ὡς μεσολαβητῶν ἀτόμων, τὰ ὁποῖα, λόγῳ κύρους καὶ γνώσεων, ἐπιστημονικῶν καὶ ἐμπειρικῶν, θὰ ἦσαν ἱκανὰ νὰ ἐκπληρώσουν τὸν μεσολαβητικὸν μεταξὺ τῶν ἐν διενέξει μερῶν ρόλον κατὰ τρόπον ἀποδοτικώτερον τῶν ὑπαλλήλων τῆς Διοικήσεως.

Θὰ ἠδύνατο, ἐπίσης, ἡ διαδικασία τῆς μεσολαβήσεως νὰ καταλήγῃ εἰς μίαν «σύστασιν» πρὸς τὰ ἐν διενέξει μέρη, ἐνισχυομένην μὲ κοινωνικὰς κυρώσεις δεκτικὰς νὰ συμβάλουν εἰς τὴν σύμφωνον πρὸς αὐτὴν διαμόρφωσιν τῆς βουλήσεως τῶν ἐν διενέξει μερῶν. Περιοριζόμεθα νὰ θέσωμεν τὴν σκέψιν μας ὑπ' ὄψιν τῶν Ἀναθεωρητῶν τοῦ Προσχεδίου καὶ νὰ ὑπομνήσωμεν τὴν ὕπαρξιν ἑνὸς ἐνδιαφέροντος προτύπου, τῆς ἀμερικανικῆς προελεύσεως γαλλικῆς Médation. Εἶναι ἡ μοναδικὴ ἴσως κρατικὴ διαδικασία εἰρηνικῆς ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, ἡ ὁποία ἐλειτούργησε κάπως ἀποτελεσματικῶς εἰς τὸν χῶρον τῆς μεταπολεμικῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. (Περὶ τῆς διαδικασίας αὐτῆς βλ. Durand, III, §§ 331 καὶ ἑπ., σ. 977 καὶ ἑπ., Rouast-Durand, §§ 272 καὶ ἑπ., σ. 351 καὶ ἑπ., Camerlynck - Lyon - Caen, §§ 668 - 671, σ. 517-518, Rivero-Savatier, σ. 208 καὶ ἑπ.).

3. Ἐὰν τὴν ἀποτυχίαν τῶν ἐλευθέρων συλλογικῶν διαπραγματεύσεων διαδεχθῇ ἡ ἀποτυχία τῆς ὑποχρεωτικῆς τούτων διεξαγωγῆς ἐνώπιον τοῦ μεσολαβητικοῦ ὀργάνου, τὰ ἐν διενέξει μέρη θὰ πρέπει νὰ παραμείνουν κατ' ἀρχὴν ἐλεύθερα νὰ προσφύγουν εἰς τὴν διαιτησίαν, εἴτε εἰς συμβατικήν, εἴτε εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προσφερομένην διοικητικήν. Ἡ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἐπιβολὴ τῆς μιᾶς ἢ τῆς ἄλλης θὰ εἶχεν ὡς ἀναπόφευκτον ἀποτέλεσμα νὰ προσδώσῃ εἰς αὐτὴν χαρακτῆρα ὑποχρεωτικόν. Ἐξ ἄλλου, ὁ νομοθέτης δὲν θὰ πρέπει νὰ καθιερώσῃ «ὑποχρέωσιν εἰρήνης» διὰ τὴν περίπτωσιν προσφυγῆς τῶν ἐν διενέξει μερῶν εἰς τὴν διαιτησίαν. Διάταξις ἀπαγορεύουσα ἢ περιορίζουσα ἰδίως τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπεργίαν θὰ ἀπετέλει σοβαρὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς διαιτησίας ἀπὸ τῆς πλευρᾶς τῶν ἐργαζομένων. Αἱ ἐπαγγελματικαὶ τούτων ὀργανώσεις θὰ ἐδίσταζον, ἐν ὄψει τῆς ἀπωλείας ἢ τῆς ἀναστολῆς τοῦ πρὸς ἀπεργίαν δικαιώματος, νὰ δεχθοῦν τὴν εἰρηνικὴν διαδικασίαν ἐπιλύσεως τῆς διαφορᾶς. Διότι, ὡς ἔχει χαρακτηριστικῶς παρατηρηθῇ, ἐὰν οἱ ἐργαζόμενοι ἀγνοοῦν τί δύνανται νὰ ἐλπίζουν ἐκ τῆς διαιτησίας, γνωρίζουν ὅμως καλῶς τί χάνουν ἐκ τῆς παραιτήσεώς των ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας (Laroque, Les rapports entre patrons et ouvriers, Paris 1938, σ. 384). Εἶναι προτιμώτερον νὰ ἀφεθῇ εἰς τὰ δικαιοδοτικὰ ὄργανα νὰ κρίνουν, ἐὰν ὑπὸ τὰς εἰδικὰς συνθήκας τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως θὰ εἶναι ἢ ὄχι παράνομος ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς διαιτησίας κηρυχθεῖσα ἀπεργία ἢ ἀνταπεργία.

VII. Ὁ θεσμὸς τῆς κρατικῆς διαιτησίας εἰς τὴν σύγχρονον Δυτικὴν Εὐρώπην.—Κατὰ τὴν ἐκτεινομένην μεταξὺ τῶν δύο παγκοσμίων πολέμων περίοδον ὁ θεσμὸς τῆς κρατικῆς διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐγνώρισε, διὰ διαφόρους λόγους, σημαντικὴν ἄνθισιν (βλ. τὴν πληροφοριακὴν καὶ συγκριτικὴν μελέτην τοῦ B.I.T., La conciliation et l'arbitrage des conflits du travail, Genève 1933, καὶ προσθ. τὰς δύο σημαντικὰς μεταγενεστέρας νομοθεσίας περὶ ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, τὴν γαλλικὴν τῆς περιόδου 1936 - 1939, περὶ τῆς ὁποίας βλ. Durand, III, § 317 σ. 923 καὶ ἑπ., καὶ τὴν βρεταννικὴν τῶν ἐτῶν τοῦ πολέμου, περὶ τῆς ὁποίας βλ. Kirkaldy, L'évolution des relations professionnelles en Grande - Bretagne depuis la guerre Revue Internationale du Travail 1953, τ. LXVIII, σ. 513 καὶ ἑπ.). Ὁ μετὰ τὸν δεύτερον παγκόσμιον πόλεμον ἐκδηλωθεὶς νεοφιλελευθερισμὸς (βλ. ἀνωτ. § I, III), ὁ ὁποῖος ἐσήμανε τὴν ἀνάσχεσιν τῶν κρατικῶν ἐπεμβάσεων εἰς τὸ πεδίον τῶν συλλογικῶν σχέσεων ἐργασίας, προεκάλεσε τὴν παρακμὴν τῆς κρατικῆς διαιτησίας. Τοῦτο ἦτο φυσικόν, ἀφοῦ πρόκειται περὶ θεσμοῦ βασιζομένου εἰς τὴν ἐπεμβατικὴν δραστηριότητα τοῦ Κράτους.

Ἐξ ὅσων δυνάμεθα νὰ γνωρίζωμεν, δὲν ὑπάρχει μεταπολεμικὸν νομοθέτημα χώρας τῆς «Δυτικῆς Εὐρώπης», ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς μας, τὸ ὁποῖον νὰ ὀργανώνῃ διαδικασίαν ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ὅλαι αἱ τάσεις πρὸς τὴν κατεύθυνσιν αὐτήν, καὶ ὅπου ἐξεδηλώθησαν ἐντόνως, δὲν ἔχουν νομοθετικῶς καρ-

πορφήσει. Αναφέρομεν δύο χαρακτηριστικά παραδείγματα: Εἰς τὴν Ὁμοσπονδιακὴν Γερμανίαν αἱ διατυπωθεῖσαι εὐχαὶ ὑπὲρ τῆς καθιερώσεως ἑνὸς εἴδους ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἔχουν ἀφήσει ἀδιάφορον τὸν ὁμοσπονδιακὸν νομοθέτην (βλ. Isele, ἀνωτ.), ἐνῶ εἰς τὴν Ἰταλίαν, παρ' ὅλας τὰς περιέργους ἰσχυρὰς ἐπιβιώσεις τοῦ πνεύματος τῆς καταργηθείσης σωματειακῆς νομοθεσίας, ὅλαι αἱ σχετικαὶ προσπάθειαι ἐξηντλήθησαν εἰς νομοσχέδια (ἐκ τῶν ὁποίων ἰδιαίτερον ἐνδιαφέρον παρουσιάζει τὸ γνωστὸν ὡς νομοσχέδιον Rubinacci τοῦ 1951, μὲ πλουσίαν ἤδη βιβλιογραφίαν, ἐκ τῆς ὁποίας βλ. τὴν συλλογὴν μελετῶν ὑπὸ τὸν τίτλον Atti del convegno di studi sul progetto di legge per la disciplina giuridica dei rapporto di lavoro, Milano 1953). Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ προαιρετικοῦ χαρακτῆρος κρατικὴ διαιτησία δὲν ἔτυχεν εὐρυτέρας νομοθετικῆς καθιερώσεως. Ὁ γαλλικὸς νόμος τῆς 11 Φεβρουαρίου 1950 (ἄρθρα 9 καὶ ἑπ.) ἀποτελεῖ, νομίζομεν, τὸ μοναδικὸν δυτικοευρωπαϊκὸν παράδειγμα τοῦ εἴδους. Ταυτοχρόνως δὲ ἀποτελεῖ καὶ παράδειγμα χαρακτηριστικὸν διὰ δύο λόγους: Διότι εἰσήγαγε γνησίαν προαιρετικὴν διαιτησίαν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι, ἐνῶ ἡ ἐκ τῆς διαδικασίας προκύπτουσα πρᾶξις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὰ ἐν διενέξει μέρη (ἄρθρον 16 ἐδάφιον 1) συνιστᾷ δηλαδὴ ἀληθῆ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἡ ὑποβολὴ τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν νόμιμον διαδικασίαν προϋποθέτει κοινὴν συμφωνίαν τῶν ἐν διενέξει μερῶν περὶ τῆς διαιτησίας (ἄρθρα 9 ἐδάφιον 1 καὶ 10 ἐδάφιον 1). Καὶ διότι, συνεπείᾳ τοῦ τελευταίου τούτου κανόνος, ὁ ὁποῖος προσέδωσεν εἰς τὸν θεσμὸν πλήρη προαιρετικὸν χαρακτῆρα, τὸ ἀνωτέρω νομοθέτημα ἀπέτυχε παταγωδῶς. Πράγματι, ἐφαρμοσθὲν ἀρχικῶς εἰς ὀλίγας περιπτώσεις, ἐν συνεχείᾳ περιέπεσεν εἰς ἀχρησίαν (βλ. Camerlyck - Lyon - Caen, § 11 σ. 11, § 658 σ. 510 καὶ § 676 σ. 521, Rouast - Durand, § 281 σ. 364). Διαπιστοῦται παραλλήλως, ὅτι οἱ νομοθέται τῶν δυτικοευρωπαϊκῶν χωρῶν, ὅταν ἐπενέβησαν μεταπολεμικῶς εἰς τὸ πεδίον τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐξεδήλωσαν τὴν προτίμησίν των πρὸς τὰς συμβιβαστικοῦ ἢ μεσολαβητικοῦ χαρακτῆρος διαδικασίας (βλ. συγκριτικὴν μελέτην Durand, La conciliation et la médiation des conflits collectifs du travail, εἰς Rivista di diritto internazionale e comparato del lavoro, Padova, 1961, τεύχη 1 - 2, σ. 14 - 96). Αἱ διαδικασίαι αὐταί, παραγωγικαὶ ἀτελῶν νομικῶν πράξεων, συνδυάζουν τὸν σεβασμὸν τῆς ἀρχῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, τὸν ὁποῖον ἀξιοῦν αἱ μᾶζαι τῶν δυτικοευρωπαίων ἐργαζομένων, μὲ τὸν σεβασμὸν τῆς ἀρχῆς τῆς οἰκονομικῆς ἐλευθερίας, τὸν ὁποῖον ἀξιοῦν οἱ δυτικοευρωπαῖοι ἐργοδόται. Διαπνέονται συνεπῶς ἀπὸ φιλελεύθερον πνεῦμα. Συμπερασματικῶς: Ὁ θεσμὸς τῆς κρατικῆς διαιτησίας, ὄχι μόνον ὡς ὑποχρεωτικῆς, ἀλλὰ καὶ ὡς προαιρετικῆς, εὑρίσκεται εἰς τὴν Δυτικὴν Εὐρώπην ἐν πλήρει παρακμῇ.

VIII. Προοπτικαὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Προσχεδίου τοῦ Κ.Ε. εἰσαγομένης διοικητικῆς διαιτησίας.—Εἴπομεν, ὅτι τὸ Προσχέδιον τοῦ Ἐργατικοῦ μας Κώδικος ἐπιχειρεῖ νὰ μεταφέρῃ καθυστερημένως εἰς τὸ συλλογικὸν ἐργατικόν μας δίκαιον τὰς ἐπὶ τοῦ θέματος ἀντιλήψεις τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἐν ὄψει τῆς ἀντλουμένης ἐξ αὐτῆς ἐμπειρίας γεννᾶται τὸ ἐρώτημα τί ἐλπίδας ἐπιτυχίας θὰ εἶχεν εἰς τὴν πρᾶξιν μία προαιρετικὴ κρατικὴ διαιτησία.

1. Οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου θὰ πρέπει νὰ ἐπίστευσαν, ὅτι διὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς ὑποβολῆς τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας εἰς τὰ πολιτειακὰ διαιτητικὰ ὄργανα καὶ διὰ τῆς ταυτοχρόνου ἀφαιρέσεως ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν οἱασδήποτε δεσμευτικότητος διὰ τὰ μέρη τῆς διαφορᾶς ὄχι μόνον διερμήνευσαν ὀρθῶς τὰς νέας ἀντιλήψεις, ἀλλὰ καὶ ὅτι ἔδωσαν τὴν προσφορωτέραν πρακτικῶς λύσιν. Διετυπώσαμεν τὰς ἀντιρρήσεις μας, ὅσον ἀφορᾷ τὸ πρῶτον. Εἶναι, νομίζομεν, δεδικαιολογημέναι σοβαραὶ ἀμφιβολίαι καὶ ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεύτερον.

Ἐλέχθη, ὅτι κατὰ τὸ Προσχέδιον ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, διὰ νὰ παράγῃ ἔννομον συνέπειαν, δηλαδὴ διὰ νὰ ἐπιλύσῃ τὴν διαφοράν, θὰ πρέπει νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ παρὰ πάντων τῶν μερῶν αὐτῆς. Δὲν γνωρίζομεν ποῦ ἐβάσισαν οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου τὴν πεποίθησίν των, ὅτι θὰ εἶναι εὔκολος ἡ ἐπίτευξις καθολικῆς ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως. Ἡμεῖς εἴμεθα δύσκολον νὰ φαντασθῶμεν Ἕλληνας ἐργοδότας ἀποδεχομένους, διὰ τῶν ἐκπροσωπευτικῶν των εἰς

τὴν διένεξιν ὀργάνων, διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἡ ὁποία κάμνει ὁλοσχερῶς δεκτὰ τὰ προβληθέντα ἐργατικὰ αἰτήματα, καὶ ἀκόμη δυσκολώτερον νὰ φαντασθῶμεν ἕλληνας μισθωτοὺς ἀποδεχομένους, διὰ τῶν ἐκπροσωπευτικῶν των εἰς τὴν διένεξιν ὀργάνων, διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀπορρίπτουσαν ἐξ ὁλοκλήρου τὰ αἰτήματά των. Ἀπομένουν αἱ συνηθέστεραι βεβαίως περιπτώσεις τῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ δέχωνται καὶ θὰ ἀπορρίπτουν τὰ ἐργατικὰ αἰτήματα μερικῶς. Εἰς τὰς περιπτώσεις αὐτὰς αἱ πιθανότητες νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ ἀπόφασις ἀπὸ τῆς ἐργατικῆς πλευρᾶς μειοῦνται ἀναλόγως πρὸς τὸν περιορισμὸν τῶν αἰτημάτων, ἐνῷ ἀντιστοίχως αἱ πιθανότητες νὰ γίνῃ ἀποδεκτὴ ἡ ἀπόφασις ἀπὸ ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς μειοῦνται κατὰ λόγον ἀντίστροφον πρὸς τὴν ἔκτασιν τῆς παραδοχῆς αὐτῶν. Ἐὰν εἰς τὰ ἀνωτέρω προστεθοῦν οἱ γνωστοὶ ἀρνητικοὶ παράγοντες τῆς «κοινωνικῆς πάλης», τοῦ «συνδικαλιστικοῦ γρίφου» καὶ ἐπὶ πλέον αἱ ὀξεῖαι ἀντιθέσεις ἑνὸς διηρημένου ἐργατικοῦ συνδικαλισμοῦ, αἱ πιθανότητες ἀποδοχῆς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως παρὰ πάντων τῶν ἐν διενέξει μερῶν περιορίζονται ἀσφαλῶς εἰς τὸ ἐλάχιστον. Ὑπάρχει συνεπῶς κίνδυνος ἡ προαιρετικὴ κρατικὴ διαιτησία, ὅπως τὴν ἔχουν συλλάβει οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου, νὰ παραμένῃ ἀτελεσφόρητος καὶ νὰ λειτουργῇ συχνὰ εἰς τὸ κενόν, μὲ ἀποτέλεσμα ἡ διαφορὰ νὰ ἐπιβιώνῃ, νὰ ἐπιδιώκεται δὲ ἡ διὰ βιαίων μέσων ἐπίλυσίς της καὶ μετὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας.

Θὰ ἀπομένῃ ἡ ἐσχάτη λύσις τῆς κηρύξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς. Ἀλλ' ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, διαθέτων ἐπὶ τοῦ θέματος διακριτικὴν ἐξουσίαν, θὰ κηρύσσῃ ὑποχρεωτικὰς μόνον ἐκείνας ἐκ τῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν ἀντιτίθενται εἰς τὴν κυβερνητικὴν πολιτικὴν - ἡ ἔννοια τῆς ὁποίας, ἄλλως τε, διατηρεῖται εἰς τὸ Προσχέδιον (ἄρθρον 365 § 3). Συνεπῶς θὰ ἀρνῆται νὰ κηρύσσῃ ὑποχρεωτικὰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, τὰς ὁποίας, ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ἰσχύοντος νόμου 3239)1955, κηρύσσει ἐκτελεστὰς μόνον κατόπιν τροποποιήσεων συμφώνων πρὸς τὴν κυβερνητικὴν πολιτικήν, ἢ ἐκείνας, τὰς ὁποίας ἀρνεῖται ἐντελῶς νὰ κηρύξῃ ἐκτελεστάς, ὡς ἀντιτιθεμένας πρὸς αὐτὴν πλήρως. Ἐὰν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 20 ὑπουργικὸν δικαίωμα ἠσκήθη ἐναντίον τῶν ἐργαζομένων (δὲν γνωρίζομεν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν νὰ ἐνεκρίθη συλλογικὴ σύμβασις ἢ νὰ ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διαιτητικὴ ἀπόφασις μετὰ τροποποίησιν ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν, ἢ νὰ μὴ ἐνεκρίθη ἡ πρώτη καὶ νὰ μὴ ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ δευτέρα διὰ λόγους προστασίας τῶν συμφερόντων τῶν ἰδίων), ἐπιτρέπεται νὰ προβλέψωμεν, ὅτι ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, μὴ διαθέτων κατὰ τὸ Προσχέδιον δικαίωμα τροποποιήσεως, θὰ ἀρνῆται ἁπλῶς νὰ κηρύσσῃ ὑποχρεωτικὰς τὰς ἀντιτιθεμένας πρὸς τὴν κυβερνητικὴν πολιτικὴν διαιτητικὰς ἀποφάσεις. Τοῦτο θὰ ἔχῃ ὡς συνέπειαν νὰ προστίθεται εἰς τὴν ὑπάρχουσαν μεταξὺ τῶν ἐργατικῶν καὶ τῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων διένεξιν νέα διένεξις, μεταξὺ τῶν πρώτων καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ συντάσσωνται, λόγῳ συμφέροντος, αἱ δεύτεραι. Ἐξ ἄλλου, τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν, τὴν ὁποίαν θὰ θέλῃ νὰ κηρύξῃ ἐκτελεστὴν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας - καὶ αὐτὴ θὰ εἶναι ἡ μὴ ἀντικειμένη εἰς τὴν κυβερνητικὴν πολιτικὴν - θὰ πρέπει νὰ ἀποδεχθῇ τοὐλάχιστον ἓν ἐκ τῶν ἐν διενέξει μερῶν. Θὰ ἦτο ὑπερβολικὸν νὰ φαντασθῶμεν περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου θὰ ἐπιδίδεται εἰς τὴν ἀναζήτησιν τοῦ «λογικοῦ» μεταξὺ τῶν ἀρνουμένων - ἂν ὄχι τοῦ «διασπαστοῦ» αὐτῶν - διὰ νὰ πληρωθῇ ἡ νόμιμος προϋπόθεσις; Συνεπῶς καὶ πάλιν ἡ διένεξις θὰ μεταφέρεται ἀπὸ τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἐνώπιον τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου. Ἐπὶ προβαλλομένης γενικῆς ἀρνήσεως κατὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως αἱ προσπάθειαι τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ ἀνεύρῃ τὸν ἀποδεχόμενον αὐτὴν θὰ τὸν φέρῃ μοιραίως εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὰ ἐν διενέξει μέρη. Καὶ ὅταν αἱ προσπάθειαι θὰ εὐοδοῦνται, ἡ κήρυξις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑποχρεωτικῆς, δηλαδὴ ὁ τερματισμὸς τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς θὰ συνοδεύεται ἀπὸ γενικὴν ἢ σχεδὸν γενικὴν δυσαρέσκειαν. Τελικῶς ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας θὰ εὑρίσκεται εἰς τὸ κέντρον τῆς συλλογικῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς, ὡς εἶδος ὑπερτάτου διαιτητοῦ αὐτῆς. Τὸ φαινόμενον ὅμως τοῦτο χαρακτηρίζει τὰ ἐντόνως παρεμβατικὰ συστήματα καὶ ὄχι τὰ φιλελεύθερα, εἰς τὰ ὁποῖα οἱ συντάκται τοῦ Προσχεδίου θὰ ἤθελον νὰ ἀνή-

κή τὸ ὑπ' αὐτῶν εἰσαγόμενον νέον σύστημα διαιτησίας.

2. Ἐτονίσαμεν, ἴσως μὲ περισσοτέραν τοῦ δέοντος ἐπιμονήν, τὴν ἀνάγκην μεταθέσεως τοῦ στοιχείου τῆς προαιρετικότητος ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου εἰς τὴν ἐξουσίαν αὐτοῦ πρὸς ἐπέμβασιν. Διότι νομίζομεν, ὅτι αὐτὴ εἶναι ἡ ὀρθὴ ἔννοια τῆς προαιρετικῆς διαιτησίας καὶ ὅτι κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ διαιτητικὸς θεσμὸς ἐναρμονίζεται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, χωρὶς νὰ ἀπολέσῃ τὰ βασικὰ αὐτοῦ χαρακτηριστικά. Προσθέτομεν, ὅτι αἱ προταθεῖσαι ἐπὶ τοῦ θέματος διατάξεις πιθανολογοῦν μίαν καλυτέραν λειτουργίαν τοῦ θεσμοῦ εἰς τὴν πρᾶξιν. Ἐξηγοῦμεν:

α'. Ἀφ' ἑαυτῆς δεσμευτική, ἔχουσα τὴν νομικὴν αὐτοτέλειαν, ἡ ὁποία τῆς ἀνήκει ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐννοεῖται ὡς ἀπόφασις ὀργάνου ἐπιλύοντος διένεξιν, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις θὰ τερματίζῃ αὐτὴ τὴν συλλογικὴν διαφοράν καὶ θὰ ἀποκλείῃ οἱανδήποτε νόμιμον συνέχισίν της. Θὰ συνιστᾷ ἀληθῆ νομικὴν πρᾶξιν καὶ ὄχι κακέκτυπον αὐτῆς. Ἐξ ἄλλου, προερχομένη ἀπὸ ὄργανον, τὸ ὁποῖον ἐλειτούργησε κατὰ τὴν δικαστηριακὴν μέθοδον, καὶ ὅταν θὰ εἶναι πράγματι δικαστική (ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἑρμηνευτικῆς) καὶ ὅταν ἁπλῶς θὰ ἐμφανίζεται ὡς δικαστική (ὅπως συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κανονιστικῆς), ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις θὰ ἔχῃ τὸ κῦρος τῆς δικαστηριακῆς πράξεως, τὸ ὁποῖον εἶναι - ἐὰν δὲν ἀπατώμεθα - οὐσιωδῶς ἠὐξημένον εἰς τὴν χώραν μας, ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκεῖνο τῆς διοικητικῆς πράξεως.

β'. Ἐπὶ προαιρετικῆς κρατικῆς διαιτησίας τὸ κῦρος τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ τρόπου ἐπεμβάσεως τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Κατ' ἀρχὴν ἡ ἐπέμβασις τούτου εἰς τὴν διαφορὰν θὰ βασίζεται εἰς τὴν κοινὴν ἀποδοχὴν τῶν ἐν διενέξει μερῶν. Καὶ ὅταν ὅλα τὰ μέρη τῆς διαφορᾶς ἐζήτησαν ἢ ἀπεδέχθησαν τὴν διαιτησίαν, ἡ ἀπόφασις, συμφέρουσα ἢ μή, θὰ εἶναι περισσότερον εὐπρόσδεκτος ἢ ὀλιγώτερον ἀντιπαθὴς ἀπὸ ἐκείνην τοῦ ἀναγκαστικῶς ἐπεμβαίνοντος διαιτητικοῦ ὀργάνου ἢ ἀπὸ τὴν ἐπιβαλλομένην ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου. Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ πολιτειακὸν διαιτητικὸν ὄργανον εἶναι ἡμικρατικῆς - ἡμιεπαγγελματικῆς συγκροτήσεως καὶ ὅτι ἀντλεῖ τὴν ἐξουσίαν του πρὸς ρύθμισιν τῆς συγκεκριμένης συλλογικῆς διαφορᾶς ἀπὸ τὴν κοινὴν θέλησιν τῶν μερῶν αὐτῆς προσδίδει εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἰδιαιτέραν βαρύτητα καὶ ἀπὸ ψυχολογικῆς καὶ ἀπὸ κοινωνικῆς ἀπόψεως.

Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι ἡ καθολικὴ ἀποδοχὴ ἀποτελεῖ τὴν ἰδανικὴν προϋπόθεσιν λειτουργίας τῆς προαιρετικῆς κρατικῆς διαιτησίας. Ἡ ἐπιτευξις ὅμως καθολικῆς ἀποδοχῆς εἶναι εἰς τὴν πρᾶξιν δυσχερής, ἂν ὄχι ἀδύνατος. Διὰ τοῦτο θὰ πρέπει νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς αὐτὴν ἡ ἀποδοχὴ τῆς διαιτησίας παρὰ τῶν ἀντιπροσωπευτικωτέρων ἀπὸ κάθε πλευρὰν μερῶν τῆς διαφορᾶς. Εἶναι ἀπαράδεκτον ἡ ἄρνησις τῶν μειοψηφιῶν νὰ ματαιώνῃ τὸν κοινωνικὸν καὶ δημοσίας τάξεως σκοπὸν τῆς διαιτησίας. Μήπως, ἄλλως τε, ἡ θέλησις τῆς πλειοψηφίας δὲν ἐκλαμβάνεται συχνότατα ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς θέλησις τοῦ συνόλου;

γ'. Προωθήσαμεν τὰς προτάσεις μας μέχρι τοῦ σημείου νὰ θεωρηθῇ ὡς θεμιτὴ ἡ ἐπέμβασις τοῦ πολιτειακοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, ἡ βασιζομένη καὶ μόνον εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργατικῆς πλειοψηφίας. Εἰς τὴν νομικὴν δικαιολόγησιν τῆς λύσεως θὰ ἠθέλαμεν νὰ προσθέσωμεν τὴν πρακτικὴν δικαιολόγησίν της. Κατὰ κανόνα ἡ συλλογικὴ διαφορὰ γεννᾶται συνεπείᾳ τῆς προβολῆς ἀπὸ ἐργατικῆς πλευρᾶς διεκδικήσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἡ ἐργοδοτικὴ πλευρὰ ἀντιπροβάλλει τὴν ἄρνησίν της. Ἡ ἐργοδοτικὴ αὐτὴ ἄρνησις εἶναι ἐξαιρετικῆς δυνάμεως, λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς ὑπεροχῆς τοῦ ἐργοδότου ἐναντι τοῦ μισθωτοῦ καὶ διότι εἶναι, ἐπὶ πλέον, ὡπλισμένη μὲ ἰσχυρὸν μέσον βίας, τὴν ἀνταπεργίαν (lock - out), τὸ ὁποῖον γίνεται ἰσχυρότερον, ὅταν θεωρῆται νόμιμον. Ὑπὸ τὰς συνθήκας αὐτὰς τὸ ἐργοδοτικὸν μέρος τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς δὲν ἔχει λόγον νὰ προσφύγῃ εἰς τὸ πολιτειακὸν διαιτητικὸν ὄργανον πρὸς ἐπίλυσιν αὐτῆς. Ἐὰν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι τοῦτο κάμνει συνήθως δεκτάς, ἔστω καὶ ἀκροωτηριασμένας, τὰς ἐργατικὰς διεκδικήσεις (διότι συνίστανται κατὰ κανόνα εἰς τὴν διατήρησιν τῶν κατακτηθέντων, λ.χ. τὴν διατήρησιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τοῦ μισθωτοῦ διὰ τῆς προσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν του εἰς τὸ αὐξανόμενον κόστος τῆς

ζωῆς, καὶ κατ' ἐξαίρεσιν εἰς τὴν ἐπίτευξιν νέων κατακτήσεων, λ.χ. τὴν καθιέρωσιν ἑνὸς εἰδικοῦ ἐπιδόματος), γίνεται εὐκόλως ἀντιληπτόν, ὅτι τὸ ἐργοδοτικὸν μέρος ἔχει κάθε συμφέρον νὰ ἀποφύγῃ ἢ, τοὐλάχιστον, νὰ παρελκύσῃ, ὅσον τὸ δυνατόν, τὴν ἐπέμβασιν τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου. Εἶναι συνεπῶς φανερόν, ὅτι διαδικασία προαιρετικῆς διαιτησίας, ἡ λειτουργία τῆς ὁποίας θὰ ἐξηρτᾶτο ὁπωσδήποτε ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἐργοδοτικοῦ μέρους, εἶναι καταδικασμένη εἰς ἀργίαν. Τὰ πράγματα συμβαίνουν διαφορετικὰ εἰς τὴν ἐργατικὴν πλευράν. Τὸ ἐργατικὸν μέρος τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἔχει καὶ αὐτὸ εἰς τὴν διάθεσίν του νόμιμον μέσον βίας, τὴν ἀπεργίαν, πρὸς ἐπιβολὴν τῶν διεκδικήσεών του. Τὸ ὅπλον ὅμως τοῦτο, ἰσχυρότατον θεωρητικῶς, ἀποδεικνύεται συχνὰ κατὰ τὴν χρησιμοποίησίν του μέτριας ἀποδόσεως ἢ ἀτελεσφόρητον. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ ἐπιτυχία αὐτοῦ ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς συνδρομῆς πολλῶν καὶ διαφόρων παραγόντων. Ἐὰν συνεπῶς, δι' οἱονδήποτε λόγον, τὸ μέσον τῆς ἀπεργίας κρίνεται ἀσύμφορον ἢ δὲν ἀπέδωσε τὰ ἀναμενόμενα ἀποτελέσματα, ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ πολιτειακὸν διαιτητικὸν ὄργανον ἀπομένει ἡ μόνη νόμιμος διέξοδος διὰ τὸ ἐργατικὸν μέρος. Τοῦτο θὰ τὸ ἀκολουθήσῃ ἀναγκαστικῶς τὸ ἀντίκλον ἐργοδοτικόν, διὰ νὰ μὴ μείνῃ ἀνυπεράσπιστον, ὅταν μάλιστα θὰ γνωρίζῃ, ὅτι ἡ μέλλουσα νὰ ἐκδοθῇ διαιτητικὴ ἀπόφασις, αὐτοδικαίως ὑποχρεωτική, θὰ ἀναλυθῇ εἰς ἐργατικὰς ἀξιώσεις, διὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῶν ὁποίων ὑπάρχει ἡ καταψηφιστικὴ ἀγωγὴ ἐνώπιον τοῦ δικαστοῦ τῶν ἀτομικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Διευκρινίζεται, ὅτι ὁ ἐξαναγκασμὸς αὐτὸς δὲν συνιστᾷ ὑποχρεωτικὴν διαιτησίαν, διότι δὲν εἶναι συνέπεια νομοθετικῆς ἐπιταγῆς. Ἡ προσφυγὴ εἰς τὸ πολιτειακὸν διαιτητικὸν ὄργανον καὶ ἡ μὴ χρησιμοποίησις τῶν βιαίων μέσων ἢ ἡ ἀπ' αὐτῶν παραίτησις θὰ εἶναι πρωτίστως τῆς ἀνάγκης τῶν πραγμάτων, ἡ ὁποία καὶ θὰ κατευθύνῃ τὰς βουλήσεις.

Ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἡ λειτουργία εἰς τὴν πρᾶξιν τῆς νομίμου διαιτητικῆς διαδικασίας, καίτοι χαρακτῆρος προαιρετικοῦ, πιθανολογεῖται βασίμως συχνή. Θὰ εἶναι πλέον συχνή, ἐὰν τὸ Κράτος θελήσῃ νὰ μετατρέψῃ τὰ διαιτητικὰ ὄργανα του ἀπὸ ἁπλοῦς συντηρητὰς τοῦ δι' ἄλλων κυρίως μέσων κατακτηθέντος βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων τῆς χώρας εἰς ὄργανα συνεχοῦς βελτιώσεως τῆς καταστάσεως τούτων, δηλαδὴ εἰς ἀληθεῖς παράγοντας κοινωνικῆς προόδου.

IX. Ὁ σκοπὸς τῆς διαιτησίας.— Κατὰ βάσιν ὁ θεσμὸς τῆς κρατικῆς διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἔχει ὡς σκοπὸν νὰ ἐξυπηρετήσῃ τὴν κοινωνικὴν εἰρήνην, τὴν ὁποίαν ὑπὸ κεφαλαιοκρατικὸν καθεστὼς διαταράσσει ἢ ἀπειλεῖ συνεχῶς ἡ μεταξὺ τῆς ἐργατικῆς καὶ τῆς ἐργοδοτικῆς τάξεως διεξαγομένη πάλη (διὰ τὰς μεταπολεμικὰς ὄψεις τῆς ὁποίας βλ. τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἀνάλυσιν τοῦ R i p e r t, Les forces créatrices du droit, Paris 1955, κεφ. V, σ. 249 καὶ ἑπ.).

Εἰς τὸ πρῶτον στάδιον ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἐθεωρήθη ὡς εἶδος πυροσβέστου, ὁ ὁποῖος ἔχει ὡς ἔργον νὰ σπεύδῃ ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, διὰ νὰ κατασβαίνῃ τὰς πυρκαϊὰς τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν. Ἀλλὰ κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ὁ πρωταρχικὸς σκοπὸς τοῦ θεσμοῦ πραγματοποιεῖται ἐμπειρικῶς καὶ προχείρως. Εἰς τὸ δεύτερον στάδιον ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ ἐτάχθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ὡς πρόσθετος σκοπὸς ἡ συμβολή του εἰς τὴν δημιουργίαν τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Κατὰ τὸ τρίτον στάδιον θὰ προστεθῇ ὡς σκοπὸς ἡ διὰ τοῦ θεσμοῦ ἄσκησις κυβερνητικῆς ἐργατικῆς πολιτικῆς. Τὰ ἀνωτέρω τρία στάδια ἐξελίξεως ἀνταποκρίνονται εἰς τρεῖς διαφορετικοὺς βαθμοὺς κρατικῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὰς σχέσεις τοῦ Κεφαλαίου καὶ τῆς Ἐργασίας (βλ. συγκριτικὰς διαπιστώσεις εἰς M i t s o u, ἀνωτ. σ. 19 καὶ ἑπ.).

Μὲ τὸν νόμον 3239)1955 ὁ θεσμὸς τῆς συλλογικῆς διαιτησίας εὑρίσκεται εἰς τὸ τρίτον στάδιον τῆς ἐξελίξεώς του (ἀνωτ. § 1, IV). Ἀλλὰ τὸν νόμον τοῦτον ἠκολούθησαν ὡρισμένα νομοθετήματα βασικῆς ἐπὶ τοῦ θέματος σπουδαιότητος. Ἐννοοῦμεν τὸ ν.δ. 4204)1961 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 διεθνοῦς συμβάσεως, προστατευτικῆς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, τὸ ν.δ. 4205)1961 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 διεθνοῦς συμβάσεως, προστατευτικῆς τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως καὶ τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, καί, τέλος,

τὸν νόμον 4345)1964, ὁ ὁποῖος περιέχει τὰς ἐπὶ τοῦ παρασκευαζομένου Ἐργατικοῦ Κώδικος κατευθυντηρίους ἀρχὰς (ἄρθρον 3α). Τὰ ἀνωτέρω νομοθετήματα, συνδυασμένα, διαγράφουν σαφῶς, κατὰ τὴν γνώμην μας, τὸν νέον σκοπόν, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργατικός μας νομοθέτης ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ εἰς τὸν θεσμὸν τῆς διαιτησίας, τὴν συμβολήν του εἰς τὴν πραγματοποίησιν κοινωνικῆς δικαιοσύνης διὰ τῆς συμμετοχῆς τῶν ἐργαζομένων εἰς τὴν εὐημερίαν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ εἰς τὴν κατανομὴν τοῦ ἐθνικοῦ εἰσοδήματος. Ἡ διὰ τοῦ διαιτητικοῦ θεσμοῦ ἐπέμβασις τοῦ Κράτους εἰς τὰς σχέσεις μεταξὺ τοῦ Κεφαλαίου καὶ τῆς Ἐργασίας ἐξακολουθεῖ νὰ εἶναι δεδικαιολογημένη εἰς τὴν χώραν μας, ἀλλὰ ἡ κρατικὴ ἐπέμβασις πρέπει σήμερον νὰ λάβῃ νέαν κατεύθυνσιν. Διὰ τὸν λόγον τοῦτον, προτείνομεν:

— Νὰ προστεθῇ, δι' ἰδιαιτέρου ἄρθρου, διάταξις, ὁρίζουσα ὅτι: Κατὰ τὴν ρύθμισιν διαφορῶν περὶ τὴν σύναψιν ἢ ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως τὸ διαιτητικὸν ὄργανον ἔχει ὡς κριτήριον τὴν διατήρησιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων, καθὼς καὶ τὴν βελτίωσιν τῆς ἐν γένει θέσεως αὐτῶν, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν τὰς ἑκάστοτε δυνατότητας, κατὰ τὰς περιπτώσεις, τῆς ἐπιχειρήσεως, τοῦ κλάδου ἢ τῆς ὅλης οἰκονομίας τῆς χώρας.

— Ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 335 τοῦ Προσχεδίου πρέπει νὰ τροποποιηθῇ ὡς ἑξῆς: Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Δ.Ε.Δ. δικαιοῦται νὰ ἀσκήσῃ προσφυγὴν καὶ ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐντὸς τῆς αὐτῆς προθεσμίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις θὰ ἔχῃ δυσμενεῖς συνεπείας εἰς τὴν ἐθνικὴν οἰκονομίαν.

Θὰ πρέπει, ἐν κατακλείδι, νὰ λεχθῇ, ὅτι τὸ σφάλμα τῶν συντακτῶν τοῦ Προσχεδίου εἰς τὸ περὶ διαιτησίας τῶν συλλογικῶν ἐργατικῶν διαφορῶν κεφάλαιον συνίσταται ὄχι μόνον εἰς τὸ ὅτι υἱοθέτησαν νομικῶς ἀδόκιμον πρότυπον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸ ὅτι δὲν πρόκειται δι' αὐτοῦ νὰ συντελεσθῇ ἡ ἐπιβαλλομένη ἀνανέωσις. Ἀντιλαμβανόμεθα ὅτι ἡ μακροχρόνιος ἄσκησις διὰ τοῦ θεσμοῦ τῆς διαιτησίας κυβερνητικῆς πολιτικῆς ἔχει δημιουργήσει ἀνοστροπίαν δυσκολομετάβλητον. Δὲν ὑπάρχει, ἄλλως τε, Κυβέρνησις, ἡ ὁποία νὰ μὴ θέλῃ νὰ ἀσκῇ ἔλεγχον ἐπὶ τῆς διαμορφώσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, καὶ, πολὺ περισσότερον, νὰ θέλῃ νὰ παραιτηθῇ τοῦ ἤδη ἀσκουμένου ἐλέγχου. Οἱ λόγοι εἶναι γνωστοί. Καὶ ὅμως ἡ νομοθετικὴ μεταβολὴ θὰ πρέπει νὰ συντελεσθῇ τὸ συντομώτερον πρὸς τὴν σημειωθεῖσαν κατεύθυνσιν. Ἐάν, βεβαίως, θέλωμεν τὸ Συλλογικὸν Ἐργατικὸν μας Δίκαιον νὰ ἀποκτήσῃ συγχρονισμένα καὶ ἀποτελεσματικὰ μέσα συντηρήσεως τῆς κοινωνικῆς εἰρήνης. Ἀρά γε, θὰ ἀντιληφθοῦν τὴν ἀνάγκην αὐτὴν ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι θὰ ἔχουν ἀποφασιστικὴν γνώμην κατὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Προσχεδίου τοῦ Κώδικος Ἐργασίας;

ΒΙΒΛΙΟΝ ΠΕΜΠΤΟΝ

Συλλογικὸν Δίκαιον

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΚΔ'

Ὡς διαμορφοῦται κατόπιν τῶν προτεινομένων τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων.

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας

Ἄρθρον 346

Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας καὶ διαδικασία ἐπιλύσεώς των

1. Διενέξεις ἀναφυόμεναι μεταξὺ μιᾶς ἢ πλειόνων ὀργανώσεων ἢ ἑνώσεων τούτων τῶν μισθωτῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου μιᾶς ἢ πλειόνων ὀργανώσεων ἢ ἑνώσεων τούτων τῶν ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον ἀπορροῦν συλλογικὰ συμφέροντα τῶν μισθωτῶν, θεωροῦνται συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας καὶ ἐπιλύονται:

α) Διὰ συμβατικῆς διαιτησίας.

β) Διὰ διοικητικῆς μεσολαβήσεως.

γ) Διὰ προσφυγῆς εἰς τὰς Ἐπιτροπὰς Διαιτησίας.

2. Εἰς τὰς διαδικασίας τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπάγονται ἰδίᾳ αἱ διενέξεις αἱ ἀναφυόμεναι συνεπείᾳ διαφωνίας περὶ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως, τὴν ἀναθεώρησιν ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως λόγῳ ἐπελθούσης οὐσιώδους μεταβολῆς τῶν συνθηκῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων αὕτη κατηρτίσθη, ὡς καὶ περὶ τὴν ἑρμηνείαν συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἄρθρον 347

Συμβατικὴ διαιτησία

1. Διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ δι' ἰδιαιτέρας συμφωνίας δύναται νὰ καθορισθῇ διαιτητικὴ διαδικασία ἐπιλύσεως τῶν μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἐγερθησομένων συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας. Αἱ διαδικασίαι τῆς διοικητικῆς μεσολαβήσεως καὶ τῆς διαιτησίας ἐνώπιον τῶν κατωτέρω Ἐπιτροπῶν ἐφαρμόζονται, ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει καθορισθῇ συμβατικὴ διαιτητικὴ διαδικασία ἢ ἐφ' ὅσον ἅπαντα τὰ ἐν διενέξει μέρη ἠρνήθησαν νὰ ὑπαχθοῦν εἰς αὐτὴν ἢ ὅταν ἡ καθορισθεῖσα συνεννοηθῇ προσωρινὰ καὶ οἱανδήποτε τῶν ἐν διενέξει μερῶν ἠρ-

νηθή νά ὑποβληθῇ εἰς αὐτήν, καθώς καί ὅταν ἐματαιώθη λόγῳ ἐλλιπούς ὀργανώσεώς της.

2. Διά τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἡ τῆς περί διαιτησίας ἰδιαιτέρας συμφωνίας δέον νά συνιστάται τό ἁρμόδιον νά ἐπιλύῃ τάς ὑπαγομένας εἰς τήν καθορισθεῖσαν διαιτητικήν διαδικασίαν συλλογικάς διαφοράς καί νά κατονομάζωνται, ἀναλόγως, εἴτε ὁ κοινός διαιτητής, εἴτε οἱ ἑκατέρωθεν ἰσάριθμοι διαιτηταί, εἴτε τά μέλη τῆς διαιτητικῆς ἐπιτροπῆς. Εἰς τήν περίπτωσιν τῶν πλειόνων διαιτητῶν δέον νά ὑπάρχῃ ἐπιδιαιτητής, ὅστις, ἐφ' ὅσον δέν διορίσθη ὑπό τῶν μερῶν, διορίζεται ὑπό τῶν διαιτητῶν. Ὁ ἐπιδιαιτητής συμμετέχει εἰς τήν περίπτωσιν ἀπ' ἀρχῆς ἄνευ ψήφου, ἀποφαινόμενος μετά τήν διαφωνίαν τῶν διαιτητῶν.

3. Εὐθύς μετά τήν διαφωνίαν των τά ἐν διενέξει μέρη ὀφείλουν νά ὑποβάλουν εἰς τό διαιτητικόν ὄργανον πρακτικόν, περιέχον καθορισμόν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς των καί τῶν ρυθμιστέων θεμάτων, μετά μνείας ἐκείνων ἐξ αὐτῶν, ἐπί τῶν ὁποίων ἔχει τυχόν ἐπέλθει συμφωνία. Ἐν παραλείψει, τό διαιτητικόν ὄργανον ἀπευθύνει πρός τά ἐν διενέξει μέρη σχετικήν ἐγγραφον πρόσκλησιν, τάσσων συνάμα σύντομον προθεσμίαν, μετά τήν πάροδον ἀπράκτου τῆς ὁποίας προβαίνει εἰς τόν καθορισμόν τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς καί τῶν ρυθμιστέων θεμάτων ἐπί τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν περιελθόντων αὐτῷ στοιχείων. Τό ὡς ἄνω πρακτικόν παραλείπεται ἐπί διαιτησίας, διεξαγομένης κατόπιν ἰδιαιτέρας συμφωνίας, περιεχούσης ἐπαρκῆ περιγραφήν τῆς διαφορᾶς.

4. Οἱ διαφωνήσαντες διαιτηταί ὑποχρεοῦνται νά συντάξουν καί παραδώσουν ἀμελητί εἰς τόν ἐπιδιαιτητήν πρακτικόν, περιέχον τήν ἀπόφασίν των, καθ' ὃ μέρος τυχόν αὐτή ἐπραγματοποιήθη, ὡς καί τά θέματα, ἐφ' ὧν δέν κατέστη δυνατή ἡ λῆψις ἀποφάσεως, μετά συντόμων ἐκθέσεως τῶν διαφόρων ἀπόψεων. Ὁ ἐπιδιαιτητής, δεσμευόμενος ἐκ τῆς ἀποφάσεως τῶν διαιτητῶν, ρυθμίζει τά μή ρυθμισθέντα ὑπ' αὐτῶν θέματα, ἐκδίδων συνολικήν ἐπί τῆς διαφορᾶς ἀπόφασιν.

5. Μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως τά ἐν διενέξει μέρη δύνανται νά ρυθμίσουν τήν διαφοράν των διά συμβιβασμοῦ, περί τοῦ ὁποίου συντάσσεται πρακτικόν ἐνώπιον τοῦ ἐπιλη θέντος αὐτῆς διαιτητικοῦ ὀργάνου. Τό πρακτικόν συμβιβασμοῦ ἐπέχει καθ' ὅλα θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

6. Αἱ προερχόμεναι ἐκ τῆς συμβατικῆς διαιτητικῆς διαδικασίας ἀποφάσεις εἶναι ὑποχρεωτικαί διά τά ἐν διενέξει μέρη καί ἐφ' ὅσον ἐπιλύουν διαφοράς περί τήν σύναψιν ἢ ἀναθεώρησιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐξομοιοῦνται πρός τάς τελευταίας ταύτας καί διέπονται ἀπό τῶν περί τούτων διατάξεων, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων. Αἱ διατάξεις περί ἀναδρομικότητος καί λήξεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας ἐφαρμόζονται καί ἐπ' αὐτῶν.

(Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 322 τοῦ Προσχεδίου ἀπαλείφεται).

Ἄρθρον 348

Διοικητική μεσολάβησις

Ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας ἀπ' εὐθείας μεταξύ τῶν μερῶν, αἱ διαπραγματεύσεις διεξάγονται ὑποχρεωτικῶς τῇ μεσολαβήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἴτε κατόπιν αἰτήσεως ἑνός ἐκ τῶν ἐν διενέξει μερῶν, εἴτε πρωτοβουλίᾳ τοῦ Ὑπουργείου.

(Ἄρθρον 147

Ὑποχρέωσις εἰρήνης

1. Μέχρι τῆς ἀποτυχίας τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 348 τοῦ παρόντος προβλεπομένης μεσολαβήσεως ἀπαγορεύεται εἰς τά ἐν διενέξει μέρη ἡ κήρυξις ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας (lock - out).

2. Ἡ μεσολάβησις θεωρεῖται ἀποτυχοῦσα, ἐφ' ὅσον παραμείνῃ ἄκαρπος ἐπί δεκαήμερον ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς περί αὐτῆς αἰτήσεως ἢ ἀπό τῆς περί αὐτῆς προσκλήσεως τοῦ Ὑπουργείου, ἐκτός ἐάν αἱ διαπραγματεύσεις ἐξακολουθοῦν κανονικῶς ἐνώπιον τοῦ μεσολαβητικοῦ ὀργάνου.

3. Ἡ κατά παράβασιν τῆς ἀνωτέρω ἀπαγορεύσεως κηρυχθεῖσα ἀπεργία ἢ ἀνταπεργία εἶναι παράνομος).

Ἄρθρον 349

Ἀποτυχία διοικητικῆς μεσολαβήσεως

1. Ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς μεσολαβήσεως ἢ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ματαιώσεως τῆς κατά τό προηγούμενον ἄρθρον μεσολαβητικῆς προσπαθείας ὁ ἁρμόδιος ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας συντάσσει ἐντός ἑπταημέρου ἔκθεσιν περί τοῦ ἀντικειμένου τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καί τῶν ἐπ' αὐτῆς διαπιστώσεων καί ἀπόψεων αὐτοῦ.

2. Ἡ συνταχθεῖσα ἔκθεσις κοινοποιεῖται μερίμνῃ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας εἰς ἅπαντα τά μέρη τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐντός πέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς παρόδου τῆς κατά τήν προηγουμένην παράγραφον ἑπταημέρου προθεσμίας.

3. Ἐάν ἡ συλλογική διαφορά ἐργασίας ἀφορᾷ πλείονας τῶν εἴκοσι μισθωτούς, ἡ περί αὐτῆς συνταχθεῖσα ἔκθεσις ἀποστέλλεται εἰς τήν ἁρμοδίαν κατά τόν παρόντα νόμον Ἐπιτροπήν Διαιτησίας, ἐντός προθεσμίας πέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς κατά τήν προηγουμένην παράγραφον τελευταίας κοινοποιήσεως.

Ἄρθρον 350

Ἀπ' εὐθείας παραπομπή συλλογικῆς διαφορᾶς

Ὁ Ὑπουργός τῆς Ἐργασίας δύναται νά παραπέμψῃ ἀπ' εὐθείας τήν συλλογικήν διαφοράν ἐργασίας πρός ἐπίλυσιν εἰς τήν κατά τό ἄρθρον 356 Ἀνωτάτην Ἐπιτροπήν Διαιτησίας ἄνευ τηρήσεως τῆς κατά τάς διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου διαδικασίας, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς συλλογικῆς ταύτης διαφορᾶς δύναται νά δημιουργηθῇ κίνδυνος στερήσεως τοῦ πληθυσμοῦ ἢ μεγάλου μέρους αὐτοῦ ἐκ βασικῶν βιοτικῶν ἀγα-

θών εύρείας καταναλώσεως ή ύπηρεσιών.

Άρθρον 351

Διαιτησία ένώπιον των Επιτροπών

1. Τή αίτήσει οίουδήποτε των έν διενέξει μερών ή συμφώνως πρός τά άρθρα 349 καί 350 παραπεμφθείσα διαφορά έπιλύεται ύπό τής Επιτροπής Διαιτησίας, έφ' όσον συναινούν είς τούτο καί τά λοιπά μέρη ή αί συμμετέχουσαι είς την διένεξιν γενικώτερας σημασίας, κατά την κρίσιν τής Επιτροπής, οργανώσεις των μισθωτών καί των έργοδοτών. Το αύτό ίσχύει καί όταν την διαιτησίαν έζήτησαν ή άπεδέχθησαν αί γενικώτερας σημασίας οργανώσεις των μισθωτών ή οργανώσεις, έκπροσωπούσαι, κατά την κρίσιν τής Επιτροπής, την πλειοψηφίαν αύτών.

2. Μετά την λήψιν τής περί διαιτησίας αιτήσεως ή πρό αύτής ή Επιτροπή, είς ήν παρεπέμφθη ή διαφορά, καλεί τά μέρη αύτής νά δηλώσουν, έντός εύλόγου βραχείας προθεσμίας, έάν άποδέχωνται την διαιτησίαν, δι' έγγράφου προσκλήσεως της, περιεχούσης τό άντικείμενον τής διενέξεως καί τα ρυθμιστέα θέματα, άφ' ής δέ συντρέξουν αί προϋποθέσεις τής προηγουμένης παραγράφου χωρεί είς την διενέργειαν τής διαιτησίας.

3. Διά πρακτικού, συντασσομένου ένώπιον τής έπιληφθείσης τής διαφοράς Επιτροπής, τά μέρη δύνανται νά καθορίσουν άπό κοινού τά θέματα, έπί των όποίων συμφωνούν νά διεξαχθή ή διαιτησία.

4. Κατά τον αύτόν τρόπον δύνανται μέχρις έκδόσεως τής διαιτητικής άποφάσεως νά ρυθμίσουν την μεταξύ των διαφοράν, είτε έν τώ συνόλω της, είτε καί έν μέρει, όπότε ή Επιτροπή ρυθμίζει μόνον τά έφ' ών δέν έπετεύχθη ό συμβιβασμός θέματα.

5. Τό κατά τά άνωτέρω συναγόμενον πρακτικόν συμβιβασμού έπέχει καθ' όλα θέσιν συλλογικής συμβάσεως έργασίας.

Άρθρον 352

Επιτροπαί Διαιτησίας

1. Παρ' έκάστω Πρωτοδικείω, είς την έδραν τού όποίου έχει συσταθή Γραφείον Επιθεωρήσεως Εργασίας, λειτουργεί Επιτροπή Διαιτησίας, συγκροτουμένη δι' άποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένης είς την Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως, έκ μελών έπί διετεί θητεία, ώς άκολούθως :

α) Έκ τού Προέδρου Πρωτοδικών ή τού ύπ' αύτού όριζομένου Πρωτοδίκου, ώς Προέδρου.

β) Έξ ένός άναλλήλου τού Υπουργείου Εργασίας, όριζομένου ύπό τού Υπουργού Εργασίας.

γ) Έξ ένός άντιπροσώπου των μισθωτών καί

δ) Έξ ένός άντιπροσώπου των έργοδοτών, ώς μελών, όριζομένων ύπό των έν τή διαφορά μερών.

Έάν είς έκάστην πλευράν τής διαφοράς μετέχουν πλείονα μέρη, διαφωνούντα ώς πρός την ύπόδειξιν κοινού έκπροσώπου, τούτον όρίζει ό Πρόεδρος έκ των προτεινομένων παρ' αύτών.

2. Τών άνωτέρω όρίζονται καί ίσάριθμοι άναπληρωταί κατά την αύτην διαδικασίαν.

Άρθρον 353

Άρμοδιότης Επιτροπών Διαιτησίας

1. Έκάστη των Επιτροπών Διαιτησίας έχει άρμοδιότητα διά την έπίλυσιν πάσης άναφυομένης έν τή περιφερεία τού Πρωτοδικείου συλλογικής διαφοράς έργασίας.

2. Αί έν τή περιφερεία των Πρωτοδικείων, είς την έδραν των όποίων δέν λειτουργούν Επιτροπαί Διαιτησίας, άναφυόμεναι συλλογικαί διαφοραί έργασίας παραπέμπονται πρός έπίλυσιν είς την συγκοινωνιακώς πλησιεστέραν Επιτροπήν Διαιτησίας, κατά την κρίσιν τού Υπουργού Εργασίας.

3. Συλλογική διαφορά έργασίας, άφορώσα μισθωτούς πλειόνων τής μιάς πρωτοδικειακών περιφερειών, δύναται νά παραπεμφθή είς την Επιτροπήν Διαιτησίας Αθηνών ή άλλης πόλεως κατά την κρίσιν τού Υπουργού Εργασίας.

Άρθρον 354

Λήψις άποφάσεων Επιτροπής Διαιτησίας

1. Αί άποφάσεις των Επιτροπών Διαιτησίας λαμβάνονται κατά πλειοψηφίαν, έν ίσοψηφίᾳ δέ έπικρατεί ή ψήφος τού Προέδρου.

2. Αί άποφάσεις των Επιτροπών Διαιτησίας δέον νά είναι είδικώς ήτιολογημέναι.

Άρθρον 355

Προσφυγή

1. Η έκδοθείσα παρά τής Επιτροπής Διαιτησίας άπόφασις κοινοποιείται παρά τού γραμματέως αύτής πρός άπαντα τά μέρη τής συλλογικής διαφοράς καί πρός τον Υπουργόν τής Εργασίας.

2. Κατά τής άποφάσεως τής Επιτροπής Διαιτησίας έπιτρέπεται άσκησις προσφυγής ύπό παντός των έν διενέξει μερών ένώπιον τής Ανωτάτης Επιτροπής Διαιτησίας, έντός προθεσμίας όκτώ ήμερών άπό τής κοινοποιήσεως τής άποφάσεως.

3. Η προσφυγή άσκείται διά καταθέσεως είς τον γραμματέα τής έκδούσης την άπόφασιν Επιτροπής Διαιτησίας καί κοινοποιήσεως αύτής είς τον Υπουργόν Εργασίας καί είς άπαντα τά λοιπά μέρη τής συλλογικής διαφοράς. Ο γραμματεύς ύποχρεούται, όπως διαβιβάσῃ άμελλητί την προσφυγήν είς την Ανωτάτην Επιτροπήν Διαιτησίας.

4. Κατά τής άποφάσεως τής Επιτροπής Διαιτησίας δικαιούται νά άσκήσῃ προσφυγήν καί ό Υπουργός Εργασίας έντός τής αύτής προθεσμίας, έφ' όσον ή άπόφασις θά έχῃ δυσμενείς συνεπείας είς την έθνικήν οίκονομίαν.

Άρθρον 356

Σύνθεσις Ανωτάτης Επιτροπής Διαιτησίας

1. Η Ανωτάτη Επιτροπή Διαιτησίας έδρεύει έν Αθήναις καί άπαρτίζεται : α) έξ ένός Αρεοπαγίτου, ύποδεικνυομένου ύπό τού Προέδρου τού Αρείου Πάγου, ώς προέδρου, β) έξ

ένὸς ἀνωτάτου ἢ ἀνωτέρου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, γ) ἐξ ἑνὸς ἀνωτάτου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, δ) ἐκ δύο ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ δύο ἀντιπροσώπων τῶν μισθωτῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τῶν μᾶλλον ἀντιπροσωπευτικῶν κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀργανώσεων τούτων. Γραμματεὺς τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας ὁρίζεται ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐπὶ βαθμῷ τοὐλάχιστον τμηματάρχου.

2. Τῶν ἀνωτέρω μελῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας ὁρίζονται καὶ ἰσάριθμοι ἀναπληρωταί, κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, ταῦ δὲ γραμματέως καὶ βοηθός.

3. Ἡ θητεία τῶν μελῶν τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας εἶναι διετής. Τὰ μέλη τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας καὶ ὁ γραμματεὺς αὐτῆς διορίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως. Ὁ πρόεδρος, ὁ ὑπάλληλος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καὶ ὁ γραμματεὺς ἀποσπῶνται παρὰ τῇ Ἀνωτάτῃ Ἐπιτροπῇ Διαιτησίας κατ' ἀποκλειστικὴν ὑπηρεσίαν.

4. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας λαμβάνονται κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 354.

5. Ἡ ἐκδοθεῖσα παρὰ τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας ἀπόφασις κοινοποιεῖται παρὰ τοῦ γραμματέως αὐτῆς πρὸς ἅπαντα τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς καὶ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας.

Ἄρθρον 357

Σκοπὸς τῶν διαιτητικῶν διατάξεων

Κατὰ τὴν ρύθμισιν τῶν διαφορῶν ἐκ τῆς συνάψεως ἢ τῆς ἀναθεωρήσεως συλλογικῶν συμβάσεων οἱ Ἐπιτροποὶ Διαιτησίας καὶ ἡ Ἀνωτάτη Ἐπιτροπὴ Διαιτησίας θέτουν διατάξεις μὲ σκοπὸν τὴν διατήρησιν τοῦ βιοτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων, καθὼς καὶ τὴν περαιτέρω βελτίωσιν τῆς ἐν γένει θέσεως αὐτῶν, ἐν ὄψει τῶν ἑκάστοτε δυνατοτήτων, κατὰ τὰς περιπτώσεις, τῆς ἐπιχειρήσεως, τοῦ κλάδου ἢ τῆς ὅλης οἰκονομίας τῆς χώρας.

Ἄρθρον 358

Ἰσχὺς διαιτητικῶν ἀποφάσεων

1. Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας, κατὰ τῶν ὁποίων δὲν ἠσκήθη προσφυγή, καθὼς καὶ αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας, εἶναι ὑποχρεωτικαὶ διὰ τὰ μέρη τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας.

2. Αἱ ἐπὶ διαφορῶν περὶ τὴν σύναψιν ἢ τὴν ἀναθεώρησιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐκδιδόμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐξομοιοῦνται πρὸς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως, διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων τοῦ παρόντος Κώδικος, ἀναλόγως ἐφαρμοζομένων.

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς περὶ διοικητικῆς μεσολαβήσεως διαδικασίας.

4. Διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ὁρισθῇ χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς εἴτε προγενεστέρως, μέχρι τοῦ πιθανολογουμένου χρόνου ἐνάρξεως τῶν συλλογικῶν διαπραγματεύσεων ἢ ἐγέρσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς, εἴτε μεταγενεστέρως, μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

5. Ἐφ' ὅσον ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ὁρίζει τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος της, μετὰ πάροδον δώδεκα μηνῶν ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς της τὰ μέρη αὐτῆς δύνανται νὰ τὴν ἀνεικαταστήσουν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, ὁπουδήποτε δὲ ἐξ αὐτῶν δικαιοῦται νὰ ἐγείρῃ διαφορὰν ἐπὶ σκοπῷ ἀντικαταστάσεως τῆς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διὰ νέας διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς νέας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐξακολουθεῖ νὰ ἐφαρμόζεται ἡ παλαιὰ διαιτητικὴ ἀπόφασις.

Ἄρθρον 359

Ρύθμισις θεμάτων τινῶν διὰ β. δ/τος

1. Τὰ τοῦ τρόπου ὑποδείξεως καὶ ἀναπληρώσεως τῶν μελῶν τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας καὶ τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας, ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ὀργανώσεων ὡς πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν, τὰ τῆς διαδικασίας καὶ παραστάσεως τῶν μερῶν, τῶν συζητήσεων, διασκέψεων, διαδικαστικῶν προθεσμιῶν, τὰ τῆς ἀπαρτίας, τῆς ἐκδόσεως καὶ δημοσιεύσεως τῶν ἀποφάσεων αὐτῶν καὶ τὰ τῆς ἐν γένει ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ διαίρεσις τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας εἰς τμήματα καὶ πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, ὁρίζονται διὰ β. δ/γμάτων, ἐκδιδομένων τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας.

2. Τὰ τῶν δαπανῶν ἐν γένει λειτουργίας τῆς Ἀνωτάτης Ἐπιτροπῆς Διαιτησίας καὶ Ἐπιτροπῶν Διαιτησίας, ὡς καὶ ἀμοιβῆς τῶν μελῶν καὶ γραμματέων αὐτῶν, καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΚΑΤ' ΕΦΑΡΜΟΓΗΝ ΤΟΥ Ν.Δ. 4352)1964

Ἐξαίρεσις προστατευομένων πολεμιστῶν τοῦ Α.Ν. 1836)1951

Αὐτεδικαία, κατ' ἄρθρον 10 Ν.Δ. 4352)1964, ἀπόλυσις τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων, ἀλλ' ἐκείνων μόνον, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις εἶναι προϊστάμενοι Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀπασχολουσῶν πλείονας δικηγόρους —Ἐξαίρεσις τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀναγκαστικῶς ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836)1951 τοποθετουμένων δικηγόρων, τῶν ὁποίων ἡ προστασία κατέστη διαρκὴς καὶ ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ κατ' ἄρθρον 4 § 1 Ν.Δ. 4185)1961.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀπόλυσις δικηγόρου (ὑπηρετοῦντος ὡς νομικοῦ συμβούλου) Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 4352)1964 «περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.» (ΕΕΔ 23, 1066) (περὶ τῆς συνταγματικότητος τοῦ ὁποίου ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 3611)1965, Πρωτοδίκης *Δ. Ματσιώτας*, ΕΕΔ 24, 861).

Ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι, ὅτι εἰς ταύτην ἐμπίπτει ἡ περίπτωσις τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων τῶν κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις προϊσταμένων Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀπασχολουσῶν πλείονας δικηγόρους (ἴδετε καὶ ὑπ' ἀριθ. 9)1964 Ἐγκυκλίων Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ΕΕΔ 23, 1327), περὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον δὲ ἡ αὐτὴ διάταξις ἐξαιρεῖ τοὺς τοποθετηθέντας ἀναγκαστικῶς ὡς πολεμιστὰς ἢ ἐμπίπτοντας εἰς τὰς κυρργετικὰς διατάξεις τῶν νόμων 751)1948 καὶ 1836)1951, ὁποῖος ὁ αἰτῶν, δὲν ὑπάρχει ἔδαφος ἐφαρμογῆς διὰ τοῦτον τῆς διατάξεως τοῦ νόμου 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, παρέχοντος ἤδη διαρκῆ προστασίαν καὶ ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 1250)1965, εἰσηγητὴς *Ε. Κοντοσφύδης*, ΕΕΔ 24, 615).

Φαίνεται, ὅτι τὸ καθ' οὗ ἡ αἴτησις Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὑπεστήριξε καὶ ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, διότι δὲν συνέτρεχεν ἡ προϋπόθεσις ἀπορίας τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νόμου 2657)1957, τὸν ὁποῖον ἰσχυρισμὸν ἀπέρριψε τὸ Συμβούλιον διὰ τῆς σκέψεως ὅτι ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος της τοποθετουμένων πολεμιστῶν.

Σημειοῦμεν ὅμως ὅτι δι' ἄλλον λόγον δὲν συνέτρεχεν ἐν προκειμένῳ ἡ ἔρευνα περὶ ἀπορίας.

Προκειμένου περὶ τοποθετήσεως ἐπιστημόνων (δικηγόρων κλπ.) δὲν ἐρευνᾶται κἂν, ὅπως ὁ ὑπὸ τοποθέτησιν εἶναι ἄνεργος καὶ ἄπορος (οὕτω καὶ Α.Π. 125)1963, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 23, 475) καὶ τοῦτο διότι ταῦτα ἀναφέρονται εἰς κοινοὺς μισθωτοὺς καὶ ὄχι καὶ εἰς δικηγόρους. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 474 ἐπ.).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2887)1965, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Χ. Μητσέλιας*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Π. Δενδόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σαρλᾶς, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Κ. Χασάπης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 368 τῆς 3 Δεκεμβρίου 1964 ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος, δι' ἧς ὁ αἰτῶν δικηγόρος, ὑπηρετῶν ὡς νομικὸς σύμβουλος τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, ὡς ἐμπίπτων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τοῦ ν. δ)τος 4352)1964 «περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.».

Ἀληθῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τοῦ ἀπὸ 29-1)5.2.1940 β. δ)τος

«περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ Τ.Ε.Ε.» ὁ διορισμὸς τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς ἀντιπροσωπείας, λαμβανομένης τῇ προτάσει τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς, καὶ συνεπῶς καὶ προκειμένου περὶ ἀπολύσεως τοῦ νομικοῦ συμβούλου, δέον ὅπως τηρῆται, κατ' ἀρχήν, ἡ αὐτὴ διαδικασία, πλὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπόλυσις τοῦ αἰτοῦντος νομικοῦ συμβούλου ἐγένετο κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ)τος 4352)1964, ἃς καὶ ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, αἵτινες ὁρίζουσιν, ὅτι ἡ θητεία, ἡ ἐμμισθος ἐντολὴ κλπ. τῶν παρὰ τοῖς Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου ὑπηρετούντων δικηγόρων ἢ νομικῶν συμβούλων θεωρεῖται λήξασα τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1964, οἱ δὲ προσφέροντες τὰς ὑπηρεσίας των θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1964 ἄνευ ἐκδόσεως διοικητικῆς ἢ ἄλλης τινὸς περὶ ἀπολύσεως πράξεως. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἐχούσης ἁρμοδιότητα, κατὰ τὸ ἄρθρον 16 τοῦ ἀπὸ 27.11.14.12.1926 β. δ)τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ συστάσεως Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου κειμένων διατάξεων», ὅπως ἐπιλαμβάνηται πάσης ὑποθέσεως, ἀφορώσης τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον, καὶ δι' ἧς διεπιστώθη, ὅτι ὁ αἰτῶν καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τοῦ ν.δ)τος 4352)1964, κέκτηται ἐκτελεστὸν χαρακτῆρα καὶ ὡς τοιαύτη παραδεκτῶς προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 § 2 καὶ 3 τοῦ ν. δ)τος 4352)1964 ὁρίζουσι τὰ ἀκόλουθα: «§ 2. Ἡ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένη θητεία, ἡ ἐμμισθος ἐντολὴ ἢ σύμβασις ὡρισμένου χρόνου πέραν τοῦ ἑξαμήνου ἢ ἀορίστου χρόνου παροχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ἰατρῶν, ὡς καὶ ἡ σύμβασις παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων καὶ δικηγόρων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ., πλὴν τῶν Δήμων καὶ τῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τούτων τελούντων Ἱδρυμάτων, θεωρεῖται λήξασα τὴν 30 Σεπτεμβρίου 1964, οἱ δὲ προσφέροντες τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1964, ἄνευ ἐκδόσεως διοικητικῆς ἢ ἄλλης τινὸς περὶ ἀπολύσεως πράξεως. Ὡς νομικοὶ ἢ δικαστικοὶ σύμβουλοι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος θεωροῦνται μόνον οἱ κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις προϊστάμενοι Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀπασχολουσῶν πλείονας δικηγόρους: « § 3: Ἐξαιροῦνται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου: α)... β) οἱ τοποθετηθέντες ἀναγκαστικῶς εἰς τὰ ὡς ἄνω Νομικὰ Πρόσωπα ὡς πολεμισταὶ ἢ ἐμπίπτοντες εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τῶν ν. 751)1948 καὶ 1836) 1951, ὡς οὗτοι ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως... Αἱ ἐξαιρέσεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων τῆς προηγουμένης παραγράφου».

Κατὰ τὴν πρόδηλον ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων οἱ ἐπὶ θητείᾳ ἢ ἐμμίσθῳ ἐντολῇ ἢ ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, πέραν τοῦ ἑξαμήνου ἢ ἀορίστου χρόνου ὑπηρετοῦντες εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δικηγόροι ἢ νομικοὶ σύμβουλοι ἀπολύονται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς καθοριζομένης χρονολογίας. Ὡς νομικοὶ σύμβουλοι θεωροῦνται μόνον οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς τὴν θέσιν ταύτην ὡς προϊστάμενοι εἰδικῶς προβλεπομένων κατὰ τὰς οἰκείας ὀργανικὰς διατάξεις Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν, αἵτινες ἀπασχολοῦσιν πλείονας δικηγόρους. Ἐξαιροῦνται τῆς ὡς ἄνω θεσπιζομένης αὐτοδικαίως ἀπολύσεως, μεταξὺ ἄλλων, καὶ οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εὐεργετικῶν διατάξεων περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν ν. 751)1948 καὶ 1836)1951 τοποθετηθέντες εἰς τὰς ἀνωτέρω θέσεις δικηγόροι καὶ νομικαὶ σύμβουλοι, πλὴν ἐκείνων τῶν νομικῶν συμβούλων, οἵτινες ὑπηρετοῦσιν ὡς προϊστάμενοι Νομικῶν Προσώπων ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένην ἔννοιαν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 27.11)14.12.1926 π. δ)τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ συστάσεως Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου κειμένων διατάξεων» (φ. 430), ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀν. νόμου 912)1937, τὸ Τεχνικὸν Ἐπιμελητήριον δύναται νὰ προσλάβῃ διὰ τὴν λειτουργίαν του τὸ ἀναγκαῖον αὐτῷ προσωπικόν, ἤτοι ἕνα τεχνικὸν σύμβουλον, ἕνα νομικὸν σύμβουλον καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, τὰ προσόντα, ὡς καὶ πᾶσα ἀναγκαία λεπτο-

μέρεια διὰ τὴν ὀργάνωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Τ.Ε.Ε., κανονισθήσεται διὰ β. δ)των. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως ταύτης ἐξεδόθη τὸ ἀπὸ 29-1)5.2.1940 β. δ)γμα «περὶ ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρεσιῶν τοῦ Τ.Ε.Ε.» (φ. 45), διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ὁποίου προεβλέφθη ἡ πρόσληψις ἑνὸς νομικοῦ συμβούλου ἐκ τῶν ἐχόντων τὸ δικαίωμα τοῦ δικηγορεῖν παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ. Οὕτω ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι δὲν ὑφίσταται ἐν τῷ Ἐπιμελητηρίῳ, οὐδὲ προβλέπεται ἡ ὕπαρξις ὠργανωμένης Νομικῆς Ὑπηρεσίας, ἧς προΐσταται ὁ νομικὸς σύμβουλος, ὑπὸ τὴν ἐν τῇ ὡς ἄνω διατάξει τοῦ ἄρθρου 10 § 2 τοῦ νομ. δ)τος 4352)1964 ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν ἐτοποθετήθη παρὰ τῷ Τεχνικῷ Ἐπιμελητηρίῳ τῆς Ἑλλάδος ὡς δικηγόρος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54 τῆς 1 Σεπτεμβρίου 1951 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων, ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου 1836)1951 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν ὑπηρετούντων ἢ ὑπηρετησάντων εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ κλπ.», προσελθὼν δὲ ἐμπροθέσμως, ἤτοι τὴν 7 Σεπτεμβρίου 1951, ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν. Ἔκτοτε παρέσχεν ὡς δικηγόρος συνεχῶς νομικὰς ὑπηρεσίας εἰς τὸ Ἐπιμελητήριον μέχρι τῆς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπολύσεώς του. Συνεπείᾳ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναγκαστικῆς παρὰ τῷ Ἐπιμελητηρίῳ τοποθετήσεώς του ὁ αἰτῶν ὑπῆχθη ἔκτοτε εἰς τὴν διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀν. νόμου 1836)1951 θεσπιζομένην προστασίαν τῶν ἀπολυομένων πολεμιστῶν, ἥτις ἀρχικῶς μὲν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ἀνωτέρω ἀν. νόμου ὡρίσθη ἰσχύουσα ἐπὶ μίαν τριετίαν ἀπὸ τῆς προσλήψεως, ἀκολούθως δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2223)1952 ἐπὶ μίαν πενταετίαν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23)1956 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης, ἀφ' ἧς ἰσχύει, διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. δ)τος 4185)1961 (φ. 143) ἐπὶ μίαν ἐννεαετίαν καὶ τέλος διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν. δ)τος 4185)1961 κατέστη διαρκὴς καὶ ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ αἰτῶν ἐν ἔτει 1957 ἐτοποθετήθη εἰς τὴν θέσιν τοῦ νομικοῦ συμβούλου τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀλλ' ἐκ μόνης τῆς τοιαύτης ἀναθέσεως καθηκόντων νομικοῦ συμβούλου δὲν ἀπεστερήθη τῆς ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 παρεχομένης αὐτῷ προστασίας, διότι ἡ ἀνάθεσις αὐτῷ καθηκόντων νομικοῦ συμβούλου οὐδόλως μετέβαλεν, οὐδὲ ἔθιξε, τὴν νομικὴν φύσιν τῆς πρὸς τὸ Ἐπιμελητήριον σχέσεώς του ὡς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 δικηγόρου, τοῦθ' ὅπερ θὰ συνέβαινε μόνον, ἐὰν οὗτος ἀπελύετο διά τινα νόμιμον λόγον τῆς θέσεώς του καὶ προσελαμβάνετο ἀκολούθως εἰς τὴν θέσιν τοῦ νομικοῦ συμβούλου. Ἀφ' ἑτέρου ἡ ἀνάθεσις τῶν καθηκόντων τοῦ νομικοῦ συμβούλου εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐγένετο ἄνευ αἰτήσεως αὐτοῦ καὶ ἐν ὄψει τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεώς του καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ προστατευομένου, ἣν, καθ' ἃ εἴρηται, ἐκέκτητο ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς τοποθετήσεώς του, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1956 ὑπ' ἀριθ. 358 πράξεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἐπιμελητηρίου, τῆς ἀπὸ 3 Ὀκτωβρίου 1956 πράξεως τῆς Ἀντιπροσωπείας αὐτοῦ καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64142;22.3.1957 πράξεως τοῦ Ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν, κοινοποιητέας πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῶν Συγκοινωνιῶν, δι' ἧς ἐγκρίνεται ἡ τοποθέτησις τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν θέσιν τοῦ νομικοῦ συμβούλου «συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836)1951». Περαιτέρω ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα προστασία τοῦ αἰτοῦντος ἐκ τῆς ἰδιότητός του ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἀρθεῖσα ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 2657)1953, ἥτις ἀπήτησεν ὡς προσὸν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 προστατευομένων καὶ τὴν ἀπορίαν, διότι, καθ' ἃ ἤδη ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (Σ.τ.Ε. 147)1957), ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος της τοποθετουμένων πολεμιστῶν. Ὅθεν οἱ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζοντες ἰσχυρισμοὶ τοῦ Ἐπιμελητηρίου ἐλέγχονται ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς παρὰ τῷ Τεχνικῷ Ἐπιμελητηρίῳ ὡς δικηγόρος κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ἐν ἔτει 1951, ἔκτοτε δὲ ὑπῆχθη εἰς τὴν ὑπὸ τῆς σχετικῆς νομοθεσίας θεσπιζομένην προστασίαν τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν καὶ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

Νόμιμος διαδικασία τοποθετήσεως ὑπὸ τῶν Συμβουλίων

Καθορισμός, κατ' ἄρθρον 6 § 5 Α.Ν. 1836)1951, προκειμένου περὶ ὑποχρέων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν, οἵτινες ἔχουν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας αὐτῶν, τοῦ συνόλου τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστοῦ, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου εἶναι περαιτέρω ἁρμόδια τὰ οἰκεῖα Τοπικὰ Συμβούλια.—Ἄκυρος, ἄλλως, ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), χωρὶς ὅμως νὰ τηρηθοῦν τὰ ὁριζόμενα εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 5 τοῦ ἀνωτέρω νόμου περὶ τοποθετήσεων πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας, οἷα εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ.

Οὕτω καὶ ἐν συνεχείᾳ ὁμοίων ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 24, 938, ΕΕΔ 23, 1489, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί) ἐκρίθη ἄκυρος ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ διοικητικὴ πρᾶξις περὶ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ εἰς Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν.

Τὸ ἐρώτημα εἶναι ἤδη, δὲν παρακολουθεῖ ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τὴν παραγώλιξιν τῆς νομιμότητος ;

λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ αἰτῶν ὑπηρέτει ὡς νομικὸς σύμβουλος εἰς μὴ εἰδικῶς ὠργανωμένην, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, Νομικὴν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ἐπιμελητηρίου, ὑπάγεται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 § 3 τοῦ ν.δ. 4352)1964 θεσπιζομένην ἐξαίρεσιν καὶ συνεπῶς δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπολυθῇ ἐκ τῆς ὡς εἴρηται θέσεώς του κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου. Ἡ προσβαλλομένη ὅθεν ἀπόφασις, τὰ ἀντίθετα δεξαμένη, τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν νόμου κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2736)1965, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Μ. Σταϊνόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Κ. Δάρας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος, Ι. Κωτσόβτλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως, εἰσαγομένης πρὸς συζήτησιν ἀτελῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς παραβόλου (ἄρθρον 35 τοῦ ἀπὸ 23) 28.1.1951 β. δ)τος), διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 149)19.3.1964 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ νομοῦ Μαγνησίας, δι' ἧς ἐτοποθετήθη ὡς διοικητικὸς ὑπάλληλος παρὰ ταῖς ἐν τῷ νομῷ τούτῳ Ὑπηρεσίαις τῆς αἰτούσης ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 προστατευόμενος, ὡς τέκνον θύματος πολέμου, Ε.Μ.

Ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὁ δι' αὐτῆς παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθετηθεὶς ὡς ἀνω Ε.Μ.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 6 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», προκειμένου περὶ ὑποχρέων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν, οἵτινες ἔχουν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας, «τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῶν καθορίζει τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον

Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστόν, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ οἰκεῖα Τοπικὰ Συμβούλια», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ β.δ. 4185)1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας κλπ.» «ὁ ἀριθμὸς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ. ν. 1836)1951 τοποθετουμένου προσωπικοῦ ὑπολογίζεται κεχωρισμένως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ κατὰ φῦλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν ἢ ἐργατοτεχνιτῶν, ἀπασχολουμένου συνολικῶς ὑπὸ τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ. Κλάσμα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληφθησομένων, ὑπερβαῖνον τὸ ἥμισυ τῆς μονάδος, εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν τοποθέτησιν προστατευομένου ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ἀ.ν. 1836)1951 προσώπου εἰς Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ὑποχρέου εἰς ταιαύτην πρόσληψιν ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας αὐτοῦ καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τούτων προσληπτέων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν, καὶ δὴ κεχωρισμένως κατὰ φῦλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ νόμου, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἵνα οὕτω καθορίζεται σαφῶς καὶ συγκεκριμένως ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων, τελῇ δὲ ἐν γνώσει αὐτοῦ ἡ Διοίκησις, ὡς καὶ ὁ ὑπόχρεως.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82) 11.4.1962 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ἐν ἀντιγράφῳ προσαγομένης, ἐκ παραδρομῆς δὲ σημειουμένης ὑπ' ἀριθ. 83)10.4.1962 εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 33640)2689)18.4.1962 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 39697)1674 τῆς 20.4.1965 ἐγγράφου τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου), καθωρίσθη διὰ τὴν αἰτοῦσαν, ἔχουσαν τὴν ἕδραν αὐτῆς ἐν Ἀθήναις, ὁ ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων ὑπ' αὐτῆς προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 1836)1951 προσώπων, ἐν συνόλῳ καὶ κατὰ περιφερείας Τοπικῶν Συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ἡ περιφέρεια τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου νομοῦ Μαγνησίας, πλὴν ὁ καθορισμὸς οὗτος τῶν προσληπτέων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ νομοῦ Μαγνησίας ἐγένετο οὐχὶ κατὰ φῦλον καὶ κατὰ τὰς κατηγορίας τοῦ νόμου, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἀλλὰ ὡς τεχνικῶν ὑπαλλήλων, διοικητικῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν. Ἐντεῦθεν ὅμως ὁ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης καθορισμὸς τῶν προσληπτέων τυγχάνει ἄκυρος, τῆς τοιαύτης ἀκυρότητος παραδεκτῶς διαπιστουμένης κατὰ τὸν ἔλεγχον νομιμότητος τῆς ἀτομικῆς πράξεως τῆς τοποθετήσεως, διότι ἡ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας τοῦ ὑποχρέου πρὸς πρόσληψιν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 προσώπων ἔκδοσις τῆς πράξεως καθορισμοῦ τοῦ εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ἀναλογοῦντος ἀριθμοῦ προσληπτέων ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὅλης διοικητικῆς ἐνεργείας, τῆς ἀπολεγούσης εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προστατευομένου ὑπὸ τοῦ οἰκείου Τοπικοῦ Συμβουλίου. Ἀκύρου δὲ ὄντος τοῦ καθορισμοῦ τῶν προσληπτέων διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τυγχάνει ἀκυρωτέα καὶ ἡ κατ' ἐφαρμογὴν ταύτης ἐκδοθεῖσα προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς στερουμένη νομίμου βάσεως, δι' ὃ καὶ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ γίνῃ δεκτή, ἀπορριφθῇ δὲ ἡ παρέμβασις.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΕΠΙ ΒΛΑΒΗΣ ΣΩΜΑΤΟΣ Ή ΤΗΣ ΥΓΕΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ

Εύθεία άγωγή τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 10 § 5 Νόμου 4104)1960

Ἀποζημίωσις ἕνεκεν βλάβης τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας προσώπου, ἀποτόκου ἀδικοπραξίας, περιλαμβάνουσα, πλὴν τῶν νοσηλείων καὶ τῆς θετικῆς καὶ ἀποθετικῆς ζημίας, καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ παθὼν θὰ ἐστερεῖτο ἐν τῷ μέλλοντι ἢ θὰ ἐξοδεύῃ λόγῳ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν του.—Στοιχεῖα δικαιώματος ἐκ τῶν ἄρθρων 914, 929, 297 καὶ 298 Α.Κ.—Δεδικασμένον ἐκ ποινικῆς ἀποφάσεως.—Ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ παθὼν καὶ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ἦτο ἀνίκανος.—Ἰσχυρισμὸς περὶ μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς.—Μείωσις ἀποζημιώσεως λόγῳ συνυπαιτιότητος παθόντος.—Ἀνέλεγκτος κρίσις τοῦ Δικαστηρίου.—Διατάξεις ἄρθρων 929 καὶ 930 Α.Κ. καὶ ἄρθρου 10 § 5 Νόμου 4104)1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Δωδεκανήσου, ὑπῆρξεν ἀδικοπραξία καὶ ἐξ αὐτῆς ἀποζημίωσις κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου (ἄρθρα 914, 929, 297, 298 Α.Κ.).

Ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ ἀδικοπραγήσαντος καὶ ἐφαρμογὴ ἐν προκειμένῳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 § 5 τοῦ ν.δ. 4104)1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 19, 1155), ἡ ὁποία εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 34 § 2 καὶ 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὁ ὑπαίτιος τοῦ θανάτου ἢ τῆς βλάβης τῆς ὑγείας ἢ τῆς σωματικῆς ἀκεραιότητος ἢ σφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πᾶν ὅ,τι τοῦτο κατέβαλεν ἢ μέλλει νὰ καταβάλῃ διὰ παροχὰς ἀσθενείας εἰς εἶδος καὶ εἰς χρῆμα εἰς τὸν παθόντα ἢ τοὺς δικαιοδόχους αὐτοῦ, τοῦ Ι.Κ.Α. ἐχοντος εὐθεῖαν ἀγωγὴν κατὰ τοῦ ὑπαιτίου, καθ' ὃ μέρος ἐπιβαρύνεται τοῦτο. Κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο μειοῦται ἡ ἐνδεχομένη ἀξίωσις τοῦ παθόντος ἢ τοῦ δικαιοδόχου αὐτοῦ ἐναντι τοῦ ὑπαιτίου τοῦ θανάτου ἢ τῆς βλάβης. Διὰ Κανονισμοῦ ὁρισθήσονται αἱ λεπτομέρειαι τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης παραγράφου καὶ ὁ τρόπος ὑπολογισμοῦ τοῦ καταβλητέου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσοῦ».

Ἡ διάταξις αὕτη (περὶ τῆς ἐννοίας τῆς ὁποίας καὶ τοῦ ὑπαιτίου τῆς ζημίας ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1209 ἐπ., ἔνθα καὶ πρακτικὰ συζητήσεων ἐν τῇ Βουλῇ) διὰ τὴν πληρότητα τοῦ θέματος σημειοῦμεν, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ προσφάτου νόμου 4476)1965 (ΕΕΔ 24, 746) ἀντικατεστάθη ὡς ἑξῆς:

«5. Ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 34 § 2 καὶ 60 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος ἢ τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας του δύνανται νὰ ἀξιώσουν κατ' ἄλλους νόμους ἀποζημίωσιν διὰ ζημίαν, προσγενομένην αὐτοῖς συνεπείᾳ ἀσθενείας, ἀναπηρίας ἢ θανάτου τοῦ εἰς διατροφὴν αὐτοῦ ὑποχρέου, ἡ ἀξίωσις αὕτη μεταβιβάζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ὃ ποσὸν τοῦτο ὀφείλει ἀσφαλιστικὰς παροχὰς εἰς τὸν δικαιοῦχον τῆς ἀποζημιώσεως, καθ' ὃ εἰδικώτερον θέλει ρυθμισθῇ διὰ β.δ., ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α.».

Περαιτέρω ἡ αὐτὴ διάταξις (ἄρθρον 18 § 2 νόμου 4476)1965) ὥρισεν, ὅτι «τὰ ἐκ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 4104)1960 γεννηθέντα δικαιώματα τοῦ Ι.Κ.Α., τὰ μὴ ἱκανοποιηθέντα ἐλλείψει Κανονισμοῦ, προβλέποντος τὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, παραμένουν εἰς τὸ ἀκέραιον καὶ ἀσκοῦνται βάσει τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου καὶ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς προβλεπομένου β.δ)γματος».

Οὔτε ὅμως ὁ Κανονισμὸς τοῦ ἄρθρου 10 § 5 τοῦ νόμου 4104)1960 ἐξεδόθη μέχρις ὥρας, οὔτε τὸ β.δ)γμα τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 4476)1965.

Ἀρείου Πάγου 10)1966, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μανρομιχάλης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Θανόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τσαγκαρόπουλος, Φ. Μητσόπουλος

Ἐπὶ αἰτουμένης ἀποζημιώσεως, ἕνεκεν βλάβης τοῦ σώματος ἢ τῆς ὑγείας προσώπου, οὔσης ἀποτόκου ἀδικοπραξίας καὶ περιλαμβανούσης, πλὴν τῶν νοσηλείων καὶ τῆς θετικῆς καὶ ἀποθετικῆς ζημίας, καὶ πᾶν ὅ,τι ὁ παθὼν θὰ στερῆται ἐν τῷ μέλλοντι ἢ θὰ ἐξοδεύῃ λόγῳ αὐξήσεως τῶν δαπανῶν του, οὐδόλως ἀπαιτεῖται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 914, 929, 297 καὶ 298 Α.Κ., ἐκτὸς τῆς διαρκείας τῆς νόσου, ὡς πρόσθετον στοιχεῖον τοῦ δικαιώματος τοῦ ζημιωθέντος, ὅπερ πρέπει νὰ περιλαμβάνηται ἐν τῇ ἀγωγῇ, καὶ ὁ προσδιορισμὸς τῆς ἡλικίας, ὑγείας καὶ σωματικῆς καταστάσεως τοῦ παθόντος, ἐπὶ δὲ τραυματισμοῦ δι' αὐτοκινήτου καὶ ὁ ἀριθμὸς τούτου, ἀπαιτούμενος, κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2367)1953

μόνον διὰ τὴν κυκλοφορίαν αὐτοῦ. Κρίναν ἑπομένως τὸ Ἐφετεῖον ἐπαρκῶς ὡρισμένην τὴν ἀγωγήν, περιέχουσαν τὰ ὑπὸ τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, καὶ ἀπορρῖψαν τὴν περὶ ἀοριστίας ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὰ μὲν λοιπὰ πρόσθετα στοιχεῖα, ἅτινα οὗτος ἐπικαλεῖται, δὲν ἀπαιτοῦνται, ὡς πρὸς δὲ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου ἀναφέρεται, ὅτι ἡ ἐκ ταύτης ἀνικανότης πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν ἦτο πλήρης καὶ διαρκής, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διατάξεις ταύτας, τὸ δὲ συνεμορφώθη πρὸς τὸ ἄρθρον 533 ἐδάφια 3 καὶ 5 τῆς Πολ. Δικονομίας, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος κύριος καὶ ὁ τούτῳ ταυτιζόμενος 1ος πρόσθετος λόγος εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν 4ης καὶ 5ης αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον δέχεται, κατὰ κρίσιν ἀναγομένην καθαρῶς εἰς πράγματα, ὅτι ὁ παρὰ τοῦ ἐναγομένου προστηθεὶς ὁδηγὸς τοῦ ἀνήκοντος αὐτῷ λεωφορείου κατεδικάσθη ἀμετακλήτως διὰ τῆς ἐπικληθείσης καὶ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐν ἐπισήμῳ ἀντιγράφῳ προσαχθείσης ὑπ' ἀριθ. 625)1962 ἀποφάσεως τοῦ Πλημμελειοδικείου, καταστάσης ἑπομένως κοινοῦ ἀποδεικτικοῦ μέσου, ἐπὶ τραύμασιν ἐξ ἀμελείας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις ἀδικοπραξία ἀπετέλει τὴν βάσιν τῆς κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπιδίκου ἀξιώσεως. Δεχθὲν ὅθεν ἀκολούθως τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅτι ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀπέρρεε δεδικασμένον ὡς πρὸς τὸ ἀμοδίως κριθὲν ὑπὸ τοῦ Πλημμελειοδικείου ζήτημα τῆς ὑπαιτιότητος τοῦ ὁδηγοῦ, δὲν ἐδέχθη πράγματα ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, ἀλλ' ἀντιθέτως συνεμορφώθη πρὸς τὰ ἄρθρα 12 τῆς Πολιτικῆς καὶ 57 τῆς Ποινικῆς Δικονομίας, δι' ὃ εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος ὁ 2ος κύριος λόγος.

Οἱ τρίτος κύριος καὶ δεύτερος πρόσθετοι λόγοι ἀναιρέσεως, περιέχοντες τὴν αἰτίασιν ὅτι τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν προβληθέντα ἐνώπιόν του ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων καὶ πρὸ τοῦ ἀτυχήματός του ἦτο ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, ἕνεκεν προηγηθέντος κατὰ τὴν 2. 10.1959 ἑτέρου αὐτοκινητιστικοῦ ἀτυχήματος, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀπαράδεκτοι, διότι ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, δι' οὗ ἀμφισβητεῖται ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἱστορουμένη ὁλικὴ ἀνικανότης τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τοῦ ἐπισυμβάντος τραυματισμοῦ του πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ὡς διατυποῦται, δὲν εἶναι αὐτοτελής, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀλλ' ἀποτελεῖ ἠτιολογημένην ἄρνησιν τοῦ γεγονότος τούτου τῆς ἀγωγῆς καὶ ἑπομένως ἡ τυχὸν μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν τούτου δὲν δημιουργεῖ λόγον πρὸς ἀναίρεσιν.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 667)1963 προδικαστικὴ αὐτοῦ ἀπόφασις, οὗτος κατὰ θεμιτήν, κατ' ἄρθρον 158 τῆς Πολ. Δικονομίας, βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς του, ὡς πρὸς τὸ ἐν αὐτῇ κονδύλιον τῶν δραχμῶν 1.500, ὅπερ φέρεται ὡς ζημιωθείς, ἰσχυρίσθη, ὅτι τούτου ἐστερήθη, ἐκτὸς τῆς ἐργασίας του, ὡς ἐργάτου οἰκοδομῶν καὶ ὡς ἐνεργοῦντος μεταφορικὰς ἐργασίας, δι' ὃ καὶ εἰς τὸ ταχθὲν δι' αὐτῆς θέμα ἀποδείξεως περιελήφθησαν ἀμφότεραι αἱ ἐργασίαι αὗται, χωρὶς ἐντεῦθεν νὰ ἐπέρχηται ἀνεπίτρεπτος μεταβολὴ τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς. Τοῦτο εἶπον καὶ τὸ Ἐφετεῖον καὶ εἶτα, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐπιδικάσαν τὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστη ὁ ἀναιρεσίβλητος, ἐκ τῆς ἀνικανότητός του πρὸς ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μεταφορέως, δὲν ἐδέχθη πράγματα μὴ νομίμως προταθέντα, ὡς ὁ ἀναιρεσείων ὑποστηρίζει, ἀλλ' ἀντιθέτως συνεμορφώθη πρὸς τὴν διαληφθεῖσαν δικονομικὴν διάταξιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος πρόσθετος λόγος εἶναι ἀπορριπτέος.

Τὸ Ἐφετεῖον σαφῶς δέχεται, διὰ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης, οὐδεμίαν ἐπαρκοῦς, πλήρους καὶ ἀπηλλαγμένης οἱασδήποτε ἀντιφάσεως, κατὰ κρίσιν ἀναγομένην μόνον εἰς πράγματα, μορφωθεῖσαν δέ, καθ' ἃ τοῦτο βεβαιοῖ, ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, εἰδικῶς ἐν τούτοις μνημονεύων τὴν προμνησθεῖσαν ποινικὴν ἀπόφασιν τοῦ Πλημμελειοδικείου καὶ τὴν ἔκθεσιν πραγματογνωμοσύνης, γενικῶς δὲ τὰς καταθέσεις τῶν μαρτύρων, τὰς περιεχομένας ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ εἰσηγητοῦ, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος κατέστη ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἐντελῶς καὶ διαρκῶς ἀνίκανος πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀποζημίωσις, ἣν δικαιοῦται, ὑπόκειται εἰς μείωσιν κατὰ ποσοστὸν ἐκ 30 ο/ο λόγῳ τῆς συνυπαιτιότητος τούτου κατὰ τὴν ἐπέλευσιν τοῦ ἀ-

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ ΕΙΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΝ ΔΙΑ ΣΤΕΡΗΣΙΝ ΔΩΡΟΥ ΚΑΘ' ΕΟΡΤΑΣ

Εύθύνη τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου διά πληρωμήν εἰσφορᾶς

Σύστασις διά τοῦ Νόμου 4321)1963 Εἰδικοῦ παρά τῷ Ι.Κ.Α. Λογαριασμοῦ διά πληρωμήν δώρων καθ' ἑορτάς εἰς ἐργαζομένους εἰς οἰκοδομικάς καί τεχνικάς ἐργασίας.—Ὑποχρέωσις κυρίου τοῦ ἔργου πρός πληρωμήν εἰσφορᾶς εἰς τό Ι.Κ.Α.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως οἰκοδόμου ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Ἀστικοῦ Κώδικος παρά τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου διά τήν ζημίαν, τήν ὁποίαν ὑπέστη ἕνεκα τῆς μή λήψεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. δώρων καθ' ἑορτάς λόγῳ μή πληρωμῆς τῆς νομίμου εἰσφορᾶς

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχή ἐργασίας οἰκοδόμου, διά τήν ὁποίαν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως, δέν κατεβλήθησαν εἰσφοραί ὑπέρ τοῦ Εἰδικοῦ παρά τῷ Ι.Κ.Α. Λογαριασμοῦ διά παροχήν δώρων καθ' ἑορτάς εἰς τούς οἰκοδόμους κατά τόν νόμον 4321)1963 (ΕΕΔ 22, 1145).

Ἐκ τούτου ἐζητήθη ἡ καταβολή παρά τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου, ὡς ἐργοδότου καί ὑπευθύνου διά τήν πληρωμήν τῶν εἰσφορῶν, ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 914 ἐπ. Ἀστικοῦ Κώδικος, ἰσουμένης πρός τά «δῶρα», τά ὁποῖα θά ἐλάμβανεν ὁ μισθωτός παρά τοῦ Ι.Κ.Α., ἄν ἐπεκολλῶντο ἐπί τοῦ εἰδικοῦ ἐντύπου τά λεγόμενα «δωράσημα» διά τῆς καταβολῆς τῆς νομίμου εἰσφορᾶς. (Ἴδετε σχετικῶς καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 360, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18165)1964, εἰσηγητής Δ. Τζούμας. ΕΕΔ 23, 1359, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 11990)1965, εἰσηγητής Δ. Χρο-

τυχήματος, ἡ περί αὐτοῦ δέ κρίσις διαφεύγει τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Κατά ταῦτα ἡ μέν πρώτη ἐν τῷ τετάρτῳ προσθέτῳ λόγῳ αἰτίασις ὅτι δέν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου προβληθείς ἰσχυρισμός τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ ἀποζημίωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἔδει ὅπως ὑποστῇ καί ἑτέραν μείζονα μείωσιν, ἴσην πρός τό ὑπό τοῦ πραγματογνώμονος ἰατροῦ διαπιστωθέν ἐν τῇ ἐκθέσει του ποσοστόν ἀνικανότητάς του πρός ἐργασίαν, ἀνερχόμενον εἰς 30 ο/ο, εἶναι ἀπαράδεκτος, καί ὡς τοιαύτη ἀπορριπτέα, διότι ὁ ἐφ' οὗ ἐρείδεται ἰσχυρισμός οὗτος, δι' οὗ ἀμφισβητοῦνται ὡρισμένα γεγονότα ἐκ τῶν ἀποτελούντων τήν ἱστορικήν αἰτίαν τῆς ἀγωγῆς, μεθ' ἧς ὡς συνεχόμενα συνερευνῶνται, δέν ἔχει αὐτοτελῆ ὕπαρξιν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, καί ἑπομένως, ἂν δέν ἔλαβε τοῦτον ὑπ' ὄψιν τό δικαστήριον τῆς οὐσίας, δέν ἰδρύεται ἐντεῦθεν λόγος ἀναιρέσεως, ἡ δέ ἑτέρα αἰτίασις, καθ' ἣν δέν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καί δέν ἐξετιμήθησαν τά ἀνωτέρω ἀποδεικτικά στοιχεῖα, εἶναι μή βάσιμος καί ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 929 καί 930 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἡ πρός ἀποζημίωσιν εὐθύνη τοῦ ἀποζημιώσαντος δέν ἀποκλείεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἄλλος ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν ἢ διατροφήν. Ἑτέρωθεν διά τήν ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 § 5 τοῦ ν. 4104)1960, δι' ἧς ἐθεσπίσθη ὑποχρέωσις τοῦ ὑπαιτίου θανάτου ἢ σωματικῆς βλάβης, ὅπως καταβάλῃ εἰς τό Ι.Κ.Α., ὅπερ ἔχει εὐθείαν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν, πρός ἀναζήτησιν παντός ποσοῦ παρ' αὐτοῦ καταβληθέντος ἢ μέλλοντος νά καταβληθῇ εἰς τόν παθόντα ἢ εἰς τούς δικαιούχους τούτου, διά παροχάς ἀσθενείας εἰς χρῆμα ἢ εἶδος, μειουμένης κατά τό ποσόν τοῦτο τῆς ἐνδεχομένης ἀξιώσεως αὐτῶν κατά τοῦ ὑπαιτίου, ἀπαιτεῖται, ὡς ὁρίζεται ἐν αὐτῇ, ἡ προηγουμένη ἔκδοσις Κανονισμοῦ, καθορίζοντος τάς λεπτομερείας τῆς ἐφαρμογῆς της καί τόν τρόπον τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ καταβλητέου ποσοῦ, μή ἐκδοθέντος εἰσέτι. Ἀπορρίψαν ὀθνεῖα τό Ἐφετεῖον τήν ὑποβληθεῖσαν αὐτῷ ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περί μειώσεως τῆς ὀφειλομένης παρ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως κατά τό ποσόν τῶν παροχῶν ἀσθενείας, ἃς ἔλαβεν εἰς εἶδος καί χρῆμα ὁ ἀναιρεσίβλητος παρά τοῦ Ι.Κ.Α. καί τάς ὁποίας οὐδέ κἂν καθορίζει, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς διατάξεις ταύτας, ὁ δέ περί τοῦ ἐναντίου 5ος πρόσθετος λόγος εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος.

κόπουλος, ΕΕΔ 24, 1238).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 24612)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Λινδρέος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Γκοτζιᾶς, Δ. Σταυρόπουλος

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου της προκύπτει, ὁ ἐνάγων διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐξέθηκεν, ὅτι, προσληφθεὶς δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς ἀμμοκονιαστὴς παρὰ τῶν ἐναγομένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας κατὰ τὴν ἀνέγερσιν οἰκοδομῆς των, εἰργάσθη πρὸς τοῦτο ἀπὸ τῆς 26.8.1964 ἕως 28.11.1964, ἤτοι συνολικῶς ἐπὶ 71 ἡμέρας καὶ ὅτι ἐκ τῆς παρανόμου καὶ ὑπαιτίου παραλείψεως τῶν ἐναγομένων ὅπως ἐπικολλήσουν τὰ ἀντίστοιχα πρὸς τὰ ὡς ἄνω πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια δωράσημα ἐπὶ τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο κατασταίσεως, οὗτος (ἐνάγων) δὲν ἠδυνήθη νὰ εἰσπράξῃ παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ ἀναλογοῦν αὐτῷ ποσοστὸν δώρου Χριστουγέννων 1964 ἐκ δραχμῶν 1153,75, ζημιωθεὶς οὕτω κατὰ τὸ χρηματικὸν τοῦτο ποσόν. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποίητος, διώκεται δὲ διὰ τῆς προκειμένης ἐφέσεως ἡ μεταρρύθμισις αὐτῆς διὰ τοὺς κατωτέρω εἰδικῶς ἀναφερόμενον λόγον.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 § 1, 4 καὶ 8 καὶ 4 τοῦ νόμου 4321)1963 «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χορηγήσεως δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» εἰς τὴν καταβολὴν τῆς προβλεπομένης εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ ὑποχρεοῦται πᾶν φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, ὑποκείμενον εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν.δ. 2698)1953 καὶ τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων», ὡς οὗτος ἑκάστοτε ἰσχύει. Ἡ ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορὰ συνεισπράττεται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ τῶν ἀναλογουσῶν ὑπὲρ αὐτοῦ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ὡς ἄνω προσώπων. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς τῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ τὸ ποσὸν αὐτῆς ἐπιβαρύνεται διὰ τῶν αὐτῶν προσαυξήσεων, δι' ὧν καὶ αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί. Αἱ ἐκ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χορηγητέαι παροχαὶ ἰσοῦνται πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς καταβολῆς ἐπικολληθέντων ἐνσήμων (δωροσήμων) ἐπὶ τῶν προσκομιζομένων ὑφ' ἑκάστου δικαιούχου εἰδικῶν δελτίων τοῦ Λογαριασμοῦ. Τέλος οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παράντος ὑπόχρεοι εἰς καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς δὲν ὑπόκεινται εἰς ὑποχρέωσιν περαιτέρω καταβολῆς δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 40§§ 1 τοῦ ἀ. ν. 2698)1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.», μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰς ἐκτελουμένας διὰ μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων (ἐργολάβων, ὑπεργολάβων), ὡς ἐργοδότης θεωροῦνται διὰ μὲν τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ὁ κύριος τοῦ ἀνεγειρομένου, συμπληρουμένου, μεταρρυθμιζομένου, ἐπισκευαζομένου ἢ κατεδαφιζομένου κτίσματος, διὰ δὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 26 (ἐξακρίβωσις ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπων) καὶ τὰ μεσολαβοῦντα τρίτα πρόσωπα ἐργολάβου καὶ ὑπεργολάβου, τὰ προσλαμβάνοντα καὶ ἀμείβοντα τοὺς ἠσφαλισμένους.

Ἐκ τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰς ἐκτελουμένας διὰ μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων (ἐργολάβων καὶ ὑπεργολάβων), ὡς ἐργοδότης, ὑπόχρεος πρὸς καταβολὴν ὑπὲρ τοῦ ὡς ἄνω Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ εἰσφορᾶς, θεωρεῖται ὁ κύριος τοῦ ἀνεγειρομένου κλπ. κτίσματος. Οὗτος δὲν ὑποχρεοῦται εἰς ἄμεσον πρὸς τοὺς ἀπασχολουμένους ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ὡς ἄνω οἰκοδομικὰς ἐργασίας μισθωτοὺς καταβολὴν τοῦ δικαιουμένου ὑπὸ τούτων δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἀλλ' ὀφείλει νὰ καταβάλῃ τοῦτο εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δι' εἰσφορῶν, ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀναλογουσῶν ὑπὲρ αὐτῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐπιβαρυνόμενος, ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς, διὰ τῶν αὐτῶν προσαυξήσεων, δι' ὧν καὶ αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. καθυστερούμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, εὐθυνόμενος δὲ ἐνδεχομένως καὶ ἐναντὶ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταβολὴν αὐτῷ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ζημίαν, ἣν ὑπέστη ἕνεκα τῆς μὴ λήψεως ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ δώρων, κατὰ τὰς περὶ ἀδικοπραξιῶν διατάξεις τῶν ἄρθρων 914 καὶ ἑπ. Α.Κ. (βλ. τὰς ἀποφάσεις τοῦ δικαστηρίου τούτου ὑπ' ἀριθ. 11990)1965, ΕΕΔ 24, 1233 καὶ ὑπ' ἀριθ. 18165) 1964, ΕΕΔ 23, 1359).

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΥΘΥΝΗ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΥΤΟΥ

Περίπτωσις ήσφαλισμένου εις Ταμεία Συντάξεων Αυτοκινητιστών

Υποχρέωσις του Δημοσίου και παντός εν γένει νομικού προσώπου προς αποζημίωσιν κατά τον Νόμον 551)1914 περί εργατικών ατυχημάτων, όταν χρησιμοποιώσιν άπ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους.—Απαλλαγή εργοδότου υποχρεώσεως προς αποζημίωσιν εκ του Νόμου 551)1914, εφ' όσον ο μισθωτός υπάγεται εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α.—Εξαίρεσις εις περιπτώσεις υπαγωγής εις ασφάλισιν είδικού Ταμείου.—Εφαρμογή Νόμου 551)1914 και επί άκυρων συμβάσεων εργασίας.—Έννοια ισχύος επί του Κοινού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών των διά τό δημόσιον δικονομικών και ουσιαστικών διατάξεων του Κώδικος των Νόμων περί δικών του Δημοσίου.—Υπολογισμός αποζημιώσεως Νόμου 551)1914.—Είδική αμέλεια παθόντος.

Περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, ή οποία πράγματι τιμή το Ειρηνοδικείον διά την νομικήν πληρότητα και αιτιολόγησιν, υπήρξεν εργατικόν ατύχημα εργαζομένου εις Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, επί του οποίου ή απόφασις έδεχθη υποχρεώσαν τον προς αποζημίωσιν κατά τον νόμον 551)1914 περί εργατικών ατυχημάτων. (Ίδετε εκτός των εν τη αποφάσει παραπομπών και την νεωτέραν Α.Π. 537)1964, εισηγητής *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 23, 985.)

Η αύτη απόφασις δέχεται, μεταξύ των άλλων, και ότι διά την εφαρμογήν του ανωτέρω νόμου δεν προϋποτίθεται ύπαρξις εγκύρου συμβάσεως εργασίας. (Ίδετε και σύμφωνον Α.Π. 961)1965, εισηγητής *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 34, 977, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν παραπομπαί.)

Ως προς την έγκυρον αναγνώρισιν άπαιτήσεως κλπ. του Δημοσίου ίδετε και Α.Π. 146)1963, (εισηγητής *Αθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 29, 622).

Ειρηνοδικείου Αθηνών 11214)1965

Ειρηνοδίκης ο κ. *Απόστ. Μαλάτσιος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Ρήγας, Ν. Παπαδόπουλος

Καθ' ά εκ των συνδεδυασμένων διατάξεων των άρθρων 2 ν. 389)1943, 24 ν. δ)τος 3881)1958 και 1 και 2 του β. δ)τος της 29.12.1945 «περί διοικήσεως, διαχειρίσεως κλπ. Κεντρικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών» προκύπτει, τό εναγόμενον, αποτελούν Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, έχει ως σκοπόν, εκτός άλλων, την επιχορήγησιν των Ταμείων Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών, του Ειδικού Ταμείου Γεωργικών Ιδρυμάτων, ως και παντός άλλου Ταμείου και Οργανισμού, δστις δι' β. δ)τος ήθελεν υπαχθή εις την ως άνω επιχορήγησιν, την εν γένει διοχείρισιν και διάθεσιν των πόρων και των περιουσιακών αυτού στοιχείων προς σκοπούς αποβλέποντας εις την γεωργικήν ανάπτυξιν της χώρας και την επαύξησιν της γεωργικής, κτηνοτροφικής και δασικής παραγωγής, την σύναψιν ή χορήγησιν δανείων και επένδυσιν των κεφαλαίων του εις ηγγυημένα χρεόγραφα, την συνομολόγησιν συμβάσεων δανείων πάσης φύσεως είτε εκ του Εσωτερικού, είτε εκ του Εξωτερικού διά την εκπλήρωσιν των σκοπών της Υπηρεσίας Έγγειων Βελτιώσεων κλπ.

Εξ άλλου, κατά την έννοιαν του εδαφίου 2 του άρθρου 2 διά του από 24.7.1920 β.δ)τος κωδικοποιηθέντος νόμου 551, εις την υπ' αυτού προβλεπομένην αποζημίωσιν υποχρεούται το Δημόσιον και πάν εν γένει νομικόν πρόσωπον, όταν χρησιμοποιώσιν άπ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους εις εργασίας ή επιχειρήσεις, αίτινες, εάν ενηργούντο υπό ιδιώτου, θά έφερον τον χαρακτήρα των εν εδαφίω 1 του αυτού άρθρου 2 εργασιών ή επιχειρήσεων (*Χρ. Οικονόμου*, Δίκαιον Εργατικών Ατυχημάτων § 85 σ. 105, *Δ. Μωράγγελης*, Θ. ΝΑ' σ. 465 επ., *Α. Τούσης*, Εργατικόν Δίκαιον, τόμ. Β' σ. 57, σημ. 12, Α.Π. 517)1960, ΕΕΔ 20, σ. 30, Α.Π. 227)1958, ΕΕΔ 17, σ. 526, Α.Π. 257)1957, ΕΕΔ 16, σ. 553, Α.Π. 22)1943, ΕΕΔ 2, 250, Α.Π. 545)1940, ΕΕΝ Η' σ. 33, Α.Π. 87)1940, Θ. ΝΑ' σ. 353, Α.Π. 505)1939, Θ. ΝΑ' σ. 114). Κατά ταύτα ο διά των προτάσεων της παρούσης συζητήσεως επαναλαμβανόμενος νομίμως ισχυρισμός του εναγομένου Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, καθ' ο άνωτέρω είρηται, καθ' ον δεν δύναται νά τύχη υπ' αυτού εφαρμογής ο νόμος 551, εφ' όσον ο σκοπός τούτου δεν είναι κερδοσκοπικός, απορριπτέος κρίνεται ως βάσιμος.

Ναι μεν κατά την διάταξιν της παραγράφου 3 του άρθρου 60 του ά.ν. 1846 1951 εις περίπτωσιν ανικανότητος προς εργασίαν ή θανάτου, οφειλομένου εις ατύχημα εκ βαίου συμβάντος εν τη εκτελέσει της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, εάν ο παθών περιλαμβάνεται μεταξύ των ασφαλιστέων κατά τον νόμον τούτον προσώπων ή εν περιπτώσει θανάτου του τά εν άρθρω 28 § 6 αναφερόμενα πρόσωπα δικαιούνται των ασφαλιστικών παροχών του νόμου τούτου, ο οικείος εργοδότης απαλλάσσεται της εκ του νόμου 551 υποχρεώσεως του προς κατοβολήν της υπ' αυτού προβλεπομένης αποζημιώσεως, εξόδων νοσηλείας και κηδείας (Α.Π. 516)1964, ΕΕΔ 23, σ. 903, Α.Π. 220)1961, ΕΕΔ 20, 622, Α.Π. 227)1958, ΝοΒ 6, 909), πλήν, εάν ο παθών δεν υπάγηται εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α., άλλ' εις τοιαύτην

Ειδικοῦ Ταμείου, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι κατ' ἄρθρον 5 § 1 ά.ν. 1846)1951, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 33 § 2 ν. δ. 2698)1953, δικαιοῦται οὗτος νὰ ἀξιώσῃ παρὰ τοῦ ἐργοδότου του τὴν ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀποζημίωσιν, διότι ἡ παρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 60 § 3 ά.ν. 1846)1951 εἶναι εἰδική καὶ ὡς τοιαύτη στενῶς ἑρμηνευτέα, ἰσχύουσα μόνον ἐπὶ τῆς ἐν αὐτῇ προβλεπομένης περιπτώσεως (Α.Π. 844)1954, ΕΕΔ 14, σ. 125, Α.Π. 74)1952, Ν.Δ. 8, σ. 312, Πρόεδρου Πρωτοδικῶν Πατρῶν 170)1955, ΕΕΔ 14, 534, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14835)1954, ΕΕΔ 14, 245).

Ἐξ ἄλλου, τόσον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ)γματος τῆς 6)19.4.1935 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Αὐτοκινητιστῶν», ἄρθρα 2 καὶ 10 τοῦ διὰ τοῦ π.δ)γματος τῆς 27.3 - 9.4 1935 κυρωθέντος Κανονισμοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ὅσον καὶ τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4197)1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν», ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος ὁδηγὸς αὐτοκινήτου τυγχάνει ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Τ.Σ.Α. καὶ διὰ τὸν κλάδον θανάτου ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, εἰδικώτερον δὲ διὰ τὸν μέχρι τῆς 1.11.1961 (χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4197)1961) ὑπηρετοῦντα παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπὸ τὴν προαναφερθεῖσαν ἰδιότητα, ἡ ὑπηρεσία του αὕτη τυγχάνει ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέα εἰς τὸ Τ.Σ.Α., μόνον ἐφ' ὅσον παρέχεται ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικεῦ δικαίου (Σ.Ε. 1189)1964, Ε.Δ.Κ.Α. στ' σ. 497), ἐνῷ μετὰ τὴν 1.11.1961 τοιαύτη ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλιστέα εἰς τὸ Τ.Σ.Α. ὑπηρεσία τυγχάνει, κατ' ἄρθρον 2 ν.δ. 4197)1961, καὶ ἡ κατὰ σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ὁ χρόνος τῆς τοιαύτης ἀπασχολήσεως δὲν θεωρεῖται ὡς συντάξιμος παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ ἑτέρῳ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου. Συνεπῶς τούτοις ὁ τοιοῦτος ὁδηγός, ὢν ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Τ.Σ.Α. διὰ τὸν κλάδον θανάτου ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἀπαλλάσσεται τῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν ἀντίστοιχον κλάδον θανάτου, δικαιοῦνται δὲ τὰ δικαιοῦχα πρόσωπα εἰς περίπτωσιν θανάτου ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς ἀπάλλαξιν καὶ τῆς ἐκ τοῦ νόμου 551)1914 ἀποζημιώσεως παρὰ τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως (Α.Π. 359)1958, ΕΕΔ 17, 631, Α.Π. 72)1956, ΕΕΔ 15, 322, Α.Π. 251)1955, ΝοΒ 3, 643). Ὁ διὰ τῶν προτάσεων, ὅθεν, τῆς παρούσης συζητήσεως, νομίμως ἐπαναφερόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὃν, ἐφ' ὅσον ὁ φονευθεὶς υἱὸς τῆς ἐναγούσης ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἡ κρινομένη ἀγωγὴ, διώκουσα ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 551, εἶναι μὴ νόμῳ βάσιμος, τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Καθ' ὅ γίνεται δεκτόν, ὁ ν. 551 ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας, ἀρκούσης μόνον πραγματικῆς ἀπασχολήσεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ τῇ ἐπιχειρήσει, τουτέστι νὰ ἔθεσεν ὁ ἐργοζόμενος τὰς ἐργατικάς του δυνάμεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως (*Χρ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον ἐργατικῶν ἀτυχημάτων § 62 ἑπ., *Γ. Ρούσσος*, Περὶ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου § 31 σ. 82, *Καποδίστριας*, ΕΕΔ 3, 67, Α.Π. 361)1965, Ε.Δ.Κ.Α. Ζ' σ. 636, Α.Π. 257)1957, ΕΕΔ 16, 553, Α.Π. 559)1939, Θέμ., ΝΑ' σ. 171, Πρωτοδικείου Τρικάλων 10)1952, ΕΕΔ 11, 926). Κατὰ ταῦτα ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὃν οὐδέποτε κατηρτίσθη ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ ἐκείνου καὶ τοῦ φερομένου ὡς παρασχόντος αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας του, υἱοῦ τῆς ἐναγούσης, μὴ νόμῳ βάσιμος παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν. δ)τος 3881)1958 διὰ τὸ Κρατικὸν Ταμεῖον Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἀποτελοῦν ἀποκεντρωμένην Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν καὶ ἐξυπηρετοῦν δημοσίους σκοπούς, ἰσχύουσι ἐφαρμογὴν αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὸ Δημόσιον δικονομικαὶ καὶ οὐσιαστικαὶ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 25 § 1 τοῦ κωδ. δ)τος τῆς 26.6)10.7.1944 «περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου», καθ' ἃς πᾶσα ἀναγνώρισις ἢ οἱαδήποτε συμβιβαστικὴ λύσις τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ διαφορῶν, γενομένη ἄνευ τῆς ὁμοφώνου γνωμοδοτήσεως τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυρος κλπ. Καθ' ὅ δὲ γίνεται δεκτόν, ὑπὸ τὸν ὅρον ἀναγνώρισις περιλαμβάνεται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παρατεθείσης διατάξεως, πᾶσα καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ τύπον κατάρτισις ἀναγνωριστικῆς συμβάσεως, ἑπομένως καὶ ἡ κατάρτισις τοιαύτης συνεπείᾳ ἐξωδίκου ὁμολογίας καὶ ἀποδοχῆς τῆς τοιαύτης ὁμολογίας ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου τοῦ Δημοσίου (Ε.Α. 1764)1949, Ν. Δικ. 5, 541, *Γ. Ράμος*, σχόλια Ν. Δ. 5, 540, ἐναντία γνώμη Ε.Α. 326)1960, Ε.Δ. 1,214). Ἑπομένως ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπικαλουμένη ἐξωδίκως ὁμολογία ἐκ μέρους τοῦ ἀντιδίκου τῆς περὶ καταρτίσεως μεταξὺ ἐκείνου καὶ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐναγούσης συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἡ προκύπτουσα ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἐναγομένου ἐνώπιον τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Τρικάλων, δὲν εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον ἡ ἐνάγουσα οὔτε ἐπικαλεῖται, οὔτε ἀποδεικνύει, ὅτι ἡ τοιαύτη ὁμολογία ἐγίνετο κατόπιν τηρήσεως τῆς παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 35 § 1 τοῦ κωδ. νόμου περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως νομίμως ἐνώπιον τοῦ ὡς εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ διορισθέντος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10964)1964 προδικαστικῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, Εἰρηνοδίκου Τρικάλων, ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, ὡς αὗται περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένην καὶ ἐπικαλουμένην οἰκείαν εἰσηγητικὴν αὐτοῦ ἔκθεσιν, πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσκομιζομένων ἐγγράφων, συνεκτιμωμένων πρὸς συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως τῆς διαφορᾶς, ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὸ εἰς βάρος τῆς ἐναγούσης, διὰ τῆς μνημονευθείσης προδικαστικῆς ἀποφάσεως, ταχθὲν θέμα ἀποδείξεως. Ἤτοι ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ υἱὸς τῆς ἐναγούσης Δ.Α. προσελήφθη τὴν 1 Φεβρουαρίου 1958 ὑπὸ τοῦ Δασάρχου τοῦ Δασαρχείου Προτύπου Δασοπονίας Καλομπάκας, ἐνεργοῦντος ὡς ἀντιπροσώπου τοῦ ἐναγομένου, καὶ προσέφερεν ἐκτοτε τὰς ὑπη

ρεσίας του ὡς ὁδηγὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. Κ.Υ. 1174 φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἰδιωτικοῦ δικαίου, λαμβάνων ἡμερομίσθιον δραχμῶν 67 διὰ τὸ ἀπὸ 1.10.1961 ἕως καὶ 15.3.1962, ἀπὸ 16.3.1926 μέχρι 30.9. 1962 δραχμὰς 70 καὶ ἀπὸ 1.10.1962 μέχρις 27. 11.1962 δραχμὰς 76. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα δέχεται καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 57)1963 ἀπόφασις ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Τρικάλων, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ ἀγωγῆς τῆς ἐναγούσης καὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον κληρονόμων τοῦ Δ.Α. κατὰ τοῦ καὶ ἤδη ἐναγομένου καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὁποίας οἱ τότε ἐνάγοντες, μετὰ τὴν ρητὴν δήλωσιν τοῦ ἤδη ἐναγομένου Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, τὴν περιεχομένην εἰς τὰς ἀπὸ 8.5.1963 ἐγγράφους προτάσεις του, ὧν προσκομίζεται κεκυρωμένον ἀντίγραφον, ἐπικαλούμενον νομίμως, καθ' ἣν ὁ ρηθεὶς Δ. Α. ἐτύγχανεν ὑπάλληλος ἐκείνου καὶ οὐχὶ τοῦ Δημοσίου, παρητήθησαν τῆς κατὰ τοῦ Δημοσίου ὡς ἄνω ἀγωγῆς των. Καὶ ναὶ μέν, καθ' ὃ ἤδη εἴρηται, ἡ τοιαύτη δήλωσις τοῦ ἐναγομένου, ἡ ἐν ἄλλῃ δίκῃ γενομένη, δὲν συνιστᾷ ἐξώδικον ὁμολογίαν ἄνευ τῆς τηρήσεως τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 35 § 1 τοῦ Κώδικος Νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, οὐδὲν ὅμως κώλυμα ὑφίσταται συνεκτιμήσεως καὶ τῶν προαναφερθέντων ἐγγράφων μετὰ τῶν λοιπῶν τοιούτων, τῶν νομίμως προσκομιζομένων καὶ ἐπικαλουμένων, πρὸς συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων περὶ τῆς ὑπὸ κρίσιν διαφορᾶς.

Ὁ ρηθεὶς Δ. Α. τὴν 27 Νοεμβρίου 1962 παρηγγέλθη ὁμοδίως διὰ τὴν μετάβασίν του, διὰ τοῦ προαναφερθέντος αὐτοκινήτου, εἰς Βόλον, πρὸς μεταφορὰν ἐκεῖθεν 5 τόννων τσιμέντου διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐναγομένου. Τοῦτον συνοδευσε τόσαν ὁ ἡμερομίσθιος ὑπάλληλος τοῦ Δασαρχείου Καλαμπάκας, ἀμειβόμενος ἀπὸ τὸ ἐναγόμενον, Σ.Σ., ἐπιφορτισμένος διὰ τὴν παραλαβὴν τοῦ τσιμέντου, τὴν πληρωμήν του καὶ τὴν φόρτωσιν ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω αὐτοκινήτου, ὅσον καὶ ὁ ἐπ' ἀδείᾳ τότε διατελῶν ὁδηγὸς προωθητὴρ Π. Κ. Μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ αὐτοκινήτου μετὰ τῶν ἀνωτέρω εἰς Βόλον καὶ τὴν προμήθειαν καὶ τὴν φόρτωσιν τοῦ τσιμέντου ἀνεχώρησαν διὰ τὴν ἐπιστροφὴν των εἰς Καλαμπάκαν, ἠναγκάσθη ὅμως ὁ ρηθεὶς ὁδηγὸς τοῦ αὐτοκινήτου Δ.Α. νὰ σταθμεύσῃ ἐπ' ὀλίγον εἰς τὸ 16.500 μ. τῆς ὁδοῦ Βόλου - Λαρίσης, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ νὰ σταθεροποιήσῃ τὸν καλύπτοντα τὰ τσιμέντα μουσαμᾶν, λόγῳ τοῦ βροχεροῦ τοῦ καιροῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ νὰ παράσχουν τεχνικὴν βοήθειαν εἰς σταθμεύοντα ἐκεῖ αὐτοκίνητον τοῦ γνωστοῦ των ἐμπορου Τ.Π. Μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀνωτέρω ἀνεχώρησαν κατευθυνόμενοι πρὸς Λάρισαν, ὁπότε παρὰ τὸ 18ον περίπου χιλιόμετρον τῆς ὁδοῦ Βόλου Λαρίσης, λόγῳ ὀλισθηρότητος τοῦ καταστρώματος ταύτης, δημιουργηθείσης ἕνεκα τῆς ὑπὸ τῶν διερχομένων γεωργικῶν ἑλκυστήρων ἐναποτεθειμένης ἰλύος καὶ τῆς πιπτούσης βροχῆς, τὸ αὐτοκίνητον ἐξέφυγεν (ἐντερπόριας) πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ, παρὰ τὴν προσπάθειαν τοῦ ὁδηγοῦ του νὰ τὸ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν κανονικὴν τροχιάν, τὸ κοῦ βούκλιον τοῦ ὁδηγοῦ του προσέκρουσεν σφοδρῶς ἐπὶ τοῦ κορμοῦ φυομένης εἰς τὰ πρανῆ τῆς ὁδοῦ λεύκης, φονευθέντος τοῦ ὁδηγοῦ του Δ. Α. καὶ τραυματισθέντων τῶν δύο ἑτέρων συνεπιβαινόντων ἐπὶ τοῦ αὐτοκινήτου. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἀποδεικνύονται ἐκ τοῦ προαναφερθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, εἴτε ἤθελε ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, εἴτε μή, ἡ κατάθεσις ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου εἰσηγητοῦ δικαστοῦ τοῦ Τ. Π., κατὰ τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἀπαίου τὸ ἐναγόμενον ἐπαναφέρει νομίμως τὴν καὶ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τοῦ μάρτυρος τούτου προβληθεῖσαν ἔνστασίν του περὶ ἀκυρότητος ταύτης, ὡς μὴ κλητευθέντος τοῦ ἐνισταμένου πρὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Κώδικος Νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ὡς ἰσχύει μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ δευτέρου ἐδαφίου του ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2711)1953, ὡς καὶ τοῦ ἄρθρου 195 Πολ. Δικ., ὡς ἰσχύει νῦν, τασσομένης προθεσμίας. Περαιτέρω ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἀποδεικνύεται, ὅτι ὁ φονευθεὶς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἐκ τοῦ προαναφερθέντος βιαίου συμβάντος Δ.Α., ἐτῶν 29, κατέλιπε κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου του πλησιεστέρους συγγενεῖς α) τὴν ἐνάγουσαν μητέρα του, διατελοῦσαν ἐν χηρείᾳ, ἐτῶν 62, ἀποζῶσαν δὲ εἰς βάρος τοῦ θανόντος β) τὴν ἀδελφήν του Α., θυγατέρα Χρ.Α., ἐτῶν 26, καὶ γ) τὸν ἀδελφόν του Γ.Χ Α., διαμένοντα εἰς Ἀθήνας καὶ μὴ δυνάμενον νὰ βοηθήσῃ οἰκονομικῶς τὴν ἐνάγουσαν. Ἐπομένως κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 551 τῆς οἰκείας ἀποζημιώσεως δικαιοῦται ἡ ἐνάγουσα. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 5 τοῦ νόμου 551 καὶ τὴν συνόμως ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 38904)1957 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημοσίων Ἔργων καὶ Συγκοινωνιῶν, Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 52.621 (ἤτοι μηνιαίως μισθὸς κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ἀπασχολήσεώς του δραχμαὶ 1.785 Χ 12 = 21.420 σὺν δραχμαὶ 1.785 διὰ δῶρον Χριστουγέννων καὶ δραχμαὶ 892 διὰ δῶρον Πάσχα = 24.07 Χ 5 = = 120.485 — 30.000 = 90.485 : 4 = 22.621 σὺν 30.000 = 52.621).

Πράγματι ἡ παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 41 § 11 τοῦ νόμου 4841)1930 «περὶ αὐτοκινήτων, κυκλοφορίας αὐτῶν κλπ.», δι' ἧς τιμωρεῖται μὲ πρόστιμον ἡ κράτησιν ὁ ὁδηγός, ὁ ὑπερβὰς τὰ τεθειμένα ὅρια ταχύτητος παρὰ τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων ἢ μὴ ἀναστείλας ἢ ἐπιβραδύνας τὴν ταχύτητά του, ὁσάκις τὸ ὄχημα δύναται νὰ ἀποβῇ αἰτία δυστυχήματος, ἀταξίας κλπ., συνιστᾷ τὴν ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἑδαφίου ε' τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 551 ὁριζομένην εἰδικὴν ἀμέλειαν τοῦ θύματος, ἐν συνδρομῇ τῆς ἀπωλείας, κατὰ τὸ ἐδάφιον δ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 16, ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μειώσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως (Α.Π. 359)1958, ΝοΒ 6, 1051). Ἐν προκειμένῳ ὅμως αὐδόλως ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ παθὼν ὁδηγὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. Κ.Υ. 1174 φορτηγοῦ αὐτοκινήτου κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ θανατηφόρου δι' αὐτὸν ἀτυχήματος παρέβη τὴν παρατεθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 41, διότι δὲν ἔτρεχε μὲ ταχύτητα ὑπερβαινουσαν τὰ τεθεσπισμένα ἀνώτατα ὅρια αὐτῆς. Χαρακτηριστικὸν ἐν προκειμένῳ εἶναι τὸ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ ΚΑΙ ΗΜΕΡΑΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ

Περιεχόμενον άξιώσεως τοῦ ἐργασθέντος κατά ταύτας μισθωτοῦ

Ὧραι ἐργασίας τῶν εἰς τὰ αὐτοκίνητα ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀπασχολουμένων ὁδηγῶν.—Ἀξίωσις ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐκ τοῦ Νόμου μὴ ἐργασίμους ἡμέρας.—Ποῖαι αἱ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι.—Ἐπιτρεπτὴ ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία εἰς ὑπαίθρια τεχνικὰ ἔργα.—Ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας καθ' ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἐκ τοῦ Νόμου ἀναπαύσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἡρακλείου, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεως, διὰ τὸν ὁποῖον εἶχεν ἐφαρμογὴν τὸ ἐπικαλούμενον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως διάταγμα. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 40)1965, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 34, 351, Γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 80)1961, εἰσηγητὴς *Β. Κοντοφάρης*, ΕΕΔ 20, 381).

Τὸ Πρωτοδικεῖον πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τοῦ μισθωτοῦ, ἀμειβομένου διὰ μηνιαίου μισθοῦ, λαμβάνει ὡς βάσιν τὸ 1)25 τοῦ μισθοῦ τούτου. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1820).

Ὡς πρὸς τὴν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀναπαύσεως ἴδετε καὶ ΕΕΔ 23, 1112, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας, καὶ Α.Π. 522)1965 (εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 85).

Πρωτοδικείου Ἡρακλείου 1190)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Ἀτσάλης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Κυπραῖος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Καστρινογιάννης, Δ. Σταυριανάκης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη συνεκκαλῶν ἐξέθηκεν, ὅτι τὴν 20ὴν Ὀκτωβρίου 1964 προσελήφθη ἐνταῦθα διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ο.Ε. ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Φ*Α», ἵνα ἐργασθῇ παρ' αὐτῇ ὡς ὁδηγὸς αὐτοκινήτου (τζίπ) εἰς τὰ ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας ἐκτελούμενα ἔργα παρὰ τὴν Ἀμερικανικὴν Βάσιν Γουρνῶν, γνωστοποιήσας αὐτῇ ὅτι τυγχάνει ἔγγαμος καὶ ὅτι κέκτηται ἄδειαν ὁδηγοῦ, παρασχὼν τὰς ὑπηρεσίας του συνεχῶς μέχρι καὶ τῆς 8ης Μαΐου 1965, ὅτε ἀκύρως ἀπελύθη ἄνευ ἀποζημιώσεως. Ἀκολούθως δὲ ἐζητήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ Ἑταιρεία εἰς ὁλόκληρον μετὰ τῶν συνεναγομένων ὁμορρύθμων ἑταίρων καὶ τῷ καταβάλωσι νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς α) δραχμὰς 14.919 δι' ἀποζημίωσιν ἕνεκα παρασχεθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας 1144 ὡρῶν καὶ διὰ τὴν προσαύξησιν 75 ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου ἑκάστης τῶν ὡρῶν τούτων, β) δραχμὰς 1311 δι' ὑπόλοιπον ἀποζημιώσεως διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς προσφερθεῖσαν ἐργασίαν του ἄνευ ἀναπαύσεως εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καὶ προσαύξησιν 75 ο)ο ἐπὶ τοῦ 1)25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του διὰ τὴν κατὰ 21 Κυριακὰς καὶ ἐξοιρετέας προσφερθεῖσαν ἐργασίαν καὶ γ) δραχμὰς 1.500 δι' ἀποδοχὰς ἀπὸ 9.5.1965 ἕως 31.5.1965, καθ' ἃς δὲν εἰργάσθη ἐξ ὑπαιτιότητος τῆς ἐναγομένης, πρὸς δὲ ἠτήσατο τὴν κήρυξιν τῆς ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς καὶ τὴν καταδίκην τῶν ἐναγομένων εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην.

Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, συζητήσεως γενομένης, ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις ἐδέχθη καὶ ὀρθῶς ὡς νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349, 350, 656, 346, 904, 481 Α.Κ., 22 Ἐμπ. Νόμου, Εἰσαγ. Ν.Α.Κ., 180, 210 - 212, Κρητ. Πολ. Δικονομίας, 8 νόμου 4020)1959, τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 καὶ 25825)1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν

ἐν τῇ ἀπὸ 7.1.1963 ὑπ' ἀριθ. 358 ἀναφορᾷ πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας τοῦ ἐνεργήσαντος διοικητικὴν ἐξέτασιν ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου ἀτυχήματος Ἐπιθεωρητοῦ Δασῶν Λαρίσης Β.Μ., νομίμως προσκομιζομένης καὶ ἐπικαλυμένης, ἀναφερόμενον, ὅτι κτουτίστι τὸ ἀτύχημα ἔλαβε χώραν ἐκ λόγων καὶ αἰτιῶν ἀνεξαρτήτων τῆς θελήσεως τοῦ ὁδηγοῦ, ἤτοι ντεραπαρίσματος, μὴ ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ κλπ.», ὡς ἐπὶ λέξει ἀναγράφεται ἐν τῇ ἀναφορᾷ ταύτῃ.

Οικονομικών και Έργασίας και της από 20.3.1964 συλλογικής συμβάσεως έργασίας ἐν μέρει δέ και αὐτῆς. Ἤδη διά τῶν ὑπό κρίσιν ἐφέσεων παραπονοῦνται ἀμφότερα τά διάδικα μέρη τῆς δίκης ἐκείνης (ἐνάγων - ἐναγόμενοι) κατά τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου, διά τούς ἐν τοῖς ἐφετηρίοις αὐτῶν ἐπικαλουμένους λόγους, ἐπί τῷ τέλει ὅπως, ἐξαφανιζομένης τῆς ἀποφάσεως, γίνωσι δεκταί αἱ αἰκεῖαι αὐτῶν ἀντιμαχοι προτάσεις.

Κατ' ἄρθρον 2 τοῦ ἀπό 14.8.1950 β.δ/γματος «περί κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἀγοραίων (ταξί) καί ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων» ἡ ἀπασχόλησις τῶν εἰς τά αὐτοκίνητα ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀσχολουμένων ὁδηγῶν δέν ἐπιτρέπεται νά ὑπερβαίνη τάς 48 ἐργασίμους ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἡ δέ ἡμερησία (τῆς πράγματι κινήσεως καί λειτουργίας τοῦ αὐτοκινήτου) τάς ὀκτώ (πρβλ. σχόλιον Συντάξεως ΕΕΔ 23, σελ. 1064).

Κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 καί 908 Α.Κ. καί 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 ἐπί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καί ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὁ μισθωτός δικαιοῦται δι' ἑκάστην ὥραν ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, πλήν τῆς ἐντεῦθεν ἐπελθούσης εἰς τόν ἐργοδότην ὠφελείας συνισταμένης εἰς τό ποσόν τῆς δαπάνης, ἣν ἤθελε καταβάλει ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τά αὐτά προσόντα διά τήν παροχήν τῆς αὐτῆς φύσεως ὑπηρεσιῶν - καί (ἀφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρεσχέθη μετά τήν 12.11.1959, ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020)1959) προσαυξήσεως ἴσης πρός 75 ο/ο ἐπί ταῦ καταβαλλομένου αὐτῷ (τῷ μισθωτῷ) ὡρομισθίου (Α.Π. 649) 1962, ΕΕΝ 30, σ. 257, Γ. Τρίμη, ἐν ΕΕΔ 23, σ. 1409).

Βεβαιοῦνται τά ἑπόμενα: Ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων (ἐφεσίβλητος) προσελήφθη παρά τῶν συνεκκαλουμένων - ἐναγομένων (ἐφεσιβλήτων) διά τήν ὁδήγησιν τοῦ ὑπ' ἀριθ. Υ. 404 Ι.Χ. αὐτοκινήτου (ταξί) τῆς Ἑταιρείας τήν 20.10.1964 ἐπ' ἀόριστον χρονικόν διάστημα καί ὡς τοιοῦτος εἰργάσθη παρ' αὐτοῖς μέχρι τῆς 8.5.1965, ὅτε ἡ ἐργοδότις ἐπαύσατο δεχομένη τάς προσφερομένας ὑπηρεσίας του. Ἡ ἐργασία του συνίστατο εἰς τήν μεταφοράν διά τοῦ αὐτοκινήτου, ὅπερ ὡδήγει, ὕδατος καί τροφίμων εἰς τούς ἐργαζομένους εἰς τά ὑπαίθρια (ἐπηρεαζόμενα δέ ὑπό τῶν καιρικῶν συνθηκῶν) τεχνικά ἔργα «Ἔδερη», ἀπασχολούμενος ἐπί 8ώρου ἡμερησίως, πλέον δέ τούτου ἐπί 3ώρου διά τήν μεταφοράν τῶν τοπογράφων καί τῶν ἐποπτῶν τοῦ ἔργου ἀπό Ἡρακλείου εἰς τά ἔναντι τῶν Γουρνῶν τεχνικά ἔργα καί τάνάπαλιν, καθώς καί διά τήν διεκπεραίωσιν διαφόρων ἄλλων τρεχούσης φύσεως ἐργασιῶν τῆς Ἑταιρείας. Καθ' ὅλον τό ἄνω διάστημα εἰργάσθη ἐπί 150 ἡμέρας, πλήν τῶν Κυριακῶν καί ἑορτῶν, πραγματοποιήσας παράνομον ὑπερεργασίαν 450 ὡρῶν, δι' ἑκάστην τῶν ὁποίων δικαιοῦται ὁ ἐνάγων, κατά τάς προδιαληφθείσας διατάξεις, ὅπως αἰτῆται α) τήν ἀπόδοσιν τῆς ἐντεῦθεν ὠφελείας τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας κατά τόν ὀρχάς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, τῆς τοιαύτης ἀποδοτέας ὠφελείας συνισταμένης εἰς τό ποσόν, ὅπερ ἡ ἐναγομένη ἐργοδότις θά κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, οὐχί ἀναγκαίως καί ὁ περωριακῶς ἀπασχολούμενον ἢ ἔχοντα οἰκογενειακά βάρη ἢ προϋπηρεσίαν, ἤτοι εἰς ποσόν καλύπτον τά ἐπί πλέον, ὡς ἄνω 450, ὡρομίσθια, ὑπολογιζόμενα ὅμως ἐπί τῶν κατωτάτων ὁρίων νομίμων ἀποδοχῶν, ἄνευ προσαυξήσεώς τινος, ἀφ' ὅσον ἐπί ταύταις ἠδύνατο νά προσληφθῇ ἕτερος μισθωτός καί β) ἀποζημίωσιν (ἐν εἴδει ἰδιωτικῆς ποινῆς, πρβλ. Α.Π. 181)1961, ΕΕΔ 20, 533 καί 23, 1412) ἴσην πρός τά 75 ο/ο τοῦ πράγματι καταβαλλομένου εἰς αὐτόν τόν ἴδιον (τόν παρανόμως ἐργασθέντα ἐνάγοντα) ὡρομισθίου (ὅρα *Βερροιόπουλον*, ἐν ΕΕΔ 18, 117 ἐπ.), ἀνερχομένου (ἐπί μηνιαίου μισθοῦ 1870 δραχμῶν μέ 25 ἐργασίμους κατά μῆνα ἡμέρας) εἰς δραχμάς 74,8 : 8 = 9,35, ἤτοι ὁ ἐνάγων διά τήν πρόσθεν ὑπερωριακήν του ἀπασχόλησιν δικαιοῦται νά λάβῃ α) τήν ἀποδοτέαν ὠφέλειαν τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας ἐκ δραχμῶν 450 Χ 9,35 = 4.207,50 δραχμοί καί β) ἀποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 3.470,50 (1870 - 10 ο/ο ἐπίδομα συζύγου : 25 = 82,2 : 8 = 10,118 : 75 ο/ο = 7,712 Χ 450, ἤτοι σύνολον 7.678, ἀφ' ὧν ἔλαβε δραχμάς 4.262, δικαιούμενος λαβεῖν δραχμάς 3.416. Ταῦτα δέ εἰποῦσα καί ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὀρθῶς τάς προσαχθείσας ἀποδείξεις ἐξετίμησε καί οἱ λόγοι τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος καί τῶν συνεκκαλούντων - ἐναγομένων ἀπορριπτέοι εἶναι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89.0)1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Οἰκονομικῶν, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 28)1944, ὡς οὗτος ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἀ.ν. 866)1946, καί δημοσιευθείσης εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐντεῦθεν δέ ἰσχύν οὐσιαστικοῦ νόμου ἐχούσης, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, προκύπτει, ὅτι ἡ εἰς τό ἐπί μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβόμενον προσωπικόν, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολεῖται κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ νόμου καθιερουμένας ὡς μή ἐργασί-

μους ἑορτάς, χορηγουμένη διά τάς ἡμέρας ταύτας προσαύξησις συνίσταται εἰς τό 75 ο)ο τοῦ 1/25 τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ προβλεπομένου ὑπό συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων (Α.Π. 276)1959, Ὅλομ., ΕΕΔ 18, 699). Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί νοοῦνται, κατά τό ἄρθρον 2 § 2 τοῦ ν.δ. 3755)1957, α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25 Μαρτίου, γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καί ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Κατά πάσας δέ τάς Κυριακάς καί ἑορτάς δέν ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία εἰς ὑπαίθρια τεχνικά ἔργα, ἐπηρεαζόμενα ἐκ τῶν καιρικῶν συνθηκῶν (ἄρθρον 8 § 1 τοῦ ἀπό 8.3.1930 π.δ)γματος «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως»).

Ἐξ ἄλλου, ὁ κατά τήν ἡμέραν τῆς ἐκ τοῦ νόμου ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ἀπασχοληθείς μισθωτός δέν ἔχει μείζονα ἀξίωσιν ἐπί τήν καταβολήν μισθοῦ, ὡς ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του κατά τήν ἄνω ἡμέραν, πλήν δικαιοῦται, βάσει τῶν ἄρθρων 904 καί 908 Α.Κ., νά ἀπαιτήσῃ παρά τοῦ ἐργοδότου τήν ἐντεῦθεν ἐπελθοῦσαν εἰς αὐτόν ὠφέλειαν, συνισταμένην εἰς τό ποσόν ἐκεῖνο, τό ὁποῖον οὗτος θά κατέβαλλεν, ἵνα ἀπασχολήσῃ ἕτερον ὑπάλληλον, ἔχοντα τά αὐτά προσόντα καί τάς αὐτάς ἱκανότητας κατά τήν ἡμέραν ἀναπαύσεως τοῦ πρώτου (Α. *Τούσης*, Ἐργατικόν Δίκαιον § 40 σ. 288, Α.Π. 240 - 241)1952, ΕΕΔ 11, σελ. 572, 278) 1961, ΕΕΔ 11, 572 καί σημ. *Συντάξεως* ΕΕΔ 1961, σελ. 318). Ἤτοι ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις εἰργάσθη κατά Κυριακήν ἤ ἄλλην ἐξαιρετέαν ἑορτάσιμον ἡμέραν, περί πληρωμῆς ἐπιπροσθέτως τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ, ἐκ τοῦ λόγου, ὅτι δέν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, δέν διέπεται ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946, ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἀλλ' ἐκ τῶν ταισούτων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς μή ἐρειδομένη εὐθέως ἐπί τῆς συμβάσεως.

Ἡ δυνάμει τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ὁριζομένη προσαύξησις παρέχεται εἰς τούς κατά Κυριακάς καί μή ἐργασίμους (ἑορτάς) ἡμέρας μισθωτούς, χωρίς νά ἐξετάζεται, ἄν δικαιοῦνται ἀναπαύσεως καθ' ἑτέραν τῆς ἑβδομάδος ἡμέραν. Οἱ διά μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενοι μισθωτοί, οἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, ἀπασχολοῦνται νομίμως κατά τάς Κυριακάς καί τάς ἐκ τοῦ νόμου ὁριζομένας ὡς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, δικαιοῦνται ἐπιδόματος 75 ο)ο τοῦ 1/25 τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ. Ἀπασχολουμένων τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν ἐπί τό νόμιμον ὡράριον ἐργασίας (ἤτοι ἐπί 8ωρον) δέν αὐξάνεται τό ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἔτι περισσότερον διά τήν διαληφθεῖσαν καθ' ἑκάστην μή ἐργάσιμον ἡμέραν ἀπασχόλησίν των. Ὅταν δέ, ὡς προελέχθη, τοῖς παρέχηται ὑπό τῶν ἐργοδοτῶν ἑτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος πρός ἀνάπαυσιν ἤ ὅταν ὑποχρεοῦνται ἐκ διατάξεως νόμου νά ἐργάζωνται καθ' ὅλας τάς ἡμέρας τοῦ μηνός (καί Κυριακάς καί ἑορτάς), ἡ αὔξησις περιορίζεται εἰς τήν διαληφθεῖσαν κατά 75 ο)ο προσαύξησιν τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ ἄνευ ἄλλου τινός.

Προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων (καί ἐφεσίβλητος) εἰργάσθη κατά τόν ἐπίδικον χρόνον ἐπί 16 Κυριακάς καί 3 ἑορτάς, κατά πλήρες 8ωρον (Α.Π. 202)1961, ΕΕΔ 20, 592), χωρίς νά τῷ χορηγηθῇ ἑτέρα ἡμέρα πρός ἀνάπαυσιν (παρά τόν νόμον). Δικαιοῦται ἄρα, συμφώνως τοῖς ἡγουμένως ἐκτεθεῖσι, διά τήν ἐργασίαν του ταύτην, ἵνα λάβῃ δραχμάς (1870 - 10 ο)ο ἐπίδομα συζύγου : 25 = 82,20 δραχμαί Χ 75 ο)ο Χ 19) 1.172,4, διά δέ τήν στέρησιν τῆς ἑβδομαδιαίας 24ώρου ἀναπαύσεώς του (δι' ἣν πρβλ. νόμους 5121)1931, 1846)1939, Γ'ΗΛΔ')1911 καί τά βάσει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ τελευταίου διατάγματος ἐν Γεν. Κωδ. Θέμιδος Η' σελ. 507) δραχμάς 1.421, ἤτοι σύνολον 2.593 δραχμάς, ἀφ' ὧν ἔλαβε 1.425, ἤτοι ἐπί ἔλαττον 1.168 δραχμάς, αἵτινες καί δέον ὅπως τῷ ἐπιδικασθῶσιν. Εἰρήσθω ὅτι πρός ὑπολογισμόν τοῦ ἀδικαιολογήτου τούτου πλουτισμοῦ λαμβάνεται ὡς βάσις τό 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, τό ὁποῖον δέν δύναται νά ὑπερβῇ ἡ ἐπιδικαστέα - διά τήν στέρησιν τῆς ἐκ τῆς εἰδικῆς ἢ γενικῆς διατάξεως, νομίμως τεθεσπισμένης 24ώρου ἀναπαύσεως - ἀποζημίωσις ἄνευ εἰδικῆς ἐπικλήσεως καί βεβαιώσεως λόγων, δικαιολογούντων τήν τοιαύτην ὑπέρβασιν, οὖσα ἐν τοῖς πλείστοις τό 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ (πρβλ. Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 92) 1961, ἐν ΕΕΔ 20, 317). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον, ὅπως ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος καί ὁ λόγος ἐφέσεως, ἀφοῦ ἡ ἐκκαλουμένη ὀρθῶς ὑπελόγισε τήν ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος διά τήν κατά τάς Κυριακάς καί ἑορτάς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του καί ἐξετίμησε τάς ἀποδείξεις, ὁμοίως δέ καί ὁ πλήττων τήν ἀπόφασιν ἐπί τῷ λόγῳ, ὅτι ἀντιπαρῆλθε σιγῇ δῆθεν τό αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, διά τάς τρεῖς ἑορτάς, καθώς ἐπίσης ἀπορριπτέαι εἰσί καί αἱ ἀντίστοιχοι ἐφέσεις καθόλου, ὡς ἀβάσιμοι, κατά τά προλεχθέντα.

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΔΕΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Έφαρμογή Α.Ν. 539)1945 καὶ ἄρθρων 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἔκτασις ἐφαρμογῆς Α.Ν. 539)1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς ταῦτον ὑπαλλήλων Δικηγορικῶν Γραφείων, ἐφαρμοζομένων τῶν ἄρθρων 666 καὶ 667 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Παροχὴ ἐπιδόματος ἀδείας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10)1964 διαιτητικὴν ἀπόφασιν.—Τίνες δικαιοῦνται τούτου.—Ἔλλειψις δικαιώματος τῶν ἀπασχολουμένων εἰς Δικηγορικὸν Γραφεῖον.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ δακτυλογράφου Δικηγορικοῦ Γραφείου καὶ προέκυψε δι' αὐτὴν ζήτημα δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10)1964 διαιτητικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 23, 565).

Εἶναι ἤδη δεδομένον, ὅτι νοεῖ μὲν οἱ δικηγόροι (καὶ συμβολαιογράφοι) δὲν διεξάγουν ἐπιχείρησιν, ἀλλ' ἀσκοῦν δημόσιον λειτούργημα (ἴδετε κατωτέρω, σελ. 297), ἀλλ' οἱ ὑπάλληλοί των θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι (Α.Π. 116)1932, Θεμ. ΜΓ' 671), ὑπαγόμενοι, ὡς ἐκ τούτου, διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεώς των εἰς τοὺς νόμους περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας (νόμος 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198)1955, ΕΕΔ 23, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) καὶ εἰς τὰς περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. 8.4.1932, προκειμένου περὶ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν Γραφείων.

Ὡς πρὸς τὸ δικαίωμα ἀδείας τούτων, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ τῶν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 539)1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν ὑποχρέων, ἔχουν ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 666, 667 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ δικαστικὴ ἀπόφασις (πρβλ. καὶ Πρωτοδικεῖον Ἔβρου 18)1965, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Ἀποστολάκης*, ΕΕΔ 24, 1295, Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 7506)1965, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Νικητάκης*, ΕΕΔ 25, 21), τὰ ὁποῖα ἐφαρμόζονται συμπληρωματικῶς εἰς θέματα, μὴ ρυθμιζόμενα ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539)1945 καὶ τοῦ νόμου 2081)1952 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν (ΕΕΔ 19, 806). (Πρβλ. καὶ Α.Π. 202)1959, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535).

Περαιτέρω ὡς πρὸς τὸ ἐπίδομα ἀδείας ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐδέχθη, ὅτι, ἐφ' ὅσον ταῦτον δικαιοῦνται οἱ μισθωτοί, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν διατάξεις, δὲν δικαιοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς Δικηγορικὸν Γραφεῖον, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ὑφίσταται νόμῳ καθωρισμένος μισθός.

Τὸ πρῶτον εἶναι βεβαίως ὀρθόν, ἀλλὰ ὡς πρὸς τὸ δεύτερον ὑπάρχει λάθος προφανὲς ἐκ παραδρομῆς. (Ἴδετε κατωτέρω, σελ. 297).

Ἡ γενομένη εἰς ΕΕΔ 24, 1384 παραπομπὴ ἀναφέρεται εἰς ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἀφορᾷ οἰκοίτους προσωπικὸν καὶ διὰ τοῦτο βεβαίως δὲν ὑπάρχει νόμῳ καθωρισμένος μισθός].

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 507)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Χ. Γιαννακοῦρος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μασουρίδης, Α. Ζαΐμης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539)1945 αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου ἐφαρμόζονται μόνον ὑπὲρ τῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίας, ἀσκουμένας ἐπὶ κέρδει, βιομηχανικῆς, βιοτεχνικῆς καὶ ἐμπορικῆς φύσεως, διενεργείας μεταφορῶν ἐκ φορτοεκφορτώσεων, ἀ σχέτως τῆς μορφῆς ἢ τοῦ χαρακτῆρος (δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ) τῆς ὀργανώσεως των, ὡς καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, εἰς νοσηλευτικὰ ἢ ἄλλα ἱδρύματα ἢ ὀργανισμούς ἢ οἱαδήποτε ἄλλα ἔργα, διεξαγόμενα διὰ λογαριασμὸν ἰδιωτῶν, νομικῶν προσώπων, ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἢ τοῦ Δημοσίου, εἰς σωματεῖα, συνεταιρισμούς, θεάματα καὶ λέσχας. Εἰς τὰς ἀνωτέρω ὅμως περιπτώσεις προδήλως δὲν περιλαμβάνεται καὶ τὸ Δικηγορικὸν Γραφεῖον, εἰς ὃ ὁ δικηγόρος παρέχων τὰς νομικάς του ὑπηρεσίας, ἀσκεῖ δημόσιον λειτούργημα, ὡς ταῦτα διαγράφεται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 62, 63 § 3 καὶ 64 § 2 τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος (ἀ.ν. 3026)1954, βλ. Σ.τ.Ε. 784)1964, ΕΕΔ 23, 802). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ἡ διάγουσα διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς της ἰσχυρίζεται, ὅτι εἰργάζετο εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου δικηγόρου ἐνταῦθα διατηρούμενον Δικηγορικὸν Γραφεῖον ὡς δακτυλογράφος, δὲν ἐδικαιοῦτο οὔτο ἀδείας βάσει τοῦ ἀ.ν. 539)1945, ἀλλὰ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., ὡς νομίμως καὶ τῇ ἐχορηγήθη ἡ τοιαύτη, ὡς καὶ ὑπ' αὐτῆς συνομολογεῖται.

Ἐξ ἑτέρου τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182)1964 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀδείας δικαιοῦνται ἐκεῖνοι οἱ μισθωτοί, οἵτινες ὑπάγονται εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἀποδοχῶν διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, πρὸς ἃς ἀπέβλεψεν ἡ ὑπὸ τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως γενομένη ρύθμισις εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 7 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239)1955 ἁρμοδίων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ τὴν ὑπογραφὴν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (βλ. Σ.τ.Ε. 2465)1965, ΕΕΔ 24, 1482) καὶ οὐχὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς Δικηγορικὸν Γραφεῖον, ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους δὲν ὑφίσταται νόμῳ καθωρισμένος μισθός (βλ. σχετικῶς ΕΕΔ 24, 1384).

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΜΒΟΛΑΙΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΓΡΑΦΕΙΩΝ

Δέσμευσις ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24)1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Ρύθμισις διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 24)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν τῶν ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Δικηγορικῶν καὶ Συμβολαιογραφικῶν Γραφείων.—Ἀδέσμευτον ὅμως κατὰ Νόμον ἐξ αὐτῆς τῶν Δικηγόρων καὶ Συμβολαιογράφων, καθόσον οἱ μὲν Δικηγόροι ἀνήκουσιν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον, ἀποτελοῦντα Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, οἱ δὲ Συμβολαιογράφοι εἶναι ὁμοῦ δημόσιοι ὑπάλληλοι, μὴ ἐκπροσωπηθέντες οὕτω ἐν τῇ ἐπιλύσει τῆς διενέξεως, ὑφ' ἣν ἔννοιαν νοεῖται ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ Νόμου 3239)1955.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ταύτων τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἔχει ζωηρὸν πρακτικὸν ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης.

Τὸ θέμα ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἐνῷ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 24)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 22, 1165) ἡ νόμιμος μισθοδοσία τῶν ὑπαλλήλων Δικηγορικῶν καὶ Συμβολαιογραφικῶν Γραφείων ἐρρυθμίζετο ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς περὶ τούτου παγία ὑπῆρξε καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 20, 118, ἔνθα καὶ παραπομπαί), διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 22, 1165), ἀναφυείσης διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἐρρυθμίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων κατὰ τὸ ἐν τῇ διαιτητικῇ ταύτῃ ἀποφάσει μέτρον.

Ἀντικείμενον ἤδη ἐρεύνης ὑπὸ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν, ἂν πράγματι δεσμεύωνται οἱ δικηγόροι καὶ συμβολαιογράφοι ἐκ τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀρνητικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη αὐτῆς. (Ἴδετε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 1211).

Οὕτω ἡ ἀπόφασις ἐφαρμόζει τὴν ἐφαρμοζομένην πράγματι ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων καὶ ἰσχύουσαν ἑκάστοτε ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ἰσχύουσα ἤδη ἡ ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965, ΕΕΔ 25, 67), δεσμεύουσαν, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, πάντα ἐργοδότην. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 104).

Καὶ μὲν ὁ νόμιμος μισθὸς ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας (πρβλ. Α.Π. 53)1958, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 296), ἀλλά, κατὰ τὴν νεωτέραν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ μερικῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἵνα εἶναι δυνατὴ ἡ ἀνάλογος μείωσις τοῦ μισθοῦ πρέπει νὰ συνεφωνήθη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς, ὅτι ὁ μισθωτὸς θὰ ἐργάζηται κατὰ μειωμένον ὡράριον ἐπὶ ἀντιστοίχῳ μειώσει τοῦ μισθοῦ (Α.Π. 782)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 283, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί).

Ὡς πρὸς τὸν συνυπολογισμὸν καὶ τῶν φιλοδωρημάτων δι' ἐξεύρεσιν τῶν ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ διὰ τὸ ἂν δι' αὐτῶν καλύπτηται ὁ νόμιμος μισθὸς ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 1311 ἐπ.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 42)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν.

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ε. Φραγκούλης*.

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Γιαννούσης, Ν. Τσιπτσιᾶς.

Ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ, ὡς αὕτη παραδεκτῶς βελτιοῦται διὰ τῶν προτάσεων, ἡ ἐναγουσα ἐκθέτει, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης καὶ ἀορίστου χρόνου ἐργασίας, μετὰ τοῦ ἐναγομένου κατηρτίσθη, ἀπησχολήθη ἐπὶ πλήρες καθ' ἑκάστην ὡράριον ὡς ὑπάλληλος ἐν τῷ ἐνταῦθα συμβολαιογραφείῳ του, χωρὶς νὰ τῇ καταβληθοῦσι πλήρως οἱ νόμιμοι μισθοὶ καὶ δῶρα ἑορτῶν βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 24)1963 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἀπάσης τῆς χώρας», ἐφ' ᾧ καὶ ἠτήσατο αὐτήν, ὅπως, δεκτῆς τῆς ἀγωγῆς τὴν καθιστομένης, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐναγόμενος, ὅπως τῇ καταβολῇ τὰ ἐπίδικα ποσά, ἀποτελοῦντα διαφορὰς καταβληθέντων καὶ καταβλητέων τοιούτων. Οὕτως ἱστορήσασα ἡ ἀγωγὴ ἐστὶν ἐξεταστέα κατά τε τὸ νόμῳ καὶ τὸ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Καὶ μὲν διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἐπικα-

ΞΕΝΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Επιμελεία τοῦ κ. Ι. ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑ

ΑΔΕΣΠΟΤΟΣ ΑΠΕΡΓΙΑ ΚΑΙ ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΑΥΤΗΣ

Ἀπόφασις τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 20 Δεκεμβρίου 1963 (*)

Ἱστορικόν.— Ἡ ἐναγουσα Ἑταιρία ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν ὑποδηματοποιίας. Οἱ ἐναγόμενοι, μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ εἷς Ἕλλην ὑποδηματεργάτης, ἀνῆκον εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, ἡ ὁποία κατὰ Δεκέμβριον 1961 εἶχε περίπου 500 ἐργάτας καὶ 100 ὑπαλλήλους κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους. Τὴν 13.12.1961 οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἐναγούσης Ἑταιρίας, καὶ δὴ εἰς τὸ τμῆμα κοπῆς τῶν ὑποδημάτων, ἠρνήθησαν νὰ ἐργασθοῦν. Ἠξίωσαν, μέσῳ μιᾶς ἀπεργιακῆς ἐπιτροπῆς, ἀπὸ τὸν γενικὸν διευθυντὴν τῆς Ἑταιρείας αὔξησιν 25 ο/ο διὰ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν ὑποδημάτων ἐν δέρματος σεβρό. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς των ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ἐξετάσῃ τὸ αἴτημα, ἀφοῦ ἀκούσῃ καὶ τὴν γνώμην ἑνὸς οὐδετέρου τρίτου, ἀλλ' οἱ κόπται τῶν ὑποδημάτων ἀπήντησαν, ὅτι θὰ ἐπανήρχοντο εἰς τὴν ἐργασίαν, μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις θὰ τοὺς κατέβαλλε τὸ ποσὸν τοῦ μισθοῦ, τὸν ὁποῖον θὰ ἐλάμβανον κατὰ τὰς δύο ὥρας, καθ' ἃς διήρκεσαν αἱ μετὰ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ διαπραγματεύσεις. Ὁ γενικὸς διευθυντὴς ἐδήλωσεν, ὅτι καὶ περὶ τούτου θὰ σκεφθῇ καὶ θὰ ἀποφασίσῃ. Τότε οἱ κόπται ἐδήλωσαν, ὅτι θὰ ἐπανελάμβανον τὴν ἐργασίαν των, μόνον ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγουσα θὰ ἀπεμάκρυνε τῆς ἐπιχειρήσεως της τὸν διευθυντὴν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἕνα ἀρχιεργοδηγόν. Ἡ ἐναγουσα ἠρνήθη ν' ἀπομακρύνῃ τοὺς δύο τούτους ὑπαλλήλους της, καὶ μιλίσια ὑπὸ τὴν πίεσιν ἀπεργίας. Κατόπιν τούτου οἱ κόπται δὲν ἐπανῆλθον πλέον εἰς τὴν ἐργασίαν. Ἐπίσης εἰς τὸ τμῆμα συσκευασίας, τὸ ὁποῖον γειτονεύει εἰς τὸν ἴδιον ὄροφον μὲ τὸ τμῆμα κοπῆς, ἕνα μέρος τῶν ἐκεῖ ἀπασχολουμένων ἐργατῶν, ἀπὸ τῆς πρωΐας τῆς 13.12.1961, ἠρνήθησαν νὰ ἐργασθοῦν. Κατὰ τὴν πρώτην ταύτην ἡμέραν, ἐκ τῶν 500 ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀπήργησαν οἱ 454.

Τὴν 12, 13, 14 καὶ 15.12.1961 ἡ ἐναγουσα ἐκάλεσε διὰ δημοσίας προσκλήσεως τοὺς ἀπέχοντας τῆς ἐργασίας, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ 63 ἤδη ἐναγόμενοι, νὰ ἐπανέλθουν ἄνευ ἀναβολῆς εἰς τὴν ἐργασίαν των. Ἡ τελευταία τῶν προσκλήσεων ταύτων πρὸς ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας ἐγένετο τὴν 7,10' ὥραν τῆς 15.12.1961. Ἐπειδὴ

(*) Δημοσιευομένη εἰς: AP Nr. 32 zu § 9 GG Arbeitskampf.

λαμβάνουσαι ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 24)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 22, 1165 ἐπόμ.) ἐρρυθμίσθησαν, κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ μέτρον, οἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων Διεηγορικῶν καὶ Συμβολαιογραφικῶν Γραφείων, προκύπτει δὲ ἐκ τῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἐξεδόθη αὕτη εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἀφ' ἑτέρου, πλὴν ὅμως, καθ' ἡμᾶς, δὲν δύνανται νὰ δεσμεύωνται ὑπὸ τῶν διατάξεων ταύτης οἱ δικηγόροι καὶ οἱ συμβολαιογράφοι, καθ' ὅσον, οὔτοι μέν, δικηγόροι, κατὰ τὸν περὶ Δικηγόρων ἰσχύοντα Κώδικα, ἀνήκουσιν ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον, μὴ ἀποτελοῦντα ὀργάνωσιν Ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (ἄρθρον 194 Κώδικος), οὐδὲ δύνανται νὰ συμμετέχωσιν εἰς ἄλλην ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν Ἰδιωτικοῦ δικαίου (*Γώγος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμος Β', σελ. 164, 175, ἔνθα παραπομπαί), ἐκεῖνοι δὲ (συμβολαιογράφοι), εἶναι ἄμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι (ἄρθρον 19 ἀ.ν. 356)1936, ἄρθρον 1 § 5 ν.δ. 652)1948, γνωμοδότησις Ν.Σ.Κ. 1275)1957, ΕΕΔ 17, 104), δὲν ἐξεπροσωπήθησαν αὐτοὶ (οἱ Σύλλογοι), ὡς ἐργοδόται ἐν τῇ μεταξὺ ἄλλων ἀναφυείσῃ διενέξει, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐν λόγῳ Ἀπόφασις, ὑφ' ἣν ἐννοιαν νοεῖ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 23 νόμου 3239)1955, ὡς ἠρμηνεύθη αὕτη ὑπὸ τῆς Α.Π. 91)1962, ΕΕΔ 21, 32, ΕΕΔ 22, 1211). Ἑπομένως ἐν προκειμένῳ ἰσχύν ἔχουσιν αἱ ἀπὸ 1.6.1962 ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (ΕΕΔ 21, 766 ἐπ.), δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ὁ διὰ τὴν ὥραν ἀπασχόλησιν μισθὸς ἀπὸ 5.4.1963 ἕως 31.12.1963 εἶναι δραχμαὶ 980 κατὰ μῆνα διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 23ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὡς ἡ ἐναγουσα ἦγε τότε καὶ ἐστρεῖτο προσὸπηρεσίας καὶ β) ἡ ὑπ' ἀριθ. 10)1964 Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 23, 565), δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ἀπὸ 1.1.1964 ἕως 4.4.1964 ὁ μισθὸς εἶναι δραχμαὶ 1.100 διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ὡς ἡ ἐναγουσα, ἀπὸ δὲ τῆς 5.4.1964 ἕως 14.11.1964 δραχμαὶ 1.145 διὰ τοὺς ἄγοντας τὸ 24ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἔχοντας συμπληρώσει ἐτησίαν ὑπηρεσίαν, ὡς ἡ ἐναγουσα. Ἐφ' ὅσῳ τούτων ἡ τελευταία, ὡς ἐκ τῆς ἐν γένει διαδικασίας προέκυψε, οὐδέποτε εἰργάσθη μέχρι μὲν τέλους Νοεμβρίου 1963 ἐπὶ 5 ὥρας, ἕκτοτε δὲ ἐπὶ 6 ὥρας ἡμερησίως, δι' ἣν ἀπασχόλησιν ἐλάμβανε βασικῶς μὲν μισθὸν ἐκ δραχμῶν 700, σὺν τῇ νομίμῳ κατὰ πάντα συμφωνίᾳ ὅτι καὶ τὰ τακτικῶς εἰς αὐτὴν παρεχόμενα ὑπὸ τῶν πελατῶν τοῦ ἐναγομένου φιλοδωρήματα θὰ συνυπολογίζωνται καὶ ταῦτα ὡς μισθὸς (Α.Π. 216)1964 καὶ 504)1964, ΕΕΔ 23, 460 καὶ 914). Τὸ σύνολον ὅμως τῶν ἀποδοχῶν τούτων (μισθῶν, φιλοδωρημάτων 700+400 = 1100 δραχμῶν), ἴτι δὲ καὶ ἐκ τῆς ἐκ τῶν γραμματίων ἐργασίας πρὸς 1 δραχμὴν κατὰ γραμμάτιον ὑπερέβαινον τὸν μισθὸν τὸν ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὸν ὡς ἄνω χρόνον τῶν 5 καὶ 6 ὡρῶν τῆς ἀπασχολήσεώς της (Α.Π. 782)1964, ΕΕΔ 24, 283). Κατ' ἀκολουθίαν δὲν νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος, ὡς καὶ ἀμφότερα τὰ κονδύλια (διαφορᾶς μισθῶν καὶ δώρων, ἅτινα δῶρα εἶναι συνάρτησις τῶν μισθῶν), συμψηφισθῇ δὲ ἐν ὅλῳ ἡ δικαστικὴ δαπάνη.

δμως καὶ ἡ τελευταία αὕτη πρόκλησις ἔμεινεν ἄνευ ἀποτελέσματος, ἀπηύθυνεν ἡ ἐνάγουσα πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἤδη ἐναγομένων 63 ἐργατῶν της ἔγγραφον ὑπὸ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν, ἔχον οὕτω:

«Σᾶς ἐκαλέσαμεν ἐπανειλημμένως, ὅπως ἐπαναλάβετε τὴν ἐργασίαν σας. Ἐπειδὴ ὅμως σεῖς δὲν εἰσηκούσατε τὴν πρόκλησιν ταύτην, καταγγέλλομεν διὰ τῆς παρούσης ἄνευ προθεσμίας τὴν σχέσιν ἐργασίας λόγῳ αὐθαιρέτου ἀρνήσεως ἐργασίας, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 123 ἐδαφ. 1 ἀριθ. 3 τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ Κώδικος. Ὁ τελικὸς λογαριασμὸς τοῦ μισθοῦ σας καὶ ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ βιβλιαρίου ἐργασίας σας θὰ ἐπακολουθήσουν ἕνεκα τεχνικῶν λόγων, ἐντὸς τῶν προσεχῶν ἡμερῶν».

Οἱ ἐναγόμενοι δὲν προσεβαλον τὴν γενομένην ἔκτακτον (ἄνευ προθεσμίας καὶ ἄνευ ἀποζημιώσεως) καταγγελίαν τῶν ἐργασιακῶν των σχέσεων, οὔτε ἀντέτειναν ἄλλως κατ' αὐτῆς. Τὸ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγούσης Ἑταιρίας ἁρμόδιον ἐπαγγελματικὸν ἐργατικὸν σωματεῖον δὲν ἐπέτρεψε τὴν παῦσιν τῆς ἐργασίας ἐκ τῶν πρωτέρων, οὔτε τὴν ἐνέκρινεν ἐκ τῶν ὑστέρων, οὔτε ἠσχολήθη περαιτέρω μὲ αὐτήν.

Ὁ δικαστικὸς πληρεξούσιος τῶν ἐναγομένων, εὐθὺς μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου ἐν τῇ παρούσῃ δικῃ, δι' ἐγγράφου δηλώσεως αὐτοῦ ὑπὸ χρονολογίαν 13.2.1962, ἐξ ὀνόματος τῶν ὑπ' αὐτοῦ ἐκπροσωπουμένων 450 ἐργατῶν (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ 63 ἐναγόμενοι, οἵτινες ἀπὸ κοινοῦ, καὶ μετὰ τὴν 15.12.1961, δὲν ἐπανέλαβον τὴν ἐργασίαν των), ἐδήλωσεν, ὅτι οἱ πελάται του προσφέρουν περαιτέρω τὴν ἐργασίαν των ἄνευ οἱουδήποτε ὅρου. Ἡ προσφορὰ ἦτο ὡρισμένης διαρκείας, μέχρι τῆς 19.2.1962.

Ἡ ἐνάγουσα Ἑταιρία βασίζει τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγήν της εἰς τὸ νομικὸν γεγονός, ὅτι ἡ ἀπὸ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τῶν ἐναγομένων ἦτο μία ἀδέσποτος ἀπεργία, ἡ ὁποία ὡς τοιαύτη εἶναι παράνομος. Ἐκ τούτου δέ, ἐπικαλουμένη τὸ περιστατικόν, ὅτι ἕνεκα τῆς παρανόμου πράξεως τῶν ἐναγομένων ὑπέστη ζημίαν, ἡ Ἑταιρία φρονεῖ, ὅτι πάντες οἱ 63 ἐναγόμενοι εἶναι ὀφειλέται της εἰς ὁλόκληρον τῆς ὁλικῆς ταύτης ζημίας, ἥτις ἐπῆλθεν εἰς τὴν ἐπιχείρησίν της ἐκ τῆς ἀπεργίας. Πρὸς τοῦτο ἡ ἐργοδότις ἤγειρε τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀναγνωριστικὴν ἀγωγήν, δι' ἧς ζητεῖ:

1. Νὰ ἀναγνωρισθῇ, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι, ὡς ὀφειλέται εἰς ὁλόκληρον, ὑποχρεοῦνται ν' ἀποκαταστήσουν εἰς τὴν ἐνάγουσαν Ἑταιρίαν ὅλας τὰς ζημίας, τὰς ὁποίας αὕτη ὑπέστη ἕνεκα τῆς παρανόμως κηρυχθείσης τὴν 12.12.1961 ἀπεργίας, ὡς καὶ ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι θέλουν προκύψει ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας εἰς τὸ μέλλον.
2. Νὰ καταδικασθοῦν οἱ ἐναγόμενοι εἰς ὁλόκληρον ἕκαστος εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην.

Οἱ ἐναγόμενοι ἠτήσαντο τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς.

Τὸ Πρωτοβάθμιον Ἐργατικὸν Δικαστήριον ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν. Τὸ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον Νυρεμβέργης ἀπέρριψε τὴν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν. Ἐπὶ τῆς ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἀναιρέσεως ἐξεδόθη ἡ ἀκόλουθος ἀπόφασις τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς Γερμανικῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας.

Ἐν ἀρχῇ τὸ Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικὸν ἀπορρίπτει λόγον ἀναιρέσεως περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἀναγνωριστικῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ὅσον ὑπῆρχε δυνατότης ἐγέρσεως καταψηφιστικῆς τοιαύτης. Περαιτέρω τὸ Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικὸν ἀπορρίπτει λόγον ἀναιρέσεως περὶ παντελοῦς ἀορισίας, τόσον τοῦ ἱστορικοῦ, ὅσον καὶ τοῦ αἰτητικοῦ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς. Ἀκολούθως τὸ Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικόν, διὰ μακρῶν σκέψεων αὐτοῦ, ἀπορρίπτει λόγον ἀναιρέσεως, καθ' ὃν οὐχὶ ὀρθῶς ἐθεωρήθη, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι κατῆλθον εἰς ἀπεργίαν, ἐνῷ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ των εἶχε τὴν ἔννοιαν ἀσκήσεως τοῦ ἐκ τῆς παραγράφου 273 γερμΑΚ παρεχομένου αὐτοῖς δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας των. Τέλος τὸ Δικαστήριον εἰσέρχεται εἰς τὸ κύριον ὑπὸ κρίσιν νομικὸν θέμα, σκεπτόμενον ὡς ἑξῆς:

Ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Ἐργατικοῦ Ἐφετείου θεωρεῖ προκύπτουσαν τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐναγομένων (ἀναιρεσιόντων) πρὸς ἀποζημίωσιν τῆς ἐναγούσης Ἑταιρίας ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτοι συμμετέσχον εἰς μίαν ἀδέσποτον καὶ ὡς ἐκ τούτου κοινωνικῶς ἀπρόσφορον ἀπεργίαν καὶ ὅτι διεπιστώθη παράνομος καὶ ὑπαίτιος συμπεριφορὰ τῶν ἐναγομένων. Ἰσχυρισμὸς περὶ συντρεχόντος πταίσματος τῆς ἐναγούσης ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις ἔκρινεν, ὅτι ἡ παῦσις ἐργασίας τῶν ἐναγομένων ἦτο ἀδέσποτος καὶ ὡς ἐκ τούτου παράνομος ἀπεργία, διὰ τῆς ὁποίας οἱ ἀπεργοὶ προσέβαλον ὑπαιτίως τὴν συγκεκροτημένην καὶ λειτουργοῦσαν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγούσης, ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς των δὲ ταύτης ὑποχρεοῦνται, ὡς εἰς ὁλόκληρον ὀφειλέται.

Ἡ παῦσις ἐργασίας τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγούσης δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ μόνον ὡς ἐργασιακὸς ἀγὼν καὶ δὴ ὡς ἀπεργία. Ὡς πρὸς τὸ ἂν ἡ ἀπεργία ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἦτο παράνομος, τὸ Ἐργατικὸν Ἐφετεῖον διεπίστωσεν ὡς ἀναμφίβολον, ὅτι τὸ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγούσης ἁρμόδιον ἐργατικὸν σωματεῖον οὔτε ἐκ τῶν προτέρων ἀπεφάσισε τὴν ἀπεργίαν, οὔτε ἐκ τῶν ὑστέρων ἐνέκρινε ταύτην, οὔτε τὴν ἐσυνέχισεν. Ἐπρόκειτο, κατὰ συνέπειαν, περὶ μιᾶς ἀδεσπότου ἀπεργίας (wilder Streik), καὶ δὴ περὶ ἀπεργίας, ἡ ὁποία δὲν προῆλθεν ἐκ τοῦ ἐπαγγελμα-

τικοῦ σωματείου, οὔτε καὶ ἀνελήφθη ὑπ' αὐτοῦ. Εἰς τοιοῦτος ἐργασιακὸς ἀγὼν εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει παράνομος.

Ἐὰν ὁ κατὰ κανόνα ἀποκλεισμὸς τῆς εὐθύνης τῶν μετεχόντων ἀπεργίας κηρυχθείσης ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐπέρχεται ὁμοίως καὶ ἐν περιπτώσει ἀδεσπότου ἀπεργίας, ἀμφισβητεῖται ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ. Ἡ μία γνώμη, ἥτις ἐκπροσωπεῖται ἰδιαιτέρως ὑπὸ τοῦ Hueck, ἐν Recht der Arbeit 1956 σ. 204 ἑπ. (περαιτέρω παραπομπὰς βλ. παρὰ Hueck - Nipperdey, Lehrbuch, 6η ἐκδ., II σελ. 643, σημ. 42) θεωρεῖ τὴν ἀδέσποτον ἀπεργίαν, ἐφ' ὅσον συντρέχουν ὡρισμέναι προϋποθέσεις, ὡς νόμιμον. Τὴν ἐναντίαν ὅμως γνώμην ὑποστηρίζει ἰδίως ὁ Nipperdey σελ. 641 καὶ σελ. 642, 643 καὶ περαιτέρω σελ. 616, σημ. 41 ἐν τέλει, ὅστις θεωρεῖ μόνον τὴν ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου κηρυσσομένην ἀπεργίαν ὡς νόμιμον.

Κατὰ τῆς ἀπόψεως τοῦ Nipperdey θὰ ἠδύνατο ν' ἀντιταχθῇ, ὅτι ρητὴ νομοθετικὴ ἀπαγόρευσις τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας δὲν ὑπάρχει. Ἐπίσης εἶναι δυναταὶ περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας, λόγῳ τῆς ταχείας ἐπελεύσεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀναμένῃ τις πρῶτον τὴν ἀπόφασιν περὶ τῆς ἀπεργίας. Ὡς ἐτόνισε προσφάτως καὶ ἡ Ὁλομέλεια, συχνάκις εἶναι ἀποφασιστικὴ διὰ τὴν ἀποτελεσματικότητα μιᾶς ἀπεργίας ἡ ταχύτης μὲ τὴν ὁποίαν αὕτη θὰ διεξαχθῇ (ΑΡ Nr 1 zu art. 9 GG Arbeitskampf).

Περαιτέρω θέον νὰ ἐρευνηθῇ, ἐὰν ἡ ἀρχὴ τῆς ἀγωνιστικῆς ἰσοτιμίας καὶ ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος ἀρχὴ τῆς ἰσότητος ἰσχύουν τοῦ νόμου δύνανται ν' ἀντιταχθοῦν εἰς ἀντίκρουσιν τῆς ἀπόψεως τοῦ Nipperdey. Ἀπὸ ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς δὲν ἀπαιτεῖται, εἰς περίπτωσιν ἐργασιακοῦ ἀγῶνος, οἱαδήποτε ἐνέργεια ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, διότι δύναται ἰσοδήποτε μεμονωμένος ἐργοδότης νὰ κηρύξῃ ἀντεπεργίαν (λόκ - άουτ). Τοῦτο θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ὁδηγήσῃ εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι καὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δέον ν' ἀναγνωρίζεται καὶ εἰς μεμονωμένους ἐργάτας ὡς τοιούτους, ἀνεξαρτήτως τῆς στάσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Ἀλλὰ καὶ πέραν τούτου, εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρχουν ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας εἶναι ὀργανωμένοι εἰ ἐργάται, ἐὰν εἰς τοὺς ὑπὸ θὰ ἀπασχολουμένους ἐργάτας, ὡς αὐτοτελῆ ὁμάδα, ἀρνηθῇ τις τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, τοῦτο θὰ ἠδύνατο νὰ ὁδηγήσῃ, κατὰ τὰς περιστάσεις, εἰς ἀδικαιολογήτων διαφοροποίησιν. Τοῦτο δὲ πολλῷ μᾶλλον θὰ ἠδύνατο νὰ συμβῇ, ἀφοῦ τὸ τοπικὸν σύνταγμα τοῦ Βερολίνου ἐν ἄρθρῳ 18 ἐδαφ. 3 ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, χωρὶς νὰ περιορίζεται ρητῶς εἰς δικαίωμα ἀπεργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Μολαταῦτα, δέον ν' ἀκολουθήσωμεν τὴν γνώμην τοῦ Nipperdey, πρὸς τὴν ὁποίαν τελευταίως συνετάγη καὶ ὁ Herter, Der Arbeitskampf im Spiegel der Rechtsordnung, ἀνάτυπον ἐκ τῆς «WMZ» ἀριθ. 4 καὶ 5 τοῦ 1962 σελ. 6). Ἡ ὀρθότης τῆς γνώμης ταύτης ἀπαιτεῖται κατὰ τὰς ἀκολούθους σκέψεις:

α. Τεκμήριον, ὅτι ἐργοδότης καὶ ἐργαζόμενος θὰ ἔπρεπε, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δίκαιον τῆς ἀπεργίας, νὰ κρίνωνται ὡς ἴσοι, παραβλέπει ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὅτι ὁ Νομοθέτης, ἐκ πραγματικῶν λόγων, διακρίνει μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων ἐπὶ τοσοῦτον, ἐφ' ὅσον εἰς τὸν ἕνα ἐργοδότην ἀναγνωρίζει τὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὐχὶ ὅμως καὶ εἰς τὸν ἕνα ἐργαζόμενον, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰς μίαν ἁπλῆν ὁμάδα ἐκ τούτων (§ 2 ἐδάφιον 1 τοῦ νόμου περὶ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας). Ὁ μεμονωμένος ἐργοδότης ἀπασχολεῖ ἐργαζομένους, διὰ τοὺς ὁποίους ἡ σύναψις μιᾶς εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡρισμένης ἐπιχειρήσεως δύναται νὰ εἶναι σημαντική. Ἀλλ' ἀπὸ τὸν μεμονωμένον ἐργαζόμενον καὶ τὴν ἁπλῆν ὁμάδα ἐργαζομένων ἐλλείπει ἡ δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἡ ἀπαιτουμένη καὶ ἐπαρκὴς δυνατότης νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν τήρησιν αὐτῆς ἀπὸ ἀπόψεως τηρήσεως τῆς ὑποχρεώσεως εἰρήνης. Ὡς πρόσωπον ἱκανὸν νὰ συνάπτῃ συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ὁ μεμονωμένος ἐργοδότης δύναται νὰ λαμβάνῃ ἐργασιακὰ ἀγωνιστικὰ μέτρα, ἀλλ' ὁ μεμονωμένος ἐργαζόμενος δὲν δύναται νὰ πράξῃ τὸ αὐτό, ἕνεκα τῆς ἐλλείψεως ἱκανότητος πρὸς τὸ συνάπτειν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ διάφορος μεταχείρισις τῆς ἐργατικῆς πλευρᾶς στηρίζεται ἐπὶ καθ' ἑαυτὴν δικαιολογημένης διαφόρου βάσεως ἐναντι ἐκείνης, ἥτις εὑρίσκεται ἀπὸ ἐργοδοτικῆς πλευρᾶς.

Τὸ νὰ θέλωμεν νὰ δικαιολογήσωμεν τὴν ἀδέσποτον ἀπεργίαν, μὲ τὴν σκέψιν ὅτι ὁ ἐργασιακὸς ἀγὼν εἶχεν ἐμφανισθῇ πρὸ τῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχωρεῖ ἐνταῦθα (οὕτω Bydlinski ἐν «Die kollektiven Mächte im Arbeitsleben», 1963, σελ. 83), δὲν εἶναι ὀρθόν. Ἡ καθιέρωσις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἓν καὶ μάλιστα οὐσιῶδες στοιχεῖον τῆς ἐνόμου τάξεως.

β. Μία σειρὰ νομοθετικῶν καὶ δὴ ἐκ τοπικῶν συνταγματικῶν διατάξεων κανόνων δικαίου ὁμιλεῖ ρητῶς ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἐργασιακὰ ἀγωνιστικὰ μέτρα ἐκ μέρους τῶν ἐργαζομένων περὶ τῶν σωματείων (ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων). Οὕτω τὸ ἄρθρον 51 ἐδάφιον 3 τοῦ Συντάγματος τῆς Βαυαρίας παρέχει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἰς τὰς οἰκονομικὰς ἑνώσεις. Τὸ ἄρθρον 29 ἐδάφιον 4 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑσσης ἀναγνωρίζει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὅταν τὴν ἀπεργίαν κηρύξῃ τὸ ἐργατικὸν ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον. Τὸ ἄρθρον 66 ἐδάφιον 2 τοῦ Συντάγματος τῆς Ρηνανίας - Παλατινάτου ὁμιλεῖ περὶ δικαιώματος ἀπεργίας τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Οὕτω καὶ ἐν ἄρθρῳ 56 τοῦ Συντάγματος τῆς περιοχῆς τοῦ Σάαρ γίνεται λόγος περὶ ἀπεργιακοῦ δικαιώματος τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων. Περαιτέρω ἡ παράγραφος 49 ἐδάφιον 2 γ' τοῦ νόμου περὶ συμβουλίων ἐπιχειρήσεων καὶ ἡ παράγραφος 55 ἐδάφιον 2 γ' τοῦ νόμου περὶ ἐκπροσωπήσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν πραγματεύονται τοὺς ἐργασιακοὺς ἀγῶνας τῶν ἱκανῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐρ-

γασίας μερών.

γ. Κατά τῆς ἀντιρρήσεως ὅτι ἐργασιακοί ἀγῶνες, ἐνδεχομένως μόνον ἀμέσως δύνανται νά κηρυχθοῦν καί ὅτι μία ἀναμονή θά καθίστα, κατά τάς περιστάσεις, ἐκ τῶν προτέρων ἀμφίβολον τήν ἐπιτυχίαν των, δύναται νά ἀντιταχθῇ ἡ δυνατότης, ὅπως τό σωματεῖον ἀναλάβῃ αὐτό τήν πραιτέρω διεξαγωγήν τῆς ἤδη ἀρξαμένης ὡς ἀδεσπότου ἀπεργίας. Τοιουτοτρόπως ἡ ἀρχικῶς ἀδέσποτος ἀπεργία μεταβάλλεται εἰς συνδικαλιστικήν. Τό σωματεῖον δύναται νά τήν ἐγκρίνῃ ἐκ τῶν ὑστέρων καί νά τήν συνεχίσῃ, ἵνα τῆς ἀφαιρέσῃ ἀναθρομικῶς τόν κόλαφον τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας. Ἡ τοιαύτη δυνατότης ἀναλήψεως τῆς ἀπεργίας ὑπό τοῦ σωματείου ἀφήνει εὐρύ πεδίον ὁράσεως εἰς τήν τακτικήν ἐπωφελοῦς διεξαγωγῆς τῆς ἀπεργίας.

δ. Τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δέν ἀνεγνωρίσθη ρητῶς εἰς τό Σύνταγμα τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας. Ἀλλ' ἡ ὕπαρξίς του δέν τίθεται ὑπό ἀμφισβήτησιν. Ὑπεστηρίχθη, ὅτι πολλαπλῶς προέρχεται ἐκ τοῦ ὑπό τοῦ ἄρθρου 9 ἐδαφ. 3 τοῦ Συντάγματος τούτου ἀναγνωριζομένου δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι (ἄλλης γνώμης Η e n d e, Notstandsverfassung und Arbeitskampf σελ. 11). Ἡ εὐρέως ὑποστηριζομένη γνώμη αὕτη θά ἠδύνατο νά συνηγορήσῃ ἀκριβῶς ὑπέρ τῆς ἀπόψεως, ὅτι μόνον εἰς τά ἐπαγγελματικά σωματεῖα παρέχεται τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, χωρίς νά ἐξετασθῇ καί τό ζήτημα ἂν πράγματι τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας προκύπτῃ ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 ἐδαφ 3 τοῦ Συντάγματος, περί τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, καί ἂν τά ἐπαγγελματικά ἐργατικά σωματεῖα εἶναι οἱ μόναι ἑνώσεις, τάς ὁποίας προβλέπει ἡ διάταξις αὕτη τοῦ Συντάγματος. Ἐν πάσῃ περιπτώσει τά ἐπαγγελματικά ἐργατικά σωματεῖα εἶναι τό πρωτότυπον τῆς ἐργασιακῆς ἑνώσεως.

Ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ ἐτόνισε τελευταίως (ἐν AP Nr 1 zu Art. 9 Gr. Arbeitskampf), ὅτι οἱ ἐργασιακοί ἀγῶνες ἐν γένει εἶναι ἀνεπιθύμητοι. Ὡς αἰτιολογικόν ἡ Ὁλομέλεια ἐπεκαλέσθη μεταξύ ἄλλων τάς μετά τῶν ἐργασιακῶν ἀγώνων ἀναγκαστικῶς συνδεομένας ζημίας τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας. Ἐκ τούτου προκύπτει — καί τοῦτο εἶναι τό ἐξ ὅλων ἀποφασιστικώτερον, τό ὁποῖον καί μόνον ἀρκεῖ ἵνα ἀντιταχθῇ εἰς μίαν νόμιμον ἀναγνώρισιν ἢ καί ἁπλῶς ἀνοχήν τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας —, ὅτι ἡ ἐπίτρεψις ἐργασιακῶν ἀγώνων, μόνον εἰς ἕνα ὡρισμένον χῶρον δύναται μετά λόγου εὐθύνης νά πραγματοποιηθῇ. Ἐν τούτῳ εἶναι σημαντικόν, ὅτι εἰς περίπτωσιν κηρύξεως ἀπεργίας θά παρεμβάλλωνται ἐπί σκοπῷ ἐλέγχου ὀργανισμοί, οἱ ὁποῖοι λόγῳ τῆς θέσεώς των εἰς τήν ἐργασιακήν ζωήν, τήν σημασίαν των διά τήν οἰκονομίαν τῆς χώρας καί τήν ἐπίγνωσιν αὐτῶν ἐπί τοῦ πεδίου τοῦ δικαίου τῶν ἐργασιακῶν ἀγώνων, θά παρέχουν τήν ἐγγύησιν ὅτι μόνον εἰς ἀληθῶς βασίμους περιπτώσεις θά κηρύσσεται ἀπεργία καί ὅτι κατά ταύτην θά τηρηθοῦν οἱ πρός τό συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου ἀπαιτούμενοι ἀγωνιστικοί κανόνες. Ὡς τοιοῦτοι ὀργανισμοί νοοῦνται, ἀπό ἐργατικῆς πλευρᾶς, μόνον τά ἐργατικά σωματεῖα. Ἕνεκα τῆς ἐπί παντός ἐργασιακοῦ ἀγῶνος καί εἰδικῶς ἐπί τῆς ἀπεργίας κρατούσης ἀρχῆς τῆς ἐννόμου τάξεως, μία ἀδέσποτος ἀπεργία διά ζητήματα τῆς ἐπιχειρήσεως εἶναι παντελῶς ἀνεπίτρεπτος. Ἡ θέσις τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων δέν δύναται νά ἀντικατασταθῇ. Ἐξ ἄλλου τό Συμβούλιον τῆς ἐπιχειρήσεως δέν δύναται νά διεξαγάγῃ ἐργασιακόν ἀγῶνα κατά τοῦ ἐργοδότου (§ 49 ἐδάφιον 2, ὑποεδάφιον 2 τοῦ νόμου περί Συμβουλίων ἐπιχειρήσεων).

ε. Τό μέσον τῆς ἀπεργίας εἶναι ἐν ὅξυ ὅπλον. Τοῦτο ἀκριβῶς ἀπαγορεύει, ὅπως ἐμπιστευώμεθα τό δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἰς πρόσωπα ἢ ὁμάδας, περί τῶν ὁποίων δέν ὑπάρχει ἐγγύησις, ὅτι θά κάμουν χρῆσιν τοῦ ὅπλου, μόνον εἰς τήν ἐμπρέπουσαν ἔκτασιν. Μία τοιαύτη ἐγγύησις δέν ὑπάρχει ἐπί τῶν μεμονωμένων ἐργατῶν, τῶν μελῶν τῶν ὁμάδων ὡς τοιούτων ἢ τῶν μή σωματειακῶς ὠργανωμένων ἐργατικῶν ὁμάδων.

στ. Πᾶσα ἀπεργία εἶναι μονομερής ἀναστολή τῆς διά τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως πρός παροχήν ἐργασίας. Τοῦτο ἄγει κατ' ἀνάγκην εἰς τό νά στενεύσωμεν καί μετά προσοχῆς νά περιορίσωμεν τάς περιπτώσεις, καθ' ἃς μία τοιαύτη ἀναστολή θά θεωρῆται ὡς δικαιολογημένη. Ἡ ἔλλειψις ρητῆς νομοθετικῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀδεσπότου ἀπεργίας καί ἡ γενική διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 18 § 3 τοῦ τοπικοῦ Συντάγματος τοῦ Βερολίνου δέν δικαιολογοῦν τήν ἐκδοχήν, ὅτι κρατεῖ πλήρης ἐλευθερία ἀπεργίας, μάλιστα ὅταν σταθμισθοῦν τά ἀνωτέρω ἐκτεθέντα. Διότι ἡ δικαιολόγησις τῆς μονομεροῦς ἀναστολῆς συμβατικῶν ὑποχρεώσεων ἔναντι τῆς ὑποχρεώσεως πρός ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων τούτων ἀποτελεῖ τήν ἐξαίρεσιν. Τοῦτο δικαιολογεῖ ἔτι περισσότερον μίαν συμπύκνωσιν τοῦ κύκλου ἐκείνων, οἵτινες δικαιοῦνται νά κατέλθουν εἰς ἀπεργίαν.

Συνοψίζοντες λέγομεν, ὅτι φορεῖς τοῦ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος δύνανται νά εἶναι ἀπό τοῦ ἑνός μέρους - ἐκτός τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπαγγελματι-

κῶν σωματείων· καὶ οἱ μεμονωμένοι ἐργοδόται, ἀπὸ δὲ τοῦ ἑτέρου μέρους μόνον τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τῶν ἐργαζομένων. Ἐὰν μία ἀπεργία προσκρούῃ εἰς τὴν βασικὴν ταύτην ἀρχήν, πρόκειται περὶ μιᾶς ἐκ τῶν προτέρων παρανόμου ἀπεργίας. Ὡς ἐκ τούτου δὲν τίθεται κἂν ὑπὸ συζήτησιν τὸ ζήτημα ἂν ἡ τοιαύτη ἀπεργία εἶναι κοινωνικῶς πρόσφορος ἢ οὔ. Πολὺ ὀλιγώτερον δύνανται νὰ τεθοῦν ὑπὸ συζήτησιν λόγοι δικαιολογοῦντες τὴν διεξαγωγὴν μιᾶς ἀδεσπότου ἀπεργίας, ὡς προκύπτει ἰδιαιτέρως ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα ε καὶ στ λεχθέντων. Ὀρθῶς καὶ τὸ Κοινωνικὸν Δικαστήριον τῆς Ὁμοσπονδιακῆς Δημοκρατίας τῆς Γερμανίας (Bundessozialgericht) χαρακτηρίζει τὴν ἀπεργίαν, τὴν κηρυσσομένην οὐχὶ ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὡς φερομένην ὑπὸ μὴ νομίμως ἀναγνωριζομένης συλλογικῆς βουλήσεως (ἀπόφασις τῆς 9.7.1963 ἐν AP Nr. 30 zu Art. 9 GG Arbeitskampf).

Μία τοιαύτη παράνομος ἀπεργία ἀποτελεῖ τὴν ἀντικειμενικὴν ὑπόστασιν τῆς ἐν παραγράφῳ 823 ἐδαφ. 1 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀδικοπραξίας (*). Τοῦτο ἐδέχθη ἤδη τὸ Γερμανικὸν Ἐργατικὸν Ἀκυρωτικὸν (AP Nr 2 zu Art. 9 GG Arbeitskampf). Ἀντιθέτως δὲ πρὸς τὸ εἴρημα τοῦ ἀναιρετηρίου, τὸ δικαστήριον ἐμμένει εἰς τὴν γνώμην του. Διὰ τῆς μὴ νομίμου ἀπεργίας ἐγένετο παράνομος ἐπέμβασις εἰς τὴν συγκεκροτημένην καὶ λειτουργοῦσαν ἐπιχείρησιν τοῦ ἐργοδότου. Αὕτη ἀνήκει εἰς τὰ νομίμως προστατευόμενα ἀγαθά, περὶ ὧν ὁμιλεῖ ἡ παράγραφος 823 ἐδ. 1 Ἀστ. Κώδικος (οὕτω καὶ Γερμανικὸν Ἀκυρωτικὸν ἐν ἐπισήμῳ συλλογῇ ἀποφάσεων αὐτοῦ, τ. 29 σ. 65 ἑπ.) (**).

Εὐθύνη ἐπὶ τῇ βάσει παρανόμου προσβολῆς τῶν ἐν παραγράφῳ 823 ἐδαφ. 1 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀναφερομένων ἐννόμως προστατευομένων ἀγαθῶν προϋποθέτει πταῖσμα τοῦ ζημιώσαντος. Ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ πταίσματος τούτου ἀρκεῖ οἱαδήποτε, καὶ ἡ ἐλαφροτάτη ἀμέλεια.

Ἰσχυριζόμενοι οἱ ἐναγόμενοι, ὅτι ἀπὸ τῆς πλευρᾶς των ἐλλείπει πταῖσμα, διότι ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν ἠδύναντο νὰ γνωρίζουν τὸ παράνομον τῆς ἀπεργίας, ἐπικαλοῦνται τὴν συνδρομὴν πλάνης περὶ τὸ δίκαιον. Ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου δέον νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι μία ἐκ τῶν σοβαρωτέρων ἐνεργειῶν ἐν τῷ οἰκονομικῷ βίῳ. Ὁ ἀποδυόμενος εἰς ἀπεργίαν ἔχει ἰδιαιτέραν ὑποχρέωσιν νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς νομιμότητος τοῦ σχεδιαζομένου ἐγχειρήματος. Λόγῳ δὲ τῆς σοβαρότητος τῆς μετὰ τῆς ἀπεργίας συνδεομένης ἐνεργείας, ἡ ἐκπλήρωσις αὐτῆς τῆς ὑποχρεώσεως εἶναι ἀπαραίτητος. Ὅθεν, ἐὰν οἱ ἐργαζόμενοι ἀρχίσουν μίαν ἀπεργίαν, χωρὶς προηγουμένως νὰ βεβαιωθοῦν περὶ τῆς νομιμότητός της, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν ὅτι οὗτοι τελοῦν ἐν πταίσματι, ἐὰν ἐκ τῶν ὑστέρων διαπιστωθῇ τὸ παράνομον τῆς ἀπεργίας. Κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῆς ὑποθέσεως οἱ ἐναγόμενοι δὲν ἰσχυρίσθησαν ὅτι ἤσκησαν τὴν ὑποχρέωσίν των ὅπως πληροφορηθοῦν περὶ τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας. Τοῦτο ἄλλως τε δέον νὰ ἀποκλεισθῇ, διότι, παρὰ τὴν σύστασιν, εἰς ἣν προέβη πρὸς αὐτοὺς ἡ Τοπικὴ Ἐποπτικὴ Ἀρχὴ τῶν σωματείων, ἐνέμειναν εἰς τὴν παῦσιν τῆς ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν οὐδαμῶς ἠθέλησαν νὰ βεβαιωθοῦν περὶ τῆς νομιμότητος τῆς συμπεριφορᾶς των καὶ ν' ἀκούσουν τὴν συμβουλὴν τῶν ἔξω εὑρισκομένων. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἡ εὐθύνη προκύπτει ἐκ τῶν βασικῶν κανόνων, τοὺς ὁποίους ἐδέχθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐν AP Nr 3 zu § 1 TVG Friedenspflicht, δι' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ἀπεργίας καὶ χωρὶς νὰ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν σημεῖον κατὰ τὸ ὁποῖον ἕκαστος τῶν ἐναγομένων ἠδύνατο νὰ καταγγείλῃ τὴν ἐργασιακήν του σχέσιν. Ἡ περὶ ὑπάρξεως πταίσματος τῶν ἐναγομένων κρίσις τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως ἰσχύει ἐξ ἴσου καὶ διὰ τὸν ἐκ τῶν ἐναγομένων Ἕλληνα ὑποδηματεργάτην Π. Ὁ λόγος ἀναιρέσεως, ὅτι ὁ Ἕλλην οὗτος ἐναγόμενος δὲν τελεῖ ἐν πταίσματι, διότι ἕνεκεν ἐλλιπῶν γνώσεως τῆς γερμανικῆς γλώσσης οὐδὲ κἂν ἀντελήφθη περὶ τίνος ἐπρόκειτο, δὲν δύναται νὰ εὐσταθήσῃ. Ἀκριβῶς μὲ τὸν

(*) Σημ. μεταφραστοῦ. Ἡ παράγραφος 823 ἐδ. 1 τοῦ γερμΑΚ ἔχει οὕτω: «1) Ὅστις ἐκ προθέσεως ἢ ἐξ ἀμελείας προσβάλλει παρανόμως τὴν ζωήν, τὸ σῶμα, τὴν ὑγείαν, τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἰδιοκτησίαν ἢ ἐν ἰδιαίτερον δικαίωμα ἑνὸς ἄλλου εἶναι ἔναντι τοῦ ἄλλου ὑπόχρεως πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐκ τούτου ἐπελθούσης ζημίας. 2) Ἡ αὐτὴ ὑποχρέωσις ἀφορᾷ ἐκεῖνον ὅστις προσβάλλει νόμον σκοποῦντα εἰς τὴν προστασίαν ἑτέρου. Ἐάν, κατὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ νόμου, εἶναι δυνατὴ προσβολὴ αὐτοῦ καὶ ἄνευ πταίσματος, ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις χωρεῖ μόνον ἐν περιπτώσει πταίσματος».

(**) Σημ. μεταφραστοῦ. Περὶ τῆς ἐννοίας τῆς «συγκεκροτημένης καὶ λειτουργούσης ἐπιχειρήσεως» ὡς νομίμως προστατευομένου ἀγαθοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ παράνομος προσβολὴ ἀποτελεῖ ἀδικοπραξίαν, βλ. Brecher, Das Unternehmen als Rechtsgegenstand, 1953, Schippel, Das Recht am eingerichteten und ausgeübten Gewerbebetrieb, 1956, σελ. 92 ἑπ., ἔνθα καὶ περὶ τῆς εὐθύνης ἐκ παρανόμου ἀπεργίας, ἐξ ἧς προσεβλήθη τὸ δικαίωμα λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, Hueck-Nipperdey, II § 49 III 2, Nikisch, II § 64.

έναγόμενον τοῦτον ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἀσχολεῖται ἐγγύτερον, πρὸς διαπίστωσιν τοῦ πταίσματος αὐτοῦ, δέχεται δὲ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διδαγμάτων τῆς πείρας, ὅτι οἱ ἐν Γερμανίᾳ ἀπασχολούμενοι ξένοι ἐργάται γνωρίζουν καλῶς τὰ μετὰ τῆς ἐργασιακῆς των σχέσεως συνδεόμενα ζητήματα, ὁ δὲ Π ἐγνώριζε περὶ τίνος ἐπρόκειτο. Ὡς πρὸς τὴν ὕπαρξιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Ἐφετείου γενομένων δεκτῶν διδαγμάτων τῆς πείρας δὲν δύνανται νὰ διατυπωθοῦν ἀμφιβολίαι. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐπιβαρύνει τὸν ἐναγόμενον Π τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ τῶν λοιπῶν ἀπεργησάντων συναδέλφων του ἐπὶ μῆνας δὲν εἰργάσθη καὶ οὐδὲν ἔλαβε μισθὸν παρὰ τοῦ ἐργοδότου του, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἀποδεικνύει ὅτι ἐτέλει ἐν γνώσει τῶν συνεπειῶν τῆς συμπεριφορᾶς του, δι' ἣν καὶ καθίσταται ὑπόλογος.

Ὡς ἐδέχθη τὸ Δικαστήριον τοῦτο διὰ τῶν ἀποφάσεών του ἐν AP Nr 2 zu § 9 GG Arbeitskampf καὶ AP Nr 3 zu § 1 TVG Friedenspflicht, ἡ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέωσις ἐκείνων, οἵτινες ὑπαιτίως συμμετέσχον παρανόμου ἀπεργίας εἶναι ὑποχρέωσις εἰς ὁλόκληρον. Τοῦτο προκύπτει ἐκ τῶν παραγράφων 830, 840 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Τὸ Γερμανικὸν Ἀκυρωτικὸν (BGHZ 8 σελ. 288 [294] καὶ 17 σελ. 327 [333]) ἐδέχθη ὅτι διὰ τὴν ἔννοιαν τῆς συναυτουργίας ἀρκεῖ καὶ πᾶσα πνευματικὴ συμπραξις, πᾶσα ἐνθάρρυνσις ἢ δι' ἁπλῆς παρουσίας ἐν γνώσει ὑποστηριζομένη ἐνέργεια, ἐφ' ὅσον πρόκειται καινότης βουλήσεως, τεινούσης ἀμέσως πρὸς τὸ ζημιογόνον ἀποτέλεσμα.

Ἵνα γίνῃ δεκτὴ ἡ ὕπαρξις εὐθύνης εἰς ὁλόκληρον ὅλων τῶν ἐναγομένων, ἀρκεῖ τὸ ὑπὸ τοῦ ἀναιρετηρίου μὴ προσβαλλόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Ἐφετείου δεκτὸν γενόμενον, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς 12.12.1961 καὶ ἐφ' ὅσον παρευρίσκοντο εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, ἔπαυσαν τὴν ἐργασίαν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ μεγάλου ἀριθμοῦ τοῦ προσωπικοῦ καὶ ὅτι, ἀνεξαρτήτως τούτου, ὅλοι οἱ ἐναγόμενοι, μέχρι τῆς ἀπροθέσμου ἀπολύσεως αὐτῶν, παρὰ τὰς πολλαπλᾶς προσκλήσεις ὅπως ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν, συνέχισαν τὴν παῦσιν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των. Κατὰ ταῦτα, δὲν ἀποτελεῖ παρόβασιν τοῦ νόμου ἡ σκέψις τῆς ἐφετειακῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν προκύπτει ἡ μεταξὺ τῶν ἐναγομένων ὕπαρξις δεσμοῦ συναυτουργίας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν παραγράφων 830, 840 Ἀστικοῦ Κώδικος. Πολλῷ μᾶλλον ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν καθημερινὴν πεῖραν, ὅτι διὰ τῆς ἀπὸ κοινοῦ μὴ παροχῆς ἐργασίας καὶ τῆς ἀπὸ κοινοῦ σιωπῆς εἰς τὰς προσκλήσεις τῆς ἐναγομένης — πραγματικῶν περιστατικῶν ἀνελέγκτως διαπιστωθέντων ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας — οὐ μόνον ἐξεδηλώθη ἀπὸ κοινοῦ συμπεριφορὰ τελοῦσα εἰς ἐσωτερικὴν συνάφειαν, ἀλλ' ἐπὶ πλέον ἡ κοινὴ βούλησις ἐστράφη ἐντόνως εἰς τὸ ὄμεσον ἀδικοπρακτικὸν ἀποτέλεσμα, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον συνιστᾷ τὴν ἀπὸ κοινοῦ πρόκλησιν τοῦ ἀδικήματος, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς νομολογίας τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Περὶ συναυτουργίας ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν, κατὰ τὴν διάρκειαν ὅλου τοῦ χρόνου, ἀπὸ 12.12.1961 μέχρι τῆς ἀποτυχίας τῆς ἀπεργίας, περὶ τὰ μέσα Φεβρουαρίου 1962, εἷς ἐκ τῶν ἐργατῶν, λόγῳ ἀσθενείας, δὲν ἠδύνατο ὁπωσδήποτε νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του. Τοῦτο ἐπεκαλέσθησαν οἱ ἐναγόμενοι, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει προϊστάμενον τοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, δι' ὃ καὶ ἡ ἐνάγουσα ἀπέσυρε τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγήν.

Τοὐναντίον, οὐδεὶς τῶν λοιπῶν ἐναγομένων ἰσχυρίσθη, ὅτι ἠμποδίσθη νὰ ἐργασθῇ ἕνεκα λόγου κειμένου ἐκτὸς τοῦ ἐργασιακοῦ ἀγῶνος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀπεργίας καὶ μέχρι τῆς γενομένης τὴν 15.12.1961 ἀπολύσεως.

Δὲν ἐνδιαφέρει ἐπίσης πότε καὶ κατόπιν ποίας καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως (βλ. συγκεκριμένως τὴν ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων Ο. γενομένην τὴν 12.1961 καταγγελίαν, δηλ. ὀλίγον μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀπεργίας), αἱ καθ' ἑκάστην ἐργασιακαὶ σχέσεις ἔληξαν ἢ ἂν τινὲς τῶν ἐναγομένων εὗρον ἐν τῷ μεταξὺ ἐργασίαν ἀλλαχοῦ. Κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἡ ἀπεργία δέον νὰ θεωρῆται ὡς ἐνιαία ἀδικοπρακτικὴ ἐνέργεια. Ἐπίσης, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑποστηριζόμενα ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, δὲν ἐρευνᾶται ποῖον τμῆμα τῆς ζημίας καὶ πόση ζημία ἐπηνέχθη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς ἢ τοῦ ἑτέρου τῶν ἐναγομένων (οὕτω καὶ Reichsgerichtsräte-Kommentar zum BGB, 11η ἐκδ., § 830 BGB Anm. 3 Abs. 1, Staudinger, BGB, 9η ἐκδ. § 830 Anm. 2 Abs. 3, ἔνθα τονίζεται ὅτι ἡ ἀρχὴ αὕτη κρατεῖ καὶ ὅταν ἕκαστος συναυτουργὸς ἐπέφερεν ἕνα μαθηματικῶς περιωρισμένον τμῆμα τῆς ζημίας).

Ἰδιαιτέρως, δὲν πρόκειται ἐντοῦθα ἐπίσης, ὡς ὑποστηρίζουν οἱ ἐναγόμενοι, περὶ προβλήματος ὑπερκαλυπτομένης αἰτιώδους συναφείας (überholende Kausalität). Παραπέμπομεν εἰς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου (AP Nr. 2 καὶ 3 zu § 1 TVG Friedenspflicht), ἔνθα τονίζεται, ὅτι ὁ ζημιώσας δὲν δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ τὸ περιστατικόν, ὅτι καὶ ἂν ἀντὶ τοῦ παρατόμου μέσου, τὸ ὁποῖον πράγματι ἐχρησιμοποίησεν, ἐχρησιμοποίει νόμιμον τοιοῦτον, καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ ζημιογόνον ἀποτέλεσμα θὰ ἐπήρχετο. Οὕτω οἱ ἐναγόμενοι δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ ἐπικαλεσθοῦν ὅτι θὰ ἠδύναντο, ἀντὶ τῆς ἀποτόμου παύσεως τῆς ἐργασίας των, νὰ καταγγείλουν τὰς ἐργασιακάς των σχέσεις καὶ μετὰ πάροδον τοῦ χρόνου τῆς καταγγελίας νὰ παύσουν ἐργαζόμενοι, ὅτε καὶ πάλιν ἡ ἐνάγουσα τὴν ἰδίαν θὰ ὑφίστατο ζημίαν (*). Πολὺ ὀλιγώτερον δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς νόμῳ βάσιμος ἡ ἄποψις τῶν ἐναγομένων, ὅτι οὗτοι εὐθύνονται, τὸ πολύ, διὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ἡ ἐνάγουσα ὑπέστη κατὰ τὸν χρόνον, ὅστις νομίμως θ' ἀπῃτεῖτο διὰ τὴν τακτικὴν καταγγελίαν τῶν συμβάσεων ἐργασίας. Διότι τοιαῦται καταγγελίαι ἐκ μέρους τῶν ἀπεργῶν ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγένοντο μέχρι τῆς ἀπολύσεως αὐτῶν ὑπὸ τῆς ἐναγούσης Ἑταιρίας.

(*) *Σημ. μεταφραστοῦ.* Ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς ὑπερκαλύψεως τῆς αἰτιώδους συναφείας βλ. παρ' ἡμῖν *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, Ἐνοχ., Β' ἐκδ. 1938, σελ. 177, *Ζέπου*, Ἐνοχ. Ι § 14 ΙΙΙ 3 β, *Λιτζερόπουλον*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. 297 - 300 ἀριθ. 65 ἑπ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

Παραγραφή πειθαρχικών αδικημάτων υπαλλήλων

Εφαρμογή Υπαλληλικού Κώδικος και επί των υπαλλήλων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και δή των άρθρων 131 - 142.—Παραγραφή πειθαρχικών αδικημάτων κατ' άρθρα 133 και 134 Υπαλληλικού Κώδικος.—Έννοια των ανωτέρω διατάξεων.

Συμβουλίου της Επικρατείας, 2813)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαμπαούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Μ. Γώγος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν, ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐκπροσώπων καὶ Ὑπαλλήλων τῶν Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς αὐτὸν ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τοῦ προστίμου, ἴσων πρὸς τὰς ἀποδοχὰς δύο μηνῶν.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ β. δ)τος τῆς 31.12.1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» ὁρίζεται, ὅτι τὰ ἄρθρα 131 - 142 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν ὑπαλλήλων τούτων.

Ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 134 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: § 1. Τὰ πειθαρχικὰ ἀδικήματα τῶν ὑπαλλήλων παραγράφονται μετὰ δύο ἔτη, ἀφ' ἧς ἡμέρας διεπράχθησαν, πλὴν ἂν πρόκειται περὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 133 § 4 ἀδικημάτων, ἅτινα παραγράφονται μετὰ πενταετίαν. § 2. Αἱ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἀπευθυνόμεναι πράξεις πρὸς διωξιν τοῦ ἀδικήματος διακόπτουσι τὴν παραγραφήν, ὁ χρόνος ὅμως ταύτης δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν τριετίαν ἐν συνόλῳ μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς καταγνωστικῆς ἀποφάσεως, ἐπὶ δὲ ἀδικημάτων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 133 § 4 τὴν ἑπταετίαν.

Κατὰ τὴν ὁλικὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, καὶ γενομένων ἔτι πράξεων διακοπῆς τῆς παραγραφῆς πειθαρχικοῦ τινος παραπτώματος, ὁ χρόνος ταύτης (τοῦ νόμου προβλέποντος περὶ τοῦ συνόλου αὐτοῦ) δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὴν τριετίαν (ἢ ἑπταετίαν), ὑπολογιζομένης ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ ἀδικήματος μέχρι τῆς ἐκδόσεως τῆς καταγνωστικῆς ἀποφάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, εἰς τὸν αἰτοῦντα ἐπεβλήθη ἡ ἀνωτέρω πειθαρχικὴ ποινή, διότι οὗτος, ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ἐξ ἐπιπολαιότητος καὶ ἀμελείας συνέταξε κατὰ τὰ ἔτη 1957 καὶ 1958 πρὸς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον καὶ τὸ Λογιστήριον ἀνακριβῆ σημειώματα δι' ὀφειλὰς ἐξ εἰσφορῶν ἠσφαλισμένων. Τὰ παραπτώματα ταῦτα, χαρακτηρισθέντα ὀρθῶς ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ὡς συνιστῶντα παράβασιν ἐξ ἐπιπολαιότητος καὶ ἀμελείας τοῦ ὑπαλληλικοῦ καθήκοντος, δὲν ὑπόκεινται προφανῶς εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφήν, εἰς ἣν ὑπόκεινται τὰ χαρακτηριστικὰ παραπτώματα τὰ μνημονευόμενα ἐν παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 133 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ εἰς τὴν διετῆ τοιαύτην, τὴν προβλεπομένην διὰ τὰ λοιπὰ παραπτώματα τῶν ἄρθρων 131 καὶ 132 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος. Οὕτω ὅμως καὶ ἂν ἤθελον θεωρηθῇ ἡ ἀπὸ 19.10.1960 ἔκθεσις τῶν ἐλεγκτῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τὸ ἀπὸ 28.2.1961 πόρισμα τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργείου, δι' ἧς διεπιστώθη, ὅτι ὁ αἰτῶν ὑπέπεσεν εἰς τὰ ὡς ἄνω παραπτώματα, ὅτι ἀπὸ τέλους ἀνακριτικῆς ἐνεργείας, στρεφομένης κατὰ τοῦ αἰτοῦντος, καὶ ὅτι ὡς τοιοῦται διέκοψαν τὴν διετῆ παραγραφήν, ἤτις κατόπιν τούτου ἐπεμηκύνθη εἰς τριετῆ, κατὰ τῆς προμνησθείσης διατάξεως, ἐν πάσῃ περιπτώσει τὰ πειθαρχικὰ ταῦτα ἀδικήματα εἶχον ὑποπέσει εἰς παραγραφήν, ὅτε ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις (10 Ἰανουαρίου 1964), ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς διαπράξεως τούτων κατὰ τὰ ἔτη 1957 - 1958 εἶχε παρέλθει χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῶν πέντε ἐτῶν. Συνεπῶς παρὰ τὸν νόμον μετὰ τὴν τοιαύτην ἐξάλειψιν τοῦ ἀξιοπαίνου ἐτιμωρήθη διὰ τὰ ἀνωτέρω παραπτώματα ὁ αἰτῶν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις διὰ τὸν λόγον τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον, τυγχάνει ἀκυρωτέα.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Καταχρηστική άσκησις δικαιώματος έναντι Όργανισμού Κοινωνικής Ασφαλίσεως

Έφαρμογή άρθρου 281 Αστικού Κώδικος και επί άσκήσεως δικαιωμάτων εκ δημοσίας τάξεως πηγαζόντων, όταν εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει ή παραβίασις των διά του ανωτέρω άρθρου καθιερουμένων αρχών είναι τοιαύτη, ώστε προς αποφυγήν αφορήτων συνεπειών να επιβάλληται, όπως ισχύη ή δι' αύτου θεσπιζομένη απαγόρευσις, τούτου ισχύοντος ιδία προκειμένου περί απαιτήσεως αποδοχών ή συντάξεων, όταν αύτη, ενασκουμένη κατά παράβασιν των ανωτέρω αρχών, ανάγηται εις πεπραγμένον χρόνον, εκ δε της απορρίψεως αύτης δεν επηρεάζονται τα επί τον μισθόν ή την σύνταξιν δικαιώματα του ενάγοντος ως προς το μέλλον. — Περίπτωσις καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος συνταξιούχου του Ι.Κ.Α.

Άρειου Πάγου 630)1965, Τμ. Α'

Πρόεδρος ο κ. *Στ. Μανρομιχάλης*

Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. *Δ. Κανελλόπουλος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Νικολόπουλος, Σ. Σπετσάρης

Η διάταξις του άρθρου 281 Α.Κ., έχουσα εν τοναν τον χαρακτήρα κανόνος δικαίου δημοσίας τάξεως, άποσκοπούσα εις την καταπολέμησιν της κακοπιστίας και ανηθικότητος εν ταις συναλλαγαίς και εν γένει εν τη ενασκήσει παντός δικαιώματος, δέν άποκλείεται νά έφαρμοσθή και επί άσκήσεως δικαιωμάτων επίσης εκ διατάξεων δημοσίας τάξεως πηγαζόντων, όταν εν τη συγκεκριμένη περιπτώσει ή παραβίασις των διά του ανωτέρω άρθρου καθιερουμένων άρχων είναι τοιαύτη, ώστε προς άποφυγήν άφορήτων συνεπειών να επιβάλλεται, όπως ισχύση ή δι' αύτου θεσπιζομένη άπαγόρευσις. Τούτο, προκειμένου περί απαιτήσεως αποδοχών ή συντάξεων, δέον νά ισχύση ιδία όταν αύτη, ενασκουμένη κατά παράβασιν των ανωτέρω αρχών, ανάγεται εις παρωχημένον χρόνον, εκ δε της απορρίψεως αύτης δέν επηρεάζονται τα επί τον μισθόν ή την σύνταξιν δικαιώματα του ενάγοντος ως προς το μέλλον (*).

Κατά της ενδίκου αξιώσεως του αναιρεσιβλήτου, όπως, λόγω παρανομίας των οργάνων του αναιρεσείοντος, μή άπονειμάντων την προσήκουσαν σύνταξιν εις αύτόν, ως τέως ησφαλισμένον παρά τω Ταμείω Συντάξεων Σμυροδωρυκτών Νάξου, συγχωνευθέντι εις τό αναιρεσείον Ι.Κ.Α., τω καταβληθή ή διαφορά μεταξύ των συνταξιοδοτικών παροχών, άς έλαβε, και εκείνων, άς έδει νά λάβη κατά τό χρονικόν διάστημα από 1.10.1952, άφ' ής εγένετο ή συγχώνευσις, μέχρι 30.9.1956, τό αναιρεσείον διά του εφετηρίου και των ειώπιον του Εφετείου προτάσεών του αντέταξεν ένστασιν καταχρηστικής άσκήσεως του δικαιώματος, θεμελιουμένην επί των εξής πραγματικών περιστατικών: Ο αναιρεσίβλητος δέν είναι ό μόνος εναγαγών τό αναιρεσείον εκ των ησφαλισμένων εις τό συγχωνευθέν Ταμείον Συντάξεων Σμυροδωρυκτών Νάξου. Τάς υποθέσεις των συνταξιούχων τούτων εχειρίζοντο αρχικώς άλλοι δικηγόροι. Αρχικώς ήγειρον αγωγάς τινες εξ αύτων την αύτην αξίωσιν προβάλλοντες. Μετά την εκδοσιν διαφόρων προδικαστικών αποφάσεων επί των αγωγών τούτων ηγέρθησαν άθρόως νέαι αγωγαί, περί τάς 120, εν συνεχεία και άλλαι, πέραν τάς 150, έπέκειτο δέ ή εγερσις και πολλών άλλων τοιούτων. Επί των νεωτέρων αγωγών εξεδόθησαν προδικαστικαί αποφάσεις, μή συμπίπτουσαι εντελώς προς τάς προεκδοθείσας, ως προς την αντιμετώπισιν των νομικών ζητημάτων. Μετά την έκδοσιν των νεωτέρων αποφάσεων οι συνταξιούχοι, εν οίς και ό αναιρεσίβλητος, καθώς και οι χειριζόμενοι τάς υποθέσεις των τότε πληρεξούσιοι δικηγόροι των, διά πλείστων διαβημάτων, προφορικών και εγγράφων, προς την Διοίκησιν και τάς αρμοδίας Υπηρεσίας του αναιρεσείοντος, επεζήτησαν επιμόνως την συμβιβαστικήν λύσιν των επιδίκων διαφορών. Πράγματι,

(*) Διάφορος είναι ή γνώμη ήδη του Άρείου Πάγου εκείνης προηγηθείσων αποφάσεών του (Α.Π. 173)1961, Ολομελείας, ΕΕΔ 20, 531, Α.Π. 304) 1964, ΕΔΔ 23, 648 ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

μετά πολλάς διαπραγματεύσεις, έπήλθεν άριστικός συμβιβασμός, δι' ού έτέθη τέρμα είς τάς έπιδίκους διαφοράς, άφοῦ προηγουμένως ἐξεδόθησαν αί κατά νόμον γνωμοδοτήσεις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καί άπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. Πειραιῶς. Κατόπιν τοῦ συμβιβασμοῦ ὁ άναιρεσίβλητος ἔλαβεν όλας τάς διαφοράς άπό 1.10.1956 μέχρι τέλους Αὐγούστου 1959. Ἐκτοτε ὁ άναιρεσίβλητος λαμβάνει τήν άνήκουσαν αὐτῷ σύνταξιν καί μάλιστα άναπροσηρμοσμένην καί ηὐξημένην βάσει τῶν μετά ταῦτα ἰσχυουσῶν διατάξεων νόμων, διαταγμάτων καί ὑπουργικῶν άποφάσεων. Διά τοῦ συνταχθέντος ἐγγράφου συμφωνητικοῦ ὁ άναιρεσίβλητος ἐδήλωσεν, ὅτι θεωρεῖ ἑαυτόν πλήρως ἱκανοποιημένον καί ὅτι παραιτεῖται άπό τε τοῦ δικογράφου τῆς άγωγῆς καί άπό τοῦ δικαιώματός του καί ὅτι θεωρεῖ κατηργημένην τήν παροῦσαν δίκην. Παρά τήν έπί τετραετίαν ὅμως ἐφαρμογήν καί τήρησιν τῶν άνωτέρω ὁ άναιρεσίβλητος, παρασυρθείς ὑπό ἄλλου δικηγόρου, ὅστις, κατά πληροφορίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Νάξου, άνέθεσεν εἰς διαφόρους νά πείσουν τούς συνταξιούχους, ὅτι οἱ δικηγόροι των κακῶς ἐχειρίσθησαν τάς ὑποθέσεις των καί κακῶς προέβησαν εἰς τούς άνωτέρω συμβιβασμούς καί ὅτι αὐτός δύναται νά άνατρέψῃ αὐτούς έπί μείζονι ὠφελείᾳ των, προέβη εἰς ἐπίσπευσιν τῆς συζητήσεως τῆς άγωγῆς του.

Ὑπό τά ἐκτεθέντα πραγματικά περιστατικά καί άνεξαρτήτως τῶν άσχέτων πρός τήν ἐκπροσώπησιν τῶν διαδίκων ἐνεργειῶν τῶν δικηγόρων τῶν συνταξιούχων, οἵτινες δέν εἶναι κρίσιμοι διά τήν συγκράτησιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ άναιρεσείοντος, ἡ άσκησις τοῦ ἐν τῇ άγωγῇ δικαιώματος, καθ' ὅσον άφορᾷ τό άνωτέρω χρονικόν διάστημα, άντίκειται εἰς τάς διατάξεις τοῦ άρθρου 281 Α.Κ., καθ' ὅσον ὑπερβαίνει προφανῶς τά ὅρια τῆς καλῆς πίστεως καί τῶν χρηστῶν ἠθῶν καί τοῦ κοινωνικοῦ καί οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τούτου τά ὁποῖα φέρῃ ὁ ἐνάγων πρός συζήτησιν ὀξίωσιν, άφορῶσαν συνταξιοδοτικάς παροχάς παρωχημένου χρόνου, άφοῦ ἡ ὅλη διαφορά διηυθετήθη συμβιβαστικῶς τῇ ἰδικῇ του πρωτοβουλίᾳ εἰσέπραξε τήν διαφοράν τῶν παροχῶν τούτων δι' ἱκανῶν πρό τῆς άγωγῆς χρόνων καί, τό σπουδαιότερον, ἐπί τετραετίαν ὁλόκληρον τό άντίδικον αὐτοῦ Ἵδρυμα συνεμορφώθη πρός τόν γενόμενον συμβιβασμόν, καταβάλλον τήν ηὐξημένην καί άναπροσηρμοσμένην σύνταξιν, οὐ μόνον πρός αὐτόν, ἀλλά καί πρός ἑκατοντάδας ἄλλων συνταξιούχων, ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας τελούντων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη άπόφασις, άπορρίψασα τόν ἐκτεθέντα οὐσιώδη ἰσχυρισμόν, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δέν ὑπόκειται εἰς τήν διάταξιν τοῦ άρθρου 281 Α.Κ. ἡ άσκησις δικαιώματος, πηγάζοντος ἐκ κανόνος δημοσίας τάξεως, ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς διατάξεις τοῦ άρθρου τούτου, ἐφ' ᾧ καί άναιρετέαν ἑαυτήν κατέστησε κατά τό άρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολ. Δικονομίας καί τόν βάσιμον περί τούτου λόγον δεύτερον τοῦ άναιρετηρίου.

Ἡ ὑπόθεσις δέν χρήζει περαιτέρω διευκρινήσεως κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καί θεσι, διακρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, νά ἐπιληφθῇ τό Τμῆμα τοῦτο τῆς ἐκδικάσεως τῆς διαφορᾶς καί κατ' οὐσίαν, κατ' ἐφαρμογήν τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο άντικατεστάθη δι' άρθρου 25 τοῦ νόμου 2310)1950. Ἐπανερχομένων δέ τῶν διαδίκων εἰς τήν πρό τῆς άναιρεθείσης άποφάσεως κατάστασιν, ὡς ὁρίζεται ἐν άρθρῳ 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, άντικατασταθέντι δι' άρθρου 23 τοῦ άνωτέρω νόμου, δέον νά ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν ἡ κατά τῆς πρωτοδίκου άποφάσεως ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου, τύποις δεκτή τυγχάνουσα, ὡς νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως άσκηθεῖσα.

Ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως τῶν άποδεικτικῶν στοιχείων, ἅτοι τῶν προσαγομένων καί ἐπικαλουμένων ἑκατέρωθεν ἐγγράφων, άποδεικνύεται κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ἡ ἀλήθεια τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ σκέψει τῆς παρούσης διαλαμβανομένων καί ὡς κρισίμων χαρακτηρισθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν. Πράγματι, ἐγερθεισῶν ἀγωγῶν παρά πολλῶν συνταξιούχων τοῦ Τ.Σ.Σ.Ν. κατά τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξεδόθησαν διάφοροι προδικαστικαί άποφάσεις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὧν ἄλλαι μέν, ὡς αἱ 11195 καί 11433)1956, ἐδέχθησαν, ὅτι αἱ άξιώσεις τῶν ἐναγόντων ὑπόκεινται εἰς τήν ἐνιαυσίαν παραγραφήν τοῦ άρθρου 40 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ἄλλαι δέ, ὡς ἡ 17798)1957, άπέρριψαν τήν ἔνστασιν παραγραφῆς τοῦ ἐναγομένου. Κατόπιν τούτου οἱ τότε πληρεξούσιοι δικηγόροι τῶν ἐναγόντων «*», άπηύθυνον πρός τό ἐναγόμενον Ἵδρυμα τήν άπό 11.3.1959 αἴτησίν των, δι' ἧς, άναφερόμενοι εἰς τάς δεχθείσας τήν παραγραφήν άποφάσεις, ἠτήσαντο, ὅπως, παρά τήν άπόκρουσιν ὑπ' αὐτῶν ὡς μή ὀρθῆς τῆς δοθείσης λύσεως, αὕτη γενικευθῇ ὡς πρός άπαντας τούς πελάτας των συνταξιούχους, ἅτοι νά καταβάλλωνται ἐφεξῆς εἰς αὐτούς αἱ συντάξεις πλήρεις καί ἐκ τῶν καθυστερουμένων συντάξεων νά καταβληθῶσιν εἰς τό άκέραιον οἱ ἐντός ἔτους πρό τῆς ἐγέρσεως τῆς άγωγῆς. Ὑπέρ τῆς πραγματοποιήσεως τοῦ συμβιβασμοῦ ἐγνωμοδότησε τό Νομικόν Συμβούλιον

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΕΠΙΤΡΟΠΑΙ ΡΥΘΜΙΣΕΩΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ Ἐπιτροπὴ Φορτοεκφορτώσεων Ξηρᾶς ἀποτελῇ συλλογικὸν ὄργανον Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἀρχὴν δημοσίου χαρακτῆρος.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Α'
Γνωμοδότησις 624)1965

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Δ. Λέκκας*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Διακατᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Χ. Κωστόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Α. Ζώρας, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Π. Κορδογιαννόπουλος, Β. Κουντούρης, Σ. Ποταμιάνος, Ε. Κουρτικάκης, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Αἱ φορτοεκφορτωτικαὶ ἐν τῷ Κράτει ἐργασίαι ἐρρυθμίσθησαν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἀπὸ 16.3.1926 β.δ. «περὶ ρυθμίσεως τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς τοὺς λιμένας τοῦ Κράτους», κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ ν.δ. τῆς 12.11.1927 καὶ τροποποιηθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 3459)17)18.3.1928. Ἡ νομοθεσία αὕτη μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ τέλος ἐκωδικοποιήθη εἰς ἐνιαῖον κείμενον ὑπὸ τοῦ νόμου 5167)1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 3459)1928.

Διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τοῦ ὅλου ἔργου τῶν φορτοεκφορτώσεων διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς εἰρημένης νομοθεσίας ὡρίσθη, ὅτι εἰς ἕκαστον λιμένα τοῦ Κράτους συνίσταται Ἐπιτροπὴ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ὑπαγομένη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἤδη Ἐργασίας). Περαιτέρω ὡρίσθη ὁ τρόπος τῆς συγ-

---

τοῦ Κράτους διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 811 καὶ 1203 τοῦ ἔτους 1959 πρακτικῶν αὐτοῦ, τὰς γνωμοδοτήσεις δὲ ταύτας ἐπηκολούθησεν ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεων τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ ἐναγομένου, δι' ὧν καθωρίσθη τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας συντάξεως εἰς τὸ ἀκέραιον καὶ ὡρίσθη ἡ καταβολὴ ταύτης ἀναδρομικῶς ἀπὸ ἑνὸς ἔτους πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἑκάστου, ἀφοῦ προηγουμένως ὑπεγράφη ὑφ' ἑκάστου πρακτικὸν συμβιβασμοῦ. Διὰ τὸν ἤδη ἐνάγοντα συνετάχθη τὸ ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1959 συμφωνητικόν, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἀπεδέχθη οὗτος νὰ εἰσπράξῃ τὴν πλήρη σύνταξίν του ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1.1.1956, συνεφωνήθη δὲ ἡ κατάργησις τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης, δηλώσαντος τοῦ ἐνάγοντος παραίτησιν ἀπό τε τοῦ δικογράφου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς του καὶ παντὸς ἑτέρου δικαιώματός του ἐκ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτίας. Τὸ ὅτι περὶ τοῦ συμβιβασμοῦ δὲν συνετάχθη δικαστικὴ ἔκθεσις ἢ συμβολαιογραφικὸν ἔγγραφον, ἀλλ' ἰδιωτικὸν τοιοῦτον, ὅπερ, ἐπὶ τῇ δηλώσει ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀγνοίας γραμμάτων, ὑπεγράφη κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 40 § 5 τοῦ ν. 1846)1951 διαγραφόμενον τρόπον ἐξοφλήσεως οἱασδήποτε χρηματικῆς παροχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους, ἤτοι παρὰ δύο μαρτύρων καὶ δι' ἐπιθέσεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος δακτυλικοῦ του ἀποτυπώματος, οὐδεμίαν σημασίαν ἔχει, καθ' ὅσον διὰ τὴν εὐδοκίμησιν τῆς ἐναστάσεως τοῦ ἐναγομένου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐνδιαφέρει τὸ γεγονὸς τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως τοῦ συμβιβασμοῦ καὶ οὐχὶ τὸ τύποις ἔγκυρον ταύτης. Τέλος ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπὶ τετραετίαν ἀπὸ τοῦ συμβιβασμοῦ λαμβάνει πλήρη τὴν ἀνήκουσαν αὐτῷ κατὰ τὰς νομίμους διατάξεις σύνταξιν, ἀναπροσαρμοζομένην ἑκάστοτε, ὡς καὶ αἱ τῶν λοιπῶν συνταξιούχων τῆς αὐτῆς κατηγορίας. Κατὰ συνέπειαν πλήρως ἀποδεδειγμένη τυγχάνει ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἔνστασις τοῦ ἐναγομένου καὶ βάσιμος καταδείκνυται ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, δι' ἧς βάλλεται ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις διὰ τὴν μὴ ἀποδοχὴν τῆς καὶ πρωτοδίκως προταθείσης ἐνστάσεως ταύτης, δέον δέ, δεκτῆς καθισταμένης καὶ κατ' οὐσίαν τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἡ εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου δικαστικὴ δαπάνη, συνισταμένη εἰς τὴν ἀμοιβὴν τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος, δέον νὰ ὑπολογισθῇ μειωμένη, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 22 § 1 τοῦ ν. 3693)1957, ἐφαρμοζομένῳ καὶ ἐν προκειμένῳ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ ν. 1846)1951 καὶ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3210)1955. (*)

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 33)1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

κρότησεως της Επιτροπής, §§ 1, 2, 3 και 4), τα καθήκοντα αύτης (άρθρον 3), τα της λειτουργίας αύτης (άρθρον 4) και αι αρμοδιότητες αύτης (άρθρα 5 έως 9).

Τέλος εν παραγράφω 2 του άρθρου 9 αύτου ώρίσθη, ότι διά διαταγμάτων, προκαλουμένων κλπ., ορίζονται α) είδικώτερον αι αρμοδιότητες εκάστου Γραφείου Εργασίας Λιμένος και τα της λειτουργίας αύτου, β) η σύνθεσις του προσωπικού αύτου, τα του διορισμού, ενασκήσεως της πειθαρχικής εξουσίας και παύσεως των απαρτιζόντων το προσωπικόν οργάνων, τα της αμοιβής τούτων και η είδικωτέρα αρμοδιότης εκάστου εξ αύτων, γ) οι διά την λειτουργίαν εκάστου Γραφείου πόροι κλπ. Εκ των προεκτεθέντων σαφώς συνάγεται, ότι το Κράτος διά την εύρυθμον λειτουργίαν των φορτοεκφορτώσεων συνέστησε συλλογικά όργανα και ανέθηκεν εις αυτά τας οίας ανωτέρω ελέχθη αρμοδιότητας, εχωρηθείσας υπ' αύτου εις ταύτα, και επομένως αι Επιτροπαί αύται απετέλεσαν πολυμελείς Δημοσίας Αρχάς, αρμοδίας όπως διευθύνουσι την εύρυθμον λειτουργίαν των άνα τους λιμένας του Κράτους διενεργουμένων φορτοεκφορτώσεων μετά διατακτικής εξουσίας, δηλονότι να εκδίδωσι διατοαγάς διά τας φορτοεκφορτώσεις και να λαμβάνωσιν αποφάσεις προς ρύθμισιν θεμάτων, περιλαμβανομένων εις την αρμοδιότητα αύτων (βλ. και *Μ. Λένδια*, Διοικ. Δίκαιον τόμ. Α' σελ. 257, Hauriou, Έννοια της Αρχής, *Στασινοπούλου*, Δίκαιον Διοικητικών Πράξεων, σελ. 55). Η έννοια αύτη του ότι αι Επιτροπαί ρυθμίσεως των φορτοεκφορτωτικών εργασιών είναι πολυμελείς Δημόσιαι Αρχαί εύρίσκει έρεισμα και εις την παράγραφον 5 του άρθρου 1 του νόμου 1811)1951, καθ' ην Αρχαί είναι τα όργανα του Κράτους, τα έχοντα ίδιαν δικαιοδοσίαν μετά διατακτικής εξουσίας.

Επομένως εις το ερώτημα ύμων προσήκει η απάντησις, ότι, εφ' όσον αι Επιτροπαί ρυθμίσεως των φορτοεκφορτωτικών εργασιών εις τους λιμένας του Κράτους είναι Δημόσιαι πολυμελείς Αρχαί, το υπαλληλικόν προσωπικόν, το εργαζόμενον εις τας Επιτροπάς ταύτας, είναι δημόσιοι υπάλληλοι, συνδεόμενοι ευθέως μετά του Κράτους διά της υπαλληλικής σχέσεως, ώς εγένετο δεκτόν και διά της υπ' αριθ. 494)1933 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας](*).

(*) Ίδετε επί του θέματος και Α.Π. 627)1965, ΕΕΔ 25, 157.

II. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΣ ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Αν η Δημοσία Επιχείρησις Ηλεκτρισμού υπάγηται εις τας διατάξεις του Π.Δ. της 8)14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως».

Νομικού Συμβούλου Κράτους

Γνωμοδότησις 619)1965

Γνωμοδοτών ο παρά τω Υπουργείω Εργασίας Νομικός Σύμβουλος κ. *Αθ. Τσιμορής*

Ι. Κατά το άρθρον 7 Π.Δ. 8)14.3.1930 (Α' 78) «περί κωδικοποιήσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως» αποκλείονται της εφαρμογής του ειρημένου κωδικοποιημένου νομοθετήματος, εκτός των άλλων, αι Δημόσιαι Υπηρεσίαι και αι υπό του Κράτους ασκούμεναι βιομηχανίαι και μονοπώλια.

ΙΙ. Η Δημοσία Επιχείρησις Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.) κατά το άρθρον 1 ά.ν. 1468)1950 (Α', 169), ως ηρμηνεύθη υπό της παραγράφου 1 άρθρου 3 ν. δ)τος 3785)1957 (Α' 208) και κατά το άρθρον 2 του ιδίου ά.ν. 1468)1950: α) αποτελεί δημοσίαν επιχείρησιν, ώς και εν τω τίτλω, ανήκουσαν εξ ολοκλήρου εις το Ελληνικόν Δημόσιον, λειτουργούσαν χάριν του δημοσίου συμφέροντος, αλλά κατά τους κανόνας της ιδιωτικής οικονομίας, δι' ό και αναγορεύεται εις νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, β) έχει σκοπόν την κατασκευήν και εκμετάλλευσιν υδροηλεκτρικών και θερμοηλεκτρικών εργοστασίων καθ' άπασαν την χώραν, την εγκατάστασιν εθνικού δικτύου προς μεταφοράν της παραγομένης ηλεκτρικής ενεργείας και την διάθεσιν αύτης και γ) έχει το αποκλειστικόν, κατά κανόνα, προνόμιον της κατασκευής κτλ. των εργοστασίων, δικτύων και γραμμών και της διανομής της ηλεκτρικής ενεργείας.

Εκ των άνω σαφώς καθίσταται, ότι η Δ.Ε.Η. αποτελεί βιομηχανίαν (*Δ. Ψαρρού*, Στοιχεία Διοικητικού Οικονομικού Δικαίου, Α', σ. 402), ασκουμένην υπό του Κράτους και δη κατά μονοπωλιακόν τρόπον, ήτοι αυτοδιοικουμένην δημοσίαν επιχείρησιν υπό στενήν έννοιαν κατά την εν τη επιστήμη διάκρισιν, εις ην κατηγορίαν εντάσσονται, εκτός της Δ.Ε.Η., οι Σ.Ε.Κ., ο Ο.Τ.Ε., ο Οργανισμός Κωπαΐδος, ο Ο.Χ.Ο.Α. και, με επιφύλαξιν, η Α.Τ.Ε. (*Ψαρρού*, ένθ' άνωτ. σ. 408).

Ήδη υπό της νομολογίας (Α.Π. 396)1953, ΕΕΔ 11, σ. 643, 170)1953, ΕΕΔ 12, σ. 495, 587)1953, ΕΕΔ 13, σ. 22) εκρίθη διά τον εκ των δημοσίων επιχειρήσεων Ο.Τ.Ε., ότι εξαιρείται συμφώνως προς το άρθρον 7 Π.Δ. 8)14.3.1930 της εφαρμογής του νομοθετήματος τούτου.

ΙΙΙ. Κατά ταύτα εις το ερώτημα προσήκει αρνητική απάντησις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΠΟΙΝΙΚΟΝ ΑΔΙΚΗΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Κατά τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198)1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 22, 68, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου δέν ἐφαρμόζονται ἐπί μισθωτῶν, ἀπολυομένων συνεπεία ὑποβολῆς κατ' αὐτῶν μηνύσεως, συμφώνως πρός τά ὑπό τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112)1920 ἤ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Β.Δ. 16)18 Ἰουλίου 1920 ὁριζόμενα. Ἐάν ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπόλλαγή τοῦ μισθωτοῦ διά βουλεύματος ἤ δικαστικῆς ἀποφάσεως, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί ἐπ' αὐτοῦ ἀπό τῆς εἰς τόν ἐργοδότην κοινοποιήσεως ὑπό τοῦ ἐνδιαφερομένου τοῦ ἀπαλλακτικοῦ βουλεύματος ἤ τῆς ἀποφάσεως. (Ἴδετε περί τῆς ἐννοίας τῶν διατάξεων τούτων σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 886, ἔνθα παραπομπαί καί εἰς νομολογίαν).

Προκύπτει καί ἐκ τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν ἐπί τοῦ νόμου 2112)1920, ὅτι δι' αὐτοῦ ἐπετράπη εἰς τόν ἐργοδότην ἡ ἔκτακτος καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, διά τόν λόγον τοῦτον, διότι δέν θά ἦτο κοινῶς νά ὑποχρεοῦται οὗτος (ὁ ἐργοδότης) εἰς διατήρησιν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος διέπραξεν ἀξιόποινον πρᾶξιν κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του ἤ ὑπέπεσεν εἰς ἔγκλημα, βαθμοῦ τοὐλάχιστον πλημμελήματος, τό ὁποῖον ὅμως νά ἔχῃ ἐπιρροήν εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως. (Ἴδετε καί Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 357 ἑπ.).

Ἐνῶ ὅμως τοῦτο εἶναι ὁμαλόν, δέν ἔχει καταστῇ ἀντικείμενον ἐρεύνης ποία ἡ λύσις τοῦ νομικοῦ ζητήματος εἰς περίπτωσιν, κατά τήν ὁποίαν ἀποκλείεται ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις ἤ τό ἀδίκημα τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112)1920 (καί ἄρθρου 6 Β.Δ. 16)18 Ἰουλίου 1920), ἐνῷ ἤδη ὁ μισθωτός ἔχει προειδοποιηθῇ διά τήν ἀπόλυσίν του, ὡς ὁ νόμος (ἄρθρον 2 νόμου 3198)1955) παρέχει εἰς τόν ἐργοδότην, προκειμένου περί ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, τοιοῦτον δικαίωμα.

Δέν δύναται βεβαίως νά ἀμφισβητηθῇ, ὅτι ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται κατ' ἐφαρμογήν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἀνεξαρτήτως ἀπό προηγηθείσης ἐκ μέρους αὐτοῦ τακτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά τόν νόμον 2112)1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν νόμον 3198)1955, νά ἀπομακρύνῃ τόν μισθωτόν, ὁ ὁποῖος ὑπέπεσεν εἰς ἀξιόποινον πρᾶξιν, ἤ διά τόν ὁποῖον ἀπηγγέλθη κατηγορία δι' ἀδίκημα εἰς βαθμόν πλημμελήματος, διότι συντρέχει οὕτω ὁ λόγος τῆς θεσπίσεως τῶν ἀνωτέρω διατάξεων.

Τό ζήτημα εἶναι περαιτέρω ποία τά δικαιώματα τοῦ οὕτω ἀπολυθέντος μισθωτοῦ μετά τυχόν ἀπαλλαγήν του τῆς κατηγορίας διά βουλεύματος ἤ διά δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Διά τῆς τακτικῆς (μετά προειδοποίησιν) καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά νόμον 2112)1920 προσδιορίζεται ἁπλῶς ὁ χρόνος λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καί τοῦτο ἵνα μή ὁ μισθωτός μεταπίπτῃ ἀποτόμως εἰς ἀνεργίαν. (Οὕτω καί Χ. Ἀγαλλόπουλος, ΕΕΔ 16, 577).

Δύναται ὅμως ὁ ἐργοδότης νά ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν καί πρό τῆς παρόδου τοῦ νομίμου χρόνου προειδοποιήσεως, ὁπότε ὅμως ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ εἰς τοῦτον, ἐκτός τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν του, καί ἐκείνας τοῦ ὑπολοίπου χρόνου προειδοποιήσεως καί ἐφ' ὅσον πρόκειται μόνον περί ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου τό 1)2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς τροποποιηθῇ ὑπό τοῦ νόμου 4558)1930 (τό 1/4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4558)1930 εἶναι ἤδη 1)2 διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3198)1955) (Α.Π. 248)1931, Θέμ. ΜΗ' 871, Α.Π. 531)1939, Θέμ. ΝΔ' 156).

Δικαιοῦται λοιπόν ὁ ἐργοδότης καί εἰς τήν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112)1920 νά ἀπομακρύνῃ τόν διαπράξαντα ἀξιόποινον πρᾶξιν μισθωτόν, μεθ' ὑποβολήν κατ' αὐτοῦ μηνύσεως, ἤ τόν εἰς βάρος τοῦ ὁποίου ἀπηγγέλθη κατηγορία δι' ἀδίκημα, ἡ τυχόν δέ καταδίκη του θά ἔχῃ ὡς συνέπειαν τήν ἀπαλλαγήν τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τοῦ μισθοῦ μέχρι λήξεως τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως καί τοῦ 1)2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου, ἀφοῦ κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112)1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198)1955 παρέχεται εἰς τόν ἐργοδότην τό δικαίωμα νά ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν ἄζημίως καί ἄνευ προθεσμίας.

Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπακολουθήσῃ ἀπαλλαγή τοῦ μισθωτοῦ διά δικαστικῆς ἀποφάσεως ἤ βουλεύματος, ἡ αὐτή, κατά τήν γνώμην μας, προσήκει λύσις, ὅτι δηλαδή θά καταβληθοῦν τά χρηματικά ποσά, τά ὁποῖα ὀφείλονται εἰς τάς περιπτώσεις, κατά τάς ὁποίας ὁ ἐργοδότης ἀπολύει τόν μισθωτόν κατά τήν διάρκειαν τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως, ἀφοῦ ἡ κατά ταῦτην ἀπομάκρυνσις τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς θέσεώς του δέν ἐπέφερε, λόγῳ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ μισθωτοῦ, τήν ἄρσιν τῶν συνεπειῶν ἐκ τῆς πρότερον γενομένης τακτῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν] (*)

Κεφάλαιον ΙΓ'

Ἀσφάλισις πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου

Ἄρθρον 90

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα - καλυπτόμενοι κίνδυνοι

1) Ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α συμφώνως πρὸς τὴν ἑκάστοτε περὶ τῆς ἀσφαλίσεως εἰς αὐτὸ ἰσχύουσαν νομοθεσίαν καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου περιλαμβανομένους ὅρους πάντες οἱ ἐντὸς περιοχῶν, εἰς ἃς ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., ἀσκοῦντες κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πωλητοῦ λαϊκοῦ λαχείου, ἐφ' ὅσον ἀποτελοῦν μέλη τῶν περὶ ὧν τὸ ἑπόμενον ἄρθρον ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν καὶ πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 92 τοῦ παρόντος.

2) Ἡ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀσφάλισις καλύπτει πάντας τοὺς κλάδους, δι' οὓς ἔχει ἐπεκταθῆ αὕτη εἰς τὸν ἰσχύον ἀπασχολήσεως τῶν ἀσφαλισμένων.

3) Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ταῦ παρόντος ἄρθρου προσώπων ἐφαρμόζονται ἐπικουρικῶς καθ' ὃ μέρος δὲν ἀντιτίθενται πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου αἱ διατάξεις τοῦ Πρώτου Μέρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ (ἄρθρα 1 ἕως 30).

Ἄρθρον 91

Ἀσφαλιστικοὶ Συνεταιρισμοί

1) Ἡ ἀσφάλισις τῶν ἐν ἄρθρῳ 90 προσώπων πραγματοποιεῖται μέσῳ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 συνεστημένων ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν, οἵτινες ὑπέχουν ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α πάσας τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 8 § δ τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα.

2) Οἱ ἀσφαλιστικοὶ συνεταιρισμοὶ τῶν πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου συνιστῶνται εἰς περιοχάς, εἰς ἃς ἰσχύει ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., διέπονται δὲ ὑπὸ τῶν περὶ λειτουργίας τῶν συνεταιρισμῶν κειμένων διατάξεων, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 92

Ἐγγραφὴ εἰς ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν - Διαγραφὴ ἐξ αὐτοῦ

1) Δικαίωμα ἐγγραφῆς εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν ἔχει πᾶς κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν πωλητὴς λαϊκοῦ λαχείου, ἐφ' ὅσον, πλὴν τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας ὁριζομένων γενικῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καὶ τὰς ἀκολούθους προϋποθέσεις:

α) Συνεπλήρωσεν ἐτησίαν τοὐλάχιστον συνεχῆ ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός του.

β) Στερεῖται ἐπαγγελματικῆς στέγης.

γ) Δὲν παρέχει ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐμπίπτουσαν εἰς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951.

δ) Δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως.

ε) Δὲν τυγχάνει ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., καὶ

στ) Συνεπλήρωσε τὸ 18ον, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ 65ὸν, προκειμένου περὶ ἀρρενος, ἢ τὸ 60ὸν, προκειμένου περὶ θήλεος, ἔτους τῆς ἡλικίας του.

Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου ἤδη παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., δὲν κωλύεται ἡ ἐγγραφή του εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν καὶ ἐὰν ἔτι ἔχῃ συμπληρώσει τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας.

Ἡ ἰδιότης τοῦ μέλους τοῦ συνεταιρισμοῦ εἶναι προσωποπαγής.

2) Πωλητὴς λαϊκοῦ λαχείου, ἐγγραφεὶς ὡς μέλος ἀσφαλιστικοῦ συνεταιρισμοῦ, διαγράφεται ὑποχρεωτικῶς ταύτου, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῆς περὶ συνεταιρισμῶν νομοθεσίας, καὶ ἐφ' ὅσον :

α) Παύσῃ ἀσκῶν ἀπὸ τριμήνου τοὐλάχιστον κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πωλητοῦ λαϊκοῦ λαχείου, δὲν συντρέχει δὲ λόγος τῆς ἀναστολῆς τῆς ἀσφαλίσεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 93 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων. Νέα ἐγγραφὴ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπιτρέπεται μόνον μετὰ παρέλευσιν ἐτῶν ἀπὸ τῆς διαγραφῆς του καὶ ἐφ' ὅσον ἀπησχολήθη ἐκ νέου συνεχῶς καὶ ἐπὶ ἓξαμηνον τοὐλάχιστον κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν εἰς τὴν πώλησιν λαϊκοῦ λαχείου.

β) Καθυστερήσῃ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν πρὸς τὸν ἀσφαλιστικὸν συνεταιρισμὸν ὑποχρεώσεών του ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν καὶ προσθέτων τελῶν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πέραν τῶν τριῶν μηνῶν, χωρὶς νὰ συντρέχῃ λόγος τῆς ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς τῆς ἀσφαλίσεως ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 93 τοῦ παρόντος ἀναγραφομένων.

Ἐκ νέου ἐγγραφὴ εἰς τὸν συνεταιρισμὸν καὶ συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον ἐκπληρωθοῦν αἱ διὰ τὸν μέχρι τῆς διαγραφῆς ἐκ τοῦ συνεταιρισμοῦ χρόνον ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐκ τοῦ παρόντος Κεφαλαίου ἐκ

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 284 τοῦ παρόντος τόμου.

κυρίας εἰσφορᾶς καὶ προσθέτων τελῶν.

Εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν αἱ κατὰ τὰ δύο τελευταῖα ἔτη πρὸ τῆς διαγραφῆς πραγματοποιηθεῖσαι ἐν τῇ ἀσφαλίσει κατὰ τὸ ἄρθρον 94 ἡμέραι ἐργασίας δὲν συνυπολογίζονται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων πρὸς χορήγησιν τῶν παροχῶν τοῦ νόμου.

Ἡ ὑπὸ τῶν ἠσφαλισμένων συμπλήρωσις τοῦ 6ου, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἢ τοῦ 60ου, προκειμένου περὶ θηλέων, ἔτους τῆς ἡλικίας δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαγραφῆς ἐκ τοῦ συνεταιρισμοῦ.

3) Περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ τὸ παρὸν Κεφάλαιον προϋποθέσεων ἐγγραφῆς πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου εἰς τὸν συνεταιρισμὸν ἢ διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ ἀποφαίνεται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α τοῦ τόπου ἀπασχολήσεως τοῦ λαχειοπώλου, μετὰ γνώμην Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐκ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Ἐσόδων τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του ὡς προέδρου αὐτῆς, ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν ἠσφαλισμένων, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ συνεταιρισμοῦ ἐκ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἀπασχολουμένων μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ καὶ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν πρακτόρων Κρατικοῦ Λαχείου, ὁριζομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Πρακτόρων Ἐθνικοῦ Λαχείου, ὡς μελῶν.

Ἐν περιπτώσει συστάσεως πλειόνων ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν μετέχουν ἐκπρόσωποι τῶν ἠσφαλισμένων μελῶν ἑκάστου συνεταιρισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ὑποκαταστήματος ἀπασχολοῦνται μέλη τῶν συνεταιρισμῶν.

Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τῶν εἰς τὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς ἢ Θεσσαλονίκης ἀπασχολουμένων πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου, ἀποφαίνεται περὶ τῆς συνδρομῆς τῶν κατὰ τ' ἀνωτέρω προϋποθέσεων ἐγγραφῆς των εἰς τὸν συνεταιρισμὸν ἢ διαγραφῆς ἐξ αὐτοῦ ὁ Διευθυνὴς τοῦ οἰκείου Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος μετὰ γνώμην τῆς παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι Ἐπιτροπῆς, τῆς παρὰ τῷ Περιφερειακῷ δὲ Ὑποκαταστήματι Ἀθηνῶν λειτουργούσης τοιαύτης μετέχει καὶ εἷς ἐκπρόσωπος τῆς Διευθύνσεως Κρατικῶν Λαχείων, ὁριζόμενος μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς Κρατικῶν Λαχείων.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἀσφαλιστικὸς συνεταιρισμὸς ἢ ἡ Πανελλήνιος Ἕνωσις Πρακτόρων Ἐθνικοῦ Λαχείου ἢ ἡ Διοικοῦσα Ἐπιτροπὴ Κρατικῶν Λαχείων δὲν ὁρίσουν ἐντὸς δέκα πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς εἰδικῆς πρὸς τοῦτο προσκλήσεως τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῶν εἰς τὰς ἀνωτέρω Ἐπιτροπάς, οὗτοι ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος, μετὰ πρότασιν τῶν Διευθυντῶν τῶν οἰκείων Ὑποκαταστημάτων τοῦ Ι.Κ.Α.

Μέχρι τῆς συστάσεως τῶν ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὰς ἀνωτέρω Ἐπιτροπὰς ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ πρότασιν τῶν πλέον ἀντιπροσωπευτικῶν Ὀργανώσεων τῶν πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου, τῶν συνεστημένων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος. Ἐπὶ τῆς λειτουργίας τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ταχτικῶν καὶ ἐκτάκτων Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α..

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν διοίκησιν τοῦ συνεταιρισμοῦ, κατὰ ταύτης δὲ ἐπιτρέπονται τὰ κατὰ νόμον ἔνδικα μέσα.

4) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁρίζονται τὰ στοιχεῖα, δι' ὧν ἀποδεικνύεται ἡ πλήρωσις τῶν προϋποθέσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

Ἄρθρον 93

Εἰσφοραὶ - Ἐργοδότης

1) Αἱ διὰ τὴν κατὰ τὸ παρὸν Κεφάλαιον ἀσφάλισιν ἁπάντων τῶν πωλητῶν λαϊκοῦ λαχείου εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. συνίστανται: α) ἐκ τοῦ προϊόντος τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν Α. 9070 τῆς 6.7.1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν προβλεπομένου ποσοστοῦ ἐκ τῆς προμηθείας πωλήσεως λαϊκῶν λαχείων καὶ β) ἐξ εἰσφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας, ἀντιστοιχούσης εἰς τὴν εἰσφοράν ἠσφαλισμένου τῆς ἀσφαλιστικῆς βάσεως ἐκείνης ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, εἰς ἣν ἐμπίπτει τὸ ἑκάστοτε ἡμερομίσθιον τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου, καταβάλλονται δὲ αὗται εἰς τὸ Ι.Κ.Α., αἱ μὲν ὑπὸ στοιχείου α' παρὰ τῆς Διευθύνσεως Κρατικῶν Λαχείων, αἱ δὲ ὑπὸ στοιχεῖον β' παρὰ τῶν διοικήσεων τῶν συνεταιρισμῶν, κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα:

2) Ἡ Διεύθυνσις Κρατικῶν Λαχείων ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. Α' 9779 τῆς 5.7.1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν προβλεπόμενον ποσοστὸν καὶ νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς τὸ σύνολον τοῦ προϊόντος τούτου εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, ἐν Ἀθήναις, ἢ εἰς τὸ Ταμεῖον τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπὲρ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, γνωστοποιοῦσα ταυτοχρόνως εἰς τὸ Ἵδρυμα τὸ κατὰ πόλιν καὶ περιφέρειαν αὐτῆς ἀντιστοιχοῦν ποσόν.

Τὸ συμφώνως πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. Μ. 9671 τῆς 18 Ἰουλίου 1940, Λ. 9500 τῆς 12 Ἰουλίου 1943, Λ. 12614 τῆς 24 Νοεμβρίου 1944 καὶ Λ. 743 τῆς 27 Ἰανουαρίου 1945 ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ὑπὸ τῆς Διευθύνσεως Κρατικῶν Λαχείων παρακρατούμενον ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς προμηθείας ἐπὶ τῶν πωλουμένων γραμματίων τοῦ λαϊκοῦ λαχείου ποσοστὸν 1 ο/ο ὑπὲρ ἱδρυθησομένου Ταμείου Προνοίας Λαχειοπωλῶν κατατίθεται εἰς ἴδιον λογαριασμὸν παρὰ τῷ Ταμείῳ Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ διατίθεται, κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς Κρατικῶν Λαχείων ἑκάστοτε ὁριζόμενα καὶ ἐφ' ὅσον ἐπαρκοῦν τὰ ἐκ τούτου συγκεντρούμενα ποσὰ διὰ τὴν εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πληρωμὴν τῶν εἰσφορῶν πρὸς ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο τῶν καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν ἐπαγγελματιῶν πωλητῶν

τοῦ λαϊκοῦ λαχείου.

3) Αἱ διοικήσεις τῶν συνεταιρισμῶν ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰσπράττουν παρὰ τῶν ἡσφαλισμένων καὶ καταβάλλουν τοῖς μετρητοῖς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ προβλεπομένων προθεσμιῶν, ἀπὸ τοῦ τέλους ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνός, τὰ ὀλικὸν ποσὸν τῆς βαρυνούσης τὰ ἡσφαλισμένα μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ μηνιαίας εἰσφορᾶς, ὑπολογιζομένης κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τὰ ἐν ἄρθρῳ 92 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

Ἡ μὴ καταβολὴ τῶν ἀνωτέρω εἰσφορῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 ὁριζομένης προθεσμίας συνεπάγεται τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένας κυρώσεις εἰς βάρος τῶν συνεταιρισμῶν.

4) Εἰς ἣν περίπτωσιν ἐκ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν καταβληθεισῶν δι' ὁλόκληρον τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος εἰσφορῶν προκύπτει, ὅτι ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ παρόντος ἐξευρισκόμενος μέσος ἡμερήσιος μισθὸς τῶν λαχειοπωλῶν ὑπολείπεται τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερησίου μισθοῦ τῆς κλάσεως, ἧτις περιλαμβάνει τὸ ἑκάστοτε ἰσχύον κατώτερον ἡμερομίσθιον ἄρρενος ἀνειδικεύτου ἐργάτου, αὔξανεται ἀναλόγως, καὶ μέχρι πάντως καλύψεως τοῦ τεκμαρτοῦ τούτου ἡμερομισθίου, δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, λαμβανομένης μετὰ πρότασιν τοῦ Δ. Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. τὸ συμφώνως πρὸς τὰς διατ. ἀριθ. Μ. 9671 τῆς 18.7.1940, Α. 9500 τῆς 12.7.1943, Α. 12614 τῆς 24.11.1944, Α. 743 τῆς 27.1.1945 καὶ 9079 τῆς 6.7.1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν παρακρατούμενον ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς προμηθείας ἐπὶ τῶν πωλουμένων γραμματίων τοῦ λαϊκοῦ λαχείου ποσοστὸν 1 0/0.

Ἄρθρον 94

Ἡμέραι ἐργασίας - Κατάταξις εἰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος, ἐκδιδομένης ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου καὶ ἰσχυούσης δι' ὁλόκληρον τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὰ κατὰ τὸ παρὸν κεφάλαιον ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα κατατάσσονται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν χορηγητέων παροχῶν εἰς μίαν τῶν ἐν ἄρθρῳ 29 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν εἰσπραχθεισῶν κατὰ τὸ προηγούμενον τοῦ δι' ὃ ἡ κατάταξις ἡμερολογιακοῦ ἔτους εἰσφορῶν.

2) Οἱ ἡσφαλισμένοι λογίζονται πραγματοποιοῦντες 25 ἡμέρας ἐργασίας κατὰ μῆνα.

Ἄρθρον 95

Ἀναστολὴ καὶ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως

1) Ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου ἀσφάλισις ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον :

α) Ἐπιδοτεῖται ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α. λόγῳ ἀσθενείας ἢ στρατεύσεως.

β) Ἀπουσιάζει ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς Ὑποκαταστήματος ἢ Παραρτήματος τοῦ Ι.Κ.Α.

γ) Στερηθῇ τῆς δυνατότητος ἐργασίας ἐξ οἱασυδήποτε λόγου, πέραν τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον α' ἀναφερομένων, οἷαν ἀσθενείας, βεβαιουμένης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., φυλακίσεως, στρατεύσεως κλπ.

2. Ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω ἀσφάλισις διακόπτεται, ἐφ' ὅσον :

α) Τὸ ἀσφαλιζόμενον πρόσωπον διαγραφῇ ἀπὸ τῶν ἀσφαλιστικῶν συνεταιρισμῶν.

β) Ὁ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ὑποχρεοῦ πρὸς καταβολὴν τῆς ἐργατικῆς εἰσφορᾶς συνεταιρισμὸς καθυστερεῖ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεων του ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πέραν τῶν τριῶν μηνῶν. Ἡ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς τελευταίας ἡμέρας, δι' ἣν κατεβλήθησαν εἰσφοραί.

Ἐκ νέου ὑπαγωγὴ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τῶν μελῶν τοῦ συνεταιρισμοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος κεφαλαίου ἐπιτρέπεται μόνον ἐφ' ὅσον ἐκπληρωθοῦν πᾶσαι αἱ διὰ τὸν ἐνδιάμεσον χρόνον ὑποχρεώσεις πρὸς τὸ Ἵδρυμα ἐκ τοῦ παρόντος κεφαλαίου. Αἱ δι' ὃς ὅμως καταβάλλονται ἡμέραι ἐργασίας συνυπολογίζονται διὰ τὴν πλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων πρὸς χορήγησιν τῶν παροχῶν τοῦ νόμου μόνον ἐφ' ὅσον ἡ διακοπὴ τῆς ἀσφαλίσεως δὲν ὑπερβαίνει τοὺς ἓξ μῆνας.

Κεφάλαιον ΙΔ'

Ἀσφάλισις ομοιοδωροκτῶν

Ἄρθρον 96

Ἡμερομίσθιον - Ἡμέραι ἐργασίας - Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν

1) Τὸ ἡμερομίσθιον ἑκάστου ομοιοδωρόκτου διὰ τὴν κατάταξιν εἰς τὴν οἰκείαν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν παροχῶν ἰσοῦται πρὸς τὸ ἐργατικὸν δικαίωμα τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς δύο στατῆρας ομοιοδίου, ὅπερ ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ παρ' αὐτοῦ κατὰ τὴν τελευταίαν ἑκάστοτε ἐτησίαν παράδοσιν ομοιοδίου πρὸς τὸ Δημόσιον ληφθέντος συνολικοῦ ἐτησίου ἐργατικοῦ δικαιώματος διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν στατήρων, εἰς τὸν ὁποῖον ἀνήρχετο τὸ βάρος τῆς παραδοθείσης ποσότητος ομοιοδίου, πολλαπλασιαζομένου ἐπὶ δέκα.

Διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ συνολικοῦ ἐτησίου ἐργατικοῦ δικαιώματος διὰ τοῦ ἡμερομισθίου ἑκάστου ομοιοδωρύκτου ἐξευρίσκεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, καθ' ἃς ἀπησχολήθη οὗτος πρὸς ἐξόρυξιν τῆς παραδοθείσης ομοιοδίου.

Αἱ τοιαῦται ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται πραγματοποιηθεῖσαι κατὰ τὸ ἡμερολογιακὸν ἔτος, εἰς ὃ ἀνήκει κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις ἡ περὶ ἧς ἑκάστοτε πρόκειται παράδοσις ομοιοδίου.

2) Ἡ εἰσφορὰ τοῦ τε ἡσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου (Δημοσίου), ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου εἰς ἑκάστην ομοιοδωρύκτην ποσοῦ, καταβάλλεται πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἔτος, μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς κατὰ τοὺς χειμῶνας

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΑΝΑΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΝΕΡΓΙΑΣ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΔΟΜΑΤΩΝ

Διά της ὑπ' ἀριθ. 120721)21.12.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ 863, τεῦχος Β' τῆς 28.12.1965) «περὶ δημοσιεύσεως τῆς ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.»(*) καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ δυνάμει σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἀπὸ 1.1.1966 ὡς ἀκολούθως:

α) Ἄρρενες ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 75
β) Θήλεις ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 60.

Ὡς γνωστόν, πρὸ τῆς 1.1.1966 τὸ μὲν ἡμερομίσθιον τῶν ἀρρένων ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 64, τῶν δὲ θηλέων εἰς δραχμὰς 50.

Κατόπιν τῆς ὡς ἄνω αὐξήσεως τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἡμετέρου Ὀργανισμοῦ, ἔχον ὑπ' ὄψιν τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3961)1954, καθ' ἣν «τὸ βασικὸν ἐπίδομα ἀνεργίας ὁρίζεται εἰς 40ο/ο τοῦ ἡμερομισθίου ἢ προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων εἰς 50ο/ο τοῦ μισθοῦ, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι δὲν εἶναι κατώτερον τῶν 2)3 τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, προκειμένου περὶ γυναικῶν, οὔτε ἀνώτερον τῶν 35 νέων δραχμῶν», καὶ ὅτι κατὰ τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς αὐτῆς διατάξεως «τὸ ἀνώτατον ὅριον ἀναπροσαρμόζεται ἀναλόγως ἀνὰ πᾶσαν προσαρμογὴν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», διὰ τῆς ἀπὸ 17.1.1966 ἀποφάσεως του ὡρισεν ὅτι:

1) Τὰ μέχρι τοῦδε κατώτερα ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀνεργίας διὰ τοὺς ἄρρενας ἐκ δραχμῶν 42,7 καὶ διὰ τὰς θήλεις 33,3 αὐξάνονται ἀντιστοίχως εἰς δραχμὰς 50 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ εἰς δραχμὰς 40 διὰ τὰς θήλεις.

2) Τὰ μέχρι τοῦδε ἀνώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερησίων ἐπιδομάτων ἀνεργίας ἐκ δραχμῶν 50 διὰ τοὺς ἄρρενας γενικῶς καὶ τὰς θήλεις ὑπαλλήλους καὶ ἐκ δραχμῶν 47 διὰ τὰς θήλεις ἐργατοτεχνίτριας αὐξάνονται ἀντιστοίχως εἰς δραχμὰς 58 διὰ τοὺς ἄρρενας γενικῶς καὶ τὰς θήλεις ὑπαλλήλους καὶ εἰς δραχμὰς 56 διὰ τὰς θήλεις ἐργατοτεχνίτριας.

3) Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναπροσαρμογὴ τῶν βασικῶν ἡμερησίων ἐπιδομάτων, τὰ ὁποῖα ὑπόκεινται εἰς προσαυξήσεις λόγῳ συντηρήσεως μελῶν οἰκογενείας (10ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος δι' ἕκαστον προστατευόμενον μέλος, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς μὴ ὑπερβάσεως τοῦ 70ο/ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀντιστοίχου μισθολογικῆς κλάσεως), ἀφορᾷ τοὺς ἀπολυθέντας ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς μισθωτούς, ἤτοι μισθωτούς, οἵτινες ὑπησχολήθησαν, ἔστω καὶ μιαν ἡμέραν κατὰ τὸ 1966, καὶ οὐχὶ ὅσους ἀπελύθησαν κατὰ τὸ 1965, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ ἀναγγελία τῆς ἀνεργίας ἐγένετο ἀπὸ τῆς 1.1.1966 καὶ ἐφ' ἑξῆς.

Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς ἀπολυομένους ἀπὸ 1.1.1966 ἐκ τῆς ἐν Δυτικῇ Γερμανίᾳ ἐργασίας των.

Λέον ὅθεν ὅπως, ἅμα τῇ λήψει τῆς παρούσης, ληφθῇ μέριμνα διὰ τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἐπιδομάτων τῶν ἀπὸ 1.1.1966 ἀπολυθέντων καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀνεργίας μισθωτῶν καὶ τὴν καταβολὴν εἰς τούτους τῆς τυχὸν διαφορᾶς διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα.

Σημειοῦται, ὅτι εἰδικῶς οἱ συνεχίζοντες τὴν ἐπιδότησίν των μετὰ τὴν ὁρισιν τοῦ λόγου ἀναστολῆς θὰ τύχουν, ὡς γνωστόν, (βλ. ΚΕΟ Μέρος Α', σελ. 110 § 178), τοῦ ἀρχικῶς ὁρισθέντος ἐπιδόματος μετὰ τὴν πρώτην ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν κλπ., ἐφ' ὅσον βεβαίως ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις πρὸς χορήγησιν αὐτῶν.

Συνημμένως ἐπισυνάπτομεν πίνακας ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας (καθ' ἡμέραν καὶ ἀνὰ 150 ἡμέρων), κατόπιν τῆς νέας ρυθμίσεως. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 6)1966 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας*).

(*) ΕΕΔ 25, 67.

διατάξεις ὁρισθείσης ποσότητος σμύριδος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὰ ἄνω ὑπολογιζομένων ὡς πραγματοποιηθεισῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἡμερῶν ἐργασίας οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἀριθμὸν τῶν διακοσίων τεσσαράκοντα (240) ἡμερῶν κατὰ ἡμερολογιακὸν ἔτος, τὸ δὲ ἄθροισμα τῶν ἐν λόγῳ ἡμερῶν καὶ τῶν τυχὸν πραγματοποιηθεισῶν τοιούτων εἰς ἕτερος, πλὴν τῆς ἐξορύξεως τῆς σμύριδος, ἀσφαλιστέους εἰς τὸ Ι.Κ.Α ἐργασίας οὐδέποτε δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ἀριθμὸν τριακοσίων (300) ἡμερῶν κατὰ ἡμερολογιακὸν ἔτος. Ἐν περιπτώσει ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τούτων οἱ εἰς την ἐξόρυξιν τῆς σμύριδος λογιζόμεναι ὡς πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας μειοῦνται ἀναλόγως, τὸ δὲ λογιζόμενον ὡς πραγματοποιηθὲν κατ' αὐτὰς ἡμερομίσθιον ἐξευρίσκεται διαιρουμένου τοῦ ληφθέντος συνολικοῦ ἐτησίου ἐργατικοῦ δικαιώματος διὰ τοῦ ἀριθμοῦ, εἰς ὃν ἐμερίσθησαν κατὰ τὰ ἀνωτέρω οἱ ἐν τῇ ἐξορύξει τῆς σμύριδος προγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας.

(Συνεχίζεται εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΠΙΝΑΞ

Ὑπολογισμοῦ 15ημέρου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.1.1966 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. κλάσις	Ἡμερομίσθιον	Τ.Η.	Ἐργ. Ὑπάλ.	Ἄνευ μελῶν		1 μέλος		2 μέλη		3 μέλη		4 μέλη		5 μέλη	
				Ἄνδρ.	Γυν.	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ
I	0 - 22,50	20	Ε	175	175	Οὐδεμία προσαύξησις									
			Υ	175	175										
II	22,55 - 27,50	25	Ε	219	219										
			Υ	219	219										
III	27,55 - 32,50	30	Ε	262	262										
			Υ	262	262										
IV	32,55 - 37,50	35	Ε	306	306										
			Υ	306	306										
V	37,55 - 45	40	Ε	350	350										
			Υ	350	350										
VI	45,05 - 55	50	Ε	437	437	437	437	Ἄνευ περαιτέρω προσαυξήσεως							
			Υ	437	437	437	437								
VII	55,05 - 65	60	Ε	525	500	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525
			Υ	525	500	525	525	525	525	525	525	525	525	525	525
VIII	65,05 - 75	70	Ε	612	500	612	550	612	600	612	612	612	612	612	612
			Υ	612	500	612	550	612	600	612	612	612	612	612	612
IX	75,05 - 85	80	Ε	625	500	687	550	700	600	700	650	700	700	700	700
			Υ	625	500	687	550	700	600	700	650	700	700	700	700
X	85,05 - 105	100	Ε	625	500	687	550	750	600	812	650	875	700	875	750
			Υ	625	625	687	687	750	750	812	812	875	875	875	875
XI	105,05 - 130	125	Ε	625	625	687	687	750	750	812	812	875	875	937	937
			Υ	725	725	797	797	870	870	942	942	1015	1015	1087	1087
XII	130,05 - 160	150	Ε	725	700	797	770	870	840	942	910	1015	980	1087	1050
			Υ	725	725	797	797	870	870	942	942	1015	1015	1087	1087
XIII	160,05 - 190	180	Ε	725	700	797	770	870	840	942	910	1015	980	1087	1050
			Υ	725	725	797	797	870	870	942	942	1015	1015	1087	1087
XIV	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	725	700	797	770	870	840	942	910	1015	980	1087	1050
			Υ	725	725	797	797	870	870	942	942	1015	1015	1087	1087

ΠΙΝΑΞ

Ὑπολογισμοῦ ἡμερησίου ἐπιδόματος ἀνεργίας διὰ τοὺς ἀπὸ 1.1.1965 ἀπολυομένους μισθωτούς

Μισθ. κλάσις	Ἡμερομίσθιον	Τ.Η.	Ἐργ. Ὑπάλ.	Ἄνευ μελῶν		1 μέλος		2 μέλη		3 μέλη		4 μέλη		5 μέλη		
				Ἄνδρ	Γυν.	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	Α	Γ	
I	0 - 22,50	20	Ε	14	14											
			Υ	14	14											
II	22,55 - 27,50	25	Ε	17,5	17,5											
			Υ	17,5	17,5											
III	27,55 - 32,50	30	Ε	21	21											
			Υ	21	21											
IV	32,55 - 37,50	35	Ε	24,5	24,5											
			Υ	24,5	24,5											
V	37,55 - 45	40	Ε	28	28											
			Υ	28	28											
VI	45,05 - 55	50	Ε	35	35	35	35									
			Υ	35	35	35	35									
VII	55,05 - 65	60	Ε	42	40	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	
			Υ	42	40	42	42	42	42	42	42	42	42	42	42	
VIII	65,05 - 75	70	Ε	49	40	49	44	49	48	49	49	49	49	49	49	
			Υ	49	40	49	44	49	48	49	49	49	49	49	49	
IX	75,05 - 85	80	Ε	50	40	55	44	56	48	56	52	56	56	56	56	
			Υ	50	40	55	44	56	48	56	52	56	56	56	56	
X	85,05 - 105	100	Ε	50	40	55	44	60	48	65	52	70	56	70	60	
			Υ	50	50	55	55	60	60	65	65	70	70	70	70	
XI	105,05 - 130	125	Ε	50	50	55	55	60	60	65	65	70	70	75	75	
			Υ	58	58	63,8	63,8	69,6	69,6	75,4	75,4	81,2	81,2	87	87	
XII	130,05 - 160	150	Ε	58	56	63,8	61,6	69,6	67,2	75,4	72,8	81,2	78,4	87	84	
			Υ	58	58	63,8	63,8	69,6	69,6	75,4	75,4	81,2	81,2	87	87	
XIII	160,05 - 190	180	Ε	58	56	63,8	61,6	69,6	67,2	75,4	72,8	81,2	78,4	87	84	
			Υ	58	58	63,8	63,8	69,6	69,6	75,4	75,4	81,2	81,2	87	87	
XIV	190,05 καὶ ἄνω	210	Ε	58	56	63,8	61,6	69,6	67,2	75,4	72,8	81,2	78,4	87	84	
			Υ	58	58	63,8	63,8	69,6	69,6	75,4	75,4	81,2	81,2	87	87	

Οἱ δεμία προσαύξησις

Ἄνευ περαιτέρω προσαυξήσεως

Ἄνευ περαιτέρω προσαυξ.	
κ.ο.κ. οὐχὶ πλέον τῶν 49 δρ.	(1)
» » » » 49 »	
» » » » 56 »	
» » » » 56 »	
» » » » 70 »	
» » » » 70 »	
» » » » 87,5 »	
» » » » 87,5 »	
» » » » 105 »	
» » » » 105 »	
» » » » 126 »	
» » » » 126 »	
» » » » 147 »	
» » » » 147 »	

(1) ΣΗΜ. Δι' ἕκαστον προστατευομενον μέλος τὸ ἐπίδομα προσαυξάνεται κατὰ 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἐπιδόματος, δὲν δύναται ὅμως τὸ οὕτω προσαυξηθὲν ἐπίδομα νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀνωτέρω (εἰς ἄκραν δεξιὰν στήλην) ἀναγραφόμενον ἀνώτατον ποσὸν ἀνεργίας ἀνὰ ἡμέραν.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4497)1966 ΝΟΜΟΣ

Περί ρυθμίσεως θεμάτων Κοινωνικής Ασφαλίσεως και περί ετέρων τινών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 37 της 22 Φεβρουαρίου 1966)

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής, αποφασίζομεν και διατασσομεν:

Άρθρον 1

Εις την άσφάλισιν του διά του ά.ν. 895)1937 ιδρυθέντος Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως του Υπαλληλικού και Υπηρετικού Προσωπικού Εταιρειών Τσιμέντων, μετονομαζομένου εφ' εξής εις «Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Εταιρειών Τσιμέντων», υπάγονται από της 1ης του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός και τα κατωθι πρόσωπα:

α) Το εργατοτεχνικόν προσωπικόν των εν Ελλάδι λειτουργουσών Εταιρειών Τσιμέντων και

β) Το προσωπικόν της Ενώσεως Τσιμεντοβιομηχανιών Ελλάδος.

Άρθρον 2

Εις την άσφάλισιν του διά του ν. 1631)1951 συσταθέντος Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Ε.Α.Σ. και Υπαλλήλων Γραφείων Κοινών Ταμείων Ιδιωτικών Λειτουργείων υπάγεται από της 1ης του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός και τα πάσης φύσεως προσωπικόν της Ανωνύμου Εταιρείας «Αστικαί Συγκοινωνίαι Περιοχής Αθηνών (Α.Σ.Π.Α.)», το απασχολούμενον παρ' αυτή διά σχέσεως εξηρτημένης εργασίας.

Άρθρον 3

Εις την άσφάλισιν του διά του ά.ν. 1159)1946 συσταθέντος Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορίου Τροφίμων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων υπάγονται από της 1ης του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός και απαντες οι υπάλληλοι των καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως τροφίμων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων (ήτοι εδωδίμων - αποικιακών, έγχωρίων προϊόντων, λιπών και βουτύρου, τυροπωλείων, αλλαντικών, κονσερβών, αλεύρων, μπαχαρικών, ειδών κιγκαλερίας, ελαίου, ελαιών και λοιπών συναφών ειδών).

Άρθρον 4

1) Από της 1ης Μαΐου 1965 υπάγεται εις την άσφάλισιν του διά του ν.δ. 2238)1943 συσταθέντος Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας και το εργατοτεχνικόν και υπαλληλικόν προσωπικόν των πάσης φύσεως επιχειρήσεων ανεξαρτήτων βαφείων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων, των επεξεργαζομένων αποκλειστικώς και μόνον προϊόντα κλωστοϋφαντουργίας.

2) Εισφοραί, καταβληθείσαι εις το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας παρά επιχειρήσεων εκ των εν τω προηγουμένω εδαφίω αναφερομένων, λόγω απασχολήσεως παρ' αυταίς προσώπων εκ των δυνάμει του παρόντος άρθρου υπαγομένων εις την άσφάλισιν του Ταμείου, λαβούσης χώραν από της 1ης Μαΐου 1965, δεν αναζητούνται, του χρόνου, εις ον ανάγονται αύται, θεωρουμένου ως χρόνου ασφαλίσεως των προσώπων τούτων παρά τω Ταμείω.

Άρθρον 5

Εις την άσφάλισιν του διά του άρθρου 5 του ά.ν. 1151)1938 συσταθέντος Ταμείου Συντάξεως και Προνοίας Προσωπικού Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων υπάγονται από της 1ης του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός και οι υπάλληλοι και υπηρέται των ιδρυθεισών ή ιδρυομένων τη συμμετοχή των Γεωργικών Συνεταιρικών Οργανώσεων, Εταιρειών ή Κοινοπραξιών ή ετέρων μορφών Οργανώσεων, εφαρμοζομένης κατά τα λοιπά της διεπούσης τα ως άνω Ταμεία νομοθεσίας.

Άρθρον 6

1) Καταργούνται, αφ' ής ίσχυσαν, α) το από 17.10/13.11.1953 β.δ «περί επεκτάσεως της νομοθεσίας του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος εις την Ρόδον» και β) το από 22.5)4.6.1954 β.δ. «περί επεκτάσεως της νομοθεσίας του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών της Ελλάδος εις την νήσον Κάλυμνον».

2) Η ασφάλισις του Τ.Ε.Β.Ε. εις περιοχάς της Δωδεκανήσου δύναται να επεκτείνεται διά β. δ)των, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εργασίας, μετά γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Β.Ε.

Άρθρον 7

1) Το εδάφιον β' του άρθρου 3 του ά.ν. 440)1937, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«β) Υποχρεωτική εισφορά των ασφαλισμένων ίση προς 5 ο)ο επί των μισθών και ημερομισθίων και πάσης φύσεως απολαυών αυτών, παρακρατουμένη και αποδιδομένη εις το Ταμείον κατά τας διατάξεις του Καταστατικού».

2) Εν τέλει του άρθρου 3 του ά.ν. 440)1937 προστίθεται διάταξις, έχουσα ούτω:

«Υποχρεωτική εισφορά των καπνοβιομηχάνων ίση προς 3 ο)ο επί των πάσης φύσεως ά-

πολαιῶν τῶν ἠσφαλισμένων».

Ἄρθρον 8

1) Τὸ δυνάμει τοῦ ν. 2094)1952 συσταθὲν Ταμεῖον Προνοίας Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων καὶ Χειριστῶν Μηχανημάτων Ἐκτελέσεως Τεχνικῶν Ἔργων καταργεῖται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός. Αἱ ὑπὲρ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ὀφειλόμεναι ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ δὲν ἀναζητοῦνται παρὰ τούτου.

Ἡ περιουσία τοῦ καταργουμένου Ταμείου ἐκκαθαρίζεται ἐντὸς τριμήνου ὑπὸ τῆς συγχρο τήσεως της ὑπὸ τριμελοῦς Ἐπιτροπῆς, ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς Πρωτοδίκου, ὡς Προέδρου, ὑποδεικνυομένου μετὰ τοῦ ἀναπληρωτοῦ του κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, ἑνὸς ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν μισθωτῶν, ὡς μελῶν, διοριζομένων μετὰ τῶν ἀναπληρωτῶν των καὶ τοῦ γραμματέως τῆς Ἐπιτροπῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀποδίδεται δὲ δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐκ καθαρίσεως εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου κατ' ἀναλογίαν τῶν παρ' αὐτῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

Ἐπὶ θανόντων ἠσφαλισμένων αἱ ἀναλογοῦσαι εἰσφοραὶ ἀποδίδονται εἰς τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των, ὡς ταῦτα ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 4 τοῦ ν. 2094)1952.

Τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τοῦ καταργουμένου Ταμείου μετατάσσεται μὲ τὸν ὃν κέκτηται βαθμὸν εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Λομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν καὶ εἰς ἰσαρίθμους ἀντιστοίχους θέσεις, δημιουργουμένας διὰ τοῦ παρόντος. Οἱ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τούτου μὴ ἐπιθυμοῦντες τὴν τοιαύτην μετάταξιν καὶ δηλοῦντες τοῦτο ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ Ταμείου ἀπολύονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ χρόνου, δικαιούμενοι παρὰ τοῦ καταργουμένου Ταμείου ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ διπλάσιον τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112)1920 προβλεπομένης τοιαύτης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους.

Τὸ ἐπὶ συμβάσει προσωπικὸν τοῦ καταργουμένου Ταμείου θεωρεῖται προσωπικὸν τοῦ Γ.Ε.Α.Ε.Δ.Ξ.Ε. καὶ ἐξακολουθεῖ συνδεόμενον διὰ τῆς αὐτῆς σχέσεως, δι' ἧς συνεδέετο μετὰ τοῦ καταργουμένου Ταμείου, τῆς παρ' αὐτῷ διανυθείσης ὑπηρεσίας λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν διὰ πάσας τὰς ἐννόμους συνεπείας.

2) Καταργεῖται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 20574)Ε.480)1952 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς συνεστήθη Κλάδος Προνοίας παρὰ τῷ τέως Ταμείῳ Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Πειραιῶς, συγχωνευθέντι εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί, καταβληθεῖσαι εἰς τὸν Κλάδον Προνοίας τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, ἐπιστρέφονται ἀτόκως, λογιζόμεναι ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθεῖσαι. Ἐπὶ θανόντων ἠσφαλισμένων αἱ ἀναλογοῦσαι εἰσφοραὶ ἀποδίδονται εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας, κατὰ τὰ προβλεπόμενα προκειμένου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

3) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν δ)τος 3083)1954 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» δὲν ἐφαρμόζονται ὡς πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, τοὺς τυχόντας ἕνεκα οἱουδήποτε λόγου ἐφ' ἅπαξ χρηματικοῦ βοηθήματος καὶ ἀποκατασταθέντας βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1540)1950.

Ἡ καταβλητέα εἰς τοὺς περὶ ὧν τὰ προηγούμενον ἐδάφιον ἠσφαλισμένους διαφορὰ βοηθήματος, ὑπολογιζομένου κατὰ τὰς ἐν ἰσχύϊ πρὸ τοῦ ν.δ. 3083)1954 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22805) 1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διατάξεις, θέλει καταβληθῆ εἰς τοὺς δικαιούχους ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 9

1) Ἡ παρὰ τῷ Ἐπικουρικῷ Ταμείῳ Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου ἀσφάλισις λόγῳ ἀπασχολήσεως:

α) Μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3866)1958 εἰς τὰς περιοχὰς περὶ ὧν αἱ διὰ τοῦ αὐτοῦ ν. δ)τος κυρωθεῖσαι ἀποφάσεις καὶ

β) Εἰς ἐπιχειρήσεις ἐπινικελωτηρίων χωρεῖ δι' ὅσον χρονικὸν διάστημα παρεκρατήθησαν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἠσφαλισμένων.

2) Λύνεται νὰ ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ἐπικουρικῷ Ταμείῳ Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου ὑπὸ τοὺς ἐν τῇ ἑπομένῃ παραγράφῳ ὅρους:

α) Ὁ χρόνος ἀσφαλιστέας παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀπασχολήσεως εἰς τὰς περιοχάς, περὶ ὧν αἱ διὰ τοῦ αὐτοῦ ν. δ)τος κυρωθεῖσαι ἀποφάσεις, ὁ πραγματοποιηθεὶς ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3866)1958, ἐφ' ὅσον δὲν παρεκρατήθησαν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου.

β) Ὁ χρόνος ἀπασχολήσεως εἰς ἐπιχειρήσεις ἐπινικελωτηρίων, ὁ πραγματοποιηθεὶς ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ταμείου μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον δὲν παρεκρατήθησαν παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου.

3) Ὁ χρόνος ἀπασχολήσεως, περὶ οὗ τὰ ἐδάφια α' καὶ β' τῆς προηγουμένης παραγράφου, εἰς ἃς περιπτώσεις ὑφίσταται ὑποχρεώσεως ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν οἰκείων στοιχείων τοῦ Ι.Κ.Α., τὰ ὁποῖα εἶναι ὑποχρεωτικὰ διά τε τὸ Ταμεῖον καὶ τὸν ἐνδιαφερόμενον μισθωτόν.

Ὁ ἄνω χρόνος ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκδιδομένης ὑποχρεωτικῶς τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου μισθωτοῦ, ὑποβαλλομένῃ

έντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ ἐπὶ τῇ ὑποχρεώσει αὐτοῦ εἰς καταβολήν, δι' ἕκαστον ἀναγνωριζόμενον μῆνα, εἰσφορᾶς, ὑπολογιζομένης βάσει τοῦ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ποσοστοῦ εἰσφορᾶς ἡσφαλισμένου μόνον, ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ληφθεισῶν κατὰ τὸν ἀναγνωριζόμενον μῆνα.

Τὸ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ποσὸν ἐξαγορᾶς δύναται νὰ καταβληθῇ εἴτε ἐφ' ἅπαξ, εἴτε τμηματικῶς, εἰς 60 ἴσας μηνιαίας δόσεις, ἀποδοτέας ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ἡ καθυστέρησις καταβολῆς δόσεώς τινος πέραν τοῦ τριμήνου ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ μηνός, εἰς ὃν ἀνάγεται αὕτη, συνεπάγεται ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος ἀναγνωρίσεως τοῦ ἀντιστοιχοῦντος χρονικοῦ διαστήματος.

4) Ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1965 ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιμεταλλώσεως καὶ ἐπινικελώσεως.

Ἄρθρον 10

1) Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν, Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, αἵτινες, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ν. 6097) 1934, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 408) 1941, δικαιοῦνται ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ηὐξημένης, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, συντάξεως, ὁρίζεται εἰς εἴκοσι (20).

2) Ἡ προθεσμία τοῦ ἄρθρου 25 § 1 τοῦ ν. δ)τος 3083)1954 παρατείνεται ἐπὶ τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

3) Ἰατροὶ Ἐλεγκταὶ Α' τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, δικαιοῦνται νὰ ἐξαγοράσουν κατὰ τὴν ἔξοδόν των τὸν ἐλλείποντα χρόνον, τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος εἰς περιοδικὸν βοήθημα ἐκ τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο Κ.Α., ἐφ' ὅσον ἔχουν πενταετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἀσφάλισιν ὡς Ἐλεγκταὶ Α' παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ.

Ἄρθρον 11

1) Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀ.ν. 275)1936 «περὶ συστάσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«Παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων, ἀποκαλουμένῳ ἐφεξῆς ἐν τῷ παρόντι χάριν συντομίας «Ταμεῖον», συνιστᾶται Κλάδος Προνοίας καὶ Ἀρωγῆς.

Σκοπὸς τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Κλάδου ἔσεται ἡ χορήγησις ἐφ' ἅπαξ ἢ περιοδικοῦ βοηθήματος εἰς τοὺς ἐξερχομένους τοῦ ἐπαγγέλματος ἡσφαλισμένους τοῦ Ταμείου, ὡς καὶ εἰς τὰ μέλη οἰκογενείας αὐτῶν, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ προστάτου των ἡσφαλισμένου.

Ὁ Κλάδος Προνοίας καὶ Ἀρωγῆς, χρηματοδοτούμενος ἀποκλειστικῶς ἐξ εἰσφορῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἀσφαλιζομένων, ἔχει οἰκονομικὴν αὐτοτέλειαν, διοικούμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Διὰ β.δ)τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καὶ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, θέλουσι καθορισθῆ οἱ πόροι τοῦ συνιστωμένου Κλάδου, ὡς καὶ ἡ κατανομὴ τούτων, τὰ τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν, τὸ εἶδος, ἡ ἔκτασις καὶ τὸ ὕψος αὐτῶν, ἡ διαδικασία χορηγήσεως τούτων, οἱ λόγοι ἐκπτώσεως καὶ ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῶν παροχῶν, τὸ τῆς παραγραφῆς τῶν ὀξιώσεων ἐπὶ τὰς παροχάς, ὁ χρόνος ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχάς, ὡς καὶ τὰ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς τῆς προϋπηρεσίας.

Πᾶσα ἐν τῷ μέλλοντι τροποποιήσεις τῶν διεπουσῶν τὸν ὡς ἄνω Κλάδον διατάξεων πλὴν τῶν περὶ πόρων τοιούτων, ἐνεργεῖται κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 275)1936.

2) Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Ν.Π.Υ. ὑπάγονται ἐπίσης, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 4109)1960, οἱ ἐν Ἑλλάδι πράκτορες τῶν ἡμεδαπῶν καὶ ξένων Ἀεροπορικῶν Ἑταιρειῶν, ὡς καὶ οἱ ὑπάλληλοι τούτων, ἐφ' ὅσον οὗτοι κατὰ κύριον λόγον ἀσκοῦν τὸ ἀνωτέρω ἐπάγγελμα καὶ δὲν τυγχάνουν ἡσφαλισμένοι παρ' ἑτέρῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ (κυρίας ἀσφαλίσεως οἱ πράκτορες, ἐπικουρικῆς δὲ οἱ ὑπάλληλοι τούτων), διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην.

3) Διὰ β. δ)τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου καὶ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δύναται νὰ συσταθῇ παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφων Κλάδος Προνοίας τῶν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιζομένων.

Σκοπὸς τοῦ συσταθησομένου Κλάδου ἔσεται ἡ παροχὴ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τοὺς ἐξερχομένους τοῦ ἐπαγγέλματος ἡσφαλισμένους τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, ὡς καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ προστάτου των ἡσφαλισμένου.

Ὁ Κλάδος Προνοίας ἔχει οἰκονομικὴν καὶ λογιστικὴν αὐτοτέλειαν, διοικούμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Πόροι τοῦ Κλάδου τούτου ἔσονται :

α) Ὑποχρεωτικὴ εἰσφορὰ τῶν ἡσφαλισμένων ἴση πρὸς 3ο)ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν, ἐφ' ὧν ὑπολογίζονται αἱ ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου εἰσφοραί.

β) Εἰσφορὰ τῶν ἐργοδοτῶν, ὁρισθησομένη διὰ β. δ)τος μετ' ἀναλογιστικὴν μελέτην, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, δύναται

νά ὑπερβῇ τήν εἰσφοράν τῶν ἠσφαλισμένων.

γ) Ἐτησία εἰσφορά, βαρύνουσα τόν Κλάδον Συντάξεων πρός 1,5ο)ο τῶν ἐσόδων του (τοῦ κλάδου) τοῦ προηγουμένου ἔτους.

δ) Εἰσφορά ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ ἐκ δραχμῶν πέντε ἑκατομμυρίων (5.000.000), βαρύνουσα τόν Κλάδον Συντάξεων τοῦ ἰδίου Ταμείου.

Διά τοῦ αὐτοῦ β. δ)τος θέλουσιν ὁρισθῇ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Κλάδου, τά τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν, ἡ ἔκτασις καί τό ὕψος αὐτῶν, ἡ διαδικασία χορηγήσεως τούτων, οἱ λόγοι ἐκπτώσεων καί ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῶν παροχῶν, τά τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων ἐπί τάς παροχάς, τά τῆς ἀναγνωρίσεως καί ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας, ὡς καί πᾶσα ἀναγκαία διά τήν λειτουργίαν τοῦ Κλάδου λεπτομέρεια.

Πᾶσα ἐν τῷ μέλλοντι τροποποίησις τῶν διεπουσῶν τόν συσταθησόμενον Κλάδον διατάξεων, πλήν τῶν περί πόρων τοιούτων, ἐνεργεῖται κατά τήν ἐκάστοτε ἰσχύουσαν διαδικασίαν τροποποιήσεως τῶν διεπουσῶν τό Ταμεῖον καταστατικῶν διατάξεων.

4) Διά β.δ)τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων καί γνώμην τοῦ παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, δύναται νά συσταθῇ παρά τῷ Ταμείῳ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων Κλάδος Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν παρά τῷ Ταμείῳ ἀσφαλιζομένων.

Σκοπός τοῦ συσταθησομένου Κλάδου ἔσται ἡ παροχή περιοδικῆς παροχῆς εἰς τούς ἐξερχομένους τοῦ ἐπαγγέλματος ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ὡς καί εἰς τά μέλη τῆς οἰκογενείας αὐτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου των.

Ὁ Κλάδος Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, χρηματοδοτούμενος ἀποκλειστικῶς ἐξ εἰσφορῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἀσφαλιζομένων, ἔχει οἰκονομικήν καί λογιστικήν αὐτοτέλειαν, διοικούμενος ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Διά τοῦ αὐτοῦ β. δ)τος θέλουσιν ὁρισθῇ ὁ χρόνος ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τοῦ Κλάδου, τό ὕψος τῶν εἰσφορῶν, τά τῶν προϋποθέσεων ἀπονομῆς τῶν παροχῶν καί τό ὕψος αὐτῶν, ἡ διαδικασία χορηγήσεως τούτων, οἱ λόγοι ἐκπτώσεως καί ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῶν παροχῶν, τό τῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων ἐπί τάς παροχάς, τά τῆς ἀναγνωρίσεως καί ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας, ὡς καί πᾶσα ἀναγκαία διά τήν λειτουργίαν τοῦ Κλάδου λεπτομέρεια.

Πᾶσα ἐν τῷ μέλλοντι τροποποίησις τῶν διεπουσῶν τόν συσταθησόμενον Κλάδον διατάξεων, πλήν τῶν περί πόρων τοιούτων, ἐνεργεῖται κατά τήν ἐκάστοτε ἰσχύουσαν διαδικασίαν τροποποιήσεως τῶν διεπουσῶν τό Ταμεῖον καταστατικῶν διατάξεων.

Ἄρθρον 12

1) Ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ἐδαφίου 2 τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. δ)τος 1049) 1949 «περί ὀργανώσεως Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1944)1951, εἶναι, ὅτι τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. συνεχίζει τήν νομικήν προσωπικότητα τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Ε.Τ.Ε..

2) Αἱ διατάξεις, αἱ διέπουσαι τό περί οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος Ταμεῖον, κυρούμεναι διά τοῦ παρόντος νόμου, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι μέχρι ρυθμίσεως τῶν οἰκείων ἀντικειμένων διά β.δ)των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ὡς καί τοιαύτην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

Ἄρθρον 13

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐφαρμόζονται καί διά τήν κατάταξιν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἄρθρον 14

Μέχρις ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν διοικητικῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων πᾶσα ἀμφισβήτησις περί τήν ὑπαγωγήν κατηγορίας τινός ἐργαζομένων ἢ προσώπου τινός εἰς τήν ἀσφάλισιν Κλαδικοῦ Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπιλύεται διοικητικῶς, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετά γνώμην τοῦ παρά τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, κατά διαδικασίαν ὁρισθησομένην διά β. δ)τος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἄρθρον 15

1) Ἠσφαλισμένοι, εἰς οὓς ἀπενεμήθη σύνταξις ἐπί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, καταβαλλομένη παρ' ἑτέρου ἀσφαλιστικοῦ φορέως, εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ ὁποίου ὑπῆχθησαν προηγουμένως, δύνανται ἐντός τριμήνου ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νά αἰτήσουν παρά τοῦ καταβάλλοντος τήν σύνταξιν φορέως τήν ἀπονομήν αὐτοῖς συντάξεως, ἐφ' ὅσον θεμελιοῦν τό πρός σύνταξιν δικαίωμα, ἐπί τῇ βάσει μόνον τοῦ παρ' αὐτῷ χρόνου ἀσφαλίσεως, ἐφαρμοζομένης τῆς διεπούσης τοῦτον νομοθεσίας κατά τόν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλιστέας ἐργασίας πρό τῆς ἀρχικῆς συνταξιοδοτήσεώς των, τόσον ὡς πρός τάς προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος, ὅσον καί ὡς πρός τόν καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Ἡ περί ἧς τό προηγούμενον ἐδάφιον σύνταξις ἄρχεται καταβαλλομένη ἀπό τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός, ἀφ' ἧς διακόπτεται καί ἡ χορήγησις τῆς σήμερον καταβαλλομένης τοιαύτης.

2) Προκειμένης διαφωνίας περί τήν ἡλικίαν ἠσφαλισμένου εἰς Ὀργανισμόν Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως λαμβάνεται ὑποχρεωτικῶς ὑπ' ὄψιν ἡ ἡλικία ἡ γενομένη δεκτή παρά τοῦ Ὀργανι-

σμού κυρίας ασφαλίσεως, ατονούσης ἐν προκειμένῳ πάσης ἄλλης σχετικῆς μέ την ἀπόδειξιν τῆς ἡλικίας διατάξεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 3083/1954, ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί ἐπί ἡσφαλισμένων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τό Ι.Κ.Α. Ταμείου Μεταλλευτῶν.

β) Κυροῦται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 48851)Τ.279 τῆς 8.6.1963 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 256)1963 τεῦχος Β' φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

4) Ἀπό τῆς διά τοῦ β. δίτος τῆς 17.4.1956 συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τό Ι.Κ.Α. θεωρεῖται, ὅτι ἔπαυσεν ὑφισταμένη ἡ ὑπό τῶν ἄρθρων 3 καί 7 τοῦ ν. ΒΩΜΑ')1901, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ὑποχρέωσις τοῦ κυρίου μεταλλευτικῆς ἐπιχειρήσεως ἤ τοιαύτης λατομείου ἤ τῶν κληρονόμων τούτων περί καταβολῆς τοῦ 1)2 συντάξεως ἡ ἀποζημιώσεως πρός τόν παθόντα ἤ τους κληρονόμους τοῦ παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος πρό 25ετίας καί πλέον, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπιχείρησις ἔπαυσε λειτουργοῦσα πρό 20ετίας καί πλέον.

δ) Εἰς ὡς περιπτώσεις διά διατάξεων Καταστατικῶν ἤ Κανονισμῶν οἱουδήποτε Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ προβλέπεται ἀπώλεια τοῦ εἰς ἀσφαλιστικήν παροχήν δικαιώματος ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἡσφαλισμένου, δι' ἧς ἐπέρχεται ἀσφαλιστική περίπτωσις, ἔχει προκληθῆ ἐκ πράξεως τοῦ ἡσφαλισμένου, πληρούσης τήν ἔννοιαν ἀξιοποίνου ἀδικήματος, ἡ τοιαύτη ἀπώλεια ἤ ἔκπτωσις ἐπέρχεται μόνον ἐάν ἡ προκαλέσασα τήν ἀπόλυσιν ὑπαίτιος πρᾶξις τοῦ ἡσφαλισμένου ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως ὁριστικοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.

Αἰτήσεις ἀπονομῆς συντάξεως ἤ ἑτέρων παροχῶν, ἀπορριφθεῖσαι διά τόν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ προβλεπόμενον λόγον στερήσεως τοῦ δικαιώματος, ὡς καί τό πρῶτον ὑποβαλλόμεναι τοιαῦται, ἐξετάζονται αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, κατατιθεμένῃ εἰς τό οἰκεῖον Ταμεῖον ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 16

1) Συνταξιοῦχοι ἐξ ἰδίας ἐργασίας συγχωνευθέντων εἰς τό Ι.Κ.Α. Ταμείων, ὧν ἡ σύνταξις δέν ἀναπροσηρμόσθη κατά τάς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., δικαιοῦνται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τό 60όν ἔτος τῆς ἡλικίας των οἱ ἄνδρες καί τό 55ον αἱ γυναῖκες, ἤ εἶναι ἀνάπηροι κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφιον α' τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ἄλλως ἀφ' ἧς θά συμπληρώσουν τάς προϋποθέσεις ταύτας, συντάξεως μειωμένης κατά τάς γενικάς διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.

2) Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«3. Τό Δημόσιον, οἱ Δῆμοι, αἱ Κοινότητες καί τά πάσης φύσεως Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου δύνανται νά παραχωρῶσι δωρεάν κατά κυριότητα εἰς τό Ι.Κ.Α. ἤ ἐπί τιμήματι, ὁριζομένῳ ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, τά καταλληλα γήπεδα πρός ἐκπλήρωσιν τῶν ἐν ἐδαφίῳ β' τῆς προηγουμένης παραγράφου σκοπῶν».

3) Εἰς τό τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 προστίθεται ἐν τέλει ἡ φράσις «ἐφ' ὅσον ἡ ἀνικανότης ὑφίστατο κατά τόν χρόνον τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας του».

4) Κυροῦται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 83639)1337)4.5.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα οὕτω:

«Ἐγκρίνομεν, ὅπως τεθῇ εἰς ἐφαρμογήν ἡ κατά τήν συνεδρίασιν τῆς 6ης Ἀπριλίου 1965 ληφθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπί τῷ τέλει ὅπως οἱ ἐπιδοτούμενοι λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς, ὧν ἡ ἐπιδότησις συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἤρξατο μετά τήν ἰσχύν τοῦ ν.δ. 4104)1960, δικαιοῦνται μετά τήν λῆξιν τῆς ἐπιδοτήσεώς των εἰδικοῦ ἐπιδόματος ὑπό τάς προϋποθέσεις καί ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 73033)1956 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καί μετά τήν 30 Ἀπριλίου 1965 καί μέχρι τῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος».

Κυροῦται, ἀφ' ἧς ἐξεδόθη, ἡ ὑπ' ἀριθ. 121057)1.984)28.12.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα οὕτω:

«Ἐπιδοτούμενοι λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς βάσει τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4476)1965 καί ὧν ἡ ἀναπηρία ὀφείλεται εἰς ἐργατικόν ἀτύχημα ἤ ἐπαγγελματικήν νόσον δικαιοῦνται δι' ὅσον χρόνον μετά τήν λῆξιν τῆς ἐπιδοτήσεως των κρίνονται ἀνάπηροι ἀπό 33 1)3 μέχρι 50 ο)ο εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἴσου πρός τό 1)2 τοῦ ἐπιδόματός των ἀναπροσαρμογῆς».

5) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4476)1965 «περί προσθέτου παρά τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως καί ἄλλων τινῶν μεταρρυθμίσεων τῆς περί Ι.Κ.Α. νομοθεσίας» ἔχει ἐφαρμογήν καί ἐπί τῶν ἐπιδοτουμένων κατά τήν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τούτου δυνάμει τῆς διά τῆς προηγουμένης παραγράφου κυρουμένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

6) Εἰς τό τέλος τῆς ὑπό στοιχ. γ' διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἐφ' ὅσον οἱ ὑπό συνταξιοῦχοι λόγῳ γήρατος πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπό καθεστώς ἀναστολῆς τῆς συντάξεώς του, κατά τά ἀνωτέρω, ὑπερβαίνουν τάς 1.500, ὁ συνταξιοῦχος δικαιοῦται καί ἐπανυπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς του βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν κατατάσσεται κατά τό ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ἀναλόγως

ἐφαρμοζόμενον».

7) Τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3762)1957 χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. βοήθημα εἰς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους αὐξάνεται εἰς δραχμὰς 500 μηνιαίως. Εἰς τὸ αὐτὸ ποσὸν αὐξάνονται τὰ καταβαλλόμενα ποσὰ α) εἰς συνταξιούχους συγχωνευθέντων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων, ὧν ἡ σύνταξις ὑπολείπεται τῶν ἰσχυόντων διὰ τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. κατωτάτων ὁρίων συντάξεων καὶ β) εἰς βοηθηματούχους τοῦ πρώην Ταμείου Μεταλλευτῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης παραγράφου ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966.

8) Εἰς τὴν ὑπὸ στοιχ. δ' διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, προστίθεται δευτέρα περίοδος, ἔχουσα ὡς ἑξῆς :

«Συντάξεως δικαιοῦνται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις καὶ οἱ θετοὶ γονεῖς, ἐφ' ὅσον ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν τρία τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοθετηθέντος τέκνου».

9) Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς καταργεῖται ἡ παράγραφος 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 162)1959 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ τρόπου ἐξοφλήσεως καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4032) 1960».

10) Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμεναι συντάξεις εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ πρώην Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ πρώην Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀεριόφωτος Ἀθηνῶν ἀναπροσαρμόζονται κατὰ ποσόν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν ὡς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως ἀνωτέρας κατὰ μίαν ἐκείνης, ἧτις ἀντιστοιχεῖ εἰς τὰς συνταξίμους ἀποδοχὰς αὐτῶν, αἵτινες ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συγχωνεύσεως τῶν ἀνωτέρω Ταμείων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων συντάξεων των.

11) Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ν. 4476)1965 ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς :

4) Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ. συναφθείσης συμβάσεως ἀπολυθέντες ἐκ τῆς Η.Ε.Μ., ὡς καὶ οἱ ἀπὸ 1.1.1956 ἀπολυθέντες, οὐχὶ λόγῳ πειθαρχικοῦ παραπτώματος, λαμβάνοντες δὲ ἤδη παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξιν ἴσην πρὸς τὸ ὑπὸ τούτου καταβαλλόμενον κατώτατον ὅριον συντάξεως, δικαιοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἐφ' ὅσον οὗτοι εἶχον εἰκοσαετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν συντάξιμον ὑπηρεσίαν, καὶ ἀσχέτως ἡλικίας, σύνταξιν ἴσην πρὸς τὰ 80 ὀλα τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦντο πλήρους τοιαύτης λόγῳ γήρατος, ὑπολογιζομένης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κατὰ τὴν 18ην Ἰουνίου 1959 ἰσχυούσης Νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως, μετὰ τῶν ἑκάστοτε αὐξήσεων, ἐφαρμοζομένων διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου των τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3954) 1959.

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1ης Μαΐου 1959 ἀπολυθέντων ὡς φυματικῶν καὶ ἐχόντων τοὐλάχιστον εἰκοσαετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῇ Η.Ε.Μ..

12) Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 15 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, προστεθεῖσης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 4476)1965, καταργεῖται.

13) Ἀξιώσεις πρὸς παροχὰς οἱασδήποτε φύσεως ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων συγχωνευθέντων ἢ συγχωνευομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ὀργανισμῶν, ἐναντι τούτων καὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου, μὴ ὑποκείμεναι εἰς ἑτέραν παραγραφήν, παραγράφονται ἐν πάσῃ περιπτώσει μετὰ παρέλευσιν δεκαετίας ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συγχωνεύσεως.

14) Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἑβδόμου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 εἶναι, ὅτι αἱ ἐν τῇ ἀσφαλίσει ταῦ συγχωνευομένου Ταμείου πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων δικαιωμάτων πρὸς παροχὰς καὶ εἰς κλάσεις ὁρισθησομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον δὲν ὑπελογίσθησαν διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου.

15) Ἡ προθεσμία, περὶ ἧς αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3873)1958, παρατεθεῖσα διὰ τῶν ἄρθρων 4 § 1 τοῦ νόμου 4052) 1960, 24 § 2 τοῦ ν.δ. 4197)1961, 10 § 2 τοῦ νόμου 4321)1963, 3 τοῦ νόμου 4344)1964 καὶ 6 τοῦ νόμου 4459)1965, παρατείνεται ἀφ' ἧς ἐλήξε μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1966.

16) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 56 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ἐπὶ τῶν συντάξεων τοῦ κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ πρώην Τ.Α.Κ. συνταξιοδοτηθέντων προσώπων, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐπλήρουν κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 4104)1960 τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων ὁριζομένας προϋποθέσεις.

Ἡ ἀναπροσαρμογὴ χωρεῖ βάσει τοῦ β.δ. 17)1963 «περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104)1960 ἀπονεμηθεισῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεων».

17) Ἡ παράγραφος τῆς ὑπ' ἀριθ. 209)1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 4350)1964, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

1) Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 ἀποτελεῖ πόρον τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ποσο-

στὸν ἑβδομήκοντα τοῖς ἑκατὸν (70 ο/ο) τῆς ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2054/1952 προβλεπομένης καὶ καθοριζομένης εἰδικῆς εἰσφορᾶς, μειουμένου ἐπίσης ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ ποσοστὸν τοῦ ποσοῦ, τοῦ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις μεταφερομένου ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς πίστωσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, διὰ τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν τοῦ νόμου 2054/1952.

18) Ὁ Ὑποδιοικητὴς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μετέχει ἄνευ ψήφου τῶν συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν λοιπῶν συλλογικῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ὧν προεδρεύει ὁ Διοικητής.

19) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐξαιρουμένοι τῆς παρὰ τῷ Ο.Γ.Α. ἀσφαλίσεως, οἱ τυροκόμοι, οἱ πληροῦντες τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησίς των λαμβάνει χώραν εἰς περιοχὰς εἰς ἃς ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.

20) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προστίθεται ἐδάφιον τελευταῖον, ἔχον οὕτω:

«Κατ' ἐξαίρεσιν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαύξησις χορηγεῖται καὶ ἐπὶ συντάξεων λόγῳ γήρατος, ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος τῆς συντάξεως κατέστη τυφλός».

21) Μέλη οἰκογενείας, ἔλκοντα δικαίωμα εἰς σύνταξιν λόγῳ θανάτου ἀσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπελθόντος ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1951 μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου 4476/1965, ὧν αἱ αἰτήσεις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπερρίφθησαν λόγῳ παραγραφῆς, δικαιοῦνται νὰ ζητήσωσι τὴν ἀναγνώρισιν δικαιώματος συντάξεως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ σύνταξις ὑπολογίζεται ἀποκλειστικῶς βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὡς ἐτροποποιήθη, καταβάλλεται δὲ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἐπανεξετάσεως.

Ἄρθρον 17

1) Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν δύναται γ' ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐπαγγελματιῶν ὁδηγῶν καὶ ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως Δωδεκανήσου, ὁ διανυθεὶς εἰς Δωδεκάνησον ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τοῦ Τ.Σ.Α. καὶ μέχρι τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α ἢ τοῦ Τ.Σ.Α. Προκειμένου περὶ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως μετὰ ἢ ἄνευ ἐπαγγελματικῆς ἀδείας ἱκανότητος ὁδηγοῦ δύναται νὰ ἀναγνωρισθῇ καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 8.10.1955 μέχρι 30.6.1958.

Ὁ οὕτω ἀναγνωριζόμενος χρόνος ἐξαγοράζεται διὰ τῆς καταβολῆς δι' ἕκαστον ἀναγνωριζόμενον μῆνα ὑπὸ μὲν τῶν ἐπαγγελματιῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων εἰσφορᾶς ἴσης πρὸς τὴν κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνιαίαν εἰσφορὰν ἠσφαλισμένου ὁδηγοῦ, ὑπὸ δὲ τῶν ἐπαγγελματιῶν ἰδιοκτητῶν εἰσφορᾶς ἴσης πρὸς τὴν κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰσφορὰν ἠσφαλισμένου ἰδιοκτήτου. Τὸ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλόμενον ποσὸν ἐξοφλεῖται εἴτε δι' ἐφ' ἅπαξ καταβολῆς τούτου, εἴτε διὰ ἰσοπόσων μηνιαίων δόσεων, ὧν ὁ ἀριθμός, καθοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 60.

Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος αὕτη ἐπιβαρύνεται δι' ἐφ' ἅπαξ προσθέτου τέλους ἴσου πρὸς 50 ο/ο ταύτης.

Ἡ διὰ τὴν ἀνωτέρω ἀναγνώρισιν αἴτησις δέον νὰ ὑποβληθῇ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

2) Ἡ διάταξις τοῦ στοιχ. γ' § 1 τοῦ ἄρθρου 6 ν. δ/τος 4197/1961 ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«γ) Ἐργοδοτικὴν εἰσφορὰν ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως παντὸς ἰδιοκτήτου καὶ νομέως ἢ χρήστου καὶ ἐκμεταλλευτοῦ αὐτοκινήτου δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς χρήσεως, ἠσφαλισμένου ἢ μὴ εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν (Τ.Σ.Α.), τοῦ Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., δι' ἕκαστον ὑπ' αὐτοῦ ἀπασχολούμενον ὁδηγὸν αὐτοκινήτου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Σ.Α., ἐπιφυλασσομένης τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου».

3) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Σ.Α. καὶ δημοσιευομένων ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ αὐξάνωνται αἱ ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις.

4) Ἠσφαλισμένοι ἢ συνταξιοῦχοι τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν ἢ δικαιοδόχοι αὐτῶν, μὴ ἀσκήσαντες τὸ δικαίωμα ἀναγνωρίσεως ὡς συνταξίμου τοῦ κατὰ τὰ ἐδάφια α' καὶ γ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 4197/1961 χρόνου ἀπασχολήσεως των, ἐντὸς τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. ὁριζομένης ἐνιαυσίου προθεσμίας, δύνανται τῇ αἰτήσει των νὰ ἀσκήσωσι τοῦτο ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁριζόμενα.

5) Ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας καὶ Τουρισμοῦ, ἀποβάλλοντες ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας τὴν ἰδιότητα, ἐφ' ἣν ἀρχικῶς ἠσφαλίσθησαν, περιλαμβανομένης καὶ τῆς παραιτήσεως, κεκτημένοι δὲ συνολικὴν ἀσφάλισιν, ὑπερβαινουσαν τοὺς τριακοσίους εἴκοσι (320) ἀσφαλιστικοὺς μῆνας, δύνανται νὰ συνεχίσωσι τὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἀσφάλισιν αὐτῶν μέχρις ἐπελεύσεως περιπτώσεως ἐξόδου καὶ διὰ τεσσαράκοντα τὸ πολὺ εἴσετι μῆνας, καταβάλλοντες ἐξ ἰδίων τὰ νόμιμα ἀσφάλιστρα καὶ τὴν εἰσφορὰν ἐργοδότου.

ή νά ἐξέλθωσιν ἀπό τοῦδε τῆς ἀσφαλίσεως, προκαταβάλλοντες ἐπίσης εἰς τό Ταμεῖον τά ἀντίστοιχα ποσά, βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός τοῦ συμπίπτοντος μέ τόν μῆνα δηλώσεως αὐτῶν περί ἐξόδου, καί δικαιωθῶσιν ἐν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ νομίμου βοηθήματος.

6) Οἱ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4109)1960, Φ.Ε.Κ. 153 τ. Α' «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς περί Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ Νομοθεσίας καί ἄλλων τινῶν διατάξεων» ὑπαχθέντες ὑποχρεωτικῶς εἰς ἐπικουρικήν ἀσφάλισιν παρά τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως τῶν Ὑπαλλήλων τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας (Τ.Ε.Α.Ι.Ρ.Τ.) ὑδρολόγοι ἰατροί, καί μεταταγέντες ὕστερον εἰς τό Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 4086)1960, Φ.Ε.Κ. 112 τ. Α' «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τινων περί ἰσματικῶν πηγῶν» καί τῇ ὑπ' ἀριθ. 154)1960 Πράξει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, Φ.Ε.Κ. 174)1960 τ. Α', ἀποχωροῦντες ἤ ἀποχωρήσαντες ἤδη τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν, ἐξακολουθοῦσι νά διατηρῶσι τήν παρά τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ ἀσφάλισιν, λογιζόμενοι ὡς οὐδέποτε ἀπολέσαντες ταύτην, διά καταβολῆς τοῦ συνολικοῦ ἀσφαλίστρου (11ο)ο), συμφώνως πρός τάς γενικάς ἤ εἰδικάς διατάξεις τοῦ ἀπό 7 - 9 Ὀκτωβρίου 1958 διατάγματος, τοῦ Ταμείου τούτου.

7) Ἡ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4435)1964 φράσις «ἤ ἀνεξαρτήτως πλουτισμοῦ εἰς λουτροπόλεις καί πόλεις ἤ χωρία, χαρακτηριζόμενα κατά τάς κειμένας διατάξεις, ὡς τουριστικά», τροποποιεῖται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως: «ἤ ἀνεξαρτήτως πληθυσμοῦ εἰς λουτροπόλεις καί εἰς χαρακτηριζόμενα κατά τάς κειμένας διατάξεις ὀνομαστικῶς ὡς τουριστικά χωρία ἤ οἰκισμούς, ἤ καθοριζόμενα διά κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Προεδρίας Κυβερνήσεως, ἐάν ταῦτα περιλομβάνωνται εἰς περιοχάς χαρακτηρισθείσας ὡς τουριστικάς».

8) Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι περί τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων μή βασικαί διατάξεις, ὡς καί αἱ ἐφαρμοζόμεναι διά τό αὐτό Ταμεῖον μή βασικαί διατάξεις περί τοῦ τέως Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Τ.Τ.Τ., δύνανται νά τροποποιῶνται, συμπληρῶνται καί καταργῶνται καί κωδικαποιῶνται εἰς ἐνιαῖον κείμενον ὑπό τόν τίτλον «Ὀργανισμός Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων» διά β.δ)των, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου καί τοῦ Σ.Κ.Α. Βασικαί διατάξεις, μή δυνάμεναι νά θιγῶσι διά τῶν ἀνωτέρω β. δ)των, θεωροῦνται μόνον αἱ ἀφορῶσαι τήν καθιέρωσιν κοινωνικῶν εἰσφορῶν ἤ βαρῶν τοῦ Δημοσίου ὑπέρ τοῦ Ταμείου, τήν ἐπιβολήν νέων ἤ τροποποίησιν ἰσχυουσῶν ποινικῶν κυρώσεων, τήν αὔξησιν τοῦ χρόνου τῆς ἰσχυούσης πενταετοῦς παραγραφῆς καί τό ἀντεχώρητον καί ἀκατάσχετον τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

Ἄρθρον 18

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3871)1958 «περί ὑπαγωγῆς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐφημεριδοπωλῶν τῶν πρωτευουσῶν Νομῶν καί ἄλλων τινῶν διατάξεων» τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«2. Τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ παρόντος ἐξαιροῦνται οἱ ἐφημεριδοπῶλαι, οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τήν ἀσφάλισιν τῶν Ταμείων Συντάξεων α) Ἐφημεριδοπωλῶν καί Ὑπαλλήλων Πρακτορείων καί β) Ἐφημεριδοπωλῶν καί Ὑπαλλήλων Πρακτορείων πόλεως Θεσσαλονίκης, δι' οὓς κλάδους εἶναι ἠσφαλισμένοι εἰς τά Ταμεῖα ταῦτα».

2) Ἡ παρά τοῖς Κεφαλαίοις ἐξόδου γερόντων καί ἀνικάνων α) παντοπωλοϋπαλλήλων καί β) ἐργατῶν, ἐργατριῶν, λαχανοκηπουρῶν ὑπηρεσία θεωρεῖται συντάξιμος παρά τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.

Ἄρθρον 19

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπό τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός, ἐκτός ἐάν ἄλλως ὁρίζηται εἰς κατ' ἰδίαν ἄρθρα.

Ὁ παρών νόμος, ψηφισθείς ὑπό τῆς Βουλῆς καί παρ' ἡμῶν σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καί ἐκτελεσθήτω ὡς νόμος τοῦ Κράτους.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1966

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

12427)1038)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 22.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 91 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως ὑπό τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 24.1.1966, συνταχθέντος πρός τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 731)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν Θεσσαλονίκης

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τήν 22 Ἰανουαρίου 1966 καί ἐν τῷ Καταστήματι ταῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ Ἀμειβῆς Ἐργασίας Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου παρά τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διά τήν ὑπογραφήν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός μέρους

Τσουμάνη, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Κέρκυρας, Ἰονίων Νήσων καὶ περιφερείας Θεσσαλονίκης, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

I. Α' Εἰδικευμένοι ἐργάται, ἤτοι:

	Ἄρρενες - Θήλεις	
	Δραχμαί	
Χειρισταὶ ζυμωτηρίων, χειρισταὶ καλανδρῶν, χειρισταὶ κλιβάνων, χειρισταὶ πρεσσῶν, κοπῆς καὶ ψησίματος, χειρισταὶ μπουτινιέζων, χειρισταὶ πρεσσῶν βουλκανιζαρίσματος, χειρισταὶ μηχανοκινήτων κοπτικῶν μηχανῶν. Ὑπεύθυνοι παρασκευασταὶ μιγμάτων. τεχνῖται συγκολληταὶ (γομαρισταὶ · ντουμπλαρισταὶ). τεχνῖται ἐπενδύσεων, σωληνοποιοὶ ἐπὶ κεφαλῆς συνεργείων, τεχνῖται ἀναγομώσεως. κατασκευασταὶ ἐπισώτρων αὐτοκινήτων, χειρισταὶ πρεσσῶν ἐπισώτρων καὶ ἀεροθαλάμων. ἐλεγκταὶ ἑτοίμων ἐπισώτρων καὶ ἑτοίμων ἀεροθαλάμων, κόπται ἐλαστικῶν καὶ λινῶν διὰ χειρὸς ἢ μηχανήματος, φυδιασταὶ φροντιῶν, μονταριστὰι φροντιῶν ἐπὶ καλαπόδων, ρελιασταὶ φροντιῶν, ρεθυλαριστάι, σολαδόροι, φρεσαδόροι, βαφεῖς.	92	66

Β' Βοηθοὶ εἰδικευμένων ἐργατῶν

Ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι ὡς βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω εἰδικευμένων ἐργατῶν (τεχνιτῶν) καὶ ὄντες εἰς θέσιν εἰς οἱανδήποτε στιγμὴν νὰ ἀναπληρώσωσιν αὐτούς:

α) Τὸ πρῶτον ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ὡς ἄνω εἰδικότητας	78	62
β) Μετὰ συμπλήρωσιν ἔτους ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας ἑνὸς ἔτους παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου	84	64

Γ' Ἀνειδίκευτοι ἐργάται

Ἅπαντες οἱ ὁπωσδήποτε ἀπασχολούμενοι εἰς ἄλλας ἐργασίας ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖον Α' καὶ Β':

α) Τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι	75	60
β) Μετὰ συμπλήρωσιν ἔτους ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας ἑνὸς ἔτους παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου	80	62
γ) Μετὰ συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας τριῶν ἐτῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ τοῦ κλάδου	82	64

Λοιποὶ ὅροι

II. Ὁ χρόνος προϋπηρεσίας κατὰ κατηγορίαν ἐν τῷ κλάδῳ ἀποδεικνύεται διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, τῶν ἐκδιδομένων παρὰ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν.

III. Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται δικαιοῦνται νὰ μεταθέτωσι τοὺς εἰδικευμένους ἐργάτας καὶ τοὺς βοηθοὺς τούτων ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς ἑτέραν εἰδικότητα ἀνάλογος τῶν ἀναγκῶν τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου ἄνευ μειώσεως τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου των.

IV. Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἐργάτας τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἀνὰ μίαν φόρμαν ἐργασίας καὶ ἀνάλογον ἔνδυμα (ρόμπα) εἰς τὰς ἐργατρίας, ἐφ' ὅσον δὲ κατασκευάζει ἐλαστικὰ ὑποδήματα καὶ ἓν ζεῦγος ἐξ αὐτῶν, ὅμα τῇ συμπληρώσει ἑξαμήνου ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐργοστασίῳ του.

V. Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἀνὰ ἥμισυ κιλὸ γάλακτος εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ τμήματα κατασκευῆς μιγμάτων, ζυμωτηρίων, ὑδραυλικῶν πρεσσῶν καὶ εἰς τοὺς συγκολλητὰς (γομαριστάς, ντουμπλαριστάς).

VI. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμενα.

VII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἐτους τοὐλάχιστον.

VIII. Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Ὁ Διευθυντὴς Ἀμοιβῆς Ἐργασίας

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Φεβρουαρίου 1966

—

12351)1032)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 44) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ε.Β.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 80 τῆς 10 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 44)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινή-

των Ε.Β.Α.», δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 26)1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων ἐργαζομένων εἰς Ε.Β.Α. ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν Ὑπουργείων: 1 Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ μισθοῦ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ε.Β.Α. (Ἑλληνικῆς Βασικῆς Ἀεροπορίας) καθορίζεται διὰ μὲν τὴν περίοδον ἀπὸ 11.12.1964 μέχρι 30.10.1965 εἰς δραχμὰς 2.100, ἀπὸ δὲ τῆς 1ης Νοεμβρίου 1965 εἰς δραχμὰς 2.300.

2) Ὁ ὡς ἄνω βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται διὰ τῶν ὑπὸ τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 96625)1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 537 τ. Β' τῆς 3.12.1963) προβλεπομένων ἐπιδομάτων πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ γάμου.

3) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς εἰδικῶν ὀχημάτων τῆς Ε.Β.Α., ἤτοι τοὺς κατέχοντας ἐπέκτασιν ἐπὶ τοῦ διπλώματος των δι' ὁδήγησιν συμπλέκτου μετὰ συμπλέκτου μένου, ὁ ὡς ἄνω καθοριζόμενος βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται δι' εἰδικοῦ ἐπιδόματος. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο καθορίζεται εἰς ποσοστὸν 12ο)ο μὲν διὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 11.12.1964 μέχρι 30.10.1965, εἰς 15ο)ο δὲ ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1965 καὶ ἐφεξῆς.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἢ ρυθμιζόμενοι κυνητικώτεροι ὅροι δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν ἢ νὰ μεταβληθοῦν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω λεπτομερείας ἄρχεται ἀπὸ 11.12.1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1966

—

1542)926)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 17.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χαρτοποιίας καὶ χαρτονοποιίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 84 τῆς 11 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 19.1.1966 συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 771)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας χαρτοποιίας καὶ χαρτονοποιίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 17ην Ἰανουαρίου 1965, οἱ κατωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Νικόλαος Ἀλεξιάδης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου, α) Ἰωάννης Πυτιλάκης, ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, καὶ Σταῦρος Πυλίτσης, ἀντιπρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν, Ἐργατριῶν καὶ Συνταξιούχων Βιομηχανίας Χάρτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χαρτοποιίας καὶ χαρτονοποιίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται ὡς κατωτέρω:

Α' Χαρτοποιίας:

	Ἡμερομ. Δραχμαί
1) Νεοπροσλαμβανόμενοι, μὴ ἔχοντες τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας:	
α) Ἄνδρες	60
β) Γυναῖκες	50
2) Οἱ αὐτοί: α) Ἄρρενες, ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας	75
β) Θήλεις, ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἀσχέτως προϋπηρεσίας	60
3) Οἱ ἔχοντες τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας εἰς τὸν κλάδον τῆς χαρτοποιίας:	
α) Ἄνδρες	83
β) Γυναῖκες	62
4) α) Γυναῖκες εἰδικευμέναι	64
β) Γυναῖκες ἐλέγκτριαι (control)	70
γ) Γυναῖκες ἀρχιεργάτριαι	72
5) Ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν, μισθὸς	3.500
6) Ὁδηγοὶ βοηθητικῶν μηχανῶν (καλλάνδρας, κρισσάρας, περιτυλικτικῶν μηχανῶν καὶ κοπτικῶν μηχανῶν) ἐφ' ὅσον ἔχουν διετῆ προϋπηρεσίαν	100
7) Ἀρχιτεχνῖται ὁλλανδικῶν δεξα-	

	Ημερομ. Δραχμαί
μενῶν	103
8) Ἀρχιεργάται ἁλέσεως	110
9) Βοηθοὶ τῶν ἀνωτέρω, ἔχοντες διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κλάδον	90
10) Μηλωθροί, ρετσινάδες, χειριστὴς βραστήρων	90
11) Φορτοεκφορτωταὶ μεταφορῶν αὐλῆς, ἐφ' ὅσον δὲν χρησιμοποιοῦνται τεχνικὰ μέσα :	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	80
β) Μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν	90
12) Φορτοεκφορτωταὶ μεταφορῶν αὐλῆς, ἐφ' ὅσον χρησιμοποιοῦνται τεχνικὰ μέσα :	
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	78
β) Μετὰ διετῆ ὑπηρεσίαν	86
Β' Χαρτοποιία :	
1) Ὁδηγοὶ χαρτοποιητικῆς μηχανῆς	105
2) Ὁδηγοὶ ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν	103

Τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων δικαιοῦνται οἱ ἔχοντες εἰς τὰς εἰδικότητας ταύτας ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους εὐδόκιμον προϋπηρεσίαν.

3) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται :

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν :

αα) Ἄνδρες	75
ββ) Γυναῖκες	60
β) Μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεως :	
αα) Ἄνδρες	82
ββ) Γυναῖκες	63

2) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς χαρτοποιητικῶν καὶ χαρτοποιητικῶν μηχανῶν καὶ ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν χορηγοῦνται ἐτησίως ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φορμα, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

5) Οἱ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1966 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρόδου ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον.

5) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν ὁμοιβῆς ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Φεβρουαρίου 1966

—

7567)530)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος καὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)61 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)62 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, «περὶ τῶν προσθέτων ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων ξενοδοχείων Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν περίοδον τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 54 τῆς 2 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.1.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μηνιαῖον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ὡς αὕτη ἐπεκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1962 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν προσθέτων ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων ξενοδοχείων Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν περίοδον τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51351)1962 Υ.Α. (Φ.Ε.Κ. 222 τ. Β' τῆς 27.6.1962). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1966

—

5034)408)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 37 τῆς 25 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐ-

(*) ΕΕΔ 21, 881.

τοῦ τῆς 14.1.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 24.4.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 29.7.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἁλιουργοσαπωνοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74183) 1964 ἀποφάσεως ἡμῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 836 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 21.8.1964 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰανουαρίου 1966

—

10040)733)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξυλουργῶν συντηρητῶν τῶν ἐν Πάτραις ἐργοστασίων».

(Σ.Κ. τ. Β' φ. 57 τῆς 3 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ξυλουργῶν συντηρητῶν τῶν ἐν Πάτραις ἐργοστασίων», δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2)1964 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ξυλουργῶν Συντηρητῶν τῶν ἐν Πάτραις ἐργοστασίων «Ἡ Φροντίδα» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν : 1) Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν καὶ 2) τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

I. Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ξυλουργῶν συντηρητῶν τῶν ἐν Πάτραις ἐργοστασίων :

Μαθητευόμενοι :

	Ἀπὸ 2.8.1964	Ἀπὸ 1.9.1965
	Δραχμαί	
1ον ἔτος μαθητείας	27	30
2ον » »	30	33
3ον » »	35	38
4ον » »	40	45
Τεχνῖται :		
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 4ου	65	70
» » » » 6ου	68	74
» » » » 7ου	70	76
» » » » 8ου	74	78
» » » » 10ου	80	85
» » » » 12ου	87	92
» » » » 16ου	90	96

II. Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λογίζεται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθη ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐργοδοτῶν, ἢ διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α., ὑποβαλλομένων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεως. Ἐπὶ ὑπηρετούντων δὲ ἤδη ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

III. Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἐργαλείων ἐκ 15 ο)ο κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 40690)1947 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς διαθέτει τὰ ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα τοιαῦτα καὶ τὰ χρησιμοποιεῖ ἐν τῇ ἐργασίᾳ του, ὡς μὴ διαθέτοντος αὐτῷ τοιαῦτα τοῦ ἐργοδότου.

IV. Τὰ τυχὸν καταβαλλόμενα κατὰ τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς παρούσης μείζονα τῶν καθοριζομένων ὡς ἄνω ἡμερομισθίων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

V. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της. Αἱ διὰ ταύτης παρεχόμεναι αὐξήσεις ἀνατρέχουν ἀπὸ τῆς 2 Αὐγούστου 1964, ὅτε συνεπληρώθη ἡ 39η ἡμέρα, ἐκ τοῦ νόμου ὁριζομένη προθεσμία διαδικασίας ἀπὸ τῆς παραπομπῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Φεβρουαρίου 1966

(*) ΕΕΔ 23, 1146.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Νέον Νομοσχέδιον

Κατετέθη προσφάτως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν Σχέδιον Νόμου «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». Τοῦτο ἐπεξειργάσθη ἡ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ ἡ ὁποία προέτεινε τὴν ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἐπιψήφισίν του.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ρυθμίζονται θέματα τοῦ θεσμοῦ τῆς μαθητείας.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τερματίζεται, ὡς γράφεται εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, τὸ ἀπαράδεκτον καθεστῶς τῆς ἐπιβολῆς ἐξοντωτικῶν προστίμων κατὰ τῶν προσλαμβανόντων ἄνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας μισθωτοὺς ἐργοδοτῶν. Τὰ πρόστιμα ταῦτα περιορίζονται εἰς τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός, δυνάμενα νὰ μειοῦνται μέχρι τοῦ 1/4 τούτων διὰ πράξεων τῆς Διοικήσεως καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν καὶ ἐὰν συντρέχῃ εὔλογος πρὸς τοῦτο λόγος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ρυθμίζεται τὸ ἀπὸ μακροῦ ἐκκρεμοῦν θέμα τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, περὶ ὑπαγωγῆς του δηλονότι εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. Οὕτω καθορίζεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ ἐφαρμόζονται ἐφεξῆς αἱ κυριώτεραι τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, παρέχεται δὲ ἡ δυνατότης συνάψεως εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τούτων.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3 ὁρίζεται, ὅτι ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης, ὅπως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους παράσχῃ τὴν ἄδειαν τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐζητήθη αὕτη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐπίσης κυροῦνται, ἔχουσαι ἰσχὺν Νόμου, αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (περὶ ἐπιδόματος ἀδείας) καὶ δι' ἄλλης παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3 ἐπαναλαμβάνονται, ὡς διατάξεις παγίου Νόμου, αἱ διατάξεις τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ἐπεκτείνεται ἡ προστασία τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 περὶ συνδικαλιστικῶν στελεχῶν εἰς ἅπαντα τὰ αἱρετὰ μέλη τῆς Γραμματείας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

Ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἄνευ ἄλλης μεταβολῆς εἰς τὴν ἰσχύουσαν διαδικασίαν, ὁρίζεται, ὅτι διὰ τὴν καθιέρωσιν ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς κατὰ Κυριακὴν ἢ ἄλλας ἑωρτὰς ἀργίας ἢ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ἀρκεῖ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀντὶ τοῦ μέχρι τοιῶδε ἐπαιτουμένου πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν β.δ/γματος.

Ἐπαναφέρεται διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τὸ πρὸ τοῦ ν.δ. 3789/1957 ἰσχῦσαν καθεστὼς διὰ τὰς παραβάσεις τῶν περὶ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων διατάξεων καὶ ἐπαναχαρακτηρισμοῦ τούτων ὡς πταισμάτων. Ἐὰν ἀπασχολήσει ὅμως προσωπικοῦ πέραν τῆς μιᾶς ὥρας, ὡς καὶ ἐν ὑποτροπῇ, λαβοῦσα χώραν ἐντὸς ἔτους, ἡ παράβασις διώκεται καὶ τιμωρεῖται εἰς βαθμὸν πλημμελήματος.

Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου λύεται ἡ μεταξὺ τῶν δύο Ἀνωτάτων τῆς χώρας Δικαστηρίων διχοστασία ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ, χαρακτηριζομένη ὡς τοιαύτη ἰδιωτικοῦ δικαίου.

***

Εἶναι βεβαίως χρήσιμοι αἱ ἀνωτέρω σχεδιασθεῖσαι διατάξεις. Ἀλλ' ὅ,τι κινεῖ περισσότερον τὴν προσοχὴν εἶναι τὸ γραφόμενον εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου, ὅτι τερματίζεται τὸ ἀπαράδεκτον καθεστὼς τῆς ἐπιβολῆς ἐξοντωτικῶν προστίμων κατὰ τῶν ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι προσλαμβάνουν μισθωτοὺς ἄνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Πρόκειται περὶ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953, τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι ἐργοδότης, τοποθετῶν μισθωτὸν ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὑπόκειται εἰς μηνιαῖον πρόστιμον ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, βεβαιούμενον κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, ἰσόποσον πρὸς τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς αὐτοῦ καθ' ὃν ὁ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐδῶ πλέον, ὡς ἐγράφομεν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 ἤδη (τόμος 17, σελ. 672), πρόκειται περὶ ἐξοντωτικῆς κυρώσεως. Βοηθοῦμεν τὸν ἔλεγχον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας, ὡς ὑπῆρξεν ὁ σκοπὸς τῆς διατάξεως, καθιστῶντες ἀνεργον, μετὰ τὴν οἰκονομικὴν συντριβὴν διὰ τοῦ βαρυτάτου προστίμου, καὶ τὸν πτωχὸν ἐπαγγελματίαν, ὁ ὁποῖος ἀνίδεος τῆς προσταγῆς τοῦ Νόμου προσέλαβε μισθωτόν τινα παρ' αὐτῷ.

Τώρα τὸ Ὑπουργεῖον ἀναγνωρίζει, ὅτι πρόκειται περὶ ἀπαραδέκτου καθεστῶτος ἐπιβολῆς ἐξοντωτικῶν προστίμων· Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ παρέλθῃ δι' αὐτὸ μία δεκαετία καὶ πλέον!

Πέραν ὅμως τῶν εἰδικῶν θεμάτων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐσχεδιάσθησαν αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις, πρέπει νὰ γνωρίζῃ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἄλλα γενικωτέρου ἐνδιαφέροντος θέματα, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀνάγκην μιᾶς νομοθετικῆς ἀπασαρχιώσεως, διὰ νὰ ἀρθῇ ἡ μεταξὺ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ὑφισταμένη ἀντίθεσις ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἰσχυουσῶν ἤδη διατάξεων.

Θέματα, ὡς ἐκεῖνα ἐκ τῆς ἐνδιαφερούσης γενικῶς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν ἂν διὰ τὴν τοποθέτησίν των ἀπαιτῆται νὰ συντρέχῃ καὶ ὅριον ἡλικίας, ποία τέλος πάντων ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως περὶ ἀντικαταστάσεως αὐτῶν, παραμένουν μὲ ἀμφισβητουμένας εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρᾶξιν λύσεις. Καὶ ἔχουν καὶ αὐτὰ ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ ὄχι μόνον ἐκεῖνα, περὶ τῶν ὁποίων γίνεται τοιοῦτος λόγος εἰς τὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ Νομοσχεδίου.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 6 (588)

Ἀθῆναι, 15 Μαρτίου 1966

Η ΗΘΙΚΗ ΕΥΑΙΣΘΗΣΙΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗΝ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΦΩΚΙΩΝΟΣ ΕΠ. ΚΟΚΚΙΝΟΥ, Δικηγόρου

Ι. Ἐὰν τὸ μεγαλεῖον τῶν ἀρχαίων Ἑλληνικῶν Γραμμάτων ἔγκειται εἰς τὸν Ο ὐ μ α ν ι σ μ ό ν, τὸν ὁποῖον ἀνέδειξεν ἡ Ἑλληνικὴ Σκέψις, εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἐπίσης, ὅτι ἔθεσε τοῦτον ὡς κοινὸν θεμέλιον ὅλων τῶν ἀνθρωπίνων ἀξιῶν, χάρις εἰς τὸν ὁποῖον ἀπέκτησαν αὐταὶ ἕνα στενὸν συνεκτικὸν δεσμὸν καὶ μίαν εὐρυτέραν μεταξύ των ἐναρμόνισιν. Διὰ τοῦ Οὐμανισμοῦ ἡ ἀρχαία Ἑλληνικὴ Σκέψις ἡ θ ι κ ῶ ς ἀποκατέστησε τὴν ἑνότητα τῆς ζωῆς καὶ τοῦ Κόσμου, π ν ε υ μ α τ ι κ ῶ ς, μετὰ ταῦτα, ἐπέτυχε νὰ τὸν γνωρίσῃ εἰς ὅλον τὸ πλάτος καὶ καθ' ὅλον τὸ βάθος του καὶ α ἰ σ θ η τ ι κ ῶ ς νὰ τὸν περιγράψῃ καὶ νὰ τὸν ἀπεικονίσῃ μὲ τὴν γνωστὴν κλασσικὴν τελειότητα, τὸ τρίπτυχον δὲ αὐτὸ συνθέτει τὸ ἀρχαῖον «Ἑλληνικὸν Θαῦμα». Ἀγωγὸν πρὸς ἔκφρασιν, ἀνάδειξιν καὶ καλλιέργειαν τοῦ Οὐμανισμοῦ ἀποτελεῖ ἡ ἠθικὴ εὐαισθησία.

ΙΙ. Ἀποστολὴ τοῦ Δικαστοῦ εἶναι ἡ διὰ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν νόμων ἀπονομὴ τοῦ Δικαίου. Ἐξ αὐτοῦ συνάγεται, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τῶν νόμων δὲν ἔχει αὐτοτέλειάν τινα, ἀλλὰ ὑπηρετεῖ τὸν κεντρικὸν σκοπὸν τῆς δι' αὐτῶν ἀπονομῆς τοῦ Δικαίου. Ὁ ἔμμεσος, πλὴν στενός, δεσμὸς τῶν ὑποκειμένων εἰς τὸ Δίκαιον νόμων ὑπαγορεύει τὴν ἔρευναν τούτου πρὸς περαιτέρω ὀρθὴν μελέτην τοῦ θέματος.

ΙΙΙ. Εἰς τὸ Δίκαιον ὅλων τῶν προηγμένων χωρῶν τὸ κεφάλαιον τῆς ἑρμηνείας τῶν νόμων κατέχει κεντρικήν, δεσπόζουσαν, θέσιν, δι' αὐτῆς δὲ ἐπιδιώκεται ὄχι ἁπλῶς ἡ ἀνεύρεσις τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ ἡ διάγνωσις τοῦ δεσμοῦ τούτων μετὰ τοῦ Δικαίου, πρὸς συμμόρφωσιν εἰς τὰς ὑπαγορεύσεις τοῦ τελευταίου τούτου, μέχρι σημείου ὥστε νὰ ἐγκαταλείπεται καὶ αὐτὸ τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ νὰ συνάγηται ἡ δέουσα λύσις ἀλλοθεν, ἐὰν τοῦτο ὁδηγῇ εἰς θέσεις, τὰς ὁποίας δὲν πρέπει νὰ ἠθέλησε σώφρων νομοθέτης. «Ἄτοπον γάρ εἰ τοὺς μὲν νόμους, ἂν μὴ ὀρθῶς κείμενοι ὦσιν, ἀλλ' ἐξαμάρτωσιν οἱ τιθέμενοι, οὐκ οἰόμεθα δεῖν πειθεσθαι, ταῖς δὲ συνθήκαις ἀναγκαῖον (οἰόμεθα δεῖν πειθεσθαι)» (Ἀριστοτέλους, Ῥητορική).

ΙV. Τεθέντος ἤδη ὅτι ὁ νόμος δέον νὰ ὑπηρετῇ τὸ Δίκαιον, ἐναρμονιζόμενος πάντοτε πρὸς αὐτό, ἕπεται ὅτι δέον νὰ ἐρευνηθῇ περαιτέρω καὶ ἡ Ἠθική, ἀποτελοῦσα τὸ λανθάνον ὑπέδαφος τούτου καὶ ἐκ τοῦ ὁποίου ἀντλεῖ τὸ ἀληθὲς κῦρος του καὶ τὴν ἀντικειμενικήν του πειθώ. Βεβαίως τὸ Δίκαιον δὲν ταυτίζεται πρὸς τὴν Ἠθικήν, τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι δύναται νὰ εὑρίσκεται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς αὐτήν. Δίκαιον ἀνήθικον δὲν νοεῖται, ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ δὲν εἶναι Δίκαιον ὑπὸ τὴν οὐσιαστικήν, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τὴν τυπικήν του σημασίαν. Λόγῳ τῆς ἀτελοῦς εἰσέτι, ἱστορικῶς, ἐξελίξεως καὶ διαμορφώσεως τῆς ἀνθρωπίνης Κοινωνίας τὸ Δίκαιον, ἀπορρέον ἐκ τῆς κοινωνικῆς Ἠθικῆς, δὲν καλύπτει ὁλόκληρον τὴν ἐπιφάνειαν της, ἀφιεμένου μέρους αὐτῆς ἐκτὸς τούτου πρὸς ἐλευθέραν προσωπικὴν ὑπόστασιν. Μέχρις ὅτου ἡ ἐλευθερία αὕτη ἀποκτήσῃ χειραφέτησιν καὶ ἀ-

πρόσωπον ἀντικειμενικότητα, διά τῆς πνευματικῆς ἀρτιώσεως, ὅτε καί μόνον θά ἀποκτήσῃ δικαίωσιν, θά ἀποτελῇ παρέκκλισιν ἐκ τῆς Ἠθικῆς, ἡ ἀνοχή της δέ ὑπό τοῦ Δικαίου σοβαράν ἀδυναμίαν τούτου.

V. Ὁ νόμος, ὅθεν, ἀποτελεῖ εἰδικήν λογικήν κατασκευήν πρός συγκεκριμενοποίησιν τῶν ἠθικῶν σκοπῶν τοῦ Δικαίου. Ἐπομένως οὐδέποτε ὁ νόμος πρέπει νά ἐρευνᾶται καί νά ἐφαρμόζηται κατά τρόπον αὐθύπαρκτον καί ἀποκλειστικῶς λογικόν, ὡς αὐτοσκοπός, διότι ἴσως τοῦτο νά εἶναι ἄψογον νομικῶς, δέν θά ὑφίσταται ὅμως τότε ὁ δεσμός μεταξύ νόμου καί Δικαίου.

Ἀφ' ἑτέρου καί γενικῶς ἡ ἠθική ἀντίληψις τῶν πραγμάτων ἀνευρίσκει καί ἀποκαθιστᾷ τήν εὐρυτέραν μεταξύ των ἑνότητα, ἀναδεικνύει τήν πλαστικότητα τῆς ζωῆς ὡς ἑνιαίου φαινομένου, τήν ὁποίαν τό Δίκαιον ἐτάχθη νά ὑπηρετῇ, καί ἐπιτυγχάνει τήν εὐστοχον σύλληψιν τῆς νομικῆς δεοντολογίας εἰς τά πλαίσια τῆς κοινωνικῆς νομοτελείας.

VI. Τούτων τεθέντων παρίσταται αὐτόδηλος ἡ σπουδαία σημασία τῆς ἠθικῆς εὐαισθησίας ἐν τῇ ἀπονομῇ τοῦ Δικαίου καί ἰδιαιτέρως τοῦ Ἐργατικοῦ. Ὁ Δικαστής, ὡς κοινωνικός λειτουργός, οὐδέποτε πρέπει νά θυσιάζῃ τήν κοινωνικήν ἀποστολήν του διά μίαν ψυχράν καί μηχανικήν νομικήν ἀρτιότητα, ἐκτός καί ἀδιαφόρως τῶν κοινωνικῶν πλαισίων καί τῆς ἠθικῆς ἀντιλήψεως τῶν πραγμάτων. Μία τοιαύτη ἀρτιότης, μή ὑπηρετοῦσα τήν ζωήν καί ὡς ἐκ τούτου καί τό Δίκαιον, ἔχει τήν θέσιν της μόνον εἰς τόν «Παράδεισον τῶν νομικῶν ἐννοιῶν», ὅπου μέ ἐπαρκῆ μελαγχολίαν διαπιστώνεται ἡ ματαιότης τῆς ἀσκόπου καί κενῆς ζωῆς, νομικῆς σοφίας ἐπί νεκρῶν σχημάτων. Μία τοιαύτη αὐτόνομος ἀρτιότης ἀνήκει εἰς τήν κατηγορίαν τῶν «ἀπηγορευμένων παιγνιδίων», διά τά ὁποῖα δέν ὑπάρχει θέσις εἰς τόν χῶρον τοῦ Δικαίου. Χωρίς τήν ἠθικήν εὐαισθησίαν ὁ Δικαστής ἀποτελεῖ «νομικήν μηχανήν» ἤ ἠλεκτρονικόν ἐγκέφαλον, δίδοντα νομικά γινόμενα αὐθύπαρκτα καί ἴσως χωρίς λάθη, ἀλλά εὑρίσκεται πολύ μακράν τοῦ Δικαίου καί τῆς ἀποστολῆς του.

VII. Ἰδιαιτέρως σήμερον ἡ ἠθική εὐαισθησία εἶναι ἐξόχως ἀναγκαία διά τόν Δικαστήν καί ὀφείλει ἀνά πᾶσαν στιγμήν νά διαθέτῃ ταύτην, διότι ἡ ἐποχή μας εἶναι ἱστορικῶς ἰδιαζόντως κρίσιμος. Ἔχουσα βαρεῖαν κληρονομίαν, τήν κληρονομίαν τοῦ Β' Παγκοσμίου Πολέμου καί μή δυνηθεῖσα νά τήν ἀπορρίψῃ καί νά ἀνανεωθῇ, ἐφ' ὅσον διεθνῶς μέν περικλείει τόν «ψυχρόν Πόλεμον», ἐσωτερικῶς δέ, κοινωνικῶς, τόν οἰκονομικόν, χαρακτηρίζεται ἀπό τόν αὐτόν ἀμοραλισμόν, τό ἠθικόν κενόν, ὅπως καί ἡ ἐποχή τοῦ Πολέμου. Ὑπό τό κλίμα τοῦτο τοῦ ἀμοραλισμοῦ ἀνατρέπεται ἡ ἱεραρχία τῶν ἀξιῶν καί ἡ κατ' ἀξίαν κλιμάκωσις τῶν ἀνθρώπων, ἐφ' ὅσον μοναδικόν, κατά κανόνα, κριτήριον ἀξιῶν καί ἀνθρώπων εἶναι ἡ σκοπιμότης καί ἡ ἐπιτυχία, πέραν καί ἐναντίον πάσης ἠθικῆς καί ἀντικειμενικῆς ἀξιολογήσεως.

VIII. Τό διάχυτον εἰς τήν ἀτμοσφαῖραν πνεῦμα τοῦτο τοῦ ἀμοραλισμοῦ τῆς ἐποχῆς μας, τό ὁποῖον εἰς τήν καλυτέραν περίπτωσιν ἐμφανίζεται ὡς «ἠθική ἀδράνεια», καλεῖται ὁ δικαστής νά ἀντιμετωπίσῃ, ἰδίως εἰς τόν τομέα τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ὅπου εἶναι ἔκδηλος ἡ ἀντίθεσις καί ἀνισότης μεταξύ ἐργοδοτῶν καί ἐργαζομένων. Ἀφ' ἑτέρου ἡ δύναμις τῶν ἰσχυρῶν συχνά ἐπιτυγχάνει νά καλύπτῃ τούς σκοπούς της μέ τό μανδύαν νόμων, ἀλλά οὐχί δικαίων. Ἀκριβῶς εἰς τό σημεῖον αὐτό ἔρχεται τό Σύνταγμα, ἀφ' ἑνός, καί ὁ Ἀστικός Κῶδιξ, ἀφ' ἑτέρου, διά τοῦ ἄρθρου 281 αὐτοῦ, νά προσφέρουν εἰς τόν Δικαστήν πολύτιμον βοήθειαν καί δυνατότητας νά ὑπερκεράσουν τούς ἀντισυνταγματικούς, προσωπικούς ἤ ὑπό ἀνηθίκους συνθήκας ἐπικαλουμένους νόμους καί νά ἀρνηθοῦν τήν ἐφαρμογήν των ἤ νά τούς ἐφαρμόσουν κατά συνείδησιν καί κατά τάς ἐπιταγάς τοῦ Δικαίου.

IX. Τά ὅπλα ταῦτα, τά τόσον πολύτιμα, δέν θά δυνηθῇ ὅμως νά χρησιμοποιήσῃ ὁ δικαστής, ἐάν στερῆται ἠθικῆς εὐαισθησίας. Ἐάν δέν εἶναι ἱκανός, πέραν τῆς ἀντιλήψεως καί κατανοήσεως τῶν νόμων, νά συγκινηθῇ ἐνώπιον τῆς ἀδικίας. Ἡ ἐνώπιον τῆς ἀδικίας συγκίνησις ἀποτελεῖ τήν ὑψίστην ἀρετήν τῶν ἐπιφορτισμένων μέ τήν σπουδαίαν ἀποστολήν τῆς ἀπονομῆς τοῦ Δικαίου. Ἄνευ αὐτῆς καί ἡ ὑψηλοτέρα νομική σοφία εὑρίσκεται εἰς τό κενόν, ἄγονος. Ὅταν οἱ ἐπιφορτισμένοι μέ τήν ἀπονομήν τοῦ Δικαίου δέν ἀπονέμουν εἰς τήν

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΡΓΑΤΟΤΕΧΝΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 148)1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Κ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α : Ἔνιοι Στρατιωτικαὶ Μονάδες ἐφήρμοσαν μειωμένον ἔναντι τοῦ νομίμου ὀκταώρου ὡράριον ἐργασίας τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ (σχέσις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου) ἐπί τι μακρὸν ἢ βραχὺ διάστημα. Ἡ ἐφαρμογὴ αὕτη ὅτε μὲν ὑπηγορεύθη ἐκ συγκεκριμένων συνθηκῶν, ὡς κατανομὴς προσωπικοῦ εἰς δύο διαφόρους διαδοχικὰς ὁμάδας ἐργασίας 6 ὡρῶν (ἐλλείψει ἐπαρκοῦς χώρου καὶ μηχανημάτων), ὅτε δὲ ἐκ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἀδικαιολογήτου πρωτοβουλίας τῶν διοικήσεων, εἰς ἑτέρας δὲ τὰς περιπτώσεις δὲν ἦτο σύμφωνος πρὸς τὰς ἀποφάσεις τοῦ Γ.Ε.Θ.Α.) Γ.Ε.Σ ὡς προϊσταμένης Ἀρχῆς ἁπασῶν τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ δὲν ἐκαλύπτετο ἐκ διαταγῶν τῆς Ἀρχῆς ταύτης

Ἐπ' ὄψει τούτων ἐρωτᾶται, ἐὰν ἡ ὡς ἀνωτέρω ἐφαρμογὴ μειωμένου ἔναντι τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας δημιουργῇ κεκτημένον δικαίωμα τῶν μισθωτῶν (ἐργατοτεχνιτῶν) ἢ, ἄλλως, ἐὰν ἡ ἀκύρωσις τῶν μὴ νομίμως ἐκδοθεισῶν διαταγῶν (περὶ μειωμένου ὡραρίου) ὑπὸ τῆς ἐχούσης τὸ δικαίωμα τοῦτο Ἀρχῆς (Ὑπουργοῦ) συνιστᾷ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μισθωτῶν τούτων.

Γ ν ω μ ο δ ό τ η σ ι ς. Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται :

1. Ὑπὸ τῶν ἀπὸ 8)13 Ἀπριλίου 1932 καὶ ἀπὸ 27 Ἰουνίου)4 Ἰουλίου 1932 προεδρικῶν διαταγμάτων, διατηρηθέντων ἐν ἰσχύι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ.Ν.Ἀστ. Κώδικος, ὡρίσθη, ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων καταστημάτων, βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα.

2. Αἱ διατάξεις αὗται περὶ τῆς ὀκταώρου ἡμερησίας ἐργασίας, ἀποτελοῦσαι ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τοῦ ν. 2269)1920 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας τῆς Οὐάσιγκτων, ἰσχύουσι καὶ διὰ τὸ πάσης φύσεως ὑπαλλήλικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου (Γνωμοδοτήσεις Ν.Σ.Κ.639) 1961, 19)1962, 713)1962 καὶ 53)1964, ΕΕΔ 20 σελ. 1159, 21 σελ. 178, 22 σελ. 701, 23 σελ. 304).

3. Τὸ νόμιμον τοῦτο χρονικὸν ὡράριον ἐργασίας ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον, ἀπαγορευομένης τῆς θεσπίσεως μείζονος τοιούτου. Ἡ καθιέρωσις ὅμως ὡρῶν ἐργασίας ὀλιγωτέρων τῶν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καθοριζομένων τυγχάνει γενικῶς ἐπιτρεπτὴ (Α.Π. 305)1964, ΕΕΔ 23,659

πραγματικότητα τοῦτο, ἀλλὰ τὸ θάπτουν ὑπὸ τὸ γράμμα τοῦ νόμου καὶ τοὺς νεκροὺς δικονομικοὺς τύπους, τότε ἀνοίγει ἐλευθέρα ἡ ὁδὸς πρὸς τὴν αὐταδικίαν καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀνατροπήν. Διότι κύριον θεμέλιον πάσης κοινωνίας εἶναι ἡ Δικαιοσύνη, ἐπ' αὐτῆς δὲ ἐπίκεινται ὅλαι αἱ ἄλλαι ἀξίαι τῆς ζωῆς. Ἄνευ Δικαιοσύνης δὲν ὑφίσταται ἔλλογος βίος καὶ κοινωνία ἀνθρώπων. Οἱ Ἕλληνες Δικασταί, ἐὰν θέλουν νὰ εἶναι ἄξιοι κληρονόμοι τῆς ἀρχαίας κληρονομίας μας, τὴν ὁποίαν τάπον φθονοῦν οἱ ξένοι, ὀφείλουν πάντοτε νὰ ἔχουν πρὸ ὀφθαλμῶν καὶ νὰ πραγματοποιοῦν τὴν ῥῆσιν τοῦ Πλάτωνος. («ΝΟΜΟΙ» XII, 8) «Πάντων μαθημάτων κυριώτατα τοῦ τὸν μανθάνοντα βελτίω γίγνεσθαι τὰ περὶ τοὺς νόμους κείμενα, εἴπερ ὀρθῶς εἴη τεθέντα, γίγνοιτ' ἂν, ἢ μάτην τοὔνομα νῷ προσῆκον κέκτηται' ἂν ὁ θεὸς ἡμῖν καὶ θυμαστὸς νόμος».

καὶ σημειώσεις, Α.Π.782)1964, ΝοΒ 13,703, Α.Π. 181)1964, ΕΕΔ 23, 463, Γν.Ν.Σ.Κ. 53)1964, ΕΕΔ 23,304), δυναμένη νὰ λάβῃ χώραν εἴτε διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε διὰ τῶν συλλογικῶν τοιούτων καὶ κατὰ συνεκδοχὴν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων (Συμβ. Ἐπικρατείας ἐν Ὁλομ. 129)1964, ΕΕΔ 23,389,σχετικαὶ καὶ αἱ ὡς ἄνω γνωμοδοτήσεις τοῦ Ν.Σ.Κ.).

4. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον, ἐν ὄψει τῆς ἰδιαζούσης φύσεως αὐτοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν διατάξεων, δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ ὑπ' αὐτοῦ παραίτησις ἀπὸ ἀξιώσεώς του, οἵαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ ἐπὶ ταῖς αὐταῖς ἀποδοχαῖς μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἵνα ἡ ὑποχρεωτικὴ καὶ ὡς πρὸς αὐτὸ ἡ μείωσις τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ὀκταώρου καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, δέον ὅπως ἐπιτρέπηται ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ καθιεροῦται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, δεσμευουσῶν καὶ τὸ Δημόσιον (βλ. ἐπὶ τοῦ θέματος τοῦ ὑποχρεωτικοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διὰ τὸ Δημόσιον γνωμοδότησιν Ν.Σ.Κ. 1015) 1965, ΕΕΔ 25,42 καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπὰς εἰς νμλγ. καὶ γνωμοδοτήσεις Ν.Σ.Κ.). Εἰς πᾶσαν ἑτέραν περίπτωσιν καὶ ἐφ' ὅσον ἐπιτακτικαὶ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι ἐπιβάλλουν τὴν τοιαύτην μείωσιν, διότι ἄλλως εἶναι ἀνεπίτρεπτος αὕτη (γνωμοδότησις Ν.Σ.Κ. 53)1964, ΕΕΔ 23,304) δέον ὅπως συνοδεύηται αὕτη (μείωσις) καὶ μὲ ἀνάλογον ἐλάττωσιν τῶν ἀποδοχῶν, ὥστε νὰ μὴ ἐπέρχηται οὐδεμία ζημία διὰ τὸ Δημόσιον (Α.Π. 326)1963, ΕΕΔ 22, 797, ἔνθα καὶ σημειώσεις, Α.Π. 181)1964, ΕΕΔ 23, σελ. 463, γνωμοδότησις Ν.Σ.Κ. 639)1961, ΕΕΔ 20, 1159).

5. Ἐκ τῶν ἐν τῷ ἐρωτήματι ὑμῶν ἀναφερομένων οὐδεμία τῶν ἄνω προϋποθέσεων συντρέχει ἐν προκειμένῳ. Ἡ ἐκ δὲ τῶν πραγμάτων ὑπαγορευθεῖσα μείωσις τοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐπὶ ἔλαττον τοῦ ὀκταώρου ἡμερησίως, ὡς καὶ ἡ τοιαύτη ἢ λαβοῦσα χώραν ἐξ αὐθαιρέτων, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον, ἐνεργειῶν τῶν ὑπηρεσιακῶν ὀργάνων, ὧν αἱ σχετικαὶ διαταγαὶ τυγχάνουσιν ἄκυροι, ὡς ἐκδοθεῖσαι κατὰ παράβασιν τῶν περὶ ἁρμοδιότητος κανόνων (*Μ. Στασινοπούλου*, Δίκαιον Διοικ. Πράξεων, σελ. 43 καὶ 193, *Σγουρίτσα*, Συνταγμ. Δικαίων, τ. Α', σελ. 186–188, 396–398, *Ἠλ. Κυριακοπούλου*, Ἑλλ. Διοικ. Δίκαιον 1947, τόμ. Β' § 25 καὶ ἐπομ. καὶ 84, Α.Π. 91)1904, Θέμ. ΙΕ' 472) δὲν ἐδημιούργησε δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων καὶ διὰ τὸ μέλλον ἐπὶ τοῦ οὕτω καθορισθέντος ὡραρίου, δι' ὃν λόγον καὶ δύναται ἡ Διοίκησις, ὅπως διὰ νέων διαταγῶν καταργήσῃ τὰς ὡς ἄνω ἀκύρως ἐκδοθείσας (Σ.τ.Ε. ἐν Ὁλομ. 518)1955, Θέμ. ΞΣΤ' 665) καὶ ἐπαναφέρῃ τὰ νόμιμον ἐν προκειμένῳ ὡράριον τῶν ὀκτὼ ὡρῶν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν καὶ τῶν τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα (σχετικὴ γνωμοδότησις Ν.Σ.Κ. 53)1964, ΕΕΔ 23, 304).

6. Ὅθεν εἰς τὸ ἐρώτημα ὑμῶν ἡ ἀπάντησις εἶναι ἀποφατική, ἤτοι ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐφαρμογὴ μειωμένου ἐναντι τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίας δὲν ἐδημιούργησε κεκτημένα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν (ἐργατοτεχνιτῶν), ἡ δὲ κατάργησις τῶν μὴ νομίμως ἐκδοθεισῶν διαταγῶν περὶ μειωμένου ὡραρίου δὲν συνιστᾷ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν μισθωτῶν. Πάντως ἐπὶ τοῦ θέματος θὰ πρέπει ἡ Διοίκησις νὰ ἔχῃ ὑπ' ὄψιν της καὶ τὰς σκέψεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 53)1964 γνωμοδοτήσεως τοῦ Ν.Σ.Κ. (ΕΕΔ 23, σελ. 304).

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπιρροὴ ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως

Ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ Νόμον 2112)1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν Νόμον 3198)1955.—Ἀνεπηρέαστος ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς ἀδυναμίας τοῦ ἐργοδότου, προσκαίρου ἢ ὁριστικῆς, πρὸς ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ἕνεκεν λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὡς ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ἀποτελοῦσα λόγον αὐτομάτου λύσεως αὐτῆς, τοῦ ἐργοδότου ὀφείλοντος νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως.—Σχετικὴ ἡ ἀκυρότης τῆς παρὰ τοὺς Νόμους περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἀπολύσεως, τοῦ μισθωτοῦ δυναμένου νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112) 1920, ἀπαιτουμένου ὅμως νὰ ἐγένετο πράγματι ἀπόλυσις.

Ἔχει ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη διὰ τὸν ἐν αὐτῇ λόγον ἡ ὑπ' ἀριθ. 340)1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Καβάλας), διότι εἶναι ἡ πρώτη, καθ' ὅσον γνωρίζομεν, ἡ ὁποία δέχεται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι ἡ προκύπτουσα ἐκ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198)1955, ἀκυρότης τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας εἶναι σχετικὴ, τεταγμένη ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, ὁπότε δύναται οὗτος, θεωρῶν τὴν ἀπόλυσίν του ὡς ἔγκυρον, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως. (Ἴδετε αὐτὸ καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 146 ἐπὶ τῆς Α.Π. 620)1965, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 147).

Περαιτέρω, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, μόνη ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἰσχὺν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλὰ πρέπει νὰ χωρήσῃ καταγγελία αὐτῆς, ὀφειλομένης τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920, ἐφ' ὅσον ἡ καταγγελία ἐγένετο ἀτάκτως. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 229)1926, Θέμ. ΑΗ' 162 καὶ παγία νομολογία).

Τοῦτο ἄλλως τε προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558)1930, τὸ ὁποῖον ἀντιδιαστέλλει μόνον τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκα διακοπῆς τῆς ἐργασίας λόγῳ πυρκαϊᾶς ἢ ἄλλου περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας, ὁπότε καὶ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης δὲν εἶναι ἠσφαλισμένος κατὰ τοῦ περιστατικοῦ τούτου, δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112)1920.

Πάντως ὅμως καὶ ὅταν ἀκόμη ἐπέρχηται εἰς τὴν ἐπιχείρησιν περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας μόνη ἡ ἐπέλευσις αὐτοῦ δὲν καταλύει τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πάντοτε, ἵνα καταλυθῇ αὕτη, νὰ χωρήσῃ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου καταγγελία (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 360, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 4, 390, Α.Π. 191)1949, εἰσηγητὴς *Δ. Μίχος*, ΕΕΔ 8, 367, Α.Π. 317)1953, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 12, 703).

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν δὲν ὀφείλεται εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις εἰμὴ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558)1930 ἢ διότι, μὴ γενομένης καταγγελίας, ὁπότε ὁ ἐργοδότης περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν, κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ., δὲν ὀφείλει οὗτος μισθούς (ἄρθρον 656 Α.Κ.) λόγῳ τοῦ περιστατικοῦ ἀνωτέρας βίας.

Διὰ τὴν ἐξέλιξιν ὅμως αὐτὴν πρέπει νὰ ὑπάρξῃ, ὡς δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, πράγματι ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ ἄλλως θὰ μετεβάλλετο ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ἐκ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.) εἰς ἀπόλυσιν, διὰ τὴν ὁποίαν πάντως ἀπαιτεῖται δήλωσις βουλήσεως κατ' ἄρθρον 167 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 54)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρελόμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκόρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Γ. Μπλάτσιος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. ἐὰν ὁ μισθωτὴς κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας ἢ ἐὰν ἕνεκα λόγων, ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, εἶναι ἀδύνατος ἡ ἀποδοχὴ τῆς

ἐργασίας, ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν, μὴ ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν ἐργασίας ἐν ἄλλῳ χρόνῳ.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ νόμου 4558)1930 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198) 1955, ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ, δέον, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, νὰ γίνῃ μετὰ προηγουμένην ἔγγραφον καταγγελίαν τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, καταβαλλομένης καὶ ἀναλόγου ἀποζημιώσεως.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἡ ἀδυναμία τοῦ ἐργοδότου, πρόσκαιρος ἢ ὁριστική, νὰ δεχθῇ τὴν προσφερομένην ἐργασίαν, ἕνεκα λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὡς ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεώς του ἢ ἡ διάλυσις τῆς ἀσκούσης τὴν ἐπιχείρησιν ἑταιρείας, δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἰσχὺν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δὲν ἀποτελεῖ λόγον αὐτομάτου λύσεως αὐτῆς, διὰ νὰ ἀπαλλαγῇ δὲ ὁ ἐργοδότης τῶν ἐκ ταύτης περαιτέρω ὑποχρεώσεών του ὀφείλει νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν αὐτῆς κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις. Καὶ ναὶ μέν, ἐν περιπτώσει μὴ τηρήσεως τῶν περὶ ἐγγράφου πρὸ ὡρισμένου χρόνου προμηνύσεως καὶ καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως διατάξεων, ἐπειδὴ ἡ ἐντεῦθεν προκύπτουσα ἀκυρότης τῆς ἀπολύσεως εἶναι σχετική, ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, δύναται οὗτος, θεωρῶν ἔγκυρον τὴν ἀπόλυσίν του, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, πρὸς τοῦτο ὅμως ἀπαιτεῖται νὰ εγένετο πράγματι ἀπόλυσις τοῦ ὑπαλλήλου, ἂν καὶ ἄτακτος.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναιρεσιβλλαμένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως ὡς βεβαιωθέντα ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὅτι ὁ ἐνάγων (ἤδη ἀναιρεσίβλητος), προσληφθεὶς τὴν 1 Νοεμβρίου 1943 παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἐκμεταλλεύσεως φαρμακείου, τὴν ἄδειαν λειτουργίας τοῦ ὁποίου εἶχεν ὁ Αἰμ. Β., ἐπιστήμων φαρμακοποιός, ἀσκουμένη ἀρχικῶς ὑπὸ ἀφανοῦς μετοχικῆς ἑταιρείας, ἥτις, προϊόντος τοῦ χρόνου, μετετράπη εἰς ὁμόρρυθμον τοιαύτην, μέλη τῆς ὁποίας ἦσαν καὶ οἱ ἐκκαλοῦντες (ἤδη ἀναιρεσείοντες), προσέφερεν ἔκτοτε συνεχῶς τὰς ὑπηρεσίας του ὡς βοηθὸς φαρμακοποιοῦ, ὅτι ἡ ὁμόρρυθμος αὕτη ἑταιρεία διελύθη κοινῇ πάντων τῶν ἑταίρων συμφωνίᾳ διὰ τοῦ ἀπὸ 1. 11.1964 διαλυτικοῦ, δημοσιευθέντος τὴν 5 Νοεμβρίου 1964 παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Καβάλας, ὅτι συνεπείᾳ τῆς διαλύσεως τῆς ἑταιρείας ἔπαυσεν ἡ λειτουργία τοῦ φαρμακείου, ὅπερ ἐξεμεταλλεύετο αὕτη, δι' ὃ καὶ κατέστη ἀδύνατος εἰς τὸν ἐνάγοντα ἡ συνέχισις τῆς ἐργασίας του ἀπὸ τῆς 2 Νοεμβρίου 1964, ὅτε, προσελθὼν νὰ ἐργασθῇ, εὗρε τὸ φαρμακεῖον κλειστόν, καὶ τέλος ὅτι δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ Αἰμ.Β. συνέχισεν ἐκτοτε τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ φαρμακείου, ὑπεισελθὼν εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς διαλυθείσης ἑταιρείας. Οὐδαμῶς ὅμως τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, οὐδ' ἐμμέσως διὰ τῶν ἀνωτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπελύθη, καταγγελθείσης, ἔστω καὶ ἀτάκτως, ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἐκείνου συμβάσεως ἐργασίας. Ἐπομένως τὸ Πρωτοδικεῖον, δεχθὲν παρὰ ταῦτα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπιδικάσαν τὴν δι' αὐτῆς αἰτουμένην, λόγῳ ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεως, ἀποζημίωσιν, ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω δεκτῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων περιστατικῶν τὰς προδιαληφθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθησαν, καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἀναιρουμένης τῆς ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου καὶ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν δέον ὅπως ἐρευνηθῇ ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1965 ἔφεσις τῶν ἀναιρεσειόντων ἐναγομένων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιημένου νόμου Γ'ΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Καβάλας.

Ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἐκτιθεμένων, τῶν ἐν τῷ οἰκείῳ πρακτικῷ περιλαμβανομένων καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ ἐνόρκου

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΝ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ

Συμβάσεις ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν

Σύμβασις ὡρισμένου χρόνου καὶ ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῇ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς, τοιαύτης ὑπαρχούσης καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας.—Ἀορίστου ὅμως χρόνου ἡ σύμβασις, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχει ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου.—Ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐπαναλαμβάνεται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19356)1965 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν) ἡ κρατήσασα ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε Α.Π. 492)1964, εἰσηγητὴς Δ. Κοκόρης, ΕΕΔ 33, 1032, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί) γνώμη ὡς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ἐργασίας μὲ καθορισμὸν ὁρίου ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐξ ἄλλου ὅμως ἔχει νομολογηθῇ καὶ δέχεται ταῦτο καὶ ἡ θεωρία (ἴδετε Κ. Καυκά, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, γ' ἔκδοσις, σελ. 492, Κ. Δημάκην, ΕΕΔ 10, 786, Ἀλ. Σακελλαρόπουλον, Νέον Δίκαιον, 11, 646, Α.Π. 448)1951, εἰσηγητὴς Ν. Πλατύκας, ΕΕΔ 11, 20, Α.Π. 37)1958, εἰσηγητὴς Ι. Τραχανῆς, ΕΕΔ 17, 194, Α. Π. 231)1959, εἰσηγητὴς Π. Τσαρούχης, ΕΕΔ 18, 583, ἐφ' ἧς παρατηρήσεις Β. Βασιλείου, ΕΕΔ 15, 585, Α Π. 603)1960, εἰσηγητὴς Λ. Ροζάκης, ΕΕΔ 20, 103, Α.Π. 32)1961, εἰσηγητὴς Ε. Καζαμπάκας, ΕΕΔ 20, 335), ὅτι, ὅταν ὁ χρόνος τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἔχῃ καθορισθῇ διὰ ταύτης, πλὴν

βεβαιώσεως μαρτύρων, δεόντως πάντων ἐκτιμωμένων, ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων εἰργάζετο ἀπὸ μακροῦ χρόνου ὡς βοηθὸς φαρμακοποιοῦ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἐκμεταλλεύσεως φαρμακείου, ἣν ἤσκει κατὰ διαδοχὴν ἡ ἐν Καβάλᾳ ὁμόρρυθμος ἑταιρεία ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Αἰμ. Β. καὶ Σία», συνδεόμενος μετ' αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Ἡ ἑταιρεία αὕτη, ἀποτελουμένη τελευταίως ἐκ τοῦ Αἰμ. Β., φαρμακοποιοῦ, ἔχοντος τὴν ἄδειαν λειτουργίας τοῦ φαρμακείου, καὶ ἐκ τῶν δύο ἤδη ἐκκαλούντων, διελύθη, κοινῇ τῶν συνεταίρων συναινέσει, διὰ τοῦ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1964 ἰδιωτικοῦ ἐγγράφου, δημοσιευθέντος παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Καβάλας τὴν 5ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους. Ἡ ἄδεια λειτουργίας τοῦ φαρμακείου παρέμεινεν εἰς τὸν Αἰμ.Β., ὅστις διετήρησε καὶ τὴν χρῆσιν τοῦ μισθίου καταστήματος, παρεδόθησαν δὲ εἰς αὐτὸν διὰ τοῦ ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1964 πρωτοκόλλου, πρὸς χρῆσιν, ὑπὸ τῶν πέως συνεταίρων του τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα ἐπιπλα καὶ σκεύη τοῦ φαρμακείου. Ἀπὸ τῆς διαλύσεως τῆς ἑταιρείας τὸ κατάστημα τοῦ φαρμακείου παρέμεινε προσωρινῶς κλειστόν, ἀναρτηθείσης εἰς αὐτὸ ὑπὸ τοῦ Αἰμ.Β. πινακίδος μὲ τὰς λέξεις «κλειστὸν λόγῳ ἀνακαινίσεως», μετὰ τινας δὲ ἡμέρας διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4905 τῆς 21 Νοεμβρίου 1964 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Καβάλας Π.Α., δημοσιευθέντος παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Καβάλας τὴν 23ην ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους, συνεστήθη νέα ὁμόρρυθμος ἑταιρεία μεταξὺ τοῦ Αἰμ.Β. καὶ δύο ἄλλων προσώπων πρὸς ἐκμετάλλευσιν τοῦ ὡς ἄνω φαρμακείου. Οὐδεμία δήλωσις ἐγένετο ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω διαλυθείσης ἐργοδότιδος ἑταιρείας ἢ ὑπὸ τῶν ἤδη ἐκκαλούντων ὁμορρύθμων μελῶν αὐτῆς πρὸς τὸν ἐνάγοντα περὶ ἀπολύσεως αὐτοῦ, οὐδόλως κατατεθέντος ὑπὸ μάρτυρός τινος, οὐδ' ἄλλοθεν προκύψαντος τοὐναντίου, οὔτε δὲ ἡ διάλυσις τῆς ἑταιρείας καὶ τὸ κλείσιμον τοῦ καταστήματός της ἀποτελοῦν λόγους αὐτομάτου λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς εἴρηται ἀνωτέρω. Ἑπομένως ὁ ἐνάγων, μὴ ἀπολυθείς, δὲν δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112)1920, ἄλλως δὲ κρίνας ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστὴς καὶ δεχθεὶς τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐφεσιβλήτου, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης, λόγῳ ἀπροειδοποιήτου ἀπολύσεώς του, ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης ἐν μέρει τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ, ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐκ τῶν ἐναγομένων ἐκκαλοῦντας, ἡ ἀγωγή, ὡς ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν.

δμως δι' αὐτῆς ἔχει ἀναγνωρισθῆ τὸ δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἡ σύμβασις αὕτη, ὡς τελοῦσα ὑπὸ διαλυτικὴν καὶ ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι σύμβασις ἀορίστου χρόνου.

Συνάπτεια ἐντεῦθεν εἶναι, ὅτι ἐπὶ ταυτότητι (ἀορίστου χρόνου) συμβάσεως δὲν ἐφαρμόζεται τὸ ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ τὴν λύσιν αὐτῆς, τὸ ὁποῖον ἔχει ἤδη ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου. (Ἴδετε Α.Π. 318)1955, εἰσηγητὴς Δ. Κακούρης, ΕΕΝ 24, 802 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΝ 24, 803).

Οὕτω ἀπεφάνετο καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 36)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρελόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Παπουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μελάτσιος, Β. Βασιλείου

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 669 Α.Κ. σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῆ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς. Τοιαύτη ὑπάρχει καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας. Ὅταν ὅμως ἔχῃ καθορισθῆ διὰ τῆς συμβάσεως ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῆ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, τότε ἡ σύμβασις αὕτη, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄνω ἄρθρων τοῦ Α.Κ., ἀορίστου διὰ τὸν ἐργοδότην χρόνου καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίαν αὐτῆς ἡ συνδρομὴ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. ἐπιβαλλομένου πρὸς τοῦτο, ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, στοιχείου τοῦ σπουδαίου λόγου.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐλέξατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὅτι τὸ ἄρθρον 31 τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅστις δὲν ἔχει μὲν ἰσχὺν νόμου, εἰς ὃν ὅμως ἔχει προσχωρήσει καὶ ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 2, ὅτι «ἡ μετὰ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, μετ' ἔγκρισιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, κατὰ τοὺς ὅρους καὶ μὲ τὰς συνεπείας τῶν κειμένων διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. Οὗτοι ἀποχωροῦσιν αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἢ ἑτέρας διατυπώσεως». Ἔκρινε δὲ περαιτέρω τὸ εἰρημένον δικαστήριον, ὅτι ἡ μετὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διευθυντοῦ τῆς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ Κεντρικῆς Διευθύνσεως Ὑλικοῦ καὶ Προμηθειῶν (Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ) σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ἐφ' ὅσον τίθεται χρονικὸν ὅριον αὐτοδικαίας λύσεως τῆς συμβάσεως, καὶ, διότι δὲν ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν του, σπουδαῖος λόγος πρὸς καταγγελίαν ταύτης, ἀπερρήνατο ἄκυρον, κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., τὴν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, μετ' ἔγκρισιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτῆς, γενομένην καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τοὺς αἰτηθέντας μισθοὺς ὑπερημερίας. Οὕτως ὅμως τὸ εἰρημένον δικαστήριον ἀνεπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθότητος τῆς εἰρημένης κρίσεως αὐτοῦ, καθ' ὅσον δὲν ἠρεύνησε παντάπασι τὴν ἔννοιαν τοῦ πρώτου μέρους τοῦ ἄνω ἄρθρου Κανονισμοῦ, τοῦ ὁρίζοντος ὅτι «ἡ μετὰ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τοὺς ὅρους καὶ μὲ τὰς συνεπείας τῶν κειμένων διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας» καὶ δὲν ἀπέκλεισε τὸν βάσει τούτου χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ τὴν δυνατότητα καταγγελίας αὐτῆς καὶ δι' ἄλλον λόγον, πλὴν τοῦ σπουδαίου τοιούτου, καὶ δὴ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 2112)1920, ὡς ἔχει τροποποιηθῆ, μὴ ἀπαιτούσας διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας σπουδαῖον λόγον, δι' ὃ ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν δεύτερον ὑπὸ στοιχεῖον β' λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΩΡΑΡΙΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Παροχή μειωμένης κατά νόμιμον ώράριον έργασίας καί συνέπειαι

Άναφορά τοῦ ἐξασφαλιζομένου ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς ἐργασίαν, ἡ παροχή τῆς ὁποίας συμφωνεῖται διά τό νόμιμον ἢ τό εἰθισμένον ὡράριον, τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου ἐξυπακουομένου ἀλαλήτως συμφωνουμένου ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας.—Περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου, μή ἀποδεχομένου τάς καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ ὡραρίου τούτου προσφερομένας κατά τήν συμφωνίαν ὑπηρεσίας εἰς ὑπερημερίαν, κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς πρός τόν χρόνον, δι' ὃν ἀποκρούει ταύτας, μή δικαιουμένου νά περικόψῃ τόν κατ' ἐλάχιστον ὅριον κατοχυρούμενον μισθόν ἢ ἡμερομίσθιον.

Ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 8601)1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Τό δεκτόν γενόμενον ὑπό τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὅτι ὁ ἐλάχιστος νόμιμος μισθός ἢ ἡμερομίσθιον ἀφορᾷ ἐργασίαν ἐπί τό νόμιμον ὡράριον (καί προσθέτει ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις καί ἐπί τό εἰθισμένον) εἶναι ἐπανάληψις τῶν δεκτῶν γενομένων ὑπό τῶν Α.Π. 53)1958 (εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 12, 296, Α.Π. 714)1958 (εἰσηγητής *Δ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 17, 1190).

Περαιτέρω ὡς πρός τό ἐν τῇ ἀποφάσει ζήτημα ἴδετε καί Α.Π. 326)1963 (εἰσηγητής *Β. Ποταμιάνος*, ΕΕΔ 22, 797, Α.Π. 181)1964 (εἰσηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 23, 463), Α.Π. 783)1964 (εἰσηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 983).

Ἀρείου Πάγου 44)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρδάκου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαγγιῶρος, Ἀντιπρόεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Α. Λαμπρόπουλος

Ναί μέν τό ἐξασφαλιζόμενον ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου ἀφορᾷ ἐργασίαν, ἡ παροχή τῆς ὁποίας συμφωνεῖται διά τό νόμιμον ἢ τό εἰθισμένον ὡράριον, πλήν τό τελευταῖον τοῦτο ἐξυπακούεται ἀλαλήτως συμφωνούμενον ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας, εἰς τρόπον ὥστε ὁ ἐργοδότης, μή ἀποδεχόμενος τάς καθ' ὅλην τήν διάρκειαν τοῦ ὡραρίου τούτου προσφερομένας κατά τήν συμφωνίαν ὑπηρεσίας περιέρχεται, κατά τό ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., εἰς ὑπερημερίαν ὡς πρός τόν χρόνον, δι' ὃν ἀποκρούει ταύτας, καί δέν δικαιοῦται νά περικόψῃ τόν κατ' ἐλάχιστον ὅριον κατοχυρούμενον ὡς ἄνω μισθόν ἢ ἡμερομίσθιον ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι οὗτος μονομερῶς καί ἐν τῷ διευθυντικῷ αὐτοῦ δικαιώματι ἐμείωσε τάς ὥρας τῆς ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, καθό περί πραγμάτων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος - ἐνάγων, ἐξ ἐπαγγέλματος κτίστης, προσελήφθη βάσει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2500)1953 ὑπό τοῦ διευθυντοῦ τῆς Πολιτικῆς Ἀεροπορίας τήν 26.10.1957 ὡς ἐργατοτεχνίτης ἄνευ ἰδιαιτέρας τινός συμφωνίας ὡς πρός τήν διάρκειαν τῆς καθημερινῆς ἐργασίας του καί ὅτι «τό Ἑλληνικόν Δημόσιον, ἐκ λόγων ἀφορώντων αὐτό ἅπαν τό ἐν τῷ Ἀεροδρομίῳ Ἑλληνικοῦ ἐργαζόμενον προσωπικόν, μεταξύ τῶν ὁποίου καί τόν ἐνάγοντα, ἀπησχόλει ἐπί ἓξ ὥρας ἡμερησίως κατά τούς χειμερινούς μῆνας καί ἐπί 11)2 ὥρας καθ' ἑκάστην κατά τούς θερινούς», καί τόν τελευταῖον μάλιστα «ὡς τεχνίτην - κτίστην εἰς οἰκοδομικῆς φύσεως ἐργασίας», χωρίς νά βεβαιωθῇ, ὡς προσθέτει, «ἐξ οὐδενός ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ρητή ἢ σιωπηρά συμφωνία», ὅπως καταβάλληται μειωμένον ἡμερομίσθιον, ἀνάλογον πρός τήν ὡς ἄνω μειωμένην χρονικῶς ἐργασίαν. Ὅθεν, κρίναν μετά ταῦτα, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιοῦτο τῶν καθωρισμένων διά πλήρες ὡράριον ἐλαχίστων ἡμερομισθίων ὑπό τῆς ὑποχρεωτικῆς διά τό Ἑλληνικόν Δημόσιον, ὡς ὑπογραφείσης ἐνώ-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Έννοια διατάξεων άρθρου 3 Ν.Δ. 4185)1961

Έπέκτασις διατάξεως άρθρου 3 Α Ν. 1836)1951 περί προσλήψεως πολεμιστών διά τού άρθρου 3 § 1 Ν.Δ. 4185)1961 καί έπί τού Δημοσίου καί τών Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, άνεξαρτήτως ύπάρξεως ή μή κενών θέσεων.—Έφαρμογή όχι μόνον όταν τό άπασχολούμενον προσωπικόν είναι μόνιμον καί διαρκές, άλλά καί όταν ταύτα χρησιμοποιήται περιστατικώς καί κατ' όδηλα έκάστοτε χρονικά διαστήματα.—Έννοια άρθρου 3 § 4 Ν.Δ. 4185)1961 περί πληρώσεως κενών θέσεων.

Περίπτωσις τής κατωτέρω άποφάσεως τού Άρείου Πάγου (ύπό τής όποίας έπεκυρώθη ή ύπ' άριθ. 4536)1964 άπόφασις τού ώς έφετείου δικάσαντος κατά την έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Άθηνών) ύπήρξεν άναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστού τού ά.ν. 1836)1951 εις τά Δημόσιαν κατ' έφαρμογήν τού άρθρου 3 § 1 τού ν.δ. 4185)1961 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τού ά.ν. 1836)1951 (ΕΕΔ 20, 1222 έπ., ένθα κωδικοποίησις τών ίσχυουσών διατάξεων). (Ίδετε διά τό θέμα καί γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου τού Κράτους 6)1961, είσηγητής *Μ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 742).

Δέν πρέπει νά είναι άντικείμενον άμφισβητήσεως τό ότι, ώς δέχεται καί ή έν λόγω άρεοπαγιτική άπόφασις, τό Δημόσιον ύπάγεται καί εις την τού άρθρου 3 τού ά.ν. 1836)1951 ύποχρεώσεων προσλήψεως πολεμιστών, άνεξαρτήτως ύπάρξεως κενής θέσεως, ώς ύπείχε πρό τού ν.δ. 4185)1961 ύποχρέωσιν, κατά ταύτα δέ έπήλθεν ή διά τού άνωτέρω ν.δ. μεταβολή. Εις την έπί τού ν.δ)ματος ταύτου είσηγητικήν έκθεσιν (ΕΕΔ 20, 1165) σαφώς γράφεται, ότι «διά τού άρθρου 3 σκοπείται ή ύπαγωγή εις τάς έκ τού ά.ν. 1836)1951 ύποχρεώσεις καί τού Δημοσίου, ώς καί τών Ν.Π.Δ.Δ., ώς πρός τό προσωπικόν αύτών, τό συνδεόμενον μετ' αύτών διά συμβάσεως έργασίας ίδιωτικού δικαίου, καθόσον τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ. δέν ύπήγοντο εις τάς ύποχρεώσεις τού άρθρου 3 τού ά.ν. 1836)1951, άλλ' εις τό άρθρον 4 αύτού, ύπερ ούμως ήτο περιωρισμένης χρονικής διαρκείας. Ήδη, λήξάσης τής ίσχύος τού άρθρου 4, έξομοιούται καί το Δημόσιον, ώς καί τά Ν.Π.Δ.Δ., πρός πάντας τους λοιπούς έργοδότας, βαρυνόμενα καί ταύτα μέ τάς αύτάς ύπο-

πιον τού έξουσιοδοτηθέντος παρά τού Υπουργού Έργασίας άρμοδίου όργάνου (άρθρον 5 § 3 νόμου 3239)1955), άπό 27.6.1957 συλλογικής συμβάσεως έργασίας τών έργατοτεχνιτών οίκοδομών άπάσης τής χώρας καί έν συνεχεία άπορρίψαν την άπό 26.11.1964 έφεσιν τού άναιρεσείοντος Έλληνικού Δημοσίου κατά τής όμοίως άποφανθείσης πρωτοδίκου άποφάσεως, όρθώς ήρμήνευσε καί έφήρμοσε τό άρθρον 8 τού ν.δ. 2500)1953 καί τάς διατάξεις τού άπό 17.10.1953 β.δ. καί τής ώς είρηται συλλογικής συμβάσεως καί ούδεμίαν άλλην παρεβίασεν, ό δέ περί τού έναντίου 1ος λόγος τού άναιρετηρίου είναι άβάσιμος καί άπορριπτέος.

Ό έν τώ δευτέρω λόγω τού άναιρετηρίου διαλαμβανόμενος ισχυρισμός τού άναιρεσείοντος ότι ό άναιρεσίβλητος άπό τού έτους 1957 μέχρι τής άγωγής, έγερθείσης τόν Άπρίλιον 1963, έλάμβανεν άδιαμαρτυρήτως καί άνεπιφυλάκτως τόν καταβαλλόμενον αύτώ μηνιαίον μισθόν, ώς τόν άνάλογον πρός τό πράγματι δικαιούμενον ήμερομίσθιον, καί προσθέτους άποζημιώσεις δι' έργασίαν κατά Κυριακάς καί έορτάς, περί ών τό αύδόλως ληφθέν ύπ' όψιν ύπ' άριθ. 12317)3.3.1964 έγγραφον τού Υπουργείου Συγκοινωνιών, μή συναρτώμενος πρός την άλλως τε άνελέγκτως άποκρουσθείσαν ώς άνω σιωπηράν περί μειώσεως τού ήμερομισθίου συμφωνίαν, στερείται οίασδήποτε έπιρροής ώς πρός την έκβασιν τής προκειμένης δίκης καί ούδαμώς δικαιολογεί την διά ψευδή έρμηνείαν καί έσφαλμένην έφαρμογήν τής μνησθείσης συλλογικής συμβάσεως αίτουμένην άναίρεσιν τής προσβαλλομένης άποφάσεως. Τά άορίστως έν τώ λόγω τούτω έπικαλούμενα άρθρα 7 καί 12 §§ 1 καί 2 τού π.δ. τής 8)14.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως τών νόμων περί Κυριακής άναπαύσεως» είναι άσχετα πρός την έπιδικασθείσαν διαφοράν μισθών καί δώρων μεταξύ τών καταβληθέντων τοιούτων καί τών κατά την ρηθείσαν συλλογικήν σύμβασιν καταβλητέων. Όθεν είναι άπορριπτέος καί ό 2ος λόγος τού άναιρετηρίου ώς άβάσιμος.

χρεώσεις;».

Περαιτέρω άλλη είναι ή διά τοῦ ἄρθρου 8 § 4 τοῦ ν.δ 4185)1961 ὑποχρέωσις τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ. πρὸς πλήρωσιν κενῶν θέσεων κατὰ τὸ ἐν τῇ διατάξει ποσοστὸν καὶ ἐπὶ τὸν περιωρισμένον ἐν αὐτῇ χρόνον.

Ἀρείου Πάγου 37)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Σοφιανόπουλος, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους, Β. Βασιλείου

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ. ν. 1836)1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.», ὧν ἡ ἰσχὺς ἐπεξετάθη διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4185) 1961 καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τὸ συνδεόμενον μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁρίζουσαι ὅτι πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖ προσωπικὸν πλέον τῶν δέκα πέντε, ἀνεξαρτήτως τοῦ τύπου καὶ τῆς μορφῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑποχρεοῦται, ὅπως προσλάβῃ πολεμιστὰς κατὰ ποσοστὸν 7 ο)ο τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων, ἔχουν ἐφαρμογὴν οὐ μόνον ὅταν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν εἶναι μόνιμον καὶ διαρκές, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοῦτο χρησιμοποιῆται περιστατικῶς καὶ κατ' ἄδηλα ἑκάστοτε χρονικὰ διαστήματα. Τοῦτο συνάγεται ἐκ τῶν ἐξαιρέσεων τῶν εἰσαγομένων διὰ τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου 3 τοῦ ἀ. ν. 1836)1951, προκειμένου περὶ τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, τοῦ προσλαμβανομένου παρ' ἐπιχειρήσεων, ἐνεργουσῶν ἐπισκευὰς πλοίων ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν τοιούτων ἐπισκευῶν, καὶ διὰ τοῦ ἐδαφίου 3 τῆς αὐτῆς παραγράφου τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, προστεθέντος διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657) 1953, προκειμένου περὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου παρά τινος δι' ἔκτακτον ἀνάγκην τῆς ἐργασίας του, μὴ ἐμπιπτούσαν εἰς τὰ συνήθη ἔργα αὐτῆς, διὰ χρονικὸν διάστημα οὐχὶ μακρότερον τῶν τριῶν μηνῶν κατ' ἔτος, ἐφ' ὅσον ἀνέφερε τοῦτο εἰς τὸ οἰκεῖον Συμβούλιον τοῦ εἰρημένου ἀ. ν. 1836)1951, ὡς καὶ περὶ προσωπικοῦ, ἀπαρτίζοντος τρίτην ὁμάδα (βάρδιαν), δι' ὧν ἐξαιρέσεων διαδηλοῦται ἡ θέλησις τοῦ νομοθέτου, ὅπως εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν τυχοῦσιν ἐφαρμογῆς αἱ ἄνω διατάξεις περὶ προσλήψεως πολεμιστῶν, καὶ δὴ καὶ ὅταν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν ἔχῃ προσληφθῇ διὰ βραχὺν χρόνον καὶ κατώτερον τῶν τριῶν μηνῶν, ἐφ' ὅσον δὲν ἐδηλώθη τοῦτο εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον. Ἡ ἐκδοχὴ αὕτη ἐνισχύεται περαιτέρω οὐ μόνον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἐδάφιον δ' τοῦ ν.δ. 4185)1961, ὁριζούσης ὅτι, προκειμένου περὶ τεχνικοῦ ἢ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, προσλαμβανομένου εἰς δημόσια ἔργα ἢ ἔργα ἀνασυγκροτήσεως «περιωρισμένης διαρκείας», ἡ ἀπόλυσις τῶν ἀκαταλλήλων ἐν τῶν τοποθετηθέντων πολεμιστῶν γίνεται ἄνευ μεσολαβήσεως τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν, ἐπὶ τῇ ἠτιολογημένῃ προτάσει τοῦ ἐπιβλέποντος μηχανικοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 12 τοῦ ν.δ. 2657)1953 καὶ 4 § 1 ἐδάφιον γ' τοῦ εἰρημένου ν. δ)τος 4185)1961, δι' ὧν παρέχεται δυνατότης ἀπολύσεως τῶν τοποθετηθέντων πολεμιστῶν, ὅταν αἱ ἐπιχειρήσεις, εἰς ἃς ἐτοποθετήθησαν, δὲν δύνανται νὰ λειτουργήσωσιν ἐπωφελῶς καὶ εὑρίσκωνται ἐν οἰκονομικῇ ἀνεπαρκείᾳ. Ἐπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἀπορρίψαν τὸν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Δημοσίου προβληθέντα λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως περὶ μὴ δεσμεύσεως αὐτοῦ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω ἀ. ν. 1836)1951 καὶ ἀκυρότητος τῆς ὑπ' ἀριθ. 21)14.11.1962 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη ὁ ἀναιρεσίβλητος πολεμιστὴς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἀναστηλώσεων Ἀρχαιοτήτων τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἐργατοτεχνίτης, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ ταύτῃ, δυνάμει σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπηρετοῦν προσωπικὸν δὲν ἀπασχολεῖται μονίμως καὶ συνεχῶς, ἀλλὰ περιστατικῶς κατ' ἄδηλα ἑκάστοτε χρονικὰ διαστήματα, οὐδαμῶς ἐσφαλε καὶ ἀπορριπτέοι οἱ ἀντιθέται πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὁ τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ τὸ ἀναιρεσεῖον Δημόσιον προβάλλει, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου παρὰ τῇ εἰρημένῃ Ὑπηρεσίᾳ του, ὡς ἐργατοτεχνίτου, δὲν ὑπηρέτουν παρ' αὐτῇ 12 ἐργατοτεχνῖται καὶ ἐ-

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΚΥΡΩΣΙΣ ΔΙΑ ΝΟΜΟΥ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΝΝΟΜΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ δι' ἐργαζομένους εἰς Ἐλευθέραν Ζώνην Θεσσαλονίκης

Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐντὸς τῆς Ἐλευθέρας ἐν Θεσσαλονίκῃ Γιουγκοσλαβικῆς Ζώνης, δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 24)10)2.11.1923 κυρωθείσης Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως – Μετατροπὴ τῶν κυρουμένων διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ διεθνῶν συμβάσεων ὡς ἐσωτερικὸν δίκαιον καὶ δυνατὴ ἡ τροποποίησις ἢ κατάργησις αὐτῶν διὰ μεταγενεστέρου νόμου ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει, ἕνεκεν τοῦ ἐνδεχομένου τῆς δημιουργίας διεθνοῦς διὰ τὴν Πολιτείαν εὐθύνης, συνάγεται ἡ τοιαύτη βούλησις τοῦ νομοθέτου σαφῶς.

Προκύψαν νομικὸν ζήτημα εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 163)1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης, ὑπῆρξεν, ἂν ὀφείλωνται εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς ἐντὸς τῆς Ἐλευθέρας ἐν Θεσσαλονίκῃ Γιουγκοσλαβικῆς Ζώνης παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν μισθωτούς, οἵτινες προσλαμβάνονται ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἀρνητικῶς ἐπὶ τούτου ἀπεφάνθη ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις.

Εἰς πρὸς τὴν ἐλευθερίαν τῆς χώρας, εἰς τὴν ὁποίαν εἰσάγεται ἡ διεθνὴς σύμβασις ὡς ἐσωτερικὸν δίκαιον (ἴδετε καὶ *Γ. Μαριδάκη*, γνωμοδότησις, ΕΕΔ 9, 968), νὰ τὴν τροποποιήσῃ ἢ νὰ καταργήσῃ μετὰ τὴν κύρωσιν αὐτῆς, ὑπεχούσης διεθνῆ εὐθύνην διὰ τὴν παράβασιν ταύτην, ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 94 ἑπ., ἔνθα καὶ παραπομπαί, *Γ. Τενεκίδην*, ΕΕΔ 13, 342, ἔνθα εἰς σημ. 1 καὶ λοιπαὶ παραπομπαί.

Ἀρείου Πάγου 634)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Μαργέλλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Π. Ζήσης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τῆς Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως τῆς 10 Μαΐου 1923, κυρωθείσης δι' ἀναγκαστικοῦ νόμου 24)10)2.11.1923, ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης ἐπιτρέπεται ἡ ἐγκατάστασις καὶ ἡ ἐργασία ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀτόμων, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅτι θὰ τηροῦν τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῇ χώρᾳ νόμους καὶ κανονισμούς. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἐγκατάστασις καὶ ἡ ἐργασία ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἀτόμων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι θὰ τηροῦν τοὺς ἰσχύοντας ἐν τῇ χώρᾳ νόμους καὶ κανονισμούς, ἐπὶ τῇ προϋποθέσει ὅμως

σης διά τοῦ ν. δ)τος τῆς 24.10)2.11.1923 (Φ.Ε.Κ. 315) καὶ διατηρήσάσης τὴν ἰσχύν της μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 Εἰσ.Ν.Α.Κ., «πᾶν ἐμπόρευμα, ἐξαποστελλόμενον ἀπὸ τοῦ μεθοριακοῦ σταθμοῦ πρὸς τὴν ἐλευθέραν Σερβικὴν Ζώνην καὶ τἀνάπαλιν, θὰ θεωρῆται ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως ὡς ἐμπόρευμα ὑπὸ διαμετακόμισιν· ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως οὐδὲν παρεμβάλῃ ἐμπόδιον εἰς τὴν διαμετακόμισιν ταύτην, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ φύσις τῶν διαμετακομιζομένων ἐμπορευμάτων· ἡ ἐργασία αὕτη δὲν θὰ ὑποβληθῇ εἰς οὐδὲν εἶδος φορολογίας ὑπὸ οἱανδήποτε ὀνομασίαν ἢ μορφὴν ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἢ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης· εἰς τὸν αὐτὸν κανόνα θὰ ὑπάγωνται τὰ ἐμπορεύματα, ἐφ' ὧν θὰ ἐνεργῆται διαχειρισμὸς ἐν τῇ Ζώνῃ». Πρὸς τούτοις, κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν ἀνωτέρω σύμβασιν καὶ μετ' αὐτῆς δημοσιευθέντος εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως Γ' πρωτοκόλλου, ὡσυμφωνεῖται, ὅτι αἱ μεταφοραὶ αὗται δὲν θὰ ὑπόκεινται εἰς οὐδενὸς εἴδους χρηματικὰς ἐπιβαρύνσεις, τελωνειακοὺς δασμούς, φόρους, τέλη ὑφ' οἱανδήποτε ὀνομασίαν, εἴτε πρὸς ὄφελος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε πρὸς ὄφελος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης (ἄρθρον 5)· οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι οὐδεμία χρηματικὴ ἐπιβάρυνσις θέλει ἐφαρμοσθῇ χάριν ἰδιωτῶν ἢ ἄλλων προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου». Βραδύτερον κατηρτίσθη καὶ ὑπεγράφη ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων Κυβερνήσεων τὸ ἀπὸ 17 Μαρτίου 1929 πρωτόκολλον Ὑπηρεσίας λιμένος, ἀλλὰ τὸ ἔγγραφον τοῦτο, μὴ δημοσιευθὲν ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως, δὲν ἐνεσωματώθη εἰς τὴν σύμβασιν καὶ δὲν ἀπέκτησεν ἰσχύν τινα ἐν τῇ ἐσωτερικῇ ἐννόμῳ τάξει (Εἰσ.Ν.Α.Κ. ἄρθρον 103).

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω παρατεθειμένων διατάξεων προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τῶν συμφωνηθέντων ἀπεσκοπήθη, ὅπως τὰ μέσω τῆς ἐλευθέρας ἐν Θεσσαλονίκῃ Σερβικῆς (ἤδη Γιουγκοσλαβικῆς) Ζώνης διαμετακομιζόμενα καὶ τὰ αὐτόθι διαχειριζόμενα ἐμπορεύματα μὴ ὑποβληθῶσιν ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς οἱανδήποτε οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν, τόσον ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ πρὸς ὄφελος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ἰδιωτῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου, εἴτε ἰδιωτικοῦ δικαίου. Παρέπεται ἐντεῦθεν, ὅτι δὲν ὀφείλονται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραὶ διὰ τοὺς παρέχοντας ἐντὸς τῆς Ζώνης ἐκείνης ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας, οἵτινες, κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῆς συμβάσεως, προσλαμβάνονται ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Κυβερνήσεως. Ῥητῶς ὁρίζεται, ὡς προελέχθη, διὰ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Γ' πρωτοκόλλου, ὅπερ ἔχει ἐνσωματωθῇ εἰς τὴν ῥηθεῖσαν σύμβασιν καὶ συνισχύει μετ' αὐτῆς, ὅτι ἡ συμπεφωνημένη ἀπαλλαγὴ ἀπὸ οἱασδήποτε ἐπιβαρύνσεως ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς αὕτη θεσπίζεται ὑπὲρ νομικῶν προσώπων ἢ ἰδιωτῶν. Σκεφθὲν ἄρα οὕτω τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ ἀπορρῖψαν τὴν ἀπὸ 26 Μαρτίου 1964 ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἐσφάλη περὶ τὴν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μόνος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

Αἱ διεθνεῖς συμβάσεις, κυρούμεναι διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ, μετατρέπονται εἰς ἐσωτερικὸν δίκαιον καὶ εἶναι δυνατὴ ἡ τροποποίησις ἢ κατάργησις αὐτῶν διὰ μεταγενεστέρου νόμου ῥητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει, ἕνεκεν τοῦ ἐνδεχομένου τῆς δημιουργίας διεθνοῦς διὰ τὴν Πολιτείαν εὐθύνης, συνάγεται ἡ τοιαύτη βούλησις τοῦ νομοθέτου σαφῶς. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, οἱ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι ἐνώπιον τοῦ νόμου. Οὐχ ἧττον ἡ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει ἀναφερομένη ἐξαιρετικὴ ὑπὲρ τῆς Γιουγκοσλαβίας ἀπαλλαγὴ ἀπὸ οἱασδήποτε οἰκονομικῆς ἐπιβαρύνσεως, ὑπαγορευθεῖσα ἐκ τῆς ῥυθμίσεως τῶν ἐν γένει συμφερόντων καὶ σχέσεων τῶν συμβληθέντων Κρατῶν, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἀντίκειται πρὸς τὴν εἰρημένην συνταγματικὴν ἐπιταγήν, ὡς ἀποστεροῦσα τοὺς Ἕλληνας, τοὺς παρέχοντας ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐντὸς τῆς ἐλευθέρας Γιουγκοσλαβικῆς Ζώνης τῆς ἀσφολίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἢ ὅτι ἐτροποποιήθη ὑπὲρ αὐτοῦ σιωπηρῶς διὰ τῆς γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 60 τοῦ ἀν. νόμου 1846)1951, καθ' ἣν, πέραν τῶν ῥητῶς μνημονευομένων νομοθετημάτων, κατηργήθη ὡσαύτως καὶ πᾶσα ἄλλη διάταξις τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας, ἀντιτιθεμένη πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ νόμου τούτου. Κατ'

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

'Ακυρότης συμφωνιῶν κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020)1959

Παροχή ἐργασίας πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Ν.Δ. 4020)1959 μὲ τὴν εἰδικὴν συμφωνίαν νὰ παρέχῃ ὁ μισθωτὸς ταύτας, ὁμειβόμενος διὰ μεγαλυτέρου τοῦ ὁριζομένου ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μισθοῦ. — 'Άκυρος ἡ τοιαύτη συμφωνία μετὰ τὸ Ν.Δ. 4020)1959 (ἄρθρον 8). — 'Αποζημίωσις Νόμου 2112)1920 δι' ἀπροειδοποιήτον ἀπόλυσιν μισθωτοῦ.

'Έρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ἐπ' ἀριθ 410)1964, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 23, 1044).

'Επρόκειτο περὶ παροχῆς παρανόμων (ἄνευ ἀδείας τῆς 'Αρχῆς) ὑπερωριῶν πρὸ καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4020)1959 (ἄρθρον 8) (ΕΕΔ 18, 1271).

Κατὰ τὰ πρὸ τοῦ ἀνωτέρω ν. δ)τος 4020)1959 νομολογηθέντα (Α.Π. 18)1957, εἰσηγητὴς *Στ. Μανδραμιχάλης*, ΕΕΔ 16, 380) ἦτο δυνατὴ συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ πρὸς κάλυψιν διὰ τοῦ καταβαλλομένου ἀνωτέρου ἐκείνου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας μισθοῦ ἀποζημιώσεων διὰ παρανόμως παρεχομένην ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959 ὡρίσθη, ὅτι ἡ τοιαύτη συμφωνία ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ)γματος τούτου (12 Νοεμβρίου 1959) εἶναι ἄκυρος.

'Επομένως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν παροχῆς παρανόμως ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῶν ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020) 1959 ἀποζημιώσεων, ἀπὸ τῶν ὁποίων μάλιστα, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 467) 1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 850, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 1388), δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ.

Προκειμένου περὶ παρανόμως παρεχομένης ὑπερωριακῆς ἐργασίας δὲν ὀφείλεται ἀξίωσις «ἀμοιβῆς», ἡ ὁποία ἀπαντᾶται ὡς δηλωτικὴ τῆς ἀντιπαροχῆς διὰ παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν, ἀλλὰ ὡς εἶναι γνωστόν, ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐκ τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.

Δὲν ἀκριβολογεῖ συνεπῶς ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὁμιλοῦσα περὶ «ἀμοιβῆς».

'Αρείου Πάγου 9)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Σ. Λογαρᾶς*

Δικηγόρος ἡ κ. Β. Βασιλείου

Κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 827 Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3810)1957, ἐὰν ὁ ἀντίδικος τοῦ ἐπιμελεῖθέντος τῆς συζητήσεως διαδίκου δὲν ἐμφανισθῇ κατ' αὐτὴν ἢ, ἐμφανισθείς, δὲν μετέσχε προσηκόντως ταύτης, ὁ 'Αρειος Πάγος ἐξετάζει αὐτεπαγγέλτως, ἐὰν ὁ ἀπολειπόμενος ἐκλητεύθη νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως. 'Εν τῇ περιπτώσει ταύτῃ προβαίνει καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ κλητευθέντος εἰς τὴν συζήτησιν. Συνεπῶς δέον ἡ συζήτησις νὰ γίνῃ ἐν ἀπουσίᾳ τῶν προδιαληφθέντων καὶ νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος καθ' ὃ μέρος ἀνῃρέθη ἡ ἄνω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, ἤτοι τὰ κεφάλαια τῆς ἀγωγῆς α) ἀποζημιώσεως ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ β) ἀποζημιώσεως διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

'Εκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδικείου ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ ἰδίως τῶν πρακτικῶν τῆς δίκης τοῦ πρώτου βαθμοῦ, ἐν οἷς

ἀκολουθίαν ἀμφότεροι οἱ λόγοι τοῦ προσθέτου δικογράφου, δι' ὧν ὑποστηρίζονται τὰ ἐναντία, εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Τὸ ἀναιρεσεῖον (Ι.Κ.Α.) ἠττήθη καὶ δέον νὰ καταδικασθῇ εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἠλαττωμένην ὡς πρὸς τὴν ἀμοιβὴν τοῦ πληρεξουσίου αὐτοῦ δικηγόρου κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 833 § 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 3810)1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 22 τοῦ νόμου 3693)1957 καὶ 5 τοῦ νόμου 3210)1955.

ΑΚΥΡΟΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Περίπτωσις χειριστοῦ μηχανημάτων τεχνικῶν ἔργων στερουμένου ἀδείας

Νέοι λόγοι ἐφέσεως.— Στοιχεῖα ἀγωγῆς ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.—Δέσμευσις ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Ἐνοῦμεναι βάσεις ἀγωγῆς, τῆς μιᾶς ἐπικουρικῆς.— Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ χειριστοῦ κινητοῦ μηχανήματος, στερουμένου ἀδείας μηχανοδηγοῦ χειριστοῦ.—Ἀπόδοσις ὠφελείας ἐργοδότου — Νόμιμος μισθὸς χειριστοῦ ἐκσκαπτικῶν καὶ λοιπῶν μηχανημάτων.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 345)1965. Ὁλομελείας, (εἰσηγητὴς *Κ. Θεοπούλης*, ΕΕΔ 24, 819), ἡ ὁποία ἦρε τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίαν περὶ τοῦ ἂν διὰ τὴν κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν ἐρευνᾶται καὶ τὸ μέγεθος τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν τελευταῖον ζημίας. Ἀρνητικῶς ἀπεφάνθείσης τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ χειριστοῦ τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει μηχανημάτων, ὁ ὁποῖος ἐστερεῖτο τῆς κατὰ νόμον ἀδείας καὶ αὐτῶ, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἐπρόκειτο περὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ὡς γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 295) 1965, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 918, Α.Π. 532)1965, εἰσηγητὴς *Σ. Λογαρᾶς*, ΕΕΔ 25, 96).

Περαιτέρω ἐγεννήθη ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου καὶ προέκυψε καὶ πάλιν τὸ ζήτημα ποία ἡ ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, συνίστατο εἰς τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας. (Οὕτω καὶ ἡ Α.Π. 295)1965, Ὁλομελείας, ἔνθ' ἀνωτ., καὶ λοιπαὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Τοῦτο δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἡ ὁποία λαμβάνει ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν περιέχεται δήλωσις τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων Α. Φ., καθ' ἣν ὁ ἐνάγων εἰργάζετο ὑπερωριακῶς τετράκις τῆς ἑβδομάδος ἐπὶ δίωρον, προκύπτει, ὅτι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑβδομάδα, ἀφ' ἑτέρου δὲ οὗτος ἐλάμβανε μισθὸν μεγαλύτερον τοῦ ὁριζομένου ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἵνα οὕτως ἀμείβεται καὶ διὰ τὴν ὑπερωριακῶς προσφερομένην ἐργασίαν, ἤτις, λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἦτο ἐκ τῶν προτέρων βέβαιον, ὅτι θὰ ἔδει νὰ παρέχηται ὑπὸ τούτου. Κατὰ ταῦτα ὁ ἐνάγων - ἐκκαλῶν, καίτοι παρεῖχεν ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἐργοδότιδα ἑταιρείαν πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν ἐργασίας, λόγῳ τῆς εἰδικῆς συμφωνίας δὲν δικαιοῦται ἀμοιβῆς μέχρι τῆς 12 Νοεμβρίου 1959, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ὅμως ταύτης, ἀφ' ἧς, κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ. 4020)12.11.1959, ἡ συμφωνία αὕτη θεωρεῖται ἄκυρος, δικαιοῦται τοιαύτης. Ἀπὸ τῆς 13.11.1959 μέχρις 7.2.1961, καθ' ἣν κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὁ ἐνάγων εἰργάσθη 504 ὥρας πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, δι' ἃς ὀφείλονται εἰς αὐτὸν δραχμαὶ 10080 (504×20 ὡρ.)

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι οἱ ἐναγόμενοι - ἐφεσίβλητοι κατὰ τὸ στάδιον τῆς ἐκκαθαρίσεως τῆς ἑταιρείας, ἤτοι τὴν 7 Φεβρουαρίου 1961, κατήγγειλαν τὴν ὁρισταμένην ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 μετὰ τοῦ ἐνάγοντος - ἐκκαλοῦντος σύμβασιν ἐργασίας, χωρὶς νὰ τηρήσωσι τὴν προθεσμίαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2112)1920 «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558)1930, ἕπεται δὲ ὅτι οὗτοι εἶναι ὑπόχρεοι εἰς τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ προδιαληφθέντος νόμου ἀποζημιώσεως, ἥτις εἶναι ἴση πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑκτὸς μηνῶν, ἤτοι δραχμῶν 32.000. Συνεπῶς δέον, γιγνομένης δεκτῆς ἐν μέρει τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, νὰ ἐπιδικασθῶσι αὐτῷ, πέραν τῶν διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐπιδικασθέντων, ποσὸν δραχμῶν 42.080, συμψηφιζομένης δὲ ἐν μέρει τῆς δικαστικῆς δαπάνης, λόγῳ τῆς ἐν μέρει ἡττης ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν, νὰ ἐπιδικασθῇ τῷ ἐκκαλοῦντι μέρος τῆς δικαστικῆς αὐτοῦ δαπάνης ἐκ δραχμῶν 2.000.

καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς ὠφελείας τὸν νόμιμον μισθὸν τῆς κατηγορίας αὐτῆς τῶν ἐργαζομένων (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε καὶ Α.Π. 532)1965, εἰσηγητὴς Σ. Λογαρᾶς, ΕΕΔ 25, 96, Α.Π. 577)1965, εἰσηγητὴς Μ. Ζαγκιρόπουλος, ΕΕΔ 25, 248).

Τὸ νέον τῆς ἀποφάσεως εἶναι, ὅτι ἀναγνωρίζει ὡς ηὐξημένην ἐπὶ ποσοστὸν 20 0/0 κατὰ μέσον ὅρον τὴν ἀπόδοσιν τοῦ μὴ πτυχιούχου, μισθωτοῦ, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τῶν ἀδειούχων, διὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα, καὶ ἐπιδικάζει μειωμένον οὕτω ποσόν, τὸ ὁποῖον καὶ ἀπετέλει τὴν ὠφέλειαν τοῦ ἐργοδότου.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ ὅμως νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς: Ἀφοῦ ἡ ἀπόφασις κατ' ἀρχὴν δέχεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὠφελήθη τὸν μισθόν, τὸν ὁποῖον θὰ ἐπλήρωνεν εἰς ἄλλον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως, δηλαδὴ εἰς ἄλλον ἐφωδιασμένον δι' ἀδείας, δὲν περιέχει ἀντίφασιν τὸ ὅτι ὁ μὴ ἀδειοῦχος μισθωτός, παρέχει ἐργασίαν ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς μειωμένην κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει ποσοστόν, βάσει τοῦ ὁποίου καθορίζεται καὶ ἡ ἀποδοτέα ὠφέλεια.

Ἀρείου Πάγου 640)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Μαργέλλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ε. Κερχουλᾶς

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν παραπομπήν της εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 345)1965 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, διὰ τῆς ὁποίας ἤρθη ἡ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένη καὶ μεταξὺ τῶν Τμημάτων ἀναιρετικοῦ καὶ παραπομπῆς ἀνακύψασα διαφωνία.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν. 3810)1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν. Νομίμως οὕτω εἰσάγεται ἤδη πρὸς συζήτησιν ἡ ἀπὸ 14 Ἰουνίου 1963 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης, ἀσκηθεῖσα δὲ αὕτη νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως δέον νὰ γίνῃ τύποις δεκτὴ καὶ νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν (κωδικοποιημένος νόμος ΓΧΟΔ', ἄρθρον 16).

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 770, 774, 516, 517, 580 καὶ 170 τῆς Πολ. Δικονομίας προκύπτει σαφῶς, ὅτι νέοι λόγοι ἐφέσεως παραδεκτῶς ὑποβάλλονται διὰ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου κατατιθεμένων προτάσεων, ἐφ' ὅσον ἀναφέρονται εἰς ἐκκληθὲν διὰ τοῦ ἐφετηρίου κεφάλαιον τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως. Ἀφ' ἑτέρου ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ὡς ἐπιτρεπτῶς ἐβελτιώθη καὶ διευκρινίσθη αὕτη κατὰ τὴν συζήτησίν της ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ (Πολ. Δικονομίας ἄρθρον 158), ἐκτίθεται πρὸς θεμελίωσιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένης βάσεως αὐτῆς συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, ὅτι ὁ ἐνάγων παρεῖχεν εἰς τὸν ἀντίδικόν του ἀπὸ 1.6.1961 μέχρι 31.12.1962 ὑπηρεσίαν χειριστοῦ (ὁδηγοῦ) προωθητικοῦ καὶ ἀνυψωτικοῦ μηχανήματος καὶ ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὠφελήθη ἀδικαιολογήτως ἡ ἐναγομένη τὸν μισθόν, ὅστις προσδιορίζεται ἐπακριβῶς καὶ θὰ κατεβάλλετο παρὰ τῆς ἐργοδοτρίας εἰς ἐγκύρως προσλαμβανόμενον μισθωτὸν ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ λοιπὰ περιστάσεις· τοῦτέστι περιέχονται τὰ ἀπαιτούμενα στοιχεῖα κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 345)1965 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐξ ἧς τὸ Τμῆμα τοῦτο δεσμεύεται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ νόμου 3810)1957. Ὡσαύτως κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον προτείνεται, ὅτι συνεβλήθησαν διὰ τῆς ἀπὸ 25.12.1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετέσχον τῆς τερματισθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς διενέξεως αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι δεσμεύονται ἐκτεθὲν κατὰ νόμον οἱ μισθωτοὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν συναφῶν πρὸς αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας, ὡς καὶ οἱ ἀπασχολοῦντες αὐτοὺς ἐργοδόται (ν. 3239)1955, ἄρθρ. 1, 2 § 1–3, 5 καὶ 7 § 1 στοιχ. β καὶ 3). Πρὸς τούτοις ἡ ἑτέρα τῶν εἰς τὸ ἐλεγχόμενον δικόγραφον ἐνουμένων βάσεων ἀγωγῆς ἠσκήθη ἐπικουρικῶς καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε κριθῇ ἄκυρος ἡ ἀπατελοῦσα τὸ ἔρεισμα τῆς κυρίας τοιαύτης σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, ὥστε ἡ μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένη ἀντίθεσις δὲν προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 535 ἐδ. 1 τῆς Πολ. Δικονομίας. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἐφετηρίου, ὡς καὶ οἱ δεύτερος καὶ τελευταῖος τῶν προσθέτων λόγων ἐφέσεως, δι' ὧν ὑποστηρίζονται τὰ ἐναντία, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ δέον νὰ ἀπορριφθοῦν.

Τὸ αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς μισθῶν ὑπερημερίας ἐκρίθη ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον νόμῳ, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἠδύνατο νὰ ἀπο-

στῇ τῆς καταρτισθείσης ὑπὸ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἀζημίως ἕνεκεν τῆς ἀκυρότητος αὐτῆς. Δὲν ἐγένετο δηλονότι πρωτοδίκως κατ' οὐσίαν δεκτόν, ὅτι κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ἢ σχέσιν ἐργασίας ἡ ἐργοδότρια. Κατὰ συνέπειαν ὁ τέταρτος τοῦ ἐφετηρίου λόγος στηρίζεται ἐπὶ ἀναληθοῦς προϋποθέσεως καὶ πρέπει νὰ ἀπορριφθῇ.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος προσελήφθη τὴν 1 Ἰουνίου 1961 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀντιδίκου του διὰ τὰ ἐκτελούμενα ὑπ' αὐτῆς τεχνικὰ ἔργα καὶ ἀπησχολήθη ἐν συνεχείᾳ μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1962 ὡς χειριστὴς εἰς κινητὸν μηχάνημα ἀγγλικῆς προελεύσεως, φορτωτὴν τύπου Matbro, μετὰ κινητηρίου μηχανῆς δυνάμεως ἄνω τῶν 50 ἵππων. Τὸ μηχάνημα τοῦτο, χρησιμοποιούμενον κατὰ τὸν κύριον προορισμόν του διὰ τὴν ἀνύψωσιν, μετακίνησιν καὶ ἐναπόθεσιν φορτίων ἱκανοῦ βάρους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν διαμόρφωσιν γαιῶν δι' ἐκσκαφῆς καὶ ἄρσεως μικρῶν ἐδαφικῶν ἐξάρσεων, καταλέγεται μεταξὺ τῶν μηχανημάτων, ἅτινα ἀναφέρονται ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ κατὰ τὸν νόμον 6422)1934 ἐκδοθέντος β. δ)γματος τῆς 4)5.10.1951 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας, χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β. δ)γματος 7.4.1954 (Φ.Ε.Κ. 61) καὶ εἶτα ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ β. δ)γματος 22)1960 (Φ.Ε.Κ. 7). Πέραν τῶν κατατεθέντων ὑπὸ τῶν μαρτυρησάντων τῇ προτάσει τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ οἱ κατ' αἴτησιν τῆς ἐκκαλούσης ἐξετασθέντες ἐξωδίκως Ι. Π. καὶ Κ. Κ. βεβαιοῦσιν, ὅτι ἀπητεῖτο ἄδεια (πτυχίον) διὰ τὸν χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος, εἰς ὃ ἡ ἐργοδότρια ἀπησχόλει τὸν ἀντίδικόν της (ἴδε ἔκθεσιν Εἰρηνοδικείου Βόλου 1682)1964), ἅμα δὲ καὶ τὸ οἰκεῖον σωματεῖον τῶν ἐργαζομένων ἐφωδίασεν αὐτὸν διὰ τοῦ ἀπὸ 3 Μαρτίου 1962 σημειώματος, ἵνα ἐργασθῇ ὡς μηχανοδηγὸς ἐλλείψει ἀνέργων πτυχιούχων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 1 στοιχ. α' τοῦ β. δ)τος τῆς 4)5.10.1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ β.δ)τος τῆς 7.4.1954, ἐν ἔτος μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ, ἦτοι ἀπὸ τῆς 6.10.1952, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀσκῇ ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν λειτουργίας, οὔτε νὰ εἶναι χειριστὴς ἢ νὰ ἐνεργῇ τὴν συντήρησιν παντὸς κινητοῦ μηχανήματος μετὰ κινητηρίου μηχανῆς ἰσχύος ἄνω τῶν 20 καὶ μέχρις 600 ΗΡ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 εἰδικοτήτων Α' καὶ Β', ἐὰν δὲν εἶναι ἐφωδιασμένος δι' ἀντιστοίχου ἀδείας μηχανοδηγοῦ χειριστοῦ, ἐκδιδομένης συμφώνως πρὸς τοὺς ὁρισμοὺς αὐτοῦ. Ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀπαγορευτική, ἐθεσπίσθη πρὸς περιστολὴν τῶν ἐκ τῆς χρήσεως τῶν ὡς ἄνω μηχανημάτων ἀπειλουμένων κινδύνων καὶ ζημιῶν, τουτέστι χάριν τῆς ἐξυπηρετήσεως συμφέροντος γενικωτέρου καὶ ἡ παράβασις αὐτῆς ἐπάγεται τὴν ἀκυρότητα τῆς δικαιοπραξίας κατὰ τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ὁ ἐφεσίβλητος δὲν ἐκέκτητο ἄδειαν χειριστοῦ, οὐδ' ἀπέκτησε τοιαύτην μέχρι τῆς 31.12.1962 καὶ ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἣν κατήρτισε μετὰ τῆς ἐκκαλούσης, ἐτύγχανεν ἄκυρος. Εἶχεν ἐγγραφῇ μόνον εἰς τὸν Σύνδεσμον Ὁδοστρωτήρων κ.λ.π. Μακεδονίας - Θράκης ὡς βοηθὸς μηχανοδηγοῦ καὶ ἦτο ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου 1962 δελτίου ταυτότητος. Πρὸ τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1961 ἐπηγγέλλετο τὸν ὁδηγὸν αὐτοκινήτου, δὲν εἶχεν ἀπασχοληθῇ μὲ τὸν χειρισμὸν φορτωτοῦ Matbro ἢ ἀναλόγου μηχανήματος καὶ ἡ ἀπόδοσις αὐτοῦ ὑπῆρξε μέχρι μὲν τῆς λήξεως τοῦ ἔτους ἐκείνου ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς ἠλαττωμένη ἐπὶ ποσοστὸν 30 ο/ο κατὰ μέσον ὅρον, ἐν σχέσει πρὸς τὴν τῶν ἀδειούχων χειριστῶν, εἶτα δὲ κατέστη ἰσαξία πρὸς αὐτήν, ὥστε ἡ ἐκκαλοῦσα ὠφελήθη ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀντιδίκου της ἀδικαιολογήτως τὸν μισθόν, ὃν θὰ ἐπλήρωνεν εἰς ἄλλον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως, κατὰ 70 ο/ο διὰ τοὺς ἑπτὰ πρώτους μῆνας καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐξ ὁλοκλήρου. Ὁ μισθὸς τοῦ χειριστοῦ ἐκσκαπτικῶν κλπ. μηχανημάτων ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 3.850 μηνιαίως κατὰ τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῆς 25.12.1959 «περὶ καθορισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν ὅρων ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν ἐσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας» καὶ ηὐξήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς εἰς 4.000 δραχμάς. Διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἐναρξις τῆς ἰσχύος αὐτῆς ἤθε-

λεν ἀνατρέξει εἰς τὴν 19 Ἰουνίου 1961, ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40)1963 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἠκυρώθη ἡ σχετικὴ διάταξις, δσον ἀφορᾷ εἰς τὸν πρὸ τῆς 12 Ἰουλίου 1961 χρόνον. Εἰς τὴν κατάρτισιν τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἐπακολουθησάσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετέσχον αἱ ὀργανώσεις «Πανελλήνιος Ἕνωσις Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων», «Πανελλήνιος Ἕνωσις Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων» καὶ «Ὁμοσπονδία Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων, Συντηρητῶν, καὶ Τεχνικοῦ Προσωπικοῦ Μηχανημάτων Ἐκτελέσεως Τεχνικῶν Ἔργων καὶ Συντηρήσεως Αὐτοκινήτων», αἵτινες εἶναι αἱ γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικαὶ τοιαῦται τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. Πρὸς τούτοις ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῆς 25.12.1959 κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 3.2.1960 (πρᾶξις 5)1960), ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 10.2.1960 (ν. 3239)1955, ἄρθρον 20 § 3, ν.δ. 3755)1957, ἄρθρον 10 § 9) καὶ ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ (ἄρθρον 5 ν. 3239) 1955) διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8987)3392)1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 7 Μαρτίου 1961, τουτέστι πρὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ὡσαύτως ἡ ἐξομοιουμένη πρὸς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὑπ' ἀριθ. 7)1961 διαιτητικὴ ἀπόφασις (νόμος 3239)1955, ἄρθρον 19 § 2 ν.δ. 3755)1957, ἄρθρον 10 § 8) κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 6.11.1961 (πρᾶξις 166)1961), ἐπεδόθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν ἑπομένην καὶ ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 90802)14579)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ ὁποία ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 19.1.1962.

Ἐτέρωθεν ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2 §§ 1-3, 5 καὶ 7 § 1 στοιχ. β' καὶ Β' τοῦ νόμου 3239)1955 προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ εἰς τὴν ἀνωτέρω σύμβασιν περιληφθεῖσα καὶ ἐκ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἐργασίας ὑπαγορευθεῖσα ἐξαίρεσις τῶν μισθωτῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦνται ὡς χειρισταὶ ἢ βοηθοὶ χειριστοῦ εἰς τὰ ἐκσκαπτικὰ κλπ. μηχανήματα βιομηχανικῶν ἢ μεταλλευτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, δὲν ἔκειτο ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς κανονιστικῆς ἐξουσίας τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων καὶ δὲν μετέβαλε τὸν χαρακτῆρα τῆς συμβάσεως ταύτης ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς. Παρέπεται ἐκ τῶν προεκτεθέντων, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ α) διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίαν ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1961 δραχμὰς 19.475, β) διὰ τὴν ἐργασίαν τοῦ ἔτους 1962 δραχμὰς 48.000 καὶ γ) διὰ παροχὰς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1961 - Νέου Ἔτους 1962, Πάσχα 1962 καὶ Χριστουγέννων 1962 - Νέου Ἔτους 1963 (Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας 8800)1961, 31421) 1720)1962 καὶ 96000)1962) δραχμὰς 8.352, ἤτοι ἐν ὅλῳ τὸ ποσὸν τῶν 75.809 δραχμῶν, ἐξ ὧν ἐκπίπτονται αἱ καταβληθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἐργοδοτρίας 43.702 δραχμαὶ καὶ ὀφείλονται εἰσέτι εἰς τὸν ἐφεσίβλητον δραχμαὶ 32.107, ἀντὶ τῶν 41.380, ἃς ἐσφαλμένως ἐπεδίκασεν ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ πρωτόδικος δικαστής. Τέλος ὁ ἕβδομος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ πλημμελῆ ἅμα ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, εἶναι ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὸς ὁ ἕκτος λόγος τοῦ ἐφετηρίου καὶ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, οἱ δὲ λοιποὶ λόγοι ἐφέσεως νὰ ἀπορριφθῶσιν.

Ἐν ὄψει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς παρούσης δίκης δέον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, καὶ συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 211 ἐδάφιον 3 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ μειωθῇ ἡ ἐπιδικασθησομένη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον δικαστικὴ δαπάνη, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ ὁρίζεται.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΔΗΜΟΣΙΟΫΠΑΛΛΗΛΙΚΟΝ ΚΩΔΙΚΑ

Ὑπαγωγὴ μισθωτοῦ Δημοσίου εἰς ταύτας κατὰ τὴν μετ' αὐτοῦ σύμβασιν

Δικαίωμα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος διὰ σπουδαῖον λόγον, μὴ ἀντικειμένης τῆς συμφωνίας, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται μετὰ τήρησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Κώδικος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καθιερουμένης διαδικασίας.—Ἀπαραίτητος ὅμως προϋπόθεσις ἐπιβολῆς τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἡ τήρησις τῆς νομίμου διαδικασίας, καλουμένου τοῦ πειθαρχικῶς ἐγκαλουμένου εἰς ἀπολογίαν, ἀκύρου ἄλλως οὔσης τῆς κατόπιν τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως.—Καθιερουμένη ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀρχὴ ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῶν σκέψεων τῶν πολιτῶν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξε σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μετὰ τοῦ Δημοσίου, διὰ τῆς ὁποίας συνεφωνήθη, ὅτι ὡς πρὸς τὸν πειθαρχικὸν ἔλεγχον θὰ ἰσχύσουν αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1811) 1951 περὶ τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος.

Ὁ μισθωτὸς ἀπελύθη πρὸ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ κατ' αὐτὸν ἀκύρως καὶ ἐζήτησε νὰ τῷ ἐπιδικασθῶσι μισθοὶ ἐκ τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου Δημοσίου.

Ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο ὡς πειθαρχικὴ ποινὴ κατὰ τὸν Κώδικα (ὁριστικὴ παῦσις κατὰ τοῦτον), αὕτη (ἀπόλυσις) ὑπῆρξεν ἄκυρος, διότι δὲν προηγήθη ἡ κλῆσις πρὸς ἀπολογίαν.

Πράγματι κατὰ τὸ ἄρθρον 160 § 1 τοῦ Κώδικος ἡ κλῆσις πρὸς ἀπολογίαν ἐπιβάλλεται ὡς τύπος τεταγμένος ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, ἐνῷ καὶ πρὸ τούτου παγίως ἐγένετο τοῦτο δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ γενικὴν ἀρχὴν τοῦ Πειθαρχικοῦ Δικαίου (Ἴδετε *Ἡλ. Γ. Κυριακοπούλου*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον, Γ', Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδ. δευτέρα, σελ. 267. Πορίσματα Νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐπίσημος ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, 1962, σελ. 866 ἑπ., Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4872)1960, εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 20, 290, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας. Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4584)1964, εἰσηγητὴς *Δ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 23, 400).

Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀπόφασις καὶ ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τοῦ ἄρθρου 672 Α Κ. (καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ σπουδαῖον λόγον) δέχεται, ὅτι ὁ προβληθεὶς λόγος δὲν συνίστα σπουδαῖον τοιοῦτον διὰ τῆς ἐκτιθεμένης συλλογιστικῆς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7708)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Θ. Ξενάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ε. Δωρῆς, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁριζούσης ὅτι ἑκάτερον τῶν μερῶν δικαιοῦται κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε, ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας, τοῦ δικαιώματος τούτου μὴ δυναμένου νὰ ἀποκλεισθῇ διὰ συμφωνίας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν ταύτην ἡ συμφωνία, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται οὐχὶ πάραυτα, ἀλλὰ μετὰ τὴν τήρησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Πειθαρχικοῦ Κώδικος (ν. 1811)1951) τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καθιερουμένης διαδικασίας, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου κατὰ τοῦ ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπήχθη ὁ μισθωτός, ἐφ' ὅσον ἡ πρᾶξις ἢ παράλειψις τούτου, ἢ συνιστῶσα τὸν δικαιολογοῦντα τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως σπουδαῖον λόγον, προβλέπεται ὡς πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ὁ ἐργοδότης, διαφωτιζόμενος ἁπλῶς περὶ τῆς πραγματικῆς καταστάσεως, δὲν ἀποξενοῦται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, ὅπως προβῇ ἐλευθέρως εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, παρὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου πειθαρχικοῦ ὀργάνου, ἥτις τυχὸν δὲν ἀνεῦρε στοιχεῖα πειθαρχικοῦ παραπτώματος, ἡ παράβασις δὲ τῆς συμφωνίας ταύτης, κύρους ὑποχρεωτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 361 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὡς πρωΐμως χωρησάσης (Α.Π. 249)1960, ΕΕΔ 19, σελ. 711, Α.Π. 244)1959, ΕΕΔ 18, σελ. 639, *Καποδίστριας*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 85, *Σμαΐλης*, ΕΕΔ 14, σελ. 933).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθημεν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, περὶ τῶν ἀκολούθων πραγματικῶν περιστατικῶν: Ὁ ἐνάγων, ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσιογράφου, προσελήφθη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν.δ. 4188)1961, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ

δικαίου ώρισμένου χρόνου, άρχομένου άπό 15.3.1965 καί λήγοντος τήν 31.12.1965, καταρτισθείσης έγγράφως μεταξύ τοῦ νομίμως έκπροσωποῦντος τό έναγόμενον Ὑφυπουργοῦ τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως καί τοῦ ἐναγομένου ὡς εἰδικοῦ συνεργάτης ἐπί τοῦ Τύπου, ἀντί συμφωνηθέντος μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 12.000, ὑφ' ἣν ἰδιότητα καί ἀπησχολεῖτο ἐκτοτε οὗτος καί εἰδικώτερον εἰς τήν σύνταξιν τοῦ ἡμερησίου δελτίου Τύπου πρός ἐνημέρωσιν τῶν ἀνταποκριτῶν ξένων ἐφημερίδων. Ἐν τῇ συναφθείσῃ ὡς ἄνω μεταξύ τῶν διαδίκων συμβάσει ἐργασίας καί ἐν τῷ τετάρτῳ ὅρῳ αὐτῆς ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι «ὁ ἀντισυμβαλλόμενος (ἐνάγων) ὑπέχει τάς οὐτάς πειθαρχικάς εὐθύνας, ἃς καί τό μόνιμον προσωπικόν τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, τῆς προϊσταμένης Ἀρχῆς δυναμένης νά ἐπιβάλῃ εἰς αὐτόν οἱανδήποτε πειθαρχικήν ποινήν.

Τήν 2αν Σεπτεμβρίου 1965 ὁ ἐνάγων ἐδημοσίευσεν εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 1 φύλλον τῆς τό πρῶτον ἐκδιδομένης μικροῦ σχήματος σατυρικῆς ἐφημερίδος, ὑπό τό ὄνομα «Σκούφος», ἀνυπόγραφον ἄρθρον, φέρον τόν τίτλον «Οἱ καταχθόνιοι», δι' οὗ οὗτος ἐξέφερε δυσμενεῖς κρίσεις διά τήν πολιτικήν τῆς τότε καταψηφισθείσης εἰς τήν Βουλήν Κυβερνήσεως Τσιριμώκου. Τήν τοιαύτην ἐνέργειαν τοῦ ἐνάγοντος κρίνας ὁ Προϊστάμενος τούτου Ὑφυπουργός τῆς Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ὡς ἀποτελεσθεῖσαν δημοσίαν ἐκδήλωσιν πολιτικῶν φρονημάτων ὑπό τοῦ ἐνάγοντος, ἀπηγορευμένην ὑπό τοῦ ἄρθρου 132 ἐδάφιον ε' τοῦ ν. 1811)1951, ἐντεῦθεν δέ συνιστῶσαν πειθαρχικόν τούτου παράπτωμα, ἐπροβη εἰς τήν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 38741)4.9.1965 ἀποφάσεώς του, κοινοποιηθείσης αὐθημερόν τῷ ἐνάγοντι, δι' ἧς κατηγγέλλετο ἡ ἐργασιακή σύμβασις τοῦ ἐνάγοντος καί ἐν ᾗ ρητῶς ἀναφέρεται ὡς δικαιολογητικός τῆς καταγγελίας ταύτης λόγος τό «ὅτι ὁ ἐνάγων διέπραξε πειθαρχικόν παράπτωμα, κολαζόμενον ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ἐκ τοῦ ὅτι ἐδημοσίευσε εἰς τό 1ον φύλλον τοῦ ἑβδομαδιαίου περιοδικοῦ «Σκούφος» ἀνυπόγραφον δημοσίευμα, ἐκτοτε δέ τό ἐναγόμενον (Δημόσιον) ἔπαυσε νά ἀποδέχηται τάς προσφερομένας ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσίας.

Ναί μέν διά τοῦ ρηθέντος ὅρου τῆς συμβάσεως παρεσχέθη εἰς τόν προϊστάμενον τῆς Ὑπηρεσίας, εἰς ἣν, κατά τά ἐκτεθέντα, προσελήφθη ὁ ἐνάγων, τό δικαίωμα ἐπιβολῆς οἱασδήποτε τῶν ποινῶν τῶν προβλεπομένων ὑπό τοῦ ν. 1811)1951, εἰς τάς διατάξεις τοῦ ὁποίου κατά τήν σύμβασιν καί ὡς πρός τόν πειθαρχικόν ἔλεγχον ὑπήχθη καί ὁ ἐνάγων καί ἐπομένως διά τήν ποινήν τῆς ἀπολύσεως, τήν προβλεπομένην ὑπό τοῦ Πειθαρχικοῦ Κώδικος τούτου, εἶν παρίστατο ἀνάγκη παραπομπῆς τοῦ ἐνάγοντος εἰς τό κατ' ἄρθρον 146 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος ἁρμόδιον πρός ἐπιβολήν τῆς ποινῆς τῆς ἀπολύσεως Πειθαρχικόν Συμβούλιον, ἀφοῦ, κατά τήν συμβατικῶς καθορισθεῖσαν ὑπό τῶν συμβληθέντων ἐν τῇ ρηθείσῃ ἐργασιακῇ συμβάσει δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργοῦ, κατ' ἔφεσιν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ Κώδικος τούτου παρεχομένης εἰς ταύτην τοιαύτης (ἐπιβολή προστίμου μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἑνός μηνός), ἠδύνατο οὗτος νά ἐπιβάλλῃ καί τήν ποινήν τῆς ἀπολύσεως, ὑπό τήν ἀπαραίτητον ὅμως προϋπόθεσιν ὅτι καί ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ θά ἐτηρεῖτο ἡ ὑπό τῶν ἄρθρων 152 καί ἑπόμενα τοῦ ρηθέντος Πειθαρχικοῦ Κώδικος ὁριζομένη διαδικασία, καλουμένου ταῦ πειθαρχικῶς ἐγκαλουμένου εἰς ἀπολογίαν, ἥτις ὅμως, κατά τά ὑπό τοῦ ἐναγομένου συνομολογούμενα, δέν ἐτηρήθη ἐν προκειμένῳ.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ ρηθείσῃ ὑπουργικῇ ἀποφάσει ρητῶς διαλαμβάνεται, ὅτι ἡ ἐργασιακή σύμβασις ὡρισμένου χρόνου τοῦ ἐνάγοντος καταγγέλλεται ὑπό τοῦ ἐναγομένου διά σπουδαῖον λόγον, συνιστάμενον εἰς τήν διάπραξιν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ ρηθέντος πειθαρχικοῦ παραπτώματος, προβλεπομένου ὑπό τοῦ ἄρθρου 131 § 1 ἐδάφιον ε' τοῦ νόμου 1811) 1951 καί καλαζομένου κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 142 καί ἑπόμενα αὐτοῦ, εἰς τάς διατάξεις τοῦ ὁποίου νόμου ὑπήγετο καί ὁ ἐνάγων, κατά τούς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ, δέν ἐτηρήθη δέ ἡ ὑπό τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένη διαδικασία πειθαρχικοῦ κολασμοῦ, καθ' ἃ ταῦτο συνομολογεῖται ὑπό τοῦ ἐναγομένου, ἀλλ' ἐπεβλήθη εἰς ταῦτον, ἄνευ τηρήσεως τῆς νομίμου διαδικασίας («λῆσις εἰς ἀπολογίαν κ.λ.π.), ἡ ποινή τῆς ἀπολύσεως διά τῆς γενομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ συμβάσεως, ἡ οὕτω γενομένη ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος καθίσταται ἄκυρος, κατ' ἄρθρον 178 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐντεῦθεν δέ τό ἐναγόμενον εἶναι ὑπόχρεον, κατά τά ἄρθρα 656 καί 349 Α.Κ., ὡς ἐκ τῆς ὑπερημερίας ταυ περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, εἰς τήν καταβολήν τῶν ἀποδοχῶν ταύτου διά τό ἀπό τῆς ὡς ἄνω ἀκύρου ἀπολύσεως μέχρι 30.11.1965 χρονικόν διάστημα.

Περαιτέρω ὅμως καί ἐπί τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος δέν ἦτο συνέπεια τῆς ἐπιβληθείσης αὐτῷ ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως ὁριστικῆς παύσεως, ὡς ποινῆς, διά τό εἰς ὃ ὑπέπεσεν οὗτος πειθαρχικόν παράπτωμα, ἀλλ' αὕτη ἐγίνετο κατόπιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἕνεκα σπουδαίου λόγου, συνισταμένου «εἰς τό ὅτι ὁ ἐνάγων, τελῶν ἐν τῇ ρηθείσῃ σχέσει ἐργασίας πρός τό ἐναγόμενον, προέβη εἰς ἐνέργειαν, ἀντιτιθεμένην εἰς τά ὑπαλληλικά αὐτοῦ ἐν γένει καθήκοντα καί τόν ὀφειλόμενον πρός τόν ἐργοδότην του σεβασμόν καί ὑπακοήν, ὡς ἐκ τῆς δημοσίας ἐκδηλώσεως παρ' αὐτοῦ κρίσεων δυσμενῶν διά τήν Κυβέρνησιν, τά προβαλλόμενα ταῦτα περιστατικά, ἐν ὄψει τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Συντάγματος καθιερουμένης ἀρχῆς τῆς ἐλευθέρας ἐκφράσεως τῶν σκέψεων τῶν πολιτῶν, ἥτις ἀρχή ἀποτελεῖ τόν ἀκρογωνιαῖον λίθον τοῦ ἰσχύοντος Δημοκρατικοῦ Πολιτεύματος, καί λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν εἰδικῶν ἐν προκειμένῳ περιστάσεων, ὡς ἐκ τοῦ ἀσκουμένου ὑπό τοῦ ἐνάγοντος ἐπαγγέλματος τοῦ δημοσιογράφου, οὐτινος ἡ ἄσκησις, παραλλήλως πρός τήν ἀναληφθεῖσαν παρά τῷ ἐναγομένῳ ἐργασίαν, δέν ἦτο ἀνεπίτρεπτος, κατά τούς ὅρους τῆς συμβάσεως, δέν δύναται, κατά τήν κρίσιν ἡμῶν, νά ἰδρύσουν σπουδαῖον λόγον,

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

1. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Εἰσφορὰ δι' ἐργαζομένους εἰς Ἐλευθέραν Ζώνην Θεσσαλονίκης

Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ διὰ τοὺς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας συνδεομένους μετὰ τοῦ ἐργοδότου των καὶ ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των μισθωτοὺς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1933 Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως, κυρωθείσης διὰ τοῦ Ν.Δ. τῆς 24/10.11.1923 καὶ διατηρουμένης καὶ ἤδη ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 633)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ψιλόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Πετροπουλάκης, Π. Ζήσης

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 5 τῆς Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως τῆς 10 Μαΐου 1923, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν. δ)τος τῆς 24)10)2.11.1923 καὶ διατηρησάσης τὴν ἰσχύν της μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ., κᾶν ἐμπόρευμα, ἐξαποστελλόμενον ἀπὸ τοῦ μεθοριακοῦ σταθμοῦ πρὸς τὴν Ἐλευθέραν Σερβικὴν Ζώνην καὶ πάλιν, θὰ θεωρῆται ἀπὸ ἑλληνικῆς ἀπόψεως ὡς ἐμπόρευμα ὑπὸ διαμετακόμισιν. Ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως οὐδὲν παρεμβάλλῃ ἐμπόδιον εἰς τὴν διαμετακόμισιν ταύτην, οἱαδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ φύσις τῶν διαμετακομιζομένων ἐμπορευμάτων. Ἡ ἐργασία αὕτη δὲν θὰ ὑποβληθῇ εἰς οὐδὲν εἶδος φορολογίας ὑπὸ οἱανδήποτε ὀνομασίαν ἢ μορφὴν ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἢ τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης· εἰς τὸν αὐτὸν κανόνα θὰ ὑπάγωνται τὰ ἐμπορεύματα, ἐφ' ὧν θὰ γίνεται διαχωρισμὸς ἐν τῇ ζώνῃ. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ προσηρτημένου εἰς τὴν διαληφθεῖσαν σύμβασιν καὶ μετ' αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιευθέντος Πρωτοκόλλου ἡ διὰ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης ἐνεργουμένη διαμετακόμισις ἐμπορευμάτων ἀπὸ καὶ πρὸς Γιουγκοσλαβίαν εἰς οὐδενὸς εἴδους χρηματικὰς ἐπιβαρύνσεις, τελωνειακοὺς δασμούς, φόρους, τέλη ὑφ' οἱανδήποτε σημασίαν, εἴτε πρὸς ὄφελος τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, εἴτε πρὸς ὄφελος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ὑπόκειται· οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι οὐδεμία χρηματικὴ ἐπιβάρυνσις θέλει ἐφαρμοσθῇ χάριν ἰδιωτῶν ἢ ἄλλων προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐκ τε τοῦ γράμματος τῶν ὡς ἄνω παρατεθειμένων διατάξεων, ἀλλὰ καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἐγκειμένου εἰς τὴν ἀποτροπὴν ἐπαυξήσεως τοῦ κόστους τοῦ διὰ τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης διαμετακομιζομένου ἀπὸ καὶ πρὸς Γιουγκοσλαβίαν ἐμπορεύματος ἐπερχομένης διὰ παντὸς εἴδους ἐπιβαρύνσεως, ἐπιπιπτούσης ἐν τέλει ἐπὶ τοῦ κόστους αὐτοῦ, σαφῶς προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῶν ἀπηγορεύθη οἱασδήποτε ἀπὸ ἑλληνικῆς πλευρᾶς οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνσις τῶν διαμετακομιζομένων διὰ τῆς Ζώνης ἐμπορευμάτων, τόσον ὑπὲρ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, ὅσον καὶ πρὸς ὄφελος τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, ἰδιωτῶν ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου, εἴτε ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἱασδήποτε μορφῆς καὶ ὀνομασίας καὶ ἀσχέτως τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς ἐκτάσεως ταύ-

---

δικαιολογοῦνται τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, διότι ἡ ἐκδήλωσις πολιτικῶν ἀντιλήψεων καὶ κρίσεων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διαφόρων τῶν τοῦ ἐργοδότου ἐκτὸς τοῦ τόπου καὶ χρόνου τῆς ἐργασίας δὲν συνιστοῦν τοιοῦτον λόγον (*Καποδίστρια*: ἐν Ἑρμ.Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 672 ἀριθ. 35), οὔτε δὲ καὶ ἡ σύμπτωσις τῶν πολιτικῶν πεποιθήσεων τοῦ τε μισθωτοῦ καὶ ἐργοδότου ἀποτελεῖ ὅρον διατηρήσεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκτὸς ἐὰν τοῦτο ἐτέθη ὡς προϋπόθεσις ἐν τῇ συμβάσει (*Καποδίστριας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, ἀριθ. 56), ἀλλ' αὐτὲ καὶ ἡ ἐκδήλωσις τῶν ἀπαρεσκειῶν πρὸς τὸν Προϊστάμενον τοῦ ἐνάγοντος Ὑπουργὸν κρίσεις αὐταὶ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ δὴ ὑπὸ τύπον σατυρικοῦ χρονογραφήματος, συνιστᾷ ἔλλειψιν τῆς ὀφειλομένης ἐν τῇ ἐργασίᾳ πειθαρχίας καὶ ὑπακοῆς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὃ τῶν τοιούτων ἐνεργειῶν τοῦ ἐνάγοντος λαβουσῶν χώραν ἐκτὸς ἐργασίας καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει μὴ συνεχομένων παντάπασι μὲ τὴν ἐκτέλεσιν ταύτης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἐνέργεια αὕτη τοῦ ἐνάγοντος, ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθέντων ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ, καὶ τῆς ἐκ τούτων ὑπαγωγῆς του εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 1811)1951, συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, λαμβανομένης ὅμως ὑπ' ὄψιν τῆς βαρύτητος τούτου, τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὡς ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς καλοπίστως ἀσκηθείσης ὑπ' αὐτοῦ κριτικῆς ἐπὶ τῆς πολιτικῆς κυβερνητικοῦ συγκροτήματος, ἀποδοκιμασθέντος καὶ ὑπ' αὐτῆς τῆς Βουλῆς, τὸ πειθαρχικὸν τοῦτο παράπτωμα δὲν εἶναι, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, τοιαύτης βαρύτητος, ὥστε νὰ δύναται νὰ θεμελιώσῃ σπουδαῖον λόγον λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐπομένως, ἐν μὴ συνδρομῇ τοιούτου λόγου, τὸ ἐναγόμενον καθίσταται ὑπόχρεον, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀγωγικῶν ἐξ ἀποδοχῶν τοῦ ἐνάγοντος ἀπαιτήσεων, ἀνερχομένων εἰς δραχμὰς 34.000, καὶ δέον κατὰ ταῦτα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ποσοῦ τούτου νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς.

της καὶ τῶν αἰτίων ἐπιβολῆς της. Ἐντεῦθεν παρέπεται ὅτι δὲν ὀφείλεται εἰς τὸν ἀναιρεσίοντα Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἡ διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 32 § 3 τοῦ ν.δ. 2961)1954 θεσπισθεῖσα ὑπὲρ αὐτοῦ, ἐργοδοτικὴ ποσοστὸν 2 ο)ο καὶ ἐργατικὴ κατὰ 1 ο)ο, εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς ἀσφάλισιν ἀνεργίας ὑπαγομένου προσωπικοῦ, ὑπὸ τῶν παρεχόντων ἐντὸς τῆς Ζώνης ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, αἵτινες κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως προσλαμβάνονται ὑπὸ τῆς Γιουγκοσλαβικῆς Κυβερνήσεως, ὅσον καὶ ὑπὸ τῶν κατὰ παραχώρησιν τῆς Ζώνης ἐντὸς ταύτης ἀπασχολουμένων ἐργολάβων διαμετακομίσεως, ὡς ἐπιφέρουσα ἐμμέσως ἐπιβάρυνσιν τοῦ κόστους τῶν διαμετακομιζομένων ἐμπορευμάτων, ὡς ἐκ τῆς ἐπιπτώσεώς της ἐπὶ τῆς ἀμοιβῆς ἐργασίας, ἀποτελούσης συντελεστὴν τοῦ κόστους τοῦ διαμετακομιζομένου ἐμπορεύματος, ἡ ἀποτροπὴ αὐξήσεως τοῦ ὁποίου ἐσκοπήθη κατά τε τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τῶν ὡς ἄνω διατάξεων. Οὐδὲ τίκτεται δικαίωμα ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσίοντος Ὀργανισμοῦ ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς καὶ εἰς περιπτώσεις μὴ ὑπαγομένας κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ νόμου εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐκ τοῦ λόγου καὶ μόνον ὅτι διὰ συμβάσεως μεταξὺ τρίτων, ἤτοι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργολάβου τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης, ὑπελογίσθη αὕτη κατὰ τὸν καθορισμὸν τῶν τιμῶν τοῦ τιμολογίου. Μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν Ἐφετῶν, ἀποφηναμένη ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐργοδότης καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας συνδεόμενοι μισθωτοὶ καὶ ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης παρέχοντες τὰς ὑπηρεσίας των δὲν ὑπάκεινται εἰς τὴν ὑπὸ τῶν ἄνω διατάξεων καθοριζομένην εἰσφορὰν ὑπὲρ τοῦ ἀναιρεσίοντος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐν συνεχείᾳ δὲ κρίνασα ὅτι αἱ πρόξεις ἐπιβολῆς εἰσφορᾶς εἶναι ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἄκυροι, ὡς καὶ ἡ βάσει τῶν τίτλων τούτων ἐπιβληθεῖσα ἀναγκαστικὴ κατάσχεσις ἀκινήτου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐργοδότου, ὀρθῶς τὰς ἄνω διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

II. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

Παροχὴ ὑπηρεσίας εἰς Ἑλληνικοὺς Ἠλεκτρικοὺς Σιδηροδρόμους

Ἀνάθεσις εἰς εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων ὑπηρεσίας συλλέκτου εἰσιτηρίων.—Ἀξίωσις ἐπιδόματος χιλιομετρικῶν διανύσεων.

Ἀρείου Πάγου 458)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορεάμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκόρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ν. Μασουρίδης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1964 ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσίοντος, οὗτος, ἐκθέσας ὅτι, ἐνῷ εἰργάζετο παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ἐναγομένῃ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι» ὡς εἰσπράκτωρ τοῦ τροχιοδρόμου παραλίας Πειραιῶς - Περάματος, αὕτη ἐπαυσεν ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1962 νὰ ἀπασχολῇ αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην καὶ τῷ ἀνέθεσεν ἐργασίαν συλλέκτου, συνισταμένην εἰς τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν συλλογὴν τῶν εἰσιτηρίων κατὰ τὴν ἔξοδον τῶν ἐπιβατῶν τοῦ ἠλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου, ἠτήσατο κυρίως τὴν πληρωμὴν τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ συλλέκτου, εἰς ἣν θέσιν τοποθετοῦνται κατὰ προαγωγὴν εἰσπράκτορες τροχιοδρόμων. Τὴν βάσιν ταύτην τῆς ἀγωγῆς τὰ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀπέρριψεν ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἀπὸ τοῦ Σεπτεμβρίου 1962 ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία, παύσασα νὰ ἀπασχολῇ τὸν ἐνάγοντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν εἰσπράκτορος τροχιοδρόμων, εἰς ἣν προηγουμένως εἰργάζετο, ἐτοποθέτησεν αὐτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἐλέγχου κυκλιδωμάτων τῶν σταθμῶν τῆς γραμμῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου, συσταθείσαν κατόπιν τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ σιδηροδρόμου τούτου μέχρι Κηφισίας, καὶ ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὕτη εἶναι τελείως διάφορος τῆς τοῦ συλλέκτου εἰσιτηρίων, δι' οὓς λόγους εἰδικώτερον ἐκτίθεται ἐν τῇ ἀποφάσει, εἶναι δὲ ἀνάλογος πρὸς τὴν ὑπηρεσίαν εἰσπράκτορος τροχιοδρόμου, ὥστε δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὁ φέρων τὸν βαθμὸν εἰσπράκτορος τροχιοδρόμου, τοποθετούμενος εἰς θέσιν ἐλέγχου κυκλιδώματος, ἐκτελεῖ καθήκοντα τοῦ φέροντος τὸν βαθμὸν συλλέκτου. Οὕτω τὸ Πρωτοδικεῖον οὐδαμῶς ἐδέχθη τὴν ὕπαρξιν βαθμοῦ ἐλεγκτοῦ κυκλιδωμάτων, οὐδὲ ἀπέρριψε διὰ τοιοῦτον τὸν λόγον τὴν ἀγωγὴν κατὰ τὴν ὡς ἄνω βάσιν αὐτῆς, ἀπορριπτέος δὲ κρίνεται προεχόντως, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος, ὁ πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ, ἐπὶ τῇ ἐναντίᾳ προϋποθέσει, ἀποδείδεται εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ψευδὴς ἑρμηνεία καὶ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ διὰ ταῦ β. δ)τος 13)16 Φιβρουαρίου 1940 κυρωθέντος καὶ ἰσχύν νόμου ἐχόντος Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον βεβαιοῖ, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε τὰς καταθέσεις τῶν κατὰ τὴν πρωτόδικον δίκην ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα, ἐν οἷς καὶ τὰς ἐνόρκους ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις. Ἐντεῦθεν οὐδεμία ἀμφιβολία γενιέται, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου ἀναφερόμενα δύο ἔγγραφα (ἐγκύκλιον προαγωγῆς ἄλλων εἰσπρακτόρων τροχιοδρόμου εἰς συλλέκτας καὶ πρότασιν τροποποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ), ἀπορριπτέος δὲ κρίνεται, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀγωγήν του, ὡς ἐκ ταύτης δείκνυται, ὁ ἐνάγων περιέλαβεν ὡς τρίτην ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς τὰ ἑξῆς: Διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε κριθῇ, ὅτι διὰ τῆς ἀνα-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 153)1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης. Ἴδετε καὶ Α.Π. 634)1966, ἀνωτέρω σελ. 340.

θέσεως της έργασίας του συλλέκτου δέν έπαυσε νά έχη τόν βαθμόν του εισπράκτορος, δικαιούται νά λάβη καί τό έπίδομα χιλιομετρικών διαυύσεων, ανερχόμενον εις δραχμάς 250 μηνιαίως, όπερ κατεβλήθη καθ' όλον τό ώς άνω χρονικόν διάστημα εις τούς εισπράκτορας, έφ' όσον ή έλλειψις παρ' αύτῷ τοῦ στοιχείου τῆς διανύσεως χιλιομέτρων όφείλεται εις τήν ύπό τῆς έναγομένης άνάθεσιν τῆς ώς άνω έργασίας, συνεπαγομένην αύτῶν μείωσιν άποδοχῶν, δι' ήν (άντικειμένην άλλωστε εις τάς άρχάς τῆς καλῆς πίστεως) διεναρτυρήθη. Τήν έπικουρικήν ταύτην βάσιν τῆς άγωγῆς, έρειδομένην έπί τῆς συμβάσεως έργασίας, τό Πρωτοδικεῖον, ώς δείκνυται έκ τῆς προσβαλλομένης άποφάσεώς του, άπέρριψεν, έπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δέν έβεβαιώθη, ὅτι ἡ έναγομένη θά κατέβαλλεν διαγκαίως εις έτερον μισθωτόν έπίδομα χιλιομετρικῶν διανύσεων έκ δραχμῶν 250 μηνιαίως, όπερ άπέφυγε νά δαπανήσῃ διά τῶν ώς άνω ύπηρεσιῶν τοῦ ένάγοντος, δοθέντος ὅτι τό έν λόγῳ έπίδομα καταβάλλεται ὑπ' αὐτῆς μόνον έφ' όσον πραγματοποιοῦνται χιλιομετρικαί διανύσεις, ἐνῷ ὁ ένάγων δέν έπραγματοποίησε τοιαύτας, άφοῦ παρέμειεν έπί τῶν κυκλιδωμάτων τῶν σταθμῶν, λαμβάνων τό διαίτερον έπίδομα τῆς ύπηρεσίας ταύτης έκ δραχμῶν 80 μηνιαίως. Οὕτω κριναν τό Πρωτοδικεῖον δέν έλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καί έχοντα κατά νόμον αὐσιώδη έπιρροήν εις τήν έκβασιν τῆς δίκης, ήτοι τούς πραγματικούς ίσχυρισμούς τοῦ ένάγοντος, ὅτι ὡς εισπράκτωρ τροχιοδρόμου, κατά βαθμόν, δικαιοῦται έκ τῆς συμβάσεως έργασίας νά λάβῃ τό ώς άνω έπίδομα χιλιομετρικῶν διανύσεων καί ὅτι ἡ έλλειψις παρ' αὐτῷ τοῦ στοιχείου τῆς διανύσεως χιλιομέτρων όφείλεται εις τήν ὑπό τῆς έναγομένης άνάθεσιν εις αὐτόν τῆς ώς άνω νέας ύπηρεσίας, συνεπαγομένην μείωσιν τῶν άποδοχῶν του, δι' ἣν διεμαρτυρήθη οὗτος, ἐντεῦθεν δέ άναιρετέαν, όσον άφορᾷ τό κεφάλαιον τοῦτο, κατέστησε τήν άπόφασίν του, κατά τό άρθρον 807 έδάφιον 7 Πολ. Δικ. καί τόν περί τούτου τρίτον λόγον τοῦ άναιρετηρίου.

Μετά τήν έν μέρει άναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης άποφάσεως δέον όπως κρατηθῇ ἡ ύπόθεσις ὑπό τοῦ Τμήματος τούτου πρός κατ' οὐσίαν έκδίκασιν (άρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ.), έρευνωμένης τῆς ώς άνω έπικουρικῆς βάσεως τῆς άγωγῆς, ἐφ' ἧς έδίκασε κατά πρῶτον τό Πρωτοδικεῖον, διά τοῦ άναιρουμένου μέρους τῆς άποφάσεώς του, μετά τήν διά τοῦ μή άναιρουμένου μέρους αὐτῆς άπόρριψιν τῶν προηγουμένων βάσεων, διότι ὁ πρωτοβίκως δικάσας, κατά τήν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιημένου νόμου ΓΠΟΔ', δικαστής δέν εἶχεν έρευνήσει τήν περί ἧς πρόκειται έπικουρικήν βάσιν τῆς άγωγῆς, άφοῦ εἶχε δεχθῆ τήν κυρίαν βάσιν αὐτῆς.

Ἡ έρευνωμένη ώς άνω βάσις τῆς άγωγῆς εἶναι νόμιμος (άρθρον 648 Α.Κ.).

Ἐκ τῶν έκατέρωθεν έκτιθεμένων, τῶν έπικαλουμένων καί προσαγομένων καταθέσεων τῶν πρωτοβίκως έξετασθέντων μαρτύρων, ένόρκων ένώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεων καί έγγράφων, δεόντως πάντων έκτιμωμένων, έβεβαιώθησαν, κατά τήν έκ τῶν ένόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τά έξῆς: Ὁ ένάγων, προσληφθείς ὑπό τῆς έναγομένης, κατ' Ἀπρίλιον 1955, διά συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας, ὡς εισπράκτωρ λεωφορείων καί μεταταγείς κατ' Αὔγουστον 1957 εις τήν έκμετάλλευσιν τῶν σιδηροδρόμων αὐτῆς, παρείχε τάς ύπηρεσίας του ὡς εισπράκτωρ τοῦ τροχιοδρόμου παραλίας Πειραιῶς - Περάματος μέχρι τέλους Αὐγούστου 1962. Ἀπό τοῦ Σεπτεμβρίου ἴδίου ἔτους δμως ἡ έναγομένη ἔπαυσε νά άπασχολῇ τόν ένάγοντα εις τήν ύπηρεσίαν ταύτην καί έτοποθέτησεν αὐτόν εις τήν νεοσύστατον Ὑπηρεσίαν έλέγχου κιγκλιδωμάτων τῶν σταθμῶν τῆς γραμμῆς τοῦ ήλεκτρικοῦ σιδηροδρόμου Πειραιῶς - Κηφισίας, πρός έλεγχον καί συλλογήν τῶν εισιτηρίων τῶν έπιβατῶν κατά τήν έξοδον αὐτῶν έκ τῶν σταθμῶν. Οἱ εισπράκτορες τοῦ τροχιοδρόμου, έπιβαίνοντες ὑποχρεωτικῶς τούτου πρός έκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των, διανύουσιν διαγκαίως τήν μεταξύ παραλίας Πειραιῶς καί Περάματος άπόστασιν, έλάμβανον δέ άπό τῆς έποχῆς, καθ' ἣν ὑπηρέτει εις τήν ύπηρεσίαν ταύτην ὁ ένάγων καί μέχρι τῆς άγωγῆς, έκτός τῶν άλλων άποδοχῶν των, α) έπίδομα διανυομένης χιλιομετρικῆς άποστάσεως, άνερχόμενον, κατά μέσον όρον, εις δραχμάς 80 μηνιαίως, καί β) πρόθετον πάγιον έπίδομα διανυομένης χιλιομετρικῆς άποστάσεως έκ δραχμῶν 150 μηνιαίως. Ἀπό τῆς κατά τά άνωτέρω τοποθετήσεώς του εις τήν Ὑπηρεσίαν έλέγχου κιγκλιδωμάτων ὁ ένάγων έλάμβανεν, έκτός τῶν άλλων άποδοχῶν του, μόνον τό έπίδομα τῶν δραχμῶν 80 μηνιαίως, ὑπό τήν ὀνομασίαν έπίδομα κιγκλιδωμάτων, οὐχί δέ καί τό έπίδομα τῶν δραχμῶν 150 μηνιαίως, μειωθεισῶν οὕτω τῶν ὑποχρεωτικῶς παρεχομένων εις αὐτόν άποδοχῶν, δι' ὃ οὗτος διεμαρτυρήθη. Ἡ έναγομένη δμως δέν έδικαιοῦτο, ὅπως, ἔστω καί διά τῆς άναθέσεως εις τόν ένάγοντα άλλης ύπηρεσίας, μή συνεπαγομένης διάνυσιν χιλιομετρικῶν άποστάσεων, προβῇ μονομερῶς εις μείωσιν τῶν ὑποχρεωτικῶς παρεχομένων εις αὐτόν άποδοχῶν, δι' ὃ δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ εις τήν πληρωμήν τῆς έκ δραχμῶν 150 μηνιαίως διαφορᾶς, άνερχομένης διά τό έν τῇ άγωγῇ χρονικόν διάστημα άπό 1 Σεπτεμβρίου 1962 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1964 εις δραχμάς 2.700 ἐν ὅλῳ, δεκτῆς οὕτω ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ὡς άνω έπικουρικῆς βάσεως τῆς άγωγῆς. (*)

III. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Νόμιμος μισθός ὑπαλλήλων φαρμακείων

Ἐφαρμογή ἐπ' ἀριθ. 3)1959 καί 7)1961 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.—Προσδιορισμός τῶν δι' αὐτῶν ὁριζομένων βασικῶν μισθῶν κατά λῆψιν ὑπ' ὄψιν καί τῆς προγενεστέρας ἐργασίας παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, ἐφ' ὅσον δμως πρόκειται περί ἐργασίας, παρασχεθείσης ἐν φαρμακείῳ, φαρμακαποθήκῃ κλπ. — Ἐφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 2)1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀ-

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 24262)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Θηνών ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐκτελοῦντος ἐργασίαν Γραφείου τῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀρείου Πάγου 502)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρυάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*
Λιτηγόροι οἱ κ.κ. Π. Δημάκος, Δ. Χαλάτσας

Διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 στοιχείον α' ἐδάφιον β' καὶ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καθωρίσθησαν εἰς τὰ ἐν αὐταῖς ποσά, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῷ αὐτῷ ἡ διαφόροις ἐργοδόταις, οἱ βασικοὶ μισθοὶ τῶν γυναικῶν τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς φαρμακεῖα ὡς βοηθῶν, ὡς ὑπαλλήλων πωλήσεως φαρμάκων καὶ λοιπῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ καλλυντικῶν, ὡς ἀποθηκαρίων καὶ κατασκευαστριῶν φαρμάκων καὶ ὡς παραδοτριῶν, διὰ δὲ τῶν παραγράφων 1 στοιχείου α' ἐδάφιον β' καὶ 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1961 ἑτέρας ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καθωρίσθησαν εἰς τὰ λοιπὰ ἐν αὐταῖς ποσά, ἀναλόγως τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῷ αὐτῷ ἡ διαφόροις ἐργοδόταις ἐκ τῶν ὑποκειμένων τῇ ἀποφάσει ταύτῃ, οἱ βασικοὶ μισθοὶ τῶν γυναικῶν τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς φαρμακεῖα, φαρμακεμπορεῖα, ἀποθήκας φαρμάκων καὶ ἀντιπροσωπείας φαρμάκων, ὡς βοηθῶν, ὡς ὑπαλλήλων πωλήσεως φαρμάκων καὶ λοιπῶν φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ ἐργαλείων καὶ καλλυντικῶν, ὡς ἀποθηκαρίων, κατασκευαστριῶν φαρμάκων, συσκευαστριῶν, παραδοτριῶν καὶ ταμιῶν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τῶν εἰρημένων δύο διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ ἰδίᾳ τῆς δευτέρας, ἡ ὁποία ἀποδίδει σαφέστερον τὴν ἔννοιαν καὶ τῆς πρώτης, προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῶν βασικῶν μισθῶν τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ προγενεστέρα τούτων ἐργασία παρὰ τῷ αὐτῷ ἡ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ ἐργασίας ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων, ἤτοι περὶ ἐργασίας παρασχεθείσης ἐν φαρμακείῳ, φαρμακεμπορείῳ, ἀποθήκῃ φαρμάκων καὶ ἀντιπροσωπείᾳ φαρμάκων ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ βοηθοῦ, τοῦ ὑπαλλήλου πωλήσεως φαρμάκων, φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ ἐργαλείων καὶ καλλυντικῶν, τοῦ ἀποθηκαρίου, τοῦ κατασκευαστοῦ φαρμάκων, τῆς συσκευαστρίας, παραδοτρίας καὶ ταμίου, οὐχὶ δὲ καὶ ἂν πρόκειται περὶ ἑτέρας διαφόρου ἐργασίας, ἔστω καὶ ἂν αὕτη παρεσχέθη πρὸς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, ὡς εἶναι καὶ ἡ ἐργασία ἡ παρασχεθεῖσα εἰς ἐργοστάσιον χημικῆς βιομηχανίας (κατασκευῆς φαρμάκων) τοῦ διεξάγοντος καὶ ἐργασίας ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων (φαρμακείου, φαρμακεμπορείου κλπ.), ἥτις δὲν δύναται τὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ προσμετρηθῇ εἰς τὴν τελευταίαν, ἐν ταῖς εἰρημέναις ἐργασίαις, ὑπηρεσίαν τῆς ὑπαλλήλου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν εἰρημένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Ἑπομένως, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, κατὰ κρίσιν μὴ ὑποκειμένην εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἀναγομένην εἰς πράγματα, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα κατὰ μὲν τὸ ἀπὸ τοῦ 1927 μέχρι τοῦ 1949 χρονικὸν διάστημα, ὑπηρέτησεν ἐν ἐργοστασίῳ χημικῆς βιομηχανίας (κατασκευῆς φαρμάκων) τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, παρασχοῦσα οὕτω ἐργασίαν διάφορον τῶν ἀνωτέρω, κατὰ δὲ τὸ ἀπὸ τοῦ 1949 καὶ ἐντεῦθεν τοιοῦτον εἰς τὸ πρατήριον πωλήσεως φαρμάκων τούτου, ἀσχολουμένη μὲ τὴν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν τῶν πωλουμένων ἐμπορευμάτων, παραλαβὴν καὶ ἔλεγχον τῶν πρώτων ὑλῶν καὶ σύνταξιν καὶ ἔλεγχον τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὰς παραλαβὰς καὶ παραδόσεις δελτίων, ἤτοι εἰς ἐργασίας ἐκ τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καὶ κρίναν περαιτέρω ὅτι διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὡς ὑπαλλήλου τοῦ εἰρημένου πρατηρίου, δὲν δύναται νὰ συνυπολογισθῇ καὶ ὁ εἰρημένος ἀπὸ τοῦ 1927 μέχρι τοῦ 1949 χρόνος τῆς προϋπηρεσίας αὐτῆς, ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὰς ἄνω διατάξεις τῶν διαιτητικῶν τούτων ἀποφάσεων καὶ ἀπορριπτέοι οἱ ἀντίθετοι 5ος καὶ 6ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς καὶ ὁ 8ος περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι α) ὁ ἀναιρεσίβλητος διετήρει ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς της οὐ μόνον ἐργοστάσιον κατασκευῆς φαρμάκων, ἀλλὰ καὶ πρατήριον πωλήσεως τοιούτων καὶ β) ὅτι καὶ ἀπὸ τοῦ 1930 μέχρι τοῦ 1949 ὑπηρέτει αὕτη εἰς τὸ φαρμακεμπορεῖον τοῦτον, κατὰ τὸ πρῶτον μέν σκέλος, διότι εἶναι ἐπουσιώδης ὁ εἰρημένος ἰσχυρισμός, κατὰ δὲ τὸ δεύτερον, διότι ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὁ ἰσχυρισμός, ἀλλ' ἀπεκρούσθη ὡς ἀβάσιμος. Τοῦ ἐρείσματος δὲ τούτου ἀρκούντος πρὸς στήριξιν τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐπιδιώκουσα διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν αὕτη ἀπὸ τοῦ 1958 - 1963 καὶ ἐκείνων, τὰς ὁποίας ἔδει νὰ λάβῃ βάσει τῶν εἰρημένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων, καθόσον αἱ ἀποδοχαί, τὰς ὁποίας ἔλαβεν αὕτη κατὰ τὸν εἰρημένον χρόνον, ἐν μὴ συνυπολογισμῷ τῆς εἰρημένης προϋπηρεσίας της, οὐ μόνον δὲν ὑπελείποντο τῶν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν τούτων ἀποφάσεων προβλεπομένων, ἀλλὰ καὶ ὑπερέβαινον ταύτας, παρέλκει ἡ ἔρευνα τῆς ὀρθότητος τῆς ἐπαλλήλου σκέψεως τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, ὅτι ἡ εἰρημένη προϋπηρεσία τῆς ἀναιρεσειούσης δὲν δύναται νὰ συνυπολογισθῇ καὶ διότι ἦτο ἐργασία ἐργατρίας καὶ οὐχὶ ὑπαλλήλου, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ τὴν σκέψιν ταύτην πλήττοντες 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα κατὰ τὸν μέχρι τοῦ 1949 χρόνον ὑπηρέτει εἰς τὸ ἐργοστάσιον χημικῆς βιομηχανίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο αὐτὸς νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν πρὸς προσδιορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῆς κατὰ τὰς ἄνω διαιτητικὰς ἀποφάσεις δὲν ἀποτελεῖ πρᾶγμα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 7 Πολ. Δικονομίας, συνδεόμενον μὲ τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου προβληθεῖσαν ἀρνησιν τῆς ἀγωγῆς τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐπικαλουμένης καὶ τὸν εἰρημένον χρόνον καὶ δυνάμενον νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἄνευ ρητῆς προτάσεώς του. Ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὁ τέταρτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου περὶ λήψεως πραγμάτων μὴ προταθέντων, ἤτοι τοῦ εἰρημένου περιστατικοῦ.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2)1961 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΛΗΞΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΚΛΠ. ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 4352)1964

Κύρος λήψεως αποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου

Σύνθεσις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποτελοῦντος Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, μετὰ τούτου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου. —Θέσις Γενικοῦ Διευθυντοῦ. – Λῆξις συμβάσεως αὐτοῦ κατὰ Ν. Δ. 4352)1964.—Συνταγματικὴ ἡ Θέσπισις τοῦ Ν. Δ. 4352)1964. —Σύνθεσις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προϋποθέσεις λήψεως ἐγκύρως ἀποφάσεων αὐτοῦ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 356)1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Παπαχατζῆς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ρουτσάκος, Δ. Βενιζέλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Θ. Ζούκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν, διορισθεὶς διὰ τοῦ β. δ)τος 21)24.7.1961 Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων (Ο.Γ.Α.), διώκει τὴν ἀκύρωσιν τοῦ β.δ)τος 30.9)3.10.1964, ἐκδοθέντος τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 144)24.9.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' οὗ, θεωρηθείσης τῆς θητείας του ληξάσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 4352)1964, διωρίσθη εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ, συνωδὰ τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὁ παρεμβαίνων Λ.Α.

Ἡ παρέμβασις τοῦ Λ.Α., αἰτουμένου τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, νομοτύπως ἀσκηθεῖσα, δεκτὴ τύποις καὶ ἐξεταστέα τυγχάνει.

Ὁ αἰτῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεώς του ἀκυρώσεως ἀμφισβητεῖ ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν νομιμότητα τῆς κρίσεως τῆς Διοικήσεως ὡς πρὸς τὴν αὐτοδικαίαν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4352)1964 ἀπόλυσίν του καὶ, ἀφ' ἑτέρου, ἐπὶ τῇ ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ, τὴν νομιμότητα τῆς προκρίσεως τοῦ παρεμβαίνοντος κατὰ τὴν πλήρωσιν τῆς ἀνωτέρω θέσεως, νομιμοποιεῖται δὲ ὡς πρὸς ἀμφότερα τὰ αἰτήματά του ταῦτα, δοθέντος ὅτι ὡς πρὸς μὲν τὸ πρῶτον αἴτημα ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις τὸν ἀφορᾷ, ὡς πρὸς δὲ τὸ δεύτερον εἶχεν ὑποβάλει εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας, ὡς κεκτημένος τὰ κατὰ νόμον τυπικὰ καὶ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, τὰ οὐσιαστικὰ προσόντα, τὴν ὑπ' ἀριθμὸν 173784)14.8.1964 σχετικὴν πρὸς ἀναδιορισμόν αἴτησίν του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 12 τοῦ νόμου 4169)1961 ὁ Ὀργανισμὸς Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων (Ο.Γ.Α.) ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Κράτους, ἀσκουμένην ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας, καὶ συνεπῶς ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 Διοικητὴς τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 2 Γενικὸς Διευθυντὴς αὐτοῦ δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου καὶ οὐχὶ διὰ τοιαύτης ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 16 τοῦ νόμου ὁρίζεται διὰ τὸ λοιπὸν διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ. Συνε-

---

Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας» ἔχει ἐφαρμογήν, ὡς ἐν αὐτῇ ὁρίζεται, ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐκτελοῦντος ἐργασίαν Γραφείου τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἀναιρεσείουσα ὁμως, ὑπηρετοῦσα, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέχθη τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, εἰς τὸ πρατήριον πωλήσεως φαρμάκων τοῦ ἀσφαλισθέντος καὶ ἀσχολουμένη ἐν αὐτῷ μὲ τὴν παραλαβὴν καὶ παράδοσιν τῶν φαρμάκων, τὴν παραλαβὴν πρώτων ὑλῶν τούτων καὶ τὴν σύνταξιν καὶ ὄλεγχον τῶν ἀναγκαίων διὰ τὰς παραλαβὰς καὶ παραδόσεις δελτίων, δὲν εἶναι ὑπάλληλος Γραφείου, οὐδὲ ἐκτελεῖ κυρίως ἐργασίαν Γραφείου ἐν ᾧ ὅτι παρεπομένως ὅλως συντάσσει ἢ ἐλέγχει τὰ εἰρημένα δελτία καὶ ἐπομένως δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὅθεν οὐδαμῶς ἐσφαλε τὸ εἰρημένον δικαστήριον, μὴ ἐφαρμόσαν τὴν διαιτητικὴν ταύτην ἀπόφασιν, καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου 7ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 25538)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

πῶς παραδεκτῶς προσβάλλονται ἐπὶ ἀκυρώσει αἱ σχετικαὶ περὶ τὸν διορισμὸν ἢ τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν διοικητικαὶ πράξεις.

Διὰ τοῦ 1ου τῶν λόγων ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν ἰσχυρίζεται, ὅτι ἐν ὑπήγετο εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4352)1964, ὁρίζοντος, ὅτι θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία, ὡς καὶ οἱαδήποτε σύμβασις προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν τῶν διοικητῶν, ὑποδιοικητῶν, ἐντεταλμένων συμβούλων, γενικῶν διευθυντῶν καὶ ἀναπληρωτῶν ἢ βοηθῶν γενικῶν διευθυντῶν ἐπὶ θητείᾳ ἢ ἐπὶ συμβάσει τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἱασδήποτε μορφῆς καὶ ὀνομασίας κλπ., καὶ ὅτι οἱ διατελοῦντες εἰς τὰς θέσεις ταύτας θεωροῦνται ὡς αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ)τος ταύτου, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως διοικητικῆς τινος ἢ ἄλλης περὶ ἀπολύσεως πράξεως. Τὸν ἰσχυρισμὸν του δὲ τοῦτον ὁ αἰτῶν στηρίζει εἰς τὸ ὅτι ἡ θέσις τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, ἣν κατεῖχε παρὰ τῷ Ο.Γ.Α., καίτοι ἐν τῇ πράξει τοῦ διορισμοῦ του περιέχεται ἡ ρήτρα περὶ πενταετοῦς θητείας, ἦτο κατὰ νόμον τακτικὴ καὶ οὐχὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ ἐπὶ θητείᾳ, ἵνα ἡ δυνατὴ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4352)1964.

Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἱδρυτικὸς τοῦ Ο.Γ.Α. νόμος 4169)1961, ἐφ' ᾧ διὰ τὸν Διοικητὴν ὁρίζει ρητῶς ἐν ἄρθρῳ 13 § 5, ὅτι οὗτος διορίζεται διὰ β.δ)γματος, προτάσει τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ἐπὶ πενταετεῖ θητείᾳ καὶ μισθῷ 15.000 δραχμῶν μηνιαίως, διὰ δὲ τὸ λοιπὸν διοικητικὸν προσωπικὸν ὅτι τοῦτο, κατὰ τὸ ἄρθρον 16, τελεῖ πρὸς τὸν Ο.Γ.Α. εἰς σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διὰ τὸν Γενικὸν Διευθυντὴν περιορίζεται τὰ ὁρίσῃ τὰ ἐξῆς ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 15: «Τὸν Διοικητήν, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, ἀναπληρεῖ εἰς ὅπασας τὰς ἁρμοδιότητας αὐτοῦ, πλὴν τῆς προεδρίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τοῦ Ὀργανισμοῦ, ὅστις διορίζεται διὰ β.δ)γματος ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας. Παρόντος τοῦ Διοικητοῦ ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς μετέχει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἄνευ ψήφου». Ἀλλ' ἐκ τῆς τοιαύτης σιωπῆς τοῦ νομοθέτου ὡς πρὸς τὴν ἐπὶ θητείᾳ ἢ μὴ ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ οὐδόλως συνάγεται, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ αἰτῶν, ὅτι τυγχάνει οὗτος τακτικὸς ἄνευ θητείας ὑπάλληλος τοῦ Ὀργανισμοῦ, διότι ἡ ἰδιάζουσα καὶ ἐξέχουσα θέσις, ἣν κατέχει ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς παρὰ τῷ Ο.Γ.Α. καὶ ὁ ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων στενὸς δεσμὸς τῶν καθηκόντων καὶ ἁρμοδιοτήτων τῆς θέσεως ταύτης πρὸς τὰ ἐκ τοῦ νόμου καθήκοντα καὶ τὰς ἁρμοδιότητας τῆς θέσεως τοῦ Διοικητοῦ ἄγει εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ νομοθέτης εἶν ἠθέλησεν ἢ ἐκ τοῦ νόμου ὑπηρεσιακὴ κατάστασις τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ νὰ εἶναι διάφορος τῆς τοῦ Διοικητοῦ, ὃν κατὰ νόμον ἀναπληροῖ, ἀπόντα ἢ κωλυόμενον, εἰς ὅπασας τὰς ἁρμοδιότητας αὐτοῦ, μετέχων μάλιστα τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου εἴτε ἄνευ ψήφου, εἴτε καὶ μετὰ ψήφου, ἀπουσιάζοντος τοῦ Διοικητοῦ. Ὑπ' αὐτὴν ἄλλωστε τὴν ἔννοιαν ἐφηρμόσθησαν ὑπὸ τῆς Διοικήσεως αἱ ἐπίμαχοι διατάξεις κατὰ τὸν διορισμὸν τοῦ αἰτοῦντος, περιληφθείσης ἐν τῇ περὶ διορισμοῦ του πράξει τῆς ρήτρας, ὅτι διορίζεται ἐπὶ πενταετεῖ θητείᾳ, τὰ αὐτὰ δὲ ἐπανελήφθησαν καὶ εἰς τὸν ἐπακολουθήσαντα τοῦ διορισμοῦ Κανονισμὸν καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Γ.Α. (ὑπ' ἀριθ. 177647/8720 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Γεωργίας καὶ Οἰκονομικῶν τῆς 13)16.9.1961, Ε.Κ. τ. Β' 320)1961). Εἶναι συνεπῶς ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς κατὰ τὰ ἀνωτέρω λόγος ἀκυρώσεως.

Οἱ ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος ὅτι οἱ κατὰ τὴν ἠγουμένην σκέψιν διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ 4352)1964, ἂν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁριζόμενα, ἀντίκεινται εἰς τὸ περὶ ἰσότητος ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, εἶναι ὡσαύτως ἀπορριπτέοι. Διότι τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4352)1964 οἱ περὶ ὧν ἡ διάταξις αὕτη θέσεις τῶν Γενικῶν Διευθυντῶν κατέστησαν θέσεις ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ καὶ οὗτω οἱ εἰς αὐτὰς, δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης, διοριζόμενοι ἀπολαύουσι μονιμότητος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς τριετοῦς θητείας των, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τοὺς πρότερον διορισθέντας, τῶν ὁποίων τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἰδίου ν.δ. κατήργησε τὴν τοιαύτην πρόσκαιρον μονιμότητα, δὲν συνιστᾷ ἄνισον μεταχείρισιν, ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸ ρηθὲν ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ἐφ' ὅσον ἡ δευτέρα διάταξις, διὰ γενικῶν καὶ ἀφηρημένων κανόνων, ἐρρύθμισε κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον τὰ τῆς πληρώσεως ὅλων ἐν γένει τῶν θέσεων τῶν γενικῶν διευθυντῶν τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἡ δὲ διὰ τοῦ μεταθέντος ν.δ. καταργήσασα τῆς προσκαίρου μονιμότητος τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος του ὑπηρετούντων γενικῶν διευθυντῶν καὶ ἡ καθιέρωσις τοιούτης μονιμότητος διὰ τοὺς ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' αὐτοῦ θεσπιζομένων ὡς ἄνω γενικῶν κανόνων διοριζομένους δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ὑπερβαίνει τὰ ἄκρα ὅρια τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος καταλειπομένης εὐρυτάτης ἐξουσίας εἰς τὸν νομοθέτην, ὅπως κατὰ τὴν

κρίσιν του ρυθμίζη τά τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν Δημοσίων ἐν γένει Ὑπηρεσιῶν. Ἐφ' ὅσον δὲ περαιτέρω αἱ ἀνωτέρω διατάξεις, ὡς γενικῶς καὶ ἄνευ διακρίσεως διατυποῦνται, δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, οἱ ἕτεροι ἰσχυρισμοὶ τοῦ αἰτοῦντος ὅτι αἱ διατάξεις αὗται, κατὰ παράβασιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3, ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν ἀπομάκρυνσιν ὑπαλλήλων ὡρισμένων πολιτικῶν φρονημάτων, δὲν δύνανται νὰ ἀσκήσωσιν ἐπιρροήν, διότι τὸ ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως συνταγματικὸν κῦρος τῶν τυπικῶν νόμων κρίνεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κειμένου τῶν διατάξεων αὐτῶν καὶ οὐχὶ ἐκ τῶν λόγων, οἵτινες προεκάλεσαν τὴν ἔκδοσιν τοῦ νόμου (πρβλ. Ὀλομελείας 2136)1965).

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα καθ' ὃ μέρος στρέφεται κατὰ τῆς κρίσεως τῆς Διοικήσεως περὶ αὐτοδικαίου λήξεως τῆς θητείας τοῦ αἰτοῦντος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 ν. δ)τος 4352)1964.

Ὁ διὰ τοῦ προσβαλλομένου β. δ)τος 30)9.3)10.1964 διορισμὸς τοῦ παρεμβαίνοντος ὡς γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ο.Γ.Α. ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 ν. δ)τος 4352)1964, ὁριζουσῶν ὅτι ἅπασαι αἱ θέσεις ἐπὶ βαθμῷ 1ῳ τῶν γενικῶν διευθυντῶν καὶ ἀναπληρωτῶν γενικῶν διευθυντῶν πάντων τῶν Ὑπουργείων καὶ ἀποκεντρωμένων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, ὡς καὶ νεμικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, μετατρέπονται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρήσει τῶν κατεχόντων κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ταύτας ὑπαλλήλων εἰς θέσεις ὑπαλλήλων ἐπὶ θητείᾳ καὶ ὅτι αἱ ἄνω θέσεις πληροῦνται μόνον διὰ διορισμοῦ ἐπὶ τριετεῖ θητείᾳ ἐκ προσώπων κεκτημένων τὰ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ὁ δὲ διορισμὸς ἐνεργεῖται διὰ β. δ)τος, ἐκδιδομένου τῇ προτάσει τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, εἰς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 144)24.9.1964, ἥτις προηγήθη τῆς ἐκδόσεως τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσβαλλομένου διατάγματος.

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1671)1951 «περὶ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ Ὑπουργείων», κυρωθέντος διὰ τοῦ ν. 2113)1952, ὁρίζει ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸν Πρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τὸν Ἀντιπρόεδρον τῆς Κυβερνήσεως, τοὺς Ὑπουργοὺς καὶ τοὺς Ὑφυπουργούς, τὸ δὲ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου ὁρίζει, ὅτι τὸ Ὑπουργικὸν Συμβούλιον συνεδριάζει κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὅστις καταρτίζει τὴν ἡμερησίαν διάταξιν καὶ προεδρεύει αὐτοῦ, καὶ τὸ ἄρθρον 6 § 1, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν, ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχυούσης τῆς ψήφου τοῦ Προέδρου αὐτοῦ, καὶ ὅτι πρὸς λῆψιν ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται, ὅπως παρίσταται τὸ ἥμισυ πλέον ἑνὸς τοὐλάχιστον τῶν μελῶν αὐτοῦ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι λόγῳ τῆς ἰδιοτυπίας ὡς κυβερνητικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ κρατικοῦ ὀργάνου δὲν ἰσχύουσι διὰ τοῦτο ἐφαρμογὴν ἀπαρεγκλίτως τὰ περὶ διοικητικῶν συμβουλίων ἰσχύοντα (πρβλ. Ὀλομελείας 138)1946) καὶ συνεπῶς θὰ ἦτο συγκεχωρημένη ἡ ἔστω καὶ ἄτυπος (προφορικὴ ἢ ἄλλως) πρόσκλησις τῶν μελῶν αὐτοῦ πρὸς συνεδρίαν, τοῦτο ὅμως δέον νὰ γίνεται πράγματι (πλὴν τῶν περιπτώσεων συνεδριάσεως κατὰ τακτὴν τῆς ἑβδομάδος ἡμέραν) καὶ νὰ βεβαιοῦται ἐν τῷ σχετικῷ πρακτικῷ ἢ ἔστω καὶ νὰ προκύπτῃ ἐξ ἄλλων ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων καὶ συνεπῶς οὐδόλως συγχωρεῖται ἡ ἐν νομίμῳ μόνον ἀπαρτίᾳ (ἄνευ δηλ. παρουσίας ἁπάντων τῶν μελῶν) λῆψις ἀποφάσεως, ἐὰν δὲν ὑφίσταται βεβαίωσις περὶ κλήσεως, ἔστω καὶ ἀτύπου, ἁπάντων τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐν τῷ πρακτικῷ τῆς συνεδρίας τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἣν ἐλήφθη ἡ περὶ διορισμοῦ τοῦ παρεμβαίνοντος ἀπόφασις βεβαιοῦται μέν, ὅτι τοῦτο συνῆλθεν ἐν τῷ νομίμῳ κατὰ τὸ ἀνωτέρω ἀπαρτίᾳ (17 ἐπὶ 32), οὐδόλως ὅμως βεβαιοῦται ἐν αὐτῷ, ὅτι προηγήθη κλήσις ἁπάντων τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, οὔτε ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου καὶ τῶν πρὸς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐγγράφων τῆς Διοικήσεως (ὑπ' ἀριθ. 426)28.2.1965 καὶ 2867)3.11.1965 ἐγγράφα Γραμματείας Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου πρὸς τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, δι' ὧν βεβαιοῦται ἁπλῶς οὐχὶ ὅτι ἐγένετο κλῆσις, ἀλλ' ὅτι τὴν φροντίδα τῆς συγκλήσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶχε κατὰ τὴν ὡς ἄνω περίοδον ὁ Πρόεδρος τῆς Κυβερνήσεως) προκύπτει, ὅτι προηγήθη ἡ τοιαύτη κλῆσις, ἥτις εἶναι ἀναγκαία ἐκ τε τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω νομοθετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 2 ἀ.ν. 1671)1951 καὶ ἐκ τῆς ἰδιότητος τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὡς συλλογικοῦ ὀργάνου. Ἀκύρου συνεπῶς οὔσης ἐκ τοῦ λόγου τούτου τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μεθ' ἣν ἐξεδόθη τὸ προσβαλλόμενον β. δ)γμα, καθίσταται τοῦτο ἀκυρωτέον, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, περιττῆς οὕτως οὔσης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν.

ΞΕΝΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΔΙΑΔΡΟΜΗΝ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΟΠΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

Στατιστικόν: Εἰς τὴν αὐλὴν ἑνὸς γαλλικοῦ ἐπαρχιακοῦ ξενοδοχείου περὶ τὴν 4.30' πρωϊνὴν ἠκούσθησαν ὄπόπτοι θόρυβοι. Ἔνοικος τοῦ ξενοδοχείου, ταξιδεύων διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργοδότου του, φοβηθεὶς κλοπὴν τοῦ αὐτοκινήτου του, κατέρχεται εἰς τὴν αὐλήν, φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πυροβόλον ὅπλον. Ἐκεῖ συναντᾶται μὲ ἕτερον ἀφυπνισθέντα ἐκ τῶν θορύβων, ὁ ὁποῖος, μὲ τὸ ὅπλον ἀνὰ χεῖρας ἐπίσης, ὑπολαμβάνων τὸν πρῶτον ὡς τὸν ἐραστὴν τῆς συζύγου του, τὸν πυροβολεῖ καὶ τὸν τραυματίζει θανασίμως. Τὸ ζήτημα, τὸ ὁποῖον θὰ ἐγεννᾶτο διὰ τὴν «κλασικὴν» νομικήν, θὰ ἦτο ἡ πλανὴ περὶ τὸ πρόσωπον (error in persona) τοῦ θραύστου, ἀπὸ πλευρᾶς Ποινικοῦ Δικαίου καὶ, ἐνδεχομένως, ἀπὸ πλευρᾶς Οἰκογενειακοῦ Δικαίου, τὸ κατὰ πόσον ἡ συγκεκριμένη συμπεριφορὰ τούτου συνιστᾷ ὑπαίτιαν κλονισμὸν τοῦ γάμου του, ἄρα ὑπαίτιον λόγον διαζυγίου. Οὐδέποτε θὰ ἐπιστεύετο ὅμως, ὅτι τὰ ἀνωτέρω πραγματικὰ περιστατικὰ θὰ ἐδημιούργουν ζήτημα ὑπάρξεως ἢ μὴ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ὡς ἐνταῦθα συνέβη, λυθὲν καταφατικῶς ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας καὶ ἀποφατικῶς ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Ἡ ἀπόφασις, ἧς τὸ κείμενον μεταφρασθὲν ἐπεται σχολιασμένον, ἐδημοσιεύθη ἐν Droit Social 1965 σελ. 68 ἑπ. (μετὰ σχολίων τοῦ καθηγητοῦ R. Jambu - Merlin).

Ἀπόφασις τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ (Chambre Sociale) τῆς 25.6.1964

Πρόεδρος ὁ κ. Vigneron
Εἰσηγητὴς ὁ κ. Perret
Εἰσαγγελεὺων ὁ Ἀντεισαγγελεὺς κ. Cherpitel
Διάδικοι: Χήρα Cantin κατὰ Caisse Primaire Sec. Soc. de la Haute-Vienne

Τὸ Δικαστήριον

Ἐπὶ τοῦ μοναδικοῦ λόγου

Ἐκ ὄψει τῶν ἄρθρων 415 - 1 τοῦ Κώδικος τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ 7 τοῦ νόμου τῆς 20.4.1810.

Ἐπειδὴ κατὰ τὸ πρῶτον τῶν κειμένων αὐτῶν δὲν θεωρεῖται ὡς ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν (καθ' ὁδόν), παρὰ μόνον τὸ ἐπελθὸν εἰς ἐργαζόμενον ἀτύχημα κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς μεταξὺ τοῦ τόπου κυρίας καὶ δευτερευούσης διαμονῆς του, παρουσιαζούσης χαρακτῆρα σταθερότητος, καὶ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του.

Ἐπειδὴ κατὰ τὴν διάκρισιν, τὰς περιστάσεις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ τῶν διαδικαστικῶν πράξεων συνάγεται, ὅτι ὁ Gantin, ἐνῷ, ἐν ἀποστολῇ εὑρισκόμενος διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐργοδότου του, τῆς Ἑταιρείας Saloa, διέμενεν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον des Sports εἰς Thoury καὶ εἶχε κατέλθει εἰς τὴν αὐλήν, τὴν ὑύκτα τῆς 21)22.4.1960 καὶ περὶ ὥραν 4.30', ἐτραυματίσθη ἐκ πυροβολισμοῦ ἀτόμου, τὸ ὁποῖον, ἐκ σφάλματος, τὸν ὑπέλαβεν ὡς τὸν ἐραστὴν τῆς συζύγου του.

Ἐπειδὴ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ Ἐφετεῖον τῆς Limoges ἔκρινεν, ὅτι τὸ ἀτύχημα αὐτὸ δὲν συνιστᾷ ἐν στενῇ ἐννοίᾳ ἐργατικὸν ἀτύχημα, ὡς εἶχον κρίνει οἱ πρωτοδίκως δικάσαντες δικασταί, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν (καθ' ὁδόν), ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Cantin ἐφονεύθη, προσήγγιζεν ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἔπρεπε νὰ παραλάβῃ τὸ αὐτοκίνητόν του, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του. Καὶ ὅτι μετέβαινεν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰς τὸ ἀμαξοστάσιόν του (γκαράζ) καὶ ὅτι ἀναμφιβόλως τὸ αὐτοκίνητόν του ἀπετέλει δι' αὐτὸν ἐργαλεῖον ἐργασίας.

Ἐπειδή, κριναν οὕτως, χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰς πρατάσεις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τοπικοῦ Ὑποκαταστήματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀντιτάσσοντος ὅτι ὁ Cantin, καθ' ἣν στιγμὴν ἐξῆλθε τοῦ ξενοδοχείου καὶ ἐπυροβολήθη, ἔφερεν ὁ ἴδιος μεθ' ἑαυτοῦ πυροβόλον ὅπλον, γεγονὸς μὴ ἀμφισβητηθέν, καὶ ὅτι ἡ ὁμυντικὴ αὐτὴ συμπεριφορὰ μαρτυρεῖ, ὅτι τὴν στιγμὴν ἀκριβῶς, καθ' ἣν ἐπλήγη, ὁ Cantin δὲν εἶχε τὴν πρόθεσιν νὰ κάμῃ τὴν ἀναγκαίαν διαδρομήν, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἀλλὰ νὰ διασφαλίσῃ τὸ αὐτοκίνητόν του, ἐχων ἀκούσει ὀλίγον προηγουμένως ὑπόπτους θορύβους, ἐνῷ ἡ προστατευομένη διαδρομὴ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων δὲν ἀφορᾷ παρὰ μόνον τὴν διαδρομὴν

(*) Ἐπιμελείᾳ *Χρίστου Βορδάκα*, δικηγόρου.

αὐτήν καθ' ἑαυτήν καὶ δέν ἐκτείνεται εἰς πράξεις προηγουμένας ἢ προπαρασκευαζούσας ταύτην, τό Ἐφετεῖον παρεβίασε τὰ ὑπ' ὄψιν κείμενα καὶ δέν ἠτιολόγησε τήν ἀπόφασίν του.

Διά ταῦτα

Ἀναιρεῖ τήν ἀπό 13.3.1963 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου τῆς Limoges.

I) Γαλλικόν Δίκαιον.

Α) Εἰς τό Γαλλικόν Δίκαιον (ὅρα προχείρως J. J. Dupeyroux Securité Sociale, Paris 1965, Nos 178 ἐπ. καὶ τάς ἐν αὐτῷ παραπομπάς) τό ἐργατικόν ἀτύχημα ἐν εὐρείᾳ ἐννοίᾳ περιλαμβάνει: α) τό ἐργατικόν ἀτύχημα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ (accident du travail proprement dit), β) τήν ἐπαγγελματικήν ἀσθένειαν (maladie professionell) καὶ γ) τό ἀτύχημα κατά τήν διαδρομήν πρός τόν τόπον ἐργασίας (μετάβασιν ἢ ἐπιστροφήν) - πυρ' ἡμῖν καλούμενον ἀτύχημα καθ' ὁδόν - (accident du trajet), ὡς τοῦτο διεμορφώθη ὑπό τοῦ νόμου τῆς 30)10)1946 καὶ συνεπληρώθη ὑπό τοῦ νόμου τῆς 28)7)1957.

Ὑπό τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐθεωρήθη ἡ ἀνωτέρω ἀνθρωποκτονία ὡς συνιστῶσα ἐπαγγελματικόν ἀτύχημα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ (Ἀνωτέρω α'). Τοιαῦτα θεωροῦνται τά ἐξ οἱασοδήποτε αἰτίας προελθόντα ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ ἐκ τῆς ἀφορμῆς ταύτης. Τό γεγονός ὅτι εὑρίσκετο μακράν μέν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τῆς κατοικίας του, διά λογαριασμόν ὅμως τοῦ ἐργοδότου, ἤρκεσεν εἰς τούς πρωτοδίκως δικάσαντας δικαστάς, διά νά δεχθοῦν τήν ὕπαρξιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν στενῇ ἐννοίᾳ.

Κατά τήν πρόσφατον γαλλικήν θεωρίαν καὶ νομολογίαν τό ἐργατικόν ἀτύχημα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ προϋποθέτει, ὅτι, καθ' ὃν χρόνον συμβαίνει, ὑπάρχει ταυτόχρονος ἐξάρτησις τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ ἐργοδότου. Ἡ νομολογία, ἐξειδικεύουσα ἔτι περαιτέρω εἰς τάς περιπτώσεις ἐργασίας ἐκτός τῆς ἐπιχειρήσεως (ὡς ἐνταῦθα), ἀπαιτεῖ, ὅπως κατά τόν χρόνον τοῦ ἀτυχήματος ὁ ἐργαζόμενος ἤσκει πραγματικῶς τήν ἐπαγγελματικήν του δραστηριότητα, ἐπομένως εἶν' ὑπάρχει ἐργατικόν ἀτύχημα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ, ὅταν ὁ ὑποστάς τοῦτο δέν ἤσκει τήν δραστηριότητα ταύτην καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶχεν ἐπανεύρει τήν ἀνεξαρτησίαν του. Ἤτοι καὶ ἐν ἐλλείψει τοῦ στοιχείου τοῦ τόπου δέον νά ὑπάρχῃ ἀναγκαίως τό στοιχεῖον τοῦ χρόνου.

Οὐδέν ὅμως τούτων ἐνταῦθα συνέβαινε, διότι δέν ὀφείλετο βεβαίως εἰς ἐπαγγελματικήν δραστηριότητα καὶ ἐξάρτησιν ἡ ἔναπλος καθοδος τοῦ θύματος εἰς τήν αὐλήν τοῦ ξενοδοχείου, περί ὥραν 4.30' πρωϊνήν, ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον, ὡς παρατηρεῖ ὁ σχολιάζων καθηγητής R. Jambu - Merlin, ἐνθ' ἀνωτ., ὁ ἐργαζόμενος δέν ἦτο νυκτοφύλαξ ἢ θυρωρός, ὅπερ ὅμως ἐνταῦθα δέν συμβαίνει. Ἄρα ὑπό τά ἀνωτέρω πραγματικά περιστατικά ἡ περίπτωσις α' (ἐργατικόν ἀτύχημα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ) δέν χωρεῖ.

Β) Τό Ἐφετεῖον τῆς Limoges διετήρησεν οὐσιαστικῶς τάς συνεπείας τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, μεταρρυθμίσαν ἁπλῶς τήν αἰτιολογίαν αὐτῆς.

Δέν πρόκειται, εἶπε, περί ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν στενῇ ἐννοίᾳ (Ἀνωτέρω α'), ἀλλά περί ἀτυχήματος κατά τήν διαδρομήν (ἐνταῦθα μετάβασιν) πρός τόν τόπον ἐργασίας (ἀνωτέρω γ').

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου τῆς 30.10.1946, ὡς συνεπληρώθη ὑπό τοῦ νόμου τῆς 28.7.1957, ἐπεκτείνουν τήν προστασίαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ εἰς ἀτυχήματα ἐπερχόμενα εἰς τόν ἐργαζόμενον κατά τήν διαδρομήν (μετάβασιν καὶ ἐπιστροφήν) ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας του πρός α) τόν τόπον τῆς κυρίας του διαμονῆς, β) τόν τόπον δευτερευούσης μέν, πλήν σταθερᾶς, διαμονῆς του, π.χ. ἐξοχική ἐπαυλις, γ) τόν τόπον, ἔνθα οὗτος συνήθως γευματίζει, π.χ. καντίνα τοῦ ἐργοστασίου, καὶ δ) τόν τόπον, ἔνθα οὗτος μεταβαίνει συνήθως διά λόγους οἰκογενειακούς, π.χ. ἐπιστρέφων ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐπισκέπτεται κατάστημα, μή εὑρισκόμενον ἐπί τῆς καθ' ἑαυτό διαδρομῆς, πρός ἀγοράν τῶν ἀναγκαίων διά τήν οἰκογένειάν του τροφίμων, ἢ τό σχολεῖον τῶν παιδιῶν του. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν προστατεύεται ἡ πλέον σύντομος διαδρομή, ἡ ὁποία δέον νά ἔγινε εἴτε κατά τήν μετάβασιν τοῦ ἐργαζομένου εἰς τόν τόπον ἐργασίας του, διά νά ἐργασθῇ, εἴτε κατά τήν ἐπιστροφήν του ἐκεῖθεν μετά τήν παροχήν τῆς ἐργασίας.

Ἐντός τῶν γενικωτέρων αὐτῶν πλαισίων ἡ Γαλλική Νομολογία καθορίζει τάς περιπτώσεις καὶ κρίνει ἀναλόγως. Ἐνταῦθα τό Ἐφετεῖον τῆς Limoges, εὑρύνων ὑπερμέτρως τήν ἔννοιαν τῆς διαδρομῆς, ἐθεώρησε τό συμβάν ὡς ἀτύχημα κατά τήν μετάβασιν εἰς ἐργασίαν.

Ἡ τάσις δέ αὐτή τῆς εὐρύνσεως τῆς ἐννοίας τῆς διαδρομῆς εἶναι γενικωτέρα τῆς Γαλλικῆς Νομολογίας.

Γ) Ὀρθῶς ὅμως τό Ἀκυρωτικόν ἀνήρεσε τήν ἀπόφασιν καὶ δέν ἐθεώρησε τό περιγραφέν συμβάν οὔτε ὡς ἐργατικόν ἀτύχημα κατά τήν

διαδρομην (καθ' ὁδόν).

Πράγματι, ὡς παρατηρεῖ τὸ Ἀκυρωτικόν τοῦ Ἐφετείου δὲν συνεξετίμησε τὸ γεγονὸς τῆς καθόδου εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ θύματος ἐνόπλου.

Ἡ κάθοδος αὕτη δὲν ὀφείλετο εἰς ἐπαγγελματικὴν μέριμναν τοῦ θύματος, ἀλλ' εἰς τὸν φόβον τῆς κλοπῆς τοῦ αὐτοκινήτου του.

Ἐκ τούτου συνάγεται, ὅτι δὲν ὑπάρχει κἂν διαδρομὴ πρὸς τὸν τόπον ἐργασίας, διότι οὐδὲν πείθει ὅτι ἔστω μετὰ τήν, εἰς ἀπροσδιόριστον χρόνον, διαλεύκανσιν τῶν αἰτιῶν τοῦ θορύβου, ὁ ἐργαζόμενος θὰ ἐπέβαινε τοῦ αὐτοκινήτου του, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἀντιθέτως πιθανώτερον ἦτο νὰ ἀνήρχετο ἐκ νέου πρὸς συνέχισιν τῆς ἀναπαύσεώς του.

Τὸ Γαλλικὸν Ἀκυρωτικὸν ὅμως δὲν σταματᾷ ἐδῶ, ἀλλὰ δέχεται ἐπὶ πλέον, ὅτι ἡ προπαρασκευὴ κατὰ τὴν διαδρομὴν δὲν ἐκτείνεται καὶ εἰς πράξεις προηγουμένας ἢ προπαρασκευαζούσας ταύτην. Ὁ σχολιάζων τὴν ἀπόφασιν R. Jambu Merlin σημειοῖ, ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη δὲν ἀποτελεῖ περιορισμὸν τῶν ἤδη νομολογηθέντων ὑπὸ τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ. Διερωτᾶται ὅμως ἂν δὲν θὰ ἔπρεπε καὶ ἐνταῦθα νὰ ἰσχύσῃ τι ἀνάλογον τῆς ἀποσειρᾶς τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ἐν σχέσει μὲ τὸ τετελεσμένον ἔγκλημα.

Ἡ τακτικὴ αὕτη τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ φαίνεται ὀρθή. Ἀποκλείει μὲν a priori τὴν ἐπέκτασιν τῆς ἐννοίας «ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν» καὶ εἰς πράξεις προηγουμένας ἢ προπαρασκευαζούσας ταύτην, ταυτοχρόνως ὅμως εὑρὸν αὐτὴν ταύτην τὴν ἔννοιαν τῆς «διαδρομῆς», καταλήγει εἰς συγγενῆ ἀποτελέσματα. Οὕτω δι' ἄλλων ἀποφάσεών του γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ διαδρομὴ ἔχει ἀρχίσει μόλις ὁ ἐργαζόμενος ἐγκαταλείψῃ τὸ διαμέρισμά του καὶ κυκλοφορεῖ εἰς τὸν διάδρομον τῆς οἰκίας, διὰ νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἢ ὅταν ὁ ἐργαζόμενος, ἀφοῦ μετέφερεν εἰς συνεργεῖον ἐπισκευῶν τὸ μηχανοκίνητον ποδήλατόν του, τὸ ὁποῖον ἔπαυσε νὰ λειτουργῇ, ὅταν ἡτοιμάζετο νὰ μεταβῇ εἰς τὴν ἐργασίαν του, ὑπέστη ἀτύχημα, ἐνῷ μετέβαινεν εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ παραλάβῃ τὰ ἐργαλεῖα του κλπ. Ὅθεν ἀποκλεισμὸς a priori τῶν προηγουμένων καὶ προπαρασκευαζουσῶν τὴν διαδρομὴν πράξεων - καὶ δικαίως λόγῳ τῆς ἀοριστίας τῆς ἐκφράσεως - μετὰ ταυτοχρόνου εὑρύνσεως τῆς ἐννοίας τῆς «διαδρομῆς», ἴδιᾳ χρονικῶς, ἀποτελεῖ τὴν κατευθυντηριον ἀρχὴν τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ σήμερον. Τὸ πλεονέκτημα δὲ τῆς τακτικῆς αὐτῆς εἶναι ἡ σταθεροποίησις τῆς νομολογίας, χωρὶς νὰ ἀπολεσθῇ ἡ εὐλυγισία αὐτῆς, διασωζομένη ἐκ τῆς εὐρύνσεως τῆς ἐννοίας τῆς «διαδρομῆς».

Ἡ Ἑλληνικὸν Δίκαιον.

Α') Ἡ Ἑλληνικὴ Νομοθεσία δὲν γνωρίζει τὴν διάκρισιν τῶν συγχρόνων νομοθεσιῶν (ὡς ἡ γαλλικὴ) εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐν στενῇ ἐννοίᾳ καὶ κατὰ τὴν διαδρομὴν (καθ' ὁδόν). Τόσον ὁ νόμος 551)1915, ἄρθρον 1, ὅσον καὶ ὁ ἀ.ν. 1846)1951, ἄρθρον 34, θεωροῦν ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα τὸ ἐπερχόμενον εἰς τὸν ἐργαζόμενον κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς. Ὁ ὁρισμὸς οὗτος τυπικολογικῶς ἴσως καλύπτει μόνον τὴν περίπτωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν στενῇ ἐννοίᾳ καὶ ὄχι καὶ τὸ ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν (καθ' ὁδόν). Ἡ ἑρμηνεία ὅμως τῆς διατάξεως ὀρθῶς δὲν ἔμεινεν ἐκεῖ. Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις τοῦ ἀ.ν 1846)1951 (ΕΕΝ 10, 695) ὑποστηρίζει, ὅτι «... Διάταξις περὶ χαρακτηρισμοῦ ὡς ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τῶν καθ' ὁδὸν καλουμένων ἀτυχημάτων, ἤτοι ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας ἢ πρὸς ἐκτέλεσιν διατεταγμένης ὑπηρεσίας, δὲν περιελήφθη εἰς τὸ νομοσχέδιον, διότι ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ἀτυχημάτων τούτων ὡς ἐργατικῶν ἐκαλύφθη πάντοτε ἀβιάστως, ἄνευ θετικῆς διατάξεως, ὑπὸ τῆς μέχρι τοῦδε διοικητικῆς πράξεως τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῆς νομολογίας. Ἡ διὰ θετικῶν διατάξεων κάλυψις τῶν ἐν λόγῳ ἀτυχημάτων νεωτέρων ξένων νομοθεσιῶν δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ λόγος παλιτυγραφήσεως των καὶ παρ' ἡμῖν...». Ἐπὶ τοῦ σημείου τούτου δύναται νὰ παρατηρηθῇ, ὅτι πράγματι ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἡ διοικητικὴ πρᾶξις τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἀρχὴν καὶ γενικῶς παρουσιάζουν τὴν σχετικὴν εὐελιξίαν καλύψεως παρουσιαζομένων ἀναγκῶν, ἡ νομολογία ὅμως τῶν πολιτικῶν Δικαστηρίων, καίτοι καὶ αὕτη ἐξελίσσεται, παρουσιάζει, ὄχι ἐντελῶς ἀδίκως, συντηρητικότητά τινα. Ὅθεν δὲν θὰ ἦτο ἴσως ἄσκοπος ἡ νομοθετικὴ κάλυψις τοῦ θέματος, διότι ἀλλωστε ἡ νομοθετικὴ κατοχύρωσις ἔχει πρακτικὴν σημασίαν διὰ τὸν ὑποστάντα τὸ κατὰ τὴν διαδρομὴν ἀτύχημα, τότε ἀκριβῶς, ὅταν ὁ ὑποχρεωτικὸς δὲν ρυθμίζῃ ἐκουσίως τὴν περίπτωσιν, διότι ἄλλως δὲν γίνεται προσφυγὴ εἰς τὴν δικαιοσύνην.

Οὕτω σήμερον ἡ νομολογία τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων μας ἐπὶ τοῦ ὑπὸ κρίσιν ζητήματος δὲν ταυτίζεται ἀπολύτως.

Β') Κατ' ἀρχὰς ἡ νομολογία τῶν Τοπικῶν Διοικητικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ἑρμηνεύουσα τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 πράγματι εἶναι εὐρεῖα καὶ ἀποδέχεται πρακτικῶς τὸ κατὰ τὴν διαδρομὴν ἀτύχημα ὡς ἐργατικὸν τοιοῦτον. Οὕτως ἡ ὑπ' ἀριθ. 867)1963 ἀπόφασις τῆς τοι-

αύτης Ἐπιτροπῆς Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν ὡς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐνστάσεων ἔκρινεν ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἀνθρωποκτονίαν ἐκ προθέσεως ἐργαζομένου, μεταβαίνοντος εἰς τὴν ἐργασίαν του. Οὗτος ἀκολουθῶν τὴν συνηθη ὁδὸν ἐπυροβολήθη αἰφνιδίως καὶ ἐν ψυχρῷ ὑπὸ τρίτου ἐνεδρεύοντος καὶ ἐτραυματισθη θανασίμως. (Ὅρα τὴν ἀπόφασιν ταύτην - ἐμφανίζουσαν ἀναλογίας μὲ τὴν σχολιαζομένην - ἐν ΕΕΔ 23, 1318 μετὰ σχολίων τῆς *Συντάξεως* καὶ ΝοΒ 12, 882 μετὰ σχολίων *Γ. Φαρμακίδη*).

Γ') Πλὴν τῆς νομολογίας τῶν Ἐπιτροπῶν αὐτῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας δέχεται νῦν τὴν δυνατότητα ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν διαδρομὴν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 ἀ.ν. 1846)1951.

Οὕτω διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1662)1960 Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐν ΕΕΝ 19, 983, «... ἐργατικὸν ἀτύχημα θεωρεῖται καὶ τὸ ἐπισυμβὰν κατὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς οἰκίας του ἢ καὶ κατὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐκ ταύτης διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως οἱουδήποτε μεταφορικοῦ μέσου ἐκ τῶν ἐν κοινῇ χρήσει τοιούτων, ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει αἰτιώδης σύνδεσμος μεταξὺ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ ἀτυχήματος ...». Ἐν συνεχείᾳ ἡ αὐτὴ ἀπόφασις δέχεται ὡς ἐν χρήσει μεταφορικὸν μέσον τὴν βέσπαν, δὲν θεωρεῖ δὲ ὅτι ἡ λόγῳ ἀπαγορευτικῶν σημάτων τῆς τροχαίας κυκλοφορίας ὑποχρεωτικὴ ἀκολούθησις τῆς μὴ συντομωτέρας διαδρομῆς ἐπηρεάζει τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀτυχήματος.

Ὁμοίως ἡ ὑπ' ἀριθ. 846)1961 Σ.Ε. (ΕΕΔ 20, 861) θεωρεῖ ἐπίσης τὸ δίκυκλον ὡς σύνηθες μεταφορικὸν μέσον, μὲ τὴν ἰδιομορφίαν ὅμως ὅτι ἐπρόκειτο περὶ ἀτυχήματος κατὰ διαδρομὴν πρὸς ἐκτέλεσιν διατεταγμένης ὑπηρεσίας. Ἡ ὑπ' ἀριθ. 1287)1962 Σ.Ε. (ΕΕΔ 21, 992) δέχεται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα τὰ ἐπελθὸν κατὰ τὴν μετάβασιν διὰ δικύκλου τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ τόπου ἐργασίας εἰς τὴν οἰκίαν του, διὰ νὰ παραλάβῃ ἀνταλλακτικὰ ἀναγκαῖα δι' ἐπισκευὴν μηχανήματος τοῦ ἐργοδότου, τὰ ὁποῖα εἶχε λησμονήσει κατὰ τὴν πρωΐνην ἀναχώρησίν του. Τὸ γεγονὸς ὅτι ταῦτα συνέβησαν Κυριακήν, καθ' ἣν δὲν εἶχεν ἐκδοθῆ ἡ νόμιμος ἄδεια ἐργασίας, ὡς καὶ ὅτι ὁ ἐργαζόμενος δὲν ἐκέκτητο τὴν ἀπαιτουμένην εἰδικότητα τεχνίτου ἐπισκευαστοῦ, ἐκρίθησαν, ὅτι δὲν ἐπηρεάζουν τὸν ἐργατικὸν χαρακτῆρα τοῦ ἀτυχήματος, δεδομένης ἄλλωστε τῆς ἐντολῆς τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐπισκευὴν τοῦ μηχανήματος.

Δ) Ἀντιθέτως οἱ ἑρμηνευταὶ τοῦ νόμου 551)1915 ὑπῆρξαν συντηρητικώτεροι. Ὁ *Οἰκονόμου*, (Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων, σ. 138 ἑπ.) δέχεται τὸ κατὰ τὴν διαδρομὴν ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα ὅλως ἐξαιρετικῶς, ὅταν: 1) ἡ μεταφορὰ γίνεται εἰς βάρος τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ 2) ὑπάρχῃ τοιαύτη εὐθύνη δυνάμει εἰδικῆς συμφωνίας ἢ 3) ὁ ἐργαζόμενος εἶχε ἐπιφορτισθῆ κατὰ τὴν πορείαν του νὰ ἐκτελέσῃ παραγγελίαν πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος, ἑρμηνεύων τὸ ἄνω ἄρθρον 1 τοῦ ν. 551)1915, ἐδέχθη διὰ τῆς 165)1937 ἀποφάσεώς του (ΕΕΝ δ' 592), ὅτι ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας θεωρεῖται ἐπελθὸν τὸ ἀτύχημα, ὅταν, καθ' ὃν χρόνον συνέβη τοῦτο, ὁ παθὼν εὑρίσκετο ἐν τῷ τόπῳ αὐτῷ συνεπείᾳ ἐντολῆς τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας καὶ χάριν τῆς ἐργασίας ἢ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐπιχειρήσεως, μεθ' ὧν τὸ βίαιον συμβὰν ἐμμέσως συνδέεται ἐν σχέσει αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος.

Οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 1371)1938 (Θέμις Ν. 437) δὲν δέχεται κατὰ κανόνα ἐπέκτασιν τοῦ ν. 551 καὶ εἰς τὴν διαδρομήν, εἰ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν, ὡς ὅταν ἡ ὁδός, ἐφ' ἧς ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, εἶναι ἄμεσον ἐξάρτημα τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ ἀκολουθοῦν ταύτην ταχεῖαις οἱ ἐργάται ἐν γνώσει καὶ τῇ ἀνοχῇ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ Α.Π. 368)1939 (ΕΕΝ στ' 8) ἀποτελεῖ πραγματικὴν ἀπαρχὴν ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν διαδρομήν. Αὕτη ἐδέχθη ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα τὸ περιστατικὸν ὅτι ἐργάτης, μεταβαίνων ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰς τὸ εἰς ἀπόστασιν 4 χλμ. εὑρισκόμενον κατάλυμα τῶν ἐργατῶν, κατελήφθη ὑπὸ βροχῆς, κατακλιθεὶς δὲ μὲ βρεγμένα ἐνδύματα ὑπέστη φυματιώδη πλευρίτιδα.

Κατὰ τὴν πρόσφατον νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπάρχει ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν μεταφοράν, ὅταν αὕτη ἐγένετο μὲ μεταφορικὸν μέσον τοῦ ἐργοδότου ἢ καθ' ὑπόδειξιν τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 517)1960, ΕΕΔ 20,30). Ὅμως δὲν θεωρεῖται ἐργατικὸν ἀτύχημα τὸ ἐπισυμβὰν οὐχὶ ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ ἐργαζομένου εἰς τὸν τόπον ἐργασίας ἐκ τοῦ τόπου, ἔνθα μετέβη μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας ἄνευ ἐντολῆς καὶ ἀνάγκης τινός, σχέσεως ἐχούσης πρὸς τὴν ἐργασίαν (Α.Π. 97)1962, ΕΕΔ 21,344).

Οὕτω παρατηρεῖται διαφορὰ ἑρμηνείας τῆς αὐτῆς φράσεως, εὑρισκομένης εἰς δύο διάφορα κείμενα. Τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας καὶ ἡ νομολογία τῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἑρμηνεύει τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ταλαιπωρότερον ἢ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 551)1915.

Ἡ διαφορὰ ἴσως δύναται νὰ ἐξηγηθῇ, διότι εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν τὴν ἀποζημίωσιν καταβάλλει τὸ Ι.Κ.Α., ἤτοι ἰσχυρὸς Ὀργανισμός, ἐνῷ εἰς τὴν δευτέραν ἰδιώτης ἐργοδότης, ὅστις δυνατὸν νὰ μὴ εἶναι πάντοτε ἀνθηρῶν οἰκονομικῶν μέσων.

Ἡ συντηρητικότης λοιπὸν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἑρμηνεύεται ἴσως ψυχολογικῶς ἐκ λόγων ἐπιεικείας.

(Διὰ πρόχειρον βιβλιογραφίαν ὅρα: *Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων, *Σύνταξιν* ΕΕΔ 22, 578 καὶ 23,1318 καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ, *Γ. Φαρμακίδην*, ΝοΒ 12, 882 καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σ. 249 ἑπ. κλπ.).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

'Ασφάλισις είς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων

'Αναγκαῖον, κατ' ἄρθρον 2 Α.Ν. 1846)1951, δι' ὑπαγωγὴν προσώπου τινὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως, κατ' ἀρχήν, παρείχη ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς ἡ τοὐλάχιστον νὰ γεννᾶται πράγματι δυσχέρεια περὶ τὴν διάκρισιν τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἢ μή, κρινομένου ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἐναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ἢ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ.—Περίπτωσις εἰσπράκτορος συνδρομῶν μελῶν Συλλόγων ἐπὶ ποσοστοῖ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2564)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1800)1964 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου 'Ασφαλιστικῆς 'Επιτροπῆς 'Εφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἐπικυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 116012)10.7.1958 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν 'Αθήναις 'Υποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 7.2.1958 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀσφαλιστέας τῆς ἀπασχολήσεώς του ὡς εἰσπράκτορος τῶν Συλλόγων α) ὡρολογοποιῶν, ἀργυροχόων καὶ χρυσοχόων καὶ β) ὀπτικῶν, κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον τῶν ἐτῶν 1946 1958.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων» εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς, ἐπὶ δυσχεροῦς δὲ διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινὸς τοῦτο θεωρεῖται ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Συνεπῶς, ἵνα πρόσωπόν τι θεωρηθῇ ὡς ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., δέον, κατ' ἀρχήν, νὰ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐναντι ἀμοιβῆς ἢ τοὐλάχιστον νὰ γεννᾶται πράγματι δυσχέρεια περὶ τὴν διάκρισιν τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἢ μή, κρινομένου ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἐναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς πληρῶν τὴν προϋπόθεσιν τοῦ νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἡ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν (*).

Κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης πράξεως γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, τὰ ἀντικειμενικῶς ἀναπόστατον τῶν ὁποίων οὐδόλως προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Συλλόγων, τὰ μέλη τῶν ὁποίων ἀνέρχονται ἀντιστοίχως εἰς 300 καὶ 80, ἀνετέθη εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 ἡ εἰσπραξις τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν των, ἐπὶ ποσοστοῖς 20 ο/ο ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων διὰ τὸν πρῶτον Σύλλογον καὶ ἀντὶ 200 δραχμῶν καὶ εἶτα 4.050 δραχμῶν μηνιαίως διὰ τὸν δεύτερον. Τὰς εἰσπράξεις ταύτας ἐνήργει ὁ αἰτῶν κατὰ τὸ δοκοῦν, μὴ τελῶν ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν Συλλόγων, ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀπασχολήσεώς του καὶ τὸν χρόνον τῆς προσελεύσεώς του εἰς τὰ Γραφεῖα των, ὅπου ἐνεφανίζετο ἅπαξ τοῦ μηνὸς ἢ τοῦ διμήνου, δοθέντος ὅτι ἡ εἰσπραξις τῶν συνδρομῶν, παλλαὶ τῶν ὁποίων κατεβάλλοντο συνολικῶς διὰ πλείονας μῆνας, ἠδύνατο νὰ πραγματοποιηθῇ ἐντὸς 5 - 6 ἡμερῶν κατὰ μῆνα. Εἰς τὴν κρίσιν της ταύτην κατέληξεν ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, συνεκτιμήσασα καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Προέδρου τοῦ Συλλόγου ὀπτικῶν δηλωθὲν γεγονὸς ὅτι ὁ αἰτῶν παραλλήλως ἤσκει κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ πλανοδίου μικροπωλητοῦ κοσμημάτων καὶ ὡρολογίων, ὡς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν ἀπέδειξε τοὺς ἰσχυρισμούς του ὅτι ἐλάμβανεν ἀπὸ τοὺς ἀνωτέρω Συλλόγους τὰ εἰς τοὺς ἐργαζομένους χορηγούμενα δῶρα ἑορτῶν καὶ ὅτι προσήρχετο εἰς τὰ Γραφεῖα των ἀνελλιπῶς κατὰ τὰς ἐργασίμους ὥρας. Οὕτω ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, δεχθεῖσα ὅτι ὁ αἰτῶν, διατηρῶν ἐλευθερίαν ἐνεργείας τῆς ὡς δευτέρας ἐργασίας του καὶ μὴ ὑποκείμενος εἰς ἐπιτήρησιν καὶ καθοδήγησιν κατὰ τὴν διεξαγωγὴν ταύτης, οὐδόλως ἐτέλει εἰς ὑπηρεσιακὴν ἐξάρτησιν κατὰ τὴν παροχὴν αὐτῆς πρὸς τοὺς ἀνωτέρω Συλλόγους, συνῳδῶς ἔκρινε τὴν ἐργασίαν ταύτην ὡς μὴ ἀσφαλιστέαν, ἀπορριπτέοι δὲ ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως.

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2841)1964, ΕΕΔ 24, 36, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Σ.Ε. καὶ Α.Π., Α.Π. 485)1965, ΕΕΔ 24, 1437.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΣΥΝΤΑΞΙΝ

Ὑπὸ τῆς Συντόξεως

Διὰ τοῦ ν.δ. 4476)1965 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἄλλων τινῶν μεταρρυθμίσεων τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας» (ἄρθρον 12 § 3, ΕΕΔ 24, 749) ἐπῆλθον μεταρρυθμίσεις ὡς πρὸς τοὺς περιορισμοὺς παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναστολὴν καταβολῆς τῆς συντάξεώς των (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 687), ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἄνω νομοθετικοῦ διατάγματος, δηλαδὴ ἀπὸ 1.7.1965. (Ἴδετε δικαιολογητικὸν λόγον τῆς διατάξεως εἰς Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν (ΕΕΔ 24, 759).

Ἀρχικὴ διάταξις ἦτο ἡ τοῦ ἄρθρου 29 § 7 ἐδάφιον γ' τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» (ΕΕΔ 10, 648), ἡ ὁποία εἶχεν ὡς ἑξῆς: «Ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται εἰς τὰς ἀκολούθους περιπτώσεις:... γ) Ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἀσκῇ αὐτοτελὲς ἐπάγγελμα ἢ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀποκερδαίνει, προκειμένου μὲν περὶ συνταξιούχου λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος ποσὸν ἀνώτερον τοῦ 2διπλασίου τοῦ ἡμίσεος τοῦ τεσσαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὑπελογίσθη ἡ σύνταξις, καὶ προκειμένου περὶ μελῶν οἰκογενείας ποσὸν διπλάσιον τῆς συντάξεώς των.

Ἡ διάταξις αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ νόμου 3086)1954 (ΕΕΔ 13, 1168) ὡς ἑξῆς: «γ) Ἐὰν καὶ καθ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἀσκῇ αὐτοτελὲς ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του, ἢ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀπολαμβάνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως ἢ προκειμένου περὶ συνταξιούχου λόγῳ θανάτου τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως τοῦ θανόντος. Ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος λαμβάνῃ καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ τινος Ὀργανισμοῦ, κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, τὰ ποσὰ ταύτης συνυπολογίζονται εἰς τὰς ἐκ τοῦ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἀπολαυὰς πρὸς ἐξεύρεσιν τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ὁρίου. Ἐν πάσῃ περιπτώσει οἱ ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποδοχαὶ τοῦ συνταξιούχου δὲν δύνανται νὰ εἶναι ἀνώτεραι τοῦ 2διπλασίου τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρον 2δ τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ὁριζομένου τεσσαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς VIII μισθολογικῆς κλάσεως.

Ὁ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α., πρὶν ἢ ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ἐργασίαν, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγγραφον ἔγκρισιν αὐτοῦ, παρέχων εἰς τοῦτο κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διαρκούσης τῆς ἐργασίας πᾶσαν περὶ ταύτης πληροφορίαν κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενα. Ἡ ἀνάληψις ἐργασίας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ἱδρύματος, ὡς καὶ ἡ παράλειψις τῆς παροχῆς τῶν κεκανονισμένων πληροφοριῶν ἢ ἡ παροχὴ ἀνακριβῶν τοιούτων τιμωρεῖται διὰ τῶν ποινῶν τοῦ ἄρθρου 458 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, συνεπάγεται δὲ καὶ τὴν διακοπὴν τῆς συντάξεως, ἐπιβαλλομένην δι' ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐξ οὗ καταβάλλεται αὕτη Ὑποκαταστήματος.

Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 12 § 3 τοῦ ν.δ. 4476) 1965 (ΕΕΔ 24, 749) ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: Τὸ στοιχεῖον γ' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τῶν ἄρθρων 8 § 1 καὶ 33 τοῦ ν.δ. 3083) 1954, ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«γ') Ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ λόγῳ γήρατος συνταξιοῦχος ἀποκερδαίνῃ μηνιαίως ἐξ ἐξηρτημένης ἐργασίας ποσὸν ἀνώτερον τῶν τριακονταπενταπλασίου τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου. Ὁ συνταξιοῦχος λόγῳ γήρατος τοῦ Ι.Κ.Α., πρὶν ἢ ἀναλάβῃ οἱανδήποτε ἐργασίαν, ὀφείλει νὰ δηλώσῃ τοῦτο εἰς τὸ Ἵδρυμα καὶ νὰ ζητήσῃ τὴν ἔγγραφον ἔγκρισιν αὐτοῦ, παρέχων εἰς τοῦτο κατὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως καὶ ἐν συνεχείᾳ διαρκούσης τῆς ἐργασίας πᾶσαν περὶ ταύτης πληροφορίαν. Ἡ ἀνάληψις ἐργασίας ἄνευ ἐγκρίσεως τοῦ Ἱδρύματος, ὡς καὶ ἡ παράλειψις τῆς παροχῆς τῶν κεκανονισμένων πληροφοριῶν, ἢ ἡ παροχὴ ἀνακριβῶν τοιούτων συνεπάγεται τὴν ἀναζήτησιν τῶν καταβληθεισῶν συντάξεων κατὰ τὸν χρόνον ἀπασχολήσεως τοῦ συνταξιούχου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τῶν ἐξ αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος ἢ ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπολαυῶν αὐτοῦ.

Ὡς ἐπεξηγεῖται καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 155) 1965 ἐγκύκλιον τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. (ΕΕΔ 24, 925), ἐφ' ὅσον οὕτω ἀντικατεστάθη ἡ διάταξις, ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ νόμου (1.7.1965) μόνον ἐν περιπτώσει παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας (οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ἀσκήσεως αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος) καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς διατάξεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν] (*)

Ἄρθρον 97.

Ἔκτασις ἀσφαλίσεως. Ποσοστὰ εἰσφορῶν

Ἅπαντα τὰ πρόσωπα τὰ ἀπασχολούμενα εἰς τὴν ἐξόρυξιν σμύριδος καὶ ὑπαγόμενα εἰς ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν Κλάδον ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ταύτην καὶ διὰ τὸν Κλάδον παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος εἰς εἶδος εἰδικῶς διὰ τὰς ἑξῆς παροχάς :

α) Ἰατρικὴν ἀντίληψιν ἐν ἰατρείῳ, κατ' οἶκον καὶ ἐν νοσοκομείῳ

β) Μαιευτικὴν ἀντίληψιν καὶ

γ) Φάρμακα.

Ἡ εἰσφορὰ διὰ τὴν τοιαύτην ἀσφάλισιν ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν 5 ο/ο ἐπὶ τοῦ πράγματι καταβαλλομένου εἰς ἕκαστον σμυριδωρύκτην ποσοῦ.

Ἐκ τοῦ ποσοστοῦ τούτου τὸ μὲν βαρῦνον τὸν ἐργαδότην (Δημόσιον) ἐμβῆμα ἰσοῦται πρὸς 3,35 ο/ο, τὸ δὲ βαρῦνον τὸν ἠσφαλισμένον πρὸς 1,65 ο/ο.

Κεφάλαιον ΙΕ'

Ἀσφάλισις μαθητῶν Ναυτικῶν Σχολῶν Μηχανικοῦ

Ἄρθρον 98

Ποσοστὸν εἰσφορᾶς - Χορηγούμεναι παροχαί

1) Τὸ διὰ τὴν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 3538)1956 ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατὰ τοῦ κινδύνου τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τῶν πρακτικῶς ἐκπαιδευομένων μαθητῶν τῶν Ναυτικῶν Σχολῶν Μηχανικῶν ἀσφαλιστέον ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν 2,50 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε κατωτάτου ἡμερομισθίου μαθητευομένου.

2) Εἰς τοὺς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἠσφαλισμένους χορηγεῖται ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος:

α) Ἡ δέουσα ἰατρικὴ περίθαλψις (ἄρθρον 31 § 4 ἀ.ν. 1846)1951).

β) Ἐπίδομα ἀσθενείας, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος δὲν νοσηλεύεται ἐν θεραπευτηρίῳ δαπάναις τοῦ Ἱδρύματος, οὐδὲ διαμένει ἐντὸς τῶν Σχολῶν καὶ

γ) Σύνταξις ἀναπηρίας.

Ἐν περιπτώσει θανάτου ἠσφαλισμένου, ὀφειλομένου εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ Ἵδρυμα χορηγεῖ εἰς τὰ κατὰ τὴν νομοθεσίαν αὐτοῦ μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῆς νομοθεσίας του σύνταξιν καὶ ἔξοδα κηδείας.

Κεφάλαιον ΙΣΤ'

Ἀσφάλισις τεχνιτῶν μαθητῶν μικτῶν μηχανημάτων ἀνασυγκροτήσεως (Μ.Ο.Μ.Α.)

Ἄρθρον 99

Ποσοστὸν εἰσφορᾶς - Χορηγούμεναι παροχαί

1) Ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν κλάδον παροχῶν ἀσθενείας εἰς εἶδος καὶ τὴν χορήγησιν συντάξεως ἐν περιπτώσει ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, συμφώνως πρὸς τὴν ἐκάστοτε περὶ τῆς ἀσφαλίσεως εἰς αὐτὸ νομοθεσίαν καὶ ὑπὸ τοὺς εἰς τὰς ἑπομένας παραγράφους περιλαμβανομένους ὅρους καὶ προϋποθέσεις, οἱ μαθηταὶ τεχνῖται τῶν Μικτῶν Ὁμάδων Μηχανημάτων Ἀνασυγκροτήσεως (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης).

2) Αἱ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας εἰσφοραὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφαλιζομένων ὁρίζονται δι' ἕκαστον ἠσφαλισμένον καὶ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐκπαιδεύσεως ἢ ἀπασχολήσεως τούτου ὑπὸ τῶν Μικτῶν Ὁμάδων Μηχανημάτων Ἀνασυγκροτήσεως εἰς ποσοστὸν 22 ο/ο ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς πρώτης τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀ.ν. 1845)1951 ὁριζομένων ἀσφαλιστικῶν κλάσεων, βαρύνουν δὲ αὐταὶ ἐξ ὁλοκλήρου τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον.

3) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἠσφαλισμένους τὸ Ι.Κ.Α. χορηγεῖ, συμφώνως πρὸς τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ :

α) Τὰς παροχὰς τοῦ Κλάδου ἀσθενείας εἰς εἶδος καὶ ἐφ' ὅσον οἱ περὶ ὧν πρόκειται προσέρχονται εἰς κέντρα παροχῶν τοῦ Ἱδρύματος.

β) Σύνταξιν ἀναπηρίας ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας τοῦ ἠσφαλισμένου, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα.

γ) Σύνταξιν εἰς τὰ κατὰ τὴν διέπουσαν τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίαν μέλη οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῇ ὅρους καὶ προϋποθέσεις ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἠσφαλι-

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 312 τοῦ παρόντος τόμου.

σμένου ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Κεφάλαιον 12ον

Προαιρετική ἀσφάλισις ἐργολάβων μεταλλευτικῶν, λατομικῶν ἢ συναφῶν ἐργασιῶν

Ἄρθρον 100

Ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα

Ἐργολάβοι μεταλλευτικῶν, λατομικῶν ἢ συναφῶν ἐργασιῶν, ἐργαζόμενοι προσωπικῶς εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας, δύνανται, ἐφ' ὅσον ἐτύγχανον ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ Μεταλλευτῶν κατὰ τὴν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου τούτου καὶ δὲν ἀσφαλίζονται παρ' ἑτέρῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ κυρίας ἀσφαλίσεως, νὰ συνεχίσουν τὴν ἀσφάλισίν των παρὰ τῷ Ἱδρύματι διὰ τὸν Κλάδον ἀναπηρίας, γήρατος καὶ θανάτου, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑποβάλει ἐντὸς τῆς ταχθείσης προθεσμίας σχετικὴν πρὸς τοῦτο αἴτησιν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου λαμβάνει χώραν ἡ ἀπασχόλησίς των. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀσφάλισις ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μηνός.

Ἄρθρον 101

Ἐφαρμοζόμεναι διατάξεις

Διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ προσώπων ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, ἐπικουρικῶς δὲ καθ' ὃ μέρος δὲν ἀντιτίθενται εἰς αὐτὰς ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου Μέρους τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ (ἄρθρα 1 - 30).

Ἄρθρον 102

Εἰσφοραί

1) Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν καταβλητέων εἰσφορῶν καὶ τῶν χορηγουμένων παροχῶν τὰ περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 100 πρόσωπα λογίζονται λαμβάνοντα ἁμοιβὴν ἐπιστάτου καὶ πραγματοποιοῦντα τόσας ἡμέρας ἐργασίας κατὰ μῆνα, ὅσαι αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ἡ ἐπιχείρησις ἀπασχολεῖ προσωπικὸν ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν 1846)1951.

2) Χρόνος καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ μηνὸς ὁρίζεται ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦτου. Τὰ ἀσφαλιζόμενα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου πρόσωπα ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς Νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένων προθεσμιῶν ἐπὶ τοῦ χρόνου τούτου καταβάλλουν ἀπ' εὐθείας εἰς τὸ Ἵδρυμα τὴν συνολικὴν μηνιαίαν εἰσφορὰν ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου, ὑπολογιζομένην κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ὁριζόμενα, ὑπέχοντα πλήρεις τὰς εὐθύνας ἐργοδότου κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 26 καὶ 27 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 ὁριζόμενα. Ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν ἐνεργεῖται τοῖς μετρητοῖς.

3) Καθυστέρησις καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν πέραν τῶν τριῶν μηνῶν, ἀφ' ἧς κατέστησαν ἀπαιτηταί, συνεπάγεται ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος πκραιτέρω συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως.

Κεφάλαιον 13ον

Ἀσφάλισις συνταξιούχων

Ἄρθρον 103

Τρόπος εἰσπράξεως καὶ καταβολῆς τῶν εἰσφορῶν

1) Αἱ εἰσφοραὶ τῶν συνταξιούχων, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη, παρακρατοῦνται κατὰ τὴν πληρωμὴν τῆς συντάξεως καὶ καταχωροῦνται ὁμοῦ μετὰ τῆς συντάξεως εἰς τὰς διὰ τοὺς συνταξιούχους τηρουμένας καρτέλλας συντάξεων.

2) Ἐφ' ὅσον ἐργοδότης τις χρησιμοποιεῖ συνταξιούχους (ἄρθρον 10 ν. δ)τος 4104)1960), ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν γίνεται δι' εἰδικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς ὁποίας ἀναγράφονται μόνον οἱ συνταξιοῦχοι οὗτοι. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν ἀπαιτεῖται ἡ τήρησις ἀτομικοῦ φύλλου ἠσφαλισμένου, οὐδ' ἐκδίδεται ἀσφαλιστικὸν βιβλιάριον καὶ δελτίον εἰσφορῶν.

Κεφάλαιον 14ον

Ἀσφάλισις ἀπασχολουμένων εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα

Ἄρθρον 104

Ἰδιαζόντως βαρεῖαι καὶ ἀνθυγιειναὶ ἐργασίαι

1) Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου δ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846) 1951 (ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου δ τοῦ ν. δ)τος 4104)1960) καθιερουμένην εἰδικὴν προστασίαν ὑπάγονται οἱ ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸν Κλάδον Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπασχολούμενοι εἰς τινα ἢ εἰς τινας τῶν κάτωθι εἰδικῶς ἀπαριθμουμένων ἰδιαζόντως βαρειῶν καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐργασιῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἐναντι μιᾶς ἑκάστης τούτων εἰδικότητα :

Ἐργασίαι	Εἰδικότητες
α) Μεταλλεῖα, λιγνιτωρυχεῖα, ὀρυχεῖα καὶ λατομεῖα πάσης φύσεως, ἀσβεστοποιεῖα.	Τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον ἀμέσως εἰς τὰ ἐργοτάξια ἐξορύξεως τῶν προϊόντων τούτων, ἐξαιρουμένων τῶν φυλάκων, θυρωρῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, ἔστω καὶ ἐντὸς τῶν ἐργοταξίων παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των.
β) Οἰκοδομικαὶ καὶ τεχνικαὶ ἐργασίαι.	Ἐργατοτεχνῖται μπετὸν ἀρμέ (ἀνάμιξις, ἄνύψωσις, μεταφορὰ καὶ διάστρωσις σκυροκονιάματος), κονιασταί, μωσαϊκῶν δαπέδων, ξυλοτύπων, ξυλίνων δαπέδων (παρκετοποιοί κλπ.), κατασκευῆς ὑπονόμων, φρεατορύκται, ἀσφαλτοτεχνῖται, κτίσται, ἐχοκαφεῖς.

γ) Κεραμοποιεία, πλινθοποιεία, άγγειοπλαστεία.

Άπαν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν.

δ) Φορτοεκφορτώσεις ξηράς και θαλάσσης.

Πρόσωπα αναφερόμενα εις το Κεφάλαιον Η' του παρόντος Κανονισμού, εφ' όσον ταύτα ασφαλίζονται ως φορτοεκφορτωταί.

ε) Βυρσοδεψεία.

Εργατοτεχνίται αποξηράνσεως, συντηρήσεως, δερματοποιήσεως και κατεργασίας των ακατεργάστων δερμάτων.

στ) Υπηρεσίαι υγιεινής.

Εργατοτεχνίται υπονόμων (επισκευή, συντήρησις και καθαρισμός κλειστών αγωγών ακαθάρτων υδάτων εν λειτουργία, ως και αντλιοστασίων ακαθάρτων υδάτων), εργάται αποκομιδής, διαλογής και καταστροφής απορριμμάτων, εκκενώσεως βόθρων - αδοκαθαρισταί - εργαζόμενοι αποκλειστικώς εις συνεργεία συντηρήσεως και καθαρισμού αυτοκινήτων καθαριότητος - εργάται ψεκασμού έστιών μολύνσεως - εργάται αφοδευτηρίων - εκταφείς νεκρών και καθαρισταί οστών.

ζ) Σφαγή και έκδορά ζώων και πτηνών.

Εργάται σφαγής, εκδοράς ζώων και πτηνών εν τοις σφαγείοις· καθαρισμού εντέρων και όκρων - καθαρισμού των χώρων σφαγής.

η) Βιομηχανίαι παραγωγής και κατεργασίας σιδήρου, χυτοσιδήρου, χάλυβος, Χαλυβουργία.

Καμινευταί - λεβητοποιοί και βοηθοί αυτών (πασαδόροι, πυρωταί, κοντραδόροι, καρφωταί, καλαφάται, οξυγονοκολληταί, ηλεκτροσυγκολληταί, χύται, επινικελωταί, εργατοτεχνίται ελαστρων χαλυβουργίας, εργάται κονιοποιήσεως σμύριδος.

θ) Υαλουργία.

Έμφυσηταί - πιεσταί (πρεσσαδόροι) και βοηθοί αυτών, απασχολούμενοι εις τμήματα επεξεργασίας πρώτων υλών και κλιβάνων.

ι) Παραγωγή διθειούχου άνθρακος.

Εργατοτεχνικόν προσωπικόν - χημικοί - τεχνικοί επιστάται.

ια) Χημική βιομηχανία παραγωγής και επεξεργασίας χλωρίου και των παραγώγων αυτού.

Εργατοτεχνικόν προσωπικόν (πλην εργατών αυλής), χημικοί παραγωγής - τεχνικοί - επιστάται.

ιβ) Βιομηχανία παραγωγής και συσκευασίας χημικών λιπασμάτων.

Εργατοτεχνικόν προσωπικόν - χημικοί - τεχνικοί - γεωπόνοι - επιστάται - απασχολούμενοι αποκλειστικώς ως φορτοεκφορτωταί λιπασμάτων εντός των εργοστασίων.

ιγ) Βιομηχανία και βιοτεχνία παραγωγής και συσκευασίας γεωργικών φαρμάκων (μυκητοκτόνα, εντομοκτόνα και ορμονικά ζιζανιοκτόνα).

Εργατοτεχνικών προσωπικών - χημικοί - γεωπόνοι - τεχνικοί.

ιδ) Βιομηχανία και βιοτεχνία επεξεργασίας οστών.

Εργατοτεχνικόν προσωπικόν παραλαβής, διαλογής και μεταφοράς οστών.

ιε) Βιομηχανία και βιοτεχνία κατασκευής πυρομάχων και οξυμάχων υλικών.

Τριβείς, κτίσται και επισκευασταί βιομηχανικών κλιβάνων παραγωγής εκ πυριμάχων και οξυμάχων υλικών.

ιστ) Βιομηχανία και βιοτεχνία παραγωγής οργανικών χρωμάτων.

Εργατοτεχνίται (εξαιρουμένων των πακεταριστών) - τεχνικοί - επιστάται - χημικοί παρασκευής οργανικών χρωμάτων.

ιζ) Βιομηχανία και βιοτεχνία παραγωγής ανοργάνων χρωμάτων.

Εργατοτεχνίται απασχολούμενοι αποκλειστικώς εις τριβεία.

ιη) Βαφεία αυτοτελή ή τμήματα κλωστοϋφαντουργείων.

Εργατοτεχνίται απασχολούμενοι εις βαφήν και απόπλυσιν.

ιθ) Ηλεκτρομηχανικά πλυντήρια (πλην των οικιακού τύπου χωρητικότητος έκάστου μέχρις 20 χιλιογραμμων), λειτουργούντα αυτοτελώς ή ως τμήματα κλωστοϋφαντουργείων.

Εργατοτεχνίται απασχολούμενοι εις χώρους πλύσεως και λευκάνσεως.

κ) Σπαρελαιουργεία.

Εργατοτεχνίται απασχολούμενοι αποκλειστικώς εις αναμικτήρια (μπουράτα).

κα) Πυρηνελαιουργεία.

Εκχυλισταί, θερμασταί και βοηθοί αυτών.

κβ) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία ἐλαστικοῦ.

κγ) Βιομηχανία παραγωγῆς τεχνητῆς μετάξης.

κδ) Βιομηχανία συσσωρευτῶν (μπαταρίαι).

κε) Βιομηχανία ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.
κατ) Οἰνοπνευματοποιία.

κζ) Ἐκ τῶν λοιπῶν ἐργασιῶν οἱ τῶν ἐναντι εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον δὲν περιλαμβάνονται εἰς τινα τῶν ὑπὸ στοιχεῖον α' κατ. ἐργασιῶν.

ἐργατοτεχνικῶν προσωπικῶν ἀπασχολούμενον εἰς φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν ἐκχυλιστικῶν συσκευῶν.

Ζυμωταί (καλανδρεῖς), παρασκευασταὶ κόλλας - συγκολλῆται.

Ἐργατοτεχνῖται τμημάτων βισκόζης, κλωστοποιήσεως καὶ κλιβάνων θειώσεως.

Ἐργατοτεχνῖται - ἐπιστάται - τεχνικοὶ - χημικοί.

(Παστραδόροι).

Ἐργαζόμενοι εἰς δεξαμενὰς ζυμώσεων - πλύνται καὶ καθαρισταὶ δεξαμενῶν ἐκχυλίσεως καὶ οἱ τοῦ τμήματος ἐργιῶν.

Θερμασταὶ ἢ ἀρχιθερμασταὶ ξηρᾶς στερεῶν καυσίμων - ματσακανισταὶ - λεβητοκαθαρισταὶ - ὑφαλοχρωματισταὶ - ἁλιεργάται - χειρισταὶ ἀεροσφύρας (πιστολαδόροι), χειρισταὶ ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων, ἀπασχολούμενοι εἰς ψυκτικοὺς θαλάμους θερμοκρασίας κατωτέρας τῶν 4 βαθμῶν Κελσίου (παγοποιεῖα).

3) Ἠφαλισμένοι, μετατεθέμενοι προσκαίρως εἰς ἐργασίας μὴ περιλαμβανομένας εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον, ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου.

Πρόσκαιρος μετάθεσις εἰς ἑτέραν ἐργασίαν νοεῖται ἡ μὴ διαρκοῦσα πλέον τοῦ ἡμίσεος τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν ἑκάστης μισθολογικῆς περιόδου.

3) Ἐργασίαι ἢ εἰδικότητες ἐκ τῶν ἀπαριθμουμένων εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου δύνανται νὰ ἐξαιροῦνται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, ἐφ' ὅσον μετεβλήθησαν οὐσιωδῶς οἱ ὅροι καὶ γενικῶς αἱ συνθῆκαι ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 105
Ἡμέραι ἐργασίας

1) Ἐργοδόται, ἀπασχολοῦντες προσωπα εἰς εἰδικότητας καὶ κατηγορίας ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ ἀπαριθμουμένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναγράφουν ταῦτα κεχωρισμένως εἰς τὰς τηρουμένας ὑπ' αὐτῶν κατὰ τὴν παρ. 9 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καὶ τοῦ παρόντος Κεφαλαίου τοῦ Ἱδρύματος προβλεπομένας μισθολογικὰς καταστάσεις καὶ ἐπικολλοῦν εἰς τὰ ἀσφαλιστικὰ αὐτῶν βιβλιάρια εἰδικοῦ τύπου ἔνσημα κατὰ τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱδρύματος εἰδικώτερον ὁρισθησόμενα.

2) Κατὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀνακεφαλαιώσεως τῶν ἐν τῇ ἀσφαλίσει πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας αἱ οἰκεῖαι Ὑπηρεσίαι τοῦ Ἱδρύματος προβαίνουν κεχωρισμένως εἰς ὑπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος Κεφαλαίου καταλαμβανομένων, ἀναγράφουσαι ταύτας ὑπὸ εἰδικὴν ἔνδειξιν, τόσον εἰς τὰ παρὰ τῷ Ἱδρύματι τηρούμενα στοιχεῖα, ὅσον καὶ εἰς τὰ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἠσφαλισμένων παραδιδόμενα.

Ἄρθρον 106
Ἀπόδειξις ἀπασχολήσεως εἰς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας

1) Ἡ εἰς τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 104 § 1 τοῦ παρόντος ἀπαριθμουμένας εἰδικότητας καὶ κατηγορίας ἀπασχόλησις καὶ ἡ διάρκεια αὐτῆς ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων βάσει τῶν ἐπ' αὐτῶν ἐπικολληθέντων εἰδικῶν ἐνσήμων.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὴν ἀπόδειξιν ἀπασχολήσεως παρασχεθείσης εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1964, τὸ ἁρμόδιον διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ἀσφαλιστικὸν ὄργανον δύναται νὰ στηρίζεται εἰς τὰ ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων ἢ τὰ ἀρχεῖα τοῦ Ἱδρύματος ἢ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τηρούμενα ἀσφαλιστικὰ καὶ λοιπὰ στοιχεῖα.

Ἐν ἀνυπαρξίᾳ παρομοίων στοιχείων ἢ ἐφ' ὅσον τὰ ὑπάρχοντα δὲν κρίνονται ἀπολύτως ἀσφῆ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν βεβαιώσεις ἐργοδοτῶν ἢ βεβαιώσεις τῶν κλαδικῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τεθεωρημέναι ὑπὸ τοῦ οἰκείου Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, πιστοποιητικὰ Δημοσίου, Δημοτικῶν καὶ Κοινοτικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ πᾶν πρόσφορον ἀποδεικτικὸν μέσον, πλὴν μαρτύρων, ἐφ' ὅσον τὸ περιεχόμενον πάντων τούτων ἐπαληθεύεται ἐκ τῆς διενεργουμένης ὑπὸ ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος ἐρεύνης καὶ κατὰ τὴν οὐσιαστι-

κὴν κρίσιν τοῦ ἀποφασίζοντος τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ὀργάνου.

Μέρος τρίτον

Εἰσπράξεις καθυστερουμένων εἰσφορῶν

Κεφάλαιον Κ'

Ἀναγκαστικὴ εἴσπραξις ὀφειλῶν ἐκ καθυστερήσεων

Ἄρθρον 107

Βιβλία καθυστερήσεων

1) Παρ' ἑκάστῳ Ὑποκαταστήματι τηρεῖται Ἡμερολόγιον Καθυστερήσεων, ἐν ᾧ καταχωροῦνται αἱ ἐξ εἰσφορῶν ἢ προσθέτων τελῶν ὀφειλαὶ τῶν ἐργοδοτῶν, αἱ βεβαιούμεναι ὑπὸ τῶν ἐπὶ τοῦ ἐλέγχου ἢ ὑπὸ ἑτέρων ἁρμοδίων ὀργάνων.

2) Αἱ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ ὀφειλαὶ καταχωροῦνται ἐπίσης εἰς τὰς παρ' ἑκάστῳ Ὑποκαταστήματι τηρουμένας ἀτομικὰς καρτέλλας καθυστερήσεων.

3) Τὰ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς πίστωσιν τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ὀφειλῶν καταβαλλόμενα ποσὰ καταχωροῦνται εἰς τὰ παρὰ ταῖς ἁρμοδίαις Ὑπηρεσίαις τηρούμενα βιβλία τακτοποιήσεως καθυστερήσεων καὶ εἰς τὰς περὶ οὗ ἡ παρ. 2 καρτέλλας.

4) Ὁ τύπος τῶν βιβλίων καὶ τῶν καρτελλῶν καὶ ὁ τρόπος ἐν γένει τηρήσεως αὐτῶν καὶ ἐνεργείας τῶν χρεωπιστώσεων ὁρίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 108

Ἀναγκαστικὴ εἴσπραξις καθυστερουμένων

1) Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιεχομένων εἰς τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον τηρούμενον βιβλίον στοιχείων συντάσσονται αἱ ἐπέχουσαι θέσιν τίτλου καταστάσεις ὀφειλετῶν, αἵτινες, ὑπογραφόμεναι ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἀποστέλλονται εἰς τὸν Δημόσιον Ταμίαν Ι.Κ.Α. ἢ τὸν Διευθυντὴν τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. πρὸς εἰσπραξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Μετὰ τῆς καταστάσεως διαβιβάζονται αἱ τυχὸν κατεχόμεναι πληροφορίαι περὶ τῶν περιουσιακῶν στοιχείων ἑκάστου ὀφειλέτου, αἱ χρήσιμαι διὰ τὴν ἐνδεχομένην ἀναγκαστικὴν κατ' αὐτοῦ ἐκτέλεσιν.

2) Εἰς δίκας, προκυπτούσας κατ' ἀκολουθίαν πάσης πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων ἐνεργείας τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α., διάδικος εἶναι τὸ Ἵδρυμα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, οὐχὶ δὲ τὸ Δημόσιον. Ὅθεν, πᾶν δικόγραφον ἢ ἄλλο ἔγγραφον, κοινοποιούμενον ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου ἢ τρίτων ἢ Ἀρχῆς τινος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων, καὶ τῶν λοιπῶν πρὸς τὸν ἐπισπεύδοντα κοινοποιεῖται πρὸς τὸν Διοικητὴν τοῦ Ἱδρύματος ἢ τὸ τυχὸν ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτηθὲν ὄργανον τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 109

Ἔνστασις κατὰ τῆς προσκλήσεως - Ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς ἐκτελέσεως

Ὁ ὀφειλέτης, εἰδοποιούμενος ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ταμειακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος περὶ τῆς ὀφειλῆς δι' ἀτομικῆς προσκλήσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Κώδικος «περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων», δύναται νὰ προσβάλῃ τὴν τοιαύτην πρόσκλησιν δι' ἐνστάσεως ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ἀσφαλιστικοῦ δικαστηρίου, κοινοποιουμένης κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

2) Προβάσης τῆς ἐκτελέσεως συγχωρεῖται εἰς τὸν ὀφειλέτην ἀνακοπὴ κατ' αὐτῆς, ἀσκουμένη ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου κατὰ τὸν νόμον περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων δικαστηρίου, εἰς μόνας τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 68 καὶ 69 τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων.

Δὲν ἐπιτρέπεται ἀνακοπή, στηριζομένη εἰς λόγους κριθέντας ἤδη βάσει ἐνστάσεως ἀσκηθείσης κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον.

3) Ἡ ἀνακοπὴ τρίτου, διεκδικοῦντος κατασχεθέντα κινητά, καὶ ἡ κατὰ τοῦ πίνακος κατατάξεως προσβολὴ διέπεται ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 58 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε.

Ἄρθρον 110

Ὑποχρεώσεις τοῦ διεξάγοντος τὴν ἐκτέλεσιν

1) Διαρκούσης τῆς ἐκτελέσεως ὁ διεξάγων αὐτὴν Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ τὸ ἐπισπεῦδον Ὑποκατάστημα ἐνήμερον τῆς πορείας αὐτῆς, γνωστοποιῶν εἰς ταῦτα πᾶσαν κατάσχεσιν, ἐνεργουμένην παρ' αὐτοῦ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Ἱδρύματος εἰς χεῖρας τοῦ ὀφειλέτου ἢ τρίτων, ὡς καὶ πάντα προσδιορισμὸν ἀρχικοῦ ἢ ἐπαναληπτικοῦ πλειστηριασμοῦ ἢ ἀναπλειστηριασμοῦ, διαβιβάζων εἰς τὸ Ὑποκατάστημα πᾶν τυχὸν περιεχόμενον αὐτῷ δικόγραφον ἢ ἄλλο ἔγγραφον σχετιζόμενον πρὸς τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἐντολήν, καὶ ἐν γένει παρέχων πᾶσαν πληροφορίαν, χρήσιμον διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ὑποκαταστήματος παρακολούθησιν τῆς ἐκτελέσεως.

2) Καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ νόμος περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων ἀναθέτει εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου τὴν ἔγκρισιν πλειστηριασμῶν, τὴν μεταβολὴν τοῦ τόπου ἐνεργείας αὐτῶν κλπ., ἀπαιτεῖται σύμφωνος γνώμη τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐπισπεύδοντος Ὑποκαταστήματος. Κατὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 80 καὶ 89 τοῦ ἄνω νόμου τὸν Οἰκονομικὸν Ἔφορον ἀντικαθιστᾷ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος.

Ἄρθρον 111

Τρόπος ἐφαρμογῆς διατάξεων Ν.Ε.Δ.Ε.

1) Τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2097/1952 συσταθεισῶν εἰς τὰ Ὑποκαταστήματα τοῦ Ἱδρύματος Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν προϊσταται ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ ὁ παρὰ τοῦ Διοικητοῦ ὁριζόμενος ἀνώτερος ὑπάλληλος αὐτοῦ ἔχων ἁπάσας τὰς κατὰ τὸν Ν.Ε.Δ.Ε. καὶ τὸ πα-

ρον Κεφάλαιον ὁρμοδιότητας.

2) Κατά τάς περιπτώσεις τῶν ἄρθρων 30 καί 39 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. τόν Οἰκονομικόν Ἔφορον ἀντικαθιστᾷ ὁ Προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας Ἐσόδων τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος.

3) Ὡς πραγματογνώμονες, εἰς ἃς περιπτώσεις προβλέπεται ἡ πρόσληψις τοιούτων παρά τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ὁρίζονται παρά τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑποκαταστήματος ὄργανα τοῦ Ἱδρύματος ἢ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ ἕτερα πρόσωπα εἰδικῆς καταρτίσεως, οἵτινες γνωμοδοτοῦν ἐγγράφως.

Ἡ ἀμοιβή τῶν πραγματογνωμόνων ὁρίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ καί βαρύνει τόν οἰκεῖον ὀφειλέτην.

4) Διά τόν κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ὑπερθεματισμόν διά λογαριασμόν τοῦ Ἱδρύματος τῶν Διευθυντῶν τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἐγκρισις τοῦ Διευθυντοῦ Ἐσόδων τῆς Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. προκειμένου περί ὀφειλῆς μέχρι δραχμῶν 150.000 καί τοῦ Διοικητοῦ δι' ὀφειλάς ἄνω τοῦ ποσοῦ τούτου. Διά τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται καί τό ποσόν, μέχρι τοῦ ὁποίου δύναται νά ὑπερθεματίσῃ ὁ Διευθυντής τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας.

Ὅσάκις ὁ μέχρι τῆς χρονολογίας διεξαγωγῆς τοῦ πλειστηριασμοῦ χρόνος δέν ἐπαρκεῖ διά τήν ἔκδοσιν ἀποφάσεως κατά τά ἀνωτέρω ὁ Διευθυντής τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας ὑποχρεοῦται νά ὑπερθεματίσῃ μέχρι τῶν 2/3 τῆς κατ' ἐκτίμησιν πραγματογνώμονος ἀξίας τοῦ ἐκκινήτου, δικαιούμενος νά ὁρίσῃ καί τούς ἀναγκαίους πραγματογνώμονας.

Εἰς τάς ἀνωτέρω περιπτώσεις τό ἐπισπεῦδον Ὑποκατάστημα ὑποχρεοῦται, ὅπως τῇ αἰτήσει τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας ἐκδώσῃ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐπιταγήν διά ποσόν μέχρι 2/15 τῆς κατά τήν ἐκτίμησιν τοῦ πραγματογνώμονος ἀξίας τῶν ἐκπλειστηριαζομένων ἀντικειμένων, διά τήν κατάθεσιν τῆς ἀπαιτηθησομένης ἐγγυήσεως διά τήν συμμετοχήν εἰς τόν πλειστηριασμόν.

Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ὡς Διευθυντής Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας νοεῖται, προκειμένου περί τῶν Ὑποκαταστημάτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὁ Διευθυντής τοῦ οἰκείου Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α.

Κεφάλαιον ΚΑ'

Ἀναστολή ἡ τμηματική καταβολή ὀφειλῶν ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν

Ἄρθρον 121

Ἁρμόδια ὄργανα

Ἡ ἀναστολή καταβολῆς τῶν ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν καί προσθέτων τελῶν ὀφειλῶν πρός τό Ἵδρυμα, ὁ καθορισμός τμηματικῆς ἐξοφλήσεως τούτων, ὡς καί ἡ ἀναστολή τῆς ὑπό τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ἱδρύματος ἐπισπευδομένης ἐναγωγικῆς κατά τῶν ὀφειλετῶν αὐτοῦ ἐκτελέσεως, ἐπιτρέπεται μόνον :

α) Ἀποφάσει τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ταμιακῆς Ὑπηρεσίας τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος, ὁσάκις τό ποσόν τῆς ὀφειλομένης κυρίας εἰσφορᾶς δέν ὑπερβαίνῃ τάς 150.000 διά τά Ὑποκαταστήματα (Περιφερειακά καί Τοπικά) περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης καί τάς 100.000 διά τά λοιπά περιφερειακά καί Τοπικά Ὑποκαταστήματα.

β) Ἀποφάσει τῆς κατά τό ἄρθρον 113 τοῦ παρόντος Ἐπιτροπῆς, ὁσάκις τό ποσόν τῆς ὀφειλῆς ὑπερβαίνῃ τά διά τῆς προηγουμένης παραγράφου τιθέμενα ὅρια.

Προκειμένου περί Ὑποκαταστημάτων, ἐν τῇ περιοχῇ τῶν ὁποίων λειτουργοῦν Δημόσια Ταμεῖα Εἰσπράξεων Ἐσόδων Ι.Κ.Α., ἡ κατά τήν παράγραφον α' ἁρμοδιότης ἀσκεῖται παρά τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος.

Ἄρθρον 113

Ἐπιτροπή Ἀναστολῶν

1) Ἡ κατά τό προηγούμενον ἄρθρον Ἐπιτροπή, ἑδρεύουσα παρά τῇ Διοικήσει τοῦ Ἱδρύματος, ἀποτελεῖται :

α) Ἐκ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς Προέδρου, ἀναπληρουμένου (ὡς Προέδρου) ὑπό τοῦ Ὑποδιοικητοῦ,

β) Ἐκ τριῶν μελῶν τοῦ Δ.Σ., ὁριζομένων μετά τῶν ἀναπληρωτῶν των ὑπ' αὐτοῦ εἰς τήν ἀρχήν ἑκάστου ἔτους, ἐξ ὧν τό ἕν ὁρίζεται Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς, καί

γ) Ἐκ τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου τοῦ Ἱδρύματος, ἀναπληρουμένου ἐν περιπτώσει ἀπουσίας ἢ κωλύματος ὑπό Παρέδρου τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐκ τῶν παρά τῷ Ι.Κ.Α. ὑπηρετούντων.

Χρέη Εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελεῖ ὁ παρά τῇ Διοικήσει Δ/ντής Ἐσόδων, ἀναπληρούμενος, ἐν περιπτώσει κωλύματος ἢ ἀπουσίας του, παρά τοῦ νομίμου ἀναπληρωτοῦ του, χρέη δέ γραμματέως εἰς τῶν παρά τῇ Δ/νσει Ἐσόδων Διοικήσεως ὑπαλλήλων, ὁριζομένος μετά τοῦ ἀναπληρωτοῦ του ὑπό τοῦ Διοικητοῦ.

2) Ἡ Ἐπιτροπή συνέρχεται κατόπιν προσκλήσεως τοῦ προέδρου αὐτῆς, εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων τοὐλάχιστον ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς καί λαμβάνει ἀποφάσεις διά πλειοψηφίας τῶν παρόντων. Ἐν ἰσοψηφίᾳ κρατεῖ ἡ γνώμη, ὑπέρ ἧς ἐδόθη ἡ ψῆφος τοῦ προεδρεύοντος.

3) Τῶν συνεδριάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς τηροῦνται πρακτικά, ἅτινα ὑπογράφονται ὑπό τοῦ προέδρου, τῶν παραστάντων μελῶν καί γραμματέως αὐτῆς.

Εἰς τά πρακτικά ἀναγράφονται τά ὀνόματα πάντων τῶν παραστάντων κατά τήν συνεδρίασιν, αἱ ἐκφρασθεῖσαι γνῶμαι ἑφ' ἑκάστης τῶν λαμβανομένων ἀποφάσεων, ἡ εἰσήγησις τῆς Ὑπηρεσίας λεπτομερῶς, ὡς καί ἡ πρότασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ οἰκείου Ὑποκαταστήματος. Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐκτελοῦνται μετά τήν ἐπικύρωσιν τῶν πρακτικῶν τῆς σχετικῆς συνεδριάσεως, δύναται ὅμως ἡ Ἐπιτροπή νά ἀποφα-

σίαν την άμεσον έκτέλεσιν.

Άρθρον 114

Υποβολή αιτήσεως

1) Διά την κατά το άρθρον 112 του παρόντος άναστολήν καταβολής οφειλομένων εισφορών κλπ. υποβάλλεται παρά του ενδιαφερομένου αίτησις εις τον Διευθυντήν της Ταμιακής Υπηρεσίας του Υποκαταστήματος, ούτος δε αναλόγως του ποσού της οφειλής ή αποφασίζει επί της αιτήσεως ή διαβιβάζει ταύτην εις το κατά το άρθρον 113 αρμόδιον όργανον.

Η αίτησις είναι απαράδεκτος, άν δεν επισυναφθή εις ταύτην γραμμάτιον εισπράξεως του Ι.Κ.Α. περί καταθέσεως παραβόλου δραχμών πεντήκοντα διά τας μέχρι 10.000 δραχμών οφειλάς, εκατόν διά τας μέχρι 50.000 και διακοσίων διά τας άνω των 50.000 δραχμών.

Το εκ των παραβόλων εισπραττόμενον ποσόν αποτελεί έσοδον του Ιδρύματος.

2) Αι εις την αρμοδιότητα της κατά το άρθρον 113 Επιτροπής υπαγόμεναι αιτήσεις διαβιβάζονται εις τον γραμματέα αυτής, συνοδευόμεναι υπό αναλυτικού σημειώματος του Διευθυντού της Ταμιακής Υπηρεσίας του Υποκαταστήματος περί του ποσού της οφειλής, του κατά την άποψιν του ενδεικνυομένου τρόπου εξοφλήσεως, ως και παντός ετέρου στοιχείου, απαραιτήτου διά την μόρφωσιν γνώμης παρά της Επιτροπής. Διά τα Υποκαταστήματα εις ά λειτουργεί Γραφείον διοικητικής εκτελέσεως μετά των κατά το άνωτέρω στοιχείων, διαβιβάζεται τη Επιτροπή και υπεύθυνον σημείωμα του προϊσταμένου του Γραφείου τούτου περί της οικονομικής καταστάσεως του οφειλέτου.

Άρθρον 115

Αναστολή - Τμηματική εξόφλησις

1) Τα κατά το άρθρον 112 αρμόδια όργανα του Ιδρύματος κρίνουν εφ' εκάστης περιπτώσεως κατ' απόλυτον κρίσιν και αποφασίζουν περί αναστολής καταβολής των οφειλομένων ή τμηματικής εξοφλήσεως τούτων ή της αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως, εφ' όσον ήθελον πεισθή περί της μερικής ή ολικής αδυναμίας του υποχρέου όπως εξοφλήση την οφειλήν του, δυνάμενα να αποφασίζουν και την λήψιν των νομίμων μέτρων προς εξασφάλισιν των απαιτήσεων του Ιδρύματος.

2) Τα κατά τα άνωτέρω όργανα του Ιδρύματος δύνανται να ζητούν την παρά του ενδιαφερομένου υποβολήν παντός στοιχείου, όπερ ήθελον κρίνει αναγκαίον διά την μόρφωσιν γνώμης, ως και να διατάσσουν την ενέργειαν πραγματογνωμοσύνης ή αυτοψίας ή και οιασδήποτε ετέρας έρευνης, ορίζοντα και τα πρόσωπα των πραγματογνωμόνων, ως και την αμοιβήν αυτών, ήτις βαρύνει τον ενδιαφερόμενον οφειλέτην.

3) Κατά την ένωπιον της Επιτροπής του άρθρου 113 συζήτησιν της αιτήσεως προσκαλείται εγγράφως ο ενδιαφερόμενος, δυνάμενος να παρίσταται αυτοπροσώπως ή δι' αντιπροσώπου.

4) Η διά της αποφάσεως παρεχομένη ευχέρεια τμηματικής καταβολής των οφειλομένων δεν δύναται να είναι μεγαλυτέρα του υπολοίπου μένον μέχρι λήξεως του οικονομικού έτους, καθ' ο λαμβάνεται η απόφασις, χρονικού διαστήματος.

Η χορήγησις αναστολής της αναγκαστικής εκτελέσεως προϋποθέτει την καταβολήν εκ μέρους του οφειλέτου των σχετικών εξόδων αυτής.

5) Η κατά τας διατάξεις του παρόντος αναστολή καταβολής των καθυστερουμένων εισφορών, ή έγκρισις τμηματικής πληρωμής των οφειλομένων ή αναστολή της αναγκαστικής εκτελέσεως δεν απαλλάσσει εν πάση περιπτώσει τον οφειλέτην των εκ των κειμένων διατάξεων συνεπειών της υπερημερίας.

6) α) Καθυστερούμεναι ασφαλιστικαί εισφοραί, αναγόμεναι εις χρόνον μέχρι της 30 Απριλίου 1963, κεφαλαιοποιούμεναι μετά ποσοστού 5 0/0 επί του κατά τας γενικάς διατάξεις οφειλομένου προσθέτου τέλους, εξοφλούνται εις 60 ίσας μηνιαίας δόσεις, της πρώτης τούτων καταβλητέας μέχρι της 20 Αυγούστου 1963, υπό τον όρον ότι ο οφειλέτης ήθελε καταβάλει μέχρι της 20 Ιουλίου 1963 το κατά το κατωτέρω ποσόν της κεφαλαιοποιουμένης ταύτης εισφοράς.

1) 5 0/0, εφ' όσον αι εισφοραί δεν υπερβαίνουν τας 50.000 δραχμάς.

2) 2.500 δραχμαί και το 4 0/0 επί του πέραν των 50.000 δραχμών ποσού των εισφορών, διά καθυστερουμένας εισφοράς μέχρι 100.000 δραχμών.

3) 4.500 δραχμαί και το 3,5 0/0 του πέραν των 100.000 δραχμών ποσού των εισφορών, διά καθυστερουμένας εισφοράς μέχρι 500.000 δραχμών.

4) 18.500 δραχμαί και το 3 0/0 του πέραν των 500.000 δραχμών ποσού των εισφορών.

β) Το ποσόν εκάστης δόσεως εκ κυρίας εισφοράς δεν δύναται να είναι ελασσον των 100 (εκατόν) δραχμών.

γ) Εν περιπτώσει καθυστερήσεως δόσεώς τινος αύτη καταβάλλεται μετά του κατά τας γενικάς διατάξεις οφειλομένου εκ' αυτής προσθέτου τέλους.

δ) Εν περιπτώσει μη εμπροθέσμου καταβολής από της ισχύος της παρούσης των τρεχουσών ασφαλιστικών εισφορών ο οφειλέτης απόλυσι την κατά τα ανωτέρω ευχέρειαν τμηματικής εξοφλήσεως της οφειλής του, ήτις κατά το μη εξοφληθέν ποσόν ταύτης καθίσταται εξ ολοκλήρου απαιτητή και ληξιπρόθεσμος, μετά του κατά τας γενικάς διατάξεις οφειλομένου εκ' αυτής προσθέτου τέλους.

ε) Το κατά τας γενικάς διατάξεις οφειλόμενον πρόσθετον τέλος, μετ' αφαίρεσιν του κατά τα εδάφια α' και γ' καταβληθέντος προσθέτου τέλους, καταβληθήσεται μετά την εξόφλησιν της τελευταίας κατά τα εδάφια α' και β' δόσεως, εις ισοπόσους προς ταύτην δόσεις.

στ) Αναγκαστικά μέτρα λαμβανόμενα προς εξασφάλισιν των απαιτήσεων του Ι.Κ.Α., παραμένουν ισχυρά μέχρι πλήρους εξοφλήσεως ολοκλήρου του ποσού των απαιτήσεων τούτου.

[Το τέλος εις το επόμενον]

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4495)1966 ΝΟΜΟΣ

Περί εφαρμογής του άρθρου 11 του νόμου 4277)1962 και επί του τακτικού προσωπικού των Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητος του Υπουργείου Εμπορικής Ναυτιλίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 15 της 22 Ιανουαρίου 1966)

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής, αποφαίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόναν

1) Αι διατάξεις του άρθρου 11 του ν.δ. 4277) 1962 «περί συνταξιοδοτήσεως των ιατρών του Ι.Κ.Α. και έτερων τινών κατηγοριών εργαζομένων»(*), ως έκάστοτε ισχύουν, έχουσιν εφαρμογήν και επί του τακτικού πολιτικού προσωπικού του Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου, του Οίκου Ναύτου, του Γραφείου Εύρέσεως Ναυτικής Εργασίας και του Ασφαλιστικού Οργανισμού Κινδύνων Πολέμου, του ησφαλισμένου παρά τω κλάδω συντάξεως του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

2) Η διά της παραγράφου δ του άρθρου 11 του ν.δ. 4277)1962 καθιερουμένη πρόσθετος εισφορά διά την αναγνώρισιν της προϋπηρεσίας του περί ού ή προηγουμένη παράγραφος προσωπικού ταύ υπηρετούντος κατά την δημοσίευσιν του παρόντος καταβάλλεται εις το Ι.Κ.Α. υπό των Οργανισμών, εις ούς υπηρετεί το προσωπικόν τούτο και υφ' ας ορίζει η αυτή παράγραφος προϋποθέσεις.

Ο παρών νόμος, ψηφισθείς υπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος του Κράτους.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

70)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αυξήσεως των υπό του Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών καταβαλλομένων συντάξεων και κατωτάτων ορίων αυτών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 15 της 22 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του ν.δ. 4197)1961 «περί του Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών και άλλων τινών διατάξεων». 2) Προτάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Αυτοκινητιστών, υποβληθείσας ημίν διά των υπ' αριθ. 27055)7890)1965 και 28511)1965 αναφορών του ως άνω Ταμείου. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 17) 2.12.1965 συνεδρίασιν αύτου της ΙΑ' περιόδου. 4) Γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας υπ' αριθ. 1183)1965, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόναν

Από της 1ης του επομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός το υπό του εδαφίου α' της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν.δ)γματος 4197)1961 προβλεπόμενον σταθερόν ποσόν αυξάνεται εις δραχμάς 550.

2) Από της αυτής ως άνω ημερομηνίας αυξάνονται κατά 10 ο)ο αι υπό του Τ.Σ.Α. καταβαλλόμεναι ήδη συντάξεις, ων η έναρξις έμπίπτει εις το προ ταύτης χρονικόν διάστημα, ως και αι συντάξεις αι μη αναπροσαρμοσθείσαι κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 21 του ν.δ. 4197)1961, εφ' όσον δι' αμφοτέρας τας κατηγορίας το ποσόν της ήδη λαμβανομένης συντάξεως, κατ' εφαρμογήν των διατάξεων της παραγράφου 1 του άρθρου 14 του ν.δ. 4197)1961, είναι ίσον ή ανώτερον των υπό του β.δ. 58)1964 καθορισθέντων κατωτάτων ορίων συντάξεων.

3) Από της αυτής ως άνω ημερομηνίας αυξάνονται τα κατώτατα όρια των υπό του Τ.Σ.Α. χορηγουμένων συντάξεων ως ακολούθως:

α) Εις δραχμάς 850 διά τας συντάξεις λόγω αναπηρίας,

β) Εις δραχμάς 750 διά τας συντάξεις λόγω γήρατος και

γ) Εις δραχμάς 650 διά τας συντάξεις λόγω θανάτου.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

—

157)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αυξήσεως κατά 5 ο)ο του βασικού μηνιαίου μισθού των υπαλλήλων του Κλάδου Σταθμών των Σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 39 της 25 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν το άρθρον 20 του ν.δ. 4242)1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων», το άρθρον δ § 10 του νόμου 4464)1965, την υπ'

(*) ΕΕΔ 21, 1449.

άριθ. 607)1965 γνωμοδότησιν τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1197)1965 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Οἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 554)1965 β.δ. «περὶ βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως προσωπικοῦ κλάδου σταθμῶν Σ.Ε.Κ. προβλεπόμενοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κλάδου Σταθμῶν τῶν Σ.Ε.Κ. αὐξάνονται ἀπὸ τῆς 30 Ἰουνίου 1965 κατὰ 5 ο/ο.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος β. δ/τος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1966

—

158)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ὑπεραπασχολήσεως εἰς θεραπαινίδας κατηγοριῶν τινων ἀναπήρων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 39 τῆς 25 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις : α) τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν.δ. 4242)1962 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φορολογικῶν τινων διατάξεων» καὶ β) τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4464)1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος κλπ.», ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1187)1965 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μόνον

1) Τὸ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 400)1964 β.δ. «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ὑπεραπασχολήσεως εἰς θεραπαινίδας ὁλικῶς τυφλῶν καὶ παραπληγικῶν ἀναπήρων πολέμου», ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ β.δ. 208)1965 «περὶ αὐξήσεως τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.», προβλεπόμενον ἐπίδομα καταβάλλεται ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ β.δ. 400)1964 καὶ εἰς τὰς θεραπαινίδας τῶν κάτωθι κατηγοριῶν ἀναπήρων πολέμου καὶ εἰρηνικῆς περιόδου :

α) Τῶν ὑποστάντων ἀπώλειαν τῶν δύο μηρῶν.

β) Τῶν ὑποστάντων ἀπώλειαν μηροῦ καὶ κνήμης.

γ) Τῶν ὑποστάντων ἀπώλειαν τῶν δύο ἄνω ἄκρων, καὶ

δ) Τῶν ὑποστάντων ἀπώλειαν τῆς ὁράσεως, ἐπενεγκοῦσαν διαρκῆ ἀναπηρίαν ἑκατὸν τοῖς ἑκατὸν (100 ο/ο).

2) Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Φεβρουαρίου 1966

—

1005)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐν μέρει καταργήσεως τοῦ ἀπὸ 15)25.4. 1958 β.δ)γματος «περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Γηροκομείου Ἀράμας τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 238 τῆς 17 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 - 4 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2655)1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 57840)Φ.Υ.815)10.5.1965 ἀναφοράν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ

4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 921 ἀπὸ 27.10.1965 ἐκθεσιν πρακτικῶν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς καταργεῖται τὸ ἀπὸ 15)25.4.1958 β.δ)γμα «περὶ ἐξαιρέσεως τοῦ Γηροκομείου Ἀράμας τῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας», ὡς πρὸς τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ προσωπικοῦ τούτου ἀπὸ τὰς διατάξεις περὶ ἀσφαλίσεώς του εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος β.δ/γματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Δεκεμβρίου 1965

—

1040)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως τῆς 10 Φεβρουαρίου, ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους, ὡς ἡμέρας ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Ληξουρίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 238 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1965)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ἡ 10 Φεβρουαρίου, ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Χαραλάμπους, πολιούχου τῆς πόλεως Ληξουρίου, ὡς ἡμέρα ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας, δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς πόλεως Ληξουρίου, ἐξαιρέσει τῶν ἑστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων κλπ. κέντρων ἐν γένει, ἅτινα θὰ παραμένουν κλειστὰ μόνον κατὰ

την ώραν λιτανεύσεως της ιεράς εικόνος του Άγίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1965

—

1041)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἰχθυοπωλεῖα καὶ κρεοπωλεῖα πόλεως Χαλκίδος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 238 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1965)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ὁλοκληρωτικὴ Κυριακὴ ἀργία διὰ τὰ ἰχθυοπωλεῖα καὶ κρεοπωλεῖα τῆς πόλεως Χαλκίδος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1965

—

1042)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ καταστήματα κωμοπόλεως Ἀμφικλείας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 238 τῆς 22 Δεκεμβρίου 1965)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ὁλοκληρωτικὴ Κυριακὴ ἀργία εἰς τὰς κάτωθι κατηγορίας καταστημάτων κωμοπόλεως Ἀμφικλείας: Ἐμπορικὰ καταστήματα, παντοπωλεῖα, καφεκοπτεῖα, ποτοπωλεῖα, ὑποδηματοπωλεῖα, βιβλιοπωλεῖα, ὑαλοπωλεῖα, ἐμπορορραφεῖα, καθαριστήρια, ὡρολογοπωλεῖα, πωλήσεως χρωμάτων, ἐπίπλων, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν, οἰκιακῶν σκευῶν, ραδιοφώνων καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Δεκεμβρίου 1965

—

1067)1965 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ πάντα τὰ καταστήματα τῆς Κοινότητος Μούδρου Λήμνου, ἐξαιρέσει τῶν ἐστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ. ἐν γένει κέντρων καὶ μερικῆς τοιαύτης διὰ τὰ κρεοπωλεῖα, κουρεῖα, ἰχθυοπωλεῖα καὶ ἀμιγῆ ὀπωρολαχανοπωλεῖα.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 248 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ὁλοκληρωτικὴ Κυριακὴ ἀργία δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα τῆς Κοινότητος Μούδρου Λήμνου, ἐξαιρέσει τῶν ἐστιατορίων, καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ. κέντρων ἐν γένει καὶ μερικὴ τοιαύτη διὰ τὰ κρεοπωλεῖα, κουρεῖα, ἰχθυοπωλεῖα καὶ ἀμιγῆ ὀπωροπαχανοπωλεῖα ἀπὸ 1.30' μ.μ. ὥρας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1965

—

34)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως τῆς ἑορτῆς τῶν 12 Ἀποστόλων (30ῆς Ἰουνίου) ὡς ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ἐμπορορραφεῖα καὶ ραφεῖα Ἄρτης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1966)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ἡ ἑορτὴ τῶν 12 Ἀποστόλων (30 Ἰουνίου) ὡς ὁλοκληρωτικὴ ἀργία διὰ τὰ ἐμπορορραφεῖα καὶ ραφεῖα Ἄρτης.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1965

—

35)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 310)4.5. 1965 β.δ/γματος «περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ (20 Ἰουλίου) καὶ τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνος (15 Φεβρουαρίου) διὰ τὰ καταστήματα Φιλιππιάδος».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 8 τῆς 15 Ἰανουαρίου 1966)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ὑπ' ἀριθ. 310/4.5.1965 β.δ/γμα «περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας κατὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ (20ὴ Ἰουλίου) καὶ τοῦ Ἁγίου Βησσαρίωνος (15ὴ Φεβρουαρίου) διὰ τὰ καταστήματα Φιλιππιάδος» τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως :

Κατὰ τὴν ἑορτὴν τοῦ Προφήτου Ἠλιοῦ θὰ παραμένωσιν ἀνοικτὰ ἅπαντα τὰ ἑστιατόρια, ὁ-

πωροπωλεῖα, πρατήρια ἐφημερίδων, περίπτερα σιγαρέττων, ἑξοχικὰ κέντρα καὶ δύο καφενεῖα, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ἑκάστοτε ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου Ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν Φιλιππιάδος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1965

—

52)1956 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὡς ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας διὰ τὰ ἀρτοποιεῖα τῆς πόλεως Αἰγίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 11 τῆς 17 Ἰανουαρίου 1966)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ὡς ὁλοκληρωτικὴ ἀργία διὰ τὰ ἀρτοποιεῖα τῆς πόλεως Αἰγίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Δεκεμβρίου 1965

—

153)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 422)1963 β.δ. «περὶ κυρώσεως τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπουργείου Γεωργίας».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 35 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 32 § 7 τοῦ ν.δ. 3881)1958 «περὶ Ἔργων Ἐγγείων Βελτιώσεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, πρατάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον 1

1) Τὸ ἄρθρον 12 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπουργείου Γεωργίας, κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 422)1963 β.δ)γματος, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

«1. Ἡ διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ὁρίζεται εἰς πλήρες ὀκτάωρον, μὴ συνυπολογιζομένης τῆς διακοπῆς ταύτης διὰ πρόγευμα ἢ γεῦμα, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, ὅπερ ἀκολουθεῖ τὸ ὡράριον ἐργασίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων».

2) Τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῆς Υ.Ε.Β. ἀκολουθεῖ, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957 προβλεπομένων ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν, καὶ τὰς ἀργίας καὶ ἐξαιρεσίμους τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν.

3) Κατὰ τὰς καθιερωμένας τοπικὰς ἀργίας ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τοῦ πολιούχου Ἁγίου, καθ' ἃς ἀργοῦν αἱ τοπικαὶ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι, ἀργεῖ καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν πόλιν ταύτην.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῆς Γεωργίας καὶ Ἐργασίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1966

—

154)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μετατάξεως τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 36 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3616)1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 406)1947 καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» 2) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2)11.8.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' περιόδου. 3) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 772.1965 ἀναφορᾶς τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 816)27.10.1965 σύμφωνον γνωμοδότησιν τοῦ Α.Σ. τ. Υ. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 43)19.1.1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, πρατάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσομεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1. Ἡ ἐπὶ βαθμῷ 9ῳ - 4ῳ θέσεις τοῦ Α΄ Κλάδου Διοικητικοῦ - Λογιστικοῦ τῆς Α' κατηγορίας τοῦ δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 726)1965 β.δ)γματος συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων Ταμείων Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, αὐτὴ διηρθρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7111 Α 770.δ - 22.1.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 20 τεῦχος Β') προστέθη εἰς τὰς διὰ τῶν Α1 Κλάδων Διοικητικοῦ - Λογιστικοῦ τῆς Α' Κατηγορίας προβλεπομένας

θέσεις τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὡς αὗται διηρθρώθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42696)2001) 16-24.6.1965 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ (Φ.Ε.Κ. 377, τεῦχος Β').

2) Ὁ κατέχων τὴν ὡς ἄνω θέσιν θεωρεῖται ἐφεξῆς ὑπάλληλος τοῦ ἐκ τῆς συγχωνεύσεως προελθόντος νέου Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης μὲ τὸν ὃν κέκτηται βαθμόν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1966

—

155)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου Β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 35 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 6364)1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος».2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12105)7.9.1965 ἀναφορᾶς τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13)8.11.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 15ης περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 12)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, πρατάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Τὸ ἐδάφιον Β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ 12566)Σ.182) 1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66103) Σ.1509)1950 ὁμοίας, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«Ἐφ' ἅπαξ εἰσφορὰ λόγῳ ἐγγραφῆς:

Διὰ πᾶσας τὰς ἀσφαλιστικὰς κλάσεις δραχμαὶ διακόσιαι (200)».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Φεβρουαρίου 1966

—

128)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὡς ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας τῆς ἑορτῆς τῶν Ἁγίων Θεοδώρων δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα Ὀρεστιάδος, πλὴν τῶν ἑστιατορίων, καφενείων καὶ ζαχαροπλαστείων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1966)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ἡ ἑορτὴ τῶν Ἁγίων Θεοδώρων (πολιούχων τῆς πόλεως) ὡς ἡμέρα ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας δι' ἅπαντα τὰ καταστήματα Ὀρεστιάδος, πλὴν τῶν ἑστιατορίων, καφενείων καὶ ζαχαροπλαστείων, ἅτινα καὶ θὰ παραμένωσιν ἀνοικτὰ μετὰ τὸ πέρας τῆς θείας λειτουργίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰανουαρίου 1966

—

129)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ καφενεῖα Καλαμπάκας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1966)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει τῆς Καλαμπάκας λειτουργούντων καφενείων τὰ ἡμίσεα τούτων παραμένουν ἐκ περιτροπῆς κλειστὰ κατὰ τὰς Κυριακάς, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰανουαρίου 1966

—

130)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας εἰς τὰ ἰχθυοπωλεῖα καὶ πρατήρια κατεψυγμένων ἰχθύων τῆς πόλεως Αἰγίου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1966)

. . . . . .

Ἄρθρον μόνον

Καθιεροῦται ὁλοκληρωτικὴ Κυριακὴ ἀργία διὰ τὰ ἰχθυοπωλεῖα καὶ πρατήρια κατεψυγμένων ἰχθύων τῆς πόλεως Αἰγίου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰανουαρίου 1966

—

131)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παρα-

γράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 καὶ προσθήκης διατάξεως εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 30 τῆς 14 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 5997)1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. τῆς 28.10)30.10.1935 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ ν. 5997)1934 περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ.». 2) Προτάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 5237)1964 1158)1965 καὶ 3601)1965 ἀναφορῶν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 18)13.5.1965 καὶ 8)30.9.1965 συνεδριάσεις αὐτοῦ τῶν ΙΓ' καὶ ΙΔ' περιόδων ἀντιστοίχως. 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 1199)1965, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν, τὸν ἐγκριθέντα διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 243)1961 β. δ)τος, ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι τροποποιήσεις καὶ συμπληρώσεις:

1) Τὸ ἑδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«α) Ἐκ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ 13πλάσιον τοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως τοῦ δικαιούχου νομίμως ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου (ἐργατρίας) κεραμοποιοῦ ἢ ἀγγειοπλάστου ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἀπασχολήσεώς του, εἰς τὸ ὁποῖον προστίθεται ἕτερον ποσὸν ἴσον πρὸς 50 ο/ο τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ 13πλασίου τούτου καὶ τοῦ 18πλασίου τοῦ μέσου ἡμερομισθίου, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὰ τρία προηγούμενα τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἡμερολογιακὰ ἔτη».

2) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 10 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα οὕτω:

Κατ' ἐξαίρεσιν δὲν ὑπόκεινται εἰς περαιτέρω ἐξέτασιν:

α) Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 55ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄρρενες καὶ τὸ 50ὸν ἔτος θήλεις, ἐφ' ὅσον συνταξιοδοτοῦνται ἐπὶ ἑπτὰ ἔτη συνεχῶς καὶ ἔχουν ὑποβληθῆ εἰς τρεῖς τοὐλάχιστον ἐξετάσεις παρ' Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ταύτης.

β) Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄρρενες καὶ τὸ 55ὸν ἔτος θήλεις, ἐφ' ὅσον συνταξιοδοτοῦνται ἐπὶ πενταετίαν συνεχῶς καὶ ἔχουν ὑποβληθῆ εἰς δύο τοὐλάχιστον ἐξετάσεις παρ' ὑγειονομικῆς ἐπιτροπῆς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συνταξιοδοτήσεως των ταύτης.

γ) Οἱ ἐπὶ 12ετίαν συνεχῶς συνταξιοδοτούμενοι, ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας.

δ) Οἱ ἐπὶ 20ετίαν συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, πάντως ἀπὸ τριετίας συνεχῶς συνταξιοδοτούμενοι, ἀνεξαρτήτως ὁρίου ἡλικίας.

Εἰς τὸν χρόνον συνεχοῦς συνταξιοδοτήσεως συνυπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς, προκειμένου δὲ περὶ τῶν συνταξιούχων τῶν ὑπὸ στοιχεῖα γ' καὶ δ' κατηγοριῶν καὶ ὁ χρόνος ἐπιδοτήσεως λόγῳ φυματιώσεως.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἰανουαρίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Γ.102455)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ ρυθμίσεως ἐνίων ζητημάτων ἀφορώντων τὴν ἀντικατάστασιν τῶν μεταταχθέντων λεωφορείων ἐξ ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. εἰς τὴν ἀστικὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτῶν ἐξ εἰσπρακτόρων, σταθμαρχοελεγκτῶν κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 64 τῆς 7 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 140) 28.7.1965 Πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 152 Α' τῆς 30.7.1965) «περὶ παρατάσεως τῆς προσωρινῆς ἐπὶ τῆς λεωφορειακῆς γραμμῆς Κολοκυνθοῦς - Πετραλώνων κυκλοφορίας τῶν ἤδη κυκλοφορούντων λεωφορείων».

2) Τὰς εἰδικὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς τελεῖ τὸ προσωπικὸν τῶν μεταταχθέντων ἐξ ἐπαρχιακῶν Κ.Τ.Ε.Λ. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ν.δ. 4354)1964 ὑπεραστικῶν λεωφορείων εἰς τὴν ἀστικὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ὅσον καὶ τῶν μεταταχθέντων τοιούτων, ἀλλ' ἐξυπηρετούντων πρότερον καὶ σήμερον τὴν γραμμὴν Κολοκυνθοῦς - Πετραλώνων, τὴν παροχὴν ἐργασίας τοῦ ὁποίου κρίνομεν ἐπιβαλλομένην εἰς τὰ νέα ἀστικὰ λεωφορεῖα, τὰ τεθέντα εἰς κυκλοφορίαν εἰς τὴν ἀστικὴν περιοχὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, εἰς ἀντικατάστασιν τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων, εἴτε μεταταχθέντων ἐκ τῶν ὑπεραστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ., εἴτε μεταταχθέντων ὡς ἐξυπηρετησάντων προσωρινῶς τὴν γραμμὴν Κολοκυνθοῦς - Πετραλώνων.

3) Ἀποσκοποῦντες εἰς τὴν λόγῳ τῆς διαταχθείσης ὡς ἄνω μετατάξεως ρύθμισιν ἀναφυέντων ζητημάτων, τόσον διὰ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ εἰς τὰ νέα λεωφορεῖα, ὅσον καὶ διὰ τὴν τύχην τῶν μεταταχθέντων καὶ ἀντικαθιστωμένων ὑποχρεωτικῶς λεωφορείων, ἅτινα ἔχουσι διανύσει μικρὸν μό-

νον χρόνον από της τοποθετήσεως αύτών ώς καινουργών εις τα υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Α., χρινομένης ώς επιβαλλομένης διά λόγους οικονομίας συναλλάγματος και ώς ωφελίμων εις την Εθνικήν Οικονομίαν της μή άχρηστεύσεως αύτών κατά την αντικατάστασίν των, προς δε λαμβάνοντες υπ' όψιν ότι, λόγω της βραδύτητος εγκρίσεως του νέου υπερμείζονος αστικού τύπου Β. 100 λεωφορείου, παρήλθεν ανεκμετάλλευτον πολύ χρονικόν διάστημα, άφ' ής διετάχθη η αντικατάστασις των μεταταχθέντων λεωφορείων, ουσιαστικώς όμως η κατασκευή τούτων ήρξατο από των αρχών Νοεμβρίου π.έ., ούτω δε κρίνεται ορθόν, όπως ή διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του β.δ. 264)1965 ταχθείσα εξάμηνος προθεσμία αντικαταστάσεως τούτων παραταθή αναλόγως, αποφασίζομεν:

1) Λογιζομένων ώς ημερομηνίαν εγκρίσεως της διαταχθείσης αντικαταστάσεως των μεταταχθέντων υπεραστικών λεωφορείων κατά τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του β.δ. 264)1965 την 16.11.1965. Τα τεθέντα εις αντικατάστασιν τούτων νέα καινουργή λεωφορεία του εγκεκριμένου αστικού τύπου δέον να έχωσιν επιθεωρηθή υπό της αρμοδίας ημών Υπηρεσίας μέχρι και της 15.7.1966, παρατεινομένης ούτω από τούδε της διά της ως άνω διατάξεως χορηγηθείσης προθεσμίας. Μέχρι της αντικαταστάσεως των μεταταχθέντων υπεραστικών λεωφορείων ταύτα δύνανται να κυκλοφορούν εις τας γραμμάς ταύ εις ά άντικουν υπεραστικού Κ.Τ.Ε.Α., είτε εις την αστικήν γραμμήν Κολοκυνθούς - Πετραλώνων, κατά περίπτωσιν, έφ' όσον πρό της μετατάξεως των εξυπηρέτουν ταύτην.

2) Τα ούτω αντικαθιστώμενα υποχρεωτικώς υπεραστικά λεωφορεία δέν άχρηστεύονται, άλλά θά δύνανται να χρησιμοποιηθώσιν, διά τον υπολειπόμενον χρόνον ζωής αύτών, προς αντικατάστασιν έτέρων τοιούτων αποσυρομένων της κυκλοφορίας κατά τας κειμένας διατάξεις εξ υπεραστικών Κ.Τ.Ε.Α. της χώρας, έφ' όσον, εις μεν τα Κ.Τ.Ε.Α., εις τα οποία θά χρησιμοποιηθώσιν, έχει εγκριθή ό τύπος του αντικαθιστωμένου λεωφορείου, δέν έχουσι δε κυκλοφορήσει πλέον των πέντε έτών, άφ' ής το πρώτον έλαβον ώς καινουργή άδειαν κυκλοφορίας.

3. Α) Οι υπηρετούντες εισπράκτορες εις τα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15 του ν. δ)τος 4354)1964 και του β.δ. 264)1965 μεταταχθέντα εις τα αστικά Κ.Τ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς εξ υπεραστικών τοιούτων λεωφορεία απολύονται εκ του υπεραστικού Κ.Τ.Ε.Α., εις το οποίον ταύτα ήσαν εντεταγμένα άμα τη εντάξει του νέου καινουργούς λεωφορείου εις το αστικόν Κ.Τ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς, του τεθέντος εις αντικατάστασιν ταύ μεταταχθέντος υπεραστικού τοιούτου. Η αποζημίωσις λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας των ούτω απολυομένων εισπρακτόρων, κατ' εξαίρεσιν των κειμένων διατάξεων, βαρύνει τον ιδιοκτήτην του μεταταχθέντος υπεραστικού λεωφορείου, εις ό υπηρετεί ό εισπράκτωρ και καταβάλλεται αύτώ υπό του ιδιοκτήτου, έφ' όσον ούτος δικαιούται τοιαύτης αποζημιώσεως κατά τας κειμένας διατάξεις. Τα αστικά Κ.Τ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς, εις ά μετετάχθησαν τα υπεραστικά λεωφορεία, άμα τη εντάξει εις ταύτα των νέων καινουργών λεωφορείων εις αντικατάστασιν των μεταταχθέντων, υποχρεούνται να προσλάβουν ώς τακτικούς εισπράκτορας, άνευ άλλης τινός διατυπώσεως, τους υπηρετούντας και κατά τα άνωτέρω απολυομένους εκ του υπεραστικού Κ.Τ.Ε.Α. Ο χρόνος προϋπηρεσίας αύτών εις το υπεραστικόν Κ.Τ.Ε.Α. λαμβάνεται υπ' όψιν μόνον διά τον υπολογισμόν των επί του μισθού προσαυξήσεων.

Β) Οι υπηρετούντες κατά την ημερομηνίαν της παρούσης εισπράκτορες εις τα κατ' εφαρμογήν του άρθρου 15 του ν. δ. 4354)1964 και του β. δ. 264)1965 μεταταχθέντα υπεραστικά λεωφορεία, άτινα εξυπηρέτουν προσωρινώς ή εξακολουθούσι και θά εξακολουθήσωσιν εξυπηρετούντα την αστικήν γραμμήν Κολοκυνθούς - Πετραλώνων μέχρις εντάξεως των νέων καινουργών αστικών λεωφορείων, τεθέντων εις αντικατάστασιν τών μεταταχθέντων υπεραστικών τοιούτων, άμα τη εντάξει των αστικών τούτων λεωφορείων προσλαμβάνονται υποχρεωτικώς άνευ άλλης διατυπώσεως ώς τακτικοί εισπράκτορες εις τα αστικά Κ.Τ.Ε.Α., εις ά μετετάχθησαν τα υπεραστικά λεωφορεία, της προσλήψεως ταύτης θεωρουμένης ώς συνεχίσεως της εργασίας αύτών επί τον χρόνον, καθ' όν ούτοι εργάσθησαν εις τε τα υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Α., εξ ών τα λεωφορεία μετετάγησαν προσωρινώς εις την αστικήν περιοχήν Αθηνών, ώς και εις την γραμμήν Κολοκυνθούς - Πετραλώνων. Τα υπεραστικά Κ.Τ.Ε.Α., εξ ών μετετάγησαν, και ό διαχειριστής του ειδικού λογαριασμού της γραμμής Κολοκυνθούς - Πετραλώνων θέλουσιν εκδώσει υπευθύνως τας αναγκαίας βεβαιώσεις περί του χρόνου προϋπηρεσίας των εις τα αστικά Κ.Τ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς προσλαμβανομένων ούτω εισπρακτόρων.

Γ) Οι κατά την ημερομηνίαν της παρούσης υπηρετούντες εις την διοίκησιν του ειδικού λογαριασμού της γραμμής Κολοκυνθούς - Πετραλώνων υπάλληλοι και σταθμοαρχοελεγκται, ήτοι εις ταμίας, εις λογιστής, εξ υπαλλήλοι Γραφείου, έννέα σταθμάρχαι και 5 έλεγκται, άμα τη διαλύσει της διοικήσεως του ειδικού τούτου λογ)σμού προσλαμβάνονται υποχρεωτικώς εις τα εξ αστικά Κ.Τ.Ε.Α. Αθηνών - Πειραιώς και την Α.Σ.Π.Α. κατά τα διά νεωτέρας αποφάσεως ημών καθορισθησόμενα αναλόγως των αναγκών των Κ.Τ.Ε.Α. τούτων και της Α.Σ.Π.Α., χρινομένων υπό του Υπουργού των Συγκοινωνιών. Η πρόσληψις τούτων θεωρείται ώς συνέχισις της εργασίας τούτων εις την διοίκησιν του ώς άνω ειδικού λογαριασμού. Οι εκ των ανωτέρω ταμίας και λογιστής προσλαμβάνονται εις την Α.Σ.Π.Α. και χρησιμοποιηθήσονται παρ' αύτής αναλόγως των προσόντων των εις τας συναφείς ή άλλας υπηρεσίας αύτής.

Η παρούσα κυρωθήσεται νομοθετικώς μερίμνη του Υπουργού των Συγκοινωνιών και δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

—

16134)1302)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 107 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1)1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσαν τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, καθ' ἃς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας τῶν ἐν συνεχείᾳ κλάδων - ἐξαιρέσει τῶν ἐργατῶν ἑτέρων εἰδικοτήτων, αἵτινες ὑπάγονται ἢ ὑπήγοντο κατὰ τὸ παρελθὸν εἰς κλαδικὰς ὁμαδοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας - καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Ἐργάται τῶν Βιομηχανιῶν :

1) Χημικῶν τμημάτων ἐπιχειρήσεων παραγωγῆς χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων.
2) Γεωργικῶν φαρμάκων.
3) Ἐπεξεργασίας φωσφοριτῶν.
4) Ὀστῶν.
5) Κεράτων καὶ ὀστράκων.
6) Καμβιοποιΐας.
7) Ἀνοργάνων ὀξέων.
8) Πυριμάχων πλίνθων καὶ σωλήνων.
9) Τρυγικῶν ὀξέων.
10) Χρωμάτων.
11) Ὑδροχρωμάτων.
12) Βερνικοχρωμάτων.
13) Φαρμάκων.
14) Ἰδιοσκευασμάτων.
15) Βιολογικῶν παρασκευασμάτων.
16) Παστῶν ὀδόντων.
17) Ἀρωματοποιΐας.
18) Αἰθερίων ἐλαίων.
19) Λευκῶν ἐκχυλισμάτων.
20) Ὑαλουργείων (μόνον βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ προσωπικοῦ ἐπεξεργασίας, συσκευασίας, ἀποθήκης καὶ διαλογῆς).
21) Ἐκρηκτικῶν ὑλῶν.
22) Ναφθαλίνης.
23) Πυρείων.
24) Κηροπλαστικῆς.
25) Ἅλατος.
26) Φυτοκαρπῶν.
27) Ἀεριούχων ποτῶν καὶ
28) Χυμῶν φρούτων.

Ἄνδρες κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 75.

Ἄνδρες μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 88.

Ἄνδρες μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 85.

Γυναῖκες κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 60.

Γυναῖκες μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 64.

Γυναῖκες μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 67.

2) Ὡς ἀπασχόλησις, κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς παρούσης, νοεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ προϋπηρεσία εἰς μίαν τῶν αὐτῶν ἐν τῇ συμβάσει ἀναφερομένων ἐργασιῶν.

3) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται κατὰ δραχμὰς 8 διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα παραγωγῆς ὀξέων τῶν ἐπιχειρήσεων χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων καὶ δι' ὅσον χρόνον ἀπασχολοῦνται εἰς ταῦτα.

4) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας : α) τῶν χημικῶν τμημάτων τῶν ἐργοστασίων χημικῶν προϊόντων καὶ λιπασμάτων, β) τῶν τμημάτων παραγωγῆς ὀξέων καὶ γ) τῶν ἐργοστασίων ἐπεξεργασίας ὀστῶν καὶ λεσίου καὶ τῶν εἰς ταῦτα λειτουργούντων τμημάτων φυτοκαρπῶν καὶ λιπασμάτων, ἐξαιρουμένων τῶν ἐργαζομένων εἰς βοηθητικὰ τεχνικὰ συνεργεῖα (ξυλουργεῖα, μηχανοστάσια, μηχανουργεῖα κλπ.) καὶ τμήματα σαπωνοποιΐας, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ποσοστὸν 15ο)ο ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

5) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας παρασκευῆς χρωμάτων (ἐξαιρέσει τῶν πακεταριστῶν), ξηράνσεως καὶ τριβείων τῶν χρωματουργείων (βιομηχανιῶν χρωμάτων, ὑδροχρωμάτων καὶ βερνικοχρωμάτων) χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 80)ο ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

6) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Φεβρουαρίου 1966

110633)7730)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)

1962 αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροσυγκολλητῶν περιοχῆς Ἀττικῆς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 818 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.11.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 16.3.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροσυγκολλητῶν περιοχῆς Ἀττικῆς», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39447) 1962 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν (Φ.Ε.Κ 172 τ. Β' τῆς 16.5. 1962)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1965

—

110634)7731)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸν δῆμον Ρόδου».

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 818 τῆς 9 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.11.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.3.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς τὸν Δῆμον Ρόδου», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34182)1965 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ 244 τ. Β' τῆς 5.4.1965)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Νοεμβρίου 1965

—

(*) ΕΕΔ 21, 748.

(**) ΕΕΔ 24, 634.

82753)12491)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἁλιεργατῶν καὶ μελῶν πληρωμάτων μηχανοτρατῶν Καβάλας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 825 τῆς 11 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὴν ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5908)11.11.1965 ἀναφορᾶς τοῦ Λιμεναρχείου Καβάλας συλλογικὴν σύμβασιν ἁλιεργατῶν καὶ μελῶν πληρωμάτων μηχανοτρατῶν Καβάλας, ἰδόντες τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 3276)1944 «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ Ναυτικῇ Ἐργασίᾳ», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν :

1) Κυροῦμεν τὴν ὑπογραφεῖσαν τὴν 1ην Νοεμβρίου 1965 μεταξὺ τῶν ἐκπροσώπων τοῦ Συνεταιρισμοῦ Πλοιοκτητῶν Μηχανοτρατῶν Καβάλας ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν Καβάλας «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος» συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν ἁλιεργατῶν καὶ πληρωμάτων μηχανοτρατῶν Καβάλας, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας ὡρίσθη ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1965 μέχρι καὶ τῆς 31ης Μαΐου 1966.

2) Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 27 Νοεμβρίου 1965

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν ἁλιεργατῶν μηχανοτρατῶν περιφερείας Λιμενικῆς Ἀρχῆς Καβάλας.

Ἐν Καβάλᾳ, τὴν πρώτην τοῦ μηνὸς Νοεμβρίου τοῦ ἔτους 1965, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν Δημήτριος Τζούμας, πρόεδρος, καὶ Θεόδωρος Κρυωνᾶς, συμπράκτων σύμβουλος, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸν Συνεταιρισμὸν Πλοιοκτητῶν Μηχανοτρατῶν Καβάλας, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ Νικόλαος Κασάπης, πρόεδρος, καὶ Δημήτριος Λάσκαρης, γενικὸς γραμματεύς, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν Νομοῦ Καβάλας «Ὁ Ἅγιος Νικόλαος», πάντες δὲ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι, συνήλθομεν ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Λιμεναρχείου Καβάλας, παρουσίᾳ τοῦ Λιμενάρχου Καβάλας πλωτάρχου Λ.Σ. Ρωμανοῦ Παντελῆ, καὶ συνωμολογήσαμεν καὶ συναπεδέχθημεν τὰ κατωτέρω ἀναφερόμενα, ἐν σχέσει μὲ τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἁλιεργατῶν μηχανοτρατῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν περιφέρειαν δικαιοδοσίας τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς Καβάλας.

Κεφάλαιον Α'

Ἐπάνδρωσις ἁλιευτικοῦ πλοίου

Ἄρθρον 1

Πλήρωμα καὶ ἁλιεργάται

Ἑκαστον ἁλιευτικὸν πλοῖον τύπου μηχανότρατας ἀποτελεῖ ἴδιον ἁλιευτικὸν συγκρότημα καὶ ἐπανδροῦται, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ συγκεκροτημένου πληρώματος, ἤτοι τῶν ἀπογεγραμμένων ναυτικῶν, οἱ ὁποῖοι καταρτίζουν σύμβασιν

ναυτολογήσεως, καταχωρουμένην εἰς τὸ ναυτολόγιον, καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῶν ἁλιεργατῶν, διὰ τοὺς ὁποίους συντάσσεται ἰδιαιτέρα κατάστασις, θεωρουμένη ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς καὶ προσαρτωμένη εἰς τὸ ναυτολόγιον τοῦ πλοίου.

Ἄρθρον 2

1) Ἡ πρόσληψις τῶν ἁλιεργατῶν ἐνεργεῖται κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν τοῦ πλοιοκτήτου ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἀνωτέρω συμβαλλομένου σωματείου καὶ ἐπὶ τῇ προσκομίσει ὑπὸ τοῦ ὑποψηφίου ὅπως προσληφθῇ ἁλιεργάτου σημειώματος τοῦ σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀναγράφεται, ὅτι ὁ ἁλιεργάτης οὗτος οὐδὲν ποσὸν ἐκ προκαταβολῶν ὀφείλει πρὸς ἕτερον πλοιοκτήτην, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ἁλιευτικὸν συγκρότημα εἶχεν ἐργασθῇ προηγουμένως.

2) Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν προσφέρονται πρὸς ἐργασίαν ἁλιεργάται - μέλη τοῦ σωματείου - ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἐλευθέρων ἁλιεργατῶν, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

3) Πάντες οἱ προσλαμβανόμενοι δέον νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν ἁλιείας.

Κεφάλαιον Β'

Ὅροι ἐργασίας

Ἄρθρον 3

Ἐργάσιμοι ἡμέραι - Ἀργίαι

1) Ἐργάσιμοι εἶναι πᾶσαι αἱ ἡμέραι τῶν μηνῶν, κατὰ τοὺς ὁποίους ἐπιτρέπεται ὑπὸ τῶν οἰκείων διατάξεων ἡ διὰ μηχανοτρατῶν ἁλιεία.

Θεωροῦνται δὲ ὡς ἀπασχολημένοι οἱ ἁλιεργάται κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ἐφ' ὅσον ἔχουν προσληφθῇ ἐπὶ τοῦ σκάφους, ἤτοι τὸ ἁλιευτικὸν συγκρότημα εἶναι ἕτοιμον πρὸς ἐργασίαν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐργασθοῦν λόγῳ κακοκαιρίας, ἐπισήμου ἀργίας ἢ ἀργίας τοῦ πλοίου λόγῳ ποινῆς ἐπιβαλλομένης ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς, ἐκτὸς ἂν εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας διαλυθῇ τὸ συγκρότημα.

2) Ἐπίσημοι ἀργίαι, κατὰ τὰς ὁποίας οὐδὲν ἁλιευτικὸν συγκρότημα ἐργάζεται, εἶναι ἡ Μεγάλη Παρασκευή, τὸ Μέγα Σάββατον καὶ ἡ Κυριακὴ τοῦ Πάσχα.

Ἄρθρον 4

Ἀπουσίαι

Πᾶς ἁλιεργάτης, ἀπουσιάζων ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀδικαιολογήτως, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς, στερεῖται τῆς ἀναλόγου ἀμοιβῆς (μεριδίου) κατὰ τὰς ἡμέρας ἀπουσίας του.

Ἄρθρον 5

Διεύθυνσις καὶ διεξαγωγὴ ἁλιευτικῆς ἐργασίας

Ἡ ἁλιευτικὴ ἐργασία διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ὁριζομένου κατ' ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ πλοιοκτήτου του τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἁλιεργατῶν (ψαροκαπετάνιου) καὶ διεξάγεται ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις καὶ τὴν εἰδικὴν ἐν προκειμένῳ ἐμπειρίαν.

Ἄρθρον 6

Κυβερνήτης πλοίου

1) Ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου παραμένει πάντοτε ὑπεύθυνος διὰ τὴν τήρησιν τῶν οἰκείων περὶ ἀσφαλείας τῆς ναυσιπλοΐας καὶ περὶ τάξεως καὶ πειθαρχίας ἐπὶ τοῦ πλοίου διατάξεων, πάντες δὲ οἱ ἐπιβαίνοντες ὀφείλουν, ὡς πρὸς τὰ θέματα ταῦτα, ὅπως ὑπακούουν εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ κυβερνήτου.

2) Ἐφ' ὅσον τὸ ἁλιευτικὸν συγκρότημα παραμένει ἐν λιμένι, ὁ κυβερνήτης καθορίζει τὰς κατὰ 24ωρον φυλακὰς τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν. Ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον εἶναι ἠγκυροβοληµένον εἰς θέσιν μὴ παρέχουσαν ἀσφάλειαν, ὡς καὶ ἐὰν προβλέπεται ἐπέλευσις κακοκαιρίας, ὁ κυβερνήτης δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου παραμονὴν τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 7

Ὑποχρεώσεις ἁλιεργατῶν

Οἱ ἁλιεργάται ὑποχρεοῦνται, ὅπως συμμορφοῦνται ἄνευ ἀντιρρήσεως πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ εἰς πᾶν θέμα, ὅπερ ἔχει σχέσιν μὲ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἁλιευτικῆς ἐργασίας, καταβάλλοντες πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσιν αὐτῆς.

Ἄρθρον 8

Ὑποχρεώσεις πλοιοκτητῶν

Ἕκαστος πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται, ὅπως παραδίδῃ τὸ συγκρότημα τοῦ πλήρως ἐξοπλισμένον διὰ τὴν ἁλιευτικὴν ἐργασίαν, βαρυνόμενος μὲ πᾶσας τὰς δαπάνας προετοιμασίας του.

Κεφάλαιον Γ'

Ἀμοιβαί

Ἄρθρον 9

Ἀμοιβὴ ἐπὶ μεριδίῳ

Τόσον οἱ ἁλιεργάται, ὅσον καὶ τὰ μέλη τοῦ πληρώματος τοῦ ἁλιευτικοῦ πλοίου, ἀμείβονται διὰ συμμετοχῆς των εἰς τὸ καθαρὸν ἔσοδον αὐτοῦ, ὡς λεπτομερῶς καθορίζεται κατωτέρω.

Ἄρθρον 10

Ἀκαθάριστον ἔσοδον

Τὸ προϊόν, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἁλιευθέντων ἰχθύων, ἥτις πραγματοποιεῖται διὰ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος (μανάβη), ἀποτελεῖ τὸ ἀκαθάριστον ἔσοδον τούτου.

Ἄρθρον 11

Καθαρὸν ἔσοδον

Τὸ καθαρὸν ἔσοδον προκύπτει, ἂν ἐκ τοῦ ἀκαθαρίστου τοιούτου ἀφαιρεθοῦν αἱ κάτωθι δαπάναι :

α) Αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πλοιοκτήτου, πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν, καταβαλλόμεναι εἰς

Ν.Α.Τ., Ι.Κ.Α. καὶ λοιπὰ ἀσφαλιστικὰ ἱδρύματα ὑπὸ τῶν κατὰ νόμον ὑποχρέων πρὸς ταῦτο καὶ κατὰ τὴν νόμιμον ἀναλογίαν ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου.

β) Αἱ δαπάναι καυσίμων καὶ λιπαντικῶν διὰ τὴν κίνησιν τῆς κυρίας μηχανῆς καὶ τῶν βοηθητικῶν μηχανημάτων.

γ) Αἱ δαπάναι διατροφῆς τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦνται οἱ πλοιοκτῆται ὅπως παρασκευάζουν ἐρία γεύματα ἡμερησίως (πρόγευμα - γεῦμα - δεῖπνον).

δ) Αἱ δαπάναι μεταφορᾶς καὶ πωλήσεως τοῦ ἁλιεύματος εἰς τὸν τόπον καταναλώσεως, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἀξίας τοῦ διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἰχθύων ἀγοραζομένου πάγου.

ε) Ἡ προμήθεια τοῦ ἰχθυομεσίτου διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ μεσολάβησιν πρὸς διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος, ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 5 ο/ο ἐπὶ τῆς τιμῆς πωλήσεως.

στ) Αἱ δαπάναι ἰχθυόσκυλας, ὡς τοιαῦται διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, φόρτωσιν, ζύγισιν, δημοπράτησιν κλπ. τοῦ ἁλιεύματος.

ζ) Ἡ δαπάνη ἐνοικίου τῶν ἰχθυοκιβωτίων.

η) Ποσοστὸν 6 ο/ο διὰ σκάφος ἐφωδιασμένον διὰ μηχανῶν ἰσχύος μέχρι πεντήκοντα (50 HP) καὶ ποσοστὸν 8 ο/ο διὰ σκάφος, ἐφωδιασμένον διὰ μηχανῶν πεντήκοντα ἑνὸς (51HP) καὶ ἄνω, λαμβάνει ὁ πλοιοκτήτης λόγῳ φθορᾶς τῶν μηχανῶν καὶ ἐργαλείων τοῦ ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος.

Ἄρθρον 12

Κατανομὴ καθαροῦ ἐσόδου

Τὸ καθαρὸν ἔσοδον κατανέμεται ἐξ ἡμισείας (50 ο/ο) μεταξὺ πλοιοκτήτου ἀφ' ἑνὸς καὶ πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν ἀφ' ἑτέρου.

Ἄρθρον 13

Διανομὴ μεριδίου πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν

1) Τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἁλιεργάτας ἥμισυ τοῦ καθαροῦ ἐσόδου διανέμεται ὑπὸ τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ (ψαροκαπετάνιου) ἀναλόγως τῆς ἀποδόσεως ἑνὸς ἑκάστου τῶν ἀνωτέρω.

2) Ὁ τεχνικὸς ἀρχηγὸς (ψαροκαπετάνιος) ὑποχρεοῦται, ὅπως χορηγῇ εἰς τὸ πλήρωμα καὶ ἁλιεργάτας ἓν κιβώτιον ἰχθεῖς κουτσουμούρες ἀνὰ ἑκαστον 48ωρον καὶ ἐφ' ὅσον ἠλιεύθησαν 7 κιβώτια καὶ ἄνω ἰχθεῖς τοῦ εἴδους τούτου.

Ἄρθρον 14

Ἐκκαθάρισις λογαριασμῶν

1) Ἡ λογιστικὴ ἐκκαθάρισις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἑκάστης ἡμέρας λαμβάνει χώραν ἐντὸς πέντε ἡμερῶν τὸ ἀργότερον. Ἡ χρηματικὴ ἐκκαθάρισις γίνεται εἰς τὸ τέλος τοῦ μηνός, ὅτε καὶ διανέμονται ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου εἰς τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἁλιεργάτας τὰ μερίδια κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον, παρουσίᾳ καὶ ἐκπροσώπου τοῦ Σωματείου Ἁλιεργατῶν.

2) Κατὰ τὴν διανομὴν τῶν μεριδίων τῶν ἁλιεργατῶν καὶ τοῦ πληρώματος ὁ πλοιοκτήτης παρακρατεῖ 1)4 ἐκ τοῦ ἀναλογοῦντος μεριδίου διὰ τὸ Σωματεῖον Ἁλιεργατῶν, εὐθυνόμενος ἀποκλειστικῶς διὰ τὴν κανονικὴν ἀπόδοσιν τούτου.

3) Κατὰ τὴν διανομὴν τῶν μεριδίων εἰς τοὺς ἁλιεργάτας καὶ τὸ πλήρωμα δέον ὅπως παρευρίσκεται καὶ ἀντιπρόσωπος τοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 15

Παρακολούθησις διαθέσεως ἁλιεύματος

Εἶναι δυνατὴ ἡ ἀπὸ μέρους τῶν ἁλιεργατῶν παρακολούθησις τῆς διαθέσεως τοῦ ἁλιεύματος καὶ τῶν πρὸς ταῦτο ἀπαιτηθησομένων δαπανῶν δι' ἐπιλεγησομένου καταλλήλου ἁλιεργάτου, κατόπιν κοινῆς ἀποφάσεως (συμφωνίας) πλοιοκτήτου καὶ ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 16

Προκαταβολαί

1) Εἰς ἕκαστον προσλαμβανόμενον ἁλιεργάτην καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου κατὰ μῆνα ἐφ' ἅπαξ προκαταβολὴ (πλάτικα), ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων (400), ἥτις παρακρατεῖται καθ' ἑκάστην χρηματικὴν ἐκκαθάρισιν.

2) Ἐφ' ὅσον τὸ κατὰ μῆνα λαμβανόμενον ὑπὸ ἁλιεργάτου μερίδιον δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς κάλυψιν τῆς ληφθείσης παρ' αὐτοῦ προκαταβολῆς, ὁ ἁλιεργάτης οὗτος παραμένει ἐξ ὁλοκλήρου ὑπόχρεως πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ποσοῦ τῆς προκαταβολῆς, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται ἐκ τῆς ἀμοιβῆς του νὰ ἐξοφλήσῃ. Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη πρὸς ἐξόφλησιν τῆς ληφθείσης προκαταβολῆς βαρύνει ἀλληλεγγύως καὶ τὸ σωματεῖον εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἁλιεργάτης διακόψῃ τὴν ἐργασίαν του πρὸ τῆς λήξεως τῆς ἁλιευτικῆς περιόδου, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐν λόγῳ διακοπὴ ἐγένετο, διὰ νὰ προσληφθῇ εἰς ἕτερον ἁλιευτικὸν συγκρότημα.

3) Πᾶς πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰς τὸν ἀποχωροῦντα ἐκ τοῦ συγκροτήματός του ἁλιεργάτην χορηγῇ σημείωμα περὶ τῶν ὀφειλομένων πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἀποχωροῦντος ἁλιεργάτου ποσῶν ἐκ προκαταβολῶν. Τὸ σημείωμα τοῦτο πρέπει νὰ προσκομισθῇ ὑπὸ τοῦ ἁλιεργάτου εἰς τὸ σωματεῖον, διὰ νὰ λάβῃ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τῆς παρούσης σημείωμα τοῦ σωματείου πρὸς ἐργασίαν, τὸ ὁποῖον δὲν χορηγεῖται, ἂν προηγουμένως ὁ πλοιοκτήτης τοῦ σκάφους, εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ προσληφθῇ ὁ ἁλιεργάτης, δὲν καταβάλῃ εἰς τὸν πλοιοκτήτην τοῦ σκάφους, ἀπὸ τὸ ὁποῖον οὗτος ἀπεχώρησε, τὸ ὀφειλόμενον παρ' αὐτοῦ ποσὸν ἐκ προκαταβολῶν.

Κεφάλαιον Δ'

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 17

Ἀπαγορεύσεις

1) Οὐδεὶς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν δύναται νὰ λάβῃ ἰχθεῖς πέραν τῆς χορηγουμένης εἰς ἕκαστον ἐξ αὐτῶν ποσότη-

τος ὑπὸ τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ (ψαροκαπετάνιου) κατὰ τὴν κρίσιν του.

2) Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ τῶν πλοίων ἄνοδος προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸ πλήρωμα καὶ ταὺς ἁλιεργάτας.

3) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπουσία τῶν ἁλιεργατῶν ἄνευ ἀδείας τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ (ψαροκαπετάνιου).

4) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀποχώρησις τῶν ἁλιεργατῶν πρὸ τῆς παρελεύσεως δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς περὶ ἀποχωρήσεως εἰδοποιήσεως αὐτῶν πρὸς τὸν ἐργοδότην.

5) Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόκρυψις ἢ πώλησις ἰχθύων παρὰ μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν.

7) Ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις ἁλιεργατῶν, οἵτινες δὲν κέκτηνται ἐπαγγελματικὴν ἄδειαν ὁλιείας, ὡς καὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τυγχάνουν τιμωρημένοι δι' ἀργίας παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 18

Ἐπιβολὴ κυρώσεων

1) Παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς ἐπιβάλλονται αἱ δέουσαι κυρώσεις κατὰ τῶν διαπραττόντων παραπτώματα καὶ τῶν ὑπαιτίων παραβάσεων ἐκ τῶν ἐμπιπτουσῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητά της καὶ ἐντὸς τῆς τοπικῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς.

2) Ὁ κυβερνήτης παντὸς πλοίου, ὅπερ ἁλιεύει ἡ παρούσα, καὶ ὁ ψαροκαπετάνιος αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναφέρουν εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἀρχὴν πᾶν παράπτωμα τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πλοίου καὶ πᾶσαν παράβασιν αὐτῶν, ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου σχετικῆς ἐφαρμογῆς καὶ εἰς τὸ ἡμερολόγιον Γεφύρας.

Ἄρθρον 19

Ἰσχὺς καὶ καταγγελία τῆς παρούσης

1) Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ 1.11.1965 ἕως 31.5.1966.

2) Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μελῶν δύναται νὰ καταγγείλῃ τὴν παροῦσαν, ἥτις παύει ἰσχύουσα μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς καταγγελίας, ἀρχομένου τοῦ δεκαημέρου τούτου τὴν ἑπομένην ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ καταγγελία καὶ λήγοντος τὴν 24.00' ὥραν τῆς 10ης ἡμέρας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως.

Ἄρθρον 20

Σύνταξις, ὑπογραφή, ὑποβολὴ πρὸς ἔγκρισιν τῆς παρούσης

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τέσσαρα ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἔλαβον ἀνὰ ἓν τὰ συμβαλλόμενα μέρη, τρίτον ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ καὶ τὸ τέταρτον θέλει ὑποβληθῆ διὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἔγκρισιν.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἐν Κασβάλῳ τῇ 1 Νοεμβρίου 1965

Ὁ λιμενάρχης

(Ἕπεται ὑπογραφή)

—

116597)8112)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 21.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 847 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἀπὸ 21.10.1965 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 3.12.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 712)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σταφιδεργατῶν καὶ σταφιδεργατριῶν Πύργου

Ἐν Πύργῳ, σήμερον τὴν 21ην Ὀκτωβρίου 1965 καὶ ὥραν 6ην μ.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Πύργου, παρουσίᾳ τοῦ προέδρου αὐτοῦ καὶ κατόπιν προσκλήσεως τούτου, συνελθόντες οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Διονύσιος Πετρόπουλας, 2) Ἀθανάσιος Κατελούζος, 3) Ἀ)φοὶ Λογοθέτη καὶ 4) Δημήτριος Βαρζελιώτης, σταφιδοεξαγωγεῖς, κάτοικοι Πύργου, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Νικόλαος Κωνσταντόπουλος καὶ Παναγιώτης Ζαρκαδάκης, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τοῦ Σωματείου Σταφιδοσυσκευαστῶν Πύργου, δυνάμει εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτήσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν τούτων ὀργανώσεων, ἀπεφάσισαν ἀπὸ κοινοῦ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ (σταφιδεργατῶν - σταφιδεργατριῶν) τῶν σταφιδεργοστασίων Πύργου, ὡς ἀκολούθως:

Α' Ὅροι ἀμοιβῆς

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ ἡμερομίσθια τῶν σταφιδοσυσκευαστῶν καὶ σταφιδοσυσκευαστριῶν Πύργου καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
1) Σταφιδοσυσκευασταί	115
2) Σταφιδοσυσκευάστριαι	68
3) Σταφιδοσυσκευάστριαι κοπτικῆς	74

Ἐὰν παρίστανται ἀνάγκη ὑπερωριακῆς ἀπα-

σχολήσεως ὑποχρεοῦνται σταφιδεργάται καὶ σταφιδεργάτριαι, ὅπως ἀνὰ ἓξ ἡμερῶν ἐργασίαν πραγματοποιοῦν δύο ὥρας ὑπερωρίας μὲ προσαύξησιν 35 ο/ο διὰ τὰς 60 πρώτας ὥρας ἐτησίως καὶ 50 ο/ο διὰ τὰς μέχρις 120 ἐτησίως, ἐφ' ὅσον ἠθελε ζητηθῇ ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ὑποχρεωτικῶς πραγματοποιούμεναι ὑπερωρίαι δὲν θὰ ὑπερβῶσι τὰ 20 δίωρα ἐτησίως, προαιρετικῶς δὲ τὰς ὑπολοίπους μέχρι τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου, ἤτοι τὰς 120 ὥρας ἐτησίως. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς, ἤτοι τοῦ ἡμίσεος ἡμερομισθίου, ἰσχύει ἡ ἀπὸ 19.11.1964 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 621, τεῦχος Β' τῆς 14.12.1964)(*).

Β' Ὅροι ἐργασίας

Ὑποχρεοῦνται οἱ ἐργαδόται, ὅπως εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀπόστασις μεταξὺ σταφίδος καὶ μηχανῆς τροφοδοσίας εἶναι πέραν τῶν 2 μέτρων ἢ εἰς περίπτωσιν γωρίσματος τῆς σταφίδος πρὸς δημιουργίαν χαρμανιοῦ, τοποθετοῦν καὶ τρίτον ἐργάτην εἰς τὸ ψτυάρι.

Τὰ σωματεῖα, ὡς ἄνω, ὑποχρεοῦνται, ὅπως διαθέτωσι καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν πέντε ἐργατρίας διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ἐργοστασίων, ἐργαζομένας ὑπερωριακῶς μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας, καὶ ἐν ἀρνήσει τοῦ σωματείου ὅπως διαθέτῃ ἐργατρίας ἔχουσι τὸ δικαίωμα αἱ ἐργοδόται, ὅπως προσλαμβάνωσι πέντε ἐλευθέρας ἐργατρίας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1965 καὶ λήγει τὴν 25 Ὀκτωβρίου 1966.

Ἐφ' ᾧ καὶ συνετάγη ἡ παροῦσα, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα, βεβαιωθεῖσα καὶ ὑπογραφεῖσα εἰς ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη ἀντίγραφα καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν ἐπὶ πλέον, ἵνα κατατεθῇ κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1965

—

117051)8230)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέου Ἡρακλείου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 847 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.12.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20 3.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 22.1.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Νέου Ἡρακλείου Ἀττικῆς. (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 20)24.2.1964).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1965

—

120043,8562)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν συντηρείων καθαριότητος τοῦ Δήμου Μοσχάτου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 847 τῆς 20 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 6239)1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 10.4.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 28.8.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἡμερομισθίων ἐργατῶν συντηρείων καθαριότητος τοῦ Δήμου Μοσχάτου. (Φ.Ε.Κ. 401, τεῦχος Β' τῆς 25.9.1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Δεκεμβρίου 1965

—

3081)262)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος καὶ αὐθις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοσίων Χανίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τῆς 19 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.1.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διά-

(*) ΕΕΔ 24, 62.

(*) ΕΕΔ 23, 1271.

στημα, ήτοι μέχρι 18.4.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 3)1960 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έκδορέων Χανίων» (πράξις καταθέσεως Είρηνοδικείου Άθηνών 28)9.4.1960) (*).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 18 Ίανουαρίου 1966

—

3077)266)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 5) 1958 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών άκροκαθαριστών Πατρών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τής 19 Ίανουαρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού ν. 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής άποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού τής 14.1.1966, άποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν έπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 19.4.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 5)1958 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών άκροκαθαριστών Πατρών», κηρυχθείσης έκτελεστής διά τής ύπ' άριθ. 79750)1958 ήμετέρας άποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 351 τ. Β' τής 30.12.1958) (**).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 14 Ίανουαρίου 1966

—

3078)265)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 44) 1964 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων άπάσης τής χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τής 19 Ίανουαρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής άποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού τής 14.1.1966, άποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν έπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.4.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 44)1964 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων άπάσης τής χώρας» (πράξις καταθέσεως Είρηνοδικείου Άθηνών 129)7.11.1964) (*).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 14 Ίανουαρίου 1966

—

3080)263)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 21) 1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τού προσωπικού έμπορικών καταστημάτων άπάσης τής χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τής 19 Ίανουαρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής άποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού τής 14.1.1966, άποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν έπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.6.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 21)1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τού προσωπικού έμπορικών καταστημάτων άπάσης τής χώρας», κηρυχθείσης έκτελεστής διά τής ύπ' άριθ. 46664)1964 ήμετέρας άποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 322 τ. Β' τής 2.6.1965) (**).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 14 Ίανουαρίου 1966

—

3083)260)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 16) 1964 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έργατοτεχνιτών βιβλιοδετών Άθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 τής 19 Ίανουαρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν

(*) ΕΕΔ 19, 567.
(**) ΕΕΔ 24, 825.

(*) ΕΕΔ 24, 63.
(**) ΕΕΔ 24, 691.

καταγγελίας της έν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 2) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 14.1.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 22.4.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ύπ' αριθ. 16)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών βιβλιοδετών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της ύπ' αριθ. 12232)1965 ημετέρας αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 131 τ. Β' της 12.2.1965)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

—

3084)259)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 13) 1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των περιελικτών άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 της 19 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της έν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 14.1.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 25.4.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ύπ' αριθ. 13)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των περιελικτών άπάσης της χώρας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της ύπ' αριθ. 53018)1965 ημετέρας αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 346 τ. Β') της 27.5.1965)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

—

3082)261)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 20) 1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως αστικών ιδιωτικών λεωφορείων άπάσης της χώρας, πλην Α.Π.Π. και Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 της 19 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της έν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 14.1.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 26.4.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ύπ' αριθ. 20)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως των αστικών ιδιωτικών λεωφορείων άπάσης της χώρας, πλην Α.Π.Π. και Θεσσαλονίκης, εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως εν μέρει διά της ύπ' αριθ. 61083)1964 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 265 τ. Β' της 10.7.1964 (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

—

3076)267)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 7) 1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών λατομείων και αδρεστοποιείων Νομού Αττικής».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 19 της 19 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της έν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 14.1.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 26.4.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ύπ' αριθ. 7)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των

(*) ΕΕΔ 24, 316.

(**) ΕΕΔ 24, 825.

(*) ΕΕΔ 23, 951.

έργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων Νομοῦ Ἀττικῆς, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57929)1964 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 242 τ. Β' τῆς 30.6.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰανουαρίου 1966

—

107191)7524)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 777 τῆς 23 Νοεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως. 3) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 8.11.1965, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.2.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η. (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 36)17.3.1965 (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1965

—

106987)7539)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἀπορρυπαντικῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 782 τῆς 24 Νοεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 8.11.1965, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 23.3.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 3.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἀπορρυπαντικῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 100835) 1964 ἀποφάσεως ἡμῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 498 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 6.11.1964(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Νοεμβρίου 1965

—

106986)7538)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τσιμεντεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 782 τῆς 24 Νοεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 8.11.1965, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνας χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 1.3.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 24.8.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τσιμεντεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 82740)1964 ἀποφάσεως ἡμῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 386 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 15.9.1964 (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Νοεμβρίου 1965

—

(*) ΕΕΔ 23, 882.
(**) ΕΕΔ 24, 573.

(*) ΕΕΔ 23, 1404. Ὑπεγράφη νεωτέρα ἀπὸ 38.1 [illegible], θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον.
(**) ΕΕΔ 23, 1206.

4913)294)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού αποζημιώσεως των παραιτουμένων λόγω της υπό του β.δ)γματος προβλεπομένης μετατάξεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 της 28 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις του άρθρου 3 του ν.δ. 3616)1956 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του άρθρου 6 του ν.δ. 405)1947 και άλλων τινών διατάξεων». 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του 726)1965 β.δ)γματος «περί συγχωνεύσεως του εν Θεσσαλονίκη εδρεύοντος Ν.Π.Δ.Δ. υπό την επωνυμίαν Τ.Σ.Υ. Σ.Π.Ε.Θ. εις το εν Αθήναις ιδρυμένον Ν.Π. Δ.Δ. υπό την επωνυμίαν Τ.Σ.Π.Α.Ε.». 3) Τας διατάξεις του άρθρου μόνου του υπ' αριθ. 154) 1966 β.δ)γματος «περί μετατάξεως του προσωπικού του Τ.Σ.Υ.Σ.Π.Ε.Θ. εις το Τ.Σ.Π.Ε. Α.Θ.». 4) Σύμφωνον γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ληφθείσαν κατά την υπ' αριθ. 2)11.8.1966 συνεδρίασιν αύτου της ΙΔ' περιόδου, αποφασίζομεν :

Όπως οι εκ των υπαλλήλων του εις το Ταμείον Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.) συγχωνευθέντος Ταμείου Συντάξεων Υπαλληλικού και Συντακτικού Προσωπικού Εφημερίδων Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Υ.Σ.Π.Ε.Θ.) παραιτούμενοι εντός τριμήνου προθεσμίας από της κοινοποιήσεως αύτοις της δια του υπ' αριθ. 154)1966 β.δ. προβλεπομένης μετατάξεως, δικαιούνται αποζημιώσεως δικλασίας της προβλεπομένης υπό των διατάξεων των ν. 2112)1920 και των τροποποιησάντων ταύτον μεταγενεστέρως τοιούτων, μη δυναμένης πάντως να υπερβή το ισόποσον δώδεκα μηνιαίων μισθών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 25 Φεβρουαρίου 1966

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

3)1965 Απόφ. Διυπερβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Χανίων

Περί των όρων αμοιβής των εκδορασφαγέων Ηρακλείου (*).

. . . . . .

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζον την εκκαλουμένην υπ' αριθ. 5)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Ηρακλείου καθορίζει τα κατώτατα όρια αμοιβής σφαγέων και εκδορέων σφαζομένων ζώων εν τοις Δημοτικοίς Σφαγείοις Ηρακλείου, δια την σφαγήν και εκδοράν των υπό των χρεοπωλών διατιθεμένων προς κατανάλωσιν ζώων, ως κάτωθι, κατά κεφαλήν σφαζομένου ζώου :

	Δραχμαί
1) Άμνοι και έριφια γάλακτος	7.30
2) Αιγοπρόβατα γενικώς	12.40
3) Μόσχοι γάλακτος μέχρις 78 κιλών	34.80
4) Μόσχοι βάρους από 78 - 128 κιλά	49.30
5) Μόσχοι βάρους άνω των 128 κιλών	92
6) Βοοειδή βάρους μέχρις 128 κιλών	92
7) Βοοειδή βάρους άνω των 128 κιλών	101
8) Βοοκιδή εκ του εξωτερικού	108
9) Χοιρίδια βάρους μέχρις 25 κιλών	20.20
10) Χοίροι από 25 - 64 κιλά	40.40
11) Χοίροι άνω των 64 κιλών	51.60

Διά τα εισαγόμενα εσφαγμένα και εκδαρμένα ζώα, τα χρήζοντα τριχινοσκοπήσεως, μερικής εκδερματώσεως, κρεοσκοπικού ελέγχου κλπ. καθορίζονται κατώτατα όρια αμοιβής κατά κεφαλήν ζώου :

1) Διά βοοειδή εν γένει	22.50
2) Δι' αιγοπρόβατα εν γένει	5.50
3) Δι' άμνους και έριφια γάλακτος	2.80
4) Διά χοίρους εν γένει	6.80 - 13.50

Καθορίζει, όπως τα δώρα επί ταις εορταίς Χριστουγέννων - Νέου Έτους και Πάσχα καταβάλλωνται βάσει των διατάξεων των εκάστοτε και επ' ευκαιρία των εορτών εκδιδομένων υπουργικών αποφάσεων.

Καθορίζει διά την σφαγήν και εκδοράν ζώων εκτός των δημοτικών σφαγείων, άλλ' εντός της πόλεως Ηρακλείου σφαζομένων ζώων, προσαυξησιν τιμών του τιμολογίου κατά 20 ο/ο.

Καθορίζει ωσαύτως προσαύξησιν 22 ο/ο επί του αυτού τιμολογίου δια την σφαγήν και εκδοράν ζώων, σφαζομένων εκτός των δημοτικών σφαγείων, άλλ' εκτός της πόλεως Ηρακλείου.

Καθορίζει ωσαύτως, όπως η ισχύς της παρούσης αποφάσεως άρχεται από 1ης Ιουνίου 1965, καθ' ην εξεδόθη η εκκαλουμένη απόφασις.

Απεφασίσθη και εγένετο εν Χανίοις τη 23 Νοεμβρίου 1965 και εδημοσιεύθη αυτόθι τη 30 ιδίου μηνός και έτους.

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Εϊρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 7 της 18.1.1966 πράξεως καταθέσεως.

—

14)1965 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών Πειραιώς (*).

. . . . . .

Διά ταύτα

Επιλύον την μεταξύ του Σωματείου Ραπτών

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Εϊρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239)1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 1 της 8.1.1966 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 12.1.1966.

Ἐργατῶν καὶ Ἐργατριῶν Πειραιῶς ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν: α) Συλλόγου Καταστηματαρχῶν Ραπτῶν Ἐμπορορραπτῶν Πειραιῶς, μετονομασθέντος εἰς «Παμπειραϊκὸν Σύνδεσμον Ἐμπορορραπτῶν καὶ Ραπτῶν Καταστηματαρχῶν Πειραιῶς» (πρβλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 2157/28.6.1963 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν Πειραιεῖ Πρωτοδικῶν), β) Ἑνώσεως Ραπτῶν, Ἐμπορορραπτῶν Πειραιῶς, γ) Συνδέσμου Ἐμπορορραπτῶν Πειραιῶς, δ) Συλλόγου Ἐμπορορραπτῶν καὶ Ραπτῶν Νικαίας καὶ τῶν περὶ ἀφ' ἑτέρου ὑφιστομένην διένεξιν, ἀποφαίνεται, ὡς ἀκολούθως:

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν ραπτεργατῶν καὶ ραπτεργατριῶν Πειραιῶς καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Α' Ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπήν
(καλφαλίκι)

Ἡ κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων εἰς ραφεῖα, ἐμπορορραφεῖα καὶ ἐμπορικὰ καταστήματα, διατηροῦντα τμῆμα ραφείου, ἅτινα κατασκευάζουν ἀνδρικὰς ἐνδυμασίας, ὁρίζεται ἀναλόγως τῶν ὑπὸ τοῦ καταστήματος εἰσπραττομένων ραπτικῶν ὡς ἑπεται:

α) Ἐνδυμασιῶν ἐπὶ παραγγελίᾳ

Ἐπὶ ραπτικῶν μέχρις 750 δραχμῶν		751 - 1000	1001 - 1.200	1.200 καὶ ἄνω
		Δραχμαί	Δραχμαί	Δραχμαί
Παλτὰ ἓν γένει	280	300	340	410
Σακκάκια ἓν γένει	200	225	270	350
Φράκα	—	—	660	700
Σμόκιν	—	—	480	450
Πανταλόνια σμόκιν	—	—	130	180
Πανταλόνια ἁπλᾶ	75	80	100	120
Γιλέκο σταυρωτὸ	60	65	75	95
Γιλέκο ἁπλοῦν	50	55	70	80

Προκειμένου περὶ ραπτεργατῶν, ἀπασχολουμένων εἰς ἴδια αὐτῶν ἐργαστήρια (ἐκτὸς καταστήματος), αἱ ἀνωτέρω τιμαὶ καλφαλικίων αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 5 ο/ο.

β) Ἑτοίμων ἐνδυμάτων

	Ἑτοιμοπαραγγελία μὲ πρόβαν		Παραγωγῆς	
Σακκάκια ἓν γένει	δραχμαὶ	185	δραχμαὶ	110
Παλτὰ ἓν γένει	»	240	»	240
Γιλέκο σταυρωτὸ	»	50	»	45
Γιλέκο ἁπλοῦν	»	45	»	40
Παντελόνια μάλλινα	»	60	»	40
Παντελόνια μαλλοτσεβιὸτ	»	40	»	25
Παντελόνια τσεβιὸτ	»	35	»	20
Παντελόνια δρίλλια	»	22	»	10

γ) Στρατιωτικῶν ἐνδυμασιῶν

	Δραχμαί
Ἐπίσημων χιτώνων ἀξιωματικοῦ ἀριθ. 1	320
Ἐπίσημων χιτώνων ἀξιωματικοῦ ἀριθ. 2	180
Χλαίνη γενικῶς ἀξιωματικοῦ	200
Χλαίνη ἀστυφύλακος - χωροφύλακος	130
Χιτώνιον ἀξιωματικοῦ γενικῶς ἀριθ. 8	170
Χιτώνιον Ἀστυνομίας Πόλεων, χωροφυλάκων, ὁπλιτῶν	120
Μπουφὰν τύπου Ἀμερικῆς γενικῶς	170
Μπουφὰν τύπου Ἀγγλίας γενικῶς	160
Θερινὸν χιτώνιον ἀφρικανικοῦ τύπου	160
Περισκελὶς ἀριθ. 1	105
Περισκελὶς ἀριθ. 2	105
Περισκελὶς ἀριθ. 8	80

Β' Ἀμοιβὴ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ

Ι) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ ἀνώτερα καταστήματα ἐργατοτεχνιτῶν ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
Τεχνῖται γενικῶς	100
Βοηθὸς Α' ἀνδρὸς	84
Βοηθὸς Α' γυναίκα	74
Βοηθὸς Β' ἄνδρας	75
Βοηθὸς Β' γυναίκα	60
Μηχανικὸς Α' ἑτοίμων ἐνδυμάτων	110
Μηχανικὸς Β' ἑτοίμων ἐνδυμάτων	92
Μηχανικὸς Γ'' ἑτοίμων ἐνδυμάτων	80
Ρέγουλα	110
Μανικᾶς, παγκαδόρος, σιδερωτὴς Α'	100
Σιδερωτὴς Β'	84
Βοηθὸς χειρὸς Α' (γυναίκα)	68
Βοηθὸς χειρὸς Β' (γυναίκα)	58

2) Ὡς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μαθητευομένων, ὡς καὶ τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατοτεχνιτῶν, ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὁρίζονται τὰ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προβλεπόμενα.

Γ' Πρόσθετοι ὅροι καὶ διευκρινήσεις

1) Τεχνίτης θεωρεῖται ὁ ραπτεργάτης, ὁ ὁποῖος ἀποπερατώνει τὸ τιμάχιον τῆς εἰδικότητός του (σακκάκι, παλτό, παντελόνι, γιλέκο). Βοηθὸς Α' νοεῖται ὁ ραπτεργάτης ἢ ραπτεργάτρια, ποὺ δύναται νὰ ἀποπερατώνῃ τὰ ροῦχα εἰς β' πρόβαν. Βοηθὸς νοεῖται ὁ ραπτεργάτης ἢ ραπτεργάτρια, ποὺ ἀποπερατώνει ὅλας τὰς βοηθητικὰς ἐργασίας (τσέπες, μανίκια, φοδαρίσματα, καβαδοῦρες κλπ.).

2) Καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἐν γένει ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ὡς καὶ εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς, διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ, μὴ δυνάμενοι νὰ μεταβληθῶσιν.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐφαρμόζονται αἱ κείμεναι διατάξεις.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 6.8.1965.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐδημοσιεύθη.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 8.11.1965

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος εἰς τὸ προσωπικὸν τῆς Ὑπηρεσίας Καταναλωτῶν Δ.Ε.Φ.Α. (*).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 25.9.1965 ἐν τῷ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Πειραιῶς 100 Καταστήματι τῆς Δ.Ε.Φ.Α. (Γραφεῖον Γενικῆς Διευθύνσεως) οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Μιχ. Μιχαλόπουλος, Πολιτικὸς Μηχανικός, Γεν. Διευθυντὴς τῆς Δ.Ε.Φ.Α., παριστάμενος καὶ ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Δημοτικῆς Ἐπιχειρήσεως Φωταερίου Ἀθηνῶν, δυνάμει εἰδικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, χορηγηθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐκμεταλλεύσεως τῆς Δ.Ε.Φ.Α., δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 192 τῆς 9ης Νοεμβρίου 1965 συνεδρίαν αὐτοῦ, ὑπόσπασμα τῆς ὁποίας προσαρτᾶται τῇ παρούσῃ, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Ὀρέστης Χατζηβασιλείου καὶ Στυλιανὸς Ἡσαΐας, Πρόεδρος καὶ Γεν. Γραμματεύς, ἀντιστοίχως, τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Φωταερίου Ἀθηνῶν, παριστάμενοι καὶ ἐνεργοῦντες ἐν προκειμένῳ οὗτοι ὡς ἐκπρόσωποι τῆς ἐν λόγῳ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἐξουσιοδοτημένοι δεόντως διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης δυνάμει τῆς ἀπὸ 20ῆς Αὐγούστου 1965 ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Γεν. Συνελεύσεως τῆς εἰρημένης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ἧς ἐξουσιοδοτήσεως ἀπόσπασμα προσαρτᾶται τῇ παρούσῃ ἐπὶ παρουσίᾳ καὶ τοῦ Κων)νου Χατζηθανάση, Τμηματάρχου τοῦ Α)Ι Κλάδου Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν ἐπὶ βαθμῷ ἢ ὁριοθέντος πρὸς τοῦτο διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 98893)16.11.1965 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, ὡς ἐκπροσώπου τούτου, κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, καθ' ὃ ἐποπτεύοντος τὴν Δ.Ε.Φ.Α. Ὑπουργείου, καὶ κατόπιν σχετικῶν διαπραγματεύσεων, τὰ συμβαλλόμενα μέρη, συμφωνοῦντος καὶ τοῦ ὡς ἄνω ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Ἐσωτερικῶν, συνεφώνησαν καὶ συνεπεδέχθησαν ὅπως καταρτισθῇ μεταξὺ των ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δι' ἧς χορηγεῖται εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Φ.Α., τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Καταναλωτῶν αὐτῆς, εἰδικὸν ἐπίδομα λόγῳ ἐργασίας αὐτοῦ ἐκτὸς ἕδρας γραφείων ἐπιχειρήσεως, ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους καὶ προϋποθέσεις:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγεῖται εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Φ.Α., τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Καταναλωτῶν, εἰδικὸν ἐπίδομα λόγῳ ἐργασίας τούτου ἐκτὸς ἕδρας γραφείων τῆς Ἐπιχειρήσεως, καθοριζόμενον εἰς ποσοστὸν ἓξ τοῖς ἑκατὸν (6 ο/ο) ἐπὶ τῆς ὁλικῆς μισθοδοσίας του (μηνιαίας μισθοδοσίας ἢ μηνιαίου ἡρομισθίου ἢ ἡμερομισθίου).

2) Τὸ κατὰ τὰ ἄνω εἰδικὸν ἐπίδομα ἐκτὸς ἕδρας ἐργασίας θὰ ὑπολογίζεται:

α) Εἰς τὸ τυχὸν χορηγούμενον εἰς τὸ ἄνω προσωπικὸν οἰκογενειακὸν ἐπίδομα.

β) Εἰς τὰς ἀποδοχὰς κανονικῆς καὶ ἀναρρωτικῆς ἀδείας αὐτοῦ, ὡς καὶ τὸ ἐπίδομα κανονικῆς ἀδείας του.

γ) Εἰς τὸ δῶρα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα.

δ) Εἰς τὰς προσαυξήσεις λόγῳ ἀπασχολήσεως (ἐργασίας) κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑξαιρετέας ἑορτάς, καθὼς καὶ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας.

3) Τὸ εἰδικὸν τοῦτο ἐπίδομα ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ συνολικῶς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν ἑξακοσίων (600) μηνιαίως.

4) Ἡ χορήγησις τοῦ ἀνωτέρω εἰδικοῦ ἐπιδόματος, κατὰ τὰς ἄνω διακρίσεις, εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς τῆς Δ.Ε.Φ.Α., ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1965.

5) Αἱ ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προκύπτουσαι πρὸς καταβολὴν ἀναδρομικαὶ μισθολογικαὶ διαφοραὶ διὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος της μέχρι τῆς δημοσιεύσεώς της χρονικὸν διάστημα, καταβληθήσονται ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Φ.Α. ἐφ' ἅπαξ καὶ ἀνα-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 150 τῆς 21.12.1965 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 23.12.1965.

λόγως τῶν οἰκονομικῶν δυνατοτήτων της.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Τυπογράφων καλλιτεχνικῶν τυπογραφείων Ἡρακλείου Κρήτης (*).

Ἐν Ἡρακλείῳ σήμερον 7.12.1965, συνελθόντες εἰς τὰ γραφεῖα τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἡρακλείου οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημ. Ἀλεξίου, Πρόεδρος, καὶ Στυλ. Χαλκιαδάκης, Γεν. Γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου Βιβλιοχαρτοπωλῶν καὶ Ἰδιοκτητῶν Τυπογραφείων Ἡρακλείου Κρήτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου Ἀνδρέας Σταυρουλάκης, Ὀρέστης Μανουσάκης καὶ Γεώργιος Κόκκινος, ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Τυπογράφων Ἡρακλείου Κρήτης «Ὁ Γουτεμβέργιος» δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῶν ἐπισυναπτομένων ἐγγράφων, συναπεδέχθημεν καὶ ἀπεφασίσαμεν τὰ κάτωθι, ὑπογράψαντες τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας.

1. Ὅροι ἀμοιβῆς

Τὰ κατωτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν τυπογράφων καλλιτεχνικῶν τυπογραφείων καὶ βιβλιοδετῶν Ἡρακλείου καθορίζονται ὡς κάτωθι:

Μαθητευόμενοι

	Δραχμαί
α) 1ον ἔτος	27
β) 2ον ἔτος μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους	33

Ἀπὸ τοῦ 19ου ἔτους καὶ μὲ μαθητείαν τριῶν ἐτῶν:

α) 1ον ἔτος ἕως 5ον ἔτος	67
β) 6ον ἔτος ἕως 7ον ἔτος	70
γ) 8ον, 9ον καὶ 10ον ἔτος	75
δ) 11ον ἔτος ἕως 15ον ἔτος	85
ε) 16ον ἔτος ἕως 18ον ἔτος	92
στ) Ἄνω τοῦ 18ου ἔτους	105

Βιβλιοδέται

α) Μαθητευόμενοι ἄρρενες μέχρι τοῦ 18ου ἔτους	40
β) Μαθητευόμενοι θήλεις μέχρι τοῦ 18ου ἔτους	33
γ) Βιβλιοδέται ἄρρενες ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	75
δ) Βιβλιοδέται θήλεις ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	65

Πέραν τῶν καθοριζομένων ὡς ἀνωτέρω ἡμερομισθίων δηλοῦται, ὅτι οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ ἐκ 10 ο/ο θεσπισθέντος ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος.

Συμφωνεῖται, ὅπως τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων καὶ τοῦ Νέου Ἔτους 1966 καταβληθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων.

Οἰκοθεν νοεῖται, ὅτι τὰ ἀνωτέρω διαμορφούμενα νέα ἡμερομίσθια ἰσχύουν ὡς μέχρι τοῦδε δι' ὥρων ἡμερησίαν ἐργασίαν. Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν οἱ ἐργοδόται ἀπασχολήσουν τὸ προσωπικόν των πέραν τοῦ ὥρου καὶ ἐπὶ 2ωρον, ἰσχύουν τὰ κατωτέρω ἡμερομίσθια, ἤτοι:

Μαθητευόμενοι

	Δραχμαί
α) 1ον ἔτος	36
β) 2ον ἔτος μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους	44

Ἀπὸ τοῦ 19ου ἔτους καὶ μὲ μαθητείαν τριῶν ἐτῶν:

α) 1ον ἔτος ἕως 5ον ἔτος	90
β) 6ον ἔτος ἕως 7ον ἔτος	98
γ) 8ον, 9ον καὶ 10ον ἔτος	100
δ) 11ον ἔτος ἕως 15ον ἔτος	113
ε) 16ον ἔτος ἕως 18ον ἔτος	122
στ) Ἄνω τοῦ 18ου ἔτους	140

Βιβλιοδέται

α) Μαθητευόμενοι ἄρρενες μέχρι τοῦ 18ου ἔτους	53
β) Μαθητευόμενοι θήλεις μέχρι 18ου ἔτους	44
γ) Βιβλιοδέται ἄρρενες ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	100
δ) Βιβλιοδέται θήλεις ἄνω τῶν 18 ἐτῶν	85

Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα ἡμερομίσθια τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένων δὲν μειοῦνται.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύει ἡ καταγγελθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς 8ης Δεκεμβρίου 1965.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

42)1964 Ἀπόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν

Περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 14)1964 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων χώρας (*).

. . . . . .

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύουν τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν περὶ τὴν

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239)1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 τῆς 11.1.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 15.1.1965.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239)1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 9 τῆς 20.1.1966 πράξεως καταθέσεως.

ερμηνείαν τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2, περίπτωσις Β' τῆς ὑπ' ἀριθ. 14)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (*), ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 2 περίπτωσις Β' τῆς ὑπ' ἀριθ. 14)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 64,22.6.1964) εἶναι ὅτι τὸ ὑπὸ τῶν διατάξεων ταύτων προβλεπόμενον ἐκ 5 ο)ο ἐπίδομα τέκνων δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. χορηγουμένου. Ἐὰν τὸ ὑπὸ τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. χορηγούμενον εἶναι ἀνώτερον τοῦ προκύπτοντος ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ 5 ο)ο, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸ ἀκέραιον τὸ πρῶτον».

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καὶ ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Νοεμβρίου 1965

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν ὁδοποιΐας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων (**).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 15 Νοεμβρίου 1965, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Θεοκλῆς Ζούνης, πρόεδρος καὶ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλ. Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημ. Ἔργων (Π.Ε.Δ.Μ.Ε.Δ.Ε.), καὶ Ἀπόστ. Μιχόπουλος, πρόεδρος καὶ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημ. Ἔργων (Π.Ε.Σ.Ε.), καὶ ἀφ' ἑτέρου Κ. Νικολαΐδης, ἐνεργῶν ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, καὶ Ἰωάννης Βλασσόπουλος, πρόεδρος καὶ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Κοινοτικῶν, Δημοτικῶν καὶ Δημοσίων Ἐργατοτεχνιτῶν Ὁδοποιΐας Ἀθηνῶν Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν ὁδοποιΐας περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ κατωτέρω:

Ἄρθρον 1

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἀφορᾷ τοὺς ἐργατοτεχνίτας ὁδοποιΐας καὶ ἀσφάλτου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς ἔργα ὁδοστρωμάτων, γεφυρῶν, ὑπονόμων, μπετὸν καὶ ἀσφαλιστικῶν ἐν γένει προϊόντων, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ Δήμου Ἐλευσῖνος μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ Δήμου Μεγάρων.

Ἄρθρον 2

Ἐργατοτεχνῖται ὁδοποιΐας ἐν τῇ παρούσῃ νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ἐν τῇ τέχνῃ ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν, διακρινόμενοι εἰς τεχνίτας, βοηθούς, εἰδικευμένους ἐργάτας, ἀνειδικεύτους ἐργάτας καὶ μαθητευομένους.

Γενικῶς τεχνίτης θεωρεῖται ὁ ἔχων τεχνικὴν ἐξειδίκευσιν καὶ ἱκανὸς νὰ ἐκτελέσῃ μόνος καὶ ἐντέχνως ἐργασίαν μιᾶς ἢ πλειόνων ἐκ τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων, ἔχων δὲ ἀποδεδειγμένως 8ετῆ προεργασίαν ἐν τῇ τέχνῃ ἢ δετῆ τοιαύτην καὶ πτυχίον εἰδικῆς σχολῆς.

Βοηθὸς τεχνίτου θεωρεῖται ὁ δυνάμενος νὰ ἐκτελέσῃ ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τοῦ τεχνίτου τεχνικὴν ἐργασίαν, ἔχων 4ετῆ τοὐλάχιστον προεργασίαν εἰς τὴν εἰδικότητα.

Εἰδικευμένος ἐργάτης θεωρεῖται ὁ ἐργασθεὶς πλέον τῶν τριῶν ἐτῶν εἰς τὴν εἰδικότητα καὶ ἔχων ἀποδεδειγμένην ἱκανότητα εἰς τὴν ἐργασίαν του.

Ἀνειδίκευτοι ἐργάται θεωροῦνται πάντες οἱ λοιποί, μαθητευόμενοι δὲ οἱ ἡλικίας ἐλάσσονος τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἀσχολούμενοι γενικῶς εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας.

Διὰ τὸν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπολογισμὸν ἐτῶν ἐργασίας ἐν ἑκάστῃ εἰδικότητι λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ μετὰ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας παρασχεθεῖσα παρ' ἑκάστου ἐργασία.

Ἄρθρον 3

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς ὁδοποιΐας καὶ ἀσφάλτου τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἔργα ἐκτελούμενα ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἐν τῇ περιφερείᾳ Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καὶ ὑπὸ τῶν Δήμων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς Ἐλευσῖνος μέχρι τῶν ὁρίων τοῦ Δήμου Μεγάρων, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Εἰς ἔργα ἐκτελούμενα ἀπολογιστικῶς δι' ἐργολάβων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ διὰ τιμῆς μονάδος Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων κλπ., ἀπὸ

(*) ΕΕΔ 23, 764.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθεῖσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 8 τῆς 18.1.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 22.1.1966.

έργολάβους, ὡς καὶ ἀπολογιστικῶς δι' αὐτεπιστασίας τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων:

1) Ἐργάται χειρωνακτες ἀνειδίκευτοι δραχμαὶ ἐννενήκοντα ἓξ (96).

2) Ἐργάται χειρώνακτες εἰδικευμένοι δραχμαὶ ἑκατὸν ὀκτὼ (108).

3) Βοηθοὶ τεχνῖται, λιθοξόοι, λατόμοι, ὑπονομοποιοί, πιστολαδόροι, καζανιέρηδες θερμῆς ἢ ψυχρᾶς ἀσφάλτου ἢ ἀσφαλιστικῶν προϊόντων ἐν γένει, δραχμαὶ ἑκατὸν εἴκοσι πέντε (126).

4) Τεχνῖται διαστρώσεως, μορφώσεως ἀσφάλτου ἢ σκύρων, ψεκασταὶ ἀσφάλτου, κτίσται καὶ τεχνῖται ἐν γένει δραχμαὶ ἑκατὸν τεσσαράκοντα ὀκτὼ (148).

5) Εἰδικοὶ τεχνῖται, ἤτοι διαστρωτὴς χυτῆς ἀσφάλτου, ἀρχιτεχνίτης σκυροκονιάματος, διαστρωτὴς ρείθρων καὶ κρασπέδων, χειριστὴς μοχλοῦ παραγωγῆς γρανιτασφάλτου, σέλμαξ καὶ πάσης φύσεως ἀσφαλτομίγματος δραχμαὶ ἑκατὸν ἑξήκοντα (160).

Ἄρθρον 4

Ἀπαγορεύεται εἰς τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ἐργατοτεχνιτῶν νὰ ἀναλαμβάνουν ἐργολαβικῶς ἐργασίας εἰς τὸν κλάδον ὁδοποιΐας καὶ ἀσφάλτου.

Ἄρθρον 5

Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας συμφώνως τῷ νόμῳ δέον ὅπως οἱ ἐργατοτεχνῖται ἀμείβωνται δι' ἠὐξημένου κατὰ 75 ο/ο ἡμερομισθίου καὶ διὰ ὑπερωρίας δέον ἐπίσης ὅπως οἱ ἐργατοτεχνῖται ὁδοποιΐας ἀμείβωνται δι' ηὐξημένου ἡμερομισθίου, ὡς ὁρίζει ἡ Ἐργατικὴ Νομοθεσία.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἐργασία τοῦ Σαββάτου θὰ εἶναι 7ωρος καὶ θὰ λήγῃ εἰς τὰς 2 μ.μ. τὸ θέρος καὶ τὰς 3 μ.μ. τὸν χειμῶνα.

Ἄρθρον 7

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐργατῶν εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας καὶ εἰς περίπτωσιν μὴ ὑπάρξεως μεταφορικοῦ μέσου εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων κινήσεως των εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν 5 χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ κέντρου ἑκάστης πόλεως.

Ἄρθρον 8

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερομισθίων θὰ γίνεται ἀπαξ τῆς ἑβδομάδος ἢ τοῦ 15θημέρου εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος, ἐφ' ὅσον δὲ δι' οἱονδήποτε λόγον οἱ ἐργατοτεχνῖται ἀπολυθοῦν πρὸ τοῦ Σαββάτου οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξοφλήσουν ἀμέσως τοὺς ἀπολυομένους, παραδίδοντες ὅμα ἐντὸς 48 ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως καὶ τὸ ἀσφαλιστικὸν των βιβλιάριον.

Ἄρθρον 9

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901)1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ.ν. 28)1944 περὶ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων, πρώτης τοῦ Ἔτους καὶ Πάσχα» καὶ τοὺς νόμους 4321)1963 καὶ 4469)1965 περὶ δωροσήμου καὶ ἀδεισοσήμου τὰ δῶρα Πάσχα καὶ Χριστουγέννων θὰ καταβάλλωνται κατὰ τὰς ἑκάστοτε ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, με βάσιν πάντοτε τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον, εἴτε ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν πρὸς τοὺς ἐργαζομένους, εἴτε δι' ἐπικολλήσεως τῶν ἐνσήμων (δωροσήμων καὶ ἀδεισοσήμων). Ὅπου δὲν καταβάλλεται ἀδεισόσημον οἱ ἐργατοτεχνῖται ὁδοποιΐας δικαιοῦνται τῆς νομίμου ἀδείας των.

Ἄρθρον 10

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἐπικρατεστέρα πάσης τυχὸν προγενεστέρας, καθοριζούσης δυσμενεστέρους ὅρους διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐργατοτεχνίτας ὁδοποιΐας.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, κατατεθήσεται δὲ προηγουμένως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239)1955 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος της.

Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συνεπάγεται διὰ τὸν παραβάτην τὰς ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλεπομένας ποινικὰς καὶ ἀστικὰς κυρώσεις.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπογράφεται παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, ὡς ἕπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Λουκά Πάτρα: «Τά Θεμελιώδη προβλήματα της Κοινωνικής Πολιτικής».

Άθήναι, 1965

Ή πραγματοποίησις τών ὑπό τής Κοινωνικής Πολιτικής ἐπιδιωκομένων σκοπών ἀποτελεῖ σήμερον παγκόσμιον ἐπιτακτικόν αἴτημα. Τοῦτο ἰσχύει πολλῷ μᾶλλον, εἰς χώρας οἰκονομικῶς ὑποανεπτύκτους, ὅπου αἱ κοινωνικαὶ ἀντιθέσεις ἐμφανίζονται ἐκδηλοι καὶ ὀξεῖαι. Εἰς τὴν ἐποχήν μας διαλέχθεισαν δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, τά αἰσθήματα τής κοινωνικής δικαιοσύνης καὶ κοινωνικής ἰσορροπίας εἶναι ὑπεράγαν ἀνεπτυγμένα, ἡ δὲ πραγμάτωσις τούτων εἰς τὰ εὐρύτερα πλαίσια τής κοινωνικής δημοκρατίας ἀποτελεῖ θεμελιώδες πρόβλημα καὶ βασικήν ἐπιδίωξιν.

Ἀληθῶς ἡ μέχρις ἐσχάτων νομική ἄρθρωσις τοῦ συγχρόνου Κράτους, ἐδραζομένη ἐπὶ ἀτομιστικῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν δογμάτων, ἅπερ μᾶλιστα ἐπηγγέλλοντο τὴν αὐτόματον ἐξισορρόπησιν κοινωνικῶν ρευμάτων καὶ συμφερόντων, προέβαλεν ὡς βασικήν ἐπιδίωξιν καὶ ἐπίτευγμα τὴν ἰσότητα τῶν ἐν τῇ πολιτείᾳ βιούντων. Ἡ ἰσότης αὕτη σχηματική καὶ περιωρισμένη ἐπὶ τοῦ πολιτικοῦ μόνον πεδίου, δὲν ἐξετείνετο εἰς τὴν σφαῖραν τής οἰκονομικής καὶ κοινωνικής ζωής. Οὕτω τὸ ἄτομον, ἐκτεθειμένον εἰς τὴν φυσικὴν καὶ κοινωνικὴν ἀνισότητα, συνεπιζετο καὶ ἀπηθλιοῦτο.

Ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἡ κατὰ τὸ περιελθὸν ἢ' ἀγώνων κτηθεῖσα ἰσότης ἀπέβαινεν ἤδη πηγὴ κοινωνικής ἀδικίας καὶ ἐντόνου ἀναταραχής. Ἡ κατάστασις αὕτη ἐδημιούργησεν αὐθόρμητον ἀντίδρασιν τῶν μαζῶν καὶ οὕτω τὸ σύγχρονον καθολικὸν αἴτημα τής πραγματώσεως τής κοινωνικής δημοκρατίας ἀπροβλήθεν ὡς διαλεκτικὴ σύνθεσις τῶν πολιτικῶν κατακτήσεων καὶ τής ἀνάγκης τής κοινωνικής δικαιοσύνης.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἡ Κοινωνικὴ Πολιτική, ἐνσωματουμένη εἰς θεσμοὺς καὶ μέτρα, δι' ὧν διώκεται βασικῶς ἡ κάμψις τῶν ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀντιθέσεων καὶ ἡ ἁρμονικὴ συμφερόντων, ἀποτελεῖ πρόσφορον καὶ οὐσιαστικὸν μέσον πραγμάτωσεως τής κοινωνικής δημοκρατίας, συνιστῶσα κεφαλαιώδες πρόβλημα τοῦ συγχρόνου κοινωνικοῦ βίου.

Περαιτέρω ἡ Κοινωνικὴ Πολιτική, συνέπεια καὶ ὕστη τοῦ Βιομηχανικοῦ Πολιτισμοῦ καὶ τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἀπορρέοντος ἰδιοτύπου πιεσματος τής μάζης, κινουμένη εἰς τὰ πλαίσια τοῦ ὀργανωμένου Κράτους καὶ δρῶσα διὰ τοῦ δικαίου (τοῦ κοινωνικοῦ δικαίου), διίσταται μερικῶς καὶ κατὰ τάς ἀπόψεις πρὸς τὸν σοσιαλισμὸν καὶ δὴ τὴν πλὴν ὅμως τάξεων καὶ τὴν κοινωνικὴν ἐπανάστασιν. Κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο ἡ Κοινωνικὴ Πολιτική ἀποβαίνει ἀποφασιστικὸς παράγων κοινωνικής εἰρήνης.

Ἐκ πάντων τῶν προεκτεθέντων πρόδηλος καθίσταται ἡ σπουδαιότης τής ἀνωτέρω ἐργασίας τοῦ κ. Λουκᾶ Πάτρα, ἥτις, ἐν ὄψει τῆς παρ' ἡμῖν ἀπελπιστικῶς πενιχρᾶς ἐπὶ τοῦ θέματος βιβλιογραφίας, προσλαμβάνει ἰδιαιτέραν σημασίαν καὶ ὡς ἀπαρχὴ συστηματικωτέρας σπουδῆς καὶ μελέτης καιρίου καὶ κατ' ἐξοχὴν ἐπικαίρου κοινωνικοῦ προβλήματος.

Πράγματι ὁ συγγραφεύς, ἀπὸ μακροῦ μελετητὴς τῶν κοινωνικῶν θεσμῶν καὶ προβλημάτων καὶ ἰδίᾳ τῶν ἀπτομένων τής κοινωνικής ἀσφαλείας, ὑπηρετήσας κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰς τοὺς δύο μεγαλυτέρους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς τής χώρας, ὡς ὑποδιοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ὡς γενικὸς διευθυντὴς τοῦ Ο.Γ.Α., προβάλλεται ὡς εἷς τῶν ἁρμοδιωτέρων εἰς τὰ σύγχρονα κοινωνικοπολιτικὰ προβλήματα. Ἡ ἀνωτέρω μελέτη του ὑπὸ τὸν τίτλον «Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τής Κοινωνικής Πολιτικής,» ἐν τῇ πραγματικότητι ἀποτελεῖ ἔκθεσιν, ἐκτεινομένην ἐφ' ὅλου τοῦ εὔρους τῆς ὅπ' ὄψιν ἐπιστήμης, ἀφιλῶς κατατοπιστικὴν ἐπὶ θεμάτων, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν εἰς τὸν τόπον μας διὰ τοὺς πολλοὺς ἀληθῶς «terra incognita».

Εἰδικώτερον ὁ συγγραφεὺς χαρακτηρίζει ὡς θεμελιώδη προβλήματα τής Κοινωνικής Πολιτικής τέσσαρα, ἅτινα διεξέρχεται εἰς ἴδιον ἕκαστον κεφάλαιον. Ὡς τοιαῦτα δὲ θέτει α) τὰ ὅρια μεταξὺ οἰκονομικῆς πολιτικῆς (οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως) καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς, β) τὸ πρόβλημα τής πλήρους ἀπασχολήσεως, γ) τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλειαν καὶ δ) τὴν διεθνῆ κοινωνικὴν πολιτικήν. Ἐν πρώτοις καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἀναφορᾶς εἰς αὐτὰ παρατηροῦμεν, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως ἀκολουθηθεῖσα μέθοδος ἐρεύνης καὶ ἐκθέσεως δὲν εἶναι ἡ αὐστηρῶς ἐπιστημονική, ἀλλὰ μᾶλλον ἡ περιγραφικὴ τοιαύτη. Τοῦτο δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως μειονέκτημα τοῦ βιβλίου, ἀλλὰ σαφῶς πλεονέκτημα, ἐν ὄψει ἐπιδιωκομένου ὑπὸ τοῦ συγγραφέως συγκεκριμένου ἐποικοδομήματος, δηλονότι βασικοῦ κατατοπισμοῦ εἰς εὐρύτερον κύκλον ἐπιστημόνων καὶ κοινωνικῶν λειτουργῶν καὶ διακινήσεως γενικῶς τοῦ ἐνδιαφέροντος διὰ περαιτέρω μελέτην καὶ σπουδὴν τῶν κοινωνικοπολιτικῶν προβλημάτων. Ἐν συνεχείᾳ ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν καὶ τὸν περιορισμὸν τῶν θεμελιωδῶν προβλημάτων τής Κοινωνικής Πολιτικής, εἰς τὰ τέσσαρα προεκτεθέντα, θὰ ἠδύναντο νὰ διατυπωθοῦν καὶ ἀντίθετοι γνῶμαι. Τοῦτο ἀνομολογεῖ μὲ εὐθύτητα καὶ ὁ συγγραφεὺς (σελὶς 13), ὅστις παραθέτει διάφορα εἰδικῶν καὶ διαπρεπῶν ἐπιστημόνων τής ἀλλοδαπῆς, ἐπιχειρησάντων διάφορον ἀξιολόγησιν, προσθέτει μάλιστα (σελὶς 15), ὅτι ἡ ἰδική του κατάταξις «θὰ ἐκινδύνευε νὰ ἐπικριθῇ ὡς αὐθαίρετος», καθ' ὅσον θὰ ἠδύνατο νὰ προταθῇ καὶ διάφορος ταύτης.

Περαιτέρω ὁ συγγραφεύς, διεξερχόμενος μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας τὰ πρῶτον ἐκ τῶν προπαρατεθέντων προβλημάτων (κεφ. πρῶτον, σελὶς 39 ἑξ.), διαγράφει τὰ ὅρια τῶν μὴ ταυτιζομένων ἐννοιολογικῶς ὅρων τής οἰκονομικῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικῆς τοιαύτης.

Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον θεμελιῶδες πρόβλημα (τῆς πλήρους ἀπασχολήσεως) πραγματεύεται τοῦτο διὰ τοῦ δευτέρου κεφαλαίου (σελὶς 91 καὶ ἑξ.). Εἰς τὸ κεφάλαιον τοῦτο κατανέμει τὴν ὅλην εἰς δύο τμήματα, ὑπὸ τοὺς ὑποτίτλους «Ἀνεργία» καὶ «συνέπειαι τής ἀνεργίας» καὶ ἡ πολιτικὴ ἀντιμετώ-

πισις τούτων». Εἰς τὸ τμῆμα τοῦτο ἐκτίθενται αἱ θεωρίαι περὶ πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ Keynes καὶ ἐκτενέστερον ἡ τοῦ λόρδου Beveridge (σελὶς 131 ἑξ.). Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο πλήρης καὶ ἐνδιαφέρουσα ἐμφανίζεται ἡ προβολὴ τῶν δυσχερειῶν τῆς προσπαθείας ἐφαρμογῆς πολιτικῆς πλήρους ἀπασχολήσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ γενικώτερον εἰς τὰς ὑπὸ ἀνάπτυξιν χώρας (σελὶς 146 ἐπ.). Εἰς τοὺς προτεινομένους ὅμως βασικοὺς λόγους (δυσχερείας) θὰ ἠδύναντο ἴσως νὰ προστεθῶσι καὶ ἄλλοι, ἐξ ἴσου σημαντικοί.

Τὸ τρίτον θεμελιῶδες πρόβλημα (κοινωνικὴ ἀσφάλεια), πραγματεύεται ὁ συγγραφεὺς διὰ τοῦ τρίτου κεφαλαίου (σελὶς 153 ἑξ.) εἰς ὑποδειγματικὴν πληρότητα καὶ ἀρτιότητα. Τὸ θέμα τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας ἐρευνᾶ εἰς τρία τμήματα, ἤτοι τὴν κάλυψιν τῶν κοινωνικῶν κινδύνων γενικῶς, τὴν κάλυψιν τῶν ἀνθρωπίνων κοινωνικῶν κινδύνων, τὴν ἐμφάνισιν τοῦ καθολικωτέρου σχήματος καλύψεως τῶν κινδύνων, δηλονότι τῆς κοινωνικῆς ἀσφαλείας.

Ὡς πρὸς τὸ τέταρτον καὶ τελευταῖον πρόβλημα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (διεθνὴς κοινωνικὴ πολιτικὴ) τοῦτο ἐρευνᾶται ἐν τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ (σελὶς 231 ἑξ.), ἐξαντλεῖται δὲ προσχόντως εἰς τὴν ἀνάλυσιν διεθνῶν συμβάσεων μεταξὺ Ἑλλάδος καὶ τρίτων πολιτειῶν, ἐπὶ θεμάτων κοινωνικῆς πολιτικῆς καὶ κοινωνικοῦ δικαίου.

Τέλος εἰς τὸν διὰ τοῦ βιβλίου ἐπιχειρούμενον κατατοπισμὸν συμβάλλει καὶ ἡ παράθεσις τριάκοντα τεσσάρων πινάκων ἐντὸς κειμένου, δι' ὧν τὸ μὲν πιστοῦνται τὰ ἐν τῷ κειμένῳ ἐκτιθέμενα, τὸ δὲ ἐπιτυγχάνεται πληρεστέρα καὶ ἀκριβεστέρα ἐνημέρωσις.

Ἀθῆναι, Μάρτιος 1966

Δάμων Δ. Ρουτσάκος, Δικηγόρος

Εἰδήσεις

Ἡ Ἐπιστημονικὴ Ἑταιρία Κοινωνικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς κατήρτισε πρόγραμμα σειρᾶς διαλέξεων καὶ ἀνακοινώσεων τοῦ τρέχοντος ἔτους, γνωστοποιουμένης ἐγκαίρως τῆς ἡμερομηνίας ἑκάστης διαλέξεως ἢ ἀνακοινώσεως.

Ὡμίλησαν: *Ἀμπατζῆς Ἀλέξ.*, δικηγόρος: Ἡ ἀπεργία τῶν μισθωτῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου. *Βασιλείου Βασ.*, δικηγόρος. Ἡ ἐπίδρασις τῶν συνταγματικῶν ἀρχῶν ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. *Δημητρᾶς Ἠλίας*, Κοινωνιολόγος: Μετανάστευσις καὶ Οἰκονομικὴ Ἀνάπτυξις. *Ζάρρος Ἰωάν.*, Γενικὸς Γραμματεὺς Ὑπουργείου Ἐργασίας: Ἡ διεθνὴς προστασία τῶν συνδικαλιστικῶν ἐλευθεριῶν. *Καλαντζόπουλος Κωνστ.*, Καθηγητὴς Ἀνωτάτης Βιομηχανικῆς Σχολῆς: Προβλήματα κοινωνικῆς ἀσφαλείας τῶν δικηγόρων. *Κάρτερ Γεώργ.*, δικηγόρος: Τὸ ἰσχῦον Σύνταγμα καὶ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον ἐν Ἑλλάδι. *Κονδάκης Δίον.*, δικηγόρος: Πνευματικαὶ ἀρχαὶ τοῦ συγχρόνου Ἐργατικοῦ Δικαίου. *Μανέας Χρῆστος*, δικηγόρος. Γενικαὶ ἀρχαὶ Ποινικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου. *Μαυρίδης Βασ.*, Δ.Ν., Δικηγόρος: Αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις πίστεως καὶ προνοίας (Νομικὴ βάσις καὶ ἔκτασις). *Μήτσου Τρ.*, Δ.Ν., δικηγόρος: Ἡ διάκρισις τῶν μισθωτῶν κατὰ κατηγορίας, λόγοι, κριτήρια καὶ συνέπειαι αὐτῆς. (Ἐκ τῶν θεμάτων τοῦ ὉΟυ Διεθνοῦς Συνεδρίου Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, συνερχομένου εἰς Στοκχόλμην ἀπὸ 15 - 17 Αὐγούστου 1966). *Παπαδάκης Πέτρος*, οἰκονομολόγος, διευθυντὴς Ὑπουργείου Συντονισμοῦ: Ἐκπαιδευτικὸς προγραμματισμὸς καὶ κοινωνικοοικονομικὴ ἀνάπτυξις. *Παπαντωνίου Νικ.*, ὀφθαλμίατρος Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν. Ἰδιοκτησία καὶ Κοινωνικὸν Δίκαιον. *Πάτρας Λουκᾶς*, Δ.Ν., δικηγόρος: Οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις καὶ κοινωνικὴ πολιτική. *Ρουτσάκος Δάμων*, δικηγόρος: Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὡς θεσμὸς τοῦ συγχρόνου Κοινωνικοῦ Δικαίου. *Σακελλαρόπουλος Ἀλέξ.*, γενικὸς γραμματεὺς Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν: Ἡ ἐπίδρασις τοῦ συλλογικοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐπὶ τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως καὶ ἡ καλὴ πίστις. *Στεφανάκης Ἐλευθ.*, δικηγόρος: Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ πνευματικὴ ἰδιοκτησία. *Ψωμᾶς Ἰωάν.*, δικηγόρος: Ἡ σύστασις ἐπαγγελματικῶν ἑταιρειῶν μεταξὺ δικηγόρων.

Παραρτήματα

Εἰς τὰ περιεχόμενα τοῦ προηγουμένου τεύχους ἐκ παραδρομῆς ἐσημειώθησαν ὡς περιεχόμενοι εἰς τὴν σελ. 316 ἐπ. πίνακες τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν δι' εἰσφορὰς πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. (οἱ ὁποῖοι ἐδημοσιεύθησαν ἐν ΕΕΔ 25, 187), ἐνῶ περιείχοντο πίνακες ἀναπροσαρμογῆς τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας παρεχομένων ἐπιδομάτων.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 7 (589)

Ἀθῆναι, 1 Ἀπριλίου 1966

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

Ἡ ἐπιστήμη τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἔχει πρὸς τὸν μεγάλον νομοδιδάσκαλον, ποὺ μᾶς ἐγκατέλειψε τὴν 22.2.1966, ἕνα εἰδικὸν χρέος.

Ὁ Κωνστ. Τριανταφυλλόπουλος εἶναι ὁ πρῶτος, ποὺ συνέταξε καὶ ἡρμήνευσε μὲ ἀναλυτικὴν εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τὸ Σχέδιον τοῦ πρώτου Κώδικος Ἐργασίας. Πρόκειται διὰ τὸ «Σχέδιον Νόμου Συμβάσεως Ἐργασίας» (ΕΕΔ τόμ. 1, σελ. 870, 902 ἑπ.), ποὺ κατήρτισε τὸ 1913, ἀλλὰ δὲν ἔγινε νόμος. Τὸ «Σχέδιον» ὅμως αὐτό, ὕστερα ἀπὸ 40 περίπου χρόνια, ἀπετέλεσε τὸ κύριον μέρος τοῦ 18ου κεφαλαίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος «περὶ μισθώσεως ἐργασίας».

Διὰ νὰ ἐκτιμήσωμεν τὴν ἀξίαν αὐτοῦ τοῦ ἔργου θὰ πρέπει νὰ ἀναχθῶμεν εἰς ἐκείνην τὴν ἐποχήν. Ὅταν δηλαδὴ δὲν ὑπῆρχε ἀκόμη εἰς τὸν τόπον μας οὔτε ἕνας, γενικῆς ἐφαρμογῆς, ἐργατικὸς νόμος καὶ ἡ μισθουμένη ἐργασία ἐρυθμίζετο ἀπὸ ἀναχρονιστικὰς καὶ ὁλότελα ἀπροσφόρους διατάξεις τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ὅπως ἐκείνας, ποὺ ἀφεώρων τὴν μίσθωσιν ζώων καὶ δούλων ἢ τὴν σχέσιν τῆς ἐντολῆς, ποὺ ἐξακολουθεῖ, ὑποκριτικῶς, νὰ λέγεται ἄμισθος σχέσις. Εἰς αὐτὴν λοιπὸν τὴν ἐποχὴν αἱ διατάξεις τοῦ Σχεδίου τοῦ 1913 ἤνοιγον μίαν λεωφόρον εἰς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τοῦ τόπου. Διότι ἀπέσπων τὴν πωλουμένην ἀνθρωπίνην ἐργασίαν ἀπὸ τὴν μίσθωσιν τῶν κτηνῶν, ὥστε νὰ δυνηθῇ νὰ διαδραματίσῃ τὸν προοδευτικὸν ρόλον, ποὺ τῆς ἔταζαν αἱ σύγχρονοι συνθῆκαι, ὡς πρωταρχικῆς κοινωνικῆς ἀξίας. Ἀκόμη αἱ διατάξεις τοῦ Σχεδίου (καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις) ἔθετον τὰ πρῶτα θεμέλια τῆς ἐπιστήμης τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἀφοῦ ἡ διάκρισις καὶ ὁ ἀποχωρισμὸς τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τὰς ἄλλας συμβάσεις ἐπέτρεπον νὰ τεθοῦν μία σειρὰ προβλημάτων, τὰ ὁποῖα θὰ εἶχον τὸ αὐτὸ κεντρικὸν σημεῖον, τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ὄχι ὡς ἀντισυμβαλλομένου, ἀλλὰ ὡς ἀνθρωπίνης ἀξίας.

Σήμερα βέβαια ὅλα αὐτὰ φαίνονται ἴσως πενιχρά. Εἶναι, διότι ἀπὸ τὸ 1913 ἔγιναν οἱ δύο φοβερώτεροι πόλεμοι τῆς ἱστορίας, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἐργατικὴ τά-

εἰς ἐπρομήχησεν εἴτε διὰ νὰ τοὺς ἀποτρέψῃ, εἴτε διὰ νὰ νικήσουν αἱ δυνάμεις τῆς προόδου. Καὶ ἦτο ἐπόμενον νὰ γίνουν, ὕστερα ἀπὸ τοὺς πολέμους, καὶ διεθνεῖς συμβάσεις διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐργασίας καὶ, εἰς πολλὰς χώρας, κώδικες ἐργασίας, ἀκόμη καὶ θέσπισις συνταγματικῶν διατάξεων. Παρ' ὅλα αὐτὰ ἡ ἀξία ἐκείνων τῶν διατάξεων τοῦ Σχεδίου διατηρεῖται καὶ σήμερον ἀκόμη. Καὶ εἶναι θλιβερὰ ἀπόδειξις τῆς καθυστερήσεως τῆς χώρας μας τὸ γεγονός, ὅτι ἐκεῖνο τὸ Σχέδιον δὲν ἔχει, ὅπως θὰ ἔπρεπε, μόνον ἱστορικὴν ἀξίαν, ἀλλά, δυστυχῶς, ἀκόμη καὶ σήμερον, ἀποτελεῖ εἰς πολλὰ σημεῖα τοῦ αἴτημα τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Διότι πρέπει νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ, ποὺ ἤρχισεν ἡ ἐφαρμογή του ὕστερα ἀπὸ τοὺς δύο ἐκείνους πολέμους, εἶναι καθυστερημένος, συγκρινόμενος πρὸς τὸ Σχέδιον (π.χ. εἰς τὸν Ἀστικὸν Κώδικα δὲν λέγεται τίποτε διὰ τοὺς κανονισμοὺς ἐργασίας, τὴν σύμβασιν μαθητείας, τὴν δοκιμαστικὴν ὑπηρεσίαν τοῦ μισθωτοῦ, τὴν ἐκπαίδευσιν τοῦ μαθητευομένου, ἐνῷ τὸ Σχέδιον περιεῖχε σχετικὰς διατάξεις εἰς τὰ ἄρθρα 2 § 11, 7, 30, 19. Ἐπίσης ἄλλα βασικὰ θέματα, ὅπως ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ἢ αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις, ἐρυθμίζοντο εἰς τὸ Σχέδιον εὐνοϊκώτερον ἢ πληρέστερον διὰ τὸν μισθωτόν, πρβλ. ἄρθρα 656 καὶ 680 Α.Κ. πρὸς ἄρθρα 14 καὶ 2, ΙΙΙ τοῦ Σχεδίου κλπ.).

***

Τὸ χρέος ὅμως αὐτό, τὸ εἰδικὸν πρὸς τὸν μεγάλον νομοδιδάσκαλον, εἶναι ἐλάχιστον ἐνώπιον τοῦ ἄλλου, τοῦ μεγάλου χρέους: ὅτι εἶναι ὁ μοναδικός, ἀφ' ὅτου ἔγινεν ἡ χώρα ἐλεύθερον Κράτος, ποὺ ἐδίδαξεν εἰς ὅλους μας νομικὸν λογισμόν. Πραγματικά, ὁποιαν μελέτην του, ἀπὸ τὶς ἑκατοντάδας, καὶ ἂν διαβάσῃς, θὰ ἴδῃς ὅτι ἔχει καταβληθῇ, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ σχετικὴ διάταξις ἦτο σαφὴς καὶ συνεπῶς ἡ ἀπάντησις εὔκολος, μία προσπάθεια ἐπίμονος καὶ βασανιστική, νὰ ἀνασυρθῇ μέσα ἀπὸ τὸν νόμον, τὸν ὁποιονδήποτε νόμον, ἡ νομικὴ «οὐσία», τὸ «παράγγελμα τῆς ἀνωτέρας τάξεως», ἡ «κατηγορηματικὴ προσταγή», ὁ «κανὼν τοῦ δικαίου».

Αὐτὸ ἦτο τὸ μεγάλο του πάθος καὶ εἰς αὐτὸ ἠναλώθη. Αὐτὸ τὸν οἰατρηλάτησε νὰ θίξῃ πολλὰ καὶ διάφορα θέματα καὶ ἴσως τὸν ἠμπόδισε νὰ δώσῃ ἕνα ἔργον συστηματικὸν ἢ νὰ δώσῃ πρακτικὰς λύσεις διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου. Δύναται, νομίζω, νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐδῶ ἀκριβῶς, εἰς αὐτὴν τὴν ἐναγώνιον προσπάθειαν ἀναζητήσεως τοῦ «κανόνος» δικαίου, εὑρίσκεται ἡ ὑψηλὴ ποιότης τοῦ ἔργου του, ἀλλὰ καὶ τὸ σημεῖον, ποὺ ἐπισύρει τὰς ἀντιρρήσεις. Διότι ὁ Κ. Τριανταφυλλόπουλος δὲν εἶναι μόνον ὁ νομικός, ἀλλὰ κυρίως ὁ φιλόσοφος, καὶ μάλιστα ὁ διαλεκτικός, ποὺ μὲ τὴν πλουσίαν γνῶσιν τῆς ἱστορίας ἠμπορεῖ νὰ πετᾷ ἀπὸ τῆς μιᾶς κορυφῆς τῆς ἀνθρωπίνης γνώσεως εἰς τὴν ἄλλην, καὶ νὰ δίδῃ εἰς τὸν λόγον του ἕνα ἄστραμμα, καθὼς αἱ νομικαὶ ἔννοιαι ἀντιπαραβάλλονται εἰς τὰς πρώτας ἰδέας ἢ ἐπιβεβαιώνονται εἰς τὰ ἔργα τῶν ποιητῶν ἢ μέσα εἰς τὰς παραδόσεις, τὰ τραγούδια καὶ τὰ μοιρολόγια τοῦ λαοῦ μας. Ἀλλὰ δὲν θὰ πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι ὁ Κ. Τριανταφυλλόπουλος ἦτο καὶ ἔμεινεν ἰδεαλιστής. Ποτὲ δὲν συνεβιβάσθη μὲ τοὺς ἄλλους, ποὺ πιστεύουν μέν, ὅπως καὶ ἐκεῖνος, πὼς πίσω καὶ πέραν ἀπὸ τὸν νόμον ὑπάρχει ἕνας «κανών», ἀλλὰ διεφώνουν μαζί του, διότι πιστεύουν ὅτι ὁ «κανὼν» δὲν ἔρχεται ἀπὸ κανένα θεόν, ἀλλὰ σφυρηλατεῖται μέσα καὶ κάτω ἀπὸ τὴν ἀναγκαιότητα τῶν δεδομένων συνθηκῶν.

Ὅλοι ὅμως συμφωνοῦν, ἀκόμη καὶ ἐκεῖνοι, ποὺ ἔχουν διάφορον φιλοσοφικὴν τοποθέτησιν, ὅτι ὁ ἰδεαλιστὴς νομοδιδάσκαλος ἔθεσεν ὡς ἀφετηρίαν καὶ ὅριον, εἰς ὅλας του τὰς μελέτας, εἰς ὅλην του τὴν ζωήν, τὰς ἀνθρωπιστικὰς ἀρχὰς καὶ πρῶτα ἀπ' ὅλα τὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἰσότητα, τὴν ἀνθρωπίνην ἀξιοπρέπειαν καὶ τὴν δημοκρατίαν. Αὐτὰ διατρέχουν καὶ σφραγίζουν ὁλόκληρον τὸ ἔργον τοῦ ἀλύγιστου δημοκράτη, ποὺ ἐπωμίσθη μαζὶ μὲ μίαν μικρὰν ὁμάδα φωτισμένων πατριωτῶν τὸ βαρὺ ἔργον νὰ δώσῃ ἔκφρασιν εἰς τὰ ἰδανικὰ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1909 - 1911.

Καὶ ἀπὸ ὁλόκληρον τὸ ἔργον τοῦ Κ. Τριανταφυλλοπούλου πηγάζει ἕνα ἄλλο, τὸ σοβαρώτερον δίδαγμα: Δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἄξιος νομικὸς ἐκεῖνος, ποὺ δὲν ἔχει διὰ θεμέλιον τοῦ συλλογισμοῦ του αὐτὰς τὰς ἀφθάρτους ἀξίας.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΕΙΣΦΟΡΩΝ ΠΡΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΑ Ή ΝΟΜΙΚΑ ΠΡΟΣΩΠΑ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

(Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 3)1966 Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου κ. ΑΝΔΡ. ΤΟΥΣΗ)

Πρὸς τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν

Ἐνταῦθα

Ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6349)1966 ἀναφορᾶς ὑμῶν ἀπευθυνθέντος μοι ἐρωτήματος ἔχω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς γνωρίσω, ὅτι ἡ γνώμη μου εἶναι ἡ ἀκόλουθος:

Κατ' ἄρθρον 250 § 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπόκεινται εἰς πενταετῆ παραγραφὴν αἱ ἀξιώσεις ἐκ μισθοῦ παντὸς εἴδους καθυστερουμένων προσόδων, συντάξεων, διατροφῆς καὶ πάσης ἄλλης περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς. Περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένη παροχή, ὑποκειμένη εἰς τὴν ἐν ἄρθρῳ 250 Α.Κ. παραγραφήν, εἶναι ἐκείνη, ἥτις, ἔχουσα ἐκ τῶν προτέρων καθωρισμένον τὸ περιεχόμενον καὶ κοθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα ἐπαναλαμβανομένη, δὲν διατελεῖ ὡς πρὸς τὴν γένεσιν καὶ ὕπαρξιν αὐτῆς ὑπὸ κίρεσίν τινα, ἀλλὰ παράγεται διὰ μόνης τῆς παρόδου τοῦ χρόνου τοῦ τεταγμένου ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς βουλήσεως τῶν συναλλαχθέντων, χωρὶς νὰ εἶναι ἀνάγκη, ὅπως τὸ περιεχόμενον ἑκάστης τῶν παροχῶν εἶναι ἀκριβῶς ὅμοιον, ἀρκεῖ μόνον νὰ εἶναι σαφῶς καθωρισμένη ἡ παροχὴ (ὁρᾶτε καὶ Α.Π. 84)1964 ἐν Ὁλομ., Α. Τούση, Γεν. Ἀρχαὶ § 164 καὶ αὐτόθι ἐν σημ. 11 ἀναφερομένην παλαιοτέραν νομολογίαν).

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς ὑπὸ ὁμοίαν διατύπωσιν διατάξεως τῆς παραγράφου 197 Γερμ. Α.Κ. (... und allen anderen regelmässig wiederkehrenden Leistungen...) ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἀπαραίτητον στοιχεῖον ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἐν αὐτῇ παραγραφὴν τῆς παροχῆς εἶναι τὸ κανονικῶς ἐπαναλαμβανόμενον εἰς ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα, οὐχὶ δὲ τὸ σταθερῶς ὅμοιον τῆς παροχῆς (οὕτω καὶ τὸ Γερμανικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Δικαστήριον BGH 28.150, Palandt, Bürg. G. Buch, ἔκδ. 23η (1964) σ. 153, Enneccerus - Nipperdey, Allgemeiner Teil des Bürgerlichen Rechts, ἔκδ. 15η (1960), 2ος ἡμίτ. § 233 III 2 σελ. 1412, Endemann, Lehrbuch des bürg. Rechts, ἔκδ. 9η τόμ. Α' § 93 Α, Staudinger - Coing Kommentar ὑπὸ τὴν παράγραφον 197 Γερμ. Α.Κ. Ἀναμφιβόλως δὲ εἰς τὰς τοιαύτας παροχὰς ὑπάγονται καὶ αἱ πρὸς τὰ σωματεῖα ἢ ἐν γένει ἑνώσεις ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου εἰσφοραὶ (Vereinsbeiträge κλπ.), ὡς ἐπίσης τὸ αὐτὸ Γερμανικὸν Ὁμοσπονδιακὸν Δικαστήριον ἐν BGH 28.144 ἔκρινεν.

Κατ' ἄρθρον 30 ν. 184)1914, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 1579)1939 καὶ μεταγενεστέρως διὰ τοῦ ν. δ)τος 328.1947, πόροι τοῦ Ἐπιμελητηρίου εἶναι... δ) αἱ ἐτήσιαι συνδρομαὶ τῶν μελῶν αὐτῶν. Αὗται, ὡς καὶ τὰ ἄλλα ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' δικαιώματα αὐτῶν, καθορίζονται διὰ διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας. Περαιτέρω ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ν. δ)τος 328)1947 ὁρίζεται, ὅτι αἱ συνδρομαὶ τῶν ἐκτὸς ἕδρας μελῶν τῶν Ἐπιμελητηρίων δὲν δύνανται νὰ εἶναι μεγαλύτεραι τοῦ ἡμίσεος τῶν συνδρομῶν τῶν μελῶν τῆς ἕδρας τοῦ Ἐπιμελητηρίου. Τὰ Ἐπιμελητήρια ὑποχρεοῦνται, ὅπως μὴ παρέχωσιν ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὰ μέλη των, τὰ μὴ ἐκπληρώσαντα τὰς πρὸς αὐτὰ ὑποχρεώσεις των. Ὅτι αἱ καθυστερούμεναι παρὰ μελῶν τῶν Ἐπιμελητηρίων συνδρομαὶ εἰσπράττονται ὡς δημόσιον ἔσοδον ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεων, ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν Ἐπιμελητηρίων καὶ ἀποδίδονται εἶτα εἰς ταῦτα. Τέλος ἐν τῷ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου) 15 Φεβρουαρίου 1957 (Φ.Ε.Κ. 22, σ. 149) β. δ. (ἐν ἄρθρῳ 1) ὁρίζονται αἱ ἐτήσιαι συνδρομαὶ τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων, κεντρικῶν τε καὶ περιφερειακῶν, κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις, ἐρειδομένας εἰς τὸ ἐτήσιον εἰσόδημα ἐξ ἐμπορικῶν ἐν γένει ἐπιχειρήσεων Δ' κατηγορίας. Ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ αὐτοῦ β. δ)τος, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις μὴ καταβολῆς συνδρομῆς ἢ εἰσφορᾶς, ἀφοῦ ἀκόμη καὶ οἱ ἀπαλλασσόμενοι τῆς ὑποχρεώσεως καταθέσεως δηλώσεως εἰσοδήματος ἐξ ἐμπορικῶν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ὑποχρεωτική ἀναδρομική ἰσχύς διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπό τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν ἄρθρῳ 15 Νόμου 3239)1955 κριτηρίων δι' ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καί αἰτιολόγησις ἀποφάσεως αὐτοῦ.—Ἐκφεύγει τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου, ὡς οὐσιαστική, κρίσις τοῦ Δικαστηρίου περί τοῦ ποσοῦ τῆς χορηγηθείσης αὐξήσεως.—Ὑποχρεωτικός χρόνος ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μή χρηζούσης ὡς πρός ταῦτο αἰτιολογίας αὐτῆς.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὑπό τοῦ Συνδέσμου Βιοτεχνῶν Δερματίνων Εἰδῶν, Κιβωτοποιῶν καί Εἰδῶν Ταξιδίου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς περί ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν δερματίνων εἰδῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (ΕΕΔ 24, 510).

Ἡ κρίσις τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων σχηματίζεται κατά τά ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου 3239)1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἐπ.) κριτήρια, ἐν ὄψει δέ τῶν νομολογηθέντων ἤδη διά σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Σ.Ε. 1454)1962, εἰσηγητής *Γ. Παπαχατζῆς*, ΕΕΔ 21, 906, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί), ὅτι αἱ ἀποφάσεις τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν ὀργάνων διοικήσεως πρέπει νά εἶναι εἰδικῶς αἰτιολογημέναι, ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι ὑπῆρξε πράγματι αἰτιολογημένη ἐν προκειμένῳ ἡ κρίσις τοῦ ἐκδόντος τήν ἀπόφασιν Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου.

Διά σειρᾶς ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἔχει νομολογηθῆ ποῖος ὁ χρόνος ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ὁ καί ἐν τῇ νεωτέρᾳ αὐτῇ ἀποφάσει τοῦ Συμβουλίου καθοριζόμενος) (ἴδετε καί Σ.Ε. 1412)1965, εἰσηγητής *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΕΔ 24, 800), οὕτω δέ, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐφ' ὅσον ἐπιτάσσεται τοῦτο ὑπό τοῦ νόμου, δέν ἀπαιτεῖται ὡς πρός αὐτό αἰτιολόγησις τῆς ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 154)1966, Ὀλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Χ. Παναγιωτόπουλος***

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Μ. Δενδρινός***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κούγιας, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Κ. Λεμπρόπουλος

Ὁ αἰτῶν Σύνδεσμος ἐργοδοτῶν ζητεῖ ἐμπροθέσμως καί νομοτύπως τήν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, δι' ἧς ἐπελύθη ὁριστικῶς συλλογική διαφορά ἐργασίας μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ Σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν δερματι-

ἐπιχειρήσεων Δ' κατηγορίας θά καταβάλλωσι δραχμάς πεντήκοντα (50).

Ἂν καλῶς ἀντελήφθημεν τῶν ἀπορίων ὑμῶν, ἐρωτᾶτε, ἂν ὑπάγωνται εἰς τήν ἐν ἄρθρῳ 250 § 17 Α.Κ. παραγραφήν αἱ συνδρομαί τῶν μελῶν, ἂν καί ἐξαρτῶνται ἐκ τῆς συνεχίσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ μέλους ὡς ἐμπόρου ἢ βιομηχάνου καί β) ἐκ τοῦ ὕψους τοῦ εἰσοδήματος ἢ κεφαλαίου. Ὡς πρός τήν πρώτην προϋπόθεσιν αὕτη δέν ἐπηρεάζεται, διότι ἔπαυσε νά εἶναι μέλος. Ἁπλούστατα δέν θά καταβάλῃ συνδρομήν. (Τοῦτο ἄλλωστε συμβαίνει διά τάς συνδρομάς ἢ εἰσφοράς εἰς πάντα τά σωματεῖα κλπ.). Ἀλλά δέν μεταβάλλεται ἐκ τούτου ἡ νομική μορφή τῆς ἐτησίας κανονικῶς καί περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς, δι' ὅσον χρόνον εἶναι μέλος. Ὡς πρός τό δεύτερον ἐρρέθη ἀνωτέρω, ὅτι τό μή σταθερόν τοῦ ὕψους τῆς περιοδικῆς παροχῆς δέν ἐπηρεάζει τήν ἔννοιαν αὐτῆς.

Ἐν κατακλείδι τῶν ἀνωτέρω σκέψεων νομίζω, ὅτι καί περί περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς πρόκειται καί ἐφαρμογήν ἐπί ταύτης ἔχει τό ἄρθρον 250 § 17 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1966

νων ειδών, ειδών ταξιδίου και κιβωτοποιίας Αθηνών — Πειραιώς, άφορώσα είς τόν καθορισμόν τών κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων τών έργατοτεχνιτών δερματίνων ειδών, ειδών ταξιδίου και κιβωτοποιίας Αθηνών - Πειραιώς και Περιχώρων.

Είς τήν δίκην παρεμβαίνει μετ' έννόμου συμφέροντος, ύπεραμυνόμενον τού κύρους τής προσβαλλομένης άποφάσεως, τό Σωματείον έργατών δερματίνων ειδών, ειδών ταξιδίου και κιβωτοποιίας Αθηνών - Πειραιώς.

Έν τή ύπό κρίσιν συλλογική διαφορά έργασίας ό καθορισμός τών κατωτάτων όρίων ήμερομισθίων τών περί ών πρόκειται μισθωτών, μαθητευομένων και τεχνιτών, ώς έγένετο διά τής πρωτοβαθμίου άποφάσεως, έν μέρει τροποποιηθείσης διά τής προσβαλλομένης άποφάσεως, άπεφασίσθη μετ' έκτίμησιν τών κοινωνικών και οίκονομικών άναγκών, τάς οποίας έξυπηρετούν αί είς ας άπασχολούνται αύται βιοτεχνικαί έπιχειρήσεις, τής οίκονομικής και τεχνικής άντοχής αύτών, τού έπιπέδου τών χορηγουμένων άμοιβών και ήμερομισθίων έν σχέσει πρός τό κόστος ζωής, τών όρων, τών συνθηκών και τού είδους τής παρεχομένης έργασίας, ώς και τού γενικωτέρου συμφέροντος τής έθνικής οίκονομίας. Είς τήν κρίσιν αύτού δέ περί τού ύψους τών ήμερομισθίων τούτων κατέληξε τό έκδόν την προσβαλλομένην άπόφασιν Δευτεροβάθμιον Διαιτητικόν Δικαστήριον, άφού έλαβεν ύπ' όψιν αύτού τούς διά τής έφέσεως και τών ύπομνημάτων διατυπωθέντας ισχυρισμούς και τά έν τώ φακέλω στοιχεία και έγγραφα, έν οίς και τούς ισχυρισμούς τού αίτούντος Συνδέσμου έργοδοτών περί τής ήλαττωμένης κινήσεως τών έπιχειρήσεων των καθ' ώρισμένους μήνας τού έτους, περί τού συναγωνισμού, όν ύφίστανται έκ μέρους τών άφανώς λειτουργουσών οίκοσίτων βιοτεχνιών και τών πλανοδίων μικροπωλητών τών ειδών, άτινα ούτοι παράγουν, ώς και περί τού άντικτύπου, όν συνεπάγεται έπί τής οίκονομικής άντοχής τών έπιχειρήσεών των ή άποφασισθείσα αύξησις τών ήμερομισθίων τών έν αύταίς άπασχολουμένων μισθωτών, είς ό ποσοστόν καθωρίσθη αύτη, οίτινες ισχυρισμοί κατεχωρήθησαν είς τά άπό 8.12.1964 πρακτικά τού έν λόγω Διαιτητικού Δικαστηρίου. Κατά συνέπειαν ό μέν καθορισμός τού ύψους τών ήμερομισθίων τών περί ών πρόκειται μισθωτών, μαθητευομένων τε και τεχνιτών, έν τή προκειμένη περιπτώσει συναδεύεται ύπό νομίμου και έπαρκούς αίτιολογίας, ή δέ κρίσις τού έκδόντος τήν προσβαλλομένην άπόφασιν Διαιτητικού Δικαστηρίου περί τού ποσού τής χορηγηθείσης αύξήσεως, ώς ούσιαστική, έκφεύγει τού άκυρωτικού έλέγχου. Όθεν άπορριπτέοι, ώς άβάσιμοι, έλέγχονται οί περί άναιτιολογήτου και κακής χρήσεως διακριτικής εύχερείας λόγοι άκυρώσεως.

Άπορριπτέος ώς άβάσιμος έλέγχεται και ό λόγος άκυρώσεως, καθ' ον άναιτιολογήτως τό έκδόν την προσβαλλομένην άπόφασιν Διαιτητικόν Δικαστήριον έξωμοίωσεν άπό άπόψεως όρων άμοιβής τούς έκτελούντας άνειδίκευτον έργασίαν κιβωτοποιούς πρός τούς λοιπούς τεχνίτας, καθόσον είδική αίτιολόγησις τής έξομοιώσεως ταύτης δέν ήτο άναγκαία, δεδομένου ότι ή προσβαλλομένη άπόφασις καθώρισε τούς όρους άμοιβής τών έργατοτεχνιτών γενικώς τών περί ών πρόκειται βιοτεχνιών, περιλαμβανομένων και τών κιβωτοποιών, θέμα δέ διακρίσεως τών τελευταίων τούτων, ώς έκτελούντων δήθεν άνειδίκευτον έργασίαν, ούδόλως έτέθη ύπό τού αίτούντος Συνδέσμου έργοδοτών έν τή ύπό κρίσιν συλλογική διαφορά έργασίας ένώπιον τού άνωτέρω Διαιτητικού Δικαστηρίου, θιγόμενον τό πρώτον διά τής ύπό κρίσιν αίτήσεως.

Ή άναδρομική άπό 4.5.1964 ισχύς τών διά τής προσβαλλομένης άποφάσεως καθοριζομένων ήμερομισθίων έγένετο είς συμμόρφωσιν πρός τήν έπιταγήν τού νόμου (άρθρ. 7 § 2 ν. δ. 3755)1957), καθ' ήν ή ήμερομηνία ένάρξεως τής ισχύος διαιτητικής άποφάσεως, έκδιδομένης μετά την πάροδον τών νομίμων προθεσμιών τής διαδικασίας ένώπιον τών όργάνων τής ύποχρεωτικής διαιτησίας, δέν δύναται νά όρίζεται μεταγενεστέρα τής έπομένης άπό τής παρόδου τών προθεσμιών τούτων, αίτινες συμποσούνται είς 18 ήμέρας, ύπολογιζομένης άπό τής έκδόσεως τής ύπουργικής άποφάσεως περί παραπομπής τής συλλογικής διαφοράς είς διαιτησίαν, γενομένης έν προκειμένω την 26.3.1964, και έπομένως δέν έχρηζεν αίτιολογίας, ώς άβασίμως ύποστηρίζεται διά τής ύπό κρίσιν αίτήσεως.

Ό τό πρώτον διά τού ύπομνήματος έπί

ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΙΣ

ΚΑΝΟΝΙΣΤΙΚΗ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΠΙ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΣΕΩΝ ΛΙΜΕΝΩΝ

Έννοια ρυθμιστικών διατάξεων άρθρου 37 Νόμου 3239)1955

Μή ὑποκείμεναι εἰς αὐτοτελῆ ἐπί ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προσβολήν αἱ πράξεις τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων, ὡς μή ἐπαγόμεναι ἰδίας ἐννόμους συνεπείας.—Κατόρτισις κανονισμῶν καὶ τιμολογίων παρά τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων ἢ Λιμενικῶν Ἀρχῶν κατ' ἄρθρον 37 § 1 Νόμου 3239)1955.—Κανονιστική ἁρμοδιότης τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας κατά τό αὐτό ἄρθρον 37 § 2 Νόμου 3239)1955.—Ἔννοια διατάξεως.

Ἑρμηνεύεται ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 3239)1955 (ΕΕΔ 14, 610) περί φορτοεκφορτωτῶν, προβλεπούσης περί τῆς ἁρμοδιότητος τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων καί ἐκείνης τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας. (Ἴδετε καί Σ.Ε. 588)1964, εἰσηγητής *Π. Μακρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 478).

Δέχεται τό Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, ὅτι αἱ πράξεις τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων, μή ἐπαγόμεναι ἰδίας συνεπείας, δέν ὑπόκεινται εἰς αὐτοτελῆ ἐπί ἀκυρώσει προσβολήν (ἐφ' ὅσον αὗται δέν παράγουσιν ἔνναμα ἀποτελέσματα, ἄν μή προηγουμένως ἐγκριθοῦν ὑπό τῶν Ὑπουργῶν). (Ἴδετε καί Α.Π. 537)1955, εἰσηγητής *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 1285, καθ' ἥν, ἐφ' ὅσον αὗται δέν δημοσιεύονται εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἤτις διευθύνσεως ἀποτελεῖ στοιχεῖον τοῦ νόμου (ἄρθρα 1 καί 2 τοῦ ἰσχύν νόμου ἔχοντος διατάγματος τῆς 1.2.1838, ἄρθρον 193 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλά μόνον ἡ ἐγκρίνουσα ταύτας ὑπουργική ἀπόφασις, δέν ἐπέχουν θέσιν οὐσιαστικοῦ νόμου καί συνεπῶς ἡ κρίσις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας περί ψευδοῦς ἑρμηνείας αὐτῶν δέν ὑπόκειται εἰς τόν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατ' ἄρθρον 810 § 2 Πολ. Δικονομίας). (Ἴδετε προσέτι καί Α.Π. 627)1965, εἰσηγητής *Κ.Θανόπουλος*, ΕΕΔ 25, 157 καί τάς αὐτόθι σημειώσεις μας).

τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενος νέος λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Κατά ταῦτα λέγει ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις νά ἀπορριφθῇ ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς ὡς ἀβάσιμος καί νά γίνῃ δεκτή ἡ παρέμβασις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, 60)1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρπαύρης*

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Ντόκας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μουνδρέας, Ἀθ. Τομαρᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Χ. Κομισόπουλος

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 32883)2075) 20.5.1964 κοινῆς τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καί Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας ἀποφάσεως περί ἐγκρίσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 197)20.3.1964 (θέμα 1ον) καί 198)1.4.1964 πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Καλαμάτας περί τρόπου διαθέσεως τῶν ἀδιαβρόχων καλυμμάτων καί τελλάρων τοποθετήσεως τῶν ἐμπορευμάτων εἰς τόν λιμένα Καλαμάτας μέχρι τῆς 31.12 1965 καί ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ καί τιμολογίου χρήσεως αὐτῶν κλπ. καί β) τῶν ὡς εἴρηται ἀποφάσεων τῆς ἄνω Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Καλαμάτας.

Ἐκ τῶν ἄνω πράξεων αἱ ταιαῦται τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Καλαμάτας, μή ἐπαγόμεναι ἰδίας ἐννόμους συνεπείας, δέν ὑπόκεινται εἰς αὐτοτελῆ ἐπί ἀκυρώσει προσβολήν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ἡ ἐπίδικος ρύθμισις ἀφορᾷ ἀμέσως καί τόν αἰτοῦντα, ρητῶς ἀναφερόμενον ἐν ταῖς πράξεσι ταύταις. Συνεπῶς νομιμοποιεῖται οὗτος ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς προκειμένης αἰτήσεως, ἥτις, ἀσκουμένη τύποις δεκτῶς καί κατά τά λοιπά, ἀποβαίνει ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει πρός ἀπόκρουσιν τῆς προκειμένης αἰτήσεως ἡ ἐν Καλαμάτᾳ ἐδρεύουσα Ἑταιρεία ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Ἰδιοκτητῶν καί Ἐργολά-

βων Φορτηγίδων Λιμένος Καλαμάτας», εἰς τὰ μέλη τῆς ὁποίας ἀφορᾷ ὡσαύτως ἡ ἐπίδικος ρύθμισις.

Κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν. 3239 τοῦ 1955 ἐφεξῆς οἱ παρὰ τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος ἢ Λιμενικῶν Ἀρχῶν, προκειμένου περὶ λιμένων, εἰς οὓς δὲν ἰσχύουσιν αἱ περὶ φορτοεκφορτώσεων διατάξεις, καταρτιζόμενοι Κανονισμοὶ καὶ τιμολόγια ἐν γένει τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας τῶν λιμένων ἐργαζομένων ἢ παρεμβαλλομένων κλπ. ἐγκρίνονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δυναμένων νὰ τροποποιῶσι τὸ περιεχόμενον τῶν προτάσεων τῶν ἀνωτέρω Ἐπιτροπῶν ἢ Λιμενικῶν Ἀρχῶν, καταργουμένης πάσης ἀντιθέτου γενικῆς ἢ εἰδικῆς διατάξεως. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁρίζονται αἱ γενικαὶ προϋποθέσεις καὶ ὁ τρόπος α) προσδιορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαιούντων διὰ τὴν εὐρυθμον διεξαγωγὴν τῶν φορτοεκφορτώσεων ἐργατῶν κλπ., ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαίων πλωτῶν καὶ χερσαίων μέσων φορτοεκφορτώσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν φορτίων, β) χορηγήσεως τῶν σχετικῶν ἀδειῶν ἐργασίας, γ) ἀφαιρέσεως τῶν ἀδειῶν τούτων διὰ τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ἀκαταλλήλων ἢ πλεοναζόντων. Κατὰ τὴν παράγραφον 3 περαιτέρω τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου αἱ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων περὶ χορηγήσεως ἢ ἀφαιρέσεως ἀδειῶν ἐργασίας εἰς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ πρόσωπα ὑπόκεινται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δυναμένου νὰ τροποποιῇ ταύτας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων, διὰ τῆς τοιαύτης τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ ν. 3239 θεσπίζεται κανονιστικὴ ἁρμοδιότης τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ρύθμισιν γενικῶν προϋποθέσεων καὶ ὅρων καθορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀναγκαιούντων ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν ἀναγκαίων πλωτῶν καὶ χερσαίων μέσων φορτοεκφορτώσεως καὶ διαφυλάξεως τῶν φορτίων, ὡς καὶ πρὸς καθορισμὸν τῶν γενικῶν προϋποθέσεων καὶ ὅρων χορηγήσεως καὶ ἀφαιρέσεως σχετικῶν ἀδειῶν ἐργασίας. Τῶν κανονιστικῶν δὲ τούτων πράξεων ἀπαιτεῖται δημοσίευσις εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄνω ἀποφάσεων τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων καὶ τῆς κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, διὰ τῶν πράξεων τούτων ἐπεδιώχθη ἡ ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν δικαιουμένων νὰ διαθέτωσι ἀδιάβροχα καλύμματα καὶ τελλάρα τοποθετήσεως ἐμπορευμάτων εἰς τὸν λιμένα τῆς Καλαμάτας καὶ δὴ ἀπὸ 1.1.1966. Οὕτως ἀνεγνωρίσθησαν προσωρινῶς καὶ μέχρι τῆς 31.12.1965 ὡς ἐργολάβοι τελλάρων καὶ μουσαμάδων οἱ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενοι, ἐν οἷς καὶ ὁ αἰτῶν. Περαιτέρω ὡρίσθη, ὅτι ἀπὸ 1. 1. 1960 ἡ ἐργασία αὕτη περιέρχεται εἰς τοὺς ἐργολάβους πλοίων ἄνω τῶν 170 κ.ο.χ. κλπ. Καθ' ἃ δὲ ἀναφέρεται εἰδικώτερον ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 197 τοῦ 1964 πρακτικῷ τῆς ἄνω Ἐπιτροπῆς, διὰ τῆς ἐπιδίκου ρυθμίσεως μεταβάλλεται κατάστασις, ὑφισταμένη «ἀπὸ τῆς ἀπελευθερώσεως καὶ ἐντεῦθεν». Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα κύριον περιεχόμενον τῶν ἄνω πράξεων εἶναι ἡ θέσις κανόνων περὶ τῶν ὡς εἴρηται ἐργασιῶν διὰ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ κύκλου τῶν δυναμένων νὰ ἐκτελῶσι τὰς ἐργασίας ταύτας προσώπων, ἤτοι θέμα ἐμπῖπτον εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 37 § 2 τοῦ νόμου 3239 περιπτώσεις. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἀποβλέπουσα κατὰ κύριον λόγον εἰς τὴν ὡς εἴρηται ρύθμισιν, ἔδει νὰ μὴ περιορισθῇ εἰς ἔγκρισιν τῶν ἄνω πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς Φορτοεκφορτώσεων, ἀλλὰ νὰ καταστήσῃ τὰς σχετικὰς διατάξεις ἴδιον ταύτης περιεχόμενον, προσέτι δὲ νὰ δημοσιευθῇ καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς κανονιστικὰς διατάξεις διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐν προκειμένῳ ἁπλῆ ἔγκρισις διὰ τῆς ἄνω κοινῆς ἀποφάσεως τῶν σχετικῶν πράξεων τῆς Ἐπιτροπῆς Φορτοεκφορτώσεων καὶ ἡ ἐν περιλήψει δημοσίευσις ταύτης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐγένοντο κατὰ παράβασιν τῆς ρηθείσης διατάξεως, δοθέντος δὲ ὅτι οἱ λοιποὶ ὁρισμοὶ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (κανονισμὸς τιμολογίων κλπ.) προϋπόθεσιν ἔχουν τὴν ὡς εἴρηται βασικὴν ρύθμισιν, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀποβαίνει ἐν

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΚΤΑΣΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΟΚΤΑΩΡΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Περίπτωσις παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ νυκτοφύλακος

Ἐφαρμογή τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων τοῦ Π.Δ. 27 Ἰουνίου)4 Ἰουλίου 1932 καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, προσλαμβανομένων πρὸς φύλαξιν, μὴ δυναμένης νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ Α.Ν. 547)1937 περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 131)1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἀφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Σερρῶν.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547)1937 (*Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, Ἐργατικὸς Κῶδιξ, σελ. 120) αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς 10 ὥρας καθ' ἑκάστην, ὡς δῶμος δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις καὶ τοῦτο τελεῖ ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 319)1962, εἰσηγητὴς Θ. *Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 779, Α.Π. 389)1962, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 21, 932, Α.Π. 151)1963, εἰσηγητὴς *Κ. Κλαπαρῆς*, ΕΕΔ 22, 553, Α.Π. 442)1964, εἰσηγητὴς *Π. Λαλιάνης*, ΕΕΔ 23, 907), ἡ διάταξις αὕτη ἔχει ἐφαρμογὴν περιοριστικῶς ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἐνῷ διὰ τοὺς λοιποὺς ἐφαρμόζεται τὸ νόμιμον διὰ τὰ προσωπικὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐργασίας ὡράριον.

Ἀρείου Πάγου 40)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ **Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάκου***
Εἰσηγητὴς ὁ **Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης***
Δικηγόρος ὁ **κ. Σ. Παπαντωνίου**

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 27 Ἰουνίου) 4 Ἰουλίου 1932 προεδρικοῦ διατάγματος περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτοῦ ἀναφερομένων ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς, μεταξὺ ἄλλων, ῥητῶς ἐν στοιχείῳ Ι' ἀναφέρονται αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίαι ἐκσκαφῆς, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ σχετικαὶ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι τῶν τοιούτων ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργασιῶν, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ καθ' ἑβδομάδα. Ἡ διάταξις δὲ αὕτη, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεώς της, ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἔχοντος κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ νόμου 3154)1955 σκοπόν, πλὴν ἄλλων, καὶ τὴν ἐν γένει ἐκμετάλλευσιν μηχανημάτων, προσλαμβανομένων πρὸς φύλαξιν τῶν παρ' αὐτοῦ ἐκμεταλλευομένων βιομηχάνων σκαφῶν, χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν ἐκσκαφὴν καὶ ἰσοπέδωσιν τοῦ πυθμένος λιμένων, λιμνῶν, ποταμῶν κλπ. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀν. νόμου 547)1937, καθ' ἣν καὶ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην, οὖσα εἰδικὴ καὶ ἐξαιρετική, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Ὅθεν, ἀντιθέτως κριναν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι τοῦ προαληφθέντος παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων ἀναιρεσείοντος, ὡς φύλακος τῆς παρὰ τοῦ πρώτου ἐκμεταλλευομένης καὶ εὑρισκομένης ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος βυθοκώρου «Ἀχινός», αἱ ὧραι ἐργασίας εἶναι δέκα καθ' ἑκάστην καὶ ἀκολούθως ἐπικυρώσαν τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἀπορρίψαντα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸ αἴτημα τῆς ἐπιδικάσεως αὐτῷ ἀποζημιώσεως βάσει τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ

ἔλαβε ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ βασίμως διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἀσκηθεῖσα παρέμβασις.

ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

ΘΕΣΙΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΑΘΕΣΙΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Έννοια καταβλητέου ειθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος

Χαρακτήρ μισθώσεως ἐργασίας καὶ τῆς συμβάσεως, διὰ τῆς ὁποίας ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως περιορίσῃ μερικῶς τὴν ἐλευθερίαν του ὑπὲρ τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ διατηρῇ ἐν ἐγρηγόρσει τὰς σωματικὰς ἢ πνευματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν.—Μὴ ὑπαγωγὴ ὅμως τῆς συμβάσεως αὐτῆς, ὡς ἐκ τῆς ἰδιορρυθμίας της, εἰς τὰς διατάξεις εἰδικῶν Νόμων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς καὶ περὶ προσαυξήσεως διὰ νυκτερινήν, ὑπερωριακὴν ἢ ἄλλην ἐργασίαν.—Ἔννοια τοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος καταβλητέου εἰθισμένου μισθοῦ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9130)1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου διακάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείων Ἀθηνῶν) ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας φύλακος ἐπιχειρήσεως καὶ προέκυψε καὶ πάλιν τὸ ζήτημα τίνες διατάξεις ἐφαρμόζονται ἐπὶ τῆς συμβάσεως ταύτης, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας της.

Τοῦτο κατέστη ἀντικείμενον ἐπανειλημμένης ἐρεύνης ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τῇ θεωρίᾳ. (Ἴδετε ΕΕΔ 23, 983, ἔνθα ἡ ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 509)1964, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας αὐτόθι).

Ἡ αὐτὴ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἡρμήνευσε καὶ τὸ ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ καταβολῆς τοῦ «εἰθισμένου μισθοῦ», περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων καὶ τὴν Α.Π. 252)1965 (εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*), ΕΕΔ 24, 851, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς: Ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ πραγματικὸν τῆς ὑποθέσεως ὁ μισθωτὸς ἐργάζετο κατὰ πλήρες ὡρῶν τὴν ἡμέραν, δὲν ἐπετρέπετο ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 13 § 3 τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 περὶ ὀκταώρου ἐργασίας) νὰ ἀπασχοληθῇ περισσότερον καὶ οὕτω ἡ συμφωνία αὕτη ἦτο ἄκυρος (οὕτω καὶ Α.Π. 791)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 201, Α.Π. 202)1965, εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 719), ὁπότε ὁ ἐργοδότης ἦτο ὑπόχρεως νὰ ἀποδώσῃ μόνον τὴν ὠφέλειαν αὐτοῦ εἰς τὸν μισθωτὸν διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 67)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρελάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Χατζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀπ. Μπουρνιᾶς, Γ. Μπλάτσιος

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 648 καὶ ἐπόμ. Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ σύνολον τῶν διατάξεων τῶν νόμων 3239 τοῦ 1955 καὶ 3755 τοῦ 1957 «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ἡ σύμβασις, δι' ἧς ὁ εἷς τῶν συμβαλλομένων ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως περιορίσῃ μερικῶς τὴν ἐλευθερίαν του ὑπὲρ τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ διατηρῇ ἐν ἐγρηγόρσει τὰς σωματικὰς ἢ πνευματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις εἰς τὴν διάθεσιν αὐτοῦ ἀνὰ πᾶσαν στιγμήν, φέρει μὲν τὸν χαρακτῆρα τῆς μισθώσεως ἐργασίας, πλήν, ὡς ἐκ τῆς ἰδιορρυθμίας αὐτῆς, δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς διατάξεις εἰδικῶν νόμων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς καὶ περὶ προσαυξήσεων διὰ νυκτερινήν, ὑπερωριακὴν ἢ ἄλλην κατὰ τὰς ἑορτὰς ἢ τὰς ἡμέρας ἀναπαύσεως ἐργασίαν, καθ' ὅσον αἱ τελευταῖαι αὗται διατάξεις, ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου ἐν τῇ συμβάσει προθέσεως, ἐφαρμόζονται μόνον ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου κατὰ τὰς κεκανονισμένας δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὥρας ἐργασίας ἢ τοὐλάχιστον τῆς διατηρήσεως ἐν ἐγρηγόρσει τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν δυνάμεων αὐτοῦ πρὸς χρησιμοποίησιν αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ

τὴν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον παρασχεθεῖσαν παρανόμως πέραν τοῦ ὀκταώρου ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, ὡς φύλακος τῆς παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκμεταλλευομένης καὶ ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ ποταμοῦ Στρυμόνος εὑρισκομένης βυθοκόρου «Ἀχινός», ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, παραπεμπτέα δὲ ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810)1957, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 3 § 11 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 9 Ἰανουαρίου)3 Μαρτίου 1958 διατάγματος κυρωθέντος Κανονισμοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 293)1963 διατάγματος, ὁριζομένου Γ' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου.

έργοδότου ανά πάσαν στιγμήν.

Ως προκύπτει έκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον Αθηνών εδέξατο ανελέγκτως, μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων, ότι ο ενάγων αναιρεσείων προπελήφθη την 3 Ιουνίου 1959 παρά της αναιρεσιβλήτου, ως ένοπλος φύλαξ του εν Αλιβερίω ατμοηλεκτρικού εργοστασίου της, αντί μηνιαίου μισθού 1500 δραχμών, πλέον του οικογενειακού επιδόματος, μετά την λήξιν όμως της νομίμου οκταώρου εργασίας υπεχρεούτο παρά της αναιρεσιβλήτου, όπως μη απομακρύνεται εκ του χώρου των υπό φρούρησιν εγκαταστάσεων, ει μη μόνον κατόπιν αδείας και να διανυκτερεύη εις το φυλάκιον του εργοστασίου, ίνα, εν περιπτώσει εκτάκτου μόνον ανάγκης, ήτοι δολιοφθοράς, πυρκαϊάς, κλοπής κλπ. (ούχι ανά πάσαν στιγμήν) προσφέρη τας υπηρεσίας του. Ότι την 18 Μαΐου 1961 συνήφθη νέα σύμβασις εργασίας μεταξύ αναιρεσείοντος και αναιρεσιβλήτου, καθ' ην ηδύνατο ο αναιρεσείων μετά την εκτέλεσιν της οκταώρου εργασίας του να απομακρυνθή εκ του τόπου αυτής εις απόστασιν τριών χιλιομέτρων, από της 11 δε Ιανουαρίου 1963 διά νεωτέρας συμβάσεως ή απόστασις, εις ην ηδύνατο ούτος να απομακρυνθή, ηυξήθη εις εξ χιλιόμετρα, μέ την υποχρέωσίν του και πάλιν να διανυκτερεύη εν τω φυλακίω του εργοστασίου, συνεφωνήθη δε ως μισθός από 1 Ιουνίου 1961 διά την πρόσθετον ταύτην εργασίαν του ίσος προς 15 ο/ο επί του βασικού μισθού του. Ότι ο αναιρεσείων είχε καθ' εκάστην εβδομάδα 42 - 53 ωρών ανάπαυσιν, δυνάμενος κατ' αυτήν να απομακρυνθή ελευθέρως των φυλασσομένων εγκαταστάσεων, από της ενάρξεως δε της δευτέρας ως άνω συμφωνίας κατά την διάρκειαν της ημέρας υπεχρεούτο κατ' εναλλαγήν, όπως μη απομακρύνωνται εκ του χώρου των εγκαταστάσεων δύο φύλακες μέχρι της 1 Μαΐου 1963 και εις φύλαξ έκτοτε μέχρι της 15 Μαΐου 1964, μεθ' ην ουδείς φύλαξ υπεχρεούτο να παραμένη εις τον τόπον της εργασίας μετά την εκτέλεσιν της οκταώρου εργασίας του, αλλ' ηδύνατο να απομακρυνθή εις απόστασιν μέχρις εξ χιλιομέτρων, όπερ εις δε ο αναιρεσείων παρέμενεν εντός του χώρου των εγκαταστάσεων μετά την εκτέλεσιν της οκταώρου εργασίας του ουδέποτε παρέστη ανάγκη να προσφέρη τας υπηρεσίας του. Όθεν, αποφηναμένου τούτο μετά ταύτα ότι η ανωτέρω περιορισμένη δέσμευσις της ελευθερίας του αναιρεσείοντος, έπ' ωφελεία της αναιρεσιβλήτου, μετά την εκτέλεσιν του νομίμου ωραρίου εργασίας του, δεν συνιστά εργασίαν ρυθμιζομένην υπό των διατάξεων περί υπερωριακής ή νυκτερινής εργασίας, αλλά τοιαύτην, ρυθμιζομένην υπό των άρθρων 649 και 653 του Α.Κ., ως παρεχομένην κατά τας συνήθεις περιστάσεις μόνον επί αναλόγω μισθώ, ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε και διά σκέψεων πλήρων και σαφώς τας προπαρατεθείσας διατάξεις και ο περί του αντιθέτου πρώτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος, ως αβάσιμος.

Εκ του άρθρου 651 του Α. Κ., ορίζοντος ότι ο μισθωτής επί συμβάσεως μισθώσεως εργασίας υποχρεούται να καταβάλλη τον συμφωνηθέντα ή εθιμοτύπως μισθόν, προκύπτει σαφώς, ότι, όταν το ποσόν του μισθού δεν έχη ορισθή διά της συμβάσεως, οφείλεται ο εθιμοτύπως τοιούτος, ήτοι το ποσόν, το οποίον καταβάλλεται εις άλλους εκμισθωτάς του αυτού φύλου και ηλικίας, παρέχοντας δε εργασίαν του αυτού είδους εν τω αυτώ τόπω και υπό τας αυτάς συνθήκας, ότι, κατά το άρθρον 648 του ιδίου Κώδικος, λογίζεται σιωπηρώς συμφωνηθείς, εφ' όσον η εργασία κατά τας συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον επί μισθώ.

Ως προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, το δικάσαν δικαστήριον εδέξατο, μετ' ανελέγκτων εκτίμησιν των αποδείξεων, ότι ο αναιρεσείων διά την παρασχεθείσαν παρ' αυτού προς την αναιρεσιβλήτον πρόσθετον εργασίαν διά της περιωρισμένης δεσμεύσεως της ελευθερίας του, έπ' ωφελεία της αναιρεσιβλήτου, ήτις κατά τας συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον επί αναλόγω μισθώ, δικαιούται δια το από της προσλήψεώς του μέχρι 31 Μαΐου 1961 χρονικόν διάστημα, καθ' ο δεν είχε συμφωνηθή μισθός, του εθιμοτύπου μισθού, ανερχομένου εις 15ο/ο επί του εκ δραχμών 1500 μηνιαίου βασικού μισθού του. Ούτως όμως αποφηναμένου ως προς τον καθορισμόν του ποσού του παρά του αναιρεσείοντος εις την ανωτέρω περίπτωσιν δικαιουμένου εθιμοτύπου μισθού, χωρίς να αναφέρη τους λόγους

καὶ τὰς περιστάσεις, ἐφ' ὧν ἐστήριξε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, ἀνεπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν του καὶ κατέστησεν, ὡς ἐκ τούτου, ἀνέφικτον τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως καὶ ἀναιρετέαν ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 19 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ Τμῆμα τοῦτο δέον νὰ προβῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810)1957, εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, ὡς μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως,καὶ ἐξετάσῃ, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν (ἄρθρον 832 § 1 Πολιτικῆς Δικονομίας), τὴν ἀπὸ 15.10.1964 ἔφεσιν τῆς ἐναγομένης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5581)1964 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ὑποθέσεων Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τὴν ἀντέφεσιν τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ τοῦ συμβολαιογράφου ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἑκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἐβεβαιώθησαν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης τὴν 3.6.1959, ὡς φύλαξ τοῦ ἐν Ἀλιβερίῳ ἀτμοηλεκτρικοῦ ἐργοστασίου της, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 1.500, πλέον οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, διὰ τὸ νόμιμον ἐπὶ ὀκτὼ ὡράριον ἐργασίας του. Μετὰ τὴν λῆξιν ὅμως τῆς ὀκταώρου ταύτης ἐργασίας του ὑπεχρεοῦτο οὗτος παρὰ τῆς ἐκκαλούσης, ὅπως μὴ ἀπομακρύνεται ἐκ τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων, εἰ μὴ μόνον κατόπιν ἀδείας, καὶ νὰ διανυκτερεύῃ εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ ἐργοστασίου, ἵνα, ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου μόνον ἀνάγκης, ἤτοι δολιοφθορᾶς, πυρκαϊᾶς ἢ κλοπῆς προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του. Διὰ τὴν τοιαύτην πρόσθετον ἐργασίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου μέχρι τῆς 31.5.1961 οὐδεμία ἀμοιβὴ εἶχε συμφωνηθῇ, οὔτε κατεβλήθη εἰς αὐτὸν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει γενομένων δεκτῶν δικαιοῦται οὗτος τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ προαναφερθεῖσα παρ' αὐτοῦ ἐργασία, καθ' ἃ βεβαιοῦται, παρέχεται κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ ἀναλόγῳ μισθῷ. Ὡς πρὸς τὴν μετὰ τὴν 1.6.1961 καὶ ἐφεξῆς παρασχεθεῖσαν πρόσθετον ἐργασίαν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος εἶχε συμφωνηθῇ μισθός, ἀντερχόμενος εἰς 15ο)ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ του μισθοῦ καὶ ἐπομένως διὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ὠφείλετο μόνον ὁ συμφωνηθεὶς οὗτος μισθός, ὅστις καὶ κατεβλήθη. Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τοῦ εἴδους καὶ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος καὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξετελεῖτο αὕτη, αἵτινες ἦσαν δυσμενέστεραι καὶ κατὰ πολὺ καταθλιπτικώτεραι τῶν μετὰ τὴν 1.6.1961 τοιούτων, ἀφ' ἧς συνεφωνήθη μισθός, διότι ἠδύνατο οὗτος ἐπὶ τῇ βάσει μεταγενεστέρας συμφωνίας νὰ ἀπομακρύνηται εἰς ἀπόστασιν τριῶν χιλιομέτρων καὶ ἀργότερον ἓξ χιλιομέτρων ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του, ἐνῶ κατὰ τὸν ἐνδιαφέροντα χρόνον τὸν πρὸ τῆς 1.6.1961, δι' ὃν δὲν εἶχε συμφωνηθῇ μισθός, ὑπεχρεοῦτο νὰ παραμείνῃ ἐντὸς τοῦ χώρου τοῦ ἐργοστασίου, ὁ ἀνωτέρω εἰθισμένος μισθός, ὃν δικαιοῦται οὗτος, ἀνέρχεται εἰς 40ο)ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ του μισθοῦ. Ὅθεν ἐσφαλμένως ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος καθ' ὅλον τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ του χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 3.6.1959 ἕως 2.6.1964, ἐδικαιοῦτο διὰ τὴν ἀνωτέρω πρόσθετον ἐργασίαν του 50ο)ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ του μισθοῦ καὶ δέον ἀφ' ἑνὸς μὲν νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις καὶ, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐπιδικασθῶσιν εἰς τὸν ἐνάγοντα διὰ τὸ ἀπὸ 3.6.1959 ἕως 31.5.1961 μόνον χρονικὸν διάστημα δραχμαὶ 14.300 ἐν ὅλῳ, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀντέφεσις τοῦ ἐνάγοντος, ἐν ᾗ αἰτεῖται ἡ μεταρρύθμισις τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιδικασθῇ εἰς αὐτὸν ὁλόκληρον τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐπιδιωκόμενον ποσόν, ὡς ἀβάσιμος.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΜΙΣΘΟΣ ΑΔΕΛΦΩΝ ΝΟΣΟΚΟΜΩΝ ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Παροχή έργασίας κατά Κυριακάς και νυκτερινάς ώρας

Λήψις ὑπό τῶν εἰς Ἰδιωτικόν δίκαιον Νοσηλευτικά Ἱδρύματα ὑπηρετουσῶν νοσοκόμων τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, μειουμένου κατά 25ο/ο, τῶν ἐκ τούτου πρακτικῶν, αἱ ὁποῖαι προσελήφθησαν τό πρῶτον μετά τήν ἰσχύν τοῦ Νόμου 683/1948, ὡς καί τῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων, τά ὁποῖα λαμβάνουν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι.—Προσαυξήσεις ὁμοιοθῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί νυκτερινάς ὥρας.—Νόμιμοι ὧραι ἐργασίας.

Ἐπεκυρώθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 683/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπανέρχεται καί ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις ἐπί τοῦ ἀπασχολήσαντος αὐτήν θέματος εἰς τά καί διά τῆς προηγουμένης Α.Π. 500/1965 (εἰσηγητής *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 24, 1488) νομολογηθέντα. (Ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1487 καί τήν μεταγενεστέραν Α.Π. 608/1965, εἰσηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 225).

Ἀρείου Πάγου 43/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος *Γ. Βαρελόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος 683/1948 «περί διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καί ἐπισκεπτριῶν» καί δή τοῦ ἄρθρου 1ου, ὁρίζοντος ὅτι καί αἱ εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικά ἱδρύματα ὑπηρετοῦσαι ἀδελφαί νοσοκόμοι, αἱ ἔχουσαι πτυχίον σχολῆς τριετοῦς ἤ μονοετοῦς φοιτήσεως, λαμβάνουν τόν μισθόν τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν γραφέως β' τάξεως μέχρι ταγματάρχου β' τάξεως, ἀναλόγως τῆς θέσεως, ἣν, κατά τόν ὀργανισμόν τοῦ ἱδρύματος, κατέχουν, καί πέραν τροφῆς, στέγης καί ὑπηρεσιακῆς στολῆς πάσας τάς προσαυξήσεις καί ἐπιδόματα, τά παρεχόμενα εἰς τούς δημοσίους ὑπαλλήλους, τοῦ ἄρθρου 18 ὁρίζοντος ὅτι αἱ εἰρημέναι ἀδελφαί νοσοκόμοι διορίζονται ἤ προάγονται εἰς τάς ὑπό τοῦ ἄρθρου τούτου καθοριζομένας καί δι' ὀργανισμοῦ, ὃν δέον νά συντάξουν τά ἱδρύματα, προβλεπομένας θέσεις (νοσοκόμου, ἀδελφῆς νοσοκόμου β' τάξεως, ἀδελφῆς νοσοκόμου α' τάξεως, κλπ.), τῶν ἄρθρων 24, 25 καί 26 ὁριζόντων ὅτι, ἐν ἐλλείψει ἀδελφῶν νοσοκόμων διπλωματούχων σχολῶν τριετοῦς ἤ μονοετοῦς φοιτήσεως, δύνανται νά προσλαμβάνωνται ὑπό τῶν ἱδρυμάτων ὡς νοσοκόμοι καί μή κεκτημέναι πτυχίου, καλούμεναι πρακτικαί νοσοκόμοι, καί ὅτι αἱ κατά τήν ἰσχύν τοῦ νόμου τούτου ὑπηρετοῦσαι εἰς παντός εἴδους νοσηλευτικά ἱδρύματα πρακτικαί νοσοκόμοι κατατάσσονται εἰς ἀναλόγους θέσεις ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας των, τῆς ἱκανότητός των καί τῶν λοιπῶν προσόντων αὐτῶν, δικαιούμεναι τῶν αὐτῶν ἀνωτέρω μισθῶν, προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων, καί τοῦ ἄρθρου 27, ὁρίζοντος ὅτι αἱ μετά τήν ἰσχύν τοῦ νόμου τούτου προσλαμβανόμεναι τό πρῶτον πρακτικαί νοσοκόμοι λαμβάνουν τόν μισθόν τῶν νοσοκόμων μονοετοῦς φοιτήσεως (γραφέως β' τάξεως), μειωμένον κατά 25 ο/ο, προάγονται δέ μετά τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, κατά μισθόν, εἰς τόν βαθμόν τοῦ γραφέως α' τάξεως, λαμβάνουσαι καί κατά τήν προαγωγήν ταύτην μειωμένον κατά 25 ο/ο μισθόν καί δικαιούμεναι τῶν αὐτῶν ἀνωτέρω προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων καί τῶν τοιούτων τοῦ ἄρθρου 71 Α.Κ., προκύπτει σαφῶς, ὅτι καί αἱ εἰς ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικά ἱδρύματα ὑπηρετοῦσαι νοσοκόμοι λαμβάνουν τόν μισθόν τῶν εἰρημένων δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, μειωμένων κατά 25 ο/ο αἱ ἐκ τούτων πρακτικαί, αἱ προσληφθεῖσαι τό πρῶτον μετά τήν ἰσχύν τοῦ ἄνω νόμου, ὡς καί τάς προσαυξήσεις καί τά ἐπιδόματα, τά ὁποῖα λαμβάνουν οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, εὐθέως μέν ἐάν τά ἱδρύματα συνέταξαν τόν προβλεπόμενον ὀργανισμόν καί κατέταξαν αὐτάς εἰς τάς προσηκούσας θέσεις, ὡς ἀποζημίωσιν δέ ἐάν τά ἱδρύματα, παρά τήν ἣν εἶχον ὑποχρέωσιν, δέν συνέταξαν ὀργανισμόν καί

δὲν κατέταξαν αὐτὰς εἰς τὰς σχετικὰς θέσεις. Ἐκ τοῦ ὅτι ὅμως διὰ τῶν εἰρημένων διατάξεων καθορίζονται αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ καὶ τῶν νοσοκόμων, τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἰδιωτικοῦ δικαίου, βάσει τῶν ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τῶν ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ ἄνω νόμου βαθμῶν δὲν μεταβάλλεται ὁ νομικὸς χαρακτὴρ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως τούτων ὡς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δὲν ἀποκλείεται ἡ χορήγησις καὶ εἰς τὰς νοσοκόμους τῶν νοσηλευτικῶν τούτων ἱδρυμάτων τῶν εἰς ἰδιωτικοὺς μισθωτοὺς δι' ἑτέρων διατάξεων παρεχομένων ἀποζημιώσεων, ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων, ὡς εἶναι αἱ προσαυξήσεις, αἱ παρεχόμεναι εἰς τὸ ἐν γένει προσωπικὸν πασῶν τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946, 18310)1946 καὶ 25825)1951 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, λόγῳ ἐπιτρεπτῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας καὶ λόγῳ νυκτερινῆς τοιαύτης, ἃς δικαιοῦνται νὰ ἀπαιτήσουν καὶ αἱ εἰρημέναι νοσοκόμοι, μὴ προκύπτοντος ἀντιθέτου οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ εἰρημένου ν. δ. 683)1948, οὔτε ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 75 § 2 τοῦ ν. 1811)1951 «περὶ κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ἐχούσης ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν νοσοκόμων τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, μὴ οὐσῶν τοιούτων. Ἐπομένως τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ἐπιδικάσαν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, βάσει τῶν εἰρημένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον πρακτικὴν νοσοκόμον παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι νομικῷ προσώπῳ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀποζημίωσιν διὰ παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτῆς ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ κατὰ νύκτας, ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1962 μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1963, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέραις αἰτιολογίαις, οὐδαμῶς ἔσφαλε, μὴ παραβιάσαν οὕτω τὰς ἄνω διατάξεις τοῦ ν.δ. 683)1948 ἢ ἑτέραν, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου συναφεῖς πρῶτος ἕως καὶ πέμπτος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 39431)7672)1961 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ὡρίσθη ἡ ἐργασία τοῦ κατωτέρου ὑγειονομικοῦ προσωπικοῦ, ἐν ᾧ καὶ αἱ νοσοκόμοι, εἰς ὀκτὼ ὥρας κατὰ τὴν ἡμέραν, στηρίζεται εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 4020)1959, μὴ παρεξερχομένη τῆς δι' αὐτῆς παρασχεθείσης σχετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Ἐκ τούτου καὶ δοθέντος ὅτι ἡ κατὰ τὴν νύκτα ἐργασία τοῦ αὐτοῦ προσωπικοῦ ἔχει ὁρισθῆ εἰς ἑπτὰ ὥρας διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ἀ. ν. 199)1936 ἕπεται ὅτι ἡ πέραν τῶν χρονικῶν τούτων ὁρίων ἡμερησία καὶ νυκτερινὴ ἐργασία τῆς ἀναιρεσιβλήτου, πρακτικῆς νοσοκόμου παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι, εἶναι ὑπερωριακή, τοῦτο δὲ εἰπὼν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον οὐδαμῶς παρεβίασε τὰς εἰρημένας διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος ἕκτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου. Τὸ εἰρημένον δικαστήριον δὲν ἔσφαλεν, οὐδὲ καθ' ὅσον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τοῦ πλουτισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῆς σχετικῆς ἀποζημιώσεως αὐτῆς καὶ τὴν ἀποτίμησιν τῆς παρεχομένης αὐτῇ, συμφώνως τῷ νόμῳ, κατοικίας καὶ τροφῆς, ἃς θὰ παρεῖχε τὸ ἀναιρεσεῖον καὶ πρὸς ἑτέραν νοσοκόμον διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν, καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος ἕβδομος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου. Κριθέντος δὲ ἀνωτέρω ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 683)1948 προβλεπομένων ἀποδοχῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ οὐχὶ ἑτέρων κατωτέρων, ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προβλεπομένων, καὶ ἂν κατεβλήθησαν εἰς αὐτὴν αἱ εἰρημέναι ἀποδοχαί, δὲν δύναται νὰ γίνῃ λόγος περὶ διαφορᾶς ἀχρεωστήτως καταβληθείσης αὐτῇ καὶ περὶ συμψηφισμοῦ ταύτης πρὸς τὰς ἐπιδίκους ἀπαιτήσεις καὶ λόγῳ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας, δι' ὃ ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπερρίφθη ἡ περὶ τοιούτου συμψηφισμοῦ ἔνστασις τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀπορριπτέος καὶ ὁ ἀντίθετος ὄγδοος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΔΙΑΘΕΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΞ ΕΡΓΑΤΩΝ ΜΕΛΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Όρος αποφάσεως Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου

Απόφασις ὑπ' ἀριθ. 3)1961 Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων.—Ἐκτέλεσις ὡρισμένων ἐργασιῶν ὑποχρεωτικῶς παρ' ἐργατῶν μελῶν τῶν ὑφισταμένων συνεργατικῶν.—Ὑπερημερία κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, μὴ γενομένης ἀποδεκτῆς τῆς προσφερθείσης ἐργασίας αὐτῶν, καὶ δικαίωμα τῆς διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας ὁριζομένης διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀμοιβῆς.—Ἐλευθέρα ἐκτίμησις ὑπὸ τοῦ Δικαστοῦ τῶν ἀποδείξεων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1961 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορασφαγέων Ἡρακλείου Κρήτης» (ΕΕΔ 21, 444), ἐκδοθείσης εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ ἀφ' ἑνὸς τοῦ Συνδέσμου Σφαζομένων Ζώων Ἡρακλείου Κρήτης καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν τῆς αὐτῆς πόλεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14870)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 21, 444), ὑπεχρεώθη ὁ ὡς ἄνω Σύνδεσμος Ἐργατῶν, ὅπως διατηρῇ ἐν ἑτοιμότητι εἰς τὴν διάθεσιν τῶν κρεοπωλῶν Ἡρακλείου τὰ ἀπαιτούμενα ἐργατικὰ συνεργεῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν ὡρισμένων ἐργασιῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων εἰς Ἡράκλειον πρὸς κατανάλωσιν αὐτόθι, ἐξ ἄλλων περιφερειῶν, ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων.

Τοιαῦται ἐργασίαι σημειοῦνται ἡ παραλαβή, ἀνάρτησις, ταξινόμησις, ἐκτέλεσις τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν πρὸς διενέργειαν τοῦ συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀπὸ 7.7.1953 β. δ)τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 30.11.1940 β. δ)τος περὶ ἐπιθεωρήσεως σφαγίων», δευτέρου κτηνιατρικοῦ καὶ κρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου εἰς τοὺς τόπους καταναλώσεως κλπ.

Ἐξ ἄλλου διὰ τῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπεβλήθη εἰς τοὺς κρεοπώλας Ἡρακλείου ἡ ὑποχρέωσις, ὅπως ἐν περιπτώσει εἰσαγωγῆς τοιούτων σφαγίων (ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων) παραδίδουν ταῦτα εἰς τὰ ἀνωμένονα συνεργεῖα ἐργατῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν προαναφερθεισῶν ἐργασιῶν.

Τὴν νομιμότητα τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως ἠμφισβήτησαν οἱ κρεοπῶλαι Ἡρακλείου, ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ δὲ τοῦ Συνδέσμου Ἐκδορασφαγέων τῆς αὐτῆς πόλεως ἐξεδόθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 31)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἡρακλείου καὶ μετ' ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1195)1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἡρακλείου, ἀναγνωρίσασαι τὴν νομιμότητα τῆς ρηθείσης δεσμεύσεως. Κατὰ τῆς κατ' ἔφεσιν ἐκδοθείσης ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἠσκήθη αἴτησις ἀναιρέσεως.

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω παρατιθεμένης ἀποφάσεώς του, ἀπορρίψας τὴν ἀσκηθεῖσαν αἴτησιν ἀναιρέσεως, δέχεται τὴν νομιμότητα τῆς τοιαύτης δεσμεύσεως καὶ τὴν περιέλευσιν εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τοῦ ἀποκρούσαντος τὰς προσφερθείσας ἐργασίας ἀναιρεσείοντος (Πρβλ. καὶ Σ.Ε. 1455)1965, εἰσηγητὴς Γ. Παναγιωτάλας, ΕΕΔ 24, 1031, ἔνθα καὶ σημειώσεις μας).

Ἀρείου Πάγου 610)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμης* Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Βύστ. Μαλλιάβας* Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Διπλιώδης, Δ. Ρουτσάκος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3) 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδορασφαγέων Ἡρακλείου Κρήτης», ἐκδοθείσης εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Σφαγέων Σφαζομένων Ζώων Ἡρακλείου Κρήτης, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Κρεοπωλῶν Ἡρακλείου Κρήτης, κηρυχθείσης δὲ ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14878)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθωρίσθησαν ἐν ἐδαφίοις Α' καὶ Γ' τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν σφαγέων σφαζομένων ζώων ἐν τοῖς Δημοτικοῖς Σφαγείοις Ἡρακλείου ἢ ἐκτὸς τούτων, ἀλλ' ἐντὸς τῆς πόλεως Ἡρακλείου, ἢ καὶ ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἡρακλείου διὰ τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν τῶν ὑπὸ τῶν κρεοπωλῶν διατεθειμένων

εἰς τὴν κατανάλωσιν ζώων, ὡρίσθη ἐν ἐδαφίῳ Β' τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς, ὅτι «διὰ τὰ εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα καὶ χρήζοντα τριχινοσκοπήσεως, μερικῆς ἐκδερματώσεως, κρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου κλπ. καθορίζονται κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς κατὰ κεφαλὴν ζώου, διὰ βοοειδῆ ἐν γένει δραχμαὶ 20, δι' αἰγοπρόβατα ἐν γένει δραχμαὶ 5, δι' ἡμιόνους καὶ ἐρίφια γάλακτος δραχμαὶ 2, διὰ χοίρους ἐν γένει δραχμαὶ 6 ἕως 12», ὡρίσθη δὲ ἐν ἐδαφίῳ Δ', ὅτι «πρὸς ἀποφυγὴν προστριβῶν καὶ διενέξεων ἡ παροχὴ καὶ κατανομὴ τῆς ἐργασίας σφαγῆς καὶ ἐκδορᾶς ζώων γίνεται ἰσομερῶς μεταξὺ τῶν ὑφισταμένων συνεργατικῶν, κατ' ἀναλογίαν τοῦ ἀριθμοῦ μελῶν ἑκάστης συνεργατικῆς, ἐπιμελείᾳ τῶν διευθύνσεων τῶν συνεργατικῶν τούτων».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται σαφῶς, ὅτι καὶ αἱ κατὰ μέρος προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων πρὸς ἐνέργειαν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀπὸ 7.7.1952 β.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 30.11.1940 β.δ. περὶ ἐπιθεωρήσεως σφαγίων», κτηνιατρικοῦ (κρεοσκοπικοῦ) ἐλέγχου ἐκτελοῦνται ὑποχρεωτικῶς παρ' ἐργατῶν μελῶν τῶν ὑφισταμένων συνεργατικῶν, τῶν μελῶν δηλονότι τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Συνδέσμου Σφαγέων Σφαζομένων Ζώων Ἡρακλείου. Οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἀκολούθως δὲ διὰ τὴν τοιαύτην προπαρασκευαστικὴν ἐργασίαν (καταμέτρησιν, ἀνάρτησιν καὶ ταξινόμησιν) πρὸς ἐνέργειαν κτηνιατρικοῦ ἐλέγχου ἐπὶ ἐσφαγμένων καὶ ἐγδαρμένων ζώων, εἰσαχθέντων πρὸς κατανάλωσιν εἰς τὴν πόλιν Ἡρακλείου ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος κρεοπώλου, προσφερθεῖσαν διὰ τῶν εἰς διάθεσιν αὐτοῦ τεθέντων εἰδικῶν συνεργείων ἐξ ἐργατῶν μελῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Συνδέσμου, μὴ γενομένην ἀποδεκτὴν ὑπ' αὐτοῦ, περιαχθέντος οὕτω εἰς ὑπερημερίαν, ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. τὴν διὰ τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρισθεῖσαν ἀμοιβὴν διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε, τὸ δὲ ἐπαρκῶς τὴν ἀπόφασίν του ἠτιολόγησε, καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ τρίτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Ὁ τρίτος δὲ λόγος, καθ' ὅσον πλήττει τὴν ἀνέλεγκτον, ὡς ἀναγομένην μόνον εἰς πράγματα, κρίσιν τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰσήγαγε πρὸς κατανάλωσιν ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως τὰ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀναφερόμενα ἐσφαγμένα καὶ ἐγδαρμένα ζῶα, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀπαράδεκτος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 810 § 1 Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3810)1957.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου Γ'ΦΟΔ' «περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν» κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου θεσπιζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁ δικαστὴς ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως τὰς προσαγομένας αὐτῷ ἀποδείξεις καὶ τὴν μαρτυρίαν ἔτι μαρτύρων ἐξαιρετέων κατὰ νόμον πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ αἰτίασιν ὅτι, παρὰ τὸν νόμον ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν μαρτυρία τοιούτων μαρτύρων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ἐκ τῆς βεβαιώσεως δὲ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ὅτι ἐσχημάτισε τὴν ἐν ταύτῃ κρίσιν του ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων ἐξετασθέντων καὶ πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων, καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ τὰς ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ ἀναφερομένας ὡς μὴ ληφθείσας ὑπ' ὄψιν καταθέσεις μαρτύρων καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ἔγγραφα. Κατὰ συνέπειαν ὁ λόγος οὗτος εἶναι ἀπορριπτέος καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ σχετικὴν περὶ τοῦ ἐναντίου αἰτίασιν.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑ ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Διατάξεις άρθρων 6 καὶ 11 Ν.Δ. 4362)1964

Ἀρχαιρεσίαι ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων, παρισταμένου Δικαστοῦ.—Ἔργον τοῦ Δικαστοῦ.— Διατάξεις ἄρθρων 6 καὶ 11 Ν.Δ. 4361)1964.—Ἐκκαθάρισις καὶ ἀνασύνταξις μητρώου. —Διαγραφὴ μόνον τῶν ἀποβαλόντων ἐκ τινος λόγου αὐτοδικαίως τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους καὶ τῶν τυχὸν ἀποβιωσάντων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν καθυστερούντων τὰς συνδρομάς των ἢ ἐξ ἄλλων λόγων ἀποβλητέων, διὰ τὴν ἀποβολὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς διοικήσεως, γνωστοποιουμένη.—Παράνομος σύνταξις μητρώου.—Ἔννοια ἄρθρου 101 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν Θεσσαλονίκης ἐπελήφθη ἐφέσεως κατὰ εἰρηνοδικειακῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν διαταξιν τοῦ ἄρθρου 3 ν.δ. 4361)1964 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (ΕΕΔ 23, 1129), διὰ τῆς ὁποίας ἐλύθη τὸ ἀμφισβητούμενον ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ ζήτημα, ἂν ἁρμόδιος δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ ἐργατικοῦ σωματείου ἦτο ὁ Εἰρηνοδίκης ἢ τὸ Πρωτοδικεῖον κατ' ἄρθρον 101 Α.Κ.

Ἐξ ὅσων ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀποφάσει συνάγεται πόσον χρήσιμος ὑπῆρξεν ἡ διεύρυνσις τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας διὰ τοῦ ἀνωτέρω νόμου (Ἴδε καὶ *Ι. Πάτσαν*, ΕΕΔ 24, 328, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 325).

Προέδρου Πρωτ. Θεσσαλονίκης 1759)1965

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Παπανικολάου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πάτσας, Ἀλ. Παπαοικονόμου

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25)1965 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης, δικάσαντος συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ β.δ. 4361)1964 καὶ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ β. δ)γματος τῆς 1)20.5.1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» ἐπὶ ἀγωγῆς τῶν ἐκκαλούντων περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπαγγελματικοῦ ἐργατικοῦ σωματείου, δι' ἧς ἐξελέγη ἡ διοίκησις αὐτοῦ, νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις καὶ κατοβληθέντος τοῦ νομίμου προαστίου, εἶναι τύποις παραδεκτὴ καὶ ἐξεταστέα.

Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις τῶν ἐκκαλούντων μελῶν τοῦ σωματείου περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν του τῆς 17 ἕως 19 Ἰανουαρίου 1965, δι' ἧς ἐξελέγησαν ὀργανα διοικήσεως, κριθέντων ἀβασίμων τῶν προβληθέντων λόγων ἀκυρότητος.

Διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως προσάπτεται εἰς τὴν ἄνω ἀπόφασιν κακὴ ἐκτίμησις τῶν ἀποδείξεων, ὅσον ἀφορᾷ τὸν πρῶτον ἐν τῇ αἰτήσει λόγον ἀκυρότητος, τὸν συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι ἡ γενικὴ συνέλευσις ἀπεφασίσθη μόνον ἐκ μελῶν, περιληφθέντων εἰς συνταγὴν νέου μητρῴου, ἐκ 531 μελῶν, ὅπερ δὲν ἦτο γνήσιον καὶ δὲν περιεῖχεν ἅπαντα τὰ ἐγγεγραμμένα μέλη τοῦ σωματείου, τὰ περιλαμβανόμενα εἰς τὸ ὑπάρχον μητρῷον, ἀνερχόμενα δὲ εἰς 1200, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει ἀντιγράφου τοῦ ὡς ἄνω μὴ γνησίου μητρώου, ὅπερ ἐνεφανίσθη ὡς γνήσιον, οὕτω δὲ παρεβιάσθησαν αἱ περὶ ἀπαρτίας διατάξεις καὶ τὸ ἀπότέλεσμα τῶν ἐκλογῶν διὰ τοῦ κατὰ τὸν ἄνω τρόπον ἀποκλεισμοῦ σημαντικωτάτου ἀριθμοῦ μελῶν, δὲν εἶναι γνήσιον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν. δ)τος 4361)1964 αἱ ἀρχαιρεσίαι καὶ πάσης φύσεως ἐκλογαὶ τῶν ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων διεξάγονται ὑπὸ τῶν Ἐφορευτικῶν Ἐπιτροπῶν, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων Καταστατικῶν. Ὁ παριστάμενος εἰς αὐτὰς κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις δικαστικὸς μεριμνᾷ καὶ ἐποπτεύει, ὅπως αὗται διεξεργοῦνται βάσει τῶν διατάξεων τῶν οἰκείων Καταστατικῶν καὶ τοῦ νόμου. Προκειμένου περὶ σωματείων πρὸ πάσης ψηφοφορίας δι' ἀρχαιρεσίας ὁ παριστάμενος δικαστικὸς, μετ' ἔρευναν καὶ ἐξακρίβωσιν περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου καὶ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς βεβαιωθέντος ἀντιγράφου μητρώου, ἐπικυρώνει τοῦτο διὰ πράξεως αὐτοῦ, καταχωρουμένης ἐν τέλει τοῦ τε ἀντιγράφου καὶ τοῦ μητρώου, τὸ ἀντίγραφον δὲ τοῦτο δέον νὰ περιλαμβάνῃ τὰ ἀναφερόμενα στοιχεῖα ταυτότητος ἑκάστου μέλους καὶ τὰς συνδρομάς, τὰς ὁποίας κατέβαλε τοῦτο.

Διὰ τῶν ἄνω διατάξεων οὐδόλως ἐπιβάλλεται ἡ σύνταξις νέου μητρώου καὶ ἡ ἀναγραφὴ ἐν αὐτῷ μόνον τῶν ἐκπληρούντων τὰς οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις των, ἡ μὴ ἐκπλήρωσις τῶν ὁποίων μέχρι τῆς συνελεύσεως συνεπάγεται ἁπλῶς ἀποκλεισμὸν ἐκ τῆς συνελεύσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ αὐτοῦ νόμου. Βεβαίως δὲν ἀποκλείεται εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ σωματείου νὰ προβῇ εἰς ἐκκαθάρισιν καὶ ἀνασύνταξιν τοῦ μητρώου του, ἀλλὰ δι' αὐτῆς δύναται νὰ διαγράφουν μόνον τὰ ἀποβαλόντα ἐκ τινος λόγου αὐτοδικαίως τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους καὶ τὰ τυχὸν ἀποβιώσαντα, οὐχὶ δὲ καὶ τὰ καθυστεροῦντα τὰς συνδρομάς των ἢ ἐξ ἄλλων λόγων ἀποβλητέα κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ, διὰ τὴν ἀποβολὴν τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς διοικήσεως, γνωστοποιουμένη εἰς τὸ ἀποβαλλόμενον μέλος, δυνάμενον νὰ ἀσκήσῃ προσ-

φυγήν (άρθρον 88 του Α.Κ., άρθρον 9 νόμου 2151)1921). Κατά το άρθρον 5 του Καταστατικού του περί ού πρόκειται σωματείου ('Ενώσεως 'Εμπορουπαλλήλων Θεσσαλονίκης) διαγράφεται το μέλος, έάν άλλάξη έπάγγελμα, έάν καθυστερήση συνδρομάς πλέον του έτους (έπανεγγραφόμενον όμως έν τη περιπτώσει ταύτη αύτοδικαίως άμα τη καταβολή των) και έάν δεικνύη άσυμβίβαστον χαρακτήρα πρός τα συμφέροντα και την άξιοπρέπειαν του σωματείου και δέν τηρή τας άποφάσεις των όργάνων του, ούδόλως όμως συνάγεται έκ των άνωτέρω, ότι, συντρεχόντων των όρων, χωρεί ή διαγραφή αύτοδικαίως. Κατά το άρθρον 25 του αύτου Καταστατικού τα μέλη δικαιούνται νά συμμετάσχουν των συνελεύσεων, έφ' όσον δέν καθυστεροῦν συνδρομάς πέραν των δύο μηνών, έκτός του μηνός, καθ' ον γίνεται ή συνέλευσις, και κατά το άρθρον 27 αύτου πάν μέλος, καθυστεροῦν συνδρομάς του πέραν των δύο μηνών, δύναται νά έξοφλήση ταύτας εις τον παρόντα κατά τας συνελεύσεις παρευρισκόμενον εισπράκτορα της 'Ενώσεως και νά λάβη μέρος εις την συνέλευσιν. Και κατά το άρθρον 11 του κ. δ. 4362)1964 διά την συμμετοχήν εις τας κατά την πρώτην έφαρμογήν αύτου συγκαλουμένας συνελεύσεις τα ήδη έγγεγραμμένα μέλη όφείλουν νά έξοφλοῦν όφειλομένας τυχόν συνδρομάς, ούχί όμως και πέραν του έτους.

'Εκ των έκτεθέντων ύπό των διαδίκων, των καταθέντων των ένώπιον του Εἰρηνοδίκου έξετασθέντων μαρτύρων, των περιεχομένων εις το προσαγόμενον είκαῖον πρακτικόν, τῆ καταθέσεως του ένώπιον ήμων ένόρκως έξεταοθέντος μάρτυρος, των, ένόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, των περιεχομένων εις την προσκομισθεῖσαν ύπ' άριθ. 8461)1965 έκθεσιν του συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Γ. Σ., πάντων των προσκομισθέντων έγγράφων στοιχείων και έκ των έπιδειχθέντων ήμιν τοιούτων κατά την έν τοῖς Γραφείοις του σωματείου μετάβασίν μας, περί ών κατωτέρω, έβεβαιώθησαν τα έξῆς: Πρό των γενομένων άρχαιρεσιῶν ή ύπάρχουσα τότε διοίκησις του σωματείου προέβη διά του τύπου και άλλων μέσων εις πρόσκλησιν πάντων των έμπορουπαλλήλων πρός έγγραφήν των ώς μελῶν, άφου τακτοποιηθοῦν εἰκονομικῶς. Οὕτω δέν έγένετο ή έγγραφή των έμφανισθέντων εις καταρτισθεῖν τότε μητρῶον, εἰ, ὁ περιελήφθησαν 531 μέλη. Περί τούτου πρόκειται ή κατάθεσις του μάρτυρος του έφεσιβλήτου Σ.Κ., έκλεγέντος γενικού γραμματέως, μετέχοντος δέ και της προηγουμένης διοικήσεως, της συντάξάσης τό δεύτερον μητρῶον, καθ' ὁν κατά το έτος 1963 παρελήφθη ύπό της διοικήσεως μία κατάστασις των ταμειακῶς έν τάξει μελῶν, ήτις περιείχε περί τα 900 έως 1.000 όνόματα, έξ αύτων δέ διεγράφησαν όσοι ένεφανίσθησαν, οί δέ λοιποί εἶτε δέν ένεφανίσθησαν, εἴτε έγιναν έργοδόται ή άπεβίωσαν. 'Ο αύτός, παρισταμένος κατά την συζήτησιν της έφέσεως, έδήλωσεν ήμιν, ότι δέν παρελήφθη ύπό της διοικήσεως προϋπάρχον μητρῶον, εἶον δέν εύρίσκεται έν τοῖς άρχείοις του σωματείου, την δήλωσιν δέ ταύτην έποιεῖτο κατά την μετάβασίν μας έν τοῖς Γραφείοις του σωματείου, κληθείς εἰς τον αύτον τόπον νά έπιδείξη τας αἰτήσεις των περιληφθέντων εἰς το ὡς άνω συνταχθέν μητρῶον. Αἱ πλεῖσται έξ αύτων ήσαν άπό έτῶν ύποβεβλημέναι, αἰτήσεις παλαιῶν μελῶν, έπί των όποίων (άνω δεξιά) έσημειοῦτο ὁ αὐξων άριθμός μητρῶου, δστις ήτο άναγεγραμμένος διά μελάνης, εἶχε δέ τεθῆ παρ' αύτον νέος άριθμός διά μολυβδίδος, ύπό τον όποῖον άνεγράφη εἰς το συνταχθέν μητρῶον. Πολλοί των διαγεγραμμένων άριθμῶν μητρῶου ύπερέβαινον τον άριθμόν 1000. Κληθείς νά έμφανίση και τας παλαιάς λοιπάς αἰτήσεις ἰσχυρίσθη, ὅτι δέν ύπάρχουσιν άλλαι τοιαῦται. 'Επίσης ἰσχυρίσθη, ότι δέν έχει εἰς την διάθεσίν του τα πρακτικά του Διοικητικού Συμβουλίου, έξ ὡν θά προέκυπτον αἱ έγκρίσεις έγγραφῆς τελῶν. Τέλος δέν έπέτρεψε τον έλεγχον των άρχειοθηκῶν πρός άνεύρεσιν ύπάρχοντος τυχόν παλαιοῦ μητρῶου ἢ άλλων στοιχείων περί ύπάρξεως αύτου. 'Εξ άλλου, κατά τας καταθέσεις των μαρτύρων του έφεσιβλήτου, μελῶν της παλαιοτέρας διοικήσεως του σωματείου, εἰς την ένεργήσασαν τας άρχαιρεσίας διοίκησιν εἶχε παραδοθῆ διά πρωτοκόλλου μητρῶον, περιλαμβάνον 1.200 μέλη, πρακτικά διοικητικού συμβουλίου και φάκελοι άπασῶν των αἰτήσεων έγγραφῆς, βάσει των όποίων έγίνετο ἡ έγγραφή εἰς το μητρῶον. Περαιτέρω προσεκομίσθησαν ένώπιον ήμῶν ύπό του έφεσιβλήτου σωματείου α) παλαιός φάκελος καταστάσεων μελῶν κατά κατάστημα ἢ έργοδότην, περιεχουσῶν περί τα 868 όνοματεπώνυμα μελῶν μετ' ένδείξεων περί των όφειλομένων εἰσφορῶν μηνῶν έτους 1957 και β) παλαιόν βιβλίον εὐρετήριον έξ 64 σελίδων, περιέχον 759 όνοματεπώνυμα μετ' άκαθορίστων ένδείξεων άριθμῶν, σχετικῶν μέ την καταβολήν συνδρομῶν. Παρά τα πλεῖστα των όνοματεπωνύμων σημειοῦται διά μολυβδίδος άριθμός, κυμαινόμενος άπό 1 μέχρι 1.500, ένδεικτικός, κατά τούς ἰσχυρισμούς των έκκαλούντων, του αὐξοντος άριθμοῦ μητρῶου.

'Εκ πάντων των άνωτέρω άγόμεθα άβιάστως εἰς την κρίσιν περί ύπάρξεως εἰς χεῖρας της ένεργησάσης τας άρχαιρεσίας διοικήσεως παλαιοῦ μητρῶου, περιλαμβάνοντος ύπέρ τα 1000 μέλη του σωματείου. 'Η διοίκησις όμως αὐτη δέν έχρησιμοποίησε το ἄνω μητρῶον, άλλά, ὡς εἰρηται, προέβη εἰς την σύνταξιν νέου τοιούτου, εἰς ὁ περιέλαβε μόνον τούς έμφανισθέντας κατόπιν των γενομένων προσκλήσεων, παραλείψασα τούς λοιπούς, οὓς έθεώρησε διαγραπτέους λόγω καθυστερήσεως συνδρομῶν, θανάτου ἢ άλλαγῆς έπαγγέλματος και άνευ εἰδικῆς περί τούτων έρεύνης. 'Η κατά τοιοῦτον όμως τρόπον σύνταξις νέου μητρῶου εἶναι παράνομος, διότι, κατά τα έν τῆ προηγουμένῃ σκέψει, κατ' ούδεμίαν διάταξιν νόμου ἢ τοῦ Καταστατικού ἢ μή έμφάνισις των μελῶν κατ' άνταπόκρισιν εἰς τας προσκλήσεις πρός έκ νέου έγγραφήν και τακτοποίησιν συνεπήγετο διαγραφήν των, χωρίς και νά έλευθῆ, άν συντρέχη εἰς έκάστην περίπτωσιν λόγος διαγραφῆς και χωρίς νά άποφασισθῆ αὐτη ύπό του άρμοδίου όργάνου της διοικήσεως. Εἶδ κώτερον δέν ἠδύνατο νά χωρήση τοιαύτη διαγραφή των καθυστερούντων τας συνδρομάς μελῶν, τα όποῖα ἠδύναντο νά έξοφλήσωσι ταύτας κατά την συνέλευσιν και νά μετάσχωσι ταύ-

της (άρθρον 27 τοῦ Καταστατικοῦ). Κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸ καταρτισθὲν ἀντίγραφον τοῦ ἄνω μητρώου, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου διενεργήθη ἡ ἐκλογή, δὲν ἦτο γνήσιον ἀντίγραφον τοῦ ὑφισταμένου πραγματικοῦ μητρώου, ἀλλ' ἀντίγραφον τοῦ ἀτάκτως καὶ κατ' ἀποκλεισμὸν μελῶν συνταγέντος τοιούτου, ὅπερ ἐνεφανίσθη ὑπὸ τῆς διοικήσεως εἰς τὸν ἐποπτεύοντα τὴν ἐκλογὴν διοικητικὸν ἀντιπρόσωπον, ἐκλαβόντα αὐτὸ ὡς τὸ συνήθως ὑφιστάμενον καὶ βεβαιώσαντα τὴν ἐξ αὐτοῦ γνησιότητα τῆς ἀντιγραφῆς. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι σημαντικὸς ἀριθμὸς ἐμπορευομένων ἐν τῷ σωματείῳ, ἰσχυριζομένων ὅτι εἶναι μέλη τοῦ σωματείου, προσῆλθαν κατὰ τὴν συνέλευσιν, ἵνα μετάσχωσι ταύτης καὶ ψηφοφορήσωσι, προσφερόμενοι εἰς τὴν οἰκονομικὴν τακτοποίησίν των, ἀλλὰ δὲν ἐγίνοντο δεκτοί, ὡς μὴ περιλαμβανόμενοι εἰς τὸ συνταγὲν ὡς ἄνω μητρῷον καὶ τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ. Κατὰ τὴν γενομένην συνέλευσιν ἐνεφανίσθησαν 222 μέλη, ὡς ἀπαιτεῖται τὴν νόμιμον κατὰ τὸ Καταστατικὸν ἀπαρτίαν (τοῦ 1/4) ἐκ τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς οἰκονομικὰς των ὑποχρεώσεις 485 μελῶν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐγγεγραμμένων (κατὰ τὸ ἄτακτον μητρῷον) 531 μελῶν, ἐκλεγείσης δὲ Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπικολλήθησεν ἡ ψηφοφορία, καθ' ἣν ἐψήφισαν 439 μέλη καὶ ἐξελέγη ἡ διοίκησις κατὰ τὸ εἰκὸς πρακτικόν. Ἡ ἀπόφασις αὕτη περὶ ἐκλογῆς εἶναι ἄκυρος, ὡς ληφθεῖσα ὑπὸ γενικῆς συνελεύσεως, ἀπαρτισθείσης ἐκ περιωρισμένου ἀριθμοῦ ψηφισάντων μελῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐκ 531 μελῶν ἀτάκτως καταρτισθέντος μητρώου, ἀντὶ τοῦ προϋφισταμένου πλήρους τοιούτου μητρώου, περιλαμβάνοντος ὑπὲρ τὰ χίλια (1.000) μέλη, δεδομένου ὅτι οὕτω, συνεπείᾳ τῆς ἄνω παραβάσεως καὶ πλημμελείας, προκαλεῖται ἀμφιβολία, ἂν τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας θὰ ἦτο τὸ αὐτὸ καὶ ἄνευ ταύτης (πρβλ. ἄρθρον 129 § 2 β.δ. 522/1963 περὶ κωδικοποιήσεως ἐκλογικῆς νομοθεσίας). Σημειωτέον ὅτι ἡ ἄνω πλημμέλεια καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀκυρότης ὑφίστανται καὶ ἄνευ εἰδικῆς βεβαιώσεως ὅτι προσῆλθον πράγματι εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν μέλη τοῦ σωματείου, μὴ περιληφθέντα εἰς τὸ καταρτισθὲν μητρῷον, καὶ ἀπεκλείσθησαν ἐκ ταύτης, διότι τὸ γεγονὸς ὅτι ταῦτα δὲν περιελήφθησαν εἰς τὸ μητρῷον καὶ τὸ ἀντίγραφον αὐτοῦ, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου διενηργεῖτο ἡ ἐκλογή, ἐνείχεν ἀπόκρυψιν αὐτῶν ὡς μελῶν τῆς συνελεύσεως.

Ἀντιθέτως κρίνομεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἐγκύρως διεξήχθη ἡ ἐκλογὴ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄνω ἐκ 531 μελῶν μητρῴου καὶ τοῦ ἀντιγράφου αὐτοῦ ὡς γνησίου τοιούτου τοῦ μητρώου, ὡς νομίμως καταρτισθέντος λόγῳ μὴ ὑπάρξεως ἑτέρου, ἐσφαλμένως ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων καὶ δέον, δεκτῆς γινομένης τῆς ἐφέσεως κατὰ τὸν πρῶτον λόγον αὐτῆς, νὰ ἀφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ αἴτησις καὶ ἀκυρωθῇ ἡ ἐκλογή. Ἡ ἐξέτασις τῶν λοιπῶν λόγων ἐφέσεως ἀπεβαίνει μάτην.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ μὴ νομιμοποιήσεως τινῶν ἐν ᾗ αἰτήσει μελῶν ὡς μετασχόντων τῆς συνελεύσεως καὶ τῆς ἐκλογῆς καὶ συναισθανόντων διὰ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς των εἰς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, ἧς ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις, κρίνεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 101 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡ συναίνεσις τοῦ μέλους, ἡ ἀποκλείουσα τὸ δικαίωμα αὐτοῦ ἀγωγῆς περὶ ἀκυρώσεως, δέον νὰ εἶναι θετική, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, νὰ ἀποδεικνύηται δηλαδὴ ὅτι τὸ μέλος τοῦτο ἐψήφισεν ὑπὲρ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τῆς συνελεύσεως, μὴ συναγομένης τοιαύτης ἐκ τῶν νῦν προβαλλομένων περιστάσεων ὅτι τὸ μέλος μετέσχε τῆς συνελεύσεως καὶ τῆς ψηφοφορίας, ἀφοῦ τοῦτο δὲν ἀποδεικνύει καὶ τὴν δοθεῖσαν ψῆφον του, ἥτις ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀκυρώσεως αἰτήσεως ἐνδείκνυται ἀντίθετος πρὸς τὴν ληφθεῖσαν κατὰ πλειοψηφίαν ἀπόφασιν. Ρητέον δὲ ὅτι τὴν ὑπὸ τὴν ἄνω ἔννοιαν συναίνεσιν ὀφείλει νὰ ἀποδείξῃ τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον (Γιαννοπούλου, Γενικαὶ Ἀρχαί, ὑπ' ἄρθρον 101, σελ. 254), ὅπερ οὐδεμίαν προσκόμισεν βεβαίωσιν.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ μὴ νομιμοποιήσεως ἐν τῇ αἰτήσει τῆς μὲν τελευταίας, ὡς εἰδικῆς συντοξιούχου, τῶν δὲ λοιπῶν ὡς μὴ ἐκπληρωσάντων τὰς οἰκονομικάς των ὑποχρεώσεις καὶ μὴ περιληφθέντων εἰς τὸ συνταχθὲν μητρῷον, κρίνεται ἀβάσιμος ὡς πρὸς μὲν τὴν Κ. Μ., διότι αὕτη φέρεται ἐγγεγραμμένη ἐν τῷ συνταχθέντι ὡς ἄνω μητρῴῳ ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 521, ἐξ οὗ πιθανολογεῖται βασίμως ὁ ἰσχυρισμὸς τῶν ἐκκαλουσῶν ὅτι εἶναι ἀσλῶ; ἄνεργος, ἐπιδοτουμένη λόγῳ ἀνεργίας ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ταμείου, ὡς πρὸς δὲ τοὺς λοιποὺς, διότι ἀρκούντως βεβαιοῦται, ὅτι οὗτοι εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἐν τῷ παλαιῷ μητρῴῳ, οὐχὶ νομίμως διαγραφέντες καὶ μὴ περιληφθέντες ἐν τῷ νέῳ μητρῴῳ, καταβάλλοντες καὶ τὰς συνδρομάς των διὰ καταθέσεων εἰς τὸ Ταμεῖον κατόπιν ἀρνήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου νὰ δεχθῇ ταύτας, προσφερθείσας πρὸ τῆς συνελεύσεως κατὰ τὰ προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ὑπ' ἀριθ. 4818, 4819, 4812 καὶ 4817 ἀποδεικτικὰ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Σ.Α. καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 77446/1961 γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων (Ὑποκαταστήματος Θεσσαλονίκης). Ὁπωσδήποτε ὅμως καὶ ἐν μὴ νομιμοποιήσει τῶν δευτέρῳ ἐξ οὗτοι ἡ αἴτησις εἶναι παραδεκτὴ ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς τριάκοντα τέσσαρας, οἵτινες ἀπαρτίζουσι τὸ 1/30 τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν, εἴτε ταῦτα θεωρηθῶσιν ὡς προκύπτουσι ἐκ τοῦ μητρῴου ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐχώρησεν ἡ ἐκλογὴ (περιέχοντος 531 μέλη), εἴτε ἐκ τοῦ προϋπάρχοντος γνησίου μητρῴου, οὗτινος τὰ μέλη ἐξ ὅλων τῶν περιστάσεων πιθανολογοῦνται μὴ ὑπερβαίνοντα τὰ 1020.

Μετὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἔφεσις καὶ ἡ αἴτησις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΠΕΡΓΙΑΚΗΝ ΕΚΔΗΛΩΣΙΝ

Καταγγελία συμβάσεως έργασίας τυπογράφων Έφημερίδων

Ρύθμισις καταγγελίας συμβάσεως έργασίας έργατών Τύπου και τυπογράφων Έφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης ύπό τού ειδικού Νόμου 4006)1960, μή άντιτιθεμένου εις τό άρθρον 3 τού Συντάγματος.—Άκυρότης όμως τής καταγγελίας λόγω μή καταβολής τής έκ τού Νόμου τούτου άποζημιώσεως, κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198)1955, μή άντιτιθέμενον πρός τόν Νόμον ταύτον.—Έννοια τακτικών άποδοχών δι' άποζημίωσιν άπολυομένου—Καταβολή έλλιπούς άποζημιώσεως έξ εύλόγου και δεδικαιολογημένης άμφιβολίας τού έργοδότου περί τού άκριβούς ποσού ταύτης.—Καταγγελία συμβάσεως έργασίας κατ' άκολουθίαν άπεργιακής έκδηλώσεως έν σχέσει πρός τήν έκ τού άρθρου 281 Άστικού Κώδικος κατάχρησιν δικαιώματος.

Ή καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας τών έργατών Τύπου και τυπογράφων τών Έφημερίδων Άθηνών και Θεσσαλονίκης διέπεται ειδικώς ύπό τού νόμου 4006)1960 (ΕΕΝ 19, 519), κριθέντος, κατά τά νομολογηθέντα (Α.Π. 276)1962, εἰσηγητής Κ. Θανόπουλος, ΕΕΝ 31, 657), ώς μή άντιτιθεμένου εἰς τήν ἰσχύν τού άρθρου 3 τού Συντάγματος, ὅπερ δέχεται και ή κατωτέρω άπόφασις τού ὡς ἐφετείου διενάντως κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Ή άπόφασις αὕτη, άντιθέτως πρός τά ὑπό τής Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 466)1963 (εἰσηγητής Στ. Διαμαντάκος, ΕΕΝ 23, 337) νομολογηθέντα, δέχεται, ὅτι ναί μέν ή καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας τών ἐν λόγω μισθωτών διέπεται ὑπό τού άνωτέρω ειδικού νόμου, άλλά διά ταύτου δέν καταργήθη και ή ἰσχύουσα διά τούς μισθωτούς ἐν γένει διάταξις τού άρθρου 5 § 3 τού νόμου 3198)1955, ἐπιβάλλουσα τήν ἐν αὐτῇ ἐκ τού άνωτέρω ειδικού νόμου άποζημίωσιν. (Ἴδετε και συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΝ 23, 337 ἐπ., ἐπί τής άντιθέτως άποφανθείσης Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 466)1963, ἔνθ' άνωτ.).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 5367)1965

Διαδικασία ἐργατικών διαφορών κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Παπανικολάου*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δημ. - Δίμ. Παπαγεωργίου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Συνάταλος, Δ. Άθανασίου

Κατά τό άρθρον 1 § 1 τού ν. 4006)1960 «περί ρυθμίσεως θεμάτων, άφορώντων τούς ἐργάτας Τύπου και τυπογράφους» (Ε.Κ.τ.Α' 47) 19.4.1960) «ή άπόλυσις τών εἰς ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως Ἐφημερίδων Άθηνών και Θεσσαλονίκης, ὧν ή στοιχειοθέτησις ἐνεργεῖται δι.ά λινοτυπικών μηχανών και ή Ἐκτύπωσις διά κυλινδρικών πιεστηρίων, άπασχολουμένων ἐργατών Τύπου, ἤτοι ἀρχιεργατών, λινοτυπών, τυπογράφων, στοιχειοθετών, σελιδοποιών, διαλυτών, ἀρχιπιεστών, πιεστών, μηχανικών λινοτυπικών μηχανών και πιεστηρίων και βοηθών, εἰσυδήποτε ἐξ αὐτών, προσληφθέντων ἐπί χρόνῳ μή ὡσισμένῳ, διαρκέσαντι ὑπέρ τούς δύο μῆνας, δέν δύναται νά λάβῃ χώραν άνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας τής ἐργασιακής συμβάσεως, ἐνεργουμένης κατά τούς κάτωθι ὅρους: .. δ) δι' ἐργάτας Τύπου, ὑπηρετήσαντας μέχρις ἑνός ἔτους, δέκα ἡμέρας πρό τής άπολύσεως». Κατά δέ τήν παράγραφον 2 τού αὐτού άρθρου «ἐργοδότης, παρεμελῶν τήν κατά τά άνωτέρω ὑποχρέωσιν καταγγελίας τής ἐργασιακής συμβάσεως, ὀφείλει ἰσ καταβάλῃ εἰς τόν άπολυόμενον ἐργάτην Τύπου άποζημίωσιν ἴσην πρός τό σύνολον τών τακτικών άποδοχών αὐτού, ὅς θά ἐλάμβανε κατά τόν χρόνον, πρό τού ὁποίου ἔδει νά γίνῃ ή καταγγελία».

Διά τών προδιαληφθεισών ειδικών διατάξεων, μή εὑρισκομένων εἰς άντίθεσιν πρός τήν διά τού άρθρου 3 τού ἐν ἰσχύι Συντάγματος καθιερουμένην άρχήν τής ἰσότητος τών πολιτών, διά τής ὑπό τού νομοθέτου ὁμοιομόρφου μεταχειρίσεως, ὡς ρυθμιζουσών ἐνιαίως και ἀνευ τινός διακρίσεως τούς σχετικούς πρός τήν προθεσμίαν προμηνύσεως και τήν καταβλητέαν άποζημίωσιν ὅρους τής καταγγελίας τών ἐργασιακών συμβάσεων, εἰς ἐκτέλεσιν τών ὁποίων άπασχολοῦνται οἱ περί ὧν αἱ διατάξεις αὗται μισθωτοί, ἐν ὄψει και τής πλεονεκτικής τούτων, ἐν συγκρίσει πρός τούς λοιπούς μισθωτούς, θέσεως, τής διαμορφουμένης ἐκ τής λίαν εὐνοϊκής δι' αὐτούς, σχέσεως μεταξύ προσφορᾶς και ζητήσεως τών ὑπηρεσιών των, ἐσκοπήθη ὑπό τού νομοθέτου, ὁρμηθέντος ἐκ τής άπόψεως ὅτι δέν χρήζουσιν οὗτοι τής αὐτής πρός τούς λοιπούς μισθωτούς κοινωνικής προστασίας και θελήσαντος νά εὐχερά ἡ τήν διά τού περιορισμού τού προσωπικού τών περί ὧν πρόκειται Ἐφημερίδων μείωσιν τών δαπανών ἐκδόσεως τούτων, χάριν τής ὁμαλής και άπροσκόπτου συνεχίσεως τής ἐκδόσεως αὐτών και τής καινικής ἐνημερώσεως τού κοινού (ὅρα σχετικώς τήν ἐπί τού άνωτέρω νόμου Εἰσηγητικήν Ἔκθεσιν), ἡ εἰς τούς ἐκδότας τών ὡς ἄνω Ἐφημερίδων παροχή τής δυνατότητος καταγγελίας, τών μέν μετά τών ἐκ τών ρηθέντων μισθωτών ἐχόντων τήν ἰδιότητα τού ἐργάτου συμβάσεων ἐργασίας, τῇ τηρήσει μόνον τής καθοριζομένης προθεσμίας προμηνύσεως (εἶτα ὡς πρός τούς λοιπούς ἐν γένει ἐργάτας δέν ἐπιτρέπεται κατ' ἄρθρον 1 § 2 τού ν. 3198)1955), άνευ καταβολής, ἐν τηρήσει αὐτής, ἀποζημιώσεως, τών δέ μετά τών ἐκ τών μισθωτών τούτων ἐχόντων τήν ἰδιότητα τού ὑπαλλήλου συμ-

βάσεων έργασίας ή α) τη τηρήσει μόνον της καθοριζομένης προθεσμίας προμηνύσεως, άνευ καταβολής, ἐν τηρήσει αὐτῆς, ἀποζημιώσεως, ὅπερ δὲν εἶναι ἐπιτρεπτὸν ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, δοθέντος ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν. 3198)1955 ἐπιβάλλεται εἰς τὸν τῇ τηρήσει τῆς κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν. 2112)1920 προθεσμίας προμηνύσεως καταγγείλαντα τὴν μεθ' ὑπαλλήλου ἐργασιακὴν σύμβασιν ἐργοδότην ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς, ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας ταύτης, τοῦ ἡμίσεος τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112)1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως ἢ β) ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας προμηνύσεως διὰ τῆς καταβολῆς, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἀποζημιώσεως σημαντικῶς ἐλάσσονος τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920 προβλεπομένης (σχετ. Α. Π. 276)1962, ΕΕΔ 21.657). Δὲν προκύπτει, ὅμως, ἐκ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, ὅτι ὁ νομοθέτης ἠθέλησε βαίνων ἔτι περαιτέρω, καὶ τὴν ὡς πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν καλυπτομένους μισθωτοὺς κατόρθησιν τινὸς τῶν ὅρων τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας τῆς μεθ' οἱουδήποτε μισθωτοῦ κατηρτισμένης συμβάσεως ἐργασίας, τῶν τασσομένων ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως θεωρεῖται ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, τοιαύτης θελήσεως τοῦ νομοθέτου μὴ δυναμένης νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς διαληφθείσης διατόξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4006)1960, ὡς μὴ ἀντιτιθεμένης πρὸς τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν, ἀλλὰ περιοριζομένης μόνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς εἰς τὰς ὑπ' αὐτῆς καλυπτομένας περιπτώσεις «ὀφειλομένης» ἀποζημιώσεως, ἧς συνεπῶς ἡ καταβολὴ παραμένει ὅρος τοῦ κύρους τῆς ἄνευ τηρήσεως τῆς καθοριζομένης, κατὰ περίπτωσιν, προθεσμίας προμηνύσεως γενομένης καταγγελίας. Ὀρθῶς, κατ' ὁλοκλήρου, ἐκρίθη, κατ' ἀρχήν, διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι εἶχεν ἐν τῇ περιπτώσει τῆς ἐν λόγῳ καταγγελίας ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955 καὶ δέον συνεπῶς νὰ ἀπορριφθῇ ὁ πρῶτος τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων λόγος, ὡς ἄβάσιμος νόμῳ.

«Τακτικὰς ἀποδοχάς», ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ νόμου 4006)1960, συνιστῶσι, πλὴν τοῦ βασικοῦ μηνιαίου ἢ ἡμερησίου μισθοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας λαμβανόμεναι πρόσθετοι παροχαί, ἐφ' ὅσον πιθανῶς σταθερῶς καὶ μονίμως, ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα παρεχομένης τοιαύτης ἐργασίας (σχετ. Α.Π. 111)1961, 434)1963, 63κπ) 63.50)1960, ἐν ΕΕΔ 20.709, 22.928, 22.1496, 19.201, εἰς δέον νὰ ἐντοπῇ ἡ τακτικῶς ἐπὶ χρόνον μακρόν, ἐν τοῖς πράγμασι, παρεχομένη (ἔ...κ. ὑπ' ἄρθρον 653, ὁρ. θ. 10, Α.Π. 838)1963 ἐνθ' ἀνωτέρω) καὶ ἐὰν ἔτι δὲν ὑφίστατο σιωπηρὰ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς διατήρησιν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν καθ' ὃν παρέχεται αὐτῇ τυχὸν πέραν τοῦ συμβατικοῦ ὡρ...ίου ἐργασίας χρόνον. Ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ...συνεπῶς μέρος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μ...ίου συνιστῶσι καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ...ην σύμβασιν ἢ τὸν νόμον, καταβαλλόμενο... διὰ τὴν καθ' ὑπέρβασιν μὲν τοῦ συμβατικοῦ ὡραρίου, οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ ἀνωτάτου νομίμου τοιούτου, παρεχομένην ἐργασίαν (σχετ. Α.Π. 721948, ΕΕΔ 7 233, Α Π. 638) 1963, ΕΕΔ 22.1496, Ε.Α. 1082)1959, ΕΕΔ 18 711). Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ πέμπτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἐνάγων ὑπηρετοῦσε τακτικῶς, ἐπὶ χρόνον μακρόν, καὶ ἤδη ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ἐπὶ τρίωρον καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὡς συμβατικοῦ ὡραρίου ἡμερησίας ἐργασίας ὑπὸ τῶν μερῶν ὁρισθέντος πενταώρου, λουβάνων ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ὡς ἀνωνομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 30 καθ' ὥραν. Συνεπῶς, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι ὡς συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας του τῷ κατεβάλλετο καὶ ἐν ἐπὶ πλέον τῶν ἐξ βασικῶν ἡμερομισθίων καθ' ἑβδομάδα, ὡς καὶ τοῦ ὅτι τῷ κατεβάλλοντο κατ' ἔτος, ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ἐπὶ τῇ βάσει σχετικῆς συμφωνίας, πρόσθετοι ἀποδοχαὶ ἐκ δραχμῶν 4.500 ἐν ὅλῳ, τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανεν οὗτος κατὰ τὸ δεκαήμερον τῆς μὴ τηρηθείσης διὰ τὴν ἐν λόγῳ καταγγελίαν νομίμου προθεσμίας προμηνύσεως ἀνήρχετο, μετὰ τῆς ἀναλογίας τῶν «δώρων ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων εἰς τὸ ποσὸν τῶν 2.435 δραχμῶν (ἤτοι: (240Χ9)+ (150 Χ 1) + (4500 Χ 1)360) = 2.435), εἰς ὃ, κατ' ἀκολουθίαν, χρηματικὸν ποσὸν ἀνήρχετο καὶ ἡ ἐπὶ τῇ ἐνδίκῳ καταγγελίᾳ καταβληθεῖσα αὐτῷ, κατ' ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ν. 4006 1960, ἀποζημίωσις. Ὅθεν ὀρθῶς ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκκολουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ τῷ ἐνάγοντι προσεκτεθεῖσα ἀποζημίωσις δραχμῶν 1.690 ἦτο ἐλάσσων τῆς ὑπ' αὐτοῦ νομίμως δικαιουμένης τοιαύτης καὶ δέον, κατ' ἀκολουθίαν, ὅπως ἀπορριφθῇ καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων λόγος, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

Ἡ μετ' ἐγγράφων καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἡ ἐναγόμενη, προσληφθέντος ἐπὶ χρόνῳ μὴ ὡρισμένῳ γιγνομένη ἐλλείψει παρὰ τοῦ ἐργοδότου καταβολῆς κατὰ τὸν νόμον ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, δὲν ἀναιρεῖ ὅρος ταύτης, ἐφ' ὅσον ἡ ταύτης καταβολὴ γίνεται ἀναιτίως ὅλως, εἶναι ἐξ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας σύτοῦ περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ τῆς καταβλητέας ἀποζημιώσεως, ὁπότε παρίσταται εἰς τὸν ἀπολυόμενον δικαίωμα μόνον συμπληρωματικῆς αὐτῷ καταβολῆς τῆς ἐπὶ πλέον διαφοράς, μὴ ἐπεκτεινομένης ἀνωρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διότι ἡ θεώρησις αὐτῆς ὡς ἀκύρου θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ἣτις εἶναι ληπτέα ὑπ' ὄψιν ἐν τῇ ἐκπληρώσει πάσης παροχῆς, κατ' ἄρθρον 288 Α.Κ. (Α.Π. 361)1962, 100) 1962, 274)1962, 57)1961, 308)1961, 421)1961, 559)1960, ἐν ΕΕΔ 21.907, 21,337, 21.658, 20.1456, 20.980, 20.917, 20.993).

Ἐν προκειμένῳ, βεβαιοῦται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ τῷ ἐνάγοντι καταβολὴ μὴ πλήρους τῆς ἐκ τῆς προηγουμένης σκέψεως μὴ μνεισμένης ὡς καταβλητέας ἐπὶ τῇ ἐνδίκῳ καταγγελίᾳ ἀποζημιώσεως ὀφείλετο εἰ ἀμφιβολίαν τῆς ἐκ τῶν ἐναγομένων διευθυντρίας τῆς ἐπιχειρήσεως Α συζύγου Σ. Σ ὡς πρὸς τὸ ἐὰν ἔδει νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς

καταβλητέας ἀποζημιώσεως καὶ τὰ εἰς τὸν ἐνάγοντα, διὰ τὴν νόμιμον, πέραν τοῦ συμβατικοῦ πενταώρου. Ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του κατα βαλλόμενα, παρὰ τὴν ἔλλειψιν συμβατικῶς ἀνειλημμένης ὑποχρεώσεως τοῦ φορέως τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς ἀπασχόλησιν αὐτοῦ, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ πενταώρου ἡμερησίως, καὶ δὴ εἰς τὴν πεπλανημένην ἀπόψιν αὐτῆς ὅτι, λόγῳ ἐλλείψεως τοιαύτης ὑποχρεώσεως, αἱ διὰ τὴν νόμιμον ὑπερωριακὴν του ἐργασίαν καταβαλλόμεναι αὐτῷ ἀποδοχαὶ (περὶ ὧν ρητέον ὅτι δὲν ἐλαμβάνοντο ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν καὶ τῶν εἰς τὸν ἐνάγοντα καταβαλλομένων, βάσει τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν του, «δώρεων» ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ἅτινα ὑπελογίζοντο ἐπὶ τῇ βάσει ἡμερομισθίου 150 δραχμῶν), δὲν συνίστων τακτικὰς τοιαύτας. Ἡ δὲ τοιαύτη ὁμοβολία, κατ' ἀκολουθίαν τῆς ὁποίας ἡ καταβληθεῖσα ἀποζημίωσις ὑπελογίσθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βασικοῦ συμβατικοῦ ἡμερομισθίου τοῦ ἐνάγοντος, μόνον, ὡς καὶ ἡ ρηθεῖσα ἀντίστοιχος πλάνη, κρίνεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου καὶ δεδικαιολογημένη, ἐν ὄψει καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 530)1949, 564)1949, 436)1959, 371)1962 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὡς ὅρα ἐν ΕΕΔ 8,1034, 9,1121, 18,1249, 21,851), ὡς καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 5849)1958 καὶ 11017)1958 τοιούτων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 17,693, 963), ἐξ ὧν θὰ ἠδύνατο νὰ συναχθῇ, ὅτι διὰ τὴν θεωρησιν καὶ τῶν διὰ νόμιμον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καταβαλλομένων ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις συμβατικῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, καὶ δὴ καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ὑπὸ τῆς διαχειριστρίας τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἐναγομένων πραγματικὴ προσφορὰ τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἐλάσσονος τοῦ καταβλητέου τοιούτου ὄντος ποσοῦ τῶν δραχμῶν 1.690 δι' ἀποζημίωσίν του καὶ ἡ ἐντὸς εὐλόγου χρόνου γενομένη κατάθεσις τούτου εἰς τὸ ἐνταῦθα Ὑπακατάστημα τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, κατὰ τὰ καὶ ἐν τῇ πέμπτῃ σκέψει τῆς παρούσης σχετικῶς ἐκτιθέμενα, δὲν ἠδύναντο, κατὰ καλὴν πίστιν, νὰ ἐπαγάγωσιν ἀκυρότητα τῆς γενομένης καταγγελίας (σχετ. ὅρα τὰς ἀφορώσας περιπτώσεις δικαστικῆς παρακαταθέσεως ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ὑπ' ἀριθ. 559)1960 καὶ 100)1962 Α.Π., ἰδ' ἀνωτέρω), ἥτις εἶναι συνεπῶς θεωρητέα ὡς ἔγκυρος καὶ ὡς τοιαύτη ἐπήγαγε τὴν λύσιν τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν 30ὴν Μαρτίου 1965, τοῦ ἐνάγοντος διατηρήσαντος μόνον ἀξίωσιν πρὸς συμπλήρωσιν τῆς καταβληθείσης ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως. Ὅθεν οὐχὶ ὀρθῶς ἐκρίθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ἡ τῷ ἐνάγοντι καταβολὴ ἀποζημιώσεως μὴ πλήρους ἐπήγαγεν ἀκυρότητα τῆς ἐνδίκου καταγγελίας καὶ δέον ὅπως γίνηται δεκτὸς ὁ σχετικὸς τρίτος, ἐπικουρικός, λόγος τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων, ὅτε τῆς ὑπὸ τούτων προτεινομένης ἀντιστοίχου ἐνστάσεως οὔσης βασίμου κατ' οὐσίαν.

Ἵνα θεωρηθῇ ἡ κατ' ἀκολουθίαν ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως γενομένη καταγγελία ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ὡς καταχρηστικῶς, ἤτοι κατὰ προφανῆ ὑπέρβασιν τῶν εἰς τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς καταγγελίας ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ αὐτοῦ τιθεμένων ὁρίων (ἄρθρον 281 Α.Κ.), γενομένη, δέον νὰ ἐγίνετο αὕτη ἄνευ συνδρομῆς καλῶς νοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου (σχετ. Α.Π. 666)1962, 341)1960 ἐν ΕΕΔ 22,154, 19,836, Brun - Galland Droit du Travail (1958) II 296 d, 297, σελ. 570 572, πρβλ. Ἐφ Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 72, Ἀλ. Λιτζερόπουλον, ΕΕΔ 12, 641), οἷον ὅμως συντρέχει ἐν ὑπερβάσει ὑπὸ τοῦ ὑπερεργήσαντος μισθωτοῦ τῶν ὑπὸ τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. καθοριζομένων ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, τιθεμένων εἰς τὴν ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν ἄσκησιν καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὁρίων. Τοιαύτην δὲ ὑπέρβασιν συνιστᾷ καὶ ἡ ἐγκατάστασις τῶν ἀπεργῶν εἰς τὸν τόπον ἐργασίας κατὰ τρόπον τοιοῦτον, ὥστε νὰ παρεμποδίζηται ἡ δι' ἄλλων, τυχὸν, δυναμένων καὶ ἐπιθυμούντων νὰ ἐργασθῶσι προσώπων συνέχισις τῆς ἐν αὐτῷ ἐργασίας, ὡς καὶ ἡ δι' ἀπεργίας ἐπιδίωξις τῆς παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει ἐπαναπροσλήψεως μισθωτοῦ ἀπολυθέντος, ὅστις ἐν μὴ συνεύρῳ καὶ ἀκύρῳ ἀπολύσει του ἐπαρκῶς προστατεύεται ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων κανόνων δικαίου καὶ δύναται νὰ δικαιωθῇ διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, πολλῷ δὲ μᾶλλον μισθωτοῦ συνόμου ἀπολυθέντος (σχετ. Brun - Galland, ἔνθ' ἀνωτέρω, III)171, σελ. 895, 896, III)173, σελ. 901, 902, Hueck - Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts (1957) II Band, σελ. 648). Ἐν προκειμένῳ συνεπῶς, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ πέμπτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, ὡς βεβαιωθέντα, πραγματικὰ περιστατικά, ὁ ἐνάγων, ὁμοῦ μετὰ τῶν λοιπῶν εἰς τὴν περὶ ἧς πρόκειται στάσιν ἐργασίας τῆς 12ης Μαρτίου 1965 μετασχόντων μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, δὲν περιωρίσθη εἰς διακοπὴν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας του, ἀλλά, καταλαβὼν τὴν πρὸ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρετουμένου μηχανήματος θέσιν, ἠρνεῖτο ἐπιμόνως τὰ ἀποχωρήσῃ ταύτης, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως καταστῇ ἀνέφικτος ἡ ἀναπλήρωσίς του καὶ παρεμποδισθῇ οὕτω ἡ λειτουργία τοῦ τυπογραφείου τῆς Ἐφημερίδος καὶ ἡ πρόοδος τῆς διαδικασίας ἐκτυπώσεως τοῦ φύλλου τῆς ἐπομένης ἡμέρας, τὴν δὲ 26ην Μαρτίου 1965 ἀπήργησεν ἐπὶ εἰκοσιτετράωρον πρὸς ἐπίτευξιν καὶ τῆς ἐπαναπροσλήψεως μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐγκύρως καὶ οὐχὶ καταχρηστικῶς ἀπολυθέντων, κατ' ἀκολουθίαν τῶν συμβεβηκότων τῆς 12ης Μαρτίου 1965, ἡ ὑπὸ τῆς διαχειριστρίας τῆς ἐπιχειρήσεως καταγγελία τῆς ὑποκειμένης ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐν ὄψει καὶ τῆς φύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς ἐκ τῆς ὁποίας ἡ διακοπὴ τῆς ἐν τῷ τυπογραφείῳ ἐργασίας (ἧς ἡ δι' ὑπερεργασίας εἰς ἄλλον χρόνον ἀναπλήρωσις δὲν εἶναι νοητή), μέλλουσα νὰ ἐπαγάγῃ τὴν μὴ ἔκδοσιν ἢ τὴν μὴ ἐγκαίρων ἔκδοσιν τοῦ ἡμερησίου φύλλου, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ σημαντικὴν ζημίαν, δὲν εἶναι θεωρητέα ὡς καταχρηστική, ἀλλ' ὑπηγορεύετο ἐκ τοῦ καλῶς νοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῶν ἐναγομένων. Ὅθεν δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ὁ κατὰ τὴν παραδοχὴν τοῦ τρίτου λόγου τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων ἐρευ-

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΚΑΙ ΕΝΑΣΚΗΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Περίπτωσις σιωπηρᾶς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ

Νόμιμον δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἡ ἀπεργία, ἤτοι ἡ ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος διακοπὴ τῆς ἐργασίας του, ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ὑπερασπισθῇ τοὺς ὅρους ἐργασίας του, ἢ νὰ ἐπιτύχῃ βελτίωσιν αὐτῶν, τῆς ἐνασκήσεως τοῦ δικαιώματος τούτου μὴ ἀποτελούσης καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Καταχρηστικὴ ὅμως ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκονται πολιτικοὶ σκοποί ἢ τοιοῦτοι ἀποδοκιμαζόμενοι ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν.—Θεώρησις τῶν μετεχόντων αὐτῆς ἀπεργῶν ὡς παραιτηθέντων σιωπηρῶς τῆς ἐργασίας των, τοῦ ἐργοδότου μὴ ὑποχρεουμένου νὰ ἐπαναπροσλάβῃ αὐτούς.—Περίπτωσις σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Δὲν δύναταί τις νὰ ἀρνηθῇ, ὅτι ἡ ἐν τῇ κατωτέρω ἀποφάσει τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ διακοπὴ τῆς ἐργασίας δὲν ἐνέπιπτεν εἰς τὸ δικαίωμα τῶν μισθωτῶν δι' ἀπεργίαν καὶ συνεπῶς ἀπετέλει ἀντισυμβατικὴν συμπεριφορὰν τοῦ οὕτω διακόψαντος τὴν ἐργασίαν του μισθωτοῦ.

Ἀλλ' ἡ ἀντισυμβατικὴ συμπεριφορὰ τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος τελεῖ ἐν συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δὲν ἐπάγεται ἄλλας συνεπείας, εἰμὴ τὸν περιορισμὸν τοῦ μισθοῦ κατὰ τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ποσοστόν (ἴδετε καὶ Ἀλ. Δεζερόπουλον, ΕΕΔ 12, 641 ἑπ.), ἀποζημίωσιν τοῦ ἐργοδότου διὰ προξενηθεῖσαν τυχὸν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ζημίαν, καταγγελίαν τέλος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, χωρὶς αὐτὴ νὰ θεωρηθῇ καταχρηστική, ἀφοῦ ὁ μισθωτὸς συμπεριεφέρθη ὑπαιτίως, πάντως ὅμως ἐπὶ καταβολῇ τῆς ὀφειλομένης εἰς τοῦτον ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112.

Πῶς ὅμως ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς καὶ ἐπὶ ἡμίσεων μόλις - ὡς συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως - διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἔστω καὶ διὰ τὴν ἐν τῇ ἀποφάσει αἰτίαν, ἡ ὁποία καθιστᾷ ἀδικαιολογήτων κατὰ νόμον τὴν ἀποχήν, ἠδύνατο νὰ συναχθῇ ἡ αὐστηρὰ λύσις περὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὅταν εἶναι πλέον δεδομένον, ὅτι, κατὰ τὸ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου σταθερῶς νομολογούμενα (ἴδετε Α.Π. 503/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κυκίρης*, ΕΕΔ 25, 9, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἐπὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὁ δικαστής, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὕτη κλπ., θὰ κρίνῃ, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐὰν ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπαιτῇ, ὅπως ἡ ἀποχὴ αὕτη θεωρηθῇ ἢ μὴ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε καὶ μειοψηφίαν τῆς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 5858/1965, εἰσηγητὴς *Δ.-Αἰμ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 25, 235, ἀλλὰ καὶ τῆς πλειοψηφίας, ἡ ὁποία, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, παρανόμου διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐκ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ. κριτήρια).

Ἐξ ἄλλου, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι καταλήγει εἰς ἀπαράδεκτον λογικῶς ἑρμηνείαν τοῦ Δικαίου νὰ ὑπάρχῃ νόμος (ἄρθρον 2 ἀ.ν. 1503/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ἀπὸ ἀπολύσεως, ΕΕΔ 10, 533), ὁ ὁποῖος νὰ ὁρίζῃ, ὅτι «ἀπονδαίως λόγος δι' ὃ ἀπολύσαι αὐτῶν εἶναι καὶ ... στ) ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας ἐπὶ μακρὸν σχετικῶς χρονικὸν διάστημα, μακρὸν δὲ χρονικὸν διάστημα θεωρεῖται κατὰ τὰς περιστάσεις ἓξ ὅταν ὑπερβαίνῃ τὸ 15θήμερον ἐπὶ ὑπαλλήλων καὶ τὸ 10ήμερον ἐπὶ τεχνιτῶν, ἐργατῶν ἢ ὑπηρετῶν», καὶ τὸ αὐτὸ δίκαιον νὰ ἔχῃ τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἡ ἐπὶ ἡμίσεων μόλις διακοπὴ τῆς ἐργασίας σημαίνει, ἄνευ ἄλλου, σιωπηρὰν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ λύσιν τῆς συμ-

---

νητέος κατάστας σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἀβάσιμος οὐσίᾳ.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προρρηθέντων δέον ὅπως, δεκτῆς γιγνομένης τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων, κατὰ τὸν τρίτον λόγον της, καὶ ἀπορριπτομένης τῆς τοιαύτης τοῦ ἐνάγοντος, ὡς ἀβασίμου, μεταρρυθμισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορριφθῇ μετὰ ταῦτα ἡ τὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν ὑπερημερίας διὰ τὸν μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος χρόνον διώκουσα ἐνδικος ἀγωγή, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ

ΕΚΤΕΛΕΣΙΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΠΕΡΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ ΓΕΝΝΗΘΕΙΣΗΣ ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΠΤΩΧΕΥΣΙΝ

Πτώχευσις ὡς σπουδαῖος λόγος καταγγελίας ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως

Συνέχισις ἐμπορίας πτωχευσάσης ἐπιχειρήσεως ὑπὸ τοῦ συνδίκου δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ.—Καταγγελία συμβάσεως ὡριομένου χρόνου μισθωτοῦ, συνεχίσαντος τὴν ἐργασίαν του καὶ μετὰ τὴν πτώχευσιν ὑπὸ τοῦ συνδίκου.—Ἔκδοσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ὅτι δὲν ὑπῆρξε σπουδαῖος λόγος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡριομένου χρόνου κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Νόμιμος ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατὰ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, τῆς ἀπαιτήσεως γεννηθείσης μετὰ τὴν πτώχευσιν.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 5098)1965 ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ (Πρωτοδίκης *Β. Κούσουλας*, ΕΕΔ 24, 1429), τῆς ὁποίας ἐζητήθη ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως μέχρις ἐκδόσεως ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἐπὶ ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, καὶ προέκυψαν αὕτω τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ζητήματα. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Πρωτοδίκου Χαλκίδος 308)1964, Πρωτοδίκης *Π. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 24, 20, ἔνθα εἰς σημ. βάσεως, μὲ τὰ γνωστὰ διὰ τὸν μισθωτὸν ἐπακόλουθα (τὰ ὁποῖα ἐσημειώσαμεν καὶ ἐν ΕΕΔ 15, 163 ἐπ.), χωρὶς πάντως νὰ ἐρευνῶνται καὶ τὰ ἄλλα συμπαρομαρτοῦντα πραγματικὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα νὰ τεκμηριοῦν τὴν σιωπηρὰν καταγγελίαν.

Ὑπὸ ἀντίθετον ἔννοιαν εἶναι ὡς νὰ ἐπιβάλλῃ τὸ Δίκαιον (καὶ ποῖον;) τὴν ἀπώλειαν τῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ ὡς ποινὴν, διότι διέκοψε τὴν ἐργασίαν του ἀδικαιολογήτως ἄνευ ἄλλης ἐρεύνης.

Ἀλλὰ ποίαν τότε ἀποστολὴν ἔχει ὁ νόμος 2112, ὁ ὁποῖος ἀξιοῖ καταγγελίαν καὶ ἀποζημίωσιν καὶ τοῦ ἀντισυμβατικῶς συμπεριφερθέντος μισθωτοῦ, πλὴν μόνον ἐν ὑπάρξει ἀδικήματος ἢ ἀξιοποίνου πράξεως;

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 889)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Γ. Καμπέρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Φωτιάδης, Ν. Παπαδημητρίου

Ἡ ἀπεργία, ἤτοι ἡ ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος διακοπὴ τῆς ἐργασίας του, ἐπὶ σκοπῷ ὅπως ὑπερασπισθῇ τοὺς κειμένους ὅρους ἐργασίας του ἢ νὰ ἐπιτύχῃ βελτίωσιν αὐτῶν, ἀποτελεῖ νόμιμον δικαίωμα τῶν μισθωτῶν καὶ ἡ ἐνάσκησις αὐτοῦ δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐὰν ὅμως οἱ ἀπεργοὶ δὲν ἐπιδιώκωσι τὴν ἐπιτυχίαν οἰκονομικῶν σκοπῶν, ἀλλὰ πολιτικῶν τοιούτων ἢ τοιούτων ἀποδοκιμαζομένων ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν, ἡ συμμετοχὴ εἰς τοιαύτην ἀπεργίαν ἀποτελεῖ „προφανῶς κατάχρησιν δικαιώματος, ἀπαγορευομένου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ., οἱ δὲ μετασχόντες αὐτῆς ἀπεργοὶ θεωροῦνται ἅπαντες παραιτηθέντες σιωπηρῶς τῆς ἐργασίας των, τοῦ ἐργοδότου μὴ ὑποχρεουμένου νὰ τοὺς ἐπαναπροσλάβῃ εἰς αὐτήν (*Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν ὑπ' ἄρθρον 669 § 4α, Γνωμοδ. Ὁλομελείος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους ὑπ' ἀριθ. 127)1951, ΕΕΔ 10,527, *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σελ. 98, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16953)1965, ΕΕΔ 24,1490).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς καὶ διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ὁμολογεῖται, ἡ γενομένη κατὰ τὴν 23.7.1965 καὶ περὶ ὥραν 11 π.μ. ἡμίωρος στάσις ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, εἰς ἣν μετέσχε καὶ ὁ ἐνάγων, ἐγένετο εἰς ἔνδειξιν συμμετοχῆς εἰς τὸ πένθος διὰ τὸν θάνατον τοῦ κομμουνιστοῦ φοιτητοῦ Π., ἐπισυμβάντος κατὰ τὴν συμπλοκὴν διαδηλωτῶν μετὰ τῆς Ἀστυνομίας. Ἡ ἀπεργία αὕτη, μὴ ἐπιδιώκουσα, ὡς εἰκός, τὴν ἐπιτυχίαν οἰκονομικοῦ τινος σκοποῦ, ἀλλὰ τὴν ἔξωσιν τῆς κρατούσης τότε πολιτικῆς καταστάσεως, ἦτο παράνομος. Συνεπῶς ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ἀπεργίαν ταύτην, ἐν γνώσει τοῦ ἐπιδιωκομένου δι' αὐτῆς σκοποῦ, ἀποτελεῖ προφανῶς καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ ἀπεργιακοῦ δικαιώματος, ἀπαγορευομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν νομίμως ἡ ἐναγομένη δὲν ἀπεδέχθη μετὰ τὴν διακοπὴν ταύτην τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὃ καὶ τὸ τὰς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας διῶκον κεφάλαιον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς μὴ νόμιμον.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 6510)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Νικητάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀργ. Ἀργυρόπουλος, Κ. Παπασαράντου, Δ. Καλομοίρης

Διώκεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ ἀναστολὴ ἐκτελέσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 186 Α' μειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί). Πρωτοδικείου Πειραιῶς 5113)1964, εἰσηγητὴς *Γ. Βλαστός*, ΕΕΔ 24, 157).

§5. στ' της Πολ. Δικονομίας κηρυχθείσης προσωρινώς εκτελεστής ύπ' άριθ. 5098)1965 αποφάσεως του κατά την ειδικήν διαδικασίαν του νόμου Γ'ηΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Αθηνών, κοινοποιηθείσης εν κεκυρωμένω αντιγράφω εξ απογράφου εκτελεστού μετ' επιταγής προς πληρωμήν εις τον αιτούντα την αναστολήν δριστικόν σύνδικον της κηρυχθείσης εις κατάστασιν πτωχεύσεως Ανωνύμου Εταιρείας υπό την επωνυμίαν «.*.», ως εκ του ότι η εν λόγω απόφασις δεν δύναται να εκτελεσθή κατά της πτωχευτικής περιουσίας, διότι η δι' αυτής (αποφάσεως) επιδικασθείσα εις τον καθ' ού απαίτησις εκ μισθών αυτού κατά της ως είρηται πτωχευσάσης Εταιρείας είναι πτωχευτική, πηγάζουσα εκ συναφθείσης μεταξύ του καθ' ού και της πτωχευσάσης Εταιρείας προ της πτωχεύσεως της συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου. Έχουσα προδήλως ή υπό κρίσιν αίτησις χαρακτήρα αντιρρήσεων κατ' απειλουμένης αναγκαστικής εκτελέσεως είναι νόμω βάσιμος κατά τας διατάξεις των άρθρων 634 §5. 2, 871 και 910 της Πολ. Δικονομίας και δέον όπως ερευνηθή αύτη κατ' ουσίαν.

Εκ των προσκομιζομένων εγγράφων και ιδίως της ής ζητείται η αναστολή εκτελέσεως αποφάσεως εβεβαιώθησαν τα ακόλουθα πραγματικά περιστατικά. Η κατά μήνα Ιανουάριον 1962 κηρυχθείσα εις πτώχευσιν Ανώνυμος Εταιρεία υπό την επωνυμίαν «.*.», ής σύνδικος διωρίσθη ο αιτών, προσέλαβε δια συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας ωρισμένου χρόνου, λήγοντος την 31.8.1967, τον καθ' ού, δστις τυγχάνει διπλωματούχος χημικός μηχανικός του Ε.Μ.Π., ως γενικόν καλλιτεχνικόν διευθυντήν του εργοστασίου της κατασκευής δερισύχων και σοβούχων και εμφιαλώσεως ιαματικού και μη ύδατος Λουτρακίου αντί συμφωνηθέντος μηνιαίου καθαρού μισθού δραχμών 15.000. Υπό την εν λόγω ιδιότητά του ο καθ' ού προσέφερε τας εργασίας του από της προσλήψεως του συνεχώς μέχρι κατά της ως άνω πτωχεύσεως της προσληφθείσης αυτού Εταιρείας, διευθύνων την παραγωγήν, την διακίνησιν των προϊόντων, έχων συγχρόνως και την διοίκησιν επί του προσωπικού του εργοστασίου, ήτο δε και την τεχνικήν (χημικήν και μηχανολογικήν) διεύθυνσιν του εργοστασίου.

Μετά την κήρυξιν της πτωχεύσεως της ως είρηται Εταιρείας εσταμάτησαν οι εργασίαι του εργοστασίου μέχρι της 11.3.1964, δτε δι' αποφάσεως του επί της πτωχεύσεως Εισηγητού Δικαστού επετράπη εις τον σύνδικον η συνέχισις της ασκουμένης υπό της πτωχευσάσης Εταιρείας εμπορίας, δτε και επανήρχισεν εις μικρόν κλίμακα και με μειωμένον προσωπικόν η παραγωγή του εργοστασίου της πτωχευσάσης Εταιρείας, του καθ' ού εξακολουθήσαντος παρέχοντος τας ως άνω υπηρεσίας του, συναινούντος του συνδίκου, μέχρι της 31.3.1964, δτε ούτος δι' εγγράφου δηλώσεώς του, κοινοποιηθείσης εις τον καθ' ού, κατήγγειλε την ως άνω σύμβασιν εργασίας και έπαυσεν από 1.4.1964 να αποδέχηται τας παρά του καθ' ού προσφερομένας υπηρεσίας. Κατά τα περιστατικά ταύτα και τα λοιπά εν αυτή εκτιθέμενα, μη συνιστώντα, κατά τας σκέψεις της ής ζητείται η αναστολή εκτελέσεως αποφάσεως, απουδαίον λόγου προς καταγγελίαν παρά του συνδίκου της ως άνω συμβάσεως εργασίας και θεωρήσασα αύτη την καταγγελίαν άκυρον επεδίκασεν εις βάρος του συνδίκου δραχμάς 94.500 δια μισθούς υπερημερίας του καθ' ού από 1.4.1964 μέχρι 30.9.1964.

Υπό τα ως άνω δυνατώς βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά η επιδικασθείσα δια της ύπ' άριθ. 5098)1965 αποφάσεως του Πρωτοδίκου ('Εργατοδίκου) Αθηνών υπέρ του καθ' ού ως είρηται απαίτησις εγεννήθη μετά την πτώχευσιν της Α.Ε. Επιχειρήσεως Ιαματικών Πηγών «.*.» και συνεπεία της δράσεως του συνδίκου, συνεχίζοντος την εμπορίαν της ως είρηται πτωχευσάσης Εταιρείας και κατά την υπ' αυτού διαχείρισιν της πτωχευτικής αυτής περιουσίας, άφοῦ ούτος προσέλαβε τον καθ' ού υπό την ως είρηται ιδιότητά του κατά την επαναλειτουργίαν του εργοστασίου της πτωχευσάσης Εταιρείας κατά την 11.3.1964, ούσα μεταπτωχευτική τοιαύτη, δι' ην ο καθ' ού έχει το δικαίωμα κα προβή εις εκτέλεσιν κατά της πτωχευτικής περιουσίας (Α.Π 54)1963, ΕΕΔ 22, σελ. 408) και επομένως δέον να απορριφθώσιν αι υπό κρίσιν αντιρρήσεις του αιτούντος συνδίκου ως αβάσιμοι και καταδικασθή ούτος εις την δικαστικήν δαπάνην του καθ' ού (άρθρον 210 της Πολ. Δικονομίας).

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΕΞΑΝΑΓΚΑΣΜΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΠΑΡΟΧΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΤΩΤΕΡΑΣ ΘΕΣΕΩΣ

'Αποζημίωσις έκ των άρθρων 57, 59, 914, 932 'Αστικού Κώδικος

Παράνομος πράξις έργοδότου είς βάρος μισθωτού, έξαναγκασθέντος ύπό τούτου, έπί άπειλή κυρώσεων, είς έκτέλεσιν έργασίας κατωτέρας θέσεως κατά παράβασιν Κανονισμού. — Δικαίωμα άποζημιώσεως έκ τού άρθρου 914 'Αστικού Κώδικος διά τήν προκληθείσαν ζημίαν καί δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην έκ των άρθρων 57, 59, 932 'Αστικού Κώδικος.

Περίπτωσις τής κατωτέρω άποφάσεως τού ώς έφετείου δικάσαντος κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου 'Αθηνών ύπήρξεν ή άδικοπραξία είς βάρος μισθωτού ύπό τού έργοδότου καί έκ ταύτης έζητήθη κατ' άρθρον 914 Α.Κ. άποζημίωσις καί χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην κατ' άρθρα 932, 57, 59 Α.Κ. (Ίδετε σχετικώς καί ΕΕΔ 25, 26, ένθα παραπομπαί είς θεωρίαν καί νομολογίαν).

Έν σχέσει πρός τήν χρηματικήν ικανοποίησιν δι' ήθικήν βλάβην κατ' άρθρον 932 'Αστικού Κώδικος σημειούμεν, ότι κατά τό νομολογηθέντα (Α.Π. 187)1965, είσηγητής Κ. 'Αναγνωστόπουλος, ΕΕΔ 24, 682, ένθα είς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 355)1965, είσηγητής Εύστ. Μαλλιάχος, ΕΕΔ 24, 852) αύτη, προσδιοριζομένη έξ άντικειμενικών κριτηρίων, άναγεται είς πραγματικήν κατάστασιν καί όχι είς νομικήν έννοιαν, ούτω δέ ή κρίσις τού Δικαστηρίου τής ούσίας, σχηματιζομένη έξ έκτιμήσεως πραγματικών γεγονότων (βαθμού πταίσματος, περιουσιακής καί κοινωνικής καταστάσεως μερών, είδους προσβολής κλπ.), διαφεύγει τόν έλεγχον τού 'Αρείου Πάγου.

Πρωτοδικείου 'Αθηνών 22812)1965

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Ν. Μείδης*
Είσηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Β. Δινάρδος*
Δικηγόροι οί κ.κ. Κ. Ι. Δημάκης, 'Αρ. Καραλής

Διά τής άπό 29 Οκτωβρίου 1964 έκθέσεως άγωγής ο έκκαλών ισχυρίσθη, ώς έκ τού δικογράφου της προκύπτει, ότι, προσληφθείς ύπό τής Σ.Π.Α.Π., ή διάδοχον είναι τό έφεσίβλητον, δυνάμει συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας ώς τροχοπεδητής, παραλλήλως πρός τάς ύπηρεσίας τής ώς άνω θέσεώς του προσήνεγκεν άπό 18 'Απριλίου 1962 μέχρι 18 Σεπτεμβρίου 1962 έξακολουθητικώς καί τακτικώς τάς ύπηρεσίας φορτοεκφορτωτού, ήτοι τοιαύτας κατωτέρας θέσεως. Ότι τήν τοιαύτην πρόσθετον καί ξένην πρός τό καθήκον του έργασίαν παρέσχεν ούτος (έκκαλών), έπί τετράωρον καθ' έκάστην έργάσιμον ήμέραν, ούχί οίκειοθελώς, άλλ' έξαναγκασθείς είς τούτο ύπό τού έφεσιβλήτου έπί τή άπειλή άπολύσεώς του ή έπιβολής πειθαρχικών ποινών. Ότι ή έργασία του αύτη άπηγορεύετο ύπό τού διέποντος τήν προκειμένην έργασιακήν σύμβασιν καί ισχύοντος ούσιαστικού δικαίου έπέχοντος Κανονισμού καί ότι ή έφεσίβλητος έξ ύπαιτιότητός του διά τής διαταγής πρός άπασχόλησίν του είς έργα τροχοπεδητού παρίβη τόν έν λόγω Κανονισμόν καί ότι ύπό τάς άνωτέρω συνθήκας τό έφεσίβλητον έξετέλεσεν είς βάρος τού έκκαλούντος άδικοπραξίαν, ήτις ού μόνον ζημίωσε τούτον κατά τό έν αύτή (άγωγή) προσδιοριζόμενον χρηματικόν ποσόν, άφού ήνάλωσε τάς έργατικάς του δυνάμεις πέραν τού συμφωνηθέντος όρίου άνευ τινός προσθέτου άμοιβής, ήν θά ήλάμβανεν άλλαχού έργαζόμενος, άλλά καί έβλαψεν ήθικώς διά τής προσβολής συνάμα τής προσωπικότητός του.

Έπί τή βάσει τού ιστορικού τούτου ήτήσατο εύτος (έκκαλών) διά τής προμνησθείσης άγωγής του α') άποζημίωσιν λόγω τής άδικοπροξίας, β) ικανοποίησιν ήθικής βλάβης ού μόνον ένεκα τής άδικοπραξίας, άλλά καί ένεκα τής παρανόμου προσβολής τής προσωπικότητός του καί γ) τήν παράλειψιν έν τώ μέλλοντι τής προσβαλλούσης τήν προσωπικότητά του πράξεως, ήτοι τής άνατέθεως αύτώ έργων φορτοεκφορτωτού.

Διά τής προμνησθείσης άποφάσεως τού Πρωτοδίκου 'Αθηνών άπερρίφθη όλοσχερώς ή άγωγή, κατ' ούτης δέ ήρνήθη παρά τού ένάγοντος ή προκειμένη έφεσις, διώκουσα τήν μεταρρύθμισιν της διά τούς έν αύτή (τή έφέσει) λόγους.

Έβεβαιώθησαν, κατά τήν έκ των ένόντων κρίσιν τού δικαστηρίου τούτου, τά έξής πραγματικά περιστατικά: Ο έκκαλών προσελήφθη ύπό τής έκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π. κατά τό έτος 1958 διά συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας άορίστου χρόνου ώς τροχοπεδητής, ήτοι ώς ύπάλληλος έπιφορτισμένος νά μεριμνά διά τήν άσφάλειαν των συρμών κατά τήν λειτουργίαν των καί κατέχων τόν βαν βαθμόν έν τή ιεραρχία τού ύπαλληλικού προσωπικού κινήσεως. Ούτος κατά τό κρίσιμον έν προκειμένω άπό 18 'Απριλίου 1962 έως 18 Σεπτεμβρίου 1962 χρονικόν διάστημα είργάζετο είς τό δίκτυον Πατρών Καλαμών, είς ό κυρίως κατά μήνα περίπου 25 έμπορικαί καί 15 έπιβατικαί άμαξοστοιχίαι, έξυπηρετούσαι 45 περίπου σταθμούς καί στάσεις. Ή Σ.Π.Α.Π. άπό τού έτους 1938 έως 1942 πρός φόρτωσιν καί έκφόρτωσιν των διαφόρων έμπορευμάτων καί άποσκευών των έν λόγω άμαξοστοιχιών είς τούς ώς άνω άναφερομένους σταθμούς καί στάσεις είχε προσλάβει διά τάς άμαξοστοιχίας καί έχρησιμοποίει πρός τούτο φορτοεκφορτωτάς, ύστερον όμως οί θέσεις αύται κατηργήθησαν ύπό ταύτης λόγω οίκονομιών, ούτω δέ, έφ' όσον συγχρόνως δέν έξέλιπε καί ή άνάγκη τής ύπάρξεώς των,

τήν ἐργασίαν αὐτήν καὶ μάλιστα κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα (18 Ἀπριλίου 1962 μέχρι 18 Σεπτεμβρίου 1962) ἐν τῷ ὡς ἄνω δικτύῳ ἐξετέλουν κατὰ κύριον λόγον εἰς ἑκάστην ἀμοιξεστοιχίαν ὑπάρχοντες δύο τροχοπέδηται, βοηθούμενοι ἐνίοτε ὑπὸ τῶν κλειδούχων ἢ σταθμαρχῶν ἢ ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἰδιωτῶν. Ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησις τῶν τροχοπεδητῶν εἰς ἔργα φορτοεκφορτωτοῦ ἦτο παγία εἰς ἕκαστον ἐκτελούμενον δρομολόγιον ἕνεκα τῆς διαρκῶς ὑφισταμένης ἀνάγκης φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως ἐμπορευμάτων, ἀφ' οὗ ἐμπορεύματα πρὸς τοῦτο ὑφίσταντο ἀπωσδήποτε εἰς πλείονας σταθμοὺς καὶ στάσεις. Αἱ περισσότεραι ἀμοιξεστοιχίαι ἦσαν ἐμπορικαί, φορτοεκφορτωταὶ δὲ δὲν ὑφίσταντο εἰς τὸ ὡς ἄνω δίκτυον Πατρῶν καὶ Καλαμῶν, εἰμὴ μόναι εἰς τοὺς σταθμοὺς Ἀμαλιάδος καὶ Πύργου. Ἐν ὄψει τῆς τοιαύτης τακτικῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐξ ἀρχῆς εἰ τροχοπεδηταὶ διεμαρτυρήθησαν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι αὕτη ἦτο ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ ἀνεπίτρεπτος, ἔβλαπτε δὲ αὐτοὺς ὑλικῶς καὶ ἠθικῶς, παρὰ ταῦτα ὅμως ἡ Σ.Π.Α.Π., παροβλέπουσα τὴν διαρκῆ ἀνάγκην προσλήψεως ἐργατῶν διὰ τὰ ὡς ἄνω ἔργα φορτοεκφορτωτοῦ, ἀπήτησε τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῶν ὑπὸ τῶν τροχοπεδητῶν οὐχὶ ἐν ἐπειγούσαις μόναι περιπτώσεσιν, ἀλλ' ὁπωσδήποτε, ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ ἐπιβολῆς πειθαρχικῶν κατ' αὐτῶν ποινῶν, ὁρίσασα ἁπλῶς ὅτι ἡ ὑποχρέωσις τῶν φορτώσεων ἐξικνεῖτο μέχρις ἐμπορευμάτων βάρους δύο τόννων (βλέπε εἰδικῶς ἐπικαλούμενον καὶ προσκομιζόμενον ὑπ' ἀριθ. Ε.2419)10.7.1953 ἔγγραφον τῆς Διευθύνσεως Ἐκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π.). Ὁ ἐκκαλῶν, ὑπὸ τὰς ἄνω περιστάσεις ἀπασχολούμενος εἰς τὸ ὡς ἄνω δίκτυον Πατρῶν Καλαμῶν, κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα (18.4.1962 - 18.9.1962), παρεῖχε τακτικὴν ἐργασίαν φορτοεκφορτωτοῦ ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν κατὰ μέσον ὅρον, συνήθως ἐντὸς τοῦ νομίμου ἐννεαώρου ὡραρίου ἐργασίας, ἐνίοτε δὲ καὶ πέραν αὐτοῦ, ἐξαναγκασθεὶς πρὸς τοῦτο ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ πειθαρχικῶν κατ' αὐτοῦ τιμωριῶν. Ἐντεῦθεν οὗτος λόγῳ τῆς ἀπασχολήσεως ταύτης, ἥτις δὲν ἐνέπιπτεν εἰς τὰ καθήκοντά του ὡς τροχοπεδητοῦ, ἐζημιώθη τὸ χρηματικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 945, ἀφοῦ ἠνάλωσε τὰς δυνάμεις του ἄνευ ὁμοιβῆς, θὰ ἠδύνατο δὲ νὰ τὰς χρησιμοποιήσῃ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ἀντὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου. Ἤτοι ἀπὸ 18.4.1962 ἕως 31.5.1962 ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου δραχμαὶ 52, ἑπομένως τὸ δίωρον δραχμαὶ 13, πραγματοποιηθέντα δίωρα ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον 35Χ13=455 δραχμαί, ἀπὸ 1.6.1962 ἕως 18.9.1962 ἡμερομίσθιον ἀνειδικεύτου ἐργάτου δραχμαὶ 57, ἑπομένως δὲ δίωρον δραχμαὶ 14, πραγματοποιηθέντα δίωρα ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν ὁμοίως ὡς ἄνω χρονικὴν περίοδον 35Χ14=490. Συνολικῶς 455+490=945 δραχμαί. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἐκ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ, ἥτοι τοιαύτης κατωτέρας τῆς ἣν κατεῖχεν ὁ ἐκκαλῶν ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Π.Α.Π. θέσεως, προσεβλήθη οὐσιωδῶς ἡ προσωπικότης αὐτοῦ, μειωθείσης τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ τιμῆς καὶ ὑπολήψεως του.

Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ὡς ἄνω περιστατικὰ προέκυψεν, ὅτι ἡ Σ.Π.Α.Π. ἐξετέλεσεν ὑπαιτίως παράνομον πρᾶξιν (ἀδικοπραξίαν) εἰς βάρος τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἀφοῦ αὕτη, ἐπὶ τῇ ἀπειλῇ κυρώσεων, ἐξηνάγκασεν αὐτὸν νὰ ἐκτελῇ ἐργασίαν φορτοεκφορτωτοῦ οὐχὶ ἐν ἐπειγούσαις μόνον περιπτώσεσι καὶ ἐκτάκτως, ὅταν αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας τὸ ἀπήτουν, ὁπότε εἶχε τοιοῦτο δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 145 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν Σιδηροδρόμων καὶ Τροχοδρόμων, ἐκδοθέντος κατὰ τὸν νόμον ΔΚΗ'/1911 καὶ ἔχοντος ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ κανόνος δικαίου (ἄρθρον 3 νόμου 3752/1929), ἀλλὰ κανονικῶς, παγίως καὶ ἐξακολουθητικῶς, τοῦθ' ὅπερ ἀπαγορεύεται διὰ τῶν ἄρθρων 9, 10, 7, 14γ, 20γ, 23 καὶ 102 ἐδάφιον 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, ὡς συνιστῶν ἀνάθεσιν εἰς ὑπάλληλον ἔργων κατωτέρας θέσεως ἐκείνης, ἣν κατέχει (βλ. Α.Π. 16/1964, ΝοΒ 12, 527).

Ἀκολούθως τούτοις δέον νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐφεσίβλητον, ὡς διάδοχον τῆς Σ.Π.Α.Π., ὑποκαθιστάμενον εἰς τὰς ὑποχρεώσεις ταύτης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 § 7 τοῦ ν. δ/τος 4246/1962, νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὸ ὡς ἄνω χρηματικὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν 945 λόγῳ ἀποζημιώσεως κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω νομικῶν διατάξεων καὶ ἐκείνων τῶν ἄρθρων 150, 151, 152, 297, 298 καὶ 914 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Δοθέντος ὅτι βάσει τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ὁ ἐκκαλῶν διὰ τῆς τελεσθείσης ἀδικοπραξίας προσεβλήθη συγχρόνως καὶ εἰς τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ δέον νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐφεσίβλητον νὰ τῷ καταβάλῃ, συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 57, 59 καὶ 932 Α.Κ., λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, χρηματικὴν ἱκανοποίησιν ἐκ δραχμῶν 1.500, ὅπερ ποσὸν ἐν προκειμένῳ κρίνεται εὔλογον δι' ἀποκατάστασιν του, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἀνωτέρω συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐτελέσθη ἡ προσβολή, τοῦ εἴδους αὐτῆς καὶ τῆς περιουσιακῆς καὶ καθόλου καταστάσεως καὶ θέσεως τῶν μερῶν.

Κατὰ τὸ ἐδάφιον 1 τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ. ὁ προσβαλλόμενος παρανόμως εἰς τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ, ἐκτὸς τῆς ἄρσεως τῆς προσβολῆς, καὶ τὴν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι.

Ἐν προκειμένῳ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὡς ἄνω βεβαιωθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν, ἡ παράλειψις τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἀναθέσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου τακτικῆς ἐργασίας φορτοεκφορτωτοῦ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα δὲν δύναται νὰ διαταχθῇ, ὡς τοῦτο θὰ συνέβαινεν, ἐὰν π.χ. ἐνετάσσετο οὗτος μονίμως εἰς κατωτέραν θέσιν (βλ. σχετ. Α.Π. 515/1964, ΝοΒ 12, 116), διότι ἡ ἐκ προοιμίων ἀπαγόρευσις τῆς ἀναθέσεως τοιαύτης τακτικῆς ἐργασίας φορτοεκφορτωτοῦ ἤθελεν ἀποτελέσει ἐπέμβασιν εἰς τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐν ὄψει ἰδίᾳ τῆς εὐχερείας, τὴν ὁποίαν νομίμως ἔχει τοῦτο, ὅπως ἀπαιτήσῃ ἀπὸ τὸν ἐκκαλοῦντα νὰ παράσχῃ ἐκάστοτε τοιαύτην ἐργασίαν, ἐὰν ἐξ ἑτέρου ὁ τελευταῖος οὗτος ἐν περιπτώσει

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΩΣ ΑΣΤΙΚΗ ΚΥΡΩΣΙΣ ΔΙΑ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥΣ ΥΠΕΡΩΡΙΑΣ

Συμβάσεις ωρισμένου χρόνου πρὸς καταστρατήγησιν Νόμου 2112)1920

Πρόσληψις μισθωτοῦ δι' ὡρισμένον χρόνον διὰ διαδοχικῶν συμβάσεων.—Κρίσις Δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου καὶ δὲν ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου.—Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Νόμιμος ἡ εἰδικὴ συμφωνία περὶ συμψηφισμοῦ πρὸς καταβαλλόμενον ἐπὶ πλέον τῆς ὁξίας τῆς ἐργασίας ἡμερομίσθιον.—Ἰδιότης χειριστοῦ ἡλεκτροκινήτου φορτοεκφορτωτικοῦ μηχανήματος ὡς ἐργάτου.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' Α.Ν 539)1945.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020)1959.—Ἀναφορὰ τούτου εἰς ὑπέρβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ὁριζομένων ὡρῶν ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὑπῆρξε κατάρτισις ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, διὰ τὴν λύσιν τῶν ὁποίων, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112)1920, προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἡ κατάρτισις τούτων ἐδικαιολογεῖτο καὶ δὲν συνωμολογήθη ὁ ὡρισμένος χρόνος αὐτῶν πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112)1920, ἀναφερομένου εἰς συμβάσεις ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας.

Τὸ Πρωτοδικεῖον κατέληξεν εἰς τὴν γνώμην, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο τοιοῦτο. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 404)1963, εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 22, 1051, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 784)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 268).

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον, ἵνα ἐπιδικάσῃ τὴν ἐξ 75ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου ἀστικὴν κύρωσιν διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020)1959 (ΕΕΔ 18, 1271), δέχεται, ὅτι πρέπει νὰ συντρέχῃ παράβασις τῶν διὰ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ συμφώνους σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1382, ΕΕΔ 20, 178, ἐπὶ τῆς Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4091)1960, ΕΕΔ 20, 174, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21242)1965, εἰσηγητὴς *Θ. Μίχκαλης*, ΕΕΔ 25, 27).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 81)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Παρασκευόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Π. Λαμνίδης*

Α' Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν. 2112)1920, ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ἀ. ν. 547)1937, τίθησι τὴν ἀρχήν, ὅτι εἶναι ἄκυρος οἱαδήποτε σύμβασις, ὁποτεδήποτε συναπτομένη, ἐφ' ὅσον ἀντίκειται εἰς τὰς ἀναγκαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἐκτὸς ἂν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν ὑπάλληλον. Ὡς συγκεκριμένην δὲ περίπτωσιν ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, λόγῳ ἀντιθέσεώς της εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ παρεχομένην εἰς τὸν ἐργοζόμενον προστασίαν, θεσπίζει τὴν συναμολόγησιν συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένης μὲν χρονικῆς διαρκείας, μὴ δικαιολογουμένης ὅμως ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τεθείσης σκοπίμως πρὸς καταστρατήγησιν τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ὧν τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἐν περιπτώσει ταύτῃ ἐπιτάσσει (Α.Π. 227)1960, ΕΕΔ 19, 641, Ἐφετείου Ἀθηνῶν 1997)1931, Θέμ. ΜΓ' 830, Ἐφετείου Θράκης 18)1924, Θέμ. ΜΗ' 696, σχόλια τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου ὑπερθεν τῆς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9772)1959, ΕΕΔ 18, 1312, ἔνθα καὶ συναφεῖς παραπομπαί). Τὸν ἰσχυρισμὸν περὶ καταδολιεύσεως τοῦ νόμου προβάλλει ὁ μισθωτὸς (Α.Π. 166)1965, ΕΕΝ β' 922), ἡ δὲ περὶ αὐτοῦ κρίσις ἀνήκει εἰς τὸν δικαστήν (Α.Π. 204)1955, ΕΕΔ 14, 657).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 6 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. δ)τος 2551)1953 ἐκδοθέντος β. δ)τος τῆς 9.1.1955, δημοσιευθέντος ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. ἀριθ. 328)3.12.1955 Α') «περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐλευθέρας Ζώνης καὶ Λιμένος Θεσσαλονίκης», πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν ἐπιβλέψεως ἔργων ἢ ἐξυπηρετήσεως γερανῶν καὶ πλωτῶν μέσων ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἡμερομισθίου τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ δι' ὡρισμένον χρόνον ἢ ὡρισμένου ἔργου, ὧν ὁ ἀριθμὸς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τοὺς 15.

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου βεβαιωθῇ, ὅτι τὴν 17.10.1962, μετὰ τήρησιν τῶν νομίμων διατυπώσεων, ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, ἀποτελοῦντος Ν.Π.Δ.Δ. (ἄρθρον 1 § 1 ν. δ)τος 2551)1953) διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διμήνου χρονικῆς διαρκείας,

---

ἀνεπιτρέπτου ἀναθέσεως αὐτῷ τῶν ὡς ἄνω καθηκόντων φορτοεκφορτωτοῦ δύναται νὰ προστατεύσῃ ἑαυτὸν διὰ τῆς ἀρνήσεως παροχῆς ταιαύτης ἐργασίας. Ὅθεν τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς εἶναι ἀπορριπτέον ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου.

ὡς ἐκτακτος ἡμερομίσθιος τεχνίτης ἀντὶ ἡμερομισθίου δραχμῶν 89, εἰς ἐκτέλεσιν δὲ ταύτης προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς χειριστὴς φορτοεκφορτωτικοῦ ἠλεκτροκινήτου μηχανήματος (γερανοῦ) ἐκ τῶν χρησιμοποιουμένων εἰς μέγαν ἀριθμὸν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διὰ τὸ ἔργον τῆς φορτοεκφορτώσεως ἐκ τῶν πλοίων τῶν μέσῳ τῆς Ἑλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης διακινουμένων ἐμπορευμάτων.

Μετὰ τὴν λῆξιν της ἡ σύμβασις αὕτη ἀνενεώθη «κατ' ἐπανάληψιν ὡς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτη μέχρι τῆς 19.10.1964, ὅτε συνήφθη ἡ τελευταία τῶν ἐνδίκων συμβάσεων, λήξασα τὴν 10-12-1964, ἡμέραν, καθ' ἣν ὁ ἐναγων ἀπελύθη λόγῳ λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως. Βάσει δὲ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ ἐναγομένου ἡ ἐπὶ ὡρισμένῳ χρόνῳ σύνοψις τῶν ἐνδίκων συμβάσεων ἦτο διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἐναγοντος, προσληφθέντος, ὡς προελέχθη, ὡς ἐκτάκτου ἡμερομισθίου τεχνίτου, ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἐναγόμενον καὶ ἑπομένως δὲν ἠδύνατο οὗτος τὰ συνομολογήσῃ σύμβασιν ἐργασίας διὰ τὴν θέσιν ταύτην ἀορίστου χρόνου. Ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς ἄνω διατάξεως, ὡς προέκυψεν, ἡ φύσις τῆς συμβάσεως καὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἐδικαιολόγουν καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, δεδομένου ὅτι ὁ ἐνάγων προσελαμβάνετο, διὰ νὰ παράσχῃ τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων ἀναγκῶν, ὧν ἡ πρόβλεψις δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκτεθῇ ἐκάστοτε πέραν τοῦ διμήνου, ἤτοι ἡ ἐργασία του ἦτο προσωρινοῦ χαρακτῆρος, τῶν τακτικῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν τοῦ ἐναγομένου καλυπτομένων διὰ μονίμου τεχνικοῦ προσωπικοῦ. Πάντως δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ καθορισμὸς ἐν προκειμένῳ ὡρισμένου χρόνου διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐγένετο ἀπὸ μέρους τοῦ ἐναγομένου πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, παρεχουσῶν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡρισμένα δικαιώματα εἰς τὸν ὑπὸ τοιαύτην σύμβασιν ἀπασχοληθέντα. Συνεπῶς ὑπὲρ κείνετο ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει πλείονες διαδοχικῶς συναπτόμεναι συμβάσεις ὡρισμένου πράγματι χρόνου, μετὰ τὴν λῆξιν δὲ τῆς τελευταίας ἐξ αὐτῶν ἐγκύρως ἀπελύθη ὁ ἐνάγων (Α.Π. 227)1960, ἐνθ' ἀνωτ. Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19002)1965, 20068)1965, NOB 13, σελ. 104-105). Ὀρθῶς δθεν ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη, ὅτι ἡ ἔνδικος σύμβασις ἐργασίας ἦτο ὡρισμένου χρόνου τοιαύτη καὶ ὅτι νομίμως ἀπελύθη ὁ ἐνάγων καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀπέρριψε τὰ κεφάλαια τῆς δευτέρας τῶν ἐνδίκων ἀγωγῶν περὶ ἐπιδικάσεως μισθῶν ὑπερημερίας, ἄλλως τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, λόγῳ ἀκύρου δηθὲν καὶ ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198)1955, ἤτοι καταγγελίας τῆς συμβάσεως κλπ. Εἶτα δὲν νὰ ἀπορριφθῇ ὁ πρῶτος σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως, μετὰ δὲ τὰ προεκτεθέντα δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἐπίσης καὶ ὁ ἕτερος συναφὴς πρὸς τὸν πρῶτον λόγον ἐφέσεως τοιοῦτος περὶ ἀντιθέτως τῆς ἀπολύσεως εἰς τὰ ἄρθρα 281 Α.Κ., ὡς γενομένης δηθὲν ἐκ λόγων ἐξ δικήσεως, ταῦθ' ὅπερ δὲν ἐβεβαιώθη, καὶ ὀρθῶς ἀπέρριψε (σιγῇ) καὶ ἡ ἐκκαλουμένη.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων συνεφωνήθη, ὅπως διὰ τὴν νομίμως προεκτεθεῖσαν ἐργασίαν Κυριακῶν, ἧς ἡ διάρκεια, κατὰ τὴν αὐτὴν συμφωνίαν, δὲν θὰ ὑπερέβαινε τὰς 4 ἕως 4.30' ὥρας, θὰ κατεβάλλετο εἰς τὸν ἐνάγοντα ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιον, ἤτοι οὗτος διὰ τοῦ ἐπὶ πλέον τῆς ὀξίας τῆς ἐργασίας καταβαλλομένου ποσοῦ καλύπτηται καὶ ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη αὐθεντικῶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, προβλεπομένη προσαύξησις 75ο)ο (ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων). Δεδομένου ὅτι οἱ μνησθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, λόγῳ τοῦ ἀδιαστίκτου αὐτῶν, ἐφαρμόζονται πάντοτε ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ὅσον καὶ ἐπὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Α.Π. 318)1959, 364)1958, ΕΕΔ 18, 817, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 713)1962, ΕΕΔ 22, 701). Ἡ ρηθεῖσα εἰδικὴ συμφωνία συμψηφισμοῦ εἶναι νόμιμος (Α.Π. 617)1965, ΕΕΔ 25, 152, ΑΠ 181)1964, ΕΕΔ 24, 283 καὶ λοιπὴ νομολογία, ἐν ΕΕΔ 22, 797, πρβλ. καὶ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 467)1963, ΕΕΔ 22, 352), εἰς ἐκτέλεσιν δὲ ταύτης πράγματι διὰ τὴν ἐπιτρεπτῶς παρεχομένην ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν, ἥτις οὐδέποτε ὑπερέβαινε τὰς 4-4.30' ὥρας, ἐνῶ τὸ ὑπελείπετο αὐτῶν, κατεβάλλετο εἰς τὸν ἐνάγοντα ὁλόκληρον τὸ ἡμερομίσθιόν του ἐκ δραχμῶν 89 καὶ ἑπομένως οὐδὲν τῷ ὀφείλεται ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης. Ὀρθῶς δθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὸ κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς περὶ προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν Κυριακῶν καὶ ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ἐφέσεως.

Δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀνελάμβανεν ἐργασίας 20' τῆς ὥρας πρὸ τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου καὶ ἑπομένως ὅτι ἐπραγματοποίησεν ἡμερησίως εἰκοσάλεπτον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἐνόσῳ ἐξ ἄλλου συντρέχοντος πρὸς τοῦτο λόγου. Καλῶς δθεν ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως τὸ εἰκεῖον κεφάλαιον, ἀπορριπτέος δὲ ἐλέγχεται ὁ περὶ τούτου λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ὁ Πρωτοδίκης διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως του ὀρθῶς, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐπεδίκασε τὴν διαφορὰν δώρων ἑορτῶν, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐκτεθέμενα, ποσὸν δραχμῶν 332, ἤτοι τὸ ἥμισυ τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς αἰτηθέντος δραχμῶν 663, ὀρθῶς συνυπολογίσας κατ' ἀκολουθίαν τῶν προειρημένων τὴν ἐργασίαν τῶν ὡς εἴρηται Κυριακῶν, ὧν ἑκάστη ἰσοῦτο οὐχὶ πρὸς πλήρες ὡράριον, ἀλλὰ πρὸς δεύτερον τοιοῦτον. Ἀπορριπτέος ὁ σχετικὸς πέμπτος λόγος τῆς ἐφέσεως.

Ὡς προελέχθη ὁ μὲν ἐναγόμενος Ὀργανισμὸς εἶναι Ν.Π.Δ.Δ., ὁ δὲ ἐνάγων ἔχει τὴν ἰδιότητα οὐχὶ τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλὰ τοῦ τεχνίτου («ἐργάτου»), δεδομένου ὅτι, καθ' ὃ ἐβεβαιώθη, ἡ ἐργασία αὐτοῦ εἰδικώτερον, συνιστάμενη εἰς τὸν χειρισμὸν ἠλεκτροκινήτου φορτοεκφορτωτικοῦ μηχανήματος, τῇ ἁπλῇ χρήσει μοχλοῦ, ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματική (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655 τῆς 31.10.1953, πρβλ. Α.Π. 658)1956, ΕΕΔ 16, 133, ἐπικυρώσασαν τὴν ὑπ' ἀριθ. 244)1955 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Λιβαδείας ἐπὶ περιπτώσεως χειριστοῦ ἐκσκαφέως, ἀντιθέτως Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9153)1952, ΕΕΔ 11, 1079, 4781)1945,

ΕΕΔ 5, 45, ὡς πρὸς τὸ διάφορον πως κριτήριον διαγιώσεως τῆς ἰδιότητος τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸ πρὸ τοῦ ν.δ. 2655)1953 ἴδετε ΕΕΔ 14, 521). Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 περίπτ. β' καὶ παράγραφος 2 τοῦ Δ.ν. 539)1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο διὰ τὸ πρῶτον ἔτος (βασικὸν χρόνου) ἀπασχολήσεως 8 ἡμερῶν ἀδείας, διὰ δὲ τὸ δεύτερον ἔτος (2 πλέον τοῦ βασικοῦ χρόνου ἐξαυηνίαι) 10 ἡμερῶν ἀδείας, ἤτοι ἐδικαιοῦτο οὗτος ἐν συνόλῳ 18 ἡμερῶν ἀδείας καὶ οὐχὶ μόνον 16 τοιούτων, ὡς ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπιδικάσασα ἐντεῦθεν τὴν οἰκείαν ἀποζημίωσιν, μειωμένην κατὰ ποσὸν δραχμῶν 178 (89 δραχμαὶ Χ 2). Κατ' ἀκολουθίαν ὁ τελευταῖος λόγος τῆς ἐφέσεως δέον ὅπως γίνῃ ἐν μέρει δεκτός, μεταρρυθμιζομένης δὲ τῆς ἐκκαλουμένης ἐπιδικασθῇ τῷ ἐνάγοντι ἐπὶ πλέον τοῦ δι' αὐτῆς ἀναγνωρισθέντος ποσοῦ καὶ ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαφορά.

Β'. Ἐπὶ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» «μισθωταί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαιολογοῦντος πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75 ο)ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των. Ὡς δὲ γίνεται δεκτὸν ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἀναφέρεται εἰς τὴν ὑπέρβασιν ἐκείνων τῶν ὡρῶν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ὁρίζονται ὑπὸ τῶν σχετικῶν περὶ αὐτῶν νόμων καὶ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησίν των διαταγμάτων (ΕΕΔ 20, σ. 173-174, ΕΕΔ 24, σ. 1382. ΕΕΔ 25, σ. 27, Πρωτοδικείου Ἀθ. 21242)965, ΕΕΔ 25, σ. 28-29, ἄλλως πως Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 4091)1960, ΕΕΔ 20, 174).

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου διὰ τοῦ ἄρθρου 14 § 2 τοῦ ρηθέντος β δ)τος περὶ τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐναγομένου ἐθεσπίσθη ὡρος ἐργασία. Ἐφ' ὅσον δέ, ὡς ἐβεβαιώθη καὶ ἐγίνετο δεκτὸν καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης, ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησε τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ ὥρας ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὀρθῶς αὕτη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐκτιθέμενα, ἐπεδίκασε διαφορὰν ἐκ τῆς προσαυξήσεως 75ο)ο ποσὸν δρχ. 4.208.20. Ὁ σχετικὸς δεύτερος λόγος ἐφέσεως, ὅστις ἀστόχως ἀναφέρεται εἰς τὴν παράγραφον 1 ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959, ἧτις ἀφορᾷ τὴν νομίμως παρεχομένην ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, περὶ ἧς δὲν πρόκειται ἐνταῦθα, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐνάγων δὲν παρεῖχε τὴν περὶ ἧς ὁ λόγος ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ὁ ἐναγόμενος θὰ ἠναγκάζετο νὰ προσλάβῃ ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὴν αὐτὴν ἱκανότητα καὶ ἀπόδοσιν ἐργασίας, εἰς ὃν διὰ τὴν αὐτὴν ἐργασίαν θὰ κατέβαλλε τοὐλάχιστον τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὃ ποσὸν ὁ ἐναγόμενος κατέστη πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας. Ὁ σχετικὸς ἐπομένως λόγος ἐφέσεως περὶ ἀνυπαρξίας τοῦ ἀποτελοῦντος τὴν προϋπόθεσιν τῆς κατὰ τὰ ἄνω προσαυξήσεως 75ο)ο (ἀστικῆς κυρώσεως) ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπορριπτέος.

Ἡ ἄσκησις τῶν ἐνδίκων δικαιωμάτων τοῦ ἐνάγοντος κατ' οὐδὲν ἀντίκειται εἰς τὰς ἀρχὰς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος. Δὲν εὑρέθη ἄθεν ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμὸς (λόγος ἐφέσεως) τοῦ ἐναγομένου.

Ὡς σαφῶς συνάγεται ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ προμνησθέντος ν. 539)1945 καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 αὐτοῦ, ὁ νόμος οὗτος, ρυθμίζων τὰ τῆς παροχῆς κατ' ἔτος ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐν αὐτῇ ἐπιχειρήσεων, νομικῶν προσώπων, Ὀργανισμῶν κλπ., οὐδεμίαν διάκρισιν ποιεῖται μεταξὺ μισθωτῶν, συνδεομένων μετὰ τούτων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου, περιλαμβάνων ἄρα ἀμφοτέρας ταύτας (Α.Π. 371)962, ΕΕΔ 21,851). Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ἐνάγων ἐν προκειμένῳ συνεπλήρωσε τὸν βασικὸν χρόνον, ἦτο δὲ ἡ ἐργασία του συνεχής, καὶ ἦτο ἀνεκτὸν ἀνὰ δίμηνον ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἐδικαιοῦτο ἄδειας, τοῦ περὶ ταύτης δικαιώματος γεννηθέντος διὰ τῆς πράγματι ὑποβληθείσης, ὡς προέκυψε, πρὸς παροχὴν αὐτῆς αἰτήσεως.

Ἀπορριπτέος ἄθεν ὁ σχετικὸς τελευταῖος λόγος ἐφέσεως.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΣΥΝΑΨΙΣ ΜΕΤΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΑΚΥΡΟΥ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αποζημίωσις Νόμου 2112)1920, δώρα δι' εορτάς

Άκυρότης συμβάσεως εργασίας μετά του Δημοσίου, μη ύφισταμένης νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως του προσλαβόντος τούτον, άλλως και διότι δεν κατηρτίσθη έγγράφως.—Απόλυσις υπαλλήλων Δημοσίου κλπ. κατά Ν.Δ. 4352)1964.—Δικαίωμα αποζημιώσεως των απολυομένων ανεξαρτήτως του κύρους ή μη της συμβάσεως εργασίας των, της αποζημιώσεως αποτελούσης μέτρον προνοίας υπέρ του εργαζομένου.—Αγωγή αδικαιολογήτου πλουτισμού και κατά του Δημοσίου.—Στοιχεία απαιτήσεως κατ' άρθρον 904 Αστικού κώδικος.—Αρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών.—Αναζήτησις δώρων καθ' εορτάς επί άκύρου συμβάσεως εργασίας διά της άγωγής εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν δια δικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών υπήρξεν αυτοδίκαια απόλυσις μισθωτού επί σχέσει ι διωτικού δικαίου κατ' άρθρον 10 του ν.δ. 4359)1964 «περί διατάξεων, αφορωσών τους δημοσίους υπαλλήλους κλπ.» (ΕΕΔ 23, 1966).

Υποκειμένης διά τον εν τη αποφάσει του Πρωτοδικείου λόγον άκύρου συμβάσεως μετά του Δημοσίου προέκυψε, μεταξύ των άλλων, και το ζήτημα, άν ο απολυθείς εδικαιούτο της αποζημιώσεως του νόμου 2112)1920 και καταφατικώς επί τούτου απεφάνθη το Πρωτοδικείον, ακολουθήσαν τα επί του θέματος νομολογηθέντα.

Η αγωγή εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού (άρθρον 904 Α.Κ.) χωρεί και κατά του Δημοσίου ως δέχεται το Πρωτοδικείον, με την διαφοράν ότι αύτη παραγράφεται μετά πενταετίαν κατ' άρθρον 69 του νόμου ΣΙΒ' περί δημοσίου λογιστικού (Α.Π. 812 1962, εισηγητής Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 31, 968), ενώ ως προς τους λοιπούς παραγράφεται μετά εικοσαετίαν (άρθρον 249 Α.Κ.)

Πρωτοδικείου Αθηνών 254)1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. *Ν. Μιλάς*
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Θ. Μέκκαλης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Κωνσταντινάκης, Ν. Τριανφύλλου, δικαστικός αντιπρόσωπος Δημοσίου

Ορθώς διά της εκκαλουμένης αποφάσεως εκρίθη, ότι η μεταξύ του ενάγοντος και του Διευθυντού της Κ.Υ.Π καταρτισθείσα σύμβασις εξηρτημένης εργασίας, ιδιωτικού δικαίου, δυνάμει της οποίας προσελήφθη ο ενάγων παρ' αύτου ως επιστημονικός συνεργάτης του μετονομασθέντος Στρατιωτικού Κέντρου Ερευνών και Μελετών (ΣΚΕΜ) εις Κέντρον Ερευνών Εθνικής Αμύνης (Κ.Ε.ΕΘ.Α.), ήτο άκυρος, διότι ούτος (Διευθυντής), καθ' ά. δεν του συνάγεται των διατάξεων του ν.δ. 2421 της 9)9 Μαΐου 1953 «περί Ιδρύσεως Κεντρικής Υπηρεσίας Πληροφοριών» προκύπτει, δεν κέκτηται τοιαύτην εξουσίαν, ούδε παρασχέθη αύτω τοιαύτη εξουσιοδότησις διά του άρθρου 5 § 2 του ν.δ. 2487)1953 «περί Υπουργείου Εθνικής Αμύνης κλπ.», ως εβασίμως υποστηρίζεται παρά του ενάγοντος. Αλλά και επί τη αντιθέτω εκδοχή και αύτη η σύμβασις ούτη ήτο άκυρος, διότι διά την κατάρτισιν ταύτης δεν ετηρήθησαν αι διατάξεις των άρθρων 34, 39 και 40 του νόμου ΣΙΒ)1852 «περί Δημοσίου Λογιστικού», ως και αι τοιαύται του άρθρου 6 του εκτελέσιν αύτου εκδοθέντος από 15 Οκτωβρίου 1852 β. δ/γματος «περί οργανώσεως των Υπηρεσιών, καθ' ά πάσα διά λογαριασμόν του Δημοσίου συναπτομένη σύμβασις παρ' αντιπροσώπου αύτου πρέπει απαραιτήτως να γίνηται δι' εγγράφου, απαιτουμένου ως συστατικού στοιχείου της συμβάσεως ταύτης, και δη τόσον της αρχικής, όσον, διά την ταυτότητα του νομικού λόγου, και πάσης μεταγενεστέρας τοιαύτης (Α.Π. 590)1958, ΕΕΔ 17, 1004, Α.Π. 27) 1958, ΕΕΔ 17, 188, ένθα και σημειώσεις και λοιποί λοιποί παραπομπαί, *Κ. Κακκαβά*, Ενοχικόν Δίκαιον, εκδ. Β' υπ' άρθρον 649, αριθ. 6 βίς, σελ. 417, *Χ. Αγαλλόπουλος*, Εργατικόν Δίκαιον σελ. 57, *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ υπ' άρθρον 648, αριθ. 64 - 65). Όθεν ο περί του εναντίου πρώτος της υπό κρίσιν εφέσεως λόγος είναι άβάσιμος και απορριπτέος.

Κατά μεν την παράγραφον 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 4352 της 11)12 Αυγούστου 1964 ο χρόνος λήξεως πασών των κατά την δημοσιευσιν του παρόντος εν ισχύι συμβάσεων μισθώσεως υπηρεσίας αορίστου χρόνου και ωρισμένου τοιούτου, πέραν του ενός έτους, προς το Δημόσιον, αποκεντρωμένας Υπηρεσίας και Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, επί δημιουργία υπαλληλικής σχέσεως είτε δημοσίου είτε ιδιωτικού δικαίου, ορίζεται, δυνάμει του παρόντος, η 30 Σεπτεμβρίου 1964, οι δε επί ταύτη προσληφθέντες υπάλληλοι απολύονται από της Οκτωβρίου 1964,... κατά δε την παράγραφον 4 του άρθρου τούτου οι κατ' εφαρμογήν του παρόντος άρθρου απολυόμενοι και μη επαναδιορίζόμενοι εντός τριμήνου από της απολύσεως των εις την υπηρεσίαν, εξ ής απολύονται, δικαιούνται της υπό της κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένης αποζημιώσεως... Εις τους κατ' εφαρμογήν του παρόντος άσθμου απολυομένους, οίτινες δικαιούνται και εφ' άπαξ βοηθήματος, καταβάλλεται μόνον η τυχόν διαφορά μεταξύ της υπό της παρούσης παραγράφου προβλεπομένης αποζημιώσεως και του εφ' άπαξ βοηθήματος. Εκ της φραστικής

διατυπώσεως τῶν ἄνω διατάξεων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς τοιαύτης «ἐπὶ δημιουργίᾳ ὑπαλληλικῆς σχέσεως» συνάγεται σαφῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων ταύτων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως δικαιοῦνται πάντες οἱ βάσει ταύτων ἀπολυόμενοι μισθωτοί, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐγκυρότητος ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας των, ταῦθ' ὅπερ, ἄλλως τε, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀποζημίωσις, ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως μισθωτοῦ, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν στοιχειωδῶν μέσων συντηρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, μέχρις ἀνευρέσεως ὑπ' αὐτοῦ νέας ἐργασίας, συνιστᾷ μέτρον προνοίας, ἀποβλέπον δηλονότι εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἐργαζομένου (πρβλ. Α.Π. Ὁλομ. 192)1962, ΕΕΔ 21, 453, Α Π. 425)1960, ΕΕΔ 19, 1912).

Ἐβεβαιώθησαν ἀρκούντως, κατὰ τὴν ἐξ ἁπάντων τούτων ἐκ τῶν ἐνόντων συναχθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ταύτου, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, διπλωματοῦχος τῶν Πολιτικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ τέως ἀνώτερος ὑπάλληλος τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τυγχάνων, δυνάμει ἐγγράφου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐνιαυσίας διαρκείας, καταρτισθείσης μεταξὺ τούτου τὴν 19 Αὐγούστου 1958 καὶ τοῦ τότε Διευθυντοῦ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Πληροφοριῶν, ἀνέλαβε τὴν ὀργάνωσιν καὶ παρακολούθησιν τῶν διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν ὑποθέσεων τοῦ ἐργοστασίου ἠλεκτρικῶν ἐφαρμογῶν, λειτουργήσαντος ὡς «Στρατιωτικοῦ Κέντρου Ἐρευνῶν καὶ Μελετῶν» (Σ.Κ.Ε.Μ.) ἀντὶ μηνιαίας ἀντιμισθίας 2.000 δραχμῶν. Ληξάσης τῆς ὡς ἄνω ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε προσφέρων τὰς οἱας καὶ πρότερον ὑπηρεσίας του εἰς τὸ ὡς ἄνω Σ.Κ.Ε.Μ., ὅπερ ἐν τῷ μεταξὺ μετωνομάσθη εἰς Κέντρον Ἐρευνῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Κ.Ε.Ε.Θ.Α.), ἀνανεωθείσης οὕτω σιωπηρῶς τῆς συμβάσεως δι' ἀόριστον χρόνον, ἀντὶ τῆς ἰδίας μηνιαίας ἀντιμισθίας καὶ τοῦ χορηγηθέντος ἐν τῷ μεταξὺ ἐπιδόματος ἐξόδων παραστάσεως καὶ κινήσεως ὅπερ ἐν τέλει ἀνῆλθεν εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3.000 δραχμῶν. Ὑπὸ τὴν προεκτεθεῖσαν ἰδιότητα εἰργάσθη οὗτος μέχρι τῆς 31 Σεπτεμβρίου 1964, ὅτε ἀπελύθη παρὰ τῆς ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίας, συμφώνως τῇ προπαρατεθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4352)1964 ἄνευ καταβολῆς οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, μολονότι ἔκτοτε οὗτος ἐπαναδιωρίσθη εἰς τὴν ἣν πρότερον εἰργάζετο ὁ, ὡς ἄνω, Ὑπηρεσίαν. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ ὁ ἐνάγων, ἀπολυθεὶς τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος Ὑπηρεσίας, εἰς ἣν ἔστω ἐπὶ ἀόριστον συμβάσεως εἰργάζετο ἕως τότε, ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἰσουμένης, ἐν ὄψει καὶ τῆς ὑπερεξαετοῦς αὐτοῦ συνεχοῦς ἀπασχολήσεως ἐν τῇ ἄνω Ὑπηρεσίᾳ, πρὸς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τεσσάρων μηνῶν (ἄρθρον 1 ἐδάφιον δ' νόμου 2112)1920). Λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τούτου κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀπολύσεώς του μῆνα ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως (ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198)1955) ἀνήρχοντο εἰς τὸ ποσὸν τῶν 5.000 δραχμῶν, εἰς ὃ ποσὸν συμπεριλαμβάνεται καὶ τὸ ἐκ 3.000 δραχμῶν ὡς ἄνω ἐπίδομα, δεδομένου ὅτι τοῦτο ἐδίδετο αὐτῷ σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας (Α.Π. 11)1961, ΕΕΔ 20, 289 ἐπόμ., Α.Π. 218)1960, ΕΕΔ 19, 637), ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν δραχμὰς 2.000 (= 4 Χ 5.000), δι' ὃ ποσὸν ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ κατὰ τοῦτο τὸ αἴτημα. Ἀντιθέτως, ὅθεν, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κρίνασα, ἤτοι ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν ἐδικαιοῦτο, ἀπολυθείς, οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως, συνεπείᾳ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, ἔσφαλε περὶ τὴν ἑρμηνείαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν μνησθεισῶν διατάξεων, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγον, κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ σκέλος.

Κατὰ τὴν ἰσχύσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 904 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 312)1962, ΕΕΔ 21, 908, Α.Π. 14)1960, ΕΕΔ 19, 139, Α.Π. 201)1959, Ἀρχ. Νομ. Ι, 496, *Π. Ζέπος*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Ἔκδοσις Β' (1965), τόμος Β' Κεφ. ζ' § 28Ι καὶ 28 ΙΙΙ σελ. 692 καὶ 702), ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας. Οὕτω στοιχεῖα τῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων τούτων ἐρειδομένης ἀπαιτήσεως εἶναι α) ὁ πλουτισμὸς τοῦ λήπτου, τουτέστι ἡ μεταβολὴ ἐπὶ τὰ βελτίω τῆς περιουσιακῆς αὐτοῦ καταστάσεως, δυναμένης νὰ ἐπέλθῃ ἢ διὰ τῆς ἐπαυξήσεως τῆς περιουσίας του ἢ διὰ τῆς μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς, β) ὁ πλουτισμὸς νὰ ἐπέλθῃ ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου καὶ γ) ὁ πλουτισμὸς οὗτος νὰ ἐπῆλθεν ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἤτοι ἐξ ἐλλείψεως πάσης οἱασδήποτε τοιαύτης, ἐχούσης ὡς πηγὴν τὸν νόμον ἢ τὴν σύμβασιν. Εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ἐμπίπτει καὶ ὁ δυνάμει ἀκύρου συμβάσεως μισθώσεως ὑπηρεσιῶν ἐπερχόμενος πλουτισμός, ἐφ' ὅσον ὁ ἀποδεχόμενος τὰς προσφερομένας ὑπηρεσίας ἄλλου λήπτης καθίσταται πλουσιώτερος διὰ τῆς ἀποφυγῆς δαπάνης ἀμοιβῆς, ἣν θὰ κα-

τίβαλλεν εἰς ἕτερον, ἵνα τῷ παράσχῃ τὴν ἰδίαν ὑπηρεσίαν, θεωρούμενος ὡς ὠφεληθείς κατὰ τὸ ποσὸν τῆς δαπάνης ταύτης, ἄνευ νομίμου αἰτίας (πρβλ. Α.Π. 377)1964, ΝοΒ 12, 923, Α.Π. 113) 1964, ΕΕΔ 23, 334, Α.Π. 406)1962, Ἀρχ. Νομ. ΙΓ', 634 Α.Π. 336)1963, ΕΕΔ 22, 805, Α.Π. 25) 1962, Ἀρχ. Νομ. ΙΓ', 267, Κ. Καϊνάς, ἐνθ' ἀνωτ., ὑπ' ἄρθρα 504, 507, σελ. 544).

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου, ἐφ' ὅσον ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ μετὰ τὴν αὐτοδικαίως ἐπελθοῦσαν διὰ τοῦ προμνησθέντος νόμου 4352)1964 λῆξιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κατόπιν προφορικῆς ἐντολῆς τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐντεῦθεν ἀδύρου συμβάσεως, ἅτε μὴ ἔχοντος τοιαύτην ἐξουσίαν, ἐξηκολούθησε παρασχὼν τὰς οἱας προσέφερε καὶ πρότερον ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἐν λόγῳ Κέντρον μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1964, ἐπὶ τριμήνου, καὶ ὅτι οἱ παρασχεθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ ὑπηρεσίαι, ἀποτιμώμεναι εἰς χρῆμα, ἀνέρχονται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 15.000 δραχμῶν, δι' ὅλον τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα, καὶ περαιτέρω ὅτι συνεπείᾳ τῶν παρασχεθεισῶν ὑπὸ τούτου (ἐνάγοντος) ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ ἐνοχόμενον τοῦτο κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερον διὰ τῆς ἀποφυγῆς τῆς κατοβολῆς τοῦ ἀνωτέρου ποσοῦ εἰς ἕτερον πρόσωπον, ἔχον τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐνάγοντα προσόντα καὶ ἱκανότητας, ὅπερ, ἀναγκαίως ὡς ἐκ τῆς διαδικασίας ἐβεβαιώθη, θὰ προσελάμβανε διὰ τὴν ὑπηρεσίαν ταύτην, ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ συναφὲς αἴτημα τῆς ἀγωγῆς διὰ τὰ ἀνωτέρω ποσά. Ἀπορρίψας δῶν ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ἀγωγῆς, διότι ἐσφαλμένως ὑπέλαβεν, ὅτι δὲν ἐρείδετο τοῦτο ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐσφαλε κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγον, κατὰ τὸ δεύτερον αὐτοῦ σκέλος.

Ναὶ μὲν διὰ τῆς συμπορευομένης πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ. θεμελιουμένης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, κατοχυρουμένης καὶ τὴν σύμβασιν μισθώσεως ὑπηρεσιῶν, τίθεται κανὼν δικαίου, κατὰ τὸ περιεχόμενον τοῦ ὁποίου ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν ἔναντι πάντων τῶν ἐργαζομένων καὶ δὲν δικαιοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀδικαιολογήτους ἐξαιρέσεις τινῶν ἐκ τούτων, ὅταν οἱ συνθῆκαι, ὑφ' ἃς τοὺς ἐπιβάλλει, δὲν δικαιολογοῦν ταύτας (Ι. Καπελιστρίας, ἐνθ' ἀνωτ. ὑπ' ἄρθρον 653, κεφάλ. Χ, παράγρ. ΙΗ', ἀριθ. 116, καὶ αὐτόθι παραπομπαί, Α.Π. 283)1965, ΕΕΔ 24, 916, Α.Π. 337)1964, ΕΕΔ 23, 652, Α.Π. 10)1962, ΕΕΔ 19, 141), οὐχ ἧττον ὅμως ἐν προκειμένῳ δὲν παρεβιάσθη ἡ προεκτεθεῖσα ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὅσον αὐδάλως ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι τὸ ἐναγόμενον εἰς τὸ καταβληθὲν ἐπίδομα ἀδείας τοῦ ἔτους 1964 εἰς τοὺς ἐν τῇ αὐτῇ ὑπηρεσίᾳ μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους συνυπελόγισε καὶ οἱουδήποτε καταβαλλόμενον αὐτοῖς ἐπίδομα, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων. Ἀκολούθως τοῖς ὧνω ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ μὴ ὀρθῇ αἰτιολογίᾳ ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ συνυπολογισμοῦ εἰς τὸ καταβληθὲν τῷ ἐνάγοντι ἐπίδομα ἀδείας ἔτους 1964 καὶ τοῦ καταβαλλομένου εἰς τοῦτον ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἐκ 3.000 δραχμῶν μηνιαίως, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγος, κατὰ τὸ τρίτον αὐτοῦ σκέλος, εἶναι ὀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐπὶ ἀδύρου συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐφαρμόζονται οἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 1777) 1951 ἐκδιδόμεναι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ κατοβολὴ εἰς τοὺς διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τῆς χώρας τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα δώρων, καθ' ὅσον οὗτοι προσποιοῦνται ἀπασχόλησιν, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως, τοῦ δι' ἀδύρου τοιαύτης ἐργαζομένου δικαιουμένου τὰ ἐξιόντα παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ταῦτα ὡς ἀπεζημιώσιν κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις (Α.Π. 124)1960, ΕΕΔ 19, 450, Α.Π. 596)1958, ΕΕΔ 17, 1004 καὶ Σύνταξιν ΕΕΔ 21,1969 ὑπὸ τὴν αὐτόθι ἀντίθετον Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4848/1962). Συνεπῶς τούτοις, ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ πρόσθεν, ἡ ἰδίκος σύμβασις ἐργασίας τυγχάνει ἄκυρος, τὸ ἐξ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐξ αὐτοῦ προϋπτει, δὲν διαλαμβάνει βάσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διὰ τὴν ἐπιδίκασιν τῷ ἐνάγοντι τοῦ ἐν αὐτῇ χρηματικοῦ ποσοῦ, διὰ τὴν χορηγηθεῖσαν ἐκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν εἰς ἅπαντας τοὺς μισθωτοὺς τῆς χώρας ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 964. ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὸ συναφὲς τῆς ἰδίκου ἀγωγῆς αἴτημα, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου σχετικὸς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγος εἶναι ὀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΑ ΝΟΜΙΜΑ ΧΡΟΝΙΚΑ ΟΡΙΑ

Ἀπόδειξις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν

Ἀπασχόλησις ἐργατρίας μαγειρείου πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου.—Ἐπιδίκασις ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου χρηματικοῦ ποσοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ ἐργοδότης κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος.—Ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως ὅτι τὸ δικαστήριον διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἀσαφεῖς ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας, ὅσον ἀφορᾷ τὸν χρόνον ἡμερησίας ἀπασχολήσεως, ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ἔλεγχος τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου.—Ἀδέσμευτον τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν ὑπὸ δικονομικῶν τύπων καὶ ἔλλειψις ὑποχρεώσεως του ὅπως διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἀνευρίσκον τὴν ἀλήθειαν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τιθεμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, μὴ ἱδρυομένου λόγου ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ὅτι τὰ δικαστήριον ἐδέχθη πράγματα ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως.

Ἀρείου Πάγου 363)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων καὶ Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Καρβελᾶς, Κ. Καρακωστῆς

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, καθ' ὃ δείκνυται ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέξατο ἀνελέγκτως ἐκ τοῦ πράγματος, ὅτι τὸ ἀναιρεσίβλητον (Βασιλικὸν Ἐθνικὸν Ἵδρυμα) τὴν 15.11.1956 προσέλαβε τὴν ἀναιρεσείουσαν διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἥτις εἰργάσθη εἰς τὸ ἰατρεῖον τῶν ἐν Πύργῳ Βασιλίσσης λειτουργουσῶν τεχνικῶν σχολῶν δυνάμεως 150 περίπου μαθητῶν ὡς ἐργάτρια μαγειρείου καὶ κυρίως ὡς πινακοπλύντρια μέχρι 31.12.1961. Ἡ ἀναιρεσείουσα ἐξετέλει τὴν ἐργασίαν τοῦ καθαρισμοῦ τῆς κουζίνας καὶ τῶν διαφόρων σκευῶν, ἐβοήθει εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν τροφίμων καὶ εἰς τὴν προετοιμασίαν τοῦ πρωϊνοῦ ροφήματος, γεύματος καὶ δείπνου τῶν μαθητῶν, ὅτι μέχρι τῆς 30.10.1961 διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν δὲν ἀπησχολήθη πέραν τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33959)1950 Α.Υ.Ε. ὁριζομένου νομίμου ὡραρίου (δικαώρου) ἡμερησίως. Ἐπὶ δικαώροις ὅμως ἐξηκολούθησεν ἐργαζομένη κατὰ τὸ ἀπὸ 1.11.1961 - 31.12.1961 χρονικὸν διάστημα, παρασχοῦσα μόνον κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ὑπερωριακὴν ἐργασίαν πέραν τοῦ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63325 ἀπὸ 26.9.1961 Α.Υ.Ε. ὁριζομένου διὰ τὸ προσωπικὸν κουζίνας νομίμου ὡρίου, δύο ὡρῶν ἡμερησίως, δι' ἣν δὲν ἔλαβεν ἀποζημίωσιν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν δεκτῶν ὡς ἄνω γενομένων πραγματικῶν περιστατικῶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπεδίκασε τῇ ἀναιρεσειούσῃ, κατὰ ἐν μέρει παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς καὶ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ποσὸν δραχμῶν 875, καθ' ὃ (ποσὸν) κατέστη τὸ ἀναιρεσίβλητον πλουσιώτερον. Ταῦτα δεχθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον εἰς οὐδὲν ὑπέπεσεν ἀναιτιολόγητον, οὐδὲ διέλαβεν ἐν τῇ ἀποφάσει του ἀσαφεῖς ἢ ἀνεπαρκεῖς αἰτιολογίας, ὅσον ἀφορᾷ ἰδίᾳ τὸν χρόνον τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς της, ὥστε νὰ καθίσταται ἀνέφικτος ὁ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος περὶ τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως. Μὴ βάσιμος δὲ καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ σχετικὰς αἰτιάσεις.

Κατὰ τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 5, 11, 12 καὶ 20 τοῦ ν. Γ'ΗΟΔ' ὡς ἰσχύει, τὸ δικαστήριον ἐν τῇ ἐκδικάσει τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του δὲν δεσμεύεται ὑπὸ δικονομικῶν τύπων, οὐδὲ ὑποχρεοῦται, ὅπως διατάξῃ ἀπόδειξιν, ἀλλ' ἀνευρίσκει ἀμέσως τὴν ἀλήθειαν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τιθεμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐφ' ᾧ καὶ δὲν ἱδρύεται λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ὅτι τὸ δικαστήριον ἐδέξατο πράγματα ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, ἅτε τοῦ λόγου τούτου μὴ προσαρμοζομένου εἰς τὴν ὡς ἄνω εἰδικὴν διαδικασίαν. Ὅθεν ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων λόγος ἀναιρέσεως εἶναι κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

ΙΙ. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

1. Διακοπὴ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου κατ' ἔφεσιν δίκης εἰς ἄλλην δικάσιμον

Ἀργία δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κατ' ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως λόγῳ τῶν γάμων τῶν Βασιλέων.—Νόμιμος ἡ διακοπὴ συζητήσεως τ-ν κατὰ τὴν δικάσιμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὑπεθέσεων διὰ μεταγενεστέραν ἔνιαυτον δικάσιμον.—Μὴ ἀναγκαία διὰ τὴν κατὰ ἣν τελευταίαν ταύτην δικάσιμον συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων μεταφορὰ

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10830)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε περὶ τῆς ἐξ λίξεως τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας ἐν προκειμένῳ ΕΕΔ 20, 1527, ΕΕΔ 21, 777, ἔνθ' καὶ ἡ Α.Π. 318)1962.

ταύτων εἰς αὐτὴν ἐπιμέλεια τῶν διαδίκων καὶ νέα τῶν διαδίκων κλήτευσις διὰ τὴν δικάσιμον ταύτην.—Ἔννοια τῶν περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν διατάξεων περὶ ἀναβολῆς συζητήσεως ὑποθέσεως.—Ἀναγκαῖοι σαφῶς καὶ ὡρισμένοι λόγοι ἀναιρέσεως.

Ἀρείου Πάγου 515)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμων* Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Παπασωτηράκος* Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Κομισνός, Θ. Κώης.

Καθ' ἃ ἐδέξατο τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἡ συζήτησις τῆς ἀπὸ 29.4.1964 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2765)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδικείου Ἀθηνῶν εἶχεν ὁρισθῆ διὰ τὴν δικάσιμον τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1964, δι' ἣν ὁ ἀναιρεσείων καὶ εἶχε καλέσει τὴν ἀναιρεσίβλητον διὰ τὴν συζήτησιν, καίτοι δέ, ὡς περαιτέρω βεβαιοῖ τὸ εἰρημένον δικαστήριον διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεώς του, εἶχεν ἐκδοθῆ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἀργίας κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, λόγῳ τῆς κατ' αὐτὴν τελέσεως τῶν γάμων τοῦ Βασιλέως, ἡ συνεδρίασις του δὲν ἐματαιώθη, καθόσον ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως δὲν ἐστηρίζετο εἰς τὸν νόμον, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον συνεδρίασε κατὰ τὴν εἰρημένην ἡμέραν καὶ διέκοψε τὴν περαιτέρω συζήτησιν τῶν κατ' αὐτὴν ὡρισμένων ὑποθέσεων διὰ τὴν μεταγενεστέραν ἑκτακτον δικάσιμον τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1964. Ἡ διακοπὴ αὕτη νομίμως ἐγίνετο κατὰ τὰ ἄρθρα 164 καὶ 170 Πολιτικῆς Δικονομίας, μὴ ἐπελθούσης ἀκυρότητος οὔτε ἐκ τοῦ ἄρθρου 251 τοῦ Ὀργανισμοῦ τῶν Δικαστηρίων, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι τὸ δικαστήριον δὲν εἶχε συνεδριάσει ἐπὶ 4ωρον κατὰ τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1964, καθόσον ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου δὲν εἶναι τεθειμένη ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς διατάξεως. Ἐξ ἄλλου δέ, μὴ ἐπελθούσης ματαιώσεως τῆς συνεδριάσεως τοῦ Πρωτοδικείου τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1964, ἀλλὰ διακοπῆς αὐτῆς διὰ τὴν 21 Σεπτεμβρίου 1964, δὲν ἦτο ἀναγκαία διὰ τὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην δικάσιμον συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων μεταφορὰ τούτων εἰς αὐτὴν ἐπιμέλειᾳ τῶν διαδίκων καὶ νέα τῶν διαδίκων κλήτευσις διὰ τὴν δικάσιμον ταύτην, τῆς σχετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 571 Πολ. Δικ. ἀναφερομένης εἰς ματαίωσιν τῆς συνεδριάσεως, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς διακοπὴν αὐτῆς. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως ἐδικάσθη ἐρήμην ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὴν εἰρημένην δικάσιμον τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1964, ἀπορριφθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1901)1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου τῆς ἄνω ἐφέσεως αὐτοῦ, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ β.δ)γματος τῆς 1.8.1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ»ΟΔ' κλπ.» ὡς ἔχει τροποποιηθῆ, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐπίσης ἐδέξατο τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐνεφανίσθη οὔτε κατὰ τὴν εἰρημένην δικάσιμον τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1964 οὔτε κατὰ τὴν διακοπεῖσαν προηγουμένην τῆς 18 Σεπτεμβρίου καὶ δὲν κατέβαλε τὸ προσῆκον παράβολον, ὡς ὀρθῶς ἔκρινε καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἥτις οὐδαμῶς περιέχει ἀντίφασιν ἢ ἀσάφειαν, οὐδ' ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ἐφ' ᾧ ἐγένετο δι' αὐτῆς δεκτόν, ὅτι ἡ ἀπόφασις τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως περὶ ἀργίας τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κατὰ τὴν 18 Σεπτεμβρίου 1964 δὲν ἦτο νόμιμος, ἐν τούτοις ἐγένετο περαιτέρω δεκτόν, ὅτι λόγῳ ταύτης διεκόπη ἡ συνεδρίασις τῆς ἡμέρας ἐκείνης, τοῦτο ἔχοντος τὴν ἔννοιαν ὅτι, καίτοι ἡ εἰρημένη ἡμέρα δὲν ἦτο νόμιμος ἀργία, ἐν τούτοις λόγῳ τοῦ κατ' αὐτὴν ἄνω γεγονότος ἐκρίθη ἐπιβλημένη ἡ διακοπὴ τῆς κατ' αὐτὴν συνεδριάσεως, καὶ ἀπορριπτέοι οἱ ἀντίθετοι πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου.

Τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον νομίμως διέκοψε τὴν συνεδρίασίν του τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1964 διὰ τὴν τοιαύτην τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1964, καίτοι ἡ τελευταία αὕτη συνέπιπτεν εἰς χρόνον ἐλάσσονα τῶν 7 ἡμερῶν, μὴ ὂν ὑπόχρεων, ὅπως ὁρίσῃ τὴν μετὰ τὴν διακοπὴν νέαν δικάσιμον εἰς ἀπώτερον χρόνον. Καὶ ναὶ μὲν ὁρίζεται διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 5 ἐδάφια 3 καὶ 4 τοῦ β.δ)γματος τῆς 1 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. Γ»ΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὅτι κάτωθι τῆς συνταχθησομένης ἐκθέσεως περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ δικαιούχου ὁ Εἰρηνοδίκης ὁρίζει τὴν δικάσιμον ἡμέραν, ἥτις δέον νὰ ἀπέχῃ 7 - 10 ἡμέρας, καὶ διατάσσει κατὰ τὰς περιστάσεις τὴν κατὰ τὴν δικάσιμον αὐτοπρόσωπον ἐμφάνισιν τῶν διαδίκων, τὴν προσαγωγὴν ὑπὸ τῶν διαδίκων τῶν πρὸς εὕρεσιν τῆς ἀληθείας χρησίμων ἐγγράφων καὶ ἀντικειμένων, αὐτοψίας κλπ., διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ αὐτοῦ β. δ)γματος, ὅτι εἰὰν ἐξ οἱουδήποτε λόγου παρίσταται ἀναγκαία ἡ εἰς ἑτέραν δικάσιμον ἀναβολὴ τῆς συζητήσεως ἢ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως, ὁ Εἰρηνοδίκης ὁρίζει κατ' αὐτὴν τὴν συζήτησιν τὴν νέαν δικάσιμον καὶ πράττει κατὰ τὰς περιστάσεις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 5 ἐδάφια 3 καὶ 5», ἀλλὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἄρθρον, ἀναφερόμενον, ὡς ἐξ αὐτοῦ σαφῶς προκύπτει, εἰς τὴν ἀναβολὴν τῆς συζητήσεως ἢ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συζητήσεως ὡρισμένης ὑποθέσεως, ἐκ λόγων ἀναγομένων εἰς ταύτην, καὶ σκοποῦν νὰ παράσχῃ εἰς τὸν διάδικον τὸν ἀναγκαῖον πρὸς παρασκευὴν τῆς ὑπερασπίσεώς του χρόνον, οὐδαμῶς ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ διακοπῆς τῆς συνεδριάσεως τοῦ δικαστηρίου ἐκ λόγων ἀσχέτων πρὸς τὰς ὑπὸ συζήτησιν ὑποθέσεις, ὡς ἡ διαταχθεῖσα ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὸ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθέντα. Ἑπομένως ὀρθῶς τὸ εἰρημένον δικαστήριον, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸν λόγον τῆς ἀνακοπῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, δι' οὗ ὑπεστήριξεν οὗτος, ὅτι ἀκύρως ἐδικάσθη ἐρήμην κατὰ τὴν δικάσιμον τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1964, καθ' ὅσον ἡ δικάσιμος αὕτη, ὁρισθεῖσα μετὰ διακοπὴν τῆς συνεδριάσεως τῆς 18 Σεπτεμβρίου 1964, δὲν ἀπεῖχε ταύτης πλέον τῶν 7 ἡμερῶν, καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 137 καὶ 819

§ 3 Πολ. Δικ. οἱ λόγοι ἀναιρέσεως δέον νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, ἐκτιθεμένων ἐν αὐταῖς τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα ἐπάγονται, κατὰ τὸν ἀναιρεσείοντα, τὴν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἀποδιδομένην νομικὴν πλημμέλειαν, μὴ δυνάμενοι παραδεκτῶς νὰ συμπληρωθῶσι διὰ παραπομπῆς εἰς ἄλλα ἔγγραφα τῆς δίκης. Ἐπομένως ὁ τέταρτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἀπόφασις τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου, διότι τοῦτο «κατὰ ψευδῆ τοῦ νόμου ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην αὐτοῦ ἐφαρμογὴν ἐδέχθη, ὅτι τὰ διὰ τῆς ἀνακοπῆς καὶ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος προβληθέντα περιστατικά, ἅτινα καὶ ἡ προσβαλλομένη δέχεται ὡς συντρέξαντα, δὲν συνιστοῦν ἀνωτέραν βίαν, δυνάμει τῆς ὁποίας ἦτο ἄκυρος ἡ ἐρημοδικία του καὶ δὲν ἐκήρυξε τὴν ἀκυρότητα ταύτης, εἶναι ἀόριστος, διότι δὲν καθορίζονται ἐν τούτῳ τὰ περιστατικά, ἅτινα προέβαλεν ὁ ἀναιρεσείων ἐνώπιον τοῦ εἰρημένου δικαστηρίου κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὡς συνιστῶντα ἀνωτέραν βίαν πρὸς ἐμφάνισιν τούτου ἐνώπιον τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου κατὰ τὴν προγενεστέραν δικάσιμόν του τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1964 καὶ καθιστῶντα ἄκυρον τὴν κατ' αὐτὴν ἐρήμην αὐτοῦ γενομένην συζήτησιν καὶ ἐπομένως ἀπορριπτέος (*).

2. Προθεσμία ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, καὶ ἀντένστασις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐπιδόσεως

Δέδεμενον τοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν δικάζοντος καὶ τηρητέον ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ βαθμῷ ἐκ δικονομικῶν τύπων καὶ ἐκ τῶν κανονικῶν περὶ ἀποδείξεως ὁρισμῶν τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ ἔλλειψις ὑποχρεώσεως εἰς ἔκδοσιν παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως —Σχηματισμὸς τῆς πεποιθήσεως τοῦ ἐλευθέρως ἐκ τῶν ἐν γένει ἀποδεικτικῶν μέσων, ἅτινα εἱ διάδικοι ὀφείλουσι προσαποδεικτικῶς νὰ προσκομίσωσι, παρεχομένης εἰς τὸν δικαστὴν εὐχερείας νὰ ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως καὶ τὴν παράλειψιν τῆς ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομίσεως ἐγγράφων χρησίμων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.— Κρίσις Δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ὁ εἰς ὃν ἐπεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἐτύγχανεν ἐκπρόσωπος ἐναχθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας.

Ἀρείου Πάγου 405)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Κονιαβίτης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Καλαντζῆς, Γ. Μπλάτσιος

Νομίμως εἰσάγεται πρὸς περαιτέρω συζήτησιν ἡ προκειμένη ὑπόθεσις ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν εἰς αὐτὸ παραπομπήν της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 175)1965 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναιρεσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 783)1962 ἀπόφασιν τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 807 § 11 τῆς Πολ. Δικονομίας λόγον.

Ἐπανερχομένων μετὰ τὴν τοιαύτην ἀναίρεσιν τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἄνω ἀποφάσεως κατάστασιν (ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικονομίας), ἀντικείμενον τῆς παρούσης δίκης ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5558)1959 ἐρήμην ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ?ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἡ ἔφεσις αὕτη, δι' ἣν κατεβλήθη τὸ προσῆκον πρόστιμον, παρίσταται - κατὰ τὴν βάσιμον καὶ οὐτεπαγγέλτως ἐξεταστέαν (ἄρθρον 755 Πολιτικῆς Δικονομίας) σχετικὴν ἐνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐκπρόθεσμος, ἀφ' ὅτε κατατεθεῖσα ἐν πρωτοτύπῳ παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ Γραμματεῖ τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 15 Ἰουνίου 1961, ἐνῷ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις εἶχε κοινοποιηθῇ πρὸς τὴν ἐκκαλοῦσαν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου τῇ 19 Μαΐου 1960 κατὰ τὸ παρ' αὐτοῦ ἐπικαλούμενον καὶ νομίμως προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 7625 ταὐτόχρονον ἐπιδοτήριον τοῦ ἐνταῦθα δικαστικοῦ κλητῆρος Ι.Λ. Οὐχ ἧττον παραδεκτῶς νῦν καὶ νομίμως ἡ ἐκκαλοῦσα ἀντενίσταται κατὰ τοῦ κύρους τῆς τοιαύτης ἐπιδόσεως, ἐπὶ τῷ ἰσχυρισμῷ ὅτι ὁ πρὸς ὃν ἐγένετο αὕτη καὶ παρέλαβε τὸ κοινοποιηθὲν ἀντίγραφον τῆς πρωτοδίκου ἄνω ἀποφάσεως δὲν ἐτύγχανε πράγματι νόμιμος ἐκπρόσωπος ἐκείνης. Δὲν ἀποκλείεται ἐξ ἀνταποδείξεως τῆς ἰδιότητός του ταύτης, ἣτις ἀναφέρεται ἐν τῷ προμνησθέντι ἐπιδοτηρίῳ, καὶ ὅτε ἀνάγκης προσβολῆς του ὡς πλαστοῦ, ἀφοῦ, ἐν ὄψει καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἐκτιθεμένων, δὲν πρόκειται περὶ γεγονότος συμβάντος ἐνώπιον τοῦ ἐπιδόντος δικαστικοῦ κλητῆρος ἢ ὑποπεσόντος εἰς τὴν ἄμεσον ἀντίληψίν του.

Ἐξ ἑτέρου τὸ τοιοῦτον ἀνταποδεικτέον γεγονὸς οὐδόλως ἀντίκειται εἰς τὰ διὰ τῆς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως δεκτὰ γενόμενα. Διότι αὕτη περιωρίσθη εἰς τὴν ἐπίλυσιν τοῦ ἀνακύψαντος νομικοῦ ζητήματος, ἀποφανθεῖσα ἁπλῶς ὅτι ἐπὶ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἐγκύρως ἐνεργεῖται ἡ ἐπίδοσις καὶ ὁπουδήποτε ἐκτὸς τοῦ καταστήματός της, πρὸς τὸν νόμιμον ἐκπρόσωπον ταύτης, ἐὰν οὗτος συναιτίᾳ εἰς τὴν παραλαβὴν τοῦ ἐπιδοτέου ἐγγράφου. Μεθ' ὃ καὶ ἀνήρησε τὴν ἐφετειακὴν ἄνω ἀπόφασιν, ὡς ἐσφαλμένως δεχθεῖσαν ὅτι ἡ ἐπίμαχος ἐπίδοσις ἦτο ἄκυρος, ἀφ' ὅτε γενομένη εἰς χεῖρας μὲν τοῦ ἐκπροσώπου καὶ διευθύνοντος συμβούλου τῆς ἐκκαλούσης, ἀλλ' οὐχὶ εἰς τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ „*„ κατάστημα αὐτῆς, καὶ ὅτι ἐντεῦθεν δὲν ἦρχισε τρέχουσα ἡ ἐκ τοῦ νόμου τασσομένη προθεσμία διὰ τὴν ἐκ μέρους της ἄσκησιν τῆς ἀπὸ ἐφέσεως, θεωρηθείσης οὕτως ὡς ἐμπροθέσμου. Δὲν ἠσχολήθη δὲ παντάπασιν ἡ αὐτὴ ἀναιρετικὴ ἀπόφασις περὶ τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τῆς ἰδιότητος τοῦ πρὸς ὃν ἡ ἐν λόγῳ ἐπίδοσις ὡς νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐκ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5219)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

καλούσης. Όθεν δέον όπως το δικαστήριον τοῦτο προβῆ εἰς τὴν οὐσιαστικὴν ἔρευναν τοῦ ὡς εἴρηται καὶ προέχοντος οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ της, ὅστις ὑφιοβητεῖται. Πάντα ὅσα ὅμως προηγουμένως προτείνει ἡ ἰδία πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ἀκυρότητος τῆς αὐτῆς ἐπιδόσεως, ὡς βαλλίως γενομένης ἐκτὸς τοῦ καταστήματός της καὶ εἰς πρόσωπον, ὅπερ, ἐν γνώσει τοῦ ἀντιδίκου της, δὲν τὴν ἐξεπροσώπει νομίμως, ἵνα αὕτη μὴ λάβῃ γνῶσιν τῆς οὕτω σὰ κοινοποιηθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ ζημιωθῇ ἐπὶ ἀδίκῳ ὠφελείᾳ ἐκείνου, στερεῖται ὁπωσδήποτε ἑτέρας τινὸς οὐσιώδους ἐννόμου ἐπιρροῆς. Διότι καὶ μόνη ἡ ἰσχυριζομένη ἔλλειψις τῆς ἰδιότητος τοῦ παραλαβόντος τὴν ἄνω ἀπόφασιν ὡς νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐκκαλούσης ἀρκεῖ νὰ καταστήσῃ ἄκυρον τὴν ἐπίδικον ἐπίδοσιν, διῶ ἐν τυχὸν συνδρομῇ τῆς τοιαύτης ἰδιότητός του σύθεμιτον ἀκυρότητα πάσχει ἡ αὐτὴ ἐπίδοσις, καίτοι γενομένη ἐκτὸς τοῦ καταστήματος τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἀδιαφόρως τῆς ἀληθείας ἢ μὴ τοῦ ὡς ἄνω ἐπικαλουμένου δόλου τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἐν ἰσχύι κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΠΟΔ' σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ δικάζων κατὰ τὴν δι' αὐτοῦ διαγραφομένην καὶ τηρητέαν ἐν τε τῷ πρώτῳ καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ βαθμῷ (οἵος καὶ ὑπόκειται ὧδε) ἰδικὴν διαδικασίαν δὲν δεσμεύεται ἐκ δικανομικῶν τύπων καὶ ἐκ τῶν κοινῶν περὶ ἀποδείξεως ἀρισμῶν τῆς Πολ. Δικονομίας, οὐδὲ ὑποχρεοῦται εἰς ἔκδοσιν παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως, ἀλλὰ σχηματίζει τὴν πεποίθησιν του ἐλευθέρως ἐκ τῶν ἐν γένει ἀποδεικτικῶν μέσων, ἅτινα οἱ διάδικοι ὀφείλουσι προαποδεικτικῶς νὰ προσκομίσωσι, παρεχομένης ἅμα τῷ δικαστῇ τῆς εὐχερείας νὰ ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως καὶ τὴν παράλειψιν τῆς ὑπὸ τοῦ διαδίκου προσκομίσεως ἐγγράφων χρησίμων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας.

Κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, μορφωθεῖσαν ἐκ πάντων τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων κλπ. ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἀρκούντως ἐβεβαιώθη, ὅτι ἦτο νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς ἐκκαλούσης ὁ Γ.Ι. πρὸς ὃν ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά του ἐκοινοποιήθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις δυνάμει τοῦ ἄνω ὑπ' ἀριθ. 7625)19.5.1960 ἐπιδοτηρίου. Διότι προϋπτει μὲν ἐκ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ παρ' ἐκείνης προσκομιζομένου ἀποσπάσματος τοῦ Καταστατικοῦ της, ὅτι ταύτην ἐκπροσωπεῖ ὁ Πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της ἢ ἕτερος ἐπὶ τούτῳ ὁριζόμενον παρ' αὐτοῦ πρόσωπον (Σύμβουλος ἢ μή), ὅπερ δίδει καὶ τοὺς εἰς τὴν Ἑταιρείαν ἐπιβαλλομένους ὅρκους, πλὴν ἡ ἰδία ἐκκαλοῦσα δὲν προσάγει, ὡς ἠδύνατο καὶ ὤφειλε, πλήρη ἀντίγραφα πασῶν τῶν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον λειφθεισῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων θὰ ἀνευρίσκετο ἐν προκειμένῳ ἡ ἀλήθεια, ἀλλ' ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐπίκλησιν καὶ προσαγωγὴν ἀποσπασμάτων τινῶν ἐκ τοῦ βιβλίου πρακτικῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της, καὶ δὴ μόνον κατὰ τὰς συνεδριάσεις αὐτοῦ τῆς 10.2.1955, 29.8.1955, 1.4.1958, 16.4.1958, 20.4.1958, 1.5.1958, 12.11.1958, 15.5.1959, 3.6.1960 καὶ 11.6.1960, χωρὶς περιέργως καὶ ἐν τοῖς τοιούτοις ἀποσπάσμασι νὰ ἀνοφέρηται, ἐὰν ἐλήφθη ἢ οὐ οἱαδήποτε ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της περὶ τοῦ προσώπου καὶ παίου, ὅπερ, ἐκτὸς τοῦ Προέδρου, θὰ ἐκπροσωπῇ ταύτην συμφώνως πρὸς τὸ ἄνω Καταστατικόν της. Κατόπιν δὲ τῆς τοιαύτης παραλείψεως τῆς ἐκκαλούσης, συνδυαζομένης τόσον πρὸς τὴν ἐκ τῶν πρατάσεων αὐτῆς συναγομένην ὁμολογίαν της ὅτι κατὰ τὸν σκοπούμενον χρόνον (19.5.1960) ὁ ρηθεὶς Γ.Ι. ἐτύγχανε μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου της καὶ διευθύνων Σύμβουλός της, ὅσον καὶ πρὸς τὰ ἐκ τῶν παρὰ τῆς ἰδίας ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ὑπ' ἀριθ. 56)1963 πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν προκῦπτον γεγονός, ὅτι ἐκεῖνος ἔδωκε μεταγενεστέρως δι' αὐτὴν καὶ κατ' ἐντολήν της τὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως ἐπιβληθέντα καὶ δεκτὸν γενόμενον δικαστικὸν ὅρκον, καθίστατο βέβαιον, ἐν ὄψει καὶ τῶν διδαγμάτων τῆς κοινῆς πείρας καὶ λογικῆς, ὅτι καὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνεργείας τῆς ἐπιδίκου ἐπιδόσεως τὸ αὐτὸ ἄνω πρόσωπον ἐξεπροσώπει νομίμως τὴν ἐκκαλοῦσαν. Ἄρα, ἐγκύρου οὔσης τῆς τοιαύτης ἐπιδόσεως καὶ παρελθούσης ἔκτοτε ἀπράκτου τῆς νομίμου ὀκταημέρου προθεσμίας μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἀσκήσεως τῆς ἐδικοῦ ἐφέσεως, αὕτη δέον ὅπως ἀπορφθῇ ὡς ἀπαράδεκτος κατοδικαζομένης προσέτι τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὴν τοῦ ἀντιδίκου της δικαστικὴν δαπάνην κατὰ τὸ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης

3. Προϋποθέσεις ἀναιρέσεως διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων

"Ἵδρυσις λόγου ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807, ἐδαφίου θ', Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων.—Ἀναγκαία ἡ ἐπίκλησις καὶ προσαγωγὴ αὐτῶν καὶ ἐπὶ πλέον μνεία περὶ τῆς προσαγωγῆς ταύτης καὶ δὴ εἰς τὰς ὑποβληθείσας κατὰ τὴν συζήτησιν πρατάσεις, μὴ ἀρκούσης, κατὰ τὰ ἄρθρον 559 § 6 Πολ. Δικονομίας, τῆς ἁπλῆς παραπομπῆς εἰς τὰς πρατάσεις προσαγομένων συζητήσεων ἄνευ τῆς εἰδικῆς ἐπικλήσεως συγκεκριμένων σημάτων ἢ ἰσχυρισμῶν αὐτῶν.

'Αρείου Πάγου 496)1965, Τμ. Β'

Προκρίνων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Στεργίου, Ἀχ. Ἀποστόλου

Διὰ τὰ ἱδρυθὲν ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου θ' τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας προβλεπόμενος λόγος ἀναιρέσεως τῆς παρὰ τὸν νόμον μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων δέον νὰ γίνῃ ἐπίκλησις καὶ προσαγωγὴ αὐτῶν καὶ ἐπὶ πλέον μνεία περὶ τῆς προσαγωγῆς ταύτης καὶ δὴ εἰς τὰς πρατάσεις τὰς ὑποβληθείσας κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧ ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ ἀρκούσης κατὰ τὸ ἄρθρον 559 § 6 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τελικῶς διεμορφώθη

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. *Ἐφαρμογὴ τοῦ διὰ τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 τιθεμένου κανόνος ὅτι θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει καὶ αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων, τῆς ἀμοιβῆς του, καίτοι μὴ ἐργαζόμενος, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκ τοῦ νόμου θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, καίτοι μὴ προσφέροντος τὰς ὑπηρεσίας του, εἶα καὶ ἡ περίπτωσις τῆς λόγῳ νόσου, μὴ ὀφειλομένης εἰς τὴν ὑπαιτιότητά του, ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ὁπότε ὑφίσταται ἐκ τῶν ἄρθρων 657 - 658 Α.Κ. ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ.*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2665)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Τσαγκαρόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2160)1064 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς

διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3081)1954, τῆς ἁπλῆς παραπομπῆς εἰς τὰς προτάσεις προηγουμένων συζητήσεων ἄνευ τῆς εἰδικῆς ἐπικλήσεως συγκεκριμένων τμημάτων ἢ ἰσχυρισμῶν αὐτῶν. Ὅθεν, μὴ προκύπτοντος ἐκ τῶν προσαγομένων ἀντιγράφων τῆς τε ἀπὸ 28.11.1964 ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τῶν ἀπὸ 26.2.1965 προτάσεων αὐτοῦ, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι ἐγένετο τοιαύτη ἐπίκλησις καὶ προσαγωγὴ τῶν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ μνημονευομένων ἐγγράφων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος ὁ περὶ μὴ λήψεως αὐτῶν ὑπ' ὄψιν μοναδικὸς τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6930)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἐπικυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 6868)4.10.1962 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ρόδῳ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος ἠσφαλισμένου περὶ συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ ἀναπηρίας, ἐπελθούσης αὐτῷ τὴν 1.2.1962, ἐλλείψει τῶν νομίμων χρονικῶν προϋποθέσεων.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 2 καὶ 8 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846)1851 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁ δι' αὐτῶν τιθέμενος κανὼν ὅτι θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει καὶ αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων, τῆς ἀμοιβῆς του, καίτοι μὴ ἐργαζόμενος, ἐφαρμόζεται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκ τοῦ νόμου θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, καίτοι μὴ προσφέροντος τὰς ὑπηρεσίας του, αἵα εἶναι καὶ ἡ περίπτωσις τῆς λόγῳ νόσου μὴ ὀφειλομένης εἰς τὴν ὑπαιτιότητα τοῦ ἐργαζομένου ἀποχῆς του ἀπὸ τῆς ἐργασίας, δι' ἣν ὁ Ἀστικὸς Κῶδιξ ἐν ἄρθροις 657 - 658 ὑποχρεοῖ τὸν ἐργοδότην πρὸς καταβολὴν ἑνὸς τὸ πολὺ μηνιαίου μισθοῦ, ἐφ' ὅσον τὸ ἐν ἀσθενείᾳ κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοιούτῳ χρόνῳ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἄλλως τὸ ἥμισυ τοῦ ὡς ἄνω μισθοῦ. Ἐκ τούτου παρέπεται ὅτι, ἵνα θεμελιωθῇ νόμῳ αἴτημα ἠσφαλισμένου περὶ συνυπολογισμοῦ ὡς ἀσφαλιστέων τῶν ἡμερῶν τῆς ἐπιδοτήσεώς του λόγῳ ἀσθενείας, δέον οὗτος νὰ προβάλῃ καὶ ἀποδείξῃ τὴν συνδρομὴν τῶν ὑπὸ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπαιτουμένων διὰ τὴν λῆψιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὰς ἡμέρας ταύτας μισθοῦ, ὅρων καὶ προϋποθέσεων (*).

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ὃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν, μὴ ἔχων ἐξασφαλίσει τὰς διὰ τὴν συνταξιοδότησίν του ἀπαιτουμένας ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας του (1.2.1962) διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 1 καὶ 12 § 6 τοῦ

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1542)1962, ΕΕΔ 21, 1056, Σ.Ε. 2224)1962, ΕΕΔ 22, 114.

ν.δ. 4104)1960 χρονικός προϋποθέσεις, ὡς μὴ ἔχων συμπληρώσει κατὰ τὸ ἔτος 1960, ὅπερ ἐμπίπτει εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου πενταετίαν (1957 - 1961) 100 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ὡς αἱ διατάξεις αὗται ἠξίουν, ἰσχυρίσθη ἀορίστως, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπέσχε τῆς ἐργασίας του λόγῳ νόσου ἐφ' ὡρισμένας ἡμέρας, ἐζήτησε δὲ τὸν συνυπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν τούτων ὡς ἀσφαλιστέων, χωρὶς ὅμως νὰ ἀποδείξῃ, οὐδὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ, ὡς ἔδει, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὅτι διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐδικαιοῦτο συμφώνως τῷ νόμῳ νὰ μισθοδοτηθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του. Οὕτω ὅμως ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος συνιστάμενος ἀπερρίφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡς ἀνεπιφύλακτος, ἀπορριπτέος δὲ ἐλέγχεται, ὡς ἀβάσιμοι, οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως.

2. ***Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ἐργαζομένων καὶ ἀποκερδοποιούντων μηνιαίως ποσόν, ὑπερβαῖνον τὸ τριπλάσιον τῆς καταβαλλομένης εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον συντάξεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 § 7 ἀ.ν. 1846)1951 καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐπιεικεστέρας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν.—Ἀναζήτησις ἀναδρομικῶς καταβληθέντων ἐν περιπτώσει ἀνακλήσεως παρανόμου πράξεως.***

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2559)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μαρκόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Δασούης, Δ. Θωβιδόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ζητεῖ τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2995)1963 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀφ' ἑνὸς ἀνεστάλη ἀναδρομικῶς ἡ συνταξιοδότησις του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκλήθη οὗτος, ὅπως ἐπιστρέψῃ εἰς τὸ Ἵδρυμα ἅπαντα τὰ ποσά, ἅτινα ἔλαβε διὰ συντάξεις ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, ὡς ἀχρεωστήτως καταβληθέντα αὐτῷ.

Καθ' ὃ δέχεται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ δὲν ἀμφισβητεῖ τοῦτο καὶ ὁ αἰτῶν, συνταξιοῦχος καπνεργάτης τοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 (ν. 2348)1953) συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τέως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, οὗτος ἀπὸ τῆς 1 Ἰουλίου 1953 μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1958 (ὅτε διεκόπη ἡ συνταξιοδότησίς του ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α.), ἐργαζόμενος εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, ἀπεκέρδαινε μηνιαίως ποσόν, ὑπερβαῖνον τὸ τριπλάσιον τῆς καταβαλλομένης αὐτῷ κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον συντάξεως. Συνεπῶς συνέτρεχε περίπτωσις ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος καὶ κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ι.Κ.Α., κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ν. 1836)1951, καθ' ἣν ἀναστέλλεται ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως, ἐὰν ὁ ἀσφαλισμένος, ἐργαζόμενος, ἀποκερδαίνῃ ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως του (*) καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐπιεικεστέρας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ Συντάξεων τοῦ Τ.Α.Κ., καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως ἐκκρεμεῖ, ὅταν ὁ συνταξιοῦχος ἀποκερδαίνῃ ἐκ τῆς ἐργασίας του ποσὸν τριπλάσιον τῆς ἣν λαμβάνει συντάξεως. Οὐδόλως δὲ εἶναι δυνατὸν νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 2348)1953, καθ' ἣν συνταξιοῦχος τοῦ τέως Τ.Α.Κ., ἀναλαμβάνων ἐργασίαν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ, στερεῖται ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας ἐπὶ ἑξάμηνον τῆς συντάξεώς του, ὅτι αἱ σχετικαὶ περὶ συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. νόμοι (2348)1953 καὶ 2520)1953) καθώρισαν ὡς μοναδικὴν τὴν ὡς ἄνω κύρωσιν διὰ τοὺς συνταξιούχους τοῦ τέως Τ.Α.Κ., τοὺς ἀναλαμβάνοντας ἐργασίαν εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ καὶ ὅτι συνεπῶς οὗτοι εἶναι ἐλεύθεροι νὰ ἐργάζωνται εἰς οἱανδήποτε ἄλλην ἐργασίαν ἄνευ συνεπειῶν διὰ τὴν σύνταξίν των. Διότι ἡ διάταξις αὕτη προφανῶς οὐδόλως ἀποκλείει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν κειμένων διατάξεων περὶ ἀναστολῆς τῆς συνταξιοδοτήσεως τῶν ἀναλαμβανόντων ἐργασίαν συνταξιούχων, ἀναφερομένη εἰς μίαν εἰδικὴν περίπτωσιν τῆς ἀπασχολήσεως, ἀνεξαρτήτως ὕψους ἀμοιβῆς τῶν ἐν λόγῳ συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ὡρισμένην ἐργασίαν. Συνεπῶς νομίμως ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀνεστάλη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ συνταξιοδότησις τοῦ αἰτοῦντος, ἀβάσιμος δὲ παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν διὰ ταύτης ἐκ τοῦ τέως Τ.Α.Κ. προερχομένους συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ὑφίσταται ἐκ τῶν κειμένων διατάξεων κώλυμα, ὅπως ἐργάζωνται καὶ συγχρόνως λαμβάνωσι τὴν σύνταξίν των.

Κατὰ τὰ παγίως νομολογηθέντα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐν περιπτώσει ἀνακλήσεως παρανόμου πράξεως, ἀφορώσης εἰς περιοδικὰς παροχάς, δύναται νὰ ἀναζητηθῶσιν ἀναδρομικῶς τὰ καταβληθέντα, ἐὰν συνέτρεχεν ἀπατηλὴ ἐνέργεια τοῦ ἐνδιαφερομένου(**).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν, ἵνα τύχῃ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1954 δώρου, ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 7.1.1955 ὑπεύθυνον δήλωσιν, καθ' ἣν δὲν ἔλαβε τοιοῦτον δῶρον ἐξ ἑτέρας πηγῆς, καίτοι εἶχε λάβει τοιοῦτον παρὰ τοῦ ἐργοδότου του Δήμου Ἀθηναίων, ὅπου εἰργάζετο. Ἀλλά, δεδομένου ὅτι ὁ αἰτῶν οὐδέποτε εἶχε γνωστοποιήσει εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν του, ἡ παρασιώπησις τοῦ οὐσιώδους τούτου γεγονότος ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ἐμπόδισε προφανῶς τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω

(*) Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 687, ΕΕΔ 25, 361.

(**) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 294)1964, ΕΕΔ 24, 231 καὶ 232, ἔνθα σημειώσεις μας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΕΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὡς εἶναι ἤδη γνωστόν, τὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς τοποθετήσεως πολεμιστῶν εἰς θέσεις ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ αὐτοῦ τοῦ Δημοσίου καὶ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διέπονται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ὡς τελικῶς ἰσχύει, τροποποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4185)1961 (ΕΕΔ 20, 1922 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων).

Ἡ τοποθέτησις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων ἔχει ἀνατεθῆ ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὰ εἰδικὰ Συμβούλια περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως, τῶν ὁποίων αἱ πράξεις, ὡς ἐκτελεσταὶ διοικητικαὶ πράξεις, ὑπόκεινται εἰς προσβολὴν ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐντὸς 60 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως αὐτῶν.

Αἱ ἀστικαὶ συνέπειαι, ἐξ ἄλλου, ἐκ τῶν πράξεων τούτων ἀπασχολοῦν συχνὰ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, ἐφ' ὅσον κατ' ἄρθρον 9 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ὁ μὴ προσλαμβάνων ἢ ἀπολύων ἀκύρως τὸν πολεμιστὴν ἐργοδότης, ἐκτὸς τῶν ποινικῶν κατ' αὐτοῦ κυρώσεων, ὑπόκειται καὶ εἰς τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς τοῦ μισθοῦ.

Διὰ τὴν ἐπιδίκασιν ὅμως τοῦ τοιούτου μισθοῦ προβάλλεται, ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐργοδότου, ὑποχρέωσις τῶν τακτικῶν δικαστηρίων πρὸς ἔλεγχον τοῦ κύρους τῆς διοικητικῆς πράξεως περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ καὶ οὕτω, ὡς γίνεται παγίως δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ, τὰ δικαστήρια ἐλέγχουν παρεπιμπτόντως τὴν νομιμότητα τῆς πράξεως, δικάζοντα ἐπὶ διαφορᾶς, ἡ ὁποία προῆλθεν ἐκ τῆς προσβολῆς ἢ ἰδρύσεως ἰδιωτικοῦ δικαιώματος. (Οὕτω Α.Π. 441)1951, ΕΕΔ 15, 786, ἔνθα καὶ λοιπαί, Α.Π. 246)1961, ΕΕΔ 20, 604, Α.Π. 486)1961, ΕΕΔ 20, 1446, Α.Π. 50)1963, ΕΕΔ 21, 1491, Α.Π. 122)1963, ΕΕΔ 22, 469).

Ὁ ἔλεγχος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἐκτείνεται ἐπὶ τῶν ἐν γένει προϋποθέσεων διὰ τὴν νόμιμον τοποθέτησιν τοῦ πολεμιστοῦ εἰς θέσιν, ὡς ἂν οὗτος ἔχῃ πράγματι τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα προσόντα διὰ τὴν προστασίαν αὐτοῦ χρόνον στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ὑποβολὴν ἐμπροθέσμως εἰς τὸ Συμβούλιον αἰτήσεως πρὸς διορισμόν, ἐὰν εἶναι ἄνεργος ἢ ἄπορος, ἐὰν ἡ ἐπιχείρησις κλπ. ἀπασχολῇ τὸν νόμιμον ἀριθμὸν προσωπικοῦ, ἐφ' ὅσον δὲ ἐλλείπουν αἱ νόμιμοι αὐταὶ προϋποθέσεις, τότε τὰ δικαστήρια ταῦτα δὲν ἀναγνωρίζουν εἰς τὴν διοικητικὴν πρᾶξιν ἔννομον κῦρος καὶ οὕτω ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς πρόσληψιν τοῦ πολεμιστοῦ.

Οὕτω, εἰδικώτερον, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 4 τοῦ ν.δ. 4185)1961, εἰς τοὺς βάσει τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυόντων νόμων περὶ προστασίας πολεμιστῶν προστατευομένους καὶ μὴ ὑποβαλόντας παντάπασι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἰτησιν παρέχεται τριμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὅπως ὑποβάλωσιν αἰτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Πέραν συνεπῶς τῆς προθεσμίας ταύτης (λῆξάσης τὴν 12 Δεκεμβρίου 1961) δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει ἐκπροθέσμου τοιαύτης ἐκδιδομένη διοικητικὴ πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως τοῦ πολεμιστοῦ εἶναι ἄκυρος (Α.Π. 246)1961, ΕΕΔ 20, 604), τοῦτο δὲ ἐρευνῶσι τὰ τακτικὰ δικαστήρια, τῆς πράξεως αὐτῆς ἀκυρωτέας καὶ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διὰ τὸν λόγον τοῦτον (Σ.Ε. 1692)1959, ΕΕΔ 18, 1301).

* * *

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἀ.ν. 1836)1951 ὁ βάσει τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ εἰκείου Συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότου, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ τοποθετηθεὶς δὲν ἤθελε παρουσιασθῇ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἢ δὲν ἤθελεν ἀποδεχθῇ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐτοποθετήθη ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος νόμου, στερεῖται τῆς διὰ τούτου παρεχομένης προστασίας, ἐκτὸς ἐὰν ἀπολύτως δεδικαιολογημένοι λόγοι, κριθέντες παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τοποθετήσεως τούτου, αἰτιολογοῦν τὴν μὴ ἀνάληψιν ὑπηρεσίας.

Εἶναι φανερὸν ἐκ τῆς διατάξεως, ὅτι ἡ μὴ ἐμπρόθεσμος εἰς τὸν ἐργοδότην ἐμφάνισις τοῦ τοποθετηθέντος ἀπαλλάσσει τοῦτον τῆς ἐκ τοῦ ἄρ-

---

ἡμερομηνίας τὸ Ἵδρυμα, ὅπως ἀποκαλύπτον τὴν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ, ἐξετάσῃ τὸ ὕψος τῶν ἀποκερδαινομένων ὑπ' αὐτοῦ καὶ προβῇ εἰς τὴν διακοπὴν τῆς συντοχιεδοτήσεώς του ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης. Συνεπῶς, ἐν ὄψει τῆς ἀπατηλῆς ταύτης ἐνεργείας τοῦ αἰτοῦντος (ψευδοῦς δηλώσεως), νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀνεζητοῦντο ἀπὸ 7.1.1955 τὰ ἀχρεωστήτως ὑπ' αὐτοῦ ληφθέντα ποσὰ συντάξεως, ὀβάσιμος δὲ παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων λόγος ἀκυρώσεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΤΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

[Κωδικοποιημένος Κανονισμός ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν] (*)

Ἄρθρον 116

Ἀναθεώρησις ἀποφάσεως

1) Ὁ ἐνδιαφερόμενος δύναται νὰ ζητήσῃ ἀναθεώρησιν ἐκδοθείσης, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κεφαλαίου, ἀποφάσεως, εἴτε διότι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὡρισμένα στοιχεῖα, εἴτε λόγῳ προσκομίσεως νέων τοιούτων, δι' αἰτήσεως ὑποβαλλομένης εἰς τὸ ἐκδὸν τὴν προηγουμένην ἀπόφασιν ὄργανον, ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 παραβόλου.

2) Ἄρσις ἐπιβληθείσης κατασχέσεως πρὸ τῆς ἐξοφλήσεως τῆς δι' ἣν ἡ κατάσχεσις ὀφειλῆς συγχωρεῖται μόνον ἀποφάσει τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἐφ' ὅσον συντρέχουν σοβαροὶ πρὸς τοῦτο λόγοι, μὲ ἀντιστοίχους ἐγγυήσεις.

3) Ἀποφάσεις τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 112 ὀρμοδίων ὀργάνων δύνανται νὰ ἐντέλλωνται αἱ ὀρμόδιαι ὑπηρεσίαι τῶν Ὑποκαταστημάτων, ὅπως συγκατατίθενται εἰς τὴν ἀναβολὴν ποινικῆς δίκης διὰ καθυστέρησιν εἰσφορῶν μόνον ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς πρὸ τῆς ἐκδικάσεως ταύτης καταβολῆς τοὐλάχιστον τῶν εἰς τὴν οἰκείαν μισθολογικὴν περίοδον ἀντιστοιχουσῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων.

Κεφάλαιον ΚΒ'

Κυρώσεις εἰς βάρος ὀργάνων ὀρμοδίων διὰ βεβαίωσιν ἢ εἴσπραξιν ὀφειλῶν ἐξ εἰσφορῶν

Ἄρθρον 117

Κυρώσεις

1) Διευθυνταὶ Ὑποκαταστημάτων ἢ ἄλλοι ἐντεταλμένοι ὑπάλληλοι, οἵτινες δὲν ἠθέλον ὑποβάλει ἐγκαίρως τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ παρόντος κατάστασιν ὀφειλῶν ἢ δὲν ἠθέλον συντάξει καὶ ἐγχειρίσει ἀμέσως τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ παρόντος πρᾶξιν ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, ὡς καὶ οἵτινες δὲν ἠθέλον ἀποστείλει ἐγκαίρως εἰς τὸ οἰκεῖον Δημόσιον Ταμεῖον τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 108 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καταστάσεις ὀφειλετῶν καὶ τὰ λοιπὰ πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων ἀναγκαῖα στοιχεῖα, ἢ καθ' οἱονδήποτε ἄλλον τρόπον ἐγένοντο παραίτιοι ζημιῶν τοῦ Ἱδρύματος κατὰ τὴν πρὸς εἴσπραξιν τῶν καθυστερουμένων καὶ μὴ ἐσόδων ἐνέργειαν, τιμωροῦνται πειθαρχικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ περὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

2) Οἱ Διευθυνταὶ τῶν Δημοσίων Ταμείων Ἐσόδων Ι.Κ.Α., ὡς καὶ οἱ Διευθυνταὶ τῶν Ταμιακῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ὑποκαταστημάτων, εἶναι ὑπεύθυνοι διὰ τὴν ἐγκαίρων εἴσπραξιν τῶν βεβαιωθέντων παρὰ τοῖς Ταμείοις ἐσόδων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπόκεινται δὲ ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου παραλείψεως τῶν ἐπιβαλλομένων αὐταῖς διὰ τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων ὑποχρεώσεων καὶ καθυστερήσεως τῆς λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. προβλεπομένας πειθαρχικὰς ποινάς.

3) Δημόσιοι εἰσπράκτορες, εἰς οὓς ἀνετέθη ὑπὸ τῶν προϊσταμένων αὐτῶν ἡ εἴσπραξις καθυστερουμένων ἐσόδων τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπόκεινται ἐν περιπτώσει ἀδικαιολογήτου καθυστερήσεως τῆς εἰσπράξεως εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 81 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. προβλεπομένας πειθαρχικὰς διώξεις.

4) Διευθυνταὶ Ταμείων Ἐσόδων Ι.Κ.Α. καὶ δημόσιοι εἰσπράκτορες, γενόμενοι παραίτιοι ἀκυρώσεως τῆς ἐκτελέσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε., ὑπόκεινται εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο πειθαρχικὰς καὶ λοιπὰς συνεπείας.

Μέρος τέταρτον

Ἀσφαλιστικὴ ὀρμοδιότης

Κεφάλαιον Κ1'

Ἀσφαλιστικὴ ὀρμοδιότης ὀργάνων καὶ γενικαὶ ἀρχαὶ διαδικασίας

Ἄρθρον 118

Εἰσαγωγικὴ διάταξις

Ἡ κατὰ τὸν ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀσφάλισις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς ταύτην, τὸν καθορισμὸν τῶν καταβλη-

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 388 τοῦ παρόντος τόμου καὶ τέλος.

θρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ὑποχρεώσεως πρὸς πρόσληψιν καὶ καταβολὴν μισθοδοσίας, ἀλλ' ἀκόμη καὶ δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ ἄλλην προστασίαν διὰ τοποθετήσεως παρ' ἄλλου ἐργοδότου, ἐκτὸς ἂν αἰτιολογῆται ἡ μὴ ἀνάληψις ὑπηρεσίας ἐκ λόγων ἀπολύτως κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ὀρμοδίου Συμβουλίου δεδικαιολογημένων.

Ἡ προθεσμία αὕτη εἶναι ἀνατρεπτική. Δύναται ὅμως ὁ μισθωτὸς νὰ ἐπικαλεσθῇ ἐναντίον τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀναστολὴν αὐτῆς τὴν τυχὸν ὑπαρξιν ἀνωτέρας βίας. (Ἴδετε ΕΕΔ 21, 53, ἔνθα σημειώσεις μας).

τεων εισφορών και την εἰσπραξιν αὐτών, ὡς και τὸν προσδιορισμὸν τῶν ἡμερῶν ἐργασίας και τῶν κλάσεων, εἰς ἃς αὗται ἐπραγματοποιήθησαν, πραγματοποιεῖ κατὰ τὰ κατωτέρω διὰ τῶν ὀργάνων, τὰ ὁποῖα ὁρίζονται ὡς ἁρμόδια, και ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν τήρησιν διαδικασίας, ἀκοπαύσης τὴν ἐξασφάλισιν τῆς λυσιτελοῦς ἐνεργείας τῶν ἀσφαλιστικῶν λειτουργιῶν πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τοῦ προσδιορισμοῦ και τῆς πραγματώσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως και τῶν συνεπειῶν αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ προσήκοντος ἐλέγχου τῆς ὀρθότητος τῶν πράξεων τῶν ὀργάνων και τῆς ἐπιλύσεως τῶν ἐκ τῶν πράξεων τούτων ἀμφισβητήσεων.

Ἄρθρον 119

Ἁρμοδιότητες Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος

1) Ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ὑπὸ τῶν καθ' ἑκάστα διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος εἶναι ἁρμόδιος νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ ὑποθέσεων, αἵτινες ἔχουν ὡς ἀντικείμενον τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων αὐτοῦ ρυθμιζόμενα θέματα και ἰδίᾳ ἐπὶ ὑποθέσεων ἀφορωσῶν :

α) Τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἢ τὸν ἀπ' αὐτῆς ἀποκλεισμὸν προσώπων ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας.

β) Τὴν ἀναγωγὴν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς μισθολογικὰς κλάσεις.

γ) Τὸν καθορισμὸν τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν εἰσφορῶν ἐργοδότου.

δ) Τὸν καταλογισμὸν μὴ καταβληθεισῶν ἢ ἐλλιπῶς καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

ε) Τὴν ἐπιβολὴν προσθέτων τελῶν διὰ καθυστερουμένας εἰσφορὰς.

στ) Τὴν ἐπιβολὴν προσαυξήσεως τῶν εἰσφορῶν.

ζ) Ἀντιρρήσεις κατὰ τοῦ περιεχομένου τῶν ἀσφαλιστικῶν βιβλιαρίων, ὡς και κατὰ τῶν ἀνακοινωθέντων εἰς τὸν ἠσφαλισμένον στοιχείων τῆς ἀσφαλιστικῆς αὐτοῦ σχέσεως.

η) Τὴν ἀναληψιν ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἐπικόλλησιν ἐνσήμων.

θ) Τὴν προαιρετικὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως.

ι) Τὴν πρόσθετον ἀσφάλισιν.

ια) Αἴτησιν περὶ ἐπιστροφῆς ἀδικαιολογήτως ἢ πεπλανημένως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

ιβ) Τὴν λῆψιν μέτρων διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν εἴσπραξιν καθυστερουμένων εἰσφορῶν και τὴν ἐπιβολὴν κυρώσεων εἰς βάρος τῶν καθυστερούντων εἰσφορὰς ἐργοδοτῶν.

2) Κατὰ τόπον ἁρμόδιος Διευθυντὴς Ὑποκαταστήματος, ἵνα ἀποφασίζῃ ἐπὶ τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, εἶναι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου (ἢ τοῦ εἰς αὐτὸ ὑπαγομένου Παραρτήματος) ἔχει τὴν ἕδραν της ἡ ἐπιχείρησις, παρ' ᾗ ἔλαβε χώραν ἡ ἀπασχόλησις. Εἰς ὅσας περιπτώσεις δὲν ὑπάρχει ἐργοδότης ἁρμόδιος εἶναι ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος τῆς ἀπασχολήσεως ἢ τῆς διαμονῆς τοῦ ἠσφαλισμένου.

3) Προκειμένης ἀναγνωρίσεως τοῦ ἐν παραγράφῳ 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104/60 προβλεπομένου χρόνου ἀπασχολήσεως εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις ἁρμοδία ὑπὲρ ἀποφασίσῃ περὶ ταύτης, εἶναι τριμελὴς Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ τόπου, ἔνθα κατοικεῖ ὁ αἰτῶν, και δύο ἀνωτάτων ἢ ἀνωτέρων ὑπαλλήλων τοῦ Ἱδρύματος, ἐκ τῶν μὴ ὑπηρετούντων εἰς τὸ αὐτὸ Ὑποκατάστημα και προεδρευομένη ὑπὸ τοῦ ἀρχαιοτέρου τούτων. Αἱ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπαὶ συνιστῶνται και τὰ μέλη αὐτῶν διορίζονται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος.

Ἄρθρον 120

Ἁρμοδιότης Τ.Δ.Ε. — Ἔνστασις

1) Ἐν περιπτώσει ἀμφισβητήσεων, γεννωμένων ἐξ ἀποφάσεως Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος ἐπὶ θέματος ἐκ τῶν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἄρθρῳ περιλαμβανομένων και ὑποβολῆς τῆς παραγράφου 2 στοιχείου ζ' τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3710/1957 προβλεπομένης ἐνστάσεως ἐπιλαμβάνεται τοῦ ἐλέγχου τῆς ὀρθότητος τῆς ἀμφισβητουμένης ἀποφάσεως ἡ Τ.Δ.Ε.

2) Ἡ ἔνστασις ὑποβάλλεται ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς καθ' ἧς αὕτη ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος.

3) Ἡ ἔνστασις ὑποβάλλεται ἐγγράφως, προκειμένου ὅμως περὶ ἠσφαλισμένου και προφορικῶς, συνταχθησομένου ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας σχετικοῦ πρακτικοῦ, ὅπερ πρωτοκολλούμενον αὐθημερὸν ἐπέχει θέσιν ἐγγράφου αἰτήσεως.

4) Ἡ ἔνστασις δὲν ἔχει ἀναστολτικὴν δύναμιν, ἡ δὲ ἐπ' αὐτῆς ἐκδιδομένη ἀπόφασις ἔχει ἀναδρομικὴν δύναμιν, ἐφ' ὅσον εἶναι εὐνοϊκωτέρα διὰ τὸν ἐνιστάμενον.

5) Ἡ ὑποβολὴ ἐνστάσεως, μὴ λογιζομένη ὡς παράλληλος προσφυγή, δὲν ἀναστέλλει τὰς προθεσμίας, οὐδὲ κωλύει τὴν ἄσκησιν τῶν τυπικῶν ἐνδίκων μέσων.

6. Κατὰ τόπον ἁρμοδία Τ.Δ.Ε. διὰ τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως ἐπὶ ἐνστάσεως εἶναι ἡ Τ.Δ.Ε., εἰς ἣν ὑπάγεται τὸ Ὑποκατάστημα, οὗτινος ὁ Διευθυντὴς ἐξέδωκε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν.

Ἄρθρον 121

Ἀπόφασις

1) Τὸ ἁρμόδιον νὰ ἀποφασίζῃ ἐπὶ ὑποβληθείσης αἰτήσεως ὄργανον ἐρευνᾷ ἐλευθέρως τά τε πραγματικὰ και νομικὰ τῆς ὑποθέσεως στοιχεῖα, δικαιούμενον πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν πραγματικῶν στοιχείων νὰ ἐνεργήσῃ πρὸς ἀπόδειξιν αὐτῶν ἐξέτασιν μαρτύρων, αὐτοψίαν, νὰ προκαλέσῃ πραγματογνωμοσύνην, γνωμάτευσιν ἰατρῶν, νὰ αἰτήσηται πληροφορίας παρὰ πάσης δημοσίας, δημοτικῆς, κοινοτικῆς ἢ πάσης ἑτέρας Ἀρχῆς, ἀποφαίνεται δὲ ἐλευθέρως και κατὰ συνείδησιν, συμφώνως πρὸς τὸν νόμον και τοὺς Κανονισμούς ἐπὶ τῆς αἰτήσεως.

2) Αἱ ἀποφάσεις τοῦ Διευθυντοῦ ἐκδίδονται

έγγράφως, έξαιρέσει των περιπτώσεων, καθ' ας, ως εκ της φύσεως του αδικήματος, ή αναγνώρισις πλήρους τούτου ενσωματούται εις επακολουθούσαν ενέργειαν του Διευθυντού.

Εν τω εγγράφω αναφέρονται εν συντομία το ιστορικόν της υποθέσεως, ή αιτιολογία και ή απόφασις.

8) Αί αποφάσεις κοινοποιούνται εις τον ενδιαφερόμενον, εφαρμοζομένων αναλογικώς των διατάξεων του άρθρου 27 του παρόντος Κανονισμού.

Άρθρον 122

Τελικαί διατάξεις

1) Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού άρχεται από της δημοσιεύσεώς του εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2) Από της ενάρξεως της ισχύος του παρόντος Κανονισμού καταργούνται:

α) Ο διά της υπ' αριθ. 10703)1937 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «τρόπου υπαγωγής εις την ασφάλισιν και είσπράξεως των εισφορών του Ι.Κ.Α.», ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των υπ' αριθ. 33606)5.10.1943, 56176)29.11.1956, 28837)2.9.11442)12.8.1958, 26203)15.5.1958, 9321)30.2.1959, 1957, 14591)27.7.1959, 27536)26.7.1961, 71705)27.11.1961, 15804)5.4.1962 και 58689)23.7.1963 αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας.

β) Ο διά της υπ' αριθ. 43338)20.10.1951 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου επεκτάσεως της ασφαλίσεως κλπ».

γ) Ο διά των από 30.9.1952 και 7.10.1952 αποφάσεων του Διοικ. Συμβουλίου του Ι.Κ.Α. ψηφισθείς Κανονισμός «περί τρόπου εισπράξεως εισφορών του Ι.Κ.Α.».

δ) Ο διά της υπ' αριθ. 50867)7.11.1955 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «αναστολής ή τμηματικής καταβολής οφειλομένων προς το Ι.Κ.Α. εισφορών», ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των υπ' αριθ. 816)30.1.1957, 51.909)12.6.1963 και 68398) 18.8.1964 όμοίων αποφάσεων.

ε) Ο διά της υπ' αριθ. 28098)24.7.1957 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου εξαγοράς χρόνου αναγνωρισθείσης, άλλα μη εξαγορασθείσης πλασματικής συνταξίμου υπηρεσίας εις συγχωνευθέντα εις το Ι.Κ.Α. Ειδικά Ταμεία».

στ) Ο διά της υπ' αριθ. 76418)30.1.1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. προσώπων παρεχόντων εργασίαν προς μη σταθεράν εργοδότην», ως έτροποποιήθη διά της υπ' αριθ. 34752)27.8.1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας.

ζ) Ο διά της υπ' αριθ. 1803)3.4.1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. πωλητών Λαϊκού Λαχείου», ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των υπ' αριθ. 70238)30.12.1958 και 53770)10.10.1960 όμοίων αποφάσεων.

η) Ο διά της υπ' αριθ. 28899)28.7.1960 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου ασφαλίσεως εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων των αυτοτελώς εργαζομένων και ενίων κατηγοριών προσώπων εκ των παρεχόντων εργασίαν προς μη σταθεράν εργοδότην ή προς πλείονας εργοδότας», ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των υπ' αριθ. 78804)15.12.1960, 40619)14.7.1961, 60267)25.9.1961, 6417)7.2.1963 και 7702)3.8.1963 όμοίων αποφάσεων.

θ) Ο διά της υπ' αριθ. 43061)20.10.1960 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί προαιρετικής συνεχίσεως της ασφαλίσεως εις το Ι.Κ.Α. υπό των εργαζομένων μεταλλευτικών λατομικών ή συναφών εργασιών».

ι) Ο διά της υπ' αριθ. 7265)31.1.1961 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου ασφαλίσεως εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων των οικιακών εμμίσθων βοηθών (οικοσίτων υπηρετών) και των λοιπών κατ' οίκον του εργοδότου απασχολουμένων προσώπων», ως έτροποποιήθη και συνεπληρώθη διά των υπ' αριθ. 22916)6.4.1961 και 1625)8.2.1964 όμοίων αποφάσεων.

ια) Ο διά της υπ' αριθ. 72062)17.10.1963 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί τρόπου ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. των απασχολουμένων εις οικοδομάς ή τεχνικάς εν γένει εργασίας προσώπων».

ιβ) Ο διά της υπ' αριθ. 101960)16.12.1963 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθείς Κανονισμός «περί βαρέων και ανθυγιεινών επαγγελμάτων».

ιγ) Αί διατάξεις των άρθρων 1, 2, 2α, 5, 7, 8 και 39 του διά της υπ' αριθ. 57440,13.1.1938 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κυρωθέντος Κανονισμού «περί ασφαλιστικής ωριμότητος και διαδικασίας απονομής των παροχών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων», καθ' ο μέρος αί διατάξεις αύται αναφέρονται εις τα θέματα, τα ρυθμιζόμενα υπό των διατάξεων των άρθρων 118, 119, 120 και 121 του παρόντος Κανονισμού και

ιδ) Αί υπ' αριθ. 33777)13.6.1958, 58484)21.10.1957, 4086)21.4.1961 και 92702)27.11.1962 αποφάσεις του Υπουργού Εργασίας.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως(*).

Εν Αθήναις τη 18 Νοεμβρίου 1965

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Διά της υπ' αριθ. 119596) 975)1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 123 της 8 Μαρτίου 1966) έτροποποιήθη το άρθρον 112 του ανωτέρω Κανονισμού ως εξής:

«Η αναστολή καταβολής των εκ καθυστερουμένων εισφορών και προσθέτων τελών οφειλών προς το Ίδρυμα, ο καθορισμός τμηματικής εξοφλήσεως ταύτων, ως και ή αναστολή της υπό των αρμοδίων οργάνων του Ιδρύματος επισπευδομένης αναγκαστικής κατά των οφειλετών ενέ-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4504)1966 ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεών τινων της εργατικής νομοθεσίας και ετέρων τινών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 57 της 14 Μαρτίου 1966)

Ψηφισάμενοι ομοφώνως μετά της Βουλής, αποφασίζομεν και διατασσομεν:

Κεφάλαιον Α'

Διατάξεις εργατικής νομοθεσίας

Άρθρον 1

1) Η αληθής έννοια του άρθρου 1 και της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του νόμου 3252) 1955 είναι ότι και τα παρά τοις Γραφείοις Εύρέσεως Εργασίας συνιστώμενα κατά το άρθρον 11 του ιδίου νόμου Κέντρα Επαγγελματικής Μορφώσεως αποτελούσι μετά των εν αυτοίς ιδρυομένων δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας Επαγγελματικών Σχολείων, ήτοι Τεχνικών Σχολών Μαθητείας, Σχολών Μετεκπαιδεύσεως Εργαζομένων, Σχολών ή Κέντρων Ταχυρρύθμου Εκπαιδεύσεως Ενηλίκων, Εξωτερικούς Υπηρεσίας του Υπουργείου Εργασίας, εξαρτωμένας εκ της Διευθύνσεως Επαγγελματικού Προσανατολισμού και Τεχνικής Εκπαιδεύσεως.

2) Τα κατά τον χρόνον της πρακτικής εκπαιδεύσεως ή εξετάσεως των μαθητών - τεχνιτών, περί ων το άπο 3)6.6.1952 β.δ)γμα «περί εκπαιδεύσεως μαθητών - τεχνιτών», επερχόμενα ατυχήματα εις τα εργοτάξια των Κέντρων Επαγγελματικής Μορφώσεως Εργαζομένων ή εις τα χρησιμοποιούμενα ως τοιαύτα ιδιωτικά ή δημόσια συνεργεία, εργοστάσια κλπ., τη εγκρίσει του Υπουργείου Εργασίας, λογίζονται ως εργατικά ατυχήματα, εις ό,τι αφορά τα έναντι του οικεί

του έκτελέσεως, επιτρέπεται μόνον:

α) Αποφάσει του Διευθυντού της Ταμειακής Υπηρεσίας του οικείου Υποκαταστήματος, όσάκις το ποσόν της οφειλομένης κυρίας εισφοράς δεν υπερβαίνει τας 300.000 δραχμάς διά τα Υποκαταστήματα (Περιφερειακά και Τοπικά) περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Θεσσαλονίκης και τας 200.000 δραχμάς διά τα λοιπά Περιφερειακά και Τοπικά Υποκαταστήματα.

β) Αποφάσει της κατά το άρθρον 113 του παρόντος Επιτροπής, όσάκις το ποσόν της οφειλής υπερβαίνει τα διά της προηγουμένης παραγράφου τεθέμενα όρια.

Προκειμένου περί Υποκαταστημάτων, εν τη περιοχή των οποίων λειτουργούν Δημόσια Ταμεία Εισπράξεων Εσόδων Ι.Κ.Α., ή κατά την παράγραφον α' αρμοδιότης άσκείται παρά του Διευθυντού του οικείου Υποκαταστήματος.

ου φορέως Κοινωνικής Ασφαλίσεως δικαιώματα αυτών.

3) Οι κατά τας διατάξεις του άπο 3)6.6.1952 β.δ)γματος «περί εκπαιδεύσεως μαθητών - τεχνιτών» πρατούντες επιτυχώς την μαθητείαν των μαθηταί τεχνίται των Σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους καταλαμβάνουν κατ' απόλυτον προτεραιότητα τας υφισταμένας εκάστοτε κενάς οργανικάς θέσεις βοηθών τεχνιτών των εργοστασίων και μηχανοστασίων των Σ.Ε.Κ., βάσει της σειράς επιτυχίας και του χρόνου αποφοιτήσεως των εκ της Σχολής, μη ισχυουσών εν προκειμένω των διατάξεων των άρθρων 16 και 17 του νόμου 1811)1951, των αφορωσών μόνον ως πρός την ηλικίαν και εκπλήρωσιν των στρατιωτικών αυτών υποχρεώσεων.

4) Εις ας περιπτώσεις δι' έγγραφην εις Σχολάς μέσης βαθμίδος τεχνικής εκπαιδεύσεως ή συμμετοχην εις διαγωνισμούς πληρώσεως θέσεων ή εν γένει απασχόλησιν παρά τω Δημοσίω ή Ν.Π.Δ.Δ. ή Επιχειρήσεσι Κοινής Ωφελείας ή διά κατάταξιν εν τω στρατεύματι, ορίζεται ως προσόν πτυχίον ανεγνωρισμένης κατωτέρας Επαγγελματικής - Τεχνικής Σχολής είδικότητός τινος, νοείται ως τοιούτον και το πτυχίον μαθητείας των Σχολών Μαθητείας του Υπουργείου Εργασίας αντιστοίχου είδικότητος.

5) Ο Οργανισμός Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας (Ο.Α.Α.Α.) δύναται να προβαίνη εις ανοικοδόμησιν κτιρίων διά την στέγασιν και λειτουργίαν Σχολών Μαθητείας και Κέντρων Ταχυρρύθμου Επαγγελματικής Εκπαιδεύσεως ενηλίκων άνέργων επί των παραχωρουμένων αυτώ δωρεάν και άνευ όρου τινός παρά του Δημοσίου, των Δήμων ή Κοινοτήτων ή άλλων νομικών ή φυσικών προσώπων κατολλήλων χώρων.

Η παραχώρησις των χώρων του μεν Δημοσίου συντελείται δι' αποφάσεως του οικείου Υπουργού, των νομικών προσώπων δι' αποφάσεως των οργάνων της Διοικήσεως αυτών, των δε Δήμων και Κοινοτήτων δι' αποφάσεων των Δημοτικών ή Κοινοτικών Συμβουλίων, κυρουμένων διά πράξεως του οικείου Νομάρχου.

Η πράξις αποδοχής, εν ή σημειούνται πάντα τα γνωρίσματα του παραχωρουμένου κτήματος, αποτελεί τίτλον μεταγραφής όπερ του Οργανισμού.

6) Εν ελλείψει χώρων και εν περιπτώσει αδυναμίας εξασφαλίσεως τοιούτων δωρεάν δύναται ο Οργανισμός, μετ' έγκρισιν του επί της Εργασίας Υπουργού, να προβαίνη εις αγοράν κτημάτων διά τον εν τη προηγουμένη παραγράφω σκοπόν δι' απ' ευθείας μεν συμβάσεως παρά των Δήμων και Κοινοτήτων και Ν.Π.Δ.Δ., διά μειοδοτικού δε διαγωνισμού παρά φυσικών προ-

πώπων καὶ νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου.

7) Εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐπιτρέπεται ἡ ὑπὲρ καὶ δαπάναις τοῦ Ο.Α.Α.Α. πρὸς κάλυψιν τῶν ἀναγκῶν τούτου εἰς χώρους ἀναγκαστικὴ ἀπαλλοτρίωσις ἀκινήτου περιουσίας νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ τοιούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἰδιωτῶν. Αἱ ἀπαλλοτριώσεις αὗται, θεωρούμεναι δημοσίας ὠφελείας, ἐνεργοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 1731)1939 «περὶ ἀναγκαστικῶν ἀπαλλοτριώσεων», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἰσχυουσῶν ἐν προκειμένῳ καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3979)1959.

Αἱ παράγραφοι 5, 6 καὶ 7 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ Ο.Ε.Κ.

Ἄρθρον 2

1) Ἡ τελευταία περίοδος τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656)1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

Ἐργοδότης, προσλαμβάνων μισθωτὸν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν προστίμου, περιερχομένου εἰς τὸν Ο.Α.Α.Α., ἴσου δι' ἑκάστην ἀπὸ τῆς ἀναδοχῆς ἑνὸς μηνὸς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους, ἢ 25 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένους, ἀνεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ.

Τὸ πρόστιμον τοῦτο βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Ο.Α.Α.Α. διατάξεις.

Κατὰ τῆς βεβαιωτικῆς τοῦ προστίμου πράξεως ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐνστάσεως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἐνώπιον τῆς συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Τὸ πρόστιμα ταῦτα μετὰ γνώμην τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν, δύνανται νὰ μειώνται μέχρι τοῦ 25 ο)ο τοῦ συνολικῶς βεβαιωθέντος ποσοῦ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς ἕδρας Διοικήσεως Πρωτευούσης περιφερείας.

2) Αἱ παῦσις φύσεως δαπάναι λειτουργίας ἁπάντων τῶν ἐν Δυτικῇ Γερμανίᾳ «Ἑλληνικῶν Ἐργατικῶν Σπιτιῶν» βαρύνουν τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (Ο.Α.Α.Α.).

3) Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 20711)3937 τῆς 13 Μαρτίου 1964 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων περὶ καταβολῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τοὺς λόγῳ τοῦ θανάτου τοῦ Βασιλέως Παύλου μὴ ἐργασθέντας ἠθοποιούς, τεχνίτας καὶ μουσικοὺς Θεάτρου, ἔχουσα οὕτω :

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὴν δημιουργηθεῖσαν κατάστασιν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ Θέατρα κατόπιν τοῦ ἐπανηβάντος θανάτου τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ τῆς ματαιώσεως τῶν παραστάσεων τῶν Θεάτρων, τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ εἰς αὐτὰ ἐργαζόμενοι παρέμειναν ἄνεργοι ἐξ ἀνωτέρας βίας, ὡς καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι ἐξ οὐδεμιᾶς περιπτώσεως προβλέπεται ἡ ἐπιδότησις τούτων κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ὑποχρεωτικῆς αὐτῶν ἀργίας, καὶ

2) Τὸ ἀπὸ 10.3.1964 ὑπόμνημα Σωματείου Ἑλλήνων Ἠθοποιῶν, ἀποφασίζομεν : Ὅπως εἰς τοὺς ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας καταστάντας ἀνέργους ἠθοποιούς, τεχνίτας Θεάτρου καὶ μουσικούς, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀντιμετωπίσεως τῶν βιοτικῶν αὐτῶν ἀναγκῶν, καταβληθῇ ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις :

1) Τῆς ἐκτάκτου ταύτης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως δικαιοῦνται ἅπαντες οἱ ἠθοποιοί, τεχνῖται, μουσικοὶ κλπ., μετέχοντες εἰς θιάσους ἐν λειτουργίᾳ κατὰ τὴν τρέχουσαν χειμερινὴν περίοδον ἐν Ἀθήναις, Πειραιεῖ καὶ Θεσσαλονίκῃ, τῶν ὁποίων τὰ συμβόλαια ἔχουσι κατατεθῇ εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ ἢ περιλαμβάνονται τὰ ὀνόματα αὐτῶν εἰς τὴν κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα κατατεθεῖσαν κατάστασιν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεως Ἠθοποιῶν.

2) Οἱ ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις ἐργαζόμενοι ἠθοποιοὶ μεταξὺ τῆς 6—12 Μαρτίου ἐ.ἔ. θέλουσι τύχει τῆς διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, ἐφ' ὅσον προσκομίσουν βεβαίωσιν Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς τῆς πόλεως, εἰς ἣν εὑρίσκοντο κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμερομηνίας καὶ ὅτι ἐπρογραμμάτισαν παραστάσεις.

3) Ἡ εἰς ἕκαστον δικαιοῦχον καταβληθησομένη οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις θέλει ἰσοῦται πρὸς τὴν ἀντίστοιχον ἀπαζημίωσιν, ἣν οὗτος ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν παρὰ τοῦ ἐργοδότου του καὶ ἥτις ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἀνωτέρα τῶν 880 δραχμῶν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεως Ἠθοποιῶν κρατήσεων.

4) Ὡς ἡμερομηνίαι, καθ' ἃς δικαιοῦνται εἰσπράξεως οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως αἱ διὰ τῆς παρούσης ὁριζόμεναι κατηγορίαι, εἶναι ἡ 6η, 7η, 8η, 10η, 11η καὶ 12η Μαρτίου 1964.

5) Τῆς διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐξαιρεῖται τὸ οἱονδήποτε προσωπικὸν τῶν θιάσων ἐκείνων, οἵτινες ἔδωσαν παραστάσεις κατὰ τὴν 6ην Μαρτίου 1964 ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας.

6) Τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν, ὅπερ θέλει διατεθῇ διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένης οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως, θέλει καταβληθῇ παρὰ τοῦ Ταμείου Ἐργασίας Ἠθοποιῶν καὶ μέσῳ τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, πάντως ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τοῦ ἑνὸς ἑκατομμυρίου (1.000.000) δραχμῶν, ἐφ' ὅσον δὲ τὸ ἀποτιθησόμενον ποσὸν εἶναι ἀνώτερον τοῦ διὰ τῆς παρούσης ἐγκρινομένου θέλει γίνει ἀνάλογος μείω-

σις διά τά ήμερομίσθια έκεΐνα, άτινα είναι άνώτερα των 100 δραχμών.

Ή παρούσα κυρωθήσεται νομοθετικώς.

Οί Ύπουργοί

Έπί τής Έργασίας

Έπί τής Έθνικής Παιδείας καί Θρησκευμάτων

4) Κυρούνται, άφ' ής ίσχυσαν, αί ύπ' άριθ. 92780)13605)12.10.1964 καί 36687)10599)18.4.1965 άποφάσεις τού Ύπουργού Έργασίας, έκδοθείσαι βάσει τού νόμου 4346)1964 καί τού β. δ)τος 613)1964 «περί προκηρύξεως διαγωνισμού πρός πλήρωσιν κενών θέσεων των έν Δυτική Γερμανία Έλληνικών Ύπηρεσιών τού Ύπουργείου Έργασίας, έχουσαι ούτω:

α) Έχοντες ύπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις τού νόμου 4346)1964 «περί οργανώσεως Ύπηρεσιών προστασίας καί εξυπηρετήσεως των έν Γερμανία εργαζομένων Έλλήνων καί άλλων τινών περί Όργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 113)10.7.1964 τ. Α'), ώς καί τάς διατάξεις τού κατ' εφαρμογήν τούτου έκδοθέντος ν. δ)τος ύπ' άριθ. 613)1964 (Φ.Ε.Κ. 173 τής 9.10.1964 τ. Α').

2) Τάς διατάξεις τού άρθρου 22 § 3 τού νόμου 1811)1951 «περί καταστάσεως δημοσίων υπαλλήλων, Ν.Π.Δ.Δ.», καί

3) Τάς άνάγκας τής Ύπηρεσίας άποφασίζομεν:

Έγκρίνομεν, όπως τό ταχύτερον προκηρυχθή διαγωνισμός πρός πλήρωσιν των κατά τάς άνάγκας τής Ύπηρεσίας ύπό τού ώς άνω δ)τος προβλεπομένων θέσεων καί συμφώνως πρός τό άρθρον 16 αύτού.

Ό Ο.Α.Α.Α. έντέλλεται, όπως προβή τό ταχύτερον δυνατόν εις τάς ένδεδειγμένας ένεργείας, εγκρίνοντες άμα καί τήν πρός τούτο άπαιτουμένην δαπάνην.

Ό Ύπουργός

β) Κατόπιν τής μή πληρώσεως άπασων των θέσεων των έν τή Δυτική Γερμανία Ύπηρεσιών ήμών, λόγω τού μικρού άριθμού των επιτυχόντων εις τόν διαγωνισμόν τής 26.11.1964, παρακαλούμεν, όπως προβήτε τό ταχύτερον εις νέαν προκήρυξιν διαγωνισμού κατορτίσεως πινάκων πρός πλήρωσιν των κενών θέσεων αύτού του Κλάδου των έποπτών τής Α' Κατηγορίας καί 2) των Κλάδων βοηθών έποπτών, γραφέων καί δακτυλογράφων τής β' κατηγορίας τού προσωπικού τού καθ' ήμάς Όργανισμού κατά τά έν τώ ύπ' άριθ. 613)1964 β.δ/γματι όριζόμενα.

Ό Ύπουργός

δ) Ή ύπό των διατάξεων τής παραγράφου 1 (έδάφια α' - β') τού άρθρου 3 ν.δ. 3868)1959 «περί συστάσεως Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Έπιδομάτων Μισθωτών καί άλλων τινών διατάξεων» προβλεπομένη εισφορά εργοδοτών καί μισθωτών υπολογίζεται έπί τού συνόλου των εις τούς τελευταίους καταβαλλομένων άποδοχών, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων τού ά.ν. 1846)1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων». Εισφοραί καταβληθείσαι μέχρι τής ισχύος τού παρόντος νόμου, βάσει υπολογισμού κατά τά έν τή προηγουμένη παραγράφω όριζόμενα, λογίζονται ώς νομίμως εισπραχθείσαι.

Άρθρον 3

1) Αί διατάξεις τού δευτέρου έδαφίου τού άρθρου 1 τού α.ν. 552)1945 «περί τροποποιήσεως τού νόμου 3711)1928 περί Καταστατικού Χάρτου τού Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού κλπ.» άντικαθίστανται διά των έπομένων:

«1. Έκ των διατάξεων τής ισχυούσης έκάστοτε εργατικής νομοθεσίας εφαρμόζονται έπί των παρά τού Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού άπασχολουμένων μισθωτών αί τοιαύται περί καταγγελίας τής συμβάσεως εργασίας, χορηγήσεως κατ' έτος άδείας μετ' άποδοχών, παροχής δώρων, περί χρονικών όρίων εργασίας, εβδομαδιαίας άναπαύσεως, άμοιβής υπερωριών, άμοιβής νυκτερινής εργασίας καί τοιαύτης κατά Κυριακάς καί εορτάς, άποζημιώσεως δι' υπηρεσίαν έκτός έδρας, ώς καί αί τοιαύται περί κοινωνικής άσφαλείας.

«2. Κατά τήν άληθή έννοιαν τού άρθρου 42 τού νόμου 3239)1955 περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας κλπ.» έπί των παρά τού Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού άπασχολουμένων μισθωτών έχουσιν εφαρμογήν μόνον αί έθνικαί γενικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας ή αί όμοίας εκτάσεως διαιτητικαί άποφάσεις καί αί ειδικαί τοιαύται, άφορώσαι άποκλειστικώς εις τήν αμοιβήν καί λοιπούς όρους εργασίας τού προσωπικού τού Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού».

2) Αί πάσης φύσεως άποδοχαί τού προσκαίρου υπαλληλικού καί εργατοτεχνικού προσωπικού τής παρά τώ Ύπουργείω Γεωργίας Ύπηρεσίας Έγγείων Βελτιώσεων (Υ.Ε.Β.) καθοριζόντων έφ' έξής δι' ειδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, συναπτομένων κατά τήν διαδικασίαν τού νόμου 3239)1955 ή όμοίας έκτάσεως άποφάσεων διαιτησίας.

Ή παράγραφος δ τού άρθρου 32 τού ν.δ. 3881)1958 «περί έργων έγγείων βελτιώσεων» καταργείται. Αί μέχρι τής δημοσιεύσεως τού παρόντος έφαρμοζόμεναι έπί των αύτων μισθωτών διατάξεις περί άποδοχών έξακολουθούν ισχύουσαι μέχρι τής κατά τά άνωτέρω τροποποιήσεως ή καταργήσεως των.

3) Αί διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 3 τού ά.ν. 381)1936 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως των νόμων 5167, 5944 κλπ.» έπεκτείνονται καί έπί των ένεργουμένων παρά τών μιλεργατών φορτοεκφορτωτών εργασιών φορτοεκφορτώσεων έντός του περιβόλου των κυλινδρομύλων Θεσσαλονίκης, των ύπ' αύτής προβλεπομένων άποφάσεων έκδιδομένων άπ' ευθείας ύπό των Ύπουργών Έργασίας καί Έμπορίου.

4) Κυρούνται, άφ' ής ίσχυσαν: α) Αί ύπ' άριθ. 60816)4676)1962 καί 100208)6475)1963 άποφάσεις των Ύπουργών Έργασίας καί Έμπορικής Ναυτιλίας (Φ.Ε.Κ. 283)Β' 14.8.1962 καί 564)Β' 19.12.1963) καί

β) Ή ύπ' άριθ. 58378,5347)1951 άπόφασις

τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ἔχουσα οὕτω :

«Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 1473)1950 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν τῶν λιμένων ἰσχυουσῶν διατάξεων». 2) Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 986.23.10.1951 ἀναφορᾶς τοῦ Γραφείου Ἐργασίας Λιμένος Θεσσαλονίκης ὑποβληθὲν ἡμῖν ἀντίγραφον πρακτικῶν συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων λιμένος τούτου ὑπ' ἀριθ. 642)1951. 10.1951 «περὶ διαθέσεως τῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 24081)81)1951 ἀποφάσεως Γενικοῦ Διοικητοῦ Βορείου Ἑλλάδος θεσπισθείσης εἰδικῆς προσαυξήσεως τῶν φορτοεκφορτωτικῶν τιμολογίων ὑπὲρ Οἰκοδομικοῦ Συνεταιρισμοῦ τῶν φορτοεκφορτωτῶν λιμένος Θεσσαλονίκης καὶ εἰσπράξεως ταύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Γ.Ε.Α.Θ., ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ἐν τῇ ἀνωτέρω πρακτικῷ τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος Θεσσαλονίκης ληφθεῖσαν ἀπόφασιν, ὡς ἔχει.

Οἱ Ὑπουργοί

Ἐργασίας Ἐμπ. Ναυτιλίας

Ποσὰ καταβληθέντα ὑπὸ φορτωτῶν παραλήπτων ἢ ἐργολάβων μεταφορῶν τοῦ λιμένος Θεσσαλονίκης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν κυρουμένων ὡς ἄνω ἀποφάσεων καὶ περιελθόντα εἰς τὸν Οἰκοδομικὸν Συνεταιρισμὸν Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος» θεωροῦνται ὡς καλῶς καταβληθέντα καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναζητηθῶσιν.

5) Παρ' ἑκάστῃ Ἐπιτροπῇ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων συνιστᾶται λογαριασμὸς καταβολῆς κατ' ἔτος ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδόματος εἰς τοὺς εἰς ἄδειαν ὑπερχομένους ἐργάτας φορτοεκφορτωτάς, ἐργάτας κομιστικῆς ὑπηρεσίας, τελωνείων, ἀρχιεργάτας, σημειωτὰς καὶ φύλακας ἐμπορευμάτων.

Πόροι τῶν λογαριασμῶν τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ὁρίζονται αἱ θεσπισθεῖσαι τοιαῦται διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 635)1964 β.δ. περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 815)1962 β.δ. «περὶ συστάσεως Λογαριασμοῦ ἀδείων φορτοεκφορτωτῶν, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 29.4.1964 β.δ. (Φ.Ε.Κ. 175, τ. Α' τῆς 10.1.1964) καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1059)1965 β.δ.

Αἱ προϋποθέσεις διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος λήψεως ἀδείας, ἡ διάρκεια αὐτῆς, τὸ καταβλητέον ποσὸν ἀποδοχῶν καὶ ἐπιδόματος, ὁ τρόπος καὶ ὁ χρόνος χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ὁ τρόπος διοικήσεως, ἐκκαθαρίσεως, ἐλέγχου, βεβαιώσεως, εἰσπράξεως καὶ κατανομῆς τῶν πόρων, αἱ δαπάναι διοικήσεως καὶ λειτουργίας ἑκάστου Λογαριασμοῦ, ὡς καὶ πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια διὰ τὴν ἀπρόσκοπτον ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, καθορίζονται διὰ κανονισμῶν, συνταχθησομένων ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων καὶ ὑποκειμένων εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δυναμένου νὰ τροποποιῇ τούτους.

Ὁ δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 815)1962 β.δ)γματος, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 625)1964 β. δ)γματος, συσταθεὶς παρὰ τῇ Ἐργατικῇ Ἑστίᾳ «Εἰδικὸς Λογαριασμὸς χορηγήσεως κατ' ἔτος ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν εἰς τοὺς ἐργάτας φορτοεκφορτωτάς» καταργεῖται, τὰ ὑπομένοντα δὲ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν μέχρι τῆς χρονολογίας ταύτης ἐξόδων τοῦ ἀποθεματικοῦ τούτου ἐπιστρέφονται εἰς τὰς ἁρμοδίας Ἐπιτροπὰς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων καὶ κατατίθενται παρ' αὐτῶν ἐπ' ὀνόματι τῶν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος συνιστωμένων Λογαριασμῶν. Διὰ τὰς παραβάσεις τῶν ὁρισμῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, διωκομένας ἐπὶ τῇ ἐγκλήσει τῶν προέδρων τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 539)1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν».

6) Δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν ἁρμοδίων Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων δύνανται νὰ συγχωνεύωνται αἱ εἰς παραλιακὰς πόλεις ὡριστάμεναι διακεχριμέναι κατηγορίαι φορτοεκφορτωτῶν λιμένος καὶ τοιούτων ξηρᾶς εἰς ἑνιαίαν κατηγορίαν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐνσωματοῦνται κατὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω διαδικασίαν καὶ τὰ τυχὸν ὡριστάμενα διακεχριμένα Κεφάλαια Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν (Κ.Α.Φ.) τῶν συγχωνευομένων κατηγοριῶν, ἁρμοδία δὲ διὰ τὴν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ρύθμισιν τῶν ἐργασιακῶν θεμάτων τῆς ἑνιαίας κατηγορίας καὶ διοίκησιν καὶ διαχείρισιν τοῦ ἑνιαίου Κ.Α.Φ. καθίσταται ἡ Ἐπιτροπὴ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένος.

7) Ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 1254)1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων» καὶ μετὰ τὰς λέξεις «εἰς ἑτέρας πόλεις», προστίθεται ἡ φράσις «Δήμους ἢ Κοινότητας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐτησία εἰς τόννους φορτοεκφορτωτικὴ κίνησις ἑκάστης εἶναι ἀνωτέρα τῶν 20.000 τόννων».

Προκειμένου περὶ Κοινοτήτων ἡ ἐπέκτασις ἐνεργεῖται διὰ β.δ)τος, ἐκδιδομένου ἐπὶ τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐσωτερικῶν, Ἐμπορίου καὶ Ἐργασίας μετ' ἐκθεσιν τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου καὶ γνωμοδότησιν τοῦ ἁρμοδίου τμήματος τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ.Π.

8) Αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ὁ.ν. 28)1944 ἐκδοθεῖσαι καὶ ἐν ἰσχύϊ τελοῦσαι εἰς τὴν ἐπόλοιπον χώραν ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τῶν δι' αὐτῶν ρυθμιζομένων ἀντικειμένων δὲν ἐξεδόθη, βάσει τοῦ νόμου 547)1948 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 προεδρικῆς πράξεως τῆς τέως Στρατιωτικῆς Διοικήσεως Δωδεκανήσου, ἀπόφασις τοῦ τέως Γενικοῦ Διοικητοῦ Δωδεκανήσου, ἰσχύουσα μέχρι καὶ σήμερον, ἢ δὲν ὑφίσταται σχετικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἢ ἀπόφασις διαιτησίας, εἰσαγομένη καὶ ἐν Δωδεκανήσῳ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου.

9) Εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 4345)1964 «περὶ συντάξεως Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας» προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα οὕτω :

Εἰς τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν τοῦ Ἐθνικοῦ

Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς μεταφέρεται καὶ τὸ 40ὸ ἐπ τοῦ κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος ἀποθεματικοῦ τοῦ Λογαριασμοῦ Βελτιώσεως Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως.

10) Κυροῦται, ἔχουσα ἰσχὺν νόμου, ἡ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1966 εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας «περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ.», ὡς αὕτη ἐδημοσιεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8371) 29.1.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 52 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 31.1.1966.

11) Ἐν περιπτώσει ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ κινητῶν ἢ ἀκινήτων τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Βιομηχανίας Ὑφασμάτων «Ὑφανέτ», βαρυνομένων δι' ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, αἱ ἀπαιτήσεις αἱ ἀπολαύουσαι γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ προνομίου κατατάξεως κατατάσσονται πρὸ τῶν ἐμπραγμάτων ἠσφαλισμένων δανείων τῆς ἄνω ἑταιρείας μέχρι τοῦ 1/3 τοῦ διανεμητέου εἰς τοὺς πιστωτὰς ποσοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ φόρου μεταβιβάσεως, ὡς καὶ τῶν ἐξόδων ἐκτελέσεως. Ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν ὑπαλλήλων καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν τῆς ἄνω Ἑταιρείας, ὡς καὶ ἀποζημιώσεις τοῦ νόμου 2112 καὶ β διγγματος τῆς 16/18.7.1920 καὶ ἐν γένει ἀπαιτήσεις ἐξ ἀμοιβῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, μετὰ τυχὸν βάσει τῶν ἀπαιτήσεων τούτων ἐπιδικασθεισῶν διὸ δικαστικῶν ἀποφάσεων δικαστικῶν ἐξόδων, γενηθεῖσαι ἀπὸ 1ης Μαΐου 1963 μέχρι τῆς ἡμέρας τῆ διενεργείας τοῦ πλειστηριασμοῦ, κατατάσσονται προνομιακῶς πρὸ πάσης οἱασδήποτε ἄλλης ἀπαιτήσεως, περαιτέρω δὲ ἡ κατάταξις ἐνεργεῖται κατὰ τὴν σειρὰν τοῦ προνομίου ἑκάστης ἀπαιτήσεως, ἐὰν δὲ τινες τούτων εἶναι ἰσοβάθμιαι, τότε ἐν ἀναλογίᾳ τοῦ 1/3 κατατάσσονται αὐτὰι ἀναμέτρως. Ἐπὶ τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατατάσσονται αἱ ἐμπραγμάτως ἠσφαλισμέναι ἀπαιτήσεις κατὰ τὴν σειρὰν ἑκάστης, ἐπὶ δὲ τοῦ μετὰ τὴν ἱκανοποίησιν τούτου ἐναπομένοντος ὑπολοίπου κατατάσσονται αἱ μὴ ἱκανοποιηθεῖσαι ἐκ τοῦ 1/3 τοῦ ἐκπλειστηριάσματος ὡς ἄνω προνομιακαὶ ἀπαιτήσεις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ μετὰ ταῦτα αἱ ἐγχειρόγραφοι ἀπαιτήσεις ἀναμέτρως.

12) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ ἐξασφαλίζηται ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις διὰ πάντα μισθωτόν, μὴ ἀπολαύοντα ἢ ἀπολαύοντα μερικῶς ταύτης κατά μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, μὴ ἀποκλειομένης τῆς Κυριακῆς, περιλαμβάνουσαν οὐχὶ ὀλιγωτέρας τῶν 24 συνεχῶν ὡρῶν.

13) Εἰς τὸ ἄρθρον 9 τοῦ π. δ)τος τῆς 8)14 Μαρτίου 1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως προστίθεται παράγραφος 6, ἔχουσα οὕτω:

«6. Μετ' ἄδειαν τῆς ὁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, αἱ ἐργασίαι παραλαβῆς καὶ διανομῆς ξένου τύπου».

14) Τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου ΑΚΘ')1912 περὶ ἐργασίας γυναικῶν καὶ ἀνηλίκων καὶ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀπὸ 14.8)26.8.1913 β. δ)τος περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ΑΚΘ' κλπ. καταργεῖται ὡς πρὸς τὰς γυναῖκας.

15) Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 539.1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν» προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαιτουμένη αἴτησις ἀκοπεῖ μόνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρονικῶν ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὑφίσταται ὑποχρέωσις διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας καὶ δὲν ἀποτελεῖ τυπικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, ἄσκησιν τοῦ εἰς ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν δικαιώματος αὐτοῦ τοῦ ἐργοδότου, ὑποχρεουμένου ὅπως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους παράσχῃ τὴν ἄδειαν, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ἐζητήθη αὕτη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

16) Οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἔτος «ἐπιδόματος ἀδείας» ἴσου πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539)1945 ἢ ἄλλων διατάξεων καθοριζομένων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦται ἕκαστος μισθωτός, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς 15ημέρου διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους, τῶν 13 δὲ ἐργασίμων ἡμερῶν διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβομένους μισθωτούς.

Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, πρὶν οὗτος συμπληρώσῃ, παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, δωδεκάμηνον συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ἀφ' ἧς προσελήφθη, ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ προηγουμένου ἔτους, δικαιοῦται μέρους τοῦ ἄνω ἐπιδόματος ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἥτις διέρρευσεν ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος μέχρι τῆς ἡμέρας λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

17. Κυροῦνται, ἔχουσαι ἰσχὺν νόμου, διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1964 μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου III τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33183)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐδημοσιεύθη εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 145 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 23.4.1964.

Ἄρθρον 4

1) Εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 1803)1951 περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν προστίθεται παράγραφος 3, ἔχουσα οὕτω:

«3. Τὰ μέλη τῆς Γραμματείας τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., τὰ ἐκλεγόμενα ὑπὸ αἱρετῆς διοικήσεως, τὰ συνδεόμενα διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μεθ' οἱουδήποτε ἐρ-

γοδότου, ἐφ' ὅσον ἀπέχουν τῆς ἐργασίας των, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των, θεωροῦνται ὡς τελοῦντα ἐν ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν.

Ἅπας ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω χρόνος ἀποχῆς τῆς ἐργασίας των λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ πάντα τὰ ἐκ τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δικαιώματα των, πλὴν τοῦ δικαιώματος λήψεως ἀποδοχῶν διὰ τὸν χρόνον τοῦτον καὶ δὲν ἀπολύονται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἐν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 § 1, ἐδάφια α', β', γ' καὶ ε' ἀναφερομένων, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος, συνεχιζομένης τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἀνω προσώπων εἰς τοὺς οἰκείους Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, τῶν σχετικῶν εἰσφορῶν ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ἀπασχολήσεως καὶ βαρυνουσῶν (ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ) τὴν Ι.Σ.Α.Ε.Ε.».

2) Ὅπου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας ἡ καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας ἢ ἑορτασίμων ἡμερῶν ἢ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως δι' ἐργοδότας ἢ μισθωτοὺς ἐπιβάλλεται διὰ διατάγματος, ἐφεξῆς ἀρκεῖ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας τηρεῖται ἡ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις καθιερωμένη διαδικασία καὶ ἡ ὑποβολὴ τῶν δι' ἑκάστην περίπτωσιν προβλεπομένων στοιχείων, ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως δὲ τῶν ἀποφάσεων τούτων καταργοῦνται τὰ ἀντιστοίχου περιεχομένου τυχὸν ἰσχύοντα β. δ)τα.

3) Διὰ β. δ)των, ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, δύναται νὰ κωδικοποιηθοῦν, τροποποιηθοῦν, συμπληρωθοῦν ἢ καταργηθοῦν αἱ κείμεναι διατάξεις νόμων καὶ β. δ)των α) περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ λειτουργίας καταστημάτων, Γραφείων κλπ. καὶ β) περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ πλοῖα (ἔννοια, συντέλειαι, καθ' ὑποκείμενα καὶ κατὰ τόπον ἔκτασις μετὰ τῶν τυχὸν ἐξαιρέσεων), τὰς προϋποθέσεις, τὴν διαδικασίαν καὶ τὰς συνεπείας ἐπεκτάσεως ἢ ἐξαιρέσεως.

4) Ἡ σχέσις ἐργασίας τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 6321)1934 «περὶ συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ» προσλαμβανομένων ἢ ὑπηρετούντων ἤδη ἐργατοτεχνιτῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου θεωρεῖται σχέσις ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐπ' αὐτῆς ἔχουν ἐφαρμογήν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος του παρόντος, πᾶσαι αἱ κείμεναι διατάξεις τῆς ἐργατικῆς ἐν γένει νομοθεσίας.

5) Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 2963)1954 «περὶ ἱδρύσεως Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας» προστίθεται § 12, ἔχουσα οὕτω:

«12. Αἱ διατάξεις τῶν παρ. 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3915)1958 «περὶ χορηγήσεως δανείων ὑπὸ τοῦ Ταμείου Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων διὰ τὴν ἀνέγερσιν καὶ διασκευὴν Ξενοδοχείων κλπ.» ἰσχύουσαι, ἐφαρμοζόμεναι ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἀκινήτων, ἐφ' ὧν ἐγγράφεται ὑποθήκη ὑπὲρ τοῦ Ο.Ε.Κ. πρὸς ἐξασφάλισιν χορηγουμένων παρ' αὐτοῦ δανείων πρὸς ἀνέγερσιν νέας οἰκοδομῆς ἢ τὴν ἀγορὰν οἰκίας ἢ διαμερίσματος ἢ τὴν βελτίωσιν, διαρρύθμισιν ἢ ἐπισκευὴν οἰκίας, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἐγγραφὴν τῆς ὑπὲρ τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας ὑποθήκης δὲν ἔχει καταχωρισθῇ εἰς τὸ βιβλίον διεκδικήσεων ἀγωγὴ διεκδικητικὴ ἢ ἄλλο ἔνδικον μέσον κατὰ τοῦ καθ' οὗ ἐνεγράφη ἡ ὑποθήκη ὀφειλέτου ἢ τοῦ ἀμέσου δικαιοπαρόχου αὐτοῦ ἐν σχέσει μὲ τὸ ὑποθηκευθὲν ἀκίνητον».

6) Ἡ παράγραφος τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2963)1954, ὡς ἐτροποποιήθη ἢ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν.δ. 4197)1961 καταργεῖται.

7) Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 παράγραφος 1 τοῦ ν.δ. 4361)1964 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας», δι' ἧς ἀντικατεστάθησαν ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ ν. 281 1914 «περὶ σωματείων» καὶ αἱ παράγραφοι 3, 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ β.δ. τῆς 15)29.5.1950 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων εἶναι, ὅτι αὕτη δὲν ἀφορᾷ τὰ βιομηχανικὰ καὶ ἐμπορικὰ ἐργοδοτικὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα.

8) Τὰ ὑπάρχοντα ἀποθεματικὰ τοῦ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9245)1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συσταθέντος Λογαριασμοῦ Ἐφεδρικῶν Ἐπιδομάτων Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Θεσσαλονίκης περιέρχονται εἰς τὸ Κ.Α.Φ. λιμένος Θεσσαλονίκης ὡς ἔσοδον

τούτου.

Κεφάλαιον δεύτερον

Διατάξεις ασφαλιστικής νομοθεσίας

Άρθρον 5

1) Η κατά τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 5 του ά.ν. 2176)1940 υποχρεωτική ασφάλισις εις το τέως Ταμείον Συντάξεων Προσωπικού Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών και το εκ μετονομασίας τούτου Ταμείον Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης των ιδιοκτητών των εν Αθήναις εκδιδομένων ημερησίων εφημερίδων άφορώ τους εκ τούτων διατελέσαντας ή διατελούντας μέλη της Ενώσεως Ιδιοκτητών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, της υφισταμένης βάσει του άντικατασταθέντος τον ά.ν. 1093)1938 υπ' αριθ. 1798) 1951 νόμου, λογίζεται δε χωρήσασα από της ισχύος του ά.ν. 2176)1940 και χωρεί εφεξής μόναν δι' όσον χρόνον από της ισχύος του ά.ν. 2176)1940 συνετέρουν ή θα συντρέχουν:

α) Η υπό τούτων έκδοσις εν Αθήναις ιδιοκτήτου ημερησίας εφημερίδος, και

β) Η υπό της εφημερίδος ταύτης καταβολή του ποσοστού 0,60 ο)ο επί της τιμής πωλήσεως ταύτης.

2) Η παράγραφος 1 του άρθρου 8 του ά.ν. 2176)1940, ως αντικατεστάθη υπό του άρθρου 5 του ά.ν. 2619)1940, τροποποιείται ως ακολούθως:

«1. Απονέμεται μηνιαία σύνταξις εκ δραχμών εξ χιλιάδων (6.000), χορηγουμένη υπό του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, εις χήρας ιδιοκτητών μη εκδιδομένων ήδη ημερησίων εφημερίδων των Αθηνών, εφ' όσον συνεπλήρωσαν δέκα τρία (13) συνολικώς εκδοτικά έτη, τών υπέρ τους εξ μήνας κλασμάτων λογιζομένων ως πλήρους έτους».

3) Διά Βασιλικών διαταγμάτων, εκδιδομένων προτάσει του Υπουργού Εργασίας, μετά πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης και γνώμην του παρά τω Υπουργείω Εργασίας Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, τροποποιούνται, συμπληρούνται ή καταργούνται πάσαι αι μη βασικοί διατάξεις, ως τοιούτων νοουμένων των περιοριστικώς απαριθμουμένων εν παραγράφω 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 3620)1956, της γενικής νομοθεσίας του Ταμείου, ως και της τοιαύτης της διεπούσης τους παρ' αυτώ λειτουργούντας Ειδικούς Λογαριασμούς.

4) Εκδόται ημερησίων εφημερίδων, τών οποίων η ημερησία κυκλοφορία ανά την Επικράτειαν δεν υπερβαίνει τας τρεις χιλιάδας φύλλα, υποχρεούνται εις την καταβολήν εισφοράς υπέρ τών παρ' αυτοίς εργαζομένων, τών ησφαλισμένων εις το Ταμείον Συντάξεων Προσωπικού Εφημερίδων Αθηνών και Θεσσαλονίκης, άνερχομένης εις ποσοστόν 9,50)ο επί των αποδοχών εκάστου εργαζομένου, εξ ού 7,50)ο υπέρ του κλάδου συντάξεων και 2ο)ο υπέρ του κλάδου ανεργίας του Ταμείου. Οι εκδόται των εν λόγω εφημερίδων απαλλάσσονται των υπέρ του Ταμείου κρατήσεων επί της τιμής των παρ' αυτών πωλουμένων φύλλων εφημερίδων.

5) Η παράγραφος 9 του άρθρου 26 του νόμου 4476 της 29/31.5.1965 «περί προσθέτου παρά τω Ι.Κ.Α. προαιρετικής ασφαλίσεως και άλλων τινών μεταρρυθμίσεων της περί Ι.Κ.Α. νομοθεσίας» καταργείται από της δημοσιεύσεως του άνω νόμου, θεωρουμένη ως ουδέποτε ισχύσασα.

6) Από της δημοσιεύσεως του παρόντος ή ειδική εισφορά 1ο)ο επί των ημερομισθίων και μισθών, ή επιβληθείσα δυνάμει του εδαφίου β' της παραγράφου 1 του άρθρου 7 του ν.δ. 2963 της 20)24.8.1954 «περί ιδρύσεως Αυτονόμου Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας», καταργείται διά τους εις τας ημερησίας εφημερίδας Θεσσαλονίκης απασχολουμένους υπαλλήλους και συντάκτας, εξαιρουμένους της υπό του Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας παρεχομένης προστασίας.

7) Πάσα διάταξις, αντικειμένη εις τας διατάξεις του παρόντος άρθρου, καταργείται.

Άρθρον 6

1) Εις το τέλος του άρθρου 2 του ά.ν. 1846)1951, ως επροποποιήθη υπό του άρθρου 2 § 1 ν. 4476)1965, προστίθεται εδάφιον στ', έχον ούτω:

στ') Οι απασχολούμενοι κατά κύριον επάγγελμα εις την συλλογήν ρητίνης εντός ή εκτός κέντρων ασφαλίσεως του Ι.Κ.Α., εφ' όσον:

1. Εργάζονται διά λογαριασμόν των βιομηχάνων ρητίνης.

2. Είναι: α) μέλη συνεταιρισμών, σκοπούντων την συλλογικήν διάθεσιν της ρητίνης, β) μικροϊδιοκτήται πευκώνων, γ) ελεύθεροι ρητινοσυλλέκται.

Απασχόλησις κατά κύριον επάγγελμα λογίζεται, εφ' όσον το εκ ταύτης ετήσιον εισόδημα αντιστοιχεί εις άμοιβήν 150 τουλάχιστον ημερομισθίων άνειδικεύτου εργάτου. Ο αριθμός των ημερομισθίων εξευρίσκεται διά της διαιρέσεως του εκ των στοιχείων των βιομηχάνων ή εμπόρων ρητίνης προκύπτοντος ετησίου εισοδήματος εκάστοτε τιμής του ημερομισθίου άνειδικεύτου εργάτου και δεν δύναται να υπερβαίνη τα 220 ημερομίσθια ετησίως.

Εργοδόται των ανωτέρω ησφαλισμένων θεωρούνται οι βιομήχανοι και έμποροι, εις τους οποίους παραδίδουν την ρητίνην.

Διά Κανονισμού καθορισθήσεται πάσα σχετική λεπτομέρεια.

2) Η εργοδοτική εισφορά προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων (Ι.Κ.Α.) των εις τας πόλεις Καστοριάς και Σιατίστης εγκατεστημένων εργοδοτών παραγωγών γουναρικών εκ δερμάτων ή εξ αποκομμάτων διά την ασφάλισιν των εις τας επιχειρήσεις των εργαζομένων μισθωτών

ὁρίζεται ἴση πρὸς τὴν ἐκάστοτε ὑπερ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοράν ἡσφαλισμένου.

Ἡ παράγραφος δ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ν. 4476)1965 καταργεῖται

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης διατάξεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1966.

3) Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κερουμποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν καλύπτει καὶ τὸν κίνδυνον τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπιβαλλομένης ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον εἰδικῆς πρόσθετου εἰσφορᾶς, ἐκ 2α)υ ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων εἰς εἰσφορὰς ὑπὲρ τοῦ Ταμείου ἀποδοχῶν τῶν ἡσφαλισμένων, εἰς βάρος τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν, οἵτινες ἀπαλλάσσονται ἐφεξῆς τῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ β. δ τος τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, ὑποχρεώσεως πρὸς κατοχύρωσιν τῆς παρὰ ταύτων προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἐξόδων νοσηλείας καὶ κηδείας.

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τὰς προϋποθέσεις καὶ τὸ ὕψος τῶν πάσης φύσεως παροχῶν συντάξεως καὶ ἀσθενείας ἰσχύουν καὶ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ οἰκεῖαι διατάξεις τῆς διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας.

4) Μετὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 3083)1954, προστίθενται αἱ ἀκόλουθοι διατάξεις :

«Εἰς τοὺς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν.δ. 2656)1953 μαθητὰς καὶ ἐφ' ὅσον δὲν πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου παρέχονται αἱ ἰατρικαὶ φροντίδες τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παρούσης παραγράφου (ἰατρικὴ ἀντίληψις) ἐν ἰατρείοις καὶ κατ' οἶκον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν.

5) Κυρούται ἡ ὑπ' ἀριθ. 99655)Ε 1651)23.10.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως :

«Κατόπιν τῆς ὁμοφώνου ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ ὑμῶν Συμβουλίου ὑπερ τῆς προσθήκης μετὰ τὸ πρῶτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη τοῦτο ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 3083)1954, ἐδαφίου ὡς κάτωθι :

Εἰς τοὺς κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ν. δ)τος 2656)1953 μαθητὰς καὶ ἐφ' ὅσον δὲν πληροῦν τὰς προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου παρέχονται αἱ ἰατρικαὶ φροντίδες τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου (ἰατρικὴ ἀντίληψις) ἐν ἰατρείοις καὶ κατ' οἶκον ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Παρακαλοῦμεν, ὅπως μέχρι τῆς νομοθετικῆς ρυθμίσεως τοῦ θέματος τούτου ληφθῇ πρόνοια, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς παροχῆς ἰατρικῆς περιθάλψεως εἰς τοὺς ἀνηλίκους μαθητὰς τῶν Σχολῶν Μαθητείας, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι οὗτοι ὑπάκεινται λόγῳ τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ τρόπου διαβιώσεως εἰς ἀσθενείας, αἱ ὁποῖαι λόγῳ τῆς ἐλλείψεως οἰκονομικῶν μέσων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀντιμετωπισθοῦν ἐξ ἰδίων».

6) Ἡ διὰ τοῦ νόμου 1798)1951 συσταθεῖσα Ἕνωσις Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ἀποτελοῦσα ἰδιότυπον Νομικὸν Πρόσωπον Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, δύναται δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν τακτικῶν μελῶν της, λαμβανομένης διὰ πλειοψηφίας τουλάχιστον τῶν 3)5 τῶν παρισταμένων, ὅπως, εἰς περίπτωσιν ἐπελθούσης εἰς τὸ παρελθὸν ἢ μελλοντικῆς διακοπῆς τῆς ἡμερησίας ἐκδόσεως ἐφημερίδος, ἐκδοθείσης συνεχῶς τουλάχιστον ἐπὶ δώδεκα ἔτη μετὰ τὴν 15.12.1952, ἐνισχύσῃ διατελέσαντα τακτικὰ μέλη τῆς Ἑνώσεως ἰδιοκτήτας διακοπείσης ἐφημερίδος ἡμερησίας ἐκδόσεως, διὰ καταβολῆς πρὸς τοῦτους, ἐκ τῆς περιουσίας τῆς Ἑνώσεως, ποσοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῆς αὐτῆς γενικῆς συνελεύσεως.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4476)1965 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἄλλων τινῶν μεταρρυθμίσεων τῆς περὶ Ι.Κ.Α. Νομοθεσίας» παρατείνεται ἐπὶ ἓν εἰσέτι ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

8) Τέως ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, καταστάντες ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν συνεπείᾳ τραυματίσεως ἢ ἄλλου νοσήματος, ὑποβαλόντες αἴτησιν ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης μέχρι 31.12.1953, τυγχάνουσιν ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἀποχωρήσεως, τῶν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπεπληρωμένην 25ετῆ τουλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Τραπέζῃ, τῶν εὐεργετημάτων τῆς ὑπ' ἀριθ. 85)1946 ἐγκυκλίου τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ἐφ' ὅσον παρεπεμφθησαν παρ' αὐτῆς εἰς τὸ οἰκεῖον Ταμεῖον Συντάξεων καὶ ἐκρίθησαν ἔκτοτε ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν παρὰ τῆς κατ' ἄρθρον 19 τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἁρμοδίας ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπῆς.

Οἱ ἀνωτέρω δὲν θίγονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου δ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2510)1953.

β) Τὰ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος λειτουργοῦντα κάτωθι Ταμεῖα :

α) Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεπωλῶν, ἱδρυθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 20.2.1943 διατάγματος «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Κρεοπωλείων» (Φ.Ε.Κ. 56, 1943, τ. Α') καὶ

β) Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ἱδρυθὲν διὰ τοῦ ἀπὸ 8.3.1943 διατάγματος «περὶ συστάσεως Ν.Π.Δ.Δ. ὑπὸ τὸν τίτλον «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος» (Φ.Ε.Κ. 84)1943, τ. Α'), ἀποτελοῦν ἀπὸ τῆς ἱδρύσεώς των Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Αἱ διατάξεις τῆς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ

παράντος διεπούσης τά ὡς ἄνω Ταμεῖα νομοθεσίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι μέχρι τῆς ρυθμίσεως τῶν οἰκείων ἀντικειμένων διά β. δ)γμάτων, ἐκδιδομένων συμφώνως πρός τάς διατάξεις τοῦ δρθρου 59 τοῦ ά.ν. 11.11.1935 «περί ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ά.ν. 694)1937.

10) Τό ἐπί συμβάσει προσωπικόν τοῦ καταργουμένου Ταμείου Προνοίας Μηχανοδηγῶν Ὁδοστρωτήρων καί Χ.Μ.Ε.Τ.Ε., τό μή ἐπιθυμοῦν τήν μετάταξιν εἰς τό Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καί Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν καί δηλοῦν τοῦτο ἐντός μηνός ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἀπολύεται ἀπό τοῦ αὐτοῦ χρόνου, δικαιούμενον παρά τοῦ καταργουμένου Ταμείου ἀποζημιώσεως ἴσης πρός τό διπλάσιον τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112 1920 προβλεπομένης τοιαύτης διά τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους, μή δυναμένης νά ὑπερβῇ τούς 15 μισθούς.

11) Καθυστερούμεναι εἰσφοραί μέχρις 100.000 δραχμῶν κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπέρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγόμεναι εἰς χρονικάς περιόδους μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1965, ἀπαλλάσσονται παντός προσθέτου τέλους, ἐφ' ὅσον καταβληθῶσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἡ τμηματικῶς ἐντός πέντε (5) μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν τῆς ἐξ ὁλοκλήρου καταβολῆς τῶν τρεχουσῶν ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 καί ἐφεξῆς εἰσφορῶν. Τυχόν καταβληθέντα πρόσθετα τέλη δέν ἐπιστρέφονται.

12) Εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ διά τοῦ ά.ν. 1527) 1938 συσταθέντος Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Λιπασμάτων (Τ.Ε.Α.Π.Ε.Α.), μετονομαζομένου ἐφεξῆς εἰς «Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν Λιπασμάτων», ὑπάγεται ἀπό τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός ἅπαν τό ὑπαλληλικόν καί ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῆς Α.Ε.Β.Ε. Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων καί τῶν ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων χημικῶν προϊόντων καί λιπασμάτων, λειτουργουσῶν ἤδη ἢ ἱδρυθησομένων, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου ἁμοιβῆς αὐτοῦ.

13) Εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ παρά τῷ Ταμείῳ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, Κλάδου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὁρισθησομένου χρόνου ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας του, ὑπάγονται καί οἱ ἐξελθόντες τῆς ὑπηρεσίας μέτοχοι τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ)τος 435:17.8.1964 «περί διατάξεων ἀφορωσῶν τούς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.», ὡς καί οἱ ἀπολυθέντες μέτοχοι τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ὡς σωματικῶς ἀνίκανοι, κατόπιν γνωματεύσεως τῆς Ἀνωτάτης Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπό 1.4.1963, δικαιούμενοι νά ἐξαγοράσωσι πάντα ὠφέλιμον χρόνον τῆς ὑπηρεσίας των ἀπό τῆς προσλήψεώς των μέχρι τῆς ἀπολύσεώς των καί κατά τάς οἰκείας διατάξεις τοῦ Κλάδου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως.

14) Ὁ χρόνος ὑπηρεσίας παρά ἠλεκτρικῇ ἐπιχειρήσει ἐδρεύοντος εἰς Δῆμον, ἀριθμοῦντα κατά (*) χιλίων (1.000) κατοίκων ἐξαγορασθείσης ἢ μή ὑπό τῆς Δ.Ε.Η. τέως ἀναδόχου ἢ ἑταίρου ἢ μετόχου ἀναδόχου ἑταιρείας, ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος κατά τόν ν 4471)1966 «περί ἀσφαλίσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.», ἐφ' ὅσον τά πρόσωπα ταῦτα ἀπασχολοῦνται ὡς ὑπάλληλοι τῆς Δ.Ε.Η. μετά τήν ἐξαγοράν τῆς ἐπιχειρήσεως των.

15) Ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς καί ἀποκλειστικῶς εἰς τήν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἅπαντας τούς κλάδους ἀσφαλίσεως πάντες οἱ ἐγγεγραμμένοι εἰς τάς δυνάμει τοῦ ά.ν. 1093)1933 Ἑνώσεις Συντακτῶν Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καί Εὐβοίας ἀφ' ἑνός καί Πελοποννήσου, Νήσων καί Ἠπείρου ἀφ' ἑτέρου, συντάκται, ἠσφαλισμένοι εἰς τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἰδιοκτητῶν Συντακτῶν καί Ὑπαλλήλων Τύπου, διακοπτομένης τῆς παρ' αὐτῷ ἀσφαλίσεως των.

Ὁ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος χρόνος ἀσφαλίσεως παρά τῷ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. τῶν προσώπων, ὧν διακόπτεται ἡ παρ' αὐτῷ ἀσφάλισις δυνάμει τοῦ παρόντος, λογίζεται ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α. διά τήν ἀπόκτησιν τῶν ὑπό τῆς νομοθεσίας τούτου προβλεπομένων δικαιωμάτων πρός παροχάς καί διά τόν ὑπολογισμόν τοῦ ὕψους τῶν παροχῶν καί εἰς κλάσεις ὁρισθησομένας δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὁ χρόνος προϋπηρεσίας, στρατεύσεως κλπ. τῶν ἠσφαλισμένων, ὧν διακόπτεται ἡ παρά τῷ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. ἀσφάλισις, ὁ ἀναγνωριζόμενος κατά τήν διεπουσαν τό Ταμεῖον νομοθεσίαν ὡς συντάξιμος, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ἀναγνωρισθῇ κατά τήν νομοθεσίαν τοῦ Ταμείου καί ἐξαγορασθῇ ἐξ ὁλοκλήρου, ὑπό τόν ὅρον πάντως ὅτι δέν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὅτου διά τήν ἀπονομήν ἑτέρας συντάξεως παρ' Ὀργανισμοῦ τινος κυρίας ἀσφαλίσεως ἢ παρά τοῦ Δημοσίου.

Ὡς πρός τήν ἐξαγοράν ἀναγνωρισθείσης, ἀλλά μήπω ἐξαγορασθείσης ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει παρά τῷ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ., συνταξίμου ὑπηρεσίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ διατάξεις τῆς κατ' ἐφαρμογήν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ά.ν. 1846)1951 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 28098) 24.7.1957 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περί ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ περί τρόπου ἐξαγορᾶς χρόνου ἀναγνωρίσεως, ἀλλά μή ἐξαγορασθείσης, πλασματικῆς συνταξίμου ὑπηρεσίας εἰς συγχωνευθέντα εἰς τό Ι.Κ.Α. Εἰδικά Ταμεῖα».

Διά τόν κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἑδαφίων ὑπολογισμόν εἰς ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ χρόνου τῆς παρά τῷ Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. πραγματικῆς ἀσφαλίσεως ἢ ἀναγνωρισθείσης καί ἐξαγορασθείσης προϋπηρεσίας κλπ., ὁσάκις ἐκφράζεται εἰς

(*) **Σημ. ΕΕΔ**: Προφανῶς «κάτω τῶν».

έτη ή μήνας, έκαστον πλήρες έτος λογίζεται περιλαμβάνον 300 ήμέρας έργασίας, έκαστος δε πλήρης μήν 25 ήμέρας έργασίας.

Η εις το Ι.Κ.Α. έγγραφή των προσώπων, ών διακόπτεται ή παρά τω Τ.Α.Ι.Σ.Υ.Τ. ασφάλισις, ενεργείται βάσει ονομαστικών καταστάσεων των χορηγουμένων παρά τοΰ Ταμείου.

Δι' αποφάσεως τοΰ Υπουργού Εργασίας, εκδιδομένης μετά γνώμην τοΰ Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, ρυθμίζονται πάν θέμα και πάσα λεπτομέρεια αναγκαία διά την εφαρμογήν της παρούσης παραγράφου.

Άρθρον 7

Η ισχύς των άρθρων 1 έως και 4 και των παραγράφων 6, 7, 10, 11 τοΰ άρθρου 6 άρχεται άπό της δημοσιεύσεως τοΰ παρόντος διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, των δε άρθρων 5 και 6, πλην των άνωτέρω παραγράφων, άπό της πρώτης τοΰ μεθεπομένου της δημοσιεύσεως τοΰ παρόντος νόμου μηνός.

Ο παρών νόμος, ψηφισθείς ύπό της Βουλής και παρ' Ημών σήμερον κυρωθείς, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως και εκτελεσθήτω ως νόμος τοΰ Κράτους.

Εν τη Ελληνική Β. Προεδρία Χάγης τη 8 Μαρτίου 1966.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

48502)741)1966 Απόφ. Υπουργοΰ Οικονομικών

Περί καθορισμοΰ ωρομισθίου καθαριστριών δημοσίων Υπηρεσιών και Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 της 22 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: Τάς διατάξεις της παραγράφου 1 τοΰ άρθρου 2 τοΰ νόμου 2314)1953. 2) Την υπ' αριθ. 120721)8632)1965 άπόφασιν τοΰ Υπουργοΰ Εργασίας περί δημοσιεύσεως της άπό 14 Δεκεμβρίου 1965 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αύξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων και μισθών των εργατοτεχνιτών και ιδιωτικών υπαλλήλων κλπ., άποφασίζομεν:

Αύξάνομεν άπό της 1ης Ιανουαρίου 1966 τό ωρομίσθιον των κατά τάς διατάξεις τοΰ νόμου 2314)1953 προσλαμβανομένων επί ωρομισθίω καθαριστριών των Δημοσίων Γραφείων και Γραφείων των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου άπό δραχμάς 10 εις δραχμάς 12.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 23 Φεβρουαρίου 1966

—

4433)475)1966 Απόφ. Υπουργοΰ Εργασίας

Περί τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 61181)3977)1964 αποφάσεως τοΰ Υπουργοΰ Εργασίας «περί καθορισμοΰ ωρών ανοίγματος και κλεισίματος των παντοπωλείων κλπ. κατηγοριών καταστημάτων λιανικής πωλήσεως τροφίμων, περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και πέριξ δήμων. Κοινοτήτων επί Συνοικισμών και των Προαστίων» ως προς τά παντοπωλεία κλπ. Νοτίων Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 157 της 16 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τοΰ άρθρου 5 τοΰ άπό 8)18.4.1932 π. δ)τος «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τά καταστήματα κλπ.», 2) Τάς διατάξεις τοΰ άρθρου 1 τοΰ ν.δ. 4020)1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων». 3) Την υπ' αριθ. 26687)1581)23.4.1965 ημετέραν άπόφασιν «περί καθορισμοΰ ωρών εργασίας των παντοπωλείων κλπ. τινών κατηγοριών καταστημάτων εμπορίας τροφίμων και τοΰ προσωπικού αύτών», ως συνεπληρώθη διά της υπ' αριθ. 2963)178)14.2.1965 όμοίας περί συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 26687)1581)1964 «περί καθορισμοΰ ωρών εργασίας των παντοπωλείων κλπ. τινών καταστημάτων τροφίμων κλπ.». 4) Την υπ' αριθ. 801)30.11.1965 γνώμην της Ομοσπονδίας Παντοπωλών Πρωτευούσης. 5) Την άπό 18.11.1965 αίτησιν της Ενώσεως Επαγγελματιών - Βιοτεχνών Παλαιοΰ Φαλήρου και της Πανελληνίας Επαγγελματικής Ενώσεως Γλυφάδας. 6) Την υπ' αριθ. 449)1.12.1965 γνώμην της Πανεργατικής Ενώσεως Γλυφάδας και της Εθνικής Ενώσεως Υπαλλήλων Εμπορίας Τροφίμων Αθηνών - Προαστίων. 7) Την υπ' αριθ. 165916)Φ. 71) 12)23.12.1965 γνώμην της Διευθύνσεως Αστυνομίας Αθηνών. 8) Την υπ' αριθ. 19)9)424α)12.1.1966 γνώμην της Διευθύνσεως Χωροφυλακής Γλυφάδας, άποφαίζομεν:

Τροποποιούντες την υπ' αριθ. 61181)3977)1964 ημετέραν άπόφασιν «περί καθορισμοΰ ωρών άνοίγματος και κλεισίματος των παντοπωλείων κλπ. κατηγοριών καταστημάτων λιανικής πωλήσεως τροφίμων περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και πέριξ δήμων, Κοινοτήτων και Συνοικισμών και των Προαστίων» (*), καθορίζομεν τάς ώρας εργασίας των παντοπωλείων, εδωδιμοπωλείων, οινοπαντοπωλείων, τυροπωλείων, καφεκοπτείων Νοτίων Προαστίων, ήτοι Παλαιοΰ Φαλήρου, Καλαμακίου, Γλυφάδας κλπ., ως άκολούθως:

Άπο 1.5 - 30.9:

Από 8 π.μ. 1.30' και 5.30' - 9 μ.μ., έκάστην Τετάρτην άπό 8 π.μ. - 2.30' μ.μ.

Από 1.10 - 15.2:

Από 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. και 5 - 8 μ.μ., έκάστην Τετάρτην άπό 8 π.μ. - 2.30' μ.μ.

Από 16.2 - 30.4:

Από 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. και 5 - 8.30' μ.μ.

(*) ΕΕΔ 23, 1081.

Έκαστην Τετάρτην άπό 8 - 2.30' μ.μ.

Κατά τά λοιπά παραμένει έν ίσχύϊ ή ύπ' άριθ. 61181)3977)13.7.1964 άπόφασις ήμών.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 29 Ίανουαρίου 1966

—

7261)). 61)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί άντικαταστάσεως τής περιπτώσεως δ' τής παραγράφου 1 τού άρθρου 104 τού Κανονισμού Άσφαλίσεως Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 157 τής 16 Μαρτίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τού άρθρου 16 τού ά.ν. 1846)1951 2) Τάς διατάξεις τού δευτέρου έδαφίου τής παραγράφου 5 τού άρθρου 28 τού ά.ν. 1846)1951, ώς άντικατεστάθη διά τής παραγράφου 2 τού άρθρου 5 τού ν. δ)τος 4104)1960. 3) Πρότασιν τού Διοικητού τού Ίδρύματος Κοινωνικών Άσφαλίσεων και τάς άπό 11.1.1966 και 18.1.1966 γνωμοδοτήσεις τού Διοικητικού Συμβουλίου αύτού, ύποβληθείσας ήμϊν διά τής ύπ' άριθ. 12487)25.1.1966 άναφοράς τού Ίδρύματος, άποφασίζομεν:

Ή περίπτωσις δ' τής παραγράφου 1 τού άρθρου 104 τού διά τής ύπ' άριθ. 55575)1.478) 1965 (Φ.Ε.Κ. 816)7.12.1965 τεύχος Β') άποφάσεως ήμών «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων Κανονισμών Ι.Κ.Α. περί ύπαγωγής είς την άσφάλισιν και είσπράξεως είσφορών, ώς και κωδικοποιήσεως τούτων», έγκριθέντος Κανονισμού, άντικαθίσταται ώς άκολούθως:

δ) Φορτοεκφορτώσεις ξηράς και θαλάσσης.

«Οι κυρίως άπασχολούμενοι μέ τήν άρσιν άνευ χρησιμοποιήσεως μηχανικών μέσων φορτίων βάρους τουλάχιστον 30 χιλιογράμμων, προκειμένου περί άνδρών, και 20 χιλιογράμμων, προκειμένου περί γυναικών, πρός φόρτωσιν ή έκφόρτωσιν αύτών ή μεταφοράν των πρός φόρτωσιν, στοίβασιν, ταξινόμησιν, ζύγισιν, τακτοποίησιν, διαλογήν κλπ. αύτών».

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 31 Ίανουαρίου 1966

—

22600)1671)1966 Άπόφ. Ύπουργών Συντονισμού και Έργασίας

Περί ένκρίσεως μετά τροποποιήσεως τής άπό 15.2.1966 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών οίκοδόμων άπάσης τής χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 143 τής 9 Μαρτίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 2 τού άρθρου 20 τού ν. 3239)1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν. δ)τος 3755)1957. 2) Τήν άπό 15.2.1966 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας περί τών όρων άμοιβής και έργασίας τών έργατοτεχνιτών οίκοδόμων άπάσης τής χώρας». 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τού κατ' άρθρον 2 § 2 έδάφιον Β' τού ν. δ. 3755) 1957 Τμήματος Άμοιβής και Όρων Έργασίας τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά τήν συνεδρίασιν αύτού τής 5.3.1966, ήν άποδεχόμεθα έν μέρει. 4) Τό γεγονός ότι α) διά τού άρθρου 2 τής άπό 15.2.1966 έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών οίκοδόμων καθορίζονται κατώτατα όρια ήμερομισθίων τών εις ταύτην ύπαγομένων μισθωτών, άνερχόμενα είς έπίπεδα λίαν ύψηλά, έν σχέσει πρός τά προγενέστερα τοιαύτα, τά προβλεπόμενα ύπό τής έπεχούσης θέσιν έθνικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας ύπ' άριθ. δ)1964 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών (Φ.Ε.Κ. 112, τεύχ. Β' 27.3.1964) και ή τυχόν άποδοχή τής ύπό τής είρημένης σ.σ.ε. γενομένης ρυθμίσεως, ήτις περιλείει αύξήσεις κειμένας πέραν τού ρυθμού αύξήσεως τών άμοιβών τών έργαζομένων, άντιτίθεται είς την ύπό τής Κυβερνήσεως άκολουθουμένην κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν, δεδομένου ότι διά ταύτης σκοπείται ή οικονομική και νομισματική σταθερότης τής χώρας. Έξ άλλου τά ύπό τής ώς είρηται συλλογικής συμβάσεως έργασίας καθοριζόμενα ήμερομίσθια δέον όπως ίσχύσουν και διά τάς πόλεις τής Θεσσαλονίκης και τών Πατρών, έπί τώ λόγω ότι δέν ύφίσταται διαφορά ήμερομισθίων και μισθών μεταξύ Κέντρου Θεσσαλονίκης και Πατρών εις τό πλείστον τών έν ίσχύϊ έθνικών όμοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων έργασίας, β) έκ τής έφαρμογής τής προκειμένης συλλογικής συμβάσεως έργασίας δέον όπως έξαιρεθώσιν οί εις μόνιμα συνεργεία άπασχολούμενοι εις την Βιομηχανίαν, Βιοτεχνίαν, Όργανισμούς και Ίδρύματα, άπασχολούμενοι, δι' ούς, έν άντιθέσει πρός τούς λοιπούς οίκοδόμους, δέν συντρέχει ή έποχική μορφή έργασίας, ώστε νά δικαιολογήται ό καθορισμός ήμερομισθίων τοιούτου ύψους, άλλωστε οί μισθωτοί ούτοι έξηρούντο και τών διατάξεων τής ίσχυούσης ύπ' άριθ. δ) 1964 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ Άθηνών, πρός δε διά τούς έκ τούτων άπασχολουμένους εις την Βιομηχανίαν και Βιοτεχνίαν ήδη ύφίσταται ίδιαιτέρα συλλογική διαφορά, έκκρεμούσα πρός λύσιν ένώπιον τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών. Ώσαύτως δέον όπως έξαιρεθώσιν οί εις τά βιομηχανικά έργοστάσια και έργαστήρια άπασχολούμενοι, οίτινες κατασκευάζουν είδη δι' οικοδομάς (κουφώματα, μάρμαρα κλπ.). Έστω και άν οί περί ών πρόκειται μισθωτοί χρησιμοποιώνται διά την τοποθέτησιν τούτων είς τάς οικοδομάς, ώς προεβλέπετο και ύπό τής είρημένης διαιτητικής άποφάσεως (5)1964), δεδομένου ότι τό μέν δέν συντρέχει και διά τούτους ή έποχική μορφή άπασχολήσεως, τό δε ή έν ταϊς οικοδομαϊς χρησιμοποίησις των διά την τοποθέτησιν των είδών τούτων είναι πρόσκαιρος και δέν έξομοιεί ταύτους έξ άπόψεως συνθηκών έργασίας πρός τούς οικοδόμους, ώστε έντεύθεν νά μή δικαιολογήται

(*) ΕΕΔ 25, 363.

ὁ καθορισμός ὁμοιβῆς τοῦ αὐτοῦ ὕψους, γ) ὁμοίως δέον ὅπως ἀπαλειφθῇ τὸ ἄρθρον 10 τῆς κρινομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ ἀπαγγέλλον καταργησιν τῆς ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων (ἀριθ. πράξεως καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 3)9.1.1959), ὁμοίως καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5)1964 ἀποφάσεως ταῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ὅσον ἡ νεωτέρα αὕτη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ρυθμίζει τὰ αὐτά, πρὸς τὰς ἄχρι τοῦδε ἰσχυούσας, ἀντικείμενα, ὥστε νὰ παρέλθῃ ἡ διὰ ρητῆς διατάξεως κατάργησίς των, καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 18ην Φεβρουαρίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Θεοκλῆς Ζούνης, πρόεδρος καὶ νομίμως ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν-Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων (Π.Ε.Δ.Μ.Ε.Δ.Ε.) καὶ Ἀπόστολος Μιχόπουλος, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Συνδέσμων Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Κωνσταντῖνος Λυκιαρδόπουλος, γενικὸς γραμματεὺς καὶ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων καὶ Ξύλου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν Ὀργανώσεων των, ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (σ.σ.ε.), δι' ἧς καθορίζονται τὰ κατωτέρω:

Ἄρθρον 1

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀφορᾷ τοὺς ὅρους ὁμοιβῆς τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, εἶναι δὲ αὕτη ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ, ἐφαρμοζομένη καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἄρθρον 2

1) Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεως ταύτης νομίμως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως διὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας.

α) Τεχνῖται κτίσται, κονιαστοί, παρκετοποιοί μαρμαρογλύπται, μπετὸν ἀρμέ, ὑδραυλικοί, παρκετοποιοί, μωσαϊκοὶ δαπέδων, πλακοστρωταί, ξυλουργοὶ ἓν γένει, ὑδραυλικοὶ καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων, μὴ εἰδικῶς κατονομαζομένων ... Δραχμαὶ 155

β) Βοηθοὶ τεχνιτῶν ἓν γένει » 125

γ) Εἰδικευμένοι ἐργάται, χωματουργοί, ὑπανομοποιοί » 110

δ) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται » 98

ε) Μαθητευόμενοι ἓν γένει » 50

2) Τὰ ἀνωτέρω καθοριζόμενα ὅρια ἡμερομισθίων ἰσχύουν διὰ τὰς περιοχὰς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, Ἐλευσῖνος, Σαλαμῖνος, Ἀσπροπύργου, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, μειοῦνται δὲ κατὰ 10 ο/ο διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπὰς πόλεις καὶ περιοχάς.

Ἄρθρον 3

1) Καθορίζεται ὅτι τεχνίτης θεωρεῖται ὁ ἔχων τεχνικὴν ἐξειδίκευσιν καὶ ἱκανὸς νὰ ἐκτελέσῃ μόνος καὶ ἐντέχνως ἐργασίας μιᾶς ἢ πλειόνων ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἔχων δὲ ἀποδεδειγμένος ἕξιν προεργασίαν ἐν τῇ τέχνῃ ἢ ἕξιν τοιαύτην καὶ πτυχίον εἰδικῆς Σχολῆς βοηθὸς τεχνίτου τεχνικὴν ἐργασίαν ἔχων ἕξιν τοῦ ὀλιγίστου ἐργασίων εἰς τὴν εἰδικότητα.

Εἰδικευμένος ἐργάτης θεωρεῖται ὁ ἐργασθεὶς πλέον τῶν τριῶν (3) ἐτῶν εἰς τὴν εἰδικότητα καὶ ἔχων ἱκανότητα εἰς τὴν ἐργασίαν του. Ἀνειδίκευτοι ἐργάται θεωροῦνται πάντες οἱ λοιποί, μαθητευόμενοι δὲ οἱ μὴ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος καὶ ἀσχολούμενοι εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας.

2) Διὰ τὸν ὡς ἄνω ὑπολογισμὸν ἐτῶν ἐργασίας ἐν ἑκάστῃ εἰδικότητι λομβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ μετὰ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας παρασχεθεῖσα παρ' ἑκάστου ἐργασία.

3) Ἡ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰκοδόμων γενομένη κατάταξις κατ' εἰδικότητας καὶ κατηγορίας ἐφαρμόζεται καὶ ἐν προκειμένῳ.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἐργασία τοῦ Σαββάτου θὰ εἶναι ἐξαώρος καὶ θὰ λήγῃ τὸ μὲν θέρος τὴν 2αν μ.μ., τὸν δὲ χειμῶνα τὴν 3ην μ.μ.

Ἄρθρον 5

Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης ἤθελε μεταφέρει τοὺς ἐργαζομένους ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῶν λοιπῶν πόλεων καὶ εἰς ἀπόστασιν μείζονα τῶν δέκα χιλιομέτρων ἀπ' αὐτῶν ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν προσαυξήσεως ἐκ δέκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων.

Ἄρθρον 6

Ἡ πληρωμὴ τοῦ ἡμερομισθίου θὰ γίνεται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας, ὡς ὁ νόμος ὁρίζει, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπολύσεως ὑποχρεοῦνται οἱ ἐργοδόται εἰς τὴν ἄμεσον ἐξόφλησιν τῶν ἀπολυομένων καὶ τὴν παράδοσιν τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας μεριμνοῦν διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ὅρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας, εἰς περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν κατὰ τὰς ἐκσκαφὰς ἀναβλύζουν ὕδατα ἐφοδιάζουν τοὺς ἐργαζομένους τούτους μὲ λαστιχένια ὑποδήματα.

Ἄρθρον 7

Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901)1951 περὶ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων κλπ. καὶ τοὺς νόμους 4321)1963 καὶ 4469)1965 περὶ δωροσήμου καὶ ἀδειοσήμου τὰ δῶρα Πά-

σχα και Χριστουγέννων θὰ καταβάλλωνται δι' ἐπικολλήσεως δωροσήμων καὶ ἀδειοσήμων κατὰ τὰ νόμιμα ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου, ὅπου ὅμως δὲν καταβάλλεται δωρόσημον οἱ ἐργατοτεχνῖται οἰκοδόμοι θὰ λαμβάνουν τὰ δῶρα καὶ ἄδειάν των, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ μισθωτοί.

Ἄρθρον 8

Οἱ ἀνήκοντες εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων μισθωτοὶ δύνανται δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των, ἐπιδιδομένης ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐργοδότην των νὰ ἐκχωρήσουν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ Καταστατικὸν τῆς Ὁμοσπονδίας ὁριζομένην ὑπὲρ αὐτῆς συνδρομήν. Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατήσουν τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδώσουν τοῦτο εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν ἅμα τῇ αἰτήσει ταύτης. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 9

Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας συνεπάγεται διὰ τὸν παραβάτην τὰς ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων διατάξεων προβλεπομένας ἀστικὰς καὶ ποινικὰς κυρώσεις.

Ἄρθρον 10

Ἡ παροῦσα δὲν ἐφαρμόζεται εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας, Ὀργανισμοὺς καὶ Ἱδρύματα, ἀπασχολοῦντα μισθωτοὺς τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ μονίμων συνεργείων, ἀπαρτιζομένων ἐξ αὐτῶν. Ἑπίσης δὲν ἐφαρμόζεται εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια, κατασκευάζοντα εἴδη δι' οἰκοδομὰς (κουφώματα, μάρμαρα κλπ.), ἔστω καὶ ἂν οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὶ χρησιμοποιῶνται διὰ τὴν τοποθέτησιν τούτων εἰς ταύτας.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τὴν νόμιμον ταύτης κατάθεσιν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος της.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τετραπλοῦν, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἀκολούθως παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ μνημονευομένων, ἔλαβον δὲ ἀνὰ ἓν οἱ συμβαλλόμενοι καὶ τὸ τέταρτον κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3239)1955.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Μαρτίου 1966

—

31436)3200)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου Πάσχα 1966 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἀπασχολουμένους (*).

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1901)1951 «περὶ κυρώσεως τοῦ ἀ. ν. 1777)1951 περὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τοῦ ἀ. ν. 28)1944 καὶ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ. ν. 866)1946», ἀποφασίζομεν :

Ἄρθρον 1

1) Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, μεθ' οὗ συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966, ἔκτακτον οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα 1966, ἴσην πρὸς τὸ ἥμισυ ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ διὰ τοὺς ἐπὶ μισθῷ ἀμειβομένους, πρὸς 15 δὲ ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2) Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετὰ τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολὴν τοῦ δώρου ἐργοδότου δὲν διήρκεσε καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, διότι, συναφθεῖσα πρὸ ἢ μετὰ τὴν 26.12.1965, ἐλύθη ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 χρονικοῦ διαστήματος, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς 1)15 τοῦ ἡμίσεος τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν (1) ἡμερομίσθιον, ἀναλόγως τοῦ συμπεφωνημένου τρόπου ἀμοιβῆς, ἀνὰ ἕκαστον 7ήμερον χρονικὸν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966, τοῦ ἀναλογοῦντος ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸν ἥμισυ μισθὸν ἢ τὰ 15 ἡμερομίσθια. Διὰ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τοῦ 7ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3) Εἰς τὸν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δὲν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, καίτοι μὴ λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως, ἢ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ με-

(*) *Σημ. ΕΔΔ* : Ἀπεστάλη πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐκοινοποιήθη δὲ ἤδη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

τα τον τοκετόν.

4) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς δημόσια, δημοτικὰ καὶ κοινοτικὰ ἔργα, τὰς ἐποχιακῶς ἐκτελουμένας ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τοὺς πρὸς ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀπασχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καὶ ὑπηρέτας θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἓξ (6) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν ἓξ (6) πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1) Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ. ν. 2β)1944 ἢ τοῦ νόμου 2053)1952 ἢ τοῦ ν. δ. 2510)1953 ἢ τοῦ νόμου 3239)1955 ἢ ἄλλων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων συλλογικῶν ἢ ἄλλων ὀργάνων ἢ δι' ἐσωτερικῶν κανονισμῶν καθωρισμένων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, προσηυξημένων διὰ τῶν κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον παραχωρηθεισῶν ἐπ' αὐτῶν αὐξήσεων καὶ ἐπιδομάτων (οἷον οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετίας, εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἢ νυκτερινὰς ὥρας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατ' αὐτὰς κατὰ τρόπον τακτικόν).

Προκειμένου περὶ τῶν ὑπαλλήλων, τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ν.Π.Δ.Δ διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐχόντων ἀντιμισθίαν τακτικοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου καταβάλλεται εἰς τούτους ὡς δῶρον ὅ,τι καὶ εἰς τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἀντιστοίχου μισθοῦ.

2) Δὲν συνυπολογίζονται μόναι αἱ παροχαὶ αἱ λόγῳ ηὐξημένης ἀποδόσεως ἢ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα, τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὡς καὶ πᾶσα εἰς χρῆμα παροχὴ κατὰ τὴν ἀτομικὴν συμφωνίαν ἢ κατ' ἔθιμον καταβαλλομένη πέραν τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν ἑκάστου μισθωτοῦ.

Δὲν συνυπολογίζεται ἐπίσης τὸ ἀντίτιμον παροχῶν εἰς εἶδος, οἷον τροφῆς, οἰκήσεως, φωτισμοῦ κλπ., ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ἐπιβάλλονται δι' ὑποχρεωτικοῦ κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται ὅμως αἱ τυχὸν διὰ τὰς εἰς εἶδος παροχὰς ἐνεργούμεναι κρατήσεις ἐκ τῶν ἀποδοχῶν.

3) Μισθωτοί, ὧν αἱ τῆς παροχῆς ἐν γένει τοῦ δώρου καὶ Πάσχα ρυθμίζονται ἄλλως, δι' ὑπογραφείσων καὶ ἰσχυουσῶν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς καταβολῆς τοῦ παρόντος δώρου συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένων, θὰ λάβουν τοῦτο κατὰ τὸ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ἢ πράξεων ὁριζόμενα.

4) Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν καθ' οἱονδήποτε τρόπον (ἀπολογιστικῶς, ἐργολαβικῶς κλπ.) ἐκτελουμένων δημοσίων, δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ἔργων, ἀπασχολουμένους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καὶ τοὺς χειρισάς ἐκσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ γεωτρυπανιστὰς τῶν αὐτῶν ἔργων, τοὺς μὴ δικαιουμένους ὑπὸ τοῦ ν. 4521)1963 «περὶ ἀναπτύξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χορηγήσεως δώρου ἑορτῶν εἰς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους», τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τοῦ ἡμερομισθίου τοῦ καθωρισμένου κατ' εἰδικότητα, κατὰ τὸ τρίμηνον Ἰανουαρίου - Μαρτίου 1966 ὑπὸ τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν τριμεριθμικῆς διαπραγματεύσεως βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ὑλικῶν, ἐξαιρέσει ἐκείνων ἐκ τῶν ἀνωτέρω, ὧν οἱ μισθοὶ ἢ τὰ ἡμερομίσθια καθωρίσθησαν δι' εἰδικωτέρων περὶ αὐτῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὑπογραφεισῶν ἢ ἐκδοθεισῶν ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν, οἵτινες θὰ λάβουν τὸ δῶρον βάσει τῶν διὰ τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθωρισμένων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων.

5) Διὰ τοὺς εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Ἐγγείων Βελτιώσεων Ὑπουργείου Γεωργίας ἀπασχολουμένους τεχνίτας καὶ ἐργάτας τὸ δῶρον ὑπολογίζεται βάσει τῶν ὑπ' αὐτῆς καταβαλλομένων εἰς ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω ἡμερομισθίων κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς παρούσης.

6) Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς ἑλκυστήρων (προωθητήρων), χειριστὰς ἐκσκαφέων, βαρθούς καὶ λιπαντάς, ἀρχιοδηγοὺς καὶ ἀρχιχειριστάς, ὡς καὶ τὸ προσωπικὸν γεωτρυπάνων τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Ὑπηρεσίας τὸ δῶρον καταβληθήσεται βάσει τοῦ καταβαλλομένου βασικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, προσηυξημένου ἀναλόγως διὰ τοῦ μέσου ὅρου τῶν εἰδικῶν ὡριαίων ἀποζημιώσεων τῶν καταβληθεισῶν κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

Ἄρθρον 3

Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ ἢ ἡμερομισθίῳ ἢ ὡρομισθίῳ θὰ τύχωσι παρ' ἑκάστου τῶν μεθ' ὧν ἐκ τούτων συνδέονται διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου δώρου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ μέσου ὅρου τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ὃ ἔλαβον παρ' ἑκάστου ἐργοδότου κατὰ τὸ ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 ἢ μέχρι τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως χρονικὸν διάστημα, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν προκειμένῳ τῶν προϋποθέσεων καὶ περιορισμῶν τῶν λοιπῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν ἀποδοχῶν θέλει ὑπολογισθῇ καὶ τὸ δῶρον τῶν ἐπὶ ὡρομισθίῳ παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ ἀπασχολουμένων.

Ἄρθρον 4

1) Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργαζομένων καθορίζεται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας, ἐλλείψει εἰδικωτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς, τοπικῆς

ή ειδικής), συναφθείσης από 1.1.1956 και ενεύθεν, ή άλλης τινός πράξεως εκ των εν άρθρω 2 της παρούσης αναφερομένων, προς ύπολογισμόν του δώρου δια τους εκ τούτων υπαλλήλους θα ληφθή υπ' όψιν το 25πλάσιον του εν τη επομένη παραγράφω καθοριζομένου δια τους τεχνίτας ή τεχνίτριας ημερομισθίου, δια δε τους τεχνίτας, εργάτας και εργάτριας τα υπό της αυτής παραγράφου καθοριζόμενα, κατ' ειδικότητα και φύλον, ημερομίσθια, εφαρμοζομένων και εν προκειμένω των λοιπών διατάξεων της παρούσης.

2) Δια τους κατά μονάδα εργασίας αμειβομένους, ως και δια τους επί ποσοστοίς αμειβομένους, και παρ' ενί εργοδότη απασχολουμένους εργατοτεχνίτας το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει ημερομισθίου, καθοριζομένου ως εξής: Δια τους άρρενας τεχνίτας δραχμαί 80, δια τους ειδικευμένους βοηθούς αυτών και ειδικευμένους εργάτας δραχμαί 78, δια τους βοηθούς τεχνιτών ραπτεργατών και τους ανειδικεύτους εν γένει εργάτας δραχμαί 75, δια τας θήλεις τεχνίτριας και ειδικευμένας εργάτριας δραχμαί 66, δια τας ανειδικεύτους εργάτριας δραχμαί 60, και τέλος δια τους μαθητευομένους αμφοτέρων των φύλων δραχμαί 55, εφ' όσον δεν προβλέπονται υπό συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων ή άλλων κανόνων δικαίου, τεθέντων εις εφαρμογήν μέχρι της δημοσιεύσεως της παρούσης, ευνοϊκώτερα δια την ειδικότητά των ημερομίσθια μετά των επ' αυτών επιδομάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της παρούσης, ανεξαρτήτως του ότι ούτοι δεν αμείβονται επί ημερομισθίω.

3) Τα εν τη προηγουμένη παραγράφω ειδικώς δια τας περιπτώσεις ελλείψεως ειδικής ρυθμίσεως προσδιοριζόμενα ημερομίσθια προσαυξάνονται περαιτέρω δια των επιδομάτων Κυριακών ή νυκτερινής εργασίας και κατά το αναλογούν ποσόν, εφ' όσον ή εργασία παρέχεται κατά τρόπον τακτικόν κατά τας Κυριακάς και την νύκτα.

4) Δια τους παρ' ενί εργοδότη τακτικώς και αποκλειστικώς απασχολουμένους εργάτας φορτοεκφορτώσεων, τους αμειβομένους κατά μονάδα εργασίας, τα υπό της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου καθοριζόμενα ποσά θα υπολογισθούν προσηυξημένα κατά 50 ο/ο.

5) Εις τους κατ' αποκοπήν αμειβομένους αρβυλεργάτας χειροποιητών αρβυλών το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει ημερομισθίου δραχμών 97 δια τους τεχνίτας κόπτας και μηχανικούς, ανεξαρτήτως φύλου, και δραχμών 87 δια τους βοηθούς αυτών.

Οι κατ' αποκοπήν αμειβόμενοι αρβυλεργάται μηχανοποιητών αρβυλών δικαιούνται του δώρου, υπολογιζομένου βάσει των υπό της υπ' αριθ. 93530)1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας καθοριζομένων κατωτάτων ορίων ημερομισθίων, ηυξημένων κατά 5 δραχμάς.

Οι αρβυλατεχνίται των στρατιωτικών εργοστασίων θα λάβουν το δώρον Πάσχα 1966, υπολογιζόμενον ως ή υπ' αριθ. 844161)868303) 28.11.1964 εγκύκλιος διαταγή του Γ.Ε.Σ.)Σ.Ο.Υ. Γραφ. 4)11 ορίζει.

6) Δια τους ειδικευμένους υποδηματεργάτας (άρρενας και θήλεις), ασχέτως συστήματος αμοιβής, το υπό της παρούσης καθοριζόμενον δώρον θέλει υπολογισθή βάσει ημερομισθίου δραχμών 93.

Δια τας λοιπάς κατηγορίας υποδηματεργατών το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει των υπό της υπ' αριθ. 77436)1963 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας προβλεπομένων κατωτάτων ορίων ημερομισθίων, ως αναπροσηρμόσθησαν υπό της από 14.12.1965 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπό τας λοιπάς εν τη παρούση καθοριζομένας προϋποθέσεις.

7) Εις τους γουνεργάτας το δώρον θέλει καταβληθή, ασχέτως εφαρμοζομένου συστήματος αμοιβής, βάσει των ημερομισθίων των καθοριζομένων υπό της υπ' αριθ. 58850)1964 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ως ταύτα αναπροσηρμόσθησαν υπό της από 14.12.1965 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας.

8) Το εις τους συντάκτας του Αθηναϊκού Πρακτορείου Ειδήσεων καταβλητέον δώρον Πάσχα 1966 θέλει υπολογισθή καθ' ον τρόπον και το δώρον των συντακτών του Ε.Ι.Ρ.

9) Υπό τας εν άρθρω 1 της παρούσης προϋποθέσεις και διακρίσεις δικαιούνται δώρου οι επί μισθώ νομικοί σύμβουλοι, δικηγόροι, μηχανικοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι και ιατροί πάσης φύσεως νομικών προσώπων και επιχειρήσεων εν γένει, ως και οι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου ιατροί των αερολιμένων και λιμένων.

Το δώρον άπάντων των ανωτέρω υπολογίζεται επί τη βάσει του καταβαλλομένου εις έκαστον μηνιαίου μισθού.

Οι εκ τούτων αμειβόμενοι βάσει συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων δικαιούνται δώρου, υπολογιζομένου επί τη βάσει των εν αυταίς καθοριζομένων αποδοχών.

10) Δια τους εις τας τυπογραφικάς εργασίας απασχολουμένους τα δώρον θέλει υπολογισθή βάσει του πλήρους, κατά την διέπουσαν τούτους συλλογικήν σύμβασιν ή απόφασιν διαιτησίας, κατωτάτου ορίου ημερομισθίου, υπό τας λοιπάς εν άρθροις 1 και 2 της παρούσης προϋποθέσεις, εφ' όσον απασχολούνται επί εξάωρον τουλάχιστον ημερησίως και λαμβάνουν ημερομίσθιον ανώτερον του πλήρους τοιούτου, κατά την οικείαν διάταξιν. Δια τους λαμβάνοντας μικρότερον του πλήρους κατωτάτου ορίου ημερομισθίου το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει τούτου.

11) Υπό τας προϋποθέσεις του άρθρου 1 της παρούσης εις το πολιτικόν, υπαλληλικόν, υπηρετικόν και εργατοτεχνικόν προσωπικόν της Ε.Β.Α., το διατιθέμενον εις τας Υπηρεσίας Αμερικανικών Αεροπορικών Δυνάμεων Αττικής και Κρήτης καταβάλλεται ως δώρον ποσόν ίσον προς το ήμισυ του μέσου όρου των μηνι

αίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966.

12) Οἱ μαθηταὶ τεχνῖται τῶν Σχολῶν μαθητείας, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ προσδιορίζονται εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ τεχνίτου τῆς οἰκείας κατηγορίας, οἱ πρακτικῶς ἀσκούμενοι σπουδασταὶ ἀνεγνωρισμένων τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἐγένετο ρύθμισις τοῦ ἡμερομισθίου δι' ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν.δ. 3789) 1957, ὡς καὶ οἱ μαθητευόμενοι τῶν στρατιωτικῶν συνεργείων, οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀπὸ 14.2.1961 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν συμβασιν ἐργασίας, δικαιοῦνται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καθοριζομένου δώρου Πάσχα 1966, ὑπολογιζομένου βάσει τοῦ δι' αὐτούς, ὡς ἀνωτέρω, ἰσχύοντος ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 5

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο :

1) Οἱ ἐν καταστάσει **στρατεύσεως** τελοῦντες μισθωτοί. Ἐκ τούτων : α) οἱ τυχόντες, κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 χρονικὴν περίοδον, ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν δῶρον ἀνάλογον τόσον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐντὸς τῆς περιόδου ταύτης, καὶ β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ μισθωτοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν τὸ δῶρον κατὰ ἐμῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο Ὀργανισμοῦ ἢ ἐργοδότου, κατὰ ἐμῆμα δὲ ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως των ἐκ τοῦ στρατοῦ μέχρις 9.4.1966 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία **ἐφέλκυον**, καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὸν μῆνα, συνυπολογίζεται, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ δώρου, εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2) Οἱ ἐν καταστάσει **ἀσθενείας** διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες μισθωτοί : Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχαν ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι συμπληρωματικῶς θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ὁποφάσεως ἡμῶν «περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα 1966 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἡμφαλισμένους», ἐφ' ὅσον, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, δικαιοῦνται τοιούτου.

3) Εἰς τοὺς **ἐθελουσίως** ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ ἐφεξῆς ὑπαλλήλους τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίως παροχῆς (συντάξεως καὶ ἐπικουρήσεως).

4) Οἱ ἐν καταστάσει **διαθεσιμότητος** δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεως των τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

5) Οἱ ὑπὸ σύστημα ἐκ **περιτροπῆς** ἐργασίας ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς, λόγῳ τοῦ συστήματος, δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των, ἀναλογοῦντος δώρου, κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς **ἐπεξεργασίαν** καὶ **συσκευασίαν** σταφίδος, ὡς καὶ εἰς τὴν συσκευασίαν σταφυλῶν, ἐσπεριδοειδῶν καὶ ῥοδίων ἐν γένει, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν (ἐπεξεργασία καὶ συσκευασία σταφίδος) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν (συσκευασία σταφυλῶν, ἐσπεριδοειδῶν κλπ.) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἕξ (6) πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια κατὰ τὸ ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτου, ἀναλόγου, διὰ τὰ κάτω τῶν 5 ἢ 6, ἀντιστοίχως, πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Τοῦτο ὑπολογίζεται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, προβλέπωνται εὐνοϊκώτερα ἡμερομίσθια, ὁπότε τὸ δῶρον ὑπολογίζεται βάσει αὐτῶν, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρφωτὰς σταφιδοκιβωτίων κλπ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου, δι' ἕκαστον ἐργάτην, νὰ ὑπερβῇ τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδ' ἑκάστου ἡμερομισθίου δῶρον νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 80 δραχμῶν.

2) Εἰδικῶς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ **τιμολογίῳ** ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡρακλείου δέον ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 15 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς ἡμερομισθίου ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ

της συλλογικής συμβάσεως έργασίας δεν προβλέπονται άλλως τα της καταβολής του δώρου εις τους μισθωτούς τούτους.

3) Εις τους ύφαλοχρωματιστάς, ναυπηγεξυλουργούς και ματσακονιστάς θέλει καταβληθή ως δώρον, ανά πέντε (5) πραγματοποιηθέντα κατά το από 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 χρονικόν διάστημα ημερομίσθια, εν (1) ημερομίσθιον προς δραχμάς 75 ή προς το υπό κλαδικών ή ειδικωτέρων συλλογικών συμβάσεων και διαιτητικών αποφάσεων προβλεπόμενον τυχόν υψηλότερον ημερομίσθιον ή ανάλογον κλάσμα διά τα κάτω των πέντε (5) πραγματοποιηθέντα, του συνολικού ποσού του δώρου μη δυναμένου να υπερβή τα 15 ημερομίσθια.

Διά τους ανωτέρω τα ούτως υπολογιζόμενα ημερομίσθια (δώρα) δεν δύνανται να υπερβούν τα τέσσαρα κατά χρονικόν διάστημα μηνός εντός της ανωτέρω περιόδου.

Τα εγκεκριμένα εργατικά τιμολόγια των υφαλοχρωματιστών και ματσακονιστών προσαυξάνονται κατά ποσοστόν 30 ο/ο από 24.3.1966 μέχρι και 7.4.1966.

4) Οι μουσικοί των κέντρων διασκεδάσεως και κοσμικών ταβερνών δικαιούνται του ήμίσεος του κατά το άρθρον 1 της παρούσης προβλεπομένου δώρου και υπό τας εν αυτώ προϋποθέσεις.

5) Θεατρικαί και κινηματογραφικαί επιχειρήσεις πρώτης προβολής υποχρεούνται να καταβάλουν υπό τας προϋποθέσεις του άρθρου 1 της παρούσης εις έκαστον ταξιθέτην ή ταξιθέτιδα αυτών δώρον εκ δραχμών 900. Κινηματογραφικαί επιχειρήσεις δευτέρας και περαιτέρω προβολών υποχρεούνται να καταβάλουν, υπό τας αυτάς προϋποθέσεις, δώρον εκ δραχμών 700.

6) Του διά της παρούσης αποφάσεως και υπό τας εν αυτή προϋποθέσεις παρεχομένου δώρου δικαιούται και το προσωπικόν (μουσικοί, ηθοποιοί και τεχνίται) των Κρατικών Θεάτρων, επί τη βάσει των καταβαλλομένων αυτώ αποδοχών.

7) Εις το τεχνικόν και λοιπόν προσωπικόν των θεατρικών επιχειρήσεων ή υπό της παρούσης προβλεπομένη παροχή καταβληθήσεται παρά των υποχρέων προς τούτο εργοδοτών, παρ' οις τούτο εργάσθη από 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 κατά τα εν άρθρω 1 § 2 της παρούσης οριζόμενα.

8) Οι άρτεργάται δικαιούνται παρά των εργοδοτών αυτών δώρου εκ 15 ημερομισθίων σύν τη αξίρ 19.200 χιλιογράμμων λευκού άρτου, δι' όσους δικαιούνται τοιούτου, βάσει των κειμένων διατάξεων. Ολοκλήρου του δώρου τούτου δικαιούνται οι άρτεργάται, οι εργασθέντες συνεχώς παρά τω αυτώ εργοδότη κατά το από 26.12.1965 μέχρις 9.4.1966 χρονικόν διάστημα. Οι εργασθέντες διακεκομμένως κατ' αυτό, είτε εις τον αυτόν εργοδότην, είτε εις πλείονας, θέλουν λάβει παρ' εκάστου τούτων την αναλογίαν του δώρου, ήτις βαρύνει εκαστον.

Το ημερομίσθιον, εφ' ου υπολογισθήσεται το δώρον των άρτεργατών, είναι ίσον προς τον μέσον όρον των αποδοχών, τας οποίας έλαβεν έκαστον κατά το ανωτέρω χρονικόν διάστημα, συμφώνως προς το τηρούμενον βιβλίον παραγωγής άρτου.

Εις τους εκ των άρτεργατών διατελέσαντας εν ασθενεία συνεχώς ή διακεκομμένως εντός του ως άνω χρονικού διαστήματος το αναλογούν εις τον χρόνον της ασθενείας των δώρον, βάσει των διατάξεων του άρθρου 1 της παρούσης, θέλει καταβληθή παρά του Ασφαλιστικού των Οργανισμού, εφ' όσον διά τον χρόνον τούτον της ασθενείας των επεδοτήθησαν παρ' αυτού.

9) Έκαστος των οδηγών επιβατηγών αγοραίων αυτοκινήτων (ταξί και αγοραία) δικαιούται προς απόληψιν δώρου να εισπράττη αλόκληρον την χορηγηθησομένην, λόγω των εορτών Πάσχα 1966, αύξησιν της πτώσεως της σημαίας του μετρητού. Επί πλέον ούτοι δικαιούνται παρά των εκμεταλλευομένων το αυτοκίνητον, υπό τας προϋποθέσεις του άρθρου 1 της παρούσης, του ποσού των δραχμών 350. Του εν λόγω ποσού δικαιούνται πάντες οι οδηγοί των επιβατηγών αγοραίων αυτοκινήτων, εξαιρέσει μόνον εκείνων, οι οποίοι διά ρητής συμφωνίας μετά του ιδιοκτήτου συνδέονται μετ' αυτού δια συμβάσεως μισθώσεως πράγματος.

Εις ας περιπτώσεις οι ανωτέρω δεν ήθελον εισπράξει την διαφοράν ταύτην ή είναι οδηγοί αυτοκινήτων, στερουμένων μετρητού, δικαιούνται να λάβουν δώρον παρά των εκμεταλλευομένων το αυτοκίνητον και υπό τας προϋποθέσεις και τους όρους της παρούσης αποφάσεως δραχμάς 950, συμψηφιζομένου εις το ποσόν τούτο του τυχόν εισπραχθησομένου παρ' αυτών διά τας εορτάς του Πάσχα δικαιώματος εκκινήσεως. Του τελευταίου τούτου ποσού δικαιούται και εκαστος των οδηγών αυτοκινήτων και εργατοτεχνιτών εν γένει εκκενώσεως βόθρων, εφ' όσον δεν αμείβεται διά μηνιαίου μισθού ή ημερομισθίου

(όπότε ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης), ἀλλ' ἀμείβεται διά ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

10) Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ σερβιτόροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἑστιατορίων, ζυθεστιατορίων, οἰνομαγειρείων, ψητοπωλείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, καφεζαχαροπλαστείων, ἀναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων τὰ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 171386)10437)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου κεκανονισμένα ποσοστὰ αὐξάνονται ἀντιστοίχως ἀπὸ 15 ο)ο εἰς 22 ο)ο, ἀπὸ 12 ο)ο εἰς 20 ο)ο καὶ ἀπὸ 10 ο)ο εἰς 17 ο)ο διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 4.4.1966 μέχρι 18.4.1966, εἰδικῶς δὲ διὰ τὰς κοσμικὰς ταβέρνας, κέντρα διασκεδάσεως, ἐξοχικὰ κέντρα καὶ ψητοπωλεῖα ἀπὸ 9.4.1966 μέχρις 23.4.1966.

Τὸ προϊὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσεως τῶν κεκανονισμένων ποσοστῶν κατανέμεται μεταξὺ τῶν σερβιτόρων καὶ τῶν βοηθῶν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν βάσει τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ποσοστῶν ἑκάστου.

11) Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 4.4.1966 μέχρις 18.4.1966, αὐξάνονται τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τοῦ ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοσκεπασμάτων. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο, διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως, δὲν ἤθελε καλύψει τοὺς ὑπὸ τὴν ἐν ἰσχύϊ ὑπ' ἀριθ. 10)1961 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑκάστῳ τῆς ἐπὶ ἔλαττον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως, τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

12) Πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὰ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων αὐξάνονται κατὰ 30 ο)ο ἀπὸ 2.4.1966 μέχρι 16.4.1966 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσόν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παρακράτησιν 210 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κουρείου καὶ 240 δραχμῶν δι' ἕκαστον βοηθὸν κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθῆ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνιτριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλεισμένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλείονας τοῦ ἑνὸς τεχνίτας. Εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸ προϊὸν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως τὰ δῶρα τῶν βοηθῶν ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ μεριδίου τούτων.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχμῶν 950 διὰ τοὺς τεχνίτας, δραχμῶν 750 διὰ τὰς τεχνίτριας, δραχμῶν 210 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ δραχμῶν 240 διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

13) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργούντων λουτρῶν καθαριότητος, ἰαματικῶν καὶ θαλασσίων αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 25ο)ο αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων ἀπὸ 4.4.1966 μέχρι 18.4.1966. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

14) Ἐπίσης, πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν στιλβωτηρίων, αὐξάνονται ἀπὸ 4.4.1966 μέχρι καὶ 18.4.1966, κατὰ ποσοστὸν 30ο)ο, αἱ τιμαὶ στιλβώματος, τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως δὲ ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων στιλβωτῶν, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

15) Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλασιέ) τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων, τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζυγιστὰς τῶν Δημοτικῶν Σταθμῶν, χορηγεῖται, ὑπὸ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ περιορισμούς, δῶρον ἐκ δραχμῶν 950 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 800 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπηται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

16) Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, τόσον διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων, ὅσον καὶ διὰ σταθεροῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου μόνον ἐπὶ τοῦ εἰς χρῆμα καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Τὸ δῶρον

ταῦτο δὲν συμψηφίζεται πρὸς τὸ δῶρον, οὗτινος δικαιοῦνται οἱ σερβιτόροι βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 10 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

17) Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδοροσφαγέων, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζώων, ἐλαιομετρητῶν, καρραγωγέων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν, μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς «περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς» κειμένης νομοθεσίας κλπ., αὐξάνονται τὰ νομίμως ἐγκεκριμένα ἢ συμπεφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ 30 ο/ο ἀπὸ 4.4.1966 μέχρι καὶ τῆς 18.4.1966, εἰδικῶς δὲ τῶν ραπτεργατῶν ἀπὸ 30.3.1966 μέχρι καὶ τῆς 13.4.1966.

18) Διὰ τοὺς ραπτεργάτας καὶ ραπτεργατρίας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς Στρατιωτικὰ Συνεργεῖα ἁρμαδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης περιοχῆς Α.Π. τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 95518)1961 ὑ.ἀ. καθοριζομένων μικτῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 7

1) Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 23845)1835)1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ Κεφαλαίου Ε' τῆς ταυταρίθμου ἀπὸ 29.9.1951 ἐγκυκλίου τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν ὁριζόμενον δῶρον φορτοεκφορτωτῶν κλπ. τῶν τε μονίμων καὶ ἐπικουρικῶς ἐργασθέντων ὑπολογίζεται μέχρι ποσοῦ δραχμῶν δέκα ὀκτὼ (18), κατ' ἀνώτατον ὅριον, δι' ἕκαστον πραγματοποιηθέν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τοῦ Ι.Κ.Α. ἡμερομίσθιον παρ' ἑκάστου τούτων ἀπὸ 21.12.1965 μέχρι 5.4.1966 ἢ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων (Ε.Ρ.Φ.), ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι τὸ ἀνώτατον ποσὸν καταβλητέου εἰς ἕκαστον δώρου ἑορτῶν Πάσχα 1966 δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς δραχμὰς χιλίας ὀκτακοσίας (1.800).

2) Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Κομμωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις δῶρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ αὐτῶν ἡμερομισθίου ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ὅπερ ὅμως δὲν δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένου γενικοῦ τοιούτου, ηὐξημένου κατὰ 15 ο/ο.

Ἄρθρον 8

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1, δικαιοῦται τὸ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον καὶ ἐν αὐτῷ ἐνδιαιτώμενον προσωπικὸν (βοηθοί, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, κηπουροί, μάγειροι κλπ.) καὶ τὸ διεπόμενον ὑπὸ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοιοῦτον, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόνον καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν. Εἰδικῶς διὰ τὰς οἰκιακὰς βοηθούς, ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο εἰς τὸ ἀκέραιον δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν δραχμῶν 225, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 9

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ὡσαύτως δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν, τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ ταῦ Δημοσίου, Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 10

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς ἀποδοχὰς ὑψηλοτέρας τῶν καθοριζομένων δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχήν.

Ἄρθρον 11

1) Ἐπιχειρήσεις, αἵτινες λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν ἤργησαν ἀπὸ τῆς 26.12.1965 καὶ ἐφεξῆς, μέχρι δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤργησαν συνεχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατὰ δὲ τὰ 2)3 αὐτοῦ, ἐὰν ἤργησαν πλέων τῶν δύο μηνῶν, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος.

2) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ

επιχειρήσεων, όπερ εξηκολούθησε παρέχον κάς υπηρεσίας του παρά τήν άργίαν τής επιχειρήσεως.

Άρθρον 12

Η υπό τής παρούσης προβλεπομένη έκτακτος οικονομική ενίσχυσις (δώρον) υπόκειται, ώς καί αί λοιπαί άποδοχαί, είς πάσας τάς υπέρ τών οικείων Ασφαλιστικών καί λοιπών Οργανισμών ή Λογαριασμών Κοινωνικής Πολιτικής (πλήν τής Εργατικής Κατοικίας) καθωρισμένας κρατήσεις καί εισφοράς, καταβλητέας είς τέσσαρας (4) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, έξ ών ή πρώτη μέχρι τής 1.5.1966.

Άρθρον 13

Το υπό τής παρούσης προβλεπόμενον δώρον, όπερ έν ούδεμιά περιπτώσει επιτρέπεται νά καταβληθή είς είδος, άλλ' είς χρήμα μόνον, θά καταβληθή έφ' άπαξ μέχρι τής 7.4.1966.

Άρθρον 14

Αί διατάξεις τής παρούσης δέν έχουν έφαρμογήν είς τάς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Έπί έργατών καί λοιπών, εκτός τών έν άρθρω 9 άναφερομένων γεωργικών ή κτηνοτροφικών εργασιών.

β) Έπί τών κατ' οίκον εργαζομένων είς κωμοπόλεις (Δήμους ή Κοινότητας), αληθυσμού κάτω τών 2ξ χιλιάδων κατοίκων.

γ) Έπί τών έπί ποσοστοίς άμειβομένων μισθωτών, πλήν τών έν ταίς προηγουμέναις έξαιρέσεσιν.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τή 30 Μαρτίου 1966

—

Διορθώσεις ήμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 169 τής 22 Μαρτίου 1966)

Είς τό υπ' άριθ. 1 Φ Ε.Κ. (τεύχος Β') τής 4.1.1966, είς ό κατεχωρήθη ή υπ' άριθ. 9)3.1.1966 άποφασις τού Υπουργού Εργασίας περί κηρύξεως εκτελεστής τής υπ' άριθ. 38)1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών επερί τών όρων άμοιβής προσωπικού παντοπωλείων, οινοπαντοπωλείων κλπ. άπάσης τής χώρας»(*), έπέλθη ή κάτωθι διόρθωσις: Είς την παράγραφον «Α' Άρθρον προσωπικόν» άπό στοιχείον «δ» καί μετά τάς λέξεις «έτη υπηρεσίας... κατά τό 9ον καί 10ον δραχμαί 2.230» διορθούται είς τό όρθόν «2.240».

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 48 τής 29 Ιανουαρίου 1966)

Επιφέρονται αί άκόλουθοι διορθώσεις είς τό κείμενον τής συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων Υ)Κ «Βασίλισσα Άννα Μαρία» καί «Αρκαδία», κυρωθείσης διά τής υπ' άριθ. 69385) 10765)28.9.1965 άποφάσεως ΥΕΝ)ΔΕΙον καί δημοσιευθείσης είς τό υπ' άριθ. 676Β')14.10.1965 Φ.Ε.Κ. (*).

1) Σελίς 4873, 1η στήλη, 12ος στίχος, άντί «Ο Στέφεσον» τίθεται «Ο Στέφενσων».

2) 1η στήλη, 13ος στίχος, προστίθεται μετά την λέξιν «καί» τό «J».

3) 2α στήλη, 1ος στίχος, άντί «Transoceani» τίθεται «Transoceanic».

4) Έδάφιον β', στίχος 2ος, άντί «τήν επώνυμον» τίθεται «τήν επωνυμίαν».

5) Έδάφιον γ', παράγραφος δ, στίχος 4ος άντί «Κυκλαδάς» τίθεται «Κυκλάδας», είς τόν δεύτερον δέ στίχον άντί «Στέφεναν» τίθεται «Στέφενσων».

6) Κεφ. Α', άρθρον 1, στίχος 1ος, άντί «υπηρετησάντων» τίθεται «υπηρετούντων».

7) Σελίς 4874, 1η στήλη, παράγραφος 11, έδάφ. β' Κατωτερον πλήρωμα, στίχος 5ος άντί «ναυτόπαις μέ υπηρεσίαν μέχρις ένός έτους (λίραι) 16.10.0» τίθεται «ναυτόπαις μέ υπηρεσίαν άνω τού έτους (λίραι) 24.10.0.».

8) 1η στήλη, παράγραφος IV, έδάφιον γ' περί υπηρεσίας μαγειρείου, στίχος 2ος, άρχιμάγειρος, άντί «75.00.0» τίθεται «77.00.0».

9) Άρθρον 2, έδάφιον α', στίχος 3ος, άντί «τοίς οκατόν» τίθεται «τοίς εκατόν».

10) 2α στήλη, Κεφάλ. Β', άρθρον 5, έδάφιον 1, στίχος 3, άντί «πλοιοκτητρίας», τίθεται «πλοιοκτησίας» καί έν συνεχεία είς τόν δον στίχον τού αύτού έδαφίου άντί «εκ λιρών 200» τίθεται «εκ λιρών 2.0.0».

11) Σελίς 4875, στήλη 2α, 5ος στίχος, άντί «έκάστην» τίθεται «έκάστη».

12) Σελίς 4876, 1η στήλη, άρθρον 14 § 1 στίχος 3ος, άντί «άπό τής Δευτέρας μέχρι τού Σαββάτου» τίθεται «άπό τής Δευτέρας μέχρι καί

(*) ΕΕΔ 25. 126.

(*) ΕΕΔ 24. 1465.

τοῦ Σαββάτου».

13) 1η στήλη, ἄρθρον 15, § 4, 13ο ς στίχος, ἀντὶ «ἐργασίαν ἰδεικότητός των» τίθεται «ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των».

14) Σελὶς 4877, 1η στήλη, ἐδάφ. 3, 3ος στίχος, ἀντὶ «τὰν κατάπλουν» τίθεται «τὸν κατάπλουν».

15) Σελὶς 4878, 1η στήλη, 7ος στίχος, παράγραφος 8 ἀντὶ «ἐνδεικτικῶς» μόνον μὴ...» τίθεται «ἐνδεικτικῶς μόνον, μὴ»...».

16) 1η στήλη, ἄρθρον 23, ἐδάφιον α', στίχος 3ος, ἀντὶ «ἀσφάλεαν», τίθεται «ἀσφάλειαν».

17) 2α στήλη, Κεφάλ. Ζ', ἄρθρον 25, στίχος 4ος, μετὰ τὴν φράσιν «προσθέτου ἐργασίας» προστίθεται ἡ λέξις «κατά».

18) Ἄρθρον 26 § 1, στίχος 12ος, ἀντὶ «συμμετάσχοντας» τίθεται «συμμετασχόντας»

19) Σελὶς 4879, 1 στήλη, παράγραφος 4 ἐδάφιον.ε', στίχος 3ος, ἀντὶ «αὐτῶν ψυγείου» τίθεται «αὐλῶν ψυγείου».

20) 1η στήλη, ἄρθρον 28 § 1, στίχος 1ος, ἀντὶ «περιπτώσεων» τίθεται «περιπτώσεως».

21) Σελὶς 4880, 1η στήλη, παράγραφος 2, ἐδάφιον γ', στίχος 19ος, ἀντὶ «ὁρισμένη» τίθεται «ὁρισμένη»

22) 1η στήλη, ἄρθρον 32 § 1, 4ος στίχος, ἀντὶ «ἀναβάλονται» τίθεται «ἀναβάλλονται».

23) 2α στήλη, παράγραφος 5, στίχος 2ος, ἀντὶ «δύο μήνας» τίθεται «δύο μῆνας».

24) 2α στήλη, ἄρθρον 34, ἐδάφ. 5, στίχος 2ος, ἀντὶ «Ο ΣΤΕΦΕΝΣΟΝ», τίθεται «Ο ΣΤΕΦΕΝΣΩΝ».

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 48 τῆς 29 Ἰανουαρίου 1966)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ 90349)Ε. 1431)1965 ἀποφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ ταῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Τυπογράφων κλπ.», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 659)5 10.1965 Φ. Ε. Κ., τεῦχος Β' (*) ,ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι διορθώσεις ἡμαρτημένων:

Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, καθ' ὃ: «Ἡ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὀφειλὴ καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ ἢ παρακρατεῖται ἐκ τῆς συντάξεως εἰς δόσεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς καθοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Δ. Σ. δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 120», διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «Ἡ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὀφειλὴ καταβάλλεται ἐφ' ἅπαξ ἢ παρακρατεῖται ἐκ τῆς συντάξεως εἰς δόσεις, ὧν ὁ ἀριθμὸς καθοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Δ.Σ. δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὰς 120».

(*) ΕΕΔ 24, 1279.

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 48 τῆς 29 Ἰανουαρίου 1966)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 81948)Σ. 645)1965 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 13 τοῦ ἄρθρου 10 καὶ προσθήκης ἄρθρου ὑπ' ἀριθ. 26 εἰς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεως Προσωπικοῦ Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς», δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 649 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Β') τῆς 4.10.1965 (*), ἐπέρχονται αἱ ἀκόλουθοι διορθώσεις:

Ἀντὶ τῆς ἐσφαλμένως δημοσιευθείσης παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 26: «3. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀναπροσαρμόζονται αἱ εἰς τοὺς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον συνταξιούχους καταβαλλόμεναι συντάξεις κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων, ἐφ' ὅσον δὲ ἐκ τῆς τοιαύτης ἀναπροσαρμογῆς ταύτης προκύπτει μικρότερον ποσὸν συντάξεως τῆς ἤδη καταβαλλομένης τοιαύτης, συνεχίζεται ἡ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τῆς ἤδη λαμβανομένης συντάξεως», τίθεται τὸ ὀρθόν: «3. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ἀναπροσαρμόζονται αἱ εἰς τοὺς κατὰ τὸ παρὸν ἄρθρον συνταξιούχους καταβαλλόμεναι συντάξεις κατὰ τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων. Ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἀναπροσαρμογῆς ταύτης προκύπτει μικρότερον ποσὸν συντάξεως τῆς ἤδη καταβαλλομένης τοιαύτης, συνεχίζεται ἡ καταβολὴ τοῦ ποσοῦ τῆς ἤδη λαμβανομένης συντάξεως».

(*) ΕΕΔ 24, 1524.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μετά τὸν Νόμον 4504)1966

Ἀπὸ τὸν κύκλον τῶν διαφόρων καὶ ἐπὶ ποικίλων θεμάτων διατάξεων τοῦ προσφάτου νόμου 4504)1966 (ἀνωτέρω σελ. 435), (ἃς παραμερισθῇ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 6, πρβλ. τὰ ἐν ΕΕΔ 23, 1536 γραφέντα περὶ νομοθετήσεως), πρέπει νὰ ἀποχωρισθῇ, ὡς ἐκ τῶν πλέον χρησίμων διὰ τὴν πραγματικὴν προστασίαν τῶν μισθωτῶν, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα ἀδείας τούτων κατὰ τὸν ἀ.ν. 539)1945.

Ἀφ' ὅτου ἐτέθη εἰς ἐφαρμογὴν ὁ ἀνωτέρω νόμος περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν, κατέστη ἀντικείμενον ἐπανειλημμένης ἐρεύνης ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας τῶν Δικαστηρίων, ἂν διὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας ἀπαιτῆται νὰ ὑποβάλῃ ὁ μισθωτὸς προηγουμένως εἰς τὸν ἐργοδότην του σχετικὴν αἴτησιν ἀδείας (ἔγγραφον ἢ προφορικήν). Κρατήσασα τελικῶς γνώμη τῆς νομολογίας, καὶ ἐκείνης τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπῆρξεν, ὅτι ναὶ μὲν ὁ νόμος, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις, εἰσήγαγε τὸ δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν, ἀλλά, διὰ νὰ καταστῇ τοῦτο ἐνεργόν, ἀπαιτεῖται νὰ ἀποδεικνύῃ ὁ μισθωτός, ὅτι ὑπέβαλε δι' αὐτὸ σχετικὴν πρὸς τὸν ἐργοδότην αἴτησιν. Ἄλλως οὔτε ἐδικαιοῦτο τῆς ἀδείας καὶ τότε φυσικὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου διὰ στέρησιν τῆς ἀδείας του.

Τοῦτο, ἐν ὄψει πάντοτε τοῦ ἐνδιαθέτου φόβου τῶν μισθωτῶν νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά των, εἰς ἐποχὴν μάλιστα ἐντεταμένης ἀνεργίας, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἔβαινε ἁρμονικῶς πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος δὲν ἐξυπηρετεῖ μόνον τὸν μισθωτὸν ἀτομικῶς, ἀλλὰ καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς χώρας, ἀφοῦ διὰ τῆς κατ' ἔτος ἀδείας καὶ ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν πολλαπλασιάζεται ἡ παραγωγὴ μὲ τὰς ἀνανεωμένας δυνάμεις των.

Ὑπὸ τὴν ἐποψίν, λοιπόν, αὐτὴν ἐμφανίζεται πράγματι ὡς χρήσιμος ἡ νέα διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους παράσχῃ τὴν ἄδειαν, ἔστω καὶ ἐὰν δὲν ἐζητήθη αὕτη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, μὲ τὰς ἐκ τῆς ἀρνήσεώς του ἄλλως γνωστὰς κατ' αὐτοῦ ἀστικὰς καὶ ποινικὰς κυρώσεις τοῦ νόμου.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι χρήσιμος καὶ ἡ διὰ τῆς παραγράφου 17 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου κύρωσις, ἐχουσῶν πλέον ἰσχὺν νόμου, τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας τῶν μισθωτῶν, μετὰ τὴν γνωστὴν ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἡ ὁποία ἀσφαλῶς ἐφήρμοσεν ὀρθῶς τὸν ἰσχύοντα νόμον, ὄχι μόνον διότι οὕτως ἢ ἄλλως τὸ ἐπίδομα τοῦτο ἀποτελεῖ ἐν τῇ πραγματικότητι μίαν δεδομένην εἰς τοὺς μισθωτοὺς παροχήν, ἀλλὰ ἠδύνατο νὰ προκύψῃ καὶ ζήτημα ἐπιστροφῆς ἀχρεωστήτως καταβληθέντων εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατὰ τὸ πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ ἀναγνωρισθὲν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς παράνομον.

Σκεπτόμεθα ὅμως, ἀφοῦ ὁ νομοθέτης τοῦ προσφάτου αὐτοῦ νόμου ἐπελήφθη τῆς ρυθμίσεως θέματος ἀδείας τῶν μισθωτῶν καὶ ἐν ὄψει τοῦ ὅτι παρεμένουν ἐκτὸς τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 539)1945 περὶ ἀδειῶν κατηγορίαι τινὲς ἐργαζομένων, διὰ τὰς ὁποίας ἐπεφυλάχθη ἡ ἐπέκτασις τῶν διατάξεων του διὰ διατάγματος (ἄρθρον 1 § 2 ἀ.ν. 539)1945), καὶ ἀφοῦ διὰ τοῦ αὐτοῦ νόμου 4504)1966 προκειμένου περὶ καθιερώσεως Κυριακῆς ἀργίας ἢ ἡμερῶν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, προετιμήθη - καὶ ὀρθῶς - ἡ πλέον εὐέλικτος διαδικασία τῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπεκτάσεως, ἀντὶ διὰ διατάγματος, ὅτι θὰ ἔπρεπε νὰ ἰσχύσῃ τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὴν ἐπέκτασιν τοῦ δικαιώματος ἀδείας, τὸ ὁποῖον πάντως εἶναι καιρὸς νὰ γίνῃ, μετὰ τόσα ἔτη ἐφαρμογῆς τοῦ ἀ.ν. 539)1945.

Εἶναι ὅμ' ὄψιν μας βεβαίως, ὅτι τὰ δικαστήρια ἔχουν προσαιτιολιθῇ (καὶ τοῦτο ὄχι ἄνευ ἀντιρρήσεων ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου) πρὸς τὴν γνώμην ὅτι διὰ τὰς κατηγορίας αὐτὰς τῶν ἐργαζομένων, αἱ ὁποῖαι μένουν ἐκτὸς τῆς προστασίας τοῦ ἐργατικοῦ περὶ ἀδειῶν νόμου, ἰσχύουν ἐπικουρικῶς αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος περὶ ἀδειῶν (ὡς π.χ. διὰ τὸ εἰκόσιτον προσωπικόν), ἀλλὰ τοῦτο δὲν εἶναι βεβαίως καὶ ὁμαλόν, νὰ ὑπάρχῃ δηλαδὴ ἄλλο Δίκαιον δι' ὡρισμένας κατηγορίας ἐργαζομένων, καὶ μὲ ἄλλας μάλιστα προϋποθέσεις.

* * *

Χρήσιμος εἶναι, ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀνωτέρω, καὶ ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νέου νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν, ὅπου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας ἡ καθιέρωσις ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας ἢ ἑορτασίμων ἡμερῶν ἢ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως δι' ἐργοδότας ἢ μισθωτοὺς ἐπιβάλλεται διὰ διατάγματος, ἐφεξῆς ἀρκεῖ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένη διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ καθιέρωσις ἁπλουστέρας διαδικασίας πρέπει νὰ ἐλπίζωμεν, ὅτι θὰ κινήσῃ τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας νὰ ἐξασφαλίσῃ εἰς ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους τῶν ἐν ἄρθρῳ 12 § 8 τοῦ π.δ. τῆς 8.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐργασιῶν», ὡς καὶ εἰς πάντα ἄλλον ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον, μὴ ἀπολαύοντα τῆς διὰ τοῦ νόμου καθιερουμένης ἀναπαύσεως, ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος δι' ἀνάπαυσιν, δι' ὅσους μέχρι σήμερον δὲν ἔχει ἐκδοθῇ τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως διάταγμα, διότι δὲν εἶναι νοητὸν νὰ ὑπάρχουν μισθωτοί, οἱ ὁποῖοι νὰ ἐργάζωνται συνεχῶς, ἄνευ διακοπῆς τινος, ὡς ὑποζύγια...

Τοιαῦται περιπτώσεις ἀντιμετώπισαν ἐπανειλημμένως τὰ δικαστήρια καὶ βεβαίως ἐφήρμοσαν τὸν νόμον, ὁ ὁποῖος ὅμως δὲν ἐναρμονίζεται καὶ πρὸς τὸ περὶ δικαίου συναίσθημα.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεύχος 8 (590)

Ἀθῆναι, 15 Ἀπριλίου 1966

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΑΝΑΜΟΡΦΩΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ (*)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΔΑΜΩΝΟΣ ΔΡ. ΡΟΥΤΣΑΚΟΥ, Δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ

I. Γενικότητες

Α'. Χαρακτὴρ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου

1. Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ὡς αὐτοτελὴς ἤδη κλάδος δικαίου, περιλαμβάνει τὸ σύνολον τῶν νομικῶν κανόνων, τῶν ρυθμιζόντων τὰς ἐκ τῆς διαθέσεως ἐπ' ἀμοιβῇ τῆς ἐργασίας δημιουργουμένας καὶ διαμορφουμένας ποικίλας σχέσεις.

2. Βεβαίως ὁρισμοὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου δίδονται πολλοί, διαφέροντες μεταξύ των φραστικῶς ἢ καὶ κατ' οὐσίαν, οἱ πλεῖστοι ὅμως ἐξ αὐτῶν κατακεχωρισμένοι εἰς νομικὰ διδακτικὰ ἐγχειρίδια ἢ καθ' ὅλου νομικὰς πραγματείας, διατυποῦνται βάσει νομικῶν κατὰ τὸ μᾶλλον τυπικῶν στοιχείων καὶ κριτηρίων. Ὁ ἀνωτέρω παρατιθέμενος ὁρισμός, ἀξιολογῶν οὐσιαστικώτερον τὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα, προβάλλει ἐξ αὐτῶν δύο, τὸ οἰκονομικὸν καὶ τὸ κοινωνικὸν στοιχεῖον.

3. Οὕτω τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ρυθμίζον σχέσεις προεχόντως οἰκονομικάς, προσλαμβάνει ἐξ αὐτοῦ ἰδιαζόντως κοινωνικὸν χαρακτῆρα, ἐντασσόμενον εἰς τὴν εὐρυτέραν ἔννοιαν τοῦ κοινωνικοῦ δικαίου. Πράγματι, ὡς ἐκ τοῦ ἀντικειμένου ρυθμίσεως, τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἅπτεται τοῦ καθόλου κοινωνικοῦ προβλήματος καὶ τῶν μεθόδων ἐπιλύσεώς του, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ ἐπιτυχὴς ρύθμισις τῶν ἐπὶ μέρους οἰκονομικῶν σχέσεων καὶ προβλημάτων συμβάλλει τὰ μέγιστα εἰς τὴν οἰκονομικὴν πρόοδον καὶ ἀνάπτυξιν ὡρισμένης κοινωνίας, ἥτις περαιτέρω ἀποτελεῖ τὴν βασικὴν προϋπόθεσιν πάσης κοινωνικῆς ἀναπτύξεως (ὁ Α. *Πάτρας*: Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς - πρόλογος - σελὶς 7, παρατηρεῖ, ὅτι ἡ οἰκονομικὴ ἀνάπτυξις δὲν ἀποτελεῖ αὐτοσκοπόν, ἀλλὰ μέσον διὰ τὴν πραγματοποίησιν τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως).

4. Ὑπὸ τοιαύτας σκέψεις ἐλέχθη, ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀποτελεῖ τὸν κοινωνικὸν πόλον τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου (Radbruch: Εἰσαγωγὴ εἰς τὴν Νομικὴν Ἐπιστήμην, μετάφρασις *Ν. Ταζεδάκη*, σελ. 108). Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιτάσεως ὑφισταμένης συγχύσεως τονίζεται, ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἀποτελεῖ οὐχὶ δημόσιον δίκαιον, ἀλλὰ κλάδον τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ρυθμίζοντα τὴν σύμβασιν ἢ εὐρύτερον τὴν σχέσιν ἐργασίας, συναπτομένην ὑπὸ ἀτόμων συναλλασσομένων καὶ μὴ ἐχόντων ἐπίσημόν τινα πολιτειακὴν ἰδιότητα καὶ ἁρμοδιότητα. Ἡ προϊοῦσα δημοσιοποίησις τῶν κανόνων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου δὲν ἰσχύει εἰς τὸ νὰ προσδώσῃ εἰς τὸν κλάδον τοῦτον χαρακτῆρα δημοσίου δικαίου, ἐλλείψει τῶν κλασικῶν στοιχείων τῶν συνθετόντων τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου τούτου. Ἁπλῶς προσδίδει εἰς τοὺς κανόνας τοῦ δικαίου ἐργασίας, ὡς συμβαίνει εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον, ὑπερτέραν ἰσχὺν τῆς ἀτομικῆς βουλήσεως καὶ κοινωνικωτέραν ὑφήν. Τὸ συνήθως ἀποκαλούμενον ποινικὸν ἐργατικὸν δίκαιον ἀποτελεῖ ἀμιγῶς ποινι-

(*) Εἰσήγησις ὑποβληθεῖσα εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Προγραμματισμοῦ τῆς Ἑταιρίας Ἑλληνικῶν Σπουδῶν.

κὸν καὶ οὐχὶ ἐργατικὸν δίκαιον.

5. Ἡ σπουδὴ καὶ ἀνάπτυξις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου παρουσιάζει ἰδιαίτερον διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐνδιαφέρον καὶ ἀποτελεῖ ἐπιτακτικὴν δι' αὐτὴν ἀνάγκην. Τοῦτο, ἐν ὄψει τῆς ἐντατικῆς μεταπολεμικῆς προσπαθείας οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, ἰδίᾳ δὲ τῆς προπαρασκευῆς της διὰ τὴν σταδιακὴν ἕνωσιν πρὸς τὴν Εὐρωπαϊκὴν Οἰκονομικὴν Κοινότητα. Πράγματι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς οἰκονομικῶς προηγμένας χώρας τῆς Δύσεως, εἰς χώρας μᾶλλον οἰκονομικῶς ὑπανα πτύκτους ὁ οἰκονομικὸς προγραμματισμὸς ἀποτελεῖ ἀγχώδη προσπάθειαν ἐπιλογῆς τοῦ ὀρθοῦ καὶ ἀξιοποιήσεως τῶν περιωρισμένων παραγωγικῶν πόρων, ἐν μέσῳ ἀπείρων δυνατοτήτων, ἰδίᾳ τεχνολογικῶν.

6. Τέλος ἐν τῇ σπουδῇ καὶ ἀξιολογήσει τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου δὲν θὰ πρέπει νὰ ὑπερτιμηθῇ ἡ ἄλλως μὴ κρατήσασα ἄποψις, καθ' ἣν τὸ ἐργατικὸν δίκαιον εἶναι τάξικόν, εἴτε διότι ἐξυπηρετεῖ ἀποκλειστικῶς καὶ οἱονεὶ κεχωρισμένως τὴν ἐργατικὴν τάξιν, εἴτε διότι ὑπηγορεύθη καὶ ἐπεβλήθη ὑπὸ τῆς οἰκονομικῶς κρατούσης τάξεως, διαθετούσης τὰ μέσα παραγωγῆς καὶ χρησιμοποιούσης τὴν ἀνθρωπίνην ἐργασίαν. Ἡ τελευταία αὕτη ἄποψις, ἐπηρεασμένη καὶ ἐξ ὡρισμένης πολιτικῆς ἰδεολογίας καὶ χαρακτηρίζουσα ὁμοιομόρφως τὸ καθόλου δίκαιον, δὲν εἶναι νέα, σήμερον ὅμως θεωρεῖται πλέον «ξεπερασμένη». Παρὰ ταῦτα εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου διαθέτει καὶ ἤδη ἀξιολόγους ὑποστηρικτάς. Οὕτως ἐκ τῶν συγχρόνων ὁ Lyon - Caen εἰς τὴν ἐν σχέσει ἐργασίας ὑφισταμένην ἐξάρτησιν διαβλέπει ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας καὶ διαρκῆ ἀγῶνα κατὰ τῆς ἐξαρτήσεως, τὸ δὲ ὑπὸ τῆς Πολιτείας τιθέμενον ἐν γένει δίκαιον χαρακτηρίζει ὡς ἐκφράζον τὴν βούλησιν τῆς κρατούσης τάξεως, προωρισμένον νὰ περιφρουρήσῃ τὴν ὑφισταμένην κατάστασιν, εἰς δὲ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον εἰδικώτερον νὰ νομιμοποιήσῃ καὶ διατηρήσῃ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἀνθρωπίνης ἐργασίας ὑπὸ τῶν διαθετόντων τὰ μέσα παραγωγῆς (Lyon - Caen : Manuel de droit du Travail et de la Sécurité Sociale, σελὶς 19, «S' il est vrai que le droit en général est constitué par l'ensemble des règles de conduite sanctionnées par l'autorité de l' Etat, par lesquelles s'exprime la volonté de la classe dominante et destinées à sauvegarder l'ordre établi par celle - ci, le droit du travail apparaitra comme une branche particulière de ce droit, dont le trait spécifique est de légaliser et préserver ce qu'il y a de plus fondamental dans l'ordre établi, à savoir l'utilisation de la force de travail humaine, par les propriétaires des instruments de production).

Παρ' ἡμῖν παρομοίας ἀπόψεις διατυπώνει ὁ *Κ. Δημάκης* (εἰς πίστωσιν βλ. ἐσχάτως ΕΕΔ 24, σελὶς 899 ἑξ.).

Β'. Διαμόρφωσις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἐν Ἑλλάδι

1. Μέχρι τῶν τελευταίων σχεδὸν ἐτῶν τοῦ μεσοπολέμου τὸ ἐργατικὸν ἐν Ἑλλάδι δίκαιον δὲν εἶχεν ἐντελῶς χειραφετηθῇ τοῦ καθόλου ἀστικοῦ τοιούτου. Οἱ πλεῖστοι τῶν θεωρητικῶν, οἱ ἑρμηνευταὶ καὶ ἡ νομολογία ἐν τῷ συνόλῳ ἀντιμετώπιζον τὸν διαφαινόμενον νέον κλάδον τοῦ δικαίου ὡς κεφάλαιον τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου ἰδιορρύθμου ὑφῆς. Οὕτως ἠκολουθεῖτο πιστῶς ἡ ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ ὁρολογία περὶ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, μισθωτοῦ καὶ ἐκμισθωτοῦ, ἀντιπαρετίθετο δὲ εἰς τὴν τοιαύτην μίσθωσιν ἡ σύμβασις μισθώσεως ἔργου καὶ δὲν διεραίνετο ἀπολύτως σαφὴς ἡ διάκρισις τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς βασικῆς καὶ θεμελιώδους ἐννοίας τοῦ συγχρόνου ἐργατικοῦ δικαίου. Εἰς πίστωσιν τῆς ἐξικνουμένης μέχρι τῶν τελευταίων πρὸ τοῦ πολέμου ἐτῶν καὶ κατὰ τὸν πόλεμον συγχύσεως ἐνδεικτικῶς ἀναφέρεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 1314)1941 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν (Θέμ. ΜΙ', σελὶς 166), ἥτις ἐδέχετο, ὅτι ἡ κατάστασις ἐξαρτήσεως ἀποτελεῖ σύνηθες μέν, ἀλλ' οὐχὶ ἀπαραίτητον γνώρισμα τῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ὅσον δύναται νὰ νοηθῇ καὶ σύμβασις ἐργασίας ἄνευ ἐξαρτήσεως καὶ ὑποταγῆς.

2. Ὑπὸ τοιαύτας ἀντιλήψεις ταυτίσεως τοῦ δικαίου ἐργασίας πρὸς τὸ ἐνοχικὸν τοιοῦτο τὸ ἔργον τῆς νομολογίας ἀπέβαινε οὐ μόνον μὴ ἐποικοδομητικόν, ἀλλὰ καὶ δυσχερές, μὴ δυναμένου τοῦ ἑρμηνευτοῦ νὰ συνδυάσῃ τὰς εἰς ἃς ἤτο εἰθισμένος ἀτομιστικὰς περὶ δικαίου ἀντιλήψεις πρὸς τὴν φύσιν, τὸ ἀντικείμενον καὶ τοὺς ἰδιορρύθμους θεσμοὺς

τοῦ νέου δικαίου.

3. Ἡ χειραφέτησις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ ἡ διαμόρφωσις αὐτοῦ εἰς αὐτοτελῆ καὶ ρωμαλέον κλάδον ἐπραγματοποιήθη ἰδίᾳ κατὰ τὰ μεταπολεμικὰ χρόνια. Τὸ ἐθνικὸν τοῦτο ἔργον ἐπετεύχθη προεχόντως διὰ τῆς ἐργασίας καὶ τοῦ μόχθου τῶν παγίων συντελεστῶν τῆς δυναμικῆς τοῦ δικαίου ἐξελίξεως, ἤτοι τῶν δικηγόρων καὶ δικαστῶν. Ἀξιολόγως ἐπίσης συνέβαλεν εἰς τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1968)1944 θέσπισις τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πρωτοδίκου, ἥτις ἐκ τῶν πραγμάτων ἀπεδείχθη ἐξόχως ἐπιτυχής. Ἡ ἀπὸ καθέδρας διδασκαλία ἐλάχιστα, ἂν μὴ οὐδόλως, συνέβαλεν εἰς τὴν δομὴν τοῦ ἔργου. Ἄλλως, κατὰ μοναδικὴν ἴσως καὶ πολλαχῶς κατακριτέαν ἐξαίρεσιν ἐν Εὐρώπῃ, οὐδὲν τῶν ἀνωτάτων ἐκπαιδευτικῶν ἱδρυμάτων τῆς χώρας διέθετεν ἢ καὶ διαθέτει αὐτοτελῆ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἕδραν. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ἀπορρεῦσαν ἐκ τῆς συλλογικῆς προσπαθείας τῶν ἐφαρμοστῶν του καὶ ἐν τῇ καθ' ἡμέραν ἐπιλύσει συγκεκριμένων διαφορῶν καὶ διενέξεων, ἀπείρου πλοκῆς, αὐτομάτως προσηρμόσθη εἰς τὴν ζῶσαν ἑλληνικὴν πραγματικότητα, τὰ ἑλληνικὰ ἤθη καὶ τὴν ἑλληνικὴν οἰκονομίαν. Οὕτω διεμορφώθη νέος κλάδος γνησίως ἑλληνικοῦ δικαίου, ἐκ τῶν πραγμάτων προσηρμοσμένος εἰς τὰς ἑλληνικὰς ἀνάγκας καὶ δυνατότητας.

II. Μελέτη τῶν κατ' ἰδίαν διατάξεων - Προτάσεις ἀναμορφώσεως

Α'. Κωδικοποίησις τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου

1. Εἰς πάντα τομέα σπουδῆς καὶ ἐρεύνης ἡ μελέτη τοῦ ὑφισταμένου καὶ ἰσχύοντος γεννᾷ αὐτομάτως καὶ κατὰ λογικὴν τάξιν καὶ ἀναγκαιότητα τὴν μελέτην τοῦ δέοντος. Οὕτω καὶ εἰς τὴν σφαῖραν τῆς σπουδῆς τοῦ δικαίου καθόλου ἡ μελέτη καὶ ἀξιολόγησις τῶν κειμένων διατάξεων φυσικῶς προβάλλει τὴν ἀνάγκην συμπληρώσεως, βελτιώσεως καὶ προσαρμογῆς τούτων εἰς τὰς συγχρόνους κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς συνθήκας καὶ ἐξελίξεις. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης τὸ ὑπὸ τῆς Ἑταιρίας Ἑλληνικῶν Σπουδῶν προγραμματισθὲν ἔργον τῆς δι' ἐπιτροπῶν καὶ ὑποεπιτροπῶν κατὰ τομεῖς μελέτης τοῦ ἑλληνικοῦ προβλήματος, τυχὸν εὐοδούμενον, προωρίσατο νὰ ἀποφέρῃ λίαν σημαντικὸν ἐποικοδόμημα.

2. Εἰς τὸν τομέα τῆς μελέτης διὰ τὴν ἀναμόρφωσιν τῶν διατάξεων τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου προβάλλει πρῶτον τὸ θέμα τῆς κωδικοποιήσεως αὐτοῦ. Ἐπὶ τοῦ φλέγοντος τούτου θέματος φρονῶ, ὅτι δὲν δύναται σοβαρῶς νὰ ἀμφισβητηθῇ τὸ ἄκρως δυσχερὲς τοῦ ἐγχειρήματος. Τοῦτο ἀντὶ παντὸς ἄλλου πιστοποιεῖ ἡ σπάνις Ἐργατικῶν Κωδίκων. Πράγματι δίκαιον, ὡς τὸ ἐργατικόν, κατ' ἐξοχὴν εὐαίσθητον εἰς τὰς ταχείας κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐξελίξεις, ρυθμίζον σχέσεις, ὧν οἱ φορεῖς ἀποτελοῦν ἰδίας, διαφόρους ἢ καὶ διϊσταμένας ἐν τῇ κοινωνίᾳ δυνάμεις, εἶναι φυσικὸν νὰ δέχηται τὰς ἐπιπτώσεις καὶ τοὺς κραδασμοὺς τῶν ἐναλλασσομένων κοινωνικῶν ἀνακατατάξεων τῶν δυνάμεων τούτων. Ἐν ὄψει τῶν διαπιστώσεων τούτων προβληματικὴ καθίσταται ἡ διαμόρφωσις γενικῶν ἐννοιῶν καὶ ἐνιαίων ἀρχῶν ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ. Οὕτως ἡ κατάρτισις Κώδικος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν συστηματικῆς κατατάξεως καὶ ὀργανικῆς συνθέσεως, κατὰ τὸ μᾶλλον ὁμοειδοῦς ὕλης, διασφαλιζούσης ὁμοιόμορφον ἐφαρμογὴν καὶ διάρκειαν εἰς τὴν σφαῖραν τοῦ ὑπὸ μελέτην δικαίου, ἀποβαίνει, ὡς προείρηται, δυσχερής.

3. Παρὰ ταῦτα καὶ τὰς προεκτεθείσας δυσχερείας ἡ ἐσχάτως ὑπὸ τῆς Πολιτείας καὶ δυνάμει τοῦ νόμου 4345)1964 ἀνάθεσις εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ διακεκριμένων νομικῶν τοῦ ἔργου ἐκπονήσεως Κώδικος Ἐργασίας, ἧς πρῶτος καρπὸς ὑπῆρξε τὸ ταχύτατα περαιωθὲν καὶ παραδοθὲν εἰς τὸν νομικὸν κόσμον πρὸς ἐπεξεργασίαν Προσχέδιον Κώδικος, δὲν δύναται πρὸ ὁμοφώνως ὑπὸ πάντων νὰ ἐπικροτηθῇ. Ἀληθῶς ἀπὸ μακροῦ εἶχε καταστῇ ἀπολύτως ἐπιτακτικὴ ἡ ἀνάγκη συλλογῆς καὶ ταξινομήσεως τοῦ κατεσπαρμένου ὑγιωδεστάτου νομοθετικοῦ ὑλικοῦ τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου. Τῆς ἁπλῆς ὅμως συλλεκτικῆς κωδικοποιήσεως ἀπείρως προτιμοτέρα εἶναι κατάρτισις Κώδικος Ἐργασίας, συστηματοποιοῦντος καὶ ταξινομοῦντος, κατὰ τὰς γενικωτέρας αὐτοῦ διατάξεις, τὸ ἰσχῦον δίκαιον, ἀναμορφοῦντος καὶ προσαρμόζοντος τοῦτο εἰς τὰ ἀλλαχοῦ ἰσχύοντα, ἐφ' ὅσον ταῦτα δύνανται ἐπωφελῶς νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐν Ἑλλάδι καὶ ἀσχέτως ἐὰν ὁ Κῶδιξ οὗτος παρέχῃ τὰ

ἐχέγγυα μακρᾶς καὶ ἀναλλοιώτου ἐφαρμογῆς.

Β'. Προτάσεις γενικοῦ χαρακτῆρος

1. Ἐν πρώτοις καὶ πρὸ πάσης ἄλλης προτάσεως ἀναμορφώσεως θὰ πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ τὸ ἀδόκιμον τοῦ ὅρου «ἐργατικὸν δίκαιον». Πράγματι τὸ ὑπ' ὄψιν δίκαιον δὲν ἀποτελεῖ δίκαιον μόνον τῶν ἐργατῶν, ὡς εἰδικῶς χαρακτηρίζει τούτους ὁ νόμος (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655)1953), ἀλλὰ δίκαιον ὅλων τῶν ἐργαζομένων, τῶν ἐργατῶν, τῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ἐπιστημόνων ἔτι, ἐφ' ὅσον καὶ οὗτοι παρέχουσιν ἐξηρτημένην ἐργασίαν. Ἐπομένως τὸ ἀποκαλούμενον ἐργατικὸν δίκαιον ἐν τῇ πραγματικότητι ἀποτελεῖ δίκαιον τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἐλλείψει δὲ ἄλλου μᾶλλον ἐπιτυχοῦς ὅρου οἱ ὅροι «δίκαιον ἐργασίας» ἢ ἔστω καὶ «ἐργασιακὸν δίκαιον» πλήρως ἀντιστοιχοῦντες πρὸς τοὺς ταυτοσήμους ξένους ὅρους «droit du travail - diritto del lavoro - Arbeitsrecht κλπ.» δέον νὰ ἀντικαταστήσουν τὸν ἐν χρήσει. Τὸν ὅρον ἐργατικὸν δίκαιον «droit ouvrier» ἐχρησιμοποίησαν εἰς ἀντικατάστασιν τοῦ ὅρου «βιομηχανικὸν δίκαιον» καὶ «νομοθεσία βιομηχανική» καὶ ἐν Γαλλίᾳ συγγραφεῖς τινες, πλὴν ὁ ὅρος, κριθεὶς ὡς ὑπεράγαν στενός, δὲν ἐπεκράτησε (βλ. R i v e r o - S a v a t i e r, Droit du Travail, σελ. 1 ἑξ.). Τὴν ἀλλαγὴν ταύτην υἱοθετεῖ καὶ τὸ ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐργατικοῦ Κώδικος ἐκπονηθὲν Προσχέδιον, ὅπερ τιτλοφορεῖται «Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας».

2. Ἀσχέτως ὅμως πρὸς τὸν ὑπὸ κατασκευὴν Κώδικα Ἐργασίας καὶ τὸ ἐκδοθὲν Προσχέδιον τούτου - θὰ πρέπει νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι ἡ παροῦσα ἐκθεσις δὲν ἀναφέρεται εἰς τὸ Προσχέδιον, οὔτε ἐπιχειρεῖ ἀξιολόγησιν τούτου, ἀποτελεῖ ἁπλῶς ἀνεπίσημον εἰσήγησιν ἐπὶ συγκεκριμένου θέματος - ἡ θέσπισις γενικῶς ἢ καὶ κατὰ τὰ κατ' ἰδίαν ρυθμιστέα θέματα διατάξεων, καμπτουσῶν κατὰ τὸ δυνατὸν τὸν δι' ὅλου τοῦ εὔρους τοῦ ἑλληνικοῦ δικαίου διήκοντα φιλελευθερισμόν, θέλει συντελέσει τὰ μέγιστα εἰς τὸ νὰ προσλάβῃ τὸ ἐργατικὸν δίκαιον τὸν προσήκοντα εἰς αὐτὸ χαρακτῆρα καὶ νὰ ἐκπληρώσῃ εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἑλληνικῆς πραγματικότητος τὴν βασικὴν ἀποστολήν του ὡς δικαίου προστατευτικοῦ τῶν ἐργαζομένων. Ὁ ἀείμνηστος Α. Σβῶλος (*Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος, τόμ. Ι σελ. 361) παρεδέχετο, ὅτι εἰς τὸ ὡργανωμένον καθεστὼς ἐργασίας ἡ ἐλευθερία, ὑπὸ τὴν λεκτικὴν τοῦ ὅρου σημασίαν, δὲν δύναται εὐχερῶς νὰ εὕρῃ θέσιν. Ἐπὶ τοῦ προκειμένου οἱ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐφαρμόσται τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, δικασταὶ καὶ δικηγόροι, γνωρίζουν καλῶς καὶ ἔχουν δυσάρεστον πεῖραν ἐκ τῶν προβαλλομένων δυσχερειῶν κατὰ τὴν διωκομένην ἐπίλυσιν συγκεκριμένης διαφορᾶς, συμφώνως πρὸς τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ δεδομένα, τὴν περὶ δικαίου συνείδησιν, ἀλλὰ καὶ τὸν χαρακτῆρα ἢ τὴν ἰδιομορφίαν τῆς ρυθμιστέας ἐννόμου σχέσεως. Οὕτως ἐπὶ τῇ προβολῇ λ.χ. τῆς ἐκ τῶν περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ ἰσότητος συνταγματικῶν διατάξεων ἐνστάσεως ἀτονεῖ πᾶσα ἐνδεικνυομένη λύσις. Ὁ νομοθέτης (κοινὸς ἢ διοικητικός), ἐν συναρτήσει δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ νομολογία ἢ τὰ εἰδικῶς τεταγμένα διοικητικὰ ὄργανα, ἀδυνατοῦν νὰ ἐπιβάλουν ἢ νὰ ἀναγνωρίσουν ἄνευ ἀμφιμεροῦς συγκαταθέσεως δεσμεύσεις, καθυπαγορευομένας ἐκ τῆς ὀρθῆς ἐκτιμήσεως τῶν πραγμάτων, πλὴν τῶν ἐπιβαλλομένων διὰ θεσπίσεως κανονιστικοῦ χαρακτῆρος γενικῶν καὶ ἀπροσώπων διατάξεων. Ὑπὸ τοιοῦτο ἔννομον καθεστὼς ὁ ἐργαζόμενος, προσερχόμενος εἰς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν, τελεῖ εἰς λίαν μειονεκτικὴν κατάστασιν, ἐναντι τοῦ οἰκονομικῶς ἰσχυροτέρου ἐργοδότου, τοῦ ἀνταγωνιζομένου τοῦτον καὶ διαθέτοντος τὰ μέσα παραγωγῆς, ἡ δὲ ἐν τῇ θεωρίᾳ διακηρυσσομένη ἰσότης, ἣν ἄλλως ἀξιοῦν αἱ προειρημέναι συνταγματικαὶ διατάξεις, ἀποβαίνει ἀπαράδεκτος φενάκη καὶ καθαρὰ ὑποκρισία. Κατωτέρω εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν καὶ ἐπὶ εἰδικῶν προτάσεων θὰ καταβληθῇ προσπάθεια νὰ καταστοῦν σαφέστερα τὰ ὧδε ἐκτιθέμενα. Πάντως τὸ ὅλον θέμα τῆς ἀναμορφώσεως τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ τῆς προσαρμογῆς τούτου εἰς τὰ ἐνδεικνυόμενα σχήματα συνάπτεται καὶ πρὸς ἐπιβαλλομένην συνταγματικὴν μεταρρύθμισιν καὶ διὰ ταύτης εἰδικὴν κατοχύρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας δικαιωμάτων.

3. Ἡ δι' ἐντάξεως εἰς νομοθετικὰ κείμενα διακήρυξις γενικῶν κατευθυντηρίων γραμμῶν καὶ θεμελιωδῶν τινων χαρακτηριστικῶν τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου ἀποτελεῖ ἐ-

νέργειαν ἀπολύτως ἐπιβεβλημένην, προωρισμένην νὰ ἀποδώσῃ σημαντικὸν ἔργον. Ἤδη, ἐν ὄψει τελικῆς διαμορφώσεως τοῦ Κώδικος Ἐργασίας καὶ συγκεντρώσεως τοῦ συνόλου τῆς ὕλης εἰς ἐνιαῖον κείμενον, τὸ πρᾶγμα ἐμφανίζεται κατὰ πολὺ εὐχερέστερον. Οὕτως ἐν ἀρχῇ τοῦ Κώδικος πρὸ πάσης ἄλλης ὕλης καὶ εἰς αὐτοτελὲς ἄρθρον θὰ πρέπει νὰ ἐκτίθηνται καθολικῆς ἐφαρμογῆς διατάξεις, διήκουσαι δι' ὅλου τοῦ πνεύματος τοῦ Κώδικος. Τοιαῦται διατάξεις σημειοῦνται ἐνδεικτικῶς αἱ διακηρύσσουσαι τὸν χαρακτῆρα τοῦ ὑπ' ὄψιν δικαίου ὡς προεχόντως προστατευτικοῦ τῆς ἐργασίας καὶ τῶν φορέων της, ὑπὸ τοιοῦτον δὲ πνεῦμα δέον νὰ ἀξιολογοῦνται καὶ νὰ ἑρμηνεύωνται αἱ διατάξεις αὐτοῦ. Ἐπίσης ὅτι τὸ ἐργατικὸν δίκαιον ἐν τῇ θέσει, ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ αὐτοῦ δέον νὰ θεωρῆται ὡς προοδευτικόν, συγκαταλέγον εἰς τὰς κυρίας ἐπιδιώξεις του τὴν πραγμάτωσιν τῆς κοινωνικῆς δημοκρατίας, νὰ ἀναγνωρίζεται εὐρεῖα αὐτονομία εἰς τὰς ἐργατικὰς ἑνώσεις πρὸς ρύθμισιν κλαδικῶν ἐπαγγελματικῶν ζητημάτων, ὡς καὶ τοιούτων ὀργανωτικῶν, περαιτέρω νὰ ἀναγνωρίζηται ἡ βασικὴ διὰ τὴν προστασίαν τῆς ἐργασίας καὶ τῶν φορέων της σημασία τοῦ συνδικαλισμοῦ καὶ νὰ διακηρύσσηται ἡ ἐλευθέρα καὶ ἀκώλυτος δρᾶσις αὐτοῦ κλπ. (Βλ. Διακήρυξιν Γενικῆς Συνδιασκέψεως Φιλαδελφείας ἔτους 1944, κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ νόμου 399/1947). Οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται δὲν θὰ ἀποτελοῦν ἀγρήμενας κατευθυντηρίους ἀρχὰς ἥσσονος σημασίας ἢ ἰσχύος, ἀλλὰ θὰ ἀποτελοῦν τμῆμα τοῦ ἐνιαίου κειμένου τοῦ Κώδικος, συνιστῶσαι διατάξεις θετοῦ δικαίου.

Γ'. Προτάσεις ἐπὶ εἰδικῶν θεμάτων

1. Τὸ ἐργατικὸν δίκαιον, ὡς ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐτονίσθη, διαμορφωθὲν οὐχὶ κυρίως δι' ἀναφορᾶς εἰς συγκεκριμένα πρότυπα, ἀλλ' ἐν τῇ δικαστηριακῇ πράξει καὶ ἀπορρεῦσαν ἐκ τῆς συλλογικῆς προσπαθείας τῶν ἐφαρμοστῶν του, ἔχει αὐτομάτως προσαρμοσθῇ εἰς τὴν ἑλληνικὴν πραγματικότητα καὶ ἀποτελεῖ, οὕτως εἰπεῖν, ἰθαγενὲς ἑλληνικὸν δίκαιον, ἐκτελοῦν τὴν ἀποστολήν του κατὰ τρόπον ἱκανῶς ἐποικοδομητικόν. Ὑπενθυμίζεται, ὅτι τὸ ἑλληνικὸν δίκαιον ἐργασίας γενικῶς ἀξιολογεῖται ὡς ἓν τῶν μᾶλλον φιλεργατικῶν. Ἐν ὄψει τῶν διαπιστώσεων τούτων αἱ διὰ τῆς παρούσης εἰσηγήσεως προτάσεις ἀναμορφώσεως τῆς ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας δὲν θὰ λάβουν ἱκανὴν ἔκτασιν, ἀλλὰ θὰ περιορισθοῦν ἐπὶ ὡρισταμένων καὶ κρινομένων ὡς συμπληρωτέων νομοθετικῶν κενῶν ἢ ἐπὶ ἄλλων βασικῶν καὶ μόνον θεμάτων τοῦ ἀτομικοῦ καὶ τοῦ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἅτινα, ὡς κατεδείχθη ἐν τῇ πράξει, χρήζουν βελτιώσεως, ἀναμορφώσεως ἢ περαιτέρω προσαρμογῆς.

2. Βασικὸν καὶ θεμελιώδη θεσμὸν τοῦ ὅλου δικαίου τῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ ἡ καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ὑπὸ τὴν τεθεῖσαν ἤδη προϋπόθεσιν θεσπίσεως γενικῆς ἰσχύος διατάξεων, κατοχυρωτικῶν τῆς ἐργασίας καὶ τῶν φορέων της, ὡς καὶ προσήκοντος χαρακτηρισμοῦ τούτων (ἀξιολόγησις ἐργασίας, προστασία προσωπικότητος ἐργαζομένων), ἡ ἐλευθέρα κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότου καταγγελία ἀποτελεῖ ἀντενδεικνυομένην ἐνέργειαν, μὴ δυναμένην νὰ προσαρμοσθῇ εἰς τὴν ἀληθῆ φύσιν καὶ τὴν δομὴν τῆς σχέσεως (συμβάσεως) ἐργασίας, ἰδίᾳ ἐν Ἑλλάδι. Ἡ ἠτιολογημένη καὶ δι' ὡρισμένους λόγους, σαφῶς καὶ περιοριστικῶς ἐν τῷ νόμῳ ἀναγραφομένους, οἷον ἡ ἀκαταλληλότης ἢ ἀνεπάρκεια τοῦ μισθωτοῦ, ἡ διάπραξις ἀδικήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ἡ ἀνοίκειος πρὸς τὸν ἐργοδότην ἢ τοὺς λοιποὺς ἐν τῇ ἐργασίᾳ παράγοντας συμπεριφορά, ἡ παράβασις τῆς περὶ τὴν ὀφειλομένην πίστιν ὑποχρεώσεως, ἡ ἀντικειμενικῶς διαπιστουμένη ἀδυναμία τῆς ἐπιχειρήσεως διατηρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐνεργουμένη καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως δέον νὰ ἀντικαταστήσῃ τὸ ἰσχῦον καθεστὼς τῆς ἐλευθέρας καταγγελίας. Ἡ κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Α.Κ. καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διὰ πάντα σπουδαῖον λόγον δέον νὰ θεσπισθῇ διὰ διατάξεως ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ, ὀρθῶς δὲ περιελήφθη εἰς τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας (ἄρθρον 161). Οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι ἐν τῷ πνεύματι καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοιούτων διατάξεων ἡ καθιέρωσις ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς ἐπιχειρήσεως πειθαρχικῶν δικαιοδοσιῶν (μικτῶν συμβουλίων) καὶ ἄλλων συναφῶν δεσμῶν ἀποτελεῖ ἐνέργειαν σαφῶς ἐπιβεβλημένην. Ἐν συνεχείᾳ θὰ πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι ὁ οἷος προεξετέθη περιορισμὸς

τῆς ἐλευθέρας καταγγελίας, ἐνῶ παρέχει στοιχειώδη ἀσφάλειαν εἰς τὸν μισθωτὸν καὶ συντελεῖ εἰς τὴν διαμόρφωσιν ψυχολογικοῦ κλίματος ἐποικοδομητικοῦ δι' ἀμφότερα τὰ μέρη, ἴδια διὰ τὴν ἐπιχείρησιν (ἀνάπτυξιν τοῦ πνεύματος συνεργασίας, αὔξησις καὶ βελτίωσις παραγωγῆς κλπ.), δὲν ἀντίκειται εἰς βασικὰς ἀρχὰς καὶ θέσεις τῆς οἰκονομικῆς ἐπιστήμης. Τέλος ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῆς καταβλητέας εἰς τὰς διαφόρους κατηγορίας ἀπολυομένων μισθωτῶν ἀποζημιώσεως θὰ πρέπει νὰ λεχθῇ, ὅτι δὲν δικαιολογεῖται ἡ τεραστία διαφορὰ μεταξὺ τῆς διὰ τοῦ νόμου 2112, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4558)1930 κλπ., θεσπιζομένης ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ τῆς διὰ τοῦ ἀπὸ 16)18 Ἰουλίου 1920 β.δ)γματος εἰς τοὺς ἐργάτας, ὡς τὰ νομοθετήματα ταῦτα ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν διὰ τοῦ νόμου 3198)1955. Ἤδη αἱ σύγχρονοι ἀντιλήψεις περὶ ἐργασίας καὶ τῶν φορέων της, αἱ κοινωνικαὶ καὶ βιοτικαὶ συνθῆκαι οὐσιωδῶς διαφέρουν τῶν συνθηκῶν καὶ ἀντιλήψεων τοῦ ἔτους 1920. Βεβαίως λελογισμένος καὶ βάσει ἀντικειμενικῶν διαπιστώσεων καὶ κριτηρίων διαφορισμὸς εἰς τὸ ὕψος τῆς ἀποζημιώσεως δικαιολογεῖται.

3. Ἡ νομοθέτησις διατάξεων, δι' ὧν ρητῶς καὶ ἀσχέτως πρὸς τὰς κειμένας συνταγματικὰς διατάξεις, παραλλήλως πρὸς τὸν φιλεργατικὸν χαρακτῆρα τοῦ ὑπ' ὄψιν δικαίου, καθιεροῦται ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ σφαίρᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ ἐπιβεβλημένην ἐνέργειαν. Ἐπίσης ἐπιβάλλεται ἡ νομοθέτησις γενικῆς φύσεως διατάξεων, δι' ὧν διασφαλίζεται τὸ ὑπηρεσιακὸν καθεστὼς καὶ ἡ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἐξέλιξις τοῦ μισθωτοῦ.

4. Αἱ στενῶς περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων κείμεναι διατάξεις, καὶ αἱ κυρώσεις παραβάσεων τούτων δέον νὰ συμπληρωθοῦν καὶ νὰ ἀναπροσαρμοσθοῦν. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων θὰ καθορίζωνται λεπτομερῶς κατὰ τὸ δυνατὸν οἱ παράγοντες, οἱ θέτοντες ἐν κινδύνῳ τὴν ὑγείαν τοῦ ἐργαζομένου, ὡς καὶ τὰ μέτρα ἀσφαλείας καὶ ἡ τελεσφόρος ἐφαρμογή των, ἵνα πράγματι ἡ σχετικὴ νομοθεσία ἀποβῇ ἀποφασιστικὸς παράγων προλήψεως. Εἰς τὴν ἑνότητα τῶν διατάξεων τούτων δέον νὰ περιληφθοῦν ἐν τῷ συνόλῳ καὶ αἱ τοιαῦται περὶ τῶν ὀργάνων ἐποπτείας (ἐπιθεωρητῶν ἐργασίας, μικτῶν συμβουλίων κατὰ ἐπιχείρησιν κλπ.). Τὰ Προσχέδιον περιέλαβε μετὰ ποιᾶς τινος γενικότητος τὰς σχετικὰς διατάξεις εἰς τὰ ἄρθρα 288 καὶ 289, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 63 καὶ 64. Ἡ διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 290 τοῦ Προσχεδίου καθιερωθεῖσα ἰατρικὴ ἐξέτασις ἀποτελεῖ μέτρον ἐπιτυχὲς καὶ ἐπιβεβλημένον.

5. Ἡ φύσις τῶν περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων διατάξεων, ἡ πρωτεύουσα καὶ ἀποφασιστικὴ συμβολὴ τούτων (τῶν σωματείων) εἰς τὴν προάσπισιν τῶν ὑλικῶν καὶ ἠθικῶν συμφερόντων καὶ τῆς καθόλου ὑποστάσεως τῶν ἐργαζομένων, ὡς καὶ ἐπίσης ἡ ὁρμοδιότης τούτων εἰς γενικωτέρας σημασίας ἔργα καὶ πολιτειακὰ τοιαῦτα (κατάρτισις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, συμμετοχὴ εἰς συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως, συμμετοχὴ εἰς ὄργανα διεθνοῦς ἐκπροσωπήσεως κλπ.) ἐπιβάλλουν, ὅπως αἱ διατάξεις αὗται ἀποχωρισθῶσι τῆς λοιπῆς σωματειακῆς νομοθεσίας καὶ ἀποτελέσουν ἓν σῶμα μετὰ τοῦ λοιποῦ δικαίου ἐργασίας. Ἀληθῶς δίκαιον ὁλοποιοῦν τὸ θεμελιακὸν δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι τῶν ἐργαζομένων, ὀργανικῶς καὶ ἀναποσπάστως συνδεδεμένον πρὸς τὴν συλλογικὴν ἐργασιακὴν καὶ συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν, δὲν εἶναι νοητὸν νὰ περιλαμβάνηται εἰς διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἡ θέσις του σαφῶς προβάλλεται ἐντὸς τοῦ Κώδικος Ἐργασίας, ἀποτελεῖ δὲ βασικὴν παράλειψιν τοῦ Προσχεδίου, τοῦ Κώδικος Ἐργασίας τὸ ὅτι δὲν περιέλαβε μεταξὺ τῶν διατάξεών του καὶ τὰς προσηκούσας περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων διατάξεις (ἐπιτυχῆ κριτικὴν τῆς ἐλλείψεως ταύτης καὶ ἔκθεσιν τῶν ἀλλαχοῦ ἰσχυόντων ἐπιχειρεῖ ὁ *Τ. Μήτσου*, ἐν ΕΕΔ 25, σελ. 74 - 76, ὅστις θεωρεῖ ἀπαραίτητον διὰ τὴν ὀργανικὴν πληρότητα τοῦ Κώδικος τὴν προσθήκην ἰδιαιτέρου κεφαλαίου περὶ «ἐπαγγελματικῶν σωματείων»).

6α. Περαιτέρω θεμελιώδες θέμα τοῦ συγχρόνου ἐργατικοῦ δικαίου ἀποτελεῖ ἡ ἀπεργία. Αὕτη, ἐμφανισθεῖσα ἀρχικῶς ὡς κατὰ τὸ μᾶλλον αὐθόρμητος συλλογικὴ ἀγωνιστικὴ ἐκδήλωσις τῶν ἐργαζομένων, διῆλθε μακρὸν στάδιον διαμορφώσεως κα

ἐπιβολῆς. Οὕτως, ὅπως κάθε νέος θεσμός, πολὺ περισσότερον τοιοῦτος, ἐμφανίζων ὄψιν αὐθαιρεσίας καὶ δυναμισμοῦ, ἀπεκρούσθη, ἀμφισβητηθείσης τῆς τε σκοπιμότητος καὶ νομιμότητος αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, χάρις εἰς τὴν ἐμμονὴν καὶ τὴν ἀγωνιστικὴν διάθεσιν τῶν ἐργαζομένων καὶ τῶν ὀργανώσεών των, τὰ ἠθικὰ καὶ κοινωνικὰ ἐρείσματά της, ἡ ἀπεργία ἐπέζησεν ὡς δικαίωμα ἀρχικῶς κατ' ἀνοχὴν καὶ ἤδη κατὰ νομοθετικὴν ἀναγνώρισιν. Παρὰ ταῦτα καὶ σήμερον ἔτι, ἀκάμπτου παραμενούσης διεθνῶς τῆς ἰσχυρᾶς ἀντιδράσεως τοῦ ὠργανωμένου ἐργοδοτικοῦ παράγοντος, ἡ ἀπεργία δὲν ἀπεσαφηνίσθη πλήρως ὡς ἔννοια καὶ δὲν ὡλοκληρώθη ὡς νομικὸς θεσμός. Συνέπεια τῆς τοιαύτης διαπιστώσεως εἶναι, ὅτι δὲν ὑφίσταται ὁμοφωνία ὡς πρὸς τὸ εὖρος τοῦ περιγραφικοῦ κύκλου τῆς ἐννοίας, τὴν φύσιν καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ δικαιώματος. Τὴν ἀσάφειαν ταύτην πιστοποιεῖ γενικῶς ἡ καθόλου ἀσάφεια τῆς νομοθεσίας καὶ τῆς νομολογίας, ἥτις δὲν ἔχει εἰσέτι ἀποκρυσταλλώσει ὁριστικὰς ἀπόψεις.

β. Παρ' ἡμῖν ὁ νομοθέτης, κοινὸς καὶ συνταγματικός, ἔστη διστακτικὸς ἐπὶ τοῦ θέματος. Εἰς πίστωσιν τούτου παρατηροῦμεν, ὅτι τὸ θέμα δὲν ἀντιμετωπίσθη δι' εἰδικῆς ρυθμίσεως, ἀλλὰ περιελήφθη εἰς πλειάδα νόμων διαφόρου περιεχομένου καὶ κατὰ τρόπον σαφῶς ἔμμεσον (βλ. ἄρθρον 8 ν. 2151)1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», ἄρθρον 12 § 1 ν. 299)1936 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ἄρθρον 2 § 6 ἀ. ν. 539) 1945, καθ' ὃ ὁ χρόνος ἀπεργίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς διαρκείας τῆς ἀδείας, ἄρθρον 18 § 2 τοῦ νόμου 3239) 1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» κλπ.). Εἰς τὸ ἰσχύον Σύνταγμα ἐμμέσως ἐπίσης ἀντιμετωπίζεται τὸ θέμα τῆς ἀπεργίας διὰ τῆς τελευταίας παραγράφου τοῦ περὶ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἄρθρου 11, καθ' ἣν (παράγραφον) «ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ τοὺς ὑπαλλήλους νομικῶν προσώπων καὶ ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου ἀπαγορεύεται». (Τὸ Γαλλικὸν Σύνταγμα τῆς 27.10.1946 καὶ τὸ Ἰταλικὸν τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1948 περιλαμβάνουν σαφεῖς διατάξεις περὶ συνδικαλιστικῆς ὀργανώσεως καὶ ἀπεργίας. Τὸ πρῶτον διαλαμβάνει ἐν τῷ προοιμίῳ «le droit de grève s'exerce dans le cadre des lois qui le réglementent». Τὸ δεύτερον διαλαμβάνει ὁμοίας διατάξεις εἰς τὸ ἄρθρον 39 §§ 1 καὶ 4 καὶ ἄρθρον 40. Διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἀναγνωρίζεται εὐθέως τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, καταλείπεται δὲ κατ' ἀμφότερα τὰ Συντάγματα εἰς τὸν κοινὸν νομοθέτην ἡ διαχάραξις τῶν ὁρίων ἀσκήσεως τούτου. Τὸ Γαλλικὸν Σύνταγμα τῆς Ε' Δημοκρατίας λίαν συνοπτικόν, μὴ ρυθμίζον λεπτομερείας, δὲν περιλαμβάνει εἰδικὰς διατάξεις, ἀφορώσας εἰς τὸ ὑπ' ὄψιν θέμα, διὰ τοῦ προοιμίου του ὅμως ἀναφέρεται εἰς τὸ προοίμιον τοῦ Συντάγματος τοῦ 1946, διακηρῦσσον τὴν προσήλωσίν του εἰς τὰς ἀρχὰς τὰς καὶ ὑπ' ἐκείνου διακηρυσσομένας. Τὰ πλεῖστα τέλος νεώτερα Συντάγματα ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου καὶ ἐντεῦθεν θίγουν τὸ θέμα εὐθέως ἢ ἐμμέσως διὰ τῶν ἀποκαλουμένων οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν διατάξεων αὐτῶν). Παρὰ ταῦτα καὶ διὰ τῶν προπαρατεθεισῶν καὶ ἄλλων ἰσχυουσῶν συναφῶν διατάξεων φρονοῦμεν, ὅτι ἐπαρκῶς παρ' ἡμῖν θεμελιοῦται τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὡς βασικὴ καὶ θεμελιώδης ἐκδήλωσις τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ τῆς καθόλου ἐπιτυχοῦς συνδικαλιστικῆς δράσεως. Τὴν ἔμμεσον, πλὴν σαφῆ, θεμελίωσιν τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος θὰ ἠδυνάμεθα νὰ ἀντλήσωμεν καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος περὶ οἰκονομικῆς ἐλευθερίας καὶ εἰδικώτερον ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη βεβαίως θεμελίωσις δικαιώματος δὲν συνεπάγεται τὸν ἀκριβῆ διακαθορισμὸν τούτου. Οὕτω δὲν καθορίζεται διὰ νομοθετικοῦ κειμένου σαφῶς ἡ ἀκριβὴς ἔννοια τῆς ἀπεργίας, ἡ ἔκτασις τῆς ἀπεργιακῆς δράσεως καὶ αἱ μορφαὶ ἐκδηλώσεως ταύτης, δι' ὃ καὶ ἐκτεταμένη διαφωνία ὑφίσταται ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων εἰς τὴν θεωρίαν καὶ τὴν νομολογίαν.

γ. Διεθνῶς καὶ παρ' ἡμῖν ἀποκρούεται γενικῶς ἡ ἀποκαλουμένη «λευκὴ ἢ ἀφανὴς ἀπεργία» ἢ «παθητικὴ ἀντίστασις», «grève perlée», ἥτις ἄλλως συνεπάγεται πλημμελῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως. (Βλ. καὶ Καποδίστριαν, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652 § 70, Durand: Traité de Droit du Travail III, παράγραφοι 261 καὶ 294). Ἐν τούτοις ὑπάρχουν καὶ οἱ τὰ ἀντίθετα φρο-

νοῦντες (*Βλαχόπουλος*, ἐν ΕΕΔ 12, σελ. 9 ἑξ., 57 ἑξ., Lyon-Caen, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 103). Τὸ αὐτὸ συμβαίνει καὶ εἰς τὴν ἀποκαλουμένην «πολιτικὴν ἀπεργίαν», ἥτις κατὰ *Καυκᾶν* ἐκφράζει βούλησιν παραιτήσεως τῶν ἀπεργῶν (*Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, ὑπ' ἄρθρον 669, σελ. 531 ἐν ὑποσημειώσει, *Γ. Π. Σπυρόπουλος*, ἐν ΕΕΔ 12, σελ. 813, Durand, ἔνθ. ἀνωτ., ΙΙΙ § 269, σελ. 769 ἑξ., βάσει δὲ διαφόρων σκέψεων Ripert: Les forces créatrices du droit, 1955, ἀριθ. 101). Φρονοῦμεν, ὅτι ἡ ὑπὸ μορφὴν παθητικῆς ἀντιστάσεως λευκὴ ἀπεργία δὲν ἀποτελεῖ ἀπεργίαν καὶ διότι ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὴν ἐπιβαλλομένην εὐθύτητα εἰς τὰς συναλλακτικὰς σχέσεις, ἀσκουμένη προδήλως κατὰ κατάχρησιν ὑποτιθεμένου δικαιώματος καὶ διότι στερεῖται βασικῶν ἐννοιολογικῶν στοιχείων τῆς ἀπεργίας, δῆλον ὅτι τοῦ «ἐμφανοῦς» καὶ «ἀγωνιστικοῦ». Ἐπίσης καὶ ἡ πολιτικὴ ἀπεργία δὲν ἀποτελεῖ ἀπεργίαν, μὴ συναπτομένη οὔτε ἐμμέσως πρὸς συγκεκριμένον ἀμιγῶς συνδικαλιστικὸν σκοπὸν καὶ μὴ προβάλλουσα οἰκονομικὰ ἢ ἄλλα συναφῆ αἰτήματα εἰς τὰ πλαίσια τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως.

δ. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων ἐπιτακτικὴ προβάλλει παρ' ἡμῖν ἡ ἀνάγκη πορείας καὶ ὁλοκληρωμένης μελέτης τοῦ θέματος, βάσει τῶν δεδομένων τῆς ἑλληνικῆς θεωρίας καὶ νομολογίας καὶ ἡ βάσει τῶν πορισμάτων τῆς τοιαύτης μελέτης ρύθμισις διὰ νομοθετήματος, ἀντιμετωπίζοντος τὸ φλέγον τοῦτο ζήτημα κατὰ τρόπον σαφῆ, ἄμεσον καὶ πλήρη. Εἰδικώτερον θὰ πρέπει νὰ χαράσσηται εἰς ἀδρὰς γραμμὰς ἡ ἔννοια τῆς ἀπεργίας, βασικῶς συναρτωμένη πρὸς τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν καὶ δραστηριότητα, νὰ ἐξασφαλίζεται δὲ ὑφ' οἱασδήποτε συνθήκας ἡ ἐλευθέρα καὶ ἀκώλυτος ἄσκησις τοῦ δικαιώματος.

ε. Τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας ρυθμίζει τὰ τῆς ἀπεργίας διὰ τῶν ἄρθρων 146 καὶ 147, ἐμμέσως δὲ ἡ παρεμπιπτόντως ἀναφέρεται εἰς αὐτὴν καὶ διὰ τῶν ἄρθρων 161 καὶ 322. Τὸ περιεχόμενον τῶν ἄρθρων τοῦ Προσχεδίου ἀποδίδει ἰσχύον δίκαιον, δὲν συμβάλλει δὲ σημαντικῶς εἰς τὴν ἐξάλειψιν τῆς ὑφισταμένης συγχύσεως ἢ πλήρωσιν τῶν ὑφισταμένων κενῶν (ἐπὶ τῶν περὶ ἀπεργίας ἄρθρων τοῦ Προσχεδίου βλ. παρατηρήσεις *Α. Ἀμπατζῆ*, ἐν ΕΕΔ 24, σελ. 781 ἑξ.).

7α. Τὰ ἀποκαλούμενα Συμβούλια Ἐπιχειρήσεων ἀποτελοῦν λίαν σημαντικὸν θεσμὸν τοῦ νεωτέρου ἐργατικοῦ καὶ κοινωνικοῦ δικαίου. Ταῦτα, ἀποτελοῦντα ὄργανα μονίμου συνεργασίας, ἀποσκοποῦν βασικῶς εἰς τὴν κάμψιν ἢ καὶ γεφύρωσιν τῶν ταξικῶν ἀντιθέσεων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἐργασιακῆς δραστηριότητος. Δύο τύποι τοιούτων συμβουλίων εἶναι οἱ συνηθέστεροι, τὰ συμβούλια παραγωγῆς, ἀποβλέποντα κυρίως εἰς τὴν ὀργάνωσιν καὶ βελτίωσιν τῆς παραγωγῆς καὶ τὰ συμβούλια ἐργασίας, ἀποβλέποντα προεχόντως εἰς τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων (προστασία οἰκονομικῶν συμφερόντων ἐργατῶν, ἐλευθεριῶν, ἐπιβλέψις προστατευτικῶν ἐργασίας νόμων καὶ θεσμῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀπροσκόπτου διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας). Τὰ διαταξικὰ ταῦτα ὄργανα, ἀναγνωρίζοντα τὴν ὕπαρξιν δύο παραγόντων (τάξεων) ἐν τῇ ἐργασίᾳ, προυποθέτουν ὡς φυσικὴν καὶ ἀναγκαίαν τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὕπαρξιν ἀντιθέσεων, ἃς προσπαθοῦν νὰ ἀμβλύνουν καὶ ἐποικοδομητικῶς δι' ἀμφότερα τὰ μέρη νὰ περιορίσουν. Ἀπόψεις περὶ κοινότητος συμφερόντων, ἐλλείψεως ἀντιθέσεων καὶ μονίμου ὀργανικῆς καὶ ἀδιαταράκτου συνεργασίας, ὑποστηριχθεῖσαι, ἐλέγχονται ὡς οὐτοπιστικαὶ ἀντιτιθέμεναι εἰς θεμελιώδεις κοινωνιολογικὰς καὶ οἰκονομικὰς θέσεις.

β. Ἱστορικῶς ἡ ἰδέα συστάσεως τοιούτων ὀργάνων, μικτῆς συνθέσεως, ἐξ ἀντιπροσώπων τῶν ἐργατῶν μετὰ συμμετοχῆς τοῦ ἐπιχειρηματίου, ἐρρίφθη τὸ πρῶτον ἀπὸ τὴν σοσιαλίζουσαν πτέρυγα τῆς Παγγερμανικῆς Ἐθνοσυνελεύσεως τῆς Φραγκφούρτης, ἐν ἔτει 1848. Ἡ πρότασις ὅμως αὕτη δὲν εὗρεν ἱκανὴν κατανόησιν κατὰ τὰς ἐπακολουθησάσας δεκαετίας. Περαιτέρω αἱ ἁρμοδιότητες τῶν συμβουλίων ποικίλλουν κατὰ χρόνον, τόπον καὶ ἐπιχείρησιν, περιοριζόμεναι ἀποκλειστικῶς εἰς προστασίαν τῶν ἐργαζομένων ἢ ἀντιθέτως ἐκτεινόμεναι καὶ πέραν ταύτης μέχρι τοῦ συνόλου τῆς παραγωγικῆς δραστηριότητος (σύμπραξις εἰς τὴν κατάρτισιν ἐσωτερικῶν Κανονισμῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, συμμετοχὴ εἰς τὴν διοίκησιν Ὀργανισμῶν περιθάλψεως, γνωμοδότησις περὶ προσλήψεων ἢ ὁμαδικῶν ἀπολύ-

σεων, γνωμοδότησις ἐπὶ τοῦ προγραμματισμοῦ καὶ ὀργανώσεως τῆς παραγωγῆς κλπ). Ἐν Γαλλίᾳ ὁ θεσμὸς τῶν συμβουλίων ἐπιχειρήσεων δὲν εὗρε ζωηρὰν ἀπήχησιν μέχρι τῶν τελευταίων ἐτῶν τοῦ μεσοπολέμου, παρὰ ταῦτα μεταπολεμικῶς ἀνεγνωρίσθη συνταγματικῶς εἰς τοὺς ἐργαζομένους τὸ δικαίωμα συμμετοχῆς δι' ἀντιπροσώπων εἰς συλλογικὰς πράξεις περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας, ὡς καὶ εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐπιχειρήσεων (προοίμιον Συντάγματος 1946 «tout travailleur participe, par l'intermédiaire de ses délégués, à la détermination collective des conditions de travail, ainsi qu'à la gestion des entreprises).Οὕτω τὰ Συμβούλια Ἐπιχειρήσεων (comités d'entreprise) εἰσήχθησαν ἐν Γαλλίᾳ διὰ τοῦ Διατάγματος τῆς 22ας Φεβρουαρίου 1945, ὡς ὄργανα συνεργασίας ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένων. Ἡ ὑπὸ τὸ κατεστῶς τοῦ ρηθέντος Διατάγματος δραστηριότης τῶν συμβουλίων τούτων διεχωρίσθη εἰς τρεῖς τομεῖς, τὸν κοινωνικόν, τὸν τεχνικὸν καὶ τὸν οἰκονομικόν. Ἐκ τούτων εἰς τοὺς δύο πρώτους, κοινωνικὸν καὶ τεχνικόν, ἀνεγνωρίσθη εἰς τὰ εἰρημένα συμβούλια κατὰ τὸ μᾶλλον εὐρεῖα ἁρμοδιότης (συμμετοχὴ εἰς τὴν διαχείρισιν, ἔλεγχος κλπ.), εἰς τὸν τρίτον ὅμως τομέα ὑπὸ τὴν ἔντονον ἀντίδρασιν τοῦ ἐργοδοτικοῦ παράγοντος τὸ Διάταγμα περιωρίσθη νὰ ἀναγνωρίσῃ συμβουλευτικὴν μόνον ἁρμοδιότητα. Ἐν Δυτικῇ Γερμανίᾳ ὁ ἱδρυτικὸς τῶν συμβουλίων ἐπιχειρήσεων νόμος τῆς 11ης Ὀκτωβρίου 1952, ἐν τῷ καθιερωμένῳ καὶ πρότερον πνεύματι συνεργασίας τῶν παραγόντων τῆς ἐργασίας, ἀνεγνώρισεν εὐρύτερα δικαιώματα συμμετοχῆς εἰς τὴν ἐπιχείρησιν καὶ ἰδίᾳ εἰς τὴν διαχείρισιν καὶ τὴν λῆψιν ἀποφάσεων ἐπὶ οἰκονομικῶν θεμάτων, ἐνδιαφερόντων τοὺς ἐργαζομένους (βλ. *Τρ. Μήτσου*, ἐν ΕΕΝ, 28, σελ. 916).

γ. Ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ὄψει τῆς ὀξύτητος τῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ ταξικῶν διενέξεων, ἀποτόκων ἰδιαζούσης οἰκονομικῆς καταστάσεως καὶ ἀναλόγου κοινωνικῆς συνθέσεως, θεσμός, ὡς ὁ τῶν συμβουλίων ἐπιχειρήσεων, ἀσφαλῶς θὰ ἀπέδιδε λίαν σημαντικὸν ἔργον. Παρὰ ταῦτα οὔτε ἐν τῇ πράξει, οὔτε διὰ νόμου, ἐθεσπίσθησαν ἢ ἐλειτούργησαν συμβούλια ἐπιχειρήσεων. Τέλος θὰ πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ τονισθῇ καὶ νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀσύγγνωστος καὶ ἀκατανόητος παράλειψις ἡ διὰ τοῦ Προσχεδίου τοῦ Κώδικος Ἐργασίας παντελὴς ἄγνοια τοῦ θεσμοῦ.

8α. Ἡ ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ αἰῶνος ἐμφανῶς ἀναπτυχθεῖσα καὶ ἐν Ἑλλάδι ἀξιόλογος συνδικαλιστικὴ δρᾶσις, κατευθυνομένη καὶ διευθυνομένη ὑπὸ τῶν κλαδικῶν ἢ καὶ τῶν γενικωτέρων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἔσχεν ὡς κύριον ἀποτέλεσμα τὴν ὑλικὴν καὶ ἠθικὴν ἀνύψωσιν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν πρόσκτησιν σημαντικοῦ κύρους ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Ἐφεξῆς ἡ πολιτεία, ἀναγνωρίζουσα τὸν σημαντικὸν ρόλον τῶν συνδικάτων, προκειμένου νὰ ἀποφασίσῃ περὶ σοβαρῶν θεμάτων εἰς τὴν σφαῖραν τῆς ἐργασιακῆς δραστηριότητος, ζητεῖ τὴν γνώμην τούτων, ἅτινα οὕτω συμμετέχουν μετὰ τῆς Πολιτείας εἰς ἔργα τῆς ἁρμοδιότητός της. Ὑπ' αὐτὸ τὸ πνεῦμα ἡ Πολιτεία διὰ τοῦ ἄρθρου 20 § 2 ἐδάφιον ε' τοῦ νόμου 281)1914 «περὶ σωματείων» ἀναγνωρίζει εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τὸ δικαίωμα συνάψεως γενικωτέρας σημασίας συμβάσεων μετὰ τῶν ἀντιστοίχων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων ἢ ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν (ὁμαδικάς), δι' ὧν θὰ ρυθμίζωνται αἱ λεπτομέρειαι τῶν μεταξὺ τῶν μελῶν των μελλουσῶν νὰ συναφθῶσιν ἀτομικῶν ἐργασιακῶν σχέσεων. Αἱ τοιαῦται συμβάσεις, ἀποκληθεῖσαι ἐν τῇ ἐπιστήμῃ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ἐρρυθμίσθησαν λεπτομερέστερον διὰ τοῦ νόμου 16)21 Νοεμβρίου 1935, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, εἰς ἀδρὰς δὲ γραμμὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 680 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ἤδη ὑπὸ τοῦ νόμου 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν κλπ.».

β. Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, τυχοῦσαι εὐρείας ἐφαρμογῆς ἐν Ἑλλάδι καὶ πρὸ τοῦ τελευταίου πολέμου καὶ μετ' αὐτόν, ἰδίᾳ ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ νόμου 28)1944 «περὶ ἐξουσιοδοτήσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὅπως προβαίνουν εἰς τὸν καθορισμὸν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων», ὅτε, ἀποκλεισθείσης τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν διὰ διοικητικῶν κανονιστικῶν πράξεων ρύθμισιν τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποδοχῶν, μοναδικὰ μέσα νομίμου ρυθμίσεως ἀπέμειναν αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις καὶ αἱ

ἀποφάσεις ἀναγκαστικῆς διαιτησίας, ἔτυχον ἐπίσης εὐρείας θεωρητικῆς μελέτης καὶ νομολογιακῆς ἐπεξεργασίας. Ἤδη δύναται ἀδιστάκτως νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀποτελεῖ ἕνα τῶν σημαντικωτέρων θεσμῶν τοῦ ἐν ἰσχύι ἑλληνικοῦ ἐργατικοῦ δικαίου.

γ. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις, ὁλοκληρωθεῖσα ὡς ἔννοια ἐν τῇ πράξει κατὰ τὰ τέλη τοῦ παρελθόντος αἰῶνος, παρὰ τὴν ἰδιομορφίαν της δὲν ἦτο δυνατὸν τότε παρά νὰ ὑπαχθῇ εἰς μίαν τῶν γνωστῶν καὶ παραδεδεγμένων μορφῶν δικαιοπραξίας. Οὕτως ἐχαρακτηρίσθη, ὡς ἰδιότυπος (sui generis) σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, καίτοι ἦτο ἔκδηλον, ὅτι ὁ νέος θεσμὸς δὲν ἔφερε τὰ κύρια χαρακτηριστικά, οὔτε τὴν καθόλου δομὴν συμβάσεως. Ἀληθῶς ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἐπιχειροῦσα γενικὴν καὶ ἀπρόσωπον ρύθμισιν, δὲν σκοπεῖ νὰ παραγάγῃ, ὡς ἡ σύμβασις, ἀμέσους καὶ προσωρινὰς δεσμεύσεις (ἐνοχάς), οὐδ' ἀναλίσκεται δι' ἐφ' ἅπαξ ἐνεργείας, ἀλλὰ συνάπτεται ὡς θεσμὸς διαρκείας. Ἐν τούτοις αἱ συμβατικαὶ περὶ συλλογικῆς συμβάσεως θεωρίαι, αἱ παραβλέπουσαι τὴν ἐσωτερικὴν ὑφὴν καὶ τὴν λειτουργίαν ταύτης καὶ συντασσόμεναι πρὸς τὸ ἀτομιστικὸν πνεῦμα παρωχημένων ἐποχῶν, ἴσχυσαν παρ' ἡμῖν μέχρις ἐσχάτων, ἐφαρμοσθεῖσαι καὶ ὑπὸ τῆς νομολογίας (Σ.Ε. Ὁλομ. 305)1952, ΕΕΔ 11, σελ. 757, Α.Π. Ὁλομ. 413)1953, ΕΕΔ 12, σελ. 793). Παρὰ ταῦτα αἱ ἀποκαλούμεναι κανονιστικαὶ θεωρίαι ἤδη τυγχάνουν πλέον γενικῆς παραδοχῆς. Πράγματι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, προωρισμένη νὰ ρυθμίσῃ σταθερῶς τοὺς ὅρους τῶν καταρτισθησομένων κατ' ἰδίαν συμβάσεων ἐργασίας ὑπὸ τῶν ὑπ' αὐτῆς δεσμευομένων προσώπων ἢ ἑνώσεων, δὲν δύναται παρὰ νὰ νοηθῇ ὡς ἐφαρμοστέον πρότυπον, ἤτοι ὡς «κανών».

δ. Βεβαίως ἡ ἐπιστήμη εἰς τὸν εὐρύτερον περιγραφικὸν κύκλον τῆς ἐννοίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, πλὴν τῶν αὐστηρῶς κανονιστικοῦ χαρακτῆρος διατάξεων, δευτερευόντως ἐντάσσει καὶ τοὺς ἀποκαλουμένους ἐνοχικοὺς ὅρους, ἤτοι ἀμέσους δεσμεύσεις (ἐνοχάς), συναμολογουμένας ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων μερῶν καὶ ἀφορώσας εἰς αὐτά. Κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον (ἄρθρον 2 § 1 νόμου 3239)1955, ἄρθρον 680 Α.Κ.) τὸ ἀμιγὲς περιεχόμενον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐξαντλεῖται εἰς τοὺς κανονιστικοὺς ὅρους, τοῦτο εἶναι συνεπέστερον πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν ταύτης (τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος Ἐργασίας, ἀκολουθοῦν τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ διδασκόμενα περὶ συλλογικῆς συμβάσεως, διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 322 ἐντάσσει εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς Σ. Σ. καὶ τοὺς ἐνοχικοὺς ὅρους.). Οἰκόθεν νοεῖται, ὅτι κατ' οὐδὲν ἐμποδίζονται οἱ καταρτίζοντες συλλογικὴν σύμβασιν νὰ συνομολογήσωσιν ἰδιωτικὰς συμφωνίας καὶ δεσμεύσεις, ἀφορώσας εἰς αὐτοὺς τούτους τοὺς συμβαλλομένους (τὰς ὀργανώσεις) ἢ εἰς τὰ μέλη αὐτῶν. Αἱ τοιαῦται συμφωνίαι, χρήσιμοι ἐν τῇ πράξει, ὡς διευκολύνουσαι τὰ μέγιστα τὴν ἐπίλυσιν τῶν συλλογικῶν διαφορῶν καὶ τὸ ἔργον τῶν συλλογικῶς συμβαλλομένων, καταχωριζόμεναι ἐν τῷ σώματι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν ἅπτονται τοῦ αὐστηρῶς κανονιστικοῦ χώρου ταύτης, ἐντὸς τοῦ ὁποίου καὶ μόνον κατὰ τὸν ἑλληνικὸν νόμον κινεῖται ἡ συλλογικὴ σύμβασις, διὰ τὴν συνομολόγησίν των δὲ ἀπαιτεῖται εἰδικὴ πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδότησις (βλ. Δ. Ρουτσάκον, ἐν ΕΕΔ, 21, σελ. 1443).

ε. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων, ἤτοι τοῦ αὐστηρῶς κανονιστικοῦ χαρακτῆρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, αὕτη προσλαμβάνει χαρακτῆρα οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ ἐξομοιοῦται πρὸς αὐτόν. Παρὰ ταῦτα σοβαραὶ ἀντιρρήσεις προβάλλονται εἰς τὴν γενικωτέραν κρατοῦσαν ἄποψιν ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας διὰ τῶν κανονιστικῶν της ὅρων θέτει κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, ἢ ἄλλως ἀποτελεῖ νομοθετικὸν κείμενον. Πράγματι πᾶν κείμενον, ἔχον κανονιστικὴν δομήν, δὲν ἀποτελεῖ βεβαίως κανόνα δικαίου. Οὕτως ἐκ τοῦ κανονιστικοῦ χαρακτῆρος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἐν προκειμένῳ δὲ καὶ ἐκ κειμένων διατάξεων νόμου (παλαιότερον ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 16)21 Νοεμβρίου 1935, 16 ἀ.ν. 547)1937, ἄρθρου 5 ἀ.ν. 1367)1938, ἤδη ἄρθρου 2 § 1 ν.δ. 3239) 1955), παρέπεται καὶ κατὰ λογικὴν ἔτι ἀνάγκην ἡ ὑποχρέωσις τοῦ δικαστοῦ νὰ ἐφαρμόζῃ οἰκόθεν τὰς πρὸς οὐσιαστικὸν νόμον ἐξομοιουμένας τοιαύτας διατάξεις, τῆς παραβάσεως τούτων δημιουργούσης λόγον ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807, ἐδάφιον 17, τῆς Πολ. Δικονομίας, πλὴν ὁ χαρακτηρισμὸς τούτων ὡς νομοθετικῶν διατάξεων δὲν εὐ-

σκει σοβαρά ἐρείσματα νομιμότητος.

στ. Πῶρ' ἡμῖν ὁ τρόπος θέσεως κανόνων δικαίου καὶ τὰ πρὸς τοῦτο ἁρμόδια πολιτειακὰ ὄργανα ὁρίζονται ὑπὸ θεμελιωδῶν διατάξεων τοῦ ἡμετέρου αὐστηροῦ Συντάγματος (ἄρθρα 21, 22, 35, 36 καὶ 91). Πρόδηλον ὅτι ὁ κοινὸς νομοθέτης στερεῖται ἁρμοδιότητος καὶ ἐξουσίας, ὅπως, καθ' ὑπέρβασιν τῶν σημειωθεισῶν συνταγματικῶν διατάξεων, προσδώσῃ νομοθετικὸν χαρακτῆρα εἰς κείμενα κατὰ διάφορον τρόπον καὶ ὑπὸ ἀλλοτρίων ὀργάνων τιθέμενα, ὡς καὶ περαιτέρω νὰ ἐκχωρήσῃ τὴν αὐτῷ ἀνήκουσαν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Βεβαίως εἰς τὴν ἐπιστήμην διεθνῶς διετυπώθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν θεωρίαι, βάσιν ἔχουσαι νομικὰ ἢ καὶ λογικὰ κριτήρια, δι' ὧν ἐπεδιώχθη, ὅπως ἐμφανισθοῦν αἱ διατάξεις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς κανόνες δικαίου (νομοθετικὰ κείμενα), δὲν ἔσχον ὅμως γενικὴν παραδοχήν. Θὰ ἠδύναντο δὲ ἴσως νὰ λεχθῇ, ὅτι δὲν ἐπέτυχον εἰμὴ παραλληλισμόν τινα καὶ ἐξίσωσιν τῶν διατάξεων τούτων πρὸς τοὺς κανόνας δικαίου. Ἐπὶ τοῦ θέματος ἀντιθέτους ἀπόψεις διετύπωσε παρ' ἡμῖν ὁ *Δ. Καλομοίρης* εἰς πλειάδα μελετῶν του, δημοσιευθεισῶν εἰς τὴν ΕΕΔ (βλ. προσφάτως ΕΕΔ 24, σελ. 769 ἑξ.), ἔχων ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν Γερμανίᾳ κρατοῦντα καὶ ὑπὸ νομοθετικὸν καθεστὼς ἀναγνωρίζον τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ὡς κανόνα δικαίου. Τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας ἐν ἄρθρῳ 322 § 1 ρητῶς χαρακτηρίζει τὰς διατάξεις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ὡς κανόνας δικαίου, ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας ὅμως ἀπόψεις ἀμφίβολος ἀποβαίνει ἡ νομιμότης τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ Προσχεδίου.

ζ. Τέλος θὰ πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ πλήρης καὶ ἀκώλυτος ἐλευθερία καταρτίσεως τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀνταποκρινομένη εἰς τὴν ἀληθῆ φύσιν τοῦ θεσμοῦ, τὸ ἀτομικὸν τῶν ἐργαζομένων καὶ τὸ κοινωνικὸν συμφέρον, δέον νὰ ἀποτελέσῃ θεμελιώδη ἀρχὴν τοῦ παρ' ἡμῖν δικαίου ἐργασίας. Πράγματι οἱ λόγοι, οἱ συνηγοροῦντες εἰς τὴν ἀνάθεσιν τοῦ διακαθορισμοῦ καὶ τῆς θέσεως τῶν διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως κανόνων, ἐπιβάλλουν τὴν πλήρη ἐλευθερίαν τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος δρώντων ὀργάνων καὶ ὅταν ἔτι ἡ ἐλευθερία αὕτη δυσαρεστῇ τὰς ἑκάστοτε Κυβερνήσεις καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν τιθέμενα ἐπίσημα οἰκονομικὰ προγράμματα. Ὑπὸ τοιαύτας ἀντιλήψεις ἀμφίβολος ἀποβαίνει ἡ σκοπιμότης, δι' ἄλλους δὲ λόγους καὶ ἡ νομιμότης διατάξεων ὁμοίων τῶν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955 (Ὁ *Τρ. Μήτσου* θεωρεῖ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955 ὡς κατηργημένην ἀπὸ τῆς κυρώσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 87)1948 καὶ 98)1949 συμβάσεων τῆς Διεθνοῦς Ὀργανώσεως Ἐργασίας, ὅτε ἀντιστρατευομένην εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τοῦ δικαιώματος τῆς συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, τὰς προστατευομένας ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διεθνῶν συμβάσεων, ΕΕΔ 25, σελ. 79). Τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας ρυθμίζει τὸ περὶ συλλογικῶν συμβάσεων θέμα διὰ τῶν ἄρθρων 321 - 345 αὐτοῦ, μὴ τάσσον περιορισμοὺς εἰς τὴν ἐλευθέραν κατάρτισιν τούτων. Ἡ διὰ τούτου ρύθμισις, συστηματοποιοῦσα, ἀλλὰ καὶ συμπληροῦσα τὸ ἰσχύον καθεστώς, δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ἐν τῷ συνόλῳ εἶναι ἐπιτυχής.

9α. Ἐν μὴ συμπτώσει τῶν βουλήσεων τῶν ἁρμοδίων συλλογικῶν ὀργάνων διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐν ἀποτυχίᾳ τῆς διαμεσολαβητικῆς προσπαθείας τοῦ Υπουργείου Ἐργασίας (ἄρθρον 9 §§ 1 καὶ 2 νόμου 3239)1955) ἡ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 1 § 2 νόμου 3239)1955) ὁρισταμένη συλλογικὴ διαφορὰ παραπέμπεται πρὸς ἐπίλυσιν εἰς τὰ ἁρμόδια ὄργανα ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ἤτοι εἰς τὰ ἀποκαλούμενα διοικητικὰ δικαστήρια.

β. Ἐνταῦθα καὶ πρὸ πάσης ἄλλης ἐρεύνης τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας θὰ πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ τὸ μὴ ὀρθὸν τοῦ ὅρου «διαιτητικὰ δικαστήρια». Πράγματι, παρὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρα 10, 11, 12, 13, 14 κλπ. νόμου 3239)1955) διδόμενον χαρακτηρισμὸν (ὀνομασίαν), τὴν καθόλου δικαστικὴν ἄρθρωσιν τῶν ὀργάνων τούτων, ἰδίᾳ δὲ τὴν θέσπισιν διαδικασίας χωρούσης κατ' ἀντιδικίαν (procédure contentieuse), ταῦτα ἐν τῇ πραγματικότητι ἀποτελοῦν συλλογικὰ ὄργανα τῆς ἐνεργοῦ διοικήσεως. Παρ' ἡμῖν τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἔχει νομολογήσει, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἀναζήτησις τῆς πραγματικῆς φύσεως καὶ τοῦ χαρακτῆρος κρατικοῦ ὀργάνου ἢ Ἀρχῆς χωρεῖ ἐλευθέρως καὶ ἀνε-

ξαρτήτως τῆς ὑπὸ τοῦ νομοθέτου διδομένης εἰς ταῦτα ὀνομασίας ἢ χαρακτηρισμοῦ (Σ.Ε. 207)1961). Ἄλλως ἔχει ἐπίσης χαρακτηρισθῆ ὡς ἀνεπίτρεπτος, ἀντικειμένη εἰς τὰς περὶ διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν συνταγματικὰς διατάξεις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄρθρα 82 - 86 τοῦ Συντάγματος, καθιδρύοντα τὴν διοικητικὴν δικαιοδοσίαν, ἡ ὑπὸ τοῦ κοινοῦ νομοθέτου ἀνάθεσις δικαστικῶν καθηκόντων εἰς Διοικητικὴν Ἀρχὴν (Σ.Ε. 2557)1960).

Ἐν προκειμένῳ δὲν δύναται σοβαρῶς νὰ ἀμφισβητηθῆ ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ὀργάνων τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ὡς διοικητικῶν. Τοῦτο, ἐν ὄψει ἐλλείψεως βασικῶν στοιχείων καὶ ἐννοιολογικῶν ἔτι, συνθετόντων τὴν ἔννοιαν πάσης δικαιοδοσίας. Σημειοῦται χαρακτηριστικῶς τὸ γεγονὸς τῆς μὴ ἀμέσου ἐκτελεστότητος τῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῶν ἀποκαλουμένων διαιτητικῶν δικαστηρίων ἀποφάσεων (ἄρθρα 19 § 2, 20 § 3 νόμου 3239)1955), ἴδία ἡ δυνατότης ὁλοσχεροῦς καταλύσεως τούτων ὑπὸ ἀσχέτου ὀργάνου, παραλλήλως καὶ ἀνεξαρτήτως δρῶντος, βάσει ἀσχέτων πρὸς τὰ ἐνδιαφέροντα τῆς διαιτησίας κριτηρίων καὶ δὴ διοικητικοῦ, ἤτοι τῶν κατ' ἄρθρον 20 § 2 Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας. Ἐπίσης σημειοῦται ἡ ἔλλειψις βασικοῦ στοιχείου τῶν ἀποφάσεων παντὸς γνησίως δικαιοδοτοῦντος ὀργάνου, ἤτοι τῆς δυνάμεως δεδικασμένου. Περαιτέρω εἰς τὸν δοθέντα χαρακτηρισμὸν συνηγορεῖ τὸ γεγονὸς ὅτι, καίτοι τὰ ὄργανα τῆς ὑπ' ὄψιν διαιτησίας ἐχαρακτηρίσθησαν ὡς δικαστήρια, ὁ νομοθέτης δὲν ὑπέβαλε τὰς ἀποφάσεις των εἰς τὸ ἔνδικον μέσον τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως, ὡς συμβαίνει συνήθως εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν διοικητικῶν δικαστηρίων. Τέλος ἰδιορρυθμίαι τινὲς καὶ ἀποκλίσεις ἐκ τῆς ἐν τῇ προδικασίᾳ συνήθους δικονομικῆς γραμμῆς ἐπιβεβαιοῦν τὰ ἀνωτέρω. Ἀρχῆθεν δὲ ἡ νομολογία τῶν κοινῶν καὶ διοικητικῶν δικαστηρίων καθυπέβαλε τὰς ἀποφάσεις τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 83 ἐδάφιον 1 στοιχ. γ' τοῦ Συντάγματος καθιερωθὲν διὰ τὰς διοικητικὰς πράξεις γενικῆς ἰσχύος ἔνδικον μέσον τῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἰτήσεως ἀκυρώσεως (Σ.Ε. Ὁλ. 207)1961, Α.Π. 303)1956).

γ. Περὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἀποτελουσῶν μετὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τὰ ὑφιστάμενα μέσα νομίμου ρυθμίσεως καὶ καθορισμοῦ τῶν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποδοχῶν, δὲν δύναται εἰς τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος γενικωτάτου διαγράμματος νὰ λεχθῶσι πολλά, ἐν ὄψει μάλιστα τῶν ὅσων ἐξετέθησαν εἰς ἀδρὰς γραμμὰς ἀνωτέρω περὶ συλλογικῶν συμβάσεων. Πράγματι διά τε τῶν ἀποφάσεων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας καὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπιτελεῖται ἡ αὐτὴ βασικῶς ρυθμιστικὴ λειτουργία, ἀμφοτέρων τούτων ἐχουσῶν τὸν αὐτὸν νομικὸν χαρακτῆρα. Παρὰ ταῦτα ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἔχουσα συμβατικὴν τὴν προέλευσιν καὶ δυναμένη νὰ περιλαμβάνῃ εἰς τὸ σῶμα της καὶ ἄλλας, πλὴν τῶν κανονιστικῶν, διατάξεις, θεμελιούσας ἀμέσους δεσμεύσεις καὶ ὑποχρεώσεις μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ὀργάνων ἢ ἰσχυούσας καὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἰδίαν μελῶν των, δύναται τὸ μὲν εὐχερέστερον νὰ ἀντιμετωπίσῃ καὶ νὰ ἐπιλύῃ τὰς συλλογικὰς διενέξεις, τὸ δὲ πληρέστερον νὰ ρυθμίζῃ τὸ ἔννομον καθεστὼς ἐργασίας. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις τοὐναντίον, οὖσα ἀποτέλεσμα διαφωνίας τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν καὶ ὡς ἐκ τοῦ τρόπου καταρτίσεώς της, δὲν δύναται νὰ περιλάβῃ εἰς τὸ σῶμα της ἄλλας, πλὴν τῶν αὐστηρῶς κανονιστικοῦ χαρακτῆρος διατάξεις. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ νόμου 3239)1955 ἐξομοίωσις τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἀναφερομένη καὶ ἐκτεινομένη αὐστηρῶς εἰς τὸ κανονιστικὸν μέρος τῶν τελευταίων (ο.π.ἐ.), δὲν ἰσχύει εἰς τὸ νὰ προσδώσῃ, ὡς πεπλανημένως ὑπέλαβον δικαστήριά τινα (Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου 4098)1959, ΕΕΔ 19, σ. 970), συμβατικὸν χαρακτῆρα εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἢ ἔστω καὶ ἐξίσωσιν ὡς πρὸς τὰς ἰδιότητας πρὸς συμβατικὸν κείμενον. Ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡς ἄνω ἐξίσωσις προδήλως σκοπεῖ εἰς τὸ νὰ ἀπονείμῃ εἰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἀναγκαίας ἰδιότητας, προσιδιαζούσας εἰς αὐστηρῶς συμβατικὰ κείμενα, οἷον καὶ βασικῶς τὴν δυνατότητα καταγγελίας. Ὅθεν καὶ ἐκ τῶν προεκτεθέντων σαφῶς πιστοῦται ἡ ἀνάγκη τῆς διὰ συμπληρώσεως ἢ ἀναδιαρθρώσεως βελτιώσεως τοῦ θεσμοῦ.

δ. Ἐν προκειμένῳ ἡ διὰ νόμου διεύρυνσις τῆς οἱονεὶ καθ' ὅλην ἁρμοδιότητος

τοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου, εἰς τρόπον ὥστε ἐντὸς πάντοτε τοῦ αὐστηροῦ πλαισίου τῶν ἀμιγῶν ὁρῶν ἐργασίας (ἄρθρον 1 § 2 νόμου 3239)1955) νὰ δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἀμέσους καὶ ἀσχέτως πρὸς τὰς μελλοντικῶς ρυθμιστέας ἀτομικὰς ἐργασιακὰς σχέσεις δεσμεύσεις, σημαντικώτατα θὰ ἐβελτίωνε τὸν θεσμὸν καὶ θὰ προσήγγιζε τοῦτον εἰς ἀπόδοσιν καὶ ἐποικοδομητικότητα πρὸς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Ἐν συνεχείᾳ καὶ συναφῶς πρὸς τὰς ἐνδεικνυομένας ἐνεργείας ἐπὶ τῷ ὡς ἄνω τέλει παρατηροῦμεν, ὅτι ἐγγὺς εἰς τὴν κοινὴν λογικὴν καὶ τὴν ἁπλῆν μεθοδολογίαν κεῖται ἡ σκέψις παρεμβολῆς εἰς τὸν μεταξὺ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῆς ὑποχρεωτικῆς διοικητικῆς διαιτησίας χῶρον τῆς προαιρετικῆς τοιαύτης. Οὕτως ἐν ἀδυναμίᾳ ἐπιβολῆς τῶν ἑκατέρωθεν θέσεων καὶ ἀπόψεων, ἀντὶ τῆς παραπομπῆς τούτων εἰς ὄργανον, δυνάμενον κατὰ τὸ δοκοῦν νὰ διαρρυθμίσῃ ταύτας, ἢ καὶ παντελῶς νὰ ἀγνοήσῃ, λογικὴ θὰ ἦτο ἡ προτίμησις ὑποβολῆς αὐτουσίων τούτων εἰς ὄργανον τῆς ἰδίας ἐκλογῆς τῶν διισταμένων. Ἄλλως, ἀντὶ ἐν διαφωνίᾳ νὰ ὑποχρεωθῶσιν οἱ διαφωνοῦντες νὰ δεχθῶσιν ὑποχρεωτικῶς τὴν κρίσιν ὀργάνου ἀνεξαρτήτου, ἐπέχοντος θέσιν τρίτου, φυσικώτερον θὰ ἦτο ἐν τῇ προσπαθείᾳ ἐπιτεύξεως συμφωνίας νὰ ὑποκαταστήσουν ἑαυτοὺς διὰ προσώπων τῆς ἐμπιστοσύνης των, ἐκλεγομένων κατὰ προτίμησιν ἐκ τῶν παραγόντων τῶν γενικωτέρων συνδικαλιστικῶν ὀργανισμῶν, ἑκάστης τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων, καθυποβάλλοντες δὲ ἐκ προοιμίων ἑαυτοὺς εἰς τὴν ἰσχὺν τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως. Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ θὰ καθίστατο ἐφικτὴ ἡ συνομολόγησις, πλὴν τῆς θεσπίσεως γενικῶν καὶ ἀπροσώπων διατάξεων, καὶ συστήματος ἄλλων ἀμέσων δεσμεύσεων, ἀνταποκρινομένων εἰς τὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἰδιορρυθμίας τοῦ ἑκάστοτε πραγματικοῦ καθεστῶτος συγκεκριμένου κλάδου ἐργασίας. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ συμβατικῶς προκαλουμένη διαιτησία δὲν θὰ ἀφίστατο οὐσιωδῶς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

ε. Τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας, ρυθμίζον τὰ τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ τὰ τῆς διαιτησίας διὰ τῶν ἄρθρων 346 - 360, θεσπίζει διὰ τοῦ ἄρθρου 347 τὴν συμβατικὴν ἢ προαιρετικὴν διαιτησίαν, ἀναφερόμενον δὲ περαιτέρω εἰς τὴν διοικητικὴν (ὑποχρεωτικὴν) διαιτησίαν, ἐπάγεται ὅτι αὕτη θὰ ἔχῃ ἐφαρμογήν, «ἐφ' ὅσον οἱονδήποτε τῶν συμβληθέντων μερῶν ἀρνεῖται νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὴν συμβατικὴν διαδικασίαν διαιτησίας ἢ δὲν ἀποδέχεται τὴν κατ' αὐτὴν ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν ἢ ἐματαιώθη καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἡ ἔκδοσις ταύτης». Ἡ διατύπωσις ὅμως αὕτη τῆς ἀπολύτου καὶ εἰς πάντα τὰ στάδια τῆς διαδικασίας καὶ μετ' αὐτὴν προαιρετικότητος ἐν πρώτοις ξενίζει καὶ δημιουργεῖ σκέψεις οὐ μόνον περὶ τῆς σκοπιμότητος καὶ τοῦ τελεσφόρου τοῦ οὕτως ἀρθρουμένου θεσμοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπορίας συναφεῖς πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς τοιαύτης διαιτησίας, ἐν συγκρίσει πρὸς τὰς γνωστὰς καὶ παραδεδεγμένας μορφὰς θεσμῶν καὶ δικαιοπραξιῶν. Πάντως θὰ πρέπει νὰ τονισθῇ, ὅτι ἡ οὕτως ἀποκαλουμένη διαιτησία πᾶν ἄλλο ἢ διαιτησίαν ἀποτελεῖ, ὡς στερουμένη πάντων τῶν βασικῶν στοιχείων τοῦ γνωστοῦ ἐν τῷ δικαίῳ οὐσιαστικοδικονομικοῦ θεσμοῦ τῆς διαιτησίας. Ὅθεν πρόδηλος ἡ ἀνάγκη φαλκιδεύσεως τῆς προαιρετικότητος καὶ περιορισμοῦ ταύτης εἰς τὸ πρῶτον μόνον στάδιον τῆς κοινῆ ἀποφάσει προσφυγῆς εἰς τὴν διαιτησίαν. Ἐν συνεχείᾳ συναφῶς πάντοτε πρὸς τὴν συμβατικὴν διαιτησίαν θὰ πρέπει νὰ ἐπισημανθῇ ἡ πλήρης ἀοριστία καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιβαλλομένην εἰς Κώδικα γενικὴν ρύθμισιν καὶ ἄρθρωσιν θεσμοῦ. Ἀληθῶς οὐδὲν ἀπολύτως διαγράφει τὸ Προσχέδιον, συναφὲς πρὸς τὴν συγκρότησιν, τὴν σύνθεσιν, τὴν διαδικασίαν, τὰς καθόλου προθεσμίας, τὴν ἔκδοσιν ἀποφάσεως, τὴν ἐκτελεστότητα ταύτης κλπ.

στ. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἡ διὰ τοῦ Προσχεδίου ρύθμισις τῶν περὶ συλλογικῶν διαφορῶν καὶ διαιτησίας θεμάτων, ἐπιχειρουμένη καὶ δι' ὡρισμένων τροποποιήσεων, ἀναδιαρθρώσεων καὶ προσθηκῶν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἐπιτυχῶν, κατὰ βάσιν ἀπηχεῖ τὸ ἰσχῦον δίκαιον. Τέλος θὰ πρέπει ἰδιαιτέρως νὰ τονισθῇ, ὅτι καὶ διὰ τοῦ Προσχεδίου δὲν διώκεται ἡ τελεία ἀπομάκρυνσις τοῦ κρατικοῦ παράγοντος (ἄρθρον 355 § 3), ἄλλοτε δὲ ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ καθίσταται ἀρνητικῶς ἀποφασιστική (ἄρθρον 358 § 1).

10α. Κλειομένου τέλος τοῦ παρόντος γενικοῦ διαγράμματος ἐρεύνης καὶ ἀξιολογήσεως, τονίζεται ἡ ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη ἱκανῆς προστασίας καὶ κατοχυρώσεως τῆς ἐργασί-

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥΣΙΣ ΕΝ ΟΨΕΙ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Είδικοί Νόμοι καί έρευνα αύτών ύπό συνταγματικήν έποψιν

Έλλειψις άντιθέσεως πρός τάς περί προσωπικής έλευθερίας καί έλευθερίας τής έργασίας ή πρός τάς περί έλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καί συνδικαλιστικής έλευθερίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καί 11 τοῦ Συντάγματος τῶν διατάξεων τῶν Νόμων 1984)1939, 1986)1939 καί 450)1945 περί πολιτικής κινητοποιήσεως δι' ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν καί ὑλικῶν μέσων, οὐδέ πρός τάς διατάξεις τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Ρώμης καί ὑπ' ἀριθ. 105)1957 Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Γενεύης

Λόγοι τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἐπι τῆς ὁποίας ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ὑπῆρξαν οἱ ἑξῆς :

Α'. Διότι διὰ τοῦ νόμου 1984)1939 περί ὀργανώσεως τῆς πολιτικῆς καί οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας» καί τοῦ συμπληρώσαντος τοῦτον νόμου 1986)1939 ἀντιμετωπίσθη, ἀμέσως μετά τήν κήρυξιν τοῦ Β' παγκοσμίου πολέμου, κατά τήν ρητήν ἐν ἄρθρῳ 1ῳ δήλωσιν, ἡ διά τήν ἐξασφάλισιν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης καί ἀπό τῶν καιρῶν τῆς εἰρήνης ὀργάνωσις πρός πόλεμον ὅλων τῶν δυνάμεων καί πόρων τῆς χώρας.

Πρός πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τούτου προεβλέφθη, πλήν τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστρατεύσεως, καί ἡ πολιτική ἐπιστράτευσις, ἥτις συνίσταται, ὡς ὁρίζει τό ἄρθρον 2 § 3, εἰς τήν ἀναγκαστικήν ὀργάνωσιν πασῶν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων καί τήν χρησιμοποίησιν τούτων, ὡς καί ὅλων τῶν πόρων τῆς χώρας, χάριν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης.

Περαιτέρω ὡρίσθη, ὅτι ἡ πολιτική ἐπιστράτευσις κηρύσσεται ἐν περιπτώσει στρατιωτικῆς ἐπιστρατεύσεως ἤ καί πρό ταύτης ἐν περιπτώσει σοβαρᾶς ἐντάσεως τῶν διεθνῶν σχέσεων, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἐπετράπη ἡ λῆψις μέτρων τινῶν τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως καί ἄνευ τῆς κηρύξεως ταύτης (ἄρθρον 2 § § 4 καί 6).

Τέλος διά τοῦ συμπληρωματικοῦ νόμου 1986)1939 ὡρίσθη, ὅτι ἡ προπαρασκευή τῶν μέτρων πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως ἐνεργεῖται ὑπό τοῦ καιροῦ τῆς εἰρήνης, ἡ δέ ἐφαρμογή των πραγματοποιεῖται ἐν περιπτώσει κηρύξεως τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ὡς καί τῶν λοιπῶν τοῦ ἰδίου νόμου, δι' ὧν κατενεμήθησαν αἱ ἁρμοδιότητες εἰς τούς διαφόρους τομεῖς τῆς Διοικήσεως, καί τοῦ καθ' ὅλου πνεύματος τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ πολιτική ἐπιστράτευσις ἀποτελεῖ μέρος τῆς ὀργανώσεως τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης τῆς χώρας καί δή λόγῳ κηρύξεως πολέμου ἤ ἐντάσεως τῶν διεθνῶν σχέσεων, εἰς σημεῖον ὥστε νά ἀπειλῆται πόλεμος. Ἄλλωστε αἱ δεινοί περιορισμοί τῶν ποσῆ φύσεως δικαιωμάτων καί ἐλευθεριῶν, οἵς ἐπάγεται ἡ πολιτική ἐπιστράτευσις, προϋποθέτουν ἀναστολήν τῶν περί ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν διατάξεων τοῦ Συντάγματος, ἥτις, κατ' ἄρθρον 91 τοῦ Συντάγματος, ἐπιτρέπεται ἐν περιπτώσει ἐμπολέμου καταστάσεως ἤ ἐπιστρατεύσεως ἕνεκα ἐξωτερικῶν κινδύνων ἤ σοβαρᾶς διαταραχῆς ἤ ἐκδήλου ἀπειλῆς τῆς δημοσίας τάξεως καί ἀσφαλείας ἐξ ἐσωτερικῶν κινδύνων, ἐξ ὧν ἐπίσης συνάγεται, ὅτι ἡ πολιτική ἐπιστράτευσις ἀποτελεῖ μέρος τῆς κινητοποιήσεως τῶν πόρων καί δυνάμεων τῆς χώρας πρός πόλεμον.

Ἐν ὄψει τούτων αἱ προσβαλλόμεναι, αἰτινες,

ας, ὡς ἱεροῦ προϊόντος τῆς ἀνθρωπίνης προσωπικότητος. Συναφῶς ἡ περί δικαίου ἀντίληψις τοῦ συγχρόνου κοινωνικοῦ ἀνθρώπου εὑρεῖ τήν ἐπικουρίαν τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ἐν τῇ κατοχυρώσει τῶν βασικῶν ἐκ τῆς ἐργασίας δικαιωμάτων. Ὑπό τοιαύτας ἀντιλήψεις ἡ λελογισμένη καί βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων προστασία δι' ἐπιβολῆς ποινῶν, βασικῶν δικαιωμάτων τῶν ἐργαζομένων (ἐνδεικτικῶς προστασία ὑγείας, ἀσφαλείας, μισθοῦ, νοσηλείας, ἀδείας, ὡραρίου ἐργασίας, ἡμερῶν ἀναπαύσεως, παιδικῆς ἡλικίας, μητρότητος κλπ.) ἀποτελεῖ ἐπιβεβλημένην ἐνέργειαν.

β. Τό Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας τά περί ποινικῆς εὐθύνης, κολασίμων πράξεων καί ποινῶν ρυθμίζει διά τῶν ἄρθρων 365 - 372 αὐτοῦ, παρά δέ τήν καθόλου καί πέραν τοῦ ἐπιβεβλημένου μέτρου συντηρητικήν γραμμήν του πραγματοποιεῖ προόδους τινάς εἰς τόν τομέα τοῦτον.

ὡς ἐκ τούτων προκύπτει, ἐξεδοθησαν πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς διενέξεως μεταξὺ ἰδιωτῶν, ἤτοι μεταξὺ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Α.Ε.Η καὶ τοῦ προσωπικοῦ της, λαβούσης τὴν μορφὴν ἀπεργίας, δὲν δύναται νὰ εὑρῇ ἔρεισμα εἰς τὰς ὡς ἐπικαλεῖται διατάξεις τῶν ἀνωτέρω νόμων.

Ἐξ ἄλλου τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ προσβαλλόμεναι ὁμιλοῦν «περὶ ἐπιτάξεως τῶν ὑπηρεσιῶν» δὲν δύναται νὰ πρασδώσῃ κῦρος εἰς τὰς προσβαλλομένας, ἀφοῦ οὐδεμία διάταξις παρέχει εἰς ταύτας τοιαύτην ἐξουσίαν.

Β) Διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος (ἰδίᾳ τῆς παραγράφου 4, δι' ἧς ἀπηγορεύθη ἀπεργία μόνον εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ νόμιμον ἄσκησιν τοῦ συνταγματικῶς κατοχυρωμένου δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι.

Ἐξ ἄλλου ἡ παρέμβασις τοῦ Κράτους πρὸς λύσιν τῶν διενέξεων μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν προβλέπεται ὑπὸ εἰδικῶν νόμων, ὡς τοῦ νόμου 3752)1929, δι' οὗ παρεσχέθη ἐξουσία εἰς τὸν Ὑπουργόν, ὅπως, ἀφοῦ λάβῃ τὰς γνώμας τῶν διαφερομένων μερῶν, προβῇ εἰς σύνταξιν ἢ τροποποίησιν Κανονισμῶν, ἢ τοῦ νόμου 3239)1955, δι' οὗ ἐπετράπη ἡ δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας λύσις τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς κλπ. Τέλος διὰ τῆς διεθνοῦς συμβάσεως 105 1957, κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου 4221)1961 καὶ τεθείσης ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς 30.8.1963 διὰ τοῦ β δ. 447)1962, ἀπηγορεύθη ἡ ἀναγκαστικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ ἐργασία ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν καὶ δὴ «ὡς μέθοδος ἐπιστρατεύσεως καὶ χρησιμοποιήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ διὰ σκοποὺς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἢ ὡς μέτρον πειθαρχήσεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ὡς κολασμοῦ διὰ συμμετοχὴν εἰς ἀπεργίαν».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ διένεξις μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν πρέπει νὰ ἐπιλύεται καὶ ἀποκαθίσταται ἡ κοινωνικὴ εἰρήνη, ὡς ὁρμόζει εἰς Κράτος δικαίου, ἤτοι νὰ ἐξετάζεται ἡ διαφορά, νὰ προφυλάσσωνται αἱ ἀτομικαὶ ἐλευθερίαι καὶ ἐν ταυτῷ νὰ ἀπονέμεται κοινωνικὴ δικαιοσύνη.

Ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἡ Διοίκησις διὰ τῶν προσβαλλομένων κατήργησε (ἀντὶ νὰ ἐπιλύσῃ) τὴν διένεξιν καὶ οὐ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ διὰ παρανόμου βίας καὶ ἀπειλῆς δημοσίων ποινῶν εἰς τὴν πραγματικότητα κατέλυσε μονομερῶς τόσον τὸ συνταγματικῶς προστατευόμενον δικαίωμα τῆς ἀπεργίας, ὅσον καὶ αὐτὸ ἀκόμη τὸ πρὸς ἐπίλυσιν τῆς διαφορᾶς δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας δικαίωμα. Διότι ἀληθῶς ὁ καταναγκασμὸς τῶν μισθωτῶν, ὅπως συνεχίσουν νὰ ἐργάζωνται ὑπὸ τοὺς ἰδίους ἀκριβῶς, ὡς καὶ πρότερον, ὅρους οὐδὲν ἄλλο σημαίνει ἢ στραγγαλισμὸν τῶν αἰτημάτων τῶν μισθωτῶν καὶ περιφρούρησιν τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργοδότου. Δέον συνεπῶς νὰ ἀκυρωθῶσιν αἱ προσβαλλόμεναι, ὡς ἀντικείμεναι εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν νόμων.

Γ') Διότι διὰ τῶν ἄρθρων 4 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος κατοχυρώθη τὸ ἀπαραβίαστον τῆς ἐλευθερίας (συνεπῶς καὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας), εἰς τρόπον ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία, ἤτοι ἡ δι' ἀπειλῆς ποινῆς καὶ ἄνευ τῆς θελήσεως τοῦ ἀτόμου παροχὴ ὑπὸ τούτου ἐργασίας (ἄρθρ. 4 καὶ ἐκ τῆς ὑπερρίψεως προτάσεως ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ψηφίσματος ΞΗ' περὶ καθιερώσεως τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας «διὰ δημοσίαν ὠφέλειαν» πρβλ. Ἐπιτροπὴν Ψηφίσματος ΞΗ', σελ. 767). Ἐπίσης διὰ τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως Ρώμης, κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ νόμου 2829)1953, ἐκηρύχθη διεθνῶς παράνομος ἡ ἀναγκαστικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ ἐργασία (ἄρθρον 4 § 2), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου ὡρίσθη, ὅτι δὲν ἀποτελεῖ ἀναγκαστικὴν ἐργασίαν (καὶ συνεπῶς ἐπιτρέπεται) ἡ τοιαύτη λόγῳ στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας, ἐκτελέσεως ποινῆς καὶ θεσμηνιῶν.

Τέλος διὰ τῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ λόγῳ μνημονευομένης διεθνοῦς συμβάσεως 105)1957 ἀπηγορεύθη ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία καὶ δὴ «ὡς μέθοδος ἐπιστρατεύσεως». (Εἰρήσθω ὅτι ἡ παλαιοτέρα διεθνὴς σύμβασις 29)1930, κυρωθεῖσα ὑπὸ τοῦ νόμου 2079)1952, ἐπέτρεπε περιωρισμένως, ἤτοι δι' 60 ἡμέρας τὸ πολὺ ἐτησίως καὶ ὑπὸ τὰς ἐν τούτῳ ἐγγυήσεις καὶ ἄλλους περιορισμούς, ἀναγκαστικὴν ἐργασίαν «λόγῳ φόρου ἢ δι' ἔργα δημοσίου συμφέροντος» (ἄρθρον 10), ἀλλὰ ἡ διάταξις αὕτη, ἥτις ὁπωσδήποτε δὲν ἠδύνατο νὰ στηρίξῃ τὰς προσβαλλομένας, ἔπαυσε νὰ ἰσχύῃ, καταργηθεῖσα ὑπὸ τῶν νεωτέρων ἀντιθέτων διατάξεων τῆς συμβάσεως Ρώμης καὶ τῆς διεθνοῦς συμβάσεως 105)1957).

Ἐν ὄψει τούτων αἱ προσβαλλόμεναι, αἵτινες ἐπέβαλον τὴν ὑποχρεωτικὴν ἐργασίαν διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῶν νόμων 1984 καὶ 1986)1939, ἤτοι διὰ τῆς μεθόδου τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως, διότι κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ αἰτιολογίαν «ἐκ τῆς πανελλαδικῆς ἀπεργίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ἀπειλεῖται ἀνωμαλία διαβιώσεως τοῦ κοινοῦ κλπ.», εὑρίσκεται εἰς ὀξεῖαν ἀντίθεσιν πρὸς τὰς διαληφθείσας διατάξεις. Καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν δὲ ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ ἔκδοσις τῶν προσβαλλομένων ὑπὸ τῶν ὑπὸ ταύτης ἐπικαλουμένων διατάξεων τῶν νόμων 1939 (τοῦθ' ὅπερ ἀπεκρούσθη διὰ τοῦ ἀνωτέρω α' λόγου), οἱ νόμοι οὗτοι κατηργήθησαν ὑπὸ τῶν ἀντιθέτων διατάξεων τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν μεταγενεστέρων διατάξεων τῶν δύο διεθνῶν συμβάσεων. Δέον συνεπῶς καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ νὰ ἀκυρωθοῦν αἱ προσβαλλόμεναι.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 578)1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Ν. Μπουρόπουλος***

Διεηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Δ. Μαγγιῶρος, Ἀντιπρόεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Κ. Τζώρτζης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται

ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21448 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1963 ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, ὡς καὶ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν ταύτης ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 66 καὶ 68 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1963 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, δι' ὧν ἐπετάχθη ἀπὸ τῆς 7ης πρωϊνῆς ὥρας τῆς 28ης Σεπτεμβρίου 1963 μέχρι τῆς 7.30' ὥρας τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1963 ἡ ἐργασία ἅπαντος τοῦ ἀπαραιτήτου προσωπικοῦ καὶ μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ ἑκατὸν (100), κατ' ἀνώτατον ὅριον, τοῦ περιλαμβανομένου εἰς τοὺς τούς ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων περιοχῶν τῆς Δ.Ε.Η. συνταχθέντας πίνακας, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς, ἐν ὄψει ἀναγγελθείσης διὰ τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1963 πανελλαδικῆς ἀπεργίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., ἀποτροπῆς τῆς ἀπειλουμένης ἀνωμαλίας διαβιώσεως τοῦ κοινοῦ καὶ τῆς παρακωλύσεως τῆς οἰκονομικῆς ἀνασυγκροτήσεως καὶ διαταράξεως τῆς κρατικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

Τὸ αἰτοῦν σωματεῖον παρητήθη, διὰ δηλώσεως ἐπ' ἀκροατηρίου, τοῦ πρώτου λόγου ἀκυρώσεως τοῦ ἀπὸ 25 Νοεμβρίου 1964 κατατεθέντος δικογράφου προσθέτων λόγων.

Διὰ τῶν ἀ. ν. 1984 τῆς 21)23 Σεπτεμβρίου 1939 «περὶ ὀργανώσεως τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας» καὶ 1986 τῆς 21)27 Σεπτεμβρίου 1939 «περὶ ρυθμίσεως ζητημάτων τῆς πολιτικῆς καὶ οἰκονομικῆς ἐπιστρατεύσεως τῆς χώρας» ἐθεσπίσθη τὸ νομοθετικὸν καθεστώς, δι' οὗ ἐρρυθμίσθησαν τὰ τῆς προπαρασκευῆς πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν ἀναγκῶν τῆς ἐθνικῆς ἀμύνης διὰ τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως, συνισταμένης εἰς ἀναγκαστικὴν ὀργάνωσιν πασῶν τῶν ἐθνικῶν δυνάμεων, πλὴν τῶν ἐνόπλων, ὡς καὶ τὴν χρησιμοποίησιν τούτων καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν πόρων τῆς χώρας. Πρὸ δὲ τῆς κηρύξεως τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως, ἐνεργουμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύναται, καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν, νὰ διατάσσηται ἡ ἐφαρμογὴ μέτρων τινῶν τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως, ἤτοι ἡ εἰς περιωρισμένην κλίμακα καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀντιμετωπίσεως ἐμφανιζομένων ἑκάστοτε εἰδικωτέρων ἀναγκῶν κινητοποίησις τῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω νόμοις προβλεπομένων μέσων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἐπίταξις ὑπηρεσιῶν ρυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων (ἄρθρα 2, 3 καὶ 5 ἀν. ν. 1984)1939, ἄρθρα 1 καὶ 7 ἀν. ν. 1986)1939). Ὡς πρὸς τὰς προϋποθέσεις δέ, ὑφ' ἃς χωρεῖ ἡ λῆψις τῶν μέτρων τούτων, προεβλέπετο ἀρχικῶς, ὑπὸ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1984)1939, ὅτι ἡ πολιτικὴ ἐπιστράτευσις, γενικὴ ἢ μερική, κηρύσσεται ἐν περιπτώσει στρατιωτικῆς ἐπιστρατεύσεως ἢ καί, πρὸ ταύτης, ἐν περιπτώσει σοβαρᾶς ἐντάσεως τῶν διεθνῶν σχέσεων, ὑπὸ τῆς προστεθείσης ὅμως διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 450 τῆς 7.7.1945 παραγράφου 7 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίσθη περαιτέρω ὅτι «ἡ κατὰ τὸν παρόντα νόμον πολιτικὴ ἐπιστράτευσις κηρύσσεται ὁμοίως πρὸς τὴν σκοπὸν ἀντιμετωπίσεως ἀνωμαλιῶν πάσης φύσεως, δυναμένων νὰ παρακωλύσωσι τὴν οἰκονομικὴν ἀνασυγκρότησιν ἢ νὰ διαταράξωσι τὴν κρατικὴν ἢ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας». Ἐν ὄψει τῆς διὰ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἐπελθούσης διευρύνσεως τῶν ἐπιδιωκομένων διὰ τοῦ μέτρου τῆς πολιτικῆς ἐπιστρατεύσεως σκοπῶν ὡρίσθη ἀκολούθως, διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3111 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1954)1 Ἰανουαρίου 1955, ὅτι, ὅπου ἐν τῇ κειμένῃ νομοθεσίᾳ ἀναφέρεται ἡ φράσις «πολιτικὴ ἐπιστράτευσις», ἀντικαθίσταται διὰ τῆς φράσεως «πολιτικὴ κινητοποίησις».

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, οἱ λόγοι, οἵτινες ὡδήγησαν εἰς τὴν διὰ τῶν προσβαλλομένων πράξεων πολιτικὴν κινητοποίησιν τοῦ ἀπαραιτήτου, μέχρι τοῦ ἀριθμοῦ ἑκατὸν (100), προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Προσωπικοῦ τῆς ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεως κατέθεσε δήλωσιν κηρύξεως πανελλαδικῆς ἀπεργίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η, πλὴν μηχανικῶν, κατὰ τὴν 28ην Σεπτεμβρίου 1963. Ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ὅμως ἀποχὴ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης θὰ συνεπήγετο ἀναγκαίως διακοπὴν ἢ τοὐλάχιστον θὰ προεκάλει σοβαρὰν διαταραχὴν εἰς τὴν παροχὴν ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὅπερ, κατὰ κοινὴν πεῖραν, ἀποτελεῖ μέσον καλύψεως πλείστων βασικῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ, ζωτικῆς σημασίας διὰ σημαντικὸν τμῆμα τοῦ πληθυσμοῦ τῆς χώρας. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ ἐπιδίωξις ἐξασφαλίσεως τῆς ἀκωλύτου παραγωγῆς καὶ διανομῆς τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ἀναχθείσης εἰς δημοσι-

αν ἐπιχείρησιν, συνιστᾷ οὐσιώδη παράγοντα διατηρήσεως τοῦ ὁμαλοῦ ρυθμοῦ εἰς πλείστας τῶν βιοτικῶν σχέσεων τῶν πολιτῶν καὶ ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 450)1945 ἀντιμετώπισιν ἀνωμαλιῶν, δυναμένων νὰ διαταράξωσι τὴν κρατικὴν ἢ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας, καὶ συνεπῶς ἡ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ἔκδοσις τῶν προσβαλλομένων πράξεων οὐδόλως εἰς τὸν νόμον ἀντίκειται, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Αἱ εἰς τὰς ἡγουμένας σκέψεις μνημονευθεῖσαι διατάξεις τῶν νόμων 1984)1939, 1986)1939 καὶ 450)1945, δι' ὧν ἐπιτρέπεται ἡ πολιτικὴ κινητοποίησις, δι' ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὑλικῶν μέσων, θεσπισθεῖσαι ὑπὸ τοῦ νομοθέτου πρὸς προστασίαν ἀνωτέρων καὶ γενικωτέρων κοινωνικῶν συμφερόντων καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως, οὐδαμῶς ἀντίκεινται εἰς τὰς περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ εἰς τὰς περὶ ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος, καθ' ὅσον διὰ τῶν συνταγματικῶν τούτων διατάξεων οὐδαμῶς ὁ συνταγματικὸς νομοθέτης ἠννόησε νὰ ἀποκλείσῃ εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν τὴν εὐχέρειαν θεσπίσεως ἀπαγορεύσεων καὶ περιορισμῶν, ὑπαγορευομένων ὑπὸ τῆς ἀνάγκης τῆς προστασίας τοῦ γενικοῦ συμφέροντος καὶ τῆς ἐννόμου τάξεως. Εἰδικώτερον εἰς τὰς κοινωνικὰς ἐκείνας δραστηριότητας, αἵτινες ἐμφανίζουν ἰδιαιτέρως ηὐξημένον κοινωνικὸν ἐνδιαφέρον καὶ εἶναι ἀπολύτως οὐσιώδους σημασίας διὰ τὴν ζωὴν τῆς ὁλότητος καὶ ἀπαραίτητοι διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ἀναγκῶν τοῦ κοινοῦ, ἐπιτρέπονται νομοθετικαὶ ἀπαγορεύσεις καὶ περιορισμοὶ πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς συνεχοῦς καὶ διαταράκτου λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων. Οὕτω, πρὸς ἀποτροπὴν τῆς διακοπῆς τῆς συνεχοῦς καὶ ὁμαλῆς λειτουργίας τοιούτων, ἀναμφισβητήτως κοινῆς ὠφελείας, ὑπηρεσιῶν, ἀπαραιτήτων διὰ τὴν θεραπείαν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ἀναγκῶν τῆς χώρας, εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος ἀντίκειται ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν συνέχισιν τῆς ἐργασίας πολιτικὴ κινητοποίησις τῶν ἀπεργούντων ἢ ἡ ἐπίταξις τῶν πρὸς διασφάλισιν τῆς συνεχοῦς λειτουργίας τῶν ὑπηρεσιῶν τούτων ἀναγκαίων ὑλικῶν μέσων.

Οἱ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενοι ἰσχυρισμοὶ ὅτι τὸ διὰ τῶν περὶ πολιτικῆς κινητοποιήσεως νόμων 1984)1939, 1986)1939 καὶ 450)1945 θεσπισθὲν καθεστὼς τῆς ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν καί, εἰδικώτερον, ἡ δυνατότης ἐξαναγκασμοῦ πρὸς συνέχισιν τῆς ἐργασίας τῶν ἀπεργούντων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία των εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαία διὰ τὴν ὁμαλὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας, κατηργήθη διὰ τῶν διατάξεων 1) τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1950 διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Ρώμης, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 2329 τῆς 18)21 Μαρτίου 1953 καὶ 2) τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 105)1957 διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Γενεύης, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4221 τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1961, οὗτινος ἡ ἰσχὺς ἤρξατο τὴν 30ὴν Μαρτίου 1963, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ μόνῳ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 447 δ)τος τῆς 30 Ἰουνίου) 21 Ἰουλίου 1962, ἀβάσιμοι ἐλέγχονται καὶ ἀπορριπτέοι. Διότι εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 4 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3239)1953 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς Ρώμης περὶ προασπίσεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι δὲν θεωρεῖται ὡς ἀναγκαστικὴ ἢ ὑποχρεωτικὴ ἐργασία πᾶσα ὑπηρεσία, ζητουμένη εἰς περίπτωσιν κρίσεων ἢ θεομηνιῶν, αἱ ὁποῖαι ἀπειλοῦν τὴν ζωὴν ἢ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ συνόλου, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 1 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4221)1962 κυρωθείσης συμβάσεως τῆς Γενεύης περὶ καταργήσεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἐργασίας ἀπαγορεύεται ἡ ἀναγκαστικὴ ἐργασία, εἴτε ὡς μέθοδος ἐπιστρατεύσεως καὶ χρησιμοποιήσεως τοῦ ἐργατικοῦ δυναμικοῦ διὰ σκοποὺς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως, εἴτε ὡς μέτρον πειθαρχήσεως ἐν τῇ ἐργασίᾳ, εἴτε ὡς κολασμὸς διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς ἀπεργίαν, οὐδεμία ὅμως ἐκ τῶν περιπτώσεων τούτων συντρέχει κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Κράτους ἐπιβαλλομένην πολιτικὴν κινητοποίησιν πρὸς τὸν σκοπὸν συνεχίσεως τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ δὴ ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς συναφοῦς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἵνα ἀποτραπῇ ἀνωμαλία, δυναμένη νὰ διαταράξῃ τὴν κρατικὴν ἢ κοινωνικὴν ζωὴν τῆς χώρας, ἄτε τῆς τοιαύτης συνεχίσεως τῆς ἐργασίας μὴ ἐπιβαλλομένης διὰ σκοποὺς οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως ἢ ὡς πει-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΕΠΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΡΕΡΓΩΣ

Καταβολή είθισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, ἐλλείψει δὲ συμφωνίας περὶ τούτου ἡ νομίμου, ἤτοι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης αὐτόν, ὀφειλὴ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, λογιζομένου ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθέντος, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ μισθῷ.—Προδιορισμὸς τοῦ μισθοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 371 καὶ 379 Α.Κ. τότε μόνον ἐὰν δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ ὁ εἰθισμένος μισθός.—Νόμιμος μισθὸς προσωπικοῦ ἰατρείων ἐπιχειρήσεων.—Καταβολὴ καὶ εἰς τὸν μὴ παρέχοντα ἐργασίαν ἰατρείου κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλὰ παρέργως.—Μειωμένος μισθὸς ἐπὶ μερικῆς ἀπασχολήσεως.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 939)1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Κορίνθου.

Ἔχει ἤδη ἐρμηνευθῇ ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας (ἴδετε ΕΕΔ 24, 851) ποία ἡ ἔννοια τοῦ «εἰθισμένου» καὶ καταβλητέου κατ' ἄρθρον 653 Ἀστικοῦ Κώδικος μισθοῦ.

Ὡς ὅμως ὑπεστηρίχθη ἐν τῇ θεωρίᾳ (Γ. Σιμιτέου, Τὸ τεκμήριον ἀμοιβῆς τοῦ ἐργαζομένου, ΕΕΔ 6, 10), δέχεται δὲ τοῦτο καὶ ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, δὲν ἀναζητεῖται ὁ «εἰθισμένος μισθός», ὅταν οὗτος ἔχῃ καθορισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ κατ' ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207) (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἀρχικοῦ ἀ.ν. 16)21 Νοεμβρίου 1945) ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτιζομένη παρά τινος τῶν δεσμευομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, θεωρεῖται περιέχουσα αὐτοδικαίως τοὺς ἐν τῇ συλλογικῇ συμβάσει καθορισθέντας ὅρους, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀντιθέτων συμφωνιῶν. Ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, εἶναι ἐπικρατέστεροι.

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν ἀπεδείχθη ἐν προκειμένῳ, ὅτι ὑπῆρξε σύμβασις ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ὁ νόμιμος μισθὸς τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὤφειλετο εἰς τὸν μισθωτὸν ὁπωσδήποτε καὶ ἄνευ συμφωνίας περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ μισθοῦ, ἀφοῦ αὐτὸς καθωρίζετο ἤδη νομίμως καὶ δὲν ἐπρόκειτο περὶ καθορισμοῦ τοῦ «εἰθισμένου μισθοῦ», ἡ περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ ὁποίου κρίσις δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς δὲν ὑπόκειται κατά τινας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἴδετε ΕΕΔ 23, 973) καὶ τὸ ποσὸν τοῦ «εἰθισμένου μισθοῦ», ἐνῷ ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον, ἂν ὀρθῶς ἐφηρμόσθη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ἡ ἰσχύουσα νόμου ἐπέχουσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας.

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ αἰτιολογία τῆς ἀποφάσεως ὅτι, παρ' ὅλον ὅτι ὁ ἐργαζόμενος παρεῖχεν ἐργασίαν ὑπαλλήλου Γραφείου παρέργως, τυγχάνων γεωργοκτηματίας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἐδικαιοῦτο τῆς ἀναλόγου διὰ τὰς ὥρας ἐργασίας του ἀμοιβῆς τῆς οἰκείας περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἡ ἐργατικὴ νομοθεσία (ἀρχικὸν ἄρθρον 10 νόμου 1231)1918, ἄρθρον 11 νόμου 2112)1920 καὶ ἰσχύον ἤδη ἄρθρον 1 νόμου 2655)1953) ἀξιοῖ διὰ τὸν χαρακτηρισμόν τινος ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου νὰ παρέχῃ ὑπηρεσίας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα καὶ τοῦτο διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112)1920 (ἴδετε Α.Π. 321)1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 24, 1169).

Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἄποψιν τῆς Α.Π. 10)1964 (εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 28, 270), ἡ ὁποία συνέδεε πρὸ τοῦ ν.δ. 2655)1953 τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου πρὸς τὴν μὴ πληρωμὴν δι' ἡμερομισθίου, ἐξυπηρέτει ἄλλον σκοπόν.

Οὕτω καὶ ἡ προϋπόθεσις τῆς αὐτῆς διατάξεως περὶ συνδρομῆς κυρίου ἐπαγγέλματος διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινος ὡς ὑπαλλήλου ἐξυπηρετεῖ ἄλλον σκοπόν (ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 8, 986, ΕΕΔ 9, 1131),

---

θαρχικῆς ποινῆς, συνιστωμένης εἰς παροχὴν προσθέτου ἐργασίας ἄνευ ἀμοιβῆς, διὰ πλημμελῆ ἐκπλήρωσιν τῆς παρεχομένης ἐργασίας ἢ διὰ συμμετοχὴν εἰς ἀπεργίαν.

ή διάταξις δι τοῦ ἄρθρου 1 § 2 ἀ.ν. 866) 1937 «περὶ προσθήκης διατάξεων εἰς τὸν περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας νόμον κλπ.», κατὰ τὴν ὁποίαν «ὁ χαρακτηρισμὸς προσώπου τινὸς ὡς ὑπαλλήλου, ὑπηρέτου ἢ ἐργάτου διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐν γένει γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234)1918, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διδομένου χαρακτηρισμοῦ», δὲν ἀναφέρεται λογικῶς, ὡς ἐκτενῶς ἔχομεν σημειώσει (ΕΕΔ 8, 896), καὶ εἰς τὴν προϋπόθεσιν, διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, νὰ παρέχηται ἡ ἐργασία κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, διότι τότε τί θὰ ἐλέγομεν διὰ τὸν ἐργάτην ἢ ὑπηρέτην, διὰ τοὺς ὁποίους δὲν ὑπάρχει διάταξις περὶ παροχῆς τῆς ἐργασίας των κατὰ κύριον ἐπάγγελμα;

Ἀρείου Πάγου 105)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βασσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Χατζηδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Στυμφαλιάδης, Γ. Μητρέλης

Ἐκ τῶν ἄρθρων 648, 649 καὶ 653 τοῦ Α.Κ. προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ μισθωτὴς ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τὸν συμφωνηθέντα μισθόν, ἐλλείψει δὲ συμφωνίας περὶ τούτου ἢ νομίμου, ἤτοι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης αὐτόν, ὀφείλεται ὁ εἰθισμένος μισθός, λογιζόμενος ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθείς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ μισθῷ, ἐὰν δὲ δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ ὁ εἰθισμένος μισθός, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς παρέχεται ἡ ἐργασία, τότε μόνον ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μισθοῦ γίνεται κατὰ τὰ ἄρθρα 371 καὶ 379 Α.Κ. κατὰ δικαίαν κρίσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καί, ἂν δὲν ἐγένετο τοῦτο παρ' αὐτοῦ ἢ βραδύνῃ, νὰ γίνῃ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν ἀπὸ 24.11.1956, 24.9.1958 καὶ 12.12.1961 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959, 2 τοῦ 1961 καὶ 28 τοῦ 1963 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας προκύπτει ἐπίσης, ὅτι ὁ δι' αὐτῶν ὁριζόμενος μισθὸς διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων καὶ τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου τῶν ἐν αὐταῖς ἐπιχειρήσεων καταβάλλεται καὶ ἂν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν Γραφείου δὲν παρέχῃ ταύτην κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλὰ παρέργως, ἔχων ὡς κύριον ἐπάγγελμα ἄλλην ἐργασίαν, μὴ δυναμένην νὰ προσδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Κορίνθου δέχεται, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, τυγχάνων γεωργακτηματίας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα καὶ ἀποζῶν κυρίως ἐκ τῶν γεωργικῶν εἰσοδημάτων αὐτοῦ, προσελήφθη κατὰ μῆνα Μάρτιον τοῦ 1960 παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Γεωργικοῦ Συνεταιρισμοῦ, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἵνα παρέχῃ εἰς αὐτὸν ὑπαλληλικὰς ἐργασίας, συνισταμένας εἰς τὴν σύνταξιν πρακτικῶν τοῦ Διοικητικοῦ καὶ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου του καὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως, τὴν σύνταξιν καταστάσεων χορηγήσεως καλλιεργητικῶν δανείων, τῶν δικαιούχων γεωργικῶν φαρμάκων καὶ λιπασμάτων, εἰς τὴν ἀποθήκευσιν καὶ φύλαξιν αὐτῶν καὶ εἰς τὴν ἔκδοσιν γραμματίων καὶ ἐνταλμάτων πληρωμῆς, ἃς καὶ παρέσχεν οὗτος παρέργως μέχρι τῆς 2.1.1964, ὅτε ἀπελύθη. Ὅτι εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην ἀπησχολεῖτο ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐνάγων ἐπὶ δύο ὥρας ἡμερησίως κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας ἑκάστου μηνὸς καὶ ὅτι, λόγῳ τῆς μειωμένης ταύτης ἀπασχολήσεώς του, συνεφωνήθη νὰ καταβάλλεται εἰς αὐτὸν ἀνάλογος ἀντιμισθία ἐκ τῆς νομίμου, ἤτοι τῆς ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας προβλεπομένης διὰ τὸ νόμιμον ἐπὶ ὀκτάωρον ὡράριον ἐργασίας. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον τοῦτο μετὰ ταῦτα, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐδικαιοῦτο τὸ 1)4, λόγῳ τῆς μειωμένης τῶν δύο ὡρῶν ἡμερησίως ἐργασίας του, τῶν ὑπὸ τῶν ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁριζομένων ἀμοιβῶν διὰ τὸ προσωπικόν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς Γραφεῖα, παρ' ὅτι ἐξετέλει οὗτος ἐργασίας Γραφείου οὐχὶ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλὰ παρέργως, αἵτινες, ὡς εὐνοϊκώτεραι δι' αὐτόν, ἔχουσιν ἐφαρμογήν, α) ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, β) δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, ἀφοῦ δέχεται, ὅτι ὡς μισθὸς συνεφωνήθη ἀνάλογος τοῦ νομίμου, ἐν σχέσει πρὸς τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὡς καὶ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφέρε-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΟΡΙΣΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Έννοια άρθρου 5 § 3 Νόμου 3198)1955

Άκυρος, κατ' άρθρα 174 και 180 Αστικού Κώδικος, ή καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτού, προσληφθέντος επί χρόνω μή ωρισμένω, έαν δέν γίνη έγγράφως και δέν καταβληθή ή προσηκόντως και πράγματι προσφερθή κατά την ήμέραν της λύσεως της σχέσεως εργασίας είς τόν απολυόμενον μισθωτόν ή νόμιμος αποζημίωσις και επί τη μή παρ' αύτου αποδοχή κατατεθή νομίμως έντός εύλόγου χρόνου.—Περιέλευσις εργοδότου είς υπερημερίαν και υποχρέωσις πληρωμής μισθού.—Ισχυρισμός περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος μισθωτού.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου (υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 22603)1964 απόφασις του ως έφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών) υπήρξε καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτού, χωρίς νά καταβληθή είς αύτόν ή οφειλομένη έκ του νόμου 2112)1920, ως έτροποποιήθη υπό του νόμου 4558)1930, αποζημίωσις.

Η διάταξις του άρθρου 5 § 3 του νόμου 3198) 1955 (ΕΕΔ 22, 67 επ.), ή οποία διέπει τά της καταγγελίας της σχέσεως εργασίας των μισθωτών, είναι σαφής: Η παρά του εργοδότου καταγγελία της εργασιακής σχέσεως θεωρείται έγκυρος, εφ' όσον γίνη έγγράφως και καταβληθή ή οφειλομένη αποζημίωσις.

Ως δέ έχει ερμηνευθή (Α.Π. 248)1958, εισηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 17, 513, ίδετε όμοίως και Α.Π. 545)1958, εισηγητής ο αύτός, ΕΕΔ 17, 739, Α.Π. 559)1960, εισηγητής *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 20, 93), δέχεται δι τούτο και ή νεωτέρα αύτη αρεοπαγιτική απόφασις, ό εργοδότης έκπληροί τάς έκ του νόμου υποχρεώσεις του και καθ' ην περίπτωσιν αύτός άμα τη έγγράφω καταγγελία της συμβάσεως προσηκόντως και πράγματι προσφέρη την νόμιμον αποζημίωσιν είς τόν απολυόμενον μισθωτόν και επί τη μή παρ' αύτου αποδοχή της καταθέση ταύτην νομίμως έντός του διά την τήρησιν των πρός κατάθεσίν της απαιτουμένων διατυπώσεων εύλόγου χρόνου. (Ίδετε όμοίως και Α.Π. 463)1960, εισηγητής *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 19, 1378, Α.Π. 640)1963, εισηγητής *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 1495).

Άρειου Πάγου 103)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Εύστ. Μαλλούχος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Ρεμούδος, Π. Κορκόβελος

Εκ των διατάξεων των άρθρων 2 και 5 § 3 του νόμου 3198)1955 σαφώς προκύπτει, ότι ή παρά του εργοδότου καταγγελία της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού υπαλλήλου, προσληφθέντος επί χρόνω μή ωρισμένω, έαν δέν γίνη έγγράφως και δέν καταβληθή ή προσηκόντως και πράγματι προσφερθή κατά την ήμέραν της λύσεως της σχέσεως εργασίας είς τόν απολυόμενον μισθωτόν ή νόμιμος αποζημίωσις και επί τη μή παρ' αύτου αποδοχή κατατεθή αύτη νομίμως έντός του διά την τήρησιν των πρός κατάθεσίν της απαιτουμένων διατυπώσεων εύλόγου χρόνου, είναι, συμφώνως πρός τά άρθρα 174 και 180 Α.Κ., άκυρος και ένεκα τούτου ή σύμβασις θεωρείται συνεχιζομένη, ό δέ καταγγείλας άκύρως την σύμβασιν εργοδότης καθίσταται υπερήμερος

ται, γ) ορθώς δέν εφηρμόσθησαν τά άρθρα 379 και 371 του Α.Κ., άτινα, καθ' ά εγένοντο δεκτά, έχουσιν εφαρμογήν, όταν δέν έχη συμφωνηθή μισθός ή δέν υπάρχη νόμιμος και έάν ώς εκ των περιστάσεων ή των όρων, υφ' ούς παρέχεται ή εργασία, δέν δύναται νά προσδιορισθή ο είθισμένος μισθός και δ) έλαβεν υπ' όψιν και απέκρουσε και διά σκέψεων πλήρων και ούχί αντιφατικών τόν ισχυρισμόν του αναιρεσείοντος, ότι είχε συμφωνηθή ώς μισθός ο καταβληθείς είς τόν αναιρεσίβλητον και είναι απορριπτέοι οί περί του αντιθέτου πρώτος κύριος και πρώτος, δεύτερος και τρίτος πρόσθετοι λόγοι αναιρέσεως ώς αβάσιμοι.

περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 Α.Κ., ὑποχρεούμενος ἐντεῦθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 650 αὐτοῦ, εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1962 ἐνετάχθη εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος Κ.Τ.Ε.Λ. ὡς εἰσπράκτωρ λεωφορείων αὐτοκινήτων. Τὴν 25ην Ἰουνίου 1963 τὸ ἀναιρεσεῖον προειδοποίησεν αὐτὸν ἐγγράφως, ὅτι καταγγέλλει τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν καὶ ὅτι μετὰ πάροδον πέντε μηνῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως δηλώσεώς του, ἤτοι τὴν 25 Νοεμβρίου 1963, θέλει παύσει ἀποδεχόμενον τὰς ὑπηρεσίας του. Τὸ ἀναιρεσεῖον ὅμως κατὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην δὲν κατέβαλεν, οὔτε κἂν προσέφερεν αὐτῷ, τὴν λόγῳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ ἀπησχόλησεν αὐτὸν εἰς τὴν ἐργασίαν του καὶ μετὰ τὴν ἀνωτέρω χρονολογίαν μέχρι τῆς 3 Δεκεμβρίου 1963 ἄνευ δικαιολογίας τινός, ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην κατέβαλεν αὐτῷ τὴν ὡς ἄνω ἀποζημίωσιν, τὴν ὁποίαν ἔλαβεν οὗτος μετ' ἐπιφυλάξεως τῶν δικαιωμάτων του, καὶ ὅτι ἔκτοτε τὸ ἀναιρεσεῖον ἔπαυσεν ἀποδεχόμενον τὴν ἐργασίαν του ἄνευ ἄλλης ἐγγράφου καταγγελίας. Ἀποφηνάμενον δὲ ἀκολούθως ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἦτο ἄκυρος, μὴ καταβληθείσης, μηδὲ προσφερθείσης τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν διὰ τῆς προμηνύσεως ὁρισθεῖσαν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀποδοχὰς ὑπερημερίας, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε, τὸ δὲ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τῆς ἀνωτέρω δὲ αἰτιολογίας στηριζούσης αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶσι καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ πρῶτος καὶ τέταρτος λόγοι ἀναιρέσεως, πλήττοντες τὰς ἐπαλλήλους αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περὶ παραιτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τῆς γενομένης καταγγελίας καὶ ἀνανεώσεως τῆς συμβάσεως κατ' ἄρθρον 671 Α.Κ. διὰ τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μετὰ τὴν διὰ τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ ὁρισθεῖσαν ἡμέραν.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος παρῃτήθη τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἀπεκρούσθη διὰ πλήρους αἰτιολογίας ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεχθείσης, ὡς εἴρηται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἔλαβε τὴν ἀποζημίωσιν μετ' ἐπιφυλάξεως τῶν δικαιωμάτων του. Ἑπομένως ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, ἀποδίδων αἰτίασιν ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 §§ 7 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Ἐπίσης εἶναι ἀπορριπτέος ὁ λόγος οὗτος καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐκ τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου τούτου αἰτίασιν περὶ παραβάσεως τοῦ νόμου, ἐν σχέσει πρὸς τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, προεχόντως, διότι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' θεσπιζομένην εἰδικὴν διαδικασίαν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁ δικαστὴς ἀνευρίσκει τὴν ἀλήθειαν βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ τιθεμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, μὴ δεσμευόμενος ὑπὸ διαδικαστικῶν τύπων.

Ἡ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἄσκησις τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως μετὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ μετ' ἐπιφυλάξεως λῆψιν τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως, γενομένην, κατὰ τὰ ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμενα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικά, οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀποδοχῆς τῆς καταγγελίας, δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Παρεχομένη εις τούς ὑπαλλήλους τούτους ἀποζημίωσις

Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ὁ Κρατικός Ὀργανισμός Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων.—Σύνδεσις τοῦ προσωπικοῦ μετ' αὐτοῦ διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατά Νόμον 2112)1920.—Ἐφαρμογή τῶν διατάξεων αὐτοῦ καί ἐπί τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ καί ὄχι τῶν διατάξεων τῶν διά τοῦ Α.Ν. 913)1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976)1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περί καταβολῆς βοηθήματος εἰς τό προσωπικόν τοῦ Δημοσίου.

Ἀνηρέθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 5082)1963 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη καί τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πρός ἐκείνην τῶν προηγουμένων Α.Π. 216)1963 (εἰσηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 674), Α.Π. 314)1965 (εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 805) ἐπί τοῦ ἀπασχολήσαντος αὐτήν νομικοῦ ζητήματος, τό ὁποῖον, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 24, 673, 805), ἔτυχεν ὁμοίας λύσεως καί ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡσαύτως διά τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464)1965 (ΕΕΔ 24, 688) ἐρρυθμίσθη διά τόν ἑφεξῆς χρόνον τό θέμα τοῦτο διά τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 τόσον εἰς τούς μισθωτούς τοῦ Δημοσίου, ὅσον καί ἐκείνους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (ἴδετε καί σημείωμά μας ἐν ΕΕΔ 24, 704).

Ἀρείου Πάγου 97)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμος*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κονόμης*
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Μηλιᾶς

Κατά τά ἄρθρα 1 καί 10 § 1 τοῦ νόμου 3154)1955 ὁ διά τοῦ νόμου τούτου συσταθείς «Κρατικός Ὀργανισμός Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων» ἀποτελεῖ Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, τό προσωπικόν δέ τούτου συνδέεται μετ' αὐτοῦ διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἐξ ἄλλου, κατά τάς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καί 3 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διά τοῦ νόμου 4558)1930, ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ὅστις προσελήφθη ἐπί χρόνῳ μή ὡρισμένῳ, ἐφ' ὅσον οὗτος διήρκεσεν ὑπέρ τούς δύο μῆνας, δέν δύναται νά λάβῃ χώραν ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, γινομένης πρό ὡρισμένου χρόνου, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, ἐργοδότης δέ, παραμελῶν τήν ὑποχρέωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὀφείλει νά καταβάλῃ εἰς τόν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἀποζημίωσιν, ἴσην πρός τό σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς θά ἐλάμβανεν οὗτος κατά τόν χρόνον, πρό τοῦ ὁποίου ἔδει νά γίνῃ ἡ καταγγελία. Αἱ τελευταῖαι αὗται διατάξεις εἶχον καί πρό τοῦ νόμου 4464)1965 ἐφαρμογήν καί διά τούς ἀπολυομένους ὑπαλλήλους τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., οἵτινες, ὑπό τάς ἐν αὐταῖς προϋποθέσεις, ἐδικαιοῦντο τῆς δι' αὐτῶν ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, οὐχί δέ αἱ διατάξεις τῶν διά τοῦ ἄρθρου δεκάτου τοῦ ἀ.ν. 913)1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976 τοῦ ἔτους 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὗται ἡρμηνεύθησαν διά τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698)1953, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ καταβολή ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἴσου πρός τάς ἀποδοχάς μέχρι δύο μηνῶν εἰς τό ἀπολυόμενον ἔκτακτον καί ἡμερομίσθιον, ἔστω καί ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προσωπικόν τοῦ Δημοσίου. Αἱ διά τῶν ἄρθρων 18 § 9 καί 19 § 12 τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3273)1955 ἐκδοθέντος δ)τος τῆς 23)24 Δεκεμβρίου 1955 περί ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προστεθεῖσαι διά τούς ὑπαλλήλους τούτους εἰς τά ἄρθρα 193 καί 227 τοῦ Κώδικος Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων διατάξεις, καθ' ἃς αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περί ἀποζημιώσεως τῶν ἐκτάκτων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται καί ἐπί ἀπολύσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., καταργεῖται δέ ὁ νόμος 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ὅσον ἀφορᾷ τούς ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., ἀφορῶσι μόνον τούς ὑπαλλήλους τούς συνδεομένους μετά τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διά σχέσεως δημοσίου δικαίου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς τῶν ἄρθρων 63, 192 καί 212 τοῦ Δημοσιο-

ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΟΔΗΓΟΥ ΛΕΩΦΟΡΕΙΟΥ

Παραγραφή άπαιτήσεως έξ άδικαιολογήτου πλουτισμοῦ

Φύσεως ἐπιβοηθητικῆς ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγή, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅμως ὅτι αὕτη δέν χωρεῖ, ὅταν δύναται νά ἀσκηθῇ ἡ ἐκ τῆς συμβάσεως ἀγωγή, ὄχι καί ὅταν ὑφίστανται οἱ ὅροι ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς, ἥτις δέν ἀποκλείει τήν ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καί ἑπ. Α.Κ. ἀγωγήν πρός ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, εἰς ἣν δύναται νά περιορισθῇ ὁ ζημιούμενος. —Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων.—Ἀντιμισθίαι αὐτοῦ.—Ὑπόχρεως εἰς καταβολήν ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωρίας.—Ἰσχυρισμός περί καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ καί παραιτήσεως ἀπό ἀξιώσεως.—Παραγραφή ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ι'' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ἀναιρετικήν ὑπ' ἀριθ. 783)1964 τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος.

Ἐπρόκειτο περί παροχῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς (παρανόμου οὕτω) ὑπό ὁδηγοῦ λεωφορείου αὐτοκινήτου (ἴδετε περί τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων ΕΕΔ 24, 1255) καί προέκυψαν τά ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει ζητήματα. (Ἴδετε καί Α.Π. 409)

υπαλλήλικοῦ Κώδικος (ν. 1811)1951), οὐχί δέ καί τούς συνδεομένους μετ' αὐτῶν διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. Ἀντιθέτως ὅθεν πρός τά ἀνωτέρω κρῖναν τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάλληλος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐπί σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀπολυθείς τήν 4 Φεβρουαρίου 1963, ἐδικαιοῦτο μόνον τοῦ ἴσου πρός ἀποδοχάς δύο μηνῶν βοηθήματος, τοῦ ὁριζομένου ὑπό τῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν κυρωθεισῶν διά τοῦ ἄρθρου δεκάτου τοῦ ἀ.ν. 913)1949, καί ἀπορρίπτει τήν ἀγωγήν αὐτοῦ, καθ' ὅ μέρος διώκεται δι' αὐτῆς ἡ πληρωμή τῆς ἐπί πλέον διαφορᾶς μέχρι τῆς ὑπό τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, ψευδῶς ἠρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς ὡς ἄνω οὐσιαστικάς διατάξεις τῶν εἰρημένων Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῶν κυρωσάντων καί ἑρμηνευσάντων αὐτάς νόμων καί τοῦ δ)τος 23)24 Δεκεμβρίου 1955 καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολ. Δικονομίας καί τόν περί τούτου λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

1965, εἰσηγητής *Κ. Παπαιωάννου*, ΕΕΔ 24, 1182, Α.Π. 280)1965, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 989).

Ἡ παράνομος ὑπερωριακή ἐργασία παρεσχέθη ἐν προκειμένῳ πρό καί μετά τό ν.δ. 4020)1959 (ἄρθρον 8) καί, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 457)1964, εἰσηγητής *Μ. Ζαχειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 850, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί εἰς νομολογίαν τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας), διά τάς μετά τό ν.δ. 4020)1959, ἰσχυσαν ἀπό 12 Νοεμβρίου 1959, παρανόμους ὑπερωρίας τῶν μισθωτῶν δέν ἐπιτρέπεται παραίτησις.

Συνεπῶς καί ἐν προκειμένῳ διά τάς μετά τό ν.δ. 4020)1959 ὑπερωρίας τοῦ μισθωτοῦ, πέραν τῆς σχετικῆς σκέψεως τῆς ἀποφάσεως περί τοῦ ὅτι δέν συνήγετο παραίτησις, καί ὅν αὐτη συνήγετο θά ἦτο ἄκυρος.

Ἀρείου Πάγου 72)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Χουρδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Παρασκευᾶς, Π. Τζινιέρης

Ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγή εἶναι μέν φύσεως ἐπιβοηθητικῆς, ὑπό τήν ἔννοιαν ὅμως ὅτι αὕτη δέν χωρεῖ, ὅταν δύναται νά ἀσκηθῇ ἡ ἐκ τῆς συμβάσεως ἀγωγή, ἵνα μή ἀποστερηθῇ ὁ ἐναγόμενος τῆς εὐχερείας, ὅπως ἀντιτάξῃ τάς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐννόμου σχέσεως ἐνστάσεις του, οὐχί δέ καί ὅταν ὑφίστανται οἱ ὅροι τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς, ἥτις χωροῦσα κατ' ἄρθρον 914 Ἀστικοῦ Κώδικος εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρά τόν νόμον ζημιοῖ τις ὑπαιτίως τρίτον, οὐδόλως ἀποκλείει τήν καί ἐν ὑπάρξει τοιαύτης ὑπαιτιότητος τοῦ ἄνευ νομίμου αἰτίας καταστάντος πλουσιωτέρου ἔγερσιν κατ' αὐτοῦ τῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καί ἑπ. Ἀ-

στικοῦ Κώδικος ἀγωγῆς πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, εἰς ἣν δύναται νὰ περιορισθῇ ὁ ζημιωθείς, οὐδαμῶς ὑποχρεούμενος ὅπως ἐπιδιώξῃ οὗτος πλήρη ἀποκατάστασιν τῆς προσγενομένης αὐτῷ ζημίας διὰ τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς.

Ἐτέρωθεν οὔτε ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ π.δ)γματος τῆς 7)14 Δεκεμβρίου 1932, οὔτε ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ αὐτῶν πρὸς τὰς τοῦ β.δ)γματος τῆς 2)15 Ἰουλίου 1956, προκύπτει, ὅτι ἡ καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ὁρίων ἐργασίας ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι καὶ ἄνευ εἰδικῆς κατὰ περίπτωσιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐπιτετραμμένη καὶ νόμιμος, προκύπτοντος ἀντιθέτως ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2, 3 §§ 4, 4 καὶ 7 §§ 1 καὶ 2 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3221)1955 ἐκδοθέντος τελευταίου ὡς ἄνω β.δ)γματος, ὅτι ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 §§ 2 καὶ 3 αὐτοῦ ὁριζομένου διὰ τὸ προσωπικὸν κινήσεως ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας ἐπιτρέπεται εἰς συγκεκριμένας περιπτώσεις καὶ ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, οὐδεμίαν τῶν ὁποίων ἐπικαλεῖται ὁ ἐκκαλῶν. Ὅθεν ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐσφαλμένως δὲν ἀπερρίφθη ἡ ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ μόνον στηριζομένη ἀγωγή, οὖσα φύσεως ἐπιβοηθητικῆς, ἀποβαίνει ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 ἕως 9 τοῦ νόμου 2119)1952 «περὶ τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 17, καθ' ἣν αἱ ἀντιμισθίαι τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων (ὁδηγῶν, βοηθῶν καὶ εἰσπρακτόρων) βαρύνουσι τὸν ἰδιοκτήτην, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ προσλαμβάνεται τὸ προσωπικὸν τοῦτο, σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὶ τελοῦσιν ἐν συμβάσει ἐργασίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου, ὃν μόνον ἔχουσιν ἐργοδότην (ἄρθρον 1 τοῦ ἀπὸ 25)5.6.8.1956 β.δ)γματος, ἐκδοθέντος κατ' ἄρθρον 8 νόμου 3221)1955) καὶ τὸν ὁποῖον βαρύνει καὶ ἡ μισθοδοσία των καὶ οὐχὶ τὸ εἰς ὃ εἶναι ἐντεταγμένον τὸ λεωφορεῖον Κ.Τ.Ε.Λ., ὅπερ ἐν τῇ καταβολῇ ταύτης ἐνεργεῖ ὡς διαχειριστὴς ἁπλῶς καὶ ἐκπρόσωπος τοῦ ἰδιοκτήτου, πρόδηλον δὲ ἐντεῦθεν, ὅτι καὶ τὴν ἐκ τῆς ἀποφυγῆς δαπάνης, ἥτις θὰ κατεβάλλετο εἰς ἕτερον μισθωτὸν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ καθ' ὑπερωρίαν ἐργασθέντος, προκύπτουσαν ὠφέλειαν πυρίζεται οὐχὶ τὸ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλ' ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ αὐτοκινήτου, καθ' οὗ ἑπομένως καὶ μόνον νομιμοποιεῖται παθητικῶς ὁ καθ' ὑπερωρίαν ἐργασθεὶς νὰ ἀξιώσῃ τὴν ἣν ἐπὶ ζημίᾳ του ἀπεκόμισεν οὗτος ὠφέλειαν. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως ἀποβαίνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 13 Σεπτεμβρίου 1962 ἐκθέσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐντεταλμένου Πρωτοδίκου Ἠλείας, ἡ οὕτω ἀσκηθεῖσα ἀγωγὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου περιέχει πάντα τὰ πρὸς θεμελίωσιν αὐτῆς ὡς τοιαύτης ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτούμενα κατὰ νόμον στοιχεῖα, σαφῶς διαλαμβανομένου ἐν αὐτῇ ὅτι οὗτος εἰργάσθη παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι ἐναγομένῳ ὡς ὁδηγὸς τοῦ εἰς τὴν ἰδιοκτησίαν του ἀνήκοντος καὶ ἐντεταγμένου εἰς τὸ Ὂον Κ.Τ.Ε.Λ. Ἠλείας αὐτοκινήτου ἀπὸ 17.1.1952 μέχρις 23.6.1962, δυνάμει συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, καὶ καθ' ὅλον τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα ἀπησχολεῖτο ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια, παρέχων ὑπηρεσίαν κατὰ μὲν τὴν θερινὴν περίοδον 12 ὡρῶν ἡμερησίως, κατὰ δὲ τὴν χειμερινὴν 11, ἀντὶ τῆς νομίμου τοιαύτης τῶν ὀκτὼ ὡρῶν, ἐξ οὗ καὶ ὁ ἐναγόμενος κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος κατὰ τὰ αἰτούμενα ποσά, ἅτινα θὰ κατέβαλλεν οὗτος πρὸς ἐκτέλεσιν δι' ἄλλου μισθωτοῦ, ὃν ὑποχρεωτικῶς θὰ προσελάμβανε, τῆς ἀναγκαίως ἀπαιτουμένης ταύτης ὑπερωριακῆς ἐργασίας, οὐδαμῶς δὲ ἦτο ἀναγκαῖον διὰ τὴν νόμιμον θεμελίωσιν τῆς ἀξιώσεώς του ταύτης, ὅπως καθορίσῃ ὁ ἐνάγων τὰ χρονικὰ σημεῖα ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας του, καθ' ὅσον, ἰσχυριζόμενος ὁ ἐνάγων ὅτι παρεῖχε ἀνελλιπῶς καθ' ἡμέραν πραγματικὴν ἐργασίαν 12 καὶ 11 ὡρῶν, ἀναλόγως τῆς ἐποχῆς, ἔνθεν μὲν προδήλως ἐννοεῖ, ὅτι ἡ ἐργασία του αὐτὴ ἦτο συνεχής, ἔνθεν δὲ σαφῶς καθορίζει τὰς ὥρας τῆς καθ' ἑβδομάδα κανονικῆς ἐργασίας του καὶ τὰς καθ' ὑπερωρίαν τοιαύτας. Ὅθεν ὁ λόγος ἐφέσεως, κατὰ τὸν ὁποῖον ἐσφαλμένως δὲν ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ ὡς ἀόριστος, ἀποβαίνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ ἐπὶ μακρὸν χρόνον μὴ ἄσκησις τοῦ

δικαιώματος καθ' έαυτήν άνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν μετὰ τοῦτο ἄσκησιν αὐτοῦ καὶ οὔτε ἐπέχει αὕτη παραίτησιν ἀπὸ τοῦ δικαιώματος, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἑτέρωθεν δὲ οὐδαμῶς ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη δήλωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ τοῦ ὅτι δὲν ἔχει ἀξίωσιν ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, πλὴν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 17 Ἰανουαρίου 1952 μέχρις 28 Ὀκτωβρίου 1954, περὶ οὗ ἡ ἀπὸ 28)10)1954 ἐπιστολὴ τούτου καὶ περὶ οὗ κατωτέρω. Ὅθεν ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως.

Ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις, μὴ ἀπορρέουσα ἐκ συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἀφορῶσα ἀποζημίωσιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, στηριζομένην εἰς τὸ ἄρθρον 904 Ἀστ. Κώδικος, ὑπόκειται εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Ἀστ. Κώδικος, ὡς ὀρθῶς ἐκρίθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀπορριπτέος δὲ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τοῦ ἐνώπιον τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Πρωτοδικείου ἐξετασθέντων μαρτύρων, ὡς καὶ τῶν περιεχομένων εἰς τὴν ἐπικαλουμένην καὶ προσαγομένην ὑπ' ἀριθ. 15492) 1963 πρᾶξιν τοῦ συμβολαιογράφου Πύργου Π.Δ. καὶ τῶν παρ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἀρκούντως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὴν 17 Ἰανουαρίου 1952 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ὁδηγὸς τοῦ ὑπ' ἀριθ. κυκλοφορίας 71240 λεωφορείου αὐτοκινήτου του, ἐντεταγμένου εἰς τὸ 3ον Κ.Τ.Ε.Λ. Ἠλείας, καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ συνεχῶς ἔκτοτε μέχρι τῆς 23 Ἰουλίου 1962 καὶ μέχρι μὲν τῆς 28ης Ὀκτωβρίου 1954 εἰργάζετο μόνον εἰς κανονικὰς ὥρας ἐργασίας, ὡς καὶ ὁ ἐνάγων ἐν τῇ ἀπὸ 28 Ὀκτωβρίου 1954 ἐπιστολῇ του πρὸς τὸν ἐναγόμενον συνομολογεῖ, ἔκτοτε ὅμως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 29 Ὀκτωβρίου 1954 καὶ ἐντεῦθεν μέχρι τῆς ἀπαχωρήσεώς του (23 Ἰουλίου 1962), ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν του κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας, ἤτοι ἀπὸ 1ης Ἰουνίου μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους ἐπὶ δωδεκάωρον ἡμερησίως, ἡ δὲ ἐργασία τούτου, συνεχὴς οὖσα, ἦτο κατὰ τέσσαρας ὥρας ἡμερησίως ἐπὶ πλέον τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 7 Δεκεμβρίου 1939 καὶ 2 Ἰουλίου 1956 διαταγμάτων ἐπιτρεπομένου ἀνωτάτου ὁρίου κανονικῆς ἐργασίας τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως ἢ 48 καθ' ἑβδομάδα ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς. Ἐβεβαιώθη ὡσαύτως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν κανόνων τῆς λογικῆς καὶ τῆς κοινῆς πείρας συνάγεται, ὅτι ὁ ἐναγόμενος, μὴ προσλαβὼν ἕτερον ὁδηγὸν τοῦ λεωφορείου του διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀναγκαίας ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἀπεκέρδισε τὰς ἀποδοχάς, ἃς θὰ κατέβαλλεν εἰς τὸν ἕτερον ὁδηγόν, ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας κατὰ τὸν ἄνω χρόνον τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, συνισταμένας εἰς τὸν ὡριαῖον μισθὸν τούτου (ἐνάγοντος) κατὰ τὸν ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ὑπολογισμόν, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον οὐδὲν σαφὲς καὶ ὡρισμένον παράπονον προβάλλεται, κατὰ τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο ὁ ἐναγόμενος κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐνάγοντος. Ὁ πλουτισμὸς οὗτος τοῦ ἐναγομένου, ὑπολογιζόμενος, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει ἐκτιθέμενα, μόνον διὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τοῦ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955 καὶ ἐντεῦθεν χρόνου μέχρις 23 Ἰουνίου 1962 καὶ διὰ τοὺς μῆνας ἀπὸ Ἰουνίου μέχρις Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους, ἀνέρχεται 1) διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.6.1955 μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1955 εἰς δραχμὰς 2.888, 2) ἀπὸ 1.6.1956 - 23.8.1958 εἰς δραχμὰς 10.111, 3) ἀπὸ 24.8.1958 - 31.10.1958 καὶ 1.6.1959-30.9.1959 εἰς δραχμὰς 4.955, 4) ἀπὸ 1.10.1959 - 31.10.1959 καὶ 1.6.1960 - 31.10.1960 καὶ 1.6.1961 - 31.10.1961 εἰς δραχμὰς 10.230, 5) ἀπὸ 1.6.1962 μέχρις 23.6.1962 εἰς δραχμὰς 763 καὶ 6) εἰς δραχμὰς 70 διὰ τὸ ἀπὸ 29.10.1954 - 31.10.1954 χρονικὸν διάστημα, ἤτοι συνολικῶς εἰς δραχμὰς 30.017, δι' ἃ ποσὸν δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως κατὰ τοῦτο.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΩΝ ΤΑΜΕΙΩΝ

Συμβάσεις έργασίας ώρισμένου χρόνου πρός καταστρατήγησιν τοῦ Νόμου

Ἀποζημίωσις ἀπολυομένου μισθωτοῦ τοῦ Δημοσίου.—Συνέπειαι ἐκ μὴ καταβολῆς αὐτῆς διὰ τὸ Δημόσιον.—Ἰσχὺς ἀπαλλαγῶν, ἀτελειῶν καὶ προνομίων Δημοσίου καὶ ἐπὶ Νομαρχιακῶν Ταμείων.—Δικαίωμα ἐκ τούτου ἀπολυομένων μισθωτῶν τῶν τελευταίων ἐπὶ τῆς διὰ τὸ Δημόσιον καθοριζομένης ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ὅμως ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας.—Συμβάσεις ἐργασίας μὲ καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου καὶ ἔρευνα περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου τούτου, ἐν σχέσει πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν.

Πρωτοδικείου Κερκύρας 419)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος καὶ Εἰσηγητὴς ὁ κ. *Εὐάγ. Κοψαλῆς*. Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Λυκούρτης, Σ. Χονδρογιάννης.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, Νομαρχιακοῦ Ταμείου, καὶ πρόκυψε κατ' ἀρχὴν τὸ ζήτημα τίνος ἀποζημιώσεως δικαιοῦται, λόγῳ τοῦ ὅτι ἀφίσταται ἢ ἐν τῇ ἀπαφάσει του ἐπικαλουμένη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου διάταξις, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ Νομαρχιακὸν Ταμεῖον ἀπολαύει τῶν περὶ ὧν τὸ Δημόσιον ἀπαλλαγῶν καὶ ἀτελειῶν καὶ προνομίων.

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἔδωκε λύσιν ὁμοίαν πρὸς ἐκείνην τῆς Α.Π. 759)1964 (εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 24, 209), ἀντιθέτως πάντως ἀποφανθείσης τῆς προηγουμένης Α.Π. 711) 1964 (εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 104).

Ὁπωσδήποτε μετὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 4464)1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος» (ΕΕΔ 24, 688) δὲν προκύπτει πλέον τοιοῦτον ζήτημα, ἀπασχολήσαν τὸ Πρωτοδικεῖον, διότι διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὡρίσθη, ὅτι αἱ κείμεναι διατάξεις τῶν νόμων 2112)1920 κλπ. περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐξαιρουσι τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ σημειώσεις μας ὡς πρὸς τὸ Δημόσιον μετὰ τὴν ἀνωτέρω διάταξιν ἐν ΕΕΔ 24, 1000).

Προϋποτίθεται ὅμως πάντως ἡ ὕπαρξις συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐπὶ τῆς ὁποίας μόνον ἐφαρμόζονται αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112)1920. Τοιαῦται συμβάσεις θεωροῦνται καὶ ἐκεῖναι, εἰς τὰς ὁποίας καθωρίσθη ὡρισμένος χρόνος αὐτῶν πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου 2112)1920, ἄρθρον 8, ὡς συνέβαινεν καὶ ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῶν ἀποζημιώσεων τῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὁποίων ἠρευνήθη τοῦτο, ἐν προκειμένῳ, ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου.

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος καὶ Εἰσηγητὴς ὁ κ. *Εὐάγ. Κοψαλῆς*. Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Λυκούρτης, Σ. Χονδρογιάννης.

Τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐκτάκτων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, τόσον τῶν ὑπαλλήλων, ὅσον καὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, διέπονται ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956)1947 καὶ 976)1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, αἵτινες ἐκυρώθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Α.ν. 913)1949. Αἱ διὰ τοῦ νόμου τούτου κυρωθεῖσαι Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἰσχύουν «διὰ τὸ ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον προσωπικόν, τὸ μὴ κεκτημένον τὴν δημοσιοϋπαλληλικὴν ἰδιότητα» (Π.Υ.Σ. 956) 1947), καὶ τὸ πάσης φύσεως ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, εἴτε τοῦτο κέκτηται τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, εἴτε οὔ» (Π.Υ.Σ. 976)1947). Κατ' ἀμφοτέρας δὲ τὰς ἀνωτέρω Πράξεις «τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν οὐδεμιᾶς ἑτέρας ἀποζημιώσεως ἢ βοηθήματος δικαιοῦται εἰς βάρος τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ταύτην». Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὡς αὗται ἡρμηνεύθησαν οὐθεντικῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 48 § 1 τοῦ ν.δ. 2698)1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», εἶναι, ὅτι αὗται ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, ἐπὶ τῇ ἀπολύσει τοῦ ὁποίου καταβάλλεται τὸ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπόμενον βοήθημα, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς αὐτῷ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ τοῦ διατάγματος τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920. Ἡ μὴ καταβολὴ δὲ τοῦ βοηθήματος δὲν συνεπάγεται οἱανδήποτε ἀστικὴν κύρωσιν ἔναντι τοῦ Δημοσίου (ἄρθρον 48 § 2 τοῦ ν.δ. 2698)1953) καὶ ἑπομένως δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως, μὴ ἐφαρμοζομένου ἐνταῦθα τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3198)1955.

Ἐτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 5, τὸ Νομαρχιακὸν Ταμεῖον ἀπολαύει τῶν ὧν καὶ τὸ Δημόσιον ἀπαλλαγῶν καὶ ἀτελειῶν, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως καὶ ἐπ' αὐτοῦ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ Α.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, κατὰ τὰ εἰδικώτερον διὰ β. δ)τος. ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ

Ὑπουργοῦ Ἐσωτερικῶν ὁριζόμενα. Βάσει τοῦ ἄρθρου τούτου ἐξεδόθη τὸ β. δ/γμα τῆς 24.1 - 12.2.1957 «περὶ τῶν ἀπαλλαγῶν καὶ ἀτελειῶν, ὧν ἀπολαύουν τὰ κατὰ τὸ ν.δ. 3620/1956 Νομαρχιακὰ Ταμεῖα, ὡς καὶ περὶ εἰδικῶν διατάξεων διεπουσῶν ταῦτα», κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὁποίου «τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3620/1956 Νομαρχιακὸν Ταμεῖον ἀπαλλάσσεται παντὸς δημοσίου, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ ἢ λιμενικοῦ φόρου, ἀμέσου ἢ ἐμμέσου, παντὸς τέλους ταχυδρομικοῦ, ὡς καὶ δικαστικοῦ εἰς πᾶσαν δίκην του καὶ ἀπολαύει ἀνεξαιρέτως ἁπασῶν τῶν ἀτελειῶν καὶ προνομίων δικαστικῶν καὶ οἰκονομικῶν, ὡς ἐὰν εἶναι αὐτὸ τὸ Δημόσιον».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὸ Νομαρχιακὸν Ταμεῖον ἀπολαμβάνει ἀνεξαιρέτως ὅλων τῶν δικαστικῶν καὶ οἰκονομικῶν προνομίων, τῶν ὁποίων ἀπολαμβάνει καὶ τὸ Δημόσιον, καὶ ἑπομένως ἀπολαμβάνει καὶ τοῦ προνομίου νὰ μὴ ἔχῃ ἐπ' αὐτοῦ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 3198/1955, ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 προβλεπομένου βαθμήματος εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικὸν αὐτοῦ (πρβλ. Α.Π. 759/1964, ΕΕΔ 24, 209).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ (ἐκθέσει ἐργατικῆς διαφορᾶς), ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐκτιθέμενα, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος εἰργάζετο ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ ἀνατρεπομένου αὐτοκινήτου παρὰ τῷ ἐναγομένῳ καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντι Νομαρχιακῷ Ταμείῳ, ὅπερ τυγχάνει Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἥτις πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου εἶχε συνομολογηθῇ ὡς ὡρισμένου χρόνου (ἑνὸς ἔτους) καὶ ἀνενεοῦτο συνεχῶς καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ ἐπὶ ὁλόκληρον πενταετίαν ἀπὸ 1.12.1958 μέχρι τῆς 31.12.1964, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως. Διώκεται δὲ διὰ ταύτης, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἐν αὐτῇ ποσὸν διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἐπικουρικῶς δὲ τὴν τοῦ ν. 2112 ἀποζημίωσιν. Τοιοῦτον ἰστερικὸν καὶ αἴτημα ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἔδει, συμφώνως πρὸς τὰ ὡς ἄνω ἐκτεθέντα, νὰ ἀπορριφθῇ ὡς πρὸς τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, ὡς μὴ νόμιμος. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς, ἀλλ' ἠρεύνησε ταύτην οὐσίᾳ καὶ ἐπεδίκασε μισθοὺς ὑπερημερίας εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐφεσίβλητον ἐσφαλε καὶ δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, καίτοι ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις δὲν πλήττεται διὰ τὸν ὡς ἄνω λόγον (Πρωτ/κείου Κερκύρας 138/1965, ΕΕΔ 24,723), ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐρευνηθῇ ἡ μὴ ἐρευνηθεῖσα ὑπ' αὐτῆς ἐπικουρικὴ βάσις τῆς ἀγωγῆς.

Τὰ διὰ τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπόμενον βοήθημα παρέχεται εἰς ἐκείνους τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, καὶ ἑπομένως καὶ ἐπὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος Νομαρχιακοῦ Ταμείου, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, οἵτινες συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μὴ ὡρισμένου χρόνου (Α.Π. 232/1958, ΕΕΔ 17, 523). Ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ ἐφεσίβλητος ἰσχυρίζεται, καθ' ἃ ἐλέχθη, ὅτι ἡ συνδέουσα αὐτὸν μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἀορίστου χρόνου καὶ ὅτι πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου εἶχε συνομολογηθῇ ὡς ὡρισμένου χρόνου (ἑνὸς ἔτους) καὶ ἀνενεοῦτο συνεχῶς καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ ἐπὶ ὁλόκληρον πενταετίαν, δέον νὰ ἐρευνηθῇ ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ οὗτος βάσει τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου, καθ' ἃς δικαιοπραξία πρὸς καταβολίευσιν (ἐπιβουλὴν) τοῦ νόμου γενομένη (in fraudem legis) εἶναι ἄκυρος (*Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 60, *Α. Τούσῃ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 94, *Χρ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 282), ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 2112/1920, ἡ προβλέπουσα τὴν ὡς ἄνω περίπτωσιν καταστρατηγήσεως τῶν περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ κάτωθι: Ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος Νομαρχιακοῦ Ταμείου Κερκύρας τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1958 ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ ἀνατρεπομένου αὐτοκινήτου καὶ δι' ἓν ἔτος, ἤτοι μέχρι τῆς 30 Νοεμβρίου 1959, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 47/17.11.1958 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου. Ἡ σύμβασις αὕτη ἅμα τῇ λήξει της παρετείνετο διὰ διαδοχικῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου Ταμείου ἀπὸ ἔτους εἰς ἔτος μέχρι καὶ τῆς 31.12.1964, ὅτε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2243/31.12.1964 ἐγγράφου του, κοινοποιηθέντος εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἐγνωστοποιήθη εἰς αὐτόν, ὅτι τὸ συμβούλιον τοῦ ἐναγομένου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109/1964 πράξεώς του δὲν ἀνενέωσε περαιτέρω τὴν σύμβασιν ἐργασίας. Ἡ τοιαύτη ἐν ἀδιακόπῳ συνεχείᾳ σύναψις συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς φύσεως τῆς συμβάσεως καὶ δὲν ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, ἤτοι ἵνα ἀποστερηθῇ ὁ ἐνάγων τοῦ βοηθήματος, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν ὑφίστατο σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Διότι σκοπὸς τοῦ ἐναγομένου Νομαρχιακοῦ Ταμείου, ὅπως καὶ ὅλων τῶν λοιπῶν Νομαρχιακῶν Ταμείων, εἶναι, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἡ ἐκτέλεσις καὶ συντήρησις ἔργων κοινωφελῶν, παραγωγικῶν, ὁδοποιίας κλπ., οἱ δὲ πόροι τούτων προέρχονται κυρίως ἐκ τοῦ κρατικοῦ προϋπολογισμοῦ. Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. Γ 1643/4.11.1957 «περὶ Κανονισμοῦ οἰκονομικῆς λειτουργίας Νομαρχιακῶν Ταμείων» κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν τὰ ἐτήσια ἔσοδα καὶ ἔξοδα τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου προσδιορίζονται διὰ τοῦ ἐτησίου προϋπολογισμοῦ, ἐγκριθησομένου διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν. Ἐπὶ τῇ βάσει δὲ τῶν καθ' ἕκαστον ἔτος πόρων τοῦ Νομαρχιακοῦ Ταμείου καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ καταρτίζεται καθ' ἕκαστον ἔτος καὶ τὸ πρόγραμμα τῶν ἐκτελεστέων ἔργων καὶ ἀναλόγως αὐτοῦ καθορίζονται τὰ μηχανήματα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἀναγκαῖα πρὸς ἐφαρ-

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΔΕΙΑ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΟΙΚΟΣΙΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Δικαίωμα επιδόματος άδειας κατά την υπ' αριθ. 10)1964 διαιτητικήν απόφασιν

Έκτασις εφαρμογής του Α.Ν. 539)1945 περί αδειών μισθωτών.—Εφαρμοστέαι επί του οικοσίτου προσωπικού αι διατάξεις των άρθρων 666 - 667 Αστικού Κώδικος, ως συμπληρωματικαί. —Έλλειψις όμως δικαιώματος επιδόματος άδείας κατά την υπ' αριθ. 10)1964 διαιτητικήν απόφασιν.—Μή υπαγωγή του οικοσίτου προσωπικού εις Νόμον περί Κυριακής αναπαύσεως, ούδε εις άλλην τινά διάταξιν, καθιερούσαν υπέρ αυτού εβδομαδιαίαν ανάπαυσιν.

Άπτεται ή κατωτέρω απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών την κρατήσασαν εν τη νομολογία γνώμην ως προς το δικαίωμα άδείας μετ' αποδοχών κατ' έτος του οικοσίτου προσωπικού, μνημονεύουσα και τας αντιθέτους επί εσυ θέματος γνώμας. (Ίδετε σχετικώς σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 831, ένθα και παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν).

Ως προς το δικαίωμα επιδόματος άδείας δυνάμει της υπ' αριθ. 10)1964 διαιτητικής αποφάσεως (ΕΕΔ 23, 565) είναι και καθ' ημάς ορθή ή άποψις της αποφάσεως του Πρωτοδικείου διά τον εν αυτή λόγον (Ούτω και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 831).

Το ζήτημα όμως είναι, άν επήλθε μεταβολή διά της διατάξεως του άρθρου 3 § 16 του προσφάτου νόμου 4504)1966 (ΕΕΔ 25, 435), κατά την οποίαν «αι επί σχέσει εργασίας του ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι παρ' οιωδήποτε εργοδότη μισθωτοί δικαιούνται κατ' έτος «επιδόματος άδείας», ίσου προς το σύνολον των αποδοχών των υπό του ά.ν. 539)1945 ή άλλων διατάξεων καθοριζομένων ημερών άδείας αναπαύσεως μετ' αποδοχών, ών δικαιούται εκαστος μισθωτός...».

Η διάταξις αύτη του νόμου απεμακρύνθη των προϋποθέσεων της υπ' αριθ. 10)1964 διαιτητικής αποφάσεως, αι διατάξεις της οποίας ενυρώθησαν και εκτήσαντο ισχύν νόμου μέχρι της ενάρξεως ισχύος του νόμου τούτου (4504)1966), εφ' όσον δε αναφέρεται όχι μόνον εις την άδειαν του ά.ν. 539)1945, άλλά και εις εκείνην των άλλων διατάξεων, πρέπει, νομίζομεν, νά συναχθή ή λύσις ότι του επιδόματος άδείας δικαιούνται πάντες οι δικαιούμενοι άδείας.

Ζητήθη υπό της εναγούσης και χρηματική ικανοποίησις δι' ηθικήν βλάβην, κατ' άρθρον 932 Αστικού Κώδικος, διά στέρησιν εβδομαδιαίας αναπαύσεως αύτης.

Ανεξαρτήτως του ότι κατά τα νομολογηθέντα (Α.Π. 181)1963, εισηγητής Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 22, 595) και άν υπήρχεν ως προς τούτο διάταξις θά έπρεπε νά αποδειχθή και ότι εξηναγκάσθη ή εναγουσα τα εργασθή κατά την ημέραν της εβδομαδιαίας αναπαύσεώς της, ίνα τύχη χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην, εν προκειμένω, ως δέχεται το Πρωτοδικείον, δεν υπάρχει διά το θέμα διάταξις.

Τοιούτον δίκαιον ίσχυεν εν Γερμανία. (Ίδετε Δ. Κ. Καλομοίρη, Το Δίκαιον των αδικαιωμάτων εργατών εν Γερμανία, ΕΕΔ 14, 1080 επ.).

Πρωτοδικείου Αθηνών 892)1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. *Ν. Μελάς*

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Β. Κόκκινος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Σπυρόπουλος, Π. Κοναξής

Διά μεν της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του ά.ν. 539)1945 ωρίσθη, ότι «αι διατάξεις του παρόντος εφαρμόζονται υπέρ των άντι μισθού απασχολουμένων εις επιχειρήσεις ή εργασίας, ασκουμένας επί κέρδει, βιομηχανικής, βιοτεχνικής και εμπορικής φύσεως, διενεργείας μεταφορών ή φορτοεκφορτώσεων, άσχέτως της μορφής ή του χαρακτήρος (δημοσίου ή ιδιωτικού) της οργανώσεώς των, ως και εις επιχειρήσεις κοινής ωφελείας, εις νοσηλευτικά ιδρύματα ή Οργανισμούς ή οιαδήποτε άλλα έργα, διεξαγόμενα διά λογαριασμόν ιδιωτών, νομικών προσώπων, Οργανισμών δημοσίου δικαίου ή του Δημοσίου, εις σωματεία, συνεταιρισμούς, θεάματα και λέσχας», διά δε της παραγράφου 2 του αύτου άρθρου ωρίσθη περαιτέρω, ότι «διά διαταγμάτων, προκαλουμένων υπό του Υπουργού Εργασίας, μετά σύμφωνον γνώμην του Συμβουλίου Εργασίας, δύναται νά ορισθή, ότι αι διατάξεις του παρόντος νόμου ισχύουν, εκτός άλλων, και υπέρ του οικοσίτου υπηρετικού ή άλλου προσωπικού και νά εξασφαλισθή ειδικώτερον ή υπέρ αυτού εφαρμογή του». Τοιούτον διάταγμα δεν εξεδόθη διά το οικάσιτον υπηρετικόν προσωπικόν, ενταύθα δε υπεστηρίχθη ή άποψις, ότι, εφ' όσον ο ειδικός

μογήν του καταρτισθέντος προγράμματος και το προσληφθησόμενον καθ' έκαστον έτος προσωπικόν. Συνεπώς μόνον δι' εν έτος ήδύνατο νά γίνη πρόβλεψις περί της ανάγκης του εναγομένου Ταμείου όπως προσλάβη οδηγόν επί τη βάσει των προϋπολογισθέντων και προγραμματισθέντων έργων. Κατά το τρέχον έτος δεν προεβλέφθησαν υπό του προϋπολογισμού του εναγομένου έργα, διά τα οποία απαιτείται ή χρησιμοποίησις αυτοκινήτου, και επομένως και ή πρόσληψις οδηγού, το δε αυτοκίνητον του εναγομένου παρέμειναν εν ακινησία καθ' όλον το έτος, μή προσληφθέντος οδηγού τινος. Τούτων ούτως εχόντων δέον όπως απορριφθή ή υπό κρίσιν αγωγή.

ά.ν. 539)1945, διατηρηθείς έν ίσχύι, κατ' άρθρον 38 Εισ.Ν.Α.Κ., καί μετά τήν εισαγωγήν τοῦ Κώδικος, προέβλεψε τήν περίπτωσιν τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ, ἐξουσιοδοτήσας τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας διά τήν ἐπέκτασιν τῆς ἐφαρμογῆς του καί ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τούτου, δέν δύναται νά τύχουν ἐφαρμογῆς ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 666 καί 667 τοῦ Α.Κ., οὔσαι συμπληρωματικαί καί ἐφαρμοζόμεναι μόνον ἐν περιπτώσει κενοῦ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ἤτοι ἐν προκειμένῳ μόνον ἐπί τῶν περιπτώσεων, ἃς δέν προέβλεψεν ὁ ά.ν. 539)1945, οὐχί δέ καί ἐπί ἐκείνων, ἃς προέβλεψε καί ἐξήρεσε τῆς ἐφαρμογῆς του ἐπί τοῦ παράντος, ὁρίσας ὅτι διά β. δ)τος τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύναται νά ἐπεκταθῇ καί ἐπ' αὐτῶν ἡ ἐφαρμογή του. (Οὕτω ΕΕΔ ἐν τόμ. 18, 534, ἐν τόμῳ 21, 663 ὑπό τήν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2103)1962, ἐν τόμῳ 23, 87, ὑπό τήν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7862)1963, καί ἐν τόμῳ 24, 831, πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν Ἐρμ.Α.Κ. ὑπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 9). Ἐν τοσαύτῳ ἐκράτησε παρά τῇ νομολογίᾳ καί θεωρίᾳ ἡ ἀντίθετος ἄποψις, ὅτι καί ἐπί τῶν τελευταίων τούτων περιπτώσεων εἶναι ἐφαρμοστέαι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 666 - 667 τοῦ Α.Κ. ὡς συμπληρωματικαί. (Οὕτω Α.Π. 202) 1959, ἐν ΕΕΔ 18, 682 καί ΕΕΔ 18, 535 καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7024)1962, ἐν ΔΕΝ 18, 682 καί ΕΕΔ 21, 981, ἐκδοθείσαι ἐπί τῆς ὁμοίας περιπτώσεως προσωπικοῦ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων, προβλεφθείσης διά τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 ά.ν. 539)1945. *Β. Βασιλείου* εἰς μετάφρασιν Nikishe, § 27α σ. 326, *Χρ. Ἀγαλλόπουλος*, ἐν Ἐργατ. Δικ. σ. 244, *Κ. Καυκᾶς* ἐν Εἰδικῷ Ἐνοχικῷ, ἔκδοσις Δ', τόμ. Α' σ. 685). Ἑπομένως, κατά τήν ἄποψιν ταύτην, ἣν καί τό δικαστήριον τοῦτο ἀκολουθεῖ, τό οἰκόσιτον ὑπηρετικόν καί ἄλλο προσωπικόν δέν δικαιοῦται μέν ἀδείας κατά ά.ν. 539)1945, δικαιοῦται ὅμως τοιαύτης κατά τά ἄρθρα 666 καί 667 τοῦ Α.Κ. (Οὕτω καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9353)1962, ἐν ΕΕΔ 21, 1054 καί ΔΕΝ 19, 359, Γνωμοδ. Ν.Σ.Κ. 144)1963, ἐν ΔΕΝ 19,526, καί ὑπ' ἀριθ. 88032)1965 ἐγγραφαν Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 24, 1384).

Ἐξ ἄλλου τό προσωπικόν τοῦτο δέν δικαιοῦται ἀδείας οὐδέ κατά τήν διά τοῦ ν. 2081) 1952 κυρωθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 52 διεθνῆ σύμβασιν τῆς Γενεύης «περί τῆς κατ' ἔτος χορηγήσεως κανονικῶν ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», καθ' ὅσον ἡ σύμβασις αὕτη ἔχει ἐφαρμογήν μόνον εἰς τό προσωπικόν τό ἀπασχολούμενον εἰς τάς ἐν αὐτῇ περιοριστικῶς ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις καί καταστήματα (ἄρθρον 1 § 1). Τέλος τό προσωπικόν τοῦτο δέν δικαιοῦται οὐδέ ἐπιδόματος ἀδείας κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., ἀφοῦ δέν ὑπάγεται διά τήν ρύθμισιν τῶν ἀποδοχῶν του εἰς τήν διαδικασίαν τοῦ ν. 3239)1955 (βλ. ἐγγρ. Ὑπουργείου Ἐργασίας 88032)1965, ἐνθ' ἀνωτ., καί ΕΕΔ ἐν τόμῳ 24, 831).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τά ἑξῆς: Ἡ ἐναγομένη προσέλαβε τήν ἐνάγουσαν ὡς οἰκόσιτον ὑπηρεσίαν (οἰκιακήν βοηθόν), ἀπησχόλησε δέ αὐτήν ὑπό τήν ἰδιότητα ταύτην εἰς διαφόρους χειρωνακτικάς ἐργασίας τῆς ἐν Λονδίνῳ καί ἐν Ἑλλάδι οἰκίας της (καθαρισμόν σκευῶν κουζίνας, μαγείρευμα, καθαρισμόν ἐπίπλων, κοιτώνων κλπ.) ἀπό 22.10.1961 ἕως 25.5.1964. Κατά τό θέρος τῶν ἐτῶν 1962 καί 1963 οἱ διάδικοι ἦλθον εἰς Ἑλλάδα, καθ' ἕκαστον δέ ἔτος ἐπί χρονικόν διάστημα πλέον τῶν 20 ἡμερῶν ἡ ἐνάγουσα ἐλάμβανεν ἄδειαν ἀναπαύσεως καί διέμενε πλησίον τῆς οἰκογενείας της καί τοῦ συζύγου της, ἀναπαυομένη. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καί ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων ἡ ὑπό κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὅ μέρος αἰτεῖται ἀποζημίωσιν διά στέρησιν ἀδειῶν ἀναπαύσεως τῶν ἐτῶν 1963 καί 1964, συμφώνως τῷ ά.ν. 539)1945, ὡς ἐπίσης καί καθ' ὅ μέρος αἰτεῖται τήν ἐπιδίκασιν ἐπιδόματος ἀδείας ἔτους 1964, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς μή νόμιμος, ἐφ' ὅσον ἐπί τῆς ἐναγούσης, καθ' ὃ ἀπασχοληθείσης ὡς οἰκιακῆς βοηθοῦ (οἰκοσίτου ὑπηρετρίας), δέν ἔχει ἐφαρμογήν ὁ ἀναγκαστικός νόμος 539)1945, οὐδέ ἡ ὑπ' ἀριθ. 10) 1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος δέ αἰτεῖται ἀποζημίωσιν διά μή χορήγησιν τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρ. 666 Α.Κ. προβλεπομένης ἀδείας ἀναπαύσεως καί ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐννοεῖ καί τήν ὑπό τοῦ Α.Κ. προβλεπομένην ἄδειαν, περί ἧς αὐθημέρως μνεία ποιεῖται, εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος, ἐφ' ὅσον, ὡς ἐβεβαιώθη, ἡ ἐνάγουσα διεπαύετο ἐπί περισσοτέρας ἡμέρας ἐκείνων, ἃς ἐδικαιοῦτο κατ' ἄρθρον 666 Α.Κ. Ὅθεν εἰς διάφορον συμπέρασμα καταλήξασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν μέρει κατά τά σχετικά κεφάλαια (ὑπό στοιχ. β' καί ε') τήν ὑπό κρίσιν ἀγωγήν, ἄνευ εἰδικωτέρας ἐρεύνης τῆς νομιμότητος καί οὐσιαστικῆς βασιμότητος αὐτῆς, ἐσφάλη περί τήν ἑρμηνείαν καί ἐφαρμογήν τοῦ ά.ν. 539)1945 καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, περαιτέρω δέ κακῶς ἐξετίμησε τάς σχετικάς ἀποδείξεις, κατά τά σχετικά περί τούτων βάσιμα παράπονα τοῦ 1ου καί 3ου λόγων τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης.

Τό οἰκόσιτον ὑπηρετικόν προσωπικόν δέν ἐμπίπτει εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ π. διατάγματος τῆς 8.3.1930 «περί κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», οὐδέ εἰς ἄλλην τινά διάταξιν, καθιεροῦσαν ὑπέρ αὐτοῦ ἑβδομαδιαίαν ὑποχρεωτικήν ἀνάπαυσιν, καί δέν δικαιοῦται τοιαύτης καί ἑπομένως οὐδέ ἀποζημιώσεως διά στέρησιν τοιαύτης ἡ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διά τήν αὐτήν αἰτίαν, ἅτε μή συντρεχούσης περιπτώσεως συνδρομῆς τῶν προϋποθέσεων ἐφαρμογῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 932 τοῦ Α.Κ., οὐδέ ἐκείνης τοῦ ἄρθρου 59 αὐτοῦ. Ἀνεξαρτήτως τούτων ὅμως, ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἡ ἐνάγουσα καθ' ἅπαν τό χρονικόν διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς της ἀνεπαύετο ἐπί μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα. Κατ' ἀκολουθίαν τά αἰτήματα αὐτῆς περί ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως διά στέρησιν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καί χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης διά τοιαύτην στέρησιν εἶναι ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα. Εἰς ἀντίθετον συνεπῶς συμπέρασμα καταλήξασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη ἐν μέρει ἀμφότερα τά αἰτήματα ταῦτα, οὐχί ὀρθῶς ἀπεφάνθη κατά τά σχετικά βάσιμα περί τούτου παράπονα τοῦ 2ου καί 4ου λόγων τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως.

ΘΥΡΩΡΟΙ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΩΝ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Ὧραι ἐργασίας αὐτῶν κατὰ τὴν σχετικὴν ὑπουργικὴν ἀπόφασιν

Καθορισμὸς νομίμων ὡρῶν ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων.—Ἀποζημίωσις αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως.—Συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν καὶ τῶν δώρων δι' ἑορτάς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ θυρωροῦ πολυκατοικίας Ἀθηνῶν.

Περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων προβλέπει ἡ ἐκδοθεῖσα, κατὰ χρῆσιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 4020) 1959 (ΕΕΔ 18, 1371) ἐξουσιοδοτήσεως, ὑπ' ἀριθ. 70880)1960 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 20, 197, εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται καὶ ἡ ἰσχύουσα νῦν ὑπ' ἀριθ. 14)1965 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ΕΕΔ 24, 630) καὶ πρὸ αὐτῆς προεβλέπεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 6) 1958 διαιτητικὴ περὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν ἀπόφασις (ΕΕΔ 17, 606).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ ὅρον τῆς μνημονευομένης ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔχει ὁριοθῆ ἡ ἐν αὐτῇ ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν θυρωρῶν, ὁ ὁποῖος ὅρος ἰσχύει καὶ ἤδη κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου IV ἐδάφιον γ' τῆς τελευταίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 24, 630, καθ' ἣν αἱ περὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων κείμεναι λοιπαὶ διατάξεις ἰσχύουσιν, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ τῆς παρούσης ἢ δὲν ἀντίκεινται εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς.

Πρὸ τῆς τελευταίας αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἴσχυεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 14)1962 διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 21, 1022) καὶ πρὸ αὐτῆς ἡ ὑπ' ἀριθ. 6)1958 διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 17, 606), ἡ ὁποία ὥριζεν ἐπίσης, ὅτι κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, ἐφ' ὅσον δὲν τροποποιοῦνται διὰ ταύτης. (Ἴδετε καὶ τὸ σκεπτικὸν τῆς διαιτητικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως (§ 3), ὁμιλούσης περὶ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων θυρωρῶν).

Τὸ ζήτημα εἶναι περαιτέρω ποία ἡ ἔκτασις δεσμεύσεως κατὰ πρόσωπα. (Ἴδετε σχετικῶς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17011)1965, εἰσηγητὴς Θ. Ξενάκης, ΕΕΔ 24, 1229).

Τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν συνυπολογίζει, κατὰ τὰ κρατοῦντα ἤδη ἐν τῇ νομολογίᾳ, καὶ τὰ «δῶρα» δι' ἑορτάς, λαμβάνει ὅμως ὑπ' ὄψιν τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ λάβῃ τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων διὰ τὴν κατηγορίαν αὐτὴν τῶν μισθωτῶν, ἐκτὸς ἂν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν, χωρὶς ὅμως νὰ κάμῃ εἰδικὴν ἀκρίβειαν, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ἐν προκειμένῳ δέσμευσις ἐκ τῶν διαιτητικῶν αὐτῶν ἀποφάσεων.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 27290)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Δινάρδος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Φιλιππάτος, Δ. Παπαθεοφάνους

Ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 25ην Ἰουλίου 1959 ὡς θυρωρὸς τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ „*„ πολυκατοικίας δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν τότε διαχειριστῶν τῆς ἐν λόγῳ πολυκατοικίας, νομοτύπως ἐξουσιοδοτηθέντων πρὸς τοῦτο ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς ὡς ἄνω πολυκατοικίας. Τὴν ὑπηρεσίαν του ταύτην ἐξετέλεσεν ἐκτοτε καὶ μέχρι τῆς 30ῆς Μαΐου 1964, ὅτε καὶ ἀπελύθη ὑπὸ τοῦ νῦν ἐναγομένου, ὡς διαχειριστοῦ τῆς πολυκατοικίας ταύτης, ἐξουσιοδοτηθέντος νομοτύπως παρὰ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν συνιδιοκτητῶν διὰ τὴν ὡς ἄνω καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Περαιτέρω, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ὁ ἐνάγων εἰργάσθη καθ' ὅλον τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου, ἤτοι τὰς καθημερινὰς ἀπὸ

7ης π.μ. μέχρι 2ας μ.μ. καὶ ἀπὸ 5ης μ.μ. ἕως 9.30' μ.μ. διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ 1ης Ἰουνίου ἕως 15ης Ὀκτωβρίου καὶ ἀπὸ 7ης π.μ. ἕως 2ας μ.μ. καὶ ἀπὸ 4ης μ.μ. μέχρις 9ης μ.μ. διὰ τὸν ὑπόλοιπον τοῦ ἔτους χρόνον, ἐνῷ τὰς Κυριακὰς ἀπὸ 7ης π.μ. μέχρι μ.μ. (βλ. ὡς πρὸς τὸ νόμιμον ὡράριον τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων τὸν ἀπὸ 11.3.1939 Κανονισμὸν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, ἐγκριθέντα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19135)1939 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 70880)1960 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, βλέπε καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10594)1963 ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐν ΝοΒ 12, 118), ἀφοῦ δὲν παρίστατο ἀνάγκη νὰ παράσχῃ ἐργασίαν πέραν τοῦ ὡς ἄνω ὡραρίου καὶ ἰδίως κατὰ τὴν χειμερινὴν περίοδον λόγῳ τῆς λειτουργίας τῆς κεντρικῆς θερμάνσεως (καλοριφὲρ), διότι κατὰ κανόνα αὕτη, συμφώνως πρὸς τὰς ἀποφάσεις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν συνιδιοκτητῶν τῆς πολυκατοικίας, ἐλειτούργει κατὰ χρονικὰ διαστήματα, ἐμπίπτοντα ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ ὡς ἄνω ὡραρίου ἐργασίας τοῦ θυρωροῦ, κατὰ τὰς ἑσπερινὰς δὲ ὥρας τῶν Κυριακῶν καὶ ὁσάκις ἐκτάκτως παρίστατο ἀνάγκη νὰ λειτουργήσῃ καὶ πέραν τῶν ὡς ἄνω ὁρίων, τοῦτο ἐγένετο τῇ μεριμνῃ καὶ τοῦ διαχειριστοῦ ἢ τινὸς τῶν ἐνδιαφερομένων ἐνοίκων τῆς πολυκατοικίας. Ἐξ ἑτέρου ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων μετὰ τὴν ὡς ἄνω καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τὴν 20ὴν Μαΐου 1964 ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς θυρωροῦ ἐν τῇ ρηθείσῃ πολυκατοικίᾳ, ἀφοῦ πρὸ τῆς ὡς ἄνω χρονολογίας (30.5.1964) εἶχεν ἤδη ἀρχίσει ἀσχολούμενος μὲ μασιτικὰς ἐργασίας, αἵτινες μετὰ τὴν 30.5.1964 ἀπησχόλουν αὐτὸν πλήρως. Ἁπλῶς οὗτος παρέμεινε μετὰ τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ θυρωροῦ τῆς ἐν λόγῳ πολυκατοικίας, παρὰ τὴν θέλησιν τῶν συνιδιοκτητῶν, αἵτινες ἠναγκάσθησαν τὴν 19ην Ἰουνίου 1964 νὰ ἐγείρουν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν περὶ ἐξώσεως, ἵνα ἐπιτύχουν τὴν ἐκδίωξίν του. Τὸ ὡς ἄνω ἐκ τῶν ἀποδείξεων πόρισμα δὲν δύναται νὰ κλονισθῇ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21661)1964 καταλογιστικῆς πράξεως τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Παγκρατίου, ἥτις ἐπεβλήθη πρὸς ἀσφαλιστικὴν τακτοποίησιν τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.5.1964 ἕως 31.7.1964, καθόσον ἡ ἐφ' ἧς ἐρείδεται ἡ ὡς ἄνω πρᾶξις διοικητικὴ ἐξακρίβωσις περὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος εἰς τὴν ὡς ἄνω πολυκατοικίαν δὲν εἶναι ἀναμφίβολος, ἀφοῦ μάλιστα κατ' αὐτῆς ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς ἔνστασις ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑποβληθεῖσα. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω τὰ κεφάλαια τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς καθυστερουμένων μισθῶν ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1964 καὶ ἐντεῦθεν καὶ περὶ ὀφειλῆς ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι ἀπορριπτέα ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμα, ἐφ' ὅσον οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη ἡ ἱστορικὴ βάσις αὐτῶν. Ὅθεν, οὕτω κρίνας καὶ ὁ πρωτοδίκως δικάσας, οὐδαμῶς ἐσφαλε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικοὶ λόγοι τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 2 τῆς ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν ἤθελε χωρήσει ἀπόλυσις τοῦ θυρωροῦ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἐκ λόγων μὴ δυναμένων νὰ θεμελιώσουν παράβασιν ἢ μὴ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν παροῦσαν, τότε ὁ θυρωρὸς θὰ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἢ, κατὰ τὰς περιστάσεις, προειδοποιήσεως ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του». Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ ἀνωτέρω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἰδιοκτήτας πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Α.Π.Π. δυνάμει τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 5374)1939, ἡ προπαρατεθεῖσα διάταξις αὐτῆς ἰσχύει καὶ ἐν προκειμένῳ (πρβλ. Α.Π. 71)1955, ΝοΒ 3, 378 καὶ ΕΕΝ 22, 356(*), βλ. καὶ τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 10594)1963 ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου ἐν ΝοΒ 12, 118). Οὕτω, ἐφ' ὅσον ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος ἦτο καθ' ἃ ἐκ τῶν βεβαιωτικῶν στοιχείων προέκυψε - κατὰ τὸν τελευταῖον τῆς ὑπηρεσίας του μῆνα ὑπὸ καθεστῶς πλήρους ἀπασχολήσεως δραχμαὶ 2.063, ὁ δὲ νόμιμος τοιοῦτος βάσει τῶν ἀπὸ 31.12.1938 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπὸ 4 11.1945 καὶ 1.12.1945 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων 29488)1949, 2750)1951, 49500)1952, 27653)1954, 28050)1954, διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2)1956, ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀπὸ 28.8.1958, 30.8.1960 καὶ 1.6.1962 δραχμαὶ 1.309, ἐφ' οὗ χρηματικοῦ ποσοῦ εἶναι ὑπολογιστέα ἡ ἀναλογία τῶν δώρων, ἥτις περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν λόγῳ καταγγελίας, καθὸ ἀποτελοῦσα προσαύξησιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἔπεται, ὅτι ὀφείλονται εἰς τὸν ἐνάγοντα λόγῳ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἀνωτέρω καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐν ὄψει τῆς ὑπερτετραετοῦς ὑπηρεσίας του, δραχμαὶ 3.339,90, ἤτοι καταβαλλόμενος μισθὸς 2.063 δραχμαὶ Χ 3 μῆνες = 6.189 δραχμαὶ + (νόμιμος μισθὸς 1.309 δραχμαὶ Χ 3 μῆνες = 3927 : 8 = 490,80 δραχμαί, ἀναλογία δώρου=6679.80 δραχμαί) ἴσαν 3.339,90. Ὁμολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὅτι διὰ τὴν ἀνωτέρω αἰτίαν ἐλήφθησαν ὑπ' αὐτοῦ δραχμαὶ 2.063, ἑπομένως ὀφείλονται αὐτῷ δραχμαὶ 1.276,90 (3.339,20 - 2.063), καθ' ὃ χρηματικὸν ποσὸν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἐνδίκος ἀγωγή, ὡς οὐσίᾳ βάσιμος. Ὅθεν, κρίνας ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπὸ 31.12.1928 σ.σ.ἐ. ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐνάγοντος δὲν ἦτο ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέα καὶ κατ' ἀκολουθίαν τῆς τοιαύτης κρίσεώς του ἀποφανθεὶς ὅτι μετὰ τὴν γενομένην κατὰ τὰ ἀνωτέρω κατοβολὴν οὐδὲν πλέον οὗτος ἐδικαιοῦτο, ἐσφαλμένως ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἀνωτέρω οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις καὶ συνεπῶς, ὄντος βασίμου τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως, δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ αὕτη κατὰ τὸ μέρος τοῦτο καὶ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρηματικὸν ποσόν.

(*) ΕΕΔ 14, 863.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Αναπροσαρμογή αποζημιώσεων κατά Νόμον 551)1914

Άκυρος πάσα συμφωνία, αντικειμένη άμέσως ή έμμέσως είς τάς διατάξεις τοῦ Νόμου 551)1914 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἐφ' ὅσον μειώνει τάς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου.—Προϋπόθεσις ἐπιτρεπομένου συμβιβασμοῦ.—Άκυρος οὕτω ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπό παντός ἐκ τοῦ Νόμου 551)1914 δικαιώματός του.—Ἀποζημίωσις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ διά διαρκῆ μερικήν ἀνικανότητα.—Ἰατρικά καί φαρμακευτικά ἔξοδα.—Ὑπαγωγή εἰς ἔξοδα νοσηλείας καί τῶν ἐξόδων βελτιωμένης τροφῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἔβρου, δικάζοντος ὡς ἐφετείου περί ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 551)1914 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὑπῆρξεν ἐργατικόν ἀτύχημα μισθωτοῦ, μή ἠσφαλισμένου προφανῶς κατά τῆς ἀναπηρίας εἰς τό Ι.Κ.Α. (ὁπότε κατά τό νομολογηθέντα, Α.Π. 315) 1965, εἰσηγητής *Κόστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 806, ἔνθα καί λοιπαί, δέν θά εἶχεν ἐφαρμογήν ὁ νόμος 551)1914).

Ἰσχύουσα δι' ἀναπροσαρμογήν τῶν ἀποζημιώσεων παθόντων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων τοῦ νόμου 551)1914 εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 58604) 7594)1957 ὑπουργική ἀπόφασις (ΕΕΔ 16, 850, ἐγκύρως ἐκδοθεῖσα, Α.Π. 84)1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 936), τήν ὁποίαν καί ἐφαρμόζει τό Πρωτοδικεῖον.

Περί τοῦ ὅτι καί ἡ ἐξαιρετική τροφή εἶναι μέσον θεραπευτικόν καί βαρύνει τόν κύριον τῆς ἐπιχειρήσεως ἴδετε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 379)1964 (εἰσηγητής *Ἀριστ. Τσάτσης*), ΕΕΔ 24, 397.

Πρωτοδικείου Ἔβρου 23)1966

Πρόεδρος ὁ κ. *Ἠλ. Γαλάτης*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Παϊ. Μαντζιάρας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κουρκουλῆς, Α. Καρακατσάνης

Ἐπί τῆς εἰκείας ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀλεξανδρουπόλεως ἐξεδόθη ἡ ἐν κειμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένη καί ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 252)1963 προδικαστική τούτου ἀπόφασις, κοινασα νόμιμον τήν ἀγωγήν καί ταξασα τάς ἐν αὐτῇ ἀποδείξεις. Τούτων διεξαχθεισῶν ἐπανήχθη ἡ ὑπόθεσις πρός περαιτέρω συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὡσαύτως ἐν ἀντιγράφῳ προσαγομένη καί ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 150)1965 ὁριστική τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου ἀπόφασις, δεχθεῖσα ἐν μέρει τήν ἀγωγήν καί ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι τό ἐν αὐτῇ χρηματικόν ποσόν διά μόνιμον μερικήν ἀναπηρίαν τούτου καί δι' ἔξοδα νοσηλείας του. Ἤδη δέ αἱ ἐναγόμεναι ἑταιρεῖαι ἐκκαλοῦν τήν ἀνωτέρω ἀπόφασιν, παραπονούμεναι ὅτι κατ' ἐσφαλμένην ἐφαρμογήν τοῦ νόμου καί ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐγένετο δεκτή ἡ ἀγωγή καί ἐξαιτοῦνται τήν ἐξαφάνισιν τῆς ἐκκαλουμένης καί τήν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 1 τοῦ νόμου 551)1914, ὡς οὗτος ἐκωδικοποιήθη διά τοῦ ἀπό 24.7)25.8.1920 β. δ)τος, πᾶσα συμφωνία, ἀντικειμένη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον μειώνει τάς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου. Συμβιβασμός ἐπιτρέπεται μόνον ὑπό τούς ὅρους τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄνω ἄρθρου, ἤτοι μόνον διά τοῦ Εἰρηνοδικου κλπ.

Ἐκ τῶν εἰδικῶν τούτων διατάξεων τοῦ νόμου 551)1914, ἐχουσῶν τόν χαρακτῆρα κανόνων δημοσίας τάξεως, ἐν συνδυασμῷ πρός τήν γενικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Α.Κ., σαφῶς συνάγεται, ὅτι καί ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπό παντός ἐκ τοῦ ἄνω νόμου ἀπορρέοντος δικαιώματός του εἶναι ἄκυρος (ὅρα *Τούση*, Ἐργ. Δίκ., τόμ. Β', σελ. 72, καί Α.Π. 101)1961, ΕΕΔ 20, σ. 496). Ὅθεν ὁ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἐφέσεως καί ταῖς προτάσεσι τῶν ἐκκαλουσῶν, ἀλλά καί ἀπό τῆς πρώτης συζητήσεως ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, προβαλλόμενος ἰσχυρισμός, κατ' ἐκτίμησιν τούτου ὑπό τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων ἀπεδέχθη συμβιβασμόν ἢ ἄλλως παραίτησιν ἀπό παντός δικαιώματός του, διά τῆς προσαγομένης καί ἐπικαλουμένης ὑπό χρονολογίαν 15 Μαΐου 1962 ἀποδείξεως, δι' ἧς οὗτος δηλοῖ, ὅτι λαμβάνει τό ἐν αὐτῇ ποσόν τῶν δραχμῶν 5.382 πρός πλήρη καί ὁλοσχερῆ ἐξόφλησιν πάσης εὐθύνης καί ὑποχρεώσεως ἀπορρεούσης ἐκ τοῦ νόμου 551)1914 καί περαιτέρω, ὅτι τυγχάνει πλήρως ἱκανοποιημένος καί οὐδεμίαν

άλλην άπαίτησιν ή όξίωσιν έχει ή διατηρεί διά τό άτύχημα, είναι άπορριπτέος ώς έπί μή νομίμου προϋποθέσεως έρειδόμενος, μόνον δέ ώς ένστασις μερικής έξοφλήσεως τών νομίμων άπαιτήσεων τοῦ ένάγοντος δύναται βασίμως νά έκτιμηθῆ.

Περαιτέρω, κατά τάς διατάξεις τών άρθρων 1 καί 3 έδάφιον β' τοῦ νόμου 551)1914, έν συνδυασμῷ πρός τήν ύπ' άριθ. 38904)1957 κοινήν άπόφασιν τών Ύπουργῶν Οίκονομικῶν, Δημοσίων Έργων, Συγκοινωνιῶν, Έμπορικῆς Ναυτιλίας καί Έργασίας, ή άποζημίωσις είς περίπτωσιν διαρκοῦς μερικῆς άναπηρίας πρός έργασίαν τοῦ παθόντος έξ έργατικοῦ άτυχήματος είναι ίση πρός τό έξαπλάσιον τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ ήλαττώθη ή δύναται νά ήλαττωθῆ τό έτήσιον έκ μισθοῦ έργατικόν είσόδημά του, ήτις όμως ούδέποτε είναι μικροτέρα τών δραχμῶν 22.000, ούδέ μεγαλυτέρα τών δραχμῶν 30.000, έάν δέ ή τοιαύτη άποζημίωσις είναι μεγαλυτέρα τών δραχμῶν 30.000 προστίθεται είς τό ποσόν αύτό καί τό τέταρτον τῆς ύπερβάσεως. Έξ άλλου, κατά τήν διάταξιν τοῦ άρθρου 7 τοῦ ίδίου νόμου, ὁ ύπεύθυνος είς άποζημίωσιν ύποχρεοῦται προσέτι νά πληρώσῃ τά ίατρικά καί φαρμακευτικά έξοδα καί τά έξοδα νοσηλείας τοῦ παθόντος, είς τά όποῖα έξοδα νοσηλείας ύπάγονται προδήλως καί τά έξοδα βελτιωμένης διατροφῆς ταύτου.

Έν προκειμένῳ έκ τῶν προσαγομένων καί έπικαλουμένων άποδεικτικῶν στοιχείων, ήτοι τῶν έν τοῖς ύπ' άριθ. 12)1964 πρακτικοῖς τοῦ Είρηνοδικείου Άλεξανδρουπόλεως ένόρκων καταθέσεων τῶν έν αύτοῖς μαρτύρων άποδείξεως, δεόντως σταθμιζομένων καθ' έαυτάς καί συνεκτιμωμένων πρός άλλήλας, διά τε τόν λόγον γνώσεως καί τήν άξιοπιστίαν έκάστου μάρτυρος (άρθρα 256 καί 332 Πολ. Δικονομίας), τῆς ύπ' άριθ. 378)3.12.1964 έκθέσεως νομίμως διαταχθείσης καί έγχειρισθείσης πραγματογνωμοσύνης παρά τριῶν πραγματογνωμόνων, οὐσης οὕτω ύποχρεωτικῆς διά τό δικαστήριον καί άποτελούσης τελείαν άπόδειξιν (άρθρον 298 § 2 Πολ. Δικονομίας), έν συνδυασμῷ πρός τά συναγόμενα δικαστικά τεκμήρια έκ πάντων τῶν νομίμως προσαγομένων καί έπικαλουμένων έγγράφων, ήτοι τῶν μέν δύο ίατρικῶν βεβαιώσεων, άπό 27.12.1961 καί 30.12.1961 τῶν ίατρῶν Ι. Π. καί Α.Ο., προσαγομένων άπό τῆς πρώτης συζητήσεως, τῶν δέ λοιπῶν, ταυτάστιν τοῦ άπό 7.5.1962 άποθεραπευτηρίου τοῦ ίατροῦ Α.Ο. καί τῶν τριῶν άπό 25.11.1965 βεβαιώσεων τῆς κοινοπραξίας τῶν Έταιρειῶν «*», τό πρῶτον κατ' έφεσιν προσαγομένων, τῆς μή έγκαίρου όμως άπό τῆς πρώτης συζητήσεως προσαγωγῆς τῶν κρινομένης ύπό τοῦ Δικαστηρίου δεδικαιολογημένης (άρθρα 250, 255, 272 καί 276 Πολ. Δικονομίας), τά άκόλουθα, κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, άπεδείχθησαν πραγματικά περιστατικά: Ὁ ένάγων, προσληφθείς ύπό τῶν έναγομένων - έκκαλουσῶν Έταιρειῶν καί έργαζόμενος ώς χειρώναξ έργάτης, άντί ήμερομισθίου έκ δραχμῶν 57, είς τά ύπό τούτων έκτελούμενα άντιπλημμυρικά καί άποστραγγιστικά έργα τοῦ ποταμοῦ Έβρου, τήν 8ην Σεπτεμβρίου 1961, έν ᾧ χρόνῳ είργάζετο έντός λάκκου, έκσκαπτομένου, ἵνα χρησιμεύσῃ πρός θεμελίωσιν τοῦ βάθρου γεφύρας τῆς κεντρικῆς τάφρου Γκιούρ Άντᾶ, καί ήσχολεῖτο είς τήν διά πτύου άναπέτασιν χωμάτων, αίφνιδίως κατέπεσεν έπί τῶν ὠμων καί τῆς ράχεως αύτοῦ ὄγκος χωμάτων καί κατεπλάκωσε ταῦτον, έκ τοῦ βιαίου δέ τούτου συμβάντος ύπέστη οὗτος συμπιεστικά κατάγματα τοῦ 10ου καί 11ου θωρακικῶν σπονδύλων καί άκρωτηριασμόν τοῦ άριστεροῦ άντίχειρος, τελικῶς δέ, μετά γενομένην αύτῷ θεραπείαν, άπέμεινεν είς τοῦτον σφηνοειδής διαμόρφωσις τοῦ σώματος τοῦ 10ου καί 11ου θωρακικοῦ σπονδύλου, έξ οὗ έχει μονίμως ήδη οὗτος μετρίου βαθμοῦ κύφωσιν τῆς θωρακοσφυϊκῆς μοίρας τῆς σπονδυλικῆς στήλης μετ' άντισταθμιστικῆς λορδώσεως τῆς όσφυϊκῆς μοίρας, έπώδυνον δυσκαμψίαν τῆς όσφύος σημαντικοῦ βαθμοῦ, άνευ όμως νευρολογικῶν διαταραχῶν έκ τῶν κάτω άκρων, καί άκρωτηριασμόν τοῦ ήμίσεος τῆς όνυχοφόρου φάλαγγος τοῦ άριστεροῦ άντίχειρος. Έκ τῶν άπομεινασῶν αὐτῷ ὡς είρηται κακώσεων πάσχει οὗτος μόνιμον μερικήν άναπηρίαν κατά 40ο)ο, ήτις ὡς άποτέλεσμα τελεῖ ἐν άπολύτῳ αἰτιώδει συνδέσμῳ πρός τό ὡς ἄνω άτύχημα έκ τοῦ ρηθέντος βιαίου συμβάντος. Έξ έτέρου ὁ ένάγων, νοσηλευθείς έπί 107 ήμέρας είς τήν ἐν Φέραις χειρουργικήν κλινικήν τῶν ίατρῶν άδελφῶν «*», έδαπάνησε δι' ίδιαιτέραν τροφήν (βουτύρου, κρεάτων κλπ.) τουλάχιστον δραχμάς 20 ήμερησίως. Έπομένως οὗτος δικαιοῦται νά λάβῃ ύπό τῶν έναγομένων τό μέν δραχμάς 34 812 ὡς άποζημίωσιν διά τήν ἣν ύπέστη μόνιμον μερικήν ὡς ἄνω άναπηρίαν (ήμερομισθίων δραχμαί 57 Χ 360 ήμέρας τό έτος = 20.520, 40ο)ο άναπηρία = 8.208 Χ 6 = 49.248, ήτοι δραχμαί 30.000, καί τό τέταρτον τῆς ύπερβάσεως, ήτοι 19.248 : 4 = 4.812, ήτοι ἐν ὅλῳ δραχμάς 34.812) καί δραχμάς 2.140 δι' έξοδα νοσηλείας του (107 Χ 20 = 2.140), ήτοι ἐν συνόλῳ δραχμάς 36.952, μεῖον όμως ποσόν καταβληθὲν τῷ ένάγοντι - έφεσιβλήτῳ διά τῆς προμνησθείσης άποδείξεως δραχμῶν 5.832, τοῦθ' ὅπερ οὗτος ρητῶς όμολογεῖ, άπομένει ποσόν καταβλητέον είς τοῦτον δραχμῶν 31.570, ὅσον ἔκρινε καί έπεδίκασε καί ἡ έκκαλουμένη άπόφασις.

Κατ' άκολουθίαν τῶν άνωτέρω ὀρθῶς έδίκασε καί ούδόλως έσφαλε τό πρωτόδικον δικαστήριον, δεχθέν ὡς νόμῳ καί ἐν μέρει οὐσίᾳ βάσιμον τήν άγωγήν. Ἡ δέ έπικαλουμένη ύπό τῶν έκκαλουσῶν ὡς άνω άπόδειξις τῶν δραχμῶν 5.832, διαλαμβάνουσα προσέτι τήν δήλωσιν τοῦ έφεσιβλήτου ένάγοντος, ὅτι άπό τῆς 7.5.1962 έχει οὗτος άποθεραπευθῆ τελείως άπό τόν τραυματισμόν του (κάταγμα τοῦ θωρακικοῦ σπονδύλου) συνεπείᾳ τοῦ ὡς είρηται άτυχήματος καί ούδεμία άναπηρία ἢ φυσική μείωσις τῶν δυνάμεών του άπέμεινεν έκ τούτου, οὔτε έξώδικον όμολογίαν άποτελεῖ, ὡς έλλειπούσης τῆς πρός τοῦτο προθέσεως, κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, συμφώνως τῷ άρθρῳ 267 έδάφιον 2 τῆς Πολ. Δικονομίας (πρβλ. Α.Π. 101)1961, ἐνθ. ἀνωτ.), καθ' ὃ άναφερομένης τῆς δηλώσεως ταύτης είς θέμα είδικῆς έπιστήμης, τῆς ίατρικῆς, ἧς ὁ ένάγων είναι άνίδεος, ἐνῷ οἱ έξετάσαντες τοῦτον τρεῖς πραγματογνώμονες ίατροί άπεφάνθησαν τά άντίθετα. Ὅθεν άπορριπτέοι καθίστανται οἱ λόγοι έφέσεως ὡς νόμῳ καί οὐσίᾳ άβάσιμοι.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΙΣ ΟΚΤΩ ΔΙ' ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὡραι ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας κατασκηνώσεων Δήμου

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 533 § 3 Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν συντασσομένην ἔκθεσιν ἀγωγῆς, μὴ οὔσης ἀναγκαίας τῆς ἀναγραφῆς καὶ τῶν νομικῶν κανόνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ δικαίωμα.—Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας ἐργαστηρίων παρασκευῆς φαγητῶν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 63323)11174)1961 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ἐργαζομένων εἰς κατασκηνώσεις Δήμου.

Διὰ τῆς τελευταίας, κατὰ χρονολογικὴν σειράν (ἴδετε προγενεστέρας ἐν ΕΕΔ 20, 1527), καὶ ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 63333)11174)1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 20, 1301) καθωρίσθησαν αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ κουζίνας τοῦ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένου εἰς πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐργαστήρια παρασκευῆς φαγητῶν (ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, ψητοπωλεῖα, μπάρ, κοσμικὰ καὶ ἐξοχικὰ κέντρα διασκεδάσεως, ξενοδοχεῖα, νοσοκομεῖα, κλινικαί, ἀναρρωτήρια, ξενῶνες, οἰκοτροφεῖα, ἱδρύματα, ἰδιωτικὰ ἐκπαιδευτήρια, ἐργοστάσια, λέσχαι κλπ.), εἰς 8 καθ' ἑκάστην καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, δέχεται, ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ ἀδιαστίκτου τῆς διατυπώσεως, μεθ' ἧς ἐκφράζεται ὁ Νομοθέτης, προκύπτει, ὅτι τὸ ὡράριον τοῦτο δεσμεύει πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ συνεπῶς καὶ τοὺς Δήμους, ὁπόταν εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῶν κατασκηνώσεων των χρησιμοποιοῦν προσωπικὸν τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας.

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ ἐκθέσωμεν τὰ ἀκόλουθα: «Ἡ ἐν λόγῳ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐξεδόθη κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 (ΕΕΔ 18, 1271), τὸ ὁποῖον ἀντικατέστησε τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ π.δ. τῆς 8)13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.».

Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως (ἴδετε καὶ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν, ΕΕΔ 18, 1274, Σ.Ε. 1535 1961, εἰσηγητὴς *Π. Μαρκόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1057), ἡ ὀληθὴς ἔννοια τῆς διατάξεως εἶναι, ὅτι εἰς ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλέπεται ἐν γένει ἡ διάρκεια τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων μείζων τῶν 8 ὡρῶν δύναται ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεώς του νὰ περιορίζῃ ταύτην μέχρις 8 ὡρῶν ἡμερησίως.

Ἐν συνεχείᾳ δὲ πρὸς ταῦτα διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 κατηργήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 41)1944 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3502)1928.

Τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 41)1944 ὥριζεν, ὅτι δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ... δύνανται νὰ ὑποβιβάζωνται μέχρις ὀκτὼ αἱ ὧραι ἐργασίας καὶ νὰ καθορίζωνται ὧραι διακοπῆς αὐτῆς τῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν τῶν καταστημάτων καὶ ἐπιχειρήσεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 3502)1928 περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα.

Ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 εἶναι, κατὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, εὐρυτέρα τῆς προϋφεστομένης διατάξεως (τοῦτο σημειοῦται καὶ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις), ἀλλ' εἶναι φανερόν, ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν ἰσχύουσαι διατάξεις, αἱ ὁποῖαι νὰ ὁρίζουν διὰ τὰ καταστήματα, ὅτι αἱ ὧραι λειτουργίας δύνανται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 8 ἡμερησίως ἢ τὰς 48 ἑβδομαδιαίως καὶ διὰ τὰς πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις, ἱδρύματα, Ὀργανισμούς καὶ ἐργασίας ἐν γένει διατάξεις, αἵτινες νὰ ἐπιτρέπουν διάρκειαν ἀπασχολήσεως μείζονα τῶν 8 ὡρῶν ἡμερησίως ἢ 48 ἑβδομαδιαίως, τῶν ὁποίων ἐσκοπήθη ὁ περιορισμὸς δι' ἁπλῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, καὶ ὄχι ὁ ἐξ ὑπαρχῆς διὰ πάσας τὰς ἐν τῷ νόμῳ 4020)1959 ἐργασίας κλπ. καταστήματα καθορισμὸς τοῦ 8ώρου.

Μετὰ ταῦτα τίθεται τὸ ἐρώτημα: Εἶχε πράγματι εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογὴν ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις; Ἡ ἀπάντησις πρέπει, νομίζομεν, νὰ εἶναι ἀρνητική.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ὑποκειμένης ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν περίοδον 1959 - 1961, ἐπικαλεῖται τὴν ὑπ' ἀριθ. 33959)1950 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 9, 821), ἡ ὁποία, δέχεται, ὅτι δὲν εἶναι ἐφαρμοστέα εἰς τὴν περίπτωσιν.

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν ὅμως ἰσχυε τότε ἡ ὑπ' ἀριθ. 78138)1959 (ΕΕΔ 18, 346), ἡ ὁποία δὲν ἦτο

έφαρμοστέα (πρβλ. και Σ.Ε. 1918)1959, εισηγητής Α. Μαρούδας, ΕΕΔ 19, 40).

Πρωτοδικείου Αθηνών 25601)1965

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Προεδρος ο κ. *Ν. Μελάς*

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Θ. Μέκαλης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Ν. Αγγελόπουλος, Χ. Κατσικόπουλος

Ως εκ του δικογράφου της εφ' ης η εκκαλουμένη απόφασις εκθέσεως εργατικής διαφοράς προκύπτει, η εκκαλούσα - ενάγουσα, επικαλουμένη ότι διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου απησχολήθη ως λαντζιέρισσα εις τας εν τη περιοχή Αγίου Ανδρέου κατασκηνώσεις του εφεσιβλήτου - εναγομένου Δήμου κατά το θέρος των ετών 1959 - 1963, πραγματοποιήσασα και υπερωριακήν εργασίαν, δι' εκάστην ώραν της οποίας έλαβε μόνον το καταβαλλόμενον εκάστοτε ημερομίσθιον, ούχι δε και την εξ 75 ο/ο προσαύξησιν επ' αυτού, ητήσατο, όπως υποχρεωθή ούτος και καταβάλη εις αυτήν, εκ της ως είρηται αιτίας, το ποσόν των 2.868,75 δραχμών. Επί της αγωγής ταύτης εξεδόθη η προσβαλλομένη απόφασις, απορρίψασα, δι' επαλλήλων σκέψεων, εξ ολοκλήρου ταύτην, ήτοι ως αόριστον και ως νόμω και ουσία αβάσιμον, κατ' ούτης δε ήδη παραπονείται η εκκαλούσα ένάγουσα διά της υπό κρίσιν εφέσεως της και διά τους περί ων κατωτέρω λόγους, αιτουμένη την μεταρρύθμισιν ταύτης, επί τω λόγω παραδοχής της αγωγής της.

Κατά το άρθρον 533 § 3 της Πολ. Δικονομίας, όπερ έχει εφαρμογήν και εν τη εργατική διαδικασία (Α.Π. 401)1960, ΕΕΔ 19,1241), εν τω δικογράφω της κατ' άρθρον 5 του ν. ΓΩΟΔ' συντασσομένης εκθέσεως εργατικής διαφοράς δέον να εκτίθενται σαφώς, κατά τρόπον επιδεκτικόν εκτιμήσεως υπό του δικαστηρίου, τα περιστατικά, εφ' ων ο ενάγων στηρίζει το δικαίωμα του να προτείνη τας αξιώσεις του κατά του εναγομένου. Εν προκειμένω εκ των εν τω δικογράφω της εφ' ης η προσβαλλομένη απόφασις αγωγής εκτιθεμένων προκύπτει, ότι περιέχονται εν αυτώ, κατά τρόπον σαφή, πάντα τα υπό του όνω άρθρου απαιτούμενα στοιχεία, τα νομιμοποιούντα την ενάγουσαν εις την άσκουμένην αξίωσιν, ήτοι αι κατά τα έτη 1959 - 1963 καταρτισθείσαι μεταξύ αυτής και του νομίμου εκπροσώπου του εναγομένου Δήμου ωρισμένου χρόνου συμβάσεις ιδιωτικού δικαίου, δυνάμει των οποίων απησχολήθη αύτη ως λαντζιέρισσα κατά τους θερινούς μήνας των άνω ετών εις τας εν τη περιοχή Αγίου Ανδρέου Αττικής κατασκηνώσεις αυτού, ή παρασχεθείσα υπ' αυτής επί 90 ήμέρας, καθ' έκάστην θερινήν περίοδον, επί πλέον του νομίμου 8ώρου, δίωρος εργασία, άνευ άδειας της αρμοδίας Αρχής και ή καταβολή υπό του εναγομένου εις αυτήν του νομίμου ωρομισθίου, βάσει του συμφωνηθέντος ημερομισθίου ανειδικεύτου εργατρίας, ούχι δε και ή εξ 75 ο/ο νόμιμος προσαύξησις, μή σύσης αναγκαίας και της παραθέσεως εν αυτώ των συλλογικών συμβάσεων εργασίας, δι' ων καθωρίσθησαν τα ημερομίσθια των ανειδικεύτων εργατριών, ως και της διατάξεως, βάσει της οποίας προβλέπεται ή ανωτέρω προσαύξησις, καθ' όσον ο δικαστής οίκοθεν όφείλει να γνωρίζη τον νόμον (Jura novit curia). Αντιθέτως όθεν κρίνασα ή εκκαλουμένη απόφασις, ήτοι ότι το έγγραφον της υπό κρίσιν αγωγής δεν περιείχεν άπαντα τα κατά νόμον στοιχεία προς άσκησιν της διωκομένης υπ' αυτής αξιώσεως και απορρίψασα, εντεύθεν, ταύτην ως αόριστον και ανεπίδεκτον δικαστικής εκτιμήσεως, εσφαλε κατά τον βάσιμον περί τούτου δεύτερον της υπό κρίσιν εφέσεως λόγον.

Εκ της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 1 της υπ' αριθ. 63323)11174 της 26 Σεπτεμβρίου - 2 Οκτωβρίου 1961 αποφάσεως του επί της Εργασίας Υπουργού «περί καθορισμού ώρου εργασίας εις τα επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου κλπ.», ορίζούσης ότι οι ώραι εργασίας του εν γένει προσωπικού κουζίνας του παρ' οιωδήποτε εργοδότη επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένου εις πάσης φύσεως μορφής εργαστήρια παρασκευής φαγητών δεν δύναται να υπερβαίνωσι τας (8) όκτω ώρας καθ' έκάστην και τας τεσσαράκοντα όκτω (48) τοιαύτας καθ' έβδομάδα, σαφώς προκύπτει, ως εκ του διαστίκτου της διατυπώσεως, μεθ' ης εκφράζεται ο νομοθέτης, ότι το ώράριον τούτο δεσμεύει από 1ης Νοεμβρίου 1961, κατά την παράγραφον 2 του άρθρου 5 της άνω υπουργικής αποφάσεως, πάντας τους εργοδότας και συνεπώς και τους Δήμους, εφ' όσον και ούτοι, εν τη εννοία της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του νόμου 3239)1955, θεωρούνται εργοδόται, όσάκις ούτοι είς τας εγκαταστάσεις των κατασκηνώσεων των χρησιμοποιούν, δυνάμει σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, μισθωτόν, υπαγόμενον εις το προσωπικόν της ρηθείσης διατόξεως, εις ό, κατά ρητήν ταύτης διάταξιν (άρθρ. 1 § 2 εδ. δ'), περιλαμβάνεται και ο λαντζιέρης. Ενταύθα ρητέον ότι πρό της διατόξεως ταύτης δεν υφίστατο νόμιμον ώράριον εργασίας διά τους συνδεομένους μετά των Δήμων διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου μισθωτούς και ιδία διά το βοηθητικόν προσωπικόν κουζίνας, εργαζόμενον εις Δήμους, διότι αι μεν διατάξεις του άρθρου 39 του νόμου 1726)9.4.1951 «περί Κώδικος καταστάσεως των δημοτικών και κοινοτικών υπαλλήλων», ως το άρθρον τούτο συνεπληρώθη διά του νόμου 2262) 7 Οκτωβρίου 1952, καθορίζουσαι χρονικά όρια εργασίας, άφορώσαν εις τους υπαλλήλους των Δήμων και Κοινοτήτων, τους κατέχοντας νενομοθετημένας οργανικάς θέσεις και συνδεομένους μετ' αυτών διά σχέσεως δημοσίου δικαίου, αι δε διατάξεις των από 27 Ιουνίου)4 Ιουλίου 1932 και 8)13 Απριλίου 1932 προεδρικών διαταγμάτων «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των περί εργασίας διατάξεων» και περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ., ως και αι τοιαύται της υπ' αριθ. 33959)1950 αποφάσεως του επί της Εργασίας Υπουργού, δεν εφαρμόζονται επί των εις τους Δήμους εργαζομένων (πρβλ. Α.Π. 649)1963, ΕΕΝ 30, 257, Α.Π. 318)1962, Αρχείον Νομολογίας 15, 533, Πρωτοδικείου Αθηνών 22000)1961, ΔΕΝ 17,394, Πρωτοδικείου Αθηνών 3829)1957, ΕΕΔ 16.609). Ακο-

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΕΛΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΝ ΕΙΣ ΓΕΝΙΚΑΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΙΣ

Έννοια άρθρου 11 Ν.Δ. 4361)1964 περί επαγγελματικών σωματείων

Υποχρέωσις των ήδη εγγεγραμμένων μελών σωματείου διά συμμετοχήν εις τας από της ενάρξεως ισχύος (2.9.1964) του Ν.Δ. 4361)1964 συγκαλουμένας γενικάς συνελεύσεις δι' έξόφλησιν ποσών των τρεχουσών συνδρομών, των υπό των οικείων καταστατικών προβλεπομένων, και εκ των καθυστερουμένων τας συνδρομάς ενός έτους προς της ενάρξεως ισχύος του άνω Ν.Δ., αδιακρίτως πρώτης ή μεταγενεστέρας συνελεύσεως από της ενάρξεως ισχύος του Ν.Δ.—Αρκεί η εκπλήρωσις των προς το σωματείον οικονομικών υποχρεώσεων το βραδύτερον κατά τον χρόνον της πρώτης επ' ακροατηρίω συζητήσεως.

Ερμηνεύεται υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Ειρηνοδίκου Πειραιώς, αρμοδίου μετά το άρθρον 3 του ν.δ. 4361)1964 περί επαγγελματικών σωματείων (ΕΕΔ 28, 1129), επί προσβολής αποφάσεως γενικής συνελεύσεως επαγγελματικού σωματείου ως άκύρου, ή διάταξις του άρθρου 11 του αυτού ν.δ)γματος περί εκπληρώσεως των κατά το Καταστατικόν οικονομικών υποχρεώσεων των μελών του επαγγελματικού σωματείου, διά νο έχουν ταύτα δικαίωμα συμμετοχής εις τας γενικάς συνελεύσεις. (Ίδετε και εισηγητικην έκθεσιν του εν λόγω ν.δ)γματος εν ΕΕΔ 28, 1132, Σ. Σαπουνάκην, Έλλ. Δικαιοσύνη, 1965, σελ. 105 επ., γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου Κράτους 1020)1964, εισηγητής Αθ. Τομαράς, ΕΕΔ 24, 818).

Ειρηνοδίκου Πειραιώς 178)1965

Ειρηνοδίκης ο κ. **Σ. Νικολαΐδης**

Δικηγόροι οι κ. κ. Σ. Σαπουνάκης, Γ. Παρασκευόπουλος, Α. Βογιατζής

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως οι ενάγοντες ισχυρίζονται, ότι είναι τακτικά μέλη του καθ' ού ή αίτησις επαγγελματικού σωματείου, αποτελούντα πλέον του 1)30 του συνόλου των εγγεγραμμένων μελών αυτού και έχοντα εκπληρώσει πάσας τας οικονομικάς των υποχρεώσεις, έναντι του εν λόγω σωματείου, ότι την 6.9.1965 συνήλθεν η γενική συνέλευσις των μελών του καθ' ού και έλαβεν αποφάσεις επί των θεμάτων της ημερησίας διατάξεως 1) δι' εκλογήν Εφορευτικής Επιτροπής και 2) διά λογοδοσίαν της Διοικήσεως, την δε 9ην και 10ην ίδίου μηνός και έτους συνήλθεν η γενική συνέλευσις και προέβη εις την εκλογήν Διοικητικού Συμβουλίου, Εξελεγκτικής Επιτροπής και αντιπροσώπων διά τα συνέδρια του Ε.Κ.Α. και της Ο.Κ.Ε. και ότι αι αποφάσεις αύται ελήφθησαν κατά παράβασιν των διατάξεων του νόμου και του καταστατικού και δέον, επί τη επικλήσει των εν τη αιτήσει αναφερομένων επαλλήλων ακυρωτικών λόγων, να κηρυχθώσιν άκυροι. Υπό τοιούτον περιεχόμενον και αίτημα ή υπό κρίσιν αίτησις νόμω βάσιμος παρίσταται, δρειδομένη επί των διατάξεων των άρθρων 6 και 10 του ν.δ. 4361)1964, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 101 εδάφ. α' του Α.Κ., αρμοδίως δε καθ' ύλην φέρεται ενώπιον ημών προς συζήτησιν κατά την διαδικασίαν των άρθρων 634 - 639 Πολ. Δικ., ως προκύπτει εκ των συνδεδυασμένων διατάξεων του άρθρου 3 § 1 του ν.δ. 4361)1964 και του άρθρου 28 (ως αντικατεστάθη κατά την υπ' αριθ. 2 παράγραφον του υπό του άρθρου 3 § 2 του ν.δ. 4361)1964) του β. δ)τος της 15)20.5.1920, εις ο παραπέμπει ή προμνησθείσα διάταξις του άρθρου 3 § 1, ή αίτησις περί ακυρώσεως αποφάσεως συνελεύσεως επαγγελματικού σωματείου, είτε λόγω αντιθέσεως του περιεχομένου της εις τον νόμον ή το καταστατικόν, είτε λόγω λήξεως της κατά την διαδικασίαν μη σύννομον ή μη σύμφωνον προς το καταστατικόν, εκδικάζεται εις πρώτον βαθμόν αποκλειστικώς υπό του Ειρηνοδίκου, υποβαλλομένης εντός 30ημέρου προθεσμίας από της συνελεύσεως των μελών, αποτελούντων το 1)30 τουλάχιστον του όλου αριθμού των εγγεγραμμένων μελών του σωματείου, έχοντα εκπληρώσει πάσας τας προς αυτό οικονομικάς υποχρεώσεις των. Παραδεκτώς δθεν εν προκειμένω ησκήθη αύτη, καθ' όσον αι προσβαλλόμεναι συνελεύσεις εγένοντο την 6ην, 9ην και 10ην Σεπτεμβρίου 1965, ή δε αίτησις κατά την επί ταύτης πράξιν του Ειρηνοδίκου Πειραιώς κατετέθη την 6ην του μηνός Οκτωβρίου 1965 και επεδόθη αυθημερόν κατά το προσαγόμενον αποδεικτικόν επιδόσεως του δικαστικού κλητήρος των εν Πειραιεί Πρωτοδικών Π.Κ. και ερευνητέα περαιτέρω αποβαίνει.

Εκ των 59 εν συνόλω εναγόντων (μελών σω-

λούθως τοις άνω το αίτημα της ενδίκου αγωγής περί επιδικάσεως τη εναγούση της εξ 75 ο)ο αι τουμένης προσαυξήσεως επί του ληφθέντος υπ' αυτής ωρομισθίου δι' υπερωριακήν αυτής απασχόλησιν πέραν του 8ώρου εις τας περί ων ο λόγος κατασκηνώσεις του Δήμου, κατά την θερινην περίοδον των ετών 1959 - 1961, είναι απορριπτέον ως νόμω αβάσιμον, εφ' όσον αύτη δεν επικαλείται συμφωνίαν καθορισμού ανωτάτου ορίου εργασίας της. Δεχθείσα, δθεν, ή εκκαλουμένη απόφασις, ότι «επί του προσωπικού των Δήμων, έστω και εάν υφίσταται σχέσις εργασίας ιδιωτικού δικαίου, δεν υπάρχει διάταξις νόμου, ορίζουσα ωράριον εργασίας» και εντεύθεν απορρίψασα την ένδικον αγωγήν, εν τω συνόλω, ως νόμω αβάσιμον, εσφαλεν εν μέρει κατά τον περί τούτου εν μέρει βάσιμον πρώτον της υπό κρίσιν εφέσεως λόγον.

ματείου) προσηκόντως παρέστησαν οἱ μέν: 1) . . . , ἤτοι δικονομικῶς παρόντες ἐν ὅλῳ 36, οἱ δὲ ἐν τῇ αἰτήσει ἕτεροι 23 ἀναφερόμενοι ὡς ἐνάγοντες μηδόλως παρέστησαν, μηδὲ προέβησαν κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον εἰς τὴν νομιμοποίησιν τοῦ διὰ τοὺς λοιποὺς παραστάντος δικαστικοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου Σ.Σ. καὶ συνεπῶς ὡς πρὸς αὐτοὺς δὲν εἰσάγεται ἡ κρινομένη αἴτησις, κατὰ παραδοχὴν τῆς περὶ τούτου νομίμου καὶ βασίμου ἐνστάσεως τοῦ καθ' οὗ, ἥτις λαμβάνεται αὐτεπαγγέλτως ὑπ' ὄψιν, ὡς οὖσης προνομιακῆς, δημοσίας τάξεως (ἄρθρον 12 ἐπ. Π.Δ.). Περαιτέρω ἐκ τῶν ἀνωτέρω προσηκόντως παραστάντων 36 τυγχάνουσι ταμειακῶς ἐν τάξει μέχρι καὶ τοῦ Αὐγούστου 1965, οἱ 35 ἐξ αὐτῶν, πλὴν τοῦ „*", ὡς προκύπτει ἀφ' ἑνὸς ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδείξεων καταβολῆς συνδρομῶν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Ταμίου καὶ διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν..., ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τοῦ μητρώου, ἀποτελοῦντες οὕτω τὸ 1/30 τῶν βάσει τοῦ ἰδίου ἀντιγράφου ἐγγεγραμμένων ἐν συνόλῳ 791 μελῶν τοῦ σωματείου τούτου. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸν χρόνον διενεργείας τῶν ἐν λόγῳ ἀρχαιρεσιῶν ἐκ τῶν ὡς ἄνω 35 μόνον οἱ ἐξ αὐτῶν 14 ἦσαν ταμειακῶς ἐν τάξει μέχρι καὶ τοῦ Αὐγούστου 1965, ἀλλὰ οὗτοι, ὡς καὶ ἕτεροι 14, καταβαλόντες τὰς μέχρι καὶ τοῦ Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ὀφειλομένας καὶ ἀπαιτητὰς συνδρομάς, κατέστησαν κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως τῆς κρινομένης αἰτήσεως ταμειακῶς ἐν τάξει. Σχετικῶς γίνεται μνεία, ὅτι διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ὑποβαλλομένης ὑπὸ μελῶν τοῦ σωματείου, ἀποτελούντων τὸ 1/30 τοὐλάχιστον τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν αὐτοῦ, ἀρκεῖ, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν περὶ συζητήσεως τῶν ἀγωγῶν κρατουσῶν δικονομικῶν ἀρχῶν, νὰ ἔχωσιν ἐκπληρώσει ταῦτα τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον οἰκονομικὰς των ὑποχρεώσεις τὸ βραδύτερον κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως (πρβλ. Προέδρου Πρωτοδικῶν Χαλκίδος 693/1945, Θ. ΝΖ', 501).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω διαλαμβανόμενα, οἱ ἐκ τῶν αἰτούντων 28 ἐξεπλήρωσαν πάσας τὰς πρὸς τὸ καθ' οὗ σωματεῖον οἰκονομικὰς των ὑποχρεώσεις μέχρι καὶ τοῦ Ὀκτωβρίου 1965 καὶ πρὸ τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζητήσεως, καὶ συνεπῶς παραδεκτῶς αἰτοῦνται τὴν ἀκυρότητα τῆς ὡς ἀνωτέρω προσβαλλομένης γενικῆς συνελεύσεως καὶ τῶν ἐντεῦθεν ληφθεισῶν ἀποφάσεων, ἐφ' ὅσον ἀποτελοῦν καὶ τὸ 1/30 τῶν ἐν συνόλῳ ἐγγεγραμμένων 791 μελῶν τοῦ καθ' οὗ.

Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν. δ. 4361/1964 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας» διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις σωματείων ἢ ἑνώσεων αὐτῶν ἀπαιτεῖται, ὅπως τὸ μέλος ἐκπληρώσῃ πάσας τὰς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ προβλεπομένας οἰκονομικὰς ὑποχρεώσεις του. Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ συμμετοχὴν εἰς γενικὰς συνελεύσεις, συγκαλουμένας κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος, τὰ ἤδη ἐγγεγραμμένα μέλη ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξοφλοῦν ὀφειλομένας τυχὸν συνδρομάς, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τοῦ ἔτους τοιαύτας.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὰ ἤδη ἐγγεγραμμένα μέλη σωματείων, διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος (2.9.1964) τοῦ ν. δ/τος 4361/1964 συγκαλουμένας πάσης φύσεως γενικὰς συνελεύσεις ὑποχρεοῦνται νὰ ἐξοφλοῦν πάσας τὰς τρεχούσας συνδρομάς, τὰς ὑπὸ τῶν οἰκείων καταστατικῶν προβλεπομένας, καὶ ἐκ τῶν καθυστερουμένων τὰς συνδρομὰς ἑνὸς ἔτους, πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἄνω ν. δ/τος, ἀδιακρίτως πρώτης ἢ μεταγενεστέρας συνελεύσεως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν. δ/τος καὶ ἐφεξῆς. Ὅτι αὕτη εἶναι ἡ ἔννοια τῆς ἄνω διατάξεως προκύπτει τόσον ἐκ τοῦ γράμματος, ὅσον καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ, ὃν δι' αὐτῆς ἐπεδίωξεν ὁ νομοθέτης, ἀποβλέψας εἰς τὸ νὰ ἐξαναγκάζωνται τὰ μέλη νὰ καταβάλλουν τὰς συνδρομὰς των ἀνελλιπῶς, εἰς τὴν οἰκονομικὴν στήριξιν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων καὶ εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας. Πάντα ταῦτα ἀβιάστως συνάγονται ἐκ τῆς ἀρχικῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς τὸ κατατεθὲν νομοσχέδιον, ἐκ τῆς ἀναφερομένης εἰς τὴν διατύπωσιν ταύτην περικοπῆς τῆς ἀπὸ 12.8.1964 εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως, ἐκ τῆς τελικῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου τούτου εἰς τὸ εἰσαχθὲν πρὸς ψήφισιν νομοσχέδιον, ἐχούσης ἀκριβῶς ὡς ἐψηφίσθη, καὶ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου τούτου γενομένων ἐν τῇ Βουλῇ (Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἄρθρου 35 Συντάγματος) συζητήσεων, ὅρα σελ. 2 ἐπ. ἐπισήμων πρακτικῶν συνεδριάσεως ΚΒ' τῆς 26.8.1964, πρβλ. ὑπ' ἀριθ. 1026/1964 γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἐν Ἑλληνικῇ Δικαιοσύνῃ, σελ. 285 τοῦ 1965). Ἡ διάταξις δὲ αὕτη τοῦ ἄρθρου 11, ἀφορῶσα τὴν δημοσίαν τάξιν, δὲν ἐπιτρέπει ἄλλοίαν ρύθμισιν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, ὅθεν, βάσει τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως, δικαίωμα συμμετοχῆς εἰς τὰς κατὰ τὴν 6ην, 9ην καὶ 10ην τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου 1965 λαβούσας χώραν γενικὰς συνελεύσεις τοῦ καθ' οὗ εἶχον τὰ ἐγγεγραμμένα μέλη αὐτοῦ, ἅτινα εἶχον καταβάλει τὰς πρὸς αὐτὸ συνδρομάς των καὶ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1965, ἐφ' ὅσον ὁ Σεπτέμβριος ἰδίου ἔτους δὲν εἶχε λήξει εἰσέτι κατὰ τὸν χρόνον διενεργείας τῶν ἀρχαιρεσιῶν, οὕτως ὥστε νὰ καθίσταται ἀπαιτητὴ καὶ ἡ συνδρομὴ τοῦ μηνὸς τούτου. Ὡς προκύπτει ὅμως ἐκ τοῦ παρὰ τῷ Εἰρηνοδικείῳ Πειραιῶς κατατεθειμένου ἀντιγράφου μητρώου, βάσει τοῦ ὁποίου διενεργήθησαν αἱ ἐν λόγῳ ἀρχαιρεσίαι, ἐκ τῶν λαβόντων μέρος καὶ ψηφοφορησάντων ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, ἐν ὅλῳ 387, ταμειακῶς ἐν τάξει ἦσαν μόνον 70 (ἄνδρες καὶ γυναῖκες) μέλη, ἅτινα εἶχον καταβάλει καὶ τὴν συνδρομὴν τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1965. Κατ' ἀκολουθίαν παρὰ τὸν νόμον συμμετέσχον καὶ ἐψηφοφόρησαν τὰ πέραν τοῦ ἀριθμοῦ 70 εἰς τὰς ὡς ἄνω γενικὰς συνελεύσεις καὶ ἀρχαιρεσίας 317 μέλη μὴ ταμειακῶς ἐν τάξει καὶ ἀκύρως ἐλήφθησαν αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις καὶ δέον ὅπως κηρυχθῶσιν ἄκυροι, γινομένου δεκτοῦ τοῦ πρώτου λόγου τῆς αἰτήσεως ὡς νομίμου καὶ βασίμου, μὴ οὔσης ἀναγκαίας τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῇ ἀκυρωτικῶν λόγων, συμψηφισθῆναι δὲ ἡ δικαστικὴ δαπάνη μεταξὺ τῶν διαδίκων, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Άξιώσεις κατά την εργατικήν διαδικασίαν

Έκδίκασις κατά την εργατικήν διαδικασίαν μόνον των εκ σχέσεως ίδιωτικού δικαίου άξιώσεων.—Διάκρισις σχέσεως ίδιωτικού δικαίου από δημοσίου τοιαύτης.—Πρόσληψις υπό του Ο.Λ.Π., Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, χημικού - μηχανικού.—Δικαίωμα τεχνικού επιδόματος Νόμου 3670) 1957.

Υπό το δεδομένον ότι κατά την εργατικήν διαδικασίαν εκδικάζονται μόνον αι εκ σχέσεως του ιδιωτικού δικαίου απορρέουσαι διαφοραί (ίδετε εκ των πολλών επί του θέματος Α.Π. 191)1961, εισηγητής *Θ.Καμπέρης*, ΕΕΔ 20, 989, Α.Π. 784)1964, εισηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 268) ή κατωτέρω απόφασις του Εργατικού Δικαστού Πειραιώς ηρεύνησε την συγκεκριμένην εν προκειμένω σχέσιν και υπό τα γνωστά εν τη θεωρία και νομολογία κριτήρια (ίδετε ΕΕΔ 24, 268, ένθα παραπομπαί) διεχώρισε την ιδιωτικού δικαίου σχέσιν από εκείνην του δημοσίου δικαίου και αναλόγως καθώρισε την αρμοδιότητά του.

Περαιτέρω ο αυτός δικαστής δέχεται, ότι του εις την περίπτωσιν της αποφάσεώς του ειδικού επιδόματος δικαιούται και ο ενάγων διά της εν αυτή συλλογιστικής, πειθούσης πράγματι διά την ορθήν λύσιν του ζητήματος.

Πρωτοδίκου Πειραιώς 1506)1965

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Δ. Περδίκης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Έμμ. Βουζίκας, Ι. Τσαμπουνιάρης

Εκ της διατάξεως του άρθρου 1 του β. δ)τος της 1)4 Αυγούστου 1920 «περί κωδικοποιήσεως του νόμου ΓΨΟΔ' περί εκδικάσεως των μεταξύ εργατών και εργοδοτών διαφορών κ.λ.π.», ως ούτο αντικατεστάθη διά του άρθρου 4 του νόμου 765)1943 και του άρθρου μόνου του νόμου 1968)1944, συνδυαζομένης προς την τοιαύτην του άρθρου 6 του νόμου 765)1943, καθ' ην διά του ν.δ. 4361)1964 και της μη εισέτι προσαρμογής του καταστατικού του καθ' ού, όπερ έρχεται εις αντίθεσιν προς τας απαγορευτικάς διατάξεις του ειρημένου ν. δ)τος, εύλογου αμφιβολίας περί της εννοίας των προπαρατεθεισών διατάξεων (άρθρον 211 § 2 Πολ. Δικονομίας).

του όρου «μισθωτός» νοείται το φυσικόν πρόσωπον, το παρέχον έναντι αμοιβής ολασδήποτε φύσεως εξηρτημένην εργασίαν εις φυσικόν ή νομικόν πρόσωπον, σαφώς προκύπτει, ότι εις την ειδικήν διαδικασίαν του νόμου ΓΨΟΔ' υπάγεται πάσα αξίωσις του εκμισθωτού, πηγάζουσα εκ σχέσεως εξηρτημένης εργασίας ιδιωτικού δικαίου και ότι ο προς ον παρεσχέθη αύτη είναι νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, άσκούν διοίκησιν κατά παραχώρησιν υπό του Κράτους, ως ο ενάγόμενος Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς, δστις είναι νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου (Α.Π. 404)1953 (ποιν.), Ποινικά Χρονικά Δ' σελ. 31-32, Α.Π. 286)1952 (ποιν.), Θέμ. ΞΓ' σελ. 683 - 684, Σ.Ε. 483)1931, 412)1932, 811)1933, 160 και 733) 1964, 505)1943, εν Αστική Εύθύνη του Κράτους *Μ. Στασινοπούλου*, σελ. 417), μηδαμώς εκ μόνης της τοιαύτης ιδιότητος του μισθωτού των υπηρεσιών παρεπομένου ότι πάσα υπ' αύτου συναπτομένη σύμβασις εργασίας ανήκει εις την σφαίραν του δημοσίου δικαίου (Α.Π. 784)1964, ΕΕΔ 24, σελ. 268).

Εν προκειμένω ο ενάγων ισχυρίζεται, ότι, δυνάμει της από 27 Ιουνίου 1959 μεταξύ αύτου και του εναγομένου καταρτισθείσης συμβάσεως, προσελήφθη υπό του εναγομένου ως έκτακτος επί συμβάσει ιδιωτικού δικαίου ως χημικός δι' εξάμηνον χρονικόν διάστημα, εν συνεχεία δέ, δυνάμει μεταγενεστέρως καταρτισθεισών κατά τας 30.12.1959, 21.12.1960 και 21.12.1961 συμβάσεων, προσελήφθη υπό τους αύτούς όρους διά το μέχρι 21 Δεκεμβρίου 1962 χρονικόν διάστημα, τέλος δέ διά της υπ' αριθ. 226)29.3.1962 πράξεως της Εκτελεστικής Επιτροπής του εναγομένου, εγκριθείσης υπό του Υπουργού Δημοσίων Έργων και δημοσιευθείσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ενεκρίθη ο διορισμός αύτου εις κενήν οργανικήν θέσιν χημικού επί βαθμώ 6ω του κλάδου Α' 12 χημικών Α' κατηγορίας, αίτεϊται δέ, όπως υποχρεωθή ο εναγόμενος να καταβάλη αύτω το επίδομα του νόμου 3670)1957 εκ δραχμών 2.500 κατά μήνα.

Αντικρούων την άγωγήν ο εναγόμενος προέβαλε κατά την επ' ακροατηρίου συζήτησιν, πλην άλλων, και ένστασιν αναρμοδιότητος ημών, διά δε των προτάσεών του παραδεκτώς διευκρινίζει την ένστασίν του ταύτην, ισχυριζόμενος ότι αι από 11 Μαΐου 1962 αγωγικαί αξιώσεις του ενάγοντος αναρμοδίως εισάγονται κατά την προκειμένην ειδικήν διαδικασίαν, διότι ο ενάγων διωρίσθη νομίμως εις κενήν νενομοθετημένην οργανικήν θέσιν και συνδέεται μετ' αύτου διά σχέσεως εργασίας δημοσίου δικαίου από 11 Μαΐου 1962, άφ' ής έδωκε τον νενομισμένον της υπηρεσίας όρκον. Πράγματι εκ των παρ' αμφοτέρων των διαδίκων επικαλουμένων και προσκομιζομένων εγγράφων αποδεικνύεται, ότι διά της υπ' αριθ. 226)29.3.1962 πράξεως της Εκτελεστικής Επιτροπής του εναγομένου, εγκριθείσης διά της υπ' αριθ. Α', 27898)1962 αποφάσεως του Υπουργού

Δημοσίων Έργων και δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 70 τῆς 13 Ἀπριλίου 1961 φύλλον τοῦ τεύχους «Πράξεις Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κ.λ.π.» τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ὁ ἐνάγων διωρίσθη εἰς τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν χημικοῦ ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ τοῦ κλάδου Α12 χημικῶν Α' κατηγορίας, ἥτις θέσις εἶναι νενομοθετημένη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀπὸ 7/9 Μαΐου 1959 β. δ/τος (τεῦχος Α', ΦΕΚ ὑπ' ἀριθ. 85/1959), ὡρκίσθη δὲ τὸν νενομισμένον τῆς ὑπηρεσίας ὅρκον τὴν 11ην Μαΐου 1962, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ σχετικοῦ πρωτοκόλλου ὁρκωμοσίας. Ὑπὸ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἡ αὐμβασις ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸν ἀπὸ 11 Μαΐου 1962 καὶ ἐφεξῆς χρόνον εἶναι δημοσίου καὶ οὐχὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, διότι ἐν τῇ καταρτίσει τῆς τοιαύτης συμβάσεως ἡ βούλησις τοῦ ἐναγομένου ἐξεφράσθη ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου του κυριαρχικῶς καὶ οὐχὶ ἐν ἰσοτιμίᾳ, ἡ δὲ συγκατάθεσις τοῦ ἐνάγοντος ἀπετέλεσεν ἁπλῶς προϋπόθεσιν διὰ τὸ ἔγκυρον τοῦ διορισμοῦ (Α.Π. 784/1964, ΕΕΝ 24, σελ. 268, Α.Π. 461/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 916). Ἑπομένως, ἀρξαμένης τῆς δημοσίου δικαίου ὑπαλληλικῆς σχέσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 11 Μαΐου 1962, ἀφ' ἧς ὡρκίσθη, συμφώνως πρὸς τὰς παραγράφους 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ νόμου 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων», ἐπεκταθέντος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐναγομένου διὰ τοῦ ἀπὸ 4/7.11.1959 β. δ/τος (Φ.Ε.Κ. 244/1959), αἱ ἐκ τῆς σχέσεως ταύτης πηγάζουσαι ἀξιώσεις διὰ τὸν ἀπὸ 11 Μαΐου 1962 μέχρι τέλους Ἰουνίου 1965 χρόνον δικάζονται κατὰ τὴν κοινὴν διαδικασίαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν εἰδικὴν ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν, κατὰ τὸν νόμον ΓΨΟΔ', τοιαύτην. Δέον δέν, ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ παρὰ τοῦ ἐναγομένου προβληθεῖσα ἔνστασις ἀναρμοδιότητος καὶ κηρυχθῶμεν ἀναρμόδιοι, ὅπως δικάσωμεν τὴν ἀγωγὴν διὰ τὰς ὡς ἄνω ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος, παραπέμψωμεν δὲ ταύτην εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (Α.Π. 784/1964, 461/1964, 283/1964, 283/1964).

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2942/1954 ἐπετράπη ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πρόσληψις ἐπὶ ἐνιαυσίᾳ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μέχρι δέκα πέντε ὑπαλλήλων τεχνικῶν εἰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις, διὰ δὲ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἀπὸ 2/3.12.1954 β. δ/τος «περὶ ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.» ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Ο.Λ.Π. χορηγεῖται καὶ πᾶν ἐπίδομα χορηγούμενον πρὸς τοὺς ἀντιστοίχους κατὰ μισθὸν ὑπαλλήλους τῶν Δημοσίων Ἔργων ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, τέλος δὲ διὰ μὲν τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β. δ/τος τῆς 4/7.11.1959 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς» ὡρίσθη, ὅτι ὁ μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς καὶ τῶν χημικῶν Α' 12 εἶναι ὁ αὐτὸς πρὸς τὸν ἑκάστοτε τοιοῦτον τῶν ἀντιστοίχων κατὰ κλάδον καὶ βαθμὸν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, διὰ δὲ τοῦ ἐδαφίου β' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ β. δ/τος ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐναγομένου καταβάλλεται εἰδικὸν ἐπίδομα τῶν παραγράφων 1, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3670/1957 ὑπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ αὐτῷ προυποθέσεις. Ἡ παράλειψις ἀναγραφῆς ἐν τῷ ἐδαφίῳ β' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἄνω β. δ/τος τῆς 4/7.11.1959 εἰδικῶς τῶν χημικῶν Α12 ἀσφαλῶς ὀφείλεται εἰς παραδρομὴν καὶ αὐχὶ εἰς ἐξαίρεσιν τούτων ἀπὸ τῆς παροχῆς τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος τοῦ νόμου 3670/1957, διότι πρόκειται περὶ νέας εἰδικότητος, δι' ἣν θὰ ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς τυπικὸν πρασὰν τὸ πτυχίον τοῦ Πανεπιστημίου ἢ τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, τὸ τελευταῖον τῶν ὁποίων ἀπαιτεῖται ὡς προϋπόθεσις διὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ ἐπιδόματος τοῦ νόμου 3670/1957. Ἀκολουθοῦντες ὅμως τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιεικείας καὶ εὐνοίας ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ λογικῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ δικαίου (Πρωτ/κείου Πατρῶν 1295/1951, ΕΕΔ 11, σελ. 136) ἀγόμεθα εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἐκ τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων συνάγεται, ὅτι ὁ χημικὸς - μηχανικὸς τοῦ ἐναγομένου, ἐφ' ὅσον εἶναι πτυχιοῦχος τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, δικαιοῦται τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος τοῦ νόμου 3670/1957, διότι ἡ ἀντίθετος λύσις ἄγει εἰς ἄδικον μεταχείρισιν, ἀφοῦ οἱ μὲν χημικοὶ - μηχανικοὶ τοῦ Δημοσίου καὶ οἱ λοιποὶ μηχανικοὶ τοῦ ἐναγομένου (πολιτικοί, ἠλεκτρολόγοι, πτυχιοῦχοι τοῦ Ε.Μ.Π.) θὰ λαμβάνουν τὸ ἐπίδομα καὶ μόνος ὁ χημικὸς - μηχανικὸς τοῦ Ο.Λ.Π. θὰ στερῆται τούτου.

Ἐν προκειμένῳ, ἐκ τῶν ἐγγράφων, ἐκ τῆς εἰδικῆς ὁμολογίας τοῦ ἐναγομένου περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπασχολήσεως, ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας ἐβεβαιώθημεν, ὅτι ὁ ἐνάγων, δυνάμει τῆς ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1959 νομίμως καταρτισθείσης συμβάσεως, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὡς ἐκτακτος ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου χημικὸς - μηχανικὸς δι' ἓξ μῆνας καὶ ἐν συνεχείᾳ, διὰ μεταγενεστέρων ἀπὸ 30.12.1959, 21.12.1960 καὶ 21.12.1961 ὁμοίων συμβάσεων, προσελήφθη ὁμοίως ὡς χημικὸς μηχανικός, εἰς ἐκτέλεσιν δὲ τῶν συμβάσεων τούτων ἰδιωτικοῦ δικαίου ὁ ἐνάγων προσέφερεν ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐναγόμενον ὡς χημικὸς - μηχανικὸς ἀπὸ τῆς ἀρχικῆς προσλήψεώς του μέχρι καὶ 10 Μαΐου 1962. Ὁ ἐνάγων εἶναι διπλωματοῦχος τοῦ Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4657/1955 διπλώματος, καὶ δικαιοῦται τοῦ ἐκ δραχμῶν 2.500 μηνιαίου εἰδικοῦ ἐπιδόματος, δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3670/1957, δι' ἧς ταῦτα ὡρίσθη εἰς δραχμὰς 2.500 κατὰ μῆνα διὰ τοὺς τοποθετημένους ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ἔνθα καὶ ὁ ἐνάγων ἦτο τοποθετημένος καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του. Ἑπομένως οὗτος δικαιοῦται τὰ λάβη διὰ τοὺς ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1960 μέχρι καὶ 10 Μαΐου 1962 23 μῆνας καὶ 10 ἡμέρας τὸ ἐκ δραχμῶν 58.333 εἰδικὸν ἐπίδομα τοῦ νόμου 3670/1957.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Παροχὴ εἰδικῆς συντάξεως, κατ' ἄρθρον 51 Α.Ν. 1846)1951, εἰς διατελέσαντας ἐπὶ πέντε ἔτη τουλάχιστον μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων διὰ διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας.—Ἁρμόδιος δι' ἀπονομὴν αὐτῆς ὁ Διοικητὴς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. — Ἔννοια ἄρθρου 51 Α.Ν. 1846)1951.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2556)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Καμενόπουλος

Διὰ τῆς παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 91971 τῆς 28.8.1964 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπερρίφθη, ἐλλείψει τῶν νομίμων προϋποθέσεων, ἡ ἀπὸ 8.12.1958 αἴτησις τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου τῆς αἰτούσης Π.Κ., ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ διατελέσαντος ὑπὲρ τὴν πενταετίαν γραμματέως τοῦ Σωματείου Κτιατῶν, περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὸν συντάξεως κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοῦ ἄρθρου 51 τοῦ ν.δ. 2698)1953.

Ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπελήφθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τῆς ὡς ἄνω αἰτήσεως τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης, συμμορφωθεὶς πρὸς τὴν ἐν ἄρθρῳ 1377)1962 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἡ ὁποία ἠκύρωσε λόγῳ ἀναρμοδιότητος τὴν ἐπὶ τῆς αὐτῆς αἰτήσεως προηκολουθήσασαν ὑπ' ἀριθ. 8328)1961 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δεχθείσα, ὅτι ἁρμόδιος, ὅπως ἀποφανθῇ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ταύτης, εἶναι οὐχὶ ὁ ἐν λόγῳ Διευθυντής, ἀλλὰ ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀπορριπτέως συνεπῶς εἶναι ὁ περὶ ἀναρμοδιότητος προσβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Τὸ ἔχον ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἄρθρον 51 τοῦ ν.δ. 2698)1953 ὁρίζει, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (ἤδη τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰ ἄρθρα 1 § 1 καὶ 5 § 1 τοῦ ἐπακολουθήσαντος ν.δ. 3710)1957 δύναται, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, νὰ χορηγῆται σύνταξις εἰς ἠσφαλισμένους, πληροῦντας τοὺς ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις. Καθ' ἃ δὲ σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένη ἔγκρισις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀπαιτεῖται ταύτεστι εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι θετικὴ ὡς πρὸς τὴν συνδρομὴν τῶν πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ταύτης ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου προϋποθέσεων καὶ ἐκδιδομένη μετὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην προηγεῖται τῆς εἰς ἐκτέλεσιν αὐτῆς χορηγήσεως τῆς συντάξεως. Εἰς ἃς ὅμως περιπτώσεις ἡ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἀρνητικὴ ὡς πρὸς τὴν συνδρομὴν τῶν νομίμων προϋποθέσεων, αὕτη δὲν ὑπόκειται εἰς ἔγκρισίν τινα ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας. Ἀπορριπτέος συνεπῶς εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Ἡ αὐτὴ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ ν.δ. 2698)1953 ὁρίζει, ὅτι τῆς ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένης συντάξεως δικαιοῦνται ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α., πραγματοποιήσαντες 750 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας καὶ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀποδεδειγμένως προσέφεραν διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας καὶ διετέλεσαν ἐπὶ πέντε τουλάχιστον ἔτη μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ Πρόεδροι ἢ Γραμματεῖς Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων. Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὴν ἐπ' αὐτῆς ἐρειδομένην αἴτησιν τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δὲν εἶχε προσφέρει ἀποδεδειγμένως διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας, τοῦτο δὲ ἐδέχθη λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, πάντα τὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἔθεσεν ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου πρὸς ἀπόδειξιν τῶν διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, τὰς ὁποίας οὗτος ἐπεκαλέσθη, ὅτι εἶχε προσφέρει. Ἐκτιμήσασα δὲ τὰ στοιχεῖα ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν, καὶ ρητῶς μνημονεύουσα τὸ περιεχόμενον ἑνὸς ἑκάστου ἐξ αὐτῶν, ἔκρινεν, ὅτι ἐκ τούτων δὲν ἀποδεικνύεται προσφορὰ διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς ὁρίζει ὁ νόμος, ἀλλ' ἁπλῶς ἐκπλήρωσις τοῦ κοινοῦ πρὸς τὴν Πατρίδα καθήκοντος. Οὕτως ἔχουσα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις εἶναι, ἐν ὄψει καὶ τῶν ἐν αὐτῇ μνημονευομένων στοιχείων, ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀκυρώσεως.

Τὸ μνημονευθὲν ἄρθρον 51 § 2 τοῦ ν.δ. 2698)1953 ὁρίζει, ὅτι ὁ ἑκάστοτε συνολικῶς ἀριθμὸς τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο χορηγουμένων συντάξεων οὐδέποτε δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερος τῶν 150. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἑκάστη αἴτησις περὶ συνταξιοδοτήσεως

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ο ΕΓΓΡΑΦΟΣ ΤΥΠΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Κατά τήν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955 περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 63 ἐπ.) δύο προϋποθέσεις τίθενται διά τό κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας: α) Νά γίνῃ αὕτη ἐγγράφως καί β) νά καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἐκ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558)1930, ἤ τοῦ ἀπό 16)18 Ἰουλίου 1920 β.δ. ἀποζημίωσις.

Ἐάν δέν συντρέξουν ὅμως καί αἱ δύο αὗται προϋποθέσεις αὐτή ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου ὁρίζει τήν συνέπειαν, δηλαδή ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας.

Ὁ ἔγγραφος τύπος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐτέθη ὑπό τοῦ νόμου ὡς συστατικόν στοιχεῖον τοῦ κύρους αὐτῆς καί συνεπῶς καί ἂν ὁ νόμος δέν ὥριζε ρητῶς τήν ἐκ τῆς ἐλλείψεως αὐτοῦ συνέπειαν θά ὑπῆρχεν ἀκυρότης ἐκ τοῦ ἄρθρου 159 Ἀστικοῦ Κώδικος (Γ. Ράμμος, Ἑρμ ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 159).

Ἐξ ἄλλου, ἐκτός τοῦ ὅτι διά τοῦ ἐγγράφου τῆς καταγγελίας ἀναγγέλλεται αὕτη καί κατ' ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3198)1955 ὑπό τοῦ ἐργοδότου εἰς τό Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καί τόν Ὀργανισμόν Ἀνεργίας, καί κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος, ὡς ἐκδοθέντος κατά νομοθετικήν ἐξουσιοδότησιν, Κανονισμοῦ παροχῶν ἀνεργίας (ΕΕΔ 15, 1027) τό ἔγγραφον θεωρεῖται ὡς δικαιολογητικόν τῆς ἐπιδοτήσεως ἀνεργίας.

Καί ἄν, ἑπομένως, ὁ ἐργοδότης καταβάλῃ τήν ἐκ τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη, ἡ τοῦ β.δ. 16)18 Ἰουλίου 1920 ἀποζημίωσιν, ἐφ' ὅσον δέν ἀποδεικνύεται, ὅτι διά τήν καταγγελίαν συνετάχθη καί ἐκοινοποιήθη εἰς τόν μισθωτόν τό περί ταύτης ἔγγραφον, αὕτη εἶναι ἄκυρος, χωρίς νά σχετίζηται πρός τοῦτο ἡ ἄλλο ἀποδεικνύουσα ἐξοφλητική ἀπόδειξις καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου (Οὕτω καί Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου, 1936)1949, ΕΕΔ 8, 457, Πρωτοδικου Ἀθηνῶν 2690)1950, ΕΕΔ 9, 840, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 324).

Διά τόν αὐτόν λόγον τήν ἔγγραφον καταγγελίαν δέν δύναται νά ἀναπληρώσῃ καί ἡ πρός τόν μισθωτόν κοινοποίησις γραμματίου συστάσεως παρακαταθήκης, τό ὁποῖον ἀφορᾷ κατάθεσιν τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, διότι διά τῆς πρός τοῦτον κοινοποιήσεως ἐκπληροῦται ὄχι ἡ ἀπαιτουμένη διά τό ἔγκυρον τῆς ὑπό τοῦ ἐργοδότου καταγγελίας διατύπωσις τῆς ἐγγράφου καταγγελίας, ἀλλ' ἡ ἑτέρα τοιαύτη τῆς καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως (Α.Π. 317)1959, ΕΕΔ 18, 822).

Περίπτωσις δημοσίας καταθέσεως τῆς ἀποζημιώσεως θά ὑπάρξῃ, ὅταν ὁ μισθωτός ἀρνηθῇ νά παραλάβῃ τήν προσφερομένην ὑπό τοῦ ἐργοδότου του ἅμα τῇ καταγγελίᾳ τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀποζημίωσιν, ὁπότε ὑποχρεοῦται πρός ἀπόσβεσιν τῆς ἐνοχῆς κατ' ἄρθρον 431 Ἀστικοῦ Κώδικος νά καταθέσῃ ταύτην (ἀποζημίωσιν), χωρίς νά ἀπαιτῆται ἀπαραιτήτως διά τό κῦρος τῆς καταθέσεως καί νά γνωστοποιηθῇ αὕτη, καθ' ὅσον ναί μέν κατά τό ἄρθρον 430 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νά γνωστοποιήσῃ ἀμελητί εἰς τόν δανειστήν τήν κατάθεσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς παραλείψεως εὐθύνεται μόνον εἰς ἀποζημίωσιν. (Οὕτω καί ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 12, 1002).

Ἐκ τῆς κατά τά ἀνωτέρω ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐπέρχεται ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καί ἐκ τούτου ὀφείλει, κατ' ἄρθρα 349 ἐπ. 656 Ἀστικοῦ Κώδικος, τόν μισθόν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον ὅμως ὁ μισθωτός προσβάλῃ τήν ἀπόλυσίν του ὡς ἄκυρον ἐντός προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπό τῆς ἀπολύσεώς του (ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198)1955).

Ἐάν, παρελθούσης τῆς ἀποκλειστικῆς αὐτῆς προθεσμίας, ἡ ὁποία, ὡς ἀποκλειστική, ἐρευνᾶται καί ἐξ ἐπαγγέλματος (ἄρθρον 280 Α.Κ.), δέν κοινοποιήσῃ τήν σχετικήν ἀγωγήν εἰς τόν ἐργοδότην, τότε δέν ὑφίσταται δι' αὐτόν ἄλλο δικαίωμα, πλήν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 ἤ τοῦ β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, τήν ὁποίαν καί ἐ-

---

κρίνεται αὐτοτελῶς καί ἂν μέν διαπιστωθῇ ὡς πρός ἕνα ἕκαστον αἰτούντα ἡ συνδρομή τῶν νομίμων προϋποθέσεων ἡ σύνταξις χορηγεῖται, ἐφ' ὅσον δέν εἶναι συμπεπληρωμένος ὁ ὑπό τοῦ νόμου ὁριζόμενος ἀριθμός τῶν 150 συντάξεων, ἂν δέ διαπιστωθῇ ἔλλειψις τῶν νομίμων προϋποθέσεων ἡ περί συνταξιοδοτήσεως αἴτησις ἀπορρίπτεται καί ὁ ἀνώτατος οὗτος ἀριθμός δέν εἶναι συμπεπληρωμένος. Οἱ ἰσχυρισμοί συνεπῶς τῆς αἰτούσης, καθ' ους δέν ἔχει συμπληρωθῇ ὁ ὑπό τοῦ νόμου ὁριζόμενος ἀριθμός τῶν 150 συντάξεων τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας καί ὅτι πρός συμπλήρωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τούτου ὁ σύζυγος αὐτῆς ἔδει νά τύχῃ συντάξεως, ἐφ' ὅσον, συγκρινόμενος ἀπό τῆς ἀπόψεως τῆς προσφορᾶς διακεκριμένων ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν πρός τούς ἤδη συνταξιοδοτουμένους, ἐμφανίζει ἀνωτέραν τούτων δράσιν, εἶναι νόμῳ ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος.

Καί ὁ περί καταχρήσεως ἐξουσίας προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀναπόδεικτος.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

31177) Υ.221)1966 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί χορηγήσεως δώρου εορτών Πάσχα 1966 εις τους συνταξιούχους και βοηθηματούχους των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 204 της 4 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Την υπ' αριθ. 5245) 26.11.1960 απόφασιν της Νομισματικής Επιτροπής και 2) Τας κρατούσας οικονομικάς συνθήκας, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την χορήγησιν επ' ευκαιρία των επικειμένων εορτών του Πάσχα 1966:

1. α) Εις έκαστον των κατά την 7.4.1966 συνταξιούχων και βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) των Οργανισμών κυρίας και επικουρικής ασφαλίσεως αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας δώρον, ίσον προς το ποσόν του ημίσους μιας μηνιαίας συντάξεως ή ενός μηνιαίου βοηθήματος μετά των αναλογούντων πάσης φύσεως επιδομάτων.

Του κατά τα άνωτέρω δώρου δικαιούνται επίσης και οι συνταξιούχοι ή βοηθηματούχοι (τύπου συντάξεως) των ως άνω Οργανισμών, δι' ους θέλει εκδοθή απόφασις περί απονομής συντάξεως μετά την 7.4.1966, εφ' όσον ή έναρξις της συνταξιοδοτήσεως έμπίπτει εις το μέχρι και 7 Απριλίου 1966 χρονικόν διάστημα.

Εις τους συνταξιούχους ή βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ων ή συνταξιοδότησις έλαβεν έντος του από 25 Δεκεμβρίου 1965 μέχρι και 7 Απριλίου 1966 χρονικού διαστήματος, θά καταβληθή ως δώρον ποσόν ίσον προς το 1)30 της μηνιαίας συντάξεως ή βοηθήματος δι' έκαστον πλήρες επταήμερον συνταξιοδοτήσεως αυτών, κατά το από 25.12.1965 μέχρι και 7.4.1966 χρονικόν διάστημα, μη επιτρεπομένης πάντως της καταβολής ως δώρου ποσού υπερβαίνοντος το ήμισυ μιας μηνιαίας συντάξεως ή ενός μηνιαίου βοηθήματος.

β) Εν περιπτώσει συρροής συντάξεων ή βοηθημάτων (τύπου συντάξεως) εκ πλειόνων Ασφαλιστικών Οργανισμών κυρίας ασφαλίσεως αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας το δώρον καταβάλλεται εκ μιας μόνον πηγής και ισούται προς το ήμισυ της λαμβανομένης μεγαλυτέρας συντάξεως ή βοηθήματος, κατανεμόμενον κατ' ισομοιρίαν μεταξύ των συνταξιοδοτούντων Οργανισμών.

Εν τοιαύτη περιπτώσει ή καταβολή εις τον δικαιούχον άλλου του δώρου ενεργείται άμεσως παρά του παρέχοντος την μεγαλυτέραν κατά ποσόν σύνταξιν ή βοήθημα Οργανισμού, δικαιουμένου τούτου να αναζητήση παρά των λοιπών συνταξιοδοτούντων Οργανισμών τα κατ' εφαρμογήν της παρούσης αναλογούντα και βαρύνοντα τούτους ποσά, μη επιβαρυνομένου πάντως, εν ουδεμιά περιπτώσει, εκάστου των Οργανισμών τούτων διά ποσού μείζονος του ημίσεος της παρ' αυτού καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως.

γ) Εν περιπτώσει συρροής συντάξεως ή βοηθήματος (τύπου συντάξεως) είτε μόνον εξ ενός Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως και ενός Οργανισμού επικουρικής ασφαλίσεως, είτε μόνον εκ δύο Οργανισμών επικουρικής ασφαλίσεως, αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, το δώρον καταβάλλεται και εκ των δύο πηγών.

δ) Εν περιπτώσει συρροής συντάξεως ή βοηθήματος (τύπου συντάξεως) εξ ενός Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως και δύο Οργανισμών επικουρικής ασφαλίσεως, αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, το δώρον καταβάλλεται παρά του Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως, προκειμένου δε περί των δώρων παρά των Οργανισμών επικουρικής ασφαλίσεως ισχύουν κατ' αναλογίαν τα άνωτέρω εν εδαφίω β' οριζόμενα.

ε) Εν περιπτώσει συρροής συντάξεως ή βοηθήματος (τύπου συντάξεως) εξ ασφαλιστικού Οργανισμού «κυρίας ασφαλίσεως» και του Δημοσίου το δώρον θά καταβληθή υπό του συνταξιοδοτούντος Οργανισμού. Εν τη περιπτώσει ταύτη, εάν το υπό του Οργανισμού καταβλητέον δώρον είναι κατώτερον κατά ποσόν εκείνου, όπερ θά ελάμβανεν ο δικαιούχος εκ του Δημοσίου Ταμείου, την επί πλέον διαφοράν λαμβάνει ο συνταξιούχος παρά του Δημοσίου Ταμείου, εξ ού λαμβάνει την σύνταξιν του επί τη προσαγωγή βεβαιώσεως του οικείου Οργανισμού, εμφαινούσης το καταβληθέν αυτώ παρά τούτου ποσόν δώρου.

ΙΙ. Κατ' εξαίρεσιν εν περιπτώσει συρροής συντάξεων ή βοηθήματος εκ πλειόνων ασφαλιστικών Οργανισμών, εξ ων ο εις λόγω οικονομικής αδυναμίας δεν καταβάλλει το υπό της παρούσης προβλεπόμενον δώρον εις ουδένα των

λαβεν, τυχόν, ενώ δεν κατηγγέλθη ή σύμβασις του εγγράφως.

Εξ άλλου, και ο εργοδότης, ίνα διασφαλισθή από περαιτέρω ευθύνης αυτού προς καταβολήν του μισθού λόγω της υπερημερίας του, εκ της ακόρου απολύσεως, οφείλει να προβή εις νέαν (εγκυρον πλέον) καταγγελίαν της σχέσεως εργασίας, γνωστοποιουμένην εις τον μισθωτόν δι' εγγράφου, χωρίς να υποχρεούται να καταβάλη άλλην αποζημίωσιν εις τούτον, εφ' όσον είχε λάβει ούτος αύτην, εκτός αν, λόγω τυχόν εκ της μεταβολής του χρόνου υπηρεσίας του μισθωτού, είναι μεγαλυτέρα ή ένεκεν της απολύσεως αποζημίωσις, οπότε πρέπει να συμπληρώση αύτην κατά το τυχόν υπερβάλλον ποσόν.

Τούτο, διότι, αν δεν καταβληθή πλήρως ή αποζημίωσις, είναι, άπο άλλου λόγου ήδη (άρθρον 5 § 3 νόμου 3198)1955), άκυρος και ή δευτέρα καταγγελία της σχέσεως εργασίας.

συνταξιούχων του, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰς ἐν τοῖς ἐδαφίοις β', γ' καὶ δ' τῆς προηγουμένης παραγράφου 1 ὁριζόμενα.

III. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἀσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1965 μέχρι καὶ 7 Ἀπριλίου 1966 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἕκαστον ὀκταήμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ 25 Δεκεμβρίου 1965 μέχρι καὶ 7 Ἀπριλίου 1966 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 13 ἡμερομίσθια ἐπιδόματα ἀσθενείας.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ παρ' ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων (λόγῳ φυματιώσεως κλπ.).

IV. Ἡ καταβολὴ τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα δώρου θέλει ἀρχίσει ἀπὸ τῆς 4ης Ἀπριλίου 1966.

V. Τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον παρέχεται τοῦ Δημοσίου καὶ τρίτων παντήσεως, ὡς καὶ τῶν ὑπὲρ οἱασδήποτε Ὀργανισμοῦ κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὑποκειμένου εἰς φόρον εἰσοδήματος καὶ εἰς τὸ ἀναλογοῦν τέλος χαρτοσήμου.

VI) Τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον παρέχεται μόνον ἐφ' ὅσον ὑφίστανται αἱ σχετικαὶ οἰκονομικαὶ δυνατότητες παρὰ τοῖς οἰκείοις Ὀργανισμοῖς καὶ μετ' ἀπόφασιν τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων, δικαιολογούντων τὴν δυνατότητα αὐτήν.

Ἡ παροῦσα, ἥτις κυρωθήσεται νομοθετικῶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαρτίου 1966

—

27567)Ε.)383)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως καταβολῆς δώρου Πάσχα 1966 εἰς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 181 τῆς 28 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : α) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 § 1 τοῦ νόμου 4321)1963 «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χορηγήσεως δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 4469)1965, ἀποφασίζομεν :

1) Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4321)1963 «περὶ συστάσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ χορηγήσεως δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» δῶρον Πάσχα 1966 τῶν περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου 4321)1963 προσώπων, ὡς ἐτροποποιήθη, εἶναι καταβλητέον ἀπὸ 4ης Ἀπριλίου 1966.

2) Κατὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ περὶ οὗ ὁ νόμος 4321)1963 καὶ ἡ παροῦσα δώρου θὰ συνυπολογισθῶσι καὶ τὰ δωρήσαντα, τὰ μὴ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ καταβληθέντος δώρου βάσει προηγουμένων ἀποφάσεων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαρτίου 1966

—

22737)Ι.199)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῶν ἄρθρων 104 καὶ 106 τοῦ Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 181 τῆς 28 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 16 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. 2) Τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710)1957. 3) Προτάσεις τοῦ Διοικητοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τὰς ἀπὸ 1.2.1966, 22.2.1966 καὶ 8.3.1966 γνωμοδοτήσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, ὑποβληθείσας ἡμῖν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 36385)5.3.1966 καὶ 41465)14.3.1966 ἀναφορῶν τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν :

1) Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 104 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 35575)1.479)18.11.1965 ἀποφάσεως ἡμῶν ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων Κανονισμῶν Ι.Κ.Α. περὶ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, ὡς καὶ περὶ κωδικοποιήσεως τούτων», ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι :

"Ἄρθρον 104

Ἰδιαζόντως βαρείαι καὶ ἀνθυγιειναὶ ἐργασίαι

1) Εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104)1960, καθιερουμένην εἰδικὴν προστασίαν ὑπάγονται οἱ ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸν Κλάδον Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπασχολούμενοι εἴς τινα ἢ εἰς τινας τῶν κατωθι εἰδικῶς ἀπαριθμουμένων ἰδιαζόντως βαρειῶν καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐργασιῶν καὶ ὑπὸ τὴν ἑνατι μιᾶς ἑκάστης τούτων εἰδικότητα :

Εἰδικότητες :

Τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον ἀμέσως εἰς τὰ ἐργοτάξια ἐξορύξεως τῶν προϊόντων τούτων, ἐξαιρουμένων τῶν θυρωρῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, ἔστω καὶ ἐντὸς τῶν ἐργοταξίων παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των, ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς καμινίαν καὶ ἐμπλουτισμόν.

"Απαντες οἱ ἀσφαλιζόμενοι, βάσει τῶν ἄρθρων 35 - 51 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως, ἐξαιρουμένων τῶν ἐν ἄρθρῳ 35 § 1 ἐδαφίου τρίτον ἀναφερομένων

"Απαν τὸ ἐντὸς τοῦ ἐργοστασιακοῦ χώρου ἀπασχολούμενον προσωπικόν.

2) Οἰκοδομικαὶ καὶ τεχνικαὶ ἐργασίαι.

3) Τσιμεντοβιομηχανίαι.

4) Κατεργασία μαρμάρων.	Ἐργατοτεχνῖται κοπῆς καὶ κατεργασίας μαρμάρων.
5) Ἐπεξεργασία στόκου - γύψου, καολίνη - τάλκ - θηραϊκῆς γῆς.	Τριβεῖς - ψῆσται - μυλωνάδες - τροφοδόται.
6) Κεραμοποιεῖα, πλινθοποιεῖα, ἀγγειοπλαστεῖα.	Ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.
7) Φορτοεκφορτώσεις ξηρᾶς καὶ θαλάσσης.	Οἱ κυρίως ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν ἅρσιν, ἄνευ χρησιμοποιήσεως μηχανικῶν μέσων, φορτίων βάρους τοὐλάχιστον 30 χιλιογράμμων, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν, καὶ 20 χιλιογράμμων, προκειμένου περὶ γυναικῶν, πρὸς φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν αὐτῶν ἢ μεταφορὰν των πρὸς φόρτωσιν, στοίβασιν, ταξινόμησιν, ζύγισιν, τακτοποίησιν, διαλογὴν κλπ. αὐτῶν.
8) Βυρσοδεψεῖα.	Ἐργατοτεχνῖται ἀποξηράνσεως, συντηρήσεως, δερματοποιήσεως καὶ κατεργασίας τῶν ἀκατεργάστων δερμάτων.
9) Ὑπηρεσίαι ὑγιεινῆς.	Ἐργατοτεχνῖται ὑπονόμων (ἐπισκευή, συντήρησις καὶ καθαρισμὸς κλειστῶν ἀγωγῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων ἐν λειτουργίᾳ, ὡς καὶ ἀντλιοστασίων ἀκαθάρτων ὑδάτων), ἐργάται ἀποκομιδῆς, διαλογῆς καὶ καταστροφῆς ἀπορριμμάτων, ἐκκενώσεως βόθρων - ὀδοκαθαρισταί - ἐργαζόμενοι ἀποκλειστικῶς εἰς συνεργεῖα συντηρήσεως καὶ καθαρισμοῦ αὐτοκινήτων καθαριότητος - ἐργάται ψεκασμοῦ ἑστιῶν μολύνσεως - ἐργάται ἀφοδευτηρίων - ἐκταφεῖς νεκρῶν καὶ καθαρισταὶ ὀστῶν - στανλίται - μεταφορεῖς ζώων.
10) Σφαγὴ καὶ ἐκδορὰ ζώων καὶ πτηνῶν.	Ἐργάται σφαγῆς, ἐκδορᾶς ζώων καὶ πτηνῶν ἐν τοῖς σφαγείοις - καθαρισμοῦ ἐντέρων καὶ ἄκρων - καθαρισμοῦ τῶν χώρων σφαγῆς - καθαρισμοῦ ἐντέρων ἐκτὸς σφαγείων.
11) Βιομηχανίαι καὶ βιοτεχνίαι παραγωγῆς καὶ κατεργασίας σιδήρου, χυτοσιδήρου, χάλυβος καὶ λοιπῶν μετάλλων.	Καμινευταὶ - λεβητοποιοὶ - πασσαδόροι - πυρωταὶ - κοντραδόροι - καρφωταὶ - καλαφάται - ὀξυγονοκολληταὶ - ἠλεκτροσυγκολληταὶ - συγκολληταὶ δι' ἀργιλοθερμικῆς μεθόδου - πελεκηταὶ - ἀναμεταλλωταὶ - ἀμμοβοληταὶ - χύται - τῆκται - ἐπιμεταλλωταὶ - γαλβανοπλάσται - χειρισταὶ καμίνων ἀνατήξεως, Ζῆμενς - Μαρτέν, ἀναγωγέων Μπεσεμέρ ἢ Τόμας, ἠλεκτρικῶν καμίνων ἀναγωγῆς - χειρισταὶ μηχανικῆς φόρας - βαφεῖς - σκληρυνταὶ μετάλλων δι' ἐμβαπτίσεως, δι' ἐνανθρακώσεως, διὰ κυανιώσεως, δι' ἐναζωτώσεως, δι' ἐπιφανειακῆς χαλυβδίνης ἐπιστρώσεως - ἀνοπτηταὶ μετάλλων - χειρισταὶ κλιβάνων ἀνοπτήσεως - χειρισταὶ ἑλατήρων - σιδηρουργοὶ - σφυρηλάται - κατασκευασταὶ μολυβδίνων σφαιριδίων καὶ σωλήνων - κατασκευασταὶ τυπογραφικῶν στοιχείων - μολυβδουργοὶ - ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐξυπηρετήσεως ὑψικαμίνων (πλατφόρμας - ψύξεως - μεταλλάκται - χύται χελωνῶν χάλυβος) - ἐργάται κονιοποιήσεως σιδήρου.
12) Ὑαλουργία.	Ἐμφυσηταὶ - πιεσταὶ (προσσαδόροι) καὶ βοηθοὶ αὐτῶν, ἀπασχολούμενοι εἰς τμήματα ἐπεξεργασίας πρώτων ὑλῶν καὶ κλιβάνων - χειρισταὶ αὐτομάτων μηχανημάτων σχηματοποιήσεως ὑάλου.
13) Παραγωγὴ διθειούχου ἀνθρακος.	Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν - χημικοὶ - τεχνικοὶ - ἐπιστάται.
14) Παραγωγὴ ἀνοργάνων ὀξέων.	Ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.
15) Χημικὴ βιομηχανία παραγωγῆς καὶ ἐπεξεργασίας χλωρίου καὶ τῶν παραγώγων αὐτοῦ.	Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν (πλὴν ἐργατῶν αὐλῆς), χημικοὶ παραγωγῆς - τεχνικοὶ - ἐπιστάται.
16) Βιομηχανία παραγωγῆς καὶ συσκευασίας χημικῶν λιπασμάτων.	Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν - χημικοὶ - τεχνικοὶ - γεωπόνοι - ἐπιστάται.

17) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία παραγωγῆς καὶ συσκευασίας γεωργικῶν φαρμάκων (μυκητοκτόνα, ἐντομοκτόνα καὶ ὁρμονικὰ ζιζανιοκτόνα).	Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν - χημικοὶ - γεωπόνοι - τεχνικοί.
18) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία ἐπεξεργασίας ὀστῶν.	Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν παραλαβῆς, διαλογῆς καὶ μεταφορᾶς ὀστῶν.
19) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία κατασκευῆς πυριμάχων καὶ ὀξυμάχων ὑλικῶν.	Ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν - κτίσται καὶ ἐπισκευασταὶ βιομηχανικῶν κλιβάνων παραγωγῆς ἐκ πυριμάχων καὶ ὀξυμάχων ὑλικῶν.
20) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία παραγωγῆς ὀργανικῶν χρωμάτων.	Ἐργατοτεχνῖται (ἐξαιρουμένων τῶν πακεταριστῶν) - τεχνικοὶ - ἐπιστάται - χημικοὶ παρασκευῆς ὀργανικῶν χρωμάτων.
21) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία παραγωγῆς ἀνοργάνων χρωμάτων.	Ἐργατοτεχνῖται ἀπασχολούμενοι ἀποκλειστικῶς εἰς τριβεῖα.
22) Κλωστοϋφαντουργία καὶ συναφεῖς ἐργασίαι:	
1. Ἐκκοκκιστήρια βάμβακος.	Χειρισταὶ ἐκκοκκιστικῶν μηχανῶν καὶ λίντερ.
2. Κλωστήρια.	Ἐργατοτεχνῖται σκοῦτερ καὶ χαρτίων.
3. Βαφεῖα.	Ἐργατοτεχνῖται ἀπασχολούμενοι εἰς βαφὴν καὶ ἀπόπλυσιν.
4. Φινιριστήρια.	Ἀπασχολούμενοι εἰς κολλάρισμα.
5) Σχοινοποιία - κανναβουργία.	Γενικῶς οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς πλύσιν καὶ λεύκανσιν. Ἐπὶ πλέον, εἰς τὰ κανναβουργεῖα καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς σκοῦτσερ, λανάραν καὶ ἀλεβίτσαν.
23) Ἡλεκτρομηχανικὰ πλυντήρια (πλὴν τῶν οἰκιακοῦ τύπου χωρητικότητος ἑκάστου μέχρις 20 χιλιογράμμων), λειτουργοῦντα αὐτοτελῶς ἢ ὡς τμήματα κλωστοϋφαντουργείων.	Ἐργατοτεχνῖται ἀπασχολούμενοι εἰς χώρους πλύσεως καὶ λευκάνσεως.
24) Σπορελαιουργεῖα.	Ἐργατοτεχνῖται ἀπασχολούμενοι ἀποκλειστικῶς εἰς ἀναμικτήρια (μπουράτα), ἐργατοτεχνῖται λίντερ - πρεσσαδόροι.
25) Πυρηνελαιουργεῖα.	Ἐκχυλισταί, θερμασταὶ καὶ βοηθοὶ αὐτῶν, ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἀπασχολούμενον εἰς φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν τῶν ἐκχυλιστικῶν συσκευῶν.
26) Σαπωνοποιΐα.	Ψῆσται καὶ βοηθοὶ αὐτῶν (ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ἐπὶ ἀνοικτῶν συστημάτων).
27) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία ἐλαστικοῦ.	Ζυμωταὶ (καλανδρεῖς) - παρασκευασταὶ κόλλας - συγκολληταὶ - παρασκευασταὶ μειγμάτων - πρεσσαριστα κοπῆς καὶ ἐψήσεως - κλιβανεῖς - βαφεῖς δι' ἐμβαπτίσεως - ἀναγομωταί.
28) Βιομηχανία παραγωγῆς τεχνητῆς μετάξης.	Ἐργατοτεχνῖται τμημάτων βισκόζης - κλωστοποιήσεων καὶ κλιβάνων θειώσεως.
29) Βιομηχανία καὶ βιοτεχνία ὑγρῶν συσσωρευτῶν μολύβδου.	Ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.
30) Βιομηχανία ἐκρηκτικῶν ὑλῶν καὶ πυριτίδων.	Ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν - ἐπιστάται - χημικοί.
31) Οἰνοπνευματοποιΐα.	Ἐργαζόμενοι εἰς δεξαμενὰς ζυμώσεων - πλύνται καὶ καθαρισταὶ δεξαμενῶν ἐκχυλίσεως καὶ οἱ τοῦ τμήματος τρυγιῶν.
32) Ἐπεξεργασία σταφίδας.	Ἅπαν τὸ ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.
33) Παρασκευὴ ἁλιπάστων.	Ἅπαν τὸ εἰς τὴν παρασκευὴν ἀπασχολούμενον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.
34) Παρασκευὴ ἀμυλοσακχάρου καὶ φρουκτολίνης.	Ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν.
35) Προσωπικὸν ἀεροπορικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπασχολούμενον εἰς ἀερολιμένας.	Ὑπάλληλοι πίστας - ἐργάται φορτοεκφορτωταὶ - καθαρισταὶ ἀεροσκαφῶν.

36) Ραδιοφωνικοί σταθμοί.

37) Νοσηλευτικά ιδρύματα και κλινικαί.

38) Προσωπικόν ακτινολογικών εργαστηρίων και ακτινοθεραπευτικών εργαστηρίων.

39) Σταθμοί αναπαραγωγής ζώων.

40) Πλυντήρια - γκαράζ - πρατήρια βενζίνης.

41) Παραγωγή φωταερίου.

42) Παραγωγή πλαστικών ύλών.

43) Καπναποθήκαι.

44) Επεξεργασία θείου.

45) Εταιρείαι πετρελαιοειδών.

Τεχνικοί και έκφωνηταί.

Νοσοκόμοι.

Οι αποκλειστικώς απασχολούμενοι εις ακτινολογικούς θαλάμους ως βοηθοί, ως και οι αποκλειστικώς απασχολούμενοι ως εμφανισταί.

Σταυλίται - νοσοκόμοι κτηνών - σπερματολήπται - σπερματεγχύται - παρασκευασταί και επιμεληταί πειραμάτων.

Πλύνται.

Άπαν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν, πλην ξυλουργών - αιδηρουργών - λευκοσιδηρουργών και μηχανουργών, εφ' όσον ούτοι εργάζονται εις αυτοτελή εργαστήρια.

Άπαν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν, το απασχολούμενον εις το τμήμα πολυμερισμού της πρώτης ύλης.

Στοιβαδόροι - απασχολούμενοι εις τμήματα ύγραντηρίων - πατηταί.

Σακκίσται - εργατοτεχνίται τμήματος παραγωγής διοξειδίου του άνθρακος.

Γεμισταί βυτιοφόρων - συνεργείων συνδέσεως δεξαμενοπλοίων - καθαρισταί δεξαμενών - φορτοεκφορτωταί βαρελίων και στοιβαδόροι κύτους - συσκευασία αναμίξεως χημικών προϊόντων μετρηταί δεξαμενών, χρώσται αυτοκινήτων και βαρελίων - εργαζόμενοι εις τα όρυκτέλαια και αναμίξεις όρυκτελαίου - εργατοτεχνίται τμήματος προσθήκης τετραιθυλιούχου μολύβδου - τεχνίται συντηρήσεως σωληνώσεων και δεξαμενών - θερμασταί (ύγρων καυσίμων) - τεχνίται συνεργείου επισκευής βυτιοφόρων αυτοκινήτων - τεχνίται και εργάται ανεφοδιασμού αεροπλάνων δοκιμασταί χημείου - πλύνται βαρελίων. Πλύνται και καθαρισταί εγκαταστάσεων. Απασχολούμενοι εις συνεργεία αντλιών και εις όγκομετρήσεις.

Β'. Εκ των λοιπών εργασιών οι των κάτωθι ειδικοτήτων, εφ' όσον δεν περιλαμβάνονται εις τινας των υπό στοιχεία 1 - 44 εργασιών:

α) Θερμασταί ή αρχιθερμασταί στερεών καυσίμων:

Ματσακονισταί.

Λεβητοκαθαρισταί.

Υφαλοχρωματισταί.

Αλιεργάται, ως και εργατικά στελέχη, εφ' όσον προέρχονται εκ της τάξεως αυτών.

Χειρισταί αεροσφύρας (πιστολαδόροι).

Χειρισταί εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδωτικών μηχανημάτων.

Απασχολούμενοι εις ψυκτικούς θαλάμους θερμοκρασίας κατωτέρας των 4 βαθμών Κελσίου.

β) Χημικοί (εκτός των χημικών οινολογικών και βιοχημικών εργαστηρίων).

Νυκταφύλακες.

Θερμοδόμοι.

Λιθοξόοι.

Δύται.

Ραδιοτηλεγραφηταί - τηλετυπισταί - χειρισταί μηχανογραφικών μηχανημάτων.

Εργάται και φύλακες φορτηγίδων.

Αμαξοκαρραγωγείς.

Μακαρονοτεχνίται (πλην του προσωπικού συσκευασίας).

Μουσικοί πνευστών οργάνων και μουσικοί νυκτερινών κέντρων.

Κατασκευασταί μωσαϊκών πλακών και πλακών Μάλτας.

Κατασκευασταί αμιαντοτσιμεντοσωλήνων και τσιμεντολίθων.

Εργάται άρσεως βαρών (μανουβραδόροι).

Εργάται κατεργασίας χρυσταλλων.

Εργατοτεχνίται επισκευής και συντηρήσεως σιδηροδρομικών γραμμών.

Ανελκυσταί, καθελκυσταί νεωρείων.

Σερβιτόροι.

Αρβυλεργάται.

Μάγειροι και προσωπικόν κουζίνας.

Μηχανικοί, συντηρητοί βιομηχανικών έγκαταστάσεων και έργασιών.

Συντηρητοί - έπισκευασταί άκτινολογικών μηχανημάτων.

Κουρείς - κομμωταί.

Καθαρισταί τών διπυθμένων και τών δεξαμενών τών πλοίων.

Αποκλειστικώς άπασχολούμενοι διά μηχανικού άεροεκτοξευτήρος βαφείς (ντουκαδόροι).

Σημειωταί κάτοικοι πλοίων.

Άδειοῦχοι, πτυχιοῦχοι θερμασταί στερεών και ύγρών καυσίμων.

Απασχολούμενοι είς μηχανουργεῖον, άποθήκας, τμῆμα κοπῆς ὑάλου και συνεργεῖα ἐπισκευῆς και συντηρήσεως είς τὸ ἐν Δραπετσώνι ἐργοστάσιον τῆς Α.Ε.Ε. Χημικῶν Προϊόντων και Λιπασμάτων.

2) Εἰς τὸ ἄρθρον 106 τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ προστίθεται παράγραφος 8, ὡς κάτωθι:

«8. Ἡσφαλισμένοι, περὶ ὧν ὁ παρὼν Κανονισμός, ἀπασχοληθέντες πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως εἰς εἰδικότητας και κατηγορίας, ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 101, ὡς διαμορφοῦται διὰ τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλουν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. δήλωσιν περὶ τοῦ χρόνου τῆς ἀπασχολήσεως των ταύτης, τοῦ ἐργοδότου και τῆς εἰδικότητος και κατηγορίας, εἰς ἣν ἀπησχολήθησαν».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1966

—

31436)3200)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν και Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου Πάσχα 1966 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους (*).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 204 τῆς 4 Ἀπριλίου 1966)

—

32396)4269)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ και Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 8.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 211 τῆς 6 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, 2) Τὴν ἀπὸ 8.3.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἁπάσης τῆς χώρας, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. β' ν.δ. 3755)1957 Τμήματος ἀμοιβῆς και ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4.1966, τὴν ὁποίαν και ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὴν προσφάτως ἀπὸ 8.3.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὑπογραφεῖσαν μεταξὺ τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, και τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν - Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, περιλαμβάνονται ἐκτὸς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῆς καθαρῶς ἀγγειοπλαστικῆς τέχνης και ἐργατοτεχνῖται, ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν παραγωγὴν πυριμάχων και ὀξυμάχων προϊόντων, οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ παραγωγὴ τῶν ἀνωτέρω προϊόντων (πυριμάχων - ὀξυμάχων) ὡς προϊόντων τῆς χημικῆς βιομηχανίας συντελεῖται ὑπὸ ἀντιστοίχων βιομηχανιῶν και συνεπῶς κατὰ τὴν κατάρτισιν ταύτης θὰ ἔδει νὰ μετάσχῃ και ὁ Σύνδεσμος Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς μόνος ἁρμόδιος διὰ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς και ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν παραγωγῆς τῶν προαναφερθέντων προϊόντων, ἐξ ἄλλου περὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐν λόγῳ ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων δηλονότι εἰς τὴν παραγωγὴν τῶν πυριμάχων και ὀξυμάχων προϊόντων, προβλέπει ἡ ἤδη ἰσχύουσα ὑπ' ἀριθ. 1)1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 107, τεῦχος Β' 23.2.1966) και δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

ἐργατῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἁπάσης τῆς χώρας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 8ην Μαρτίου 1966, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Ἰωάννης Φραγκουλάκης, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, και ἀφ' ἑτέρου Γεώργιος Καλλίλας, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν και Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὁρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀγγειοπλαστικῆς τροχοῦ και φόρμας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται βάσει παραγωγῆς τῶν τεχνιτῶν διὰ τὴν ὀκτάωρον ἐργασίαν, ὡς και δι' ἕκαστον εἶδος προϊόντων, ὡς ἀκολούθως:

2) Εἴδη τροχοῦ:

Πιθάρια:

No 4	τεμάχια	6
No 3	»	10
No 2 1)2	»	12
No 1 1)2	»	17
No 1	»	22

Πινιάτες:

No 80	τεμάχια	26

(*) ΕΕΔ 25, 447.

No	60	τεμάχια	40
No	40	»	60
No	30	»	70
No	20	»	90
No	14	»	100

Βάζα συνήθη :

No	8	τεμάχια	40
No	6	»	50
No	4	»	70

Τάσια :

No	40	τεμάχια	70
No	30	»	100
No	20	»	140
No	10	»	170
No	7	»	200
No	5	»	220

Βαρελάκια :

No	9	ὀκ.	τεμάχια	30
No	6	»	»	35
No	4	»	»	45
No	3	»	»	90
No	2	»	»	120
No	1	»	»	170
No	1)2	»	»	200
No	1)4	»	»	230

Δεκάνια :

No	1	τεμάχια	24
No	80	»	33
No	60	»	44
No	40	»	70
No	30	»	90

Πινάκια :

No	30	τεμάχια	100
No	20	»	120
No	10	»	150
No	5	»	170

Πιάτα :

No	10	τεμάχια	170
No	5	»	250
No	1	»	20
No	80	»	28
No	60	»	42
No	40	»	60
No	30	»	75
No	20	»	95
No	10	»	120
No	7	»	150
No	5	»	190
No	4	»	240
No	3	»	330
No	3	»	55
No	2	τεμάχια	65
No	1	»	75
No	1)2	»	85

Βάζα μὲ καπάκια :

No	8	»	30
No	6	»	35
No	4	»	45
No	3	»	55
No	2	»	65
No	1	»	85
No	1)2	»	85
No	1)4	»	120

Κανάτες διαφόρων εἰδῶν :

No	2	τεμάχια	70
No	1	»	100
No	1)2	»	130
No	1)4	»	150

Γλάστρες :

No	1)2	τεμάχια	16

Κιούγκια :

No	20	τεμάχια	50
No	18	»	60
No	16	»	70
No	14	»	80
No	12	»	80
No	10	»	85

Στάμνες :

Στάμνες Α΄ τεμάχια 35
Μισόσταμνα » 53
Κανάτια πλουμ. » 80
Μποτσάρικα No 3 τεμάχια 80
Τσσσάρια μὲ 2 χέρια τεμάχια 85
Τεσσάρια μὲ 1 χέρι τεμάχια 90
Πεντάρια μὲ ἕνα χέρι τεμάχια 115

Κανάτες κίτρινες :

No	2	τεμάχια	70
No	1	»	100
No	1)2	»	120
No	1)4	»	140

Τσουκάλια μπογιᾶς :

Βεδούρια :

No	1	τεμάχια	70
No	3)4	»	80
No	1)2	»	100

Βάζα φαρδιά :

No	8	τεμάχια	45
No	6	»	55
No	4	»	70
No	3	»	90
No	2	»	120

No 1 τεμάχια 150

Ούροδοχεία :

No 60 τεμάχια 85
No 40 » 70
No 30 » 100
No 20 » 140
No 15 » 150

Τσουκαλάκια γιαούρτης :

Μιᾶς ὀκᾶς τεμάχια 160
3)4 » » 180
1)2 » » 220
1)4 » » 240
80 δραμίων » 260

Τσουκαλάκια μαγειρικῆς :

No 4 - 8 τεμάχια 13
No 10 - 20 » 10

Τεχνῖται ἀπασχολούμενοι ἀπὸ τὸ No 20 μέχρι κατσαρόλες τῶν 4 θὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ τροχοῦ.

Κασπὸ κοινά :

No 60 τεμάχια 45
No 40 » 50
No 30 » 60
No 20 » 70
No 10 » 90
No 7 » 120
No 5 » 160
No 2 » 100
No 1 » 120
No 1)2 » 150

Ἀνθοδοχεῖα φαγεντιανά :

No A' τεμάχια 70
No B' » 80
No Γ' » 110
Φλυτζάνια μικρὰ τεμάχια 320
Πιατέλλες τεμάχια 100
Κουμπαράδες μεγάλοι τεμάχια 260
Κουμπαράδες μικροὶ τεμάχια 300
Ἀγγεῖα No 30 τεμάχια 100
Ἀγγεῖα No 20 » 120
Ἀγγεῖα παιδικά » 170

Πισσάδες :

No 60 τεμάχια 44
No 40 » 64
No 30 » 74
No 20 » 84
No 15 » 100

Β'. Εἴδη φόρμας :

Σωλῆνες :

No 20 τεμάχια 25
No 18 τεμάχια 20
No 16 » 35
No 12 » 40
No 10 » 45
No 8 - 6 » 50

Λεκάνες ἀποχωρητηρίου μετὰ σιφώνων :

Λεκάνες ἁμπατάνιστες τεμάχια 8
Λεκάνες μπατανισμένες » 7
Λεκάνες σκέτες » 10
Λεκάνες μὲ κόφτρα » 7

Διὰ τὰ κασπὸ τὰ ραβδωτὰ ἡ παραγωγὴ θὰ χωρίζεται μειωμένη κατὰ 10 τεμάχια ἐκ τῶν συνήθων :

Κεσέδες τεμάχια 200
Ποτηράκια τεμάχια 250
Λιβανιστήρια, ἁλατιέρες τεμάχια 250
Φλυτζάνια μεγάλα τεμάχια 260
Σιφώνια διάφορα ἁμπατάνιστα τεμάχια 23
Σιφώνια διάφορα μπατανισμένα τεμάχια 23
Σιφώνια τούρκικα τῶν 12 τεμάχια 16
Λεκάνες τούρκικες σκέτες μεγάλες μικρὲς τεμάχια 3
Μηχανικὰ τεμάχια 3
Καζανάκια διάφορα τεμάχια 8
Κάγκελλα ἀγκινάρες τεμάχια 12
Κάγκελλα ριζωτὰ τεμάχια 15
Γλάστρες διάφορες τεμάχια 5
Λεονταράκια τεμάχια 3
Φιόρια τεμάχια 70
Φιόρια Ἑρμῆς τεμάχια 70
Ἀετοὶ τεμάχια 3
Φόρμες ἀπὸ No 10 - 20 τεμάχια 3
Φόρμες ἀπὸ No 5 - 8 τεμάχια 4
Μεγάφωνα No 30 τεμάχια 3
Μεγάφωνα No 25 τεμάχια 4
Μεγάφωνα No 20 τεμάχια 6
Λεκάνες σύνθετοι τεμάχια 3
Νιπτῆρες Α' τεμάχια 3
Νιπτῆρες Β' τεμάχια 4
Οὐρητήρια τεμάχια 5

3) Ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνιτῶν τροχοῦ :

α) Διὰ τοὺς τεχνίτας πρώτης κατηγορίας, τοὺς ἔχοντας εἰδικότητα κατασκευῆς ὅλων τῶν εἰδῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἀπὸ κουμπαρᾶ μέχρι καὶ πιθάρια, καθορίζεται κατώτατον ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 100.

β) Διὰ τοὺς τεχνίτας δευτέρας κατηγορίας, τοὺς ἔχοντας τὴν εἰδικότητα κατασκευῆς ὅλων τῶν ἐνδιαμέσων εἰδῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἀπὸ κουμπαρᾶ μέχρι μισόσταμνο, καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 95.

Διὰ τοὺς λασπάδες καὶ σουρωτὰς καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμῶν 93.

Οὗτοι ὑποχρεοῦνται νὰ παρασκευάζωσιν ἐ-

καστος λάσπην έπαρκοῦσαν δι' ἐργασίαν τεχνίτου τροχοῦ 2 1)2 ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον δὲν σουρώναν ταύτην, καὶ 2 ἡμερῶν, ὅταν σουρώνουν ταύτην.

4) Ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνιτῶν φόρμας :

α) Διὰ τοὺς τεχνίτας πρώτης κατηγορίας, τοὺς ἔχοντας εἰδικότητα κατασκευῆς ὅλων τῶν εἰδῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἀπὸ σωληνάκια μέχρι καλουπια καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 96.

β) Διὰ τοὺς τεχνίτας δευτέρας κατηγορίας, τοὺς ἔχοντας εἰδικότητα κατασκευῆς μόνον σωλήνων καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 93.

γ) Διὰ τοὺς λασπάδες καὶ σουρωτὰς καθορίζεται κατωτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 93.

Οὗτοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρασκευάζωσιν ἕκαστος λάσπην ἱκανὴν νὰ ἐπαρκέσῃ δι' ἐργασίαν τεχνίτου φόρμας τριῶν ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον δὲν σουρώνουν ταύτην, καὶ δύο (2) ἡμερῶν, ἐφ' ὅσον σουρώνουν ταύτην.

Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς λασπάδες τριβείου.

δ) Ἐφ' ὅσον οἱ εἰς τὰς ἐργασίας φόρμας ἀπασχολούμενοι μαθητευόμενοι κάτω τῶν 18 ἐτῶν καθίστανται ἱκανοὶ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ἐτους μαθητείας των καὶ παράγουσιν ἡμερησίως ὁλόκληρον τὴν καθορισθεῖσαν ἀνωτέρω ποσότητα ἑκάστου εἴδους, οὗτοι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀμείβονται μὲ τὸ διὰ τὸν τεχνίτην φόρμας δευτέρας κατηγορίας καθοριοθὲν ἡμερομίσθιον.

ε) Διὰ τοὺς ψήστας γενικῶς καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 97,50.

5) Ἡμερομίσθια ἐργατοτεχνιτῶν πρεσσῶν :

α) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς πρέσσας σωλήνων ὡς κύπται καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 96.

β) Διὰ τὸν τροφοδότην (ταισην) καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 93.

γ) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ τὴν ἐκ τῶν πρεσσῶν παραλαβὴν καὶ τὴν κατάλληλον τοποθέτησιν τῶν σωλήνων καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 93.

δ) Διὰ τοὺς μεταφορεῖς πηλοῦ (λάσπης) καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 96.

ε) Διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς πρέσσας, καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 87. Διευκρινίζεται, ὅτι τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια ἰσχύουσι δι' ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους ἀνεξαρτήτως ἡλικίας καὶ φύλου.

6) Ἡμερομίσθια ἀνειδικεύτων ἐργατῶν τροχοῦ καὶ φόρμας :

α) Διὰ τοὺς ἐργάτας, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐξωτερικὰς ἐργασίας ἐκ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῇ παρούσῃ κατηγοριῶν εἰδῶν ἀγγειοπλαστικῆς, καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 78.50.

β) Διὰ τοὺς μαθητευομένους (ὡς τοιοῦτοι λογίζονται οἱ διὰ πρώτην φορὰν ἐργαζόμενοι εἰς ἀγγειοπλαστεῖα καὶ ἐφ' ὅσον ἄγουσιν ἡλικίαν κάτω τοῦ 18ου ἔτους) καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 46. Μετὰ τὴν πάροδον ὅμως ἑνὸς ἔτους μαθητείας των ἐν τῷ κλάδῳ καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των θὰ λαμβάνωσιν οὗτοι κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμῶν 65

Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως δὲ τοῦ 18ου ἔτους οὗτοι θὰ ἀμείβωνται μὲ ἡμερομίσθιον δραχμῶν 78.50.

Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν τινὲς ἐκ τούτων ἀπέκτησαν τεχνικὴν κατάρτισιν, θὰ ἀμείβωνται μὲ τὸ ἀντίστοιχον τεχνικὸν ἡμερομίσθιον.

γ) Διὰ τὰς ἀνειδικεύτους ἐργατρίας, τὰς ἀπασχολουμένας διὰ πρώτην φορὰν εἰς τὰς ἐργασίας ἀγγειοπλαστικῆς καὶ ἐφ' ὅσον εἶναι κάτω τοῦ 17ου ἔτους, καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμαὶ 56, ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως δὲ τοῦ 17ου ἔτους λαμβάνουσιν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 65.

7) Πρόσθετοι ὅροι :

α) Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια τεχνιτῶν τροχοῦ καὶ φόρμας, ὡς καὶ τῶν λασπάδων, θὰ καταβάλλωνται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὡς ἄνω καθοριζομένης παραγωγῆς δι' ἕκαστον εἶδος προϊόντος, πέραν δὲ τῆς βάσεως αὐτῆς θὰ καταβάλληται ἀνάλογος ἀμοιβή.

β) Ὁ χρόνος μαθητείας τῶν ἀνωτέρω ρηθέντων μαθητευομένων ἐμφαίνεται διὰ πιστοποιητικοῦ, ὅπερ ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ χορηγῇ εἰς πρώτην ζήτησιν τοῦ ἐνδιαφερομένου.

γ) Αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 57644)1951 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (*) διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

δ) Αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 68294)1956 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ παροχῆς μιᾶς φόρμας καὶ ἑνὸς ζεύγους εἰδικῶν ὑποδημάτων εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς ἀγγειοπλαστικὰς ἐργασίας (**) διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ.

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαὶ δὲν θίγονται, ὡς καὶ εὐμενέστεροι ὅροι ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

ε) Μέλη σωματείων, ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας, διὰ δηλώσεως των πρὸς τὸν ἐργοδότην δικαιοῦνται νὰ ἐκχωρήσουν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των τμῆμα αὐτῶν ἴσον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς προβλεπομένην συνδρομήν των. Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατοῦν τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδίδουν αὐτὸ εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν - Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ὁμοσπονδίας ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ὅρ-

(*) ΕΕΔ 10, 1199.
(**) ΕΕΔ 16, 100.

θρου 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατά τά λοιπά ἰσχύουν οἱ κείμεναι διατάξεις.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰουλίου 1965.

Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καί τά συμβαλλόμενα μέρη, καί δύο ἐπί πλέον πρός κατάθεσιν κατά νόμον εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1966

—

120701|8553)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλλαντοποιΐας Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 856 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπί ἓνιαυτον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 29.3.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλλαντοποιΐας Θεσσαλονίκης», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 27616)1964 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 122 τ. Β' τῆς 2.4.1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120704)8650)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος καί αὐθις τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 856 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπί ἓνιαυτον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 29.3.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 27616)1964 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 122 τ. Β' τῆς 2.4.1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120707,8647)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 28) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 856 τῆς 24 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπί ἓνιαυτον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 30.3.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ βιομηχανιῶν ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ὄριθ. 78251)1964 ἡμετέρας ἀποφάσεως. (Φ.Ε.Κ. 347 τ. Β' τῆς 27.8.1964)(**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120706)8648)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 55) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

(*) ΕΕΔ 23, 510.

(*) ΕΕΔ 23, 1583.

(**) ΕΕΔ 23, 1139.

«περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 865 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.1.1966(*) τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 55)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλλήλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 24645)1965 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 171 τ. Β' 11.3.1965) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120705)8649)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 48) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 865 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.4.1966 τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 48)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Θεραπευτηρίου «Εὐαγγελισμός», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 10691)1965 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 121 τ. Β') 12.2.1965).(***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120702)8652)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 35) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν καί ραπτεργατριῶν, τῶν ἀσχολουμένων εἰς Στρατιωτικά Συνεργεῖα».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 865 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.4.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 35)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν καί ραπτεργατριῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τά Στρατιωτικά Συνεργεῖα», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 95518) 1964 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 466 τ. Β' τῆς 22.10.1965 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Δεκεμβρίου 1965

—

120703)8651)1965 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Κερκυραίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 865 τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.12.1965, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 15.1.1966 (**) τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κερκύρας «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Κερκυραίων» (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 146)19.9.1961) (***).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημε-

(*) ΕΕΔ 23, 1336.

(**) ***Σημ. ΕΕΔ*** : Κατά διόρθωσιν ἡμαρτημένων «8.4.1966» (Φ. Ε.Κ. τ. Β' φ. 40 τῆς 26.1.1966).

(***) ΕΕΔ 24, 563.

(***) ΕΕΔ 24, 316.

(*) ΕΕΔ 23, 1336.

(**) ***Σημ. ΕΕΔ*** : Κατά διόρθωσιν ἡμαρτημένων «15.4.1966» (Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 40 τῆς 26.1.1966).

(***) ΕΕΔ 20, 1361.

ρίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Δεκεμβρίου 1965

—

7565)557)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών και βοηθών αυτών ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων των λατομείων και ασβεστοποιείων της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 70 της 7 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 25.1.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 9.5.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2)1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών και βοηθών αυτών ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων των λατομείων και ασβεστοποιείων της χώρας» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 41)26.8.1965)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Ιανουαρίου 1966

—

7565)556)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 5)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών οικοδόμων απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 70 της 7 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 25.1.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 17.5.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 5)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών οικοδόμων απάσης της χώρας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 22310) 1964 υπουργικής αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 112 τ. Β' της 27.3.1964)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 27 Ιανουαρίου 1966

—

15302)1255)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 43) 1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης απάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 101 της 19 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 10.2.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 20.5.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 43)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών επεξεργασίας ρητίνης απάσης της χώρας», κατατεθείσης εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών διά της υπ' αριθ. 9)12.1.1965 πράξεως καταθέσεως (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Φεβρουαρίου 1966

—

16677)1358)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού Εκμεταλλεύσεως Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 134 της 3 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 10.2.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 3.6.1966, την επέλευσιν των έν-

(*) ΕΕΔ 24, 511.

(*) ΕΕΔ 23, 491.
(**) ΕΕΔ 24, 191.

νόμων αποτελεσμάτων έκ της καταγγελίας της από 20.4.1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας του προσωπικού εκμεταλλεύσεως Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων (πρώην καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 65 και 66)11.5.1965)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Φεβρουαρίου 1966

—

16678)1359)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών Δήμου Ηρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 124 της 3 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι συλλογικής συμβάσεως εργασίας, και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 10.2.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 10.6.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 28.3.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών Δήμου Ηρακλείου Κρήτης (Φ.Ε.Κ. 286 τεύχος Β' της 21.4.1965)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Φεβρουαρίου 1966

—

16679)1360)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού της Α.Ε.Ε. Υδάτων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, του απασχολουμένου εις τα έργα επεκτάσεως και βελτιώσεως δικτύου της ύδρεύσεως Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 124 της 3 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 10.2.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 13.6.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 19.2.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσκαίρου προσωπικού της Α.Ε. Εταιρείας Υδάτων Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, του απασχολουμένου εις τα έργα επεκτάσεως και βελτιώσεως του Δικτύου της Υδρεύσεως Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων Φ.Ε.Κ. 171, τεύχος Β' της 11.3.1965)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Φεβρουαρίου 1966

—

23897)1781)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας εμμίσθου προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 150 της 12 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 24.2.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.6.1965, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 5.2.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εμμίσθου προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Χημικών Προϊόντων και Λιπασμάτων, δημοσιευθείσης διά της υπ' αριθ. 16266) 1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 149 τ. Β' της 26.3.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 9 Μαρτίου 1966

—

9671)766)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας των χειριστών εκσκαπτικών ανυψωτικών μηχανημάτων, μηχανοδηγών δ δοσιρωτήρων κλπ. άπάσης της χώρας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 130 της 5 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 25.1.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διαστη-

(*) ΕΕΔ 24, 828.
(**) ΕΕΔ 24, 823.

(*) ΕΕΔ 24, 563.
(**) ΕΕΔ 24, 366.

μα, ήτοι μέχρι 9.5.1966, την έπέλευσιν των έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής άπό 14.9.1964 συλλογικής συμβάσεως έργασίας των χειριστών έκσκαπτικών άνυψωτικών μηχανημάτων, μηχανοδηγών όδοστρωτήρων κλπ. άπάσης τής χώρας, δημοσιευθείσης διά τής ύπ' άριθ. 89934)1964 άποφάσεως ήμών (Φ.Ε.Κ. 426, τεύχος Β' τής 6.10.1964) (*).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 15 Φεβρουαρίου 1966

—

32408)3271)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 38) 1964 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών Συντακτών Ήμερησίων Έφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Έλλάδος καί Εύβοίας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 202 τής 1 Άπριλίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239)1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής άποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού τής 1.4.1966, άποφασίζομεν :

Άναστέλλομεν έπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.7.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 38)1964 άποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών συντακτών Ήμερησίων Έφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Έλλάδος καί Εύβοίας, κηρυχθείσης έκτελεστής διά τής ύπ' άριθ. 91510)1964 άποφάσεως ήμών (Φ.Ε.Κ. 492)Β')3.11.1964) (**).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 1 Άπριλίου 1966

—

32409)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 6) 1965 άποφάσεως Π.δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί τών όρων άμοιβής τών έργατοτεχνιτών ύποκαμίνων Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 202 τής 1 Άπριλίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239)1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής άποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού τής 1.4.1966, άποφασίζομεν :

Άναστέλλομεν έπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.7.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 6)1965 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί τών όρων άμοιβής τών έργατοτεχνιτών ύποκαμίνων Πειραιώς (πράξις καταθέσεως Είρηνοδικείου Άθηνών ύπ' άριθ. 94)12.7.1965) (*).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 1 Άπριλίου 1966

—

31151)3152)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 24) 1963 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τού ύπαλληλικού προσωπικού Γραφείων άπάσης τής χώρας, τού άπασχολουμένου έπί σχέσει έργασίας ίδιωτικού δικαίου είς έργοδότας έν γένει μή άσκούντας έπιχείρησιν (πλήν Δημοσίου καί Ν.Π.Δ.Δ.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 202 τής 1 Άπριλίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239) 1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ήμίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τής έν θέματι διαιτητικής άποφάσεως, καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τού Έθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού τής 22.3.1966, άποφασίζομεν :

Άναστέλλομεν έπί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 3.7.1966, την έπέλευσιν τών έννόμων άποτελεσμάτων έκ τής καταγγελίας τής ύπ' άριθ. 24)1963 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τού έν θέματι προσωπικού (πράξις καταθέσεως Είρηνοδικείου Άθηνών 75)6.9.1963) (**).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 29 Μαρτίου 1966

—

31149)3155)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί παρατάσεως ίσχύος τής ύπ' άριθ. 11) 1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί τών όρων άμοιβής τού προσωπικού άτμοπλοϊκών καί πρακτορειακών έπιχειρήσεων άπάσης τής χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 202 τής 1ης Άπριλίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 4 τού νόμου 3239)1955,

(*) ΕΕΔ 23, 1268.

(**) ΕΕΔ 23, 1399.

(*) ΕΕΔ 24, 967.

(**) ΕΕΔ 22, 1165.

2) Την κοινοποιηθείσαν ήμιν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της έν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 22.3.1966, αποφαίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 3.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 11)1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί όρων αμοιβής του εν θέματι προσωπικού (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών υπ' αριθ. 95)17.7.1965)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Μαρτίου 1966

—

31150)3154)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 6) 1958 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, ως μετερρυθμίσθη διά της υπ' αριθ. 5) 1960 ομοίας του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών, εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως εν μέρει διά της υπ' αριθ. 72188)1960 κοινής αποφάσεως Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των εκδαρσοφαγέων Πατρών.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 202 της 1ης Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 22.3.1966, αποφαίζομεν :

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 7.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 6)1958 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών, μεταρρυθμισθείσης διά της υπ' αριθ. 5) 1960 ομοίας του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών και εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως εν μέρει διά της υπ' αριθ. 72188)1960 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και ημών (Φ.Ε.Κ. 461 τ. Β' 8.11.1960)(**), αφορώσης τους όρους αμοιβής των εν θέματι μισθωτών.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Μαρτίου 1966

—

31152)3153)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 1)1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των επιπλοτεχνιτών Αιγίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 202 της 1ης Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 22.3.1966, αποφαίζομεν :

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 11.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 1)1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των επιπλοτεχνιτών Αιγίου, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 70388)1964 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 315 τ. Β' της 7.8.1964)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Μαρτίου 1966

—

33359)3316)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 4)1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργατών βαρελοποιών Α.Π.Π., Ελευσίνος και Μεγάρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 210 της 5 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν. δ)τος 3755)1957. 2) Την υπ' αριθ. 4)1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, καθ' ής δεν ησκήθη έφεσις, αποφαίζομεν :

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 4)1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, αφορώσαν τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργατών βαρελοποιών Α.Π.Π., Ελευσίνος και Μεγάρων, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ 1) Ενώσεως Εργατών Βαρελοποιών Α.Π.Π., Ελευσίνος και Μεγάρων αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου Εργοδοτών Βαρελοποιών Πειραιώς και 3) Συνδέσμου Καταστηματαρχών Βαρελοποιών Αθηνών και ής το διατακτικόν έχει ως εξής :

Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών βαρελοποιών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, Ελευσίνος και Μεγάρων καθορίζονται ως ακολούθως :

Α' Μαθητευόμενοι :

	Δραχμαί
1) Διατρέχοντες το 1ον έτος εργασίας βαρελοποιού	35

(*) ΕΕΔ 24, 1082.
(**) ΕΕΔ 20, 53.

(*) ΕΕΔ 23, 1146.

	Δραχμαί
2) Διατρέχοντες το 2ον έτος εργασίας βαρελοποιού	40
3) Διατρέχοντες τό 3ον έτος εργασίας βαρελοποιού	45
4) Διατρέχοντες τό 4ον έτος εργασίας βαρελοποιού	50

5) Διά τούς έκ τών άνωτέρω συμπληρώσαντας τό 18ον έτος τής ήλικίας των καί ένός έτους προϋπηρεσίαν παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή τό 19ον έτος τής ήλικίας άνευ ή έλαττον τού ένός έτους προϋπηρεσίας, δραχμαί 75.

Βοηθοί:

6) Βοηθοί διατρέχοντες τό δον καί 6ον έτος έργασίας βαρελοποιού, δραχμαί 78.

Τεχνίται:

7) Τεχνίται γ' διατρέχοντες τό 7ον έτος έργασίας βαρελοποιού, δραχμαί 80.

8) Τεχνίται β' διατρέχοντες τό 8ον έτος εργασίας βαρελοποιού, δραχμαί 85.

9) Τεχνίται γ' διατρέχοντες τό 9ον έτος έργασίας βαρελοποιού, δραχμαί 90.

10) Διά τούς διατρέχοντας τό 10ον καί περαιτέρω έτος εργασίας εργάτας βαρελοποιούς, συνυπολογιζομένης τής μαθητείας καί τής ύπηρεσίας ώς βοηθού καί ηλικίας 26 έτών, συμπεπληρωμένων, ήμερομίσθιον δραχμαί 100.

11) Ή έκ τής άποφάσεως ταύτης προερχομένη αύξησις τού ήμερομισθίου συνεπάγεται τοιαύτην είς άνάλογον ποσοστόν καί είς τούς κατά μονάδα παραγωγής έργαζομένους έργάτας βαρελοποιούς.

12) Γενικώς είς τούς πάσης κατηγορίας έργάτας βαρελοποιούς, τούς χρησιμοποιούντας ίδια αύτών έργαλεία, καταβάλλεται πλέον τού διά τής παρούσης άποφάσεως καθοριζομένου ήμερομισθίου προσαύξησις δέκα πέντε τοίς έκατόν (15 ο/ο).

13) Άπαγορεύεται είς τούς έργάτας βαρελοποιούς, τούς συνδεομένους διά σχέσεως έργασίας μετά έργοδοτών βαρελοποιών καί άπολαμβάνοντας τό ώς άνω ήμερομίσθιον, νά άναλαμβάνωσι, καθ' οίονδήποτε τρόπον, δι' ίδιον αύτών λογαριασμόν έργασίας βαρελοποιίας κατ' οίκον ή είς κατάστημα.

14) Τυχόν καταβαλλόμενα άνώτερα τών ύπό τής παρούσης καθοριζομένων ήμερομισθια δέν μειούνται.

15) Τά δώρα έορτών Χριστουγέννων καί Πάσχα θά καταβάλλωνται είς τους περί ών πρόκειται βάσει τών ύπό τής παρούσης προβλεπομένων ήμερομισθίων.

16) Ή ίσχύς τής παρούσης άρχεται άπό 1.1.1966.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 4 Άπριλίου 1966

—

25894|1923)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 7) 1966 άποφάσεως τού Π. Δ. Δ. Δ. Άθηνών, άφορώσης τούς όρους άμοιβής καί έργασίας ίδιωτικού δικαίου προσωπικού Δασικών Υπηρεσιών Ύπουργείου Γεωργίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 τής 16 Μαρτίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού νόμου 3239|1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν. δ)τος 3755)1957. 2) Τήν ύπ' άριθ. 7)1966 άπόφασιν τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, άφορώσαν τούς όρους άμοιβής καί έργασίας τού έπί σχέσει έργασίας ίδιωτικού δικαίου προσωπικού Δασικών Υπηρεσιών Ύπουργείου Γεωργίας, καθ' ής δέν ήσκήθη έφεσις, άποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν έκτελεστήν τήν έν θέματι διαιτητικήν άπόφασιν, έκδοθείσαν είς έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τής Όμοσπονδίας Έργατοϋπαλλήλων Έγγείων Τεχνικών καί Παραγωγικών Έργων Έλλάδος, άφ' ένός, καί άφ' έτέρου τών Υπουργείων 1) Οίκονομικών, 2) Γεωργίας καί ής τό διατακτικόν έχει ώς άκολούθως:

1) Είς τάς διατάξεις τής παρούσης ύπάγεται τό διά σχέσεως έργασίας ίδιωτικού δικαίου συνδεόμενον προσωπικόν τών Κεντρικών καί Περιφερειακών Υπηρεσιών τής Γενικής Διευθύνσεως Δασών τού Ύπουργείου Γεωργίας, πλήν τών κατηγοριών αύτού τών διεπομένων ύπό εύνοϊκωτέρων συλλογικών συμβάσεων έργασίας ή άποφάσεων διαιτησίας, δεσμευουσών καί τό Δημόσιον, καθώς καί τό Ν.Π.Δ.Δ.

2) Τά κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών καί ήμερομισθίων τού άνωτέρω προσωπικού καθορίζονται ώς άκολούθως:

Α'. Έπί μηνιαίω μισθώ:

α) Πτυχιούχοι άνωτάτων σχολών δραχμαί 2.600.

β) Προσωπικόν Γραφείων, άποθηκών καί παρασκευαστηρίων δραχμαί 2.000.

γ) Έμπειροτέχναι τοπογράφοι μέ ύπερ δετή προϋπηρεσίαν είς έργα τού Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. δραχμαί 2.550.

δ) Παρατηρηταί τοπογραφικών συνεργείων μέ άπολυτήριον γυμνασίου καί τριετή προϋπηρεσίαν είς έργα τού Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. δραχμαί 2.350.

ε) Άπόφοιτοι μέσων τεχνικών σχολών διετούς ή τριετούς φοιτήσεως ή έμπειροτέχναι έργοδηγοί μέ ύπερ 10ετή προϋπηρεσίαν είς έργα τού Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. δραχμαί 2.550.

στ) Σχεδιασταί Α' άπόφοιτοι μέσων τεχνικών σχολών διετούς ή τριετούς φοιτήσεως δραχμαί 2.450.

ζ) Σχεδιασταί Β' χειρισταί χαρτογραφικών καί άεροφωτογραφικών όργάνων μέ άπολυτήριον γυμνασίου καί άποδεικτικόν τριμήνου ή έξαμήνου είδικής σχολής δραχμαί 2.000.

η) Άρχιτεχνίται, μηχανοδηγοί δραχμαί 2.900.

θ) Άρχιμηχανοδηγοί πριστηρίων δραχμαί 3.000.

ι) Άρχιτεχνίται πριστηρίων δραχμαί 2.700.

ια) Όδηγοί επιβατικών, φορτηγών αυτοκινήτων και Unimoc δραχμαί 2.050.

ιβ) Όδηγοί βαρέων όχημάτων άνω των 5 τόννων δραχμαί 2.600.

ιγ) Τεχνίται συνεργείων επισκευών Α' δραχμαί 2.600.

ιδ) Τεχνίται συνεργείων επισκευών Β' δραχμαί 2.300.

ιε) Κλητήρες δραχμαί 1.750.

Β'. Επί ημερομισθίω:

α) Επιστάται με υπερδεκαετή προϋπηρεσίαν εις δασοτεχνικά έργα δραχμαί 85.

β) Εργατοφύλακες, δασοφύλακες, φύλακες δραχμαί 75.

γ) Αρχιεργάται υπαίθρου εποχιακοί δραχμαί 80.

3. α) Τά ανωτέρω κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών και ημερομισθίων προσαυξάνονται δι' επιδόματος εύδοκίμου υπηρεσίας εκ δραχμών 100 μεν διά τους επί μηνιαίω μισθώ, εκ δραχμών 4 δε διά τους επί ημερομισθίω αμειβομένους δι' εκάστην τριετίαν και μέχρι πέντε τριετιών κατ' ανώτατον όριον.

β) Τά ούτω διαμορφούμενα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών και ημερομισθίων προσαυξάνονται δι' επιδόματος, χορηγουμένου διά την μη εργαζομένην και συνταξιοδοτουμένην σύζυγον εκ ποσοστού 10 ο/ο.

γ) Εις το εν άρθρω 1 αναφερόμενον προσωπικόν χορηγείται επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ ποσοστού 10 ο/ο δι' εκάστην τετραετίαν και μέχρι τεσσάρων τετραετιών κατ' ανώτατον όριον, υπολογιζόμενον επί των κατωτάτων ορίων βασικών μηνιαίων μισθών και ημερομισθίων, ως ταύτα καθορίζονται εν άρθρω 2 της παρούσης.

4) Αποδοχαί καταβαλλόμεναι ανώτεραι των διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν.

5) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.1.1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Μαρτίου 1966

—

25611)1888)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 3) 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 37) 1963 όμοίας, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών αυτών άπαντης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 158 της 16 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20, ως ετροποποιήθησαν διά του ν.δ. 3755)1957. 2) Την υπ' αριθ. 3)1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης συνεπληρώθη η υπ' αριθ. 37)1963 όμοια, ως προς τάς άκυρωθείσας υπό της υπ' αριθ. 2057) 1965 αποφάσεως του Συμβουλίου Επικρατείας διατάξεις ταύτης, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Διά ταύτα

Αποφαινόμενον επί της αναβιωσάσης μετά την υπ' αριθ. 2057)1965 απόφασιν του Συμβουλίου της Επικρατείας διενέξεως, κατά μεταρρύθμισιν της υπ' αριθ. 29)1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, συμπληροί την υπ' αριθ. 37)1963 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ Αθηνών (*) ως ακολούθως:

1) Ως λογιστοί, κατά την έννοιαν της υπ' αριθ. 37)1963 αποφάσεως, χαρακτηρίζονται και οι κοστολόγοι.

2) Τά κατώτατα όρια μηνιαίων μισθών των βοηθών λογιστών αμφοτέρων των φύλων καθορίζονται ως ακολούθως:

	Δραχμοί
Μέχρι συμπληρώσεως του 20ού έτους της ηλικίας	1.350
Μετά την συμπλήρωσιν του 20ού έτους της ηλικίας, κατά τά ακόλουθα κλιμάκια:	
Κατά το 1ον και 2ον έτος υπηρεσίας	1.600
» » 3ον » 4ον » »	1.800
» » 5ον » 6ον » »	1.925
» » 7ον » 8ον » »	2.050
» » 9ον » 10ον » »	2.200
» » 11ον » 12ον » »	2.300
» » 13ον » 14ον » »	2.500
» » 15ον » 16ον » »	2.600
» » 17ον » 18ον » »	2.750
» » 19ον » 20ον » »	2.900

Δι' έκαστον, επί πλέον των 20 έτών συμπεπληρωμένον, έτος υπηρεσίας το ως άνω τελευταίον κλιμάκιον βασικού μισθού των δραχμών 2.900 αύξάνεται κατά ποσοστόν δραχμών 77 μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.670.

3) Ως βοηθοί λογιστών θεωρούνται οι απασχολούμενοι υπό τάς κατευθύνσεις και οδηγίας των υπευθύνων λογιστών εις τά λογιστήρια, διά την τήρησιν και ενημέρωσιν των λογιστικών βιβλίων, μη αποκλειομένης και της αναθέσεως υπό του εργοδότου και εκτελέσεως υπ' αυτών και ετέρων εργασιών προς συμπλήρωσιν του νομίμου ωραρίου.

4) Κατά τα λοιπά ισχύει ή υπ' αριθ. 37)1963 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών.

5) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Ιανουαρίου 1963.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 15 Μαρτίου 1966

—

16954)1339)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 5)

(*) ΕΕΔ 23 180

1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ρόδου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 102 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ρόδου, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ρόδου, καθ' ἃς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Ρόδου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Ρόδου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Καθορίζει τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον τῶν ἀσχολουμένων εἰς τὸ συνεργεῖον ὁδοκαθαρισμοῦ Δήμου Ρόδου ὡς ἑξῆς:

α) Ὁδοκαθαριστοῦ καὶ ἐργάτου ἀποκομιδῆς καὶ μεταφορᾶς ἀπορριμμάτων εἰς δραχμὰς 77.

β) Ὁδηγοῦ τρικύκλου αὐτοκινήτου (ΒΕΣΠΑ) εἰς δραχμὰς 80.

γ) Ἐπιστάτου καὶ ἐπόπτου καθαριότητος εἰς δραχμὰς 82.

2) Χορηγεῖ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω, ὡς καὶ εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ἀποκομιδῆς καὶ μεταφορᾶς ἀπορριμμάτων, ἐκ ποσοστοῦ 12 ο)ο, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἡμερομισθίων, διὰ δὲ τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος βασικοῦ μισθοῦ των.

3) Χορηγεῖ ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως εἰς ἕκαστον ἔγγαμον ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ σύζυγοι αὐτῶν δὲν ἐργάζονται.

4) Ὁρίζει, ὅπως εἰς ἕκαστον τῶν ὡς ἄνω ἐργαζομένων ὁ Δῆμος Ρόδου χορηγῇ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, μίαν στολὴν καὶ ἓν ἀδιάβροχον, ἅτινα ἀνήκοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Δήμου Ρόδου θὰ χρησιμοποιῶνται ὑπὸ τῶν ἐργαζομένων καὶ θὰ ἀντικαθίστανται ὅμα τῇ φθορᾷ των.

5) Ὁρίζει ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης ἀπὸ 1.10.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1966

—

16962)1340)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 28.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἀπορρυπαντικῶν ἁπάσης χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 101 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 31.1.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 732)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν ἀπορρυπαντικῶν

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 28ην Ἰανουαρίου 1966, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου α) Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ο.Ε.Χ.Β.Ε., καὶ Νικόλαος Μαρκόπουλος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν Χρωματουργίας καὶ Ἀπορρυπαντικῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, λαβόντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆς ἰδιαζούσας συνθήκας τοῦ κλάδου, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ὁρίων ἀποδοχῶν τῶν ἐργατῶν ἀπορρυπαντικῶν ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

		Δραχμαί
Α'.	Ἐργάται κατὰ τὴν πρόσληψιν ἡμερομ.	75
	Ἐργάται μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν	82
	Ἐργάται μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν	91
Β'.	Ἐργάτριαι κατὰ τὴν πρόσλ. ἡμερομ.	60
	Ἐργάτριαι μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν	64
	Ἐργάτριαι μετὰ 2ετῆ ἀπασχόλησιν	67

2) Δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης οἱ ἐργάται ἀπορρυπαντικῶν, οἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις, ὑφ' ἃς καταβάλλεται, εἴτε ὑποχρεωτικῶς, εἴτε οἰκειοθελῶς, ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἢ εἰδικῶν συνθηκῶν, ἐφ' ὅσον χορηγεῖται εἰς τούτους τὸ ἑκάστοτε βασικὸν ἡμερομίσθιον τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ ἐργατοτεχνιτῶν χημικῆς βιομηχανίας», τὸ δὲ ἄθροισμα τούτου, μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, δὲν ὑπολείπεται τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου βασικοῦ ἡμερομισθίου.

3) Τὰ σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἐ.ἔ. καὶ λήγει μετὰ πάροδον διετίας ἀπ' αὐτῆς.

5) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημε-

ρίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1966

—

16953)1338)1966 Άπόφ. Υπουργοῦ Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 17) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὥρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Δραπετσῶνος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 102 τῆς 19 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 17)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορῶσαν τάς ἀποδοχάς, ὥρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Δραπετσῶνος, καθ' ἧς δέν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι διαιτητικήν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων Δήμου Δραπετσῶνος «Ἡ Ἀγάπη» ἀφ' ἑνός καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Δήμου Δραπετσῶνος, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1960 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς προσδιοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὸν Δῆμον Δραπετσῶνος ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων χορηγεῖται αὔξησις 20 ο)ο, διαμορφουμένων τούτων ὡς κατωτέρω :

α) Ἀρχιεργάτης καθαριότητος δραχμαί	78
β) Ἐργάτης καθαριότητος δραχμαί	71
Συνεργεῖον κατοβρέγματος	
γ) Βοηθὸς ὁδηγοῦ δραχμαί	71
Συνεργεῖον κήπων	
δ) Ἐργάτης κήπων δραχμαί	71
Συνεργεῖον φυλάξεως κήπων καὶ παιδικῆς χαρᾶς	
ε) Φύλαξ παιδονόμος (ἄρρην) δραχμαί	71

2) Εἰς τὰς λοιπὰς κατηγορίας μισθωτῶν, μὴ περιλαμβανομένων εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, χορηγεῖται αὔξησις 20 ο)ο ἐπὶ τῶν καταβαλλομένων κατὰ τὴν 22.9.1965 (ἡμερομηνίαν ἰσχύος τῆς παρούσης) κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ λοιπαὶ διατάξεις, ἤτοι αἱ ταιαῦται τῶν ὅρων 3, 4 καὶ 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1960 ἀποφάσεως Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

4) Ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν μειοῦνται.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 22.9.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Φεβρουαρίου 1966

—

17919)1420)1966 Άπόφ. Υπουργοῦ Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 9.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν παραγωγῆς καὶ συσκευασίας ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755) 1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 12.2.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 736)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ
σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν παραγωγῆς καὶ συσκευασίας ἀμύλου—ἀμυλοσακχάρου

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Φεβρουαρίου 1966 οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς Ὁμοσπονδίας Ἐργατουπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος, καὶ 2) Δημήτριος Μουρτζίκος, πρόεδρος Ἑνώσεως Ἐργαζομένων Ἀμυλοσακχάρου καὶ Φρουκτολίνης Πειραιῶς, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐργοστασίων παραγωγῆς καὶ συσκευασίας ἀμύλου καὶ ἀμυλοσακχάρου ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Ἄνδρες	Πειραιῶς δραχμαί	Λοιπῆς χώρας δραχμαί
α) Κατὰ τὴν πρώτην καὶ ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας ἡμερομίσθιον	76	75
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου, ἡμερομίσθιον	86	83
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλά-		

	Περαιώς δραχμαί	Λοιπής χώρας δραχμαί
δρ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου ἡμερομίσθιον	93	90
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑπτὰ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου, ἡμερομίσθιον	100	96
Γυναῖκες :		
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν καὶ ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ προϋπηρεσίας ἡμερομίσθιον	60	60
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου ἡμερομίσθιον	68	67
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου - ἀμυλοσακχάρου ἡμερομίσθιον	73	71
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑπτὰ ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ ἀμύλου ἀμυλοσακχάρου ἡμερομίσθιον	75	73

2) Διευκρινίζεται, ὅτι εἰς ἃς περιπτώσεις αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἃς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα, ἔχουσι πλείονας κλάδους ἢ εἰδικότητας τῶν τοῦ ἀμύλου—ἀμυλοσακχάρου καὶ συναφεῖς ἔστω πρὸς αὐτούς, ἡ παροῦσα καλύπτει μόνον τοὺς ἐργαζομένους εἰς τοὺς κλάδους ἀμύλου-ἀμυλοσακχάρου.

3) Παρέχεται ἑτησίως εἰς μὲν τὸ ἄρρεν προσωπικὸν ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ μία φόρμα, εἰς δὲ τὸ θῆλυ τοιοῦτον μία μπλούζα, ἅτινα ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τμήματα θείου καὶ ὀξέων, ἡ φόρμα καὶ ἡ μπλούζα, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν ἢ γυναικῶν ἀντιστοίχως, ἀντικαθίστανται ἀνὰ ἑξάμηνον, ἐφ' ὅσον βεβαίως φθαρῶσιν.

4) Αἱ τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχαὶ ἐν γένει δὲν θίγονται διὰ τῆς παρούσης.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου ἑ. ἔ. καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

6) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1966

—

17927)1415)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Πατρῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοξυλουργῶν Αἰγίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1956. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2)1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοξυλουργῶν Αἰγίου», δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ὁμοία τοῦ Π. Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Μηχανοξυλουργῶν Τεχνιτῶν, Βοηθῶν καὶ Ἐργατῶν αὐτῶν Αἰγίου «Ἡ Ἁγία Μαρίνα» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Βιομηχάνων Αἰγίου καὶ 2) Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Αἰγίου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Ι) Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν μηχανοξυλουργῶν, τεχνιτῶν καὶ βοηθῶν καὶ ἐργατῶν Αἰγίου, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ μηχανοξυλουργεῖα Αἰγίου, ὡς ἀκολούθως :

	Ἀπὸ 26.10.1964 Δραχμαί	Ἀπὸ 1.9.1965 Δραχμαί
1) Μαθητευόμενοι :		
1ον ἔτος μαθητείας	27	27
2ον ἔτος μαθητείας	33	36
3ον ἔτος μαθητείας	40	45
4ον ἔτος μαθητείας	45	50
2) Ἀνειδίκευτοι	64	64
3) Ἐργάται αὐλῆς	68	72
4) Τεχνῖται ἄνω τοῦ 19 ἐτους :		
Ἔχοντες συμπληρώσει 4 ἔτη ὑπηρεσίας	69	72
Ἔχοντες συμπληρώσει 5 ἔτῶν καὶ ἄνω	81	81
5) Κορδελλιάται	90	96

ΙΙ) Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λογίζεται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέροις ἐργοδόταις ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ βεβαιώσεως προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α., ὑποβαλλομένων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεως. Ἐπὶ ὑπηρετούντων ἤδη τασσεται προθεσμία ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

ΙΙΙ) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων

δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

IV) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 26.10.1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1966

—

(7920)1419)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπό 31.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑλληνικοῦ ὑπαλληλικοῦ, ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου παρά τῇ Ἑταιρείᾳ Airfield Maintenance Co INC.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 116 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπό τοῦ ν. δ)τος 3755) 1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τήν 3.2.1966, συνταχθέντος πρός τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 783)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τήν 31 Δεκεμβρίου 1965, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός α) Charles N. Chamaria, ἐκπροσωπῶν νομίμως τήν ἐν ταῖς Η.Π.Α. ἐδρεύουσαν Ἑταιρείαν ὑπό τήν ἐπωνυμίαν Airfield Maintenance Co INC, β) Κωνσταντῖνος Ἀδρεόπουλος, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καί Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ : α) Πάγκαλος Σαρδῆς καί β) Χρῆστος Εὐσταθίου, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τό ἐν Ἀθήναις ἑδρεῦον σωματεῖον ὑπό τόν τίτλον «Σωματεῖον Ἐργατοτεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Ξένων Ἀποστολῶν» καί ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρά τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, τάς ὁποίας ἐκπροσωποῦσιν, ἀπεφάσισαν τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης, διά τῆς ὁποίας συμφωνοῦνται τά ἀκόλουθα :

Τά συμβαλλόμενα μέρη δηλοῦσιν, ὅτι μετά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί συμφώνως πρός τό ἄρθρον 19 ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθη καί ἰσχύει, θεωροῦσιν ὡς ματαιωθεῖσαν τήν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 81903)5355)1965 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας παραπεμφθεῖσαν ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διένεξιν ἀναγομένην εἰς τά διά τῆς παρούσης ρυθμιζόμενα θέματα, καί θεωροῦσι ταύτην ὡς μηδέποτε γενομένην. Τά συμβαλλόμενα μέρη δηλοῦσι ρητῶς, ὅτι διά τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καλύπτονται ἅπαντα τά διά τῆς ἀπό 21.6.1965 καταγγελίας συλλογικῆς συμβάσεως καί προσκλήσεως πρός σύναψιν νέας διατυπούμενα αἰτήματα τῶν παρά τῇ Ἑταιρείᾳ Airfield Co INC, ἐργαζομένων μέχρι λήξεως τοῦ χρόνου ἰσχύος τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

1) Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἀφορᾷ ἅπαν τό ἐν Ἀθήναις ἑλληνικόν ὑπαλληλικόν, ἐργατοτεχνικόν καί ὑπηρετικόν προσωπικόν, τό ἀπασχολούμενον παρά τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Ὑποκαταστήματος τῆς ἐν Η.Π.Α ἑδρευούσης Ἑταιρείας ὑπό τήν ἐπωνυμίαν Airfield Maintenance Co INC.

2) Ἀπό τῆς 1ης Νοεμβρίου 1965 ἔτους, οἱ κατά τήν 31ην Ὀκτωβρίου 1965 πράγματι καταβαλλόμενοι βασικοί μισθοί καί ἡμερομίσθια προσαυξάνονται κατά τό ποσόν τῶν 375 δραχμῶν μηνιαίως.

Ἡ ἐν λόγῳ ἐκ 375 δραχμῶν αὔξησις παρέχεται εἰς ἅπαν τό ἑλληνικόν ὑπαλληλικόν, ἐργατοτεχνικόν καί ὑπηρετικόν προσωπικόν, τό ἐργαζόμενον τήν 31.10.1956.

Ἡ ἐν λόγῳ αὔξησις ὑπολογίζεται διά τήν χορήγησιν τῶν δώρων ἑορτῶν, τῆς ἀδείας νόμου 539)1945 καί ἐπιδόματος ἀδείας.

3) Πρός ἀντιμετώπισιν τῆς δαπάνης μεταβάσεως καί ἐπιστροφῆς εἰς τόν τύπον ἐργασίας παρέχεται εἰς ἅπαν τό ἑλληνικόν, ἐργατικόν καί ὑπηρετικόν προσωπικόν ἐπίδομα «εἰσιτηρίων» ἐκ δραχμῶν πέντε (5) ἡμερησίως. Τό ἐν λόγῳ ἡμερήσιον ἐπίδομα εἰσιτηρίων καταβάλλεται παρά τοῦ ἐργοδότου εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργαζόμενος δικαιοῦται κατά νόμον τοῦ ἡμερομισθίου του ἢ τμήματος αὐτοῦ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μή πραγματικῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν του, καθ' ἣν θά ἐδικαιοῦτο, κατά νόμον, κεῖται μή ἐργασθείς, μισθοῦ. Ρητῶς συνομολογεῖται, ὅτι τό ἐν λόγῳ ἐπίδομα εἰσιτηρίων δέν ἀποτελεῖ μισθόν, οὐδέ τακτικήν ἀποδοχήν, καί δέν ὑπολογίζεται διά τήν χορήγησιν τῶν δώρων ἑορτῶν, ἀδειῶν νόμου 539)1945 καί ἐπιδομάτων ἀδείας ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

Ἀφορᾷ δέ τοῦτο ἅπαν τό ἑλληνικόν προσωπικόν τό μέχρι σήμερον ἐργαζόμενον, ὡς καί τό μέλλον νά προσληφθῇ τοιοῦτον.

4) Ἀπό 1.11.1965 ἡ ἐξεύρεσις τῆς ἀντιμισθίας διά ὑπερωριακήν ἐργασίαν, ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί ἐξαιρεσίμους ἡμέρας καί νυκτερινήν ἐργασίαν γίνεται βάσει τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων, ὡς ταῦτα διαμορφοῦνται μετά τήν χορηγουμένην διά τῆς παρούσης αὔξησιν τῶν δραχμῶν 375 μηνιαίως.

Ἡ παροῦσα, ἐφαρμοζομένη εἰς ἅπαν τό ἐν Ἀθήναις κατά τήν 31.10.1965 ἀπασχολούμενον ἑλληνικόν προσωπικόν, ἰσχύει μέχρι τῆς 31.12.1966, ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ κατά τήν 30 Ἰουνίου 1966 λήγουσα σύμβασις τῆς Ἑταιρείας μετά τῆς 7206 Ἀμερικανικῆς Ἀεροπορικῆς Μονάδος ἐντός τῶν πλαισίων τοῦ Ἑλληνοαμερικανικοῦ Προγράμματος τῆς Κοινῆς Ἀμύνης θέλει ἀνανεωθῆ.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα, ὑπεγράφη, εἰς βεβαίωσιν, ὡς κατωτέρω, παρ' ἁπάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συνετάγη δέ εἰς 4 πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνά ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμ-

βαλλομένων καὶ τὸ τέταρτον κατατεθήσεται εἰς τὴν Διεύθυναιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τὰ νόμιμα.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Φεβρουαρίου 1966

—

17929)1417)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 13) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 115 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13 1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ἀποδοχῶν, ὅρων ἐργασίας ὑφαλοχρωματιστῶν καὶ ματσακονιστῶν Πειραιῶς» κατασιᾶσαν ὁριστικὴν μετὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Δ.Δ Δ.Δ. Πειραιῶς γενομένην δήλωσιν τῆς ἐκκαλεσάσης Ἐργοληπτικῆς Ἑνώσεως «Ἡ Ἁγία Βαρβάρα» περὶ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεώς της, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ὑφαλοχρωματιστῶν, Ματσακονιστῶν καὶ Λεβητοκαθαριστῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐργοληπτικῆς Ἑνώσεως «Ἁγία Βαρβάρα» καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ὑφαλοχρωματιστῶν, Ματσακονιστῶν καὶ Λεβητοκαθαριστῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐργοληπτικῆς Ἑνώσεως «Ἁγία Βαρβάρα» ὑφισταμένην διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως :

I. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὑφαλοχρωματιστῶν, ματσακονιστῶν καὶ λεβητοκαθαριστῶν Πειραιῶς, τῶν κεκτημένων τῆς σχετικῆς ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος παρὰ τοῦ Ο.Α.Π., καθορίζονται ὡς κάτωθι :

1) Ἐργατοτεχνῖται ὑφαλοχρωματισταὶ καὶ ματσακονισταὶ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 130.

2) Ἐργατοτεχνῖται λεβητοκαθαρισταὶ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 140

II. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

III. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 7. 11.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1966

—

21206)1581)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ζυμῶν ἀρτοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 137 τῆς 8 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15.2.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 737)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν ζυμῶν ἀρτοποιΐας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 12ην Φεβρουαρίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου α) Ἰωάννης Πυτιλάκης, ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν, καὶ β) Κ. Ἀτάναλης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐργατῶν καὶ Τεχνιτῶν Ζύμης, δέοντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ζυμῶν ἀρτοποιΐας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

	Δραχμαί
α) Λαντζέρης, πολυστροφεύς, κλιβανευς	100
β) Προσοδόρος, ἐκζαχαρωτὴς καὶ βοηθὸς λαντζέρης	93
γ) Εἰδικευμένοι ἐργάται, μὴ συμπεριλαμβανόμενοι εἰς τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας	82
δ) Γυναῖκες πακεταρίστριαι	70
ε) Ἀνειδίκευτοι ἐργάται καὶ ἐργάτριαι δικαιοῦνται τὸ ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθοριζόμενον ἑκάστοτε κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου.	

2) Χορηγεῖται κατ' ἔτος εἰς μὲν τοὺς ἄνδρας μία φόρμα, εἰς δὲ τὰς γυναῖκας μία μπλούζα, ἅτινα ἀνήκουσι κατὰ κυριότητα εἰς τοὺς ἐργοδότας.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1966 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

4) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαρτίου 1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἀσφάλεια θέσεως

Κατὰ τὸ πρὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959 (ΕΕΔ 18, 1271) Δίκαιον ὁ μισθωτός, ὅστις εἰργάζετο πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, εἶχε μόνην νόμιμον βοήθειαν τὴν κατ' ἄρθρον 901 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς παροχῆς τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας του. Ἐκράτει μάλιστα πρὸ τοῦ ν.δ. 2511)1953 ἡ δικαστηριακὴ γνώμη ὅτι αἱ ἀγωγαὶ αὗται (ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ) δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐκδικασθῶσι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. Οὕτω, κανεὶς βεβαίως, κοινωνικῶς σκεπτόμενος, δὲν ἠδύνατο νὰ ἀμφιβάλλῃ, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν εἰς τὸν τομέα αὐτὸν τοῦ Δικαίου οὐσιαστικὴ πράγματι διὰ τὸν μισθωτὸν προστασία, μολονότι τὸ θέμα ἀνεφέρετο εἰς τὴν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ ἀτομικῶς καὶ εἰς τὴν ἐξοικονόμησιν γενικώτερον ἐργασίας διὰ τοὺς ἀνέργους μισθωτούς.

Ὑπὸ τὸ νομοθετικὸν αὐτὸ καθεστὼς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἐκινήθη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1959 διὰ μίαν νέαν νομοθετικὴν ρύθμισιν. Κεντρικὴ σκέψις ὑπῆρξε (ἴδετε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν νόμου 4020) 1959 ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ, ΕΕΔ 18, 1275), ὅτι «ἡ καθιέρωσις εἰδικῆς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ θὰ συντελέσῃ εἰς περιορισμὸν τῆς καθόλου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, μὲ ἀπώτερον ἀποτέλεσμα τὴν προστασίαν τῆς ὑγείας τῶν ἐργαζομένων καὶ τὴν δικαιοτέραν κατανομὴν τῆς ἐργασίας μεταξὺ περισσοτέρων, κατὰ τὸ δυνατόν, ἀτόμων, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ καλῶς πάντοτε σταθμίζων τὸ οἰκονομικὸν συμφέρον ἐπιχειρηματίας θὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ἐξηντλημένου καὶ ἠλαττωμένης ἀποδόσεως μισθωτοῦ καὶ θὰ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀπασχόλησιν ἄλλου, ὅταν γνωρίζῃ, ὅτι, πλὴν τῶν ποινικῶν κυρώσεων διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην, θὰ καταβάλῃ ὅλως ἰδιαιτέραν ἀποζημίωσιν».

Οὕτω ἐψηφίσθη τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020) 1959, τὸ ὁποῖον, ἐκτὸς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἰσχυόντων, τῆς ἀποδόσεως δηλαδὴ εἰς τὸν μισθωτὸν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἐπέβαλε καὶ πρόσθετον ἀποζημίωσιν κατὰ ποσοστὸν 75ο)ο ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ὡς ἰδιωτικῆς ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ ποινῆς διὰ τὴν παράβασιν τοῦ νόμου.

Καὶ τώρα τίθεται τὸ ἐρώτημα: Ἡ πεῖρα ἀπέδειξεν, ὅτι ἡ διάταξις συνετέλεσε νὰ περιορισθοῦν αἱ παράνομοι ὑπερωρίαι;

Δυσκολευόμεθα νὰ πιστεύσωμεν, ὅτι ἡ διάταξις ὤπλισε τοὺς μισθωτούς, εἰς ἐποχὴν μάλιστα ἐκτεταμένης ἀνεργίας, μὲ τὸν ἡρωϊσμὸν τῆς καταγγελίας τῶν παραβάσεων τοῦ νόμου. Διότι εἶναι πράγματι ἡρωϊσμὸς διὰ τὸν μισθωτὸν νὰ ἀντιδικήσῃ πρὸς τὸν ἐργοδότην του, ἐν ὅσῳ ἐργάζεται παρ' αὐτῷ καὶ ἐξοικονομεῖ τὰ στοιχειώδη διὰ τὴν ζωὴν αὐτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του μέσα, νὰ διακινδυνεύσῃ, ἀμυνόμενος, τὴν βιοποριστικὴν θέσιν του, ἐφ' ὅσον τὸν συνέχει πάντοτε ὁ φόβος ὅτι, ἐὰν ἀρνηθῇ τὴν ὑποταγήν του, θὰ εὑρεθῇ εἰς τὸν δρόμον, βεβαιούμενος ὅτι ἀπέναντί του ἵσταται συνήθως ἐγωϊστὴς ἐργοδότης, παραβλέπων ὅτι, ὡς καὶ ὁ ἴδιος, ἔχει καὶ ὁ μισθωτὸς ἀναφαίρετα κατὰ τὸν νόμον δικαιώματα.

Βεβαίως τὸ Δίκαιον τιμωρεῖ τὴν ἐγωϊστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν διὰ τῆς ἀκυρώσεώς της, ὅταν ὑπερβαίνῃ τὸν κοινωνικὸν καὶ οἰκονομικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος (ἄρθρον 281 Α.Κ.). Ἀλλ' εἶναι ἐξ ἴσου βέβαιον, ὅτι, διὰ νὰ τύχῃ τῆς προστασίας του, πρέπει ὁ μισθωτὸς νὰ ἐμπλακῇ εἰς δικαστικοὺς ἀγῶνας, ἐνῶ ἔχει ἤδη χάσει τὴν θέσιν του καὶ βασανίζεται νὰ εὕρῃ τὰ μέσα τῆς ζωῆς του, ἀκόμη δὲ καὶ ὅταν φθάσῃ νὰ δικαιωθῇ ἀπὸ τὴν Δικαιοσύνην, πόσοι πράγματι ἐργοδόται θὰ ὑπάρξουν, οἱ ὁποῖοι θὰ ὑποταχθοῦν εἰς τὸν νόμον καὶ θὰ ἀποκαταστήσουν ἁρμονικὰς τὰς μεταξὺ τῶν μισθωτῶν των σχέσεις.

Ἐξ ἄλλου, ἂς μὴ λησμονῇ τις, ὅτι σπανίως ὑπάρχει τὸ ἐνδεχόμενον ὁ ἔχων ἀνάγκην τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐργοδότης νὰ καταβάλῃ αὐτοπροαιρέτως τὴν εἰδικὴν αὐτὴν ἀποζημίωσιν - ποινὴν τοῦ νόμου, ἐνῶ εἶναι σύνηθες καὶ ὁ μισθωτός, διὰ τὸν ὁποῖον δὲν ἐπαρκεῖ τὸ ἐκ τῆς ἐργασίας του εἰσόδημα, ὅτι δὲν θὰ θελήσῃ νὰ ἀντιδράσῃ εἰς τὴν παροχὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὅταν τοὐλάχιστον ὁ ἐργοδότης τὸν ἀποζημιώσῃ δι' αὐτὴν μὲ τὸ ἀνάλογον ὕψος τοῦ μισθοῦ του.

Ἐὰν τώρα ἔχωμεν ὑπ' ὄψιν τὰ συμβαίνοντα εἰς τὴν δικαστηριακὴν ζωήν, σπανίως θὰ εὑρεθῇ ἀγωγὴ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος τελεῖ ἀκόμη εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν, πρὸς διεκδίκησιν τῶν ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς δικαιωμάτων του, ἐνῷ σχεδὸν δὲν ὑπάρχει ἀγωγὴ ἀπολυθέντος ἢ ἀποχωρήσαντος μισθωτοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν νὰ μὴ φέρωνται εἰς τὸ Δικαστήριον ἀξιώσεις του ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως.

Τοῦτο ἐπιβεβαιώνει τὸ φαινόμενον τῆς ὑποταγῆς τῶν μισθωτῶν, ἐν ᾧ χρόνῳ ἐκτελεῖται ἡ σύμβασις ἐργασίας.

Τί πρέπει, λοιπόν, νὰ γίνῃ; Πρέπει, νομίζομεν, νὰ δώσωμεν εἰς τοὺς μισθωτούς, μὲ εἰδικὰ ὡς πρὸς τοῦτο νομοθετικὰ μέτρα, νὰ πιστεύσουν, ὅτι ἔχουν τὴν ἀσφάλειαν τῆς θέσεώς των καὶ συναπτῶς τοῦ καθημερινοῦ ψωμιοῦ των, ὅταν διεκδικοῦν τὰ νόμιμα δικαιώματά των, ὄχι μὲ τὸ γενικὸν ἄρθρον 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ διὰ τῆς θεσπίσεως βαρυτάτων ἀστικῶν κυρώσεων κατὰ τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος θὰ θελήσῃ νὰ ἀντιδράσῃ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ, διεκδικοῦντος τὰ δικαιώματά του.

Περαιτέρω θὰ ἀνήγομεν εἰς τὰ Δικαστήρια νὰ ἐφαρμόζουν μὲ αὐστηρότητα τοὺς κειμένους νόμους, ἔχοντα ὑπ' ὄψιν τὸ λεχθὲν ὑπὸ τοῦ ἀειμνήστου Δημητρακοπούλου εἰς τὴν Βουλήν: «Ἡ ἀτιμωρησία εἶναι μέγιστος ἐχθρὸς τῆς ἐννόμου τάξεως».

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 9 (591)

Ἀθῆναι, 1 Μαΐου 1966

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΚ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου,
τέως Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

I

Ἡ ratio τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959, δι' οὗ ἀφ' ἑνὸς μὲν καθορίζεται ἡ πρόσθετος ἀμοιβὴ τῆς νομίμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ ἀποζημίωσις τῆς παρανόμου τοιαύτης, εἰς ἣν προστίθεται καὶ ἡ εἰδικῶς θεσπισθεῖσα διὰ τοῦ νόμου τούτου ἀστικὴ ποινή, ὑπῆρξεν ἡ ἀκυρότης τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς ἐκδοθείσης καθ' ὑπέρβασιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιαδοτήσεως τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 21 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955 (Α.Π. 138)1959, ΕΕΔ 18, 245, σύμφωνοι καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕΕΔ 16, 623, ὁ αὐτός, Ἑρμ. ΑΚ ἄρθρων 659, σημ. 38, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 17,337, ἀντίθετος *Α. Σακελλαρόπουλος*, Ν.Δ. 14, 75, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργ. Δίκ., σελ. 136 ἑπομ., Σ.Ε. 746)1957, ΕΕΔ 16, 443, ἴδε σχετικῶς *Π. Βεργοιόπουλον*, ΕΕΔ 18, 352, καὶ 1177, ΕΕΔ 18, 1388). Καίτοι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020 παρῆλθεν ὁλόκληρος ἑπταετία, ἐν τούτοις δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἀποσαφήνισις ὑπὸ τῆς νομολογίας τῆς ἐννοίας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, παρ' ὅλον ὅτι τὸ θέμα τοῦτο καθημερινῶς ἄγεται ἐνώπιον τῶν κατωτέρων Δικαστηρίων καὶ συχνὰ ἀπασχολεῖ τὸν Ἄρειον Πάγον. Ἀκριβῶς δὲ ἡ ἔλλειψις σαφοῦς ἑρμηνευτικῆς γραμμῆς ἐπὶ τοῦ βασικοῦ τούτου θέματος εἶναι ἡ γενεσιουργὸς αἰτία τῶν ἀμφισβητήσεων μεταξὺ ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ καταβλητέου ποσοῦ εἰς τὸν παρανόμως καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων ὁρίων ἐργαζόμενον μισθωτόν, ἐξ ὧν προκαλεῖται ἡ ἀτελείωτος σειρὰ τῶν δικῶν εἰς τὰ κυριώτερα ἀστικὰ κέντρα τῆς Ἐπικρατείας.

II

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959 ὁρίζει:

«Μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ 75 α)ο τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου των».

Ἀνεξαρτήτως τῆς ἐλλείψεως νομικῆς ἀκριβολογίας περὶ τὴν διατύπωσιν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως - ἡ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τοῦ 75 α)ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου δὲν εἶναι ἀποζημίωσις, ὑφ' ἣν ἔννοιαν νοεῖται αὕτη ἐν τῷ Α.Κ., ἀλλ' ἀστικὴ ποινή - ἡ διάταξις αὕτη δημιουργεῖ ἑρμηνευτικὸν θέμα ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς συνολικῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς του ἀπασχολήσεως.

Ἐκ τῆς γραμματικῆς τοῦ νόμου ἑρμηνείας προκύπτει, ὅτι ἡ ἐν προκειμένῳ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, πηγάζουσα ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, ἐπιστηρίζεται ἐπὶ δύο ἐντελῶς

διαφόρων βάσεων καὶ ἀναφέρεται εἰς δύο διάφορα ποσά:

α) Εἰς τὸ ποσὸν τοῦ ὡρομισθίου (ἡμερομίσθιον διὰ τῶν νομίμων ὡρῶν), καθ' ὃ ὁ ἐργοδότης κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιώτερος ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ καὶ

β) Εἰς τὸ ποσὸν τοῦ ὡρομισθίου, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὸ 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου (ἀστικὴ ποινή).

Τὰ ὡς ἄνω δύο ποσὰ συνθέτουν τὴν συνολικὴν ἀξίωσιν, ἣν ἔχει ὁ καθ' ὑπέρβασιν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἐργασθεὶς μισθωτὸς ἔναντι τοῦ ἐργοδότου του.

Ἡ συνθετικὴ αὐτὴ μορφὴ τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, προκύπτουσα ἐκ τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως τοῦ νόμου, ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς εἰσηγητικῆς τούτου ἐκθέσεως (ΕΕΔ 18, 1225), ἥτις, ὡς γνωστόν, ἀποτελεῖ ἑρμηνευτικὸν στοιχεῖον τῆς ἀληθοῦς τοῦ νομοθέτου βουλήσεως (*Γ. Τρίμης*, ΕΕΔ 23, 1409).

III

Ὡς πρὸς τὴν δευτέραν βάσιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ (τὸ 75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου) οὐδὲν ἑρμηνευτικὸν πρόβλημα προκύπτει, διότι πρόκειται περὶ ἰδιωτικῆς ποινῆς, ἥτις ἐπιβάλλεται εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅστις παρὰ τὸν νόμον καὶ ἐπὶ βλάβῃ τῆς ὑγείας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ τοῦ γενικωτέρου κοινωνικοῦ συμφέροντος, ἔκαμε χρῆσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, πέραν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἧς τὸ ποσὸν προσδιορίζεται (75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου) σαφῶς ἐν τῷ νόμῳ (Α.Π. 181)1961, ΕΕΔ 20, 533, Πρωτοδικείου Ἡρακλείου 1190)1965, ΕΕΔ 25, 293, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 371)1963, ΕΕΔ 22, 344, *Γ. Μπαλῆς*, Ἐνοχ. Δίκαιον, Γεν. Μέρος, 1954 § 100, σελ. 338, *Σάντης*, ΈρμΑΚ ἄρθρ. 402 - 409, σημ. 7, *Π. Περρομόπουλος*, ΕΕΔ 18, 1180).

Ἡ νομικὴ σαφήνεια τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀποκαλύπτει μίαν ἀπὸ τὰς χονδροειδεῖς καὶ κραυγαλέας ἀντινομίας καὶ ἀντιφάσεις τῆς ἰσχυούσης ἐργατικῆς νομοθεσίας. Διότι ἡ διάταξις αὕτη, ἐνῷ νομιμοποιεῖ τὴν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὑποχρεοῖ τὸν πολίτικον δικαστὴν εἰς τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῆς ἀστικῆς κυρώσεως, παραλλήλως δὲν αἴρει τὸν ἀξιόποινον χαρακτῆρα τῆς ὑπερβάσεως τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, ἥτις σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ π.δ. τῆς 8.4.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων (*Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, Ἐργατικὸς Κῶδιξ, σελ. 118 καὶ 178).

Ὡναύτως, ἐὰν τὸ καταβαλλόμενον εἰς τὸν μισθωτὸν ὡρομίσθιον εὑρίσκεται εἰς τὸ ὕψος τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων τεθεσπισμένων ὡρομισθίων, οὐδὲν θέμα προκύπτει ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, ἧς δικαιοῦται ὁ μισθωτός, διὰ τὴν παράνομον ὑπερωριακήν του ἀπασχόλησιν. Διότι ἐν προκειμένῳ ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ συμπίπτει μὲ τὸ ποσόν, ὅπερ οὗτος θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν τῆς αὐτῆς εἰδικότητος καὶ μὲ τὰ αὐτὰ προσόντα, ἵνα ἐργασθῇ νομίμως τὰς ὥρας, καθ' ἃς εἰργάσθη παρανόμως ὁ μισθωτός.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν προβάλλει ἑρμηνευτικὸν πρόβλημα ἐν τῷ προσδιορισμῷ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, ὅταν πρόκειται περὶ ἀκυρότητος συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως, διότι παρέχεται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασία, δι' ἣν, κατὰ νομοθετικὴν ἐπιταγήν, ἀπαιτοῦνται ὡρισμένα προσόντα, ὧν στερεῖται οὗτος (χειριστὴς ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, στερούμενος διπλώματος, Α.Π. 640)1965, ΕΕΔ 24, 533, ΝοΒ 13, 1007 σχόλ., Α.Π. 310) 1964, ΕΕΔ 23, 977, Α.Π. 328)1965, ΕΕΔ 24, 1239) καὶ ἀκυρότης, διότι ἡ ἐργασία ὑπὸ τοῦ νόμου παρέχεται πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων.

Εἰς τὴν σύνθετον αὐτὴν περίπτωσιν ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δὲν θὰ γίνῃ βάσει τοῦ ὡραρίου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸ καταβληθὲν εἰς τὸν μισθωτὸν ἡμερομίσθιον, ἀλλὰ τοῦ καταβλητέου εἰς αὐτὸν ὡρομισθίου, μὴ συνυπολογιζομένων τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ἑτέρου μισθωτοῦ,

δστις θὰ ἐξετέλει νομίμως τὴν ὑπὸ τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος τοιαύτην (Α.Π. 124) 1960, ΕΕΔ 19, 450, ἔνθα εἰς σημειώσεις παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν καὶ θεωρίαν, Πρωτ. Ἡρακλείου 1190)1965, ΕΕΔ 25, 293).

Ἡ ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦτο προφανῶς παράλογος.

IV

Ἑρμηνευτικὸν ζήτημα ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ παρανόμως ἐργασθέντος μισθωτοῦ προκύπτει, ὅταν τὸ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβαλλόμενον εἰς τοῦτον ὡρομίσθιον (ἡμερομίσθιον διὰ τῶν νομίμων ὡρῶν) εἶναι ἀνώτερον τοῦ τεθεσπισμένου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου.

Ὡς πρὸς τὴν ἐπιβλητέαν εἰς τὸν ἐργοδότην, τὸν παρανόμως ἀπασχολήσαντα τὸν μισθωτόν, ἰδιωτικὴν ποινήν, δὲν δύναται καὶ ἐν προκειμένῳ νὰ ὑπάρξῃ ἀμφισβήτησις, ὅτι αὕτη θὰ προσδιορισθῇ μὲ βάσιν τὸ καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, διότι αὐτὴ εἶναι ἡ ἐπιταγὴ τοῦ νομοθέτου.

Τὸ Ἀκυρωτικὸν ἔχει ἀποφανθῇ, ὅτι, προκειμένης παροχῆς ὑπηρεσιῶν παρὰ τοῦ μισθωτοῦ, κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας, τὸ δικαίωμα τούτου συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις, οὐδόλως ἐρευνωμένου τοῦ μεγέθους τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν μισθωτὸν ζημίας, ἐξευρισκομένης διὰ τῆς ἀποτιμήσεως τῆς ἐργασίας, ἣν θὰ παρεῖχεν οὗτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τρίτον ἐργοδότην κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων (Α.Π. 356)1965, Ὁλομ., ΕΕΔ 24, 849, Α.Π. 280)1965, ΕΕΔ 24, 989, Α.Π. 295)1965, ΕΕΔ 24, 918, ἔνθα γίνεται μνεία καὶ περὶ τῆς ζημίας τοῦ μισθωτοῦ. Ἴδε καὶ *Γ. Τρίμην*, ΕΕΔ 23, 1413, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς νομολογίαν καὶ θεωρίαν).

Ἡ σύμβασις μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ δευτέρου πέραν τῶν νομίμων ὡρῶν εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὸν νόμον (ἄρθρα 3, 174, 180 Α.Κ.). Ἀκύρου δὲ οὔσης τῆς συμβάσεως ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Κ. (ἄρθρον 904 ἐπ.), ἰσουμένην πρὸς τὴν ἣν προσεκόμισεν ὠφέλειαν (ἀρνητικὴ ὄψις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀφοῦ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ζημία, ἣν ὑπέστη ὁ μισθωτός), συνισταμένην εἰς τὰ ὅσα οὗτος θὰ ἐδαπάνα, ἂν προσελάμβανεν ἕτερον μισθωτόν, ὅστις θὰ εἶχε τὰς αὐτὰς ἱκανότητας καὶ τὰ αὐτὰ προσόντα μὲ τὸν παρανόμως ἐργασθέντα καὶ ὅστις θὰ εἰργάζετο δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ συνθήκας (Α.Π. 709)1963, ΕΕΔ 23, 23, Α.Π. 280)1965, ΕΕΔ 24, 889).

Συνεπῶς ἀποφασιστικὸν στοιχεῖον διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, ὅστις ἀπησχόλησε παρανόμως τὸν μισθωτόν, εἶναι τὸ ἡμερομίσθιον (ὡρομίσθιον), τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν οὗτος εἰς ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ ἱκανότητας πρὸς παροχὴν ἐργασίας, ἣν παρέσχεν ὁ παρανόμως ἐργασθείς.

Οὕτω, κατὰ παγίαν πλέον νομολογίαν, ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς τοῦ ἐργοδότου δὲν καθορίζεται ἐπὶ τῇ βάσει ὑποκειμενικῶν κριτηρίων, ἤτοι τῆς συμβατικῆς σχέσεως τῶν συμβληθέντων μερῶν, ἀλλὰ βάσει ἀντικειμενικῶν τοιούτων, τ.ἔ. τῆς πλασματικῆς σχέσεως τοῦ ἐργοδότου μετὰ τρίτου μισθωτοῦ, ἔχοντος τὰ αὐτὰ μὲ τὸν παρανόμως ἐργασθέντα ἐπαγγελματικὰ προσόντα καὶ ἱκανότητας.

Κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων καὶ ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουν εἰδικαὶ περιστάσεις (297 καὶ 298 Α.Κ.) ἡ ὀφειλομένη εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποζημίωσις τοῦ ἐργοδότου ἀνέρχεται εἰς τὸ ἡμερομίσθιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (Α.Π. 280)1965, ΕΕΔ 24, 889, Πρωτοδικείου Ἡρακλείου 1190)1965, ΕΕΔ 25, 294, ἴδε καὶ *Γ. Τρίμην*, ΕΕΔ 23, 1419, ἔνθα προγενεστέρα νομολογία καὶ θεωρία).

Μόνον δὲ ἂν συντρέχουν εἰδικαὶ συνθῆκαι ἐργασίας (παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἀνθυγιεινὰς ἢ ἐπικινδύνους συνθήκας, ἕνεκεν τῶν ὁποίων εἶναι δύσκολος ἡ ἐξεύρεσις μισθωτῶν) ἢ εἰδικαὶ περιστάσεις (ζήτησις ἐργασίας, ὑπερβαίνουσα τὴν προσφοράν, ὁπότε ἡ ἐξεύρεσις μισθωτῶν ἐπιτυγχάνεται διὰ τῆς παροχῆς ηὐξημένου ἡμερομισθίου) δι-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 282)1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Κ. ΠΑΠΑΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης): Ποία ἡ κατὰ Νόμον ὀφειλομένη ἀποζημίωσις εἰς ἀπολυθέντας ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων, προερχομένους ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων.

Γ ν ω μ ο δ ό τ η σ ι ς: Α'. Ἐπὶ σχετικοῦ θέματος ἔχει ἐκδοθῆ τῇ εἰσηγήσει μας καὶ πάλιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 365)1960 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἔχουσα ὡς κατωτέρω: «1) Γίνονται δεκταὶ τὰς ἐξῆς: α) ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698)1953 (ΕΕΔ 12, 1276), ἑρμηνευσάντος αὐθεντικῶς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 913)1949 κυρωθείσας ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976)1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 434), αἱ διατάξεις τῶν Πράξεων τούτων ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως αὐτοῦ, β) ὅτι ἐφαρμόζονται αἱ Πράξεις αὗται ἐπὶ ἐγκύρων συμβάσεων ἐργασίας (Α.Π. 23)1951, ΕΕΔ 10, 908 (βλέπε ὅμως κατωτέρω μεταβολὴν ἤδη τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου κλπ.) καὶ γ) ὅτι ἐφαρμόζονται ἐπίσης αὗται μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας (Α.Π. 232)1958, ΕΕΔ 17, 523).

Ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἔχομεν σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρον 2 ν.δ. 2410)1953, Α' 124). Ἄρα ἡ πρώτη τῶν προϋποθέσεων συντρέχει, φαίνεται δὲ ὅτι καὶ αἱ δύο λοιπαὶ προϋποθέσεις συντρέχουσιν ἐπίσης, ἤτοι ὅτι ἔχομεν καὶ ἔγκυρον καὶ ἀορίστου χρόνου σύμβασιν. Τὸ ζήτημα συνεπῶς ἐντοπίζεται εἰς τὸ ἐὰν εἶναι, ἐν προκειμένῳ, ἐφαρμοστέαι αἱ ἄνω Πράξεις, δεδομένου ὅτι ὁ Ἐπικουρικὸς Ὀργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.) ἀποτελεῖ Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1768 τῆς 19] 20 Ἀπριλίου 1951. 2) Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 1768)1951 ὁρίζει πράγματι τὰ ἑξῆς: «Προσωρινῶς καὶ μέχρις ὀργανώσεως τῶν ἰδιωτικῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων συνιστᾶται αὐτοτελὴς Ἐπικουρικὸς Ὀργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων, ὅστις ἀποτελεῖ ἴδιον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἑδρεύων ἐν Ἀθήναις, ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἐπικουρικὸς Ὀργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων», προφερόμενος

καιολογεῖται ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου μὲ βάσιν τὸ ηὐξημένον ἡμερομίσθιον, ὅπερ καταβάλλεται εἰς τὸν παρανόμως ἐργασθέντα μισθωτόν.

Εἰς τὰ δικαστήρια τῆς οὐσίας ἐναπόκειται ἡ ἐκτίμησις τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἢ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, ὧν ἕνεκεν δικαιολογεῖται ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου βάσει τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου εἰς τὸν παρανόμως ἐργασθέντα εἰς αὐτὸν μισθωτόν. Καὶ ἡ κρίσις τῶν αὐτὴ ἀσφαλῶς δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, διότι ἀποτελεῖ κρίσιν περὶ τὰ πράγματα, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν φυσικὰ ὅτι εἰς τὸ σκεπτικὸν των θὰ περιλαμβάνηται ἡ αἰτιολογία περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν ἢ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων, περὶ ὧν γίνεται μνεία εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀρεοπαγιτικὰς ἀποφάσεις. Ἡ ἔλλειψις τῆς τοιαύτης αἰτιολογίας, ἥτις καὶ ἀποτελεῖ τὸν κανόνα εἰς τὰς ἀποφάσεις τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, δημιουργεῖ λόγον ἀναιρέσεως συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 10 τοῦ νόμου 3810)1957, ὃν μάλιστα δύναται αὐτεπαγγέλτως νὰ ἐξετάζῃ ὁ Ἄρειος Πάγος κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 7 § 4 τοῦ νόμου τούτου.

Ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὰς ὁποίας ἔχομεν ὑπ' ὄψιν, οὐδεμία τούτων διαφωτίζει, ὑπὸ τὸ ἀνωτέρω πρῖσμα, τὸ θέμα τῆς ἑρμηνείας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959, δι' ὃ καὶ συνεχίζεται ἡ σύγχυσις μεταξὺ τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῆς ὡς εἴρηται διατάξεως μὲ ἀποτέλεσμα τὴν αὔξησιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δικαζομένων ὑποθέσεων.

συντετμημένως διὰ τῶν γραμμάτων «Ε.Ο.Μ.Α.». Ὁ Ὀργανισμὸς οὗτος τελεῖ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.Σ.) καὶ διέπεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος». Ἐκ τοῦ συνόλου ὅμως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ «Ε.Ο.Μ.Α.» ἀποτελεῖ Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, αὐτοδιοικουμένην διὰ λόγους σκοπιμωτέρας λειτουργίας (βλ. *Δένδια*, Διοικητικὸν Δίκαιον, ἔκδ. η', σελ. 222). Τοῦτο προκύπτει ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ νόμου. Οὕτω προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 2, ὅτι ὁ σκοπὸς τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. εἶναι καθαρῶς κρατικός. Ἐκ τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἀπαρτίζεται ἐξ ἀνωτάτων καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν, διοριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Υ.Ε.Α., μετὰ πρότασιν τοῦ Ἀρχηγοῦ τοῦ Γ.Ε.Σ., καὶ δύο ἀνωτέρων ὑπαλλήλων, διοριζομένων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 5, ὅτι τὰ μέλη τοῦ Δ.Σ. ἀντικαθίστανται, δι' ὡρισμένους λόγους, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 6, ὅτι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ε.Ο.Μ.Α., ἐφ' ὅσον ἀναφέρονται εἰς ἀντικείμενον πλέον τῶν 100.000 δραχμῶν, ἐκτελοῦνται μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 7, ὅτι ὁ διοριζόμενος διευθυντὴς εἶναι καὶ οὗτος ἀξιωματικὸς καὶ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 8, ὅτι αἱ προμήθειαι ἐν γένει καὶ ἡ ἐκτέλεσις ἔργων τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἐνεργοῦνται κατὰ παρέκκλισιν τῶν περὶ τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ καὶ ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων διατάξεων, ὅτι αἱ ἀπαιτήσεις εἰσπράττονται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. καὶ ὅτι ἐπὶ τῶν διαχειριστῶν τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν δημοσίων ὑπολόγων. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 9, ὅτι ὁ Ε.Ο.Μ.Α. ἀπαλλάσσεται παντὸς δημοσίου, δημοτικοῦ, κοινοτικοῦ, λιμενικοῦ κλπ. φόρου, τέλους κλπ. καὶ ὅτι ἀπολαύει, ὡς αὐτὸ τὸ Δημόσιον, ἀνεξαρτήτως ἀπασῶν τῶν ἀτελειῶν, ὡς καὶ προνομίων δικαστικῶν, διοικητικῶν, δασμολογικῶν καὶ ἐν γένει πάσης φύσεως οἰκονομικῶν προνομίων ἢ ἀσυδοσιῶν. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 10, ὅτι ἡ προσωρινὴ ἐκτέλεσις κατὰ τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. δὲν ἐπιτρέπεται. Καὶ ἐκ τῶν ἑπομένων 11 - 21 ἄρθρων προκύπτει ἐπίσης τὸ αὐτό, ἤτοι ὅτι πρόκειται περὶ Δημοσίας Ὑπηρεσίας, αὐτοδιοικουμένης. (Σχετικαὶ ἐπὶ τοῦ θέματος εἶναι καὶ αἱ ἀποφάσεις Α.Π. 62)1958, ΕΕΔ 17, 121, Α.Π. 146)1956, ΕΕΔ 15, 390, Σ.Ε. 175) 1950). Σκεπτόμενοι, ὡς καὶ αἱ ἀποφάσεις αὗται σκέπτονται, θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι ἀφοῦ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὁ Ε.Ο.Μ.Α. ἀπολαμβάνει ἐν γένει τῶν πάσης φύσεως οἰκονομικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, ὅτι ἰσχύουν καὶ δι' αὐτὸ αἱ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διότι καὶ αὗται οἰκονομικὸν προνόμιον διὰ τὸ Δημόσιον ἀποτελοῦν. Ἄρα ἐπὶ ἀπολύσεως τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ε.Ο.Μ.Α. ἐφαρμοστέαι τυγχάνουν, ὡς πρὸς τὴν καταβληθησομένην αὐτῷ ἀποζημίωσιν, αἱ ἐν τῇ ἡγουμένῃ σκέψει Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. 3) Ἀλλὰ ἐν προκειμένῳ ὁ Ε.Ο.Μ.Α. πρόκειται νὰ διαλυθῇ διὰ νόμου, ὡς καὶ συνεστήθη, καὶ γεννᾶται τὸ θέμα μήπως τὸ γεγονὸς τοῦτο συνιστᾷ περίπτωσιν ἀνωτέρας βίας καὶ μήπως δὲν ὀφείλεται οὔτε ἡ ἀποζημίωσις τῶν Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπὶ ἀπολύσεων διεπομένων ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ τοῦ β. δ)γματος τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920 γίνονται σχετικῶς δεκτὰ τὰ ἑπόμενα: α) Ὅτι μόνη ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε αὕτη ἐπέρχεται οἰκειοθελῶς, εἴτε ἐκ περιστατικῶν ἀνωτέρας βίας, δὲν συνεπάγεται αὐτὴ αὐτοδικαίαν λύσιν τῶν μετὰ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς συμβάσεων ἐργασίας (πρβλ. Α.Π. 251) 1953, 317)1953), ἀλλ' εἶναι πάντοτε ἀναγκαία ἡ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν, β) ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 2961) 1954, ἡ νόμιμος λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας συνδέεται πρὸς ἐνέργειαν τῆς καταγγελίας ἐγγράφως κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955 (ΕΕΔ 14, 502), γ) ὅτι ἐρευνᾶται μόνον ἡ αἰτία τῆς διαλύσεως διὰ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως, δ) ὅτι, ἐὰν ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως ἐγένετο οἰκειοθελῶς, ὀφείλεται πάντοτε ἡ ἀνωτέρω ἀποζημίωσις (Α.Π. 220)1926), ε) ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς τοιαύτης ἀποζημιώσεως, κατὰ τὸ προμνησθὲν ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3198)1955, συνδέεται πρὸς τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως (ΕΕΔ 17, 1400, κεφ. Α' ἐδάφιον β'), ὄχι ὅμως καὶ ὅταν ἐργοδότης εἶναι τὸ Δημόσιον (Α.Π.

147)1956, ΕΕΔ 15, 362, βλ. καὶ ΕΕΔ 17, 875), στ) ὅτι ἀντιθέτως, ἐὰν ἡ διάλυσις ὀφείλεται εἰς περιστατικὸν ἀνωτέρας βίας, ἐφαρμόζεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4558)1930 (Α.Π. 505)1950, 444)1954) καὶ ζ) ὅτι ἡ ἀναστολή, ἡ διάλυσις τῶν ἐργασιῶν συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς (νομίμως ἐκδοθείσης, Α.Π. 170)1957, ΕΕΔ 16, 376) ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βίαν (Α.Π. 444)1954, 505)1950). Ἐπὶ ἀπολύσεων ὅμως διεπομένων ὑπὸ τῶν 956)1947 καὶ 976)1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπάρχει τὸ ἐδάφιον 2 τῆς δευτέρας, ὅπερ ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἀποφασίζει... ὅπως τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 956 τῆς 17 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ὡς καὶ τὸ διὰ τῆς παρούσης παρεχόμενον, καταβληθῇ εἰς τοὺς δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ. ἀπολυθέντας καὶ ἐφεξῆς ἀπολυομένους ἐκτάκτους καὶ ἡμερομισθίους τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διὰ ποινικὸν ἢ πειθαρχικὸν ἀδίκημα». Τὸ ἐδάφιον τοῦτο καλύπτει καὶ τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἀπολύσεως (βλ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 817 καὶ 818 τῆς 7.10.1947 Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ συνεπῶς ἐπὶ ταύτης ὀφείλεται ἡ ἀποζημίωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 τῆς 17 Νοεμβρίου 1947 καὶ 976 τῆς 27 Νοεμβρίου 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου. ζ) Ἀλλ' εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ γίνουν δεκτὰ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων τὰ ἀκόλουθα: α) ὅτι ὁ Ε.Ο.Μ.Α. δὲν ἀποτελεῖ αὐτοδιοικουμένην Δημοσίαν Ὑπηρεσίαν, λειτουργοῦσαν ὑπὸ τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, β) ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ αὐτοῦ, δὲν διέπονται ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976) 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ νόμου 2112)1920 κλπ. καὶ τοῦ β.δ. τῆς 16)18 Ἰουλίου 1920, γ) ὅτι βάσει τῶν τελευταίων τούτων νόμων δὲν ὀφείλεται οὔτε ἡ ἀποζημίωσις τούτων, διότι τὸ γεγονὸς τῆς διὰ νόμου διαλύσεως τούτου συνιστᾷ περίπτωσιν διαλύσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας καὶ δ) ἐν πάσῃ περιπτώσει ὅτι καὶ ἐφαρμοζομένων τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976)1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου δὲν ὀφείλεται οὔτε ἡ ὑπὸ τούτων ὁριζομένη ἀποζημίωσις, διότι τὸ ἀνωτέρω ἐδάφιον 2 τῆς τελευταίας δὲν καλύπτει καὶ τὴν περίπτωσιν ἀπολύσεως ἐξ ἀνωτέρας βίας, ἣν συνιστᾷ ἡ διὰ νόμου διάλυσις. Δι' ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἀλλὰ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀμφισβητήσεων καὶ δικαστικῶν ἀγώνων, προσέτι δὲ καὶ πρὸς προστασίαν τῶν ἀπολυομένων, οἵτινες, ἐργασθέντες ἐπὶ μακρόν, πρέπει νὰ τύχουν, ἀπολυόμενοι, ἀποζημιώσεως, θὰ πρέπει διὰ τοῦ περὶ διαλύσεως τοῦ Ε.Ο.Μ.Α νόμου νὰ ρυθμισθῇ καὶ τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων».

Β'. Κατόπιν καὶ τῆς ὡς ἄνω γνωμοδοτήσεως ἐξεδόθησαν οἱ κάτωθι Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου: α) ἡ ὑπ. ἀριθ. 99)17.6.1960 «περὶ διαθέσεως τῶν πάσης φύσεως αὐτοκινήτων κλπ. ὑλικῶν τοῦ διαλυθέντος Ε.Ο.Μ.Α εἰς στρατιωτικὰς μονάδας κλπ.» (Α' 94) καὶ β) ἡ ὑπ' ἀριθ. 37) 25.4.1962 «περὶ ρυθμίσεως τῆς τύχης τῆς περιουσίας τοῦ ὑπὸ διάλυσιν Ε.Ο.Μ.Α. καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ» (Α' 66). Αἱ Πράξεις αὗται δὲν ἔχουν εἰσέτι κυρωθῇ διὰ νόμου καὶ συνεπῶς εἶναι ἀνυπόστατοι (Σγουρίτσα Σ.Δ.τ.Α', τεῦχος Α', σελ. 34-35, *Μάνεσης*, ΕΕΝ 1955, σελ. 949 ἐπ., 953 ἐπ., τοῦ αὐτοῦ, Τὸ Συνταγματικὸν Δίκαιον ὡς τεχνική, σελ. 26). Πάντως ὅμως βάσει τούτων καὶ δὴ τοῦ ἄρθρου 2 ἐδάφιον α' περίπτωσις ιυ τῆς πρώτης, ὁριζούσης, ὁ «Ἐκ τῶν ἀνωτέρω 204, τῶν εἰς Σ.Υ.Κ.Ε. διατεθειμένων, ἀριθμὸς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, οὐχὶ πλέον τῶν 52, δύναται νὰ προσληφθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτοῦ. Οἱ οὕτω προσληφθησόμενοι θεωροῦνται συνεχίζοντες τὴν

ὑπηρεσίαν των, δικαιοῦνται δὲ τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες καταβάλλονται καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου ἀπασχολουμένους ὁδηγούς», προσελήφθησαν καὶ ὑπηρέτησαν μέχρι τῆς ἀπολύσεώς των καὶ οἱ ἐν θέματι. Ἀφοῦ ὅμως αἱ ἄνω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, μὴ κυρωθεῖσαι εἰσέτι διὰ νόμου, εἶναι ἀνυπόστατοι, ἡ τοιαύτη πρόσληψίς των, βάσει αὐτῶν, δὲν εἶναι ἔγκυρος. Ἀλλὰ καὶ βάσει τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4436)1929 δὲν εἶναι ἔγκυρος, διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο ἐπιτρέπει τὴν πρόσληψιν ἡμερομισθίου ἐργατικοῦ προσωπικοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπαλληλικοῦ, οἷοι εἶναι οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων (Α.Π.135)1955, ΕΕΔ 14, 593 κλπ.). Καὶ ὑποστηρίζεται βεβαίως ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀποζημιώσεων κλπ. ἐργατικῶν νόμων (2112) 1920, β.δ. 16.7.1920, Πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956)1947 καὶ 976)1947, ἀ.ν. 539)45 κλπ.) δὲν ἐνδιαφέρει, ἂν ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι διά τινα νόμιμον λόγον ἄκυρος ("Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*», Ἑρμ. Α.Κ., ὑπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 19, Α.Π. 425)1960, ΕΕΔ 19, 1312, Α.Π. Ὁλ. 192) 1962, Α.Π. 195)1962, 443)1963, 201)1962, σχόλια ΕΕΔ 21, 149, ΕΕΔ 23, 334) καὶ ὅτι ἀρκεῖ ἡ ὕπαρξις σχέσεως ἐργασίας, ἥτις ἐν προκειμένῳ ὑπάρχει, ἀλλὰ δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ταῦτα δὲν ἰσχύουν, ἐφ' ὅσον εἶναι νόμῳ ἀνεπίτρεπτος ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων ("Ἴδετε πλείονα ἐπὶ τούτου ἐν γνωμοδοτήσει Ν.Σ.Κ. 780)1965, ΕΕΔ 24, 1224). Πάντως ὅμως δέον νὰ ὁμολογηθῇ, ὅτι εἶναι δύσκολος ἡ ἀποδοχὴ τῆς τελευταίας ταύτης ἐκδοχῆς, ἐν ὄψει τοῦ ἱστορικοῦ τῆς παρούσης ὑποθέσεως καὶ τῆς ἐπιειχείας, μεθ' ἧς κρίνονται αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων ("Ἴδετε Π.Α. 8477)1962, ΝοΒ 11, 511).

Ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι ὀφείλεται ἀποζημίωσις, αὕτη εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 3198)1955, προστεθεῖσα διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ νόμου 3789)1957 (καὶ οὐχὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956)1947 καὶ 976) 1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ τοῦτο, ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464)1965, ὁριζούσης τὰ ἑξῆς: «Αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112)1920, ἄρθρον 8 νόμου 3198) 1955, 3789)1957 καὶ 539)1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν, τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου».

Ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι, ἐν περιλήψει, ἡ ἀκόλουθος: α) Ὅτι, ἀφοῦ ἡ πρόσληψις τῶν ἐν θέματι, ὡς ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, ἐγένετο βάσει τῆς ἀνισχύρου, ὡς μὴ κυρωθείσης εἰσέτι διὰ νόμου, ὑπ' ἀριθ. 99)17. 6.1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) (σχετικὴ καὶ ἡ 37)25.4.1962 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου), ἡ πρόσληψις των αὕτη εἶναι ἄκυρος, β) ὅτι καὶ ἐπὶ ἀκύρου ὅμως προσλήψεως, εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεως τοῦ ἀκύρως προσληφθέντος, ὡς ὑποστηρίζεται (μετ' ἀμφιβολιῶν ὅμως) ὀφείλεται ἡ ὑπὸ τῶν νόμων προβλεπομένη ἀποζημίωσις ἀπολύσεως, καὶ γ) ὅτι εἶναι, ἐν προκειμένῳ, ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἡ τοῦ ἄρθρου 8 ἐδάφιον β' τοῦ νόμου 3198)1955, προστεθεῖσα διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3789)1957 (καὶ οὐχὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956)1947 καὶ 976)1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ τοῦτο ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464)1965 καὶ ἡ ἀποζημίωσις αὕτη θὰ πρέπει νὰ καταβληθῇ εἰς τούτους.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΑΜΦΙΣΒΗΤΗΣΕΩΝ

Σύστασις Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων

Αναγωγή διά τοῦ Ν.Δ. 912)1941 τοῦ Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικῶν καταστημάτων εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου.—Ειδικὴ καὶ ἔγκυρος ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας πρὸς ρύθμισιν τῶν περὶ τοῦ Ταμείου διὰ καταστατικοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ Α.Ν. 11.11.1935 «περὶ Οργανισμοῦ τοῦ Υπουργείου Εργασίας».—Επίλυσις ὑπὸ τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας ἀμφισβητήσεων ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.—Υπαγόμενα εἰς αὐτὴν πρόσωπα.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Επικρατείας ὑπῆρξεν αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐπελύθη ἀμφισβήτησις ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικῶν Καταστημάτων ὡρισμένων ὑπαλλήλων τῆς αἰτούσης Εταιρείας.

Τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον, καίτοι συσταθὲν διὰ τῆς ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1939 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 912)1941 ἠξιώθησαν οἱ πόροι αὐτοῦ καὶ ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις, ἔχει κριθῆ ἤδη, ὅτι ἀνεγνωρίσθη οὕτω ἡ νομικὴ προσωπικότης αὐτοῦ καὶ εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου (Σ.Ε. 1032)1953, εἰσηγητὴς *Γ. Κοντογιάννης*, ΕΕΔ 12, 763, Α.Π. 637)1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 1257).

[Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 3 τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ΕΕΔ 14, 607, δὲν δύναται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας νὰ συσταθῇ Ειδικὸς Λογαριασμὸς ἢ Επικουρικὸς Ασφαλιστικὸς Οργανισμὸς ἢ Ταμεῖον Προνοίας ἢ νὰ καθορισθοῦν ἢ τροποποιηθοῦν πόροι ἢ εἰσφοραὶ ὑπὲρ πάσης φύσεως Ασφαλιστικῶν Οργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν].

Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 2 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου, πᾶσα ἀμφισβήτησις, ἀφορῶσα τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν προσώπου τινός, ἐπιλύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ασφαλίσεως.

Διὰ τῆς διατάξεως αὐτῆς, ὡς ἔχει ἑρμηνευθῆ (Α.Π. 637)1958, ἐνθ' ἀνωτ. πρβλ. καὶ Α.Π. 519)1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 19, 157), ἱδρύθη διοικητικὴ δικαιοδοσία τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας, ὅπως ἀποφαίνεται ἐπὶ πάσης ἀμφισβητήσεως, στρεφομένης περὶ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ εἰρημένου Ταμείου, τουτέστιν ἐπὶ θεμάτων δημοσίου κυρίως δικαίου, ἡ κρίσις δὲ περὶ συνδρομῆς τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων, ἅτινα δύνανται νὰ ἐλέγξουν τὰς ὑπουργικὰς ταύτας ἀποφάσεις, ἐπὶ τῷ τέλει ἱκανοποιήσεως τοῦ διὰ τούτων προσβληθέντος τυχὸν δικαιώματος μόνον ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῆς νομιμότητος αὐτῶν, τουτέστιν ὡς πρὸς τὴν κατὰ νόμον καὶ συμφώνως πρὸς τοὺς ὑπὸ τούτων προβλεπομένους ὅρους καὶ τύπους ἐκδοσίν των, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἡ διάταξις αὕτη οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὰ ἄρθρα 8, 22, 27, 28, 82 καὶ 86 - 90 τοῦ Συντάγματος.

[Σημειοῦται, ὅτι ἡ ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ θεσπιζομένη ἐξουσία τοῦ Υπουργοῦ Εργασίας δι' ἐπίλυσιν ἀμφισβητήσεων ὡς πρὸς τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα, ὄχι ἀσυνήθης ἐν τῇ νομοθεσίᾳ, γενικεύεται ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 4497)1966 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.», (ΕΕΔ 25, 316), ὁριζομένου ὅτι πᾶσα ἀμφισβήτησις περὶ τὴν ὑπαγωγὴν κατηγορίας τινὸς ἐργαζομένων ἢ προσώπου τινὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν Οργανισμοῦ Κοινωνικῆς Ασφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Υπουργείου Εργασίας, ἐπιλύεται διοικητικῶς

κατὰ διαδικασίαν, ὁρισθησομένην διὰ β δ)τος μέχρις ἐνάρξεως τῆς λειτουργίας τῶν διοικητικῶν ἀσφαλιστικῶν δικαστηρίων, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως].

Δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐν συνεχείᾳ καὶ τῆς προηγουμένης νομολογίας του (ἴδετε ἀνωτέρω), ὅτι τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε καὶ *Γ. Τρίμη*, ΕΕΔ 22, 5 ἑξ.) ἔχει ἐγκύρως συσταθῆ καὶ λειτουργεῖ ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου καὶ ὅτι ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ρύθμισις τῶν περὶ τοῦ Ταμείου θεμάτων εἶναι ἔγκυρος, ὡς εἰδική. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ *Γ. Τρίμη*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ὡς πρὸς τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον πρόσωπα ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1062)1965 (εἰσηγητὴς *Ν. Μπουρόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1057) καὶ παραπομπὰς καὶ εἰς λοιπὰς ἀποφάσεις τοῦ Σ.Ε. εἰς σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 24, 1057.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 547)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαμπούρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαγεωργίου, Χ. Κουτσουράκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 17325)Σ.89 τῆς 9 Ἀπριλίου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐπελύθη κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀμφισβήτησις μεταξὺ τῆς αἰτούσης Ἑταιρείας καὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ἀφορῶσα εἰς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου τούτου ὁκτὼ ὑπαλλήλων αὐτῆς, ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ „*„ ἀποθήκην αὐτῆς. Ἡ αἴτησις αὕτη, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην ταύτην τὸ ρηθὲν Ταμεῖον, αἰτούμενον τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Τὸ μνημονευθὲν Ταμεῖον συνεστήθη ἀρχικῶς διὰ τῆς ἀπὸ 2.6.1939 συλλογικῆς συμβάσεως, ἐπηκολούθησεν ὅμως τὸ ν.δ. 912)1941, κυρωθὲν διὰ τῆς 324)1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὁποίου ἀφ' ἑνὸς μὲν καθωρίσθησαν, αὐξηθεῖσαι, αἱ εἰσφοραὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἀσφαλισμένων καὶ ἐπεξετάθη ἡ ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχομένη ἀσφάλισις εἰς τὰς πόλεις Βόλου καὶ Καλαμῶν, ἐπιτραπείσης καὶ τῆς περαιτέρω δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐπεκτάσεως αὐτῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου (παράγρ. 3), ὅτι διὰ καταστατικοῦ, ἐγκρινομένου κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», καθορισθήσονται τὰ τῆς ὀργανώσεως, τῆς διοικήσεως, τῆς χορηγήσεως παροχῶν, τὰ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα, ὡς καὶ πᾶσα λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ σκοποῦ τοῦ Ταμείου. Οὕτω διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τὸ μνημονευθὲν Ταμεῖον ἀνήχθη εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου καὶ κατέστη φορεὺς κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης παρεχομένης ἐξουσιοδοτήσεως θέλει κριθῇ ἡ νομιμότης τοῦ διὰ τοῦ καταστατικοῦ γενομένου καθορισμοῦ τῶν ἀσφαλιστέων προσώπων.

Ἡ ρηθεῖσα ἐξουσιοδότησις, ἀποβλέπουσα εἰς τὴν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ν.δ. τῆς 11.11.1935 ὁριζομένην διαδικασίαν ρύθμισιν ὡρισμένων θεμάτων τοῦ Ταμείου τούτου, εἶναι καθ' ἑαυτὴν εἰδικὴ καὶ ἔγκυρος, ἀδιαφόρως τῆς λόγῳ τῆς εὐρύτητός της, ὡς ἀποβλεπούσης εἰς τὴν τροποποίησιν τοῦ συνόλου τῶν καταστατικῶν διατάξεων πάντων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀκυρότητος τῆς εἰς ἣν παραπέμπει διατάξεως.

Ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις

ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὁρίζοντος, ὅτι «πᾶσα ἀμφισβήτησις, ἀφορῶσα τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου προσώπου τινὸς ἐκ τῶν εἰς τὰ κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐμπορικὰ καταστήματα καὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένων, λύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως».

Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω ἐξουσιοδοτήσεως ὡς ἀσφαλιστέοι ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Ταμεῖον καθωρίσθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ πάντες οἱ ὑπάλληλοι χονδρικῆς καὶ λιανικῆς πωλήσεως καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν πάσης φύσεως τῶν περιφερειῶν τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῶν πόλεων Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Βόλου καὶ Καλαμῶν, πλὴν τῶν καταστημάτων φαρμακευτικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν διατροφῆς, οἱ παρέχοντες ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι οἱασδήποτε ἀμοιβῆς κλπ. Διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ὡς κριτήρια διὰ τὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἐθεσπίσθησαν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, συνισταμένης εἰς τὴν χονδρικὴν ἢ λιανικὴν πώλησιν ἐμπορευμάτων, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ χαρακτὴρ τοῦ χώρου, ἔνθα παρέχεται ἡ ἐργασία αὕτη ὡς ἐμπορικοῦ καταστήματος, ἀποθήκης ἢ πρατηρίου. Οὕτω, πλὴν τῶν καθ' ἑαυτὸ ἐμπορικῶν καταστημάτων, νοουμένων ὑπὸ τὴν συνήθη αὐτῶν ἐξωτερικὴν διαμόρφωσιν, περιελήφθησαν καὶ αἱ ἀποθῆκαι, ὡς τοιούτων ὅμως νοουμένων, κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τῶν χώρων, εἰς οὓς ἐνεργεῖται ἐμπόριον, εἴτε χονδρικῶς, εἴτε λιανικῶς, ἔστω καὶ ἂν οἱ χῶροι οὗτοι δὲν φέρωσι τὴν συνήθη μορφὴν ἐμπορικοῦ καταστήματος. Αἱ ἀποθῆκαι ὅμως, τὰς ὁποίας χρησιμοποιοῦσιν ἀναγκαίως αἱ βιομηχανίαι πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ἰδίων αὐτῶν προϊόντων καὶ χονδρικὴν πρὸς τὸ ἐμπόριον διάθεσιν αὐτῶν, ἐφ' ὅσον οἱ χῶροι οὗτοι δὲν προσλαμβάνουσι τὴν μορφὴν ἐμπορικοῦ καταστήματος, δὲν ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν ἔννοιαν ταύτην, ἄλλωστε δὲ ἡ ὑπαγωγὴ τοῦ προσωπικοῦ τούτων εἰς τὸ διὰ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων προβλεπόμενον νομοθετικῶς Ταμεῖον θὰ ἐξήρχετο τῶν ὁρίων τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι, ὡς διεπιστώθη ὑπὸ τῆς διενεργησάσης τὴν ἐπιτόπιον ἔρευναν Ἐπιτροπῆς, τῆς συγκροτηθείσης ἐκ μελῶν τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἡ προσφεύγουσα διατηρεῖ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ „*„ ἀποθήκην, ἔνθα διατίθενται πρὸς πώλησιν χονδρικῶς πρὸς τρίτους πλεκτὰ ἐσώρρουχα», ὡς προκύπτει δὲ ἐκ τοῦ ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1963 σχετικοῦ πρακτικοῦ ἡ ἐκ τριῶν μελῶν συγκροτηθεῖσα ὡς ἄνω Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν μετάβασιν αὐτῆς εἰς τὸν μνημονευθέντα χῶρον διεπίστωσεν, ὅτι ἡ αἰτοῦσα διατηρεῖ ἀποθήκην, ἔνθα πωλοῦνται χονδρικῶς πρὸς τρίτους πλεκτὰ ἐσώρρουχα. Τὰ εἴδη ταῦτα εἰδικῶς συσκευασμένα ἔχουσι τοποθετηθῆ εἰς ράφια ἐν τῇ ἀποθήκῃ, ἥτις καταλαμβάνει τὸν μεγαλύτερον εἰς ἔκτασιν χῶρον τοῦ πρώτου ὀρόφου τοῦ κτιρίου. Τὰ πωλούμενα εἴδη κατασκευάζονται εἰς τὸ ἐνταῦθα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ „*„ ἐργοστάσιον τῆς Ο.Ε. „*„, ἤτοι αὐτῆς τῆς αἰτούσης.

Τὰ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως βεβαιούμενα, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, πραγματικὰ περιστατικά, ἤτοι ὅτι ἡ αἰτοῦσα ἐπιχείρησις διατηρεῖ ἀποθήκην, ἔνθα ἐναποθέτει καὶ πωλεῖ χονδρικῶς τὰ ἴδια αὐτῆς προϊόντα, δὲν δύνανται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, νομίμως νὰ στηρίξωσι τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην ταύτην ἐργαζομένου προσωπικοῦ εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ παρεμβαίνοντος Ταμείου καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀντιθέτως κρίνασα εἶναι ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Άρμόδιον δι' αύτήν έκ τοῦ Νόμου συλλογικόν όργανον

Διαδικασία καὶ λόγοι ἀπολύσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν κατ' Α.Ν. 1836) 1951.—Ἀντικατάστασις, ἐπὶ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου.—Πρόσληψις δικηγόρων.—Ἐξουσία Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 Α.Ν. 244)1936 ἢ τοῦ οἰκείου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, παραλλήλως πρὸς δυνατότητα ἀνακλήσεως τοποθετήσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.—Ἀπόλυσις κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, καὶ ὄχι τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου.

Τὰ ἱστορικὰ τῆς ὑποθέσεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς :

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων (Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου) ἀπελύθη ὁ αἰτῶν δικηγόρος, τοποθετημένος παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, δι' ἀνάρμοστον συμπεριφοράν.

Πρὸς τὴν ἀπόφασιν ταύτην διεφώνησεν ὁ κυβερνητικὸς ἐπίτροπος, ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου ὑπέβαλεν αἰτησιν πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως ἄρῃ τὴν ἀναφυεῖσαν διαφωνίαν δι' ἀποφάσεώς του, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 § 8 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου.

Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἦρε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73028)3619)4.8.1965 ἀποφάσεώς του τὴν διαφωνίαν, ἀποφανθεὶς ὅτι ἁρμόδιον πρὸς διαπίστωσιν τῶν προϋποθέσεων πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ αἰτοῦντος τυγχάνει τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. Τὸ διοικητικὸν συμβούλιον τοῦ Ταμείου ἔκρινε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1016)10.9.1965 ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ρηθεῖσα ὑπουργικὴ ἀπόφασις ὑπεβλήθη ἐκπροθέσμως καὶ ὅτι ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐδεσμεύετο ὑπ' αὐτῆς. Οὕτω δὲ ἀπεφάσισε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς προηγουμένης ἀποφάσεώς του καὶ ὥρισε τὴν ἑπομένην ἡμέραν ὡς χρονολογίαν ἀπολύσεως τοῦ αἰτοῦντος.

Ἀμφοτέρας τὰς ἀποφάσεις ταύτας τοῦ Ταμείου προσέβαλεν ὁ αἰτῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεώς του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 4185)1961 (ΕΕΔ 20, 1231, ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) διὰ τὴν ἀπόλυσιν τῶν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον τοποθετουμένων πολεμιστῶν (μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ δικηγόροι), προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244) 1936 (ἁρμοδίας δι' ἀπόλυσιν καὶ τῶν λοιπῶν πολεμιστῶν) ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου.

Σκοπὸς τῆς διατάξεως αὐτῆς κατὰ τὴν Σ.Ε. 1480)1963 (εἰσηγητὴς *Π. Νικολαΐδης*, ΕΕΔ 13, 68) ὑπῆρξε νὰ ὑπαγάγῃ τὰ πρόσωπα ταῦτα εἰς τὴν ἁρμοδιότητα ἑτέρων συλλογικῶν ὀργάνων, παρεχόντων ἀναλόγους, ἂν μὴ μείζονας, λόγῳ τυχὸν συνδρομῆς καὶ περαιτέρω ἐνδίκου ὑπὲρ αὐτῶν προστασίας, ἐγγυήσεις (Ἴδετε καὶ Α.Π. 695)1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 17, 1222, Α.Π. 172)1959, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 18, 873), ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, εἰς τὴν διαταξιν ὑπάγονται καὶ ἀναγκαστικῶς διοριζόμενοι δικηγόροι (Α. Π. 355)1953, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 12, 786).

Συνεπῶς καὶ ὡς δέχεται καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα, εἰδικῶς εἰς τὴν περίπτωσιν δὲν ἦτο ἁρμόδιον τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου (ὡς πρὸς αὐτὸ ἴδετε καὶ πειθαρχικοῦ συμβουλίου Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν 28) 1964, εἰσηγητὴς *Ἰω. Γρηγορίου*, ΕΕΔ 23, 603, καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα), ἀλλὰ τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἐπιβολὴν ποινῶν Συμβούλιον τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.

Ἔχει πρόσθετον ἐνδιαφέρον ἡ ἀπόφασις αὐτη, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 20 § 1β τοῦ προσφά-

του νόμου 4507)1966 «περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών τών δικηγόρων κλπ.» διευρύνθη ὁ κύκλος τών προστατευομένων πολεμιστῶν δικηγόρων, ὁρισθέντος ὅτι «δικηγόροι πολεμιστα!, διορισθέντες ἢ προσληφθέντες μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἄνευ τῆς διαδικασίας τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 εἰς τὸ Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ., Ὀργανισμούς, Ἐπιχειρήσεις ἢ Ἱδρύματα, Συνεταιρισμούς, ὑπάγονται εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τάς προϋποθέσεις ταύτας. Οἱ ἀνωτέρω ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλλουν εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν των ἐντός ἑξ μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος πρακτικόν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀ.ν. 1836)1951».

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 727)1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταυρινόπουλος*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Καλλιβωκᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Σκαλούμπακας, Λ. Ἀστρίτης, Γ. Θ. Ποϋσκουρης

Διά τῆς ὑπό κρίσιν, νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως, διώκεται ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031 τῆς 23ης Ἰουνίου 1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, δι' ἧς ἐκρίθη ὁ αἰτῶν, δικηγόρος, τοποθετηθείς παρά τῷ Ταμείῳ τούτῳ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ἀπολυτέος δι' ἀνάρμοστον συμπεριφοράν καί 2) τῆς ὑπ' ἀριθ. 1046 τῆς 10ης Σεπτεμβρίου 1965 ἀποφάσεως τοῦ ρηθέντος Ταμείου, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ ἐκτέλεσις τῆς προηγουμένης ὡς ἄνω ἀποφάσεως αὐτοῦ καί ὡρίσθη ἡ 11η Σεπτεμβρίου 1965 ὡς ἡμέρα ἀπολύσεως τοῦ αἰτοῦντος.

Τό ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 «περί τροποποιήσεως καί κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περί προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καί λαβόντων μέρος εἰς τόν ἀγῶνα ἐναντίον τῶν συμμοριτῶν», ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185)1961, ὁρίζει, ὅτι: «1) Ἀπόλυσις τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ νόμου 751)1948, ν.δ. 1196)1949 καί τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 καί τῶν τοποθετουμένων ἐφεξῆς ἐπιτρέπεται εἰς τάς ἑξῆς περιπτώσεις καί ὑπό τάς κάτωθι προϋποθέσεις: Α) Αὐτοδικαίως... Β) Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244)1936 καί 771)1937, α) ... β) δι'... καί ἀνάρμοστον συμπεριφοράν .... 2) Προκειμένου περί Δημοσίου καί τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἡ ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244) 1936 ἀντικαθίσταται δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρός ἐπιβολήν πειθαρχικῶν ποινῶν συμβουλίου...».

Ἐξ ἄλλου τό ἄρθρον 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 1836 προβλέπει ἐν μέν ταῖς παραγράφοις 1 καί 2 περί τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν παρ' ἐπιχειρήσει καί λοιποῖς νομικοῖς προσώποις, ἐν δέ τῇ παραγράφῳ 3, ὡς ἀντικατεστάθη αὕτη διά τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657)1953, ὁρίζει, ὅτι «τά κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καί τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τήν πρόσληψιν ἑνός δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπό τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργός τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεων αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τούς ἐκ τῶν ὡς ἄνω.... ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνός δικηγόρου.... Διορισμοί τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νά ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει, ὅτι, παραλλήλως πρός τήν ὑπό τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 3 § 3 παρεχομένην εἰς τόν Ὑπουργόν Ἐργασίας ἐξουσίαν ἀνακλήσεως τῶν πράξεων τοποθετήσεως δικηγόρων παρ' ὑποχρέοις πρός τοῦτο προσώποις, ὁρίσταται καί ἡ ἐξουσία τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244)1936 ἢ τοῦ οἰκείου πειθαρχικοῦ συμβουλίου κατά τήν ἐν ἄρθρῳ 7 §§ 1 καί 2 τοῦ ἀ.ν. 1836 διάκρισιν, πρός ἀπόλυσιν διά τούς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ καθοριζομένους λόγους παντός προσώπου, τοποθετηθέντος ἀναγκαστικῶς βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀναγκαστικοῦ τούτου νόμου, ἐν οἷς περιλαμβάνονται, κατά τήν παράγραφον 3 αὐτοῦ, καί οἱ δικηγόροι. Κατ' ἀκολουθίαν, ὁ λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἁρμόδιον ὄργανον πρός ἀπόλυσιν δικηγόρου, τοποθετηθέντος κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836, τυγχάνει ἀποκλειστικῶς ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Τό ἄρθρον 64 τοῦ Κώδικος περί Δικηγόρων (ν. δ. 3026)1954) ὁρίζει, ὅτι «1) Ἡ παράβασις τῶν καθηκόντων καί τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἐπιβαλλομένων τῷ δικηγό-

ρω ἐκ τε τῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος, τοῦ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ὡς καὶ ἐξ ἀποφάσεώς τινος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ, ἀποτελεῖ πειθαρχικὸν παράπτωμα, κρινόμενον καὶ κολαζόμενον ὑπὸ τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου τοῦ Συλλόγου κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις διὰ πειθαρχικῆς ποινῆς, ἀνεξαρτήτως πάσης ποινικῆς εὐθύνης ἢ ἄλλης συνεπείας κατὰ τοὺς κειμένους νόμους. 2) Εἰς τὰς διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ὑπόκεινται καὶ οἱ δικηγόροι Νομικῶν Προσώπων, ἀποκλειομένης πάσης ἄλλης ἐπ' αὐτῶν πειθαρχικῆς ἐξουσίας, ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῶν ...». Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ ἀπολύσεως δικηγόρων ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836, δι' οὓς δὲν εἶναι ἐλευθέρα ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, ἀλλ' οἵτινες, καίτοι ἐξακολουθοῦν νὰ ὑπόκεινται εἰς τὴν κατὰ τὰ ἄνω γενικὴν πειθαρχικὴν ἐξουσίαν τοῦ οἰκείου Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ἀπολύονται καθ' ὃν ἀποκλειστικὸν τρόπον ὁρίζει τὸ ἄρθρον 7 αὐτοῦ, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὑπάγεται, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, πᾶν πρόσωπον, τοποθετούμενον βάσει τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ, ἤτοι, προκειμένου μὲν περὶ δικηγόρων τοποθετηθέντων παρὰ Νομικοῖς Προσώποις Δημοσίου Δικαίου ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ χωρεῖ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν συμβουλίου τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, προκειμένου δὲ περὶ δικηγόρων τοποθετηθέντων παρὰ τοῖς λοιποῖς ὑποχρέοις κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 244)1936 (βλ. Σ.Ε. 652)1953). Κατ' ἀκολουθίαν, δοθέντος ὅτι τὸ Ταμεῖον Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων τυγχάνει Νομικὸν Προσωπον Δημοσίου Δικαίου (ἄρθρον 4 τοῦ κανονισμοῦ αὐτοῦ, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ'ἀριθ.22359)1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. 228, παράρτημα, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33400)Σ. 370)1956 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, Φ.Ε.Κ. 121 τ. Β') ἁρμόδιον ὄργανον πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ αἰτοῦντος βάσει τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1836 τυγχάνει τὸ ἁρμόδιον πρὸς ἐπιβολὴν τῆς πειθαρχικῆς ταύτης ποινῆς συμβούλιον τοῦ Νομικοῦ τούτου Προσώπου, οὐχὶ δὲ τὸ πειθαρχικὸν συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, οὐδ' ἡ οἰκεία Ἐπιτροπὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244)1936, ἀπορριπτέου καθισταμένου τοῦ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγου ἀκυρώσεως.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ β. δ)τος τῆς 23)31 Δεκεμβρίου 1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου ὑπάγεται καὶ τὸ καθ' οὗ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις Ταμεῖον, ἅτε μὴ περιλαμβανόμενον εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 25 αὐτοῦ καθοριζομένας ἐξαιρέσεις, «1).. 2).. 3) τὸ διοικητικὸν συμβούλιον δύναται νὰ ἐπιβάλλῃ τὰς ποινὰς μέχρι καὶ τοῦ προστίμου τῶν ἀποδοχῶν τριῶν μηνῶν. 4) Τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον καὶ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δύνανται νὰ ἐπιβάλλουν πᾶσαν ποινήν». Κατ' ἀκολουθίαν τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 133 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καθοριζομένην πειθαρχικὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς παύσεως δύναται νὰ ἐπιβάλῃ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ρηθέντος Ταμείου μόνον τὸ ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον αὐτοῦ, ἤτοι τὸ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 120960)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 681 τ. Β') καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ρηθέντος β. δ)τος τῆς 23)31. 12.1955 συσταθὲν πενταμελὲς κοινὸν ὑπηρεσιακὸν συμβούλιον παρὰ τῷ Ταμείῳ Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων, ὅπερ οὕτω τυγχάνει ἁρμόδιον καὶ διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1836 ἀπόλυσιν τοῦ αἰτοῦντος.

Κατὰ ταῦτα ἀναρμοδίως ἀπελύθη ὁ αἰτῶν διὰ τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ὡς εἴρηται Ταμείου, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως, δι' ὃν δέον ὅπως, δεκτῆς γενομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀκυρωθῶσιν αὗται, παρελκούσης οὕτω τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΕΙΣ ΘΕΣΙΝ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Προϋποθέσεις διορισμού κατ' Α.Ν. 1836)1951

Ὑποχρέωσις τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 § 1 Α.Ν. 1836)1951 ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν πολεμιστῶν κατὰ τὸ ἐν αὐτῷ ποσοστόν, ἀναλόγως τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ.—Ὑπόχρεοι πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου καὶ διαδικασία προσλήψεως, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως δικηγόρων δυνάμει τῆς γενικῆς περὶ προσωπικοῦ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 Α.Ν. 1836)1951, συνδεομένων τῶν δικηγόρων μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ δικηγόρου κατ' ἀ.ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4185)1961, εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ.

Ἔχει ἤδη νομολογηθῆ (Σ.Ε. 2346)1963, εἰσηγητὴς *Α. Ἰατρίδης*, ΕΕΔ 33, 94, ἴδετε καὶ Α.Π. 451)1963, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 33, 925 (διὰ τὸν Ο.Τ.Ε.), Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 15632)1964, εἰσηγητὴς *Γ. Πλαγιανάκος*, ΕΕΔ 33, 1228), ὅτι μετὰ τὸ ν.δ. 4185)1961 καὶ ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ, ὡς μὴ ἐξαιρουμένη διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους, ὑπάγεται εἰς τὴν ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ἀρκεῖ νὰ τηρηθῆ ἡ νόμιμος διαδικασία διὰ τὴν τοποθέτησιν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας (Σ.Ε. 2736)1965, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 25, 284 καὶ ἄλλαι).

Οὕτω ὑπάγεται καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 (ΕΕΔ 20, 1223) πρόσληψιν πολεμιστοῦ δικηγόρου.

Εἶναι ὅμως καταφανές, ὅτι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὁ διορισμὸς δικηγόρου εἰς τοὺς ὑποχρέους πρὸς πρόσληψιν δὲν γίνεται, ὡς δι' τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικόν, βάσει τοῦ ὑπηρετοῦντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προσωπικοῦ, ἀλλὰ κατὰ τὴν ὑπὸ ἄλλας προϋποθέσεις (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε ΕΕΔ 24, 1425, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας νομολογία) διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951.

Οὕτω καὶ χωρὶς νὰ ὑπάρχῃ ἀμφιβολία τις καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 454)1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Στασινό-*

ποτλος

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Ἀλ. Δήμτσας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Βεγλερῆς, Ἀθ. Τομαρᾶς, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους Δ. Ρουτσάκος

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀσκουμένη κατὰ νόμον ἀτελῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς παραβόλου (ν. 1468)1950, ἄρθρον 4 § 1, καὶ β.δ. 28)28 Ἰανουαρίου 1951, ἄρθρα 35 καὶ 36), διώκουσα τὴν ἀκύρωσιν α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 254)1964 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ (Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ) ὡς δικηγόρος βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ὁ προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου δικηγόρος Θ.Ζ. καὶ β) τῆς ὑπ' ἀριθ. 259)1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ αἰτούσῃ ὡς δικηγόρος βάσει τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 ὁ προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου δικηγόρος Δ.Π., τυγχάνει ἐξεταστέα μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρώτην τῶν προσβαλλομένων (ὑπ' ἀριθ. 254)1964) πράξεων, δεδομένου, ὅτι κατὰ τῆς δευτέρας (ὑπ' ἀριθ. 259)1964) ἡ αἰτοῦσα κατέθεσε χωριστὸν δικόγραφον.

Νομοτύπως παρεμβαίνουσιν οἱ Θ. Ζ. διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1965 δικογράφου καὶ Δ.Π. διὰ τοῦ ἀπὸ 25 Ὀκτωβρίου 1965 δικογράφου, ἔχοντες ἔννομον συμφέρον εἰς τὴν διατήρησιν τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων.

Μετὰ τὴν κατάθεσιν χωριστοῦ δικογράφου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 259)1964 προσβαλλομένης πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἡ ὑπὲρ τοῦ κύρους αὐτῆς ἀσκηθεῖσα παρὰ τοῦ Δ.Π. παρέμβασις κατέστη ἄνευ ἀντικειμένου.

Ἡ αἰτοῦσα Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ, ἀποτελοῦσα, ὡς ἐκρίθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου (2211)1960),

ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας, ἐπιχορηγουμένην ὑπὸ τοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836)1951, ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4185)1961 ἀπαλλασσομένη τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς πρόσληψιν πολεμιστῶν καὶ ὑπήχθη εἰς τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται σύμβασις μετὰ τοῦ Δημοσίου, κυρωθεῖσα διὰ νόμου, ἀπαλλάσσουσα ταύτην ρητῶς τῆς τοιαύτης ὑποχρεώσεως, οὐδὲ ἐπικαλεῖται ἡ αἰτοῦσα τοιαύτην σύμβασιν (Σ.Ε. 2346) 1962). Συνεπῶς ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως ἐρειδόμενος πρῶτος λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836) 1951 «πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἡμεδαπὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας, μὴ ἐπιχορηγούμεναι ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἔστω καὶ ἂν αὐταὶ ἔχωσι τὴν μορφὴν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον ἀπησχόλουν προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνωσι δυνάμει τοῦ παρόντος νόμου πολεμιστὰς ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7 ο)ο τοῦ παρ' ἑκάστης τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων . . . Ὡς προσωπικὸν νοοῦνται οἱ ὑπηρετοῦντες παρὰ τοῖς ὡς ἄνω ὑποχρέοις ὑπάλληλοι, ἐργατοτεχνῖται καὶ ὑπηρέται, ἀνεξαρτήτως τοῦ τύπου καὶ τῆς μορφῆς τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις συνδέει τούτους μετ' αὐτῶν». Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 3, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657)1953 : «Τὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω, εἰς οὓς περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ 10μηνον. Διορισμοὶ τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ».

Αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1836) 1951 ρυθμίζουν τὰ τῆς ἀναγκαστικῆς πρόσληψεως (τοποθετήσεως) τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτων προστατευομένων πολεμιστῶν ὑπὸ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο. Καὶ ἡ μὲν παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 3 διαλαμβάνει περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς προσλήψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προστατευομένων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ὑπὸ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων οἱασδήποτε μορφῆς κλπ., ἀναλόγως τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, εἰς ὃ δὲν περιλαμβάνονται καὶ οἱ δικηγόροι, ὡς μὴ ἀνήκοντες εἰς οὐδεμίαν τῶν τριῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, ἀλλὰ συνδεόμενοι μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς, ἡ δὲ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 3 προβλέπει ἀποκλειστικῶς περὶ τῆς ἀναγκαστικῆς προσλήψεως ἑνὸς δικηγόρου παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο καὶ κατὰ τὴν ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένην διαδικασίαν. Συνεπῶς, ὑπαρχούσης ἐν τῷ νόμῳ εἰδικῆς διατάξεως, προβλεπούσης τὰ τῆς τοποθετήσεως δικηγόρων, ἀποκλείεται ἡ τοποθέτησις δικηγόρων δυνάμει τῆς γενικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3, προβλεπούσης τὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν εἰς ποσοστὸν 7 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 254)1964 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλου προκύπτει (ὑπ' ἀριθ. 2634)ΙΙΙΙ, 57898) 2423 τῆς 27 Σεπτεμβρίου 1965 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας) ὁ παρεμβαίνων Θ. Ζ. ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὡς δικηγόρος βάσει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 ἀ. ν. 1836)1951 πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ποσοστοῦ 7ο)ο ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων δικηγόρων. Ἡ τοιαύτη ὅμως τοποθέτησις τοῦ παρεμβαίνοντος δὲν τυγχάνει νόμιμος, διὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, δι' ὃ καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως καὶ παρελκούσης ὡς ἀλυσιτελοῦς τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΥΠΟ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Παροχή έργασίας ύπό όδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου εἰς Δῆμον

Δέσμευσις ὑπό συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν πρὸς ταύτας ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων.—Ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ εἰδικαὶ τοιαῦται.—Χρόνος δεσμεύσεως ὑπό γενικῶς ὑποχρεωτικῶς ἐκτελεστῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων.—Ἀπαγόρευσις παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς.—Δικαίωμα ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως.—Νόμιμος μισθός.—Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας.—Δικαίωμα ἀδείας κατ' Α.Ν. 539/1945.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὑπῆρξεν ἐφαρμογὴ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2)1960, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)1960, ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 19, 992) καὶ ὑπ' ἀριθ. 30)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 23, 51) περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἁπάσης τῆς χώρας (ΕΕΔ 23, 51) ἐπὶ Δήμων. (Ἰσχύουσα ἤδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 24)1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 25, 135, ἡ ὁποία ρητῶς περιλαμβάνει καὶ τὰ αὐτοκίνητα ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων τῶν Δήμων καὶ Κοινοτήτων).

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀκολουθήσαν τὰ ἐν τῇ τελευταίᾳ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 287)1965, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 793, πρὸς ἣν συνεφώνησε καὶ ἡ Α.Π. 526)1965, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ἴδετε καὶ σημειώσεις μας αὐτόθι) νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὰ δεσμευόμενα ἐξ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρὸς ἣν ἐξομοιοῦται ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις) πρόσωπα, ἐδέχθη δεσμευσιν καὶ τῶν Δήμων ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30)1963 ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Περαιτέρω προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν οἱ ὁδηγοὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων Δήμων ὑπάγωνται εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν ἐργασίας κατὰ Κυριακάς καὶ καταφατικῶς ἐπ' αὐτοῦ ἀποφαίνεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντων.

Ἐξ ἄλλου, εἶναι βεβαίως σύμφωνον πρὸς τὸν νόμον, ὅτι δικαίωμα ἀναπαύσεως καθ' ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος δὲν ἔχουν οἱ δι' οὓς ἀπαγορεύεται ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακάς, ἀλλὰ μόνον οἱ ἐπιτρεπῶς κατὰ ταύτην ἐργαζόμενοι καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ π.δ. τῆς 8)14 Μαρτίου 1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως.

Ὡς πρὸς τὴν λῆψιν τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539)1945 ἀδείας σημειοῦμεν, ὅτι μετὰ τὸν πρόσφατον νόμον 4504)1966 (ἄρθρον 3 § 15), (ΕΕΔ 25, 435) δὲν ἀπαιτεῖται πλέον αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἵνα καταστῇ ἐνεργὸν τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ὑπῆρξε περὶ αὐτοῦ ἡ κρατήσασα γνώμη ἐν τῇ νομολογίᾳ.

Πρωτοδικείου Πειραιῶς 6062)1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Γερακῆς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δη. Μενεγακόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Κουμανταρέπουλος, Ι. Στεμούλης

Προέκυψε, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐκόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐκάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν, προσληφθεὶς κατ' ἐπανάληψιν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου Δήμου Νικαίας, κατόπιν πράξεων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τούτου, δι' ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 143 § 4 τοῦ νόμου 1726)1951, παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τῆς ὑπηρεσίας καθαριότητος (ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων) κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 5ης Μαρτίου 1949 μέχρι τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, εἰδικώτερον δὲ κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1960 μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1964 ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη ἀνελλιπῶς καὶ ἀδιακόπως καθ' ἁπάσας τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, ὡς καὶ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ἀνερχομένας ἐν συνόλῳ εἰς 1706, λαμβάνων ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 71.70 ἀπὸ 1.5.1960 μέχρι 31.12.1960, ἐκ δραχμῶν 72,80 ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 31.5.1961 καὶ ἐκ δραχμῶν 76,10 ἀπὸ 1.6.1961 μέχρι 31.12.1964, δοθέντος ὅτι ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1961 καὶ ἐφεξῆς ἐλάμβανεν, ἐπὶ πλέον τοῦ ἐκ δραχμῶν 72,80 βασικοῦ ἡμερομισθίου του, καὶ δραχμὰς 100 μηνιαίως λόγῳ ἐπιδόματος συζύγου, αἵτινες, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς καθ' ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἀπασχολήσεώς του, κατανέμονται εἰς δραχμὰς 3,30 ἡμερησίως (72,80+3,30=76,10). Διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἀπασχόλησίν του ἐλάμβανεν οὗτος καὶ προσαύξησιν ἐξ 75 ο/ο, ὑπολογιζομένην μέχρι 31.12.1960 ἐπὶ ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 71,70 καὶ ἀπὸ 1.1.1961 μέχρι 31.12.1961 ἐπὶ ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 72.80.

Ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 5 καὶ 7 §§ 1, 3, 5 καὶ 6, ὡς καὶ τῶν ἄρθρων 9 ἐπόμ., 19 § 2 καὶ 20 § 3 τοῦ νόμου 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν

συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς ἀντικατεστάθησαν ἡ μὲν παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 19 ὑπὸ τῆς παραγράφου 8, ἡ δὲ τελευταία περίοδος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 20 ὑπὸ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755)1957, σαφῶς προκύπτουσι τὰ ἑξῆς: Αἱ κατὰ τὸν ἄνω νόμον 3239)1955 ἐκδιδόμεναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἢ ἐτροποποιήθησαν, κατὰ τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἢ κατετέθησαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἐπέχουσι θέσιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὡς τοιαῦται, διεπόμεναι ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων, διακρίνονται (ἄρθρον 7 § 1) α) εἰς ἐθνικὰς γενικάς, αἵτινες ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς ὅλης τῆς χώρας, β) εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν πρὸς τοῦτο συναφῶν κλάδων ὅλης τῆς χώρας, γ) εἰς τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, αἵτινες ἀφοροῦν τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν πρὸς τοῦτο συναφῶν κλάδων ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες περιοριστικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρα 7 § 1 καὶ 19 § 2), αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ δεσμεύουσι καὶ ὑποχρεοῦσιν, ὡς ἐκ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος των, πάντας ἀνεξαιρέτως τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀπασχολοῦντας ἐργαζομένους εἰς τὸ ἐπάγγελμα, εἰς ὃ ἀφοροῦσιν, ἀδιαφόρως ἐὰν οἱ ἐργοδόται οὗτοι ἀνήκωσιν ἢ ὄχι εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αὗται, ὀργανώσεις, ἀπὸ τῆς ἐν αὐταῖς ὁριζομένης χρονολογίας ἢ, ἐν ἐλλείψει τοιαύτης, ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον καταθέσεώς των, ἄνευ συνδρομῆς ἑτέρου τινὸς ὅρου ἢ προϋποθέσεως. Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω ἐργοδοτῶν συμπεριλαμβάνονται, ἐὰν δὲν ἐξηρέθησαν ρητῶς, καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἀφοῦ καὶ ταῦτα δύνονται νὰ εἶναι ἐργοδόται (ἄρθρον 1 § 3), ὑποκείμενα ἐντεῦθεν ὑπὸ τὴν τοιαύτην ἰδιότητά των εἰς τὴν ἀπὸ τῶν προαναφερθεισῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀπορρέουσαν γενικὴν δέσμευσιν, ἀνεξαρτήτως ἐὰν μετέχουν ἢ οὐ ἐν αὐταῖς καὶ ἀνεξαρτήτως ἐάν, ἐν μὴ συμμετοχῇ των, ἠδύναντο νὰ ἀντιπροσωπευθῶσιν ἢ μὴ ὑπὸ τῶν μετασχουσῶν γενικωτέρας σημασίας ὀργανώσεων, διότι ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενικὴ ἐφαρμογὴ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς δυνατότητος τῆς ἀντιπροσωπεύσεως τῶν μὴ συμμετασχόντων ἐν αὐταῖς ἐργοδοτῶν παρὰ τῶν μετασχουσῶν ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἀλλ' ἐπιβάλλεται, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἀμέσως ἐκ τοῦ νόμου (Α.Π. 287)1965, ΕΕΔ 24, σελ. 793, Α.Π. 457)1964, ΕΕΔ 23, σελ. 850, Α.Π. 738)1963, ΕΕΔ 23, σελ. 208). Ἀντιθέτως ὅμως πρὸς τὰς εἰρημένας διαιτητικὰς ἀποφάσεις αἱ τοπικαὶ ἐπαγγελματικαὶ καὶ αἱ εἰδικαὶ δεσμεύουσιν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὀργανώσεις, ἔστω καὶ ἂν αὗται ἐθεωρήθησαν ἢ εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ἐκτὸς ἐάν, δεσμεύουσαι ἐργοδότας, χρησιμοποιοῦντας τὰ τρία πέμπτα τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ἐντὸς ἰσχύουσιν, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, κηρυχθῶσιν ὑποχρεωτικαὶ διὰ πάντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 28 τοῦ νόμου 3239)1955 Συμβουλίου (ἄρθρον 5 §§ 2 καὶ 3 τοῦ νόμου 3239)1955, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 19 παράγραφος 2 τούτου, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755)1957, Α.Π. 287)1965, ἐνθ' ἀνωτ.). Ἡ ἐν τῇ τελευταίᾳ ὅμως ταύτῃ περιπτώσει ἐπεκτεινομένη δέσμευσις τῶν μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς κηρυττούσης τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ὑποχρεωτικὴν ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἥτοι ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως ταύτης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἔστω καὶ ἂν ἐν αὐτῇ διαλαμβάνεται προγενέστερος χρόνος, ἔτι δὲ καὶ τοιοῦτος συμπίπτων πρὸς τὸν ἐν τῇ διαιτητικῇ ἀποφάσει ἀναφερόμενον χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της, καθ' ὅσον δὲν ὑφίσταται διάταξις νόμου, παρέχουσα εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν δυνατότητα, ὅπως κηρύσσῃ ὑποχρεωτικὰς τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις ἀναδρομικῶς, οὐδὲ προκύπτει τοιοῦτον δικαίωμα ἐκ τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239)1955 καὶ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3755)1957 (πρβλ. Α.Π. 457)1964, ἐνθ' ἀνωτ., Γνωμ. Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 318)1964, ΕΕΔ 23, σελ. 618, σχόλια ΕΕΔ, ἐν ἰδίῳ τόμῳ, σελ. 512 καὶ ἐν τόμῳ 24, σελ. 731 - 732 καὶ 1105, contra Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1228)1965, ΕΕΔ 24, σελ. 732 - 733). Τοῦτο συνάδει καὶ πρὸς τὴν ἐν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ κρατοῦσαν ἀρχὴν τῆς μὴ ἀναδρομικότητος τῆς ἰσχύος τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἐκτὸς ἐὰν δι' εἰδικῆς διατάξεως νόμου ἐπιτρέπηται τοῦτο ἢ ἐὰν ἐκδίδηται ἡ πρᾶξις πρὸς συμμόρφωσιν πρὸς ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (πρβλ. *Στασινοπούλου*, Τὸ Δίκαιον τῶν Διοικητικῶν Πράξεων § 47, *Παπαφράγκου*, Πορίσματα Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, σελ. 197).

Ἐπὶ τῇ βάσει πάντων τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπ' ἀριθ. 30)1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. «Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων πάσης φύσεως ἀπάσης τῆς χώρας», καταρτισθεῖσα μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας καὶ κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 96625)5999)1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἶναι, καθ' ὃ ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου της σαφῶς προκύπτει, ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ καὶ ὡς τοιαύτη δεσμεύει ἀπὸ τῆς ἐν αὐτῇ ὁριζομένης χρονολογίας ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος της (17 Μαΐου 1963) καὶ τὸν ἐφεσίβλητον Δῆμον Νικαίας, τυγχάνοντα Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου (πρβλ. Α.Π. 403)1963, ΕΕΔ 22, σελ. 868, Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 751)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 1217, σχόλιον ΕΕΔ, ἐν ἰδίῳ τόμῳ, σελ.

352), ὡς μὴ ἐξαιρούμενον τῆς ἐφαρμογῆς της, χωρὶς νὰ ἦτο ἀπαραίτητον νὰ κηρυχθῇ παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποχρεωτική.

Ἐτέρωθεν ὅμως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2)1960 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκτικυρωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων» καὶ ἐγκριθεῖσα μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48438)9876)1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, φέρει ἀναμφισβητήτως τὸν χαρακτῆρα εἰδικῆς, ἀντὶ μὴ τοπικῆς, ὁμοιοεπαγγελματικῆς, ἀφοῦ, περιοριζομένη εἰς τὰς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων τούτων, ἐξαιρεῖ τῆς ἐφαρμογῆς της τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας (πρβλ. Α.Π. 457)1964, ἔνθ' ἀνωτ.). Κατὰ συνέπειαν ἡ ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὑποχρεοῦσα κατ' ἀρχὴν μόναν τοὺς ἐργοδότας, τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς ταύτην ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις, δεσμεύει καὶ τοὺς ὑπολοίπους, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐφεσίβλητον, μόνον ἀπὸ τῆς κηρύξεώς της ὑποχρεωτικῆς δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 80200)15659)1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἧς τελευταίας ἀπόφασις ἡ ἰσχὺς καὶ ἡ ἐντεῦθεν δέσμευσις τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν ἄρχεται ἀπὸ τῆς 28ης Δεκεμβρίου 1960, ὅτε ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. Β' 517)28.12.1960).

Τούτων πάντων δοθέντων τὸ μὲν ἐφαλὲν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα δέσμευσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 30) 1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφ' ἧς χρονολογίας ἐκηρύχθη αὕτη, ὡς ἐκ περισσοῦ, ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101970)6387) 1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἦτοι ἀπὸ 16ης Δεκεμβρίου 1963, κατὰ τὰ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως σχετικῶς διαλαμβανόμενα, τὸ δὲ ὀρθῶς ἔκρινεν ἡ ἰδία ἀπόφασις, ἐφαρμόσασα τὴν ὑπ' ἀριθ. 2) 1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡς πρὸς τὸν μὴ ἀνήκοντα εἰς τὰς μετασχούσας ἐν αὐτῇ ὀργανώσεις ἐφεσίβλητον, ἀπὸ τῆς κηρύξεώς της ὑποχρεωτικῆς, μὲ μόνην τὴν διαφορὰν ὅτι ἔδει νὰ δεχθῇ ὡς ἐναρκτήριον τῆς ἰσχύος της ἡμέραν τὴν 28ην, ἀντὶ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1960.

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 8)14 Μαρτίου 1930 π. δ)τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἐθεσπίσθη διὰ λόγους κοινωνικῆς προνοίας ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν καὶ πρὸς τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος ἡ ἀρχὴ τῆς κατὰ Κυριακὴν ἑκάστης ἑβδομάδος ἀναπαύσεως παντὸς ἐργαζομένου, συνδεομένου μετὰ τοῦ ἐργοδότου του διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐξαιρεῖται ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης καθιερωθεῖσα τὸ ἄρθρον 7 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω π. δ)τος καὶ δὴ ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1 αὐτοῦ, ὅσον ἀφορᾷ τὰς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Κράτους ἀσκουμένας βιομηχανίας καὶ μονοπώλια, ἐν δὲ ταῖς παραγράφοις 2 καὶ 3 τούτου, ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐν αὐταῖς περιοριστικῶς ἀπαριθμουμένας ἐργασίας, ἤτοι α) τὰς γεωργικάς, θηρευτικὰς ἢ ἁλιευτικὰς καὶ β) τὰς παντὸς εἴδους ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς διὰ γῆς ἢ ὕδατος προσώπων ἢ ἐμπορευμάτων, τὰς φορτοεκφορτώσεις καὶ τὰς ἐργασίας ἐπισκευῆς σιδηροδρόμων ἢ τροχιοδρόμων. Ἐξαιρέσεις ὡσαύτως θεσπίζουν καὶ τὰ ἄρθρα 8, 19 κλπ. τοῦ αὐτοῦ π. δ)τος. Μεταξὺ τῶν ἐξαιρετικῶν τούτων περιπτώσεων, καθ' ἃς δηλονότι ἐπιτρέπεται ἡ παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἐργασία ἡ παρεχομένη πρὸς τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, εἰς ἃ περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι, ὑπὸ ἐργαζομένων, συνδεομένων μὲ αὐτὰ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ συνεπῶς διὰ τοὺς ἐργαζομένους τούτους θὰ ἰσχύσῃ ἡ ἀρχὴ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς. Εἰδικώτερον ἡ τοιαύτη ἀρχὴ ἰσχύει καὶ ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων τῆς Ὑπηρεσίας καθαριότητος τῶν Δήμων, ἐφ' ὅσον οὗτοι, συνδεόμενοι μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, χρησιμοποιοῦνται οὐχὶ εἰς ἀσκουμένας ὑπὸ τῶν Δήμων ἐπιχειρήσεις, ἀλλὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν συνήθους ἐργασίας πρὸς ἐξυπηρέτησιν δημοτικῶν ἀναγκῶν (Α.Π. 663)1962, ΕΕΔ 22, σελ. 106, γνωμ. Νομ. Συμβουλίου τοῦ Κράτους 613)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 1062 καὶ 303)1958, ΕΕΔ 17, σελ. 380). Οὐδὲν τὸ ἐναντίον πρὸς τὰ ἀνωτέρω προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ β.δ. 406 τῆς 23.6)23.7.1963 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἕν ἰσχύον κείμενον νόμου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1726)1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν», καθ' ἃς δι' ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου ἢ ἀδελφάτου τοῦ ἰδρύματος δύνανται νὰ συνιστῶνται συνεργεῖα κατὰ τὰς ἐν αὐταῖς ἀναφερομένας περιπτώσεις καὶ προϋποθέσεις, δοθέντος ὅτι οὐδόλως παρέχεται ἐκ τούτων ἡ δυνατότης εἰς τὰ δημοτικὰ κλπ. συμβούλια, ὅπως, κατὰ παράβασιν τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ἀναθέτωσιν ἐργασίαν εἰς μισθωτοὺς τῶν Δήμων κλπ. καθ' ἡμέρας Κυριακάς. Ὅθεν, δεχθεῖσα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς παρασχεθεῖσα τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἐργασία ἐκ μέρους τοῦ ἐκκαλοῦντος ὡς ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τῆς Ὑπηρεσίας καθαριότητος, ἦτο ἀνεπίτρεπτος καὶ ὡς ἐκ τούτου τὰς ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης ἀξιώσεις του, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀπορρεουσῶν ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1945 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἑρμηνευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951 ὁρίας τοιαύτης, μόνον ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ θὰ ἠδύνατο νὰ θεμελιώσῃ, ὀρθῶς ἔκρινε καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνουσιν ὡς ἄβάσιμα ἅπαντα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐν τῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως διαλαμβανόμενα (πρβλ. καὶ Ὀλ. Α.Π. 276)1959, ΕΕΝ 26, σελ. 663, ὡς καὶ Πρωτ. Θεσσαλονίκης 469)1963, ΕΕΝ 30, σελ. 353).

Ὡς συνάγεται ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 8, 9 καὶ 12 τοῦ προαναφερθέντος π. δ)τος τῆς 8)14 Μαρτίου 1930, δικαίωμα ὅπως τύχωσιν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, πλὴν τῆς Κυριακῆς, ἔχουσιν οἱ ἐπιτρεπτῶς καὶ κατ' ἐξαίρεσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νομοθετήματος καθιερουμένης ἀπαγορεύσεως ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς μισθωτοί, (Α.Π. 513)1960, ΕΕΔ 20,

σελ. 21, Πρωτ. Καλαμών 583)1959, ΕΕΝ 27, σελ. 153). Οὗτοι, στερούμενοι παντελῶς τῆς κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς των, δικαιοῦνται νὰ ὀξιώσωσι, κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 904 τοῦ Α.Κ., τὴν ἐκ τῆς κατὰ παράβασιν τῶν εἰρημένων δημοσίας τάξεως διατόξεων παρασχεθείσης ἐργασίας των προσγενομένην ὠφέλειαν εἰς τὸν ἐργοδότην των (Α.Π. 278)1961, ΕΕΔ 20, σελ. 726, Πρωτ. Ἀθηνῶν 10812)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 1171). Τοιαύτη ὠφέλεια δὲν ὑφίσταται, ὡς εἰκός, ἐὰν οἱ καθ' ἁπάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἐργασθέντες ἔλαβον ἁπάσας τὰς διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας κεκανονισμένας ἀποδοχάς, ἐπὶ πλέον δὲ διὰ τὴν κατὰ Κυριακὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν των τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον ἢ 1)25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, ηὐξημένου κατὰ 75ο)ο, οἱκοθεν ἐντεῦθεν νοουμένου ὅτι ἐν προβολῇ ἀξιώσεως διὰ τὴν πλήρη καταβολὴν τῶν ὑπὸ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως προβλεπομένων παροχῶν (ἡμερομισθίου καὶ προσαυξήσεως) δὲν ὑφίσταται δυνατότης παραλλήλου προβολῆς ἑτέρας ἀξιώσεως διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐργαζόμενος ἐστερήθη τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὡς καὶ δι' ἁπάσας τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, πλὴν τῆς Κυριακῆς, ἔλαβε τὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ἀντιπαροχὰς ἢ αἰτεῖται ταύτας (πρβλ. Α.Π. 170)1953, ΝοΒ 1, σελ. 277, Α.Π. 516)1954, ΝοΒ 2, σελ. 1048, Α.Π. 113 367)1958, ΝοΒ 6, σελ. 693, 1057, Α.Π. 759)1958, ΝοΒ 7, σελ. 397). Ἐν ᾗ ὅμως περιπτώσει ἡ καθ' ἡμέραν Κυριακὴν παρασχεθεῖσα ἐργασία τυγχάνει ἀνεπίτρεπτος, ὅτε τὰς ἐκ ταύτης ἀξιώσεις του δύναται, ὡς προελέχθη, νὰ προβάλῃ ὁ μισθωτὸς βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων, ἐὰν δύναται οὗτος παραλλήλως νὰ αἰτήσηται τὴν ἐπιδίκασιν προσθέτων ἀποδοχῶν διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του, διότι τοιαύτη ἀξίωσις δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἔρεισμα οὔτε εἰς τὰς προαναφερθείσας διατάξεις τοῦ π. δ)τος τῆς 8)14 Μαρτίου 1930, αἵτινες προϋποθέτουσι νομίμως παρεχομένην ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, οὔτε εἰς τὰς τοιαύτας τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐφ' ὅσον, ἐν ὄψει τοῦ ἀνεπιτρέπτου τῆς ἐργασίας κατὰ τὴν Κυριακήν, δὲν τυγχάνει ἀνεπίτρεπτος ἡ καθ' ἁπάσας τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἐργασία, διὰ τὴν παροχὴν τῆς ὁποίας δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τὰς συμπεφωνημένας ἢ νομίμους ἀποδοχὰς ἄνευ ἄλλου τινός. Ἐν ἐναντίᾳ ἐκδοχῇ θὰ ἔδει νὰ ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐργοδότου ἐπέλευσις ὄπλου πλουτισμοῦ ἐκ τῆς αὐτῆς αἰτίας, τοῦθ' ὅπερ οὐδόλως δύναται νὰ νοηθῇ ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον ἡ ἐξοικονομηθεῖσα δαπάνη, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὸν πλουτισμὸν τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν Κυριακὴν χρησιμοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ, συνίσταται εἰς τὸ ποσόν, ὅπερ θὰ κατέβαλλεν οὗτος, κατ' ἀνάγκην, εἰς ἕτερον προσλαμβανόμενον παρ' αὐτοῦ μισθωτὸν διὰ τὴν μίαν ταύτην ἡμέραν, οὐχὶ δὲ εἰς ποσόν, ἀντιστοιχοῦν εἰς δύο ἡμέρας. Συνεπῶς μετὰ ταῦτα, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τὸ παραλλήλως πρὸς τὰς αἰτουμένας διαφορὰς ἀποδοχῶν διὰ τὴν καθ' ἁπάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος καὶ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος προβαλλόμενον αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως τῷ ἐκκαλοῦντι ἐνάγοντι ἡμερομισθίων, λόγῳ τῆς ἐκ τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς παρεχομένης ἐργασίας του στερήσεως τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του καὶ ἀπορριπτέα τυγχάνουσιν ὡς μὴ βάσιμα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ἀναφερόμενα ἐν τῷ αὐτῷ δευτέρῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεως.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτεθέντων ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὁ ἐκκαλῶν, ἐν ὄψει τῆς προϋπηρεσίας του καὶ τῆς γνωστοποιηθείσης ἐγκαίρως τῷ ἐφεσιβλήτῳ οἰκογενειακῆς καταστάσεώς του ὡς ἐγγάμου, καλυπτούσης ἅπαν τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἐβεβαιώθη, τὰ ἀκόλουθα χρηματικὰ ποσά, ἀντιστοιχοῦντα εἰς τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργασίμων ἡμερῶν, ὡς καὶ τῶν ἐξαιρετέων ἑορτῶν ἐπιτρεπτῆς κατὰ νόμον ἀπασχολήσεως, ἤτοι τῶν τοιούτων τῆς 1ης Μαΐου καὶ 28ης Ὀκτωβρίου, δοθέντος ὅτι ἐκ τῶν ἐν λόγῳ ἑορτῶν ἀπαγορεύεται κατ' ἀρχὴν ἡ παροχὴ ἐργασίας μόνον κατὰ τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων, τὴν 25ην Μαρτίου καὶ τὴν Δευτέραν ἡμέραν τοῦ Πάσχα (ἄρθρον 1 § 1 καὶ 2 § 1 τοῦ ἀπὸ 8)14 Μαρτίου 1930 πρ. δ)τος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3755)1957). Α') Ἀπὸ 1 Μαΐου 1960 ἕως 27 Δεκεμβρίου 1960, δυνάμει τῆς ἐνώπιον τοῦ νομίμως ἐξουσιοδοτημένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὀργάνου καταρτισθείσης ἀπὸ 20 Ἀπριλίου 1954 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27437)5)1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς περὶ κατωτέρων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἰσχυούσας γενικὰς διατάξεις, ἐν αἷς καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν. δ)γματος 3755)1957, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου V τῆς ἀπὸ 22.8.1958 ἐθνικῆς γενικῆς

συλλογικῆς συμβάσεως περὶ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς δι' αὐτῆς προβλεπομένης αὐξήσεως τῶν ἄνω τῶν 1.081 δραχμῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον αἱ ἀποδοχαὶ αὗται τυγχάνουσι προσαυξήσεως λόγῳ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, ὡς καὶ τῶν τοιούτων τῆς ἀπὸ 30.8.1960 ὁμοίας συλλογικῆς συμβάσεως, τῶν καθοριζουσῶν τὸ ὑπέρτατον ὅριον ἐλαχίστων μηνιαίων ἀποδοχῶν εἰς δραχμὰς 1300, χωρὶς νὰ θίγωνται αἱ δι' εἰδικῶν διατάξεων προβλεπόμεναι ἀνώτεραι τοιαῦται, αἵτινες, προκειμένου περὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 1397, ἀφορώσαι τὸν βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν ἄνευ τῶν λοιπῶν προβλεπομένων ἐπιδομάτων (Α.Π. 124)1960, ΕΕΔ 19, σελ. 450 - 451), αἱ νόμιμοι μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 1676 (1397 + 279 λόγῳ προσαυξήσεων 20 ο/ο, ἐξ ὧν 10 ο/ο δι' ἐπίδομα συζύγου καὶ 10 ο/ο δι' ἐπίδομα πολυτέκνου ὑπηρεσίας, ἤτοι δύο πενταετιῶν ἐκ 5 ο/ο ἑκάστης), εἰς ἃς ἀντιστοιχεῖ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 67,04 (1676 : 25). Ἐν ὄψει τοῦ ὅτι, καθ' ὃ ὡς ἀνωτέρω ἐβεβαιώθη, ἐλάμβανεν οὗτος ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 71,70, οὐδεμιᾶς δικαιοῦται διαφορᾶς διὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα. Β) Ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1960 ἕως 16 Μαΐου 1963. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν αἱ νόμιμοι μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 2.125 (1.700 βασικὸς μισθὸς + 170 δι' ἐπίδομα συζύγου ἐκ 10 ο/ο + 255 δι' ἐπίδομα πολυτέκνου ὑπηρεσίας ἐκ 15 ο/ο, ἤτοι τριῶν τριετιῶν ἐκ 5 ο/ο ἑκάστης, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα προβλέπεται διὰ τρεῖς μόνον τριετίας), εἰς ἃς ἀντιστοιχεῖ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 85 (2125: 25). Δοθέντος ὅτι ἐλάμβανεν οὗτος, ὡς προελέχθη, λόγῳ ἡμερομισθίου α) μέχρι 31.12.1960 δραχμὰς 71,70, β) ἀπὸ 1.1.1961 ἕως 31.5.1961 δραχμὰς 72,80 καὶ γ) ἀπὸ 1.6.1961 καὶ ἑφεξῆς δραχμὰς 76,10, δικαιοῦται τῆς ἀκολούθου διαφορᾶς α) ἀπὸ 28 ἕως 31.12.1960 δραχμὰς 53,20 (85 - 71,70 = 13,30 X 4 ἡμέρας = 53,20). β) ἀπὸ 1.1.1961 ἕως 31.5.1961 δραχμὰς 1549,40 (85 - 72,80 = 12,20 X 127 ἡμέρας = 1549,40) καὶ γ) ἀπὸ 1.6.1961 μέχρι 16.5.1963 δραχμὰς 5.393, 40 (85 - 76,10 = 8,90 X 606 ἡμέρας = 5393,40) Γ) Ἀπὸ 17 Μαΐου 1963 ἕως 5 Μαρτίου 1964. Δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 30)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν αἱ νόμιμοι μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 2.431 (1870 βασικὸς μισθὸς 187 δι' ἐπίδομα συζύγου ἐκ 10 ο/ο, 374 δι' ἐπίδομα πολυτέκνου ὑπηρεσίας (ἐξ 20 ο/ο, ἤτοι τεσσάρων τριετιῶν ἐκ 5ο/ο ἑκάστης, καθ' ὅσον ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀποφάσει τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα προεβλέφθη διὰ πέντε τριετίας), εἰς ἃς ἀντιστοιχεῖ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 97,24 (2431 : 25) καὶ συνεπῶς ἐν ὄψει τοῦ ἐκ δραχμῶν 76,10 καταβαλλομένου αὐτῷ ἡμερομισθίου δικαιοῦται οὗτος διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 5.327,28 (97,24 - 76,10=21,14 X 252 ἡμέρας = 5.327,28). Δ') Ἀπὸ 6 Μαρτίου 1964 ἕως 31 Δεκεμβρίου 1964. Δυνάμει τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως αἱ νόμιμοι μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος συμποσοῦνται εἰς δραχμὰς 2.524,50 (1870 βασικὸς μισθός, 187 δι' ἐπίδομα συζύγου ἐκ 10 ο/ο, 467,50 δι' ἐπίδομα πολυτεκνίας ὑπηρεσίας ἐξ 25 ο/ο, ἤτοι πέντε τριετιῶν ἐκ 5 ο/ο ἑκάστης), εἰς ἃς ἀντιστοιχεῖ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 100,98 (2.524,50 : 25). Ἑπομένως δικαιοῦται οὗτος διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 6.344,40 (100,98 - 76,10 = 24,88 X 255 ἡμέρας =6.344,40). Τὸ συνολικόν, ὅθεν, ποσὸν τῆς ὀφειλομένης τῷ ἐκκαλοῦντι διαφορᾶς ἀνέρχεται, δι' ὁλόκληρον τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, εἰς δραχμὰς 18.667,68 (53,20+ 1549,40+5.393,40 + 5.327,28 + 6.344,40), ἐναντι τῶν ὁποίων ἐπεδικάσθησαν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δραχμαὶ 16.167. Εἰς τὴν ὡς ἄνω διαφορὰν ἀποδοχῶν δὲν περιλαμβάνεται ἡ ἀναλογοῦσα εἰς τὰς κατὰ τὸ αὐτὸ διάστημα μεσολαβησάσας Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἀνεπιτρέπτου ἀπασχολήσεως, ἐφ' ὅσον, ὡς προελέχθη, στερεῖται ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ σχετικὸν κεφάλαιον βάσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπὶ τῆς ὁποίας καὶ μόνον ἠδύνατο νὰ θεμελιωθῇ ἡ σχετικὴ ἀξίωσις, λόγῳ τοῦ συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἀνεπιτρέπτου τῆς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παρασχεθείσης ἐργασίας. Περαιτέρω, λόγῳ προσαυξήσεως ἐξ 75ο/ο διὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἐπιτρεπτῆς ἀπασχολήσεως, ἀνερχομένας κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα εἰς ὀκτώ, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ 1η Μαΐου 1960 καὶ ἡ 28η Ὀκτωβρίου 1962 συνέπεσαν εἰς ἡμέραν Κυριακήν, ἐδικαιοῦτο ὁ ἐκκαλῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 § 1 καὶ 2 τοῦ ν. δ. 3755)1957 καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 καὶ 25825)1951 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας α) Διὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1960 δραχμὰς 50,25 (67,04 X 0,75), β) διὰ τὴν 1ην Μαΐου 1961, τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1961, τὴν 1ην Μαΐου 1962 καὶ τὴν 1ην Μαΐου 1963 ἀνὰ δραχμὰς 63,75 (85 X 0,75) καὶ συνολικῶς δραχμὰς 255, γ) διὰ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1963 δραχμὰς 72,93 (97,24 X 0,75) καὶ δ) διὰ τὴν 1ην Μαΐου 1964 καὶ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1964 ἀνὰ δραχμὰς 75,73 (100,98 X 0,75), ἐν συνόλῳ δὲ δραχμὰς 151,46. Ἐναντι τούτων ἔλαβε διὰ μὲν τὴν 28ην Ὀκτωβρίου 1960 δραχμὰς 53,77

(71,70 X 0,75), μὴ ὑφισταμένης ἐντεῦθεν διαφορᾶς τινος, διὰ δὲ ἑκάστην τῶν λοιπῶν δραχμὰς 54,60 (72,80 X 0,75) καὶ συνολικῶς δραχμὰς 382,20 (54,60 X 7), ὑπολειπομένης οὕτω διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 97,19 (255+72,93+151,46 = 479,39 — 382,20). Ἐξ ἑτέρου, διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἔλαβεν οὗτος ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας (ἤτοι λόγῳ προσαυξήσεως) α) διὰ 35 τοιαύτας ἡμέρας τοῦ ἀπὸ 1 Μαΐου μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960 διαστήματος δραχμὰς 1881,95 (53,77 X 35) καὶ β) διὰ τὰς ὑπολειπομένας 219 Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους τοῦ διαστήματος ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1961 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1964 δραχμὰς 11.957,40 (54,60 X 219), ἐνῷ ἐδικαιοῦτο, συντρεχόντων τῶν ὅρων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ.), ἐφ' οὗ θεμελιοῦται ἐπικουρικῶς ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ καὶ πρὸς καθορισμὸν τοῦ ὁποίου λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, βάσει προσαυξήσεως ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ βασικοῦ νομίμου ἡμερομισθίου (1/25 μηνιαίου μισθοῦ) ἄνευ τοῦ ἐπιδόματος διὰ τὴν σύζυγον τοῦ τοιούτου πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ὡς μὴ δυναμένου νὰ κριθῇ, ὅτι θὰ προσελάμβανεν ὁ ἐφεσίβλητος διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας παρασχεθείσης ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπηρεσίας ἕτερον μισθωτόν, τυγχάνοντα κατ' ἀνάγκην ἔγγαμον καὶ ἔχοντα τὴν αὐτὴν μὲ τὸν ἐκκαλοῦντα προϋπηρεσίαν (πρβλ. Α.Π. 124)1960, ΕΕΔ 19, σελ. 450, Α.Π. 25)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 204, Πρωτ)κείου Ἀθηνῶν 8309)1956, ΕΕΔ 15, σελ. 891), α) διὰ τὰς 35 Κυριακὰς τοῦ πρώτου διαστήματος δραχμὰς 1466,85 (1397 : 25 = 55,88 X 0,75 = 41,91 X 35 = 1466,85), β) διὰ τὰς 130 Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1960 (ἢ 1 Ἰανουαρίου 1961) μέχρι 16 Μαΐου 1963 δραχμὰς 6.630 (1700 : 25 = 68 X 0,75 = 51 X 130 = 6.630) καὶ γ) διὰ τὰς ὑπολοίπους 89 τοῦ διαστήματος ἀπὸ 17 Μαΐου 1963 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1964 δραχμὰς 4.992,90 (1870 : 25=74,80 X 0,75=56,10 X 89=4992,90). Κατὰ συνέπειαν διὰ μὲν τὰς 165 Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους τῶν δύο πρώτων διαστημάτων, οὐδὲν ποσὸν δικαιοῦται λαμβάνειν ὁ ἐκκαλῶν, ἐφ' ὅσον κατεβλήθησαν αὐτῷ πλείονα τῶν ὅσων θὰ κατεβάλλοντο εἰς ἕτερον προσλαμβανόμενον ἀντ' αὐτοῦ κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας μισθωτὸν (53,77, ἀντὶ 41,91 καὶ 54,60, ἀντὶ 51 δραχμὰς δι' ἑκάστην Κυριακὴν καὶ ἐξαιρέσιμον). Διὰ τὰς ὑπολειπομένας ὅμως 89 τοῦ τελευταίου διαστήματος δικαιοῦται οὗτος τῆς ἐκ δραχμῶν 133,50 διαφορᾶς (56,10 : 54,60=1,50 X 89 = 133,50), καθ' ὅσον κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο κατέστη ὁ ἐφεσίβλητος πλουσιώτερος εἰς βάρος τοῦ ἐκκαλοῦντος ἄνευ νομίμου αἰτίας, ὡς ἀπαλλαγεὶς ἐπὶ ζημίᾳ τούτου ἴσης δαπάνης, ἣν ἀσφαλῶς καὶ ἀναγκαίως θὰ κατέβαλλε δι' ὁμοιβὴν ἑτέρου μισθωτοῦ, ὃν θὰ προσελάμβανε διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἰδίας ἀκριβῶς ἐργασίας, ἣν κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐξετέλεσεν ὁ ἐκκαλῶν (πρβλ. καὶ Πρωτ)κείου Θεσσαλονίκης 469)1963, ΕΕΝ 30, σελ. 353). Ὅθεν δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν μέρει ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δι' ἧς ἐπεδικάσθησαν ἐκ τῆς ἀνωτέρω αἰτίας δραχμαὶ 57, ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιδικάσεως τῷ ἐκκαλοῦντι τῶν ἀνωτέρω ηὐξημένων ποσῶν, κατὰ τὰ βασίμως ἐν μέρει ἐν τῷ πρώτῳ καὶ δευτέρῳ λόγῳ τῆς ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα.

Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11)1960 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐκδοθείσης ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ τῆς Ἑνώσεως ἐργατικοῦ καὶ ἡμερομισθίου προσωπικοῦ Δήμου Νικαίας, οὗτινος μέλος εἶναι καὶ ὁ ἐκκαλῶν, χορηγούμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12 ο/ο εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους γενικῶς εἰς τὴν ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων δικαιοῦνται λαμβάνειν ἀναμφισβητήτως καὶ οἱ κυρίως ἐντεταλμένοι εἰς τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν ὁδηγοὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων τῆς σχετικῆς διατάξεως τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, καθ' ἣν, ὡς πρὸς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων κλπ. εἰδικότητας, δι' ἃς προβλέπονται ἀποδοχαὶ ὑπὸ εἰδικῶν ἢ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ συλλογικαὶ αὗται συμβάσεις ἐργασίας, ἀποσκοποῦσης εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν μισθωτῶν ἐκείνων, ὧν τὰ ἡμερομίσθια προεβλέποντο ὑπὸ ἑτέρων ἰσχουσῶν ἤδη διατάξεων κατὰ τρόπον μὴ χρήζοντα διαφόρου καθορισμοῦ, οὐδόλως ἀποκλειούσης τὴν χορήγησιν τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ὑπηρεσίας, δι' ἃς εἰδικῶς καὶ ἀνεξαρτήτως τῶν λοιπῶν καταβαλλομένων ἀποδοχῶν προβλέπεται τοῦτο. Βάσιν δὲ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος τούτου ἀποτελεῖ, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς σχετικῆς διατάξεως, τὸ σύνολον τῶν σταθερῶς καταβλητέων νομίμων ἀποδοχῶν, εἰς ἃς περιλαμβάνονται καὶ αἱ λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ πολυετοῦς ὑπηρεσίας προβλεπόμεναι προσαυξήσεις (πρβλ. σχετ. Α.Π. 215)1959, ΕΕΔ 18, σελ. 599, Α.Π. 408)1959, αὐτόθι, σελ. 1190, Α.Π. 535)1960, ΕΕΔ 20, σελ. 283, ἐν τῷ αὐτῷ τόμῳ, σελ. 1362, ἀλληλογραφία). Οἰκοθεν ὅμως νοεῖται, ὅτι ἡ παροχὴ τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος προϋποθέτει ἐγκύρως παρε-

χομένην ἐργασίαν, τοιαύτης δὲ περιπτώσεως μὴ συντρεχούσης, ὡς προκειμένου περὶ ἀνεπιτρέπτου καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἀπασχολήσεως, ἡ σχετικὴ ἀξίωσις μόνον εἰς τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις δύναται νὰ εὕρῃ νόμιμον ἔρεισμα. Ἀκολούθως τούτοις ὀρθῶς μὲν ὁ εἰς πρῶτον βαθμὸν δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψεν ἐν μέρει, ὡς πρὸς τὰς μεσολαβησάσας Κυριακὰς τοῦ ἐπιδίκου χρονικοῦ διαστήματος, τὸ περὶ χορηγήσεως τοῦ εἰρημένου ἐπιδόματος αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, ἐλλείψει βάσεως ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ, ἐσφαλμένως ὅμως καθώρισε τὸ ὅπερ ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ποσὸν ὁ ἐκκαλῶν διὰ τὰς λοιπὰς ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἐπιτρεπτῆς ἀπασχολήσεως εἰς δραχμὰς 10.280, λαβὼν ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸν κατὰ τὰ ὡς ἄνω διάφορον χρόνον ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ὡς πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον τῶν ἐφαρμοζομένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ πρὸς ὑπολογισμὸν τούτου τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον ἄνευ τῶν ἐκ τῶν προαναφερθέντων ἐπιδομάτων προσαυξήσεων. Ἐν ὄψει ὅθεν τῶν ὡς ἄνω δεδομένων τὸ ποσόν, ὅπερ ἐκ τῆς εἰρημένης αἰτίας δικαιοῦται ὁ ἐκκαλῶν, ἀνέρχεται: α) Ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου ἕως 27ης Δεκεμβρίου 1960 εἰς δραχμὰς 1029.73 (67, 08 Χ 128 ἡμ. = 8.581, 12 Χ 0,12 = 1.029,73), β) ἀπὸ 28ης Δεκεμβρίου 1960 ἕως 16ης Μαΐου 1963 εἰς δραχμὰς 7.517,40 (85 Χ 737 ἡμ. = 62.645 Χ 0,12 = 7.517,40), γ) ἀπὸ 17ης Μαΐου 1963 ἕως 5ης Μαρτίου 1964 εἰς δραχμὰς 2.940 53 (97,24 Χ 252 ἡμ. = 24.504,48 Χ 0,12 = 2.940,53) καὶ δ) ἀπὸ 6ης Μαρτίου ἕως 31ης Δεκεμβρίου 1564 εἰς δραχμὰς 3.089,98 (100,98 Χ 255 ἡμ. = 25.749,90 Χ 0,12 = 3.089,98), ἤτοι συνολικῶς εἰς δραχμὰς 14.577,64, ἐναντι τῶν ὁποίων αἰτεῖται τὴν ἐπιδίκασιν κατὰ παραδεκτὴν βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς του διὰ τοῦ τρίτου λόγου τῆς ἐφέσεως, ποσοῦ ἐκ δραχμῶν 13.980,70, διὰ τὴν μὴ ἐπιδίκασιν τοῦ ὁποίου καὶ μόνον πλήττει ἐν μέρει ἐν προκειμένῳ τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν, ἐπιδικάσασαν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, ὡς προελέχθη, δραχμὰς 10.280. Κατὰ συνέπειαν δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ἐπιδικάσεως τῷ ἐκκαλοῦντι τοῦ ἀνωτέρω αἰτουμένου ποσοῦ, κατὰ τὸν βάσιμον τρίτον λόγον τῆς ἐφέσεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸν πρῶτον λόγον ταύτης.

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2 καὶ 4 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539)1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ἐχόντες ἐφαρμογὴν ἐπὶ παντὸς μισθωτοῦ, συνδεομένου μετὰ τοῦ ἐργοδότου του διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐργασίας, εἴτε ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου (Α.Π. 371)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 851), σαφῶς προκύπτει, ὅτι πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ἀπεζημιώσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν κατὰ τὰ παρελθόντα ἡμερολογιακὰ ἔτη ἀπαιτεῖται ἀναγκαίως νὰ εἶχεν οὗτος ζητήσει ταύτην διὰ τῆς ὑποβολῆς σχετικῆς πρὸς τὸν ἐργοδότην αἰτήσεως, διαλαμβανούσης τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν τῆς αἰτουμένης ἀδείας, ἐὰν εἰδικῶς καὶ συγκεκριμένως δὲν ὑποβάλλεται αἴτημα περὶ χορηγήσεως πλήρους τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ἀδείας. Ἄνευ τῆς ὑποβολῆς τοιαύτης αἰτήσεως τὸ προαναφερόμενον δικαίωμα παραμένει ἀνενεργόν.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως πάντων τῶν ἐν ἠγουμένῃ σκέψει μνημονευομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων σύδδολως προέκυψε, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἠτήσατο συγκεκριμένως τὴν χορήγησιν αὐτῷ ὁλοκλήρου τῆς ἧν κατὰ νόμον ἐδικαιοῦτο ἀδείας διὰ τὰ ἔτη 1960, 1961, 1962, 1963 καὶ 1964 (ἄρθρον 2 §§ 1α καὶ 2) τοῦ ρηθέντος ἀ.ν. 539)1945), οὐδὲ ἀποτελεῖ ἔνδειξιν περὶ τούτου τὸ γεγονὸς τῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου αὐτῷ δι' ἕκαστον τῶν ἐτῶν τούτων ἀδείας ὀκτὼ ἡμερῶν μετὰ τῶν προαναφερθεισῶν μειωμένων ἀποδοχῶν, εἰς ἣν ἄδειαν καὶ ἠρκέσθη οὗτος, μὴ αἰτησάμενος, οὐδὲ ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, τὴν κατὰ τὸ νόμιμον ὅριον συμπλήρωσίν της. Κατὰ συνέπειαν ὀρθῶς ἀπερρίφθη διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐπὶ παρεμφερεῖ αἰτιολογίᾳ ἡ ἐνδικος ἀγωγή, καθ' ὃ σημεῖον διώκεται διὰ τούτης ἡ ἐπιδίκασις τῷ ἐκκαλοῦντι ἀπεζημιώσεως δι' ὃς ἡμέρας ἐπὶ ἐλάττον ἐχορηγήθη αὐτῷ ἡ ἄδεια κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἡμερολογιακὰ ἔτη, καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τέταρτος καὶ τελευταῖος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως (βλ. Α.Π. 232)1963, ΝοΒ 11, σελ. 1061 - 1062).

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἐν ταῖς διαληφθείσαις σκέψεσιν ἐκτεθέντων δέον ὅπως, κατὰ μερικὴν μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκολουμένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὰ προβαλλόμενα διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαια ταύτης (ἄρθρον 778 § 2 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 518 § 3 ταύτης καὶ 20 τοῦ νόμου ΓΨΟΔ')1912), ἐπιδικασθῇ τῷ ἐκκαλοῦντι ἡ ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια τοῦτα προκύπτουσα διαφορὰ ὑπὸ τῶν πρωτοδίκως ἐπιδικασθέντων ἐκ δραχμῶν 6 375 (18.667,68 + 97,19 + 133,50 + 13 980,70 = 32.879 — 26.504 (16.167 + 57 + 10.280), ἄνευ ὑπολογισμοῦ τοῦ κεφαλαίου διαφορᾶς δώρων ἐκ δραχμῶν 1.740, ὅπερ, μὴ προσβαλλόμενον διὰ τῆς ἐφέσεως, πα-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΡΝΗΣΙΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Διακοπή λειτουργίας επιχειρήσεως διά μή ικανοποίησιν οικονομικών αιτημάτων

Έννοια ανταπεργίας έργοδότου, τοιαύτης μή νοουμένης της διακοπής της εργασίας ή της λειτουργίας της επιχειρήσεως παρά των επαγγελματιών εις ένδειξιν διαμαρτυρίας πρός την Διοίκησιν διά την μή ικανοποίησιν οικονομικών αιτημάτων της επαγγελματικής των τάξεως, άσχέτων πρός διεκδικήσεις των εργαζομένων και μή αναφερομένων εις τούς όρους εργασίας.—Υπερημερία έργοδότου έκ της μή αποδοχής υπηρεσιών μισθωτού και δικαίωμα μισθού.

Ο διακόπτων τάς εργασίας του έργοδότης διά λόγους άσχέτους πρός τάς έκ της σχέσεως εργασίας υποχρεώσεις του έναντι των μισθωτών, ώς ή περίπτωσις της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, δέν δύναται νά θεωρηθή, ότι απαλλάσσεται των έκ της υπερημερίας του περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού συνεπειών, ήτοι της καταβολής μισθού (άρθρα 349, 656 Α.Κ.), έκτός άν ή διακοπή της εργασίας οφείληται εις περιστατικόν ανωτέρας βίας (άρθρον 656 Α.Κ.).

Ούτε δύναται βεβαίως νά θεωρηθή ή περίπτωσις της αποφάσεως ώς ανταπεργία, διότι, ώς και ό όρος υποδηλοί, τοιαύτη υπάρχει, όταν κηρύσσεται πρός άμυναν του έργοδότου έναντι κηρυχθείσης ύπό των μισθωτών του απεργίας. (Ίδετε περί ανταπεργίας Α.Π. 987)1964, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 718, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν).

Χαρακτηριστικόν και το άρθρον 10 του ν.δ. 2961)1954 (ΕΕΔ 18, 944), κατά το οποίον, έάν ή απεργία είναι άμεσος συνέπεια διακοπής της λειτουργίας της εκμεταλλεύσεως έξ αιτίας απεργίας, δέν υφίστανται αξιώσεις πρός επιδότησιν, διαρκούσης της διακοπής της λειτουργίας της εκμεταλλεύσεως. Τό αυτό ισχύει έπί ανταπεργίας του έργοδότου, έφ' όσον αύτη άσκείται ώς άμυνα έναντίον μερικής απεργίας, παθητικής αντιστάσεως ή μέτρων εργατικών αγώνων, τά οποία ματαιώνουν την συνέχειαν των εργασιών έν τή εκμεταλλεύσει.

Είναι πρόδηλον, ώς δέχεται και ή κατωτέρω δικαστική απόφασις, ότι δέν επρόκειτο τοιαύτη περίπτωσις και συνεπώς ό έργοδότης, μή αποδεχθείς τάς υπηρεσίας του μισθωτού, έδικαιούτο του μισθού του.

Κατά την έννοιαν του άρθρου 656 Α.Κ. άνωτέρα βία, απαλλάσσουσα τόν έργοδότην της υποχρεώσεως μισθού, υφίσταται, όταν ή ένέργεια του υποχρέου παρακωλύηται έκ βιαίου και απροβλέπτου γεγονότος, όπερ ήτο άδύνατον νά αποτραπή άκόμη και διά καταβολής άκρας επιμελείας (Α.Π. 637)1950, εισηγητής *Ι. Τραχανής*, ΕΕΔ 10, 219, και λοιπαί παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν εις σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 22, 105).

Σημειούται, ότι τό θέμα είναι επίκαιρον λόγω του επιχειρουμένου ή αναγγελλομένου κλεισίματος καταστημάτων κλπ. εις ένδειξιν διαμαρτυρίας κατά του Κράτους διά μή λήψιν παρ' αύτου ζητουμένων νομοθετικών μέτρων.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 234)1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ό κ. *Δ. Σκοπίδης*
Δικηγόροι οί κ.κ. **Μ. Δάφνης, Σ. Καρασάββας**

Διά της ύπό κρίσιν αγωγής ό ενάγων, ισχυριζόμενος ότι προσελήφθη ύπό του εναγομένου διά συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας ωρισμένου χρόνου, αιτείται νά υποχρεωθή και τῷ καταβάλη, εντόκως άπό της επιδόσεως, τά ημερομίσθια χρόνου υπερημερίας αύτου περί την αποδοχήν της εργασίας του. Ούτως έχουσα είναι νόμιμος, κατά τά άρθρα 648, 656, 346 του Α.Κ. και δέον νά έρευνηθή κατ' ούσίαν έν τή προκειμένη διαδικασία του νόμου ΓΨΟΔ'.

Βεβαιούνται τά άκόλουθα: Ό ενάγων προσελήφθη διά συμβάσεως παρά του εναγομένου εργολήπτου δημοσίων έργων, αναδεχθέντος την κατασκευήν του έργου διανοίξεως και διαπλατύνσεως της δημοσίας όδου Θεσσαλονίκης - Πανοράματος, την 24.8.1965, ίνα προσφέρη την εργασίαν του εις την κατασκευήν του έργου τούτου

ραμένει ώς έχει) =5.375), εις την καταβολήν της οποίας και δέον νά υποχρεωθή ό εφεσίβλητος Δήμος, εντόκως νομίμως άπό της επιδόσεως της αγωγής μέχρις εξοφλήσεως (άρθρον 346 του Αστικού Κώδικος), διατηρουμένης άμα κατά τά λοιπά της ισχύος της εκκαλουμένης αποφάσεως.

διὰ τὸ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα μέχρι τῆς ἀποπερατώσεώς του ἀντὶ συμπεφωνημένου ἡμερομισθίου δραχμῶν 100. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης παρεῖχε ἔκτοτε τὴν ἐργασίαν του, ὡς συνεφωνήθη, μέχρι τῆς 24.11.1965. Τὴν πρωΐαν τῆς ἐπομένης ἡμέρας ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης ἐδήλωσε πρὸς ἅπαντας τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ ἐκτελούμενον ὡς ἄνω ἔργον καὶ τὸν ἐνάγοντα, διὰ τοῦ ἐργοδηγοῦ του Ε.Π., ὅτι, μετέχων συλλογικῆς διαμαρτυρίας τῶν ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων ὅλης τῆς χώρας, κηρυχθείσης παρὰ τῆς ἐπαγγελματικῆς των ὀργανώσεως εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὴν μὴ ἱκανοποίησιν ὡρισμένων οἰκονομικῆς φύσεως αἰτημάτων των, ὡς μειώσεως τῆς φορολογίας, χρηματοδοτήσεως τῶν ἐκτελουμένων ἔργων, φορολογικῶν διευκολύνσεων καὶ ἄλλων, ἀσχέτων πρὸς ἐργατικὰς ἀξιώσεις καὶ ἐπιδιώξεις, διακόπτει καὶ αὐτὸς τὰς ἐργασίας τοῦ κατασκευαζομένου παρ' αὐτοῦ ὡς ἀναδόχου δημοσίου ἔργου καὶ ἀπέκλεισεν αὐτοὺς καὶ τὸν ἐνάγοντα ἐκ τῆς ἐργασίας διὰ τῆς μὴ παραδόσεως εἰς αὐτοὺς τῶν διὰ τὴν ἐργασίαν ἐργαλείων καὶ ἀποσομπῆς, ἐφ' ὅσον ὁρίστου χρόνου θὰ διήρκει ἡ διαμαρτυρία, δηλώσας προσέτι, ὅτι θὰ εἰδοποιεῖ αὐτοὺς περὶ τῆς ἐπαναλήψεως τῶν ἐργασιῶν, ὁπότε θὰ συνέχιζε νὰ ἀποδέχεται καὶ τὴν τοῦ ἐνάγοντος. Ἡ τοιαύτη ἀναστολὴ τῶν ἐργασιῶν κατασκευῆς τοῦ ἔργου διήρκεσε μέχρι καὶ τῆς 15.12.1965 καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ὁ ἐνάγων εἰδοποιήθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, διὰ τοῦ ἰδίου ἐργοδηγοῦ, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐπομένης θὰ ἀπεδέχετο τὴν ἐργασίαν του εἰς τὸ ἔργον. Ὁ ἐνάγων μετὰ τὴν ὡς ἄνω δήλωσιν διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν μετέβαινε καθ' ἑκάστην πρωΐαν εἰς τὸν τόπον τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου διὰ τὴν περίπτωσιν ἀποδοχῆς τῆς ἐργασίας του, μετὰ δὲ τὴν εἰδοποίησιν τοῦ ἐναγομένου προσῆλθε καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἐργασίαν του, ἐργασθεὶς μέχρι καὶ τῆς 20.12.1965, μεθ' ἣν ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τῆς ἐργασίας ταύτης ἐπὶ σκοπῷ λύσεως τῆς συμβάσεως, διότι εὗρεν ἐργασίαν παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ, ὡς οἰκοδόμος, ὅπου ἐξηκολούθησε ἐργαζόμενος.

Ἀνταπεργία ὡς δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, συνεπαγομένη ἀναστολὴν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς ἕνεκα ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεών του, ἐν αἷς καὶ ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ (Α.Κ. 648, 656), νοεῖται ὁ ὑπὸ ἑνὸς ἢ πλειόνων ἐργοδοτῶν ἀποκλεισμὸς προσκαίρως τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἐργαζομένων ἐκ τοῦ ἐργοστασίου ἢ ἄλλου τόπου παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ ἡ ἀναίρεσις τῆς δυνατότητος πρὸς ἀπασχόλησιν ἐν αὐτοῖς τῶν ἐργαζομένων, διὰ τῆς μὴ παραδόσεως εἰς αὐτοὺς τῶν διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας μέσων, ἐφ' ὅσον γίνεται πρὸς ἀμυναν κατὰ κηρυχθείσης ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν ἢ πρὸς διεκδίκησιν καὶ ἐπιδίωξιν ἱκανοποιήσεως ἰδίων συμφερόντων, ὡς τοιούτων ὅμως ἰδίων συμφερόντων νοουμένων τῶν ἐναντι τῶν ἐργαζομένων, ὡς ἀντισυμβαλλομένων ἐν τῇ σχέσει ἐργασίας, κατευθυνομένων καὶ ἀναφερομένων εἰς τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὧν ἐπιδιώκεται ἡ μεταβολὴ ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου (Α.Π. 431)1959, ΕΕΝ 26, 985 καὶ ὑπ' αὐτὴν ἀγόρευσιν ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Ἀνδρ. Τούση*, σχόλια ἐπ' αὐτῆς *Δ. Κολομυΐτη*, ἐν ΕΕΔ 18, 1383, Α.Π. 387)1964, ΕΕΔ 23, 719), οὐχὶ δὲ καὶ ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας ἢ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως παρὰ τῶν ἐπαγγελματιῶν εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὴν μὴ ἱκανοποίησιν οἰκονομικῶν αἰτημάτων τῆς ἐπαγγελματικῆς των τάξεως καὶ πρὸς ἐπιδίωξιν ἱκανοποιήσεως τούτων, ἀσχέτων πρὸς διεκδικήσεις τῶν ἐργαζομένων καὶ μὴ ἀναφερομένων εἰς τοὺς ὅρους ἐργασίας (*Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἔκδ. 1957, τόμ. Α', σελ. 483), εἰς τυγχάνει ἡ ἐν τῇ προηγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐπιβληθεῖσα διακοπὴ ἐργασιῶν ἐκ μέρους τοῦ ἐναγομένου. Ὅθεν, μὴ ἀποδεχθεὶς ὁ ἐναγόμενος ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, ἀφορῶντος αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀνωτέραν βίαν, κατέστη ὑπερήμερος καὶ ὑποχρεοῦται κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. εἰς τὴν καταβολὴν τῶν ἀπὸ 25.11 μέχρι 16.12.1965 ἡμερομισθίων 19 Χ δραχμαὶ 100 = δραχμαὶ 1900, καθ' ὃ ποσὸν δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ἐν μέρει, ἀπορριπτομένου τοῦ ἑτέρου αἰτήματος περὶ ἐπιδικάσεως ἡμερομισθίων λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως. Ἡ ἀπόφασις μετὰ τὸ νόμιμον αἴτημα δέον νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ὑποχρεωτικῶς (Πολ. Δικονομίας 186α).

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

§ 1. Παροχή έργασίας ύπό μουσικών κατά νυκτερινάς ώρας καί προσαύξησις άμοιβής αύτών

1. Νόμιμος μισθός έργαζομένων είς πάσης μορφής καί είδους έπιχειρήσεις καί έκμεταλλεύσεις τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης μουσικούς.—Δικαίωμα τών έργαζομένων κατά νυκτερινάς ώρας προσαυξήσεως κατά 25ο/ο άμοιβής των δυνάμει τής ύπ' άριθ. 18310/1946 ύπουργικής άποφάσεως.

'Αρείου Πάγου 612/1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Εὐστ. Μαλλοῦχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μαρκόπουλος, Ν. Πιέρρος

Κατά τό ἐδάφιον ΙΙΙ τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15/1962 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου 'Αθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν μουσικῶν περιοχῆς 'Αθηνῶν, Πειραιῶς καί Περιχώρων», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 77882/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ 'Εργασίας καί ὑποχρεωτικῆς διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 90402/1962 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ἀφορώσης δέ, ἐκτός ἄλλων, ἅπαντας τούς μουσικούς, τούς ἐργαζομένους εἰς τάς πάσης μορφῆς καί εἴδους ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, τάς ἀπασχολούσας μονίμως ἤ προσκαίρως μουσικούς, ἤτοι θέατρα, ξενοδοχεῖα, τουριστικά κέντρα, ἐστιατόρια, κέντρα διασκεδάσεως, ταβέρνας, ἀναψυκτήρια, καμπαρέ, μπάρ, νυκτερινά κέντρα κλπ., τά κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τῶν μουσικῶν, λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐργασίας, καθορίζονται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας. Πάντως ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία αὐτῶν δέν δύναται νά εἶναι κατωτέρα διά μέν τήν περίοδον ἀπό 12 Αὐγούστου 1961 μέχρι 31 Μαΐου 1962 τῶν δραχμῶν 80, ἀπό δέ 1 Ἰουνίου 1962 καί ἐφεξῆς τῶν δραχμῶν 100. Εἰς τά ποσά ταῦτα καί εἰδικῶς διά τούς ἐργαζομένους εἰς τά θέατρα συμπεριλαμβάνεται καί ἡ ἐξ 25 ο/ο προσαύξησις τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας.

'Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι πάντες οἱ εἰς τάς ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις ἀπασχολούμενοι μουσικοί κατά τάς νυκτερινάς ὥρας δικαιοῦνται τῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί 'Εργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως αὐτῶν, καθορισθείσης κατά 25 ο/ο προσαυξήσεως τῶν ἡμερομισθίων ἤ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, ἐκτός τῶν ἐργαζομένων εἰς τά θέατρα. Ὑπό τήν ἀντίθετον ἐκδοχήν δέν θά ἐγίνετο εἰδική μνεία ἐν τῇ σχετικῇ διατάξει τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως μόνον τῶν ἐργαζομένων εἰς τά θέατρα. Οὕτως ἀποφηνάμενον καί τό δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καί ἐπιδικάσαν εἰς τόν ἀναιρεσίβλητον, ἐργασθέντα ὡς μουσικόν εἰς ἐπιχείρησιν τῶν ἀναιρεσειόντων (κέντρον διασκεδάσεως), περιλαμβανομένην μεταξύ τῶν ἀναφερομένων εἰς τήν ρηθεῖσαν διαιτητικήν ἀπόφασιν, κηρυχθεῖσαν, ὡς εἴρηται, ὑποχρεωτικήν διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, τήν διά τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθορισθεῖσαν προσαύξησιν ἡμερομισθίου λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, ὀρθῶς τάς διαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί οἱ περί τοῦ ἐναντίου πρῶτος καί δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. 'Ἐκ τῆς βεβαιώσεως δέ τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει, ὅτι ἴσχυμάτισε τήν ἐν ταύτῃ κρίσιν του ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καί πάντων τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικληθέντων καί προσαχθέντων ἐγγράφων καθίσταται ἀδιατάκτως βέβαιον, ὅτι ταῦτα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καί συνεξετίμησε μετά τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων καί τά ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου οὗτος λόγος εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

2. Παροχή εἰς τούς ἐργαζομένους κατά νυκτερινάς ὥρας μισθωτούς προσαυξήσεως κατά 25ο/ο ἐπί τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καί ἡμερομισθίων.—Νόμιμος ἀμοιβή μουσικῶν κέντρων κλπ. περιοχῆς 'Αθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν καλλιτεχνῶν τοῦ ἄσματος.—Δικαίωμα προσαυξήσεως τῆς ἀμοιβῆς των, ἐργαζομένων κατά νυκτερινάς ὥρας, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

'Αρείου Πάγου 613/1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μαρκόπουλος, Δ. 'Ιωάννου, Π. Σισκόπουλος, Ν. Πιέρρος

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί 'Εργασίας, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, ἐκδοθεισῶν ἀμφοτέρων κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου 28)

(*) 'Επεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10877/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν ὡς ἐφετείου.

1944, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 866) 1946, καὶ δημοσιευθεισῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἐντεῦθεν δὲ ἰσχύν νόμου ἐπεχουσῶν, παρέχεται προσαύξησις 25 ο)ο ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων ἢ 1)25 ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ εἰς πάντας τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, τοὺς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἐργοδότου συνδεομένους καὶ ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας (22 - 06), ὑπολογίζεται δὲ ἡ προσαύξησις αὕτη πάντοτε ἐπὶ τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ δὲν συμψηφίζεται πρὸς τυχὸν καταβαλλομένας ἀνωτέρας τούτων ἀποδοχάς.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν παραγράφων Ι καὶ ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὁρίων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μουσικῶν περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77882)5012)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐκ τούτων παραγράφου ΙΙΙ, ὁριζούσης ὅτι τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τῶν μουσικῶν λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐργασίας, καθορίζονται δι' ἐλευθέρας συμφωνίας. Πάντως ἡ ἡμερησία ἀντιμισθία αὐτῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα διὰ μὲν τὴν περίοδον ἀπὸ 12.8.1961 μέχρι 31.5.1962 τῶν δραχμῶν 80, ἀπὸ δὲ 1.6.1962 καὶ ἐφεξῆς τῶν δραχμῶν 100. Εἰς τὰ ποσὰ ταῦτα καὶ εἰδικῶς διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ θέατρα συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξ 25 ο)ο προσαύξησις τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας» σαφῶς συνάγεται, ὅτι δι' αὐτῆς ὁρίζονται τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν ἁπάντων τῶν μουσικῶν, εἰς οὓς συμπεριλαμβάνονται καὶ οἱ καλλιτέχναι τοῦ ἄσματος, τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς πάσης μορφῆς καὶ εἴδους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, τὰ ἀπασχολοῦσας μονίμως ἢ προσκαίρως μουσικούς, ἤτοι θέατρα, ξενοδοχεῖα, τουριστικὰ κέντρα, ἐστιατόρια, κέντρα διασκεδάσεως, ταβέρνας, ἀναψυκτήρια, καμπαρέ, μπάρ, νυκτερινὰ κέντρα κλπ., διὰ μὲν τὴν περίοδον ἀπὸ 12.8.1961 μέχρι 31.5.1962 εἰς δραχμὰς 80, ἀπὸ δὲ 1.6.1962 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 100 καὶ ὅτι εἰς τὰ κατώτατα ταῦτα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν συμπεριλαμβάνεται εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ θέατρα μουσικοὺς καὶ ἡ ἐξ 25 ο)ο προσαύξησις τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰς λοιπὰς ἐκτὸς τῶν θεάτρων ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις μουσικούς.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο ἀνελέγκτως ὡς βεβαιωθέντα ἐκ τῶν προσαχθεισῶν ἀποδείξεων τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ὁ ἐναγων προσελήφθη τὴν 1.10.1962 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας παρὰ τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων ὁμορρύθμου ἑταιρείας, τῆς ὁποίας οἱ λοιποὶ ἐναγόμενοι ἐτύγχανον ὁμόρρυθμα μέλη αὐτῆς, ὡς μουσικὸς (τζάζ - μπαντίστας), καὶ εἰργάσθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην εἰς τὸ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «*» κέντρον διασκεδάσεως αὐτῶν ὑπὸ τὸν τίτλον «*», μέχρι τῆς 15.5.1964, ὅτι ὁ αὐτὸς ἐναγων εἰργάζετο καθ' ἑκάστην ἀπὸ 9.30' μ.μ. μέχρι τῆς 3ης πρωϊνῆς ὥρας, ἤτοι ἐπὶ 5 1)2 ὥρας ἡμερησίως, καὶ ὅτι ἐκ τῶν ὡρῶν τούτων αἱ πέντε ὧραι ἦσαν νυκτερινοί (22 - 06). Ἀπεφήνατο δὲ μετὰ ταῦτα τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὅτι ὁ ἐναγων διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ ὡς μουσικοῦ πραγματοποιηθεῖσαν νυκτερινὴν ἐργασίαν εἰς τὸ ἐνταῦθα κέντρον διασκεδάσεως τῶν ἐναγομένων κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.10.1962 μέχρι 15.5.1964 δικαιοῦται τῆς ἐξ 25 ο)ο προσαυξήσεως τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας ἐπὶ τοῦ τεθεσπισμένου κατωτάτου ὁρίου ἡμερησίων ἀποδοχῶν 100 δραχμῶν διὰ τοὺς μουσικούς, ἀκολούθως δέ, μετὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐδέξατο τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τὸ αἴτημα τῆς ἐπιδικάσεως αὐτῷ προσαυξήσεως 25 ο)ο ἐπὶ τῶν τεθεσπισμένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερησίων ἀποδοχῶν τῶν μουσικῶν 100 δραχμῶν διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθεῖσαν δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὡς μουσικοῦ εἰς τὸ ἐνταῦθα κέντρον διασκεδάσεως τῶν ἐναγομένων νυκτερινὴν ἐργασίαν (22 - 06) ἐπὶ πέντε ὥρας καθ' ἑκάστην κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.10.1962 μέχρι τῆς 15.5.1964. Εἰς τὸ πόρισμα τοῦτο ἦχθη τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον μετ' ἐκτίμησιν, πλὴν ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καὶ τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων. Ἐντεῦθεν δὲ οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων καὶ τὰ εἰς τὸν δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα τῶν ἀναιρεσιόντων, μὴ οὔσης ἀναγκαίας εἰδικωτέρας περὶ αὐτῶν μνείας. Ὅθεν οἱ λόγοι ἀναιρέσεως πρῶτος, καθ' ὃν ψευδῶς ἡρμηνεύθησαν καὶ ἐσφαλμένως ἐφηρμόσθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 8900 καὶ 18310 ἔτους 1946 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 17019) 1953 ὁμοία τῶν Ὑπουργῶν, ὡς καὶ ἡ κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 15)1962 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διὰ τῆς δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὑπ' ἀριθ. 77882) 5012)1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι εἰς τὰ ὁριζόμενα καὶ διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ ἐνταῦθα κέντρα διασκεδάσεως μουσικοὺς κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν 100 δραχμῶν ἡμερησίως ἀπὸ 1.6.1962 καὶ ἐφεξῆς συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξ 25 ο)ο προσαύξησις τῆς νυκτερινῆς ἐργασίας, ἄλλως δὲν συμπεριλαμβάνεται μεταξὺ τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ τὸ παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων διατηρούμενον ἐνταῦθα καφωδεῖον, καὶ δεύτερος, ἀποδίδων εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὸ σφάλμα ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα ὡς παρὰ τῶν ἀναιρεσιόντων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

ΙΙ. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἔννοια διατάξεων Γενικοῦ Κανονισμοῦ

Μισθὸς τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανι-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10876)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ομοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.). Διάκρισις αὐτοῦ ἀπό τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ.—Χρησιμοποίησις κατά Γενικόν Κανονισμόν Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς θέσεις ἀνωτάτων διευθυντῶν, ἀσχέτως πρός τήν προέλευσιν αὐτῶν ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν τεχνικῶν ἢ τῆς ὁμοίας τῶν διοικητικῶν ἢ οἰκονομικῶν τοιούτων.—Ἔννοια διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ.

Ἀρείου Πάγου 606)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου* Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου* Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Σούλης, Μ. Δημολίτσας

Τό ἄρθρον 13 § 2 ἐδάφ. γ' τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος, ὡς κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν ἄρθρων 8 καί 20 τοῦ ν.δ. 1049)1949 «περί ὀργανώσεως τῶν τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ἑλλάδος» ἐκδοθέντος καί διά τοῦ ἀπό 18.8.1953 β.δ. κυρωθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς τό δεύτερον ἄρθρον 20 συνεπληρώθη διά τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ἀ.ν. 1944)1951 καί τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 2459)1963, ὡριζεν, ὅτι «διά τό ἀνώτερον τεχνικόν προσωπικόν καθορίζεται βασικός μισθός (1η μισθολογική βαθμίς), ηὐξημένος κατά 20ο)ο, ἐν σχέσει πρός τόν βασικόν μισθόν τοῦ ὁμοιοβάθμου διοικητικοῦ προσωπικοῦ». Διά τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3105)1954 τό μέν ηὐξήθη ἡ προσαύξησις αὕτη εἰς 30ο)ο, τό δέ ἐπεξετάθη καί εἰς «τό ἀνώτατον τεχνικόν προσωπικόν», δι' ὃ ὅμως περιωρίσθη εἰς 15ο)ο. Ὡς δέ προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 3 § 2, 4 §§ 1, 3 καί 5, ἄρθρου 5 §§ 1, 2, 3 καί 5 καί ἄρθρου 7 § 1 ἐδάφ. α', β', γ' καί στ' ὑπεδάφ. αα' καί § 2 ἐδάφ. α' τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Κανονισμοῦ, τό τεχνικόν προσωπικόν ἀποτελεῖ ἰδίαν κατηγορίαν, διάφορον τῶν τοιούτων τοῦ διοικητικοῦ καί οἰκονομικοῦ καί καταλαμβάνει ἰδιαιτέρας ὀργανικάς θέσεις, κεχωρισμένως καθοριζομένας βάσει εἰδικῶν προσόντων, ἰσχυόντων μόνον δι' αὐτό καί ἐπηρεαζόντων καί τήν ὅλην βαθμολογικήν ἐξέλιξιν αὐτοῦ ἐντός τῆς αὐτῆς κατηγορίας, ἧς οἱ βαθμοί, ἂν καί εἶναι ἀντίστοιχοι τῶν ὁμοίων τοῦ διοικητικοῦ καί οἰκονομικοῦ προσωπικοῦ, ἔχουσι διάφορον ὀνομασίαν (ἀρχιμηχανικοί, μηχανικοί α', β' καί γ', ὑπομηχανικοί, ἀρχιτεχνίτης κλπ.). Τήν αὐτήν σαφῆ διάκρισιν τοῦ τεχνικοῦ ἀπό τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. κάμει καί τό ἄρθρον 3 τοῦ ἰσχύοντος Ὑπηρεσιακοῦ Ὀργανισμοῦ, ὅστις, ἐκδοθείς βάσει τοῦ μνησθέντος ἄρθρου 20 τοῦ ἀ.ν. 1049)1949, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, ἐπέχει θέσιν νόμου. Καί ναί μέν αἱ διατάξεις αὗται δέν περιλαμβάνουσι τό ἀνώτατον προσωπικόν τοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς τάς προαναφερθείσας κατά κατηγορίας διακρίσεις, πλήν δέν ἕπεται ἐκ τούτου, ὅτι οἱ εἰς αὐτό ἀνελθόντες διά βαθμολογικῆς ἐξελίξεως ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν τεχνικῶν παύουσι νά εἶναι τοιοῦτοι ἢ ὅτι ἀντιθέτως οἱ ἐκ τῶν διοικητικῶν ἢ οἰκονομικῶν ὑπαλλήλων προερχόμενοι ἀνώτατοι ἔγιναν τεχνικοί, ἀφοῦ τό μέν ἄρθρον 3 § 3, ἄρθρα 11, 12, 13, 14 καί 15 τοῦ ὡς εἴρηται Ὑπηρεσιακοῦ Ὀργανισμοῦ προβλέπουσιν ὡρισμένας θέσεις ἀνωτάτων, αἱ ὁποῖαι εἶναι, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, Διεύθυνσις καί Ὑποδιεύθυνσις Τεχνικῶν Ὑπηρεσιῶν, Ὑποδιεύθυνσις Ἐγκαταστάσεων, Ὑποδιεύθυνσις Κτιρίου καί Διεύθυνσις Ραδιοηλεκτρικῆς Τεχνικῆς, τό δέ ἄρθρον 7 τοῦ μνησθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ καθορίζει ἰδιαίτερα τεχνικά προσόντα διά τούς καταλαμβάνοντας τάς θέσεις ταύτας ἀνωτάτους εἰς τήν παράγραφον 1 καί τά ἐδάφια α', β' καί στ' ὑπεδάφια αα'.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται σαφές, ὅτι ἡ χορηγηθεῖσα εἰς τό ἀνώτατον τεχνικόν προσωπικόν ὡς ἄνω προσαύξησις τοῦ 15 ο)ο παρέχεται μόνον εἰς τούς κεκτημένους τά διά τούς τεχνικούς τοῦ βαθμοῦ τούτου προβλεπόμενα «ἐλάχιστα εἰδικά προσόντα». Ὅθεν οὕτω κρίναν καί τό δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καί μετά τοῦτο ἀπορρίψαν τήν ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατά τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος ἀπέρριψεν αὕτη τήν ἀγωγήν αὐτοῦ, τήν ἀξιοῦσαν εὐθέως τήν ἐν λόγῳ προσαύξησιν ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς ἀνωτάτου, ἀσχέτως πρός τήν ὁμολογουμένην καί γενομένην ἀνελέγκτως δεκτήν προσέλευσιν αὐτοῦ ἐκ τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προαναφερθείσας οὐσιαστικάς διατάξεις καί ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τήν περί τούτου ἀπόφασίν του, οἱ δέ περί τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καί 5ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καί ἀπορριπτέοι.

Κατά μέν τό ἄρθρον 5 § 5 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. «ἡ πρόσληψις εἰς τήν κατηγορίαν τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ γίνεται κατόπιν δοκιμασίας τῶν κεκτημένων τά κατά τό ἄρθρον 7 § 4 ἐλάχιστα εἰδικά προσόντα». Κατά δέ τό ἄρθρον 7 § 4 τοῦ ἰδίου «διά πάντας τούς βαθμούς τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ ἀπαιτεῖται πτυχίον κατωτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς, τοῦ δέ προσωπικοῦ σχεδιαστῶν πτυχίον σχεδιαστοῦ μέσης Τεχνικῆς Σχολῆς».

Ἐξ ἄλλου τό αὐτό ἄρθρον προβλέπει εἰς τήν παράγραφον 1 ἐδάφια γ', δ', ε' καί στ', ὑπεδάφια ββ', γγ' καί δδ', διά τάς θέσεις τῶν ἀνω-

τάτων Διευθυντῶν Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν, Διοικητικοῦ καὶ Γραμματείας καὶ τῶν Ὑποδιευθυντῶν τῆς Διευθύνσεως Ἐκμεταλλεύσεως, Ἐπιθεωρητοῦ Ἐκμεταλλεύσεως, προϊσταμένων περιφερειακῶν συγκροτημάτων, τῆς Διευθύνσεως Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Διοικητικοῦ τὴν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου χρησιμοποίησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 2 ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Τ.Ε. ἀντιστοίχου βαθμοῦ, ἀσχέτως πρὸς τὴν προέλευσιν αὐτῶν ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν τεχνικῶν ἢ τῆς ὁμοίας τῶν διοικητικῶν ἢ οἰκονομικῶν τοιούτων. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3105)1954 γενομένη εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ προσθήκη, καθ' ἣν «ἀνάθεσις ὅμως ὑπηρεσιακῆς λειτουργίας, ἀντιστοιχούσης εἰς κατηγορίαν τοῦ ἀνωτάτου, ἀνωτέρου καὶ τοῦ μέσου προσωπικοῦ εἰς προσωπικὸν τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν ἢ καὶ ἀντιστρόφως ἢ ἐκ μιᾶς τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν εἰς ἄλλην, ὡς καὶ ἡ ἀπασχόλησις προσωπικοῦ εἰς ἔργα, μὴ περιλαμβανόμενα εἰς τὰ ἔργα τῆς εἰς ἣν ἀνήκει κατηγορίας, ἀπαγορεύεται», δὲν ἀφορᾷ καὶ τὰς προαναφερθείσας ὑπηρεσιακὰς λειτουργίας, εἰς ἃς ἐπιτρέπεται ρητῶς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἡ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοποθέτησις ἀνωτάτων ὑπαλλήλων ἐξ οἱασδήποτε κατηγορίας προερχομένων, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τῆς ὑπάρξεως ἐνὸς ἐκ τῶν διαζευκτικῶς ἀπαιτουμένων ὑπὸ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων τ ῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ εἰδικῶν προσόντων. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν αὐτοῦ, ὁ ἐνάγων καὶ ἀναιρεσείων ἀπὸ τῆς κατὰ Νοέμβριον 1949 κατατάξεώς του εἰς τὸ ἀνώτερον διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε. ὑπηρέτησε μέχρι μὲν τῆς 2.3.1955 ὡς προϊστάμενος τηλεπικοινωνιακῶν συγκροτημάτων Θεσσαλονίκης, Πατρῶν, Λαρίσης καὶ Ἀθηνῶν, ἀπὸ τῆς 3.3.1955 μέχρι τῆς 31.12.1959 ὡς προϊστάμενος Ὑπεραστικῶν Ὑπηρεσιῶν Κεντρικῆς Περιοχῆς καὶ ἀπὸ 1.1.1960 μέχρις 1.8.1960 ὡς προϊστάμενος Ὑποδιευθύνσεως τῆς Τηλεγραφικῆς Ἐκμεταλλεύσεως, ὀρθῶς ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν του ὡς πρὸς τὴν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσιν αὐτῆς, κατὰ παροδοχὴν τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου ἀναιρεσιβλήτου Ο.Τ.Ε. καὶ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ (ἄρθρον 831 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810)1957), ἀφοῦ, προσενεγκόν οὗτος ὑπηρεσίας, περιλαμβανομένας εἰς τὰ καθήκοντά του, οὐδαμῶς κατέστησε πλουσιώτερον ἐκ τῆς ἰδίας περιουσίας ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ τὸν ἀναιρεσίβλητον Ο.Τ.Ε., τῶν γενομένων δεκτῶν περιστατικῶν δικαιολογούντων ἐπαρκῶς καὶ μετὰ σαφηνείας τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης, εἰ δὲ περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν προμνημονευθεισῶν οὐσιαστικῶν διατάξεων, καθὼς καὶ περὶ ἀνεπαρκῶν αἰτιολογιῶν 2β καὶ 3 λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι. Εἰρήσθω, ὅτι αἱ ὑπηρεσίαι, αἵτινες ἐγένοντο δεκταὶ ὡς ἐκτελεσθεῖσαι παρὰ τοῦ ἐνάγοντος - ἀναιρεσείοντος, ἀνάγονται εἰς καθήκοντα, περιλαμβανόμενα εἰς τὰς προαναφερθείσας θέσεις ἀνωτάτων, δι' ἃς χρησιμοποιοῦνται πάσης κατηγορίας ὑπάλληλοι. Τοῦτο ἐπιβεβαιοῦται ἀπὸ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 2 § 5α, 5β, 5γ, 20, 40, 42 §§ 1 8, 47 § 1 - 8, 51, 52, 61 στοιχ. 1 - 3 καὶ 65 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Ὑπηρεσιακοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 12.9.1962 ὑπ' ἀριθ. 7598 ἐκθέσεως ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος, τῆς συνταχθείσης ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ?ΟΔ')1912 Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ὁ ἐνάγων ἐπεκαλέσθη, μεταξὺ ἄλλων, ὅτι «ἀπὸ τῆς 1.1.1960 καὶ μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του τῇ 1.8.1960» ἀνέλαβε καὶ ἐξετέλεσε καθήκοντα προϊσταμένου τῆς Ὑποδιευθύνσεως Τηλεγραφικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Ο.Τ.Ε.», τοῦθ' ὅπερ, γενόμενον καθ' ὁλοκληρίαν δεκτὸν ἀπὸ τὴν ἀναιρεσιβαλλομένην ἀπόφασιν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀνάγεται εἰς καθήκοντα περιλαμβανόμενα κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ὡς εἴρηται Ὑπηρεσιακοῦ Ὀργανισμοῦ εἰς τὴν Ὑποδιεύθυνσιν Τηλεγραφικῆς Ἐκμεταλλεύσεως, ἥτις προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδάφιον στ', ὑπεδάφιον ββ', δι' ἀνωτάτους ὑπαλλήλους πάσης κατηγορίας. Ὅθεν ὁ ἕνος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον τὴν ὡς ἄνω προταθεῖσαν διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑπηρεσίαν, δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ περιστατικὸν ὅτι ἀπὸ 3 Μαΐου 1960 ἐξετέλει καθήκοντα διευθυντοῦ Ἐκμεταλλεύσεως καὶ ὅτι ἐδέχθη ἄνευ ἀποδείξεως τὴν ἐπικληθεῖσαν ὡς ἄνω διὰ τῆς ἀγωγῆς ὑπηρεσίαν τοῦ προϊσταμένου Ὑποδιευθύνσεως Τηλεγραφικῆς Ἐκμεταλλεύσεως, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος(*).

III. ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΡΓΑ

Ἀποζημίωσις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ δημοσίων ἔργων

Ἔννοια Νόμου 3001)1954. — Δικαίωμα τῶν

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7138)1963 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιώσεων τῶν ἐπὶ συμβάσει σχέσεως δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν τεχνικῶν μετακλητῶν ὑπαλλήλων τῆς κατηγορίας εἰδικῶν θέσεων, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως νέων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, οὐδὲ ἐπιτρεπομένης τῆς διὰ τῶν τελευταίων τούτων ἐξαιρέσεως.—Ἀναγκαία ὅμως ἡ δημοσίευσις τῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἀνισχύρων ἄλλως, ὡς στερουμένων νομίμου ὑποστάσεως.

Ἀρείου Πάγου 607)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σιδέρης, Π. Μπαρτσακούλιας, Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Τὸ μὲν ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3001)1954 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως εἰς τὸ προσωπικὸν δημοσίων ἔργων κλπ» ὁρίζει, ὅτι: «Διὰ ταχυτέραν μελέτην, ἐκτέλεσιν καὶ ἐπίβλεψιν τῶν δημοσίων καὶ τεχνικῶν ἐν γένει ἔργων καὶ ἐγκαταστάσεων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν τοιούτων δημοσίων ἐπενδύσεων καὶ ἀνασυγκροτήσεως, ὡς καὶ διὰ τὴν κατὰ νόμον ἄσκησιν ἐποπτείας, παρακολουθήσεως καὶ ἐλέγχου αὐτῶν, ἐπιτρέπεται, ὅπως διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ χορηγεῖται εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας τεχνικὸν προσωπικὸν ἀποζημίωσις δι' ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν, δι' ἔξοδα κινήσεως, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ὡς καὶ λοιπὰς παρομαρτούσας δαπάνας, δυναμένη νὰ ὁρίζηται διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως καὶ κατ' ἀποκοπήν, εἴτε ἡμερησίως, εἴτε μηνιαίως». Τὸ δὲ ἄρθρον 2 διαλαμβάνει, ὅτι «τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ παρόντος ἀποζημιώσεων δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐπὶ συμβάσει σχέσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνικοὶ ὑπάλληλοι τῆς κατηγορίας εἰδικῶν θέσεων».

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἐπὶ συμβάσει σχέσεως δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνικοὶ ὑπάλληλοι, ὡς καὶ οἱ τεχνικοὶ μετακλητοὶ ὑπάλληλοι τῆς κατηγορίας εἰδικῶν θέσεων, δικαιοῦνται ἐκ τοῦ νόμου τῶν ἄνω κατὰ τὸ ἄρθρον 1 χορηγηθεισῶν ἀποζημιώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως νέων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, οὐδὲ ἐπιτρεπομένης τῆς διὰ τῶν τελευταίων τούτων ἐξαιρέσεως αὐτῶν ἐκ τῆς χορηγήσεως ταύτης. Πλὴν τὸ δικαίωμα τοῦτο εἶναι κατ' ἀνάγκην συνηρτημένον μὲ τὴν νομότυπον χορήγησιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀποζημιώσεων εἰς τὸ παρ' αὐτοῦ προβλεπόμενον τεχνικὸν προσωπικόν, εἰς τρόπον ὥστε ἡ τοιαύτη χορήγησις νὰ ἀποτελῇ ἀπαραίτητον προϋπόθεσιν ἢ στοιχεῖον αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2 τῆς 1)16.2.1833 τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος διατάγματος ἀποφάσεις Ὑπουργῶν, ἐκδιδόμεναι κατ' ἐξουσιοδότησιν νόμου καὶ θέτουσαι κανόνα δικαίου, χρήζουσιν, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἀντίθετος βούλησις τοῦ νομοθέτου, δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἄλλως εἶναι ἀνίσχυροι, ὡς στερούμεναι νομίμου ὑποστάσεως. Ὅθεν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, δι' ὧν ἐχορηγήθη εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 3001)1954 ἡ προαναφερθεῖσα ἀποζημίωσις, μὴ δημοσιευθεισῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τοῦ νόμου τούτου μὴ ἐπιτρέποντος ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὴν παράλειψιν τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως, ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ἀπέρριψε τὴν ἐπ' αὐτῶν στηριζομένην ἀγωγήν, αἱ δὲ περὶ ψευδοῦς ἑρμηνείας καὶ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ τε νόμου 3001)1954 καὶ τοῦ διατάγματος τῆς 1)16.2.1833 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης στηριζομένης, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀπορρίπτεται ἡ περὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσις τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τῆς ἐπαλλήλου αἰτιολογίας ὅτι δὲν ἀπεδείχθησαν τὰ στηρίζοντα αὐτὴν περιστατικὰ τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως καὶ τῆς μετοκινήσεως ἐκτὸς ἕδρας τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τοῦ αὐτοτελοῦς τούτου στηρίγματος τοῦ διατακτικοῦ αὐτῆς μὴ πληττομένου διὰ λόγου τινὸς ἀναιρέσεως, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῇ καὶ ὁ τέταρτος καὶ ὁ τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως, ὁ αἰτιώμενος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διὰ τὴν περὶ ἀοριστίας τῆς βάσεως ταύτης αἰτιολογίαν (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2185)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Έννοια άρθρου 47 § 1 Νόμου 3713)1928

Αναγκαίον, ίνα θεωρηθή, ότι ή επί της αιτήσεως ακυρώσεως, της στρεφομένης κατά της αρχικής πράξεως, εκδοθείσα απόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει κρίνει και επί της τυχόν εκδοθείσης μέχρι της συζητήσεως αποφάσεως επί της διοικητικής προσφυγής, όπως είς την απόφασιν ταύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας περιέχηται ειδική μνεία, ότι εθεωρήθη ως συμπροσβαλλομένη και ή επί της διοικητικής προσφυγής έχουσα εν τω μεταξύ εκδοθή πράξις. Συνέπειαι άλλως.— Προστασία δι' αναγκαστικήν τοποθέτησιν είς θέσεις αναπήρων στρατιωτικών χωροφυλακής και υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων.

Συμβουλίου της Επικρατείας 695)1966, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Μ. Στασινόπουλος*

Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. *Ηλ. Καμπίτσης*

Δικηγόροι οι κ.κ. Αλ. Βαμβέτσος, Δ. Λιακατάς, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται ακύρωσις της από 8 Ιουνίου 1963 αποφάσεως του κατά το άρθρον 11 του ν.δ. 2657)1953 Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου προστασίας των απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού. Διά της αποφάσεως ταύτης απερρίφθη προσφυγή της αιτούσης κατά της από 16 Φεβρουαρίου 1963 αποφάσεως του Κεντρικού Συμβουλίου προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού περί τοποθετήσεως ως υπαλλήλου παρ' αυτώ του Θ.Τ.

Η υπό κρίσιν αίτησις, νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα, τυγχάνει τύποις δεκτή και εξεταστέα κατ' ουσίαν, εισαγομένη προς κρίσιν ενώπιον της Ολομελείας του δικαστηρίου τούτου, κατόπιν της υπ' αριθ. 2682)1964 αποφάσεως του Γ' Τμήματος, κρίναντος ότι το ανακύψαν εν αυτώ ζήτημα, ως σχετιζόμενον προς την όλην ακυρωτικήν διαδικασίαν, είναι γενικωτέρας σημασίας (άρθρον 22 § 4 εδάφ. β' και 51 § 2 νόμου 3713).

Εν άρθρω 47 § 1 εδάφ. α' και β' του κωδικοποιημένου νόμου 3713 περί Συμβουλίου της Επικρατείας (Ε.Κ. Α' 22 του 1961) ορίζεται, ότι: «Η άσκησις της αιτήσεως ακυρώσεως κωλύεται εκ της υποβολής υπό του νόμου ειδικώς παρεχομένης προσφυγής ενώπιον της αυτής ή ιεραρχικώς προϊσταμένης Αρχής ή ειδικώς κατεστημένου οργάνου, χωρούσα εις την περίπτωσιν ταύτην μόνον κατά της επί τη προσφυγή ταύτη εκδιδομένης αποφάσεως και εφ' όσον αύτη ήθελε κοινοποιηθή εις τον προσφυγόντα εντός μηνός από της υποβολής της προσφυγής ταύτης, άλλως ή αίτησις ακυρώσεως άσκειται κατά της αρχικής πράξεως μετά την πάροδον της ως άνω μηνιαίας προθεσμίας, αφ' ης και υπολογίζεται η προθεσμία άσκήσεως της αιτήσεως ακυρώσεως. Η κατά της αρχικής πράξεως ασκηθείσα αίτησις θεωρείται περιλαμβάνουσα την τυχόν μέχρι της συζητήσεως εκδοθείσαν επί της προσφυγής απόφασιν».

Υπό της ανωτέρω διατάξεως ορίζεται μέν, ότι ή κατά της αρχικής πράξεως ασκηθείσα αίτησις ακυρώσεως θεωρείται περιλαμβάνουσα και την τυχόν μέχρι της συζητήσεως εκδοθείσαν επί της προσφυγής απόφασιν, πλήν όμως, ίνα θεωρηθή, ότι ή επί της αιτήσεως ακυρώσεως, της στρεφομένης κατά της αρχικής πράξεως, εκδοθείσα απόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας έχει κρίνει και επί της τυχόν εκδοθείσης μέχρι της συζητήσεως αποφάσεως επί της διοικητικής προσφυγής, απαιτείται, όπως είς την απόφασιν ταύτην του Συμβουλίου της Επικρατείας περιέχηται ειδική μνεία περί του ότι κατ' εφαρμογήν της προδιαληφθείσης διατάξεως, εθεωρήθη ως συμπροσβαλλομένη και ή επί της διοικητικής προσφυγής έχουσα εν τω μεταξύ επιδοθή πράξις. Άλλως, εάν δηλονότι είς την απόφασιν του Συμβουλίου της Επικρατείας δεν περιέχηται τοιαύτη ειδική μνεία, τότε ή απόφασις αύτου δεν θεωρείται, ότι έχει κρίνει και επί της πράξεως της εκδοθείσης εξ αφορμής της ασκηθείσης διοικητικής προσφυγής, διότι ή έκτασις των συνεπειών της δικαστικής αποφάσεως κρίνεται εκ του περιεχομένου αύτης και δεν δύναται να θεωρηθή αύτη ως εκτεινομένη και επί πράξεων, τας οποίας δεν εθεώρησεν ως συμπροσβαλλομένας και των οποίων την νομιμότητα δεν ήλεγξεν.

Περαιτέρω συνέπεια των ανωτέρω είναι, ότι

ἐὰν ἡ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τῆς στρεφομένης κατὰ τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν περιέχῃ εἰδικὴν μνείαν περὶ τοῦ ὅτι ἐθεωρήθη ὡς συμπροσβαλλομένη καὶ ἡ μέχρι τῆς συζητήσεως ἐκδοθεῖσα τυχὸν ἐπὶ τῆς διοικητικῆς προσφυγῆς πρᾶξις, τότε ἡ τελευταία αὕτη πρᾶξις παραδεκτῶς προσβάλλεται δι' αὐτοτελοῦς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ἥτις εἶναι ἐξεταστέα μόνον ὡς πρὸς τὰ μὴ κριθέντα διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας θέματα, οὐχὶ δὲ καὶ ὡς πρὸς τὰ θέματα, περὶ ὧν ἔκρινεν ἡ ἀπόφασις, διότι, ὡς πρὸς ταῦτα, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν νομίμων προϋποθέσεων, ὑφίσταται δεδικασμένον, κωλῦον τὴν ἐκ νέου ἔρευναν αὐτῶν.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐκ τοῦ φακέλου προκύπτοντα, παρὰ τῇ αἰτούσῃ Τραπέζῃ ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς διὰ τῆς ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1963 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὁ Θ.Τ. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ αἰτοῦσα ἤσκησεν εὐθὺς ἀμέσως καὶ ταυτοχρόνως τὸ μὲν προσφυγὴν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ (ἄρθρον 11 ν.δ. 2657)1953), τὸ δὲ αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. Τὴν 8ην Ἰουνίου τοῦ 1963 ἐξεδόθη ἡ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἥτις ἀπέρριψε τὴν προσφυγὴν τῆς αἰτούσης, εὐθὺς ἀμέσως δὲ ἡ αἰτοῦσα ἤσκησε τὴν ἤδη κρινομένην αἴτησιν ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου. Ἐκκρεμούσης τῆς δευτέρας ταύτης αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἦλθε πρὸς συζήτησιν καὶ συνεζητήθη ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος, τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1964, ἡ πρώτη αἴτησις ἀκυρώσεως, ἡ στρεφομένη κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου. Κατὰ τὴν συζήτησιν δὲν παρέστη οὔτε ἡ αἰτοῦσα, οὔτε ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, παρέστη δὲ μόνον ὁ τότε παρεμβαίνων τοποθετηθεὶς πολεμιστὴς Θ.Τ., ὑπὸ τοῦ ὁποίου δὲν προεβλήθη, ὅτι εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, οὕτω δὲ τὸ δικαστήριον, μὴ ἔχον ὑπ' ὄψιν του ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου ὅτι εἶχεν ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, ἐχώρησεν εἰς τὴν συζήτησιν τῆς πρώτης αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τὴν ὁποίαν καὶ ἀπέρριψε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1479)1964 ἀποφάσεώς του, εἰς τὴν ὁποίαν δὲν γίνεται μνεία ὡς συμπροσβαλλομένης πράξεως καὶ τῆς ἐχούσης ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθῇ ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου. Τούτου δοθέντος, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ταῖς ἠγουμέναις σκέψεσιν ἐκτεθέντα, ἡ ρηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 1479)1964 ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις ἀκυρώσεως κατὰ τῆς ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1963 πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, δὲν λογίζεται ὡς ἐκτεινομένη καὶ ἐπὶ τῆς ἀπὸ 8 Ἰουνίου 1963 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου, καθ' ἧς στρέφεται ἡ νῦν κρινομένη αἴτησις, ἥτις παραδεκτῶς ἀσκεῖται καὶ τυγχάνει ἐξεταστέα ὡς πρὸς τὰ θέματα τὰ μὴ κριθέντα ὑπὸ τῆς προεκτεθείσης ἀποφάσεως, διότι ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐκδοθείσης μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων, συντρέχει δεδικασμένον ὡς πρὸς τὰ δι' αὐτῆς κριθέντα θέματα.

Διὰ τοῦ τρίτου, τετάρτου, πέμπτου καὶ ἕκτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβάλλεται, ὅτι ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως τοποθετηθεὶς παρὰ τῇ αἰτούσῃ ἔχει ἡλικίαν ὑπερβαίνουσαν τὸ ὅριον ἡλικίας, τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς αἰτούσης, ὅτι οὗτος δὲν ἔχει τὰ προσόντα τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ καὶ ὅτι συντρέχει ἐν προκειμένῳ κατάχρησις ἐξουσίας. Ἅπαντες δμως οἱ λόγοι οὗτοι εἶχον προβληθῆ ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς, ὡς καὶ ἐν προκειμένῳ, διατύπωσιν ἐκ μέρους τῆς καὶ νῦν αἰτούσης διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως τῆς στρεφομένης κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων, ἀπερριφθησαν δὲ πάντες διὰ τῆς μνημονευθείσης ὑπ' ἀριθ. 1749)1964 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου. Συνεπῶς ἀπορριπτέοι τυγχάνουσιν οὗτοι, ὡς ἀπαράδεκτοι, λόγῳ δεδικασμένου, ἀπορρέοντος ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης.

Διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβάλλεται, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων εἶναι ἀναιτιολόγητος. Ἀλλ' ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, εἶναι πλήρως ἠτιολογημένη, ἀπαντῶσα εἰδικῶς ἐπὶ ἑνὸς ἑκάστου τῶν λόγων, τοὺς ὁποίους εἶχε προβάλει ἡ αἰτοῦσα κατὰ τῆς πράξεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου. Ἀπορριπτέος, κατ' ἀκολουθίαν, τυγχάνει ὁ περὶ ταῦτα ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως.

Ὁ νόμος 1579)1950 «περὶ διατάξεων τινων ἀφορωσῶν τοὺς ἀναπήρους στρατιωτικοὺς Χωροφυλακῆς καὶ ὑπαλλήλους τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων» εἰς τὸ 1ον ἄρθρον αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι «Στρατιωτικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, κριθέντες ἢ κρινόμενοι κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἀνίκανοι διὰ τὴν ὑπηρεσίαν,

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλιαις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. *Θάνατος ἠσφαλισμένου ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐξ ἰατροδικαστικῶς διαπιστωθείσης χρονίας καρδιακῆς αὐτοῦ παθήσεως.—Ἔλλειψις συνδρομῆς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.—*

Ἔφοροι Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2650)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Ταβουλάρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Καρίκας, Ι. Ἰακωμίδης

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἐχόντες ἀναπηρίαν 25 ο)ο καὶ ἀνωλόγῳ τραύματος, ληφθέντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας των, ἢ νοσήματος, προελθόντος ἐκ τῆς ἐν τῇ Χωροφυλακῇ ἢ τῇ Ἀστυνομίᾳ Πόλεων ὑπηρεσίας αὐτῶν καὶ λαμβάνοντες σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου συνεπείᾳ τῆς παθήσεώς των ταύτης, δικαιοῦνται εἰδικῆς ταυτότητος, ἐκδιδομένης ὑπὸ τῶν Ἀρχηγείων Χωροφυλακῆς ἢ Ἀστυνομίας Πόλεων. 2. Οἱ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ἔχοντες τὴν εἰδικὴν ταυτότητα ἀναπήρου συνταξιοῦχοι στρατιωτικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι δικαιοῦνται τῶν κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις παρεχομένων εἰς τοὺς ἀναπήρους πολέμου εὐεργετημάτων».

Ἐξ ἄλλου τὸ νομοθετικὸν διάταγμα 4185)1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας κλπ.» ἐν ἄρθρῳ 1 § 5 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι: «Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 1579)1950 προστατευόμενοι ὑποχρεοῦνται, ὅπως ὑποβάλωσιν αἰτήσεις μετὰ δικαιολογητικῶν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των, ἄλλως στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ παρόντος νόμου».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων συνάγεται, ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 4185)1961 ὑπήχθησαν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ νόμου 1836)1951, τὴν παρεχομένην εἰς τοὺς ἀπολυομένους ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, καὶ οἱ στρατιωτικοὶ τῆς Χωροφυλακῆς, ὡς καὶ οἱ ἀστυνομικοὶ ὑπάλληλοι, οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν εἰδικὴν κατηγορίαν τῶν ἀναπήρων, περὶ ἧς ὁ νόμος 1579)1950, καὶ ἐφωδιασμένοι διὰ τῆς χορηγουμένης εἰς αὐτοὺς εἰδικῆς ταυτότητος, ἐξ ἧς βεβαιοῦται, ὅτι συντρέχουσι παρ' αὐτοῖς αἱ προϋποθέσεις τοῦ νόμου τούτου. Καὶ ἀληθὲς μὲν εἶναι, ὅτι ἡ μνημονευθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 5 τοῦ ν.δ. 4185)1961 δὲν παραπέμπει ρητῶς εἰς τὸν νόμον 1836)1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, ἀλλὰ ὁρίζει, ὅτι ἡ κατηγορία αὕτη τῶν ἀναπήρων στρατιωτικῶν τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων τυγχάνει τῆς προστασίας τοῦ ν.δ. 4185)1961, πλὴν ὅμως, ἐφ' ὅσον τὸ τελευταῖον τοῦτο νομοθέτημα ἀποτελεῖ συμπλήρωσιν καὶ τροποποίησιν τῆς περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ νομοθεσίας, ἤτοι τοῦ νόμου 1836)1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη, πρόδηλον εἶναι, ὅτι πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἦτο νὰ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν προστασίαν, τὴν παρεχομένην διὰ τοῦ νόμου 1836)1951 εἰς τοὺς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυομένους, καὶ εἰς τοὺς ἀναπήρους στρατιωτικοὺς τῆς Χωροφυλακῆς καὶ ἀστυνομικοὺς ὑπαλλήλους τῆς κατηγορίας τοῦ νόμου 1579)1950, εἴτε οὗτοι εἶχον ἤδη ἀπολυθῇ τῶν τάξεων τῆς Χωροφυλακῆς ἢ τῆς Ἀστυνομίας, εἴτε ἀπολύονται μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 4185)1961, ὁπότε ὑποχρεοῦνται νὰ ὑποβάλωσι τὴν σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς τῆς ἐν τῷ νόμῳ καθοριζομένης ἑξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐκ τοῦ φακέλλου προκύπτοντα, ὁ παρὰ τῇ αἰτούσῃ τοποθετηθεὶς Θ.Τ., τυγχάνει ἀνάπηρος χωροφύλαξ μὲ ποσοστὸν ἀναπηρίας 25 ο)ο, ἀνήκων εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ νόμου 1579)1950 καὶ ἐφωδιασμένος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 685)1957 δελτίου τῆς εἰδικῆς ἀναπηρικῆς ταυτότητος τοῦ νόμου 1579)1950 (βεβαιωσις Ἀρχηγείου Χωροφυλακῆς 135)754)5 τῆς 25 Φεβρουαρίου 1958). Κατ' ἀκολουθίαν ἀνήκει οὗτος εἰς τὸν κύκλον τῶν ὑπὸ τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προστατευομένων καὶ δικαιοῦται, συντρεχόντων τῶν ὅρων τοῦ νόμου, ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πρὸς ἐργασίαν. Νομίμως ὅθεν ἐκρινε συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω καὶ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

κτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1086 τοῦ 1966 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ συζύγου τῆς αἰτούσης Γ.Γ., ἐργάτου μαρμαρογλύπτου, ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐπελθὼν ἐκ συγκοπῆς τὴν 2αν νυκτερινὴν ὥραν τῆς 31 Ἰανουαρίου 1958 ἐν τῇ οἰκίᾳ του, ὠφείλετο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν ἰατροδικαστικῶς διαπιστωθεῖσαν χρονίαν καρδιακὴν αὐτοῦ πάθησιν καὶ οὐχὶ εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα (*), ἀπορριφθείσης οὕτω τελικῶς τῆς ἀπὸ 14 Νοεμβρίου 1959 δηλώσεως ἀτυχήματος, ὑπογραφομένης ὑπὸ τῆς αἰτούσης.

Ἡ ἐκδοῦσα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων κατέληξεν εἰς τὸ ἀνωτέρω συμπέρασμα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι «... κατ' ἀρχὴν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ἀχθῇ τις εἰς τὴν βεβαίαν κρίσιν, ὅτι ἡ καρδιακὴ προσβολὴ ἔλαβε χώραν ὑπὸ τὰς ἐν τῇ δηλώσει ἀναφερομένας συνθήκας καὶ τοῦτο λόγῳ τῶν ἀντιφάσεων εἰς τὰς κατοθέσεις τῶν ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας ἐξετασθέντων διαφόρων προσώπων, δυναμένων νὰ γνωρίζωσιν, ὡς ἐκ τῆς ἰδιότητός των, τὰ τοῦ περιστατικοῦ», ἀφ' ἑτέρου δὲ διότι «καὶ ἐὰν εἰσέτι ἦθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ἡ καρδιακὴ προσβολὴ ἐξεδηλώθη εἰς τὴν οἰκίαν Κ., καὶ πάλιν δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος οὐχὶ μόνον διότι βάσει τῆς καταθέσεως ταύτου τὸ καρδιακὸν ἄλγος ὑπέστη ὁ ἠσφαλισμένος εὐθὺς ὡς ἦρχισεν ἐργαζόμενος, ἀλλὰ καὶ διότι καὶ ἐὰν εἰσέτι ἠσχολεῖτο εἰς τὴν τοποθέτησιν νεροχύτου ἡ ἐργασία αὕτη δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ αὐτὸ ἐπίπονος, οὐδὲ ὑπὸ ἐξαιρετικὰς συνθήκας παρασχεθεῖσα...».

Ἐκ τοῦ πρώτου σκέλους τῆς ὡς ἄνω αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ἐκδοῦσα τὴν ἀπόφασιν ταύτην Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων ἀπέκρουσε, κατ' ἀρχήν, κατὰ βάσιν τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ θανὼν σύζυγος τῆς αἰτούσης ὑπέστη καρδιακὴν προσβολὴν τὴν πρωΐαν τῆς 30ῆς Ἰανουαρίου 1958 καὶ καθ' ἣν ὥραν εἰργάζετο διὰ τὴν τοποθέτησιν νεροχύτου εἰς τὴν οἰκίαν Κ., τοῦ συμπεράσματος αὐτοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως στηριζομένου εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἐν συνεχείᾳ ἀναφερομένας καὶ ἀναλυομένας σύσιωδεις ἀντιφάσεις τῶν ἐξετασθέντων σχετικῶς μαρτύρων. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἐν συνεχείᾳ ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ σκέψις, καθ' ἣν καὶ ἐὰν εἰσέτι ἦθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ὁ θανὼν ὑπέστη πράγματι τοιαύτην προσβολήν, καθ' ἣν ὥραν εἰργάζετο εἰς τὴν ρηθεῖσαν οἰκίαν, καὶ πάλιν δὲν δύναται νὰ ἀποδοθῇ ὁ μετ' ὀλίγας ὥρας ἐπελθὼν θάνατος αὐτοῦ εἰς τὴν αἰτίαν ταύτην, φέρει προδήλως ὅλως ἐπικουρικὸν χαρακτῆρα, ἅτε τοῦ πρώτου σκέλους αὐτῆς ἀρκοῦντος διὰ τὴν στήριξιν καὶ αἰτιολόγησιν τῆς ἀπορρίψεως τοῦ αἰτήματος περὶ ἀναγνωρίσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Δοθέντος δὲ ὅτι διὰ πάντων τῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν προσβαλλομένων λόγων ἀμφισβητεῖται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἡ νομιμότης τῆς ὡς ἄνω ἐπικουρικῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρέπεται, ὅτι ἡ αἴτησις αὕτη τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμος.

2. Ἀπόδειξις ἡλικίας, κατ' ἄρθρον 10 Α.Ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὰ μητρῷα ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφῆς, ἐφ' ὅσον ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐλλειπούσης δὲ ληξιαρχικῆς πράξεως ἢ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῷα ἢ δημοτολόγια δι' ἀποφάσεως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς.—Ἔννοια διατάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2646)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδόπουλος, Α. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμου αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ αἰτῶν, ἠσφαλισμένος παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ αἰτησάμενος τὴν ἀπονομὴν αὐτῷ συντάξεως γήρατος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 28 § 5 ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 2 ν.δ. 4104)1960, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2964)1964 ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων Ι.Κ.Α., δι' ἧς τελικῶς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι διὰ τὸν κανονισμὸν τῆς ἐν λόγῳ συντάξεως ἴδει νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν οὐχὶ ἡ ἀρχικὴ ἐγγραφὴ τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὰ μητρῷα ἀρρένων τῆς Κοινότητος Ἁγίου ὑπ' αὐξ ἀριθ. 2485 καὶ ἔτους γεννήσεως 1899, ἀλλὰ ἡ γενομένη κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 68)10.3.1919 ἀποφάσεως τοῦ Εἰδικοῦ Στρατολο-

(*) Ἴδετε περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος Σ.Ε. 1274)1964, ΕΕΔ 23, 86, Σ.Ε. 1100)1964, ΕΕΔ 23, 996, Σ.Ε. 1872)1964, ΕΕΔ 23, 1122, Σ.Ε. 184)1965, ΕΕΔ 24, 428.

γικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ὁ αἰτῶν μετετάγη ὑπὸ ἔτος γεννήσεως 1901.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ν.δ. 3083)1954, ἡ ἡλικία τοῦ ἠσφαλισμένου ἀποδεικνύεται ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἐγγραφῆς, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐνεργηθείσης, ἐφ' ὅσον ἔλαβε χώραν ὡσαύτως πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν», ἐλλειπούσης δὲ ληξιαρχικῆς πράξεως ἡ ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῷα ἢ δημοτολόγια, ἡ ἡλικία ἀποδεικνύεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Ἀσφαλιστικοῦ Δικαστηρίου καὶ τούτων μὴ λειτουργούντων δι' ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὰ ἄρθρον τοῦτο Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ὡς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις ἡ, ταύτης μὴ ὑπαρχούσης, ὡς ἐν προκειμένῳ, ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων ἢ τὰ δημοτολόγια ἀποτελοῦν ἀμάχητον τεκμήριον περὶ τῆς ἡλικίας τοῦ ἠσφαλισμένου, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν οἱουδήποτε ἑτέρου ἀποδεικτικοῦ μέσου ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως ἑνὸς τῶν στοιχείων τούτων. Ἀφ' ἑτέρου τὸ ἄρθρον 48 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 425 «περὶ στρατολογίας τοῦ κατὰ γῆν στρατοῦ» β. δ. ἀπὸ 6)10.2.1915 ὡριζεν, ὅτι: «Ἐὰν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου ἐξέτασιν τῆς πρὸς στράτευσιν σωματικῆς ἱκανότητος παρουσιασθῶσιν, ἕνεκεν ἐσφαλμένης ἐν τοῖς μητρώοις ἀναγραφῆς τῆς ἡλικίας αὐτῶν, παῖδες ἄγοντες, καθ' ὁμόφωνον γνώμην τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου, ἡλικίαν προφανῶς κατωτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης καὶ ἐκ ταύτης ἀδυνατοῦντες νὰ ὑποστῶσι τὰ στρατιωτικὰ βάρη, οἱ τοιοῦτοι δὲν ἐξαιροῦνται ὡς σωματικῶς ἀνίκανοι, ἀλλὰ διὰ πράξεως τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου ἀποφασίζεται ἡ διαγραφὴ αὐτῶν ἐκ τοῦ στρατολογικοῦ καταλόγου καὶ ἐκ τοῦ μητρώου ἀρρένων, εἰς ὃ εἶναι πλημμελῶς ἐγγεγραμμένοι, καὶ ἡ ἐγγραφὴ αὐτῶν εἰς τὸ μητρῷον τῶν ἀρρένων τοῦ ἔτους τοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου θεωρουμένην ὡς πραγματικὴν αὐτῶν ἡλικίαν, ἐπιτρεπομένης ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 52 τοῦ παρόντος νόμου», ὅπερ περαιτέρω ὡριζεν, ὅτι καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 48 ἀποφάσεις τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου δύνανται νὰ μεταρρυθμισθῶσι μόνον ἐπὶ τῇ βάσει ληξιαρχικῆς πράξεως».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ἡ κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Εἰδικοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου ἐπάγει, ἀφ' ἑαυτῆς, τὴν ἀπάλειψιν τῆς ἐν τῷ μητρῴῳ ἀρρένων, ὡς ἐκ προφανοῦς παραδρομῆς γενομένης, ἐγγραφῆς τοῦ στρατευσίμου, εἰς ὃν ἀφορᾷ, ὁ τελευταῖος δὲ οὗτος λογίζεται ἐγγεγραμμένος, δυνάμει τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ ἄνευ ἑτέρου, εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων τοῦ ἔτους τοῦ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου διαπιστωθεῖσαν πραγματικὴν ἡλικίαν αὐτοῦ (πρβλ. Σ.τ.Ε. Β' 1605)1960). Ὅθεν νομίμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ληπτέα ὑπ' ὄψιν εἶναι μόνον ἡ δυνάμει τῆς διατάξεως ταύτης γενομένη ὑπὸ τοῦ Εἰδικοῦ Στρατολογικοῦ Συμβουλίου τῆς 11ης Μεραρχίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68)10.3.1919 ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐγγραφὴ τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸ μητρῷον ἀρρένων τοῦ ἔτους 1901, κατ' ἀποκλεισμὸν παντὸς ἑτέρου ἀποδεικτικοῦ μέσου, ὡς τὸ ὑπ' ἀριθ. 99)1962 πιστοποιητικὸν τοῦ Α' Δημοτικοῦ Σχολείου Αἰγίου, ὅπερ οὐχὶ νομίμως ἐπικαλεῖται ὁ αἰτῶν, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέα.

3. Νόμιμοι συνέπειαι διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὸν ἠσφαλισμένον μετὰ τὴν κατ' ἄρθρον 5 Α.Ν. 1846)1951 συγχώνευσιν Εἰδικοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.— Διάλυσις τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ συγχώνευσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.— Κρίσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος συμφώνως πρὸς τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως δίκαιον.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2810)1965, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μακρόπουλος*
Δικηγόρος ὁ κ. Ἀθ. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν ἐργάτης λατομείου, ἠσφαλισμένος εἰς τὸ πρώην Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2895)426)1964 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα αὐτοῦ περὶ παροχῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Ὑπὸ τῆς παραγράφου ὁ ἐδάφιον στ' τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» ὁρίζεται, ὅτι ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος περὶ συγχωνεύσεως τοῦ οἰκείου Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ Ταμεῖον τοῦτο διαλύεται συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὅπερ ὑπεισέρ-

χεται διὰ τοῦ εἰκείου ἢ τῶν εἰκείων του κλάδων εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν του περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἀπαιτήσεων, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων. Τὰ παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένα πρόσωπα συνεχίζουσι τὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐφαρμοζομένων ἐφεξῆς τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου ζ' τῆς ἰδίας ὡς ἄνω παραγράφου ὁρίζεται, ὅτι αἱ ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται πάντως ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων δικαιωμάτων πρὸς παροχάς. Τέλος ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 17.4)15.5.1956 β. δ)τος (Φ.Ε.Κ. 120) ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: Τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν διαλύεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός, συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Διὰ τὴν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν παρὰ τῷ συγχωνευομένῳ Ταμείῳ ἠσφαλισμένων, τὴν συνταξιοδότησιν τῶν συνταξιούχων αὐτοῦ καὶ πᾶσαν ἑτέραν σχετικὴν πρὸς τὴν συγχώνευσιν λεπτομέρειαν ἐφαρμόζονται αἱ εἰκεῖαι διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846)1951.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ προμνησθέντος β. δ)τος διαλύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ συγχωνεύσεως τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὸ Ἵδρυμα τοῦτο ὑπεισῆλθεν εἰς τὰ πάσης φύσεως δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις τοῦ διαλυθέντος Ταμείου, ἀλλ' ἵνα οἱ ἠσφαλισμένοι αὐτοῦ θεωρηθῶσι καὶ ὡς ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τὰ ὑπ' αὐτῶν εἰς τὸ συγχωνευθὲν Ταμεῖον πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια λογισθῶσιν ὡς τοιαῦτα πραγματοποιηθέντα εἰς τὸ Ι.Κ.Α., δέον ὅπως οἱ ἠσφαλισμένοι οὗτοι τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν «συνεχίζωσι τὴν ἀσφάλισίν των παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἤτοι ὅπως εὑρίσκωνται ἐν ἐνεργῷ ἀσφαλιστικῇ σχέσει μὲ τὸν νέον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν μετὰ τὴν συγχώνευσιν» (Σ.Ε. 140) 1262)1961).

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, ὁ αἰτῶν ἐργάτης λατομείου διέκοψεν ὁριστικῶς τὴν ἐργασίαν του τὴν 24.9.1955, κατόπιν ἐπισυμβάντος αὐτῷ ἀτυχήματος (θλάσις ράχεως), μηδέποτε ἔκτοτε ἐργασθείς. Τὴν 2.7.1956, ἤτοι μετὰ τὴν ἀνωτέρω συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὑπέβαλεν οὗτος αἴτησιν πρὸς τὸ Ἵδρυμα, ζητῶν ὅπως τῷ χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Πλὴν ὁ ἁρμόδιος Διευθυντὴς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13104) 1956 ἀποφάσεώς του ἀπέρριψε τὸ ὡς ἄνω αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, δεχθεὶς ὅτι διὰ τὴν διαγνωσθεῖσαν ἀναπηρίαν του 35 ο)ο δὲν δικαιοῦτο, κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ταμείου Μεταλλευτῶν, οὔτε συντάξεως λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, οὔτε τοιαύτης λόγῳ ἀναπηρίας. Μετὰ δίετίαν τὴν 20.12.1958 ὁ αἰτῶν ἐπανῆλθε διὰ νεωτέρας αἰτήσεώς του καὶ ἐζήτησεν, ὅπως τῷ χορηγηθῇ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἐφαρμογὴν τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, διότι μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπῆλθεν ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του. Ἀλλὰ τὰ ἁρμόδια ὑγειονομικὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν διεπίστωσαν τὴν ἀνωτέρω ἐπικληθεῖσαν ἐπιδείνωσιν καὶ οὕτω τελικῶς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη καὶ τὸ ὡς ἀνωτέρω διατυπωθὲν αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συντρέχει νόμιμος λόγος ἐφαρμογῆς τῆς νομοθεσίας περὶ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον δὲν διεπιστώθη ἐπιδείνωσις τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας τοῦ αἰτοῦντος μετὰ τὴν 1.6.1956 (ἡμέραν συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α.) καὶ ἐντεῦθεν, ἡ δὲ κατὰ τὸ ἔτος 1955 λαβοῦσα χώραν ἀναπηρία του εἶναι κριτέα κατὰ τὴν περὶ Ταμείου Μεταλλευτῶν νομοθεσίαν.

Ὁ αἰτῶν διὰ τοῦ μοναδικοῦ λόγου ἀκυρώσεως ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τυγχάνει παράνομος, καθ' ὅσον κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις τὸ δικαίωμά του πρὸς χορήγησιν συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας δέον νὰ κριθῇ ἀποκλειστικῶς βάσει τῶν σχετικῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας περὶ Ι.Κ.Α., διότι ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κατέστη ἠσφαλισμένος αὐτοῦ, ὑπέβαλε τὴν σχετικὴν αἴτησιν πρὸς συνταξιοδότησιν εἰς τὸ Ἵδρυμα τοῦτο, ἔχει πραγματοποιήσει τὸν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀναγκαῖον ἀριθμὸν ἡμερομισθίων, ὡς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ ὀργάνου αὐτοῦ, ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν. Ἀλλ' ἐν ὄψει τῆς προεκτεθείσης ἐννοίας τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τὰ ἀνωτέρω ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος ὑποστηριζόμενα δὲν συνιστοῦν περίπτωσιν ὑπαγωγῆς τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος αὐτοῦ εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, διότι τὸ ἀσφαλιστικὸν δικαίωμα κρίνεται συμφώνως πρὸς τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἰσχύοντα δίκαιον. Ἐν προκειμένῳ δὲ ἡ ἔξοδος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου ἐπῆλθε πρὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον, ὡς ἀνωτέρω ἐξετέθη, ἡ ἀναπηρία τοῦ αἰτοῦντος ἔλαβε χώραν τὸ ἔτος 1955, ὅτε καὶ ἔπαυσεν οὗτος ἐργαζόμενος, καὶ δὲν ἐπεδεικνύθη αὐτῇ μετὰ τὴν ἐν λόγῳ συγχώνευσιν. Συνεπῶς ὀρθῶς καὶ νομίμως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος περὶ παροχῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας βάσει τῆς σχετικῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, ἀβάσιμος δὲ παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος τυγχάνει ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων ὡς ἀνωτέρω λόγος ἀκυρώσεως.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΟΔΟΙΠΟΡΙΚΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3328)295)1951 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (ΕΕΔ 10, 190), ἡ ὁποία ἐξεδόθη βάσει τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ τότε ἰσχύοντος νόμου 28)1944, ἐχορηγήθη εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Βιομηχανιῶν τῆς χώρας, τῶν λειτουργουσῶν ὑπὸ μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν διεκπεραίωσιν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τούτων, ἀποζημίωσις λόγῳ ὀδοιπορικῶν ἐξόδων ἐκ δραχμῶν 150.000 (παλαιᾶς ἐκδόσεως = 150 σημερινῶν), ἐπὶ πλέον τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε μισθοῦ τούτων.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπουργικὴ ἀπόφασις συνεπληρώθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49001)5037)1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 10, 1027), διὰ τῆς ὁποίας ὡρίσθη, ὅτι τοῦ δι' αὐτῆς καθορισθέντος ἐπιδόματος λόγῳ ὀδοιπορικῶν ἐξόδων δικαιοῦνται ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Βιομηχανιῶν, τῶν λειτουργουσῶν ὑπὸ μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες, ἐπὶ πλέον τῆς κυρίας αὐτῶν ἐν τοῖς Γραφείοις ἀπασχολήσεώς των, ἀσχολοῦνται καὶ εἰς τὴν διεκπεραίωσιν ἐξωτερικῶν ὑποθέσεων τούτων. Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα, χορηγούμενον ἐπὶ πλέον τοῦ καταβαλλομένου αὐτοῖς ἐναντι μισθοῦ, συμπληρίζεται πρὸς τυχὸν χορηγούμενα διὰ τὸν ἴδιον σκοπὸν, ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν, ὀδοιπορικὰ ἔξοδα.

Αἱ ἀνωτέρω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις ἰσχύουσι διὰ τὰς περιφερείας Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης καὶ, ἐφ' ὅσον κατ' ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 216) μέχρι τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος νόμου τροποποιήσεως ἢ καταργήσεως τῶν ἤδη ἰσχυουσῶν καὶ ἐφαρμοζομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπουργικῶν καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων κλπ., ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ πράξεις αὗται, ἔπεται ὅτι καὶ αἱ ἀνωτέρω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, μὴ τροποποιηθεῖσαι ἢ καταργηθεῖσαι, ἰσχύουν καὶ ἤδη. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1224)1957, ΕΕΔ 16, 560).

Πρέπει, περαιτέρω, νὰ σημειωθῇ, ὅτι κατὰ τὴν Σ.Ε. 1024) 1951 (ΕΕΔ 10, 1183), ἡ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 3323)295)1951 ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐγκύρως ἐξεδόθη, διότι, καίπερ ἡ δι' αὐτῆς παροχὴ χαρακτηρίζεται ὡς «ἀποζημίωσις», ὑπάγεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν κατὰ τὸν νόμον 28)1944 προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ, δοθέντος ὅτι παρέχεται ἐναντι ἀπάνης ἢ ἄλλης τινὸς θυσίας, εἰς τὴν ὁποίαν ὑποβάλλεται ὁ μισθωτὸς ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ καὶ ἕνεκα ταύτης.

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἐγένοντο δεκτὰ ταῦτα: Ὅτι ἡ διάταξις ἐθεσπίσθη μὲ τὸν σκοπὸν νὰ παρασχεθοῦν εἰς τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἄνω Ἑταιρειῶν τὰ οἰκονομικὰ μέσα τῆς ἀπιβαλλομένης, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἀνατεθείσης εἰς αὐτοὺς ὑπηρεσίας, συχνῆς μετακινήσεως των ἀπὸ τῶν Γραφείων, εἰς τὰ ὁποῖα κυρίως ἐργάζονται, εἰς ἐκτὸς τῶν Γραφείων κειμένας, καὶ ὄχι ἐὰν ἐντελῶς παρέργως καὶ κατ' ἀραιὰ χρονικὰ διαστήματα ἐξέρχωνται τῶν Γραφείων των πρὸς διεκπεραίωσιν τῆς εἰς δεδομένην τινὰ στιγμὴν ἐμφανισθείσης ἐξωτερικῆς ὑποθέσεως τῆς Ἑταιρείας, ἀλλὰ ἐὰν κατὰ συχνὸν καὶ μόνιμον τρόπον, ὡς ἐκ τῶν ἀνατεθέντων αὐτοῖς καθηκόντων, ἀσχολοῦνται, ἐκτὸς τῆς κυρίας ἐν τοῖς Γραφείοις ἀπασχολήσεώς των καὶ μὲ ἐξωτερικὰς ὑποθέσεις τῆς ἐργοδότιδος, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσι τὰς ἐν γένει συναλλαγὰς καὶ ἐργασίας αὐτῆς καὶ δὴ τοιαύτας, αἵτινες ἀπαιτοῦσι τὴν μετάβασιν εἰς ἀπόστασιν ἀπὸ τῶν Γραφείων τοιαύτην, ἡ ὁποία δικαιολογεῖ τὴν χορήγησιν ὀδοιπορικῶν ἐξόδων (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6646)1954, ΕΕΔ 13, 993, τῆς ὁποίας περίπτωσις ἦτο κλητὴρ Ἑταιρείας, ὁ ὁποῖος κατ' ἀραιὰ μόνον χρονικὰ διαστήματα καὶ ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη ἀπεστέλλετο καὶ εἰς πελάτας τῆς Ἑταιρείας καὶ γενικῶς μετ' αὐτῆς συναλλασσομένους πρὸς εἰσπραξιν διαφόρων λογαριασμῶν, διὰ τὰς τοιαύτας δὲ ἐπανίας μεταβάσεις του, ὁσάκις ἀπῃτοῦντο ἔξοδα κινήσεως, ἐδίδοντο ταῦτα ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος). (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 254)1953, ΕΕΔ 12, 599, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4474)1952, ΕΕΔ 11, 697, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1850)1954, ΕΕΔ 13, 353, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1224)1957, ΕΕΔ16, 560).

Αὕτη εἶναι καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. (Ἴδετε ἔγγρ. 61015)1952, ΕΕΔ 11, 443).

Τὰ ἀνωτέρω ὀδοιπορικὰ ἔξοδα παραμένουν καὶ σήμερον εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 150 μηνιαίως, μὴ ἀναπροσαρμοσθέντα ἕκτοτε, δυνάμενα νὰ ἀναπροσαρμοσθοῦν μόνον διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅσον ἀποτελέσουν ἀντικείμενον διενέξεως, διότι μετὰ τὸν νόμον τοῦτον (3239) δὲν ὑπάρχει ἐξουσιοδότησις τῶν Ὑπουργῶν πρὸς ρύθμισιν ἀποδοχῶν κλπ., ὡς κατὰ τὸν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθησαν αἱ ἀνωτέρω ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις νόμου 28)1944.

Περὶ καταβολῆς ὀδοιπορικῶν ἐξόδων προβλέπει καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 21094)2990)1946 ἀπόφασις

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΠΙΔΟΤΗΣΙΣ ΔΙ' ΑΝΕΡΓΙΑΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΕΠΙΔΟΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Οικογενειακά επιδόματα οδηγών αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας: Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3859)1964 ἐγγράφου τῆς Τοπικῆς Ὑπηρεσίας Ἀθηνῶν τεθέντος ἡμῖν ἐρωτήματος περί τῆς ἐννοίας τῆς παραγράφου 4 τῆς ἀπό 20)3)1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας (*), δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ὁ βασικός μισθός «προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος ἐκ δραχ. δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τά ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τά δέ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, τό ὡς ἄνω ἐπίδομα θά λαμβάνεται ἐκ τοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν» γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 37821)11116)8.5.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατά τήν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3868)1958, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις στερεῖται νομικοῦ κύρους, διότι δι' αὐτῆς θίγονται οἱ ὑπό τοῦ ν.δ. 3868)1958 προβλεπόμενοι ὅροι καί προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς τό ἐν λόγῳ ἐπίδομα χορηγεῖται γενικῶς ὑπό τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., χωρίς ἐξ οὐδεμιᾶς διατάξεως νόμου νά παρέχηται ἐξουσιοδότησις, ὅπως τά περί ὧν πρόκειται συμβαλλόμενα μέρη τροποποιοῦν τούς ἐν λόγῳ ὅρους ἐπ' ὠφελείᾳ τῶν οὗς ἡ ἀνωτέρω συλλογική σύμβασις ἐργασίας ἀφορᾷ μισθωτῶν.

Ὅθεν, μή ὑφισταμένης ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρός καταβολήν οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος εἰς τούς ὁδηγούς αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας, γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι δύνασθε νά χωρήσητε εἰς τήν ἔκδοσιν ἀποφάσεως περί χορηγήσεως αὐτοῖς οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος κατά τά γενικῶς δι' ἅπαντας τούς ὑπαγομένους εἰς τάς περί Δ.Α.Ο.Ε.Μ. διατάξεις ἰσχύοντα. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 39)1965 Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας).***

Ἀπόδοσις ὑπό ἐργοδότου ἐπιδομάτων ἀνεργίας κατ' ἄρθρον 31 ν.δ. 2698)1953 ἐπί καταβολῆς τμήματος ἀποδοχῶν ὑπερημερίας: Ἐπί τοῦ θέματος τῆς παρακρατήσεως καί ἀποδόσεως ὑπό τοῦ οἰκείου ἐργοδότου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 31 τοῦ ν. δ)τος 2698)1953 εἰς τόν ἡμέτερον Ὀργανισμόν ἐπιδομάτων ἀνεργίας εἰς περίπτωσιν καταβολῆς εἰς τόν ἐπιδοτηθέντα λόγῳ ἀνεργίας μισθωτόν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας διά διάστημα, συμπίπτον πρός τό τῆς ἐπιδοτήσεως, ὅταν αἱ τοιαῦται ἀποδοχαί δέν καταβάλλονται εἰς τό ὁλόκληρον, ἀλλά εἰς ποσοστόν ἐπί τῶν ὀφειλομένων ἤ εἰς τμῆμα αὐτῶν, γνωρίζομεν τά ἀκόλουθα:

Βασικός σκοπός τῆς κατά τά ἀνωτέρω διατάξεως εἶναι νά προληφθῇ ἡ ταυτόχρονος καταβολή ἀντιμισθίας καί ἐπιδομάτων ἀνεργίας διά τό αὐτό χρονικόν διάστημα, ὅπερ, ὡς εἶναι εὐνόητον, θά ἦτο ἀντίθετον πρός θεμελιώδη ἀρχήν τοῦ δικαίου περί κοινωνικῆς ἀσφαλείας καί δή τοιούτου περί ἀσφαλίσεως ἀνεργίας.

Ἐκ τούτου ἕπεται ὅτι, ἐάν ὁ ἠσφαλισμένος, ὅ κατ' ἀρχήν ἐπιδοτηθείς ὡς ἄνεργος, τύχῃ ἐν συνεχείᾳ τῶν ἀποδοχῶν ἀνεργίας ἐν μέρει, διά τό ἀντίστοιχον τμῆμα τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν ὑφίσταται ἡ ἀντίστοιχος τοῦ νόμου ἀξίωσις, ὅπως ἀποφευχθῇ ἡ κατά συρροήν καταβολή καί τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας.

Πρός τοῦτο διά λόγους τεχνικῆς ἁπλουστεύσεως καί ὅταν τό καταβληθέν τμῆμα ἀποδοχῶν δέν προσδιορίζεται σαφῶς, ὅτι ἀνάγεται εἰς ὡρισμένον χρονικόν διάστημα, (ὡς ἰδίᾳ συμβαίνει ὁσάκις κατά τήν πτωχευτικήν διαδικασίαν ἤ κατά τήν ἐκκαθάρισιν τῆς περιουσίας τοῦ ἐργοδότου αἱ καθόλου ἀξιώσεις τῶν δανειστῶν καί δή τῶν μισθωτῶν ἱκανοποιοῦνται εἰς ποσοστόν τοῦ συνολικοῦ αὐτῶν ὕψους), δέον εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τήν ἐφαρμογήν τῆς περί ἧς πρόκειται διατάξεως νά ἀνάγεται εἰς τοιοῦτον διάστημα ὑπό καθεστώς πλήρων ὅμως ἀποδοχῶν καί κατά συνέπειαν διά τό διάστημα τοῦτο δέον νά ἐπιζητῆται ἡ ἀπόδοσις τοῦ ἀντιστοίχου κόστους.

Οὕτω π.χ. ἔστω ὅτι αἱ ἀποδοχαί ἀνέργου τινός πρό τῆς ἀπολύσεως του ἀνήρχοντο εἰς δύο χιλιάδας δραχμάς (2.000) μηνιαίως.

Ἐάν ὑπό τοῦ ἐργοδότου καταβλήθησαν ἐν συνόλῳ ὡς ἀποδοχαί ὑπερημερίας μόνον δραχμαί χίλιαι (1.000), τό ποσόν τοῦτο ἀντιστοιχεῖ εἰς ἓν 15θήμερον πλήρων ἀποδοχῶν.

Τό ποσόν τοῦ ἐπιδόματος ἀνεργίας τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τό 15θήμερον τοῦτο θά ὑποχρεωθῇ ὁ ἐργοδότης κατά τά ὡς ἄνω ὁριζόμενα νά παρακρατήσῃ καί ἀποδώσῃ εἰς ἡμᾶς.

Τό αὐτό ἰσχύει εἰς πᾶσαν παρομοίαν περίπτωσιν καταβολῆς μέρους τῶν ὀφειλομένων ἀποδοχῶν.

Εἰδικώτερον εἰς τήν περί ἧς συγκεκριμένην περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον πρόκειται νά καταβληθῇ ὑπό τοῦ ἐργοδότου ποσοστόν 20 ο/ο ἐπί τῶν ὀφειλομένων ἀποδοχῶν, δέον νά ἀ-

---

(*) ΕΕΔ 23, 893, ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541)5918)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 24,1146.

τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας (ΕΕΔ 12, 446) διά τούς ἐκτός ἕδρας ἀπασχολουμένους μισθωτούς, χωρίς νά ὁρίζῃ ποῖον τό ποσόν τούτων, ἀλλ' εἶναι ζήτημα πραγματικόν.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4502)1966 ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων του νόμου 3170)1955 (Φ.Ε.Κ. 76 Α') «περί Ναυτικού Απομαχικού Ταμείου» και προσθήκης ετέρων τινών διατάξεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 54 της 10 Μαρτίου 1966)

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

157)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί αυξήσεως κατά 5 ο/ο του βασικού μηνιαίου μισθού των υπαλλήλων του Κλάδου Σταθμών των Σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 89 της 25 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν το άρθρον 20 του ν.δ. 4242)1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων», το άρθρον 5 § 10 του ν. 4464)1965, την υπ' αριθ. 607)1965 γνωμοδότησιν του Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Υπηρεσιών και την υπ' αριθ. 1197)1965 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον μόνον

Οι υπό του άρθρου 5 του υπ' αριθ. 554)1965 β. δ/γματος «περί βαθμολογικής και μισθολογικής εξελίξεως προσωπικού κλάδου σταθμών Σ.Ε.Κ.» (*) προβλεπόμενοι βασικοί μηνιαίοι μισθοί του προσωπικού του Κλάδου Σταθμών των Σ.Ε.Κ. αυξάνονται από της 30 Ιουνίου 1965 κατά 5ο/ο.

Εις τον Ημέτερον επί των Οικονομικών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος β. δ/τος.

Εν Αθήναις τη 16 Φεβρουαρίου 1966

—

198)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ρυθμίσεως των αποδοχών του προσωπικού των Πλοηγικών Σταθμών και απολαυών τινων του προσωπικού της Πλοηγικής Υπηρεσίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 48 της 5 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις 1) του άρθρου 30 του ν.δ. 4242)1962 «περί τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων», 2) του άρθρου 5 § 10 του νόμου 4464)1965 «περι τροπο-

(*) ΕΕΔ 24, 1215.

Ασφάλισις δοκιμένων εις φαρμακεία και υπαγωγή αυτών εις ασφάλισιν Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας).

Ασφάλισις ανεργίας : Ως δέχεται και η Διοίκησις του Ι.Κ.Α. διά της υπ' αριθ. 1)3.1 1666 εγκυκλίου ταύτης, τα περί ων αύτη πρόσωπα συμφώνως τη ειδική διατάξει του εδαφίου γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ά.ν. 1846)1951 υπάγονται μόνον εις την παρ' αυτώ ασφάλισιν (ασθενείας και συντάξεως), διότι αι παρ' αυτών παρεχόμεναι υπηρεσίαι συνιστούν αίονει σχέσιν μαθητείας και ουχί εξηρτημένης εργασίας.

Δεν υπόκεινται όθεν τα ως άνω πρόσωπα εις την παρ' ημίν ασφάλισιν (ανεργίαν, στράτευσιν, Α.Α.Ο.Ε.Μ.), διότι ελλείπει το στοιχείον της παροχής εξηρτημένης εργασίας, και κατά συνέπειαν αι αντίστοιχοι ημέραι, δι' ας ησφαλίσθησαν τα πρόσωπα ταύτα εις το Ι.Κ.Α., δεν λαμβάνονται υπ' όψιν διά την θεμελίωσιν δικαιώματος επί τας πάσης φύσεως παροχάς τας προβλεπομένας υπό της νομοθεσίας της διεπούσης τον ημέτερον Οργανισμόν (***Εγκύκλ. υπ' αριθ. 7)1966 Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας).***

ποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος κλπ.», 3) Τῶν ἄρθρων 3, 4, 6, 7 καὶ 10 τοῦ νόμου 3142)1955 «περὶ Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας», τὸ ὑπ' ἀριθ. 680)1964 β.δ)γμα (Φ.Ε.Κ. 207 Α' 10.11.1964) περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πλοηγικῶν Σταθμῶν», τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 977)4.11.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 115)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1) Ὡς μηνιαῖοι βασικοὶ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Πλοηγικῶν Σταθμῶν ὁρίζονται οἱ ἐκάστοτε ἰσχύοντες ἀντίστοιχοι βασικοὶ μισθοὶ τῶν πληρωμάτων τῶν ἑλληνικῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων ἐσωτερικοῦ κατὰ τὰς κάτωθι διακρίσεις:

α) Διὰ τοὺς ἀρχιπλοηγοὺς ὁ τοῦ πλοιάρχου, ηὐξημένος κατὰ 40 ο/ο.

β) Διὰ τοὺς πλοηγοὺς καὶ βοηθοὺς πλοηγῶν ὁ τοῦ πλοιάρχου, ηὐξημένος κατὰ 20 ο/ο.

γ) Διὰ τοὺς κυβερνήτας ὁ τοῦ ναυκλήρου, ηὐξημένος κατὰ 40 ο/ο.

δ) Διὰ τὸν ἀρχιμηχανοδηγὸν ὁ τοῦ μηχανοδηγοῦ Α' τάξεως, ηὐξημένος κατὰ 30 ο/ο.

ε) Διὰ τοὺς μηχανοδηγοὺς ὁ τοῦ μηχανοδηγοῦ Α' τάξεως, ηὐξημένος κατὰ 20 ο/ο.

στ) Διὰ τὸν ἀποθηκάριον καὶ ξυλουργὸν ὁ τοῦ ναυκλήρου, ηὐξημένος κατὰ 20 ο/ο.

ζ) Διὰ τοὺς λεμβούχους ὁ τοῦ ναύτου, ηὐξημένος κατὰ 30 ο/ο.

2. α) Ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὑπὸ τοῦ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ προσωπικοῦ συνεχοῦς τετραετοῦς ὑπηρεσίας παρὰ Πλοηγικοῖς Σταθμοῖς παρέχεται ἐπίδομα ἐπὶ τοῦ ἐκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ ἐκ 10 ο/ο. Διὰ τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος β. δ)τος ὑπηρετοῦντας ὁ ὑπολογισμὸς τῆς τοιαύτης συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας τοῦ διορισμοῦ των.

β) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς Πλοηγικοὺς Σταθμοὺς ἐπαρχιῶν ἀρχιπλοηγοὺς καὶ πλοηγούς, ἐξαιρέσει τοῦ λιμένος Πειραιῶς, παρέχεται ἐπὶ πλέον εἰδικὸν ἐπίδομα ἐπαρχίας ἐκ 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ των μισθοῦ.

Ἄρθρον 2

Εἰς τὸ προσωπικὸν ἓν γένει τῆς Πλοηγικῆς Ὑπηρεσίας παρέχεται:

α) Εἰδικὸν κατ' ἀποκοπὴν μηνιαῖον ἐπίδομα ἡμεραργιῶν καὶ ὑπερωριῶν ἓξ 20 ο/ο ἐπὶ τοῦ ἐκάστοτε μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ.

β) Ἀντίτιμον τροφῆς, ἴσον πρὸς τὸ παρεχόμενον τοιοῦτον εἰς τοὺς ἀξιωματικούς, τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ πλοίων ἀκτοπλοΐας ἐσωτερικοῦ, τὸ καθοριζόμενον ἑκάστοτε διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων πληρωμάτων ἐπιβατηγῶν πλοίων ἐσωτερικοῦ.

Ἄρθρον 3

1) Αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ Χριστουγέννων, ὡς καὶ ἐπιδόματος ἀδείας, εἰς τοὺς δημοσίους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Πλοηγικῶν Σταθμῶν.

2) Πλὴν τῶν διὰ τοῦ παρόντος β.δ)γματος καθοριζομένων ἀποδοχῶν καὶ λοιπῶν παροχῶν οὐδὲν ἄλλο προβλεπόμενον ἑκάστοτε διὰ τοὺς δημοσίους διοικητικοὺς ὑπαλλήλους ἢ διὰ τὰ πληρώματα ἑλληνικῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων ἐσωτερικοῦ καταβάλλεται εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Πλοηγικῶν Σταθμῶν.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος β.δ)γματος ἀρχεται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1965, ἀφ' ἧς παύει ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 680)1964 β.δ)γματος.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος β.δ)γματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1966

—

205)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσαυξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. παρεχομένων συντάξεων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Α' φ. 50 τῆς 8 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. δ)τος 3348)1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Τ.Σ.Α.Υ. Νομοθεσίας». 2) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 847)29.9.1965 καὶ 903)15.10.1965 ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Σ.Α.Υ. 3) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 69382)ΚΠ. 2079)26.1.1966 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 118)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ὑγιεινῆς Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Αἱ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Ἀλληλασφαλίσεως Ὑγειονομικῶν (Τ.Σ.Α.Υ.) παρεχόμεναι συντάξεις προσαυξάνονται πέραν τῶν ἤδη χορηγηθεισῶν προσαυξήσεων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 374)1962, 286)1964 καὶ 254)1965 β. δ)τος ὡς ἑξῆς:

1) Κατὰ 20ο/ο τῆς βασικῆς συντάξεως γήρατος τῶν δραχμῶν 1.500 διὰ τοὺς ἔχοντας μέχρι 25 ἔτη ἀσφαλίσεως.

2) Κατὰ 1ο/ο κατ' ἔτος ἐπὶ πλέον τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης προσαυξήσεως διὰ τοὺς ἔχοντας 26 - 35 ἔτη ἀσφαλίσεως καὶ

3) Κατὰ 2ο/ο κατ' ἔτος ἐπὶ πλέον τῶν ἐν παραγράφοις 1 καὶ 2 προσαυξήσεων διὰ τοὺς ἔχοντας 36 - 40 ἔτη ἀσφαλίσεως.

Χρονολογία ἐνάρξεως τῶν ὡς ἄνω προσαυξή-

σεων ὁρίζεται ἡ 1η Ἰανουαρίου 1966.

Εἰς τὸν ἐπὶ τῆς Ὑγιεινῆς Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαρτίου 1966

—

286)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β. δ)τος περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ κλάδου ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Φ.Ε.Κ. 146)8.5. 1955 τ. Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 77 τῆς 2 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3083)1954 ν. δ)τος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι. Κ. Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 23.9. 1965 τῆς ΙΔ' περιόδου. 3) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β. δ)τος «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 4

Προστατευόμενα μέλη οἰκογενείας

1) Ὡς μέλη οἰκογενείας τῶν ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιούχων, ἐξαιρέσει τῶν λόγῳ θανάτου τοιούτων, νοοῦνται:

α) Ἡ σύζυγος ἢ ὁ ἀνάπηρος καὶ ἄπορος σύζυγος.

β) Τὰ ἄγαμα τέκνα (νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, υἱοθετηθέντα, ἀναγνωρισθέντα), προγονοὶ καὶ ἐπὶ ἠσφαλισμένης ἢ θήλεος συνταξιούχου καὶ τὰ νόθα ὡς κάτωθι ἄρρενα, μὴ διατελοῦντα ἐν στρατεύσει μέχρι καὶ τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον δὲν ἐργάζονται καὶ δὲν εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, μέχρι δὲ τοῦ 25ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, συμπεριλαμβανομένου, ἐφ' ὅσον συνεχίζουν τὰς σπουδάς των εἰς ἀνωτέρας ἢ ἀνωτάτας ἀνεγνωρισμένας ὑπὸ τοῦ Κράτους Σχολάς.

Θήλεα ἄγαμα ἢ ἐν χηρείᾳ ἢ διεζευγμένα τέκνα, ἐφ' ὅσον δὲν ἀσκοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, συντηροῦνται παρὰ τῶν γονέων των καὶ δὲν εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν δι' ἀσθένειαν.

γ) Ἡ μήτηρ καὶ ὁ ἀνάπηρος καὶ ἄπορος πατήρ.

δ) Οἱ ὀρφανοὶ πατρὸς καὶ μητρὸς ἀδελφοὶ καὶ ἔγγονοί, οἱ ὀρφανοὶ μόνον πατρὸς ἢ μητρὸς ἀδελφοί, ὡς καὶ οἱ ὀρφανοὶ μόνον πατρὸς ἔγγονοί, ἐφ' ὅσον ὁ ἐπιζῶν γονεὺς λογίζεται κατὰ τὰ ἀνωτέρω μέλος τῆς οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου καὶ ἐφ' ὅσον πληροῦνται οἱ διὰ τὴν ἀσφάλισιν ἀπαιτούμεναι προϋποθέσεις μέχρι συμπληρώσεως τῶν μὲν ἐγγόνων καὶ ἀρρένων ἀδελφῶν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, τῶν δὲ θηλέων ἀδελφῶν τοῦ 20ου ἔτους, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄγαμοι καὶ δὲν ἀσκοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα.

Ἐπὶ περιπτώσεων ὅμως ὀρφανῶν πατρὸς καὶ μητρὸς θηλέων ἀδελφῶν ἢ καὶ πατρὸς μόνον, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι ἄγαμοι, δὲν ἀσκοῦν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα καὶ ἡ συντήρησις των βαρύνει τὸν ἠσφαλισμένον, ἡ ἀσφάλισις των συνεχίζεται ἀμὰ τῇ συμπληρώσει τοῦ 50ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἐφεξῆς ἐπὶ καταβολῇ προσθέτου εἰσφορᾶς ἐξ 11)2 ο)ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἠσφαλισμένου.

Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τὰς ἐν χηρείᾳ ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις τελούσας ἀδελφάς.

2) Τὰ πρόσωπα, περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος, θεωροῦνται ὡς μέλη οἰκογενείας τοῦ ἠσφαλισμένου ἢ τοῦ συνταξιούχου, ἐφ' ὅσον συμβιοῦσι μετ' αὐτοῦ καὶ ἡ συντήρησις των προκειμένου περὶ τῶν ὑπὸ στοιχεῖα β', γ' καὶ δ' κατηγοριῶν βαρύνει κυρίως αὐτόν.

Θεωρεῖται ὅτι ὑπάρχει συμβίωσις καὶ ἐὰν διὰ σοβαροὺς λόγους (σπουδῶν, ὑγείας, μεταθέσεως, προχωρησάσης ἡλικίας), κριθησομένους ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ σύζυγος ἢ ἡ σύζυγος ἢ τὰ τέκνα, ἡ μήτηρ ἢ ὁ πατὴρ δὲν διαμένωσι προσωρινῶς ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην, διὰ δὲ τοὺς ἀδελφοὺς καὶ ἐγγόνους, ἐφ' ὅσον προϋπῆρχε συμβίωσις.

Τὰ τέκνα τῶν θηλέων ἠσφαλισμένων, ἐφ' ὅσον συμβιοῦσι μετ' αὐτῶν καὶ ἡ συντήρησις των βαρύνει κυρίως τούς, ἠσφαλισμένους, περιλαμβάνονται εἰς τὰ περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος προστατευόμενα μέλη τῆς οἰκογενείας.

α) Ἀποκλείονται ὅμως τῆς ἀσφαλίσεως, ὅταν ὁ σύζυγος τῆς ἠσφαλισμένης εἶναι ἠσφαλισμένος εἰς ἕτερον Ταμεῖον ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ εἰς τὴν αὐτὴν ἔκτασιν ὡς πρὸς τὰ δικαιοῦχα τέκνα, ὡς καὶ ἡ σύζυγος αὐτοῦ.

β) Ὅταν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐδαφίου α' ἡ ἠσφαλισμένη προτιμᾷ τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, δύναται νὰ ἀσφαλίσῃ τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, ὑποχρεουμένη εἰς καταβολὴν προσθέτου εἰσφορᾶς δι' ἕκαστον ἀσφαλιζόμενον τέκνον ἐξ 11)2 ο)ο ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῆς.

Ἡ ἀσφάλισις ἐνεργεῖται κατόπιν αἰτήσεως τῆς ἠσφαλισμένης.

3) Εἰς περίπτωσιν τέκνων ἀνικάνων πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν ἡ ἰατρικὴ περίθαλψις συνεχίζεται καὶ πέραν τῶν ὡς ἄνω ὁρίων ἡλικίας.

4) Τὰ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μελῶν οἰκογενείας τυγ-

χάνοντα ησφαλισμένα δι' ασθένειαν εις έτερον Ασφαλιστικόν Οργανισμόν δέν περιλαμβάνονται εις την ασφάλισιν του Κλάδου Ασθενείας.

Εις περιπτώσεις δμως καθ' ας ο έτερος ούτος Ασφαλιστικός Οργανισμός δεν παρέχει ίσην εις έκτασιν και ύψος περίθαλψιν, οία ή παρά τού Κλάδου Ασθενείας τού Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Εμπορικής Τραπέζης της Ελλάδος παρεχομένη, δύναται ο ενδιαφερόμενος νά ζητήσῃ την ασφάλισιν μελών οικογενείας του ύπό τάς κατά τά άνωτέρω ισχυούσας προϋποθέσεις και επί καταβολῇ προσθέτου εισφοράς εξ 1 1)2 ο)ο δι' έκαστον ασφαλιζόμενον αύτῳ μέλος επί των τακτικών αποδοχών αύτού».

Εις τον αύτον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τῇ 18 Μαρτίου 1966

—

6798)1966 Απόφ. Υπουργού Δικαιοσύνης

Περί εγκρίσεως καθορισμού των κατωτάτων ορίων αμοιβῆς των δικηγόρων των παρεχόντων τας υπηρεσίας των επί περιοδικῇ αμοιβῇ

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 της 20 Απριλίου 1966)

Λαβόντες υπ' όψιν: α) την παράγραφον 2 του άρθρου 92 του ν.δ. 3026)1954 «περί του Κώδικος των Δικηγόρων», β) την υπ' αριθ. 128494)16.11.1954 απόφασιν ημών, δι' ής καθωρίσθησαν τά ελάχιστα όρια αμοιβῆς εν τῇ περιφερείᾳ του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών των επί παγίῳ περιοδικῇ αμοιβῇ παρεχόντων τας υπηρεσίας των δικηγόρων (Φ.Ε.Κ. 243, τεύχος Β', της 8.12.1954), γ) Την υπ' αριθ. 21837) 28.2.1959 όμοιαν, δι' ής ηύξήθησαν από 1.3.1959 κατά 10ο)ο τά ελάχιστα όρια αμοιβῆς των επί παγίῳ περιοδικῇ αμοιβῇ δικηγόρων Αθηνών και Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 93, τεύχος Β' της 10.3.1959. δ) Την υπ' αριθ. 58798, 58799) 3.6.1961 όμοίαν, δι' ής ηύξήθησαν από 1 Ιουλίου 1961 κατά 10ο)ο είδεν τά ελάχιστα όρια αμοιβῆς των επί παγίῳ περιοδικῇ αμοιβῇ των εν τῇ περιφερείᾳ του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών παρεχόντων τας υπηρεσίας των δικηγόρων (Φ.Ε.Κ. 191, τεύχος Β' της 20.6.1961), ε) Την υπ' αριθ. 93734)17.10.1962 όμοίαν, δι' ής ετροποποιήθησαν αι γενικαί διατάξεις της υπ' αριθ. 128494)16.11.1954 ημετέρας αποφάσεως και προσηυξήθησαν τά κατωτάτα όρια αμοιβῆς κατά 10ο)ο δι' έκάστην τριετίαν δικηγορικῆς υπηρεσίας παρά τῳ αύτῳ νομικῷ ή φυσικῷ προσώπῳ, (Φ.Ε.Κ. 377, τεύχος Β' της 24.10.1962), στ) Την υπ' αριθ. 76630) 8.8.1964 όμοίαν, δι' ής προσηυξήθησαν κατά 10ο)ο δι' έκάστην δεκαετίαν της δικηγορικῆς εν συνόλῳ υπηρεσίας τά κατώτατα όρια αμοιβῆς, ζ) Τάς υπ' αριθ. 246)1965 και 628)1965 γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, η) Την υπ' αριθ. 5444) 14.1.1966 έγγραφον πρότασιν του Δικηγορικού Συλλόγου Αθηνών, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν τον καθορισμόν των κατωτάτων ορίων αμοιβῆς των δικηγόρων, των παρεχόντων τας υπηρεσίας των επί παγίῳ περιοδικῇ αμοιβῇ, κατά τας σκέψεις και τους υπολογισμούς των υπ' αριθ. 246,1965 και 628)1965 γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και υπ' αριθ. 22)1963 γνωμοδοτήσεως Εισαγγελέως Αρείου Πάγου(*), ανακαλουμένης της υπ' αριθ. 60595)2.7.1965 ημετέρας αποφάσεως.

Εν Αθήναις τῇ 6 Απριλίου 1966

—

73901)1193)1966 Απόφ. Υπουργού Οικονομικών

Περί του επιδόματος επί ταῖς εορταῖς του Πάσχα 1966 των δημοσίων υπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 225 της 16 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 9 του ά.ν. 1502)1950, του άρθρου 6 του ά.ν. 1537)1950, του άρθρου 74 του νόμου 1811)1951 και 8 του ν.δ. 2196)1952, καθοριζομεν ως ακολούθως τους όρους και προϋποθέσεις καταβολῆς του υπό των διατάξεων τούτων προβλεπομένου επιδόματος επί ταῖς εορταῖς του Πάσχα 1966.

Άρθρον 1

1) Τό επί ταῖς εορταῖς του Πάσχα 1966 επίδομα θά καταβληθῇ:

α) Εις τους δημοσίους πολιτικούς υπαλλήλους.

β) Εις τους στρατιωτικούς εν γένει.

γ) Εις τό προσωπικόν των Σιδηροδρομικών Δικτύων του Κράτους.

δ) Εις τους υπαλλήλους και στρατιωτικούς των εν ταῖς προηγουμένας παραγράφοις Υπηρεσιών, τους οπωσδήποτε απομακρυνθέντας της υπηρεσίας μετά την 15ην Δεκεμβρίου 1965 και μέχρι και τῆς ημέρας καταβολῆς του επιδόματος εορτῶν Πάσχα.

ε) Εις τους δικαιούχους των αποδοχών τριμήνου του άρθρου 6 του ν.δ. 2500)1953, ών αί αποδοχαί τριμήνου έληξαν μετά την 15 Δεκεμβρίου 1965.

στ) Εις τους υπηρετούντας εν τῇ αλλοδαπῇ λιμενικούς αξιωματικούς (προξενικούς λιμενάρχας) κατά τά εν άρθρῳ 6 § 2 της παρούσης ειδικώτερον οριζόμενα.

ζ) Εις τους εν τῇ αλλοδαπῇ επί ειδικῇ αποστολῇ και εις τους μετεκπαιδευομένους πολιτικούς δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς, κατά τό εν άρθρῳ 6 § 2 της παρούσης ειδικώτερον οριζόμενα.

2) Εις τό επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικόν των Δημοσίων Υπηρεσιών, εις τό ημερομίσθιον εργατικόν προσωπικόν του συνεργείου του Βασιλικού Ναυτικού, τά διεπόμενον υπό του νόμου 6321)1934, ώς και εις τους επί ωρομισθίῳ αμειβομένους μισθωτούς, θά καταβληθῇ επίδομα επί ταῖς εορταῖς του Πάσχα 1966 κατά τά οριζόμενα υπό της αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, της διεπούσης

(*) ΕΕΔ 24, 623, ΕΕΔ 22, 1343.

τους μισθωτούς της χώρας και επί τη συνδρομή των εν αυτή όρων και προϋποθέσεων.

β) Τα εν ενεργεία τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, τα λαμβάνοντα έξοδα παραστάσεως ίσα προς τας εκάστοτε μηνιαίας αποδοχάς του τακτικού καθηγητού Πανεπιστημίου, θα τύχωσι του επιδόματος εορτών του τακτικού καθηγητού. Εις τους εκ τούτων δικαιουμένους επιδόματος επί ταις εορταίς εκ μιάς των εν άρθρω 7 της παρούσης πηγών θα καταβληθή ή τυχόν επί πλέον διαφορά.

4) Εις τους εφημερίους θα καταβληθή επίδομα επί ταις εορταίς του Πάσχα 1966 κατά τα εν τη υπ' αριθ. 57)1963 Πράξει του Υπουργικού Συμβουλίου οριζόμενα. (Σχετικαί εγκύκλιοι ημών υπ' αριθ. 90672)Κ. 56)5.4.1963, 307721)Κ. 179)13.12.1963 και 98366)Κ. 73)18.4.1964).

Άρθρον 2

Του ως άνω επιδόματος δεν δικαιούνται:

1) Οι εν τω εξωτερικώ υπηρετούντες, οι μισθοδοτούμενοι με αποδοχάς αλλοδαπής.

2) Οι διορισθέντες από της 1ης Απριλίου 1966.

Άρθρον 3

Τό εν άρθρω 1 επίδομα ορίζεται:

α) Διά τους τακτικούς και επί συμβάσει δημοσίους υπαλλήλους και τους στρατιωτικούς εν γένει εις τον βασικόν μισθόν ενός δεκαπενθημέρου μετά του επιδόματος λόγω ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ ή των προσαυξήσεων του μισθού λόγω παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ άνευ ουδενός ετέρου επιδόματος (ως είναι ή προσαύξησις πολυετίας, το επίδομα ακριβείας, δικαστικών, εκπαιδευτικών κλπ.).

Διά τους εις αλλοδαπην εν εκπαιδευτική άδεία τελούντας το επίδομα δεν υπολογίζεται επί των δικαίων αποδοχών.

β) Διά τους στρατιωτικούς των πολεμικών καταστάσεων και τους αστυνομικούς της μονίμου διαθεσιμότητος εις τον βασικόν μισθόν ενός 15θημέρου μετά του επιδόματος λόγω ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ και των επιδομάτων αναπηρίας.

γ) Εις τους ημερομισθίους των Κέντρων Κοινωνικής Προνοίας και τους έκτακτους δημοσίους υπαλλήλους, τους μισθολογικώς εξομοιουμένους προς ένα των βαθμών της διοικητικής ιεραρχίας, εις το σύναλλον των αποδοχών ενός 15θημέρου άνευ του επιδόματος ακριβείας, κοινωνικού επιδόματος και του παγίου υπερωριακού επιδόματος του άρθρου 4 του υπ' αριθ. 203)1965 β. δ/τος.

δ) Διά τους ημερομισθίους δημοσίους υπαλλήλους εις 13 ημερομίσθια άνευ του επιδόματος ακριβείας.

ε) Εις τους οδηγούς αυτοκινήτων, τους μισθοδοτουμένους κατά τας διατάξεις της υπ' αριθ. 325213)1956 αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών, ως αύτη νύν ισχύει, εις τον βασικόν μισθόν μετά του επιδόματος οικογενειακών βαρών.

στ) Εις τους διορισθέντας δυνάμει του ν.δ. 4193)1961 εις τακτικάς θέσεις τέως έκτάκτους υπαλλήλους, εφόσον ούτοι προ της μονιμοποιήσεως των συνεδέοντο μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας ιδιωτικού δικαίου και εξακολουθούν μισθοδοτούμενοι, δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 3 του αυτού νόμου, με τας αποδοχάς, ας έλάμβανον ως έκτακτοι, θα καταβληθή ως επίδομα το ποσόν, όπερ κατεβλήθη αυτοίς βάσει των σχετικών αποφάσεων των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, των διεπουσών τους μισθωτούς της χώρας κατά τας εορτάς του Πάσχα του αμέσως προηγουμένου της μονιμοποιήσεως των έτους.

Επίσης εις τους εκ των υπαλλήλων της ως άνω κατηγορίας, τους προ της μονιμοποιήσεως των συνδεομένους μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας δημοσίου δικαίου, θα καταβληθή ως επίδομα το ποσόν, όπερ κατεβλήθη αυτοίς βάσει των σχετικών αποφάσεων ημών κατά τας εορτάς Πάσχα του αμέσως προηγουμένου της μονιμοποιήσεως των έτους.

Τέλος, οι τέως πρόσκαιροι ή επί συμβάσει τεχνικοί των Υπηρεσιών δημοσίων έργων, οι διορισθέντες δυνάμει των διατάξεων του ν.δ. 4193)1961 περί ων ή υπ' αριθ. 275807)Κουεο 166)27.11.1963 εγκύκλιός μας, δεν θα λάβωσιν επίδομα επί ταις εορταίς, δοθέντος ότι ούτοι και ως συμβατικοί δεν έλάμβανον επίδομα εορτών, διότι τούτο είχεν ενσωματωθή εις τον συμβατικόν μισθόν των, όν διετήρησαν και μετά την μονιμοποίησίν των.

Άρθρον 4

Εις τους εφέδρους όπλίτας, εξαιρέσει των μισθοδοτουμένων με μισθόν μονίμου, δι' ους έχουσιν εφαρμογήν αι διατάξεις του προηγουμένου άρθρου, τους στρατευσίμους όπλίτας, τους μαθητευομένους όπλίτας του Β. Ναυτικού, τους ναυτόπαιδας και τους δοκίμους χωροφύλακας και άστυφύλακας, τους υπηρετούντας την 1ην Απριλίου 1966, θα καταβληθή την ημερομηνίαν ταύτην ως επίδομα επί ταις εορταίς ο μισθός ενός δεκαπενθημέρου.

Εις τους άνδρας των Τ.Ε.Α., τους χρησιμοποιουμένους διά την φρούρησιν αποθηκών, εις ους καταβάλλεται δυνάμει της υπ' αριθ. Ψ 33577)2)702640 του 1965 αποφάσεως του Υπουργού Εθνικής Αμύνης και ημών αποζημίωσις εκ δραχμών 35 δι' εκάστην ημέραν υπηρεσίας, θα καταβληθή την 1ην Απριλίου ε.έ. επίδομα ίσον προς το ποσόν των δραχμών 35 δι' έκαστον δεκαήμερον υπηρεσίας φρουρήσεως, πραγματοποιηθείσης εντός του χρονικού διαστήματος από της 16 Δεκεμβρίου 1965 μέχρι και της 1ης Απριλίου 1966.

Τα άρθρα 5 και 6 της παρούσης δεν έχουσιν εφαρμογήν διά τους εν τω παρόντι άρθρω αναφερομένους.

Άρθρον 5

Εις τας οικογενείας τας λαμβανούσας επίδομα στρατεύσεως κατά την 1ην Απριλίου 1966 θα καταβληθή την χρονολογίαν ταύτην ως δώρον επί ταις εορταίς ποσόν ίσον προς το κατα-

βαλλόμενον αὐταῖς ἐπίδομα ἑνὸς 15θημέρου. Ἦτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπολυθέντων ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1966, αἵτινες ἐπιδοτοῦνται ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των.

Ἄρθρον 6

1) Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, οἵτινες δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν ἐμισθοδοτήθησαν ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16 Δεκεμβρίου 1965 μέχρι καὶ 1 Ἀπριλίου 1966 (στράτευσις, ἄπουσία ἄνευ ἀδείας κλπ.), εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 16 Δεκεμβρίου 1965, εἰς τοὺς ἀπολυθέντας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης καταβάλλεται μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1)8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι, κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

2) Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (προξενικοὺς λιμενάρχας) καὶ ἐπανερχομένους ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος, ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1965 μέχρι 1 Ἀπριλίου 1966, εἰς πάντας τοὺς πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν (N.A.T.O., Διεθνεῖς Ὀργανισμούς, ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ), ὡς καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, θὰ καταβληθῇ τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1)8) τοῦ ἡμερησίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (ἀποδοχῶν ἐσωτερικοῦ) δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, ὡς ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἐμισθοδοτήθησαν μὲ ἀποδοχὰς ἐσωτερικοῦ καὶ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν ἐξωτερικοῦ, ἢ μόνον μὲ ἀποζημίωσιν ἀλλοδαπῆς.

3) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κατὰ τὸ ἀπὸ 16.12.1965 μέχρι 1.4.1966 χρονικὸν διάστημα συνεχῆ ἐκπαίδευσιν, ἐλάσσονα τοῦ τριμήνου, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἀκέραιον.

4) Διὰ τοὺς προαχθέντας ἢ τυχόντας ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ μετὰ τὴν 16.12.1965 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 1ης Ἀπριλίου 1966.

5) Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὴν 1.4.1966 μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὡς καὶ τοὺς ὑποβιβασθέντας, τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1)8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ εὐδοκίμου) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 16.12.1965 μέχρι 1.4.1966.

6) Οἱ ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφεδροι ἀξιωματικοί, οἱ πρατιμήσαντες τὸν μισθὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, θὰ τύχωσι παρὰ τῆς μισθοδοτούσης τούτους στρατιωτικῆς διαχειρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι ὡς ἀξιωματικοὶ μετὰ τὴν 16 Δεκεμβρίου 1965. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ἐφέδρους ὑπαξιωματικούς, στρατευθέντας δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς μισθοδοτουμένους μὲ μισθὸν μονίμου ὑπαξιωματικοῦ.

7) Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἐφεδροι ἀξιωματικοὶ θὰ τύχωσιν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 16.12.1965.

Ἄρθρον 7

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοί, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε ἐμμισθον θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, δικαιοῦνται κατ' ἐπιλογὴν τῶν τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἄρθρον 8

1) Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα ἐπίδομα ὑπόκειται:

α) Εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος

β) Εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν.

γ) Εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127)1961 Π.Υ.Σ. ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κράτησιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3195)1952, ὡς ἐτροποποιήθη, καὶ ἀπαλλάσσεται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν κράτησιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ β.δ. 665)1962 «περὶ νοσοκομειακῆς κλπ. περιθάλψεως κλπ.».

Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα, τὸ ἀνῆκον εἰς τοὺς ἐκτάκτους καὶ ἐπὶ συμβάσει, ὑπόκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρων ἀντιστοίχων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους ὑπόκειται εἰς ἁπάσας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ τούτων κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

Ἄρθρον 9

1) Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ τὴν 1ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου 1966.

2) Ἡ προηγουμένη παράγραφος ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τοὺς ἐφημερίους.

Ἄρθρον 10

Τὸ ἐπίδομα θὰ ἐνταλθῇ καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον.

Δοθέντος ὅτι τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρα συντίθενται ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, τῆς προσαυξήσεως λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, τῶν στρατιωτικῶν καὶ τῶν ἀναπηρικῶν ἐπιδομάτων τῶν στρατιωτικῶν τῶν

πολεμικών καταστάσεων, εις τάς σχετικάς καταστάσεις πληρωμής θά γίνῃ ἀνάλυσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καί τά ποσά τοῦ τε βασικοῦ μισθοῦ καί τῶν ἐπιδομάτων τῶν ὑπολογιζομένων διά τό δῶρον τοῦ Πάσχα θά βαρύνωσι τάς ἐγγεγραμμένας πιστώσεις εἰς τόν προϋπολογισμόν διά τόν βασικόν μισθόν καί τά ἐπιδόματα ταῦτα καί ὑπό τούς οἰκείους δι' ἕκαστον τούτων κωδικούς ἀριθμούς.

Ἐπίσης τά ποσά τῶν εἰσφορῶν ὑπέρ Ι.Κ.Α. ἤ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θά βαρύνωσι τάς ἐγγεγραμμένας εἰς τόν προϋπολογισμόν πιστώσεις διά τάς εἰσφοράς ταύτας καί ὑπό τούς οἰκείους δι' ἑκάστην τῶν εἰσφορῶν τούτων κωδικούς ἀριθμούς.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαρτίου 1966

—

36079)3536)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως τῆς ἀπό 19.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἐργαζομένου εἰς ἐπιχειρήσεις ἤ τεχνικά Γραφεῖα, ἐγκαταστάσεως ἤ συντηρήσεως ἠλεκτρονικινήτων ἀνελκυστήρων Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 228 τῆς 18 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν. δ. 3755)1957. 2) Τήν ἀπό 19.3.1966 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας τεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἐργαζομένου εἰς ἐπιχειρήσεις ἤ τεχνικά Γραφεῖα, ἐγκαταστάσεως ἤ συντηρήσεως ἠλεκτρονικινήτων ἀνελκυστήρων Ἀθηνῶν. 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. Β' τοῦ ν. δ. 3755)1957 Τμήματος ὁμοιβῆς καί ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.4.1966, ἣν καί ἀπεδεχόμεθα 4) Τό γεγονός ὅτι α) Τό ὑπό τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριζόμενον κατώτατον ὅριον βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ συντηρητοῦ κατόχου ἀδείας καί ἀπό τῆς ἀποκτήσεως ταύτης ἐκ δραχμῶν 5.000 περικλείει ποσοστόν προσαυξήσεως εὑρισκόμενον εἰς λίαν ὑψηλόν ἐπίπεδον, ἐν σχέσει πρός τόν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως υἱοθετηθέντα ρυθμόν αὐξήσεως τῶν ὁμοιβῶν τῶν ἐργαζομένων, ἐξ ἄλλου καί τό ὑπό τοῦ Κέντρου Προγραμματισμοῦ καί Οἰκονομικῶν Ἐρευνῶν ὑποβληθέν πενταετές σχέδιον προγράμματος οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως τῆς χώρας, εἰς τό πέμπτον κεφάλαιον, τό ἀναφερόμενον εἰς τήν πολιτικήν τιμῶν καί εἰσοδήματος, προβλέπει αὔξησιν τῶν ἡμερομισθίων μέ ρυθμόν 4,5 ἕως 5ο)ο ἐτησίως (σελίς 47) καί β) τό μεταξύ τῆς προηγουμένης ρυθμίσεως (συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικά καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτρομηχανουργεῖα, κλπ.. ὑπάσης τῆς χώρας, ἀριθμός πράξεως καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 96)20.7.1965) καί τῆς παρούσης τοιαύτης, διαρρεῦσαν χρονικόν διάστημα εἶναι μικρόν, μή δικαιολογοῦν τοιαύτην ὑπέρμετρον αὔξησιν, καί δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατά τά ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας τεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἐργαζομένου εἰς ἐπιχειρήσεις ἤ τεχνικά Γραφεῖα, ἐγκαταστάσεως ἤ συντηρήσεως ἠλεκτροκινήτων ἀνελκυστήρων Ἀθηνῶν

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τήν 19ην τοῦ μηνός Μαρτίου τοῦ ἔτους 1968, οἱ ὑπογραφόμενοι ἀφ' ἑνός : 1) Δημήτριος Ἀγγελίδης, πρόεδρος, 2) Παναγιώτης Μωραΐτης, γενικός γραμματεύς τοῦ ἐνταῦθα ἑδρεύοντος σωματείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἀντιπροσώπων, Ἐγκαταστατῶν καί Συντηρητῶν Ἀνελκυστήρων», καί ἀφ' ἑτέρου : 1) Σαράντος Κωνσταντινίας, πρόεδρος, καί 2) Σάββας Σαββόγλου, γενικός γραμματεύς τοῦ ὡσαύτως ἐνταῦθα ἑδρεύοντος σωματείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις τῶν ἐν Ἀθήναις Τεχνιτῶν Ἀναβατήρων», ἅπαντες κάτοικοι Ἀθηνῶν, δεόντως δέ ἐξουσιοδοτημένοι διά τήν ὑπογραφήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν καί συνεπεδέχθησαν τά ἑξῆς :

Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τά κατώτατα ὅρια μισθῶν καί ἡμερομισθίων τῶν εἰς τάς ἐπιχειρήσεις ἤ τεχνικά Γραφεῖα ἐγκαταστάσεως ἤ συντηρήσεως ἠλεκτροκινήτων ἀνελκυστήρων ἐργαζομένων μαθητευομένων, βοηθῶν, τεχνιτῶν καί συντηρητῶν, κατόχων ἀδειῶν ἐκτελέσεως καί πτυχίων ἐπιβλέψεως (συντηρήσεως) Δ' εἰδικότητος τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 6422) 1934 ἐκδοθέντων ἀπό 14)25 Ὀκτωβρίου 1937 καί 25 Μαΐου) 14 Ἰουνίου 1938 βασιλικῶν διαταγμάτων, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

1) Ἡμερομίσθια καί μισθοί :

α) Μαθητευόμενοι, μή συμπληρώσαντες τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἡμερομίσθιον δραχμαί 50.

β) Βοηθοί ἄνω τῶν 18 ἐτῶν ἄνευ ἀδείας, ἡμερομίσθιον δραχμαί 80.

γ) Βοηθοί κάτοχοι ἀδείας, ἡμερομίσθιον δραχμαί 92.

δ) Τεχνῖται κάτοχοι ἀδείας καί ἀπό τῆς ἀποκτήσεως αὐτῆς μηνιαῖος μισθός δραχμῶν τριῶν χιλιάδων (3.000).

ε) Συντηρηταί κάτοχοι ἀδείας καί ἀπό τῆς ἀποκτήσεως αὐτῆς μηνιαῖος μισθός δραχμῶν τεσσάρων χιλιάδων (4.000).

2) Ἐπιδόματα :

Τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν τεχνιτῶν καί συντηρητῶν προσαυξάνονται διά τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων :

α) Ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ πέντε τοῖς ἑκατόν (5 ο)ο) δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθεῖσαν ἀπό τῆς εἰσόδου εἰς τόν κλάδον καί μέχρις ἓξ (6) πεν-

καστιών.

β) Έπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δέκα τοῖς ἑκατόν (10 ο/ο) διὰ τὴν σύζυγον καὶ πέντε τοῖς ἑκατόν (5 ο/ο) δι' ἕκαστον τέκνον, μὴ συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των.

3) Ὑπερωρίαι:

Αἱ πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου καὶ κατόπιν ἐντολῆς τοῦ ἐργοδότου ὧραι παραμονῆς εἰς χώρους ἐργασίας ἢ τὸ κατάστημα τῆς ἐπιχειρήσεως θεωροῦνται καὶ πληρώνονται ὡς ὑπερωρίαι.

4) Ἔνδυμα ἐργασίας:

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως χορηγοῦν κατ' ἔτος εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ προσωπικοῦ των μίαν φορμαν ἐργασίας καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐξ ἐλαστικοῦ.

5) Ἀνώτεραι ἀποδοχαί:

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, οὔτε νὰ θεωθῶσι τυχὸν ὑφιστάμεναι εὐνοϊκώτεραι συνθῆκαι ἐργασίας. Διευκρινίζεται, ὅτι ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει διὰ τὰ μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἑνώσεως Τεχνιτῶν Ἀναβατήρων, ἐργαζόμενα ἐντολῇ τοῦ ἐργοδότου των εἰς οἱονδήποτε μέρος τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ παροῦσα σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1966 καὶ ἰσχύει ἐπ' ἀόριστον, ἀναγνωσθεῖσα δὲ καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς κατωτέρω παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις 16 Ἀπριλίου 1966.

—

17928)1416)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας *Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλλαντοβιομηχανίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων.*

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 115 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, δι' ἧς μετερρυθμίσθη μετ' ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 7)1965 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς κλπ. τῶν ἀλλαντοτεχνιτῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ὀργανισμοῦ τεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων ἀλλαντοβιομηχανίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Ἀλλαντοποιῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀλλαντοβιομηχανίας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α) Διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν:

α) Διὰ τὸ πρῶτον (1) ἔτος ἐργασίας ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 35 ἀπὸ 18.4.1965 μέχρι 31.12.1965 καὶ δραχμαὶ 37 ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν.

β) Διὰ τὸ δεύτερον (2) ἔτος ἐργασίας ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 41 ἀπὸ 18.4.1965 μέχρι 31.12.1965 καὶ δραχμαὶ 43 ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν.

γ) Διὰ τὸ τρίτον (3) ἔτος ἐργασίας ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 54 ἀπὸ 18.4.1965 μέχρι 31.12.1965 καὶ δραχμαὶ 55 ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν.

Β) Διὰ τοὺς μὴ συμπληρώσαντας τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν:

α) Μέχρι συμπληρώσεως ἑξαμήνου ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων δραχμαὶ 70 ἀπὸ 18.4.1965 - 31.12.1965 καὶ δραχμαὶ 75 ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν.

β) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἑξαμήνου ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ καὶ μέχρι συμπληρώσεως 2ετοῦς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ δραχμαὶ 76 ἀπὸ 18.4.1965 μέχρι 31.12.1965 καὶ δραχμαὶ 81 ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν.

γ) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 18.4.1965 μέχρι 31.12.1965 τὸ ὡς ἄνω κατώτατον ἡμερομίσθιον τῶν 76 δραχμῶν αὐξάνεται ἀνὰ ἑκάστην διετίαν ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ (μετὰ συμπλήρωσιν πάντοτε τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας) κατὰ δραχμὰς 5,50 μέχρι συμπληρώσεως κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου δραχμῶν 103.

δ) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν τὸ ὡς ἄνω κατώτατον ἡμερομίσθιον τῶν 81 δραχμῶν αὐξάνεται ἀνὰ ἑκάστην διετίαν ἐν τῷ κλάδῳ (μετὰ τὴν συμπλήρωσιν πάντοτε τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας) κατὰ δραχμὰς 6 μέχρι συμπληρώσεως κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου 110 δραχμῶν.

Γ) Διὰ τὰς γυναῖκας ἀπὸ 18.4.1965 μέχρι 31.12.1965 δραχμαὶ 57 καὶ ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν δραχμαὶ 60.

2) Εἰς ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἀλλαντοποιείων δέον νὰ χορηγῆται ἓν (1) μεσημβρινὸν γεῦμα καθ' ἑκάστην ἀξίας 17 δραχμῶν καὶ 2 χιλιόγραμμα κρέατος εἰς τοὺς ἐγγάμους καὶ 1 1/2 χιλιόγραμμον εἰς τοὺς ἀγάμους ἑκάστου Σαββάτου εἰς ποσοστὸν 70 ο/ο κρέατος

και 30 ο/ο ὁσάκις.

3) Ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἀλλαντοποιείων δέον νὰ ἐφοδιάζηται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διὰ μιᾶς μπλούζας καὶ διὰ μιᾶς ἐμπροσθέλλας (ποδιᾶς) καὶ ἑνὸς ζεύγους ἀδιαβρόχων ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, ἅτινα πάντα ἀνήκουσιν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ὑπὸ τούτου ὅμα τῇ φθορᾷ των.

4) Τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες ἀποδοχαὶ ἐν γένει εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

5) Αἱ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μέχρι τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος διαφοραὶ ἡμερομισθίων καταβάλλονται εἰς τοὺς δικαιούχους μισθωτοὺς ὑπὸ τῶν ὑποχρέων ἐργοδοτῶν εἰς δύο (2) μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ὅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1966

—

18797)1457)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος καὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 115 τῆς 28 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 10.2.1966, 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 110504)7707)24.11.1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.5.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37741)1964 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 158 τ. Β' τῆς 30.4.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1966

—

22026)1642)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Προνομιούχου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Γενικῶν Ἀποθηκῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 128 τῆς 4 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6)1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἣς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Προσωπικοῦ τῆς Προνομιούχου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Γενικῶν Ἀποθηκῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἑταιρειῶν Περιωρισμένης Εὐθύνης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ διεπομένου ὑπὸ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς Προνομιούχου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Γενικῶν Ἀποθηκῶν τῆς Ἑλλάδος ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Διοικητικῶν - Λογιστικῶν

α) Ἄρρενες:	Δραχμαί
Τμηματάρχης Α'	3.825
Τμηματάρχης Β'	3.600
Ἀρχιλογιστὴς	3.450
Λογιστὴς Α'	3.150
Λογιστὴς Β'	2.850
Ὑπολογιστὴς Α'	2.600
Ὑπολογιστὴς Β'	2.400
Βοηθὸς Α'	2.100
Βοηθὸς Β'	1.950
Δόκιμος	1.800
β) Θήλεις:	
Ἀρχιλογιστὴς	3.450
Λογιστὴς Α'	3.150
Γραμματεὺς Α'	2.750
Γραμματεὺς Β'	2.600
Δακτυλογράφος Α'	2.300
Δακτυλογράφος Β'	2.100
Δακτυλογράφος Γ'	1.950
Δόκιμος δακτυλογράφος	1.700

Β' Διαχειριστικῶν

	Δραχμαί
Προϊστάμενος διαχειριστὴς Α'	3.450
Προϊστάμενος διαχειριστὴς Β'	3.150
Διαχειριστὴς	2.750
Ἀποθηκάριος Α'	2.600
Ἀποθηκάριος Β'	2.400
Ἀποθηκάριος Γ'	2.100
Βοηθὸς ἀποθηκαρίου	1.950

(*) ΕΕΔ 23, 633.

	Δραχμαί
Ζυγιστής	1.800
Δόκιμος ζυγιστής	1.650
Διεκπεραιωτής καί έπόπτης άσφαλείας	2.100
Γ'. Ύπηρετικών άσφαλείας	
Άρχικλητήρ Α' καί άρχιφύλαξ Α'	1.875
Άρχικλητήρ Β' καί άρχιφύλαξ Β'	1.800
Κλητήρ Α' καί φύλαξ Α'	1.725
Κλητήρ Β' καί φύλαξ Β'	1.650
Δόκιμος κλητήρ καί δόκιμος φύλαξ ή έφ' όσον συνεπλήρωσαν τό 18ον έτος τής ήλικίας των καί ένός έτους ύπηρεσίαν, ή τό 19ον άσχέτως προϋπηρεσίας	1.500
	1.600

2) Διά τό χρονικόν διάστημα άπό 16.7.1965 μέχρι 31.12.1965 τά κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών τού άνωτέρω προσωπικού, ώς ταύτα διεμορφώθησαν διά τής ύπ' άριθ. 23)1963 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής τού προσωπικού Π.Α.Ε.Γ.Α.», έγκριθείσης μετά τροποποιήσεως έν μέρει διά τής ύπ' άριθ. 73087)1963 κοινής άποφάσεως τών Ύπουργών Συντονισμού καί Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 386 τ. Β' τής 3.9.1963)(*), αύξάνονται κατά τό ποσοστόν 10 ο)ο.

Εις τό έν άρθρω 1 τής παρούσης προσωπικόν χορηγούνται τά κατωτέρω έπιδόματα, ύπολογιζόμενα έπί τών κατωτάτων όρίων βασικών μηνιαίων μισθών ώς άκολούθως :

α) Οίκογενειακών βαρών, έκ ποσοστού 10 ο)ο διά την σύζυγον καί 5 ο)ο δι' έκαστον καί μέχρι τριών τέκνων, μη δυναμένου τού τελευταίου τούτου νά είναι κατωτέρου τού ύπό τού Δ.Α.Ο.Ε.Μ. (Διανεμητικού Λογαριασμού Οίκογενειακών Έπιδομάτων Μισθωτών) καθοριζομένου.

Τό έπίδομα τούτο καθεν χορηγούμενον 1) καθ' όσον άφορά την σύζυγον έν περιπτώσει χηρείας, 2) καθ' όσον άφορά τά τέκνα, προκειμένου μέν περί άρρένων άμα τή συμπληρώσει τού 20ού έτους τής ήλικίας ή καί πρό αύτού, έφ' όσον άναλάβωσιν έργασίαν ή νυμφευθώσι προκειμένου δέ περί θηλέων άμα τή συμπληρώσει τού 20ού έτους τής ήλικίας ή καί πρό αύτού, έν περιπτώσει γάμου ή έφ' όσον άναλάβωσιν έργασίαν. Ταύ διά τά τέκνα έπιδόματος δικαιούται καί τό θήλυ προσωπικόν, έφ' όσον είρίσκεται έν χηρεία ή διαζεύξει καί διατρέφει τέκνα, πληρούντα τάς άνωτέρω προϋποθέσεις, καί

β) πολυετούς ύπηρεσίας, έκ ποσοστού 5 ο)ο, έπί τή συμπληρώσει έκάστης πενταετίας καί μέχρι πέντε πενταετιών.

γ) Είδικώς εις τούς διαχειριστάς χρηματικού παρέχεται έπίδομα έκ ποσοστού 10 ο)ο έπί τών κατωτάτων όρίων βασικών μηνιαίων μισθών των.

3) Έκτός τών ώς άνω έπιδομάτων έξακολουθούν παρεχόμενα τά λοιπά ύπό τού Κανονισμού προβλεπόμενα έπιδόματα καί προσαυξήσεις.

4) Εις τό έκατόν προσωπικόν έξακολουθούν καταβαλλόμεναι αί μέχρι σήμερον ίσχύουσαι άποδοχαί.

5) Τυχόν καταβαλλόμεναι άνώτεραι τών ύπό τής παρούσης καθοριζομένων άποδοχαί δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

6) Ή ίσχύς τής παρούσης άρχεται άπό 16.7 1965.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 4 Μαρτίου 1966

—

23552)1729)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 2) 1966 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας έργατοτεχνιτών μεταλλείων καί λιγνιτωρυχείων άπάσης τής χώρας.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 146 τής 10 Μαρτίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού νόμου 3239) 1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν.δ. 3755) 1957. 2) Την ύπ' άριθ. 2)1966 άπόφασιν τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, δι' ής μετερρυθμίσθη, μετ' έφεσιν, ή ύπ' άριθ. 22)1965 όμοία τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, άποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν έκτελεστήν την έν θέματι διαιτητικήν άπόφασιν, έκδοθείσαν εις έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τών : 1) Όμοσπονδίας Έργατοτεχνιτών Μεταλλευτικών Έπιχειρήσεων. 2) Όμοσπονδίας Μεταλλευτών Έλλάδος άφ' ένός καί άφ' έτέρου τών : 1) Συνδέσμου Μεταλλευτικών Έπιχειρήσεων. 2) Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων καί 3) Ένώσεως Έλλήνων Λιγνιτοπαραγωγών καί ής τό διατακτικόν έχει ώς άκολούθως :

Κεφάλαιον Α'

1) Τά βάσει τής άπό 29.9.1963 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών μεταλλείων καί λιγνιτωρυχείων άπάσης τής χώρας, δημοσιευθείσης διά τής ύπ' άριθ. 88132)1963 άποφάσεως Ύπουργού Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 490 τ. Β' τής 1. 11.1963)(*) καθοριζόμενα κατώτατα όρια ήμερομισθίων τών περί ών αύτη μισθωτών αύξάνονται άπό τής ίσχύος τής παρούσης κατά ποσοστόν 10 ο)ο.

2) Τά ύπό τής ώς είρηται συλλογικής συμβάσεως έργασίας προσδιοριζόμενα έπιδόματα άνθυγιεινής έργασίας αύξάνονται όμοίως άπό τής ίσχύος τής παρούσης κατά μίαν (1) δραχμήν.

3) Τά κατώτατα όρια ήμερομισθίων τών καθ' άπασαν την χώραν έργατοτεχνιτών μεταλλείων καί λιγνιτωρυχείων καθορίζονται άπό 1. 11.1965 καί έφεξής, ώς κατωτέρω :

	Δραχμαί
1) Μπαζαδόροι, μεταφορείς, κατασδόροι καί πάντες οί μή άνήκοντες εις τινα τών κατωτέρω είδικώς καθοριζομένων είδικοτήτων	75
2) Όρύκται, ξεσκαρωταί, σιδηροδρομίται, βιντσιέριδες, μηναδόροι, χειροσφύροι,	

(*) ΕΕΔ 22, 1216.

(*) ΕΕΔ 22, 1419.

	Δραχ.
φορτοεκφορτωταί (εἰς ἃς περιπτώσεις χρησιμοποιοῦνται ἐργάται τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων διά φορτοεκφορτώσεις πλοίων ἢ ἄλλων μέσων, ἤτοι βαγονίων, κάρρων, αὐτοκινήτων κλπ.)	80
3) Γεμισταί φουρνέλλων, μουρατζήδες, ξυλοδέται	83
4) Ἐπί κεφαλῆς, πιστολαδόροι, βουλιμεντᾶδόροι	85
5) Ἐπιστάται	90
6) Γυναῖκες	60
7) Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων	35

8) Καμινεῖα καί ἐγκαταστάσεις ἐπιπλεύσεως (φλοτασιόν):

α) Καμινεῖα:

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς παντός τύπου φούρνους καμινεύσεως, παντός εἴδους μεταλλευμάτων, τριβεῖα καί κόσκινα κονιοποιήσεως μεταλλευμάτων, ὡς καί οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἀπαργύρωσιν μεταλλευμάτων (ἀρσενικοῦ, μολύβδου κλπ.), εἰς τήν κατασκευήν φύλλων μολύβδου (λαμινουάρ) εἰς φίλτρα ἀρσενικοῦ (μπαχάους), μινίου, ἀργύρου εἰς φρύξεις (γραναβάλ) κλπ..

	Δραχμαί
Ἐπί κεφαλῆς	86
Πάντες οἱ λοιποί ἐργάται	80

β) Φλοτασιόν:

Ἐπί κεφαλῆς	86
Ἐργάται μύλων, λιπανταί καί συντηρηταί	80
Πάντες οἱ λοιποί ἐργάται	75

γ) Ἐργασίαι βαρέων βαρῶν:

Ἐργάται, ναῦται - μανουβραδόροι	75

ΙΙ) Διά τήν ἐφαρμογήν τῆς παρούσης ὡς μαθητευόμενοι νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι κυρίως πρός ἐκμάθησιν τέχνης καί μή συμπληρώσαντες οἱ μέν ἄνδρες τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἤ τό 18ον καί ἑνός ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, αἱ δέ γυναῖκες τό 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, ἤ τό 16ον καί ἑνός ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

ΙΙΙ) Οὐδείς ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα καί ἄν ἀπασχολῆται καί ἀνεξαρτήτως τοῦ χαρακτηρισμοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἤ ἐργάτου, ἐξαιρέσει τῶν μαθητευομένων, ἐργαζόμενος ἐπί τοῦ τόπου τῶν ἔργων, θά λαμβάνῃ ἡμερομίσθιον ἤ ἡμερήσιον μισθόν, κατώτερον τῶν δραχμῶν 75, προκειμένου περί ἀνδρῶν, καί δραχμῶν 60, προκειμένου περί γυναικῶν.

Κεφάλαιον Β'

Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας

Ἀπό 1.11.1965 καί ἐφεξῆς τό ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 32)1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 90241)1961 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 448 τ. Β' 18.12.1961)(*) προβλεπόμενον πίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὁρίζεται εἰς δραχμάς 8 ἡμερησίως διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς τάς ἐπιφανειακῶς διεξαγομένας ἐργασίας καί εἰς δραχμάς 11 ἡμερησίως διά τούς ἀπασχολουμένους εἰς τάς ὑπογείως διεξαγομένας ἐργασίας.

Τοῦ διά τάς ὑπογείως διεξαγομένας ἐργασίας προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 11 ἡμερησίως δικαιοῦνται καί οἱ μαθωτοί οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τάς ἐν παραγράφοις 3 καί 4 τοῦ Κεφαλαίου Β' τῆς ὑπ' ἀριθ. 32) 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐργασίας.

Κεφάλαιον Γ'

Πρόσθετοι ὅροι

1) Εἰς περιπτώσεις μεταθέσεως ἐργατῶν ἐκ μιᾶς εἰδικότητος εἰς ἑτέραν τό ἡμερομίσθιον αὐτῶν παραμένει ἀμετάβλητον, ἐκτός ἐάν τό εἰς τήν ἐργασίαν τῆς νέας εἰδικότητος ἀντιστοιχοῦν ἡμερομίσθιον εἶναι ἀνώτερον. Ἐάν ἡ μετάθεσις εἰς τήν ὑψηλοτέραν ἀμειβομένην εἰδικότητα εἶναι πρόσκαιρος (καί ὡς τοιαύτη νοεῖται ἡ μή διαρκοῦσα πλέον τῶν 30 ἡμερῶν), ὁ ἐργάτης, μετατεθείμενος εἰς τήν εἰς ἣν πρότερον ἀπησχολεῖτο εἰδικότητα, δικαιοῦται τοῦ εἰς ταύτην (μικροτέρου) ἀντιστοιχοῦντος ἡμερομισθίου.

2) Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς τήν φλοτασιόν καί ἐντός στοῶν παρέχωσιν εἰδικά ὑποδήματα προφυλάξεως ἐκ τῶν ὑδάτων, χράνη καί φόρμας, ἅτινα ἀνήκουσιν εἰς τήν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστάμενα ὑπό τούτου ἅμα τῇ φθορᾷ των.

3) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχαί δέν δύνανται νά μειωθῶσιν. Ὑπαύτως αἱ τυχόν χορηγούμεναι εἰς εἶδος παροχαί ἐξακολουθοῦν παρεχόμεναι.

4) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένη καθ' ἅπασαν τήν χώραν καί ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 1.12.1964.

Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1966

—

23551)1730)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἀφορώσης τάς ἀποδοχάς, ὥρους ἐργασίας κλπ. τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου χαρτοκιβωτίων «Καρυκᾶ Ἑλλάς» (Ε.Π.Ε.) Κορίνθου.

(Κ.Κ. τ. Β' φ. 146 τῆς 10 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755),

(*) ΕΕΔ 21, 121.

1957. 2) Την ὑπ' ἀριθ. 4)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 1)1965 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Χαρτοκιβωτίων Ποσειδωνίας Κορίνθου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Κορίνθου καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου «Καργκὰλ - Ἑλλὰς» καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
α) Ἀρχιτεχνῖται μηχανῶν κατασκευῆς χαρτοκιβωτίων	95
β) Τεχνῖται ἐν γένει	80
γ) Βοηθοὶ τεχνιτῶν	75
δ) Κορφώτριαι	60
ε) Λοιποὶ ἐργάται:	
Κατὰ τὴν πρόσληψιν, ἄρρενες	65
Κατὰ τὴν πρόσληψιν, θήλεις	50
Μετὰ συμπλήρωσιν ἔτους, ἄρρενες	70
Μετὰ συμπλήρωσιν ἔτους, θήλεις	55

2) Ὑπὸ τῆς ἐπιχειρήσεως χορηγεῖται ἀνὰ 18μηνον μία φόρμα ἐργασίας εἰς τὰς γυναῖκας.

Ἐν περιπτώσει φθορᾶς τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν πρὸ τῆς παρελεύσεως 18μήνου, καταστάντων ἀκαταλλήλων πρὸς χρῆσιν, θὰ ἀντικαθίστανται διὰ καινουργῶν, θὰ παραμένουν δὲ πάντοτε εἰς τὴν κυριότητα τῆς ἐπιχειρήσεως.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 7 Ἰουλίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1966

—

23921)1783)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 45) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 146 τῆς 10 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.3.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 14.6.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 45)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8331)1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 89, τ. Β' τῆς 29.1.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1966

—

23922)1782)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42225)1965 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 146 τῆς 10 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 3.3.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ 3μηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 21.6.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ καὶ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Β. Ναυστάθμου Σαλαμῖνος», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 42225)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 308 τ. Β' τῆς 5.5.1965). (**)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1966

—

28239)2049)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 6) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου

(*) ΕΕΔ 24, 241.

(**) ΕΕΔ 24, 632.

προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.).

(Ε.Κ τ. Β' φ. 168 τῆς 21 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 5)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 34)1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπί τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι διαιτητικήν ἀπόφασιν, ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἑξῆς :

Διά ταῦτα

Δεχόμενον τύποις τάς ὑποβληθείσας ἐφέσεις καί ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τήν τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐργατικοῦ σωματείου. Ἀπορρίπτον τά ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει τήν ὑπ' ἀριθ. 34)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Σωματείου Ἰδιωτικοῦ Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Βασιλικῆς Ἀεροπορίας «Ὁ Ἴκαρος» ἀφ' ἑνός καί τῶν Ὑπουργείων 1) Οἰκονομικῶν καί 2) Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἀφ' ἑτέρου, ὡς ἀκολούθως :

1) Τά ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 12)1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1964 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ἐργοστασίου Ἀεροπλάνων (πρᾶξις καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 26)27.2.1964, κοινοποιήσεις εἰς Ὑπουργεῖον Ἐργασίας 16321)27.2.1964)(*) προσδιοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τοῦ 202 Κ.Ε.Α., τοῦ προσλαμβανομένου κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846)1939 «περί τοῦ ἰδιωτικοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ Κ.Ε.Α.» καί ἀνήκοντος εἰς τό σωματεῖον «Ὁ Ἴκαρος» αὐξάνονται ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατά ποσοστόν 10 ο)ο.

2) Ἀπό 1.1.1966 καί ἐφεξῆς τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰς τήν παροῦσαν ὑπαγομένων μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως : Α) Ἡμερομίσθια τεχνικοῦ καί βοηθητικοῦ προσωπικοῦ :

	Δραχμαί
1) Ὑπεργοδηγός Α'	172
2) Ὑπεργοδηγός Β'	154
3) Ἀρχιτεχνίτης Α'	135
4) Ἀρχιτεχνίτης Β'	118
5) Τεχνίτης Α'	103
6) Τεχνίτης Β'	90
7) Βοηθός Α'	82
8) Βοηθός Β'	75
9) Μαθητευόμενος Α'	40
10) Μαθητευόμενος Β'	35

Διά τούς μαθητευομένους, τούς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἤ τούς ἔχοντας συμπεπληρωμένον τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί ἑνός ἔτους προϋπηρεσίαν, δραχμαί 75.

	Δραχμαί
11) Γραφεῖς Α'	79
12) Γραφεῖς Β'	77
13) Γραφεῖς Γ'	75
Δακτυλογράφοι :	
14) Δακτυλογράφοι Α' (γυναῖκες)	75
15) Δακτυλογράφοι Β' (γυναῖκες)	68
16) Δακτυλογράφοι Γ' (γυναῖκες)	62
17) Δακτυλογράφοι ἄρρενες	75
Β) Ἐργατῶν :	
1) Εἰδικευμένοι ἐργάται Α'	103
2) Εἰδικευμένοι ἐργάται Β'	92
3) Εἰδικευμένοι ἐργάται Γ'	80
4) Εἰδικευμένοι ἐργάται Δ'	75

3) Τά κατά τά ἀνωτέρω ἡμερομίσθια τῶν περί ὧν πρόκειται προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 15 ο)ο, ὅπερ χορηγεῖται εἰς τάς κάτωθι εἰδικότητας :

Χημικούς, μηχανολόγους, τεχνικούς ὑπαλλήλους, ἐπιθεωρητάς, ἐπιθεωρητάς ἡλικιῶν, σχεδιαστάς—κατασκευαστάς, συνθέτας ἀεροσκαφῶν, τεχνίτας ἀερόρων, ἠλεκτροτεχνίτας ἀεροσκαφῶν, τεχνίτας ὑδραυλικῶν συστημάτων ἀεροσκαφῶν, τεχνίτας ἐλίκων, τεχνίτας ὀργάνων, τεχνίτας ὁπλουργούς, ἀεροναυπηγούς, ραδιολόγους, τεχνίτας σωστικῶν μέσων, τεχνίτας φωτοσυσκευῶν, τεχνίτας θερμ. κατεργασιῶν, συγκολλητάς, τυπογράφους, φωτογράφους, χειριστάς ἐκτυπωτικῶν μηχανῶν, θερμαστάς, πετρελαιομηχανικούς, ἠλεκτροσυγκολλητάς, γεν. ἐφαρμοστάς, ἐλασματουργούς, τεχνίτας πρεσσῶν, μηχανουργούς, ἐπιμεταλλωτάς, ξυλουργούς - χρώστας, ὑφασματοτεχνίτας, (ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς ἀνθυγιεινούς χώρους), ἠλεκτροτεχνίτας συσσωρευτῶν, οὐχί δέ καί ἐγκαταστάσεων, τεχνίτας κινητήρων καί μηχ)τῶν ἐδάφους, τεχνίτας ὀχημάτων, τεχνίτας ἐλαστικῶν, χύτας, σιδηρουργούς, τεχνίτας πλαστικῶν καί ὑάλου, ἀνειγραφεῖς σχεδίων, λιπαντάς, καθαριστάς ἐξαρτημάτων, ἐπισκευαστάς ὀργάνων αὐτοκινήτων, ὑδραυλικούς μέσων ἐδάφους, ἠλεκτροτεχνίτας, μηχανοδηγούς - χειριστάς εἰδικῶν μηχανημάτων, φωτοστοιχειογράφους, ἐξαεριστῆρων καί ἀντλιῶν, δύτας ΔΑΚ, εἰδικευμένους ἐργάτας, ἐργαζομένους εἰς ἀντλιοστάσια ἀγωγοῦ καυσίμων, ἤ εἰς ἐπισκευήν ἀγωγοῦ καυσίμων καί εἰδικευμένους ἐργάτας ἤ τεχνίτας, ἀσχολουμένους ἐν τοῖς μαγειρείοις.

4) Τά κατά τά ἀνωτέρω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 5 ο)ο δι' ἑκάστην τριετίαν πραγματικῆς ὑπηρε-

(*) ΕΕΔ 23, 146.

σίας και μέχρι τριών (3) τριετιών κατ' ανώτατον όριον.

5) Όσοι εκ των περί ών η παρούσα λαμβάνουν το επίδομα επικινδύνου εργασίας θα εξακολουθήσουν να λαμβάνουν, τούτο αποκλειομένης της λήψεως υπό τούτων και του περί ού η παράγραφος 3 επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας.

6) Εις το ημερομίσθιον προσωπικόν, το μη δυνάμενον να προαχθή εις τον ανώτερον βαθμόν λόγω ελλείψεως κενής θέσεως, χορηγείται επίδομα εύδοκίμου παραμονής, ίσον προς το σύνολον της διαφοράς του ημερομισθίου του κατεχομένου βαθμού και εκείνου του άμεσως ανωτέρω, ως κάτωθι:

α) Το 1)2 της ως άνω διαφοράς άμα τη συμπληρώσει τού προς προαγωγήν απαιτουμένου χρόνου και

β) Το έτερον 1)2 της ως άνω διαφοράς άμα τη συμπληρώσει τριετούς παραμονής εν τω βαθμώ πέραν του ως εν περιπτώσει (α) χρόνου.

7) Εις το μη δυνάμενον να εξελιχθή ημερομίσθιον προσωπικόν λόγω εξαντλήσεως της ιεραρχίας της ειδικότητός του χορηγείται επίδομα εξαντλήσεως της ιεραρχίας, ίσον προς το 10ο)ο επί του κατά τα ανωτέρω ημερομισθίου, άμα τη συμπληρώσει τριετούς εύδοκίμου παραμονής εν τω κατεχομένω βαθμώ.

8) Εις τους εκ των υπεργοδηγών Α' κατέχοντας τον βαθμόν τούτον πέραν της τετραετίας και χρησιμοποιουμένους ως έπόπτας συνεργείων καταβάλλεται επί πλέον ως ειδικόν επίδομα επόπτου ποσοστόν 10ο)ο επί του κατά τα ανωτέρω ημερομισθίου των.

9) Οι εκ των περί ών πρόκειται έγγαμοι λαμβάνουν επίδομα οικογενειακών βαρών (συζύγου) εκ δραχμών 150, εφ' όσον ο γάμος των δεν έλύθη διά θανάτου ή διαζυγίου και εφ' όσον η συντήρησις της συζύγου βαρύνει τον σύζυγον.

10) Κατά τα λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αι διατάξεις της υπ' αριθ. 12)1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, επικυρωθείσης διά της υπ' αριθ. 3)1964 όμοίας του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς (αριθ. πρακτικού καταθέσεως εν τω Ειρηνοδικείω Αθηνών 26)27.2.1964)(*).

11) Αποδοχαί καταβαλλόμεναι ανώτεραι εών υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν μειούνται.

12) Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από 21 Ιουνίου 1965.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Μαρτίου 1966

—

28238)2048)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 7) 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τας αποδοχάς, όρους εργασίας κλπ. των τεχνιτών επιθεωρητών παραγωγικών Τμημάτων αεροσκαφών παντός τύπου Κ.Ε.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 168 της 21 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 30 του νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3765)1957. 2) Την υπ' αριθ. 7)1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσαν τας αποδοχάς, όρους εργασίας κλπ. των τεχνιτών επιθεωρητών παραγωγικών Τμημάτων αεροσκαφών παντός τύπου Κ.Ε.Α., δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν έφέσεως, η υπ' αριθ. 35)1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, ής το διατακτικόν έχει ως εξής:

Δεχόμενον τύποις και εν μέρει κατ' ουσίαν την υποβληθείσαν έφεσιν του εκκαλούντος εργατικού σωματείου. Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 35)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Τεχνιτών Α)Φ Εργοδηγών Επιθεωρητών Παραγωγικών Τμημάτων (Κ.Ε.Α.) «Ο Δαίδαλος» αφ' ενός, και αφ' ετέρου των Υπουργείων α) Οικονομικών και β) Εθνικής Αμύνης, ως ακολούθως:

1) Τεχνίται, εργοδηγοί, επιθεωρηταί παραγωγικών Τμημάτων του Κρατικού Εργοστασίου Αεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), μέλη του Σωματείου Τεχνιτών Αεροσκαφών Εργοδηγών Επιθεωρητών Παραγωγικών Τμημάτων Κρατικού Εργοστασίου Αεροπλάνων «Ο Δαίδαλος», υπάγονται, ως προς τους όρους άμοιβής, εργασίας κλπ., εις τας διατάξεις της υπ' αριθ. 5)1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου προσωπικού του Κρατικού Εργοστασίου Αεροπλάνων (Κ.Ε.Α.), του ανήκοντος εις το Σωματείον «Ίκαρος».

2) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 21.6.1965.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Μαρτίου 1966

—

20633 1.188)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί αυξήσεως των υπό του Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βάσει πλειόνων των 1200 ημερών εργασίας ή λόγω εργατικού ατυχήματος συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 168 της 21 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Τας διατάξεις της παραγράφου 8 του άρθρου 12 του ν.δ. 4104)1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων και άλλων τινών οργανωτικών και διοικητικών διατάξεων». β) Την διά της υπ' αριθ. 10)1964

(*) ΕΕΔ 23, 446.

ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγηθεῖσαν αὔξησιν τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων. γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 119)1966 ὁμόφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (συνεδρίασις 6)22.2.1966) περὶ ὑπάρξεως οἰκονομικῆς ἐπαρκείας τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπὸ τῆς 16ης Ἀπριλίου 1966 αὔξησιν τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104)1960, ἀποφασίζομεν:

Ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1966 αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 12 0)0 αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις βάσει πλειόνων τῶν 1200 ἡμερῶν ἐργασίας ἢ λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ποσοῦ μηνιαίας συντάξεως, δικαιοῦνται οἱ συνταξιοδοτούμενοι κατὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1966, ὡς καὶ οἱ μεταγενεστέρως συνταξιοδοτούμενοι, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως των λομβάνονται ὑπ' ὄψιν ἀποδοχαὶ ἀναγόμεναι εἰς ὁλοκλήρου εἰς χρόνικον διάστημα ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαυξανόμεναι συντάξεις δὲν ὑπόκεινται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῶν παραγράφων 2 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη. Πρὸς τὴν ἀνωτέρω αὔξησιν συμψηφίζεται τυχὸν διατηρούμενον προσωρινὸν ἐπίδομα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1966

—

37267)3717)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Ν. Ἀττικῆς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 245 τῆς 23 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955.

2) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966, καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3076)267)14.1.196 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Ν. Ἀττικῆς», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57932)1964 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 242 τ. Β' τῆς 30.6.1964)(*).

(*) ΕΕΔ 23, 882.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1966

—

38665)3826)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 14) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ἑρμηνείας ὅρων τινῶν τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀποφάσεώς του περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 246 τῆς 23 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἑρμηνεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀπόφασίς του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 14) 1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν συντακτῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν», τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα:

«Ἐπιλύων τὴν μεταξὺ τῶν Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, ὡς καὶ τῆς παρεμβάσης Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἀθηναϊκοῦ Τύπου, ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς παραγράφου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν(*) καθ' ἣν «οἱ ὡς ἄνω μισθοὶ εἶναι τοιοῦτοι πλήρους ἀπασχολήσεως κατὰ τὴν ἐν τῷ σκεπτικῷ ἔννοιαν», εἶναι ὅτι:

Κεφάλαιον Ι

Α) Θεωροῦνται ὡς πλήρως ἀπασχολούμενοι καὶ δικαιοῦνται τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης ὁριζομένων ἀποδοχῶν:

1) Οἱ συντάκται, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς μίαν μόνον ἡμερησίαν ἐφημερίδα, πρωϊνὴν ἢ ἀπογευματινήν, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως αὐτῶν.

2) Οἱ συντάκται, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς μίαν πρωϊνὴν καὶ εἰς μίαν ἀπογευματινὴν ἡμερησίαν ἐφημερίδα, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως αὐτῶν εἰς ἑκάστην τῶν ἐφημερίδων ταύτων.

Ἐὰν αἱ ὡς ἄνω δύο ἡμερήσιαι ἐφημερίδες εἶναι τοῦ αὐτοῦ ἐκδότου ἢ συγγενῶν ἐπιχειρήσεων ἢ εἰς ἀμφοτέρας ἀπασχόλησις τοῦ συντάκτου συνιστᾷ χωριστὴν δι' ἑκάστην ἐφημερίδα σύμβασιν ἐργασίας.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην διὰ τὸν καθορι-

(*) ΕΕΔ 23, 1467.

ομών των κατά την άνω διαιτητικήν απόφασιν και τας διατάξεις της παρούσης αποδοχών δι' έκάστην σύμβασιν λαμβάνεται ύπ' όψιν ο χρόνος υπηρεσίας του συντάκτου εις έκάστην των δύο ημερησίων εφημερίδων κεχωρισμένως και προστίθεται εις έκάστην εξ αυτών ο χρόνος προϋπηρεσίας εις άλλους (εκτός των δύο υπ' όψιν εφημερίδων) εργοδότας εκδόσεως ημερησίας εφημερίδος.

4) Εις την αυτήν περίπτωσιν της προηγουμένης παραγράφου διά την απασχόλησιν του συντάκτου εις την απογευματινήν ημερησίαν εφημερίδα οφείλεται μισθός κατά ποσοστόν δέκα (επί τοις εκατόν (10ο/ο) κατώτερος του υπό της άνω διαιτητικής αποφάσεως ορισθέντος, της μειώσεως υπολογιζομένης μόνον επί του βασικού μισθού και ουχί επί των πάσης φύσεως επιδομάτων και προσαυξήσεων.

Εάν ο καταβαλλόμενος μηνιαίος μισθός είναι ανώτερος του βάσει της άνω διαιτητικής αποφάσεως και των διατάξεων της παρούσης μισθού, δεν δύναται να μειωθή.

5) Εάν κατά τας περιπτώσεις των ανωτέρω παραγράφων 3 και 4 υφίστανται ενιαία σύμβασις εργασίας και ενιαίος μισθός, δικαιούνται ο εκδότης ή αι συγγενείς επιχειρήσεις εκδόσεως ημερησίων εφημερίδων να διαχωρίσωσιν, εφ' απαξ και εντός μηνός από σήμερον, τον μισθόν τούτον εις δύο μερη· υποία όμως θα υποχρεούνται ούτοι να αυξήσωσι καθ' ο ποσόν εκατον μέρος υπολείπεται των κατά την άνω διαιτητικήν απόφασιν και τας διατάξεις της παρούσης αποδοχών. Πρόσθετοι παροχαί, καταβαλλόμεναι δι' εργασίαν εις μίαν εκ των δύο ημερησίων εφημερίδων, θα εξακολουθήσουν να καταβάλλωνται διά την τοιαύτην εργασίαν, μη δυνάμεναι να μειωθώσιν, εφ' όσον η εργασία αύτη συνεχίζεται.

Εάν μετά τον ως άνω διαχωρισμόν και εντός ενός έτους από τούτου περιορισθή ο συντάκτης εις εργασίαν εις μίαν μόνον εκ των δύο ημερησίων εφημερίδων, τούτο θα συνιστά καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας και ως προς την έτέραν ημερησίαν εφημερίδα, η δε νόμιμος αποζημίωσις διά την καταγγελίαν ταύτην θα υπολογίζηται βάσει του προ του διαχωρισμού ενιαίου μισθού του.

Εάν βάσει του διαχωρισμού του ενιαίου μισθού προκύπτη διά τον συντάκτην μηνιαίος μισθός διά την μίαν ή δι' αμφοτέρας των ημερησίων εφημερίδων ανώτερος των προβλεπομένων υπό της άνω διαιτητικής αποφάσεως και των διατάξεων της παρούσης αποδοχών, ο εργοδότης δεν δικαιούται να προβή εις μείωσιν τούτου.

Πέραν του κατά την άνω περίπτωσιν διαχωρισμού ενιαίου μισθού απαγορεύεται η μονομερής υπό του εργοδότου βλαπτική διά τον συντάκτην μεταβολή των όρων παροχής της εργασίας τούτου εις έκάστην ημερησίαν εφημερίδα.

Β) α) Δεν θεωρούνται πλήρως απασχολούμενοι και δεν δικαιούνται του κατά την άνω διαιτητικήν απόφασιν και τας διατάξεις της παρούσης μισθού, υπαγόμενοι πάντως εις τας λοιπάς διατάξεις αυτής:

α) Οι συντάκται, οι απασχολούμενοι εις δύο πρωϊνάς ή δύο απογευματινάς ημερησίας εφημερίδας.

β) Οι συντάκται, οι απασχολούμενοι εις πλείονας των δύο ημερησίων εφημερίδων.

Γ) 7) Δεν θεωρούνται πλήρως απασχολούμενοι και δεν δικαιούνται των κατά την άνω διαιτητικήν απόφασιν και τας διατάξεις της παρούσης αποδοχών:

α) Οι συντάκται, οι εκδίδοντες άτομικώς ή συνεταιρικώς ημερησίας εφημερίδας και β) οι προσφέροντες εργασίαν διά σταυρόλεξα, ιπποδρομίας, οι κοσμικογράφοι, οι κριτικοί βιβλίων, θεάτρου, κινηματογράφου, καλλιτεχνών των εκθέσεων ή παρομοίων εκδηλώσεων, οι συντάκται ποιημάτων, οι κατά σκίτσον αμειβόμενοι σκιτσογράφοι, οι σχεδιασταί και οι συνεργάται επί ειδικών θεμάτων, οι παρέχοντες την εργασίαν των προφανώς παρέργως, δι' ελαχίστης και κατ' άραιά διαστήματα και εφ' όσον άπαντες οι των ανωτέρω κατηγοριών δεν εκτελούν ταυτοχρόνως και άλλην τακτικήν δημοσιογραφικήν εργασίαν διά την έκδοσιν της αυτής ημερησίας εφημερίδος.

Κεφάλαιον ΙΙ

1. α) Οι ήδη εργαζόμενοι συντάκται υποχρεούνται, όπως, εντός ενενήκοντα ημερών από σήμερον, υποβάλουν εις τους εργοδότας αυτών έγγραφον υπεύθυνον δήλωσιν, διαλαμβάνουσαν εις ποίας ημερησίας εφημερίδας και κατά ποία δι' έκάστην χρονικά διαστήματα εργάσθησαν από 2ας Ιουλίου 1963 μέχρι σήμερον.

β) Οι εφεξής προσλαμβανόμενοι συντάκται υποχρεούνται, όπως, εντός τριάκοντα ημερών από της προσλήψεως των, υποβάλουν εις τον εργοδότην των έγγραφον υπεύθυνον δήλωσιν, διαλαμβάνουσαν εις ποίας άλλας ημερησίας εφημερίδας εργάζονται.

γ) Οι συντάκται υποχρεούνται όπως, εν περιπτώσει παραιτήσεως ή απολύσεως από ημερησίας εφημερίδος, εις ην εργάζονται, ή αναλήψεως παρ' αυτών εργασίας εις άλλην ή άλλας ημερησίας εφημερίδας, δηλούν εγγράφως προς τους εργοδότας αυτών την τοιαύτην μεταβολήν εντός τριάκοντα ημερών από της επελεύσεως ταύτης.

δ) Η εμπρόθεσμος υποβολή των ανωτέρω δηλώσεων επάγεται συνεπείας διά μεν τους νεοπροσλαμβανομένους από της προσλήψεώς των, διά τους ήδη εργαζομένους από της ισχύος της άνω διαιτητικής αποφάσεως και της παρούσης, και διά τας περιπτώσεις μεταβολής από της επελεύσεως της μεταβολής.

ε) Η εκπρόθεσμος υποβολή των δηλώσεων των ανωτέρω εδαφίων α' και β' επάγεται συνεπείας από της ημέρας της υποβολής των και εφεξής. Η εκπρόθεσμος υποβολή δηλώσεων του εδαφίου γ' επάγεται συνεπείας υπέρ μεν του συντάκτου από της ημέρας της υποβολής της δηλώσεως, υπέρ δε του εργοδότου από της επελεύσεως της μεταβολής.

2) Συντάκται, απασχολούμενοι εις δύο πρωϊνάς ή δύο απογευματινάς ημερησίας εφημερίδας

θά ἔχουν τό δικαίωμα εἴτε νά ἐξακολουθήσουν ἐργαζόμενοι εἰς αὐτάς, μη δικαιούμενοι τῶν κατά τήν ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν καί τάς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποδοχῶν, εἴτε νά ἐπιλέξουν τήν μίαν ἐξ αὐτῶν, παραιτούμενοι τῆς ἄλλης.

3) Συντάκται, ἀπασχολούμενοι εἰς πλείονας τῶν δύο ἡμερησίων ἐφημερίδων, θά ἔχουν τό δικαίωμα εἴτε νά ἐξακολουθήσουν ἐργαζόμενοι εἰς αὐτάς, μη δικαιούμενοι τῶν κατά τήν ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν καί τάς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποδοχῶν, εἴτε νά ἐπιλέξουν δύο ἐξ αὐτῶν, ἐξ ὧν ἡ μία πρωϊνή καί ἡ ἄλλη ἀπογευματινή, παραιτούμενοι τῶν ἄλλων.

4) Συντάκται, ἀπασχολούμενοι σήμερον, ἐφ' ὅσον θά ἀσκήσουν τό κατά τάς προηγουμένας παραγράφους 2 καί 3 δικαίωμα ἐπιλογῆς ἐντός ἑνενήκοντα ἡμερῶν ἀπό σήμερον, θά δικαιοῦνται νά λάβουν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ παρά τῆς ἐπιλεγομένης ἤ τῶν ἐπιλεγομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων τάς κατά τήν ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν καί τάς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποδοχάς ἀναδρομικῶς ἀφ' ἧς ἐργάζονται εἰς τάς ἄνω ἐφημερίδας καί πάντως οὐχί ἀνώτερον τῆς 2 Ἰουλίου 1963.

δ) α) Συντάκτης πρωϊνῆς ἤ ἀπογευματινῆς ἡμερησίας ἐφημερίδος, ἀναλαμβάνων ἐργασίαν εἰς τό μέλλον καί εἰς ἑτέραν πρωϊνήν ἤ καί εἰς ἑτέραν ἀπογευματινήν ἡμερησίαν ἐφημερίδα ἀντιστοίχως, ὡς καί συντάκτης, ἐργαζόμενος εἰς μίαν πρωϊνήν καί μίαν ἀπογευματινήν ἡμερησίαν ἐφημερίδα καί ἀναλαμβάνων ἐργασίαν εἰς τό μέλλον καί εἰς ἄλλην ἤ ἄλλας ἡμερησίας ἐφημερίδας, παύει δικαιούμενος τοῦ κατά τήν ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν καί τάς διατάξεις τῆς παρούσης μισθοῦ.

β) Εἰς τάς ὡς ἄνω περιπτώσεις τοῦ ἐδαφίου α' κατ' ἐξαίρεσιν ὁ συντάκτης θεωρεῖται κατ' ἀμάχητον τεκμήριον ὡς πλήρως ἀπασχολούμενος εἰς τόν νέον ἤ τούς νέους ἐργοδότας, οἱ ὁποῖοι ὑποχρεοῦνται ἕκαστος νά καταβάλλουν εἰς αὐτόν τάς κατά τήν ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν καί τάς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποδοχάς.

γ) Εἰς τάς αὐτάς περιπτώσεις τοῦ ἐδαφίου α' οἱ ἀρχικοί ἐργοδόται δικαιοῦνται νά προβοῦν εἰς ἀνάλογον μείωσιν τῶν κατά τήν ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν καί τάς διατάξεις τῆς παρούσης ἀποδοχῶν τοῦ συντάκτου, θεωρουμένου, κατ' ἀμάχητον τεκμήριον διά τούς ἐργοδότας τούτους, ὅτι διά τῆς ὡς ἄνω ἀναλήψεως ἑτέρας ἐργασίας παρέχεται ὑπό τοῦ συντάκτου μειωμένη ἀπασχόλησις.

Κεφάλαιον III

1) Ἡ ἀπασχόλησις εἰς ἡμερησίας ἐφημερίδας συντακτῶν ἡλικίας κάτω τοῦ 21ου, οὐχί δέ καί τοῦ 18ου ἔτους, συμπεπληρωμένου, ἐπιτρέπεται μέχρι πέντε κατ' ἀνώτατον ὅριον καί μέχρι συμπληρώσεως ὑφ' ἑκάστου ἐξ αὐτῶν τό πολύ διετοῦς ὑπηρεσίας.

2) Εἰς περίπτωσιν ἀπασχολήσεως συντακτῶν ἡλικίας κάτω τοῦ 21ου, οὐχί δέ καί τοῦ 18ου ἔτους, συμπεπληρωμένου, εἰς ἀριθμόν ἀνώτερον τῶν 5, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ ἀποδοχάς κατά τάς διατάξεις τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί τῆς παρούσης εἰς τόσους ἐξ αὐτῶν, ὅσους ὁ ἀριθμός τῆς ὑπερβάσεως καί κατ' ἐπιλογήν τοῦ ἰδίου ἐκ τοῦ συνόλου αὐτῶν.

3) Εἰς περίπτωσιν ἀπασχολήσεως συντακτῶν κάτω τοῦ 21ου, οὐχί δέ καί τοῦ 18ου ἔτους συμπεπληρωμένου, πέραν τῆς διετίας, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νά καταβάλῃ εἰς αὐτούς, ἀπό τῆς συμπληρώσεως τῆς διετοῦς ἀπασχολήσεως καί μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των (ὁπότε ὑπάγονται αὐτοδικαίως εἰς τήν ὡς ἄνω διαιτητικήν ἀπόφασιν) ἀποδοχάς κατά τάς διατάξεις τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως καί τῆς παρούσης, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων συντακτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης.

Κεφάλαιον IV

1) Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 3 καί τοῦ ἑδαφίου α' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἀνωτέρω Κεφαλαίου Ι τοῦ παρόντος ἄρθρου, ὡς ἡμερήσιαι ἐφημερίδες λογίζονται πᾶσαι αἱ ἐντός τῆς Ἑλλάδος ἐκδοθεῖσαι ἤ ἐφεξῆς ἐκδοθησόμεναι ἡμερήσιαι ἐφημερίδες, ὡς καί αἱ ἐν Καΐρῳ, Ἀλεξανδρείᾳ καί Κωνσταντινουπόλει ἐκδοθεῖσαι, ἐκδιδόμεναι ἤ ἐφεξῆς ἐκδοθησόμεναι ἑλληνικαί ἡμερήσιαι ἐφημερίδες.

2) Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω Κεφαλαίου Ι καί τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 2, 3 καί 4 τοῦ ἀνωτέρω Κεφαλαίου ΙΙ τοῦ παρόντος ἄρθρου καί μόνον ὅσον ἀφορᾷ τούς ἤδη ἐργαζομένους συντάκτας καί τάς ἐφημερίδας, εἰς ἃς ἐργάζονται σήμερον αὐτοί, ὡς ἡμερήσιαι ἐφημερίδες λογίζονται μόνον αἱ ἡμερήσιαι ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν, αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τήν Ἕνωσιν Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν.

3) Συγγενεῖς ἤ τοῦ αὐτοῦ ἐκδότου ἐπιχειρήσεις νοοῦνται αἱ ἐπιχειρήσεις ἐκδόσεως τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν:

α) Ἀκρόπολις καί Ἀπογευματινή, β) Ἡμέρα καί Βραδυνή, γ) Καθημερινή καί Μεσημβρινή καί δ) Βῆμα καί Νέα.

Ἐν περιπτώσει μεταβολῆς εἰς τήν ἰδιοκτησίαν ἤδη ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν ἤ ἐκδόσεως ἐν τῷ μέλλοντι νέων τοιούτων ὡς συγγενεῖς μέν ἐπιχειρήσεις νοοῦνται ἐκεῖναι, εἰς τάς ὁποίας ὁ ἰδιοκτήτης ἤ εἷς ἤ πλείονες συνιδιοκτῆται τῆς μιᾶς ἐφημερίδος εἶναι ἐν μέρει ἤ ἐν ὅλῳ συνιδιοκτῆται τῆς ἑτέρας ἐφημερίδος, ὡς ἐπιχειρήσεις δέ τοῦ αὐτοῦ ἐκδότου νοοῦνται ἐκεῖναι, εἰς τάς ὁποίας ὁ ἰδιοκτήτης ἤ ἅπαντες οἱ συνιδιοκτῆται τῆς μιᾶς ἐφημερίδος εἶναι ἐξ ὁλοκλήρου ἰδιοκτήτης ἤ συνιδιοκτῆται καί τῆς ἄλλης ἐφημερίδος.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἀληθής ἔννοια τῆς παραγράφου 3 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν ἡ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ἐκδόσεως ἡμερησίας ἐφημερίδος προϋπηρεσία τοῦ συντάκτου ὡς τοιούτου συνυπολογίζεται εἰς τήν ὑπηρεσίαν του παρά τῷ νῦν ἐργοδότῃ, διά τήν ἐξεύρεσιν τῆς ἄνω κλίμακος μισθολογικῆς κατατάξεως. Ἡ ἀπόδειξις τῆς προϋπηρεσίας θά

γίνη, κατά τό ἐν τῷ σκεπτικῷ, εἶναι ὅτι:

1) Ἡ προϋπηρεσία τοῦ συντάκτου τῆς ἡμερησίας ἐφημερίδος ἀποδεικνύεται εἴτε δι' ἐγγράφου πιστοποιήσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὑποχρέου εἰς παροχήν τοιαύτης, εἴτε διά πιστοποιητικοῦ τῶν οἰκείων Ταμείων Συντάξεων, ὑποβαλλομένων εἰς τόν ἐργοδότην ἐντός 45 ἡμερῶν ἀπό τῆς προσλήψεως τοῦ συντάκτου.

2) Προκειμένου περί τῶν νῦν ὑπηρετούντων συντακτῶν: α) Πιστοποιητικά Ταμείου, ὑποβληθέντα μέχρι καί τῆς 19ης Νοεμβρίου 1965, ἐπάγονται συνεπείας ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς των, β) πιστοποιητικά ἐργοδότου, ὑποβληθέντα ἐκπροθέσμως μέχρι καί τῆς 19ης Νοεμβρίου 1965, ἐπάγονται συνεπείας ἐπίσης ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς των, γ) πιστοποιητικά ἐργοδότου ἤ Ταμείου, ὑποβληθέντα κατά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 20 Νοεμβρίου 1965 μέχρι καί 19ης Δεκεμβρίου 1965, ἐπάγονται συνεπείας ἀπό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1965 καί δ) πιστοποιητικά ἐργοδότου ἤ Ταμείου, ὑποβληθησόμενα εἰς τό μέλλον, ἐπάγονται συνεπείας ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς ὑποβολῆς των.

3) Διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου 2 ὡς «ἡμερήσιαι ἐφημερίδες», λογίζονται πᾶσαι αἱ ἐντός τῆς Ἑλλάδος ἐκδοθεῖσαι ἤ ἐκδιδόμεναι ἡμερήσιαι ἐφημερίδες, ὡς καί ἐν Καΐρῳ, Ἀλεξανδρείᾳ καί Κωνσταντινουπόλει ἐκδοθεῖσαι ἤ ἐκδιδόμεναι Ἑλληνικαί ἡμερήσιαι ἐφημερίδες.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἀληθής ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 13 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθ' ἣν «ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπό 1ης Αὐγούστου 1964 μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου 1964 ἰσχύει ἡ κλίμαξ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τά δυνάμει τῆς ὁποίας ὀφειλόμενα δύνανται νά καταβληθοῦν εἰς τεσσαράς (4) ἰσοπόσους δόσεις», εἶναι ὅτι:

1) Ἡ διαιτητική ἀπόφασις 34)1964 ἰσχύει ἀπό 2.7.1963.

2) Διά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 2 Ἰουλίου 1963 μέχρι 31 Ἰουλίου 1964 ἰσχύει ἡ κλίμαξ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν συντακτῶν καί ρεπόρτερ, ἡ ὁρισθεῖσα ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 7)1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν μετά τῶν ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένων ἐπιδομάτων καί ἄνευ τῆς κατά τό ἄρθρον 1 κεφ. Ι § Α' ἐδάφιον 4 τῆς παρούσης μειώσεως κατά δέκα ἐπί τοῖς ἑκατόν (10%).

3) Αἱ περί ἀδείας διατάξεις τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐφαρμόζονται ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966.

4) Ποσά ὀφειλόμενα λόγῳ τῆς ὡς ἄνω ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί τῶν διατάξεων τῆς παρούσης δύνανται οἱ ἐργοδόται νά καταβάλλουν ὡς ἑξῆς:

α) Τά μή ὑπερβαίνοντα τάς 10.000 δραχμάς δι' ἑκαστον συντάκτην εἰς δέκα ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας τήν 10ην Ἰανουαρίου 1966.

β) Τά ὑπερβαίνοντα τάς 10.000 δραχμάς δι' ἑκαστον συντάκτην εἰς δέκα ὀκτώ ἴσας μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης δόσεως καταβλητέας τήν 10ην Ἰανουαρίου 1966. Εἰς τήν περίπτωσιν ταύτην αἱ δόσεις ἀπό τῆς 11ης καί ἐκεῖθεν δέν δύνανται νά εἶναι μικρότεραι τῶν χιλίων δραχμῶν.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἀληθής ἔννοια τοῦ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅρου «ἡμερήσιαι ἐφημερίδες» εἶναι, ὅτι:

Ὡς ἡμερήσιαι ἐφημερίδες διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί τῆς παρούσης λογίζονται αἱ ἡμερήσιαι ἐφημερίδες τῶν Ἀθηνῶν, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς ἀνωτέρω ἄλλως ὁρίζεται.

Ἄρθρον 5

Ἐκτός τῆς περιπτώσεως τῶν διά τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τῆς παρούσης καθοριζομένων κλιμακίων βασικῶν μισθῶν ὑπό τόν ὅρον «συντάκται» νοοῦνται διά τήν ἐφαρμογήν τῆς παρούσης καί οἱ ἐξ αὐτῶν χαρακτηριζόμενοι ὡς ρεπόρτερ.

Ἄρθρον 6

Ἡ ἀληθής ἔννοια τῶν περί προϋπηρεσίας διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἶναι, ὅτι, ἐφ' ὅσον τά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας ἤθελον ὑποβληθῆ ἐκπροθέσμως, ἡ προϋπηρεσία τοῦ συντάκτου, ὡς τοιούτου, ἐπάγεται συνεπείας ἀπό τῆς 2.7.1963, ἤτοι ἀφ' ἧς ἄρχεται ἡ κατά νόμον ἀναδρομικότης τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως. Ἐφ' ὅσον ὅμως τά πιστοποιητικά προϋπηρεσίας ἤθελον ὑποβληθῆ ἐκπροθέσμως, ἡ προϋπηρεσία τοῦ συντάκτου, ὡς τοιούτου, ἐπάγεται συνεπείας ἀπό τῆς ὑποβολῆς τούτων παρά τῷ παρ' ὃ ὑπηρετεῖ ἐργοδότῃ.

Ἄρθρον 7

Ἡ ἀληθής ἔννοια τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 10 τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἶναι, ὅτι τά ὑπό ταύτης ὁριζόμενα ἐπιδόματα συζύγου καί τέκνων προσαυξάνουν τά ὑπό τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν καί δέν δικαιοῦνται αὐτῶν (τῶν ἐπιδομάτων) οἱ λαμβάνοντες μισθόν ἀνώτερον τῶν ὑπό τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων κατωτάτων ὁρίων καί καλύπτοντα καί τά ἐπιδόματα ταῦτα.

Ἄρθρον 8

Ἡ ἀληθής ἔννοια τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 34)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν εἶναι, ὅτι δέν δικαιοῦνται τῆς ἐκ ποσοστοῦ 25%ου προσαυξήσεως οἱ ἐκ τῶν συντακτῶν παρέχοντες τάς ὑπηρεσίας των ἀποκλειστικῶς ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας των κατά τάς νυκτερινάς ὥρας (10.00' - 06.00'), ἐφ' ὅσον αἱ καταβαλλόμεναι εἰς αὐτούς ἀποδοχαί ἐν σχέσει πρός τά ὑπό τῆς ὡς εἴρηται διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν εἶναι

ηύξημένα τοὐλάχιστον κατὰ ποσοστὸν 25 ο)ο».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἀπριλίου 1966

—

27151)1993)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 25)1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀπασχολουμένων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας (Γ.Ε.Α.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 172 τῆς 24 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 § 1 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 25)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπικυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἀπασχολουμένων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας (Γ.Ε.Α.), ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας Γ.Ε.Α. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν Ὑπουργείων 1) Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκτάκτων τεχνικῶν ὑπαλλήλων τῆς Ε.Μ.Υ. - Γ.Ε.Α. (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 41 9.4.1963, κοινοποίησις Ὑπουργείου Ἐργασίας 33188)10.4.1963), προσδιοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἀρρένων καὶ θηλέων ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας (ν. 5121)1931, ἄρθρων 188) εἰδικοτήτων.

α) Παρατηρητοῦ ἐπιφανείας καὶ ἀνωτέρας ἀτμοσφαίρας, β) Συντάκτου μετεωρολογικῶν χαρτῶν καὶ γ) ὑπολογιστοῦ αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 12 ο)ο.

2) Τὰ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 2)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς προσδιοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ὡς ἄνω εἰδικότητας ἰσχύουν καὶ διὰ τὴν εἰδικότητα τοῦ ραδιοτηλεγραφητοῦ, αὐξανόμενα κατὰ ποσοστὸν 12 ο)ο.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθεῖ ἐν προκειμένῳ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 2)1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς (*).

(*) ΕΕΔ 22, 783.

4) Ἀποδοχαὶ καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν μειοῦνται.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.5. 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1966

—

17274)1257)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ κουρεῖα Μελισσίων Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 172 τῆς 24 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2855)1954 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὴν ἀπὸ 17.3.1965 αἴτησιν τῶν ἐπαγγελματιῶν κουρέων περιοχῆς Κοινότητος Μελισσίων Ἀττικῆς. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16.3)351)20.3.1965 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἀστυνομικοῦ Τμήματος Μελισσίων. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 52024)14.9.1965 ὁμοίαν τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς. 5) Τὴν ἀπὸ 10.2.1966 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Καθιεροῦμεν ὁλοκληρωτικὴν Κυριακὴν ἀργίαν διὰ τὰ κουρεῖα Μελισσίων Ἀττικῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1966

—

29893)3045)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 5.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας σαπωνοποιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 26 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 9.3.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 747)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας σαπωνοποιῶν

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν ὀγδόην Μαρτίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας

Ἑλλάδος, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

Ι. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων σαπωνοποιΐας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

	Ἀθηνῶν Πειραιῶς Ἐλευσῖνος	Λοιπῆς χώρας πλὴν Θεσσαλονίκης
	Δραχμαί	
1) Τεχνῖται ψῆσται	102	90
2) Κόπται Α'	95	87
3) Κόπται Β'	90	85
4) Ἐργάται :		
α) Μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	60	58
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	75	58
γ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	77	75
δ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	87	80
5) Γυναῖκες :		
α) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	70	65
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	65	63

	Θεσσαλονίκης Δραχμαί
1) Τεχνῖται ψῆσται	100
2) Βοηθοὶ αὐτῶν	90
3) Ἐργάται :	
α) Μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	58
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἄνευ προϋπηρεσίας	65
γ) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των :	
αα) Μὲ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	80
ββ) Μὲ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	85
4) Ἐργάτριαι :	
α) Μὴ συμπληρώσασαι τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας	47
β) Ἔχουσαι συμπεπληρωμένον τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν	62
γ) Ἔχουσαι συμπεπληρωμένον τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των :	
αα) Μὲ ἓν ἔτος προϋπηρεσίαν	64
ββ) Μὲ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	67

ΙΙ) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξαλουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν ἀπὸ 22.1.1959, 10.3.1961 καὶ 29.7.1964 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν.

ΙΙΙ) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαρτίου ἐ.ἔ. καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της.

ΙV. Ἡ παρούσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον, πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1966

—

29892)3046)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 5.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πυρηνελαιουργῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 26 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)57, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 9.3.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις
ἐργασίας πυρηνελαιουργῶν

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 5ην Μαρτίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Χημικῆς Βιομηχανίας

Ἑλλάδος, δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διά τήν ὑπαγωγήν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τά ἑξῆς:

1) Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τά κατώτατα ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων πυρηνελαιουργίας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Ἀθηνῶν Πειραιῶς Ἐλευσῖνος	Λοιπῆς Χώρας
	Δραχμαί	
1) Τεχνῖται	105	92
2) Ἐργάται βάρδιας ἢ αὐλῆς:		
α) Ἔχοντες συμπληρώσει τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί δύο (2) ἐτῶν προϋπηρεσίαν	90	85
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀοχέτως προϋπηρεσίας, ἢ τό 18ον ἔτος καί ἓν τοὐλάχιστον ἔτος προϋπηρεσίαν	86	80
3) Γυναῖκες:		
α) Ἔχουσαι συμπληρώσει τό 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν	70	65
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τό 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἀοχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καί ἑνός ἔτους τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν	65	63

II. Κατά τά λοιπά ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μή ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν ἀπό 22.1.1959, 10.3.1961 καί 29.7.1964 συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐλαιουργοσαπωνοποιῶν.

III. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπό 1ης Μαρτίου ἐ. ἔ. καί δέν δύναται νά καταγγελθῇ πρό τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον ἔτους ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της.

IV. Ἡ παρούσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καί τά συμβαλλόμενα μέρη, καί δύο ἐπί πλέον πρός κατάθεσιν κατά νόμον εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παρούσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1966

—

29913)3047)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τούς ὅρους ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τόν Ἡμερήσιον Τύπον Ἀθηνῶν.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 177 τῆς 26 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755)1957, 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 8)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 29)1965 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ἐν θέματι διαιτητικήν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Ἀθηναϊκοῦ Τύπου ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν, καί ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τά κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τοῦ βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τόν Ἡμερήσιον Τύπον Ἀθηνῶν, καθορίζονται κατά κατηγορίας ὡς ἀκολούθως:

1) Τῶν βοηθῶν διακπεραιωτῶν, κλητήρων καί φυλάκων τά ὑπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240)1966 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας «περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 22 τεῦχος Β' τῆς 20.1.1966) (*), κατά τάς ἐν αὐτῇ διακρίσεις καί προϋποθέσεις, προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν καί γενικώτερον τά ἑκάστοτε τοιαῦτα τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων.

2) Τῶν μεταφορέων ἀπό 1.9.1964 μέχρι 13.12.1965 κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου δραχμῶν 75 καί ἀπό 1.1.1966 καί ἑφεξῆς δραχμαί 82.

3) Ἀποδοχαί καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

4) Κατά τά λοιπά ἐξακολουθεῖ ἐν προκειμένῳ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 30)1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ἀριθ. πρακτικοῦ καταθέσεως ἐν τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν 180)16.12.1961) (**).

5) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις ἀρχεται ἀπό 1.9.1964.

Ἡ παρούσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Μαρτίου 1966

—

31118)3143)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς

(*) ΕΕΔ 25, 194.
(**) ΕΔΔ 21, 191.

Κυβερνήσεως της από 15.2.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας προσωπικού Ελληνικής Ανωνύμου Υδροηλεκτρικής Εταιρείας «Γλαύκος».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 193 της 30 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ιδίως δε του ν.δ. 3755)1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 10.3.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 749)1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας προσωπικού Ελληνικής Ανωνύμου Υδροηλεκτρικής Εταιρείας «Γλαύκος»

Εν Πάτραις τη 15η Φεβρουαρίου 1966 οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Θεόδωρος Άννινος, Δήμαρχος Πατρέων, πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ανωνύμου Υδροηλεκτρικής Εταιρείας «Γλαύκος», και αφ' ετέρου ο Συνός Σπυρ. και Ανδρ. Παναγόπουλος, ο μεν πρώτος ως πρόεδρος, ο δε δεύτερος ως γεν. γραμματεύς του Συνδέσμου προσωπικού Ε.Α.Υ.Ε. «Γλαύκος» «Η Ένωσις», και ο Τζαβέλλας Νικόλ. και ο Κοκκώνης Ιωάν. ο μεν πρώτος ως πρόεδρος, ο δε δεύτερος ως γεν. γραμματεύς του Συνδέσμου τεχνικού προσωπικού Ε.Α.Υ.Ε. «Γλαύκος», νομίμως εξουσιοδοτημένοι του μεν πρώτου δια της υπ' αριθ. 1532)10.1.1966 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου της συμβαλλομένης Εταιρείας, οι δε πρώτοι διά της από 18ης Μαΐου 1965 αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως του συμβαλλομένου Συνδέσμου «Η Ένωσις», οι δε έτεροι διά της από 20ής Οκτωβρίου 1965 αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως του συμβαλλομένου Συνδέσμου «Σύνδεσμος Τεχνικού Προσωπικού» και διά τα ενεργά μέλη τούτων, αφεφασίσαμεν την συνομολόγησιν και υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, δεσμευτικήν δι' αμφότερα τα συμβαλλόμενα μέρη, ής οι όροι έχουσιν ως έπεται:

Η συμβαλλομένη Εταιρεία διά των υπ' αριθ. 510)24.8.1950 και 511)25.8.1950 αποφάσεων του διοικητικού συμβουλίου της έχορήγησεν αιρεσθελώς και άνευ νομίμων υποχρεώσεως από 1ης Αυγούστου 1950 προσωρινόν ειδικόν έπίδομα αύξησεως του βασικού μισθού εις τους τότε υπηρετούντας εις την Εταιρείαν εργατοϋπαλλήλους της, λόγω προϋπηρεσίας 40ο)ο έπι του τότε νομίμως τεθεσπισμένου βασικού μισθού μέχρι του ποσού τούτου των δραχμών 800, ήτοι ανάλογον κυμανθέν μεταξύ των δραχμών 180 έως 320. Το ούτω διαμορφωθέν εις έκαστον έργατοϋπάλληλον έπίδομα αύξησεως του νομίμου τότε βασικού μισθού σταθερόν κατά το διαμορφωθέν ποσόν άνευ αύξομειώσεως καταβάλλει εις τους δικαιωθέντας έργατοϋπαλλήλους της άνευ συμψηφισμού εις τας έκτοτε νομίμους προσαυξήσεις του βασικού μισθού, άλλά πέραν τούτων έκάστοτε και σημειουμένου δι' ειδικής στήλης εις τας μισθοδοτικάς καταστάσεις έκάστου δικαιωθέντος.

Έπίσης ή Εταιρεία συμβατικώς έχει χορηγήσει διάφορα κατά ποσόν έπιδόματα βαθμού θέσεως και τεχνικά κλπ. εις ένίους των υπαλλήλων της λόγω βαθμού, θέσεως και τεχνικά. Ήδη, προς άρσιν πάσης αμφισβητήσεως ή οιεντεύξεως, εάν τα ούτω ως άνω χορηγηθέντα συμβατικώς παρά της συμβαλλομένης Εταιρείας εις τους έργατοϋπαλλήλους και μέλη των συμβαλλομένων Συνδέσμων έχορηγήθησαν έπι τη έκατέρωθεν ρητώς ή σιωπηρώς εκδηλουμένη προθέσει όπως αποτελέσωσι ή μη άντάλλαγμα της παρεχομένης έργασίας και έν έχη ή μη το δικαίωμα ή Εταιρεία να άνακαλέση ή συμψηφίση και να παύση ή μη την χορήγησιν, τα συμβαλλόμενα μέρη δια της παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας συνομολογούσι και αποδέχονται υποχρεωτικώς, ότι τα κατωτέρω ειδικώς καθοριζόμενα έπιδόματα προσαυξήσεως του έκάστοτε τεθεσπισμένου νομίμως μισθού, θέσεως, τεχνικά κλπ. θά χορηγούνται προσθέτως ως κατωτέρω καθορίζονται σαφώς και ειδικώς έπι τη έκατέρωθεν προθέσει όπως αποτελέσωσιν άντάλλαγμα της παρεχομένης υπηρεσίας και μέρος των τακτικών μηνιαίων αποδοχών, εδραιουμένη ούτω έκ της παρούσης συλλογικής συμβάσεως υποχρέωσις της Εταιρείας και δικαίωμα των μελών των συμβαλλομένων Συνδέσμων ως έπεται:

1) Το κατά το έτος 1950 από 1ης Αυγούστου χορηγηθέν ειδικόν έπίδομα προσαυξήσεως 40 ο)ο, ως διεμορφώθη τούτο βάσει του τότε νομίμως τεθεσπισμένου βασικού μηνιαίου μισθού και μέχρι του ποσού των δραχμών 800, εις σταθερόν ποσόν άνευ αύξομειώσεως εις έκαστον των μισθωτών των δικαιωθέντων και υπηρετούντων κατά την 1ην Αυγούστου 1950, θά έξακολουθήση καταβαλλόμενον ως ειδικόν έπίδομα προσαυξήσεως του έκάστοτε νομίμως τεθεσπισμένου ή τεθεσπισθησομένου βασικού μισθού εις τους δικαιούχους μισθωτούς και πέραν έκάστοτε τούτου, μη δυνάμενον να συμψηφισθή εις οιανδήποτε νόμιμον ή συμβατικήν αύξησιν του βασικού μισθού.

2) Τα χορηγηθέντα έπιδόματα βαθμού και θέσεως θά έξακολουθήσουν καταβαλλόμενα προσθέτως και μηνιαίως, αποτελούντα τακτικάς μηνιαίας αποδοχάς ως ακολούθως:

Εις τους έχοντας μισθωτούς τον βαθμόν τμηματάρχου Α' έπίδομα βαθμού έκ δραχμών 1.250 και έπίδομα θέσεως, έφ' όσον χρόνον κατέχουν την θέσιν, δι' ην χορηγείται, έκ δραχμών 500. Εις τους μισθωτούς τους έχοντας τον βαθμόν τμηματάρχου Β', έπίδομα βαθμού δραχμών 950 και έπίδομα θέσεως έκ δραχμών 300, έφ' όσον είναι προϊστάμενοι Τμημάτων και έφ' όσον χρόνον κατέχουν την θέσιν, δι' ην έχορηγήθη και χορηγείται. Εις τους λογιστάς Α' έπίδομα βαθμού δραχμών 450, εις τους λογιστάς Β' έπίδομα βαθμού δραχμών 300 και εις υπολογιστάς έπίδομα βαθμού δραχμών 200.

Εις βοηθόν προϊσταμένου υπηρεσίας κατα-

ναλωτών ηλεκτρικής ενεργείας επίδομα δραχμών 250.

Εις τους μισθωτούς κατόχους πτυχίου ανωτέρων σπουδών επίδομα δραχμών 300.

Εις τον μισθωτόν ταμίαν επίδομα διαχειρίσεως δραχμών 300. Εις τον μισθωτόν αποθηκάριον επίδομα διαχειρίσεως δραχμών 300. Εις τον μισθωτόν διαχειριστήν αποθήκης θερμικού εργοστασίου επίδομα διαχειρίσεως δραχμών 300.

Εις τον προϊστάμενον θερμικού εργοστασίου πρακτικών μηχανικών Δ' μετά βδετή πραγματικήν εν τη Εταιρείφ υπηρεσίαν, επίδομα βαθμού και θέσεως δραχμών 4.450.

Εις τον προϊστάμενον υδραυλικού εργοστασίου υπομηχανικών, επίδομα βαθμού και θέσεως δραχμών 3.000.

Τα επιδόματα τούτα καλύπτουν και την υπερωριακήν απασχόλησίν των, καθώς και την τυχόν εργασίαν των κατά τας Κυριακάς και νόμω μη εργασίμους εορτάς.

Εις τον πτυχιούχον υπομηχανικόν, έχοντα προϋπηρεσίαν πραγματικήν εν τη Εταιρείφ άνω των 20 ετών, τεχνικόν επίδομα δραχμών 1.600.

Εις τους πρακτικούς μηχανικούς Β' τάξεως, τεχνικόν επίδομα δραχμών 300.

Εις τους εργοδηγούς, τεχνικόν επίδομα δραχμαί 600.

Εις τους εργαδηγούς προϊσταμένους Υπηρεσιών, επίδομα θέσεως δραχμών 800.

Εις τους αρχιτεχνίτας, τεχνικόν επίδομα δραχμών 500.

Εις τους αρχειοδηγούς τροχοφόρων, επίδομα τεχνικόν δραχμών 500.

Εις τον προϊστάμενον αρχειοδηγών τροχοφόρων, επίδομα θέσεως δραχμών 500. Εις ο επίδομα θέσεως ενσωματούται και η εχούσα χορηγηθείσα οικονομική αύξησις εκ δραχμών 400. Σύν δραχμαί 100 λόγφ ελαττώσεως του τεχνικού επιδόματος από δραχμάς 600 εις δραχμάς 500.

Εις τους οδηγούς συμπληρώσαντας 10ετή υπηρεσίαν, τεχνικόν επίδομα δραχμών 250.

Χορηγείται κατ' έτος επίδομα κατασκηνώσεως τέκνων ως ακολούθως:

Εις τους έχοντας δύο τέκνα δραχμών 1.000.

Εις τους έχοντας εν τέκνον δραχμών 800.

Το διά της διαιτητικής αποφάσεως 10)1964 θεσπισθέν επίδομα άδειας θά υπολογίζηται επί τη βάσει των πράγματι καταβαλλομένων αποδοχών του μηνός, καθ' ον έτυχον της κανονικής άδειας.

Τα δώρα Χριστουγέννων και Πάσχα θά υπολογίζωνται επί τη βάσει των πράγματι καταβαλλομένων αποδοχών του μηνός καθ' ον χρόνον χορηγούνται ταύτα.

Ρητώς συμφωνείται, ότι οι μισθωτοί, οι το πρώτον δυνάμει της παρούσης συλλογικής συμβάσεως λαμβάνοντες επίδομα άσχετου μορφής, θά λαμβάνωσι ταύτο από της ισχύος της παρούσης συλλογικής συμβάσεως, ήτοι από της δημοσιεύσεως ταύτης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας. Κατά τα λοιπά ισχύουσιν αι διατάξεις της υπ' αριθ. 6572)1962 υπουργικής αποφάσεως «περί κηρύξεως εκτελεστών των υπ' αριθ. 1) 1961 Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών και 2)1961 Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών».

Εφ' ω συνετάγη η παρούσα ειδική συλλογική σύμβασις εργασίας εις τετραπλούν και έλαβον ανά εν έκαστον των συμβαλλομένων μερών, το τέταρτον κατατεθησόμενον νομίμως εις τον Διευθυντήν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας διά τα περαιτέρω νόμιμα και υπογράφεται νομίμως ως έπεται.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 29 Μαρτίου 1966

—

80910)3118)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 9) 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας του διαχειριστικού προσωπικού της Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 193 της 30 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της § 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν. δ)τος 3755)1957. 2) Την υπ' αριθ. 9)1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης μετερρυθμίσθη, μετ' έφεσιν, η υπ' αριθ. 30)1965 όμοια του Π. Δ. Δ. Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συλλόγου Προσωπικού της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου Ε.Δ.Ε.Μ.Ε.Δ.), αφ' ενός, και αφ' ετέρου της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου Ελληνικού Δημοσίου, και ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα υπό της υπ' αριθ. 13)1962 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών(*) καθοριζόμενα κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών μισθών του διαχειριστικού προσωπικού, ήτοι των διαχειριστών και βοηθών αυτών, της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου του Ελληνικού Δημοσίου: α) των ειδικών αποθηκών Μονοπωλίου, β) των διαμετακομιστικών και επικουρικών αποθηκών, γ) των αλυκών, δ) πετρελαίου και ε) Ναξίας σμύριδος αυξάνονται από της 1.6.1965 μέχρι 31.12.1965 κατά ποσοστόν 10 ο/ο.

2) Από 1.1.1966 και εφεξής τα κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών μισθών των περί ων ή

(*) ΕΕΔ 21, 824.

παρούσα μισθωτών, κατά κατηγορίας, ὁρίζονται ὡς κατωτέρω :

		Δραχμαί
Κατηγορία	I	2.750
»	II	2.600
»	III	2.400
»	IV	2.100
»	V	1.950
»	VI	1.900

3) Ἀποδοχαί καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

4) Κατά τὰ λοιπὰ ἐξακολουθεῖ ἐν προκειμένῳ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 13)1962 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1.6.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Μαρτίου 1966

—

351)12)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 10.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπῆς ὑαλοπινάκων Ἑταιρείας Λιπασμάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 2 τῆς 5 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 16.12.1965, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 718)1965 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κοπῆς ὑαλοπινάκων Ἑταιρείας Λιπασμάτων

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Δεκεμβρίου 1965, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημ. Μαρινόπουλος, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Στυλιανὸς Διαβολάκης καὶ Κωνσταντῖνος Ἀγαθαγγελίδης, ὁ πρῶτος πρόεδρος καὶ ὁ δεύτερος γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἑδρεύοντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν « Ἕνωσις Ἐργατοτεχνιτῶν Κοπῆς καὶ Συσκευασίας Ὑαλοπινάκων », ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν ὀργανώσεων, ὡς ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς οἱ ὅροι ἔχουσιν ὡς ἀκολούθως :

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάγονται οἱ ἐργατοτεχνῖται κοπῆς ὑαλοπινάκων Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ἤτοι : 1) Κόπται ὑαλοπινάκων (α), κόπται Α' κατηγορίας, (β) κόπται Β' κατηγορίας, (γ) κόπται Γ' κατηγορίας καὶ (δ) βοηθοὶ κοπτῶν καὶ 2) Ἀρχιεργάται κόπται ὑαλοπινάκων.

Ἄρθρον 2

Τὰ ἡμερομίσθια τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α' Κοπτῶν ὑαλοπινάκων :

	Δραχμαί
α) Ἀρχιεργάτου κόπτου ὑαλοπινάκων	95,60
β) Κόπτου Α'	90,90
γ) Κόπτου Β'	89
δ) Κόπτου Γ'	85,20

Β' Οἱ βοηθοὶ κοπτῶν θὰ λαμβάνουν, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας των, τὰ κάτωθι ἡμερομίσθια :

	Δραχμαί
α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	70,40
β) Μετὰ ἑξάμηνον ἀπασχόλησιν	78,70
γ) Μετὰ διετῆ ἀπασχόλησιν	82,50

Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια θὰ προσαυξάνωνται ἑκάστοτε μὲ τὸ τυχὸν διὰ τὴν Ἑταιρείαν Λιπασμάτων ὑποχρεωτικῶς ἰσχύον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας.

Ἄρθρον 3

Ἡ Ἑταιρεία Λιπασμάτων, λόγῳ τῆς μορφῆς τῆς ἐργασίας, θὰ παρέχῃ αὐτοῖς πρόχειρα χειρόκτια ἐκ μαλλίνου ὑφάσματος, περικάρπια, ποδιὲς καὶ ἀνὰ μία φάρμα καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων κατ' ἔτος, ἅτινα θὰ ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην. Τὰ εἴδη ταῦτα ὑποχρεοῦνται νὰ χρησιμοποιοῦν οἱ ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας των.

Ἄρθρον 4

Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια εἶναι προσηυξημένα κατὰ 10 ο)ο ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἡμερομίσθια τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ἀμέσως προηγουμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν κοπτῶν Ἑταιρείας Λιπασμάτων τῆς 27.7.1965. Συμφωνεῖται ὅμως ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐπὶ τῆς ἐκρεμούσης ἐνώπιον τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων διενέξεως τῆς Ὁμοσπονδίας Χημικῆς Βιομηχανίας ἤθελεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου χορηγοῦσα αὔξησιν ἐπὶ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν χημικῆς βιομηχανίας εἰς ποσοστὸν μεγαλύτερον τοῦ ὡς ἄνω 10 ο)ο, ἡ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένη αὔξησις θὰ συμπληροῦται μέχρι τοῦ μεγαλυτέρου τούτου ποσοστοῦ καὶ ὑπὸ τῆς ἡμέρας τῆς κατωτέρω μνημονευομένης ἀναδρομῆς.

Ἄρθρον 5

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ πάσης φύ-

σεως, ανώτεραι των διά της παρούσης προβλεπομένων, δέν δύνανται νά μειωθούν.

Άρθρον 6

Ή ισχύς της παρούσης άρχεται άπό της 10 Δεκεμβρίου 1965, τά νέα όμως οριζόμενα έν αύτη ημερομίσθια θά χορηγηθούν αναδρομικώς άπό της 26 Όκτωβρίου 1965.

Ή λήξις της παρούσης συμβάσεως συμφωνείται, ότι θά επέλθη την 30 Νοεμβρίου 1965.

Άρθρον 7

Ή παρούσα υπεγράφη είς πέντε (5) πρωτότυπα, έξ ών άνά εν έλαβον οι συμβληθέντες, εν ή Έταιρεία Λιπασμάτων, εν θά κατατεθή είς το Υπουργείον Έργασίας και εν είς το Εἰρηνοδικείον Άθηνών.

Οί συμβαλλόμενοι
(Έπονται υπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω δια της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 4 Ιανουαρίου 1966

—

554)89)1966 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής της υπ' άριθ. 54) 1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Α. Άθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και έργασίας των εργατοτεχνιτών γαντοποιών Άθηνών - Πειραιώς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 2 της 5 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3239)1955, ως έτροποποιήθησαν υπό του ν. δ. 3755)1957, 2) Την υπ' άριθ. 54)1965 απόφασιν του Π.Δ. Δ.Δ. Άθηνών, αφορώσαν τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών γαντοποιών Άθηνών Πειραιώς, καθ' ής δέν ησκήθη έφεσις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικην απόφασιν, εκδοθείσαν είς επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Έργατοτεχνιτών - Γαντοποιών άφ' ενός και άφ' ετέρου των 1) Συνδέσμου Έργοστασιαρχών Γαντοποιών Ελλάδος και 2) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Άθηνών, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Άπό της ισχύος της παρούσης τά κατώτατα όρια αμοιβής των είς τάς επιχειρήσεις γαντοποιίας περιοχής Άθηνών - Πειραιώς απασχολουμένων έργατοτεχνιτών, αμειβομένων είτε επί ημερομισθίω, είτε κατ' αποκοπήν, ως ταύτα καθορίζονται διά της υπ' άριθ. 25)1964 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνών «περί των όρων αμοιβής και έργασίας των έργατοτεχνιτών γαντοποιίας Άθηνών Πειραιώς», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' άριθ. 63527)1964 αποφάσεως Υπουργού Έργασίας (Φ.Ε.Κ. 309 τ. Β' της 4.8.1964)(*) αυξάνονται κατά ποσοστόν 10 %.

2) Τυχόν καταβαλλόμεναι αμοιβαί ανώτεραι των διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

3) Κατά τά λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αί διατάξεις της εν άρθρω 1 αναφερομένης υπ' άριθ. 25)1964 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Α. Άθηνών.

4) Ή ισχύς της παρούσης άρχεται άπό 8.12. 1965.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω δια της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 5 Ιανουαρίου 1966

—

21207)1580)1966 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως είς την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 28.1.1966 συλλογικής συμβάσεως έργασίας λατόμων Άρτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 137 της 8 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τάς διατάξεις του νόμου 3239)1955, ως έτροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν. δ)τος 3755) 1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ημίν την 16.2.1966, συνταχθέντες προς τούτο του υπ' άριθ. 738)1966 πρακτικού καταθέσεως, ής έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας
λατόμων Άρτης

Έν Άρτη, σήμερον την 28ην Ιανουαρίου 1966, και εν τοίς Γραφείοις του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Άρτης, οί κάτωθι υπογεγραμμένοι: 1) Άνδρέας Σιαμαντάς, 2) Δημήτριος Πανούτσος, ως εκπρόσωπος του Συνδέσμου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων Νομού Άρτης, 3) Γεώργιος Μούχος και 4) Σπυρίδων Μακρυγιάννης, ως εκπρόσωπος του Σωματείου Τεχνιτών Λατόμων Νομού Άρτης, άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι παρά των αρμοδίων συλλογικών οργάνων της οργανώσεών των, συνωμολόγησαν την υπογραφην της παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, δι' ής συμφωνούνται τά ακόλουθα:

1) Άπό της ισχύος της παρούσης τά κατώτατα όρια ημερομισθίων των λατόμων Άρτης καθορίζονται ως ακολούθως:

2) α) Γεμιστών, είς δραχμάς 115.
β) Πιστολαδόρων, είς δραχμάς 110.
γ) Ξεσκαρωτών, είς δραχμάς 105.
δ) Βαρυσκόπων, είς δραχμάς 100.
ε) Φαγανείρηδων, φορτωτών, μπαζαδόρων, τροφαδοτών και λοιπών έργασιών, είς δραχμάς 80.

3) Χορηγείται είς τους άνωτέρω μία φόρμα μετ' οκοδημάτων, ανανεουμένων μετά την φθοράν των είς χρονικόν διάστημα ούχι ήλασ-

(*) ΕΕΔ 25, 1014.

σαν των (6) εξ μηνών από της χορηγήσεώς της.

4) Καθορίζει την εργασίαν του Σαββάτου εις εξ ώρας συνεχούς εργασίας.

5) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

6) Η παρούσα, αναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα, υπογράφεται παρά των συμβαλλομένων μερών ανά εν, τα δε έτερα κατάληξαν εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Μαρτίου 1966

21205)1582)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 31.1.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας φορτοεκφορτωτών Αλυκής Πολυχνίτου Λέσβου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 137 της 8 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του ν. 3239)1955, ως τροποποιηθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν. δ. 3755)1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 18.2.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 740)1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
Φορτοεκφορτωτών Αλυκής Πολυχνίτου Λέσβου

Εν Μυτιλήνη, σήμερον την 31ην Ιανουαρίου 1966, εν τοις Γραφείοις του Παλλεσβιακού Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Κων)νος Παπανδρέου, εκπρόσωπος της Εταιρείας Διαχειρίσεως Ειδών Μονοπωλίου του Ελληνικού Δημοσίου, ειδικώς προς τούτο εξουσιοδοτημένος παρά της ως άνω Εταιρείας, και αφ' ετέρου Ιγνάτιος Αργύρης και Παναγιώτης Μαστροδούκας, πρόεδρος και γενικός γραμματεύς αντιστοίχως του Σωματείου Φορτοεκφορτωτών Αλυκής Πολυχνίτου, παρισταμένου και του Βασιλ. Ηλία, αντιπροέδρου του Παλλεσβιακού Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου, άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι παρά των οργανώσεων, ας εκπροσωποϋσι, συνεφώνησαν τα κάτωθι:

Άρθρον 1

Τα διά της από 23ης Ιουνίου 1960 συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθορισθέν τιμολόγιον κατά τόννον άμοιβής των φορτοεκφορτωτών Αλυκής Πολυχνίτου Λέσβου διά την εκτέλεσιν των εν άρθρω 2 ταύτης καθοριζομένων εργασιών, ως τούτο διεμορφώθη διά των από 6.4.1962 και 21.1.1964 υπογραφεισών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, αύξάνεται κατά ποσοστόν δέκα επί τοις εκατόν (10 ο)ο), περιλαμβανομένης και της εργασίας μεταφοράς των βαγονέττων επί της πλάστιγγος και του από του σημείου εναποθέσεως του άλατος παρά των υποζυγίων.

Άρθρον 2

Το σωματείον υποχρεούται να διατηρή τα μέλη του εις κατάστασιν ετοιμότητος προς εξυπηρέτησιν των εκάστοτε φορτοεκφορτωτικών αναγκών της Εταιρείας.

Άρθρον 3

Κατά τα λοιπά εξακολουθούσιν ισχυόμεναι και εφαρμοζόμεναι άπασαι αι διατάξεις και οι όροι της από 23ης Ιουνίου 1960 συλλογικής συμβάσεως εργασίας φορτοεκφορτωτών Αλυκής Πολυχνίτου Λέσβου, κυρωθείσης διά της υπ' αριθ. 49408)10004)1960 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, ως διατυπούνται εν τοις οικείοις άρθροις.

Άρθρον 4

Η παρούσα συλλογική σύμβασις, ισχύουσα από σήμερον, δεν δύναται να καταγγελθή προ της 31ης Ιανουαρίου 1967. Η παρούσα συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και εν έτι πλέον διά την κατά νόμον κατάθεσίν της εις την Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Μαρτίου 1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐπίκαιρα

[Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου]

Συμπίπτει ἐφέτος ἡ 1η Μαΐου νὰ εἶναι ἡμέρα Κυριακή. Ἐνδιαφέρον λοιπὸν εἶναι νὰ ἀναλυθοῦν ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς, λόγῳ ἐπικαιρότητος, ποῖαι αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ποῖα τὰ ἀντίστοιχα δικαιώματα τῶν μισθωτῶν.

Αἱ κείμεναι νομοθετικαὶ διατάξεις (ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν.δ. 3755)1957, ΕΕΔ 16, 1062) ὁρίζουσι τὰ ἑξῆς : Οἱ μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900)1946, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825)1951, ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας προβλεπομένης προσαυξήσεως ἐξ 75ο)ο κατὰ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἀποφάσεων προβλεπόμενα. Ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, καθ' ἃς παρέχεται ἡ προσαύξησις, νοοῦνται α) ἡ τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, β) ἡ τῆς 25ης Μαρτίου γ) ἡ τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, δ) ἡ τῆς 1ης Μαΐου καὶ ε) ἡ τῆς 28ης Ὀκτωβρίου. Ἐκ τούτων κατὰ τὰς 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ὑπόκειται ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου. Εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Εἶναι ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς φανερὸν καί, ὡς ἔχει ἑρμηνευθῆ ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (Α.Π. 469)1960, ΕΕΔ 19, 1375), ὅτι νομοθετικὴ πρόθεσις ὑπῆρξε νὰ ἐπαυξηθῇ τὸ εἰσόδημα τῶν ἡμερομισθίων μισθωτῶν κατὰ ποσὰ ἴσα πρὸς 5 ἡμερομίσθια (ὅσαι αἱ ἀνωτέρω ἑορταί) καὶ τοῦτο ἄνευ παροχῆς ἐργασίας, κατ' ἐκτροπὴν τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ Δικαίου, κατὰ τὰς ὁποίας ὁ μισθὸς εἶναι ἀντάλλαγμα παρεχομένης ἐργασίας.

Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη βαρύνει τὸν ἐργοδότην ἐναντι μόνον τῶν ἀμειβομένων δι' ἡμερομισθίου καὶ δὲν ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν ἀμειβομένων διὰ μηνιαίου μισθοῦ, τῶν ὁποίων δὲν μειοῦται ὁ μισθὸς κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας ἀργίας.

Ἐξ ἄλλου καὶ ἂν ἡ 1η Μαΐου (περὶ τῆς ὁποίας πρόκειται τώρα εἰδικώτερον) συμπίπτῃ νὰ εἶναι Κυριακή, ὡς εἶναι ἐφέτος, δὲν ἔχει σημασίαν τινὰ ὡς πρὸς τὴν ὑποχρέωσιν τῶν ἐργοδοτῶν νὰ καταβάλουν τὸ κατὰ τὴν ἡμέραν αὐτὴν ἡμερομίσθιον, τοῦτο δὲ ἐγένετο δεκτὸν δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 300)1961, ΕΕΔ 29, 789, Α.Π. 323)1962, ΕΕΔ 21, 780) καὶ ἐκτοτε ἀκολουθεῖται σταθερῶς ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων, εἰς τὰ ὁποῖα πρὸ τῶν ἀποφάσεων αὐτοῦ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπῆρξαν ἀμφισβητήσεις ὡς πρὸς τὴν λύσιν τοῦ ζητήματος.

Εἰς τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἡ διάταξις, ἡ ὁποία μνημονεύει μεταξὺ τῶν ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν καὶ τὴν 1ην Μαΐου, ἐργάσιμον κατὰ τὸν νόμον, καὶ ἐξαρτᾷ τὴν ἀπασχόλησιν τῶν μισθωτῶν ἀπὸ τὴν διακριτικὴν θέλησιν τοῦ ἐργοδότου, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ἀποστερεῖ τῆς παροχῆς τοῦ ἡμερομισθίου τοὺς μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπησχολήθησαν ἐπὶ λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐξ ὑπαιτιότητός των, δίδεται ἡ ἀπάντησις, ὅτι καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ 1η Μαΐου συμπίπτει μὲ ἡμέραν Κυριακήν, ὁ μισθωτὸς δὲν ἐργάζεται δι' ἀνεξάρτητον τῆς θελήσεώς του λόγον. (Ἴδετε τὰς ἀνωτέρω ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου).

Ἡ διάταξις, ἀναφερομένη εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους, ἔννοεῖ νὰ ἀποκλείσῃ μόνον τοὺς διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένους, συμπεριλαμβάνουσα μεταξὺ τῶν δικαιούχων μισθωτῶν καὶ ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι πληρώνονται κατ' ἄλλον τρόπον, ἐπὶ ποσοστοῖς (Α.Π. 469)1960, ΕΕΔ 19, 1375, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5367)1960 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 19, 471), κατ' ἀποκοπὴν ἢ διὰ φιλοδωρημάτων (οὕτω καὶ ἡ γνώμη τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐγκύκλ. 28184)5883)1959, ΕΕΔ 18, 519), δεδομένου, ἄλλως τε, ὅτι κατὰ γενικὴν ἀρχὴν ἐκ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας πρέπει καὶ διὰ τούτους τὰ ἐξασφαλίζηται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ καταβολὴ ὁπωσδήποτε τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερομισθίου τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τὸ ὁποῖον σήμερον, κατὰ τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἰσχύουσαν ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 67), εἶναι διὰ τοὺς ἄνδρας δραχμαὶ 75 καὶ διὰ τὰς γυναῖκας δραχμαὶ 60.

Εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβόμενος μισθωτὸς ἀπασχοληθῇ ἐπιτρεπτῶς ἐκ τοῦ νόμου κατὰ τὴν 1ην Μαΐου (Κυριακήν), ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακάς, θὰ λάβῃ τὸ 75ο)ο τοῦ 1)25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ του, λόγῳ τοῦ ὅτι ἐργάζεται κατὰ Κυριακὴν καὶ 1ην Μαΐου συγχρόνως, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ δι' ἡμερομισθίου ἀμειβόμενος, πέραν τοῦ ἡμερομισθίου του, μὲ ὑπολογισμὸν τῆς προσαυξήσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ὡς περὶ τούτων ὁρίζει ἡ γνωστὴ ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις, κατ' αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν αὐτῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825) 1951 ὁμοίας.

Τὸ ἡμερομίσθιον τῆς 1ης Μαΐου ὑπόκειται πάντως, ὡς καὶ τὸ κανονικὸν διὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἡμερομίσθιον, εἰς τὰς πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς εἰσφοράς.

Γλωσσικά

«... Αἱ ἀμειβόμεναι συνεδριάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς ἓξ (6) κατὰ μῆνα».

Ἀπόσπασμα ἀποφάσεως (μιᾶς ἐκ πλείστων) τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως Καταστατικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου.

Αἱ συνεδριάσεις λοιπὸν ἀμείβονται ἢ εἱ συνεδριάζοντες;

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 10 (592)

Ἀθῆναι, 15 Μαΐου 1966

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

[Συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν θεσμῶν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΜΙΧ. Γ. ΚΥΠΡΑΙΟΥ, Δικηγόρου

Περιεχόμενα

I. Αἱ ἀπόψεις τῆς νομολογίας

1. Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου
2. Ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας

II. Ἡ ἄποψις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

III. Αἱ ἀπόψεις τῆς θεωρίας

IV. Οὐσιαστικὸς καὶ τυπικὸς νόμος

1. Ἡ θεωρία τοῦ P. Laband
2. Ἡ κριτικὴ ἄποψις τοῦ A. Haenel
3. Οἱ ἐπικρατήσαντες εἰδικώτερον ὁρισμοὶ τοῦ νόμου

α) Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ νόμου τῶν P. Laband καὶ G. Jellinek

β) Ὁ ὁρισμὸς τοῦ νόμου τοῦ G. Anschütz

γ) Ὁ ὁρισμὸς τοῦ νόμου τοῦ R. Thoma

δ) Ἡ κατὰ τὸν C. Schmitt δημοκρατικὴ ἔννοια τοῦ νόμου

5. Νόμος καὶ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις

V. Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις καὶ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

1. Αἱ ὑποστηριχθεῖσαι παρ' ἡμῖν ἀπόψεις
2. Αἱ ἐν Γερμανίᾳ διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις

α) Ἡ συνταγματικότης τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις

β) Ἡ αὐτονομία καὶ τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων

γ) Ἡ ἐν Ἑλβετίᾳ διάπλασις τοῦ θεσμοῦ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας

VI. Κανόνες δικαίου καὶ αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ὡς δικαιοπραξίαι

1. Οἱ κανόνες δικαίου καὶ αἱ δικαιοπραξίαι
2. Οἱ κανόνες δικαίου καὶ αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας

α) Ἡ νομικὴ φύσις καὶ τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας

β) Ἡ ἰδιωτικὴ αὐτονομία εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ ὁ κρατικὸς παρεμβατισμός

VII. Συμπερασματικαὶ σκέψεις

I. Αἱ ἀπόψεις τῆς νομολογίας

1. Ἡ νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 287)1965, Β' Τμήματος (βλ. εἰς ΕΕΔ 24,793) καὶ 526)1965, Γ' Τμήματος (βλ. εἰς ΕΕΔ 25,6) ἀποφάσεών του μετέβαλε προγενεστέρας ἀπόψεις του (βλ. σχετικῶς Σύνταξιν ΕΕΔ 24, 792 ἐπ.) καὶ ἐδέχθη, ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ ἐξομοιούμεναι, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ νόμου, πρὸς ταύτας διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ὑποχρεοῦσιν, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρός των ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 7 § 1 ἐδάφιον β' ν. 3239)1955), πάντας τοὺς ἐργοδότας, ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι ἀνήκωσιν εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διένεξιν. Ὡς ἐκ τούτου εἰς τοὺς οὕτω ὑποχρεουμένους ἐργοδότας

περιλαμβάνονται τὸ Δημόσιον καὶ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ρητῶς δὲν ἐξηρέθησαν. Περαιτέρω ὁ Ἄρειος Πάγος ἐδέχθη, ὅτι ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ὡς καταρτισθεῖσα μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, δεσμεύει, χωρὶς νὰ ἦτο ἀπαραίτητον νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, καὶ τὸ ἀναιρεσίβλητον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου». Ὁ Ἄρειος Πάγος στηρίζει τὴν ἄποψίν του ταύτην εἰς τὴν αἰτιολογίαν, ὅτι «ἡ τοιαύτη γενικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς δὲν ἐξαρτᾶται, ἐκ τοῦ ἐὰν ἠδύναντο νὰ ἀντιπροσωπευθῶσιν οἱ μὴ συμμετασχόντες εἰς αὐτὴν ἐργοδόται παρὰ τῶν μετασχουσῶν ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἀλλ' ἐπιβάλλεται, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἐκ τοῦ νόμου». Διὰ τοῦτο αἱ ἐν λόγῳ συλλογικαὶ συμβάσεις καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, κατὰ τὸν Ἄρειον Πάγον, δεσμεύουν πάντα ἐργοδότην, ἀνεξαρτήτως ἂν πρόκειται περὶ «ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως» ἢ ὄχι.

Τέλος, ὁ Ἄρειος Πάγος, προκειμένου περὶ ἀποφάσεως Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς («ὑποχρεωτικῆς» ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀπόφασιν), διατυπώνει τὴν ἄποψιν ὅτι «ἐπέχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ δεσμεύει τὸ σύνολον τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων, οὓς ἀφορᾷ, ἀνεξαρτήτως συμμετοχῆς τῶν ὀργανώσεών των». (Βλ. καὶ Ὀλομ. Α.Π. 148)1950 εἰς ΕΕΔ, 9, 221).

2. Ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὴν ἀπόφασιν Ὀλομελείας ὑπ' ἀριθ. 1441) 1965 (βλ. ΕΕΔ 24, 912) διετύπωσεν ὡς ἀκολούθως τὴν ἄποψίν του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν νομικὴν φύσιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων: «Διὰ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ νόμος παρέχει εὐρεῖαν ἐξουσίαν εἰς τὰς ἐνδιαφερομένας ὀργανώσεις καί, ἐν ἀσυμφωνίᾳ τούτων, εἰς τὰ ὄργανα διαιτησίας, ὅπως διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας θεσπίζωσι γενικοὺς κανόνας, ἀναφερομένους εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας, διέποντας τὴν σύναψιν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἢ ἀπόφασις διαιτησίας, πλὴν τῶν θεμάτων ἐκείνων, ἅτινα ρυθμίζει, καίπερ ἀναγόμενα εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, ἀναγκαστικῶς ὁ νόμος.» Ἤτοι τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι «ὁ νόμος παρέχει» εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις (ὀργανώσεις) «εὐρεῖαν ἐξουσίαν, ὅπως διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας θεσπίζωσι γενικοὺς κανόνας». Δηλαδὴ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας, μολονότι ἡ διατύπωσις ὡς ἄνω δὲν εἶναι σαφής, φαίνεται μᾶλλον, ὅτι δέχεται τὴν θέσιν κανόνων δικαίου βάσει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὰς καταρτιζούσας τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἐπαγγελματικὰς ἑνώσεις. Οἱ οὕτω τιθέμενοι γενικοὶ κανόνες ἀναφέρονται εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας καὶ διέπουν τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας «πλὴν τῶν θεμάτων ἐκείνων, ἅτινα ρυθμίζει, καίπερ ἀναγόμενα εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, ἀναγκαστικῶς ὁ νόμος». Ἐκ τούτων συνάγεται ὅτι τὸ Σ.τ.Ε. μὲν δέχεται, ὅτι δυνάμει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τίθενται διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων γενικοὶ κανόνες δικαίου, διέποντες τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας, οἱ ὁποῖοι μὲ ἄλλην διατύπωσιν ἀποτελοῦν οὐσιαστικοὺς νόμους, ἀλλ' ἡ ρύθμισις αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀφορᾷ καὶ τὰ θέματα ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα «ρυθμίζει ἀναγκαστικῶς ὁ νόμος». Τοιοῦτος «νόμος» ὅμως εἶναι πρόδηλον, ὅτι δύναται νὰ εἶναι «οὐσιαστικὸς νόμος», τεθεὶς ἐγκύρως ὑπὸ ἁρμοδίου κρατικοῦ ὀργάνου. Ἤτοι ἔχομεν δύο εἴδη «οὐσιαστικοῦ νόμου»: ἕνα οὐσιαστικὸν νόμον, ὁ ὁποῖος περιέχεται εἰς συλλογικὰς συμβάσεις καὶ διαιτητικὰς ἀποφάσεις καὶ ἕτερον οὐσιαστικὸν νόμον, ὁ ὁποῖος περιέχεται ἐγκύρως εἰς ἑτέρας πράξεις ἁρμοδίου κρατικοῦ ὀργάνου καὶ εἶναι ἐπικρατέστερος τοῦ πρώτου.

Τέλος τὸ Σ.τ.Ε. ἐδέχθη, ὅτι «κατὰ τὰ ἄρθρα 14 § 2 καὶ 20 τοῦ εἰρημένου νόμου 3239)1955 ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἔχει ἐξουσίαν κυρώσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐν συμπράξει δὲ μετὰ τοῦ Ὑπουργοῦ τοῦ Συντονισμοῦ καὶ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ταύτης, ἀλλὰ μόνον διὰ λόγους ἀντιθέσεως αὐτῆς εἰς τὴν

γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως». Ἐφ' ὅσον δὲ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις παρέλειψε νὰ ρυθμίσῃ θέμα, περιλαμβανόμενον εἰς τὰ ἀντικείμενα τῆς διενέξεως, χωρὶς τοῦτο ὅμως νὰ ἀνάγεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, τὸ Σ. τ. Ε. συνεχίζει, ὅτι «τοῦτο ἀποτελεῖ πλημμέλειαν τῆς ἀποφάσεως, ὁ δὲ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, ἀσκῶν, προκειμένου νὰ κυρώσῃ ταύτην, ἔλεγχον νομιμότητος αὐτῆς, ἠδύνατο μὲν νὰ ἀναπέμψῃ τὴν ἀπόφασιν εἰς τὸ ὄργανον διαιτησίας, ἵνα τοῦτο ἀποφανθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ παραλειφθέντος θέματος, οὐχὶ ὅμως καὶ νὰ συμπληρώσῃ ὁ ἴδιος τὴν ἀπόφασιν, ἀποφαινόμενος ἐπὶ θέματος χρήζοντος διαπιστώσεως βασιζομένης εἰς ἐκτίμησιν πραγματικῶν περιστατικῶν».

Σημειωτέον ὅτι παλαιότερον τὸ Σ.τ.Ε. εἶχε δεχθῇ, ὅτι «ἡ συλλογικὴ σύμβασις, καίτοι ἔχει γενικώτερον τῶν συνήθων συμβάσεων χαρακτῆρα, παραμένει τυπικῶς σύμβασις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δι' ὃ καὶ δὲν προσβάλλεται δι' αἰτήσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας».(Βλ. 34)1940 658)1950). Ὡσαύτως ἀποκλείεται ἡ διὰ τοῦ ἐνδίκου μέσου προσβολὴ καὶ τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, τῶν ἐκδοθεισῶν κατ' ἐφαρμογὴν καὶ εἰς ἐκτέλεσιν ὅρων συλλογικῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς τοιαύτης καταγωγῆς των (βλ. 1316)1947 εἰς Πορίσματα Νομολογίας Σ.τ.Ε. 1962, σ. 157, 234, Θέμ. ΝΒ' 118 καὶ ΕΕΔ 9, 878).

II. Ἡ ἄποψις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους ἐδέχθη, ὅτι τὰ «Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου καὶ ἰδίᾳ τὸ Δημόσιον δεσμεύονται ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ τοιούτων διαιτητικῶν ἀποφάσεων οὐχὶ ἀπὸ τῆς καταρτίσεώς των, ἀλλ' ἀφ' ἧς ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τούτου μάλιστα μὴ δυναμένου νὰ προσδώσῃ εἰς τὴν οἰκείαν ἀπόφασίν του ἀναδρομικὴν ἰσχὺν (βλ. Γν.Ν.Σ.Κ. 780)1965, εἰς ΕΕΔ 24, 1224), ἢ προκειμένου περὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἀφ' ἧς ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου». (Βλ. Γν. Ν.Σ.Κ. 1015)1965, εἰς ΕΕΔ 25, 42). Σχετικῶς ὁ νομικὸς σύμβουλος *Κ. Ρουμπάνης* ὑπεστήριξεν, ὅτι «ἡ ὑπ' ἀριθ. 36)1963 διαιτητικὴ ἀπόφασις δεσμεύει τὸ Δημόσιον ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν φαρμακείων του, διότι αὕτη, ἐπέχουσα τόπον συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποτελεῖ νεώτερον νόμον» (ἡμεῖς ὑπογραμμίζομεν, βλ. ΕΕΔ 24, 1225).

III. Αἱ ἀπόψεις τῆς θεωρίας

Αἱ ὑποστηριχθεῖσαι κατὰ καιροὺς ἀπόψεις ὑπὸ τῆς θεωρίας δὲν ἀπέχουν οὐσιωδῶς τῆς νομολογίας εἰς τὸν καθορισμὸν τῆς νομικῆς φύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἡ θεωρία, ἀπηχοῦσα τὴν κρατήσασαν εἰς τὴν νομολογίαν ἄποψιν καὶ τὴν ἐν Γερμανίᾳ ἰδίᾳ κρατήσασαν ἄποψιν τῶν Hueck-Nipperdey, ἐδέχθη, ὅτι ἡ νομικὴ φύσις τῆς συλλογικῆς συμβάσεως «ἀνήκει κατὰ βάσιν εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, μὴ ἀποβαλοῦσα τὸν χαρακτῆρα της τοῦτον καὶ ὅταν ἀκόμη ἡ ἰσχύς της ἐπεκτείνεται ἀναγκαστικῶς διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἢ ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ὑπεγράφη ἐνώπιον αὐτοῦ ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ εἰδικῶς ἐξουσιοδοτηθέντος ὀργάνου». Ἐγένετο δεκτόν, ὅτι, ναὶ μὲν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀποτελεῖ ἐνιαίαν δικαιοπραξίαν, ἀλλὰ τὸ περιεχόμενόν της εἶναι δισυπόστατον, διότι περιέχει ὅρους κανονιστικοὺς καὶ ἐνοχικούς. «Οἱ κανονιστικοὶ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φέρουν χαρακτῆρα ἀντικειμενικῶν ἀναγκαστικῶν κανόνων δικαίου «καὶ ἀποτελοῦν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 807 ἀριθ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας» οὐσιαστικὸν νόμον, τοῦ ὁποίου ἡ ψευδὴς ἑρμηνεία ἢ ἐσφαλμένη ἐφαρμογὴ συνιστᾷ λόγον ἀναιρέσεως». (Βλ. σχετικῶς *Ι. Καποδίστριαν* εἰς ΕρμΑΚ 680, ἀριθ. 35-48, *Δ. Καλομοίρην*, εἰς ΕΕΔ 24, 769 ἑπ., *Δ. Οἰκονόμου*, εἰς ΕΕΔ 24, 1217 ἑπ.).

Κατὰ τὸν *Σούρλαν* αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας «θέτουν κανόνας μελλοντικῆς συμπεριφορᾶς, προσομοιάζουσαι πρὸς κανόνας δικαίου, οἵτινες ἐν προκειμένῳ τίθενται κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἐπιτρέποντος τὰς τοιαύτας συμβάσεις νόμου» (ἡμεῖς ὑπογραμμίζομεν, βλ. εἰς ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρα 361-373, ἀριθ. 17,

ώσαύτως Σούρλα, Αί ἀτομιστικαί καί κοινωνιστικαί ἀντιλήψεις ἐν τῷ Ἀστικῷ Δικαίῳ, 1934, σελ. 106 ἐπ.). Ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατυπώσεως τοῦ Σούρλα, ἂν ὀρθῶς ἀντιλαμβανόμεθα, δέν προκύπτει σαφῶς, ἐάν οἱ ὅροι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι κανόνες δικαίου ἢ ἁπλῶς «προσομοιάζουν πρὸς κανόνας δικαίου» (ἡμεῖς ὑπογραμμίζομεν). Διότι, ἂν ἁπλῶς «προσομοιάζουν πρός κανόνας δικαίου», σημαίνει, ὅτι δέν εἶναι κανόνες δικαίου καί ἄρα δέν δύναται νά ὑποστηριχθῇ, ὅτι «τίθενται κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἐπιτρέποντος τάς τοιαύτας συμβάσεις νόμου». Ἂν πάλιν θεωρήσωμεν, ὅτι αἱ συλλογικαί συμβάσεις θέτουν κανόνας δικαίου, κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἐπιτρέποντος τάς τοιαύτας συμβάσεις νόμου, θά ἐκθέσωμεν κατωτέρω διεξοδικώτερον τούς λόγους, δι' οὓς δέν ὑφίσταται ἐνταῦθα κατά τό Σύνταγμα πεδίον νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καί ἄρα οἱ τιθέμενοι διά τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὅροι δέν εἶναι κανόνες δικαίου, ἀποτελοῦντες τά συστατικά στοιχεῖα τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου.

Κατά τάς ἀπόψεις τῆς κρατούσης θεωρίας αἱ ἐθνικαί γενικαί καί αἱ ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐκτείνονται ἐφ' ὅλης τῆς χώρας καί δεσμεύουν δυνάμει τοῦ νόμου πάντας τούς ἐργοδότας, εἴτε μόνον ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦν μισθωτούς τῆς εἰδικότητος, ἣν ἀφορᾷ ἡ συλλογική σύμβασις. Αἱ «γενικωτέρας σημασίας» ἐπαγγελματικαί ὀργανώσεις ἔχουν ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 7 § 1, ἐδάφια α' καί β' τοῦ νόμου 3239)1955) ἱκανότητα νά καταρτίζουν ἐθνικάς γενικάς ἢ ἐθνικάς ὁμοιοεπαγγελματικάς συλλογικάς συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν διά τούς μισθωτούς ὅλης τῆς χώρας, ἀσχέτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, εἰς ὃν ἀπασχολοῦνται, μή ἐξαιρουμένου καί τοῦ Δημοσίου. Αἱ εἰδικαί ἢ τοπικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις κηρύσσονται ὑποχρεωτικαί δι' ὅλους τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τῆς χώρας δι' ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας ὑπό τάς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 §§ 2 καί 3. (Βλ. *Κ. Δημάκην*, εἰς ΕΕΔ 23, σελ. 897 ἐπ., *Ι. Καποδίστριαν*, εἰς ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 680, ἀριθ. 27 - 32).

Ἐκ τῆς συντόμου ἀνωτέρω διατυπώσεως τῶν ἀπόψεων περί τῆς φύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως φρονοῦμεν, ὅτι ὑφίσταται ἀσάφεια ὄχι μόνον ἐν σχέσει πρός θεμελιώδεις ἐννοίας τοῦ δικαίου, ὅπως π.χ. τοῦ νόμου, τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, τῆς δικαιοπραξίας, τῆς συμβάσεως, τῆς διοικητικῆς πράξεως, ἀλλά καί ἐν σχέσει πρός θεσμούς, οἱ ὁποῖοι διέπουν ὡρισμένας περιοχάς τοῦ δικαίου, ὅπως π. χ. εἶναι αἱ συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας καί αἱ διαιτητικαί ἀποφάσεις. Τό ζήτημα δέν θά εἶχεν ἴσως ἰδιαιτέραν σημασίαν, ἂν ἡ ἀσάφεια ὑπῆρχεν εἰς ἐπί μέρους μή θεμελιώδεις ἐννοίας καί θεσμούς. Τοῦτο ὅμως, κατά τήν ἀντίληψίν μας, δέν φαίνεται νά συμβαίνῃ, διότι ἀναμφιβόλως πρόκειται περί θεμελιωδῶν ἐννοιῶν καί θεσμῶν, δυναμένων νά ἔχουν κρίσιμον σημασίαν διά τήν ὑπόστασιν ἀληθοῦς δημοκρατικοῦ κοινωνικοῦ κράτους δικαίου. Τό φαινόμενον τῆς ἀσαφείας ταύτης δέν παρατηρεῖται κυρίως εἰς τήν περιοχήν τοῦ ἰδιωτικοῦ, ἀλλ' εἰς τήν περιοχήν τοῦ δημοσίου δικαίου, αἱ θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ ὁποίου, ὅπως τοῦ νόμου, τοῦ διατάγματος, τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, τῆς διοικητικῆς πράξεως, φαίνονται νά κατασκευάζωνται εἰς διεθνῆ κλίμακα ὄχι βάσει αὐστηρῶς ἐπιστημονικῶν κριτηρίων, ἀλλ' αὐθαιρέτως καί εἰς ὅσην ἑκάστοτε ἔκτασιν ὑπαγορεύουν αἱ ὑποστηριζόμεναι ἑκάστοτε δογματικαί ἀπόψεις. Τοῦτο βεβαίως ἔχει τήν κοινωνιολογικήν ἐξήγησίν του, ἀλλ' εἰς τήν περιοχήν τοῦ δικαίου ἀναμφιβόλως ἡ τοιαύτη ἐξήγησις δέν ἀποτελεῖ ἀποχρῶντα λόγον ἐπιστημονικῆς ἰσχύος. Ἡ συνέχισις τοῦ φαινομένου τούτου εἰς τήν περιοχήν τοῦ δημοσίου δικαίου τείνει νά ἀφαιρέσῃ ἀπό τό δίκαιον τά συστατικά στοιχεῖα τῆς ἐπιστημονικῆς ἰδιότητος, γεγονός τό ὁποῖον εἶναι φανερόν, ὅτι θά ἔχῃ δυσμενῆ ἐπίδρασιν εἰς τήν ἀρτίαν ἱκανοποίησιν τῶν καθαρῶς πρακτικῶν ἀναγκῶν τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως εἰς δημοκρατικόν κράτος δικαίου. Ἡ ἀκολουθοῦσα ἀνάλυσις ἔχει σκοπόν νά καταδείξῃ τήν ἀσάφειαν ταύτην.

IV. Οὐσιαστικός καί τυπικός νόμος

1. Ἡ θεωρία τοῦ P. Laband

Ὁ *Σαρίπολος* ἀφιέρωσε πολλάς σελίδας εἰς τόν Β' τόμον τοῦ Συνταγματικοῦ Δικαίου (βλ. ἔκδ. γ' 1923), διά νά ἐκθέσῃ τήν κρατήσασαν εἰς Γερμανίαν θεωρίαν τῶν

P. Laband, G. Jellinek, G. Meyer καὶ G. Anschütz περὶ τῆς διακρίσεως τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τυπικοῦ νόμου, τὴν ὁποίαν καὶ υἱοθέτησεν. Μολονότι ὁ *Σαρίπολος* εἰς τὰ συναφῆ θέματα εἰσχωρεῖ εἰς πλείστας λεπτομερείας καὶ παραθέτει πλήρη βιβλιογραφίαν εἰς τὸ θεμελιώδους σημασίας τοῦτο ζήτημα, περιορίζεται μόνον εἰς τὴν ἔκθεσιν κυρίως τῆς κρατησάσης θεωρίας τοῦ Laband, χωρὶς νὰ ἀναφέρῃ τι περὶ τῆς ἀσκηθείσης λίαν ἐνδιαφερούσης κριτικῆς ἰδίως ὑπὸ τοῦ A. Haenel. Ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ὅμως ἐκπλήσσει, δὲν εἶναι μόνον ἡ ἀνωτέρω παράλειψις τοῦ *Σαριπόλου* καὶ τῶν μεταγενεστέρων ἑλλήνων θεωρητικῶν, ἀλλ' ἰδίως ἡ ἀντίστοιχος παράλειψις τῶν γερμανῶν θεωρητικῶν. Εἶναι χαρακτηριστικόν, ὅτι μόνον ὁ H. Heller τὸ 1927 ἀνέφερε τὸν A. Haenel, ἐκθέσας διεξοδικῶς τὴν κριτικήν, τὴν ὁποίαν οὗτος ἤσκησε κατὰ τῆς θεωρίας τοῦ Laband περὶ οὐσιαστικοῦ καὶ τυπικοῦ νόμου (βλ. εἰς VVdDst. 4, 98). Τελευταίως, ὅτε πλέον ἡ ἄποψις τοῦ Laband, ἐνισχυθεῖσα ἰδίως ἀπὸ τοὺς Jellinek, G. Meyer, Anschütz καὶ Thoma κατέστη ἀκλόνητος, ἀνεζωπυρώθη ἐν Γερμανίᾳ ἡ κατ' αὐτῆς κριτικὴ βάσει τῆς χαραχθείσης γραμμῆς ἀπὸ τὸν Haenel. (Βλ. ἰδίως E. Böckenförde, Gesetz und gesetzgebende Gewalt, 1958 σελ. 282 ἑπ., D. Jesch, Gesetz und Verwaltung, 1961, σελ. 9 ἑπ.).

Κατὰ τὴν κρατήσασαν θεωρίαν τοῦ Laband ἡ ἔννοια τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου συνίσταται κατ' ἀρχὴν εἰς μίαν γενικὴν ἐπιταγὴν κανόνος δικαίου, ἀνάγεται εἰς προγενέστερον χρόνον τοῦ συνταγματικοῦ κράτους καὶ ἄρα δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὸν ρόλον τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ. (Βλ. Laband, Das Budgetrecht nach den Bestimmungen der preuss. Verfassungsurkunde, 1871, σελ. 3 καὶ Staatsrecht des Deutschen Reiches, 2. 1911, σελ. 1). Ὁ Laband, διακρίνει μεταξὺ περιεχομένου καὶ ἐπιταγῆς τοῦ νόμου. Ἡ οὐσία τοῦ νόμου ἐγκειται εἰς τὸν «ἐξαναγκασμὸν» τῆς θελήσεως (voluntas) καὶ ὄχι τοῦ λόγου (ratio) ἢ τῆς ἀληθείας (veritas), ἣν περιέχει ὁ τιθέμενος κανὼν δικαίου - voluntas non veritas facit legem (πρβλ. τὸν ὁπαδὸν τοῦ Haenel, E. Kaufmann, Kritik der Neukantianischen Rechtsphilosophie 1921, σελ. 77 ἑπ.). Οὕτω ἡ κύρωσις τοῦ νόμου συνιστᾷ τὸν νομικὸν πυρῆνα τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου. Διὰ τοῦτο, ὅταν ὁ ἀνώτατος ἄρχων ἔχῃ μόνος τὴν ἐξουσίαν τῆς κυρώσεως τοῦ νόμου καὶ ἡ ἀντιπροσωπεία τοῦ λαοῦ (Βουλὴ) συμπράττει μόνον εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ περιεχομένου τοῦ νόμου, πρόκειται μᾶλλον περὶ ἰδιότητος τῆς συνταγματικῆς μοναρχίας παρὰ τῆς βασιλευομένης δημοκρατίας.

Ὁ τυπικὸς νόμος κατὰ τὸν Laband ἔχει ὡς ἀφετηρίαν τὰ συνταγματικὰ πολιτεύματα, εἰς τὰ ὁποῖα ὡρισμέναι κρατικαὶ πράξεις δύνανται νὰ ἐνεργηθοῦν μόνον ὑπὸ τύπον νόμου, ψηφιζομένου ὑπὸ τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος. Αἱ ἐν λόγῳ κρατικαὶ πράξεις, ἤτοι οἱ τυπικοὶ νόμοι, δύνανται νὰ περιέχουν κανόνας δικαίου, ὅτε εἶναι καὶ οὐσιαστικοὶ νόμοι, χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι τοῦτο ἀπαραίτητον. Κατὰ τὸν Laband π.χ. ὁ προϋπολογισμός, ἡ σύναψις δανείου, ἡ ἐξουσιοδότησις ἐνεργοῦνται διὰ τυπικοῦ νόμου, ὁ ὁποῖος δὲν συμπίπτει μὲ τὸν οὐσιαστικὸν νόμον. Οὕτω τὸ ἐννοιολογικὸν χαρακτηριστικὸν τοῦ τυπικοῦ νόμου εἶναι καθαρῶς τυπικὸν (βλ. Laband, Budgetrecht, σελ. 6), διότι ἀρκεῖ μόνον, ὅτι δι' ὡρισμένον θέμα ἡ κρατικὴ θέλησις δηλοῦται καθ' ὡρισμένον τύπον, ἀδιαφόρως ποῖον εἶναι τὸ περιεχόμενον τῆς θελήσεως ταύτης. Ὡς ἐκ τούτου ἡ ἔννοια τοῦ τυπικοῦ νόμου δὲν ἀποτελεῖ εἶδος τῆς ἐννοίας τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, διότι αἱ δύο αὗται ἔννοιαι εὑρίσκονται ἐπὶ διαφόρου ἐπιπέδου· ἡ ἔννοια «νόμος» ἐνταῦθα, παρὰ τὴν λεκτικὴν ἑνότητα, δὲν ἀποτελεῖ ἔννοιαν γένους καὶ διὰ τοῦτο αἱ ἔννοιαι τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου δύνανται νὰ διασταυρώνωνται, χωρὶς νὰ εἶναι ἀναγκαῖον ἡ μία νὰ περιέχῃ τὴν ἄλλην. Δὲν ὑπάρχει θέμα ὅλης τῆς κρατικῆς δράσεως, τὸ ὁποῖον δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ ἀποτελέσῃ περιεχόμενον ἑνὸς νόμου. Οὕτω ἐγένετο διαχωρισμὸς τῆς μορφῆς ἢ τοῦ τύπου καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ νόμου, ἀλλὰ καὶ σύγχυσις τῶν ὁρίων τῶν ἐξουσιῶν τοῦ κράτους.

2. Ἡ κριτικὴ ἄποψις τοῦ A. Haenel

Ἡ ἀφετηρία τῆς κριτικῆς τοῦ Hae-

n e l είναι ἡ ἔννοια τοῦ κανόνος δικαίου καὶ ἡ διάκρισις μεταξὺ ἀντικειμενικοῦ δικαίου καὶ ὑποκειμενικοῦ δικαίου. Ὁ κανὼν δικαίου ἀνήκει πάντοτε κατὰ τὸν H a e n e l εἰς τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον. Εἶναι ἐπιταγὴ ὄχι τοῦ δικαιώματος, τὸ ὁποῖον δύναταί τις νὰ ἔχῃ, ἀλλὰ τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου, τὸ ὁποῖον ἰσχύει (Βλ. A. H a e n e l, Studien zum deutschen Staatsrecht, II 2: Das Gesetz im formellen und materiellen Sinne, 1888, σ. 116 ἐπ.). Ἡ λειτουργία τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου συνίσταται εἰς τὸ νὰ τακτοποιήσῃ τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν, νὰ δημιουργήσῃ τοὺς σταθεροὺς ἐκείνους κανόνας, οἱ ὁποῖοι ὄχι μόνον διαχωρίζουν τὰ ὅρια τῶν θελήσεων τῶν ἀτόμων, ἀλλὰ καὶ συνδέουν τὰς θελήσεις ταύτας, διὰ νὰ ἐπιτύχουν σχεδιασμένην καὶ δυναμένην νὰ σταθμισθῇ συνένωσιν. Τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην, ἥτις ἀποτελεῖ κατ' ἄλλην διατύπωσιν, τὴν ἐ ν ν ο μ ο ν τ ά ξ ι ν, εἶναι δυνατὸν μόνον ὡς λειτουργία τῆς εἰς κράτος ὠργανωμένης κοινωνίας. Τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον εἶναι ὁ τιθέμενος κατὰ τὸ Σύνταγμα ἁρμοδίως ὑπὸ τοῦ κράτους κανών, ὁ ὁποῖος ὁρίζει τὴν συμπεριφορὰν τῶν συνδεομένων πρὸς ὡρισμένον περιστατικὸν προσώπων ὡς ὑποκειμενικὸν δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσιν. Τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον καὶ τὸ ὑποκειμενικὸν δικαίωμα καὶ ὑποχρέωσις ἀποτελοῦν τὰς δύο πλευρὰς τοῦ δικαίου, ἑκάστη τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ νοηθῇ ἄνευ τῆς ἑτέρας. Ἡ δικαιοπραξία, ἐπειδὴ ἀποτελεῖ «φαινόμενον τοῦ ὑποκειμενικοῦ δικαιώματος», ἔχει ὡς ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον. Αἱ διὰ τῶν δικαιοπραξιῶν ἐπιδιωκόμεναι ἔννομοι συνέπειαι καὶ σχέσεις δὲν ἀποτελοῦν προϊόντα τοῦ ὑποκειμενικοῦ δικαιώματος, ἀλλὰ δημιουργοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου. Διὰ τοῦτο καὶ τὰ προϊόντα ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῶν ὑποκειμενικῶν δικαιωμάτων δὲν δύνανται ποτὲ νὰ δημιουργήσουν πάλιν κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου.

Ὅταν διὰ νόμου ρυθμίζωνται π.χ. θέματα ἀναγόμενα κατὰ τὸ Σύνταγμα εἰς τὴν ἐξουσίαν τῆς δικαιοσύνης ἢ τῆς διοικήσεως ἢ καὶ ἀντιστρόφως, εἶναι πρόδηλον, ὅτι δὲν δυνάμεθα νὰ ἀποφύγωμεν τὴν πολιτικὴν κατάχρησιν καὶ μὲ καταδολιευτικὴν ταχυδακτυλουργικὴν λογικὴν διαστρέφομεν τὰ θέματα. Ἐὰν τὸ Σύνταγμα ἐπέτρεπε τοιαύτας ταχυδακτυλουργίας, εἶναι φανερόν, ὅτι δὲν θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνῃ λόγος περὶ κράτους δικαίου καὶ δημοκρατικοῦ, διότι ἡ αὐθαιρεσία τῆς ἀπολύτου μοναρχίας ἁπλῶς θὰ ἦλλασσε ἔνδυμα καὶ θὰ παρουσιάζετο ὡς πολυκέφαλος πολυαρχία τῆς ἑκάστοτε κομματικῆς πλειοψηφίας (Βλ. C. S c h m i t t, Verfassungslehre 1928, σ. 151).

Ἡ ὕπαρξις τυπικοῦ νόμου ἄνευ κανονιστικοῦ περιεχομένου ἀπετέλεσε κεντρικὸν στόχον ὀξείας κριτικῆς τοῦ H a e n e l, ὁ ὁποῖος δὲν βλέπει πλέον τί ἀπομένει ἀπὸ τὸν νόμον ἢ τί εἶδους εἶναι ὁ νόμος, ὁ ὁποῖος δύναται νὰ ἔχῃ νομικῶς ἀδιάφορον περιεχόμενον, δηλαδὴ νὰ περιέχῃ καὶ «μὴ κανόνας δικαίου» (βλ. H a e n e l, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 172), νὰ μὴ ὁρίζῃ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, ἀλλὰ νὰ περιέχῃ π.χ. ἐννοιολογικὰς ἀρχάς. Ὁ H a e n e l ὑπεστήριξεν, ὅτι ὁ τυπικὸς νόμος δὲν δύναται νὰ περιέχῃ «μὴ κανόνας δικαίου», ἐνῷ «κανόνες δικαίου» δύνανται νὰ τεθοῦν καὶ ὑπὸ μὴ τυπικοῦ νόμου. Ὁ K e l s e n διετύπωσε τὴν διάφορον ἄποψιν, ὅτι ὑπὸ τυπικοῦ νόμου δύνανται νὰ τεθοῦν «μὴ κανόνες δικαίου», ἐνῷ οὐδεὶς κανὼν δικαίου δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ μὴ τυπικοῦ νόμου. Ὁ H. H e l l e r, ὁ ὁποῖος ἠκολούθησε ἐν πολλοῖς τὴν γραμμὴν τοῦ H a e n e l, μέ τινας παραλλαγάς, δὲν ἔλαβεν ἐπαρκῶς ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνωτέρω ἄποψιν τοῦ K e l s e n καὶ κατὰ τὴν ἄσκησιν τῆς δριμείας κριτικῆς κατὰ τῆς θεωρίας τοῦ L a b a n d ἐχαρακτήρισε δηκτικῶς τὸν K e l s e n, κατὰ τὴν γνώμην μας ἀδίκως, «ἐκτελεστὴν τῆς διαθήκης» τοῦ L a b a n d, ὅπερ προεκάλεσε βιαίαν ἀντεπίθεσιν τοῦ K e l s e n. (Βλ. τὴν ἐνδιαφέρουσαν σχετικὴν συζήτησιν εἰς VVdDSt, 4, σ. 133, 168, 208).

Ἡ κριτικὴ τοῦ H a e n e l στρέφεται κατὰ τῆς ἀπομονώσεως τῆς ἀνεξαρτοποιήσεως τοῦ τύπου, τῆς μορφῆς τοῦ νόμου (τοῦ ἐσφαλμένως λεγομένου καθ' ἡμᾶς τυπικοῦ νόμου) ὑπὸ τῆς κρατησάσης θεωρίας τοῦ L a b a n d. Ὁ τύπος, ἡ μορφὴ τοῦ νόμου διεμορφώθη κατὰ τὸν H a e n e l ἀπὸ τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τοῦ συνταγματικοῦ κράτους. Ὁ τύπος τοῦ νόμου ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀνάγκης, ὅπως δηλωθῇ, ὅτε

τὸ περιεχόμενον ὡρισμένων κρατικῶν πράξεων, τῶν νόμων, διὰ νὰ ἔχῃ ἰσχὺν ἡ κῦρος, πρέπει νὰ στηρίζεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι εἰς τὰ συνταγματικὰ κράτη τίθεται διὰ συμπράξεως τῶν ἀντιπροσώπων τοῦ λαοῦ (Βουλῆς) καὶ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος (Βασιλέως ἢ Προέδρου). Διὰ τοῦτο ἡ νομοθετικὴ θέλησις εἶναι ἡ ὑψίστη θέλησις εἰς τὸ συνταγματικὸν κράτος, διότι πηγάζει ἀπὸ τὴν σύμπραξιν ἀνωτάτων ὀργάνων καὶ ἔχει ὡς εἰδοποιὸν διαφοράν, ὅτι αἱ ἔννομοι συνέπειαι καὶ τὸ κῦρος, ἡ ἰσχύς της συνδέονται πρὸς τὴν μορφήν, τὸν τύπον αὐτῆς, χωρὶς τοῦτο νὰ σημαίνῃ, ὅτι μόνη ἡ μορφή, ὁ τύπος καθ' ἑαυτὸν ἔχει νομικὴν ἰσχύν.

Μὲ βάσιν τὰ ἀνωτέρω συντόμως ἐκτιθέμενα ὁ Haenel ὑποστηρίζει, ὅτι ἡ κρατήσασα θεωρία περὶ προσωπικοῦ νόμου ὁδηγεῖ ad absurdum. Διότι, ἂν ἦτο δυνατὴ ἡ κατασκευὴ ἐννοίας νόμου, ἡ ὁποία θὰ συνεδέετο μόνον πρὸς ὡρισμένην μορφὴν ἢ ὡρισμένον τύπον, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἔχῃ περιεχόμενον νομικῶς σημαντικὸν ἢ νομικῶς ἀδιάφορον, εἶναι πρόδηλον, ὅτι τὸ φαινόμενον τοῦτο πρέπει νὰ εἶναι νομικῶς οὐδέτερον, διότι δύναται νὰ περιέχῃ τόσον κανόνας δικαίου, ὅσον καὶ «μὴ κανόνας δικαίου». Ἀλλ' ἂν εἷς νόμος δὲν ἔχει νομικῶς σημαντικὸν περιεχόμενον, δὲν δύναται νὰ παράγῃ ἐννόμους συνεπείας καὶ ἄρα ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου, ἡ δέσμευσις, ἡ ἐπιφύλαξις τοῦ νόμου στεροῦνται νοήματος. Διὰ τοῦτο ὁ Haenel ὑποστηρίζει ἐπιγραμματικῶς, ὅτι ἡ μορφή, ὁ τύπος τοῦ νόμου ἔχει τὸν κανόνα δικαίου ὡς ἀναγκαῖον περιεχόμενόν του.

Ὡς πρὸς τὰς σχέσεις νομοθεσίας καὶ διοικήσεως ὁ Haenel ἐκκινεῖ ἀπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι εἰς τὴν κρατικὴν ζωὴν τὴν κανονιστικὴν θέλησιν ἐκφράζει ἡ νομοθεσία καὶ ἡ διοίκησις ἀποτελεῖ τὴν ἐκτελεστικὴν θέλησιν. Ἡ νομοθεσία θέτει τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς μόνον δύναται νὰ νοηθῇ καὶ νὰ πραγματοποιηθῇ τὸ πλῆθος τῶν σκοπῶν καὶ τῶν ἐνεργειῶν τοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον θεωρητικῶς συμπίπτει πρὸς τὸ καθολικὸν σχέδιον τῆς τάξεως τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως τῆς κοινωνίας. Διὰ τοῦτο ἡ διοίκησις ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν νομοθεσίαν ἐντὸς τῶν ὁριζομένων πλαισίων ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ἤτοι τῶν χορηγουμένων δι' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτήσεων.

Ἐκ τῆς ἀνωτέρω συντόμου ἀναλύσεως συνάγεται, ὅτι οἱ κορυφαῖοι ἱδρυταὶ τῆς θεωρίας τοῦ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου εὗρον εἰς τὸν Haenel ἰσάξιον ἀντίπαλον, ὁ ὁποῖος ὅμως παραδόξως ἠγνοήθη ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων νομικῶν ὄχι μόνον τοῦ δημοσίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

3. Οἱ ἐπικρατήσαντες εἰδικώτερον ὁρισμοὶ τοῦ νόμου

α. Οἱ ὁρισμοὶ τοῦ νόμου τῶν P. Laband καὶ G. Jellinek

Οἱ P. Laband καὶ G. Jellinek ἐταύτισαν, ὡς ἐλέχθη, τὸν οὐσιαστικὸν νόμον μὲ τὸν κανόνα δικαίου, ὁ ὁποῖος καθορίζει τὴν σφαῖραν ἐλευθέρας δράσεως τῶν προσώπων κατὰ τὴν κοινωνικὴν συμβίωσιν. Διάφορον περιεχόμενον δὲν δύναται νὰ ἔχῃ ὁ οὐσιαστικὸς νόμος, ἐνῷ δύναται νὰ ἔχῃ ὁ τυπικὸς νόμος. Ὁ ἀνωτέρω ὁρισμὸς τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου τοῦ Laband δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι προσιδιάζει μᾶλλον εἰς τὰς σχέσεις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Κατὰ τὸν G. Jellinek εἰς οἱανδήποτε ἄλλην περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ πρᾶξις κρατικοῦ ὀργάνου ἀφορᾷ ὁτιδήποτε ἄλλο, πλὴν τῆς ἱδρύσεως, μεταβολῆς ἢ καταργήσεως κανόνος δικαίου, δὲν πρόκειται περὶ οὐσιαστικοῦ νόμου. Ὁ οὐσιαστικὸς νόμος λοιπὸν κατὰ τὸν Jellinek περιέχει κανόνας δικαίου, ρυθμίζοντας τὰς σχέσεις, ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τῶν ἀτόμων καὶ ἀφ' ἑτέρου μεταξὺ κράτους καὶ πολιτῶν. Ἄρα εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου δὲν ἐμπίπτει ἡ ρύθμισις τῶν σχέσεων ἐντὸς τῆς ἰδίας περιοχῆς τοῦ κράτους, αἱ ὁποῖαι κατὰ τὸν Laband ρυθμίζονται ἀπὸ «μὴ κανόνας δικαίου». Ἡ ἐνδοκρατικὴ αὕτη περιοχὴ περιλαμβάνει τὰς λεγομένας εἰδικὰς σχέσεις ἐξουσίας καὶ ἐν τμῆμα τῶν ὀργανωτικῶν κανόνων (βλ. Jesch, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 16).

Κατὰ τῆς ἀπόψεως ταύτης ἀντετάχθη ὁ R. Smend, ὁ ὁποῖος τὸν μὲν τυπικὸν νόμον ἐθεώρησεν ὡς λειτουργίαν τοῦ κράτους, τὸν δὲ οὐσιαστικὸν νόμον ὡς λειτουργίαν τοῦ δικαίου (βλ. Verfassung und Verfassungsrecht, 1928, Heller εἰς VVdDSt, 4, σελ. 110, H. Krüger

εἰς Festgabe für R. Smend 1962, σελ. 211 ἐπ. A. Köttgen, F. Ermagora εἰς VVdDst. 16, σελ. 154 ἐπ. Forsthoft, Lehrbuch des Vervaltungsreict, I, 1958 σελ. 375 ἐπ.

Ἡ ἐξίσωσις τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου μὲ τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον θὰ ἦτο νοητὴ μόνον ἐὰν ἐγένετο δεκτὸν τὸ μεσαιωνικὸν δόγμα, ὅτι τὸ δίκαιον δὲν «τίθεται», ἤτοι δὲν «δημιουργεῖται», ἀλλὰ «ἀνευρίσκεται», διότι προϋπάρχει καὶ ὡς ἐκ τούτου δύναται μόνον νὰ ἐξευρεθῇ καὶ νὰ καταστῇ συγκεκριμένον. Οὕτω θεωρητικῶς διαχωρίζεται σαφῶς τὸ δίκαιον ὡς αἰώνιον καὶ ἀναλλοίωτον κριτήριον ἀπὸ τὰς ἐπὶ μέρους πράξεις ἐφαρμογῆς του. Εἰς τὰς πράξεις ἐφαρμογῆς τοῦ «ἀνευρισκομένου» δικαίου ἀνήκει ὄχι μόνον ἡ νομοθεσία τοῦ κράτους, ἀλλὰ καὶ τὰ λοιπὰ εἴδη κρατικῶν πράξεων, ὅπως τὰ διοικητικὰ διατάγματα, αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις, αἱ διοικητικαὶ πράξεις.

Ἀλλὰ ἂν αἱ νομοθετικαὶ πράξεις «θέτουν» οὐσιαστικοὺς νόμους καὶ ἄρα ἐν μέρει τοὐλάχιστον ταυτίζονται πρὸς τὸ «ἀνευρισκόμενον» ἀντικειμενικὸν δίκαιον, δὲν δύνανται τις πλέον νὰ διακρίνῃ διὰ ποῖον λόγον δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ «θέσουν», δηλαδὴ νὰ «ἀνεύρουν» τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον καὶ αἱ λοιπαὶ ὡς ἄνω κρατικαὶ πράξεις.

Τὸ σύγχρονον κράτος, μὲ τὴν διαρκῶς διευρυνομένην καὶ τὰ πάντα καταλαμβάνουσαν ὀργάνωσίν του, πραγματικῶς ἀποβαίνει μία τεραστία ἐνιαία «ἐπιχείρησις», ὡς εἶχεν ἤδη χαρακτηριστικῶς προαναγγείλει ὁ Max Weber (βλ. Wirtschaft and Gesellschaft σελ. 407). Εἰς τὴν γιγαντιαίαν ταύτην κρατικὴν «ἐπιχείρησιν» δὲν βλέπει τις πλέον τὸν λόγον, δι' ὃν πρέπει νὰ ταυτισθῇ ἡ ἔννοια τοῦ νόμου πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου κατὰ τὸ μεσαιωνικὸν δόγμα.

Ἡ διφυὴς θεωρία, ἐξ ἄλλου, περὶ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου διετυπώθη ὑπὸ τοῦ Laband, διὰ νὰ στερεωθῇ ἐλλόγως ἡ γενομένη προβληματικὴ ἁρμοδιότης τοῦ μονάρχου εἰς τὰς συνταγματικὰς μοναρχίας, διότι μόνον ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ Συντάγματος δὲν ἠδύνατο νὰ ἐξαχθῇ ἑρμηνευτικῶς εἰς τοιοῦτος ἀντιφατικὸς ἐννοιολογικὸς ὁρισμὸς τοῦ νόμου. Οὕτω ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τῆς συνταγματικῆς μοναρχίας προσδιωρίζετο ὑπὸ πολιτικῶν στοιχείων, ὡς συμβαίνει καὶ μὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ δημοκρατικοῦ νόμου. (Βλ. C. Schmitt, Verfassungslehne 1928, σελ. 146 ἐπ.).

Ὁ G. Jellinek ἐκ τῶν κορυφαίων θεμελιωτῶν τῆς θεωρίας τοῦ οὐσιαστικοῦ καὶ τοῦ τυπικοῦ νόμου ἀναφέρει σχετικῶς τὰ ἑξῆς: «Ἡ προέχουσα σημασία τοῦ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου ἔγκειται εἰς τὸ ὅτι αὕτη μόνον δεικνύει τὸν δρόμον διὰ τὴν λύσιν ἑνὸς τῶν δυσχερεστέρων προβλημάτων τοῦ συνταγματικοῦ δικαίου, τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς ἁρμοδιότητος τῆς συνταγματικῆς νομοθεσίας ἀπὸ τὴν διοικητικὴν - ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν (βλ. Gesetz und Verordnung, σελ. 25). Τοῦτο ὅμως, φρονοῦμεν, δὲν ἀποτελεῖ ἀποχρῶντα λόγον διὰ τὸν διαμελισμὸν τῆς ἐνιαίας ἐννοίας τοῦ νόμου. Ἡ θεωρία περὶ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου ἐμφανίζεται ὡς προϊὸν τῆς πάλης μεταξὺ μοναρχικοῦ κράτους καὶ κοινωνίας, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ συνταγματικὸν κράτος ὑπῆρξε τὸ νομικὸν ὁμοίωμα τῆς «μοναρχικῆς ἀρχῆς», ἤτοι μὲ ἄλλας λέξεις τὸ περιεχόμενον καὶ ἡ ἔκτασις τῆς ἐννοίας ἐδείκνυε τὸν βαθμόν, καθ' ὃν ἡ κοινωνία ἠδυνήθη νὰ ἐπιβληθῇ τοῦ κράτους καὶ νὰ τὸ κατευθύνῃ. Ἡ κοινωνία μὲ ὅπλον τὸν νόμον ἀνέκοψε τὴν ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της διαρκῶς ἐπεκτεινομένην δύναμιν τοῦ κράτους. Τὸ δίκαιον ἐρρύθμισε τὰς σχέσεις τοῦ ἀτόμου καὶ ἂν τὸ κράτος ἤθελε νὰ μετάσχῃ εἰς ταύτας ἔπρεπε νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὸν νόμον. Ἀλλ' εἰς τὴν ἐνδοκρατικὴν περιοχήν, δηλ. εἰς τὰς εἰδικὰς σχέσεις ἐξουσίας καὶ ὀργανώσεως, τὸ κράτος παρέκαμψε τὸν νόμον, τὸ δίκαιον. Εἰς τὴν

ἐνδοκρατικὴν ταύτην περιοχὴν ἀνῆκεν ὁ νόμος περὶ προϋπολογισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην προβάλλουν αἱ πολιτικαὶ ρίζαι τῆς θεωρίας τοῦ Laband διὰ τὸν νόμον περὶ προϋπολογισμοῦ καὶ ἐξηγεῖται διατί ἡ ἔννοια τοῦ νόμου ὑπῆρξε τὸ ἔπαθλον τῆς νικηφόρου συγκρούσεως τοῦ Βίσμαρκ διὰ τὸν προϋπολογισμὸν ὑπὲρ τοῦ θρόνου τῆς Πρωσσίας (βλ. Heller, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 106). Εἰς τοῦτο συνίστατο ἡ λειτουργία τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, ἡ ὁποία συνεδέθη πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ δικαίου καὶ ἀμφότεραι αἱ ἔννοιαι τοῦ νόμου - τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ - ἀπέβησαν τὸ κριτήριον τῆς νομοθετικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ κοινοβουλίου ἢ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος. Ἐκ τούτων προέκυψαν δύο συνέπειαι: Πρῶτον καθιερώθη ἡ ἀρχὴ τῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ νόμου καὶ βάσει ταύτης διεχωρίσθη ὁ νόμος ἀπὸ τὸ διάταγμα. Οὕτω ὁ οὐσιαστικὸς νόμος ἦτο ταυτοχρόνως καὶ τυπικὸς νόμος ἢ ἠδύνατο νὰ ἐκδοθῇ μόνον κατόπιν εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τυπικοῦ νόμου. Δεύτερον πᾶσα πρᾶξις τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, μὴ θέτουσα κατὰ τὰ ἀνωτέρω οὐσιαστικὸν νόμον ἢ ἐξουσιοδότησιν, ἐθεωρεῖτο ὡς «τυπικὸς ἁπλῶς νόμος» καὶ εἶχε τὴν ἔννοιαν τῆς ὑπερβάσεως τῶν ὁρίων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας. Ἡ ἐν λόγῳ ἔννοια τοῦ τυπικοῦ ἁπλῶς νόμου, ἡ ὁποία μετεφυτεύθη ὑπὸ τοῦ *Σαριπόλου* εἰς τὴν Ἑλλάδα, ἐκρίθη κατάλληλος, διὰ νὰ ἐκλογικεύσῃ καὶ νὰ ἀναβιβάσῃ τὴν περὶ τὸν προϋπολογισμὸν σύγκρουσιν ἀπὸ τὸ πεδίον τῆς πολιτικῆς πάλης εἰς τὴν σφαῖραν τῆς νομικῆς λογικῆς.

Κατὰ τὸν Laband τὸ νομοθετικὸν σῶμα, ὅταν ψηφίζῃ τὸν προϋπολογισμόν, δρᾷ ἐντὸς τῆς περιοχῆς, ἡ ὁποία δὲν τοῦ ἀνήκει, διότι ἐσφετερίσθη ταύτην. Ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ συνταγματικὴ ρητὴ ρύθμισις, ἡ ψήφισις τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀπετέλει ἐσωτερικὴν ὑπόθεσιν τῆς διοικήσεως, κατὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ R. Thoma (βλ. εἰς VVdDSt. 2, 223). Ἐναντίον τῆς ἀπόψεως ταύτης τοῦ Laband ὁ Haenel ἀντέταξε τὴν ἄποψιν ὅτι τὸ κοινοβούλιον, ὅταν ψηφίζῃ τὸν προϋπολογισμόν, κινεῖται ἐντὸς ἰδικῆς του περιοχῆς. Ἡ ἄποψις τοῦ Haenel ἐπιβεβαιοῦται ἱστορικῶς, διότι ἡ ἐπιβολὴ τῶν φόρων ὑπὸ τοῦ κοινοβουλίου δύναται μόνον νὰ νοηθῇ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν σκοπὸν χρησιμοποιήσεώς των βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἀποτελεῖ ἱστορικῶς καὶ λογικῶς τοὐλάχιστον ἀνωμαλίαν νὰ ἐπιβάλλωνται μὲν οἱ φόροι διὰ νόμου τῆς ἀντιπροσωπείας τοῦ λαοῦ καὶ ταυτοχρόνως τὰ ἔσοδα ἐκ τούτων νὰ τίθενται διὰ τοῦ προϋπολογισμοῦ εἰς τὴν πλήρως ἐλευθέραν, δηλ. ἀνεξέλεγκτον διάθεσιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας. Διὰ τοῦτο ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ ὑπὸ τοῦ *Σαριπόλου*, ὡς τυπικοῦ ἁπλῶς νόμου», εἶναι ἱστορικῶς καὶ λογικῶς ἀβάσιμος. (Βλ. Συνταγματικόν, Β' 1923, σελ. 49, 50 καὶ 425 ἑπ.).

Κατὰ τὸν C. Schmitt ἡ ἐπιβολὴ φόρου δὲν ἀνῆκεν ἀρχικῶς εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ νομοθετικοῦ σώματος, ἀλλὰ κατόπιν ἀγώνων περιῆλθεν εἰς τοῦτο. Ἡ ἄποψις αὕτη τοῦ Schmitt ἀποτελεῖ νέον στοιχεῖον εἰς τὸ δημόσιον δίκαιον. (Βλ. Verfassungslehre, σελ. 144).

(Τὸ τέλος εἰς τὸ ἑπόμενον)

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ληπτέα δι' επίλυσιν συλλογικής διαφοράς εργασίας στοιχεία

Διατήρησις εν ισχύϊ καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ Ν.Δ. 4352)1964 τοῦ ἄρθρου 8 Νόμου 4346)1964 περὶ νέας συνθέσεως καὶ ἀνασυγκροτήσεως τῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν ὁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.—Νόμιμος σύνθεσις Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου.—Ἐλευθέρα ἐκ τοῦ Νόμου 3239)1955 ὑπόδειξις μελῶν ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων.—Περίπτωσις διορισμοῦ ἐργοδοτικοῦ μέλους ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ Νομάρχου.—Τεχνικαὶ Σχολαὶ κατὰ Ν.Δ. 3971)1959.—Καθορισμὸς συστήματος ὁμοιβῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν Νόμου 3239)1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας.

Τὸ ἱστορικὸν τῆς ὑποθέσεως, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς:

Τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37) 1964 ἀποφάσεώς του, ἐπέλυσαν τὴν ὑφισταμένην διένεξιν μεταξὺ τῶν α) Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Λειτουργῶν Ἑλλάδος καὶ β) Πανελληνίου Συνδέσμου Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν α) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ β) Ἑνώσεως Ἱδρυτῶν Ἑλληνικῶν Ἰδιωτικῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν, ἀφορώσαν εἰς τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν τῶν τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἀπεφάνθη, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν καθορίζονται βάσει τῶν ὑπὸ τῶν κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν τεθησομένων διὰ τὸ πάσης κατηγορίας διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν δημοσίων τεχνικῶν σχολῶν ὑπομηχανικῶν, βοηθῶν, ἐργοδηγῶν κλπ.

Ἐπὶ ἐφέσεων κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 12)1965 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 24, 701), δι' ἧς ὡρίσθησαν, κατὰ κατηγορίας, τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίου μισθοῦ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως καὶ βαθμίδος (ἐξαιρέσει τῆς ἀνωτάτης) τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν.

Ἀμφοτέρων τῶν ἀποφάσεων τούτων ἐζητήθη ἤδη ἡ ἀκύρωσις.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 826)1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Χ. Παναγιωτόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Λασσαδὰς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Μολφέτας, Γ. Μαγκάκης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Φ. Βεγλερῆς, Σ. Καστρινός

Μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνουσιν εἰς τὴν δίκην διὰ νομοτύπως κατατεθέντος δικογράφου, πρὸς ὑπεράσπισιν τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἡ Ὁμοσπονδία Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Ἑλλάδος καὶ ὁ Πανελλήνιος Σύνδεσμος Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως.

Ἡ πρώτη τῶν ὡς ἄνω προσβαλλομένων πράξεων, ἐνσωματωθεῖσα εἰς τὴν κατόπιν τῶν κατ' αὐτῶν ἀσκηθεισῶν ἐφέσεων ἐκδοθεῖσαν δευτέραν τῶν πράξεων τούτων, ἀπαραδέκτως προσβάλλεται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις, ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα κατὰ τῆς τελευταίας ταύτης πράξεως, νομότυπος δὲ καὶ κατὰ τὰ λοιπὰ οὖσα, τυγχάνει τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα μόνον καθ' ὅσον στρέφεται κατὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4346)1965

ἐκηρύχθη περαιωμένη ἡ θητεία τῶν πάσης φύσεως διοικητικῶν, γνωμοδοτικῶν καὶ ἐλεγκτικῶν συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ τῶν ὑπηρεσιακῶν καὶ πειθαρχικῶν τοιούτων, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὁρισθέντος ὅτι ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεών του, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένων ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, προβαίνει εἰς νέαν σύνθεσιν καὶ ἀνασυγκρότησιν τῶν ὡς ἄνω συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν. Αἱ διατάξεις αὗται διετηρήθησαν ἐν ἰσχύι διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4352)1964 καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 αὐτοῦ περὶ καταργήσεως ἁπάντων τῶν γνωμοδοτικῆς καὶ ἀποφασιστικῆς ἁρμοδιότητος συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν παρὰ δημοσίαις ὑπηρεσίαις κλπ. ἐφαρμοζομένων μόνον ὡς πρὸς τὰ γνωμοδοτικὰ καὶ ἐποπτικὰ συμβούλια τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 4346)1964. Κατὰ συνέπειαν διὰ τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 13 τοῦ νόμου 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.» συλλογικὰ διαιτητικὰ ὄργανα, ἀποφασιστικῆς ἁρμοδιότητος, ἐξηκολούθησαν ἰσχύουσαι αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4346)1964, δυνάμει δὲ τούτων νομίμως ἐξεδόθη, ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου, ἀρξαμένης μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 10ην Ἰουλίου 1964 δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (ἄρθρ. 103 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος), ἡ ὑπ' ἀριθ. 89177)7181 ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1964 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἀνασυνθέσεως τοῦ τρόπου συγκροτήσεως κλπ. τῶν Πρωτοβαθμίων καὶ Δευτεροβαθμίων Διαιτητικῶν Δικαστηρίων» (Φ.Ε.Κ 455)17 Ὀκτωβρίου 1964, τεῦχος Β'), ὁρίσασα ὅτι τῶν Δευτεροβαθμίων Δικαστηρίων μετέχει καὶ ἓν ἐναλλασσόμενον ἐργατικὸν μέλος, ὁριζόμενον, κατὰ περίπτωσιν, ὑπὸ τῆς ἐν διενέξει τριτοβαθμίου ἢ δευτεροβαθμίου ἢ πανελληνίου χαρακτῆρος πρωτοβαθμίου ἐργατικῆς ὀργανώσεως, ὡς τοιοῦτο δὲ μέλος τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διαιτητικοῦ ὀργάνου ὡρίσθη διὰ τὴν προκειμένην ὑπόθεσιν ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει ἐργατικῶν ὀργανώσεων ὁ Κ. Λ., πάντα δὲ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα, ἐν σχέσει πρὸς τὸ κῦρος τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ταγχάνουσιν ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μετασχὼν τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου Κ. Λ. ὡρίσθη ὡς μέλος αὐτοῦ διὰ τὴν συζήτησιν τῆς προκειμένης ὑποθέσεως ὑπὸ μὲν τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, οὗτινος ἐτύγχανε πρόεδρος, τὴν 9.30' μ.μ. ὥραν τῆς 10 Νοεμβρίου 1964, ὑπὸ δὲ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Ἑλλάδος τὴν 11 Νοεμβρίου 1964. Οὗτος, παριστάμενος κατὰ τὴν σχετικὴν συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς πρώτης τῶν ὀργανώσεων τούτων καὶ ὑπογράψας τὴν σχετικὴν πρᾶξιν, εἶχε γνῶσιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διορισμοῦ του ἀπὸ τὴν 10 Νοεμβρίου 1964. Κατὰ συνέπειαν ὁ λόγος ἀκυρώσεως ὅτι ἐν προκειμένῳ παρεβιάσθησαν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 § 1, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ β. δ)γματος τῆς 17)24.8.1955 «περὶ τοῦ τρόπου παραστάσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ἐνώπιον τῶν κατὰ ν. 3239)1955 Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Συλλογικῶν Διαφορῶν Ἐργασίας, λειτουργίας, διεξαγωγῆς τῶν συνεδριάσεων τούτων κλπ», καθ' ἃς ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου προσκαλεῖ τὰ μέλη αὐτοῦ εἰς συνεδρίασιν δι' ἐγγράφου προσκλήσεώς του, ἐπιδιδομένης 24 τοὐλάχιστον ὥρας πρὸ τῆς συνεδριάσεως, διότι ὁ ῥηθεὶς Κ. Λ. ὡρίσθη ὡς μέλος τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς συνεδριάσεως τοῦ συλλογικοῦ ὀργάνου, γενομένην τὴν 9.30' ὥραν τῆς 12 Δεκεμβρίου 1964, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Σκοπὸς τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν συλλογικοῦ ὀργάνου εἶναι ἡ ἐπίλυσις τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διὰ διαιτησίας, ἡ φύσις δὲ τῆς διαιτησίας ἐπάγεται τὴν ἐλευθέραν, ἄνευ περιορισμοῦ τινος ὡς πρὸς τὸν κύκλον τῶν προσώπων ὑπόδειξιν ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει ὀργανώσεων τῶν κατὰ τὴν κρίσιν των καταλλήλων προσώπων, ὅπως ἀντιπροσωπεύσωσι ταύτας καὶ διατυπώσωσι τὰς ἀπόψεις

αὐτῶν (πρβλ. Σ.Ε. 2902)1964), Κατ' ἀκολουθίαν ὁ περὶ κακῆς συνθέσεως τοῦ ὡς ἄνω συλλογικοῦ ὀργάνου λόγος ἀκυρώσεως, ὁ ἐρειδόμενος ἐπὶ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω μετασχών, ὡς ἐναλλασσόμενον ἐργατικὸν μέλος αὐτοῦ, τὸ μὲν εἶχε παραστῇ ὡς ἐκπρόσωπος τῆς ἐν διενέξει ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ὑπαλλήλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας μεσολαβητικὴν προσπάθειαν, ὅσον καὶ κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου συζήτησιν, τὸ δὲ ὑπέγραψε τὴν ἔφεσιν τοῦ Πανελληνίου Συνδέσμου Ἐκπαιδευτικῶν Λειτουργῶν Τεχνικῆς καὶ Ἐπαγγελματικῆς Ἐκπαιδεύσεως, ὡς Πρόεδρος αὐτοῦ, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος κρίνεται.

Ἐν παραγράφῳ ΙΙΙ τῆς ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 89177)7181 ἀπὸ 6 Ὀκτωβρίου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἀνασυνθέσεως τοῦ τρόπου συγκροτήσεως κλπ. τῶν Πρωτοβαθμίων καὶ Δευτεροβαθμίων Διαιτητικῶν Δικαστηρίων» ὁρίζεται, ὅτι «ἐὰν ἡ διένεξις ἀφορᾷ μισθωτοὺς ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων τοῦ Δημοσίου, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τὸ ἐναλλασσόμενον ἐργοδοτικὸν μέλος τῶν Πρωτοβαθμίων καὶ Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ὁρίζει ἑκάστοτε καὶ δι' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, αἰτήσει τοῦ Προέδρου τῶν ἀνωτέρω Δικαστηρίων, ὁ οἰκεῖος Νομάρχης, πλὴν τῆς περιφερείας τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης, εἰς ἣν τοῦτο ὁρίζει ὁ Ὑπουργός, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ ἐποπτεία τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου». Τῆς προκειμένης ὅθεν διενέξεως μὴ ἀφορώσης εἰς μισθωτοὺς ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἀλλὰ εἰς τὸ διδακτικὸν προσωπικὸν τῶν Ἰδιωτικῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν, ὁ περὶ παραβάσεως τῆς ἀνωτέρω διατάξεως λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ὁ μετασχὼν ὡς ἐναλλασσόμενον ἐργοδοτικὸν μέλος τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν συλλογικοῦ διαιτητικοῦ ὀργάνου Α.Μ. δὲν ὡρίσθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἐλέγχεται.

Διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν.δ. 3971)1959 «περὶ τεχνικῆς καὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως κλπ.» ἱδρύθησαν εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας πόλεις Δημόσιαι Τεχνικαὶ Σχολαὶ Τεχνικῶν Βοηθῶν - Ἐργοδηγῶν, ὑπαγόμεναι εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐθνικῆς Παιδείας, διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίσθη, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας δύναται νὰ χορηγῆται εἰς φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα ἡ ἄδεια ἱδρύσεως καὶ λειτουργίας ὁμοίων πρὸς τὰς δημοσίας ἢ ἄλλης εἰδικότητος καὶ βαθμίδος ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, τῶν ὅρων ἱδρύσεως, ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας αὐτῶν, τοῦ χρόνου σπουδῶν, τῶν προγραμμάτων καὶ τῶν προϋποθέσεων ἰσοτιμίας αὐτῶν πρὸς τὰς δημοσίας ἐπαγγελματικὰς καθοριζομένων διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων. Δυνάμει τῆς τελευταίας ταύτης ἐξουσιοδοτήσεως ἐξεδόθη τὸ ὑπ' ἀριθ. 671)1961 β.δ. «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἱδρύσεως, ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν ἰδιωτικῶν ἐπαγγελματικῶν σχολῶν κλπ.», ἐν ἄρθροις 16 καὶ 17 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι ἡ πρόσληψις τοῦ Διευθυντοῦ καὶ τοῦ λοιποῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἰδιωτικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν διενεργεῖται ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου ἑκάστης Σχολῆς δι' ἓν τοὐλάχιστον σχολικὸν ἔτος (ἀρχόμενον τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἑκάστου ἔτους καὶ λῆγον τὴν 31ην Αὐγούστου τοῦ ἑπομένου, συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 103880)5835 ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου 1962 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας (Φ.Ε.Κ. 400)1962 Β'), ἐκδοθείσῃ δυνάμει τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3971)1959) καὶ ὅτι ὁ προσληφθεὶς παρὰ ἰδιωτικῆς τινος ἐπαγγελματικῆς σχολῆς δὲν ἀπολύεται, κατ' ἀρχήν, πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, δι' ὃ προσελήφθη. Ἤδη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπικαλουμένη τὰς διατάξεις ταύτας περὶ προσλήψεως τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἰδιωτικῶν Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν δι' ἓν τοὐλάχιστον ἔτος, κρίνει ὅτι, ἐφ' ὅσον οἱ ἐν διενέξει μισθωτοὶ ὀφείλουν καὶ δικαιοῦνται νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των - ἔστω καὶ μὴ χρησιμοποιουμένας - καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, θὰ ἔδει νὰ καθορισθῇ σύστημα πληρωμῆς αὐτῶν οὐχὶ καθ' ὥραν διδασκαλίας,

ὡς ἐδέχθη ἡ ἀπόφασις τοῦ πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου, ἀλλὰ μηνιαίου μισθοῦ, καταβλητέου δι' ἕκαστον μῆνα τοῦ σχολικοῦ ἔτους. Ἡ κρίσις αὕτη, μὴ παραβιάζουσα κανόνα τινὰ δικαίου, τυγχάνει νόμιμος, μὴ ἀσκούσης ἐπιρροὴν τινα ἐν τούτῳ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἧν ἐπικαλεῖται ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ β.δ. 671)1961 ἀφορᾷ μόνον εἰς τὴν διάρκειαν τῆς προσλήψεως τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ καὶ οὐχὶ καὶ εἰς τὸν τρόπον τῆς ἀμοιβῆς αὐτοῦ, καθ' ὅσον ἡ λῆψις ὑπ' ὄψιν τῆς διαρκείας τῆς προσλήψεως τῶν μισθωτῶν, προκειμένου καθορισμοῦ τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς αὐτῶν, οὐ μόνον δὲν ἀπαγορεύεται, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐπιβάλλεται ὑπὸ τοῦ νόμου, προβλέποντος, μεταξὺ τῶν ληπτέων ὑπ' ὄψιν στοιχείων, διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἀποδοχῶν, καὶ τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας (νόμος 3239)1955, ἄρθρον 15 § 3).

Ἐξ ἄλλου ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καθορισμὸς συστήματος ἀμοιβῆς τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν διὰ μηνιαίου μισθοῦ οὐδαμῶς ἀντίκειται εἰς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 3971)1959, καθ' ἣν «πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ὡρῶν διδασκαλίας τῶν κατὰ τὸ πρόγραμμα μαθημάτων δύνανται νὰ προσλαμβάνωνται δι' ἀποφάσεως τῆς κατωτέρω ὁριζομένης Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἑκάστης Σχολῆς, ὡς καθηγηταί, διδάσκαλοι καὶ τεχνικοὶ ἐκπαιδευταὶ ἐπὶ ὡριαίᾳ ἀντιμισθίᾳ, ὁριζομένῃ δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Παιδείας καὶ Οἰκονομικῶν δημόσιοι ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοὶ ἢ ἰδιῶται», προεχόντως διότι ἡ διάταξις αὕτη, ὡς συνάγεται ἰδίᾳ ἐκ τῆς ἀναφορᾶς αὐτῆς εἰς τὰς κατὰ τὰς ἑπομένας διατάξεις Ἐφορευτικὰς Ἐπιτροπάς, ἀφορᾷ εἰς τὰς διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ αὐτοῦ ν. δ)γματος ἱδρυομένας Δημοσίας Τεχνικὰς Σχολὰς καὶ οὐχὶ καὶ εἰς τὰς κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου δυναμένας νὰ ἱδρυθῶσι Ἰδιωτικὰς Σχολάς. Ἀπορριπτέα ὅθεν ὡς ἀβάσιμα πάντα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενα κρίνονται.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καθώρισε σύστημα ἀμοιβῆς διὰ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἰδιωτικῶν Τεχνικῶν καὶ Ἐπαγγελματικῶν Σχολῶν ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ τοιαύτη ρύθμισις κρίνεται σκόπιμος, πέραν τοῦ ὅτι κατὰ νόμον οἱ ἐν διενέξει μισθωτοὶ ὀφείλουν καὶ δικαιοῦνται νὰ προσφέρωσι τὰς ὑπηρεσίας των καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, διότι, ἐκτὸς τῶν ὡρῶν παραδόσεως, οὗτοι ὑποχρεοῦνται ἄνευ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ λεπτομερῶς ἀναφερομένας προσθέτους ὑπηρεσίας, ὅσον ἀφορᾷ δὲ τὸ ὕψος τοῦ μηνιαίου μισθοῦ αὐτῶν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τοῦτο θὰ ἔδει νὰ καθορισθῇ εἰς τρόπον ὥστε ἡ ἐξ αὐτοῦ προκύπτουσα διὰ τὰς σχολὰς δωδεκάμηνος δαπάνη νὰ εὑρίσκηται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς προκαλουμένης εἰς τὰς Δημοσίας Σχολάς, δεδομένου ὅτι ἀνάλογοι εἶναι αἱ οἰκονομικαὶ συνθῆκαι λειτουργίας τῶν Ἰδιωτικῶν καὶ Δημοσίων Σχολῶν, ὡς ἐπίσης τὸ εἶδος καὶ ἡ φύσις τῶν ὑπὸ τῶν καθηγητῶν παρεχομένων εἰς αὐτὰς ὑπηρεσιῶν. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀπόφασις αὕτη προσηκόντως ἠτιολογημένη παρίσταται, ἐφ' ὅσον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τό τε εἶδος τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὴν ἐπιβάρυνσιν, ἥτις ἤθελε προκύψει διὰ τὰς Ἰδιωτικὰς Τεχνικὰς Σχολὰς ἐκ τῆς θεσπιζομένης ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα τυγχάνουσιν ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

Ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου δὲν προκύπτει, ὅτι ὑφίσταται πλάνη περὶ τὰ πράγματα τοῦ ἐκδόντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν διαιτητικοῦ ὀργάνου, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ἀναφερομένας ὡς προσφερομένας ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν προσθέτους ὑπηρεσίας. Ἐξ ἄλλου τὸ συλλογικὸν τοῦτο ὄργανον οὐδαμῶς ὑπεχρεοῦτο, ὅπως δεχθῇ τὸ ὑποβληθὲν αἴτημα περὶ διενεργείας αὐτοψίας καὶ πραγματογνωμοσύνης πρὸς διακρίβωσιν τῆς οἰκονομικῆς ἀντοχῆς τῶν Ἰδιωτικῶν Τεχνικῶν Σχολῶν, καθ' ὅσον, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 11 § 2 καὶ 13 § 6 τοῦ ν.δ. 3239)1955, ἡ διενέργεια αὐτοψίας καὶ πραγματογνωμοσύνης εἶναι δυνητικὴ διὰ τὰ διαιτητικὰ ὄργανα. Ἀπορριπτέοι ὅθεν ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν οἱ τὰ ἐναντία προβάλλοντες λόγοι ἀκυρώσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΕΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΡΙ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ

Διακρίσεις τριετούς καὶ κοινῆς παραγραφῆς

Καθιέρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Νόμου 517)1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐπὶ ἐργατῶν θαλάσσης, βραχυπροθέσμου τριετοῦς παραγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ Νόμου τούτου ἀξιώσεων μόνον ἐὰν ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὸ ἀτύχημα ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ ἐξεπληρώθησαν αἱ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 10.—Ἰσχύς ἄλλως τῆς κοινῆς παραγραφῆς καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου δὲν ἦτο δυνατή, ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), ἐλλειπούσης τότε τῆς ἀνωτέρω προϋποθέσεως τοῦ Νόμου.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 4679)1963 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν διαδικασίαν ἐκδικάσεως τῶν ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀπαιτήσεων (ΕΕΔ 24, 473).

Ὑπὸ τὸ δεδομένον ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 551)1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν θαλάσσης (*Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ναυτεργατικὸν Δίκαιον, σελ. 123, Α.Π. 72)1960, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 19, 335, Α.Π. 424)1963, εἰσηγητὴς *Α. Κωστήρης*, ΕΕΔ 22, 1055) προέκυψε τὸ ζήτημα ποῖος ὁ χρόνος παραγραφῆς τῆς προκειμένης ἀπαιτήσεως ὑπὸ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 551)1915.

Τὸ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διὰ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεώς του (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Πειραιῶς 2562)1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κώστας*, ΕΕΔ 17, 1035) εἶχεν ἐφαρμόσει διὰ τῆς ἐν αὐτῇ συλλογιστικῆς τὴν τριετῆ παραγραφήν.

Ἀντίθετος ὅμως εἶναι ἡ γνώμη τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 166)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμον*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ι. Χατζηδάκης*
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Μ. Καλλιμασιᾶς, Α. Παπαγγελόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 551 τοῦ 1914 «περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχημάτων ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», ὡς ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀπὸ 26.7.1920 β.δ., ἥτις ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἐργατῶν θαλάσσης μετὰ τὴν διὰ τοῦ νόμου 2193 τοῦ 1920 κατάργησιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἰδίου τούτου νόμου καὶ διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ., ὁριζούσης ὅτι πᾶσα ἐκ τοῦ νόμου ταύτου ἀξίωσις παραγράφεται μετὰ τριετίαν ἀπὸ τοῦ ἀτυχήματος, ἀπέναντι δμως ἐργοδότου, μὴ συμμορφωθέντος πρὸς τὸ ἄρθρον 10, χωρεῖ μόνον ἡ κοινὴ παραγραφή, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς καθιερουμένη βραχυπρόθεσμος τριετὴς παραγραφὴ χωρεῖ μόνον ὁσάκις ἐξεπληρώθη ἡ ἐπιβαλλομένη ἐπιτακτικὴ προϋπόθεσις τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ ἄρθρου 10, ἤτοι τῆς δηλώσεως παρ' αὐτοῦ τοῦ ἀτυχήματος ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκπληρώσεως τῶν λοιπῶν ἐπιβαλλομένων αὐτῷ ὑποχρεώσεων. Ἐν μὴ ἐκπληρώσει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν ἐν ἄρθρῳ 10 ὁριζομένων καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσίς των δὲν ἦτο δυνατή, ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ), τότε, ἐλλειπούσης τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀπαιτουμένης προϋποθέσεως διὰ τὴν τριετῆ παραγραφήν, δὲν ἰσχύει αὕτη, ἀλλ' ἡ κοινὴ τοιαύτη. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπαίτησις τῆς ἀναιρεσειούσης - ἐναγούσης ὑπέκυψεν εἰς τὴν ἀνωτέρω τριετῆ παραγραφήν, παρ' ὅτι αἱ ἀναιρεσίβλητοι ἐναγόμεναι δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 551 τοῦ 1914, διότι ἡ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΤΡΟΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΩΣ ΜΙΣΘΟΣ ΤΟΥ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥ

Έκπτωσις αὐτῶν ἐκ τοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργατρίας

Γενική ἀρχή, συναγομένη ἐκ τοῦ ἄρθρου 648, ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἄρθρα 653, 662 καί 663 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Μισθός, καταβλητέος εἰς τόν ἐργαζόμενον, εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει εἰς ἄλλου εἴδους παροχήν, οἷον τροφῆς ἤ κατοικίας, τότε ὅμως μόνον χαρακτηριζομένων ὡς μισθοῦ, ὅταν ἡ παροχή τούτων γίνεται χάριν καί ἕνεκα τῆς ὑπό τοῦ ἐργαζομένου παρεχομένης ἐργασίας ὡς ἀντιπαροχή καί ὄχι καί διά τήν πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἤ ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου.—Κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργατρίας.—Ἐκπτώσεις ἐξ αὐτοῦ ἀντιτίμου τροφῆς καί κατοικίας.

Τά ἡμερομίσθια τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν καί ἐργατριῶν καθορίζονται ἑκάστοτε ὑπό τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (ἰσχύουσα ἤδη ἡ ἀπό 14 Δεκεμβρίου 1965, ΕΕΔ 25, 67).

Ταῦτα ἀποτελοῦν ἡμερομίσθια ἀσφαλείας (καί κατά τήν ἔκφρασιν τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας), οὐδείς δέ μισθωτός δύναται νά ἀμείβηται διά μικροτέρου τούτων ποσοῦ. (Ἴδετε καί σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 104).

Περαιτέρω, ἐφ' ὅσον ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλέπεται καί παροχή τροφῆς, ἐκπίπτεται ἐκ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ποσοστόν 15 ο/ο κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 27316/1954 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 18, 440), ἡ ὁποία ἰσχύει κατ' ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239/1655, καί ἐφ' ὅσον ὁ ἐργοδότης παρέχει συμβατικῶς καί ἄλλας, ἐκτός τοῦ μισθοῦ, παροχάς, δύναται κατά ὅρον τῆς ἀπό 1ης Δεκεμβρίου 1947 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 6, 732) νά προβαίνῃ εἰς τάς ἐν αὐτῇ ἐκπτώσεις.

Προϋποτίθεται ὅμως, ὡς καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ἐπικυρώσασα τήν ὑπ' ἀριθ. 812/1965 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Λαμίας, ὅτι αἱ παροχαί εἰς εἶδος χορηγοῦνται ὡς ἀντάλλαγμα τῆς παροχῆς ἐργασίας κατά τήν σχετικήν συμφωνίαν. (Ἴδετε καί Α.Π. 246/1963, εἰσηγητής *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 22, 999).

Σημειοῦται, ὅτι καί κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 14 § 4 τοῦ νόμου 3796/1957 ἡ χορηγουμένη οἴκησις καί τροφή εἰς τό νοσηλευτικόν προσωπικόν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου δέν ἀποτελεῖ μισθόν ἤ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλά παρέχεται πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων (Ἴδετε καί Α.Π. 512/1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 33), ἡ διάταξις δέ αὕτη ἀναφέρεται εἰς τά κατά τό ἄρθρον 108 Ἀστικοῦ Κώδικος Ἱδρύματα καί δέν ἔχει ἐφαρμογήν ἐπί κλινικῶν (Α.Π. 460/1960, εἰσηγητής *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 19, 1378).

Ἀρείου Πάγου 163/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Κρυστάλλης, Θ. Σοδλης

Ναί μέν κατά γενικήν ἀρχήν, συναγομένην ἐκ τοῦ ἄρθρου 648, ἐν συνδυασμῷ πρός τά ἄρθρα 653, 662 καί 663 Α.Κ., ἐπί μισθώσεως ἐργασίας ὁ συμφωνηθείς ἤ εἰθισμένος μισθός, ὃν ὑποχρεοῦται, κατά τά ἄρθρα 648 καί 653 Α.Κ., νά καταβάλῃ ὁ ἐργοδότης εἰς τόν ἐργαζόμενον, δύναται νά συνίσταται εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε ἐν ὅλῳ ἤ ἐν μέρει εἰς ἄλλου εἴδους παροχήν, οἷον τροφῆς ἤ κατοικίας, πλήν τότε μόνον ἡ

συμμόρφωσίς των πρός αὐτούς ἦτο ἀδύνατος, λόγῳ τοῦ ὅτι τό ἀτύχημα ἔλαβε χώραν εἰς τό ἐξωτερικόν καί δέν ὑπῆρχεν Εἰρηνοδίκης εἰς τήν περιφέρειαν τῆς ἐπελεύσεώς του, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας διατάξεις καί κατέστησεν ἀναιρετέαν τήν ἀνωτέρω ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικ. καί τόν βάσιμον περί τούτου σχετικόν λόγον ἀναιρέσεως.

πρὸς τὸν ἐργαζόμενον παροχὴ ἄλλου εἴδους καὶ εἰδικώτερον τροφῆς ἢ καὶ κατοικίας δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς «μισθὸς» ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἄνω ἄρθρων 648 καὶ 653 Α.Κ., ὅταν γίνεται χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παρεχομένης ἐργασίας ὡς ἀντιπαροχή, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν γίνεται πρὸς πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὁπότε οὐδαμῶς ὑπολογίζεται εἰς τὸν καταβλητέον κατὰ νόμον μισθόν. Ταῦτα κρατοῦν ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου ἢ ἐργαζομένου ἀδιακρίτως ἰδιότητος, ἐκτὸς ἐὰν ὁρίζεται εἰδικῶς ἄλλως διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ ὑπὸ διατάξεως νόμου ἢ θέσιν νόμου ἐπεχούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, ἤδη ἀναιρεσίβλητος, τὴν 15 Ἰουνίου 1961, ὅτε εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας της (ἐγεννήθη τὴν 1.5.1955) προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων ἐναγομένων εἰς τὴν ἐν Λαμίᾳ χειρουργικὴν κλινικὴν αὐτῶν ὡς νοσοκόμος καὶ προσέφερε τὴν ὡς νοσοκόμου ἐργασίαν της μέχρι τῆς 25 Μαΐου 1964, ὡς μισθὸν δὲ ἐλάμβανε δραχμὰς ὀκτακοσίας μηνιαίως, κατώκει δὲ καὶ ἐσιτίζετο ἐν τῇ κλινικῇ. Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ἀποφάσεώς του (ἰδίᾳ τῆς τετάρτης αἰτιολογίας), ὅτι ἡ παροχὴ τροφῆς καὶ κατοικίας ἐγίνετο ὑπὸ τῶν ἀναιρεσειόντων οὐχὶ δυνάμει εἰδικῆς συμφωνίας ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλὰ διὰ τὴν καλλιτέραν διεξαγωγὴν τῆς εἰς τὴν κλινικὴν των ἐργασίας ταύτης, τῆς ὁποίας ἡ φύσις ἐπέβαλε τὰς ὡς ἄνω παροχάς των. Μετὰ ταῦτα τὸ Πρωτοδικεῖον, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἀποφανθὲν ὅτι οἱ ἀναιρεσείοντες δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ ἀφαιρέσουν τὸ ἀντίτιμον τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτῶν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, ἀνειδίκευτον - ὡς ἐδέχθη - ἐργάτριαν, τροφῆς καὶ κατοικίας ἐκ τοῦ εἰς ταύτην καταβλητέου ἐλαχίστου ἡμερομισθίου, συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας - κατὰ τὸν κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρόνον - ἐθνικὰς γενικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας α) τῆς 30 Αὐγούστου 1960 (Φ.Ε.Κ. 637)1960, Κώδ. ΝοΒ 8, 764), ὑ. ἀ. 58200)11680)1960, β) τῆς 1 Ἰουνίου 1962, (Φ.Ε.Κ. 205)1962, ΕΕΔ 21, 765), ὑ.ἀ. 46294)2923)1962 καὶ γ) τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 10) 1964 (Φ.Ε.Κ. Β' 145)1964, ΕΕΔ 24, 565, ὑ.ἀ. 33182)1998)1964) καὶ ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, δεχθὲν ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ κατὰ τὸ αἴτημά της περὶ ἐπιδικάσεως εἰς αὐτὴν διαφορᾶς μεταξὺ καταβλητέου κατὰ τὰς ὡς ἄνω συλλογικὰς συμβάσεις καὶ καταβληθέντος εἰς αὐτὴν μισθοῦ, ἀνερχομένου εἰς δραχμὰς 800, τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 648 653, 662 καὶ 663 Α.Κ. καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ εἰδικώτερον οὐδὲ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 ν. 3766)1957 καὶ 14 § 4 ν. 3796)1957 ἢ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 199)1936 ἢ συλλογικῆς τινος συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239) 1955, τὸ δὲ καὶ διέλαβεν εἰς τὴν ἀπόφασίν του ἐπαρκεῖς, σαφεῖς καὶ μὴ περιεχούσας ἀντίφασίν τινα αἰτιολογίας καὶ εἶναι ἀπορριπτέοι ἀμφότεροι οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἀναιρέσεως.

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΕΥΔΟΚΙΜΟΥ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΚΑΤΑ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΝ ΤΡΑΠΕΖΗΣ

Έννοια άρθρων 371 και 201 Αστικού Κώδικος

Υπαρξις αοριστίας παροχής, κατ' άρθρον 371 Αστικού Κώδικος, όταν, κατά την θέλησιν των συμβαλλομένων, το περιεχόμενον της παροχής του ενός ή και αμφοτέρων τούτων δεν προσδιωρίσθη πλήρως εν τη συμβάσει, ο δε προσδιορισμός συνεφωνήθη να γίνη μεταγενεστέρως υπό του ενός των συμβαλλομένων ή τρίτου.—Αναβλητική αίρεσις κατά την έννοιαν του άρθρου 201 Αστικού Κώδικος.—Θεώρησις, κατ' άρθρον 207 Αστικού Κώδικος, ως πληρωθείσης της αιρέσεως, αν η πλήρωσις αύτης παρεκωλύθη εναντίον της καλής πίστεως, ως και όταν η εξενεχθείσα κρίσις, ελεγκτέα δε υπό του Δικαστηρίου, είναι καταφώρως άδικος.—Παροχή επιδόματος εύδοκίμου υπηρεσίας εις υπαλλήλους Τραπέζης της Ελλάδος.

Το ανακύψαν εν προκειμένω νομικόν ζήτημα, κατ' απομάκρυνσιν της προηγουμένης νομολογίας του Αρείου Πάγου, προς την οποίαν συνεμορφούντο τα Δικαστήρια της ουσίας (ίδετε ΕΕΔ 25, 80), έλυθη ήδη διαφόρως προς τα πρότερον δεκτά γινόμενα υπό της υπ' αριθ. 550)1965 αποφάσεως της Ολομελείας του Αρείου Πάγου (εισηγητής *Λ. Κανελλάκος*, ΕΕΔ 25, 81, εφ' ής σχόλιον *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 25, 80 επ.) και την γνώμην ταύτης άπηχεί ήδη η κατωτέρω απόφασις του Β' Τμήματος του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας ανηρέθη η υπ' αριθ. 1698)1964 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Σύμφωνος προς ταύτα είναι και η Α.Π. 188) 1966 Β' Τμήματος (εισηγητής *Δ. Κοκύρης*), η οποία έδωκε την αυτήν λύσιν, εφαρμόσασα, εις την περίπτωσίν της, κατ' άρθρον 24 του Εισαγωγικού του Αστικού Κώδικος Νόμου τας προϊσχυούσας αυτού διατάξεις του Βυζαντινορωμαϊκού Δικαίου (ν. 24 πρ. Π (19.2), 24 Π (20.1) ν. 3 Κ (5.1), ν. 3 Κ (5.1) 83 Β (29.1) ν. 1 § 1 Π. (31.) 1 Β. (44.2), καθ' ας αοριστία παροχής υφίσταται, όταν, κατά την θέλησιν των συμβαλλομένων, το περιεχόμενον της παροχής του ενός ή και αμφοτέρων τούτων δεν προσδιωρίσθη πλήρως εν τη συμβάσει κατ' έκτασιν, χρόνον, τόπον ή τρόπον καταβολής ή κατ' άλλα στοιχεία ταύτης, ο δε προσδιορισμός τούτων συνεφωνήθη να γίνη μεταγενεστέρως υπό του ενός των συμβαλλομένων ή υπό τρίτου, ενώ, εξ άλλου, κατά τας διατάξεις του ιδίου Δικαίου, επί συμβάσεως υπό αναβλητικήν αίρεσιν η αίρεσις δεν συναρτάται προς την παροχήν καθ' εαυτήν, αλλά δι' αυτής το αποτέλεσμα της συμβάσεως, τουτέστιν η σύστασις της ενοχής, ήρτηται εν όλω ή εν μέρει εκ γεγονότος μέλλοντος και αβεβαίου προ της επελεύσεως του, το οποίον δύναται να συνίσταται εις πράξιν ή παράλειψιν του οφειλέτου, ότε είναι ζήτημα ερμηνείας της συμβάσεως, εάν η ενέργεια του οφειλέτου αφέθη εις την απόλυτον εξουσίαν ή την δυναμένην να ελεγχθή κρίσιν αυτού.

Εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν έχουσι πλήρη εφαρμογήν αι διατάξεις των ν. 161 Π (20.17) 161 Β (2.3), ν. 24 Π (35.1), ν. 38 Π (40.7), καθ' ας η αίρεσις λογίζεται πληρωθείσα, εάν η πλήρωσις αύτης παρεκωλύθη εναντίον της καλής πίστεως υπ' εκείνου, όστις θα εζημιούτο εκ της πληρώσεως αύτης.

Αρείου Πάγου 161)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Ι. Πασσιάς, Ι. Παπέλης

Ως σαφώς συνάγεται εκ του άρθρου 371 Α.Κ., ορίζοντος ότι η κρίσις του έχοντος δικαίωμα προσδιορισμού της παροχής συμβαλλομένου ή τρίτου θεωρείται εν αμφιβολία, ότι πρέπει να είναι δικαία, άλλως ο προσδιορισμός ούτος γίνεται υπό του δικαστηρίου, αοριστία παροχής υφίσταται, όταν, κατά την θέλησιν των συμβαλλομένων, το περιεχόμενον της παροχής του ενός ή και αμφοτέρων τούτων δεν προσδιωρίσθη πλήρως εν τη συμβάσει κατ' έκτασιν, χρόνον, τόπον ή τρόπον καταβολής ή κατ' άλλα στοιχεία ταύτης, ο δε προσδιορισμός ούτος συνεφωνήθη να γίνη μεταγενεστέρως υπό του ενός των συμβαλλομένων ή τρίτου. Κατά δε την έννοιαν του άρθρου 201 Α.Κ. η αναβλητική αίρεσις δεν συναρτάται προς την παροχήν καθ' εαυτήν, αλλά δι' αυτής το αποτέλεσμα της δικαιοπραξίας, η σύστασις τουτέστι της ενοχής, ήρτηται εν όλω ή εν μέρει εκ γεγονότος μέλλοντος και αβεβαίου

πρὸ τῆς ἐπελεύσεώς του καὶ τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συνίσταται εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου, ὅτε εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ δὲ ταύτῃ περιπτώσει ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἂν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δὲ κρίσις τοῦ ὑποχρέου, εἶναι καταφώρως ἄδικος. Τοιαύτη ὑπὸ αἵρεσιν δικαιοπραξία εἶναι καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τινὸς τῶν ὀργάνων του. Ἐπὶ τῆς δικαιοπραξίας ταύτης δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς ἀρχαὶ τοῦ Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ἐδέξατο, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι κατὰ τὸν μὴ ἐπέχοντα ἰσχὺν νόμου ὀργανισμὸν τῆς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ κανονισμὸν τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης (Ἑλλάδος), οὗτινος τοὺς ὅρους ἀπεδέχθη ἡ ἀναιρεσίβλητος διὰ συμβάσεως, προβλέπονται διὰ τοὺς εὐδοκίμως ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους πέντε προσαυξήσεις, αἵτινες, προκειμένου περὶ τῶν κατεχόντων τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ, χορηγοῦνται ἀνὰ διετίαν καὶ ἀνέρχονται εἰς 15 ο/ο ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, πλὴν τῆς πρώτης, ἀνερχομένης εἰς 20 ο/ο. Κατὰ τὸν ἰσχύν συμβάσεως ἐπίσης ἐπέχοντα γενικὸν κανονισμὸν τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ τὸν εἰδικὸν κανονισμὸν συντάξεως φύλλων ποιότητος τῶν αὐτῶν ὑπαλλήλων, οὗτοι, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπιδόσεώς των ἐν γένει, χαρακτηρίζονται καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν, κατὰ κανόνα προϊσταμένων των, ὡς ἐξαίρετοι, λίαν ἐπαρκεῖς, σχεδὸν ἐπαρκεῖς καὶ ἀνεπαρκεῖς. Αἱ προσαυξήσεις χορηγοῦνται ὑποχρεωτικῶς εἰς τοὺς εὐδοκίμως ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους, οἱοι θεωροῦνται οἱ χαρακτηρισθέντες ἐπαρκεῖς, λίαν ἐπαρκεῖς καὶ ἐξαίρετοι, ἐνῷ οἱ χαρακτηρισθέντες ὡς σχεδὸν ἐπαρκεῖς ἢ ἀνεπαρκεῖς, θεωρούμενοι ὡς μὴ εὐδοκίμως ὑπηρετοῦντες, δὲν δικαιοῦνται προσαυξήσεως. Ἡ περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας κρίσις τοῦ Διοικητοῦ, ὄντος ὀργάνου τῆς ἀναιρεσειούσης, νομικοῦ προσώπου ἰδιωτικοῦ δικαίου, πρέπει νὰ εἶναι δικαία.

Ἡ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεῖσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀναιρεσειούσης τὴν 1.4.1946 ὡς καταμετρήτρια καὶ προαχθεῖσα τὴν 1.7.1954 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ, ἔλαβε μόνον τὴν πρώτην ἐξ 20ο/ο προσαύξησιν τὴν 20.9.1956 καὶ οὐδεμίαν ἄλλην, μολονότι συνεπλήρωσεν ἐφεξῆς τρεῖς διετίας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, διότι ἐκρίθη παρὰ τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀποδεχθέντος τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, ὅτι ἡ ὑπηρεσία της δὲν εἶναι εὐδόκιμος.

Κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸν νόμον τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν ὑπόκειται σύμβασις μισθώσεως ἐργασίας, δι' ἧς ἡ παροχὴ ἑκατέρου τῶν μερῶν ὡρίσθη πλήρης καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τούτου καθ' ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς δὲ ἐλεγκτήν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης. Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεχθὲν ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι κατὰ τὴν σύμβασιν ἀόριστος καὶ, καθ' ὑποκατάστασιν τῆς ἑαυτοῦ κρίσεως περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὴν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, κρῖναν ὡς ἁπλῶς μὴ δικαίαν τὴν ἀπόφασιν αὐτοῦ ὅτι ἐκείνη δὲν ἐδικαιοῦτο τῶν προσαυξήσεων μισθοῦ, ἀντὶ νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ παροχὴ τούτων ἢ ἂν ἐματαιώθη ἡ αἵρεσις αὕτη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπὸ τῆς ὑποχρέου, κατὰ τὰ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως, ἐσφαλμένως ὑπήγαγε τὰ πραγματικὰ περιστατικὰ εἰς τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Απόλυσις μισθωτών εξ οικονομικοτεχνικών λόγων

Άσκησις του δικαιώματος του εργοδότου εν τη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας καθ' υπέρβασιν των υπό του άρθρου 281 Αστικού Κώδικος τιθεμένων κριτηρίων.—Συνέπεια η ακυρότης της καταγγελίας, συνεχιζομένης της εργασιακής συμβάσεως, με συνέπειον την υποχρέωσιν του υπερημέρου εργοδότου προς πληρωμήν των μισθών.— Περίπτωσις απολύσεως μισθωτού εξ οικονομικοτεχνικών λόγων.

Έρχεται ή κατωτέρω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος μετά την υπ' άριθ. 620)1965 απόφασιν του Β' Πολιτικού Τμήματος (εισηγητής *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 25, 147), προς την γνώμην της οποίας συνεφώνησε και αύτη, εν συνεχεία και άλλων επί του θέματος όμοίων αποφάσεων του Αρείου Πάγου. (Ίδετε και Α.Π. 160)1965, εισηγητής *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 24, 527, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί παραπομπαί).

Η εν λόγω απόφασις του Γ' Πολιτικού Τμήματος δεν επαναλαμβάνει το εν τη αποφάσει του Β' Τμήματος ότι ή παράβασις της διατάξεως του άρθρου 281 Α.Κ. επάγεται απόλυτον ακυρότητα (περί του οποίου ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 25, 146 επ.), από της γνώμης της οποίας απέστη και ή νεωτέρα Α.Π. 54)1966 (εισηγητής *Δ. Κακούρης*, ΕΕΔ 25, 333, ένθα σημειώσεις μας), δεχθείσα ότι ή ακυρότης είναι σχετική.

Αρείου Πάγου 201)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Κ. Ζαχαρής*

Δικηγόροι οι κ.κ. Α. Χατζηδίνας, Γ. Κουμάντος

Και το Τμήμα τούτο σύμφωνον έχει την γνώμην προς την δια της αναιρετικής αποφάσεως εξευρεχθείσαν επί της ερμηνείας και εφαρμογής διατάξεων ουσιαστικού νόμου, ήτις απετέλεσε την προϋπόθεσιν της αποδοχής υπό του αναιρετικού Τμήματος της αιτήσεως περί αναιρέσεως της ειρημένης αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών, ήτοι ότι ή άσκησις του δικαιώματος του εργοδότου εν τη καταγγελία της συμβάσεως εργασίας του εργαζομένου, καθ' υπέρβασιν των υπό του άρθρου 281 Α.Κ. τιθεμένων κριτηρίων γενομένη, επάγεται ακυρότητα της καταγγελίας (άρθρον 174 Α.Κ.), συνεχιζομένης της εργασιακής συμβάσεως, με συνέπειαν την υποχρέωσιν του υπερημέρου καταστάντος εργοδότου προς πληρωμήν των μισθών (άρθρον 656 Α.Κ.). Ειδικώτερον δε ότι εις ην περίπτωσιν ούτος εξ οικονομικοτεχνικών λόγων άγεται εις κατάργησιν θέσεώς τινος, προς τον σκοπόν διαρθρώσεως των Υπηρεσιών της επιχειρήσεώς του, ίνα μή ή τυχόν δια καταγγελίας απόλυσις του κατέχοντος την θέσιν ταύτην παρίσταται καταχρηστική, δέον να γίνεται κατά τρόπον, όν προσδιορίζει και ο επιδιωκόμενος υπό του μισθωτού τούτου σκοπός του δια της εργασίας βιοπορισμού εντός των πλαισίων των χρηστών συναλλακτικών ηθών, κρινομένων, εν εκτιμήσει των τυχόν συγκρουομένων συμφερόντων εργοδότου και εργαζομένου, υπερτέρων των συμφερόντων του τελευταίου εις την διατήρησιν της εργασίας, εφ' όσον αύτη συμβιβάζεται προς τας κρατούσας εν τη επιχειρήσει συνθήκας.

Επανερχομένων των διαδίκων, μετά την εν μέρει αναίρεσιν της ως είρηται αποφάσεως, εις την προ ταύτης κατάστασιν (άρθρον 832 Πολ. Δικ.), δέον να ερευνηθή περαιτέρω ή νομοτύπως και εμπροθέσμως ασκηθείσα έφεσις του ενάγοντος κατά της υπ' άριθ. 6165)1964 αποφάσεως του κατά την διαδικασίαν του κωδικοποιηθέντος νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών.

Δια του δικογράφου της ενδίκου αγωγής του, ως δια της έφέσεως και των υποβληθεισών προτάσεων παραδεκτώς πληρέ-

---

περιεχομένου διατάξεις και αναιρετέαν κατέστησε την απόφασίν του κατά το άρθρον 807 εδ. 17 της Πολ. Δικονομίας και κατά τον βάσιμον περί τούτου πρώτον λόγον αναιρέσεως.

στερον ἀναπτύσσονται τὰ ἐμμέσως καὶ σιωπηρῶς ἐν αὐτῷ ἐπικαλούμενα περιστατικά, προέβαλεν ἐπικουρικῶς ὁ ἐνάγων νόμῳ βάσιμον, κατὰ τὰ προειρημένα, λόγον ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας του, συνιστάμενον εἰς τὸ ὅτι προέβη εἰς ταύτην ὁ ἐναγόμενος ἐφεσίβλητος, μολονότι, καθ' ὃν χρόνον ἔλαβεν αὐτὴ χώραν, ἦτο κενὴ ἡ θέσις τοῦ προϊσταμένου τῶν οἰκονομικῶν του ὑπηρεσιῶν, δι' ἣν, ἰσότιμον οὖσαν πρὸς τὴν καταργηθεῖσαν, ἐξ ἧς ἀπελύθη, ἦτο οὗτος (ἐνάγων) κατάλληλος νὰ τοποθετηθῇ, ἔχων συμφέρον λόγῳ τῶν οἰκογενειακῶν του ἀναγκῶν, εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τόσον ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ, ὅσον καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δ.Σ. ὡς αὗται ἐκτίθενται εἰς τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα νόμιμα ἀντίγραφα τῶν σχετικῶν πρακτικῶν συζητήσεως καὶ συμβολαιογραφικῶν πράξεων, ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων λοιπῶν ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐβεβαιώθη μέν, ὅτι πράγματι τὴν 30 Ἰουνίου 1964, ὅτε ἀπελύθη ὁ ἐνάγων, ἦτο κενὴ ἡ ὡς ἄνω θέσις τοῦ προϊσταμένου τῶν οἰκονομικῶν ὑπηρεσιῶν, δὲν ἐβεβαιώθη ὅμως παραλλήλως, ὅτι οὗτος (ἐνάγων) ἦτο κατάλληλος διὰ τὴν κατάληψιν αὐτῆς, ἀσθενῶν ὅλως περὶ τοῦ γεγονότος τούτου προκυψάντων τεκμηρίων ἐκ τῶν ὡς εἴρηται ἀποδείξεων καὶ εἰδικώτερον ἐκ τῆς βεβαιωθείσης μακροχρονίου εὐδοκίμου εἰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις καὶ Ὀργανισμοὺς προϋπηρεσίας του καὶ τῆς ἐπὶ δίμηνον κατὰ τὸ ἔτος 1962 προσωρινῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀναπληρώσεως τοῦ ἐπ' ἀδείᾳ ἀπουσιάσαντος κατόχου της. Ἐβεβαιώθη ὅτι, καίτοι δὲν εἶχε συμπληρωθῇ ἡ θέσις αὕτη κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀρχικῆς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος (1.2.1959), ἐν τούτοις οὗτος ἐκρίθη κατάλληλος δι' ὑποδεεστέραν ταύτης, ὡς προκύπτει ἐξ ἀποσπάσματος πρακτικῶν συνεδριάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ 30.1.1959. Ἐπὶ πλέον μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἐφ' ἅπαξ ἀναπλήρωσιν τοῦ κατόχου της ὑπ' αὐτοῦ (ἐνάγοντος) διὰ τῆς εἰς ἀνύποπτον ἐποχὴν ληφθείσης ἀπὸ 22.7.1963 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν ἀρχικὴν σύνθεσίν του ὡρίσθη ἀναπληρωτής του διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον ἕτερος ὑπάλληλος τοῦ ἐναγομένου καὶ οὐχὶ ὁ ἐνάγων, γεγονός, τὸ ὁποῖον ὑποδηλοῖ, ὅτι ἡ προηγουμένη ὑπὸ τούτου ἀναπλήρωσις δὲν ὑπῆρξεν ἱκανοποιητική. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα, συνδυαζόμενα πρὸς τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 187 ἀπὸ 27.3.1961 ἔγγραφον τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ ἐναγομένου, δι' οὗ καθίσταται γνωστὴ εἰς τὸν Πρόεδρον τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἡ ὑπαιτιότητι τοῦ ἐναγομένου δημιουργηθεῖσα ἀπαράδεκτος κατάστασις καὶ προτείνεται, λόγῳ ἀνεπαρκείας τῆς δικαιοδοσίας τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, ὅπως καλάσῃ τὰ διαπιστωθέντα παραπτώματα νὰ «παραπεμφθῇ ἡ ὅλη ὑπόθεσις εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον πρὸς λῆψιν τῶν ἀναγκαίων μέτρων», εἶναι δηλωτικὰ ἀνικανότητος τούτου ὅπως καταλάβῃ τὴν κενωθεῖσαν θέσιν τοῦ προϊσταμένου τῆς ὡς ἄνω νευραλγικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐξασθενίζουν τὰς προκυπτούσας ἀντιθέτους βεβαιώσεις ἐκ τῶν προμνησθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων καὶ τῶν ἐμφαινόντων ἀποδοτικότητα αὐτοῦ εἰς τὴν ἣν κατεῖχε μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του θέσιν. Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως ἐπιβληθῇ, συνῳδὰ τοῖς ἄρθροις 378 καὶ 379 Πολ. Δικονομίας, ἀπαλλακτικὸς ὅρκος περὶ τοῦ ὡς ἄνω γεγονότος εἰς τὸν ἐναγόμενον, ἀπορριπτομένης, ἐν περιπτώσει δόσεώς του, τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως. Εἰς ἣν ὅμως περίπτωσιν δὲν ἤθελε δοθῇ ὁ ὅρκος οὗτος, ἐν ὄψει τῶν προειρημένων καὶ τοῦ βεβαιωθέν-

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΣΤΙΚΗ ΚΥΡΩΣΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΠΙ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Έφαρμογή άρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020)1959

Καθιέρωσις διά τοῦ ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020)1959 εἰδικῆς ὑπέρ τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημιώσεως ἐπί παρανόμου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως αὐτοῦ.—Σκοπός τῆς διατάξεως.—Ἀκυρότης συμφωνίας περί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καί συνέπειαι.—Ἀξιώσεις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καί ἀποζημίωσις ἄρθρου 8 § 2 Ν.Δ. 4020)1959.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 2)1956 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 15, 976) εἶχε, μεταξύ τῶν ἄλλων, ὁρίσει καί τά ἑξῆς: § 7. Ἐάν ὁ μισθωτός ὑποχρεωθῇ ὑπό τοῦ ἐργοδότου εἰς παροχήν ἐργασίας πέραν τῶν ὑπό τοῦ νόμου δι' ἑκάστην περίπτωσιν ὁριζομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, ἡ καταβλητέα εἰς τόν πρῶτον ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως εἶναι ἴση πρός τό ὡρομίσθιον, ηὐξημένον κατά 75 ο/ο.

Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη ἐθεωρήθη (Α.Π. 138) 1959, ΕΕΔ 18, 244) ἀνίσχυρος, ὡς τεθεῖσα ἐκτός νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, καί ἀνομοθετήθη διά τό θέμα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959 (ΕΕΔ 18, 1271).

Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις δέν μετέβαλε τά ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. ἰσχύοντα, ὡς πρός τήν ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (ἀκύρου συμβάσεως), μή ἀσχοληθεῖσα ἐπ' αὐτοῦ, ἀλλ' ἔλαβεν ἁπλῶς ὑπ' ὄψιν ὡς δεδομένον ὅτι ὁ μισθωτός ἔχει, εἰς τήν περίπτωσιν, ἀπαίτησιν ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατά τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ ἐκφράζεται «... πέραν τῶν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων ...».

Ἡ διάταξις ἐσκόπησε μόνον νά ἐπιβάλῃ ὡς ἰδιωτικήν κατά τοῦ ἐργοδότου ποινήν τήν ἐν αὐτῇ ἀποζημίωσιν (75 ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου) διά τόν ἐν τῇ εἰσηγητικῇ ἐκθέσει (ΕΕΔ 18, 1278) λόγον.

Ὑπό τό νομοθετικόν τοῦτο καθεστώς καί ἐφ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀντικείμενον τῆς δίκης δέν ὑπῆρξε προβληθεῖσα ὑπό τοῦ μισθωτοῦ ἀξίωσις ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. διά τήν παράνομον ὑπερωριακήν ἐργασίαν, ἀλλ' ἡ εἰδική ἀποζημίωσις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020)1959, ἀσχέτως τοῦ τί κατεβλήθη εἰς τόν μισθωτόν διά τήν ἀπόσβεσιν τῆς ἀξιώσεώς του ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., τό ζήτημα, τό ὁποῖον κυρίως ἐτίθετο, εἶναι, ἂν κατεβλήθη ἡ καταχθεῖσα εἰς τήν δίκην ἀξίωσις ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (τῆς ὁποίας μάλιστα, κατά τά νομολογηθέντα, Α.Π. 457)1964, εἰσηγητής *Μ. Ζαχειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 850, δέν συγχωρεῖται παραίτησις).

Ἐφ' ὅσον διά τοῦ νόμου (ἄρθρον 8 ν.δ. 4020)

τος γεγονότος ὅτι ὁ ἐνάγων, λόγῳ τῆς οἰκογενειακῆς του καταστάσεως, εἶχεν ἀνάγκην, ὅπως διατηρηθῇ ἡ μετά τοῦ ἐναγομένου ἐργασιακή σχέσις, παρίσταται τῷ ὄντι καταχρηστική, ὡς ὑπερβαίνουσα προφανῶς τά ὑπό τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καθοριζόμενα ὅρια, τά ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καί τοῦ κοινωνικοῦ καί οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ἡ ὑπό τάς ἐκτεθείσας συνθήκας γενομένη ὑπό τοῦ ἐναγομένου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος καί ἐκ τοῦ λόγου τούτου τυγχάνει αὕτη ἄκυρος (ἄρθρον 174 Α.Κ.). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς κρινομένης ἐφέσεως καί μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, νά γίνῃ δεκτή ὡς βάσιμος καί κατ' οὐσίαν ἡ ἔνδικος ἀγωγή τοῦ ἐνάγοντος καί ἐπιδικασθῇ αὐτῷ εἰς βάρος τοῦ μή ἀποδεχθέντος, κατά τά βεβαιωθέντα καί συνομολογούμενα, τάς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐναγομένου, τό ἐν αὐτῇ χρηματικόν ποσόν, εἰς ὃ, κατά τά ἐπίσης βεβαιωθέντα, ἀνήρχοντο αἱ καταβαλλόμεναι αὐτῷ μηνιαῖαι ἀποδοχαί τῆς λύσεως, ἐξ ἧς ἀπελύθη.

1959) δέν καθορίζεται ποίαν τό καταβαλλόμενον έκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ χρηματικόν ποσόν, ἀλλ' εἶναι τοῦτο ζήτημα ἀποδείξεως ἡ συμφωνίας πρός ἀπόσβεσιν τῆς ἀξιώσεως, δέν ἔχει, νομίζομεν, ἀξίαν τό ὅτι τό καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον εἶναι ηὐξημένον καί πόσον, ἐφ' ὅσον τοῦτο συνιστᾷ τήν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσιν, πρός τήν ὁποίαν δέν σχετίζεται ἡ εἰδική ἀποζημίωσις - ποινή τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020) 1959, ἡ ὁποία ἐνομοθετήθη, ἵνα πλήξῃ ἀκριβῶς τάς συμφωνίας περί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, πέραν τῶν συμφωνουμένων διά τήν ἀπόσβεσιν τῆς ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Διά τήν ὀρθήν λύσιν τοῦ ζητήματος, τέλος, χρήσιμον εἶναι, νομίζομεν, ἡ σκέψις ὅτι, ἂν κατά συμφωνίαν μεταξύ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ ἀποτιμηθῇ ἡ ὠφέλεια τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἰς ὡρισμένον, μεῖζον τοῦ ὀφειλομένου κατά τήν πορείαν τῶν πραγμάτων χρηματικοῦ ποσοῦ, καί ὄχι ἀναγκαίως κατά τό μέτρον τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου διά τήν ἐντός τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων παροχήν τῆς ἐργασίας, μή καταβαλλομένης καί τῆς εἰδικῆς ἀποζημιώσεως - ποινῆς τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020)1959, δέν πραγματοῦται ὁ σκοπός τοῦ Νομοθέτου νά πλήξῃ τάς συμφωνίας περί παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1648)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Χ. Γιαννακοῦρος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Γ. Μήλας

Διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας προσελήφθη τό ἔτος 1950 παρά τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (Η.Ε.Α.Π.) ὡς μόνιμος τεχνίτης σωληνουργός καί ὑπό τήν ρηθεῖσαν ἰδιότητά του εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι 1.12.1960 καί ἐν συνεχείᾳ ἐργάζεται παρά τῇ διαδόχῳ ταύτης ἐναγομένῃ Δημοσίᾳ Ἐπιχειρήσει Ἠλεκτρισμοῦ, ἀντί τοῦ ἐν αὐτῇ ὡρομισθίου, αἰτεῖται τήν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης δι' ἑαυτήν καί ὡς διαδόχου τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας πρός καταβολήν αὐτῷ τῆς ὑπό τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 προβλεπομένης εἰδικῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ παρασχεθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς κατά τά ἔτη 1960 μέχρι καί 1965, ἐκ δραχμῶν 29.373,62 ἐν συνόλῳ, δοθέντος ὅτι διά τήν ἐργασίαν του ταύτην τῷ κατέβαλε μόνον τήν ἧν ἐδικαιοῦτο κατά τά συμπεφωνημένα ἀποζημίωσιν κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.

Κατά τό ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπί πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων των δικαιοῦνται καί ἀποζημιώσεως ἴσης πρός 75ο/ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των. Ἤτοι διά τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καθιερώθη καί εἰδική ἀποζημίωσις, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεων, ὅταν ἡ ὑπερωριακή ἀπασχόλησις συντελῆται παρανόμως, ἀποσκοποῦσα δι' αὐτήν, ὡς σαφῶς καί ἐκ τῆς αἰτίας εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως προκύπτει, εἰς τήν περιστολήν τῆς ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, τόσον πρός προστασίαν τῆς ὑγείας τούτων, ὅσον καί πρός διεύρυνσιν εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων.

Ἡ διάταξις αὕτη εἰσῆλθεν εἰς τό πρῶτον διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καί ἐπανελήφθη διά τῶν ἀπό 25.8.1958 δύο ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι αὕτη τότε ἦτο ἀνίσχυρος ὡς συμπεριληφθεῖσα καθ' ὑπέρβασιν τῆς ὑπό τοῦ νόμου 3239)1955 παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως (Α.Π. 138)1959, ΕΕΔ 18, 245). Ἐξ ἑτέρου ἡ συμφωνία, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁ ἐργοδότης ὑπόσχεται, ὅτι θά πληρώσῃ εἰς τόν μισθωτόν ὡρισμένον ποσόν ὡς ἀποζημίωσιν διά πραγματοποιηθησομένην ἐργασίαν, ὡς ἀντικειμένη εἰς τήν ἀπαγορευτικήν δημοσίας τάξεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π. δ)τος τῆς 27.6.1932, εἶναι κατ' ἄρθρον 174 Α.Κ. ἄκυρος, διότι διά τῆς συμφωνίας ταύτης θά προσεδίδοντο ἔννομα ἀποτελέσματα εἰς τάς τοιαύτας παρανόμους συμβάσεις καί θά ἐπετυγχάνετο ἡ καταστρατήγησις τοῦ περί χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας νόμου (βλ. Α.Π. 83)1958, ΕΕΔ 17, σελ. 244 καί 245). Πέραν τούτου ἡ παροχή παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀποτελεῖ καί ποινικόν ἀδίκημα διά τε τόν ἐργοδότην καί τόν μισθωτόν κατ' ἄρθρον 18 τοῦ ἀ-

νωτέρω π. δ)τος καὶ συνεπῶς ἡ ρηθεῖσα συμφωνία, τείνουσα εἰς πραγμάτωσιν ποινικοῦ ἀδικήματος καὶ σκοπὸν ἔχουσα νὰ διελκύσῃ τὸν μισθωτὸν πρὸς τέλεσιν παρανόμου ὑπερωρίας, ἀντίκειται καὶ εἰς τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ ἐντεῦθεν εἶναι ἄκυρος κατ' ἄρθρον 178 Α.Κ. (βλ. *Βασ. Δήλου*, ἐν ΕΕΔ 16, σελ. 354, καὶ *Κ. Δημάκην*, ἐν ΕΕΔ 17, σελ. 344).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐξ ὅλων τούτων, συνεκτιμωμένων, συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ τὸ ἔτος 1950 προσελήφθη ὁ ἐνάγων παρὰ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ἠλεκτρικὴ Ἑταιρεία Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (Η.Ε.Α.Π.), διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της, ὡς μόνιμος τεχνίτης σωληνουργὸς καὶ ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητά του εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι 1.12.1960, ὅτε συνεχίζει ἐργαζόμενος παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἥτις διεδέχθη τὴν ρηθεῖσαν Ἑταιρείαν καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 184)1.12.1950 Π.Υ.Σ., κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4199)1961, ἀνέλαβε τὰς γεγεννημένας πάσης φύσεως ἀπαιτήσεις τοῦ προσωπικοῦ κατὰ τῆς ὡς ἄνω προκατόχου της. Εἰς τὸν ἐνάγοντα, ὡς καὶ εἰς τὸ λοιπὸν προσωπικόν, ἡ ἀνωτέρω Ἀνώνυμος Ἑταιρεία Η.Ε.Α.Π. ἐν περιπτώσει ἀπασχολήσεώς του πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου (ὀκταώρου) κατέβαλλε τὸ ἑκάστοτε καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, προσηυξημένον κατὰ 50ο)ο, ἐσάκις ἀπησχολεῖτο πέραν τούτου ἐπὶ δύο ὥρας ἡμερησίως καὶ κατὰ 100ο)ο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο πέραν τῶν δύο ὡρῶν. Τοῦτο ἐφήρμοζε μέχρι τῆς 24.1.1956, ὅτε, λόγῳ ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατέβαλλε τὸ ὡρομίσθιον, προσηυξημένον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν κατὰ 75ο)ο, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν, ὡς καὶ πρότερον, κατὰ 100ο)ο. Τὰς ἀνωτέρω τελευταίας ἀποζημιώσεις κατέβαλλε καὶ ἡ ἐναγομένη, ὁσάκις ἐπραγματοποίει ὁ ἐνάγων παρανόμους ὑπερωρίας μετὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας παρ' αὐτῆς. Κατόπιν τῶν ὡς ἄνω βεβαιωθέντων καὶ ἐν ὑπάρξει συμφωνίας μεταξὺ τῶν διαδίκων, δυνάμει τῆς ὁποίας τὰ ὡς ἄνω καταβαλλόμενα κατεβάλλοντο εἰς τὸν ἐνάγοντα ὡς ἀποζημίωσις πρὸ τῆς 12.11.1959, ὅτε ἤρξατο ἰσχύον τὸ ν.δ. 4020)1959, κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἡ συμφωνία αὕτη ἦτο ἄκυρος καὶ συνεπῶς ἐκ ταύτης οὐδεμία δέσμευσις καὶ ὑποχρέωσις ἐγεννᾶτο διὰ τὴν ἐναγομένην καὶ τὴν προκάτοχόν της. Ἐξ ἑτέρου δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ καταστῇ ἐκ προοιμίου ἀντικείμενον συμφωνίας ἡ παροχὴ χρηματικῶν ποσῶν διὰ τοιαύτην ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσιν. Αἱ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξιώσεις (ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ.), ἀποσκοποῦσαι εἰς τὴν ἀνατροπὴν ἀδίκου πραγματικῆς καταστάσεως, προκληθείσης ἐξ ἀδικαιολογήτου ἀπὸ ἀπόψεως ἐννόμου σκοποῦ μέσου κτήσεως ἀγαθῶν, δημιουργοῦνται ἐκ τῶν ὑστέρων καὶ δὲν δύνανται νὰ ρυθμισθοῦν ἐκ τῶν προτέρων ὑπὸ τῶν μερῶν, κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἀποτελέσωσιν ἀντικείμενον δικαιοπρακτικῆς ἐνοχῆς. Μόνον μετὰ τὴν ἀδικαιολόγητον μετακίνησιν τῆς περιουσίας δύνανται τὰ μέρη διὰ συμβάσεως ἐλευθέρως νὰ προσδιορίσουν καὶ τὴν ἀξίαν τῆς ἀποδοτέας ὠφελείας (βλ. *Β. Βαϊτσέλου*, ἐνθ. ἀνωτέρω, σελ. 354). Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον οὐδεμία δέσμευσις ὑπῆρξε διὰ τὴν ἐναγομένην καὶ τὴν προκάτοχόν της, ὡς καὶ πρὸς τὸ ποσὸν πληρωμῆς τῆς πραγματοποιουμένης παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἐφ' ὅσον περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος συνομολογεῖται, ὅτι μετὰ τὴν 12.11.1959, ὅτε ἤρξατο ἰσχύουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020)1959, ἡ καθιεροῦσα, καθ' ἃ ἐρρήθη, εἰδικὴν ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ διὰ παράνομον ὑπερωριακήν του ἀπασχόλησιν, αἱ ἀνωτέρω Ἑταιρεῖαι κατέβαλον εἰς τοῦτον διὰ τοιαύτην ἐργασίαν τὸ ἑκάστοτε καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, ὡς καὶ προσαύξησιν 75ο)ο τούτου μέχρι 2 ὡρῶν ἡμερησίως, διὰ παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν κατὰ 100ο)ο, ἐν ὑπερβάσει, ἤτοι κατέβαλον εἰς τοῦτον καὶ τὴν ὑπὸ τῆς μνησθείσης διατάξεως προβλεπομένην εἰδικὴν ἀποζημίωσιν, οὐδεμιᾶς ἑτέρας τοιαύτης δικαιοῦται καὶ δέον τῷ λόγῳ τούτῳ νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ ὡς ἀβάσιμος.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ι. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Πειθαρχικαί ποιναί

Καθορισμός μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, διά τοῦ ἀπό 23.11)12.1955 Β.Δ., ἐν λεπτομερείᾳ τῶν τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπί τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων. —Συνεπῶς ἀπό τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος κατηργήθησαν, ὅσαν ἀφορᾷ τάς περιπτώσεις τῆς διά πειθαρχικούς λόγους ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, αἱ διατάξεις τοῦ Α.Ν. 972)1937 καί ἄρθρου 2 § 1 τοῦ Ν.Δ. 30)30 'Απριλίου 1946, δι' ὧν καθιεροῦτο πρό τῆς δημοσιεύσεως τῆς περί ἀπολύσεως πράξεως ὁ ἔλεγχος καί ἡ ἔγκρισις τῆς πράξεως ταύτης παρά τοῦ ἐποπτεύοντος τό Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου 'Υπουργοῦ.

Συμβουλίου τῆς 'Επικρατείας 752)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Παναγιούλας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χειδάς, Ἠλ. Πιτρασκευάς

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παρά τοῦ Ταμείου 'Ασφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καί 'Υπαλλήλων ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 66355)3279)5.7.1965 ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, δι' ἧς, ἀναιρεθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 79650)3575)24.9.1964 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου 'Υπουργοῦ, ὡρίσθη, ὅτι δέν ἐγκρίνεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 3761)8.6.1964 πρᾶξις τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, ὡς καί ἡ ἀπό 14.5.1964 ἀπόφασις τοῦ 8ου Κοινοῦ 'Υπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ 'Υπουργείου 'Εργασίας, δι' ὧν ὁ Θ. Π., μόνιμος ὑπάλληλος τοῦ Ταμείου ἐπί βαθμῷ 5ῳ, ἐπαύθη ὁριστικῶς τῆς θέσεώς του διά τούς εἰδικῶς ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ὑπ' ἀριθ. 66335)3279)5.7.1965 ἀποφάσει τοῦ 'Υπουργοῦ μνημονευομένους λόγους.

Εἰς τήν δίκην παρεμβαίνει μετ' ἐννόμου συμφέροντος, ἀμυνόμενος τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὁ Θ.Π.

Εἰς μέν τό ἄρθρον μόνον παράγρ. 1 τοῦ ἀ.ν. 972)1937 «περί ὑποχρεωτικῆς δημοσιεύσεως εἰς τήν Ε.τ.Κ. πράξεων, ἀφορωσῶν τό προσωπικόν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ.», ὡρίσθη, ὅτι μέχρι τῆς ... καταρτίσεως Παιυπαλληλικοῦ Κώδικος, ρυθμίζοντος καθ' ἑνιαῖον καί ὁμοιόμορφον τρόπον τά τῆς ἐν γένει καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων καί ὑπηρετῶν τῶν εἰδικῶν Ταμείων... καί Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, πᾶσαι αἱ πράξεις τούτων αἱ ἀφορῶσαι τήν πρόσληψιν τοῦ προσωπικοῦ, τακτικοῦ ἢ ἐκτάκτου ἐπί μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ ἢ ἐπί συμβάσει, προβλεπομένου ὑπό τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ προϋπολογισμοῦ αὐτῶν, τήν μονιμοποίησιν... καί ἐξόδους ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καθ' οἱονδήποτε τρόπον, δέν ἐκτελοῦνται, οὐδ' ἔννομον παράγεται ἐκ τούτων ἀποτέλεσμα, ἂν δέν δημοσιευθῶσι προηγουμένως εἰς τήν Ε.τ.Κ., εἰς δέ τό ἄρθρον μόνον § 6 τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω ἀ.ν. ὡρίσθη, ὅτι διά τήν δημοσίευσιν τῶν κατά τάς προηγουμένας παραγράφους πράξεων τῶν διοικήσεων τῶν εἰς αὐτάς ὑπαγομένων Ν.Π.Δ.Δ. ἀπαιτεῖται ἔγκρισις μόνον τοῦ ἁρμοδίου 'Υπουργοῦ, εἰς τήν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται αὐταί... 'Εκ παραλλήλου εἰς τό ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ν.δ. 30)30 'Απριλίου 1946 «περί ὀργανώσεως καί συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καί ἐλέγχου τῶν 'Οργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς» ὡρίσθη, ὅτι πᾶσα ἀπόφασις οἱουδήποτε ὀργάνου, 'Οργανισμοῦ, ἀφορῶσα ὁπωσδήποτε τήν ὑπηρεσιακήν κατάστασιν παντός παρέχοντος ἐργασίαν ἢ ὑπηρεσίας πρός αὐτόν, ὑπόκειται εἰς τήν ἔγκρισιν τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας, ἄνευ τῆς ὁποίας δέν ἰσχύει, οὐδ' ἐκτελεῖται...

Μετά τήν εἰσαγωγήν τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἅτις ἐγένετο διά τοῦ ἀπό 23)31.12.1955 β.δ. «περί ἐφαρμογῆς τοῦ 'Υπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ.», καθωρίσθησαν ἐν λεπτομερείᾳ (ἄρθρον 11 τοῦ ὡς ἄνω β.δ.) τά τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπί τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων, καθιερωθείσης διά τήν περίπτωσιν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως μονίμου ὑπαλλήλου καί οὐσιαστικῆς προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου 'Επικρατείας τόσον ὑπέρ τοῦ ὑπαλλήλου, ὅσον καί ὑπέρ τῆς Διευθύνσεως διά τοῦ ἄρθρου 14 § 3, ἐν συνδυασμῷ πρός τό ἄρθρον 13 τοῦ ἀνωτέρω β.δ., ὁρισθέντος περαιτέρω διά μέν τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 16 αὐτοῦ ὅτι «ἡ πειθαρχική ἀπόφασις μετά τήν κατά τήν παράγραφον 8 Β' κοινοποίησιν ἀποστέλλεται μεθ' ὁλοκλήρου τοῦ φακέλου εἰς τήν 'Υπηρεσίαν προσωπικοῦ τοῦ Ν.Π.Δ.Δ., ὀφείλουσαν ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ αὐτῆς νά ἐπιμεληθῇ τῆς ἐκτελέσεως...», διά δέ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 18, ὅτι «ἡ ἀπόλυσις ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. εἰς τάς ὑπό στοιχεῖα α' καί ε' τοῦ ἄρθρου 183 τοῦ 'Υπουργείου Κ. περιπτώσεις (ἐν οἷς ἡ ἀπόλυσις κατόπιν πειθαρχικῆς ἀποφάσεως, ὡς καί ὁ ὑποβιβασμός αὐτῶν διά τούς ἀρχικούς λόγους, ἢ δι' ἀναίτιον ὑπηρεσιακήν ἀνεπάρκειαν, ἐνεργεῖται διά πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δημοσιευομένης διά τῆς Ε.τ.Κ. κατά τά ἐν ἄρθρῳ 193 § 1 ὁριζόμενα. Τέλος ἐν τῇ παραγράφῳ 9 τοῦ ἄρ-

θρου 18 τοῦ β.δ. τῆς 23)31 Δεκεμβρίου 1955 ὁρίζεται, ὅτι α) πέραν τῶν ἐν τῷ παρόντι Κώδικι ὁριζομένων οὐδεμία ἑτέρα διατύπωσις (ἢ προειδοποίησις) ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ἀπόλυσιν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν ἀλληλουχίᾳ πρὸς ἀλλήλας ἑρμηνευομένων, συνάγεται, ὅτι ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. κατηργήθησαν, ὅσον ἀφορᾷ τὰς περιπτώσεις τῆς διὰ πειθαρχικοὺς λόγους ἀπολύσεως τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων, αἱ ἀνωτέρω παρατεθεῖσαι διατάξεις τῶν παραγράφων 1 καὶ 6 τοῦ ἀ.ν. 972)1937 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. τῆς 30)30 Ἀπριλίου 1946, δι' ὧν καθιεροῦτο πρὸ τῆς δημοσιεύσεως διὰ τῆς Ε.τ.Κ. τῆς περὶ ἀπολύσεως πράξεως ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς πράξεως ταύτης παρὰ τοῦ ἑκάστοτε ἐποπτεύοντος τὸ Ν.Π.Δ.Δ. Ὑπουργοῦ καὶ ὅτι ἤδη ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἀποκλειστικὴν ἰσχὺν κέκτηνται μόνον αἱ προδιαληφθεῖσαι διατάξεις τῶν ἄρθρων 16 § 10 καὶ 18 §§ 3 καὶ 9 τοῦ β.δ. τῆς 23)31 Δεκεμβρίου τοῦ 1955, ἐν αἷς ὁρίζεται ρητῶς, ὅτι αἱ περὶ ἀπολύσεως τῶν μονίμων ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. πράξεις ἐκδίδονται παρὰ τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου καὶ δημοσιεύονται ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. Ἡ ἀνωτέρω ἄποψις πρόσθετον εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι, καθιερωθέντος διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος εἰσαχθέντος συστήματος τῆς πειθαρχικῆς τῶν ὑπαλλήλων διώξεως, τόσον ὑπὲρ τῆς Διοικήσεως, ὅσον καὶ ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ ἐνδίκου ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας μέσου τῆς προσφυγῆς, ἥτις συνεπάγεται τὸν ἔλεγχον τῆς τε οὐσίας καὶ τῆς νομιμότητος τῆς πειθαρχικῆς διώξεως, οὐδεὶς πλέον συντρέχει λόγος, ὅπως διατηρηθῇ ἐπιπροσθέτως ὁ περαιτέρω ἔλεγχος τῆς τελικῆς περὶ ἀπολύσεως πράξεως τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἑκάστοτε Ν.Π.Δ.Δ. καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς πράξεως ταύτης ἐκ μέρους ὀργάνου τῆς ἐποπτευούσης τὸ Ν.Π.Δ.Δ. Κρατικῆς Διοικήσεως (Σ.Ε. 1607)1950).

Ἐν προκειμένῳ ὁ Ὑπουργός, ἀσκήσας τὴν ἐκ τοῦ ν.δ. τῆς 30)30 Ἀπριλίου 1946 παρεχομένην αὐτῷ ἁρμοδιότητα, ἠρνήθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὅπως ἐγκρίνῃ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3761)8.6.1964 πρᾶξιν τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ αἰτοῦντος Ταμείου, δι' ἧς ἀπελύθη ὁ μόνιμος ὑπάλληλος αὐτοῦ Θ.Π. Πλὴν ἡ ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ἀπορρέουσα ἁρμοδιότης τοῦ Ὑπουργοῦ κατηργήθη, κατὰ τὰς ἡγουμένας σκέψεις, διὰ τῶν νεωτέρων διατάξεων τοῦ β.δ)γματος τῆς 23)31 Δεκεμβρίου 1955. Συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἀναρμοδίως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τυγχάνει τῷ λόγῳ τούτῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέα, περιττῆς οὔτω καθισταμένης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὡς ἀλυσιτελοῦς.

II. ΑΝΑΣΥΝΘΕΣΙΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Τύχη προϋφισταμένων ἐξουσιοδοτήσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ τὸ Ν.Δ. 4346)1964

Λῆξις θητείας τῶν μελῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 Νόμου 4346)1964 καὶ παροχὴ δι' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ὅπως προβῇ εἰς τροποποίησιν τῶν προβλεπουσῶν τὴν σύνθεσιν τῶν Διοικητικῶν τούτων Συμβουλίων καταστατικῶν διατάξεων καὶ συγκρότησιν τῶν Συμβουλίων.—Κατάργησις οὕτω σιωπηρῶς καὶ πάσης προηγουμένης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐξουσιοδοτήσεως, συνεπῶς καὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 2 Νόμου 2070)1952.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 759)1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Γ. Κοντογιάννης***
Δικηγόρος ὁ κ. Β. Βασιλείου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς 37162)1965 πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Γ' 131)14.4.1965), διὰ τῆς ὁποίας διωρίσθησαν τὰ ἐκ τῶν ἐκπροσωπούντων τοὺς ἐργοδότας μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν.

Κατὰ τὸ προσαχθὲν ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ Καταστατικὸν τῆς αἰτούσης Ὁμοσπονδίας εἰς τὴν δύναμιν αὐτῆς ἀνήκουν ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, μέλη τῶν ὁποίων ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, κατὰ δὲ τὴν 1047)18.2 1966 βεβαίωσιν τοῦ διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου ὁ ἕτερος τῶν αἰτούντων Γ.Κ. εἶναι ἡσφαλισμένος εἰς τοῦτο. Συνεπῶς μετ' ἐννόμου συμφέροντος ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν αἰτούντων, οἱ ὁποῖοι, ὡς ὁμοδικοῦντες ἐπίσης, παραδεκτῶς ἠνώθησαν εἰς τὸ αὐτὸ δικόγραφον.

Οἱ αἰτοῦντες διὰ δηλώσεως των ἐπ' ἀκροατηρίου παρητήθησαν τῶν λοιπῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, πλὴν τοῦ ἐρευνωμένου κατωτέρω.

Ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις ἐξεδόθη εἰς ἐφαρμογὴν τῆς 24008)1111)1965 κανονιστικῆς ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (Β' 251)8.4.1965), διὰ τῆς ὁποίας ἀφ' ἑνὸς ἐτροποποιήθησαν αἱ διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, ὡς πρὸς τὴν σύνθεσιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ καὶ εἰδικώτερον ὡς πρὸς τὰ πρόσωπα, ἐκ τῶν ὁποίων διορίζονται τὰ ἐκπροσωποῦντα τοὺς ἐρ-

γαβότας μέλη αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου ἐκηρύχθη λήξασα ἡ θητεία τῶν ἤδη διωρισμένων μελῶν τῆς κατηγορίας ταύτης καὶ προεβλέφθη ὁ διορισμὸς νέων. Ἐξεδόθη δὲ ἡ κανονιστικὴ αὐτὴ ἀπόφασις ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐγκύρου κατ' ἀρχήν, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε κριθέντα, ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 2070)1952, ἡ ὁποία ἐπέτρεψε, κατὰ τὰ ἐν τῇ αὐτῇ εἰδικώτερον ὁριζόμενα, τὸν δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθορισμὸν ἑκάστοτε τοῦ τρόπου συνθέσεως τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν Ταμείων κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἢ προνοίας. Ἡ ἑτέρα τῶν ἐξουσιοδοτήσεων, τὴν ὁποίαν ἐπικαλεῖται ἡ κανονιστικὴ αὐτὴ ἀπόφασις, ἤτοι ἡ τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἀ.ν. τῆς 11.11.1935, εἶναι ἐν πάσῃ περιπτώσει, ὡς ἐκ τῆς εὐρύτητος αὐτῆς, ἀνίσχυρος, ὡς ἔχει παγίως κριθῆ.

Τὸ ἄρθρον 8 νόμου 4346)1964 ἀφ' ἑνὸς προέβλεψε περὶ τῆς λήξεως τῆς θητείας τῶν μελῶν τῶν ἐν αὐτῷ μνημονευομένων Συμβουλίων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ Διοικητικὰ Συμβούλια τῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ ἀφ' ἑτέρου παρέσχεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν ἐξουσιοδότησιν, ὅπως προβῇ τὸ μὲν διὰ κανονιστικῆς του ἀποφάσεως, ἐφ' ἅπαξ ἐντὸς τριμήνου ἐκδιδομένης, εἰς τροποποίησιν τῶν προβλεπουσῶν τὴν σύνθεσιν τῶν Διοικητικῶν τούτων Συμβουλίων καταστατικῶν διατάξεων, τὸ δὲ δι' ἀτομικῶν πράξεων εἰς τὴν συγκρότησιν τῶν Συμβουλίων τούτων διὰ τοῦ διορισμοῦ προέδρου, μελῶν καὶ γραμματέως αὐτοῦ, τηρουμένων ὡς πρὸς τὸν διορισμὸν εἰδικώτερον τῶν ἐκ τῶν μελῶν αὐτῶν ἐκπροσωπούντων τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας καὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 4 ὁριζομένων (πρβλ. Σ.τ.Ε. 1314, 2161)1965). Κατ' ἐφαρμογὴν δὲ τῶν διατάξεων τούτων ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας διὰ μὲν τῆς 71765)1964 κανονιστικῆς αὐτοῦ ἀποφάσεως προῆλθε, κατὰ τροποποίησιν τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου, εἰς ἀνασύνθεσιν τοῦ Διοικητικοῦ αὐτοῦ Συμβουλίου, διὰ δὲ τῆς 86667)1964 πράξεώς του εἰς τὸν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς κανονιστικῆς ταύτης ἀποφάσεως διορισμὸν τῶν μελῶν αὐτοῦ.

Τὸ προεκτεθὲν ἄρθρον 8 νόμου 4346)1964 ἐξουσιοδότησε τὸν Ὑπουργόν, ὅπως, δι' ἐφ' ἅπαξ ἐντὸς τριμήνου ἐκδιδομένων κανονιστικῶν αὐτοῦ ἀποφάσεων, ρυθμίσῃ τὰ τῆς συνθέσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται Διοικητικῶν Συμβουλίων, καὶ, ἀποβλέψαν οὕτω εἰς τὴν δημιουργίαν ἐν τούτῳ σταθερῶν κανόνων, κατήργησεν ἅμα σιωπηρῶς, πλὴν σαφῶς, καὶ πᾶσαν προηγουμένην ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐξουσιοδότησιν, ὅθεν καὶ τὴν μνημονευθεῖσαν τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 2070)1952. Συνεπῶς, ὡς στηριχθεῖσα ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης κατηργημένης ἐξουσιοδοτήσεως ἡ μνημονευθεῖσα 24008)1965 νεωτέρα ὑπουργικὴ κανονιστικὴ ἀπόφασις, διὰ τῆς ὁποίας ἐγένετο καὶ νέα ρύθμισις τῆς συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, εἶναι μὴ νόμιμος καὶ ἀνίσχυρος, διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον, βασίμως προβαλλόμενον, παράνομος καὶ ἀκυρωτέα ἡ ἐπ' αὐτῆς στηριχθεῖσα καὶ ἤδη προσβαλλομένη πρᾶξις.

III. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Ἔναρξις ἰσχύος τῶν Νόμων καὶ λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων

Ἔναρξις ἰσχύος τοῦ Νόμου κατ' ἄρθρον 103 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του μόνον προκειμένου περὶ τυπικῶν Νόμων καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων, αἵτινες, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, ἄρχονται ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς των.—Ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς θέσπισιν ὅρων καὶ προϋποθέσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ λειτουργοῦσι τὰ Κεφάλαια Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 741)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταβουλάρης*
Δικηγόρος ὁ κ. Π. Στεφανόπουλος

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, τύποις παραδεκτῶς ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 606 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἀπερρίφθη αἴτημα τοῦ προσφεύγοντος, τέως ὑπαλλήλου τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, ἀποχωρήσαντος τῆς ὑπηρεσίας του τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1960 λόγῳ ὑπερβάσεως τοῦ νομίμου ὁρίου ἡλικίας, περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ μηνιαίας συντάξεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 61555)12199 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως, τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Θεσσαλονί-

κτης», δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 511 τῆς 27ης Δεκεμβρίου 1960 (τεῦχος Β' φύλλου τῆς Ε.Κ.), διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὁποίας, τροποποιηθέντος τοῦ ἰσχύοντος ἕως τότε νομοθετικοῦ καὶ θεσπίσθεντος (ὑπ' ἀριθ. 24058)58 τοῦ 1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Ε.Κ. 36 Β'), δι' οὗ ὡρίζετο, ὅτι εἰς τοὺς ἀποχωροῦντας, λόγῳ γήρατος, ἠσφαλισμένους παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ τούτῳ παρέχεται μηνιαῖον βοήθημα ἢ ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσις, αἱ παροχαὶ αὗται περιωρίσθησαν εἰς ἐφ' ἅπαξ μόνον ἀποζημίωσιν.

Κατὰ τὰ νενομολογημένα ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 103 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος καθιερουμένη ἀρχή, καθ' ἣν ἡ ἰσχὺς τοῦ νόμου ἄρχεται μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του, ἐφαρμογὴν ἔχει μόνον ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων, αἵτινες, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, ἄρχονται ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς των (Σ.τ.Ε. 2111 τοῦ 1964). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον ὁ νέος Ὀργανισμὸς τοῦ ὡς ἄνω Κ.Α.Φ. Θεσσαλονίκης ἐδημοσιεύθη τὴν 27ην Δεκεμβρίου 1960, νομίμως ἔτυχεν οὗτος ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ αἰτοῦντος, ἀποχωρήσαντος, κατὰ τὰ εἰρημένα, τῆς ὑπηρεσίας του τὴν 31ην τοῦ μηνὸς τούτου, ἤτοι μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύϊ τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ, ἀβασίμως προβαλλομένου τοῦ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου βάσεως θεμελιουμένου πρώτου λόγου ἀκυρώσεως.

Ὁ ἀνωτέρω Κανονισμὸς ἐξεδόθη ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτοῦ μνημονευομένων διατάξεων, ἤτοι: 1) Ἄρθρον 2 ἀ.ν. 381 τοῦ 1936 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν. 5167 κλπ.», ὁρίζοντος ὅτι «τὰ τῆς ἐν γένει ἐφαρμογῆς τῶν περὶ Κεφαλαίων ἀποζημιώσεων ἢ συνταξιοδοτήσεων τῶν φορτοεκφορτωτῶν διατάξεων ὁρίζονται διὰ πράξεων τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑφυπουργοῦ, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως». 2) Ἄρθρον 6 ν. δ/τος 1254 τοῦ 1949 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», ὁρίζοντος, ὅτι, προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος ἢ ξηρᾶς, δύναται νὰ ἐπιβάλληται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰδικὴ ἀνάλογος αὔξησις τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν, βαρύνουσα τὸν φορτοπαραλήπτην, ἀνάλογος δὲ κράτησις τῶν τιμολογίων τούτων, βαρύνουσα τοὺς ἐργάτας πρὸς σχηματισμὸν Κεφαλαίου διὰ τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως (ἐφ' ἅπαξ ἢ περιοδικῶς), εἰς τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ἐκείνους, τῶν ὁποίων τὴν ἀπομάκρυνσιν ἤθελε κρίνει ἐπιβεβλημένην ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπή... Τὰ τῆς ἐν γένει ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁρίζονται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως...». 3) Ἄρθρον 2 τοῦ ἀ.ν. 2212 τοῦ 1940 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν περὶ φορτοεκφορτώσεων νόμων», ὁρίζοντος ὅτι «προτάσει τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς ρυθμίσεως φορτοεκφορτώσεων καὶ μετ' ἔγκρισιν τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας δύναται νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν... α) οἱ εἰς τὸ Κεφάλαιον τοῦτο ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι...».

Κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων παρεχομένης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας εὐρείας ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς θέσπισιν τῶν ὅρων καὶ προϋποθέσεων, ὑπὸ τὰς ὁποίας θὰ λειτουργοῦσι τὰ Κεφάλαια ταῦτα Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν, τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦσι νομικὰ πρόσωπα, παρέχοντα ἀσφάλισιν, κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου κριθέντα (82)1964), δύναται ὁ Ὑπουργός, ἐκτιμῶν τὰς περιστάσεις καὶ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας ἑκάστου τοιούτου Ὀργανισμοῦ, νὰ ὁρίζῃ, ὅτι ἡ προστασία, ἣν θὰ παρέχῃ ὁ Ὀργανισμὸς οὗτος, θὰ περιορίζηται μόνον εἰς ἐφ' ἅπαξ ἀποζημίωσιν τῶν ἐν αὐτῷ ἠσφαλισμένων προσώπων, τοῦτο δὲ καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ ἀσφαλιστικὴ προστασία εἶχε, κατὰ τὰ προϊσχύοντα, διαφόρου μορφήν, συνισταμένη εἰς τὴν παροχὴν καὶ μηνιαίου βοηθήματος, ὡς τοιοῦτον ὡρίζετο διὰ τοῦ προϊσχύοντος περὶ τοῦ προκειμένου Κανονισμοῦ Ἀσφαλίσεως Φορτοεκφορτωτῶν Θεσσαλονίκης Κανονισμοῦ τοῦ 1952. Κατ' ἀκολουθίαν καὶ ὁ δεύτερος καὶ τελευταῖος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ ἐφαρμοσθεῖσα ἐν τῇ παρούσῃ περιπτώσει διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νέου Κανονισμοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου ἐθεσπίσθη καθ' ὑπέρβασιν τῶν σχετικῶν ἐξουσιοδοτικῶν διατάξεων, προβάλλεται ὡσαύτως ἀβασίμως, ἀπορριπτέας καθισταμένης, κατόπιν τούτου, τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Διαδοχική ασφάλισις είς Ασφαλιστικούς Οργανισμούς

Εφαρμογή άρθρου 51 §§ 1 και 3 Α.Ν. 1846)1951, έφ' όσον ή συνταξιοδοτική περίπτωσις δέν ήτο έκκρεμής κατά την έναρξιν της ισχύος του Ν.Δ. 4202)1961.— Δικαίωμα του υποχρέου είς πληρωμήν της συντάξεως Ασφαλιστικού Οργανισμού να έρευνήση και την έσωτερικήν νομιμότητα της αποφάσεως του απονέμοντος την σύνταξιν Οργανισμού και να άρνηθή να συμμορφωθή προς αύτήν, έάν είναι παράνομος.—Αρχή του Ασφαλιστικού Δικαίου, κατά την οποίαν τα θεμελιούντα την ασφαλιστικήν σχέσιν στοιχεία, μεταξύ των οποίων και ή απασχόλησις του μισθωτού, πρέπει να μή επραγματοποιήθησαν δολίως, ήτοι προς καταστρατήγησιν των διεπουσών τον ασφαλιστικόν φορέα διατάξεων και προς τον σκοπόν αποκλειστικώς και μόνον απολήψεως ασφαλιστικής παροχής.

Άρείου Πάγου 187)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορεάμου*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Ι. Χατζηδάκης*
Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Σπεταάκης, Γ. Γιάνιου

Κατά το άρθρον 51 §§ 1 και 3 του νόμου 1846) 1951 «περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων», όπερ έχει εφαρμογήν, έφ' όσον ή συνταξιοδοτική περίπτωσις της αναιρεσειούσης δέν ήτο έκκρεμής, αφού είχεν εκδοθή δι' αύτήν συνταξιοδοτική απόφασις κατά την έναρξιν της ισχύος του ν.δ. 4202)1961, διά των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 11 του οποίου κατηργήθη το προαναφερθέν άρθρον 51 και διά τάς έκκρεμείς περιπτώσεις, προκειμένου περί διαδοχικής ασφαλίσεως ησφαλισμένων είς πλείονας του ενός Ασφαλιστικούς Οργανισμούς κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως, ούτοι δικαιούνται συντάξεως ή βοηθήματος τύπου συντάξεως παρά του τελευταίου Ασφαλιστικού Οργανισμού, είς όν έτύγχανον ησφαλισμένοι κατά τον χρόνον της επελεύσεως του κινδύνου, συμφώνως πρός τάς διεπούσας αύτόν διατάξεις, έάν όμως δέν είχον συμπληρώσει διετή υπαγωγήν είς την ασφάλισιν του τελευταίου Οργανισμού και 300 τουλάχιστον ημέρας εργασίας εν τη ασφαλίσει τούτου, απονέμεται ή σύνταξις είς αύτόν παρά του τελευταίου τούτου Οργανισμού κατά τούς υπό της διεπούσης αύτόν νομοθεσίας όρους, άλλά καταβάλλεται αύτη υπό του Ασφαλιστικού Οργανισμού, είς όν ο ησφαλισμένος επραγματοποίησε τον μεγαλύτερον αριθμόν ημερών εργασίας εν ασφαλίσει. Είς την περίπτωσιν δέ ταύτην της διαδοχικής ασφαλίσεως, παρά τα εν τω διοικητικώ δικαίω κρατούντα ότι αι Διοικητικαί Αρχαί υποχρεούνται να αναγνωρίζωσιν ως ισχυράς τάς πράξεις ετέρων Διοικητικών Αρχών, έφ' όσον φέρουσιν εξωτερικώς τα γνωρίσματα εγκύρων πράξεων, ο υπόχρεως είς την πληρωμήν της συντάξεως Ασφαλιστικός Οργανισμός, ως απολαύων διοικητικής και οικονομικής αυτοτελείας εν τω πλαισίω της κρατικής οργανώσεως, δικαιούται κατ' εξαίρεσιν να έρευνήση και την εσωτερικήν νομιμότητα της αποφάσεως του απονέμοντος την σύνταξιν Οργανισμού και να άρνηθή να συμμορφωθή πρός αύτήν, έάν είναι παράνομος.

Εξ άλλου άφ' ενός μέν κατ' αρχήν, διέπουσαν το ασφαλιστικόν δίκαιον, τα θεμελιούντα την ασφαλιστικήν σχέσιν στοιχεία, εν είς και ή απασχόλησις του μισθωτού, πρέπει να μή επραγματοποιήθησαν δολίως, ήτοι πρός καταστρατήγησιν των διεπουσών τον ασφαλιστικόν φορέα διατάξεων και τον σκοπόν αποκλειστικώς και μόνον απολήψεως ασφαλιστικής παροχής, δυναμένων να ελεγχθώσι και των παραγωγικών αιτίων της βουλήσεως περί της σπουδαιότητος ή μή της προθέσεως του ησφαλισμένου πρός εργασίαν, άφ' ετέρου δέ αι διοικητικαί πράξεις δύνανται να ανακληθώσι παρά των Αρχών, παρ' ών εξεδόθησαν αύται, και μετά μακρόν έτι χρόνον, έάν παρεσύρθη ή Διοίκησις είς την έκδοσίν των εκ δολίας ενεργείας των εξ αύτών ωφεληθέντων.

Ώς προκύπτει εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, το δικάσαν Εφετείον δέχεται, ότι διά της υπ' αριθ. 894)1960 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του αναιρεσιβλήτου εγένοντο δεκτά, άλλα και συνωμολογήθησαν παρά της αναιρεσειούσης, ότι απασχοληθείσα αύτη ως εργάτρια εις την καπνοβιομηχανίαν Β.Κ. από 2.6.1937 έως 4.10.1946 και πραγματοποιήσασα κατά το χρονικόν τούτο διάστημα 2.495 ημερομίσθια, υπήχθη εις την επικουρικήν ασφάλισιν του αναιρεσιβλήτου, πλήν, διά να συνταξιοδοτηθή παρ' αύτου, έδει κατά το άρθρον 1 περίπτωσις β' του διά της υπ' αριθ. 36789 του 1941 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας εγκριθέντος Κανονισμού παροχών τούτου να έχη συμπληρώσει 20ετή τουλάχιστον υπηρεσίαν, 4.000 ήμέρας εργασίας μετ' αντιστοίχων καταβολών και το 55ον έτος της ηλικίας της. Ότι μετά παρέλευσιν 11 ολοκλήρων έτών, άφ' ής ή αναιρεσείουσα απεχώρησε της καπνοβιομηχανίας *.*. και μετά την συμπλήρωσιν μάλιστα του 60ού έτους της ηλικίας της πρός καταστρατήγησιν των διεπουσών

τὸ ἀναιρεσίβλητον διατάξεων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον νὰ τύχῃ συντάξεως, ἀνέλαβεν ἐργασίαν τὴν 1.10.1957 εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ὑφαντουργεῖον Α.Π. καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ μέχρι τῆς 30.11.1957, πραγματοποιήσασα ἐν συνόλῳ 27 ἡμερομίσθια καὶ ὑπαχθεῖσα ὡς ἐκ τῆς ἐργασίας της ταύτης καὶ εἰς τὴν ἐπικουρικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας, παρ' οὗ ἐχορηγεῖτο σύνταξις βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21931)Σ.560 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ παροχῶν αὐτοῦ, ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ εἶχε πραγματοποιήσει μόνον 2.500 ἡμέρας ἐργασίας εἰς κλωστοϋφαντουργικὰς ἐν γένει ἐπιχειρήσεις, συνεπλήρωσε τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ εἶχε προηγουμένως ἀναγνωρισθῇ συνταξιοῦχος τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ὅτι, κατόπιν τούτου, ἡ ἀναιρεσείουσα ἐζήτησε παρὰ τοῦ ἀνωτέρω τελευταίου Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεώς της τὴν ἀπονομὴν εἰς αὐτὴν συντάξεως, λόγῳ γήρατος, ἥτις καὶ τῆς ἀπενεμήθη παρ' αὐτοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 622 τοῦ 1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου, ὡς συντρεχουσῶν, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ἄρθρου 51 §§ 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 1846)1951, τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ταμείου τούτου ἀπονομὴν συντάξεως, λόγῳ ὅμως τοῦ ὅτι δὲν εἶχε συμπληρώσει αὐτὴ διετῆ ἀσφάλισιν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο καὶ 3.000 ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει ἡ ἀπονεμηθεῖσα σύνταξις κατεβάλλετο παρὰ τοῦ ἀναιρεσειόντος, εἰς ὃν εἶχε πραγματοποιήσει μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, ἐγκρίνοντος τούτου τὴν τοιαύτην καταβολὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 754)1959 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου, ἀνακληθείσης μεταγενεστέρως διὰ τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 894)1960 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Συμβουλίου. Τὰ ὡς ἀνωτέρω γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικά, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τῆς ἀναιρεσειούσης παρὰ τῷ τελευταίῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ ἐγίνετο πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τῶν διεπουσῶν τὸ ἀναιρεσίβλητον καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκλειστικῆς καὶ μόνον ἀπολήψεως ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, περὶ ὧν δὲν ἀπητεῖτο νὰ διαταχθῇ ἀπόδειξις, ἐφ' ὅσον ἐγίνετο δεκτόν, ὅτι συνομολογοῦνται, ὀρθῶς ὑπῆχθησαν εἰς τὴν νομικὴν ἔννοιαν τοῦ δόλου, διότι καθιστῶσι πράγματι ταῦτα, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δόλιον τὴν ἀπασχόλησιν τῆς ἀναιρεσειούσης παρὰ τῷ τελευταίῳ Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ καὶ ματαιοῦσαν ὡς ἐκ τούτου τὴν γένεσιν ἀσφαλιστικῆς σχέσεως μεταξὺ αὐτῆς καὶ ἐκείνου. Μετὰ ταῦτα δέ, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων καὶ χωρὶς νὰ παραβιασθῇ ἑτέρα τις διάταξις, ἐκρίθη, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἠδύνατο τὸ ἀναιρεσεῖον νὰ μὴ συμμορφωθῇ πρὸς τὴν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 622 τοῦ 1959 ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, δι' ἧς ἐχορηγήθη ἡ σύνταξις, καὶ ἀνακαλέσῃ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 894 1960 προσαφερθείσης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου, ἥτις παρίσταται πλήρως αἰτιολογημένη, τὴν προγενεστέραν ὑπ' ἀριθ. 754) 1959 ἀπόφασιν τοῦ ἰδίου Συμβουλίου. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀναιρέσεως πρῶτος, δεύτερος, τρίτος καὶ τέταρτος κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος αὐτοῦ, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐγένετο δεκτόν, καθ' ὃ καὶ ἐν τῇ ἠγηθείσῃ σκέψει ἀναφέρονται, ὅτι μεταξὺ τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας δὲν ἐγεννήθη ἀσφαλιστικὴ σχέσις διὰ τῆς παρὰ τῷ ὑφαντουργείῳ τοῦ Α.Π. ἐπὶ 27 ἡμέρας ἀπασχολήσεως τῆς πρώτης, οὐχὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι εἶχε συμπληρώσει αὐτὴ τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας της, ἀλλὰ διότι ἡ ἀπασχόλησίς της αὐτὴ ἐπραγματοποιήθη δολίως. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου τέταρτος λόγος ἀναιρέσεως κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος. (*)

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Παροχὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 40 Ν.Δ. 2698) 1953 ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ὅπως διὰ Κανονισμοῦ ὁρισθῇ σύστημα ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἐργασιῶν διάφορον τοῦ ἰσχύοντος διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς.—Ἀρχὴ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος.— Συνταγματικὴ ἡ θέσπισις τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως οἰκοδόμων.— Ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.—Περιπτώσεις ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν.

Ἀρείου Πάγου 170)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Παπαϊωάννου***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Λαμπρινόπουλος, Π. Κορδογιαννόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν.δ. 2698)1953 προσέθεσεν εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» καὶ τὰ ἑξῆς : «Ἴδιον σύστημα καταβολῆς εἰσφορῶν δύναται ὡσαύτως νὰ θεσπισθῇ διὰ Κανονισμοῦ καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἐν γένει ἐργασιῶν καὶ τῶν ὑπεργολάβων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι διὰ τὴν παρὰ τῶν ἁρμοδίων Δημοσίων Ἀρχῶν χορήγησιν ἀδείας οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἢ λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ὅπου ἀπαιτεῖται τοιαύτη, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐνσήμων ἢ ἄλλως πως προκαταβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α ἢ τοὺς τυχὸν πρὸς τοῦτο συνιστωμένους ἀσφαλιστικοὺς συνεταιρισμοὺς τοῦ συνόλου ἢ τμήματος τῶν βάσει τοῦ προϋπολο-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1752)1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

γισμοῦ τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου προϋπολογιζομένων εἰσφορῶν διά τήν ἀσφάλισιν τοῦ ἀπασχολουμένου ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ὡς καί ἡ μετά τήν καθ' ὡρισμένον τρόπον πρόσδον τῶν ἐργασιῶν προκαταβολή ἑτέρων ποσῶν». Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καί τοῦ ἐπιδιωκομένου δι' αὐτῶν σκοποῦ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς βεβαιώσεως καί εἰσπράξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. διά τήν ἀσφάλισιν τῶν εἰς οἰκοδομικάς ἤ τεχνικάς ἐργασίας ἀπασχολουμένων, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ὁποίων, τῆς ἐλλείψεως τοιούτου σταθερότητος, καθίσταται λίαν δυσχερής ὁ ἔλεγχος πρός ἐξακρίβωσιν τῶν ἐν αὐταῖς ἀπασχολουμένων προσώπων καί τῶν πραγματοποιηθέντων παρ' αὐτῶν ἡμερομισθίων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι διά τούτων παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις ὅπως διά κανονισμοῦ ὁρισθῇ σύστημα προσωρινοῦ ἤ ὁριστικοῦ ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπέρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν διά τήν ἀσφάλισιν τῶν εἰρημένων μισθωτῶν καί εἰσπράξεως τούτων διάφορον τοῦ κατά τάς λοιπάς διατάξεις ταῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἰσχύοντος διά τούς μισθωτούς τῶν ἄλλων ἐργασιῶν καί δή κατά παρέκκλισιν καί τῆς διά τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου τιθεμένης ἀρχῆς τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς εἰσφορᾶς βάσει τῶν ἡμερῶν ἐργασίας. Ἐξ ἄλλου τό ἄρθρον 3 τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος ἐπιβάλλει μέν τήν ὑπό τοῦ νομοθέτου ἴσην καί ὁμοιόμορφον ὑπό τάς αὐτάς περιστάσεις μεταχείρισιν τῶν πολιτῶν, πλήν δέν ἀποκλείει τήν εἰσαγωγήν ἐξαιρέσεων ὑπέρ ὡρισμένης κατηγορίας προσώπων ἤ καί μεμονωμένων τοιούτων, ὅταν τοῦτο ἐπιβάλλεται ἐκ τῶν ἰσχυουσῶν δι' αὐτά διαφόρων συνθηκῶν ἤ τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος κατ' ἀντικειμενικήν κρίσιν, ὑποκειμένην εἰς τόν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων. Ἡ κοινωνική ἀποστολή τοῦ Ι.Κ.Α. καί ἡ δυσχέρεια αὐτοῦ ὅπως παρακολουθῇ καί ἐλέγχῃ τούς πράγματι εἰς οἰκοδομικάς ἤ τεχνικάς ἐργασίας ἐργαζομένους μισθωτούς, καθώς καί ὁ κίνδυνος τῆς καταβολιεύσεως τῶν συμφερόντων αὐτοῦ ἐκ μέρους τῶν ὑποχρέων δικαιολογεῖ ἀποχρώντως τήν ὑπέρ τοῦ πρώτου καθιέρωσιν εἰδικῶν πρός ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων του ἐγγυήσεων. Ἐπομένως ὁ βάσει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων καί τῶν ἄρθρων 2, 8 καί 16 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 1846)1951 καί 5 τοῦ ν.δ. 3710)1957 ἐκδοθείς καί διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 75833 τῆς 26.2.1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 27 τ. Β') ἐγκριθείς Κανονισμός «περί τρόπου ἀσφαλίσεως παρά τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικάς ἤ τεχνικάς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων», ὁρίζων ἐν μέν τῷ ἄρθρῳ 4 αὐτοῦ, ὅτι αἱ ἐπί οἰκοδομικῶν καί τεχνικῶν ἔργων καταβλητέαι εἰσφοραί ὑπολογίζονται ἐπί μέρους τῆς προϋπολογιζομένης συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, συνισταμένου εἰς ποσοστόν 14 - 19 ο/ο τῆς ἀξίας ταύτης, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ ἔργου (ἐργοστάσια, καταστήματα, οἰκοδομαί μονόροφοι, διόροφοι κλπ.), ὅπερ λογίζεται ὑποχρεωτικῶς ὡς δαπάνη δι' ἀμοιβήν τῶν ἀπασχοληθησομένων μισθωτῶν, ἐν δέ τῷ ἄρθρῳ 6 §§ 2 καί 3, ὅτι καταβάλλεται ἐξ ὁλοκλήρου ἡ τυχόν προκύψασα ἐπί πλέον διαφορά ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐάν ἐκ τοῦ ἐλέγχου τῶν οἰκείων στοιχείων προκύψῃ κάτι τό σύνολον τῆς προσφερθείσης ἐργασίας ὑπερβαίνει τό κατά τό ἄρθρον 4 ποσοστόν, ἐφ' οὗ ὑπελογίσθησαν αἱ καταβληθεῖσαι ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί», ἤτοι ἀντιστρόφως «ἐπιτρέφονται αἱ τυχόν ἐπί πλέον καταβληθεῖσαι εἰσφοραί» μόνον συνεπείᾳ «μεταβολῆς τοῦ ἀρχικοῦ σχεδίου ἤ διακοπῆς ἤ ἀναστολῆς τῶν ἐργασιῶν ἐπί μίαν τοὐλάχιστον διετίαν κατά πρόβλεψιν ἤ μή ληφθέντων ὑπ' ὄψιν στοιχείων τοῦ ἔργου κατά τάς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 4», οὔτε ὑπερίβη τήν δοθεῖσαν ὡς ἄνω ἐξουσιοδότησιν, οὔτε τό περί ἰσότητος τῶν πολιτῶν ἐναντί τῶν νόμων ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος παρεβίασεν. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καί τό δικάσαν Ἐφετεῖον καί μετά τοῦτο ἀπορρίψαν τούς ἀντιθέτους λόγους ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προαναφερθεῖσας οὐσιαστικάς διατάξεις καί οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, οἱ δέ περί τοῦ ἐναντίου 1ος καί 2ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καί ἀπορριπτέοι.

Μία ἐκ τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς κατά τήν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ ἐπιτρέπεται ἡ ἐπιστροφή τῶν ἐπί πλέον καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, εἶναι καί ἡ μή λῆψις ὑπ' ὄψιν «στοιχείων τοῦ ἔργου» κατά τήν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ. Τοιαῦτα δμως στοιχεῖα κατά τό τελευταῖον ταῦτο ἄρθρον εἶναι ἡ ἐκτέλεσις τῶν πάσης φύσεως τεχνικῶν ἔργων, ὡς καί τῶν οἰκοδομικῶν τοιούτων «δι' εὐρείας χρησιμοποιήσεως μεγάλων μηχανικῶν μέσων ἤ διά χρησιμοποιήσεως κατά ποσοστόν ὑπερβαῖνον τά 50ο/ο ἐργατῶν οἰκοδόμων ἀσφαλιζομένων εἰς εἰδικά Ταμεῖα». Ὅθεν τῆς περί ἧς πρόκειται ἀγωγῆς μή περιεχούσης οὐδέτερον ἐκ τῶν στοιχείων τούτων, ὀρθῶς ἀπερρίφθη ὑπό τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου ὁ λόγος ἐφέσεως, ὁ πλήττων τήν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ὡς παρά τό νόμον ἀπορρίψασαν τήν ἀντίστοιχον βάσιν αὐτῆς, ὁ δέ περί τοῦ ἐναντίου 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὁ ἐμπίπτων εἰς τό ἐδάφιον 2 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικ., εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέος (*).

2. Ἐργοδόται, εὐθυνόμενοι διά τήν καταβολήν τῶν ἐργοδοτικῶν καί ἐργατικῶν εἰσφορῶν πρός τό Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρα 8, 24 καί 26 Α.Ν. 1846)1951.—Θεώρησις ὡς ἐργοδοτῶν διά τάς οἰκοδομικάς ἐργασίας, τάς ἐκτελουμένας διά μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων, διά τήν καταβολήν τῶν εἰσφορῶν τῶν κυρίων τῶν ἀνεγειρομένων, μεταρρυθμιζομένων κλπ. κτισμάτων.—Θέσπισις διά Κανονισμοῦ ἰδίου συστήματος καταβολῆς εἰσφορῶν.—Ἔννοια ὅρου «οἰκοδομικαί ἐργασίαι».—Ἐκτέλεσις ξυλουργικῶν ἐργασιῶν καί ὑπόχρεως ἐργοδότης πρός κατα-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 457)1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Ἴδετε περί τοῦ θέματος καί Σ.Ε. 2249)1965, ΕΕΔ 24, 1850.

βολήν των εισφορών.

Αρείου Πάγου 168)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κονούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήσης, Ἠλ. Κιουσόπουλος, Ι. Ματαράγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 8 § 5 ἐδ. α', 24 καὶ 26 §§ 1, 5 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐργοδόται, εὐθυνόμενοι διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., εἶναι τὰ φυσικὰ ἢ νομικὰ πρόσωπα, διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων προσφέρουν τὴν ἐργασίαν των τὰ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν πρόσωπα. Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ μὲν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν.δ. 2698)1953, τροποποιησάσης τὸ ἐδ. γ' τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡρίσθη, ὅτι διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰς ἐκτελουμένας διὰ μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων (ἐργολάβων καὶ ὑπεργολάβων) ὡς ἐργοδόται θεωροῦνται διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν οἱ κύριοι τῶν διευγειρομένων, μεταρρυθμιζομένων, ἐπισκευαζομένων ἢ κατεδαφιζομένων κτισμάτων, διὰ δὲ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 40 τοῦ ὡς ἄνω ν.δ. 2698)1953, δι' ἧς προσετέθη ἐδάφιον εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡρίσθη, ὅτι διὰ Κανονισμοῦ δύναται νὰ θεσπισθῇ ἰδίων σύστημα καταβολῆς εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἐν γένει ἐργασιῶν καὶ τῶν ὑπεργολάβων.

Ἡ ἔννοια, ὑφ' ἣν ἐν ταῖς διαληφθείσαις διατάξεσι μετεχειρίσθη ὁ νομοθέτης τὴν ἔκφρασιν «οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι», ἀσαφὴς οὖσα, ὅσον ἀφορᾷ τὰς εἰς αὐτὰς περιλαμβανομένας εἰδικωτέρας ἐργασίας, δεδομένου ὅτι, ὡς εἶναι ἐκ τῆς κοινῆς πείρας γνωστόν, πολλὰ συστατικὰ μέρη τῶν οἰκοδομῶν κατασκευάζονται εἰς ἐργοστάσια ἢ ἐργαστήρια λειτουργοῦντα αὐτοτελῶς καὶ διὰ προσωπικοῦ τῶν διατηρούντων ταῦτα ἐπιχειρηματιῶν, εἶτα δὲ τοποθετοῦνται ἁπλῶς εἰς τὰς οἰκοδομάς, ἀπεσαφηνίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν. 4476)1965, δι' οὗ ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἐδαφ. γ' τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 8 ταῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν.δ. 2698)1953, εἶναι, ὅτι εἰς τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, περὶ ὧν ἡ διάταξις αὕτη, δὲν περιλαμβάνονται οἱ ξυλουργικαὶ ἐργασίαι (οἷον κατασκευὴ καὶ τοποθέτησις κουφωμάτων καὶ ἐρμαρίων), ὡς σιδηρουργικαὶ καὶ ἄλλαι τιναί, ὁριζόμεναι ἐν τῇ ἑρμηνευτικῇ διατάξει. Ἐπομένως, πρακειμένου περὶ ξυλουργικῶν ἐργασιῶν, ἐκτελουμένων διὰ τῆς μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων (ἐργολάβων καὶ ὑπεργολάβων), τὰ τρίτα ταῦτα πρόσωπα, διὰ λογαριασμὸν τῶν ὁποίων προσφέρουν τὴν ἐργασίαν των οἱ ἠσφαλισμένοι, εἶναι ἐργοδόται ὑπόχρεοι εἰς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., δὲν ἔχουν δὲ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐφαρμογὴν τόσον αἱ εἰδικαὶ διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας διατάξεις τοῦ ἐδ. γ' τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ὅσον καὶ αἱ διατάξεις τοῦ δυνάμει τῆς ὡς ἄνω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καταρτισθέντος καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75833) 1958, ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων, ὡς καὶ ἐν τῇ εἰσαγωγικῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 1 § 1 ἐδ. β' τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ὁρίζεται, ὑπὸ στενωτέραν διατύπωσιν.

Ἐφ' ὅσον δθεν ἐν προκειμένῳ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἐδέχθη ὡς ἀποδεδειγμένον, ὅτι ὁ ἀνακόπτων (ἀναιρεσείων), ἀσκῶν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐργολάβου ξυλουργικῶν ἐργασιῶν καὶ διατηρῶν ἰδίαν ἐπαγγελματικὴν στέγην, ἐξετέλεσε δι' ἐργατοτεχνιτῶν, ἐργασθέντων εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, τὰς περὶ ὧν πρόκειται ξυλουργικὰς ἐργασίας, ἤτοι κατασκευὴν καὶ τοποθέτησιν κουφωμάτων εἰς τὰς ἐν τῇ ἀγωγῇ τρεῖς πολυκατοικίας, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ἔκρινεν, ὅτι οὗτος εἶναι ὑπόχρεως εἰς καταβολὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν εἰσφορῶν τῶν ἀναλογουσῶν ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν του τῶν ἐργασθέντων ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1961 μέχρι 31ης Μαΐου 1962 εἰς τὰς ξυλουργικὰς ἐργασίας ταύτας καὶ ἀπέρριψε, δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν κατὰ τῶν σχετικῶν πράξεων ἐπιβολῆς εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀνακοπὴν αὐτοῦ. Ὀρθοῦ δὲ ὄντος τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 831 Πολ. Δικονομίας, ὅπως, προστιθεμένης τῆς ὡς ἄνω νομίμου αἰτιολογίας, ἀπορριφθῶσιν οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου τρεῖς λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

Σ. Παροχὴ πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς θέσπισιν διὰ Κανονισμοῦ ἰδίου ἀνατήματος ὄχι μόνον περὶ τοῦ τρόπου καταβολῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Α.Ν. 1846)1951.— Ἔκδοσις ἐντὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων.

Αρείου Πάγου 169)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κονούρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Ι. Δεσποτόπουλος, Δ. Θοτιβιδόπουλος

Διὰ τοῦ προστεθέντος εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐδαφίου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 §

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1788)1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

2 τοῦ ν.δ. 2698)1953 ὁρίζεται, ὅτι ἴδιον σύστημα καταβολῆς εἰσφορῶν δύναται νὰ θεσπισθῇ διὰ Κανονισμοῦ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἐν γένει ἐργασιῶν καὶ τῶν ὑπεργολάβων καὶ ὅτι διὰ τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ δύναται νὰ ὁριαθῇ, ὅτι διὰ τὴν παρὰ τῶν ἀρμοδίων Δημοσίων Ἀρχῶν χορήγησιν ἀδείας οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν καὶ λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ὅπου ἀπαιτεῖται τοιαύτη, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διὰ τῆς ἀγορᾶς ἐνσήμων ἢ ἄλλως πως προκαταβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ τούς τυχὸν πρὸς τοῦτο συνιστωμένους ἀσφαλιστικοὺς συνεταιρισμοὺς τοῦ συνόλου ἢ τμήματος τῶν βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου προϋπολογιζομένων εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀπασχολουμένου ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἡ μετὰ τὴν καθ' ὡρισμένον μέτρον πρόοδον τῶν ἐργασιῶν προκαταβολὴ ἑτέρων ποσῶν.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως ταύτης καὶ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς ἐξ ἀσφαλίσεως τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ὡς ἄνω ἐργασίας, ὡς ἐκ τῆς ἰδιορρυθμίας τῶν ὁποίων καθίσταται λίαν δυσχερὴς ὁ ἔλεγχος πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἀπασχολουμένων προσώπων καὶ τῶν πραγματοποιουμένων ὑπ' αὐτῶν ἡμερομισθίων, ὡς καὶ ὁ ἐξαναγκασμὸς τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀναλογούσης ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς, σαφῶς προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῆς παρεχέθη νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις, ὅπως διὰ Κανονισμοῦ θεσπισθῇ ἴδιον σύστημα, περιλαμβάνον ὄχι μόνον τὸν τρόπον καταβολῆς, ἀλλὰ καὶ τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καὶ δὴ δι' ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν τούτων βάσει τῆς προϋπολογιζομένης ἀξίας τοῦ ἔργου. Ἑπομένως ὁ διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καταρτισθέντος καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75833)1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων γενόμενος καθορισμὸς τῶν καταβλητέων κατὰ νόμον εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δι' ὑπολογισμοῦ αὐτῶν ἐπὶ τοῦ τμήματος τῆς ἀξίας τοῦ ἔργου τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὴν δαπάνην δι' ἀμοιβὴν τῶν ἀπασχοληθησομένων, ὅπερ τμῆμα ὁρίζεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὰ ἐν τῷ ἰδίῳ ἄρθρῳ ποσοστὰ ἐπὶ τῆς προϋπολογισθείσης συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, ἀναλόγως τοῦ εἴδους αὐτοῦ, εὑρίσκεται ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χορηγηθείσης ὡς ἄνω νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Οὕτως δὲν ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν Ἔφετεῖον, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν. Ἀπορριπτέοι δὲ κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τῶν ἐναντίων δύο πρῶτοι λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1385)1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

4. *Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς περίπτωσιν ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του. — Ἐκμετάλλευσις ἰδιοκτήτου λεωφορείου. — Ἄσκησις ἐπαγγέλματος. — Χαρακτὴρ Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Λ.).*

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 742)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταβουλάρης*
Δικηγόρος ἡ κ. Α. Κάλλας

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ἀσκηθείσης τύποις παραδεκτῶς, διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 125 τῆς 16ης Μαρτίου 1965 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ὑποκαταστήματος Πειραιῶς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς, ἀπορριφθείσης σχετικῆς ἐνστάσεως τοῦ προσφεύγοντος, ἐκρίθη, ὅτι ὀρθῶς ὡρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6323 τοῦ 1962 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀναγνωρισθείσης συντάξεως εἰς τὸν αἰτοῦντα ἔδει νὰ ἀναστα\λῇ, ἀφ' ἧς αὐτὴ ἀπενεμήθη, διὰ τὸν λόγον ὅτι ἐτύγχανεν οὗτος ἰδιοκτήτης λεωφορείου αὐτοκινήτου, ἐντεταγμένου εἰς τὸ ὑπ' ὄν Κ.Τ.Ε.Λ. Πειραιῶς, ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τοῦ ὁποίου ἀπεκέρδαινε κατὰ μῆνα 20.000 δραχμάς.

Ἡ ἀναστολὴ αὐτὴ τῆς καταβολῆς τῆς συντάξεως τοῦ αἰτοῦντος ἐγένετο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3083 τοῦ 1954, ὁριζούσης ὅτι «ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται καὶ ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἀσκῇ αὐτοτελὲς ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ ἀποκερδαίνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του, ἡ παρέχη ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀπολαμβάνει ποσὸν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως...» (*).

Ἡ ἐκμετάλλευσις ἰδιοκτήτου λεωφορείου ἀποτελεῖ ἄσκησιν ἐπαγγέλματος, ἤτοι συστηματικὴν δραστηριότητα πρὸς ἐπιδίωξιν, κυρίως ἢ παρεπομένως, βιοπορισμοῦ (Σ.τ.Ε. 780)1964). Ὁ χαρακτὴρ δὲ οὗτος δὲν μεταβάλλεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, προκειμένου περὶ λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἡ ἐκμετάλλευσις τούτων γίνεται κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων ἐπιβαλλόμενον τρόπον, ἤτοι δι' ἐντάξεως αὐτῶν εἰς τὰ οἰκεῖα Κοινὰ Ταμεῖα Εἰσπράξεων (Κ.Τ.Ε.Λ.), διότι τὰ Ταμεῖα ταῦτα ἀποτελοῦσιν ἁπλῶς εἰδικὴν Ὑπηρεσίαν διοικήσεως καὶ διαχειρίσεως τῶν ἐπιχειρήσεων μεταφορᾶς δι' αὐτοκινήτων, τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τῶν ἀποτελούντων αὐτὰ φυσικῶν προσώπων (ἄρθρα 5 καὶ 9 τοῦ ν. 2119 τοῦ

(*) Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 361.

1952 «περί των διά των λεωφορείων αυτοκινήτων συγκοινωνιών» (Ε.Κ. 129 και Σ.τ.Ε. 2370)1960). Κατ' ακολουθίαν ο επί της αντιθέτου βάσεως θεμελιούμενος λόγος ακυρώσεως τυγχάνει απορριπτέος ως άβάσιμος.

Η εν τη προσβαλλομένη αποφάσει βεβαίωσις περί του ύψους των πραγματοποιουμένων υπό του αιτούντος εκ του ειρημένου αυτοκινήτου του κερδών στηρίζεται, ως προκύπτει εκ της από 23 Νοεμβρίου 1963 αναφοράς του Διευθυντού του ως άνω Υποκαταστήματος του Ι.Κ.Α. προς την εκδούσαν την προσβαλλομένην απόφασιν Επιτροπήν, επί στοιχείων, άτινα ήντλησεν η αρμοδία Υπηρεσία εκ του 5ου Κ.Τ.Ε.Λ. Πειραιώς, εις ο ήτο εντεταγμένον το λεωφορείον τούτο, και τα οποία ανεφέροντο ειδικώς εις αυτό. Κατ' ακολουθίαν αβασίμως προβάλλεται και ο τελευταίος λόγος ακυρώσεως ότι η ως άνω βεβαίωσις, αναφερομένη γενικώς εις άπαντα τα λεωφορεία αυτοκίνητα και ούχι συγκεκριμένως εις το του αιτούντος, τυγχάνει πεπλανημένη, απορριπτέας αποβαινούσης, κατόπιν τούτου, της υπό κρίσιν αιτήσεως.

5. Υπαγωγή εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α., κατ' άρθρον 2 § 1 Α.Ν. 1846)1951, υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως των προσώπων, τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής.—Υποχρέωσις, κατ' άρθρον 9 του Κανονισμού ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. των απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εργασίας προσώπων, των εργολάβων, όπως καθ' έβδομάδα συμπληρούν τας ενδείξεις των απασχοληθέντων κλπ.—Κρίσις δευτεροβαθμίου Επιτροπής Εφέσεων του Ι.Κ.Α. περί του ότι η συγκεκριμένη απασχόλησις ως οικοδόμου δεν συνιστά εξηρτημένην εργασίαν.

Συμβουλίου της Επικρατείας 749)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελιάς*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Θ. Κουρουσόπουλος*
Δικηγόρος ο κ. Ν. Σουβλής

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 876)1965 αποφάσεως της Δευτεροβαθμίου Ασφαλιστικής Επιτροπής Εφέσεων του Ι.Κ.Α., επικυρωσάσης την υπ' αριθ. 4227)4.8.1966 απόφασιν του Διευθυντού του εν Νέω Κόσμω Υποκαταστήματος του Ι.Κ.Α., δι' ης ηκυρώθησαν εκ του ασφαλιστικού βιβλιαρίου του αιτούντος έναμα, αντιστοιχούντα εις 25 ημέρας εργασίας της χρονικής περιόδου από της 8.1.1961 έως την 11.3.1961, ας ο αιτών, κατά τους ισχυρισμούς του, επραγματοποίησεν ως οικοδόμος εις το άνήκον εις τον αδελφόν του Μ.Κ. διαμέρισμα πολυκατοικίας, κειμένης εν Αγίω Δημητρίω, από του έτους 1957, επί οικοπέδου ανήκοντος από κοινού εις τον αιτούντα και τον ειρημένον αδελφόν του, διενεμήθη δε διά του υπ' αριθ. 2021)24.11.1960 συμβολαιογράφου Αθηνών Ν.Χ. μεταξύ των, λαβόντων άνά εν διαμέρισμα.

Κατά το άρθρον 2 § 1 του α.ν. 1846)1951 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α. υπάγονται κατά κανόνα υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως τα πρόσωπα, τα οποία εντός των ορίων της χώρας παρέχουν εξηρτημένην εργασίαν έναντι αμοιβής... Εξ ετέρου κατά το άρθρον 9 του ισχύοντος κατά τον χρόνον της επιδίκου απασχολήσεως Κανονισμού περί τρόπου ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. των απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εν γένει εργασίας προσώπων, εγκριθέντος διά της υπ' αριθ. 75883)26.2.1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, οι εργολάβοι υποχρεούνται, όπως καθ' έβδομάδα συμπληρούν τας εν τοις δελτίοις απασχολήσεως των παρ' αυτοίς απασχοληθέντων προσώπων ενδείξεις ως προς τον αριθμόν των πραγματοποιηθεισών ημερών εργασίας, καταβληθείσας αποδοχάς κλπ., αντίγραφα των μισθολογικών καταστάσεων υποβάλλονται εντός 7 ημερών από της λήξεως της ημερολογιακής εβδομάδος, την οποίαν αφορούν εις την αρμοδίαν Υπηρεσίαν του Ιδρύματος...

Εν προκειμένω, ως προκύπτει εκ του επικουρικού σκέλους της αιτιολογίας της προσβαλλομένης πράξεως, η εκδούσα ταύτην Επιτροπή έκρινεν, ότι η επίδικος απασχόλησις του αιτούντος ως οικοδόμου εις την επί της οδού ..., οικοδομήν δεν συνιστά εξηρτημένην εργασίαν, υπαγομένην εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α., καθ' όσον, και υπό την εκδοχήν ότι κύριος του έργου δεν ήτο ο αιτών, αλλά ο αδελφός του Ν.Κ., η εργασία αύτη παρεσχέθη υπό του αιτούντος άνευ αμοιβής εξ ηθικής προς τον αδελφόν του υποχρεώσεως. Εις την κρίσιν της δε ταύτην ήχθη η Επιτροπή, συνεκτιμήσασα πάντα τα στοιχεία του φακέλου, εν οις και το γεγονός ότι αι αφορώσαι εις την απασχόλησιν ταύτην μισθολογικαί καταστάσεις υπεβλήθησαν την 16.3.1961, ήτοι εκπροθέσμως, ως και την υπ' αριθ. 4802)26.9.1957 αίτησιν του ειρημένου Ν.Κ., υποβληθείσαν εις το Ι.Κ.Α. κατά την έναρξιν των προς ανέγερσιν της μνησθείσης οικοδομής εργασιών, περί απαλλαγής του από των σχετικών εισφορών, επί τω λόγω ότι αύται εκτελούνται διά προσωπικής απασχολήσεως του ιδίου και των πέντε αδελφών του, εν οις ο αιτών, άπάντων οικοδόμων. Ούτω η προσβαλλομένη πράξις, παραθέτουσα διά της σκέψεώς της ταύτης συγκεκριμένα πραγματικά στοιχεία, αναγόμενα εις τα υπό του νόμου προβλεπόμενα κριτήρια διά την υπαγωγήν εις την ασφάλισιν, οίον είναι η απόληψις αμοιβής παρά του εργαζομένου, παρίσταται, κατά το σημείον τούτο, ως συννόμως και πλήρως ηιτιολογημένη, απορριπτέοι δε ελέγχονται, ως άβάσιμοι, οι περί του αντιθέτου λόγοι ακυρώσεως.

Αρκούσης της αιτιολογίας ταύτης όπως: προσδώση νόμιμον έρεισμα εις την προσβαλλομένην πράξιν, παρέλκει ως άλυσιτελής η έρευνα των λοιπών λόγων ακυρώσεως, δι' ων πλήττεται το κύρος του ετέρου και κυρίου σκέλους της αιτιο-

λογίας της, ἀμφισβητοῦντος κατ' ἀρχὴν τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἐπιδίκου ἀσφαλίσεως τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ ἀδελφοῦ του.

Κατὰ ταῦτα, μὴ εὐσταθούντων τῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, αὕτη ἀποβαίνει ἀπερριπτέα.

6. "Ἐναρξις καταβολῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν συντάξεων κατ' ἄρθρον 29 § 5 Α.Ν. 1846) 1951. —"Εννοια διατάξεως.—"Εναρξις συνταξιοδοτήσεως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος.—Θεώρησις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου, προκειμένου περὶ συντάξεως λόγῳ γήρατος, ὡς ἐπελθόντος οὐχὶ ἀναγκαίως ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ὅτε ἐνασκεῖται ἁπλῶς καὶ δὲν κτᾶται τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα, ἀλλ' ἀφ' ὅτου συντρέξουν αἱ κατὰ Νόμον χρονικαὶ καὶ λοιπαὶ προϋποθέσεις καὶ διακόψῃ ὁ ἠσφαλισμένος τὴν ἐπαγγελματικὴν του ἀπασχόλησιν, μὴ δυναμένης πάντως τῆς συνταξιοδοτήσεως νὰ ἀναδράμῃ πέραν τοῦ ἔτους ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 783)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Ρώτης*

Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Καραγγέλης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 482 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου 'Ασφαλιστικῆς 'Επιτροπῆς "Εφέσεων τοῦ "Ιδρύματος Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἐξηφανίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 175 τῆς 20.7.1961 πράξις τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ 'Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Βόλου καὶ ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2999 τῆς 6.8.1960 πρᾶξις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν λόγῳ 'Υποκαταστήματος χορηγήσεως εἰς τὴν αἰτοῦσαν συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀπὸ 1.6.1959 ἐπὶ τῇ βάσει 1193 ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθεισῶν παρὰ τῆς αἰτούσης μέχρι τῆς 31.5.1959.

Εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, στρεφομένης κατὰ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως τῆς αἰτούσης, ἐπὶ τῇ βάσει μόνον 1193 ἡμερῶν ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παρ' αὐτῆς πραγματοποιηθεισῶν μέχρι τῆς 1.12.1959 1339 ἡμερῶν ἐργασίας, νομιμοποιεῖται ἡ αἰτοῦσα, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τῶν παρεχομένων παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεων ἐπὶ τῇ βάσει 1200 τοὐλάχιστον ἡμερομισθίων εἶναι συμφώνως τῷ ἄρθρῳ μόνῳ, παράγραφος 2, τοῦ β.δ)γματος τῆς 21)25.8.1955 «περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων» ηὐξημένον κατὰ 15 ο)ο.

Κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν 'Ασφαλίσεων» «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων . . . ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. 'Εν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως . . . .». 'Εκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι κατὰ κανόνα ἡ συνταξιοδότησις τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος. Προκειμένου δὲ περὶ συντάξεως λόγῳ γήρατος ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος θεωρεῖται ἐπελθὼν οὐχὶ ἀναγκαίως ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ὅτε ἐνασκεῖται ἁπλῶς καὶ δὲν κτᾶται τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα, ἀλλ' ἀφ' ὅτου συντρέξουν οἱ κατὰ νόμον χρονικαὶ καὶ λοιπαὶ προϋποθέσεις, καὶ, ἐπιπροσθέτως, διακόψῃ ὁ ἠσφαλισμένος τὴν ἐπαγγελματικήν του ἀπασχόλησιν. 'Η συνταξιοδότησις ὅμως δὲν δύναται οὐδέποτε νὰ ἀναδράμῃ πέραν τοῦ ἔτους ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἔστω καὶ ἂν τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα ἐκλήθη εἰς προγενέστερον χρόνον.

'Εν προκειμένῳ ἡ αἰτοῦσα, ὑπαγομένη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ δικαιουμένη νὰ τύχῃ συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀπὸ 1.1.1958, ὅτε συνεπλήρωσε τὸ νόμιμον ὅριον τῆς ἡλικίας, ὡς γεννηθεῖσα τὸ 1897, ἐζήτησε τὴν παροχὴν εἰς αὐτὴν συντάξεως λόγῳ γήρατος τὴν 25.5.1960, χωρὶς εἰς τὴν σχετικὴν αἴτησίν της νὰ δηλώσῃ ρητῶς τὸν χρόνον, ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἔπαυσεν ἐργαζομένη. Προκύπτει ὅμως ἐκ τοῦ φακέλου, ὅτι αὐτὴ εἰργάζετο μέχρι τῆς 1.12.1959, ὅτε καὶ ἀπεχώρησε τοῦ ἐπαγγέλματός της, συμπληρώσασα μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης, καθ' ὃ δὲν ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, συνολικῶς ἐν ἀσφαλίσει 1339 ἡμέρας ἐργασίας. 'Από τῆς ἡμερομηνίας δὲ ταύτης, ὅτε διέκοψε τὴν ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησίν της ἡ αἰτοῦσα καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἕως τότε πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας δέον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, νὰ συνταξιοδοτηθῇ, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν λόγῳ ἡμερομηνία δὲν κεῖται εἰς χρόνον ἀπέχοντα πλέον τοῦ ἔτους πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ παροχῆς εἰς αὐτὴν συντάξεως. Κατὰ παράβασιν ὅθεν τοῦ νόμου ὡρίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεώς της ἡ 31.5.1959, ὅτε ἡ αἰτοῦσα ἐξηκολούθει ἐργαζομένη, καὶ ὑπελογίσθη τὸ ποσὸν τῆς συντάξεώς της ἐπὶ τῇ βάσει τῶν μέχρι τότε πραγματοποιηθεισῶν παρ' αὐτῆς ἡμερῶν ἐργασίας, καὶ οὐχὶ ἡ 1.12.1959, ὅτε διέκοψε ὁριστικῶς τὴν ἐπαγγελματικήν της ἀπασχόλησιν, συμπληρώσασα ἐν ἀσφαλίσει 1339 ἡμέρας ἐργασίας, ληπτέας ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως.

Κατὰ ταῦτα ἀκυρωτέα καθίσταται ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, ὡς στερουμένη νομίμου βάσεως, ἀναπεμπομένης τῆς ὑποθέσεως εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον 'Επιτροπὴν "Εφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὰς νομίμους ἐνεργείας.

7. 'Αναγνώρισις πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν

εἰσφοραί πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.—Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἄρθρου 7 § 2 Ν.Δ. 4104)1960. Ἀφετηρία αὐτῆς ἡ χρονολογία ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκ τῆς ἐργασίας του, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν τινα τοῦ ὅτι τυχὸν κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ὁ ἡσφαλισμένος δὲν ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν διὰ τὰς ἡμέρας ἐργασίας ὀφειλομένων εἰς τοῦτο ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.—Νέα προθεσμία διὰ τοῦ Νόμου 4476)1965.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 688)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Β. Δεινταρίτης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπεταάκης, Α. Λέκκας

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4782)1963 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῇ Διοικήσει τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ὑπὸ τῆς αἰτούσης, ἡσφαλισμένης τοῦ ὡς εἴρηται Ἱδρύματος, ὑποβληθεῖσα ἀπὸ 8 Νοεμβρίου 1961 αἴτησις περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν παρ' αὐτῆς πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας παρὰ τῷ ἐργοδότῃ της Δ.Ζ. κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 2 ἕως 27 Ὀκτωβρίου 1960, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ σημειουμένη αἴτησις ὑπεβλήθη μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 4104)1960 τασσομένης ἐξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας.

Ἐν ἄρθρῳ 7 § 2 ἐδάφ. τρίτον τοῦ ν.δ. 4104)1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων» ὁρίζονται τὰ ἑξῆς: «Ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀποχωρῶν ἢ ἀπολυόμενος ἀπὸ τῆς ἐργασίας του ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως δηλώσῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὰς τυχὸν παρ' αὐτοῦ πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας παρὰ τῷ τελευταίῳ ἐργοδότῃ, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί. Ἀπολυθέντες ἢ ἀποχωρήσαντες πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος δέον ὅπως ὑποβάλουν τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω δήλωσιν ἐντὸς ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος».

Ὡς σαφῶς ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὡς ἀφετηρία τῆς ἐν αὐτῇ καθοριζομένης διὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως ἀποκλειστικῆς προθεσμίας λαμβάνεται ἡ χρονολογία ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ ἡσφαλισμένου ἐκ τῆς ἐργασίας του, ἐξ οὗ παρίσταται ὅτι οὐδεμίαν ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν τὸ ὅτι τυχὸν κατὰ τὸν κρίσιμον τοῦτον χρόνον ὁ ἡσφαλισμένος δὲν ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του μὴ καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν διὰ τὰς σχετικὰς ἡμέρας ἐργασίας ὀφειλομένων εἰς τοῦτο ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

Ἐν τῇ ἐπιδίκῳ περιπτώσει, ὡς ἐδέξατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ προκύπτει καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ αἰτοῦσα διέκοψε τὴν ἐργασιακὴν σχέσιν αὐτῆς τὴν 30ὴν Ὀκτωβρίου 1960, τὴν δὲ περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἡμερῶν ἐργασίας (2 ἕως 27 Ὀκτωβρίου 1960) αἴτησίν της ὑπέβαλεν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν 8ην Νοεμβρίου 1961, ἤτοι μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ὑπὸ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τασσομένης ἐξαμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀρνηθεῖσα τὴν ἀναγνώρισιν ὑπὲρ τῆς αἰτούσης τῶν ἐπιδίκων ἡμερῶν ἐργασίας, παρίσταται ὡς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διαληφθείσης διατάξεως ἐκδοθεῖσα, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τῆς αἰτούσης, θεμελιούμενοι εἰδικώτερον ἐπὶ τῆς ἀντιλήψεως, ὅτι ἡ ἐξάμηνος προθεσμία ἔδει ἐν προκειμένῳ νὰ θεωρηθῇ ἀρξαμένη οὐχὶ ἀπὸ τῆς λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἀλλὰ ἀφ' ἧς περιῆλθεν εἰς γνῶσιν τῆς αἰτούσης ἡ μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐτῆς καταβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ὀφειλομένων εἰς τοῦτο ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ ἄλλως ἀφ' ἧς ἀνεκοινώθησαν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὴν αἰτοῦσαν τὰ ἀσφαλιστικὰ αὐτῆς στοιχεῖα, εἶναι ἀπορριπτέοι, ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐκκρεμούσης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἐδημοσιεύθη ὁ νόμος 4476)1965 «περὶ προσθέτου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως κλπ.», ἐν ἄρθρῳ 19 § 3 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι «ἡ προθεσμία τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104)1960 προστεθείσης παραγράφου 8α εἰς τὸ ἄρθρον 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 παρατείνεται ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος ταύτης». Ὡς σαφῶς ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως συνάγεται, διὰ ταύτης χορηγεῖται νέα, ἀπὸ τῆς ἰσχύος (1.7.1963) τοῦ εἰρημένου νόμου, προθεσμία πρὸς ὑποβολὴν τῆς ὑπὸ τῆς ἐν αὐτῇ σημειουμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104)1960 προβλεπομένης αἰτήσεως. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ παρατεθεῖσα διάταξις τοῦ νεωτέρου νόμου, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐννοίας αὐτῆς, δὲν δύναται πάντως νὰ ἐπηρεάσῃ τὸ κῦρος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἅτε τῆς ἐπιδίκου περιπτώσεως νομίμως κριθείσης ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νομικοῦ καθεστῶτος, τοῦ ἰσχύοντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ὡς ἀβάσιμος.

8. Περάτωσις τῆς ὅλης διοικητικῆς διαδικασίας τῆς ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, τῆς προκαλουμένης ἐκ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ὑπὸ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου

όργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ. διά τῆς κατά τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδιδομένης τελικῶς ἀποφάσεως, μὴ προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περί Ι.Κ.Α. νομοθεσίας τῆς δυνατότητος ἀναθεωρήσεως τῆς οὕτω ἐκδοθείσης ἀποφάσεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 679)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαμπούρης*

Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Καμενόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 2775)205 τῆς 1 Δεκεμβρίου 1964 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τελικῶς τὸ ὑπὸ τῆς ἤδη αἰτούσης ὑποβληθὲν αἴτημα χορηγήσεως εἰς αὐτὴν συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου υἱοῦ αὐτῆς. Ἡ αἴτησις αὕτη, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Αἴτημα τῆς αἰτούσης περὶ χορηγήσεως εἰς αὐτὴν συντάξεως λόγῳ τοῦ ἐπελθόντος τὴν 7.8.1951 θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου υἱοῦ αὐτῆς εἶχεν ἐκτοτε ὑποβάλει αὕτη, ἀπορριφθὲν ἀρχικῶς μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38)15.1.1953 ἀποφάσεως τοῦ ὁρμοδίου Διευθυντοῦ Ὑποκαταστήματος, εἶτα δὲ κατόπιν προσφυγῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94)27.2.1953 ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς. Νέαν αἴτησιν πρὸς χορήγησιν συντάξεως ἐκ τοῦ αὐτοῦ λόγου ὑπέβαλεν ἡ αἰτοῦσα τὴν 2.3.1960, ἐπικαλουμένη νομικὴν πλημμέλειαν τῆς ἀπορρίψεως τοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήματός της, ἡ αἴτησις δὲ αὕτη ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ ὁρμοδίου Διευθυντοῦ, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἀφ' ἑνὸς μὲν τὸ αἴτημα αὐτῆς εἶχε νομίμως ἀπορριφθῆ ἀπὸ τοῦ 1953 καὶ ἀφ' ἑτέρου διότι ἀπὸ τῆς τελευταίας ἀπορριπτικῆς πράξεως παρῆλθε πενταετία. Γενομένης δεκτῆς παρὰ τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς ἐνστάσεως τῆς αἰτούσης κατὰ τῆς πράξεως ταύτης καὶ ἀσκηθείσης παρὰ τοῦ ὁρμοδίου Διευθυντοῦ ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς της δεχθεῖσα τὴν ἔφεσιν ἠκύρωσε τὴν ἐφεσίβλητον ἀπόφασιν, ἀπορριφθείσης οὕτω τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι α) ἡ ἀπάντησις τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος δὲν ἀποτελεῖ ἐκτελεστὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' ἁπλῆν ἐπιβεβαίωσιν τῆς ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως τοῦ ὁρμοδίου ὀργάνου ἀσφαλίσεως, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ κατ' αὐτῆς ἀσκηθεῖσα ἐνώπιον τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς αἴτησις θεραπείας ἦτο ἀπαράδεκτος καὶ β) ὅτι ἡ ἀξίωσις τῆς αἰτούσης ὅπως τύχῃ συντάξεως εἶχε κριθῆ ὁριστικῶς καὶ τελεσιδίκως διὰ τῆς νομίμου ὑπ' ἀριθ. 94)1953 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς.

Ἡ ὅλη διοικητικὴ διαδικασία τῆς ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, ἡ προκαλουμένη ἐκ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως ὑπὸ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ. περατοῦται διὰ τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδιδομένης τελικῶς ἀποφάσεως, δὲν προβλέπεται δὲ ὑπὸ τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας ἡ δυνατότης τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς οὕτω ἐκδοθείσης ἀποφάσεως (*). Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον τὸ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποβληθὲν τὴν 7.8.1951 αἴτημα συνταξιοδοτήσεως λόγῳ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου υἱοῦ αὐτῆς ἀπερρίφθη ἀρχικῶς μὲν διὰ τῆς 38)15.1.1953 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ, εἶτα δὲ ἐπὶ τῇ προσφυγῇ ταύτης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94)27.2.1953 ἀποφάσεως τῆς Ἁρμοδίας Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς, δὲν κατελείπετο, ἀνεξαρτήτως τῆς κοινοποιήσεως ἢ μὴ εἰς τὴν αἰτοῦσαν τῆς ἀπορριπτικῆς ταύτης ἀποφάσεως, στάδιον ἀναθεωρήσεως, κατόπιν νέας αἰτήσεως ὑποβληθείσης μετὰ τὴν πάροδον τοσοῦτον μακροῦ χρόνου, τῆς γενομένης ἀπορρίψεως τοῦ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἰτήματός της. Συνεπῶς νομίμως διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐχαρακτηρίσθη ἡ ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης τὴν 2.3.1960 αἰτήσεως τῆς αἰτούσης ἀπάντησις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος ὡς ἐπιβεβαιωτικὴ τῆς ἀρχικῆς ἀπορρίψεως καὶ ἐκρίθη ὡς ἀπαράδεκτος ἡ κατ' αὐτῆς ἄσκησις τῶν ὑπὸ τῆς διαδικασίας ἐπιλύσεως διαφορῶν προβλεπομένων ἐνδικοφανῶν προσφυγῶν.

Τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως νομίμως ἐρειδομένης ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω αἰτιολογίας παρέλκει ἡ ἔρευνα τῆς νομιμότητος τῶν λοιπῶν αἰτιολογιῶν.

9. Διατήρησις καὶ μετὰ τὸν Α.Ν. 1846)1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πάντων τῶν ὑφισταμένων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ οἱασδήποτε μορφῆς Ταμείων, συνεστημένων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ Νόμου 2868 ἢ εἰδικῶν Νόμων ἢ τοῦ διατάγματος τῆς 15 Μαΐου

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2462)1965, ΕΕΔ 25, 99 ἐπ., ἔνθα εἰς σχετικὰς καὶ λοιπάς.

1920 περί επαγγελματικών σωματείων και ασφαλιζόντων πρόσωπα εκ των του άρθρου 2 Α.Ν. 1846)1951, απαγορευομένης της παρά τω Ι.Κ.Α. ασφαλίσεως δι' ους κλάδους τα πρόσωπα ταύτα είναι ησφαλισμένα είς τα εν λόγω Ταμεία.—Συγχώνευσις Ταμείου εις το Ι.Κ.Α.—Έννοια σχετικών διατάξεων.

Άρειου Πάγου 183)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Εὐστ. Μαλλούχος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Δημακόπουλος, Ε. Ρόκκας

Κατὰ μὲν τὰς διατάξεις τῶν Α' καὶ Β' περιόδων τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἡ ἐκ τούτων Β' περίοδος αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 33 § 2 τοῦ ν.δ. 2698)1953, «πάντα τὰ ὑφιστάμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου οἱασδήποτε μορφῆς Ταμεῖα, τὰ συνεστημένα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2868 ἢ εἰδικῶν νόμων ἢ τοῦ διατάγματος τῆς 15 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» καὶ ἀσφαλίζοντα εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε ἐν μέρει, πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων, ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα καὶ διεπόμενα ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον τούτων διατάξεων. Προσώπων ἡσφαλισμένων εἰς τοιαῦτα Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως ἀπαγορεύεται ἡ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις ἐν πάσῃ περιπτώσει δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἡσφαλισμένα εἰς τὰ ἐν λόγῳ Ταμεῖα. Τυχὸν κατὰ παράβασιν τῆς διατάξεως ταύτης ἀσφάλισις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. οὐδὲν δημιουργεῖ δικαίωμα ὑπὲρ αὐτῶν πρὸς λῆψιν παροχῶν, πλὴν τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν κλάδου ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου». Κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδαφίου ε' τῆς παραγράφου 6 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5 «ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ διατάγματος περὶ συγχωνεύσεως Ταμείου τινὸς κυρίας ἀσφαλίσεως ἐκ τῶν ὑφισταμένων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τὸ ὑπὸ κρίσιν Ταμεῖον διαλύεται συγχωνευόμενον εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ὅπερ ὑπεισέρχεται διὰ τοῦ οἰκείου ἢ τῶν οἰκείων του κλάδων εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν του περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἀπαιτήσεων, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως δικαιωμάτων του καὶ ὑποχρεώσεων. Τὰ παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένα πρόσωπα συνεχίζουσι τὴν ἀσφάλισιν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἐφαρμοζομένων ἐφεξῆς τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, ὑπὸ τοὺς ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ὁριζομένους εἰδικοὺς ὅρους».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι δικαίωμα κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιστροφῆς τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν τῶν κλάδων ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου ἔχουν οὐ μόνον τὰ πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 ἀναφερομένων, ἅτινα, ὄντα ἀναγκαστικῶς ἡσφαλισμένα διὰ τοὺς κλάδους γήρατος - ἀναπηρίας - θανάτου εἰς ἓνα τῶν ὑφισταμένων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ αὐτοῦ νόμου 1846)1951 Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, ἀσφαλίζονται ἐν ταὐτῷ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου καὶ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς αὐτοὺς κλάδους ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου, ἀλλὰ καὶ τὰ πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ 2 ἀναφερομένων, ἅτινα, ὄντα παραλλήλως καὶ ἀναγκαστικῶς ἡσφαλισμένα διὰ τοὺς κλάδους ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου εἰς δύο ὑφιστάμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἐπελθούσης τῆς συγχωνεύσεως τοῦ ἑνὸς ἐκ τούτων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., παύουσι νὰ εἶναι ταυτοχρόνως ἡσφαλισμένα καὶ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., διὰ τοὺς αὐτοὺς κλάδους ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου, ἀφοῦ νόμῳ ἀπαγορεύεται ἡ διὰ τοὺς αὐτοὺς κλάδους ἀναπηρίας - γήρατος - θανάτου συνέχισις μετὰ τὴν τοιαύτην συγχώνευσιν τῆς ἀσφαλίσεως τῶν προσώπων τούτων καὶ εἰς τὸ Ι.Κ.Α., καὶ αὐτοδικαίως ὑπεισέρχεται τοῦτο ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ περὶ συγχωνεύσεως διατάγματος εἰς τὸ σύνολον τῶν ἐνεργητικῶν καὶ παθητικῶν περιουσιακῶν στοιχείων καὶ ἀπαιτήσεων τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου, ὡς καὶ τῶν πάσης φύσεως δικαιωμάτων του καὶ ὑποχρεώσεων. Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη ἄποψις δὲν ἐπηρεάζεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 9 καὶ 51 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, διότι ἡ μὲν πρώτη τούτων ρυθμίζει εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ συγχωνευόμενον Ταμεῖον εἰς τὸ Ι.Κ.Α. προσώπων μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καὶ τὴν παρ' αὐτῶν συνέχισιν τῆς ἀσφαλίσεως εἰς ἕτερον ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργοῦντα καὶ ὁριζόμενον διὰ τοῦ περὶ συγχωνεύσεως διατάγματος Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμόν, ὡς καὶ τὴν κατανομὴν τῆς περιουσίας τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τὸν ἀνωτέρω Ὀργανισμόν, ἡ δευτέρα δὲ τούτων (καταργηθεῖσα ἤδη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 § 2 τοῦ ν.δ. 4202)1961) τὴν περίπτωσιν τῶν ἡσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς ἡσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ τῶν ἐπερχομένων αὐτομάτως συμψηφισμῶν· Οὗ-

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΗΜΕΡΟΜΙΣΘΙΟΥ ΚΑΤ' ΕΞΑΙΡΕΣΙΜΟΥΣ ΗΜΕΡΑΣ

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εθνικής Αμύνης): Εν όψει των διατάξεων του Ν.Δ. 3755)1957 ερωτάται ποία αμοιβή δέον να καταβάλληται εις τους κατ' αποκοπήν αμειβομένους αρβυλεργάτας παρά τω 700 Σ.Ε., τους μη απασχολουμένους εκ λόγων, μη υφειλομένων εις τούτους κατά τας εν παραγράφω 2 του άρθρου 2 του άνω Ν.Δ. 3755)1957 εξαιρεσίμους ημέρας.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'
Γνωμοδότησις 327)1966

Προεδρεύων και Εισηγητής ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. Π. Μπαρτσακούλιας, Κ. Κυριαζής, Χ. Γεωργιόπουλος, Α. Ζώρας, Ε. Μέλλιος, Νομικοί Σύμβουλοι, Σ. Ποταμιάνος, Γ. Παναγόπουλος, Ε. Κουρτικάκης, Β. Ρεγκάκος, Χ. Καλογερόπουλος, Γ. Κλευτοδήμος, Πάρεδροι.

Επί του ερωτήματος τούτου, το Νομικόν Συμβούλιον, τη εισηγήσει μας, εγνωμοδότησεν, όμοφώνως, ως κατωτέρω εκτίθεται:

1) Το ν. δ)γμα 3755)1957 «περί αυξήσεως αναδρομικώς των αποδοχών των μισθωτών, τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του νόμου 3239)1955 και άλλων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας κλπ.» (Φ.Ε.Κ. 182) εις το άρθρον 2 ορίζει τα εξής: «§ 1. Οι μισθωτοί, απασχολούμενοι κατά τας Κυριακάς και τας κατωτέρω αναφερομένας εορτάς, δικαιούνται της υπό των υπ' αριθ. 8900)1946 και 25825)1951 αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας προβλεπομένης προσαυξήσεως εξ 75 ο)ο κατά τα υπό των εν λόγω αποφάσεων, ως αύται ισχύουσιν, οριζόμενα. § 2. Ως εξαιρέσιμοι εορταί, καθ' ας παρέχεται κατά τα ανωτέρω προσαύξησις, νοούνται: α) η της Γεννήσεως του Χριστού, β) η της 25ης Μαρτίου, γ) η της Δευτέρας του Πάσχα, δ) η της 1ης Μαΐου και ε) η της 28ης Οκτωβρίου. Εκ τούτων κατά τας 1ην Μαΐου και 28ην Οκτωβρίου η απασχόλησις των μισθωτών απόκειται αποκλειστικώς εις την διακριτικήν εξουσίαν του εργοδότου. § 3. Εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς, τους μη απασχοληθέντας εκ λόγων μη υφειλομένων εις τούτους κατά τας εν παραγράφω 2 ημέρας, καταβάλλεται δι' εκάστην τούτων ποσόν ίσον προς το ημερομίσθιον των άνευ έτερας προσαυξήσεως. § 4. Αι διατάξεις του παρόντος και του προηγουμένου άρθρου δύνανται να τροποποιηθούν κατά την υπό του νόμου 3239)1955, ως νύν τροποποιείται, διαγραφομένην διαδικασίαν».

2) Εν τη ερμηνεία της άνω διατάξεως ανέκυψαν αρκετά νομικά ζητήματα. Εν πρώτοις ανέκυψε το ζήτημα, εάν περιλαμβάνωνται εις την διάταξιν και οι επί ποσοστοίς ή κατ' αποκοπήν ή μονάδα εργασίας εργαζόμενοι κλπ. και τούτο λόγω της εν αυτή (διατάξει) φράσεως: «Εις τους επί ημερομισθίω αμειβομένους μισθωτούς κλπ.». Και φαίνεται επικρατούσα η άποψις ότι περιλαμβάνονται όλοι οι μη διά μηνιαίων αποδοχών αμειβόμενοι, οι υφιστάμενοι απώλειαν ημερομισθίων διά της καθιερώσεως των εξαιρεσίμων ημερών (βλ. ΕΕΔ 19, σελ. 1238). Διά τους επί ποσοστοίς εργαζομένους υπάρχει και απόφασις του Αρείου Πάγου (Α.Π. 469)1960, ΕΕΔ 19,1375). Διά τους κατ' άλλους τρόπους

των αποφηνάμενον και το δικάσαν δικαστήριον, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του δείκνυται, ακολούθως δε δεξάμενον την άγωγήν του αναιρεσιβλήτου, υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως ησφαλισμένου κατά του γήρατος και αναπηρίας εις τι το συγχωνευθέν εις το Ι.Κ.Α. Ταμείον κυρίας ασφαλίσεως προσωπικού Αεριόφωτος Αθηνών και εις το υφιστάμενον μέχρι της δημοσιεύσεως του ά.ν. 1846)1951 και συνεστημένον επί τη βάσει του ν. 2868 Ταμείον κυρίας επίσης Ασφαλίσεως Συντάξεων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, διώκουσαν την επιστροφήν παρά του αναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. μετά την εις αυτό συγχώνευσιν του πρώτου των ανωτέρω Ταμείων των καταβληθεισών υπ' αυτού εις το Ταμείον τούτο ασφαλιστικών εισφορών, ορθώς τας διαληφθείσας διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε και ουδεμίαν άλλην διάταξιν παρεβίασε και οι περί του εναντίου πρώτος και δεύτερος λόγοι αναιρέσεως, ως και οι πρώτος και δεύτερος λόγοι του προσθέτου δικογράφου είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι. (*)

(*) Επεκυρώθη η υπ' αριθ. 1057)1961 απόφασις του Εφετείου Αθηνών.

ἀμειβομένους καὶ δὴ κατὰ μονάδα ἐργασίαν ἔχομεν μὲν ἀποφάσεις κατωτέρων δικαστηρίων καὶ διαφορα σχόλια ἐπ' αὐτῶν καὶ νομικὰ σημειώματα, χωρὶς ὅμως νὰ λείπουν καὶ αἱ ἀντίθετοι γνῶμαι (βλ. ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἰς εὑρετήρια ΕΕΔ λέξιν «ἑορταί» ἔτους 1957 καὶ ἐντεῦθεν). Καί, εἰδικώτερον, ὅσον ἀφορᾷ, ἐν προκειμένῳ τοὺς κατὰ μονάδα ἐργασίας (ἢ κατ' ἀποκοπήν) ἐργαζομένους ἀρβυλεργάτας, εἶναι ὀρθὴ ἡ γνώμη αὕτη διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) Διότι φυσικὸ ἐργολάβοι δὲν εἶναι οὗτοι, ἀφοῦ παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν (βλ. περὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ μισθώσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἔργου, *Κ. Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, Ἔκδοσις Β', σελ. 385 ἐπ.) καὶ β) διότι ἡ διάταξις ὁμιλοῦσα περὶ «ἀμειβομένων ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μισθωτῶν» ἐννοεῖ πράγματι ἐκείνους τοὺς μισθωτούς, οἵτινες, διὰ τῆς καθιερώσεως τῶν ἐξαιρεσίμων ἡμερῶν, χάνουν ἡμερομίσθια, ὁπωσδήποτε καὶ ἐὰν ἀμείβωνται. Δηλαδὴ διὰ τῆς παραγράφου 3 ἐσκοπήθη νὰ ἐπανορθωθῇ ἡ εἰς ἀποδοχὰς ζημία, ἥτις ἐπέρχεται εἰς αὐτοὺς διὰ τῆς παραγράφου 2, ἡ ὁποία καθιεροῖ ἐξαιρεσίμους ἡμέρας.

3) Ἀνέκυψεν ἐπίσης τὸ ζήτημα τῆς ἐννοίας τῆς φράσεως «ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των». Μέχρι σήμερον φέρεται ἐπικρατοῦσα ἡ ἄποψις ὅτι ὡς «ἡμερομισθίου των» νοεῖται τὸ «πράγματι καταβαλλόμενον», ἤτοι ἐκεῖνο, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ὁ μισθωτός, ἐὰν εἰργάζετο κατὰ τὴν ἐξαιρέσιμον ἡμέραν ἄνευ ὅμως προσαυξήσεων (βλ. ὡς ἄνω παραπομπὰς καὶ ἰδίᾳ ΕΕΔ 19, 1238). Καὶ ἡ ἄποψις αὕτη φαίνεται ὡς ὀρθοτέρα, ἀφοῦ ἡ διάταξις ὁμιλεῖ περὶ «ἡμερομισθίων» καὶ ὁ μισθωτὸς ἔχει ὡς τοιοῦτο ἐκεῖνο, ὅπερ θὰ ἐλάμβανεν ἐργαζόμενος, ἐνισχύεται δὲ ἡ ἄποψις αὕτη καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5, ὡς καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τὰς ἐν παραγράφῳ 1 ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, δι' ἃς λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον, ἄλλως ἐκφράζεται ὁ νομοθέτης, ἤτοι ὁρίζει ταῦτα σαφῶς. Ἐν τούτοις δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ ἡ ἄποψις ὅτι πρόκειται περὶ τοῦ «νομίμου ἡμερομισθίου» καὶ τοῦτο διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους: α) Διότι, ὅπως αἱ προσαυξήσεις τῶν ἐν τῇ διατάξει ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ «νομίμου ἡμερομισθίου», τὸ αὐτὸ ἠθελήθη νὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου «ἡμερομισθίου» τῆς ἐξαιρεσίμου ἡμέρας, δι' αὐτὸ καὶ αἱ σχετικαὶ διατάξεις περιελήφθησαν εἰς τὸ αὐτὸ ἄρθρον καὶ β) διότι αὐτὴ ἡ ἐν συνεχείᾳ προσθήκη «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως» ἀποδεικνύει τὸν σύνδεσμον τῆς παραγράφου 3 πρὸς τὴν παράγραφον 2.

Ἀνέκυψεν ἐπίσης τὸ θέμα τῆς ἐννοίας τῆς φράσεως «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως» καὶ ἐπεκράτησεν ἡ γνώμη, καὶ ὀρθῶς, ὅτι δι' αὐτῆς νοοῦνται αἱ προσαυξήσεις, αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1, αἵτινες, ὡς εἴπομεν, ὑπολογίζονται ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου (ΕΕΔ 19, 1239), ἐξ οὗ καὶ αἱ ἄνω δημιουργούμεναι ἀμφιβολίαι ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς ἐννοίας τῆς φράσεως «ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των».

4) Ὅθεν ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἤτοι ἐν περιλήψει, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755)1957 καὶ εἰδικώτερον τῆς παραγράφου 2, ὁριζούσης «εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένους εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν παραγράφῳ 2 ἡμέρας, καταβάλλεται δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των ἄνευ ἑτέρων προσαυξήσεων», προκύπτουν τὰ ἑξῆς: α) ὅτι εἰς τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτοὺς περιλαμβάνονται καὶ οἱ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ κατ' ἀποκοπὴν ἐργαζόμενοι ἀρβυλεργάται παρὰ τῷ 700 Σ.Ε., β) ὅτι ἔννοια τῆς φράσεως «ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των» εἶναι, ὅτι καταβάλλεται εἰς τοὺς μισθωτοὺς τὸ ἡμερομίσθιόν των, ὅπερ θὰ ἐλάμβανον, ἐὰν εἰργάζοντο, ἤτοι τὸ πράγματι καταβαλλόμενον, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ νόμιμον τοιοῦτο, ἤτοι τὸ κατώτατον (ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη φέρεται μὲν ὡς ἡ κρατοῦσα, δὲν εἶναι ὅμως καὶ ἐντελῶς ἀμφίβολος) καὶ γ) ὅτι ἡ ἔννοια τῆς φράσεως «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως» εἶναι, ὅτι δὲν συνυπολογίζονται εἰς τὸ πράγματι καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον καὶ αἱ προσαυξήσεις τῶν ἐν παραγράφῳ 1 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ὁ σκοπὸς τῆς ἐξασφαλίσεως πλήρους καὶ ἀσφαλοῦς ἐποπτείας, ὡς καὶ τοῦ ἐλέγχου ἐπὶ τῆς ἀγορᾶς ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ἴδετε εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ἐπὶ τοῦ ἄρθρου ὃ τοῦ ν.δ. 2656)1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας», ΕΕΔ 12, 1215), ἐπέβαλε τὴν νομοθέτησιν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως (ἄρθρον ὃ ν.δ. 2656)1953), διὰ τῆς ὁποίας ἐπιβάλλεται εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις ἡ ἐργασίας ἐν γένει τῆς ἰδιωτικῆς οἰκονομίας ἡ ὑποχρέωσις νὰ προσλαμβάνωσι τὸ πάσης φύσεως προσωπικὸν αὐτῶν διὰ τῶν ἁρμοδίων Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας. Εἰς τὴν αὐτὴν ὑποχρέωσιν ὑπόκειται καὶ τὸ Κράτος καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ προσωπικοῦ, συνδεομένου διὰ σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τὰ Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας ὑποχρεοῦνται νὰ τοποθετῶσι παρὰ τῷ ἐργοδότῃ τοὺς ὑπ' αὐτοῦ ὑποδεικνυομένους ἐκ τῶν παρ' αὐτῷ ἐγγεγραμμένων ἀνέργων, τηρουμένης τῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθοριζομένης σειρᾶς προτεραιότητος.

Ἰσχύουσα ἤδη ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἶναι ἡ ὑπ' ἀριθ. 120815)40787)1965 (ΕΕΔ 25, 122).

Παράβασις τούτων ἔχει ὡς συνέπειαν κατ' ἄρθρον 5 § 4 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 2656)1953, ὅτι ὁ ἐργοδότης, καὶ, προκειμένου περὶ νομικῶν προσώπων, τὰ μέλη τῆς διοικήσεως καὶ οἱ διαχειριστὰ αὐτῶν τιμωροῦνται κατ' ἔγκλησιν διὰ τῆς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ χρηματικῆς ποινῆς ἢ διὰ φυλακίσεως, τῶν κατ' αὐτῶν μηνύσεων ὑποβαλλομένων ὑπὸ τῶν Προϊσταμένων τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Ὁ νόμος ὅμως (ἄρθρον 5 § 2 τοῦ ν.δ. 2656)1953, ὡς ἐτροποποιήθη προσφάτως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4504)1966 (ΕΕΔ 25, 435), καθορίζει καὶ προσθέτους κυρώσεις, ὡς ἀκολούθως: Ἐργοδότης, προσλαμβάνων μισθωτὸν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν προστίμου, περιερχομένου εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἴσον δὲ πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνὸς διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους ἢ 25 ἡμερομισθίων διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένους, ἀνεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως μισθωτοῦ. Τὸ πρόστιμον τοῦτο βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Ο.Α.Α.Α. διατάξεις. Κατὰ τῆς βεβαιωτικῆς τοῦ προστίμου πράξεως ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐνστάσεως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως ἐνώπιον τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας. Τὰ πρόστιμα ταῦτα, μετὰ γνώμην τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν, δύνανται νὰ μειοῦνται μέχρι τοῦ 25 ο)ο τοῦ συνολικῶς βεβαιωθέντος ποσοῦ δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου διὰ τὰς ἐντὸς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης περιφερείας.

Κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως χωρεῖ καὶ ἀνακοπὴ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου πολιτικοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 285 Πολιτικῆς Δικονομίας, ἐφ' ὅσον δὲ ἡ ἀνακοπὴ αὕτη συνιστᾷ παράλληλον πρὸς τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἔνδικον μέσον καθιστᾷ ἀπαράδεκτον τὴν αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατ' ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 3713)1928 «περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας», κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου. (Ἴδετε Σ.Ε. 1847)1965, ΕΕΔ 24, 1436 καὶ λοιπὰς εἰς σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 24, 1436).

Ἡ πρόσληψις πάντως τοῦ μισθωτοῦ ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς συμβάσεως, ἀλλὰ μόνον τὰς κυρώσεις, αἱ ὁποῖαι ἀνεφέρθησαν ἀνωτέρω. (Ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6816)1953, ΕΕΔ 12, 1019, *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 648, ἀριθ. 38, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 13).

Ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἤδη ἀπόψεως ὑπάρχει ἐν ἰσχύι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ ν.δ. 2698)1953 (ΕΕΔ 12, 1287), κατὰ τὴν ὁποίαν ἐργοδόται, παραλείποντες τὴν ὑποβολὴν δηλώσεως περὶ ἀπασχολήσεως ἠσφαλισμένου μέχρι τῆς ἐπαληθεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως, ὡς καὶ ἐργοδόται, μὴ συμμορφούμενοι πρὸς τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐδαφίων α', β' καὶ δ' τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐπιβαλλομένας αὐτοῖς ὑποχρεώσεις, ὑποχρεοῦνται εἰς ἀποκατάστασιν πάσης δαπάνης, εἰς ἣν ἤθελε ὑποβληθῇ τὸ Ι.Κ.Α. ἐκ τῆς χορηγήσεως παροχῶν εἰς παρ' αὐτῶν ἀπασχολουμένα πρόσωπα καί, ὡς ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 7 § 2 τοῦ ν.δ. 4104)1960 (ΕΕΔ 19, 1155), ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 43 τοῦ ν.δ. 2698)1953, ἐπὶ παραλείψεως ἐργοδότου ὅπως ἀναγγείλῃ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν παρ' αὐτοῦ πρόσληψιν μισθωτοῦ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεως, οὗτος, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων συνεπειῶν ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἐπιβαρύνεται καὶ δι' ἐφ' ἅπαξ ποσοῦ, ἴσου πρὸς τὸ 25 ο)ο τῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ὀφειλομένων εἰσφορῶν.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

294)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καταργήσεως της κενής τακτικής έδρας του Εργατικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και ιδρύσεως δμοειδούς έκτακτου αύτοτελούς παρά τη αύτη Σχολή.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 83 της 13 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το άρθρον 31 (§§ 3 και 4) του ν.δ. 3574)1959, 2) Την γνώμην της Νομικής Σχολής (Συνεδρίαι 13.5.1964, 15.5.1964, 19.5.1964, 5.6.1964, 18.6.1964 και 20.10.1965) και της Συγκλήτου (Συνεδρία 2.11.1965) του Πανεπιστημίου Αθηνών και 3) την υπ' άριθ. 195)2.3.1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων επί της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και επί των Οικονομικών Υπουργών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Καταργείται ή διά του β.δ. 596)1965 (Φ.Ε.Κ. τ. Α' 130)1965)(*) ιδρυθείσα τακτική έδρα του Εργατικού Δικαίου της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών και άντ' αυτής ιδρύεται έκτακτος αύτοτελής έδρα του Εργατικού Δικαίου παρά τη αύτη Σχολή.

Εις τον Ημέτερον επί της Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Υπουργόν αναθέτομεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις τη 1 Απριλίου 1966

—

290)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί κυρώσεως τροποποιήσεως του Οργανισμού «Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος Α.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 82 της 12 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις: α) του άρθρου 1 του ν.δ. 2510)1953 «περί ρυθμίσεως ζητημάτων τινών προσωπικού Τραπεζιτικών Ιδρυμάτων και άλλων τινών διατάξεων», β) του άρθρου 2 § 2 του ν.δ. 3789)1957 «περί Κανονισμών εργασίας» και γ) την υπ' άριθ. 178)1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Υπουργών Εμπορίου και Εργασίας, αποφασίζομεν και διατάσσομεν:

Άρθρον πρώτον

Κυρούται ή τροποποίησις του διά του από 17)26.9.1953 β.δ)τος «περί κυρώσεως του Οργανισμού της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος και Αθηνών Α.Ε.» κυρωθέντος Οργανισμού της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος Α.Ε.(*), αφορώσα εις την αντικατάστασιν των άρθρων 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11 και 23 και την προσθήκην νέου άρθρου υπ' αριθ. 35, περιέχοντος μεταβατικάς διατάξεις, ως αύτη κατηρτίσθη υπό του Διοικητικού αύτης Συμβουλίου, κατά τας συνεδριάσεις αύτου της 28.12.1965 και 26.1.1966 και ως υπεβλήθη εις τους Υπουργούς Εμπορίου και Εργασίας, έχουσα ως ακολούθως:

Άρθρον 2

Προσλήψεις προσωπικού

1) Προσλήψεις εις την υπηρεσίαν της Τραπέζης γίνονται κατ' αρχήν επί βαθμώ δοκίμου, λογιστικού ή ταμειακού κλάδου, μηχανικού Γ', υπομηχανικού Δ', δοκίμου τεχνικού βοηθού, τεχνίτου Γ' και κλητήρος Γ', επιφυλασσομένων των κατωτέρω υπό στοιχεία 2 και 3 οριζομένων.

Κατ' εξαίρεσιν των ανωτέρω δύναται ή Τράπεζα να προσλαμβάνη, κατ' ανώτατον όριον, ετησίως 30 πτυχιούχους Ανωτάτων Σχολών, ως και ισοτίμων τοιούτων Σχολών της αλλοδαπής, εις τον δεύτερον βαθμόν της κλίμακος του λογιστικού κλάδου, μετά τον υπηρεσιακόν και οικονομικών συνεπειών διετούς παραμονής εν τω βαθμώ τούτω.

3) Ωσαύτως δύναται, προτάσει της Διοικήσεως και αποφάσει του Διοικητικού Συμβουλίου, να προσλαμβάνωνται υπάλληλοι εις ανωτέρους του πρώτου βαθμούς, λόγω εξαιρετικών προσόντων ή πείρας, είτε τηρουμένης της κατωτέρω διαδικασίας, είτε και άνευ ταύτης. Η τοιαύτη πρόσληψις νοείται γενομένη καθ' υπέρβασιν του διά του παρόντος Οργανισμού προβλεπομένου αριθμού οργανικών θέσεων.

Οι ούτω προσλαμβανόμενοι, οίτινες δέν δύνανται να υπερβαίνωσι τους πέντε ετησίως, απολύονται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, προτάσει της Διοικήσεως, κατ' απόλυτον κρίσιν.

4) Η Διοίκησις δύναται, προς συμπλήρωσιν υπηρεσιακών κενών οιουδήποτε Κλάδου, μή δικαιολογούντων, κατά την απόλυτον κρίσιν αύτης, την πρόσληψιν μονίμου προσωπικού, να προσλαμβάνη προσωρινόν ή επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου προσωπικόν, μή υπερβαίνον τον αριθμόν 10 ετησίως, με αποδοχάς υπ' αύτης καθοριζομένας.

Το προσωπικόν της κατηγορίας ταύτης δύναται να περιληφθή εις το τακτικόν τοιούτον, εφ' όσον υφίσταται υπηρεσιακή ανάγκη, υπό την προϋπόθεσιν ότι θά τηρηθώσι τά περί προσλήψεως υπαλλήλων καθοριζόμενα.

5) Διά να προσληφθή τις παρά τη Τραπέζη

(*) ΕΕΔ 24, 1065.

(*) ΕΕΔ 12, 1097.

δέον νά είναι ύγιής καί νά μή ἄγη ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν 30 ἐτῶν καί τῶν 40 προκειμένου περί μηχανικῶν.

6) Οὐδείς ὑποκείμενος εἰς στρατιωτικήν ὑποχρέωσιν διορίζεται μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας του, ἐν μή πρότερον ἐκτελέσῃ τήν ἐν τῷ στρατῷ θητείαν του ἤ ἀπαλλαγῇ ἤ ἐξαιρεθῇ ταύτης.

7) Διά τήν πρόσληψιν παρά τῇ Τραπέζῃ ἀπαιτεῖται:

Ἀπολυτήριον ταυλάχιστον δημοτικοῦ σχολείου διά τούς κλητῆρας.

Πτυχίον Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν ἤ ἑτέρας Δημοσίας ἤ ἀνεγνωρισμένης Ἀνωτέρας Τεχνικῆς Σχολῆς διά τούς ὑπομηχανικούς.

Πτυχίον Ἐθνικοῦ Μετσοβίου Πολυτεχνείου ἤ Πολυτεχνικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης ἤ ἰσοτίμου ἀντιστοίχου Σχολῆς τῆς ἀλλοδαπῆς διά τούς μηχανικούς.

Ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἤ ἰσοτίμου Σχολῆς διά τούς ὑπαλλήλους τοῦ λογιστικοῦ καί κυρίου ταμειακοῦ κλάδου καί τούς τεχνικούς βοηθούς.

Διά τάς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς.

8) Ὁ ὑποψήφιος δέον νά προσαγάγῃ τά κάτωθι πιστοποιητικά:

α) Πιστοποιητικόν ἀπουδῶν.

β) Πιστοποιητικόν ποινικοῦ μητρώου.

γ) Πιστοποιητικόν στρατολογικῆς καταστάσεως (προκειμένου περί ἀρρένων ἐκπληρωσάντων τάς στρατιωτικάς των ὑποχρεώσεις ἤ ἀπαλλαγέντων αὐτῶν προσωρινῶς ἤ ὁριστικῶς).

δ) Ληξιαρχικήν πρᾶξιν γεννήσεως ἤ πιστοποιητικόν Δήμου ἤ Κοινότητος.

ε) Συστατικάς ἐπιστολάς δύο τουλάχιστον εὐυπολήπτων, κατά τήν κρίσιν τοῦ Διευθυντοῦ Προσωπικοῦ, προσώπων.

στ) Ἐπίσης ὑποχρεοῦται νά ὑποβληθῇ πρός διαπίστωσιν τῆς ὑγείας του εἰς ἐξέτασιν (γενικήν, ὡς καί πᾶσαν εἰδικήν) παρά τῶν ὑπό τῆς Τραπέζης ὁριζομένων ἰατρῶν.

ζ) Προκειμένου περί μηχανικῶν πιστοποιητικόν ἐγγραφῆς των εἰς τό Τεχνικόν Ἐπιμελητήριον Ἑλλάδος.

9) Προσλήψεις προσωπικοῦ κατά τάς παραγράφους 1 καί 2 τοῦ παρόντος, ἐξαιρουμένης τῆς προσλήψεως μηχανικῶν, γίνονται κατόπιν ἐγγράφου καί προφορικῆς δοκιμασίας ἐνώπιον Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης διά πράξεως τοῦ Διοικητοῦ, ἥτις καί καθορίζει τόσον τήν σύνθεσιν τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅσον καί τάς λοιπάς λεπτομερείας τῆς δοκιμασίας. Ἡ Τράπεζα δύναται νά ἀξιώσῃ, κατά τήν κρίσιν της, τήν ὕπαρξιν εἰδικῶν προσόντων καί γνώσεων. Ὁ διαγωνισμός πρός πρόσληψιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 2 ἀναφερομένων διενεργεῖται ἀποκλειστικῶς μεταξύ πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν.

10) Διά πράξεως τοῦ Διοικητοῦ ὁρίζεται ὁ ἀριθμός τῶν προσληπτέων ἐκ τῶν ὑποστάντων δοκιμασίαν καί ἐπιτυχόντων, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς Ὑπηρεσίας, κατά σειράν ἐπιτυχίας, προτιμωμένων, ἐν ἰσότητι ἐπιτυχίας, τῶν τέκνων ἐν ἐνεργείᾳ ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης ἤ συνταξιούχων, ὡς καί τῶν τέκνων θανόντων ἐν ἐνεργείᾳ ἤ ἐν καταστάσει συνταξιοδοτήσεως ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης.

Προσλήψεις εἰσπρακτόρων κατ' ἀρχήν δέν ἐνεργοῦνται, τῶν θέσεων τῆς κατηγορίας ταύτης συμπληρουμένων διά μετατάξεως τῶν κεκτημένων τά ἀπαιτούμενα προσόντα κλητήρων κατά τά περί μετατάξεως προσωπικοῦ καθοριζόμενα.

Ἡ πρόσληψις ἀνακοινοῦται δι' ἐγγράφου τῆς Διευθύνσεως Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης, καθορίζοντος καί τήν ἡμερομηνίαν, καθ' ἣν ὁ προσλαμβανόμενος δέον νά ἀναλάβῃ τά καθήκοντά του.

Μή ἐμφάνισις τοῦ καλουμένου κατά τήν ταχθεῖσαν ἡμερομηνίαν ἤ τό βραδύτερον ἐντός πενθημέρου ἀπό ταύτης θεωρεῖται ὡς μή ἀποδοχή παρά τούτου τῆς προσλήψεώς του.

Ἄρθρον 3

Ὀργανικαί θέσεις

1) Αἱ ὀργανικαί θέσεις ἀπό τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπατημηματάρχου - λογιστικοῦ καί ταμειακοῦ κλάδου - καί τοῦ μηχανικοῦ Ι' καθορίζονται συνολικῶς κατά βαθμούς, ὡς ἀκολούθως:

α) Λογιστικός Κλάδος:

Διευθυνταί	16
Ὑποδιευθυνταί	28
Συμπράττοντες ὑποδιευθυνταί	50
Τμηματάρχαι Α'	175
Τμηματάρχαι Β'	275
Ὑπατημηματάρχαι	360
	904

β) Ταμειακός κλάδος:

Συμπράττοντες ὑποδιευθυνταί	1
Τμηματάρχαι Α'	5
Τμηματάρχαι Β'	18
Ὑπατημηματάρχαι	35
	59

γ) Κλάδος μηχανικῶν:

Ἀρχιμηχανικοί	1
Ἐπιμηχανικοί	2
Μηχανικοί Α'	10
Μηχανικοί Β'	10
Μηχανικοί Γ'	10
	33

2) Τό Διοικητικόν Συμβούλιον, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ, δύναται νά μεταβάλῃ κατά τάς παρουσιαζομένας ἑκάστοτε ἀνάγκας τήν ὡς ἄνω καθοριζομένην σύνθεσιν τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 4

Διαβάθμισις προσωπικοῦ

Τό προσωπικόν τῆς Τραπέζης κατανέμεται

εἰς τοὺς ἀκολούθους διακεκριμένους ὑπηρεσιακοὺς κλάδους, ἤτοι :

α) Λογιστικόν, β) ταμειακόν, γ) τεχνικόν καὶ δ) κλάδον ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ.

Ἡ διαβάθμισις ἐν ἑκάστῳ κλάδῳ ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Λογιστικὸς κλάδος

Βαθμοί :

Δόκιμος
Ὑπολογιστὴς Β'
Ὑπολογιστὴς Α'
Λογιστὴς Β'
Λογιστὴς Α'
Ὑποτμηματάρχης
Τμηματάρχης Β'
Τμηματάρχης Α'
Συμπράττων ὑποδιευθυντὴς
Ὑποδιευθυντὴς
Διευθυντὴς

2) Ταμειακὸς κλάδος

Βαθμοί :

Δόκιμος ταμειακὸς
Ὑποταμίας Β'
Ὑποταμίας Α'
Ταμίας Β'
Ταμίας Α'
Ὑποτμηματάρχης
Τμηματάρχης Β'
Τμηματάρχης Α'
Συμπράττων ὑποδιευθυντὴς

Ὁ ταμειακὸς κλάδος περιλαμβάνει καὶ βοηθητικὸν προσωπικὸν εἰσπρακτόρων, μὲ τὴν ἀκόλουθον διαβάθμισιν :

Βαθμοί :

Εἰσπράκτωρ Γ'
Εἰσπράκτωρ Β'
Εἰσπράκτωρ Α'

3) Τεχνικὸς κλάδος

Ὁ τεχνικὸς κλάδος ὑποδιαιρεῖται εἰς δύο διακεκριμένους κλάδους :

α) Κλάδος μηχανικῶν

Βαθμοί :

Μηχανικὸς Γ'
Μηχανικὸς Β'
Μηχανικὸς Α'
Ἐπιμηχανικὸς
Ἀρχιμηχανικὸς

β) Κλάδος ὑπομηχανικῶν

Βαθμοί :

Ὑπομηχανικὸς Δ'
Ὑπομηχανικὸς Γ'
Ὑπομηχανικὸς Β'
Ὑπομηχανικὸς Α'

Ὁ τεχνικὸς κλάδος περιλαμβάνει καὶ ἰδίαν κατηγορίαν βοηθητικοῦ προσωπικοῦ, διαβαθμιζομένην ὡς ἀκολούθως :

Τεχνικοὶ βοηθοὶ - σχεδιασταί

Βαθμοί :

Δόκιμος τεχνικὸς βοηθὸς
Τεχνικὸς βοηθὸς Δ'
Τεχνικὸς βοηθὸς Γ'
Τεχνικὸς βοηθὸς Β'
Τεχνικὸς βοηθὸς Α'
Τεχνῖται

Βαθμοί :

Τεχνίτης Γ'
Τεχνίτης Β'
Τεχνίτης Α'
Ἐργοδηγός

4) Κλάδος ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ

Βαθμοί :

Κλητὴρ Γ'
Κλητὴρ Β'
Κλητὴρ Α'

Εἰς τοὺς ἀσκοῦντας ὑπεύθυνον ταμειακὴν διαχείρισιν (χρηματικοῦ ἢ τίτλων) καὶ ἐφ' ὅσον ἀσκοῦσι τὴν διαχείρισιν ταύτην χορηγεῖται ἐπίδομα, καθοριζόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ.

Ἄρθρον 6

Ἐπιδόματα πολυετοῦς ὑπηρεσίας

1) Εἰς τὸ προσωπικὸν χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, συνιστάμενον εἰς :

10 ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 10ετοῦς ὑπηρεσίας
14 ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 15ετοῦς ὑπηρεσίας
18 ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 20ετοῦς ὑπηρεσίας
25 ο/ο ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 25ετοῦς ὑπηρεσίας

2) Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος λογίζεται καὶ ὁ χρόνος τυχὸν προϋπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου εἰς τὸ Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Τραπέζας, τὰ Ταμεῖα Ὑγείας τοῦ Προσωπικοῦ, τοὺς Συλλόγους τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Τραπέζης, τὸν Προμηθευτικὸν Συνεταιρισμόν, τοὺς Συνεταιρισμοὺς Στεγάσεως τοῦ Προσωπικοῦ καὶ εἰς Ἀνωνύμους Ἑταιρείας, ἐχούσας καταβεβλημένον μετοχικὸν κεφάλαιον δραχμῶν 7.000.000 καὶ ἄνω καὶ ἐφ' ὅσον ὁ χρόνος οὗτος δὲν ἠξιοποιή-

θη διά την άπόληψιν συνταξεως ή έτέρας τυχόν παροχής.

Άρθρον 7

Προσαυξήσεις μισθού

1. α) Εις τους ύπαλλήλους αα) άπό του βαθμού του λογιστού Α', ταμίου Α', μηχανικού Γ' και άνω και ββ) εις τους υπομηχανικούς Α', τεχνικούς βοηθούς Α' και τους έργοδηγούς, ύπηρετούντας εύδοκίμως, χορηγούνται προσαυξήσεις έπί του βασικού μισθού, ώς άκολούθως:

Πρώτη προσαύξησις έκ 15 ο)ο μετά δύο έτών πραγματικήν ύπηρεσίαν έν τω βαθμώ, ον κέκτηνται.

Έν συνεχεία, άνά έκάστην έπομένην τριετίαν εύδοκίμου παραμονής έν τω βαθμώ, προσαύξησις έκ 15 ο)ο. Αί τοιαύται άνά τριετίαν προσαυξήσεις δέν δύνανται νά ύπερβαίνουν έν συνόλω τάς τέσσαρας.

β) Εις τους ύπαλλήλους της άνωτέρω περιπτώσεως αα' του έδαφίου α', προαγομένους εις άνώτερον του ον κατέχουν βαθμόν, χορηγείται προσαύξησις ή κλάσμα τοιαύτης, άναλόγως του έν τω βαθμώ, έξ ού προάγονται, διανυθέντος άπό της τελευταίας προαγωγής ή προσαυξήσεως χρόνου.

Ή τοιαύτη προσαύξησις ή κλάσμα αύτης ύπολογίζεται έπί του βασικού μισθού του βαθμού, έξ ού προάγονται.

2) Εις τους εισπράκτορας Α', τεχνίτας Α' και κλητήρας Α', ύπηρετούντας εύδοκίμως, χορηγούνται προσαυξήσεις έπί του βασικού μισθού ώς άκολούθως:

Πρώτη προσαύξησις έξ 20 ο)ο μετά δύο έτών πραγματικήν ύπηρεσίαν έν τω βαθμώ τούτω.

Έν συνεχεία δευτέρα και τρίτη προσαύξησις έκ 15 ο)ο μεθ' έκάστην των έπομένων δύο διετιών πραγματικής ύπηρεσίας.

Τετάρτη προσαύξησις έκ 10 ο)ο μετά πεντετή πραγματικήν ύπηρεσίαν.

Πέμπτη και έκτη προσαύξησις έκ 10 ο)ο μεθ' έκάστην των έπομένων δύο τριετιών πραγματικής ύπηρεσίας.

Ειδικώς διά τους κλητήρας Α' χορηγείται και έτέρα, ήτοι έβδόμη προσαύξησις έκ 10 ο)ο, μετά πεντετή πραγματικήν ύπηρεσίαν έν τω βαθμώ τούτω.

3) Εις ύπαλλήλους, φέροντας τους κατωτέρω βαθμούς, χορηγείται τό διά των άπό 5.6.1958 και 9.6.1958 συλλογικών συμβάσεων έργασίας (Φ.Ε.Κ. 184)30.6.1958, τεύχος Β'), έν συνδυασμώ πρός την ύπ' άριθ. 97)26.6.1962 πράξιν του Διοικητού, προβλεπόμενον έφ' άπαξ έπίδομα εύδοκίμου παραμονής έν τω βαθμώ έπί του βασικού μισθού, έξ 20 ο)ο, ώς άκολούθως:

α) Λογιστού Β', ταμίου Β', υπομηχανικού Β' και τεχνικού βοηθού Β' μετά δύο και ημισυ έτών πραγματικήν ύπηρεσίαν.

β) Υπολογιστού Α' και Υπταμίου Α'.

Υπομηχανικού Γ' και τεχνικού βοηθού Γ'.

Υπολογιστού Β' και Υπταμίου Β'.

Υπομηχανικού Δ' και τεχνικού βοηθού Δ'.

Εισπράκτορος Β' και Γ' και τεχνίτου Β', και Γ'.

Κλητήρος Β' και Γ', μετά δύο έτών πραγματικήν ύπηρεσίαν.

4) α) Εις τους όπωσδήποτε έξερχομένους της ύπηρεσίας της Τραπέζης ύπαλλήλους χορηγείται, συντρεχουσών και των προϋποθέσεων της παραγράφου 1, έδάφιον α' του παρόντος, ποσοστόν προσαυξήσεως ή έπιδόματος εύδοκίμου παραμονής έν τω βαθμώ, άνάλογον πρός τον χρόνον όν ούτοι διήνυσαν έν τω κατεχομένω βαθμώ άπό της τελευταίας προαγωγής ή προσαυξήσεως. Ή διάταξις αύτη έφαρμόζεται άναλόγως και έν περιπτώσει λύσεως της ύπαλληλικής σχέσεως, λόγω θανάτου.

β) Ή πρό της έξόδου της ύπηρεσίας, λόγω ορίου ήλικίας, τελευταία πρός τους ύπαλλήλους προσαύξησις ή, κατά περίπτωσιν, το έπίδομα εύδοκίμου παραμονής έν τω βαθμώ ή, κατά περίπτωσιν, το άναλογούν ποσοστόν τούτων χορηγείται κατά παρέκκλισιν των έν ταις προηγουμέναις παραγράφοις όριζομένων ένα μήνα πρό της συμπληρώσεως του έν αύταις προβλεπομένου χρόνου παραμονής έν τω βαθμώ.

5) Πραγματική ύπηρεσία νοείται μόνον ό χρόνος, καθ' ον πραγματικώς εργάσθη ό ύπάλληλος παρά τη Τραπέζη, άφαιρουμένου τουτέστι του χρόνου, καθ' ον ούτος άπουσίασε της ύπηρεσίας, δι' οιονδήποτε λόγον, πλην των περιπτώσεων άπουσίας πρός έκτέλεσιν νόμω έπιβαλλομένων δημοσίων λειτουργημάτων, ώς και των περιπτώσεων των έκ του νόμου ύποχρεωτικών άδειών.

Έξαιρετικώς θεωρείται ώς χρόνος πραγματικής ύπηρεσίας ό χρόνος, καθ' ον άπουσίασε της ύπηρεσίας ό ύπάλληλος, διά λόγους άσθενείας, έφ' όσον ό χρόνος ούτος δέν ύπερβαίνει συνολικώς, κατά το ύπό κρίσιν διά την χορήγησιν της προσαυξήσεως ή του έπιδόματος εύδοκίμου παραμονής έν τω βαθμώ διάστημα, τους:

α) Έξ μήνας διά τους έχοντας μέχρι 10 έτών παρά τη Τραπέζη ύπηρεσίαν ύπαλλήλους.

β) Έννέα μήνας διά τους έχοντας συμπληρώσει 10 έτών ύπηρεσίαν παρά τη Τραπέζη ύπαλλήλους και μέχρις 20 έτών.

γ) Έν έτος διά τους έχοντας συμπληρώσει 20 έτών ύπηρεσίαν παρά τη Τραπέζη ύπαλλήλους και άνω.

Ό χρόνος της έν τω στρατώ ύποχρεωτικής ύπηρεσίας του ύπαλλήλου ώς έφέδρου ή κληρωτού λογίζεται ώς χρόνος πραγματικής ύπηρεσίας και λαμβάνεται ύπ' όψιν ώς τοιούτος κατά τας μισθολογικάς προσαυξήσεις.

6) Τό εύδόκιμον της ύπηρεσίας κρίνεται ύπό του Διοικητού τη προτάσει της Διευθύνσεως Προσωπικού, προκειμένου δέ περί ύπαλλήλων άπό του βαθμού του συμπράττοντος ύποδιευθυντού και επιμηχανικού και άνω ύπό του Διοι-

κητικοῦ Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ.

Ἄρθρον 10

Προαγωγαί

Αἱ προαγωγαὶ μεχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ταμιακοῦ Α' καὶ μηχανικοῦ Α' ἐνεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, δὶς τοῦ ἔτους, κατὰ Ἰανουάριον καὶ Ἰούλιον, ἀπὸ δὲ τοῦ βαθμοῦ τοῦ συμπράττοντος ὑποδιευθυντοῦ καὶ ἐπιμηχανικοῦ καὶ ἄνω ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ.

2) Αἱ προαγωγαὶ μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Α', Ταμίου Α', ὑπομηχανικοῦ Α' καὶ τεχνικοῦ βοηθοῦ Α' ἐνεργοῦνται μετὰ συμπλήρωσιν τοὐλάχιστον τῶν κατωτέρω καθοριζομένων ἐτῶν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ προηγουμένῳ βαθμῷ :

α) Ἑπτὰ ἐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ δοκίμου, δοκίμου ταμειακοῦ καὶ δοκίμου τεχνικοῦ βοηθοῦ,

β) ἓξ ἐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ὑπολογιστοῦ Β', ὑποταμίου Β', ὑπομηχανικοῦ Δ' καὶ τεχνικοῦ βοηθοῦ Δ'.

γ) τεσσάρων ἐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ὑπολογιστοῦ Α', ὑποταμίου Α', ὑπομηχανικοῦ Γ' καὶ τεχνικοῦ βοηθοῦ Γ'.

δ) δύο ἐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ λογιστοῦ Β', ταμίου Β', ὑπομηχανικοῦ Β' καὶ τεχνικοῦ βοηθοῦ Β'.

Διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν :

α) ἓξ ἐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ εἰσπράκτορος Γ', τεχνίτου Γ' καὶ κλητῆρος Γ'.

β) τριῶν ἐτῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ εἰσπράκτορος Β', τεχνίτου Β' καὶ κλητῆρος Β'.

3) Διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐφαρμόζονται ἀναλόγως τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 § 5 καθοριζόμενα.

4) Προαγωγαὶ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπολογιστοῦ Β' εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ Α' ἐνεργοῦνται κατόπιν ἐγγράφου δοκιμασίας ἐνώπιον Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁριζομένης διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ, ἥτις καθορίζει τόσον τὴν σύνθεσιν τῆς Ἐξεταστικῆς Ἐπιτροπῆς, ὅσον καὶ τὰς λοιπὰς λεπτομερείας τῆς δοκιμασίας.

Ὡσαύτως ἡ προαγωγὴ ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπολογιστοῦ Α' καὶ ὑποταμίου Α' καὶ ἄνω, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάλληλος δὲν ἔχει ἀπολυτήριον Γυμνασίου ἢ ἰσοτίμου Σχολῆς, γίνεται μόνον κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ὅλη μόρφωσίς του, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄλλα προσόντα του, δικαιολογοῦσι ταύτην.

5) Προαγωγαὶ εἰς τοὺς βαθμοὺς ἀπὸ ὑποτμηματάρχου καὶ μηχανικοῦ Β' καὶ ἄνω γίνονται μόνον κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν καὶ ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρωθῇ τοὐλάχιστον τριετία εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν ἑκάστῳ βαθμῷ.

Προαγωγαὶ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ἐργοδηγοῦ γίνονται μόνον κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, ἐφ' ὅσον ἔχει συμπληρωθῇ τοὐλάχιστον ἑξαετία εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ τεχνίτου Α'

Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑποτμηματάρχου, κατὰ τὴν συμπλήρωσιν κενῶν θέσεων τὰ 25 ο/ο συμπληροῦνται κατ' ἀρχαιότητα, ἐφ' ὅσον οἱ δικαιούμενοι τοιαύτης κατ' ἀρχαιότητα, προαγωγῆς δὲν ἔχουσι κριθῇ στάσιμοι.

6) Μετ' ἀπόφασιν τοῦ Διοικητοῦ δύνανται νὰ γίνωνται κατ' ἐκλογὴν προαγωγαὶ ἄπαξ τοῦ ἔτους κατὰ παρέκκλισιν τῶν ἀνωτέρω προθεσμιῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν κατ' ἐκλογὴν προαχτέων δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ ποσοστὸν 10 ο/ο τῶν δικαιουμένων νὰ κριθῶσι καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουν συμπληρώσει τοὐλάχιστον τὸ ἥμισυ τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων διαστημάτων παραμονῆς ἐν τῷ προηγουμένῳ βαθμῷ.

7) Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ, δύναται νὰ ἀναστέλλῃ εἰς ὅλως ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις τὴν ἐνέργειαν προαγωγῶν.

Ἄρθρον 11

Στασιμότης

Τὸ ἐδάφιον α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 11 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

α) Ἐπὶ μακρὸν ἀπουσιάσαντες ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δι' οἱανδήποτε αἰτίαν, ἐν περιπτώσει δὲ ἀπουσίας λόγῳ ἀσθενείας οἱ ἀπουσιάσαντες πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 5 ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων.

Ἄρθρον 23

Ἀσθένειαι - Ἄδειαι

Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 23 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως :

3) Δύναται νὰ χορηγηθῇ ἄδεια ἀπουσίας ἐκ τῆς ἐργασίας, μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν ἢ μέρους αὐτῶν, διὰ λόγους ἀσθενείας, ἀναρρώσεως καὶ ὑγείας ἐν γένει καὶ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένων ὁρίων.

α) Δι' ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως Προσωπικοῦ διὰ χρονικὸν διάστημα μέχρις ἓξ μηνῶν.

β) Διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ, διὰ περαιτέρω χρονικὸν διάστημα μέχρι δύο καὶ ἡμίσυ ἐτῶν.

Ἄρθρον 35

Μεταβατικαὶ διατάξεις

(Ἰσχύουσαι δυνάμει τῶν ἀπὸ 28.12.1965 καὶ 26.1.1966 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης)

1) Ἡ ἰσχὺς τῶν ἄρθρων 2, 3, 4, 6, 7, 10, 11 καὶ 23, ὑπὸ τὴν ἐν τῷ παρόντι διατύπωσίν των, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθησαν διὰ τῶν ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1965 καὶ 26 Ἰανουαρίου 1966 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Τραπέζης, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

2) Ὑπάλληλοι, προσληφθέντες κατόπιν τοῦ μεταξὺ πτυχιούχων διενεργηθέντος διαγωνισμοῦ τῆς 20ῆς Ἰουνίου 1965, θεωροῦνται ὡς προσληφθέντες κατὰ τοὺς ὅρους τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος, μονιμοποιούμενοι ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των.

3. α) Τὸ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος

τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦν τεχνικὸν - ἐπιστημονικὸν καὶ μὴ - προσωπικόν, πλὴν τῶν τεχνιτῶν, δύναται νὰ ἐνταχθῇ εἰς τὸν ἐν ἄρθρῳ 4 προβλεπόμενον τεχνικὸν κλάδον, κατὰ τὴν ἀκόλουθον διαδικασίαν:

β) Ἡ ἔνταξις εἰς τοὺς βαθμοὺς τοῦ ἐπιμηχανικοῦ καὶ ἄνω διενεργεῖται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, προτάσει τοῦ Διοικητοῦ καὶ μετὰ γνώμην τῆς ἐν ἐδαφίῳ γ' τοῦ παρόντος προβλεπομένης Ἐπιτροπῆς, εἰς τοὺς λοιποὺς δὲ βαθμοὺς διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ μετὰ γνώμην τῆς αὐτῆς Ἐπιτροπῆς.

γ) Διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ θέλει καταρτισθῇ Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐκ τινος τῶν ὑποδιοικητῶν, ὡς προέδρου, καὶ τῶν προϊσταμένων τῶν παρὰ τῇ Διοικήσει Διευθύνσεων Προσωπικοῦ, Ἐπιθεωρήσεως, Βιομηχανικῆς Πίστεως καὶ Περιουσίας Τραπέζης, ὡς μελῶν. Ἡ ἐν λόγῳ Ἐπιτροπή, συνερχομένη, θέλει εἰσηγηθῇ κατὰ πρῶτον περὶ τῆς ἐντάξεως εἰς τοὺς βαθμούς, ἀπὸ τοῦ ἐπιμηχανικοῦ καὶ ἄνω. Διὰ τὴν κρίσιν καὶ εἰσηγήσιν περὶ τῆς ἐντάξεως τοῦ λοιποῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ χρέη εἰσηγητοῦ παρ' αὐτῇ, ἄνευ ψήφου, θέλει ἐκτελεῖ ὁ ἐκ τῶν ἐνταχθέντων εἰς τοὺς ἀνωτέρω βαθμούς, διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ, ὡς προϊστάμενος τοῦ τεχνικοῦ τμήματος, ὁριοθησόμενος.

δ) Ἡ Τράπεζα δὲν ὑποχρεοῦται, ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἔνταξιν ἅπαντος τοῦ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένου τεχνικοῦ - ἐπιστημονικοῦ καὶ μὴ - προσωπικοῦ.

Ἡ σχέσις τῶν ἐκ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ μὴ ἐνταχθησομένων, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰς τὸν τεχνικὸν κλάδον θὰ ἐξακολουθήσῃ νὰ διέπηται ὑπὸ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὑφ' οὓς αὕτη τελεῖ, κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος Ὀργανισμοῦ.

4) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδάφιον α' καὶ παράγρ. 2 ἐφαρμόζονται οὐ μόνον εἰς τὰς ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς χορηγηθησομένας προσαυξήσεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν προσαυξήσεων τῶν χορηγηθεισῶν ἐν τῷ κατεχομένῳ βαθμῷ κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος, μὲ οἰκονομικὰς συνεπείας ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

5) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1, ἐδάφιον β', τοῦ ἄρθρου 7 περὶ χορηγήσεως προσαυξήσεως ἢ κλάσματος ταύτης εἰς τοὺς προαγομένους εἰς τὸν ἀνώτερον βαθμὸν ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς προαγομένων.

6) Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 § 5 ἐδάφιον β' περὶ ὑπολογισμοῦ ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ χρόνου ἀπουσίας λόγῳ ἀσθενείας κατὰ τὰς ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ διακρίσεις ἐφαρμόζονται μόνον ἐπὶ τῶν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς προαγωγῶν καὶ χορηγήσεων προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ βαθμῷ.

7) Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐξερχομένων, λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, τῆς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης τὴν 1.1.1966.

8) α. Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες εἰσπράκτορες καὶ τεχνῖται, προσληφθέντες παρ' ἑκατέρᾳ τῶν Τραπεζῶν, ἐκ τῆς συγχωνεύσεως τῶν ὁποίων προῆλθεν ἡ νῦν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος Α.Ε., προωθοῦνται εἰς τὸν βαθμόν, ὃν κατέχουν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον κατὰ δύο μὲν ἔτη, ἐὰν προσελήφθησαν μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1947, κατὰ ἓν δὲ ἔτος, ἐὰν προσελήφθησαν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1948 μέχρι τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1958.

β) Ἡ προώθησις αὕτη χορηγεῖται ἀνεξαρτήτως τοῦ Κλάδου, εἰς ὃν οἱ ἀνωτέρω εἶχον ἐνταχθῇ κατὰ τὴν πρόσληψίν των, καὶ δὲν μεταβάλλει τὴν ἐν τῷ κατεχομένῳ βαθμῷ ἀρχαιότητα, ἀλλ' ἁπλῶς συντέμνει κατὰ τὸν ἐν ἐδαφίῳ α' καθοριζόμενον χρόνον τὸν χρόνον τῆς προσηκούσης ἐξελίξεώς των.

γ) Αἱ οἰκονομικαὶ συνέπειαι τῆς διὰ τῆς παρούσης παραγράφου χορηγουμένης προωθήσεως ἐπέρχονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Ἄρθρον δεύτερον

Εἰς τὸν ἐπὶ τοῦ Ἐμπορίου Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Μαρτίου 1966

—

251)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.

(ΕΚ τ. Α' φ. 68 τῆς 26 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν.δ. 4197)1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων».

2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 55964)19403) 20889)8.9.1965 ἀναφορᾶς τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 12) 1.11.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' Περιόδου.

4) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 130)1966, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τὸ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ νόμου 4476)1965 προβλεπόμενον πρόσθετον βοήθημα, ἴσον πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων, παρέχεται εἰς τοὺς

κατά την 1ην Αύγούστου έκάστου έτους συνταξιούχους και βοηθηματούχους του Ταμείου Συντάξεων Αύτοκινητιστών, πλην των κεκτημένων ή διατηρούντων αύτοκίνητον δημοσίας χρήσεως ή ιδανικόν μερίδιον τούτου.

Εις τον αύτον έπι της Έργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 21 Μαρτίου 1966

—

252)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως της 21ης Μαΐου ως ημέρας ολοκληρωτικής αργίας διά τα καταστήματα πόλεων Αργοστολίου, Ληξουρίου, Ιθάκης και κωμοπόλεως Σάμης.

(ΕΚ τ. Α' φ. 68 της 26 Μαρτίου 1966)

. . . . . .

Άρθρον μόνον

Καθιερούται ή 21η Μαΐου έορτη των Αγίων Κωνσταντίνου και Ελένης, έπέτειος της Ενώσεως της Επτανήσου μετά της Ελλάδος, ως ή μέρα ολοκληρωτικής αργίας διά τα καταστήματα των πόλεων Αργοστολίου, Ληξουρίου, Ιθάκης και της κωμοπόλεως Σάμης, εξαιρέσει των εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων και γαλακτοπωλείων κλπ. κέντρων, άτινα θά παραμένουν κλειστά κατά την ώραν της τελετής.

Εις τον αύτον έπι της Έργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1966

—

253)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως της 30ης Ιανουαρίου ως ημέρας ολοκληρωτικής αργίας διά τα καταστήματα κωμοπόλεως Τήνου.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 68 της 26 Μαρτίου 1966)

. . . . . .

Άρθρον μόνον

Καθιερούται ή 30ή Ιανουαρίου (έπέτειος ανευρέσεως Αγίας Εικόνος Ευαγγελισμού της Θεοτόκου) ως ημέρα ολοκληρωτικής αργίας διά τα καταστήματα κωμοπόλεως Τήνου, εξαιρέσει των ζαχαροπλαστείων, καφενείων, εστιατορίων, γαλακτοπωλείων και λοιπών κέντρων εν γένει, άτινα θά άνοίγουν μετά τό πέρας της τελετής.

Εις τον αύτον έπι της Έργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1966

—

254)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί καθιερώσεως εν περιτροπή Κυριακής αργίας των εστιατορίων, ζυθεστιατορίων, μαγειρείων και οινομαγειρείων της πόλεως Αμφίσσης κατά την χειμερινήν περίοδον από 1.11 μέχρι 31.3.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 68 της 26 Μαρτίου 1966)

. . . . . .

Άρθρον μόνον

Καθιερούται έκ περιτροπής Κυριακή αργία διά τα έστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεία και οινομαγειρεία της πόλεως Αμφίσσης κατά την χειμερινήν περίοδον από 1)11 μέχρι 31.3.

Εις τον αύτον έπι της Έργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και έκτέλεσιν του παρόντος.

Έν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1966

—

324)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί μειώσεως των εργοδοτικών εισφορών, των καταβαλλομένων υπέρ του Ι.Κ.Α. και του Ταμείου Εξόδου Γερόντων και Ανικάνων Εργατών Μετάλλου, αναλογουσών επί μισθών και ημερομισθίων καταβαλλομένων διά την παραγωγήν αυτοκινήτων Farmobil ***εξαγομένων εις αλλοδαπήν.***

(Ε.Κ. τ. Α. φ. 88 της 22 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις του άρθρου 8 του ν.δ. 4231)1962 «περί μέτρων αφορώντων εις την ανάπτυξιν του εξαγωγικού εμπορίου», δι' ών επαναφέρονται εν ισχύι αι διατάξεις του άρθρου 5 του νόμου 2861)1954 «περί μέτρων ενισχύσεως της εξαγωγής βιομηχανικών και άλλων εγχωρίων προϊόντων». 2) Την υπ' αριθ. 187)1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων επί του Συντονισμού, Οικονομικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Εργασίας Υπουργών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον μόνον

1) Εις περίπτωσιν εξαγωγής αυτοκινήτων τύπου Farmobil κατασκευασθέντων εν Ελλάδι ή υπέρ του Ι.Κ.Α. καταβαλλομένη εργοδοτική εισφορά επί των μισθών και ημερομισθίων των δαπανωμένων διά την παραγωγήν των μειούται, καθοριζομένη ίση προς το ποσοστόν της υπό των μισθωτών καταβαλλομένης τοιαύτης.

2) Ωσαύτως ή υπέρ του Ταμείου Εξόδου Γερόντων και Ανικάνων Εργατών Μετάλλου καταβαλλομένη εργοδοτική εισφορά μειούται, καθοριζομένη εις 2 ο/ο επί των μισθών και ημερομισθίων των δαπανωμένων διά την παραγωγήν των εις αλλοδαπήν εξαγομένων αυτοκινήτων τύπου Farmobil.

Εις τον Ημέτερον επί των Οικονομικών Υ-

πουργόν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἀπριλίου 1966

—

351)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βάσει 1.200 ἢ ὀλιγωτέρων ἡμερῶν ἐργασίας, πλὴν τῶν λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, συντάξεων, ὡς καὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων συντάξεως κατηγοριῶν τινων συνταξιούχων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 95 τῆς 30 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 42 § 1 τοῦ ν. δ. 2698)1953 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., μεταρρυθμίσεως τῆς περὶ αὐτοῦ νομοθεσίας, ὡς καὶ περὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 119)1966 ὁμόφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (συνεδρίασις 6ὴ 22.3.1966) περὶ ὑπάρξεως οἰκονομικῆς ἐπαρκείας τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1966 αὔξησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων βάσει 1.200 ἢ ὀλιγωτέρων ἡμερομισθίων συντάξεων, ὡς καὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων συντάξεων κατηγοριῶν τινων συνταξιούχων. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 268)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1) Ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1966 αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 12ο)ο αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις βάσει 1.200 ἢ ὀλιγωτέρων ἡμερῶν ἐργασίας. Τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ποσοῦ μηνιαίας συντάξεως, δικαιοῦνται οἱ συνταξιοδοτούμενοι κατὰ τὴν 16ην Ἀπριλίου 1966, ὡς καὶ οἱ μεταγενεστέρως συνταξιοδοτούμενοι, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως των θὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀποδοχαὶ ἀναγόμεναι ἐξ ὁλοκλήρου εἰς χρονικὸν διάστημα πρὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966. Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσαυξανόμεναι συντάξεις δὲν ὑπάκεινται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῶν παραγράφων 2 καὶ 11 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη.

Πρὸς τὴν ἀνωτέρω αὔξησιν συμψηφίζεται τυχὸν διατηρούμενον προσωρινὸν ἐπίδομα.

2) Ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1966 αὐξάνονται τὰ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἀναπηρίας καὶ θανάτου κατὰ ποσοστὸν 12ο)ο. Τὰ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προκύπτοντα κατώτατα ὅρια ἰσχύουν καὶ ἐπὶ συντάξεων χορηγουμένων ἐφ' ἑξῆς, ἐφαρμοζομένων πάντως, προκειμένου περὶ συντάξεων ἀπονεμομένων βάσει μειωμένου ὁρίου ἡλικίας, τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 5 καὶ 14 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 4104)1960.

3) Ἀπὸ 16ης Ἀπριλίου 1966 αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 12ο)ο τὰ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενα ποσὰ συντάξεων : α) εἰς τοὺς συνταξιούχους τῶν συγχωνευθέντων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων, ὧν ἡ σύνταξις ὑπολείπεται τῶν ἰσχυόντων διὰ τοὺς συνταξιούχους τοῦ Ι.Κ.Α. κατωτάτων ὁρίων, β) εἰς βοηθηματοῦχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου τούτου, καὶ γ) εἰς φυματικοὺς ἠσφαλισμένους, αἵτινες λαμβάνουν τὸ βοήθημα, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 3762)1957.

Εἰς τὸν ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

36252)3596) 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 5.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν ἀλευρομύλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 238 τῆς 21 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 5.4.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 758)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς προσωπικὸν ἀλευρομύλων

Ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας σήμερον τὴν 5ην Ἀπριλίου 1966, παρουσίᾳ τοῦ Διευθυντοῦ Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου τούτου Γ. Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτουμένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239)1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 73978)12430)12.10.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς καὶ τοῦ ὁμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐμπορίου Ἰω. Παπαϊωάννου, δεόντως ἐξουσιοδοτουμένου καὶ συμφωνήσαντος πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, οἱ ὑπογεγραμμένοι : 1) Ἀθαν. Παλλάντιος, γενικὸς γραμματεύς, καὶ Μαρία Μάνου καὶ Πολύκαρπος Λαπτζίδης, μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδέσμου Ἀλευροβιομηχάνων τῆς Ἑλλάδος, 2) Δημ. Γκιουζέλης, πρόεδρος, καὶ Νικ. Δεληγιάννης, γενικὸς γραμματεύς τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Ἀλευροβιομηχάνων, 3) Γεώργιος Μοίρας, πρόεδρος τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἀλευροβιομηχάνων, 4) Εὐάγγ. Μελιασάρης, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἀλευροβιομηχάνων Βορείου Ἑλλάδος καὶ 5)

Γρηγόριος Πεσκετζής, πρόεδρος, και Παναγιώτης Δόριζας, γενικός γραμματεύς της Πανελληνίου Όμοσπονδίας Μυλεργατοϋπαλλήλων και Μακαρονατεχνιτών, άπαντες δεόντως έξουσιοδοτημένοι ύπ' αύτών Όργανώσεων, τάς οποίας έκπροσωποϋσιν, έχοντες δε ύπ' όψιν: α) την διάταξιν της παραγράφου 4 της ύπ' άριθ. 28)1964 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, ώς αύτη έτροποποιήθη διά της ύπ' άριθ. 109561)9166)1964 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας «περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της ύπ' άριθ. 28)1964 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων άμοιβής και εργασίας των μυλεργατών άπασης της χώρας», β) την από 14.1.1966 έκθεσιν πραγματογνωμοσύνης της βάσει των προειρημένων διατάξεων συσταθείσης επιτροπής εμπειρογνωμόνων περί των υπό άνθυγιεινάς συνθήκας απασχολουμένων μυλεργατών και γ) την ανάγκην άρσεως των εκ της εν λόγω εκθέσεως υφισταμένων ήδη ασαφειών και αμφισβητήσεων ώς προς την έκτασιν παροχής του ύπό της προαναφερομένης διαιτητικής αποφάσεως θεσπισθέντος επιδόματος, άμα δε και καθορισμού του τρόπου καταβολής των εκ της ανωδρομικής παροχής του επιδόματος τούτου οφειλομένων, άπεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης, δι' ής συνεφωνήθησαν τα ακόλουθα:

1) Το υπό της ανωτέρω ύπ' άριθ. 28)1964 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, ώς αύτη έτροποποιήθη διά της ύπ' άριθ. 109561)9166)1964 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, προβλεπόμενον επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 10 ο)ο, υπολογιζόμενον επί των βασικών ημερομισθίων και μισθών, των καθοριζομένων εκάστοτε υπό των οικείων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων, θέλει χορηγηθή από της ισχύος των ανωτέρω πράξεων και εφεξής εις το προσωπικόν (εργατοτεχνικόν και υπαλληλικόν) των περί ών ή προειρημένη διαιτητική απόφασις αλευρομύλων, όπερ απασχολείται εις τους κατωτέρω μόνον χώρους εργασίας:

α) Παραλαβής και τροφοδοτήσεως διά σίτου των μηχανημάτων.

β) Παραγωγής.

γ) Ενσακκίσεως και φορτώσεως προϊόντων και υποπροϊόντων, και

δ) Καθαρισμού, συντηρήσεως και αποθηκεύσεως κενών σάκκων.

2) Τα οφειλόμενα εκ της υποχρεώσεως προς παροχην ανωδρομικώς του εν λόγω επιδόματος χρηματικά ποσά και δη διά το διάστημα από 20.8.1964 μέχρι 31.8.1966 θέλουσι καταβληθή εις τρείς μηνιαίας δόσεις, εξ ών ή πρώτη, μη δυναμένη να υπερβή τας 1500 δραχμάς, θά καταβληθή όμου με το δώρον του Πάσχα έ.έ.

Εφ' ώ συνετάγη ή παρούσα, ήτις υπεγράφη παρ' απάντων των εν αρχή αναφερομένων, ώς έπεται.

Ο Διευθυντής Υπουργείου Εργασίας

Ο Διευθυντής Υπουργείου Εμπορίου

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

—

37142)3664)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της ύπ' άριθ. 11) 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π., δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, ή ύπ' άριθ. 40)1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως.

(ΦΕΚ τ. Β' φ. 231 της 19 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ώς έτροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755)1957. 2) Την ύπ' άριθ. 11)1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσαν τους όρους αμοιβής και εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π., δι' ής μετερρυθμίσθη κατόπιν εφέσεως ή ύπ' άριθ. 40)1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την ύπ' άριθ. 11)1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π.», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Εθνικής Ενώσεως Κοπτών Ανδρικών και Γυναικείων Ενδυμάτων άπασης της Ελλάδος αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, 2) Συνδέσμου Εμπορορραπτών και Ραπτών Καταστηματαρχών Αθηνών, 3) Συλλόγου Εμπορορραπτών Αθηνών, 4) Συνδέσμου Εμπορορραπτών Πειραιώς, 5) Πανπειραϊκού Συνδέσμου Ραπτών και Εμπορορραπτών Πειραιώς και 6) της Ενώσεως Εμπόρων Ετοίμων και επί Παραγγελία Ενδυμάτων Νεωτερισμών, ής το διατακτικόν έχει ώς ακολούθως:

1) Κόπτης θεωρείται ο επ' αμοιβή υπηρετών εις εμπορορραπτικόν ή εμπορικόν κατάστημα, απασχολούμενος ώς κόπτης και ούχι ώς βοηθός κόπτου, με την κοπήν, την δοκιμήν και το ρεγουλάρισμα των επί παραγγελία ανδρικών και γυναικείων ενδυμασιών (ταγιέρ) ή με την κοπήν ετοίμων ενδυμασιών και δοκιμήν αυτών κατά την προσαρμογήν των εις το σώμα του αγοραστού, ό έχων δίπλωμα κρατικής ή ημικρατικής Ευρωπαϊκής Σχολής κοπτικής ή δίπλωμα των εν Ελλάδι Σχολών μαθητείας κοπτικής, ραπτικής ανδρικών ενδυμάτων του Υπουργείου Εργασίας ή άλλων Επαγγελματικών Σχολών και τετραετή πρακτικήν εξάσκησιν.

2) Κόπτης ωσαύτως θεωρείται και ό ανεξαρ-

τητως σπουδῶν ἀσκήσας ἐπί δετίαν τό ἐπάγγελμα τοῦ κόπτου, ἤτοι κοπήν, δοκιμήν καί ρεγουλάρισμα ἐπί παραγγελίᾳ ἤ ἑτοίμων ἐνδυμασιῶν.

3) Βοηθός κόπτου θεωρεῖται ὁ προσλαμβανόμενος ὡς τοιοῦτος, συνεπικουρῶν τόν κόπτην εἰς ἅπασας τάς ἐργασίας αὐτοῦ καί ἔχων τοὐλάχιστον διετῆ προϋπηρεσίαν ὡς μαθητευόμενος παρά κόπτῃ.

4) Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τάς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 1, 2 καί 3 παραγράφους πρακτική ἐξάσκησις, πενταετής προϋπηρεσία, ὡς καί διετής τοιαύτη ἀποδεικνύονται δι' ἐγγράφου βεβαιώσεως, παρεχομένης ὑπό τοῦ ἐργοδότου, εἰς ὃν οἱ ἐνδιαφερόμενοι προσέφερον τάς ὑπηρεσίας των.

5) Τά κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κοπτῶν καί βοηθῶν αὐτῶν καθορίζονται κατά τάς χρονικάς περιόδους, ὡς κατωτέρω :

Α'. Περίοδος ἀπό 1.10.1964 μέχρι 31.12.1965 :

α) Κόπτης	δραχμαί 3.500
β) Βοηθός κόπτου	δραχμαί 2.500

Β'. Περίοδος ἀπό 1.1.1966 καί ἐφεξῆς :

α) Κόπτης	δραχμαί 3.900
β) Βοηθός κόπτου	δραχμαί 2.700

Οἱ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοί μηνιαῖοι μισθοί ἰσχύουν δι' ἀπασχόλησιν κατά πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας, δυναμένου νά καταβληθῶσι καί κατά ποσοστιαίαν ἀναλογίαν, ὡς ἡμερομίσθιον.

6) Τά ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν δέον νά συμπληροῦνται καί εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ κόπτης ἤ ὁ βοηθός αὐτοῦ ἐργάζονται κατ' ἀποκοπήν ἤ κατ' ἄλλο οἱονδήποτε σύστημα.

7) Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

8) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκύπτουσαι διαφοραί δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

9) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 1.10.1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἀπριλίου 1966

—

20909)1578)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 33)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ 'Αθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐπί τῶν εἰσπράξεων συνδρομῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀσχολουμένου προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 137 τῆς 8 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.2.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.6.1966 τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 33)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐπί τῶν εἰσπράξεων συνδρομῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀσχολουμένου προσωπικοῦ (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν 85)29.7.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1966

—

20910)1578)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 48) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 137 τῆς 8 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.2.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 14.6.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 48)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθείσης εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον 'Αθηνῶν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 21)17.2.1966 πράξεως καταθέσεως (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1966

—

20912)1576)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος καί αὐθις τῆς ὑπ'

(*) ΕΕΔ 23, 1148.
(**) ΕΕΔ 24, 381.

άριθ. 4)1965 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Περαιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 137 τῆς 8 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.2.1666. 3) Τήν ὑπ' ἀριθ. 110632)7729) 25.11.1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 13.6.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Περαιῶς «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργίας ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 26959)1965 ἡμετέρας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 200 τ. Β' τῆς 19.3.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1966

—

5736 517)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καί ἀμοιβῆς πληρωμάτων πορθμείων ἐσωτερικοῦ μικρῶν ἀποστάσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 148 τῆς 11 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τήν ὑπογραφεῖσαν τήν 3ην Ἰανουαρίου 1966 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας καί ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων πλοίων πορθμείων Μ)Σ τῶν ἐκτελούντων τοπικήν συγκοινωνίαν λιμένων ἐσωτερικοῦ ἀποστάσεως μέχρι 30 ναυτικῶν μιλλίων ἀπό ἀφετηρίας ἀναχωρήσεως μέχρις ἀφετηρίας προορισμοῦ, μεταξύ τῶν ἐκπροσώπων ἀφ' ἑνός τῆς Ἑνώσεως Πορθμείων Ἐσωτερικοῦ καί ἀφ' ἑτέρου τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας καί τῶν εἰς ταύτην ὑπαγομένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων ναυτικῶν, ἤτοι :

α) Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων Ε.Ν.

β) Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

γ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Κυβερνητῶν π)κ καί ἰ)φ Ε.Ν.

δ) Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν Μ)Σ - Π)Κ - Ι)Φ.

Ἰδόντες :

Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276) 1944 «περί συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς ταῦτο ἰσχύει σήμερον, ἀποφασίζομεν :

Κυροῦμεν τήν ὑπογραφεῖσαν τήν 3ην Ἰανουαρίου 1966 μεταξύ τῶν ὡς ἄνω νομίμων ἐκπροσώπων τῶν ὀργανώσεων πλοιοκτητῶν καί ναυτικῶν συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας καί ἀμοιβῶν πληρωμάτων πλοίου πορθμείων ἐσωτερικοῦ μικρῶν ἀποστάσεων, πλήν τοῦ ἄρθρου 7 ταύτης, ὡς ἀντικειμένου τῷ νόμῳ, ἡ ἰσχύς τῆς ὁποίας ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 καί λήγει τήν 31ην Δεκεμβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως μετά τῆς συνημμένης συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 20 Ἰανουαρίου 1966

Συλλογική σύμβασις

Ἐργασίας καί ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων πλοίων πορθμείων Μ)Σ, τῶν ἐκτελούντων τοπικήν συγκοινωνίαν λιμένων ἐσωτερικοῦ ἀποστάσεων μέχρι 30 ναυτικῶν μιλίων ἀπό ἀφετηρίας ἀναχωρήσεως ἕως ἀφετηρίας προορισμοῦ.

Ἐν Πειραιεῖ, σήμερον τήν 3ην Ἰανουαρίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός οἱ Μελέτης Βενετσάνος, ὡς πρόεδρος, καί Ἀντώνιος Ξυλάς, ὡς γενικός γραμματεύς τῆς Ἑνώσεως Πορθμείων Ἐσωτερικοῦ, καί ἀφ' ἑτέρου οἱ :

1) Δημήτριος Μελετης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2) Πόθος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Μηχανικῶν Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

3) Δανιήλ Δανιηλίδης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Κυβερνητῶν π)κ - ἰ)φ Ε.Ν.

4) Σπυρ. Θεοδωρίτσης, πρόεδρος Πανελληνίου Ἑνώσεως Ναυτῶν μ)ς - π)κ - ἰ)ς Ε.Ν.

5) Κων. Χατζηθεοδώρου, γενικός γραμματεύς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένοι ὑπό τάς ἰδιότητας, εἰς ἃς ἀνήκουν κλαδικαί Ὀργανώσεις.

Συνεφωνήσαμεν καί συναπεδεχθημεν, ὅπως καταρτίσωμεν καί ὑπογράψωμεν τήν κατωτέρω συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας καί ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων τῶν ὑπηρετούντων εἰς πλοῖα πορθμεῖα Μ)Σ, ἐκτελούντα τοπικάς συγκοινωνίας λιμένων ἐσωτερικοῦ ἀποστάσεως ἕως 30 ναυτικῶν μιλίων ἀπό ἀφετηρίαν ἀναχωρήσεως ἕως ἀφετηρίαν προορισμοῦ.

Ἄρθρον 1

Μισθός ἐνεργείας

1) Τό μισθολόγιον τῶν ναυτικῶν ὡς πληρωμάτων τῆς ἀναφερομένης ὡς ἀνωτέρω κατηγορίας πλοίων καί πλάων αὐτῶν ὁρίζεται ἀπό 1 Ἰανουαρίου 1966 κατά μῆνας εἰς δραχμάς ὡς κάτωθι :

Ὁ κυβερνῶν τό πλοῖον πλοίαρχος ἢ κυβερνήτης, δραχμαί 5.286.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς ὑποπλοίαρχος, δραχμαί 4.357.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς ναύκληρος, δραχμαί 2.915.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς ναύτης, δραχμαί 2.850

(*) ΕΕΔ 24, 440.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς ναυτόπαις (ἄνω τῶν ἓξ μηνῶν ὑπηρεσίας), δραχμαὶ 1.652.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς ναυτόπαις καὶ μαθητευόμενος μηχανῆς κάτω τῶν 6 μηνῶν ὑπηρεσίας), δραχμαὶ 700.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς Α' μηχανικὸς Μ.Ε.Κ., δραχμαὶ 5.220.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς Β' μηχανικὸς Μ.Ε.Κ., δραχμαὶ 4.357.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς μηχανοδηγὸς Α' δραχμαὶ 4.035.

Ὁ ναυτολογημένος ὡς μηχανοδηγὸς Β' δραχμαὶ 3.205.

Ὁ ναυτολογημένος μαθητευόμενος μηχανῆς ἢ δόκιμος, δραχμαὶ 1.652.

Ἄρθρον 2

Μισθὸς ἀσθενείας

1) Ὁ μισθὸς ἀσθενείας τῶν ναυτικῶν διὰ τὴν περίπτωσιν νοσηλείας αὐτῶν ἐκτὸς τοῦ πλοίου εἰς τὴν ξηρὰν ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν ἑβδομήκοντα πέντε τοῖς ἑκατὸν (75 ο/ο) τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 μισθοῦ ἐνεργείας.

2) Εἰς τοὺς ὑφισταμένους ναυτικοὺς χειρουργικὴν ἐπέμβασιν καὶ τοὺς τραυματιζομένους ἐν τῷ πλοίῳ, οἱ ὁποῖοι δὲν καθίστανται ἀνίκανοι πρὸς ἐργασίαν, δὲν καταβάλλεται ὁ μειωμένος μισθὸς τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἀλλὰ ὁλόκληρος οὗτος τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 μισθοῦ ἐνεργείας.

3) Εἰς περίπτωσιν νοσηλείας τῶν ναυτικῶν ἐκτὸς νοσοκομείου ἢ κλινικῆς πλέον τοῦ μισθοῦ τῶν προηγουμένων παραγράφων 1 καὶ 2 καταβάλλεται εἰς αὐτοὺς καὶ τὸ ἡμερήσιον ἀντίτιμον τροφῆς, ὡς τοῦτο καθορίζεται ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 3

Τροφὴ

1) Τὸ ἡμερήσιον ἀντίτιμον τροφῆς δι' ἕκαστον ναυτικὸν ὁρίζεται εἰς δραχμὰς 24. Προκειμένου περὶ παρασκευῆς φαγητοῦ τὸ πλοῖον ὑποχρεοῦται νὰ διαθέτῃ ἅπαντα τὰ σκεύη μαγειρείου, ὕδωρ καὶ καύσιμον ὕλην.

Ἄρθρον 4

Δῶρον Χριστουγέννων καὶ Πάσχα

1) Εἰς τοὺς ναυτικοὺς καὶ ὑπηρετοῦντας εἰς πλοῖα, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις, καταβάλλεται ὡς δῶρον μισθός, ὡς οὗτος ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης, ἑνὸς μηνὸς διὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους καὶ δέκα πέντε (15) ἡμερῶν διὰ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα. Ὁ χρόνος καταβολῆς τῶν ἐν λόγῳ δώρων, ὡς καὶ τὰ ποσόντα τῶν ναυτικῶν διὰ τὴν λῆψιν τούτων, θὰ ὁρίζωνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας.

Ἄρθρον 5

Ἄδειαι

1) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται ἀδείας ἴσης πρὸς μίαν καὶ ἡμίσειαν (1 1)2) ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας, προκειμένου περὶ ἀξιωματικῶν, καὶ πρὸς μίαν (1) ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας, προκειμένου περὶ μελῶν τοῦ κατωτέρου πληρώματος.

2) Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεχίζει τὴν ὑπηρεσίαν του καὶ πέραν τοῦ ἑνὸς ἔτους δικαιοῦται τῆς αὐτῆς ἀδείας δι' ὅσους μῆνας ὑπηρετήσῃ.

3) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου συνεχοῦς ὑπηρεσίας τοῦ ναυτικοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ πλοίου ἢ πλοίων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου καὶ ἐφ' ὅσον οὗτος ἀπολυθῇ πρὸ τῆς λήξεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως του, οὐχὶ ὅμως ἐξ ὑπαιτιότητός του (τῆς λόγῳ ἀσθενείας ἢ τραυματισμοῦ ἀπολύσεως τοῦ ναυτικοῦ μὴ συνισταμένης ὑπαιτιότητα τούτου) δικαιοῦται ἀδείας δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

4) Κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς αὐτὰς μισθοῦ ἐνεργείας, ὡς ἐν ἄρθρῳ 1, καθὼς καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, ὡς καθορίζεται ἐν ἄρθρῳ 3.

5) Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης οἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου, ἐν ἐναντίῳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ εἴτε ἀναβάλλεται ἡ παροχὴ ταύτης, εἴτε θεωρεῖται ὡς παρασχεθεῖσα, ἐφ' ὅσον καταβληθῇ εἰς αὐτὸν ὁ ἀναλογῶν διὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς μισθὸς ἄνευ ἀντιτίμου τροφῆς, ὡς ὑπηρετῶν καὶ τροφοδοτούμενος ἐν τῷ πλοίῳ.

Ἄρθρον 6

Ὧραι ἐργασίας

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ναυτικῶν τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὴν κατηγορίαν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις, ὁρίζονται εἰς 8 ὥρας δι' ἕκαστον 24ωρον καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, ἤτοι ὥρας 56 κατὰ ἑβδομάδα.

2) Διὰ πᾶσαν ἐργασίαν πέραν τοῦ 8ώρου ἀνὰ 24ωρον γενομένην ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ δικαιοῦται οὗτος ὑπερωριακῆς ἀμοιβῆς, ἀνερχομένης εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1)8) τοῦ ἑνὸς τριακοστοῦ (1)30) τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας δι' ἑκάστην ὥραν προσθέτου ἐργασίας.

3) Αἱ Ὑπερωριακαὶ ὧραι ἐργασίας ἀμοιβῆς δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὰ 18 ο/ο τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας δι' ἕκαστον ναυτικόν.

Ἄρθρον 7

Ναυτολόγησις

1) Τὰ πληρώματα τῶν πλοίων, περὶ ὧν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις, καταρτίζονται ἐκ τῶν τακτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων Ὀργανώσεων τῶν ναυτικῶν (δυνάμεως Π Ν,Ο) κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν τοῦ πλοιοκτήτου.

Ἄρθρον 8

Εἰσφοραὶ - Κρατήσεις

1) Αἱ νόμιμοι εἰσφοραὶ καὶ κρατήσεις ὑπὲρ

των Ταμείων Ασφαλίσεως και Προνοίας κλπ. των αναλογούντων διά τους ναυτικούς βαρύνουσιν αύτούς και παρακρατούνται αύται έκ του μισθού των.

Άρθρον 9

Ασφάλισις κατά του ατυχήματος

1) Τά πληρώματα των πλοίων, περί ών ή παρούσα συλλογική σύμβασις, θά ασφαλίζωνται υποχρεωτικώς μερίμνη και δαπάναις του πλοιοκτήτου κατά παντός ατυχήματος, όπερ έλαβε χώραν κατά την έν τω πλοίω υπηρεσίαν αύτών.

Άρθρον 10

Επίλυσις διαφορών

1) Πάσα αμφισβήτησις ή διαφορά κατά την εφαρμογήν και ερμηνείαν των όρων της παρούσης συλλογικής συμβάσεως θά επιλύωνται διαιτητικώς δι' αποφάσεως του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

Άρθρον 11

Ισχύς - Καταγγελία της παρούσης

1) Η παρούσα συλλογική σύμβασις ισχύει από της 1ης Ιανουαρίου 1966 και μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1966, όπότε λήγει.

Η παρούσα συλλογική σύμβασις συνετάγη εις τριπλούν και έλαβον άνά εν άντίτυπον τά συμβληθέντα μέρη και το τρίτον θέλει κατατεθή εις το Υπουργείον Εμπορικής Ναυτιλίας προς επικύρωσιν.

(Έπονται υπογραφαί)

—

33938)3353)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 32) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εις τά στρατιωτικά άρτοποιεία απασχολουμένων αρτεργατών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 της 9 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 1.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 1.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 32)1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εις τά στρατιωτικά άρτοποιεία απασχολουμένων αρτεργατών», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 76102)1965 αποφάσεως ημών (ΦΕΚ 496 τ. Β' της 6.8.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Απριλίου 1966

—

33939)3352)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 8) 1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των αρτεργατών άπάσης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 της 9 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 1.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 11.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 8)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των αρτεργατών άπάσης της χώρας» (πράξις καταθέσεως Κληρονοδικείου Αθηνών 51)28.4.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Απριλίου 1966

—

33940)3351)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος και αύθις της υπ' αριθ. 35)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών των απασχολουμένων εις στρατιωτικά συνεργεία».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 της 9 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 1.4.1966 και 3) την υπ' αριθ. 120703)8652)21.12.1965 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 35)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών των απα-

(*) ΕΕΔ 24, 1020.

(**) ΕΕΔ 24, 689.

σχολουμένων εἰς στρατιωτικὰ συνεργεῖα», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 95518)1964 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 466 τ. Β' τῆς 22.10.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1966

—

33931)3360)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 28) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μυλεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ὡς αὕτη ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεων ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109561)1964 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β. φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἑξάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μυλεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 109561)1964 κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 568 τ. Β' τῆς 30.11.1964) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1966

—

33936)3355)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 20) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν περιοχῆς Δ.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἑξάμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 20)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανιῶν πλαστικῶν εἰδῶν καὶ συναφῶν περιοχῆς Α.Π.Π.» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 71)19.5.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1966

—

33935)3356)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9) 1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν περιοχῆς Ἡρακλείου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν περιοχῆς Ἡρακλείου Κρήτης» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 19)22.2.1964) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1966

—

34635)3398)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατῶν - ἐργατριῶν λαχανοκηπουρῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσαν τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατῶν - ἐργατριῶν

(*) ΕΕΔ 23, 1336.
(**) ΕΕΔ 23, 1590.

(*) ΕΕΔ 24, 764.
(**) ΕΕΔ 23, 504.

λαχανοκηπουρών άπάσης τής χώρας, καθ' ής δεν ήσκήθη ἔφεσις, άποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 3) 1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορῶσαν τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατῶν - ἐργατριῶν λαχανοκηπουρῶν ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Μισθωτῶν Παραγωγῆς καὶ Ἐμπορίας Ὀπωρολαχανικῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων ἐργατῶν - ἐργατριῶν λαχανοκηπουρῶν ἁπάσης τῆς χώρας κατὰ πλήρες ὡράριον (8ωρον) : Εἰς γεωργικὰς ἐργασίας, ἀσκουμένας παρ' ἐμπορικῶν ἑταιρειῶν ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ., ἢ ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διείποντο μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος ν.δ. 3755)1957 ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων σχετικῶν πράξεων, ἢ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς, ὑφ' ἣν ἀσκεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις (ἄρθρ. 10 παράγραφος 12 ν.δ. 3755)1957), καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

α) Ἄνδρες, συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον ἔτος ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 85.

β) Γυναῖκες, συμπληρώσασαι τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 17ον ἔτος ἡλικίας, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 65.

γ) Οἱ μὴ πληροῦντες ἢ αἱ μὴ πληροῦσαι τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, λαμβάνουν τὸ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπόμενον κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου διὰ τοὺς μαθητευομένους.

2) Ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παρούσης δὲν μειοῦνται.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1. 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἀπριλίου 1966

—

33980)3350)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος καὶ αὐθεντήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 55)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4. 1966 καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 120703)8648)21.12. 1965 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 8.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 55)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24645)1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 171 τ. Β' τῆς 11.3.1965).(*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Ἀπριλίου 1966

—

33932)3359)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀγροτικῶν ἀλευρομύλων Μακεδονίας - Θράκης - Θεσσαλίας, δι' ἧς μετερρυθμίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8)1963 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀγροτικῶν ἀλευρομύλων Μακεδονίας - Θράκης - Θεσσαλίας» (πρᾶξις κατάθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν ὑπ' ἀριθ. 11)14.2.1964)(**), δι' ἧς μετερρυθμίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8)1963 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἀπριλίου 1966

—

33933)3358)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3) 1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Βόλου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 τῆς 9 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239) 1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ

(*) ΕΕΔ 24, 565.
(**) ΕΕΔ 23, 380.

Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού της 1.4.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 23.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 8)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών Δήμου Βόλου» (πρᾶξις κατατέθεισα Εἰρηνοδικείου Αθηνῶν 90)25.6.1965)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τῇ 5 Απριλίου 1966

—

33934)3357)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 13) 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εις τας επιχειρήσεις κατεργασίας ξύλου περιοχής Α.Π.Π. απασχολουμένων εργατοτεχνιτών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 της 9 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού της 1.4.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 25.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 13)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής των εις τας επιχειρήσεις κατεργασίας ξύλου περιοχής Α.Π.Π. απασχολουμένων εργατοτεχνιτών» (πρᾶξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου Αθηνῶν 110)10.8.1965)(**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τῇ 5 Απριλίου 1966

—

33937)3354)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος και αύθις της υπ αριθ. 20)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνῶν περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως των αστικών ιδιωτικών λεωφορείων άπασης της χώρας, πλην Α.Π.Π. και Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 213 της 9 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτού της 1.4.1966, 3) Την υπ' αριθ. 3082)261)14.1. 1966 ημετέραν απόφασιν, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί 3μηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 26.7.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 20)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνῶν «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού κινήσεως των αστικών ιδιωτικών λεωφορείων άπασης της χώρας, πλην Α.Π.Π. και Θεσσαλονίκης», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως εν μέρει διά της υπ' αριθ. 61083)1964 αποφάσεως του Υπουργού Συντονισμού και ημών (Φ.Ε.Κ. 265 τ. Β' της 10.7.1964)(*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τῇ 5 Απριλίου 1966

—

17945)1299)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωρῶν λειτουργίας των στιλβωτηρίων - βαφείων Αθηνῶν - Πειραιώς - Προαστίων και εργασίας του προσωπικού αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 248 της 25 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 5 και 13 § 3 του από 8)13.4.1932 π. δ)τος «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικῶν ὁρίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», ως τοῦτο συνεπληρώθη διά της παραγράφου 2 του άρθρου 6 του ν. δ)τος 3789)1957, 2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν. δ)τος 4020)1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικῶν τινων νόμων», 3) Την υπ' αριθ. 58236)4572)30.6.1964 «περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 10.6.1964 συλλογικής συμβάσεως εργασίας των στιλβωτῶν ὑποδημάτων και βαφέων δερματίνων ειδῶν Α.Π.Π.», 4) Την υπ' αριθ. 74)1964 αίτησιν και 19.12.1965 του Συλλόγου Καταστηματαρχῶν Στιλβωτηρίων Αθηνῶν - Πειραιώς - Προαστίων «Η Αλληλεγγύη», 5) Την υπ' αριθ. 10)1964 και 10)1966 γνώμην της Εθνικής Ενώσεως Εργατῶν Στιλβωτῶν και Βαφέων Δερματίνων Ειδῶν Α.Π.Π. 6) Την υπ' αριθ. 159039Φ 71)4)1964 γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνῶν 7) Την υπ' αριθ. 1263Φ.65)56)1964 και 1023Φ.65)1966 γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Πειραιῶς, 8) Την υπ' αριθ 15)94)350γ)1964 και 16)94) 35011")1966 γνώμην της Ανωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακής Πρωτευούσης, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τας ὥρας λειτουργίας των στιλβωτηρίων - βαφείων της περιοχής Αθηνῶν - Πειραιῶς - Προαστίων και εργασίας του προ-

(*) ΕΕΔ 24, 956.

(**) ΕΕΔ 24, 1148.

(*) ΕΕΔ 23, 951.

σωπικοῦ αὐτῶν, ὡς ἀκολούθως:

Ι. Στιλβωταί - βαφεῖς Β' κατηγορίας (ἐργασία μικτή):

Ἀπὸ 16.10 - 14.5:

Α' ὁμάς:

Ἀπὸ 7.45' - 13.15' καὶ 15.30 - 20.00'.

Β' ὁμάς:

Ἀπὸ 8.15' - 13.45' καὶ 16.00' - 20.30'.

Ἑκάστην Τετάρτην ἀπὸ 7.30' - 2.30'

Ἀπὸ 15.5 - 15.10:

Α' ὁμάς:

Ἀπὸ 7.00' - 13.00' καὶ 16.30' - 20.30'

Β' ὁμάς:

Ἀπὸ 7.30' - 13.30' καὶ 17.00' - 21.00'.

Ἑκάστην Τετάρτην ἀπὸ 7.00' π.μ. - 2. μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν κάτωθι ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν:

1) Χριστουγέννων, 2) Δευτέραν τοῦ Πάσχα καὶ 3) Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου ἡ ἀπογευματινὴ ἐργασία παρατείνεται τὸ ἑσπέρας κατὰ ἡμίσειαν ὥραν δι' ἑκάστην ὁμάδα, πέραν τῶν ὡς ἄνω ὁριζομένων.

ΙΙ. Ἑκάστην Κυριακὴν καὶ κατὰ τὰς ἀνωτέρω ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς αἱ ὧραι ἐργασίας δι' ἅπαν τὸ ἐργατικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 16.10 - 14.5:

Ἀπὸ 8.00' ἕως 13.45'.

Ἀπὸ 15.5 - 15.10:

Ἀπὸ 7.30' ἕως 13.15', ἀντὶ πλήρους ἡμερομισθίου.

ΙΙΙ. Βαφεῖς Α' κατηγορίας ὡρομίσθιον ἐργασίας, ἡ ἔναρξις καὶ λῆξις τῆς ὁποίας θέλει καθορισθῆ διὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας θεωρουμένης καταστάσεως ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ.

ΙV. Κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης ἕως καὶ 19ης Δεκεμβρίου χρονικὸν διάστημα δὲν ἐφαρμόζεται ἡ ἀπογευματινὴ ἀργία τῆς Τετάρτης.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαρτίου 1966

—

41675)4098)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 15) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ἑρμηνείας ὅρου τινὸς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5)1964 ἀποφάσεώς του περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας.(*)

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 284 τῆς 10 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755)1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἡρμηνεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5)1964 ἀπόφασίς του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 15) 1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5)1964 ἀποφάσεως του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας», τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ ταῦτα

Ἐπιλύον τὴν ἀνακύψασαν διένεξιν, ἀποφαίνεται ὡς ἀκολούθως:

«Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου δ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας» εἶναι ὅτι αὗται ἀφορῶσιν εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους, περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Μαΐου 1966

—

42535)4198)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κλάδου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 276 τῆς 7 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 18.4.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 765)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κλάδου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως τῆς Ἀνωνύμου Ἑλλη-

(*) ΕΕΔ 23, 491.

νικής Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, τοῦ κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ β.δ. τῆς 80 1)18.2.1946 καὶ τροποποιηθέντος ὑπὸ τῶν β.δ. 62)1962 καὶ 811)1962.

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 18ην Ἀπριλίου 1966, ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ διευθυντοῦ προϊσταμένου τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Διευθύνσεως Ἀμοιβῆς Ἐργασίας διευθυντοῦ Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου β τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239)1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 78978)12430)1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, παρισταμένου καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων διευθυντοῦ ταῦ Ὑπουργείου τούτου Ἰωάννου Σταυροπούλου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν. 3239)1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ. 10807)5.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων, συμφωνοῦντος πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Ἀνδρέας Κ. Γεωργολᾶς, διευθυντὴς τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὡς ἐξουσιοδοτημένος ἐκπρόσωπος αὐτῆς, δυνάμει τοῦ συνημμένου ὑπ' ἀριθ. 33070)13.4.1966 ἐγγράφου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Χαράλαμπος Φιλάος, πρόεδρος, καὶ Θεόδωρος Συνοδινός, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, καὶ Ἐμμανουὴλ Μανουσάκης, πρόεδρος, καὶ Βασίλειος Σπανουδάκης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὡς ἐκπρόσωποι αὐτῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνημμένων τῇ παρούσῃ ἐξουσιοδοτικῶν ἀντιστοίχων ἐγγράφων ὑπ' ἀριθ. 229)13.4.1966 καὶ ὑπ' ἀριθ. συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 12.4.1966, ἔχοντες δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. Δ. 10807)5.4.1966 ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, συνεφώνησαν καὶ συνυπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κλάδου ἐκμεταλλεύσεως τοῦ συστήματος ὑδρεύσεως Α.Π.Π., τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ, τοῦ κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ β.δ)τος τῆς 30.1)18.2.1946 καὶ τροποποιηθέντος διὰ τῶν β. δ)των 62)1962 καὶ 811)1962, ὡς ἑξῆς :

Ἄρθρον 1

Α) Μόνιμον τεχνικόν, διοικητικὸν καὶ οἰκονομικὸν ὑπαλληλικὸν προσωπικόν :

Οἱ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 ὀργανικοὶ μηνιαῖοι μισθοί, κατὰ βαθμὸν καὶ κατηγορίαν, τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ μονίμου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ (διοικητικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ τεχνικοῦ) ἀναπροσαρμοζόμενοι καθορίζονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 ὡς κατωτέρω :

	Δρχ.
1) Προϊστάμενος Ὑπηρεσιῶν Α'	6.511
2) Προϊστάμενος Ὑπηρεσιῶν Β'	5.595
3) Τμηματάρχης Α'	5.039
4) Τμηματάρχης Β'	4.826
5) Λογιστὴς Α' ἢ ἐργοδηγὸς Α'	3.877
6) Λογιστὴς Β' ἢ ἐργοδηγὸς Β'	3.536
7) Λογιστὴς Γ' ἢ ἐργοδηγὸς Γ'	3.213
8) Ὑπολογιστὴς Α' ἢ ὑπεργοδηγὸς Α'	2.971
9) Ὑπολογιστὴς Β' ἢ ὑπεργοδηγὸς Β'	2.615
10) Βοηθὸς ἢ ἐπόπτης	2.330
11) Γραφεὺς ἢ ἐπιστάτης	2.184

Β) Μόνιμον ὑπηρετικὸν προσωπικόν :

Οἱ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 ὀργανικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ κατὰ βαθμὸν καὶ κατηγορίαν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, μονίμου ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, ἀναπροσαρμοζόμενοι καθορίζονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 ὡς κατωτέρω :

	Δραχμαί
1) Ἀρχικλητὴρ ἢ ἀρχιφύλαξ	2.746
2) Κλητὴρ Α' ἢ φύλαξ Α'	2.328
3) Κλητὴρ Β' ἢ φύλαξ Β'	2.101
4) Κλητὴρ Γ' ἢ φύλαξ Γ'	2.037
5) Καθαρίστρια Α'	1.772
6) Καθαρίστρια Β'	1.645

Γ) Μόνιμον ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν :

Τὰ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 ὀργανικὰ ἡμερομίσθια, κατὰ βαθμὸν καὶ κατηγορίαν, τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 15 τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, μονίμου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ,ἀναπροσαρμοζόμενα, καθορίζονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 ὡς κατωτέρω :

Κατηγορία Α'

	Δρχ.
1) Ἀρχιτεχνίτης	119
2) Τεχνίτης Α'	108
3) Τεχνίτης Β'	103
4) Βοηθὸς τεχνίτης Α'	96
5) Βοηθὸς τεχνίτης Β'	92

Κατηγορία Β'

1) Ἀρχιτεχνίτης συντηρητὴς ὑδρομετρητῶν	101
2) Τεχνίτης συντηρητὴς ὑδρομετρητῶν Α'	96
3) Τεχνίτης συντηρητὴς ὑδρομετρητῶν Β'	94
4) Βοηθὸς τεχνίτης συντηρητὴς ὑδρομετρητῶν Α'	92
5) Βοηθὸς τεχνίτης συντηρητὴς ὑδρομετρητῶν Β'	90

Κατηγορία Γ'

1) Ἐργάτης εἰδικευμένος	99

	Δραχμαί
2) Ἐργάτης ἀνειδίκευτος Α'	87
3) Ἐργάτης ἀνειδίκευτος Β'	85
Κατηγορία Δ'	
Φύλαξ ὑπαιθρίων ἔργων	85

Ἄρθρον 2

Οἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης καθοριζόμενοι ὀργανικοὶ μισθοί, ὡς καὶ τὰ καθοριζόμενα ὀργανικὰ ἡμερομίσθια, ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ταῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὀφισταμένης σήμερον μισθολογικῆς κατατάξεως αὐτοῦ.

Ἄρθρον 3

1) Πᾶν ποσόν, καταβαλλόμενον ὑπὸ μορφὴν προσθέτου παροχῆς πέραν τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων τοῦ μονίμου προσωπικοῦ ἢ πέραν τῆς ἀντιστοίχου μισθολογικῆς κατατάξεως τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, θὰ τύχῃ τῆς ἰδίας ποσοστικῆς αὐξήσεως, βάσει τῆς ὁποίας ἀναπροσαρμόζονται οἱ κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τῆς παρούσης διαμορφωθέντες νέοι ὀργανικοὶ μισθοὶ καὶ ὀργανικὰ ἡμερομίσθια τοῦ βαθμοῦ ἢ μισθολογικῆς κατατάξεως ἑκάστου ἐργαζομένου.

2) Τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 1 τοῦ παράντος ρητῶς ἐξαιροῦνται : α) Τὰ τυχὸν καταβαλλόμενα ποσὰ δι' ἐπιδόματα θέσεως, ἅτινα οὐδεμίαν προσαύξησιν λαμβάνουσι συνεπείᾳ τῆς παρούσης συμβάσεως, καὶ β) αἱ προσαυξήσεις πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ εὐδοκίμου τριετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, αἵτινες προσαυξήσεις ὑπολογισθήσονται, δι' ὅσους δικαιοῦνται τούτων, ἐπὶ τῶν νέων ηὐξημένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τῆς παρούσης καθορίζονται.

3) Τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὑπολογισθήσονται δι' ὅσους δικαιοῦνται τούτων ἐπὶ τῶν νέων ηὐξημένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ὡς ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 καὶ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου 3 τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθορίζονται.

Ἄρθρον 4

Εἰς ἅπαν ἐν γένει τὸ μόνιμον καὶ ἔκτακτον προσωπικὸν (ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικόν) θὰ παρέχεται κατ' ἔτος εἰδικὸν ἐπίδομα ἀδείας ἐπὶ τῇ λήψει τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἀντιστοίχου ἔτους, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 16 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4504)1966.

Ἄρθρον 5

Τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τὰ λαμβάνοντα μισθόν, οἱ ἀνώτατοι ὑπάλληλοι αὐτῆς, οἱ λαμβάνοντες τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 ὀργανικὸν μισθὸν ἀνώτερον τῶν δραχμῶν 5.919 μηνιαίως, ἢ ἀνήκοντες εἰς μισθολογικὴν κατάταξιν ἀνωτέραν τούτου, ὡς καὶ οἱ ἰατροὶ καὶ δικηγόροι αὐτῆς, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν διὰ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τῆς παρούσης ὁριζομένην ἀναπροσαρμογὴν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 6

1) Ἡ παροῦσα εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἀφορᾷ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὸ μόνιμον καὶ ἔκτακτον προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὸν κλάδον ἐκμεταλλεύσεως καὶ συντηρήσεως τοῦ Δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π. τὸ ὑπαγόμενον ἢ ὑπαχθὲν εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, τοῦ κυρωθέντος ὑπὸ τοῦ β.δ)γματος τῆς 30.1) 18.2.1946 καὶ τροποποιηθέντος ὑπὸ τῶν β.δ. 62)1962 καὶ 811)1962, καὶ δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ Δικτύου ὑδρεύσεως Α.Π.Π., ὅπερ διέπεται ὑπὸ εἰδικῆς διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦτο συλλογικῆς συμβάσεως.

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, ἡ δὲ διάρκεια ἰσχύος αὐτῆς συμφωνεῖται καὶ ὁρίζεται μέχρι καὶ τῆς 31ης Μαρτίου 1967, αἱ δὲ δυνάμει τῆς παρούσης καθοριζόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια καὶ αἱ χορηγούμεναι αὐξήσεις ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐν παντὶ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

3) Ἡ παροῦσα εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις κατισχύει πάσης ἑτέρας εἰδικῆς ἢ κλαδικῆς, καθοριζούσης ἄλλως τὰς ἀμοιβὰς ἢ τοὺς ὅρους ἐργασίας δι' εἰδικότητας ἐργαζομένων περιλαμβανομένας εἰς τὸ περὶ ὧν ἡ παροῦσα προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., ὅπερ θὰ διέπεται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ὑπὸ μόνης τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως.

Ὁ Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας
Ὁ Διευθυντὴς Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων
Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1966

—

42536)4199)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 276 τῆς 7 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς

Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή ἐν θέματι συλλογική σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 18.4.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 764)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Εἰδική συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π. τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ Δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π. ('Ἔργα τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ. 52363)1956 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 18ην Ἀπριλίου 1966, ἐν τῷ καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ διευθυντοῦ προϊσταμένου τῆς παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας Διευθύνσεως Ἐργασίας διευθυντοῦ Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239)1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 73978)12430)1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν ἐπὶ παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, παρισταμένου καὶ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων διευθυντοῦ τοῦ Ὑπουργείου τούτου Ἰωάννου Σταυροπούλου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239)1955, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ 10808) 5.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων, συμφωνούντος πρὸς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι, ἀφ' ἑνὸς Ἀνδρέας Κ. Γεωργαλᾶς, Διευθυντὴς τῆς ἐνταῦθα ἑδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὡς ἐξουσιοδοτημένος ἐκπρόσωπος αὐτῆς, δυνάμει τοῦ συνημμένου ὑπ' ἀριθ. 33071)13.4.1966 ἐγγράφου αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Βασίλειος Μασούρας, πρόεδρος, καὶ Γεώργιος Ταουλής, γεν. γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοϋπαλλήλων προσκαίρως ἀπασχολουμένων Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, ὡς ἐξουσιοδοτημένοι ἐκπρόσωποι αὐτοῦ, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 185)13.4.1966 ἐγγράφου αὐτοῦ, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνημμένων τῇ παρούσῃ ἐξουσιοδοτικῶν ἐγγράφων, ἐχόντες δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. Δ. 10808)5.4.1966 ἀπόφασιν τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, συνεφωνήσαν καὶ συνυπεγράψισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσκαίρου προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰ ἔργα ἐπεκτάσεως καὶ βελτιώσεως τοῦ δικτύου τῆς ὑδρεύσεως Α.Π.Π. ('Ἔργα τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ. 52363)1956 ἀποφάσεως Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων):

Ἄρθρον 1

Οἱ κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 βασικοὶ κατὰ κατηγορίαν μισθοὶ καὶ βασικὰ κατὰ κατηγορίαν ἡμερομίσθια ἀναπροσαρμοζόμενα καθορίζονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 ὡς κατωτέρω:

Ι. Ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ.

		Νέος μισθὸς ἀπὸ 1.1.1966 Δραχμαί
α)	Ἐπιβλέπων ἀρχιεπιστάτης	5.500
β)	Ἀρχιεπιστάτης Α'	4.800
γ)	Ἀρχιεπιστάτης Β'	4.200
δ)	Ἐπιστάτης Α'	3.900
ε)	Ἐπιστάτης Β'	3.600
στ)	Χειριστὴς ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων Α'	4.200
ζ)	Χειριστὴς ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων Β'	3.600
η)	Χειριστὴς ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων Γ'	3.200
θ)	Ἠλεκτροσυγκολλητὴς Α'	3.600
ι)	Ἠλεκτροσυγκολλητὴς Β'	3.200
ια)	Ἠλεκτροσυγκολλητὴς Γ'	3.000
ιβ)	Σημειωτὴς Α'	2.800
ιγ)	Σημειωτὴς Β'	2.600
ιδ)	Ἀποθηκάριος	2.800
ιε)	Ἀποθηκάριος - βοηθὸς	2.600

ΙΙ. Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ.

	Νέος μισθὸς ἀπὸ 1.1.1966 Δραχμαί
Φύλαξ	2.200

ΙΙΙ. Ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ.

	Νέον ἡμερομίσθιον ἀπὸ 1.1.1966
α) Ἀρχιτεχνίτης	152
β) Τεχνίτης Α'	140
γ) Τεχνίτης Β'	128
δ) Τεχνίτης Γ'	120
ε) Βοηθὸς τεχνίτης	112
στ) Ἐργάτης Α'	106
ζ) Ἐργάτης Β'	102

Ἄρθρον 2

Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν (ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν) θὰ παρέχεται κατ' ἔτος εἰδικὸν ἐπίδομα ἀδείας ἐπὶ τῇ λήψει τῆς κανονικῆς ἀδείας τοῦ ἀντιστοίχου ἔτους, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 10)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 16 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4504)1966.

Ἄρθρον 3

Ἔτι περαιτέρω συνεφωνήθησαν καὶ τὰ ἑξῆς:

1) Ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλο-

γικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, ἡ δὲ διάρκεια αὐτῆς συνομολογεῖται καὶ ὁρίζεται μέχρι καὶ τῆς 31ης Μαρτίου 1967.

2) Ὅτι ἡ παροῦσα εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις κατισχύει πάσης ἑτέρας εἰδικῆς ἢ κλαδικῆς συμβάσεως, καθοριζούσης ἄλλως τὰς ἀμοιβὰς ἢ τοὺς ὅρους ἐργασίας δι' εἰδικότητας περιλαμβανομένας εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων Α.Π.Π., ὅπερ θὰ διέπεται ὑπὸ μόνης τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

Ὁ Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας

Ὁ Διευθυντὴς Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Μαΐου 1966

—

39269)3926)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 18.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων μεταλλείων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 269 τῆς 5 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15.4.1966, συνταχθέντος πρὸς ταῦτα τοῦ ὑπ' ἀριθ. 762)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν
μηχανημάτων μεταλλείων

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 18ην Μαρτίου 1966, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καὶ παρουσίᾳ τοῦ Γεωργίου Παπανικολάου, Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 8 τοῦ νόμου 3239) 1955, διὰ τὴν παρουσίᾳ ταύτην ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπαγεγραμμένοι ὧδε ἐνός : α) Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, β) Γεώργιος Ἡλιόπουλος καὶ Γρηγόριος Παπαστρατῆς, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεύς, ἀντιστοίχως τοῦ Συνδέσμου Μεταλλευτικῶν Ἐπιχειρήσεων, καὶ γ) Χρυσόστομος Παπαλιάγκας, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Λιγνιτοπαραγωγῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Θεόδωρος Σαραντάρης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν, Γεωτρυπανιστῶν καὶ Συντηρητῶν Μηχανημάτων Τεχνικῶν καὶ Γεωργικῶν Ἔργων, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι δι' ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν ὀργανώσεων, ὡς ἐκπροσωποῦν, διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

I. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατωτάτα ὅρια ἀποδοχῶν τῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ β.δ. τῆς 4)5.10)1951 «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας, χειρισμοῦ καὶ συντηρήσεως μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, πτυχιούχων, εἰδικότητος Α' τῶν εἰς τὰ καθ' ἁπασαν τὴν χώραν μεταλλεῖα καὶ λιγνιτωρυχεῖα ἀπασχολουμένων χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων, τῶν χειριστῶν ἠλεκτροκινήτων γερανῶν καὶ τῶν ἄνω 50 ἵππων ἠλεκτροκινήτων βαρούλκων ἀνελκύσεως μεταλλεύματος καὶ ἐργατῶν ἐκ τῶν καθέτων φρεάτων τῶν μεταλλείων καὶ λιγνιτωρυχείων καὶ τῶν ἰσχύος 100 ἵππων καὶ ἄνω ἠλεκτροκινήτων καὶ ἀεροκινήτων βαρούλκων πλαγίας ἀνελκύσεως μεταλλεύματος καὶ ἐργατῶν, ὡς καὶ τῶν πτυχιούχων γεωτρυπανιστῶν καὶ τῶν βοηθῶν τῶν ἀνωτέρω κατηγοριῶν, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Διὰ τοὺς πτυχιούχους χειριστὰς καὶ γεωτρυπανιστάς, μηνιαῖος μισθὸς ἐκ δραχμῶν τριῶν χιλιάδων ἑπτακοσίων πεντήκοντα (3.750).

β) Οἱ ἀνωτέρω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατὰ 5ο)ο ἅμα τῇ συμπληρώσει τριετοῦς ὑπηρεσίας χειριστοῦ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ.

Ἡ προϋπηρεσία παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ἀποδεικνύεται διὰ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐκδιδομένου παρὰ τοῦ ἀπασχολήσαντος τὸν μισθωτὸν ἐργοδότου.

Διὰ τοὺς βοηθοὺς γεωτρυπανιστῶν καὶ χειριστῶν τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν ἐνενήκοντα (90).

II. Διευκρινίζεται, ὅτι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ὑπάγονται :

1) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἰσχύος κάτω τῶν 20 ἵππων ἐκσκαπτικά, ἀνυψωτικὰ καὶ γεωτρητικὰ μηχανήματα, ἐφ' ὅσον δὲν κέκτηνται πτυχίον.

2) Οἱ ἐργαζόμενοι ἐπὶ ἠλεκτροκινήτων καὶ ἀεροκινήτων βαρούλκων πλαγίας ἀνελκύσεως μεταλλεύματος καὶ ἐργατῶν ἐπιφανείας καὶ στοῶν ἰσχύος κάτω τῶν 100 ἵππων.

3) Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἀεροκίνητα μηχανήματα ἐντὸς τῶν στοῶν.

III. Δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου καθοριζομένας ἀργίας, οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀμειβόμενοι ἐπὶ μισθῷ δικαιοῦνται τοῦ 1)25 τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων μισθῶν μετὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, προσηυξημένων κατὰ 75ο), οἱ δὲ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ τῆς αὐτῆς, προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω καθοριζομένου ἡμερομισθίου.

IV. Αἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἐφ' ὅσον εἶναι κατώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων αὐ-

ξάνονται μέχρις αὐτῶν. Ἐφ' ὅμως εἶναι ἀνώτεραι δὲν μειοῦνται.

V. Τὸ δῶρον ἑορτῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα καταβάλλεται συμφώνως πρὸς τὰς ἑκάστοτε ὑπουργικὰς ἀποφάσεις, βάσει τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, προσηυξημένων διὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας.

VI. Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας διαθέτωσι τὰ ἀναγκαῖα φαρμακευτικὰ εἴδη διὰ τὴν παροχὴν πρώτων βοηθειῶν, πρὸς ἄμεσον καὶ πρόχειρον ἀντιμετώπισιν ἀτυχημάτων καὶ ἀσθενειῶν τῶν ἐργαζομένων.

VII. Εἰς τοὺς μισθωτούς, οἵτινες ὑπόκεινται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης, οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρέχωσι κατ' ἔτος ἰδίοις ἐξόδοις ἀνὰ μίαν φορμαν, ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων.

Διευκρινίζεται, ὅτι οἱ μισθωτοὶ ἔχουσι δικαίωμα χρήσεως τῶν ἀνωτέρω εἰδῶν, τῆς κυριότητος παραμενούσης εἰς τὸν ἐργοδότην.

VIII. Οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης μισθωτοὶ καὶ ἀνήκοντες εἰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις καὶ ἐγγεγραμμένας εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν, Μηχανοδηγῶν, γεωτρυπανιστῶν καὶ συντηρητῶν μηχανημάτων τεχνικῶν καὶ γεωργικῶν ἔργων, δύνανται δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των, ἐπιδιδομένης ἐπὶ ἀποδείξει πρὸς τὸν ἐργοδότην των, νὰ ἐκχωρήσουν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ Καταστατικὸν τῆς ἐν λόγῳ Ὁμοσπονδίας ὁριζομένην ὑπὲρ αὐτῆς συνδρομήν.

Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρακρατοῦν τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδίδουν τοῦτο εἰς τὴν ὑπὲρ ἧς ἡ ἐκχώρησις Ὁμοσπονδίαν.

Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

IX. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1666.

Τὰ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτοντα ποσὰ δύνανται νὰ καταβληθῶσιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐντὸς τριμήνου δι' ἰσοπόσων μηνιαίων δόσεων.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπεγράφη ὡς κατωτέρω παρὰ πάντων τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων, συντάγη δὲ εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ὁ Διευθυντὴς Ὑπουργείου Ἐργασίας
Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1966

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων μαρμάρων Ἀττικῆς (*).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 14ην Ὀκτωβρίου 1965, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι 1) Νικ. Περράκης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργοδοτῶν Λατομων Μαρμάρων Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ 2) Νικ. Γεροχριστοδούλου, πρόεδρος τοῦ Συνδικάτου Ἐργατοτεχνιτῶν Λατομείων Πέτρας Μαρμάρου καὶ Ἀσβεστοποιείων Ἀττικῆς «Ἡ Ἕνωσις», ἀφ' ἑτέρου, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ κατωτέρω:

Ἄρθρον 1

Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων ἐν τοῖς λατομείοις μαρμάρων καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

	Δραχμαί
1) Γεμιστὴς	126
2) Λαξευτὴς	126
3) Ἐξορύκτης	126
4) Πιεσολαδόρος - μηναδῶρος ξεκολλητὴς	120
5) Τροφοδότης σπαστήρων - τριβείων	110
6) Ἐργάτης μηχανῶν - τριβείων	110
7) Βαριοκόποι	120
8) Συρματοκόπται μαρμάρων	126
9) Βοηθοὶ συρματοκοπτῶν - μαρμάρων	95
10) Σιδηρουργοὶ ἐπισκευῆς ἐργαλείων λατομείου	120
11) Ἁπλοὶ ἐργάται	95

Ἄρθρον 2

Εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας τῶν λατομείων μαρμάρων χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δρ.

Ἄρθρον 3

Διὰ τοὺς εἰδικευμένους τεχνίτας τῶν ἀνωτέ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 31 τῆς 26.8.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 28.8.1966.

ρω ειδικοτήτων, οί λαμβάνοντες ημερομίσθιον κατωτερον των 140 (έκατόν τεσσαράκοντα) δραχμών προσαυξάνεται τοῦτο κατά 10 δραχμάς.

Διά τούς λοιπούς έργάτας προσαυξάνεται τό ημερομίσθιόν των κατά 5ο)ο.

Άρθρον 4

α) Λόγω τῶν ειδικῶν συνθηκῶν έργασίας τῶν περί ὧν πρόκειται μισθωτῶν καί τοῦ άπομεμακρυσμένου τοῦ τόπου τῆς έργασίας άπό τόν τόπον τῆς κατοικίας καθιεροῦται 7ωρος έργασία διά τό Σάββατον.

β) Αί έπιχειρήσεις ύποχρεοῦνται εἰς τήν διατήρησιν καταλλήλου ψυγείου διά τήν διατήρησιν τῆς τροφῆς τοῦ προσωπικοῦ των καί τήν εἰς αὐτό παροχήν ψυχροῦ ὕδατος κατά τούς θερινούς μῆνας.

Έπίσης αί ἐν λόγω έπιχειρήσεις δέον ὅπως κατασκευάσουν καί κατάλληλον αἴθουσαν πρός ἐατίασιν τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ.

γ) Αί έπιχειρήσεις ύποχρεοῦνται εἰς την καταβολήν πλήρους τοῦ ημερομισθίου τῆς ήμέρας, καθ' ἣν ἤθελε διακοπῆ ἡ ἀρξαμένη έργασία, ύπό τόν ὅρον ὅτι οἱ μισθωτοί θά παραμείνωσιν εἰς τήν διάθεσιν τοῦ έργοδότου καθ' ὅλας τάς έργασίμους ὥρας τῆς ήμέρας μέχρι τῆς διακοπῆς τῆς έργασίας.

δ) Εἰς ἅπαντας τούς άνωτέρω παρέχεται έπίσης ύπό τοῦ οἰκείου έργοδότου ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν καί μία φόρμα, άντικαθιστάμενα ὑπ' αὐτοῦ άνά ἑξάμηνον καί ἐφ' ὅσον ἔχουν φθαρῆ.

ε) Τυχόν καταβαλλόμεναι μείζονες άποδοχαί ἐν γένει τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

Άρθρον 5

Οἱ άνήκοντες εἰς την δύναμιν τῆς διά τῆς παρούσης συμβαλλομένης όργανώσεως μισθωτοί δύνανται δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των, ἐπιδιδομένης ἐπί άποδείξει πρός τόν έργοδότην των νά ἐκχωροῦν ἐκ τῶν άποδοχῶν των ποσόν ἴσον πρός την κατά τό καταστατικόν τῆς ἐν λόγω όργανώσεως ὁριζομένην ὑπέρ αὐτῆς συνδρομήν.

Έπί τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ έργοδόται ὑποχρεοῦνται νά παρακρατοῦν τό ὡς ἄνω ποσόν καί άποδίδουν τοῦτο εἰς την ὑπέρ ἧς ἡ ἐκχώρησις όργανωσιν. Άνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 87 τοῦ Άστικοῦ Κώδικος.

Άρθρον 6

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς της, ἔχει δέ ἐφαρμογήν ἐπί τῶν άπαρτιζόντων μέλη τῶν άνωτέρω συμβαλλομένων όργανώσεων, λήγει δέ αὕτη ἓν ἔτος άπό τῆς ἡμέρας τῆς ἰσχύος της.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Ἐμπόρου Προσωπικοῦ Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων (*).

Ἐν Ἀθήναις σήμερον την 15.3.1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός Δημ. Μαρινόπουλος, άντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καί ἀφ' ἑτέρου Εὐστ. Γκλαβῆς, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἑταιρείας Λιπασμάτων, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διά την ὑπογραφήν τῆς παρούσης συμβάσεως, άπεφάσισαν, ὅπως οἱ σήμερον ἰσχύοντες βασικοί μισθοί (συλλογική σύμβασις έργασίας τῆς 5.2.1965, δημοσιευθεῖσα εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 149, τεῦχος Β', φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως την 26.2.1965 βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 16266/1331 τῆς 23.2.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) οἱ προβλεπόμενοι ὑπό τοῦ Ὀργανισμοῦ Διαβαθμίσεως καί Μισθοδοσίας Ὑπαλλήλων καί τοῦ Ὀργανισμοῦ Καταστάσεως Ὑπαλλήλων Ἐπαρχιακῆς Γεωπονικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων, αὐξηθοῦν ὡς κατωτέρω:

1) Οἱ βασικοί μισθοί, οἱ προβλεπόμενοι διά τούς βαθμούς τῶν γραφέων, σχεδιαστῶν Β' κλάσεως, παραδοτῶν, βοηθῶν χημείου, έργοδοτῶν, ἐπιστατῶν καί κλητήρων, κατά 12ο)ο (δώδεκα τοῖς ἑκατόν).

2) Οἱ βασικοί μισθοί, οἱ προβλεπόμενοι διά τούς βαθμούς τῶν γραμματέων, τῶν μηχανικῶν Β' κλάσεως, Α', Γ' καί Β' καί τῶν σχεδιαστῶν Α' κλάσεως, κατά 11ο)ο (ἑνδεκα τοῖς ἑκατόν).

3) Ἅπαντες οἱ βασικοί μισθοί, οἱ άντιστοιχοῦντες εἰς τούς λοιπούς βαθμούς τῶν δύο Ὀργανισμῶν, κατά 10ο)ο (δέκα τοῖς ἑκατόν).

Πέραν τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν ἐξακολουθοῦν χορηγούμενα τά ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί παραμονῆς εἰς τόν αὐτόν βαθμόν, τά προβλεπόμενα ἐν τῷ ἄρθρῳ 13 τοῦ Ὀργανισμοῦ Διαβαθμίσεως καί Μισθοδοσίας Ὑπαλλήλων καί ἐν τῷ ἄρθρῳ 10ῳ τοῦ Ὀργανισμοῦ Καταστάσεως Ἐπαρχιακῆς Γεωπονικῆς Ὑπηρεσίας, ὑφ' οὓς ὅρους κατεβάλλοντον μέχρι σήμερον, ὡς καί πᾶν ἕτερον ἐπίδομα χορηγούμενον πέραν τῶν τακτικῶν άποδοχῶν.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως έργασίας ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1966 ὡς ἡμερομηνία δέ λήξεώς της ὁρίζεται ἡ 31η Μαρτίου 1967.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 36 τῆς 13.4.1966 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας την 15.4.1966.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Καὶ πάλιν...

Κουράζει ἴσως ἡ ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν πραγμάτων. Ἀλλὰ πρέπει πάλιν νὰ τὰ εἴπωμεν: Ἡ διαδικασία ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3239)1955, ἀπὸ ἀπόψεως συντομίας, δὲν ἱκανοποιεῖ.

Ἰδοὺ πάλιν χρονολογίαι τινές, αἱ ὁποῖαι ἐπιβεβαιοῦν τὴν ἀλήθειαν. Τὰς ἀποσπῶμεν ἐκ τῆς προσφάτου ὑπ' ἀριθ. 17)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν. Τὸ Δικαστήριον τοῦτο, συνεδριάσας τὴν 38 Ὀκτωβρίου 1965, ἐδημοσίευσε τὴν ἀπόφασίν του τὴν 31 Μαρτίου 1996. Δέσμιον δὲ ἐκ τοῦ νόμου ὡς πρὸς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀναδρομικὴν ἰσχύν τῆς ἀποφάσεώς του, ἀφοῦ καὶ κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα ἡ ὅλη διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου καὶ τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου πρέπει νὰ τερματίζηται ἐντὸς 38 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν, καθώρισε τοὺς μισθοὺς ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1965. Κατ' ἀναδρομὴν δηλαδὴ πέραν τοῦ ἑνὸς ἔτους.

Δὲν εἶναι βεβαίως ἀστοχος ἡ νομοθετικὴ ἐπιταγὴ νὰ μὴ δύναται ἡ ἐναρξις τῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἐπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν αὐτοῦ ἡμέρας, εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν.

Ἀντιθέτως εἶναι ὀρθὴ ἡ σκέψις τοῦ Νομοθέτου, ὅτι δὲν πρέπει ἡ βραδύτης νὰ πλήττῃ τοὺς μισθωτούς, ἀφοῦ τὸ Δικαστήριον ἀναγνωρίζει τὴν ἀνάγκην νὰ αὐξηθοῦν οἱ μισθοί. Ἀλλὰ δὲν εἶναι καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τοῦ Νομοθέτου νὰ γίνεται σχεδὸν κανὼν ἡ μακρὰ ἀναδρομή, ἡ ὁποία ναὶ μὲν δὲν ζημιώνει τοὺς μισθωτούς, μολονότι αἱ καθημεριναὶ ἀνάγκαι τῆς ζωῆς δὲν ἐπιτρέπουν μεγάλην ἀναμονήν, ὁπωσδήποτε ὅμως ἐπιφέρει ἀνωμαλίαν καὶ εἰς τὸν ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος καλεῖται νὰ πληρώσῃ ἀπὸ μακροῦ χρόνου χρηματικὰ ποσά. Ἐκτὸς καὶ τοῦ ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς τῆς ἀποφάσεως καλύπτει καὶ τὰς συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι ἔχουν ἐν τῷ μεταξὺ λυθῇ, ὀφείλει ἀκόμη νὰ συμπληρώσῃ, κατὰ τὸ ἀνάλογον ποσόν, καὶ τὰς ἀποζημιώσεις τῶν μισθωτῶν διὰ τὴν ἀπόλυσίν των.

Ἐξ ἄλλου, φοβούμενα τὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια ὅτι θὰ ἐπιβαρυνθῇ ὁ ἐργοδότης διὰ τῆς ἀμέσου καταβολῆς τῶν μακρῶν ἀναδρομικῶν αὐξήσεων, υἱοθετοῦν εἰς τὰς ἀποφάσεις των, σχεδὸν κατὰ κανόνα, σύστημα διὰ δόσεων καταβολῆς. Τὸ ἐπαναλαμβάνει καὶ ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος ἀπόφασις διὰ τοὺς λογιστάς, ἀμέσως δὲ πρὸ αὐτῆς καὶ ἡ περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων.

Ἐν τούτοις εἶναι πάντοτε χρήσιμος ἡ ὑπόμνησις ὅτι, δι' ἐπανειλημμένων ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἰς τὸ ὁποῖον ἀνήκει ὁ ἔλεγχος τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἔχει τοῦτο κριθῇ ὡς παράνομον, ἀφοῦ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ πέραν τοῦ χρόνου τερματισμοῦ τῆς διαδικασίας ἀναβολὴ τῆς οὐσιαστικῆς ἱκανοποιήσεως τῶν ἀναγνωρισθεισῶν ὡς πρὸς τὰς αὐξήσεις ἀξιώσεων τῶν μισθωτῶν.

Πῶς εἶναι, πράγματι, νοητὸν νὰ θέλῃ ὁ νόμος τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀναδρομικὴν ἰσχὺν ἀπὸ τοῦ χρόνου, τὸν ὁποῖον ὁρίζει, νὰ συμμορφοῦνται πρὸς αὐτὸ τὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια καὶ δι' ἄλλης διατάξεως τῶν νὰ ἀναστέλλουν τὴν πληρωμὴν μὲ μηνιαίας δόσεις. Εἶναι δυνατὸν ὁ νομοθέτης νὰ δανείζεται μεθόδους πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ ἐκ τοῦ κοινοῦ διὰ τὰ ραδιόφωνα κλπ. ἐμπορίου;

Δὲν λέγομεν βεβαίως, ὅτι τὰ Διαιτητικὰ Δικαστήρια δὲν καταβάλλουν τὴν ἀνάλογον πρὸς τὸ σοβαρὸν ἔργον των προσπάθειαν νὰ ἐπιλύσουν κατὰ σύντομον χρόνον τὰς συλλογικὰς διαφοράς. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως εἶναι εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον ἔχει ἀξίαν. Καὶ τοῦτο, κατὰ κοινὴν διαπίστωσιν, δὲν εἶναι ἱκανοποιητικόν.

Ἀξιόλογος διάταξις

Εἶναι πράγματι ἀξία ἰδιαιτέρας ἐξάρσεως μία ἐκ τῶν σημαντικῶν διὰ τὴν νομοθετικὴν προστασίαν τῶν δικηγόρων διάταξις τοῦ προσφάτου νόμου 4507)1966. Πρόκειται περὶ τοῦ ἄρθρου 8 § 3 αὐτοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον τῆς παρὰ τοῦ ἐντολέως τοῦ δικηγόρου ἀποζημιώσεως ἐπὶ λύσεως τῆς σχέσεως ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ δικηγόρου, δικαιοῦται ἡ σύζυγος καὶ τὰ ἄνήλικα ἄρρενα τέκνα καὶ αἱ ἄγαμοι θυγατέρες αὐτοῦ.

Γράφοντες διὰ τοὺς μισθωτοὺς περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος (ΕΕΔ 24, 1216) ἐτονίζομεν πόσον κοινωνικῶς ἀναγκαία εἶναι μία σχετικὴ δι' αὐτοὺς διάταξις, ὥστε νὰ μὴ μένουν αἱ οἰκογένειαι των, ὑφιστάμεναι τὴν ἀπώλειαν τοῦ προστάτου των, ἀβοήθητοι.

Ὁ περὶ δικηγόρων νόμος δεικνύει, ὅτι ὁ σύγχρονος νομοθέτης ἀναγνωρίζει τὴν κοινωνικὴν αὐτὴν ἀνάγκην καὶ εὐχόμεθα ἡ περὶ τῶν δικηγόρων διάταξις νὰ εἶναι ὁ πρόδρομος μιᾶς ὁμοίας διὰ τοὺς μισθωτούς, ἀφοῦ καὶ ὁ νομοθέτης δανείζεται ἐκ τῆς προστασίας τῶν μισθωτῶν τὴν προστασίαν τῶν δικηγόρων, ὡς π.χ. διατάσσει τὴν ἀνάλογον καὶ ἐπὶ τῶν τελευταίων ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 539)1945 περὶ ἀδειῶν τῶν μισθωτῶν (ἄρθρον 9 § 4 τοῦ νόμου 4507)1966).

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 — Τεῦχος 11 (593)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουνίου 1966

ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΣ ΝΟΜΟΣ, ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ(*)

[Συμβολὴ εἰς τὴν ἔρευναν τῶν θεσμῶν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας]

Ὑπὸ τοῦ κ. ΜΙΧ. Γ. ΚΥΠΡΑΙΟΥ, Δικηγόρου

δ. Ὁ ὁρισμὸς τοῦ νόμου τοῦ G. Anschütz

Εἰς τὸν ἀνωτέρω ὁρισμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου ὑπὸ τῶν Laband καὶ Jellinek ὁ Anschütz προσέθεσε τὴν ρήτραν τῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν τῶν προσώπων (βλ. Meyer - Anschütz, Lehrbuch des deutschen Staatsrecht, 1919, σελ. 657).

Ἡ ρήτρα τῆς ἐπεμβάσεως εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν τῶν προσώπων χαράσσει τὰ ὅρια, τὰ ὁποῖα χωρίζουν τοὺς κανόνας δικαίου ἀπὸ τοὺς τοὺς «μὴ κανόνας δικαίου».

Ὁ ἀνωτέρω ὁρισμὸς τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου ὑπὸ τοῦ Anschütz θὰ ἠδύνατο νὰ λεχθῇ, ὅτι προσιδιάζει μᾶλλον εἰς τὰς δημοσίου δικαίου σχέσεις καὶ ἀποτελεῖ τὸν πρόδρομον τῆς δημοκρατικῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, περὶ ἧς θὰ γίνῃ λόγος κατωτέρω ὑπὸ στοιχ. δ.

γ. Ὁ ὁρισμὸς τοῦ νόμου τοῦ R. Thoma

Κατὰ τὸν R. Thoma ὁ οὐσιαστικὸς νόμος εἶναι ἀφηρημένος γενικὸς κανὼν δικαίου (βλ. εἰς VVdDSt 2, 124). Ὁ κανὼν δικαίου, ὁ ὁποῖος περιέχεται εἰς τὸν οὐσιαστικὸν νόμον εἶναι ἀφηρημένος ὡς πρὸς τὸ δι' αὐτοῦ ρυθμιζόμενον θέμα καὶ γενικὸς ὡς πρὸς τὸν κύκλον τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ. (Βλ. H. Wolff, Yewaltungsrecht, I, σελ. 89. Πρβλ. H. Kelsen, Allgemeine Staatslehre, 1925, σελ. 182, 192, H. Nawiasky, Allgemeine Rechtslehre, 1948, σελ. 82 ἑπ., O. Meyer, Deutsches Verwaltungsrecht I, σελ. 66).

Ὁ διατυπωθεὶς ὑπὸ τοῦ Thoma ὁρισμὸς τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου ἀπετέλεσε τὴν τελικὴν φάσιν τῆς κρατησάσης θεωρίας τοῦ Laband. Ὅλοι οἱ ὁρισμοὶ τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου ἔχουν ὡς σκοπὸν νὰ συλλάβουν τὴν ἰδίαν περιοχὴν ἐμπειρικῶν φαινομένων καὶ συνήθως πρὸς ἐπίτευξιν τοῦ σκοποῦ τούτου χρησιμοποιοῦνται κατά τινα συνδυασμόν, ὁ ὁποῖος στηρίζεται εἰς τὸν ὁρισμὸν τοῦ Thoma. Οὕτω π.χ. οὐσιαστικὸς νόμος εἶναι ὁ γενικὸς κανών, ὁ ὁποῖος ἱδρύει, μεταβάλλει ἢ καταργεῖ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις (βλ. Der Grosse Brockhaus, 1954, «Gesetz») ἢ οὐσιαστικὸς νόμος εἶναι ὁ ἀφηρημένος γενικὸς κανών, διὰ τοῦ ὁποίου ἱδρύονται δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις. (Βλ. Nene Herder, 1957, «Gesetz»). Κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως ἐνδιαφέρουσαι εἶναι αἱ παρατηρήσεις τοῦ Heller. (Βλ. VVd

(*) Συνεχίζεται ἐκ τῆς σελ. 693 τοῦ παρόντος τόμου.

DSt, 4, 118).

δ. Ἡ κατὰ τὸν C. Schmitt δημοκρατικὴ ἔννοια τοῦ νόμου

Μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς γερμανικῆς συνταγματικῆς μοναρχίας κατέστη περιττὴ ἡ ἐπίσης γερμανικῆς προελεύσεως ἔννοια τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, ἰδίως διὰ τὴν κατανόησιν τῶν συγχρόνων προβλημάτων τοῦ δημοσίου δικαίου. Ἔμειναν ὅμως αἱ ρίζαι τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου καὶ εἰς τὸ ἔδαφος τῆς δημοκρατίας τῆς Βαϊμάρης καὶ τῆς Βόννης μὲ τὰς λίαν αἰσθητὰς μέχρι σήμερον συνεπείας. Τὸ φαινόμενον τοῦτο μετὰ τῶν συνεπειῶν του παρετηρήθη κατὰ πλήρη ἀντιστοιχίαν καὶ παρ' ἡμῖν, διότι αἱ πολιτειακαὶ ἐξελίξεις ἔβαινον σχεδὸν παραλλήλως καὶ ἐπὶ πλέον ἐκ Γερμανίας κυρίως ἐλαμβάνομεν τὰ φῶτα τοῦ δημοσίου δικαίου εἰς μείζονα ἔκτασιν.

Ἡ δημοκρατικὴ ἔννοια τοῦ νόμου, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ κατάκτησιν τῶν λαῶν, κοτόπιν δύο πρωτοφανῶν εἰς θυσίας αἵματος παγκοσμίων πολέμων, σημαίνει οὐσιαστικῶς αὐτοπροσδιορισμόν, δηλ. αὐτόνομον ἀπόφασιν περὶ τῆς ρυθμίσεως παντὸς θέματος ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς κρατικῆς περιοχῆς. Ὑπὸ τὴν δημοκρατικὴν ἔννοιαν νομοθεσία σημαίνει αὐτοδέσμευσιν, ἡ ὁποία συνιστᾷ τὴν ἐλευθερίαν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, διότι οἱ πολῖται δὲν ὑπακούουν εἰς οὐδένα ἄλλον νόμον παρὰ μόνον εἰς ἐκεῖνον, τὸν ὁποῖον ἔθεσαν ἀπ' εὐθείας διὰ τῆς θελήσεώς των ἢ κατόπιν εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Τὸν νόμον τοῦτον θέτουν οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, οἱ ὁποῖοι ἀσκοῦν τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν. Αἱ ἄλλαι ἐξουσίαι - ἐκτελεστικὴ καὶ δικαστικὴ - ἐφαρμόζουν τοὺς οὕτω τιθεμένους νόμους. Τοιαύτη δημοκρατικὴ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι προδήλως κ α ὶ πολιτικὴ ἔννοια, χωρὶς ὅμως νὰ ἐξαντλῆται καὶ νὰ ταυτίζεται μετ' αὐτῆς. (Βλ. C. Schmitt Verfassungslehre, σελ. 146). Ὑπ' αὐτὴν τὴν δημοκρατικὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου δύναται νὰ λεχθῇ, ὅτι ὑφίσταται δημοκρατικὴ κυβέρνησις καὶ συνταγματικὴ δημοκρατία. Οἱ πολῖται μὲ τὸ ὅπλον τοῦ νόμου διατηροῦν ἀποφασιστικὴν συμμετοχὴν εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν κρατικῶν ὑποθέσεων καὶ προασπίζουν τὴν ἀτομικὴν περιοχήν των ἀπὸ τὰς μὴ νομίμους ἐπεμβάσεις τῆς διοικήσεως. Ἡ νομιμότης τῆς διοικήσεως εἶναι τὸ ἔπαθλον τοῦ νικηφόρου ἀγῶνος τῆς κοινωνίας, ἡ ὁποία τείνει νὰ συνδεθῇ ἀρρήκτως πρὸς τὸ κράτος. Διὰ τοῦτο ἡ διοίκησις δὲν δύναται νὰ ἐπέμβῃ εἰς τὴν ἐλευθερίαν καὶ τὴν περιουσίαν τῶν πολιτῶν παρὰ μόνον κατόπιν προηγουμένου νόμου, δημοκρατικοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ἐψήφισαν τὰ ἴδια ἐκεῖνα πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ καὶ οὕτω αὐτοεδεσμεύθησαν. Ἐκ τούτων συνάγεται, ὅτι ὁ οὐσιαστικὸς νόμος τῆς θεωρίας τοῦ L a b a n d, τὸν ὁποῖον δύναται νὰ περιέχῃ τὸ διάταγμα ἢ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἀπέχει πολὺ ἀπὸ τὴν δημοκρατικὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου. Ἐπίσης πολὺ ἀπέχουν τοῦ δημοκρατικοῦ νόμου τὰ νομοθετικὰ διατάγματα τοῦ ἄρθρου 35 § 2 τοῦ Συντάγματος, διὰ τὰ ὁποῖα μάλιστα ὑπεστηρίχθη, ὅτι ἀποτελοῦν sui generis τυπικὸν νόμον, ἐνῷ συγχρόνως ἀφέθη ἡ τήρησις τῆς προϋποθέσεως τῶν «ἐξαιρετικῶς ἐπειγόντων θεμάτων» εἰς τὴν ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας (βλ. Χ. Σγουρίτσα, Συνταγματικὸν Δίκαιον, τόμ. Β', 1964, σελ. 36 ἐπ.).

Ὁ δρόμος διὰ τὴν ἐπικράτησιν τῆς δημοκρατικῆς ἐννοίας τοῦ νόμου φαίνεται νὰ εἶναι μακρὸς καὶ δύσκολος διὰ ποικίλους λόγους, ἡ ἀνάπτυξις τῶν ὁποίων θὰ ὑπερέβαινε τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος. Διὰ τοῦτο ἐξακολουθεῖ νὰ δεσπόζῃ ἡ ἔννοια τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, μολονότι κάθε ἄλλο παρὰ εἶναι σαφεστέρα τοῦ τυπικοῦ νόμου. Παρ' ἡμῖν, παρὰ τὰς ἐπιταγὰς ὄχι μόνον τοῦ Συντάγματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Α.Κ., καθ' ὃ «οἱ κανόνες τοῦ δικαίου περιλαμβάνονται εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα», ἐξακολουθοῦν νὰ τίθενται κανόνες οὐσιαστικοῦ νόμου εἰς ἐκτελεστικὰ διατάγματα καὶ ὑπουργικὰς ἀποφάσεις.

Ἡ ἔννοια τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου ὑφάνθη ἀναλόγως τῶν ἱστορικοπολιτικῶν ἐξελίξεων καὶ τοῦ συσχετισμοῦ τῶν πολιτικῶν δυνάμεων ἑκάστης χώρας, ἡ ρευστότης τῶν ὁποίων ἀντικατοπτρίζεται ἐν πολλοῖς εἰς τὴν ρευστότητα τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου. Ἀπὸ τὴν ἀπόλυτον μοναρχίαν, εἰς ἣν ἰσχύει ἡ ἀρχὴ quod principi placuit legis habet vigorem, μέχρι τῆς ἀπολύτου ἢ τῆς ἀμέσου δημοκρατίας, εἰς ἣν ἰσχύει ἡ ἀρχὴ quod populus Romanus senatorio magistratu interrogante veluti, consule, constituebat, παρενεβλήθησαν μορφαὶ νόμου, ἔχουσαι χαρακτηριστικὴν ρευ-

στότητα. Τοῦτο ἠνάγκασε τὸν Kelsen νὰ διατυπώσῃ τὴν καθαρῶς θεωρητικὴν ἔννοιαν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, ἐναντίον τῆς ὁποίας σφοδραὶ ἠγέρθησαν ἐπικρίσεις. (Βλ. ἰδίως H. Triepel καὶ H. Heller εἰς VVdDSt 4 καὶ 5, C. Schmitt, Verfassungsrechtliche Aufsätze, 1958 σ. 80, 284, τὸν *ἴδιον*, Die geistesgeschtliche Lage des heutigen Parlamentarismus 1961, σελ. 54, τὸν *ἴδιον*, Politische Theologie, 1934, σελ. 44).

Αἱ ταυτολογικαὶ ἐξισώσεις: νόμος=διάταξις δικαίου=κανὼν δικαίου εἰς οὐδὲν χρήσιμον ὁδηγοῦν διὰ τὸν ὁρισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἀλλὰ προσθέτουν μόνον νέας ἀσαφεῖς ἐννοίας, ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου δὲν συμπίπτῃ πρὸς τὸν συνταγματικὸν νόμον, δηλ. τὸν ἀνώτατον κανόνα δικαίου, τὸν ὁποῖον θέτει τὸ νομοθετικὸν σῶμα, οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ, ἐν διακρίσει πρὸς τὸν τιθέμενον κανόνα δικαίου ὑπὸ τοῦ ἀπολύτου μονάρχου ἢ τοῦ δικτάτορος. Ὁ οὕτω τιθέμενος κανὼν δικαίου, ὁ πηγάζων ἀπὸ ἀνώτατον κρατικὸν ὄργανον, ἵσταται εἰς τὴν κορυφὴν τῆς πυραμίδος τῆς ἐννόμου τάξεως. Πᾶσα κρατικὴ πρᾶξις, στηριζομένη εἰς τὸν οὕτω τεθέντα κανόνα δικαίου - διάταγμα, διοικητικὴ πρᾶξις, δικαστικὴ ἀπόφασις - περιέχει ἐξατομικευτικὰς διατάξεις τοῦ κανόνος τούτου τοῦ δικαίου καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης, κατὰ τὸν Kelsen, ἀναπαράγει τὸν ἐν λόγῳ κανόνα δικαίου. (Βλ. Heller, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 118). Ἀλλ' ὅταν ὑποστηρίζεται, ὅτι εἰς αὐτὸ ἢ ἐκεῖνο τὸ ἄρθρον τοῦ Συντάγματος ἡ λέξις «νόμος» πρέπει νὰ νοηθῇ ὡς «οὐσιαστικὸς νόμος», εἶναι πρόδηλον, ὅτι τοῦτο ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἄρνησιν τῆς ἀνάγκης ἑνὸς ἀνωτάτου κανόνος δικαίου, τιθεμένου ὑπὸ τοῦ νομοθετικοῦ σώματος. Ὅταν τὸ Σύνταγμα χρησιμοποιῇ τὴν λέξιν «νόμος», ἀναμφιβόλως νοεῖ τοῦτον ὑπὸ τυπικὴν καὶ οὐσιαστικὴν ἔννοιαν, διότι, ἄλλως, θὰ ἔκαμνε σχετικὴν διάκρισιν, προκειμένου μάλιστα περὶ τόσον σοβαροῦ θέματος. Ἂν κατὰ τὸ παρελθὸν ἡ ὑφισταμένη κατάστασις τῶν πολιτικῶν δυνάμεων ὑπηγόρευσε τὴν θεωρίαν περὶ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου εἰς συνταγματικὸν μοναρχικὸν κράτος, σήμερον δὲν ὑφίσταται τοιαύτη κατάστασις τῶν πολιτικῶν δυνάμεων δικαιολογοῦσα τὸν ἐν λόγῳ διχασμὸν τοῦ νόμου.

Ἡ κρατήσασα θεωρία ἐπικαλεῖται ἀκόμη τὴν γλωσσικὴν συνήθειαν τῶν κειμένων τῶν νόμων. Οὕτω π.χ. ἀναφέρεται παρ' ἡμῖν ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 807 § 17 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἐὰν ἡ διατύπωσις δικονομικῆς διατάξεως θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἡ πλέον ἐπαρκὴς καὶ κατάλληλος διὰ τὴν δημιουργίαν νέας εἰδικῆς συνταγματικῆς ἐννοίας τοῦ νόμου. Ἡ γενομένη διὰ τοῦ νόμου ΓΨΟΘ')1911 τροποποίησις εἰς τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρον τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας ἀντικατέστησε τὸ ἐπίθετον «ἀστικὸς» διὰ τοῦ ἐπιθέτου «οὐσιαστικὸς» διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ οὐσιαστικοῦ «νόμος» καὶ οὕτω ἐθεωρήθη, ὅτι καθιερώθη καὶ νομοθετικῶς ἡ κρατοῦσα θεωρία. Διὰ τῆς διατυπώσεως τῆς τροποποιήσεως ταύτης ἐθεωρήθη, ὅτι ἐξεδηλώθη σαφέστερον ἡ ἀντίθεσις τὸ μὲν πρὸς τοὺς τυπικοὺς νόμους, τὸ δὲ πρὸς τὰς δικονομικὰς διατάξεις (βλ. *Κιτσικόπουλον*, Πολιτικὴ Δικονομία, σελ. 7028).

4 Νόμος καὶ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις

Διὰ τοῦ ὅρου «νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις» νοεῖται εἰς τὸ Δημόσιον Δίκαιον ἡ νομοθετικὴ πρᾶξις, δι' ἧς τὸ ὄργανον μιᾶς κρατικῆς ἁρμοδιότητος μεταβιβάζει ταύτην εἰς ἄλλο ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ. (Βλ. H. Triepel, Delegation und Mandat in öffentliche Recht, 1942 σελ. 23 καὶ F. Klein, Die Übertragung rechtsetzender Gewalt im Rechtsstaat, 1952, σελ. 8). Ὁ θεσμὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπηγορεύθη ἀπὸ τὴν ὑπερφόρτωσιν τοῦ νομοθετικοῦ σώματος μὲ πολύπλοκα καὶ ἐπείγοντα ἐνίοτε θέματα, ἡ ρύθμισις τῶν ὁποίων προϋπέθετε εἰδικὰς γνώσεις καὶ ταχύτητα ἀποφάσεων. Λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ θεσμοῦ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τὴν ἔννομον τάξιν τὰ νεώτερα Συντάγματα περιέλαβον εἰδικὰς περὶ τούτου διατάξεις. (Βλ. ἄρθρα 35 §§ 1 καὶ 2, 39, 91 τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος).

Τὰ παλαιότερα Συντάγματα δὲν εἶχον περιλάβει σχετικῶς πλήρεις διατάξεις, δι' ὃ καὶ ὁ θεσμὸς οὗτος ἀπετέλεσε, κατὰ τὸν Duguit, μίαν ἀπὸ τὰς μεγαλυτέρας «μάστιγας» τῶν θεωρητικῶν καὶ ἐκληροδότησε ζητήματα, τῶν ὁποίων αἱ συνέπειαι διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ σαφήνειαν τοῦ δικαίου εἶναι ἰδιαιτέρως αἰσθηταὶ μέχρι τῆς

ἐποχῆς μας. Εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ κράτη (πλὴν τῶν ὁλοκληρωτικῶν), ἡ διακυβέρνησις τῶν ὁποίων στηρίζεται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἡ μεταβίβασις τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν διὰ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ ποικίλας μορφὰς καὶ προϋποθέσεις προεκάλεσε σωρείαν ζητημάτων. Ἡ συστηματικὴ ἀντιμετώπισις τοῦ θεσμοῦ τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως δὲν ἀνήκει εἰς τὰ πλαίσια τοῦ παρόντος, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξετάζεται ὁ ἐν λόγῳ θεσμὸς μόνον ἐν συναφείᾳ πρὸς τὸν θεσμὸν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Εἶναι πρόδηλον ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ συλλογικὴ σύμβασις ὑποστηρίζεται, ὅτι θέτει κανόνας δικαίου, ὅτι ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν νόμον, προβάλλει τὸ ἐρώτημα μήπως ἡ τοιαύτη θέσις κανόνων δικαίου ἐνεργεῖται δυνάμει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἤτοι δυνάμει νόμου χορηγοῦντος τοιαύτην ἐξουσίαν. Ἡ ἄποψις αὕτη ἀκριβῶς ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ Nipperdey καὶ καταγομένη ἀπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς γερμανικῆς μοναρχίας κατώρθωσε νὰ ἐπιζήσῃ τῶν Συνταγμάτων τῆς Βαϊμάρης καὶ τῆς Βόννης, χάρις εἰς τὴν αὐθεντίαν τῶν ὑποστηρικτῶν της.

Ἡ μορφή, ὁ τύπος τοῦ νόμου κατὰ τὸ Σύνταγμα, ἀπαιτεῖται παντοῦ, ὅπου οἱ κανόνες δικαίου παράγονται διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ. Ἡ τοιαύτη συνταγματικὴ μορφὴ τοῦ νόμου εἶναι ἀναγκαία διὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ἰδιωτικῆς καὶ τῆς δημοσίας περιοχῆς διὰ νόμου. Οὕτω ἡ συνταγματικὴ νομοθετικὴ ὁδὸς ἀποκτᾷ θεμελιώδη σημασίαν διὰ τὴν καθόλου ἑνότητα καὶ ἀσφάλειαν τῆς ρυθμίσεως τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως· περιλαμβάνει ὅλους τοὺς κλάδους ὄχι μόνον τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ καὶ τοῦ διοικητικοῦ δικαίου καὶ τῆς ἐν γένει λειτουργίας τῆς κρατικῆς ἐξουσίας. Εἰς τὴν περιοχὴν ταύτην τοῦ δημοσίου δικαίου ἔχει ὅλως ἰδιαιτέραν σημασίαν ἡ διάκρισις μεταξὺ νομοθετικῆς καὶ ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἤτοι μεταξὺ νόμου καὶ διατάγματος, ἔνθα συνήθως ἀπαντᾶται τὸ φαινόμενον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. (Βλ. Γ. Ἀγγελίδου, Ἔκτασις νομοθετικῆς πρωτοβουλίας κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν νομοθετικῶν διαταγμάτων εἰς ΕΔΔ 1957, σελ. 278. Σχετικῶς πρὸς τὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις βλ. Δ. Ἀποστολίδου, Ἡ θεωρία τῆς «κυβερνητικῆς» νομοθεσίας, 1954). Ἡ ἐν λόγῳ διάκρισις μεταξὺ νόμου καὶ διατάγματος εἶναι διττή. Πρῶτον ἀφορᾷ τὴν ἔκτασιν τοῦ δικαίου τῶν σχέσεων ἐξουσίας, ἤτοι τῶν σχέσεων ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τοῦ κράτους καὶ τῶν ὀργάνων τοῦ κράτους καὶ ἀφ' ἑτέρου μεταξὺ τοῦ κράτους καὶ τῶν ἐν τῇ περιοχῇ του βιούντων προσώπων. Ὅσον εὐρύτεραι καὶ καθολικώτεραι καθίστανται αἱ ἀναγκαῖαι ἐξουσιοδοτήσεις, τόσον περισσότερον περιορίζεται ἡ συνταγματικὴ νομοθετικὴ ὁδός. Διότι δὲν ἐκδίδονται μόνον τὰ ἀναγκαῖα διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου διατάγματα, περιέχοντα συγκεκριμένας διατάξεις, ἀλλ' ἐκδίδονται καὶ ἐκτελεστικὰ διατάγματα περιέχοντα γενικὰς διατάξεις καὶ γενικὰς ὁδηγίας. Τὰ ἐν λόγῳ διατάγματα πολλαπλῶς ἐπαναλαμβάνουν κανόνας δικαίου ἢ ἑρμηνεύουν καὶ καθορίζουν λεπτομερείας, χωρὶς βεβαίως νὰ δύνανται ποτὲ νὰ παράγουν ἢ νὰ τροποποιήσουν αὐτοτελεῖς κανόνας δικαίου τοῦ νόμου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 35 § 1 τοῦ Συντάγματος. Ἀντιθέτως ὅσον στενώτερον καὶ ἐξειδικευτικώτερον διαμορφώνεται ἡ νομοθετικὴ ὁδός, τόσον περισσότερον ἀποκλείονται αἱ ἐξουσιοδοτικαὶ ῥῆτραι, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συντόμων παρατηρήσεων συνάγεται ὄχι μόνον ἡ θεωρητικὴ ἀδυναμία, ἀλλὰ καὶ ἡ πρακτικὴ ἀκαταλληλότης τῆς θεωρίας περὶ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου διὰ τὴν διάκρισιν τῶν κανόνων δικαίου τοῦ νόμου ἀπὸ τοὺς κανόνας δικαίου τῶν διαταγμάτων (βλ. Heller, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 290).

Τὸ κράτος διὰ τῆς νομοθετικῆς καὶ δικαστικῆς ἐξουσίας πραγματοποιεῖ ἐν μέρει τὸν σκοπὸν τοῦ δικαίου. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόλοιπος μὴ νομοθετικὴ καὶ μὴ δικαστικὴ δραστηριότης τοῦ κράτους, ἡ ὁποία ἀνάγεται εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν, εἰς τὴν διοίκησιν, ἀναφέρεται ἐπίσης εἰς τοὺς νομίμους σκοποὺς τῆς διατηρήσεως τοῦ κράτους, τῆς ἐνισχύσεως καὶ τῆς προαγωγῆς τῶν λαϊκῶν συμφερόντων. Ἤτοι καὶ εἰς τὴν διοικητικὴν δραστηριότητα τοῦ κράτους τὸ δίκαιον, ἄρα καὶ ἡ νομοθεσία, ἀποτελοῦν τὸ κύριον μέσον. Ἀλλὰ καὶ πάλιν ἡ σημασία τοῦ δικαίου διὰ τὸ κράτος δὲν ἐξαντλεῖται, διότι, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὸ δίκαιον ἀποτελεῖ τὸν τελικὸν σκοπὸν τοῦ κράτους. Τὸ κράτος διὰ

τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐπιδρᾷ ἀποφασιστικῶς εἰς τὴν διαμόρφωσιν τῆς ἰδιωτικῆς περιοχῆς τῶν προσώπων, ἐναρμονίζει τοὺς σκοποὺς τούτων, χαράσσει τὰ ὅρια τῶν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων βάσει καθολικοῦ σχεδίου τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως, ἡ τάξις καὶ ἡ ἀσφάλεια τῆς ὁποίας ἀποτελεῖ ἓν ἀπὸ τὰ σοβαρώτερα κέντρα τῶν κύκλων τῆς ἀποστολῆς τοῦ κράτους.

V. Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις καὶ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

1. Αἱ ὑποστηριχθεῖσαι παρ' ἡμῖν ἀπόψεις

Παρ' ἡμῖν, ὡς ἐλέχθη ἀνωτέρω, ὑπεστηρίχθη, ὅτι τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποτελεῖ οὐσιαστικὸν νόμον (βλ. *Γ. Καποδίστριαν*, εἰς ΕρμΑΚ 680, ἀριθ. 35 - 48, *Καλομοίρην*, εἰς ΕΕΔ 24, 769). Ὁ *Σούρλας*, ἀκολουθῶν τὴν κρατήσασαν εἰς Γερμανίαν ἄποψιν τοῦ Nipperdey, ὑπεστήριξεν εἰδικώτερον, ὅτι οἱ περιεχόμενοι εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις κανόνες δικαίου τίθενται κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἐπιτρέποντος τὰς τοιαύτας συμβάσεις νόμου (βλ. *Σούρλαν*, εἰς ΕρμΑ.Κ. Εἰσαγ. ἄρθρα 361 - 373, ἀριθ. 17).

Ἐν προκειμένῳ ὅμως δὲν δύναται νὰ χορηγηθῇ εἰς τὰ συμβαλλόμενα μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐξουσιοδότησις πρὸς θέσπισιν κανόνων ἀντικειμενικοῦ δικαίου, διότι τὰ πρόσωπα ταῦτα, τὰ συμβαλλόμενα μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δὲν δύνανται νὰ εἶναι δέκτοι τοιαύτης ἐξουσίας κατὰ τὸ ἄρθρον 35 §§ 1 - 5 τοῦ Συντάγματος. Ὁ ρυθμίζων τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας νόμος (τὸ ἄρθρον 680 τοῦ Α.Κ. καὶ ὁ νόμος 3239)1955, ὡς ἰσχύει) δὲν περιέχουν ἐξουσιοδοτικὰς ῥήτρας πρὸς θέσιν κανόνων ἀντικειμενικοῦ δικαίου διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ἀλλὰ παρέχεται ἐξουσία εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἵνα θέσουν τοὺς ὅρους, οἱ ὁποῖοι κατ' ἐλάχιστον πρέπει νὰ περιέχωνται εἰς τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ὅπερ εἶναι τελείως διάφορον τῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς θέσιν κανόνων ἀντικειμενικοῦ δικαίου. Ὁ καθορισμὸς τῶν ἀνωτέρω ὅρων δὲν συνιστᾷ θέσιν κανόνων δικαίου (οὐσιαστικοῦ νόμου) κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, διότι διὰ τῶν ἄρθρων 21, 22 καὶ 35 τοῦ Συντάγματος ὁρίζεται ἡ νομοθετικὴ ὁδός, ἤτοι οἱ δέκται, τὰ κρατικὰ ὄργανα τῆς ἐξουσίας πρὸς θέσιν κανόνων δικαίου. Ἐκτὸς τῆς νομοθετικῆς ταύτης ὁδοῦ, τὴν ὁποίαν καθορίζει τὸ Σύνταγμα, δὲν δύναται ἐγκύρως νὰ ὑπάρξῃ ἑτέρα νομοθετικὴ ὁδὸς ἐντὸς τῶν πλαισίων τοῦ Συντάγματος, πλήν, ἐννοεῖται, τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 39 καὶ 91 τοῦ Συντάγματος, αἱ ὁποῖαι ὅμως οὐδεμίαν σχέσιν ἔχουν μὲ τὴν προκειμένην περίπτωσιν. Ἡ ἐξουσιοδότησις διὰ τυπικοῦ νόμου, βάσει ἐθίμου ἢ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 44 τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἀβάσιμος, διότι ἀντίκειται εἰς τὰς θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῶν ἄρθρων 21, 22 καὶ 35, δοθέντος ὅτι ὁ τυπικὸς νόμος δύναται κατὰ τὸ Σύνταγμα νὰ θέτῃ μόνον κανόνας δικαίου καὶ ὄχι νὰ δημιουργῇ «νομοθέτας». Ἐξ ἄλλου τὸ ἔθιμον, ὡς πηγὴ δημοσίου δικαίου καὶ δὴ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀπεκλείσθη καὶ παρ' αὐτοῦ τοῦ *Σαριπόλου*, ὁ ὁποῖος ἀρχικῶς τὸ ἐπεκαλέσθη καὶ μεταγενέστερον περιωρίσθη μόνον εἰς τὸ ἄρθρον 44 τοῦ Συντάγματος πρὸς στήριξιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως διὰ τυπικοῦ νόμου (βλ. *Σαρίπολον*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 36 καὶ 365, Σ.τ.Ε. 2259)1964 εἰς ΝοΒ 1965, σελ. 421). Ἡ ἐξουσία τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ὅπως καταρτίζουν κατὰ τὰ ἀνωτέρω συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας πηγάζει ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας, ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, ἥτις ἀναγνωρίζεται ῥητῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 361 τοῦ Α.Κ. καὶ εἰς ταύτην παραπέμπουν ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις τὸ ἄρθρον 680 τοῦ Α.Κ. καὶ ὁ νόμος 3239)1955. Ἀλλὰ διὰ τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας ταύτης, ἤτοι τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, δὲν τίθενται κανόνες ἀντικειμενικοῦ δικαίου, οὔτε χορηγεῖται ἐξουσιοδότησις πρὸς θέσιν τοιούτων κανόνων. Οἱ τιθέμενοι διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὅροι κατὰ νόμον δεσμεύουν τὰ ὁριζόμενα παρ' αὐτῶν μέρη, ἀλλὰ διὰ τῆς δεσμεύσεως ταύτης καὶ μόνον δὲν ἱδρύεται οὐσιαστικὸς νόμος, κανὼν ἀντικειμενικοῦ δικαίου κατὰ τὰς ῥηθείσας διατάξεις τοῦ Συντάγματος. Ἡ δεσμευτικὴ ἰσχὺς τῶν ὅρων τούτων στηρίζεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου pacta sunt servanda.

Ἡ ὑπερίσχυσις τῶν ὅρων τῆς συλλογι-

κῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔναντι τῶν ὅρων τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν στηρίζεται εἰς νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν ἐκ τοῦ νόμου 3239)1955 ἢ τοῦ ἄρθρου 680 § 3 τοῦ Α.Κ., ἀλλ' ἁπλῶς εἰς ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων. (Πρβλ. Ennecceru s - Lehmann § 145 IV). Πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην φαίνονται ἐκ πρώτης ὄψεως προσανατολιζόμεναι αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου 287)1965 Τμ. Β' καὶ 526) 1965 Τμ. Γ' (βλ. ταύτας εἰς ΕΕΔ 24, 793 καὶ ΕΕΔ 25, 6 ἀντιστοίχως), ἀλλὰ δὲν συμβαίνει τοῦτο πραγματικῶς, διότι ὑποστηρίζεται εἰς ταύτας, ὅτι οἱ ὅροι τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἔχουν ἰσχὺν «οὐσιαστικοῦ νόμου», ἤτοι ὅτι θέτουν κανόνας δικαίου κατὰ χορηγηθεῖσαν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν.

Ἐπίσης αἱ ἐν λόγῳ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀναφέρουν τὰ ἑξῆς: «Ἐκ τοῦ ὅτι προκειμένης διενέξεως μισθωτῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἐπιβάλλεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὅπως κατὰ τὴν συγκρότησιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου τὸ ἐργοδοτικὸν μέλος αὐτοῦ ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου ἢ τοῦ Ὑπουργοῦ, δὲν ἕπεται, ὅτι καὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἀποφάσεως Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἀπαιτεῖται νὰ συμβῇ τὸ ἴδιον, διὰ νὰ ἔχῃ αὐτὴ τὴν προαναφερθεῖσαν γενικὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, διότι ἡ τοιαύτη γενικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐὰν ἠδύναντο νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν οἱ μὴ συμμετασχόντες εἰς αὐτὴν ἐργοδόται παρὰ τῶν μετασχουσῶν ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἀλλ' ἐπιβάλλεται, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἐκ τοῦ νόμου». Ἡ σκέψις αὐτὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι καθ' ἡμᾶς σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον μόνον, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ ὁριζόμεναι προϋποθέσεις ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἤτοι ἡ γενικὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἀποφάσεως ἐπιβάλλεται ἀμέσως ἐκ τοῦ νόμου, ἐφ' ὅσον βεβαιοῦται ἡ τήρησις τῆς ἐπίσης ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπιβαλλομένης προϋποθέσεως ἐκπροσωπευτικῆς ἱκανότητος ἐπαγγελματικῆς τινος ὀργανώσεως εἰς συγκεκριμένην συλλογικὴν διαφοράν, ὡς σαφῶς ὁρίζεται εἰς τὰ ἄρθρα 13 § 2 ἐδ. δ' καὶ 23 § 2 τοῦ νόμου 3239) 1955. Ἐν ἀμφισβητήσει τῆς ἀντιπροσωπευτικῆς ἱκανότητος δέον κατὰ τὸ ἄρθρον 23 § 1 νὰ ἀποφανθῇ ἀνεκκλήτως ὁ Πρόεδρος τοῦ Πρωτοβαθμίου ἢ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Δικαστηρίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὁρίσταται ἢ κρίνεται ἡ συλλογικὴ διαφορά. Εἰς τὸ ἄρθρον 23 § 2 ὁρίζεται, ὅτι «ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλύψεως κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργοδότου τινὸς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ ἐπιμελητηρίου γενικῶς, ἁρμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ κατὰ τόπον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον, ἐπὶ πανελληνίου δὲ ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται, ὅτι δὲν εἶναι βάσιμος ἡ αἰτιολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ἣν «ἡ τοιαύτη γενικὴ ἐφαρμογὴ αὐτῆς δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐὰν ἠδύναντο νὰ ἀντιπροσωπευθοῦν οἱ μὴ συμμετασχόντες εἰς αὐτὴν ἐργοδόται παρὰ τῶν μετασχουσῶν ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ἀλλ' ἐπιβάλλεται, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἀμέσως ἐκ τοῦ νόμου», διότι ὁ νόμος ὁρίζει ὡς προϋπόθεσιν διὰ τὴν γενικὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς ἀποφάσεως τὴν τήρησιν οὐσιώδους νομίμου τύπου. Ἡ τήρησις τοῦ οὐσιώδους νομίμου τύπου κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνίσταται, ὅπως, ἐν ἀμφισβητήσει τῆς ἐκπροσωπευτικῆς ἱκανότητος, ἀποφανθῇ ἀνεκκλήτως ὁ Πρόεδρος τοῦ Δικαστηρίου, ἢ «ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς τινος ὀργανώσεως» μετάσχῃ ὡς ἐκπρόσωπος «ἐπὶ πανελληνίου ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν», ὅπερ συνάγεται, ὅτι ἔχει ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα καὶ διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, δηλ. καὶ διὰ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν τὴν ἰδιότητα τῆς «ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως». Ἐὰν δὲν ἐβεβαιώθη ἡ τήρησις τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω οὐσιώδους νομίμου τύπου ἡ ἀπόφασις τοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου εἶναι ἄκυρος καὶ ἄρα δὲν δύναται νὰ λεχθῇ ὅτι «ἐπιβάλλεται ἐκ τοῦ νόμου».

Ἡ ὑποστηριχθεῖσα παρ' ἡμῖν ἄποψις ἀπηχεῖ τὴν κρατήσασαν ἐν Γερμανίᾳ γνώμην περὶ ἐξουσιοδοτήσεως ἤδη ἀπὸ τοῦ τέλους τοῦ πρώτου παγκοσμίου πολέμου,

ἡ ὁποία ἔχει τὰς ρίζας της εἰς τὸ Σύνταγμα τῆς γερμανικῆς μοναρχίας τοῦ 1871 καὶ ἐξακολουθεῖ ὑποστηριζομένη μέχρι σήμερον ὑπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς Βόννης, διότι διετυπώθη κυρίως ὑπὸ τῶν ἰδίων ἐξεχόντων νομικῶν, οἱ ὁποῖοι ἀρχικῶς προέβαλον ταύτην, ἤτοι τοῦ Hueck καὶ τοῦ Nipperdey. Διὰ τοῦτο εἶναι χρήσιμον νὰ ἐκθέσωμεν συντόμως τὰς ἐν Γερμανίᾳ διατυπωθείσας ἀπόψεις.

Σημειωτέον ὅτι τὸ φαινόμενον τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως δὲν ἀπαντᾶται ὑπὸ ὁμαλὰς συνθήκας δημοσίου βίου εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας, Ἀγγλίαν καὶ Γαλλίαν, διότι αἱ θεμελιώδεις ἀρχαὶ τῆς πολιτειακῆς ὀργανώσεώς των ἀναγνωρίζουν ὡς μοναδικὴν πηγὴν κανόνων δικαίου τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, τὸ νομοθετικὸν σῶμα. (Βλ. Allen, Law in the Making σελ. 518 ἐπ.).

2. Αἱ ἐν Γερμανίᾳ διατυπωθεῖσαι ἀπόψεις

α. Ἡ συνταγματικότης τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις

Ὁ ὅρος «κανονιστικὸν» τμῆμα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως περιέχει ἱκανὴν ἀσάφειαν, ἐὰν δι' αὐτοῦ νοῆται ἡ δέσμευσις τῶν προσώπων διὰ τῶν συναπτομένων δικαιοπραξιῶν συναλλακτικοῦ περιεχομένου ἢ ἡ χορήγησις νομοθετικῆς ἐξουσίας πρὸς θέσπισιν κανόνων δικαίου. Ὁ Hueck, ὁ ὁποῖος πρῶτος ἀφιέρωσεν εἰδικὴν μελέτην εἰς τὰς κανονιστικὰς συμβάσεις, ὑποστηρίζει ὅτι «δι' αὐτῶν συμφωνοῦνται κανόνες, οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἀποφασιστικὴν σημασίαν διὰ τὰς ἐνοχικοῦ δικαίου ἀτομικὰς συμβάσεις». (Βλ. Hueck, Normenverträge Jherings Jb Bd 73, 1922, σελ. 33 ἐπ.). Ἐκ τῆς διατυπώσεως ταύτης τοῦ Hueck, συνάγεται ὅτι οὗτος θεωρεῖ τὴν κανονιστικὴν σύμβασιν πλήρως ἀνεξάρτητον ἀπὸ τὸν κανόνα δικαίου, τὸν περιεχόμενον εἰς τὸν νόμον, χωρὶς ὅμως νὰ ἐκθέτῃ τοὺς ἀποδεικνύοντας τοῦτο λόγους. (Βλ. Schnorr, Das Arbeitsrecht als Gegenstand internationaler Rechtsetzung, 1960, σελ. 130). Δὲν ἐξηγεῖ, ἂν οἱ κανόνες τῶν κανονιστικῶν συμβάσεων εἶναι κανόνες δικαίου ἰσοδύναμοι πρὸς ἐκείνους τῶν νόμων, καὶ, ἂν τοῦτο συμβαίνῃ, δὲν ἐξηγοῦνται οἱ λόγοι τῆς κατὰ τὸ Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης συνδρομῆς τῶν ὅρων τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Ὁ γερμανικὸς νόμος περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τῆς 4 Μαρτίου 1919, ὁ ὁποῖος ἐπεκύρωσε προγενέστερον νόμον τῆς 23.12.1918, περιεῖχε εἰς τὴν παράγραφον 1 τοιαύτην νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἀκριβῶς εἶναι, ἐὰν ἡ τοιαύτη ἐξουσιοδότησις συνῆδε πρὸς τὸ μεταγενέστερον Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης, τῆς 11 Αὐγούστου 1919, ὅπερ ρητῶς καὶ περιοριστικῶς καθώριζε τοὺς δέκτας τῆς ἐξουσιοδοτήσεως, εἰς οὓς δὲν περιελαμβάνοντο τὰ συμβαλλόμενα μέρη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων. (Βλ. Triepel, Der Weg der Gesetzgebung nach der neuen Reichsverfassung εἰς AöR 39, 1. Ἐπίσης Triepel, καὶ Poetsch εἰς Vd 32, d. Juristentages 1922 εἰς Bamberg).

Ὁ Jacobi ὑπεστήριξεν, ὅτι ὁ ἐξουσιοδοτικὸς νόμος εἶναι ἄκυρος, διότι δὲν συνάδει πρὸς τὸ Σύνταγμα καὶ ἄρα ἡ χορηγηθεῖσα νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις δὲν εἶναι συνταγματικῶς ἐπιτρεπτή. Ἤτοι τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων δὲν περιέχει κανόνας δικαίου ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου, τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου. Ἐπὶ πλέον ὁ τιθέμενος διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων κανὼν δὲν ἔχει τὸ χαρακτηριστικὸν τῶν κανόνων τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου, τοῦ νόμου, τὸ ὁποῖον συνίσταται εἰς τὸ ὅτι ὁ κανὼν εἶναι ἀνεξάρτητος, ἤτοι ἰσχύει ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τῶν μερῶν ὅπως ὑπαχθοῦν εἰς αὐτόν. Εἰς τοὺς κανόνας τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐλλείπει ἡ πρὸς τρίτους ἀπευθυνομένη προσταγὴ τῶν κανόνων τοῦ νόμου, διότι τὰ συμβαλλόμενα μέρη δὲν εἶναι τρίτα πρόσωπα, ἀλλὰ αὐτὰ ταῦτα τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα συνεφώνησαν τοὺς κανόνας καὶ δύνανται ὁποτεδήποτε νὰ τροποποιήσουν ἢ νὰ καταργήσουν τούτους (βλ. E. Jacobi, Grundlehren des Arbeitsrechts, 1927, σ. 76 ἐπ.).

Ὁ Nipperdey ὑπεστήριξεν, ὅτι τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων περιέχει δυνάμει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου, ὄχι διότι περιέχει γενικοὺς κανόνας δι' ἀόριστον ἀριθμὸν σχέσεων ἐργασίας, ἀλλὰ διότι θέτει κανόνας ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τῶν δεσμευομένων ἐπὶ μέρους

ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δοθέντος, ὅτι δημιουργοὶ τῶν κανόνων δι' ἐξουσιοδοτήσεως εἶναι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἱ ἐν λόγῳ δὲ κανόνες ἀπευθύνονται πάντοτε εἰς τοὺς καταρτίσαντας ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἐργοδότας καὶ μισθωτούς. Τὸ ἐπιχείρημα ὅμως τοῦτο δὲν μεταβάλλει τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς εἰς τρίτους, διότι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἱ ὁποῖαι συνῆψαν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις, συνῆψαν ταύτας ὡς ἀντιπρόσωποι τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν καὶ ἄρα δὲν ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ τρίτου ἔναντι τούτων (βλ. Nipperdey εἰς Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts. 2 σελ. 261 ἐπ., 264 σημ. 23, πρβλ. Ennecceerus-Nipperdey, Allgemeiner. Teil, 1959 § 43 III Ennecceerus-Lehmann § 145 IV).

Ἡ ἄποψις αὕτη τοῦ Nipperdey ἐπὶ πλέον δὲν συμβιβάζεται ὄχι μόνον πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης, ἀλλ' οὔτε ὡς πρὸς τὰς σαφεῖς καὶ ρητὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης, τὸ ὁποῖον καθορίζει περιοριστικῶς τὰς προϋποθέσεις, ὑφ' ἃς χορηγεῖται ἡ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις (βλ. Klein, ἐνθ' ἀνωτ. σελ. 111). Μεταξὺ τῶν προϋποθέσεων τούτων εἶναι ὅτι ὁ δέκτης τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως δύναται νὰ εἶναι ἡ κυβέρνησις ἢ καὶ εἷς μόνον ὑπουργός, ὄχι ὅμως καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν. (Βλ. Schmidt-Rimpler εἰς AöR. Bd 76 σελ. 180).

Τὸ κράτος δυνάμει τοῦ νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἀναγνωρίζει μὲν τοὺς δημιουργουμένους διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων κανόνας ὡς δεσμευτικούς, ἀλλὰ δὲν μεταβιβάζει εἰς τὰ συμβαλλόμενα μέρη τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, ὥστε δι' αὐτῆς νὰ καθίστανται ταῦτα ἱκανὰ νὰ θέτουν κανόνας δικαίου (οὐσιαστικοὺς νόμους), ὅπως θέτουν τοιούτους τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης περιοριστικῶς ὁριζόμενα ἁρμόδια κρατικὰ ὄργανα πρὸς ἔκδοσιν νομοθετικῶν διαταγμάτων.

Οὔτε καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ κηρύξεως ἐκτελεστῶν τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δι' ὑπουργικῆς ἀποφάσεως προσεγγίζομεν περισσότερον εἰς τὸν θεσμὸν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἤτοι τῆς μεταβιβάσεως νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἁπλῶς ἐπεκτείνεται ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις ἡ ἰσχὺς τῶν κανόνων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐνιαίας ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας. Ἡ κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔχει βεβαίως χαρακτῆρα δημοσίου δικαίου, ἤτοι ἀποτελεῖ διοικητικὴν πρᾶξιν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς δὲν τίθενται κανόνες ἀντικειμενικοῦ δικαίου, ὅπως συμβαίνει μὲ τὰ νομοθετικὰ διατάγματα. Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ διοικητικὴν πρᾶξιν, δὲν εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διότι δι' αὐτῆς ἁπλῶς ἐπεκτείνεται ὁ χῶρος τῆς ἰσχύος της προκειμένου περὶ τῶν μὴ γενικῶν ἢ μὴ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συμβάσεων, δοθέντος, ὅτι αἱ γενικαὶ ἢ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις, ἰσχύουν ἐκ τοῦ νόμου καὶ δὲν ὑπάρχει ἀνάγκη νὰ κηρυχθοῦν ὑποχρεωτικαί.

Ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ κηρύσσουσα ὑποχρεωτικὰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις, δὲν καθορίζει τοὺς ὅρους ἐργασίας, ἀλλὰ παραλαμβάνει τούτους, ὡς ἔχουν ἤδη ὁριστικῶς ρυθμισθῆ ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, καὶ ἐπεκτείνει τὴν ἰσχύν των καὶ εἰς ἄλλα πρόσωπα ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις. Οὕτω εἶναι πρόδηλον, ὅτι διὰ τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως δὲν δημιουργοῦνται, δὲν τίθενται νέοι κανόνες, ἀλλὰ οἱ διατυπωθέντες τοιοῦτοι εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ὁρίζεται, ὅπως ἰσχύουν δι' εὐρύτερον κύκλον προσώπων. Τὰ συμβαλλόμενα μέρη εἰς τὴν συλλογικὴν σύμβασιν δύνανται νὰ καταγγείλουν, νὰ τροποποιήσουν, νὰ καταργήσουν ταύτην καὶ οὕτω νὰ ἀνατραπῇ ἡ ὑπουργικὴ ἀπόφασις, δι' ἧς ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ ἡ συλλογικὴ σύμβασις.

Ἐκ πάντων τούτων συνάγεται, ὅτι ἡ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ συλλογικὴ σύμβασις δὲν δημιουργεῖ κανόνας ἀντικειμενι-

κοῦ δικαίου βάσει νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως. Ἐπίσης καὶ ἡ γενικὴ ἰσχὺς τῶν κανόνων τῶν γενικῶν καὶ ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων δὲν συνιστᾷ οὐσιαστικὸν νόμον, τεθέντα κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, διότι δὲν ὑφίστανται αἱ πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις τοῦ Συντάγματος, δοθέντος ὅτι ὁ δέκτης ταύτης δὲν εἶναι κρατικὸν ὄργανον, ἀλλὰ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἡ δέσμευσις τῶν τιθεμένων διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων κανόνων στηρίζεται εἰς τὴν ἀναγνωριζομένην ἰσχύν των βάσει τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων, ὅπως δηλ. συμβαίνει μὲ τὴν δέσμευσιν πάσης δικαιοπραξίας διεπομένης ὑπὸ τῆς ἀρχῆς pacta sunt servanda.

6. Ἡ αὐτονομία καὶ τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων

Τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων δὲν πηγάζει ἐπίσης ἐκ τῆς αὐτονομίας, ἤτοι τῆς ἐξουσίας, ἡ ὁποία παρέχεται ὑπὸ τοῦ κράτους εἰς διάφορα νομικὰ πρόσωπα, ἵνα διὰ ἰδίων κανόνων δικαίου ρυθμίζουν ἐντὸς ὡρισμένων πλαισίων τὰς σχέσεις των πρὸς ὡρισμένα πρόσωπα. Ἡ τοιαύτη αὐτονομία ἀποτελεῖ ἓν εἶδος νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ δὲν ἔχει σχέσιν τινὰ πρὸς τὴν ἀνωτέρω αὐτονομίαν τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ἤτοι τὴν δικαιοπρακτικὴν ἐλευθερίαν, τὴν ἐλευθερίαν τῆς συμβάσεως. Ἡ αὐτονομία ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ κράτους ὡς ἰδία τοῦ νομικοῦ προσώπου ἐξουσία νὰ θέτῃ κανόνας δικαίου (βλ. H. Peters, Die Satzungsgewalt innerstaatlicher Verbände εἰς HdbDStR, Bd 2, σ. 264 ἑπ., H. Triepel, Delegation, σελ. 95). Ἡ χορηγηθεῖσα εἰς νομικὰ πρόσωπα τοιαύτη αὐτονομία, τοιαύτη ἐξουσιοδότησις, παράγει κανόνας δικαίου, τοὺς ὁποίους ἀναγνωρίζει τὸ κράτος ὡς ἀντικειμενικὸν δίκαιον. Πρόκειται περὶ τῶν κανόνων δικαίου, οἱ ὁποῖοι περιέχονται εἰς τοὺς «κανονισμοὺς» ἢ τὰ «καταστατικὰ» διαφόρων νομικῶν προσώπων, π.χ. δήμων, κοινοτήτων, ἱδρυμάτων, φορέων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ. Διὰ τῆς αὐτονομίας ταύτης ἐπέρχεται οὐσιώδης ἀνακούφισις τοῦ νομοθετικοῦ σώματος ἐκ τοῦ φόρτου τῆς ρυθμίσεως διὰ μεγαλυτέρας γνώσεως καὶ ταχύτητος σωρείας εἰδικῶν καὶ πολυπλόκων ἐνίοτε θεμάτων. Παρουσιάζει ὅμως τὸ σοβαρὸν μειονέκτημα, ὅτι δι' αὐτῆς ἀμβλύνεται ἡ συναίσθησις τῆς εὐθύνης τῶν πολιτῶν ἔναντι τοῦ συνόλου.

Ἡ διάκρισις μεταξὺ τῆς αὐτονομίας καὶ τοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος ἔγκειται κατὰ τὸν Fleiner (βλ. Institutionen des Deutschen Werwaltungsrechts, 1928, σελ. 80) εἰς τὸ ὅτι τὸ κράτος ἀναγνωρίζει τοὺς διὰ τῆς αὐτονομίας τιθεμένους κανόνας δικαίου ὡς «ἀρχικὴν» πρωτογενῆ νομοθεσίαν, ἐνῷ οἱ διὰ νομοθετικοῦ διατάγματος τιθέμενοι κανόνες δικαίου ἀντλοῦν τὴν ἰσχύν των ἐκ τῆς χορηγηθείσης ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἐξουσίας. Ὁ Peters διακρίνει τὴν αὐτονομίαν ἀπὸ τὸ νομοθετικὸν διάταγμα ἐκ τοῦ ὅτι τοῦτο ἐκδίδεται ὑπὸ κρατικοῦ διοικητικοῦ ὀργάνου, ὅπερ δὲν συμβαίνει μὲ τοὺς κανόνας δικαίου τῆς αὐτονομίας (βλ. ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 269).

Τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δὲν ἀνήκει εἰς τὴν ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν αὐτονομίαν, δι' ἧς τίθενται κανόνες ἀντικειμενικοῦ δικαίου, διότι οἱ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως τιθέμενοι κανόνες πηγάζουν ἐκ θελήσεων μὴ εὑρισκομένων ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, ἀλλ' ἐπὶ διαφόρου μετώπου, καὶ δὲν ἐπιδιώκουν τὸν αὐτόν, ἀλλὰ διάφορον σκοπόν. Οἱ φορεῖς - νομικὰ πρόσωπα τῆς τοιαύτης αὐτονομίας παράγουν κανόνας δικαίου πηγάζοντας ἐκ τῆς ἰδίας ἐνιαίας θελήσεώς των, ἡ ὁποία ἐπιδιώκει συγκεκριμένον κοινὸν σκοπόν. Οἱ κανόνες τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν στηρίζονται εἰς τὴν αὐτονομίαν τῶν νομικῶν προσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, διότι δὲν ὑφίσταται ἡ ἰδία ἐνιαία θέλησις ἑνὸς νομικοῦ προσώπου διώκουσα κοινὸν σκοπόν, ἀλλὰ διάφοροι δικαιοπρακτικαὶ θελήσεις διαφόρων νομικῶν προσώπων ἐπιδιωκόντων διάφορον σκοπόν. (Βλ. Jacobi, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 246, Fleiner, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 82, Peters, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 269. Πρβλ. Bogs, Zur Entwicklung der Rechtsform des Tarifvertrages εἰς Festschrift für J. v. Gierke 1950, σελ. 39, Hueck, εἰς Festgabe für H. Nawiasky 1950, σελ. 197 Klein, ἔνθ. ἀνωτ. σελ. 112).

3. Ἡ ἐν Ἑλβετίᾳ διάπλασις τοῦ θεσμοῦ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως

Εἰς Ἑλβετίαν ἀπὸ μακροῦ χρόνου, πρὸ τῆς ἐκδόσεως οἱουδήποτε οἰκονομικοῦ ἢ

κοινωνικοπολιτικοῦ περιεχομένου νόμου, ἐκαλοῦντο καὶ ἠκούοντο σχετικῶς αἱ ἀπόψεις τῶν ἐκπροσώπων τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῆς οἰκονομίας.

Μετὰ τὴν ἀναθεώρησιν τοῦ Συντάγματος 1947 τὸ ἄρθρον 32 § 3 ὁρίζει ρητῶς τὴν συνεργασίαν τῶν ἁρμοδίων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῆς οἰκονομίας. Οὕτω ἐκδηλοῦται σαφῶς κατὰ συνταγματικὴν πλέον ἐπιταγὴν ἡ τάσις ἐπηρεασμοῦ τῆς νομοθεσίας ὑπὸ τῶν κοινωνικοοικονομικῶν ὀργανώσεων. Ἡ ἄποψις ὅπως μεταβιβασθῇ νομοθετικὴ ἐξουσία εἰς τὰς ἐν λόγῳ ὀργανώσεις, πρὸς ἀνακούφισιν τοῦ κράτους ἀπὸ τὸν φόρτον τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας, ἠγειρε ζωηρὰν ἀντίδρασιν ἐκ μέρους τῶν πλέον ἁρμοδίων προσώπων, ὅπως ὁ H. Hubert, ὁ ὁποῖος ἠμφισβήτησε τὴν συνταγματικότητα τοιαύτης μεταβιβάσεως νομοθετικῆς ἐξουσίας (Βλ. Klein, ἔνθ' ἀν. σ. 146).

Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 34 § 1 ἐδάφιον 3 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1947 «ἐνομιμοποίησε» τὸν θεσμὸν τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁ ὁποῖος ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς διαμορφωθείσης κοινωνικοοικονομικῆς καταστάσεως εἶχε καθιερωθῇ ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριον 1941 καὶ εἶχε παραταθῇ ἡ ἰσχύς του δι' ἀποφάσεως τοῦ Κοινοβουλίου ἀπὸ τὸν Ἰούνιον 1943. Ὁ θεσμὸς τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνίσταται εἰς τὴν χορήγησιν ἢ μεταβίβασιν νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς τὴν διοίκησιν πρὸς ἔκδοσιν νομοθετικῶν διαταγμάτων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπεκτείνεται ἡ ἰσχὺς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἐπὶ προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν τυγχάνουν μέλη τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἱ ὁποῖαι συνῆψαν ταύτας. (Βλ. Giacometti, Bundesstaatsrecht σελ. 805). Ἡ κήρυξις ὑποχρεωτικῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἔχει ὡς συνέπειαν, ὅτι δὲν ἀτονεῖ αὕτη διὰ καταγγελίας τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλ' ἀπαιτεῖται πρὸς τοῦτο σχετικὴ ἀπόφασις τῆς διοικήσεως.

Ἰδιαιτέραν σπουδαιότητα ἔχει τὸ πρόβλημα τῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω νομοθετικῶν διαταγμάτων καὶ τῶν κανόνων δικαίου, οἱ ὁποῖοι τίθενται διὰ νόμου. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλβετίας δὲν προκύπτει σαφὴς λύσις τοῦ προβλήματος τούτου. Ἔχει γίνει δεκτόν, ὅτι εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἔχουν ἀποκλειστικὴν νομοθετικὴν πρωτοβουλίαν, ἐνῷ εἰς ἄλλας τὸ κράτος δύναται μόνον ἐν συμπράξει μὲ τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις νὰ ὁρίσῃ τὸν χρόνον τῆς θέσεως κανόνων δικαίου. Ὁπωσδήποτε ὅμως τὸ κράτος εἶναι ἐλεύθερον νὰ ρυθμίσῃ διὰ νόμου πᾶν θέμα τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου καὶ ἄρα νὰ διαμορφώσῃ καὶ τὰς κηρυχθείσας ὑποχρεωτικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας.

Ἐκτὸς τῆς ἀνωτέρω ρυθμίσεως ἀπ' εὐθείας διὰ τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ Συντάγματος ἀξία μνείας εἶναι καὶ ἡ ρύθμισις τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Συντάγματος, καθ' ἣν εἰς ὡρισμένας ρητῶς προβλεπομένας περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου εἶναι δυνατόν, χωρὶς νὰ ἐπιβάλλεται, κατόπιν προτάσεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νὰ θεσπισθοῦν εἰδικοὶ κανόνες δι' ὡρισμένας ἐπιχειρήσεις ἢ ὁμάδας μισθωτῶν. Διὰ τῶν προτάσεων τούτων δύνανται νὰ συμπληρωθοῦν, ἀλλὰ καὶ νὰ τροποποιηθοῦν ἰσχύοντες νόμοι. Ἡ διοίκησις δύναται νὰ δεχθῇ ἢ νὰ ἀποκρούσῃ τὰς προτάσεις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, δὲν δύναται ὅμως νὰ δεχθῇ ταύτας ἐν μέρει καὶ νὰ τὰς ἀποκρούσῃ ἐν μέρει ἢ νὰ τὰς ἀντικαταστήσῃ δι' ἄλλων ἰδικῶν της. Ὁπωσδήποτε ὅμως αἱ προτάσεις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων πρέπει νὰ προάγουν τὸ δημόσιον συμφέρον. Οὕτω, ἐνῷ διὰ τοῦ ἄρθρου 32 § 3 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλβετίας παρέχεται εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις μόνον τὸ δικαίωμα νὰ συμπράξουν συμβουλευτικῶς κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν νόμων, διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ Συντάγματος χορηγεῖται εἰς τὰς ὀργανώσεις ταύτας ἡ ἐξουσία προτάσεων ἐργατικῶν νόμων.

Ἐναντίον τῶν κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν ἐκδιδομένων νομοθετικῶν διαταγμάτων διετυπώθη ἡ ἀντίρρησις, ὅτι ἀποτελοῦν ἐν βῆμα πρὸς τὸ συντεχνιακὸν κράτος. Διὰ τῆς μεταβιβάσεως οὐσιαστικῆς νομοθετικῆς ἁρμοδιότητος εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου τὸ νομοθετικὸν μονοπώλιον τοῦ κράτους διατηρεῖται μόνον κατὰ φαινόμενον. Ἐξ ἄλλου ἡ ἵδρυσις καὶ ἡ διοίκησις τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων δὲν παρέχει πάντοτε ἐπαρκεῖς ἐγγυήσεις, ὅτι οἱ παρ' αὐτῶν τιθέμενοι κανόνες

δικαίου ἀνταποκρίνονται πραγματικῶς εἰς τὴν ἀληθῆ θέλησιν καὶ εἰς τὴν ὀρθὴν καὶ ἀρτίαν ἐξυπηρέτησιν τῶν συμφερόντων τῶν παρ' αὐτῶν δεσμευομένων μελῶν, οὔτε ὑφίσταται σχετικὴ εὐθύνη τῶν διοικούντων τὰς ἐπαγγελματικὰς ταύτας ὀργανώσεις. Οὕτω τὸ σύστημα τῆς κρατικῆς εὐθύνης διασπᾶται καὶ ἀντικαθίσταται διὰ μιᾶς ἀνωνύμου καὶ ἀνεξελέγκτου δυνάμεως, ἡ ὁποία εἰσβάλλει εἰς τὴν δομὴν τοῦ φιλελευθέρου δημοκρατικοῦ κράτους. Τὰ ἀνωτέρω νομοθετικὰ διατάγματα, ὁμοῦ μὲ τὸν θεσμὸν τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἀποτελοῦν ἐπικίνδυνον ρῆγμα εἰς τὸ σύστημα τοῦ ἰσχύοντος δικαίου. Ὁ Giacometti ὑπεστήριξεν, ὅτι ὁ θεσμὸς τῆς κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κινεῖται πρὸς τὴν κατεύθυνσιν μιᾶς ἐπαγγελματικῆς συντεχνιακῆς τάξεως καὶ ὑποκρύπτει ἀπροβλέπτους δυνατότητας ἐξ ἀπόψεως δημοσίου δικαίου, διότι ἀποτελεῖ κατά τινα τρόπον τὴν ἀφετηρίαν πρὸς κατάργησιν τῆς δημοκρατίας καὶ τῆς ἐνιαίας νομοθεσίας. (Βλ. ἐνθ' ἀνωτ., σελ. 808). Διὰ τοὺς λόγους τούτους ἠμφισβητήθη ὑπὸ τῶν πλέον ἁρμοδίων προσώπων ἡ συνταγματικότης τῆς ἀνωτέρω νομοθετικῆς ρυθμίσεως (Βλ. Schneider εἰς Übertragung κλπ. σελ. 401).

VI. Κανόνες δικαίου καὶ αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ὡς δικαιοπραξίαι

1. Οἱ κανόνες δικαίου καὶ αἱ δικαιοπραξίαι

Κανόνες δικαίου εἶναι αἱ δεσμεύουσαι τὰ πρόσωπα ἐπιταγαί, αἱ ὁποῖαι τίθενται διὰ τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Συντάγματος ὀργάνων. Τὰ ὄργανα ταῦτα συνιστοῦν, κατ' ἀρχήν, τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ συστατικὸν στοιχεῖον τοῦ κράτους. Ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἐντὸς τῶν πλαισίων καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ Συντάγματος (ἄρθρα 35, 39, 91) δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καὶ παρ' ὀργάνων τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἤτοι διὰ μεταβιβάσεως ταύτης, ὡς ἐλέχθη, εἰς τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἡ λειτουργία τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, διὰ νὰ παράγῃ δεσμευτικοὺς κανόνας δικαίου, πρέπει νὰ ἐνεργῆται ὡς ὁρίζει τὸ Σύνταγμα, ἤτοι διὰ νόμου, δηλ. διὰ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τοῦ Συντάγματος συμπράξεως τῆς Βουλῆς μετὰ τοῦ Βασιλέως, ἢ διὰ νομοθετικοῦ διατάγματος ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 35 §§ 2 - 5. Κύριον χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῶν κανόνων δικαίου εἶναι, ὅτι εἶναι ἀνεξάρτητοι τῆς θελήσεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τούτους. Ἤτοι κανόνες δικαίου ἀπευθύνονται εἰς τρίτους καὶ ὄχι οὐσιαστικῶς εἰς ἐκείνους, οἱ ὁποῖοι ἔθεσαν τούτους.

Ὁ Wackernagel ἐγκατέλειψε τὸ ἀνωτέρω διακριτικὸν γνώρισμα τοῦ κανόνος δικαίου τῆς ἀνεξαρτησίας ἀπὸ τὴν θέλησιν τῶν ὑπαγομένων εἰς τοῦτον καὶ ὑπεστήριξεν, ὅτι κριτήριον τοῦ κανόνος ἀντικειμενικοῦ δικαίου δὲν εἶναι ἡ ἐνέργεια, ἀλλὰ τὸ ἀντικείμενον τούτου. Ὁ κανὼν δικαίου δὲν ρυθμίζει συγκεκριμένην δικαιοπραξίαν, π.χ. μίσθωσιν ἐργασίας, πώλησιν κλπ., ἀλλὰ μίαν ἀφηρημένην ἔννομον σχέσιν, ἡ ὁποία ὑπάρχει ἢ δύναται νὰ ὑπάρξῃ.

Τὸ κριτήριον κατὰ τὸν Wackernagel ἐγκειται εἰς τὸ ὅτι ὁ κανὼν δικαίου ρυθμίζει ἀφηρημένως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν δικαιοπραξίαν, ἡ ὁποία ρυθμίζει συγκεκριμένως, βάσει τοῦ κανόνος δικαίου. (Βλ. Die Bedeutung der Normenverträge im Völkerrecht εἰς Zeit. f. Schw. Recht, Bd 50 (1931) σελ. 237 ἐπ.). Ὁ κανὼν δικαίου δὲν δημιουργεῖ ὁ ἴδιος ἀτομικὴν ἔννομον σχέσιν, ἀλλὰ δημιουργεῖ τὸ γενικὸν περιστατικόν, συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον μία ἢ καὶ πλείονες ἔννομοι σχέσεις δύνανται νὰ πραγματοποιηθοῦν. Ἀπὸ τῆς ἀπόψεως ταύτης εἶναι ἀδιάφορον, ἐὰν ἐκεῖνος πρὸς ὃν ἀπευθύνεται ὁ κανὼν δικαίου, εἶναι τρίτος ἢ ὄχι.

Αἱ διοικητικαὶ πράξεις, αἱ δικαστικαὶ ἀποφάσεις καὶ αἱ δικαιοπραξίαι ἔχουν ὡς ὅρια τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω κανόνας δικαίου, οἱ ὁποῖοι συνιστοῦν τὴν ἔννομον τάξιν ἢ τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον. Δικαιοπραξία εἶναι τὸ περιστατικόν, τὸ ὁποῖον περιέχει μίαν ἢ περισσοτέρας δηλώσεις βουλήσεως καὶ ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου ὡς αἰτία διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἠθελημένων ἐννόμων συνεπειῶν ἢ σχέσεων.

Εἰδικώτερον εἰς τὰς δικαιοπραξίας διὰ τῶν δηλουμένων εἰς ταύτας θελήσεων παράγονται περιστατικὰ συνδεόμενα πρὸς ἐννόμους συνεπείας, παραγομένας βάσει τῶν ἀνωτέρων κανόνων τοῦ ἀντικειμενικοῦ δι-

καίου. Οὕτω πᾶσα δικαιοπραξία προϋποθέτει νόμον, κανόνα δικαίου, ὁ ὁποῖος ἀναγνωρίζει τὴν ἱκανότητα, τὸ δικαίωμα ὑποκειμένου ἢ προσώπου τινὸς νὰ ἐπιχειρήσῃ δικαιοπραξίαν τινά, δηλ. νὰ προκαλέσῃ ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις διὰ τῆς δηλώσεως τῆς θελήσεώς του ἐννόμους συνεπείας. Ἐπίσης πᾶσα δικαιοπραξία προϋποθέτει νόμον, κανόνα δικαίου, ὁ ὁποῖος συνδέει ὡρισμένον περιστατικόν, παραγόμενον διὰ τῆς θελήσεως τοῦ προσώπου πρὸς συγκεκριμένας ἐννόμους συνεπείας. Ὡς ἐκ τούτου ἡ διὰ τῆς δικαιοπραξίας τελουμένη «διάθεσις», «ἐκποίησις» τοῦ δικαιώματος προσώπου δὲν δημιουργεῖ κανόνας δικαίου, νόμους, ἀλλὰ μόνον ἐννόμους σχέσεις· ἱδρύει ὑποκειμενικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἀναγνωρίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου, ὑπὸ τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου. Διὰ τοῦτο ἡ δικαιοπραξία, τὸ ὑποκειμενικὸν δικαίωμα ἔχουν ἀντίστοιχον κανόνα δικαίου· τὸ ἓν - τὸ ὑποκειμενικὸν δικαίωμα ἢ ὑποχρέωσις - δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἄνευ τοῦ ἑτέρου - τοῦ ἐνυπάρχοντος εἰς τὴν ἔννομον τάξιν κανόνος δικαίου. Ἐκ τούτου συνάγεται ὅτι ἡ δικαιοπραξία δὲν δύναται νὰ δημιουργήσῃ μόνη κανόνας δικαίου, παράγοντας ἱκανότητας, ὑποκειμενικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις. Ἤτοι ἡ δικαιοπραξία μόνη δὲν δύναται νὰ δημιουργήσῃ ἐννόμους συνεπείας. Μόνον οἱ κανόνες δικαίου οἱ περιεχόμενοι εἰς τοὺς νόμους, δηλ. εἰς τὸ ἀντικειμενικὸν δίκαιον, τὴν ἔννομον τάξιν, δύνανται νὰ μετατρέψουν τὰς συνεπείας, τὰς σχέσεις τῆς βουλήσεως τῶν προσώπων εἰς ἐννόμους σχέσεις (Βλ. Haenel, ἔνθ' ἀν. σελ. 264 ἑπ.). Τοῦτο σημαίνει ὅτι ὁ νόμος, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς του, δυνάμει ἰδίας ἐξουσίας ὁρίζει τὰς ἐννόμους συνεπείας, τὰς ὁποίας ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις δύναται νὰ προκαλέσῃ ἡ θέλησις τῶν προσώπων διὰ δικαιοπραξίας. Ἄρα ἡ δικαιοπραξία ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της ἀποκλείεται νὰ δημιουργήσῃ νόμον, κανόνα δικαίου, ἀντικειμενικὸν δίκαιον. Οὕτω, ὅπως ὁ νόμος ἀποκλείεται νὰ ἔχῃ περιεχόμενον δικαιοπραξίαν, ἀποκλείεται ἐπίσης νὰ ἔχῃ ὡς περιεχόμενον δικαστικὴν ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν ἐπὶ διαφορᾶς προκυψάσης ἐκ δικαιοπραξίας. Ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις εἶναι κρίσις ἀναφερομένη εἰς μείζονα πρότασιν, τὴν ὁποίαν πάντοτε ἀποτελεῖ κανὼν δικαίου, νόμος. Διὰ τοῦτο καὶ ἡ δικαστικὴ ἀπόφασις δὲν ἰσχύει ποτὲ δυνάμει ἰδίας ἐξουσίας, ἀλλὰ πάντοτε δυνάμει κανόνος δικαίου, δυνάμει τοῦ νόμου, τὸν ὁποῖον ἐφαρμόζει.

Εἰς τὰς δικαιοπραξίας ἀνήκει ἡ σύμβασις (Vertrag), ἤτοι, κατὰ *Μπαλήν*, ἡ «ὁμόφωνος βούλησις δύο ἢ πλειόνων παρισταμένων ὑπὸ ἀντίστοιχα συμφέροντα» (βλ. Γεν. Ἀρχαὶ § 77), ἢ, κατ' *Οἰκονομίδην*, ἡ «συνάντησις πλειόνων θελήσεων» (βλ. Γεν. Ἀρχαὶ σ. 118). Ἐκ τούτων ὅμως δὲν συνάγεται σύμπτωσις τῶν ἀντιστοίχων συμφερόντων ἢ σκοπῶν, οὔτε καὶ ψυχολογικῶς «ὁμοφωνία βουλήσεως», διότι ἕκαστος τῶν συμβαλλομένων ἵσταται ἐπὶ διαφόρου μετώπου καὶ θέλει νὰ ἱκανοποιήσῃ διάφορον ἢ καὶ ἀντίθετον συμφέρον ἢ σκοπὸν καὶ διὰ τοῦτο ἡ βούλησίς του οὐσιαστικῶς ἀντίκειται εἰς τὴν βούλησιν τοῦ ἄλλου. Ἤτοι πρόκειται περὶ θελήσεων, συμφερόντων ἢ σκοπῶν τῶν μερῶν ἱσταμένων ἐπὶ διαφόρων ἢ καὶ ἀντιθέτων μετώπων. Μᾶλλον πρόκειται περὶ «συναντήσεως» δύο θελήσεων μὲ διάφορον περιεχόμενον in idem placitum. (Βλ. Binding, Vom Werden und Leben der Staaten, 1920, σελ. 191 ἑπ., G. Jellinek, System der subjektiven öffentlichen Rechte 1905, σελ. 204). Ἡ σύμβασις εἶναι κυρίως ἀνταλλακτικῆς φύσεως καὶ χρησιμοποιεῖται πρὸς ἱκανοποίησιν διαφόρων ἢ ἀντιθέτων συμφερόντων ἢ σκοπῶν διὰ τῆς ἀνταλλαγῆς παροχῆς καὶ ἀντιπαροχῆς. Εἰς τὰς δικαιοπραξίας ἐπίσης ἀνήκει καὶ ἡ «συμφωνία» (Vereinbarung), εἰς ἣν ἡ θέλησις ὅλων ἢ τῆς πλειοψηφίας τῶν μερῶν κατευθύνεται εἰς τὸν ἴδιον σκοπὸν ἢ συμφέρον. Διὰ τῆς «συμφωνίας» δὲν ἐπιδιώκεται ἡ ἀνταλλαγὴ παροχῶν, ἀλλ' ἡ κοινὴ πρᾶξις ὅλων τῶν μερῶν. Κατ' ἀκολουθίαν αἱ δηλώσεις θελήσεως καὶ τὰ συμφέροντα τῶν μερῶν ἵστανται ἐπὶ τοῦ ἰδίου μετώπου καὶ βαίνουν παραλλήλως, εἶναι ὁμόρροποι καὶ παράγουν «κοινὴν» θέλησιν, ἱσταμένην ἄνωθεν τῶν ἐπὶ μέρους θελήσεων, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἔχει ἀποδεσμευθῆ καὶ ἀπετέλεσε ἀνεξάρτητον κοινὴν δέσμευσιν τούτων, ἐντὸς τῶν πλαισίων καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῶν κανό-

νων δικαίου τῆς ἐννόμου τάξεως.

2. Οἱ κανόνες δικαίου καὶ οἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας

α. Ἡ νομικὴ φύσις καὶ τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας

Αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας εἶναι δικαιοπραξίαι καὶ δὴ συμβάσεις ἐνοχικοῦ δικαίου, εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ὁποίου, κατ' ἐξοχήν, ἀναγνωρίζεται ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτονομίας τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως ἢ τῆς ἐλευθερίας τῆς συμβάσεως, ἡ ὁποία προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 127, 174, 178, 361 τοῦ Α.Κ. (βλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 77), δοθέντος ὅτι εἰς τὸ ἐμπράγματον, τὸ οἰκογενειακὸν καὶ τὸ κληρονομικὸν δίκαιον ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς συμβάσεως εἶναι λίαν περιωρισμένη. Δὲν δυνάμεθα νὰ διαμορφώσωμεν π.χ. τὰς δικαιοπραξίας τοῦ γάμου, τῆς υἱοθεσίας, τῆς κληρονομικῆς διαδοχῆς, τῶν ἐμπραγμάτων δικαιωμάτων ἄλλως ἐκτὸς τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ νόμου. Ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἐνοχικοῦ δικαίου ἡ ἐλευθερία τῆς συμβάσεως, ἡ αὐτονομία τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, δὲν εἶναι ἀπεριόριστος, διότι κινεῖται ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου, καθ' ὅσον, ἄλλως, δὲν ἀναγνωρίζεται ἡ ἰσχὺς αὐτῆς ὑπὸ τούτου. Ἤτοι καὶ ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ὡς δικαιοπραξία ἐνοχικοῦ δικαίου πρέπει νὰ ἔχῃ περιεχόμενον ἀναγνωριζόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου (βλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 35). Ἐπίσης καὶ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφίσταται οὐσιώδη περιορισμὸν ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῶν συμβάσεων διὰ τοῦ ὑφισταμένου, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἐξαναγκασμοῦ πρὸς σύναψιν συμβάσεως ἐργασίας (βλ. σχετικῶς *Μιχ. Γ. Κυπραίου*, Ἡ κατὰ τὸν νόμον 1836)1951 ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας εἰς ΕΕΔ 12, σελ. 225 ἐπ., 281). Ἡ ρύθμισις τῆς ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας γίνεται ἐμμέσως διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις τοῦ νόμου, εἰς ἱκανὴν ἔκτασιν.

Κατὰ τὴν μὴ ἐπικρατήσασαν γνώμην τοῦ Duguit αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας δὲν ἀποτελοῦν «συμβάσεις», ἀλλὰ «συμφωνίας», διότι δι' αὐτῶν παράγεται μία ἑνιαία θέλησις δύο τοὐλάχιστον μερῶν, ἔχουσα τὸν ἴδιον σκοπόν, τὸ ἴδιον συμφέρον καὶ περιεχόμενον. (Βλ. Traité de droit constitutionnel I, σελ. 302 ἐπ.). Τὴν ἄποψιν ταύτην τοῦ Duguit υἱοθέτησε παρ' ἡμῖν ὁ *Ἀναστασιάδης* (Βλ. Ἐμπορικὸν Δίκαιον, 1927, σελ. 12 ἐπ.).

Τὰ ἰδιωτικοῦ δικαίου νομικὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δύνανται νὰ ρυθμίζουν τὰς ἐσωτερικὰς ὑποθέσεις των, νὰ συνάπτουν ἐννόμους σχέσεις καὶ νὰ δεσμεύουν τὰ μέλη των βάσει διατάξεων τῶν κειμένων νόμων, ὅπως π.χ. τοῦ ἄρθρου 20 § 2 ἐδ. ε' τοῦ νόμου 281)1914, ἢ τῶν ἄρθρων 68 καὶ 680 τοῦ Α.Κ., χωρὶς ἐκ τούτου νὰ συνάγεται, ὅτι θέτουν ταυτοχρόνως κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου. Ἡ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς ἀντιπροσωπεύσεως καὶ ἐντολῆς διὰ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων σύναψις συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ὑπηγορεύθη ἐκ τῆς ἀσθενοῦς διαπραγματευτικῆς θέσεως ἑκάστου μισθωτοῦ ἐναντι ἑκάστου ἐργοδότου. Ἡ αὐτονομία τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως ἢ ἡ ἀρχὴ τῆς ἐλευθερίας τῆς συμβάσεως δὲν ἦτο ἀρκετή, διὰ νὰ ἀποκαταστήσῃ τὴν διαπραγματευτικὴν ἰσότητα μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ. Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν ἔχει βεβαίως σκοπὸν νὰ ὑποχρεώσῃ τινὰ νὰ προσφέρῃ ἢ νὰ δεχθῇ ἐργασίαν, νὰ συνάψῃ ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀλλ' ἐπιδιώκει νὰ ρυθμίσῃ ἐνιαίως τοὺς «ὅρους» ἐργασίας τῶν συναφθεισῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Ἤτοι διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐπιδιώκεται ἡ ἀνταλλαγὴ παροχῶν, ὡς ἐπὶ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι εἶναι πάντοτε ἀνταλλακτικῆς φύσεως.

Κατὰ τὸν Hueck, ὡς ἐλέχθη, οἱ συμφωνούμενοι εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ὅροι συνιστοῦν κανόνας, οἱ ὁποῖοι διέπουν τὰς ἀτομικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Πρόκειται περὶ τοῦ κανονιστικοῦ τμήματος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κατὰ τὸν Nipperdey. (Βλ. Hueck, Normenverträge, Jherings Jb. Bd 73 (1923) σελ. 36, Enneccerus-Nipperdey, Allgemeiner Teil, 1959, § 43 III, εἰς Nipperdey - Hueck, Lehrbuch des Arbeitsrecht, II, σελ. 260. Molitor, Ausserstaatliches Recht, Gegenwartsprobleme des Rechts (Görres - Gesellschaft) 1950 σελ. 7, Schnorr, Das Arbeitsrecht als Gegenstand internationaler Rechtssetzung.

1960 σελ. 121 ἐπ.), *Καποδίστριαν*, εἰς ΕρμΑΚ, ἄρθρον 680, *Ι. Καποδίστριαν*, Μίσθωσις Ἐργασίας, 1963).

Τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων συνίσταται εἰς γενικὰς κατευθυντηρίους γραμμάς, ὅσον ἀφορᾷ π.χ. τὰς ἐν γένει συνθήκας ἐργασίας, τὴν ἀμοιβὴν ἐργασίας κλπ. Ἡ ἔννοια τοῦ «ὅρου» τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἡ ἔννοια τοῦ «κανόνος δικαίου» δὲν συμπίπτει. Ὡς ἐλέχθη, αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἱ ὁποῖαι καταρτίζουν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, δὲν εἶναι κατὰ τὸ Σύνταγμα δέκται εἰδικῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, οὔτε ἄλλη διάταξις νόμου συνάδοντος πρὸς τὸ Σύνταγμα παρέχει εἰς ταύτας ἐξουσιοδότησιν ἢ ἱκανότητα νὰ θέσουν κανόνας δικαίου, οἱ ὁποῖοι συνιστοῦν «οὐσιαστικὸν νόμον» ἢ «ἀντικειμενικὸν δίκαιον». Οἱ κανόνες δικαίου, ὡς ἐλέχθη, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Α.Κ «περιλαμβάνονται εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα». Τὸ δὲ «κανονιστικὸν τμῆμα» τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ οὔτε «νόμον», οὔτε «ἔθιμον».

Ἐφ' ὅσον γίνεται δεκτόν, ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας εἶναι δικαιοπραξίαι ἰδιωτικοῦ δικαίου, διέπονται ὑπὸ τῶν κανόνων δικαίου τῶν περιεχομένων εἰς τοὺς νόμους καὶ τὰ ἔθιμα καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποτελέσουν π η γ ὴ ν κανόνων δικαίου, συνιστώντων ἀντικειμενικὸν δίκαιον, οὐσιαστικὸν νόμον.

Τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τοῦ κανόνος δικαίου, ὡς ἐλέχθη, τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου, τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, πλὴν τῶν κανόνων τοῦ διεθνοῦς δικαίου, εἶναι ὅτι ἰσχύει ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τῶν προσώπων, πρὸς τὰ ὁποῖα ἀπευθύνεται. Ἂν θεωρηθῇ ὡς ὀρθὸν τὸ γνώρισμα τοῦτο, εἶναι πρόδηλον, ὅτι οἱ περιεχόμενοι εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας «ὅροι» δὲν συνιστοῦν «κανόνας δικαίου», διότι τὰ μέρη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, πρὸς τὰ μέλη τῶν ὁποίων ἀπευθύνονται, δύνανται ὁποτεδήποτε νὰ μὴ ἐφαρμόσουν καὶ ὁποτεδήποτε νὰ τροποποιήσουν ἢ νὰ καταργήσουν τοὺς ἐν λόγῳ «ὅρους». Οὕτω διαπιστοῦται, ὅτι ἐλλείπει οὐσιῶδες συστατικὸν στοιχεῖον, ἤτοι ἡ ἐνυπάρχουσα εἰς τὸν κανόνα δικαίου προσταγή, ἡ ὁποία εἶναι δυνατὴ μόνον ἐναντι τρίτου, τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην δὲν ἔχουν τὰ μέρη, τὰ ὁποῖα συνάπτουν τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας. Ὁ κανὼν δικαίου, ὁ ὁποῖος περιέχεται εἰς τὸν οὐσιαστικὸν νόμον, ἰσχύει ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως καὶ τῶν δημιουργῶν του, οἱ ὁποῖοι δύνανται μόνον καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν νὰ τροποποιήσουν ἢ νὰ καταργήσουν τοῦτον, ὄχι ὅμως καὶ νὰ μὴ τὸν ἐφαρμόσουν. Τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων θέτει κανόνας ὄχι διότι οὗτοι ἰσχύουν γενικῶς διὰ πλῆθος ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀλλὰ διότι, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, εἶναι ἐ κ τ ο ῦ ν ό μ ο υ ἀνεξάρτητοι τῆς θελήσεως τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἐργατῶν, οἱ ὁποῖοι δεσμεύονται διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὅπως αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις ἐργασίας θέτουν κανόνας στηριζόμεναι εἰς τὸν νόμον - ἀντικειμενικὸν δίκαιον - οὕτω καὶ αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας θέτουν κανόνας, τοὺς ὁποίους θὰ ἠδύναντο νὰ θέσουν αἱ ἀτομικαὶ συμβάσεις στηριζόμεναι εἰς τὸν νόμον. Ἤτοι διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὑποκαθίστανται κατὰ νόμον οἱ ἐργοδόται καὶ οἱ μισθωτοὶ εἰς τὸν καθορισμὸν τοῦ περιεχομένου τῶν παρ' αὐτῶν καταρτισθεισῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Ὅπως δὲ ἡ παράβασις τῶν ὁρισμῶν ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας συνεπάγεται, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, παράβασιν τοῦ νόμου, τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου, οὕτω καὶ ἡ παράβασις τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως συνεπάγεται, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, παράβασιν τοῦ νόμου, τοῦ ἀντικειμενικοῦ δικαίου, εἰς τὸ ὁποῖον αὕτη στηρίζεται, διότι ὡς ἐνιαία δικαιοπραξία ἰδιωτικοῦ δικαίου δὲν ἀποτελεῖ πηγὴν κανόνων δικαίου, δὲν θέτει κανόνας ἀντικειμενικοῦ δικαίου, ἀλλὰ μόνον στηρίζεται εἰς τοιούτους κανόνας. Ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον γίνεται δεκτόν, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ἐ ν ι α ί α δικαιοπραξία, δὲν εἶναι ταυτοχρόνως νοητὸν νὰ ἀ π ο χ ω ρ ι σ θ ῇ τὸ κανονιστικὸν τμῆμα ταύτης καὶ νὰ χαρακτηρισθῇ τοῦτο ὡς «οὐσιαστικὸς νόμος», ὡς κανὼν δικαίου (Πρβλ. *Καποδίστριαν* εἰς ΕρμΑΚ, ἄρθρον 680, ἀριθ. 36 καὶ 48). Ἐπίσης τὸ γεγονὸς ὅτι οἱ δημιουργοὶ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας εἶναι αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, αἱ ὁποῖαι ἐνδεχομένως δύνανται

νὰ ἀφοροῦν καὶ ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, οἱ ὁποῖοι δὲν τυγχάνουν μέλη αὐτῶν, δὲν μεταβάλλει τοὺς «ὅρους» τῶν συλλογικῶν συμβάσεων εἰς κανόνας δικαίου, εἰς οὐσιαστικοὺς νόμους. Μόνον ἂν ὑπῆρχε συνταγματικὴ ἐπιταγή, χορηγοῦσα σχετικὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, θὰ ἠδύνατο νὰ γίνῃ λόγος, ὅτι οἱ «ὅροι» τῶν συλλογικῶν συμβάσεων συνιστοῦν κανόνας δικαίου, οὐσιαστικοὺς νόμους. Αἱ γενικαὶ καὶ ἀόριστοι ῥῆτραι τῶν «τυπικῶν νόμων» δὲν ἀρκοῦν, ἄνευ συνταγματικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἵνα μεταδώσουν εἰς τὰ ἰδιωτικοῦ δικαίου μέρη τῶν συλλογικῶν συμβάσεων τὴν ἐξουσίαν, τὴν ἱκανότητα νὰ θέτουν κανόνας δικαίου. Ἡ ἀναπτυχθεῖσα εἰς Γερμανίαν περὶ ὑπάρξεως νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως ἐπιχειρηματολογία ὑπὸ τὸ καθεστὼς ἀρχικῶς τοῦ Συντάγματος τῆς μοναρχίας τοῦ 1871 καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης, ἡ ὁποία συνεχίσθη καὶ ὑπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς Βόννης μέχρι σήμερον, δὲν κατώρθωσε νὰ ἀπαλλαγῇ τῆς συντριπτικῆς ἐπιδράσεως, ἡ ὁποία ἠσκήθη ὑπὸ θεωριῶν, αἱ ὁποῖαι ἀνεπτύχθησαν, ὡς ἐλέχθη, κυρίως εἰς τὸ καθεστὼς τοῦ μοναρχικοῦ Συντάγματος τῆς αὐτοκρατορίας ὑπὸ κορυφαίων θεωρητικῶν τοῦ δημοσίου δικαίου, ὡς ὁ L a b a n d, ὁ G. J e l l i n e k, ὁ G. A n s c h ü t z. Αἱ ἀντικρούσεις τῆς ὡς ἄνω κρατησάσης θεωρίας περὶ τυπικοῦ καὶ οὐσιαστικοῦ νόμου, καθ' ἣν διὰ τυπικοῦ νόμου ἠδύναντο νὰ χορηγηθοῦν περαιτέρω ἐξουσιοδοτήσεις, ἄνευ συνταγματικῆς σχετικῆς ἐπιταγῆς, μολονότι ἐγένοντο ὑπὸ τὸ καθεστὼς τοῦ Συντάγματος τῆς Βαϊμάρης - διὰ νὰ μὴ ἀναφέρωμεν τὰς ἀντικρούσεις τῶν προγενεστέρων κορυφαίων θεωρητικῶν H a e n e l καὶ R ö n n e - ὑπὸ νομικῶν τοῦ ἀναστήματος τῶν T r i e p e l, P o e t s c h, C. S c h m i t t, J a c o b i, δὲν ἠδυνήθησαν νὰ ἀνατρέψουν τὰς θέσεις τῆς κρατησάσης θεωρίας, αἱ ὁποῖαι εἶχον στερεώσει τὰς ῥίζας των ἤδη ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Συντάγματος τῆς ἀπολύτου μοναρχίας. Αἱ ῥίζαι αὗται ἀντέχουν ἀκόμη μέχρι σήμερον, μολονότι τὸ Σύνταγμα τῆς Βόννης περιέλαβε πλήρεις καὶ καθ' ὅλα ἀρτίας διατάξεις περὶ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὸ ἄρθρον 80 (βλ.' *Αλ. Καρακατσάνη*, Die Kollektivrechtliche Gestaltung des Arbeitsverhältnisses und ihre Grenzen, 1962, σελ. 57 καὶ 74 ἐπ.), τὸ ὁποῖον ἀπηχεῖ κυρίως τὰς ὑποστηριχθείσας ἀπόψεις ὑπὸ τῶν T r i e p e l καὶ P o e t s c h ὑπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης διὰ τὴν νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν. Ἡ ἄποψις, ἐξ ἄλλου, τοῦ S c h m i d t - R i m p l e r ὑπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς Βόννης κατὰ τῆς κρατησάσης ὡς ἄνω ἀπόψεως δὲν φαίνεται, ὅτι εὗρε μέχρι σήμερον μεγαλυτέραν ἀπήχησιν ἐκείνης, ἣν εὗρεν ἡ ἀντίστοιχος ἄποψις τοῦ J a c o b i ὑπὸ τὸ Σύνταγμα τῆς Βαϊμάρης, καὶ τοῦτο, ἴσως, ἐκτὸς τῆς δυνάμεως τῆς πολυετοῦς παραδόσεως, διότι ἡ κρατήσασα ἄποψις ἐξακολουθεῖ ὑποστηριζομένη ἀκόμη ὑπὸ τῶν δημιουργῶν της, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὸ ἀνάστημα τοῦ H u e c k καὶ τοῦ N i p p e r d e y.

Ἀλλ' ἡ ἀπὸ μακροῦ χρόνου κρατοῦσα ἄποψις τῶν H u e c k καὶ N i p p e r d e y εἶναι ἐντελῶς ἀβάσιμος, ἰδίως κατόπιν τοῦ ἄρθρου 80 τοῦ Συντάγματος τῆς Βόννης. Ἡ στήριξις τοῦ κανονιστικοῦ τμήματος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως εἰς νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν εἶναι ἀβάσιμος, διότι δὲν συντρέχουν αἱ ἐξαντλητικῶς ὁριζόμεναι πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 80, τόσον ὡς πρὸς τὸν δ έ κ τ η ν, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὸ π ε ρ ι ε χ ό μ ε ν ο ν τῆς ἐν λόγῳ ἐξουσιοδοτήσεως. (βλ. K l e i n εἰς Übertragung, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 111).

Ὅπως οἱ «ὅροι» τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὕτω καὶ οἱ γενικοὶ δικαιοπρακτικοὶ κανόνες, οἱ περιεχόμενοι εἰς κανονισμοὺς ἐπιχειρήσεων, εἰς καταστατικὰ ἑνώσεων, εἰς καρτὲλ κλπ., δι' ὧν ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς ἐννόμου τάξεως καθορίζονται γενικαὶ γραμμαὶ συναλλακτικῆς συμπεριφορᾶς, δύνανται νὰ ὁρισθοῦν ἄνευ νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως, ἀλλὰ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς αὐτονομίας τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως. Τοῦτο δὲν μεταβάλλεται ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως δύναται νὰ ὁρισθῇ ἀπόκλισις ἐκ κανόνων ἐνδοτικοῦ δικαίου, διότι, ναὶ μὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι δὲν θὰ ἰσχύῃ εἰς συγκεκριμένην περίπτωσιν ὁ ἐνδοτικὸς κανών, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅπως ἀντικατασταθῇ τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐνδοτικοῦ κανόνος δικαίου μὲ περιεχόμενον διάφορον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὁ νομοθέτης ὥρισεν. Διὰ τοῦτο εἰς ἀναίρεσιν ὑπόκεινται αἱ παραβά-

σεις τῶν ἐνδοτικῶν κανόνων δικαίου, ἐνῷ δὲν ὑπόκεινται αἱ παραβάσεις δικαιοπρακτικῶν ρητρῶν, δι' ὧν ἀντικατεστάθη τὸ περιεχόμενον τοῦ ἐνδοτικοῦ κανόνος δικαίου δι' ἄλλου περιεχομένου, τὸ ὁποῖον ἠθέλησαν τὰ μέρη.

8. Ἡ ἰδιωτική αὐτονομία εἰς τὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ ὁ κρατικὸς παρεμβατισμός

Ὁ βαθμός, καθ' ὃν ἐπιτρέπεται ἑκάστοτε ὁ λεγόμενος κρατικὸς παρεμβατισμὸς διὰ κανόνων δικαίου εἰς τὴν αὐτόνομον ἰδιωτικὴν βούλησιν, ἐξαρτᾶται ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος καὶ τῶν συγκεκριμένων πολιτικῶν καὶ κοινωνικοοικονομικῶν συνθηκῶν. Συνήθως εἰς τὰ πλεῖστα σύγχρονα Συντάγματα τῶν δημοκρατικῶν κρατῶν ὑπάρχει εὐρὺς χῶρος αὐτονόμου ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐναντι τοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ. (Σχετικῶς πρὸς τὰ ὅρια τῆς ἐλευθερίας ταύτης βλ. Nipperdey, Soziale Marktwirtschaft und Arbeitsrecht 1955, σελ. 27, Fechner, Freiheit und Zwang 1953, ὡς καὶ τὴν οὐσιαστικὴν κριτικὴν τοῦ A. Amonn, εἰς τὸ βιβλίον του Wirtschaftpolitik auf Irrwegen 1958, σελ. 94, τῶν ἀπόψεων τὰς ὁποίας διετύπωσε ὁ Nipperdey εἰς Die soziale Marktwirtschaft in der Verfassung der Bundesrepublik 1954). Ὑπὸ τὰς συγχρόνους κοινωνικοοικονομικὰς συνθήκας καὶ ἐκείνας, αἱ ὁποῖαι εἶναι δυνατὸν νὰ ὑπάρξουν εἰς τὸ μέλλον, ἡ παρουσία τοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ θὰ εἶναι ἰδιαιτέρως αἰσθητὴ εἰς τὴν περιοχὴν τῆς ἰδιωτικῆς αὐτονομίας ἢ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐλευθερίας τῆς συμβάσεως. Ὁ ἐν λόγῳ παρεμβατισμὸς ἐκδηλοῦται ἰδίως, ὅταν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν κατὰ τὴν κατάρτισιν τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας διαφωνοῦν ὡς πρὸς τοὺς «ὅρους» τούτων, ὅτε ἐκδίδονται αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις.

Ὁ κρατικὸς παρεμβατισμὸς ἐπίσης ἐκδηλοῦται εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀντιτίθενται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239)1955. Ἡ παρέμβασις τοῦ κράτους εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ἐπιβάλλεται διὰ τὴν προστασίαν τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Εἶναι πρόδηλον, ὅτι εἰς τοιαύτας περιπτώσεις πρόκειται περὶ ἰδιαιτέρως λεπτοῦ ζητήματος, διότι κατ' οὐσίαν πρόκειται περὶ ἐκτιμήσεως συγκεκριμένων προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς τὸ Κράτος παρεμβαίνει εἰς τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας, διὰ νὰ προστατεύσῃ τὰ συμφέροντα τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Ἡ ἐκτίμησις τῶν συγκεκριμένων τούτων προϋποθέσεων, ἤ, μὲ ἄλλας λέξεις, ἡ ἐκτίμησις τῆς «ἀνάγκης» ὅπως προστατευθῇ τὸ κοινωνικὸν σύνολον δὲν ἀποτελεῖ ἁπλοῦν ἔργον καὶ πρέπει νὰ ἐνεργῆται παρὰ προσώπων ἱσταμένων εἰς ἀνάλογον ἐπίπεδον διὰ τὴν ἀρτίαν ἐκτέλεσιν τούτου. (Βλ. Heimann, Die rechtliche Möglichkeit eines staatlichen Eingriffs in die Tarifautonomie der Sozialpartner, Recht der Arbeit, 1956, σελ. 409 ἐπ.).

Ἡ παρέμβασις τοῦ κράτους ἐκδηλοῦται καὶ ἀπ' εὐθείας διὰ νόμων, πρὸς ρύθμισιν διαφόρων ὅρων ἐργασίας, λόγῳ τῆς φύσεώς των, π.χ. χρονικὰ ὅρια, ἄδειαι, ἐργασία ἀνηλίκων καὶ γυναικῶν, ἀνθυγιεινοὶ ὅροι, καταγγελία συμβάσεως κλπ., χωρὶς νὰ ἀποκλείεται συμπληρωματικὴ ρύθμισις διὰ συλλογικῶν συμβάσεων. (Πρβλ. R. Mathews, Labor Relation and the Law, 1953, 1, σελ. 29 ἐπ.).

Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας τοῦ κρατικοῦ παρεμβατισμοῦ δὲν δύναται νὰ λεχθῇ πάντοτε καὶ ἀπολύτως, ὅτι προσβάλλεται ἡ αὐτονομία τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, διότι πρόκειται μᾶλλον περὶ διαπλαστικοῦ μέσου τῶν δικαιωμάτων τῶν φορέων ἐργασίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς προστασίας τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. Εἰς τὸ σημεῖον δὲ ἀκριβῶς τοῦτο προβάλλει ἡ διαφορὰ μεταξὺ κυριαρχίας καὶ αὐτονομίας, διότι, ἐνῷ ἡ αὐτονομία ὑπόκειται εἰς τὴν ὑπερτέραν κρατικὴν ἐξουσίαν, ἡ ὁποία καθορίζει τὰ ὅρια τῆς ἐνεργείας της, ἡ κυριαρχία εἶναι ἀκριβῶς ἡ πλήρως ἀνεξάρτητος ἐξουσία. Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι ἁπλοῦν, διότι συγκεκριμένως πρόκειται νὰ ὁρισθῇ τί καὶ μέχρι ποίου σημείου τὸ κράτος δύναται νὰ ρυθμίσῃ, χωρὶς νὰ προσβάλῃ τὴν αὐτονομίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὡς καὶ τί ὀφείλει νὰ ἀφήσῃ νὰ ρυθμισθῇ ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ αὐτονομίας. Εἶναι

φυσικὸν εἰς τὴν θολὴν ταύτην περιοχὴν νὰ ἐπικρατῇ ἀσάφεια. Θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ διατυπωθοῦν γενικαί τινες κατευθυντήριοι γραμμαί: 1) Τὸ σύγχρονον δημοκρατικὸν συνταγματικὸν κράτος δὲν δύναται πλέον νὰ περιορισθῇ εἰς τὸν ρόλον τοῦ νυκτοφύλακος κυνός, τὸν ὁποῖον ἔπαιζε τὸ λιμπεραλιστικὸν κράτος. 2) Ἡ ὕπαρξις τῶν θεμελιωδῶν δικαιωμάτων, ἡ προστασία τοῦ ἀτόμου ἀπὸ τὴν συντριπτικὴν παντοδυναμίαν τοῦ κράτους, δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν οὐσιαστικὴν διαφύλαξιν τῆς ἐλευθερίας, τῆς περιουσίας καὶ τῆς ἀξιοπρεπείας τοῦ ἀτόμου. 3) Τὰ ἄτομα ἀπειλοῦνται ἀπὸ νέους μεγαλυτέρους κινδύνους, οἱ ὁποῖοι δημιουργοῦνται ἀπὸ τὴν συγκρότησιν μεγάλων κοινωνικῶν δυνάμεων. Ἡ ἐλευθερία καὶ ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀτόμου δὲν κινδυνεύει μόνον ἀπὸ τὴν ὑπερτροφικὴν κρατικὴν δύναμιν, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰς ἀπιθάνως ἀναπτυχθείσας κοινωνικὰς δυνάμεις, εἰς ἄγνωστον κατὰ τὸ παρελθὸν ἔκτασιν καὶ ἔντασιν. 4) Ἡ κρατικὴ ἐξουσία ἠναγκάσθη νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν δραστηριότητα, τὴν ὁποίαν εἶχε διακόψει ἀπὸ τὴν ἐποχὴν τοῦ λιμπεραλισμοῦ, μὲ τὴν οὐσιώδη διαφορὰν ὅτι ἡ ἐπανάληψις τῆς δραστηριότητος ταύτης δὲν κινεῖται πλέον εἰς τὴν τροχιὰν τοῦ ἀπολυταρχικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον κατεπίεζε τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἀτόμου, ἀλλ' εἰς τὴν τροχιὰν τοῦ δημοκρατικοῦ κοινωνικοῦ κράτους, τὸ ὁποῖον ὑπηρετεῖ καὶ προστατεύει τὴν ἐλευθερίαν, τὴν περιουσίαν καὶ τὴν ἀξιοπρέπειαν τοῦ ἀτόμου. Μόνον τὸ δημοκρατικὸν κράτος δύναται νὰ προστατεύσῃ καὶ νὰ διασώσῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τοὺς κινδύνους, τοὺς ὁποίους συνεπάγεται ἡ τεραστία ἰδίως τεχνολογικὴ ἀνάπτυξις τῶν κοινωνικῶν δυνάμεων (βλ. Schnorr, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 225 Nipperdey εἰς Neumann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte, 2, 1954 σελ. 1 ἑπ. N. Hartmann, Ethik, 1964, σελ. 623 ἑπ.).

Ἡ κοινωνικὴ πολιτικὴ τοῦ συγχρόνου δημοκρατικοῦ κράτους συνίσταται κυρίως εἰς τὴν λῆψιν τῶν προσφόρων μέτρων διὰ τὴν προστασίαν τοῦ κινδυνεύοντος ἀνθρώπου. Εἰδικώτερον ὁ μισθωτὸς ἔχει μεγαλυτέραν ἀνάγκην τῆς προστασίας ταύτης, λόγῳ τῆς ἰδιαιτέρως ἀσθενοῦς οἰκονομικῆς θέσεώς του, ἐναντι τῆς μεγάλης πιέσεως, τὴν ὁποίαν δύνανται νὰ ἀσκοῦν οἱ οἰκονομικῶς ἰσχυροί. Διὰ τοῦτο τὸ κράτος ὀφείλει νὰ ἐπεμβαίνῃ νομοθετικῶς, ὅταν οἱ μισθωτοὶ δὲν δύνανται νὰ ἐπιτύχουν τὴν ἀποτελεσματικὴν προστασίαν των διὰ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας (βλ. G. Albrecht, Sozialpolitik 1955, σελ. 95).

VII. Συμπερασματικαὶ σκέψεις

Τὸ σύγχρονον κράτος διατηρεῖ σταθερῶς τὸ νομοθετικὸν μονοπώλιον ἐναντι ὅλων τῶν ἄλλων νομικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ὑφίστανται ἐντὸς τοῦ χώρου του, πλὴν τῆς ἐκκλησίας, ἀπό τινων μόνον ἀπόψεων. Ἐὰν τὸ κράτος παρητεῖτο τοῦ ἐν λόγῳ μονοπωλίου, εἶναι πρόδηλον, ὅτι θὰ ἐπανερχόμεθα εἰς καθεστὼς ἔχον πολλὰς ὁμοιότητας πρὸς τὸ μεσαιωνικὸν καθεστὼς τῶν συντεχνιῶν. Ἡ χορήγησις εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις νομοθετικῆς ἐξουσίας, ἐντὸς τοῦ στενοῦ κύκλου ἔστω τῆς ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἐργασίας, θὰ ἔθιγε βαθέως τὴν διάρθρωσιν, τὴν ἑνότητα καὶ τὴν ἀσφάλειαν ὁλοκλήρου τοῦ δημοσίου βίου. Διότι δὲν ἀποτελεῖ ἁπλῶς μόνον ἓν θεωρητικὸν ζήτημα, ἐὰν ἡ νομοθέτησις μετὰ ἢ ἄνευ συμπράξεως τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἀποτελεῖ μεταβίβασιν νομοθετικῆς ἐξουσίας ἢ ὄχι, ἡ συνιστᾷ αὐτόνομον καὶ πρωταγενῆ νομοθετικὴν ἐξουσίαν τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων. Τὸ ζήτημα τοῦτο ἔχει ἐπίσης σπουδαίαν πρακτικὴν σημασίαν, διότι αἱ συνέπειαι αὐτῆς ἢ ἐκείνης τῆς λύσεως δύνανται νὰ κλονίσουν ἢ νὰ στερεώσουν τὴν διάρθρωσιν καὶ ἀσφάλειαν τῆς κοινωνικῆς συμβιώσεως εἰς δημοκρατικὸν κράτος.

Ἐὰν αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις συνάπτουν συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, δι' ὧν τίθενται κανόνες δικαίου ἀφορῶντες τὰ μέλη των, πρόκειται, ὡς ἐγένετο δεκτόν, περὶ δικαιοπραξιῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου, αἱ ὁποῖαι μέχρις ἑνὸς σημείου ρυθμίζουν καὶ διαπλάσσουν σχέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἡ ἐν λόγῳ διάπλασις τῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσεων ἐπιδρᾷ ἀναποφεύκτως εἰς τὴν ὅλην διαμόρφωσιν τοῦ κοινωνικοοικονομικοῦ προβλήματος, ὥστε νὰ μὴ δύναται νὰ ἀγνοηθῇ ὑπὸ τοῦ νομοθέτου. Καθ' ὃν βαθμὸν ἡ διάπλασις τοῦ ἰδιωτικοῦ τούτου ταμέως ἐκτείνεται εἰς βάθος καὶ εἰς ἔκτασιν, τρεῖς εἶναι αἱ δυναταὶ λύσεις: Ἢ τὸ κράτος περιορίζεται εἰς τὴν καθαρὰν ἐκ παραδόσεως

περιοχὴν δημοσίου δικαίου καὶ παραχωρεῖ τμήματα τῆς ἐξουσίας του, ἢ ἀναπτύσσει εἰς βάθος καὶ εἰς ἔκτασιν τὸν ἔλεγχόν του καὶ ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ τομέως, ἢ ἀκολουθεῖ μικτήν τινα λύσιν, ὡς συνηθέστερον συμβαίνει εἰς τὴν πραγματικότητα.

Οἱαδήποτε τῶν ἀνωτέρω λύσις καὶ ἂν προκριθῇ, ἡ χορήγησις νομοθετικῆς ἐξουσίας εἰς νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἢ ἡ σύμπραξις ἁπλῶς τούτων εἰς τὴν θέσιν κανόνων δικαίου, δὲν δύναται πάντοτε νὰ θεωρῆται μόνον ὡς πρᾶξις διαπλάσεως σχέσεων ἰδιωτικοῦ δικαίου, διότι οὐδόλως ἀποκλείεται νὰ ὑπερακοντίσῃ τὴν περιοχὴν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ οὕτω νὰ δημιουργήσῃ ζητήματα δημοσίου δικαίου, διοικητικοῦ καὶ συνταγματικοῦ δικαίου.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ὄχι μόνον οἱ ἑρμηνευταὶ καὶ ἐφαρμοσταὶ τοῦ δικαίου δὲν δύνανται βασίμως νὰ θεωροῦν τὸ κανονιστικὸν τμῆμα τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ὡς οὐσιαστικὸν νόμον, ἀλλ' οὔτε καὶ ὁ νομοθέτης ἔχει ἐξουσίαν ἐκ τοῦ Συντάγματος νὰ ὁρίσῃ τοῦτο, ὡς συνέβη π.χ. διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 10 τοῦ ν. 4504 τῆς 10)14.3.1966, (ΕΕΔ 25, σ.435), ὅπερ ὥρισεν ἐπὶ λέξει τὰ ἑξῆς: «Κυροῦται, ἔχουσα ἰσχὺν νόμου, ἡ ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1966 εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις...». Ὡς ἐλέχθη, ὁ νόμος δὲν δύναται νὰ ἔχῃ περιεχόμενον ὑποκειμενικὰς ἐννόμους σχέσεις, ὑποκειμενικὰ δικαιώματα καὶ ὑποχρεώσεις, ἀλλὰ μόνον κανόνας δικαίου. Αἱ διὰ τῶν δικαιοπραξιῶν καὶ τῶν συμβάσεων δημιουργούμεναι ὑποκειμενικαὶ ἔννομοι σχέσεις στηρίζονται εἰς κανόνας δικαίου, ἀλλὰ δὲν ταυτίζονται πρὸς τούτους. Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ νόμου 4504)1966 ὁρίζει οὔτε ὀλίγον, οὔτε πολύ, ὅτι ἡ συλλογικὴ σύμβασις «ἔχει ἰσχὺν νόμου», ἤτοι ὅτι ἀποτελεῖ περιεχόμενον νόμου. Ἀλλ' οὕτω εἶναι πρόδηλον, ὅτι ἡ σύστασις καὶ αἱ συνέπειαι τῆς συλλογικῆς συμβάσεως θὰ συνέπιπτον καὶ θὰ ἰσοδυνάμουν πρὸς τὴν ὑπὸ μορφὴν νόμου ἐκδηλουμένην κρατικὴν θέλησιν, τὴν ὁποίαν ὅμως προϋποθέτουν, ἀφοῦ ἡ παραγωγὴ τῶν ἐννόμων συνεπειῶν των μόνον εἰς νόμον δύναται νὰ στηριχθῇ. Ὅταν ὅμως ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἀποτελέσῃ περιεχόμενον νόμου, εἰς ποῖον νόμον δύναται νὰ στηριχθῇ, διὰ νὰ παράγῃ τὰς ἐννόμους συνεπείας της; Ἂν αἱ συμβάσεις εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δημοσίου δικαίου δύνανται, ὑφ' ὡρισμένας εἰδικὰς προϋποθέσεις, νὰ ἀποτελέσουν τὸ περιεχόμενον νόμου, ὅπως π.χ. εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ Συντάγματος, δὲν δύναται ἀσφαλῶς νὰ ἰσχύῃ τὸ ἴδιον εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ δημοσίου δικαίου, ἂν πρόκειται νὰ χρησιμοποιοῦμεν τὴν σχετικὴν ὁρολογίαν κατὰ τρόπον ὀρθὸν καὶ συνεπῆ καὶ ὄχι αὐθαίρετον ἢ παραπλανητικόν. Ἀφ' ὅτου ἡ σύμβασις ἐγένετο περιεχόμενον νόμου, ἔπαυσε νὰ εἶναι νομικῶς σύμβασις. Ὁ συνάδων πρὸς τὸ Σύνταγμα νόμος παράγει τὰς ὑπ' αὐτοῦ σκοπουμένας ἐνεργείας διὰ τῶν τιθεμένων κανόνων δικαίου, δυνάμει ἰδίας κυριάρχου θελήσεως. Μὲ ἄλλας λέξεις ὁ νόμος, ὡς ἐκ τῆς συνταγματικῆς φύσεώς του, δὲν δύναται ποτὲ νὰ ἔχῃ ὡς περιεχόμενόν του δικαιοπραξίαν, διότι αὕτη ἐκ τῆς νομίμου φύσεώς της δὲν δύναται ποτὲ νὰ στηρίξῃ τὰς δι' αὐτῆς σκοπουμένας συνεπείας εἰς ἰδίαν ἐξουσίαν της. Διὰ τοῦτο ὁ νομοθέτης δὲν δύναται ἐγκύρως νὰ ὁρίσῃ ὅτι «ἡ τάδε σύμβασις ἰσχύει ὡς νόμος».

Τέλος, ἐκ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταγματικῆς φύσεως τοῦ νόμου καὶ ἐκ τῆς συνταγματικῶς καθιερουμένης διακρίσεως τῶν ἐξουσιῶν, ἀποκλείεται ἐπίσης νὰ ἀποτελέσῃ περιεχόμενον νόμου δικαστικὴ ἀπόφασις, ἐκτελεστικὸν διάταγμα, διαιτητικὴ ἀπόφασις ἢ ἀπόφασις διοικητικοῦ ὀργάνου. Διότι αἱ ἐν λόγῳ κρατικαὶ πράξεις προϋποθέτουν νόμον, δυνάμει τοῦ ὁποίου παράγουν τὰς σκοπουμένας δι' αὐτῶν ἐνεργείας. Ὁ περιεχόμενος εἰς τὸν νόμον κανὼν δικαίου συνιστᾷ τὴν μείζονα πρότασιν διὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ δικαστικοῦ ἢ διοικητικοῦ ὀργάνου. Διὰ τοῦτο ὁ νομοθέτης δὲν δύναται ἐγκύρως νὰ ὁρίσῃ ὅτι «ἡ δεῖνα δικαστικὴ ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἔχει ἰσχὺν νόμου».

Τὸ συμπέρασμα λοιπὸν εἶναι, ὅτι δὲν δύνανται ποτὲ αἱ δικαιοπραξίαι, αἱ συμβάσεις, αἱ δικαστικαί, διαιτητικαί, διοικητικαὶ ἀποφάσεις καὶ τὰ καθαρῶς ἐκτελεστικὰ διατάγματα νὰ ἀποτελέσουν τὸ περιεχόμενον κρατικῆς πράξεως, ἐχούσης τὴν μορφὴν τοῦ νόμου. Ὁ νόμος, ὁ ὁποῖος ἔχει τοιοῦτο περιεχόμενον, εἶναι νόμος περιέχων κανόνας δικαίου, μὲ ὅλας τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Έρεισμα αύτῆς, ἔννοια καὶ προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς

Ἀπορρέουσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ὑποχρεοῦσα τὸν ἐργοδότην, ὅπως μὴ ἐξαιρῇ ἄνευ εἰδικοῦ σοβαροῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου ὡρισμένους μόνον μισθωτοὺς ἀπὸ τῶν χορηγηθεισῶν οἰκειοθελῶς καὶ ἄνευ δεσμεύσεως εἰς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους των αὐξήσεων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἢ ἄλλων παροχῶν. — Προϋπόθεσις ὅμως ὅτι ἡ χορήγησις τούτων ἐγένετο νομίμως, μὴ οὔσης νοητῆς τῆς δικαστικῆς ἐπιδιώξεως οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα αὐτὲ οἱ λαβόντες αὐτὰ εἶχον δικαίωμα ἀγωγῆς. — Προσαυξήσεις μισθοῦ κατὰ Ὀργανισμὸν Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 22602)1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀπεῖρξεν ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ταύτου πρὸς τοὺς συναδέλφους του.

Ἡ ἀρχὴ αὕτη, πηγάζουσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος (ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 24, 1418, ΕΕΔ 25, 97, 223) ἐφηρμόσθη τὸ πρῶτον διὰ θέματα μισθοῦ, ἀλλ' ἐπεξετάθη καὶ ἐπὶ ἄλλων παροχῶν, ὡς προαγωγῶν (Α.Π. 572) 1965, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 98, Α.Π. 242)1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1176), ἀκόμη δὲ καὶ προκειμένου περὶ ὡρῶν ἐργασίας (Α.Π. 25) 1962, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 21, 204).

Δέχεται ἡ κατωτέρω νεωτέρα ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως προϋποθέτει, ὅτι ἡ χορήγησις τῶν αἰτουμένων παροχῶν ἐγένετο νομίμως (Πρβλ. καὶ Α.Π. 421)1959, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΔ 18, 1304, Α.Π. 454)1960, εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 19, 1439).

Ἀρείου Πάγου 55)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρουάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Πετούνης, Ν. Συριόπουλος

Κατὰ τὰς παραγράφους 1, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 53 τοῦ διὰ τοῦ ἀ.ν. 2584 τοῦ 1940 κυρωθέντος καὶ διὰ τοῦτο ἰσχὺν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐναγομένης Ἀγροτικῆς Τραπέζης οἱ ὑπάλληλοι αὐτῆς, οἱ ὑπηρετοῦντες εὐδοκίμως ἐπὶ τριετίαν εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, λαμβάνουσι προσαύξησιν, δυναμένην «νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ἐν ὅλῳ» καὶ συνισταμένην εἰς 10 ο/ο ἐπὶ τοῦ μισθοῦ διὰ τοὺς ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ λογιστοῦ Γ' καὶ ἄνω ὑπαλλήλους. Αἱ διατάξεις αὗται ἐξακολουθοῦσιν ἔτι καὶ νῦν ἰσχύουσαι, ἐφ' ὅσον ἡ τροποποιήσασα αὐτὰς ὑπ' ἀριθ. 12 τῆς 19.12.1955 ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἡ αὐξήσασα τὸ ποσοστὸν τοῦτο εἰς 15 ο/ο καὶ μειώσασα τὴν πρώτην τριετίαν εἰς διετίαν, δὲν ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως, οὐδὲ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὡς ἀπήτει τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 70 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ, μέχρι τῆς καταργήσεως αὐτοῦ διὰ τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3874)1958, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς ὁποίας (Νοέμβριος 1958) ἐπιτρέπεται ἡ τροποποίησις καὶ συμπλήρωσις μόνον διὰ τῆς συντάξεως καὶ ἐγκρίσεως νέου ὀργανισμοῦ ἢ τμήματος αὐτοῦ, τοῦθ' ὅπερ ἐν προκειμένῳ δὲν ἐγένετο. Οὔτε ἄλλωστε ἡ αὔξησις αὕτη ἐκυρώθη διὰ συλλογικῆς συμβάσεως, διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239)1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μετογενε-

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΙΑ ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΕΚΤΟΣ ΕΔΡΑΣ

Έκπτώσεις λόγω παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας

Ἀποζημιώσεις μισθωτῶν διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, ἀποστελλομένων προσκαίρως δι' ἐργασίαν, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21091)2990)1946 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. — Μείωσις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον παρέχεται τροφὴ καὶ κατοικία, παρ' αὐτοῦ τούτου ὅμως τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ παρ' ἄλλου τινὸς ἐξ ἐλευθεριότητος ἢ ἐκ λόγων ἀβρότητος

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 859)1965 τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς *Δ. Κοκίρης*, ΕΕΔ 24, 1307), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνησε διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091)2990)1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως «περὶ καθορισμοῦ προσθέτου ἡμερησίας ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλομένους μισθωτούς» (ΕΕΔ 12, 446).

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἰσχύει κατ' ἄρθρον 41 τοῦ νόμου 3239)1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 218).

(Ἴδετε ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν αὐτῆς καὶ Α.Π. 11)1960, εἰσηγητὴς *Π. Τσαφούχης*, ΕΕΔ 19, 147, Α.Π. 518)1962, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 21, 1435).

Εἶναι πράγματι ἀδιανόητον νὰ ἐκπίπτηται ἐκ τῆς ἀποζημιώσεως αὐτῆς ἡ ἀξία παροχῶν εἰς εἶδος, τὰς ὁποίας δὲν χορηγεῖ ὁ ἐργοδότης, ἀλλὰ τρίτος ἐξ ἐλευθεριότητος, ὅταν αἱ παροχαὶ αὗται δὲν λογίζωνται καὶ ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τούτου ὁριζομένην ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε περὶ τῆς τρο-

---

στέρως, αἵτινες κατισχύουσι τῶν τοιούτων τοῦ ὡς εἴρηται ὀργανισμοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τοῦ μνησθέντος ν.δ. 3874)1958.

Ἐξ ἄλλου ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ τοῦ Α.Κ. ἀπορρέουσα ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὡς ἐφαρμογὴ τῆς ἐπιβαλλομένης παρ' αὐτοῦ ἐκπληρώσεως τῆς ὀφειλομένης παροχῆς, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὑποχρεοῖ μὲν τὸν ἐργοδότην, ὅπως μὴ ἐξαιρῇ ἄνευ εἰδικοῦ σοβαροῦ καὶ ἀποχρῶντος λόγου, παρ' αὐτοῦ προτεινομένου καὶ ἀποδεικνυομένου, ὡρισμένους μόνον μισθωτοὺς ἀπὸ τῶν χορηγηθεισῶν οἰκειοθελῶς καὶ ἄνευ δεσμεύσεως εἰς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους των αὐξήσεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἢ ἄλλων προσαυξήσεων, ἐπιδομάτων ἢ οἰκονομικῶν παροχῶν, πλὴν προϋποθέτει, ὅτι ἡ χορήγησις τῶν τελευταίων ἐγένετο νομίμως, μὴ οὔσης νοητῆς τῆς δικαστικῆς ἐπιδιώξεως οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα οὔτε οἱ λαβόντες αὐτὰ εἶχον δικαίωμα καὶ ἑπομένως καὶ ἀγωγήν.

Ἐν προκειμένῳ, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων–ἐνάγων λαμβάνει 60 ο)ο τοῦ μισθοῦ του διὰ προσαύξησιν εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ τοῦ τμηματάρχου α', ἤτοι 10 ο)ο ἐπὶ πλέον τῆς ἐπιτρεπομένης κατὰ τὸν ὀργανισμὸν κατ' ἀνώτατον ὅριον διὰ τοιοῦτον λόγον προσαυξήσεως, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐν μέρει ἐπὶ ἄλλοις λόγοις (ἄρθρον 831 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810)1957), ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 24.4.1964 ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2670)1959 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἀπορριψάσης τὴν ἀγωγήν του, τὴν ἀξιοῦσαν προσαύξησιν διὰ τὸν αὐτὸν λόγον 75 ο)ο ἐν συνόλῳ, τῆς τυχὸν χορηγήσεως τοιαύτης εἰς ἄλλους συναδέλφους του ἀντικειμένης εἰς τὰς προμνημονευθείσας διατάξεις καὶ διὰ τοῦτο μὴ δικαιολογούσης τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ. περὶ ἴσης μεταχειρίσεως. Ὅθεν οἱ λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃ μέρος πλήττουσι τὸ αὐτοτελὲς τοῦτο στήριγμα τῆς ὀρθότητος τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι, καθ' ὃ δὲ μέρος στρέφονται κατὰ τῶν ἐπαλλήλων αἰτιολογιῶν αὐτῆς εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶσιν.

φής καὶ κατοικίας ὡς μισθοῦ τοῦ ἐργαζομένου Α.Π. 163)1966, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*. ΕΕΔ 25, 599).

Ἀρείου Πάγου 71)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Κλαμαρῆς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Παπαπαύλου, *Α. Σκκελλαρόπουλος*

Κατόπιν τῆς ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθείσης γνώμης ἐπὶ τοῦ ὡς εἴρηται νομικοῦ ζητήματος, ἤτινι καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο συντάσσεται, καθίσταται ἀπορριπτέος ὁ 1ος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091)2990)1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας δεχθεῖσα ὅτι ἡ εἰς τὸ Τηλεπικοινωνιακὸν Γραφεῖον τῶν Ἀνακτόρων Τατοΐου ἐργασία τῆς ἐφεσιβλήτου ἐπὶ πέντε ἡμέρας καθ' ἑκάστην μῆνα θεωρεῖται ὡς ταιαύτη ἐκτὸς ἕδρας.

Ἐκ τῆς ὡς ἄνω κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὁριζούσης ὅπως «εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλόμενον προσκαίρως δι' ἐργασίαν ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν πασῶν ἐν γένει τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, πλὴν ἐκείνων, περὶ ὧν προβλέπουσιν εἰδικαὶ διατάξεις, καταβάλλεται, πλὴν τῶν ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, καὶ πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν, ἴση πρὸς τὸ ἑκάστοτε νόμιμον ἡμερομίσθιον ἢ πρὸς τὸ 1)25 τοῦ ἑκάστοτε νομίμου μηνιαίου μισθοῦ, προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἀμειβομένων ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ. Ἐν ᾗ περιπτώσει εἰς τὸν ἐκτὸς ἕδρας ἀποστελλόμενον μισθωτὸν παρέχονται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐν τῷ ἐν ᾧ ἀποστέλλεται τόπῳ ἐργασίας τροφὴ καὶ κατοικία καταβάλλεται αὐτῷ τὸ 1)4 μόνον τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως. Ἐν ᾗ περιπτώσει παρέχεται μόνον τροφὴ καταβάλλεται τὸ 1)2 αὐτῆς καὶ ἐὰν παρέχηται μόνον κατοικία καταβάλλονται τὰ 4)5 αὐτῆς», σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ ὁριζομένη πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν μειοῦται εἰς τὰ ὡς ἄνω ποσοστὰ μόνον καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ τροφὴ καὶ κατοικία παρέχονται παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ παρ' ἄλλου τινὸς ἐξ ἐλευθεριότητος ἢ ἐκ λόγων ἀβρότητος. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι εἰς τὴν ἐφεσίβλητον κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἐν τοῖς Ἀνακτόροις Τατοΐου ἐργασίας της, πλὴν τῆς κατοικίας, παρείχετο αὐτῇ ἐξ ἐλευθεριότητος παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Ἀνακτόρων καὶ τροφὴ καὶ ὅτι ἡ οὕτω παρεχομένη αὐτῇ τροφὴ δὲν ἐπάγεται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως, μειώσιν τῆς καταβλητέας αὐτῇ προσθέτου ἀποζημιώσεως δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν καὶ ἀκολούθως ἐπιδικάσασα αὐτῇ δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰ 4)5 (καὶ οὐχὶ πρὸς τὸ 1)4 μόνον) τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω κοινῇ ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας κατ' ἀρχὴν ὁριζομένης, οὐδαμῶς ἔσφαλεν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἐνόρκων βεβαιώσεων ἑτέρων μαρτύρων αὐτῶν καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, λαμβανομένων ἁπάντων ὑπ' ὄψιν, καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν αὐτήν, εἰς ἣν ἦλθε καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἄγεται κρίσιν, ἀποδεικνυομένου ὅτι πράγματι ἡ ἐφεσίβλητος κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ της χρόνον ἐπραγματοποίησε τὰς κάτωθι ἐν τοῖς Ἀνακτόροις Τατοΐου διανυκτερεύσεις: 1) Κατὰ τὸ ἔτος 1958 57, 2) κατὰ τὸ 1959 ἔτος 43, 3) κατὰ τὸ 1961 ἔτος 46 καὶ 4) κατὰ τὸ 1962 ἔτος 40, ἤτοι ἐν συνόλῳ ἐπραγματοποίησε κατὰ τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ της χρόνον 186 ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεις, δι' ἃς ἡ καταβλητέα αὐτῇ ἀποζημίωσις, νομίμως ὑπολογιζομένη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, ἀνέρχεται ἐν συνόλῳ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 19.080 δραχμῶν. Κατ' ὀρθὴν ὅθεν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἐδέχθη καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος ἐπραγματοποίησε τὰς ὡς εἴρηται διανυκτερεύσεις, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Συμβάσεις ώρισμένου χρόνου μὲ δικαίωμα ἐργοδότου ἀπολύσεως πρὸ αὐτοῦ

Ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας ἡ σύμβασις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐτέθη ὡρισμένη διάρκεια, μὲ δικαίωμα ὅμως τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου.—Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ὁρισθέντος χρόνου δοκιμασίας κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑφισταμένου ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ σπουδαίου λόγου.—Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.—Ἔννοια σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Περίπτωσις μὴ ἀποτελούσα σπουδαῖον λόγον.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἄνευ συνδρομῆς, κατ' αὐτήν, σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. καὶ συνεπῶς ἀκύρου, μὲ ἐντεῦθεν συνέπειαν τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν καταβολῆς μισθοῦ (ἄρθρα 349, 656 Α.Κ.).

Ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η., ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, δὲν ἐπέχει ἰσχὺν νόμου, ἀλλ' ἀποτελεῖ τὴν σύμβασιν τῶν μερῶν, ἀφοῦ δέ, ὡς ἱστορεῖται ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου, ἡ ἐπὶ 12μηνον δοκιμαστικὴ ὑπηρεσία τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὑποχρεωτική, τὸ Πρωτοδικεῖον χαρακτηρίζει τὴν συγκεκριμένην ταύτην σύμβασιν ὡς ὡρισμένου χρόνου καὶ ἐφαρμόζει ἐπὶ ταύτης (μόνον ἐφαρμοστέαν, Α.Π. 318)1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 802) τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. (Ἴδετε περὶ τῆς συμβάσεως ἐπὶ δοκιμῇ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 1144).

Ὡς πρὸς τὰς συμβάσεις ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν ἴδετε καὶ τὴν νεωτέραν Α.Π. 36)196 (εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*), ΕΕΔ 26, 336, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1190)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Παπανικολάου*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Χριστοφορίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Πεχλιβάνος, Μ. Ταϊτσικλῆς

Διὰ τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἐναχθεῖσα Δ.Ε.Η., προσλαβοῦσα αὐτὸν ἀπὸ τῆς 2ας Φεβρουαρίου 1965 δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὡς προϊστάμενον τοῦ Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων Μακεδονίας - Θράκης, ἠρνήθη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τῆς 2ας Ἰουλίου 1965, δηλώσασα ρητῶς, ὅτι δὲν θὰ ἀπεδέχετο ταύτας εἰς τὸ μέλλον καὶ κατέστη οὕτω ὑπερήμερος ὡς δανείστρια, κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 τοῦ Α.Κ., ἀπὸ τῆς γενομένης παρ' αὐτοῦ αὐθημερὸν προσηκούσης προσφορᾶς τῆς ἐργασίας του (βλ. Α.Π. 397)1962, ΕΕΔ 21, σ. 850, Α.Π. 111)1963, ΕΕΔ 22, σ. 491), ἠτήσατο δὲ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ προσλαβοῦσα, ὅπως καταβάλῃ εἰς αὐτόν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ., τὰς συμβατικὰς ἀποδοχάς του τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 2.7.1965 μέχρι 2.9.1965 ἐκ δραχμῶν 14.750. Ἡ ἀγωγή, οὕτως ἐχουσα, ἐγένετο δεκτὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1370)1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι ἡ προβληθεῖσα κατ' ἐνστασιν καταγγελία τῆς συμβάσεως, χωρήσασα πρὸ τῆς λήξεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου, συνετελέσθη, χωρὶς νὰ συντρέχῃ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 τοῦ Α.Κ. ἀπαιτούμενος σπουδαῖος λόγος. Ἤδη ἡ ἐναχθεῖσα Δ.Ε.Η., δι' ἐφέσεώς της ἐμπροθέσμου καὶ νομίμως ἀσκηθείσης κατὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, διώκει τὴν ὁλοσχερῆ ἀπόρριψιν τῆς ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ἀγωγῆς. Ἡ ὡς εἰρηται ἔφεσις δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ τύποις, μὴ ἀπαιτουμένης ἐπὶ τούτῃ τῆς καταβολῆς τελῶν συζητήσεως καὶ παραβόλου ἐφέσεως, καθ' ὅσον ἡ ἀνωτέρω διάδικος ἀπαλλάσσεται ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 35 καὶ 36 τοῦ β.δ. τῆς 28.1.1951.

Ἡ σύμβασις ἐργασίας, κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ὁποίας καθωρίσθη ὡρισμένη διάρκεια, θεωρεῖται ὡς τελοῦσα ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν αἵρεσιν εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἔχει ταυτοχρόνως παρασχεθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν παρ' αὐτοῦ προσληφθέντα πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ συμφωνηθέντος χρόνου καὶ ἑπομένως ἡ οὕτω καταρτιζομένη σύμβασις, τῆς ὁποίας ἡ διατήρησις τίθεται ὑπὸ τὴν ἐξάρτησιν μελλοντικοῦ καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, καθίσταται ἀορίστου διαρκείας κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 669 § 2 τοῦ Α.Κ. (Α.Π. 652) 1963, ΕΕΔ 22, σ. 1493). Ἡ ἀνωτέρω λύσις οὐδὲν ἕτερον ἀποτελεῖ, εἰμὴ συνέπειαν γενικωτέρας

άρχῆς, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ συμβατικὸς καθορισμὸς ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου διατηρήσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας καθιστᾷ ταύτην ἀορίστου καὶ οὐχὶ ὡρισμένου χρόνου (Οὕτω Durand, Traité de droit du travail, I No 174, Ed. 1947). Ὅθεν, καὶ ἂν εἰσέτι συνεφωνήθη, ὅτι ὁ ἐργοδότης θὰ δικαιοῦται νὰ ἀπολύσῃ τὸν προσληφθέντα ἐντὸς χρονικοῦ τινος διαστήματος δοκιμῆς, ἀρχομένου ἀπὸ τῆς καταρτίσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὕτη θεωρεῖται ὡς τελοῦσα ὑπὸ διαλυτικὴν αἵρεσιν καὶ εἶναι ἀορίστου διαρκείας (βλ. ἰδίᾳ Durand, ἐνθ' ἀνωτ. II No 160, 161, Brun-Galland, Droit du Travail, Edition 1958, II, 99, σελ. 321, *Καποδίστριαν*, ἐν Ἐρμ.ΑΚ, Εἰσ. ἄρθρ. 669-678, ἀριθ. 27, ΑΠ. 32)1961 καὶ 603)1960, ΕΕΔ 20, σελ. 103 καὶ 335). Τοῦτο ὅμως δὲν σημαίνει, ὅτι πᾶσα σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ τελεῖ ἀδιακρίτως ὑπὸ διαλυτικὴν αἵρεσιν, καθισταμένη ἀορίστου διαρκείας ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, διότι ἡ ἀοριστία τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως ὑφίσταται μόνον ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν ὑποχρεοῦται νὰ ἐξαντλήσῃ τὸν χρόνον τῆς δοκιμῆς, ἐνῷ, ἀντιθέτως, ἂν συνεφωνήθη ρητῶς ὡρισμένος χρόνος δοκιμῆς, τὸν ὁποῖον ὑποχρεοῦται νὰ ἐξαντλήσῃ ὁ ἐργοδότης, ἡ μὲν πρόσκαιρος σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ θεωρεῖται ὡς συναφθεῖσα δι' ὡρισμένην διάρκειαν, ἐνῷ ἡ ἀριστικὴ σύμβασις ἐργασίας τελεῖ ὑπὸ τὴν ἀνοβλητικὴν αἵρεσιν ὅτι, μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς συνυφασμένης πρὸς τὴν αἵρεσιν ταύτην συμβατικῆς προθεσμίας, ὁ ἐργοδότης θέλει κρίνει ὡς εὐδόκιμον τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐπὶ δοκιμῇ προσληφθέντος (βλ. Τούσην, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 14, σελ. 103-106, σημ. 7, ΑΠ. 140)1951, ΕΕΝ ΙΗ' σ. 513, ὡς καὶ παρατηρήσεις P. P. κάτωθι Πρωτ. Ἀθ. 5771)1953, ἐν ΕΕΝ 21, σ. 436). Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην ὁ ἐργοδότης δὲν δικαιοῦται νὰ ἀπολύσῃ τὸν ἐπὶ δοκιμῇ προσληφθέντα πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ὁριοθέντος χρόνου δοκιμασίας, εἰ μὴ διὰ σπουδαῖον λόγον, ἀνακύψαντα κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 672 τοῦ Α. Κ.

Ἐν προκειμένῳ, ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος τὴν 2αν Φεβρουαρίου 1955 προσελήφθη, δυνάμει ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας, ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Δ.Ε.Η., ἐκπροσωπηθείσης ὑπὸ τοῦ Θ.Δ., προϊσταμένου Ὑπηρεσίας Προσωπικοῦ, ἐνεργήσαντος κατ' ἐντολὴν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ Ν.Δ., δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 735)1.2.1965 ἀποφάσεως τοῦ τελευταίου, ὅτι, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς συμβάσεως ταύτης, ὁ προσληφθεὶς κατετάγη ὡς τακτικὸς ὑπάλληλος εἰς τὴν ὀκτὼ μισθολογικὴν κλίμακα, εἰς ἣν ἀντιστοιχεῖ μηνιαῖος μισθὸς 5.700 δραχμῶν, ὅστις ηὐξήθη βραδύτερον εἰς 7.375 δραχμῶν μηνιαίως, συμφωνηθέντος ρητῶς ὅτι μέχρι συμπληρώσεως 12 μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω προσλήψεώς του θὰ διανύῃ οὗτος χρόνον δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας, τερματιζομένης κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 21 § 3 τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ ὅτι, κατὰ τὰ λοιπά, ἡ ἀνωτέρω σύμβασις θὰ διέπεται ἐξ ὁλοκλήρου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, κεκτημένου ὡσαύτως συμβατικὴν ἰσχὺν καὶ μὴ ἐπεχόντος θέσιν νόμου (ΑΠ. 495)1962, ΕΕΔ 21, σελ. 1435. Ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἐν πρωτοτύπῳ ἀπὸ 2.2.1965 ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ, εἰς τὸ ὁποῖον περιέχονται αἱ προμνησθέντες ὅροι τῆς συμβάσεως ἐργασίας, προκύπτει ὡσαύτως, ὅτι ἡ ἀνωτέρω παραπομπὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. περιέλαβε καὶ πρόβλεψιν περὶ ἐνδεχομένων μελλοντικῶν τροποποιήσεων τοῦ Κανονισμοῦ τούτου, πλὴν ὅμως ἐφ' ὅσον, ὡς προεξετέθη, ὁ Κανονισμὸς οὗτος ἐπέχει θέσιν συμβάσεως, αἱ τοιαῦται μελλοντικαὶ τροποποιήσεις δὲν θὰ ἠδύναντο νὰ ἐπιεχθοῦν μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ νὰ ἰσχύσουν ἄνευ προσχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ, διότι ἄλλως θὰ διεμορφοῦντο ἐπὶ ἄλλης ἀγνώστου καὶ ἀκαθορίστου βάσεως καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν τοῦ ἐργοδότου αἱ συνομολογηθεῖσαι ἤδη ὑποχρεώσεις τοῦ προσληφθέντος (Α.Κ. ἄρθρον 372). Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § τοῦ ἀπὸ 15.7.1957 Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς ΔΕΗ, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὁποίου παρέπεμψεν ἡ συναφθεῖσα μεταξὺ τῶν διαδίκων σύμβασις ἐργασίας, τὸ στάδιον τῆς δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας τῶν προσλαμβανομένων καὶ κατατασσομένων μέχρι καὶ τῆς 7ης μισθολογικῆς κλίμακος εἶναι 12 μηνῶν, τοῦθ' ὅπερ, ὡς ἀναφέρεται ἀνωτέρω, ἐπαναλήφθη ρητῶς κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως ταύτης, περαιτέρω δέ, κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 3, πᾶς ὑπάλληλος, προσλαμβανόμενος ὡς τακτικός, κρίνεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς δοκιμαστικῆς ταύτης ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐπὶ τῷ τέλει ἐκτιμήσεως τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας ταύτης. Ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 21 § 3, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ παράτασις τοῦ σταδίου τῆς δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐπὶ 12 τοὐλάχιστον μῆνας ἦτο ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν ἐκκαλοῦσαν καὶ ὅτι ἡ καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ ἦτο ὡρισμένης διαρκείας, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτιθεμένων εἰς τὴν προγενεστέραν σκέψιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ὡς εἴρηται διάταξις μετεβλήθη τὴν 24.6.1965, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 332)1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. (ΦΕΚ 449)27.7.1965 τεῦχος Β'), πλὴν ὅμως ὁ ἐφεσίβλητος δὲν προσεχώρησεν εἰς τὴν τοιαύτην τροποποιητικὴν διάταξιν, δημοσιευθεῖσαν μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του, δι' ἧς παρεσχέθη εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐκτιμήσῃ τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας ἑκάστου ὑπαλλήλου καὶ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ βασικοῦ χρόνου δοκιμασίας. Ἐπὶ τούτοις δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι, ὡς προκύπτει περαιτέρω ἐκ τῆς 4ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 21, τὸ στάδιον τῆς δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ἠδύνατο νὰ παραταθῇ ἐπὶ 6 εἰσέτι μῆνας, μετὰ τὴν τυχὸν ἄπρακτον πάροδον τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία του θὰ ἐθεωρεῖτο αὐτοδικαίως ὡς εὐδοκίμως διανυθεῖσα, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταταγῇ οὗτος ὁριστικῶς εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικόν, ἀλλὰ τὸ ἐνδεχόμενον τῆς χρονικῆς ταύτης παρατάσεως δὲν ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἀόριστον τὸν χρόνον τῆς καταρτισθείσης συμβάσεως ἐπὶ δοκιμῇ πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ καθορισθέντος κατωτάτου ὁρίου τῶν 12 μηνῶν (βλ. ad hoc *Καποδίστριαν*, ἐν Ἐρμ.Α.Κ., ἄρθρον 669, ἀριθ. 18). Κατὰ συνέπειαν ἡ καταρτισθεῖσα μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀπὸ 2.2.1965 ἔγγραφος σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ ἦτο εἰσέτι ὡρισμένης

διαρκείας την 2.7.1965, ότι, κατά τους ισχυρισμούς αμφοτέρων, απελύθη ο εφεσιβλητος, ή δε οριστική σύμβασις ετέλει υπό την αναβλητικήν αίρεσιν ότι θά εκρίνετο εύδόκιμος ή υπηρεσία του προσληφθέντος και θά ήτο ωσαύτως ωρισμένης διαρκείας, ως εκ της προβλεπομένης υπό του άρθρου 21 § 1 του προμνησθέντος Κανονισμού συμπληρώσεως του 62ου έτους της ηλικίας του άνωτέρω μισθωτού (Α.Π. 492)1964, ΕΕΔ 23, σ. 1032). Αύτονόητον τυγχάνει, ότι ή προβλεπομένη διά του άρθρου 21 § 3 εδ. 2 του προαναφερθέντος Κανονισμού καταβολή αποζημιώσεως εις τους υπαλλήλους, των οποίων ή διανυθείσα δοκιμαστική υπηρεσία κρίνεται ως ούχι εύδόκιμος, ούδόλως μεταβάλλει τον χαρακτήρα της προσωρινής επί δοκιμή συμβάσεως ως τοιαύτης ωρισμένου χρόνου (βλ. Όλ. Α.Π. 395)1964, ΕΕΔ 23, σ. 787). Επομένως, εν όψει των εκτεθέντων εν τέλει της προγενεστέρας σκέψεως, ή εκκαλουσα εδικαιούτο να απολύση τον εφεσίβλητον πρό της 2.2.1966, ότε θά συνεπληρούτο δοκιμαστική υπηρεσία ενός έτους, μόνον επί τη συνδρομή σπουδαίου λόγου, ον αύτη επεκαλέσθη κατ' ένστασιν πρός δικαιολόγησιν της γενομένης την 2αν Ιουλίου 1965 καταγγελίας (βλ. *Καποδίστριαν*, ένθ' άνωτ., άρθρον 672 Α.Κ., άριθ. 81). Δέον, όθεν, όπως έρευνηθούν κατ' ούσίαν οι προταθέντες λόγοι απολύσεως.

Σπουδαίον λόγον, ένεκα του οποίου έκαστον των μερών δικαιούται οποτεδήποτε να καταγγείλη, κατά τό άρθρον 672 του Α.Κ., την σύμβασιν εργασίας άνευ τηρήσεως προθεσμίας τινός, συνιστούν τά περιστατικά εκείνα, άτινα, εκτιμώμενα αντικειμενικώς κατά την κοινήν πίστιν, λαμβανομένων υπ' όψιν και των συναλλακτικών ηθών καθιστούν μή ανεκτήν την εξακολούθησιν της συμβάσεως διά τον δικαιούμενον εις την καταγγελίαν (*Καποδίστριας*, ένθ' άνωτ., άρθρον 672, άριθ. 17, *Καυκάς*, Ένοχικόν, έκδ. Γ', άρθρον 672 Α.Κ., § 3, σ. 662, Α.Π. 777)1964, ΕΕΔ 24, σ. 150, Α.Π. 693)1963, ΕΕΔ 23, σ. 85). Τά περιστατικά ταύτα συνίστανται, ως επί τό πλείστον, εις ουσιώδεις παραβάσεις των αναληφθεισών συμβατικών υποχρεώσεων, άλλά, ως σαφώς προκύπτει εκ των άρθρων 673 και 674 του Α.Κ., δύνανται και έτερα περιστατικά να θεμελιώσουν σπουδαίον λόγον πρός απόλυσιν, εφ' όσον ταύτα επηρεάζουν ουσιωδώς τον κύκλον των σχέσεων του ετέρου των μερών ή δημιουργούν κατάστασιν ασυμβίβαστον πρός την εκτελουμένην υπηρεσίαν, λαμβανομένων υπ' όψιν και των ιδιαιτέρων περιστάσεων (βλ. ιδία *Καποδίστριαν*, ένθ' άνωτ., άρθρον 672, άριθ. 22, και Α.Π. 693)1963, ένθ' άνωτ.). Τέλος τά θεμελιούντα τον σπουδαίον λόγον γεγονότα δέον, κατά κανόνα, να ανάγωνται εις χρόνον μεταγενέστερον της καταρτίσεως της συμβάσεως εργασίας, άλλά δέν αποκλείεται να ληφθούν υπ' όψιν και προγενέστερα περιστατικά, εφ' όσον ταύτα, αποκαλυφθέντα μέχρι της καταγγελίας, είχον αποκρυβή δολίως από τον καταγγέλλοντα ή εφ' όσον θά ηδύναντο να θεμελιώσουν αυτοτελώς λόγον ακυρώσεως της συμβάσεως ένεκα πλάνης ή απάτης (βλ. *Καποδίστριαν*, ένθ' άνωτ., άρθρον 672 άριθ. 61 και 62, άρθρον 648, άριθ. 70, 72, και *Καυκάν*, ένθ' άνωτ., άρθρον 672 Α.Κ., § 3, σελ. 665).

Εν προκειμένω ή εκκαλουσα επεκαλέσθη ως σπουδαίον λόγον, ένεκα του οποίου κατέστη αναγκαία ή απόλυσις του εφεσιβλήτου πρό της συμπληρώσεως του καθορισθέντος χρόνου της δοκιμαστικής του υπηρεσίας, τά γεγονός ότι, ενώ είχε προσληφθή ούτος, ίνα εκτελέση καθήκοντα προϊσταμένου του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων Μακεδονίας - Θράκης και ωφειλεν, υπό την ιδιότητά του ταύτην, να συμπεριφέρεται κατά τρόπον ώστε να διατηρή επιρροήν τινα έναντι όλων των συναλλασσομένων μετά της Δ.Ε.Η., ανεξαρτήτως πολιτικών και κοινωνικών πεποιθήσεων, συνέταξε και έδημοσίευσε την 17ην Νοεμβρίου 1964 εις ημερησίαν εφημερίδα, εκδιδομένην εν Θεσσαλονίκη, κύριον άρθρον, καθαπτόμενον του προσώπου του εν ενεργεία Πρωθυπουργού και των μετεχόντων της Κυβερνήσεώς του Υπουργών και επανέλαβεν ως κατηγορούμενος τάς περιληφθείσας εις τό άρθρον ταύτο ανειδίστικάς εκφράσεις, τούτο μέν την 16ην Απριλίου 1965, κατά την εκδίκασιν της απαγγελθείσης κατ' αύτου κατηγορίας ενώπιον του ενταύθα Τριμελούς Πλημμελειοδικείου Θεσσαλονίκης, τούτο δέ την 30ήν Ιουνίου 1965, κατά την εκδίκασιν εφέσεώς του, ασκηθείσης κατά της καταδικασάσης αύτόν αποφάσεως.

Εκ των αποδεικτικών μέσων εβεβαιώθη, ότι πράγματι ο εφεσίβλητος προσελήφθη παρά της εκκαλούσης την 2.2.1965, ίνα καταλάβη την προμνησθείσαν θέσιν του προϊσταμένου του Γραφείου Δημοσίων Σχέσεων Μακεδονίας - Θράκης, ότι υπέμνησεν αύτος σαφώς, κατά τά προηγηθέν στάδιον των διαπραγματεύσεων, εις τον εκπροσωπήσαντα την εκκαλουσαν Γενικόν αύτης Διευθυντήν, ότι τυγχάνει αρχισυντάκτης ημερησίας εφημερίδος, εκδιδομένης εν Θεσσαλονίκη και ανηκούσης εις πολιτικήν παράταξιν της αντιπολιτεύσεως, ότι ο άνωτέρω Γενικός Διευθυντής, τελών εν γνώσει της πολιτικής τοποθετήσεως και της ιδιότητος του προσληφθέντος, προέβη εις την πρόσληψίν του, εκτιμήσας την δραστηριότητα και τάς γνώσεις

του, ὅτι κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν ἡμερομηνίαν τῆς προσλήψεώς του ὁ ἐφεσίβλητος εἶχεν ἤδη συντάξει καὶ δημοσιεύσει εἰς τὸ ἀπὸ 17.11.1964 φύλλον τῆς ἀνωτέρω ἐφημερίδος, ἧς ἦτο καὶ εἶναι ἀρχισυντάκτης, τὸ προμνησθὲν κύριον ἄρθρον, εἰς τὸ ὁποῖον, ὑπὸ τὸν τίτλον «θὰ νικήσωμεν», περιεῖχοντο λίαν ὀνειδιστικαὶ ἐκφράσεις εἰς βάρος τῆς Κυβερνήσεως καὶ ἐχαρακτηρίζετο ὁ Πρωθυπουργὸς ὡς «ὁ γελοιωδέστερος», τὸν ὁποῖον ἐγνώρισε ποτὲ ἡ νεωτέρα Ἑλλάς», ὅτι τὴν 16ην Ἀπριλίου 1964, ἀπολογούμενος ἐνώπιον τοῦ ἐνταῦθα Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου, ἰσχυρίσθη, ὅτι ὀρθῶς εἶχε προβῆ εἰς δημοσίευσιν τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καὶ ὅτι ἐπίστευεν, ὅτι ὁ ἐν ἐνεργείᾳ Πρωθυπουργὸς ἦτο τῷ ὄντι γελοιοδέστατος, ὅτι ἐν συνεχείᾳ κατεδικάσθη ἐπὶ περιυβρίσει Ἀρχηγοῦ ἀνεγνωρισμένου κόμματος εἰς ποινὴν ἑξαμήνου φυλακίσεως διὰ τῆς ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 1782) 1965 ἀποφάσεως τοῦ ἀνωτέρω Πλημμελειοδικείου, ὅτι ἐπανεκδικασθείσης τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης, τὴν 30ὴν Ἰουνίου 1965, ἐκηρύχθη οὗτος ἀθῶος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὅτι καὶ μὲν αἱ περιληφθεῖσαι εἰς τὸ δημοσιευθὲν ἄρθρον ἐκφράσεις ἦσαν ἀναμφιβόλως ὀνειδιστικαί, πλὴν ὅμως ἐκ τούτων δὲν ἐστοιχειοθετεῖτο τὸ ἀδίκημα τῆς περιυβρίσεως Ἀρχηγοῦ ἀνεγνωρισμένου κόμματος, ἀλλὰ συνέτρεχε περίπτωσις περιυβρίσεως τοῦ Πρωθυπουργοῦ ὡς Ἀρχῆς, ἐφ' ἧς δὲν ἦτο δικονομικῶς ἐφικτὴ ἡ καταδίκη του ἐν ἐλλείψει ἐφέσεως τοῦ ἁρμοδίου Εἰσαγγελέως (βλ. ἀντίγραφον τῆς ὑπ' ἀριθ. 665)1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Θεσσαλονίκης) καὶ τέλος ὅτι ἐπηκολούθησεν ἡ παρὰ τῆς ἐκκαλούσης ἀπόλυσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, συντελεσθεῖσα τὴν 2αν Ἰουλίου 1965.

Ἐκ τῶν προεκτεθέντων περιστατικῶν σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ σπουδαῖος λόγος, τὸν ὁποῖον ἐπικαλεῖται ἡ ἐκκαλοῦσα, θεμελιοῦται κατὰ κύριον λόγον ἐπὶ ἀξιοπρεποῦς πράξεως, διαπραχθείσης ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν ὑπηρεσιακῶν καθηκόντων τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς προσλήψεώς του καὶ ὅτι ὁ προσληφθεὶς δὲν ἐξηπάτησε τοὺς ἐκπροσώπους τῆς Δ.Ε.Η., ἵνα ἐπιτύχῃ τὴν πρόσληψίν του, καθ' ὅσον ἐπέστησε τὴν προσοχὴν τούτων ἐπὶ τῆς ἰδιότητός του ὡς ἀρχισυντάκτου ἡμερησίας ἐφημερίδος, τῆς ὁποίας ἦτο γνωστὴ ἡ πολιτικὴ τοποθέτησις καὶ δὲν ἦτο ὑποχρεωμένος νὰ ὑπομνήσῃ τὴν προηγηθεῖσαν δημοσίευσιν τοῦ προμνησθέντος ἐπιμέμπτου ἄρθρου, τὴν ὕπαρξιν τοῦ ὁποίου ἠδύναντο εὐχερῶς νὰ πληροφορηθοῦν οἱ προσλαβόντες, τῶν ὁποίων ἡ τυχὸν ἐξακολουθήσασα κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως ἄγνοια τοῦ περιστατικοῦ τούτου δὲν δικαιολογεῖ πάντως τὴν ἐκδοχὴν οὐσιώδους πλάνης, δυναμένης νὰ θεμελιώσῃ αὐτοτελῶς, κατὰ τὰ ἄρθρα 140 - 142 τοῦ Α.Κ., λόγον ἀκυρώσεως τῆς συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας ἢ σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως ταύτης. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνέμεινεν εἰς τὰς ἀπόψεις του, τὰς ὁποίας ἐπανέλαβε κατ' οὐσίαν κατὰ τὴν ἀπολογίαν του, εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς προσλήψεώς του, πλὴν ὅμως τὸ γεγονὸς τοῦτο, αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ λαμβανόμενον, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς δημιουργήσαν κατάστασιν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας δὲν ἦτο πλέον ἀνεκτὴ διὰ τὴν Δ.Ε.Η., κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ἡ διατήρησις τῆς συμβάσεως, διότι ὁ ἐφεσίβλητος, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα αὐτοῦ ὡς κατηγορουμένου, εὑρίσκετο πρὸ τοῦ διλήμματος εἴτε νὰ ὁμολογήσῃ τὸν ἀξιόποινον χαρακτῆρα τῆς πράξεώς του, ἀποκηρύσσων ταυτοχρόνως τὰ δημοσίευμά του, εἴτε νὰ ἐμμείνῃ εἰς τὰς διατυπωθείσας καθ' ὑπέρβασιν τῶν διεπουσῶν τὴν ἐλευθερίαν τοῦ τύπου ἐσφαλμένας καὶ ἀξιοποίνους ἐκφράσεις του. Ἐπὶ τούτοις δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῶν προσαχθέντων παρὰ τῆς ἐκκαλούσης καὶ ἐπικληθέντων παρ' αὐτῆς ἐγγράφων, ἡ διοίκησις τῆς Δ.Ε.Η. ἐξέφρασε κατ' ἐπανάληψιν ἐγγράφως τὴν ἱκανοποίησίν της διὰ τὴν ἀναπτυχθεῖσαν ὑπηρεσιακὴν δρᾶσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἰδίᾳ κατὰ τὴν διαφήμισιν τοῦ προκηρυχθέντος ὁμολογιακοῦ δανείου καὶ τὴν προβολὴν τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὰς ἐπισήμους ἐκδηλώσεις της.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω καὶ μὲν ἡ ἐκδηλωθεῖσα ἀξιόποινος συμπεριφορὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἡ ἀναδημοσιευθεῖσα διὰ τοῦ τύπου ἀπολογία του δύνανται προδήλως νὰ δικαιολογήσουν, λόγῳ καὶ τῆς φύσεως τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκτελουμένης ὑπηρεσίας, δυσμενῆ περὶ τῆς καταλληλότητός του κρίσιν κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ σταδίου τῆς δοκιμαστικῆς ὑπηρεσίας του, δὲν δύνανται ὅμως τὰ περιστατικὰ ταῦτα νὰ θεμελιώσουν, ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθεισῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης σκέψεως νομικῶν ἀρχῶν, σπουδαῖον λόγον καταγγελίας τῆς συμβάσεως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ καθορισθέντος χρόνου δοκιμασίας. Ἑπομένως ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀρνηθεῖσα ἀπὸ 2.7.1965 νὰ ἀποδεχθῇ διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατέστη ὑπερήμερος ὡς δανείστρια, κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 350 τοῦ Α.Κ., καὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὑπεχρέωσε ταύτην, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 656 τοῦ Κώδικος τούτου, νὰ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν 14.750 δραχμῶν διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 2.7.1965 μέχρι 2.9.1965, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ βεβαιωθέντος συμβατικοῦ μισθοῦ τοῦ χρόνου τῆς ἀπολύσεως, ἰσουμένου μὲ 7.375 δραχμάς.

ΣΠΟΥΔΑΙΟΣ ΛΟΓΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΩΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ

Παῦσις ὑπερημερίας ἐργοδότου ἀπό καί διά τῆς καταγγελίας

Πρόσθετος παρέμβασις κατ' ἄρθρα 89 καί 231 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἀπαράδεκτος παρέμβασις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἰς δίκην, διεξαγομένην ὑπό τῶν μελῶν αὐτοῦ πρός προστασίαν ἁπλῶς τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος, πλήν περιπτώσεως εἰδικῆς διατάξεως.—Διακοπή ἔργου ἕνεκα ἀπροόπτου καί μή δυναμένης νά προβλεφθῇ μεταβολῆς τοῦ κόστους τῆς ἐργασίας.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου λόγῳ μεταβολῆς τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι διά σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια σπουδαίου λόγου.—Λύσις τῆς συμβάσεως ἀπό καί διά τῆς καταγγελίας καί Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρός καταβολήν μισθοῦ.

Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περί τήν ἀποδοχήν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ὑπερημερία δανειστοῦ κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. καί κατά τοῦτο καθιεροῦται ἡ ἀντικειμενική ἐπέλευσις τῆς ὑπερημερίας, τοῦτο δηλονότι καί ἂν δέν ὑπάρχῃ πταῖσμα τοῦ ὑπερημέρου (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Α' § 33, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 349, ἀριθ. 12, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, 398 ἑπ., Α.Π. 416)1962, εἰσηγητής *Ε. Καζαμπάκας*, ΕΕΔ 21, 848, Α.Π. 572)1963, εἰσηγητής *Ε. Χανδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 15).

Ἐξ ἄλλου ὅμως, ἵνα ὑποχρεωθῇ ὁ ἐργοδότης, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., εἰς καταβολήν τοῦ μισθοῦ, ἐν ὑπερημερίᾳ του, πρέπει ἡ μή ἀποδοχή τῶν ὑπηρεσιῶν νά μή ὀφείλεται εἰς περιστατικόν ἀνωτέρας βίας. (Ἴδετε καί Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 234)1966, Πρωτοδίκης *Δ. Στοϊλίδης*, ΕΕΔ 25, 543, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί παραπομπαί).

Ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως εἶναι ὁμοία τῆς ἀνωτέρω Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, ἀλλ' ἐδῶ ὁ ἐργοδότης εἶχε καταγγείλει τήν σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου διά σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., τό ὁποῖον ἐφαρμόζεται ἤδη μόνον ἐπί συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου (Α.Π. 574)1961, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 20, 1503), ἐκρίθη δέ ὑπό τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, ὅτι ὑπῆρχε πράγματι ἐν προκειμένῳ σπουδαῖος λόγος κατά τήν νομικήν ἔννοιαν τοῦ ὅρου (Α.Π. 777) 1964, εἰσηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24 150, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί παραπομπαί), ὑπάρχοντος τοιούτου ὅταν, θεωρουμένων πασῶν τῶν λογικῶς ληπτέων ὑπ' ὄψιν πραγματικῶν συνθηκῶν τῆς περιπτώσεως, δέν δύναται, κατά τήν καλήν πίστιν, νά ἀπαιτηθῇ ἀπό τόν ἐργοδότην, ὅπως διατηρήσῃ περαιτέρω τόν μισθωτόν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ του (Α.Π. 777)1964, ἔνθ' ἀνωτ.). (Ἴδετε καί λοιπάς παραπομπάς εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 150 καί τήν ἀμέσως ἀνωτέρω σελ. 670 Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1190)1966).

Διά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου δέν ἀπαιτεῖται ἔγγραφος τύπος (Α.Π. 70)1960, εἰσηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 321, *Ι. Καποδίστριας*, Μίσθωσις ἐργασίας ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 74), ὁ ὁποῖος ἀπαιτεῖται μόνον ἐπί συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (ἄρθρον 5 § 8 νόμου 3198)1955).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1642)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Β. Καϋσουλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τόγκας, Β. Μαυρίδης, Τ. Ἀντωνᾶς

Κατά τά ἄρθρα 89 καί 231 Πολ. Δικονομίας ἡ πρόσθετος παρέμβασις συγχωρεῖται εἰς πάντα τρίτον, ὅστις ἤθελεν ἔχει ἴδιον ἔννομον συμφέρον ὡς πρός τήν ἔκβασιν τῆς ἐκκρεμοῦς δίκης, τοῦτέστιν εἴτε διότι ἐνέχεται καί αὐτός εἰς τήν περί ἧς αὕτη νομικήν σχέσιν, εἴτε διότι ἔχει ἑτέραν τοιαύτην, εἰς ἣν ἐπιδρᾷ διά τῆς ἐκβάσεώς της ἡ δίκη. Μετά ταῦτα ἡ ἀσκηθεῖσα ἐν προκειμένῳ πρόσθετος ὑπέρ τῆς ἐναγομένης παρέμβασις ὑπό τοῦ ὑπό τόν τίτλον «Πανελλήνιος Ἕνωσις Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων», ἀναγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, προβάλλοντος ὡς συμφέρον αὐτοῦ πρός τοιαύτην παρέμβασιν ὅτι «ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις ὡς πρός τό αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περί πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων ὑπερημερίας τῆς χρονικῆς περιόδου διακοπῆς τῶν ἔργων θά ἔχῃ γενικώτερον χαρακτῆρα καί ἐπίπτωσιν ἐφ' ὅλων τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, λόγῳ τῆς κατά τήν περίοδον ταύτην γενικῆς διακοπῆς τῶν δημοσίων ἔργων», δέν πληροῖ τούς ὅρους τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας ὑπό τήν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν, ἐφ-

ἐξ ἄλλου, οὐδὲ ἐπί τινος εἰδικῆς διατάξεως καὶ δὴ ἐπὶ τῆς τοιαύτης τῶν ἄρθρων 19 καὶ 22 τοῦ νόμου 281)1914 περὶ σωματείων ἡ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3239)1955 δύναται νὰ στηριχθῇ δικαίωμα τοῦ ὡς ἄνω σωματείου πρὸς παρέμβασιν εἰς τὴν προκειμένην δίκην, ἀφοῦ ἐξ αὐτῶν οὐδαμῶς συνάγεται δικαίωμα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρὸς παρέμβασιν εἰς πᾶσαν δίκην, διεξαγομένην ὑπὸ ἢ κατὰ μελῶν αὐτοῦ καὶ ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των, πρὸς προστασίαν ἁπλῶς τοῦ συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος, χωρὶς τοῦτέστιν ἐκ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης νὰ ἀπειλῆται ἰδία τοῦ σωματείου βλάβη, ἤτοι ἐπηρεασμὸς ἰδίας αὐτοῦ νομικῆς σχέσεως (Α.Π.270)1961, Α.Π. 367)1957). Ὅθεν τούτοις δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν πρόσθετος παρέμβασις τοῦ προαναφερομένου σωματείου ὡς ἀπαράδεκτος.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ διακοπὴ τοῦ ἔργου, εἰς ὃ ἀπησχολεῖτο ὁ ἐνάγων, ἐγίνετο ἕνεκα τῆς ἀπροόπτου καὶ μὴ δυναμένης νὰ προβλεφθῇ παρὰ παντὸς καταβάλλοντος ἐξιδιασμένην ἐπιμέλειαν ἐργολάβου μεταβολῆς τοῦ κόστους τῆς ἐργασίας καὶ συγκεκριμένως τοῦ ὕψους τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας ἡ περαιτέρω συνέχισις τῆς λειτουργίας τῆς τεχνικῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης ἠπείλει τελείαν οἰκονομικὴν καταστροφὴν αὐτῆς, δοθέντος ὅτι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην τὸ Δημόσιον δὲν ὑπεχρεοῦτο εἰς ἀναθεώρησιν τῶν τιμῶν τῶν ἔργων, ἔστω καὶ ἂν ἀνετράπησαν ἀπροβλέπτως τελείως αἱ τιμαὶ τῶν ὑλικῶν καὶ τὸ ὕψος ἡμερομισθίων, ἅτινα ἴσχυον κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἡ ἐναγομένη ἀνέλαβε τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τούτου. Ἡ κρίσις αὕτη ἐνισχύεται α) ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ Πολιτεία, ἀναγνωρίζουσα τὴν τοιαύτην κατάστασιν, εἰς ἣν εὑρέθησαν αἱ τεχνικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἠναγκάσθη νὰ ἀναγνωρίσῃ νομοθετικῶς τὸ δικαίωμα αὐτῶν διὰ τὰς ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς ἐκτελουμένας ἐργασίας πρὸς ἀναθεώρησιν τῆς συμβατικῆς ὀξίας τῶν ἐργασιῶν τούτων (ὅρα ἄρθρον 1 νόμου 4489)1965, Φ.Ε.Κ. Α' 243)30.12.1965) καὶ β) ἐκ τοῦ προκύψαντος γεγονότος ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀπὸ τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς ἐπανήρχατο τὰς διακοπείσας ἐργασίας της, ἐπαναπροσλαβοῦσα τοὺς ἐκ τῆς προαναφερομένης αἰτίας ἀπολυθέντος καὶ τὰς ἐργασίας των προσφέροντας αὐτῇ καὶ πάλιν ἐργατοτεχνίτας. Ὡς πρὸς τὸν ἐνάγοντα προέκυψεν ὅμως, ὅτι δὲν ἐνεφανίσθη ἐκ νέου τῇ ἀντιδίκῳ του πρὸς ἐργασίαν, καίτοι ἐπληροφορήθη, ὅτι ἐπανῆρχισαν οἱ ἐργασίαι πρὸς ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου, εἰς ὃ εἰργάζετο, καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐπαναπροσελάμβανεν ἅπαντας τοὺς ἀπολυθέντας ἐργατοτεχνίτας της. Ἐβεβαιώθη, ὅτι μέχρι σήμερον δὲν ἐπερατώθη τὸ ἔργον, δι' ὃ εἶχε προσληφθῇ ὁ ἐνάγων.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν προεκτεθέντων ἡ πρόωρος καταγγελία παρὰ τῆς ἐναγομένης τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας ὀφείλεται εἰς μεταβολὴν τῶν περιουσιακῶν σχέσεων αὐτῆς, τουτέστιν εἰς αἰτίαν ἐμπίπτουσαν εἰς τὸν ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 672, 674, Α.Κ. σπουδαῖον λόγον, καθ' ὅσον τὰ προεκτεθέντα περιστατικά, θεωρούμενα ἀντικειμενικῶς κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, καθιστῶσι μὴ ἀνεκτὴν διὰ τὴν ἐναγομένην τὴν διατήρησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Καποδίστριας, Ἑρμ.Α.Κ. ἄρθρον 672, ἀριθ. 3, 17, 45-46, Α.Π. 777)1964, Α.Π. 693)1963). Μετὰ ταῦτα ἀπὸ καὶ διὰ τῆς καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἐπῆλθεν ἡ λύσις αὐτῆς καὶ συνεπῶς ἡ ἐναγομένη δὲν ὑπεχρεοῦτο μετὰ τὴν 24.11.1965 εἰς ἀποδοχὴν τῶν ἐργασιῶν τοῦ ἀντιδίκου της, μὴ ὀφείλουσα τὰς ζητουμένας ἀποδοχὰς ὑπερημερίας. Εἰρήσθω, ὅτι δὲν ἄγει εἰς ἄλλοίαν κρίσιν τὸ βεβαιωθὲν γεγονὸς ὅτι οἱ νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης καθ' ὃν χρόνον (2.10.1965) προσέλαβον τὸν ἐνάγοντα, ἵνα ἐργασθῇ εἰς τὰ ἔργα τῆς ἀνεγέρσεως τοῦ νέου κτιρίου τοῦ Γενικοῦ Κρατικοῦ Νοσοκομείου, ἐξ οὗ ἀπελύθη ἀργότερον, ἐπεὶ, καταβάλλοντες τὴν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν, νὰ προβλέψωσι τὴν ἀδυναμίαν τῆς περὶ ἧς ὁ λόγος ἐργοδότιδος πρὸς περαιτέρω συνέχισιν τοῦ ἔργου τούτου καὶ νὰ μὴ συνάψωσι μετ' αὐτοῦ σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, λήγοντος ἐκ τῶν πραγμάτων μετὰ παρέλευσιν μεγάλου χρονικοῦ διαστήματος, ἁπλῶς καὶ μόνον διότι ἤλπιζον, ὅτι τὸ Δημόσιον θὰ ἀνεγνώριζε τὸ δικαίωμά των πρὸς ἀναθεώρησιν τῶν τιμῶν τῶν ἔργων μὲ ἐπακολουθοῦσαν συνέπειαν τὴν δυνατότητα συνεχίσεως ἄνευ διακοπῆς παρὰ τῆς ἐναγομένης τῶν ὑπ' αὐτῆς ἐκτελουμένων ἔργων. Τὰ γεγονότα ταῦτα, συνεκτιμώμενα δεόντως, θὰ ἠδύναντο ἐνδεχομένως νὰ θεμελιώσουν ὑποχρέωσιν τῆς ἐναγομένης κατ' ἄρθρον 674 Α.Κ. πρὸς εὔλογον ἀποζημίωσιν τοῦ ἐνάγοντος, τοιοῦτον ὅμως αἴτημα οὐδόλως περιέχει ἡ ἀγωγή.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Έλεγχος κρίσεως ὑπὸ τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων

Οριστική ἀπόλυσις ὑπαλλήλου Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ὡς πειθαρχική ποινή.—Ὁρισμοί διατάξεων Ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης.—Συλλογικά ὄργανα τά Πειθαρχικά Συμβούλια αὐτῆς.—Ἀνέλεγκτος ὑπό τῶν τακτικῶν Δικαστηρίων ἡ οὐσιαστική κρίσις τούτων, ὑπαγομένου εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῶν Δικαστηρίων μόνον τοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, εἰς τόν ὁποῖον περιλαμβάνεται καί ὁ ἔλεγχος τῶν νομίμων ὁρίων τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας αὐτῶν, ἐν ἀναφορᾷ πρός τήν ἐξενεχθεῖσαν οὐσιαστικήν κρίσιν των, ὡς καί ἐάν αὕτη εἶναι σύμφωνος ἢ ἀντίκειται εἰς τήν δημοσίας τάξεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Περίπτωσις ἀντιθέσεως εἰς τό ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἀκυρότης αὐτῶ τῆς ἀπολύσεως ὡς πειθαρχικῆς ποινῆς καί ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ὁ Ὀργανισμός τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, κυρωθείς διά τοῦ ἀ.ν. 2584)1940, ἐπέχει ἰσχύν νόμου (Α.Π. 662)1961, Ὀλομέλειας, εἰσηγητής *Ε. Καζαμπάκας*, ΕΕΔ 21, 156) καί ἑπομένως, κατά τό κρατοῦν ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων (πρός τό ὁποῖα συμφωνεῖ καί ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν), ὁ ἔλεγχος ὑπό τῶν τακτικῶν δικαστηρίων τῶν ἐπιβαλλομένων ὑπό τῶν κατά τόν Ὀργανισμόν ἁρμοδίων ὀργάνων πειθαρχικῶν ποινῶν δέν ἐκτείνεται καί κατ' οὐσίαν, εἰμή ἀπό τῆς ἀπόψεως ἂν ἐτηρήθησαν οἱ διαγραφόμενοι διά τήν νόμιμον ἐπιβολήν αὐτῶν ὅροι τοῦ νόμου (ἴδετε παραπομπάς εἰς νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καί θεωρίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1130) ἢ ἂν ὑπάρχῃ παραβίασις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Διάφορον εἶναι τό ζήτημα ἐπί πειθαρχικῆς ποινῆς κατά Κανονισμόν, ὁ ὁποῖος δέν ἐπέχει ἰσχύν νόμου, ἀλλ' ἔχει ἰσχύν συμβάσεως, ὁπότε ἐλέγχεται ὑπό τῶν δικαστηρίων καί κατ' οὐσίαν ἡ κρίσις περί τῆς ποινῆς. (Ἴδετε Α.Π. 633)1964, εἰσηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 23, 978 καί τάς εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας παραπομπάς εἰς θεωρίαν καί νομολογίαν).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1083)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελάς*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γρ. Φίλιος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κωνσταντόπουλος, Ν. Σωριόπουλος

Διά τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου της προκύπτει, ἡ ἐνάγουσα, ἤδη ἐκκαλοῦσα, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι ἡ ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της ἐν τῷ πρακτορείῳ Λιδωρικίου, ἐν τῷ ὁποίῳ ὑπηρέτει αὕτη δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς μόνιμος δακτυλογράφος κατά τήν 21.7.1962 ἀπόλυσίν της κατόπιν τῆς ἐπιβολῆς αὐτῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)5.9.1961 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, ἐπικυρωθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 1.27 - 6.19.1962 τοιαύτης τοῦ Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου ταύτης, τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι ἀπό 21.6.1961 ἀπέχειν αὐθαιρέτως τῆς ὑπηρεσίας, τυγχάνει ἄκυρος διά τούς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους λόγους, ἠτήσατο, ὅπως, ἀναγνωριζομένης τῆς ἀκυρότητος τῆς κατά τά ἄνω ἀπολύσεώς της, ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τήν πληρωμήν αὐτῇ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀπό 21.6.1961 μέχρις 20.10.1962 χρόνου. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς προσαγομένης ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προκύπτει, δεξαμένη ἐγκύρου τήν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἐναγομένης Τραπέζης ἀπόλυσιν τῆς ἐναγούσης, ἀπέρριψε τήν ἐνδικον ἀγωγήν αὐτῆς. Κατά τῆς τοιαύτης κρίσεως παραπονεῖται νῦν ἡ ἐνάγουσα διά τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεώς της ἐπί τοῖς ἐν αὐτῇ λόγοις.

Κατά τό ἄρθρον 58 § 2 τοῦ κυρωθέντος ὑπό τοῦ ἀ.ν. 2584)1940, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ὀργανισμοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου Ἀγροτικῆς Τραπέζης οἱ τυχόντες κατά τήν προηγουμένην παράγραφον ἀδείας (ἀναρρωτικῆς) καί κωλυόμενοι μετά τήν λῆξιν αὐτῆς λόγῳ παρατάσεως τῆς ἀσθενείας νά ἀνασκήσωσι τά ὑπηρεσιακά των καθήκοντα παραπέμπονται εἰς τό Ὑπηρεσιακόν Συμβούλιον, προκειμένου δέ περί διευθυντῶν εἰς τά Διοικητικόν Συμβούλιον, τά ὁποῖα μετά τήν ἰατρικήν ἐξέτασιν τοῦ ἀσθενοῦντος ἀπό ἕνα καθηγητήν τῆς Ἰατρικῆς Σχολῆς ἢ διευθυντήν κλινικῆς καί δύο ἰατρούς τῆς Τραπέζης, ὁριζομένων ἀπάντων ἑκάστοτε ὑπό τῆς διοικήσεως, ἀποφαίνονται εἴτε περί τῆς πλήρους ἀνικανότητος τοῦ πάσχοντος πρός περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῶν ὑπηρεσιακῶν του καθηκόντων, εἴτε περί τῆς ἀνάγκης περαιτέρω αὐτοῦ νοσηλείας πρός ἀποθεραπείαν. Ἐξ ἄλλου, κατά μέν τό ἄρθρον 47 § 3, ἐδάφιον δ' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ, οἱ ὁριστικῶς διορισθέντες ὑπάλληλοι ἀπολύονται συνεπείᾳ πειθαρχικῆς ἀποφάσεως, συνεπαγομένης ὁριστικήν ἀπό τῆς ὑπηρεσίας ἀπόλυσιν, κατά δέ τό ἄρθρον 67 αὐτοῦ πειθαρχικόν ἀδίκημα εἶναι καί ἡ ὑπέρβασις ἀδείας, ὡς καί οἱαδήποτε παράβασις τῶν γενικῶν ἢ εἰδικῶν καθηκόντων τοῦ ὑπαλλήλου. Τέλος κατά μέν τήν παράγρα-

φαν 2 τοῦ ἄρθρου 69 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἀνωτέρω ὀργανισμοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου δικαιοδοσίαν διὰ τὴν ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν ἔχουν α) οἱ διευθυνταὶ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας, οἱ διευθυνταὶ τῶν περιφερειακῶν καταστημάτων ἢ οἱ ἀναπληρωταὶ αὐτῶν, β) ὁ Διοικητὴς καὶ γ) τὰ Πειθαρχικὰ Συμβούλια τῆς Τραπέζης (ἅτινα ἐπιβάλλουσι τὰς λοιπὰς πλὴν τῆς ἐπιπλήξεως καὶ τοῦ προστίμου μέχρι τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνὸς ποινάς, ἐν αἷς καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις), κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 17 καὶ αἱ τελεσίδικοι ἀποφάσεις τῶν Συμβουλίων ἐκτελοῦνται ὑποχρεωτικῶς ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, μὴ ἐπιτρεπομένου ἄλλου ἐνδίκου μέσου.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν τελευταίων τούτων διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ Πειθαρχικὰ Συμβούλια τῆς ἐφεσιβλήτου ἀποτελοῦν συλλογικὰ ὄργανα ἐκ τοῦ νόμου πρὸς λύσιν διαφορᾶς, ἀναφερομένης εἰς τὴν ὡς παράπτωμα χαρακτηριζομένην ἀντισυμβατικὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὑπαλλήλου, καὶ ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις τούτων εἶναι ἀνέλεγκτος ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ὁποίων ὑπάγεται μόνον ὁ ἔλεγχος τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν (βλ. Α.Π. 487)1959, ΝοΒ 8, 191 καὶ Α.Π. 419)1962, ΕΕΔ 21, 857) ἐν ᾧ περιλαμβάνεται καὶ ὁ τοιοῦτος τῶν νομίμων ὁρίων τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας αὐτῶν, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν οὐσιαστικὴν κρίσιν των (βλ. Στασινοπούλου, Δίκ. Διοικ. Πράξεων § 45, σελ. 357, καὶ Ἀστικὴ Εὐθύνη τοῦ Κράτους, σελ. 263 ἐπόμ., καὶ Α.Π. 446)1957, ΝοΒ 6, 99, ὡς καὶ περὶ τοῦ ἂν ἡ κατὰ τὰς διεπούσας αὐτὰ λοιπὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος ὀργανισμοῦ ἐξενεχθεῖσα οὐσιαστικὴ κρίσις των εἶναι σύμφωνος ἢ ἀντίκειται εἰς τὴν δημοσίας τάξεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. (βλ. Α.Π. 487)1959).

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ἡ ἐκκαλοῦσα, μετασχοῦσα ἐπιτυχῶς εἰς τὸν κατὰ τὸ ἔτος 1956 προκηρυχθέντα τοπικὸν ἐν Λιδωρικίῳ διαγωνισμὸν προσλήψεως δακτυλογράφων, διωρίσθη τὴν 16.7.1956 ὡς δακτυλογράφος Δ' παρὰ τῷ ἐν Λιδωρικίῳ πρακτορείῳ τῆς ἐφεσιβλήτου. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ χρόνου δοκιμασίας της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 131)22)8.3.1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ αὐτῆς Συμβουλίου ἐμονιμοποιήθη, προαχθεῖσα ἅμα εἰς τὸν βαθμὸν τῆς δακτυλογράφου Γ' τάξεως ἀπὸ 1.5.1960. Ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου τὴν 10.6.1961 ἐνεκρίθη ἡ χορήγησις εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν δεκαπενθημέρου ἀναρρωτικῆς ἀδείας, ἀρχομένης ἀπὸ 6.6.1961 καὶ ληγούσης τὴν 20.6.1961 πρὸς συνέχισιν τῆς θεραπείας της ἐκ τῆς ἐξ ἧς ἔπασχεν αὐτὴ ἀτύπου μορφῆς μυοτονοπλαστικῆς (νόσος Thomsen), ἕνεκα τῆς ὁποίας ἐνοσηλεύθη εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις Νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ ἀπὸ 27.5.-5.6.1961 καὶ ἔτυχε διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33317)2.5.1961 διαταγῆς τῆς διοικήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου ἑτέρας 30ημέρου ἀναρρωτικῆς ἀδείας. Τὴν 19.6.1961, ἤτοι τὴν προτεραίαν τῆς λήξεως τῆς 15ημέρου ἀναρρωτικῆς ὡς ἄνω ἀδείας της, αὕτη ὑπέβαλε πρὸς τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐφεσιβλήτου τὴν ὑπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίαν αἴτησιν, αἰτουμένη τὴν χορήγησιν αὐτῇ νέας ἀναρρωτικῆς ἀδείας πρὸς συνέχισιν τῆς θεραπείας της ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἀσθενείας της καὶ παρακολούθησιν τῆς πορείας τῆς τελευταίας παρὰ τῶν ἐν Ἀθήναις θεραπόντων ἰατρῶν της. Ἐπὶ τῇ ἄνω αἰτήσει της ἡ διοίκησις τῆς ἐφεσιβλήτου παρέπεμψεν αὐτὴν εἰς Ἐπιτροπὴν ἐκ τεσσάρων ἰατρῶν, ἥτις, ἀντὶ ἄλλης γνωματεύσεως, συνέστησε τὴν ἐπὶ ἑξόμηνον ἀπόσπασίν της εἰς ἐπιστημονικὸν κέντρον, ἵνα ὑποβληθῇ εἰς κατάλληλον νευροψυχικὴν θεραπείαν. Κατόπιν τῆς γνωματεύσεως ταύτης τῆς ἐξ ἰατρῶν Ἐπιτροπῆς ἡ διοίκησις τῆς ἐφεσιβλήτου, ὄντι νὰ παραπέμψῃ αὐτὴν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 58 § 2 τοῦ ὀργανισμοῦ της ἐπιβαλλομένην αὐτῇ ὑποχρέωσιν εἰς τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον, προκειμένου νὰ ἀποφανθῇ τοῦτο εἴτε περὶ τῆς πλήρους ἀνικανότητός της πρὸς περαιτέρω ἐκτέλεσιν τῶν ὑπηρεσιακῶν της καθηκόντων, εἴτε περὶ τῆς ἀνάγκης περαιτέρω αὐτῆς νοσηλείας πρὸς ἀποθεραπείαν, παρέπεμψε ταύτην εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, καίτοι ἐλήξε τὴν 20.6.1961 ἡ χορηγηθεῖσα αὐτῇ δεκαπενθήμερος ἀναρρωτικὴ ὡς ἄνω ἄδεια καὶ δὲν ἔτυχε παρατάσεως ταύτης, δὲν ἐπανῆλθεν εἰς τὴν παρὰ τῷ πρακτορείῳ Λιδωρικίου θέσιν της, ἀπουσιάζουσα οὕτω αὐθαιρέτως καὶ ἀδικαιολογήτως καὶ μὴ προσφέρουσα ἐργασίαν ἀπὸ 21.6.1961, διατάξασα ἅμα τὴν διακοπὴν τῆς μισθοδοσίας της ἀπὸ τῆς τελευταίας ταύτης χρονολογίας. Ἐν συνεχείᾳ τὸ Πρωτοβάθμιον Πειθαρχικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4)5 9.1961 ἀποφάσεώς του, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1)27.6.1962 ἀποφάσεως τοῦ μετ' ἔφεσιν ταύτης (ἐκκαλούσης) ἐπιληφθέντος τῆς ὑποθέσεως Δευτεροβαθμίου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἐκήρυξεν αὐτὴν ἔνοχον, ἐπὶ τῷ ὅτι ἐγκατέλειψεν αὐτὴ αὐθαιρέτως καὶ ἀδικαιολογήτως τὴν ἐν τῷ πρακτορείῳ Λιδωρικίου θέσιν της, μὴ προσελθοῦσα, ὡς ὤφειλεν, ἐπὶ τῇ λήξει τῆς κατὰ τὴν 20.6.1961 χορηγηθείσης αὐτῇ δεκαπενθημέρου ἀναρρωτικῆς ἀδείας καὶ ἐπέβαλεν αὐτῇ τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἡ διοίκησις τῆς ἐφεσιβλήτου ἀπέλυσε αὐτὴν τὴν 21.7.1962. Τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῆς ἐφεσιβλήτου, ἐν ὄψει τοῦ ἐκ τοῦ τεθέντος ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ φακέλλου προκύπτοντος γεγονότος ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐκωλύετο μετὰ τὴν κατὰ τὴν 20.6.1961 λῆξιν τῆς χορηγηθείσης αὐτῇ δεκαπενθημέρου ἀναρρωτικῆς ἀδείας νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ὑπηρεσιακά της καθήκοντα λόγῳ παρατάσεως τῆς ἀσθενείας της, διαπιστωθείσης ὑπὸ τῆς εἰς ἣν παρεπέμφθη αὐτὴ Ἰατρικῆς ὡς ἄνω Ἐπιτροπῆς, ἥτις καὶ ἐγνωμοδότησεν ὑπὲρ τῆς ἀνάγκης ὑποβολῆς αὐτῆς εἰς κατάλληλον νευροψυχικὴν θεραπείαν, κατὰ κακὴν χρῆσιν τῆς διακριτικῆς αὐτοῦ ἐξουσίας ἔκρινεν ἀφ' ἑνός, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐξετέλεσε τὸ πειθαρχικὸν ἀδίκημα τῆς ὑπερβάσεως ἀδείας καὶ παραβάσεως τῶν γενικῶν ἢ εἰδικῶν καθηκόντων αὐτῆς ὡς ὑπαλλήλου, ἀπουσίας της δηλονότι ἐκ τῆς ὑπηρεσίας της, καὶ ἐπέβαλεν αὐτῇ, ἀφ' ἑτέρου, τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ταυτέστι ποινὴν ἀποκλειομένην ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, δεδομένου μάλιστα, ὅτι ἡ διοίκησις τῆς ἐφεσιβλήτου παρέ-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΜΕ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΝ ΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Άπόδειξις προϋπηρεσίας καί προθεσμία ύποβολής πιστοποιητικών

Ίσχυρισμός έργοδότου περί ιδιότητος μισθωτού ώς άνωτάτου ύπαλλήλου, μή ύπαγομένου αύτω είς περιορισμούς χρονικών όρίων έργασίας.—Άπόδειξις προϋπηρεσίας ύπαλλήλου δι' έφαρμογήν διαιτητικής άποφάσεως περί ώρων έργασίας καί όμοιθής προσωπικού γραφείων έπιχειρήσεων.—Περίπτωσις άδυναμίας προσαγωγής πιστοποιητικών.—Ίσχυρισμός έργοδότου περί καταχρηστικής άσκήσεως δικαιώματος μισθωτού μετά πάροδον μακρού χρόνου.—Ένστασις συμψηφισμού άπαιτήσεως έξ άχρεωστήτου καταβολής άποδοχών δι' έργασίαν κατά Κυριακάς άνωτέρων των νομίμων πρός άπαίτησιν έξ ύπερωριών.—Ίσχυρισμός έργοδότου ότι δέν αώζεται ό άδικαιολόγητος πλουτισμός έκ παρανόμου ύπερωριακής έργασίας καί άρθρον 907 Α.Κ.

Κατά βασικόν όρον τής ύπ' άριθ. 2)1959 διαιτητικής άποφάσεως περί ώρων όμοιθής καί έργασίας τού προσωπικού Γραφείων έπιχειρήσεων (ΕΕΔ 18, 343), ό όποίος έπαναλαμβάνεται καί είς τάς μετέπειτα έκδοθείσας τού αύτού περιεχομένου διαιτητικάς άποφάσεις (τελευταία ή ύπ' άριθ. 43)1965 διαιτητική άπόφασις, παράγραφος δ, ΕΕΔ 25, 194) καθορίζεται είδικώς ή άπόδειξις προϋπηρεσίας παρ' άλλω έργοδότη, τόσον τών ύπηρετούντων κατά τήν έναρξιν τής ισχύος αύτών, όσον καί τών νεοπροσλαμβανομένων.

Αύτη (προϋπηρεσία) άποδεικνύεται καί δι' ύποβολής σχετικών πιστοποιητικών τού προηγουμένου έργοδότου έντός τριμήνου προθεσμίας τών νεοπροσλαμβανομένων άπό τής προσλήψεως καί τών ύπηρετούντων άπό τής δημοσιεύσεως τής άποφάσεως. (Ίδετε σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 24, 434).

Είναι φανερόν, ότι πρόκειται περί άποσβεστικής (ή άποκλειστικής) προθεσμίας, χρόνου δηλαδή διαρκείας τού δικαιώματος, τό όποίον, άν δέν άσκηθή έντός αύτού άποσβέννυται (Γ. Μπαλής, Γεν. Άρχαί, § 154, Κ. Σημαντήρας, Άποσβεστικαί προθεσμίαι, σελ. 314 έπ., Ίδετε καί σημειώσεις μας είς τό Έργατικόν Δίκαιον, ΕΕΔ 21, 52).

Μόνον είς περίπτωσιν άνωτέρας βίας κατ' άρθρον 355 Α.Κ.) είναι δυνατή ή άναστολή τής προθεσμίας. (Ίδετε περί τούτου σημειώσεις μας, έν ΕΕΔ 21, 52, ένθα νομολογία τού Άρείου Πάγου καί περί τής έννοίας τού περιστατικού άνωτέρας βίας).

Μετά ταύτα, καί ύπό τήν έκδοχήν τής άποφάσεως τού Πρωτοδικείου ότι ήδύνατο νά βεβαιωθή δικαστικώς ή προϋπηρεσία τού μισθωτού δια τόν έν αύτη λόγον, τό ζήτημα ήτο, άν ή άπόδειξις αύτης έγένετο έντός τής τριμήνου άποσβεστικής προθεσμίας, τήν όποίαν όρίζει ή διαιτητική άπόφασις, άφού άλλως παρήλθεν ό χρόνος ζωής τού δικαιώματος.

Ή θέσπισις άποσβεστικής προθεσμίας έχει ώς δικαιολογητικόν λόγον νά μή έπιβαρύνηται ό έργοδότης διά καταβολής ήυξημένου, βάσει προϋπηρεσίας, μισθού άναδρομικώς άπό πολλού χρόνου, διά τούτο δέ, κατά τά νομολογηθέντα, καί όταν δέν τίθεται προθεσμία ύποβολής τού πιστοποιητικού ό έργοδότης ύποχρεούται είς πληρωμήν τού ηύξημένου μισθού όχι άναδρομικώς, άπό τής ισχύος τής συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή διαιτητι-

---

λειψε νά παραπέμψη αύτην είς τό Ύπηρεσιακόν Συμβούλιον, ίνα τούτο άποφανθή κατόπιν τού ιατρικώς διαπιστωθέντος κωλύματος αύτης νά έξασκήση τά ύπηρεσιακά της καθήκοντα, είτε περί τής πλήρους άνικανότητός της πρός περαιτέρω έκτέλεσιν τών καθηκόντων της, είτε περί τής άνάγκης περαιτέρω αύτης νοσηλείας της πρός άποθεραπείαν της. Έκ τού λόγου δέ τούτου ή ώς άνω άπόφασις αύτών καί ή είς έκτέλεσιν τούτων χωρήσασα άπόλυσίς της τυγχάνει άκυρος. Άλλως ή ύπό τών Πειθαρχικών Συμβουλίων τής έφεσιβλήτου έξενεχθείσα ούσιαστική ώς άνω κρίσις, έν όψει τών άνωτέρω πραγματικών περιστατικών, καί δή τού ότι προήλθεν είς ταύτην, καίτοι έκ τών τεθέντων ένώπιόν του στοιχείων προέκυπτεν, ότι ή διοίκησις τής έναγομένης είσήγε τήν έκκαλουσαν πρός έπιβολήν τής ποινής τής άπολύσεως δι' αύθαίρετον άπουσίαν, παρά τήν ύπαρξιν τής είρημένης γνωματεύσεως τής ιατρικής Έπιτροπής, ύπερβαίνει προφανώς τά όρια τά έπιβαλλόμενα έκ τής καλής πίστεως καί τού κοινωνικού καί οίκονομικού σκοπού τού δικαιώματος αύτών πρός έπιβολήν πειθαρχικής ποινής καί ώς τοιαύτη άντίκειται είς τήν δημοσίας τάξεως διάταξιν τού άρθρου 281 Α.Κ. Τούτου δέ ένεκεν αί άνωτέρω άποφάσεις αύτών καί ή είς έκτέλεσιν αύτών χωρήσασα άπόλυσις τής έκκαλούσης τυγχάνουσιν άκυροι. Όθεν ή έκκαλουμένη άπόφασις, δεχθείσα τό έναντίον, έσφαλε καί δέον, κατά τούς σχετικούς βασίμους λόγους τής έφέσεως, νά μεταρρυθμισθή, έπί τῷ τέλει δπως, διακρατουμένης παρά τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ τής ύποθέσεως, γίνη δεκτή ώς βάσιμος καί κατ' ούσίαν ή έφ' ής αύτη ύπό κρίσιν άγωγή, άναγνωριζομένης άκύρου τής κατά τήν 21.7.1962 γενομένης άπολύσεως τής έκκαλούσης καί καταδικαζομένης τής έφεσιβλήτου, συμφώνως τῷ άρθρῳ 656 Α.Κ., είς τήν πληρωμήν τῇ τελευταίᾳ τών άποδοχών της τού χρόνου άπό 21.6.1961 μέχρις 20.10.1962, καθ' ὃν ή έφεσίβλητος έτέλει έν ύπερημερίᾳ περί τήν άποδοχήν τών ύπηρεσιών ταύτης (έκκαλούσης), έκ δραχμών 28.980 έν συνόλῳ μετά τών δώρων Χριστουγέννων 1961 καί Πάσχα 1962.

κῆς ἀποφάσεως, ἀλλ' ἀφ' ἧς γνωστοποιηθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ προϋπηρεσία. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 434).

Ὡς πρὸς τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ μισθοῦ μετὰ πάροδον χρόνου ἴδετε καὶ Α.Π. 72)1966 (εἰσηγητὴς *Κ. Χουρδάκης*: ΕΕΔ 25, 479).

Πρωτοδικείου Πρεβέζης 34)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος καὶ εἰσηγητὴς ὁ κ. *Ι. Ἔσπης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασώνης, Μ. Λάππας, Χ. Πεπόνης

Ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινε νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν ὡς δικόγραφον, ἐνῷ ἔδει νὰ ἀπορρίψῃ ταύτην ὡς ἀόριστον, διότι δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς ποῖον ποσὸν ὁ ἀντίδικος ἀξιοῖ δι' ἕκαστον κεφάλαιον τῆς ἀγωγῆς, κρίνεται ἀβάσιμον καὶ ὡς τοιοῦτον ἀπορριπτέον, διότι ἀναλυτικῶς δι' ἕκαστον κεφάλαιον ἐκτίθεται ἐν αὐτῇ τί κατὰ νόμον ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων καὶ τί ἐναντι τῶν δικαιουμένων κατέβαλε τὸ ἐκκαλοῦν εἰς αὐτό, αἰτεῖται δὲ ὁ ἐφεσίβλητος τὴν καταψήφισιν τοῦ ὑπολοίπου ἐκ τοῦ συνόλου, λογιστικῶς προκύπτοντος ποῖον τὸ ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον ἐξ ἑκάστου κονδυλίου, καὶ συνεπῶς οὐδεμία ἀοριστία καταλείπεται.

Ὁ δεύτερος λόγος ἐφέσεως ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινεν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ὑπήγετο εἰς τὸ ὡράριον ἐργασίας, τὸ καθιερωθὲν διὰ τὰ προσωπικὰ αὐτοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ ἐπεδίκασεν ἀποζημίωσιν (πλουτισμὸν) δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἐνῷ ἡ τοιαύτη ὑπερεργασία ἦτο νόμιμος, ἀφοῦ ὁ ἐφεσίβλητος ἦτο ἀνώτατος ὑπάλληλος αὐτοῦ, τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐκτελοῦντος ἰδιωτικὴν καὶ ἐμπιστευτικὴν ἐργασίαν (ἄρθρον 18 π.δ. τῆς 8)13 Ἀπριλίου 1932), κρίνεται ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, διότι ἐκ τοῦ συνόλου τῆς διαδικασίας προέκυψεν, ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν 20ὸν Κ.Τ.Ε.Λ. ἔχει ἔδραν ἐν Ἰωαννίνοις, ὁ δὲ ἐφεσίβλητος ὑπηρέτει εἰς τὸ ἐνταῦθα πρακτορεῖον ὡς πράκτωρ μὲ δικαίωμα νὰ δρομολογῇ αὐτοκίνητα μόνον εἰς ἐκτάκτους περιστάσεις, ἐνῷ τὰ καθημερινὰ δρομολόγια ἦσαν καθωρισμένα παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος καὶ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου καὶ δὲν εἶχεν οὗτος τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῆς διαδικασίας (καταθέσεις μαρτύρων ἐν δίκῃ καὶ ἐξωδίκως, ἐγγράφων καὶ ἐκατέρωθεν διαμειβομένων) δοκούντως ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος εἶχε τῷ ὄντι τὴν προϋπηρεσίαν, ἣν ἡ ἐκκαλουμένη ἀνεγνώρισε καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης ἀναγνωρίσεως καθώρισε τὰς νομίμους ἀποδοχάς του διὰ τὸν ἐπίδικον χρόνον. Τὴν προϋπηρεσίαν ἐγνωστοποίησεν ὁ ἐφεσίβλητος εἰς αὐτὸ ἐν ἔτει 1959 δι' ὑπευθύνου δηλώσεως. Ἡ δήλωσις αὕτη ἔδει νὰ συνοδεύηται ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς καθιερούσης τὴν προϋπηρεσίαν ὑπ' ἀριθ. 2)1959 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. διὰ τοὺς ἤδη ὑπηρετοῦντας ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν (ἄρθρον 678 Α.Κ. καὶ νόμος 2112)1920), καὶ δὲν ἀρκεῖ ἡ ἁπλῆ ὑποβολὴ τῆς ὑπευθύνου δηλώσεως, διότι καθιερώθη ἀποκλειστικὸς τρόπος ἀποδείξεως (Σύνταξις ΕΕΔ 1965, σελ. 434) καὶ μόνον ἐν ἀδυνομίᾳ προσαγωγῆς τοιούτων πιστοποιητικῶν δι' εὔλογον λόγον, ὡς ὁ θάνατος τοῦ ἐργοδότου, διάλυσις ἐπιχειρήσεως, δυνατὸν νὰ ἀρκῇ ἡ ἔνορκος βεβαίωσις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 9187)13.2.1959 ἐγγραφον Ὑπουργείου Ἐργασίας (ΔΕΝ 1959, 249), ἀλλὰ τὸ στοιχεῖον τοῦτο δὲν καθιεροῦται ὡς ἀπαραίτητον ἐκ νομικῆς τινος διατάξεως. Ἐντεῦθεν ἀκολουθεῖ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος ἐν τῷ νόμῳ κενοῦ, ὅτι, ἂν ὑφίσταται ἀδυναμία προσαγωγῆς τοιούτων πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας, δύναται νὰ ἀποδειχθῇ ἡ προϋπηρεσία ἐν ἀμφισβητήσει δικαστικῶς, ὡς ἀποδεικνύεται λ.χ. καὶ ὁ θάνατος προσώπου ἐν δίκῃ, ὅταν δὲν ὑφίσταται συντεταγμένη ληξιαρχικὴ πρᾶξις. Τὸ ἐκκαλοῦν δέχεται, ὅτι αἱ πρὸ αὐτοῦ αὐτοκινητιστικαὶ ὀργανώσεις πρὸ τοῦ πολέμου 1940 καὶ μετ' αὐτὸν διελύθησαν καὶ ἱδρύθη τοῦτο διὰ τοῦ νόμου 2119)1952. Οὕτω ὁ ἐφεσίβλητος, μὴ δυνάμενος νὰ ἔχῃ ἔγγραφα, διότι ἐμφύσως, πλὴν σαφῶς, συνάγεται, ὅτι ὑποστηρίζει, ὅτι δὲν ἔχει τοιαῦτα διὰ τὸν πρὸ τοῦ 1948 χρόνον καθ' ὅσον, ἐὰν εἶχε τοιαῦτα, θὰ προσεκόμιζεν αὐτὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῆς πρὸ τοῦ 1948 προϋπηρεσίας του εἰς ὀργανώσεις (καὶ οὐχὶ ἄτομα), περὶ ὧν ἡ ἐκκαλουμένη ποιεῖται λόγον, ὑποστηρίζει ἀνεπιτυχῶς μὲν τὴν ὕπαρξιν διαδοχῆς τῶν ἑκάστοτε ἐπιχειρήσεων, ἐπιτυχῶς ὅμως βεβαιοῖ ἀρκούντως διὰ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεών του καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2)1946 ἐγγράφου τοῦ τότε Κοινοῦ Ταμείου Αὐτοκινητιστῶν καὶ ἐκ τοῦ συνόλου τῆς διαδικασίας τὸ περιστατικὸν τῆς προϋπηρεσίας, ὅπερ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέχθη, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ. Κατὰ ταῦτα ὀρθῶς ἐξήνεγκε κρίσιν ἡ ἐκκαλουμένη ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου καὶ τὸ ἀντίθετον παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος κρίνεται ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον.

Τὸ πέμπτον παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἐξώφλησε τὰ δῶρα καὶ ἀμοιβὴν Κυριακῶν δι' ὅσων κατέβαλε κρίνεται ἀπορριπτέον ὡς ἀβάσιμον, διότι ὁ λόγος οὗτος τελεῖ ἐν συναρτήσει τοῦ ἐριστοῦ θέματος προϋπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅπερ λύεται συμφώνως τῇ κρίσει τῆς ἐκκαλουμένης.

Ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου (13 ἐτῶν) ἄσκησις τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς μισθῶν, ὡς καὶ λοιπῶν ἀπολαυῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (παρανόμων ὑπερωριῶν), δὲν τυγχάνει καταχρηστική (Α.Π. 596)1958, ΕΕΔ 17, 1004), ἂν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἀνέμενεν, ὡς βεβαιοῦται, νὰ συμπληρώσῃ συντάξιμον χρόνον, διὰ νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του διὰ τὸν φέβρουαρ ἀπολύσεως, ἐνῷ ἐξ ἑτέρου αἱ μὲν πρὸ τῆς 5ετίας ἀπαιτήσεις ἀποδοχῶν ὑπέκυψαν εἰς παραγραφήν, ἡ δὲ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ὑπόκειται εἰς 20ετῆ τοιαύτην.

Τὸ παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὴν ἔνστασιν συμψηφισμοῦ τῆς ἀπαιτήσεως ἐκ δραχμῶν 40.416, προερχομένης ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς τῷ ἐνάγοντι ἀποδοχῶν δι' ἀμοιβὴν ἐργασίας Κυριακῶν ἀνωτέρων τῶν νομίμων (μετ' ἀπόρριψιν τῆς ἀνταγωγῆς του διὰ τὴν ἰδίαν ἀπαίτησιν) πρὸς τὴν ἐξ ὑπερωριῶν ἀπαίτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΡΓΙΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ

'Αξίωσις μισθοῦ τῶν ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένων μισθωτῶν

'Αργία ἰδιωτικῶν καταστημάτων καθ' ἡμέραν ἐθνικοῦ πένθους κατ' ἄρθρον 4 ὑπ' ἀριθ. 105) 1964 Β.Δ.—'Εννοια καταστήματος.— Τοιοῦτον παντὸς τύπου, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι κλπ., ὄχι δὲ καὶ τοῦ τόπου ἐκτελέσεως ὀδοποιητικῶν ἔργων. — 'Ελλειψις δικαιώματος ἡμερομισθίου κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν προσῆλθε νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ὑπ' ἀριθ. 105)1964 β.δ. '(ΕΕΔ 23, 434) διετάχθη, μεταξὺ τῶν ἄλλων, νὰ ἀργήσωσι τὰ δημόσια, δημοτικά, κοινοτικὰ καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας τοῦ Βασιλέως Παύλου.

'Ἐκ τούτου προέκυψε τὸ ζήτημα καὶ ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἂν ὠφείλετο πράγματι τὸ ζητηθὲν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ ἡμερομίσθιον κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἑρμηνεύσαν τὸν ὅρον «ἰδιωτικὰ καταστήματα» κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. τῆς 8.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» (*Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, 'Εργατικὸς Κῶδιξ, σελ. 113), εἰς τὸν ὁποῖον οὕτω δὲν ἐνέπιπτεν ἡ περίπτωσις τοῦ ἐνάγοντος μισθωτοῦ, δὲν ἀνεγνώρισεν ὡς νόμῳ βάσιμον τὴν ἀξίωσιν αὐτοῦ περὶ πληρωμῆς τοῦ ἡμερομισθίου, ἀφοῦ αὐτὸς δὲν εἰργάσθη, ὡς ὤφειλε, κατὰ τὴν ἐν λόγῳ ἡμέραν.

Τὸ ζήτημα ὅμως ἦτο πάντως καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπρόκειτο περὶ καταστήματος, ὃν ὁ μισθωτὸς ἠδύνατο νὰ ἔχῃ ἀξίωσιν πρὸς πληρωμὴν τοῦ ἡμερομισθίου του. (Ἴδετε ἀρνητικῶς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 438).

Πρωτοδικείου 'Αθηνῶν 7978)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Κόκκινος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καμάρας, Γ. Λουκέρης

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 105)1964 β. δ)γματος «περὶ ὁρισμοῦ ἐθνικοῦ πένθους ἐπὶ τῷ θανάτῳ τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως Παύλου καὶ ἄλλων τιμῶν», διετάχθη «νὰ ἀργήσωσι τὰ δημόσια, δημοτικά, κοινοτικὰ καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας» τοῦ Βασιλέως Παύλου. 'Ως ἰδιωτικὰ καταστήματα δέον νὰ ἐννοηθῶσι πᾶς τόπος ἀνοικτὸς ἢ κλειστός, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι εἰδῶν ὑλικοῦ ἢ προϊόντων φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν, ὡς καὶ οἱ τόποι ἐργασίας κουρέως ἢ κομμωτοῦ (βλ. ἄρθρον 1 τοῦ π.δ. τῆς 8.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα»), οὐχὶ δὲ καὶ ὁ τόπος ἐκτελέσεως ὀδοποιητικῶν ἔργων ὑπὸ τῆς ἐναγομένης. 'Ἐν ὄψει τούτου, ἀφοῦ ἡ ἐναγομένη δὲν διέκοψε τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐργοταξίου της κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς κηδείας τοῦ Βασιλέως Παύλου, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὁ ἐνάγων ὤφειλε νὰ προσέλθῃ ἐν αὐτῷ καὶ νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του. Μὴ παρασχὼν ταύτην ὅμως, ὡς ὁμοίως ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, δὲν δικαιοῦται ἡμερομισθίου διὰ τὴν ὡς ἄνω ἡμέραν. Κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἡμέρας τῆς κηδείας τοῦ Βασιλέως Παύλου κατὰ τὸ σχετικὸν βάσιμον περὶ τούτου παράπονον τοῦ 3ου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεώς της, δι' ὃ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἐν τούτῳ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀπορριφθῇ τὸ σχετικὸν αἴτημα τῆς ἀγωγῆς ὡς ὀβάσιμον.

κρίνεται ἀπορριπτέον, ὡς ὀβάσιμον, διότι ἡ καταβολὴ ἀνωτέρων τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν δὲν ἀπαγορεύεται, ὡς δὲ καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινε, δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ὑπῆρχε συμφωνία συρψηφισμοῦ τῶν καταβληθεισῶν ἀνωτέρων ἀποδοχῶν πρὸς τὴν ἐκ παρανόμων ὑπερωριῶν ἀπαίτησιν διὰ τὸν πρὸ τοῦ ν.δ. 4020)1959 χρόνον, περὶ ὧν ἐν ἡγουμένῃ σκέψει (Α.Π. 181)1960, ΝοΒ 8, 804 - 805).

'Ο ἕτερος καὶ τελευταῖος λόγος ἐφέσεως ὅτι οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἔκρινεν, ὅτι σώζεται ὁ ἐπιλθὼν πλουτισμὸς ἐκ τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ ἐφεσιβλήτου καὶ ἐπεδίκασε τοῦτον εἰς τὸν ἐφεσίβλητον, ἀφοῦ τοῦτον καὶ ἂν ὑπῆρχε διένειμε κατὰ μῆνας εἰς τοὺς μετόχους του, οἵτινες ἀλλάσσουν διὰ τῶν ἐκάστοτε γενομένων μεταβάσεων τῶν λιωφορείων των, κρίνεται ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι ἡ ἐνδικος ἀπαίτησις πηγάζει ἐξ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας καθ' ὑπερωρίαν ἀνεπίτρεπτον καὶ τὸ ἐκκαλοῦν ἀπεδέχθη παροχὴν ἐργασίας ἀπηγορευμένην ἐκ διατάξεως νόμου, τῆς περὶ 8ώρου νομοθεσίας, καὶ τοῦτο διὰ τὸν λόγον τοῦτον εὐθύνεται κατ' ἄρθρον 911 Α.Κ., ὡς ἐὰν εἶχεν ἐπιδοθῇ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸν χρόνον τῆς λήψεως τῆς παροχῆς, ἐξ οὗ λόγου δὲν δύναται τοῦτο νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 909 Α.Κ. ἔνστασιν ὅτι δὲν σώζεται ὁ πλουτισμὸς κατὰ τὸν χρόνον ἐπιδόσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς (*Κουκιάς*, 'Ενοχ. 908 - 909 § 5 καὶ σημ. 78, καὶ 648 - 649 § 7α δ' καὶ Α.Π. 591) 1958, ΝοΒ 7, 81, καὶ Σύνταξις ΕΕΔ 1961, σελ. 920).

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΡΟΣΒΟΛΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ

Ὑποβολή αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ 1)30 τῶν μελῶν

Πρόσθετος παρέμβασις Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος εἰς δίκην περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης.—Ἀπόρριψις αὐτῆς δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος.—Ὑποβολὴ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ὑπὸ μελῶν ἀποτελούντων τὸ 1)30 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, ἀπαράδεκτος δὲ ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν.—Ἔννοια διατάξεων.

Προέδρου Πρωτ. Θεσσαλονίκης 987)1966

Πρόεδρος ὁ κ. *Κ. Παρασκευόπουλος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πάτσας, Β. Ἀναγνωστόπουλος, Α. Καλλιδόπουλος, Σ. Παπαδημητρίου, Γ. Νικολαΐδης, Α. Παπαοικονόμου

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 4361)1964 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (ΕΕΔ 23, 1129) ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἢ τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ εἰσάγεται καὶ ἐκδικάζεται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδίκου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 28 β.δ. 15)20.5.1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τῆς ἐν αὐτῷ δεκαημέρου προθεσμίας διὰ τὴν προσβολὴν ἀποκλειστικῶς τοῦ κύρους τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ ἐφεξῆς λαμβανομένων χώραν συνελεύσεων ὁριζομένης εἰς τριάκοντα ἡμέρας.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀνωτέρω β. δ)ιος, ἡ ἀπόφασις τοῦ Εἰρηνοδίκου, κρίνοντος ἐκ τῶν ἐνόντων ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, δύναται νὰ ἐκκληθῇ ἐντὸς 10 ἡμερῶν ἐνώπιον τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἀποφαίζοντος ἀνεκκλήτως.

Ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ὑποβάλλεται ὑπὸ μελῶν, ἀποτελούντων τὸ 1)30 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος, ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν.

Οὕτω ἠρευνήθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω προεδρικῆς ἀποφάσεως τὸ ζήτημα, ἂν οἱ αἰτοῦντες ἀπετέλουν τὸ 1)30 τοὐλάχιστον τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σωματείων, τὰ ὁποῖα συνηνοῦντο εἰς τὸ Ἐργατοϋπαλληλικὸν Κέντρον Θεσσαλονίκης, κατὰ τοῦ ὁποίου ἐστράφησαν. (Ἴδετε καὶ περὶ τοῦ θέματος τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποχρεώσεων τῶν μελῶν Εἰρηνοδίκου Πειραιῶς 178)1965, Εἰρηνοδίκης *Σ. Νικολαΐδης*, ΕΕΔ 25, 492, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24)1966 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης, δικάσαντος συμφώνως τοῖς ἄρθροις 3 τοῦ ν. δ. 4361)1964 καὶ 28 τοῦ β.δ. τῆς 15)20 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» ἐπὶ αἰτήσεως τῶν ἐκκαλούντων περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, δι' ἧς ἐξελέγησαν διοικητικὰ ὄργανα καὶ ἀντιπρόσωποι παρὰ τῇ ΓΣΣΕ, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ καταβληθέντος τοῦ νομίμου προστίμου, εἶναι τύπου δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα.

Ἡ πρόσθετος ὑπὲρ τοῦ ἐφεσιβλήτου παρέμβασις τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, στηριζομένη ἐπὶ τοῦ λόγου ὅτι τὸ ὑπὲρ οὗ ἡ παρέμβασις σωματεῖον εἶναι μέλος αὐτοῦ, παραδεκτῶς μὲν ἀσκεῖται τὸ πρῶτον ἐνώπιον ἡμῶν (πρβλ. ἄρθρα 234 § 2,741, ἐδάφ. 2, Πολ. Δικονομίας, *Ὀλωσ.-Λεβαδᾶ*, Πολ. Δικονομία § 53 στοιχ. γ', *Εὐκλείδου*, Πολ. Δικονομία § 84, *Γ. Ῥάμμου*, Πρόσθετος Παρέμβασις § 15), πλὴν ὅμως εἶναι ἀπορριπτέα δι' ἔλλειψιν ἐνεστῶτος συμφέροντος εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, διότι οὔτε ἐκ τῶν ἄρθρων 89, 231 καὶ 234 τῆς Πολ. Δικονομίας, οὔτε ἐξ ἄλλης διατάξεως συνάγεται, ὅτι ἐπαγγελματικὰ ἢ ἄλλα σωματεῖα δύνανται νὰ παρεμβαίνωσιν εἰς δίκας μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτῶν καὶ τρίτων (πρβλ. Α.Π. 270)1961, ΝΟΒ 9, 1159).

Κατὰ μὲν τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ ν.δ. 4361)1964 ἀντικατασταθεῖσαν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ β.δ. τῆς 15)20.5.1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων» ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως συνελεύσεως ἐπαγγελματικοῦ

σωματείου ὑποβάλλεται ὑπὸ μελῶν, ἀποτελούντων τὸ ἐν τριακοστὸν τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, εἶναι δὲ ἀπαράδεκτος, ἂν οἱ αἰτοῦντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ὑποχρεώσεις αὐτῶν, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ρηθέντος β. δ. τῆς 15)20.5.1920 ἐκ τῶν ἐνεργῶν μελῶν ὅσοι δὲν ὀφείλουν εἰς τὸ ταμεῖον τοῦ σωματείου οὐδεμίαν καταβολὴν (συνδρομήν) ἀναφέρονται ὡς ἔχοντες ἐκπληρώσει τὰς ὑποχρεώσεις αὐτῶν. Πρόδηλον ὅμως εἶναι, ὅτι πρέπει νὰ ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς μέχρι τῆς ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ἀπαιτητὰς συνδρομὰς των καὶ δὴ τὸ βραδύτερον κατὰ τὴν ἐπὶ τοῦ δικαστηρίου συζήτησιν αὐτῆς.

Ἐξ ἄλλου ὁ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς αἰτήσεως λόγῳ μὴ ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ ἕνωσιν ὑποχρεώσεων τῶν ὑπογραφόντων ταύτην μελῶν ἰσχυρισμὸς εἶναι ἔνστασις νομιμοποιήσεως, ἐν τῇ ἀληθείᾳ τῆς ὁποίας ἀπορρίπτεται ἡ σχετικὴ αἴτησις (πρβλ. *Καποδίστρια*, «Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ τὸ Δίκαιον τῶν σωματείων» § 29, σημ. 4, Πρ. Πρωτ. Μεσολογγίου, Δικαστ. 1931, σελ. 468, Πρ. Πρωτ. Χαλκίδος 693) 1945, Θέμ. ΝΖ', σελ. 501).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις αἰτήσεως περὶ ἀκυρώσεως τῆς ληφθείσης τὴν 30 καὶ 31 Ἰανουαρίου 1966 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης φέρεται ὡς ὑποβληθεῖσα ὑπὸ 18 μελῶν αὐτοῦ τὴν 2)2)1166. Ἐκ τούτων, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Εἰρηνοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τῶν ἐνώπιον ἡμῶν προσαχθέντων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, ἔχουσιν ἐκπληρώσει τὰς μέχρι τῆς κρινομένης αἰτήσεως ἀπαιτητὰς μηνιαίας εἰσφορὰς (ὑποχρεώσεις), αἵτινες ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ καταστατικοῦ τῆς ὡς ἄνω ἑνώσεως καθορίζονται εἰς δραχμὰς 1 δι' ἕκαστον μέλος αὐτῶν, τὰ σωματεῖα 1) τῶν μαρμαρογλυπτῶν καὶ λιθοξόων «Ὁ Φειδίας» καὶ 2) τῶν νοσοκόμων Μακεδονίας - Θράκης, ὡς καὶ τὸ πρωτοδίκως παρεμβὰν ὑπὲρ τῶν αἰτούντων σωματείον ἐργατῶν ἀκροκαθαριστῶν σφαγείων Θεσσαλονίκης. Ἐπίσης τὰ σωματεῖα 1) μηχανοξυλουργῶν Θεσσαλονίκης, 2) ἐλαιοχρωματιστῶν Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Λουκᾶς», 3) ὑποδηματεργατῶν καὶ κοπτῶν Θεσσαλονίκης καὶ 4) μεταλλωρύχων Βάρδου, κατόπιν ἀρνήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατέθεσαν εἰς τὸ ἐνταῦθα Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων τὰς προσφερθείσας συνδρομὰς των μέχρι καὶ τῆς 31 Ἰανουαρίου 1966 (ὅρα ὑπ' ἀριθ. 6133, 6134, 6135 καὶ 6155)1966 πράξεις καταθέσεως γραμματίων ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Β. Μ. καὶ ὑπ' ἀριθ. 6271, 6275 καὶ 6267)1966 ἀποδεικτικὰ ἐπιδόσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος Μ. Θ. Τὰ ὑπόλοιπα ὅμως ἐκ τῶν αἰτούντων, ὡς καὶ τὸ προσθέτως παρεμβὰν σωματεῖον φορτοεκφορτωτῶν Βασιλικῶν «Ἐλπίς», πλὴν τῶν σωματείων 1) ἐργατῶν χαρτοποιίας, 2) παγκαπνεργατικοῦ, 3) κοπῆς καὶ κατεργασίας ὑάλων καὶ 4) χημικῆς βιομηχανίας Βορείου Ἑλλάδος, περὶ ὧν κατωτέρω, δὲν ἔχουσι καταβάλλει τὰς συνδρομὰς των πέραν τῆς 31 Δεκεμβρίου 1965, ὀφείλοντες οὕτω τὰς ἀπαιτητὰς εἰσφορὰς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου 1966. Τὰ ἐκκαλοῦντα ἰσχυρίζονται, ὅτι ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω κατέθεσε τὴν συνδρομήν του εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων καὶ τὸ σωματεῖον μεταλλωρύχων Στρατωνίου Χαλκιδικῆς, ἀλλ' οὐδὲν ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον ἐπικαλοῦνται, οὐδὲ προσάγουσι πρὸς βεβαίωσιν τοῦ ἀνωτέρω ἰσχυρισμοῦ των, ὃν ἀρνεῖται τὸ ἐφεσίβλητον. Διὰ τὸν σύνδεσμον ἐργατῶν χαρτοποιίας, ὡς πρὸς τὸν ὁποῖον μάλιστα δὲν εἰσάγεται ἡ κρινομένη ἔφεσις, δὲν προσήχθη πρωτοδίκως, οὐδὲ κατὰ τὴν προκειμένην συζήτησιν προσάγεται, ἀπόδειξις τῆς ἀσκήσεως τῆς κρινομένης αἰτήσεως ὑπὸ τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, εἰς ἣν συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 66, 68, 80 καὶ 98 τοῦ Α.Κ. ἀνήκει ἡ ἐγερσις τῆς προκειμένης δίκης καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἀπαραδέκτου οὔσης τῆς αἰτήσεώς του (πρβλ. Σ.Ε. 220)1956, ΝοΒ 5, 39, Σ.Ε. 915)1958, ΝοΒ 6, 1193 καὶ 942)1962 ΝοΒ 10,1274), δὲν ὑπολογίζεται τὸ ἐν λόγῳ σωματεῖον μετοξὺ τῶν αἰτούντων. Καὶ ναὶ μὲν ὑπὸ τοῦ ἀμφισβητοῦντος τὴν ὕπαρξιν τοιαύτης ἀποφάσεως ἐφεσιβλήτου προσάγεται ἐν φωτοτυπίᾳ τὸ πρωτοδίκως προσαχθὲν πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ρηθέντος σωματείου, πλὴν ὅμως ἐξ αὐτοῦ, ἔχοντος οὕτω : «Ἐν Θεσσαλονίκῃ, σήμερον τὴν 4 Φεβρουαρίου 1966, συνεδρίασεν ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου καὶ εὑρεθεῖσα ἐν ἀπαρτίᾳ ἔλαβε τὴν κατωτέρω ἀπόφασιν : «Ἀποφασίζεται νὰ ζητηθῇ ἡ ἀκύρωσις τοῦ συνεδρίου....ὡς πλημμελῶς συνελθόντος....», δὲν προκύπτουσι τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὸ κῦρος τῆς ἀποφάσεως στοιχεῖα, ἤτοι τὰ ὀνόματα τῶν ἀποτελούντων τὴν διοίκησιν τούτου φυσικῶν προσώπων, οὔτε ἐὰν παρέστησαν πάντα ταῦτα ἢ τινὰ ἐξ αὐτῶν ἢ ἐὰν ἐκλήθησαν τὰ τυχὸν μὴ παραστάντα καὶ ἐὰν ἐλήφθη σχετικὴ ἀπόφασις, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 65 τοῦ Α.Κ. κατ' ἀπόλυτον πλειοψηφίαν τῶν παρόντων μελῶν (πρβλ. *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 18, *Ταύτη*, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 272, σημ. 6, καὶ

Νομικά Πρόσωπα, ὑπ' ἄρθρον 65, σελ. 31).

Ἐξ ἄλλου ὁ σύνδεσμος 1) ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων κοπῆς καὶ κατεργασίας ὑάλων καὶ 2) ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων χημικῆς βιομηχανίας Βορείου Ἑλλάδος εἶναι ἀληθές, ὅτι εἶχον καταβάλει τὰς μέχρι 31 Ἰανουαρίου 1965 ὀφειλομένας συνδρομὰς των (ὅρα μητρῷον μελῶν), ἀλλ' ὡς πρὸς τὰ ἀνωτέρω σωματεῖα ἀπερρίφθη ἡ αἴτησις ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, διότι δὲν προέκυπτεν, ἐὰν οἱ ὑπογράψαντες τὴν ἐνστασιν δικηγόροι εἶχον τοιαύτην πληρεξουσιότητα, κατὰ τὴν προκειμένην δὲ συζήτησιν δὲν προσάγεται σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὡς ἐκ τούτου οὔτε τὰ ἀνωτέρω σωματεῖα ὑπολογίζονται μεταξὺ τῶν αἰτούντων. Ἐπίσης καὶ τὸ παγκαπνεργατικὸν σωματεῖον δὲν ὑπολογίζεται μεταξὺ αὐτῶν, ὡς μὴ νομιμοποιούμενον, διότι τῇ ἐγγράφῳ αἰτήσει του, εἰς ἐκτέλεσιν ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου του, νομίμως ληφθείσης τὴν 20 Φεβρουαρίου 1964, διεγράφη ἐκ τοῦ μητρῴου μελῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ τῆς ἀπὸ 24 Φεβρουαρίου 1964 ὁμοφώνως ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ρηθέντος Ἐργατικοῦ Κέντρου, τὸ περιεχόμενον τῆς ὁποίας ὡς ἐκ περισσοῦ αὐτὴ ἐγνωστοποίησεν εἰς τὸ ἀποχωρῆσαν σωματεῖον. Διὰ τὴν ἀνωτέρω ἀποχώρησιν, ἥτις ἦτο σύμφωνος πρὸς τὰ ἄρθρα 12 § 1 τοῦ ν. 2151)1920 καὶ 87 τοῦ Α.Κ. καὶ δι' ἣν δὲν περιέχεται διάταξις εἰς τὸ καταστατικὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν ἀπῃτεῖτο ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἥτις κατὰ τὰ ἄρθρα 16 τοῦ ν. 2151 1920 καὶ 30 τοῦ β.δ. τῆς 15)20.5.1920 ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος εἶναι ἀναγκαία μόνον διὰ τὴν ἕνωσιν δύο ἢ πλειόνων ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ διὰ τὴν προσχώρησιν εἰς ἤδη ὑφισταμένην ἕνωσιν (πρβλ. *Καποδίστρια*, ἐν' ἀνωτέρω § 15, *Γιανναπούλου*, Γεν. Ἀρχαὶ ὑπ' ἄρθρον 87 Α.Κ., *Δ. Πολυχρόνη*, «Τὰ Ἐργατικὰ Σωματεῖα, σελ 80, Ἐφετείου Θεσσαλονίκης 606)1959, ΝοΒ 7, 1962). Ἑπομένως ἀπὸ τῆς προαναφερθείσης ἀποχωρήσεως τοῦ παγκαπνεργατικοῦ σωματείου λογίζεται τερματισθεῖσα ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑφισταμένη ἔννομος σχέσις, ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐλήξε, καθ' ὅσον τοῦτο (σωματεῖον) δὲν προσέφυγεν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τῆς ἐπικαλουμένης ὡς ἄνω παρανόμου διαγραφῆς του ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 88 Α.Κ. προβλεπομένης προθεσμίας τῶν 2 μηνῶν ἀπὸ τῆς γνωστοποιήσεως τῆς ἀποβολῆς. Οὕτω, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι μεταξὺ τῶν αἰτούντων δέον νὰ περιληφθῇ καὶ τὸ προσθέτως ὡς ἄνω παρεμβὰν σωματεῖον, τὰ ταμειακῶς ἐν τάξει αἰτοῦντα εἶναι ἐν συνόλῳ 7. Ἐν ὄψει δὲ μὴ τοῦ ὅτι τὰ σύνολον τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὡς βεβαιοῦται, ἀνέρχεται εἰς 235 σωματεῖα, ἔδει ἡ αἴτησις περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου νὰ ὑποβληθῇ τοὐλάχιστον ὑπὸ τοῦ 1)30 τῶν ὡς ἄνω μελῶν, ἤτοι ὑπὸ 8 σωματείων, δι' ἣν αἰτίαν, κατὰ τὴν πρωτοδίκως σαφῶς καὶ ὡρισμένως διατυπωθεῖσαν (ὅρα ἔγγραφον σημείωμα) καὶ ἤδη ἐπαναλαμβανομένην βάσιμον ἔνστασιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἡν, ὡς ἀναγομένην εἰς νομιμοποίησιν κατὰ τὰ ἄρθρα 67 καὶ 68 Πολ. Δικ. καὶ αὐτεπαγγέλτως λαμβανομένην ὑπ' ὄψιν (Α.Π. 561)1961 ΝοΒ 10, 215), δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις αἰτήσις. Ὅθεν ὁ δικάσας Εἰρηνοδίκης, ἀπορρίψας ταύτην, οὐδόλως ἐσφάλην, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ ἐβασίσθη, οἱ τὰ ἀντίθετα δὲ ὑποστηρίζοντες λόγοι τῆς κρινομένης ἐφέσεως, δι' ὧν πλήττονται οἱ αἰτιολογίαι τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δέον νὰ ἀπορριφθῶσιν ὡς ἀβάσιμοι.

Μετὰ ταῦτα δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ κρινομένη ἔφεσις ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ κατ' ἄρθρα 3 § 2 τοῦ ν.δ. 4361)1964, 210 καὶ 783 τῆς Πολ. Δικονομίας νὰ καταδικασθῶσι τὰ ἐκκαλοῦντα, πλὴν τοῦ σωματείου ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἁλιπάστων καὶ κονσερβοποιΐας καὶ τοῦ συνδέσμου ἐργατῶν χαρτοποιΐας, ὡς πρὸς ἃ δὲν εἰσάγεται ἡ ἔφεσις, εἰς τὴν δικαστικὴν δαπάνην τοῦ ἐφεσιβλήτου. Ἀντιθέτως δὲν καταδικάζεται ἡ προσθέτως παρεμβᾶσα Γ.Σ.Ε.Ε. εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἐξόδων τῶν ἐκκαλούντων, διότι δὲν διετυπώθη ὑπ' αὐτῶν τοιοῦτον αἴτημα, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐγγράφων προτάσεών των, δι' ὧν στρέφονται μόνον κατὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ε.Κ.Θ.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διορισμός δικηγόρου πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836)1951 εἰς Τράπεζαν

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου α) ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.Ν. 1836)1951 εἰς μόνον δικηγόρος ἠδύνατο ἀναγκαστικῶς νὰ τοποθετηθῇ παρὰ Τραπέζῃ, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσαν τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῆς πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου καὶ β) ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ δικηγόρου ἦτο ἀποσβήσιμος ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσα τὴν Τράπεζαν ὡς ὑπόχρεων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου.—Στήριξις τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας, μὴ πλητομένης.—Ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως ἄρθρου 281 Α.Κ.

Ἀρείου Πάγου 622)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορεάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Εὐστ. Μαλλοῦχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Κόκκινος, Θ. Κωστόπουλος

Ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀπέρριψε, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος δικηγόρου, τοποθετηθέντος ἀναγκαστικῶς παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Τραπέζῃ βάσει τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 2113)1952 κυρωθέντος ἀ.ν. 1836)1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657)1953 διώκουσαν τὴν πληρωμὴν ἀποδοχῶν ἀπὸ τῆς ἐφανίσεως αὐτοῦ πρὸς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του εἰς τὴν ἀρνηθεῖσαν νὰ δεχθῇ ταύτας ἀναιρεσίβλητον διὰ δύο ἐπαλλήλων αἰτιολογιῶν, δεχθεῖσα α) ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου εἷς μόνον δικηγόρος ἠδύνατο ἀναγκαστικῶς νὰ τοποθετηθῇ παρ' αὐτῇ, μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσαν τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῆς πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου, εἶχε δὲ ἤδη ἀναγκαστικῶς τοποθετηθῇ παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Τραπέζῃ βάσει τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἕτερος δικηγόρος, ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τοῦ ὁποίου δὲν εἶχε παύσει διὰ τῆς ἐπακολουθησάσης ἐντάξεως αὐτοῦ εἰς ὀργανικὴν μόνιμον θέσιν τοῦ δικαστικοῦ τμήματος αὐτῆς καὶ β) ἡ περὶ ἧς πρόκειται τοποθέτησις αὐτοῦ ἦτο ὁπωσδήποτε ἄκυρος ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσα τὴν ἀναιρεσίβλητον ὡς ὑπόχρεων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου, ἡ ἔκδοσις τῆς ὁποίας ἐπεβάλλετο μετὰ τὴν διὰ τοῦ ν. δ. 2657)1953 τροποποίησιν τοῦ ἀνωτέρω νόμου. Τῆς δευτέρας ταύτης αἰτιολογίας, καὶ τυχὸν ἐσφαλμένης, στηριζούσης αὐτοτελῶς καὶ ἐπαρκῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' οὐδενὸς δέ λόγου πληττομένης, εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθῶσι καὶ ἐπομένως εἶναι ἀπορριπτέοι οἱ δύο πρῶτοι λόγοι ἀναιρέσεως, πλήττοντες τὴν πρώτην αἰτιολογίαν.

Ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, τοποθετηθέντος ἀναγκαστικῶς παρ' αὐτῇ παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ ἡ μετὰ τὴν τοποθέτησίν του ἐκουσία πρόσληψις δικηγόρου ἢ ὁπαλλήλων δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς μὴ ὑπερβαίνουσα τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ οἰκονομικοῦ ἢ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτως ἔκρινε τὸ δικάσαν δικαστήριον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

ΙΙ. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

Ἐπίδομα πόλεως ὡς δευτερεύουσα ἀπολαυὴ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.

Μισθολογικὴ ἐξέλιξις προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιδόματος πόλεως.

Ἀρείου Πάγου 641)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀχ. Ἀποστόλου, Π. Ζήσης, Ἀθ. Στεργίου

Διὰ τοῦ π. δ. 19 τῆς 22 Ἰανουαρίου 1926 (Φ.Ε.Κ. Α' 26)1926) «περὶ κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.» ὡρίσθησαν εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς αἱ δευτερεύουσαι ἀπολαυαὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου (Νομικοῦ Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.), μεταξὺ τῶν ὁποίων ὅμως οὐδαμῶς περιλαμβάνεται καὶ τοιαύτη δι' ἐπίδομα πόλεως. Ἐπηκολούθησεν εἶτα τὸ π.δ. ἀπὸ 12)16 Φεβρουαρίου 1935 (Φ.Ε.Κ. Α' 46)1935) «περὶ προσθήκης διατάξεών τινων εἰς τὸ διάταγμα τῆς 19 Ἰανουαρίου 1926», διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὁποίου κατὰ προσθήκην εἰς τὸ π. διάταγμα τοῦτο (τῆς 19 Ἰανουαρίου 1926) ἐχορηγήθη τότε, τὸ πρῶτον, ὡς πρόσθετος «ἀμοιβὴ» ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ ἐπί-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19572)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος Πρωτοδίκειον Ἀθηνῶν 2962)1966, ΕΕΔ 24, 1425, ἐπικυρωθεῖσαν ὑπὸ τῆς 19572)1965 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

δομα πόλεως» κατ' ἐξαίρεσιν μόνον εἰς τοὺς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένους ἐργάτας καὶ φύλακας καὶ δὴ μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς εἰς τοὺς ἔχοντας μόνιμον ἕδραν τὰς Ἀθήνας, Πειραιᾶ, Λάρισαν, Θεσσαλονίκην ἢ Δράμαν καὶ οὐχὶ εἰς πάντας ἐν γένει τοὺς ἐργάτας καὶ φύλακας τῶν Σ.Ε.Κ. Δυνάμει ὅμως τῶν νόμων 19)1944 καὶ 28)1944 ἐξεδόθησαν αἱ κάτωθι κοιναὶ ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας καὶ Μεταφορῶν, ἐπέχουσαι ἰσχὺν νόμου, δι' ὧν ἐρρυθμίσθησαν εἰδικῶς καὶ περιοριστικῶς τὰ τῶν ἀποδοχῶν ἐν γένει τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ δή α) ἡ ὑπ' ἀριθ. 23728)1945 (Φ.Ε.Κ. Β' 111)1949) β) ἡ ὑπ' ἀριθ. 18612)1946 (Φ.Ε.Κ. Β' 53)1946) καὶ γ) ἡ ὑπ' ἀριθ. 92540)1947 (Φ.Ε.Κ. Β' 176)1947), ἑκάστη τῶν ὁποίων, καταργοῦσα τὰ μέχρι τῆς ἰσχύος της χορηγούμενα καθ' οἱονδήποτε τρόπον πάσης φύσεως ἐπιδόματα, ἐπανέφερε μὲν ἐν ἰσχύϊ (πλὴν τῆς πρώτης, ἥτις ἀνέστειλεν ἐν ὅλῳ τὴν ἐφαρμογήν του) τὸν Κανονισμὸν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ἀλλὰ μόνον ὡς πρὸς τὰς ἐν ἑκάστῃ τούτων περιοριστικῶς καὶ εἰδικῶς ἀναφερομένας δευτερευούσας ἀπολαυάς, ἐν αἷς οὐδαμῶς περιελαμβάνετο καὶ τὸ διὰ τοῦ π.δ. 12)16 Φεβρουαρίου 1935 προβλεπόμενον ἐπίδομα πόλεως, καὶ τὰς ὁποίας ἐπὶ πλέον καθώριζε κατὰ τρόπον διάφορον τοῦ ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ ὁριζομένου. Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη ὁ ἀ.ν. 1538)1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», ὁρίσας διὰ μὲν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 15, ὅτι «ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος του (1 Ἰουλίου 1950 κατὰ τὸ ἄρθρον 17 § 2 αὐτοῦ) καταργοῦνται πᾶσαι αἱ ὑφισταμέναι γενικαὶ ἢ εἰδικαὶ διατάξεις περὶ ἀπολαυῶν ἐν γένει τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἐφεξῆς δὲ τὰ τῶν ἀπολαυῶν ρυθμίζονται ὑπὸ μόνου τοῦ νόμου τούτου», διὰ δὲ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 15, ὅτι διὰ βασιλικῶν διαταγμάτων, ἐκδοθησομένων ἐπὶ τῇ προτάσει τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, θέλουν ρυθμισθῇ τὰ τοῦ μισθολογίου τῶν ὑπαλλήλων τῶν Κοινοτήτων, τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους». Βάσει τῆς χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀ.ν. 1538)1950 ἐξεδόθη τὸ β.δ. 18 Μαΐου)18 Ἰουνίου 1954 (Φ.Ε.Κ. Α' 123) 1954 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ.». Τοῦτο, καταργῆσαν, διὰ τοῦ ἄρθρου 9 αὐτοῦ, ἐξ ὑπαρχῆς τὴν τε ὑπ' ἀριθ. 68907)1950) Φ.Ε.Κ. Β' 214)1950) κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ μισθολογίου προσωπικοῦ ἁτμηλάτων σιδηροδρόμων», καθ' ὅσον αὕτη ἀφεώρα τὴν ρύθμισιν μισθολογίου προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., καθὼς καὶ τὸ β.δ. 19 Φεβρουαρίου - 17 Μαρτίου 1952 (Φ.Ε.Κ. Α' 66) 1952) «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν Σ.Ε.Κ.», ἀφοῦ καθώρισε τὰ τῶν μισθῶν καὶ ἐπιδομάτων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ ὥρισεν εἰ τα ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ ἐπὶ λέξει, ὅτι «ἀπὸ τῆς ἐν ἄρθρῳ 8 χρονολογίας (ἤτοι ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1950) τίθεται ἐν ἰσχύϊ διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ. ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 19.1.1926 διατάγματος, δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 26) 1926 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Α'), κυρωθεὶς Κανονισμὸς τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.». Οὐδὲν ὅμως ἀπολύτως καὶ τὸ διάταγμα τοῦτο διέλαβε περὶ τοῦ προμνημονευθέντος π. δ)τος τῆς 12)16 Φεβρουαρίου 1935 καὶ τοῦ δι' αὐτοῦ θεσπισθέντος ἐπιδόματος πόλεως, ὅπως ἄλλωστε καὶ ἡ ὡς ἄνω κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις 68907)1950 καὶ τὸ ρηθὲν β.δ)μα.

Κατ' ἀκολουθίαν τὸ προεδρικὸν τοῦτο δ)γμα τῆς 12)16 Φεβρουαρίου 1935, τὸ ὁποῖον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945 καὶ ἐφεξῆς οὐδέποτε ἰσχυσε δυνάμει τῶν νόμων 19 καὶ 28 τοῦ 1944 καὶ τῶν προδιαληφθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ τέλος κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1538)1950, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐπανήχθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄνω β. δ)τος τῆς 18 Μαΐου) 18 Ἰουνίου 1954, ἀφοῦ τοῦτο τὸ μὲν οὐδεμίαν ποιεῖται περὶ αὐτοῦ μνείαν, σαφῶς δὲ ἐξ ἄλλου συνάγεται ἐκ τῆς διατυπώσεως καὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅλου περιεχομένου του καὶ εἰδικώτερον τοῦ προπαρατεθέντος ἄρθρου 4 τούτου, ὅτι ἠθελήθη ἡ ἐπαναφορὰ ἐν ἰσχύϊ μόνον καὶ ἀποκλειστικῶς π.δ)τος τῆς 19 τοῦ 1920, ὡς ἀρχικῶς εἶχεν ἄνευ τῆς διὰ τοῦ π.δ. τῆς 12)11 Φεβρουαρίου 1935 γενομένης προσθήκης. Ὅθεν, ταῦτα δεχθέντα καὶ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καί, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς τὰ ἐναντία ἀποφανθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορρίψαν τὸ αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἀποζημιώσεως του λόγῳ τῆς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀρνήσεως νὰ χορηγήσουν εἰς αὐτόν, ἐργάτην τοῦ εἰς Ἅγιον Ἰωάννην Ρέντην μηχανοστασίου τῶν Σ.Ε.Κ., τοῦ κατὰ τὸ π.δ. 12) 16 Φεβρουαρίου 1935 ἐπιδόματος πόλεως, ὡς δευτερευούσης ἀπολαυῆς του, ὀρθῶς τὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 4 τοῦ β.δ. 18 Μαΐου 18 Ἰουνίου 1954 ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος (*).

III. ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΛΙΜΕΝΟΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Ρύθμισις ἀποδοχῶν δοκίμων τεχνιτῶν

Πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ο.Δ.Π. δοκίμων τεχνιτῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν παντὸς εἴδους μηχανημάτων καὶ συνεργείων, τὴν συντήρησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων, τῶν μονίμων δεξαμενῶν κλπ.—Ρύθμισις ὅρων ἐργασίας καὶ ἀποδοχῶν αὐτῶν.—Ὑπερωριακὴ ἀμοιβή.

Ἀρείου Πάγου 645)1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Χουρδάκης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης, Ι. Κρεμέζης

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 15 § 3 καὶ 27 § 1 τοῦ ἀπὸ 2)8.12.1954

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 479)1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

β.δ)γματος «περί Όργανισμοῦ καὶ Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Λ.Π.», καὶ τοῦ ἄρθρου 1 § 4α τοῦ ν.δ. 3398)1955, οἱ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως προσλαμβανόμενοι δόκιμοι τεχνῖται διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν παντὸς εἴδους μηχανημάτων καὶ συνεργείων, τὴν συντήρησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων, τῶν μονίμων δεξαμενῶν κλπ., ἀνήκουσιν εἰς ἰδιαιτέραν κατηγορίαν ἐκτάκτου προσωπικοῦ τοῦ Ο.Λ.Π., τοῦ ὁποίου οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ οἱ ἀποδοχαὶ ρυθμίζονται κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 6 τοῦ ν.δ. 3398)1955 ἀποκλειστικῶς διὰ κανονιστικῶν πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἐγκρινομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, ἦτοι κατὰ τρόπον διάφορον ἐκείνης τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 27 § 1 τοῦ ὡς ἄνω β.δ)γματος προσλαμβανομένων πρὸς ἱκανοποίησιν ἐκτάκτων ἢ προσκαίρων ἀνάγκων τοῦ Ο.Λ.Π., περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς προσλήψεως τῶν ὁποίων ἀποφασίζει ἑκάστοτε, μετὰ πρότασιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Ο.Λ.Π., ὁπερ ὡσαύτως καθορίζει τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν εἰδικότητα τῶν προσληφθησομένων, τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς προσλήψεως, ὡς καὶ τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν, ἐν ἀντιστοιχίᾳ πάντοτε πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς τῶν βαθμῶν τῆς διὰ τοῦ διατάγματος τούτου καθοριζομένης ἱεραρχίας οὐχὶ ἀνωτέρου τοῦ 4ου.

Ἐτέρωθεν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διατυπώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 548)1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἐκδοθείσης εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 23 § 4 τοῦ ἀπὸ 7)9.5.1959 β.δ)γματος, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28878)1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων περὶ καθορισμοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Λ.Π. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67)1956 ὁμοίας τοιαύτης, εἰς ἣν ἡ προμνησθεῖσα ἀναφέρεται, αὕτη ἀφορᾷ τὰ μόνιμον προσωπικὸν τοῦ Ο.Λ.Π., ὡς καὶ τὸ ἔκτακτον τοιοῦτον, τὸ κατὰ τὰς διατάξεις ὅμως τοῦ ἄρθρου 27 § 1 τοῦ ἀπὸ 2)8 Δεκεμβρίου 1954 β.δ)γματος προσλαμβανόμενον εἰς θέσιν ἀντίστοιχον τοῦ μονίμου, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἔκτακτον προσωπικὸν τῶν δοκίμων τεχνιτῶν, τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3398)1955 προσλαμβανόμενον, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία καὶ ἀμοιβὴ ρυθμίζεται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 140)1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6854)1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 1 § 6 τοῦ ν.δ. 3398)1955, ὡς καὶ τῆς προσφάτως ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 421)1964 ὁμοίας ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Λ.Π., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18749)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων, ἧτις προδήλως δὲν θὰ ἐξεδίδετο, ἐὰν τὸ θέμα τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῶν δοκίμων τεχνιτῶν ἐρρυθμίζετο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 548)1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς δόκιμος τεχνίτης, ἀπασχοληθεὶς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του καὶ ἐντεῦθεν ὡς χειριστὴς ἀνυψωτικοῦ γερανοῦ, καὶ οὐχὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 2)3 Δεκεμβρίου 1954 β.δ)γματος, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων ἐδέξατο, ὅτι δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τῶν ὁποίων ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία ρυθμίζεται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 548)1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ ὅτι ἡ ἐπὶ ταύτης στηριζομένη ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος, δεύτερος, τρίτος καὶ πέμπτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ αἰτιολογίᾳ ἐκτιθέμενα, ὁ ἀναιρεσείων ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητός του ὡς ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τοῦ ὁποίου τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ρυθμίζει ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 548)1956 ἀπόφασις τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὁ ἰσχυρισμὸς τούτου ὅτι τυγχάνει ὑπάλληλος καὶ οὐχὶ ἐργάτης δὲν ἦσκει οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ ὀρθῶς δὲν ἐξητάσθη παρὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀπορριπτέος δὲ εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀναιρέσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δι' αὐτῆς ἐκρίθη, διὰ πλήρους καὶ ἐμπεριστατωμένης αἰτιολογίας, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τοῦ ὁποίου ἡ ὑπερωριακὴ ἐργασία ρυθμίζεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 548)1960 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου καὶ συνεπῶς δὲν δικαιοῦται τῆς δι' αὐτῆς χορηγουμένης ἀμοιβῆς, λαβὼν πὰν ὅ,τι ἐδικαιοῦτο βάσει τῶν ἰσχυουσῶν ὡς πρὸς αὐτὸν διατάξεων. Ὅθεν ὁ περὶ ἐλλείψεως αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀβάσιμος (*).

IV. ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου

Ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου.—Καθορισμὸς δι' αὐτῆς ἑνιαίου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας καὶ ὄχι ἔνταξις ἁπλῶς τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐντὸς τοῦ χρόνου λειτουργίας τῶν

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2670)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς ὡς ἐφετείου.

έγκαταστάσεων. — Έννοια ώρών έργασίας των έγκαταστάσεων.

Άρείου Πάγου 618)1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κονόφης*
Δεκηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Χ. Πέλλας

Διὰ τῆς ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου (δημοσιευθείσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 53523)3875)1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας) ὡρίσθη ἐν ἄρθρ. 10, ὅτι τὸ εἰς αὐτὴν ὑπαγόμενον καὶ ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα ὑπηρετοῦν προσωπικόν, ἐξαιρουμένων τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, ἀκολουθεῖ τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων. Εἰς τὸ προσωπικὸν δὲ τοῦτο περιλαμβάνονται, κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τῆς ἰδίας συλλογικῆς συμβάσεως, καὶ οἱ φύλακες, νυκτοφύλακες καὶ θυρωροί, θεωρούμενοι ὡς ὑπηρετικὸν προσωπικόν.

Διὰ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 ἐσκοπήθη ὁ καθορισμὸς ἑνιαίου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικοῦ, οὐχὶ δὲ ἡ ἔνταξις ἁπλῶς τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐντὸς τοῦ χρόνου λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων, τοῦθ' ὅπερ ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας. Ὡς ὥραι δὲ ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων νοοῦνται ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης οἱ διὰ τῆς παραγράφου 5 τῆς ἀπὸ 17 Νοεμβρίου 1950 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων τῶν ἐν Ἑλλάδι ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν καθοριζόμεναι εἰς 42 ἐν ὅλῳ καθ' ἑβδομάδα ὥραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐντὸς τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῶν ἐφοδιαστικῶν κέντρων Ἀερολιμένων λειτουργούντων Γραφείων, ὡς καὶ τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ ἐν γένει. Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις διετηρήθησαν ἐν ἰσχύι καὶ διὰ τῶν ἀπὸ 21 Σεπτεμβρίου 1960 (ἄρθρον 6), 1 Ἰουνίου 1963 (ἄρθρον 9) καὶ 5 Ὀκτωβρίου 1964 (ἄρθρον 8) συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν. Κρίναν, ἄθεν, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1961 μέχρι 31 Ἰουλίου 1964 χρονικὸν διάστημα τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος, ὡς νυκτοφύλακος τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀποθηκῶν τοῦ ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Ἑλληνικοῦ Ἀθηνῶν σταθμοῦ ἐφοδιασμοῦ τῶν ἀεροπλάνων δι' ὑγρῶν καυσίμων τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀσχολουμένης μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν προϊόντων ἐν Ἑλλάδι, ἦτο 42 ὥραι καθ' ἑβδομάδα, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρέβλαψεν, ἀπορριπτέος δὲ κρίνεται, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 5 Αὐγούστου 1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τοὺς ὅρους αὐτῆς, ἐπομένως καὶ εἰς τὴν ὡς ἄνω περὶ τῶν ὡρῶν ἐργασίας διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τῆς ἰδίας, ὑπάγεται τὸ πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, τὸ ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας, ὡς καὶ τὸς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας τῶν ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, εἰσυλογίζεται τὸ προσωπικὸν τὸ ὑπηρετοῦν εἰς τὰ Γραφεῖα τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἐκτελοῦν κατὰ κύριον χαρακτῆρα ὑπηρεσίαν Γραφείου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς πρακύπτει ἐκ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐν αὐτῇ ἐκτίθεται, ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1961 μέχρι 31 Ἰουλίου 1964 χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ὡς νυκτοφύλαξ τῶν ἐντὸς τῶν ἐγκαταστάσεων, τῶν ἀποθηκῶν καὶ τῶν ἐφοδιαστικῶν κέντρων Γραφείων τῆς ἐναγομένης εἰς τὸν Ἀερολιμένα Ἑλληνικοῦ, ἐπεξηγεῖται δὲ ὅτι ὡς νυκτοφύλαξ μετεκινεῖτο κατὰ τὸ ὡράριον τῆς ἐργασίας του, κτυπῶν «ὡρολόγιον» μὲ ἰδιαιτέραν κλεῖδα εἰς ἑκάστην θέσιν τῶν ἐγκαταστάσεων, ἀποθηκῶν κλπ., τοῦθ' ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἐφύλασσε ταύτας. Ἐπομένως καὶ ἐὰν διὰ τῶν ἐν τῇ ἀγωγῇ ὡς ἄνω ἐκτιθεμένων τοιεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων ὡς νυκτοφύλαξ ἐφύλασσε, πρὸς ταῖς ἐγκαταστάσεσι καὶ ἀποθήκαις τῆς ἐναγομένης, καὶ τὰ ἐντὸς αὐτῶν Γραφεῖα ταύτης, δὲν ὑπάρχει ὁμολογία περιστατικῶν ἀσκούντων διάφορον ἔννομον ἐπιρροήν, ὅσον ἀφορᾷ τὸ νόμιμον χρονικὸν ὅριον ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, ἀπὸ τὰ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου δεκτὰ γενόμενα, ὅτι κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ὡς νυκτοφύλαξ τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ ἀποθηκῶν τοῦ ἐν τῷ ἀεροδρομίῳ Ἑλληνικοῦ σταθμοῦ ἐφοδιασμοῦ ἀεροπλάνων δι' ὑγρῶν καυσίμων τῆς ἐναγομένης. Ἀπορριπτέος, ἄθεν, κρίνεται, ὡς ἀβάσιμος, ὁ περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ὁμολογίας τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ ἀγωγῇ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ὁ τρίτος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, καθ' ὃν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ἐπεδικάσθησαν εἰς τὸν ἐνάγοντα δι' ἀποζημίωσιν ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ προσαύξησιν αὐτῆς πλείονα τῶν αἰτηθέντων, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, ἀτε μὴ ἐμπίπτων εἰς τινα τῶν ἐν ἄρθρῳ 807 Πολ. Δικονομίας περιοριστικῶς ὁριζομένων λόγων ἀναιρέσεως καὶ δὴ οὔτε εἰς τοὺς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικαλουμένους τοιούτους τῶν ἐδαφίων 7 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν πραγμάτων μὴ προταθέντων καὶ ἀποδείξεων μὴ προσαχθεισῶν, ἀλλ' ἀποτελῶν λόγον ἐπαναλήψεως τῆς διαδικασίας κατ' ἄρθρον 785 ἐδάφιον 1 Πολ. Δικονομίας. (*)

V. ΔΗΜΟΣΙΟΝ

Παραγραφὴ ἀξιώσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου

Ἀξιώσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου δι' ἀπόλυσιν δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 956)1947 καὶ 976)1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβου-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1200)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

λίου, ὡς καὶ διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας κατ' Α.Ν. 539)1945.—Διατήρησις ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἄρθρου 69 Νόμου ΣΙΒ')1862 περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου.—Διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔναρξις ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου.—Ἔννοια διατάξεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9220)1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελάς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Δινάρδος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ἀγγελόπουλος, Κ. Παπακώστας, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου της προκύπτει, διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐξέθηκεν ἡ ἐνάγουσα, ὅτι, προσληφθεῖσα δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐναγομένου, ἵνα ἐργασθῇ ὡς γραφεὺς εἰς τὸ ἐν Ζακύνθῳ Γραφεῖον τοῦ νουμηχανικοῦ τῆς ἐν λόγῳ νήσου, παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας της ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότητα ἀπὸ 16.1.1956 μέχρι τῆς 1.11.1957, ὅτε ἀπελύθη, χωρὶς νὰ καταβληθῇ αὐτῇ τὸ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956)1947 καὶ 976)1947 Π.Υ.Σ. προβλεπόμενον βοήθημα, καθὼς καὶ ἡ ἀποζημίωσις διὰ τὴν μὴ λῆψιν τῆς ἐτησίας ἀδείας του τοῦ ἔτους 1937 λόγῳ ἀπολύσεώς της δι' ἀφορμὴν βαρύνουσαν τὸ ἐναγόμενον. Προσέτι ἰστόρησεν, ὅτι τὸ ἐναγόμενον δὲν ἐχορήγησεν αὐτῇ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς παρ' αὐτῷ ἀπασχολήσεώς της. Ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἠτήσατο, ὅπως καταδικασθῇ τὸ ἐναγόμενον νὰ πληρώσῃ αὐτῇ διὰ τὰς ἀνωτέρω αἰτίας τὸ ὀφειλόμενον χρηματικὸν ποσὸν ἐκ δραχμῶν 3.964 ἐν συνόλῳ. Διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη ὁλοσχερῶς ἡ ἀγωγὴ διὰ τὰ ὡς ἄνω κεφάλαια αὐτῆς, διὰ δὲ τῆς προκειμένης ἐφέσεως, ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ἀσκηθείσης, διώκεται ἡ μεταρρύθμισις αὐτῆς διὰ τὸν ἐν τῇ ἐφέσει ταύτῃ ἀναφερόμενον καὶ κατωτέρω εἰδικῶς ἐκτιθέμενον λόγον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 69 τοῦ ν. ΣΙΒ')1862, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου ΧΛ' (ἄρθρον 27 τοῦ ἀπὸ 26.6.1944 δ)τος «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου»), διατηρηθὲν ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. (ἄρθρου 17 Εἰσ.Ν.Α.Κ.), καὶ ὡς εἰδικώτερον κατισχύον τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 249, 250 καὶ 253 τοῦ ἰδίου Ἀστικοῦ Κώδικος πᾶν χρέος τοῦ Δημοσίου παραγράφεται καὶ ἐξαλείφεται, ἐὰν δι' ἔλλειψιν ἀποχρώσης δικαιολογήσεως δὲν ἀνεγνωρίσθη καὶ δὲν διετάχθη ἡ πληρωμὴ αὐτοῦ καὶ δὲν ἐπληρώθη ἐντὸς πέντε ἐτῶν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα. Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 261 τοῦ Α.Κ. ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς. Ἡ οὕτω διακοπεῖσα παραγραφὴ ἀρχεται ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ἐφέσεως τῆς ὡς ἄνω ἀπὸ 2.7.1960 ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διεκόπη ἡ ἀνωτέρω πενταετὴς παραγραφή, ἥτις ἔτρεχε κατὰ τῶν ἐνδίκων ἀξιώσεων. Μετὰ ταῦτα ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς δείκνυται ἐξ αὐτῆς, ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης, τὴν 10ην Νοεμβρίου 1960 καὶ κοινοποιηθείσης ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὴν 22αν Δεκεμβρίου 1965, ὡς τοῦτο προκύπτει ἐκ τῆς ἐπισημειώσεως ἐπὶ τοῦ σχετικοῦ ἀντιγράφου τοῦ ἐπιδόντος τοῦτο δικαστικοῦ κλητῆρος, τοῦθ' ὅπερ ἄλλωστε καὶ ὁμολογεῖ ἡ ἐνάγουσα, ἡσκήθη κατ' αὐτῆς (ὡς ἄνω ἀποφάσεως) ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀπὸ 23 Δεκεμβρίου 1965 ἔφεσις τὴν 29 Δεκεμβρίου 1965, ὡς ἐμφαίνεται ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ νομίμως προσκομιζομένου ἀντιγράφου ταύτης σχετικῆς βεβαιώσεως τοῦ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ ἁρμοδίου δικαστικοῦ γραμματέως. Οὕτω ὅμως ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς διακοπεῖσα παραγραφὴ ἤρξατο ἐκ νέου ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τοῦ δικαστηρίου, ἤτοι ἀπὸ τῆς ἐν ἀντιδικίᾳ ἐκδόσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως (10.11.1960), μὴ ἀπαιτουμένης τῆς κοινοποιήσεως τῆς τοιαύτης τοῦ δικαστηρίου πράξεως (ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως) πρὸς ἔναρξιν τῆς νέας παραγραφῆς (βλ. Ε.Α. 2309)1939, ΕΕΝ 2,48), ὅτε ἀρκούσης μετὰ τὴν τελευταίαν ταύτην διαδικαστικὴν πρᾶξιν τοῦ δικαστηρίου τῆς παθητικῆς στάσεως τῶν διαδίκων (βλ. Staudinger - Coing, Kommt. zum B.G.B. II Ἐκδ. 1957, ὑπ' ἄρθρον 211 ἀριθ. 5). Ἡ νέα αὕτη παραγραφὴ συνεπληρώθη ἐν ἐπιδικίᾳ πρὸ τῆς ὡς ἄνω ἀσκήσεως τῆς προκειμένης ἐφέσεως (ἤτοι πρὸ τῆς 29.12.1965) (πρβλ. σχετ. Α.Π. 583)1961, ΔΕΝ 18, 109). Συνεπῶς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν νομικῶν διατάξεων αἱ ἐνδικοι ἀξιώσεις ὑπέκυψαν εἰς τὴν ἀνωτέρω πενταετῆ παραγραφὴν κατὰ τὴν νόμιμον καὶ βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἐναγομένου ἐφεσιβλήτου, προβαλλομένην ρητῶς διὰ τῶν προτάσεών του τῆς παρούσης δίκης. Κατ' ἀκολουθίαν τούτου ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀναφερομένας ἐνδίκους ἀπαιτήσεις, δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἐκ τοῦ ἀνωτέρω λόγου, ἤτοι ἕνεκα παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων ταύτων, καὶ συνακολούθως συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 762 Πολ. Δικονομίας νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις (*).

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Αἱ ἀποζημιώσεις ἐκ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976)1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 434) δὲν ὑπήγοντο εἰς τὴν ἑξάμηνον ἀποκλειστικὴν προθεσμίαν ἐπιδόσεως ἀγωγῆς τοῦ ἄρθρου 6 § 2 νόμου 3198)1955 (Α.Π. 63)1960, ΕΕΔ 19, 269) καὶ οὕτω προέκυψε θέμα πενταετοῦς παραγραφῆς. Κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 4464)1965 (ΕΕΔ 24, 688) ἐφαρμόζονται ἤδη αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ πρέπει νὰ ἐφαρμόζηται καὶ ἡ ἀνωτέρω ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΠΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Διαδικασία προσλήψεως καὶ προαγωγῶν

Ὑπαγωγὴ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.—Πρόσληψις, σταδιοδρομία καὶ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου.—Ἐφαρμογὴ διὰ τὴν διαδικασίαν προσλήψεως καὶ προαγωγῶν καὶ διὰ τὰ ἁρμόδια ὄργανα τῶν διατάξεων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ διὰ τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις (προσόντα προσλήψεως κλπ.) τῶν ἐκάστοτε διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους ἰσχυόντων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2674)1965, Τμ. Γ'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Στασινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Θ. Παπαδάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Πάτρας, Γ. Πουκουρῆς

Διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης, ὑπαλλήλου ἐπὶ βαθμῷ ὑπογραμματέως τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 66840)2850)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Προσ. Ν. Π. Δ. Δ 245), δι' ἧς ἐνεκρίθη ἡ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως β' τάξεως προαγωγὴ τῆς Α.Β. συναδέλφου τῆς αἰτούσης καὶ τῶν ἐφ' ὧν ἐρείδεται αὕτη ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1964 (συνεδρίασι ὑπ' ἀριθ. 962) ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, δι' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ ἀνωτέρω προαγωγὴ καὶ τοῦ διὰ τὸ ἔτος 1964 ἰσχύοντος πίνακος προαγωγῶν τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.

Ἡ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω προσβληθείσης Α. Β. ἀκηθείσα παρέμβασις ἀπορριπτέα τυγχάνει, ἀτε μὴ προσκομισθέντων ἀποδεικτικῶν νομίμου κοινοποιήσεως ταύτης.

Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ Ταμείου Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου (ἄρθρον 4 Κανονισμοῦ τοῦ Ταμείου, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22359)936 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ., παράρτημα 228) ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου βάσει τοῦ ἀπὸ 23)31 Δεκεμβρίου 1955 βασ. διατάγματος «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου» (Φ.Ε.Κ. 357), ἀτε τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου μὴ περιλαμβανομένου εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 25 τοῦ διατάγματος τούτου περιοριστικῶς ἀναφερόμενα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, δι' ἃ, ὡς πρὸς ὡρισμένα εἴματα, ἰσχύουσιν αἱ προϋφιστάμεναι διατάξεις μέχρις ἐκδόσεως εἰδικοῦ δι' ἕκαστον νομικὸν πρόσωπον β. δ)τος.

Ἐν ἄρθρῳ 38 § 2 τοῦ ν.δ. 3395)1955 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων» (Φ.Ε.Κ. 276) ὁρίζεται, ὅτι «τὸ προσωπικὸν τοῦ νέου Ταμείου Προνοίας προσλαμβάνεται, σταδιοδρομεῖ καὶ μισθοδοτεῖται συμφώνως μὲ τὰ ἰσχύοντα εἰς τοὺς Σ.Ε.Κ. Οἱ βαθμοὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ταμείου ἀντιστοιχοῦσι πρὸς «τοὺς ὁμωνύμους βαθμοὺς τῶν Σ.Ε.Κ.». Ἡ διάταξις αὕτη, ὀρθῶς ἑρμηνευομένη, ἐν ὄψει καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἐπιδιωκομένης, κατὰ τὸ δυνατόν, ἐνοποιήσεως τῶν διεπουσῶν τοὺς ὑπαλλήλους ἁπάντων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διατάξεων, ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν παρουσιάζουσιν ἰδιάζουσαν ἰδιομορφίαν, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι διὰ μὲν τὴν διαδικασίαν προσλήψεων καὶ προαγωγῶν καὶ διὰ τὰ ἁρμόδια ὄργανα ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς ἰσχύει διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, διὰ δὲ τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις (προσόντα προσλήψεως καὶ προαγωγῆς, βαθμοί, ἀπαιτούμενος χρόνος παραμονῆς εἰς ἕκαστον βαθμὸν κλπ.) ἐφαρμόζονται τὰ ἐκάστοτε διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους ἰσχύοντα.

Ἐν προκειμένῳ οὔτε ἡ νόμιμος διαδικασία ἐτηρήθη, ἀτε συνταχθέντος πίνακος, ἐνῷ τοιοῦτοι δὲν συντάσσονται διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οὔτε ἀπεφάνθη τὸ διὰ τὰς προαγωγὰς ἁρμόδιον ὄργανον, ἤτοι τὸ διὰ τὸ περὶ οὗ πρόκειται Ταμεῖον ἁρμόδιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον (ἄρθρον 10 § 7 β. δ)τος 23)31.12.1955), καίτοι ὑφίσταται νομίμως συγκεκροτημένον τοιοῦτον (ὑπ' ἀριθ. 12874)430) 9.2.1963 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, Φ.Ε.Κ. Β' 59), συνεπῶς ἀκυρωτέα ὡς μὴ νόμιμος τυγχάνει ἡ ὅλη διαδικασία, ἡ ἀπολήξασα εἰς τὴν προαγωγὴν τῆς παρεμβαινούσης.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Προθεσμία ἀναιρέσεως.—Εἰδικαὶ διατάξεις περὶ προθεσμίας ἀναιρέσεως ἐν μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου.—Ἐφαρμογὴ αὐτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ Ι.Κ.Α.—Βάρος ἀποδείξεως περὶ ἀνυπαρξίας ὀφειλῆς ἐπὶ καταλογιστικῆς εἰσφορᾶς τοῦ Ι.Κ.Α. πράξεως.—Περιοχαὶ χαρακτηριζόμεναι ὡς κέντρα ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.—Πρόσκαιρος διαμονὴ ἠσφαλισμένων ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἕδρα εὑρίσκεται ἐν κέντρῳ ἀσφαλίσεως.—Συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως.—Κρίσις περὶ τοῦ προσκαίρου τῆς ἀσφαλίσεως.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 26 § 11 Α.Ν. 1846)1951 περὶ καθορισμοῦ τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου.—Προϋποθέσεις τῆς διατάξεως.

Ἀρείου Πάγου 599)1965, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. ***Στ. Μαυρομιχάλης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Κενιαβίτης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Γ. Οἰκονομόπουλος

Προκύπτει μὲν ἐκ τοῦ ἄρθρου 817 §§ 2 καὶ 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 3810)1957, ὅτι ἡ ταυτοσημαινομένη καὶ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀποφάσεως ἀρχομένη προθεσμία τῆς ἀναιρέσεως δὲν παρεκτείνεται λόγῳ ἀποστάσεως, ἐὰν ὁ ἀναιρεσείων διαμένῃ ἀπουδήποτε ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, πλὴν ὅμως τῆς γενικῆς ταύτης διατάξεως κατισχύει ὡς εἰδικὴ ἡ προγενεστέρα καὶ μηδόλως θιχθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 ἐδάφιον β' τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 26 Ἰουνίου) 10 Ἰουλίου 1944 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2711)1953, δι' ἧς ἐθεσπίσθη, ὅτι καὶ πάσης προθεσμίας πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκων μέσων ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου χωρεῖ πάντοτε παρέκτασις λόγῳ ἀποστάσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 195 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἔστω καὶ ἐὰν ἐν τῷ εἰδικῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται τοιαύτη. Ἡ δὲ εἰδικὴ αὕτη διάταξις ἐφαρμόζεται, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3210)1955, καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως ἐνδίκων μέσων ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων. Ὅθεν καὶ ἐφ' ὅσον ἡ μὲν προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐπεδόθη ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α. τῇ 2 Δεκεμβρίου 1961, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ νομίμως προσαγομένου ὑπ' ὁριθ. 11353β ταυτοχρόνου ἐπιδοτηρίου τοῦ ἐνταῦθα δικαστικοῦ κλητῆρος Δ.Δ., ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως κατετέθη προσηκόντως παρὰ τῷ ἀρμοδίῳ Γραμματεῖ τοῦ Ἐφετείου Ἰωαννίνων τὴν 15 Ἰανουαρίου 1962, ἤτοι πρὸ τῆς παρελεύσεως τῆς βασικῆς 30ημέρου προθεσμίας καὶ τῆς κατὰ τὰ προεκτεθέντα χωρούσης ὡδε 15ημέρου παρεκτάσεως ταύτης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 195 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 ν.δ. 3081)1954, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 194)1914, ἕνεκα τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῆς ἐν Ἀθήναις κατοικίας τοῦ ἰδίου ἀναιρεσείοντος καὶ τῆς ἐν τῇ περιφερείᾳ ἑτέρου Πρωτοδικείου ἕδρας τοῦ ρηθέντος Γραμματέως, παρ' ᾧ ἡ κατάθεσις τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως, εὐτῃ ἐμπροθέσμως ἠσκήθη, ἀπορριπτέας οὕτως ἐλεγχομένης ὡς ἀβασίμου τῆς ἀντιθέτου ἐνστάσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου. Ἐξ ἄλλου ἡ τοιαύτη ἀναίρεσις εἶναι νόμῳ ἀπηλλαγμένη παραβόλου, ἅτε τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α. ἀπολαύοντος κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν. 3210)1955, ἁπασῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἀτελειῶν καὶ δικαστικῶν προνομίων.

Τὸ ἐκ τῆς ἐπιμάχου καταλογιστικῆς πράξεως ἐπιβολῆς εἰσφορῶν, ὡς διοικητικῆς τοιαύτης, συναγόμενον τεκμήριον ταύτης, ὡς οὔσης ἐξωτερικῶς ἐγκύρου, δὲν δύναται νὰ κατισχύσῃ ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ μετατεθῇ τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως περὶ τῆς ἀνυπαρξίας τῆς καταλογισθείσης τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ ὀφειλῆς, κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 68 Γ' τοῦ π. δ)τος τῆς 24)27 Αὐγούστου 1931 «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων» καὶ τοῦ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας ἀνακοπῆς, καὶ καθ' ὁ αὐτὴ (ταυτέστι τὸ νῦν ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α.) βαρύνεται νὰ τὴν ἀπόδειξιν τῆς ὑπάρξεως τῆς τοιαύτης ὀφειλῆς καὶ συνεπῶς εἶναι ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος τοῦ λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὸ σχετικὸν του μέρος (*).

Ἐκ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως, βεβαιούσης ὅτι «συνεξετιμήθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων καὶ τὰ ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικληθέντα ἔγγραφα, ἀπαν-

(*) Ἴδετε καὶ σύμφωνον Α.Π. 84)1958, ΕΕΔ 17, 252.

τα νομίμως προσαγόμενα», καὶ μὴ ποιουμένης οἱανδήποτε σχετικὴν ἐξαίρεσιν, καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι τὸ Ἐφετεῖον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ τοῦ ἀναιρετηρίου μνημονευομένας καὶ ἐπικληθείσας διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀποφάσεις, μὴ οὔσης ἀπαραιτήτου τῆς εἰδικῆς μνείας ταύτων. Ὅθεν ὁ προμνησθεὶς ἀντίθετος 3ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἀβάσιμος.

Τὸ ἄρθρον 2 § 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10703)1937 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἰσχύοντος τοῦ ἄρθρου 6298)1934 καὶ τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ. ν. τῆς 11.11.1935 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», δημοσιευθείσης ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 157)1937, τεῦχος Β'), καὶ διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 60 § 1 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ. ν. 1846)1951, ὡς μὴ ἀντικειμένης εἰς τοῦτον, ἀφοῦ ἐν ἀρχῇ (ἐδάφ. α') καθορίζει τὰς περιοχάς, αἵτινες χαρακτηρίζονται ὡς κέντρα ἀσφαλίσεως, θεσπίζει περαιτέρω (ἐν ἐδαφίῳ β') ὅτι «ἠσφαλισμένοι, διαμένοντες προσκαίρως ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἕδρα ἐπιχειρήσεως εὑρίσκεται ἐν κέντρῳ ἀσφαλίσεως, συνεχίζουν τὴν ἀσφαλιστικὴν αὐτῶν ὑποχρέωσιν». Κατὰ δὲ τὴν ὀρθὴν τῆς τοιαύτης διατάξεως ἔννοιαν, ὑπὲρ τῆς ὁποίας συνηγορεῖ καὶ ἡ διατύπωσις τοῦ ἀντιστοίχου ἄρθρου 2 § 5 τῆς μεταγενεστέρας ὁμοίας ὑπ' ἀριθ. 14591) 27.7.1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 258)1959, τεῦχος Β'), τὸ ὡς εἴρηται «πρόσκαιρον» τῆς ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν κρίνεται οὐχὶ ἐκ τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς τοιαύτης ἐργασίας των, ἀλλ' ἐκ τοῦ εἴδους καὶ τῶν ἀντικειμενικῶν συνθηκῶν ταύτης, ἐκτὸς ἐὰν ἐκ τῶν προτέρων ὡρίσθη λίαν βραχεῖα ἡ διάρκεια τῆς ἰδίας ἀπασχολήσεώς των, ὁπότε αὕτη, ἀσχέτως τοῦ εἴδους καὶ τῶν συνθηκῶν της, θεωρεῖται ὁπωσδήποτε πρόσκαιρος (*). Ἑπομένως ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον καὶ περαιτέρω δεχθὲν ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλουσῆς ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ δὴ διὰ σαφῶν καὶ πλήρων αἰτιολογιῶν, αἵτινες καθιστῶσιν ἐφικτὸν τὸν παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον, τὰ ἑξῆς: α) Ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος Ἑταιρεία, ἔχουσα τὴν ἕδραν της ἐν Ἀθήναις, ἤτοι ἐντὸς κέντρου ἀσφαλίσεως, ἀνέλαβεν ἐργολαβικῶς τὴν κατασκευὴν τοῦ Στρατιωτικοῦ Ἀεροδρομίου Ἀκτίου, κειμένου ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, β) ὅτι τὸ ἔργον τοῦτο προεβλέφθη διὰ τῆς σχετικῆς συμβάσεως ὡς διαρκείας 15 μηνῶν, ἀλλὰ πράγματι διήρκεσεν ἐπὶ τριετίαν, γ) ὅτι οἱ ἐργασίαι του ὑπῆρξαν κυρίως χωματουργικαὶ (ἐκσκαφῆς, ἰσοπεδώσεως κλπ.), ἐκτελεσθεῖσαι ὑπὸ ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, αἵτινες ἠδύναντο νὰ ἀπασχοληθῶσι καὶ ἀπησχολήθησαν καὶ εἰς τὰς ἐργασίας ὁδοστρώσεως (παρασκευῆς, μεταφορᾶς καὶ στρώσεως ὑλικῶν), καθὼς καὶ εἰς τὴν διάνοιξιν κτιρίων (πρὸς μεταφορὰν ὑλικῶν, παρασκευὴν ἀσβέστου κλπ.), καὶ δ) ὅτι ἅπαντες οἱ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου χρησιμοποιηθέντες ἐν προκειμένῳ ἐργάται (εἰδικευμένοι καὶ μή) κλπ., ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἐργασιῶν των, ἀπησχολήθησαν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των συνεχῶς μέχρι τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ ἄνω ἔργου, διαρκέσαντος ἐπὶ τριετίαν, καὶ μετὰ ταῦτα θεωρῆσαν ὡς μὴ πρόσκαιρον τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησίν των καὶ καταλήξαν εἰς παραδοχὴν τόσον τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἐφέσεως τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὅσον καὶ τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ἀνακοπῆς ταύτης περὶ παρανόμου ἐντεῦθεν ἐπιβολῆς εἰς βάρος της τῶν ἐπιδίκων εἰσφορῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, ἣν οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασεν. Ἀπορριπτέοι δὲ ὡς ἀβάσιμοι τυγχάνουσιν ἅπαντες οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως, ἤτοι ὁ 1ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων καὶ οἱ προδήλως ταυτόσημοι 2ος καὶ 4ος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 26 § 11 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 περὶ καθορισμοῦ τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὴν «ἀνέλεγκτον» οὐσιαστικὴν κρίσιν τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου, ἐὰν οὗτος παραβῇ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 9 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τιθεμένας ὑποχρεώσεις του καὶ ἐκτεῦθεν δημιουργῆται σχετικὴ δυσχέρεια εἰς τὸ Ἵδρυμα, προϋποτίθησιν ἀναγκαίως, ὅτι ἡ ἐπιβολὴ τῶν οὕτω καθορισθεισῶν εἰσφορῶν εἶναι κατ' ἀρχὴν νόμιμος. Ἡ προϋπόθεσις ὅμως αὕτη ἐλλείπει ἐν προκειμένῳ, μετὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει δεκτὰ γενόμενα, καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν ἦσκει οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης καὶ ὡς τοιοῦτος ὀρθῶς δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου ὁ ἐνώπιον τούτου προβληθεὶς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος εἶχε παραβῇ τὰς προμνησθείσας νομίμους ὑποχρεώσεις της καὶ ὅτι συνεπείᾳ τούτου ἦτο ἀνέλεγκτος ὁ γενόμενος εἰς βάρος της καταλογισμὸς τῶν ἐπιμάχων εἰσφορῶν, ἀπορριπτέοι δὲ ὡς ἀβάσιμοι ἀποβαίνουσιν οἱ ἀντίθετοι λόγοι ἀναιρέσεως, ἤτοι ὁ 2ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων καὶ τὸ σχετικὸν σκέλος τοῦ 1ου τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

Ἡ εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ὑπὲρ τῆς ἀντιδίκου του ἐπιβληθεῖσα δικαστικὴ δαπάνη δέον νὰ μειωθῇ· ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 22 § 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 3693)1957, 7 καὶ 9 τοῦ ν. δ. 2698)1953, 19 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 καὶ 5 τοῦ νόμου 3210)1955 (**).

(*) Ἴδετε ἄρθρον 4 § 5 τοῦ κωδικοποιηθέντος Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ΕΕΔ 25, 47.

(*) Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 758)1958, ΕΕΔ 18, 98, Α.Π. 230)1959, ΕΕΔ 18, 666.

(**) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 84)1961 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀπασχολουμένων συνταξιούχων κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4104)1960, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 43)1965 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καὶ εἰσφοραὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀνωτέρω διαιτητικὴν ἀπόφασιν μισθωτῶν διὰ τὰς ἀναδρομικὰς αὐξήσεις τῶν μισθῶν αὐτῶν : Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3240)284)20.1.1966 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 23 τῆς 20.1.1966 Φ.Ε.Κ. τ. Β' (*), ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας, δι' ἧς ἐρρυθμίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν.

Ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως παρέχομεν τὰς κατωτέρω ὁδηγίας :

1) Διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐξάνονται ἀπὸ 1.12.1964 τὰ κατωτέρω ὅρια ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων, τὰ καθοριοθέντα διὰ τῆς ὑπ' ὅριθ. 28)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (σχετικὴ ὑπ' ἀριθ. 18)1964 Ἐγκύκλιος Διαταγή), ὡς κάτωθι :

α) Χρονικὸν διάστημα 1.12.1964 - 15.5.1965 αὐξήσεις κατὰ ποσοστὸν 6 ο)ο.

β) Χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.5.1965 - 31.10.1965 αὐξήσεις κατὰ ποσοστὸν 10 ο)ο.

γ) Χρονικὸν διάστημα 1.11.1965 καὶ ἑξῆς, ὡς ἐν τῇ κοινοποιουμένῃ ἀποφάσει λεπτομερῶς κατὰ κατηγορίαν ἀναφέρεται.

Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος τῆς αὐξήσεως προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς (6) ἐξ ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας κατὰ τὸν χρόνον δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως (20.1.1966).

Συνεπῶς καὶ αἱ ὑπὲρ Ι.Κ.Α. ὀφειλόμεναι εἰσφοραὶ ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως δύνανται νὰ καταβληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας μέχρι τέλους Φεβρουαρίου (προθεσμία ἄρθρου 26 § 3 ἀ.ν. 1846)1951).

Εἰς περίπτωσιν δυσχερειῶν πρὸς ὑπολογισμὸν τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν δι' ἐπιμερισμοῦ χορηγηθείσης αὐξήσεως εἰς τὰς μισθολογικὰς περιόδους, εἰς ἃς ἀνάγεται, δύναται νὰ γίνῃ χρῆσις τοῦ ποσοστιαίου ὑπολογισμοῦ τῶν εἰσφορῶν ἐπὶ τῆς καταβλητέας διαφορᾶς ἀποδοχῶν ἑκάστης δόσεως.

2) Κατωτέρων ὅριων ἀμοιβῆς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν διπλασίας εἰσφορᾶς κλάδου συντάξεων (ἄρθρον 10 ν.δ. 4104)1960).

Τὸ καθοριζόμενον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (ἐγκ. 18)1964) κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς ὑπαλλήλου Γραφείου ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 1.550, ὅπερ προσηυξημένον κατὰ 50ο)ο, ἤτοι δραχμὰς 2.325, ἐλαμβάνετο ὡς βάσις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἢ μὴ διπλασίας εἰσφορᾶς κλάδου συντάξεων· ἐπὶ περιπτώσεων ἀπασχολουμένων συνταξιούχων, αἵτινες ἐλάμβανον συνολικῶς ποσὸν συντάξεως κλπ., ἀνώτερον ἢ κατώτερον τοῦ ποσοῦ τούτου (δραχμαὶ 2.325).

Ἤδη ἐπέρχονται αἱ ἑξῆς μεταβολαί :

α) Χρονικὸν διάστημα 1.12.1964 - 15.5.1965 κατώτερον ὅριον δραχμαὶ 1550 σὺν 6ο)ο αὔξησις 1645 σὺν 50ο)ο = 2464,50.

β) Χρονικὸν διάστημα 16.5.1965 - 31.10.1965 κατώτερον ὅριον δραχμαὶ 1.550 σὺν 10ο)ο αὔξησις = 1.705 σὺν 50ο)ο = 2.557,50.

Χρονικὸν διάστημα 1.11.1965 καὶ ἑξῆς κατώτερον ὅριον δραχμαὶ 1830 σὺν 50ο)ο = 2.745.

Θέμα ἐπιστροφῆς ἢ συμψηφισμοῦ ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν γεννᾶται εἰς περιπτώσεις ἀπασχολουμένων συνταξιούχων, αἵτινες ἐλάμβανον ποσὸν συντάξεως διὰ χρονικὸν διάστημα α) 1.12.1964 - 15.5.1965, ἀπὸ δραχμὰς 2.425 μέχρι 2.464.

β) Διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.5.1965 μέχρι 30.10.1965 ἀπὸ δραχμὰς 2.325 μέχρι 2.557. καὶ γ) διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα 1.11.1965 μέχρι κοινοποιήσεως τῆς παρούσης ἀπὸ δραχμὰς 2.325 μέχρι 2.745.

Ἐντελλόμεθα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τῆς παρούσης παρεχομένων ὁδηγιῶν. ***(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 38)1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.)*** (*).

Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ δῶρα Πάσχα—Χριστουγέννων καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν : Γνωρίζομεν ὑμῖν, ὅτι τὸ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπ' ὄψιν τοῦ ὁποίου ἐτέθη τὸ θέμα περὶ ὑπολογισμοῦ εἰσφορῶν Ι.Κ.Α αὐτοτελῶς διὰ τὰ δῶρα ἑορτῶν Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπίδομα ἀδείας τῶν μὲ κυμαι-

(*) ΕΕΔ 25, 194.

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα εἰσφορῶν δι' ἐργασίαν τῶν συνταξιούχων σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 625 καὶ διὰ τοὺς συνταξιούχους ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνταξιν περιορισμοὺς ἐργασίας σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 361.

νομένας ἀποδοχάς ἀμειβομένων μισθωτῶν, κατόπιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4476)1965 καὶ τῆς ἀπὸ 14)12)1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθωρίσθησαν νέα κατώτερα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας (ἔγκ. 12)1966), κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8)8.3.1966 συνεδρίασίν του (ἀριθμὸς ἀποφάσεως 185) ἀπεφάσισε τὰ κάτωθι:

α) Τὴν τροποποίησιν τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ὀριθ 585 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. (συνεδρίασις 33)9.11.1965 (*) ἐγκριθέντος πίνακος κατατάξεως τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1966 καὶ ὁρίζει, ὅπως οὗτος ἰσχύσῃ μόνον ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. διὰ τὰς τεκμαιρομένας μηνιαίας ἀποδοχὰς ἑκάστης κατηγορίας τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1966.

β) Ὅπως ὁ ὑπολογισμὸς τῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν διὰ δῶρα Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπίδομα ἀδείας καὶ διὰ τοὺς μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένους μισθωτοὺς γίνεται ἀπὸ 1)1)1966 καὶ ἐφεξῆς αὐτοτελῶς, ὡς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 4476)1965 ὁρίζεται, δι' ἅπαντας τοὺς μισθωτούς, λαμβάνεται δὲ ὡς τεκμαρτὸν ἡμερομίσθιον τὸ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. καθοριζόμενον κατ' ἔτος δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐκ τούτων, ἤδη διὰ τὸ ἔτος 1966 τὸ τοῦ ἰσχύοντος πίνακος (Ἔγκ. 212) 1965).

γ) Ὅπως διὰ τὴν κατ' ἔτος κατάταξιν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν ὁ προσδιορισμὸς τῶν τεκμαιρομένων ἀποδοχῶν τούτων γίνεται ἄνευ προσαυξήσεως τινος διὰ τμήματος δώρων Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας.

Διὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 125)8.2.1966 γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, δι' ἧς ἐγένετο δεκτόν, ὅτι:

«Κατόπιν τῆς ἐπελθούσης τροποποιήσεως διὰ μεταγενεστέρων διατάξεων τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 585)1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη ὁ μέσος ὅρος τῶν τεκμαιρομένων μηνιαίων ἀποδοχῶν, δι' ὧν μεταγενεστέρων διατάξεων τὸ μὲν ηὐξήθησαν τὰ ληφθέντα ὑπ' ὄψιν πρὸς καθορισμὸν τῶν ἐν λόγῳ μηνιαίων μισθῶν, τὸ δὲ ἐτροποποιήθη ἡ διάταξις, ἡ ἀφορῶσα τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τῶν δώρων Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τὰς τοιαύτας μηνιαίας ἀποδοχάς, συντρέχει περίπτωσις, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, δικαιολογοῦσα τὴν τροποποίησιν τῆς ὑπ' ὀριθ. 585)1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀναπροσαρμογὴν τῶν δι' αὐτῆς καθορισθεισῶν κλάσεων ἡμερησίων μισθῶν, ὑπ' ὄψιν πλέον τῶν ἄνω τροποποιητικῶν διατάξεων καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 ἐδάφιον β' τοῦ ἄρθρου 14α τοῦ Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τασσομένης διμήνου (Ὀκτώβριος - Νοέμβριος) τοῦ προηγουμένου ἔτους ἀποκλειστικῶς κατὰ τὰς ὑπ' ὀριθ. 603 καὶ 1126)1965 ἀποφάσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (contra Α.Π. 10)1961) ἐνδεικτικῆς προθεσμίας. (Σχετικὴ Σ.Ε. 958) 1957 Γνωμ. Νομικοῦ Συμβούλου Ι.Κ.Α. 20) 1964.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ι.Κ.Α. παρέχομεν ὑμῖν τὰς κατωθι ὁδηγίας:

1) Ὁ πίναξ κατατάξεως ἔτους 1966, ὡς ἐκοινοποιήθη ὑμῖν διὰ τῆς ὑπ' ὀριθ. 271)1965 ἐγκ. διαταγῆς, θὰ ἰσχύσῃ μόνον διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν.

2) Διὰ τὸ δῶρον Πάσχα 1966 τὸ ἐπίδομα ἀδείας καὶ τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1966 θὰ ὑπολογισθοῦν αὐτοτελῶς εἰσφοραί, ἡμίσυ μηνιαίου μισθοῦ διὰ δῶρον Πάσχα, ἐπίσης ἡμίσυ μηνιαίου μισθοῦ δι' ἐπίδομα ἀδείας καὶ εἷς μηνιαῖος μισθὸς διὰ τὸ δῶρον Χριστουγέννων βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου ἑκάστης κατηγορίας, ὡς εἷς τὸν πίνακα ἔτους 1966 ἀναφέρεται.

Ἐπὶ περιπτώσεως μισθωτῶν δικαιουμένων τμήματος δώρου καὶ ἐπιδόματος ἀδείας ὁ ὑπολογισμὸς τῶν εἰσφορῶν Ι.Κ.Α. θὰ γίνῃ ἐπὶ τοῦ τμήματος δώρων καὶ ἐπιδόματος, ἅτινα θὰ λάβουν, ὡς τοῦτο ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς.

3) Ἐφεξῆς αἱ προτάσεις τῶν Τ.Δ.Ε. τῶν Ὑποκαταστημάτων Ι.Κ.Α. διὰ τὴν κατ' ἔτος κατάταξιν τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν θὰ γίνωνται ἄνευ συνυπολογισμοῦ εἰς τὰς τεκμαιρομένας ἀποδοχὰς ἑκάστης κατηγορίας τμήματος διὰ δῶρα Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ ἐπίδομα ἀδείας.

Ἐντελλόμεθα τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων καὶ παρακαλοῦμεν, ὅπως μεριμνήσητε καὶ λάβουν γνῶσιν αἱ ἐπαγγελματικαὶ καὶ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν, ὡς καὶ αἱ ἀντίστοιχοι ἐργατικαὶ τοιαῦται. *(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 84)1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.*

(*) ΕΕΔ 25, 166.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΜΟΙΒΗΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 628)1965 Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Ἡ «Ἐπιθεώρησις Ἐργατικοῦ Δικαίου» ἐδημοσίευσεν ἀνωτέρω, σελ. 561, τὴν ὑπ' ἀριθ. 6798)1966 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης «περὶ ἐγκρίσεως καθορισμοῦ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν δικηγόρων, τῶν παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των ἐπὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ» (Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 235 τῆς 30 Ἀπριλίου 1966).

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἀναφέρεται εἰς τὰς σκέψεις καὶ ὑπολογισμοὺς τῶν ὑπ' ἀριθ. 246)1965 καὶ 628) 1965 γνωμοδοτήσεων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ ὑπ' ἀριθ. 22)1963 γνωμοδοτήσεως τοῦ Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου.

Ἐσημειώσαμεν αὐτόθι (ΕΕΔ 25, 561), ὅτι ἡ πρώτη γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἔχει δημοσιευθῆ εἰς ΕΕΔ 24, 623 καὶ ἡ γνωμοδότησις τῆς Εἰσαγγελίας Ἀρείου Πάγου εἰς ΕΕΔ 22, 1343.

Δημοσιεύομεν κατωτέρω καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 628) 1965 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, χρήσιμον, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης παραπέμπει καὶ εἰς ταύτην.

Αἱ μνημονευόμεναι ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἀποφάσεις του ἔχουν ἤδη δημοσιευθῆ εἰς τοὺς οἰκείους τόμους μας (ΕΕΔ 14, 329, ΕΕΔ 18, 405, ΕΕΔ 20, 833, ΕΕΔ 21, 1343, ΕΕΔ 23, 1083).

Π ε ρ ί λ η ψ ι ς ἐ ρ ω τ ή μ α τ ο ς: Ἐὰν θὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ὑπ' ἀριθ. 76630)1964 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης(*) ἐπὶ τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Σχολικῶν Κτιρίων ὑπηρετοῦντος δικηγόρου Γ.Χ.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας Γνωμοδότησις 628)1965

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος **κ. Χ. Γεωργιόπουλος**

Ἐπὶ τοῦ ἄνω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ὁ ἐν τῇ ἀπὸ 5.4.1963 συμβάσει μεταξὺ τοῦ Ὀργανισμοῦ Σχολικῶν Κτιρίων, ὄντος Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ὑπαγομένου ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων (ἄρθρον 1 ν.δ. 4247) 1962), νομίμως δὲ ἐκπροσωπηθέντος, καὶ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι δικηγόρου, προσληφθέντος ἐπὶ παγίῳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δραχμῶν 3.500 μηνιαίως, ὅρος καθ' ὃν «ἡ ὡς ἄνω μηνιαία ἀντιμισθία δὲν θὰ προσαυξάνηται μὲ τὰ παρεχόμενα ἢ παρασχεθησόμενα εἰς τοὺς δικηγόρους Ν.Π.Δ.Δ. ἢ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους πάσης φύσεως ἐπιδόματα, ἀποζημιώσεις καὶ λοιπὰς εἰς εἶδος ἢ χρῆμα παροχὰς καὶ μὲ τὴν τυχὸν παρασχεθησομένην γενικὴν αὔξησιν ἐπὶ τῶν ὁποδοχῶν τῶν δικηγόρων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἢ τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων», καθ' ὅσον ἀποτελεῖ περιορισμὸν αὐξήσεως τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς τοῦ καθοριζομένου ἑκάστοτε δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἐκδιδομένης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 72 § 2 τοῦ ν. δ. 3026)1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων» εἶναι ἀνίσχυρος, κατὰ τὴν ρητὴν ἐπιταγὴν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου, διαλαμβάνοντος ὅτι «ὁ διὰ τῆς ἑκάστοτε ἐκδιδομένης ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καθορισμὸς ἐλαχίστων ὁρίων ἀμοιβῆς κατισχύει πάσης ἀντιθέτου συμφωνίας». Ἑπομένως ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76630)8)18.8.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 92, § 2, ἐδάφιον γ', τοῦ ν.δ. 3026)1954 προσαυξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίῳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν κατὰ 10 ο/ο δι' ἑκάστην δεκαετίαν (10ετίαν) τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας θὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐν τῷ ἐρωτήματι δικηγόρου. Ὡς κατώτατον ὅριον ἀμοιβῆς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προσαυξήσεως 10 ο/ο δι' ἑκάστην δεκαετίαν (10ετίαν) τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας, τῆς χορηγηθείσης διὰ τῆς 76630)1964 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, λαμβάνεται κατ' ὀρχὴν ὑπ' ὄψιν τὸ καθορισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128494 τῆς 16.11. 1954, περιπτωσις Ζ', ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὡς τοῦτο ἠξιώθη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 21337)1959 (αὔξησις 10 ο/ο) καὶ 58798)58799 τῆς 2.6.1961 (ἑτέρα αὔξησις 10 ο/ο) ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης. Ἐὰν ὅμως βάσει εἰδικῶν διατάξεων ἢ συμφωνίας ὁ δικηγόρος λαμβάνῃ μεῖζον ποσὸν τοῦ διὰ τῆς 128494 τῆς 16.11.1954 ἀποφάσεως καθοριζομένου, ὡς ἐν προκειμένῳ ὁ ἐν τῷ ἐρωτήματι δικηγόρος, λαμβάνων μισθὸν δραχμῶν 3.500 ἢ ὁ Νομικὸς Σύμ-

(*) ΕΕΔ 23, 1083.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΠΡΟ ΑΝΑΔΡΟΜΙΚΗΣ ΑΥΞΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΝ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Συμβαίνει συνήθως νά γίνεται διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἐξομοιουμένης πρός ταύτην διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀναδρομική αὔξησις μισθῶν καί ἡμερομισθίων, ἡ ὁποία μόλιστα διά τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239)1955 εἶναι ἀπό τοῦ ἐν αὐτῷ ὁριζομένου χρόνου ὑποχρεωτική (Σ.Ε. 154/1966, ΕΕΔ 25, 396, ἔνθα καί λοιπαί).

Ἐξ ἄλλου, κατά τόν χρόνον μέχρι τῆς εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀφ' ἧς ἀποκτᾷ αὐτή τυπικήν ἰσχύν, ἡ τῆς εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καταθέσεως, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239)1955, μετά πάροδον τῆς προθεσμίας κυρώσεώς των, ἔχουν λυθῆ συμβάσεις ἐργασίας, εἴτε διά νομίμου ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἀπολύσεως εἴτε δι' ἀποχωρήσεως ἐκ τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν.

Τό ζήτημα, συνεπῶς, εἶναι ποῖαι αἱ ὑποχρεώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καί τά ἀντίστοιχα τῶν μισθωτῶν δικαιώματα.

Κατά τήν ἐμφάνισιν τοῦ ζητήματος ἂν ἡ ἀναδρομική αὔξησις τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων καλύπτη καί τάς λυθείσας ἤδη πρό τῆς δημοσιεύσεως τῆς σχετικῆς πράξεως συμβάσεις ἐργασίας ἡ παρ' ἡμῖν θεωρία δέν εὑρέθη σύμφωνος ἐπί τῆς ὁμοίας λύσεως. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 89, ἔνθα παρατίθεται εἰς τήν θεωρίαν). Ἀπό ἀπόψεως δέ νομολογίας ἐγένετο δεκτόν, ὅτι οὐδέν δικαίωμα ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τῶν μισθῶν ἐκέκτητο ὁ μισθωτός, ὁ ὁποῖος δέν ὑπηρέτει κατά τήν ἔναρξιν τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως. (Οὕτω αἱ Α.Π. 61)1958, ΕΕΔ 17, 234, Α.Π. 669)1955, ΕΕΔ 15, 70). (Ἀντιθέτως αἱ ἐν ΕΕΔ 19, 89 σημειώσεις μας ἐπί τῆς Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 7681)1959, ΕΕΔ 19, 90, συμφωνούσης ὡς πρός τήν κάλυψιν καί τῶν λυθεισῶν ἤδη συμβάσεων ἐργασίας).

Ἀλλά τό ζήτημα εὗρε τελικῶς τήν ὀρθήν λύσιν του κατά τά διά νεωτέρων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 183)1960, ΕΕΔ 19, 510, Α.Π. 270)1960, ΕΕΔ 19, 709), ἐπ' ὄψεως τῶν ὁποίων ὑπῆρξεν, ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3239)1955 περί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι δέν κάμπτουν διάκρισιν περί ἐνεργοῦ ἢ μή ὑπηρεσίας τῶν εἰς οὓς ἀφορᾶ μισθωτῶν κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τῶν δι' αὐτῆς χορηγουμένων αὐξήσεων δικαιοῦνται πάντες οἱ ἀπό τοῦ ὁριαθέντος χρόνου ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπηρετοῦντες, ἔστω καί ἂν εἶχον ἀπολυθῆ κατά τόν χρόνον τῆς δημοσιεύσεώς της.

Συνέπεια εἶναι, ὅτι οἱ μισθωτοί οὗτοι ὄχι μόνον θά λάβουν (καί οὗτοι) τήν διαφοράν τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεώς των, ἀλλά καί ἐπί λύσεως τῆς συμβάσεως δι' ἀπολύσεως ὑπό τοῦ ἐργοδότου δικαιοῦνται τῆς συμπληρώσεως τῆς καταβληθείσης εἰς αὐτούς ἀποζημιώσεως κατά τόν νόμον 2112)1920 ἢ τό β.δ. 16)18 Ἰουλίου 1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν νόμον 3198)1955, κατά τήν διαφοράν, ἡ ὁποία προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως (ἄρθρον 5 νόμου 3198)1955) βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνός τῆς καταγγελίας ὑπό καθεστώς πλήρους ἀπασχολήσεως. (Ἴδετε καί Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 21079)1961, ΕΕΔ 21, 340).

Ζήτημα ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς ἐλλιπῶς οὕτω καταβληθείσης ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ὁ νόμος (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198)1955) ὁρίζει, ὅτι ἡ καταγγελία εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον καταβληθῆ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (ὑπό τήν ἔννοιαν πλήρους). δέν δύναται βεβαίως νά ὑπάρξη, δοθέντος ὅτι κατά τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως δέν ἴσχυε τυπικῶς ἡ

βουλος τοῦ Ο.Σ.Κ., λαμβάνων μισθόν δραχμῶν 9.000 μηνιαίως κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 145800)1962 κοινήν ἀπόφασιν Ὑπουργῶν Παιδείας - Οἰκονομικῶν, τόν μεῖζον τοῦτο ποσόν θεωρεῖται καί καθορίζεται ὡς ἐλάχιστον ὅριον διά τῆς παραγράφου ΙΧ τῶν γενικῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 138494)1954 ἀποφάσεως θέμα λυθέν ὁμοιομόρφως καί διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 264)1965 γνωμοδοτήσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τούτου.

Ἑπομένως εἰς τήν θέσιν τοῦ διά τῆς 128194)1954 ἀποφάσεως καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου ὑπεισέρχεται τό λαμβανόμενον μεῖζον τοιοῦτον, ὅπερ πλέον καθορίζεται ὡς κατώτατον ὅριον καί ἐπ' αὐτοῦ, ὡς κατωτάτου ὁρίου θά γίνῃ ἡ προσαύξησις. Τό μεῖζον δέ τοῦτο ποσόν, ἀποτελοῦν κατώτατον ὅριον, προβλεπόμενον ὑπό τῆς ἀποφάσεως, δέν δύναται νά θιγῇ διά τῆς ἀντιθέτου ἐν τῇ συμβάσει συμφωνίας, ὑπό τήν ἔννοιαν νά παρεμποδίσῃ τήν ἐκάστοτε ἰσχύουσαν ἀναπροσαρμογήν του δυνάμει ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης.

Ἑπομένως εἰς τό ἐρώτημα προσήκει καταφατική ἀπάντησις, ἤτοι ὅτι ἡ 76630)1954 ὑπουργική ἀπόφασις θά τύχῃ ἐφαρμογῆς δι' ἅπαντας τούς δικηγόρους καί τόν Νομικόν Σύμβουλον τοῦ Ο.Σ.Κ., τῆς προσαυξήσεως ὑπολογιζομένης ἐπί τοῦ λαμβανομένου παρ' αὐτοῦ μισθοῦ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΙ

4505)1966 ΝΟΜΟΣ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως των περί συντάξεων των υπαλλήλων των Οργανισμών Τοπικής Αὐτοδιοικήσεως και περί χορηγίας δημάρχων και άλλων τινών διατάξεων.

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 56 της 12 Μαρτίου 1966)

—

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

347)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τοῦ διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 708)1963 β. δ. ἐγκριθέντος Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καί Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 94 της 30 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ)τος 3867)1958 «περί τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καί Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 4598) 1965 καί 580)1966 ἀναφορῶν αὐτοῦ. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως (ἀριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α. 271)1965), διατυπωθεῖσαν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 23 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' Περιόδου τῆς 13.1.1966. 4) Γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπ' ἀριθ. 188)1966. Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Εἰς τόν διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 708)1963 β. δ)τος ἐγκριθέντα Κανονισμόν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καί Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν ἐπέρχονται αἱ κάτωθι τροποποιήσεις καί συμπληρώσεις:

Ἄρθρον 1

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 3 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«2. Ἀσφαλισμένοι παρά τῷ Ταμείῳ, συμπληρώσαντες μέχρι 20ῆς Σεπτεμβρίου 1960 τό 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί πραγματοποιοῦντες πεντακοσίας (500) τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνά 100 τουλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὅ θέλουσι συμπληρώσει τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περί ἀρρένων, ἤ τό 60όν, προκειμένου περί θηλέων, ἤ καθ' ὅ ὑποβάλλουσι τήν περί ἀπονομῆς συντάξεως αἴτησίν των εἰς τό Ταμεῖον, δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐφ' ὅσον δέν τυγχάνουν συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ. ἤ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως. Αἱ ὡς ἄνω 500 τουλάχιστον ἡμέραι ἐργασίας αὐξάνονται ἀνά 175 τοιαῦτας κατά μέσον ὅρον δι' ἕκαστον ἡμερολογιακόν ἔτος, ἀρχῆς γενομένης ἀπό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1961».

2) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 προστίθεται παράγραφος 4, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«4) Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρός τάς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως καί τό ὕψος τῶν εἰσφορῶν τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ ὡς ἄνω ἐπαγομένων εἰς τόν Κανονισμόν «περί βαρέων καί ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.» ἐφαρμόζονται καί διά τούς ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου τούς ὑπαγομένους εἰς τάς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ».

Ἄρθρον 2

Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 4 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«2. Ἠσφαλισμένοι παρά τῷ Ταμείῳ, συμπληρώσαντες μέχρις 20ῆς Σεπτεμβρίου 1960 τό 48ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, δικαιοῦνται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐάν ἐπραγματοποίησαν 500 τουλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνά 100 τουλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν

διαιτητική ἀπόφασις ἤ συλλογική σύμβασις ἐργασίας.

Διότι ὅμως κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198)1955 ἡ ἀγωγή περί ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112)1920 ἤ συμπληρώσεως αὐτῆς ὑπόκειται εἰς τήν ἀποκλειστικήν προθεσμίαν τῶν ἓξ (6) μηνῶν, ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή, εἶναι ὑπόχρεος ὁ μισθωτός νά κοινοποιήσῃ τήν σχετικήν ἀγωγήν ἐντός ἑξαμήνου ἀπό τῆς χρονολογίας ἐνάρξεως τῆς τυπικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως (δημοσιεύσεως αὐτῆς ἤ καταθέσεως εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον), ἀφ' ἧς κατέστη ἀπαιτητή ἡ ἀξίωσίς του (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21079)1961, ἐνθ' ἀνωτ.).

Διά τήν διαφοράν ὅμως τῶν μισθῶν ἡ ἡμερομισθίων ἰσχύει ἡ πενταετής παραγραφή τοῦ ἄρθρου 250 ἐδ. 17 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Θά συμπληρωθῇ ἀκόμη καί ἡ παροχή δώρων καθ' ἑορτάς, κατά τό ἀνάλογον ποσόν, ἐφ' ὅσον ἡ βάσις αὐτῶν (τό κατώτατον ὅριον μισθοῦ ἤ ἡμερομισθίου) εἶναι ἤδη, κατόπιν τῆς ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αὐξημένη κατά ποσόν (Α.Π. 177)1959, ΕΕΔ 18, 495, οὕτω καί τό ὑπ' ἀριθ. 15113)1960 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας).

Αἱ αὐξήσεις αὗται τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων, πλήν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112) 1920, ὑπόκεινται βεβαίως εἰς καταβολήν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν (περί τοῦ ὁποίου ἴδετε καί τήν ἀνωτέρω, σελ. 692, ἐγκύκλιον τοῦ Ι.Κ.Α.).

ετών των άμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ θέλουσι καταστῆ ἀνάπηροι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἑπομένης παραγράφου.

Αἱ ὡς ἄνω 500 ἡμέραι ἐργασίας αὐξάνονται ἀνὰ 175 τοιαύτας κατὰ μέσον ὅρον δι' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1961».

Ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρον 5 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 5

Ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς

1) Ἀσφαλισμένος, πραγματοποιήσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ταμείου τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος ἀπαιτουμένας ἡμέρας ἐργασίας διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος λόγῳ ἀναπηρίας καὶ καθιστάμενος ἀνάπηρος κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος, δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐφ' ὅσον δύναται νὰ κερδίζῃ πλέον τοῦ ἑνὸς δευτέρου 1)2, οὐχὶ ὅμως καὶ πλέον τῶν δύο τρίτων 2)3 ἐκείνου, ὅπερ δύναται νὰ κερδίζῃ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ, ἔχων τὰ αὐτὰ ἐπαγγελματικὰ καὶ λοιπὰ προσόντα καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ποσοστὸν ἀναπηρίας του ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ὁριμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς ἀπὸ 55,5ο)ο καὶ ἄνω.

2) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας.

3) Τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἰσοῦται πρὸς τὸ 1)2 τῆς ὡς θὰ ἐδικαιοῦτο ὁ ἀσφαλισμένος συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

4) Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς καταβάλλεται ἀδιαφόρως ἀσχήσεως παρὰ τοῦ ἐπιδοματούχου οἱασδήποτε αὐτοτελοῦς ἢ ἐξηρτημένης ἐργασίας μέχρι μιᾶς διετίας, πέραν δὲ ταύτης μόνον ἐφ' ὅσον προβλέπεται παρὰ τῆς νομοθεσίας τοῦ εἰς ὃν ὑπάγεται κατὰ κυρίαν ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ».

Ἄρθρον 4

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 13 προστίθεται παράγραφος 6, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«6. Ἀσφαλισμένοι, ἀπασχολούμενοι εἰς ἔργα ἀπαλλασσόμενα διὰ διατάξεως νόμου τῆς καταβολῆς τῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, δικαιοῦνται οὗτοι καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου των οἱ δικαιοδόχοι των νὰ ἀναγνωρίσουν τὰς πραγματοποιηθείσας ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὰ ἀνωτέρω ἔργα, ἐφ' ὅσον ἀπησχολήθησαν εἰς εἰδικότητα ἀσφαλιστέαν εἰς τὸ Ταμεῖον.

Ἡ ἀναγνώρισις πραγματοποιεῖται αἰτήσει τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένῃ: 1) Ὑπὸ ἀσφαλισμένων, ἀπασχοληθέντων ἤδη εἰς τοιαῦτα ἔργα, ἢ τῶν δικαιοδόχων των ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, 2) ὑπὸ ἀσφαλισμένων, ἀπασχολουμένων ἢ ἀπασχοληθησομένων εἰς τοιαῦτα ἔργα ἢ τῶν δικαιοδόχων των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσφαλίσεως ἢ ἐντὸς ἔτους ἀπὸ τῆς διακοπῆς ταύτης ἢ ἀπὸ τοῦ θανάτου των, ἐπὶ τῇ καταβολῇ εἰσφορᾶς 6 ο)ο ἐπὶ τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἐξαγορᾶς κατωτάτου ποσοῦ ἡμερομισθίου κοινοῦ ἐργάτου οἰκοδόμου ἢ λατόμου ἢ ξυλουργοῦ, ἀναλόγως τῆς εἰδικότητος τοῦ ἀσφαλισμένος, δι' ὃν αἰτεῖται ἡ ἀναγνώρισις.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἀναγνωριστέα ἀπασχόλησις εἶναι ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν Κανονισμὸν «περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων τοῦ Ι.Κ.Α.», ἡ εἰσφορὰ ὁρίζεται εἰς 7,5ο)ο.

β) Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατόμων ἐν γένει δι' ἀσφαλιστέαν ἀπασχόλησίν των, ἐμπίπτουσαν εἰς τὸ μέχρι 31 Μαΐου 1956 χρονικὸν διάστημα.

γ) Αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου α' ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀσφαλισμένων, ἀπασχοληθέντων εἰς ἐργοδότας, ἀπαλλασσομένους διὰ διατάξεως νόμου τῆς ἰδίας των εἰσφορᾶς, ἡ ἀναγνώρισις ὅμως ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ πραγματοποιεῖται διὰ καταβολῆς μόνον τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἀσφαλισμένων, ἐφ' ὅσον αὕτη δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν κατεβλήθη ὑπὸ τούτων ἢ δὲν παρεκρατήθη ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των».

Ἄρθρον 5

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 16 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«5) Ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ὑπεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀσφαλισμένου ἡ αἴτησις περὶ ἀπονομῆς τῆς συντάξεως. Κατ' ἐξαίρεσιν: α) Ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας, δι' ἣν κατεβλήθη ἐπίδομα ἀσθενείας ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς λήξεως τῆς ἐπιδοτήσεως λόγῳ ἀσθενείας ἢ κατ' ἐκλογὴν τοῦ ἀσφαλισμένου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπιδοτήσεως, ἐφ' ὅσον ἔκτοτε ὁ ἀσφαλισμένος κρίνεται ἀνάπηρος καὶ β) ἐν περιπτώσει θανάτου ἀσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπῆλθεν ὁ θάνατος. Κατ' ἀμφοτέρας ὅμως τὰς ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' περιπτώσεις ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως».

Ἄρθρον 6

1) Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 18 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«2. Εἰς τοὺς ἀσφαλισμένους, τοὺς ἐξερχομένους λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας γενικῶς κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ χορηγεῖται μηνιαία σύνταξις, ἡ ὁποία εἶναι ἴση πρὸς τὸ 80 ο)ο τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ΙΙης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως. Τὸ ποσὸν τοῦτο τῆς μηνιαίας συντάξεως προσαυξάνεται κατὰ 10 ο)ο ἐπὶ τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ΙΙης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ τοιούτου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἀσφαλισμένος τὰς περισσοτέρας ἡμέρας ἐργασίας τῆς τελευταίας πρὸ τῆς διακοπῆς ταύτης διετίας. Τὸ ὡς ἄνω προκύπτον πο-

σὸν πολλαπλασιάζεται ἐπὶ 35 διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς μηνιαίας βασικῆς συντάξεως».

2) Ἡ παράγραφος 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«4. Προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένου, ἐξερχομένου λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας βασικῆς συντάξεως προσαυξάνεται κατὰ 25 ο/ο».

3) Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 18 προστίθεται παράγραφος 9, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«9. Εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ταμείου, τοὺς λαμβάνοντας συντάξεις ἢ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας ἐκ φυματιώσεως, χορηγεῖται πέραν τῆς συντάξεως ἢ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς μηνιαῖον ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 100».

Ἄρθρον 7

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 19 προστίθεται παράγραφος 6, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«6. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως τὸ χορηγούμενον εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω συνταξιούχους λόγῳ θανάτου δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 500 δραχμῶν καὶ ἀνώτερον τῶν 1 500 δραχμῶν».

Ἄρθρον 8

Τὸ ἄρθρον 21 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 21

Μετατροπὴ συντάξεως

1) Ἡ σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας ἢ τὸ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς μετατρέπεται εἰς σύνταξιν γήρατος αἰτήσει τοῦ συνταξιούχου ἢ ἐπιδοματούχου ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτουμένου ὁρίου ἡλικίας διὰ τὴν συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ.

2) Ἡ τοιαύτη μετατροπὴ λαμβάνει χώραν, ἐφ' ὅσον ὁ αἰτῶν πληροῖ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος ἀπαιτουμένας χρονικὰς προϋποθέσεις.

3) Ἀπὸ τῆς μετατροπῆς εἰς σύνταξιν γήρατος καταβάλλεται εἰς τὸν αἰτοῦντα τὴν μετατροπὴν συνταξιοῦχον ἢ ἐπιδοματοῦχον ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προβλεπομένη σύνταξις γήρατος, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τούτου.

Ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως καταβολῆς τῆς κατὰ μετατροπὴν συντάξεως γήρατος ὑπολογίζεται ἡ πρώτη τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ὁ αἰτῶν τὴν μετατροπὴν συνταξιοῦχος ἢ ἐπιδοματοῦχος συνεπλήρωσε τὰ κατὰ περίπτωσιν ἀπαιτούμενα ὅρια ἡλικίας διὰ τὴν συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος, ἐφ' ὅσον ἡ αἴτησις περὶ μετατροπῆς ὑπεβλήθη πρὸ τῆς συμπληρώσεως τῶν ὁρίων τούτων.

Ἐὰν ἡ αἴτησις περὶ μετατροπῆς ὑπεβλήθη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ἀπαιτουμένων ὁρίων ἡλικίας, ἡ σύνταξις καταβάλλεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ὑπεβλήθη ἡ περὶ μετατροπῆς αἴτησις.

4) Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἡ σύνταξις ἢ τὸ ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας μετατρέπεται εἰς σύνταξιν γήρατος, ἐὰν ὁ συνταξιοῦχος ἢ ἐπιδοματοῦχος δὲν ὑποβάλῃ αἴτησιν μετατροπῆς ἐντὸς ἓξ (6) μηνῶν τὸ ἀργότερον ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀναπηρίας».

Ἄρθρον 9

Ἡ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 26 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«4) Αἱ ἤδη ὑπὸ τοῦ Ταμείου παρεχόμεναι συντάξεις καὶ τὰ ἐπιδόματα ἀναπροσαρμογῆς ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμενα καὶ εἰς τοὺς μὴ κεκτημένους τὰς ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἀπαιτουμένας προϋποθέσεις θεμελιώσεως τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως τὸ καταβαλλόμενον εἰς τούτους δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 500 δραχμῶν.

Ἐφ' ὅσον ὅμως τὸ καταβαλλόμενον εἰς τούτους ποσὸν εἶναι ἀνώτερον τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ κατωτάτου κατὰ περίπτωσιν ποσοῦ συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἢ ἐπὶ πλέον καταβαλλομένη διαφορὰ συμψηφίζεται πρὸς πᾶσαν μελλοντικὴν αὔξησιν».

Ἄρθρον 10

Ἐν τέλει τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν προστίθεται ἄρθρον 28, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Ἄρθρον 28

1) Ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου εἰς τινα περιοχὴν πρόσωπα, τὸ πρῶτον ὑπαχθέντα εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ἐν τῇ περιοχῇ, δικαιοῦνται συντάξεως γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ἐφ' ὅσον ἔχουσι πραγματοποιήσει ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α τὰς ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης ἑκάστοτε νομοθεσίας αὐτοῦ ἀπαιτουμένας ἡμέρας ἐργασίας εἰς ἀπασχόλησιν ἀσφαλιστέαν παρὰ τῷ Ταμείῳ καὶ λοιπὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ θανάτου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἐκ τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὰ ἄνω ἔχουσι πραγματοποιήσει 750 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως καὶ ἐφεξῆς, ἐξ ὧν ἀνὰ 100 τοὐλάχιστον καθ' ἑκάστων τῶν 5 ἡμερολογιακῶν ἐτῶν, τῶν ἀμέσως προηγουμένων τοῦ ἔτους, καθ' ὃ θέλουσι συμπληρώσει τὸ προβλεπόμενον ὅριον ἡλικίας ἢ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ θέλουσιν ὑποβάλει τὴν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἴτησιν ἢ τοῦ ἔτους, καθ' ὃ θέλουσι καταστῇ ἀνάπηροι.

Διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος συντάξεως κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον ὁ ἠσφαλισμένος ὑποχρεοῦται εἰς ἐξαγορὰν πρὸς ἓξ τοῖς ἑκατὸν (6 ο/ο) ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἐφ' ἧς ὑπολογίζεται ἡ χορηγουμένη σύνταξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὰς ἡμέρας ἐργασίας ὑπὸ ἀσφαλιστέαν παρὰ τῷ Ταμείῳ ἰδιότητα, τὰς ἀπαιτουμένας ὑπὸ τῆς Νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ πραγματοποιηθείσας πρὸ

τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ταμείου».

Ἄρθρον 29

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

36047)3161)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας τῶν ὡς μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 271 τῆς 6 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ)γματος τῆς 8)13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 3789)1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 40:0)1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948;6403)1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Τὴν ἀπὸ 1.3.1966 αἴτησιν τῆς Α.Ε. «Νίκη» Καταστήματα Αὐτοεξυπηρετήσεως self service 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 141161)Φ. 71)10;12.4.1966 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 550190)3) 24)6.4.1966 ὁμοίαν τῆς Ὑποδιευθύνσεως Ἀγορανομίας Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν ὡς ὥρας λειτουργίας τῶν μικτῶν λειτουργούντων καταστημάτων αὐτοεξυπηρετήσεως τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν τὰς διὰ τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ὁριζομένας τοιαύτας καὶ ὡς ἡμέραν μεταμεσημβρινῆς ἀργίας τούτων ἑκάστην Τετάρτην.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἀπριλίου 1966

—

41574)4096)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 16)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν ἀγγειοπλαστικῆς ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 287 τῆς 10 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239) 1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755) 1957 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη ἐν μέρει μετ' ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 10)1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.4.1966, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονός, ὅτι ἐν τῇ ὡς εἰρηται ὑπ' ἀριθ. 16)1966 διαιτητικῇ ἀποφάσει ἐτέθησαν διατάξεις ἀφορώσαι τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἀγγειοπλάστας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ βιομηχανικὰ ἀγγειοπλαστεῖα, ἐνῷ τὰ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τούτων ἐρρυθμίσθησαν διὰ τῆς ἀπὸ 8. 3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν ἀγγειοπλαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας καὶ δὴ εὐνοϊκώτερον, συναφθείσης μεταξὺ τῶν οἰκείων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος καὶ Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος), δημοσιευθείσης κατόπιν τροποποιήσεως της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32396)1966 ἀποφάσεως ἡμῶν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 211 Β' τῆς 8.4.1966 Φ.Ε.Κ., ἐπιβαλλομένης ὡς ἐκ τούτου τῆς ἀπαλείψεως τῶν εἰρημένων διατάξεων, ἡ ὕπαρξις τῶν ὁποίων εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ σύγχυσιν ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἰσχύν των, καὶ δέον ὅπως τοῖς λόγοις τούτοις τροποποιηθῇ ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις, ὡς κατωτέρω, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 16)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐν θέματι μισθωτῶν», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν α) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, καὶ ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τύπῳ καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις, ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα, μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τὴν ὑπ' ἀριθ. 10)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν Ἀγγειοπλαστῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν α) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4701)1951 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 10.1.1961 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀγγειοπλαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας» προβλεπόμενα ἡμερομίσθια, ὡς ταῦτα ἀναπροσηρμόσθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 96626)1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 31)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων

άμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἀγγειοπλαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 537 τ. Β' 2.12.1968) αὐξάνονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κατὰ ποσοστὸν 10 ο/ο. Ἀπὸ δὲ τῆς 1.1.1966 καὶ ἑφεξῆς τὰ ἐν λόγῳ ἡμερομίσθια καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Τμῆμα ἐπεξεργασίας μάζης

Α) Ἐργοστάσια παράγοντα τὴν μάζαν διὰ μηχανημάτων, ἤτοι διὰ τριβείων, ἀναμικτήρων, φιλτοπρεσσῶν, κοσκίνων, ζυμωτηρίων καὶ διηθητηρίων:

	Ἡμερομίσθιον δραχμαί
Ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τεχνίτης βάρδιας	100
Οἱ χειρισταὶ τῶν ἐν τῇ ἐπικεφαλίδι μηχανημάτων μάζης	91

Β) Ἐργοστάσια μὴ χρησιμοποιοῦντα μηχανικὰ μέσα διὰ τὴν παραγωγὴν τῆς μάζης :

Οἱ παρασκευασταὶ καὶ οἱ σουρωταὶ	89
Οἱ λασπάδες καὶ οἱ ζυμωταὶ μάζης	89

Τμῆμα προτύπων

Οἱ πρωτυποποιοὶ τεχνῖται	96
Οἱ χῦται προτύπων	85

Τμῆμα τόρνων

Οἱ χειρισταὶ ποδοκινήτων ἢ μηχανοκινήτων τροχῶν (τόρνων) οἱ παρασκευάζοντες διὰ τῶν χειρῶν παντὸς εἴδους καὶ σχήματος σκεύη ἄνευ τῆς βοηθείας προτύπων (βαζάδες)	96
Οἱ χειρισταὶ ποδοκινήτων τροχῶν (τόρνων) κατασκευῆς πινακίων παντὸς εἴδους	94
Οἱ χειρισταὶ πινακίων παντὸς εἴδους ἢ ἀντικειμένων ὡοειδοῦς σχήματος	94
Οἱ τροφοδόται αὐτομάτων ἢ ἡμιαυτομάτων στροφέων (τόρνων) κατασκευῆς πινακίων παντὸς εἴδους μὲ πλήρη ἀπόδοσιν μηχανήματος	94
Ἐργάται ἄνδρες ἀσχολούμενοι εἰς τὸν καθαρισμὸν καὶ λείανσιν τῶν πινακίων ἢ τῶν ὡοειδοῦς σχήματος ἀντικειμένων (ἀτσάλι - σφουγγάρι)	89
Οἱ χειρισταὶ ζυμωτηρίων (βάκουμ - πρές)	91
Οἱ μεταφορεῖς μόνον πιάτων ὡμῶν ἀπὸ τόρνους εἰς κλίβανον καὶ λάσπης εἰς τὸ τμῆμα μάζης καὶ τόρνων (συμφηφιζομένης τῆς τυχὸν μέχρι τοῦδε διδομένης ἐπὶ πλέον παροχῆς)	85
Οἱ χειρισταὶ ποδοκινήτων τόρνων κατασκευῆς κυπέλλων (γεμισταί)	92
Οἱ χειρισταὶ μηχανοκινήτων τόρνων κατασκευῆς κυπέλλων (γεμισταί)	89
Οἱ τροφοδόται αὐτομάτων ἢ ἡμιαυτομάτων στροφέων κατασκευῆς κυπέλλων μὲ πλήρη ἀπόδοσιν μηχανήματος	89
Ἐργάτριαι ἀπασχολούμεναι μὲ τὴν κατασκευήν, καθαρισμόν, λείανσιν καὶ ἐπικόλλησιν τῶν χειρολαβῶν, ὡς καὶ μὲ τὸν τελειωτικὸν καθαρισμὸν τῶν κυπέλλων	66

Τμῆμα χυτῶν ἀντικειμένων

Οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν χύσιν τῆς ρευστῆς μάζης ἐντὸς τῶν γυψίνων καλουπίων : Ἄνδρες - γυναῖκες	78

Τμῆμα πυροδοχείων καὶ ἐπεξεργασίας πυροχωμάτων

Οἱ κατασκευασταὶ πυροδοχείων	75
Οἱ ἀσχολούμενοι ἐν γένει μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν πυριμάχων ὑλῶν	78
Οἱ κατασκευασταὶ πυροτούβλων	75

Τμῆμα κλιβάνων

Α) Κλίβανοι περιοδικῆς ἐψήσεως ψήσται	89
Ἐργάτριαι τοποθετοῦσαι τὰ πρὸς ἔψησιν ἀντικείμενα ἐντὸς τῶν πυροδοχείων	60
Ἐργάται τοποθετοῦντες τὰ πυροδοχεῖα ἐντὸς τῶν κλιβάνων (καμινευταί) ἢ ἐξάγοντες αὐτὰ ἐκ τῶν κλιβάνων (ἐκκαμινευταί)	77
Β) Κλίβανοι συνεχοῦς καύσεως :	
Οἱ παρακολουθοῦντες κατὰ τὴν βάρδιαν, τὴν λειτουργίαν καὶ καὶ τροφοδότησιν διὰ βαγονίων τῶν κλιβάνων (ψήσται)	89
Ἐργάτριαι τοποθετοῦσαι τὰ ἀντικείμενα ἐντὸς πυροδοχείων	61
Ἐργάτριαι ἐξάγουσαι τὰ ἕτοιμα ἀντικείμενα ἐκ τῶν πυροδοχείων τὴν ἔψησιν	57
Ἐργάτριαι τοποθετοῦντες τὰ πλήρη πυροδοχεῖα ἐπὶ τῶν βαγονίων (φορτωταί)	70

Τμῆμα βερνικίου (ὑαλώματα)

Ἐργάτριαι ἀσχολούμεναι μὲ τὴν ἐμβάπτισιν τῶν ἀντικειμένων εἰς τὸ ὑάλωμα	57
Ἐργάτριαι ἀσχολούμεναι εἰς τὴν ὑάλωσιν διὰ μηχανικῶν ἐκτοξευτήρων (βερνικομηχανές)	57

Τμῆμα στηριγμάτων καὶ κτενίων

Οἱ ἀσχολούμενοι εἰς τὴν κατασκευ-	

	Δραχμοί
ήν στηριγμάτων βεργών και κτενίων	92
Τμήμα διακοσμήσεως	
Διακοσμηταί άπόφοιτοι Άνωτάτων Σχολών Καλών Τεχνών	89
Πρακτικοί διακοσμηταί έλευθέρου σχεδίου άνδρες	71
Γυναίκες	64
Έργάτριαι ίχνογραφικών άπομιμήσεων χρησιμοποιούσαι στάμπα ή σαμπλόν	60
Έργάτριαι σύρουσαι γραμμάς (ριγούδες) και συμπληρούσαι χρωματιστά σχεδιάσματα	55
Έργάτριαι μηχανικής έκτοξεύσεως ύδαρών χρωμάτων	55
Έπιδιακόσμησις ύαλομένων προϊόντων:	
Έργάτριαι έπικολλήσεως χαλκομανιών	57
Έργάτριαι σύρουσαι γραμμάς και (ριγούδες) έπί ύαλωμένων άντικειμένων	57
Τμήμα συσκευασίας	
Συσκευασταί (μπαλαδώροι) τοποθετούντες τά πρός άποστολήν προϊόντα έντός των ξυλίνων κιβωτίων ή βαρελίων	70
Τμήμα πλακιδίων έπιστρώσεως και ήλεκτρικών έξαρτημάτων	
Έργάται χειριστα ύδραυλικών πρεσσών κατασκευής πλακιδίων	77
Έργάται χειριστα πρεσσών κατασκευής ήλεκτρικών έξαρτημάτων	77

Λοιποί έργάται και έργάτριαι μή κατονομαζόμενοι είς τά άνωτέρω τμήματα.

Άπαντες οί λοιποί, οί είς τά τμήματα έργαζόμενοι και μή κατονομαζόμενοι είς τάς άνωτέρω είδικότητας, θεωρούνται ώς άνειδίκευτοι και λαμβάνουσιν ώς ήμερομίσθιον τό ύπό των δικαίτατα έθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων έργασίας καθοριζόμενον κατώτατον όριον ήμερομισθίων.

2) Πάντες οί άνωτέρω μισθωτοί, περί ών ή παρούσα (Κεφ. 1), έφ' όσον συνεπλήρωσαν τας προϋποθέσεις ήλικίας και προϋπηρεσίας της άπό 14.12.1965 έθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας (Φ.Ε.Κ. 851, τεύχος Β' της 27.12.1965), ήτοι:

Οί μέν άρρενες το 18ον έτος της ήλικίας των και ένός τοιλάχιστον έτους προϋπηρεσίαν παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή το 19ον έτος άσχέτως προϋπηρεσίας, αί δε θήλεις το 16ον έτος της ήλικίας των και ένός έτους τοιλάχιστον προϋπηρεσίαν παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή το 17ον άσχέτως προϋπηρεσίας, δικαιούνται άπό 1.1.1966 και έφεξής κατωτάτου όρίου ήμερομισθίου έξ δραχμών 15 και δραχμών 60 άντιστοίχως.

3) Όμοίως, κατά τό αύτό ποσοστόν, ήτοι 10 ο)ο αύξάνονται άπό της ίσχύος της παρούσης και αί πέραν των καθιερουμένων βάσεων παραγωγής καθοριαθείσαι άμοιβαί ύπό της άπό 10.1.1961 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών άγγειοπλαστών άπάσης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 29 τ. Β' της 28.1.1961), ώς αύται άναπροσηρμόσθησαν ύπό της ύπ' άριθ. 96626)1963 άποφάσεως Ύπουργού Έργασίας περί κηρύξεως έκτελεστής της ύπ' άριθ. 81)1963 άποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών «περί των όρων άμοιβής και έργασίας των έργατοτεχνιτών άγγειοπλαστών άπάσης της χώρας». Άπό δέ της 1.1.1966 και έφεξής αί ύπό των ώς άνω πράξεων (συλλογικών συμβάσεων έργασίας της 10.1.1961 και 81) 1963, άποφασεις του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών) καθοριζόμεναι άμοιβαί αύξάνονται κατά ποσοστόν 16 ο)ο, είς ό συμψηφίζεται τό άνωτέρω τοιούτον έκ 10 ο)ο.

4) Κατά τά λοιπά έξακολουθούν ισχύουσαι αί μή άντικείμεναι τή παρούση διατάξεις της έν ταίς προηγουμέναις διατάξεσι μνημονευομένης συλλογικής συμβάσεως έργασίας και άποφάσεως διαιτησίας.

5) Ή ίσχύς της παρούσης ύπό τάς άνωτέρω διακρίσεις άρχεται άπό 25.10.1964.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 7 Μαΐου 1966

—

41470)4097)1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί δημοσιεύσεως είς την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως της άπό 5.4.1966 συλλογικής συμβάσεως έργασίας περιελικτών άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 266 της 3 Μαΐου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν τας διατάξεις του ν. 3239)1955, ώς έτροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ύπό του ν.δ. 3755)1957, άποφαζίζομεν:

Όπως δημοσιευθή είς την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ήμιν την 13.4.1966, συνταχθέντος πρός τούτο του ύπ' άριθ. 759)1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ώς άκολούθως:

Συλλογική σύμβασις έργασίας περιελικτών

Έν Άθήναις σήμερον την δην Άπριλίου 1966 οί ύπογεγραμμένοι άφ' ένός Δημήτριος Μαρινόπουλος, άντιπρόεδρος του Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων, και άφ' έτέρου Γεώργιος Παπάς, γενικός γραμματεύς της Όμοσπονδίας Ήλεκτροτεχνιτών Έλλάδος, άμφότεροι δεόντως έξουσιοδοτημένοι διά την ύπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, συνωμολόγησαν τά έξής:

1) Άπό της ίσχύος της παρούσης τά κατώτατα όρια μισθών και ήμερομισθίων των περιελικτών άπάσης της χώρας καθορίζονται ώς ά-

κολούθως :

	Ημερομίσθιον Δραχμαί
Α' Μαθητευόμενοι	
1ον έτος μαθητείας	35
2ον έτος μαθητείας	40
Β' Βοηθοί :	
1ον έτος ώς βοηθοῦ	60
2ον έτος ώς βοηθοῦ	68
3ον έτος ώς βοηθοῦ	75
4ον έτος ώς βοηθοῦ	78

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μαθητευομένων καὶ βοηθῶν, συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται ἡμερομισθίου δραχμῶν 75.

Γ" Τεχνῖται περιελικταί :

α) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 2 ἐτῶν μαθητείας καὶ 4 ἐτῶν ὡς βοηθοῦ ὁ ἐργαζόμενος θεωρεῖται τεχνίτης καὶ δικαιοῦται μέχρι συμπληρώσεως ὑπηρεσίας τριῶν ἐτῶν ὡς τεχνίτης μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.100.

β) Ὁ ἔχων ὑπηρεσίαν τεχνίτου ἀπὸ 3 - 7 ἐτῶν δικαιοῦται μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.300.

γ) Ὁ ἔχων ὑπηρεσίαν τεχνίτου ἄνω τῶν 7 ἐτῶν δικαιοῦται μισθοῦ δραχμῶν 2.650.

δ) Ἀρχιτεχνίτης, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖται ὡς τοιοῦτος, δικαιοῦται μισθοῦ δραχμῶν 2.750.

ε) Ἐργοδηγός, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖται ὡς τοιοῦτος, δικαιοῦται μισθοῦ δραχμῶν 3.100.

2) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν τεχνιτῶν περιελικτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν καὶ ἐργοδηγῶν προσαυξάνονται διὰ τῶν ἑξῆς ἐπιδομάτων :

α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο/ο ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσης ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν κλάδον καὶ μέχρι πέντε (5) πενταετιῶν. Εἰς τὸν χρόνον τοῦτον δὲν συνυπολογίζονται τὰ ἔτη μαθητείας.

β) Οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10 ο/ο διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην, οὐδὲ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον. Τοῦτο θέλει ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν ηὐξημένων διὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας.

3) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένους εἰς ἀνθυγιεινοὺς χώρους, ἤτοι εἰς ὀξέα, φορτίσεις μπαταριῶν, τήξεις μολύβδου, ὑπογείους στοὰς μεταλλείων κλπ. θὰ χορηγῆται ἡμερησίως ἀποκλειστικῶς εἰς εἶδος 500 γραμμάρια γάλακτος, ἀπαγορευομένης τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τούτου.

4) Περιελικταί, δικαιούμενοι ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐξ ἄλλων διατάξεων ἐξακολουθοῦν λαμβάνοντες τοῦτο, ὑπὸ τοὺς ὅρους καὶ προϋποθέσεις, τὰς ὁριζομένας ὑπὸ τῶν προβλεπουσῶν τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος διατάξεων.

5) Εἰς τοὺς περιελικτὰς χορηγεῖται κατ' ἔτος καὶ διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία φορμα παραμένουσα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

6) Ἡ προϋπηρεσία τῶν ἀνωτέρω ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχοληθέντων ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

8) Μέλη σωματείων, ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας, διὰ δηλώσεως των πρὸς τὸν ἐργοδότην δικαιοῦνται νὰ ἐκχωρήσουν ἐκ τοῦ μισθοῦ των ἐμῆμα ἴσον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ αὐτῆς προβλεπομένην συνδρομήν των. Ἐπὶ τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ παρακρατοῦν τὸ ὡς ἄνω ποσὸν καὶ ἀποδίδουν αὐτὸ εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τῆς Ὁμοσπονδίας ἢ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

9. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1966, δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως διετίας.

10) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Ἀπριλίου 1966

—

18787)1458)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροσυγκολλητῶν Ν. Ἀττικῆς»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 147 τῆς 11 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ ν. 3239)1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 10. 2.1966. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)1962 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἠλεκτροσυγκολλητῶν Ν. Ἀττικῆς», ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτή, τὴν ὑπ' ἀριθ. 3)1962 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας, τῶν ἠλεκτροσυγκολλητῶν Ν. Ἀττικῆς ἡ πρᾶξις

καταθέσεως Εἰρηνοδικείων Ἀθηνῶν 105)28.10.1965) (*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της εἰς την Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Φεβρουαρίου 1966

—

62506)1043)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν

Περὶ αὐξήσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Β.Ν.

(Ε.Κ. τ. Β. φ. 271 τῆς 6 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

α) Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 6321)1934 «περὶ συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ», ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως. β) Τὰς ὑπ' ἀριθ. 461 καὶ 462 τοῦ ἔτους 1964 ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, καθ' ἃς βάσει τοῦ νόμου 6321)1934 προσλαμβανόμενοι ἐργατοτεχνῖται ἐν τῷ Β. Ν. συνδέονται μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως Δημοσίου Δικαίου. γ) Τὰ ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128893)24.7.1965 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν, καὶ τὴν ἀνάγκην προσαρμογῆς τούτων πρὸς τὰ ἰσχύοντα ἐν τῇ χώρᾳ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ τὰς ἐν γένει ὑφισταμένας βιοτικὰς ἀνάγκας, ἀποφασίζομεν :

Τὰ ὑπὸ τῶν παραγράφων 1 (περίπτωσις Α, Β, Γ' καὶ Δ) καὶ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 128893)24.7.1965 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης «περὶ καθορισμοῦ ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ» (Φ.Ε.Κ. 464Β)1965) προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐξάνονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1966 εἰς δραχμὰς ἑβδομήκοντα πέντε (75) διὰ τοὺς ἄρρενας, ἑξήκοντα (60) διὰ τὰς θήλεις, τριάκοντα πέντε (35) διὰ τοὺς μαθητευομένους καὶ τριάκοντα πέντε (35) ὡς τεσσαράκοντα (40) διὰ τοὺς μαθητευομένους μετὰ συμπλήρωσεως διετίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, δημοσιευθησομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἀπριλίου 1966

—

45899)4455)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 26) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἀφορώσης τὰς ἀποδοχὰς, ὥρους ἐργασίας κλπ. τοῦ Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 304 τῆς 13 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 26)1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἣς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 26) 1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας κλπ. τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας «Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι» ἀφ' ἑτέρου, τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1) Οἱ κατὰ ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης προσηρμοσμένοι βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 4.000, ὡς καὶ τὸ τμῆμα βασικῶν μισθῶν μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 4.000 διὰ τοὺς λαμβάνοντας βασικὸν μισθὸν ἀνώτερον τοῦ ποσοῦ τούτου, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 8ο)ο.

2) Τὸ ἤδη καταβαλλόμενον ποσὸν τῆς δι' ἑκάστην τριετίαν παρεχομένης προσαυξήσεως αὐξάνεται περαιτέρω κατὰ δραχμὰς εἴκοσι (20).

3) Τὰ ἤδη ὁπωσδήποτε χορηγούμενα πέραν τῶν βασικῶν μισθῶν ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις διατηροῦνται, μὴ συμψηφιζόμενα πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένην ὡς ἀνωτέρω αὔξησιν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἀρχεται ἀπὸ 15.2.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Μαΐου 1966

—

48428)4664)1966 Ἀπόφασις Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 23.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος καὶ λοιπῶν ἐργαζομένων Δήμου Ταύρου Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 324 τῆς 25 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, 2) Τὴν ἀπὸ 23.4.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος καὶ λοιπῶν ἐργαζομένων Δήμου Ταύρου Ἀττικῆς, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2, παράγρ. 2, ἐδάφιον Β' ν.δ. 3755)1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1966, 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ἀπὸ

(*) ΕΕΔ 21, 748.

23.4.1966 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών τοῦ Δήμου Ταύρου προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12ο/ο χορηγεῖται ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐργασίας, περὶ ὧν αἱ ὑπ' ἀριθ. β', γ', δ' καὶ ε' περιπτώσεις αὐτῆς. Οὐχ ἧττον ὅμως, αἱ ἀνήκουσαι εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις (β', γ', δ' καὶ ε') ἐργασίαι δὲν τυγχάνουν ἀνθυγιειναὶ καὶ συνεπῶς δὲν δικαιολογεῖται ἡ παροχὴ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος εἰς τοὺς εἰς τὰς ἐργασίας ταύτας ἀσχολουμένους, οὕτινος δικαιολογητικὸς λόγος χορηγήσεως τυγχάνει ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν ὑπὸ πραγματι ἀνθυγιεινὰς συνθήκας. Ἐξ ἄλλου ἐπειδὴ τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα παρέχεται ἤδη εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτούς, δυνάμει τῆς νῦν ἰσχυούσης δι' αὐτοὺς ἀπὸ 21.8.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 150)28.9.1961), καὶ ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς μὴ μειώσεως τῆς ἀγοραστικῆς αὐτῶν ἱκανότητος ἐκ τῆς περικοπῆς τοῦ ποσοστοῦ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἐπιβάλλεται, ὅπως τὰ δι' αὐτοὺς ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων αὐξηθῶσιν ἀναλόγως καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν καθαριότητος καὶ λοιπῶν ἐργαζομένων Δήμου Ταύρου Ἀττικῆς

Ἐν Ταύρῳ Ἀττικῆς, σήμερον τὴν 28ην τοῦ μηνὸς Ἀπριλίου τοῦ ἔτους 1966 καὶ ὥραν 11ην π.μ. συνελθόντες ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Ἰωάννης Χονδρογιάννης, Δήμαρχος Ταύρου, ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ταύρου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1966 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9599)1966 ὁμοίας Νομαρχίας Ἀττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου Νικόλαος Μουργκογιάννης, πρόεδρος τοῦ ἐν Ταύρῳ ἑδρεύοντος ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ταύρου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης Ταύρου», ὡς κατὰ νόμον ἐκπρόσωπος τοῦ σωματείου τούτου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τοῦ πρακτικοῦ τῆς ἀπὸ 12.4.1966 γενικῆς συνελεύσεως, ὡς καὶ τοῦ ἀπὸ 14.4.1966 ὁμοίου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ σωματείου τούτου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἐκ ποσοστοῦ 12 ο/ο ἐπὶ τοῦ νῦν καὶ τοῦ ἑκάστοτε καταβαλλομένου βασικοῦ ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου κλπ. εἰς τοὺς ἡμερομισθίους ἐργατοτεχνίτας μέλη τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν κατωτέρω περίπτωσιν α', δι' ἃς συμφωνοῦνται τὰ ἀκόλουθα :

1) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται καὶ τεχνῖται οἱ ἀπασχολούμενοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἤτοι :

α) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον καθαριότητος ὑφ' οἱανδήποτε εἰδικότητα.

β) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν ὑφ' οἱανδήποτε εἰδικότητα.

γ) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον ὁδικοῦ δημοτικοῦ δικτύου ὑφ' οἱανδήποτε εἰδικότητα.

δ) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον φυλάξεως ἀμαξοστασίου (γκαράζ).

ε) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον καταμετρητοῦ τῶν πρὸς σφαγὴν εἰσαγομένων ζώων εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα.

2) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὸ συνεργεῖον καθαριότητος ὑφ' οἱανδήποτε εἰδικότητα χορηγεῖται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966 ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12 ο/ο (δώδεκα τοῖς ἑκατὸν) ἐπὶ τοῦ νῦν καὶ τοῦ ἑκάστοτε καταβαλλομένου ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

3) Τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς κατωτέρω ἐργασίας ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως :

α) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν ὑφ' οἱανδήποτε εἰδικότητα δραχμαὶ 84.

β) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον ὁδικοῦ δημοτικοῦ δικτύου ὑφ' οἱανδήποτε εἰδικότητα δραχμαὶ 84.

γ) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον φυλάξεως ἀμαξοστασίου (γκαράζ) δραχμαὶ 84.

δ) Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸ συνεργεῖον καταμετρητοῦ τῶν πρὸς σφαγὴν εἰσαγομένων ζώων εἰς τὰ Δημοτικὰ Σφαγεῖα δραχμαὶ 84.

4) Εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως, ἤτοι ὀκτὼ (8) δραχμῶν ἀνὰ πραγματοποιούμενον ἡμερομίσθιον καὶ μέχρις 26 ἡμερομισθίων μηνιαίως, ἐφ' ὅσον τυγχάνουν ἔγγαμοι, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τέκνων, τῶν ὁποίων ὁ γάμος ὑφίσταται μὴ λυθεὶς διὰ θανάτου ἢ διαζυγίου.

5) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀπασχολουμένους εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως (ὁδοκαθαριστάς), εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους μὲ τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὸ συνεργεῖον συντηρήσεως ὁδικοῦ δημοτικοῦ δικτύου χορηγεῖται κατ' ἔτος μία στολὴ (φόρμα) καὶ ἓν ζεῦγος χειροκτίων.

Τὰ ἐν λόγῳ εἴδη ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν Δῆμον, ἀντικαθιστάμενα ἅμα τῇ φθορᾷ των.

6) Τὴν χορήγησιν τριῶν (3) κιλῶν σαπωνος μηνιαίως εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ ὅρῳ 5 τῆς παρούσης ἀναφερομένους.

Εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἑκάστοτε ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας θὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα σύμβασις, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπογράφεται παρὰ τῶν ἐν ἀρχῇ ἀναφερομένων εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ἐπὶ πλέον δὲ δύο πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχήν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

—

48256)4655)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής της ύπ' άριθ. 21) 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί προσαυξήσεως επιδόματος τριετιών εις το προσωπικόν της Η.Ε.Μ. και διά το χρονικόν διάστημα από 9.7.1960 έως 30.4.1961».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 324 της 25 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3289)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν. δ)τος 3755)1957. 2) Την υπ' άριθ. 21)1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν κατόπιν αναπομπής υπό του δικαστηρίου τούτου μετά την υπ' άριθ. 716) 1964 απόφασιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' άριθ. 21) 1966 απόφασιν του Δ. Δ. Δ. Δ. Αθηνών «περί προσαυξήσεως επιδόματος τριετιών εις το προσωπικόν της Η.Ε.Μ. και διά το χρονικόν διάστημα από 9.7.1960 έως 30.4.1961», εκδοθείσαν εις επίλυσιν αναβιωσάσης μετά την ως είρηται απόφασιν του Συμβουλίου Επικρατείας διενέξεως μεταξύ της Ανωνύμου Εταιρείας «Ηλεκτρική Εταιρεία Μεταφορών» και της Ενώσεως Προσωπικού Η.Ε.Μ., της οποίας το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Αι κατά το σύστημα το εφαρμοζόμενον παρά τη Ηλεκτρική Εταιρεία Μεταφορών καταβαλλόμεναι προσαυξήσεις κατά τριετίαν εις το προσωπικόν της εξωτερικής υπηρεσίας δεν δύνανται να είναι μικρότεραι των δραχμών 90 κατά τριετίαν και μέχρις οκτώ (8) τριετιών και διά το χρονικόν διάστημα από 9.7.1960 μέχρι 30.4.1961.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Μαΐου 1966

—

Δ2,6445)1966 Απόφ. Υπουργού Κοινωνικής Προνοίας

Περί μισθοδοσίας προσωπικού καταστηνώσεων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 262 της 8 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 4 του νόμου 749)1948 «περί παιδικών έξοχών κλπ.», ως ούτος ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του νόμου 1727) 1951. 2) Γνωμάτευσιν της Κ.Ε.Π.Ε., ληφθείσαν κατά την υπ' άριθ. 103)1966 συνεδρίαν αύτης, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες προγενεστέρας αποφάσεις ημών καθορίζομεν από 1ης Ιουλίου ε.έ. ως ακολούθως την καταβλητέαν αποζημίωσιν εις το προσωπικόν των παιδικών έξοχών αρμοδιότητος του καθ' ημάς Υπουργείου.

1) Εις τους άρχηγους των καταστηνώσεων καταβάλλεται μηνιαίως αποζημίωσις μέχρι χιλίων οκτακοσίων (1.800) δραχμών.

2) Εις τους υπαρχηγούς των καταστηνώσεων καταβάλλεται μηνιαίως αποζημίωσις μέχρι χιλίων (1.000) δραχμών.

3) Εις τους κοινοτάρχας καταβάλλεται επίδομα φθοράς ενδυμασίας (800) δραχμών μηνιαίως.

Το αυτό επίδομα καταβάλλεται και εις τους ομαδάρχας, εφ' όσον είναι απόφοιτοι των Σχολών Εκπαιδεύσεως Στελεχών Παιδικών Εξοχών Αθηνών και Θεσσαλονίκης.

4) Εις τους ιατρούς καταβάλλεται μηνιαίως αποζημίωσις μέχρι δύο χιλιάδων (2.000) δραχμών.

Εφ' όσον εξυπηρετούν δύο καταστηνώσεις της ιδίας περιοχής καταβάλλεται αποζημίωσις μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) δραχμών και εφ' όσον εξυπηρετούν τρεις καταστηνώσεις της αυτής περιοχής μέχρι τριών χιλιάδων πεντακοσίων (3.500) δραχμών.

5) Εις τας νοσοκόμους αδελφάς καταβάλλεται αποζημίωσις μηνιαίως μέχρι χιλίων (1.000) δραχμών.

6) Εις τους διαχειριστάς καταβάλλεται μηνιαίως αποζημίωσις μέχρι χιλίων εξακοσίων (1.600) δραχμών.

7) Εις τους αποθηκαρίους καταβάλλεται μηνιαίως αποζημίωσις μέχρι χιλίων εκατόν (1.100) δραχμών.

Εις ην περίπτωσιν χρησιμοποιούνται ως διαχειρισταί και αποθηκάριοι υπάλληλοι του καθ' ημάς Υπουργείου ή των παρ' αυτού εποπτευομένων Νομικών Προσώπων ισχύει η υπ' άριθ. 100750)2.6.1965 κοινή απόφασις ημών και του Υπουργού επί των Οικονομικών.

8) Εις τους βοηθούς διαχειριστών καταβάλλεται μηνιαίως αποζημίωσις μέχρι εννεακοσίων (900) δραχμών.

9) Εις τους μαγείρους καταβάλλεται αποζημίωσις δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) δραχμών, μέχρι τριών χιλιάδων (3.000) δραχμών διά την περιοχήν της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης και δύο χιλιάδων (2.000) δραχμών μέχρι δύο χιλιάδων πενηκοσίων (2.500) δραχμών διά τας λοιπάς περιοχάς του Κράτους.

10) Εις τους βοηθούς μαγείρων καταβάλλεται αποζημίωσις μέχρι χιλίων τετρακοσίων (1.400) δραχμών διά την περιοχήν της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης και μέχρι χιλίων τριακοσίων (1.300) δραχμών διά τας λοιπάς περιοχάς του Κράτους.

11) Εις το εργατικόν προσωπικόν των καταστηνώσεων η αποζημίωσις θα υπολογίζηται εις τροφοδοσίαν, κατοικίαν και εις χρήμα, ήτοι πλην της τροφής και κατοικίας, αίτινες χορηγούνται δωρεάν, θα καταβάλληται και ημερησία αποζημίωσις τριάκοντα πέντε (35) δραχμών.

Εις περιπτώσεις, καθ' ας διά της παρούσης καθορίζεται ανώτατον ποσόν μηνιαίας αποζημιώσεως το καταβλητέον ποσόν εντός του ως άνω ορίου ορίζεται υπό των Διοικήσεων των οικείων επιτροπών των καταστηνώσεων ή εξουσιοδοτουμένων Οργανισμών.

Πλην των διά της παρούσης αποφάσεως καθοριζομένων αποζημιώσεων, ουδεμία έτερα πρόσ-

θετος αποζημίωσις καταβάλλεται εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν κατασκηνώσεων, τὸ ὁποῖον, λόγῳ τῆς φύσεως καὶ τῆς ἰδιορρυθμίας τοῦ ἔργου τῶν Παιδικῶν Ἐξοχῶν, ὑποχρεοῦται νὰ ἐργάζηται καὶ πέραν τοῦ ὡκταώρου, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἀπριλίου 1966

—

43836)4306)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 1) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μηχανοξυλουργῶν Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 288 τῆς 10 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ' ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ)τος 3755)1957 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μηχανοξυλουργῶν Πατρῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 2)1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 1)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν μηχανοξυλουργῶν Πατρῶν», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Τεχνιτῶν Οἰκοδομικῆς Ξυλουργικῆς Κατεργασίας Ἐργοστασίων (Μηχανοξυλουργῶν) Πατρῶν «Ἡ Ἀλληλεγγύη» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν : α) Ἑνώσεως Ξυλουργικῶν Ἐργοστασίων Πατρῶν, β) Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν, γ) Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Πατρῶν, δ) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν καὶ ε) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Διὸ ταῦτα

Δεχόμενον τύποις καὶ ἐν μέρει κατ' οὐσίαν τὰς ἀσκηθείσας ἐφέσεις παρὰ τῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὀργανώσεων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν.

Ἀπορρίπτον τὰ ὡς ἄνω ἐν τῷ σκεπτικῷ ἀπορριπτέα κριθέντα.

Μεταρρυθμίζει ὡς ἀκολούθως τὴν ὑπ' ἀριθ. 2)1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν.

Καθορίζει τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μηχανοξυλουργῶν Πατρῶν ὡς ἀκολούθως :

	Ἀπὸ 1.1.1965 δραχμαί	Ἀπὸ 1.1.1966 δραχμαί
I. Μαθητευόμενοι μηχανοξυλουργείων :		
α) Μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους καὶ δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας	31	35
β) Οὗτοι πέραν τῶν δύο ἐτῶν ὑπηρεσίας	35	40
II. Ἀνειδίκευτοι μηχανοξυλουργείων :		
α) Οἱ ὑπερβάντες τὸ 18ον ἔτος ἡλικίας των μεθ' ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν	64	75
ἢ οἱ ὑπερβάντες τὸ 19ον ἄνευ προϋπηρεσίας	64	75
III. Τεχνῖται μηχανοξυλουργείων :		
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως :		
1) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 1 ἔτος προϋπηρεσίας	70	78
2) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 2 ἔτη προϋπηρεσίας	72	82
3) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 3 ἔτη προϋπηρεσίας	75	86
4) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 6 ἔτη προϋπηρεσίας	80	90
5) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 8 ἔτη προϋπηρεσίας	90	95
6) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 10 ἔτη προϋπηρεσίας	100	100
7) τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας σὺν 15 ἔτη προϋπηρεσίας	105	110

IV. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀνώτερα ἡμερομίσθια τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

V. Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης λογίζεται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδὴς τοιαύτη, ἀποδεικνυομένη διὰ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ διὰ τοῦ βιβλιαρίου ἐνσήμων τοῦ Ι.Κ.Α., ὑποβαλλομένων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεως. Ἐπὶ δὲ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

VI. Ἡ κατὰ Σάββατον ἀπασχόλησις τῶν ἀνωτέρω μαθητευομένων, ἀνειδικεύτων καὶ μηχανοξυλουργῶν περιορίζεται εἰς ἓξ (6) ὥρας, τοῦ ἐπὶ πλέον διώρου κατανεμομένου ἀνὰ 30' λεπτὰ εἰς τὰς ἡμέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, τῆς ἐπιπτώσεως ταύτης μὴ ἐχούσης τὸν χαρακτῆρα ὑπερωρίας (ἄρθρον 3 § 1 ν.δ. 4020) 1959).

VII. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1966

—

34794)3404)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας νυκτοημεροφυλάκων εργοστασίων Πατρών.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 222 της 15 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239) 1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 3) σχετικην γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 1.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 10.7.1966, την επέλευσιν των ενόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 2.3.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας νυκτοημεροφυλάκων εργοστασίων Πατρών (Φ.Ε.Κ. 244 τεύχος Β' της 5.4.1965).(*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Απριλίου 1966.

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

17)1966 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής και εργασίας λογιστών και βοηθών λογιστών ιδιωτικών επιχειρήσεων κλπ. (**).

Διά ταύτα

Δεχόμενον τύποις και εν μέρει κατ' ουσίαν την έφεσιν της εκκαλούσης εργατικής οργανώσεως. Απορρίπτον κατ' ουσίαν τας έφεσεις των εκκαλουσών εργοδοτικών οργανώσεων, ως και τα ανωτέρω εν τω σκεπτικώ απορριπτέα κριθέντα. Μεταρρυθμίζει την υπ' αριθ. 12)1965 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Λογιστών αφ' ενός και αφ' ετέρου των : 1) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 2) Συνδέσμου των εν Ελλάδι Ανωνύμων Εταιρειών και Εταιρειών Περιωρισμένης Ευθύνης, 3) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 4) Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, 5) Πανελληνίου Ενώσεως Διπλωματούχων Μηχανικών και Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, 6) Πανελληνίου Ενώσεως Συνδέσμου Εργοληπτών Δημοσίων Έργων, 7) Ενώσεως Ελλήνων Εφοπλιστών και Ναυτιλιακών Γραφείων, 8) Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου, 9) Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών, 10) Εμπορικού Συλλόγου Πειραιώς, 11) Εμπορικού Συλλόγου Θεσσαλονίκης, ως ακολούθως :

I. Εις τας διατάξεις της παρούσης υπάγονται οι επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολούμενοι λογισταί και βοηθοί λογιστών εις πάσαν ιδιωτικην επιχείρησιν, εκμετάλλευσιν, ίδρυμα ή σωματείον καθ' άπασαν την χώραν, πλην των κατωτέρω αναφερομένων εξαιρέσεων.

II. Λογιστής θεωρείται : α) ο υπευθύνως κατευθύνων και παρακολουθών την εφαρμογήν του όλου λογιστικού συστήματος εις εκάστην ιδιωτικην επιχείρησιν, εκμετάλλευσιν, ίδρυμα ή σωματείον, ή β) ο τηρών τα υπό του Εμπορικού Νόμου προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία. Ως τοιούτοι θεωρούνται και τα παριστάνοντα, αφ' ημέρας εις ημέραν, τας λαμβανούσας χώραν οικονομικάς εν γένει πράξεις παρ' εκάστη επιχειρήσει, εκμεταλλεύσει ή ιδρύματι, έστω και κατά κατηγορίας τοιούτων (τομεικών, ήτοι ημερολόγιον ταμείου, μη ταμειακών, ήτοι ημερολόγιον διαφόρων πράξεων, ημερολόγιον εμπορευμάτων, ημερολόγιον αξιών κλπ.), ως και τα εις α καταχωρούνται τα απογραφόμενα περιουσιακά στοιχεία και ισολογισμοί. Τήρησιν δε των λογιστικών βιβλίων τούτων δεν αποτελεί η όπλη, κατ' αντιγραφήν, καταχωρίσις των έγγραφων, αλλά η ανάλυσις της οικονομικής πράξεως, λογιστική διατύπωσις ταύτης και καταχώρισις της αναλόγου εγγραφής εις το οικείον ημερολόγιον.

Ως λογισταί θεωρούνται και οι κοστολόγοι.

III. Ως βοηθοί λογιστών θεωρούνται οι απασχολούμενοι, υπό τας κατευθύνσεις και οδηγίας των υπευθύνων λογιστών, εις τα λογιστήρια, διά την τήρησιν και ενημέρωσιν των λογιστικών βιβλίων, ως και την σύνταξιν καταστάσεων ή άλλων εγγράφων ενεχόντων ανάλυσιν και λογιστικην διατύπωσιν οικονομικών πράξεων αρρήκτως συνδεομένων με λογιστικά βιβλία, εις τα οποία κατά πληρη αντιγραφήν ή εν περιλήψει κατόπιν ταύτα καταχωρούνται, μη αποκλειομένης και της αναθέσεως υπό του εργοδότου και εκτελέσεως υπ' αυτών και ετέρων εργασιών προς συμπλήρωσιν του νομίμου ωραρίου.

IV. Τα κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών μισθών των λογιστών αμφοτέρων των φύλων καθορίζονται ως ακολούθως :

		από 1.1.1965 δραχμαί	από 1.11.1965 δραχμαί
Κατά την πρόσληψιν		2.255	2.380
Μετά την συμπλήρωσιν	3ετίας	2.585	2.725
» » »	6ετίας	2.970	3.130
» » »	9ετίας	3.355	3.540
» » »	12ετίας	3.740	3.945
» » »	15ετίας	4.125	4.350
» » »	20ετίας	4.510	4.756
» » »	25ετίας	4.950	5.220

V. Τα κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών μι-

(*) ΕΕΔ 24, 635.

(**) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 42 της 14 Μαΐου 1966 πράξεως καταθέσεως και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 14.5.1966.

σθών των βοηθών λογιστών (άμφοτέρων των φύλων) καθορίζονται ώς άκολούθως:

	από 1.1.1965 δραχμαί	από 1.11.1965 δραχμαί
Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας	1.445	1.610
Μετά την συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια:		
Κατά τό 1ον καί 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.710	1.920
Κατά τό 3ον καί 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	1.925	2.100
Κατά τό 5ον καί 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.060	2.290
Κατά τό 7ον καί 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.200	2.445
Κατά τό 9ον καί 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.355	2.605
Κατά τό 11ον καί 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.460	2.755
Κατά τό 13ον καί 14ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.675	2.940
Κατά τό 15ον καί 16ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.780	3.100
Κατά τό 17ον καί 18ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.945	3.255
Κατά τό 19ον καί 20όν ἔτος ὑπηρεσίας	3.105	3.416

Δι' ἕκαστον ἐπί πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένον ἔτος ὑπηρεσίας τό ὡς ἄνω τελευταῖον κλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.105 (διά τήν περίοδον ἀπό 1.1.1965 μέχρι 30.10.1965) ἤ τῶν δραχμῶν 3.410 (διά την περίοδον ἀπό 1.11.1965 καί ἑφεξῆς) αὐξάνεται ἀντιστοίχως κατά ποσόν δραχμῶν 82,50 ἤ δραχμῶν 92,50 μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.930 (διά την περίοδον ἀπό 1.1.1965 μέχρι 30.10.1965) ἤ δραχμῶν 4.335 (διά τήν περίοδον ἀπό 1.11.1965 καί ἑφεξῆς).

VI. Εἰς τους ἄρρενας ἐγγάμους λογιστάς καί βοηθούς λογιστάς χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 165 μηνιαίως.

VII. Ἡ προϋπηρεσία τῶν λογιστῶν κατά τά ἀνωτέρω νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, φυσικῷ ἤ νομικῷ προσώπῳ, ἤ καί ἐν ἰδίῳ λογιστικῷ γραφείῳ ἐπισήμως λειτουργήσαντι, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος (λογιστοῦ καί βοηθοῦ λογιστοῦ ὡς ἐνιαίου λογιζομένου), ἀποδεικνύεται δέ διά βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου ἤ κατά περίπτωσιν τοῦ ἁρμοδίου οἰκονομικοῦ ἐφόρου.

Διά τους βοηθούς λογιστῶν προσμετρεῖται πᾶσα προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς συναφῆ καί ὁμότιμα καθήκοντα, ἀποδεικνυομένη δέ διά βεβαιώσεων τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν οὗτοι ἐργοδοτῶν.

VIII. Οἱ ἀνωτέρω καθοριζόμενοι βασικοί μισθοί ἰσχύουν δι' ἀπασχόλησιν κατά πλήρες νόμιμον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας.

IX. Ἐξαιροῦνται τῆς παρούσης ρυθμίσεως: α) αἱ Τράπεζαι, β) αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καί ἱδρύματα, εἰς ἃ ὑφίσταται κανονισμός βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς ἐξελίξεως, ἐγκριθείς διά νόμου ἤ βασιλικοῦ διατάγματος μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, γ) αἱ ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις καί ἱδρύματα, εἰς τάς ὁποίας ἡ μισθολογική καί βαθμολογική κατάταξις προπολεμικῶς ἐρρυθμίζετο ὑπό ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, οἵτινες εἶχον ἐγκριθῆ ὑπό τῶν διοικήσεών των, ἤ εἶχον λάβει καθ' οἱονδήποτε τρόπον δημοσιότητα, ὡς ἐκ τῆς ὁμοιομόρφου ἐφαρμογῆς των, περί ὧν ἡ ὑπ' ἀριθ. 26531)1948 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 115 τ. Β' τῆς 19.7.1948) δ) οἱ σύλλογοι, σωματεῖα καί ἑνώσεις αὐτῶν, πλήν τῶν τηρούντων λογιστικά βιβλία ἀνάλογα πρός τά προβλεπόμενα ὑπό τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων διά την Δ' κατηγορίαν τηρήσεως λογιστικῶν βιβλίων καί ε) τό Δημόσιον καί τά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

X. Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

XI. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰανουαρίου 1965. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι διαφοραί διά τό μέχρι 31.12.1965 χρονικόν διάστημα δύνανται νά ἐξοφληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει αὐτῆς διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἤ τῇ νομίμῳ καταθέσει της εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἐκρίθη, ἀπεφασίσθη καί ἐγένετο.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31ῃ Μαρτίου 1966

Τό σκεπτικόν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἔχει ὡς ἑξῆς:

Ἰδόν τά ἔγγραφα σκεφθέν κατά νόμον

1) Ἐπειδή, κατά την κρατήσασαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ γνώμην, ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη, σιγῇ ἀπορρίψασα τό αἴτημα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περί προσδιορισμοῦ τοῦ κύκλου τῶν ὑποκειμένων εἰς την παροῦσαν ρύθμισιν ἐργοδοτῶν, ἁπλῶς ἀναφερθεῖσα εἰς τάς σχετικάς διατάξεις τῆς ἀχρι τοῦδε ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 37)1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν, ἐνῶ, λαμβάνουσα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ προδιαληφθεῖσα ἀπόφασις προέβλεπεν ἐξαίρεσιν τῶν σωματείων, συλλόγων καί ἑνώσεων αὐτῶν, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τό ὑπ' αὐτῶν τηρούμενον λογιστικόν σχέδιον εἶναι λίαν ἁπλόν, ὡς δέ ἐκρισιολογήθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2057)1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἡ αἰτιολογία αὕτη ἔχει την ἔννοιαν, ὅτι ἀντιθέτως εἰς την ἐν λόγῳ ἀπόφασιν ὑπόκειται ἡ ρηθεῖσα κατηγορία

έργοδοτών, έφ' όσον χρησιμοποιεί είδικευμένον προσωπικόν διά την τήρησιν ούχί άπλοῦ, άλλά άναλόγου πρός τό έφαρμοζόμενον παρ' άλλοις έργοδόταις λογιστικοῦ σχεδίου, θά έδει νά ύπαγάγῃ εἰς ταύτην τά σωματεῖα, συλλόγους καί ένώσεις αύτῶν, έφ' όσον χρησιμοποιοῦν λογιστάς καί βοηθούς λογιστῶν διά την τήρησιν βιβλίων όμοίων ή άναλόγων πρός τά προβλεπόμενα ύπό τοῦ Κώδικος Φορολογικῶν Στοιχείων λογιστικά βιβλία τῆς Δ' κατηγορίας. Ώσαύτως, κατά την κρατήσασαν έν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ἔσφαλεν ή έκκαλουμένη, παραλείψασα νά συμπεριλάβῃ μεταξύ τῶν μή ύποκειμένων εἰς την ρύθμισιν έργοδοτῶν τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ., ένῷ ώς έκ τῆς έφαρμογῆς παρ' αύτοῖς τοῦ δημοσίου λογιστικοῦ ή ίδιομόρφου λογιστικοῦ σχεδίου δέν δικαιολογεῖται ή έφαρμογή τῆς παρούσης έπ' αύτῶν, πολλῷ δέ μᾶλλον έφ' όσον ή ύπό κρίσιν διένεξις δέν έστράφη έναντι τούτων. Παρίσταται δέ άναγκαία καί έπιβεβλημένη ή περί έξαιρέσεως μνεία, έν ὄψει τῆς ύπ' άριθ. 526)1965 άποφάσεως τοῦ Άρείου Πάγου. Έξ έτέρου, κατά την κρατήσασαν έν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ή έκκαλουμένη, εἰ καί σιγῇ, άπέρριψε τό διαληφθέν αἴτημα τῆς ήδη έκκαλούσης έργατικῆς όργανώσεως, καθ' ὃ μέρος τοῦτο άνεφέρετο εἰς την κατάργησιν τῶν έν παραγράφῳ 9 τῆς ύπ' άριθ. 87)1963 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν έξαιρέσεων, δεδομένου ὅτι, ώς έκ τοῦ ίδιομόρφου συστήματος βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς έξελίξεως εἰς τάς Τραπέζας καί τούς λοιπούς έν τῇ προμνησθείσῃ διατάξει έργοδότας, δέν κρίνεται δεδικαιολογημένη ή έπ' αύτῶν έφαρμογή (καθ' όσον άφορᾷ εἰς τούς εἰς τούτους άπασχολουμένους λογιστάς καί βοηθούς λογιστῶν) τῆς παρούσης ρυθμίσεως, ήτις έξαρτᾷ την μισθολογικήν έξέλιξιν άποκλειστικῶς έκ τοῦ χρόνου ύπηρεσίας καί καί ή ὁποία ώς άπαρέλκτημα θά εἶχε την άναγκαίαν τῆς διαβαθμίσεως τοῦ προσωπικοῦ τούτου. Δέον, ὅθεν, δεκτοῦ καθισταμένου έν μέρει τοῦ σχετικοῦ παραπόνου τῆς έκκαλούσης έργατικῆς όργανώσεως καί άποσαφηνιζομένου ὅτι έξαιρεῖται τῆς παρούσης τό Δημόσιον καί τά Ν.Π.Δ.Δ., νά μεταρρυθμισθῇ ή έκκαλουμένη κατά τά έν τῷ διατακτικῷ.

2) Έπειδή, έν ὄψει τῶν παρ' έκατέρας τῶν έν διενέξει πλευρῶν προβληθεισῶν άντιρρήσεων, έν σχέσει πρός την ὀρθότητα τοῦ διά τῆς ύπ' άριθ. 87)1963 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν γενομένου ένναιολογικοῦ προσδιορισμοῦ τῶν ὅρων «λογιστής» καί «βοηθός λογιστής», τό παρόν Δικαστήριον, διά τῆς ύπ' άριθ. 1)1966 άποφάσεώς του, άνέθεσεν εἰς τόν παρά τῇ Α.Σ.Ο.Ε.Ε. καθηγητήν Ἰωάννην Χρυσοκέρην, ὅπως γνωμοδοτήσῃ ποῖοι, κατά τά διδάγματα τῆς έπιστήμης καί τῆς πρακτικῆς, δέον νά χαρακτηρίζωνται ώς λογισταί καί βοηθοί λογιστῶν. Κατά την ύποβληθεῖσαν ὑπό τούτου ἔκθεσιν έν τῇ λογιστικῇ πράξει διεθνῶς γίνεται δεκτόν, ὅτι ὁ χαρακτηρισμός τινος ώς λογιστοῦ καί βοηθοῦ λογιστοῦ προϋποθέτει εἰδικάς γνώσεις, άποδεικνυομένας βάσει ένός κύκλου έπαγγελματικῆς καταρτίσεως ἢ μιᾶς ἰσοδυνάμου πείρας. Παρατίθεται δέ έν τῇ ἐκθέσει πίναξ τῶν έν Γαλλίᾳ εἰς βαθμίδας διακρίσεων τοῦ λογιστικοῦ έπαγγέλματος, ἐξ οὗ προκύπτει ὁ ἄμεσος δεσμός τῆς άσκήσεως τούτου πρός ὡρισμένα τυπικά προσόντα. Περαιτέρω ὁ γνωμοδοτῶν καθηγητής προτείνει ώς άντιλλακτικήν λύσιν τόν προσδιορισμόν ώς προϋποθέσεων διά τόν χαρακτηρισμόν τῶν λογιστῶν καί βοηθῶν λογιστῶν ὡρισμένους τίτλους σπουδῶν καί ὡρισμένον χρόνον άπασχολήσεως έν τῷ έπαγγέλματι ἢ μόνον ὡρισμένων χρόνων λογιστικῆς προϋπηρεσίας, θεωρουμένων παρ' αὐτοῦ ώς παρέχοντα ἰσοδύναμον πεῖραν. Έν κατακλείδι δέ συνιστᾷ την θέσπισιν διαδικασίας άποκτήσεως εἰδικοῦ διπλώματος διά τούς μή πτυχιούχους τῆς Α.Σ.Ο.Ε.Ε. ἢ άλλων ἰσοδυνάμων άνωτάτων σχολῶν. Κατά την κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ὅμως ἡ κατά τόν προτεινόμενον τρόπον (άναλογος έφαρμογή τοῦ έν Γαλλίᾳ ἰσχύοντος συστήματος διακρίσεως εἰς βαθμίδας ἢ ἐξάρτησις τοῦ χαρακτηρισμοῦ ἐκ τυπικῶν προσόντων καί προϋπηρεσίας) λύσις τῆς παρούσης διενέξεως καθίσταται άνέφικτος, ὡς προϋποθέτουσα τίτλους σπουδῶν άποδεικτικούς τῆς ἰδιότητος, ἐνῷ παρ' ἡμῖν ἡ έπαγγελματική παιδεία, τουλάχιστον εἰς τόν κλάδον τοῦτον, δέν εἶναι εἰσέτι τοσοῦτον έκτεταμένη, ὥστε ἐξ αὐτῆς νά προέρχεται, άν μή ἡ ὁλότης, τουλάχιστον σημαντικός ἀριθμός τῶν εἰς τό έπάγγελμα άπασχολουμένων. Οὐδ' ἐξ ἄλλου καθίσταται ἐφικτή ἡ θέσπισις δι' άποφάσεως διαιτησίας εἰδικῆς διαδικασίας διαπιστώσεως τῆς ὑπάρξεως ἰσοδυνάμου πρός τά τυπικά προσόντα πείρας παρά τοῖς άπασχολουμένοις έν τῷ έπαγγέλματι καί άπονομῆς εἰς τούτους εἰδικοῦ τίτλου, διά τῆς ὁποίας ένδεχομένως θά άντιπληροῦτο ἡ ἔλλειψις νομικοῦ καθεστῶτος, ὑποχρεούντος εἰς τόν ἐφοδιασμόν διά τίτλου σπουδῶν τῶν ἐπιθυμούντων νά μετέλθουν τό έπάγγελμα καί ἡ ἀνυπαρξία τοιούτων τίτλων σπουδῶν παρ' ὅλοις τοῖς άπασχολουμένοις έν τῷ έπαγγέλματι. Τούτων δοθέντων, κατά την κρατήσασαν έν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, θεωρεῖται σκόπιμος ἡ διατήρησις τῆς δοθείσης διά τῶν ὑπ' άριθ. 87)1963 καί καί 8)1966 άποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν ἐννοίας τῶν ὅρων «λογιστής» καί «βοηθός λογιστής» συν τῇ προσθήκῃ ὡς πρός τούς τελευταίους ὅτι ὡς τοιοῦτοι θεωροῦνται καί οἱ ἐκτελοῦντες τάς ἐργασίας τάς άναφερομένας ἐν τῇ Α.Π. 446)1965. Ὁ δοθείς κατά τά άνωτέρω ἐννοιολογικός προσδιορισμός, ἐν ὄψει καί τῆς διαμορφωθείσης νομολογίας, κρίνεται ὡς ἐπαρκῶς καλύπτων τά αἰτήματα τῆς ἐν διενέξει ἐργατικῆς όργανώσεως, καθ' ὃ μέρος ταῦτα άναφέρονται εἰς τούς λογιστάς καί βοηθούς λογιστῶν. Δέον, ὅθεν, δεκτῶν καθισταμένων ἐν μέρει τῶν σχετικῶν παραπόνων τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς όργανώσεως καί άπορριπτομένων τῶν ἐργοδοτικῶν τοιούτων, νά μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη κατά τά ἐν τῷ διατακτικῷ.

3) Έπειδή, κατά την κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη εἰς την ἐκτίμησιν τοῦ εἴδους καί τῆς ἰσχύος τῆς ὑπό τῶν μισθωτῶν, περί ὧν ἡ διένεξις, προσφε-

ψομένης εργασίας, ὡς καὶ τῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπελθουσῶν οἰκονομικῶν μεταβολῶν, ἰδίᾳ ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν σημειωθεῖσαν αὔξησιν τοῦ τε ἐθνικοῦ καὶ κατὰ κεφαλὴν εἰσοδήματος καὶ τὴν ἀνοδικὴν κίνησιν τοῦ τιμαρίθμου κόστους ζωῆς, ἐνῷ, λαμβάνουσα ταῦτα ὑπ' ὄψιν καὶ ἐν συσχετίσει πρὸς τὰς γενομένας ἀναπροσαρμογάς τοῦ μισθολογίου ἄλλων παρεμφερῶν κλάδων καὶ τὰ λοιπὰ ἐν ἄρθρῳ 15 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 στοιχεῖα, θὰ ἔδει, ὡς πρὸς μὲν τοὺς λογιστὰς νὰ χορηγήσῃ τὴν ἐν αὐτῇ αὔξησιν διὰ τὴν μεχρὶ 30.10.1965 περίοδον καὶ ὡς πρὸς τοὺς βοηθοὺς λογιστῶν τοιαύτην ἐξ 7ο/ο ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διαμορφωθέντος μισθολογίου, δι' ἀμφοτέρους δὲ ἀπὸ 1.11.1965, ἤτοι ἀφ' ἧς ἤσκησε τὸ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων νέον μισθολόγιον, νὰ καθορίσῃ τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης, παρέχουσα ἅμα εὐχέρειαν εἰς τοὺς ὑποχρέους ἐργοδότας, πρὸς πρόληψιν ἐνδεχομένων ταμειακῶν δυσχερειῶν, ἐξοφλήσεως τῶν μέχρι 31.12.1965 ἀνακυπτουσῶν μισθολογικῶν διαφορῶν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ἢ τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τῆς παρούσης. Περαιτέρω κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις τὸ αἴτημα τῶν ἐν διενέξει μισθωτῶν περὶ μειώσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας των εἰς ἑπτὰ ὡρῶν ἢ ὀκτὼ ὡρῶν. Τὸ αἴτημα τοῦτο ἀνταποκρίνεται πρὸς γενικώτερον τοιοῦτον ἀφορῶν εἰς ὅλον τὸ προσωπικὸν τὸ ἀπασχολούμενον ἐν τοῖς Γραφείοις τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων. Διὰ τὸν λόγον δὲ τοῦτον δὲν κρίνεται σκόπιμος ἡ ἀντιμετώπισις ταύτου μεμονωμένως διὰ τοὺς λογιστὰς καὶ βοηθοὺς λογιστῶν, ὡς δυναμένη νὰ δημιουργήσῃ προηγούμενον ἐπὶ τοῦ γενικωτέρου θέματος ἐντὸς τοῦ πλαισίου τοῦ ὁποίου καὶ μόνον δικαιολογεῖται ἡ λύσις καὶ τῆς παρούσης διενέξεως κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο. Δέον, ὅθεν, δεκτῶν καθισταμένων ἐν μέρει τῶν σχετικῶν παραπόνων τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ ἱπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου τοιούτων τῶν ἐκκαλουσῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

4) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἤδη ἐκκαλούσης Ἐργατικῆς Ὁμοσπονδίας περὶ καθορισμοῦ ἰδιαιτέρου τρόπου ἀμοιβῆς τῶν κατὰ τὸν χαρακτηρισμόν της «κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων» λογιστῶν καὶ βοηθῶν λογιστῶν, δεδομένου ὅτι τὰ καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν ὀφείλονται διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν, μειούμενα ἀναλόγως διὰ τοὺς ἐπὶ ἧσσονα χρόνον ἀπασχολουμένους καὶ συνεπῶς ἀφορῶσι καὶ εἰς τοὺς ἐξ αὐτῶν, κατὰ τὸ μνησθὲν σύστημα, ἀμειβομένους καὶ ἐπὶ ἐλάσσονα τοῦ νομίμου χρόνον ἀπασχολουμένους, μὴ συντρέχοντος λόγου, ὡς ἐκ τούτου, καθορισμοῦ ἰδιαιτέρου ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς δι' αὐτούς. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

5) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ ἀνευ εἰδικωτέρας αἰτιολογίας, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἤδη ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ καθιερώσεως ποσοστιαίου ἐπιδόματος γάμου, ἁπλῶς περιορισθεῖσα εἰς τὴν αὔξησιν τοῦ ἤδη, εἰς πάγιον ποσόν, τεθεσπισμένου τοιούτου, δεδομένου ὅτι εἰς πάγιον ποσόν (καὶ δὴ εἰς τὸ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καθορισθὲν ὕψος) ἔχει ὁρισθῇ τὸ ἐπίδομα τοῦτο καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους Γραφείων, ἢ ὡς πρὸς τοὺς ὁποίους ἐπαγγελματικὴ διάκρισις τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν δὲν ἀποτελεῖ λόγον δικαιολογοῦντα τὴν κατὰ διάφορον τρόπον ρύθμισιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται θέματος ἐν προκειμένῳ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ σκοποῦ, εἰς ὃν ἀποβλέπει τὸ ἐπίδομα τοῦτο, καὶ τοῦ κοινωνικοῦ του χαρακτῆρος. Ὡσαύτως ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὸ αἴτημα περὶ καθιερώσεως ἐπιδόματος τέκνων, καθ' ὅσον τοιοῦτον ἤδη καταβάλλεται εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς ἐκ τοῦ δυνάμει τοῦ ν.δ. 3868/1958 συσταθέντος Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν καὶ δὲν προβλέπεται ἡ παροχὴ τοιούτου ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους Γραφείων. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

6) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἤδη ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ καθιερώσεως ἐπιδόματος κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ Ἰσολογισμοῦ, δεδομένου ὅτι ἡ κατάρτισις τοιούτου ἀποτελεῖ ἐργασίαν ἀρρήκτως συνδεδεμένην πρὸς τὰ ἐπαγγελματικὰ ἀντικείμενα τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καὶ στοιχείων κατ' ἐξοχὴν διακρίνων ἐπαγγελματικῶς ταύτους, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους Γραφείων. Ὥστε νὰ μὴ δικαιολογῆται ἡ καθιέρωσις προσθέτου ἀμοιβῆς, ἀφοῦ, ἐν ὄψει τῆς ἐκτελέσεως καὶ τῆς ἐργασίας ταύτης, καθορίζεται τὸ μισθολόγιον. Ὡσαύτως ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπέρριψε τὰ αἰτήματα α) καθιερώσεως ἐπιδόματος θέσεως διὰ τοὺς ἔχοντας τὴν εὐθύνην προϊσταμένους λογιστηρίων, β) καθιερώσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας καὶ ἐξαώρου ἀπασχολήσεως διὰ τοὺς χειριστὰς λογιστικῶν μηχανῶν, γ) καθιερώσεως ἐπιδόματος ἐντατικῆς ἐργασίας μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς τακτικῆς κατ' ἔτος ἀδείας καὶ δ) μισθολογικῆς διακρίσεως τῶν πτυχιούχων ἀνωτάτων σχολῶν, διότι: Α) Ὡς πρὸς τὰ ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ δ' αἰτήματα, διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης καθορισθέντος μισθολογίου ὡς κρίσιμα στοιχεῖα ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὸ ἀντικείμενον τῆς ἀπασχολήσεως καὶ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ἐν τῷ ἐπαγγέλματι. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δὲν θεωρεῖται σκόπιμος ἡ ἀποδοχὴ τῶν διαληφθέντων αἰτημάτων, δεδομένου ὅτι ὡς λογισταὶ διὰ τῆς παρούσης χαρακτηρίζονται ρητῶς καὶ οἱ ὑπευθύνως παρακολουθοῦντες καὶ κατευθύνοντες τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ λογιστι-

κού συστήματος. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τεκμήριον, τὰ περὶ ὧν πρόκειται πρόσωπα, ἀσκοῦντα καθήκοντα, προϋποθέτοντα εὐρεῖαν πεῖραν, κέκτηνται μακροτέραν ὑπηρεσίαν, διακρινόμενα ἐντεῦθεν μισθολογικῶς. Τέλος, ἡ ἐπιζητουμένη διὰ τοὺς πτυχιούχους ἀνωτάτων σχολῶν μισθολογικὴ διάκρισις ὁμοίως δὲν κρίνεται σκόπιμος, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται διαφορὰ ἀντικειμένου ἀπασχολήσεως. Β) ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ στοιχεῖον β' αἴτημα ἐκ τῶν ἐπικληθέντων καὶ ἐν τῷ φακέλῳ τῆς δικογραφίας στοιχείων δὲν προέκυψεν ὅτι τὰ περὶ ὧν πρόκειται πρόσωπα ἀπασχολοῦνται ὑπὸ συνθήκας, δικαιολογούσας τὴν παροχὴν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας καὶ τὴν μείωσιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας. Γ') Ὡς πρὸς τὸ ὑπὸ στοιχεῖον γ' αἴτημα: Κατὰ τὰ γενικῶς κρατοῦντα ὁ μισθωτὸς ὑποχρεοῦται νὰ διαθέτῃ τὴν ἐργατικήν του δύναμιν διαρκούσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸ νόμιμον ἢ συμβατικὸν ὡράριον, ὁ δὲ ἐργοδότης νὰ χρησιμοποιῇ ταύτην ἐπὶ τῇ ἀντιπαροχῇ τῆς ὁμοιβῆς, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ὁ ἐξ ἀδείας ἐπανερχόμενος μισθωτός, ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ὁ ἐργοδότης νὰ χρησιμοποιῇ ταύτας, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη. Ἐὰν ἡ χρησιμοποίησις τῶν ὑπηρεσιῶν ἐκταθῇ πέραν τοῦ νομίμου ἢ συμβατικοῦ ὡραρίου, ὑφίστανται ἀπαιτήσεις κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ὑπερωριακῆς ἐργασίας διατάξεις. Διὰ τὴν παροχὴν ὅμως ἐντὸς τοῦ νομίμου ἢ τοῦ συμβατικοῦ ὡραρίου τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καθ' ὃν τρόπον ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη δὲν δικαιολογεῖται ἡ καθιέρωσις ἰδιαιτέρας ὁμοιβῆς διὰ τὴν μετὰ τὴν ἐπάνοδον ἐκ τῆς ἀδείας περίοδον. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

7) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἤδη ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ καθιερώσεως δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καὶ δὴ ὑπολογιζομένων ἐπὶ τῶν πράγματι καταβαλλομένων μισθῶν, ὁσάκις οὗτοι εἶναι ἀνώτεροι τῶν κατωτάτων ὁρίων, δεδομένου ὅτι, λόγῳ τῆς γενικωτέρας σημασίας τοῦ θέματος τούτου, δὲν ἐπιτρέπεται ἡ θέσπισις ὑπὲρ ὡρισμένης τάξεως ἐργαζομένων ἐξαιρέσεων ἐκ τῶν ἑκάστοτε, διὰ τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ὁριζομένων ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος. Δέον ὅθεν τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

8) Ἐπειδὴ κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην καὶ ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ὑφίσταται γενικώτερον αἴτημα τῶν χαρακτηριζομένων κατὰ νόμον ὡς ὑπαλλήλων περὶ αὐξήσεως τοῦ χρόνου διαρκείας τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως καὶ δὴ εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀ. ν. 539)1945 προσδιοριζόμενα ἐπίπεδα διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, δὲν δικαιολογεῖται ἡ μεμονωμένη ἀντιμετώπισις τοῦ θέματος διὰ μόνην τὴν ἐν διενέξει κατηγορίαν ὑπαλλήλων, πολλῷ δὲ μᾶλλον ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίστανται ἰδιαίτεροι λόγοι συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς κατ' ἐξαίρεσιν πρὸς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους ρυθμίσεως τοῦ θέματος τούτου. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

9) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἤδη ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως περὶ θεωρήσεως ὁπωσδήποτε τῶν πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας ὑπὸ τῶν κατὰ τόπους ὑφισταμένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων - μελῶν αὐτῆς καὶ παροχῆς δυνατότητος ἀποδείξεως τῆς προϋπηρεσίας, ἐν ἀδυναμίᾳ ἐκδόσεως τοῦ οἰκείου πιστοποιητικοῦ, διὰ παντὸς νομίμου μέσου, δεδομένου ὅτι ἡ ἐπιβολὴ ὑποχρεώσεως πρὸς θεώρησιν τῶν πιστοποιητικῶν ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων οὐδόλως θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς συντελεστικὴ τῆς γνησιότητος τούτων, ἐνῷ ἐνδεχομένως θὰ ἐδημιούργει δυσχερείας διὰ τοὺς μὴ ἔχοντας τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους αὐτῶν. Ἐξ ἑτέρου ἡ ἤδη ἰσχύουσα διάταξις τῆς ὑπ' ἀριθ. 37)1963 ἀποφάσεως οὐδόλως ἀποκλείει, ἐν ἀντικειμενικῇ ἀδυναμίᾳ ἐκδόσεως τοῦ πιστοποιητικοῦ προϋπηρεσίας, τὴν ἀπόδειξιν ταύτης, κατ' ἄλλον νόμιμον τρόπον. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

10) Ἐπειδή, κατὰ τὴν κρατήσασαν ἐν τῷ Δικαστηρίῳ γνώμην, ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, εἰ καὶ σιγῇ, ἀπέρριψε τὸ αἴτημα περὶ καθορισμοῦ τῆς σχέσεως μεταξὺ τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων ὅρων ὁμοιβῆς καὶ ἐργασίας πρὸς τὰς εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεις καὶ οἰκειοθελεῖς αὐξήσεως, δεδομένου ὅτι ἡ σχέσις μεταξὺ τῶν ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων καθοριζομένων ὅρων καὶ τῶν ὅρων τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας καθορίζονται ὑπὸ τοῦ νόμου 3239)1955 καὶ δὲν συντρέχει λόγος ἐξαιρετικῆς ρυθμίσεως, ἡ σχέσις δὲ ἐν συρροῇ συλλογικῶν συμβάσεων διέπεται ὑπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεως. Δέον, ὅθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου παράπονα τῆς ἐκκαλούσης ἐργατικῆς ὀργανώσεως νὰ ἀπορριφθοῦν ὡς ἀβάσιμα.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Η ρίζα τοῦ κακοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων

Κάθε φορά, πού ἀναγγέλλεται ἡ ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος - καί εἶναι, ἀτυχῶς, συνήθης τόν τελευταῖον αὐτόν καιρόν - ἐκδηλώνεται σφοδρά συγκίνησις τῶν ἁρμοδίων ἐπί τῆς προστασίας τῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων, καταλογίζεται βαρεῖα εὐθύνη εἰς τούς ἐργοδότας, οἱ ὁποῖοι δέν ἔλαβον τά κατάλληλα διά τήν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων μέτρα, καί ἐπικρίνονται καί τά ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Κράτους, διότι δέν ἀσκοῦν εἰς βαθμόν χρειάζεται ἔντασιν καί ἔκτασιν τόν δέοντα ἔλεγχον. Ἄλλοι λέγουν, ὅτι ὁ ἀριθμός των δέν ἐπαρκεῖ.

Ὅλα ταῦτα βεβαίως δέν εἶναι ἀδικαιολόγητα, ἀφοῦ συγκινεῖ πάντοτε ἡ ἀξία τοῦ μεγαλυτέρου ἀγαθοῦ, τῆς ζωῆς καί ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ἔχει δέ διαρκές χρέος ἡ Πολιτεία ἰδιαιτέρως νά ἐξασφαλίζῃ τήν ζωήν τῶν ἐργαζομένων, ἡ ἐργασία τῶν ὁποίων ἀνάγεται καί εἰς κοινωνικόν λειτούργημα. Καί εἶναι χαρακτηριστικοί διά κάθε ἐποχήν οἱ λόγοι τοῦ ἀειμνήστου Α. Μιχαλακοπούλου, εἰσηγητοῦ τοῦ ἱστορικοῦ νόμου 551)1914 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εἰς τήν Βουλήν, εἰπόντος ὅτι «εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νά σκεφθῶμεν τοὐλάχιστον περί μέτρων προνοίας ὑπέρ τοῦ ὑπάρχοντος ἐργατικοῦ πληθυσμοῦ, τά σκεφθῶμεν, ὅτι τό κεφάλαιον τῆς ἀνθρωπίνης ὑπάρξεως πρέπει νά ζητήσῃ τήν προστασίαν ἡμῶν, τοὐλάχιστον ὅπως κάθε ὑλικόν κεφάλαιον».

Ὁσαδήποτε ὅμως καί ἄν ὑπάρχουν νομοθετικά ἐξασφαλιστικά μέτρα, ἡ παράβασις τῶν ὁποίων ἐπιφέρει καί ποινικάς κυρώσεις, ἀναμένεται πάντοτε, ὅτι θά σημειοῦνται παραβάσεις ἐκ μέρους ἐργοδοτῶν, εἴτε διότι ἐλπίζουν, ὅτι δέν θά ἀντιμετωπίσουν ἐργατικά ἀτυχήματα, εἴτε καί ἐξ ἀπρονοησίας των, ἡ ὁποία, προκειμένου περί τῆς ζωῆς τῶν ἐργαζομένων, εἶναι ἐκ τοῦ νόμου καί τῆς ἠθικῆς ἀσυγχώρητος.

Ἐκεῖνο, τό ὁποῖον θά ἐφρονηματίζεν, ἀναγκάζον εἰς συμμόρφωσιν πρός τόν νόμον, εἶναι, κατά λογικήν σκέψιν ἡ κατά τῶν παραβατῶν ἐπιβολή καί ἀστικῶν κυρώσεων διά κάθε ἐργατικόν ἀτύχημα, τό ὁποῖον ἐπέρχεται ὡς ἀποτέλεσμα παραβάσεως τῶν ἐξασφαλιστικῶν τῆς ζωῆς τῶν μισθωτῶν μέτρων.

Πῶς σήμερον ἡ νομοθεσία μας ἀντιμετωπίζει τήν εὐθύνην τοῦ ἐργοδότου διά τά ἐργατικά ἀτυχήματα εἶναι γνωστόν: Ἀφ' ὅτου ἐρρυθμίσθη ἡ εἰς τό Ι.Κ.Α. ἀσφάλισις τῶν μισθωτῶν καί ἐπεβλήθη εἰς τούς ἐργοδότας ἡ καταβολή τῶν δι' αὐτήν εἰσφορῶν, τό Ι.Κ.Α. ἐπωμίσθη ὅλην τήν εὐθύνην ἰατρικῆς περιθάλψεως καί, ἀναλόγως, συντάξεως τῶν θυμάτων τῆς ἐργασίας, ἐνῶ ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 60 τοῦ νόμου 1846)1951 οἱ ἐργοδότται (ὅπου λειτουργεῖ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.) ἀπηλλάγησαν τῆς εὐθύνης πρός ἀποζημίωσιν κατά τόν βασικόν νόμον 551)1914 περί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Ἡ μόνη εὐθύνη, τήν ὁποίαν ἀνεγνώρισεν ὁ νόμος, πρός ἀποζημίωσιν εἶναι, ὅταν τό ἀτύχημα ἐπέρχεται ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου. Μέ ἄλλους λόγους πρέπει ἡ παράβασις τῶν περί ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων διατάξεων νά γίνεται ἐκ δόλου τοῦ ἐργοδότου (ἂν εἶναι δυνατόν!). Αὐτή εἶναι καί ἡ γνώμη τῶν Δικαστηρίων περί τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου.

Ἂν μάλιστα ἔλειπεν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 932 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος κοινή διά πάντας τούς ἀδικοπραγοῦντας εὐθύνη πρός χρηματικήν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικήν βλάβην ἡ διά ψυχικήν ὀδύνην, τήν ὁποίαν εὐτυχῶς ὅτι τά δικαστήρια, μετ' ἀμφιταλαντεύσεις γνωμῶν, ἀνεγνώρισαν καί ἐπί ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, καί τό σπουδαῖον ἐνομολόγησαν καί ὅτι ἡ δι' ἠθικήν βλάβην τοιαύτην ἱκανοποίησις ἐκδικάζεται κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν, ὁ ἐργοδότης δέν θά εἶχε καμμίαν ἄλλην εὐθύνην, ἀπέναντι τοῦ θύματος τῆς ἐργασίας, μέ μόνην εὐθύνην ἐνδιαφέροντος δι' αὐτό τοῦ Ι.Κ.Α.

Τί καί ἂν ἠδιαφόρησε νά λάβῃ τά ἀτοιχειώδη διά τήν ζωήν τοῦ ἐργαζομένου μέτρα; Κατεβάλλει κατά μῆνα τάς ἀσφαλιστικάς εἰσφοράς του καί εἰς τοῦτο κατά τόν νόμον ἐξαντλεῖται ἡ ὑποχρέωσίς του. Τί ἐνδιαφέρει, περαιτέρω, αὐτόν ἂν τό Ι.Κ.Α. ἠδύνατο νά ἀποφύγῃ τό βάρος ἂν αὐτός ἐξεδήλωνε ἐνδιαφέρον νά τηρηθοῦν τά ἀσφαλιστικά μέτρα.

Ἀπό τήν εἰσηγητικήν ἐπί τοῦ νόμου 4104)1960 περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΕΕΔ 19, 1166) ἀποσπῶμεν μίαν βαρεῖαν ὁμολογίαν: «Ἡ ἀδικαιολόγητος γράφεται εἰς αὐτήν ἀνάδις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ὀφείλεται, κατά μέγα μέρος εἰς τό ἰσχύον σύστημα καλύψεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου τοῦ ἐργοδότου ἐξ ὁλοκλήρου ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α., ἄνευ οὐδεμιᾶς διακρίσεως μεταξύ ἐπικινδύνων ἢ μή ἐπαγγελμάτων καί ἄνευ οὐδεμιᾶς προσθέτου ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐργοδότου. Ὡς εἶναι γνωστόν, εἰς πλείστας χώρας, εἰς τάς ὁποίας λειτουργοῦν αἱ κοινωνικαί ἀσφαλίσεις, ἅπασαι αἱ δαπάναι ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως καί συνταξιοδοτήσεως τῶν θυμάτων ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὡς καί αἱ δαπάναι διά τήν πρόληψιν τῶν ἀτυχημάτων καί ἐπαγγελματικήν ἀποκατάστασιν τῶν ἀναπήρων συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, βαρύνουν ἀποκλειστικῶς τούς ἐργοδότας καί κατανέμονται μεταξύ αὐτῶν ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων κινδύνων ὑφ' ἑκάστης ἐπιχειρήσεως.

Ἀλλά, συνεχίζει ἡ Ἔκθεσις, δέν ἐπεχειρήσαμεν τήν εἰσαγωγήν παρ' ἡμῖν παρομοίου συστήματος, διότι θά ἀπῃτεῖτο ἐπιβάρυνσις πολύ μεγαλυτέρα τῆς ὑπό τοῦ Σχεδίου τοῦ νόμου (νόμος 4104)1960) προβλεπομένης. Εἰσήχθη οὕτω μία μικρά εἰσφορά, λογιζομένη εἰσφορά ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου, ἡ ὁποία, κατά τόν νομοθέτην τοῦ νόμου 4104)1960, θά συνέτεινε πρός πρόληψιν τοῦ ἀτυχήματος διά τῆς λήψεως τῶν ἀναγκαίων μέτρων ὑγιεινῆς καί ἀσφαλείας εἰς τόν τόπον τῆς ἐργασίας.

Ποῖον τώρα ὑπῆρξε τό ἀποτέλεσμα; Τό Ι.Κ.Α. ηὔξησε τά ἔσοδά του καί τά ἀτυχήματα πολλαπλασιάζονται...

Νά κόψωμεν, λοιπόν, τήν ρίζαν τοῦ κακοῦ: Νά ἐπανέλθῃ ὁ νόμος 551)1914 δι' ὅσα ἀτυχήματα ἐπέρχονται ἐκ παραβάσεως τῶν νόμων περί ἀσφαλείας τῶν μισθωτῶν, ὑπαιτιότητι τῶν ἐργοδοτῶν των, παραλλήλως πρός τήν προστασίαν τοῦ Ι.Κ.Α.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 - Τεῦχος 12 (594)

Ἀθῆναι, 15 Ἰουνίου 1966

ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟΝ 479 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΦΟΡΕΩΣ ΔΙ' ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 176/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Α'

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

Περίληψις ἐρωτήματος: (Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α., Διεύθυνσις Ἐσόδων) Ἂν τὸ ἄρθρον 479 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἔχῃ ἐφαρμογὴν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μεταβιβάσεως περιουσίας ὑπὸ ὀφειλέτου τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἂν ὁ ἀποκτήσας τὴν περιουσίαν τρίτος δύναται διὰ τὰ πρὸς αὐτὸ ἐξ εἰσφορῶν χρέη τοῦ μεταβιβάσαντος τὴν περιουσίαν.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμ. Α', ἐκ τῶν κ. κ. *Λ. Μαγγίνα*, *Ἀντιπροέδρου*, *Ἐμ. Σαμαλέα*, *Α. Λέκκα*, *Χ. Κωστοπούλου*, *Εὐθ. Κουσουσοπούλου*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ι. Καφαμπλοσπούλου*, Νομικῶν Συμβούλων τοῦ Κράτους, καὶ *Π. Κορδογιαννοπούλου*, *Πλ. Μακρογιάννη*, *Τ. Σταυροπούλου*, *Γ. Ἀντωνοπούλου* καὶ *Ι. Παπαπολυμέρου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὁμοφώνως ὡς ἀκολούθως:

1. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 52905/1965 ἐγγράφου τῆς ἰδίας ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας ἐτέθη τὸ ἐρώτημα, ἂν τὸ ἄρθρον 479 τοῦ Α.Κ. ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ μεταβιβάσεως ὑπὸ ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἐπιχειρήσεως εἰς τρίτον καὶ ἂν οἱ ἀποκτήσαντες ταύτην εὐθύνωνται ἔναντι αὐτοῦ διὰ τὰ ἐξ εἰσφορῶν πρὸς αὐτὸ χρέη τῶν μεταβιβασάντων τὰς ἐπιχειρήσεις, ἐφ' οὗ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 482/1965 Γνωμοδότησις τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου. (*)

2. Διὰ τῆς Γνωμοδοτήσεως ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν τὸ Νομικὸν Συμβούλιον καὶ ὑπὸ τὴν παροῦσαν σύνθεσιν του ἀναφέρεται, λόγῳ τῆς ὁμοιότητος τῶν θεμάτων, ἐδόθη εἰς τὸ ὡς ἄνω ἐρώτημα καταφατικὴ ἀπάντησις, δοθέντος τοῦ ὅτι ἡ ἐπιχείρησις ὡς σύνολον πραγμάτων, δικαιωμάτων, πραγματικῶν καταστάσεων ἢ σχέσεων ὀργανωθέντων εἰς οἰκονομικὴν ἑνότητα ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ φορέως φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου (ἐπιχειρηματίου) (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 184, ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 479, ἀριθ. 13, 14, Α.Π. 302/1955, Ποιν. Χρον. ΣΤ', 17) εἶναι ἀντικείμενον συναλλαγῶν, συνεπῶς καὶ μεταβιβάσεως (Γνωμ. Καθηγητοῦ *Μαριδάκη*, ΕΕΝ Π', 291, Καθηγητῶν *Τριανταφυλλοπούλου-Σόντη*, Θέμ. ΞΙ', 435, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργ. Δίκ., σελ. 274), καὶ ἑπομένως, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ., ὁ ἀποκτήσας τὴν ἐπιχείρησιν νέος φορεὺς (νέος κύριος) εὐθύνεται ἔναντι τοῦ Ἱδρύματος διὰ τὰ κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως βαρύνοντα τὴν μεταβιβασθεῖσαν ἐπιχείρησιν ἐξ εἰσφορῶν χρέη τοῦ μεταβιβάσαντος καὶ μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων στοιχείων (*Μιχαηλίδης-Νουάρος* ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρ. 479, ἀριθ. 14, 16, 18, *Καραβῖας*, Ἐμπ. Δίκ. τ. Α' τεῦχος Β' σελ. 497, Α.Π. 54/1963, ΝοΒ 11, 733). Περαιτέρω καὶ ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τῆς ἰδίας ὡς ἄνω Γνωμοδοτήσεως ἐσημειώθησαν περιπτώσεις, συνιστῶσαι μεταβίβασιν ἐπιχειρήσεως κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ

(*) ΕΕΔ 24, 1144

Α.Κ., καὶ τέλος ἐν τῇ παραγράφῳ 8 αὐτῆς ἐξετέθη ὑπὸ ποίας προϋποθέσεις καὶ βάσει ποίων στοιχείων εἶναι διωκτέοι οἱ ἀποκτήσαντες τὴν ἐπιχείρησιν πρὸς ἀπότισιν τῶν βαρυνόντων ταύτην χρεῶν ἐξ ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

3. Ἤδη ὑπεβλήθη ὑπὸ τῆς ἰδίας Ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω συμπληρωματικὸν ἐρώτημα, ἂν δηλαδὴ ἔχῃ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 479 τοῦ Α.Κ. εἰς πᾶσαν περίπτωσιν μεταβιβάσεως περιουσίας ὑπὸ ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος καὶ ἂν ὁ ἀποκτήσας τὴν περιουσίαν τρίτος εὐθύνεται καὶ διώκεται διὰ τὰ πρὸς τὸ Ἵδρυμα ἐξ εἰσφορῶν χρέη τοῦ μεταβιβάσαντος τὴν περιουσίαν.

4. Καὶ εἰς τὸ προκείμενον ἐρώτημα ἡ ἀπάντησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου ὑπὸ τὴν παροῦσαν σύνθεσίν του εἶναι ὁμοία μὲ τὴν δοθεῖσαν ὡς ἄνω ἐπὶ τοῦ προηγουμένου ἐρωτήματος, ὅτι δηλαδὴ τὸ ἄρθρον 479 τοῦ Α.Κ. ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ μεταβιβάσεως ὑπὸ ὀφειλέτου τοῦ Ἱδρύματος τῆς περιουσίας του εἰς τρίτον καὶ ὅτι, κατ' ἐφαρμογὴν αὐτοῦ, ὁ ἀποκτῶν τὴν περιουσίαν εἰδικὸς διάδοχος τοῦ ὀφειλέτου εὐθύνεται ἐναντι τοῦ Ἱδρύματος καὶ διώκεται διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως βαρυνόντων τὴν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἐξ εἰσφορῶν πρὸς αὐτὸ χρεῶν τοῦ μεταβιβάσαντος, ἔστω καὶ ἂν ἠγνόει ταῦτα (Ἀγαλλόπουλος, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σελ. 168, Ε.Α. 2032/1958, ΝοΒ 7, 91, Πρωτ. Ἀθην. 24387/1962, ΕΕΝ 30, 548).

5. Τὸ ὅλον ὅμως θέμα τῆς μεταβιβάσεως περιουσίας ὑπὸ ὀφειλέτου τοῦ Ἱδρύματος καὶ τῆς εὐθύνης τοῦ ἀποκτῶντος βάσει τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ. χρήζει περαιτέρω διευκρινήσεων, ὡς ἀκολούθως:

Ὁ ὀφειλέτης τοῦ Ἱδρύματος ἐξ εἰσφορῶν εὐθύνεται ἐναντι αὐτοῦ δι' ὅλης τῆς περιουσίας του, νοουμένης ὡς τοιαύτης τοῦ συνόλου τῶν ἐννόμων σχέσεων καὶ δικαιωμάτων τῶν δεκτικῶν χρηματικῆς ἀποτιμήσεως (Regelsberger, Γεν. Ἀρχαὶ τόμ. ΙΙ § 95, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 182, *Σούρλας*, Ἀρχ.Νομ. Δ' 124, Α.Π. 535/1951, Θ. ΞΓ', 200, 105/1961, Ἑλλ. Δικ. 2, 578 καὶ ἡ ὑπ' αὐτὴν ἀγόρ. Εἰσ. Α.Π., Πρωτ. Ἀθ. 5101/1947, ΕΕΝ ιδ', 290). Ἐν τῇ γενικωτέρᾳ ὅμως ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου «περιουσία», ἐκλαμβανομένης ὡς ἐνιαίου συνόλου, νοεῖται καὶ ἡ ὁμὰς περιουσίας καὶ ἡ ἐπιχείρησις, ἀποτελουσῶν καὶ τούτων περιουσιακόν τι σύνολον ἐντὸς τῆς ὅλης περιουσίας τοῦ αὐτοῦ φορέως αὐτῆς (τοῦ δικαιούχου) (Σ.Ε. 368/1953, ΕΕΝ Κ' 410). Ἡ ἐπιχείρησις προσομοιάζει πρὸς τὴν ὁμάδα περιουσίας ἐντὸς τῆς ὅλης περιουσίας τοῦ αὐτοῦ φορέως αὐτῆς, ἐφ' ὅσον βεβαίως ὁ φορεὺς ἔχει καὶ ἄλλην περιουσίαν, ὡς περιλαμβάνουσα, ὡς καὶ ἡ ὁμὰς περιουσίας, σύνολον δικαιωμάτων, τὴν λεγομένην ἄλλως περιουσίαν τῆς ἐπιχειρήσεως (κυριότητα ἐπὶ μηχανημάτων, ἐργαλείων, ἐμπορευμάτων, ἀκινήτων, τυχὸν ὑπάρχοντα μισθωτικὰ δικαιώματα, σῆμα κλπ.), διαφέρει ὅμως πρὸς ταύτην (τὴν ὁμάδα περιουσίας), διότι περιλαμβάνει καὶ ἄλλα στοιχεῖα, ἅτινα δὲν εἶναι δικαιώματα (οἷον πελατεία, φήμη, πίστις, θέσις, ὀργάνωσις κλπ.). (*Καραβᾶς*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σ. 492, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 184, *Σούρλας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 124, *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρον 479, ἀριθ. 13, Ε.Α. 2022/1949, Θ. ΞΑ' 64, Πρ. Καλ. 4/1954, Ἀρχ. Νομ. Ε' 120). Ἐπίσης ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ὅρου περιουσία εἴς τινας περιπτώσεις περιλαμβάνεται ἁπλῶς στοιχείων τι περιουσίας, ἔστω καὶ μεμονωμένον (ἓν οἰκόπεδον, μία οἰκία), (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 182, ἀριθ. 3, *Μιχαηλίδης-Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 147). Ἑπομένως τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων διὰ τὰ πρὸς αὐτὸ ἐξ εἰσφορῶν χρέη ἔχει ὑπέγγυον τὸ σύνολον τῆς περιουσίας τοῦ ὀφειλέτου καὶ φορέως αὐτῆς, ἐὰν ὅμως περιουσιακὰ αὐτοῦ στοιχεῖα ἐξῆλθον τῆς περιουσίας του διὰ μεταβιβάσεως εἰς τρίτον, τότε κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ. εὐθύνεται καὶ ὁ ἀποκτῶν, καθιστάμενος συνοφειλέτης μετὰ τοῦ μεταβιβάζοντος, μέχρις ὅμως τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων περιουσιακῶν στοιχείων (*Σούρλας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 121). Δέον ὅμως νὰ προστεθῇ, ὅτι διὰ τοῦ ὅρου «περιουσία» ἢ «ἐπιχείρησις» ἐν ἄρθρῳ 479 τοῦ Α.Κ. νοεῖται μόνον ἡ ἐνεργητικὴ (δηλαδὴ ἡ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν χρεῶν τοιαύτη) καὶ συνεπῶς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἔχει ἐφαρμογὴν μόνον ὁσάκις μεταβιβάζεται διὰ συμβάσεως τὸ ἐνεργητικὸν μιᾶς περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως ἢ καὶ ποσοστὸν αὐτῶν (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 146, ὁ ἴδιος, ἐν ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 367, ἀριθ. 5, *Σούρλας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ.

124, *Βάλληνδας*, ὑπ' ἄρθρ. 479, σελ. 299 in fine, *Καραβᾶς*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 497).

6. Ἐν ὕψει τῶν ἀνωτέρω ἀνακύπτουν περαιτέρω τὰ θέματα ποῖαι περιπτώσεις μεταβιβάσεως περιουσίας ἐμπίπτουν εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς κατ' ἄρθρον 479 τοῦ Α.Κ. «μεταβιβάσεως περιουσίας» καὶ ἐὰν διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἰδίου ἄρθρου εὐθύνην τοῦ ἀποκτῶντος ἀπαιτῆται ἡ γνῶσις αὐτοῦ ὅτι διὰ τῆς τοιαύτης μεταβιβάσεως ἀπέκτησε τὸ σύνολον ἢ σημαντικὸν μέρος τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς περιουσίας τοῦ μεταβιβάζοντος (*Μπαλῆς*, Ἐνοχ. § 174, ἀριθ. 3, *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 148, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 479, ἀριθ. 9 καὶ 10, Ε.Α. 2032/1958, ΝοΒ 7, 91, Ἐφ. Π. 74/1959, Ν. Δ. 16, 54).

7. Ἐὰν μεταβιβάζεται τὸ σύνολον τῆς περιουσίας ἑνὸς φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, νοουμένης ὡς μεταβιβάσεως τοῦ συνόλου καὶ ὅταν ἐξαιροῦνται ἀπὸ ταύτης περιουσιακά τινα στοιχεῖα ἀσημάντου ἀξίας, ἐν σχέσει μὲ τὴν ἀξίαν τοῦ συνόλου, ἢ ποσοστὸν ἐξ αὐτῆς (*Σούρλας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 124, *Μιχαηλίδης-Νουάρος*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 479, ἀριθ. 10, ὁ *ἴδιος*, ΕΕΝ ιζ' 146, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 174 ἀριθ. 2 καὶ 4), ἔχει εὐθέως ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 479 τοῦ Α.Κ. ὡς ἐκ τῆς συνδρομῆς ἀμφοτέρων τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων προϋποθέσεων, ἤτοι τῆς μεταβιβάσεως περιουσίας ἢ ποσοστοῦ ἐξ αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ ἔννοιαν, καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ ἀποκτῶντος αὐτοδικαίας γνώσεως ὅτι μετεβιβάσθη αὐτῷ περιουσιακόν τι σύνολον τοῦ μεταβιβάζοντος καὶ δὴ τὸ σύνολον τῆς ἐνεργητικῆς αὐτοῦ περιουσίας ἢ ποσοστὸν ἐξ αὐτῆς, προκυπτούσης ἀφ' ἑαυτῆς ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς μεταβιβάσεως (*Μιχαηλίδης-Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 148, ὁ *ἴδιος*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρ. 479, ἀριθ. 10, ὁ *ἴδιος*, Γνωμοδ. ΕΕΝ 27, 742 § 1, Ε.Π. 74/1959, ἔνθ' ἀνωτέρω). Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας τὸ Ἵδρυμα τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τὸ ὁποῖον εἰσπράττει τὰς ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις του κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ΝΕΔΕ, δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ περαιτέρω τὴν εἰσπραξιν τούτων παρὰ τοῦ ἀποκτήσαντος τὴν περιουσίαν ἢ τὸ ποσοστὸν αὐτῆς, ὡς εἰδικοῦ διαδόχου τοῦ ὀφειλέτου του, εὐθυνομένου ὅμως μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων αὐτῷ περιουσιακῶν στοιχείων, ἀρκεῖ νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὴν μεταβίβασιν τῆς περιουσίας ἢ τοῦ ποσοστοῦ αὐτῆς διὰ τῶν ἀπαιτουμένων εἰς ἑκάστην περίπτωσιν ἐγγράφων, ὡς δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ τὰ ἔγγραφα τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν πρὸς αὐτὸ ἐξ εἰσφορῶν ὀφειλὴν τοῦ μεταβιβάζοντος (Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου 603/1952, 197/1962, Γνωμ. Καθ. *Ζέπου*, ΕΕΝ 22/1001, *Μπαλῆ*, Ἐνοχ. § 174, ἀριθ. 1 καὶ 4, *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρων 479, ἀριθ. 5, 6 καὶ 32, ὡς καὶ περαιτέρω Νομολογία ἐν σχέσει μὲ τὴν μεταβίβασιν ἐπιχειρήσεως ἐν παραγράφῳ 8 τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 482/1965 Γνωμ. τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου), μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι, ὅταν μεταβιβάζεται ποσοστὸν περιουσίας, ὁ ἀποκτῶν δὲν θὰ διώκεται δι' ὁλόκληρον τὸ ποσὸν τῶν χρεῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ μέρος τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τὸ ποσοστόν του (*Σούρλας*, ἔνθ' ἀνωτέρω, σελ. 124, Γνωμ. *Μιχαηλίδη - Νουάρου*, ΕΕΝ 27, 743, ὁ ἴδιος ΕρμΑΚ, ἄρθρον 479, ἀριθ. 9).

8. Ἐὰν μεταβιβάζεται μεμονωμένον περιουσιακὸν στοιχεῖον (ἐν οἰκόπεδον, μία οἰκία), τότε ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ταύτης θὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 479 τοῦ Α.Κ., ὅταν τοῦτο ἐξαντλῇ τὸ ὅλον ἐνεργητικὸν τῆς περιουσίας τοῦ μεταβιβάζοντος ἢ σημαντικὸν τμῆμα αὐτῆς (συνδρομὴ τῆς ὡς ἄνω πρώτης προϋποθέσεως), ὁ δὲ ἀποκτῶν ἐγνώριζε κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνάψεως τῆς συμβάσεως τῆς μεταβιβάσεως τὴν περιουσιακὴν κατάστασιν τοῦ μεταβιβάζοντος καὶ ἦτο εἰς θέσιν νὰ ἀντιληφθῇ, ὅτι τὰ ὑπ' αὐτοῦ ἀποκτώμενα ἀποτελοῦν τὸ σύνολον τῆς ἐνεργητικῆς περιουσίας τοῦ μεταβιβάζοντος ἢ σημαντικὸν τμῆμα αὐτῆς (συνδρομὴ τῆς ὡς ἄνω δευτέρας προϋποθέσεως). Εἰς τὴν προκειμένην ὅμως περίπτωσιν, διὰ νὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἀποκτῶν εἰς ἀπότισιν τῆς ἐξ εἰσφορῶν ὀφειλῆς τοῦ μεταβιβάζοντος, δέον τὸ Ἵδρυμα ὡς δανειστὴς νὰ προτείνῃ καὶ νὰ ἀποδείξῃ τὰ ὡς ἄνω περιστατικά, ἐπὶ πλέον δὲ νὰ ἐπικαλεσθῇ καὶ τὰ ἔγγραφα τὰ ἀποδεικνύοντα τὴν ὀφειλὴν τοῦ μεταβιβάζοντος (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 148, ὁ *ἴδιος*, Γνωμοδ. ΕΕΝ 27, 742 § 2, ὁ *ἴδιος*, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 479, ἀριθ. 10, Ε.Π. 239/1953, Θ. ΞΔ' 1095, Ε.Α. 2032/1958, ΝοΒ 7, 91, Ε.Π. 74/1959, ἔνθ' ἀνωτέρω, Πρ. Ἀθ. 10526/1960, ΕΕΝ 27, 786, Πρωτ. Θεσ. 1843/1962, ΕΕΝ 29, 606, Πρ. Πρ. Ἀθ. 3810/1955, Ν. Δ. 11, 420,

Πρ. Πρ. Θεσ. 1414/1960, Ἑλλ. Δικαιοσύνη 2, 272).

9. Ἐνταῦθα, διὰ τὴν πληρότητα τοῦ θέματος τῆς εὐθύνης τῶν ἀποκτώντων παρ' ὀφειλετῶν τοῦ Ἱδρύματος περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν πρὸς ἀπότισιν τῶν ἐξ εἰσφορῶν χρεῶν αὐτῶν, κρίνεται ἀναγκαία ἡ διευκρίνησις ὅτι καὶ ἐπὶ τῆς ἑτέρας περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ., ἤτοι τῆς περιπτώσεως τῆς μεταβιβάσεως ἐπιχειρήσεως, ἰσχύουν συμπληρωματικῶς τὰ εἰς τὴν προηγουμένην παράγραφον 7ην τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, μὲ τὴν προσθήκην ὅτι ὁ ἀποκτῶν τὴν ἐπιχείρησιν ὡς περιουσιακὸν σύνολον ἢ ποσοστὸν αὐτῆς εὐθύνεται μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων αὐτῷ περιουσιακῶν στοιχείων διὰ τὰ εἰς τὴν μεταβιβασθεῖσαν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα ἐξ εἰσφορῶν χρέη ἢ διὰ τὰ εἰς τὸ μεταβιβασθὲν ποσοστὸν αὐτῆς ἀντιστοιχοῦντα καὶ οὐχὶ καὶ διὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ὑπόλοιπον περιουσίαν τοῦ μεταβιβάζοντος τὴν ἐπιχείρησιν. Ἐὰν ὅμως ὁ μεταβιβάζων τὴν ἐπιχείρησιν δὲν κέκτηται ἄλλο τι ἄξιον λόγου, τότε αὐτὴ ἀποτελεῖ τὸ σύνολον τῆς περιουσίας τούτου, ὁπότε ἀνακύπτει εὐθύνη τοῦ ἀποκτῶντος μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων στοιχείων καὶ διὰ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ μεταβιβάσαντος ἀνήκοντα χρέη καὶ οὐχὶ μόνον διὰ τὰ εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ἀνήκοντα, διότι εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, παραλλήλως μὲ τὴν μεταβίβασιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἔχομεν καὶ μεταβίβασιν τοῦ συνόλου τῆς περιουσίας του, ἔστω καὶ ἂν ἀπεκλείσθησαν ἐκ τῆς περὶ τῆς μεταβιβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως συμβάσεως ἀσημάντου ἀξίας ἀντικείμενα (Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου 307/1953 ἐπὶ ὁμοίας περιπτώσεως μεταβιβάσεως ὑπὸ ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου ἐπιχειρήσεως, Ἐφ. Ἀθ. 2311/1962, ἀδημοσίευτος).

10. Ἐπίσης ἐκ τῆς ἐπικεφαλίδος τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ. δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι τοῦτο ἰσχύει καὶ ἐπὶ μεταβιβάσεως εἰδικῆς περιουσιακῆς ὁμάδος (Universitas Juris), ὡς εἶναι λ.χ. ἡ ἑταιρικὴ περιουσία, ἡ μερὶς ἑνὸς ἑταίρου ἐν τινι ὁμορρύθμῳ ἢ ἑτερορρύθμῳ ἑταιρείᾳ, ἡ προῖξ κλπ., τοῦ ἀποκτῶντος εὐθυνομένου διὰ τὰ ἀνήκοντα εἰς τὴν ὁμάδα ταύτην ἐξ εἰσφορῶν χρέη καὶ μέχρι τῆς ἀξίας τῶν ἐνεργητικῶν της στοιχείων (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 147, ὁ *ἴδιος*, ἐν Ἐρμ.Α.Κ., ἄρθρον 479, ἀριθ. 12, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 183, *Σούρλας*, Ἀρχ. Νομ. Δ' 125, σημ. 23 καὶ 31).

11. Ἐπίσης μεταβίβασις περιουσίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ., ὑπάρχει καὶ ἐπὶ εἰσφορᾶς περιουσίας εἰς ἱδρυομένην ἢ ὑφισταμένην ἑταιρείαν, κεκτημένην ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα, εὐθυνομένην διὰ τὰ εἰς τὴν συνεισενεχθεῖσαν περιουσίαν ἀνήκοντα ἐξ εἰσφορῶν χρέη τοῦ μεταβιβάσαντος μέχρι τῆς ἀξίας τοῦ ἐνεργητικοῦ τούτων (Ἐρμ.Α.Κ. ὑπὸ τὸ ἄρθρον 479, ἀριθ. 17α καὶ 39, *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 30, Ε.Α. 2498/1959, Ἐπ. Ἐμπ. Δικ. ΙΑ' 174).

12. Ἐπίσης μεταβίβασις περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Α.Κ., ὑπάρχει, ὅταν ἡ μεταβίβασις τῆς περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως λαμβάνῃ χώραν διὰ τῆς συνομολογήσεως πλειόνων, πραγματικῶς ὅμως εἰς τὴν μεταβίβασιν ὁλοκλήρου τῆς περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως κατευθυνομένων συμβάσεων, μεταξὺ τῶν αὐτῶν προσώπων ἢ καὶ διαφόρων προσώπων, ὅταν διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ τὸ αὐτὸ ἐπιτυγχάνεται ἀποτέλεσμα, ἐν τῇ τελευταίᾳ ὅμως περιπτώσει τῆς μεταβιβάσεως ὁλοκλήρου περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως διὰ μεταβιβάσεως τῶν καθ' ἕκαστον ἐνεργητικῶν αὐτῆς στοιχείων διὰ συνομολογήσεως πλειόνων κεχωρισμένων συμβάσεων μετὰ διαφόρων προσώπων μόνον ἐφ' ὅσον ἕκαστος τῶν κεχωρισμένως ἀποκτώντων γνωρίζει τὴν πρὸς τὸν ἕτερον μεταβίβασιν καὶ αἱ διάφοροι συμβάσεις τελοῦν μεταξύ των ἐν στενῷ χρονικῷ καὶ πραγματικῷ συνδέσμῳ (*Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ΕΕΝ ιζ' 146, ὁ *ἴδιος*, ἐν Ἐρμ.Α.Κ., ἄρθρον 479, ἀριθ. 11, ὁ *ἴδιος*, Γνωμ. ΕΕΝ 27, 743, *Σούρλας*, Ἀρχ. Νομ. Δ', 122, Α.Π. 51/1961, ΕΕΝ 28, 463, Ε.Α. 1130/1960, Ἑλλ. Δικαιοσύνη 1, 574, Ε.Α. 2311/1962, ἀδημοσίευτος).

13. Τέλος, ἐὰν ὁ εἰς ὃν μετεβιβάσθη ἡ περιουσία ἢ ἐπιχείρησις μεταβιβάσῃ ταύτην ὡς σύνολον εἰς ἕτερον, πάντες οἱ ἀποκτῶντες διαδοχικῶς τὴν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν εὐθύνονται εἰς ὁλόκληρον μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβασθέντων στοιχείων διὰ τὰ ἐξ εἰσφορῶν χρέη, τὰ ἀνήκοντα εἰς

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Βαρεῖα ἐξύβρισις ἐργοδότου ὡς λόγος ἀπολύσεως

Ὁρισμοί Α.Ν. 1803/1951 περὶ προστασίας συνδικαλιστικῶν στελεχῶν.—Λόγοι ἀπολύσεως καὶ κρίσις Ἐπιτροπῆς.—Σκοπὸς καὶ ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου.—Ὄχι χρονικῶς ἀπεριόριστον τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν διαπίστωσιν τοῦ ἀσαφοῦς λόγου ἀπολύσεως, ἀλλ' ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, ἀναλόγως πρὸς τὰς συντρεχούσας συνθήκας.—Ἰσχυρισμὸς μιαθωτοῦ περὶ ὑπερβάσεως τοῦ εὐλόγου χρόνου καὶ ἀποδυναμώσεως τοῦ δικαιώματος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀπόλυσις συνδικαλιστικοῦ στελέχους, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ ἀ.ν. 1803/1951 (ΕΕΔ 10, 532, περὶ τοῦ ὁποίου σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 364).

Ὁ πρῶτος οὗτος νόμος ἐκάλυπτε τοὺς προέδρους καὶ γενικοὺς γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως πανὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, ἤδη δὲ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4361/1964 (ΕΕΔ 23, 1129) καλύπτονται καὶ οἱ α' ἀντιπρόεδροι, β' ἀντιπρόεδροι καὶ ταμίαι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν ἀνεγνωρισμένων ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων (Ἐργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν καὶ Συνομοσπονδιῶν, ἤτοι μόνον τῶν δευτεροβαθμίων καὶ τριτοβαθμίων ὀργανώσεων. Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 305).

Ἡ κατεπειγόντως ἐκ τοῦ νόμου ἁρμοδία Προϊσταμένη Ἐπιτροπή, ἡ ὁποία εἶναι συλλογικὸν ὄργανον διοικήσεως (ΕΕΔ 24, 78, ἔνθα νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας), ἀποφαίνεται περὶ τοῦ ὅτι συντρέχει ἀπουδαῖος λόγος ἀπολύσεως ἐκ τῶν ὁριζομένων εἰς τὸν ἀ.ν. 1803/1951, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ ὅτι ὁ μισθωτὸς - συνδικαλιστικὸς στέλεχος ἔγινεν ἔνοχος βαρείας ἐξυβρίσεως τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τοῦ ἀσαφοῦς λόγου ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 402/1965, εἰσηγητὴς Δ. *Καμβέλλης* (ΕΕΔ 24, 395).

Αἱ ἀποφάσεις τῶν Ἐπιτροπῶν τούτων ὑπόκεινται εἰς αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας κατὰ τὰς περὶ τοῦτου διατάξεις.

Ὁ ἔλεγχος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀνάγεται εἰς τὸ ἂν ὀρθῶς ἢ μὴ ὑπῆχθησαν τὰ πραγματικὰ περιστατικά, τὰ ὁποῖα ἐδέχθη ἀνελέγκτως ἡ Ἐπιτροπή, εἰς τὸν προσήκοντα νομικὸν κανόνα κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν αὐτοῦ (Σ.Ε. 1701/1959, εἰσηγητὴς *Ηρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 18, 1239), ἢ ἂν ὑπάρχῃ ἀντικειμενικὴ πλάνη περὶ τὰ πράγματα, ἡ ὁποία νὰ συνιστᾷ παράβασιν τοῦ νόμου, ἢ κατάχρησις ἐξουσίας, καταδήλως προκύπτουσα ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς διοικητικῆς πράξεως, εἴτε ἄλλου τινὸς ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ στοιχείων (ΕΕΔ 18, 1239, ἔνθα νομολογία τοῦ Σ.Ε.).

τὴν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνάψεως τῆς πρώτης συμβάσεως περὶ μεταβιβάσεως (*Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαὶ § 30, *Μιχαηλίδης - Νουάρος*, ἐν ΕρμΑΚ ἄρθρον 479, ἀριθ. 29, *Ζέπος*, Ἐναχ., σελ. 658).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1050/1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαραπούρης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Ἠλ. Ντόκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δαμασκηνός, Β. Βασιλείου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 τοῦ 1965 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1803 τοῦ 1951 Ἐπιτροπῆς, δι' ἧς, ἐκδαθείσης αἰτήσει τῆς ἐν Πειραιεῖ ἐδρευούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Α.Ε.**», ἐγένετο δεκτόν, ὅτι συνέτρεχε σπουδαῖος λόγος πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς ῥηθείσης Ἑταιρείας μετὰ τοῦ αἰτοῦντος, γενικοῦ γραμματέως ἐπαγγελματικοῦ σωματείου χαλυβουργῶν περιφερείας Ἐλευσῖνος.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει, πρόδηλον κεκτημένη πρὸς τοῦτο ἔννομον συμφέρον, ἡ ἄνω Ἑταιρεία, διώκουσα τὴν ἀπόκρουσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803 τοῦ 1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ἐπιφυλασσομένης τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρόσωπα, παρέχοντα ὁπωσδήποτε ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσι πρόεδροι ἢ γενικοὶ γραμματεῖς οἱασδήποτε ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως παντὸς βαθμοῦ, ἀριθμούσης πλέον τῶν 100 μελῶν φυσικῶν προσώπων, δὲν ἀπολύονται διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τῶν πάσης φύσεως ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς θητείας των καὶ ἓν ἔτος μετ' αὐτήν, εἰ μὴ μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον καὶ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τούτου. Περαιτέρω κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου σπουδαῖος λόγος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ προηγουμένου ἄρθρου, εἶναι, πλὴν τῶν ἄλλων, ὅταν ὁ μισθωτὸς ἔγινε ἔνοχος αἰτιῶν ἢ βαρείας ἐξυβρίσεως ἢ σοβαρῶν ἀπειλῶν κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν οἰκείων του. Τέλος ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ρηθέντος ἄρθρου ὁρίζεται, ὅτι ὡς σπουδαῖος λόγος δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ἡ συνδικαλιστικὴ δρᾶσις τοῦ ἐναγομένου, ἰδίᾳ ἐφ' ὅσον αὕτη ἀσκεῖται ἔξω τοῦ τόπου ἐργασίας καὶ ἐν γένει ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου κλπ.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐκρίθη, ὅτι ὁ αἰτῶν κατέστη ἔνοχος τῆς κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις προβλεπομένης βαρείας ἐξυβρίσεως, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του τοῦ γενικοῦ γραμματέως τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Χαλυβουργῶν Βαρείας Βιομηχανίας Περιφερείας Μεγαρίδος», ἐξέδωκε ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ προέδρου τῆς ρηθείσης Ἑνώσεως ἀνακοίνωσιν ἀπὸ 20.5.1963, ἔχουσαν τὸ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀναφερόμενον περιεχόμενον.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄνω διατάξεων, αἵτινες ἀποβλέπουσιν εἰς τὸν σκοπὸν τῆς προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν καὶ εἶναι ἐκ τούτου ἄσχετοι πρὸς τὰς διαφόρου ἀντικειμένου καὶ σκοπὸν ἐχούσας οὐσιαστικὰς καὶ δικονομικὰς ποινικὰς διατάξεις, ἡ διαπίστωσις περὶ τῆς ὑπάρξεως «βαρείας ἐξυβρίσεως» εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου ἀνατίθεται εὐθέως εἰς τὴν ρηθεῖσαν Ἐπιτροπήν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται, ὅπως ἔχῃ προηγηθῇ δικαστικὴ ἐκ μέρους τοῦ οἰκείου ποινικοῦ δικαστοῦ διαπίστωσις περὶ τῆς ρηθείσης παραβάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν δὲν δύνανται νὰ τύχωσιν ἐπὶ τοιούτων περιπτώσεων ἐφαρμογῆς διατάξεις ποινικοῦ χαρακτῆρος περὶ παραγραφῆς τῶν ἀντιστοίχων ποινικῶν ἀδικημάτων, ἀπορριπτέων κρινομένων τῶν ἐπὶ ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδομένων λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Οὐχ ἧττον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄνω διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803 τοῦ 1951 καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἄρθρου 3 αὐτοῦ, ἔνθα προβλέπεται ταχεῖα διαδικασία τῶν σχετικῶν ὑποθέσεων, τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἐπιδιώξῃ τὴν διαπίστωσιν τοῦ σοβαροῦ λόγου ἀπολύσεως δὲν τυγχάνει χρονικῶς ἀπεριόριστον, ἀλλὰ δέον ὅπως ἀσκηθῇ ἐντὸς εὐλόγου χρονικοῦ διαστήματος, ἀναλόγως πρὸς τὰς συντρεχούσας συνθήκας, ἐν τῇ ἐκτιμήσει τοῦ ὁποίου δύναται νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ κατὰ τὸν ποινικὸν νόμον προβλεπόμενος χρόνος παραγραφῆς τῆς ἀντιστοίχου παραβάσεως.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ παρεμβαίνουσα προσέφυγεν ἐνώπιον τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς κατὰ Νοέμβριον τοῦ 1964, ἐπικαλεσθεῖσα τὴν διὰ τῆς ρηθείσης ἀπὸ 20.5.1963 ἀνακοινώσεως ἐκδηλωθεῖσαν συμπεριφορὰν τοῦ αἰτοῦντος, πλὴν ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἐδέχθη, ὅτι «μόνη ἡ πάροδος τοῦ χρόνου οὐδαμῶς ἀπεδυνάμωσε τὸ δικαίωμα» τῆς παρεμβαινούσης, ὅπως ζητήσῃ τὴν διαπίστωσιν σπουδαίου λόγου ἀπολύσεως τοῦ αἰτοῦντος, καὶ ὅτι «ἀντιθέτως ἡ συμπεριφορά της, ἤτοι ἡ θέσις τούτου ἐκτοτε ἐκτὸς ὑπηρεσίας, σαφῶς δηλοῖ, «ὅτι δὲν ἦτο δυνατὴ μετὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν στάσιν ἡ μετ' αὐτοῦ συνεργασία καὶ ἡ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του».

Ὑπὸ τὰς συνθήκας ταύτας δὲν προκύπτει ὑπέρβασις τοῦ κατὰ τὰ εἰρημένα εὐλόγου χρόνου, οὐδὲ ἀποδυνάμωσις ἐν πάσῃ περιπτώσει τοῦ δικαιώματος τῆς παρεμβαινούσης ἐπιχειρήσεως ὅπως αἰτήσηται τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἀνωτέρω ἕνεκα τῆς ὡς εἴρηται

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΕΝΝΟΙΑ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΕΩΣ ΑΥΤΟΥ

Καθορισμός ημερομισθίου δι' ειδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας

Χαρακτηρισμὸς μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 2655/1953.—Περίπτωσις ἐπιβλέψεως κανονικῆς λειτουργίας μηχανήματος καλάνδρας καὶ ἄλλαι ἐργασίαι.—Παροχὴ οὕτω ἐργασίας κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς καὶ χαρακτηρισμὸς τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, τοῦ χαρακτηρισμοῦ του ὅμως ὡς ὑπαλλήλου μὴ ἀναιροῦντος τὴν ἐφαρμογὴν τῆς περὶ ἡμερομισθίων διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 144/1965 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλεύχος*, ΕΕΔ 24, 1504), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνησεν ὡς πρὸς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ παρέχοντος τὰς ἐν τῇ ἀποφάσει ὑπηρεσίας μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212. Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1064).

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ὅτι ἡ διάκρισις τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου ἀναγκαιοῖ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ. ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν (Α.Π. 215/1964, εἰσηγητὴς *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 728), ἀλλ' ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις καὶ τοῦτο βεβαίως εἶναι ὀρθόν, ἐφ' ὅσον δι' εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρὸς τὴν ὁποίαν κατὰ τὸν νόμον ἐξομοιοῦται ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις τοῦ νόμου 3239/1955, ὁρίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ὑπαλληλικὴ του ἰδιότης δὲν ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῆς εἰδικῆς αὐτῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἔχει διὰ τὸ θέμα τοῦ μισθωτοῦ ὑξίαν, συμφώνως καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 866/1937, ἂν δὲν ὑπῆρχεν εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐπρόκειτο νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ἡ ὁποία διακρίνει τὸν μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον ἀναλόγως τοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου ἢ ἂν αὐτὴ ἡ εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργα-

---

συμπεριφορᾶς αὐτοῦ, εἶναι δὲ ἀπορριπτέος ὁ παρὰ τοῦ αἰτοῦντος προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι διὰ τῆς θέσεως αὐτοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας ἡ ἐπιχείρησις ἐξεδήλωσε τὴν πρόθεσιν, ὅπως περιορισθῇ εἰς μόνον τὸ μέτρον τοῦτο τῆς ἐκτὸς ὑπηρεσίας θέσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, παραθέτουσα μέρος τοῦ περιεχομένου τῆς ἐπιμάχου προκηρύξεως, εἰς ἣν, πλὴν ἄλλων, φέρεται περιλαμβανόμενον ὅτι ἡ παρεμβαίνουσα ἀκόμη ἀντὶ γιὰ Ἕλληνες ἐργάτες προσλαμβάνει Γερμανούς μὲ τὴν συμπαράστασιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, γιὰ νὰ δείξῃ τὴν ἀνθελληνικότητα καὶ τὴν νοοτροπίαν ἑνὸς σκληροτράχηλου ἐργοδότη κλπ., νομίμως καὶ ἐπαρκῶς αἰτιολογεῖ τὴν κρίσιν αὐτῆς περὶ τῆς ἐν προκειμένῳ συνδρομῆς βαρείας ἐξυβρίσεως εἰς βάρος τῆς ἐργοδότιδος.

Οἱ περὶ πλάνης περὶ τὰ πράγματα λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, καθ' ὃ μὲν μέρος ἀναφέρονται εἰς ἀντικειμενικὴν πλάνην, τυγχάνουσιν ἀναπόδεικτοι, καθ' ὃ δὲ μέρος πλήττουσι τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῆς ἐκδούσης τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς κρίνονται ἀπαράδεκτοι.

Ἡ κρίσις τῆς Ἐπιτροπῆς ὡς πρὸς τὴν συνδρομὴν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω σπουδαίου λόγου πρὸς ἀπόλυσιν τοῦ προσφεύγοντος ἐκ τῆς ἐργασίας του ἐτύγχανεν αὐτοτελής, ὡς ἐκ τούτου δὲ ὁ ὑπὸ τοῦ εἰρημένου προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς ὅτι ἐγένετο ἀνίσως δυσμενὴς εἰς βάρος αὐτοῦ μεταχείρισις παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως, ἥτις διάφορον ἐτήρησε στάσιν ὡς πρὸς τὸν προσυπογράψαντα τὴν ἐπίδικον προκήρυξιν πρόεδρον τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἄβάσιμος.

Δὲν συντρέχει κακὴ χρῆσις διακριτικῆς ἐξουσίας, οὐδὲ προκύπτει κατάχρησις ἐξουσίας, ἀπορριπτομένων τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγων ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις τυγχάνει ἐν τῷ συνόλῳ αὐτῆς ἀπορριπτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς παρεμβάσεως.

οὐς διέκρινε τῶν μισθῶν, ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου.

Ἀρείου Πάγου 59/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Κλαμαρῆς*
Δικηγόροι οἱ κκ. Θ. Κώνος, Ι. Χριστόπουλος

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, περιεχομένων εἰς τὸ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπ' ἀριθ. 4719/1964 πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ Πρωτοδίκου, ἐκτιμωμένων ἐν συνδυασμῷ 1) πρὸς τὰς ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Αἰγίου καὶ τοῦ συμβολαιογράφου Αἰγίου Π.Π. ἐνόρκους βεβαιώσεις ἑτέρων μαρτύρων τῶν διαδίκων, περὶ ὧν (βεβαιώσεων) αἱ ὑπ' ἀριθ. 218, 219, 230 καὶ 231 τοῦ 1964 ἐκθέσεις ἐξετάσεως μαρτύρων τοῦ Εἰρηνοδίκου Αἰγίου καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 660 καὶ 661/1964 ἐκθέσεις τοῦ ὡς ἄνω συμβολαιογράφου καὶ 2) πρὸς τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, λαμβανόμενα ἅπαντα ὑπ' ὄψιν, τὰ κάτωθι ἀποδεικνύονται περιστατικά: Ὁ ἐκκαλῶν, ὑπηρετῶν εἰς τὸ ἐργοστάσιον χαρτοποιίας τῆς ἐφεσιβλήτου, ἐτοποθετήθη ἀπὸ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἔτους 1936 ὡς ὁδηγὸς καλάνδρας, ἤτοι μηχανῆς, ἀποτελουμένης ἐκ περισσοτέρων κυλίνδρων, διὰ μέσου τῶν ὁποίων διέρχεται ὁ ἐν ἑτέρᾳ μηχανῇ (χαρτοποιητικῇ) παραχθεὶς χάρτης καὶ ὁριστάμενος τὴν πίεσιν αὐτῶν (σιδέρωμα) ἀποκτᾷ τὴν ἐπιδιωκομένην στιλπνότητα. Ἑκάστην ἡμέραν ὁ ἀνακριβεσείων ἐλάμβανε παρὰ τοῦ ἐργοδηγοῦ τοῦ Τμήματος τῶν καλανδρῶν ἔγγραφον ἐντολήν, περιέχουσαν τὴν μέλλουσαν νὰ στιλβωθῇ ποσότητα καὶ ποιότητα χάρτου καὶ τὸν βαθμὸν τῆς ἐπιθυμητῆς στιλπνότητος. Ἐν συνεχείᾳ ἔδιδεν ἐντολὴν εἰς τοὺς δύο βοηθοὺς αὐτοῦ, ὅπως τοποθετήσωσιν εἰς τὴν καλάνδραν τὸν πρὸς στίλβωσιν κύλινδρον (φύλλον) χάρτου, ἐπέβλεπε τὴν καλὴν τοποθέτησιν αὐτοῦ καὶ ἐβοήθει ἐν ἀνάγκῃ εἰς ταύτην. Καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας παρηκολούθει τὴν ὁμαλὴν καὶ συνεχῆ λειτουργίαν τοῦ μηχανήματος καὶ ἐρρύθμιζε τὸ μηχάνημα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ κανονικὴ ἐπεξεργασία τοῦ χάρτου, μετὰ δὲ τὸ πέρας τῆς στιλβώσεως ἐμερίμνα διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν τοῦ χάρτου ἐκ τῆς μηχανῆς. Ἐπὶ πλέον τῆς ἐργασίας ταύτης ὁ ἐκκαλῶν ἐξετέλει καὶ τὴν κάτωθι γραφικὴν ἐργασίαν: 1) συνέτασσε εἰδικὴν πινακίδα (καρτέλλαν), περιέχουσαν τὰς ἐνδείξεις τοῦ ἐπεξεργασθέντος χάρτου (ἀριθμὸν ἐντολῆς, βάρος καὶ ποιότητα χάρτου), τὴν ὁποίαν ἐπεκόλλα ἐπὶ τοῦ ἐξαχθέντος ἐκ τῆς καλάνδρας χάρτου, διὰ νὰ μὴ ἐπέρχεται σύγχυσις μεταξὺ τῶν πολλῶν κυλίνδρων αὐτοῦ καὶ 2) ἐτήρει βιβλίον, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνέγραφε τὸ ὀνοματεπώνυμον αὐτοῦ καὶ τῶν βοηθῶν του, τὴν ἐπεξεργασθεῖσαν ποσότητα χάρτου μετὰ τῶν ἐνδείξεων αὐτοῦ (ποιότητα, στιλπνότητα), ὡς καὶ τὰς τυχὸν παρατηρήσεις του.

Ὑπὸ τὰ ἀποδειχθέντα ταῦτα περιστατικὰ ἡ κυρία ἀπασχόλησις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἦτο ἡ ἐπίβλεψις τῆς κανονικῆς λειτουργίας τοῦ μηχανήματος τῆς καλάνδρας, ἀπαιτοῦσα ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν, ἀποκτωμένην μετὰ μακρὸν χρόνον, ἡ καθοδήγησις τῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς αὐτοῦ τελούντων δύο ἐργατῶν τῶν παρεχόντων σωματικὴν ἐργασίαν διὰ τὴν λειτουργίαν τοῦ μηχανήματος τῆς καλάνδρας, ἡ συμπλήρωσις τῶν εἰδικῶν πινακίδων τῶν περιεχουσῶν τὰς ἐνδείξεις τοῦ ἐπεξεργασθέντος χάρτου καὶ ἡ τήρησις τοῦ οἰκείου βιβλίου ἐργασίας, ἐν τῷ ὁποίῳ ἀνεγράφοντο ἑκάστοτε καὶ τυχὸν παρατηρήσεις του, ἡ ἐργασία του δὲ αὕτη εἶναι κατὰ κύριον χαρακτῆρα

πνευματική καὶ ὅλως παρεπομένως μετέχει τοῦ σωματικοῦ στοιχείου, ὡς ἐκ τοῦ ὁποίου αὕτος θεωρεῖται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 1234/1918, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος καὶ οὐχὶ ἐργάτης. Τούτοις συνεπῶς ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ αὐτοῦ κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς, δι' ἧς διώκεται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ ὑπηρεσία, ἣν προσέφερε τῇ ἐφεσιβλήτῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1936 μέχρι τοῦ χρόνου τῆς ἐγέρσεως αὐτῆς (ἀγωγῆς), ἤτοι μέχρι τῆς 6 Ἰουνίου 1961, εἶναι ὑπηρεσία ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ ἐργάτου, εἶναι βάσιμος. Κατ' ἐσφαλμένην ὅθεν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ἔκρινεν ἀντιθέτως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἑπομένως δέον, δεκτοῦ γιγνομένου ὡς βασίμου τοῦ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς του προβαλλομένου παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος παραπόνου, νὰ μεταρρυθμισθῇ αὕτη, γιγνομένης δεκτῆς τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν αἴτημά της, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Τὸ αἴτημα ὅμως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, δι' οὗ διώκεται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐφεσίβλητος, ἵνα καταβάλῃ τῷ ἐκκαλοῦντι διὰ τὴν τελευταίαν πενταετίαν πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς 600 δραχμὰς μηνιαίως διὰ διαφορὰν μισθοῦ μεταξὺ τοῦ ποσοῦ τῶν 2400 δραχμῶν μηνιαίως (80 δραχμῶν ἡμερησίως), ἃς οὗτος, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, ἔλαβε κατὰ τὴν πενταετίαν ταύτην, καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν 3000 δραχμῶν μηνιαίως, ἃς, ὡς ἰσχυρίζεται οὗτος, ἔδει νὰ λαμβάνῃ λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ὡς ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ ἐργάτου, στερεῖται ἐνόμου ἐρείσματος, διότι, ὡς προκύπτει 1) ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν, ἐκδοθείσης εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Χαρτεργατῶν Πατρῶν «Ἅγιοι Ἀπόστολοι» καὶ ἀφ' ἑτέρου Βιομηχάνων Πατρῶν καὶ κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 12 καὶ 23 τοῦ ν. 3239/1955 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6208/1237 τῆς 27/27 Ἰανουαρίου 1960 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπιχρύσης, συμφώνως τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὡς εἴρηται νομ. δ/τος, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ νομ. δ/τος 3755/1957, θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 2) τῆς ἀπὸ 30 Ἀπριλίου 1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου Α.Ε. Ἑλληνικῆς Χαρτοποιΐας, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46164/3334 τῆς 29 Μαΐου/3 Ἰουνίου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. τ. Β' 206), ὁ μισθὸς τῶν ὁδηγῶν καλανδρῶν διὰ μὲν τῆς πρώτης (ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν) εἶχεν ὁρισθῇ εἰς 65 δραχμὰς ἡμερησίως, διὰ δὲ τῆς δευτέρας (συλλογικῆς συμβάσεως) ὁρίζεται εἰς 80 δραχμὰς ἡμερησίως, ὁ τοιοῦτος δὲ δι' αὐτῶν καθορισμὸς τοῦ μισθοῦ τῶν ὁδηγῶν καλανδρῶν, ὧν δι' αὐτοὺς ὑποχρεωτικός, δὲν δύναται νὰ μεταβληθῇ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἡ ὑπηρεσία αὐτῶν χαρακτηρίζεται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ὡς τοιαύτη ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ ἐργάτου, διότι ὁ χαρακτηρισμὸς οὗτος οὐδαμῶς ἀναιρεῖ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν περὶ μισθῶν συλλογικῶν συμβάσεων. Ἀπορρίψασα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, κατὰ τὸ ρηθὲν αἴτημά της, οὐδαμῶς ἐσφαλε, τὸ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος προβαλλόμενον σχετικὸν παράπονον, ὡς ἀβάσιμον, εἶναι ἀπορριπτέον.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΔΗΜΟΝ

Ποσόν μηνιαίων εισοδημάτων αὐτοῦ ὡς προϋπόθεσις τῆς προστασίας

Προϋποθέσεις διά τήν τοποθέτησιν είς θέσεις πολεμιστῶν δικηγόρων τοῦ Α.Ν. 1836/1951 (καί γενικῶς ἐπιστημόνων) ἡ μή ὑπό ταύτων κτῆσις μηνιαίου εἰσοδήματος, ὑπερβαίνοντος τάς 700 δραχμάς.--Ὑποβολή περί τούτου, μεταξύ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν, καί ἐνόρκου βεβαιώσεως ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἤ Συμβολαιογράφου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικός διορισμός δικηγόρου εἰς Δῆμον κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 περί προστασίας πολεμιστῶν (ΕΕΔ 20,1226).

Συνέβη ὁ δικηγόρος πολεμιστής νά ἀποκερδαίνῃ «ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα», κατά τήν ἔκφρασιν τοῦ νόμου (ἄρθρον 4 § 5 ν.δ 2657/1953), πέραν τῶν 700 δραχμῶν, δοθέντος ὅτι προϋπόθεσις τοῦ νόμου διά τόν διορισμόν τῶν ἐπιστημόνων εἶναι νά μή ἀπολαμβάνουν μηνιαίων εἰσοδημάτων πέραν τῶν 700 δραχμῶν (καί κατά τήν ἐρμηνείαν τῆς διατάξεως ὑπό τῆς Α.Π. 778/1964, εἰσηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 97, κατά τόν χρόνον τῆς τοποθετήσεως τῶν εἰς θέσιν). ἐσιωπήθη δέ οὕτω τῆς προστασίας, ὡς ὀρθῶς βεβαίως κατά νόμον ἀποφαίνεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἀπό νομοθετικῆς ἤδη ἀπόψεως (περί τῆς ὁποίας ἴδετε καί ΕΕΔ 24,1344 «φωνή δικηγόρου») νά εἴπωμεν, ὅτι ἡ διάταξις, ἡ ὁποία ἀξιοῖ διά τήν προστασίαν τοῦ δικηγόρου, νομοθετηθεῖσα ἀπό τοῦ ἔτους 1953, νά μή ἔχῃ μηνιαῖα εἰσοδήματα «ἐκ πάσης πηγῆς» (νά ἔχωμεν τόν νοῦν μας!) πλέον τῶν 700 δραχμῶν, ὅσαι δηλαδή δέν ἐπαρκοῦν διά δύο κυτία σιγαρέττων ἡμερησίως, δέν πρέπει νά καταγράφηται πλέον, καταργουμένη, εἰς τό Δίκαιον;

Ἀλλ' εἶναι, δι' αὐτήν τήν σοβαρότητα τῆς Πολιτείας καί τήν στοιχειώδη ἀξιοπρέπειαν τοῦ δικηγόρου, αὐτονόητον

Φοβούμεθα ὅμως ὅτι, διότι ἀκριβῶς εἶναι αὐτονόητον, ἡ διάταξις θά ἐξακολουθήσῃ ἀκόμη νά ζῇ . . .

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1015/1966 Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Μ. Στασινόπουλος***

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος κ. ***Ἠρ. Τσικλητήρας***

Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Γιαννόπουλος

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως ὁ αἰτῶν Δῆμος Περιστερίου διώκει τήν ἀκύρωσιν α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 341/1960 ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς περιελήφθη εἰς τούς ὑποχρέους προσλήψεως πολεμιστοῦ δικηγόρου καί β) τῆς ἀπό 8.6.1961 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρ' αὐτῷ ὁ δικηγόρος Ε. Ε., πράξεων συναφῶν, παραδεκτῶς προσβαλλομένων διά τοῦ αὐτοῦ δικογράφου.

Ἡ ὑπό κρίσις αἴτησις, καθ' ὁ μέρος στρέφεται κατά τῆς ἀποφάσεως τοῦ Υπουργοῦ Ἐργασίας, εἶναι ἀπαράδεκτος ὡς ἐκπρόθεσμος, καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς αἰτήσεως προκύπτει, ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐκοινοποιήθη εἰς τόν αἰτοῦντα Δῆμον ἐν ἔτει 1960, μέχρι δέ τῆς καταθέσεως τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως, γενομένης τήν 11.8.1961, εἶχεν παρέλθει ἡ 60ήμερος προθεσμία διά τήν ἐμπρόθεσμον ἄσκησιν αὐτῆς.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953 «διά νά τοποθετηθῇ προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δέον ὅπως, ἐκτός τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων, πληροῖ καί τάς ἑξῆς: α) νά εἶναι ἄπορος καί β) νά εἶναι ἄνεργος, κατά δέ τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου: «αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος δέν ἐφαρμόζονται ἐπί τοποθετήσεων ἐπιστημόνων, οἵτινες δέον νά ὑποβάλωσι μεταξύ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν καί ἔνορκον ἐαυτῶν βεβαίωσιν, ἐνώπιον Εἰρηνοδίκου ἤ συμβολαιογράφου, ὅτι τά ἐκ πάσης πηγῆς μηνιαῖα εἰσοδήματα αὐτῶν δέν ὑπερβαίνουσι τάς δραχμάς ἑπτακοσίας χιλιάδας (700.000) (νῦν δραχμάς ἑπτακοσίας (700)».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι διά τό νόμιμον τῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας τάσσεται ὡς προϋπόθεσις ἡ μή κτῆσις μηνιαίου εἰσοδήματος ὑπερβαίνοντος τάς 700 δραχμάς.

Ἐν προκειμένῳ ὁ τοποθετηθείς παρά τῷ

ΑΝΤΙΚΑΤΑΣΤΑΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Δικαίωμα άντικαθιστωμένων έπὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 Α.Ν. 1836/1951 περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν ὡς μισθωτῶν.—Αἴτησις τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ Συμβούλιον δι' ἀντικατάστασιν.—Ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸ Συμβούλιον.—Χρόνος ὑποβολῆς αἰτήσεως.—Συνέπειαι ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς.—Δικαίωμα τοῦ ἀντικαθιστωμένου δι' ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920.—Ἀνεφάρμοστον ὅμως διατάξεως ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 3198/1955 περὶ ἀκυρώσεως τῆς καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας, μὴ ὑποκειμένης καταγγελίας.—Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 4 § 2 Ν.Δ. 4185/1961.

Ἐπὶ ζητημάτων ἐκ τοῦ περιβοήτου ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδιαφιον αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ἀπησχολήθη τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του.

Λέγομεν «περιβοήτου», διότι ἐγέννησε πλεῖστα ζητήματα, ἐπὶ τῆς λύσεως τῶν ὁποίων δὲν ὑπῆρξεν ὁμόφωνος ἡ γνώμη τῶν δύο Ἀνωτάτων Δικαστηρίων τῆς χώρας, τοὐλάχιστον εἰς ὅ,τι πρέπει ἢ ὄχι ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως τῶν πολεμιστῶν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 νὰ περιέχῃ λόγους ἀντικαταστάσεως. (Ἴδετε καὶ τὰς ἐν ΕΕΔ 24, 1531 σημειώσεις μας).

Τὸ Πρωτοδικεῖον κατὰ τὴν λύσιν τῶν ἐν προκειμένῳ ἐμφανισθέντων ζητημάτων ἠκολούθησε τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα.

Τὸ νέον εἶναι τοῦτο: Δέχεται ὅτι καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 4185/1961, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ οἱ ἀντικαθιστώμενοι δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920, δὲν ἀπαιτεῖται ἡ κατὰ τὸν νόμον 3198/1955 (ἄρθρον 5 § 3) καταγγελία. (Οὕτω καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1513 ἐπ.).

Σημειοῦται, ὅτι καὶ κατὰ τὴν πρακτικὴν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας (ἴδετε Ο.Α.Α.Α. Κωδικοποίησις Ἑρμηνευτικῶν Ὁδηγιῶν § 45), πληρουμένων τῶν λοιπῶν νομίμων προϋποθέσεων, εἶναι δυνατὴ ἡ λόγῳ ἀνεργίας ἐπιδότησις τῶν οὕτω ἀπολυομένων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, χωρὶς νὰ ἐξετάζηται, ἂν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις τοῦ ν. 3198/1955, καθόσον ἐνταῦθα πρόκειται περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας ἀναγκαστικῶς συναπτομένης ἐργασιακῆς σχέσεως.

Δὲν πείθει, νομίζομεν, ἡ αἰτιολογία αὕτη, διότι δὲν πρόκειται περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας, ἀλλ' ὅτι πρέπει νὰ ἐπιδοτοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ οὗτοι εἶναι ὀρθόν, διότι δὲν τερματίζεται ἡ σχέσις ἐργασίας δι' ἐκουσίας ἀποχωρήσεως, ὁπότε ὁ μισθωτὸς στερεῖται τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιδοτήσεως (ἄρθρον 15 § 8 ν.δ. 2961/

αἰτοῦντι Δήμῳ δικηγόρος Ε. Ε. προσεκόμισεν εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τὴν ἀπὸ 12 Μαρτίου 1959 ἔνορκον βεβαίωσιν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν, ἐν ᾗ βεβαιοῦται, ὅτι τὰ ἐκ πάσης πηγῆς εἰσοδήματά του, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν ἁπάντων τῶν ἐξόδων τοῦ Γραφείου κλπ., δὲν ὑπερέβαινον κατὰ μῆνα τὰς 700 δραχμάς. Ἀλλά, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ βεβαιώσεων τῆς Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Ἐλευθερίων Ἐπαγγελμάτων Ἀθηνῶν, τὰ βάσει δηλώσεως καὶ συμβιβασμοῦ καθαρὸν εἰσόδημα ἐξ ἐλευθερίων ἐπαγγελμάτων τοῦ εἰρημένου τῶν οἰκονομικῶν ἐτῶν 1959 καὶ 1960 ἀνήρχετο διὰ μὲν τὸ ἔτος 1959 εἰς δρχ. 14.000 καὶ 24.000 ἀντιστοίχως, ἤτοι ὑπερέβαινε τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενον διὰ τὸ νόμιμον τῆς τοποθετήσεως τῆς κατηγορίας ταύτης τῶν προστατευομένων πολεμιστῶν. Ἡ διαπίστωσις δὲ αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4909/1965 ποινικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐκρίθη, ὅτι, ἀσχέτως τῆς μὴ ὑπάρξεως ἀδικήματος, ἡ ἐν τῇ ρηθείσῃ ἐνόρκῳ βεβαιώσει παράστασις περὶ τῶν εἰσοδημάτων τοῦ τοποθετηθέντος δὲν ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ πράγματα. Κατὰ παράβασιν, ὅθεν, τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προέβη εἰς τὴν τοποθέτησιν τοῦ ρηθέντος Ε. Ε. ὡς δικηγόρου παρὰ τῷ αἰτοῦντι Δήμῳ, διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς του, ἥτις, οὕτω δέον νὰ ἀκυρωθῇ, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως τοῦ διὰ τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων λόγων προβαλλομένου.

Κατὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις.

1954, ΕΕΔ 13, 944.) (Ίδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 18, 283, ΕΕΔ 16, 890).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8692/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ι. Γρίβας***

Δικηνόροι οἱ κ.κ. Π. Κουμάντερος Ι. Κοτσόβελος

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου της δείκνυται, διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐναγων, νῦν ἐφεσίβλητος, ἐξέθεσεν, ὅτι, τοποθετηθεὶς ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ὡς ὑπαγόμενος εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ὑπάλληλος (ἐπιστήμων χημικός), εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης, προσελήφθη παρ' αὐτῆς καὶ εἰργάσθη ὑπὸ τὴν ρηθεῖσαν ἰδιότητά του μέχρι τῆς 29.3.1965, ὅτε ἀπελύθη ὑπ' αὐτῆς, λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων, πέραν δὲ τούτου καὶ κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένους λόγους, ἠτήσατο δὲ τὴν κατάψηφισιν τῆς ἐκκαλούσης εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀπολύσεως μέχρι τῆς 29.5.1965 ἐκ δραχμῶν 12.000, ἕνεκεν τῆς ὑπερημερίας, εἰς ἣν περιῆλθεν ἡ ἐκκαλοῦσα ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῆς προσηκόντως προσφερομένης ἐργασίας του.

Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις ἐδέχατο ταύτην, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ναὶ μὲν ἡ ἐναγομένη ἑταιρεία ὑπέβαλε τὴν ἀπὸ 27.2.1965 αἴτησιν εἰς τὸ Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐπικαλουμένη ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τοῦ ἐναγοντος, ἠτήσατο τὴν ἀντικατάστασιν τούτου, πλὴν ὅμως, τῆς αἰτήσεως ταύτης ἀπορριφθείσης ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ Συμβουλίου, αὕτη περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν, μὴ δικαιουμένη νὰ ἀποκρούσῃ τὰς ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσφερομένας ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησεν ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 7 τοῦ ἀ. ν. 244/1936, ἤτοι δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ μετὰ ταῦτα τήρησις τῶν διατυπώσεων τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955, ἤτοι ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως καὶ καταβολὴ ἀποζημιώσεως. Κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως παραπονεῖται ἤδη ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐφετηρίῳ κατωτέρω ἐρευνωμένους λόγους.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς τὸ δεύτερον ἐδόθη αὐτοῦ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. δ. 2657/1953, ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος δι' ἄλλου προσώπου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου, δι' αἰτήσεώς του, ὑποβαλλομένης, ἀφοῦ ὁ τοποθετηθεὶς ὑπηρετήσῃ παρ' αὐτῷ τοὐλάχιστον ἐπὶ 15 ἡμέρας, τὸ οἰκεῖον δὲ Συμβούλιον ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς τριάκοντα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεως ἀνακαλέσῃ τὴν τοποθέτησιν καὶ τοποθετήσῃ ταυτοχρόνως ἢ μεταγενεστέρως ἕτερον πρόσωπον τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου.

Παρερχομένης ἀπράκτου τῆς προθεσμίας ταύτης, ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον διὰ τὸν οὕτινος ζητεῖται ἡ ἀντικατάστασις πάσης εὐθύνης, ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης.

Ἐκ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων σαφῶς συνάγεται : α) ὅτι ἡ δι' ἄλλου ἀντικατάστασις τοῦ ἀναγκαστικῶς εἰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἡ ἄσκησις τοῦ ὁποίου, ὑποκειμένη, βεβαίως, εἰς τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περιορισμὸν κατὰ τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, οὐδαμῶς ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἐπικλήσεως καὶ βεβαιώσεως οἱουδήποτε δικαιολογητικοῦ αὐτῆς λόγου, ὅστις ἀπαιτεῖται μόνον διὰ τὴν ἀπόλυσιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. τῶν ἐν αὐτῷ διαλαμβανομένων, μὴ ὄντος ταύτου ὑποχρέου νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους τῆς αἰτουμένης ἀντικαταστάσεως αὐτοῦ (Α.Π. 130/1963, ΕΕΔ 22, 472, Α.Π. 281/1960, Ὁλομ., ΕΕΔ 19, 699, Α.Π. 68/1960, ΕΕΔ 19, 274 κ.ἄ.). Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀντικατάστασιν δύναται νὰ ζητήσῃ ὁ ἐργοδότης διὰ πάντα λόγον, μὴ ὀφειλόμενον εἰς ὑπαιτιότητα τοῦ τοποθετηθέντος, τοὐναντίον διὰ λόγους ὑπαιτίους δύναται νὰ χωρήσῃ ἀπόλυσις τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τῆς τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 1836/1951 Ἐπιτροπῆς, μὴ ὄντος οὕτω ἁρμοδίου τοῦ Συμβουλίου (Σ.Ε. 1479/1964, ΕΕΔ 23, 1478, ΕΕΔ 19, 897). β) Ὅτι ἡ περὶ ταύτης (ἀντικαταστάσεως) αἴτησις, οὖσα ἀπαράδεκτος πρὸ τῆς παρόδου 15ημέρου ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ τοποθετηθέντος καὶ τοῦτο, ὡς ἐν τῇ Εἰσηγητικῇ Ἐκθέσει τοῦ ν. δ. 2657/1953 ἀναφέρεται, ἵνα δοθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην ὁ ἀπαιτούμενος χρόνος, ἵνα μελετήσῃ τὴν ἱκανότητα καὶ καταλληλότητα αὐτοῦ, δὲν δύναται νὰ ὑποβληθῇ ἀπεριορίστως μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ὡς ἄνω χρόνου δοκιμασίας, ἀλλ' ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς λήξεώς του, ἤτοι ἐπὶ τοσοῦτον μόνον χρόνον, ὅσος, κατὰ τὴν συναλλακτικὴν καλὴν πίστιν, ἀπαιτεῖται, ἵνα δυνηθῇ ὁ ἐργοδότης νὰ δοκιμάσῃ τὰς δυνατότητας καὶ καταλληλότητα ἐκείνου (Α.Π. 281/1960, Ὁλομ., ΕΕΔ 19, 699, Σ.Ε. 906/1960, ΕΕΔ 19, 604 καὶ 23, 1448). γ) Ὅτι, ὑποβληθείσης νομοτύπως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μετὰ τὴν πάροδον 15ημέρου ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας καὶ ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας ἀπὸ τῆς διαρρεύσεως τοῦτου αἰτήσεως περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ τοποθετηθέντος, τὸ πρὸς ὃ ἀπευθύνεται αὕτη Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ὑποχρεοῦται ἄνευ περαιτέρω τινὸς ἐρεύνης νὰ προβῇ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς της εἰς ἀνάκλησιν τοῦ τοποθετηθέντος, μὴ δικαιουμένου νὰ ἐλέγξῃ τὸν τυχὸν ἐκ περισσοῦ προβαλλόμενον λόγον καὶ ἀπορρίψῃ αὐτήν (Α.Π. 404/1959, ΕΕΔ 18, 1187, Α.Π. 347/1957, ΕΕΔ 16, 652) καὶ τέ-

λος δ) ότι, παρερχομένης τῆς ὡς ἄνω 30θημέρου ἀπὸ τῆς αἰτήσεως προθεσμίας ἀπράκτου, δηλονότι ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ὡς εἴρηται Συμβουλίου, ποιουμένης κατὰ τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσίν του δεκτὴν ταύτην καὶ ἀνακαλούσης τὸν τοποθετηθέντα, ὁ ἐργοδότης ἀπαλλάσσεται, κατὰ ρητὸν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951 ὁρισμόν, διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον πάσης ἐναντι αὐτοῦ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἢ ἄλλου νόμου εὐθύνης, λυομένης νόμῳ τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας ἄνευ ἀνάγκης τηρήσεως διατυπώσεώς τινος καὶ ὁπῆ τῶν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν 3198/1955 καὶ δύναται νὰ ἀποκρούσῃ τὰς προσφερομένας ὑπὸ τούτου ὑπηρεσίας, χωρὶς νὰ περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν, τῆς τυχὸν διαρκοῦντος τοῦ 30θημέρου ἀπορριπτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. οὔσης ἀδιαφόρου δι' αὐτόν, ὡς ἐκδοθείσης καθ' ὑπέρβασιν δικαιοδοσίας. Τοῦτο δὲ διότι, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὑποβαλλομένη πρὸς τὸ Συμβούλιον αἴτησις δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ μισθωτοῦ (ὡς ἡ πρὸς τὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ. ν. 1836/1951 αἴτησις), ἀλλ' ἀποτελεῖ ἄσκησιν τοῦ δικαιώματός του νὰ ἀνακληθῇ ἡ διοικητικὴ πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως τοῦ συγκεκριμένου προσώπου, λυομένης οὕτω διὰ τῆς ἀνακλήσεως τῆς σχέσεως καὶ τοποθετουμένου ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου ἑτέρου προσώπου. Καὶ ἐὰν μὲν ἀνακληθῇ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἡ πρᾶξις περὶ τοποθετήσεως ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀνακλητικῆς πράξεως παύει ἰσχύουσα ἡ ἀναγκαστικὴ σχέσις ἐργασίας καὶ συνεπῶς δὲν ὑπάρχει καὶ σχέσις, ἵνα ἀπαιτηθῇ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελία, ἐὰν δὲ παρέλθῃ ἡ 30θήμερος προθεσμία, σαφῶς ὁ νόμος ὁρίζει, ὅτι ὁ ὑπόχρεως ἀπαλλάσσεται διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον πάσης εὐθύνης ἐκ τοῦ παρόντος ἢ ἄλλου νόμου ἀπορρεούσης καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὰς διατυπώσεις τοῦ νόμου 3198/1955 περὶ τῆς καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (Οὕτω Πρωτ. Ἀθην. 4578/1954, ΕΕΔ 13, 527, 807/1955, ΕΕΔ 14, 418, 21997/1961 ἀδημοσίευτος, *Εὐθ. Δημητρακόπουλος*, ἐν ΔΕΝ 9, 579, *Τσιμπούκης*, ΕΕΔ 24, 1513, πρβλ. καὶ ἀντίθετον γνώμην, ὅτι ὁ ἐργοδότης, εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τοὺς νόμους περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον τὸν νόμον 3198/1955, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 24, 1411, Γνωμ. Ν.Σ. Ὑπουργείου Ἐργασίας 50/1953, ἐν ΔΕΝ 9, 596 καὶ ἀσαφῶς Γεν. Διαταγὴν Ι.Κ.Α. 12/19.5.1953, ἐν ΔΕΝ 9, 619).

Περαιτέρω ἐκ τοῦ ὅτι ὁ νόμος (ἄρθρ. 4 § 2 ν.δ. 4185/1961) ὥρισεν, ὅτι καὶ οἱ ἀντικαθιστάμενοι δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 δὲν σημαίνει, ὅτι ἀπέβλεψεν εἰς τὴν ἀνάγκην καταγγελίας ἀνυπάρκτου πλέον σχέσεως ἐργασίας (καὶ μάλιστα κατὰ τὸν νόμον 3198/1955), ἀλλ' ὅτι ἠθέλησε νὰ λαμβάνουν καὶ οὗτοι τὴν ἀποζημίωσιν αὐτήν, κριθέντος δικαίου νὰ μὴ περιέλθουν εἰς ἀνεργίαν ἄνευ ἀποζημιώσεως, ὡς ἐνομοθετήθη καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ΕΕΔ 20, 1228), κατὰ τὴν ὁποίαν, εἰς τὴν αὐτὴν περίπτωσιν, λύεται ὑποχρεωτικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἡ σχέσις ἐργασίας καὶ καθορίζεται παρὰ ταῦτα ἀποζημίωσις μέχρις ἀποδοχῶν δύο μηνῶν.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, τυγχάνων προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 νεοπολεμιστής, ἐτοποθετήθη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου τούτου, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 123/17.7.1962 συνεδρίασίν του, ὡς ὑπάλληλος - χημικὸς παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ - ἐναγομένῃ Α. Ε., προσελθὼν δὲ ἐμπροθέσμως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ταύτης ἐκπροσώπου, δὲν ἐγένετο δεκτὸς παρ' αὐτῆς, ὑπολαμβανούσης τὸν εἰρημένον νόμον ὡς μὴ ἔχοντα ἐφαρμογὴν ἐπὶ ταύτης καὶ ἐντεῦθεν τὴν τοποθέτησιν τούτου παράνομον. Ἐν τῇ τοιαύτῃ ἀπόψει ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπέκρουσεν ἐκτοτε τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, μέχρις ὅτου, λυθείσης ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ἀμφισβητήσεως ταύτης ὑπὲρ τῶν ἀπόψεων τῶν πολεμιστῶν, προσεκάλεσε τὸν ἐφεσίβλητον πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21617/15.1.1965 προσκλήσεώς της, τοῦτον δὲ προσελθόντα τὴν 23.1.1965 προσέλαβε καὶ ἐτοποθέτησεν ὡς χημικὸν εἰς τὸ τμῆμα παραγωγῆς τοῦ Διυλιστηρίου. Ἀκολούθως, κατόπιν τῆς ἀπὸ 16.2.1965 ἀναφορᾶς τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τμήματος παραγωγῆς χημικοῦ Γ. Π., προτείνοντος τὴν ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τοῦ ἀνωτέρω Τμήματος δι' ἀνυπαιτίου ἀκαταλληλότητα τούτου, ἡ ἐκκαλοῦσα Ἑταιρεία τὴν 27.2.1965 ὑπέβαλεν αἴτησιν πρὸς τὸ ἀνωτέρω Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, ἐπικαλουμένη ἀνυπαίτιον ἀκαταλληλότητα τούτου, ἠτήσατο τὴν ἀντικατάστασίν του, βάσει τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 ἀ. ν. 1836/1951. Τὴν αἴτησιν ταύτην τὸ εἰρημένον Συμβούλιον δι' ἀποφάσεώς του, ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 59/26.3.1965 συνεδρίασίν του, ἤτοι ἐντὸς τῆς προθεσμίας τῶν 30 ἡμερῶν, τῆς ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ἀπέρριψεν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οἱ προβαλλόμενοι λόγοι ἀντικαταστάσεως δὲν ἐκρίθησαν ἐπαρκεῖς. Παρὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, θεωροῦσα ὡς ἄρθεισαν νόμῳ ἀπὸ τῆς παρόδου 30θημέρου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως αἰτήσεώς της διὰ τῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ συναφθεῖσαν ἀναγκαστικὴν σχέσιν ἐργασίας, ἔπαυσεν ἀπὸ τῆς 29.3.1965 ἀποδεχομένη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου.

Ἐν ὄψει τοῦ κατὰ τὰ ἄνω βεβαιωθέντος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος-ἐνάγων ἀνέλυσεν ὑπηρεσίαν μόλις τὴν 23.1.1965, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἡ ἐν τῇ ἐργασίᾳ δοκιμασία αὐτοῦ διὰ πραγματικὴν ἀπασχολήσεως του καὶ παρεσχέθη ἡ δυνατότης ἐλέγχου τῆς ἱκανότητος αὐτοῦ, νομίμως ἐζητήθη διὰ τῆς ἀπὸ 27.2.1965 αἰτήσεως τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης ἡ παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Κ.Σ.Π.Α. κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951

άντικατάστασις αὐτοῦ, τοῦ διαρρεύσαντος ἀπό τῆς πραγματικῆς παρ' αὐτῇ ἀπασχολήσεώς του, ἀφ' ἧς ἐνομιμοποιεῖτο κατὰ τὰ ἐκτεθέντα εἰς ὑποβολήν της, χρόνου τῶν 20 ἡμερῶν κρινομένου εὐλόγου ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐν ὄψει τῶν εἰδικωτέρων ἐν προκειμένῳ συνθηκῶν, τοῦ εἴδους τῆς ἐπιχειρήσεως κλπ., ἑρμηνευομένων κατὰ τὴν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένην καλὴν πίστιν. Κατὰ συνέπειαν ὄθεν τῆς τοιαύτης κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἡ ἐκκαλοῦσα ἀπό τῆς κατὰ τὴν 28.3.1965 παρόδου 30θημέρου ἀπό τῆς ὑποβολῆς τῆς εἰρημένης περὶ ἀντικαταστάσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836/1951 αἰτήσεώς της, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐν τῷ μεταξὺ ὑπὸ τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ἀπορρίψεώς της, μὴ ἀποδεχομένη, ὡς εἶχε δικαίωμα, τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν περιῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν, μὴ οὖσα ὑπόχρεως εἰς τήρησιν διατυπώσεώς τινος καὶ δὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955. Κατ' ἐπιταγὴν δὲ τοῦ νόμου ἐπερχομένης κατὰ τὰ ἄνω διὰ τὸν ἐφεξῆς χρόνον τῆς ἄρσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἔννομον ἐπιρροὴν τὸ γεγονὸς τῆς κατ' ἀκολουθίαν ταύτης συμπληρώσεως ἢ μὴ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπομένου ποσοστοῦ 7% τῶν ὑποχρεωτικῶς προσληπτέων προστατευομένων πολεμιστῶν, μὴ ὑποβαλλομένης νόμῳ τῆς παρ' αὐτῆς δηλωποιήσεως διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῶν ὡς εἴρηται ἀποτελεσμάτων τῷ Κ.Σ.Π.Α., τοῦ τελευταίου ὀφείλοντος κατὰ τὰ ἐκ τῶν μνησθεισῶν διατάξεων προκύπτοντα νὰ ἀνακαλέσῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς αἰτήσεως τὸν εἰς ὃν ἀφορᾷ ἡ αἴτησις ἀντικαταστάσεως πολεμιστὴν καὶ τοποθετήσῃ διὰ τῆς αὐτῆς ἢ μεταγενεστέρας ἀποφάσεως ἕτερον ἀντ' αὐτοῦ τοιοῦτον, πάντως δὲ εὐχερῶς δυναμένου νὰ παρακολουθήσῃ τὴν τέχνην τοῦ οὕτινος ἐζητήθη ἡ διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς τυχὸν κενωθησομένης θέσις αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 2 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὡρίσθη, ὅτι οἱ ἀντικαθιστάμενοι δικαιοῦνται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, δὲν σημαίνει, ὅτι ὁ νόμος ἀπέβλεψεν εἰς τὴν καταγγελίαν ἀνυπάρκτου πλέον σχέσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὅτι ἠθέλησε νὰ λαμβάνουν καὶ οὗτοι τὴν ἀποζημίωσιν αὐτήν, κριθέντος δικαίου νὰ μὴ περιέλθουν εἰς ἀνεργίαν ἄνευ ἀποζημιώσεως. Περαιτέρω οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐκκαλοῦσα ἠσκησε τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836/1951 περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου δικαίωμά της ἐκ κακοβουλίας ἢ ἐκδικήσεως, εἰς οὓς λόγους καὶ μόνους ἐντοπίζεται ὁ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περιορισμὸς αὐτοῦ, καθ' ὃ μὴ οὖσης ὑποχρέου νὰ ἐξηγήσῃ τὰ αἴτια τῆς αἰτήσεώς της, τὸ γεγονὸς δὲ ὅτι αὕτη ἠρνήθη ἐπ' ἀρκετὸν νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ὀφείλεται, ὡς προεξετέθη, εἰς τὴν ἐκ σοβαρῶν λόγων ἀμφισβήτησιν περὶ τῆς ὑποχρεώσεώς της ταύτης. Τέλος ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ Κ.Σ.Π.Α. ἐπελήφθη τῆς περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου ἀπὸ 27.2.1965 αἰτήσεως τῆς ἐκκαλούσης προκύπτει ἡ παρ' αὐτῆς καταβολὴ τοῦ διὰ τὸ παραδεκτὸν ταύτης ἀπαιτουμένου παραβόλου. Τὸ ἐναντίον ἄλλωστε ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου συνάγεται. Κατόπιν πάντων τῶν ἀνωτέρω, κατὰ τοὺς βασίμους λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο τὴν ἀγωγήν, ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ ὅτι μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὡς ἄνω περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος αἰτήσεως τῆς ἐναγομένης ὑπὸ τοῦ Κ.Σ.Π.Α. διὰ τὴν λύσιν τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως ἐργασίας ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ ἐπὶ πλέον τήρησις τῶν διατυπώσεων τῶν νόμων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον τοῦ νόμου 3198/1955, ἄρθρ. 5 § 3. Ἀπορριπτέοι δὲ ὡς ἀβάσιμοι, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, κρίνονται καὶ οἱ περαιτέρω ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου, καθ' οὓς ἡ ὑποβληθεῖσα περὶ ἀντικαταστάσεως αἴτησις ἐτύγχανε α) ἀπαράδεκτος, ὡς μὴ συνοδευομένη ἐκ τοῦ κατὰ νόμον ἀπαιτουμένου παραβόλου, β) μὴ νόμιμος, ὡς μὴ ὑποβληθεῖσα ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς τοποθετήσεώς του καὶ γ) καταχρηστική, ὡς ὑπαγορευθεῖσα ἐκ λόγων ἐκδικήσεως κλπ.

Μετὰ ταῦτα, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγή.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΑΚΥΡΟΥ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἐπιλογή δι' ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καὶ συνέπειαι

Ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, προσβάλλων ὡς ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν, νὰ ζητήσῃ τὰς ἀποδοχάς του, λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ἢ, θεωρῶν τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου ἕνεκεν ἀπολύσεως.—Ἀμετάκλητος ἡ ἐπιλογή.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 54/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 25, 333, ἔνθα σημειώσεις μας) ἡ κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου 3198/1955 (ἄρθρ. 5 § 3) γενομένη καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος καὶ ἡ ἀκυρότης εἶναι σχετική, δυναμένου τοῦ μισθωτοῦ, θεωροῦντος τὴν ἀπόλυσιν του ὡς ἔγκυρον, νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920. (Οὕτω καὶ νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6979/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 886, ἔνθα σημειώσεις μας).

Τοῦτο συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ φαίνεται ὅτι μετὰ τὴν σχετικὴν περὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920 ἀγωγὴν ὁ μισθωτὸς ἤσκησε δι' ἄλλης μεταγενεστέρας ἀγωγῆς τὴν καταβολὴν μισθοῦ λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, ἐκ ταύτης δὲ ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ αὕτη, κατὰ τὴν ὀρθὴν καὶ σύμφωνον πρὸς τὰ νομολογηθέντα ἄποψιν τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων.

Καὶ ἀντιθέτως, ἂν ὁ μισθωτὸς προτιμήσῃ νὰ ἐγείρῃ τὴν ἐκ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας ἀγωγήν, δὲν δύναται ἐκ τῶν ὑστέρων, παραιτούμενος τῆς προσβολῆς τῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ν. 2112/1920 (οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 6979/1959, εἰσηγητὴς *Μ. Καλεύρας*, ΕΕΔ 18, 886, σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί), ἡ ὁποία ἀποζημίωσις θὰ καταβληθῇ πάντως ἐπὶ τοῦ ἐργοδότου, ὅταν πρὸς ἄρσιν τῆς ὑπερημερίας του καταγγείλῃ ἐκ νέου καὶ ἐγκύρως τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2203/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Χ. Γιαννακόπουλος*

Διαιτηταὶ οἱ κκ. Θ. Ζαφειρόπουλος Κ. Σταυρίτης

Ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ μισθωτὸς ἔχει τὸ ἐκλεκτικὸν δικαίωμα, ὅτε ὑφισταμένης ἐκλεκτικῆς κατὰ τὸ οὐσιαστικὸν δίκαιον συρροῆς, ἢ, προσβάλλων ταύτην ὡς ἄκυρον, νὰ ζητήσῃ τὰς ἀποδοχάς του λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας του, ἢ, θεωρῶν τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον, νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ἀναλόγως τῆς ἰδιοτητός του ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ β δ. τῆς 16/18.7.1920. Τὸ δικαίωμα τοῦτο τῆς ἐπιλογῆς γίνεται κατ' ἄρθρον 306 Α.Κ διὰ δηλώσεως πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, εἶναι δὲ ἀμετάβλητος καὶ ἀνεπιθέκτως αἱρέσεως ἢ προθεσμίας. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐπιλογὴ εἶναι ἀμετάκλητος καὶ δὲν χωρεῖ μετ' αὐτὴν μεταβολὴ γνώμης τοῦ ἀσκήσαντος ταύτην (*Γ. Μπαλῆς*, Ἔνοχ. Ἐκδ. Β' § 11, σ. 52).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων διὰ τῆς πρώτης ἀγωγῆς, ἐπιδοθείσης τῇ ἐναγομένῃ τὴν 4.12.1965, ἐζήτησε λόγῳ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ νῦν ἀπολύσεώς του τὴν καταβολὴν ἀποζημιώσεως, διὰ δὲ τῆς δευτέρας, ἐπιδοθείσης τῇ ἐναγομένῃ τὴν 22.1.1966, τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Κατόπιν τῶν ὡς ἄνω ἐκτεθέντων διὰ τῆς πρώτης δηλώσεώς του πρὸς τὴν ἐναγομένην ἐπέλεξε τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ συνεπῶς δὲν δύναται ὑστέρως νὰ μεταβάλῃ γνώμην καὶ νὰ ἀξιώσῃ καὶ κατὰ τὸν νόμιμον καὶ βάσιμον περὶ τούτου ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης τὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Εἰς πάντα τὰ ἀνωτέρω οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἡ μετὰ τὴν γενομένην ἀμετάκλητον ἐπιλογὴν κατὰ τὴν συζήτησιν τῶν ἀγωγῶν τούτων ἐνώπιον ἡμῶν παραίτησίς της ἐκ τῆς ἀξιώσεώς της πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως. Ἐντεῦθεν τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας τυγχάνει ἀπορριπτέον. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει ἐβεβαιώθη, ὅτι τὴν 20.11.1965 ἡ ἐνάγουσα ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς ἐκ τῆς ἐργασίας της ταύτης καὶ οὐχὶ συνεπείᾳ καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς ταύτης συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης καὶ συνεπῶς καὶ ἐκ τοῦ λόγου τούτου τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τυγχάνει ἀπορριπτέον καὶ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΠΟΔΟΧΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΑΔΕΙΑΣ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ

Πρόσθετος άμοιβή τοῦ μισθωτοῦ ἀναλόγως πρὸς τὴν παραγωγήν

Ὁρισμοί Α Ν. 539/1945 καὶ ὑπ' ἀριθ. 52/1936 Διεθνοῦς Συμβάσεως περὶ ἀδείων κατ' ἔτος πρὸς τοὺς μισθωτοὺς μετ' ἀποδοχῶν.– Παροχή ὄχι μόνον τῶν ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν παγίως χορηγουμένων τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἀλλὰ καὶ πάσης ἄλλης παροχῆς, γενικῶς παρεχομένης εἴτε εἰς ὁλόκληρον τὸ προσωπικόν, εἴτε εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν αὐτοῦ, τὴν ὁποίαν ὁπωσδήποτε θὰ ἀπελάμβανεν ὁ μισθωτός, τελῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸν ἀντίστοιχον τῆς ἀδείας χρόνον.—Συνυπολογισμὸς εἰς ἀποδοχὰς ἀδείας καὶ ἐπιδόματος παραγωγῆς.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 20489/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν, ἂν εἰς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀδείων δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων χορηγουμένης ἀδείας του συνυπολογίζεται καὶ τὸ παρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπίδομα ὑπερπαραγωγῆς.

Ἐφ' ὅσον, παραλλήλως πρὸς τὸν χρονικὸν μισθόν, δύναται νὰ συμφωνηθῇ πληρωμὴ ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς δι' ἐπιδομάτων ὑπερπαραγωγῆς (ἴδετε σχετικῶς *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 653, ἀριθ. 111 ἑξ., *Γ. Σιμωνέτον*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 384, *Κ Καινκέλ*, Ἔνατ Εἰδ. γ' ἔκδοσις, ἄρθρ. 653, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ.153), τὰ ὁποῖα ἀποτελοῦν μισθὸν (Α.Π. 154/1955, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 14, 405, κατὰ τὴν ὁποίαν καὶ ταῦτα ὑπολογίζονται εἰς τὸν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ὀφειλόμενον μισθὸν ἐν ὑπερημερίᾳ τοῦ ἐργοδότου), βεβαίως, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, πρέπει νὰ συνυπολογίζωνται εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν ἄδειάν του (ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 736), δεδομένου ὅτι ὁ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρ. 3 § 1) ὁρίζει, ὅτι κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον. (Ἴδετε καὶ ἄρθρον 3 τῆς διὰ τοῦ ν. 2081/1952 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως, ΕΕΔ 19, 806 ἑξ., ἔνθα καὶ δικαιοπολήσεις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων). (Σύμφωνος πρὸς τὴν ἄνωθεν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως καὶ νομολογία τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ΕΕΔ 20, 1249, ἀριθ. 182).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἐπαναλαμβάνει τὰ ὑπὸ τῆς Α.Π. 163/1956 (εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανῆς*, ΕΕΔ 16, 418) ὁποίας νομολογηθέντα.

Ἀρείου Πάγου 256/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*
Συνηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Κ. Δημητρακάκης, Λ. Ἀναπρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀ. ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» ὁ μισθωτὸς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς κανονικῆς ἀδείας του δικαιοῦται τῶν συνήθων ἀποδοχῶν, ὧν θὰ ἐδικαιοῦτο, ἐὰν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει κατὰ τὸν ἀντίστοιχον χρόνον», κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου «ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ παντὸς εἴδους πρόσθετοι ἢ συμπληρωματικαὶ τακτικαὶ παροχαὶ (ἀντίτιμον τροφῆς, ἐπιδόματα κλπ), πλὴν τῆς τυχὸν παρεχομένης κατοικίας». Παρομοία πρὸς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις εἶναι καὶ ἡ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 52/1936 διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Γενεύης καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπεχούσης ἰσχὺν νόμου, ὁρίζουσα ὅτι «εἰς τοὺς δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τῆς συμβάσεως λαμβάνοντας ἄδειαν δέον νὰ παρέχηται κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας ἡ συνήθης ἀμοιβή, ὑπολογιζομένη κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας καθοριστέον τρόπον, ηὐξημένη κατὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς εἰς εἶδος ἀμοιβῆς, ἐὰν δικαιοῦται τοιαύτης».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προ-

κύπτει, ὅτι ἐσκοπήθη, ὅπως εἰς τὸν ἀδειοῦχον μισθωτὸν παρέχωνται ὄχι μόνον αἱ ὑφ' οἱανδήποτε μορφὴν παγίως παρεχόμεναι χάριν οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως τακτικαὶ ἀποδοχαί, ἀλλὰ καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, γενικῶς παρεχομένη, εἴτε εἰς ὁλόκληρον τὸ προσωπικόν, εἴτε εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν αὐτοῦ, ἣν ὁπωσδήποτε θὰ ἀπελάμβανεν οὗτος, τελῶν ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὸν ἀντίστοιχον τῆς ἀδείας χρόνον.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, συγκεντρῶν τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 καὶ τοποθετηθεὶς ἀναγκαστικῶς εἰς τὴν ἐναγομένην τὴν 21.3.1955, κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀποστρατευομένων, εἰργάσθη ἔκτοτε συνεχῶς παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 30.12.1964 ὡς ὑφαντής. Εἰς τοῦτον ἐχορηγήθη παρὰ τῆς ἐναγομένης κατὰ τὰ ἔτη 1960, 1962, 1963 καὶ 1964 ἄδεια ἀναψυχῆς ἐκ 16 ἡμερῶν, κατὰ τὸ διάστημα δὲ τῆς ἐργασίας του καὶ εἰδικώτερον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 καὶ ἐφεξῆς συνεχῶς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1964 ἐλάμβανεν οὗτος, κατὰ τὸ ἐφαρμοζόμενον παρὰ τῇ ἐναγομένῃ σύστημα ἀμοιβῆς, πλὴν τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του καὶ πρόσθετον ἀμοιβὴν ἀνάλογον πρὸς τὸν πραγματοποιούμενον ἀριθμὸν ὑφάνσεων πέραν τοῦ καθοριζομένου ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἀριθμοῦ ὑφάνσεων διὰ τὴν ἐντὸς τοῦ νομίμου ὡραρίου παραγωγὴν καὶ δὴ διὰ τὴν πραγματοποιουμένην παραγωγὴν τῶν πέραν τῶν 64.000 ὑφάνσεων ἐδικαιοῦτο οὗτος ἐκτὸς τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του καὶ προσθέτου ἀμοιβῆς ἴσης πρὸς μίαν ἕως μίαν δραχμὴν καὶ ἑβδομήκοντα λεπτὰ κατὰ 1000 ὑφάνσεις ἀναλόγως τῆς ποιότητος τοῦ παραγομένου ὑφάσματος καὶ τοῦ εἴδους τοῦ ἀργαλειοῦ, ἐπὶ πλέον δὲ κατέβαλλεν ἡ αὐτὴ ἐναγομένη καὶ δραχμὰς 10 ἕως 30 δι' ἕκαστον παραγόμενον τόπι ὑφάσματος, ἔχουσα τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀφαιρῇ ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου 5 δραχμὰς διὰ κάθε ἐλάττωμα (παραφασάδες) καὶ ὅτι βάσει τοῦ ἐφαρμοζομένου ὡς ἄνω συστήματος ἀμοιβῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἀνήρχοντο αἱ νόμιμοι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος, κατὰ μέσον ὅρον, κατὰ τὸ ἔτος 1960 εἰς 68 δραχμάς, κατὰ τὸ 1961 εἰς 91,50 δραχμάς, κατὰ τὸ 1962 εἰς 100 δραχμάς, κατὰ τὸ 1963 εἰς 130,50 δραχμὰς καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1964 εἰς 139 δραχμάς. Πάντα δὲ ταῦτα διαλαμβάνονται ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, εἰς τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀγωγήν, καθ' ἃ ἐκ ταύτης προκύπτει. Ἀποφηνάμενον δὲ μετὰ ταῦτα ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὰς κατὰ τὰ ἔτη 1960, 1961, 1962, 1963 καὶ 1964 χορηγηθείσας αὐτῷ παρὰ τῆς ἐναγομένης 16 ἡμέρας ἀδείας ἀναψυχῆς εἶναι ὑπολογιστέαι βάσει τοῦ κατὰ μέσον ὅρον προκύπτοντος καὶ καταβληθέντος αὐτῷ πρὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας του συνήθους καὶ τακτικοῦ ἡμερομισθίου του (νομίμου ἡμερομισθίου του καὶ τοῦ ἐπιδόματος παραγωγῆς) καὶ ἀκολούθως, μετ' ἀποδοχὴν τῆς ἐφέσεως καὶ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξάμενον ἐν μέρει τὴν τοιοῦτον αἴτημα ἔχουσαν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, τὸ μὲν ἐξετίμησε πράγματα, ἡ περὶ τῶν ὁποίων κρίσις, μὴ προσβάλλουσα κανόνας δικαίου, διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, τὸ δὲ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασε καὶ τέλος διέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποράσει ἐπαρκεῖς καὶ σαφεῖς αἰτιολογίας, καθιστώσας ἐφικτὸν τὸν ἔλεγχον παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου καὶ οὐδαμῶς ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἀλλὰ πράγματα προταθέντα, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος κατ' ἀμφότερα αὐτοῦ τὰ μέρη, δεύτερος, μέρος πρῶτον, τρίτος κατὰ τὸ ἐπικουρικὸν αὐτοῦ μέρος καὶ τέταρτος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Ἐπίσης ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, μέρος δεύτερον, δι' οὗ ἡ ἀναιρεσείουσα μέμφεται τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, διότι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ' τοῦ ΟΔ', καθ' ἣν ἐδίκασε τὸ δικαστήριον, δὲν διατάσσεται ἀπόδειξις καὶ δὲν τηροῦνται οἱ περὶ ἀποδείξεως καὶ δυνάμεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ὁρισμοὶ τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προ-

ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Συνέπειαι ἐκ τῆς μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου χορηγήσεως τῆς ἀδείας

Δικαίωμα ἀδείας μισθωτοῦ μετ' ἀποδοχῶν κατ' ἔτος κατ' Α.Ν. 539/1955.—Χρόνος παροχῆς τῆς ἀδείας.—Δικαίωμα ἄλλως ὁποζημιώσεως.—Παροχὴ καὶ «ἐπιδόματος» ἀδείας.—Πρόσληψις μισθωτοῦ διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου καὶ ἀνανέωσις αὐτῆς ἐπ' ἀόριστον.—Συνεχὴς ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ ὡς προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ἀδείας του.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 374/1965, εἰσηγητὴς *Ἐλευθ. Μαλλιούχος*, ΕΕΔ 24, 854, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν) ὁ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν (ΕΕΔ 19, 806 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὑπὸ τὴν ἀναγκαίαν ὅμως προϋπόθεσιν ὅτι ὁ χρόνος, δι' ὃν συνωμολογήθη ἡ σύμβασις, εἶναι διαρκείας μείζονος τοῦ ἔτους. (Α.Π. 374/1965, ἔνθ' ἀνωτ.) καὶ τοῦτο διότι διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν γενικῶς ἀπαιτεῖται ἡ συμπλήρωσις βασικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἑνὸς ἔτους.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ἡ σύμβασις εἶχε συναφθῆ δι' ἓν ἔτος, ἀλλ', ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ἀνενεώθη καὶ' ἄρθρον 671 Α.Κ. ἐπ' ἀόριστον καὶ συνεπῶς ἐνέπιπτεν αὐτὴ εἰς τὸν ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδειῶν μισθωτῶν, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς οὕτω ἀπασχολήθη συνεχῶς πέραν τοῦ ἔτους. (Ἴδετε περὶ τῆς συνεχοῦς ἀπασχολήσεως ὡς προϋποθέσεως τοῦ δικαιώματος νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 20, 1190 ἐπ., ὑπὸ *Γ. Α. Γιαννακοπούλου*).

Τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρισθέν «ἐπίδομα ἀδείας» τῶν μισθωτῶν κατέστη ἤδη ὑποχρεωτικὸν διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ ν. 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 435), κατὰ τὴν ὁποίαν «οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἔτος ἐπιδόματος ἀδείας, ἴσου πρὸς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἢ ἄλλων διατάξεων καθοριζομένων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦται ἕκαστος μισθωτός...». Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ».

Ὥστε καὶ ὅπου τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν (Α.Π. 374/1965, ἔνθ' ἀνωτ.), καθίσταται ὁμαλῶν τὸ ὅτι ὁ ἐργοδότης, μὴ χορηγῶν τὴν ἄδειαν, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸν τῆς ἀποδοχῆς ἄδειας καὶ ὁμοῦ καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὡς δέχεται καὶ ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ, ηὐξημένας μάλιστα κατὰ 100% κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 3755/1957 (Ἴδετε ΕΕΔ 25, 10).

Διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἀδείας δὲν ἀπαιτεῖται πλέον μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 15 ν. 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 435) αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, ὡς ταῦτα ἐκράτει ἐν τῇ νομολογίᾳ πρὸ τῆς διατάξεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1893/1966

Διαιτησία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ν. Νικητάκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Χ. Καραχάλιος, Π. Ἰωαννίδης

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρ-

κύπτει, ἦχθη εἰς τὸ πόρισμα τῆς ἀποδοχῆς ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου μετ' ἐκτίμησιν, πλὴν ἄλλων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καὶ πάντων τῶν ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων. Ἐντεῦθεν δὲ οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε μετὰ τῶν λοιπῶν ἀποδείξεων καὶ τὰ εἰς τὸν τρίτον λόγον ἀναιρέσεως ἀναφερόμενα ἔγγραφα τῆς ἀναιρεσειούσης, μὴ οὔσης ἀναγκαίας, ἀλλὰ καὶ μὴ ἐπιβαλλομένης παρὰ διατάξεώς τινος νόμου, εἰδικωτέρας μνείας αὐτῶν. Ἐκ τῶν προτάσεων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἃς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀλλὰ καὶ ἐξ αὐτοῦ τούτου τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως, προκύπτει, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγε καὶ τὰ περιέχοντα τὴν κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος τῆς ἀναιρεσειούσης Α. Μ. πρακτικὰ τῆς πρωτοδίκου δίκης καὶ δὴ αὐτὴν ταύτην τὴν κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος Α. Μ. πρὸς ἀπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς του. Ὅθεν ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, μέρος πρώτον, προβάλλων ὅτι δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν τὰ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενα καὶ παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης προσαχθέντα ἔγγραφα καὶ ὅτι τὸ δικάσαν δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀπόδειξιν μὴ προσαχθεῖσαν, ἤτοι τὴν κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος Α. Μ., εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

θρων 2,3,4 καὶ 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν», τὴν δι' αὐτοῦ ὁριζομένην ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις, οὐδὲ ἐπὶ καταβολῇ ἀποζημιώσεως, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ χορηγήσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς τούτου αἰτήσεως καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἡμερολογιακοῦ ἔτους. Ταυτομένης δὲ οὕτω ἐκ τοῦ νόμου ὡρισμένης ἡμέρας, ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 341 § 1 τοῦ Α.Κ., πρὸς χορήγησιν ἀδείας, δεδέντος ὅτι εἶναι ὡρισμένη ἡ ἀφετηρία καὶ ἡ λῆξις τῆς σχετικῆς προθεσμίας, ὁ ἐργοδότης, μὴ χορηγήσας ἀδικαιολογήτως τὴν ἄδειαν, καθίσταται ὑπερήμερος ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 341 § 1 καὶ 342 τοῦ Α.Κ., ἀδυνάτου δὲ οὔσης μετὰ τὴν πάροδον τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους τούτου, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 335 καὶ 297 τοῦ Α.Κ. εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσαν τὰς συνήθεις ἀποδοχὰς αὐτοῦ τοῦ χρόνου τῆς μὴ χορηγηθείσης ἀδείας.

Ἐτέρωθεν, κατ' ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὁι οὐ προσετέθη ἑδάφιον εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 539/1945, ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, νὰ καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100%.

Τέλος κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1993 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀσχολούμενοι παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὶ δικαιοῦνται κατ' ἔτος «ἐπιδόματος ἀδείας», ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἢ ἄλλων διατάξεων ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως μετ' ἀποδοχῶν, ὧν δικαιοῦται ἕκαστος μισθωτός, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς 15θημέρου διὰ τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους, τῶν 13 δὲ ἐργασίμων ἡμερῶν διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀμειβομένους μισθωτούς. Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἡμερῶν ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν ἡμῶν, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, τυγχάνων ἠθοποιός, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ Ἐθνικοῦ Θεάτρου, διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι ἐνιαυσίου διαρκείας, ἀρξαμένης τὴν 1.12.1964, ἵνα οὗτος προσφέρῃ ὑπὸ τὴν ὡς εἴρηται ἰδιότητά του τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐναγόμενον κατὰ τὸ ἐν λόγῳ διάστημα, ἀντὶ τοῦ συμπεφωνημένου μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 2.250. Ὁ ἐνάγων ἔκτοτε προσέφερε συνεχῶς τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐναγόμενον καθ' ἅπαν τὸ ἀπὸ 1.12.1964 μέχρι 30.11.1965 ἐνιαύσιον χρονικὸν διάστημα, ὅτε, λήξαντος τοῦ χρόνου τῆς συμβάσεως, αὕτη ἀνενεώθη ὑπὸ τῶν διαδίκων μέχρι τῆς 30.9.1966, μεταπεσοῦσα ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἀνανεώσεως της εἰς τοιαύτην σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (Α.Π. 204/1955, ΕΕΔ 14, 467). Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠτήσατο κατὰ τὸ ἔτος 1965 καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ἐν λόγῳ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, τὴν χορήγησιν παρὰ τοῦ ἐναγομένου τῆς ἀδείας του ἀναψυχῆς τοῦ ἔτους τούτου, ὡς καὶ τὴν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ὅστις, οὐχ ἧττον, ἠρνήθη τὴν παροχὴν αὐτῶν. Ἐν ὄψει τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος, παρέχοντος ἐργασίαν πνευματικὴν καὶ ὄντος συνεπῶς ὑπαλλήλου, προσέτι δὲ καὶ τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ Ὀργανισμῷ, οὗτος ἐδικαιοῦτο ἀδείας ἀναπαύσεως κατὰ τὸ ἔτος 1965 δώδεκα (12) ἀλλεπαλλήλων ἐργασίμων ἡμερῶν (ἄρθρον 2 § 1 ἐδ. α' τοῦ ἀ.ν. 539/1945). Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται ἀδείας ἀναψυχῆς, διότι ἡ πρὸς αὐτὸν ὑπηρεσία του δὲν τυγχάνει συνεχὴς καὶ ὅτι κατὰ τὰς ὡς ἄνω ἡμέρας, κατὰ τὰς ὁποίας ἐδικαιοῦτο οὗτος νὰ τύχῃ ἀδείας ἀναπαύσεως, δὲν ἀπησχολήθη, λαβὼν οὗτος τὰς ἀποδοχάς του, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος, διότι καὶ ἀληθοῦς ὑποτιθεμένου τοῦ ἐν λόγῳ ἰσχυρισμοῦ δὲν βαρύνει τὸν ἐνάγοντα ὑπαιτιότης διὰ τὴν μὴ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπασχόλησίν του κατὰ ὡρισμένας ἡμέρας, ἀφοῦ κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθ. 7 ὅρον τῆς ἐπιδίκου ἐργασιακῆς συμβάσεως ὁ ἐνάγων ἦτο ὑπόχρεως νὰ προσέρχηται εἰς τὸ Θέατρον τοῦ ἐναγομένου καθ' ἑκάστην, μηδὲ τῆς Κυριακῆς ἐξαιρουμένης, διὰ τὰς δοκιμὰς καὶ παραστάσεις, ἄνευ ἰδιαιτέρας προσκλήσεως (ὅρα τὸν ἐν λόγῳ ὅρον), ὅπερ, ὡς ἐβεβαιώθη, ὁ ἐνάγων καὶ ἔπραττε, θέτων καθημερινῶς εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου του τὰς ὑπηρεσίας του, διατελῶν ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας οὗτος εἰς συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ἀφοῦ ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐδεσμεύετο οὗτος πρὸς καθημερινὴν μετάβασίν του εἰς τὸ Θέατρον καὶ δὲν ἠδύνατο νὰ ἀπομακρυνθῇ. Ἐντεῦθεν ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἀποζημιώσεως, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχάς του τῶν ἡμερῶν ἀδείας, τῶν ὁποίων οὗτος κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐδικαιοῦτο, ἀνερχομένης, ἐν ὄψει τοῦ συνομολογουμένου μηνιαίου μισθοῦ του ἐκ δραχμῶν 2.250, εἰς δραχμὰς 1080 (2.250 : 25 ἴσον 90×12 ἴσον 1080). Δὲν αἰτεῖται διὰ τῆς ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων προσαύξησιν τῆς ἐν λόγῳ ἀποζημιώσεως κατὰ 100% λόγῳ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ὑπαιτίου ἀρνήσεως παροχῆς εἰς αὐτὸν τῶν ἄνω ἡμερῶν τῆς ἀδείας του.

Περαιτέρω ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας ἔτους 1965 ἐκ δραχμῶν 1080, τουτέστιν ἴσου, καθ' ἃ ἐρρήθη, πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του τῶν ὡς εἴρηται ἡμερῶν τῆς ἀδείας του.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΔΙ' ΑΝΘΥΓΙΕΙΝΗΝ ΕΡΓΑΣΙΑΝ

Περίπτωσις καταβολῆς μισθοῦ ὑπερτέρου τοῦ νομίμου

Παροχή εἰς τυπογράφους κλπ. ἐπιδόματος δι' ἀνθυγιεινήν ἐργασίαν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 13/1965 διαιτητικήν ἀπόφασιν.— Ἰσχυρισμός ἐργοδότου περί συμψηφισμοῦ αὐτοῦ πρός καταβαλλόμενον ὑπέρτερον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου.—Δικαίωμα καί τοῦ μισθωτοῦ τῆς περιπτώσεως ταύτης πρός λῆψιν τοῦ ἐπιδόματος.

Διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν τυπογράφων τῆς χώρας» (ΕΕΔ 24, 628) ὡρίσθη, ὅτι τά καθοριζόμενα δι' αὐτῆς κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ τοσοστοῦ 10%.

Προέκυψε λοιπόν τό ζήτημα, ἄν τοῦ ἐπιδόματος τούτου δικαιοῦνται καί οἱ λαμβάνοντες ἡμερομίσθιον ἀνώτερον τοῦ διά τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου καί καταφατικῶς ἐπ' αὐτοῦ ἀπεφάνθη τό Πρωτοδικεῖον.

Τό Πρωτοδικεῖον, ἵνα καταλήξῃ εἰς τό συμπέρασμά του, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καί ἄλλας, ἐκδοθείσας βάσει τοῦ προϊσχύοντος νόμου 28/1944, ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας περί ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς διαφόρους κατηγορίας μισθωτῶν (ἴδετε ΕΕΔ 12,446), αἱ ὁποῖαι ἰσχύουν κἰσέτι, καί ἄρθρ. 41 ν. 3239/1955, κατά τάς ὁποίας τό καθοριζόμενον ἐπίδομα δέν συμψηφίζεται πρός τυχόν καταβαλλόμενον ἐπί πλέον τῶν ἐλαχίστων ὡρίων ἡμερομισθίων.

Τήν αὐτήν διατύπωσιν, ὅτι δέν συμψηφίζονται πρός τυχόν καταβαλλόμενας ἀνωτέρας τῶν νομίμων ἀποδοχάς, ἔχουν καί αἱ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καί 18310/1946 ἀποφάσεις τῶν Ὑπουργῶν περί προσαυξήσεως ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί νυκτερινάς ὥρας, ὡς ἠρμηνεύθησαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 389), καί κατά τήν νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων (Α.Π. 573/1960, εἰσηγητής Κ. Θανάπουλος, ΕΕΔ 20, 85 καί παγία νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας, ΕΕΔ 20, 85) εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία, κατά τήν ὁποίαν εἰς τόν συμφωνούμενον μείζονα τοῦ νομίμου μισθόν συμπεριλαμβάνονται καί αἱ προσαυξήσεις αὗται.

Διά τήν ἑνότητα λοιπόν ἐφαρμογῆς τοῦ Δικαίου πρέπει νά γίνεται τοῦτο δεκτόν καί εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὑποχρεουμένου πάντως τοῦ ἐργοδότου νά ἀποδείξῃ, ὅτι συνεφωνήθη τοῦτο, ἀφοῦ καί τό ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας μισθός βεβαίως εἶναι, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὀνόματος, διά τόν ὁποῖον παρέχεται.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4206/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔτησιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Ζερβάκης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Ἀμερικάνος, Θ. Θεοδωρόπουλος

Ἐν τῇ ὑπό κρίσιν ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρέχει τήν ἐργασίαν του εἰς τόν διατηροῦντα ἐπιχείρησιν γραφικῶν τεχνῶν ἐναγόμενον ἀπό τῆς 1.2.1948 ὡς τυπογράφος στοιχειοθέτης καί ὅτι ὁ ἐναγόμενος δέν κατέβαλεν αὐτῷ τό ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% ἐπί τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του ἀπό 27.4.1965 ἕως 21.7.1965 χρονικοῦ διαστήματος, ἀνερχομένου εἰς δραχμάς 472,22 καί οὗτινος ποσοῦ διώκεται διά τῆς ἀγωγῆς ἡ εἰς βάρος τοῦ ἐναγομένου ἐπιδίκασις. Ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέχθη ἐν μέρει τήν ἀγωγήν διά δραχμάς 354, ἤδη δέ ὁ ἐναγόμενος παραπονεῖται κατ' αὐτῆς διά τῆς ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, ἰσχυριζόμενος ὅτι ἡ ἀγωγή ἔδει νά ἀπορριφθῇ, διότι ὁ ἐνάγων ἐλάμβανεν ἡμερομίσθιον μεῖζον τοῦ νομίμου, καλῶς πτον τήν προσαύξησιν 10% καί συνεπῶς δέν ὑπεχρεοῦτο εἰς τήν καταβολήν τούτου.

Ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 41535/2904/1965 ὁ. ἀ. «περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἁπάσης τῆς χώρας» καί ἐν παραγράφῳ ΙΥ αὐτῆς ὁρίζεται, ὅτι «τά

ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰς λινοτυπικὰς μηχανάς, τῶν στοιχειοθετῶν καὶ διαλυτῶν καὶ τῶν πιεστῶν, χαρτοθετῶν προσαυξάνονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ VII ὁρίζεται, ὅτι τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ἀλλὰ κυρίως ἐκ τῆς φύσεως τοῦ παρεχομένου ἐπιδόματος, σκοποῦντος τὴν ἐξισορρόπησιν τῶν ὅρων ἐργασίας ὑπὲρ τῶν ὑπὸ ἰδιαιτέρως δυσμενεῖς συνθήκας ἀπασχολουμένων ὡρισμένων κατηγοριῶν μισθωτῶν, σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τῆς καθιερώσεως τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐσκοπήθη ἡ χορήγησις του εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνήκοντας εἰς τὴν ἐν αὐτῇ κατηγορίαν μισθωτούς, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὕψους τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν των, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι ὁ ἀναιρῶν τὴν καθολικότητα τοῦ ἐπιδόματος συμψηφισμὸς του πρὸς τυχὸν καταβαλλόμενα πλέον τῶν ὑποχρεωτικῶς τεθεσπισμένων ἐλαχίστων ὁρίων ἡμερομισθίων εἶναι ἀνεπίτρεπτος. Ἡ παράλειψις τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως νὰ περιλάβῃ ἐν αὐτῇ ρητὴν περὶ ἀπαγορεύσεως τοῦ συμψηφισμοῦ διάταξιν, ἥτις κατὰ κανόνα εἰς ἄλλας ὁμοίας ἀποφάσεις περὶ χορηγήσεως τοῦ ἰδίου ἐπιδόματος περιέχεται, (ὐ. ἀ. 59626 5117/1935 περὶ ἐργατῶν βαφείων κλπ., 57620/1951 περὶ θερμαστῶν, 48993/1951 περὶ ἐργατῶν τσιμέντων, 57644/1951 περὶ ἐργατοτεχνιτῶν κεραμοποιίας κ.ἄ.), δὲν ἀγει εἰς τὴν διὰ τοῦ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχειρήματος (argumentum a contrario) παραδοχὴν τῆς δυνατότητος τοῦ συμψηφισμοῦ, ἀλλ' ἀντιθέτως ἡ εἰς ὁμοίας περιπτώσεις ρητὴ κατὰ κανόνα ἀπαγόρευσις του δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς κατ' ἀναλογίαν ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ὑποστηριζομένης ἀπόψεως, ἀφοῦ σχεδὸν καθολικῶς ἐξεδηλώθη ἡ νομοθετικὴ βούλησις περὶ ἀποκλεισμοῦ τοῦ συμψηφισμοῦ ἐπὶ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος. Ἔτι πλέον, ὁσάκις ὁ νομοθέτης ἠθέλησε νὰ διασπάσῃ τὴν ἐκ τῆς φύσεως του ἐπιβαλλομένην καθολικότητα τοῦ ἐν τούτῳ ἐπιδόματος, ἐξεφράσθη ρητῶς, ὡς ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 22407/1953 ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τὸ προσωπικὸν ἐργοστασίου Ἠλεκτροχημικῆς Ἀσπροπύργου, καθ' ἣν ἐν παραγράφῳ 1 ὁρίζεται «... παρέχει εἰδικὸν ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 35% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, συμψηφιζομένου πρὸς ἐπὶ πλέον τυχὸν καταβαλλομένην διαφορὰν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων» καὶ τῇ ὑπ' ἀριθ. 25841/1952 Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ μεταλλεῖα καὶ ὀρυχεῖα», ἐν παραγράφῳ Υ τῆς ὁποίας ὁρίζεται «τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα καταβάλλεται, ἐφ' ὅσον αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ ἑκάστου δὲν ὑπερβαίνουσι τὰς 55.000 δραχμάς, πέραν τῶν ὁποίων δὲν χορηγεῖται οὐδὲν ἐπίδομα».

Ὡς ὑπὸ τῶν διαδίκων συνομολογεῖται, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὁ ἐνάγων παρεῖχε τὰς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 ὡς τυπογράφος στοιχειοθέτης εἰς τὸν διατηροῦντα ἐπιχείρησιν γραφικῶν τεχνῶν ἐναγόμενον, ἐργαζόμενος ἐπὶ ὥρων ἡμερησίως, ὅστις ἐναγόμενος δὲν κατέβαλε τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 Δ.Α. καθιερωθὲν διὰ τοὺς τυπογράφους ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% ἐπὶ τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου του, ὅπερ κατὰ τὴν ἰδίαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 98.40 τοῦ ἀπὸ 27.4.1965 ἕως 21.6.1965 χρονικοῦ διαστήματος, ἀνερχομένου εἰς δραχμὰς 472,22 καὶ ὡς ἐκ τοῦ ἀπὸ 21.5.1960 Ἰδιωτικοῦ συμφωνητικοῦ ὁ ἐναγόμενος διὰ συμβάσεως παρητήθη τοῦ δικαιώματος νὰ προτείνῃ εἰς συμψηφισμὸν τὰς διὰ τῆς ἰδίας συμβάσεως χορηγηθείσας εἰς τὸν ἐνάγοντα αὐξήσεις 10 δραχμῶν ἡμερησίως πρὸς τυχὸν δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ. χορηγηθησόμενα ἐπιδόματα ἢ ἄλλας αὐξήσεις, ἔστω καὶ ἐὰν διὰ τούτων προβλέπεται ὁ συμψηφισμός. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἔνστασις συμψηφισμοῦ τοῦ ὀφειλομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας πρὸς τὸ πλέον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου καταβληθὲν ποσὸν (82 δραχμῶν διὰ τὴν ἑξάωρον ἐργασίαν) εἶναι μὴ νόμιμος, ἀποκλειομένη καὶ ἐκ τῶν ἄνω διατάξεων, ἀλλὰ καὶ συμβατικῶς, καὶ συνεπῶς ὀρθῶς ὁ ἐκδοὺς τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν Πρωτοδίκης ἀπέρριψε ταύτην καὶ δεχθεὶς τὴν ἀγωγὴν ἐπεδίκασε κατ' ὀρθὸν ἐπίσης ὑπολογισμὸν δι' ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τὸ ποσὸν τῶν 354 δραχμῶν (ἡμερομίσθιον 98,40×3/4=73,80×10% =7.38 × 48 ἡμέρας=354,25).

Δέον ὅθεν ὅπως ἀπορριφθῇ οὐσίᾳ ἡ ἐπὶ κρίσιν ἔφεσις.

ΔΗΜΟΙ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΣΥΝΕΡΓΕΙΟΝ ΚΑΘΑΡΙΟΤΗΤΟΣ ΔΗΜΟΥ

Ἀποζημίωσις διὰ τὴν μὴ ἐπαναπρόσληψιν αὐτοῦ

Σύστασις συνεργείου δι' ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν Δήμου.—Πρόσληψις προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει μὴ ἐπαναπροσλήψεως μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου, διὰ τὸν ὁποῖον προσελήφθη, καὶ ἐφ' ὅσον ἡ μὴ ἐπαναπρόσληψις δὲν ὀφείλεται εἰς ὑποπτιότητα αὐτοῦ.

Περιπτώσεις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε πρόσληψις μισθωτοῦ ὑπὸ Δήμου διὰ συσταθὲν παρ' αὐτοῦ συνεργεῖον καθαριότητος, τῆς σχέσεως διαρκείας ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον, ὅσος ὁ χρόνος συστάσεως τοῦ συνεργείου κατὰ τὰ σχετικῶς νομολογηθέντα. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10090/1963, εἰσηγητὴς *Β. Ζέππος*, ΕΕΔ 22 1337, ἐπικαλουμένην καὶ ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου), τοῦτο δὲ δέχεται καὶ ἤδη τὸ Πρωτοδικεῖον.

Περαιτέρω ἐπιδικάζει τὴν ἐν αὐτῇ ἀποζημίωσιν βάσει τῶν ἐπικαλουμένων ὑπ' αὐτῆς εἰδικῶν διατάξεων.

Σχετικὴ πρὸς τὴν σχέσιν τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν καὶ ἡ τελευταία Α.Π. 172/1965 (εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*), ΕΕΔ 24, 1043.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4611/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ι. Ζερβάκης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Δ. Οἰκονομίδης

Αἱ ὑπὸ κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι, εἶναι τύποις δεκταὶ καὶ δέον νὰ ἐξετασθῶσι κατ' οὐσίαν, ὡς πλήττουσαι δὲ τὴν αὐτὴν ὑπ' ἀριθ. 5967/1965 ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. ΓΧΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου, εἶναι συνεκδικαστέαι λόγῳ τῆς προδήλου μεταξὺ των συναφείας (ἄρθρον 21 ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 172 Πολιτ. Δικονομίας).

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν, ὅτι διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου καὶ δὴ ἀπὸ 21.4.1955 μέχρι 31.12.1955 προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου Δήμου ὡς ἐπιστάτης καθαριότητος ὁδῶν, ὑφ' ἣν ἰδιότητα παρέσχεν ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του βάσει συνεχῶν συμβάσεων ἐτησίας διαρκείας ἕως τῆς 28.2.1965, ὅτε, διαρκούσης τῆς τελευταίας ἐτησίας διαρκείας συμβάσεως, ἀπελύθη καὶ ἤξίωσε τὴν εἰς βάρος τοῦ ἐναγομένου ἐπιδίκασιν διὰ μισθοὺς ὑπερημερίας 10 μηνῶν, ἄδειαν καὶ δῶρα τοῦ ἔτους 1965 δραχμὰς 25.000, 2.900 καὶ 3.750 ἀντιστοίχως λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως, ἄλλως ποσὸν δραχμὰς 6.000, ἀντισταθμιζόμενον εἰς 60 ἡμερομίσθια κατ' ἄρθρον 190 β.δ. 406/1963. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας ἔληξε τὴν 28.2.1965 καὶ, μὴ ὑφισταμένης ὡς ἐκ τούτου ὑπερημερίας τοῦ ἐναγομένου, ἀπέρριψε τὰς ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις, ἐδέχθη δὲ τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ μὴ ἐπαναπροσλήψεως τοῦ ἐναγοντος, ἐπιδικάσασα 60 ἡμερομίσθια πρὸς 100 δραχμὰς βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄνω β.δ., ἀποφανθεῖσα ὅτι ἡ παρεχομένη ὑπ' αὐτοῦ ἐργασία δὲν ἦτο χειρωνακτική.

Κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης παραπονοῦνται ἀμφότεροι οἱ διάδικοι διὰ τῶν ἀντιθέτων ἐφέσεών των, ἰσχυριζόμενοι ὁ μὲν ἐναγόμενος Δῆμος ὅτι δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, διότι πταίσματι του δὲν ἐπαναπροσελήφθη καὶ ὅτι ἡ φύσις τῆς ἐργασίας του ἦτο χειρωνακτική, ὁ δὲ ἐνάγων, ὅτι ἡ ἐπίδικος σύμβασις ἔληγε τὴν 31.2.1955 καὶ συνεπῶς ἡ διαρκούσης τῆς ἰσχύος της καταγγελία ἦτο ἄκυρος.

Διὰ τοῦ β.δ. 406/1963 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τοῦ νόμου 1726/1951 περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν, ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 189 § 1 ἐδ. β', 2 ἐδ. δ' καὶ 4, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου δύ-

νανται να συνιστῶνται συνεργεῖα διὰ τὴν εἰς ἐργατικὸν ἀποκλειστικῶς προσωπικὸν ἐξυπηρέτησιν διαρκοῦς φύσεως ὑπηρεσιῶν, ὅτι τὸ προσωπικὸν τῶν συνεργείων τούτων προσλαμβάνεται ἐπὶ ἡμερομισθίῳ καὶ συνδέεται πρὸς τὸν ἐργοδότην Ὀργανισμὸν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅτι ἐν τῇ ἀποφάσει περὶ συστάσεως συνεργείου ὁρίζεται, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς λειτουργίας τοῦ συνεργείου καὶ ὅτι ἡ οὕτω λαμβανομένη ἀπόφασις τοῦ Δημοτικοῦ ἢ Κοινοτικοῦ Συμβουλίου ὑπόκειται εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ νομάρχου, δυναμένου καὶ νὰ μεταρρυθμίζῃ ταύτην.

Ἐξ ἑτέρου διὰ τοῦ ἄρθρου 190 ἰδίου β.δ. ὁρίζεται, ὅτι οἱ περὶ ὧν τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 189 ἡμερομίσθιοι ἐν περιπτώσει μὴ ἐπαναπροσλήψεώς των μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου, διὰ τὸν ὁποῖον προσελήφθησαν, δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ἡ μὴ ἐπαναπρόσληψίς των δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητά των, κατὰ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις, καὶ δὴ ποσοῦ ἀντιστοιχοῦντος ἕως 30 ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν 1501 ἕως 3000 ἡμέρας ἐργασίας, ἐὰν δὲ προσφέρουν ὑπηρεσίας μὴ χειρωνακτικὰς ποσοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς 60 ἡμερομίσθια διὰ τὸν ἴδιον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐξ ἀπάντων τούτων συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων ὡς ἡμερομίσθιος ἐργάτης εἰς τὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου συσταθέντα συνεργεῖα τὴν 16.4.1955 διὰ συμβάσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου χρόνου, λήγοντος τὴν 31.12.1965. Ἔκτοτε συνέχισεν ἐργαζόμενος διὰ διαδοχικῶν ὁμοίων προσλήψεων ἐτησίας διαρκείας καὶ δὴ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960 ὡς ἐπιστάτης καθαριότητος ἕως τῆς 31.12.1964. Ἀκολούθως τὸ Δημοτικὸν Συμβούλιον Ἀθηναίων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 886 πράξεώς του προέβη ἐκ νέου εἰς τὴν σύστασιν τῶν συνεργείων, ἐν οἷς καὶ τὸ συνεργεῖον, παρ' ᾧ ὡς ἐπιστάτης εἰργάζετο ὁ ἐνάγων, καθαριότητος, ὁ δὲ νομάρχης Ἀττικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88497/1964 ἀποφάσεώς του ἐνέκρινε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν σχετικῶν ὑπηρεσιῶν, διὰ χρονικὸν διάστημα 2 μηνῶν, ἀρχόμενον ἀπὸ 1.1.1965 καὶ λῆγον τὴν 28.2.1965. Βάσει τῆς τοιαύτης περὶ ἐπανασυστάσεως τοῦ συνεργείου καθαριότητος ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου χρονικῆς διαρκείας δύο μηνῶν προσελήφθη ὁ ἐνάγων διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, λήγούσης τὴν 28.2.1965, ἀντὶ ἡμερομισθίου 100 δραχμῶν, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὁποίας δὲν ἐπαναπροσελήφθη. Καταθέτει μὲν ὁ μάρτυς Ι.Μ. ὑπάλληλος τοῦ ἐναγομένου Δήμου, ὅτι εἰς τὸ παρελθὸν ὁ ἐνάγων ἐπέδειξεν ἀμέλειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του, δι' ἣν λόγον ὁ ἴδιος μάρτυς εἶχεν ὑποβάλει σχετικὴν ἐναντίον του ἀναφοράν, πλὴν ὅμως ἐξ οὐδενὸς ἑτέρου ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ἐπιβεβαιοῦται, ὅτι ἡ μὴ ἐπαναπρόσληψις τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητά του καὶ δὴ παραμέλησιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, δεδομένου ὅτι ἐπὶ δεκαετίαν προσελαμβάνετο συνεχῶς κατ' ἔτος καὶ οὐδέποτε ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς, ὡς δέ ὁ ἕτερος μάρτυς Ι.Π. βεβαιοῖ, οὗτος ἦτο τακτικὸς εἰς τὴν ἐργασίαν του, ἣν ἐπιμελῶς ἐξετέλει. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ περὶ ἐπαναπροσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὸ ἔτος 1965 σύμβασις, οὖσα ἐκ τοῦ νόμου ὡρισμένου χρόνου (ἄρθρ. 189 § 2 ἐδ. δ' ἄνω β.δ., Α.Π. 42/1959 ΝοΒ 7, 554) καὶ δὴ διμήνου ἀπὸ τῆς 1.1.1965 διαρκείας, ὡς ὁ ἀρμόδιος νομάρχης, καθ' ἃ ἐκ τοῦ ἄρθρου 189 § 5 ἰδίου β.δ. εἶχε δικαίωμα, περιώρισε τὴν χρονικὴν διάρκειαν τοῦ εἰς ὃ ὁ ἐνάγων παρεῖχε τὴν ἐργασίαν του συνεργείου, ἀνεξαρτήτως πάσης τυχὸν εἰς μεταγενέστερον χρόνον ἑτέρας ἀποφάσεώς του, ἔληξε τὴν 28.2.1965, ἀφ' οὗ χρόνου νομίμως ὁ ἐναγόμενος ἔπαυσεν ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος. Συνεπῶς δὲν ὑφίσταται ὑπερημερία τοῦ ἐναγομένου καὶ ὀρθῶς ὁ ἐκδοὺς τὴν ἐκκαλουμένην πρωτοδίκως δικάσας ἀπέρριψε τὰς ἐπ' αὐτῆς ἐρειδομένας ἀξιώσεις τοῦ ἐνάγοντος καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Περαιτέρω ὁ ἐνάγων, παρέχων μὴ χειρωνακτικὴν ἐργασίαν, ὡς προδήλως εἶναι ἡ ἐπιστασία τῶν εἰς τὸ συνεργεῖον ἐργαζομένων, καὶ μὴ ὢν κατὰ τὰ ἄνω ὑπαίτιος τῆς μὴ ἐπαναπροσλήψεώς του, δικαιοῦται τῆς καθοριζομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 190 τοῦ ἄνω β.δ. ἀποζημιώσεως, ἀνερχομένης λόγῳ τῆς συνεχοῦς προϋπηρεσίας του ἐν τῷ Δήμῳ, καθ' ἣν συνεπλήρωσεν 1501 ἡμερομίσθια, εἰς ποσὸν δραχμῶν 6.000, ἀντιστοιχοῦντος εἰς 60 ἡμερομίσθια πρὸς 100 δραχμὰς ἕκαστον. Ὀρθῶς οὕτω καὶ πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο ἀποφανθεὶς ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπιδικάσασα δι' ἀποζημίωσίν του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.000 καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ οὐσία καὶ ἡ ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου Δήμου.

ΣΩΜΑΤΕΙΑ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΕΛΟΥΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΙΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΝ

Προβολή άξιώσεων αὐτοῦ ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας

Διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως τῶν διοικούντων ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα.—Ἀναγκαία ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων τοῦ Νόμου, προκειμένου νὰ προσφερθῇ νομίμως ἐξηρτημένη ἐργασία εἰς σωματεῖον ὑπὸ μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ, μὴ ἀποκλειομένης ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μεταξὺ δὲ τῶν νομίμων προϋποθέσεων καὶ νὰ ἐπιτρέπηται τοῦτο ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ σωματείου.—Ἄκυρος ἄλλως ἡ περὶ παροχῆς ἐργασίας σύμβασις.

Μέλος διοικητικοῦ συμβουλίου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὑποστηρίζον ἔναρξιν μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ σωματείου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀναλλήλως πρὸς τὴν ἰδιότητά του ὡς μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου, ἐνήγαγε δι' ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεως του τὸ σωματεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἐφ' ὅσον ἡ ἀγωγὴ ἐστηρίζετο εἰς σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, αἱ ἐξ αὐτῆς ἀξιώσεις ὑπήγοντο βεβαίως εἰς τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν κατὰ τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 1968/1944 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου Γ ΠΟΔ΄ κ.λ.π.

Λὲν πρόκειται θέμα ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 281/1914 περὶ σωματείων, καθ' ὁμολογίαν δὲ ὄχι τῆς διατάξεως ταύτης, ἡ ὁποία ἔχει καταργηθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου 2783/1941, ὡς ἄλλως τε ἰσοτρέπεται καὶ ἐν τῇ ἀποφάσει, ἀλλὰ τῆς ἰσχυούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 108 τοῦ αὐτοῦ νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐπὶ ἀλληλοβοηθητικοῦ ἢ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου τὸ μέλος δύναται μόνος καταβολὴν τῆς εἰσφορᾶς του νὰ ἐνάγεται ὑπὸ τοῦ σωματείου κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ ΠΟΔ /1912 περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν κλπ. Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐνάγεται τὸ αὐτὸ σωματεῖον ὑπὸ τοῦ μέλους ἕνεκεν ἀξιώσεως αὐτοῦ περὶ χρηματικῆς ἢ ἄλλης παροχῆς, τοῦ σωματείου ἐπέχοντος θέσιν ἐργοδότου.

Ἐφ' ὅσον κατὰ τὸ καταστατικὸν τοῦ σωματείου ἀπεκλείετο ἡ μετὰ τούτου σύναψις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας εἰς διοικοῦντα τὸ σωματεῖον, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐννοίας τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως διατάξεων, αἱ ὁποῖαι βεβαίως ἀναφέρονται εἰς τὴν ἄσκησιν τῶν ἔργων τῶν μελῶν τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, δὲν ἠδύνατο, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, νὰ καταρτισθῇ ἐγκύρως σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ νὰ ἀναγνωρισθοῦν ἐξ αὐτῆς αἱ καταψηφισθεῖσαι εἰς δίκην ἀξιώσεις.

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 536/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Κ. Φραγκούλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Ηλιανάκης, Ν. Ταπεινάκης

Ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ ὁ ἐνάγων ἐκθέτει, ὅτι, ἐκλεγόμενος νομίμως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1950 καὶ ἐντεῦθεν ὡς πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, προσήνεγκεν ἐν ταυτῷ, πέραν τῶν καθηκόντων του ὡς προέδρου, καὶ τὰς ἐν αὐτῇ (ἀγωγῇ) ἐν ἀναλύσει διαλαμβανομένας ἐξηρτημένας καὶ ἀορίστου χρόνου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Γραφείου, προσληφθέντος ὑπὸ τὴν τελευταίαν ταύτην ἰδιότητά του ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐγκρίσει καὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐργαζόμενος καθημερινῶς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἕως μέχρι τῆς 12.1.1966, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ καταβολῆς 1) τῆς νομίμου διὰ τὴν ἀπόλυσίν του ταύτην ἀποζημιώσεως (ἀκύρως), 2) τῶν νομίμων μισθῶν κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας διὰ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων, καταβληθεισῶν ἐπὶ ἐλάττων, 3) τῶν ἀποδοχῶν ὑδείων ἀναψυχῆς, 4) τῶν ἀποδοχῶν τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς ἐργασίας, ἐφ' οἷς λόγοις ἠτήσατο, ὅπως, δέκτης τῆς ἀγωγῆς του καθισταμένης, ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον νὰ τῷ καταβάλῃ ἐκ πασῶν τῶν ἀνωτέρω αἰτιῶν τὸ συνολικὸν ποσὸν τῶν 104.408 δραχμῶν. Τοιοῦτον ἀντικείμενον καὶ αἴτημα ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ ἁρμοδίως φέρεται αὐτὴ πρὸς κρίσιν ἐνώπιον ἡμῶν κατὰ τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 7 ν. 281/1914 καὶ ἐξεταστέα περαιτέρω.

Κατ' ἄρθρον 12 Εἰσαγ. Ν.Α.Κ «καταργοῦνται διὰ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος τὰ ἄρθρα 1 ἕως 11 κλπ., τοῦ ν. 281/1914 «περὶ σωματείων», κατὰ τὰ λοιπὰ δὲ διατηροῦνται ἐν ἰσχύι αἱ διατάξεις αὐτοῦ (ν. 281/1914), ὡς καὶ οἱ εἰδικοὶ νόμοι καὶ διατάξεις περὶ παντὸς εἴδους ἐπαγγελματικῶν καὶ ἀλληλοβοηθητικῶν σωματείων κλπ.» Ὡς τοιαῦται (εἰδικαὶ) διατάξεις εἶναι αἱ τῶν ἄρθρων 18 ἕως 29 β.δ. τῆς 15/20 Μαΐου 1920, ὡς καὶ αἱ τοῦ νόμου 2151/1920 (*Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 12 Εἰσαγωγικοῦ νόμου αὐτοῦ, ἀριθμοὶ 2 - 6 καὶ ἐν ΕΕΔ 24, σελ. 1 ἕως 6), κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ὁποίου ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἀπαγορεύεται νὰ χορηγῶνται ἐκ τοῦ ταμείου τοῦ σωματείου ἢ δι' εἰσφορᾶς τῶν μελῶν εἰς τοὺς διοικοῦντας ἀμοιβαὶ διὰ τὰς ὑπηρεσίας των, ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ χορηγοῦνται αἱ ἡμεραργίαι δι' ὑποθέσεις τοῦ σω-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΝΑΥΤΙΚΟΙ

Λύσις συμβάσεως έργασίας ναυτικού και μισθός κατ' άρθρον 60 Κώδικος Ίδιωτικού Ναυτικού Δικαίου.

Έννοια διατάξεως.—Δέν άποτελεί στοιχείον τής άγωγής τού ναυτικού, διά τής όποίας έπιδιώκεται ή πληρωμή τού έν τή διατάξει μισθού, ό τρόπος καί ό λόγος λύσεως τής συμβάσεως ναυτολογήσεως πρό τής συμπληρώσεως μηνός άπό τής συνάψεώς της. Άπόκειται δέ είς τόν έναγόμενον νά προτείνη κατ' ένστασιν καί άποδείξη λόγον άποκλείοντα τό ώς άνω δικαίωμα τού ναυτικού.

Άρείου Πάγου 38/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκώρης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ε. Κερχουλάς

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνελέγκτου ἐκτιμήσιν τῶν προσαχθεισῶν εἰς αὐτό ἀποδείξεων (μή ἀπαιτουμένης παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως περί ἀποδείξεως κατά τήν διαδικασίαν τοῦ κωδ. νόμου ΓΞΟΔ', καθ' ἣν ἐξεδικάσθη ἡ ὑπόθεσις), ἐδέχθη ὡς βεβαιωθέντα ὅτι συνήφθη ἡ ἐν τῇ ἀγωγῇ σύμβασις ναυτολογήσεως καί ὅτι αὕτη ἐλύθη κοινῇ συναινέσει πλοιάρχου καί ἐνάγοντος ναυτικοῦ, κατά τήν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονολογίαν, διαρκέσασα ἔλασσον τοῦ μηνός, ἐπεδίκασε δέ εἰς τόν ἐνάγοντα, βάσει τοῦ ἄρθρου 60 Κ.Ι.Ν.Δ., κατά μερικήν παραδοχήν τῆς ἀγωγῆς του, τό ὑπόλοιπον ἑνός μηνιαίου μισθοῦ, μετ' ἀφαίρεσιν ληφθείσης ὑπ' αὐτοῦ προκαταβολῆς. Τά ἐν τῇ ἀποφάσει ἀναφερόμενα περί προβληθεισῶν ὑπό τοῦ ἐνάγοντος πρός τόν πλοίαρχον αἰτιάσεων ἐν σχέσει πρός εἶδη τινά διατροφῆς, τήν στρωμνήν καί τάς παραφωτίδας τοῦ κοιτωνίσκου καί τήν ἐπί τῆς τελευταίας ταύτης αἰτιάσεως διαφωνίαν του, δέν ἐκτίθενται ὡς συνιστῶντα τήν λύσιν τῆς συμβάσεως ἀμοιβαίᾳ συναινέσει, ἀλλ' ἱστορικῶς ἁπλῶς ὡς γεγονότα προηγηθέντα τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως, ἣν ἐδέχθη τό Πρωτοδικεῖον ὡς γενομένην μετά ταῦτα ἀμοιβαίᾳ συναινέσει πλοιάρχου καί ἐναγόντος ναυτικοῦ, λαβόν οὕτω ὑπ' ὄψιν καί ἀποκρουσαν τόν ἰσχυρισμόν τῆς ἀναιρεσειούσης ἐναγομένης περί ἀδικαιολογήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὑπό τοῦ ἐνάγοντος, ἡ ἔνστασις δέ τῆς ἀμοιβαίας συναινέσεως εἶναι αὐτοδηλος καί σαφής καί ἡ ἀπόφασις ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη. Ἀβασίμως ὅθεν καί ἀπορριπτέως κρίνονται οἱ

ματείου, ἀλλά μόνον ἐφ' ὅσον καθωρίσθησαν εἰς τήν πρώτην τακτικήν γενικήν συνέλευσιν, ἥτις καί ὁρίζει τό συνολικόν αὐτῶν κατά μῆνα ποσόν, μή δυνάμενον νά ὑπερβῇ τά τεσσαράκοντα συνήθη ἡμερομίσθια, καί β) ἀποζημιώσεις κατά μῆνα διά τά μέλη τῆς διοικήσεως, ἐφ' ὅσον ταῦτα πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν ὑποθέσεων τοῦ σωματείου ἀπομακρύνονται νομίμως τῆς συνήθους ἐργασίας των καί ὁρίζει τοῦτο τό καταστατικόν (*Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθμός 115). Ἑτέρωθεν, κατ' ἄρθρ. 7 τοῦ ν.δ. 4361/1964, ἐδάφ. δ', τά τῆς χορηγήσεως ἀποζημιώσεων καί ἡμεραργιῶν δι' ὑποθέσεις ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἢ ἑνώσεων αὐτῶν πραβλέπονται ὑπό τῶν οἰκείων καταστατικῶν, τό ὕψος δέ αὐτῶν καθορίζεται διά τοῦ προϋπολογισμοῦ, ἐγκρινομένου δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι, προκειμένου νά προσφέρῃ νομίμους ἐξηρτημένας ὑπηρεσίας εἰς ἐπαγγελματικόν σωματεῖον ἐπί μισθῷ, εἴτε ὡς διοικῶν αὐτοῦ (σωματείου), χωρίς νά ἀποκλείεται ἐντεῦθεν παράλληλος ὕπαρξις συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας (*Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 648 - 680, ἀριθμός 113), εἴτε ὡς τρίτος, δέον νά συντρέχωσιν αἱ ὡς ἄνω νόμιμοι προϋποθέσεις, μεταξύ ὧν καί ἡ ὑπό τοῦ καταστατικοῦ ἐπιτρεψις.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νομίμως ἐγκριθέντος καταστατικοῦ τοῦ ἐναγομένου σαφῶς προκύπτει, τό διοικητικόν συμβούλιον δύναται νά προσλάβῃ εἰδικόν γραμματέα ἐπί μισθῷ, καθώς καί νομικόν σύμβουλον, προκειμένου ὅμως περί τῶν μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις διοικοῦντος ὡς ὑπαλλήλου, ὁρίζεται δέ περαιτέρω «μέ τήν σχετικήν ἀποζημίωσιν, ὁριζομένην ὑπ' αὐτοῦ, θά ἀποζημιοῦνται καί τά μέλη τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἀσχολούμενα εἰς ἐργασίας τοῦ συνδέσμου», δι' ἃς διατάξεως, συμπορευομένης προδήλως πρός τήν ρηθεῖσαν ἀπαγορευτικήν περί τούτου διάταξιν τοῦ ν. 2151/1920, ἄρθρον 11 § 1, ἐπιτρέπεται ἀπασχόλησις μελῶν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου μόνον ἐκτάκτως ἐπί ἀποζημιώσει. Τυχόν ἀντίθετος ἑρμηνεία τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ θά ἀντέβαινεν εἰς ἁπάσας τάς ὡς ἄνω διατάξεις, πρός ἃς ἄλλως τε ἀντιβαίνει ὁ τρόπος τῆς μέχρι τοῦδε μισθοδοσίας τοῦ ἐνάγοντος, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν ὑστέρων, καθ' ἃ ὁ ἴδιος ρητῶς συνομολογεῖ, καθ' ἕκαστον ἔτος ἐνεκρίνοντο κατά τήν λογοδοσίαν αἱ γενόμεναι καταβολαί μισθῶν ὑπό τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐφ' οἷς λόγοις ἡ ἐπίδικος σύμβασις εἶναι ἄκυρος, μή ὑπαρχούσης δέ διά τήν περίπτωσιν ταύτην (ἀκυρότητος) ἐπικουρικῆς ἀγωγικῆς βάσεως ἐπί τῶν ἄρχων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐρειδομένης, δέον νά ἀπορριφθῇ ἡ ἀγωγή.

περί τῶν ἐναντίων πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, ὡς καὶ ὁ δεύτερος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, κατά τὸ πρῶτον μέρος αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 60 Κ.Ι.Ν.Δ. ἐὰν ὁ μισθὸς συνωμολογήθη κατὰ μῆνα, ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς τὸν μισθὸν τῶν μηνῶν καὶ ἡμερῶν, καθ' ἃς διήρκεσεν ἡ ναυτολόγησις, ἐὰν ὅμως αὕτη διήρκευεν ἔλασσον τοῦ μηνός, ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται εἰς πλήρη μηνιαῖον μισθόν(*). Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι ὁ τρόπος καὶ ὁ λόγος λύσεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως πρὸ τῆς συμπληρώσεως μηνός ἀπὸ τῆς συναψεώς της δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τοῦ ναυτικοῦ, δι' ἧς ἐπιδιώκεται βάσει τῆς εἰρημένης διατάξεως ἡ πληρωμὴ ἑνὸς πλήρους μηνιαίου μισθοῦ, ἀπόκειται δὲ εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ προτείνῃ κατ' ἔνστασιν καὶ ἀποδείξῃ λόγον ἀποκλείοντα τὸ ὡς ἄνω δικαίωμα τοῦ ναυτικοῦ. Ἑπομένως τὸ Πρωτοδικεῖον, δεχθὲν ὅτι ἡ σύμβασις ναυτολογήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἔλυθη, πρὸ τῆς συμπληρώσεως μηνός, κοινῇ συναινέσει τοῦ πλοιάρχου καὶ τοῦ ἐνάγοντος, καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του, τὸ ὑπόλοιπον ἑνὸς μηνιαίου μισθοῦ, μετ' ἀφαίρεσιν τῆς ληφθείσης προκαταβολῆς, καίτοι ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐξετίθετο, ὅτι ἡ σύμβασις ναυτολογήσεως ἔλυθη διὰ καταγγελίας ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, τοῦθ' ὅπερ ἀπητεῖτο διὰ τὴν αἰτηθεῖσαν, διὰ τῆς ἰδίας ἀγωγῆς, δυνάμει τῶν ἄρθρων 72, 75, 76 Κ.Ι.Ν.Δ., ἀλλ' ἀπορριφθεῖσαν, ἀποζημίωσιν, δὲν μετέβαλε τὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ὅσον ἀφορᾷ τὸ δεκτὸν ἐν μέρει γενόμενον κεφάλαιον αὐτῆς τοῦ μισθοῦ, λαβὸν δήθεν ὑπ' ὄψιν πράγματα μὴ προταθέντα, ἀλλ' ἐξέθεσε τὰ ἐκ τῶν ἀποδείξεων προκύψαντα, ἀπαντήσαν δι' αὐτῶν ἀρνητικῶς ἀφ' ἑνὸς εἰς τὸν ὡς ἄνω ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐνάγοντος περὶ τοῦ τρόπου λύσεως τῆς ναυτολογήσεως, ὅστις ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀξιώσεως του περὶ ἀποζημιώσεως, ἣτις ἀπερρίφθη, οὐχὶ δὲ καὶ τῆς ἀξιώσεως του διὰ τὸν μισθόν, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης, ἀποτελοῦντα ἔνστασιν κατὰ τῆς περὶ τοῦ μισθοῦ ἀξιώσεως, ὅτι ὁ ἐνάγων κατήγγειλε τὴν σύμβασιν ναυτολογήσεως, ἀρνούμενος νὰ προσφέρῃ τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ πλοίου καὶ ἀποχωρήσας ἐν Βενετίᾳ. Ἀπορριπτέοι ὅθεν κρίνονται, ὡς ἀβάσιμοι, οἱ περὶ τῶν ἐναντίων τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ πρῶτος λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων (*).

II. ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ

Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως

Καταγγελία εἰσπράκτορος λεωφορείων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, καταβολὴ ἀποζημιώσεως καὶ πρόσληψις αὐτοῦ εἰς κλάδον σιδηροδρόμων.

Ἀρείου Πάγου 73/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Παυλίδης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Κορβέσης, Ν. Μακρυρρίδης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀπόφασεως ἐξενεχθεῖσαν (449/1965)(*), καθ' ἣν, ὑπὸ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Πρωτοδικείου περιστατικά, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 11 Ἰουνίου 1955 ὡς εἰσπράκτωρ λεωφορείων τῆς ἐναγομένης, ἀσκούσης ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς διὰ λεωφορείων καὶ ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων, ὅτι τὴν 16 Σεπτεμβρίου 1961 ἡ ἐναγομένη κατήγγειλε σοβαρῶς καὶ σπουδαίως τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ κατέβαλεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὴν ἐκ δραχμῶν 8.989,20 ἀποζημίωσιν, ὅτι παρὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως οὗτος ἐξηκολούθησεν ὑπηρετῶν κατὰ τὰς ἑπομένας ἡμέρας μέχρι τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1961, ὅτε ἡ ἐναγομένη τὸν προσέλαβεν ὡς ἔκτακτον εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων, ἐντάξας αὐτὸν εἰς τὸ δίκτυον τῆς διὰ σιδηροδρόμων ἐκμεταλλεύσεως, ἀντὶ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ 120 μεταλλικῶν δραχμῶν, ὅτι ἡ ἐναγομένη μέχρι μὲν τοῦ ἔτους 1960, ὁσάκις μετέφερε προσωπικὸν ἐκ τῶν λεωφορείων εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐπιχειρήσεως σιδηροδρόμων, ἐνήργει κατ' εὐθεῖαν τὴν μετάταξιν ἐκ τῆς μιᾶς Ὑπηρεσίας εἰς τὴν ἑτέραν, χωρὶς νὰ καταγγέλλῃ τὴν ἀρχικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων λεωφορείων, συνυπολογίζουσα εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας τούτων διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἐτησίων κανονικῶν ἀδειῶν καὶ παροχὴν παρ' αὐτῆς τοῦ μὴ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ της ἢ ἄλλης διατάξεως ἐπιδόματος 10 μεταλλικῶν δραχμῶν δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, οὕτω δὲ ἔπραξε καὶ διὰ τοὺς ἐκ τοῦ κλάδου τῆς ἐπιχειρήσεως λεωφορείων μεταταχθέντας ἄνευ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸ δίκτυον σιδηροδρόμων εἰσπράκτορας Π.Α., Π.Μ., Ε.Κ., Α.Κ. καὶ πολλοὺς ἄλλους, ἀπὸ τοῦ ἔτους ὅμως 1960 καὶ ἐφεξῆς ἡ ἐναγομένη ἤλλαξε σύστημα μετατάξεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ἀπὸ τοῦ κλάδου τῆς ἐπιχειρήσεως λεωφορείων εἰς τὸν τοιοῦτον τῶν σιδηροδρόμων καὶ προβαίνει αὕτη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τὸν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον ἐκ τοῦ κλάδου τῆς ἐπιχειρήσεως λεωφορείων, εἰς πρόσληψιν δὲ τοῦ ἀπολυθέντος εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐπιχειρήσεως σιδηροδρόμων διὰ νέας συμβάσεως ἐργασίας καὶ εἰς τοὺς οὕτω προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους της εἰς τὸ δίκτυον σιδηροδρόμων, (ἥτοι μετ' ἔγκυρον καταγγελίαν τῆς προτέρας συμβάσεως εἰς τὸν κλάδον τῆς ἐπιχειρήσεως λεωφορείων καὶ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως), δὲν συνυπολογίζει πλέον αὐτὴ καὶ τὸν χρόνον ὑπηρεσίας αὐτῶν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τῶν λεω-

(*) Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως καὶ Π. Γράβαρη, ΕΕΔ 20, 1111.

(**) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5441/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς.

(*) ΕΕΔ 24, 1418.

φορείων διά τόν καθορισμόν τών ετησίων κανονικών άδειών καί τήν παροχήν τοῦ επιδόματος 10 μεταλλικών δραχμών δι' έκάστην τριετίαν, τοῦτο δέ έπραξε καί διά τόν ένάγοντα, ή τοιαύτη δέ συμπεριφορά τής ένάγομένης, δέν άντίκειται είς την έκ τοῦ άρθρου 288 τοῦ Α.Κ. συναγομένην άρχήν τής ίσης μεταχειρίσεως, ήν καί ό έργοδότης δέον νά έφαρμόζη έναντι τών έν τῇ έπιχειρήσει αὐτοῦ έργαζομένων, είς την αὐτήν ὅμως κατηγορίαν άνηκόντων καί ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας έργαζομένων καί την αὐτήν άποδοτικότητα έχόντων ὑπαλλήλων ή έργατών, άφοῦ, κατά τά δεκτά γενόμενα ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικά περιστατικά, ό ένάγων, λαβών κατά την μετάταξίν του έκ τών λεωφορείων είς τόν κλάδον τής έπιχειρήσεως σιδηροδρόμων την άποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, λόγῳ καταγγελίας τής άρχικῆς συμβάσεως έργασίας, δέν άνήκει είς την αὐτήν κατηγορίαν μέ τούς πρό τοῦ ἔτους 1960 μετατα-χθέντας παρά τῆς ένάγομένης ὑπαλλήλους τών λεωφορείων είς τόν κλάδον τής έπιχειρήσεως σιδηροδρόμων.

Έκ τής καταθέσεως τοῦ ένώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου Άθηνῶν έξετασθέντος μάρτυρος, περιεχομένης ἐν τοῖς ταυταρίθμοις τῇ έκκαλουμένῃ άποφάσει πρακτικοῖς συνεδριάσεως, τών ἐν ταῖς ἐν κεκυρωμένοις άντιγράφοις προσαγομέναις καί έπικαλουμέναις ὑπ' άριθμόν 2950 καί 2951 τῆς 17.4.1964 έκθέσεσι τοῦ συμβολαιογράφου Άθηνῶν Α.Σ., περιεχομένων ένόρκων βεβαιώσεων καί τών ὑπό τών διαδίκων έπικαλουμένων καί προσαγομένων ἐγγράφων άπεδείχθησαν, κατά την κρισιν τοῦ δικαστηρίου, τά έξῆς πραγματικά περιστατικά: Ό ένάγων προσελήφθη την 11 Ἰουνίου 1955 ὑπό τῆς ένάγομένης, ἀσκούσης ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς διά λεωφορείων καί ήλεκτροκινήτων σιδηροδρόμων, ὡς εἰσπράκτωρ λεωφορείων. Την 16.3.1961 ή ένάγομένη κατηγγειλε σοβαρῶς καί σπουδαίως την σύμβασιν ἐργασίας ἐγγράφως, καταβαλοῦσα εἰς τόν ένάγοντα την ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένην άποζημίωσιν ἐκ δραχμῶν 8.989,20. Παρά την καταγγελίαν τής συμβάσεως ὁ ένάγων ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος παρά τῇ ένάγομένῃ μέχρι καί τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1961, καθ' ἣν αὐτῇ τόν προσέλαβεν ὡς ἔκτακτον εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων, ἐντάξασα αὐτόν εἰς τό δίκτυον τῶν σιδηροδρόμων, ἀντί βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ 120 μεταλλικῶν δραχμῶν. Εἰς την θέσιν ταύτην ὁ ένάγων ἐμονιμοποιήθη κατά τάς διατάξεις τοῦ σχετικοῦ κανονισμοῦ. Ἡ ένάγομένη μέχρι τοῦ ἔτους 1960, ὁσάκις ἐπεθύμει νά μεταφέρῃ προσωπικόν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως λεωφορείων εἰς τό δίκτυον σιδηροδρόμων, ἐνήργει κατ' εὐθεῖαν την μετάταξιν, χωρίς προηγουμένως νά καταγγέλλῃ τήν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ μετατασσομένου, ἀπό τοῦ ἔτους ὅμως τούτου ἤλλαξε συστημα μετατάξεως τοῦ προσωπικοῦ, προβαίνουσα πλέον εἰς την καταγγελίαν τής συμβάσεως ἐργασίας καί την καταβολήν τής νομίμου ἀποζημιώσεως, μεθ' ἣν προσλαμβάνει τόν ἀπολυθέντα εἰς τό δίκτυον σιδηροδρόμων. Διά τούς μετατασσομένους ἐκ τῶν λεωφορείων εἰς τό δίκτυον σιδηροδρόμων ἄνευ καταγγελίας τής συμβάσεως ἐργασίας ἡ ένάγομένη συνυπελόγιζε τόν χρόνον ὑπηρεσίας διά τόν καθορισμόν τῶν ἐτησίων κανονικῶν ἀδειῶν καί την χορήγησιν ἐπιδόματος 10 μεταλλικῶν δραχμῶν δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας, μή προβλεπομένου ὑπό τοῦ κανονισμοῦ ἡ ἄλλης διατάξεως, ὅπερ παρέχεται ἐκουσίως ὑπό τῆς ένάγομένης. Ὑπό την γενομένην ὡς ἄνω δεκτήν λύσιν τοῦ νομικοῦ ζητήματος ἡ τακτική αὕτη τῆς ένάγομένης, ἡ ἐφαρμοζομένη ὑπ' αὐτῆς ἀπό τοῦ ἔτους 1960 καί ἐφεξῆς δι' ἅπαντας τούς ἐκ τῶν λεωφορείων εἰς τούς σιδηροδρόμους μετατασσομένους ὑπαλλήλους της, καθ' ἣν αὕτη, προκειμένου νά μετατάξῃ προσωπικόν ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν λεωφορείων εἰς την τοιαύτην τῶν σιδηροδρόμων, προβαίνει εἰς καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας καί εἰς την καταβολήν τῆς ἀποζημιώσεως εἰς τόν ἀπολυόμενον ὑπάλληλον, ὃν εἶτα προσλαμβάνει εἰς τόν κλάδον τῆς ἐπιχειρήσεως σιδηροδρόμων, χωρίς νά συνυπολογίζῃ πλέον τόν χρόνον ὑπηρεσίας εἰς τόν κλάδον λεωφορείων διά τόν καθορισμόν τῶν ἐτησίων κανονικῶν ἀδειῶν καί τήν παροχήν τοῦ διαληφθέντος ἐπιδόματος, δέν ἀντίκειται εἰς την ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ. συναγομένην ἀρχήν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, διά τούς ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης ἐκτιθεμένους λόγους, τοσοῦτῳ μᾶλλον ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον, ὡς ἀπεδείχθη, ἰδίᾳ ἐκ τῶν σαφῶν καί ὡρισμένων καταθέσεων τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγομένης Α.Μ. καί Ο.Χ., ὁ ένάγων, ἐν γνώσει τελῶν τῆς ἐκτεθείσης τακτικῆς τῆς ένάγομένης, μετ' ἐπιμονῆς ἐπεδίωξε τήν μετάταξιν του εἰς τούς σιδηροδρόμους, λόγῳ τῶν εὐνοϊκωτέρων ὅρων ἐργασίας εἰς αὐτούς, οὐδόλως διαμαρτυρηθείς διά την μεσολαβήσασαν ἀπόλυσίν του ἐκ τοῦ κλάδου τῆς ἐπιχειρήσεως λεωφορείων. Ἀλλ' οὐδέ εἰς την διάταξιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τοῦ 1961 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων», καθ' ἣν «ὡς ὑπηρεσία διά την ἐφαρμογήν τῆς παρούσης θεωρεῖται πᾶσα παρά τοῖς Ἑλληνικοῖς Ἠλεκτρικοῖς Σιδηροδρόμοις διανυθεῖσα τοιαύτη», ἀντίκειται ἡ ὡς ἄνω τακτική τῆς ένάγομένης, διότι ἡ ἐφαρμογή τῆς εἰρημένης διατάξεως, ὡς σαφῶς ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς ὡς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως προκύπτει, περιορίζεται μόνον εἰς τό θέμα τοῦ ὑπολογισμοῦ ταῦ δι' αὐτῆς χορηγουμένου ἐπιδόματος δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας καί μέχρι 12 τοιούτων, ὅπερ δέν δύναται νά ὑπερβῇ ἐν συνόλῳ τό ποσόν τῶν 295 δραχμῶν καί εἶναι τελείως ἀσχετον πρός τό ὑπό τῆς ένάγομένης οἰκειοθελῶς χορηγούμενον ὡς ἄνω ἐπίδομα τῶν 10 μεταλλικῶν δραχμῶν δι' ἑκάστην τριετίαν ὑπηρεσίας. Ἀντιθέτως ὅθεν ἀποσημαίνομενος ὁ δικάσας Πρωτοδίκης διά τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καί δεχθείς ἐν μέρει την ἀγωγήν ἐσφαλε καί μεταρρυθμιστέαν κατέστησε ταύτην, κατά τούς βασίμους σχετικούς πρῶτον καί δεύτερον λόγους τῆς ἐφέσεως τῆς ένάγομένης, ἐπί τῷ τέλει ἀπορρίνεως τῆς ἀγωγῆς.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

1. ***Προθεσμία προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως.—Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1846/1951. —Ἔννοια διατάξεως καὶ τοῦ σχετικοῦ Κανονισμοῦ.—Συντέλεσις τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσκουμένης ἀσφαλίσεως εἴτε συνολικῶς, εἴτε κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας, κατὰ τὴν διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ δὴ κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχάς, ἤτοι κατὰ χωρικὴν ἔκτασιν ἐξ ἀντικειμένου προσδιοριζομένην, ἀποκλειομένης οὕτω τῆς ἐξ ὑποκειμένου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως μόνον εἰς μίαν, συγκεκριμένως κατονομαζομένην, ἐπιχείρησιν.—Ἀκυρότης ἄλλως ἀποφάσεως περὶ ἐπεκτάσεως.***

Ἔχει χωρὶν ἐνδιαφέρον ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν περὶ ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. διατάξεων, τὰς ὁποίας ἠρμήνευσεν.

Σημειοῦται, ὅτι ὁμοία εἶναι καὶ ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 55575/479/1965 ἀπαραδόσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων Κανονισμῶν τοῦ Ι.Κ.Α. (ΕΕΑ 25, 16), διὰ τῆς ὁποίας κατηργήθη καὶ ἡ μνημονευομένη εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ὑπουργικὴ ἀπόφασις (ΕΕΑ 25, 434).

Ἑπομένως εἶναι ηὐξημένον τὸ ἐνδιαφέρον τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Συμβουλίου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1038/1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος κ.κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Ταβουλάρης***
Ἀντιγόροι οἱ κ.κ. Δ. Ἰωάννου, Κ. Νικολόπουλος

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, νομοτύπως ἀσκηθείσης, ἐπιδιώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 τῆς 21 Ἰουλίου 1964 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ παρὰ τῇ θέσει «Λόγγος» ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ναυπλίου—Τολοῦ κειμένου συσκευαστηρίου φρούτων τῆς αἰτούσης Ἑταιρείας δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως.

Ἡ προθεσμία πρὸς προσβολὴν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως ἐπὶ ἀκυρώσει, ἐχούσης ἀτομικὸν χαρακτῆρα, ἤρξατο μὲν ἀπὸ τῆς 20ῆς Σεπτεμβρίου 1964, ἤτοι ἀφ' ἧς ἐκοινοποιήθη τῇ αἰτούσῃ ἡ ἀπόφασις αὕτη, διεκόπη ὅμως διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀπὸ 21 Ὀκτωβρίου 1964 αἰτήσεώς της θεραπείας, ἀρξαμένη ἐκ νέου ἀπὸ τῆς 21ης Νοεμβρίου 1964, ἤτοι ἀπὸ τῆς παρόδου ἀπράκτου μηνὸς ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως ταύτης. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, κατατεθεῖσα εἰς τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας τὴν 16ην Ἰανουαρίου 1965, ἠσκήθη ἐμπροθέσμως, τυγχάνουσα τύποις δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐξεταστέα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ. ν. 1846 τοῦ 1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὡρίσθη, ὅτι: «Διὰ κανονισμῶν θέλει προσδιορισθῇ ὁ χρόνος καὶ ἡ ἐν γένει διαδικασία περαιτέρω ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὰ κατὰ τὰ ἄρθρα 2 καὶ 3 τοῦ παρόντος πρόσωπα, ὡς καὶ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν καὶ τῶν τυχὸν ἐργοδοτῶν. Ἡ τοιαύτη ἐπέκτασις δύναται νὰ γίνῃ εἴτε συνολικῶς καὶ κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ἢ κατὰ πόλεις καὶ οἰκισμούς, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν κριτηρίων τούτων, καὶ δὴ εἴτε δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους τῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε διὰ τινας ἢ διὰ τινα μόνον ἐξ αὐτῶν ἢ καὶ δι' ὡρισμένας μόνον κατηγορίας παροχῶν ὡρισμένου κλάδου. Εἰς ἐκτέλεσιν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης ἐξεδόθη ὁ ὑπ' ἀριθ. 125 Κανονισμὸς Ἐπεκτάσεως τῆς Ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., κυρωθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43338 τῆς 20 Ὀκτωβρίου 1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ε.Κ. 209), διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι: Ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων εἰς πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχάς, εἰς ἃς κρίνεται αὕτη ἀναγκαία, ὡς ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν αὐταῖς ἀπασχολουμένων προσώπων τῶν δυναμένων νὰ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ἀσφάλισιν, καὶ δυνατή, ὡς ἐκ τῶν ὑφισταμένων μέσων πρὸς πραγματοποίησιν τῆς ἀσφαλίσεως, γίνεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ, δημοσιευομένης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐντολῇ τοῦ Προέδρου αὐτοῦ».

Κατὰ τὸ σαφὲς γράμμα τῶν ἀνωτέρω δια-

τάξεων τοῦ νόμου καὶ τοῦ κανονισμοῦ ἡ ἐπέκτασις τῆς ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἀσκουμένης ἀσφαλίσεως, εἴτε συνολικῶς, εἴτε κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας, δέον νὰ συντελῆται κατὰ τὴν διαγραφομένην ἀνωτέρω διαδικασίαν, καὶ δὴ κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμοὺς ἢ τοπικὰς περιοχάς, ἤτοι κατὰ χωρικὴν ἔκτασιν ἐξ ἀντικειμένου προσδιοριζομένην, ἀποκλειομένης οὕτω τῆς ἐξ ὑποκειμένου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως μόνον εἰς μίαν, συγκεκριμένως κατονομαζομένην, ἐπιχείρησιν. Καὶ' ἀκολουθίαν κατὰ παράβασιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐπεξετάθη, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἡ ὡς εἴρηται ἀσφάλισις ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς τὴν αἰτοῦσαν, τῷ λόγῳ δὲ τοιούτῳ ἡ ἀπόφασις αὕτη τυγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς μὴ νομίμως, κατὰ τὰ βασίμως προβαλλόμενα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἤτις δέον νὰ γίνῃ δεκτή

---

2. Δικαίωμα συντάξεως δικαιοδόχων ἡσφαλισμένου εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς.—Ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 104 καὶ 105 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτου πενταετοῦς παραγραφῆς ἄρθρου 937 Α.Κ.—Ἐπιδίωξις ἀξιώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπονομῆς αὐτῆς καὶ ἐπιδίωξις ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας.—Δεδικασμένον.—Ἔναρξις παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 254 Α.Κ. ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν.

Ἀρείου Πάγου 576/1965. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μιχ. Ζαφειράκουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Τσίντζας, Α. Πετρόγλου

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 35 § 1 τοῦ ἰσχύν νόμου ἔχοντος καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13987/1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Ἐργασίας, ἐφαρμογὴν ἔχοντος ἐν προκειμένῳ κατ' ἄρθρον 5 § 6 καὶ 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, «ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου, μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, δικαιοῦνται συντάξεως τὰ ἐν ἄρθρῳ 31 αὐτοῦ ἀναφερόμενα πρόσωπα καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν ποσοστοῦ, ὁριζομένου ἐν ἄρθρῳ 33, ἐφ' ὅσον ὁ προστάτης αὐτῶν ἡσφαλισμένος συνεπλήρωσεν ἐν ζωῇ 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἐπὶ δέκα ἔτη τοὐλάχιστον συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ὁ δὲ θάνατος αὐτοῦ ἔλαβε χώραν μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἀ. ν. 1607/1939».

Ἐκ τῆς οὕτω διατυπουμένης ὡς ἄνω διατάξεως προκύπτει σαφῶς, ὅτι, διὰ νὰ δικαιωθοῦν κατὰ ταύτην συντάξεως τὰ εἰς τὸ ἄρθρον 31 τοῦ καταστατικοῦ ἀναφερόμενα πρόσωπα, ἐν οἷς καὶ ἡ χήρα τοῦ ἡσφαλισμένου, δέον οὗτος νὰ εἶχε συμπληρώσει 1650 ἡμερομίσθια εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας ἢ λατομεῖα, εἴτε συνεχῶς, εἴτε διακεκομμένως, πάντως ὅμως ἐντὸς συνεχοῦς χρονικοῦ διαστήματος μιᾶς οἱασδήποτε δεκαετίας καὶ οὐχὶ ἀποκλειστικῶς ἐντὸς τῆς τελευταίας δεκαετίας πρὸ τοῦ θανάτου του, μὴ ὁριζούσης τῆς ἄνω διατάξεως τοιαύτην προϋπόθεσιν, οἵαν ἀντιθέτως ὁρίζει ρητῶς τὸ ἀμέσως προηγούμενον ἄρθρον 34 § 1 διὰ τὴν περίπτωσιν παροχῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος εἰς τὸν ἡσφαλισμένον. Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ., ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 104 καὶ 105 τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ., 937 Α.Κ., 5 § 6 καὶ 40 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, 35 καὶ 40 § 5 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, 17 τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ. καὶ 249 Α.Κ., προκύπτει σαφῶς τὸ μέν, ὅτι καὶ ἐκ τῆς λόγῳ ψευδοῦς ἑρμηνείας ἢ ἐσφαλμένης ἐφαρμογῆς τῶν οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεων τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου 35 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου μὴ ἀπονομῆς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τούτου ἢ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸν δικαιοῦχον τῆς ἀνηκούσης αὐτῷ, κατὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο, συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ ἡσφαλισμένου ὑφίσταται ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, ἡ ὁποία εἶναι αὐτοτελὴς καὶ οὐδαμῶς ἐπηρεάζεται ἐκ τῆς μὴ ἱκανοποιήσεως τῆς μετὰ ταύτης συρρεούσης ἀξιώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπονομῆς αὐτῆς, οὐδὲ ἐκ τῆς παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος τούτου, ἐπελθούσης μετὰ τὴν παράνομον ἄρνησιν πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ ἀπονομὴν τῆς συντάξεως, τὸ δὲ ὅτι ἡ ἀνωτέρω ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας δὲν ὑπόκειται εἰς τὰς περὶ παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος συντάξεως, λόγῳ θανάτου ἡσφαλισμένου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, διατάξεις, ἀλλ' ἐφαρμόζονται ἐπ' αὐτῆς αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. περὶ πενταετοῦς καὶ ὑπὸ τοὺς ἐν αὐτῷ ὅρους παραγραφῆς. Ἐντεῦθεν παρέπεται, ὅτι ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ταύτης ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐνώπιον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων οὐδαμῶς κωλύεται ἐκ τῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἀξιώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπονομῆς αὐτῆς κατὰ τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν διαδικασίαν, αἱ δὲ κατὰ ταύτην (ἄρθρον 38 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου) ἐπὶ τῆς ῥηθείσης ἀξιώσεως ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἢ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀπορριπτουσαι τὴν περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπονομῆς αὐτῆς αἴτησιν τοῦ δικαιούχου, λόγῳ παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος συντάξεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 40 § 6 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἐπελθούσης μετὰ τὴν ἀδικοπραξίαν, οὐδόλως δημιουργοῦν δεδικασμένον, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 273 § 3 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας, κωλύον τὴν ἔρευναν τῆς ἐκ ταύτης ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως, ὑποκειμένης, ὡς εἴρηται, εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 937 Α.Κ.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κρῖναν ὅτι ἡ κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1956 τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, στρεφομένη ἀγωγὴ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δι' ἧς αὕτη ἐκθέτουσα ὅτι ὁ σύζυγός της, ἐργάτης μεταλλείων ἀπὸ τοῦ 1912 μέχρι τοῦ θανάτου του, πραγματοποιήσας τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερόμενα ἡμερομίσθια, ἐξ ὧν πλέον τῶν 1650 ἐπὶ δέκα ἔτη, ἀπεβίωσε τὴν 23 Νοεμβρίου 1952 καὶ ὅτι ἡ χήρα τούτου, δικαιουμένη ἐκτοτε συντάξεως παρὰ τοῦ ἄνω Ταμείου, κατὰ τὸ ἄρθρον 35 τοῦ καταστατικοῦ της, ὑπέβαλεν αὐτῷ τὴν ἀπὸ 3 Νοεμβρίου 1953 αἴτησιν περὶ συνταξιοδοτήσεώς της, τὴν ὁποίαν ὅμως ἀπέρριψε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ αὐτοῦ Ταμείου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 252 τῆς 4 Μαρτίου 1954 ἀποφάσεώς του, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἀποθανὼν σύζυγός της δὲν εἶχε πραγματοποιήσει 1650 τοὐλάχιστον ἡμερομίσθια κατὰ τὴν πρὸ τοῦ θανάτου αὐτοῦ τελευταίαν δεκαετίαν, ἐζήτησεν ἀποζημίωσιν διὰ τὰς ζημίας, ἃς ὑπέστη ἐκ τῆς τοιαύτης παρανόμου πράξεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ ρηθέντος Ταμείου, ἰσουμένην πρὸς τὰς μηνιαίας συντάξεις, ὧν ἐδικαιοῦτο ἀπὸ 1 Δεκεμβρίου 1952 μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, στηριζεται εἰς τὰ ἄρθρα 914, 297 καὶ 298 Α.Κ. καὶ 104 καὶ 105 Εἰσ. Ν.Α.Κ., ἀπεφήνατο περαιτέρω ὅτι αὕτη, ὡς διώκουσα ἀπαίτησιν ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, ὑπόκειται εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 937 Α.Κ. πενταετῆ παραγραφήν καὶ ὄχι εἰς τὴν τοῦ ἄρθρου 40 § 6 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 διετῆ τοιαύτην καὶ, ὡς ἐκ τούτου, αἱ ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀδικοπραξίας συνέπειαι οὐδαμῶς ἠρθησαν ἐκ τοῦ ὅτι ἡ κατὰ τῆς συνιστώσης τὴν ἀδικοπραξίαν ταύτην ρηθείσης ὑπ' ἀριθμὸν 252/1954 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀσκηθεῖσα ὑπὸ τῆς ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἔφεσις ἀπερρίφθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 96/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ, ὡς μετ' ἐκτίμησιν ταύτης ἀνελέγκτως ἐδέχθη τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι παρεγράφη τὸ πρὸς σύνταξιν δικαίωμά της, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 46 § 2 ἐδάφ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, λόγῳ παρελεύσεως διετίας ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (14 Μαρτίου 1954) μέχρι τῆς ἀσκήσεως τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως (10 Μαρτίου 1965). Οὕτω τὸ Ἐφετεῖον ἀποφηνάμενον τὰ μὲν ὀρθῶς πάσας τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ἀπ' εὐθείας ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, τὸ δὲ οὐδαμῶς κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου ἐδέχθη, ὅτι δὲν ὑπάρχει δεδικασμένον ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 96/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 937 Α.Κ. ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας, οἵα κατὰ τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 Εἰσ. Ν.Α.Κ. καὶ ἡ ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκεν παρανόμου ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τῶν ὀργάνων νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας - τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ δσάκις, ὑποκειμένης ἀξιώσεως περὶ συντάξεως ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας, συντρεχουσῶν τῶν πρὸς τοῦτο προϋποθέσεων, δὲν χορηγεῖται αὕτη - παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ὅτου ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῆς τε ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 254 Α.Κ., καθ' ἣν «ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν, αὐτοτελῶς ὀφειλομένων καὶ μὴ ἐξαρτωμένων ἐκ κεφαλαίου, ἡ παραγραφὴ τοῦ καθόλου δικαιώματος ἄρχεται ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ σημείου, καθ' ὃ κατέστη ἀπαιτητὴ ἡ πρώτη καθυστερουμένη δόσις», γενικῆς οὔσης καὶ ταυτείσης πρὸς ἄρσιν ἀμφιβολιῶν, ὑφισταμένων κατὰ τὸ προίσχον τοῦ Α.Κ. δίκαιον, περὶ τὸ παραγραπτὸν τοῦ δικαιώματος καθόλου, ὡς καὶ περὶ τὸ χρονικὸν σημεῖον, ἀφ' οὗ καὶ τοὺς ὅρους, ὑφ' οὓς ἐχώρει ἡ παραγραφὴ αὐτοῦ, σαφῶς συνάγεται, ὅτι αὕτη οὐδεμίαν δύναται νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, ἧς ἡ παραγραφὴ ὁρίζεται ὑπὸ τῆς εἰδικῆς καὶ συνεπῶς κατισχυούσης τῆς τοῦ ἄρθρου 254 διατάξεως τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ., ὁριζούσης, ὡς εἴρηται, ἴδιον χρόνον καὶ ἰδίους ὅρους παραγραφῆς τοῦ ὅλου δικαιώματος, καθὼς καὶ ἴδιον χρόνον ἐναρξεως τῆς παραγραφῆς αὐτοῦ, ὡς ὀρθῶς ἐδέχθη καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις. Τέλος ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἡ ὁποία, ρυθμίζουσα τὸν χρόνον ἐνάρξεως τοῦ δικαιώματος πρὸς σύνταξιν, διαλαμβάνει, ὅτι «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα, ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὕτη δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς», προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ χρονικὸς περιορισμὸς τῆς καταβολῆς συντάξεως διὰ τὸ παρελθὸν ἐφαρμόζεται μὲν καὶ ἐπὶ ἀπαιτήσεων ἀποζημιώσεως ἕνεκα τῆς ὑπὸ τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν παρανόμου ἀρνήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπονομῆς αὐτῆς, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ὅμως τοῦ ἔτους, πρὸ τοῦ ὁποίου δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ ἡ καταβολὴ ταύτης, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ χρόνος ὑποβολῆς τῆς πρὸς ἀπονομὴν τῆς αἰτήσεως πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν καὶ οὐχὶ ἕτερος καὶ εἰδικώτερον ὁ μετὰ ταύτην καὶ τὴν παράνομον ἄρνησιν πρὸς ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρόνος τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἀγωγῆς τοῦ δικαιούχου. Ὅθεν τὸ Ἐφετεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δεχθέν, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, 1) ὅτι ὁ ἀποβιώσας τὴν 23 Νοεμβρίου 1952 σύζυγος τῆς ἀναιρεσιβλήτου (ἐναγούσης - ἐκκαλούσης), τυγχάνων ἠσφαλισμένος εἰς τὸ τέως Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, συγχωνευθὲν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1956 εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α., εἶχε συμπληρώσει εἰς μεταλλευτικὰς ἐργασίας μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ 2981 ἡμερομίσθια, ἐξ ὧν 1835 κατὰ

την ἀπό 1 Ἰανουαρίου 1925 μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1934 δεκαετίαν, 2) ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ὑπέβαλεν εἰς τό Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ἀπό 3 Νοεμβρίου 1953 αἴτησιν περί συνταξιοδοτήσεώς της βάσει τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ καταστατικοῦ του, λόγῳ θανάτου τοῦ εἰς τοῦτο ἠσφαλισμένου συζύγου της, τήν ὁποίαν ὅμως ἀπέρριψε τό Διοικητικόν αὐτοῦ Συμβούλιον διά τῆς ἀπό 4 Μαρτίου 1954 ὑπ' ἀριθ. 252 ἀποφάσεώς του καί 3) ὅτι οὐδαμῶς ἀπεδείχθη, ὅτι ἔλαβεν ἡ ἀναιρεσίβλητος γνῶσιν τῆς ἀπορριψάσης τήν αἴτησίν της ἀποφάσεως ταύτης εἰς χρόνον ἀπώτερον τῆς πενταετίας πρό τῆς ἐπιδόσεως της ἐνδίκου ἀγωγῆς καί μετά ταῦτα ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται συντάξεως, βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 31, 32, 33 καί 35 § 1 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀπό 1 Δεκεμβρίου 1952 (ἤτοι ἀπό χρόνου οὐχί ἀπωτέρου τοῦ ἔτους πρό τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀπό 3 Νοεμβρίου 1953, ὡς εἴρηται, αἰτήσεώς της) μέχρις 20 Αὐγούστου 1963, ἀνερχομένης ἐν συνόλῳ εἰς δραχμάς 52.524, ὡς ἐπίσης ἐδέχθη τό Ἐφετεῖον, κατά τά ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει του λεπτομερῶς κατά χρονικά διαστήματα καί ποσά διαλαμβανόμενα, καί συνεπῶς ὅτι εἰς τό ποσόν τοῦτο τῶν δραχμῶν 52.524 ἀνέρχεται ἡ ζημία τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς μνημονευομένης ἀνωτέρω παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, ἀκολούθως δέ, κατά μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθέν τήν ἔνδικον ἀγωγήν, ὀρθῶς πάσας τάς προδιαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε καί οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ τοῦ πλαγίου παρεβίασε, δι' ὃ καί εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ὁ δεύτερος λόγος, καθ' ὃν κἠ διωκομένη ἀπαίτησις ὑπέκυψεν εἰς τήν κατά τό ἄρθρον 937 Α.Κ. παραγραφήν, ὡς παρελθούσης πενταετίας μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀπό 1 Δεκεμβρίου 1952, ἀφ' ἧς ἡ ἀναιρεσίβλητος ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας καί τῶν πρός ἀποζημίωσιν ὑποχρέων», εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος κατ' ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, πλήττων τήν ἀνέλεγκτον ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐκτίμησιν ἀποδείξεων, ἀναγομένην καθαρῶς εἰς πράγματα, χωρίς νά προσβάλλωνται κανόνες δικαίου.

Ἡ δικαστική δαπάνη τῆς ἀναιρεσιβλήτου δέον νά ἐπιβληθῇ εἰς τό ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α., ὡς ἡττώμενον, μειουμένη ὅμως, συμφώνως πρός τά ἄρθρα 22 τοῦ ν. 3693 καί 19 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 κατά τό ἥμισυ τῆς δι' ἀμοιβήν τοῦ δικηγόρου τῆς ἀναιρεσιβλήτου δαπάνης (*).

---

*3. **Βιομηχανικαί ἐπιχειρήσεις κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3213/1955 περί εἰσφορῶν πρός τό Ι.Κ.Α. ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν. — Τοιαῦται καί αἱ διατηροῦσαι καπναποθήκας ἐπιχειρήσεις, εἰς τάς ὁποίας δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν μέσων καί εἰδικευμένου προσωπικοῦ γίνεται ὁ καθαρισμός τῶν φύλλων καπνοῦ κλπ. — Ἐπιστροφή ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρός τό Ι.Κ.Α. — Ὀφειλόμενος τόκος. — Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 27 § 8 ἀ. ν. 1846/1951 περί μή ἰσχύος τῆς περί ἐπιστροφῆς διατάξεως εἰς τάς ὑπέρ τῶν πλάδων ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας ἀχρεωστήτως εἰσπραχθείσας εἰσφοράς*

Ἀρείου Πάγου 452/1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κανελλάκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μαλνέττης, Σ. Καλογιάννης

Νομίμως, βάσει τοῦ ἄρθρου 834 §§ 3 καί 4 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957, φέρεται πρός συζήτησιν διά κλήσεως ἡ ὑπόθεσις, ἀναπεμφθεῖσα διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 224/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐν Ὁλομελείᾳ, (*) ἐκδοθείσης κατόπιν παραπομπῆς ὑπό τοῦ Γ' Τμήματος, οὗτινος ἡ ἀπόφασις ἐλήφθη διά πλειοψηφίας μιᾶς ψήφου, καί ἀναιρεσάσης τήν προσβληθεῖσαν ἐφετειακήν τοιαύτην. Ἐπανελθόντων δέ τῶν διαδίκων εἰς τήν πρό τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, ὡς ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 832 § 1 Πολ. Δικονομίας, ἀντικατασταθέντι δι' ἄρθρου 23 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, δέον νά ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν ἡ ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου, ἥτις, νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει δεκτή τύποις καί ἐξεταστέα.

Συμφώνως τῇ ἀνωτέρω ἀποφάσει τῆς Ὁλομελείας, ἡ παρά τῆς ὁποίας δοθεῖσα ἐπί τοῦ νομικοῦ ζητήματος λύσις εἶναι δεσμευτική, συνῳδᾷ τῷ ἄρθρῳ 3 § 4 τοῦ ν. 3810/1957, ἐπιχειρήσεις, διατηροῦσαι καπναποθήκας, εἰς τάς ὁποίας δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν μέσων καί εἰδικευμένου προσωπικοῦ προβαίνουσιν εἰς τόν καθαρισμόν τῶν φύλλων καπνοῦ ἀπό τῶν ἀσημάτων τοιούτων, τοῦ κονιορτοῦ καί ἐν γένει τῶν ξένων ὑλῶν, εἰς τήν διαλογήν αὐτῶν κατά ποιότητας, εἰς τήν τοποθέτησιν των εἰς εἰδικά κιβώτια καί εἰς τήν δεματοποίησίν των διά πιεστηρίου, οὕτω δέ καθιστῶσιν ἕτοιμα ταῦτα πρός πώλησιν καί διά περαιτέρω ἐκβιομηχανίσεως πρός παραγωγήν σιγαρέττων, εἶναι βιομηχανικαί κατά τήν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 3213/1955, ἐπί τούτων δέ, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐπαρχιακαί, ἐφαρμόζονται αἱ ἐν λόγῳ διατάξεις. Ὅθεν, ὁ πρῶτος λόγος τῆς ἐφέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐφεσιβλήτου, διαθέτουσα ὀργάνωσιν κεφαλαίου καί ἐργασίας ὑπό τά ὡς ἄνω δεδομένα πρός ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ, ἐσφαλμένως ἐκρίθη παρά τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι πληροῖ τά ἐννοιολογικά στοιχεῖα τῆς βιομηχανίας κατά τάς ἄνω διατάξεις

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 551/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

(*) ΕΕΔ 24.680

καὶ ὅτι ὑπάγεται εἰς τὴν κατ' αὐτὰς μείωσιν τῶν πρὸς τὸ ἐκκαλοῦν εἰσφορῶν, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 27 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» εἰσφοραὶ, ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεῖσαι, ἐπιστρέφονται ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐντόκως πρὸς 5 %. Ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἰσχύει διὰ τὴν ὑπὲρ τῶν κλάδων ἀσφαλίσεως παροχὴν ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος εἰσπραχθείσας ἀχρεωστήτως εἰσφορᾶς. Ὁ ἡσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν ἀπ' εὐθείας εἰς αὐτὸν πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ ἐξ εἰσφορῶν ποσοῦ ἐκ τῶν ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν μετὰ τοῦ ἐκ 5 % τόκου.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ὁ πρὸς 5 % τόκος ὀφείλεται ἀπὸ τῆς καταβολῆς τῆς ἀχρεωστήτου εἰσφορᾶς καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, τοῦ νόμου διαλαβόντος περὶ ἀποδόσεως τῇ αἰτήσει οὐχὶ πρὸς καθορισμὸν ὡς ἀφετηρίας τῆς τοκοδοσίας τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἀλλ' ἐκ τοῦ ὅτι δὲν ἐσκόπησε νὰ ἐπιβάλλῃ τὴν ὑποχρέωσιν αὐτεπαγγέλτου παρὰ τοῦ Ἱδρύματος ἐπιστροφῆς τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων. Πρὸς τὴν ἀποψιν ταύτην τελεῖ ἐν λογικῇ ἀλληλουχίᾳ καὶ ἡ τελευταία τῶν διατάξεων τῆς ἄνω παραγράφου, καθ' ἣν ὁ ἡσφαλισμένος δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὴν εἰς αὐτὸν ἀπ' εὐθείας, ἤτοι ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ ἐργοδότου, πληρωμὴν τοῦ ἀναλογοῦντος αὐτῷ ἐκ τοῦ ἀχρεωστήτως καταβληθέντος μετὰ τοῦ τόκου 5%.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 19 § 1 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951, καθ' ἣν τὸ Ι.Κ.Α. ἀπολαύει ἀνεξαιρέτως ἀπασῶν τῶν ἀτελειῶν καὶ τῶν προνομίων, δικαστικῶν, διοικητικῶν καὶ οἰκονομικῶν, ὡς ἐὰν εἶναι αὐτὸ τὸ Δημόσιον, καὶ τὴν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ἀπὸ 26.6 - 10.7.1944 κωδικοπ. διατάγματος περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, καθ' ἣν ὁ νόμιμος καὶ ὁ τῆς ὑπερημερίας τόκος πάσης ὀφειλῆς τοῦ Δημοσίου ὁρίζεται εἰς 6 % ἐτησίως, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλως ὡρίσθη διὰ συμβάσεως ἢ εἰδικοῦ νόμου καὶ ἀρχεται ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς, προκύπτει, ὅτι ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς πρὸς ἀπόδοσιν ἀχρεωστήτως εἰσπραχθεισῶν εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦτο ὀφείλει τόκον ὑπερημερίας, ὅστις ἔκτοτε ὑπολογίζεται πρὸς 6 %, καθ' ὅσον ὁ τόκος ὑπερημερίας εἶναι διάφορος τοῦ νομίμου πρὸ 5 %, τοῦ θεσπιζομένου διὰ τῆς ἄνω εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. Ὅθεν τὸ παράπονον τοῦ τρίτου λόγου τῆς ἐφέσεως, ὅτι οὐχὶ νομίμως ἐπεδικάσθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως τόκος ὑπερημερίας 6 % ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἐπὶ τοῦ συνόλου τῆς ἀπαιτήσεως, ἀντὶ 5 %, ὡς ἐν τῇ ἀνωτέρω διατάξει τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ὁρίζεται, εἶναι ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον.

Ἡ ἀνωτέρω παρατεθεῖσα διαταξις τοῦ ἄρθρου 27 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἣν ἡ περὶ ἐπιστροφῆς διάταξις δὲν ἰσχύει διὰ τὰς ὑπὲρ τῶν κλάδων ἀσφαλίσεως παροχὰς ἀσθενείας εἰς χρῆμα καὶ εἰς εἶδος ἀχρεωστήτως εἰσπραχθείσας εἰσφορᾶς, ὑπαγορευθεῖσα ἐκ τῆς ἀντιλήψεως ὅτι αἱ παροχαὶ ἀσφαλίσεως εἶναι δυνατὸν νὰ πραγματοποιοῦνται ἀμέσως καὶ ὡς ἐκ τούτου εἶναι ἐνδεχόμενον ἡ ἐξ αὐτῶν ἐπιβάρυνσις τοῦ Ι.Κ.Α. νὰ εἶναι ὑπερτέρα κατὰ πολὺ τῆς σχετικῆς εἰσφορᾶς τοῦ ἐσφαλμένως ὑπαχθέντος εἰς τοιαύτην ἀσφάλισιν, εἶναι γενικὴ καὶ ἀδιάστικτος καὶ ὡς τοιαύτη ἔχει ἐφαρμογὴν εἴτε ἐξ ὁλοκλήρου ἀχρεωστήτως κατεβληθησαν αἱ τοιαῦται εἰσφοραί, εἴτε ἐν μέρει καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὸ Ἵδρυμα ἐπεδίωξεν ἢ μὴ τὴν εἰσπραξιν τῶν τοιούτων εἰσφορῶν. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὡς νόμῳ βάσιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ὑφεσιβλήτου καὶ καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἐδιώκετο ἡ ἐπιστροφὴ τῶν ὑπὲρ τοῦ κλάδου ἀσφαλίσεως ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι τὸ ἀνεπίτρεπτον τῶν τοιούτων εἰσφορῶν δὲν καθιεροῦται καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ εἰσπραξις τῶν εἰσφορῶν ὀφείλεται εἰς παράνομον καταλογισμὸν τούτων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι οὐδ' αὐτὴ ἡ ἐνάγουσα ἐπικαλεῖται ἐν τῇ ἀγωγῇ καταλογισμόν, ἐσφάλετο, ὡς ποιησαμένη διάκρισιν, μὴ γινομένην ἐν τῷ νόμῳ, οὐδ' ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ συναγομένην, δέον δὲ ὡς πρὸς τοῦτο νὰ μεταρρυθμισθῇ, κατ' ἀποδοχὴν τοῦ σχετικοῦ καὶ ὑπολειπομένου πρὸς ἐξέτασιν δευτέρου λόγου τῆς ἐφέσεως.

Γενομένου κυρίου τῆς ὑποθέσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου διὰ τῆς μεταρρυθμίσεως τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 780 Πολ. Δικονομίας, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀγωγὴ καὶ νὰ ἐπιδικασθῇ τὸ ὀφειλόμενον πράγματι, συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω γενόμενα δεκτά, ποσόν. Προκύπτοντος δὲ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐγγράφων καὶ δὴ τῆς ἀπὸ 8 Ὀκτωβρίου 1962 βεβαιώσεως τοῦ ἐν Καβάλᾳ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., ὅτι ὁ ἐνάγων διὰ τὸ ἀπὸ 24.6.1956 μέχρι 31.12.1961 χρονικὸν διάστημα κατέβαλε δι' ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς τοῦ κλάδου συντάξεων δραχμὰς 18.088,50 τὸ 10 % τοῦ ποσοῦ τούτου, ἤτοι τὸ ἀχρεωστήτως καταβληθὲν διὰ τὸν κλάδον συντάξεων, ὡς ἐκ τῆς μειώσεως τῶν εἰσφορῶν διὰ τὰς ἐπαρχιακὰς βιομηχανίας, κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν. 3213/1955, οὗτινος καὶ μόνον τὴν ἀπόδοσιν δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ ὁ ἐνάγων, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 18088,50, αἵτινες καὶ δέον νὰ ἐπιδικασθῶσι, κατὰ μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τόκῳ ὑπερημερίας 6 % ἀπὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, τοῦ αἰτήματος περὶ ἐπιδικάσεως τόκου 5 % ἀφ' ἑκάστης καταβολῆς ἀχρεωστήτου μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἀπορριφθέντος πρωτοδίκως, χωρὶς νὰ πλήττεται ἐν τούτῳ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις.

---

4. Διακοπὴ παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, οἷα εἶναι καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 104, 105 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ πέως Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς χορήγησιν εἰς ἡσφαλισμένον αὐτοῦ συντάξε-

ως, διά τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ὁπότε ὁ πρὸ τῆς ὑποβολῆς ταύτης διαδραμὼν χρόνος δὲν ὑπολογίζεται καὶ ἄρχεται νέα παραγραφὴ ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας διοικητικῆς πράξεως ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης διαφορᾶς.

Ἀρείου Πάγου 619/1965, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρδάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ρεμούνδος, Τ. Σταυρόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατὰ τὰ ἄρθρα 269, 261, 270 § 1 Α.Κ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 937 αὐτοῦ παραγραφὴ τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως, οἵα εἶναι καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 104, 105 Εἰσ. Ν.Α.Κ καὶ 914, 297, 298 Α.Κ. ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς χορήγησιν εἰς ἠσφαλισμένον αὐτοῦ συντάξεως, ἧς δικαιοῦται κατὰ νόμον, διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἤτις εἰς τὴν ἄνω περίπτωσιν μὴ χορηγήσεως συντάξεως ὑπὸ τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν παρὰ τὸν νόμον εἶναι ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1956 συγχωνεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐκτὸς τῆς Διοικήσεώς του καὶ τὸ ἁρμόδιον Περιφερειακὸν αὐτοῦ Κατάστημα, ὁπότε ὁ πρὸ τῆς ὑποβολῆς ταύτης διαδραμὼν χρόνος δὲν ὑπολογίζεται καὶ ἄρχεται νέα παραγραφὴ ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας διοικητικῆς πράξεως ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης διαφορᾶς. Ἐν προκειμένῳ τὸ Ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει, ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 105, 106 Εἰσ. Ν.Α.Κ καὶ 914, 297, 298 Α.Κ κυρίαν αὐτῆς βάσιν, διώκουσαν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν ἕνεκα παρανόμου ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν μὴ χορήγησιν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἠσφαλισμένον εἰς αὐτό, βάσει τοῦ ἄρθρου 16, ἀλλὰς τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ καταστατικοῦ του, συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἧς ἐδικαιοῦτο, ὡς καταστὰς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ἐκ βιαίου συμβάντος τὴν 9 Ἰουνίου 1949, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας του, ὡς ἐργάτης μεταλλείου ἐν Μήλῳ, ἀπέρριψε, κατ' ἀποδοχὴν ἀνταπόδειξεως παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, προβληθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δεχθὲν ὅτι, «ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ἡ ἐφ' ἧς ἐρείδεται αὕτη ἀδικοπραξία συνίσταται εἰς τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀπορριψάσης τὴν ἀπὸ 18 Ἰουνίου 1965 αἴτησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος (ἀναιρεσείοντος) ἐνάγοντος περὶ συνταξιοδοτήσεώς του ὑπ' ἀριθ. 200/13 Φεβρουαρίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν, οὔσης προδήλως παρανόμου, ἔπεται, ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. πενταετὴς παραγραφὴ ἤρξατο ἀπὸ τῆς 6 Μαρτίου 1956, ἡμέρας κοινοποιήσεως τῆς ἄνω ἀποφάσεως πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα, ὅτε οὗτος ἔλαβε γνῶσιν τῆς τε ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου, ἐκτοτε δὲ μέχρι τῆς ἐγέρσεως τὴν ἐνδίκου ἀγωγῆς (30 Ὀκτωβρίου 1963) παρῆλθε πενταετία». Ἀλλ' ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ τῶν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις προτάσεών του, οὗτος προέβαλλεν ἀντένστασιν διακοπῆς τῆς παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 269, 261 καὶ 270 § 1 Α.Κ., διὰ τῆς ὑποβολῆς πρὸς τὴν Διοίκησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. τῆς ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1956 αἰτήσεώς του περὶ ἀνορθώσεως τῆς ἐκ τῆς εἰρημένης παρανόμου πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν προαγενομένης αὐτῷ ζημίας διὰ τῆς ἀπονομῆς συντάξεως, εἰς ἣν δικαιοῦται, καὶ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 282 καὶ ἀπὸ 16 Ἰανουαρίου 1959 ἀποφάσεως τῆς παρὰ τῷ Ὑποκαταστήματι Ἀθηνῶν ἁρμοδίας Τοπικῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ἀπορριψάσης τὴν ἄνω αἴτησίν του, ἥτις ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη εἰς αὐτὸν τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1959. Τὴν ἀντένστασιν ταύτην ἀπέρριψε τὸ Ἐφετεῖον, δεχθὲν ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προκειμένου νὰ ἀσκήσῃ τὸ κατὰ τῆς ἄνω παρανόμου πράξεως, ἤτοι τῆς ὑπ' ἀριθ. 200/1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἐνδίκου μέσον τῆς ἐφέσεως, ἐκοινοποίησε πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τὴν ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1956 αἴτησίν του θεραπείας καὶ ἐπομένως, ὡς ἔκρινεν, ἀπὸ ταύτης καὶ μόνον τῆς χρονολογίας ἐπῆλθε διακοπὴ κατ' ἄρθρον 269 Α.Κ. τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως, οὐδεμίαν ἔννομον συνέπειαν ὡς πρὸς τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς ἐχούσης τῆς δευτέρας ἀπὸ 25 Μαΐου 1960 αἰτήσεως, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνωτέρω χρονολογίας, ἤτοι τῆς 4 Ἰουνίου 1956, μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς (30 Ὀκτωβρίου 1963) παρῆλθε πενταετία». Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον τὸ Ἐφετεῖον, χωρὶς νὰ λάβῃ οὐδόλως ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ ἀπαντήσῃ καὶ εἰς τὸν ἕτερον, συγκροτοῦντα τὴν περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως ἀντένστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἰσχυρισμόν του, καθ' ὃν ἐπὶ τῆς ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1956 αἰτήσεώς του πρὸς τὸ ἀναιρεσεῖον ἐξεδόθη ἡ ταύτην ἀπορρίψασα ὑπ' ἀριθ. 282 τῆς 16 Ἰανουαρίου 1959 ἀπόφασις τοῦ εἰρημένου ὀργάνου του, καὶ ἔχοντα, συμφώνως πρὸς τὰ προδιαληφθέντα ἄρθρα 269, 261, 270 § 1 Α.Κ., οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ ζητήματος τῆς διακοπῆς τῆς παραγραφῆς καὶ ἐπομένως εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, διότι ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἐν προκειμένῳ, ἀποτελεῖ κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις τὸ πέρας τῆς ἀρξαμένης διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς ἀπὸ 4 Ἰουνίου 1956 αἰτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος διακοπῆς τῆς παραγραφῆς καὶ ὁ ἀπὸ ταύτης μέχρι τῆς ἐκδόσεως της χρόνος δὲν ὑπολογίζεται, ἀλλ' ἄρχεται ἐκ τοῦ νέου ἡ πενταετὴς παραγραφὴ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως της, μὴ συμπληρωθεῖσα μέχρι τῆς 30 Ὀκτωβρίου, χρόνου ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, κατὰ τὸ ἑδάφιον 7 τοῦ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων διατάξεις: Λόγω προκυφασῶν κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ «περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων» ἀμφισβητήσεων παρίσταται ἀνάγκη περαιτέρω ὁδηγιῶν εἰς συμπλήρωσιν καὶ τροποποίησιν τῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 73/1964 καὶ 39/1965 ἐγκυκλίων τοιαυτοειδῶν.

Ι. Ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῶν σχετικῶν μὲ τὰς χρονικὰς προϋποθέσεις διατάξεων (ἐδάφια β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 2) προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ εἰς σύνταξιν δικαιώματος ἀπὸ μειωμένου ὁρίου ἡλικίας εἰς τὰ πρόσωπα τοῦ Κανονισμοῦ τούτου ἀπαιτεῖται ἀφ' ἑνὸς ἡ πραγματοποίησις τῶν γενικῶς διὰ πάντα ἀσφαλισμένον τοῦ Ἱδρύματος ἀπαιτουμένων ἡμερῶν ἐργασίας (προϋπόθεσις ἐδαφίου β'), ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ συνδρομὴ τῶν εἰδικῶν προϋποθέσεων τοῦ ἐδαφίου γ'), ἤτοι ὡρισμένη διάρκεια ἀπασχολήσεως εἰς τὰς ἰδιαζόντως βαρείας καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας, ὡς καὶ εἰδικὴ χρονικὴ σύνδεσις τῆς εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἀπασχολήσεως μὲ τὴν τελευταίαν περίοδον ἐργασίας τοῦ ἀσφαλισμένου. Ἤτοι ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ νομοθέτου, ὅτι ὄχι μόνον ὡρισμένη διάρκεια (4/5) τοῦ ἀπαιτουμένου ἑκάστοτε διὰ συνταξιοδότησιν χρόνου ἀσφαλίσεως, ἀλλὰ καὶ ὡρισμένη διάρκεια τῆς τελευταίας ἀπασχολήσεως (1000 ἡμέραι ἐργασίας), δέον νὰ συνδέεται μὲ τὴν ἄσκησιν τῆς βαρείας ἢ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας. Προφανὴς σκοπὸς τῆς τελευταίας ταύτης προϋποθέσεως, τῆς πραγματοποιήσεως δηλαδὴ χιλίων τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας δεκαετίαν, εἶναι ἡ ἐξασφάλισις τῆς ἐπιβαλλομένης προστασίας μόνον ὑπὲρ τῶν ἀσφαλισμένων ἐκείνων, διὰ τοὺς ὁποίους ἐπιμηκύνεται, κατὰ τὸ τιθέμενον ὑπὸ τῆς διατάξεως μέτρον, ἡ συνέχισις τῆς ἀπασχολήσεως εἰς τὰς εἰδικὰς κατηγορίας ἐργασιῶν τοῦ Κανονισμοῦ μέχρι τοῦ χρόνου τῆς λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἀποχωρήσεως, ἀποκλειομένων ὅθεν τῶν ἀπὸ μακροῦ μεταβαλλόντων ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν ἢ διακοπάντων τὴν εἰς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας τοιαύτην.

Πηγάζεται ὅθεν ἐκ τῆς ἐκτεθείσης ἐννοίας τῶν διατάξεων τούτων, ὅτι ἑκάστη τῶν ταασομένων ἐν ἐδαφίοις β' καὶ γ' χρονικῶν προϋποθέσεων κέκτηται αὐτοτέλειαν ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς καὶ συνεπῶς δέον νὰ ἐξετάζεται καθ' ἑαυτὴν καὶ ὄχι ἐν συναρτήσει πρὸς τὰς ἑτέρας. Ἐξαίρεσιν ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν διάταξιν, μόνον ἡ προϋπόθεσις τοῦ συνολικοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως εἰς βαρείας ἢ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας, ὅστις ὑπολογίζεται ἐν συναρτήσει πρὸς τὸν ἑκάστοτε ἀπαιτούμενον διὰ τὴν συνταξιοδότησιν χρόνον ἀσφαλίσεως, ἀποτελῶν τμῆμα αὐτοῦ (4/5), χωρὶς ὅμως καὶ ἐνταῦθα, ἀντιστρόφως, ὁ ἀριθμὸς τοῦ συνολικῶς ἀπαιτουμένου κατὰ περίπτωσιν χρόνου ἀσφαλίσεως τοῦ ἐδαφίου β' νὰ προσδιορίζεται ἐκ τοῦ χρόνου, καθ' ὃν πληροῦται ἡ προϋπόθεσις τῶν 4/5. Ὡς ἐκ τούτων, ἡ κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον, περὶ οὗ κατωτέρω, πλήρωσις μιᾶς τῶν ἀπαιτουμένων προϋποθέσεων θεωρεῖται τελειωθεῖσα καὶ

ἄρθρου 807 Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως, καθὼς καὶ τὸν πρῶτον λόγον, διατυπούμενον μὲν ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ ὡς ἐκ τοῦ ἐδαφίου 17 τοῦ ἄνω ἄρθρου, ἤτοι δι' ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ., ἐν τῇ πραγματικότητι ὅμως πλήττοντα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἐκ τοῦ ἐδαφίου 7, ὡς προδήλως ἐκ τοῦ περιεχομένου του συνάγεται, ἤτοι διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν τοῦ προεκτεθέντος ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐκδόσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 282/1959 ἀποφάσεως τοῦ ὑρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α.

Μετὰ ταῦτα ἡ ὑπόθεσις χρήζει κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου περαιτέρω διευκρινήσεως καὶ δέον νὰ παραπεμφθῇ εἰς τὸ Γ' Τμῆμα αὐτοῦ πρὸς περαιτέρω συζήτησιν κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικ. (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 780/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν. Ἴδετε καὶ Α.Π. 281/1965, ΕΕΔ 24, 1051.

ὅτι ἐπανεξετάζεται ἐν τῷ χρόνῳ, καθ' ὃν πληροῦνται αἱ μὴ συντρέχουσαι ἀρχικῶς λοιπαὶ προϋποθέσεις.

III. Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ ἐν προκειμένῳ δικαιώματος ἀπαιτεῖται ἡ σώρευσις κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ἀπασῶν τῶν ἐν παραγράφοις 1 ἐδάφια α', β' καὶ γ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ ταυτομένων προϋποθέσεων. Ὡς κρίσιμος λογίζεται ὁ χρόνος συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἢ, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον δὲν ἔχουν εἰσέτι πληρωθῆ αἱ χρονικαὶ προϋποθέσεις τοῦ ἐδαφίου β' (γενικὴ προϋπόθεσις συνταξιοδοτήσεως), ὁ μεταγενέστερος τούτου χρόνος, καθ' ὃν πληροῦται ἡ προϋπόθεσις τοῦ ἐδαφίου β' τῆς διατάξεως ταύτης. Καὶ ἐφ' ὅσον μὲν κατὰ τὸν κρίσιμον τοῦτον χρόνον συμπίπτουν καὶ αἱ λοιπαὶ ἐν ἐδαφίῳ γ' χρονικαὶ προϋποθέσεις, θεμελιοῦται ἤδη τὸ ἐκ τοῦ Κανονισμοῦ δικαίωμα εἰς σύνταξιν. Ἐφ' ὅσον ὅμως εἴτε ἀμφότεραι, εἴτε ἡ ἑτέρα τῶν προϋποθέσεων τοῦ ἐδαφίου γ' πληροῦται εἰς μεταγενέστερον χρόνον, ἡ θεμελίωσις τοῦ δικαιώματος ἐπιτελεῖται κατὰ τὸν μεταγενέστερον τοῦτον χρόνον. Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως ταύτῃ καὶ ἐφ' ὅσον διατελοῦμεν ὑπὸ τὸ καθεστὼς τῆς κατ' ἔτος αὐξήσεως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας δὲν θὰ ὑπολογίζεται ἡ προοδευτικὴ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἐδαφίου β', ἀντιστοίχως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ τελευταῖον πραγματοποιεῖται ἡ μία τῶν ἐν ἐδαφίῳ γ' προϋποθέσεων. Ἐξ ἄλλου ἐὰν ὁ ἠσφαλισμένος εἴτε κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν πληροῖ τὸ ὅριον ἡλικίας, εἴτε κατὰ τὸν χρόνον, καθ' ὃν πληροῦται ἡ προϋπόθεσις τοῦ ἐδαφίου β' πληροῖ τὴν προϋπόθεσιν τῆς πραγματοποιήσεως τῶν 1000 τοὐλάχιστον ἡμερῶν ἐργασίας κατὰ τὴν τελευταίαν δεκαετίαν, ἡ προϋπόθεσις αὕτη δὲν θὰ ἐπανακριθῇ, ἐν συναριθμήσει τοῦ μεταγενεστέρου χρόνου, καθ' ὃν πραγματοποιοῦνται αἱ ἀπομένουσαι προϋποθέσεις.

Οὕτω, ἠσφαλισμένος, συμπληρῶν τὸ ὅριον ἡλικίας κατὰ τὸ 1965, πραγματοποιῶν τὰ, κατὰ τὸ ἐδάφιον β' προϋποθέσεις συνολικοῦ χρόνου ἀσφαλίσεως κατὰ τὸ ἔτος 1966 (ἡμέραι ἐργασίας 3.375) καὶ ἔχων κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο 2.500 ἡμέρας ἐργασίας τοῦ Κανονισμοῦ, ἤτοι ὑπολειπομένας κατὰ 200 τῶν ἀπαιτουμένων 4)5, ἃς πραγματοποιεῖ καὶ κατὰ τὰ δύο προσεχῆ ἔτη (1967 καὶ 1968), πληροῖ ἐν ἔτει 1968 τὴν προϋπόθεσιν τῶν 4)5, μολονότι τὸ σύνολον τῶν ἡμερομισθίων αὐτοῦ (3.375)200) ὑπολείπεται τῶν διὰ τὸ ἔτος 1968 ἀπαιτουμένων 3.725 ἡμερῶν ἐργασίας.

Ὡσαύτως ἠσφαλισμένος, συμπληρῶν τὸ ὅριον ἡλικίας κατὰ τὴν 1.7.1965 καὶ ἔχων πραγματοποιήσει κατὰ τὴν τελευταίαν πρὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας δεκαετίαν (1.7.1955 - 30.6.1965) χιλίας ἡμέρας εἰς βαρείας καὶ ἀνθυγιεινὰς ἐργασίας, πληροῖ τὴν προϋπόθεσιν τῶν 1000 ἡμερῶν, ἀσχέτως τοῦ μεταγενεστέρου χρόνου, καθ' ὃν πληροῦνται αἱ λοιπαὶ χρονικαὶ προϋποθέσεις. Τοῦτ' αὐτό, διὰ τὸν ἐν λόγῳ ἠσφαλισμένον, ἐὰν ἡ προϋπόθεσις τῶν 1000 ἡμερῶν ἐργασίας πληροῦται κατὰ τὴν δεκαετίαν τὴν πρὸ τοῦ χρόνου (μετὰ τὸ ὅριον ἡλικίας) πραγματοποιήσεως τῆς χρονικῆς προϋποθέσεως τοῦ ἐδαφίου β'. (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 241)1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.*).

Προϋποθέσεις συνεχίσεως προαιρετικῶς τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως: Ἐν ὄψει ἀμφιβολιῶν ἐν τῇ πράξει, ἐὰν κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς συνεχίσεως προαιρετικῶς τῆς ἀσφαλίσεως μετὰ τὴν ἀντικατάστασιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 διὰ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν. 4476)1965 παρέχεται δυνατότης νὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν: α) ἡμέραι ἐργασίας πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἄλλων Τομείων κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ β) ἡμέραι ἐκ προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως, διακοπείσης συνεπείᾳ ἀναλήψεως ἀσφαλιστέας ἐργασίας, τροποποιοῦντες καὶ συμπληροῦντες τὰς μέχρι τοῦδε δοθείσας ὁδηγίας, ὁρίζομεν τὰ κάτωθι:

1) Ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 41 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ν. 4476)1965, προβλεπομένη προαιρετικὴ συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως χωρεῖ, κατὰ τὴν σαφῆ διατύπωσιν τῆς διατάξεως, ἐπὶ προσώπων διατελεσάντων ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Συνεπῶς δικαίωμα συνεχίσεως προαιρετικῶς τῆς ἀσφαλίσεως ὑφίσταται, ἐὰν σὺν τοῖς ἄλλοις αἱ ἀπαιτούμεναι κατὰ περίπτωσιν ἡμέραι ἐργασίας (500 ἢ 3000) ἔχουν πραγματοποιηθῆ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος ἢ εἰς ταυτόχρονον συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Τομέως.

Οὕτω ἡ ὑπ' ἀριθ. 200)1958 ἡμετέρα ἐγκύκλιος καταργεῖται ἀπὸ τοῦδε, αἱ μέχρι σήμερον ὅμως γενόμεναι δεκταὶ αἰτήσεις προαιρετικῆς συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως, βάσει τῆς ἐν λόγῳ ἐγκυκλίου, δὲν θίγονται διὰ τῆς παρούσης.

2) Ὡς πρὸς τὸ δεύτερον τῶν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης θεμάτων ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 265)1957 (*Ἐγκύκλ. διαταγὴ ἡμῶν (Δ. Ι.Κ.Α. Ζ 417)*) (*). (*Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 271/1966 Διοικήσεως τοῦ (Ι.Κ.Α.)*.

(*) ΕΕΔ 16, 668.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΑΥΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Σκοπὸς τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν (ΕΕΔ 19,806 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ὑπῆρξεν ἡ ἀνανέωσις τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν αὐτῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖαι καταναλίσκονται ἐν τῇ ἀπασχολήσει του εἰς τὸν ἐργοδότην, καὶ διὰ τοῦτο καθώρισεν ὡς βασικὸν χρόνον τοῦ δικαιώματος τὸ ἓν ἔτος, ὡς ὁρίζεται τοῦτο καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 666 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον προϋποθέτει, ὅτι ὁ ἐργοδότης καταναλίσκει ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις τοῦ μισθωτοῦ.

Περαιτέρω, ὁρίζων ὁ ἀ.ν. 539/1945 ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀδείας συναρτᾶται πρὸς τὴν ἐπὶ ἓν ἔτος τουλάχιστον, συνεχῆ ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ, διακρίνει περιπτώσεις, κατὰ τὰς ὁποίας δὲν θεωροῦνται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως, οὐδὲ συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδείας, τῶν ὁποίων δικαιοῦνται οἱ μισθωτοί, α) τὴν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας, β) στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀνταπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας.

Ὡς ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας νοεῖται ἡ καθοριζομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 68), διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἡ ὁποία διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν (Α.Π. 642/1963, ΕΕΔ 29, 1456), ἐφ' ὅσον ὁ Νομοθέτης τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου κατὰ τὴν προϊσχύουσαν αὐτοῦ ἀνωτέρω διάταξιν. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 1010, πρβλ. ὅμως γνωμοδότησιν 163/1958 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 17, 323).

Ὡς πρὸς τὸν χρόνον στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑφίσταται καὶ νεωτέρα διάταξις, ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 2054/1952 (ΕΕΔ 11, 490), ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 34 § 7 τοῦ ν.δ. 2961/1954 (ΕΕΔ 13, 948), κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ χρόνος τῆς ἐν τῷ στρατῷ, ξηρᾷς, ἀέρος καὶ θαλάσσης ὑπηρεσίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν καὶ μισθωτῶν ἐν γένει, ὡς ἐφέδρων ἢ κληρωτῶν ἢ ἐθελοντῶν, λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῶς διανυθείσης ὑπηρεσίας παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρέτουν ἐργοδότῃ πρὸ τῆς στρατεύσεως των... καὶ διὰ τὴν ἀπολαυὴν παντὸς ἑτέρου πλεονεκτήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καὶ ἐξαρτωμένου ἐκ τοῦ χρόνου πραγματικῆς παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑπηρεσίας, συνεπῶς καὶ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας (Πρωτ. Πατρῶν 30/1952, ΕΕΔ 11, 812, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 5450/1958, ΕΕΔ 17, 698).

Ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ θεωρεῖται, κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρ. 666,667, ἀριθ. 16, 17, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον § 246), πρὸς τὰ ὁποῖα εἶναι σύμφωνος καὶ ἡ νομολογία (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17026/1965, ΕΕΔ 24, 1299) καὶ ὁ χρόνος ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀνυπαίτιος διὰ τὴν μισθωτὸν ἡ μὴ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν του (Πρβλ. καὶ Α.Π. 408/1961, ΕΕΔ 20, 1391, διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τούτου ὡς χρόνου πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ τὴν προαγωγὴν τοῦ μισθωτοῦ).

Ὡς χρόνος ἐπίσης ἀπασχολήσεως θεωρεῖται καὶ ὁ χρόνος ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, κατόπιν συμφωνίας αὐτοῦ μετὰ τοῦ ἐργοδότου, ἄνευ ἀποδοχῶν (κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 557/1963 γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ΕΕΔ 22, 1143), ὡς θεωρεῖται καὶ ὡς χρόνος ἀπασχολήσεως καὶ ἡ ἀποχὴ τῆς ἐργαζομένης γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν κατὰ τὰς σχετικὰς νομοθετικὰς διατάξεις (ἴδετε ἐν ΕΕΔ 21, 296 σημειώσεις μας). (Οὕτω καὶ γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους ὑπ' ἀριθ. 1316/1958, ΕΕΔ 18, 34).

Ζήτημα προέκυψεν, ἂν ὁ ἀπασχολούμενος εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς ἐργοδότας μισθωτὸς (π.χ. ὁ λογιστής, ὁ ὁποῖος κατ' ἐπάγγελμα παρέχει τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ εἰς τέσσαρας ἐργοδότας καὶ ἐπὶ δίωρον εἰς ἕκαστον ἡμερησίως) δικαιοῦται ἀδείας. (Ἀρνητικῶς *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρ. 666-667 Α.Κ., διότι ἡ παρεχομένη ἐργασία ὡς πρὸς ἕκαστον τῶν ἐργοδοτῶν δὲν καταναλίσκει οὐσιωδῶς τὰς παραγωγικὰς δυνάμεις του, ἴδετε καὶ γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους ὑπ' ἀριθ. 347/1961, ΕΕΔ 20, 654).

Διάφορον εἶναι τὸ ζήτημα τῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ τηρήσῃ τὸν νόμον περὶ καταγγελίας (Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803, ἔνθα σημειώσεις μας) καὶ τοῦτο διότι ὁ νόμος οὗτος δὲν ἀξιοῖ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, ὡς ὁ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, ἀλλ' ἁπλῶς διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐπὶ τὸν ἐν αὐτῷ ὁριζόμενον χρόνον.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ πλήρως ἀπασχολουμένου μισθωτοῦ ὑπάγεται κατὰ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 121), (ἴδετε ὅμως καὶ γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὑπουργείου, ΕΕΔ 11, 653), καὶ ἐκείνη τῆς καθαριστρίας, καίτοι δὲν ἀπασχολεῖται αὕτη ἐπὶ πλήρες ὡράριον ἐργασίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

352/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 8 καί τοῦ Κεφ. Α' τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπό 5/28.1. 1955 Β. Δ)τος «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 95 τῆς 30 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 5364/1934 «περί ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καί Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος».

2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 118611/1965 καί 118606/1965 ἀναφορῶν τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου.

3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 16/25.11.1965 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ιδ' περιόδου.

4) Τήν ὑπ' ἀριθ. 15/12.1.1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τό ἄρθρον 8 τοῦ ἀπό 5/28.1.1955 β. δ)τος «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.» τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 8

1) Πρόσωπον, διατελέσαν ἠσφαλισμένον παρά τῷ Τ.Ε.Β.Ε. καί πραγματοποιήσαν 15ετῆ πραγματικήν ἀσφάλισιν, δικαιοῦται, ἐν περιπτώσει διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, νά συνεχίσῃ προαιρετικῶς τήν ἀσφάλισιν δι' αἰτήσεως ὑποβαλλομένης ἐντός ἑνός ἀπό τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.

2) Ὁ χρόνος προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως, δέν δύναται νά ὑπερβῇ τό ἓν τρίτον τοῦ χρόνου τῆς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως.

3) Διά τήν ἔγκρισιν τῆς αἰτήσεως περί προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως ἀπαιτεῖται ἡ ἐφ' ἅπαξ ἢ τμηματικῶς προηγουμένη ἐξόφλησις τῶν μέχρι τῆς διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ἐξ εἰσφορῶν ὑποχρεώσεων τοῦ αἰτοῦντος ἐντός προθεσμίας ἐξ μηνῶν ἀπό τῆς παραλαβῆς τῆς σχετικῆς κλήσεως πρός ἐξόφλησιν, μή ἰσχυουσῶν ἐν προκειμένῳ τῶν περί κεφαλαιοποιήσεως καί παγιοποιήσεως σχετικῶν διατάξεων. Ἡ μή ἐμπροθέσμως κατά τά ἄνω καταβολή τῶν μέχρι τῆς διακοπῆς τοῦ ἐπαγγέλματος ὀφειλομένων εἰσφορῶν συνεπάγεται τήν ἀπώλειαν τῆς δυνατότητος συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως προαιρετικῶς.

4) Ἡ προαιρετική ἀσφάλισις ἀρχεται ἀπό τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς τοιαύτης.

Ἐντός ἔτους ἀπό τῆς πρός τόν ἐνδιαφερόμενον κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ἐγκριτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. δέον νά καταβληθῶσι παρ' αὐτοῦ ἐφ' ἅπαξ ἢ τμηματικῶς αἱ ἀπαιτηταί ἀσφαλιστικαί εἰσφοραί ἀπό τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως μέχρι τῆς κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ τοῦ Ταμείου, ἀφ' ἧς δέον ὅπως καταβάλῃ κανονικῶς τάς εἰσφοράς του κατά μῆνα.

Ὁ προαιρετικῶς συνεχίζων τήν ἀσφάλισιν ὑποχρεοῦται νά καταβάλλῃ δι' ἕκαστον μῆνα καί μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἑπομένου μηνός τήν ἑκάστοτε ἰσχύουσαν εἰσφοράν τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ὑπήγετο κατά τήν ἡμέραν τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.

Καθυστέρησις καταβολῆς εἰσφορᾶς τινος πέραν τῶν ἓξ μηνῶν ἀπό τοῦ τέλους τοῦ ἑπομένου μηνός, εἰς ὃν ἀνάγεται, συνεπάγεται ἀπώλειαν τῆς δυνατότητος συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως προαιρετικῶς, μή ἐπιστρεφομένων τῶν τυχόν ἐν τῷ μεταξύ καταβληθεισῶν εἰσφορῶν.

Εἰς περίπτωσιν ἐλλιπῶν καταβολῶν θά ὑπολογίζωνται δι' ἕκαστον ἔτος τόσοι μῆνες, ὅσοι ἀντιστοιχοῦν εἰς τά καταβληθέντα ὡς ἄνω ποσά.

5) Συνταξιοῦχοι λόγῳ ἀνικανότητος δικαιοῦνται ὅπως, δι' αἰτήσεώς των, ὑποβαλλομένης ἐντός προθεσμίας ἑνός ἔτους ἀπό τῆς λήξεως τοῦ χρόνου τῆς συνταξιοδοτήσεώς των ἢ ἐντός ἓξ μηνῶν ἀπό τῆς κοινοποιήσεως αὐτοῖς τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεώς των περί συνεχίσεως τῆς συνταξιοδοτήσεως, λόγῳ ἀνικανότητος, ἀποφάσεως τοῦ Δ. Σ., συνεχίσωσι προαιρετικῶς τήν ἀσφάλισίν των, ἐφ' ὅσον συντρέχουσιν αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

6) Ὁ χρόνος τῆς προαιρετικῶς συνεχιζομένης ἀσφαλίσεως ἐξομοιοῦται πρός τόν χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως.

Αἰτήσεις περί προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως, ὑποβληθεῖσαι πρό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, κρίνονται κατά τάς προϊσχυούσας διατάξεις, τῆς ἐξοφλήσεως τῶν μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς διακοπῆς εἰσφορῶν πραγματοποιουμένης ἐφ' ἅπαξ ἢ τμηματικῶς ἐντός ἀναιρετικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 2

Τό κεφάλαιον α' τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀπό 5/28.1.1955 β.δ. «περί ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν Τ.Ε.Β.Ε.», ὡς ἐτροποποιήθη διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 151/6/24.3.1960 καί 596/11/8/8.9.1961 β. δ/των, τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀπόδειξις χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως καί ἀσφαλίσεως

Ὁ χρόνος ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως καί ἀσφαλίσεως τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἀποδεικνύεται

Α' Εἰς τὴν περίπτωσιν ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος.

1) Διὰ τὸν μετὰ τὴν ἐγγραφὴν χρόνον :

Ἀποκλειστικῶς διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ἀντιστοίχων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀποδεικνυομένης διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἢ διὰ καταθέσεως εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἢ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἢ δι' ἄλλου οἱουδήποτε νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου.

2) Διὰ τὸν πρὸ τῆς ἐγγραφῆς χρόνον ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως.

α) Διὰ τοῦ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου Ἐπαγγελματικοῦ ἢ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου ἢ τοῦ οἰκείου Τμήματος Ἐμπορικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀναφέροντος τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὰ μητρῶα αὐτοῦ κατὰ τὰ πιστοποιούμενα ἔτη ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου.

β) Διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς Ἑνώσεως ἢ Ὀργανώσεως (ἢ Σωματείου), ἐκδιδομένου κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Δ. Συμβουλίου, ἀναφέροντος ὁμοίως τὴν ἐγγραφὴν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὰ μητρῶα αὐτοῦ.

γ) Διὰ πιστοποιητικοῦ τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας, ἐμφαίνοντος τὴν ἐμπρόθεσμον ἐγγραφὴν τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ τηρούμενα στοιχεῖα φορολογίας διὰ τὰ πιστοποιούμενα οἰκονομικὰ ἔτη.

Διπλότυπα καταβολῆς φόρου ἐπιτηδεύματος ἢ ἐκτάκτου εἰσφορᾶς ἢ φόρου ἔχοντος ἄμεσον σχέσιν μὲ τὸ ἀσκούμενον ἐπάγγελμα ἢ ἄδεια ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος γίνονται δεκτὰ ὡς ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα διὰ τὰ ἔτη, εἰς τὰ ὁποῖα ταῦτα συγκεκριμένως ἀναφέρονται.

δ) Διὰ βεβαιώσεων τοῦ Προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος.

ε) Δι' ὑπευθύνου δηλώσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου, περιεχούσης πλήρη στοιχεῖα περὶ τοῦ εἴδους τοῦ ἀσκηθέντος ἐπαγγέλματος, τῆς διευθύνσεως καὶ τοῦ χρόνου ἀσκήσεως αὐτοῦ.

Διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ πρὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου χρόνου ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ Δ. Συμβουλίου τοῦ Ταμείου, ἐκδιδομένη ἐπὶ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου.

Μετὰ τῆς αἰτήσεως δέον ὅπως ὑποβάλλωνται τὰ ἀνωτέρω ὁριζόμενα δικαιολογητικὰ ἀθροιστικῶς, πλὴν τῶν ὑπὸ τὰ στοιχεῖα α', β', γ' τοιούτων, ἅτινα δύνανται νὰ ὑποβάλλωνται διαζευκτικῶς.

Εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις, ἐφ' ὅσον τὰ ὑποβαλλόμενα δικαιολογητικὰ δὲν περιλαμβάνουσι πλήρη στοιχεῖα περὶ τῶν βεβαιουμένων ἐτῶν, τὸ Δ. Σ. τοῦ Ταμείου, προκειμένου νὰ μορφώσῃ ἀσφαλῆ γνώμην περὶ τῆς νομιμότητος τοῦ αἰτήματος, δύναται νὰ ζητήσῃ τὴν συμπλήρωσιν τῶν δικαιολογητικῶν διὰ τῆς προσκομίσεως καὶ ἑτέρων τοιούτων, προβαίνον εἰς οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῶν ὑποβληθέντων στοιχείων.

Β' Εἰς τὴν περίπτωσιν ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος.

1) Διὰ τὸν ἀπὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα καὶ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος χρόνον ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως ἡ ἀπόδειξις τεκμαίρεται:

α) Διὰ τῆς καταβολῆς τῶν ἀντιστοίχων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ἀποδεικνυομένης διὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου ἢ διὰ καταθέσεως εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἢ Ἐθνικὴν Τράπεζαν ἐπ' ὀνόματι καὶ διὰ λογαριασμὸν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., β) διὰ τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως μετὰ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τῆς περιπτώσεως Α' ὁριζομένων δικαιολογητικῶν.

2) Διὰ τὸν πρὸ τῆς ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων χρόνον ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως πρὸς ἀπόδειξιν ἀπαιτεῖται αἴτησις τοῦ ἐνδιαφερομένου μετὰ τῶν ὑπὸ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 τῆς περιπτώσεως Α' ὁριζομένων δικαιολογητικῶν.

Γ' Εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις τὰ ὑπὸ στοιχεῖα α' καὶ β' τῆς παραγράφου 2 τῆς περιπτώσεως Α' τοῦ παρόντος πιστοποιητικὰ διὰ τὸν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος χρόνον ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐγγραφῆς εἰς τὰ μητρῶα τῶν μελῶν αὐτῶν.

Δ'. Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος ἡ ἐγγραφὴ εἰς τὰ μητρῶα ἠσφαλισμένων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. θεωρεῖται νόμιμος :

α) Ὅταν ἐνεργῆται αὐτεπαγγέλτως κατόπιν διαπιστώσεως τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, συνταχθησομένης πρὸς τοῦτο καὶ σχετικῆς ἐκθέσεως ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου, καὶ

β) Ὅταν ὑποβάλλεται αἴτησις τοῦ ἐνδιαφερομένου μετὰ δικαιολογητικῶν, ἀποδεικνυόντων τὴν ἔναρξιν ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, ἐκδιδομένων παρὰ Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν (ἄδεια ἀσκήσεως ἐπιτηδεύματος) καὶ διαπιστοῦται παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Διαμερίσματος ἡ ἔναρξις ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἀπριλίου 1966

367/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἀντικαταστάσεως τοῦ ἄρθρου 12 καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀπὸ 7/9.10.1958 Β.Δ. «περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 97 τῆς 3 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3778/1957 «περὶ κυρώσεως Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀφορωσῶν τὸ Ἐθνικὸν Ἵδρυμα Ραδιοφωνίας, καὶ ἄλλων συναφῶν διατάξεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4109/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ ἰσχυούσης νομοθεσίας»,

2) Την διά της υπ' αριθ. 227/12.2.1966 αναφοράς του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τηλεοράσεως υποβληθείσαν πρότασιν του Δ.Σ. αυτού και

3) Την υπ' αριθ. 272/30.3.1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Υπουργών Εργασίας και Προεδρίας της Κυβερνήσεως, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Ι. Το άρθρον 12 του από 7/9.10.1958 β. δ/τος «περί συστάσεως και οργανώσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας» αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Άρθρον 12

1) Η διαπίστωσις της ανικανότητος συνεπεία νόσου, ατυχήματος ή αναπηρίας, κατά την έννοιαν των διατάξεων των εδαφίων δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του παρόντος, ενεργείται, κατόπιν παραπεμπτικής αποφάσεως του Δ.Σ. του Ταμείου, παρά των αρμοδίων υγειονομικών οργάνων του φορέως κυρίας ασφαλίσεως, εις ον ανήκει ο ησφαλισμένος, τηρουμένης της οικείας διαδικασίας, αι δε δαπάναι βαρύνουν το Ταμείον.

2) Αι τελεσίδικοι αποφάσεις των αρμοδίων υγειονομικών οργάνων, εις ά παραπέμπονται παρά του φορέως κυρίας ασφαλίσεως οι παρ' αυτώ ησφαλισμένοι και δι' ών διεπιστώθη η ανικανότης λόγω νόσου, ατυχήματος ή αναπηρίας, κατά έννοιαν καλυπτομένην και υπό των διατάξεων των εδαφίων δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του παρόντος θεωρούνται και διά το Ταμείον υποχρεωτικαί, προκειμένου, εν συσχετισμώ μετά των λοιπών προϋποθέσεων, να ληφθή απόφασις περί παροχής τακτικού περιοδικού βοηθήματος.

3) Αι διατάξεις των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου ισχύουν και διά τους από της συστάσεως του Ταμείου και εντεύθεν αποχωρήσαντας της υπηρεσίας ησφαλισμένους.

4) Η διάταξις της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του παρόντος β.δ. δεν εφαρμόζεται διά τους κατά τα ανωτέρω βοηθηματούχους.

ΙΙ. Εις το άρθρον 19 του από 7/9.10.1958 β.δ. «περί συστάσεως και οργανώσεως Ταμείων Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας» προστίθεται παράγραφος 3, έχουσα ούτω:

3. «Η εκ του Ταμείου απόληψις τακτικού περιοδικού βοηθήματος κατά τας διατάξεις των εδαφίων δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 του παρόντος διαρκεί εφ' όσον χρόνον αρίζουν αι σχετικαί αποφάσεις των κατά τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 12 του παρόντος αρμοδίων υγειονομικών οργάνων».

Εις τους αύτους ως άνω Υπουργούς ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 28 Απριλίου 1966

376/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 1 του άρθρου 23 του από 20/2.30.1955 Β. Διατάγματος «περί εγκρίσεως του Κανονισμού Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών» (Φ.Ε.Κ. 265/1955 τ. Α').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 98 της 6 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 6 του ν.δ. 3631/1956 «περί των πόρων, τρόπου εισπράξεως αυτών και της λειτουργίας εν γένει του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών κλπ.».

2) Την υπ' αριθ. 38107/2631/11.2.1965 αναφοράν του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών.

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την 8ην συνεδρίασιν αυτού της ΙΔ' περιόδου της 30.9.1965.

4) Την υπ' αριθ. 1186/1965 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 1 του άρθρου 23 του από 20/9/30.9.1955 β.δ. «περί εγκρίσεως Κανονισμού Ασθενείας του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, Μυλεργατών και Μακαρονοτεχνιτών» (Φ.Ε.Κ. 265/1955 τ. Α') αντικαθίσταται ως κάτωθι:

«1. Αι ησφαλισμέναι του Ταμείου, ούχι και αι συνταξιούχοι τούτου, δικαιούνται επί εξ (6) εβδομάδας προ του τοκετού και επί ίσον χρόνον μετ' αυτόν ημερησίου επιδόματος κυοφορίας και λοχείας.

Η ημέρα της ενάρξεως της προ του τοκετού περιόδου ανικανότητος λόγω κυοφορίας ορίζεται βάσει γνωματεύσεως του ιατρού. Εις περίπτωσιν, καθ' ην εκ πλάνης του ιατρού ως προς τον χρόνον του τοκετού ούτος λαμβάνει χώραν μετά την πάροδον των εξ (6) εβδομάδων από της ενάρξεως της λόγω κυοφορίας διακοπής της εργασίας, αι ησφαλισμέναι δικαιούνται επιδόματος κυοφορίας και διά το πέραν των εξ (6) εβδομάδων χρονικόν διάστημα μέχρι της ημέρας του τοκετού. Εάν ο τοκετός επέλθη προ του καθοριοθέντος υπό του ιατρού χρόνου των εξ (6) εβδομάδων, το επίδομα κυοφορίας λήγει την ημέραν του τοκετού».

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 1 Απριλίου 1966

365/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του διά του από 18.8.1953 Β. Δ. κυρωθέντος Γ.Κ.Π.—Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 96 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τα άρθρα 9 του ν. 3105/1954 «περί κανονιστικών διατάξεων, αφορωσών τα προσωπικά του Ο.Τ.Ε.» και την υπ' αριθ. 20164/8607/6.10.1965 απόφασιν του Υπουργού Συγκοι-

νωνιών «περί ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δι' ἄσκησιν ἁρμοδιοτήτων», προτάσει τοῦ ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργοῦ, μετὰ γνώμην τῆς διοικήσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., διατυπωθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 82023/19.2.1966 ἔγγραφον αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν παρὰ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1559/18.3.1966 ἐξουσιοδοτήσεως, ὁριοθέντων ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ, διατυπωθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 69/21.3.1966 καὶ 100/1.4.1966 ἔγγραφα αὐτῶν, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθείσης ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 223 ἀπὸ 16.3.1966 πρακτικῷ αὐτοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὸ ἐν παραγράφῳ 1 δ' τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 18.8.1953 βασ. διατάγματος κυρωθέντος Γ.Κ.Π. Ο.Τ.Ε. ἐδάφιον, καθ' ὃ ἔγγαμον θῆλυ προσωπικόν, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀποχωρήσει μετὰ ἰδικῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίαν, δικαιοῦται τῆς ἕνεκα συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας ἀποζημιώσεως», προστίθενται τὰ ἑξῆς:

Τῆς αὐτῆς ἀποζημιώσεως δικαιοῦται καὶ ἄγαμον θῆλυ προσωπικόν, ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀποχωρήσει μετὰ συμπλήρωσιν 30ετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος β' διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἀπριλίου 1966

244/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 26.9.1955 Β. Δ/τος «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ Περιθάλψεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 66 τῆς 26 Μαρτίου 1966)

287/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παρ. Α' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Π. Δ. τῆς 15)29 Σεπτεμβρίου 1934 «περὶ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικοῦ κλεισίματος τῶν καταστημάτων τῆς πόλεως Ἐλευθερουπόλεως».

(Ε. Κ. τ. Α' φ. 78 τῆς 2 Ἀπριλίου 1966)

Ἄρθρον μόνον

Ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ Α' τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. τῆς 15/29.9.1934 «περὶ ἡμερῶν ὁλοκληρωτικοῦ κλεισίματος τῶν καταστημάτων τῆς πόλεως Ἐλευθερουπόλεως» ὁριζομένων ἑορτῶν ὁλοκληρωτικῆς ἀργίας τῶν καταστημάτων τῆς πόλεως Ἐλευθερουπόλεως καταργοῦνται αἱ ἑορταί:

1) Ἁγίου Γεωργίου, 2) Ἁποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου, 3) Ὑψώσεως Τιμίου Σταυροῦ, 4) Ἁγίου Δημητρίου, ἡ δὲ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Ἐλευθερίου καθιεροῦται ὡς μερικὴ ἀργία, καθ' ἣν τὰ καταστήματα θὰ παραμείνουν ἀνοικτὰ μετὰ τὸ μέρας τῆς θείας λειτουργίας.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαρτίου 1966

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

46650)3997/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως χάρτου, χαρτῶν περιτυλίξεως καὶ χαρτοσακκουλῶν περιοχῆς Πειραιῶς.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 339 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948)6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Τὴν ἀπὸ 9.3.1966 αἴτησιν τῶν χαρτεμπόρων Πειραιῶς. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 225/1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 364)215/1966 καὶ 109)10/30.4.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων Πειραιῶς. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1668)Γ'/3.5.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Πειραιῶς. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 6080 Φ. 65)55/9.5.1966 σύμφωνον γνώμην τῆς Ἀστυν. Διευθύνσεως Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 42241)2596/22.5.1963 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς Πειραιῶς καὶ τῶν περὶ αὐτοῦ Δήμων—Κοινοτήτων καὶ Προαστίων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως χάρτου, χαρτῶν περιτυλίξεως καὶ χαρτοσακκουλῶν ὡς ἀκολούθως:

Διὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἀπὸ 1.6 — 30.9 τοῦ τρέχοντος ἔτους, καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ.—3 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1966

46560)3964/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας—ὡ-

ρολογοποιίας από 15.6—15.9 περιοχῆς Ἀθηνῶν.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 339 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948)6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν», 4) Τὴν ἀπὸ 15.4.1966 αἴτησιν τῶν καταστηματαρχῶν χονδρικῆς πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας - ὡρολογοποιίας Ἀθηνῶν, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13561/4.5.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14944/29.4.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμπορουπαλλήλων Ἀθηνῶν, 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 143788 Φ. 71)10/6.5.1966 σύμφωνον γνώμην τῆς Ἀστυν. Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 49282)3342/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν αὐτοκινήτων ἀπὸ 15.6—15.9 τῆς περιοχῆς Λιμένος Ἀθηναίων καὶ πέριξ Λιμένων καὶ Κοινοτήτων καὶ ἀποθηκῶν χονδρικῆς πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων ὡρολογοποιίας - χρυσοχοΐας ἀπὸ 1.7—31.8 περιοχῆς Λιμένος Ἀθηναίων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν καὶ ἐργαλείων χρυσοχοΐας - ὡρολογοποιίας τῆς περιοχῆς τοῦ Λιμένος Ἀθηναίων καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15.6 - 15.9 τοῦ τρέχοντος ἔτους καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 3 μ.μ., ἐκτὸν Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. ἕως 1.45' μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1966

5104014936/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σπορελαιουργίας ἅπασης τῆς χώρας.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 349 τῆς 6 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίως τοῦ ν. δ/τος 3755/1957, ἀποφασίζομεν

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τ. Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 17.5.1966, ἀντιχοβέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 773/1966 αἰτητικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις σπορελαιουργίας

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 12ην Μαΐου 1966 οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παν. Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς Ο.Χ.Β.Υ., δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, λαμβάνοντες ὑπ' ὄψιν

α) Τὰς ὑπὸ ἔποψιν ὑγιεινῆς ἰδιαζούσας συνθήκας, ἐφ' ἃς ἀπασχολοῦνται ὡρισμέναι κατηγορίαι ἐργαζομένων τοῦ κλάδου σπορελαιουργίας,

β) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 27/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας σπορελαιουργίας κλπ.»,

γ) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 101960/21.12.1963 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως κανονισμοῦ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/28.3.1966 ἀποφάσεως αὐτοῦ.

δ) Τὴν ἀνάγκην ἀντιμετωπίσεως τῶν ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)1965 ἀποφάσεως προβλημάτων εἰς τὸν τομέα τῆς ὑγιοῦς ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατωτέρω ὅρια τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων σπορελαιουργίας καὶ συναφῶν (ὑδρογονώσεως, ἐξευγενισμοῦ καὶ τυποποιήσεως ἐλαίων, μαγειρικῶν λιπῶν—πλὴν τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων τῶν παρασκευαζουσῶν μαγειρικὰ λίπη διὰ προσμίξεως τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/65 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 179 Β' τῆς 12.3.1965) - μαργαρινῶν καὶ λιπαρῶν ὑλῶν) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως

	Ἡμερομίσθιον Ἀθηνῶν - Πειραιῶς Ἐλευσῖνος	Λοιπῆς χώρας
1) Τεχνῖται σπορελαιουργοί (ρυφιναρισταί, ἐκχυλισταί, πρεσσαδόροι, ὑδρογονωταί, πυραγωγοὶ ὑδρογόνου)	105	95
2. Τεχνῖται ἐφαρμοσταί	106	95
3. Λιπανταί	92,50	86
4. Ἐργάται βάρδιας ἢ ἀνάλ.: α) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος ἡλικίας των καὶ δύο ἔτη προϋπηρεσίαν	92,50	86
β) Ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ τὸ 18ον ἔτος, ἐνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν	82,50	82,50
5. Ἐργάται βάρδιας, μὴ συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των	62	55
6. Γυναῖκες : α) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ		

17ον έτος τῆς ἡλικίας των καὶ δύο ἐτῶν προϋπηρεσίαν.	73	67
β) Ἔχουσαι συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας ἢ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους τοὐλάχιστον προϋπηρεσίαν	65	63

Εἰς τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια περιέχεται τὸ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ πᾶσα οἰκειοθελῶς χορηγηθεῖσα αὔξησις.

2) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν (σχόυσαι οἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ἀπὸ 29.7.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ κλάδου (Φ.Ε.Κ. 336 Β' 1964).

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1966 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1967.

4) Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς ἰσόκυρα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ἰουνίου 1966

53569/5245/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 9.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Βόλου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 354 τῆς 7 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 9.5.1966 σ.σ.ἑ. ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Βόλου. 3) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ καὶ' ἄρθρον 2 παρ. 2 ἐδάφ. Β' ν.δ. 3754/1955 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.6.1966, τὸ γεγονὸς ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 9.5.1966 σ.σ.ἑ.ἑ. 1) «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Βόλου καθοριζόμεναι ἀμοιβαὶ διὰ τοὺς περὶ ὧν αὕτη μισθωτοὺς περιλείουν προσαυξήσεις κειμένας ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένης γενικῆς οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεων, ἐξ ἄλλου τὸ διαφορούσαν μεταξὺ τῆς νῦν ἰσχυούσης ρυθμίσεως (ἀπόφ. 3/1965 τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Βόλου) καὶ τῆς κριθείσης τοιαύτης χρονικὸν διάστημα εἶναι βραχύ, μὴ δικαιολογοῦν τοιαύτην ὑπέρμετρον αὔξησιν, καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Δήμου Βόλου

Ἐν Βόλῳ καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ καταστήματι σήμερον τὴν 9ην Μαΐου 1966, ἡμέραν Δευτέραν, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Θεόδωρος Κλαψάπουλος, Δήμαρχος Βόλου, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου, νομίμως ἐξουσιοδοτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 597/2.5.1966 ἀποφάσεως αὐτοῦ, ἐγκριθείσης νομίμως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16694/7.5.1966 ὁμοίας τοῦ Νομάρχου Μαγνησίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου Γεώργιος Πυρλιής, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων Δήμου Βόλου, ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὸ συνεστημένον Νομικὸν Πρόσωπον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων Δήμων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας», καὶ κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 106/24.2.1966 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν αὐτοῦ, ἀπεφάσισαν τὴν σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς κατωτέρω τοπικῆς δημοσιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ κατωτέρω ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, προσληφθέντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ β.δ. 406/1963 καὶ λειτουργούντα συνεργεῖα τοῦ Δήμου Βόλου.

Ἄρθρον 1

	Δραχμαί
1) Συνεργείον καθαριότητος :	
Ἡμερομίσθιον ὁδοκαθαριστῶν	82.50
Ἡμερομίσθιον ἐποπτῶν	88
2) Συνεργείον Δημοτικοῦ Νεκροταφείου	
Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν ταφῆς, ἐκταφῆς νεκρῶν, καθαρισμοῦ ὀστῶν καὶ ἀφῆς κανηλίων	82.50
3) Συνεργείον Δημοτικῶν Σφαγείων :	
Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν χώρου σφαγῆς	82.50
4) Συνεργείον Δημοτικῆς Φρουταγορᾶς :	
Ἡμερομίσθιον ἐπόπτου φρουταγορᾶς	90
Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν φρουταγορᾶς	82.50
5) Συνεργείον κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν :	
Ἡμερομίσθιον Α' τεχνιτῶν	88
Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν	82.50
6) Συνεργείον Δημοτικοῦ Ἀμαξοστασίου :	
Ἡμερομίσθιον Α' τεχνιτῶν	110
Ἡμερομίσθιον Β' τεχνιτῶν	95
Ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνιτῶν	85
7) Συνεργείον Κινήσεως Αὐτοκινήτων :	
Ἡμερομίσθιον ὁδηγῶν ἰσχυούσης κατὰ τὰ λοιπὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 30/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν.	110
8) Συνεργείον ὀχετῶν καὶ ὑπονόμων :	
Ἡμερομίσθιον Α' τεχνιτῶν	95

	Δραχμαί
Ημερομίσθιον Β' τεχνιτών	85
9) Συνεργείον Λάθρου Γωνίας:	
Ημερομίσθιον εργατοτεχνιτών	85
10) Συνεργείον διανομής εσόδων καζίνου:	
Ημερομίσθιον υπαλλήλου	70
11) Συνεργείον ηλεκτροτεχνιτών:	
Ημερομίσθιον Α' τεχνίτου	105
Ημερομίσθιον Β' τεχνίτου	102
Ισχυούσης κατά τα λοιπά της υπ' αριθ. 17962/4.8.1964 συλλ. συμβάσεως.	
12) Συνεργείον επιβλέψεως τεχνικών έργων:	
Ημερομίσθιον πτυχ. υπομηχανικών	200
Ημερομίσθιον πτυχ. εργοδηγών	160
Ημερομίσθιον πτυχ. σχεδιαστού	85

Άρθρον 2

Εις άπαντας τους ανωτέρω εργαζομένους, πλην του συνεργείου οδηγών αυτοκινήτων και ηλεκτρολόγων, χορηγείται προσαύξησις επί των ως άνω ημερομισθίων 3% δια τους έχοντας προϋπηρεσίαν άνω των πέντε (5) ετών παρά τω αυτώ Δήμω.

Άρθρον 3

Εις τους έγγαμους ανεξαρτήτως υπάρξεως ή μη τέκνων το οικογενειακόν επίδομα καθορίζεται εις δραχμάς 200 μηνιαίως εις άπαντα τα συνεργεία.

Άρθρον 4

Χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 12% επί του βασικού ημερομισθίου εις τους εργαζομένους εις τα συνεργεία καθαριότητος, νεκροταφείου, σφαγείου, αμαξοστασίου, κινήσεως αυτοκινήτων, όχεων και υπονόμων και ηλεκτροτεχνιτών, ανεξαρτήτως ιδιότητος (επόπτου, τεχνίτου, εργάτου, οδηγού κλπ.).

Άρθρον 5

Χορηγείται εις άπαντας τους εργαζομένους εις τα ανωτέρω συνεργεία υφ' οιανδήποτε ιδιότητα και' έτος μία στολή, εν ζεύγος άρβυλων και εν αδιάβροχον.

Άρθρον 6

Καθορίζεται, όπως το ωράριον έκαστον Σαββάτον περιορισθή κατά μίαν ώραν δι' άπαντας τους ημερομισθίους εργατοτεχνίτας και εκτάκτους υπαλλήλους του Δήμου Βόλου.

Άρθρον 7

Η παρούσα συλλογική σύμβασις εργασίας ισχύει από της 15ης Απριλίου 1966 και λήγει μετά εν έτος, τυχόν δε καταβαλλόμενα ημερομίσθια ανώτερα των προβλεπομένων δεν μειούνται.

Η παρούσα, αναγνωσθείσα και βεβαιωθείσα, υπεγράφη ως κατωτέρω παρά πάντων των εν αρχή αναφερομένων, συνετάγη δε εις τρία πρωτότυπα, εξ ων ανά εν εληφθη παρ' εκάστου των συμβαλλομένων και το τρίτον καταετέθησαν εις το Υπουργείον Εργασίας δια τα περαιτέρω.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω δια της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Ιουνίου 1966

53242/5198/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 26/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των τσιμεντεργατών άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 354 της 7 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως τροποποιηθήσαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 26/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, η υπ' αριθ. 13/1966 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, επί της αιτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων Τσιμέντων Ελλάδος, αφ' ενός, και αφ' ετέρου του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια των βασικών ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών τσιμεντοβιομηχανίας άπασης της χώρας καθορίζονται ως κατωτέρω:

Επί μηνιαίω μισθώ:

α) Ψήστης	δρχ.	3.250
Επί ημερομισθίω:		
β) Βοηθός	»	90
γ) Λιπαντής	»	99
δ) Μυλωνάς	»	105
ε) Ξηραντήρης	»	92
στ) Σακκιασταί, ζυγωταί, ψυχραντήρηδες, σιλαδώροι, προσωπικόν εναερίων μεταφορών και λοιποί εργάται παραγωγής, απασχολούμενοι πάντως εις οιανδήποτε εργασίαν παραγωγής	»	80
ζ) Εξωτερικοί εργάται αύλης	»	75
η) Εργάται	»	60

2) Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

3) Κατά τα λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αι κείμεναι διατάξεις.

4) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Φεβρουαρίου 1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουνίου 1966

51945/5051/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 14.5.1966 συλλογικής

συμβάσεως έργασίας πρακτικών μηχανικών - θερμαστών άπάσης τής χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' ή. 338 της 2 Ιουνίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις τού νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν καί συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ύπό τού ν.δ. 3755/1957, άποφασίζομεν

Όπως δημοσιευθή εις την Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή έν θέματι συλλογική σύμβασις έργασίας, κατατεθείσα ήμιν την 19.9.1966, συνταχθέντος προς τούτο τού ύπ' άριθ. 775/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ώς άκολούθως :

Συλλογική σύμβασις έργασίας
πρακτικών μηχανικών - θερμαστών

Έν Άθήναις σήμερον τήν 14ην Μαΐου 1966, οί ύπογεγραμμένοι άφ' ένός Ίωάννης Μητσός, άντιπρόεδρος τού Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, καί άφ' έτέρου α) Ν. Παπαδόπουλος, γεν. γραμματεύς τής Όμοσπονδίας Μηχανικών καί Θερμαστών Βιομηχανίας καί Γεωργίας Ελλάδος, καί β) Τάκης Θεοδώρου, έκτελεστικός τής αύτής Όμοσπονδίας, άπαντες διόντως έξουσιοδοτημένοι διά τήν ύπογραφήν τής παρούσης συλλογικής συμβάσεως έργασίας, συνεμολόγησαν τά έξής :

1) Άπό τής ισχύος τής παρούσης τά κατώτατα όρια μηνιαίων μισθών τών πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, έσωτερικής καί έξωτερικής καύσεως καί συντηρητών μηχανολογικών έγκαταστάσεων, θερμαστών καί άρχιθερμαστών, τών κειμένων τά ύπό τού νόμου 6422/1934 καί τών εις έκτέλεσιν αύτού έκδοθέντων β. δ. προβλεπόμενα διπλώματα ή πτυχία ή άδεια; καί άπασχολουμένων εις τά πάσης φύσεως βιομηχανικά έργοστάσια καί μηχανολογικάς έγκαταστάσεις τής χώρας, κινητάς ή μή, καθορίζονται ώς άκολούθως :

	Μηνιαίος μισθός δραχμαί
Πρακτικός μηχανικός α' τάξεως	3.750
» » β' »	3.350
» » γ' »	3.100
Μηχανοδηγός	2.900
Άρχιθερμαστής	2.600
Θερμαστής	2.400

2) Κατά τά λοιπά ισχύουν αί μη άντικείμεναι τή παρούση διατάξεις τών ύπ' άριθ. 67403/1958 καί 67404/1958 άποφάσεων Υπουργού Έργασίας περί δημοσιεύσεως εις τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως τών άπό 18.10.1958 α.σ.ε. άρχιθερμαστών, θερμαστών, πρακτικών μηχανικών καί μηχανοδηγών άπάσης τής χώρας (Φ.Ε.Κ. 306 Β' τής 12.11.1958), ώς καί τής ύπ' άριθ. 32/1960 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών περί αύξήσεως τών άποδοχών τών πρακτικών μηχανικών—θερμαστών κλπ. των βιομηχανιών, κατατεθείσης εις τό Ειρηνοδικείον Άθηνών (πρώξις καταθέσεως 4/13.1.1961).

3) Τυχόν καταβαλλόμεναι άποδοχαί, άνώτεραι τών διά τής παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

4) Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 1ης Μαΐου 1966, δέν δύνανται δέ νά καταγγελθή πρό τής παρελεύσεως έτους.

5) Ή παρούσα συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα καί τά συμβαλλόμενα μέρη, καί δύο έπί πλέον πρός κατάθεσιν κατά νόμον εις τήν Διεύθυνσιν Άμοιβής Έργασίας τού Υπουργείου Έργασίας.

Οί συμβαλλόμενοι
(Έπονται ύπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω εις την Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 1 Ιουνίου 1966

51036/4933/1966 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 36/1965 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έργατοτεχνιτών θερματίνων καί καννα-βίνων είδών Στρατιωτικών Υπηρεσιών.

(Ε.Κ. τ. Β' ή. 338 τής 2 Ιουνίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν : 1) τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού ν. 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν.δ. 3755/1957, 2) Τήν ύπ' άριθ. 24/1966 άπόφασιν τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, δι' ής επεκυρώθη ή ώς άνω μνημονευομένη ύπ' άριθ. 36/1965 άπόφασις τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, άφορώσα τούς όρους άμοιβής κλπ. τών έν θέματι μισθωτών, άποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν έκτελεστήν τήν έν θέματι διαιτητικήν άπόφασιν, έκδοθείσαν εις έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τού Συνδέσμου Έργατοτεχνικού καί Υπαλληλικού Προσωπικού Στρατιωτικών Υπηρεσιών άφ' ένός καί τών Υπουργείων 1) Οίκονομικών καί 2) Έθνικής Άμύνης, άφ' έτέρου, ής τό διατακτικόν έχει ώς άκολούθως :

1) Έργατοτεχνίται θερματίνων, καννα-βίνων κλπ. είδών τών Στρατιωτικών Υπηρεσιών τού Υπουργείου Έθνικής Άμύνης, μέλη τού Συνδέσμου Έργατοτεχνικού καί Υπαλληλικού Προσωπικού Στρατιωτικών Υπηρεσιών, υπάγονται ώς πρός τούς όρους άμοιβής έργασίας κλπ. εις τάς διατάξεις τής ύπ' άριθ. 5/1965 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί τών όρων άμοιβής τού έργατοτεχνικού προσωπικού τών Στρατιωτικών Καταστημάτων (Πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Άθηνών 56/1.5.1965, κοινοποιήσεις εις Υπουργείον Έργασίας 44727/4.5.1966).

2) Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 20.4.1965.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 1 Ιουνίου 1966

46727/4544/1966 Άπόφ. Υπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 3/1966 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τού προ-

σωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας (Ὑπαλλήλων Γραφείων) Ο.Α.Σ.Θ.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 336 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσ/νίκης, ἐκδοθεῖσαν κατόπιν ἀναπομπῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου ταύτου, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ 1281/1965 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ 3/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας (Ὑπαλλήλων Γραφείων) Ο.Α.Σ.Θ.», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν ἀναβιωσάσης μετὰ τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης, ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν: α) Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος», β) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος» καὶ γ) Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), ἀφ' ἑτέρου, τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα

Λεχθέντων τύπου τῆς ἐφέσεως, ἐν μέρει δὲ καὶ κατ' οὐσίαν, ὡς ἐν τῇ σκέψει.

Ἀποφασίζει καὶ καθορίζει τὰ κάτωθι

Προσωπικὸν Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας (Ὑπαλλήλων Γραφείων Ο.Α.Σ.Θ.)

Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμ.
α) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ	5.870
β) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 3ῳ	2.800
γ) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 4ῳ	2.700
δ) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 5ῳ	2.600

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας 5% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι 5 τριετιῶν.

	Δραχ.
ε) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 6ῳ μέχρι συμπληρώσεως διετοῦς ὑπηρεσίας	1.500
Ἀπὸ 2 μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας	1.650
Ἀπὸ 5 μέχρις 8 ἐτῶν »	1.770
Ἀπὸ 8 μέχρις 11 ἐτῶν »	1.950
Ἀπὸ 11 μέχρι 14 ἐτῶν »	2.150
Ἀπὸ 14 μέχρι 17 ἐτῶν »	2.360
Ἀπὸ 17 μέχρις 20 ἐτῶν »	2.500
στ) Ὑπάλληλοι ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ μέχρι συμπληρώσεως διετοῦς ὑπηρεσίας	1.400
Ἀπὸ 2 μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας	1.550
Ἀπὸ 5 μέχρις 8 ἐτῶν »	1.650
Ἀπὸ 8 μέχρις 11 ἐτῶν »	1.700
Ἀπὸ 11 μέχρι 14 ἐτῶν »	1.800
Ἀπὸ 13 μέχρι 17 ἐτῶν »	1.900
Ἀπὸ 17 μέχρις 20 ἐτῶν »	2.000

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 20ετοῦς ὑπηρεσίας τῶν ἐπὶ βαθμῷ 2ῳ ἕως καὶ 6ῳ ὑπαλλήλων οἱ μισθοὶ προσαυξάνονται δι' ἕκαστον ἔτος ἀπὸ τῆς 20ετίας κατὰ 100 δραχμάς, τῶν δὲ ἐπὶ βαθμῷ 7ῳ κατὰ δραχμὰς 50.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπαλληλικὴ ἰσοβαθὴς παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ. ἢ οἱῳδήποτε ἄλλῳ ἐργοδότῃ, χαρακτηριζομένη ὡς ὑπαλληλικὴ κατὰ τὴν γενικὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 4558/1930, ὡς ἐπίσης καὶ πᾶσα προϋπηρεσία ἐν τῇ τέως Ὑπηρεσίᾳ Τρολεϊδρόμων Θεσσαλονίκης τῶν ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης προερχομένων ὑπαλλήλων.

2) Ἐπίδομα παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ:

Ὑπάλληλοι μέχρι καὶ τοῦ 6ου βαθμοῦ, παραμένοντες πλέον τῆς τριετίας εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, δικαιοῦνται τὸ ἥμισυ τῆς διαφορᾶς τοῦ ἀμέσως ἀνωτέρου βαθμοῦ, μετὰ ἑξαετίαν δὲ ὁλοκλήρου τῆς διαφορᾶς ταύτης.

3) Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν:

Χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ διαμορφουμένου μετὰ τῆς ἄνω προϋπηρεσίας μισθοῦ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, διὰ μὲν τὰ ἄρρενα μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, διὰ δὲ τὰ θήλεα μέχρι τῆς νυμφεύσεως των καὶ ἐφ' ὅσον βεβαιωθῇ, ὅτι ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν ἐργάζονται.

4) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν καὶ εἰδικῶν συνθηκῶν:

α) Εἰς τοὺς διαχειριζομένους τὰ ἔσοδα τῶν ἀστικῶν λεωφορείων Θεσσαλονίκης ταμίας χορηγεῖται ἐπίδομα δραχμῶν 300 μηνιαίως.

β) Εἰς τοὺς ἐπιμελητὰς κινήσεως χορηγεῖται παγίως μηνιαῖον ἐπίδομα πρὸς κάλυψιν τῶν ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας ἐμφανιζομένων διαφορῶν ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως.

γ) Εἰς τοὺς ὑπευθύνους κατὰ τὸ ν.δ. 7.7.1962 (Κ.Φ.Σ.), ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθ. 27 4.1956 β.δ. (Φ.Ε.Κ. 116) 5.4.1956, τεῦχος Α'), χορηγεῖται παγίως ἐπίδομα «εἰδικῶν συνθηκῶν» ἐκ δραχμῶν 300 μηνιαίως.

Ὡς «εἰδικαὶ συνθῆκαι» δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ἡ αὐξησις τοῦ ὁσολογιοποῦ, ἀπολογισμοῦ χρήσεως, προϋπολογισμοῦ, ἀπογραφῆς, ὡς καὶ πᾶσα περαιτέρω εὐθύνη, ἀπορρέουσα ἐξ αὐτῆς τούτων τοῦ Κ.Φ.Σ.

5) Δῶρα Χριστουγέννων τὸ Πάσχα:

Καθορίζεται ἡ καταβολὴ εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δώρου Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους ἑνὸς πλήρους μισθοῦ καὶ τοῦ Πάσχα τοῦ ἡμίσεος τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους μετὰ τοῦ 75% Κυριακῶν καὶ ἐξαιρετέων καὶ 25% νυκτερινῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἐκάστοτε δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα ἀγιτικῶς.

6) Δελτία ἐλευθέρας κυκλοφορίας:

Ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δικαιοῦται νὰ κυκλοφορῇ διὰ τῶν λεωφορείων, τὰ ὁποῖα ἀφορῶ

ή παροῦσα διαιτητική ἀπόφασις ἄνευ καταβολῆς τοῦ ὀφειλομένου τοῦ εἰσιτηρίου.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐγγάμους ἐκ τοῦ ἄνω προσωπικοῦ χορηγεῖται τὸ δικαίωμα δωρεὰν κυκλοφορίας ἐφ' ὅλων τῶν γραμμῶν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ διὰ τὴν σύζυγόν των μόνον.

Ἐπίσης δικαιοῦνται ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ λεωφορείων ὁ ἑκάστοτε πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης.

7) Προσαυξήσεις

Αἱ προσαυξήσεις λόγῳ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας θὰ καταβάλλωνται ὡς μέχρι σήμερον συμφώνως πρὸς τὰς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀποφάσεις (ὑ.ἀ. 8900)1946 καὶ 18310/1946) καὶ βάσει τοῦ συνολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

8) Γενικαὶ διατάξεις

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παροῦσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει ἀπὸ τῆς 6ης Μαρτίου 1963 μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Θεσσαλονίκης, ἥτοι μέχρι τῆς 7.4.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1966

51037/4932/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 19.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Ἁγίας Βαρβάρας Ἀττικῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 336 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 13.5.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 771/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἐκτάκτων
ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου
Ἁγίας Βαρβάρας Ἀττικῆς

Ἐν Ἁγίᾳ Βαρβάρᾳ σήμερον τὴν 19ην Ἀπριλίου 1966, ἡμέραν Τρίτην καὶ ὥραν 10ην π.μ., συνελθόντες εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Δήμου Ἁγίας Βαρβάρας, ἀφ' ἑνὸς ὁ Νικόλαος Νικολόπουλος, Δήμαρχος Ἁγίας Βαρβάρας, ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Δήμου Ἁγίας Βαρβάρας, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10929/1966 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γεώργιος Κιτσάκης, πρόεδρος τοῦ νομίμως ἱδρυθέντος καὶ λειτουργοῦντος, ὡς ἀναγνωρισθέντος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 11604/1960 καὶ 8385/1963 ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ καταχωρηθέντος εἰς τὰ βιβλία ἀναγνωρισμένων σωματείων τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου, ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 9253, ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Λιγάλεω καὶ Περιφερειῶν», νομίμως ἐξουσιοδοτηθείς πρὸς σύναψιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, συνεφώνησαν τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς διαφόρους Ὑπηρεσίας (συνεργεῖα) τοῦ Δήμου Ἁγίας Βαρβάρας καὶ συνδεόμενοι μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ συνεργεῖα Δημοτολογίου Δημοτικῆς Κατασκηνώσεως καὶ Δημοτικοῦ Παιδικοῦ Σταδίου.

Ἄρθρον 2

Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς τὰ ὑποχρεωτικῶς καταβαλλόμενα κατώτατα ὅρια χρηματικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων κατ' εἰδικότητα καὶ κατὰ διαδοχικὰς περιόδους τῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει διαλαμβανομένων, πλὴν τοῦ συνεργείου τῆς Τεχνικῆς Ὑπηρεσίας, αὐξάνονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος ὁδῶν, πλατειῶν, ἀποκομιδῆς ἀπορριμμάτων κλπ. ἡμερομισθίων δραχμῶν 75.

β) Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἡμερομισθίων δραχμῶν 90.

γ) Ἐπιστατῶν συνεργείων καθαριότητος ἡμερομισθίων δραχμῶν 88.

δ) Ἐργατῶν συνεργείων κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν ἡμερομισθίων δραχμῶν 75.

Ἄρθρον 3

Εἰς ἁπάντας τοὺς ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει διαλαμβανομένους καὶ ὑπαγομένους εἰς τοὺς ὅρους ταύτης χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν 200 μηνιαίως, ἐφ' ὅσον τυγχάνουσιν ἔγγαμοι, ἀνεξαρτήτως πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας. Ἡ πιστοποίησις τῆς ὑπάρξεως γάμου ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως, ὡς καὶ μία φιάλη γάλακτος ἡμερησίως.

Ἄρθρον 4

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω διαλαμβανομένους, ὡς καὶ εἰς ἅπαντας ἐκ τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συμβάσει ὑπαγομένων, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία ἦθελεν ὑπαχθῇ εἰς τὰ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὁριζόμενον εἰς ποσοστὸν 12 % ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 5

Χορηγεῖται ἐπίσης:

Α) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω διαλαμβανομένους κατ' ἔτος καὶ ἐκ περιτροπῆς μία εἰδικὴ χειμερινὴ καὶ θερινὴ στολή (τὸ μὲν ἓν ἔτος χειμερινή, τὸ ἕτερον

θερινή), καὶ ἕτερος ἐν ζεύγος ὑποδημάτων μετὰ κατασημάτων καὶ κατὰ τριετίαν εἰδικῶν κατάλληλον διὰ τὴν ἣν προσφέρουν ὑπηρεσίαν ἀδιάβροχον.

Β) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω καὶ ἕτερος ἐν ζεῦγος καταλλήλων χειροκτίων.

Γ) Εἰς τοὺς ἀνωτέρω κατὰ μῆνα ἓν χιλιόγραμμον ἀπάνθρακος τῆς ἀγορᾶς, τῆς διανομῆς τούτου διενεργουμένης μερίμνῃ τοῦ σωματείου.

Ἄρθρον 6

Ὁ καθορισμὸς τῶν δώρων ἑορτῶν, ἀδειῶν καὶ ἐπιδομάτων τούτων, ὑπερωρίων, ἡμερομισθίων Κυριακῶν καὶ νόμῳ ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν καὶ πασῶν τῶν νομίμων, πλέον τῶν ἄνω πρὸς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης παροχῶν, θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα πρὸς αὐτοὺς παροχῶν.

Ἄρθρον 7

Οἱ εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συμβάσεως ὑπαγόμενοι νομίμως ἐργαζόμενοι κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς θὰ λαμβάνωσιν ἐπὶ πλέον τὸ ἡμερομίσθιόν των, αὐξημένον κατὰ 75ο/ο.

Ἄρθρον 8

Εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν θὰ καταβάλλεται ἐπὶ πλέον τῶν διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένων παροχῶν, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, ὡς δῶρον εἷς μηνιαῖος μισθὸς ἢ 25 ἡμερομίσθια, τῶν δὲ ἑορτῶν τοῦ Πάσχα 1/2 τοῦ μισθοῦ ἢ 15 ἡμερομίσθια. Τυχὸν εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐκδιδομένων ἀποφάσεων εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἄρθρον 9

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις δὲν δύναται νὰ ἔχῃ μείζονα δύναμιν τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐκτὸς ἂν περιέχῃ ὅρους εὐνοϊκωτέρους αὐτῶν διὰ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τοὺς ὅρους αὐτῆς.

Ἄρθρον 10

Τυχὸν ὑφιστάμενοι ἢ μέλλοντες νὰ ἰσχύσωσιν εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀμοιβῶν καὶ ἐργασίας ὑπερισχύουν τῶν διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως, ἀρχομένη ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, συναμολογεῖται δι' ἀόριστον χρόνον.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τέσσαρα πρωτότυπα, ἓν καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, πλὴν τριῶν, ἐξ ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν, τὸ δὲ τρίτον πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ὑπογραφομένη ὡς ἑπεται:

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1966

51369/5010/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων Τραπεζῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 336 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.2) Τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 27/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐφέσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 10/1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Τραπεζοϋπαλλήλικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, 2) Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, 3) Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, 4) Ἐθνικῆς Κτηματικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, 5) Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, 6) Ἰονικῆς - Λαϊκῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, 7) Τραπέζης Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, 8) Τραπέζης Ἀμερικαν Ἐξπρές, 9) Τραπέζης Πειραιῶς, 10) Τραπέζης Ἀττικῆς καὶ 11) Τραπέζης Ἐπαγγελματικῆς Πίστεως, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης ἰσχύοντες διὰ τὸ προσωπικὸν ἑκάστης τῶν ἀνωτέρω Τραπεζῶν ὀργανικοὶ ἢ βασικοὶ μισθοὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 2.500 δραχμῶν, ὡς καὶ τὸ μέχρι τοῦ ποσοῦ τούτου τμῆμα τῶν ὑφηλοτέρων τῶν 2.500 δραχμῶν ὀργανικῶν ἢ βασικῶν μισθῶν, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 15%. Ὁμοίως τὸ ἐπὶ πλέον τῶν 2.500 δραχμῶν τμῆμα ὀργανικῶν ἢ βασικῶν μισθῶν καὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000 δραχμῶν αὐξάνεται κατὰ ποσοστὸν 8%.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Φεβρουαρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1966

46747/4634/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. τοῦ Ο.Δ.Σ.Θ.»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 336 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθεῖσαν κατόπιν ἀναπομπῆς ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 1282/1965 ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀποφασίζομεν

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας κλπ. τοῦ Ο.Α.Σ.Θ.», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν ἀναβιωσάσης, μετὰ τὴν ὡς εἴρηται ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσ/νίκης, ἀφ' ἑνός, καὶ τῶν: α) Σωματείου Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Αὐτοκινήτων Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος», β) Συνδέσμου Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων Θεσσαλονίκης «Ὁ Ἅγιος Δημήτριος» καὶ γ) Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.) ἀφ' ἑτέρου, τῆς ὁποίας τὰ διατακτικὰ ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα

Λεχόμενον τυποῖς τὰς ἐφέσεις, ἐν μέρει δὲ καὶ κατ' οὐσίαν, ὡς ἐν τῷ σκεπτικῷ.

Ἀποφασίζει καὶ καθορίζει τὰ κάτωθι

Α'. Προσωπικὸν Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας Ο.Α.Σ.Θ.

Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας

1) Βασικὸς μισθός:

α) Ἐπόπτης γραμμῶν βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαί	2100
β) Σταθμάρχης βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαί	2.020
γ) Ἐλεγκτὴς βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαί	1.840
δ) Ὁδηγὸς βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαί	2.020
ε) Εἰσπράκτωρ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαί	1.670

2) Ἐπίδομα προϋπηρεσίας

Εἰς τοὺς ἀνωτέρω χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ ἄνω βασικοῦ μισθοῦ ἐπίδομα πολυετοῦς ὑπηρεσίας 5% ἀνὰ τριετίαν καὶ μέχρι πέντε τριετιῶν.

Ὡς προϋπηρεσία θεωρεῖται πᾶσα ὑπηρεσία οἱασδήποτε μορφῆς εἰς Κοινὰ Ταμεῖα, Κοινὰς Διευθύνσεις, Υ.Ε.Κ.Α., Συνεργατικὴν Ἀστικῶν καὶ Ὑπεραστικῶν Γραμμῶν, Τροχιοδρόμων κλπ., τῆς προϋπηρεσίας ταύτης ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικῶν τῶν παρ' οἷς εἰργάσθησαν ἐργοδοτῶν ἢ, ἐν ἀδυναμίᾳ προσκομίσεως τοιούτων, λόγῳ θανάτου ἐργοδότου ἢ ὄντος τούτου ἀγνώστου διαμονῆς δι' ἐνόρκου βεβαιώσεως δύο μαρτύρων ἢ δι' οἱουδήποτε ἄλλου ἀποδεικτικοῦ τῆς προϋπηρεσίας του στοιχείου καὶ ἀπὸ τῆς προσκομίσεως τῶν ἀποδεικτικῶν τῆς προϋπηρεσίας στοιχείων.

Ἐπίσης ἡ ἐνταξις, μετάθεσις ἢ προαγωγὴ εἰς ἑτέραν θέσιν τῆς κατεχομένης θέσεως συνεπιφέρει τὸν συνυπολογισμὸν τῆς προδιανυθείσης ὑπηρεσίας εἰς τὴν πολυετῆ ἀφορῶσαν προσόπου ἐργοδότου, ἤτοι ἐν περιπτώσει προαγωγῆς ἢ ἀναλήψεως καθηκόντων ἑτέρας θέσεως παρὰ τῷ Ο.Α.Σ.Θ., εἴτε παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ λεωφορειούχῳ, εἴτε παρ' οἱῳδήποτε ἄλλῳ ἐργοδότῃ λεωφορειούχῳ.

3) Ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν:

Χορηγεῖται ἐπὶ τοῦ διαμορφουμένου μετὰ τῆς ἄνω προϋπηρεσίας μισθοῦ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν τέκνων, διὰ μὲν τὰ ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, διὰ δὲ τὰ θήλεα μέχρι τῆς νυμφεύσεώς των καὶ ἐφ' ὅσον βεβαιωθῇ ὅτι ἀπὸ τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν ἐργάζονται.

4) Δώρον Χριστουγέννων καὶ Πάσχα

Καθορίζεται ἡ καταβολὴ εἰς ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δώρου Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους ἑνὸς πλήρους μισθοῦ καὶ τοῦ Πάσχα τοῦ ἡμίσεος τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους, μετὰ τοῦ 75% Κυριακῶν καὶ 25 νυχτερινῆς ἐργασίας κατὰ τὰ ἑκάστοτε δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενα σχετικῶς.

5) Δελτία ἐλευθέρας κυκλοφορίας:

Ἅπαν τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν δικαιοῦται νὰ κυκλοφορῇ διὰ τῶν λεωφορείων, τὰ ὁποῖα ἀφορᾷ ἡ παροῦσα διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου.

Ἐπίσης εἰς τοὺς ἐγγύους ἐκ τοῦ ἄνω προσωπικοῦ χορηγεῖται τὸ δικαίωμα δωρεὰν κυκλοφορίας ἐφ' ὅλων τῶν γραμμῶν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. καὶ διὰ τὴν σύζυγον μόνον.

Ἐπίσης δικαιοῦνται ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ λεωφορείων ὁ ἑκάστοτε πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἑνώσεως Ἐργατοϋπαλλήλων Ἀστικῆς Συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης.

6) Προαυξήσεις:

Αἱ προαυξήσεις λόγῳ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας, θὰ καταβάλλωνται, ὡς μέχρι σήμερον, συμφώνως πρὸς σχετικὰς ὑπουργικὰς ἀπαιτήσεις (ν.δ. 8300/1946, 18310/1946) καὶ βάσει τοῦ συνολικοῦ μηνιαίου μισθοῦ.

7) Ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν:

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰσπράκτορας χορηγεῖται ἐπίδομα διαχειριστικῶν λαθῶν ἐκ δραχμῶν 50 μηνιαίων.

Β'. Προσωπικὸν Ὑπηρεσίας Συντηρήσεως καὶ Ἐπισκευῶν Ο.Α.Σ.Θ.

1) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν ὑπηρεσίας συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν ἐπισκευὴν καὶ συντήρησιν τῶν λεωφορείων Ο.Α.Σ.Θ., χορηγεῖται αὔξησις 15% ἐπὶ τῶν νομίμων μηνιαίων μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, ἀναφαιρουμένη ἐπὶ τῆς τυχὸν καταβαλλομένης μείζονος τῆς νομίμου ἀμοιβῆς.

2) Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ ἄνω προσωπικοὺς πλόνιας λεωφορείων Ο.Α.Σ.Θ. χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., δυνάμει αὐτοῦ ἐτησίου ἀνὰ δύο ζεύγη ὑποδημάτων (μπότες) ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καὶ ἀνὰ μία ἀδιάβροχος ἐμπροσθίλλα, παραμένοντα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου καὶ μὴ δυνάμενα νὰ θεωρηθῶσιν ὡς παροχή.

3) Εἰς τοὺς πλόντας καὶ καθαριστὰς τῶν λεωφορείων τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. χορηγεῖται ἐπίσης ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 50 μηνιαίως.

4) Διὰ τὸ προσωπικὸν συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν τῶν λεωφορείων τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. ἰσχύουν ἐπίσης αἱ διατάξεις τῶν ὅρων 4, 5 καὶ 6 τῆς παρούσης, αἱ ἰσχύουσαι διὰ τὸ προσωπικὸν Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας.

Γενικαί διατάξεις:

1) Τυχόν καταβαλλόμενοι απολαβαί, ανώτεραι των διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης τυχόν ισχύουσαι ευνοϊκώτεροι όροι εργασίας δέν δύνανται να μεταβληθώσιν.

2) Η παρούσα αφορά άπαντας τους επί πλοίων γραμμών, σταθμάρχας, ελεγκτάς, οδηγούς και εισπράκτορας αστικών γραμμών Θεσσαλονίκης, ως και το προσωπικόν της Υπηρεσίας συντηρήσεως και επισκευών Ο.Α.Σ.Θ., τους συνδεομένους διά σχέσεως εργασίας, είτε μετά του Ο.Α.Σ.Θ., είτε μετά των μετόχων αυτού.

Η παρούσα ισχύει από της Μαρτίου 1963 μέχρις ενάρξεως ισχύος των υπ' αριθ. 12 και 13/1965 αποφάσεων του Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης, ήτοι μέχρι 7.4.1965.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 31 Μαΐου 1966

48909/4743/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 3/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των αλλαντοτεχνιτών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 330 της 28 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 3/1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, αφορώσαν τους όρους αμοιβής και εργασίας των αλλαντοτεχνιτών Θεσσαλονίκης, καθ' ας δεν ηκούσθη έφεσις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Αλλαντοτεχνιτών Θεσσαλονίκης, αφ' ενός, και της Συντεχνίας Αλλαντοποιών και του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, αφ' ετέρου, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Όροι αμοιβής και εργασίας
των αλλαντοτεχνιτών Θεσσαλονίκης

Όροι αμοιβής:

Α'. Τα κατωτάτα όρια ημερομισθίων των τεχνιτών, εργατών και εργατριών των αλλαντοποιείων της πόλεως Θεσσαλονίκης καθορίζονται, κατά κατηγορίας, ως ακολούθως:

1. Ανδρών

α) Τεχνιτών	Δρχ.
Κατά το 1ον έτος της εργασίας	78
Κατά το 2ον, 3ον και 4ον έτος εργασίας	82
Άνω του 4ου έτους εργασίας	90
β) Εργατών:	
Μεταφορείς αλλάντων κλπ. κάτω των 19 ετών ηλικίας	60
Μεταφορείς αλλάντων κλπ. άνω των 19 ετών ηλικίας	75

2. Γυναικών

α) Ηλικίας κάτω των 17 ετών και άνευ προϋπηρεσίας	49
β) Ηλικίας άνω των 17 ετών και άνευ προϋπηρεσίας	62
γ) Ηλικίας άνω των 17 ετών και με προϋπηρεσίαν 2 ετών και άνω.	66

Λοιποί όροι

α) Παρέχεται, καθ' έκάστην, τροφή, ήτις αποτιμάται εις δραχμάς:	14
β) Καθ' έκαστον Σάββατον παρέχεται εν (1) κιλόν χοιρ.	

γ) Οι εργοδόται υποχρεούνται να χορηγούν εις το προσωπικόν των άνά μίαν ώραν ή ποδιά εις τους άρρενας και ανά μίαν πλουζάν ή ποδιά εργασίας εις τας θήλεις και εν ζεύγος υποδημάτων εργασίας, απάντων των ειδών τούτων ανηκόντων εις την περιουσίαν του εργοδότου, αντικαθισταμένων όμως τη φθορά των.

δ) Αί διά των ατομικών συμβάσεων τυχόν καταβαλλόμεναι απολαβαί, ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων, δέν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης δέν δύνανται να μεταβληθώσι τυχόν εφαρμοζόμενοι ευνοϊκώτεροι εν γένει όροι.

Η παρούσα ισχύει καθ' άπασαν την ειρηνοδικειακήν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 5ης Απριλίου 1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Μαΐου 1966

51039/4935/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 22/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής του προσωπικού των εξαγοραζθεισών υπό της Δ.Ε.Η. επιχειρήσεων και της Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 330 της 28 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγρ. 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 22/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, ή υπ' αριθ. 5/1966 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Πανελληνίου Συλλόγου Υπαλλήλων εξαγορασθεισών υπό της Δ.Ε.Η. επιχειρήσεων και της Δ.Ε.Η. αφ' ενός και αφ' ετέρου της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού (Δ.Ε.Η.), ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1) Η παρούσα άφορᾶ μόνον μισθωτούς τῆς Δ.Ε.Η. (ἐξαιρέσει τῶν ἐκ τῆς τέως Η.Ε.Α.Π. καὶ Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένων), οἵτινες τυγχάνουν μέλη τοῦ ἐν διενέξει «Πανελληνίου Συλλόγου Υπαλλήλων ἐξαγορασθεισῶν ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐπιχειρήσεων καὶ τῆς Δ.Ε.Η.», ὧν αἱ ἀποδοχαὶ αὐξάνονται κατὰ τὰς ἀκολούθους διακρίσεις:

2) Οἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τῆς παρούσης (1.11.1964) καταβαλλόμενοι βασικοὶ μισθοὶ εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς καὶ διὰ τὸ μέχρι 4.000 δραχμῶν τμῆμα αὐτῶν αὐξάνονται διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.11.1964 μέχρι 31.12.1965 κατὰ ποσοστὸν 5%. Διὰ τὸ τμῆμα βασικῶν μισθῶν πέραν τῶν 4.000 δραχμῶν οὐδεμία αὔξησις παρέχεται. Εἰς τὴν διὰ τῆς παρούσης παραγράφου χορηγουμένην αὔξησιν συμψηφίζεται ἡ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. χορηγηθεῖσα ἀπὸ 2.11.1964 τοιαύτη ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. προβλεπομένων μισθολογικῶν χλιμακίων.

3) Ἀπὸ τῆς 1.1.1966 καὶ ἑφεξῆς οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τῶν μὲν μὴ ἐντεταγμένων εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. προβλεπόμενα μισθολογικὰ χλιμάκια καὶ ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 3.000 δραχμὰς αὐξάνονται κατὰ 200 δραχμάς, τῶν δὲ ἐντεταγμένων εἰς τὰ ἐν λόγῳ μισθολογικὰ χλιμάκια καὶ δὴ εἰς τὰ κατωτέρω περιοριστικῶς ἀναφερόμενα πέντε (5) τοιαῦτα ἀναπροσαρμόζονται ὡς ἀκολούθως:

Μισθολ. χλιμάκιο	11	ἀπὸ δρχ.	2.900	εἰς δρχ.	3.100
» »	12	» »	2.400	» »	2.600
» »	13Α	» »	3.100	» »	3.350
» »	13	» »	1.900	» »	2.250
» »	14	» »	1.600	» »	1.800

4) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις. Τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἀμοιβῆς ἐν γένει τοῦ περὶ οὗ ἡ παρούσα δὲν μεταβάλλονται.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1.11.1964.

Ἡ παρούσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1966

48298/4658/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 16.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ κρεοπωλείων Βόλου καὶ Ν. Ἰωνίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 328 τῆς 26 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα ἡμῖν τὴν 7.5.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 768/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κρεοπωλείων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας

Ἐν Βόλῳ σήμερον τὴν 16ην Δεκεμβρίου 1965, ἐν τῷ καταστήματι τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Βόλου, παρουσίᾳ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων: 1) Νικολάου Ἀθανασίου, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς προέδρου τοῦ Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, 2) Κωνσταντίνου Κόκκιαβα καὶ Ἀναστασίου Κυριακοπούλου, κρεοπωλῶν, ὡς ἐκπροσώπων τοῦ Συλλόγου Κρεοπωλῶν Βόλου, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντων πρὸς τοῦτο, 3) Ἀποστόλου Ταγκάλη καὶ Χ. Κοκκινάρη, ἐκπροσωπούντων τοῦ μὲν πρώτου, ὡς προέδρου, τοῦ δὲ δευτέρου ὡς γενικοῦ γραμματέως τὸν Σύλλογον Υπαλλήλων Κρεοπωλείων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας καὶ 4) Ἀποστ. Λεούση, ἀντιπροέδρου τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Βόλου, ἅπαντες κατοίκοι Βόλου καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ἀπεφάσισαν τὴν σύναψιν τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τὸ ὅλον προσωπικὸν τῶν κρεοπωλείων Βόλου καὶ Νέας Ἰωνίας, δι' ἧς ρυθμίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας κλπ. τοῦ προσωπικοῦ τῶν κρεοπωλείων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου Βόλου ὡς ἀκολούθως:

Α' Ὅροι ἀμοιβῆς

1) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν ἀπὸ 14 - 15 ἐτῶν μισθὸς 875.

2) Διὰ τοὺς συμπληρώσαντας ἡλικίαν ἀπὸ 15 - 17 ἐτῶν μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.000. Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 18 ἐτῶν δραχμαὶ 1.100.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των καὶ μέχρι 21ου ἔτους θὰ ἀκολουθῶσιν τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ δημοσιεύσεως τῆς ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ μισθῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων.

4) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 21ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ὁ μισθὸς θὰ καθορίζεται ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὁμοειδοῦς ὑπηρεσίας, ὑπολογιζομένης ὅμως ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 16ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ὡς ἀκολούθως:

	Μηνιαῖος μισθός
Ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας	δρχ. 1.875
Ἀπὸ 3ου καὶ 4ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 1.900
Ἀπὸ 5ου καὶ 6ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 1.925
Ἀπὸ 7ου καὶ 8ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 1.950
Ἀπὸ 9ου καὶ 10ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 2.120
Ἀπὸ 11ου καὶ 12 ἔτους ὑπηρεσίας	» 2.260
Ἀπὸ 13ου καὶ 14ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 2.420
Ἀπὸ 15ου καὶ 16ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 2.563
Ἀπὸ 17ου καὶ 18ου ἔτους ὑπηρεσίας	» 2.725
Ἀπὸ 19ου καὶ 20ὸν ἔτους ὑπηρεσίας	» 2.850

Σημειωτέον ότι ὁ καθορισμὸς τῆς προϋπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων τῶν χρεοπωλείων, ὅστις θὰ εἶναι ὑποχρεωτικός, θὰ ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ βιβλιαρίου ἀπασχολήσεως των. Ὡς προϋπηρεσία δὲ τῶν ὑπαλλήλων θὰ λογίζεται μόνον ἡ ἐργασία αὐτοῦ ἐν τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ χρεοπωλείῳ.

Συμφωνεῖται δέ, ὅπως, πρὸς καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ των, οἱ ὑπάλληλοι τῶν χρεοπωλείων δηλώσωσι μέχρι τῆς 28ης Φεβρουαρίου 1966 πρὸς τοὺς ἐργοδότας των τὴν ἐν λόγῳ προϋπηρεσίαν των.

5) Δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν τὸ ὡς ἄνω χιλιάκις βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.850 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 66 κατ' ἔτος, μέχρι τῆς συμπληρώσεως μισθοῦ 4.000 δραχμῶν.

6) Τὰ ἀνωτέρω κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν προσαυξάνονται κατὰ δραχμὰς 120 διὰ τοὺς ἔγγαμον ἄνευ τέκνων καὶ δραχμὰς 180 διὰ τοὺς ἔγγαμον μετὰ τέκνων, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ.

Β'. Ὅροι ἐργασίας

1) Οἱ μέχρι σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοί, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ἀπαγορεύεται νὰ μειωθῶσιν.

Πάσης δὲ εἰς εἶδος παροχῆς ἀπαγορεύεται ἡ περικοπή.

2) Ὅροι ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι κατισχύουν τῆς παρούσης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1966

48299/4657/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 30.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν νοσοκόμων γυναικῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 328 τῆς 26 Μαΐου 1966)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἐκδ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 9.5.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 769/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
πρακτικῶν νοσοκόμων γυναικῶν
ἰδιωτικῶν κλινικῶν Θεσσαλονίκης

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, σήμερον τὴν 30ὴν Μαρτίου 1966, ἡμέραν Πέμπτην καὶ ὥραν 11ην π.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Ἑνώσεως Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Θεσσαλονίκης, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός:
1) Ὁ Θεόδωρος Ἀνδρεάδης, ἰατρός, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος, ὡς πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἰδιωτικῶν Κλινικῶν Θεσσαλονίκης, καὶ ἀφ' ἑτέρου 2) οἱ: α) Κούλα Γρηγοριάδου, ὡς πρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Πρακτικῶν Νοσοκόμων Μακεδονίας - Θράκης καὶ β) Σοφία Φραγκῆ, ὡς σύμβουλος τοῦ αὐτοῦ Συνδέσμου, νομίμως ἐξουσιοδοτημέναι, ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν πρακτικῶν νοσοκόμων γυναικῶν καὶ ἰδιωτικῶν κλινικῶν Θεσσαλονίκης, ὡς κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Τὰ κατωτάτα ὅρια τῶν μηνιαίων βασικῶν μισθῶν πρακτικῶν νοσοκόμων γυναικῶν τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Θεσσαλονίκης καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Μὲ προϋπηρεσίαν μέχρι 2 ἐτῶν δρχ.	1.000
Μὲ προϋπηρεσίαν ἀπὸ 2 μέχρι 5 ἐτῶν »	1.160
Μὲ προϋπηρεσίαν ἀπὸ 5 μέχρις 8 ἐτῶν »	1.300
Μὲ προϋπηρεσίαν ἀπὸ 8 μέχρι 11 ἐτῶν »	1.410
Μὲ προϋπηρεσίαν ἀπὸ 11 ἐτῶν μέχρι 14 »	1.520
Μὲ προϋπηρεσίαν ἀπὸ 14 μέχρι 17 ἐτῶν »	1.660
Μὲ προϋπηρεσίαν ἀπὸ 17 μέχρις 20 ἐτῶν »	1.825

Διὰ πᾶν συμπεπληρωμένον ἔτος πέραν τῆς 20ετίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 30ετοῦς τοιαύτης προστίθενται εἰς τὸν μηνιαῖον μισθὸν δραχμαὶ πεντήκοντα (50).

Ἄρθρον 2

α) Ὡς προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑφ' ὅλην ἡ ὑπηρεσία παρ' οἱαδήποτε Κλινικῇ ἢ Νοσηλευτικῷ Ἱδρύματι καὶ ἄρχεται ὑπολογιζομένη ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων εἰς τὸν εἰς ὃν ὑπηρετεῖ ἐργοδότην, β) πᾶς ἐργοδότης ὑποχρεοῦται εἰς περίπτωσιν ἀπολύσεως νοσοκόμου, ὅπως χορηγῇ πιστοποιητικόν, ἐμφαίνον ἐν συνόλῳ τὸν χρόνον προϋπηρεσίας, χωρὶς νὰ ἀναγράφεται ἐν αὐτῷ ἡ τυχὸν δυσμενὴς διαγωγὴ τῆς ἀπολυομένης.

Ἄρθρον 3

Τὸ καλυπτόμενον διὰ τῆς παρούσης προσωπικὸν δικαιοῦται πλέον τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ καὶ τὰ ἀκόλουθα:

α) Τροφή: Παρέχεται αὕτη κατὰ πλήρες (ὁλόκληρον) διατολόγιον, τὸ παρεχόμενον εἰς τοὺς ἀσθενεῖς τοῦ Ι.Κ.Α. τρὶς τῆς ἡμέρας.

β) Κατοικία: Παρέχεται κατάλληλος καὶ ὑγιεινὴ τοιαύτη.

γ) Στολή: Παρέχεται εἰδικὴ τοιαύτη, ἀντικαθιστωμένη ἅπαξ τῇ φθορᾷ της.

δ) Ὑποδήματα: Παρέχονται πάντοτε τοιαῦτα δὶς τοῦ ἔτους.

ε) Εἰδώλια πλυστικῶν: Παρέχεται ἐκ 30 δραχμῶν μηνιαίως.

ε) Ἡ τροφὴ ἀποτιμᾶται εἰς δραχμὰς δέκα (10) ἡμερησίως, ἡ δὲ κατοικία εἰς δραχμὰς ἑκατὸν πεντήκοντα (150) μηνιαίως. Ἡ τοιαύτη ἀποτίμησις γίνεται μόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀτάκτου

καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου (μισθοῦ) Ι.Κ.Α., τῆς αὐτουσίας παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας οὔσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τοὺς μισθωτοὺς καὶ ἐργοδότας.

στ) Τὸ προσωπικὸν τῶν νοσοκόμων μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας δύναται νὰ ἐξέρχηται καὶ νὰ ἐπιστρέφῃ εἰς τὴν κλινικὴν πρὸς διανυκτέρευσιν κατὰ μὲν τὸν χειμῶνα οὐχὶ πέραν τῆς 23.30', κατὰ δὲ τὸ θέρος οὐχὶ πέραν τῆς 00.30 τοῦ μεσονυκτίου.

Λοιποὶ ὅροι

Ἄρθρον 4

Τὸ καλυπτόμενον διὰ τῆς παρούσης προσωπικὸν ἄπαξ τῆς ἑβδομάδος δικαιοῦται ἡμερησίας ἀναπαύσεως, ἤτοι ἑνὸς πλήρους 24ώρου.

Ἄρθρον 5

Ἐπὶ κλινικῶν, λειτουργουσῶν εἰς πολυωρόφους οἰκοδομάς, ὁρίζεται προσθέτως ἐν ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν νύκτα (1) μία νοσοκόμος ἀνὰ ἕκαστον ὄροφον, ἐφ' ὅσον ὑπερβαίνει τοὺς 25 κλίνας.

Ἄρθρον 6

Οἱ κλινικάρχαι ὑποχρεοῦνται νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ προσωπικὸν κατὰ ὀρόφον προσιδιάζοντα εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ βοηθητικοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ. Ἡ ἄρνησις τοῦ προσωπικοῦ ὅπως ἐκτελέσῃ διάφορον ἐργασίαν (πλυντρίας, καθαριστρίας, μαγείρου κλπ.) δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς περιάγουσα αὐτὸ εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας.

Ἄρθρον 7

Τὸ προσωπικὸν τῶν νοσοκόμων ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς τοὺς ἀσθενεῖς τῆς κλινικῆς μετ' ἀφοσιώσεως καὶ κοσμίας συμπεριφορᾶς. Νοσοκόμος, ἐπιθυμοῦσα νὰ ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας της δι' οἱανδήποτε λόγον, ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιῇ τὸν ἐργοδότην της πρὸ 10ημέρου τοὐλάχιστον, ἄλλως ὁ ἐργοδότης δικαιοῦται νὰ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν ἑνὸς 10ημέρου δεδουλευμένων ἀποδοχῶν.

Γενικοὶ ὅροι

Ἄρθρον 8

Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει δι' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν Περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1966.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς ἑπτὰ (7) πρωτότυπα καὶ ἔλαβον ἀνὰ ἓν ᾧ συμβαλλόμενοι ὀργανώσεις καὶ τὰ ὑπόλοιπα πέντε (5) ὑποβληθήσονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1966

49590/4791/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ὁμοίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Καταστημάτων

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 328 τῆς 26 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Πειραιῶς, δι' ἧς ἡρμηνεύθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀπόφασίς του, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 5/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ ἑρμηνείας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀποφάσεώς του, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Στρατιωτικῶν Καταστημάτων», τῆς ὁποίας τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἑξῆς:

Διὰ ταῦτα

Δεχόμενον τὴν διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11024/837 τῆς 25.2.1966 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας αἴτησιν.

Ἀπαφαίνεται, ὅτι ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ δύο (2) τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀποφάσεώς του ἀναγραφομένη φράσις «τεχνίτου ἀποθηκαρίου» ἀναφέρεται εἰς τὰς δύο (2) κεχωρισμένας ἀπ' ἀλλήλων εἰδικότητας μισθωτῶν, ἤτοι «τεχνίτας» καὶ «ἀποθηκαρίους».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Μαΐου 1966

43835/4307/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ὑποδηματεργατῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ὑποδηματοποιεῖα ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 288 τῆς 10 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ὑποδηματεργατῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ὑποδηματοποιεῖα ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 15/1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὑποδηματεργατῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ὑποδηματοποιεῖα ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργα-

των Δέρματος Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν καὶ 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης (Γ.Ε.Σ.)Σ.Ο.Υ.), ἡς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τύποις τὰς ὑποβληθείσας ἐφέσεις. Ἀπορρίπτει οὐσίᾳ τὴν ἔφεσιν τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου. Δέχεται ἐν μέρει οὐσίᾳ τὴν ἔφεσιν τῶν μισθωτῶν καὶ μεταρρυθμίζει τὸ διατακτικὸν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ὡς ἑξῆς:

1) Διὰ τοὺς ἀμειβομένους ἐπὶ ἡμερομισθίῳ καὶ καλφαλικίῳ καθορίζεται ὡς ἡμερομίσθιον, πλὴν τοῦ συμπεφωνημένου καλφαλικίου, τὸ ὁποῖον διατηρεῖται ἐν ἰσχύϊ, δραχμαὶ 82 διὰ τοὺς τεχνίτας πάγκου, κόπτας, πετσοκόπτας καὶ γαζωτὰς φοντίων, ἀνεξαρτήτως φύλου, καὶ δραχμαὶ 75 διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν.

2) Διὰ τοὺς ἀμειβομένους μόνον μὲ ἡμερομίσθιον καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάρχει ἐπιπρόσθετον καλφαλίκιον δραχμαὶ 90 διὰ τοὺς τεχνίτας κόπτας, πετσοκόπτας καὶ γαζωτὰς φοντίων, ἀνεξαρτήτως φύλου, καὶ δραχμαὶ 82 διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν.

3) Τυχὸν ὑφιστάμενοι διατάξεις σχετικῶς μὲ παροχὴν ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

4) Τυχὸν ὑφιστάμενοι εὐνοικώτεροι ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας διὰ τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Μαΐου 1966

41573/4095/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 22.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορσοφαγέων Ὀρεστιάδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 269 τῆς 5 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρ. 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 22.2.1966 συλλογικὴν συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορσοφαγέων Ὀρεστιάδος. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 παρ.2, ἐδάφ. β, ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ἀμοιβῆς καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.4.1966. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) αἱ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 22.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐκδορσοφαγέων Ὀρεστιάδος καθοριζόμεναι ἀμοιβαὶ τῶν κατὰ κεφαλὴν σφαζομένων ζώων, διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὴν σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν τῶν μόσχων καὶ βοοειδῶν, περιελείπουν αὐξήσεις ἐκ ποσοστοῦ 25%, αἵτινες τυγχάνουν λίαν ὑψηλαὶ διὰ τὸ μεταξὺ τῶν δύο ρυθμίσεων διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα (1 ἔτος καὶ 5 μῆνες), δεδομένου ὅτι ἡ προγενεστέρα (ἰσχύουσα) ρύθμισις ἐγένετο τὴν 17.11.1964 (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῆς 17.11.1964, ἀριθ. πρακτικοῦ καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 3/7.1.1965) καὶ συνεπῶς εὑρισκόμεναι ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων ρυθμῶν αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ β) ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν ρυθμίσεων διὰ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας, εἰς ἃς ἐπικρατοῦν ὁμοιαι συνθῆκαι ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον μισθωτῶν, προβλέπονται ἀμοιβαὶ κατώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς χρινομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων τοιούτων καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῇ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδορσοφαγέων Ὀρεστιάδος

Ἐν Ὀρεστιάδι, σήμερον τὴν 22αν τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου τοῦ ἔτους 1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τρίτην καὶ ὥραν 18.30' μ.μ., εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Ἐργατικοῦ Τμήματος Ὀρεστιάδος καὶ παρουσίᾳ τῶν κάτωθι ὑπογεγραμμένων: 1) Εὐγενίου Χατζημιαρινάκη, ἐκπροσώπου τοῦ Ε.Κ. Ὀρεστιάδος, καὶ 2) Ἰωάννου Βαφειᾶ καὶ 3) Τσίρου Βλασίου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένων παρὰ τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἑνώσεως Ὀρεστιάδος, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Τουφεξίδης Μιχαὴλ καὶ Τσιτσιμάκας Θεόδωρος, ἐκδορσοφαγεῖς, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες ὑπὸ τοῦ Σωματείου Ἐκδορσοφαγέων Ὀρεστιάδος, συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς χορηγεῖται αὔξησις ἐπὶ τοῦ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντος τιμολογίου σφαγῆς ζώων ἐν γένει, ὡς κάτωθι: Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδορσοφαγέων διὰ τὴν σφαγὴν ζώων, ὡς ἀκολούθως:

	Δραχμαί
1) Μόσχοι γενικῶς κατὰ κεφαλὴν	45
2) Βόδια μεγάλα γενικῶς, κατὰ κεφαλὴν	50
3) Ἀμνοὶ γενικῶς κατὰ κεφαλὴν	6
4) Πρόβατα μεγάλα γενικῶς κατὰ κεφαλὴν	7, 1/2
5) Χοιρίδια γενικῶς κατὰ κεφαλὴν	45

Πᾶσα παράβασις, μὴ συμμόρφωσις ἐργοδοτῶν καὶ ἐκδορσοφαγέων πρὸς τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν τιμωρεῖται ποινικῶς καὶ μὲ τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 19 ἀ.ν. 547/1937 προβλεπομένας ποινάς.

Ἐπὶ λύσει παρουσιαζομένης διαφορᾶς κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης συμβάσεως ἀποφαίνεται ἡ Ἐπιθεώρησις Ἐργασίας ἢ ἡ Ἀστυνομικὴ Ἀρχή.

Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Ἐπαγγελματικῆς Ἑνώσεως. Οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Σωματείου Ἐκδορσοφαγέων.

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1966

39268)3925)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 28.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Λαγκαδᾶ.

(Ε.Κ. τ. Β φ. 269 τῆς 5 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις του ν. 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφαινόμεθα :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15.4.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 761/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Λαγκαδᾶ

Ἐν Λαγκαδᾷ, σήμερον τὴν εἰκοστὴν ὀγδόην (28ην) τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ ἕκτου (1966) ἔτους οἱ ὑπογεγραμμένοι 1) Ἰωάννης Μαγκλαβέρας τοῦ Νικολάου, Δήμαρχος Λαγκαδᾶ, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Λαγκαδᾶ, ἐξουσιοδοτημένος νομίμως διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 213/17.12.1965 καὶ 26/24.2.1966 πράξεων τοῦ Δ.Σ., ἐγκριθεισῶν διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 1358/22.1.1966 καὶ 6718/9.3.1966 ἀποφάσεων τῆς Νομαρχίας Θεσσαλονίκης, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Βασιλειάδης Φώτιος, 2) Κουλαξίζης Νικηφόρος, πρόεδρος καὶ γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ἐργατικῆς Ἑνώσεως Λαγκαδᾶ, ἅπαντες ἁρμοδίως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 7.2.1965 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συναφῶς τῷ νόμῳ 3239/1955, διὰ τοὺς ἐν τῷ Δήμῳ Λαγκαδᾷ ἐργαζομένους ἐργατοτεχνίτας.

1) Χορηγεῖται ἐπίδομα συζύγου ἐξ ἑκατὸν πενήκοντα (150) δραχμῶν μηνιαίως εἰς τοὺς διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου προσλαμβανομένους καὶ ὑπηρετοῦντας εἰς συνεργεῖα πρὸς διεκπεραίωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου ἐγγάμους ἐργατοτεχνίτας, ὡς ἀκολούθως

α) Εἰς τὸν ἐπάπτην παρακολουθήσεως τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς διάφορα συνεργεῖα τῶν ἐξωτερικῶν καὶ ἐσωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Δήμου.

β) Εἰς τοὺς ὁδοκαθαριστὰς καὶ χαρουδηγοὺς τῆς ὑπηρεσίας καθαριότητος πόλεως.

γ) Εἰς τοὺς καθαριστὰς δαπέδων, βοηθοὺς, κρεοσκόπον, εἰσπράκτορας κ.λ.π. δημοτικῶν σφαγείων.

δ) Εἰς τοὺς νεκροθάπτας καὶ καθαριστὰς τάφων.

ε) Εἰς τοὺς ἀνθοκόμους τῆς ὑπηρεσίας κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν.

2) Ἡ πιστοποίησις ὑπάρξεως γάμου ἀπυδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῶν πράξεων ἢ πιστοποιήσεων Δημάρχων καὶ Προέδρων Κοινοτήτων ἢ πιστοποιητικοῦ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

3) Τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσοι καὶ οἱ συμβαλλόμενοι, καὶ ἐπὶ πλέον τούτων ἕτερα δύο (2) πρὸς ὑποβολὴν των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 § 2 τοῦ ν. 3239)1955 καὶ ὑπογράφεται ὡς ἕπεται :

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Μαΐου 1966

41954/4129/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 30.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας οἰνοπνευματοποιΐας - οἰνοποιΐας - μικτῆς οἰνοπνευματοποιΐας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 269 τῆς 5 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφαινόμεθα :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 18.4.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 763)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
οἰνοπνευματοποιΐας - οἰνοποιΐας,
μικτῆς οἰνοπνευματοποιΐας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 30ὴν Μαρτίου 1966 καὶ ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, παρουσίᾳ καὶ τοῦ προϊσταμένου τῆς Διευθύνσεως Ἀπασχολήσεως Ἐργασίας Διευθυντοῦ Γεωργίου Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3239/1955 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 73978/12430/12.10.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τὴν παρουσίᾳ αὐτοῦ κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι : α) Παναγιώτης Γαρδίκης, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, β) Παναγιώτης Παπαδημητρίου, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Ο.Ε.Χ.Ε.Β.Ε. καὶ γ) Παναγιώτης Ἀντωνόπουλος, πρόεδρος Σωματείου Οἰνοπνευματοποιῶν Πατρῶν «Ἡ Ἑλικρίνεια», δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

1) Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατών οινοπνευματοποιείων και οινοπωλείων άπασης της χώρας καθορίζονται ως ακολούθως:

Α' Άνδρες	ημερομ. δραχ.
1. Εκζαχαρωταί (ζυμωταί)	97
2. Οινοποιοί, διυλισταί, βοηθοί εκζαχαρωτών, εφ' όσον δύνανται να διεξαγάγουν υπευθύνως εργασίαν εκζαχαρωτού	95
3. Λιπανταί, αρχιεργάται εργαλείων, ως και βοηθοί οινοποιών και διυλιστών	90
4. Εργάται αύλης, λαντζών, αποθήκης οινοπνεύματος, εργαλείων, βοηθοί θερμασταί, άνθρακείς, καθαρισταί ψυγείων:	
α) Κατά την πρόσληψιν	
Το εκάστοτε ισχύον ημερομίσθιον του ανειδικεύτου εργάτου	
β) Μετ' απασχόλησιν έτους εν τω κλάδω	85
γ) Μετά διετή απασχόλησιν εν τω κλάδω	88
δ) Μετά πενταετή απασχόλησιν εν τω κλάδω	90

Β' Γυναίκες	
1. Κατά την πρόσληψιν. Το εκάστοτε ισχύον ημερομίσθιον της ανειδικεύτου εργατρίας	
2. Μετ' απασχόλησιν έτους εν τω κλάδω	70

3) Τα υπέρ καταβαλλόμενα ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων ημερομίσθια δεν δύνανται να μειωθώσιν.

4) Κατά τα λοιπά ισχύουν αι μη αντιτιθέμεναι τη παρούση διατάξεις της υπ' αριθ. 11/1961 αποφάσεως του Α.Α.Α.Δ. Αθηνών, κατατεθείσης εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών (αριθ. πράξεως καταθέσεως 75/1961).

5) Μέλη σωματείων, ανήκοντα εις την δύναμιν της διά της παρούσης συμβαλλομένης Ομοσπονδίας, διά δηλώσεως των προς τον εργοδότην των δικαιούνται να εκχωρήσουν εκ του μισθού των ημών ίσον προς την υπό του καταστατικού αυτής προβλεπομένην συνδρομήν των. Επί τη δηλώσει ταύτη οι εργοδόται υποχρεούνται να παρακρατούν το ως άνω ποσόν και αποδίδουν εις την δικαιούχον Ομοσπονδίαν. Ανάλογος της δηλώσεως εκχωρήσεως επιτρέπεται κατά τους όρους του καταστατικού της Ομοσπονδίας ή κατά τας διατάξεις του άρθρου 87 του Αστικού Κώδικος.

6) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Μαρτίου 1966 και δεν δύναται να καταγγελθή προ της παρελεύσεως διετίας.

7) Η παρούσα συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και δύο έτι πλέον προς κατάθεσιν κατά νόμον εις το Υπουργείον Εργασίας.

Ο Διευθυντής της Δημοσίας Εργασίας
Οι συμβαλλόμενοι
(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως

Εν Αθήναις τη 3 Μαΐου 1966

2829/Υ.23/1966 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί αυξήσεως των υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Α.Ε. Οινοποιίας - Ζυθοποιίας - Οινοπνευματοποιίας παρεχομένων συντάξεων κατά ποσοστόν 15%.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 63 της 5 Φεβρουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 2 του υπ' αριθ. 19/1944 νόμου περί εξουσιοδοτήσεως του Υπουργού Οικονομικών όπως προβαίνη εις τροποποιήσεις των φορολογικών συντελεστών.

2) Την διά της υπ' αριθ. 109/30.1.1965 αναφοράς του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Α.Ε. Οινοποιίας - Ζυθοποιίας - Οινοπνευματοποιίας υποβληθείσαν ημίν πρότασιν του Διοικ. Συμβουλίου αυτού περί αυξήσεως των συντάξεων κατά ποσοστόν 15%.

3) Την απόφασιν της Νομισματικής Επιτροπής, την ληφθείσαν κατά την 318 συνεδρίασιν αυτής της 3.5.1955, κοινοποιηθείσαν διά του υπ' αριθ. 14786/16.5.1955 εγγράφου της.

4) Τας κρατούσας οικονομικάς συνθήκας, αποφασίζομεν:

1) Από της 1ης του επομένου της δημοσιεύσεως μηνός αυξάνονται αι υπό του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Α.Ε. Οινοποιίας - Ζυθοποιίας - Οινοπνευματοποιίας καταβαλλόμεναι και καταβληθησόμεναι εφεξής συντάξεις εις τους συνταξιούχους αυτού κατά ποσοστόν 15%.

2) Το σύνολον της ούτω αυξανομένης συντάξεως εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να υπερβαίνη τα ισχύοντα ανώτατα όρια διά της παραγράφου 2 της υπ' αριθ. 14786/16.5.1955 αποφάσεως της Νομισματικής Επιτροπής.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Ιανουαρίου 1966

96431/1593/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εθνικής Αμύνης

Περί καθορισμού μηνιαίων αποδοχών υπαλληλικού προσωπικού Γ.Ε.Α. και Ε.Μ.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 308 της 17 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

α) Τας διατάξεις του άρθρου 138 του ν. 5121/1931 «περί Οργανισμού της Βασιλικής Αεροπορίας», ως συνεπληρώθη διά του α.ν. 1062/1938.

β) Τας διατάξεις του ν.δ. 2500/1953.

γ) Την υπ' αριθ. 358/1955 απόφασιν του Αρείου Πάγου.

δ) Τας διατάξεις του ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας και συμπληρώσεως ενίων Εργατικών Νόμων».

ε) Την υπ' αριθ. 3240/284/20.11.1965 από-

σιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 22/20.1.1966 τ. Β΄) περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας:

αι) Τὴν ἀνάγκην προσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀντιστοίχων κατηγοριῶν προσωπικοῦ Ε.Β.Α., ἄρθρον 138 ν. 5121/1931, αἵτινες εἶχον καθορισθῆ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 24484/29.1.1964 καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τροποποιηθείσης ἤδη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἀπουσιάζομεν·

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24484/29.1.1964 καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐθνικῆς Ἀμύνης(*) ποσοστιαῖα ὕψη βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ τὸ ἐπίδομα συζύγου τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931, ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ., αὐξάνονται:

α) Διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.12.1964 καὶ μέχρι τῆς 15.5.1965 κατὰ ποσοστὸν 6%.

β) Διὰ δὲ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 16.5.1965 καὶ ἑξῆς μέχρι τῆς 31.10.1965 κατὰ ποσοστὸν 10%.

2) Καθορίζομεν ἀπὸ 1.11.1965 ὡς κάτωθι τοὺς μηνιαίους βασικοὺς μισθοὺς τοῦ ἐκτάκτου ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἄρθρου 138 τοῦ ν. 5121/1931, ἁρμοδιότητος Γ.Ε.Α. καὶ Ε.Μ.Υ.

Α΄ Ὑπάλληλοι ἄρρενες:

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.535.

β) Μετὰ συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα χλιμάκια.

Κατὰ τὸ ἔτη ὑπηρεσίας

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	1.830
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	2.000
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.180
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.330
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον	2.480
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον	2.625
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	2.800
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	2.950
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον	3.100
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	3.245

γ) Δι' ἕκαστον ἔτος πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον χλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν 3.245 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν 88 δραχμῶν μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.115.

Β΄ Ὑπάλληλοι θήλεις:

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1.415.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα χλιμάκια:

Ἔτη ὑπηρεσίας

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	1.650
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον	1.890
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον	2.065
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον	2.210
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ὸν	2.360
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον	2.480
Κατὰ τὸ 13ον καὶ 14ον	2.595
Κατὰ τὸ 15ον καὶ 16ον	2.715
Κατὰ τὸ 17ον καὶ 18ον	2.830
Κατὰ τὸ 19ον καὶ 20ὸν	2.950

γ) Δι' ἕκαστον ἔτος, πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον χλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν δραχμῶν 2.950 αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 71, μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.660.

Γ΄ Ἀποθηκάριοι, ταχυδρόμοι, τηλεφωνηταί, σημειωταὶ λιμένος:

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των δραχμαὶ 1535.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ κάτωθι χλιμάκια:

Ἔτη ὑπηρεσίας:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	1.710
» » 3ον » 4ον	1.830
» » 5ον » 6ον	1.945
» » 7ον » 8ον	2.065
» » 9ον » 10ον	2.180
» » 11ον » 12ον	2.300
» » 13ον » 14ον	2.420
» » 15ον » 16ον	2.535
» » 17ον » 18ον	2.535
» » 19ον » 20ὸν	2.655

γ) Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπεπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον χλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ τῶν 2.655 αὐξάνεται κατὰ ποσοστιαίας δραχμὰς 65, μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.305.

Δ΄ Ὑπηρετικὸν προσωπικὸν (κλητῆρες καὶ θυρωροί, φύλακες καὶ νυκτοφύλακες).

α) Ἄρρενες, τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι, δραχμαὶ 1.180.

β) Ἄρρενες, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας, ἢ τοῦ 19ου ἔτους, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, κατὰ τὰ ἀκόλουθα χλιμάκια:

Ἔτη ὑπηρεσίας

	Δρχ.
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον	1.710
» » 3ον » 4ον	1.770
» » 5ον » 6ον	1.830
» » 7ον » 8ον	1.890
» » 9ον » 10ον	1.945
» » 11ον » 12ον	2.000

(*) ΕΕΔ 25, 313.

Κατα τὸ 13ον	καὶ	14ον	δραχ.	2.065
» » 15ον	»	16ον	»	2.125
» » 17ον	»	18ον	»	2.180

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου ἔτους ὑπηρεσίας δραχμαὶ 2.240.

3) Τὸ ἐπίδομα γάμου, ὡς διαμορφοῦται διὰ τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης, παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται ἢ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

4) Ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ παρ' ᾧ ἐγένετο ἡ μετάταξις ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τοῦ μετατασσόμενος εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον μισθωτοῦ διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ.

5) Τὸ ἐν παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἰσχύουν διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μετὰ τῶν περιχώρων των πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 15.000 κατοίκων καὶ εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καὶ Ἐλευσῖνα. Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 5%.

Δὲν ὑπόκεινται εἰς τὴν ἀνωτέρω μείωσιν τὰ ὡς ἄνω διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ πληροῦν τὰς ἐν ταῖς ἐθνικαῖς γενικαῖς συλλογικαῖς συμβάσεσι ἐργασίας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν, προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν.

6) Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4, 5, 8 καὶ 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929/1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 77 Β' τῆς 28.2.1959) καὶ τῶν παραγράφων 1, 3, 4 καὶ τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγράφου 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850/5636/9.11.1963 ἀποφάσεως Υπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 514/11.11.1963 τ. Β') εἰς ὅσα σημεῖα δὲν τροποποιοῦνται ἀνωτέρω τίθενται καὶ αὗθις εἰς ἐφαρμογήν.

7) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Δεκεμβρίου 1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἀπριλίου 1966.

37278/3744/1966 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐμπορικῶν καταστημάτων ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 τῆς 30 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966, καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3080/263/14.1.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 2.8.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐμπορικῶν καταστημάτων ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46664/1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 322 τ. Β' τῆς 12.5.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἀπριλίου 1966.

37276/3746/1966 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ἀποδοχῶν, ὅρων ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ Α.Ε. 'Ηλεκτροχημικὴ 'Ελλάδος.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 τῆς 30 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.8.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ἀποδοχῶν κλπ. προσωπικοῦ Α.Ε. 'Ηλεκτροχημικὴ 'Ελλάδος», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78654/1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 525 τ. Β' τῆς 16.8.1965 (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 26 Ἀπριλίου 1966.

(*) ΕΕΔ 24, 691

(**) ΕΕΔ 24, 1082

37277)3745/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 25/1965 αποφάσεως του Δ Δ Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής κλπ. του νοσηλευτικού προσωπικού Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμήνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 7.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 25/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του νοσηλευτικού προσωπικού του Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου» (παράξις κατατεθέσεως Εισηνοδικείου Αθηνών 108/9.8.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37275)3747/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της 2)1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών και βοηθών αυτών ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων των λατομείων και ασβεστοποιΐας της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παραγράφων 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, και

3) Την υπ' αριθ. 7566)557/27.4.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμήνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 9.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των χειριστών και βοηθών αυτών ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων των λατομείων και ασβεστοποιείων της χώρας» (παράξις κατατεθέσεως Εισηνοδικείου Αθηνών 41/26.3.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37270/3741/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1963 αποφάσεως του Π Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής των σταφιδοσυσκευαστηρίων Αιγίου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του Ν. 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμήνων χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1963 αποφάσεως του Π Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής των σταφιδοσυσκευαστηρίων Αιγίου», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 70946/1964 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 318 τ. Β' της 11.8.1964) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37274)3738/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 41)1965 αποφάσεως του Π.Δ Δ.Δ. Αθηνών «περί των αποδοχών, όρων εργασίας κλπ. των προκτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ. άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμήνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 15.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 41/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών

(*) ΕΕΔ 24, 1150
(**) ΕΕΔ 24, 511

(*) ΕΕΔ 23, 1086

«περί των αποδοχών, ώρων εργασίας κλπ. των πρακτικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θερμαστών κλπ. άπαξης της χώρας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 86409/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 595 τ. Α' της 14.9.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37279)3743/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 3)1965 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως κλπ. άπαξης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 16.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 3.1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καταστημάτων χονδρικής πωλήσεως κλπ. άπαξης της χώρας, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 25123/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 170 τ. Β' της 12.3.1965) (**)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37273)3739/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 43)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών επιξερασίας ρητίνης άπαξης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, και

3) Την υπ' αριθ. 15302)1255/15.2.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 20.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 43/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής των εργατοτεχνιτών επιξερασίας ρητίνης άπαξης της χώρας» (πράξις κατατεθείσα Ειρηνοδικείου Αθηνών 9/12.1.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37272)3740/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 14)1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας των θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων άπαξης της χώρας», ως αύτη ενεκρίθη μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 41835)1965 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 της 30 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν

1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.4.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 22.8.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 14/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων άπαξης της χώρας», εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά της υπ' αριθ. 41835/1965 κοινής αποφάσεως του Υπουργού Συντονισμού και ημών (Φ.Ε.Κ. 291 τ. Β' της 27.4.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 20 Απριλίου 1966

37271)3741/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 9)1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργα-

---

(*) ΕΕΔ 24, 1211. Ίδετε νεωτέραν ανωτέρω. σελ. 756.

(**) ΕΕΔ 24, 442.

(*) ΕΕΔ 24, 191

(**) ΕΕΔ 24, 830

σίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 256 τῆς 30 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955,

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966,

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 18737)1457 τῆς 24.2.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμήνου χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.8.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37741/1964 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 158 τ. Β' τῆς 30.4.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἀπριλίου 1966

26740)2502/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 291 τῆς 11 Μαΐου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὴν ἀπὸ 25 Αὐγούστου 1964 ὑπογραφεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων, κυρωθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73931)11752/1964 ἀποφάσεως Π.Ε.Ν. καὶ δημοσιευθείσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 449Β'/1964 Φ.Ε.Κ. (**),

2) Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις ἔληξε τὴν 31.8.1965 καὶ παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπαθείας δὲν κατέστη μέχρι τοῦδε δυνατὴ ἡ σύναψις νέας τοιαύτης,

3) Τὴν ἀνάγκην ὑπάρξεως νομίμου μισθολογίου τῶν πληρωμάτων τῶν ὑπερθέν κατηγοριῶν πλοίων

Ἰδόντες

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 παραγρ. 2 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944 (Φ.Ε.Κ. 172 Α' 1945) «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 304/1947 (Φ.Ε.Κ. 77 Α'/1947),

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 68/24.3.1966 Πρᾶξιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐξουσιοδοτήθημεν, ὅπως δι' ἀποφάσεώς μας παρατείνωμεν τὴν ἰσχὺν τῆς λήξάσης ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ἀποφασίζομεν :

1) Παρατείνομεν τὴν ἰσχὺν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων, ἀφ' ἧς αὕτη ἔληξεν, ἤτοι ἀπὸ 31.8.1965 μέχρις 7 Μαΐου 1966, ἵνα δοθῇ χρόνος εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους πρὸς διαπραγμάτευσιν καὶ σύναψιν νέας συλλογικῆς συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 7 Ἀπριλίου 1966

9042/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ ἀναπροσαρμογῆς τοῦ εἰς τὸ νεωλκεῖον τοῦ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. ἐργαζομένου προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 247 τῆς 25 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25.1.1936 ἀ.ν. «περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων», ὡς τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς μεταγενεστέρως ἰσχύει σήμερον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 863/1960 β.δ. «περὶ διαρθρώσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ περὶ Ὀργανισμοῦ τῆς παρ' αὐτῷ Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἔργων», ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 53/18.2.1966 πρᾶξιν τῆς Διοικούσης τὸ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. Ἐπιτροπῆς περὶ ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἡμερομισθίων τοῦ εἰς τὸ νεωλκεῖον ἐργαζομένου προσωπικοῦ, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἕπεται :

Πρᾶξις 53/1966

Ἡ Ἐπιτροπή, μετὰ διαλογικὴν συζήτησιν, ἀποφασίζει ὁμοφώνως :

Ἐγκρίνει τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῶν ἡμερομισθίων τοῦ εἰς τὸ νεωλκεῖον τοῦ Ταμείου ἐργαζομένου προσωπικοῦ καὶ καθορίζει ταῦτα ὡς κάτωθι ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ε. ἔ. :

1) Τὸν ἐπόπτην τοῦ νεωλκείου εἰς δραχμὰς 150.50.

2) Τῶν ἐργοδηγῶν, ἡλεκτρολόγου, ἠλεκτροσυγκολλητοῦ εἰς δραχμὰς 135.

3) Τοῦ ἐργοδηγοῦ-ἀνελκυστοῦ εἰς δραχμὰς 140.

4) Τῶν δύο νυκτοφυλάκων εἰς δραχμὰς 80 καὶ

5) Τοῦ ἐργοδηγοῦ - τορνευτοῦ εἰς δραχμὰς 140.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Μαρτίου 1966

31989/3213/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1965 ἀποφάσεως τοῦ Π Δ.Δ Δ. Βόλου, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας ηλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατόμων Μαγνησίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 199 τῆς 31 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.

(*) ΕΕΔ 23, 633

(**) ΕΕΔ 24, 1395

Δ.Δ. Βόλου, καθ' ἃς αἱ ὑπὸ τῶν ἐν διενέξει μερῶν ἀσκηθεῖσαι ἐφέσεις ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 4/1965 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ἀφορῶσαν τὰς ἀποδοχάς, ὅρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατόμων Μαγνησίας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἑνώσεως Λατόμων Μαγνησίας αφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου καὶ 2) Ἐπαγγελματικοῦ καὶ Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Βόλου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ ἡμερομίσθια τῶν λατόμων γενικῶς καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Τεχνῖται ἐν γένει, ἤτοι πετρολαδόροι, μιναδόροι, γομωταί, πυροδότται καὶ ἀποκολλητὴ ἐπιφαλῶν ὄγκων (ξεσκαρωταί) δραχμαὶ 120.

2) Βαρυσκόποι, τροφοδόται τριβείων καὶ σπαστήρων δραχμαὶ 98.

Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 1/1961 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Βόλου, ὡς καὶ τῆς μεταρρυθμισάσης ταύτην ὑπ' ἀριθ. 1/1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, ὡς αὗται ἐνεκρίθησαν, μετὰ τροποποίησιν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26215/1377/1962 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι ἀπὸ 29 Ὀκτωβρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαρτίου 1966

37435/3719/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ μὴ ἐγκρίσεως τῆς ἀπὸ 23.3.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 τῆς 21 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 23.3.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφιον β' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος ὁμοιρίης καὶ ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 18.4.1966, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδάφιον γ' τοῦ ν. 3239/1955 ὁρίζεται ὅτι αἱ τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, αἵτινες ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ συναφῶν κλάδων τούτου ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας, καταρτίζονται, ἐφ' ὅσον οὗτοι (οἱ ἐργαζόμενοι) δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, β) συμφώνως πρὸς τὰ νομολογηθέντα ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἡ τοιαύτη ἀπαγόρευσις τελεῖ ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν ὅτι ἡ οἰκεία ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ρυθμίζει καὶ δὴ κατὰ τρόπον ἐξαντλητικὸν καὶ μὴ δεομένου συμπληρώσεως τοὺς ὅρους καὶ τὴν ὁμοιρίην τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν, εἰς οὓς ἀφορᾷ, καὶ ὅτι ἡ ἐργασία τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν ὡς τοιούτων ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας, δὲν ἐμφανίζει ἰδιάζοντα ἐπαγγελματικὸν ἢ τοπικὸν χαρακτῆρα, δικαιολογοῦντα τὴν μὴ ὁμοιόμορφον ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων καὶ ὁμοιρίων τῶν ὁρισθέντων ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν προκειμένῳ οἱ περὶ ὧν ἡ ἀπὸ 23.3.1966 συλλογικὴ σύμβασις τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου μισθωτοὶ ὑπάγονται ἤδη εἰς τὴν ἀπὸ 15.2.1966 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὁποίας ρυθμίζονται οἱ ὅροι καὶ ἡ ὁμοιρίη τῆς ἐργασίας αὐτῶν, ἐξ ἄλλου δὲ ἡ φύσις τῆς ὑπὸ τὴν κρίσιν μισθωτῶν παρεχομένης ἐργασίας δὲν εἶναι διάφορος τῶν ἀντιστοίχων συνθηκῶν τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων τῶν ἐργαζομένων εἰς ἑτέρας περιοχὰς τῆς χώρας, οὐδὲ ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας (23.3.1966) ἐπικαλοῦνται ἐκ μέρους τῶν συμβαλλομένων ἰδιάζοντες ἐπαγγελματικοὶ ἢ τοπικοὶ λόγοι δικαιολογοῦντες τὴν ἀνάγκην ἐν ὄψει τῆς ὑφισταμένης ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς σ.σ.ε. καταρτίσεως τοιαύτης, ἀποφασίζομεν:

Δὲν ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 23.3.1966 σ.σ.ε. ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων Δωδεκανήσου, τὴν καταρτισθεῖσαν καὶ ὑπογραφεῖσαν ἀφ' ἑνὸς μεταξὺ τοῦ συνδέσμου ἐργοληπτῶν δημοσίων ἔργων Δωδεκανήσου καὶ τοῦ σωματείου οἰκοδόμων Ρόδου ἀφ' ἑτέρου καὶ κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 1.4.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 757/1.4.1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, διὰ τοὺς ἐν τῷ σκεπτικῷ τῆς παρούσης ἀναφερομένους λόγους.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἀπριλίου 1966

37261/3715/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς ἐπὶ τῶν ὅρων ὁμοιρίης καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βιβλιοδετῶν Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 τῆς 21 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966 καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3083/260/14.1.1966 Ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς

(*) ΕΕΔ 21, 500.

περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών βιβλιοδετών Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων», χορηγηθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 12232/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 121, τεύχος Β' της 12.2.1965).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Απριλίου 1966

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

20/1966 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων χημικών άπασης της χώρας (*).

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 2/1966 απόφασιν του Π.Λ.Δ.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ των: α) Ενώσεως Ελλήνων Χημικών και β) Πανελληνίου Συλλόγου Χημικών Βιομηχανίας, αφ' ενός, και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, αφ' ετέρου, ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών των επιστημόνων χημικών, των απασχολουμένων δυναμει σχέσεως εργασίας του ιδιωτικού δικαίου καθ' άπασαν την χώραν, καθορίζονται ως ακολούθως:

		Δραχμαί
α) Κατά την πρόσληψιν		4.200
β) Μετά συμπλήρωσιν	2 ετών υπηρεσίας	4.800
γ) Μετά συμπλήρωσιν	3 ετών υπηρεσίας	5.100
δ) Μετά συμπλήρωσιν	5 ετών υπηρεσίας	5.700
ε) Μετά συμπλήρωσιν	8 ετών υπηρεσίας	6.200
στ) Μετά συμπλήρωσιν	10 ετών υπηρεσίας	6.700
ζ) Μετά συμπλήρωσιν	15 ετών υπηρεσίας	7.200
η) Μετά συμπλήρωσιν	20 ετών υπηρεσίας	7.800
θ) Μετά συμπλήρωσιν	25 ετών υπηρεσίας	8.400
ι) Μετά συμπλήρωσιν	30 ετών υπηρεσίας	9.000

2) Ως υπηρεσία νοείται η παρ' οιρδήποτε εργοδότη, φυσικώ ή νομικώ προσώπω, ή και εν ιδίω χημικώ εργαστηρίω, επιστρώς λειτουργήσαντι, άσκησις του επαγγέλματος του χημικού, αποδεικνυομένη διά βεβαιώσεως του εργοδότου, θεωρημένης δε δωσδήποτε υπό της Ενώσεως Ελλήνων Χημικών.

3) Τα εν παραγράφω 1 της παρούσης κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών προσαυξάνονται δι' επιδόματος οικογενειακών βαρών εκ ποσοστού 10% διά την αύξησιν και 5% δι' έκαστον τέκνον και μέχρι τριών, εφ' όσον τα εκ τούτων άρρενα είναι ηλικίας κάτω των 18 ετών και δεν εργάζονται, τα δε θήλεα κάτω των 20 ετών άγαμα και δεν εργάζονται, διά τέκνα δε άμφοτέρων των φύλων ηλικίας μέχρις 23 ετών συμπεπληρωμένων, εφ' όσον σπουδάζουν και δεν εργάζονται.

4) Εις τους χημικούς, τους έχοντας έναντι του εργοδότου την γενικήν ευθύνην άπάντων των τμημάτων της παραγωγής των προϊόντων, ασχέτως του δηλουμένου εις αυτούς τίτλου του διευθυντού παραγωγής ή του τεχνικού διευθυντού, χορηγείται επίδομα υπευθυνότητος εκ ποσοστού 10% επί των κατωτάτων όρίων βασικών μισθών αυτών.

Εις τα βιομηχανικά συγκροτήματα, άτινα παράγουν διάφορα προϊόντα, το ανωτέρω επίδομα παρέχεται εις τον χημικόν τον διευθύνοντα τα αντίστοιχα Τμήματα παραγωγής εκάστου προϊόντος.

5) Χημικοί επιστήμονες, απασχολούμενοι εις επιχειρήσεις, εις τα προσωπικόν των οποίων χορηγείται υποχρεωτικώς επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, δικαιούνται του εις το εν λόγω προσωπικόν παρεχομένου επιδόματος, ασχέτως του χρόνου απασχολήσεως των εις τους αντιστοίχους χώρους. Το επίδομα τούτο, εφ' όσον ορίζεται εις ποσοστόν, επιλογίζεται επί των ως άνω κατωτάτων όρίων βασικών μισθών.

6) Χημικοί, υπηρετούντες ή ευρισκόμενοι εις θέσεις προβλεπομένας υπό εσωτερικών κανονισμών, δικαιούνται των κατ' εφαρμογήν των ως άνω κανονισμών ή οργανισμών εκάστοτε καθοριζομένων βασικών μισθών μετά των εξ' αυτών προβλεπομένων τυχόν προσαυξήσεων και επιδομάτων, το σύνολον των οποίων, εν πάσῃ περιπτώσει, δεν δύναται να υπολείπεται εκάστοτε των διά της παρούσης καθοριζομένων ελαχίστων όρίων απυδοχών. Ουδεμιάστε αι υπό των οργανισμών ή κανονισμών τούτων προβλεπόμεναι τυχόν προσαυξήσεις ή επιδόματα χορηγούνται μόνον των υπό των οργανισμών ή κανονισμών προβλεπομένων βασικών μισθών.

7) Οι χημικοί δικαιούνται ετησίως 20ημέρου κανονικής άδείας μετά πλήρων απυδοχών, εκτός εάν υπό του ά.ν. 539/1945 προβλέπεται, αναλόγως των ετών υπηρεσίας των, μεγαλυτέρας διαρκείας τοιαύτη.

8) Εις τους εκτός έδρας αποστελλομένους χημικούς χορηγούνται αι υπό της παραγράφου IV της υπ' αριθ. 43739/1951 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 138 τ. Β' της 3.8.1951) (*) προβλεπόμεναι παροχαί, υπό τους εν αυτή όρους και προϋποθέσεις.

9) Τυχόν καταβαλλόμεναι απυδοχαί, ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν.

10. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Οκτωβρίου 1965.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 19 Απριλίου 1966

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 47 της 25.5.1966 πράξεως καταθέσεως.

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Περί αυξήσεως των ημερομισθίων των καπνεργατών άπάσης της χώρας.

Εν Αθήναις, σήμερον την 19ην Απριλίου

(*) ΕΕΔ 10, 874.

1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι: 1) Νικ. Πετρίδης καὶ 2) Γεώργ. Κούτσικας, πρόεδρος καὶ ἀντιπρόεδρος ἀντιστοίχως τῆς ἐν Ἀθήναις ἑδρευούσης Καπνεμπορικῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Κων. Γιαννίδης, γεν. γραμματεὺς τῆς Πανελλαδικῆς Καπνεργατικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Κ.Ο.) καὶ 2) Ἰωάν. Χρυσαφίδης, Α' γραμματεὺς τῆς αὐτῆς Ὁμοσπονδίας, ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦμεν, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς νέας ἐθνικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας συνομολογοῦμεν καὶ ἀποδεχόμεθα τὰ κάτωθι:

1) Τὰ κατώτατα ὡρομίσθια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς ἑξῆς:

α) Ἀνδρῶν δραχμὰς ἐννενήκοντα ὀκτὼ (98).

β) Γυναικῶν δραχμὰς ἑξήκοντα πέντε (65).

2) Τὰ ὡς ἄνω ἡμερομίσθια, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/1199/17.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ὑπῆχθησαν αἱ κάτωθι ἐργασίαι εἰς τὰ βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα, προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος βαρείας καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὅπερ καθορίζεται ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς σιτιβαδόρους δραχμαὶ ἑπτὰ (7) ἡμερησίως.

β) Διὰ τοὺς πατητὰς δραχμαὶ ὀκτὼ (8) ἡμερησίως.

γ) Διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους (ἄρρενας καὶ θήλεις) εἰς τμήματα ὑγραντηρίων δραχμαὶ δέκα (10) ἡμερησίως.

Οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Καπνεμπορικῆς Ὁμοσπονδίας τῆς Ἑλλάδος ἐδήλωσαν, ὅτι τὸ διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως χορηγούμενον ἐπίδομα βαρείας καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δὲν ἀποτελεῖ ἀναγνώρισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 22737/1199/17.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἧς ἡ Καπνεμπορικὴ Ὁμοσπονδία ἐπιφυλάσσεται νὰ ἀσκήσῃ αἴτησιν ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ὡς καὶ πᾶν ἕτερον δικαστικὸν ἢ ἐξώδικον μέσον.

Ἐξ ἄλλου οἱ ἐκπρόσωποι τῆς Πανελλαδικῆς Καπνεργατικῆς Ὁμοσπονδίας, θεωροῦντες τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἄκυρον καὶ δικαίαν, ἐπιφυλάσσουν εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν των τὸ δικαίωμα νὰ ὑποστηρίξῃ καὶ ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας διὰ παρεμβάσεώς της τὴν ὡς ἄνω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν.

Γίνεται δεκτὸν παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ὅτι οἱαδήποτε δικαστικὴ ἔκβασις τῆς ἀνωτέρω ὑποθέσεως δὲν παρέχει εἰς τὴν Καπνεμπορικὴν Ὁμοσπονδίαν τῆς Ἑλλάδος δικαίωμα διακοπῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος κατὰ τὴν διάρκειαν ἰσχύος τῆς παρούσης ἢ ἀναζητήσεως τοῦ καταβληθέντος ἐπιδόματος.

3) Κατὰ τὰ λοιπὰ διατηροῦνται ἐν ἰσχύι οἱ ὅροι τῶν παρ. 3, 4 καὶ 5 τῆς ἀπὸ 19 Μαΐου 1964 ὁμοίας ἐθνικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 49785/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 212 Φ.Ε.Κ. τ. Β' τῆς 9.6.1964 (*).

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ σήμερον (13.4.1966) καὶ λήγει τὴν 31.12.1967(**).

Περὶ ἀμοιβῆς κηπουρῶν καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων ὑπηρεσιῶν Δήμου Ρόδου (***).

Ἐν Ρόδῳ, σήμερον τὴν 25.2.1966, προσῆλθον εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Ἐργατοπαλλητικοῦ Κέντρου Δωδεκανήσου, μετὰ προηγηθείσαν πρόσκλησιν, οἱ: 1) Ἠλίας Ζαχαριάδης, ἀναπληρωτὴς Δημάρχου Ρόδου, ἐξουσιοδοτηθεὶς ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Ρόδου, 2) Γεωργ. Λάμπρου, ἀντιπρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ρόδου, 3) Γεώρ. Καρεκλᾶς, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐργατικοῦ Κέντρου Ρόδου, 4) Γεώργ. Γιωργᾶς, ἀντιπρόεδρος τοῦ σωματείου, ἐξουσιοδοτημένοι πάντες διὰ τοῦ ἀπὸ 24.8.1965 πρακτικοῦ γεν. συνελεύσεως τοῦ σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν, καὶ συνεφώνησαν ὁμοφώνως τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοὺς κάτωθι ὅρους:

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἀνθοκηπουρῶν καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων Ὑπηρεσιῶν Δήμου Ρόδου καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

α) Συνεργείον ἀνθοκηπουρῶν: Ἀνθοκηπουροὶ δραχμαὶ 95, ἐργάται κήπων δραχμαὶ 88.

β) Συνεργείον παγοποιείου: Τεχνίτης δραχμαὶ 100, ἐργάται δραχμαὶ 90.

γ) Συνεργείον Δημοτικῶν Σφαγείων: Ἐργάται δραχμαὶ 85.

δ) Συνεργείον διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ Τηλεφωνικοῦ Σταθμοῦ: Ἐργάται δραχμαὶ 85.

ε) Συνεργείον Δημοτικῶν Λουτρῶν: Ἐργάται δραχμαὶ 85, ἐργάτριαι δραχμαὶ 65.

2) Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργατοτεχνιτῶν ἐγγάμους ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 100 μηνιαίως.

3) Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ Συνεργεῖα: Δημοτικῶν Παγοποιείων, Δημ. Σφαγείων, Δημοτικὰ Λουτρὰ χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12% ἐπὶ τῶν καθοριζομένων ὡς ἄνω ἡμερομισθίων. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1966.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) ΕΕΔ 23, 820

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 41 τῆς 10.5.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.5.1966.

(***) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 35 τῆς 5.4.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.4.1966.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Σχέδια Νόμων

(Κωδικοποίησις της Εργατικής Νομοθεσίας)

Υπεβλήθη ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος πρὸς ψήφισιν Σχέδιον νομοθετικοῦ διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως τῆς ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας».

Κατὰ τοῦτο (ἄρθρον μόνον) «1. Ἡ περὶ ἧς ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4345/1964 «περὶ συντάξεως Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας» κωδικοποίησις τῆς κειμένης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, μετὰ τὴν ἐκτύπωσίν της διὰ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου, δύναται νὰ εἰσαχθῇ εἴτε ἐν τῷ συνόλῳ της, εἴτε κατὰ τμήματα καὶ ἀντικείμενα, εἰς τὴν Βουλὴν πρὸς ψήφισιν κατὰ τὰς περὶ ἐπιψηφίσεως Κωδίκων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ Συντάγματος, μετὰ προηγουμένην ὑπὸ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς ἀναχώνευσιν αὐτῆς, ἄνευ ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ περιεχομένου καὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας τῶν κωδικοποιουμένων διατάξεων. 2. Ἡ ἰσχὺς τῆς κατὰ τὴν ἀνωτέρω κωδικοποιήσεως ἄρχεται δύο μῆνας μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Κώδικος ἢ τῶν Κωδίκων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἀπὸ τῆς αὐτῆς δὲ ἡμερομηνίας καταργεῖται πᾶσα διάταξις τῆς κειμένης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, ἀναφερομένη εἰς τὰ θέματα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4345/1964 καὶ μὴ περιλαμβανομένη εἰς τὴν κωδικοποίησιν».

Τί σκοπεῖται διὰ τοῦ Νομοσχεδίου ἐξηγεῖται διὰ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως ὡς ἑξῆς:

«Διὰ τοῦ ν. 4345/1964 περὶ συντάξεως Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας καὶ εἰδικώτερον τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ ὁρίζεται, ὅτι ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἀκαταρτίσῃ πλήρη συλλογὴν τῶν ὑφισταμένων διατάξεων Ἐργατικοῦ Δικαίου, προβαίνουσα εἰς πρόχειρον κωδικοποίησιν αὐτοῦ, ἀποκαθαίρουσα τὴν νομοθεσίαν ἀπὸ τῶν μηκέτι ἰσχυουσῶν διατάξεων, τῶν ἁπλῶς μεταβατικῆς ἰσχύος, τῶν περιπεσουσῶν εἰς ἀχρηστίαν καὶ τῶν στερηθεισῶν τοῦ ἀντικειμένου των».

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ πράγματι κατήρτισεν ἤδη τὸ λαβὸν εὐρεῖαν δημοσιότητα πρῶτον Προσχέδιον τοῦ νέου Κώδικος Ἐργασίας, ἐπεράτωσε δὲ καὶ τὴν ὡς ἀνωτέρω κωδικοποίησιν τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας. Δι' αὐτῆς πραγματοῦται πλήρης ἀποκάθαρσις καὶ συστηματικὴ κατάταξις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κατὰ τρόπον ἐπιστημονικῶς ἄρτιον, ὥστε ἡ γενομένη ἐργασία νὰ ἀποτελῇ πλήρη καὶ οὐχὶ πρόχειρον κωδικοποίησιν τῆς κειμένης ἐργατικῆς νομοθεσίας, χωρὶς νὰ μεταβάλλεται τὸ περιεχόμενον αὐτῆς.

Ἐπειδὴ ἡ ἐπιστημοποίησις τῆς κωδικοποιήσεως αὐτῆς, ἐνοποιούσης τοὺς διαφόρους ἐργατικοὺς νόμους, ἀναξαρτήτως τῆς συμβολῆς της εἰς τὴν περαιτέρω ἐπεξεργασίαν καὶ διαμόρφωσιν τοῦ ὁριστικοῦ Σχεδίου τοῦ Κώδικος Ἐργασίας, πρὸς ἀντιπαραβολὴν ἰδίᾳ τῶν μελλουσῶν νὰ ἐπέλθουν διὰ τοῦ νέου Κώδικος τροποποιήσεων εἰς τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν καὶ περαιτέρω εἰς τὴν σύνταξιν τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ νέου Κώδικος Ἐργασίας Νόμου, θὰ ἀποτελέσῃ, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, σημαντικὴν προσφορὰν εἰς τὸν τομέα ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς καὶ κοινωνικῆς νομοθεσίας, ἐκφράζομεν σκόπιμον νὰ φέρωμεν πρὸ τοῦ Σώματος τὸ παρὸν νομοσχέδιον, οὗτινος εἰσηγούμεθα τὴν ἐπιψήφισιν. Δι' αὐτοῦ παρέχεται ἡ δυνατότης τῆς κωρώσεως τμηματικῶς ἢ ἐν ὅλῳ τῆς γενομένης κωδικοποιήσεως κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπιψηφίσεως τῶν Κωδίκων, ὡς πρῶτον βῆμα πρὸς τερματισμὸν τοῦ χάους τῶν ἑκατοντάδων ἀσυνδέτων, ἐγκαταπάρτων καὶ ἐν πολλοῖς ἀλληλοσυγκρουομένων διατάξεων τῶν σήμερον ἐν ἰσχύι νομοθετικῶν κειμένων καὶ τῆς ἀμέσου ἐφαρμογῆς τῆς κωδικοποιήσεως».

Νέα ἀπὸ τὸν Ἄρειον Πάγον

Ἐδημοσιεύθη προσφάτως ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (ὑπ' ἀριθ. 296/1966, ἡ ὁποία θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον), ἐν σχέσει πρὸς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ πρὸς ὑποστήριξιν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων καὶ βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας των ἀπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα τούτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἤτοι πρέπει νὰ ἀσκῆται κατὰ τρόπον, ὥστε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων (σκοποῦ, ἐλατηρίων, περιστατικῶν ἐν γένει κηρύξεως καὶ συνεχίσεως τῆς ἀπεργίας, χρόνου διαρκείας αὐτῆς κλπ.), νὰ μὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν οἰκονομικὸν ἢ κοινωνικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, διότι ἄλλως ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκησις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐργαζομένου εἶναι αὐθαίρετος, δύναται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τῶν συντρεχόντων λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συνεχθῇ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις), ἢ περὶ τῆς ὁποίας κρίσις τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν Ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου.

—Ἐδημοσιεύθη ἐπίσης ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 483/1965 ἀπόφασιν τοῦ Γ' Τμήματος αὐτοῦ, διὰ τῆς ὁποίας, μετ' ἄρσιν τῆς μεταξὺ τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου διαφωνίας, ἐκρίθη, ὅτι οἱ κατέχοντες ὀργανικὰς θέσεις ἰατροὶ εἰς πάσης φύσεως Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἢ καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, λαμβάνουν τὰς ἀποδοχάς κας' ἀντιστοιχίαν τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 - Τεῦχος 13 (595)

Ἀθῆναι, 1 Ἰουλίου 1966

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ ΕΝΩΣΕΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Γνωμοδότησις τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

Περιεχόμενα: Συνέλευσις (συνέδριον) Ἑνώσεως Ἐργατικοῦ Σωματείου.—Ἀντιπρόσωποι.—Συμμετοχὴ ἀντιπροσώπων εἰς συνέδριον μετὰ προηγουμένην ὑπογραφὴν «διακηρύξεως ἰδεολογικῶν ἀρχῶν».—Ἀριθμὸς ἀντιπροσώπων τῶν «Πανελληνίων» Συλλόγων.—Σύγκλησις συνεδρίου ἐκτὸς τῆς ἕδρας τῆς Ἑνώσεως.

Ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ ἀπὸ 30 Μαΐου 1966 ἐγγράφου τῆς «Ὁμοσπονδίας Τραπεζοϋπαλληλικῶν Ὀργανώσεων Ἑλλάδος» τεθέντων μοι ἐρωτημάτων ἡ γνώμη μου εἶναι ἡ ἑξῆς:

§ 1.

Ἐρώτημα 1ον: Ἡ Διοίκησις τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν (Ε.Κ.Α.) δι' ἐγγράφου της πρὸς τοὺς Συλλόγους τῶν Ὑπαλλήλων Τραπεζῶν, οἱ ὁποῖοι Σύλλογοι ἀπωτελοῦν μέλη τοῦ ὡς εἴρηται Ε.Κ.Α., ἐκοινοποίησε σχέδιον «διακηρύξεως ἰδεολογικῶν ἀρχῶν», τὴν ὁποίαν ὤφειλον νὰ ὑπογράψουν οἱ ἐκλεγέντες ἀντιπρόσωποι τῶν ὡς εἴρηται Συλλόγων διὰ τὸ συγκληθησόμενον συνέδριον τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου καὶ ἀκολούθως ὑποβάλουν ταύτην εἰς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν, προκειμένου νὰ συνταχθῇ τὸ μητρῶον τῶν ἀντιπροσώπων καὶ παραχωρῇ εἰς ἕκαστον ἀντιπρόσωπον σχετικὸν δελτίον (κάρτα) συμμετοχῆς εἰς τὸ Συνέδριον· ἐπεσείετο δὲ ὅτι, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ὑπογραφῆς τῆς ὡς εἴρηται διακηρύξεως ὑπὸ τῶν ἀντιπροσώπων, οὗτοι «θὰ ἔθετον ἑαυτοὺς αὐτομάτως ἐκτὸς τῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν ἀνῆκον, καὶ ἡ διοίκησις τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου ἐπεφύλασσεν εἰς ἑαυτὴν τὸ δικαίωμα νὰ τοὺς διαγράψῃ».

Παρόμοιον πρὸς τὸ ἀνωτέρω ἔγγραφον ἀπέστειλε καὶ ἡ διοίκησις τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος πρὸς τὰ μέλη της, ἤτοι τὰ Ἐργατικὰ Κέντρα καὶ Ὁμοσπονδίας, δι' ὧν ἐζητοῦτο, ὅπως οἱ ἐκλεγέντες ἀντιπρόσωποι διὰ τὸ συνέδριον τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. ὑπογράψουν τὴν ὡς εἴρηται «διακήρυξιν ἰδεολογικῶν ἀρχῶν», διὰ νὰ λάβουν τὸ σχετικὸν δελτίον (κάρτα) καὶ βάσει τούτου συνεχῶς νὰ μετάσχουν εἰς τὸ συνέδριον τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

Τέλος, ἡ περὶ ἧς πρόκειται «διακήρυξις ἀποτελεῖ δήλωσιν ἀποκηρύξεως ὡρισμένων πολιτικῶν τάσεων, ὡς καὶ ὡρισμένων συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, αἱ ὁποῖαι, κατὰ τὴν ὡς εἴρηται διακήρυξιν, ἐμφοροῦνται ἀπὸ τὰς ἀποκηρυσσομένας ἀρχάς.

Ἐρωτῶνται: Αἱ διοικήσεις τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τοῦ Ε.Κ.Α. νομίμως ἀξιοῦν τὴν ὑπογραφὴν τῶν ἄνω «διακηρύξεων»; Καὶ ἐν ἀρνήσει ὑπογραφῆς τούτων, νομίμως ἐμποδίζονται οἱ ἀντιπρόσωποι νὰ μετάσχουν τῶν συνεδρίων τοῦ Ἐργ. Κέντρου Ἀθηνῶν καὶ τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος;

Ἀπάντησις: 1. Διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 1361/1964 ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: α) Ὁ κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῶν ἐργατικῶν σωματείων καὶ παντὸς βαθμοῦ Ἑνώσεων τούτων παριστάμενος δικαστικὸς μεριμνᾷ καὶ ἐποπτεύει, ὅπως αὗται διενεργοῦνται βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου καὶ τοῦ Καταστατικοῦ (παράγραφος 1). Εἰδικῶς πρὸ πάσης ψηφοφορίας δι' ἀρχαιρεσίας ὁ δικαστικὸς ὀφείλει νὰ βεβαιωθῇ περὶ τῆς γνησιότητος τοῦ ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου καὶ τῆς ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς βεβαιωθέντος ἀντιγράφου μητρώου καὶ νὰ ἐπικυρώσῃ τοῦτο διὰ πράξεώς του, καταχωρουμένης ἐν τέλει τούτου (παράγραφος 2). β) Εἰς περίπτωσιν ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων τοῦ σωματείου διὰ τὴν Ἕνωσιν χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ παραστάντος εἰς τὰς ἐκλογὰς δικαστικοῦ βεβαίωσις περιέχουσα, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ τοὺς ἐκλεγέντας διὰ τὴν Ἕνωσιν ἀντιπροσώπους (παράγραφος 2, ἐδάφιον 3). γ) Κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῶν Ἑνώσεων, ἤτοι τῶν Ἐργατικῶν Κέντρων καὶ Ὁμοσπονδιῶν, ὁ παριστάμενος εἰς τὰς ἐκλογὰς δικαστικὸς ἐ-

λέγχει τὰς βεβαιώσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου, βάσει δὲ τούτων ἐπικυρώνει τὰ ἀντίγραφα τοῦ ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῆς Ἑνώσεως καταρτισθέντος καὶ ὑπὸ τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς βεβαιωθέντος μητρώου σωματείων-μελῶν αὐτῆς (παράγραφος 3). δ) Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκλογῆς ἀντιπροσώπων τῆς δευτεροβαθμίου ὀργανώσεως διὰ τὸ συνέδριον τῆς τριτοβαθμίου Ἑνώσεως, ἤτοι τῆς Γεν. Συνομοσπονδίας (παράγραφος 3, ἐδάφιον 2 καὶ παράγραφος 4) καὶ τέλος ε) κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ν.δ. 4361/1964 ἀρχαιρεσίαι διενεργούμεναι ἐφεξῆς βάσει καταστατικῶν διατάξεων ἀντιθέτων πρὸς τὰ ἀνωτέρω εἶναι αὐτοδικαίως ἄκυροι καὶ οἱ διενεργοῦντες ταύτας τιμωροῦνται μὲ τὰς ποινὰς τοῦ ἄρθρου 41 ν. 281/1914, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 197 Ποινικοῦ Κώδικος, ὅστις ἐμποδίζει αὐθαιρέτως τὰς συνεδριάσεις ἀνεγνωρισμένων σωματείων τιμωρεῖται διὰ φυλακίσεως μέχρις 6 μηνῶν ἢ διὰ χρηματικῆς ποινῆς.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης κατέστρωσε νέον σύστημα διασφαλίσεως τοῦ γνησίου τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῶν ἐργατικῶν σωματείων. Τὸ κύριον στοιχεῖον τοῦ νέου τούτου συστήματος εἶναι ἡ κατασφάλισις τῆς γνησιότητος καὶ τῆς εἰλικρινείας τοῦ μητρώου τῶν ἐχόντων δικαίωμα ψήφου μελῶν, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ γίνουν αἱ ἀρχαιρεσίαι, δηλαδή, ὡς θὰ ἐλέγομεν, τοῦ ἐκλογικοῦ καταλόγου. Πρὸς τοῦτο ἐπὶ μὲν τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ πρωτοβαθμίου σωματείου ὁ νόμος δὲν ἀρκεῖται εἰς τὸ μητρῶον (ἀντίγραφον μητρώου), ὅπερ ἐμφανίζει ὡς τοιοῦτον τὸ διοικητικὸν συμβούλιον καὶ ἐπικυροῖ ἡ ἐφορευτικὴ ἐπιτροπή, ἀλλ' ἀξιοῖ, ὅπως ὁ δικαστικός, ὁ ὁποῖος δυνάμει τοῦ ν. 148/1945 ἐποπτεύει τὰς ἀρχαιρεσίας τῶν ἐργατικῶν σωματείων, προβῇ εἰς ἔρευναν καὶ ἐξακρίβωσιν τῆς γνησιότητος τοῦ μητρώου καὶ ἐπικυρώσῃ τοῦτο διὰ πράξεώς του. Ἐπὶ δὲ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τῶν δευτεροβαθμίων ὀργανώσεων (Ἐργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν) ὁ νόμος ὥρισεν, ὅτι οἱ σύνεδροι (ἀντιπρόσωποι ἑκάστου σωματείου) θὰ ἀποδεικνύουν τὴν ἰδιότητά των ταύτην μόνον διὰ βεβαιώσεως (πληρεξουσίου), χορηγουμένης ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ, ὅστις παρέστη κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ σωματείου, εἰς ἃς ἐξελέγησαν ὡς ἀντιπρόσωποι, καὶ ὅτι τὸ μητρῶον, ἤτοι ὁ ἐκλογικὸς κατάλογος, βάσει τοῦ ὁποίου θὰ διενεργηθοῦν αἱ ἀρχαιρεσίαι τοῦ δευτεροβαθμίου σωματείου (Ἐργατικοῦ Κέντρου, Ὁμοσπονδίας), ἐπικυροῦται ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ δι' ἀντιπαραβολῆς τούτου πρὸς τὰς βεβαιώσεις (πληρεξούσια) τῶν ἀντιπροσώπων (συνέδρων). Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν, κατ' ἀναλογίαν, καὶ ἐπὶ ἀρχαιρεσιῶν τῆς τριτοβαθμίου ὀργανώσεως (Γενικῆς Συνομοσπονδίας). Δέον ἐνταῦθα νὰ λεχθῇ, ὅτι τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νέου τούτου συστήματος γνησίων ἀρχαιρεσιῶν ὁ νομοθέτης ἐνεπιστεύθη εἰς τὸν ἐφορεύοντα τὰς ἀρχαιρεσίας δικαστήν, τοῦ ὁποίου ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον τοῦτον διηύρυνε τὰς ἐξουσίας διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 4361/1964 (βλέπε σχετ. Εἰσ. Ἐκθ. εἰς ΕΕΔ 23, 1134, Προέδρου Πρωτ. Θεσ/νίκης 1759/1965, ΕΕΔ 25, 408, Πρωτοδικείου Θεσ/νίκης 3468/1964, ΕΕΔ 24, 326, *Ι. Πάτσαν*, ΕΕΔ, 24, 328).

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω, διὰ νὰ μετάσχῃ τις ὡς σύνεδρος εἰς τὰς ἀρχαιρεσίας δευτεροβαθμίου ὀργανώσεως (Ἐργατικοῦ Κέντρου, Ὁμοσπονδίας), ἔχει ἀνάγκην ἑνὸς καὶ μόνου ἐφοδίου, τῆς βεβαιώσεως (πληρεξουσίου) τοῦ δικαστικοῦ, ὅστις παρέστη κατὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ σωματείου τῆς βάσεως, ἐξ ἧς βεβαιώσεως νὰ προκύπτῃ, ὅτι ὁ κομιστὴς ταύτης τυγχάνει ἀντιπρόσωπος τοῦ σωματείου. Ἑτέρωθεν ὁ ἐποπτεύων τὰς ἀρχαιρεσίας τῆς δευτεροβαθμίου ὀργανώσεως δικαστὴς ἔχει ἀνάγκην μόνον τῶν ὡς εἴρηται πληρεξουσίων, ἵνα ἐπὶ τῇ βάσει τούτων, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον, ἐλέγξῃ τὴν γνησιότητα τοῦ μητρώου (ἐκλογικοῦ καταλόγου) καὶ παράσχῃ βεβαίωσιν περὶ τῆς γνησιότητος τούτου. (Τὰ αὐτὰ ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν καὶ διὰ τὰς ἀρχαιρεσίας τῆς τριτοβαθμίου ὀργανώσεως, ἤτοι τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.).

Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἔχομεν τὴν γνώμην, ὅτι ἡ ἀξίωσις τῆς διοικήσεως τῆς δευτεροβαθμίου ἢ τριτοβαθμίου Ἑνώσεως (ἢ καὶ οἱασδήποτε Ἀρχῆς), ὅπως ὁ ἀντιπρόσωπος ἐπιδείξῃ, πλὴν τῆς ὡς εἴρηται βεβαιώσεως, καὶ ἕτερα πιστοποιητικά, ἢ ὅπως ὑποβληθῇ εἰς ἄλλας διατυπώσεις, ἵνα δυνηθῇ νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν συνέλευσιν (συνέδριον) τῶν ἑνώσεων τούτων, καὶ ἰδίᾳ ἡ ἀξίωσις ὅπως ὑπογράψῃ «διακήρυξιν ἰδεο-

λογικῶν ἀρχῶν» ἀντίκειται εἰς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ἀποτελεῖ αὐθαίρετον παρακώλυσιν τοῦ συνεδρίου (συνελεύσεως) τῶν ὡς εἴρηται Ἑνώσεων.

2. Ἡ διαπίστωσις ὅτι ἡ ἀξιουμένη ὑπογραφὴ «διακηρύξεως ἰδεολογικῶν ἀρχῶν» ἀντίκειται εἰς τὸ ν.δ. 4361/1964 καθιστᾷ περιττὴν τὴν περαιτέρω διερεύνησιν τῆς νομιμότητος τῆς ὡς εἴρηται «διακηρύξεως» καθ' ἑαυτήν. Ἐν τοσούτῳ δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπον, πρὸς ἀποκλεισμὸν παρανοήσεων, νὰ σημειωθοῦν, ἐν μεγίστῃ συντομίᾳ, καὶ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου αἱ ἑξῆς σκέψεις:

α) Τὸ ἄρθρ. 19 τοῦ ν. 281/1914, ὅπερ ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἐργατικῶν σωματείων, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 ν. 2151/1920 καὶ διετηρήθη ἐν ἰσχύι διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Α.Κ., ὁρίζει, ὅτι τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα «ἀποκλειστικὸν σκοπὸν ἔχουν τὴν μελέτην, τὴν προστασίαν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτῶν». Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης προκύπτει, ὅτι τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον δὲν δικαιοῦται νὰ τάξῃ ὡς σκοπόν του πολιτικὰς ἢ κομματικὰς ἐπιδιώξεις, οἱασδήποτε καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε διατύπωσιν, εἴτε δηλ. ὑπέρ, εἴτε ἐναντίον τοῦ ὑφισταμένου πολιτικοῦ καθεστῶτος ἢ τοῦ κυβερνῶντος κόμματος, οὐχὶ διότι οἱ τοιοῦτοι σκοποὶ εἶναι καθ' ἑαυτοὶ μὴ νόμιμοι, ἀλλὰ διότι θὰ μετεβάλλετο τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον εἰς πολιτικὸν σωματεῖον καὶ θὰ ἦτο ἐκτεθειμένον εἰς διάλυσιν λόγῳ μεταβολῆς τοῦ καταστατικοῦ του σκοποῦ (βλέπε καὶ *Κ. Δημάκη*: Ἡ Ἐποπτεία τῶν Ἐργατικῶν σωματείων, ΕΕΔ 18, 409 ἐπ. § 24, 31). Συνεπῶς αἱ «διακηρύξεις ἰδεολογικῶν ἀρχῶν», διὰ τῶν ὁποίων ἕκαστον μέλος καλεῖται νὰ διαδηλώσῃ τὴν πίστιν του ὑπὲρ ὡρισμένου πολιτικοῦ καθεστῶτος καὶ ἐναντίον ἄλλου, ἀντίκεινται εἰς τὴν ἄνω διάταξιν.

β) Τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος ἀφ' ἑνὸς μὲν κατοχυρώνει τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς πάντας ἄνευ ἐξαιρέσεων ἢ διακρίσεων, ἀφ' ἑτέρου δὲ προϋποθέτει τὴν ὕπαρξιν, ἐν ἀκμῇ μάλιστα, ὅλων τῶν ἄλλων ἀτομικῶν ἐλευθεριῶν. Ἐπίσης αἱ Διεθνεῖς Συμβάσεις, αἱ ὁποῖαι, κυρωθεῖσαι, ἀποτελοῦν ἔγχωριον δίκαιον, ὁρίζουν, ὅτι οἱ ἐργάται μετέχουν εἰς τὰ συνδικᾶτα «ἄνευ διακρίσεων» καὶ «ἐκλέγουν ἐλευθέρως τὴν διοίκησιν των» (ἄρθρ. 2 καὶ 3 ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνοῦς Συμβάσεως, κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ ν. 4204/1961), ἐπὶ πᾶσι δέ, ὅτι χαίρουν τῆς ἐλευθερίας γνώμης, λόγου κ.λ.π. (βλέπε τὰς «θεμελιώδεις ἀρχὰς» τῆς Δ.Ο.Ε. εἰς τὸ «Παράρτημα» τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Δ.Ο.Ε., κυρωθέντος ὑπὸ τῶν ν. 895/1945 καὶ 399/1947). Συνεπῶς τὸ ἐργατικὸν σωματεῖον δὲν δύναται μὲν νὰ ἐγκολπωθῇ πολιτικοὺς σκοπούς, δηλ. νὰ καταστῇ πολιτικὸν σωματεῖον, ἀλλ' ὅμως τόσον τὰ μέλη του, ὅσον καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ σωματεῖον, ἔχουν ἀναφαίρετον δικαίωμα φρονήματος καὶ λόγου ἐπὶ παντὸς κοινωνικοῦ, οἰκονομικοῦ καὶ πολιτικοῦ θέματος, διότι ἡ προαγωγὴ τῶν συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξεως τελεῖ ἐν ἀμέσῳ ἐξαρτήσει πρὸς τὰ προβλήματα ταῦτα, ἀκριβῶς δὲ ἐκ τοῦ λόγου τούτου ὁ συνδικαλισμὸς εἶναι «ἡ πολιτικὴ» τῶν συμφερόντων τῆς ἐργατικῆς τάξεως. Κατ' ἀκολουθίαν αἱ ὡς ἄνω «διακηρύξεις ἰδεολογικῶν ἀρχῶν», διὰ τῶν ὁποίων βιάζεται τὸ φρόνημα τῶν ἐργατῶν, ἀντίκεινται εἰς τὰς ἄνω διατάξεις.

γ) Τὸ ἄρθρον 100 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ὥρισεν, ὅτι ὡρισμέναι ἰδεολογίαι ἀντίκεινται ἀπολύτως πρὸς τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου. Ἐξ ἄλλου τὸ Ψήφισμα ΜΗ/1947 (ὅπερ πρέπει νὰ θεωρῆται κατηργημένον ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Συντάγματος 1952, βλέπε Γνωμάτευσιν τῆς παρὰ τῷ Δικ. Συλλ. Ἀθηνῶν Ἐπιτροπῆς, ΝοΒ 9, σ. 1068, *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ τόμ. 18, σ. 409 ἐπ.), ἐπέβαλε τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμοφροσύνης μόνον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας τῶν ἐν αὐτῇ Ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ μετὰ τήρησιν τῆς ἐν αὐτῷ διαδικασίας. Συνεπῶς ἡ ἀξιουμένη παρ' ἑκάστου συνέδρου «διακήρυξις ἰδεολογικῶν ἀρχῶν», ἥτις ἀποτελεῖ δήλωσιν τοῦ ὑπογράφοντος ταύτην περὶ τῶν πολιτικῶν καὶ κοινωνικῶν φρονημάτων του, ἀντίκειται καὶ εἰς αὐτὰς ἀκόμη τὰς ἀνελευθέρους διατάξεις.

δ) Τὸ ἄρθρον 89 τοῦ Α.Κ. θεσπίζει τὴν ἀρχὴν τῆς ἰσότητος δικαιωμάτων τῶν μελῶν, παρέκκλισις δὲ ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐπιτρέπεται συναινέσει πάντων τῶν μελῶν. Συνεπῶς ὁ ἀποκλεισμὸς μελῶν τινων τοῦ σωματείου ἢ σωματείων ἐκ τῆς συνελεύσεως, διότι ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψουν τὰς

ἄνω «διακηρύξεις», ἀποτελεῖ ἄνισον καὶ ἀνεπίτρεπτον διάκρισιν μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου.

ε) Τέλος αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 92, 93, 94 ἐπ. Α.Κ. ὁρίζουν, ὅτι ἕκαστον μέλος μετέχει τῆς ζωῆς τοῦ σωματείου, ἰδίᾳ δὲ μετέχει τῆς συνελεύσεως πρὸς ἀνάδειξιν διοικήσεως. Ἐπίσης τὸ ἄρθρ. 88 τοῦ Α.Κ. ὁρίζει, ὅτι ἡ ἀποβολὴ μέλους σωματείου ἐπιτρέπεται καθ' ἃς περιπτώσεις προβλέπει τὸ καταστατικόν. Συνεπῶς ὁ ἀποκλεισμὸς ἐκ τῆς συνελεύσεως δευτεροβαθμίου ὀργανώσεως (Ἐργατικοῦ Κέντρου, Ὁμοσπονδίας) σωματείου, μηδέποτε διαγραφέντος ἐκ τῆς δυνάμεως ταύτης, ὅστις ἀποκλεισμὸς πραγματοποιεῖται διὰ τῆς ἀποβολῆς τῶν ἐκλελεγμένων ἀντιπροσώπων τοῦ σωματείου, ἐπειδὴ οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψουν τὰς ὡς ἄνω «διακηρύξεις», ἀντίκειται καὶ εἰς τὰς ἄνω διατάξεις.

3. Αἱ εἰς τὰς ἀνωτέρω παραγράφους (1 καὶ 2) ἀπόψεις μας δὲν κλονίζονται καὶ ἂν ἀκόμη τὰ καταστατικὰ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., τοῦ Ε.Κ.Α. ἢ καὶ αὐτῆς ἔτι τῆς Διεθνοῦς Συνομοσπονδίας Ἐλευθέρων Ἐργατικῶν Συνδικάτων ἐπιβάλλουν ἢ ἐπιτρέπουν τὴν ὑπογραφὴν τοιούτων «διακηρύξεων», πρᾶγμα ὅπερ οὐδαμῶς προκύπτει ἐκ τῶν ὑπ' ὄψιν μου τεθέντων καταστατικῶν, ἰδίᾳ δὲ τοῦ καταστατικοῦ τῆς Διεθνοῦς Συνομοσπονδίας Ἐλευθέρων Συνδικάτων. Τοῦτο δὲ διὰ τοὺς ἑξῆς λόγους :

α) Ὅσον μὲν πρόκειται περὶ τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τοῦ Ε.Κ.Α., αὗται, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὰς διατάξεις νόμου, πολὺ περισσότερον τοῦ Συντάγματος, εἶναι ἄκυροι καὶ ἡ ἀκυρότης αὐτὴ δὲν καλύπτεται ἐκ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς ἐκυρώθη τὸ καταστατικόν (βλ. Α.Π. 161/1937, Θέμ. ΜΗ', 714, Εἰσαγγ. Α.Π. *Γιδοπούλου*, ἐν Θέμ. ΜΖ' 558 ἐπ.).

β) Ὅσον δὲ πρόκειται περὶ τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ τῆς Διεθνοῦς Συνομοσπονδίας Ἐλευθέρων Ἐργατικῶν Συνδικάτων, αὗται δὲν δύνανται νὰ ἰσχύσουν ὡς καταστατικὸν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ τοῦ Ε.Κ.Α., λόγῳ τῆς ὑπὸ τούτων γενομένης παραπομπῆς εἰς τὸ καταστατικὸν τῆς Δ.Σ.Ε.Ε.Σ., διότι, κατὰ τὰ ἄρθρα 80, 81, 83, 84 κλπ. τοῦ Α.Κ., τὰ καταστατικὰ τίθενται ἐν ἰσχύι κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Α.Κ. θεσπιζομένην διαδικασίαν καὶ οὐδέποτε δι' ἁπλῆς παραπομπῆς εἰς καταστατικὰ ἢ κανονισμοὺς ἄλλων σωματείων (βλ. Γνωμ. *Α. Βαμβέτσου*, ΕΕΝ 25, 192). Ἀλλά, καὶ ἂν ἤθελον ἰσχύσει ὡς τοιαῦτα, δὲν δύνανται νὰ κατισχύσουν ἀντιθέτων διατάξεων νόμου ἢ τοῦ Συντάγματος διὰ τοὺς ἀμέσως ἀνωτέρω (α) ἐκτεθέντας λόγους.

4. Εἰρήσθω, τέλος, ὅτι ἀποβολὴ ἐκ τοῦ συνεδρίου τῶν ἀντιπροσώπων, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ ὑπογράψουν τὰς ὡς ἄνω «διακηρύξεις», δὲν δύναται νὰ μεθοδευθῇ ὡς ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς κατὰ τούτων ποινῆς. Διότι πᾶσα διάταξις καταστατικοῦ, ἡ ὁποία θὰ προέβλεπεν ἐπιβολὴν τοιαύτης ποινῆς (ὡς π.χ. τὸ ἄρθρον 27 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ε.Κ.Α.) θὰ ἦτο ἄκυρος διὰ τοὺς ἀμέσως ἀνωτέρω (2 καὶ 3) λόγους καί, ἐπὶ πλέον, τὸν ἑξῆς :

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος συνάγεται ἡ ἀρχὴ τῆς αὐτονομίας καὶ αὐτοδιοικήσεως τοῦ σωματείου, ἥτις ἐκδηλοῦται καὶ κατοχυροῦται καὶ διὰ τῆς ἀσκήσεως πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ σωματείου. Πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην συμπορεύεται καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 43 ν. 281, ὅπερ διετηρήθη ἐν ἰσχύι ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ., καὶ τὸ ὁποῖον ὁρίζει, ὅτι δύο ἢ πλείονα σωματεῖα δύνανται νὰ ἑνώνωνται εἰς σύνδεσμον ἢ ἕνωσιν διὰ τὴν ἐπιδίωξιν τῶν κοινῶν αὐτῶν συμφερόντων, ἀλλὰ διατηροῦν τὴν οἰκονομικὴν καὶ διοικητικὴν αὐτονομίαν των. Κατὰ συνέπειαν ἀντίκειται εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αὐτονομίας ἡ ἐπιβολὴ πάσης καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν πειθαρχικῆς ποινῆς ὑπὸ δευτεροβαθμίου ἢ τριτοβαθμίου ὀργανώσεως κατὰ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν ἀποτελοῦν μέλη ταύτης, ἀλλ' εἶναι μέλη ὀργανώσεως κατωτέρου βαθμοῦ. (βλ. Γνωμοδ. *Κ. Τριανταφυλλοπούλου*, ΕΕΝ 25, 189, *Α. Βαμβέτσου*, αὐτ. σ. 192 καὶ περὶ τῆς αὐτοδιοικήσεως τοῦ σωματείου τὴν Σ.τ.Ε. 885/1946, ΕΕΔ 5, σ. 400, ἔνθα καὶ Εἰσήγ. *Μ. Στασινοπούλου*, καὶ *Κ. Δημάκην*, ἔνθ. ἀνωτ. § 12).

5. Συμπέρασμα. Καταλήγομεν ὅθεν εἰς τὸ συμπέρασμα : ὅτι οἱ ἐκλελεγμένοι διὰ τὰ συνέδρια τοῦ Ε.Κ.Α. καὶ τῆς Γ.Σ.Ε.Ε.

άντιπρόσωποι δικαιοῦνται νὰ μετάσχουν τῶν συνεδρίων τούτων μόνον διὰ τῆς ἐπιδείξεως τῆς ὑπὸ τοῦ δικαστικοῦ ἀντιπροσώπου χορηγηθείσης βεβαιώσεως (πληρεξουσίου) περὶ τῆς ἰδιότητός των ταύτης· ὅτι ἡ ἀξίωσις πρὸς ὑπογραφὴν «διακηρύξεως ἰδεολογικῶν ἀρχῶν» εἶναι παράνομος· καὶ ὅτι ἡ παρεμπόδισις ἐκλελεγμένων ἀντιπροσώπων ὅπως μετάσχουν τοῦ συνεδρίου συνιστᾷ ποινικὸν ἀδίκημα, περὶ οὗ αἱ ἀνωτέρω διατάξεις (1, ε).

§ 2.

Ἐρώτημα 2ον: Τὰ σωματεῖα ὑπαλλήλων Τραπεζῶν ἔχουν μέλη τοὺς ὑπαλλήλους Τραπεζῶν, οἱ ὁποῖοι ὑπηρετοῦν καθ' ἅπασαν τὴν Ἑλλάδα.

Ἐρωτᾶται: Οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν σωματείων τούτων διὰ τὸ συνέδριον Ε.Κ.Α. θὰ ὑπολογισθοῦν βάσει τῆς συνολικῆς δυνάμεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου ἢ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἀθήνας ὑπηρετούντων;

1. Ἀπάντησις. Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 νόμου 2151/1920 τὰ σωματεῖα, τῶν ὁποίων τὰ μέλη, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των, εἶναι ἐγκατεστημένα μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ σωματείου, δύνανται νὰ καλῶσι γενικὴν συνέλευσιν, δι' ἣν τάσσονται εἰδικαὶ διατυπώσεις καὶ εἰδικὴ ἀπαρτία. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 4361/1964, εἰς τὰς γενικὰς συνελεύσεις (συνέδρια) τῶν Ἐργατικῶν Ἑνώσεων παντὸς βαθμοῦ (Ἐργατικῶν Κέντρων, Ὁμοσπονδιῶν, Συνομοσπονδιῶν ἕκαστον σωματεῖον ἢ ἕνωσις διαθέτει ἀριθμὸν ψήφων ἀνάλογον πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων ἐκ τῶν ἐκπληρωσάντων τὰς ὑποχρεώσεις των μελῶν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτουν τὰ ἑξῆς: Ἐκ τῆς πρώτης μὲν (νόμος 2151/1920), ὅτι, τοῦ νόμου μὴ διακρίνοντος, καὶ αἱ συνελεύσεις τῶν σωματείων ἐκείνων, ὧν τὰ μέλη διαμένουν εἰς διάφορα μέρη τῆς χώρας, καλοῦνται, ὅπως καὶ ὅλων τῶν ἄλλων σωματείων, εἰς τὴν ἕδραν τοῦ σωματείου. Ἐκ τῆς δευτέρας δὲ (νόμου 4361/1964), ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων, οἵτινες ἐκλέγονται ὑπὸ τῆς συνελεύσεως παντὸς σωματείου, διὰ νὰ λάβουν μέρος εἰς τὸ συνέδριον (συνέλευσιν) τῆς Ἑνώσεως, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ σωματεῖον, εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ψηφισάντων κατὰ τὴν συνέλευσιν τοῦ σωματείου μελῶν.

Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν τεθέντων μοι ὑπ' ὄψιν καταστατικῶν τῶν «Πανελληνίων» Συλλόγων τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν προκύπτει, ὅτι τὰ μέλη τῶν Συλλόγων τούτων εἶναι λόγῳ τῆς φύσεως ἐργασίας των ἐγκατεστημένα εἰς διάφορα μέρη, αἱ συνελεύσεις τῶν συλλόγων τούτων συγκροτοῦνται διὰ συμμετοχῆς καὶ τῶν ἐκτὸς τῆς ἕδρας τοῦ σωματείου διαμενόντων μελῶν, ὡς ὁρίζει ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 2151/1920. Περαιτέρω ὁ ἀριθμὸς τῶν παρ' ἑκάστου τῶν σωματείων τούτων ἐκλεγομένων ἀντιπροσώπων, οἵτινες θὰ ἀντιπροσωπεύσουν τοὺς Συλλόγους τούτους εἰς τὴν συνέλευσιν (συνέδριον) τῆς ὑπερκειμένης Ἑνώσεως (Ε.Κ.Α.), θὰ καθορισθῇ κατ' ἀναλογίαν τοῦ συνόλου τῶν μετασχόντων καὶ ψηφισάντων μελῶν (ἀνεξαρτήτως δηλ. τόπου διαμονῆς των) εἰς τὰς οἰκείας συνελεύσεις τῶν ἐν λόγῳ σωματείων. (Διάφορος θὰ ἦτο ἡ λύσις, ἐὰν οἱ εἰς τὰς διαφόρους ἐπαρχιακὰς πόλεις ὑπηρετοῦντες μισθωτοὶ τῶν Τραπεζῶν εἶχον ἱδρύσει τοπικοὺς Συλλόγους, ἀλλ', ὡς προκύπτει ἐκ τῶν τεθέντων μοι ὑπ' ὄψιν καταστατικῶν τῶν οἰκείων Συλλόγων, τοιοῦτόν τι δὲν συμβαίνει).

2. Ἡ παρ' ἡμῖν ὑποστηριζομένη ἄποψις ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι, ὑπὸ διάφορον ἐκδοχήν, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ γίνεται μεκίνησις ὑπαλλήλων ἐκ τῶν Ἀθηνῶν πρὸς τὰ ἐπαρχιακὰ καταστήματα ἢ καὶ ἀντιστρόφως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὅστις κατ' ἀρχὴν ἔχει τὸ δικαίωμα τῶν τοιούτων μεταθέσεων τῶν μισθωτῶν, καὶ οὕτω θὰ ὑφίστατο κίνδυνος ὁ ἐργοδότης νὰ ἐπηρεάζῃ τὰς ἀρχαιρεσίας τοῦ σωματείου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ περίπτωσις αὕτη θὰ ἦτο σπανία, ἀλλ' ἀρκεῖ καὶ ὡς τοιαύτη, διὰ νὰ καταδειχθῇ τὸ ἐπισφαλὲς τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως.

3. Τέλος, ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ε.Κ.Α. προκύπτει, ὅτι οἱ Σύλλογοι τῶν Τραπεζῶν καταβάλλουν εἰς τὸ Ε.Κ.Α. συνδρομὴν δι' ὅλα τὰ μέλη (1 δραχμὴν δι' ἕκαστον μηνιαίως), ἀνεξαρτήτως τοῦ τόπου, ὅπου ἐργάζονται. Ἀναμφισβητήτως καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦτο, ὅπως καὶ τὸ διὰ τοῦ ἐγγράφου σας ἀναφερόμενον, ὅτι εἰς ὅλας τὰς μέχρι τοῦδε ἀρχαιρεσίας οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν Συλλόγων καθωρίζοντο βάσει τῆς συνολικῆς των δυνάμεως, ἀποτελοῦν ἐρμηνευτικὸν στοιχεῖον ὑπὲρ τῆς παρ' ἡμῶν ὑποστηριζομένης ἀπόψεως.

4. Συμπέρασμα. Καταλήγομεν ὅθεν εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀντιπροσώπων ἑκάστου «Πανελληνίου» Συλλόγου διὰ τὸ συνέδριον τοῦ Ε.Κ.Α. θὰ καθορισθῇ βάσει τοῦ συνόλου τῶν ταμειακῶς ἐν τάξει ψηφισάντων μελῶν αὐτοῦ, ὁπουδήποτε τῆς Ἑλλάδος καὶ ἂν προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὴν, εἰς ἣν ὑπηρετοῦν, Τράπεζαν.

§ 3.

Ἐρώτημα 3ον: Τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Ἀθηνῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ καταστατικοῦ του, ἔχει τὴν ἕδραν του ἐν Ἀθήναις. Ἐν τούτοις ἡ διοίκησις τούτου ὥρισε τόπον τῆς συνελεύσεως (συνεδρίου) τὸν Πειραιᾶ.

Ἐρωτᾶται: Εἶναι ἔγκυρος ἡ σύγκλησις συνεδρίου εἰς τόπον διάφορον τῆς ἕδρας τοῦ σωματείου;

1. Κατὰ τὸ ἄρθρον 64 τοῦ Α.Κ. τὸ νομικὸν πρόσωπον ἔχει ἕδραν, ἐν ὅσῳ δὲν ὁρίζεται αὕτη ἐν τῷ καταστατικῷ, τὸν τόπον (τὴν πόλιν ἢ χωρίον), ἔνθα λειτουργεῖ ἡ διοίκησίς του, δηλ. ἔνθα ἀναπτύσσεται ἡ κυρία καὶ ἰθύνουσα δρᾶσις πρὸς πραγματοποίησιν τοῦ σκοποῦ τοῦ σωματείου (βλέπε Τούσῃ, Γεν. Ἀρχαί, σελ. 270). Προκειμένου ὅμως περὶ σωματείων τὸ ἄρθρον 80 Α.Κ. ἐπέβαλεν, ὅπως εἰς τὸ καταστατικόν, καὶ δὴ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, καθορίζεται ἡ ἕδρα τούτου. Οὕτω, ἐνῷ ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομικῶν προσώπων ὁ τόπος λειτουργίας τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τούτων προσδιορίζει, ἐν σιωπῇ τοῦ καταστατικοῦ, τὴν ἕδραν τοῦ νομικοῦ προσώπου, ἀντιθέτως ἐπὶ σωματείου ἡ ἕδρα πρέπει νὰ δηλοῦται, προδήλως ἵνα εἶναι δεδομένος ὁ τόπος, ἔνθα λειτουργοῦν τὰ ὄργανα τῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου. Τοιοῦτον ὄργανον, κυριάρχον μάλιστα, εἶναι ἡ γενικὴ συνέλευσις. Συνεπῶς ὁ τόπος (πόλις), εἰς τὸν ὁποῖον θὰ συντελῆται αὕτη, εἶναι ὁ τόπος, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ σωματείου.

Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 2151/1920, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι αἱ συνελεύσεις σωματείων τῶν σιδηροδρομικῶν, ναυτιλλομένων, τῶν ἐν κινήσει διαρκῶς εὑρισκομένων, λόγῳ τῆς φύσεως τοῦ ἐπαγγέλματός των, ὡς καὶ τῶν ἐγκατεστημένων μακρὰν τῆς ἕδρας τοῦ σωματείου, θὰ γίνωνται οὐδὲν ἧττον εἰς τὴν ἕδραν τοῦ σωματείου, παρ' ὅτι ἐπὶ τοιούτων θὰ ἐδικαιολογεῖτο ἡ σύγκλησις συνελεύσεως εἰς διάφορα ἑκάστοτε μέρη.

Εἰς τὰ πλαίσια τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τὸ ἄρθρον 18 τοῦ β.δ. 15/20 Μαΐου 1920, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι αἱ προσκλήσεις τῆς γενικῆς συνελεύσεως πρέπει νὰ διαλαμβάνουν, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ τὸν «τόπον», ἔνθα θὰ συνέλθῃ αὕτη, ἐννοεῖ διὰ τοῦ ὅρου «τόπον» τῆς συνελεύσεως, οὐχὶ τὴν ἕδραν, ἀφοῦ αὕτη εἶναι δεδομένη ὑποχρεωτικῶς ἐκ τοῦ καταστατικοῦ, ἀλλὰ τὸν συγκεκριμένον χῶρον, δηλ. τὸ οἴκημα, ἐντὸς πάντοτε τῆς πόλεως ἢ χωρίου, ἔνθα ἡ ἕδρα τοῦ σωματείου.

Ἐκ τῶν διατάξεων συνεπῶς τούτων, συνδυαζομένων μεταξύ των, προκύπτει, ὅτι ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου δικαιοῦται μὲν νὰ καθορίσῃ ὡς «τόπον» τῆς συνελεύσεως οἱονδήποτε οἴκημα, ἐντὸς πάντοτε τῆς πόλεως, ἔνθα ἡ ἕδρα, ἀλλὰ δὲν δικαιοῦται νὰ ὁρίσῃ «τόπον» τῆς συνελεύσεως εἰς πόλιν ἄλλην, διάφορον τῆς ἕδρας. (Παρέκκλισις τοῦ κανόνος τούτου θὰ ἠδύνατο νὰ δικαιολογηθῇ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν διατάξεων περὶ ἀναποδράστου ἀνάγκης, ἥτις ἐπέβαλε τὴν σύγκλησιν τῆς συνελεύσεως εἰς τόπον διάφορον τῆς ἕδρας).

2. Συμπέρασμα. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων καταλήγομεν εἰς τὴν γνώμην, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἐκ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Ἀθηνῶν δίδεται, ὅτι ἡ ἕδρα τούτου εἶναι εἰς τὴν πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, ἡ σύγκλησις τῆς συνελεύσεως (συνεδρίου) τοῦ Ε.Κ.Α. ἐκτὸς τῆς πόλεως Ἀθηνῶν καὶ συγκεκριμένως εἰς τὸν Πειραιᾶ εἶναι μὴ νόμιμος, ἐκτὸς ἂν ὑφίσταται ἀναπόδραστος ἀνάγκη, ἐπιβάλλουσα τὴν μεταβολὴν ταύτην τοῦ τόπου τῆς συνελεύσεως.

ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 337/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφ. ε' § 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων, τὰ μέλη τῆς διοικήσεως τῶν ὁποίων ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, περιλαμβάνῃ καὶ τὰ ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἐκ τῶν μελῶν τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς τάξεως ἱδρυόμενα Ἀλληλοβοηθητικὰ Σωματεῖα ἢ Ταμεῖα.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμ. Γ', ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Ραυμπάνη*, Προέδρεύοντος, *Π. Σαριανοπούλου*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ἀθ. Τομαρᾶ*, *Ν. Μπλίτσαν*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ *Γ. Ἀνδριανοπούλου*, *Μ. Στασινοπούλου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐδ. ε' § 1 ἄρθρ. 3 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 14524/Σ.139/9.3/22.6.1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Β' 194 καὶ 350) ἐγκριθέντος, κατ' ἀνασύνταξιν τοῦ παλαιοῦ, Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου, ὡς ἡ διάταξις αὕτη συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 44072/Σ. 417/28.5/11.6.1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ (Β' 218), ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως παρ' αὐτῷ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ οἱ μετέχοντες εἰς τὴν διοίκησιν τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων τῶν περὶ ὧν ὁμιλεῖ ἡ αὐτὴ παράγραφος, ἐν τοῖς προηγουμένοις, προσώπων (ἠθοποιῶν κ.τ.λ.) ἢ τῶν ἑνώσεων τοιούτων σωματείων, ἐφ' ὅσον ἔχουν ὑπαχθῆ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου ὑπὸ ἑτέραν ἰδιότητα ἀπὸ 3ετίας τοὐλάχιστον καὶ ἔχουν πραγματοποιήσει ὡρισμένον ἀριθμὸν συντάξιμων ἡμερῶν ἐργασίας. Ὁρίστανται δὲ πρόσθετοι καὶ ἕτεραι, ὁριζόμεναι περαιτέρω, προϋποθέσεις.

Τοιοῦτον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον εἶναι ἀναμφισβητήτως τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 794/1917 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀναγνωρισθὲν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ἑλλήνων Ἠθοποιῶν» (Σ.Ε.Η.), διεπόμενον νῦν ὑπὸ τοῦ ψηφισθέντος κατὰ τὴν συνέλευσιν τῆς 14.10.1956 Καταστατικοῦ, ἐγκριθέντος νομίμως.

ΙΙ. Ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ προβλέπεται, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐνδεικτικῶς ἀναφερομένων μέσων, δι' ὧν θὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις τῶν τασσομένων σκοπῶν τοῦ σωματείου (ἄρθρ. 2), εἶναι καὶ ἡ ἵδρυσις Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας καὶ Ταμείου Προνοίας, γινομένη διὰ ψηφίσεως ὑπὸ τῆς γεν. συνελεύσεως τοῦ Σ.Ε.Η., συγκροτουμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρ. 25 τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ ὁριζόμενα, σχετικοῦ Κανονισμοῦ. Κατὰ τὸ ἐν λόγῳ ἄρθρ. 25 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Σ.Ε.Η. ἡ γενικὴ συνέλευσις τῶν μελῶν τούτου, ὡς κυρίαρχον σῶμα, ἐκλέγει, ἐκτὸς τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ σωματείου, καὶ τὰ μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας τοῦ Σωματείου Ἑλλήνων Ἠθοποιῶν (Τ.Α.Σ.Ε.Η.), αἱ περὶ οὗ καταστατικαὶ διατάξεις δὲν εὑρίσκονται μόνον εἰς τὸ ψηφισθὲν ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ Σ.Ε.Η. τῆς 14.10.1956 καὶ τεθὲν εἰς ἐφαρμογὴν ἀπὸ τῶν ἀρχαιρεσιῶν τοῦ ἔτους 1957 Καταστατικὸν (Κανονισμὸν) τοῦ Τ.Α.Σ.Ε.Η., ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Σ.Ε.Η. (ἄρθρ. 9-12, 22, 23, 25, 26, 31, 38 καὶ 42).

Σημειωτέον ὅτι ἡ σύστασις τοῦ Ταμείου ἀνάγεται εἰς χρόνον ἀπώτερον, γενομένη κατ' ἐφαρμογὴν πάλιν τῶν τότε ἰσχυουσῶν

διατάξεων τῶν ἄρθρων 2, 3, 28 καὶ 31 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Σ.Ε.Η. καὶ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν. 6298/1934 (Α' 346) καὶ ἀ.ν. 1846/1951 (Α' 179), ἔσχε δὲ ἔκτοτε τοῦτο τοὺς αὐτοὺς ἀσφαλιστικοὺς σκοποὺς ὑπὲρ τῶν ἰδίων, ὡς καὶ νῦν, προσώπων (ὅρα λεπτομερείας συστάσεως κ.τ.λ. εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 175/1954 ἐγκύκλιον Διοικήσεως Ι.Κ.Α. ἐν Δελτ. Ι.Κ.Α. Δ' σ. 625).

Κατὰ τὰς νῦν ἰσχυούσας διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ (Κανονισμοῦ) τοῦ Τ.Α.Σ.Ε.Η, τοῦτο ἀποτελεῖ τμῆμα τοῦ Σ.Ε.Η., ἔχον ἰδίαν νομικὴν προσωπικότητα καὶ διαχείρισιν, διοικεῖται δὲ ὑπὸ τοῦ ἰδίου 8μελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁριζόμενα ἐν τῷ Καταστατικῷ τοῦ Σ.Ε.Η. (ἄρθρ. 1), ὁ τρόπος ἐκλογῆς, συγκροτήσεως καὶ ἀπαρτίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὁ ἔλεγχος τούτου, ὁ τρόπος διοικήσεως κ.τ.λ. συντελοῦνται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Σ.Ε.Η., μετὰ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετὰ τοῦ ὁποίου εὑρίσκεται εἰς συνεχῆ συνεργασίαν (ἄρθρ. 4), οἱ παρὰ τῷ Ταμείῳ ἠσφαλισμένοι δικαιοῦνται παροχῶν, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται παρ' αὐτοῖς καὶ αἱ κατὰ τὸ Καταστατικὸν τοῦ Σ.Ε.Η. ὁριζόμεναι ἑκάστοτε προϋποθέσεις καὶ συμμορφοῦνται πρὸς τὰς ἐναντι καὶ τοῦ Σ.Ε.Η. ὑποχρεώσεις (ἄρθρ. 9), πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι οἱ ἐν ἄρθρ. 38 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Σ.Ε.Η. ὁριζόμενοι (ἄρθρ. 18), αἱ γενικαὶ συνελεύσεις τοῦ Σ.Ε.Η. εἶναι καὶ γενικαὶ συνελεύσεις τοῦ Ταμείου, αἱ δὲ ἀποφάσεις, ἀφορῶσαι εἰς αὐτό, καταχωροῦνται εἰς τὸ αὐτὸ βιβλίον τῶν πρακτικῶν μὲ τὰς λοιπὰς ἀποφάσεις τοῦ σωματείου (ἄρθρ. 22). ἐν περιπτώσει διαλύσεως τοῦ Σωματείου διαλύεται καὶ τὸ Ταμεῖον καὶ ἐφαρμόζονται διὰ τὴν περιουσίαν του αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρ. 39 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Σ.Ε.Η. (ἄρθρ. 24) κ.τ.λ.

ΙΙΙ. Εἰς τὴν περὶ σωματείων ἐν γένει νομοθεσίαν ἀπαντῶνται αἱ κάτωθι διακρίσεις ἑνώσεων προσώπων, ἐπιδιωκουσῶν σκοπὸν μὴ κερδοσκοπικόν: α) τὰ κοινὰ σωματεῖα, ρυθμιζόμενα βασικῶς, πέραν τῶν γενικῶν διατάξεων ταῦ Α.Κ. (ἄρθρ. 61 - 106) καὶ τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ. (ἄρθρ. 12, 13, 107 καὶ 108), ὑπὸ τοῦ ν. 281/1914 (Α' 171), β) τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, ρυθμιζόμενα βασικῶς, πέραν τῶν ἀνωτέρω γενικῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ., Εἰσαγωγικοῦ Ν.Α.Κ. καὶ ν. 281/1914, ὑπὸ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρ. 19 - 23 ν. 281/1914, τοῦ ν. 2151/1920 (Α' 77), τοῦ β. δ. 15/20.5.1920 (Α' 112) καὶ τοῦ ν.δ. 4361/1964 (Α'149). γ) αἱ ἑνώσεις τῶν πάσης φύσεως σωματείων, ρυθμιζόμεναι, εἰδικῶς, πέραν τῶν γενικῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 43 ν. 281/1914 καὶ 5 ν.δ. 4361/1964, δ) αἱ ἑνώσεις ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ρυθμιζόμεναι εἰδικῶς, πέραν τῶν γενικῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 16 ν. 2151/1920, 30 καὶ 31 β.δ. 15/20.5.1920 καὶ 5, 6, 8 - 10 ν.δ. 4361/1964, ε) τὰ ἀλληλοβοηθητικὰ σωματεῖα, ρυθμιζόμενα εἰδικῶς, πέραν τῶν γενικῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 12 - 18 ν. 281/1914 καὶ στ) τὰ Ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ρυθμιζόμενα εἰδικῶς, πέραν τῶν γενικῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὑπὸ τῶν ἄρθρ. 21 ν. 281/1914 καὶ 33 - 39 β.δ. 15/20.5.1920.

Εἰδικώτερον τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα σκοπὸν ἔχουν τὴν μελέτην, τὴν προστασίαν καὶ τὴν προαγωγὴν τῶν οἰκονομικῶν ἢ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν μελῶν αὐτῶν (ἄρθρ. 19 ν. 281/1914 καὶ 1 β.δ. 15/20.5.1920), τὰ δὲ Ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα ἐπαγγελματικῶν σωματείων σκοπὸν ἔχουν τὴν παροχὴν ἰατρικῆς καὶ φαρμακευτικῆς περιθάλψεως εἰς τὰ μέλη αὐτῶν, τὴν παροχὴν ἐπιδομάτων νόσου κτλ., τὴν καταβολὴν ἐξόδων κηδείας, τὴν παροχὴν βοηθημάτων λόγῳ ἀνικανότητος πρὸς

ἐργασίαν κτλ., τὴν παροχὴν δανείων, τὴν συνδρομὴν διὰ τὴν ἠθικήν, πνευματικὴν καὶ οἰκονομολογικὴν μόρφωσιν τῶν μελῶν καὶ τὴν συνδρομὴν πρὸς ἀπόκτησιν ἐργαλείων τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν (ἄρθρ. 34 β.δ. 15/20.5.1920, ταυτόσημον σχεδὸν πρὸς τὰς διατάξεις περὶ ἀλληλοβοηθητικῶν σωματείων).

Ἡ ἱστορία τῶν ἀλληλοβοηθητικῶν ἑνώσεων ἐν γένει εἶναι μακροτάτη, χαρακτηριστικὰ δὲ γνωρίσματα τῆς μορφῆς, ἣν προσέλαβον αὕτη βαθμηδόν, εἶναι ἡ ἐκ τῆς ἰδέας βοηθείας καὶ οὐχὶ τῆς ἐλεημοσύνης διαμόρφωσις τοῦ σκοποῦ των καὶ ἡ ἐκ τοῦ κοινωφελοῦς τῶν τοιούτων ἑνώσεων ἐδραιωθεῖσα συναίσθησις τῆς δι' αὐτῶν ἀσκήσεως ἔργου εὐρείας κοινωνικῆς σκοπιμότητος, ἀναγομένης πλέον, μὲ τὴν ἐξέλιξιν τῶν θεσμῶν τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως, εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ συγχρόνου Κράτους (*Σβῶλος*, Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἐν Νομικαῖς Μελέταις Α' σ. 218 ἑπ., *Πολυχρόνης*, Τὰ ἐργατικὰ σωματεῖα σ. 164 ἑπ., *Ἀγαλλόπουλος*, αἱ Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις (1936) σ. 4 ἑπ.). Οὕτω παρατηρεῖται πράγματι τὸ φαινόμενον, καθ' ὅσον ἐπεκτείνεται καὶ εὐρύνεται ὁ θεσμὸς τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, νὰ περιορίζεται ἡ δρᾶσις τῶν ἀλληλοβοηθητικῶν ἑνώσεων, αἱ δὲ διατηροῦμεναι, εἰδικῶς ἐν Ἑλλάδι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ θεσμοῦ τῶν κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων, τοιαῦται ἑνώσεις νὰ διαμορφοῦνται ὑπὸ ὡρισμένας προυποθέσεις εἰς φορεῖς κρατικῆς ἐξουσίας. Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2868/1922 (Α' 119) καὶ τῶν ἄρθρ. 19 § 2 ν. 6298/1934 καὶ 5 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 προκύπτει, ὅτι τὰ μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος αὐτῶν ἐξακολουθοῦντα ὑφιστάμενα Ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα ἀποτελοῦν Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ὑπὸ τὰς ὁριζομένας προυποθέσεις (Α.Π. 484/1951, ΕΕΝ ιθ' 178, Γνωμ. Νομ. Συμβούλου Ι.Κ.Α. 43572/7490/1952, Δελτ. Ι.Κ.Α. Β' 123).

IV. Παρὰ τὴν σημειωθεῖσαν, κατὰ τὰ ἄνω, ἐξέλιξιν δὲν ἔπαυσαν αἱ ἀλληλοβοηθητικαὶ ἑνώσεις, εἴτε αὐτοτελεῖς (ἀλληλοβοηθητικὰ σωματεῖα), εἴτε παρεπόμεναι (Ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα ἐπαγγελματικῶν σωματείων), νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν γενικωτέραν ἔννοιαν τοῦ σωματείου, ἀφ' ἧς ἐννοίας δὲν ἀπέστησαν οὔτε ἐκ τοῦ ρητοῦ σκοποῦ αὐτῶν, δυναμένου ἐνδεχομένως νὰ θεωρηθῇ, ὅτι εἰσάγει τὸ ἀσυμβίβαστον πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ σωματείου ἀκέρδους, ὑπὸ εὐρείαν ἔννοιαν, εἰς τὰς ἐπιδιώξεις των, οἷον συνιστοῦν αἱ προβλεπόμεναι παροχαὶ πρὸς τὰ μέλη (*Πολυχρόνης*, ἔνθ' ἀν. σ. 165), ὡς ἐπίσης δὲν ἀπέστησαν αὐτῆς καὶ ἐκ τοῦ τρόπου λειτουργίας καὶ τῆς μορφῆς ὀργανώσεως καὶ διοικήσεως αὐτῶν.

Πράγματι, εἰδικώτερον διὰ τὰ Ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ὁρίζει ὁ νόμος, ὅτι, ἐνῷ ταῦτα ἀποτελοῦν ἴδια νομικὰ πρόσωπα, δύναται ἡ διοίκησις αὐτῶν νὰ ἀνατίθεται διὰ τοῦ Καταστατικοῦ εἰς τὰ πρόσωπα τὰ διοικοῦντα τὸ ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον (ἄρθρ. 21 ν. 281/1914 καὶ 33 § 1 β.δ. 15/20.5.1920), δηλαδὴ νὰ ὑφίσταται ἀπόλυτος ταυτότης προσώπων τῶν δύο διοικήσεων, ἂν μὴ καὶ ταυτότης διοικοῦντος ὀργάνου.

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν αὐτὴν θεωρεῖται, ὅτι ἡ ἐν ἀρχῇ ἀσφαλιστικὴ διάταξις τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου περιλαμβάνει καὶ τὰ μετέχοντα εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Τ.Α.Σ.Ε.Η. πρόσωπα, ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις, καὶ δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τοὺς διοικοῦντας τὰ ἀμιγῆ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα τῶν ἠθοποιῶν καὶ λοιπῶν προσώπων, τῶν ἀσφαλιζομένων εἰς τὸ εἰρημένον Ταμεῖον Συντάξεων.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει καταφατικὴ ἀπάντησις.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΙΣ ΑΥΤΟΥ

Συνέπειαι ἐκ τῆς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης ἀπεργίας

Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπαραδέκτου λήψεως ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ ἀποδεικτικοῦ στοιχείου λόγῳ βραδείας προβολῆς καὶ προσαγωγῆς.—Ἀναγνώρισις τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος, ὑποκειμένου ὅμως εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἄσκησις αὐτῶ κατὰ τρόπον ὥστε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων (σκοποῦ, ἐλατηρίων, περιστατικῶν ἐν γένει κηρύξεως καὶ συνεχίσεως τῆς ἀπεργίας, χρόνου διαρκείας αὐτῆς κλπ.), νὰ μὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἄλλως αὐθαίρετος ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τῶν ἐργαζομένων, δύναται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τῶν λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συναχθῇ παραίτησις τούτων.—Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀναιρέσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 485/1965 ἀπόφασις τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Χαλκίδος (ΕΕΔ 25, 166).

Δέχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐν συνεχείᾳ καὶ προηγουμένων ἀποφάσεων αὐτοῦ, ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα, τὰ ὁποῖα ἐπιμαρτυροῦνται ὡς ὀρθὰ καὶ ἐκ διαφόρων νομοθετικῶν διατάξεων, ὅτι ἡ ἀπεργία τῶν μαθητῶν, ἡ ὁποία τείνει εἰς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας των, ἀναγνωρίζεται ὡς δικαίωμα αὐτῶν. Ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὡς πᾶν δικαίωμα, τελεῖ ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς ἀσκήσεως αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16953/1965, εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 24, 1400, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 5353/1965, εἰσηγητὴς *Αἰμ. Παπαγεωργίου*, ΕΕΔ 25, 235).

Τὸ νέον τῆς ἀποφάσεως ταύτης εἶναι, ὅτι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα (περὶ τούτων ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 163 ἑξ.), ὅτι, ὅταν ἐκδηλωθῇ καταχρηστικὴ ἀπεργία, οἱ ἀπεργοὶ θεωροῦνται ἅπαντες αἰωρηρῶς παραιτηθέντες τῆς ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου μὴ ὑποχρεουμένου νὰ τοὺς ἐπαναπροσλάβῃ (ἴδετε καὶ σύμφωνον Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 889/1966, Πρωτοδίκης *Γ. Καμπέρης*, ΕΕΔ 25, 414, ἔνθα σημειώσεις μας), ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου δέχεται, ὅτι ἡ συνέπεια εἶναι, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐργαζομένου εἶναι αὐθαίρετος καὶ δύναται (χωρὶς ὅτι θεωρεῖται παραίτησις) νὰ συναχθῇ ἐκ ταύτης καὶ τῶν συντρεχόντων λοιπῶν περιστατικῶν καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις). (Οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ. ΑΚ Εἰσαγ. 669-678, ἀριθ. 66 ἑξ., ἰδίως 70). (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 164, ΕΕΔ 25, 414). (Οὕτω καὶ ἐπὶ νομίμου ἀπεργίας Α.Π. 670/1953, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13,62).

Ὡς πρὸς τὸ προκύψαν διεθνοπικὸν ζήτημα χρήσιμοι εἶναι, νομίζομεν, αἱ ἀκόλουθοι σημειώσεις.

Ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 481/1959, εἰσηγητὴς *Κ. Θανάπουλος*, ΕΕΔ 19, 217), ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 155, 170, 253, 254, 391 καὶ 430 § 1 Πολιτ. Δικονομίας, ἐφαρμοζομένων καὶ ἐν τῇ διαδικασίᾳ τοῦ νόμου Γ'ΧΟΔ', πρὸς ἣν δὲν ἀντιτίθενται, σαφῶς προκύπτει, ὅτι τὰ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, πρὸς ἀπόδειξιν οὐσιώδους πραγματικοῦ των ἰσχυρισμοῦ, προσαγόμενα ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἔγγραφα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν κατὰπιν ἐπικλήσεως τούτων, ἐκ δὲ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 559 τῆς Πολιτ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. 206/1914 καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3081/1954, ἐξάγεται, ὅτι ταῦτα πρέπει νὰ κατατίθενται εἰς τὸ δικαστήριον ὑποχρεωτικῶς μετὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων τῶν διαδίκων ἐντὸς τῆς πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς συζητήσεως τασσομένης προθεσμίας ἢ, ἐν περιπτώσει βραδείας κατατθέσεως των, ἐντὸς τῆς παρὰ τοῦ δικαστηρίου παρεχομένης μέχρι δύο τὸ πολὺ πλήρων ἡμερῶν ἀπὸ τῆς συζητήσεως, πρὸς ἀνάπτυξιν καὶ ἀντίκρουσιν τοιούτων, προθεσμίας, ἡ παρεχομένη θεωρεῖται ἡ συζήτησις περατωθεῖσα καὶ ἀρχίζονται τὰ ἐν ἄρθρῳ 581 Πολιτ. Δικονομίας ὡρισμένα, ἤτοι ἡ ἑπταὶ ἡμέρας ἡ ἀπόφασις ἡ αὐτὴ ἀναβάλλεται εἰς περαιτέρω διάσκεψιν, ἀποκλειομένης πάσης ἐν τῷ ἐνδιαμέσῳ χρόνῳ διαδικαστικῆς ἐνεργείας τοῦ διαδίκου.

Περαιτέρω ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ἀνήρεσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 3036/1958 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, διότι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἔγγραφον, ἐκδοθὲν μετὰ 41 ὅλας ἡμέρας ἀπὸ τῆς συζητήσεως, παραβιάσαντος τοῦ Πρωτοδικείου οὕτω

τῶς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ λαβόντως ὑπ' ὄψιν ἀποδείξεις μὴ τοιμους προσαχθείσας. (Ἴδετε καὶ Α Π. 517/1962, εἰσηγητὴς *Κ. Καλαμπακώς*, ΕΕΑ 21, 1413, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2936/1957, εἰσηγητὴς *Σ. Ράγκας*, ΕΕΑ 16, 982, καθ' ἣν ὀρθῶς ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ τὸ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς ἢ ἔστω καὶ μετ' αὐτὴν ἐντὸς τῆς πρὸς κατάθεσιν προτάσεων καὶ ἐγγράφων ταχθείσης προθεσμίας.

Ἐξ ἄλλου, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 5, 12, 16 καὶ 20 τοῦ νόμου Γ'ΧΟΔ', ἐπὶ τῶν ὑπὸ τούτων διεπομένων διαφορῶν τὸ δικαστήριον ἀνερείσκει τὴν ἀλήθειαν βάσει τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων κατὰ τὴν ὁριοθείσαν δικάσιμον προσαγομένων χρησίμων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (Α.Π. 418/1957, εἰσηγητὴς *Π. Τσαρούχης*, ΕΕΑ 16, 166, προβαίνουν εἰς τὴν κρίσιν του βάσει τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων προσαγομένων στοιχείων (Α Π. 234/1958, εἰσηγητὴς *Ι. Τρυχανῆς*, ΕΕΑ 17, 533 καὶ ἄλλαι)

Ἀρείου Πάγου 296/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Β. Πατσουράκος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Π. Καράμαλης, Ι. Καποδίστριας, Ι. Γιαννάκης

Ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀντιγράφου τῶν εἰς τὸν δικάσαντα Ἐργατοδίκην ὑποβληθεισῶν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας προτάσεων καὶ δὴ τῶν εἰς τὰς σελίδας 23, 37, 67 καὶ 69 τούτων ἐκτιθεμένων προκύπτει τὸ μέν, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἰσχυρίσθη καὶ ὅτι οἱ κατὰ τὴν 4 Ἰουνίου 1965 ἀπεργήσαντες ἐργατοτεχνῖται τοῦ ἐν Χαλκίδι ἐργοστασίου της, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ὁ ἀναιρεσείων, εἶχον ἐκδηλώσει τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴ ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν των, ἐὰν δὲν ἱκανοποιοῦντο τὰ αἰτήματα, τὰ ὁποῖα εἶχον προβάλει, τὸ δὲ ὅτι αὕτη ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγεν ὡς ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον τῶν ἰσχυρισμῶν της καὶ τὴν ἔνορκον βεβαίωσιν τοῦ Γ.Κ., περιεχομένην εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 7618/1965 ἔκθεσιν τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Κ.Φ., ἧς ὁλόκληρον τὸ περιεχόμενον κατεχώρησεν εἰς τὰς εἰρημένας προτάσεις της. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῶν προτάσεων, τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς τὸν αὐτὸν Ἐργατοδίκην ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος, προκύπτει, ὅτι οὗτος δὲν ἀπέκρουσε τὸν εἰρημένον ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς βραδέως προβληθέντα, ἢ τὴν εἰρημένην ἔνορκον βεβαίωσιν ὡς βραδέως προσαχθεῖσαν, καίτοι ἔλαβε γνῶσιν τῶν εἰρημένων προτάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἠδύνατο νὰ προβάλῃ τοὺς κατὰ τούτων ἰσχυρισμούς του, ὡς παραιτέρω καὶ ταῦτα προκύπτουν ἐκ τῶν αὐτῶν προτάσεων τούτου, καὶ δὴ τῆς ἐν τέλει αὐτῶν «προσθήκης καὶ ἀντικρούσεως», γενομένης, ὡς ἐκ τοῦ περιεχομένου της συνάγεται, μετὰ τὴν κατάθεσιν τῶν προτάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου. Ἑπομένως ὁ ὑπὸ στοιχεῖα Ε α, β, γ, ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 7 καὶ 11 Πολ. Δικονομίας λόγος τοῦ προσθέτου δικογράφου ὅτι ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης, δεξάμενος ὅτι οἱ ἀπεργοὶ εἶχον κάμει δήλωσιν, ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν ἐργασίαν, ἂν δὲν ἱκανοποιηθοῦν τὰ αἰτήματα αὐτῶν, ἧς τὴν ἀπόδειξιν ἐπορίσθη καὶ ἐκ τῆς ἄνω ἐνόρκου βεβαιώσεως τοῦ Γ.Κ., ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν 1) περιστατικὸν (τὴν εἰρημένην δήλωσιν), μὴ προταθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἢ ἀπαράδεκτον, διότι αἱ ὡς ἄνω προτάσεις αὐτῆς κατετέθησαν βραδέως μετὰ τὴν συζήτησιν, ὡς πιστοῦται καὶ ἐκ τῆς προσαγομένης βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου γραμματέως καὶ 2) ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον (τὴν εἰρημένην ἔνορκον βεβαίωσιν) ἀπαράδεκτον, ὡς συνταχθὲν βραδέως μετὰ τὴν συζήτησιν καὶ προσαχθὲν ἐπίσης βραδέως διὰ τῶν ἄνω προτάσεων, εἶναι, κατὰ μὲν τὴν αἰτίασιν τῆς ἄνευ προτάσεως λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ περιστατικοῦ (δηλώσεως) ἀβάσιμος, καθόσον τοῦτο, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐπροτάθη, κατὰ δὲ τὴν ἑτέραν αἰτίασιν τῆς λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ καὶ ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ἀπαραδέκτων λόγῳ βραδείας προβολῆς καὶ προσαγωγῆς, προεχόντως ἀπαράδεκτος, διότι τοιοῦτο ἀπαράδεκτον οὔτε διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων, ὅτι προέβαλεν, οὔτε καὶ πράγματι προέβαλεν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Ἐργατοδίκου καὶ ἑπομένως ἀπορριπτέος.

Ἐκ διαφόρων διατάξεων καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 5 καὶ 8 τοῦ νόμου 2151/1920, τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον ΝΕ' τοῦ 1948 Ψηφίσματος τῆς Δ' Ἀναθεωρητικῆς Βουλῆς, δι' οὗ κατηργήθη τὸ ὑπὸ στοιχεῖον ΛΘ' Ψήφισμα τῆς 7.12.1947 «περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διακοπῆς τῆς παραγωγῆς καὶ ἀναστολῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας», τοῦ ἄρθρου 2 § 6 τοῦ ἀν. 539/1945, τοῦ ἄρθρου 16 § 3 ν.δ. 2961/1954 καὶ τοῦ ἄρθρου 18 §§ 2-3 τοῦ νόμου 3239/1955 προκύπτει μέν, ὅτι ἡ πρὸς ὑπο-

στήριξιν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων καὶ βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας των ἀπεργία ἀποτελεῖ δικαίωμα τούτων, ἀλλὰ καὶ τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἤτοι πρέπει νὰ ἀσκῆται κατὰ τρόπον ὥστε, ἀναλόγως τῶν περιστάσεων (σκοποῦ, ἐλατηρίων, περιστατικῶν ἐν γένει κηρύξεως καὶ συνεχίσεως τῆς ἀπεργίας, χρόνου διαρκείας αὐτῆς κ.λ.π.), νὰ μὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν οἰκονομικὸν ἢ κοινωνικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, διότι ἄλλως ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκησις αὐτοῦ καὶ ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τοῦ ἐργαζομένου εἶναι αὐθαίρετος, δύναται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τῶν συντρεχόντων λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συναχθῇ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιστάσει ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, διεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920, τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ τοῦ νόμου 3198/1955, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ εἰρημένου νόμου 2112, ὡς ἔχει τροποποιηθῇ διὰ τοῦ νόμου 4558/1930, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις), ἡ περὶ τῆς ὁποίας κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ἐὰν αὕτη εἶναι σαφὴς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 ἐδ. 1 Πολ. Δικονομίας.

Ἐν προκειμένῳ ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης ἐδέξατο ἐκ τῶν ἀποδείξεων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται ἀνελέγκτως τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ἐν Χαλκίδι ἐργοστασίου συρματουργίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας κατῆλθε τὴν 4 Ἰουνίου 1965 εἰς ἀπεργίαν, ἧς μετέσχε καὶ ὁ ἀναιρεσείων ἐργατοτεχνίτης ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τούτῳ, συνέχισε δὲ ταύτην ἐπὶ 52 ἡμέρας· ὅτι μέχρι τοῦ εἰρημένου χρόνου, καθ' ὃν ἀπεφασίσθη καὶ ἐκηρύχθη ἡ ἀπεργία, μὲ μόνον αἴτημα τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν κατὰ 30%, αἱ σχέσεις μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτίδος ἦσαν ἄριστα ἀπὸ πάσης πλευρᾶς καὶ ἰδία οἰκονομικῶν ἀνταλλαγμάτων, τῆς ἐπιχειρήσεως ἐμφανιζομένης ὡς παρεχούσης ἀμοιβὰς ἀνωτέρας τῶν παρεχομένων ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ἄλλων ἐν Εὐβοίᾳ ἐπιχειρήσεων, εἰς τοιοῦτον μάλιστα βαθμὸν ὥστε οἱ ἐκπροσωποῦντες τὸ σωματεῖον τῶν ἐργατῶν ἐξ ἐνθουσιασμοῦ ἔπλεκον ὕμνους πρὸς τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, διαδηλοῦντες δύο μάλις μῆνας προηγουμένως τὴν εὐγνωμοσύνην τῶν παρ' αὐτῇ ἐργαζομένων καὶ τῶν οἰκογενειῶν των· ὅτι ὁ εἰρημένος χρόνος, καθ' ὃν ἐκηρύχθη ἡ ἀπεργία ἦτο λίαν κρίσιμος διὰ τὰ εἴδη τῆς παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, κατ' αὐτὸν δὲ διεξήγοντο διαπραγματεύσεις πρὸς σύναψιν νέας ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Μετάλλου, εἰς τὴν δύναμιν τῆς ὁποίας ἀνήκει καὶ τὸ σωματεῖον τῶν ἀπεργῶν, οὗτοι ὅμως οὐ μόνον δὲν ἀνέμενον τὸ ἀποτέλεσμα τῶν διαπραγματεύσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπολλαπλασίασαν ὑπερβολικῶς τὰς διεκδικήσεις των, προβάλλοντες καὶ ἄλλας, πλὴν τῆς αὐξήσεως τοῦ 30%, ἀξιώσεις καὶ ἐμφανίζοντες κακοπίστως δι' ἐντύπων ἀνακοινώσεων καὶ δημοσιεύσεων τὴν εἰρημένην ἀνωτάτην αὐτῶν συνδικαλιστικὴν ὀργάνωσιν ὡς ἐξαπατῶσαν αὐτούς· ὅτι, ἐνῷ ὑπεγράφη ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τὴν 18 Ἰουνίου 1965 καὶ ἡ ἀναιρεσίβλητος ἐκάλεσεν ἀμέσως τοὺς ἀπεργοὺς νὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν των, μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ συμμορφωθῇ πρὸς τὰς δι' αὐτῆς παρεχομένας πρὸς τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας τοῦ ἐπαγγέλματος αὐξήσεις ἡμερομισθίων, καὶ δὴ ἀναδρομικῶς ἀπὸ 1ης Μαΐου 1965, οὗτοι οὐ μόνον δὲν ἐπανέλαβον τὴν ἐργασίαν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀπεφάσισαν τὴν ἐπ' ἀόριστον ἐξακολούθησιν τῆς ἀπεργίας πρὸς ἱκανοποίησιν δευτερευούσης σημασίας αἰτημάτων (καταβολῆς ἐκτάκτου οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως κατὰ τὸ θέρος, ἐξισώσεως ἀμοιβῆς ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, καταβολῆς τῶν ἡμερομισθίων τῆς ἀπεργίας, μὴ ἐπιβολῆς αὐστηρῶν πειθαρχικῶν ποινῶν παρὰ τῆς διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου, παύσεως (κατ' αὐτούς) ἐκβιασμῶν πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ λήψεως μέτρων πρὸς πρόληψιν ἀτυχημάτων), συνεχίζοντες δὲ τὴν ἀπ' ἀρχῆς πολιορκίαν τοῦ ἐργοστασίου παρημπόδιζον βία

τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ προσέλθουν πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας, ὑβρίζοντες καὶ προπηλακίζοντες ἅμα αὐτοὺς καὶ τοὺς ἐκπροσώπους τῆς ἐπιχειρήσεως, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐπανειλημμένην διασάλευσιν τῆς τάξεως, τὴν διαρκῆ ἐπέμβασιν τῶν Ἀστυνομικῶν καὶ ἄλλων Ἀρχῶν τῆς πόλεως τῆς Χαλκίδος, τὴν ὑποβολὴν σωρείας ἐκκρεμουσῶν μηνύσεων κατὰ τῶν πρωταιτίων ἐπὶ ἀποπείρᾳ ἐξαναγκασμοῦ πρὸς παῦσιν ἐργασίας, ἐξισορρόπησε λόγῳ, ἔργῳ καὶ διὰ τοῦ τύπου, καὶ καταδίκην τινῶν ἐκ τούτων καὶ συγχρόνως ἐκινητοποίησαν καὶ ἕτερα σωματεῖα τῆς πόλεως πρὸς ἀπεργίαν ἀλληλεγγύης, διαγραφέντος ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς αὐτῶν τοῦ σωματείου των ἐκ τῆς δυνάμεως τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Μετάλλου, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὑφισταμένη τεραστίας ζημίας ἐκ τῆς ἀπεργίας καὶ κινδυνεύουσα νὰ καταρρεύσῃ, ἐκάλεσε καὶ πάλιν τὴν 19ην Ἰουνίου 1965 τοὺς ἀπεργοὺς διὰ τοῦ σωματείου αὐτῶν νὰ ἐπανέλθουν, καὶ δὴ ἐντὸς δύο ἡμερῶν, εἰς τὴν ἐργασίαν, οὗτοι ὅμως ἐν γενικῇ συνελεύσει τοῦ σωματείου τὴν 22 Ἰουνίου 1965, ἀφοῦ ἀνεγνώρισαν τὴν ἄνω συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπεφάσισαν τὴν συνέχισιν τῆς ἀπεργίας μὲ τὰ λοιπὰ ἀνωτέρω αἰτήματα καὶ ἐδήλωσαν πρὸς τὸν μεσολαβήσαντα πρὸς λύσιν τῆς ἀπεργίας Γ' Κ., προϊστάμενον τοῦ Τμήματος ἀπεργιακῆς κινήσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν ἐργασίαν, ἂν δὲν ἱκανοποιηθοῦν τὰ αἰτήματά των ταῦτα, ὅτι οἱ ἀπεργοὶ συνέχισαν τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχήν, ὅταν δέ, μετὰ συνολικὴν ἀποχὴν 52 ἡμερῶν, ἠθέλησαν νὰ ἐπανέλθουν εἰς αὐτήν, καίτοι οὐδὲν τῶν εἰρημένων αἰτημάτων αὐτῶν εἶχεν ἱκανοποιηθῇ, δὲν ἐγένοντο δεκτοὶ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις πρὸς πλήρωσιν τῶν ἀναγκῶν της προέβη εἰς πρόσληψιν νέου προσωπικοῦ καὶ ἀναπρόσληψιν ἀριθμοῦ τινος ἀόνον τῶν ἀπεργησάντων διὰ καταρτίσεως μετ' αὐτῶν νέας συμβάσεως ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν περιστατικῶν τούτων καὶ τῶν περαιτέρω ὀρθῶν σκέψεων ὅτι δὲν ἦτο ἐπιτρεπτὴ τὴν ἐπομένην τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως, ὑποχρεούσης καὶ τοὺς ἀπεργούς, ἡ ὑποβολὴ ὑπὸ τούτων νέων οἰκονομικῆς φύσεως αἰτημάτων, ὡς εἶναι τὰ δύο πρῶτα τῶν ἀνωτέρω αἰτημάτων αὐτῶν, ὅτι καὶ τὸ αἴτημα καταβολῆς ἀμοιβῆς διὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπεργίας ἦτο μὴ νόμιμον, περαιτέρω δὲ καὶ τὸ τοιοῦτον περὶ μὴ ὑποβολῆς αὐστηρῶν πειθαρχικῶν ποινῶν ἦτο ἀδικαιολόγητον, διότι παρείχετο ἀρκοῦσα προστασία ἐξ ὑπάρχοντος ἁρμοδίως ἐγκεκριμένου κανονισμοῦ καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., ὡς καὶ τὰ τοιαῦτα ἀορίστως διατυπούμενα περὶ μὴ ἀσκήσεως πιέσεως πρὸς αὔξησιν τῆς παραγωγῆς καὶ λήψεως μέτρων πρὸς πρόληψιν ἀτυχημάτων, καθόσον παρείχετο σχετικῶς προστασία ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 652, 659, 662 Α.Κ. καὶ τῶν τοιούτων τοῦ νόμου ΓΨΛΔ'/1911 καὶ τῶν ἐκτελεστικῶν αὐτοῦ διαταγμάτων, ἔκρινεν ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης, ὅτι ἡ ἀπεργία, ὡς ἐκ τοῦ ἀκαίρου τῆς κηρύξεώς της καὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου αὐτῆς, τόσον ἀπὸ ἀπόψεως προβολῆς οἰκονομικῆς φύσεως αἰτημάτων, ὅσον καὶ διότι κατ' αὐτὴν διεξήγοντο διαπραγματεύσεις πρὸς ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς συνεχίσεως αὐτῆς καὶ μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς συλλογικῆς συμβάσεως, τῆς ἐπὶ μακρὸν χρόνον (52 ἡμέρας) διαρκείας αὐτῆς ὑπὸ συνθήκας διαταράξεως τῆς τάξεως καὶ τῆς κατ' αὐτὴν δηλώσεως τῶν ἀπεργῶν ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν, ἂν δὲν τύχουν ἱκανοποιήσεως πάντα τὰ ἀνωτέρω αἰτήματα αὐτῶν, ἅτινα καὶ δὲν ἱκανοποιήθησαν, ὁριστικῶς ἀποκρουσθέντα, ἦτο καταχρηστική,

ἀντικειμένη προφανῶς εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, καὶ συνήγαγε περαιτέρω ἐκ πάντων τούτων σαφῆ καταγγελίαν ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος, μετασχόντος τῆς ἄνω ἀπεργίας, τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου (παραίτησιν), ταύτην τὴν ἔννοιαν ἔχοντος τοῦ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἐκτιθεμένου ὅτι ὁ δικάσας ἐπείσθη, ὅτι ἡ ὑπὸ τὰς ἄνω συνθήκας λαβοῦσα χώραν ἀπεργία ἐγένετο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος «μὲ συνέπειαν τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπαιτιότητι τοῦ ἐνάγοντος». Ἡ τοιαύτη κρίσις τοῦ Ἐργατοδίκου, καθόσον μὲν ἀφορᾷ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς ἀπεργίας ὡς καταχρηστικῆς εἶναι ὀρθή, διότι τῷ ὄντι ἡ ἀπεργία κηρυχθεῖσα καὶ συνεχισθεῖσα, ὡς ἄνω ἐξετέθη, ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη καὶ τὸν οἰκονομικὸν καὶ κοινωνικὸν σκοπὸν τοῦ δικαιώματος, καθόσον δὲ ἀφορᾷ τὴν χωρήσασαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶναι ἀνέλεγκτος ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἑπομένως ὀρθῶς ἀπερρίφθη περαιτέρω ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσα ἀποδοχὰς ὑπερημερίας διὰ χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἀπεργίας, δι' ὃ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ στοιχείων Γ' 1 - 2 λόγος τοῦ προσθέτου δικογράφου, τῆς εἰρημένης δὲ κρίσεως τοῦ δικάσαντος Ἐργατοδίκου στηριζούσης αὐτοτελῶς τὸ διατακτικὸν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως παρέλκει ἡ ἔρευνα τῶν λόγων τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ τοῦ ὑπὸ στοιχείων Β' τοῦ προσθέτου τοιούτου, δι' ὧν πλήττονται σκέψεις τῆς ἀποφάσεως, ἀναγόμεναι εἰς ἕτερον ἐπάλληλον ἔρεισμα περὶ μὴ νομίμου τῆς ἀπεργίας, ὡς κηρυχθείσης καὶ συνεχισθείσης δυνάμει ἀποφάσεων τοῦ σωματείου τῶν ἀπεργῶν, μὴ νομίμως ληφθεισῶν, καὶ τῆς ἐντεῦθεν καὶ τῶν περαιτέρω γενομένων δεκτῶν συναφῶν περιστατικῶν συναχθείσης παραιτήσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπὸ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ τέλος καὶ ὁ ὑπὸ στοιχείων Δ' α, β, γ λόγος τοῦ προσθέτου δικογράφου, ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 καὶ 19 Πολ. Δικονομίας 1) περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι οἱ ἀπεργοὶ προσεφέρθησαν τὴν 26 Ἰουνίου 1965 νὰ λύσουν τὴν ἀπεργίαν, ἐὰν κατεβάλλετο εἰς ἕκαστον τούτων δάνειον δραχμῶν 1500, 2) περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν μὴ προταθέντος παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου περιστατικοῦ ὅτι τρίτοι καὶ οὐχὶ ἐκπρόσωποι τῶν ἀπεργῶν ἐπρότειναν τὴν λύσιν τῆς ἀπεργίας ἐπὶ τῇ καταβολῇ δανείου καὶ 3) περὶ ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς μὴ καθοριζομένων τῶν τρίτων τούτων, εἶναι ἀπορριπτέος καὶ δή, ἀνεξαρτήτως ἄλλων λόγων, ἐν σχέσει μὲ τὴν πρώτην αἰτίασιν, διότι ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος εἶναι ἐπουσιώδης, ἅτε τῆς ἀναιρεσιβλήτου μὴ ἐχούσης ὑποχρέωσιν χορηγήσεως δανείου πρὸς τοὺς ἀπεργούς, ἐν σχέσει μὲ τὴν δευτέραν, διότι καὶ τὸ περιστατικὸν ὅτι τρίτοι ἔκαμον τὴν εἰρημένην πρότασιν, εἶναι ἐπίσης ἐπουσιῶδες, ἐνέχον ἄρνησιν ἁπλῶς τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι τὴν πρότασιν ἔκαμον ἀντιπρόσωποι τῶν ἀπεργῶν καὶ μὴ συνιστῶν πρᾶγμα ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 7 Πολ. Δικονομίας καὶ ἐν σχέσει μὲ τὴν τρίτην, διότι αὕτη ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς δευτέρας, ἀποτελοῦσα παρεπόμενον ταύτης.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΤΡΑΠΕΖΑΝ

Έννοια τῶν περὶ αὐτοῦ νομοθετικῶν διατάξεων

Διαδικασία ἀναιρέσεως.—Κώλυμα τοῦ διορισθέντος εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου καὶ ἀνάγνωσις τῆς ἐκθέσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως.—Διορισμὸς δικηγόρων εἰς κοινωφελῆ ἱδρύματα, Τραπέζας κλπ. κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951.—Διάρκεια διατηρήσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένου πολεμιστοῦ.—Δυνατὴ ἡ τοποθέτησις ἑνὸς μόνον δικηγόρου εἰς Τράπεζαν κλπ.—Ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ παραιτήσεως τῆς ἐναγομένης αἰτήσεώς της ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἀναγνωρίσεως οὕτω ὡς ἐγκύρου τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως.—Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τῆς Τραπέζης.

Περίπτωσις της κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10573/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ἴδετε ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως καὶ Α.Π. 622/1965, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 684) ἐπιφέξεν ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς Τράπεζαν κατ' ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀνωτέρω νόμου (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων).

Ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν τῆς ἀναγκαστικῆς σχέσεως τῶν κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν, ὅτι δὲν εἶναι, ὡς ἀναφέρεται εἰς τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, ἐνιαυσιαία, ἀλλ' ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ.

Πρὸ τοῦ τελευταίου ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1162) ἡ προστασία τῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν ταύτην τοποθετουμένων πολεμιστῶν ἐξετείνετο ἐπὶ πενταετίαν καὶ διά τινας ἐπιχειρήσεις καὶ κατηγορίας πολεμιστῶν ἐπὶ μίαν εἰσέτι διετίαν διὰ τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 9291/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 248, 333).

Ἡ ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 23/1966 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 15, 281) ὑπῆρξεν ἀνίσχυρος, διότι ἐκδοθεῖσα κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, οὐδὲ κυρωθεῖσα ὑπὸ νόμου (Σ.Ε. 187/1958, ΕΕΔ 17, 430, καὶ ἄλλαι).

Ἐνεφάνη κατόπιν διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4185/1961 (ΕΕΔ 20, 1164), ἀλλὰ συγχρόνως διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 αὐτοῦ καταργηθὲν ἐφεξῆς ἡ παράγραφος 2 τῆς ἀνωτέρω Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ὅτι ἡ σχέσις ἐργασίας διατηρεῖται ἐπὶ μίαν ἐνναετίαν) καὶ τοῦτο διότι μετὰ τὸ ν.δ. 4185/1961 (ἄρθρ. 4 τροποποιητικὸν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 1836/1951) ἐξέλιπεν ὁ χρονικὸς προσδιορισμὸς τῆς προστασίας, καταστᾶσα ταύτης πλέον διαρκοῦς. (Ἴδετε καὶ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν ν.δ. 4185/1961 ΕΕΔ 20, 1165, οὕτω καὶ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1250/1965, εἰσηγητὴς *Ε. Κοντογρίδης*, ΕΕΔ 24, 615).

Ἀρείου Πάγου 250/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Θ. Καμπέρης*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Ζαχαρῆς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Φ. Κόκκινος, Θ. Κωστόπουλος

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 820 § 2, 826 καὶ 826α §§ 1 καὶ 2 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθησαν καὶ συνεπληρώθησαν ἀντιστοίχως διὰ τῶν ἄρθρων 14, 18 καὶ 19 ν. 3810/1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ συνταγεῖσα καὶ ἐμπροθέσμως κατατεθεῖσα ὑπὸ τοῦ κατὰ τὸ παρατεθὲν ἄρθρον 820 § 2 ἐδάφ. β' Πολ. Δικονομίας διορισθέντος εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου ἔκθεσις περὶ τοῦ παραδεκτοῦ τῆς ἀναιρέσεως κλπ. νομίμως, ἐν κωλύματι τοῦ εἰσηγητοῦ τούτου, ἀναγιγνώσκεται κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν ὑπὸ τοῦ διορισθέντος εἰς ἀναπλήρωσίν του Ἀρεοπαγίτου, ὅστις, ἐὰν δὲν υἱοθετῇ τὸ περιεχόμενόν της, δύναται νὰ αἰτήσηται, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἄνω ἄρθρου 826α τὴν ἀναβολὴν τῆς ὑποθέσεως εἰς μεταγενεστέραν συζήτησιν. Ὅθεν, κωλυομένου ἐν προκειμένῳ τοῦ ὁρισθέντος εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου Π. Δαλιάνη, νομίμως, κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν, ἀνεγνώσθη ἡ ὑπ' αὐτοῦ συνταγεῖσα ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1966 ἔκθεσις ὑπὸ τοῦ ὁρισθέντος ἀναπληρωτοῦ του Ἀρεοπαγίτου, υἱοθετήσαντος τὸ περιεχόμενόν της, τὰ δὲ ἐναντία ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. 2113/1952 κυρωθέντος ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ ν.δ. 2657/1953, τὰ κοινωφελῆ ἱδρύματα, αἱ

Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου. Ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοιρατοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον. Διορισμοὶ τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ. Ἑτέρωθεν, κατὰ τὴν πρώτην περίοδον τοῦ ἐδαφ. α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ αὐτοῦ ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν. 2223/1952 καὶ ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1956 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 4185/1961, ἡ σχέσις ἐργασίας τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος τοποθετουμένου εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις κλπ. προσωπικοῦ ἢ τοποθετηθέντος βάσει προγενεστέρων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 νόμων διατηρεῖται ἐν ἰσχύι ὑποχρεωτικῶς ἐπὶ ἐννεαετίαν τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει τὸ μὲν ὅτι εἰς μόνον δικηγόρος δύναται ἀναγκαστικῶς νὰ τοποθετηθῇ εἰς τὰς Τραπέζας, τὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριζομένας ὑποχρέους πρὸς τοῦτο, τὸ δὲ ὅτι διὰ μόνης τῆς ἐντάξεως τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος δικηγόρου εἰς ὀργανικὴν μόνιμον θέσιν τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος τῆς παρ' ᾗ ἐτοποθετήθη Τραπέζης δὲν παύει ὁ ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ τῆς τοποθετήσεώς του καὶ οὐδαμῶς λογίζεται ὡς κενωθεῖσα, συνεπείᾳ τῆς ἐντάξεως ταύτης, ἡ θέσις του, ὥστε νὰ γίνῃ λόγος περὶ συμπληρώσεώς της δι' ἑτέρου δικηγόρου, προστατευομένου ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ἀ.ν. 1836/1951 (ἀνάλ. Α. Π. 505/1960). Ὁ νόμος οὗτος, θεσπίζων ἐλάχιστον ὅριον προστασίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος, δὲν ἀποκλείει τὴν διεύρυνσίν της, ἐπερχομένην διὰ τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἐντάξεως ταύτης. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 13 ἰδίου νόμου, καθ' ἣν οἱ ἐν αὐτῇ καὶ τῇ παραγράφῳ 14 ἀναφερόμενοι λοιποὶ μισθωτοὶ ἐντάσσονται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν ἐργοδοτῶν των καὶ προάγονται, ὡς καὶ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, συμφώνως πρὸς τοὺς κειμένους νόμους καὶ ὀργανισμοὺς τοὺς διέποντας τὸ προσωπικὸν αὐτῶν. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀποφηνάμενον, ὡς ἐκ τῆς τρίτης ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει του σκέψεως ἐμφαίνεται, ὅτι τοποθετηθέντος καὶ ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ Τραπέζῃ, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ. ν. 1836/1951, ὡς δικηγόρου τοῦ Δ.Μ., δὲν ἐκενώθη ἡ θέσις αὐτοῦ διὰ τῆς ἐντάξεώς του εἰς ὀργανικὴν μόνιμον θέσιν τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος αὐτῆς καὶ ὅτι ἡ ἐπακολουθήσασα τὴν 9ην Ἰουνίου 1964 ἀναγκαστικὴ, κατὰ τὸν αὐτὸν νόμον, τοποθέτησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς δικηγόρου παρὰ τῇ αὐτῇ ἀναιρεσιβλήτῳ εἶναι ἄκυρος, οὐδὲν ἐπάγουσα ἔννομον ἀποτέλεσμα, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἀσκηθεῖσαν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσα τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῶν ἀποδοχῶν του ἀπὸ τῆς ἀρνήσεώς της νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Στηριζομένου, μετὰ τὴν ἀπόρριψιν τοῦ λόγου τούτου ἀναιρέσεως, τοῦ ὡς εἴρηται διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀποβαίνει ματαία ἡ ἔρευνα τοῦ δευτέρου λόγου, δι' οὗ πλήττεται ἡ ἐπικουρικὴ αὐτῆς σκέψις, καθ' ἣν εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέα ἡ αὐτὴ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐκδόσεως παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀποφάσεως καθοριζούσης τὴν ἀναιρεσίβλητον ὡς ὑπόχρεων διὰ τὴν πρόσληψιν δικηγόρου.

Ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος του, δι' οὗ, χωρὶς νὰ ἀποδίδεται σφάλμα εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν, προβάλλεται τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὁ ἰσχυρισμὸς ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, παραιτηθεῖσα τὴν 20/1/1966, ἤτοι μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τῆς ἀπὸ 2 Νοεμβρίου 1964 αἰτήσεώς της ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας περὶ ἀκυρώσεως τῆς παρ' αὐτῇ ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως ὡς δικηγόρου τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἀναγνώρι-

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διάταξις άρθρου 6 Ν.Δ. 765/1943

Ὁρισμὸς ὡς μισθωτοῦ τοῦ φυσικοῦ προσώπου, τὰ ὁποῖον παρέχει εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς.—Ἐξηρτημένη ἐργασία ἡ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου παρεχομένη διὰ συμφωνίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἀσκεῖν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 22876/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν, ἂν ἐπρόκειτο εἰς τὴν περίπτωσιν περὶ μισθωτοῦ, ἐν συμβάσει δηλαδὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς ἀπὸ τὰ προκύψαντα πραγματικὰ περιστατικὰ ἀπεφάνθη τὸ Πρωτοδικεῖον.

Καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων δεκτὰ γενόμενα (ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρ. 648 - 680, ἄρθρ. 38 ἐπ., *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχ. Ἐιδικόν, γ' ἔκδοσις, σ. 430 ἐπ., *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 44, Α.Π. 137/1962, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 21, 458, Α.Π. 784/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίου*, ΕΕΔ 24, 268, Α.Π. 69/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 24, 411, κοινὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 18, 1252, ΕΕΔ 20, 587, δέχεται ὡς κριτήριον διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τῆς συμβάσεως ὡς τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἢ νομικὴν ἐξάρτησιν τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου του, ἡ ὁποία ἐκδηλοῦται ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀσκῇ ἐποπτείαν, δίδῃ ὁδηγίας κλπ. εἰς τὸν ἐργαζόμενον, ὡς συνέβαινε, κατὰ τὰ ἀποδεικθέντα, εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

Παρεμπιπτόντως εἶναι καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 1 ἐδάφ. α' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ σύμφωνα, ὡς ἀνωτέρω, ἀντιλαμβάνεται τὴν ἔννοιαν τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Σ.Ε. 792/1965, εἰσηγητὴς *Π. Μαγκόπουλος*, ΕΕΔ 24, 811), ἂν καὶ ἐδῶ ὁρίζεται (ἄρθρ. 2 § 1 ἀ.ν. 1846/1951), ὅτι ἐπὶ ἀνεχερώου διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινός, τοῦτο θεωρεῖται ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν, τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως αὐτῆς ἀρμοδιοθετούσης τὸν ἐκ μέρους τοῦ ἀσφαλιστικοῦ ὀργάνου διαπιστωσιν τοῦ ἀνεχερώου τῆς διακρίσεως μεταξὺ ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας (Σ.Ε. 792/1965, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 264/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Εὐστ. Μαλλοῦχος***
Διηγόρευσε ὁ κ. Π. Ἀντωνέας, Π. Γόγκας

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ νόμου 765/1943

σεν ὡς ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὰν τὴν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησίν του, εἶναι προσχόντως ἀπαράδεκτος (ἄρθρ. 811 § 2 Πολ. Δικονομίας) καὶ ὡς τοιοῦτος ἀπορριπτέος.

Ἡ ὑπὸ τῆς Τραπέζης, ἥτις συνεμορφώθη πρὸς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 §§ 3 καὶ 7 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διὰ τῆς ἀναγκαστικῆς προσλήψεως ἑνὸς δικηγόρου καὶ τῆς διὰ μεταγενεστέρας ἐντάξεώς του διατηρήσεως αὐτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ της, ἀπόκρουσις τῆς οὐχὶ νομίμως γενομένης ἀναγκαστικῆς ἐπίσης τοποθετήσεως ἑτέρου δικηγόρου δὲν ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. διαγραφόμενα ὅρια. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας διὰ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος προσέλαβεν ἀναγκαστικῶς καὶ διατηρεῖ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της, κατόπιν ἐντάξεώς του, τὸν προαναφερθέντα δικηγόρον Δ. Μ., κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου τούτου ἀπέρριψεν, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταχρηστικῆς ἐκ μέρους ταύτης (ἀναιρεσιβλήτου) ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματός της ἀπακρούσεως τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως αὐτοῦ, ὡς δικηγόρου της, ἡ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ὡς ἀνωδόου λόγου ἀναιρέσεως κατὰ τὸ δεύτερον σκέλος του, ἐδραζόμενος ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ἀπὸ τοῦ ἔτους 1952 ἀπηλλάγη τοῦ βάρους τοῦ πολεμιστοῦ δικηγόρου, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 8/11 Μαΐου 1946, μισθωτὸς νοεῖται τὸ φυσικὸν πρόσωπον, τὸ παρέχον εἰς ἕτερον φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον οἱασδήποτε φύσεως ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς. Ὡς ἀμοιβὴ θεωρεῖται πᾶσα παροχή, χορηγουμένη εἰς τὸν μισθωτὸν (ἀμοιβὴ εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος, φιλοδωρήματα κλπ.), ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ ταύτης (ἀμοιβὴ καθοριζομένη βάσει τοῦ ἀποτελέσματος τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἐργασίας — ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπήν). Ἐξηρτημένη δὲ ἐργασία κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ., εἶναι ἡ διὰ λογαριασμὸν ἄλλου παρεχομένη διὰ συμφωνίας, καθ' ἣν ὁ παρέχων τὴν ἐργασίαν ὑποβάλλεται ἐναντι τοῦ δι' ὃν αὕτη παρέχεται εἰς νομικὴν ἐξάρτησιν, ἐκδηλουμένην ἐν τῷ δικαιώματι τοῦ ἐργοδότου τοῦ ἀσκεῖν ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν παροχὴν ἐν γένει τῆς ἐργασίας.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, διατηρῶν ἐνταῦθα κατάστημα πωλήσεως ἐνδυμάτων καὶ ὑφασμάτων, προσέλαβε τὸν ἀναιρεσίβλητον ὡς ἐξωτερικὸν εἰσπράκτορα. Οὗτος, κατὰ τὴν συμφωνίαν των, θὰ μετέβαινεν εἰς τοὺς ὀφειλέτας ἀγοραστὰς καὶ θὰ εἰσέπραττε παρ' αὐτῶν τὰς ὀφειλομένας δόσεις τιμήματος, λαμβάνων, ὡς ἀμοιβήν, ποσοστὸν 2% ἐπὶ τῶν εἰσπραττομένων χρηματικῶν ποσῶν. Πρὸς τοῦτο μετέβαινεν εἰς τὴν Ἀστυνομικὴν Διεύθυνσιν Ἀθηνῶν, τὴν Γενικὴν Ἀσφάλειαν, εἰς τὰ Δ' καὶ ΣΤ' Ἀστυνομικὰ Τμήματα, τὸ Κέντρον Ἀλλοδαπῶν καὶ τὴν Διεύθυνσιν Τροχαίας Κινήσεως καὶ εἰσέπραττε παρὰ τῶν ἐκεῖ ὑπηρετούντων ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων, πελατῶν τοῦ καταστήματος τοῦ ἀναιρεσείοντος, τὰς ὡς ἄνω δόσεις, παρέδιδε δὲ εἰς τὸν λογιστὴν τοῦ καταστήματος τούτου καταστάσεις τῶν εἰσπραττομένων ποσῶν καὶ τὰς σχετικὰς ἐξοφλητικὰς ἀποδείξεις, ὑποκείμενος εἰς ἐποπτείαν καὶ ἔλεγχον ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν τούτων. Τὰ ποσοστά, ἅτινα ἐλάμβανεν, ἐδηλοῦντο εἰς τὴν ἁρμοδίαν Οἰκονομικὴν Ἐφορίαν ὡς μισθὸς τῆς ἐργασίας του, ἐχορηγοῦντο δὲ εἰς αὐτὸν σχετικαὶ πρὸς τοῦτο βεβαιώσεις παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Ἐκτὸς τῶν ὡς ἄνω ποσοστῶν ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐλάμβανε παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἔξοδα κινήσεως δραχμὰς 150 μηνιαίως καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 δραχμὰς 200 μηνιαίως. Ἐκ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ συνδέουσα τοὺς διαδίκους σχέσις, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναιρεσίβλητος ὑπέκειτο εἰς τὴν ἐποπτείαν καὶ τὸν ἔλεγχον τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς πρὸς τὴν εἰσπραξιν τῶν ὀφειλομένων δόσεων τιμήματος, ἦτο, κατὰ τὰς ρηθείσας διατάξεις, ἡ τῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἡ τῆς μισθώσεως ἔργου. Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὴν ἐκ τῆς ἀνωτέρω σχέσεως ἔνδικον ἀξίωσιν ἀποδοχῶν τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Καθ' ὅσον δὲ ὁ πρῶτος τούτων πλήττει τὴν περὶ πραγμάτων ἀνέλεγκτον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου κρίσιν εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 3810/1957.

Ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδόμενος ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν εἰργάζετο ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, εἶναι προεχόντως διὰ ταῦτα ἀπορριπτέος.

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΗ ΠΟΙΝΗ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Έκτασις δικαστικοῦ ἐλέγχου τῆς κρίσεως Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου

Λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως προσωπικοῦ γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ διὰ λόγῳ πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως.—Ἐπιβολὴ πειθαρχικῶν ποινῶν.—Ἀνάθεσις τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως περὶ τῆς τελέσεως τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ Νόμου ἐπιβλητέας πειθαρχικῆς ποινῆς ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ παρὰ τῇ Π.Σ.Ε. Γ.Σ. λειτουργοῦν Πειθαρχικὸν Συμβούλιον.—Δυνατὴ ὅμως ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ Δικαστηρίου ἡ ἔρευνα ἂν ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς διώξεως ἢ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς συνιστῶσι, κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, κατάχρησιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον δικαιώματος.

Ἐκκρεμοῦσα ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1149/1965 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρῶν. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1083/1966, εἰσηγητὴς *Γρ. Φίλιος*, ΕΕΔ 25,676).

Σημειωτέον εἶναι ἡ γνώμη καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα ὅτι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ πειθαρχικῆς ποινῆς, ἡ ὁποία ἐπιβάλλεται κατὰ ἰσχὺν νόμου ἐπέχουσα Κανονισμὸν δι' ἀποφάσεως ἐπὶ τούτῳ συνιστηθησομένου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἡ κρίσις τοῦ Συμβουλίου, δικαιοῦνται ὅμως ταῦτα νὰ ἐρευνήσωσιν, ἂν ὑφίσταται παράβασις τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὡς, κατὰ τὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, συνέβη εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτῆς (Ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 23, 973, ἔνθα παραπέμπαι εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἀρείου Πάγου 197/1966 Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Εὔστ. Μαλλούχος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ἀναστασόπουλος, Κ. Δημάκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ. «περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων», ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, παρασχεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 256/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος ν. 1859/1944, ἡ λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως τοῦ ὡς εἴρηται προσωπικοῦ ἐπέρχεται καὶ λόγῳ πειθαρχικῆς ποινῆς, τοιαύτην δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 2 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἀποτελεῖ καὶ ἡ ὁριστικὴ ἀπόλυσις, ἐπιβαλλομένη κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου τούτου ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 14 §§ 1 καὶ 3 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος κατὰ τῆς ἐπιβαλλούσης πειθαρχικὴν ποινὴν ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τούτου ὁ τιμωρηθεὶς ὑπάλληλος δύναται νὰ ἀσκήσῃ προσφυγὴν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἐὰν ἡ ἐπιβληθεῖσα αὐτῷ πειθαρχικὴ ποινὴ εἶναι ἀνωτέρα τοῦ προστίμου τῶν ἀποδοχῶν ἑνὸς μηνός, ἐνώπιον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ὀργανώσεως. Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον 14 § 3 τοῦ διατάγματος τούτου, κατ' ἐξαίρεσιν πειθαρχικαὶ ἀποφάσεις, ἐπιβάλλουσαι ποινὴν ὑποβιβασμοῦ ἢ ποινὴν βαρυτέραν τῆς προσωρινῆς ἀπολύσεως ἑνὸς μηνός, διὰ νὰ ἔχωσιν ἰσχὺν καὶ νὰ ἐκτελοῦνται, δέον νὰ τύχωσι προηγουμένως τῆς ἐγκρίσεως τῆς Πανελληνίου Συνομοσπονδίας Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν (Π.Σ.Ε.Γ.Σ.), κατόπιν συμφώνου γνώμης τοῦ παρὰ τῇ Συνομοσπονδίᾳ ταύτῃ λειτουργοῦντος κατὰ τὸ ἄρθρον 4 § 4 τοῦ ν. 1859/1844 Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Διευθύνσεως Γεωργικῶν Ὀργανώσεων καὶ Ἱδρυμάτων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἐξ ἑνὸς μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Συνομοσπονδίας, τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Συνεταιρισμῶν τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Διευθυντοῦ Διοικητικοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Προέδρου τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Συνομοσπονδίας. Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 1291/1949 ἐπετράπη ἡ ἐφ' ἅπαξ ἀναψηλάφησις τῶν ἀποφάσεων τοῦ ὡς ἄνω Πειθαρχικοῦ Συμ-

βουλίου, ἐφ' ὅσον προσαχθῶσιν αὐτῷ νέα στοιχεῖα, ἅτινα δὲν εἶχεν ὑπ' ὄψιν του κατὰ τὴν κρίσιν τῆς ὑποθέσεως, κατόπιν αἰτήσεως τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως, διὰ δὲ τὰς ἤδη ἐκδεδομένας τοιαύτας ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται ὅτι, ἀπολυθέντος ὑπὸ συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως ὑπαλλήλου αὐτῆς, κατόπιν ἐπιβολῆς εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ταύτης τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, μετ' ἔγκρισιν τῆς σχετικῆς περὶ τούτου ἀποφάσεως ὑπὸ τοῦ παρὰ τῇ Π.Σ.Ε.Γ.Σ. λειτουργοῦντος ὡς ἄνω Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ διωκομένου τελέσεως τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου ἐπιβλητέας πειθαρχικῆς ποινῆς ἔχει ἀνατεθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ παρὰ τῇ Π.Σ.Ε.Γ.Σ. λειτουργοῦν Πειθαρχικὸν Συμβούλιον. Δύνανται ὅμως τὰ τακτικὰ δικαστήρια, κατ' ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας, κρίνοντα περὶ ἰδιωτικῆς ἀπαιτήσεως, νὰ ἐρευνῶσιν, ἂν ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς διώξεως ἢ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβολῆς τῆς κατ' ἀκολουθίαν αὐτῆς ἐπιβληθείσης ποινῆς συνιστῶσι, κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., κατάχρησιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον δικαιώματος τούτου.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 78 3/14.1.1964 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσειούσης Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν, νομοτύπως ληφθείσης, ἐπεβλήθη εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ὑπάλληλον αὐτῆς ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου ἐπὶ ἓν καὶ πλέον ἔτος, συστήσας μετὰ συναδέλφου του ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ὁμόρρυθμον ἐμπορικὴν ἑταιρείαν, σκοποῦσαν τὴν ἐκμετάλλευσιν καὶ ἐμπορίαν αὐτοκινήτων καὶ ἀναλαβὼν τὴν διεύθυνσιν αὐτῆς, ἤτοι δι' ἀσυμβίβαστον, καθ' ἃ δέχεται, συμπεριφορὰν πρὸς τὴν ὑπαλληλικήν του ἰδιότητα, συνεπαγομένην παραμέλησιν τῶν καθηκόντων του καὶ βλάβην τῶν συμφερόντων τῆς ἀναιρεσειούσης, πειθαρχικὸν παράπτωμα προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 § 1 τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, ἐπισύρον κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου τούτου, πλὴν ἄλλων, καὶ τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως. Ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη προσεβλήθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ προσφυγῆς ἐνώπιον τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου τῆς ἀναιρεσειούσης, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 287/7.3.1964 πράξεώς του ἀπέρριψε τὴν προσφυγήν. Ὅτι ἡ τελευταία αὕτη πρᾶξις ὑπεβλήθη εἰς τὴν Πανελλήνιον Συνομοσπονδίαν Ἑνώσεων Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν (Π.Σ.Ε.Γ.Σ.) πρὸς ἔγκρισιν παρὰ τοῦ Πειθαρχικοῦ αὐτῆς Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 25.5.1964 ἐνέκρινε τὴν ἐπιβληθεῖσαν ποινὴν καὶ ἠκολούθησε καὶ ἔγκρισις αὐτῆς ὑπὸ τῆς Π.Σ.Ε.Γ.Σ. διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1130/1.6.1964 ἀποφάσεώς της. Ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐτύγχανε πρόεδρος τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην τὴν 19 Σεπτεμβρίου 1963 ἀπέστειλεν ἐπιστολὴν πρὸς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Πατρῶν, διὰ τῆς ὁποίας διεμαρτύρετο διὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπόλυσιν τοῦ ὑπαλλήλου Ν.Π. Ὅτι τὴν 25 Σεπτεμβρίου 1963 ἐδημοσίευσεν ἑτέραν διαμαρτυρίαν εἰς τὴν ἐν Πάτραις ἐκδιδομένην ἡμερησίαν ἐφημερίδα «Νεολόγος». Ὅτι ὁ Πρόεδρος τῆς ἀναιρεσειούσης ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ τὸν ἐπίεσε νὰ προβῇ εἰς ἀνάκλησιν τῶν ἀνωτέρω ἐνεργειῶν του, αἱ ὁποῖαι διελάμβανον δριμεῖαν κατ' αὐτοῦ κριτικήν. Ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν ἐνέδωσεν εἰς τὰς πιέσεις καὶ μετ' οὐ πολύ, ἤτοι τὴν 18 Νοεμβρίου 1963, ἐκλήθη εἰς ἀπολογίαν διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἄσκησιν ἐμπορίας. Ὅτι κατὰ τὸ διάστημα τῶν 16 ἐτῶν παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὑπηρεσίας του ἦτο λίαν ἱκανὸς καὶ ἀποδοτικὸς ὑπάλληλος, ἐπεδείκνυε ζῆλον διὰ τὴν ὑπηρεσίαν καὶ ἐξετιμᾶτο ὑπὸ τῶν προϊσταμένων καὶ συναδέλφων του. Ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τῆς ἀναιρεσειούσης ἐγνώριζεν, ὅτι οὗτος ἐμπορεύετο καὶ συνηλλάγη μάλιστα μετὰ τῆς ὑπ' αὐτοῦ συσταθείσης ἑταιρείας. Ὅτι οὗτος ἔσπευσε καὶ ἔλυσε τὴν ἑταιρείαν ταύτην τὴν 25.1.1964, ἤτοι ὀλίγον βραδύτερον τῆς διώξεως καὶ πρὸ τῆς ἐπικυρώσεως τῆς πειθαρχικῆς ἀποφάσεως ὑπὸ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΡΑΤΗΣΕΙΣ ΕΚ ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΜΕΤΟΧΙΚΟΥ ΤΑΜΕΙΟΥ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ

Διά τίνας ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου κλπ. ἔχουν καταργηθῆ

Ἀναφορὰ τῆς καταργήσεως τῆς ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κρατήσεως ἐκ τῶν μισθῶν εἰς τοὺς διὰ σχέσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου μισθωτούς, τοὺς μὴ ὄντας μετόχους τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου, καὶ ὄχι καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοὺς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀπορράσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 978/1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πατρῶν.

Τὸ ἀπασχολήσαν τὸν Ἄρειον Πάγον ζήτημα δὲν εἶναι νέον. Ἔχει ἤδη λυθῆ καθ' ὁμοίαν πρὸς τὴν τῆ, κατωτέρω γνώμην ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου (530/1960, εἰσηγητής *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 20, 109) καὶ ἐπηκολούθησαν ἔκτοτε σύμφωνοι ἐπανειλημμέναι ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων καὶ τὴν Α.Π. 654/1963, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλοῦχος*, ΕΕΔ 23, 98 καὶ λοιπὰς εἰς σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 23, 99, Α.Π. 311/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 23, 797).

Σημειοῦται ὅτι, κατὰ τὴν Α.Π. 149/1963 (εἰσηγητὴς *Ἀθ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 22, 555), ἡ καταργήσις τῶν ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων κρατήσεων ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀναφέρεται, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς σχετικῆς διατάξεως, καὶ εἰς τοὺς δικηγόρους, τοὺς κατὰ τὰ ἄρθρα 63 § 4 καὶ 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 παρέχοντας καθαρῶς νομικὰς ἐργασίας εἰς Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἢ ἐτησίᾳ ἀμοιβῇ, εἴτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ νομικοῦ ἢ δικαστικοῦ συμβούλου, εἴτε ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν εἶναι μέτοχοι τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων.

Ὡς πρὸς τὴν παραγραφὴν τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἀ-

τοῦ Ἐποπτικοῦ Συμβουλίου καὶ ὅτι ἡ Π.Σ. Ε.Γ.Σ. διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 571/24.3.1964 ἐγγράφου της πρὸς τὴν ἀναιρεσείουσαν εἶχε γνωστοποιήσει αὐτῇ, ὅτι ἡ ἐμπορικὴ ἰδιότης καθ' ἑαυτὴν τοῦ ὑπαλλήλου δὲν συνιστᾷ πειθαρχικὸν παράπτωμα. Ὑπὸ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς διώξεως δὲν ἀπηγορεύετο, διότι ἐγένετο πρὸς πάταξιν ὑρισταμένης παρανομίας, ἡ ἐπιβολὴ ὅμως τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως καὶ οὐχὶ ἑτέρας ἠπιωτέρας κατὰ τὸ ἄρθρον 13 § 2 τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος ποινῆς, παρὰ τὴν προηγηθεῖσαν ἐπὶ ἔτη εὐδόκιμον παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ ὑπηρεσίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ πειθαρχικὴ δίωξις δὲν ἐγένετο ὡς ἐπληροφορήθη ἡ ἀναιρεσείουσα ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ἐμπόρου, ἀλλ' ὡς δὲν ἀνεκάλεσεν οὗτος, παρὰ τὴν ἀσκηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς ἀναιρεσειούσης πίεσιν, τὰς ἀνωτέρω θεμελιούσας τοῦτον ἐνεργείας του, ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν, ὑπερβαίνουσα προφανῶς τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ ταύτης ὅρια ἐν τῇ ἐνασκήσει τοῦ τοιούτου δικαιώματος, ὡς καὶ τὸν κοινωνικὸν τούτου σκοπόν, ὡς τοιαύτη δὲ τυγχάνει ἄκυρος συμφώνως τοῖς ἄρθροις 281 καὶ 174 Α.Κ. Ὅθεν, οὕτως ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ ἐπιδικάσαν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τοὺς διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτοῦ διωκομένους μισθοὺς ὑπερημερίας ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεως, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὡς οὐδ' ἐκ πλαγίου παρεβίασε, μετὰ πληρότητος ἐκτιθεμένων ἐν τῇ ἀποράσει του τῶν ἀναγκαίων περιστατικῶν πρὸς ἔλεγχον ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου τῆς ἐκτεθείσης νομικῆς του κρίσεως, τὸ δὲ δὲν ἀνεμίχθη εἰς καθήκοντα διοικητικῆς ἁρμοδιότητος καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τοῦ κυρίου δικογράφου, πρῶτος, δεύτερος, τρίτος καὶ τέταρτος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Εἰσηγητοῦ προταθεὶς διὰ τῆς ἐκθέσεώς του λόγος ἐκ τῆς παραγράφου 19 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

πόδοσιν παρανόμως γενομένων κρατήσεων, κατευθυνομένης κατά τοῦ ἐργοδότου, ἰσχύει ἡ πενταετὴς τοιαύτη τοῦ ἄρθρου 250 § 6 Α.Κ. καὶ ὄχι ἡ διετὴς τῶν κατὰ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων ἀξιώσεων (Α.Π. 357/1965, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 1309).

Ἀρείου Πάγου 186/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βορσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Εὐστ. Μαλλούχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Μπαρτσακούλιας, Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους, Κ. Δημάκης

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. γ' τοῦ ν.δ. 1050/1942 ἐπεβλήθη ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων (Μ.Τ.Π.Υ.) κράτησις 1% ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν κλπ. τῶν δημοσίων ἐν γένει ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν ὑπαλλήλων εἰδικῶν Ταμείων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ πάσης ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλου συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας, μὴ ὄντων μετόχων τοῦ Μ.Τ.Π.Υ., διὰ δὲ τῆς παραγράφου 1 ἐδ. β', ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐπεβλήθη ὑπὲρ τοῦ αὐτοῦ Ταμείου κράτησις 4% (μειωθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8350/1945 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν εἰς 3%) ἐπὶ τοῦ ἀντιτίμου τῶν πάσης φύσεως ὑπηρεσιῶν ἢ ἐργασιῶν τῶν προσφερομένων ὑπὸ μὴ κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου ἢ ὑπαλλήλου εἰδικοῦ Ταμείου ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ἡ δαπάνη αὕτη βαρύνει τὸν προϋπολογισμὸν τῶν πολιτικῶν Ὑπουργείων καὶ Ὑπηρεσιῶν τῶν εἰδικῶν Ταμείων ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ὑπὸ τοῦ Κράτους συσταθέντων, καὶ πάσης φύσεως ἐπιτροπῆς ἢ ἄλλου συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, συσταθέντος ὑπὸ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν κρατικῆς λειτουργίας. Ἀφ' ἑτέρου διὰ μὲν τοῦ ἀ. ν. 1502/1950 ἐρρυθμίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν, διὰ δὲ τοῦ ἀ. ν. 1538/1950 ἐρρυθμίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐν ἄρθρῳ δὲ 13 § 2 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου ὡρίσθη, ὅτι διὰ β.δ., ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, δύναται νὰ καταργηθῇ ἡ ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἐπιβεβλημένη κράτησις τοῦ Μ.Τ.Π.Υ., ἐφ' ὅσον δὲν τυγχάνουσιν οὗτοι μέτοχοι αὐτοῦ. Τέλος διὰ τοῦ β.δ. τῆς 20/24 Αὐγούστου 1951, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 13 § 2, κατηργήθη ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1951 ἡ ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. ἐπιβεβλημένη δυνάμει τῶν ἐν ἰσχύι διατάξεων κράτησις ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, οἵτινες τυγχάνουσι μέτοχοι τοῦ Ταμείου τούτου.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ τε διὰ τοῦ ἄρθρου 13 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 ἐξουσιοδότησις πρὸς κατάργησιν καὶ ἡ διὰ τοῦ β.δ. τῆς 20/24 Αὐγούστου 1951 κατάργησις τῆς ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Υ. ἐπιβεβλημένης δυνάμει τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 1050/1942 κρατήσεως ἀναφέρεται εἰς τοὺς διὰ σχέσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μισθωτούς, τοὺς μὴ ὄντας μετόχους τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου (Ὁλομέλεια Α.Π. 530/1960), οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοὺς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου, τὸ ὁποῖον ρητῶς διακρίνεται ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. Ἄλλως κρῖναν τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δείκνυται, ἀκολούθως δὲ δεξάμενον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, συνδεομένου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Δημοσίου, καὶ μὴ ὄντος μετόχου τοῦ Μ.Τ.Π.Υ., διώκουσαν τὴν πληρωμὴν παρακρατηθέντος ὑπὲρ τοῦ Ταμείου τούτου βάσει τοῦ ἄρθρου 5 § 1 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 1050/1942 ποσοστοῦ 3% ἐπὶ μηνιαίων μισθῶν του, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Περίπτωσις μισθωτοῦ μεταβιβασθείσης εἰς τὸ Δημόσιον ἐκμεταλλεύσεως

Καταβολή εἰς τοὺς ἀπολυομένους μισθωτοὺς τοῦ Δημοσίου τοῦ διά τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διά τοῦ Α.Ν. 913/1949, παρεχομένου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920.—Καταβολή τοῦ βοηθήματος ὄχι μόνον εἰς τοὺς παρά τοῦ Δημοσίου προσλαμβανομένους καὶ ἀπολυομένους ὑπ' αὐτοῦ, ἀλλά καὶ εἰς τοὺς προσληφθέντας ὑπό ἄλλου ἐργοδότου εἰς ἀσκουμένην ὑπ' αὐτοῦ καὶ μεταβιβασθεῖσαν εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιχείρησιν.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀπομάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπό τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1175/1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου διαιτήσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος κατά τόν χρόνον τῆς καταγγελίας εἰς τό Δημόσιον.

Ἐν ὅσον κατά τάς κειμένας περί τοῦ νόμου 4464/1965 (ἄρθρ. 21) διατάξεις διά τήν καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν ἀπό τῆς ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διά τοῦ ἀ.ν. 913/1949 (ΕΕΔ 13, 424), ὁριζόμενον βοήθημα (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1000), δέν ἔχει σημασίαν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἂν ὁ μισθωτός διετέλει, ὑπηρετῶν πρότερον εἰς τήν μεταβιβασθεῖσαν εἰς τό Δημόσιον ἐκμετάλλευσιν, ὑπό τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ δέν ὑφίσταται διάταξις νά προβλέπῃ ἄλλως διά τό θέμα.

Ἡ κατά τό ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 μεταβολή τῶν προσώπων τῶν ἐργοδότων ἔχει τήν ἔννοιαν, ὅτι ἐξ αὐτῆς δέν ἐπηρεάζονται τά ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιώματα τοῦ ὑπαλλήλου, ἐν σχέσει πρός τόν νόμον 2112/1920, ὁ ὁποῖος ὅμως δέν ἰσχύει πρό τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688) διά τό Δημόσιον.

Ἀρείου Πάγου 254/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*

Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Πελ. Δαλιάνης*

Ἀντιγρόφοι οἱ κ.κ. Πελ. Μακρυγιάννης, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ν. Ἀγγελόπουλος

Κατά τάς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διά τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ. ν. 913/1949, τό ὑπό τούτων προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα καταβάλλεται εἰς τούς δι' οἱονδήποτε λόγον ἀπό 1 Ὀκτωβρίου 1947 ἀπολυθέντας καί ἐφεξῆς ἀπολυομένους ἐκτάκτους καί ἡμερομισθίους ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου, ἐξαιρέσει τῶν ἀπολυομένων διά ποινικόν ἤ πειθαρχικόν ἀδίκημα. Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 48 § 1 τοῦ ν. δ. 2698/1953, αἱ ἀληθῆς ἔννοια τῶν διά τοῦ δεκάτου ἄρθρου τοῦ ἀ. ν. 913/1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἶναι, ὅτι αὗται ἔχουσιν ἐφαρμογήν καί διά τό ἐπί μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικόν τοῦ Δημοσίου, ἐπί τῇ ἀπολύσει τοῦ ὁποίου καταβάλλεται τό ὑπό τῶν ἀνωτέρω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλεπόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς αὐτῷ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ διατάγματος τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920». Ἐκ τοῦ ἀδιαστίκτου γράμματος τῶν διατάξεων τούτων καί τοῦ δι' αὐτῶν ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς καταβολῆς παρά τοῦ Δημοσίου εἰς τούς παρ' αὐτοῦ ἀπολυομένους ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαλλήλους ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος καί οὐχί τῆς ὑπό τοῦ ν. 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως σαφῶς προκύπτει, ὅτι τό ὑπό τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα καταβάλλεται οὐ μόνον ἐπί τῶν παρά τοῦ Δημοσίου προσλαμβανομένων ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου διά χρόνον ἀόριστον καί ἀπολυομένων παρ' αὐτοῦ ὑπαλλήλων, ἀλλά καί ἐπί τῶν προσληφθέντων παρ' ἄλλου ἐργοδότου διά συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὑπαλλήλων εἰς τήν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην καί μεταβιβασθεῖσαν εἰς τό Δημόσιον ἐπιχείρησιν, διατηρη-

θέντων δὲ παρὰ τοῦ αὐτοῦ Δημοσίου ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει αὐτῆς καὶ ἀπολυθέντων ὑστέρως παρ' αὐτοῦ. Αἱ διατάξεις δὲ αὗται, ρυθμίζουσαι εἰδικῶς τὸ θέμα τῆς λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀποζημιώσεως τῶν πρὸς τὸ Δημόσιον προσφερόντων ὑπηρεσίας μισθωτῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ οὖσαι μεταγενέστεραι τοῦ νόμου 2112/1920, κατισχύουσι τῶν διατάξεων αὐτοῦ καὶ ἑπομένως καὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 αὐτοῦ, ἡ ἑρμηνευτικὴ δὲ αὐτὴ ἀπουὶς προσεπικυροῦται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965, καθ' ἣν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν «ἐφεξῆς» καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίαν πρὸς τὸ Δημόσιον. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρῖναν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, καὶ ἀποφηνάμενον ὅτι αἱ κυρωθεῖσαι διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ. ν. 913/1949 ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔχουν ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου προσλαμβανομένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀπολυομένων παρ' αὐτοῦ μισθωτῶν καὶ οὐχὶ καὶ ἐπὶ τῶν προσληφθέντων ὑπὸ ἐπιχειρήσεως μεταβιβασθείσης εἰς τὸ Δημόσιον καὶ διατηρηθέντων παρὰ τοῦ αὐτοῦ Δημοσίου μισθωτῶν ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει ταύτης, ἀπολυθέντων δὲ ὑστέρως παρὰ τοῦ Δημοσίου, ἀκολούθως δὲ δεχθέν, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταβολὴν εἰς αὐτόν, ὄντα ὑπάλληλον τῆς Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε. διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συνομολογηθείσης παρ' αὐτῆς ἰδίῳ ὀνόματι, καὶ διατηρηθέντα παρὰ τοῦ διαδεχθέντος τὴν παρὰ τῆς αὐτῆς Π.Α.Ε.Γ.Α.Ε. ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν Δημοσίου ἐν τῇ ἐκμεταλλεύσει αὐτῆς, τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως παρὰ τοῦ Δημοσίου τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ψευδῶς ἑρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν κατέστησεν ἐν μέρει τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τρίτον λόγον ἀναιρέσεως, διακρατουμένης δὲ παρ' ἑαυτῷ τῆς περαιτέρω διαγνώσεως τῆς διαφορᾶς δέον ὅπως ἐρευνηθῇ κατὰ τὸν πέμπτον λόγον ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1224/1963 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, δι' ἣν κατεβλήθη καὶ τὸ νόμιμον πρόστιμον.

Μετὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει δεκτὰ γενόμενα καὶ δοθέντος ὅτι διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει λόγους, εἰς οὓς καὶ τὸ δικαστήριον ἀναφέρεται, κατεβλήθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τὸ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὁριζόμενον ἐφ' ἅπαξ βοήθημα, παρέπεται, ὅτι ἡ ὑπὸ δίκην ἀγωγή, κατὰ τὸ ἐπικουρικὸν αὐτῆς αἴτημα τῆς καταβολῆς εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τῆς διαφορᾶς μεταξὺ καταβληθέντος ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα. Ὅθεν, ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον καὶ ἀπορρίψαν τὴν αὐτὴν ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, συνεμορφώθη πλήρως πρὸς τὸν νόμον, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πέμπτος λόγος ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ρύθμισις δια τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου θεσπιζομένην κατάργησιν καὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑφισταμένων καὶ ἀφορωσῶν εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου εἰδικῶν διατάξεων, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὡς πρὸς ὡρισμένον Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως Νόμου, εἶχεν ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διὰ τὸ Δημόσιον διατάξεων περὶ παραγραφῆς.—Παραγραφὴ ἀπαιτήσεων προσωπικοῦ κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ.

Θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2570/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξε ποίως ὁ χρόνος παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, θέμα ἐνδιαφέρον γενικώτερον διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου καταργεῖται, πλὴν τῶν εἰδικῶς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων νόμων, καὶ πᾶσα ἄλλη, γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἀστικοῦ δικαίου περὶ παραγραφῆς, ὑφισταμένη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διατηρουμένων ἐν ἰσχύϊ μόνον τῶν διατάξεων περὶ παραγραφῆς, τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον.

Ὡς δὲ ἔχει ἑρμηνευθῇ ἡ ἀνωτέρω διάταξις (ἴδετε *Γ. Ράμμου*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 17 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, ἀριθ. 13, Α.Π. 115/1954, εἰσηγητὴς *Ε. Κοζακούρης*, ΕΕΔ 13, 592, Α.Π. 286/1957, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 16, 706, Α.Π. 426/1960, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 19, 1441), πρέπει δι' εἰδικῆς διατάξεως νὰ ἔχῃ ἐπεκταθῇ διὰ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων, τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον (καὶ ὄχι τὰ ἐξομοιοῦνται πρὸς τὸ Δημόσιον, ὡς, π.χ., τὰ ἀτελείας καὶ τὰ τραπεζικά, Α.Π. 115/1954, ἔνθ' ἀνωτ.).

Σύμφωνος πρὸς ταῦτα εἶναι καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 232/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀθ. Στεργίου, Ἀχ. Ἀποστόλου

Τὸ ν.δ. τῆς 4/4 Σεπτεμβρίου 1935 «περὶ διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ.», οἵτινες, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος, ἀπετέλουν νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου (ὅπως καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 26 Σεπτεμβρίου 1926, κυρωθέντος διὰ τοῦ νόμου 4101/1929), ἐνῶ ὁρίζει εἰς τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 2 αὐτοῦ, ὅτι «αἱ διατάξεις περὶ παραγραφῆς τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεων καὶ περὶ τόκου ὑπερημερίας ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς Σ.Ε.Κ.», διαλαμβάνει εἶτα εἰς τὴν δευτέραν παράγραφον τοῦ ἄρθρου 29 τὴν εἰδικὴν διάταξιν, καθ' ἣν αἱ ἀπολαυαὶ αἱ ὁριζόμεναι διὰ τοῦ ἀπὸ 19 Ἰανουαρίου 1926 διατάγματος περὶ κανονισμοῦ τῶν δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. παραγράφονται, ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος ἐντὸς ἔτους τὸ πολὺ ἀπὸ τῆς πραγματοποιήσεως τούτων δὲν ὑποβάλει σχετικὴν αἴτησιν. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀπὸ 26 Ἰουνίου-10 Ἰουλίου 1944 κ. δ/τος «περὶ Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου», ἄρθρον 2 νόμου ΧΛ (1877) καὶ ἄρθρον 28 τοῦ β.δ. 8/13 Νοεμβρίου 1918 αἱ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἐν γένει προσωπικαὶ ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου ἕνεκα ἀπολύσεως, καθυστερήσεως μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν παραγράφονται μετὰ διετίαν, ἀφ' ἧς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, πλὴν ἐὰν ἡ ἀπαίτησις ἀνεγνωρίσθη παρὰ τοῦ Δημοσίου, ὁπότε παραγράφονται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 69 καὶ 70 τοῦ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ νόμου.

Ἐξ ἄλλου, διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσ. Ν. Α.Κ. κατηργήθη, πλὴν τῶν εἰδικῶς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων νόμων, καὶ πᾶσα ἄλλη γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις ἀστικοῦ δικαίου περὶ παραγραφῆς, ὑφισταμένη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, διατηρουμένων μόνον ἐν ἰσχύϊ τῶν διατάξεων περὶ παραγραφῆς, τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον ἢ ἄλλα νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δι-

καίου, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐπεκταθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὸ Δημόσιον. Ἐκ τῶν διατάξεων δὲ τοῦ τελευταίου τούτου ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσ. Ν. Α.Κ. συνάγεται σαφῶς, ὅτι εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ θεσπιζομένην καταργησιν περιλαμβάνονται καὶ αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ. ὑφιστάμεναι καὶ ἀφορῶσαι εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου εἰδικαὶ διατάξεις, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὡς πρὸς ὡρισμένον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως νόμου, εἶχεν ἐπεκταθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ἀφορωσῶν εἰς τὸ Δημόσιον διατάξεων περὶ παραγραφῆς. Κατ' ἀκολουθίαν ἐκ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4 Σεπτεμβρίου 1935 ἡ μὲν εἰδικὴ τοῦ ἄρθρου 29 § 2 αὐτοῦ περὶ μονοετοῦς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων τῶν ὑπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ. διὰ δευτερευούσας ἀπολαυὰς αὐτῶν κατηργήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσ. Ν. Α.Κ., ἐνῶ ἡ ἑτέρα γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 § 3 ἐδάφ. β' τοῦ αὐτοῦ ν.δ., ρητῶς ἀναφέρουσα ὅτι αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις τῶν κατὰ τοῦ Δημοσίου ἀπαιτήσεων ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς Σ.Ε.Κ., παρέμεινεν ἐν ἰσχύϊ. Περαιτέρω ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως (τοῦ ἄρθρου 2 § 3 ἐδ. β' τοῦ ν.δ. 4.9.1935), ἐν ἀπολύτῳ γενικότητι διατυπουμένης, ἄνευ διακρίσεώς τινος μεταξὺ ἀπαιτήσεων κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., πρὸς τὸ προπαρατεθὲν ἄρθρον 28 τοῦ Κώδικος περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, διαλαμβάνον περὶ ἀπαιτήσεων τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ἐκ μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν καὶ μηδόλως διακρῖνον μεταξὺ «ἄλλων ἀποδοχῶν», σαφῶς συνάγεται, ὅτι εἰς τὰς ἄλλας, πλὴν τοῦ μισθοῦ, ἀποδοχάς, περιλαμβάνεται καὶ πᾶσα ἀπολαυὴ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου, χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ἐργασίας του, ὡς ἀντιπαροχὴ διὰ ταύτην, ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι καὶ εἰς τὰς ἄλλας, πλὴν τοῦ μισθοῦ, ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν εἰρημένων διατάξεων περιλαμβάνονται καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ν.δ. τῆς 19/12 1-1926 «περὶ κυρώσεως τοῦ Κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.», ἐπαναχθέντος ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1950 διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ β.δ. 18 Μαΐου/18 Ἰουνίου 1954 καὶ ἐπέχοντος θέσιν νόμου, θεσπιζόμεναι «δευτερεύουσαι ἀπολαυαὶ» (ἀμοιβαί, ἀποζημιώσεις) τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ., ἐν αἷς καὶ ἡ ἀμοιβὴ ἀσκήσεως καθηκόντων ἀνωτέρου βαθμοῦ (ἄρθρον Β' κεφ. ΥΠΙ). Ὅθεν ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸ Ἐφετεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρῖψαν ὡς ἀβάσιμον τὴν ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐνιαυσίας παραγραφῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 29 § 2 τοῦ ν.δ. τῆς 4 Σεπτεμβρίου 1935 «περὶ διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ.» τῆς διωκομένης διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὑπαλλήλου τῶν Σ.Ε.Κ., ἀξιώσεως περὶ καθυστερουμένης δευτερευούσης ἀπολαυῆς αὐτοῦ, ἤτοι ἀμοιβῆς ἀσκήσεως καθηκόντων ἀνωτέρου βαθμοῦ, προβλεπομένης ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου Β' στοιχεῖον ΥΠΙ τοῦ π.δ. τῆς 19/21 Ἰανουαρίου 1926 «περὶ κυρώσεως τοῦ κανονισμοῦ δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ.» (κατισχυούσης, ὡς εἰδικῆς, ἔναντι τῆς προγενεστέρας γενικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 162 ἐδ. 2 τοῦ «Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐξωτερικῆς ὑπηρεσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων», καθ' ἣν «ὑπάλληλος, εἰς ὃν ἀνετέθησαν καθήκοντα ἀνωτέρας θέσεως ἐπὶ χρονικὸν διάστημα πλέον τοῦ μηνός, δικαιοῦται ἀπολήψεως τῆς ἀντιμισθίας τῆς θέσεως ταύτης»), ὀρθῶς πάσας τὰς διαληφθείσας διατάξεις οὐσιαστικοῦ δικαίου ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

ΙΑΤΡΟΙ

ΣΥΝΕΠΕΙΑΙ ΠΑΡΑΒΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΠΟΛΥΘΕΣΙΑΣ ΙΑΤΡΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Διακοπή παραγραφῆς δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως

Ἔννοια ἄρθρου 260 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Διακοπή τῆς παραγραφῆς διά τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως.—Ἔννοια ἀναγνωρίσεως.—Ἄκυρος καί ἀνύπαρκτος νομικῶς κατ' ἄρθρα 3, 174 καί 180 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ σύμβασις ἡ διατήρησις τοῦ ἰατροῦ εἰς οἱανδήποτε θέσιν κατά παράβασιν τῶν ἀπαγορευτικῶν περί πολυθεσίας αὐτῶν διατάξεων, μή δικαιουμένου τούτου νά ζητήσῃ τούς ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένους μισθούς.

Ἀνηρέθη ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 18532/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἑρμηνεύθη τό ἄρθρον 260 Ἀστικοῦ Κώδικος περί διακοπῆς τῆς παραγραφῆς διά καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως τοῦ ὑπαιτίου. (Ἴδετε καί σύμφωνον Α. Τούσην, Γενικαί Ἀρχαί τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, σελ. 762, Γ. Μπαλῆν, Γενικαί Ἀρχαί § 154, Γεωργαπαύλου, Γενικαί Ἀρχαί § 260, σελ. 415).

Ἡρμηνεύθησαν ἐπίσης ὑπό τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου αἱ σχετικαί περί ἀπαγορεύσεως τῆς πολυθεσίας τῶν ἰατρῶν διατάξεις καί ἐνομολογήθη ποία ἡ συνέπεια τῆς παραβάσεως τούτων, δεχθέντος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ἐν παραβάσει αὐτῶν ἐπάγεται ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 258/1966. Τμ. Β'

Πρωτοβουλίαν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Παπαϊωάννου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Θεοτοκᾶτος, Σ. Δούσης

Δέον νά συνδικασθῶσιν, ὡς συναφεῖς, αἱ στρεφόμεναι κατά τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως, δύο αἰτήσεις ἀναιρέσεως.

Α'. Ἐπί τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

Τό ἄρθρον 260 τοῦ Α.Κ., ὁρίζον ὅτι «ἡ παραγραφή διακόπτεται διά τῆς καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως τοῦ ὑποχρέου», ἀρκεῖται εἰς οἱανδήποτε ἐνέργειαν καί συμπεριφοράν τοῦ ὀφειλέτου, γιγνομένην ἔναντι τοῦ δανειστοῦ καί δικαιολογοῦσαν, κατ' ἀντικειμενικήν κρίσιν, τήν πεποίθησιν τοῦ τελευταίου, ὅτι ὁ πρῶτος ἔχει σαφῆ ἐπίγνωσιν τῆς ἀξιώσεως καί θεωρεῖ ταύτην ὡρισταμένην, εἰς τρόπον ὥστε νά μή παρίσταται ἀναγκαία ἡ ἔγερσις τῆς οἰκείας ἀγωγῆς.

Ὑπό τήν ἔννοιαν ταύτην δέν ἐξετάζεται, ἄν ἡ ἐνέργεια αὐτή ἔχῃ δικαιοπρακτικόν χαρακτῆρα, ἤτοι ἐκφράζει βούλησιν τοῦ ὀφειλέτου κατευθυνομένην εἰς παραγωγήν ὡρισμένου ἐννόμου ἀποτελέσματος. Ὅθεν, δεξάμενον τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι αἱ γενόμεναι παρά τοῦ ἐναγομένου μερικαί πρός τόν ἐνάγοντα καταβολαί πρό τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀγωγῆς, δραχμῶν 61.000 ἐν συνόλῳ, δέν ἐπέφερον τήν διακοπήν τῆς παραγραφῆς κατά τό ἄρθρον 260 Α.Κ., ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐν αἰωρῇ τοῦ καταβαλόντος «διά τοῦ ποσοῦ τούτου ἐξωφλήθησαν οἱ ἀρχαιότεροι ἀπό τῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος μηνιαῖοι μισθοί του... κατά τό ἄρθρον 422 Α.Κ.» καί ἐν συνεχείᾳ ἀπορρῦψαν τήν σχετικήν ἀντένστασιν τοῦ ἐνάγοντος, παρέλειψε τό μέν νά ἐξετάσῃ, ἂν αἱ ἐν λόγῳ μεταβολαί, ἀσχέτως πρός τήν ὑπό τοῦ νόμου καθοριζομένην ἀποσβεστικήν ἐνέργειαν αὐτῶν, ὑπάγωνται ἢ μή εἰς τήν ὑπό τήν προεκτεθεῖσαν ἔννοιαν ἀναγνώρισιν, τό δέ νά ἐκθέσῃ μετά πληρότητος τά ἀναγκαῖα διά τήν ἄσκησιν ὡς πρός τοῦτο τοῦ ἐπιβεβλημένου ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου περιστατικά, ἤτοι τά καταβληθέντα κατά χρονολογικήν σειράν μερικώτερα ποσά, ἐν συσχετίσει πρός τούς ἑκάστοτε καθυστεροῦμένους μισθούς, ἐφ' ᾧ καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του δι' ἔλλειψιν νομίμου βάσεως κατά τό πρωτεθέν εἰς τό ἄρθρον 807 τῆς Πολ. Δικονομίας ὑπό τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957 ἐδάφιον 19 καί τόν προταθέντα ὑπό τοῦ Εἰσηγητοῦ, συμφώνως πρός τό ἄρθρον 811 § 4 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατασταθή ὑπό τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, λόγον.

Β' Ἐπί τῆς αἰτήσεως ἀναιρέσεως τοῦ ἐναγομένου.

Τό ἄρθρον μόνον τοῦ νόμου 3319/1955 εἰς μέν τήν παράγραφον 1 αὐτοῦ ἀπαγο-

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΠΑΡΟΧΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἀπόδοσις ὠφελείας ἐργοδότου καὶ ἀποζημίωσις διὰ παράβασιν τοῦ Νόμου

Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, ἐπὶ παροχῇς ἐργασίας κατόπιν ἄκυρου συμβάσεως, λόγῳ ὑπερβάσεως τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, τὴν ὁποίαν ἀπεκόμισεν ὁ ἐργοδότης.—Εἰς τί συνίσταται ἡ ὠφέλεια.—Δικαίωμα καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75 % ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου, κατ' ἄρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Πάτρων ἐκτῆξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ, ἐργαζομένου εἰς τυπογραφεῖον, πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, καὶ προέκυψεν οὕτω ἀξιώσεως αὐτοῦ πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου (ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας) καὶ ἀξιώσεις ἀκόμη τῆς ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἀποζημιώσεως ὡς ἀπὸ ἀδικαιολογήτου κυρώσεως.

Ἐνδιαφέρον εἶναι, ὅτι ἐπεδικάσθησαν εἰς τὸν μισθωτὸν αἱ ἀνωτέρω ἀποζημιώσεις διὰ παροχὴν παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων ἐν προκειμένῳ ὀκτὼ ὡρῶν, ἀνεξαρτήτως ἂν συμβατικῶς εἶχε καθορισθῇ ἐξάωρος ἐργασία, καὶ τοῦτο διότι βεβαίως ὁ νόμος (ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959) ἀναφέρεται εἰς παράβασιν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Θεσσαλονίκης 81/1966, εἰσηγητὴς *Π. Λαμπίδης*, ΕΕΔ 25, 419, σημείωσις μας αὐτόθι, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ὡς πρὸς τὴν ἀποτίμησιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρ. 904 Α.Κ.) ἀγωγῆς καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη

ρεύει «εἰς τοὺς ἰατροὺς νὰ κατέχωσι πλείονας τῆς μιᾶς θέσεως, δι' ἣν ὡς ἐφάδιον ἀπαιτεῖται τὸ πτυχίον τῆς ἰατρικῆς». Εἰς τὴν παράγραφον 3 ὑποχρεοῖ πάντας τοὺς ἐργοδότας νὰ διακόψωσι τὴν μισθοδοσίαν καὶ εἰς τὴν παράγραφον 8 ἀπειλεῖ κατὰ τῶν παραβατῶν τὰς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 221 Π.Ν. προβλεπομένας ποινάς. Ἐξ ἄλλου τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 3623/1956 εἰς τὴν παράγραφον 3 αὐτοῦ, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 § 7 τοῦ νόμου 3796/1957, ὁρίζει, ὅτι ἀὼς ἰατρικὴ θέσις λογίζεται πᾶσα ὑπηρεσία παρά τινι τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 3623/1956 ὁριζομένων Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὑπηρεσιῶν ἐν γένει, καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀμειβομένη, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται σχέσις ἐργασίας δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, δεσμεύουσα τὸν ἰατρὸν διὰ συμφωνίας ἐπὶ διορισμῷ, θητείᾳ, ἐπὶ συμβάσει ἢ ἄλλῃ εἰδικῇ συμφωνίᾳ» καὶ ἐπὶ πλέον ἀπειλεῖ κατὰ τῶν παραβατῶν τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. τούτου τὰς ποινάς, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1565/1939, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καὶ τοῦ διωκομένου δι' αὐτῶν σκοποῦ τῆς χάριν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος προστασίας τῶν ἰατρῶν καὶ τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος καθίσταται σαφές, ὅτι ἡ πρόσληψις ἢ διατήρησις τοῦ ἰατροῦ εἰς οἱανδήποτε θέσιν κατὰ παράβασιν τῶν ὡς ἄνω ἀπαγορευτικῶν διατάξεων καθιστᾷ ἄκυρον καὶ ἀνύπαρκτον νομικῶς τὴν περὶ τούτου σύμβασιν, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ., ἐξ οὗ παρέπεται, ὅτι δὲν δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ οὗτος τοὺς ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένους μισθούς, ἀσχέτως πρὸς τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων καὶ τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ ν.δ. 4111/1960 προσθέτους ὑποχρεώσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς τηρήσεως αὐτῶν (δήλωσις ἰατροῦ, εἰδοποίησις Ὑγειονομικοῦ Κέντρου ἢ Ἰατρικοῦ Συλλόγου καὶ ἀπόλυσις ἰατρῶν). Ὅθεν, ἀντιθέτως κριθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ δεχθὲν ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, μετ' ἀπόρριψιν τῆς σχετικῆς ἐνστάσεως τοῦ ἐναγομένου, ἂν καὶ ὡς προσθέτει ὁ ἐνάγων κατεῖχε κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον καὶ δευτέραν ἔμμισθον θέσιν παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ διὰ τοῦτο ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν τρίτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

απόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπαναλαμβάνει τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (Ἴδετε Α.Π. 815/1965, Ὁλομέλεια, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 24, 849, *Γ. Τρίμη*, ΕΕΔ 25, 521, ἀναφερόμενον εἰς τὰ ἐν τέλει νομολογηθέντα).

Χρήσιμος εἶναι ἡ διάκρισις ὅτι κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 336/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 805, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί) ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγὴ πρέπει νὰ περιέχῃ σαφῶς καὶ ὡρισμένως τὰ στοιχεῖα αὐτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 583 § 3 Πολιτ. Δικονομίας, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος.

Ἀρείου Πάγου 251/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαφειάδου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Πελ. Δαλιάνης***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρύμης, Ἠλ. Παρασκευᾶς

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., καθ' ἣν ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου ἄνευ νομίμου αἰτίας ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας», σαφῶς συνάγεται καὶ ὅτι ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, λόγῳ τῆς ὑπερβάσεως τῶν νομίμων ὁρίων ἄνευ νομίμου ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, δικαιοῦται οὗτος εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἣν ὁ ἐργοδότης ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς περιουσίας ἐκείνου λόγῳ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας καὶ ἥτις ἀποτιμωμένη συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ὃν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις. Ἐτέρωθεν, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, «μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75 % τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των».

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς βεβαιωθέντα τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὸ ἔτος 1957 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τῆς ἐναγομένης ὡς τυπογράφος - ἀρχιπιεστὴς ἀντὶ συμφωνηθέντος ἡμερομισθίου δραχμῶν 80 ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του μέχρι τῆς 16.12.1962, δραχμῶν 92 ἀπὸ 17.22.1962 μέχρις 6.1.1963 καὶ τέλος δραχμῶν 100 ἀπὸ 7.1.1963 ἕως 27.12.1963 καὶ μὲ τὴν ὑποχρέωσιν τῆς παροχῆς ἐργασίας ἓξ ὡρῶν ἡμερησίως. Κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 27.12.1963 ἀπησχολήθη ὁ ἐνάγων παρανόμως καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς πέραν τοῦ νομίμου καὶ ὑποχρεωτικοῦ ὑκταώρου ἐπὶ 102 ὥρας μηνιαίως καὶ ἐν συνόλῳ 5052 1/2 ὥρας, ἐκ τούτων δὲ ἐπραγματοποίησε 4096 ὥρας ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 16.12.1962, 53 ὥρας ἀπὸ 17.12.1962 ἕως 6.1.1963 καὶ 903 1/2 ἀπὸ 7.1.1963 ἕως 7.12.1963. Ἐκ τῆς οὕτω παρασχεθείσης παρανόμως ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἐνάγοντος κατέστη ἡ ἀναιρεσείουσα πλουσιωτέρα ἄνευ νομίμου αἰτίας κατὰ τὰ ἑξῆς χρηματικὰ ποσά: α) δραχ. 54.399,68 κατὰ τὸ ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 16.12.1962 χρονικὸν διάστημα, β) δραχ. 812,50 ἀπὸ 17.12.1962 ἕως 6.1.1963 καὶ γ) δραχ. 15.052,30 ἀπὸ 7.1.1963 ἕως 27.12.1963, ἅτινα θὰ κατέβαλλεν αὐτὴ εἰς ἕτερον τυπογράφον - ἀρχιπιεστὴν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ὥρας, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐνάγοντα ἐπαγγελματικὰ προσόντα. Ἐπὶ πλέον δικαιοῦται ὁ ἐνάγων καὶ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 προβλεπομένης ἐξ 75 % προσαυξήσεως, ἥτις, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου τῶν δραχμῶν 13, 33,15, 33 καὶ 16,66, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 409,19 κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 16.12.1962, εἰς δραχμὰς 608,90 ἀπὸ 17.12.1962 ἕως 6.1.1963 καὶ εἰς δραχμὰς 11269,40 ἀπὸ 7.1.1963 ἕως 27.12.1963. Μετὰ ταῦτα δέ, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεξάμενον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταβολὴν αὐτῷ τῆς ὠφελείας, ἣν αὕτη ἄνευ νομίμου αἰτίας ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς παρανόμως καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς παρασχεθείσης αὐτῇ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πέραν τοῦ νομίμου καὶ ὑποχρεωτικοῦ ὑκταώρου ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεώς του ὡς τυπογράφου - ἀρχιπιεστοῦ, ὡς καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ 75 % τοῦ ὡρομισθίου του, τὸ μὲν ἐξετίμησε πράγματα, ἡ

ΑΣΤΙΚΗ ΚΥΡΩΣΙΣ ΕΠΙ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπολογισμός αποζημιώσεως κατ' άρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959

Δικαίωμα μισθωτών, κατ' άρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959, επί παρανόμου υπερωριακής εργασίας, άνευ άδείας της Αρχής, πέραν των εκ των αρχών του αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεών των, και αποζημιώσεως ίσης προς 75 % των καταβαλλομένων ωρομισθίων.—Έννοια καταβαλλομένου μισθού του συνόλου των καταβαλλομένων τακτικών αποδοχών των μισθωτών, εις τας οποίας περιλαμβάνεται και το οικογενειακόν επίδομα.—Ακυρότης συμβάσεως περί απασχολήσεως μισθωτών πέραν των επιτρεπομένων ανωτάτων χρονικών ορίων διαρκείας της ημερησίας εργασίας των.—Εφαρμογή των αρχών του αδικαιολογήτου πλουτισμού.—Περιεχόμενον απαιτήσεως.

Ανηρέθη εν μέρει υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 4637/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εκτίων κατά την εργατικήν διαδικασίαν.

Περίπτωσις της αποφάσεως υπήρξε παροχή παρανόμου υπερωριακής εργασίας (άνευ αδείας της Αρχής) και προύκυψαν αύτη αξιώσεις του μισθωτού εκ του άρθρου 8 του ν.δ 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271, ίδετε και την αμέσως ανωτέρω Α.Π. 251/1966).

Κατά την διάταξιν ταύτην ο μισθωτός, εκτός της εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεώς του, έχει κατά του εργοδότου και απαίτησιν προσαυξήσεως του «καταβαλλομένου» ωρομισθίου του κατά 75 %, ως ιδιωτικής ποινής.

Δεν προκύπτει εκ της διατάξεως, ότι διά την προσαύξησιν ταύτην λαμβάνεται υπ' όψιν μόνον ο βασικός μισθός, ως δέχεται και η απόφασις αύτη του Αρείου Πάγου, αντιθέτως προς τα υπό του Πρωτοδικείου δεκτά γενόμενα.

Ως προς την εκ του άρθρου 904 Α.Κ. αξίωσιν εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού του εργοδότου η απόφασις αύτη δέχεται, ότι συνίσταται εις το ποσόν, όπερ θά κατέβαλλεν ή αναιρεσίβλητος, προσλαμβάνουσα δι' εγκύρου συμβάσεως υπό τας ίδιας μισθωτικάς συνθήκας έτερον μισθωτόν της ίδιας ικανότητος και πείρας διά την παροχήν της ίδιας εργασίας. («Υπό τας αυτάς περιστάσεις» εκφράζεται η αμέσως ανωτέρω Α.Π. 251/1966, ίδετε και Α.Π. 345/1965, Ολομελείας, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 24, 849).

Νομίζομεν ότι το υπό της κατωτέρω αποφάσεως δεκτόν γενόμενον είναι το ορθότερον διά την αποτίμησιν της ωφελείας του εργοδότου, άνευ ούτου λαμβάνεται υπ' όψιν το είδος της παρασχεθείσης εργασίας, διά την οποίαν ο εργοδότης θά κατέβαλλεν οπωσδήποτε το αυτό χρηματικόν ποσόν εις έτερον και κατά το οποίον ωφελήθη.

Αρείου Πάγου 262/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Εύστ. Μαλλούχος*

Δικηγόροι οι κ.κ. Θ. Σούλης, Γ. Τρίμης

Εκ του άρθρου 8 § 2 του ν.δ. 4020/1959, ορίζοντος ότι μισθωτοί, απασχολούμενοι επί πλέον των δι' εκάστην κατηγορίαν επιτρεπομένων ανωτάτων ορίων υπερωριακής απασχολήσεως ή άνευ αδείας της Αρχής, πέραν των εκ των αρχών του αδικαιολογήτου πλουτισμού απαιτήσεών των, δικαιούνται και αποζημιώσεως, ίσης προς 75 % του καταβαλλομένου ωρομισθίου των, προκύπτει σαφώς, ότι ή υπό του εργοδότου καταβλητέα εις τον μισθωτόν αποζημίωσις διά την άνευ αδείας της Αρχής παρ' αυτώ υπερωριακήν απασχόλησιν τούτου υπολογίζεται βάσει του καταβαλλομένου ωρομισθίου, ως «καταβαλλόμενος» δε μισθός, εξ ού κριθήσεται το ωρομίσθιον, νοείται κατά την ανωτέρω διάταξιν το σύνολον των καταβαλλομένων τακτικών αποδοχών του μισθωτού.

Εν προκειμένω το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον, ως δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, υπελόγισε την μετά τον ανωτέρω νόμον αποζημίωσιν του αναιρεσείοντος μισθωτού, την πέραν των απαιτήσεων αυτού εκ των αρχών του αδικαιο-

---

περί των οποίων κρίσις, μη προσβάλλουσα κανόνας δικαίου, δεν υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, το δε ορθώς ηρμήνευσε και εφήρμοσε τας διαληφθείσας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις και τέλος διέλαβεν εν τη προσβαλλομένη αποφάσει σαφείς και επαρκείς αιτιολογίας, ουδαμώς δε αορίστους ή ανεπαρκείς, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος του Αρείου Πάγου περί της ορθής εφαρμογής του νόμου, και οι περί του εναντίου πρώτος και δεύτερος λόγοι αναιρέσεως απορριπτέοι κρίνονται ως αβάσιμοι.

αγήτου πλουτισμοῦ, διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας
ῆς Ἀρχῆς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του
αρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ, ἐπὶ τοῦ βασικοῦ
ὑτοῦ μισθοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν
αταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν του,
ἷς ἃς, ἐκτὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, περιλαμ-
άνεται καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα. Οὕ-
ως ὅμως ἀποφηνάμενον ψευδῶς ἡρμήνευσε
αὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖ-
αν οὐσιαστικοῦ δικαίου διάταξιν, ἐφ' ᾧ
αὶ ἀναιρετέαν κατὰ τὸ μέρος τοῦτο κατέ-
τησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον
07 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον
ερὶ τούτου πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετη-
ίου.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀ-
οφάσεως, τὸ δικάσαν δικαστήριον οὐδα-
ῶς ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸ
ρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου
955 καὶ ἐντεῦθεν μέχρι τῆς ἀπολύσεώς
ου, καθ' ὁ ἀπησχολεῖτο εἰς τὰς Τεχνικὰς
Υπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὡς ὑπάλ-
ηλος τοῦ οἰκονομικοῦ τούτων ἐλέγχου, ἐξ-
πέλει ὑπηρεσίαν Γραφείου. Τοὐναντίον
τι ὑπηρεσίαν Γραφείου ἐξετέλει μόνον μέ-
ρι τοῦ Ὀκτωβρίου 1955. Ὅθεν ὁ πρῶτος
όγος ἀναιρέσεως τοῦ δικογράφου τῶν προσ-
έτων, καθ' ὃν καὶ διὰ τὸ ἀπὸ τοῦ Ὀκτω-
βρίου 1955 καὶ ἐντεῦθεν χρονικὸν διάστημα
ει νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ὑπὸ τοῦ δικάσαντος
καστηρίου αἱ διατάξεις, αἱ ὁρίζουσαι τὰ
ρονικὰ ὅρια ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ
ροσωπικοῦ τῶν Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων
ταιρειῶν, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως
ς ἐρειδόμενος ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέ-
ως ὅτι τοῦτο ἐδέξατο, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων
ετέλει καὶ κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διά-
τημα ὑπηρεσίαν Γραφείου. Περαιτέρω τὸ
κάσαν δικαστήριον οὐδαμῶς ἐδέξατο, ὅτι
ὡράριον τοῦ ἀναιρεσείοντος συμβατικῶς
ερέμεινε τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὸν μετὰ τὸν
κτώβριον 1955 καὶ ἐφεξῆς χρόνον. Κατὰ
ν ὑπολογισμὸν δὲ τῆς συμφωνηθείσης
προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ τὴν ὑπερωριακὴν ἀ-
πασχόλησιν ἡ τῆς κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀ-
δικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποζημιώσεως
τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἐστηρίχθη, κατὰ τὰ
ἐν τῇ ἀποφάσει ἀνελέγκτως δεκτὰ γενόμε-
να πραγματικὰ περιστατικά, εἰς ἀνεπαρ-
κεῖς ἢ ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας καὶ ἀπορ-
ριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ τὰ ἀντίθετα ὑπο-
στηρίζοντες δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τοῦ
δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἡ σύμβασις περὶ ἀπασχολήσεως τοῦ ἀ-
ναιρεσείοντος ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἐπὶ
προσθέτῳ ἀμοιβῇ πέραν τῶν ἐπιτρεπομέ-
νων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας
τῆς ἡμερησίας ἐργασίας του, ὡς ἀντικειμέ-
νη εἰς τὴν ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ περὶ
ὡρῶν ἐργασίας ἀπὸ 17/6.4/7 ἔτους 1932
β.δ., ὀρθῶς ἐκρίθη ἄκυρος κατ' ἄρθρον 174
Α.Κ. Κατ' ἀκολουθίαν ὀρθῶς ἐφηρμόσθη-
σαν διὰ τὴν τοιαύτην ἀπασχόλησιν αὐτοῦ
αἱ ἀρχαὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ
καὶ ὁ αὐτὸς ὡς ἄνω τρίτος πρόσθετος λό-
γος εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὡς πρὸς τὴν αἰ-
τίασιν ταύτην ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολο-
γήτου πλουτισμοῦ ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναι-
ρεσείοντος κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρ-
μογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ.
τὸ δικάσαν δικαστήριον ὥρισεν, ὡς ἐκ
τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δεί-
κνυται, εἰς τὸ ποσὸν (ἄνευ προσαυξήσεώς
τινος), ὅπερ θὰ κατέβαλλεν ἡ ἀναιρεσίβλη-
τος, προσλαμβάνουσα δι' ἐγκύρου συμβά-
σεως ὑπὸ τὰς ἰδίας μισθωτικὰς συνθήκας
ἕτερον μισθωτὸν τῆς ἰδίας ἱκανότητος καὶ
πείρας διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἰδίας ἐργασί-
ας, ὅπερ ποσὸν ἀπετέλει, κατὰ τὰ ἀνελέγ-
κτως διὰ σαφοῦς αἰτιολογίας δεκτὰ γενό-
μενα, τὴν ἐκ τῆς παρανόμου ἐργασίας τοῦ
ἀναιρεσείοντος ὠφέλειαν αὐτῆς καὶ ὁ περὶ
τοῦ ἐναντίου τέταρτος λόγος τοῦ δικογρά-
φου τῶν προσθέτων εἶναι ἀπορριπτέος ὡς
ἀβάσιμος.

ΙΣΗ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΙΣ

ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Νομοθετικόν έρεισμα και έννοια αύτής

Προκύπτουσα έκ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ὑπηρετούντων μισθωτῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιβάλληται δι' αὐτῆς ἡ ἐξίσωσις τῶν ὅρων ἐργασίας γενικῶς, ἀπαγορευομένης τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν καὶ μὴ δυναμένου τοῦ ἐργοδότου, προβαίνοντος ἐκουσίως εἰς παροχήν, νὰ ἐξαιρῇ τινὰ ἢ τινὰς τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνηκόντων μισθωτῶν, ἂν μὴ ἡ ἐξαίρεσις εἶναι δικαία.— Τίνα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 283/1965, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 916) καὶ 638/1965, Τμ. Γ' (εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 25, 223).

Τὸ Γ' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου, διαφωνῆσαν πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος, ἐδέχθη, ὅτι, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε καὶ τὴν πρόσφατον Α.Π. 55/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 667, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου), ἐν περιπτώσει οἰκειοθελοῦς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐξήσεως τῆς ἀντιμισθίας ἑνὸς τμήματος τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ, ἵνα χριθῇ, ἂν ἡ μεταχείρισις τῶν ἄλλων μισθωτῶν του ὑπῆρξεν ἄνισος, λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, σὺν τοῖς ἄλλοις, καὶ συγκρίνεται ὁ βαθμός, ἡ θέσις καὶ ὁ μισθός, ἀλλ' ἡ τοῦ χρόνου τῆς νέας παροχῆς καὶ μόνον, ἡ ἀναδρομὴ δὲ τῆς συγκρίσεως ταύτης εἰς τὸ παρελθὸν καὶ δὴ εἰς τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ προσωπικοῦ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ δὲν συμβιβάζεται πρὸς τὴν ἀρχὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως.

Ἡ γνώμη αὕτη τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος δὲν ἐπεδοκιμάσθη ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ ὁποία συνετάχθη πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Β' Τμήματος

Ἀρείου Πάγου 237/1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Α. Κυνελλάκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ἀλ. Σακελλαροπούλος

Ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ὑπηρετούντων μισθωτῶν, μὴ θεσπιζομένη διὰ ρητῆς διατάξεως νόμου, ἀλλὰ προκύπτουσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ὑποχρεοῦντος τὸν ὀφειλέτην νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχήν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, δὲν ἐπιβάλλει τὴν ἐξίσωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας γενικῶς, ἀλλ' ἀπαγορεύει τὴν ἄνισον μεταχείρισιν, οὕτως ὥστε ὁ ἐργοδότης, προβαίνων ἐκουσίως εἰς παροχήν, νὰ μὴ δύναται νὰ ἐξαιρῇ τῆς ἐπιδειχθείσης εὐνοίας τινὰ ἢ τινὰς τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνηκόντων μισθωτῶν, ἂν μὴ ἡ ἐξαίρεσις εἶναι δικαία καὶ εὔλογος κατ' ἀντικειμενικὴν κρίσιν. Καὶ λαμβάνονται μὲν ὑπ' ὄψιν πρὸς σχηματισμὸν τῆς τοιαύτης κρίσεως πρὸ παντὸς ἡ θέσις, ὁ βαθμὸς καὶ ὁ μισθὸς τοῦ χρόνου τῆς ἐξ εὐνοίας παροχῆς, δὲν ἀποκλείεται ὅμως νὰ ἀποτελέσῃ κριτήριον καὶ ἡ σύγκρισις τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ὑπηρεσίας καὶ παρ' ἄλλῳ ἔτι ἐργοδότῃ, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν περιστάσεων ἐνδείκνυται τοῦτο, ὡς ὅταν αἰτίαν τῆς παροχῆς ἀπετέλεσεν ἡ προέλευσις τῶν εὐνοηθέντων μισθωτῶν ἐξ ἄλλης ὑπηρεσίας καὶ ἡ ὡς ἐκ τῆς τοιαύτης προελεύσεως ἰδιάζουσα κατάστασις τούτων ἐν τῇ νέᾳ ὑπηρεσίᾳ ἀπὸ μισθολογικῆς ἢ ἄλλης ἀπόψεως.

Κατὰ τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως γενόμενα δεκτὰ περιστατικά, ὡς ταῦτα ἀναφέρονται ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει, ὁ ἀναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν ὡς μόνιμος ὑπάλληλος εἰς τὸν κλάδον ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς τέως Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης (Κ.Ε.Τ.Η.Θ.), μεταφερθεὶς μετὰ τοῦ λοιποῦ προσωπικοῦ τοῦ ἄνω κλάδου τῆς Ἐκμεταλλεύσεως ταύτης, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12685/1952 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν δύναμιν τῆς Δ.Ε.Η. καὶ προσχωρήσας εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ ταύτης, ἐνετάχθη ἀπὸ τῆς προσχωρήσεως εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικὸν της ἐπὶ τῷ μισθολογικῷ κλιμακίῳ 7ῳ. Μεταγενεστέρως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6/1960 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσ/νίκης, δι' ἧς καθωρίσθησαν κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου, ἀλλὰ μὴ προσ-

χωρήσαντος εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς Δ.Ε.Η. προσωπικοῦ ταύτης. Ἡ τελευταία αὕτη, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως αἱ εἰς τὸ ἐνταχθὲν προσωπικὸν αὐτῆς, τῆς αὐτῆς προελεύσεως, καταβαλλόμεναι βάσει τοῦ Κανονισμοῦ ἀποδοχαὶ μὴ ὑπολείπωνται τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῆς τῆς ἰδίας διαβαθμίσεως καὶ τῆς αὐτῆς προελεύσεως, ἀλλὰ μὴ ἐνταχθέντας εἰς τὸν Κανονισμόν, κατέβαλλεν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἄνω διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ εἰς τὸ ἄνω προσωπικὸν τὸν διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁρισθέντα βασικὸν μισθὸν μετὰ τῆς προσαυξήσεως τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προβλεπομένου ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τούτου τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Κανονισμοῦ προβλεπομένην προσαύξησιν εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἀνὰ τριετίαν. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα, βάσει τῶν ὁποίων ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ ἐπεδίκασε τούτῳ, βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν αὐτῷ βάσει τοῦ Κανονισμοῦ ἀποδοχῶν καὶ τῶν ὑπολογιζομένων βάσει τοῦ ἀθροίσματος τῶν ὡς ἄνω ποσῶν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, σὺν τῇ προσθήκῃ τοῦ κατὰ τὸν Κανονισμὸν ἐπιδόματος εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ἦτο ἐρευνητέον, πρὸς ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἂν αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, μετὰ τὴν ρηθεῖσαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης διαβάθμισίν του, ἀποδοχαὶ ὑπελείποντο τῶν καταβαλλομένων βάσει τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς συναδέλφους του τῆς αὐτῆς προελεύσεως καὶ τῆς αὐτῆς πρὸ τῆς ἐντάξεώς του διαβαθμίσεως, μὴ ἐνταχθέντας ὅμως εἰς τὸν Κανονισμόν, ὡς καὶ ἂν οἱ ὑπάλληλοι, εἰς οὓς ἐγένετο ἡ ὡς ἄνω εὐνοϊκὴ παροχή, ἐτέλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις μὲ τὸν ἀναιρεσίβλητον ἀπὸ ἀπόψεως εἴδους θέσεως ἐν τῇ τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. καὶ εἴδους θέσεως μετὰ τὴν ἔνταξιν, ὡς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως μισθοῦ, λαμβανομένου μετὰ τὴν ἔνταξιν, καὶ μισθοῦ, ὅστις θὰ κατεβάλλετο βάσει τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἂν δὲν εἶχε χωρήσει ἡ ἔνταξις, ἵνα κριθῇ, ἂν διὰ τῆς διωκομένης ὑπαγωγῆς τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐνταχθέντος προσωπικοῦ σωρευτικῶς εἰς τὰς μισθολογικὰς διατάξεις τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τὴν διάταξιν τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀνὰ τριετίαν προσαυξήσεως, λόγῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ἐπετυγχάνετο ὁ ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ἢ τοὐναντίον προνομιακὴ μεταχείρισις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τόσον ἐναντι τῶν μὴ ἐνταχθέντων τῆς αὐτῆς προελεύσεως συναδέλφων του, ὅσον καὶ τοῦ λοιποῦ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ὑπαγομένου προσωπικοῦ ταύτης. Δέον ὅθεν ἡ διαφωνία μεταξὺ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος, ἀναιρέσαντος τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δι' ἀνεπάρκειαν αἰτιολογίας, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐρεύνης τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν, καὶ τοῦ Τμήματος τῆς παραπομπῆς ἐξενεγκόντος τὴν γνώμην ὅτι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ βαθμός, ἡ θέσις καὶ ὁ μισθὸς τοῦ χρόνου τῆς νέας παροχῆς καὶ μόνον, νὰ ἐπιλυθῇ ὑπὲρ τοῦ Α' Τμήματος.

Διὰ ταῦτα

Αἴρον τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι ὑπὸ τὰ ἐν τῷ σκεπτικῷ πραγματικὰ περιστατικὰ ἔδει, πρὸς ἐφαρμογὴν τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, νὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ θέσις καὶ ὁ μισθὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος παρὰ τῇ τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ., ὡς καὶ ὁ μισθός, ὅστις θὰ κατεβάλλετο αὐτῷ, βάσει τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἂν μὴ εἶχε λάβει χώραν ἡ ἔνταξις αὐτοῦ εἰς τὸν Κανονισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ ΚΑΘ' ΟΔΟΝ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην κατ' άρθρον 932 Άστικοῦ Κώδικος

Έννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατά Νόμον 551/1914.—Τοιοῦτον καὶ τὸ ἐπισυμβαῖνον εἰς τὸν μισθωτόν, μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του, κατὰ τὴν ἐπάνοδόν του διὰ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τὸν τόπον ταύτης εἰς τὸν τῆς κατοικίας του, τῇ ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου.—Δικαίωμα τοῦ παθόντος πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ἠθικὴν βλάβην, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, συνδυαζομένου πρὸς τὰ ἄρθρα 297, 299, 914 καὶ 922 αὐτοῦ.—Ποσὸν ἀποζημιώσεως.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα μισθωτοῦ, ἐξ οὗ ἐζητήθη ἡ κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ. χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην (Ἴδετε περὶ ταύτης νομολογίαν ἐν ΕΕΔ 25, 232 ἐπ.).

Ἐπράκειτο περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τὸ ὁποῖον συνέβη κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας εἰς τὴν κατοικίαν του διὰ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, ἀκολουθῆσαν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 578, *Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 44 ἐπ.), ἐχαρακτήρισε τοῦτο ὡς ἐργατικόν, ἐπισυμβὰν δηλαδὴ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας.

Τὸ θέμα τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν καθ' ὁδὸν πρὸς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ ἀπὸ τοῦ τόπου αὐτῆς συμβαινόντων ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὡς ἐσημειώθη (ΕΕΔ 23, 1318, σημειώσεις μας, ΕΕΔ 25, 358, σχόλιον *Χ. Βαρδάκα*, ἔνθα καὶ νομολογία τοῦ Γαλλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ), ἀντιμετωπίζεται ἐλευθεριώτερον ἐν τῇ ἀσφαλιστικῇ πρακτικῇ τοῦ Ι.Κ.Α. (ΕΕΔ 23, 1318) καὶ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (ΕΕΔ 25, 358 ἐπ.) διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ ἀ.ν 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

Κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 9/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 275, Α.Π. 146/1965, εἰσηγητὴς *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 526) διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. προϋποτίθεται ὕπαρξις ὑπαιτιότητος τοῦ ἀδικοπραγήσαντος καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 922 Α.Κ. (ἴδετε ΕΕΔ 25, 232), τὴν ὁποίαν καὶ ἠρεύνησε τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐνῷ ἐξ ἄλλου ἡ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διαφεύγει τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς κρίσις περὶ πραγμάτων. (Α.Π. 187/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 24, 682, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 355/1965, εἰσηγητὴς *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 24, 852).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4202/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Χ. Πλουμῆς***

Συνήγοροι οἱ κ.κ. Π. Βασιλακόπουλος, Ν. Δαμοράκης

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, ἱστορῶν τὴν ὕπαρξιν ἐργασιακῆς συμβάσεως μετὰ τῆς ἐναγομένης, ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὁποίας ἐχρησιμοποίει διὰ τὴν μεταφοράν του αὐτοκίνητον τῆς ἐργοδότιδος, ὁδηγούμενον ὑπὸ τοῦ ὑπὸ ταύτης προστηθέντος ὁδηγοῦ, ἠξίωσε τὴν ἐπιδίκασιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ἣν ὑπέστη ἐκ τραυματισμοῦ του, ἐπελθόντος συνεπείᾳ συγκρούσεως τοῦ οὕτινος ἐπέβαινεν αὐτοκινήτου της μεθ' ἑτέρου, παίσματι τοῦ ὑπὸ ταύτης προστηθέντος ὁδηγοῦ.

Κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης, δεξαμένης ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη, προσάπτουσα πλημμέλειας περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 ν. 551/1915, ὡς οὗτος ἰσχύει, τροποποιηθείς, καὶ μετὰ τὴν ἰσχύν τοῦ Α.Κ., κατ' ἄρθρ. 38 Εἰσ. Νόμου, θεωρεῖται ὡς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, ὅπερ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας τῶν ἐν τῷ ἑπομένῳ ἄρθρῳ ἀναφερομένων ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ δι' ὃ παρέχεται ἀποζημίωσις κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, πᾶσα βλάβη τοῦ ὀργανισμοῦ τοῦ ἐργάτου, ἥτις εἶναι ἀποτέλεσμα βιαίας καὶ αἰφνιδίας ἐνεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, τοιούτου δηλαδὴ ξένου πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ παθόντος, περιστατικοῦ, ὅπερ εἶναι συμφυὲς πρὸς τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπῆλθεν ἐνῷ αὕτη ἐκτελεῖται, εἴτε καὶ ἁπλῶς συναφὲς πρὸς ταύτην, ἤτοι φύσεως τοιαύτης, ὥστε ἕνεκεν τοῦ συνδέσμου μετ' αὐτῆς νὰ συνετέλεσεν αὕτη ἐν τῷ μέτρῳ εἰς τὴν τελεσιουργίαν του. Ἡ τοιαύτη ὡς ἄνω ὑπὸ τοῦ νόμου τιθεμένη γενικὴ ἀρχὴ ἐφαρμόζεται εἰδικώτερον καὶ ἐπὶ ἀτυχήματος ἐργάτου, ἐπισυμβάντος αὐτῷ μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του, κατὰ τὴν ἐπάνοδον

του διά μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου ἀπό τοῦ τόπου ταύτης εἰς τὸν τοιοῦτον τῆς κατοικίας του ἢ τοῦ νυκτερινοῦ του καταλύματος, εἰς τρόπον ὥστε νὰ θεωρῆται καὶ τὸ ἀτύχημα τοῦτο ὡς ἐργατικὸν καὶ ὅταν ἡ παρὰ τοῦ ἐργάτου χρησιμοποίησις πρὸς τοῦτο τοῦ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου, ἐξ οὗ ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα, ἐγένετο οὐχὶ οἰκείᾳ βουλήσει τοῦ ἐργάτου, ἀλλὰ τῇ ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου πρὸς αὐτόν, ὁπότε τὸ ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας ἐπελθὸν ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος, καίπερ ἂν ἄλλῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ τῆς ἐργασίας του λαβὸν χώραν, θεωρεῖται λόγῳ τοῦ μετ' αὐτῆς ὡς ἄνω συνδέσμου, ὅτι ἐπῆλθεν ἐξ ἀφορμῆς ταύτης (Α.Π. 517/1960, ΕΕΔ 20, 30, Α.Π. 351/1958, ΕΕΔ 17, 633). Ἐξ ἑτέρου καὶ ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος πταίσματι τοῦ ἐργοδότου ἢ τοῦ ὑπὸ τούτου προστηθέντος ὀργάνου, γεννᾶται δικαίωμα πρὸς ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ., συνδυαζομένου πρὸς τὰ ἄρθρα 297, 299 καὶ 914, 922 αὐτοῦ (πρβλ. Ὀλ. Α. Π. 444/1964, ΕΕΔ 23, 845, Α.Π. 9/1963, ΕΕΔ 22, 275).

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐργαζόμενος ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, καὶ δὴ εἰς τὰς ἐν Ἁγίᾳ Τριάδι Μεγάρων ἐγκαταστάσεις, κατὰ τὴν 20/2/1961 καὶ περὶ ὥραν 11ην νυκτερινήν, περατωθείσης τῆς ἐργασίας του, ἐπεβιβάσθη τοῦ ὑπ' ἀριθ. 463 Ι.Χ. αὐτοκινήτου ποδήλατον, ἰδιοκτησίας τῆς ἐναγομένης, ὅπερ αὐτὴ διέθετε πρὸς μεταφορὰν τοῦ προσωπικοῦ της καὶ δὴ τοῦ ἐργαζομένου μέχρι τῶν προκεχωρημένων νυκτερινῶν ὡρῶν ἀπὸ τοῦ τόπου ἐργασίας εἰς τὰς οἰκίας των, ἡ δὲ ἐπὶ τούτου ἐπιβίβασις καὶ μεταφορὰ ἐγένετο τῇ ὑποδείξει της πρὸς διευκόλυνσιν τῶν συνθηκῶν ἐργασίας καὶ οὐχὶ οἰκείᾳ βουλήσει τῶν ἐργατῶν, (ὡς συνεπτυγμένως, πλὴν σαφῶς, ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων), κατὰ τὴν πρὸς Ἀθήνας δὲ ἔλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου καὶ περὶ ὥραν 00.15 παρὰ τὴν πρὸς Ἀθήνας στροφὴν Σκαραμαγκᾶ, πταίσματι τοῦ ὑπὸ ταύτης ἐν τῇ ὁδηγήσει προστηθέντος ὁδηγοῦ, καὶ δὴ ἕνεκεν ἀμελείας καὶ ἀνεπιτηδειότητός του πρὸς τὸ ὁδηγεῖν, συνισταμένης εἰς τὸ ὅτι ἐπλησίαζεν ἀντιθέτως ἐρχόμενον φορτηγὸν αὐτοκίνητον, ἠλλαξεν αἰφνιδίως πορείαν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπιπέσῃ μετὰ σφοδρότητος ἐπ' αὐτοῦ, ἐξ ἧς συγκρούσεως ὑπέστη ὁ ἐνάγων σοβαρὸν τραυματισμόν, δηλονότι πολλαπλὰ θλαστικὰ τραύματα κεφαλῆς καὶ ἄκρων, κάταγμα τριτημορίου τοῦ μηριαίου καὶ τῆς κνήμης, κάταγμα τῆς ὠλένης μετὰ βραχύνσεως κατὰ 1,5 ἑκατ. τοῦ ἀριστεροῦ σκέλους, ὑποβληθείς εἰς θεραπείαν ἀριστεροῦ μηριαίου ὀστοῦ, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἐνοσηλεύθη ἐπὶ μακρὸν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον «Ἱπποκράτειον» καὶ «Ἀπόστολος Παῦλος» καὶ κατέστη ἀνάπηρος εἰς ποσοστὸν 67%. Αὐτόθηλον ὑπὸ τὰς ἡγηθείσας περιστάσεις ὅτι ὑπόκειται ἐργατικὸν ἀτύχημα, τελοῦν δηλονότι ἐν ἀμέσῳ αἰτιώδει συνδέσμῳ πρὸς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας (ἐπ' ἀφορμῇ αὐτῆς), καὶ ὀφειλόμενον εἰς πταῖσμα τοῦ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προστηθέντος ἐν τῇ ὁδηγήσει τοῦ ζημιογόνου αὐτοκινήτου ὁδηγοῦ (περὶ πάντων τούτων προσάγεται σπειρὰ ἀποφάσεων τῶν πολιτικῶν καὶ ποινικῶν δικαστηρίων, τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς καὶ ἰατρικαὶ πιστοποιήσεις). Ἐπάρκως ὅθεν στηρίζεται ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τὴν παροχὴν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, ἀβασίμου ἐλεγχομένου τοῦ ἐναντίου λόγου ἐφέσεως, ἐπιπροστιθεμένων μόνον τῶν ὑπερθεν αἰτιολογιῶν, ἰδίᾳ τοῦ στοιχείου τῆς τῇ ὑποδείξει τῆς ἐναγομένης διενεργουμένης μεταφορᾶς τοῦ προσωπικοῦ. Ἐπὶ τούτοις, συνεκτιμωμένων τῶν συνθηκῶν τοῦ ἀτυχήματος, τοῦ προστηθέντος ὁδηγοῦ, τῆς φύσεως καὶ τῆς ἐκτάσεως τῶν τραυμάτων καὶ τῶν ἐντεῦθεν ἀλγηδόνων, εἰς ἃς ὑπεβλήθη ὁ παθών, τὴν ἀναπηρίαν, ἣν ὑπέστη, τῆς κοινωνικῆς θέσεως ἑκατέρου τῶν διαδίκων καὶ τῆς περιουσιακῆς αὐτῶν καταστάσεως, τοῦ μὲν χειρώνακτος ἐργάτου, ἀποζῶντος ἐκ τῆς ἐργασίας του, τῆς δὲ λίαν εὐρώστου οἰκονομικῆς ἐπιχειρήσεως, τὸ Δικαστήριον κρίνει ὡς εὐλόγως ἀποτιμῶσαν τὴν ἠθικὴν βλάβην, ἣν ἐντεῦθεν ὑπέστη, ὁ ἐνάγων, χρηματικὴν ἱκανοποίησιν ἐκ δραχμῶν 20.000, εἰς ὃ ποσὸν δέον ὅπως περιορισθῇ τὸ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης, κατὰ πεπλανημένην ἐν τούτῳ ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ἐπιδικασθὲν μεῖζον ποσὸν τῶν 30.000 δραχμῶν, μεταρρυθμιζομένης ἐν τούτῳ ταύτης, κατὰ μερικὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐφέσεως, ἀπορριπτομένης ὡς ἀβασίμου τῆς διὰ τῶν προτάσεων ἀσκηθείσης ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος. Εἰρήσθω ὅτι αἱ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης παρασχεθεῖσαι πρὸς τὸν ἐνάγοντα εἰσὶν ὅλως διάφοροι τῆς ἐπιδίκου, οὐδαμόθεν βεβαιουμένου ὅτι ἐγένετο ἀποσβεστικὴ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως παροχή. Ἀβασίμως ὅθεν παραπονεῖται διὰ τὴν μὴ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἐκπίπτωσίν των ἐκ τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως. Ὅθεν ἡ ἀγωγὴ καθίσταται μερικῶς δεκτὴ διὰ τὸ ἄνω ποσὸν τῶν 20.000 δραχμῶν.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

Ένορκοι βεβαιώσεις ενώπιον Συμβολαιογράφου ή Ειρηνοδίκου κατά την εργατικήν διαδικασίαν.

Αδέσμευτον και του Πρωτοδικείου, ως έφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν υπό δικονομικών τύπων.—Επιτρεπτή η λήψις υπ' όψιν και ένόρκων βεβαιώσεων, και μετά την έκδοσιν της πρωτοδίκου αποφάσεως. —Στοιχεία ιδιωτικού υπαλλήλου κατ' άρθρον 1 ν.δ. 2655/1953.—Περίπτωσις αρχιεργατρίας επί κεφαλής ανειδικεύτων εργατριών, μη χαρακτηριζομένης ως ιδιωτικής υπαλλήλου.

Άρειου Πάγου 160/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τόγκας, Σ. Πολιτόπουλος

Έκ των άρθρων 1, 5, 11, 12, 16 και 20 κωδικ. νόμου Γ'ΒΟΔ' συνάγεται σαφώς, ότι, όπως και ο κατά πρώτον βαθμόν δικάζων Πρωτοδίκης ή Ειρηνοδίκης, ούτω και το κατ' έφεσιν δικάζον Πρωτοδικείον επί των εκ του νόμου τούτου διαφορών ουδαμώς δεσμεύεται υπό δικονομικών τύπων, μη απαιτουμένης της τηρήσεως των περί αποδείξεως και προαποδείξεως διατάξεων της Πολιτικής Δικονομίας. Μη δεσμευόμενον συνεπώς ούτε εκ του άρθρου 746 αύτης, καθ' ο απαγορεύεται η εξέτασις νέων μαρτύρων επί θέματος, περί του οποίου εξητάσθησαν μάρτυρες εις την πρωτόδικον δίκην, άλλ', αποβλέπον εις την ουσίαν, ερευνά την αλήθειαν βάσει των τιθεμένων υπ' όψιν του αποδεικτικών στοιχείων, επομένως και ένόρκων βεβαιώσεων, ενώπιον συμβολαιογράφου ληφθεισών μετά την έκδοσιν της πρωτοδίκου αποφάσεως (*). Όθεν ο τρίτος λόγος αναιρέσεως, καθ' ον το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ'ΒΟΔ' έλαβεν υπ' όψιν του ένόρκους βεβαιώσεις ενώπιον συμβολαιογράφου, ληφθείσας το πρώτον κατά την έκκλητον δίκην και άνευ αιτιολογίας περί του δεδικαιολογημένου της μη εγκαίρου προσαγωγής των, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος.

Το άρθρον 10 του κωδικοπ. νόμου 3514/1928 (άρθρον 10 νόμου 1234), ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη υπό του άρθρου 7 του νόμου 4558/1930 και αντικατεστάθη υπό του άρθρου 1 ν.δ. 2655/1953, ορίζει, ότι «ιδιωτικός υπάλληλος, κατά την έννοιαν του παρόντος νόμου, θεωρείται πάν πρόσωπον, κατά κύριον επάγγελμα ασχολούμενον επί αντιμισθία, ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής, εις υπηρεσίαν ιδιωτικού καταστήματος, Γραφείου ή εν γένει επιχειρήσεως ή οιασδήποτε εργασίας και παρέχον εργασίαν αποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτήρα μη σωματικήν. Δεν θεωρούνται ιδιωτικοί υπάλληλοι οι υπηρέται πάσης κατηγορίας, καθώς και πάν εν γένει πρόσωπον, το οποίον χρησιμοποιείται εν τη παραγωγή άμεσως ως βιομηχανικός, βιοτεχνικός, μεταλλευτικός ή γεωργικός εργάτης ή ως βοηθός ή μαθητευόμενος των εν λόγω κατηγοριών ή παρέχει υπηρετικάς εν γένει υπηρεσίας. Εκ των ανωτέρω του νόμου ορισμών προκύπτει σαφώς, ότι διά τον χαρακτηρισμόν τινος ως υπαλλήλου ή εργάτου σκοπείται ή φύσις της εκτελουμένης υπ' αυτού εργασίας και ότι η ιδιότης του υπαλλήλου προσήκει εις τον ασκούντα εργασίαν προεχόντως πνευματικήν.

Εν προκειμένω το δικάσαν ως εφετείον Πρωτοδικείον, ως δείκνυται εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς του, εδέχθη ανελέγκτως, μετ' εκτίμησιν των αποδείξεων, τα ακόλουθα: Ότι η αναιρεσείουσα, απόφοιτος πέμπτης τάξεως δημοτικού σχολείου, προσελήφθη το 1931 παρά της αναιρεσιβλήτου επί συμβάσει εργασίας αορίστου χρόνου ως ανειδίκευτος εργάτρια εις το εν Ελευσίνι εργοστάσιον χρωματουργίας αυτής, εργαζομένη παρ' αυτή εκτοτε. Ότι από του έτους 1945 ειργάσθη εις το τμήμα συσκευασίας του εργοστασίου, εις ο απησχολούντο 40 - 50 εργάτριαι ανειδίκευτοι μέ την πλήρωσιν κενών δοχείων (κυτίων) διά χρωμάτων και την μεταφοράν των εις την αποθήκην. Ότι είναι επί κεφαλής αυτών ως αρχαιοτέρα εργάτρια και ότι η εργασία της συνίσταται 1) εις την επιβλεψιν των εν λόγω εργατριών εις την εργασίαν γεμίσματος των κυτίων διά χρωμάτων και την μεταφοράν τούτων εις την αποθήκην, 2) εις την πρόχειρον σημείωσιν καθ' εκάστην εις το τηρούμενον ημερήσιον δελτίον παραδόσεως των μεταφερομένων εκ του τμήματος συσκευασίας εις την αποθήκην έτοίμων κυτίων και των ποσοτήτων τούτων, ήτοι εις την γραφήν ημισείας έως μιάς σελίδος ημερησίως διά τον έλεγχον των εις την αποθήκην παραδιδομένων ποσοτήτων. Περαιτέρω έδεχθη το Πρωτοδικείον ότι η ως ανωγραφική εργασία (σημείωσις εις το δελτίον παραδιδομένων εις την αποθήκην) δέν υπερέβαινε την ημίσειαν ώραν ημερησίως, της κυρίας εργασίας ούσης της επιβλέψεως των ανειδικεύτων εργατριών διά το γέμισμα των κυ-

(*) Ούτω και Α.Π. 573/1953, ΕΕΔ 13, 39, ένθα και λοιπαί, Α.Π. 203/1954, ΕΕΔ 13, 405, Α.Π. 10/1959, ΕΕΔ 18, 189, Α.Π. 21/1960, ΕΕΔ 19, 150, Α.Π. 180/1963, ΕΕΔ 22, 617.

τίων διά χρωμάτων, την σφράγισιν αὐτῶν καί την ἐν συνεχείᾳ μεταφοράν των εἰς τήν ἀποθήκην. Ὑπό τά ὡς ἄνω δεκτά γενόμενα ὑπό τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικά περιστατικά ἡ ἐργασία, ἣν παρείχεν ἡ ἀναιρεσείουσα, οὐδαμῶς ἦτο ἀποκλειστικῶς ἡ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματική, καί ἐπομένως ἡ ἀναιρεσείουσα δέν δύναται νά χαρακτηρισθῇ ἰδιωτική ὑπάλληλος κατά τήν ἔννοιαν τῶν παρατεθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953, οὔσα ἁπλῶς ἀρχιεργάτρια ἐπί κεφαλῆς ἀνειδικεύτων ἐργατριῶν ἐκτελουσῶν ἁπλᾶς ἐργασίας συσκευασίας εἰς κυτία χρωμάτων. Ταῦτα εἶπόν καί τό Πρωτοδικεῖον μέ ἐπάρκειαν, σαφῆ καί μή περιέχουσαν ἀντίφασίν τινα αἰτιολογίαν διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του καί ἀπορρίψαν ὅτ' αὐτῆς, κατά μεταρρύθμισιν τῆς τά ἀντίθετα δεχθείσης πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, τήν ἀγωγήν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς εἰρημένας διατάξεις καί εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ πρῶτος καί δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως, ἐκ τῶν ἐδαφίων 17 καί 19 ἄρθρ. 807 Πολ. Δικονομίας. (*)

II. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

Ἔκτακτον προσωπικόν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Πρόοληψις ἐκτάκτου προσωπικοῦ πρός ἐκτέλεσιν ἔργων.— Καθορισμός ἀποδοχῶν αὐτῶν συμβατικῶς, ἐπιβαλλομένου ὅμως νά μή εἶναι κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες προβλέπονται ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε τῶν πρός ταύτας ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων διά τό προσωπικόν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, τό ἀπασχολούμενον εἰς τήν αὐτήν εἰδικότητα, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καί ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας

Ἄρειου Πάγου 74/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Μαργέλλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Στεργίου, Π. Ζήσης, Ἀχ. Ἀποστόλου

Ἐπί τοῦ νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ καί τό Τμῆμα τοῦτο πρός τήν γνώμην, ἥτις ἐξηνέχθη ὑπό τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (**) καί ἣ γαγεν εἰς τήν ἐν μέρει ἀναίρεσιν τῆς εἰς τήν ἠγουμένην σκέψιν ἀναφερομένης ἀποφάσεως. Κατά τό ἄρθρον 7 ἐδ. α' καί β' τοῦ β.δ. τῆς 18-5/18.6.1954 «περί ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους» (Φ.Ε.Κ. Α' 125), ὅπερ ἐξεδόθη δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, «διά τό ἔκτακτον ἐργατοτεχνικόν προσωπικόν τῶν Σ.Ε.Κ., τό ὑπηρετοῦν κατά τήν 27 Νοεμβρίου 1950 καί μή συμπληροῦν ὀργανικάς θέσεις, ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος διατάγματος· ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τούτου δύναται νά ἐξαιρῆται τό ἔκτακτον ἐπί συμβάσει ὡρισμένου χρόνου προσωπικόν τῶν Σ.Ε.Κ., τό μή κατέχον ὀργανικάς θέσεις, ἀλλά προσλαμβανόμενον πρός ἐκτέλεσιν ἔργων βάσει εἰδικῶν πιστώσεων, οὗτινος αἱ ἀποδοχαί καθορίζονται διά τῶν μετ' αὐτοῦ συμβάσεων, οὐχί ὅμως κατώτεραι τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου, τοῦ καθοριζομένου διά τῶν ἀναλόγων συλλογικῶν συμβάσεων τοῦ προσωπικοῦ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων». Ἡ ἔννοια τῆς παρατιθεμένης διατάξεως εἶναι σαφής. Τό ἔκτακτον προσωπικόν τῶν Σ.Ε.Κ., τό ὁποῖον δέν κατέχει ὀργανικάς θέσεις καί προσλαμβάνεται διά συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου πρός ἐκτέλεσιν ἔργων βάσει εἰδικῶν πιστώσεων, δύναται νά ἐξαιρεθῇ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, ἀλλ' ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ αἱ ἀποδοχαί αὐτοῦ, καθοριζόμεναι συμβατικῶς, ἐπιβάλλεται νά μή εἶναι κατώτεραι τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες προβλέπονται ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε τῶν ἐξομοιουμένων πρός αὐτάς ὑπό τοῦ νόμου διαιτητικῶν ἀποφάσεων (ν. 3239/1955, ἄρθρ. 19 § 2, ν.δ. 3755/1957, ἄρθρ. 10 § 8) διά τό προσωπικόν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, τό ἀπασχολούμενον εἰς τήν αὐτήν εἰδικότητα, ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ καί ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας. Δέν συγχωρεῖται οὕτω νά συμφωνηθῇ, ὅτι τό ὡς ἄνω προσωπικόν ἐξαιρεῖται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ διατάγματος «περί ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν Σ.Ε.Κ.», ἀλλά θά λαμβάνῃ βασικόν μέν μισθόν τόν ὑπό τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὁριζόμενον, προσθέτους ὅμως παροχάς τάς μικροτέρας τοιαύτας, ἃς θεσπίζει ὁ διά τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ διατάγματος ἐκείνου τεθείς ἐν ἰσχύι κανονισμός δευτερευουσῶν ἀπολαυῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σ.Ε.Κ. Ὑπό τήν ἐναντίαν ἐκδοχήν θά ἠδύνατο ὁ ἐργοδότης νά ἐπιτύχῃ τήν μείωσιν τῆς ὅλης ἀντιμισθίας τοῦ ρηθέντος προσωπικοῦ κάτω τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου, τόσον τοῦ καθοριζομένου διά τούς κατέχοντας ὀργανικάς θέσεις ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ὅσον καί τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἵτινες ρυθμίζουσι τά τῆς ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, καίτοι ἐν τῇ ἐρμηνευομένῃ διατάξει οὐδεμία διάκρισις περιέχεται καί ὡς ἀποδοχαί νοοῦνται κατ' αὐτήν αἱ ὀφειλόμεναι εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας παροχαί ἐν τῷ συνόλῳ των, κύριαι καί πρόσθετοι, ἄρα οὐ μόνον ἡ ἁπλῆ ἀντιμισθία, ἀλλά καί ἡ ηὐξημένη τοιαύτη, ἡ χορηγουμένη κατά τήν περίπτωσιν τῆς ἀποστολῆς τοῦ ἐργαζομένου εἰς διάφορον τοῦ συνήθους τόπον ἐργασίας.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐκτεθέντων ὑπό τῶν διαδίκων καί τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, κατά τήν κρίσιν τοῦ

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 8460/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐρετείου. Ἴδετε περί τῆς ὑπαλληλικῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ καί Α.Π. 59/1966, ΕΕΔ 25, 719.

(**) Α.Π. 251/1965, ΕΕΔ 24, 1119.

δικαστηρίου τούτου, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἐργασθείς δυνάμει διαδοχικῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1948 μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1963 ὡς ἐκτακτος τεχνίτης σιδηρῶν κατασκευῶν (γεφυροτεχνίτης) εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ ἀντιδίκου του ἐκτελούμενα ἔργα βάσει εἰδικῶν πιστώσεων, καθ' ἃ ἐγένετο δεκτὸν διὰ τοῦ μὴ ἀναιρεθέντος μέρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 17953/1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἀπεστάλη καὶ ἐπραγματοποίησεν ἐκτὸς τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης 312 ἡμερομίσθια ἀπὸ 1.1.1959 - 15.1.1960 καὶ 192 ἐν συνεχείᾳ μέχρι τῆς 16.2.1961. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὰς ἀποφάσεις 18/1957 τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν καὶ 5/1960 Δ.Δ.Δ.Α. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας ἀπάσης τῆς χώρας», ἐξ ὧν ἡ πρώτη ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4755/905/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 20) καὶ ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32199/6537/1958 τοιαύτης (Φ.Ε.Κ. Β' 175, ἡ δὲ ἄλλη διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 22461/4443/1960 (Φ.Ε.Κ. Β' 132) καὶ 37470/7699/1960 (Φ.Ε.Κ. Β' 240) ἀποφάσεων τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ διὰ τὰς ἀνωτέρω 504 ἡμέρας ἐργασίας προσαύξησιν 100% ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου του (ἀποδοχῶν), ἀνερχομένου εἰς 55 δραχμὰς μέχρι τῆς 15/1/1960 καὶ εἶτα μέχρι τῆς 16/2/1961 εἰς 60.50 δραχμάς, τοῦτέστιν ἡ συνολικὴ ἀπαίτησις αὐτοῦ ἐκ τῆς ρηθείσης αἰτίας ἀνῆλθεν εἰς δραχμὰς 28.776, ἐναντι τῶν ὁποίων τὸ ἐναγόμενον κατέβαλεν εἰς τὸν ἀντίδικόν του 20.140. Κατὰ συνέπειαν δὲν ἐσφάλη ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, δεχθεὶς τὴν σχετικὴν αἴτησιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8 636, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

ΙΙΙ. ΙΑΤΡΟΙ

Μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ ἰατρῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων κλπ.

Διατάξεις Ν. Δ. 3623/1956.—Καθορισμὸς τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν ἰατρῶν, προσλαμβανομένων εἰς τὰ πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα καὶ ἐν γένει εἰς πάντα τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐπὶ τῇ βάσει ὀργανισμοῦ ἢ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, καθορίζοντος τὰ προσόντα πρὸς συμπλήρωσιν προβλεπομένων ὀργανικῶν θέσεων κλπ., τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν ἴσων πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, μὴ δυναμένων νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς τῶν κατ' ἄλλον τρόπον καὶ δὴ ἀναλόγως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως ρυθμιζουσῶν τὰς ἀποδοχὰς διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Ν.Δ. 3623/1956.

Ἀρείου Πάγου 3111/1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Στ. Μαυρομιχάλης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Δ. Μαργέλλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Α. Παπαντωνόπουλος

Ἡ ἐνδικος αἴτησις νομίμως φέρεται πρὸς ἐκδίκασιν ἐνώπιον τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν παραπομπήν της εἰς αὐτὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 483/1965 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος (*) ἕνεκεν ἀντιθέσεως τῆς γνώμης του ἐπὶ νομικοῦ ζητήματος πρὸς τὴν τοιαύτην, ἥτις ἐξηνέχθη διὰ τῶν προγενεστέρων ὑπ' ἀριθ. 117 καὶ 653 τοῦ 1962 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (νόμος 3810/1957, ἄρθρον 3 § 3).

Ἐκ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ νομοθ. διατάγματος 3623/1956 σαφῶς συνάγεται, ὅτι προκειμένου περὶ ἰατρῶν, προσλαμβανομένων εἰς τὰ πάσης φύσεως καὶ κατηγορίας Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα καὶ ἐν γένει εἰς πάντα τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου ἐπὶ τῇ βάσει ὀργανισμοῦ ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν, καθορίζοντος τὰ προσόντα πρὸς πλήρωσιν προβλεπομένων ἐν τούτῳ ὀργανικῶν θέσεων, εἴτε τοιούτων ὑπολογιζομένων κατ' ἀναλογίαν, ἢ διὰ βασιλικοῦ διατάγματος ἐπὶ Ἱδρυμάτων κλπ., στερουμένων ὀργανισμοῦ ἢ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ αὐτῶν ὁρίζονται ἴσαι πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κατὰ τὴν ἐν τῷ ἄνω ἄρθρῳ 2 § 1 ἀντιστοιχίαν, ἀνάλογον πρὸς τὴν ἣν κατέχουσιν ἐν τῷ Ἱδρύματι κ.λ.π. θέσιν καὶ διαβάθμισιν. Δὲν δύνανται δὲ νὰ τύχωσιν ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ ἰατρῶν αἱ κατ' ἄλλον τρόπον καὶ δὴ ἀναλόγως τῆς χρονικῆς διαρκείας τῆς ἀπασχολήσεως ρυθμίζουσαι τὰς ἀποδοχὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ αὐτοῦ νομοθετήματος.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἀφ' ἑνὸς μὲν ἔκρινεν, ὅτι δὲν ἀρκεῖ ὁ ὀργανισμὸς ἢ ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς Ἱδρύματός τινος νὰ παρέχῃ ἁπλῶς τὴν δυνατότητα προσλήψεως ἰατροῦ, ἵνα τύχωσιν ἐφαρμογῆς τὰ ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ ν. δ. 3623/1956 περὶ ἀμοιβῆς τῶν ἰατρῶν κατὰ τὰ ἰσχύοντα ἐπὶ πολιτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐδέχθη, κατ' ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη εἰς τὸ ἀκτινολογικὸν ἠλεκτροθεραπευτικὸν ἰατρεῖον τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι παραρτήματος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διὰ δίωρον ἐργασίαν ἡμερησίως ὡς ἰατρὸς ἀκτινολόγος, καθ' ἃ ὁρίζει τὸ ἄρθρον 10α τοῦ κανονισμοῦ εἰδικῆς Ὑπηρεσίας ἰατρείων τοῦ Π.Ι.Π.Κ.Α., καὶ οὐχὶ εἰς τὴν μὴ προβλεπομένην ἐν αὐτῷ θέσιν δι-

---

(*) ΕΕΔ 24, 1434

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΘΕΜΑΤΑ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑΣ ΕΚΔΙΚΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΤΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

§ 1. Ἀνακοπὴ κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου.

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 932 Πολιτικῆς Δικονομίας.— Ἀνακοπὴ κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως, διάδικοι, ἀντικείμενον τῆς δίκης.— Ἁρμόδιον δικαστήριον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἁρμόδιον καὶ ἂν ἀπ' εὐθείας ὁ ὀφειλέτης τοῦ κατασχόντος ἐνῆγε τὸν τρίτον — Ἁρμόδιος κατ' ὕλην πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀνακοπῆς ὁ Ἐργατοδίκης, ἐὰν ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαίτησις προέρχεται ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.— Βάρος ἀποδείξεως τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2227/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Δ. Τζούμας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαπετρόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου, Β. Πράσινος

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 932 Πολ. Δικονομίας, ὁριζούσης ὅτι ὁ κατασχὼν δανειστὴς δύναται νὰ ἀνακόψῃ τὴν δήλωσιν τοῦ τρίτου καὶ νὰ διαφιλονικήσῃ τὴν ἀκρίβειαν αὐτῆς, ἀλλὰ τὴν ἀνακοπήν του ὀφείλει νὰ κάμῃ ἐντὸς 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δηλώσεως καὶ γίνεται περὶ αὐτῆς, ὡς περὶ συνοπτικῆς δίκης, συζήτησις καὶ ἀπόφασις ἐνώπιον τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 19 ἁρμοδίου δικαστηρίου», συνδυαζομένης δὲ καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 919, 921, 927, 928 καὶ 235 ἐπ. Πολ. Δικονομίας, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου δύναται ὁ κατασχὼν δανειστὴς νὰ ἀσκήσῃ κατὰ τῆς ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως γενομένης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 928-930 Πολ. Δικονομίας δηλώσεως τοῦ τρίτου ἀνακοπὴν δι' εἰσαγωγικοῦ δικογράφου (καὶ ὄχι παρεμπιπτόντως ἐν ἄλλῃ δίκῃ), ἐπικαλούμενος ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀνακοπῆς καὶ τὴν ἔνναμον σχέσιν, ἐξ ἧς ἀπορρέει ἡ ὀφειλὴ τοῦ τρίτου πρὸς τὸν ὀφειλέτην αὐτοῦ, δηλαδὴ τοῦ ἀνακόπτοντος δανειστοῦ) (*Ράμμου*, Πολ. Δικονομία, ἐκδ. 1953, Ἐκτέλ., σ. 249, *Κιτσικοπούλου*, Πολ. Δικονομία, ὑπ' ἄρθρον 932 Πολ. Δικονομίας §§ 1, 8 ἐπ., *Παπαδοπούλου*, Ἐκτέλεσις § 473, *Ποταμιάνου*, Ἐκτέλεσις, σ. 278, *Κασίμης*, ὑπ' ἄρθρον 932 §§ 1 ἐπ.). Διάδικοι δὲ ἐν τῇ συνεπείᾳ τῆς τοιαύτης ἀνακοπῆς δημιουργουμένῃ δίκῃ εἶναι, ἀφ' ἑνός, ὁ ἀνακόπτων τὴν δήλωσιν τοῦ τρίτου κατασχὼν δανειστὴς καὶ ἐπὶ κατασχέσεως ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ταμείου (συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 35 τοῦ ν. 4845 περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων), ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ τὸ Δημόσιον ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ καθ' οὗ ἡ ἀνακοπὴ δήλωσις τρίτος (*Κιτσικοπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ. § 18 ἐπ., *Ράμμου*, ἔνθ' ἀνωτ., *Ἀποστολοπούλου*, Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. Γ' σ. 354, *Βαβαμέτου*, «Δήλωσις τρίτου», σ. 78, σημ. 3). Ἐξ ἄλλου ἀντικειμένου τῆς δίκης συνεπείᾳ τῆς ἀνακοπῆς κατὰ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου εἶναι ἡ ἀκρίβεια ἢ μὴ τῆς δηλώσεως τοῦ τρίτου, ἤτοι ἐὰν οὗτος εἶναι ἢ οὔ, κατὰ πόσον καὶ ὑπὸ τίνας ὅρους ἢ περιορισμοὺς (αἵρεσιν κλπ.), ὀφειλέτης πρὸς τὸν ὀφειλέτην τοῦ κατασχόντος δανειστοῦ. Ἀντικείμενον δηλονότι τῆς δίκης ταύτης δὲν εἶναι ἡ ἐπιδίκασις ποσοῦ τινος εἰς τὸν κατασχόντα δανειστήν, μόνον δὲ ἂν ὁ τρίτος εἶναι ὀφειλέτης πρὸς τὸν ὀφειλέτην τοῦ κατασχόντος τοῦ κατασχεθέντος εἰς χεῖρας του ποσοῦ, ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ τοῦτο εἰς τὸν κατασχόντα, μετὰ τὴν

εὐθυντοῦ ἐργαστηρίου καὶ ὅτι βραδύτερον ἐτοποθετήθη κατ' ἀπόσπασιν καὶ οὐχὶ ὀργανικῶς εἰς τὸ ἀκτινολογικὸν ἐργαστήριον Πεντέλης.

Σκεφθὲν ὅμως οὕτω τὸ δικαστήριον τῆς οὐσίας καὶ ἀχθὲν εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ὁ ἀναιρέσεων δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ μισθὸν πολιτικοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἀλλὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 5 στοιχείου α' τοῦ ν.δ. 3623/1956 ὁριζομένην μηνιαίαν ἀμοιβήν, ἣν καὶ ἔλαβε, ψευδῶς τὰς εἰρημένας διατάξεις οὐσιαστικοῦ νόμου ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσεν αὐτάς. Ἡ θέσις τοῦ ἀκτινολόγου ἰατροῦ προσβλέπετο ὑπὸ τοῦ κανονισμοῦ καὶ ἦτο ὀργανική, ὅν δὲ ὁ ἀναιρεσείων δὲν κατεῖχε θέσιν διευθυντοῦ ἐργαστηρίου, ὡς ὁ ἴδιος εἶχεν ἰσχυρισθῆ, ἡ θέσις αὐτὴ δὲν ἠδύνατο ἁπλῶς νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς αὐτοῦ ἐξισώσεως πρὸς πολιτικὸν δημόσιον ὑπάλληλον. Ὅθεν δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ πρῶτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος, νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις βάσει τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὸ Γ' Τμῆμα, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 834 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957 (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀρ. 2911/1960 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

επικύρωσιν της κατασχέσεως δια της τελεσιδίκου αποφάσεως της εκδιδομένης επί της περί κυρίας απαιτήσεως και κύρους κατασχέσεως αγωγής, δι' ης αποφάσεως, υποχρεούται ούτος εις τούτο (*Κιτσικόπουλος*, ενθ' άνωτ. §§ 13, 86 επ., *Παπαδοπούλου*, Εκτέλ. § 474, 332. *Βαβαρέτου*, «Δήλωσις τρίτου», σ. 112, *Κασίμης*, υπ' άρθρ. 932 § 6, Α.Π. 256/1912, Θέμ. ΚΔ' 161, Α.Π. 132/1915, Θέμ. ΚΣΤ' 588, Α.Π. 21/1937, Θ. ΜΗ' 472). Ούθεν ουδέ προσωρινή εκτέλεσις δύναται δια της αποφάσεως επί της ανακοπής να διαταχθή κατά του τρίτου (*Κιτσικοπούλου*, ενθ' άνωτ. § 89, *Βαβαρέτου*, «Δήλωσις τρίτου», σ. 112, Εφ. Αθηνών 537/1928, Θέμ. Μ' 9). Τέλος, επιθυμεί ο κατασχών δανειστής και ανακόπτων την δήλωσιν του τρίτου ουδέν άλλο πράττει ή ενασκεί το κατά τούτου δικαίωμα του οφειλέτου του (άρθρον 1025 § 2 Πολ. Δικονομίας), ορμώδιον προς εκδίκασιν της ανακοπής ταύτης είναι το δικαστήριον, το οποίον θά ήτο ορμώδιον και άν άπ' ευθείας ο οφειλέτης του κατασχόντος ένήγε τον τρίτον (*Κιτσικόπουλος*, ενθ' άνωτ. § 34, *Οικονομίδου-Λιβαδά-Γιδοπούλου* § 231 σ. 56, *Παπαδοπούλου*, Εκτέλεσις § 476, *Βαβαρέτου*, «Δήλωσις τρίτου», σ. 87, *Ποταμιάνου*, Εκτέλεσις, σ. 279, Α.Π. 399/1903, Θέμ. ΙΕ' 115, Εφ. Αθηνών 1184/1909, Θέμ. ΚΑ' 538, Εφ. Αθηνών 238/1910, Θέμ. ΚΒ' 165, Εφ. Αθηνών 148/1918, Θέμ. Λ' 168). Συνεπώς, εάν η κατασχεθείσα απαίτησις προέρχηται εκ συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας, ορμώδιος—καθ' ύλην—προς εκδίκασιν της ανακοπής είναι ο Εργατοδίκης, δι' ων δε μέσων δύναται ο οφειλέτης του κατασχόντος δανειστού να αποδείξη την απαίτησίν του κατά του τρίτου, διά των αυτών μέσων δύναται και ο κατασχών να αποδείξη την απαίτησιν ταύτην του οφειλέτου του κατά του τρίτου, άν ο τρίτος διά της δηλώσεώς του αρνήται αυτήν (*Παπαδοπούλου*, Εκτέλεσις § 487 σ. 333, *Παπαδοπούλου*, Προφυλακτά Μέτρα § 32 σ. 36, *Οικονομίδου-Λιβαδά-Γιδοπούλου* § 270, *Ποταμιάνου*, Εκτέλεσις § 40 σημ. 178, Α.Π. 105/1918, Θέμ. ΙΘ' 668, Α.Π. 167/1911, Θέμ. ΚΒ' 403, Α.Π. 201/1914, Θέμ. ΚΕ' 629).

Διά της υπό κρίσιν ανακοπής, ασκηθείσης υπό του Διευθυντού του Δ' Δημοσίου Ταμείου Εισπράξεων Αθηνών κατά την υπό του νόμου Γ'ΩΟΔ'/1911) οριζομένην διαδικασίαν, το ανακόπτον Ελληνικόν Δημόσιον ισχυρίζεται, ότι, δικαιούμενον λαμβάνειν παρά του Α.Γ. εκ φόρων εισοδήματος, προστίμου Κ.Φ.Σ., καταπτώσεως εγγυήσεως κλπ. του από του έτους 1957 έως 1964 χρονικού διαστήματος δραχμάς εν όλω 219.743, προέβη, διά του υπ' αριθ. 51/13.12.1965 κατασχετηρίου εγγράφου του Διευθυντού του Δ' Ταμείου Εισπράξεων Αθηνών, εις αναγκαστικήν κατάσχεσιν εις χείρας της καθ' ης ή ανακοπή Ε.Ε. υπό την επωνυμίαν «Α. Γ.» ως τρίτης, των χρημάτων, τα οποία οφείλει ή μέλλει να οφείλη αύτη εις τον προδιαληφθέντα οφειλέτην του (ανακόπτοντος), και μέχρι του ποσού των δραχμών 219.743 εκ μισθών (λόγω της συνδεούσης, ως διατείνεται, την καθ' ης ή ανακοπή και τον οφειλέτην του ανακόπτοντος συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας) ή εξ οιασδήποτε άλλης αιτίας· ότι η καθ' ης η ανακοπή προέβη την 18.12.1965 διά του νομίμου εκπροσώπου της εις δήλωσιν προς τον Διευθυντήν του Δ' Ταμείου Εισπράξεων Αθηνών, δι' ης δηλώσεως αμφισβητεί την ιδιότητα του προδιαληφθέντος οφειλέτου του (ανακόπτοντος) ως μισθωτού ταύτης. Πλην η δήλωσις αύτη, προσθέτει το ανακόπτον, είναι ανεπαρκής, διότι η καθ' ης οφείλει πράγματι εκ συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας «και άλλων αιτιών» προς τον οφειλέτην του (ανακόπτοντος Ελληνικού Δημοσίου) ολόκληρον το εις χείρας της κατασχεθέν ποσόν, δι' ο ζητεί, κατά την παρ' ημών γιγνομένην εκτίμησιν του δικογράφου (εκθέσεως αυτής), ίνα αναγνωρισθή, ότι η δήλωσις αύτη της καθ' ης είναι ανεπαρκής, εν πάση δε περιπτώσει—και διά τους υπ' αυτού επικαλουμένους τυπικούς λόγους—άκυρος, επί τω τέλει όπως θεωρηθή η καθ' ης, συμφώνως τω άρθρω 931 Πολ. Δικονομίας, οφειλέτις του ανακόπτοντος ολοκλήρου του ποσού, δι' ο εγένετο παρ' αυτής, ως τρίτη, η κατάσχεσις. Ούτως έχουσα η ανακοπή αύτη είναι νόμιμος, ερειδομένη επί των διατάξεων των προδιαληφθέντων άρθρων 932, 919 επ. Πολ. Δικονομίας, εν συνδυασμώ και προς τας διατάξεις των άρθρων 35 Ν.Ε.Δ.Ε., 648 επ. Α.Κ. και 127 Εισαγωγικού Νόμου (ά.ν. 2783/1941) Α.Κ., και ορμώδιος φέρεται ενώπιον ημών, συμφώνως προς τα προεκτεθέντα, κατά την προκειμένην διαδικασίαν, μόνον όμως όσον αφορά την εκ της συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας βάσιν αυτής (δηλονότι εκείνην, καθ' ην ζητείται ή αναγνώρισις ότι η καθ' ης οφείλει — εν όλω ή εν μέρει — ή μέλλει να οφείλη πρός τον οφειλέτην του ανακόπτοντος τό κατασχεθέν εις χείρας της ποσόν χρημάτων εκ συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας), ένθ, όσον αφορά την εξ άλλων αιτιών οφειλήν του ποσού τούτου υπό της καθ' ης προς τον οφειλέτην του ανακόπτοντος, ή ανακοπή τυγχάνει απορριπτέα ως αναρμοδίως εγερθείσα ενώπιον ημών κατά την προκειμένην διαδικασίαν (Α.Π. 559/1963, ΕΕΔ 22, 1374, Α.Π. 363/1963, ΕΕΔ 22 1374, Α.Π. 150/1963, ΕΕΔ 22, 605), κατά την βασίμων περί τούτου ένστασιν της καθ' ης. Άλλως τε, ως προς την βάσιν αυτήν, το ανακόπτον ήγειρεν ενώπιον του Πρωτοδικείου Αθηνών την από 14.6.1966 ανακοπήν του και συνεπώς ως προς ταύτην ή ανακοπή είναι απορριπτέα και ως απαράδεκτος συμφώνως τω άρθρω 475 Πολ. Δικονομίας, κατά την νόμιμον και βάσιμον όμοιως ένστασιν της καθ' ης. Εξ άλλου δέν είναι νόμιμον, συμφώνως προς τα προεκτεθέντα, και το αίτημα περί κηρύξεως της παρούσης αποφάσεως προσωρινώς εκτελεστής. Κατ' ακολουθίαν δέον όπως ή ανακοπή αύτη ερευνηθή ουσία, καθ' ο εκρίθη νόμιμος, εμπροθέσμως προσέτι ασκηθείσα.

Εις την δίκην επί της ανακοπής κατά της δηλώσεως του τρίτου ο ανακόπτων—κατασχών δανειστής έπεχει θέσιν ενάγοντος, ο δε καθ' ού ή ανακοπή δηλώσας τρίτος έπεχει θέσιν εναγομένου. Επομένως ο κατασχών δανειστής φέρει το βάρος της αποδείξεως της υπάρξεως

της κατασχεθείσης απαιτήσεως, δηλαδή της οφειλής τοῦ τρίτου πρὸς τὸν ὀφειλέτην του, ἐνῷ ὁ δηλώσας τρίτος φέρει τὸ βάρος ἀποδείξεως τῶν κατὰ ταύτης ἐνστάσεών του (*Κιτσικόπουλος*, ἐνθ' ἀνωτ. § 72, *Παπαδοπούλου*, Ἐκτέλεσις § 480, *Κασίμης*, ὑπ' ἄρθρον 932 § 629, *Ράμμος*, ἐν Glasson E § 1116α σ. 402, *Βαβαρίτος*, «Δήλωσις τρίτου» σ. 100, *Ἀποστολόπουλος*, Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, ἐκδ. Γ' σ. 410, Α.Π. 467/1907, Θέμ. ΙΘ' 459). Συνεπῶς ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ, ὡς προεξετέθη, ἡ καθ' ἧς ἡ ἀνακοπὴ ἀρνεῖται, ὅτι ὀφειλέτης τοῦ ἀνακόπτοντος τυγχάνει μισθωτὸς αὐτῆς καὶ ὅτι ὀφείλει αὐτῇ εἰς ἐκεῖνον οἱονδήποτε ποσὸν ἐκ συμβάσεως ἐργασίας, ὤφειλε τὸ ἀνακόπτον νὰ ἀποδείξῃ (διὰ τῶν ἐπιτρεπομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΡΟΔ'/1911 ἀποδεικτικῶν μέσων) τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμόν του. Παρὰ ταῦτα τὸ ἀνακόπτον οὐδένα μάρτυρα προσηγαγεν ἐνώπιον ἡμῶν ἢ συμβολαιογράφου, οὔτε ἕτερον ἀποδεικτικὸν μέσον προσεκόμισεν, ἐκ τοῦ ὁποίου ὅμως νὰ ἀποδεικνύηται (βεβαιοῦται) ὁ τοιοῦτος ἰσχυρισμός του. Καὶ ἐπικαλεῖται μὲν τοῦτο τὴν ἐνώπιον τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Δ' Ταμείου Εἰσπράξεων Ἀθηνῶν δήλωσιν τῆς καθ' ἧς, πλὴν αὕτη οὐδόλως δύναται νὰ ἀποτελέσῃ τὴν βάσιν τῆς πρὸς θεμελίωσιν δικανικῆς πεποιθήσεως, ἀφοῦ, ὡς προεξετέθη, δι' αὐτῆς ἡ καθ' ἧς ἀρνεῖται τὴν ἰδιότητα ὡς μισθωτοῦ της. Συνεπῶς ἡ ἀνακοπὴ (καὶ) κατὰ τὴν ἐρευνωμένην ἐκ τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας βάσιν της τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος. Προστίθεται ὅτι τὸ ἀνακόπτον ἐπικαλεῖται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, καὶ τυπικοὺς λόγους ἀκυρότητος τῆς δηλώσεως τῆς καθ' ἧς. Πλὴν εἰς τὴν ἔρευναν αὐτῶν δὲν δυνάμεθα νὰ προβῶμεν, τὸ μὲν λόγῳ ἀναρμοδιότητος (ἀφοῦ δὲν ἐβεβαιώθη ἡ θεμελιοῦσα τὴν ὁρμοδιότητα ἡμῶν σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας), τὸ δὲ λόγῳ τοῦ ἀπαραδέκτου, ὅπερ προκύπτει, κατὰ τὴν βάσιμον περὶ τούτου ἔνστασιν τῆς καθ' ἧς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 475 Πολ. Δικονομίας, ἐκ τοῦ περιστατικοῦ ὅτι οἱ λόγοι οὗτοι ἀκυρότητος ἠχθησαν ἤδη ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τῆς ἰδίας, ὡς ἄνω, ἀνακοπῆς τοῦ ἀνακόπτοντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου κατὰ τῆς καθ' ἧς.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀνακοπὴ ἐν τῷ συνόλῳ της καὶ ὄχι ἐν μέρει μὲν ὡς ἀπαράδεκτος, ἐν μέρει δὲ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμος.

---

§ 2. Προθεσμία πρὸς συζήτησιν τῆς ἐφέσεως.

Ἐξέτασις τῆς ἐφέσεως, ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐπισπεύδων αὐτὴν ἐκκαλῶν ἢ ἐφεσίβλητος, κηρυσσομένης ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως, ἂν ἡ ὑπόθεσις δὲν εἰσάγεται νομίμως.—Εἰκοσαήμερος ἡ νόμιμος προθεσμία τοὐλάχιστον πρὸς συζήτησιν διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἐμφάνισιν, παρεκτεινομένη λόγῳ ἀποστάσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολ. Δικονομίας

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 26460/1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ἠλ. Νικητάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Μ. Κοντομίχαλος

Ἐὰν κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως δὲν ἐμφανισθῇ ὁ ἐπισπεύδων τὴν συζήτησιν αὐτῆς ἐκκαλῶν ἢ ἐφεσίβλητος, ἐξετάζεται, ἂν αὐτὴ εἰσάγεται νομίμως πρὸς συζήτησιν, δηλαδὴ ἂν ὑπάρχῃ ἐπίδοσις αὐτῆς, ἥτις βεβαιοῦται ἐκ τῆς ἐπισημειώσεως τοῦ κλητῆρος τῆς γεγραμμένης ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ ἐμφανισθέντος διαδίκου προσαγομένου καὶ ἐπιδοθέντος αὐτῷ ἀντιγράφου τῆς ἐφέσεως ἢ τῆς κλήσεως, ἂν παρῆλθεν ἡ νόμιμος προθεσμία ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως μέχρι τῆς συζητήσεως καὶ ἂν ἐγένετο κατάθεσις τῆς ἐφέσεως καὶ ἐγγραφὴ αὐτῆς εἰς τὸ πινάκιον. Ἂν εὑρεθῇ, ὅτι δὲν εἰσάγεται νομίμως ἡ ὑπόθεσις, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, κηρύσσεται ἀπαράδεκτος ἡ συζήτησις (*Κιτσικοπούλου*, Πολ. Δικονομία, ὑπ' ἄρθρον 504, ἀριθ. 16).

Ἐξ ἑτέρου, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 620 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 8 ν.δ. 3081/1954, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 516 καὶ 770 § 2 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ἡ νόμιμος πρὸς συζήτησιν προθεσμία διὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου ἐμφάνισιν εἶναι εἴκοσι τοὐλάχιστον ἡμέραι πρὸ τῆς ὁρισθείσης δικασίμου, τῆς προθεσμίας ταύτης παρεκτεινομένης λόγῳ ἀποστάσεως κατὰ τὰ ἐν ἄρθροις 195 καὶ 196 Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζόμενα.

Ἐν προκειμένῳ φέρεται πρὸς συζήτησιν, τῇ ἐπισπεύσει τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου, ἡ ἀπὸ 20.7.1965 ἔφεσις αὐτοῦ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1166/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΡΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, δικασίμου τῆς ὁποίας ὡρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63/1965 πράξεως τοῦ Γραμματέως ἡ 8.10.1965 καὶ μετ' ἀναβολὴν διὰ τοῦ πινακίου ἡ σήμερον ἡμέρα καὶ ὥρα. Κατὰ τὴν συζήτησιν αὐτῆς παρέστη μόνον ὁ ἐφεσίβλητος καὶ ἀπηλείφθη ὁ ἐπισπεύδων αὐτὴν ἐκκαλῶν. Ἐκ τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδοθέντος τῷ ἐφεσιβλήτῳ ἀντιγράφου ἐπισημειώσεως τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος προκύπτει, ὅτι τοῦτο μετὰ τῆς κάτωθι ταύτης ὡς ἄνω πράξεως τοῦ Γραμματέως περὶ ὁρισμοῦ δικασίμου καὶ μετὰ κλήσεως πρὸς ἐμφάνισιν ἐπεδόθη εἰς αὐτὸν (ἐφεσίβλητον) τὴν 18.9.1965. Οὕτως ὅμως δὲν εἰσάγεται νομίμως πρὸς συζήτησιν ἡ ὑπόθεσις, διότι δὲν παρῆλθεν ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 620 Πολιτικῆς Δικονομίας ὁριζομένη προθεσμία τῶν εἴκοσιν ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως μέχρι τῆς διὰ τῆς ἀνωτέρω πράξεως ὁρισθείσης δικασίμου τῆς 8.10.1965. Ὅθεν δέον νὰ κηρυχθῇ ἀπαράδεκτος ἡ συζήτησις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

§ 3. Γενική έπί ένδίκων μέσων κρατοῦσα ἀρχή.

Ὑπαρξις πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκου μέσου ἐννόμου συμφέροντος, ἔχοντος τοιοῦτον τοῦ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑφισταμένου βλάβην διαδίκου.—Ἀπαράδεκτος οὕτω λόγος ἐφέσεως δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος, τοῦ ἀπαραδέκτου λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου αὐτεπαγγέλτως, ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν νομιμοποίησιν καὶ συνεπῶς εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν.—Ἀπαράδεκτος καὶ ἀντέφεσις, ἀναφερομένη εἰς τὸ ἐκληθὲν διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαιον, τοῦ τοιούτου ἀπαραδέκτου ἐξεταζομένου αὐτεπαγγέλτως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23279/1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Θ. Μέκαλης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Ταέλιος, Λ. Καργάδος

Κατὰ γενικὴν ἐπὶ ἐνδίκων μέσων κρατοῦσαν ἀρχὴν «πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκου μέσου ἀπαιτεῖται ἡ παρὰ τῷ ἀσκοῦντι αὐτὸ ὕπαρξις ἐννόμου συμφέροντος». Τὸ ἔννομον τοῦτο συμφέρον ἔχει ὁ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὑφιστάμενος βλάβην διάδικος, ἡ βλάβη δὲ αὕτη δέον νὰ εἶναι ἄμεσος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως συνέπεια, ἐξ αὐτῆς καὶ μόνης πηγάζουσα (*Γ. Ράμμος*, Στοιχ. Πολ. Δικονομίας, τόμος Βος § 1 Κεφ. ΥΑ' σ. 8, Α.Π. 435/1958, ΕΕΝ ΚΕ' 861, Α.Π. 629/1956, Ἀρχ. Νομ. Η' 271, Α.Π. 750/1954, ΕΕΝ ΚΒ' 224, Ε. 60/1960, Ἑλλ. Δικαιοσύνη 2, 270).

Ἐν προκειμένῳ, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, οὐδὲν χρηματικὸν ποσὸν ἐπεδικάσθη εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκ τῆς αἰτουμένης διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν καὶ κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἀπασχόλησίν του, ἡ ἐναγομένη οὐδὲν ἔχει συμφέρον, ὅπως παρακονεύθη κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἀναφορικῶς πρὸς τὴν ὑπερθεν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος αἰτηθεῖσαν ἀποζημίωσιν, δι' ὃ καὶ ὁ δεύτερος τῆς ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης λόγος εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος, τοῦ ἀπαραδέκτου τούτου λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου αὐτεπαγγέλτως, διότι ἀνάγεται εἰς τὴν νομιμοποίησιν καὶ συνεπῶς εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν (Α.Π. 629/1956, Ἀρχ. Νομ. Η', 271, Α.Π. 340/1947, ΕΕΝ ΙΔ', 523). Μετὰ ταῦτα τὸ διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος προβαλλόμενον, κατ' ἀντέφεσιν, παράπονον αὐτοῦ, ὡς τοῦτο ἐκτιμᾶται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, καθ' ὃ οὐχὶ ὀρθῶς δὲν ἐπεδικάσθη εἰς τοῦτον ἡ ἐξ ὑπερωριακῆς αὐτοῦ ἀπασχολήσεως ἀποζημίωσις, ἀπορριπτέον τυγχάνει, ὡς ἀπαράδεκτον, ὡς ἀναφερόμενον εἰς μὴ ἐκκληθὲν διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαιον, τοῦ τοιούτου ἀπαραδέκτου ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταζομένου ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, καθ' ὅσον ἰσοῦται πρὸς ἔφεσιν, ἐξ ἧς ἐλλείπει ἡ προδικασία (Α.Π. 38/1936, Θέμ. ΜΝ', 227, Α.Π. 45/1928, Δικαιοσύνη 2, 258).

---

§ 4. Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα τῆς ἐργατικῆς διαφορᾶς καὶ ἐρήμην τοῦ διαδίκου.

Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.—Συζήτησις ἀπόντος τοῦ ἐφεσιβλήτου.—Ἔρευνα κατ' οὐσίαν τῆς διαφορᾶς.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθιστώσης ἀπαράδεκτον τὴν ἔφεσιν.—Ἔνστασις περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι τὸ ἐφετήριον δὲν ἐπεδόθη εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν του, οὔτε εἰς τὸ κατάστημά του, ἀλλ' εἰς διεύθυνσιν ἔσχετον.—Ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις βλάβης, ἀπαιτουμένης διὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀκυρότητος, κατ' ἄρθρον 201 Πολ. Δικονομίας, μὴ οὐσῶν τῶν διατάξεων τούτων δημοσίας τάξεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22824/1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ἀθ. Πούλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Σούλης, Ἠλ. Παναγουλάκος, Δ. Ἰωάννου

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου καὶ ἐπικαλουμένου ὑπ' ἀριθ. 5842β/1965 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ ἁρμοδίου δικαστικοῦ κλητῆρος, ἀκριβὲς ἀντίγραφον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, μετὰ τῆς κάτωθι αὐτῆς πράξεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὁριζούσης δικάσιμον τὴν τῆς 11.6.1965, ἐπεδόθη νομίμως καὶ ἐμπροθέ-

σμως πρὸς τὸν ἐφεσίβλητον, δι' ἑαυτὸν ἀτομικῶς καὶ ὡς ἐκπρόσωπον τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας, ἀμφότεροι δὲ οὗτοι (ἐφεσίβλητοι) ἐκλήθησαν, ἵνα παραστῶσι κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως. Ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης νόμιμον, μετ' ἀναβολήν, δικάσιμον ἐκφώνησιν τῆς ὑποθέσεως δὲν ἐνεφανίσθησαν παντάπασιν οἱ ἀναφερόμενοι ἐφεσίβλητοι, δέον ὅπως δικασθῶσιν ἐρήμην, κατ' ἄρθρον 15 ν. ΓΨΟΔ'/1912, καὶ ἐρευνηθῇ ἡ ἔφεσις αὐτεπαγγέλτως κατ' οὐσίαν, ἄτε τῆς ἐρημοδικίας τῶν μὴ παρεχούσης τεκμήριον ὑπὲρ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἰσχυρισμῶν (βλ. Α.Π. 626/1964, ΕΕΔ 23, 1363) (*).

Ὁ περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως ἰσχυρισμὸς συνιστᾷ ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἐφέσεως (βλ. Α.Π. 472/1960, Ν.Δ. ΙΕ', 133), διὰ νὰ ἔχῃ ὅμως κῦρος ἡ ἀποδοχὴ τῆς ἀποφάσεως καὶ νὰ καθιστᾷ ταύτην ἀπρόσβλητον, δι' ἐφέσεως, δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 749 ἀριθ. 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπως ὁ διάδικος ἢ ὁ εἰδικὸς αὐτοῦ πληρεξούσιος ἔχῃ ἐκφρασθῇ καθαρῶς καὶ ἐκρινῶς περὶ τῆς ἀποδοχῆς, εἴτε σιωπηρῶς, διὰ τοιούτων ἀναμφισβητήτων πράξεων, ἐκ τῶν ὁποίων ἐξάγεται ἀναγκαίως ὁ περὶ ἀποδοχῆς σκοπὸς (ἄρθρον 486, ἀριθ. 3, Πολ. Δικονομίας καὶ Α.Π. 221/1961, Ν.Δ. 17, 552, 404/1961, ΝοΒ 10, 87, 532/1961, ΝοΒ 10, 207, 325/1962, ΝοΒ 10, 1105, 273/1963, ΕΕΔ 22, 1262). Τοιαύτην ὅμως σιωπηρὰν ἀποδοχὴν προδήλως δὲν συνιστᾷ (ὡς πρὸς τὸ ὑπόλοιπον, ἐπὶ τῶν λοιπῶν τῆς ἀγωγῆς αἰτημάτων, ἀπορριπτικὸν μέρος τῆς ἀποφάσεως) ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος παραδοχὴ τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου πληττομένων, κατὰ συμμόρφωσιν πρὸς τὴν δεξαμένην αὐτοτελὲς αἴτημα τῆς ἀγωγῆς ἀπόφασιν.

Ἐν προκειμένῳ οἱ ἀντιμωλίᾳ δικαζόμενοι ἐφεσίβλητοι, προσάγοντες καὶ ἐπικαλούμενοι τὴν ἀπὸ 30.1.1960 ἀπόδειξιν δραχμῶν 4.730, ὑπογεγραμμένην ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ ἐνάγοντος, παραστάντος κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς τούτου, ἐφ' ἧς ἐξαδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ δι' ἧς ἐπεδικάσθησαν εἰς τοῦτον μετὰ τῆς δικαστικῆς δαπάνης δραχμαὶ 4.730, αἵτινες καὶ κατεβλήθησαν εἰς τοῦτον (πληρεξούσιον δικηγόρον), χωρὶς νὰ προηγηθῇ ἐπιταγὴ τούτου πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἰσχυρίζονται, ὅτι οὗτος (ἐκκαλῶν) ἀπεδέχθη ταύτην (πληττομένην) ἀπόφασιν καὶ ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις του τυγχάνει ἀπαράδεκτος. Δοθέντος ὅμως, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποδείξεως, ὅτι ὁ πληρεξούσιος τοῦ ἐνάγοντος ἐποιήσατο ρητὴν ἐπιφύλαξιν παντὸς ἐν γένει δικαιώματος, ὡς καὶ ἀσκήσεως ἐφέσεως κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ προφανῶς κατὰ τῆς διατάξεώς της, δι' ἃς ἀπερρίφθησαν τὰ αἰτήματα περὶ ἐπιδικάσεως εἰς τοῦτον ἀποζημιώσεως, διότι παρανόμως παρεκρατοῦντο ποσοστὰ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων ἐφ' ἑκάστου λογαριασμοῦ τῶν πελατῶν τῆς ἐργοδότιδός του καὶ ὅτι οὗτος (ἐνάγων) ὡς νικήσας δὲν ἐπεδίωξε τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως διὰ κοινοποιήσεως ἐπιταγῆς πρὸς πληρωμήν (τὸ τελευταῖον τοῦτο δὲν ἐπικαλοῦνται οἱ ἀναφερόμενοι ἐφεσίβλητοι), δὲν ἀπεδέχθη οὗτος τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν, ρητῶς ἢ σιωπηρῶς (βλ. καὶ τὴν ὑπὸ τῶν ἄνω ἐφεσιβλήτων ἐπικαλουμένην ὑπ' ἀριθ. 546/1950 ἀπόφασιν Α.Π. ἐν Ἀρχ. Νομ. Β/12) καὶ ἑπομένως ὁ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως ἰσχυρισμὸς τούτων ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς βάσιμος.

Ἡ ἔνστασις τοῦ ἐφεσιβλήτου Φ.Σ. περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὡς πρὸς αὐτόν, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐφετήριον δὲν ἐπεδόθη εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν του, οὔτε εἰς τὸ κατάστημά του, ἀλλ' εἰς διεύθυνσιν ἄσχετον καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ προετοιμάσῃ τὴν ἀμυνάν του, εἶναι ἀπορριπτέα, τοῦτο μὲν διότι οὗτος παρέστη κατὰ τὴν συζήτησιν καὶ ὑπέβαλε ἐμπεριστατωμένας προτάσεις καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἑπομένως δὲν ἐπροξενήθη εἰς τοῦτον βλάβη, ἥτις ἀπαιτεῖται διὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀκυρότητος (ἄρθρον 201 Πολ. Δικονομίας) συνεπείᾳ τῆς παραβάσεως τῶν ἐν ἄρθροις 140 καὶ 143 τῆς αὐτῆς Δικονομίας διατεταγμένων, δοθέντος ὅτι αἱ διατάξεις αὐτῆς δὲν εἶναι δημοσίας τάξεως (βλ. Πολ. Δικονομίαν *Κιτσικοπούλου* ὑπ' ἄρθρον 140, ἀριθ. 121, 123—126), τοῦτο δὲ διότι δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ κατοικία τοῦ ὡς ἄνω ἐφεσιβλήτου εἶναι διαφορος τῆς ἐν τῷ οἰκείῳ ἐπιδοτηρίῳ ἀναφερομένης τοιαύτης, ἀφοῦ οὗτος, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ὑποβληθεισῶν προτάσεών του, δὲν καθορίζει ἄλλην διεύθυνσίν του διαφορον αὐτῆς.

(*) Ἴδετε καὶ ΕΕΔ 25, 174, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία καὶ σημειώσεις μας.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

§ 1. Αναπροσαρμογή συντάξεων Ασφαλιστικών Οργανισμών.

Ερώτημα (Υπουργείου Εργασίας). Εάν καθίσταται έφεξής δυνατή ή αναπροσαρμογή των υπό των Ασφαλιστικών Οργανισμών χορηγουμένων συντάξεων δι' εκδόσεως κοινής υπουργικής αποφάσεως κατ' εξουσιοδότησιν των διατάξεων του άρθρου 2 Νόμου 19/1944.

Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 378/1966

Προεδρεύων ο Νομικός Σύμβουλος κ. *Κ. Ρομπάνης*

Εισηγητής ο Νομικός Σύμβουλος κ. *Αθ. Τομαράς*

Ι. Κατά την διάταξιν του άρθρου 2 ν. 19/1944 προς τον σκοπόν της αναπροσαρμογής, μετά την νομισματικήν διαρρύθμισιν και την είσαγωγήν της νέας δραχμής, των εξόδων του Δημοσίου, Δήμων, Κοινοτήτων, Ειδικών Ταμείων, Οργανισμών, Ιδρυμάτων, Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και Τραπεζών, εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Οικονομικών, όπως δι' αποφάσεων αυτού, δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, προσαρμόζη, αύξάνων ή ελαττώνων ή εν γένει τροποποιών, τας υπό των κειμένων διατάξεων ή αποφάσεων καθωρισμένας αποδοχάς εν γένει, κρατήσεις επ' αυτών υπέρ τρίτων, οδοιπορικά και έξοδα κινήσεως και πάσης φύσεως αποζημιώσεις του υπαλληλικού και υπηρετικού προσωπικού εν γένει του Δημοσίου και των ως άνω Οργανισμών και Νομικών Προσώπων, συντάξεις και χορηγίας εν γένει και παγίας επιχορηγήσεις διά την λειτουργίαν των ως άνω υπηρεσιών και καθορίζη τον τρόπον και χρόνον της πληρωμής των εξόδων τούτων (παρ. 1). Εις ας περιπτώσεις ή έποπτεία των ως άνω Οργανισμών ή Νομικών εν γένει Προσώπων ανήκει εις έτερον, πλην του επί των Οικονομικών Υπουργού, ή κατά τα ανωτέρω αναπροσαρμογή γίνεται διά κοινών αποφάσεων του Υπουργού Οικονομικών και του ασκούντος την έποπτείαν Υπουργού (παρ. 2).

Ως ήδη εκρίθη, ή παρασχεθείσα διά της ανωτέρω διατάξεως αρμοδιότης εις τον ή τους αρμοδίους, κατά περίπτωσιν, Υπουργούς τυγχάνει περιωρισμένη, αναφερομένη εις την παστικήν και μόνον αναπροσαρμογήν των ήδη νενομοθετημένων αποδοχών και συντάξεων προς την διά του νόμου 18/1944 εισαχθείσαν νέαν νομισματικήν μονάδα, ουχί δε και εις την κατάργησιν ή άλλην κατά βάσιν τροποποίησιν των περί αυτών κειμένων οργανικών διατάξεων, οίαν, π.χ., εκρίθη, ότι αποτελεί ή το πρώτον θέσπισις νέας μορφής επιδομάτων ή ή το πρώτον θέσπισις νέων διακρίσεων εν τη αναπροσαρμογή των καταβαλλομένων συντάξεων (Σ.Ε. 591/1945, 900/1949, 302/1949, 341/1950, 744/1950), ενώ αντιθέτως εκρίθη, ότι δεν αποτελεί κατά βάσιν τροποποίησιν κειμένων διατάξεων ή χορήγησις δώρου εορτών, ως όντος έπαυξήματος κατ' ουσίαν των αποδοχών (Σ.Ε. 901/1954, 1521/1953, 2037/1953).

Περαιτέρω εκρίθη, εις ειδικήν περίπτωσιν, αφορώσαν εις το Ι.Κ.Α., ότι ή άνω διάταξις ισχύει, καθ' όσον δεν επέρχεται μεταγενεστέρα επί του θέματος της αυξομειώσεως των ήδη τεθεσπισμένων συντάξεων νομοθετική ρύθμισις και εφ' όσον πρόκειται δι' αναπροσαρμογήν ήδη πρό του νόμου τούτου προβλεπομένων συντάξεων, ουχί δε και διά τοιαύτας, αίτινες εν τω καθορισμώ αυτών θά είχον κατ' ανάγκην υπ' όψιν την επελθούσαν νομισματικήν μεταρρύθμισιν και την είσαγωγήν της νέας δραχμής (Α.Π. 55/1960 (Γ'), ΕΕΝ 27, σ. 123, επελθούσα μετά τάς επί του όλου θέματος εκδοθείσας Α.Π. 620/1957 (Β'), ΕΕΝ 25, σ. 371, 774/1958 (Γ'), ΕΕΝ 26, 263 και 331/1959 (Ο.), ΕΕΝ 26, σ. 533). Ανάλογοι λύσεις εδόθησαν και επί ετέρων Ασφαλιστικών Οργανισμών (Α.Π. 652/1958 (Β'), ΕΕΝ 269 σ. 19).

Τέλος, το Νομικόν Συμβούλιον του Κράτους διά της υπ' αριθ. 840/1961 γνωμοδοτήσεως της Ολομελείας (Ε.Δ.Κ.Α. Γ', 601) έκρινεν, ότι ειδική εξουσιοδοτική διάταξις νόμου τυγχάνει επικρατεστέρα της γενικωτέρου περιεχομένου και μάλλον μεταβατικής φύσεως διατάξεως του άρθρου 2 νόμου 19/1944 και ότι δέον να θεωρηθή αύτη παυσαμένη, εις ας περιπτώσεις έγένετο ειδική ρύθμισις των υπ' αυτής γενικώς, τουτέστιν ως προς πάντας τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς, ρυθμισθέντων θεμάτων, διά μεταγενεστέρας, αφορώσης ωρισμένον Οργανισμόν, κανονιστικής διατάξεως, έστω και αν ή τελευταία αύτη στηρίζεται επί προγενεστέρας του νόμου 19/1944 νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως.

ΙΙ. Εν όψει των ανωτέρω η γνώμη του Τμήματος επί του συγκεκριμένου ερωτήματος έχει ως εξής:

Κατά την πλειοψηφίαν, απαρτισθείσαν εκ του προεδρεύοντος *Κ. Ρομπάνη* και των Νομικών Συμβούλων *Α. Καλλέργη, Α. Τομαρά* και

Ν. Μπλιάτσου, πρὸς οὓς συνεφώνησαν καὶ ἅπαντες οἱ Πάρεδροι (ψῆφοι 4 καὶ γνῶμαι 3), ἡ κρινομένη διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 νόμου 19/1944, ἐφ' ὅσον ἐξ ὑπαρχῆς δὲν ἔταξεν εἰς ἑαυτὴν ρητῶς ἢ καὶ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρόνον διαρκείας τῆς ἰσχύος της ἢ δὲν κατηργήθη ρητῶς ἢ σιωπηρῶς διὰ μεταγενεστέρου νόμου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς παυσαμένη ἰσχύουσα καὶ ὡς μεταβατικὴ εἰσέτι ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι οἱ δικαιολογήσαντες τὴν θέσπισιν αὐτῆς λόγοι ἔχουν ἀπολέσει μὲ τὴν πάροδον τῶν ἐτῶν καὶ τὴν ἀπαμβλυνσιν τῆς ὀξύτητος τῶν ἐκ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς νέας ὁραχμίας προβλημάτων τὴν ἐπιτακτικὴν των ὑφήν, ἐνῶ ὑφίσταται εἰσέτι πεδίον ἐφαρμογῆς της, ὁριζόμενον νῦν κατ' ἔκτασιν εἰς ἐκείνας μόνας τὰς περιπτώσεις, εἰς ἃς δὲν ἐπῆλθεν ὑπὸ τῆς μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου τούτου ἐν γένει νομοθεσίας διὰ τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς γενικὴ ἢ εἰδικὴ ρύθμισις τῆς δι' αὐξομειώσεως ἀναπροσαρμογῆς τῶν χορηγουμένων ἤδη πρὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ συντάξεων, ταῦτα δὲ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν γενικῶν ἀρχῶν περὶ καταργήσεως τοῦ νόμου (*Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου (1951), σ. 14 ἑπ. *Γιαννόπουλος*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἀστικοῦ Κώδικος Α' (1948), σ. 30 ἑπ., *Τούσης*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου (1963), σ. 27 ἑπ.).

Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβούλου *Π. Σοφιανοπούλου* (ψῆφος 1) ἡ ἀνωτέρω διάταξις δὲν δύναται πλέον νὰ εὕρῃ πεδίον ἐφαρμογῆς, κατὰ βάσιν, μετὰ τὴν ἐπελθοῦσαν ἤδη ἀπὸ μακροῦ νομισματικὴν ὁμαλότητα, εἰς περιπτώσεις δὲ ἀδυναμίας ἀναπροσαρμογῆς τῶν συντάξεων ἐπὶ τῇ βάσει τῶν παγίως ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν διατάξεων ἐνδείκνυται ἡ διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ ρύθμισις.

---

§ 2. Συντάξιμος χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας παλαιῶν πολεμιστῶν.

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν δύναται νὰ συνυπολογισθῇ ὡς συντάξιμος χρόνος τῆς παλαιοπολεμιστικῆς ὑπηρεσίας ἀσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., εἴτε κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας περὶ παλαιῶν πολεμιστῶν, εἴτε τῶν τοιούτων τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου, μολονότι ὁ ἀσφαλισμένος δὲν ἐτοποθετήθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ. ἀναγκαστικῶς, ἐν καταφατικῇ δὲ περιπτώσει ἐὰν ὁ χρόνος οὗτος θεωρῆται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας.

Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 1016/1965

Πρόεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Διακατᾶς*

Τὸ ἐρώτημα ἀφορμὴν ἔχει τὴν περίπτωσιν ὑπαλλήλου τοῦ Ο.Τ.Ε., ὅστις μετὰ τὴν ἀποστράτευσίν του ὡς ἀκολουθῶν τὴν κλάσιν τοῦ 1922 προσελήφθη ὡς ἐκτακτος ὑπάλληλος τῶν Τ.Τ.Τ., μονιμοποιηθεὶς μεταγενεστέρως, τὸ δὲ ἔτος 1949 κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 1049/1949 «περὶ ἰδρύσεως τοῦ Ο.Τ.Ε.» μετετάγη εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Ο.Τ.Ε. καὶ ἀπὸ τῆς μετατάξεώς του ταύτης ὑπήχθη εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε. Οὗτος κατὰ τὴν 31.12.1962 ἐξῆλθε καὶ τῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ Ο.Τ.Ε. καὶ τῆς ἀσφαλίσεως του εἰς τὸ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε., δικαιωθεὶς συντάξεως μόνον ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου. Ἀπεκλείσθη τῆς συνταξιοδοτήσεώς του ἐκ τοῦ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε., διότι δὲν ἐκέκτητο συμπεπληρωμένην 15ετῆ πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν (ἐδάφιον Δ § 1, λαβὸν ἀριθ. Β' τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε. κατὰ τὴν γενομένην τροποποίησιν του διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26130/277/30.6.1958 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας), ἅτε κεκτημένος μόνον 13 ἔτη καὶ 2 μῆνας ἐν ἀσφαλίσει.

Καὶ ἂν ἔτι θεωρηθῇ ὁ εἰρημένος ἠσφαλισμένος, ὅτι προστατεύεται ὑπὸ τῆς Νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν (Α.Ν τῆς 28/31.10.1935) καὶ ἂν ἔτι ἀνεγνώρισε ἐγκαίρως (τὴν 17.10.1936) τὴν παλαιοπολεμιστικὴν αὐτοῦ ἰδιότητα δὲν δύναται νὰ συνυπολογίσῃ, οὐδὲ νὰ ἀναγνωρίσῃ, τὴν ὑπηρεσίαν του ταύτην ὡς ἐν ἀσφαλίσει εἰς τὸ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε., διότι κατὰ τὴν δοθεῖσαν ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Σ.Ε. ἑρμηνείαν εἰς τὴν ὅλην νομοθεσίαν τὴν διέπουσαν τοὺς παλαιοὺς πολεμιστὰς (Σ.Ε. Ὁλ. 2705/1964)(*) προσμετρεῖται ὡς ἐν ἀσφαλίσει καὶ ἡ ὑπηρεσία ὡς παλαιοῦ πολεμιστοῦ μόνον ὅταν ἡ τοποθέτησίς του ἐν ἀπασχολήσει καὶ δι' ἣν ἀσφαλίζεται ἐγένετο ἀναγκαστικῶς. Ἡ γενομένη τὸ 1949 μετάταξις τοῦ εἰρημένου ὑπαλλήλου ἀπὸ τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν τῶν Τ.Τ.Τ. εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 1049/1949, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις αὐτοῦ εἰς τὸν Ο.Τ.Ε., διότι ἦτο οἰκειοθελὴς ἀποδοχή του νὰ παύσῃ νὰ εἶναι ὑπάλληλος τῶν Τ.Τ.Τ., ἀλλὰ τοῦ λοιποῦ νὰ εἶναι ὑπάλληλος τοῦ Ο.Τ.Ε., ἔτι δὲ περισσότερον, διότι, ὅταν λέγομεν ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν παλαιοῦ πολεμιστοῦ, ἔπρεπε νὰ εἶχε γίνει κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ὅλης Νομοθεσίας, ἥτις διέπει τὴν προστασίαν τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν.

Ὀρθῶς ὅθεν ἐν συμπεράσματι ἠρνήθη τὸ Τ.Α.Π.Ο.Τ.Ε. τὸν συνυπολογισμὸν τῆς παλαιοπολεμιστικῆς στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐν λόγῳ εἰς τὴν πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει διανυθεῖσαν ὑπηρεσίαν παρ' αὐτῷ.

(*) ΕΕΔ 23, 1361

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

§ 1. Γενικά.

Νόμοι, οἱ ὁποῖοι ρυθμίζουν τὸ δικαίωμα ἀδείας τῶν μισθωτῶν κατ' ἔτος μετ' ἀποδοχῶν, εἶναι ὁ ἀ.ν. 539/1945, τὰ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντα β.δ., ὁ νόμος 2081/1952 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως περὶ κανονικῶν κατ' ἔτος ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν, συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, κανονισμοὶ ἢ ἄλλαι διατάξεις, διὰ τῶν ὁποίων προβλέπεται χορήγησις ἀδείας μὲ ὅρους εὐμενεστέρους τῶν τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 2 § 7 τοῦ αὐτοῦ νόμου (ἴδετε κωδικοποίησιν τῶν περὶ ἀδειῶν διατάξεων ἐν ΕΕΔ 19, 806 ἐπ. καὶ συγκέντρωσιν νομολογίας ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῶν ἐν ΕΕΔ 20, 1125 ἐπ.) καὶ τὰ ἄρθρα 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὰ ὁποῖα, κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων (ΕΕΔ 25, 484, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 831), ἐφαρμόζονται ἐπὶ περιπτώσεων, αἱτινες δὲν ρυθμίζονται ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

§ 2. Χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας.

Τόσον ὁ ἀ.ν. 539/1945, ὅσον καὶ τὰ ἄρθρα 666, 667 Ἀστικοῦ Κώδικος, προϋποθέτουν διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας νὰ ἔχῃ ὁ μισθωτὸς συνεχῆ ἀπασχόλησιν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ἢ ἄλλως, κατὰ μεταβολὴν τοῦ προσώπου αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 6 νόμου 2112/1920, ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 748). Διάφορον εἶναι τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἀπολυομένου μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος, κατ' ἄρθρον 5 § 4 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἀπολυόμενος ἄνευ πταίσματός του καὶ πρὶν ἢ οὗτος συμπληρώσῃ παρὰ τῇ ἐπιχειρήσει τὸν βασικὸν χρόνον (ἓν ἔτος), δικαιοῦται τῆς ἐν τῇ διατάξει αὐτῇ ἀποζημιώσεως.

§ 3. Διάρκεια ἀδείας μισθωτοῦ.

Ἡ διάρκεια ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, ἡ ὁποία κατὰ τὸν νόμον ὑπολογίζεται εἰς ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας (ἄρθρ. 2 § 1 ἀ.ν. 539/1945, ἄρθρ. 2 § 4 Διεθνοῦς Συμβάσεως, Α.Π. 319/1949, ΕΕΔ 8,637), ρυθμίζεται ἀναλόγως τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου, καὶ ἀναλόγως τῆς νομικῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

Διὰ τὴν ἰδιότητα τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου λαμβάνονται τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212), (Α.Π. 215/1964, ΕΕΔ 23, 728).

Αἱ ἐπιχειρήσεις διακρίνονται (ἄρθρ. 2 ἀ.ν. 539/1945) εἰς ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας ἢ λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ἢ Ἱδρύματος ἢ Ὀργανισμοῦ (αἱ ὁποῖαι ὑποχρεοῦνται εἰς ηὐξημένην ἄδειαν) καὶ εἰς ἐπιχειρήσεις ὑπὸ μορφὴν ὁμορρύθμου ἑταιρείας, ἑτερορρύθμου, ἀτομικαὶ κλπ., αἱ ὁποῖαι παρέχουν μικροτέραν ἄδειαν (ἴδετε ΕΕΔ 19, 807).

Ζήτημα ὑπῆρξεν, ἂν οἱ ὑπηρετοῦντες εἰς Ἑταιρείας περιωρισμένης εὐθύνης δικαιοῦνται τῆς διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀδείας, τοῦ ζητήματος λυθέντος ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων ἀρνητικῶς (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19789/1963, ΕΕΔ 23, 144).

Ζήτημα ἀκόμη ὑπῆρξε ποία ἡ διάρκεια ἀδείας τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. καὶ τοῦτο ἐλύθη ὑπὲρ τῆς ἀπόψεως ὅτι δικαιοῦται τῆς ηὐξημένης διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας ἀδείας (Α.Π. 314/1962, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 21, 731).

Πάντως λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἰδιότης τοῦ ἐργοδότου (Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, Ἵδρυμα, ἀτομικὴ ἐπιχείρησις κλπ.) κατὰ τὸν χρόνον τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας (ΕΕΔ 22, 551, ἔνθα νομολογία καὶ σημειώσεις μας), ὡς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν καὶ ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου διὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12389/1963, ΕΕΔ 24, 1114), μὲ συνυπολογισμὸν δηλαδὴ ἐπὶ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ τῆς τυχὸν προϋπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ἐργάτου.

Ἡ διάρκεια τῆς ἀδείας καθορίζεται ὡς ἑξῆς:

Έτη υπηρεσίας εις την αυτήν επιχείρησιν	Επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρος, κοινής ωφελείας ή λειτουργούσαι υπό μορφήν ανωνύμου εταιρείας ή ιδρύματος ή οργανισμού		Επιχειρήσεις λειτουργούσαι υπό μορφήν δημορρύθμου εταιρείας, ετερορρύθμου, ατομικαί κλπ.	
	Υπαλληλικόν προσωπικόν	Εργατοτεχνικόν, μαθητευόμενον ή υπηρετικόν προσωπικόν	Υπαλληλικόν προσωπικόν	Εργατοτεχνικόν, μαθητευόμενον ή υπηρετικόν προσωπικόν
1	12	8	8	6
1 1/2	13	9	9	7
2	14	10	10	8
2 1/2	15	11	11	9
3	16	12	12	10
3 1/2	17	13	13	11
4	18	14	14	12
4 1/2	19	15	15	12
5	20	16	16	12
5 1/2	21	16	17	12
6	22	16	18	12
6 1/2	33	16	18	12
7	24	16	18	12
7 1/2	25	16	18	12
8 και άνω	26	16	18	12

Οι ανήλικοι μισθωτοί, άρρενες και θήλεις, άγοντες ηλικίαν κατωτέραν των 18 ετών, οπουδήποτε και αν εργάζωνται, δικαιούνται άδειας κατ' ελάχιστον όριον 12 εργασίμων ημερών (άρθρον 2 § 5 ά.ν. 539/1945, ΕΕΔ 19, 806).

Κατά την ανωτέρω διάταξιν της αυτής άδειας (κατ' ελάχιστον όριον) δικαιούνται άπαντες οι απασχολούμενοι εις έργα επιβλαβή διά την υγείαν ή ιδιαιτέρως κοπιώδη (στοιχειοθέτησις ή ανάτηξις μετάλλου εις τα τυπογραφεία, κυρία απασχόλησις εις πλυντήρια ή βαφεία, εις τα υαλουργεία και τας φορτοεκφορτώσεις παντός είδους).

Επίσης της αυτής άδειας (κατ' ελάχιστον όριον) δικαιούνται και μισθωτοί διαφόρων κατηγοριών, διά τους οποίους εξεδόθησαν σχετικά β.δ. (Ίδετε ΕΕΔ 20, 806 επ.).

§ 4. Αποδοχαί κατά την διάρκειαν της άδείας.

Ο μισθωτός κατά την διάρκειαν της άδείας του δικαιούται των συνήθων αποδοχών, των οποίων θα εδικαιούτο, εάν απησχολείτο παρά τη επιχειρήσει κατά τον αντίστοιχον χρόνον. Εις την έννοιαν των αποδοχών περιλαμβάνονται και αι παντός είδους πρόσθετοι ή συμπληρωματικαί τακτικαί παροχαί (αντίτιμον τροφής, επιδόματα κλπ.), πλην της τυχόν παρεχομένης κατοικίας (άρθρον 3 § 1 ά.ν. 539/1945, άρθρ. 3 Διεθνούς Συμβάσεως).

Η έννοια της διατάξεως είναι, ότι παρέχονται όχι μόνον αί υφ' οιανδήποτε μορφήν παγίως παρεχόμεναι τακτικαί αποδοχαί, αλλά και πάσα άλλη παροχή γενικώς χορηγουμένη, είτε εις ολόκληρον το προσωπικόν, είτε εις ωρισμένην κατηγορίαν αυτού, την οποίαν οπωσδήποτε θα απελάμβανεν ο μισθωτός, τελών εν υπηρεσία κατά τον αντίστοιχον χρόνον (Α.Π. 163/1966, ΕΕΔ 15, 418, Α.Π. 256/1966, ΕΕΔ 25, 728).

Ούτω περιλαμβάνεται και το έπίδομα παραγωγής (Α.Π. 256/1966, ένθ' άνωτ.), το αντίτιμον της παρεχομένης τροφής κατά την χρηματικήν της αποτίμησιν (Πρωτοδικείου Αθηνών 10478/1958, ΕΕΔ 17, 1015), η προσαύξησις αμοιβής διά νυκτερινήν εργασίαν, όχι όμως και εκείνη δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και άλλας εορτασίμους ημέρας (Α.Π. 169/1956, ΕΕΔ 15, 417 και άλλαι).

Ειδικήν ρύθμισιν διά τους σιδηροδρομικούς έκαμεν ο νόμος 3741/1957 (ΕΕΔ 20, 87 επ.).

Αι αποδοχαί άδείας προκαταβάλλονται εις τον μισθωτόν (Γ. Καποδίστριας, ΕρμΑΚ υπ' άρθρα 666—667, αριθ. 38).

Εξ άλλου, κατ' άρθρον 3 § 16 του νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 435), παρέχεται και το «επίδομα άδείας» κατά τας εν αυτώ διακρίσεις, δ μού μετά των αποδοχών της άδείας αναπαύσεως του μισθωτού.

Διά τους κατ' αποκοπήν ή κατ' άλλον τρόπον αμειβομένους μισθωτούς, ως και διά τους μισθωτούς, οί οποίοι αμείβονται επί ποσοστού εις βάρος των πελατών των επιχειρήσεων, προβλέπεται ιδιαίτερος τρόπος προσδιορισμού και καταβολής των αποδοχών (άρθρον 3 ά.ν. 539/1945, ίδετε ΕΕΔ 19, 809, ΕΕΔ 20, 1251, ένθα νομολογία).

§ 5. Η αίτησις του μισθωτού ως προϋπόθεσις χορηγήσεως της άδείας.

Μετά την διάταξιν του άρθρου 3 § 15 του νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 435) η υποβολή εκ μέρους του μισθωτού αιτήσεως προς τον εργοδότην δεν απαιτείται ως προϋπόθεσις διά την λήψιν της άδείας, η οποία είναι υποχρεωτική επί ταις ποιναίς του άρθρου 3 του νόμου 3775/1957. (Ίδετε ΕΕΔ 24, 552, Α.Π. 518/1965, ΕΕΔ 25, 10, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπή νομολογία).

§ 6. Απαγόρευσις απολύσεως του μισθωτού κατά την διάρκειαν της άδείας του.

Κατά την διάρκειαν της άδείας απαγορεύεται η απόλυσις του μισθωτού. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 928).

§ 7. Αποζημίωσις μισθωτού δι' άδειαν επί απολύσεως αυτού.

Διά του άρθρου 5 § § 4 και 5 του ά.ν. 539/1945 παρέχεται αποζημίωσις δι' οφειλομένην και μη ληφθείσαν ένεκεν της απολύσεως άδειαν ή επί απολύσεως του μισθωτού άνευ πταίσματος αυτού πριν ή συμπληρώση τον βασικόν χρόνον απασχολήσεως (εν έτος υπηρεσίας) (Ίδετε ΕΕΔ 24, 534, 723, 854, ένθα νομολογία και σημειώσεις μας).

Η μη καταβολή όμως της αποζημιώσεως αυτής δεν επάγεται ακυρότητα της απολύσεως, ως

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

196/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως των άρθρων 89, 90, 91, των παραγράφων 1, 2 και 3 του άρθρου 92 και παραγράφου 7 του άρθρου 92γ του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 47 της 5 Μαρτίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις του άρθρου 3 του ν.δ. 4096/1960 «περί ρυθμίσεως θεμάτων τινών του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων».

2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων, υποβληθείσαν ημίν δια των υπ' αριθ. 53293/1965 και 434/1966 αναφορών του ως άνω Ταμείου.

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά τας υπ' αριθ. 18/9.12.1965 και 23/13.1.1966 συνεδριάσεις αυτού της ΙΔ' περιόδου.

4) Την υπ' αριθ. 75/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον πρώτον

Το άρθρον 89 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εμπόρων τροποποιείται ως ακολούθως :

Σύνταξις λόγω γήρατος

"Αρθρον 89

1) Συντάξεως λόγω γήρατος δικαιούται ο παρά τω Ταμείω ησφαλισμένος μετά την συμπλήρωσιν του 65ου έτους της ηλικίας του και 20ετούς πραγματικής ασφαλίσεως.

2) Εν περιπτώσει διακοπής της πραγματικής παρά τω Ταμείω ασφαλίσεως παρ' ησφαλισμένου πληρούντος την κατά την παράγραφον 1 προϋπόθεσιν χρόνου ασφαλίσεως δια την απόκτησιν δικαιώματος συντάξεως, ούχι δε και το υπό της αυτής παραγράφου προβλεπόμενον όριον ηλικίας, η σύνταξις απονέμεται μετά την συμπλήρωσιν του απαιτουμένου ορίου ηλικίας, υπό τον όρον ότι ο παρά τω Ταμείω χρόνος ασφαλίσεως του δεν ελήφθη υπ' όψιν δια την απονομήν αυτώ συντάξεως παρ' ετέρου Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως.

Εις άπασας τας περιπτώσεις ταύτας οι ησφαλισμένοι δέον να άσκησαν το επάγγελμα του εμπόρου συνεχώς επί μίαν πενταετίαν τουλάχιστον αμέσως πρό της αποχωρήσεως εκ του επαγγέλματος προς συνταξιοδότησιν.

Η σύνταξις απονέμεται από της 1ης του μηνός του επομένου εκείνου, καθ' ον ο ησφαλισμένος διέκοψε την άσκησιν του εμπορικού επαγγέλματος.

Το συνταξιοδοτικόν δικαίωμα αναστέλλεται, εάν ο δικαιούχος επαναλάβη την άσκησιν του εμπορικού επαγγέλματος.

Αρθέντος του λόγου αναστολής επαναχορηγείται η σύνταξις.

3. α) Ησφαλισμένος, έχων κατά τον χρόνον της διακοπής της άσκήσεως του επαγγέλματος συμπεπληρωμένην την υπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου απαιτουμένην συντάξιμον ηλικίαν των 65 ετών, αλλά ασφαλιστικήν υπηρεσίαν δέκα έννέα ετών δικαιούται, δια δηλώσεως του, υποβαλλομένης εντός αναιρετικής προθεσμίας τριών μηνών από της διακοπής της υποχρεωτικής ασφαλίσεως του, να συνεχίση προαιρετικώς την παρά τω Ταμείω ασφάλισίν του επί τόσον χρονικόν διάστημα, όσον απαιτείται προς συμπλήρωσιν του απαιτουμένου και ελλείποντος αυτώ συντάξιμου χρόνου άσκήσεως της εμπορίας.

β) Ησφαλισμένος, έχων κατά τον χρόνον της διακοπής συμπεπληρωμένην την υπό της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου απαιτουμένην ασφαλιστικήν υπηρεσίαν των 20 ετών, αλλά ηλικίαν 64 ετών συμπεπληρωμένην, δικαιούται, δια δηλώσεως του υποβαλλομένης εντός αναιρετικής προθεσμίας τριών μηνών από της διακοπής του επαγγέλματός του, να συνεχίση προαιρετικώς την παρά τω Ταμείω ασφάλισίν του επί τόσον χρονικόν διάστημα, όσον απαιτείται προς συμπλήρωσιν της απαιτουμένης και ελλειπούσης αυτώ συντάξιμου ηλικίας.

ή μή καταβολή της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955.

§ 8. Ασφαλιστικαί εισφοραί επί των αποδοχών άδείας, επιδόματος άδείας και αποζημιώσεως.

Αι αποδοχαί άδείας και το επίδομα άδείας υπόκεινται εις εισφοράς υπέρ των Ασφαλιστικών Οργανισμών. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 1448).

Υπόκεινται επίσης εις ασφαλιστικάς εισφοράς αι απλαί αποδοχαί διά την κατ' άρθρ. 3 ν.δ. 3755/1957 αποζημίωσιν εν περιπτώσει αρνήσεως του εργοδότου προς χορήγησιν της άδείας (Α.Π. 181/1961, ΕΕΔ 20, 583).

Δεν υπόκειται εις εισφοράς ή εκ του άρθρου 5 §§ 4 και 5 αποζημίωσις (σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 24, 1448, 1511, αντίθετος όμως Γνωμοδότησις Νομικού Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 24, 1510).

γ) Η τοιαύτη προαιρετική ασφάλισις άρχεται από της διακοπής της υποχρεωτικής τοιαύτης. Οι προαιρετικώς ασφαλιζόμενοι υποχρεούνται εις καταβολήν δι' έκαστον μήνα της εκάστοτε ισχυούσης εισφοράς της κλάσεως, εις ην υπήγοντο κατά την ημέραν της διακοπής της υποχρεωτικής ασφαλίσεως των, ηυξημένης κατά 20%.

δ) Καθυστερήσεις καταβολής εισφοράς τινος πέραν των εξ μηνών, άφ' ης κατέστη αύτη απαιτητή, συνεπάγεται απώλειαν του δικαιώματος της περαιτέρω συνεχίσεως της προαιρετικής ασφαλίσεως, μη επιστρεφομένων των τυχόν καταβληθεισών εισφορών.

ε) Ο χρόνος της προαιρετικώς συνεχιζομένης ασφαλίσεως εξομοιούται προς χρόνον υποχρεωτικής πραγματικής ασφαλίσεως διά την εφαρμογήν των κειμένων διατάξεων περί προϋποθέσεων απονομής συντάξεως και υπολογισμού αυτής.

Άρθρον δεύτερον

Το άρθρον 90 του Καταστατικού του Ταμείου τροποποιείται ως εξής:

Σύνταξις λόγω αναπηρίας

Άρθρον 90

1) Ο παρά τω Ταμείω ησφαλισμένος δικαιούται συντάξεως λόγω αναπηρίας, εφ' όσον:

α) Διέκοψε την άσκησιν του επαγγέλματος λόγω αναπηρίας, κατά την έννοιαν της παραγράφου 2 του παρόντος, και επραγματοποίησε 10ετή τοιούτον πραγματικήν ασφάλισιν παρά τω Ταμείω, εξ ής 3ετή τοιούτον εντός της τελευταίας πενταετίας πρό της διακοπής.

β) Ανεξαρτήτως χρόνου υπαγωγής εις την ασφάλισιν του Ταμείου, εάν διέκοψε την άσκησιν του επαγγέλματος, λόγω αναπηρίας, κατά την έννοιαν της παραγράφου 2 του παρόντος, επελθούσης συνεπεία βιαίου συμβάντος εν τη άσκήσει του επαγγέλματος.

2) Ο ησφαλισμένος θεωρείται ανάπηρος κατά την έννοιαν της προηγουμένης παραγράφου, εάν λόγω παθήσεως ή βλάβης ή εξασθενήσεως σωματικής ή διανοητικής εξαιρήνου τουλάχιστον κατ' ιατρικήν πρόβλεψιν διαρκείας καθίσταται ανάπηρος με ποσοστόν αναπηρίας άνω των 66,6% διά την άσκησιν του εμπορικού επαγγέλματος και εκ της αιτίας ταύτης διακόπτη την άσκησιν τούτου.

Οι κατά τα ανωτέρω καθιστάμενοι ανάπηροι δέον, όπως υποβάλουν εντός αναιρετικής προθεσμίας ενός έτους από της διακοπής του επαγγέλματος αίτησιν περί διαπιστώσεως της αναπηρίας των.

3) Συνταξιούχος λόγω αναπηρίας, συμπληρών κατά το διάστημα της συνταξιοδοτήσεώς του το όριον της ηλικίας προς απόληψιν συντάξεως λόγω γήρατος, δύναται να τύχη τοιαύτης, εφ' όσον πέχηται τας εν άρθρω 89 ορίζομένας προϋποθέσεις. Ως συνταξιμος χρόνος υπηρεσίας τούτου θεωρείται και ο χρόνος, καθ' ον ούτος διετέλεσε συνταξιούχος λόγω αναπηρίας.

4) Εφ' όσον, τηρουμένης της διαδικασίας του άρθρου 91 του Καταστατικού, αποδειχθή ανικανότης διά την άσκησιν του εμπορικού επαγγέλματος άνω των 33,3% και ούχι πλήρης τοιαύτη, ήτοι με ποσοστόν άνω των 66,6% και η περί απονομής συντάξεως λόγω αναπηρίας αίτησις του ησφαλισμένου απορριφθή ο από της διακοπής του επαγγέλματος μέχρι της κοινοποιήσεως εις τον ενδιαφερόμενον της απορριπτικής αποφάσεως του Δ.Σ. χρόνος θεωρείται ως διανυθείς εν ενεργώ υπηρεσία, του ησφαλισμένου υποχρεουμένου εις την καταβολήν των νομίμων ασφαλίστρων της κατηγορίας του.

5) Η σύνταξις λόγω αναπηρίας διαρκεί μέχρι της κατά την κρίσιν των οικείων Υγειονομικών Επιτροπών ανακτήσεως της υγείας του συνταξιούχου εις βαθμόν ώστε να δύναται να ασκήση το επάγγελμά του.

6) Και εξαιρέσει, προκειμένου περί συνταξιούχων λόγω ανικανότητος δεν υπόκεινται εις περαιτέρω εξέτασιν προς διαπίστωσιν της ανικανότητός των:

α) Οι συμπληρώσαντες το 60ον έτος της ηλικίας των, εφ' όσον συνταξιοδοτούνται επί δετίαν συνεχώς και έχουν υποβληθή εις τρεις τοιλάχιστον εξετάσεις παρά της Υγειονομικής Επιτροπής του Ταμείου κατά την διάρκειαν της συνταξιοδοτήσεώς των ταύτης.

β) Οι συμπληρώσαντες το 55ον έτος της ηλικίας των, εφ' όσον συνταξιοδοτούνται συνεχώς επί 10ετίαν και έχουν υποβληθή εις πέντε εξετάσεις παρά της Υγειονομικής Επιτροπής του Ταμείου κατά την διάρκειαν της συνταξιοδοτήσεώς των ταύτης.

7) Προκειμένου περί συνταξιούχων, τελούντων εις κατάστασιν ύλικής ανικανότητος και χρηζόντων συμπαραστάσεως έτερου προσώπου, το ποσόν της συντάξεως προσαυξάνεται κατά 50% και δι' όσον χρόνον εκρίθη παρά της οικείας Υγειονομικής Επιτροπής, ότι ευρίσκεται κατάστασις απαιτούσα την ανάγκην συμπαραστάσεως έτέρου προσώπου.

8) Εάν εντός εξαμήνου από της λήξεως του χρόνου, δι' ον απενεμήθη σύνταξις λόγω αναπηρίας, επέλθη ο θάνατος του συνταξιοδοτηθέντος λόγω αναπηρίας, ούτος λογίζεται διατηρών την ιδιότητα του συνταξιούχου μέχρι του θανάτου του.

Άρθρον τρίτον

Το άρθρον 91 του Καταστατικού του ως άνω Ταμείου τροποποιείται ως εξής:

Διαπίστωσις της αναπηρίας

Άρθρον 91

1) Η διαπίστωσις της αναπηρίας και γενικώς της ανικανότητος προς άσκησιν του εμπορικού επαγγέλματος διά την απόκτησιν δικαιώματος εις σύνταξιν λόγω αναπηρίας ενεργείται διά μεν τους ησφαλισμένους, τους διαμένοντας εις περιοχάς, εις ας λειτουργεί ο ειδικός Κλάδος Υγειονομικής περιθάλψεως του Τ.Α.Ε. (Ε.Κ.Υ.Π) υπό της Πρωτοβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής του Ε.Κ.Υ.Π., της εδρευούσης εις την περιφέρειαν της κατοικίας των, διά δε τους λοιπούς ησφαλισμένους ενεργείται υπό

Πρωτοβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής τοῦ Ι.Κ.Α., τῆς ἐδρευούσης εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς κατοικίας αὐτῶν ἢ τῆς πλησιεστέρας πρὸς ταύτην.

2) Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Υγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Κ.Υ.Π. ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις προσφυγῆς ἐνώπιον τῆς οἰκείας Δευτεροβαθμίου Υγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ε.Κ.Υ.Π., κατὰ δὲ τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοβαθμίου Υγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις προσφυγῆς ἐνώπιον τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς ἀναπηριῶν τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τῆς ἐδρευούσης ἐν τῇ περιφερείᾳ τῆς κατοικίας τοῦ ἀσφαλισμένου.

Δικαίωμα προσφυγῆς ἔχει ὁ ἀσφαλισμένος καὶ τὸ Ταμεῖον ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως. Ἡ προθεσμία αὕτη διὰ τοὺς ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῆς πέραν Διοικήσεως Πρωτευούσης κατοικοῦντας παρατείνεται κατὰ 30 εἰσέτι ἡμέρας.

3) Αἱ δαπάναι ἐξετάσεως ὑπὸ τῶν Ἐπιτροπῶν βαρύνουσι τὸ Ταμεῖον.

Αἱ δαπάναι ἐξετάσεως παρὰ τῶν Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καθορίζονται διὰ σχετικῆς μετὰ ταῦτα συμφωνίας.

4) Αἱ δαπάναι μετακινήσεως τοῦ ἀσφαλισμένου, ἀσκοῦντος προσφυγήν, ἣτις ἀπερρίφθη, βαρύνουσι τὸν ἴδιον. Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν αἱ δαπάναι μετακινήσεως τοῦ ἀσφαλισμένου βαρύνουσι τὸ Ταμεῖον.

5) Τὸ Ταμεῖον δύναται νὰ παραπέμψῃ ὁποτεδήποτε τὸν συνταξιοῦχον λόγῳ ἀναπηρίας πρὸς ἐξέτασιν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ὑγειονομικῶν Ἐπιτροπῶν, ἐφ' ὅσον κρίνει τοῦτο ἐπιβεβλημένον, οὐχὶ δὲ πάντως πρὸ τῆς παρελεύσεως ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας ἐξετάσεως.

Κατὰ τῆς νέας ταύτης ἀποφάσεως ἐπιτρέπεται προσφυγὴ κατὰ τὰς ὡς ἄνω διατάξεις.

6) Ἐν περιπτώσει θανάτου ἀσφαλισμένου, ὅστις ὑπέβαλεν ἐμπροθέσμως αἴτησιν περὶ ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, πλὴν ὅμως ὁ θάνατος ἐπῆλθε πρὸ τῆς περατώσεως τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου διαδικασίας διαπιστώσεως τῆς ἀναπηρίας, ὁ ἐπελθὼν θάνατος θεωρεῖται πλήρης βεβαίωσις τῆς ἀναπηρίας καὶ χορηγεῖται σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας καὶ ἐν συνεχείᾳ λόγῳ θανάτου εἰς τοὺς δικαιοδόχους αὐτοῦ.

Ἄρθρον τέταρτον

Αἱ παράγραφοι 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 92 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου ἀντικαθίστανται ὡς ἀκολούθως :

Σύνταξις λόγῳ θανάτου

Ἄρθρον 92

1) Ἐν περιπτώσει θανάτου ἀσφαλισμένου τοῦ Ταμείου, ἔχοντος πραγματοποιήσει 10ετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἀσφάλισιν, ἐξ ἧς 2ετῆ τοὐλάχιστον ἐντὸς τῆς τελευταίας 5ετίας πρὸ τοῦ θανάτου ἢ ἀνεξαρτήτως χρόνου ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον ὁ θάνατος τοῦ ἀσφαλισμένου ἐπῆλθε συνεπείᾳ βιαίου συμβάντος, λαβόντος χώραν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος, ὡς καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου συνταξιούχου λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος, δικαιοῦνται συντάξεως :

α) Ἡ χήρα ἢ ὁ ἀνάπηρος καὶ ἄπορος σύζυγος θανούσης ἀσφαλισμένης, ἡ χήρα μήτηρ, ἐφ' ὅσον ἡ συντήρησις τῆς ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα, καὶ τὰ τέκνα νόμιμα, νομιμοποιηθέντα, ἀναγνωρισθέντα ἢ υἱοθετηθέντα, τῶν ὁποίων ἡ υἱοθεσία ἔλαβε χώραν δύο τοὐλάχιστον ἔτη πρὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀσφαλισμένου καὶ ἐπὶ ἀσφαλισμένης τὰ φυσικὰ ταιαῦτα

β) Ἐλλείφει κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου τοῦ ἀσφαλισμένου ἡ συνταξιούχου χήρας, σύζυγος ἡ τέκνων ἡ συζύγου θανούσης ἀσφαλισμένης, ἡ μήτηρ, ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι χήρα καὶ ἡ συντήρησις τῆς ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα, καὶ ὁ πατὴρ ἐφ' ὅσον τυγχάνει ἄπορος ἢ ἀνάπηρος ἢ συνεπλήρωσε τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Ὡς ἄπορος λογίζεται ὁ τῶν εἰσόδημα μὴ ὑπερβαῖνον τὸ ἑκάστοτε ἰσχὺον ποσὸν συντάξεως ἀσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου Α' ἀσφαλιστικῆς κατηγορίας μὲ εἰκοσαετῆ ἀσφάλισιν.

γ) Ἐλλείφει κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἀσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, χήρας σύζυγος ἢ σύζυγος θανούσης ἀσφαλισμένης, τέκνων ἢ γονέων, οἱ ἀδελφοί, ὧν ἡ συντήρησις ἐβάρυνε κυρίως τὸν θανόντα.

2) Τέκνα καὶ ἀδελφοὶ τοῦ θανόντος δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον εἶναι ἄγαμοι καὶ δὲν συνεπλήρωσαν, προκειμένου μὲν περὶ ὀρφάνων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἐπὶ σπουδαζόντων τὸ 23ον ἔτος, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων μέχρι τελέσεως τοῦ γάμου των καὶ οὐχὶ πέραν τοῦ 30οῦ ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον δὲν ἐργάζονται ἐπ' ἀμοιβῇ.

Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅρια ἡλικίας δὲν ἰσχύουν, προκειμένου περὶ ἀνικάνων πρὸς πᾶσαν ἐργασίαν τέκνων καὶ ἀδελφῶν, τῆς ἀνικανότητος τῶν βεβαιουμένης κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 91 τοῦ Καταστατικοῦ ὁριζόμενα.

3) Ἡ χήρα ἀσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, μεθ' οὗ ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεως του, ὁ σύζυγος θανούσης ἀσφαλισμένης ἢ συνταξιούχου, μεθ' ἧς ὁ γάμος ἐτελέσθη πρὸ τῆς συνταξιοδοτήσεως, δικαιοῦνται συντάξεως, ἐὰν δὲν εἶχον διαζευχθῆ μέχρι τοῦ θανάτου δι' ὁριστικῆς καὶ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως, ὁ δὲ γάμος ἔλαβε χώραν ἓν τοὐλάχιστον ἔτος πρὸ τοῦ θανάτου, ἐκτὸς :

α) Ἐὰν ὁ θάνατος ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα.

β) Ἐὰν, ὑφισταμένου τοῦ γάμου, ἐγεννήθη ἢ διὰ τοῦ γάμου ἐνομιμοποιήθη τέκνον καὶ

γ) Ἐὰν ἡ χήρα κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἐτέλει εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης.

Ἐὰν ὁ θανὼν ἢ ἡ θανοῦσα ἐλάμβανε παρὰ τοῦ Ταμείου σύνταξιν κατὰ τὸν χρόνον τῆς τελέσεως τοῦ γάμου, ἡ χήρα ἢ ὁ χήρος δικαιοῦνται συντάξεως, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος ἔλαβε χώραν 24 τοὐλάχιστον μῆνας πρὸ τοῦ θανάτου, ἐκτὸς :

α) Ἐὰν ὁ θάνατος ὀφείλεται εἰς ἀτύχημα.

β) Ἐὰν, ὑφισταμένου τοῦ γάμου, ἐγεννήθη ἢ διὰ τοῦ γάμου ἐνομιμοποιήθη τέκνον.

γ) Ἐὰν ἡ χήρα κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου ἐτέλει εἰς κατάστασιν ἐγκυμοσύνης.

Άρθρον πέμπτον

Η παράγραφος 7 του άρθρου 92γ του Καταστατικού του Ταμείου αντικαθίσταται ως κάτωθι:

7) Το δικαίωμα εις απόληψιν της υπό του Α.Τ.Ε. απονεμηθείσης συντάξεως λόγω γήρατος εις ησφαλισμένον, άγονα ηλικίαν μικροτέραν των 75 ετών, ηρεμεί μέχρι συμπληρώσεως του 75ου έτους της ηλικίας του, εφ' όσον η επιχείρησις μετεβιβάσθη εις πρόσωπον, περιλαμβανόμενον εις την οικονομικήν ενότητα της οικογενείας του και δι' όσον χρόνον η επιχείρησις συνεχίζεται υπό τούτου.

Εις την οικονομικήν ενότητα της οικογενείας περιλαμβάνεται η σύζυγος, τα μη χειράφετα ανήλικα άρρενα τέκνα, τα άγαμα θήλεα τέκνα ανεξαρτήτως ηλικίας, εφ' όσον υπάρχουν άρρενα. Μη υπαρχόντων αρρένων τα θήλεα μέχρι της συμπληρώσεως του 30ού έτους της ηλικίας των και αι άγαμοι αδελφαί ανεξαρτήτως ηλικίας αι συνοικούσαι μετά του ησφαλισμένου.

Άρθρον έκτον

Επί εξαιρετών περιπτώσεων εφαρμόζονται εν τω συνόλω των αι διατάξεις του παρόντος β. δ/τος, εφ' όσον αύται είναι ευνοικώτεραι των κατά τον χρόνον επελεύσεως του ασφαλιστικού κινδύνου ισχυουσών τοιούτων.

Εις τον αυτόν επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 1 Μαρτίου 1966

416/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί μειώσεως της εργοδοτικής εισφοράς της καταβαλλομένης υπέρ του Ι.Κ.Α. επί μισθών και ημερομισθίων δαπανωμένων διά την παραγωγήν ημιεπεξεργασμένων δερμάτων μικρών ζώων (πικλέ), εξαγομένων εις αλλοδαπήν

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 106 της 11 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 8 του ν.δ. 4231/1962 «περί μέτρων αφορώντων εις την ανάπτυξιν του εξαγωγικού εμπορίου, δι' ών επαναφέρονται εν ισχύι αι διατάξεις των άρθρων 5 και 7 του νόμου 2861/1954 «περί μέτρων ενισχύσεως της εξαγωγής βιομηχανικών και άλλων εγχωρίων προϊόντων», 2) την υπ' αριθ. 323/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων επί του Συντονισμού, Οικονομικών, Εμπορίου, Βιομηχανίας και Εργασίας Υπουργών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Επί περιπτώσεων εξαγωγής ημικατεργασμένων δερμάτων (πικλέ) μικρών ζώων δασμολογικής κλάσεως 41 01 Ε2 ή άνω του Ι.Κ.Α. καταβαλλομένη εργοδοτική εισφορά επί των μισθών και των ημερομισθίων των δαπανωμένων διά την παραγωγήν των μειούται, καθοριζομένη ίση προς την υπό των μαθητών καταβαλλομένην τοιαύτην.

Εις τον Ημέτερον επί των Οικονομικών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος δ/τος.

Εν Αθήναις τη 7 Μαΐου 1966

482/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ορισμού ως έδρας της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Εργασίας Κρήτης και Νήσων Αιγαίου της πόλεως του Ηρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 113 της 7 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις: 1) Του άρθρου 7 του νόμου 3926/1959 «περί Υπουργείων και Οργανισμών των Δημοσίων Πολιτικών Υπηρεσιών».

2) Των άρθρων 19 και 20 του υπ' αριθ. 868/1960 β.δ. «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας» και

3) Την υπ' αριθ. 384/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Προέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Τροποποιείται το άρθρον 20 του υπ' αριθ. 868/1960 β. δ/τος «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας» μόνον ως προς την έδραν της Περιφερειακής Επιθεωρήσεως Εργασίας Κρήτης και Νήσων Αιγαίου, και ορίζεται ως έδρα αυτής αντί της πόλεως του Πειραιώς ή πόλις του Ηρακλείου Κρήτης.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις τη 27 Μαΐου 1966

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

36833/3631/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 17.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας επιπλοτεχνιτών και τεχνιτών επιπλοποιίας και κατεργασίας ξύλου Αιγίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 340 της 21 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφαινόμεθα, όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ήδη την 1.4.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 756/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
ἐπιπλοτεχνιτῶν καὶ τεχνιτῶν ἐπιπλοποιΐας
καὶ κατεργασίας ξύλου Αἰγίου

Ἐν Αἰγίῳ, σήμερον τὴν 17ην τοῦ μηνὸς Μαρτίου τοῦ ἔτους 1966, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Γεώργιος Μανωλίδης, Χαράλαμπος Χρυσός, Ἀντώνιος Μανωλίδης καὶ Κωνσταντῖνος Σακελλαρίου, ἀντιπρόσωποι τοῦ ἐν Αἰγίῳ ἱδρυόντος καὶ νομίμως λειτουργοῦντος Συνδέσμου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Ἐπιπλοποιῶν Κατασκευαστῶν καὶ Ἰδιοκτητῶν Ξυλουργικῶν Βιοτεχνιῶν καὶ Ἐργαστηρίων Αἰγίου», καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Παναγιώτης Εὐθυμίου, πρόεδρος τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Αἰγίου, καὶ Ἰωάννης Καζαμαριώτης, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐπιπλοτεχνιτῶν καὶ Τεχνιτῶν Ἐπιπλοποιΐας καὶ Κατεργασίας Ξύλου Αἰγίου «Ὁ Ἅγιος Κωνσταντῖνος», ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεών των, ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὴν ἀνάγκην ἀναπροσαρμογῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ κατωτέρω.

Ἄρθρον 1

Μαθητευόμενοι :

1) Διὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος μαθητείας ἡμερ. δρχ. 35
2) Διὰ τὸ 3ον ἔτος μαθητείας ἡμερομ. δρχ. 40
3) Διὰ τὸ 4ον ἔτος μαθητείας ἡμερομ. δρχ. 50

Ἄρθρον 2

Ἀνειδίκευτοι :

Οἱ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν εἰς τὸ ἐπάγγελμα ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας ἄνευ προϋπηρεσίας τινὸς ἡμερομίσθιον δρχ. 75.

Ἄρθρον 3

Εἰδικευμένοι :

Οἱ συμπληρώσαντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δικαιοῦνται τῶν κάτωθι ἡμερομισθίων ἀναλόγως πρὸς τὰ πραγματικὰ συνολικὰ ἔτη ὑπηρεσίας εἰς τὸ ἐπάγγελμα ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ 19ου ἔτους, εἰς τὰ ὁποῖα ὅμως δὲν θὰ ὑπολογίζωνται καὶ τὰ ἔτη μαθητείας (15ον—18ον ἔτος).

1) Ὁ ἔχων 8 ἔτη ὑπηρεσίας ἡμερομ. δρχ. 78.
2) Ὁ ἔχων 3—5 ἔτη ὑπηρεσίας ἡμερομ. δρχ. 82.
3) Ὁ ἔχων 5—7 ἔτη ὑπηρεσίας ἡμερομ. δρχ. 85.
4) Ὁ ἔχων 7—9 ἔτη ὑπηρεσίας ἡμερομ. δρχ. 92.
5) Ὁ ἔχων 9—12 ἔτη ὑπηρεσίας ἡμερομ. δρχ. 100.
6) Ὁ ἔχων 12 ἔτη ὑπηρεσίας καὶ ἄνω ἡμερ. δρχ. 105.

Λοιποὶ ὅροι

Καθορίζεται ἑβδομαδιαίων ὡραρίων ἐργασίας 48 ὡρῶν εἰς ὅπαν τὸ ἐργαζόμενον προσωπικὸν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις καὶ ἐργαστηρίοις, ὡς εἷς τὸν τίτλον τῆς ὀργανώσεως τῶν ἐργοδοτῶν ἀναφέρονται, κατανεμόμενον εἰς 8 καὶ 1/2 ὥρας ἡμερησίως, πλὴν τοῦ Σαββάτου, καθ' ἣν καὶ θὰ ἐργάζωνται 5 1/2 ὥρας, ὅπερ ὡράριον τοῦ Σαββάτου καὶ δὲν δύναται νὰ παραταθῇ πέραν τῆς 1 καὶ 1/2 ὥρας μεταμεσημβρινῆς.

Ἄρθρον 4

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1966.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς πενταπλοῦν, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπογράφεται ὡς ἀκολούθως παρ' ἁπάντων τῶν ἐν ἀρχῇ μνημονευομένων, ἔλαβον δὲ ἀνὰ ἓν οἱ συμβαλλόμενοι καὶ τὸ 5ον κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1966

37268/3746/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 240 τῆς 21 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955.

2) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966 καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 3078/265/14.1.1966 πρότασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐνόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν βασικῶν μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ ξενοδοχείων ἁπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 129/27.11.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἀπριλίου 1966

29120)3006/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος καὶ αὐθις τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 170 τῆς 23 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

(*) ΕΕΔ 24, 63

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 22.3.1966, καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 116239/8088/9.12.1965 ἠτειραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.6.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101110/1964 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 498 τ. Β' τῆς 6.11.1964) (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Μαρτίου 1966

34793/3403/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος κλπ. Δήμου Καλλιθέας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 215 τῆς 13 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 1.4.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 11.7.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 5.10.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος κλπ. Δήμου Καλλιθέας (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 128/8.11.1960) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ἀπριλίου 1966

51187/4982/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων συνδρομῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀσχολουμένου προσωπικοῦ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τῆς 3 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1966, καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 20909/1578/2.3.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων συνδρομῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀσχολουμένου προσωπικοῦ (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 85/29.7.1964). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1966

51184/4979/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως τῆς ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 32) 1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τῆς 3 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων» (Φ.Ε.Κ. 8 τ. Β' τῆς 8.1.1965). (**)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1966

51186/4981/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ἐργατοτεχνίτας Δήμου Ἀθηναίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τῆς 3 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

(*) ΕΕΔ 23, 1406
(**) ΕΕΔ 20, 132

(*) ΕΕΔ 23, 1148
(**) ΕΕΔ 24, 121

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.5.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι της 7.9.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 17/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών Δήμου Αθηναίων» (Φ.Ε.Κ. 346 τ. Β' της 27.5.1965). (*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Μαΐου 1966

51188/4983/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 37/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών αρμοδιότητος 651 Α.Β.Υ.Π.»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 της 3 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.5.1966, και

3) Την υπ' αριθ. 20911/1577/2.3.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι της 13.9.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 37/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών αρμοδιότητος 651 Α.Β.Υ.Π.», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 97484/1964 ημετέρας αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 480 της 31.10.1964). (**)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Μαΐου 1966

51190/4985/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 45/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. «Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων κλπ. απάσης της χώρας»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 της 3 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.5.1966, και

3) Την υπ' αριθ. 23921/1783/9.3.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι της 14.9.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 45/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων κλπ. απάσης της χώρας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 8331/1965 ημετέρας αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 89 τ. Β' της 29.1.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Μαΐου 1966

51185/4980/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 5/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού των Στρατιωτικών Καταστημάτων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 της 3 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.5.1966, αποφασίζομεν :

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 5.9.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 5/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού των Στρατιωτικών Καταστημάτων» (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 56/1.5.1965). (**)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Μαΐου 1966

51189/4984/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' α-

(*) ΕΕΔ 24, 824
(**) ΕΕΔ 23, 1500

(*) ΕΕΔ 24, 241
(**) ΕΕΔ 24, 698

ριθ 48/1964 αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης ἀπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τῆς 3 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1966, καὶ

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 20910/1578/2.3.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμήνων χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 14.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ζαχαροπλαστικῆς τέχνης ἀπάσης τῆς χώρας», καταθέσεως εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/17.2.1965 πράξεως καταθέσεως. (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Μαΐου 1966

51418/5013/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τῆς 3 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγράφων δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμήνων χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 4.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 3.2.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν Θεσσαλονίκης (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 40/24.3.1965) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1966

(*) ΕΕΔ 24, 381
(**) ΕΕΔ 24, 574

51419/5014/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν λατόμων καὶ ἀσβεστοποιῶν νομοῦ Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 τῆς 3 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955.

2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἐγγράφων δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καὶ

3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 19.5.1966, ἀποφασίζομεν :

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τριμήνων χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι τῆς 23.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 27.1.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν λατόμων καὶ ἀσβεστοποιῶν νομοῦ Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 152 τ. Β' τῆς 1.3.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Μαΐου 1966

10777/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων

Περὶ ἐγκρίσεως πινάκων ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν πληρωμάτων μηχανημάτων Ε.Τ.Μ.Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 247 τῆς 25 Ἀπριλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 25.1.1936 ἀ.ν. «περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων», ὡς αὗται τροποποιηθεῖσαι καὶ συμπληρωθεῖσαι διὰ μεταγενεστέρων νόμων ἰσχύουσι σήμερον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 863/1960 Β. δ)τος «περὶ διευρθρώσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ περὶ Ὀργανισμοῦ τῆς παρ' αὐτῷ Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίων Ἔργων», ἀποφασίζομεν :

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 71/26.2.1966 πρᾶξιν τῆς Διοικούσης τὸ Ε.Τ.Μ.Α.Ε. Ἐπιτροπῆς περὶ ἐγκρίσεως πινάκων ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν πληρωμάτων μηχανημάτων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Λιμενικῶν Ἔργων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἕπεται :

Πρᾶξις 71/1966

Ἡ Ἐπιτροπὴ μετὰ συζήτησιν, ἀποφασίζει ὁμοφώνως

Ἐγκρίνει τὴν αἴτησιν ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου 1966 τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν πλοίων καὶ πλωτῶν μηχανημάτων τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου-

(*) ΕΕΔ 24, 367

Μηχανημάτων Λιμενικών Έργων και καθορίζει ταύτα ως έπεται :

Πίναξ Α'

Τακτικών μισθολόγιων επί σκαφών εν αργία

Ειδικότης	Επί σκαφών εντός έδρας. Ημερομίσθια από 1.2.1966	Επί σκαφών εκτός έδρας. Ημερομίσθια από 1.2.1966
Πλοίαρχος Α'	127	127
Πλοίαρχος Β'	107	107
Πλοίαρχος Γ'	93	93
Κυβερνήτης	93	93
Δραγόρος	127	127
Υποδραγόρος	93	93
Μαγειρος	127	127
Χειριστής γερανών	109	109
Ναύκληρος	75	75
Ναύτης	70	70
Μηχανικός Α'	125	125
Μηχανικός Β'	107	107
Μηχανικός Γ'	93	93
Ηλεκτρολόγος Α'	125	125
Ηλεκτρολόγος Β'	107	107
Ηλεκτρολόγος Γ'	93	93
Αρχιθερμαστής	83	83
Λιπαντής	79	79
Θερμαστής	78	78
Μάγειρος	79	79
Θαλαμηπόλος	54	54

Πίναξ Β'

Έκτακτων μισθολόγιων επί σκαφών εν ενεργεία.

Ειδικότης	Επί σκαφών εντός έδρας. Ημερομίσθια από 1.2.1966	Επί σκαφών εκτός έδρας. Ημερομίσθια από 1.2.1966
Πλοίαρχος Α'	201	181
Πλοίαρχος Β'	172	152
Πλοίαρχος Γ'	152	132
Κυβερνήτης	152	132
Δραγόρος	201	181
Υποδραγόρος	152	132
Μαγειρος	200	180
Χειριστής γερανών	175	155
Ναύκληρος	124	106
Ναύτης	117	99
Μηχανικός Α' (Ρ)Κ ΛΕΩΝ	211	191
Μηχανικός Α'	199	179
Μηχανικός Β'	172	152
Μηχανικός Γ'	152	132
Ηλεκτρολόγος Α'	199	179
Ηλεκτρολόγος Β'	172	152
Ηλεκτρολόγος Γ'	152	132
Αρχιθερμαστής	136	118
Λιπαντής	131	113
Θερμαστής	129	111
Μάγειρος	131	113
Θαλαμηπόλος	94	76

Εις την παρεχομένην αύξησιν προστίθεται το δικαίωμα εις έπ' αριθ. 88/1961 Π.Υ.Σ. χορηγούμενον εκ μιας δραχμής επίδομα άρτου, καθώς και το επίδομα λόγω ημέρας ηθοποιού της παραγράφου 6 του άρθρου 4 του α.ν. 1157/1938 το παρεχόμενον εις τους αρχιθερμαστάς, λιπαντάς και θερμαστάς.

Εις τα πληρώματα τα εκπορευόμενα επί σκαφών ευρισκομένων εκτός της βάσεως του Λιμένος Πειραιώς, ως αύτη καθορίσθη υπό του άρθρου 4, παράγραφος 4, του α.ν. 1157/1938, παρέχεται και επίδομα τροφής, ανερχόμενον εις δραχμάς είκοσι (20) διά τους αξιωματικούς και δραχμάς δέκα οκτώ (18) διά τα λοιπά πληρώματα ημερησίως, συμφώνως τη έπ' αριθ. 346/1964 πράξει, ανεξαρτήτως του εάν τα σκάφη ταύτα ευρίσκονται εις κατάστασιν αργίας ή ενεργείας. Τα έκτακτα ημερομίσθια του πίνακος Β' της περιπτώσεως εργασίας εντός της έδρας έχουσι καθορισθή ηύξημένα κατά τι διά το χρονικόν διάστημα, καθ' ο τα σκάφη παραμένουν εργαζόμενα εντός της έδρας των, ήτοι εντός του Λιμένος Πειραιώς, λόγω του ότι κατά το χρονικόν τούτο διάστημα δεν παρέχεται εκ του νόμου εις το πλήρωμα τούτων επίδομα τροφής, όπερ επίδομα παρέχεται εκ του νόμου μόνον εις τα πληρώματα των σκαφών των ευρισκομένων εκτός της έδρας των.

Προς τούτοις έγκρινει την παροχην προσαυξήσεως επί του ημερομισθίου ενεργείας, κατά ποσοστόν 75%, εφ' όσον τα πληρώματα εργάζονται διά λογαριασμόν του Δημοσίου ή τρίτων κατά τας εξαιρεσίμους ημέρας.

Τα ούτω αναπροσαρμοσθέντα ημερομίσθια έχουν καθορισθή εντός των περιθωρίων των αποδοχών των πληρωμάτων της ακτοπλοΐας. Κατά τα λοιπά ισχύει η έπ' αριθ. 212/29.5.1957 πράξις της Διοικούσης Επιτροπης, ως αύτη επροσαρμοσθή μεταγενεστέρως διά της έπ' αριθ. 290/17.7.1957 πράξεως.

Προς τούτοις εξακολουθούν να ισχύουν αι μέχρι τούδε εκδοθείσαι πράξεις, καθορίζουσαι ηύξημένας αποδοχάς εις ένιους εκ του προσωπικού των πληρωμάτων προς κάλυψιν ειδικών αναγκών επί τη βάσει πάντοτε του εκάστοτε ισχύοντος μισθολογίου.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 14 Μαρτίου 1966

51188/4983/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 37/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών ομοιδιότητος 651 Α.Β.Υ.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 342 της 3 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, λη-

φθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.5.1966.

3) Την υπ' αριθ. 20931/1577/2.3.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 13.9.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 37/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοϋπαλληλικού προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών αρμοδιότητος 651 Α.Β.Υ.Π.», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 97484/1964 ημετέρας αποφάσεως (Φ.Ε.Κ. 480 της 31.10.1964) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Μαΐου 1966

45441/3890/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών διά το χρονικόν διάστημα από 1ης Ιουλίου έως 31ης Αυγούστου 1966.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 373 της 14 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13/4/1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κ.λ.π.»

2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών νόμων».

3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών».

4) Την υπ' αριθ. 13573/11.5.1966 γνώμην του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών.

5) Την υπ' αριθ. 452/23.5.1966 γνώμην του Εμπορικού Συλλόγου Πειραιώς.

6) Την σύμφωνον γνώμην του Συλλόγου Εμποροϋπαλλήλων Αθηνών.

7) Την υπ' αριθ. 118/19/20.5.1966 γνώμην του Συλλόγου Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων Πειραιώς.

8) Την υπ' αριθ. 145773/Φ. 71/10/20.5.1966 γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνών, αποφασίζομεν:

1) Καθορίζομεν τας ώρας ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των εμπορικών καταστημάτων των εν τη παραγράφω IV της υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέρας αποφάσεως «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών» (**) καθοριζομένων, του πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών, εις ο περιλαμβάνονται οι Δήμοι και Κοινότητες Αθηναίων, Πειραιώς, Νικαίας, Περιστερίου, Κερατσινίου, Αιγάλεω, Καλλιθέας, Ν. Ιωνίας, Βύρωνος, Ν. Σμύρνης, Ν. Λιοσίων, Κορυδαλλού, Ηλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, Δάφνης, Καισαριανής, Παλαιού Φαλήρου, Αγίου Δημητρίου, Αμαρουσίου, Μοσχάτου, Αγίων Αναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Περάματος, Κηφισιάς, Δροσοπετσώνας, Γαλατσίου, Αγίας Βαρβάρας, Χολαργού, Γλυφάδας, Ηρακλείου, Υμηττού, Αγίας Παρασκευής, Αγίου Ιωάννου Ρέντη, Πετρουπόλεως, Καλαμακίου, Μεταμορφώσεως (Κουκουβαούνων), Νέου Ψυχικού, Ψυχικού, Νέας Χαλκηδόνος, Νέας Ερυθραίας, Νέου Φαλήρου, Ελληνικού, Αργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνα), Μελισσίων, Καματερού, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βαυλιαγμένης, Λυκόβρυσης και Εκάλης, διά το χρονικόν διάστημα από 1ης Ιουλίου έως 31 Αυγούστου τρέχοντος έτους, ως ακολούθως:

Καθ' εκάστην από 7.45' π.μ.—1.30' μ.μ. και 5—8 μ.μ.

Εκάστην Τετάρτην και Σάββατον από 7.45' π.μ.—2.15' μ.μ.

2) Τούς ως άνω ωραρίου εργασίας εξαιρούνται τα καταστήματα, διά τα οποία μέχρι τούδε δι' ειδικών αποφάσεων ημαριόζεται συνεχές ωράριον εργασίας.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 1 Ιουνίου 1966

51172/4337/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού συνεχούς ωραρίου εργασίας διά τα καταστήματα σιδηρικών, βιομηχανικών ειδών, ειδών κιγκαλερίας, υδραυλικών και ειδών υγιεινής περιοχής Δήμου Αθηνών και των περιξ αυτού Δήμων—Κοινοτήτων και Συνοικισμών από 15/6—30/9/1966.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 384 της 21 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις του άρθρου 5 του ν.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.».

2) Τας διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών εισών νόμων».

3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ωρών λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών».

4) Την υπ' αριθ. 148/1/3/1966 αίτησιν του Συλλόγου Εμπόρων Σιδηρικών Αθηνών.

5) Την υπ' αριθ. 13536/22/4/1966 σύμφωνον γνώμην του Εμπορικού Συλλόγου Αθηνών.

6) Την υπ' αριθ. 14855/3/3/1966 σύμφωνον γνώμην του Συλλόγου Εμποροϋπαλλήλων Αθηνών.

7) Την υπ' αριθ. 144510 Φ. 71/31/1966 σύμφωνον γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Αθηνών.

8) Την υπ' αριθ. 15/94/367/ιη/17/5/1966 σύμφωνον γνώμην της Ανωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακής Πρωτευούσης, αποφασίζομεν:

(*) ΕΕΔ 23, 1400

(**) ΕΕΔ 24, 1452

1) Τροποποιούντες την ὑπ' ἀριθ. 86859/5304/1964 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων», ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 15811/301/26/2/1964 ὁμοίαν «περὶ ὡρῶν ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ τῶν μικτῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων ὑφασμάτων καὶ φιλικῶν τῆς περιοχῆς τῶν πέριξ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων Δήμων καὶ Κοινοτήτων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων σιδηρικῶν, βιομηχανικῶν εἰδῶν, εἰδῶν galanterie, ὑδραυλικῶν καὶ εἰδῶν ὑγιεινῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηνῶν καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ Δήμων, Κοινοτήτων καὶ Συνοικισμῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15/6—15/9 κατωτέρω εἰδικῶς.

Ἡ παροῦσα, ἡς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 15 Ἰουνίου ἔ.ἔ., δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Ἰουνίου 1966

51056/4327/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας καταστημάτων χαρτεμπορίου Ἀθηνῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15/6—31/8/1966.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 384 τῆς 21 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ/τος τῆς 8/13/4/1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν».

4) Τὴν ἀπὸ 25.5.1966 αἴτησιν τῆς Ἑνώσεως Χαρτεμπόρων Ἀθηνῶν.

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14989/31.5.1966 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν.

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 152379 Φ71/10/1965 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 86859/5304/1964 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χαρτεμπορίου τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 15/6 μέχρι 31/8 τοῦ τρέχοντος ἔτους ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην 7 π.μ. - 3 μ.μ.

Σάββατον 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

Ἡ παροῦσα, ἡς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 15ης Ἰουνίου ἔ.ἔ., δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 6 Ἰουνίου 1966

74074/5264/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 42241/2596/22.5.1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 384 τῆς 21 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν».

4) Τὴν ἀπὸ 17 Ἰουνίου 1965 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Καταστηματαρχῶν Ἠλεκτρικῶν Εἰδῶν καὶ Ἐργολητῶν Ἠλεκτρολόγων Πειραιῶς.

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 555/27.7.1965 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς.

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1579/Γ'/10.7.1965 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Πειραιῶς.

7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9733/Φ 65/5/20.7.1965 σύμφωνον γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 42241/2596/22.5.1963 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς Πειραιῶς καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ Δήμων—Κοινοτήτων καὶ Προαστείων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων πωλήσεως ἠλεκτρικῶν εἰδῶν τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω περιοχῆς Πειραιῶς διὰ τὸ ἀπὸ 1/7 - 15/9 χρονικὸν διάστημα τοῦ τρέχοντος ἔτους, ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30 π.μ. - 3.30 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαΐου 1966

45692/3924/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα χονδρικῆς πωλήσεως

ραπτομηχανών και ανταλλακτικών αὐτῶν περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων ἀπὸ 1.6—31.8

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 377 τῆς 16 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.»,

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων»,

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94918/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πέπλου φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν»,

4) Τὴν ἀπὸ 1.3.1966 αἴτησιν τῶν καταστηματαρχῶν πωλήσεως ραπτομηχανῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων,

5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13539/22.4.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν,

6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14932/21.4.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν,

7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 143790 Φ 71/10/6.5.1965 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν,

ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 86859/5304/1964 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων τῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως ραπτομηχανῶν καὶ ἀνταλλακτικῶν αὐτῶν τῆς περιοχῆς τοῦ Δήμου Ἀθηναίων ἀπὸ 1.6—31.8. τοῦ τρέχοντος ἔτους καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30 π.μ. μέχρι 15.30 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Μαΐου 1966

47811/4099/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι καὶ τῆς 31ης Ὀκτωβρίου.

(Ε. Κ. τ. Β' φ. 373 τῆς 14 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἐδαφίου Ε' τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 436/25.6.1961 β. δ «περὶ χωρακτηρισμοῦ ἐπιχειρήσεων ὡς τουριστικῶν». 3) Τὴν ἀπὸ 25.4.1966 αἴτησιν τοῦ Συνδέσμου Ἐμπόρων Καταστηματαρχῶν Ἑλληνικῆς Λαϊκῆς Τέχνης Α.Π.Π. 4) Τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. 5) Τὸ ὑπ' ἀριθ. 2073/11/5/1966 ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας λειτουργίας τῶν ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου μέχρι καὶ 31ης Ὀκτωβρίου ἀπὸ 8 π.μ.—9 μ.μ. ὥρας, πλὴν τῶν Κυριακῶν καὶ νόμῳ ἑορτῶν ἀργίας.

Τὸ προσωπικὸν τῶν ὡς ἄνω καταστημάτων θὰ ἐργάζηται διὰ δύο ἐναλλασσομένων καθ' ἑβδομάδα ὁμάδων 8ώρου συνεχοῦς ἐργασίας, ἑκάστης ἀπὸ 8 π.μ.—4 μ.μ. καὶ ἀπὸ 1—9 μ.μ., ὀνομαστικῶς κατονομαζομένων.

Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω οἱ ὑπεύθυνοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως θεωρῶσιν ὀνομαστικὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ, μὲ τὰς ὥρας ἐνάρξεως καὶ λήξεως ἐργασίας αὐτοῦ, ἧτις θὰ ἀναρτᾶται εἰς ἐμφανὲς μέρος τοῦ καταστήματος διὰ τὸν κύκλον ἐλέγχου τῶν πρὸς τοῦτο ἁρμοδίων ἐποπτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν ὀργάνων.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 54788/3756/20/7/1965 «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἀμιγῶν καταστημάτων πωλήσεως εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης περιοχῆς Ἀθηνῶν κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον» καταργεῖται.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1966

56672/5513/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 26.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀφορώσης τὸ προσωπικὸν τὸ ἐργαζόμενον εἰς Ἐπαγγελματικὰ (Ἐργατικὰ καὶ Ἐργοδοτικὰ) Σωματεῖα καὶ τὰς Ἑνώσεις αὐτῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 376 τῆς 15 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 26.5.1966, συνταχθεῖσα πρὸς τούτῳ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 179/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 26ην Μαΐου 1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ 109 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: Δημήτριος Νίτσος, Σύμβουλος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἐκπροσωπῶν τοῦτο, τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν πιστοποιούμενον ὡς ἐργοδοτικὸν ἐκπροσώπευον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ἄρθρον 23 § 2, αὐ ἐνός, καὶ αὐ ἑτέρου ὁ Ἰωάννης Παπαντωνίου, γεν. γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Διωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ἐκπροσωπῶν ταύτην, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1) Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ τοὺς ἄρρενας καὶ θήλεις ὑπαλλήλους Γραφείων καὶ δακτυλογράφους, τοὺς

ἐργαζομένους εἰς ἐπαγγελματικὰ (ἐργατικά, ἐργοδοτικὰ) σωματεῖα καὶ ἑνώσεις αὐτῶν.

2) Διὰ τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ἑκάστοτε ἰσχύουσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 24/1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁρίζει.

3) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων ἀποδοχῶν δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της καὶ ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἡ παροῦσα ὑπεγράφη εἰς τέσσαρα ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἀνὰ ἓν ἔλαβεν ἑκάστος τῶν συμβαλλομένων καὶ δύο ἀποβλήθησονται εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ἰουνίου 1966.

57558/5568/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν στιλβωτῶν καὶ βαφέων ὑποδημάτων καὶ δερματίνων εἰδῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς στιλβωτήρια Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 386 τῆς 22 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 9/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἡ ὡς ἄνω μνημονευομένη ὑπ' ἀριθ. 2/1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀποφαινόμεθα

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ἐθνικῆς Ἑνώσεως Ὑπαλλήλων Στιλβωτηρίων καὶ Βαφείων Δερματίνων Εἰδῶν Α.Π.Ε. αἱ' ἑνός, καὶ τοῦ Σωματείου Καταστηματαρχῶν Στιλβωτῶν «Ἡ Ἀλληλεγγύη», αἱ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν στιλβωτῶν καὶ βαφέων ὑποδημάτων καὶ δερματίνων εἰδῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς στιλβωτήρια Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Προαστίων, καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

α) Στιλβωταί: Λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν ὅτι διὰ τοὺς μισθωτοὺς τούτους ἰσχύει ἐν τοῖς στιλβωτηρίοις τὸ σύστημα τῶν μικτῶν ἀποδοχῶν, ἤτοι ἐπὶ πλέον τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένου ἡμερομισθίου οὗτοι εἰσπράττουσιν καὶ φιλοδώρημα παρὰ τῶν πελατῶν τῶν στιλβωτηρίων) ἡμερομίσθιον ἓξ δραχμῶν (6). Στιλβωτὴς νοεῖται ὁ στιλβώνων ἐπὶ τόπου ἢ ἀνὰ χεῖρας τὰ κάλης φύσεως ὑποδήματα καὶ δερμάτινα εἴδη, ἤτοι δερμάτινα ὑποδήματα σκέτα (ἁπλᾶ) ὅλων τῶν ἀποχρώσεων: λευκά, σκέτα καστόρια, δίχρωμα ἢ πολύπλοκα καστόρια ἢ τελατινὲ καὶ καστόρια γκρὶ—μπέζ ἢ πάνινα.

Τὰ ἐν λόγῳ εἴδη τίθενται ἐνδεικτικῶς καὶ οὐχὶ περιοριστικῶς.

Οἱ ἀνωτέρω στιλβωταὶ χαρακτηρίζονται ἡμερομίσθιοι ἐργάται, ἔστω καὶ ἂν ἐργάζωνται εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας βαφῆς ὑποδημάτων ἢ ἀλλαγῆς χρώματος τούτων, λόγῳ καταφανοῦς ὑπεροχῆς τοῦ σωματικοῦ στοιχείου ἔναντι τοῦ πνευματικοῦ τοιούτου ἐν τῇ τοιαύτῃ συμβάσει.

β) Βαφεῖς. Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι διαιροῦνται εἰς δύο κατηγορίας: Καὶ εἰς μὲν τὴν πρώτην κατηγορίαν ἀνήκουν οἱ ἔχοντες ἐν συνόλῳ 6 ἐτῶν πραγματικὴν ἐργασίαν ἐν ταῖς βαφαῖς, εἰς δὲ τὴν δευτέραν κατηγορίαν ἀνήκουν οἱ ἔχοντες 4 ἐτῶν πραγματικὴν ἐργασίαν ἐν αὐταῖς. Καὶ διὰ μὲν τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν Α' κατηγορίαν βαφεῖς καθορίζεται ἡμερομίσθιον 85 δραχμῶν (ὀγδοήκοντα πέντε), διὰ δὲ τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν Β' κατηγορίαν καθορίζεται ἡμερομίσθιον 76 δραχμῶν (ἑβδομήκοντα ἕξ).

Οἱ ὡς ἄνω βαφεῖς χαρακτηρίζονται καὶ εἶναι ἡμερομίσθιοι ἐργάται, δι' ὃν λόγον καὶ οἱ στιλβωταί. Βαφεὺς νοεῖται ὁ ἐνεργῶν ἀλλαγὴν βαφῶν, καθαρισμῶν καὶ στιλβώσιν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως δερματίνων εἰδῶν (ὑποδημάτων, τσαντῶν, μουσαμάδων, νάϊλον κλπ.). Οἱ καταστηματάρχαι στιλβωτηρίων, οἱ ὁποῖοι εἰσπράττουν ἐκ τῶν βαφῶν κάτω τῶν διακοσίων (200) δραχμῶν ἡμερησίως, δύνανται νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς βαφεῖς Α' ἢ Β' κατηγορίας ἢ τὸ διὰ τῆς παρούσης καθοριζόμενον ἡμερομίσθιον διὰ τοὺς βαφεῖς ἢ τὸ διὰ τοὺς στιλβωτὰς τοιοῦτον, πλέον 15% ἐπὶ τῶν εἰσπράξεων τῶν παρ' αὐτῶν διενεργουμένων βαφῶν, καθαρισμάτων κλπ.

γ) Καθορίζεται κατὰ μὲν τὰς ἐργασίμους ἡμέρας 10ωρος ἐργασία διὰ τοὺς στιλβωτάς, 8ωρος διὰ τοὺς βαφεῖς Α' κατηγορίας καὶ 10ωρος διὰ τοὺς βαφεῖς Β' κατηγορίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία των κατὰ τὰ ἄνω ἐκτιθέμενα εἶναι μικτὴ (στιλβώματα καὶ βαφαί), πλὴν τῆς Τετάρτης ἑκάστης ἑβδομάδος, καθ' ἣν αἱ ὧραι περιορίζονται εἰς ἑξάωρον δι' ἅπαν τὸ προσωπικόν, ἤτοι ἀπὸ 7 π.μ. μέχρι 2 μ.μ. τὴν θερινὴν περίοδον καὶ ἀπὸ 7 1/2 π.μ. μέχρι 2 1/2 μ.μ. τὴν χειμερινὴν περίοδον, κατὰ δὲ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς (Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, Δευτέρας ἡμέρας τοῦ Πάσχα καὶ 25ης Μαρτίου) πέντε (5) ὡρῶν καὶ τεσσαράκοντα πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας ἐργασίας δι' ἅπαν τὸ ἐργατικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ἀντὶ πλήρους ἡμερομισθίου καὶ' αὐτὰς λόγῳ συνυπολογισμοῦ εἰς αὐτὸ καὶ τῆς ἐξ 15 % προσαυξήσεως ἄνευ ἑτέρας ἀξιώσεως τῶν τοιούτων ἐργαζομένων διὰ τὴν τοιαύτην προσαύξησιν δι' οἱανδήποτε λόγον καὶ αἰτίαν. Τὸ ἀνωτέρω ὡράριον παρατείνεται ἐπὶ ἡμίσειαν ὥραν καθ' ἑκάστην Σάββατον καὶ τὰς παραμονὰς τῶν ὡς ἄνω ἐξαιρετέων ἑορτῶν ἄνευ ἰδιαιτέρας τινὸς ἀμοιβῆς λόγῳ τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν τῆς Τετάρτης ἑκάστης ἑβδομάδος.

δ) Οἱ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ λοιπὰς ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐργαζόμενοι, κειμένην ἐντολὴν τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τοῦ νομίμου αὐτῶν ἐκπροσώπου, βαφεῖς Α' καὶ Β' κατηγορίας θὰ λαμβάνωσι τὸ ὑπὸ

της παρούσης διά τούς έν λόγω βαφείς προβλεπόμενον ημερομίσθιον, είς ὃ συμπεριλαμβάνεται καί ἡ διά τάς Κυριακάς ἐξ 75 % προσαύξησις λόγω τοῦ περιορισμοῦ τοῦ ὡραρίου εἰς πέντε ὥρας καί τεσσαράκοντα πέντε λεπτά τῆς ὥρας, ἄνευ ἑτέρας ἀξιώσεως τούτων διά τήν τοιαύτην προσαύξησιν δι' οἱονδήποτε λόγον καί αἰτίαν. Ἐάν οὗτοι ἐργάζωνται εἰς τά στιλβώματα, θά λαμβάνουν τό τοῦ στιλβωτοῦ ἡμερομίσθιον.

ε) Οἱ ἐργοδόται κατασκηματάρχαι δικαιοῦνται νά καθορίζωσι τήν προτεραιότητα τῶν βαφῶν, στιλβωτῶν καί καθαρισμάτων κατά τήν ἀπόλυτον κρίσιν των δι' ἅπαντα τά εἴδη βαφῆς καί νά μεταθέτωσι τούς βαφεῖς ἢ λοιπούς ἐργαζομένους ἐν τοῖς στιλβωτηρίοις των εἰς ὁμοειδεῖς ἐργασίας ἐν τῷ καταστήματι των ἀναλόγως, τῶν ἀναγκῶν τούτου.

στ) Οἱ ὧδε συμβαλλόμενοι, πρός ἀποφυγήν τῶν μέχρι τοῦδε προκυψασῶν διενέξεων περί τήν διανομήν τοῦ συγκεκριμένου ἑκάστοτε ποσοῦ (μεταξύ τῶν δικαιουμένων τούτου στιλβωτῶν) ἐκ τῆς χορηγουμένης ἑκάστοτε αὐξήσεως τῶν στιλβωτικῶν ἐπί τοῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καί Πάσχα, χωρίς νά ὑφίσταται πρόθεσις ἢ σκοπός ἐπιρροῆς τῶν ἐκ τῶν ἑκάστοτε σχετικῶν περί δώρου Χριστουγέννων καί Πάσχα ὑποχρεώσεων εἰς βάρος τῶν ἐργοδοτῶν, οἵτινες, ἄλλως, δέν εἶχον τοιαύτας ἄχρι σήμερον καί ἐν ὄψει τῆς χορηγήσεως τῆς κατά τάς ἄνω ἑορτάς αὐξήσεως τῶν στιλβωτικῶν, καθορίζουσιν, ὅτι τό ἐκ τῆ ἑκάστοτε χορηγήσεως ὑπέρ τῶν στιλβωτῶν τοιαύτης αὐξήσεως τῶν στιλβωτικῶν κατά τάς ἄνω ἑορτάς προκύπτον δῶρον ἰσοῦται ἀπό σήμερον καί ἐφεξῆς πρός δραχμάς πεντήκοντα (50) ἡμερησίως δι' ἕκαστον στιλβωτήν, ὅπερ δικαιοῦνται οἱ στιλβωταί οὗτοι νά λαμβάνωσιν ἀπ' εὐθείας παρά τῶν ἐργοδοτῶν συμφώνως τοῖς ὅροις καί διατάξεσι τῆς ἑκάστοτε ἐκδιδομένης καί διά τούς λοιπούς μισθωτούς τῆς χώρας ἀφορώσης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Παρά ταῦτα οἱ στιλβωταί δύνανται νά προτιμήσωσι διά τήν ἀπόληψιν τοῦ δώρου των τήν ἐπί ταις ἄνω ἑορταίς χορηγουμένην ἑκάστοτε αὔξησιν ἐπί τῶν στιλβωτικῶν, ὅτε αὕτη, συνολικῶς λαμβανομένη, θά διανέμηται μεταξύ τῶν κατά τάς ἄνω ἑορτάς ἐν τοῖς στιλβωτηρίοις ἐργαζομένων καί τῶν πρό τῶν τοιούτων ἑορτῶν ἐτῶν ἀπολυθέντων μισθωτῶν, οὐχί κατ' ἰσομοιρίαν, ἀλλ' ἀναλόγως τῶν ἐργαζομένων ἡμερῶν παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ (πλήρες ἢ κλάσμα τοῦ δώρου) ἐντός τοῦ ὑπό τῆς οἰκείας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένου χρόνου πρός ἀπόληψιν τοῦ δώρου παρά τῶν μισθωτῶν. Οἰκόθεν νοεῖται ὅτι οἱ περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί, ἐφ' ὅσον θά λαμβάνουν τό δῶρον των παρά τῶν ἐργοδοτῶν, ἡ ἐπί ταις ἑορταίς χορηγουμένη αὔξησις θά εἰσπράττεται πρός ὄφελος τῶν ἐργοδοτῶν πρός κάλυψιν τοῦ παρ' αὐτῶν διδομένου δώρου εἰς τούς περί ὧν πρόκειται μισθωτούς καί ἀντιστρόφως, ἐάν οὗτοι λαμβάνουν τό δῶρον των ἐκ τῆς τοιαύτης αὐξήσεως, οἱ ἐργοδόται ἀπαλλάσσονται πλέον τῆς ὑποχρεώσεως περί καταβολῆς τοῦ δώρου. Ἡ τοιαύτη ἐπιλογή δέον νά γίνεται παρά τῶν στιλβωτῶν ἐντός πέντε τό πολύ ἡμερῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς οἰκείας περί δώρων ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

Ἐν περιπτώσει ἀπολήψεως τοῦ δώρου παρά τῶν ἐργοδοτῶν των οἱ περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοί ὑποχρεοῦνται νά ἐργάζωνται κατά τάς ἄνω ἑορτάς συνεχῶς καί εὐσυνειδήτως, εἰς τρόπον ὥστε νά εἰσπράττωσι καί οἱ ἐργοδόται τήν ἑκάστοτε ἐπί ταις ἑορταίς διδομένην αὔξησιν ἐπί τῶν στιλβωτικῶν πρός κάλυψιν τοῦ παρ' αὐτῶν καταβαλλομένου τοῖς στιλβωταῖς δώρου πρός ἀποφυγήν βεβαίας ζημίας των.

Εἰς περίπτωσιν ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας τοῦ μισθωτοῦ κατά τάς ἄνω ἑορτάς τό ὡς ἄνω δικαίωμα ἐπιλογῆς περιέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τούς ἐργοδότας, ἔστω καί ἂν τοῦτο ἔχῃ ἀσκηθῇ παρά τοῦ ἀπουσιάζοντος μισθωτοῦ πρό τῆς αὐθαιρέτου ἀπουσίας του.

Ἐν περιπτώσει δέ δεδικαιολογημένης ἀπουσίας δέον αὕτη νά γνωστοποιῆται τό ταχύτερον δυνατόν πρός τόν ἐργοδότην μετά τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν τῆς τοιαύτης ἀπουσίας των. Ὁ παρών ὅρος ἰσχύει ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ὁ δέ τρόπος τῆς εἰσπράξεως τῆς αὐξήσεως τῶν στιλβωτῶν κατά τάς ἄνω ἑορτάς ἐπαφίεται εἰς τήν κρίσιν τῶν ἐργοδοτῶν.

ζ) Οἱ βαφεῖς Β' κατηγορίας ὑποχρεοῦνται νά ἐργάζωνται ἐπί 10ώρου ἡμερησίως λόγῳ τοῦ διαύτου ἰσχύοντος μικτοῦ ἀποτήματος ἐργασίας (στιλβώματα καί βαφάς) ἀντί δραχμῶν ἑβδομήκοντα ἓξ (76) ἡμερησίως, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται τόσον εἰς τά στιλβώματα ὑποδημάτων ἐπί τῶν καθισμάτων, ὅσον καί εἰς τάς βαφάς ἐπί τοῦ πάγκου. Ἐάν δέ ἀσχολοῦνται καθ' ἅπαν τό ὡράριον εἰς τό ἁπλοῦν στίλβωμα θά λαμβάνωσι τό ἡμερομίσθιον τοῦ ἁπλοῦ στιλβωτοῦ ἐκ δραχμῶν πεντήκοντα (50) πλέον τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοδωρημάτων.

η) Ἡ κατ' ἔτος χορηγουμένη ἄδεια εἰς τούς στιλβωτάς ὡς ἄνω καί αἱ ἡμέραι ἀσθενείας θά ὑπολογίζωνται πρός δραχμάς ἑβδομήκοντα πέντε (75) καθ' ἑκάστην ἡμέραν, συμπεριλαμβανομένων καί τῶν φιλοδωρημάτων των.

Ἡ ἀποζημίωσις αὐτῶν ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως διά λόγον βαρύνοντα τούς ἐργοδότας θά ὑπολογίζηται βάσει τοῦ διά τούς ἀνειδικεύτους ἐργάτας προβλεπομένου ἑκάστοτε ἡμερομισθίου, εἰς ὃ συμπεριλαμβάνονται καί τά διδόμενα αὐτοῖς φιλοδωρήματα, ἄνευ ἑτέρας ἀξιώσεως τῶν ὡς εἴρηται μισθωτῶν διά τῆς μνησθείσης αἰτίας, παραιτουμένων παντός ἐξ αὐτῶν ἀπορρέοντος τυχόν δικαιώματός των.

θ) Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐγερθῇ ἀμφισβήτησις ἐφ' ὁπωσδήποτε θέματος, ρυθμιζομένου ὑπό τῆς παρούσης, τήν διαφοράν ἐπιλύει Ἐπιτροπή, συγκειμένη ἐξ ἑνός ἀντιπροσώπου ἑκάστης τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων καί τελοῦσα ὑπό τήν προεδρίαν τοῦ προϊσταμένου τοῦ οἰκείου Γραφείου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

ι) Τό μέχρι σήμερον ὑφιστάμενον σύστημα ἐργασίας, ἀσκούμενον ἐκ δύο ὁμάδων, ὡς καί ἡ ὑποχρέωσις τῆς καθαριότητος τῶν στιλβωτηρίων ἐκ περιτροπῆς παρά τῶν στιλβωτῶν ἐντός τοῦ ὡραρίου, διατηρεῖται.

ια) Ἀποδοχαί ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων δέν μειοῦνται.

ιβ) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1.1.1966.

Η παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1966

57556/5570/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανιῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 586 τῆς 22 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 1/1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Καπνοβιομηχανιῶν Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καπνοβιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἀνδρῶν ἄνω τῶν 20 ἐτῶν κατὰ κατηγορίας:

	Ἡμερομίσθια περιοχῆς Ἀθηνῶν Πειραιῶς	Ἡμερομίσθια ἀνὰ τὰς ἐπαρχίας
1. Χειρισταὶ σιγαροποιητικῶν μηχανῶν	115	110
2. Δόκιμοι:		
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	87	83
β) Μετὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	95	90
3. Καπνοκόπται καὶ τροχισταὶ καπνομαχαιρίων:	103	98
4. Δόκιμοι καπνοκόπται καὶ τροχισταὶ καπνομαχαιρίων		
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	85	81
β) Μετὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	91	86
5. Συντηρηταὶ καπνοῦ εἰς φύλλα (ἀτιβαδόροι)	105	100
6. Μεταφορεῖς καπνοῦ εἰς φύλλα, ἐργάται χαρμανίων ὑγραντηρίων καὶ δεματοποιήσεως (τόγκας):		
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	91	87
β) Κατὰ τὸ Β' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	94	90
γ) Μετὰ τὸ Β' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	97	93
7. Ἐργάται ὑγραντηρίων ἐντὸς εἰδικῶν θαλάμων ὑγράνσεως δι' ἀτμοῦ, ἀνεξαρτήτως χρόνου ὑπηρεσίας αὐτῶν.	100	96
8. Χειρισταὶ ἐπικεφαλῆς συγκροτημάτων κυτιοποιητικῶν μηχανῶν καὶ μηχανῶν ΜΠΟΡΣ	103	98
9. Βοηθοὶ χειριστοὶ τῶν ἐπὶ μέρους τμημάτων τῶν συγκροτημάτων κυτιοποιητικῶν μηχανῶν, ὡς καὶ χειριστὴς λοιπῶν βοηθητικῶν ἠλεκτροκινήτων μηχανῶν κυτιοποιίας	91	87
10. Χαρτοκόπται (κόπται ἀποκλειστικῶς εἰς μηχανήματα)	97	93
11. Χειριστὴς πακεταριστικῶν, ταινιαστικῶν, φιλτροριστικῶν κλπ. μηχανῶν συσκευασίας πακεταρίσματος	100	96
12. Δόκιμοι χειριστοὶ πακεταριστικῶν κλπ. μηχανῶν:		
α) Κατὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	83	79
β) Μετὰ τὸ Α' ἑξάμηνον ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	90	86
13. Ἐργάται Τμήματος ΣΙΛΟ:		
α) Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	85	81
β) Μετὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας εἰς τὴν εἰδικότητα	90	86
14. Πάντες οἱ λοιποὶ ἄνδρες, οἱ ἐργαζόμενοι ἐν τῇ καπνοβιομηχανίᾳ καὶ μὴ ἀναφερόμενοι εἰς τινα τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἰδίως τροφοδόται σιγαροποιητικῶν μηχανῶν, πρεσσαδόροι χειροκινήτων πρεσσῶν, μεταφορεῖς ἄλλοι, πλὴν τῶν ἀνωτέρω μεταφορέων δεμάτων καπνοῦ εἰς φύλλα:		
α) Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας	82	78
β) Μετὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας	85	81
Β' Ἀνδρῶν ἡλικίας κάτω τῶν 20 ἐτῶν:		
1. Ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν:		
α) Κατὰ τὸ Α' ἔτος ἐργασίας	51	51
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἔτους	56	56
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 2ετίας	65	65
2. Ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπληρωμένων καὶ προϋπηρεσίας 1 ἔτους ἢ ἡλικίας 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἀσχέτως προϋπηρεσίας	75	75

	Δραχμαί	
Γ'' Γυναικών		
1. Ηλικίας άνωτέρας των 18 ετών:		
α) Κατά τό Α' εξάμηνον εργασίας	60	60
β) Μετά συμπλήρωσιν τού Α' εξαμήνου	63	63
2. Ηλικίας κατωτέρως των 18 ετών:		
α) Ηλικίας κάτω των 16 ετών:		
Κατά τό Α' εξάμηνον εργασίας εις καπνοβιομηχανίαν	43	43
Μετά τό Α' εξάμηνον εργασίας εις καπνοβιομηχανίαν	48	48
Μετά την συμπλήρωσιν έτους	50	50
β) Ηλικίας 16 ετών συμπεπληρωμένων καί 1 έτους ύπηρεσίας ή ηλικίας 17 ετών συμπεπληρωμένων ασχέτως προϋπηρεσίας	60	60
3. Ηλικίας άνω των 18 ετών εργαζόμενοι εις Τμήματα χαρμανίου, ύγρανητηρίου, κοπής καί δεματοποιήσεως (τόγκας):		
α) Κατά τό Α' εξάμηνον εργασίας	60	60
β) Κατά τό Β' εξάμηνον εργασίας	63	63
γ) Μετά την συμπλήρωσιν έτους εργασίας	65	65

ΙΙ. Εις τά ανωτέρω ημερομίσθια συμπεριλαμβάνεται καί τό έκ τής μιάς δραχμής επίδομα τού άρτου, τό προβλεπόμενον ύπό τής 88/1961 Π.Υ.Σ.

ΙΙΙ. Γυναίκες, αίτινες θέλουσιν εργασθή εις τό μέλλον εις εργασίας φορτοεκφορώσεως αύτοκινήτων κατά τόν αύτόν τρόπον, ώς καί οί άνδρες, θά λαμβάνουν τό αύτό ημερομίσθιον μέ τούς άνδρας.

IV. Ή παρ' οιωδήποτε εργοδότη καπνοβιομηχανίας διανυθείσα προϋπηρεσία τινός (εργάτου - εργατρίας) εις ωρισμένην ειδικότητα λαμβάνεται ύπ' όψιν διά τήν διαμόρφωσιν τού ημερομισθίου τον, έφ' όσον άπασχοληθή παρά τή αύτή ειδικότητι.

V. Κατά τά λοιπά ισχύουσιν αί μή αντικείμεναι τή παρούση διατάξεις της ύπ' άριθ. 4/1961 αποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς (Φ.Ε.Κ. 286 τ. Β' της 22.8.1961). (*)

VI. Τυχόν καταβαλλόμενα ημερομίσθια ανώτερα των ύπό τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

VII. Αί άπό τής ισχύος τής παρούσης μέχρι τής δημοσιεύσεώς της διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως ή άλλως τής καταθέσεώς της παρά τή Γραμματεί τού Εἰρηνοδικείου προκύπτουσαι έκ τής αναδρομικότητος διαφοραί ημερομισθίων καταβάλλονται εις τούς δικαιούχους μισθωτούς ύπό τών υπόχρεων εργοδοτών εις (5) πέντε μηνιαίας ισοπόσους δόσεις, τής πρώτης καταβλητέας άμα τή δημοσιεύσει τής παρούσης διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως ή άλλως τής καταθέσεώς της παρά τώ Γραμματεί τού Εἰρηνοδικείου.

VIII. Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 1ης Ιανουαρίου 1966.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 20 Ιουνίου 1966

57195/5560/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής τής ύπ' άριθ. 1/1966 αποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί χορηγήσεως επιδόματος εις ξενοδοχοϋπαλλήλους Θεσσαλονίκης έπ' ευκαιρία εκάστης περιόδου Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 380 της 17 Ιουνίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού νόμου 3239/1955, ώς επροποποιήθησαν ύπό τού ν.δ. 3755/1957.

2) Τήν ύπ' άριθ. 1/1966 απόφασιν τού Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί χορηγήσεως επιδόματος εις ξενοδοχοϋπαλλήλους Θεσσαλονίκης έπ' ευκαιρία εκάστης περιόδου Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης, καταρτίσασαν αριστικήν μετά την ένώπιον τού Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης γενομένην δίκωσιν τού εκκαλέσαντος Σωματείου Υπαλλήλων Ξενοδοχείων Υπνου Θεσσαλονίκης καί Περιχώρων περί παραιτήσεως άπό τής κατ' αύτής ακοκθείσης εφέσεώς του, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν τήν ύπ' άριθ. 1/1966 απόφασιν τού Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί χορηγήσεως επιδόματος εις ξενοδοχοϋπαλλήλους Θεσσαλονίκης» έπ' ευκαιρία εκάστης περιόδου Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ τού Σωματείου Υπαλλήλων Ξενοδοχείων Υπνου Θεσσαλονίκης αφ' ενός καί αφ' ετέρου τής Ενώσεως Ξενοδόχων Θεσσαλονίκης, ής τό διατακτικόν έχει ώς ακολούθως:

Επίδομα Εκθέσεως

Ξενοδοχοϋπαλλήλων Θεσσαλονίκης

Εις τούς υπαλλήλους ξενοδοχείων ύπνου τής πόλεως Θεσσαλονίκης χορηγείται έπ' ευκαιρία εκάστης περιόδου Διεθνούς Εκθέσεως εφ' άπαξ πρόσθετος αμοιβή εκ δραχμών 600 εις τούς άρρενας καί δραχμών 450 εις τάς θήλεις.

Έν τή εννοία τής περιόδου Διεθνούς Εκθέσεως περιλαμβάνεται χρονικόν διάστημα αρχόμενον 10 ημέρας πρό τής ενάρξεως τής Διεθνούς Εκθέσεως καί λήγον 10 ημέρας μετά την λήξιν ταύτης.

Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής χρονικής περιόδου τής Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης τού τρέχοντος έτους 1966.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 16 Ιουνίου 1966

(*) ΕΕΔ 20, 1093

ΑΠΟ ΟΣΑ ΜΑΣ ΓΡΑΦΟΥΝ

Θέματα μισθού

Αξιότιμε Κύριε Διευθυντά

Εν σελίδι 680 του τελευταίου τεύχους (Νο 11) του εγκρίτου περιοδικού σας, σχολιάζοντες την αυτόθι δημοσιευομένην υπ' αριθ. 7978/1966 απόφασιν του Πρωτοδικείου Αθηνών, δεξαμένην, ότι ο εργαζόμενος εις οδοποιητικά έργα μισθωτός, διά να δικαιούται του ημερομισθίου της ημέρας της κηδείας του Βασιλέως Παύλου, ώφειλε να προσέλθη εις τον τόπον της εργασίας του κατά την ημέραν ταύτην και να προσφέρη τας υπηρεσίας του, αφού κατά το άρθρον 4 του β.δ. 105/1964 ή υποχρέωσις άρσεως λόγω πένθους περιορίζεται εις μόνα τα δημόσια, δημοτικά, κοινοτικά και ιδιωτικά καταστήματα, είον δεν είναι προδήλως το εργατάξιον οδοποιητικού έργου, υπογραμμίζετε εν τέλει, επί λέξει, τα εξής: «Το ζήτημα όμως ήτο πάντως και εις την περίπτωσιν, κατά την οποίαν επρόκειτο περί καταστήματος εν ω μισθωτός ηδύνατο να έχη άξιωσιν προς πληρωμήν του ημερομισθίου των. Βεβαίως όχι, δεδομένου ότι εν τη περιπτώσει ταύτη ο εργοδότης δεν δέχεται τας υπηρεσίας του μισθωτού εξ ανωτέρας βίας (άρθρ. 656 Α.Κ.), ήτοι λόγω άρσεως, επιβληθείσης υπό του β.δ. 105/1964, όπερ δεν υποχρεοί πουθενά αυτόν εις καταβολήν του ημερομισθίου της ημέρας της κηδείας του Βασιλέως Παύλου, κατ' εξαίρεσιν των οριζομένων εν άρθρω 656 Α.Κ. Η περίπτωσις όμως της αποφάσεως ήτο όλως διάφορος. Ο εργολάβος οδοποιητικού έργου δεν υπεχρεούτο να άρχηση την άνω ημέραν κατά το προδιαληφθέν β.δ. Επομένως, αν ούτος διέκοπτεν οικειοθελώς τας εργασίας του κατά την ημέραν εκείνην και εκ μόνου του λόγου τούτου απέκρουε τας υπό του προσωπικού του προσφερθείσας υπηρεσίας, θα περιήρχετο εις υπερημερίαν, κατ' άρθρον 656 Α.Κ., και κατ' ακολουθίαν θα υπεχρεούτο εις καταβολήν του ημερομισθίου. Εν άλλοις λόγοις, ενώ ο εργοδότης καταστήματος, διακόπτων τας εργασίας του την ημέραν της κηδείας του Βασιλέως Παύλου, κατ' επιταγήν του νόμου, και αποκρούων εκ του λόγου τούτου τας υπηρεσίας του προσωπικού του, δεν περιέρχεται εις υπερημερίαν και δεν υποχρεούται να καταβάλη αυτού τα σχετικά ημερομίσθια, αντιθέτως ο εργοδότης της εν τη αποφάσει περιπτώσεως, μη υποχρεούμενος νόμω να άρχηση κατά την ρηθείσαν ημέραν, εάν διέκοπτεν οικειοθελώς τας εργασίας του εργοταξίου του, θα περιήρχετο εις υπερημερίαν, μη αποδεχόμενος τας υπηρεσίας των μισθωτών της επιχειρήσεώς του, υποχρεούμενος εντεύθεν εις καταβολήν του ημερομισθίου των.

Η σχολιαζομένη απόφασις, μόνον σκοπόν έχουσα να τάξη την συγκεκριμένην επίδικον διαφοράν και ουχί να επιλύση θεωρητικόν θέμα, δεσχετον προς την διαφοράν ταύτην, δεν είχε λόγον να ασχοληθή μέ την περίπτωσιν του προσωπικού των καταστημάτων, ούδε θίγει κάν την περίπτωσιν αύτην, ούδε λέγει τι το αντίθετον των εν ΕΕΔ 23, 433 σημειώσεων σας, προς δε μάλιστα συμφωνεί εν τη εν αυταίς ερμηνεία του όρου «καταστήματα».

Κατά συνέπειαν η τελευταία περικοπή των επί της ως άνω αποφάσεως του Πρωτοδικείου Αθηνών σχολίων σας, ως διατυπούται, φρονώ, ότι δημιουργεί εις τον αναγνώστην εσφαλμένας εντυπώσεις περί τε των υπ' αυτής δεκτών γενομένων και περί των παρ' ημών υποστηριζομένων (*).

Αθήναι, 8.6.1966 Μεθ' υπολήψεως

Βασίλ. Α. Κόκκινος

Πρωτοδίκης

Δικαστικαί ειδήσεις

—Εξεδόθη προσφάτως απόφασις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας (1264/1966), ή οποία θα δημοσιευθή εις το επόμενον, δεχθείσα τα εξής, εν σχέσει προς το δικαίωμα του Υπουργού Εργασίας να κηρύσση υποχρεωτικάς διά πάντας τους εις την περιφέρειαν απασχολουμένους μισθωτούς του οικείου επαγγέλματος και εργοδότας των αντιστοίχων επιχειρήσεων συλλογικάς συμβάσεις εργασίας ή διαιτητικάς αποφάσεις: Πρέπει να βεβαιούται εις την σχετικήν απόφασιν του Υπουργού Εργασίας ή να συνάγεται εκ της γνωμοδοτήσεως του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, συμπληρουμένης και εκ των λοιπών στοιχείων του φακέλου και με συγκεκριμένην αιτιολογίαν, ότι αί διά της συλλογικής συμβάσεως ή της διαιτητικής αποφάσεως δεσμευθείσαι εργοδοτικαί οργανώσεις απασχολούσι τα 3/5 των εις την περιφέρειαν εργαζομένων μισθωτών του κλάδου (άρθρον 6 § 2 νόμου 3239/1955). Άλλως ή απόφασις του Υπουργού δεν είναι σύμφωνος προς τον νόμον και διά τούτο άκυρος.

—Εξεδόθη απόφασις του Αρείου Πάγου (Ι' Τμήματος) (288/1966), ή οποία θα δημοσιευθή εις το επόμενον, δεχθείσα ότι δεν αποκλείεται εις τον εργοδότην ή υπ' αυτού κατά την διάρκειαν της ασθενείας του μισθωτού εξ άλλων λόγων καταγγελία της συμβάσεως εργασίας.

(*) *Σημ. Συντάξεως*: Θα μας επιτραπή να σημειώσωμεν, ότι τα γραφέντα δεν είχον την έννοιαν, ότι το Πρωτοδικείον εις την περίπτωσιν της αποφάσεώς του δεν εφήρμοσεν ορθώς τον νόμον, πολύ περισσότερον ότι ώφειλε να επιλύση θεωρητικόν θέμα, αφού δεν απητείτο ταύτο διά την εφαρμογήν της διατάξεως εις την περίπτωσίν της.

Τα επί τη ειδικωτέρα σημειωθέντα είχον απλώς την έννοιαν να κατατοπισθή ο αναγνώστης, ότι και εις την μη εξεταζομένην υπό του Πρωτοδικείου περίπτωσιν πάλιν ο μισθωτός δεν εδικαιούτο μισθού.

Ταύτα, ίδικά μας, πέραν των ορθώς δεκτών γενομένων υπό του Πρωτοδικείου.

Μάς ευχαριστεί πάντως, ότι μάς δίδεται η αφορμή να αποσαφηνίσωμεν τα γραφέντα

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ	Σύνταξις ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ
Τόμος 25 - Τεῦχος 14 (598)	Ἀθῆναι, 15 Ἰουλίου 1966

ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (*)

IV. Ἀριθμὸς ἐπιχειρήσεων - Ἐργατικὸν δυναμικόν.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργησασῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων πάσης φύσεως, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τοιούτων Δημοσίου χαρακτῆρος, Ἱδρυμάτων, Ν.Π.Δ.Δ. κλπ., αἱτινες ἀπασχολοῦσι προσωπικὸν κατὰ τὴν διενεργηθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπογραφὴν τοῦ ἔτους 1963, κατανέμεται καὶ κατὰ ἀριθμὸν ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ὡς ἑξῆς:

1)	Ἐπιχειρήσεις ἀπασχολοῦσαι	1 μισθωτὸν	43.764
2)	» »	2 μισθωτοὺς	15.972
3)	» »	3 »	8.752
4)	» »	4 »	5.470
5)	» »	5 »	3.624
6)	» »	6 — 9 »	7.128
7)	» »	10 — 14 »	3.595
8)	» »	15 — 19 »	1.717
9)	» »	20 — 49 »	3.160
10)	» »	50 — 99 »	1.024
11)	» »	100 —499 »	762
12)	» »	500 καὶ ἄνω »	104
		Σ ύ ν ο λ ο ν	95.072

Διενεργηθείσης ἑτέρας ἀπογραφῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὸν μῆνα Ἰούνιον 1964 προέκυψαν τὰ κάτωθι συγκεντρωτικὰ στοιχεῖα ἀπασχολήσεως ἐτῶν 1963 καὶ 1964 συγκριτικῶς:

	Ἰούνιος 1963	Ἰούνιος 1964	Αὔξησις %
Ἀριθμὸς Ἐπιχειρήσεων	98.072.—	99.463.—	4,62
Ἐργασθέντες Ἄρρενες	508.287.—	535.666.—	5,39
» Θήλεις	175.032.—	183.021.—	4,56
» Σύνολον	683.319.—	718.687.—	5,18
Ἡμέραι ἐργασίας	14.762.774.—	15.290.160.—	3,57
Ἀποδοχαί	1.219.099.378.—	1.404.909.784.—	15,24
Μέσον ἡμερομίσθιον	82.58	91.88	11,26

(*) Ἀπόσπασμα ἐκ τῆς ἀπὸ 12 Ἀπριλίου 1966 Ἐκθέσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας **Μιχ. Ματζαρίδη** πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας περὶ τῶν πεπραγμένων τῆς Ἐπιθεωρήσεως κατὰ τὸ ἔτος 1965, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ ν.Δ. 2954/1954 καὶ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3249/1955 «περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 81 Διεθνοῦς Συμβάσεως».

Τὸ παραλειφθὲν μέρος τῆς Ἐκθέσεως ἀναφέρεται εἰς τὴν διοικητικὴν διάρθρωσιν τῶν Ὑπηρεσιῶν κλπ.

Τὰ ἐκτιθέμενα στοιχεῖα ἐνδιαφέρουν ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν καὶ τὴν προστασίαν τῶν ἐργαζομένων καὶ χρησιμεύει αὕτη ἡ δημοσίευσις των.

Ἰδιαιτέρως σημειοῦμεν τὴν κατὰ 11,26% αὔξησιν τοῦ γενικοῦ μέσου ἡμερομισθίου ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου 1963 ἕως τοῦ Ἰουνίου 1964.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω 99.465 Ἐπιχειρήσεων, τῶν ἀπογραφεισῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., εὑρίσκονται εἰς πόλεις καὶ περιφερείας ὅπου ἐδρεύουν Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας 92.994. Αἱ λοιπαὶ 6.471, εἰς ἃς ἀπασχολοῦνται 38.065 ἐργαζόμενοι, εὑρίσκονται εἰς 39 πόλεις, κωμοπόλεις, συνοικισμούς, ἢ χωρία, ἐλέγχθησαν ἐν μέρει μόνον καὶ ὁσάκις παρέστη ἀνάγκη μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

V. Ἀντικείμενα ἐπιθεωρήσεως.

Τὰ Ἐποπτικὰ Ὄργανα κατὰ τὰς πραγματοποιηθείσας εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας ἐπισκέψεις των, αἱτινες ἔλαβον χώραν καθημερινῶς, κατὰ Κυριακὰς καὶ ἀργίας, ἡμέραν καὶ νύκτα, ὅτε μὲν εἰδοποίουν, ὅτε δὲ κατόπιν ὑποβολῆς παραπόνων ἢ καταγγελιῶν ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ὀργανώσεων ἢ μεμονωμένων ἀτόμων, ἠσχολήθησαν μὲ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων:

1) Περὶ μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων ἢ δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων, Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα (προσφύρουσα καθ' ὕψος κατοχύρωσις, ἐπιπρόθεσμος καὶ λῆψις νομίμων μέτρων διὰ τὴν καθιέρωσιν τῶν δεδουλευμένων πάσης φύσεως ὑπερωριῶν καὶ χορηγιῶν). 2) Περὶ τῆς ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας. 3) Περὶ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας. 4) Περὶ τῆς Κυριακῆς καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως. 5) Περὶ τῆς ἀδείας μετὰ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος. 6) Περὶ τῆς ἐργασίας τῶν ἀνηλίκων. 7) Περὶ τῆς ἐργασίας τῶν γυναικῶν. 8) Περὶ ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων, βιβλιαρίων ὑγείας, εἰδικῶν ἀδειῶν καὶ πινάκων διὰ τὴν ἄσκησιν ὡρισμένων ἐργασιῶν. 9) Περὶ ὑποχρεώσεων καὶ δικαιωμάτων τῶν μερῶν. 10) Περὶ Κανονισμῶν. 11) Περὶ τῶν αὐλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ διαιτησίας.

Ὡμοίως ἠσχολήθησαν μὲ τὴν πρόληψιν ἢ λύσιν τῶν ἀπεργιῶν ἢ ἀντιαπεργιῶν καὶ μὲ τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τοὺς εἰδικοὺς περιορισμοὺς τῆς καταγγελίας ταύτης, ὡς καὶ μὲ τὴν ἐκτέλεσιν εἰδικῶν διαταγῶν τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ Νομαρχιῶν.

Συνοπτικὴ ἀπαρίθμησις τῶν ἐφαρμοστέων διατάξεων τῶν νόμων, διαταγμάτων καὶ ἀποφάσεων ἑκάστου τῶν ὡς ἄνω κεφαλαίων τείνει εἰς ἀπεραντολογίαν, γνωστὴν εἰς πάντας, διὸ ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ περίπλοκον τῶν νομίμων διατάξεων, ὧν δέον νὰ ἐξασφαλισθῇ ἡ ἐφαρμογή, μερίμνη τῶν Ἐπιθεωρητῶν Ἐργασίας, καθιστᾷ τὸ ἔργον αὐτῶν πολυσχιδές, δύσκολον, ἰδιόρρυθμον καὶ ὡς ἐκ τούτου τὸν ἀριθμὸν τούτων οὐχὶ ἐπαρκῆ διὰ τὴν ἰδανικήν, ἀσφαλῆ καὶ ἀποτελεσματικὴν λειτουργίαν τῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐπιθεωρήσεως, παρὰ τὴν κατωτέρω περιγραφομένην δραστηριότητα, ἥτις ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἶναι ἡ σημειοῦσα τὸν ἀνώτατον δείκτην ἐπιτεύξεων καὶ ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ὅσαις καὶ δύναται νὰ ἀνέλθῃ, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τῆς διακρινούσης τὰ Ἐποπτικὰ Ὄργανα φιλοτίμου προσπαθείας καὶ κατανοήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ διὰ τῆς παροχῆς συνδρομῆς ὑπὸ τῶν συγγενῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ὀργανισμῶν, μεθ' ὧν συνεργάζονται, καθ' οἱονδήποτε πρόσφορον καὶ δεκτὸν τρόπον.

VI. Εἰδικώτερα δραστηριότητος.

Ἐν τοῖς ἑπομένοις αἱ ἐντὸς παρενθέσεως ἀριθμοὶ ὑποδηλοῦν τὴν ἀριθμητικὴν παράστασιν τῆς δραστηριότητος κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1964.

Κατὰ τὸ ἔτος 1965 διενηργήθησαν:

Ἐπιθεωρήσεις καὶ ἔλεγχοι ἐν συνόλῳ	162679	(79.362)
ἐξ ὧν α) κατὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας	132827	(71.377)
β) κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας	29852	(7.985)

Ἡ συχνότης τῶν διενεργουμένων ἐλέγχων ποικίλλει: Οὕτω αἱ μεγάλαι ἐπιχειρήσεις ἐλέγχονται συχνότερον, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται, περὶ ὧν ὑφίστανται καταγγελίαι. Ὀλιγώτερον ἐλέγχονται αἱ ἐπιχειρήσεις, αἱ ἀπασχολοῦσαι 1 ἕως 2 μισθωτούς, ὡς καὶ αἱ ἐκπαιδευτικαὶ ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, αἱ Δημοτικαὶ τοιαῦται, οἱ Ὀργανισμοί, τὰ Εὐαγῆ, Φιλανθρωπικά, Ἀγαθοεργὰ κλπ. Ἱδρύματα καὶ Σωματεῖα, ὡς καὶ αἱ Σχολαί.

Κατὰ προτίμησιν ἐλέγχονται αἱ ἐγγραφαὶ καταγγελίαι τῶν Ἐργατοπαλληλικῶν Ὀργανώσεων.

Κατὰ τὰς διενεργηθείσας ἐπιθεωρήσεις ὑπεβλήθησαν μηνύσεις διὰ 7.015 (4.027) παραβάσεις, ἐξ ὧν:

α) Νόμου 690/1945 (καθυστερήσεις δεδουλευμένων ἡμερομισθίων)	778	(832)
β) Ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας	167	(98)
γ) Χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας	2.907	(1.664)
δ) Κυριακῆς καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως	1.450	(571)
ε) Λοιπῶν νόμων	1.713	(862)

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑποβληθεισῶν μηνύσεων μέχρι 31.12.1965 ἐξεδικάσθησαν αἱ 3.469, ἐξ ὧν:

α) Εἶχον ἀποτέλεσμα ἀπαλλακτικὸν	2.094	(1.021)
β) » » καταδικαστικὸν	1.375	(608)
γ) Ἐκκρεμοῦσαι	3.546	(129)
δ) Παρεγράφησαν		(2.269)

Διὰ τῶν ἀπαγγελθεισῶν καταδικῶν ἐπεβλήθησαν κατὰ τῶν παραβατῶν ποιναὶ φυλακίσεως ἐν συνόλῳ 18.610 (8.084) ἡμερῶν, ὡς καὶ χρηματικαὶ ποιναὶ δραχμῶν 1.129.608 (619.519) καὶ πρόστιμα 76.700 (49.050) δραχμῶν.

Ὁ μεγάλος σχετικῶς ἀριθμὸς ἐξ ἄλλου τῶν ἀπαλλακτικῶν ἀποφάσεων ὀφείλεται εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι πρὸ τῆς δίκης πολλαὶ ἐργοδόται φροντίζουν νὰ ἱκανοποιήσουν τὰς πρὸς τὸ προσωπικὸν αὐ-

ών ὑποχρεώσεις εἰς δεδουλευμένους μισθούς, δῶ-
ρα ἑορτῶν κλπ., ἡ συμμορφώνονται πρὸς τὰς γε-
μένας ὑπὸ τῶν Ἐπιθεωρητῶν ὑποδείξεις διὰ
ν βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ὑγιεινῆς καὶ ἀσφα-
ίας τῶν εἰς τὰς ἐργασίας των ἀπασχολουμένων
γατῶν, ὥστε οὐσίᾳ νὰ ἐξαφανίζεται τὸ ἀντικεί-
ενον τῆς ἔριδος.

Ὡσαύτως κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος αἱ Ἐπιθεωρήσεις
ργασίας ἀντιμετώπισαν 14.406 (13.336) ἐργα-
κὰς διαφοράς, αἵτινες ἀναλύονται ὡς κάτωθι :

Καταγγελίαι συμβάσεως ἐργασίας	3.260	(3.030)
Διαφοραὶ ἀφορῶσαι μι-σθοὺς καὶ ὡρομίσθια	1.319	(1.051)
Διαφοραὶ λόγῳ καθυστερή-σεως δεδουλευμένων	6.318	(6.515)
Διαφοραὶ ἐκ διαφόρων λό-γων	3.509	(2.740)

Τὰ προκύψαντα ἀποτελέ-σματα ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τῶν Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας ἐπὶ ὧν ὑποβληθεισῶν εἰς αὐτὰς ἐργατικῶν διαφορῶν ἔχουν ὡς κάτωθι :

Ἐπιλυθεῖσαι ἐργατικαὶ διαφοραὶ	7.330	(7.135)
Μὴ ἐπιλυθεῖσαι ἐργατικαὶ διαφοραὶ	2.125	(2.036)
Ματαιωθεῖσαι ἐργατικαὶ δι-αφοραὶ	5.041	(4.165)
Καταβληθέντα χρηματικὰ ποσὰ	6.359.651	(6.621.179)
Ἐρευνηθέντα μετὰ προηγου-μένην ὑγειονομικὴν ἐξέτα-σιν βιβλιάρια ἐργασίας (ὑ-γείας) ἀνηλίκων	13.456	(7.835)
Ἐξ ὧν : εἰς ἄρρενας	9.416	(5.435)
εἰς θήλεις	4.040	(2.400)

Ἐθεωρήθησαν 171.929 (166.774) πίνακες ὡρῶν ἐργασίας καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἀφο-ρώντες 1.499.475 (1.280.000) ἐργαζομένους, ὡς καὶ τὸ μισθολόγιον τούτων.

Εἰδικώτερον, πέραν τῶν ἄνω, ἐθεωρήθησαν βιβλία δρομολογίων ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν λεω-φορείων, ὡς καὶ φορτηγῶν αὐτοκινήτων, βιβλία δειῶν ἀ.ν. 539/1945 καὶ πιστοποιητικὰ προϋπη-ρεσίας καὶ ὑπηρεσίας, ἐκεῖ ὅπου εἰδικαὶ διατάξεις προβλέπουσι τοῦτο διὰ τὴν ἀπόκτησιν πτυχίων, δειῶν κλπ., ὡς εἰς πρακτικοὺς μηχανικούς, μηχα-νοδηγούς, πρακτικοὺς μηχανικοὺς - συντηρητάς, ὑ-γρονοσυλλήπτας, ἠλεκτρουσυλλήπτας, θερμαστὰς αἱ ὀρχιθερμαστάς, χειριστὰς ἐκσκαφέων, βυθο-φόρων, νερονῶν, διωμορφωτῆς γαιῶν, γανδάκων αἱ ὀργμάτων, προωθητήρων γαιῶν, μικρῶν φορ-τωτῶν, ἐλκυστήρων, γεωτρυπάνων, ἀτμηλάτων δονητροπήρων, ὁδοστρωτήρων μετὰ κινητῆρος ἐ-σωτερικῆς καύσεως, πεισωτικῶν μηχανημάτων, ἀμπων μηχανημάτων ὁδοστρωσίας, σκαρθμοτρα-τῶν, τριβείων ἀναμικτήρων, ἀερουσιαστῶν, ἐγκαταστάσεων παραγωγῆς ψυχρᾶς ἀσφάλτου καὶ κανιαμάτων ἀσφάλτου, περονοφόρων ἀνυψωτήρων-μεταφορέων (κλάρκ), μηχανοδηγῶν θερμαντιστι-κῶν ἢ ἀλωνιστικῶν μηχανῶν καὶ βοηθῶν αὐτῶν, ὁδηγῶν γεωργικῶν ἑλκυστήρων, συντηρητῶν, συ-στηματοποιήσεων, συντηρητῶν αὐτοκινήτων κλπ.

Ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν δυναμένων νὰ πα-ρασταθοῦσι δι' ἀριθμῶν κατὰ τὰ ὡς ἄνω στατι-στικῶν στοιχείων ἐτησίας δραστηριότητος τοῦ Σώ-ματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1965 καὶ 1964 προκύπτει ἡ ποσοτικὴ βελτίωσις τοῦ ἐλέγχου τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ λύσεως φύσεως ἐργασιῶν, εἴμεθα δὲ βέβαιοι, ὅτι καὶ ἡ ποιοτικὴ σταδιακῶς βελτιοῦται, παρὰ τὴν μνημονευθεῖσαν ἀνεπάρκειαν εἰσέτι εἰς προσωπικόν.

Εἰς τὴν ἐπαύξησιν τῆς δραστηριότητος τοῦ Σώματος κατὰ τὸ ἔτος 1965 συνετέλεσαν ἀναμφι-σβητήτως ἡ γενομένη πρόσληψις 80 νέων Ἐπο-πτῶν Ἐργασίας, αἵτινες ἐπηνδρωσαν τὰς Ἐπι-θεωρήσεις τῶν Ἐπαρχιῶν ἀπὸ 1.8.1965, προσέτι δὲ ἡ τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἱδρύσεως τῆς Ἐπιθεω-ρήσεως Ἐργασίας καταβολὴ ἀπὸ 1.3.1965 διὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ ἀπὸ 1.8.1965 διὰ τοὺς νέους Ἐπό-πτας Ἐργασίας ἐξόδων κινήσεως καὶ ἀποζημιώ-σεως διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τούτων κατὰ τὰς ἀπο-γευματινὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἀργίας τῶν Δημοσίων Ὑ-πηρεσιῶν. Ἡ παροχὴ αὕτη κατέστησε διὰ τῆς συ-χνότητος τοῦ ἐλέγχου καὶ διὰ τῆς βελτιώσεως τῆς ποιότητος αὐτοῦ τὰς Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας πλέον αἰσθητάς, χρησίμους καὶ σεβαστάς.

Εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο ὑφίσταται ἤδη τελεία συμμόρφωσις τοῦ Κράτους πρὸς τὸ ἄρθρον 11 § 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 81 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον».

Ἡ ἔκδοσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 51216/24.3.1965 κοι-νῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ καταβολῆς ἐξόδων κινήσεως καὶ ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς περιφερειακοὺς ὑπαλλή-λους τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας» ἐπέτρεψεν ἐπὶ πλέον, πρὸς τὸν σκοπὸν εὐρυτέρας ἀξιοποιήσεως τῆς ἐπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τῶν Ὀργάνων τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, τὴν ἔκδοσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 41466/2631/ἐγκ. 245/20.4.1965 Διαταγῆς τῆς Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅπως διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν συναλλασσομέ-νων μετὰ τῶν Ἐπιθεωρήσεων καὶ Γραφείων Ἐρ-γασίας ἀπαντα τὰ Γραφεῖα Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων καὶ Ἐλευσῖνος παραμένωσιν ἀνοικτὰ καθ' ἑκάστην Πέμπτην καὶ ἀπὸ ὥρας 6 - 8 μ.μ. καὶ καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἀπὸ 9 - 1 μ.μ. ὥρας διὰ τῆς ἐκ περιτροπῆς ἀπασχολήσεως εἰς ἐσωτε-ρικὴν ὑπηρεσίαν τῶν παρ' ἑκάστοις ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων τῶν ἐχόντων ἀνάγκην τῆς συνδρομῆς τῆς Ὑπηρεσίας καὶ μὴ δυναμένων νὰ προσέλθουν κατὰ τὰς συνήθεις ἐργασίμους ὥρας καὶ ἡμέρας λόγῳ τῆς ἐργασίας των. Εἰς ὅσας Ἐπιθεωρήσεις τὸ προσωπικὸν τυγχάνει περιωρισμένον εἰς ἀρι-θμὸν ὡρίσθη ὁμοίως ἀπογευματινὸν ἄνοιγμα τῶν Γραφείων καθ' ἑκάστην Πέμπτην 6 - 8 μ.μ. καὶ μίαν ἢ δύο Κυριακὰς κατὰ μῆνα κατὰ τὴν κρίσιν τῶν προϊσταμένων αὐτῶν, διὰ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἀ-νωτέρω λόγους.

VII. Εργατικά ατυχήματα.

Κατά το έτος 1965 ανηγγέλθησαν εις τας Επιθεωρήσεις της Χώρας εν συνόλω 26.044 εργατικά ατυχήματα, εξ ων θανατηφόρα 66 και 25.978 προσκαίρου και διαρκούς ανικανότητος, διακρινόμενα περαιτέρω ως κάτωθι κατά κλάδους οικονομικής δραστηριότητος:

Κλάδος οικονομικής δραστηριότητος	Αποτέλεσμα	
	Πρόσκαιρος και διαρκής ανικανότης	Θανατηφόρα
Όρυχεία	1.164	11
Βιομηχανίαι εργοστασιακαί	13.541	15
Οικοδομαί και κατασκευαί	6.920	29
Ηλεκτρισμός - Φωταέριον - Υπηρεσία Υδάτων	615	3
Εμπόριον, Τράπεζαι	619	2
Μεταφοραί, αποθηκεύσεις	2.070	2
Υπηρεσίαι	1.049	4
Σύνολον	25.978	66

Εκ των ως άνω ατυχημάτων επλήγησαν 23.614 άρρενες και 2.430 θήλεις.

Άξιον ιδιαιτέρας εξάρσεως είναι, ότι ο αριθμός των θανατηφόρων ατυχημάτων κατά το έτος 1965 (66 θανατηφόρα) είναι μειωμένος, εν σχέσει με το αντίστοιχον του έτους 1964 (83 θανατηφόρα).

Η αύξησις των απλών ατυχημάτων κατά 1.130 οφείλεται εις το γεγονός ότι κατά το έτος 1965 ελειτούργησαν τα πρώτον αι Επιθεωρήσεις Εργασίας Καρδίτσης, Ρεθύμνης, Ζακύνθου, Λασηθίου, Χαλκιδικής και το Γραφείον Άργους, αίτινες υπέβαλον ημίν στατιστικά στοιχεία περί των ατυχημάτων των περιοχών αυτών, ενώ κατά το έτος 1964 δεν ελήφθησαν υπ' όψιν ταύτα εις τον γενικόν αριθμόν των αναγγελθέντων ατυχημάτων, ως μη υφισταμένων των ως άνω Περιφερειακών Υπηρεσιών.

Περαιτέρω η εκβιομηχάνισις της χώρας, ο οικοδομικός όργασμός και η αύξησις των Επιχειρήσεων και του εργατικού δυναμικού δικαιολογούν την ως άνω αύξησιν των απλών ατυχημάτων.

Βεβαίως εις τας Υπηρεσίας του Ι.Κ.Α. θά έχουν αναγγελθή περισσότερα ατυχήματα, διότι ταύτη διαθέτει 175 περίπου Καταστήματα, Υποκαταστήματα, Περιφερειακά, Τοπικά και Παραρτήματα ανά την χώραν, εν αντιθέσει προς τας Περιφερειακάς Υπηρεσίας ημών, αίτινες ανέρχονται εις 61, και επιπροσθέτως εις το Ι.Κ.Α. αναγγέλλονται και οι πλέον ασήμαντοι μικροτραυματισμοί, οίτινες δεν επιδρούν εις την ικανότητα προς εργασίαν ή προξενούν ανικανότητα μέχρι τριών ημερών, ήτοι μικροατυχήματα, τα οποία οι ενδιαφερόμενοι και οι υπόχρεοι παραλείπουν να γνωστοποιήσουν εις τας Επιθεωρήσεις Εργασίας.

Δια την πρόληψιν των ατυχημάτων διενεργήθησαν υπό των Τεχνικών Επιθεωρήσεων Εργασίας 2.945 επιθεωρήσεις εις διαφόρους τόπους εργασίας περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και υπεδείχθη ή λήψις μέτρων υγιεινής και ασφαλείας υπέρ των εργαζομένων, ένθα απητείτο αύτη.

Κατά το αυτό έτος 1965 διενεργήθησαν 2.38 αυτοψίαι εις την αυτήν περιοχήν επί ετεροειδών εργατικών ατυχημάτων, δι' ά συνετάγησαν εκθέσεις ή εγένοντο έγγραφοι απαντήσεις εις τα άρμοδίας Αστυνομικάς και λοιπάς Αρχάς, εξ 237 δε περιπτώσεις οι Τεχνικοί Επιθεωρηταί παρέστησαν ενώπιον των Δικαστικών ή Ανακριτικών Αρχών.

Ως σοβαρά εργασία προληπτικής δράσεως δέον να αναφερθή η υπό Συνεργείου Τεχνικών Επιθεωρητών συστηματική επιθεώρησις των βιομηχανικών εργοστασίων των περιοχών Ν. Ιωνίας, Νικαίας, Πειραιώς και Ελευσίνος.

Πέραν τούτου επεθεωρήθησαν τα εργοστάσια ζαχάρεως, Λαρίσης, Πλατέος, Σερρών, τα εργοστάσια Χαλκίδος, τα όρυχεία Μυκόνου και τα ελαιουργοσαπωνοποιεία Χανίων και Ρεθύμνου.

Επίσης ενταύθα δέον να μνημονευθή, ότι υπό του Υγειονομικού Επιθεωρητού Εργασίας ενήργετο

1) Έρευνα και επιστημονική οργάνωσις της προλήψεως του επαγγελματικού κινδύνου εις την Χαλυβουργικήν εκ της εισπνοής μανοξειδίου του άνθρακος δι' επιστημονικού και συστηματικού βιοξικολογικού έλεγχου των διαφυγών του αερίου. Αναδιοργανώθη πλήρως το Ιατρείον της επιχειρήσεως και εγένετο εκπαίδευσις του αναγκαίου καθ' ομάδας εργασίας προσωπικού εις την τεχνικήν αναπνοής, τα μέτρα διασώσεως, μεταφοράς επί ειδικού φορείου κ.λ.π.

2) Οργάνωσις της προλήψεως των εργατικών ατυχημάτων εις τα Ελληνικά Ναυπηγεία Σκαραμαγκά μετ' εκπαιδεύσεως ομάδος σαμαρειτών - εργατών εκ του εργατικού δυναμικού προς παροχήν των Α' Βοηθειών, δια ριζικής ανακαινίσεως του Ιατρείου και εμπλουτισμού τούτου δι' ηλεκτρονικών μηχανημάτων προς αντιμετώπισιν και παρακολούθησιν των ασφυξιών, ηλεκτροπληξιών κ.λ.π.

3) Έρευνα επί της εκτάσεως της μολυβδιάσεως παρά τοις εργαζομένοις εις τινας βιομηχανίας υγρών συσσωρευτών, συνταχθείσης και σχετικής μελέτης προς τούτο μετ' υποδείξεων των λητέων μέτρων.

4) Έρευνα επί των αιτίων και υποδείξεις των αναγκαίων μέτρων προλήψεως των παρατηρουμένων δηλητηριάσεων εις τους εργάτας δικτύων της Δημοτικής Συγκοινωνίας τελούντος Φωτοκρίου Αθηνών.

5) Έρευνα εις Βιομηχανίας Τσιμέντων επί των παρατηρουμένων εις αυτά επαγγελματικών πνευμονοπαθειών των εργατών.

6) Έρευνα εξ εργοστασίου Λιπασμάτων Δραπετσώνος και Πτολεμαΐδος ως προς την εκλυσιν τοξικών αερίων εντός των βιομηχανικών χώρων αυτών, και

7) Έρευνα εις τα ελαιουργεία και συρμηγελαιουργεία Μυτιλήνης επί των παρατηρηθεισών περιπτώσεων διθειοκαρβονισμού.

Δέν κρίνεται άσκοπον νά αναφερθή, ότι παρά της καθ' ημάς Υπηρεσίας κατεβλήθη σοβαρά προσπάθεια συγκρίσεως του αριθμού των εν Ελ-

αδι λαβόντων χώραν έργατικών ατυχημάτων άναγγελθέντων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας) μὲ ἡ τοιαύτα χωρῶν τινων τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης. Ἡ φιλοπάθεια ὅμως αὕτη δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ χωρῇ εἰς πέρας, διότι τὰ εἰς τὴν διάθεσιν τῆς Γραμματείας ὑπάρχοντα βοηθήματα α) Annuaire es Statistiques du Travail 1964 (Ἐπετηρὶς Στατιστικῆς τῆς Ἐργασίας) Bureau International u Travail καὶ β) Bulletin de l' Association Internationale de la Securite Sociale 1965 (Δελτίον Διεθνοῦς Συνδέσμου τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας) δὲν περιεῖχον στοιχεῖα δυνάμενα νὰ διευκολύνωσι τὸ ἀναληφθὲν ἔργον.

Ἐκ τούτων, εἰς μὲν τὸ πρῶτον ἐκδόσεως 1964 εἰς τὰς ἐξουσιαστικὰς βιομηχανίας καὶ ἀνθρακωρυχεῖα ἀναφέρονται τὰ τε θανατηφόρα καὶ μὴ ἐργατικὰ ἀτυχήματα, περὶ ὧν ἐπιλαμβάνεται ἐν Ἑλλάδι ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου Βιομηχανίας, ἐνῶ εἰς βιομηχανίας καὶ σιδηροδρόμους ἀναφέρονται μόνον τὰ θανατηφόρα τμήματα τῶν ἐτῶν 1956 - 1963.

Εἰς τὸ δεύτερον δελτίον ἐξ ἄλλου τοιοῦτόν τι τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοάτη παρατηρεῖται ποιά τις νομοταμορφία, ὅσον ἀφορᾷ τὸν δείκτην συχνότητος. Οὕτω δὲν τηρεῖται ἀτυχῶς παρὰ τῶν διαφόρων Κρατῶν ὁ αὐτὸς τρόπος (διεθνὴς) καθορισμοῦ μὲ δείκτου συχνότητος τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἔτι πλέον δέον νὰ τονισθῇ, ὅτι τὰ ἐν τῷ βοηθήματι τούτῳ ὑπάρχοντα στοιχεῖα ἀναφέρονται εἰς τὰ ἔτη 1956 - 1961. Ἐπίσης ἡ ἔννοια τοῦ ὅρου «ἐργατικῶν ἀτυχημάτων» ποικίλλει ἀνὰ τὰς ἀφόρους χώρας ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τοῦ εἴδους συχνότητος τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων. Οὕτω π.χ. ἡ Γαλλία, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν Ἰταλίαν, Λουξεμβούργον κ.ἄ. εἰς τὰ ἐργατικὰ ἀτυχήματα δὲν περιλαμβάνει καὶ τὰ ἀτυχήματα διαδρομῆς (Accidants de Trajet).

Ἕτερον κώλυμα ἐπίσης ὑπῆρξεν ἡ διάφορος πεντάμηνος τῶν στοιχείων, ἀπὸ συνθέτουν τοὺς λάδους τῆς οἰκονομικῆς δραστηριότητος, ἐν συγκεκριμένῳ πρὸς τὸ ὅτι δὲν παρέχονται ἀπόλυτοι ριθμοὶ ἀτυχημάτων, ἀλλὰ ποσοστά.

Πρὸς κατοπόλιψιν τοῦ ἀτυχήματος καὶ μείωσιν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀτυχημάτων καὶ τῶν πρὸς αὐτὰ ἐξομοιουμένων ἐπαγγελματικῶν ἀσθενειῶν, ἅμα τῶν γενομένων προτάσεων διὰ τῆς Ἐκθέσεως τοῦ ἔτους 1964, ὡς :

α) Ἡ ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις ἰατροῦ, ὡς ἐνεργοῦντος διὰ τὴν ὑγιεινὴν τοῦ χώρου τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκείνων, αἵτινες εἶναι νόμῳ ὑπόχρεοι πρὸς κατάρτισιν Κανονισμοῦ, ὅστις θὰ συνεργάζεται μετὰ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐπαγγελματικῆς Ὑγιεινῆς.

β) Ἡ πραγματοποίησις τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 Διεθνοῦς Συστάσεως ὑποδεικνυομένης δημιουργίας Ἐπιτροπῶν Ἀσφαλείας ἢ ἀναλόγων ὀργάνων ἐντὸς ἑκάστης ἐπιχειρήσεως ἢ καταστήματος καὶ ἐριλαμβανομένων ἀντιπροσώπων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων πρὸς βελτίωσιν τῶν συνθηκῶν ὑγείας καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων κατὰ τὰ πρότυπα τῶν χωρῶν, εἰς ἃς ἤδη ἐφαρμόζονται αὗται, αἵτινες θὰ συνεργάζωνται μὲ τοὺς ἁρμοδίους Ἐπιθεωρητὰς Ἐργασίας.

γ) Ἡ νομοθετικὴ καθιέρωσις ὑποχρεώσεως, ἡ ὑποδεικνυομένη ὑπὸ τῆς 81ης Διεθνοῦς Συστάσεως, καθ' ἣν : «Οἱαδήποτε προτίθεται νὰ ἀνοίξῃ βιομηχανικὸν ἢ ἐμπορικὸν κατάστημα ἢ νὰ ἀναλάβῃ τὴν διαδοχὴν ἑνὸς τοιούτου καταστήματος ἢ νὰ ἀρχίσῃ τὴν ἀνάπτυξιν ἐντὸς ἑνὸς τοιούτου καταστήματος δραστηριότητος, ἣν ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ θέλει κρίνει, ὅτι ἐνδιαφέρει ἐν εὐρεῖ μέτρῳ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν νομίμων διατάξεων, ὧν οἱ Ἐπιθεωρηταὶ ἔχουσιν ἀναλάβει τὴν κατοχύρωσιν ἐφαρμογῆς, δέον ὅπως εἰδοποιῇ ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἁρμοδίαν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας, εἴτε ἀπ' εὐθείας, εἴτε μέσῳ ἑτέρας ὡρισμένης Ἀρχῆς κλπ.», δὲν ἐφαρμόζεται, καθ' ὅσον ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας καὶ δὴ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 10 (1-α) τοῦ ν.δ. 2954/1944 «περὶ ὀργανώσεως Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ὑποχρεοῦνται οἱ κύριοι, διευθυνταὶ καὶ ἐπιτετραμμένοι τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ οἱωνδήποτε ἐργασιῶν «νὰ ἀναγγέλλωσιν ἐντὸς μηνὸς εἰς τὰ οἰκεῖα ὄργανα τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τὴν ἔναρξιν τῶν πρώτων τῶν ἐργασιῶν των, πᾶσαν ἀπαιτουμένην προσθήκην ἢ νέαν ἐγκατάστασιν γενομένην εἰς τὴν ἐργασίαν ἢ ἐπιχείρησίν των καὶ πᾶσαν μερικὴν ἢ ὁλικὴν ἀναστολὴν τῶν ἐργασιῶν των».

δ) Ἡ διδασκαλία τοῦ μαθήματος τῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀσφαλείας εἰς ἁπάσας τὰς Τεχνικὰς Σχολάς.

Προτείνονται καὶ τὰ κάτωθι :

1. Ὡς προελέχθη, ἀναγκαία τυγχάνει ἡ αὔξησις τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ καὶ ὑγειονομικοῦ τοιούτου καὶ ἡ κατανομὴ τούτου σταδιακῶς εἰς τὰς Περιφερειακὰς Ἐπιθεωρήσεις καὶ ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς μεγαλυτέρας Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας, καθ' ὅσον σήμερον ὅπαντες οἱ ὑπηρετοῦντες τεχνικοὶ καὶ ὑγειονομικοὶ ὑπηρετοῦσι παρὰ τῇ Γενικῇ Ἐπιθεωρήσει Ἐργασίας (Ἀθήνας).

2. Νὰ κατασταθῇ κοινὴ συνείδησις τῶν ἐπιχειρηματιῶν, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ κατὰ τὴν πρόσληψιν παντὸς ἐργαζομένου ὑπόδειξις τῶν ἐπικινδύνων σημείων τοῦ συγκεκριμένου χώρου ἐργασίας καὶ κατὰ ποῖον τρόπον ὁ ἐργασθησόμενος θὰ προφυλαχθῇ ἐκ τούτων, ὡς καὶ ἡ κοινὴ συνείδησις τῶν ἐργαζομένων, ὅτι πρέπει νὰ ἐργάζωνται πάντοτε μὲ ἀσφάλειαν καὶ συμβάλλουν εἰς τὴν καθαριότητα τοῦ χώρου ἐργασίας, διότι ἀμφότεροι, ἐργοδόται καὶ ἐργαζόμενοι, ἰδίᾳ εἰς τὰς μικρὰς καὶ μεσαίας ἐπιχειρήσεις, διέρχονται τοὐλάχιστον τὸ 1/3 τῆς ζωῆς των ἐντὸς τοῦ τόπου ἐργασίας, ὅσον περίπου καὶ εἰς τὰς οἰκίας των.

Ἔτι πλέον, ἐφ' ὅσον σαφοῦς ἀριθμὸς ἀτυχημάτων ἐτησίως ὀφείλεται εἰς τὴν ἀμέλειαν, τὴν βιασύνην, τὴν «ἀφηρημάδα», τὴν ραθυμίαν, τὰ ἐπικίνδυνα ἀστεῖα κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐργασίας, τὴν περιφρόνησιν τοῦ κινδύνου, εἰς θυμόν, πεῖσμα, ὑπερβολικὴν αὐτοπεποίθησιν, ἔλλειψιν ὀρθοῦ τρόπου ἐνεργείας ἢ συνηθείας καὶ εἰς κακὴν χρῆσιν τῶν ἐργαλείων (εἴτε τοῦ παθόντος, εἴτε τοῦ μετ' αὐτοῦ συνεργαζομένου συναδέλφου του), εἰς ἔλλειψιν καθαριότητος καὶ τάξεως, προκύπτει ὅτι μέγας ἀριθμὸς ἀτυχημάτων δὲν θὰ ἐλλοτε τὴν ἐργατοπαλληλικὴν τάξιν, ἐὰν οἱ ἄνθρωποι

τοῦ μόχθου ἐνδιαφέροντο περισσότερον διὰ τὴν ὑγείαν καὶ σωματικὴν ἀκεραιότητά των, πρὸ ὀλίγου ἀποτελοῦν τὸ πολυτιμότερον κεφάλαιον τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ τὴν βάσιν τῆς εὐτυχίας τοῦ ἀτόμου καὶ τῆς οἰκογενείας.

Δὲν θὰ ἦτο ἄσκοπος ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπιβράβευσις τῶν καλῶν ἐκείνων ἐργατοτεχνιτῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν δὲν ὑπέστησαν ἀτύχημα ἐν τῇ ἐργασίᾳ των καὶ δὲν ἀπουσίασαν ἐκ ταύτης, συνεπείᾳ τούτου, διὰ τῆς καθιερώσεως «βραβείων» καὶ ἐπαίνων μετὰ συμβολικῆς τινος παροχῆς εἰς ἀντικείμενα ἢ εἰς χρῆμα καὶ μιᾶς ἐκδηλώσεως ἐν μικρᾷ ἑορτῇ τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸν ἑορτασμὸν τῆς ἑβδομάδος προλήψεως ἀτυχημάτων, ἥτις διοργανοῦται κατ' ἔτος γενικῶς ἐν τῇ χώρᾳ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Προλήψεως Ἀτυχημάτων.

3. Ἡ λαμβανουσα χώραν διαφώτισις τοῦ κοινοῦ διὰ τὴν προφύλαξιν ἐκ τῶν ἀτυχημάτων διὰ τῶν ἐκδιδομένων περιοδικῶν, ὁμιλιῶν, ραδιοφωνικῶν συσκέψεων κλπ διὰ τὰ τοιαῦτα τὰ συμβαίνοντα κατ' οἶκον, καθ' ὁδόν, ἐν τῇ ἐργασίᾳ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀγροτικῶν τοιούτων, δέον νὰ ἀποτελέσῃ σταυροφορίαν τῶν ἁρμοδίων κατ' ἀρχὴν καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων τάξεων, ἀφ' ἑτέρου, καὶ νὰ γίνῃ ἀλέον συστηματικὴ μὲ γνώμονα τὸ ἄξίωμα «ὅτι οὐδεὶς ἔχει κέρδος ἐκ τῶν ἀτυχημάτων» καὶ ἀξίζει περισσότερον κανεὶς νὰ ἐξοδεύσῃ χρῆμα ἢ χρόνον διὰ τὴν πρόληψιν καὶ οὐχὶ διὰ τὴν νοσηλείαν ἢ τὸν θάνατον ἢ τὰς ἐν γένει συνεπείας τοῦ ἀτυχήματος, τὰς ὁποίας πολλάκις οὔτε τὸ χρῆμα, οὔτε ὁ χρόνος, δύνανται νὰ θεραπεύσῃ καὶ ν' ἀποκαταστήσῃ.

VIII. Προτάσεις καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας.

Πέραν τῶν γενομένων κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 1965 προτάσεων καὶ παρατηρήσεων ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας πρὸς τὰς καθ' ὕλην ἁρμοδίας Διευθύνσεις τοῦ Ὑπουργείου καὶ ἐκείνων, αἵτινες πρόκειται νὰ ἐπακολουθήσουν ἐπὶ λεπτομερειακῶν καὶ εἰδικῶν θεμάτων, σημειοῦμεν κατωτέρω τινὰς ἐκ τῶν γενικῶν τοιούτων, ἐφ' ὧν παρακαλοῦμεν, ὅπως ληφθοῦσι τὰ κατὰ τὴν κρίσιν ὑμῶν ἐπιβαλλόμενα μέτρα:

1. Ἄδειαι - Δῶρα ἑορτῶν - Μισθὸς - Κωλύματα πρὸς ἐργασίαν.

Τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα τῶν ἐργαζομένων ἀποτελοῦν συνήθεις ἀφορμὰς διενέξεων καὶ αἰτίας καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Αἱ ὀργανωμέναι ἐπιχειρήσεις κατὰ κανόνα παρέχουσι ταῦτα, συμμορφούμεναι πρὸς τὰς σχετικὰς διατάξεις, δὲν συμβαίνει ὅμως τὸ αὐτὸ καὶ μὲ ὅλας τὰς μικρὰς ἐπιχειρήσεις, αἱ ὁποῖαι ἐνίοτε ἀγνοοῦν τὰς σχετικὰς ὑποχρεώσεις ἢ προσπαθοῦν νὰ τὰς ἀποφύγουν.

Οὕτω ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τῆς ἀδείας καὶ τῶν δώρων τῶν ἑορτῶν μέσῳ Ὀργανισμῶν τυγχάνει ἐπιβεβλημένη κοινωνικῶς, ὡς ἐξασφαλίζουσα τὴν πραγματικὴν παροχὴν καὶ πραλαμβάνουσα ἔριδας εἰς τὰς σχέσεις ἐργοδοτῶν καὶ ἐργαζομένων. Τὸ μέτρον τοῦτο θὰ συμβάλῃ εἰς τὴν ἀπάλειψιν τοῦ ἐπιδόματος τῆς ἀδείας καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων τῶν καφενείων, κομμωτηρίων, ἑστιατορίων κλπ.

Προτείνεται:

1. Νὰ προστεθῇ διάταξις εἰς τὸν Α.Ν. 539 1945, ἥτις θὰ ὁρίζῃ, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἡμερῶν τῆς ἀδείας δέον νὰ καταβάλλωνται εἰς τοὺς μισθωτοὺς μίαν ἡμέραν πρὸ τῆς ἐνάρξεως ταύτης, διότι ἐν τῇ πράξει ἔνιοι ἐργοδόται δὲν ἐφαρμόζουν τὴν ὑπ' ἀριθ. 52250/4423/1955 ἐγκύκλιον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας «περὶ προκαταβολῆς τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας εἰς τοὺς μισθωτούς».

2. Νὰ καθιερωθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ λήψεως ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν πρὸς ἀντιμετώπισιν οἰκογενειακῶν, κοινωνικῶν καὶ ἀτομικῶν ὑποχρεώσεων, ἐμποδιζουσῶν τὴν παροχὴν ὑπηρεσιῶν καὶ μὴ δυναμένων νὰ ὑποχρεωθοῦν εὐθέως ἢ ἐμμέσως εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 657 καὶ 658 Ἀστικοῦ Κώδικος. Πλείστα εἶναι αἱ περιπτώσεις καθ' ἃς συντρέχει σοβαρὸς λόγος ἀπουσίας τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του, λόγῳ χάριν σοβαρὰ ἀσθένεια μέλους τῆς οἰκογενείας κλπ. καὶ διατρέχει τὸν κίνδυνον οὗτος, εἰς ἀπουσίαν, νὰ θεωρηθῇ, ὅτι αὐθαιρέτως ἀπουσίασεν καὶ ὅτι κατηγγέλθη ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐπαιτίᾳ τοῦ μετ' ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων ἀποζημιώσεως ἀδείας κλπ. πολλῶν ἐτῶν.

Βεβαίως τὸ δικαίωμα τοῦτο, ὡς πρὸς τὴν διάρκειαν καὶ τοὺς λόγους, θὰ ἀντιμετωπισθῇ κατόπιν, ἀλλὰ καὶ μετὰ φειδοῦς.

3. Ὁμοίως ἐπιβεβλημένον εἶναι, ὅπως θεσπισθῇ ὑποχρέωσις τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων μετὰ ποινικῶν κυρώσεων ἐν μὴ συμμορφώσει, κατὰ τὴν περιοδικὴν καταβολὴν καὶ ἐξόφλησιν τῶν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν νὰ παραδίδουσιν εἰς τὸν μισθωτὸν ἀντίγραφον ἀποδείξεως ἢ δελτίον ἀναλυτικὸν ἐξοφλήσεως ἢ ἀτομικὸν φάκελλον, εἰς ὃν νὰ ἀναγράφωνται καὶ αἱ πάσης φύσεως κρατήσεις, προστιθεμένης διατάξεως εἰς τὸ β. δ. τῆς 14/20 Σεπτεμβρίου 1912 «περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου ΔΛ' «περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ μισθῶν ὑπηρετῶν καὶ ὑπαλλήλων».

Διὰ τῆς παροχῆς τῶν ἐν λόγῳ στοιχείων ἐκκαθαρίζεται μία κατάστασις συγχύσεως καὶ ἀνησυχίας τῶν ἐργαζομένων ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τινας περιπτώσεις ὑποχρεώνονται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν των εἰς τὴν ὑπογραφὴν ἐν λευκῷ καταστάσεων ἢ μὴ ἀπολύτως συμπεπληρωμένων καθ' ὅλα τὰς στήλας.

Ἡ προτεινομένη λύσις, κειμένη ἐντὸς τοῦ ἀξιώματος τῆς καλῆς πίστεως, τὸ ὁποῖον δέον νὰ διέπῃ τὰς σχέσεις ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν, θέλει ἐξυπηρετήσει τὰ μέγιστα καὶ τὸν ἀσκούμενον ἔλεγχον παρὰ τῶν Ἐποπτικῶν Ὀργάνων καὶ τὴν ὀρθὴν κρίσιν θέλει ἀποβῇ ὠφέλιμος τῶν Δικαστηρίων, ὁσάκις τὰ διατάσσοντα μέρη προσφεύγουν εἰς ταύτην.

2. Ἐργοστάσια διαλογῆς καὶ συσκευασίας ἐσπεριδοειδῶν κλπ.

Ὡς γνωστόν, οἱ ἀπασχολούμενοι μὲ τὴν συ-

σκευασίαν ἐσπεριδοειδῶν καὶ λοιπῶν ἀγροτικῶν προϊόντων ἔχει κριθῆ, ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἀκταιώρου, τῆς ἐργασίας ταύτης φερούσης τὰ χαρακτηριστικὰ τῆς γεωργικῆς ἐργασίας.

Ἤδη, κατόπιν τῆς χρησιμοποιήσεως μηχανημάτων καὶ τῆς κατασκευῆς καὶ λειτουργίας ἐργοστασίων διαλογῆς καὶ συσκευασίας τῶν ἐσπεριδοειδῶν καὶ τῆς σταφίδος, ἀναγκαία ἐνυγχάνει, καθ' ἡμᾶς, ἡ ἐπέκτασις τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους ἐν αὐτοῖς, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ βιομηχανικῶν ἐργοστασίων. Εἰς τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω ἐργοστάσια ἐσπεριδοειδῶν δέον νὰ ἐπιτρέπηται ἡ νυκτερινὴ ἐργασία γυναικῶν ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ἑτησίου.

Οἱ αὐτοὶ λόγοι συνηγοροῦσιν εἰς τὴν καθιέρωσιν τοῦ Νόμου καὶ εἰς τὰς ἀποθήκας καὶ κλιβάνους διαλογῆς καὶ συσκευασίας τῆς πειραματικῆς καλλιεργείας ἐξευγενισμένων καπνῶν, δεδομένου ὅτι πρόκειται περὶ ἐργασιῶν διενεργουμένων εἰς κλειστοὺς καὶ ἐσταγασμένους χώρους.

Ἐφ' ὅσον εἰς τοὺς ὡς ἄνω χώρους ἐργασίας ἠθέλεν ἐπεκταθῆ τὸ Νόμον, τότε ἐνδείκνυται, ὅπως ἐπιτραπῇ ἡ ἐργασία τούτων κατὰ Κυριακήν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν παροχῆς ἀναπαύσεως καὶ ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος. Ταῦτ' αὐτὰ ἐνδείκνυται καὶ διὰ τὴν Κυριακὴν ἐργασίαν τῶν εἰς ἀποθήκας σύκων ἀπασχολουμένων διὰ τὴν περίοδον τῶν ἐξαγωγῶν, μετ' ἄδειαν τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ἐν ἐλλείψει ταύτης τῆς ὁμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

3. *Ἑβδομὰς πέντε ἐργασίμων ἡμερῶν.*

Μὲ τὴν σημειουμένην βιομηχανικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας διὰ τῆς κατασκευῆς καὶ λειτουργίας ἐργοστασίων, ἐνίοτε μακρὰν τῶν πόλεων καὶ ἰδίᾳ ὑπὸ ἀλλοδαπῶν ἐπιχειρήσεων, ἐζητήθη παρ' ἡμῶν ἡ ἔγκρισις συστήματος ἐργασίας ἑβδομάδος πέντε (5) ἐργασίμων ἡμερῶν καὶ 48 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως.

Ὅθεν προτείνεται ἡ θέσπισις διατάξεως, προποιούσης τὸ ἄρθρον 3 τοῦ π. δ. τῆς 27/6 - 4/7/1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ δώρου ἐργασίας διατάξεων», καθ' ἣν αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, αἱ κείμεναι μακρὰν τῶν πόλεων, νὰ δύνανται νὰ μὴ ἐργάζωνται κατὰ Σάββατον, προστιθεμένων τῶν ἀντιστοίχων ὡρῶν τοῦ Σαββάτου ἰσομερῶς εἰς τὰς πέντε (5) ἑτέρας ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, χωρὶς νὰ λογίζηται ὡς ὑπερωρία ἡ πέραν τοῦ δώρου ἡμερησία ἐργασία καὶ δικαιουμένων τῶν μισθωτῶν εἰς ἀπόληψιν τῶν ἓξ (6) ἡμερομισθίων ἐργασίμων ἡμερῶν ἑβδομαδιαίως, ὡς τοῦτο ἰσχύει εἰς χώρας τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες, διὰ οἰκονομοτεχνικοὺς λόγους, αἰτοῦνται τὴν ὡς ἄνω τροποποίησιν, καὶ τῶν ἐργαζομένων, αἵτινες δύνανται οὕτω νὰ ἐπισκέπτων-ται τὰς οἰκογενείας των ἢ νὰ ταξιποιῶσι μετὰ τῶν Δημοσίων, Δημοτικῶν ἢ λοιπῶν Ἀρχῶν οἰκονομικὰς ἢ οἰκογενειακὰς των ὑποθέσεις καὶ νὰ ἐξυπηρετῶνται ἐκ τῶν καταστημάτων τῶν πόλεων κατὰ Σάββατον, δεδομένου ὅτι ταῦτα παραμένουσι κλειστὰ τὴν Κυριακήν, ὅτε οὗτοι ἀναπαύονται ἢ εἶναι ἐλεύθεροι.

4. *Ἄδειαι Κυριακῆς ἐργασίας δι' ἀπογραφῆς.*

Δεδομένου ὅτι κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Φορολογικοῦ Κώδικος αἱ ἐπιχειρήσεις ὑπέχουν ὑποχρέωσιν ἀπογραφῆς καὶ καταρτίσεως ἰσολογισμοῦ κατ' ἔτος, ὑπὸ τῆς κειμένης ἡμῶν Ἐργατικῆς Νομοθεσίας ἀπαγορεύεται ἡ ἀπασχόλησις τῶν ἐργαζομένων εἰς ἐμπορικὰ κλπ. καταστήματα κατὰ τὰς Κυριακάς, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ π. δ/τος τῆς 8/14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», προτείνεται, ὅπως διὰ θετικῆς διατάξεως ἐπιτρέπηται ἡ κατόπιν ἀδείας τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας διενέργεια ἀπογραφῆς τῶν ἐμπορευμάτων μέχρι 2 Κυριακῶν ἢ ἐξαιρετέων ἡμερῶν ἑτησίως, δι' ἀπασχολήσεως τοῦ ἀναγκαίου προσωπικοῦ ἐξ ὁρίνων καὶ θηλέων ὑπαλλήλων, παρεχομένης ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς τοιαύτης κατὰ Κυριακὴν ἀπασχολήσεως, μετὰ καταβολὴν τῆς ἐξ 75 % προσαυξήσεως διὰ τὴν κατὰ τὰ ὡς ἄνω ἐργασίαν, καὶ

5. *Μέτρα ἀμέσως ἐκτελεστὰ εἰς περιπτώσεις ἀπειλουμένου κινδύνου.*

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 13 τῆς ὑπ' ἀριθ. 81 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τὴν Βιομηχανίαν καὶ τὸ Ἐμπόριον» (Ν. 3249/1955) νὰ θεσπισθῇ διάταξις, καθ' ἣν νὰ δικαιοῦται ὁ Τεχνικὸς ἢ Ὑγειονομικὸς Ἐπιθεωρητὴς Ἐργασίας νὰ προβαίνῃ εἰς τὴν ἔκδοσιν διαταγῶν ἢ λήψιν μέτρων ἀμέσως ἐκτελεστῶν, ἐφ' ὅσον ἐγένετο προηγουμένη σύστασις, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης δὲν συνεμορφώθη ἢ εἰς ἃς περιπτώσεις ἐπίκειται κίνδυνος διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἀσφάλειαν τῶν ἐργαζομένων, προκειμένου νὰ ἐπενεχθῶσιν αἱ ἀναγκαῖαι τροποποιήσεις εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς αὐστηρᾶς ἐφαρμογῆς τῶν νομίμων διατάξεων περὶ τῆς ὑγείας καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, δυνάμενος νὰ διατάσσῃ δι' ἀποφάσεώς του τὴν διακοπὴν τῆς λειτουργίας τῆς ἐκμεταλλεύσεως ἢ τμήματος αὐτῆς, μέχρις ἐκτελέσεως τῶν ὑποδειχθέντων μέτρων ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας, ὡς τοῦτο προβλέπεται ἤδη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ἀπὸ 17.2.1956 β. δ/τος προκειμένων περὶ τῶν οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν.

***

Ἡ παροῦσα Ἔκθεσις συνετάγη βάσει τῶν ἐτησίων ἐκθέσεων τῶν Περιφερειακῶν Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας καὶ τῶν Προϊσταμένων τῶν Γραφείων Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, περιλαμβάνει δὲ τὴν συγκρότησιν τοῦ Σώματος τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ τὴν δραστηριότητα τῶν ὀργάνων αὐτῆς κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος 1965 καὶ ἐν συγκρίσει μὲ τὸ ἔτος 1964. Καὶ ἡ ἁπλὴ μόνον παράθεσις καὶ σύγκρισις τῶν ἀριθμῶν πείθει διὰ τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον κατὰ τὸ κρινόμενον ἔτος. Θὰ πρέπει δὲ νὰ σημειωθῇ, ὅτι μόλις ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου τοῦ ἔτους 1965 κατωρθώθη ἡ ἐπάνδρωσις τῶν μέχρι τότε κενῶν Γραφείων Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας τῶν Ἐπαρχιῶν καὶ ἡ ἐνίσχυσις τῶν λοιπῶν διὰ τῶν ὑγδοήκοντα νέων Ἐπόπτων Ἐργασίας. Ἐπίσης ἡ Ἔκθεσις περιλαμβάνει ἰδιαίτερον κεφάλαιον περὶ τῶν ἐργατικῶν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΗΡΥΞΙΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΓΕΝΙΚΩΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ

Έξουσία Υπουργού Εργασίας κατ' άρθρον 5 § 2 Ν. 3239/1955

Προϋποθέσεις διά την υπό του Υπουργού Εργασίας κήρυξιν συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως γενικώς υποχρεωτικής.—Ανάγκη όπως βεβαιούται έν τη σχετική αποφάσει του Υπουργού Εργασίας ή νά συνάγηται έκ της γνωμοδοτήσεως του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και διά συγκεκριμένης αιτιολογίας, ότι αί δεσμευθείσαι έργοδοτικαί επιχειρήσεις απασχολούσι τά 3/5 τών είς την περιφέρειαν έργαζομένων μισθωτών του κλάδου.

Ηκυρώθη ύπο της κατωτέρω αποφάσεως της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας ή υπ' αριθ. 101160/8140/1964 απόφασις του Υπουργού Εργασίας περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 21/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των ωρών αμοιβής και εργασίας των κατοίκων και αοίκητοποιητών περιοχής Αττικής (ΕΕΔ 23, 1461).

Κατά το άρθρον 5 § 2 του νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας (ΕΕΔ 17, 204 εξ., ένθα καθοδηγήσεις των ισχυουσών διατάξεων) ο Υπουργός της Εργασίας δύναται δι' αποφάσεως του, δημοσιευομένης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, να κηρύξη συλλογικήν σύμβασιν εργασίας ή διαιτητικήν απόφασιν γενικώς υποχρεωτικήν, υπότε δεσμεύει αύτη κάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του επαγγέλματος, άδιαφόρως άν ανήκουν αύτοι εις τας οργανώσεις, αί όποίαι συνήψαν εις την κατάρτισιν ή υπογραφήν της συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή εις την διένεξιν, έφ' ης ή διαιτητική απόφασις, της δεσμεύσεως επερχομένης διά και από της δημοσιεύσεως της αποφάσεως του Υπουργού εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Α.Π. 457/1964, εισηγητής *Μ. Ζαφειράπουλος*, ΕΕΔ 23,

---

αυτχημάτων. Εκ των παραπεθέντων αριθμών πιστοποιείται, ότι ο αριθμός των ατυχημάτων, άν δεν κατορθωθή να περιορισθή, δεν μεγάθη τοιλάχιστον, θέλομεν δε νά ελπίζωμεν, ότι μετά την έστω και μερικήν ένίσχυσιν του Σώματος εις τεχνικούς και εις την ορθοποιουμένην ήδη τουλαχιστον ταχτικήν θα απαιτώσωμεν και εις τον τομέα τούτον ευεργετικά αποτελέσματα.

Τό κεφάλαιον της παρούσης Εκθέσεως αναφέρεται εις τας παρατηρήσεις επί της ισχυούσης Εργατικής Νομοθεσίας και της επιβαλλομένης τροποποιήσεις αύτης. Βεβαίως οι παραπεθέντες προτάσεις είναι αί καθ' ημάς απουδαιότεραι. Εις τας Εκθέσεις των Επιθεωρητών περιέχονται και τινες άλλαι δευτερευούσης σημασίας, ταύτας δε θέλομεν υποβάλει δι' ιδιαιτέρων έγγράφων εις έκάστην των καθ' ύλην δρισθείσων Διευθύνσεων του Υπουργείου.

Μετά πάσαν δυνατήν συντομίαν ή ανά χείρας Έκθεσις αναφέρεται εις την δραστηριότητα και τα επιτεύγθέντα αποτελέσματα της Υπηρεσίας, ής από διετίας περίπου προϊστάμαι και φέρω την ευθύνην.

Άλλωι βεβαίως και κυρίως οι εργαζόμενοι θα κρίνουν το έργον μας. Τίποτε όμως δεν εμποδίζει να εκφράσω την πλήρη ικανοποίησίν μου διά τα επιτευχθέντα αποτελέσματα και ευχαριστώ εγκαρδίως όλους τους συνεργάτας μου από του πρώτου μέχρι του τελευταίου. Εκάστου ή Γραμματέως της Επιθεωρήσεως διά την επιδειχθείσαν φιλοπονίαν εις το καθήκον και το επιτελεσθέν υπό ένός εκάστου έργον.

Οι υπηρετούντες εις το Σώμα της Επιθεωρήσεως Εργασίας έχουν πλήρη συνείδησιν των επιβαλλομένων υποχρεώσεων των και καθηκόντων των. Εκτιμούν όσα υπέρ αυτών ή Πολιτεία έπραξε τον τελευταίων καιρών και πιστεύουν, ότι είναι κοινωνικοί λειτουργοί, ταχθέντες υπό της Πολιτείας αμέσως μεν εις την υπηρεσίαν των ανθρώπων του μόχθου, διά να κατανοήσουν τας συνθήκας της εργασίας και της ζωής των καλλιτέρας, εμμέσως δε εις την εξυπηρέτησιν τόσον της Εθνικής Οικονομίας, όσον και του γενικωτέρου κοινωνικού συνόλου.

Βεβαίως απομένουν ακόμη πολλά να γίνουν. Αλλά όσα έγιναν εις τόσον σύντομον χρονικόν διάστημα αποτελούν εγγύησιν διά μίαν καλλιτέραν αύριον.

850, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 850).

Δέχεται ὅμως ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐν ἁρμονίᾳ καὶ αὐτὰ τὰ ὑπ' αὐτοῦ νομολογηθέντα (οὕτω καὶ Σ.Ε. 2208/1959, εἰσηγητὴς Δ. Ψαρός, ΕΕΔ 19, 134, ἔνθα καὶ λοιπαί, Σ.Ε. 336/1963, εἰσηγητὴς Γ. Μαραγκόπουλος, ΕΕΔ 22, 425), ὅτι ὁ Ὑπουργὸς ἐπιχορηγεῖται νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν συντρέχῃ τὸ στοιχεῖον τῆς προσωρινῆς ἐργοδοτῶν, οἱ ὁποῖοι χρησιμοποιοῦν τὰ 3/5 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ μισθωτῶν τοῦ οἰκείου ἐπαγγέλματος καὶ τοῦτο πρέπει νὰ ἀποδεικνύηται καὶ νὰ βεβαιοῦται ἐν τῇ ἀποφάσει του.

Ἄλλως ἡ ἀπόφασίς του δὲν εἶναι σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον. Οὕτω καὶ ἡ νομολογία τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ περὶ τοῦ ὅτι προηγήθη κατ' ἄρθρον 7 § 6 νόμου 3239/1955 ἀπόφασις τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων τῶν οἰκείων ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δεόντως ἐξουσιοδοτημένων ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ Καταστατικοῦ ἑκάστης τῶν ὀργανώσεων. (Ἴδετε ΕΕΔ 22, 425).

Ἡ ἀποψις αὕτη τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀναμφισβητήτως σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον, πρέπει νὰ τύχῃ τῆς δεούσης προσοχῆς ὑπὸ τῆς Διοικήσεως, ὑποχρεουμένης νὰ κινῆται ἐντὸς τῶν πλαισίων τῆς νομιμότητος, διότι εἶναι, ἄλλως τε, καὶ λίαν ἀνώμαλον νὰ ἐκδίδωνται ἀποφάσεις της μετὰ πάροδον χρόνου καὶ ἀφοῦ ἐφηρμόσθησαν ἤδη.

Τὸν ἔλεγχον ὅμως τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως, ἐφ' ὅσον ἀμφισβητεῖται ὑπὸ τοῦ διαδίκου ἡ νομιμότης των, ἀσκεῖ ὡς τοῦ ἱεραρχικοῦ ἐλέγχου τῶν ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικαιοῦνται νὰ ἐνεργοῦν καὶ τὰ πολιτικὰ δικαστήρια, διαιδζοντα ἐπὶ τῶν εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν ὑπαγομένων ἰδιωτικῶν διαφορῶν. (Ἡ ἐπιχολουμένη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 2137/1965 ἀπόφασίς του ἐδημοσιεύθη ἐν ΕΕΔ 24, 1105).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1264/1966, Ὀλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Σπ. Πλασκοβασίτης*
Διηγόρευε ὁ κ.κ. Θ. Ζώκας, Ι. Παναγόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν τύπου παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκουμένης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 101160/8440/12.11.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ὑποχρεωτική, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1964 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, ἀφορῶσα εἰς τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν καὶ λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων περιοχῆς Ἀττικῆς, ὡς πρὸς πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνουσιν εἰς τὴν δίκην ἀφ' ἑνὸς τὸ Συνδικᾶτον Ἐργατοτεχνιτῶν Λατομείων Πέτρας—Μαρμάρου Ἀττικῆς «Ἡ Ἕνωσις» καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸ Σωματεῖον Ἐργατοτεχνιτῶν Ἀσβεστοποιΐας καὶ Λατόμων περιφερείας Μεγάρων, διὰ τῶν νομοτύπως ἀσκηθεισῶν παρεμβάσεών των, ὡς ἔχοντα ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν ἐν ἰσχύι τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὁρίζεται, ὅτι: «Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας δεσμεύονται ἐργοδόται, χρησιμοποιοῦντες τὰ 3/5 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ, ὅπου ἰσχύει ἡ συλλογικὴ αὕτη σύμβασις ἐργασίας, ἀπασχολουμένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα μισθωτῶν, δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχει περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῆς ἑπομένης παραγράφου, νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τῆς περιφερείας ταύτης μετὰ γνώμην τοῦ ἐν ἄρθρῳ 18 Συμβουλίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως». Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν παράγρα-

φον 20 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἰδίου Νόμου, ἀντικατασταθεῖσαν διὰ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ.», αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ νόμου ὡς πρός τε τὴν καταγγελίαν, τὴν κήρυξιν αὐτῶν ὡς ὑποχρεωτικῶν, τὴν παράτασιν τῆς ἰσχύος των κλπ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι, ἵνα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ πρὸς αὐτὴν ἐξομοιουμένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, καταστᾶσα ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ διὰ πάντας τοὺς εἰς τὴν περιφέρειαν ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς τοῦ οἰκείου ἐπαγγέλματος καὶ ἐργοδότας τῶν ἀντιστοίχων ἐπιχειρήσεων, κατὰ τὴν εἰς τὰς αὐτὰς διατάξεις ὁριζομένην διαδικασίαν, δέον νὰ βεβαιοῦται ἐν τῇ σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ νὰ συνάγεται ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ «Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς», συμπληρουμένης καὶ ἐκ τῶν λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, καὶ δὴ διὰ συγκεκριμένης αἰτιολογίας, ὅτι αἱ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δεσμευθεῖσαι ἐργοδοτικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολοῦσι τὰ τρία πέμπτα τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν ἐργαζομένων μισθωτῶν τοῦ κλάδου. Δοθέντος ὅθεν ὅτι ἡ συνδρομὴ τῆς νομίμου ταύτης προϋποθέσεως οὐδάλως βεβαιοῦται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, οὐδὲ προκύπτει αὕτη διὰ συγκεκριμένων στοιχείων ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου καὶ τοῦ περιεχομένου τοῦ φακέλου, ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις ἐλέγχεται μὴ σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον καὶ ἀκυρωτέα καθίσταται κατὰ τὸ βάσιμον σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως.

Μετὰ ταῦτα, ἀκυρουμένης τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως, ἡ περαιτέρω ἔρευνα τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως, τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν νόμιμον ἐκπροσώπησιν τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ὀργανώσεων τῶν μισθωτῶν λατόμων μαρμάρου κατὰ τὴν ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1964 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς διένεξιν, τυγχάνει ἀλυσιτελής, δοθέντος ὅτι, ὡς ἐκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2137/1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ὑποχρεοῖ τὰς μὴ μετασχούσας, οὐδὲ ἐκπροσωπηθείσας ἐργοδοτικὰς ἐπιχειρήσεις, καὶ συνεπῶς οὐδὲ τὴν αἰτοῦσαν, ἐφ' ὅσον, ὡς ἰσχυρίζεται αὕτη, δὲν ἀνήκει εἰς τὰς ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις, αἵτινες μετέσχον τῆς διενέξεως.

Ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ ἀκυρωθῇ ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 101160/8440/12.11.1964 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν ἀκυρώσεως.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 101160/8440/12.11.1964 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἀπορρίπτει τὰς ἀσκηθείσας παρεμβάσεις.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΚΑΤΑ ΔΙΑΡΚΕΙΑΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ένστασις ακυρότητος συμβάσεως, μή τηρηθείσης διαδικασίας νομιμοφροσύνης

Υπέρβασις τῶν ὁρίων ἀσκήσεως δικαιώματος, κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκ τῆς προβολῆς ἐνστάσεως ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἔλλειψιν ἀποφάσεως Συμβουλίου Νομιμοφροσύνης, πιστοποιοῦντος τὴν νομιμοφροσύνην ὑπαλλήλου, παρέχοντος ὑπηρεσίας ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῆς 13ετίας.—Συνέπειαι ἐν περιπτώσει ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν αὐτῆς.—Σιβιτανίδειας Σχολή.—Ἀποζημιώσεις ἀπολυομένων.—Ἔννοια ἄρθρου 5 § 3 Νόμου 2112/1920.—Καταγγελία συμβάσεως κατὰ διάρκειαν ἀσθενείας μισθωτοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 570/1965 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 25), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος, ἤτοι πρακτέας, μετὰ μακρὸν χρόνον, τῆς ἐνστάσεως περὶ μὴ τηρήσεως τῆς διαδικασίας περὶ νομιμοφροσύνης, συνεφώνησεν. (Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 25).

Ἐν σχέσει ἤδη πρὸς τὸ δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως γενόμενον ὅτι ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930, περὶ ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας, δὲν ἀποκλείεται ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας ἐξ ἄλλων λόγων καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πράγματι δὲν ἐσκοπήθη ὑπὸ τῆς διατάξεως ταύτης ἡ ἀναγόρευσις τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἀλλὰ νὰ μὴ θεωρῆται ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ κατὰ τὸν ἐν τῇ διατάξει καθοριζόμενον χρόνον.

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του, ἀλλ' εἰς τοῦτο ἡ παρ' ἡμῖν νομολογία δέχεται, ὅτι δὲν εἶναι, ἄνευ ἄλλου τινός, καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 246/1962, εἰσηγητὴς *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 21, 728, καθ' ἣν ἡ πραγματοποίησις τῆς ἀπολύσεως ἐν χρόνῳ, καθ' ὃν συνεπείᾳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὁ μισθωτὸς ἦτο ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν, δὲν ἀπετέλει, ἄνευ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, ἄσκησιν ὑπερβαινούσαν προφανῶς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 281 Α.Κ. ὅρια). (Ἐνδιαφέρουσα ἡ εἰς τὸ θέμα μελέτη *Π. Κ. Βεργωπούλου*, ΕΕΔ 15, 529 ἐπ., ἔνθα καὶ συγκριτικῶν δίκαιων καὶ νομολογία).

Ἀρείου Πάγου 288/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Ζαχαρῆς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ζήσης, Α. Λόης, Σ. Πάλλης

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν εἰς αὐτὸ παραπομπήν της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 570/1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18890/1964 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἐξενεχθεῖσαν, ἤτοι ὅτι ἐν περιπτώσει παροχῆς ὑπὸ ὑπαλλήλου ὑπηρεσιῶν βάσει συμβάσεων ἀορίστου χρόνου ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μεῖζον τῆς 13ετίας, χωρὶς νὰ ἀμφισβητηθῇ ἡ κατὰ τὸν νόμον 516/1948 νομιμοφροσύνη του, διὰ τὴν πιστοποίησιν τῆς ὁποίας παρέδωσεν αὐτὸς ἐγκαίρως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄνω νόμου ἐκδοθέντος ἀπὸ 7/8 Μαΐου 1948 διατάγματος, εἰς τὸν ἐργοδότην του αἴτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν, ἵνα τὴν διαβιβάσῃ εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης πρὸς ἔκδοσιν τῆς σχετικῆς ἀποφάσεώς του, ἡ μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν συζήτησιν ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς αὐτῷ τῶν ὀφειλομένων ἀποδοχῶν του προβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τῆς ἐνστάσεως ἀκυρότητος τῆς συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας δι' ἔλλειψιν ἀποφάσεως τοῦ ρηθέντος Συμβουλίου, πιστοποιούσης τὴν νομιμοφροσύνην τοῦ ὑπαλλήλου, ὑπερβαίνει προφανῶς καὶ ἐντόνως τὰ ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος ἐπιβαλλόμενα ὅρια, οὖσα, κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., καταχρηστικὴ καὶ ὡς τοιαύτη ἀνεπίτρεπτος.

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς εἴρηται ἀποφάσεως, εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν (ἄρθρον 832

Πολ. Δικ.) δέον νὰ ἐρευνηθῇ ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5201/1963 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΦΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἀγωγῆς ἐκθέτει ὁ ἐνάγων, ἐκκαλῶν, ὅτι, προσληφθεὶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου Ἱδρύματος ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1949 ὡς προϊστάμενος τοῦ Τμήματος ξυλουργικῆς καὶ ἐργαλειομηχανῶν, ὀνομαζομένου ἤδη Τμήματος ἐπεξεργασίας ξύλου, ὑπηρέτησεν ὡς τοιοῦτος συνεχῶς μέχρι τῆς 2ας Ὀκτωβρίου 1962, ὅτε ἀπελύθη, ἀρνηθέντος ἐκτοτε τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας του. Οὕτω δὲ ἱστορούμενη ἡ ἀγωγὴ αὕτη καὶ ἐπιδιώκουσα τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς καταβολὴν αὐτῷ (ἐνάγοντι) τῶν καθυστερουμένων ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἀποδοχῶν του, εἶναι νόμιμο βάσιμος, ἔρεισμα ἔχουσα τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 648, 656, 349 καὶ 350 τοῦ Α. Κ. καὶ πλήρως ὡρισμένη, διαλαμβάνουσα ἅπαντα τὰ διὰ τὸ κῦρος της ἀπαιτούμενα πραγματικὰ περιστατικά, μὴ δημιουργουμένης ἀκυρότητος ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἁπλῆς ἀναφορᾶς, ὅτι προσέφυγεν ὁ ἐνάγων ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ὑποικρατείας, ἐπιδιώκων τὴν ἀκύρωσιν τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἥμαρτε συνεπῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας, ἀπορρίψας δι' ἀκυρότητα τοῦ δικογράφου της τὴν ἀγωγὴν ταύτην διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του, καὶ δέον, δεκτῆς καθισταμένης τῆς κρινομένης ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν ἡ ἔνδικος ἄνω ἀγωγή.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 516/1948, κυρωθέντος διὰ τοῦ ΜΘ' Ψηφίσματος, ὑποχρεοῦνται τὰ ἐν αὐτῷ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οἷον τυγχάνει καὶ τὸ ἐναγόμενον, νὰ ἀπαιτῶσιν ἐφ' ἑξῆς διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων των, ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἀπαιτουμένων προσόντων, ἐπὶ ποινῇ ἐξ ὑπαρχῆς ἀκυρότητος τοῦ διορισμοῦ καὶ ἀπειλῇ ποινικῶν κυρώσεων, ὅπως οἱ διοριζόμενοι ἢ προσλαμβανόμενοι τυγχάνωσι νομιμόφρονες, τῆς νομιμοφροσύνης των διαπιστουμένης κατὰ τὴν διαγραφομένην διαδικασίαν ὑπὸ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος β. δ/τος τῆς 7/8 Μαΐου 1948. Ἐτέρωθεν, ἐν περιπτώσει ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐὰν ὁ ἐργοδότης παύσῃ, ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου, νὰ δέχηται τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης προσφερομένην ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίαν, εἴτε κατόπιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως, εἴτε μή, ὑποχρεοῦται μὲν εἰς καταβολὴν τῷ μισθωτῷ τῆς ὑπὸ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 4558/1930 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἡ σχέσις ὅμως ἐργασίας λογίζεται λυθεῖσα ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου, καθ' ὅσον αὕτη, μὴ ἀναγνωριζομένη ὑπὸ διατάξεως νόμου, δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθήσῃ ὑφισταμένη ἄνευ θελήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅστις συνεπῶς δὲν ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποδοχὰς ὑπερημερίας. Ἐπὶ τῇ βάσει τούτων προβάλλει τὸ ἐναγόμενον τὴν καταλυτικὴν τοῦ ἀγωγικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐνάγοντος ἔνστασιν ἀκυρότητος τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐπὶ τῷ ὅτι δὲν διεπιστώθη νομίμως ἡ ἐθνικοφροσύνη του. Δεδομένου ὅμως ὅτι, ὡς συνομολογεῖται, ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1949 προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος μέχρι τῆς ὡς ἄνω ἀπολύσεώς του δὲν ἠμφισβητήθη παρ' οὐδενὸς ἡ τοιαύτη ἐθνικοφροσύνη του, διὰ τὴν διαπίστωσιν τῆς ὁποίας, καθ' ἃ βεβαιοῦται ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐνήργησεν αὐτὸς τὰ καθ' ἑαυτόν, παραδοὺς τὰ σχετικὰ δικαιολογητικὰ εἰς τὸ ἐναγόμενον, ἵνα, κατὰ τὸ προαναφερθὲν ἄρθρον 2 τοῦ ὡς εἴρηται ἀπὸ 7/8 Μαΐου 1948 β. δ/τος, τὰ διαβιβάσῃ ἁρμοδίως διὰ τὴν ἔκδοσιν τοῦ σχετικοῦ πιστοποιητικοῦ, χωρὶς τοῦτο (ἐναγόμενον) νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν τοιαύτην ὑποχρέωσίν του, ἡ προβολὴ τῆς ἐνστάσεως ταύτης, ἐν ὄψει καὶ τῶν διὰ τῆς ἄνω ὑπ' ἀριθ. Π σκέψεως δεκτῶν γενομένων, εἶναι καταχρηστικὴ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 281 Α. Κ. καὶ ὡς τοιαύτη ἀνεπίτρεπτος, κατὰ τὴν βάσιμον σχετικὴν ἀντένστασιν τοῦ ἐνάγοντος.

Ἐν τῇ ἀπὸ 12 Ἰουνίου 1917 διαθήκῃ του διέλαβεν ὁ διαθέτης Β. Σιβιτανίδης, ὅτι «ἡ ἱδρυθεῖσα σχολὴ δέον νὰ ὀργανωθῇ κατὰ τὸ τελειότερον καὶ πρακτικώτερον σύστημα, ἀνατιθεμένης τῆς διοικήσεως αὐτῆς εἰς ἐπιτροπήν, τὰ τρία μέλη τῆς ὁποίας δέον νὰ ὦσιν ὁ ἑκάστοτε Μητροπολίτης

Ἀθηνῶν, ὁ Πρόεδρος καὶ Εἰσαγγελεὺς τοῦ Ἀρείου Πάγου». Διὰ δὲ τῶν ἄρθρων 1 § 5 καὶ 2 § 5 τοῦ ἀπὸ 4/30 Νοεμβρίου 1927 διατάγματος «περὶ ὀργανισμοῦ καὶ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Σιβιτανιδείου Σχολῆς» ὁρίζεται 1) ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, συντιθέμενον ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ὁριζομένων μελῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνονται τὰ ἄνω ἐν τῇ διαθήκῃ ἀναφερόμενα ὡς μόνιμα, ἐξακολουθεῖ λειτουργοῦν κανονικῶς, ἐν περιπτώσει κωλύματος κλπ. τινὸς τούτων, μὲ τὰ ἐναπομένοντα αὐτῷ μέλη, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν δὲν εἶναι μικρότερος τῶν ἑνέα, 2) ὅτι ἡ λειτουργία τοῦ Συμβουλίου δὲν παρακωλύεται καὶ ὅταν ἤθελεν ἐκλείψει ὁπωσδήποτε ἓν ἢ πλείονα μέλη ἐκ τῶν μὴ διὰ τῆς διαθήκης ὁριζομένων τοιούτων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναπλήρωσις ἢ ἀντικατάστασις αὐτῶν δὲν εἶναι δυνατὴ καὶ 3) ὅτι τὸ Συμβούλιον εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐφ' ὅσον τὰ παρόντα μέλη, ἐν οἷς ἀπαραιτήτως δέον νὰ συγκαταλέγωνται ὁ πρόεδρος ἢ ἀντιπρόεδρος τούτου ἢ ὁ πρόεδρος ἢ ἀντιπρόεδρος τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, εἴτε ὁ κυβερνητικὸς ἀντιπρόσωπος, εἶναι πλείονα τῶν ἀπόντων. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων τοῦ ὀργανισμοῦ, συνδυαζομένων πρὸς τὸ ἐκτεθὲν περιεχόμενον τῆς διαθήκης, σαφῶς συνάγεται, ὅτι διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῶν ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου δὲν εἶναι ἀπαραίτητος ἡ συμμετοχὴ τῶν, ὡς εἴρηται, μονίμων μελῶν του. Ἂν τὸ ἐναντίον ἐβούλετο ὁ διαθέτης, θὰ ἐξεφράζετο ρητῶς. Συνεπῶς ἡ ἔνστασις τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀκυρότητος τῆς περὶ ἀπολύσεώς του ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου, λόγῳ μὴ συμμετοχῆς τῶν ὑπὸ τῆς διαθήκης ὁριζομένων ὡς ἄνω μελῶν του, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων ἀποδεικνύεται βάσιμος κατ' οὐσίαν ὁ κατ' ἔνστασιν προβαλλόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, ὅτι κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 22 ἀπὸ 27.7.1962 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου, ληφθείσης μετὰ σχετικὴν εἰσήγησιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ καὶ σύμφωνον γνώμην τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς, κατήγγειλε, βάσει τῶν διατάξεων τῶν προαναφερθέντων νόμων 2112/1920 καὶ 4558/1930, τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀορίστου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας διὰ τῆς ἀπὸ 1.10.1962 καταγγελίας, καταβαλὼν ἅμα αὐτῷ, διὰ καταθέσεως εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, καὶ τὴν κατὰ τοὺς νόμους τούτους ὁριζομένην ἀποζημίωσιν. Διὰ τὸ κῦρος τῆς τοιαύτης καταγγελίας, οὔσης ἀναιτιώδους, δὲν ἀπαιτεῖται ἐν τῷ ἐγγράφῳ της ἀναγραφὴ τῆς αἰτίας, οὔτε ἀκριβὴς προσδιορισμὸς τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἀκυρότητος τῆς τοιαύτης καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς αὐτῷ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 52 τοῦ ἀπὸ 25.1.1936 διατάγματος «περὶ καθορισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς κλίμακος κλπ. τῶν ὑπαλλήλων τοῦ ἐναγομένου» ὁριζομένης ἀποζημιώσεως, μείζονος τῆς ὑπὸ τῶν ἄνω νόμων προβλεπομένης, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Διότι, κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου τούτου, ἡ δι' αὐτῆς θεσπιζομένη ἀποζημίωσις παρέχεται μόνον ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἄνευ τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 18 ἰδίου διατάγματος προειδοποιήσεως. Τὸ τελευταῖον τοῦτο ἄρθρον, προβλέπον τὴν διαδικασίαν ἀπολύσεως τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, ὁρίζει ἐν παραγρ. 2, ὅτι μόνον προκειμένου περὶ τοιαύτης ἀπολύσεως, ἐνεργουμένης κατὰ τὰς περιπτώσεις γ, δ, στ καὶ η τοῦ ἐδαφίου 3 τοῦ ἄρθρου 16, ἡ ἔγγραφος προειδοποίησις δέον νὰ γίνεται πρὸ τόσων δεκαπενθημέρων, ὅσα εἶναι τὰ ἐξάμηνα τῆς πραγματικῆς ἐν τῇ σχολῇ ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου. Τοιαύτη ὅμως περίπτωσις δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς μνημονευθείσης ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου καὶ βεβαιοῦται, κατὰ τὰ κατωτέρω ἐκτιθέμενα, ἐκ τοῦ προσκομισθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο λόγῳ ἀκαταλληλότητος καὶ ὑπηρεσιακῆς αὐτοῦ ἀνεπαρκείας.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τόσον ἐνώπιον τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος δικαστοῦ, ὅσον καὶ ἐνώπιον συμβολαιογράφων, ὡς αὗται ἐκτίθενται εἰς τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα νόμιμα ἀντίγραφα τῶν πρακτικῶν συζητήσεων καὶ τῶν σχετικῶν συμβολαιογραφικῶν πράξεων, ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων λοιπῶν ἐγγράφων καὶ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν

διαδίκων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς : Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὸ ἔτος 1949 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐναγομένου ὡς προϊστάμενος τοῦ Τμήματος ξυλουργικῆς καὶ ἐργαλειομηχανῶν ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἥτις ἀνανεωθεῖσα κατέστη τελικῶς ἀορίστου χρόνου.

Ἀπὸ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1958 ἀνέλαβε καθήκοντα προϊσταμένου τοῦ Τμήματος ἐπεξεργασίας ξύλου. Εἰς τὴν θέσιν ταύτην ἐτοποθετήθη, διότι, ὡς ρητῶς ἀναφέρεται ἐν τῷ ἀπὸ 15ῃ Δεκεμβρίου 1958 πρακτικῷ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐναγομένου, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ πλήρωσις της διὰ διπλωματούχου ἀνωτάτης σχολῆς, ὡς προβλέπεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπ' ἀριθ. 420 ἀπὸ 22.2.1949 ἀποφάσεως τῆς διοικήσεως τοῦ ἐναγομένου, κατεῖχε δὲ αὐτὴν μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του. Μολονότι εἶναι ἀναμφισβήτητος ἡ ἱκανότης του ὡς τεχνικοῦ καὶ ἡ παρ' ὅλων ἐξαιρομένη ἐντιμότης του καὶ ἡ προσήλωσις εἰς τὸ καθῆκον του, ὑστερεῖ αἰσθητῶς, ὡς στερούμενος θεωρητικῆς καταρτίσεως καὶ ἐπιστημονικῶν ἐφοδίων, εἰς τὸν ἐκπαιδευτικὸν τομέα, ὅστις εἶναι καὶ ὁ οὐσιωδέστερος, ἐν ὄψει τοῦ κυρίου προορισμοῦ τοῦ ἐναγομένου, ἀποβλέποντος εἰς τὴν ἀρτίαν ἐπαγγελματικὴν ἐκπαίδευσιν, ἀλλὰ καὶ τὴν καθόλου διαπαιδαγώγησιν τῶν εἰς τὴν σχολὴν φοιτώντων νεαρῶν μαθητῶν. Τὸ μειονέκτημα τοῦτο, ὡς καὶ ἡ ἐκ τοῦ χαρακτῆρος του ὑσημέραι ἐπιτεινομένη ἀδυναμία του νὰ προσαρμοσθῇ πρὸς τοὺς ἐπιβεβλημένους καὶ διέποντας, ἰδίᾳ τὸ ἐκπαιδευτικὸν πρυσωπικὸν τοῦ ἐναγομένου, κανόνας συνεργασίας, τόσον πρὸς τοὺς ἀπουδαστάς, ὅσον καὶ πρὸς συνεργάτας του, ὑπῆρξαν ἀποφασιστικοὶ παράγοντες τῆς ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 18 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται ἀπὸ 25.1.1936 διατάγματος ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου (Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς) ληφθείσης ἄνω ἀποφάσεως περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐμφαίνοντες ἀκαταλληλότητα καὶ ἀνεπάρκειαν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων του. Δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι εἰς τὴν τοιαύτην ἀπόφασιν ἤχθησαν τὰ συλλογικὰ ταῦτα ὄργανα συνεπείᾳ ἐχθρότητος, ὑφ' ἧς, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, κατεῖχοντο ἐναντι αὐτοῦ, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ τότε Πρόεδρος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου Σ.Σ. λόγῳ τοῦ ὅτι ὑπὸ τριμελοῦς ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν μετεῖχε καὶ ὁ ἐνάγων, ἐκρίθη κατὰ τὸ ἔτος 1959, ὅτι ἦτο ἀκατάλληλος διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐναγομένου προσφερθεῖσα πρὸς ἀγορὰν ξυλείας ὑπὸ τῆς Α.Ε. «Πειρατικὴ - Πατρατικὴ», τῆς ὁποίας οὗτος (ὁ Σ.Σ.) ἦτο ἐκ τῶν κυριωτέρων μετόχων, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἔτους 1962 διορισθεὶς Γενικὸς Διευθυντὴς Δ.Κ. Τὰ συμπερασματικῶς περὶ τούτου κατατιθέμενα ὑπὸ τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων του ἀναιροῦνται ἐκ τῶν λοιπῶν προσκομισθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων. Προέκυψεν ἰδίᾳ ἐκ τῶν σχετικῶν ἐγγράφων, ὅτινα κατὰ καιροὺς ἀπηύθυναν πρὸς αὐτὸν ὁ πρώην ἀντιπρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου Α.Χ., οἱ Γενικοὶ Διευθυνταὶ Α.Η. καὶ Ι.Ρ., ὁ διευθύνων σύμβουλος Δ.Κ. κλπ., ὅτι πολλάκις καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν παρετηρήθη καὶ μάλιστα δριμέως οὗτος διὰ παραπτώματα σχέσιν ἔχοντα μὲ τὴν ἐναντι τῶν συνεργατῶν του, τρίτων, καὶ ἰδίᾳ τῶν μαθητῶν του συμπεριφοράν, καὶ τῷ ἐπεσημάνθη ὁ κίνδυνος αὐστηρῶν κυρώσεων ἐν περιπτώσει ἐπαναλήψεώς των ἐν τῷ μέλλοντι. Δικαιολογεῖται συνεπῶς ἡ ὑπὸ τοῦ νέου ἄνω Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀπὸ τῆς ἀναλήψεως τῶν καθηκόντων του καὶ πρὸ τῆς γενομένης τὴν 9ην Ἀπριλίου 1962 ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος καταγγελίας περὶ παραβάσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1156/1951 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπιδειχθεῖσα αὐστηρότης καὶ ἡ ὑπ' αὐτοῦ τελικῶς γενομένη εἰσήγησις περὶ ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἣν ὁμοφώνως ἀπεδέχθησαν καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἐκτελεστικῆς ἐπιτροπῆς καὶ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἅτινα, ἐν πάσῃ περιπτώσει, δὲν εἶναι λογικὸν νὰ δεχθῇ τις, ὅτι ἄνευ οὐσιώδους λόγου καὶ μόνον πρὸς ἱκανοποίησιν ταπεινῶν ἐπιδιώξεων τῶν ὡς ἄνω (Προέδρου καὶ Γεν. Διευθυντοῦ), παρ' ὧν μάλιστα, λόγῳ τῆς προελεύσεώς των, εἰς οὐδεμίαν ἐτέλουν ἐξάρτησιν, θὰ ἤγοντο ἐλαφρᾷ τῇ καρδίᾳ εἰς λῆψιν τῆς μνησθείσης βλαπτικῆς διὰ τὸν ἐνάγοντα ἀποφάσεως. Τὸ γεγονὸς ὅτι μετὰ ἔτος περίπου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του προσελήφθησαν εἰς τὴν θέσιν ταύτου δύο πτυχιοῦχοι τοῦ Πολυτεχνείου, ὁ εἷς ὡς προϊστάμενος καὶ ὁ ἕτερος ὡς σχεδιαστής, ἐνῷ δὲν ἐνισχύει τὴν ὑποστηριζομένην ὑπ' αὐτοῦ μνησθεῖσαν ἄποψιν, εἶναι δηλωτικὸν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Παρεχομένη κατά Νόμον 2112/1920 αποζημίωσις

Εφαρμογή επί τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, Νομικοῦ Προσώπου δημοσίου Δικαίου, διά τό συνδεόμενον μετά ταῦτα διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικόν τῶν διατάξεων τοῦ Νόμου 2112/1920.—Δικαίωμα τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου προερχομένων ὑπαλλήλων τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, θεωρουμένου διαδόχου τοῦ Δημοσίου, προσμετρήσεως τῆς παρά τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσίας αὐτῶν.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ἀναιρετικήν ὑπ' ἀριθ. 97/1966 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητής Δ. Κοκόρης, ΕΕΔ 25, 478), πρός τήν γνώμην τῆς ὁποίας συνετάχθησαν ἐπί τοῦ πρωκάφτου νομικοῦ ζητήματος, ἤτοι τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930, ἐπί τῶν διά σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου μετά τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου συνδεομένων, θέμα τό ὁποῖον ἐρρυθμίσθη ἤδη σαφῶς τό ἄρθρον 24 § 7 τοῦ νόμου 4464/1965 (ΕΕΔ 24, 688). Ἴδετε καί λυσιτελῆ σύμφωνον νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 378).

Ὁμοίως ἀπεφάνθη καί ἡ κατωτέρω Α.Π. 291/1966 (εἰσηγητής Ἀντ. Φλῶρος).

Ἀρείου Πάγου 292/1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ἀντ. Φλῶρος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπάρκης, Φ. Κωστάκης

Καί τό Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τήν γνώμην ἐπί τοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις, ἤτοι ὅτι ἐπί τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, ἀποτελοῦντος Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρα 1 καί 10 § 1 νόμου 3516/1955), ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, οὐχί δέ αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καί 976 τοῦ 1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διά τοῦ ἀν. νόμου 913/1947 καί ἑρμηνευθεισῶν διά τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698/1953, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ καταβολή ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἴσου πρός τάς ἀποδοχάς μέχρι δύο μηνῶν, εἰς τό ἀπολυόμενον ἔκτακτον καί ἡμερομίσθιον, ἄλλως ἐπί συμβάσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προσωπικόν τοῦ Δημοσίου, τοῦθ' ὅπερ θεσπίζεται ἤδη διά τοῦ νόμου 4464 τοῦ 1965, ἐξ οὗ δέν δύναται νά συναχθῇ, ὅτι προηγουμένως ἰσχυε διάφορόν τι, πράγματι δέ ὅτι αἱ διά τοῦ ἄρθρου 18 § 9 καί 19 § 2 τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3273/1955 ἐκδοθέντος β.δ. τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1955 περί ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπί τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προστεθεῖσαι εἰς τά ἄρθρα 193 καί 227 τοῦ Κ.Δ.Δ.Υ. διατάξεις, καθ' ἃς αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περί ἀποζημιώσεως

τῆς τάσεως τῶν διοικούντων τό ἐναγόμενον, ὅπως αἱ θέσεις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ προσωπικοῦ πληροῦνται ὑπό προσώπων κεκτημένων τά κατά τόν κανονισμόν προσόντα. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ ἔνστασις τοῦ ἐνάγοντος περί ἀκυρότητος τῆς ὡς εἴρηται καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὡς καταχρηστικῆς ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., γενομένης ἐκ προσωπικῆς πρός αὐτόν ἔχθρας καί ἐκδικήσεως, εἶναι ἀβάσιμος καί ἀπορριπτέα.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112/1920 καί 3 νόμου 4558/1930, καθ' ἣν δέν θεωρεῖται λύσις τῆς συμβάσεως ἡ ἀποχή τοῦ ὑπαλλήλου ἀπό τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς βραχείας διαρκείας ἀσθένειάν του, καθιεροῦσα ἁπλῶς ἀμάχητον τεκμήριον, ἀποκλεῖον νά θεωρηθῇ ἡ ἀποχή αὕτη ὡς λύσις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου, οὐδαμῶς ἀποκλείει τήν κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας ἐξ ἄλλου λόγου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ταύτης. Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐνάγοντος περί ἀκυρότητος τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω καταγγελίας, ὡς γενομένης κατά τήν διάρκειαν διαπιστωθείσης βραχείας ἀσθενείας του, εἶναι μή νόμιμος καί ἀπορριπτέος.

τῶν ἐκτάκτων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., δὲν ἀφορῶσι τοὺς μετὰ Ν.Π.Δ.Δ. διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους, ἀφοῦ οὗτοι, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 62, 63, 192 καὶ 212 τοῦ Δημοσιουπαλληλικοῦ Κώδικος, ἀποτελοῦσιν ἰδίαν κατηγορίαν προσωπικοῦ, τοῦ δευτέρου τῶν ἄνω ἄρθρων ρητῶς ὁρίζοντος ὅτι τὸ ἰδιωτικὸν προσωπικὸν δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, πλὴν τῶν περιπτώσεων τῶν ἄρθρων 192 καὶ 212, ἀφορωσῶν ἄλλα θέματα, ἥτις διάκρισις συνάγεται καὶ ἐξ αὐτοῦ τοῦ ὡς ἄνω ἑρμηνευτικοῦ νόμου ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Δημοσίου, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου δὲν ἐφαρμόζονται αἱ ὡς ἄνω περὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἐπεκταθεῖσαι ὡς ἄνω διατάξεις.

Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ 22 Μαΐου 1963 ἔφεσις τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 366/1963 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, καταβληθέντος δὲ τοῦ νομίμου προστίμου.

Ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, ἀφορῶν εἰς τὸ ὡς ἄνω ζήτημα, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις, εἶναι, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐν τῇ δευτέρᾳ αἰτιολογίᾳ, ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 11 § 2 τοῦ νόμου 3154 ὁ Ὀργανισμὸς θεωρεῖται διάδοχος τοῦ Δημοσίου «ὡς πρὸς τὰ ἀντικείμενα τοῦ παρόντος», ἤτοι τὴν ἀγοράν, ἐπισκευήν, συντήρησιν καὶ διαχείρισιν μηχανημάτων καὶ μεταφορικῶν μέσων, ἐξαιρέσει τῶν ἐπιβατικῶν αὐτοκινήτων, πρὸς διάθεσιν αὐτῶν κατὰ προτίμησιν δι' ἐκτέλεσιν δημοσίων ἢ ἄλλων ἔργων κοινῆς ὠφελείας, ὡς καὶ ἡ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν ἐν γένει (ἄρθρον 1 § 2), κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 5 τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου ἐκ τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ μεταφέρονται εἰς τὸ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. διὰ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ οἱ κρινόμενοι κατάλληλοι, οἱ δὲ λοιποὶ ἀπολύονται, τῶν προσληφθησομένων οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Δημοσίου δικαιουμένων, προσμετρουμένης δὲ εἰς τὴν παρὰ τῷ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. ὑπηρεσίαν των τῆς παρὰ τῷ Δημοσίῳ πάσης φύσεως προϋπηρεσίας των. Ἐκ δὲ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 6065 τῆς 27.7.1957 ἐγγράφου τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ προκύπτει, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος διὰ πράξεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐγκριθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων, ἀδιετηρήθη ἀπὸ 1 Αὐγούστου ὡς ἔκτακτος ἐργοδηγὸς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς ΣΤ' Π. Δ/σεως Θεσ/νίκης, ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ 3.000 δραχμῶν»... Ἑπομένως, κατ' ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καὶ ἐκτίμησιν τοῦ ὡς ἄνω ἐγγράφου καὶ τῶν λοιπῶν περὶ τῆς παρὰ τῷ Δημοσίῳ προϋπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὁ Πρωτοδίκης προσεμέτρησε διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τὴν προϋπηρεσίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου παρὰ τῷ Δημοσίῳ, οὐτινος, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, εἶναι διάδοχος ὁ ἐκκαλῶν Ὀργανισμός, ὡς περιελθόντων αὐτῷ τῶν μηχανημάτων κλπ. Ὑπηρεσιῶν, παρ' αἷς ὡς πρόσκαιρος ὑπηρετεῖ ὁ ἐφεσίβλητος, διατηρηθεὶς ὡς τοιοῦτος, κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, προσμετρουμένης δὲ πάντως τῆς παρὰ τῷ Δημοσίῳ πάσης φύσεως προϋπηρεσίας του κατὰ τὴν εἰδικὴν ὡς ἄνω διάταξιν. Ὀρθῶς δὲ καθωρίσθη ὁ χρόνος τῆς προϋπηρεσίας ταύτης, ὡς καὶ ὁ συνολικός, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ λόγους, εἰς οὓς ἀναφέρεται τὸ δικαστήριον, ἐν ὄψει καὶ τῶν προσαγομένων σχετικῶν ἐγγράφων. Ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέος καὶ ὁ δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως, ὡς καὶ ἡ σχετικὴ ἀντέφεσις τοῦ ἐνάγοντος ἐφεσιβλήτου.

ΕΛΛΙΠΗΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΚΑΙ ΚΥΡΟΣ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Καταγγελία συμβάσεως ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυόμενον προσωπικὸν αὐτοῦ.—Ἐφαρμογὴ Νόμου 2112/1920.—Πρόσθετον ἐπίδομα εἰς τεχνικὸν προσωπικόν.—Ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου.—Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας καὶ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας.

Ἔχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν 98/1966 τοῦ Β' Τμήματος. (Ἴδετε καὶ τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω Α.Π. 282/1966).

Ἐναντίον κατὰ καὶ ἡ νεωτέρω αὕτη ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς τὰ ἐπὶ τούτου νομολογηθέντα ὅτι ἡ ἀναίτιος λόγῳ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὸ ποσὸν τῆς καταβλητέας κατ' ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955 ἀποζημιώσεως καταβολὴ ἐλλιποῦς τοιαύτης εἰς τὸν ἀπολυόμενον δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 100/1962, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΝ 21,337, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπά).

Ἀρείου Πάγου 291/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ἀντ. Φλῶρος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μπάρκης, Ἀνδρ. Χατζηδάκης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην ὡς πρὸς τὰ νομικὰ ζητήματα, δι' ἃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις. Πρῶτον ὅτι ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, ἀποτελοῦντος Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, συνδεομένου μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρα 1 καὶ 10 § 1 τοῦ νόμου 3154/1955), δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογήν, ἐν τῇ ἐπιδίκῳ σχέσει, αἱ διὰ τοῦ ἄρθρου δεκάτου τοῦ ἀν. νόμου 913/1949 κυρωθεῖσαι ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς αὗται ἑρμηνεύθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 48 τοῦ ν.δ. 2698/1953, δι' ὧν ὁρίζεται ἡ καταβολὴ ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος, ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς μέχρι δύο μηνῶν εἰς τὸ ἀπολυόμενον ἔκτακτον καὶ ἡμερομίσθιον, ὡς καὶ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, ἀλλ' αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη, τοῦθ' ὅπερ καθιέρωσεν ἤδη ρητῶς ὁ νόμος 4464/1965, διὰ τοῦ ἄρθρου 24 § 7, ὁρίζοντος ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ν. 2112/1920, ἄρθρ. 8 ν. 3198/1955, ν. 4789/1957 καὶ 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτοὺς τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐξ οὗ οὐδόλως δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. ἰσχύει πρότερον ἀντίθετος κανών.

Πράγματι δὲ αἱ διὰ τῶν ἄρθρων 18 § 9 καὶ 19 § 12 τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3273/1955 ἐκδοθέντος β. δ/τος τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1955 περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου προστεθεῖσαι, διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τούτους, εἰς τὰ ἄρθρα 193 καὶ 227 τοῦ Κώδικος Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, διατάξεις, καθ' ἃς αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως τῶν ἐκτάκτων δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἀπολύσεως ἐκτάκτων ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., δὲν ἀφορῶσι τοὺς μετὰ τούτων συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, οἵτινες ἀποτελοῦσι κατηγορίαν διάφορον τῆς τῶν ἐκτάκτων ὑπαλλήλων κλπ., ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν ἄρθρων 63, 192 καὶ 212 τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος (ν. 1811/1951), ἐξ ὧν τὸ πρῶτον ὁρίζει, ὅτι ἐπὶ τοῦ ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ δὲν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ Κώδικος τούτου, πλὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 197 καὶ 212, ἀφορωσῶν ἕτερα θέματα, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἑρμηνευτικοῦ νόμου 2698/1953, ὁρίζοντος ὅτι αἱ ἀνωτέρω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ διὰ τὸ ἐπὶ μισθώσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, περὶ ὧν συνεπῶς, προκειμένου περὶ Ν.Π.Δ.Δ., δὲν ὑπῆρχεν εἰδι-

κὴ ρύθμισις κατ' ἀποκλεισμὸν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112 κλπ. Δεύτερον, ὅτι τὸ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ β. δ/τος 29 Ἰουνίου/10 Ἰουλίου 1955 περὶ ἐκτελέσεως τοῦ νόμου 3154/1955 δι' ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων καὶ Οἰκονομικῶν, χορηγηθὲν πρόσθετον μηνιαῖον ἐπίδομα εἰς τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν ἐκ 40 % τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, εἶναι διάφορον τῆς διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως χορηγηθείσης εἰς τὸ διοικητικὸν προσωπικὸν ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἔχον δικαιολογητικὸν λόγον τὴν φύσιν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ καὶ οὐχὶ ὑπερωριακὴν τοιαύτην. Ἐξ ἄλλου καὶ παράνομος οὖσα ἡ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὡς οὖσης τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 7 τοῦ ὡς ἄνω β.δ. χορηγηθείσης ἐξουσιοδοτήσεως ὑπεξουσιοδοτήσεως, ἐν ὄψει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 3154, οὐχὶ νομίμως ἠδύνατο νὰ ἀνακληθῇ αὕτη κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς χρηστῆς διοικήσεως, ὡς καὶ τῆς καλῆς πίστεως, μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου, ἤτοι ἑξαετίας κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου δεκτὰ γενόμενα, ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποκτησάντων δικαιώματα, μὴ προβληθέντος, οὐδὲ προβαλλομένου, ὅτι προεκάλεσαν οὗτοι καὶ δὴ δολίως τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀνωτέρω πράξεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ἧς ἡ διατήρησις οὐδὲ τὸ δημόσιον συμφέρον βλάπτει.

Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῶσιν αἱ ἑκατέρωθεν ἐφέσεις ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια, δι' ἃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσαι καταβληθέντων δὲ τῶν προστίμων.

Μὴ ἐχουσῶν ἐφαρμογήν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, τῶν ὡς ἄνω Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένου προσωπικοῦ μετὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγομένου Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., ἀλλὰ τοῦ ν. 2112, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀποφηναμένη ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀπολυθεὶς ἀπροειδοποιήτως, δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τεσσάρων μηνῶν καὶ οὐχὶ δύο μηνῶν, ὡς αἱ ἀνωτέρω Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου προβλέπουσι, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, ἐφ' ᾧ ὁ μοναδικὸς περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐναγομένου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Ἀλλὰ καὶ ὀρθῶς ἐπίσης ἐδέχθη ἡ αὐτὴ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὅτι ἡ ἐλλιπὴς καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, ὀφειλομένη εἰς εὔλογον ἀμφιβολίαν, ἕνεκα τῶν κυμαινομένων ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπόψεων, δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ὥστε νὰ ὀφείλωνται μισθοὶ ὑπερημερίας, τοῦ μισθωτοῦ ἔχοντος δικαίωμα εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἐλλιπῶς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως, ἐφ' ᾧ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ πρῶτον σκέλος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁ ἐκκαλῶν - ἐνάγων, προσληφθεὶς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τὴν 18.1.1957 ὡς μηχανολόγος τοῦ τεχνικοῦ κλάδου, δικαιοῦται τοῦ προσθέτου ἐπιδόματος 40%, ἀπὸ τοῦ ὁποίου οὐδόλως ἐμφαίνεται παραίτησις ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπὶ βραχὺ διάστημα ἐλάμβανε τὸν μισθόν του ἄνευ τοῦ προσθέτου τούτου ἐπιδόματος, ἐξ ἄλλου δὲ ἡ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Οἰκονομικῶν, δι' ἧς ἤρθη ἡ ἰσχὺς τῆς χορηγησάσης τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἐκδοθεῖσης ἐπὶ προγενεστέρας ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, στερεῖται νομικῆς σημασίας, τοῦ ἐπιδόματος τούτου χορηγουμένου οὐχὶ δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν τούτων, ἐγκρινόντων μόνων τὴν ἀπόφασιν τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου, ὡς ὀργάνου τοῦ Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., οὗτινος καὶ μόνον ἀποτελεῖ πρᾶξιν ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις. Ἑπομένως, ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἐσφαλε, ἐφ' ᾧ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, ὡς πρὸς τοῦτο, κατὰ τὸν βάσιμον πρῶτον λόγον τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο, ἀνερχόμενον, κατὰ τὰ ἐκ τῶν προσαγομένων στοιχείων προκύπτοντα, εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 8.200, ὡς καθυστερουμένου τοῦ ἐπιδόματος τούτου ἀπὸ 1.2.1963 μέχρι 31.5.1963, ὅτε ἀπελύθη ὁ ἐνάγων, ἤτοι 40% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 4.500 βασικοῦ μισθοῦ, ὡς καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀκριβείας.

Τούτου δεκτοῦ γενομένου εἰς τὴν ὀφειλο-

ΣΥΝΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΠΙΔΟΜΑΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΔΙ' ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΝΟΜΟΥ 2112)1920

Ἀποζημίωσις ὑπαλλήλων Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.—Συνυπολογισμὸς εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ Νόμου 2112/1920 καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἀποτελοῦντος προσαύξησιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν του.—Ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων κατὰ τὸν Νόμον 2112/1920.—Ἀποζημίωσις συμπληρούντων ὅριον ἡλικίας ὑπαλλήλων Ἑλληνικῶν Ἡλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων.—Ἀπαράδεκτον λόγων ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 811 § 2 Πολιτ. Δικονομίας καὶ περιπτώσεις παραδεκτοῦ.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 21014/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (ΕΕΔ 24, 1499).

Τὸ ζήτημα, τὸ ἀπασχολήσαν τὸν Ἄρειον Πάγον, ὑπῆρξεν, ἂν τὸ «ἐπίδομα ἀδείας» τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 23, 565), ὃπερ δὲ τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439), συνυπολογίζηται εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920.

Καταφατικῶς ἀπεφάνθη ὁ Ἄρειος Πάγος, ἐπικυρώσας ὡς ὀρθὴν τὴν ὁμοίαν ἄποψιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου. (Ἀντίθετοι αἱ ἐν ΕΕΔ 25, 1499 σημειώσεις μας).

Λέγει αὐτοῦ ἐπιβοήσει, ὅτι καὶ τὸ «ἐπίδομα ἀδείας» ἀποτελεῖ μισθόν, ὑποκείμενον καὶ τοῦτο εἰς τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν εἰσφοράς (ἄρθρον 4 νόμου 4476/1965, ΕΕΔ 24, 747).

Παρέχεται ὅμως ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ὡς προσαύξησις αὐτῶν τῶν ἀποδοχῶν, μὴ ὂν ἀπαιτητὸν εἰμὴ ὅταν ὁ μισθωτὸς ἀπέλθῃ εἰς ἄδειαν.

Ἂν ὁ μισθωτός, ἐργασθείς, δὲν τύχῃ ἀδείας, δὲν δικαιοῦται τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὡς δὲν δικαιοῦται καὶ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας, καὶ τὸ μόνον δικαίωμα ἔχει, κατ' ἄρθρον 3 νόμου 3755/1957, νὰ ζητήσῃ τὴν ἐν αὐτῷ ἀποζημίωσιν, ἡ ὁποία μάλιστα, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, καὶ ὡς προκύπτει ἐν τῆς διατάξεως προϋποθέτει νὰ διατηρεῖ ὁ μισθωτὸς εἰς τὸ τέλος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

Ἐξ ἄλλου, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, κατ' ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955, γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ τελευταίου μηνὸς (τῆς καταγγελίας συμβάσεως), ἐνῷ ἐτέρωθεν κατ' ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945 ὀφείλεται ἀποζημίωσις δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἔνεκεν τῆς ἀπολύσεως ἄδειαν, εἰς τὴν ὁποίαν βεβαίως τότε θὰ συμπεριληφθῇ καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας.

Ἐν συνεχείᾳ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) εἰς περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ πταίσματος τοῦ μισθωτοῦ, πρὶν οὗτος συμπληρώσῃ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ δωδεκάμηνον συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ἀφ' ἧς προσελήφθη, ἢ ἀφ' ἧς ἔλαβε τὸ ἐπίδομα τοῦ ἀρημεραμένου ἔτους, δικαιοῦται μέρους τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, ἧτις διέρρευσεν ἀπὸ τῆς προσλήψεως ἢ ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ προηγουμένου ἐπιδόματος, μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Μετὰ ταῦτα ἔχει θέσιν, νομίζομεν, τὸ ἐρώτημα πῶς εἶναι δυνατὸν, ἐπὶ καταγγελίας π.χ., ἡ ὁποία ἐγένετο τὸν Φεβρουάριον, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὀπότε πρέπει κατὰ τὸν νόμον νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ μηνὸς τούτου τῆς καταγγελίας (ἄρθρον 5 § 1 νόμου 3198/1955), νὰ ὑπολογισθῇ καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, τὸ ὁποῖον θὰ ἐλαμβάνετο ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν χρῆσιν τῆς εἰς μεταγενέστερον χρόνον ἀδείας του καὶ τὸ ὁποῖον, ἐν πάσῃ περιπτώσει, παρέχεται πρὸς ἐπαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας διὰ τὴν κατὰ ταύτην πλέον ἄνετον διαβίωσιν τοῦ μισθωτοῦ;

Ἀποτελεῖ ἀρκετὴν διὰ τὸν μισθωτὸν προστασίαν, ὅτι ὁ νόμος (ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945) τοῦ ἐξασφαλίζει τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας (καὶ τὸ ἐπίδομα) ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως, πρὶν ἢ λάβῃ τὴν ὀφειλομένην ἄδειαν, καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν ὅτι τὴν ἀποζημίωσιν αὐτὴν τὴν συνδέει μὲ τὴν ὕπαρξιν ἀπολύσεως δι' ἀφορμὴν βαρυνούσαν τὸν ἐργοδότην, τὸ ὁποῖον σημαίνει, ὅτι ὑπάρχει ἐκ τοῦ νόμου περίπτωσις νὰ στερηθῇ ὁ μισθωτὸς τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους τῆς ἀπολύσεως (καὶ τοῦ ἐπιδόματος).

Ὑπὸ τὴν ἄποψιν τῆς ἀρεσκαγιτικῆς ἀποφάσεως

μένην ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 δέον νὰ προστεθῇ καὶ τὸ ποσὸν τοῦ προσθέτου ἐπιδόματος τούτου, ὅπερ μὴ ὑπολογίσασα ἡ ἐκκαλουμένη, καθὸ κρίνασα ἀβάσιμον κατὰ τοῦτο τὴν ἀγωγήν, ἔσφαλε, κατὰ συνέπειαν, ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως, ἐφ' ᾧ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸν πρῶτον λόγον, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ δεύτερον σκέλος τοῦ δευτέρου λόγου ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐπιδικασθῇ ἐπὶ πλέον, λόγῳ ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112, ποσὸν δραχμῶν ἑπτὰ χιλιάδων τριακοσίων εἴκοσι μιᾶς, ἤτοι δι' ἀμφότερα τὰ κεφάλαια δραχ. 15.521.

διά τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τὰς ἀποδοχὰς τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 συμβαίνει νὰ μὴ στερῆται κατὰ κανόνα τοῦτου ὁ μισθωτός, λαμβάνων αὐτὸ ὡς ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ μάλιστα κολλαπλασίως, ἂν ἡ ἀποζημίωσις συνίσταται ἐξ ἀποδοχῶν πολλῶν μηνῶν, μὲ παραμερισμὸν ἢ καὶ σύγκρουσιν τῆς ἄλλης διατάξεως (ἄρθρον 5 § 5 ἀ.ν. 539/1945), ἡ ὁποία ἄξιον νὰ ἐγίνετο ἡ ἀπόλυσις ἐξ ἀφορμῆς βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην, ὡς δὲν συνέβαινεν εἰς τὴν περίπτωσιν (ἀπόλυσις λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας. Α.Π. 290/1960, ΕΕΔ 19, 781).

Ἐν ἄλλοις λόγοις, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἂν ὁ μισθωτὸς ἠξίου, ἐκτὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, καὶ τὴν κατ' ἄρθρον 5 § 5 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀποζημίωσιν, θὰ συνέβαινε νὰ ἐπιδικασθῇ τὸ ἐπίδομα ἀδείας διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐγίνετο ἤδη, καὶ νὰ μὴ ἀναγνωρισθῇ ἡ ἀξίωσίς του ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπίδομα διὰ τὴν δευτέραν ἀποζημίωσιν. Ἀλλ' εἶναι τοῦτο ὀρθόν;

Ὁπωσδήποτε καὶ ὑπὸ τὴν ἄποψιν τῆς ἀρεσκειτικῆς ἀποφάσεως πρέπει ὁ ἀπολυόμενος μισθωτὸς νὰ ἔχῃ συμπληρώσει ἔτος (βασικὸν χρόνον ἀδείας), ἵνα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας.

Ἀρείου Πάγου 326/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Πελ. Δαλιάνης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Μασουρίδης

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ αὐξήσεως τῶν γενικῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων καὶ καθιερώσεως τῆς παροχῆς ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς δημοσιεύθεισης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (φ. 145/1964, τεῦχος Β') ὑπ' ἀριθ. 33182/1993/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπεχούσης, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 19 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἰσχὺν νόμου, καὶ τοῦ δι' αὐτῆς διωκομένου σκοποῦ τῆς διασφαλίσεως ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων τῆς δυνατότητος πραγματικῆς ἀναπαύσεως καὶ ἀναψυχῆς κατὰ τὸν χρόνον τῆς κανονικῆς ἀδείας, σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὸ δι' αὐτῆς καθιερούμενον καὶ παρεχόμενον εἰς πάντας τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὺς (ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας) ἁπάσης τῆς χώρας κατ' ἔτος, καταβαλλόμενον δὲ ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας τοῦ ἀν. νόμου 539/1945 «ἐπίδομα ἀδείας», ἔχει τὴν ἔννοιαν προσθέτου ἀνταλλάγματος διὰ τὴν παρεχομένην πρὸς τὸν ἐργοδότην ἐργασίαν καὶ ὡς τοιοῦτον ἀποτελεῖ προσαύξησιν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν των, ἡ τοιαύτη δὲ τούτου ἔννοια οὐδαμῶς ἐπηρεάζεται ἐκ τοῦ ὅτι βάσις καὶ προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως αὐτοῦ εἶναι, πλὴν ἄλλων, καὶ ἡ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς χορήγησιν ἀδείας (ἄρθρ. 4 § 1 ἀν. ν. 539/1945). Ἡ ἑρμηνευτικὴ αὕτη ἄποψις προσεπικυροῦται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου 4504/1966 προστεθέντος εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀν. νόμου 539/1945 ἐδαφίου, καθ' ἣν ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀποτελεῖ τυπικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἄσκησιν τοῦ εἰς ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν δικαιώματος αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ἰσχύν νόμου ἔχοντος Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῶν Ε.Η.Σ., οἱ ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας ὑπάλληλοι τούτων δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 4558/1930 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ὡς καὶ βοηθήματος, προβλεπομένου ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3357/1945 ἐγκυκλίου τῶν ἀναιρεσειόντων, ἴσου πρὸς 18 μηνιαίους μισθούς. Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως γίνεται βάσει τῶν

τακτικῶν τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ. Ὅθεν οὕτω κρῖναν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ὑπολογίσαν, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀπαφάσεως προκύπτει, πρὸς καθορισμὸν τῆς παρὰ τῶν ἀναιρεσειόντων ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἐκ 12 μηνιαίων μισθῶν εἰς τὸν ἀπολυθέντα λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τὴν 17.2.1965 ἀναιρεσίβλητον καὶ τὴν ἐκ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος ἀδείας προκύπτουσαν προσαύξησιν τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν του ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδ. 17 πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, εἶναι ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως, ἐρειδόμενος ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ μὴ προταθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται α) περὶ παραβάσεως μὴ δυναμένης νὰ προβληθῇ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, β) περὶ σφάλματος προκύπτοντος ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἀποφάσεως καὶ γ) περὶ ἰσχυρισμοῦ ἀφορῶντος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέου. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀκυρωθείσης τῆς παραγράφου ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὃ ἐπιβάλλεται ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ δι' αὐτῆς καθιερουμένου εἰς τοὺς μισθωτοὺς κατ' ἔτος «ἐπιδόματος ἀδείας» ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πράγματι καταβαλλομένων ἀποδοχῶν καὶ οὐχὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχῶν καὶ οὕτω καταργηθείσης ταύτης ἐν μέρει ἐναντι πάντων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 50 § 5 τοῦ διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 92/1961 β. δ/τος κωδικοποιηθέντος ν. 3713 «περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας» ἀναδρομικῶς, ἀφ' ἧς εἶχεν ἐκδοθῇ, ἄλλως καὶ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος, καθ' ὃ ἠκυρώθη ἐν μέρει, ἐκδοθείσης τῆς αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως καθ' ὑπέρβασιν ἐξουσιοδοτήσεως καὶ κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 7 §§ 1 καὶ 2, 19 § 2 καὶ 21 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ἔδει νὰ κηρύξῃ αὐτεπαγγέλτως ἀπαραδέκτους τήν τε ἀγωγὴν καὶ ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ὡς ἀορίστους, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 533 § 3 τῆς Πολ. Δικονομίας δὲν περιέχονται ἐν αὐταῖς ὅλα τὰ πραγματικὰ περιστατικά, τὰ θεμελιοῦντα τὴν ἀξίωσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ ἀπορρίψῃ ταύτας ὡς νόμῳ ἀβασίμους, καθ' ὃ μέρος ἐζητεῖτο δι' αὐτῶν προσαύξησις τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 χορηγηθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως καὶ τοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3357/1945 ἐγκυκλίου τῆς ἀναιρεσειούσης χορηγηθέντος βοηθήματος 18 μηνιαίων μισθῶν λόγῳ τῆς προκυπτούσης διαφορᾶς ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας ἐπὶ τοῦ τμήματος τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τοῦ πέραν τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν του, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, καθ' ὅσον ἡ μὲν προσβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἐκφέρει κρίσιν περὶ αὐτῶν, οἱ δὲ ἀναιρεσείοντες δὲν διατείνονται διὰ τοῦ ἀναιρετηρίου αὐτῶν, ὅτι ὑπέβαλον τοιούτους ἰσχυρισμούς, μὴ ἀναγομένους εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀλλὰ καὶ προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεών των, τῶν ὑποβληθεισῶν κατὰ τὴν αὐτὴν συζήτησιν, ὅτι δὲν ὑπέβαλον τοιούτους ἰσχυρισμούς.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΝ ΤΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Συναγόμενα ἐκ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 653 Ἀστικοῦ Κώδικος]

Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτόν του τοῦ διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν συμφωνηθέντος ἢ νομίμου μισθοῦ, μὴ δυναμένου νὰ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τούτου ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐχρησιμοποίησε τὸν μισθωτὸν οὐχὶ διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν, ἀλλὰ δι' ἑτέραν, δι' ἣν προβλέπεται μικρότερος μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησε τροποποιήσεις τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν παρασχετέαν ἐργασίαν διὰ τῆς καταρτίσεως νέας συμβάσεως ἐργασίας. —Ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας.

Ἀνεφέρθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 7320/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Εἶναι γενικὴ ἀρχὴ ὅτι ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας του ἀμείβεται μὲ τὰ καθοριζόμενα ὅρια μισθοῦ τῆς προσηκούσης εἰς τὴν περίπτωσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μάλιστα δὲ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 17, 207 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου δὲν ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς δεσμευούσης αὐτόν, τῶν ἐξ αὐτῆς δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων διὰ τὸ μέλλον μεταβιβαζομένων αὐτοδικαίως εἰς τοὺς διαδόχους αὐτοῦ.

Ἐξ ἄλλου ἡ μεταβολὴ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς διαφοροποίησις τοῦ μισθοῦ, ἀναλόγως πρὸς τὸ νέον εἶδος ἐργασίας αὐτοῦ (Ἴδετε σχετικῶς καὶ *Σχινᾶν*, ΕΕΔ 23, 321), εἶναι δυνατὴ διὰ συμβάσεως μεταξὺ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου, εἴτε καὶ μονομερῶς, ἀποδεχθέντος ὅμως τοῦ πρώτου τὴν μονομερῆ οὕτω τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως δὲν προκύπτει θέμα δικαιώματος τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ τοῦ νέου βάσει τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας.

Ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις ἀνῆρεσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, διότι ἐπεδίκασε τὸν νέον μισθόν, χωρὶς ἅμα νὰ δεχθῇ καὶ ὅτι ἡ ἀρχικῶς καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ νέας συμβάσεως (Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 138/1963, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 22, 489, καὶ περαιτέρω Α.Π. 436/1963, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 1045, λύσασαν τὸ ζήτημα καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 περὶ μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως). (Ἴδετε καὶ Α.Π. 585/1955, εἰσηγητὴς *Στ. Μανδρομιχάλης*, ΕΕΔ 14, 1321).

Ἀρείου Πάγου 299/1966. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παπασταύρου, Ἠλ. Παρασκευᾶς, Δ. Δάμης

Ἐκ μὲν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 653 Α.Κ. προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτόν τὸν διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν συμφωνηθέντα ἢ νόμιμον μισθόν, μὴ δυνάμενος νὰ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τούτου ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐχρησιμοποίησε τὸν μισθωτὸν οὐχὶ διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν, ἀλλὰ δι' ἑτέραν, δι' ἣν προβλέπεται μικρότερος μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησε τροποποιήσεις τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν παρασχετέαν ἐργασίαν διὰ τῆς καταρτίσεως νέας συμβάσεως ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 361 Α.Κ., ἐκ δὲ τῶν διατάξεων τῆς ἀπὸ 24 Μαΐου 1956 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας καὶ τῶν σχετικῶν ὑπ' ἀριθ. 14/1959, 35/1961 καὶ 12/1964 ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ὧν καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐπιστημόνων χημικῶν, ἀναλόγως τῶν ἐτῶν τῆς ὑπηρεσίας των, καὶ δὴ τῆς παραγράφου 2 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαναλαμβανομένης καὶ

ὑπὸ τῶν εἰρημένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὁριζούσης «ὅτι ὡς ὑπηρεσία νοεῖται ἡ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ ἢ καὶ ἐν ἰδίῳ χημικῷ ἐργαστηρίῳ, ἐπισήμως λειτουργήσαντι, ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ χημικοῦ, ἀποδεικνυομένη διὰ βεβαιώσεως τοῦ ἐργοδότου, θεωρουμένης ὁπωσδήποτε ὑπὸ τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Χημικῶν», προκύπτει ἐπίσης σαφῶς, ὅτι ἡ εἰρημένη συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ αἱ εἰρημέναι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἀφοροῦν οὐχὶ πάντας τοὺς χημικούς, τοὺς συγκεντροῦντας τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 6129/1934 ὁριζόμενα προσόντα, ἀλλὰ μόνον τοὺς ἐκ τούτων προσλαμβανομένους πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν προσηκουσῶν εἰς ἐπιστήμονας χημικούς, οἷαι ἰδίᾳ εἶναι αἱ χημικαὶ ἐξετάσεις καὶ ἀναλύσεις ἢ ἡ διεύθυνσις χημικῶν ἐργαστηρίων.

Ἐξ ἄλλου ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὢν ἐπιστήμων χημικός, ἀπόφοιτος τῆς ἄλλοτε Βιομηχανικῆς Ἀκαδημίας Ρουσοπούλου, προσελήφθη κατὰ τὸ ἔτος 1928 παρὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἐδρευούσης Βιομηχανικῆς Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν *** (κηρυχθείσης τελευταίως, μετὰ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀναιρέσεως, εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως), δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας, πρὸς διεύθυνσιν τοῦ Χημικοῦ Τμήματος τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι ἐργοστασίου της σαπωνοποιΐας, ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του δὲ ταύτης μέχρι τοῦ Νοεμβρίου 1957 διετέλεσε προϊστάμενος τοῦ Τμήματος τούτου, ἐκτελῶν οὕτω ἐργασίαν ἐπιστήμονος χημικοῦ, κατὰ Νοέμβριον 1957 ὅμως ἡ εἰρημένη Ἑταιρεία ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν παρακολούθησιν τῆς διακινήσεως τῶν πετρελαίων ἐν τῷ ἐργοστασίῳ καὶ τὸν συντονισμὸν τῶν ἐργασιῶν παραλαβῆς πρώτων ὑλῶν, ὡς εἰδικώτερον αὐταὶ ἐν τῇ ἀποφάσει καθορίζονται, ἤτοι ἐργασίας μὴ ἀνηκούσης εἰς ἐπιστήμονας χημικούς, εἰς ἃς ἐφεξῆς ἀπησχολεῖτο οὗτος, ἐξαιρέσει τμήματος τοῦ ἀπὸ 1.1.1963 μέχρι 15.2.1964 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ ἐξετέλεσε καὶ χημικὰς ἀναλύσεις, ἤτοι ἐργασίας ἐπιστήμονος χημικοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν δὲ τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν ἔκρινε περαιτέρω τὸ εἰρημένον δικαστήριον, ὅτι δὲν δικαιοῦται ὁ ἀναιρεσείων τῶν ἀποδοχῶν τῶν καθοριζομένων διὰ τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῶν εἰρημένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων διὰ τοὺς ἐπιστήμονας χημικούς ἀπὸ τῆς ἀναθέσεως εἰς αὐτὸν τῶν νέων ἄνω ἐργασιῶν καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διώκουσαν διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβε παρὰ τῆς εἰρημένης Ἑταιρείας κατὰ τὸ ἀπὸ 9.3.1959 καὶ 31.6.1964 χρονικὸν διάστημα καὶ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, πλὴν, καθ' ὅσον ἀνεφέρετο εἰς τὴν διαφορὰν τὴν ἀναγομένην εἰς τὸ τμῆμα τοῦ ἀπὸ 1.1.1963 μέχρι 15.2.1964 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὃ προπέφερεν οὗτος καὶ ὑπηρεσίας ἐπιστήμονος χημικοῦ, ὡς πρὸς ἣν μόνον ἐδέχθη τὴν ἀγωγήν. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον τὸ εἰρημένον δικαστήριον, χωρὶς ἅμα νὰ δεχθῇ καὶ ὅτι ἡ ἀρχικῶς καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας περὶ παροχῆς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπηρεσιῶν ἐπιστήμονος χημικοῦ ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως διὰ νέας συμβάσεως περὶ παροχῆς τῶν νέων, μὴ ἀνηκουσῶν εἰς ἐπιστήμονας χημικούς, ὑπηρεσιῶν, ἐλλιπῶς ἠτιολόγησε τὴν ἀπόφασίν του καὶ κατέστησεν ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον περὶ τῆς ὀρθότητος τῆς κρίσεώς του, δι' ἣν ἀναιρετέα ἡ ἀπόφασις του, καθ' ὃ μέρος ἀπερρίφθη δι' αὐτῆς ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικ. καὶ τὸν σχετικὸν δεύτερον λόγον τοῦ προσθέτου δικογράφου.

ΣΙΩΠΗΡΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΕΡΙ ΜΕΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΙΜΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Συμψηφισμός πρὸς ἀποζημίωσιν Νόμου 2112/1920 ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν μισθωτοῦ

Δικαιώματα μισθωτοῦ ἐκ διατάξεων Νόμων δημοσίας τάξεως, οἱασδήποτε συμπεριφορὰς τοῦ δικαιούχου, ἀναφερομένης εἰς τὰς ἐξ αὐτῶν ἀξιώσεις του, μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰς συμφωνίας περὶ μειώσεως τῶν δικαιωμάτων του, οὔσης ἀκύρου κατ' ἄρθρα 3, 174 Α.Κ.— Ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ.— Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ νομίμου μισθοῦ προσωπικοῦ γραφείων ἐπιχειρήσεων, ἀναφερομένου εἰς ἀπασχόλησιν ἐπὶ 3 1/2 τοὐλάχιστον ὥρας ἡμερησίως.—Προσαύξησις ὁμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἐπιτρεπομένην διὰ τὸ προσωπικὸν Ναυτικῶν Πρακτορείων.—Δῶρα δι' ἑορτάς.—Ἀποζημίωσις Νόμου 2112/1920.—Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν.—Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν Νόμου 2112 1920 βαρυνουσῶν τὸν ἠσφαλισμένον ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 657/1964 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς Δ. *Κονόρης*, ΕΕΔ 24, 10).

Ἐκαινήρχεται ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὸ ὕδωρ τῆς ὑπ' ἀριθ. 173/1961, Ὁλομελείας, Α.Π. (εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 29, 531) νομολογηθείσης διὰ τὴν εἰς τὸ θέμα ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος (Ἴδετε καὶ *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 29, 528 ἑπ., *Α. Φλώρου*, Ἑλλ. Δικαιοσύνη 2, 141, *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 23, 73 ἑπ.).

Ἄλλη, προηγουμένη τῆς κατωτέρω, ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (630/1955 Τμ. Α', εἰσηγητὴς *Λ. Καστελλάκος*, ΕΕΔ 25, 305) ἔχει δεχθῆ, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. δὲν ἀποκλείεται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ ἀορίστου διαρκείας δικαιωμάτων ἐκ διατάξεων δημοσίας τάξεως πηγαζόντων, ὅταν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ παραβίασις τῶν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καθιερουμένων ὁρίων εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρὸς ἀποφυγὴν ἀφορήτων συνεπειῶν ἐπιβάλλεται, ὅπως ἰσχύῃ ἡ δι' αὐτοῦ θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις.

Αἱ ἐφαρμοζόμεναι ἐν προκειμένῳ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων (ὑπόθεσις καὶ ἡ ἰσχύουσα νῦν ὑπ' ἀριθ. 43/1965, ΕΕΔ 25, 194) περιέχουν τὸν ὅρον, ὅτι τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ δικαιοῦνται ἐκεῖνοι ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται πέραν τῶν 3 1/2 ὡρῶν ἡμερησίως (Ἴδετε περὶ τούτου τὴν ἀναιρετικὴν 657/1964, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 280/1962, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 21, 665).

Ἂν ἀντιλαμβανώμεθα καλῶς, πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία βεβαίως δὲν ἀπολαμβάνει τῆς προστασίας τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ἀφοῦ δὲν εἶναι μισθὸς καὶ δύναται οὕτω νὰ συμψηφισθῇ αὐτὴ πρὸς ἀντιπαίτησιν τοῦ ἐργοδότου, συνεψηφίσθη τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει χρηματικὸν ποσὸν ἐξ εἰσφορῶν τῶν μισθωτῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων.

Βεβαίως τὸ ἄρθρον 25 § 11 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τὸ ὁποῖον εἰσάγει γενικὴν ἀρχήν, ὁρίζει, ὅτι πᾶσα συμφωνία περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους ἢ τρόπου καταναομῆς αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος, ἀλλ' ὑπάρχει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 26 § ὃ τοῦ αὐτοῦ νόμου, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὰ τμήματα τῶν εἰσφορῶν, τὰ βαρύνοντα τοὺς ἠσφαλισμένους. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν, ἡ καταβολὴ τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων βαρύνει τὸν ἐργοδότην.

Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις ἔχει νομοθετηθῇ πρὸς ἀποφυγὴν ἐπιβαρύνσεως τοῦ ἐργαζομένου δι' εἰσφορῶν χρονικοῦ διαστήματος μείζονος ταῦ δυνηθέντος οὕτως νὰ ἐξοφλήσῃ (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, σ. 161, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 6712/1958, εἰσηγητὴς *Γ. Κασίμης*, ΕΕΔ 17, 752, ἔνθα σημειώσεις μας).

Ὁ ἐργοδότης, ἐξ ἄλλου, εἶναι ἔναντι τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ πρωτότυπος ὀφειλέτης, ἐκπληρῶν ἰδίαν αὐτοῦ ὑποχρέωσιν (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 158) καὶ δὲν ἔχει πλέον ἀπαίτησιν κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' εἰσφοράς, αἱ ὁποῖαι βαρύνουν τοῦτον, ἀφοῦ καταβάλλονται δι' ἀφαιρέσεως ἐκ τοῦ μισθωτοῦ, καὶ διὰ τὰς ὁποίας νὰ ἔχῃ ἀγωγὴν κατὰ τοῦ τελευταίου (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 158, 161 ἑπ.).

Συνεπῶς, νομίζομεν, ὅτι δὲν ὑπῆρχε κατὰ νόμον ἐν προκειμένῳ ἀπαίτησις τοῦ ἐργοδότου, ἡ ὁποία νὰ προβληθῇ εἰς συμψηφισμὸν πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920. (Ἴδετε καὶ πάμπολλα σχετικὰ Πρωτοδικεῖα Ἀθηνῶν 5326/1961, εἰσηγητὴς *Γ. Παπαζάπουλος*, ΕΕΔ 20, 670).

Ἐντὸς τούτων κεῖται καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (1070/1965, ΕΕΔ 24, 741 ἑπ.) δεκτὸν γενόμενον ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, καθιερούσης γενικὴν ἀρχὴν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου, ὁ ἠσφαλισμένος ἀπαλλάσσεται τῆς τοιαύτης καταβολῆς, βαρυνούσης τὸν ἐργοδότην, ἀδιαμίλα ὅμως νομικὴ ἀλληλεξάρτησις ὑφίσταται μεταξὺ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ὅπως παρακρατῇ τὰς βαρυνούσας τὸν ἠσφαλισμένον εἰσφορὰς καὶ τοῦ δικαιώματος τούτου (ἠσφαλισμένου)

προς αναγνώρισιν των πραγματοποιηθεισών υπ' αυτού εν ανηκαίσει ημερών εργασίας.

Αρείου Πάγου 337/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εισηγητής ο Άρειος Πάγος κ. ***Σ. Λογαράς***
Διεκήρυξαν οι κ.κ. Αλ. Τζιτζιλίρης, Α. Λιπόβατς

Έκ τε της γενικωτέρας εν άρθρω 679 Α.Κ. απαγορευτικής πάσης συμφωνίας περί περιορισμού των εκ της συμβάσεως εργασίας εν αυτώ μνημονευομένων δικαιωμάτων του έκμισθωτού ταύτης διατάξεως και των διατάξεων των νόμων, διαταγμάτων, συλλογικών συμβάσεων εργασίας και διαιτητικών ή υπουργικών αποφάσεων, δι' ων ορίζονται τα κατώτατα όρια αμοιβής των εργαζομένων, εχουσών χαρακτήρα δημοσίας τάξεως, σαφώς συνάγεται, ότι οιαδήποτε συμπεριφορά του δικαιούχου μισθωτού, αναφερομένη εις τας εκ των διατάξεων τούτων απορρεούσας περί μισθού αξιώσεις του, δεν δύναται να θεωρηθή ως σιωπηρά συμφωνία περί μειώσεως των νομίμων δικαιωμάτων του, διότι ως τοιαύτη είναι άκυρος κατά τα άρθρα 3 και 174 Αστικού Κώδικος. Επομένως ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι ο ενάγων καθ' όλην τον δι' ου ή αγωγή χρόνον ού μόνον ουδέποτε ημφισβήτησε την ισχύν της από 1.7.1957 εγγράφου συμφωνίας περί καταβολής αυτώ 1200 δραχμών μηνιαίως, εφ' όσον το 35 % των καθαρών κερδών της επιχειρήσεως δεν θα εξικνείτο εις το ποσόν τούτο, αλλ' αντιθέτως ανέπτυξε κοινωνικάς και οικογενειακάς σχέσεις μετά των μελών της εργοδότιδος εταιρείας και του αδελφού αυτών, διά της τοιαύτης δε συμπεριφοράς του εδημιούργησε την εντύπωσιν, ότι ουδεμίαν περαιτέρω αξίωσιν είχε, δεν καθιστά καταχρηστικήν και αντικειμένην εις το άρθρον 281 Α.Κ. την άσκησιν του δικαιώματος απολήψεως των διαφορών εκ των νομίμων αποδοχών του ενάγοντος. Όθεν ο τα αντίθετα υποστηρίζων λόγος έφέσεως της εναγομένης, ο διά των προτάσεων εισαγόμενος, είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

Ο ενάγων, ως συνομολογείται και υπό των εναγομένων, προσελήφθη και ειργάσθη ως υπάλληλος Γραφείου εις το εν Λιμένι Σάμου ναυτικόν πρακτορείον της εναγομένης, έπεται ότι συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, διαιτητικαί και υπουργικαί αποφάσεις, έχουσαι εφαρμογήν εν τη υπό κρίσιν διαφορά, είναι αι α) υπ' αριθ. 66867/13658 της 20/21 Νοεμβρίου 1956 κοινή απόφασις των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας περί τροποποιήσεως εν μέρει και συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 14/1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων των Ανωνύμων Εταιρειών και λοιπών ιδιωτικών επιχειρήσεων, εν συνδυασμώ προς την παράγραφον 13 της εις ην παραπέμπει αύτη συλλογικής συμβάσεως Εργασίας της 16.9.1937, β) υπ' αριθ. 16929/28 της 28/28 Φεβρουαρίου 1959 κοινή απόφασις των ιδίων ως άνω Υπουργών περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 2/1959 αποφάσεως του ιδίου Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών και γ) υπ' αριθ. 2/1961 απόφασις του ιδίου Δ.Δ.Δ.Δ., επαναφέρουσα εν ισχύι την παράγραφον 8 της προηγουμένης υπουργικής αποφάσεως, κηρυχθείσης δε εκτελεστής και υποχρεωτικής διά των υπ' αριθ. 26762/5678 της 14/15 Απριλίου 1961 και 46811/8726 της 4/11 Ιουλίου 1961 αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας. Τα διά των διατάξεων τούτων οριζόμενα ελάχιστα όρια μισθών αφορώσι τους περί ων αύται μισθωτούς, τους απασχολουμένους επί τρεις και ημίσειαν τουλάχιστον ώρας ημερησίως, μειούμενα αναλόγως διά τους απασχολουμένους επί ελάσσονα χρόνον.

Εκ των καταθέσεων των ενώπιον του εις πρώτον βαθμόν δικάσαντος Πρωτοδίκου εξετασθέντων μαρτύρων αποδείξεως και ανταποδείξεως και των επικαλουμένων και προσαγομένων εγγράφων, εν οις και αι ενώπιον συμβολαιογράφων ένορκοι βεβαιώσεις, προκύπτει, ότι ο χρόνος πραγματικής απασχολήσεως του ενάγοντος εν τω ναυτικώ πρακτορείω της εναγομένης υπερέβαινε τας 3 1/2 ώρας ημερησίως, καθ' όσον ο ενάγων δεν είχεν υποχρέωσιν μόνον να τακτοποιή τα διάφορα έγγραφα των άπαξ της εβδομάδος προσεγγιζόντων εις Λιμένα Βαθέος Σάμου α) επιβατηγού πλοίου της Ατμοπλοΐας Νομικού και β) φορτηγού «Τηλέμαχος», εις ην περιώρισαν την απα-

σχόλησιν τοῦ ἐνάγοντες οἱ μάρτυρες ἀνταποδείξεως, ἀλλ' οὗτος καθημερινῶς ὤφειλε, συμφώνως καὶ πρὸς τὸν ὅρον 1 τοῦ ἀπὸ 1.7.1957 ἐγγράφου περὶ μισθώσεως ἐργασίας, νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του κατὰ τὰς ὥρας τῆς λειτουργίας τοῦ πρακτορείου, περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὁποίων οἱ μάρτυρες οὗτοι ἐπιμελῶς ἀπέφυγον νὰ καταθέσωσι καὶ τοῦτο διότι εἶναι προφανές, ὅτι ναυτικὸν πρακτορεῖον δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ἐλειτούργει μόνον δύο ὥρας ἡμερησίως, εἰς ἃς περιώρισαν τὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος, ἵνα ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐπικοινωνῇ μετὰ τῶν ἐχόντων συναλλαγὰς μετὰ τῶν προδιαληφθέντων πλοίων, ἅτινα ἐπρακτόρευεν ἡ ἐργοδότις ἑταιρεία, ἀφ' ἑτέρου δὲ παραλαμβάνῃ καὶ διανέμῃ τὰ δι' ὅλων τῶν πλοίων τῶν προσεγγιζόντων εἰς τὸ Βαθὺ Σάμου ἀφικνούμενα ἐμπορεύματα, ἅτινα ἀπεστέλλοντο ὑπὸ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιχειρήσεως μεταφορῶν, τὴν ὁποίαν ἀντεπροσώπευεν ἡ ἐναγομένη. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν τῶν κατὰ τὴν ἠγνηθεῖσαν αἰτιολογίαν διατάξεων, ἐφ' ὅσον τὸ διὰ τοῦ συμφωνητικοῦ τῆς 1.7.1957 ἐξασφαλιζόμενον ἐλάχιστον ὅριον τῶν 1.200 δραχμῶν μηνιαίως ὑπολείπεται τούτων, ἡ δὲ τοιαύτη συμφωνία, ἀντικειμένη εἰς τὰς ὁριζούσας τὸ κατώτατον ὅριον ἀποδοχῶν ἐργαζομένων διατάξεις, εἶναι κατὰ τὰ ἄρθρα 3 καὶ 174 Α.Κ. ἄκυρος. Ὅθεν, ἀπορριπτομένων τῶν πρώτου καὶ δευτέρου λόγου ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης καὶ τῶν ὡς λόγων ἀντεφέσεως εἰσαγομένων τοιούτων, δεκτῶν δὲ γιγνομένων τῶν σχετικῶν λόγων ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, δέον ἡ ἐκκαλουμένη νὰ μεταρρυθμισθῇ.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὅτε προσελήφθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1949, εἶχε συμπληρώσει τὸ 20ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τὴν 1.7.1957 ἐνυμφεύθη γυναῖκα μὴ ἐργαζομένην, μηδὲ συνταξιοδοτουμένην, ἐξ ἧς ἀπέκτησε δύο τέκνα, τὸ πρῶτον τὴν 16.5.1958 καὶ τὸ δεύτερον τὴν 17.12.1960, ἕπεται, ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τούτου ἀπὸ 1.1.1958 μέχρις 27.2.1963, συμφώνως πρὸς τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις, εἶναι α) διὰ τὸ ἀπὸ 1.1.1958 μέχρι 15.5.1958 χρονικὸν διάστημα δραχ. 5.764.80, β) διὰ τὸ ἀπὸ 16.5.1958 μέχρι 17.9.1958 χρονικὸν διάστημα δραχ. 5.487.20, γ) διὰ τὸ ἀπὸ 18.9.1958 μέχρι 31.8.1960 χρονικὸν διάστημα δραχ. 40.062, δ) διὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1960 μέχρι 19.9.1960 χρονικὸν διάστημα δραχ. 921.60, ε) διὰ τὸ ἀπὸ 17.9.1960 μέχρι 17.12.1960 χρονικὸν διάστημα δραχ. 5.952, στ) διὰ τὸ ἀπὸ 17.12.1960 μέχρι 30.3.1961 χρονικὸν διάστημα δραχ. 6.949, ζ) ἀπὸ 1.4.1961 μέχρι 30.8.1962 δραχ. 33.048 καὶ η) διὰ τὸ ἀπὸ 1.9.1962 μέχρι 27.2.1963 χρονικὸν διάστημα δραχ. 12.216. Ἤτοι σύνολον δραχμαὶ 110.400.60., ἐξ ὧν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καταβληθεισῶν 74.400 δραχμῶν ἀπομένει καταβλητέα διαφορὰ ἐκ 36.000.60 δραχμῶν.

Κατὰ τὴν τρίτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. τῆς 18 Ἀπριλίου 1930 τὸ προσωπικὸν τῶν ναυτικῶν πρακτορείων, ἀπασχολούμενον εἰς ἐπιχειρήσεις μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων, ἐπιτρέπεται νὰ ἐργάζηται κατὰ τὰς Κυριακάς, ἕπεται ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀπασχοληθεὶς κατὰ τὰς Κυριακάς, δικαιοῦται τῆς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 25825/254 τῆς 20.4/9.5.1951 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας θεσπιζομένης προσαυξήσεως 75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, μειουμένου ἀναλόγως διὰ τὴν ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου ἀπασχόλησιν. Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην Κυριακὴν λόγῳ τῆς κατὰ Κυρια-

κὴν προσεγγίσεως τοῦ ἐπιβατηγοῦ πλοίου, δι' ὃ δικαιοῦται, βάσει τῶν κατὰ τὴν ἠγηθεῖσαν αἰτιολογίαν ἀποδοχῶν του, προσαυξήσεως ἐκ δραχ. 3.231.50.

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 17100/3340 τῆς 18/19 Μαρτίου 1958 περὶ παροχῆς δώρου Πάσχα 1958, 74000/15900 τῆς 4/5 Δεκεμβρίου 1958 κοινῶν ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τῶν μεταγενεστέρων ὁμοίων οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικὸν οἰκονομικῶν ἐνισχύσεων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ τῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, διὰ τῆς πρώτης μὲν ἴσης πρὸς τὸ ἥμισυ μηνιαίου μισθοῦ, διὰ δὲ τῆς δευτέρας ἴσης πρὸς ἕνα μηνιαῖον μισθὸν βάσει τοῦ καθωρισμένου μισθοῦ (μετὰ παρασχεθεισῶν αὐξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, ἐν οἷς τὸ τῶν οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακάς). Ἑπομένως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται διὰ δῶρα Πάσχα καὶ Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους, συμφώνως πρὸς τὸν διὰ τῆς πέμπτης αἰτιολογίας καθορισθέντα μισθὸν μετὰ οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ τὴν διὰ τῆς ἕκτης αἰτιολογίας καθορισθεῖσαν προσαύξησιν δι' ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακάς, δραχ. 14032.80, ἐξ ὧν μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καταβληθεισῶν 9.000 ἀπομένει καταβλητέα διαφορὰ ἐκ δραχμῶν 5.032.80.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920 καὶ τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁ ἄνευ προηγουμένης ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπολυόμενος ὑπάλληλος δικαιοῦται ἀποζημιώσεως βάσει τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως. Ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ νοοῦνται ὁ βασικὸς μισθός, τὰ οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα, τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους καὶ Πάσχα δῶρα καὶ ἡ προσαύξησις λόγῳ ἐργασίας κατὰ τὰς Κυριακάς. Ἑπομένως τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνέρχεται εἰς δρχ. 23.550. Θὰ ἐπιδικασθῇ ὅμως ποσὸν δρχ. 23.250, ὅσον τὸ αἰτούμενον διὰ τῆς ἀγωγῆς.

Ναὶ μὲν κατὰ τὴν διάταξιν τῆς ἐνδεκάτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ἀν. ν. 1846/1951 «περὶ κοινωνικῶν ἀσφαλίσεων» πᾶσα συμφωνία περὶ μεταθέσεως τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βάρους ἢ τρόπου κατανομῆς αὐτοῦ εἶναι ἄκυρος καὶ ἐκ τούτου ὅ τε ἐργοδότης καὶ ὁ ἠσφαλισμένος ὁπωσδήποτε ἕκαστος βαρύνεται διὰ τῶν ἰδίων εἰσφορῶν. Διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3 ὅρου τοῦ ἀπὸ 1.7.1957 ἐγγράφου «μίσθωσις ἐργασίας» οἱ συμβαλλόμενοι καθώρισαν τὸν ἐξ αὐτῶν ὑπόχρεων διὰ τὴν τακτοποίησιν ταμειακῶς καὶ μόνον ἑκάστου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ. Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων προκύπτει, ὅτι ὁ ἐνάγων ὀφείλει εἰς τὴν ἐναγομένην ποσὸν δραχμῶν 12.786 ἐξ εἰσφορῶν του πρὸς τὸ Τ.Α.Ν.Π.Υ. Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον αἱ ἐπιδικαζόμεναι ἀπαιτήσεις δὲν ἀπολαμβάνουσι τῆς προστασίας τοῦ ἄρθρου 664 Α.Κ., νομίμως ἡ ἐναγομένη προέβαλεν εἰς συμψηφισμὸν τὴν προδιαληφθεῖσαν ἀπαίτησίν της, ἥτις δέον νὰ ἀφαιρεθῇ ἐκ τοῦ ἐπιδικασθησομένου ποσοῦ. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη συνεψήφισε τὴν προδιαληφθεῖσαν ἀπαίτησιν τῆς ἐναγομένης καὶ ὁ τὰ ἀντίθετα ὑποστηρίζων πρόσθετος λόγος ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος εἶναι ἀβάσιμος.

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΚΑΤ' ΕΤΟΣ ΑΔΕΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΜΕΤ' ΑΠΟΔΟΧΩΝ

Νόμιμος άδεια προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης

Βασικὸς χρόνος διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἔτος τῶν μισθωτῶν κατ' Α.Ν. 539/1945 καὶ διακρίσεις.—Μέγεθος ἀδείας προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης.—Μὴ ὑπαγωγὴ τούτου εἰς τὴν περὶ ἀδειῶν προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν διάταξιν.

Ἐπεκρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 17790/1963 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (Οὕτω καὶ ἡ 17789/1963 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰσηγητὴς *Β. Τατσόπουλος*, ΕΕΔ 25, 144).

Τερματίζονται οὕτω αἱ ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας γεννηθεῖσαι ἀμφισβητήσεις ἐπὶ τοῦ δικαιώματος ἀδείας τοῦ προσωπικοῦ Ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης (Ἴδετε διὰ τὸ δικαίωμα ἐν γένει ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, ἔνθα καὶ πίναξ ἀδειῶν, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 822 ἑπ.).

Ἀρείου Πάγου 381/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρσάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ι. Χατζηδάκης***
Διηγήθησαν οἱ κ.κ. Π. Κορκίβολος, Κ. Λογοθέτης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ἀν. νόμου 539 τοῦ 1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ νόμου 2081 τοῦ 1952, ὅστις ἐκύρωσε τὴν ὑπ' ἀριθ. 52 τοῦ 1936 διεθνῆ σύμβασιν ἐργασίας, διατηρηθέντος ἐν ἰσχύι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ., πᾶς μισθωτὸς μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ὑποκειμένην ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἐπιχείρησιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον δώδεκα μηνῶν δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν, τῆς ὁποίας ἡ διάρκεια ὁρίζεται α) διὰ μὲν τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας, ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ εἰς δώδεκα ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας, β) διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ τεχνίτου, τοῦ ἐργάτου, τοῦ μαθητευομένου ἢ τοῦ ὑπηρέτου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς αὐτὰς ἐπιχειρήσεις εἰς ὀκτὼ ἐργασίμους ἡμέρας, γ) διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς τὰς λοιπὰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις εἰς ὀκτὼ ἀλλεπαλλήλους ἡμέρας καὶ δ) διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὑπὸ ἰδιότητα ἄλλην ἀπὸ τὴν τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς ἐπιχειρήσεις τῆς προηγουμένης περιπτώσεως εἰς ἓξ ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας. Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διάρκεια τῆς ἐτησίας ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν ἐπαυξάνεται κατὰ μίαν ἐργάσιμον ἡμέραν δι' ἑκάστην πλέον τῶν δώδεκα μηνῶν ἐξαμηνίαν ἀπασχολήσεως, χωρὶς ὅμως νὰ δύναται ἐν τῷ συνόλῳ νὰ ὑπερβῇ εἰς τὴν περίπτωσιν α' τὰς εἴκοσι ἕξ, εἰς τὴν περίπτωσιν β' τὰς δέκα ἕξ, εἰς τὴν περίπτωσιν γ' τὰς δέκα ὀκτὼ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν δ' τὰς δώδεκα ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι αἱ περιωρισμένης εὐθύνης ἑταιρεῖαι, εἰσαχθεῖσαι ἐν Ἑλλάδι διὰ τοῦ νόμου 3910 τοῦ 1955, αἱ περιλαμβανόμεναι, ὡς ἐκ τῆς ἀπασχολήσεώς των, μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 539 ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὧν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, δὲν ὑπάγονται εἰς τὸ ἐδ. α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς μὴ συγκαταλεγόμεναι μεταξὺ τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ὡς ἐκ τούτου ὑπάγονται, κατ' ἀνάγκην, εἰς τὰ ἐδ. γ' καὶ δ' τῆς αὐτῆς διατάξεως, εἰς ἣν περιλαμβάνονται πᾶσαι αἱ λοιπαί, πλὴν τῶν ἐν ἐδ. α' ἐπιχειρήσεων, αἱ ὑποκείμεναι εἰς τὸν προαναφερθέντα νόμον. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, μετ' ἀνελέγκτων ἐκτιμήσιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 2.1.1954 παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου περιωρισμένης εὐθύνης ἑταιρείας (ὑπαγομένης εἰς τὴν ἀνωτέρω πα-

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΑΛΛΗΛΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Παροχή εργασίας εἰς ἀσκούσας βιομηχανίαν Ἀνωνύμους Ἑταιρείας

Ἑπτάωρος ἡ ἐργασία τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν κατ' ἄρθρον 7 § 3 Α.Ν. 547/1937.—Ἀναφορὰ τῆς διατάξεως εἰς τὸ ἐν τοῖς Γραφείοις τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀπασχολούμενον προσωπικὸν καὶ ὄχι εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν παρὰ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν διατηρουμένων καταστημάτων.—Διάρκεια ἐργασίας ὑπαλλήλων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανίαν.—Θεώρησις καταστάσεων ὡρῶν ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας δὲν συνιστᾷ τὴν νόμιμον ἄδειαν ὑπερβάσεως τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας.

Ἀντικειμένου ἐρεύνης ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, ὡς ἐκτίθεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε ποῖαι αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀσκουσῶν βιομηχανίαν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ εἰδικώτερον τίνες ὑπάγονται εἰς τὸ ὀκτάωρον. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων καὶ τὴν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2134?/1965, εἰσηγητὴς Θ. *Μέκαλης*, ΕΕΔ 25, 27).

Ἡ ἄδεια τῆς Ἀρχῆς (Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας) δι' ὑπερβάσιν τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας λαμβάνεται κατὰ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 10 καὶ 11 τοῦ π.δ. 27/6/4.7.1932, εἶναι δὲ βεβαίως ἐλεγκτὸν ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου, ἂν ἐτηρήθησαν οἱ ὅροι τοῦ νόμου, ἵνα θεωρηθῇ νόμιμος ἡ δοθεῖσα ἄδεια. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 2845/1965, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Βαρδάκης*, ΕΕΔ 24, 619).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ἁπλῶς ἐθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας αἱ καταστάσεις περὶ ὡρῶν ἐργασίας καὶ βεβαίως τοῦτο δὲν σημαίνει καὶ ὅτι ὑπῆρξεν ἡ νόμιμος ἄδεια.

Πρωτοδικεῖον Πατρῶν 682/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ἀριστοφ. Τούσης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ε. Κρουσταλάκης*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Τ. Κοτρωνόπουλος, Ἐλ. Βουτσινᾶς

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀ-

πόφασις ἀπὸ 21ης Νοεμβρίου 1964 ἀγωγῆς τῆς ἐφεσιβλήτου, αὕτη, ἰσχυρισθεῖσα ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ - ἐκκαλούσῃ ὡς ὑπάλληλος τοῦ λογιστηρίου αὐτῆς ἀπὸ 1ης Αὐγούστου 1959 μέχρι τῆς 2ας Ἰανουαρίου 1964, ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη (ἐναγομένη), ἵνα καταβάλῃ εἰς αὐτὴν τὸ ποσόν, καθ' ὃ κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα ἐκ τῆς παρανόμως παρασχεθείσης κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 2.1.1964 ὑπερεργασίας της μετὰ τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως. Τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐδέξατο ἐν μέρει ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει διαλαμβανομένους λόγους, καθ' ἃς ἤδη παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη-ἐκκαλοῦσα, ἐπαγομένη ὅτι αὕτη κακῶς ἐξετίμησε τὰ προσαχθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα καὶ ὑπήγαγε ταῦτα εἰς τὰς οἰκείας διατάξεις, καθόσον, ὀρθῶς ἐκτιμῶσα τὰ μὲν καὶ ἑρμηνεύουσα τὰ δέ, θὰ κατέληγεν εἰς ἄλλοίαν, εὐνοϊκὴν δι' αὐτήν, κρίσιν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ π. διατάγματος τῆς 8/13 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.», ὁρίζουσα ὅτι ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, τῶν Τραπεζῶν καὶ τῶν Γραφείων ἐν γένει δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ ἡμερησίως τὰς ὀκτὼ ὥρας, ἐτροποποιήθη ἐν μέρει διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ὡς πρὸς τὴν ὁριζομένην ὀκτάωρον διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν, ὁρισθείσης ταύτης εἰς ἑπτάωρον. Ἡ οὕτω τροποποιηθεῖσα διάταξις ἀφορᾷ μόνον τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ ἐν τοῖς Γραφείοις τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀπασχολουμένου ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, οὐχὶ δὲ καὶ τοῦ ἀπασχολουμένου τοιούτου ἐν τοῖς παρὰ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν διατηρουμένοις καταστήμασι κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὡς εἴρηται πρ. διατάγματος (Ὁλομ. Α.Π. 685/1964, ΕΕΔ 24, 22, Α.Π. 196/1965, ΕΕΔ 24, 678, Α.Π. 528/1962, ΕΕΔ 21, 1417). Κατὰ τὴν διάταξιν ὅμως τοῦ ἄρθρου 16 ἐδ. γ' τοῦ αὐτοῦ πρ. διατάγματος αἱ διατά-

---

ράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 1) καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε παρ' αὐτῇ ὡς ἐργατοτεχνίτης, κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν μετὰ ταῦτα τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἔκρινεν, ὅτι εἶχον ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ τὰ ἐδ. γ' καὶ δ' τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 539 τοῦ 1945 καὶ ὄχι τὰ ἐδ. α' καὶ β' τῆς ἰδίας διατάξεως καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως, ὡς ἀβάσιμος.

ξεις αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς διαφόρους βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας, τὰ κατὰ τὴν ἔννοιαν ὅμως αὐτοῦ καταστήματα (ἤτοι πᾶς τόπος, ἀνοικτὸς ἢ κλειστός, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι εἰδῶν, ὑλικῶν (ἢ προϊόντων, φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν, ἢ βιομηχανικῶν), ὡς καὶ τὸ ἐν αὐτοῖς ἀπασχολούμενον προσωπικόν, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τούτου.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι Γραφείων τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν τῶν ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ἂν ἡ ὑπ' αὐτῶν παρεχομένη ἐργασία ἔχῃ σχέσιν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, μὲ τὸν μηχανισμὸν τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καὶ τελῇ ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦτον, ὑποχρεοῦνται εἰς 8ωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν, μὴ ἔχοντος ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτῶν τοῦ προαναφερθέντος πρ. διατάγματος, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἀλλὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ πρ. διατάγματος τῆς 27.6/4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου διατάξεων», ὁρίζοντος ὅτι αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν ἐν τῷ αὐτῷ διατάγματι ἐργασιῶν καὶ ἐπιχειρήσεων (ἐν αἷς καὶ τὰ χαρτοποιεῖα - ἄρθρ. 1 τοῦ διατάγματος - αἱ ἐργασίαι ἀντικειμένων ἐκ χάρτου —β.δ. 14/24.8.1936— καὶ πᾶσα ἐν γένει βιομηχανία, δυναμένη νὰ ὑπαχθῇ εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν. 2269/1920 ἀναφερομένας κατηγορίας βιομηχανιῶν – β.δ. 10/29.9. 1937), δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς ὀκτὼ ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα καθ' ἑβδομάδα. Ἐὰν ὅμως ἡ ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων τούτων παρεχομένη ἐργασία δὲν ἔχῃ σχέσιν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, μὲ τὸν μηχανισμὸν τῆς παραγωγῆς καὶ δὲν τελῇ ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς αὐτόν, ὑποχρεοῦνται οὗτοι εἰς 7ωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν κατὰ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις (Π. Ἀθ. 21242/1965, ΕΕΔ 25, 27, Π. Θεσ/νίκης 3551/1961, ΕΕΔ 20, 1464, Π. Ἀθ. 13163/1958, ΕΕΔ 17, 1056, σχετ. Α.Π. 408/1964, ΕΕΔ 23, 786, Π. Ἀθ. 3574/1964, ΕΕΔ 23, 604, Α.Π. 24/1957, 288/1957, ΕΕΝ 24, 335, 592, Α.Π. 167/1957, ΕΕΔ 16, 369, Α.Π. 323/1957, ΔΕΝ 13, 572, Α.Π. 156/1957, ΔΕΝ 13, 380, Α Π. 449/1956, ΔΕΝ 12, 580, Γνμδ. Ν Σ.Κ. 574/1958, ΕΕΔ 17, 649, Α.Π. 105/1956, 142/1956, ΕΕΝ 23, 488, 489, ἴδε καὶ Μον. Πλημ. Πατρῶν 3286/1965, Ποιν. Χρ. ΙΕ 628, δεχθεῖσαν διάφορον ἀποψιν).

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐνάγουσα - ἐφεσίβλητος κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 12.11.1959 ἕως 2.1.1964, εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ - ἐκκαλούσῃ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ὡς ὑπάλληλος τοῦ Τμήματος προσωπικοῦ αὐτῆς. Ἡ ἐργασία αὕτη τῆς ἐναγούσης - ἐφεσιβλήτου παρείχετο εἰς τὰ Γραφεῖα ταύτης καὶ οὐδεμίαν εἶχεν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, σχέσιν μὲ τὸν μηχανισμὸν τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀσκουμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως (χαρτοποιΐας), οὐδ' ἐτέλει ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦτον. Ἡ ἐνάγουσα, τοποθετημένη εἰς τὴν ὡς ἄνω γενικὴν θέσιν, ἀπησχολεῖτο μὲ γενικῆς φύσεως θέματα τῆς ἐπιχειρήσεως, καὶ δὴ μὲ θέματα μισθοδοσίας τοῦ προσωπικοῦ, εἰσφορῶν πρὸς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς, ἀδειῶν τοῦ προσωπικοῦ, ἐφαρμογῆς τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας κλπ. Περαιτέρω ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, διατηροῦσα ἐν Πάτραις ἐργοστάσιον χαρτοποιΐας, διέθετε καὶ διαθέτει μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ της ὑπαλλήλους, οἵτινες ἐργάζονται ἐν συναρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τῆς παραγωγῆς της (ὡς οἱ ὑπάλληλοι Γραφείου, οἱ ἐκ τοῦ πλησίον παρακολουθοῦντες τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς καὶ προσφέροντες ἐργασίαν σχέσιν ἔχουσαν πρὸς αὐτήν), ὑπαλλήλους, κατέχοντας γενικὰς θέσεις (ὡς ἡ ἐνάγουσα), καὶ ὑπαλλήλους, παρέχοντας ἐργασίαν σχετικὴν πρὸς τὴν ἐμπορικὴν δραστηριότητα τῆς ἐναγομένης, διατηρούσης καὶ πρατήρια πωλήσεως τῶν εἰδῶν τοῦ ἐργοστασίου της. Ἡ ἐνάγουσα ἀνήκεν εἰς τὴν δευτέραν ὡς ἄνω κατηγορίαν ὑπαλλήλων τῆς ἐναγομένης. Ὅθεν, ἐν ὄψει τούτων καὶ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτιθεμένων, ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἐνάγουσα - ἐφεσίβλητος ὑπεχρεοῦτο εἰς 7ωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν καὶ ἐπιδικάσασα ἐν μέρει τὰ αἰτούμενα διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς ποσὰ (ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα οὐδὲν παράπονον προβάλλεται), λόγῳ τῆς παρανόμως παρασχεθείσης ὑπερεργασίας της, ὀρθῶς, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, ἔκρινε. τὰ δὲ ἐναντία διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμα.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 ἐπ. τοῦ π. δ/τος τῆς 27-6/4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ/τος 4020/1959, ὁ κύριος ἢ διευθυντὴς τῆς ἐπιχειρήσεως δύναται διὰ τοὺς ἐν ταῖς διατάξεσι ταύταις ἀναφερομένους λόγους νὰ ζητήσῃ ἄδειαν ὑπερβάσεως τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας, τῆς ὑπερεργασίας τῶν μισθωτῶν τῆς ἐπιχειρήσεως θεωρουμένης τότε νομίμου, ἐφ' ὅσον συντρέχουσι καὶ οἱ λοιποὶ ἐν αὐταῖς μνημονευόμενοι ὅροι, ἀμειβομένης δέ, διὰ τὰς πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως, διὰ προσαυξήσεως τοῦ ὡρομισθίου κατὰ 50 %. Τοιαύτην ὅμως ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς δὲν ἀποτελεῖ ἡ ὑπὸ τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἁπλῆ θεώρησις τῶν καταστάσεων ὡρῶν ἐργασίας τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, ἅτε μὴ συγκεντρούσα τὰς νομίμους πρὸς τοῦτο προϋποθέσεις. Ὀρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγούσης - ἐφεσιβλήτου παρασχεθεῖσα ὑπερεργασία ἦτο μὴ νόμιμος, τὰ δὲ ἐναντία ὑπὸ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως ὑποστηριζόμενα κρίνονται ἀπορριπτέα ὡς ἀβάσιμα.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ

Άρνησις προσλήψεως καὶ χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην

Παράνομος ἡ ὅμεσος ἢ ἔμμεσος ἀθέτησις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δίδουσα τὴν προσωπικότητα τοῦ μισθωτοῦ, παρεχομένου εἰς τοῦτον δικαιώματος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην.—Τοῦτο καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατὰ τὸν Α.Ν. 1836/1951, ἅπαξ μόνον παρεχομένης τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως.—Ὅροι περιελεύσεως ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ προηγουμένης καταδίκης του διὰ ποινικὸν ἀδίκημα.

Ἀντικείμενον ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀπαραδέκτως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀξίωσις μισθωτοῦ, ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος εἰς ἐπιχείρησιν, κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, καὶ μὴ προσληφθέντος ὑπὸ ταύτης, κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου (ἄρθρ. 9 ἀ.ν. 1836/1951) πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 4797/1964, Πρωτοδικὴς Ἀθ. Πούλος, ΕΕΔ 23, 1242).

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐν ἁρμονίᾳ καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα, ἀναγνωρίσαν ὡς βάσιμον κατὰ νόμον τοιαύτην ἀξίωσιν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐπεδίκασε τὸ κατὰ τὴν κρίσιν του χρηματικὸν ποσόν, δεχθὲν ὅμως ὅτι ἅπαξ μόνον γεννᾶται ἡ ἀξίωσις καὶ κατὰ τοῦτο ἐνδιαφέρει ἡ ἀπόφασίς του.

Ὁ ἀ.ν. 1836/1951 (ἄρθρ. 1 § 3) ὁρίζει, μεταξὺ τῶν ἄλλων, ὅτι ἀποκλείονται τῆς προστασίας . . . γ) οἱ καταδικασθέντες ἐπὶ ἀδικήματι, συνεπαγομένῳ τὰς ἐκπτώσεις τῶν ἄρθρων 59, 60, 61 καὶ 62 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

Συνεπῶς μόνον ἂν συνέτρεχε τοιαύτη περίπτωσις ἡ ἐν προκειμένῳ ἐπιχείρησις ἠδύνατο νομίμως νὰ ἀποκρούσῃ τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος, ἐφ' ὅσον ἡ διοικητικὴ περὶ τοποθετήσεως του πρᾶξις θὰ ἦτο παράνομος.

Ἂν, ἄλλως τε, ἡ καταδίκη τοῦ μισθωτοῦ εἶχεν ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως, ἠδύνατο ἡ ἐπιχείρησις νὰ προσφύγῃ εἰς τὴν ἁρμοδίαν Πρωτοδικειακὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 πρὸς ἀπόλυσιν (ἄρθρ. 7 ἀ.ν. 1836/1951, ΕΕΔ 20, 1231).

Ὀρθῶς συνεπῶς ἀπερρίφθη ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου ὁ σχετικὸς ἰσχυρισμός.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 22817/1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Κάκκινος*

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Κουμάνταρος, Δ. Ἐλευθεράντης, Ι. Κοταζέλος

Διὰ τῆς ἀπὸ 3.11.1964 ἀγωγῆς του, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων ὑπ' ἀριθ. 1065/1965 ἀποφάσεις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος, ἐκθέσας ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐτοποθετήθη ἀναγκαστικῶς ὡς ἐργατοτεχνίτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ὅτι, παρουσιασθείς τὴν 7.5.1963 καὶ καταθέσας τὸ ὑπ' ἀριθ. 40545/6.5.1963 γνωστοποιοῦν τὴν τοποθέτησίν του ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς ἐκείνην, ἀπεπέμφθη παρ' αὐτῆς, μὴ ἀποδεχθείσης τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν του, καὶ ὅτι ἐπεδικάσθησαν αὐτῷ ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 4481/1963, 6630/1963, 1308/1964, 3310/1964 καὶ 6682/1964 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Πρωτοδίκου, ἡ πρώτη τῶν ὁποίων ἐπεκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9185/1964 ὁμοίας τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἠτήσατο ἀκολούθως τὴν ἐπιδίκασιν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐκ δραχμῶν 10.000. Ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων ἐδέξατο ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ταύτην καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα ποσὸν δραχμῶν 4.000 διὰ τὴν ἐν αὐτῇ αἰτίαν. Ἀκολούθως ὁ ἐνάγων ἤγειρε κατὰ τῆς ἐναγομένης τὴν ἀπὸ

8.2.1964 ὁμοίαν πρὸς τὴν προηγουμένην ἀγωγήν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ὑπ' ἀριθ. 1689/1965 ἀπόφασις τοῦ ἄνω Πρωτοδίκου, δι' ἧς δέ, ἐκθέσας τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω περιστατικά, ἠτήσατο ἐπιδίκασιν νέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης τούτου ἐκ τῆς συνεχιζομένης μέχρι τῆς ἡμέρας συντάξεως της ἀρνήσεως τῆς ἐναγομένης νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του. Ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων ἐδέχθη ὁμοίως ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ταύτην καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3 000 διὰ τὴν αὐτὴν ὡς ἄνω αἰτίαν. Κατ' ἀμφοτέρων τῶν ἀποφάσεων τούτων παραπονεῖται ἠδη ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τῶν ὑπὸ κρίσιν συνεκδικαζομένων ἐφέσεών της.

Ἐκ τῆς συνδεδυασμένης ἑρμηνείας τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 57, 59, 652, 656, 668, 677 καὶ 678 τοῦ Α.Κ. καὶ τοῦ νόμου 2112, συνάγεται, ὅτι ὁ μὲν μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ παράσχῃ τὴν συμπεφωνημένην ἐργασίαν, ὁ δὲ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ δέχηται ταύτην κατὰ τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ αὐτῶν συμβάσεως ἐντὸς τῶν πλαισίων, ἅτινα ὁροθετοῦν ἡ καλὴ πίστις καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, καὶ ὅτι πᾶσα ὑμέσως ἢ ἐμμέσως ἀθέτησις τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης τοῦ ἐργοδότου, θίγουσα τὴν προσωπικότητα τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι παράνομος καὶ παρέχει εἰς τὸν τελευταῖον τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσηται χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης (πρβλ. σχετ. Α.Π. 707/1963, ἐν ΕΕΔ 23, 19).

Εἰδικώτερον ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος μισθωτοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, στοιχειοθετοῦσα καὶ ποινικῶς κολασιμον πρᾶξιν, κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου τούτου, ἀσχέτως τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρ. 9 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951) καὶ παραλλήλως πρὸς αὐτὴν παρέχει σωρευτικῶς εἰς τοῦτον τὸ δικαίωμα νὰ αἰτήσηται καὶ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 914 καὶ 932 τοῦ Α.Κ. Τὸ τελευταῖον ὅμως δύναται νὰ πράξῃ ἅπαξ μόνον, διότι ἅπαξ ὑφίσταται ἠθικὴν βλάβην ἐκ τῆς ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του. Ἀρκεῖ ἡ ἐφ' ἅπαξ προσφορὰ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἡ ἐφ' ἅπαξ ἄρνησις ἀποδοχῆς αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἵνα περιέλθῃ ὁ τελευταῖος εἰς ὑπερημερίαν, ἥτις συνεχίζεται ἄνευ ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ προβῇ εἰς νέαν προσφοράν (πρβλ. σχετ. Α.Π. 176/1962 καὶ 258/1062 ἐν ΕΕΔ 21, 582 καὶ 662, Α.Π. 338/1964 καὶ 387/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 650 καὶ 719). Ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἀρνεῖται αὐτὰς οὐχὶ πρὸς στιγμὴν μόνον, ἀλλ' ἀπροσδιορίστως καὶ εἰς τὸ διηνεκές, ἡ δὲ ἐντεῦθεν ἐπιχειρουμένη ἑπομένως ἠθικὴ βλάβη ἐκείνου δὲν εἶναι τμηματική, οὐδὲ διαιρετή, οὐδὲ ἐξακολουθητική, ἀλλ' εἶναι ἐνιαία καὶ συντελεῖται ἐφ' ἅπαξ μόνον, διότι ἅπαξ μόνον γεννᾶται ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. Διάφορος ἄποψις, ὑποστηρίζουσα ὅτι, διαρκούσης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου, ἐξακολουθεῖ ἀκαταπαύστως ἡ ἠθικὴ βλάβη τοῦ μισθωτοῦ καὶ γεννᾶται ἀενάως ἀξίωσις τούτου πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, θὰ ἀπέληγεν εἰς τὸ ἄτοπον τῆς ἀναγνωρίσεως ἀξιώσεως προδήλως ἀντικειμένης εἰς τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ., διότι ἡ ἐκ τῆς ἀνά πᾶσαν στιγμὴν ἢ κατὰ διάφορα διαστήματα ἐπαναλήψεως τῆς προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς συνεχοῦς ἀποκρούσεως αὐτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ἡ ἐκ τῆς συνεχιζομένης ὑπερημερίας αὐτοῦ προβαλλομένη τμηματικῶς ἀξίωσις τοῦ πρώτου συνεχοῦς ἐπιδικάσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως θὰ ὑπερέβαινε προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ ἠθικῶς βλαπτομένου προσώπου.

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν προσκομιζομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων καὶ τῆς ἐν γένει διαδικασίας, κατὰ τὴν μετὰ συνεκτίμησιν ὅλων τούτων συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων, ὢν πολεμιστής, προστατευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ἐτοποθετήθη ὡς ἐργατοτεχνίτης εἰς τὴν ἐναγομένην, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83/1963 ἀπὸ 4.5.1963 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἀνακοινωθείσης εἰς τὴν ἐναγομένην διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 40545/6.5.1963 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Τὴν 7ην Μαΐου 1963 ὁ ἐνάγων παρουσιάσθη εἰς τὴν ὁρμοδίαν ἐπὶ τῆς προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ Ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καὶ κατέθεσε τὸ ὡς ἄνω ἔγγραφον τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας πρὸς αὐτήν, καταστήσας ἅμα γνωστόν, ὅτι τυγχάνει ἔγγαμος καὶ πατὴρ δύο ἀνηλίκων τέκνων. Ἐν

τούτοις ἡ ἐναγομένη, ὅλως ὑπαιτίως, παρανόμως καὶ ἀδικαιολογήτως, ἠρνήθη τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἰσχυριζομένη ὅτι ἡ τοποθέτησις του δὲν εἶναι νόμιμος (περὶ τοῦ ἐναντίου πρβλ. ὑπ' ἀριθ. Α.Π. 458/1964, ἐν ΕΕΔ 23, 912 καὶ Σ.Ε. 2586/1964, ἐν ΕΕΔ αὐτόθι σ. 1438), τὴν ἀρνησίν της δὲ ἐξηκολούθησε, παρὰ τὴν ἔκδοσιν σειρᾶς ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ. 4581/1963, 6630/1963, 1308/1964, 3310/1964 καὶ 8682/1964 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Πρωτοδίκου, ἡ πρώτη τῶν ὁποίων ἐπεκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9185/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δημιουργηθέντος οὕτω δεδικασμένου, τόσον ὡς πρὸς τὴν νομιμότητα τῆς τοποθετήσεως τοῦ ἐναγοντος, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπερημερίαν τῆς ἐναγομένης, καθ' ἃ βασίμως διατείνεται ὁ ἐνάγων, ἐξ οὗ λόγου ἡ συνέχισις ἀρνήσεως τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἀποβαίνει πάντη ἀδικαιολογήτως. Ὁ διὰ τῶν προτάσεων ὑποβαλλόμενος τὸ πρῶτον ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ὅτι δὲν ἐδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, διότι οὗτος κατεδικάσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 642/1957 ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμ. Πειραιῶς ἐπὶ παραβάσει τοῦ νόμου περὶ μεσαζόντων (5227/1931) δὲν ἐβεβαιώθη, δοθέντος ὅτι οὐδαμόθεν προέκυψεν, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐγνώριζε τὴν τοιαύτην καταδίκην τοῦ ἐνάγοντος, ὅτε ἠρνεῖτο τὰς ὑπηρεσίας του. Ἄλλως τε ἡ τοιαύτη καταδίκη δὲν καθιστᾷ ἄνευ ἑτέρου ἀκατάλληλον τὸν ἐνάγοντα δι' ἐργασίαν ἐργατοτεχνίτου. Ἐκ τῆς ὡς ἄνω ὅμως ὑπαιτίου ἀρνήσεως τῶν ὁρμοδίων διὰ τὴν πρόσληψιν τοῦ ἐνάγοντος ὀργάνων τῆς ἐναγομένης οὗτος ὑπέστη ἠθικὴν βλάβην, ὡς στερηθεὶς τῆς ἠθικῆς ἱκανοποιήσεως, ἣν αἰσθάνεται πᾶς ὁμαλὸς καὶ ὑγιὴς ἄνθρωπος ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς πρὸς ἐργασίαν ἱκανότητός του καὶ ὡς ὑποβληθεὶς ἀδικαιολογήτως εἰς σειρὰν δικαστικῶν ἀγώνων. Ἐν ὄψει δὲ τῆς ὑπαιτίου ταύτης συμπεριφορᾶς τῶν ὀργάνων τῆς ἐναγομένης, τῆς ἐξ αὐτῆς ἠθικῆς βλάβης τοῦ ἐνάγοντος, τῆς κοινωνικῆς θέσεως αὐτοῦ, ὄντος ἔγγαμου καὶ πατρὸς δύο τέκνων, τῆς ἑκατέρωθεν οἰκονομικῆς καταστάσεως (τοῦ ἐνάγοντος ὄντος μισθοσυντηρήτου καὶ τῆς ἐναγομένης ἐχούσης εὐρύτατον κύκλον ἐργασιῶν καὶ σημαντικὰ περιουσιακὰ στοιχεῖα, ὡς ἀποκερδαινούσης δὲ τεράστια ἐτήσια κέρδη), τοῦ πταίσματος τῶν ὀργάνων τῆς ἐναγομένης καὶ τῆς ἐλλείψεως πταίσματος παρὰ τῷ ἐνάγοντι, τὸ Δικαστήριον ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ εὔλογος καὶ ἐπιδικαστέα εἰς τὸν ἐνάγοντα χρηματικὴ ἱκανοποίησις, δι' ἣν ὑπέστη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἠθικὴν βλάβην, ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.000, ὅπερ ἔδει νὰ ἐπιδικάσῃ αὐτῷ ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων. Ὅθεν, διαφόρως ἀποφανθεῖσα αὕτη καὶ ἐπιδικάσασα ὡς εἴρηται μεῖζον ποσὸν δραχμῶν 4.000, ἐπὶ τῇ ἄνω αἰτίᾳ, ὀρθῶς μὲν ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, δεξαμένη ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως λόγῳ ἠθικῆς βλάβης ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὡς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος μισθωτοῦ εἶναι ἀνεξάρτητος τῆς ἀξιώσεως του ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου ὑπερημερίας κατ' ἄρθρ. 9 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, οὐδόλως ἀποκλειομένης ὑπὸ τῆς τελευταίας, οὐδὲ ὑπὸ ἄλλης τινὸς διατάξεως, δι' ὃ τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑποστηριζόμενα ἐν τῷ πρώτῳ λόγῳ τῆς πρώτης ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης (διατεινομένης ὅτι τὸ ἄρθρ. 9 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καλύπτει πᾶσαν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 57—60 καὶ 932 τοῦ Α.Κ. ἀβάσιμα ἐλέγχονται καὶ ἀπορριπτέα. Ὡσαύτως ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἄρνησις τῶν ὀργάνων τῆς ἐναγομένης ἦτο ὑπαίτιος, δι' ὃ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπονον τῶν αὐτῶν ἐφέσεων ἀπορριπτέον κρίνεται ὡς ἀβάσιμον, κατ' ἐσφαλμένην ὅμως ἐκτίμησιν τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων ἐπεδικασεν ὡς εὔλογον χρηματικὴν ἱκανοποίησιν τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 4.000, κατὰ τὸ σχετικὸν ἐν μέρει βάσιμον παράπονον ἀμφοτέρων τῶν λόγων τῆς ἄνω ἐφέσεως, ὡς διὰ τῶν προτάσεων συμπληροῦται. Ὁμοίως ἡ δευτέρα τῶν ἐκκαλουμένων κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων ἐπεδίκασε νέαν χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικὴν βλάβην διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν κατὰ τὸ σχετικὸν περὶ τούτου παράπονον τοῦ τρίτου λόγου τῆς δευτέρας τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεων. Ἑπομένως, δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς πρώτης τούτων καὶ ἐν ὅλῳ τῆς δευτέρας, δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ πρώτη τῶν ἐκκαλουμένων καὶ νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ δευτέρα (ἄρθρον 778 Πολ. Δικονομίας), συνεκδικαζομένων δὲ τῶν ἐφ' ὧν ἐζεδόθησαν αὗται ἀγωγῶν καὶ δεκτῆς ἐν μέρει καθισταμένης τῆς δι' αὐτῶν ἀσκηθείσης μιᾶς καὶ ἑνιαίας ἀξιώσεως, νὰ ἐπιδικασθῇ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 3.000 διὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν αἰτίαν.

ΠΤΩΧΕΥΣΙΣ

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΑΛΗΘΕΥΣΕΩΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΚ ΠΤΩΧΕΥΣΕΩΣ

Ὑπερημερία περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν καὶ δικαίωμα μισθοῦ

Ἀρμόδιον διὰ τὴν ὁριστικὴν ἀναγνώρισιν παντὸς ἀμφισβητουμένου, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν ἀπαιτήσεων, πιστώματος τὸ κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις καθ' ὕλην ἁρμόδιον δικαστήριον καὶ ἐκ σχέσεως ἐργασίας κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, οὖσαν ἀποκλειστικὴν ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος.—Πτώχευσις καὶ ἐπιρροὴ αὐτῆς ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Δικαίωμα μισθοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ, μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως.—Προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων γενόμενα δεκτά, ἵνα ἀρκέσῃ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, πρέπει ὁ μισθωτὸς νὰ προσφέρῃ πραγματικῶς καὶ προσηκόντως τὰς ὑπηρεσίας του (*Π. Κατσιδώνης*, ἘμπΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 656, ἀριθ. 18 ἑξ., *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 18, 398, ἑξ., Α.Π. 40/1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 17, 247), ἀρκούσης καὶ τῆς ἐφ' ἅπαξ προσφορᾶς τῶν ὑπηρεσιῶν (Α.Π. 12/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 20, 205, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 366/1962, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 24, 913).

Ἀλλὰ κατὰ τὸ ἄρθρον 350 Α.Κ. ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος καὶ διὰ προσφορᾶς τοῦ ὀφειλέτου μισθωτοῦ μὴ πραγματικῆς, ἐὰν ὁ πρῶτος ἐδήλωσεν ἤδη, ὅτι δὲν δέχεται τὴν παροχήν (Α.Π. 397/1962, εἰσηγητὴς *Λ. Ροζάκης*, ΕΕΔ 21, 850).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰ δεκτὰ ἐπίσης γενόμενα, ἡ πτώχευσις δὲν ἐπιφέρει αὐτοδικαίως λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὔτε ἀποτελεῖ γεγονὸς ἀνωτέρας βίας (ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, Α.Π. 637/1950, εἰσηγητὴς *Ι. Τραχανᾶς*, ΕΕΔ. 10, 219, ἴδετε καὶ ΕΕΔ 22, 105), ὥστε ὁ μισθωτὸς νὰ μὴ δικαιοῦται μισθοῦ. (Ἴδετε καὶ τὴν Σ.Ε. 386/1965, εἰσηγητὴς *Ν. Μπουρόπουλος*, ΕΕΔ 24, 487, καθ' ἣν μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ συνδίκου τῆς πτωχεύσεως καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὁ ἐργοδότης, τελῶν ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὀφείλει τὸν μισθὸν καὶ ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τούτου ὀφείλεται καὶ ἀσφαλιστικὴ εἰσφορά, λογιζομένων τῶν ἡμερῶν τούτων ὡς ἡμερῶν ἐργασίας διὰ τὴν ἀσφάλισιν).

Οὕτω λύεται τὸ ζήτημα καὶ ὑπὸ τῆς παιωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως.

Πρωτοδίκου Τρικάλων 15/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. *Ἀπ. Μπόσσος*

Δικηγόροι οἱ κ. Β. Χριστάκος, Δ. Παπανικολάου.

Τὸ ἄρθρον 590 Ἐμπ. Ν., καθ' ὃ ὁ ἐπὶ τῆς πτωχεύσεως Εἰσηγητὴς Δικαστὴς ἀποφαίζει μόνον ἐπὶ πιστώσεων ἐμπορικῶν, μὴ ὑπερβαινουσῶν τὰς χιλίας δραχμάς, κατηργήθη ρητῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 635/1937 «περὶ διατάξεων τινων τοῦ πτωχευτικοῦ δικαίου» καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου τούτου, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι «ἐπὶ παντὸς ἀμφισβητουμένου πιστώματος ὁ Εἰσηγητὴς ἀποφαίζει τὴν προσωρινὴν ἢ μὴ παραδοχὴν αὐτοῦ, καθοριζων καὶ τὸ ποσὸν τῆς παραδοχῆς», χωρὶς νὰ ὁρίζεται τι καὶ περὶ τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ὁριστικὴν ἐκδίκασιν τῶν ἀντιρρήσεων δικαστηρίου. Διὰ τῶν ἄρθρων ὅμως 591 καὶ 592 Ἐμπ. Ν., ὁριζόντων τοῦ μὲν πρώτου ὅτι «ὁσάκις ὑποβληθῶσιν εἰς τὸ Ἐμποροδικεῖον ἀντιρρήσεις κατὰ τῆς παραδοχῆς πιστώσεώς τινος . . .», τοῦ δὲ δευτέρου ὅτι «ὁσάκις ἡ διαφορὰ ὑποβάλλεται εἰς τὸ πολιτικὸν Δικαστήριον . . .», ἐν ὄψει καὶ τοῦ καταργηθέντος ἄρθρου 590 Ἐμπ. Ν., καθιεροῦται ἐνεκεν τῆς ἐν τοῖς ἄρθροις τούτοις διακρίσεως μεταξὺ Ἐμποροδικείου (Πτωχευτικοῦ Δικαστηρίου) (καταργηθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου ΑΥΝΖ/1887) καὶ πολιτικοῦ Δικαστηρίου γενικωτέρα ἀρχή, καθ' ἣν διὰ τὴν ὁριστικὴν ἀναγνώρισιν παντὸς ἀμφισβητουμένου, κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν ἀπαιτήσεων, πιστώματος ἁρμόδιον εἶναι τὸ κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις καθ' ὕλην ἁρμόδιον Δικαστήριον (*Ρώτα*, Πτωχ. Δίκαιον § 72, ΙΥ, 1, Ε.Α. 1967/1958, Ε. Ἐμπ. Δ. 1, σ. 97, Ε.Α 2483/1959, Ε Ἐμπ. Δ. ΙΑ' σ. 104, Πρ. Πειραιῶς 250/1963, ΝοΒ 11 σ. 247, Πρ. Ἀθηνῶν 23848/1964, Ε. Ἐμπ. Δ. ΙΣΤ σ 247, Πρ. Λευκάδος 209/1965, Ε Ἐμπορ. Δ. ΙΣΤ' σ. 413). Εἰδικώτερον αἱ κατὰ πιστωμάτων ἐκ σχέσεως ἐργασίας προβληθεῖσαι ἀντιρρήσεις δέον νὰ ἐκδικάζωνται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικαστοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον, ὡς ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τοῦ νόμου ΓΨΟΔ'/1911 καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων αὐτοῦ 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 10 προκύπτει, ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου θεσπιζομένη διαδικασία εἶναι ἀποκλειστικὴ διὰ τοὺς διαδίκους, μὴ δικαιουμένους, καὶ κοινῇ αὐτῶν συναινέσει, νὰ μεταβάλωσι τὴν καθ' ὕλην ἁρμοδιότητα τοῦ κατὰ τὸν διαληφθέντα νόμον δικαστηρίου, ὅτε παρεχομένων διὰ τούτου (νόμου) πλεονεκτημάτων γενικωτέρου δημοσίου συμφέροντος, ὡς εἶναι ἡ συντόμευσις καὶ ἡ ἁπλούστευσις τῶν τοιούτων δικῶν (Πρωτ. Λευκ. 209/1965, Ε

Έμπ. Δικαίου ΙΣΤ', σ. 413, Πρωτ. Τρικ. 781/1965, άδημ. Πρωτ. Θεσ/νίκης 1139/1956 (μειοψ.), Ε. Έμπ. Δικαίου Η' σ. 89, και σύμφωνα πρός ταύτην σχόλια *Κ. Ρόκα*, πρβλ. *Γιδόπουλον*, ἐν Θ ΜΑ' σ. 155, Ε.Α. 4936/1954, ΕΕΔ 14 σ. 371).

Ἐν προκειμένῳ διά τῶν κατά τήν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν ἀπαιτήσεων διατυπωθεισῶν καί διά κλήσεως εἰσαχθεισῶν πρός συζήτησιν ἐνώπιον ἡμῶν ἀντιρρήσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος συνδίκου τῆς πτωχεύσεως Δ. Σ. διεφκεται, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ ὑπό τούτου ἀμφισβητηθεῖσα καί μή προσωρινῶς παραδεκτή γενομένη ὑπό τοῦ Εἰσηγητοῦ Δικαστοῦ τῆς πτωχεύσεως ταύτης ἀπαίτησις τοῦ καθ' οὗ ἡ κλῆσις, ἥτις ἀφορᾷ τόν ὡς ὑπαλλήλου τοῦ πτωχεύσαντος μισθόν αὐτοῦ τοῦ μηνός Μαρτίου 1964 ἐκ δραχμῶν 3.500, δέν περιλαμβάνεται εἰς τά χρέη τῆς πτωχεύσεως, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτός οὗτος κατά τόν ὡς ἄνω μῆνα δέν ἔθεσεν εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου του τάς ὑπηρεσίας αὐτοῦ καί ἀπέστη τῆς συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας διά λόγον ἀφορῶντα αὐτόν προσωπικῶς. Οὕτως ἔχουσαι αἱ ὑπό κρίσιν ἀντιρρήσεις, αἵτινες, βάσει τῶν προεκτεθέντων, ἁρμοδίως εἰσάγονται ἐνώπιον ἡμῶν, εἶναι νόμιμοι, δοθέντος ὅτι, ὡς ἐκ τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. προκύπτει, δέν ὀφείλεται μισθός εἰς ἃς περιπτώσεις ὁ μισθωτός ἀπουσιάζει ἐκ τῆς ἐργασίας καί δέν παρέχει τάς ὑπηρεσίας του (ἐκτός ἐάν πρόκειται περί ἀνυπαιτίως κωλυομένου νά ἐργασθῇ μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρ. 657 - 658 Α.Κ.), σημειουμένου περαιτέρω ὅτι ναι μέν ἡ ἐμπορική δραστηριότης τοῦ πτωχεύσαντος ἐμπόρου διακόπτεται διά τῆς δημοσιεύσεως καί ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς κηρυττούσης τήν πτώχευσιν ἀποφάσεως, πλήν ὅμως ἡ πτώχευσις τοῦ ἐργοδότου καί ἡ ἐξ αὐτῆς παῦσις τῶν ἐργασιῶν δέν ἐπιφέρει αὐτοδικαίως τήν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνιστῶ ὅμως, προκειμένης συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, σπουδαῖον λόγον, δικαιολογοῦντα τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ταύτης (*Γ. Α. Γιαννακόπουλος*, ΕΕΔ 19 σ. 11 ἐπ., Γν. Ν. Σ. Κρ. ὑπ' ἀριθ. 361/1961, ΕΕΔ 20 σ. 1279, σχόλ. *Σιντζέως* ΕΕΔ 24 σ. 20 καί 1428 καί αὐτόθι ἀντιστοίχως ἀποφάσεις Πρ/κου Χαλκ. 303/1964 καί Πρ/κου Ἀθ. 5098/1965).

Τό αἴτημα περί κηρύξεως τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς εἶναι ἀπορριπτέον, ὡς μή νόμιμον, καθ' ὅσον ἐπί τῶν ἀντιρρήσεων τούτων δέν ἐκδίδεται καταψηφιστική ἀπόφασις. Μετά ταῦτα αἱ ὑπό κρίσιν ἀντιρρήσεις ἐρευνητέαι καί κατ' οὐσίαν ἀποβαίνουσιν.

Ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν ἡμῶν, τά ἀκόλουθα πραγματικά περιστατικά: Ὁ ἐκμεταλλευόμενος ἐν Τρικάλοις ἐργοστάσιον σπορελαιουργίας Δ. Σ. μετά τήν ὑπ' αὐτοῦ ὑποβληθεῖσαν, κατά τήν 2αν Μαρτίου 1964, δήλωσιν ἀναστολῆς τῶν πληρωμῶν του, ἐκηρύχθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 160/21.4.1964 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Τρικάλων εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως. Ὁ ἀνωτέρω, δυνάμει τῆς μεταξύ αὐτοῦ καί τοῦ καθ' οὗ ἡ κλῆσις καταρτισθείσης συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, εἶχε προσλάβει τόν τελευταῖον διά τό ἀπό 14ης Ὀκτωβρίου 1963 ἕως 13ης Ὀκτωβρίου 1964 χρονικόν διάστημα, ὡς ὑπάλληλόν του καί δή, κατά τό προσαγόμενον «συμφωνητικόν μισθώσεως ἐργασίας, «διά νά ἐπιβλέπῃ, ὡς εἰδικός τεχνίτης, τήν ἐν γένει λειτουργίαν, παραγωγήν καί ἐπεξεργασίαν τοῦ σπορελαίου καί τοῦ βαμβακοσπόρου, σάπωνος καί φυτικῶν λιπῶν, ἅμα δέ νά μεριμνᾷ καί διά τήν συντήρησιν τῶν μηχανῶν καί ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου», ἀντί μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.500. Ὁ μισθωτός οὗτος, ἀπό τῆς προσλήψεώς του καί ἑκτοτε μέχρι τῆς 1ης Μαρτίου 1964, παρέσχε συνεχῶς εἰς τόν ἐργοδότην του τήν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν. Ἀπό τῆς 2ας Μαρτίου 1964, ὅτε τό ἐργοστάσιον ἔπαυσε νά λειτουργῇ, ὁ καθ' οὗ ἡ κλῆσις δέν ἀπέστη τῆς ἐργασίας του διά λόγον ἀφορῶντα αὐτόν, ἀλλά, ὡς ὑπό τοῦ μάρτυρος κατετέθη, «τοῦ εἶπεν (μισθωτοῦ) ὁ Σ., ὅτι «ἔπεσεν ἔξω τό ἐργοστάσιον καί δέν ἔχει δουλειά» καί ἐντεῦθεν, ἐφ' ὅσον δέν προέκυψε τό ἀντίθετον, κατά τό ἐπίδικον χρονικόν διάστημα (Μάρτιος 1964) ὁ μισθωτός οὗτος δέν ἔπαυσε νά ἔχῃ εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου του τάς ὑπηρεσίας του, τοσούτῳ μᾶλλον, ἀφοῦ δέν εἰργάσθη εἰς ἕτερον ἐργοδότην, δέν ἀπητεῖτο δέ, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ καλῶν, νά ἔχῃ συνεχῶς ὁ μισθωτός εἰς τήν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου του τάς ὑπηρεσίας του (σχετ. Α.Π. 12/1961, ΕΕΔ 20, σ. 205). Ἄλλως τε τό ὅτι ἐξηκολούθησεν ὑφισταμένη ἡ ὡς ἄνω σύμβασις καταφαίνεται καί ἐκ τοῦ ὅτι ὁ καλῶν—σύνδικος τῆς εἰρημένης πτωχεύσεως κατήγγειλε τήν σύμβασιν ταύτην τήν 27ην Μαΐου 1964 (βλ. προσαγόμενον καταγγελτήριον ἔγγραφον). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ καθ' οὗ ἡ κλῆσις δικαιοῦται τόν ὑπ' αὐτοῦ αἰτούμενον μισθόν, ὅτ' ὁ καί δέον, ὅπως, ἀπορριπτομένων τῶν ὑπό κρίσιν ἀντιρρήσεων, ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπαίτησις τοῦ καθ' οὗ ἡ κλῆσις περιλαμβάνεται εἰς τά χρέη τῆς πτωχεύσεως καί διαταχθῇ ἡ ἐγγραφή τούτου εἰς τόν κατάλογον τῶν δανειστῶν τῆς πτωχεύσεως.

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΠΕΡΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΞΗΡΤΗΜΕΝΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Σύμβασις ανεξαρτήτων υπηρεσιών και σχέσις εντολής

Διακριτικόν γνώρισμα της περί μισθώσεως έργασίας συμβάσεως.—Διαχωρισμός από άλλων συγγενών συμβάσεων.—Σύμβασις περί παροχής εξηρτημένης έργασίας και σύμβασις ανεξαρτήτων υπηρεσιών.—Εντολή άμισθος κατ' άρθρον 713 Αστικού Κώδικος.—Έννοια εξαρτήσεως.—Σχέσις περιοδευόντων πρακτόρων (παραγωγών).—Πότε χαρακτηριστέα ή σύμβασις ως τοιαύτη εξηρτημένης έργασίας.—Άκυρος καταγγελία της σχέσεως κατ' άρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955, υπερημερία εργοδότου και υποχρέωσις καταβολής μισθού κατ' άρθρον 656 Αστικού Κώδικος.—Αρκετή απλή ρηματική προσφορά υπηρεσιών, μη απαιτουμένου να είναι πραγματική μετά την δήλωσιν του εργοδότου περί μη αποδοχής των υπηρεσιών.

Ενδιαφέρει ή κατωτέρω απόφασις του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, διοχωρίζουσα κατά τα εννοιολογικά στοιχεία αυτών την σύμβασιν εξηρτημένης εργασίας (περί της οποίας ίδετε και την πρόσφατον Α.Π. 264/1966, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 783, ένθα και λοιπαί εις σημειώσεις μας παραπομπαί) από της τοιαύτης ανεξαρτήτων υπηρεσιών και από της σχέσεως εντολής κατά τας σχετικάς διατάξεις του Αστικού Κώδικος.

Περίπτωσις της αποφάσεως ταύτης υπήρξε παροχή εργασίας υπό παραγωγού (πλασιέ), ως προς την οποίαν εχαρακτηρίσθη ή σύμβασις ως τοιαύτη εξηρτημένης εργασίας. (Ίδετε περί της σχέσεως νομολογίαν και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 18, 253, ΕΕΔ 20, 1519, ΕΕΔ 21, 347, ΕΕΔ 23, 234, Σ.Ε. 792/1965, εισηγητής *Π. Μυρκόπουλος*, ΕΕΔ 24, 811, Έγγ. Ι.Κ.Α. εν ΕΕΔ 24, 25, ΕΕΔ 25, 433).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 2812/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' ήθος

Πρόεδρος ο κ. ***Ν. Παπανικολάου***

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. ***Χ. Χριστοφορίδης***

Δικηγόροι οι κ.κ. Δ. Γρέμμας, Δ. Σπαθάρος

Διά της αγωγής του ο ενάγων και ηδη εκκαλών ισχυρίσθη, ότι, ενώ προσελήφθη από τού έτους 1956 ως υπάλληλος επιφορτισμένος με την προς τρίτους πώλησιν, επ' ονόματι της εφεσιβλήτου, των παρ' αυτής παραγομένων άλευρων, οι εκπρόσωποι της ανωτέρω αντιδίκου του ηρνήθησαν από της 1ης Οκτωβρίου του έτους 1965 να αποδεχθούν την προσφερθείσαν εργασίαν του, με αποτέλεσμα να καταστή αύτη υπερήμερος ως δανείστρια, κατά τα άρθρα 349 και 350 του Α.Κ. και υπόχρεως εντεύθεν, συμφώνως προς το άρθρον 656 του ιδίου Κώδικος, εις πληρωμήν, από της ανωτέρω ημερομηνίας, των συμβατικών αποδοχών του της 1ης τριημηνίας εκ δραχμών 15 472. Την υποχρέωσιν ταύτην, ης ήτησατο ο εκκαλών την εκκλήρωσιν, εστήριζεν ούτος και επί τού ιστορηθέντος γεγονότος ότι εξεδιώχθη υπό των ανωτέρω εκπροσώπων της εναχθείσης εταιρείας, μέ την ρητήν δήλωσιν ότι αι υπηρεσίαι του δεν θά εγίνοντο πλέον δεκταί, όπότε και ή απλή ρηματική του προσφορά ήτο αρκετή, διά νά καταστή ή αντίδικός του υπερήμερος ως δανείστρια, χωρίς νά απαιτήται νά ήτο ή προσφορά αύτη και πραγματική (Α.Π. 397/1962, ΕΕΔ 21, σ. 850, Α.Π. 111/1963, ΕΕΔ 22, σ. 491). Ή εναχθείσα και ηδη εφεσίβλητος ηρνήθη ρητώς την σύναψιν της παρά τού εκκαλούντος επικληθείσης συμβάσεως εργασίας, ισχυρισθείσα ότι ή μετ' αύτού καταρτισθείσα και παρ' αύτής καταγγελθείσα σύμβασις ήτο διάφορος και αμφισβητήσασα ιδία πάσαν σχέσιν εξαρτήσεως τού αντιδίκου της εξ αύτής. Ο εκκαλών διετύπωσε, καθ' υποφοράν, τον ισχυρισμόν ότι ή τυχόν προβληθησομένη παρά της εφεσιβλήτου καταγγελία, αν ήθελε θεωρηθή, ότι αφορά την υφισταμένην σύμβασιν εργασίας, ήτο άκυρος (βλ. Α.Π. 93/1963, ΕΕΔ 22, σ. 406) εν έλλείψει καταβολής πάσης αποζημιώσεως κατά τον νόμον 2112. Ή εκκαλουμένη απόφασις, υφ' ήν της οποίας ετέθησαν οι ανωτέρω ισχυρισμοί των διαδίκων, απέρριψε την αγωγήν ως κατ' ουσίαν αβάσιμον, δεχθείσα ότι δεν κατηρτίσθη μεταξύ των διαδίκων σύμβασις και δή τοιαύτη φέρουσα τα στοιχεία της στενής εξαρτήσεως. Ηδη ο ενάγων, διά της εφέσεώς του, παραπονούμενος ότι εσφαλμένον νομικόν χαρακτηρισμόν της μεταξύ των διαδίκων συμβατικής σχέσεως, οφειλόμενον εις εσφαλμένην ερμηνείαν των οικείων νομικών διατάξεων, αλλά και εις πλημμελή εκτίμησιν του αποδεικτικού υλικού, εξαιτείται τον πλήρη αφανισμόν της ανωτέρω αποφάσεως και την αποδοχήν της αγωγής του.

Χαρακτηριστικόν γνώρισμα της περί μισθώσεως έργασίας συμβάσεως, ήτις έχει ως αντικείμενον την παροχήν έργασίας, αύτης καθ' εαυτήν λαμβανομένης, είναι ή συνομολόγησις της δι' ωρισμένην ή αόριστον διάρκειαν, αλλά το κριτήριον τούτο δεν αρκεί πάντοτε προς ασφαλή διαχωρισμόν της συμβάσεως εργασίας από άλλων συγγενών συμβάσεων, διότι, ενώ πολλάκις συμβαίνει να προσλαμβάνωνται μισθωτοί και ιδίω εργάται διά βραχύτατον χρόνον, δεν αποκλείεται ή σύναψις μισθώσεως

έργου έκτελεστέας μετά πάροδον μακροῦ χρόνου, οὔτε δὲ καὶ ἐντολή, ἐμφανίζουσι στοιχεῖα διαρκοῦς συμβάσεως. Ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι ὅμως συνυφασμένη καὶ μὲ τὸ στοιχεῖον τῆς προσωπικῆς ἢ καὶ οἰκονομικῆς ἐξαρτήσεως τοῦ ἐργαζομένου ἐκ τοῦ ἐργοδότου του, τὸ ὁποῖον, ἀνεξαρτήτως τῶν διατυπωθεισῶν πολλαπλῶν διχογνωμιῶν περὶ τοῦ ἀκριβοῦς περιεχομένου του (προσωπική, νομική, οἰκονομική, κοινωνική ἢ τεχνική ἔννοια ἐξαρτήσεως), διαχωρίζει πάντως σαφῶς τὴν νομικὴν θέσιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ τῆς ἐργασίας ἀπὸ τῆς τοῦ ἐργολάβου ἢ τοῦ ἐντολοδόχου. Ἀληθὲς εἶναι, ὅτι καὶ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου διετυπώθησαν δύο κατὰ κύριον λόγον ἀπόψεις, καθ' ὅσον ὑπεστηρίχθη ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι ἡ παρεχομένη πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεως ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ὑπηρεσία εἶναι πάντοτε κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον ἐξηρτημένη καὶ ὅτι, ὁσάκις ἐλλείπει παντελῶς τὸ προεκτεθὲν στοιχεῖον τῆς ἐξαρτήσεως, ἐνδείκνυται, ἐφ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ κατασκευῆς ὡρισμένου ἔργου, ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς (βλ. Durand, Traité de Droit du Travail II No 141 ἐπ. καὶ παρ' ἡμῖν *Καυκᾶ*, ἐν Θέμ. ΞΒ' σ. 639 καὶ 758, *Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ἐκδ. 3η, ἄρθρ. 648 - 649 Α.Κ. § 2 σημ. 6 καὶ ἄρθρ. 713 Α.Κ. § 2, *Ἀποστολίδης*, Ἐνοχικόν, τόμ. 3ος § 139 ἐδ. 5 σ. 548 - 549, Α. Π. 132/1954, Θέμ. ΞΕ' 430, Α.Π. 515/1959, ΕΕΔ 19, σ. 894), ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι, μὴ ὑφισταμένης παρ' ἡμῖν συμβάσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς, αἱ περὶ μισθώσεως ἐργασίας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ρυθμίζουν οὐχὶ μόνον τὴν σχέσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀλλὰ καὶ τὴν σύμβασιν ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν *(Καποδίστριας*, ἐν Θέμ. ΞΒ' σ. 514 καὶ 677 καὶ ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 29, 30, 31 καὶ 32α, *Ζέπος*, Εἰδικὸν Ἐνοχικόν, ἐκδ. 1965, σ. 301 καὶ 320 - 321). Δέον νὰ σημειωθῇ ὅτι μόνη ἡ διατύπωσις τῆς 2ας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Α.Κ., καθ' ἣν «προσλαμβάνεται τις ἢ ἀπασχολεῖται» (βλ. *Καποδίστριαν* ἔνθ. ἀνωτ. ἀριθ. 31), δὲν συνηγορεῖ ὑπὲρ ἀποδοχῆς τῆς δευτέρας ἀπόψεως, διότι, μ' ὅλον ὅτι ἡ ἀνωτέρω διατύπωσις εἶναι ταυτόσημος πρὸς τὴν ἀντίστοιχον τοῦ ἄρθρου 319 τοῦ Ἑλβετικοῦ Κώδικος τῶν Ἐνοχῶν, ἔνθα παρατίθενται αἱ λέξεις «engagé ou occupé», ὑπερίσχυσεν ἐν Ἑλβετίᾳ ἡ ἄποψις, καθ' ἣν ἡ σύμβασις ἐργασίας εἶναι πάντοτε συνυφασμένη μὲ τὸ στοιχεῖον τῆς ἐξαρτήσεως (βλ. λ.χ. Guhl, Le Droit Fédéral des obligations, ἐδ. 1943, γαλλ. μετ. 1947, §§ 46, 47 σ. 273 καὶ 292, ὡς καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς ἑλβετικὰ καὶ γαλλικὰ συγγράμματα, παρατιθεμένας ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 30). Προστίθεται πάντως, πρὸς ἐνίσχυσιν τοῦ ὑποστατοῦ τῆς «συμβάσεως ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν» ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα, ὅτι εἶναι ἀδιανόητος, ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρου 713 τοῦ Κώδικος τούτου, ἡ «ἐμμισθος ἐντολή», διότι τὸ ἄρθρον τοῦτο, χαρακτηρίζον ἀδιακρίτως πᾶσαν ἐντολὴν ὡς ἄμισθον, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ ἄρθρ. 394 § 3 τοῦ Ἑλβετικοῦ Κώδικος τῶν Ἐνοχῶν καὶ πρὸς τὸ ἄρθρ. 1986 τοῦ Γαλ. Α.Κ., οὐδὲν ἕτερον ἐννοεῖ εἰ μὴ ὅτι ἡ ἐνδεχομένη συνομολόγησις ἀμοιβῆς προσδίδει διάφορον νομικὸν χαρακτηρισμὸν εἰς τὴν σύμβασιν. Ἡ ὀρθότης τοῦ ἀνωτέρω ἐπιχειρήματος δὲν εἶναι ἀναπόδεκτος ἀμφισβητήσεως (βλ. ἰδίᾳ *Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν, ἐκδ. 3η, ὅπ' ἄρθρ. 713 Α.Κ. (τοσοῦτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον διὰ τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τοῦ Ἑλβετικοῦ καὶ Γαλλικοῦ Κώδικος ἡ συνομολόγησις ἀμοιβῆς προβλέπεται μόνον ὡς ἐξαίρεσις ἀπὸ τοῦ κανόνος περὶ τοῦ ἀμίσθου τῆς ἐντολῆς, ἀλλ' ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει εἴτε ὡς ἐμμισθος ἐντολή, εἴτε ὡς σύμβασις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἠθέλε χαρακτηρισθῇ ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς διαρκοῦς ἐργασίας οὐχὶ ἐξηρτημένης ἐπ' ἀνταλλάγματι, παραμένει πάντως ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἐπὶ τοιαύτης συμβάσεως δὲν δύναται νὰ χωρήσῃ ἐφαρμογὴ τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας (βλ. *Καποδίστριαν* ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 27, 51), ἐν αἷς καὶ τῶν προβλεπουσῶν ἔγγραφον καταγγελίαν σὺν τῇ καταβολῇ τῆς οἰκείας ἀποζημιώσεως ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος. Ἐπὶ τούτοις καὶ ἀγωγὴ θεμελιουμένη ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας δύναται νὰ εἰσαχθῇ πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ/1912 μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἡ ὑφισταμένη ἐξάρτησις ἦτο ἀρκούντως στενὴ καὶ ἐμφανής (Α.Π. 515/1959, ΕΕΔ 19 σ. 17, Α.Π. 367/1960, ΕΕΔ 19 894 καὶ Α.Π. 555/1963, ΕΕΔ 22 σ. 1374). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω δέον ὅπως ἐρευνηθῇ ἐν προκειμένῳ ὁ χαρακτὴρ τῆς συναφθείσης μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως καὶ ὁ βαθμὸς τῆς τυχὸν δημιουργηθείσης ἐκ ταύτης ἐξαρτήσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου.

Ἐπὶ συμβάσεως παροχῆς ὑπηρεσιῶν πάσης φύσεως ὁ βαθμὸς τῆς τυχὸν ὑφισταμένης ἐξαρτήσεως, προσωπικῆς, νομικῆς ἢ οἰκονομικῆς, εἶναι συνυφασμένος μὲ ὡρισμένα χαρακτηριστικὰ περιστατικὰ καὶ δὴ μὲ τὴν φύσιν τῶν τυχὸν παρεχομένων εἰς τὸν μισθωτὸν ὁδηγιῶν, τὸ μερικὸν ἢ ὁλικὸν τῆς ἀπασχολήσεως του, τὸν τρόπον τῆς μισθοδοσίας του, τὴν ἀποκλειστικὴν ἢ μὴ ἀπασχόλησιν του παρ' ἑνὸς καὶ μόνον ἐργοδότου, τὴν ὕπαρξιν ἢ μὴ ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς ἀπαγορεύσεως πάσης ἀπουσίας ἢ ἀπομακρύνσεως καὶ τὴν κοινωνικὴν ἀσφάλισιν (βλ. ἰδίᾳ *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 41, 47, 48 καὶ 50). Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ περιοδευόντων πρακτόρων ἢ παραγωγῶν (commis - voyageurs, placiers), τὰ ἀνωτέρω περιστατικὰ εἶναι ἱκανὰ νὰ καταδείξουν σαφῶς τὸν νομικὸν χαρακτῆρα τῆς συνδεούσης αὐτοὺς μὲ ὡρισμένην ἐπιχείρησιν συμβάσεως. Τὰ κριτήρια ταῦτα καὶ ἰδίᾳ τὸ ἀποκλειστικὸν καὶ τὸ συνεχὲς τῆς ἀπασχολήσεως παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου ἐγένοντο δεκτὰ πρὸς ἀκριβῆ καθορισμὸν τῆς νομικῆς θέσεως τῶν ἀνωτέρω προσώπων ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ τῆς ἐπιστήμης, νοιοθετηθέντα μάλιστα ἐν Γαλλίᾳ καὶ νομοθετικῶς (βλ. ἰδίᾳ Brun et Galand, Droit du Travail, ἐδ. 1958, II §§ 66, 67, 68). Οὕτω, ἐὰν ὁ πράκτωρ καὶ εἰδικώτερον ὁ παραγωγός, ἐνεργῶν ὡς ἄμεσος ἀντιπρόσωπος ἐμπορικῆς ἢ βιομηχανι-

κῆς ἐπιχειρήσεως, ἐξυπηρετῇ ἀποκλειστικῶς αὐτὴν καὶ δὴ κατὰ τρόπον συνεχῆ, τελῶν ὑπὸ ἐξάρτησιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐκτελέσῃ ἀλλοτρίας ἐργασίας, ὀφειλῶν ἐνδεχομένως νὰ ἀκολουθῇ καὶ συγκεκριμένας ὁδηγίας τοῦ ἐργοδότου, ἔτι δὲ καὶ νὰ μὴ ἀπομακρύνεται ἀπροειδοποιήτως ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας του, οὐδεμία δύναται νὰ χωρήσῃ ἀμφιβολία περὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῆς καταρτιζομένης μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων συμβάσεως ὡς μισθώσεως ἐργασίας, φερούσης τὰ στοιχεῖα τῆς ἐμφανοῦς ἐξαρτήσεως (βλ. ἰδίᾳ *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, Εἰσαγ. 648 - 680, ἀριθ. 78 καὶ 84, Α.Π. 145/1947, ΕΕΔ 6 σ. 393).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐκκαλῶν ἀπησχολεῖτο ἄλλοτε ὡς μυλεργάτης ἀλευρομύλου, ἀνήκοντος νῦν εἰς τὴν ἐφεσίβλητον, ἀπολυθεὶς ἅμα τῇ καταστροφῇ τοῦ ἐργοστασίου τοῦτου ἐκ πυρκαϊᾶς. Μετὰ τὴν ἀποκατάστασιν τῶν κτιριακῶν καὶ λοιπῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ κυλινδρομύλου, καὶ δὴ κατὰ τὸ ἔτος 1957, προσελήφθη οὗτος παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου ὡς ὑπάλληλος, ἵνα πωλῇ ὡς ἄμεσος ἀντιπρόσωπός της τὰ παρ' αὐτῆς παραγόμενα ἄλευρα εἰς διάφορα ἀρτοποιεῖα τῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης καὶ δὴ εἴτε εἰς τοὺς παρ' αὐτοῦ τοῦ ἰδίου ἐξευρισκομένους τοιούτους, εἴτε εἰς τοὺς ὑποδεικνυομένους παρὰ τῶν οἰκείων ἐκπροσώπων τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἡ ἀνωτέρω πρόσληψις ἐγένετο δι' ἀόριστον χρόνον, ὡς τοῦτο καταφαίνεται καὶ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ Κ.Π., προϊσταμένου τοῦ τμήματος πωλήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, καὶ συνεφωνήθη, ὅπως ὁ ἐκκαλῶν ἀμείβεται ἀναλόγως τῆς εἰς τόννους ἢ σάκκους ποσότητος τῶν διατιθεμένων ἀλεύρων, μὲ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.000 (βλ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 6629/4.3.1966 ἔγγραφον τοῦ Τ.Α.Α.Μ. καὶ ἰδίᾳ τὴν ἀπὸ 8.5.1964 ἔγγραφον βεβαίωσιν τῆς ἐφεσιβλήτου). Ἡ ὡς εἴρηται συμφωνία δὲν ἐγένετο εἰκονικῶς, μόνον διὰ νὰ συνεχισθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ ἐκκαλοῦντος εἰς τὸ Τ.Α.Α.Μ., ὡς διατείνεται ἡ ἐφεσίβλητος, ἀλλ' ἀντιπερικρίνετο εἰς τὴν πραγματικὴν βούλησιν τῶν συμβληθέντων, ἀπεικονίζουσα τοὺς πραγματικοὺς ὅρους τῆς συναφθείσης συμβάσεως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ὁποίας διετηρήθη τῷ ὄντι ἡ ἀνωτέρω ἀσφάλισις, κατεβλήθησαν δὲ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα καὶ χρηματικά τινα ποσὰ ἐναντι δώρων ἑορτῶν (βλ. τὰς οἰκείας ἀποδείξεις), καθὼς καὶ μηνιαῖα ἔξοδα κινήσεως 1.000 δραχμῶν, χρησιμοποιηθέντων διὰ τὴν κίνησιν τοῦ ἰδιοκτήτου αὐτοκινήτου του κατὰ τὴν μετάβασίν του πρὸς ἐπίσκεψιν τῶν πελατῶν τῆς ἀντιδίκου του. Ἐπὶ τούτοις ἡ ἐργασία τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑπῆρξε συνεχὴς καὶ ἀδιάκοπος καθ' ὅλην τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1957 προσλήψεώς του μέχρι τῆς 1ης Ὀκτωβρίου τοῦ 1965. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι δὲν ἠτήσατο οὗτος ποτὲ τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀναπαύσεως, καθ' ὅσον ἄλλωστε δὲν συνέφερεν εἰς αὐτὸν οἰκονομικῶς ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀπουσία, ἵνα μὴ στερῆται, κατὰ τὴν διάρκειαν ταύτης, τῶν δικαιουμένων προσθέτων ἀποδοχῶν καὶ περιορισθῇ εἰς τὸ δικαιούμενον ἐλάχιστον ὅριον μισθοῦ, πλὴν ὅμως καὶ ἡ ἐφεσίβλητος ἐνδιεφέρετο πάντοτε διὰ τὴν καθημερινὴν διάθεσιν τῶν ἀλεύρων της καὶ δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν νὰ ἀπομακρύνεται ἀπροειδοποιήτως ἐκ Θεσσαλονίκης, ὡς σαφῶς καὶ κατὰ πρῶτον λόγον βεβαιοῦται ἐκ τῆς προμνησθείσης καταθέσεως τοῦ προϊσταμένου της Κ.Π. καθ' ἣν ἡ ὑπηρεσία τῆς ἐπιχειρήσεως ἔπρεπε νὰ γνωρίζῃ τὰς κινήσεις του καὶ νὰ ἐγκρίνῃ ἀπουσίαν του, ἔστω καὶ μιᾶς ἡμέρας, πρὸς μετάβασιν εἰς Ἀθήνας, ἔτι δὲ καὶ νὰ ἐλέγχῃ καθημερινῶς τοὺς παρ' αὐτοῦ κομιζομένους λογαριασμούς. Τέλος χαρακτηριστικὸν γνώρισμα τῆς ἐκτελεσθείσης παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ἀνωτέρω χρονικῆς περιόδου ἐργασίας ἦτο, ὅτι ὑπερρόφα αὐτὴ ὁλόκληρον τὴν ἐπαγγελματικὴν του δραστηριότητα λόγῳ φόρτου ἀπασχολήσεως, ἀλλὰ καὶ λόγῳ τεθέντος παρὰ τῆς ἐφεσιβλήτου σχετικοῦ ὅρου ὅπως μὴ ἐργάζεται διὰ λογαριασμὸν ἄλλων ἐργοδοτῶν. Ὁ ὅρος οὗτος ἐτηρήθη τῷ ὄντι παρὰ τοῦ ἐκκαλοῦντος (βλ. τὴν ὑπ' ἀριθ. 1956/1965 βεβαίωσιν τῆς Ζ' Οἰκονομικῆς Ἐφορίας Θεσσαλονίκης, ὡς καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 4096, 4097/1965, 963 καὶ 962/1966 ἐνόρκους βεβαιώσεις ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης κατὰ τὴν 8ετῆ διάρκειαν τῆς παρ' αὐτοῦ πωλήσεως ἀλεύρων ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐφεσιβλήτου (βλ. χαρακτηριστικὴν ἐπιστολὴν του τῆς 13.6.1958) καὶ μόνον κατ' ἐξαίρεσιν ἐπεχείρησεν οὗτος νὰ μεσολαβήσῃ ἐπὶ τῆς πωλήσεως διαφόρων γερμανικῶν ἀρτοκλιβάνων εἰς ἀρτοποιοὺς καὶ νὰ διαθέσῃ ἐπὶ προμηθείᾳ, ἐπὶ τινας μῆνας τοῦ ἔτους 1962, διάφορα ζυμαρικὰ ἐργοστασίου ἐδρεύοντος ἐν Κοζάνῃ, τοῦτο ὅμως ἐγένετο παροδικῶς καὶ εἰς μικρὰν κλίμακα καὶ δὴ χωρὶς νὰ ἀποκτήσῃ οὗτος αὐτοτελῆ ἐπαγγελματικὴν ἐγκατάστασιν καὶ ὑπόστασιν (βλ. ἐνόρκους βεβαιώσεις, ἐφ' ὧν συνετάγησαν ἡ ὑπ' ἀριθ. 14098/1966 πρᾶξις τοῦ συμβολαιογράφου Θεσσαλονίκης Σ. καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 10654/1966 πρᾶξις τοῦ συμβολαιογράφου Κοζάνης Ι. Γ.). Ἐκ τῶν ἀνωτέρω περιστατικῶν, ἐκτιμωμένων κατ' ἰδίαν καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄλληλα, εὐθέως καὶ σαφῶς βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προσέφερεν ἐπὶ ὀετίαν τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ὑπάλληλος τῆς ἐφεσιβλήτου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς καταρτισθείσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1957 συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐτέλει ὑπὸ ἐμφανῆ προσωπικὴν καὶ οἰκονομικὴν ἐξάρτησιν ἔναντι τῆς ἀνωτέρω ἐργοδότιδός του, τὸ συμπέρασμα δὲ τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἀνατραπῇ οὔτε ἐκ τῆς ἀπὸ 14.9.1961 ἐπιστολῆς του, ληφθείσης ὑπὸ τὴν ἀπειλὴν τῆς ἀπολύσεως, εἰς ἣν ἄλλωστε περιέχεται μόνον ἐσφαλμένος νομικὸς χαρακτηρισμὸς τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβατικῆς σχέσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ὁμολογία περιστατικῶν ἀντιθέτων πρὸς τὰ ἐκτεθέντα ἀνωτέρω, οὔτε ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἀπεκαλύφθη οὗτος ἀγνοῶν ὑπὸ ποίαν μορφὴν ἐφορολογεῖτο, ἐφ' οὗ θέματος ἐπήχθη καὶ ἐπεβλήθη ὅλως ἀλυσιτελῶς ὁ ἐν τοῖς πρακτικοῖς τῆς πρωτοβουλίου ὅρκος ἀναφερόμενος ὅρκος. Ὅθεν ἡ ἐφεσίβλητος, ἀρνηθεῖσα διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

1 ΠΡΟΣΘΕΤΟΙ ΑΣΤΥΦΥΛΑΚΕΣ

Νόμιμοι αποδοχαί αυτών και επιδόματα

Διορισμός προσθέτων αστυφυλάκων επί τη αιτήσει φυσικού ή νομικού προσώπου και αποδοχαί αυτών.—Καταβολή αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 επί τω τερματισμώ της υπηρεσίας.—Δικαίωμα και του εις τους αστυφύλακας παρεχομένου επιδόματος επιφυλακής.

Θέμα ερεύνης της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας ανηρέθη εν μέρει η υπ' αριθ. 24619/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως κειμένου κατά την εργατικήν διαδικασίαν, υπήρξεν άν του λεγομένου επιδόματος επιφυλακής των αστυφυλάκων δικαιούνται και οι κατά τας επικαλουμένας υπό της αφεσταγιτικής αποφάσεως διατάξεις διοριζόμενοι εις την υπηρεσίαν νομικού ή φυσικού προσώπου τοιούτοι αστυφύλακες, περί των οποίων και ως προς την αποζημίωσιν του ν. 2112/1920 έχει προνοήσει ο ειδικός νόμος 1853/1951 (ΕΕΔ 10, 1400).

Καταφατικώς επ' αυτού απεφάνθη ή εν εν λόγω αφεσταγιτική απόφασις.

Σημειούμεν, επί τη ευκαιρία, ότι κατά τα νομολογηθέντα η αξιώσεις εργασίας των εν λόγω προσώπων λύεται έγκυρος μόνον διά και από της διαταγής του Αρχηγού της Αστυνομίας (ίδετε ΕΕΔ 16, 260, ένθα νομολογία), ότι δεν δικαιούνται άλλης αμοιβής, πέραν των υπό των ορίζομένων περί αυτών (Α.Π. 234/1953, εισηγητής *Ι. Τρυφωνής*, ΕΕΔ 12, 596, Πρωτοδικείου Αθηνών 3164/1957, εισηγητής *Γ. Λαμπράκαπλος*, ΕΕΔ 16, 364), ότι ασφαλίζονται και εις τους οικείους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς (Σ.Ε. 51/1965, εισηγητής *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 24, 491).

Αρείου Πάγου 321/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Λανίκας, Αλ. Σακελλαρόπουλος

Το άρθρον 55 του Οργανισμού Αστυνομίας Πόλεων (κωδικ. ν. 2458/1953 διά του β. δ/τος 31.12.1957/20.1.1958 Φ.Ε.Κ. 11/1958), ορίζον εις μέν την παράγραφον 1 ότι «πρόσθετοι αστυφύλακες διορίζονται υπό του Αρχηγού της Αστυνομίας Πόλεων επί τη αιτήσει παντός φυσικού ή νομικού προσώπου, προς τήρησιν της κοινής ευταξίας εις οιονδήποτε μέρος της δικαιοδοσίας του, δαπάνη μέν του αιτούντος, άλλ' υπό τας διαταγάς του οικείου Αστυνομικού Διευθυντού, περιβαλλόμενοι διά πασών των εξουσιών, προνομίων και καθηκόντων των α-

---

να αποδεχθή, από της 1ης Οκτωβρίου 1965, τας υπηρεσίας του εκκαλούντος και δηλώσασα ταυτοχρόνως εγγράφως, ότι δεν θα απεδέχετο ταύτας εις το μέλλον, χωρίς να προβή εις έγκυρον κατά τους όρους του άρθρου 5 § 3 του νόμου 3198/1955 καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας (βλ. ακριβές κεκυρωμένον φωτοτυπικόν αντίγραφον του παρ' αυτής προσαχθέντος από 1.10.1965 εγγράφου της προς τον αντίδικόν της), κατέστη υπερήμερος ως δανειστρια από της ημερομηνίας ταύτης, καθ' ην ο εκκαλών προσεφέρθη προφορικώς, βραδύτερον δε και εγγράφως (βλ. το υπ' αριθ. 12.138/20.10.1965 αποδεικτικόν δικαστικού κλητήρος Κ.Τ.), να συνεχίση την εργασίαν του (Α.Π. 111/1963, ΕΕΔ 22, σ. 491). Επομένως υποχρεούται αύτη, κατά το άρθρον 656 του Α.Κ., να καταβάλη εις τον εκκαλούντα τας αποδοχάς του της χρονικής περιόδου από 1.10.1965 μέχρι 1.12.1965, ημερομηνίας της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της αγωγής. Εις τας αποδοχάς ταύτας δέον να περιληφθή ουχί μόνον το συνομολογηθέν κατώτατον όριον μηνιαίων αποδοχών εκ δραχμών 3.000, αλλά και το ποσόν, το οποίον θα ελάμβανεν ούτος κατά την συνήθη πορείαν των πραγμάτων εκ των δικαιουμένων παγίων χρηματικών ποσών κατά τόννον ή σάκκον πωλουμένου εμπορεύματος (βλ. *Καποδίστριαν*, εν ΕρμΑΚ 656, αριθ. 77, και Α.Π. 154/1966, ΝοΒ 3 σ. 534). Εκ των προμνησθέντων αποδεικτικών μέσων και ιδίω εκ της από 10.9.1964 επιστολής της εφεσιβλήτου, δι' ής καθορίζονται τα οφειλόμενα κατά ποιότητα και σάκκον πωλουμένων άλευρων ποσά και εκ του από 4.3.1966 εγγράφου του Τ.Α.Α.Μ. βεβαιούται, ότι ο εκκαλών θα έλαμβανε, κατά τους μήνας Οκτώβριον και Νοέμβριον του 1965, συνολικάς μηνιαίας αποδοχάς 4.000 δραχμών, εις τας οποίας δέον όπως μη προστεθούν και τα καταβληθέντα έξοδα κινήσεως εκ δραχμών 1.000 κατά μήνα, άτινα απέβλεπον μόνον εις πληρωμήν των δαπανών μετακινήσεως του ανωτέρω κατά την εκτέλεσιν της υπηρεσίας του.

Κατά ταύτα εσφαλεν ή εκκαλουμένη απόφασις, απορρίψασα ολοσχερώς την αγωγήν διά τους εν αυτή εκτιθεμένους λόγους, και δέον όπως, αφανιζομένης της αποφάσεως ταύτης, υποχρεωθή ή εφεσίβλητος να καταβάλη εις τον εκκαλούντα δραχμάς 4.000 × 2 = 8.000, δεκτής ούτω καθισταμένης εν μέρει κατ' ουσίαν της τε έφέσεως και της αγωγής.

στυφυλάκων», εἰς δὲ τὴν παράγραφον 2, ὅτι «οἱ πρόσθετοι ἀστυφύλακες ἀπὸ τοῦ διορισμοῦ των τελοῦν ἐν συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διαρκείας πρὸς τὸ πρόσωπον, αἵτησει τοῦ ὁποίου διωρίσθησαν, ἡ δὲ ὑπηρεσία των τερματίζεται πάντοτε διὰ διαταγῆς τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας, μετὰ ἔγγραφον προειδοποίησιν τοῦ ἐργοδότου, κοινοποιουμένην καὶ πρὸς τὸν πρόσθετον ἀστυφύλακα», καὶ εἰς τὴν παράγραφον 3 ὅτι «οἱ ὅροι καὶ ὁ χρόνος προειδοποιήσεως καὶ ἡ ἐν παραλείψει ταύτης ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ προσθέτου ἀστυφύλακος καθορίζονται ἀναλόγως τοῦ χρόνου τῆς παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας του ὑπὸ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 4558/1930», διαλαμβάνει περαιτέρω εἰς τὴν παράγραφον 52 ὅτι «τὸ ποσὸν τῶν βαρυγουσῶν τὸν αἰτοῦντα διὰ τὸν προαλαμβανόμενον πρόσθετον ἀστυφύλακα δαπανῶν - αἵτινες προσκαταβάλλονται εἰς τὸν Ἀρχηγὸν τῆς Ἀστυνομίας κατὰ τὰς παραγράφους 4 καὶ 6 - ὁρίζεται καθ' ὑπολογισμὸν εἰς τὸ διπλάσιον τῶν κανονικῶν ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων) τῶν ἀστυφυλάκων, σὺν τῇ προσθήκῃ τῆς ἀπαιτουμένης δαπάνης διὰ νέαν πλήρη στολήν, ἐξαρτησιν, ὑποδήματα καὶ ἐσωρούχα διαρκείας δώδεκα μηνῶν», καὶ τέλος εἰς μὲν τὴν παράγραφον 6, ὅτι ἐκ τῶν ὡς ἄνω εἰσπραττομένων ὑπὸ τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Ἀστυνομίας ποσῶν α) τὸ ἥμισυ τοῦ ποσοῦ τῶν ἀποδοχῶν πληρώνεται ὡς μισθὸς εἰς τὸν πρόσθετον ἀστυφύλακα καὶ τὸ ὑπόλοιπον κατατίθεται εἰς τὸ Δημόσιον Ταμεῖον», εἰς δὲ τὴν παράγραφον 7, ὅτι «τὸ Δημόσιον ὑποχρεοῦται εἰς παροχὴν στολῶν, ἐξαρτήσεως, ὑποδημάτων καὶ ἐσωρούχων εἰς τοὺς προσθέτους τούτους ἀστυφύλακας».

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 602/1962 β. δ/τος, ἐκδοθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν.δ. 4242/1962, «τὸ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 67084/1957 καὶ 74383/1957 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, κυρωθεισῶν διὰ τῆς παραγράφου ΥΙΙΙ τοῦ ἄρθρου 36 ν.δ 4242/1962, προβλεπόμενον μηνιαῖον ἐπίδομα ἐπιφυλακῆς τῶν κατωτέρων ὀργάνων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ὁρίζεται διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς πρώην Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ Θεσσαλονίκης εἰς δραχμὰς διακοσίας πεντήκοντα (250) καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς εἰς δραχμὰς ἑκατὸν (100).

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄνω διατάξεων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ «πρόσθετοι ἀστυφύλακες» κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας των δικαιοῦνται καὶ τοῦ δυνάμει τοῦ β.δ. 602/1962 καὶ τῶν ἐν αὐτῷ μνημονευομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων χορηγουμένου εἰς τοὺς ἀστυφύλακας ἐπιδόματος ἐπιφυλακῆς, περιλαμβανομένου—κατὰ τὴν ἀληθῆ καὶ πλήρη ἔννοιαν τῆς παρατεθείσης παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων—εἰς τὰ ἐπιδόματα, ἅτινα μετὰ τοῦ μισθοῦ ἀπαρτίζουν τὰς κανονικὰς ἀποδοχὰς τῶν ἀστυφυλάκων, ἀφοῦ καὶ τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται εἰς αὐτοὺς κανονικῶς κατὰ μῆνα, ἀνεξαρτήτως ἂν διετάχθη καὶ ἔλαβε χώραν ἐπιφυλακὴ ἢ ὄχι καὶ τοῦ χρόνου διαρκείας αὐτῆς, οἱ δὲ πρόσθετοι ἀστυφύλακες, διοριζόμενοι ἀποκλειστικῶς πρὸς τήρησιν τῆς κοινῆς εἰσταξίας, κατὰ τὴν ἐπιτακτικὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, περιβάλλονται ἀδιακρίτως διὰ πασῶν τῶν ἐξουσιῶν καὶ πάντων τῶν προνομίων, ἀλλὰ καὶ τῶν καθηκόντων τῶν ἀστυφυλάκων, ὑποκείμενοι εἰς τὰς διατάξεις τοῦ οἰκείου Ἀστυνομικοῦ Διευθυντοῦ, δυναμένου οὕτω νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτοὺς πάντα τὰ κατὰ νόμον ἐπιβαλλόμενα εἰς τοὺς ἀστυφύλακας καθήκοντα, ἐπομένως καὶ τὸ νὰ παραμένουν ἐν ἐπιφυλακῇ. Ἀντίθετος ἐκδοχὴ δὲν συνάγεται ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὴν παρατεθεῖσαν παράγραφον 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου 55 οἱ πρόσθετοι ἀστυφύλακες τελοῦν ἐν συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας πρὸς τὸ πρόσωπον, αἵτησει τοῦ ὁποίου διωρίσθησαν, καθόσον διὰ τῆς διατάξεως ταύτης ἁπλῶς ἠθελήθη, ὅπως τύχουν οὗτοι κατὰ τὸν τερματισμὸν τῆς ὑπηρεσίας των καὶ τῆς ὑπὸ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 4558/1930 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως. Ὁ ἄνω σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης ἐκδήλως καθίσταται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι αὐτὴ τὸ πρῶτον προσετέθη εἰς τὸ ἑδάφιον β' τοῦ ἄρθρου 39 τοῦ ἀρχικοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 4971/1931 «περὶ ὀργανισμοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων» (ἀντιστοίχου τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ ἤδη ὡς ἄνω ἰσχύοντος ὀργανισμοῦ), ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1653/1951 «περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112 εἰς τοὺς προσθέτους ἀστυφύλακας». Ὅθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κρίναν διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι κατὰ τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστυνομίας Πόλεων οἱ κατ' αὐτὸ διοριζόμενοι «πρόσθετοι ἀστυφύλακες» δὲν δικαιοῦνται τῶν παρεχομένων εἰς τοὺς ἀστυφύλακας ἐπιδομάτων, τῶν μὴ προσαρμοζομένων πρὸς τὴν ἣν ἐκτελοῦν ὑπηρεσίαν, ἐν οἷς καὶ τὸ ἐπίδομα ἐπιφυλακῆς, ὡς μὴ συντρέχοντος τοῦ δικαιολογητικοῦ λόγου παροχῆς τούτου, ἀφοῦ, ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των παρ' ὡρισμένῳ ἐργοδότῃ, δὲν παρίσταται ἀνάγκη θέσεώς των ἐν ἐπιφυλακῇ, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὸ αἴτημα τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐπιδικάσεως ἐπιδόματος ἐπιφυλακῆς ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὴν οὐσιαστικοῦ δικαίου ῥηθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 2458/1953 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Σώματος Ἀστυνομίας Πόλεων καὶ ἐκ τούτου ἀναιρετέαν κατέστησε ἐν μέρει τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, κατὰ τὸ ἑδάφιον 17 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου βασιμὸν πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τὴν σχετικὴν αἰτίασιν του. Ὁμοίως ὁ αὐτὸς πρῶτος λόγος, αἰτιώμενος τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὅτι, κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τῶν ἄνω διατάξεων, ἀπεφάνθη, ὅτι οἱ πρόσθετοι ἀστυφύλακες δὲν δικαιοῦνται οὐδὲ τῶν ἐπιδομάτων α) εὐδοκίμου παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, β) διὰ μὴ προβλεπομένην διὰ προαγωγὴν ἐξέλιξιν, χορηγηθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ

112/1960 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. Α' 109/1960) καὶ γ) πολυετοῦς ὑπηρεσίας, εἶναι μάταιον νὰ ἐρευνηθῇ καὶ ἐντεῦθεν ἀπορριπτέος ἀποβαίνει, διότι τὸ Πρωτοδικεῖον, ὡς πρὸς μὲν τὰ δύο πρῶτα ἐπιδόματα, μὴ ζητούμενα διὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ συνεπῶς μὴ ἀποτελοῦντα ἀντικείμενον τῆς προκειμένης δίκης, ὅλως ἐκ περισσοῦ ἐξήνεγκε κρίσιν, τὸ δὲ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως καὶ ἐπιδόματος πολυετίας ἀπέρριψε διὰ τῆς μὴ πληττομένης ἤδη, στηριζούσης δὲ ἐπαρκῶς τὸ διατακτικὸν τῆς ἀποφάσεως του ἐπαλλήλου αἰτιολογίας ὅτι «οὐδόλως ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐκέκτητο προϋπηρεσίαν προσθέτου ἀστυφύλακος παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ, οὐδ' ἐβεβαιώθη ἄλλως, ὅτι εἶχεν οὗτος γνωστοποιήσει εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ὑφιστάμενην τοιαύτην προϋπηρεσίαν του, ἢ τοῦτο εἶχε λάβει γνῶσιν περὶ ταύτης».

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέχθη τὸ αἴτημα τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἐπιδόματος στολῆς ἐκ δραχμῶν ὀγδοήκοντα μηνιαίως κατὰ τὸ ἐπίδικον διάστημα, εἶτα δέ, κατ' ἀποδοχὴν τῆς περὶ ἐξοφλήσεως ἐνστάσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀφῄρεσε ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν, ὧν ἐδικαιοῦτο - κατ' αὐτό - ὁ ἀναιρεσείων, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ καταβληθέντα αὐτῷ ποσὰ δι' ἐπίδομα στολῆς, ἀνερχόμενα ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 4.292. Ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

II. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων κλπ

Ἀναφορὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων καὶ ἀναψυκτηρίων ἐπὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα λειτουργοῦσιν αὐτοτελῶς καὶ εἶναι εἰς πάντας προσιτὰ καὶ ἄχι καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὠργανωμένης ὑπηρεσίας ἀναψυκτηρίων, ἥτις εἰδικῶς συνεστήθη καὶ λειτουργεῖ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένων ἐργαστηρίων, ὅτε εἰς τὸ διάφορον ὡράριον ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτων ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν ἐκείνης.

Ἀρείου Πάγου 77/1966. Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Θ. Καμπέρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Χ. Τσέλιος

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἀποφάσεων, ὑπ' ἀριθ. 250/1965 τοῦ Β' ἀναιρετικοῦ Τμήματος καὶ 582/1965 τοῦ Γ' Τμήματος παρεπομπῆς, ταῦτα διεφώνησαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, ἂν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἀναψυκτηρίου, εἰδικῶς λειτουργοῦντος πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου τινός, ἐφαρμόζεται τὸ ὡράριον ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου τούτου, ὡς ἀπεφήνατο τὸ ἀναιρετικὸν Τμῆμα, διὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ δὲ κρίσιμον χρονικὸν διάστημα, 18.2.1959 μέχρι τέλους Ἀπριλίου 1963, ἐξ οὗ λόγου καὶ ἀνῄρεσε, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας, τὴν ἀντιθέτως ἀποφηναμένην προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἢ τοὐναντίον ἐφαρμόζεται τὸ διαφορὸν ἐπὶ τὰ μείζω ὡράριον ἐργασίας, ὅπερ ἐθέσπισεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθεῖσα βάσει τῶν ἄρθρων 16 καὶ 17 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς καταστήματα κλπ. καὶ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀν. νόμου 41 1944, ὡς ἀπεφήνατο τὸ διαφωνῆσαν Τμῆμα τῆς παραπομπῆς.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τῆς παρατεθείσης ὑπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς τοιαύτας τῆς ρηθείσης κωδικοποιήσεως διὰ τοῦ ἀπὸ 8/13.4.1932 π. δ/τος, ἐν ὄψει δὲ ἰδίως, γενικῶς μέν, ὅτι ὡς κατάστημα κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτῆς λογίζεται ὁ προσιτὸς τοῖς πᾶσι τόπος, ὅπου ἐνεργοῦνται ἀγοραὶ εἰδῶν, ὑλικῶν ἢ προϊόντων φυσικῶν ἢ βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν (ἄρθρ. 1 κωδικοποιήσεως), εἰδικῶς δέ ὅτι, τόσον διὰ τὰ καταστήματα τῶν ἄρθρων 7, 8 καὶ 10 τῆς αὐτῆς κωδικοποιήσεως, ὅσον καὶ διὰ τὰ τοιαῦτα τῆς ἐν λόγω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἤτοι τὰ καφενεῖα, ζαχαροπλαστεῖα καὶ ἀναψυκτήρια, ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ θεσπιζομένου ὡραρίου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ προϋποθέτει πληθυσμὸν τῆς ἐν ἢ ἐκείνα κεῖνται πόλεως ἄνω τῶν 10.000 κατοίκων, σαφῶς ἐκ τούτων προκύπτει, ὅτι τὸ ὡράριον ἐργασίας τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐφαρμόζεται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν καφενείων, ζαχαροπλαστείων καὶ ἀναψυκτηρίων, ἅτινα αὐτοτελῶς ὡς τοιαῦτα λειτουργοῦσι, προσιτὰ τοῖς πᾶσιν ὄντα, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὠργανωμένης ὑπηρεσίας ἀναψυκτηρίου, ἥτις εἰδικῶς συνεστήθη καὶ λειτουργεῖ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένου ἐργοστασίου, ὅτε εἰς τὸ διάφορον ὡράριον ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν ἐκείνης. Δι' ὃ ὑπὲρ τῆς γνώμης τοῦ Β' Τμήματος δέον νὰ ἀρθῇ ἡ διαφωνία.

Διὰ ταῦτα

Αἴρομεν τὴν μεταξὺ τῶν δύο Τμημάτων Β' καὶ Γ' ἀναφυεῖσαν διαφωνίαν.

Ἀποφαίνεται, ὅτι ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἀναψυκτηρίου, λειτουργοῦντος εἰδικῶς πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ βιομηχανικοῦ τινος ἐργοστασίου, ἐφαρμόζεται τὸ ὡράριον ἐργασίας, τὸ ἰσχὸν διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τοῦ ἐργοστασίου τούτου καὶ οὐχὶ τὸ ὡράριον

(*) ΕΕΔ 24, 986, ΕΕΔ 25, 244

έργασίας τὸ θεσπισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*).

ΙΙΙ. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Προαγωγαὶ προσωπικοῦ κατὰ Κανονισμὸν ἐργασίας.

Ἰσχὺς ὡς νόμου τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ ὄχι καὶ τῶν Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐχόντων ἰσχὺν συμβάσεων διὰ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων.— Ὁρισμοὶ ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ προαγωγῶν, ἐπιδόματος εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τῶν ἄρθρων 201 καὶ 207 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 300/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρυάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κονόρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Φ. Γιαννακόπουλος, Ι. Παπέλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 ἐδ. β' τοῦ Κώδικος τῶν ἀφορωσῶν τὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος διατάξεων ἰσχύν νόμου ἔχει τὸ Καταστατικὸν τῆς Τραπέζης, ἥτις ἀποτελεῖ ἀνώνυμον ἑταιρείαν, οὐχὶ δὲ καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 27 ἐδ. στ' τοῦ Καταστατικοῦ, καταρτιζόμενος Γενικὸς Ἐσωτερικὸς Ὀργανισμός, οὐδὲ ὁ Γενικὸς Κανονισμὸς τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων καὶ ὁ Ὀργανισμὸς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ Κανονισμὸς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης, οἵτινες Κανονισμοὶ καὶ Ὀργανισμὸς ἔχουσιν ἰσχὺν συμβάσεων διὰ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων.

Ἐξ ἄλλου ἐκ τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι, ἐὰν ὁ προσδιορισμὸς τῆς παροχῆς ἀνετέθη εἰς τινα τῶν συμβαλλομένων ἢ τρίτον, ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρεῖται, ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν, ἐὰν δὲ δὲν ἐγένετο κατὰ δικαίαν κρίσιν ἢ βραδύνῃ γίνεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἀοριστία παροχῆς ὑφίσταται, ὅταν κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων τὸ περιεχόμενον τῆς παροχῆς τοῦ ἑνὸς ἢ ἀμφοτέρων τούτων δὲν προσδιωρίσθη πλήρως ἐν τῇ συμβάσει κατ' ἔκτασιν, χρόνον, τόπον ἢ τρόπον καταβολῆς ἢ κατ' ἄλλο στοιχεῖα ταύτης, ὁ δὲ προσδιορισμὸς οὗτος συνεφωνήθη νὰ γίνῃ μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων ἢ ὑπὸ τρίτων. Κατὰ δὲ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 201 Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ἐὰν διὰ τῆς δικαιοπραξίας τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐξηρτήθησαν ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου (αἵρεσις ἀναβλητική), ταῦτα ἐπέρχονται ἅμα ὡς συμβῇ τὸ γεγονὸς (πλήρωσις τῆς αἱρέσεως), ἡ ἀναβλητικὴ αἵρεσις δὲν συναρτᾶται πρὸς τὴν παροχὴν καθ' ἑαυτήν, ἀλλὰ δι' αὐτῆς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δικαιοπραξίας, ἡ σύστασις τουτέστι τῆς ἐνοχῆς, ἤρτηται ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐκ γεγονότος μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου, τὸ ὁποῖον δύναται νὰ συνίσταται εἰς πρᾶξιν ἢ παράλειψιν τοῦ ὑποχρέου, ὅτε εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τῆς συμβάσεως, ἂν ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποχρέου ἀφέθη εἰς τὴν ἀπόλυτον ἐξουσίαν ἢ εἰς τὴν δυναμένην νὰ ἐλεγχθῇ κρίσιν αὐτοῦ. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίων τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, τοῦθ' ὅπερ συμβαίνει καὶ ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καὶ τὴν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δὲ κρίσις τοῦ ὑποχρέου, εἶναι καταφώρως ἄδικος. Τοιαῦτα ὑπὸ αἵρεσιν σύμβασις εἶναι καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον χορήγησις προαγωγῆς ἢ ἐπιδόματος μισθοῦ ἢ ἡ προσμέτρησις ἐπὶ πλέον χρόνου ὑπηρεσίας, ἐν περιπτώσει παροχῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς συμβάσεως δὲ ταύτης δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Ὁλομελείας Α.Π. 550/1965).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν, τῶν συμβατικῶν, ὡς εἴρηται, ἰσχυόντων ἐχόντων α) Ὀργανισμοῦ τῆς ἐσωτερικῆς ὑπη-

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἡ ἰσχύουσα ἤδη ὑπ' ἀριθ. 117057/7080/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 25, 255) ἀναφέρεται εἰς οἱονδήποτε ἐργοδότην (λέσχαι, ἱδρύματα, Ὀργανισμοὺς κλπ).

ρεσίας καὶ Κανονισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ β) Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἰδίας, 1) ὅτι ἡ προαγωγὴ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑπολογιστοῦ εἰς τὸ τὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ Α' γίνεται κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν, ἐὰν, σὺν τῇ συνδρομῇ καὶ ὡρισμένων τυπικῶν προσόντων, ὁ ὑπάλληλος ἐπιδείξῃ ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ἐν γένει ὑπηρεσίας του ἐξαιρετικὴν ἐπίδοσιν, ἦθος, ἱκανότητα καὶ φιλεργίαν, 2) ὅτι εἰς ὑπαλλήλους τῶν βαθμῶν τούτων, ἀποκτῶντας πτυχίον νομικῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἢ Θεσσαλονίκης κλπ. προσμετροῦνται δύο ἔτη εἰς τὸν βαθμόν, ὃν κέκτηνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς κτήσεως τοῦ πτυχίου, τῶν οἰκονομικῶν ἀποτελεσμάτων ἀρχομένων ἀπὸ τῆς προσκομίσεως τοῦ πτυχίου, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἐκρίθη κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος εἰς τὸν βαθμόν, εἰς ὃν ἐγένετο ἡ προσμέτρησις, τοὐλάχιστον ὡς ἐπαρκής, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος νέου τύπου ἢ λίαν ἐπαρκὴς εἰς φύλλα ποιότητος καλαμοῦ τύπου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἔχει χαρακτηρισθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον κάτω τοῦ ἐπαρκοῦς εἰς φύλλα ποιότητος παλαιοῦ τύπου ἢ νέου τύπου, 3) ὅτι εἰς ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, χορηγεῖται προσαύξησις μισθοῦ καὶ δὴ προκειμένου περὶ ὑπολογιστῶν καὶ ὑπολογιστῶν Α' μετὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ 4) ὅτι περὶ τῶν ἀνωτέρω ἀποφασίζει ὁ Διοικητὴς τῆς Τραπέζης, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας, οὐχὶ κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν του, ἀλλὰ κατὰ δικαίαν τοιαύτην. Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἐπίσης, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, τοποθετηθεὶς κατὰ Ἰούνιον 1949, δυνάμει τοῦ ν. 751/1948, ὡς γραφεὺς παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ καὶ μονιμοποιηθεὶς μεταγενεστέρως, προήχθη, κατόπιν ἐπιτυχίας εἰς σχετικὸν διαγωνισμόν, εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ καὶ ἀπὸ 1.1.1957 εἰς τὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ, ἔτυχε δὲ καὶ δύο προσαυξήσεων μισθοῦ, πρώτης ἀπὸ 1.1.1959 καὶ δευτέρας ἀπὸ 5.2.1961. Ὅτι, καίτοι συνεπλήρωσε τὴν 5.2.1951 τὴν ἀπαιτουμένην πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ Α' τετραετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν, δὲν προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον, εἰμὴ ἀπὸ τῆς 1.1.1962, λόγῳ δὲ τῆς κατὰ τὴν 20.12.1961 ἀποκτήσεως ὑπ' αὐτοῦ πτυχίου τῆς Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, ὅπερ ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν τὴν 3.2.1962, τῷ προσεμετρήθησαν δύο ἐπὶ πλέον ἔτη ὑπηρεσίας εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ καὶ οὐχὶ εἰς τὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ Α', τοῦθ' ὅπερ ἔσχεν ἐπιρροὴν καὶ ἐπὶ τῶν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ του εἰς τὸν τελευταῖον τοῦτον βαθμόν. Κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν τῶν δεκτῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου γενομένων περιστατικῶν εἰς τὸν νόμον πρόκειται περὶ συμβάσεως ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑπὸ ἀναβλητικὰς αἱρέσεις, ὅπου ἀφορᾷ τὴν προαγωγὴν τοῦ ἀναιρεσειόντος, τὴν προσμέτρησιν αὐτῷ διετοῦς ἐπὶ πλέον ὑπηρεσίας καὶ τὴν χορήγησιν προσαυξήσεων τοῦ μισθοῦ του, καὶ οὐχὶ περὶ ἀορίστου παροχῆς, διότι διὰ τῆς συμβάσεως ὡρίσθη πλήρως ἡ παροχὴ ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων, μόνον δὲ τὰ ἀποτελέσματα τῆς συμβάσεως ἐν μέρει, ἤτοι ὅσον ἀφορᾷ τὴν προαγωγήν, τὴν προσμέτρησιν ὑπηρεσίας καὶ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ τελοῦσιν ὑπὸ ἀναβλητικὰς αἱρέσεις, ἀναφερομένας εἰς τὸ εὐδόκιμον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, καθ' ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς δὲ ἐλεγκτὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης. Ἑπομένως τὸ Πρωτοδικεῖον, κρῖναν ὅτι πρόκειται περὶ ἀορίστου παροχῆς καὶ, καθ' ὑποκατάστασιν τῆς ἑαυτοῦ κρίσεως εἰς τὴν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης, θεωρῆσαν ὡς μὴ δικαίαν ἁπλῶς τὴν κρίσιν τούτου περὶ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀντὶ νὰ ἐρευνήσῃ καὶ ἀποφανθῇ, ἐὰν ἐματαιώθησαν ὑπὸ τῆς ὑποχρέου Τραπέζης ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτιθέμενα, αἱ σχετικαὶ αἱρέσεις, ἐσφαλμένως ὑπήγαγε τὰ ὡς ἄνω περιστατικὰ εἰς τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ. καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς σχετικοὺς τρίτον, τέταρτον καὶ πέμπτον λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου. (*)

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21035/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐρήτειος.

Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 550/1965 (Ὁλομελείας), ΕΕΔ 25, 81, Α.Π. 161/1966, Τμ. Β', ΕΕΔ 25, 601.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Ασφάλισις εις τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

Μὴ ὑποκειμένη εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς.—Δικαίωμα ὅμως τούτων (δικαστηρίων) πρὸς ἔλεγχιν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων των, ἐὰν δηλαδὴ τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. ἐνήργησαν ἐντὸς τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτὰ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἐξουσίας καὶ ἂν ὀρθῶς ἡρμήνευσαν καὶ ἐφήρμοσαν τὸν Νόμον.—Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α.—Νόμιμοι προϋποθέσεις.

Ἀρείου Πάγου 534/1965. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Ν. Πιέρρος***
Διηγήθησαν οἱ κ.κ. Ι. Δουβουνιώτης, Ι. Ματαράγκας, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ὑπόθεσις νομίμως φέρεται πρὸς περαιτέρω κατ' οὐσίαν συζήτησιν, κατὰ παραπομπὴν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 290/1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, ἀναιρεσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 22055/1963 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 14 § 6 τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τῶν ἄρθρων 13 § 9 τοῦ ἰδίου νόμου, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 4 τοῦ ν.δ. 2698/1953 καὶ 4 τοῦ β.δ. 11 Μαΐου/26 Ἰουνίου 1954 περὶ τοπικῶν διοικητικῶν ἐπιτροπῶν τοῦ Ι.Κ.Α., σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποτελούντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀσκούν διοίκησιν, περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων, πλὴν ὅμως, δικάζοντα ταῦτα ἐπὶ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 1 Πολ. Δικονομίας ὑπαγομένων εἰς αὐτὰ διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, προσβαλλομένων ἐκ πράξεων τῶν ὡς ἄνω ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α., δικαιοῦνται νὰ ἐξετάσωσι παρεμπιπτόντως τὸ κῦρος καὶ τὴν νομιμότητα τῶν ὡς ἄνω πράξεων, ἤτοι δικαιοῦνται νὰ ἐξετάσωσιν, ἐὰν τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. ἐνήργησαν ἐντὸς τῆς παραχωρήσεως εἰς αὐτὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσίας κατὰ τοὺς διαγεγραμμένους τύπους καὶ ὅρους καὶ ἐὰν ὀρθῶς ἡρμήνευσαν καὶ ἐφήρμοσαν τὸν νόμον.

Συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 § § 1 καὶ 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀν. νόμου 1846/1951 ὁ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένος δικαιοῦται συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας, ἐὰν ἐπραγματοποίησε 2500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας, κατέστη δὲ ἀνάπηρος λόγῳ παθήσεως ἢ βλάβης ἢ ἐξασθενήσεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς, ἐξαμήνου τοὐλάχιστον κατ' ἰατρικὴν πρόβλεψιν διαρκείας, καὶ δὲν δύναται νὰ κερδίζῃ δι' ἐργασίας, ἀνταποκρινομένης εἰς τὰς δυνάμεις, τὰς δεξιότητας, τὴν μόρφωσιν καὶ τὴν συνήθη αὐτοῦ ἐπαγγελματικὴν ἀπασχόλησιν πλέον τοῦ τρίτου ἐκείνου, ὅπερ συνήθως κερδίζει ἐν τῇ αὐτῇ περιφερείᾳ καὶ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος τῆς αὐτῆς μορφώσεως. Ἐὰν δὲ κερδίζῃ πλέον τοῦ τρίτου, οὐχὶ ὅμως καὶ τῶν 2/3 ἐκείνου, ὅπερ κερδίζει σωματικῶς καὶ πνευματικῶς ὑγιὴς ἄνθρωπος, δικαιοῦται εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἧς θὰ ἐδικαιοῦτο συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951 αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις χορηγήσεως συντάξεως ἀναπηρίας εἶναι α) ἡ ὕπαρξις ἀσφαλιστικῆς σχέσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀναπηρίας, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος παρέχει κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ μὴ παροχὴ αὐτῆς δὲν ὀφείλεται εἰς ἠθελημένην ἀπομάκρυνσίν του ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος (τροπὴν εἰς ἄλλο ἐπάγγελμα κ.λ.π.), ἀλλ' εἰς ἄλλα αἴτια (ἀπόλυσιν, γενικωτέραν ἀνεργίαν κ.λ.π.), ἤτοι δὲν ἡ ἐπέλευσις τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως νὰ ἐπέρχεται καθ' ὃν χρόνον φέρει οὗτος τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου, ἐν περιπτώσει δὲ μὴ παροχῆς τῆς ἐργασίας ἀρκεῖ αὕτη νὰ μὴ ὀφείλεται εἰς πρόθεσιν ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ἀντιθέτως νὰ ὑφίσταται ἡ πρόθεσις τοῦ ἠσφαλισμένου πρὸς παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, β) ἡ πραγματοποίησις κατ' ἐλάχιστον ὅριον 2500 ἡμερομισθίων καὶ γ) ὡρισμένον ποσοστὸν ἀναπηρίας κατὰ τὰ ἀνωτέρω.

Ἐν προκειμένῳ τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., ἤτοι ὁ Διευθυντὴς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 621 τῆς 21.1.1958 ἀποφάσεώς του, ἡ Τοπικὴ Διοικητικὴ Ἐπιτροπὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 226 τῆς 7/10/1957 ἀποφάσεώς της καὶ ἡ Δευτεροβάθμιος Ἀσφαλιστικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων διὰ

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΙΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝ

[Προσωπικόν Βασιλικοῦ Ναυστάθμου]

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης) : Τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης προσληφθὲν συμφώνως τῷ νόμῳ 6321/1934 καὶ χρησιμοποιηθὲν εἰς γραφικὰς ἐργασίας, συμφώνως τῷ Νόμῳ 2015/1952, συνέστησε σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Β.Ν. Κρήτης», καὶ ζητεῖ τὴν σύναψιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς νὰ καθορίζηται διὰ τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν ὑπαλληλικὸν μισθολόγιον.

Ἐρωτᾶται, ἂν τὸ ὡς ἄνω προσληφθὲν προσωπικὸν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπαλληλικὸν καὶ νὰ ἀμείβηται μὲ μηνιαίας ἀποδοχάς, δοθέντος ὅτι τοῦτο ἤδη ἀμείβεται μὲ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν καὶ λαμβάνει τὰ δεδουλευμένα ἡμερομίσθιον.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 283/1966
Πρόεδρος ὁ κ. *Μ. Σταυρόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*

Ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος τούτου τὸ Νομικὸν Συμβούλιον, τῇ εἰσηγήσει μας, ἐγνωμοδότησεν, ὁμοφώνως, ὡς κατωτέρω ἐκτίθεται :

Ὁ νόμος 6321/1934 «περὶ συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ» (Φ.Ε.Κ. 355 Α') ἐπιτρέπει βεβαίως τὴν πρόσληψιν μόνον ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν (ἄρθρον 31). Πλὴν ὅμως ἐπηκολούθησεν ὁ νόμος 2015/1952, ὅστις, διὰ τοῦ ἄρθρου 3, προσέθηκε παράγραφον, εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 31, ἥτις ὁρίζει : «οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω προσλαμβανόμενοι ἡμερομίσθιοι ἐργάται καὶ τεχνῖται δύνανται νὰ χρησιμοποιηθῶσιν ἐξαιρετικῶς καὶ διὰ πᾶσαν ἄλλην ἕκτακτον ἐργασίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Β.Ν., δι' ἣν ἤθελον κριθῇ κατάλληλοι, ἀποσπώμενοι πρὸς τοῦτο δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Α/ΓΕΝ». Ἡ διάταξις αὕτη δημιουργεῖ βεβαίως τὸ θέμα, ἐὰν οἱ βάσει ταύτης ἀποσπώμενοι δύνανται νὰ χρησιμοποιηθοῦν καὶ ὡς ὑπάλληλοι ἢ μόνον ὡς ἐργάται ἢ τεχνῖται εἰς ἑτέρας (πλὴν τῶν συνεργείων) Ὑπηρεσίας τοῦ Β.Ν. Ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις οὐδὲν ἀναφέρει περὶ τούτου, ἴσως διότι προσετέθη ἡ διάταξις διὰ τροπολογίας. Πάντως εἶναι βέβαιον, ὅτι ἐθεσπίσθη αὕτη καὶ διετυπώθη οὕτω πρὸς εὐκολοποίησιν τῶν εἰς τὸ Γ.Ε.Ν., καὶ' ἀπόσπασιν, ὑπηρετούντων ὡς ὑπαλλήλων, διευκολυνθῇ δὲ εὐρύτερον, ἵνα περιλάβῃ ἅπαντας τοὺς εἰς τὰς Ὑπηρεσίας τοῦ Β.Ν. ἀπεσπασμένους. Ἄρα θὰ πρέπει νὰ δεχθῶμεν, ὅτι βάσει τῆς ἄνω διατάξεως εἶναι δυνατὴ καὶ ἡ ἀπόσπασις προαληφθέντων ὡς ἐργατῶν καὶ τεχνιτῶν εἰς ὑπαλληλικὰς θέσεις τοῦ

τῆς ὑπ' ἀριθ. 317/1960 ὁμοίας ἐδέξαντο, ὅτι προϋποθέσεις νόμιμοι εἶναι αἱ ὡς ἀνωτέρω τοιαῦται, κρίναντα δὲ ἀνελέγκτως περὶ τῆς συνδρομῆς ἢ μὴ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν τῶν συνιστώντων τὰς ἄνω προϋποθέσεις ἐδέξαντο, ὅτι δὲν συντρέχει ἡ ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχ. α' προϋπόθεσις, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ἐκ τῶν ἀποδείξεων ἀπεδείχθη, ὅτι ὁ αἰτῶν εἶχεν ἀπολέσει τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου μισθωτοῦ καὶ δὲν εἶχε πρόθεσιν παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὡς διακόψας τὴν ἐργασίαν του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 καὶ διατηρῶν ἀπὸ τοῦ 1950 ὑφαντουργικὸν ἐργαστήριον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ . . ., γενόμενος οὕτω ἐργοδότης καὶ ἀπογραφεὶς ὡς τοιοῦτος ἐν τῷ Ὑποκαταστήματι Νέας Ἰωνίας ὑπ' αὐξ. ἀριθ. 1030 ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου 1950, ἀπολέσας οὕτω τὴν ἰδιότητα τοῦ ἠσφαλισμένου κατὰ τὸ μεσολαβήσαν ὀκταετὲς χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 μέχρι τοῦ Ἰουνίου 1957, συνεπῶς δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ὁ ἀ.ν. 1846/1951, ἐκρίναν δὲ ἀπορριπτέον, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ ὅτι τὸ ἐργαστήριον ὑφαντουργίας ἀνήκει εἰς τὴν σύζυγόν του. Οὕτω δὲ κρίναντα τὰ ὡς ἄνω ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., τὸ μὲν ὀρθῶς ἡρμήνευσαν καὶ ἐφήρμοσαν τὰς ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐν σχέσει πρὸς τὰς νομίμους προϋποθέσεις τῆς χορηγήσεως εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς λόγῳ ἀναπηρίας, τὸ δὲ ἀνελέγκτως παρὰ τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἐκρίναν περὶ τῆς μὴ συνδρομῆς τῆς ὡς ἄνω ὑπὸ στοιχ. α' προϋποθέσεως τῆς ἄνω διατάξεως. Συνεπῶς οὐχὶ ὀρθῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 24467/1962 προδικαστικὴ ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι πρὸς χορήγησιν τοῦ ἐπιδόματος τούτου δὲν ἀπαιτεῖται ἡ παροχὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἄνευ διακρίσεως ἂν ὁ ἠσφαλισμένος εἶχεν ἢ μὴ πρόθεσιν παροχῆς ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἂν ἡ ἀποχὴ ὀφείλεται ἢ μὴ εἰς πρόθεσιν ἀπομακρύνσεως ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος, εἰς ὃ παρεῖχε τὴν ἐργασίαν, δι' ὃν λόγον δέον νὰ ἀνακληθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη ὡς πρὸς τὴν σκέψιν της ταύτην καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ὡς μὴ συντρεχούσης περιπτώσεως παρανόμου ἐνεργείας τῶν ὡς ἄνω ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ συνεπῶς μὴ νομιμότητος τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων αὐτῶν κατὰ τὰ ὡς ἄνω γενόμενα δεκτά.

Ἡ ἐπιδικασθεῖσα δικαστικὴ δαπάνη δέον ὅπως μειωθῇ κατὰ τὸ διὰ δικηγορικὴν ἀμοιβὴν μέρος αὐτῆς εἰς τὸ ἡμισυ συμφώνως τῇ ἄρθρῳ 22 τοῦ νόμου 3693/1957

Β.Ν. καὶ ὅτι οἱ εἰς τοιαύτας θέσεις ἀποσπώμενοι καθίστανται διὰ καὶ ἀπὸ τῆς τοιαύτης καὶ εἰς τοιαύτας θέσεις ἀποσπάσεως ὑπάλληλοι. Ὑπὲρ τῆς ἐκδοχῆς ταύτης συνηγοροῦν τὰ ἑξῆς ἐπιχειρήματα: α) Ὁ σκοπὸς τῆς ἄνω διατάξεως, ὅστις, ὡς εἴπομεν, ἦτο ἡ ταυτοπαθείας τῶν εἰς τὸ Γ.Ε.Ν. ὑπηρετούντων, καὶ' ἀπόσπασιν, εἰς ὑπαλληλικὰς θέσεις, β) τὸ γράμμα τῆς διατάξεως, ἐχούσης ὡς ἑξῆς: «καὶ εἰς πᾶσαν ἄλλην ἐκτὸς ἐργασίαν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Β.Ν., δι' ἣν ἤθελον κριθῆ κατάλληλοι» καὶ ὑπερ δὲν ἀποκλείει τὴν εἰς ὑπαλληλικὰς θέσεις ἀπόσπασιν, πρόγμα, τὸ ὁποῖον καὶ γίνεται ἔτσι, χωρὶς ποτὲ νὰ δημιουργηθῆ ἀμφιβολία εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν, γ) τὸ γεγονὸς ὅτι ὡς ὑπάλληλοι ἐχαρακτηρίσθησαν πάντοτε οἱ οὕτω εἰς ὑπαλληλικὰς θέσεις ἀποσπώμενοι καὶ δι' αὐτὸ καὶ μὲ τριάκοντα (30) ἡμερομισθίαν ἡμερίβοντο καὶ ἀμείβονται (ὅρα ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ ὑπ' ἀριθ. 031110/53/8.4.1953), ἤτοι καὶ' αὐτὰν μὲ μισθὸν (σχετικὴ Γν. Ν.Σ.Κ. 895/1964, ΕΕΔ 24, 46) καὶ τὸ ἐπίδομα ὑπηρεσιῶν τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐλάμβανον (ὅρα ὑπ' ἀριθ. 78939/3.4.1956 ἐγγράφων Γενικοῦ Λογιστηρίου), καὶ τοῦτο διότι ὑπὸ τὴν κρατοῦσαν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐχαρακτηρίζοντο ὡς συνδεόμενοι μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου (Α.Π. 660/1958, 461/1964, 179/1964, Contra Σ.Ε. 103/1961, 335/1963, βλ. ὅμως ἄρειον ἀμφισβητήσεως δι. ἄρθρου 4 § 4 νόμου 4504/1966), δ) τὸ γεγονὸς ὅτι πλεῖστοι τούτων ἐμονιμοκατηθησαν (διωρίσθησαν) βάσει τοῦ ν.δ. 4193/1961 καὶ ε) ἡ φύσις τῆς παρεχομένης ὑπηρεσίας, ἥτις εἶναι καθαρῶς πνευματικὴ καὶ εἶναι γνωστόν, ὅτι ὑπάλληλος μὲν εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ κύριον λόγον προσφέρει ἐργασίαν πνευματικήν, ἐνῶ ἐργάτης εἶναι ἐκεῖνος, ὅστις κατὰ κύριον λόγον προσφέρει ἐργασίαν σωματικήν (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655/1953, Α.Π. 113/1964, 215/1964, κλπ.). Καὶ ναὶ μὲν τὸ Δημόσιον δὲν δύναται νὰ προσλάβῃ ὑπάλληλον ἐκτὸς ὅπου ὁ νόμος ἐπιτρέπει τὴν πρόσληψιν μόνον ἐργάτου (βλ. σχετ. Α.Π. 91/1958, 179/1964, 113/1964, ΕΕΔ 23,334 καὶ Γν. Ν.Σ.Κ. 780/1965, ΕΕΔ 24, 1224), πλὴν ὅμως, ἐν προκειμένῳ, ὁ ν. 2015/1952, παρέχων τὸ δικαίωμα τῆς ἀποσπάσεως εἰς ὑπαλληλικὰς θέσεις, ἐπιτρέπει, ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, τὴν διὰ τῆς τοιαύτης ἀποσπάσεως εἰς ὑπαλληλικὰς θέσεις δημιουργίαν ὑπαλληλικῆς σχέσεως (σχετικοὶ εἶναι καὶ οἱ ὑπ' ἀριθ. 3/1957 καὶ 39/1959 γνωμοδοτήσεις τοῦ Ν.Σ.Κ.) Ὅθεν, ἐπὶ τοῦ ἐρωτήματος, προσήκει ἡ ἄνω ἀναλυτικὴ ἀπάντησις, ἥτοι ἐν περιλήψει: α) ὅτι βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2015/1952 δύνανται ἐξαιρετικῶς νὰ γίνῃ ἀπόσπασις τεχνιτῶν καὶ ἐργατῶν, προσληφθέντων κατὰ τὸ ἄρθρον 31 ν. 6321/1934, καὶ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν καθαρῶς πνευματικῶν (ὑπαλληλικῶν) ἐργασιῶν τοῦ Β.Ν., ἐὰν ἤθελον κριθῆ κατάλληλοι καὶ β) ὅτι οἱ οὕτω εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἀποσπώμενοι καὶ τοιαύτην πνευματικήν, κατὰ κύριον χαρακτῆρα, ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν καθίστανται, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀποσπάσεως των, ὑπάλληλοι, τελοῦντες ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου, ἐν ὄψει καὶ τῆς νέας διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 § 4 τοῦ νόμου 4504/1966.

Σημείωσις: Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω καὶ πρὸς ταχυτέραν πορείαν τοῦ θέματος τῶν ὑπηρετούντων, ὡς ὑπαλλήλων, εἰς Ὑπηρεσίας τοῦ Β.Ν. ἐν γένει θὰ πρέπει νὰ γίνουν τὰ ἑξῆς: α) δι' ἐκείνους μέν, οἵτινες ὑπηρετοῦν ὡς ὑπάλληλοι, κτιτάτην ἀποσπάσεως, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ γνωμοδοτήσεως τοῦ Α/ΓΕΝ. ἤτοι καὶ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2015/1952, νὰ μὴ γίνῃ οὐδὲν ἕτερον, διότι πάντες οὗτοι, καὶ' ἐτέραν ἐρμηνείαν, εἶναι ὑπάλληλοι βάσει τῶν ἄνω σκέψεων, β) ὅτι δι' ἐκείνους ὅμως, οἵτινες ὑπηρετοῦν μὲν ὡς ὑπάλληλοι, χωρὶς ὅμως νὰ ἔχῃ τηρηθῆ ἡ ἄνω διαδικασία (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ, γνωμοδότησις Α/ΓΕΝ), νὰ τηρηθῆ αὕτη, ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, ὥστε νὰ ταυτοποιηθοῦν καὶ οὗτοι ὡς ὑπάλληλοι τοῦ Β.Ν. ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου κατὰ τὰ ἄνω καὶ γ) ὅτι ἐνδείκνυται πάντως, ὅπως θεσπισθῆ σαφὴς διάταξις, ἐπιτρέπουσα τὴν πρόσληψιν ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐθνικῆς Ἀμύνης διὰ τοὺς λόγους τοὺς ἐκτιθεμένους εἰς ὃ ὑπ' ἀριθ. 249/15.4.1966 ἔγγραφόν μας πρὸς τοὺς Ὑπουργούς, Ὑφυπουργοὺς καὶ Ἀρχηγοὺς Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Ν. καὶ Γ.Ε.Α.

Π. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΑΝΑΠΗΡΩΝ

[Συμπλήρωσις κενῶν θέσεων κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κλπ. δι' ἀναπήρων]

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργεῖον Ἐργασίας): Ἐὰν δύνανται τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης περὶ πολεμιστῶν Νομοθεσίας προβλεπόμενα Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ νὰ γνωμοδοτοῦν διὰ τὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν ἢ θυμάτων πολέμου ἐκ τῶν προστατευομένων προσώπων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949 (νόμος 1487/1950), κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 Νόμου 4471/1965, εἰς Θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949, ὧν ὅμως ἡ ἰσχὺς ἔληξε τὴν 14.9.1962 δυνάμει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 3748/1957, ἢ πρὸς τοῦτο θὰ ἔδει νὰ εἶχε ρητῶς ἐπαναφερθῆ ἐν ἰσχύι ἡ διάταξις αὕτη.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 247/1966

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Δ. Μαλαγαρδῆς***

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Ἀθ. Τομαρᾶς***

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. Α. Καλλέργης, Κ. Κωνσταντινίδης, Ν. Μπλιάτσος, Νομικοὶ Σύμβουλοι, Κ. Διαλεκτός, Κ. Τζωρτζῆς, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ ἀνωθὲν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

1. Κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 30 τοῦ ἀπὸ τοῦ ἄρθρου πρώτου ν. 1487/1950 (Α' 179) κυρωθέντος ἀ.ν. 1324/1949 (Α' 326), ὡς οὗτοι

συνεπληρώθησαν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 6 § 1 καὶ ἄρθρου 18 ν. δ. 3748/1957 (Α' 178), αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι κλπ. ὑποχρεοῦνται, ὅπως συμπληρώνουν τὰς κενὰς ἢ κενωθησομένας θέσεις κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν δι' ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου, διαμενόντων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Εἰρηνοδικείου, ἔνθα πρόκειται νὰ διορισθοῦν, πρὸ τῆς 28-10-1940, ἐφ' ὅσον αὐτοὶ εἶναι εἰς θέσιν νὰ ἐκτελοῦν τὴν ἀνατεθησομένην εἰς αὐτοὺς ἐργασίαν, τῆς τοποθετήσεως ταύτην γινομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ὑπὸ τοῦ ν. 751/1948 προβλεπομένων Συμβουλίων (παρ. 1) καὶ μὲ πρόβλεψιν ποινικῶν κυρώσεων κατὰ τῶν Διευθυντῶν Ὑπηρεσιῶν κτλ., ἐν παραβάσει τῶν ἀνωτέρω ὑποχρεώσεων (παρ. 4, προστεθεῖσα διὰ τῆς παρ. 1 ἄρθρ. 6 ν.δ. 3748/1957).

Τὸ ἰδιον ἄρθρον 6 ν.δ. 3748/1957 εἰς τὴν αὐτοτελῆ παράγραφον 2 αὐτοῦ ὥρισεν, ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ διὰ τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ συμπληρωθέντος ἄρθρ. 30 ἀ.ν. 1324/1949 λήγει μετὰ παρέλευσιν δετίας ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (μετὰ τὴν 14.9.1962, ἐν ὄψει τοῦ ἄρθρ. 20 ν.δ. 3748/1957).

Ἐκτοτε συνεχῶς δὲν παρέχεται ἴδιαφος ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949 διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου.

II. Ὁ ν. 4471/1965 (Α' 87), τροποποιήσας καὶ συμπληρώσας τὴν περὶ προστασίας τῶν ἀναπήρων στρατιωτικῶν τόσον πολέμου, ὅσον καὶ εἰρηνικῆς περιόδου, νομοθεσίαν, ὥρισεν ἐν ἄρθρ. 7 αὐτοῦ, ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρ. 4-9, 10-18, 30-32, 38-40, 42, 43, 44, 45, 48-50, 51, 52, 53, 54, 63-67 καὶ 89 τοῦ ἀ.ν. 1324/1949, ὡς οὗτος τροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ν. 2805/1954, ἄρθρ. 2 ν.δ. 4089/1960 καὶ περιπτ. ι' παρ. 2β', ἄρθρ. 11 ν.δ. 2366/1953, ἐφαρμόζονται ὑπὸ τὰς ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ ὁριζομένας προϋποθέσεις καὶ διὰ τοὺς ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὺς ἐν γένει καὶ τῶν τριῶν Κλάδων τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοὺς τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνδρας τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τοῦ Πυροσβεστικοῦ καὶ Λιμενικοῦ Σώματος.

Εἰς τας ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένας διατάξεις ὅφ' ἑνὸς περιλαμβάνεται τὸ μὴ ἰσχύον πλέον διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμων ἄρθρον 30 τοῦ νόμου, ἀφ' ἑτέρου δὲν μνημονεύεται μεταξὺ τῶν τροποποιησάντων καὶ συμπληρωσάντων γενικῶς τὸν ἀ.ν. 1324/1949 νομοθετημάτων καὶ τὸ ν.δ. 3748/1957, ἡ αὐτοτελὴς διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὁποίου περιώρισε χρονικῶς τὴν ἰσχὺν τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949.

III. Διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως ταύτης ἐγένετο μερικὴ ἐξίσωσις ἀπὸ ἀπόψεως παρεχομένων ἢ παρασχεθέντων εἰς τὰ παρελθὸν προνομιακῶν εὐεργετημάτων, ἅτινα καθορίζονται ἐν ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1324/1949, τῶν ἀναπήρων εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικῶν ἐν γένει (κατηγορία εὐρυτέρα, ὡς περιλαμβάνουσα τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ ἀνθυπασπιστὰς) πρὸς τοὺς ἐκ τῶν στρατιωτικῶν (μόνον ὁπλιτῶν) ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου.

Ἡ ἐν τῷ νόμῳ ἀναφορὰ εἰς τὴν διάταξιν ταύτην τοῦ ἄρθρου 30 ἀ.ν. 1324/1949, οὗτινος ἐκ τῶν ὑστέρων περιωρίσθη χρονικῶς ἡ ἰσχύς διὰ τοὺς εἰς οὓς ἀμέσως ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι τὸ δι' αὐτοῦ καθοριζόμενον προνομιακὸν εὐεργέτημα παρέχεται νῦν κατὰ περιεχόμενον εἰς τοὺς ἀναπήρους στρατιωτικοὺς ἐν γένει εἰρηνικῆς περιόδου καὶ δὲν συνιστᾷ ἐπαναβίωσιν αὐτούσιαν τῆς διατάξεως, ὥστε νὰ ἐπανεφαρμόζηται καὶ διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου, δι' οὓς προφανῶς ἐκρίθη διὰ τῆς θεσπίσεως τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 6 ν.δ. 3748/1957, ὅτι ἐξέλιπον οἱ δικαιολογήσαντες τὴν παροχὴν λόγοι.

Ἡ παροχὴ νῦν τοῦ ἰσχύσαντος προγενεστέρως διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ θύματα πολέμου προνομιακοῦ εὐεργετήματος εἰς εὐρυτέραν καὶ νέαν κατηγορίαν προσώπων τῶν ἀναπήρων εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικῶν ἐν γένει, καὶ δὴ ἄνευ χρονικοῦ τινος περιορισμοῦ, δὲν ἐμφανίζεται ὡς ἀποτελοῦσα εὐνοικωτέραν μεταχείρισιν ἔναντι τῆς ἐπιφυλαχθείσης εἰς τὴν ἀπὸ ἀπόψεως ἰσοαρχήσεως δεομένην εὐρυτέρων προνομίων κατηγορίαν τῶν ἀναπήρων καὶ θυμάτων πολέμου ὁπλιτῶν, δεδομένου ὅτι : α) Τὸ εὐεργέτημα παρέχεται νῦν τὸ πρῶτον εἰς τοὺς ἀναπήρους εἰρηνικῆς περιόδου καὶ β) ἀνάπηροι εἰρηνικῆς περιόδου στρατιωτικοὶ (ν. 1370/1944—Α' 82) δύνανται νὰ καταστοῦν ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν ὑπηρετοῦντες ἀξιωματικοί, ἀνθυπασπισταὶ καὶ ὁπλῖται τῶν τριῶν κλάδων τῶν ἐνόπλων δυνάμεων, ὡς καὶ ἀξιωματικοὶ καὶ ἄνδρες τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας, τοῦ Πυροσβεστικοῦ καὶ Λιμενικοῦ Σώματος, ἐνῷ ἀνάπηροι καὶ θύματα πολέμου κατέστησαν ὁπλῖται τῶν αὐτῶν Δυνάμεων καὶ Σωμάτων κατὰ τὰς κεκλεισμένας χρονικῶς περιόδους, τὰς ἀναφερομένας εἰς τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 ἀ.ν. 1324/1949, ὡς ταῦτα συνεπληρώθησαν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 3748/1957.

IV. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΜΨΗΦΙΣΜΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΝ ΕΞ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ ΠΡΟΣ ΑΝΤΑΠΑΙΤΗΣΙΝ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Ἀντιθέτως πρὸς τὴν παροχὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (μετ' ἄδειαν τῆς Ἀρχῆς), ὁπότε αὕτης λαμβάνει ὡς ἀντιπαροχὴν μισθόν, ὁ ὁποῖος ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 664 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὁρίζοντος ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ ὀφειλόμενον μισθὸν πρὸς ἀπαίτησίν του κατὰ τοῦ μισθωτοῦ (ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὴν ὁρολογίαν τοῦ ἐν λόγῳ ἄρθρου), ἐφ' ὅσον ὁ μισθὸς οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, καὶ ὅτι ὁ μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν, εἶναι καὶ ἀκατάσχετος, δὲν συμβαίνει τὸ αὐτὸ καὶ προκειμένου περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς.

Δὲν πρόκειται τότε περὶ μισθοῦ, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 653 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλὰ περὶ δύο, χωριστῶν, ἀπαιτήσεων ἀποζημιώσεως: α) ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου, ὑποκειμένης συμβάσεως περὶ παροχῆς παρὰ τὸν νόμον ἐργασίας καὶ συνεπῶς ἀκύρου καὶ β) ἀποζημιώσεως ἐξ 75 % ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου (ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου τούτου καὶ Α.Π. 262/1966, ΕΕΔ 25, 806), κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272).

Αἱ ἀποζημιώσεις αὗται δὲν ἀποτελοῦν μισθόν, τῆς δευτέρας τούτων μάλιστα ἐπιβαλλομένης ὡς ἰδιωτικῆς ποινῆς διὰ τὴν παράβασιν τοῦ νόμου, καὶ συνεπῶς δὲν ἐμπίπτουν εἰς τὴν προστασίαν τοῦ ἄρθρου 664 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Τοῦτο σημαίνει, ὅτι εἶναι ἀπεριορίστως δυνατὸς ὁ συμψηφισμὸς καὶ ἡ κατάσχεσις αὐτῶν.

Ὅμοία εἶναι ἡ ἄποψις τῆς νομολογίας τῶν δικαστηρίων καὶ διὰ τὴν ἀποζημίωσιν ἄνευ ἀπολύσεως τοῦ νόμου 2112/1920 (Α.Π. 786/1964, ΕΕΔ 24, 156, Α.Π. 326/1966, ἀνωτέρω, σελ. 860, καὶ παγία νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας).

Ἐφ' ὅσον λοιπὸν πρόκειται ἀγωγὴ μισθωτοῦ, ἀξιοῦντος τὴν καταβολὴν τῶν ἀνωτέρω ἀποζημιώσεων, κατὰ τὴν ἐργατικὴν πάντως διαδικασίαν, δύναται ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης νὰ προτείνῃ καὶ ἀνεκκαθάριστον ἀκόμη ἀνταπαίτησίν του κατὰ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς συμψηφισμόν, ἡ ὁποία παραδεκτῶς ἐξετάζεται ὑπὸ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὴν αὐτὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν (*Γ. Ράμιος*, Συμψηφισμὸς ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου κατ' ἀπαιτήσεως μισθωτοῦ, κρινόμενος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΕΕΔ 15, 353, νομολογία τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐν ΕΕΔ 15, 353, 368, Πρωτοδικείου Καλαμάτας 38/1965, ΕΕΔ 24, 1289).

Ἐφ' ὅσον, περαιτέρω, προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἔνστασις συμψηφισμοῦ, πρέπει, ὅπως καὶ ἐπὶ ἀγωγῆς, νὰ καθορίζωνται ὑπ' αὐτοῦ τὰ παραγωγικὰ γεγονότα τῆς κατὰ τοῦ ἐνάγοντος ἀνταπαιτήσεώς του, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 552 § 1 καὶ 553 § § 3 - 5 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, αἱ ὁποῖαι ἰσχύουσι καὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου Γ'ΧΟΔ'/1911, ὡς ἐκωδικοποιήθη, ἐφ' ὃ δὲν προσκρούουν εἰς αὐτὸν καὶ δύνανται νὰ συναρμολογηθῶσι πρὸς τὴν ὅλην οἰκονομίαν καὶ πρὸς τὸ πνεῦμα τῆς διαδικασίας αὐτοῦ, διάφορον δὲ εἶναι τὸ ζήτημα τῆς ἀποδείξεως ἐν τῇ διαδικασίᾳ ταύτῃ, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἀπαιτεῖται πλήρης ἀπόδειξις κατὰ τοὺς κοινοὺς δικονομικοὺς κανόνας, ἀλλ' ἀρκοῦσιν ἁπλαῖ βεβαιώσεις (Ἴδετε Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 25, 803).

Ἄλλως ἡ ἔνστασις συμψηφισμοῦ ἀπορρίπτεται ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ὡς ἀόριστος καὶ ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως (Α.Π. 318/1965, ἔνθ' ἀνωτ.).

Πρέπει νὰ σημειωθῇ, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ, ὅτι κατὰ τὰ νομολογηθέντα ὑπὸ τῶν δικαστηρίων (Α.Π. 457/1964, ΕΕΔ 23, 850, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 23201/1960, ΕΕΔ 20, 418, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1461/1963, ΕΕΔ 22, 417, Πρωτοδικείου Καβάλας 512/1962, ΕΕΔ 22, 606) ἡ ἀπὸ τῶν ἀποζημιώσεων αὐτῶν παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ εἶναι ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, αἱ ὁποῖαι ὑπηγορεύθησαν ἐκ λόγων προστασίας τοῦ μισθωτοῦ (ὑγείας αὐτοῦ καὶ συγχρόνως διευρύνσεως εὐκαιριῶν ἀπασχολήσεως ἀνέργων).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

520/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της 3ης παραγράφου του άρθρου 46 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 128 της 22 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν :

1) Τας διατάξεις του άρθρου 13 του ν.δ. 3572/1956 «περί Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών».

2) Πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών, υποβληθείσαν δι' ης υπ' αριθ. 1481/7.3.1966 αναφοράς του ως άνω Ταμείου.

3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά την υπ' αριθ. 36/19.4.1966 συνεδρίασιν αυτού της ΙΔ' Περιόδου.

4) Την υπ' αριθ. 445/25.5.1966 γνώμην του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν :

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 8 του άρθρου 46 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Τύπου Αθηνών τροποποιείται ως ακολούθως :

«8. Η σύνταξις δεν δύναται να υπερβή, μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων, τα ογδοήκοντα εκατοστά (80 %) των συνταξίμων αποδοχών του ησφαλισμένου, εν ουδεμιά δε περιπτώσει το ποσόν των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) δραχμών, εφ' όσον ο συνταξιούχος δεν βαρύνεται με την συντήρησιν συζύγου, των τεσσάρων χιλιάδων τετρακοσίων (4.400) δε δραχμών, εφ' όσον βαρύνεται με την συντήρησιν της συζύγου του, ούδε να είναι κατωτέρα των υπό του Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων κατωτάτων ορίων συντάξεων».

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 11 Ιουνίου 1966

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

45796/3937/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν απερχομένους εργάτας φορτοεκφορτωτάς Δημένος Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 327 της 26 Μαΐου 1966)

43502/3730/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν απερχομένους εργάτας φορτοεκφορτωτάς Δημένος Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 335 της 1 Ιουνίου 1966)

50521/4263/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν απερχομένους εργάτας φορτοεκφορτωτάς Δημένος Αιγίου κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 374 της 15 Ιουνίου 1966)

46065/3949/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν απερχομένους εργάτας φορτοεκφορτωτάς και λοιπούς εκ του νόμου δικαιούχους της δικαιοδοσίας της Ε.Ρ.Φ. Ξηράς Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 375 της 15 Ιουνίου 1966)

47817/4097/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν απερχομένους εργάτας φορτοεκφορτωτάς Αλεξανδρουπόλεως κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 379 της 16 Ιουνίου 1966)

45657/3926/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί εγκρίσεως Κανονισμού Λειτουργίας Λογαριασμού καταβολής αποδοχών και επιδόματος άδειας εις τους εις άδειαν απερχομένους εργάτας φορτοεκφορτωτάς Αργινίου κ.λ.π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 379 της 16 Ιουνίου 1966)

57557/5569/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 93/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των θυρωρών, φυλάκων και νυκτοφυλάκων εργοστασίων Αθηνών—Πειραιώς και Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 386 της 22 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) Τας διατάξεις της πα-

παγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 33/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἃς δὲν ἰσχυρίσθη ἔγκυος, ἀποφασίζομεν

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Νυκτοφυλάκων, Θυρωρῶν Ἐργοστασίων καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως.

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν φυλάκων, νυκτοφυλάκων καὶ θυρωρῶν ἐργοστασίων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Κατὰ τὴν πρόσληψιν	δρχ.	1.700
β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων καὶ ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίαν ἢ ἡλικίαν 19 ἐτῶν συμπεπληρωμένων ἄνευ προϋπηρεσίας		1.875
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν δετοῦς ὑπηρεσίας		2.050
δ) » » » 10ετοῦς »		2.250
ε) » » » 15ετοῦς »		2.350
στ) » » » 20ετοῦς »		2.400

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς ὡς ἄνω 20ετοῦς ὑπηρεσίας θὰ παρέχηται ποσὸν δραχμῶν 50 κατὰ μῆνα, δι' ἑκαστον ἑξῆς συμπληρούμενον ἔτος ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 3.000 κατὰ μῆνα.

2. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος τάξεων ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο παρεχόμενον διὰ τὴν σύζυγον, ἐφ' ὅσον αὕτη δὲν ἐργάζεται ἢ δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱασδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παύει χορηγούμενον ἐν περιπτώσει χηρείας ἢ διαζεύξεως.

3. Εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς χορηγεῖται ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν ἀνὰ διετίαν καὶ ἓν ἀδιάβροχον ἀνὰ τριετίαν, ἀνήκοντα κατὰ κεριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

4. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

5. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.4.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1966

57559/5567/1966 Ἀποφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων περιοχῆς Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 386 τῆς 22 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 28/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη κατόπιν ἐγκύρως ἡ ὑπ' ἀριθ. 51/1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου τῶν ἐν Ἀθήναις - Πειραιεῖ καὶ Περιχώρων Ὁδηγῶν Ἀνελκυστήρων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν 1) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 2) Κτηματικῆς Ἑνώσεως τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων Ἰδιοκτητῶν, καὶ 3) Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου, ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων τῶν ἐν Ἀθήναις - Πειραιεῖ καὶ Περιχώρων μεγάρων, χρησιμοποιουμένων ὡς Γραφείων, ἐμπορικῶν καταστημάτων, ξενοδοχείων, ἐργοστασίων, νοσοκομείων, κλινικῶν καὶ ἐν γένει χώρων, χρησιμοποιουμένων ὑπὸ εὐρυτέρου κοινοῦ, ἀνεξαρτήτως φύλου, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων (ἀνσανσὲρ) περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων (ἀριθ. πρακτ. καταθ. εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 76/18.6.1964) (*) αὐξάνονται κατὰ δραχμὰς 100.

2) Ἀπὸ 1.5.1966 καὶ ἐφεξῆς τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν εἰς τὴν παροῦσαν ὑπαγομένων μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Τῶν συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους οἱανδήποτε προϋπηρεσίαν, παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ τὸ 19ον ἔτος, ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, εἰς δραχμὰς 2.100.

β) Τῶν μὴ συμπληρούντων τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, εἰς δραχμὰς 1.400.

3) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ ποσοστοῦ 10 % διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον.

4) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται μία χειμερινὴ καὶ μία θερινὴ στολὴ ἀνὰ διετίαν.

5) Ἐντὸς τοῦ θαλαμίσκου ἑκάστου ἀνελκυστῆρος τοποθετεῖται πτυσσόμενον κάθισμα πρὸς χρῆσιν τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ ἀνεμιστὴρ ἢ ἐξαεριστήρ, ἀναλόγως τῶν τεχνικῶν δυνατοτήτων, κατὰ περίπτωσιν.

6) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι ἀποδοχαὶ ἢ ἰσχύουσαι εὐνοϊκώτεραι συνθῆκαι ἐργασίας τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν ἢ νὰ μεταβληθῶσιν.

7) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15.9.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Ἰουνίου 1966

(*) ΕΕΔ 23, 893

10836/1052/1966 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως υπ/κ «Μαριάννα Λάτση», Έριέττα Λάτση», Μαργαρίτα» και «Groote Beer».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 285 της 10 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν την υπογραφείσαν την 1ην Φεβρουαρίου 1966 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων αφ' ενός του πλοιοκτήτου των υ/κ «Μαριάννα Λάτση», «Εριέττα Λάτση», «Μαργαρίτα» και «Groote Beer» και αφ' ετέρου της Πανελληνίου Ναυτικής Ομοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) και των κάτωθι αναφερομένων επαγγελματικών σωματείων ναυτικών, υπαγομένων εις την δύναμίν της, ήτοι: α) Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτων Θ.Α.Ξ., β) Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξ/κών Ε.Ν., των Ενώσεων, γ) Φροντιστών Ε.Ν., δ) Ναυτών Ε.Ν., ε) Θερμαστών Θαλάσσης «Ο Στέφενσον», στ) Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ο Άγιος Σπυρίδων», ζ) Θαλαμηπόλων Ε.Ν., η) Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν., ιδόντες τας διατάξεις του άρθρου 5 του ά.ν. 3276/1944 «περί συλλογικής συμβάσεως εν τη ναυτική εργασία», ως τυύτο επροποποιήθη και ισχύει σήμερον, αποφασίζομεν:

1. Κυρούμεν την υπογραφείσαν την 1ην Φεβρουαρίου 1966 μεταξύ των νομίμων εκπροσώπων του ανωτέρω αναφερομένου πλοιοκτήτου και επαγγελματικών σωματείων ναυτικών συλλογικήν σύμβασιν εργασίας και αμοιβών πληρωμάτων των υ/π «Μαριάννα Λάτση», «Εριέττα Λάτση», Μαργαρίτα» και «Groote Beer», πλήν του άρθρου 29 περί ναυτολογήσεων, ως αντικειμένου τω νόμω. Η ισχύς της εν λόγω συμβάσεως άρχεται από 1ης Φεβρουαρίου 1966 και λήγει την 31ην Δεκεμβρίου 1966.

2. Η ταρούσα μετά της συνημμένης συμβάσεως δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Πειραιεί τη 2 Φεβρουαρίου 1966

Συλλογική Σύμβασις Εργασίας

και Αμοιβών Πληρωμάτων Υπερωκεανείων

Εν Πειραιεί, σήμερον την 2αν Φεβρουαρίου 1966, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι, αφ' ενός ο Παναγιώτης Καράκαλος, ενεργών κατ' εντολήν, διά συγγραφών και ως πληρεξούσιος του Ιωάννου Σπ. Λάτση, εφοπλιστού, κατοίκου Αθηνών, και αφ' ετέρου οι:

1. Ηλίας Κρεκίδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ασυρμάτων Θ.Α.Ξ.

2. Μιλτ. Αρμυράντης, Πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξιωματικών Ε.Ν.

3. Κίμων Μαλατάρας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Φροντιστών Ε.Ν.

4. Ραϋμόνδος Τσιμαζάτος, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτών Ε.Ν.

5. Γεώργιος Κυκλάδας, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Θερμαστών Θαλάσσης «Ο Στέφενσον».

6. Κων/νος Χατζηθεοδώρου, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Ναυτομαγείρων Ε.Ν. «Ο Άγιος Σπυρίδων».

7. Χρήστος Μαρινάκης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Θαλαμηπόλων Ε.Ν.

8. Δημήτριος Βελισσαρίτης, Πρόεδρος Πανελληνίου Ενώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν.

9. Κωνσταντίνος Χατζηθεοδώρου, Γενικός Γραμματεύς Πανελληνίου Ναυτικής Ομοσπονδίας.

Εκπροσωπούντες νομίμως εν προκειμένω τας ανωτέρω αναφερομένας κλαδικάς οργανώσεις και την εν Πειραιεί εδρεύουσαν οργάνωσιν «Πανελλήνιος Ναυτική Ομοσπονδία», εις την δύναμιν της οποίας υπάγονται κατηστατικώς απαντα τα ανωτέρω σωματεία και ειδικώς εξουσιοδοτημένοι, συνελθόντες όπως κοινή συμφωνία ορίσωμεν το μισθολόγιον και τους λοιπούς εν γένει όρους εργασίας των εξ Ελλήνων ναυτικών πληρωμάτων των υπό πλοιοκτησίαν, εκμετάλλευσιν ή διαχείρισιν των μνημοθεισών Εταιρειών τελούντων υπερωκεανείων, συμφωνούμεν τα κάτωθι:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'

Μισθολόγιον

Άρθρον 1

Μισθός ενεργείας

Ο μισθός των ναυτικών των προσληφθησομένων επί των μη δρομολογημένων εις τακτικήν γραμμήν Υ/Κ «Μαριάννα Λάτση» «Εριέττα Λάτση», «Μαργαρίτα» και «Groote Beer» ορίζεται ως ακολούθως:

I. Αξιωματικοί

Προϊστάμενος Σταθμού Ασυρμάτων Α'	83. 0.0
Αξιωματικός Ασυρμάτου Α'	76.10.0
Αξιωματικός Ασυρμάτου Β'	63.10.0
Προϊστάμενος, οικονομικός αξιωματικός Α'	83. 0.0
Οικονομικός αξιωματικός Α'	76.10.0
Οικονομικός αξιωματικός Β'	63.10.0
Δόκιμος λογιστής	30.10.0
Δόκιμος ασυρματιστής	30.10.0
Ιατρός	76.10.0
Φροντιστής	76.10.0

II Προσωπικόν καταστρώματος

α) Δόκιμοι Αξιωματικοί:

Δόκιμος πλοίαρχος απόφοιτος Σ.Ε.Ν., κεκτημένος έτησίας υπηρεσίας, ή μή απόφοιτος Σ.Ε.Ν., κεκτημένος διετούς υπηρεσίας	30.10.0
Δόκιμος πλοίαρχος, μή κεκτημένος των ανωτέρω προσόντων	16.10.0

β) Κατώτερον πλήρωμα

Ναύκληρος	42.00.0
Υποναύκληρος	39.10.0
Ξυλουργός	42. 0.0
Ναύτης	37.10.0
Ναυτόπαις μέ υπηρεσίαν άνω του έτους	24.10.0
Ναυτόπαις μή υπηρεσίαν μέχρι του έτους	16.10.0

III. Προσωπικόν μηχανολεβητοστασίου.

α) Κατώτερον πλήρωμα.

Αρχιθερμαστής	44. 0.0
Δεξαμενής	42. 0.0
Θερμαστής	39.10.0
Υδρονομεύς	42. 0.0
Υδραυλικός	35.10.0
Καθαριστής (άδειούχος θερμαστής)	39.10.0

IV. Κατώτερον πλήρωμα.

α) Υπηρεσίας τροφοδοσίας.

Λογιστής τροφοδοσίας	37.10.0
Άδειούχος βοηθός προϊσταμένου	37.10.0
Μεταφορεύς	24.10.0

β) Προσωπικόν θαλαμηπόλων.

Αρχιθαλαμηπόλος	42. 0.0
Θαλαμηπόλος	37.10.0
Επικουρος	24.10.0

γ) Υπηρεσία μαγειρείου.

Αρχιμάγειρος προϊστάμενος Υπηρεσίας μαγειρείου	90.10.0
Αρχιμάγειρος	77. 0.0
Μάγειρας Α'	63. 0.0
Μάγειρος Β'	53. 0.0
Μάγειρος Γ'	45.10.0
Αρτοποιός προϊστάμενος αρτοποιείου	55. 0.0
Αρτοποιός	53. 0.0
Ζαχαροπλάστης προϊστάμενος ζαχαροπλαστείου	66. 0.0
Ζαχαροπλάστης	63. 0.0
Βοηθός ζαχαροπλάστου	45.10.0
Σφαγεύς προϊστάμενος σφαγείου	66. 0.0
Σφαγεύς	63. 0.0
Χειροκαθαριστής	27.10.0

Άρθρον 2

Μισθός Ασθενείας

1. Ο μισθός ασθενείας διά την περίπτωσιν νοσηλείας των ναυτικών εντός νοσοκομείου ή κλινικής καθορίζεται εις ποσοστόν εξήκοντα επί τοις εκατόν (60%) του εν άρθρω 1 της παρούσης μισθού ενεργείας, εκτός των ασθενούντων εξ αφροδισίων νοσημάτων, οι όποιοι νοσηλεύονται εκτός νοσοκομείου και εις τους οποίους καταβάλλεται μόνον αντίτιμον τροφής.

2. Εις τους υπηρετούντας χειρουργικήν επέμβασιν και τους τραυματιζομένους εν τω πλοίω ναυτικούς, οι όποιοι όμως δεν καθίστανται ανίκανοι προς εργασίαν και των οποίων η θεραπεία δεν παρατείνεται πέραν των τεσσάρων (4) μηνών, καταβάλλεται ολόκληρος ο μισθός ενεργείας του άρθρου 1 της παρούσης.

3. Εις περίπτωσιν νοσηλείας εκτός νοσοκομείου ή κλινικής εν ξηρά πλέον του μισθού των προηγουμένων κατά περίπτωσιν παραγράφων του παρόντος άρθρου καταβάλλεται εις τον ναυτικόν και το αντίτιμον της τροφής, ως καθορίζεται εν άρθρω 4 της παρούσης.

Άρθρον 3

Προκαταβολαί και έξοφλησις μισθού

1. Άμα τη ναυτολογήσει των οι ναυτικοί δικαιούνται προκαταβολής μέχρις ενός ημερομισθίου.

2. Εις λιμένας της αλλοδαπής και εφ' όσον επιτρέπεται υπό των τοπικών Αρχών ή χορήγησις εις τον πλοίαρχον συναλλάγματος δύναται να χορηγηθή εις τον ναυτικόν προκαταβολή εις ξένον νόμισμα, ίση προς το εν τρίτον (1/3) του μηνιαίου μισθού του.

3. Η εξόφλησις των πάσης φύσεως αποδοχών του ναυτικού, ήτοι του μισθού υπερωριών, αποζημιώσεως, Κυριακών, επιδόματος μακροχρονίου υπηρεσίας κλπ. γίνεται εις το τέλος εκάστου ταξιδίου, ως τούτο καθορίζεται εκάστοτε υπό της Εταιρείας του πλοίου.

4. Εξαιρουμένης της περιπτώσεως της δευτέρας παραγράφου του παρόντος άρθρου, τόσον αι προκαταβολαί, όσον και η εξόφλησις των αποδοχών του ναυτικού, λαμβάνουν χώραν εν Ελλάδι εις δραχμάς και με την επίσημον εκάστοτε αντιστοιχίαν τιμής της Αγγλικής λίρας.

Άρθρον 4

Τροφή

Το ημερήσιον αντίτιμον τροφής, όσάκις δικαιούται τούτου ο ναυτικός, ευρισκόμενος εκτός του πλοίου, καθορίζεται διά τους αξιωματικούς εις σελλίνια εννέα (9) και διά τα μέλη του κατωτέρου πληρώματος εις σελλίνια επτά (7) και εξ (6) πέννας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β'

Επιδόματα

Άρθρον 5

Επίδομα μακροχρονίου υπηρεσίας

1. Εις τους συμπληρούντας ναυτικούς, επί τας προϋποθέσεις του άρθρου 30, ετησίαν υπηρεσίαν επί του αυτού υπερωκεανείου ή υπερωκεαντίων της αυτής πλοιοκτησίας, εκμεταλλεύσεως ή διαχειρίσεως, χορηγείται επίδομα μακροχρονίου υπηρεσίας εκ λιρών Αγγλίας 2.0.0 μηνιαίως, εφ' όσον ούτοι κέκτηνται αποδεικτικόν ναυτικής ικανότητος ή κατέχουν οργανικήν θέσιν ανεξαρτήτως προσόντων ή αμείβονται συμβατικώς αντιστοίχως μισθολογίου οργανικής ή τεχνικής θέσεως εν τω πλοίω. Ωσαύτως του ιδίου επιδόματος δικαιούνται και οι κεκτημένοι διετή υπηρεσίαν με αρσόντα ανεξαρτήτως θέσεως και βαθμού, εφ' όσον είναι μέλη των συμβαλλομένων οργανώσεων.

2. Το επίδομα της προηγουμένης παραγράφου του παρόντος άρθρου δεν οφείλεται εις τους ναυτικούς, οι όποιοι κατά την διάρκειαν της εν λόγω υπηρεσίας των διέπραξαν ναυτικόν αδίκημα ή υπέπεσαν εις βαρύ πειθαρχικόν παράπτωμα εκ των αναφερομένων εις τον ποινικόν ή πειθαρχικόν Κώδικα Εμπορικού Ναυτικού και κατεδικάσθησαν τελεσιδίκως κατά τας διατάξεις του Κώδικος τούτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

Παροχή ιματισμού και ειδών ενδυματίσεως, τροφοδοσίας κλπ.

Άρθρον 6

Ιματισμός

1. Εις έκαστον μέλος του κατωτέρου πληρω-

ματος παρέχεται ὁ ἀπαιτούμενος ἱματισμὸς διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν ἐκτέλεσιν τῶν καθηκόντων των, συμφώνως πρὸς τὸν οἰκεῖον Κανονισμὸν τῆς Ἑταιρείας του πλοίου.

2. Εἰς ἕκαστον μέλος τοῦ κατωτέρω προσωπικοῦ καταστρώματος χορηγοῦνται προσέτι εἷς ἀδιάβροχος ἐπενδύτης (ντιτσεράδα) καὶ ἓν ζεῦγος ἀδιαβρόχων ὑποδημάτων.

Ἄρθρον 7

Εἴδη ἐνδυματολογίας, τροφοδοσία κλπ.

1. Εἰς ἕκαστον ἀξιωματικὸν καὶ μέλος τοῦ κατωτέρου πληρώματος παρέχονται ἐπὶ τοῦ πλοίου α) Τὰ ἀπαραίτητα εἴδη κλινοστρωμνῆς, ὡς στρώματα, σινδόνια, κλινοσκεπάσματα καὶ προσκεφάλαια, β) εἴδη καθαριότητος, ὡς προσόψια καὶ σάπων κοινός, ἑνὸς χιλιογράμμου κατὰ ταξίδιον, ὡς καὶ ἡ ἀναγκαία ποσότης σάπωνος προσώπου καὶ γ) εἴδη ἐστιάσεως, ὡς κινάκια, πηροῦνια, κουτάλια, μαχαίρια, κύπελλα κλπ., κατάλληλα διὰ τὴν λῆψιν τῶν γευμάτων.

2. Ἐκ τῶν εἰδῶν τῆς προηγουμένης παραγράφου τὰ σινδόνια, τὰ καλύμματα τῶν προσκεφάλων καὶ τὰ προσόψια δέον νὰ ἐναλλάσσωνται διὰ καθαρῶν καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα.

Ἄρθρον 8

Συντήρησις παρεχομένων εἰδῶν

Πάντα τὰ εἴδη καὶ ὁ ἱματισμὸς τῶν δύο προηγουμένων ἄρθρων δέον νὰ παραδίδωνται εἰς τοὺς ναυτικοὺς καθαρὰ καὶ εἰς κατάστασιν ἐπιτρέπουσαν τὴν συνήθη χρῆσιν των. Οἱ ναυτικοὶ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐπιστρέψουν τὰ ἐν ἄρθρῳ 7 παρεχόμενα εἴδη ἐν καλῇ καταστάσει εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἑβδομάδος πρὸς ἀντικατάστασιν καὶ κατὰ τὴν ἀπόλυσίν των, λογιζομένης ὡς φυσιολογικῆς τῆς λόγῳ χρήσεως φθορᾶς των. Ἐν περιπτώσει δὲ ἀπωλείας ἢ καταστροφῆς εἴδους τινὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐξ ὀλιγωρίας ἢ ὑπαιτιότητος τοῦ κατόχου, οὗτος ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ τὸ ἀντίτιμον διὰ τὴν ἀντικατάστασιν τοῦ ἀπολεσθέντος ἢ καταστραφέντος εἴδους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ'

Ἄδειαι

Ἄρθρον 9

Προυποθέσεις παροχῆς ἀδείας

1. Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους συνεχοῦς ὑπηρεσίας ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑπερωκεανείου ἢ ὑπερωκεανείων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ἢ τῆς αὐτῆς διαχειρίσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 30 τῆς παρούσης, ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται ἀδείας ἴσης πρὸς μίαν καὶ ἡμίσειαν ἡμέραν δι' ἕκαστον μῆνα ὑπηρεσίας προκειμένου περὶ τῶν μελῶν τοῦ κατωτέρου πληρώματος, ἀνεξαρτήτως ἂν ἠτήσατο τὴν παροχὴν ταύτης ἢ μὴ ἀπὸ τὸν πλοίαρχον. Κλάσμα 15 ἡμερῶν καὶ ἄνω μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας ὑπολογίζεται ὡς πλήρης μήν.

2. Ἐφ' ὅσον ὁ ναυτικὸς συνεχίζει τὴν ὑπηρεσίαν του πέραν τοῦ ἔτους δικαιοῦται ἀδείας καὶ δι' ἕκαστον μῆνα πέραν τοῦ ἔτους, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς προηγουμένης παραγράφου.

3. Ἐὰν ὁ ναυτικὸς ἤθελεν ἀπολυθῆ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας ἐπὶ τοῦ ὑπερωκεανείου ἢ ὑπερωκεανείων τοῦ αὐτοῦ πλοιοκτήτου ἢ τῆς αὐτῆς διαχειρίσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, δικαιοῦται ὁπωσδήποτε νὰ λάβῃ ἄδειαν δι' ὅσους μῆνας ὑπηρέτησε κατὰ τὴν ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένην ἀναλογίαν καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἠτήσατο ἢ μὴ τὴν παροχὴν ταύτης ἀπὸ τὸν πλοίαρχον.

Ἄρθρον 10

Μισθὸς καὶ τροφὴ ἡμερῶν ἀδείας

Κατὰ τὰς ἡμέρας ἀδείας του ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ταύτας μισθοῦ ἐνεργείας, ὡς καθορίζεται αὐτὸς εἰς τὸ ἄρθρον 1, καὶ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, ὡς καθορίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 4 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 11

Παροχὴ ἀδείας

1. Ἡ ἄδεια παρέχεται ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου, ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν του ἐπιτρέπουν τὴν παροχὴν ταύτης αἱ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει κατ' ἐπιλογὴν τοῦ ναυτικοῦ, εἴτε ἀναβάλλεται ἡ παροχὴ ταύτης διὰ τὸν κατάλληλον χρόνον, εἴτε θεωρεῖται ὡς παρασχεθεῖσα καὶ καταβάλλεται ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ὁ ἀναλογῶν εἰς ταύτην μισθὸς ἄνευ τοῦ ἀντιτίμου τροφῆς, ἐφ' ὅσον παραμένει καὶ διατρέφεται ἐπὶ τοῦ πλοίου.

2. Ἡ ἄδεια δύναται νὰ χορηγῆται καὶ ἰσηματικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν παραμονῶν τοῦ πλοίου εἰς Πειραιᾶ καὶ ἐφ' ὅσον ἑκάστη παραμονὴ διαρκεῖ πλέον τῶν πέντε ἡμερῶν.

3. Ἐν πάσῃ περιπτώσει δέον νὰ καταβάλληται πᾶσα δυνατὴ προσπάθεια, ἵνα ἀποφεύγεται ἡ μὴ παροχὴ τῆς ἀδείας ἕνεκα καταβολῆς χρηματικῆς ἀποζημιώσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε'

Ὧραι ἐργασίας

Ἄρθρον 12

1. Δι' ἅπαντας ἐν γένει τοὺς ναυτικοὺς παντὸς βαθμοῦ καὶ εἰδικότητος, τοὺς ἐργαζομένους ἐπὶ ὑπερωκεανείων, ἡ ἑβδομαδιαία ἐργασία ὁρίζεται 48ωρος ἐν πελάγει καὶ 45ωρος ἐν λιμένι, ἤτοι ἐν πλῷ μὲν 8 ὧραι ἡμερησίως ἀπὸ Δευτέρας μέχρι καὶ τοῦ Σαββάτου, ἐν λιμένι δὲ 8 ὧραι ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ 5 ὧραι κατὰ Σάββατον.

2. Διὰ τὰς διανυομένας μηνιαίως Κυριακὰς ἀργίας ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ὑπὸ τύπον ἐπιδόματος δι' 8ωρον ἐργασίαν κατὰ Κυριακήν, ἀνερχομένου μηνιαίως εἰς ποσοστὸν 10% ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ μισθολογίου προβλεπομένου δι' ἕκαστον ναυτικὸν βασικοῦ μισθοῦ εἰς ἅπαντας τοὺς ἀναφερομένους ἐν τῇ προηγου-

μένη παραγράφω του παρόντος άρθρου και καθ' όλην την διάρκειαν της ναυτολογήσεώς των.

3. Αί ώραι έργασίας του κατωτέρου πληρώματος του καταστρώματος και λεβητοστασίου των απασχολουμένων εις ημερησίαν έργασίαν (DAYMEN) ορίζονται εν πλώ εις 45 ώρας εβδομαδιαίως, ήτοι 8 ώρας ημερησίως από Δευτέρας μέχρι και Παρασκευής και 5 ώρας κατά Σάββατον (από της 8ης μέχρι 13ης ώρας), θά αμείβεται δε υπερωριακώς διά τας πέραν των 5 ωρών του Σαββάτου απασχολήσεις και δι' όσας ώρας απασχοληθή την Κυριακήν.

4. Καθ' όν χρόνον τό πλοίον ευρίσκεται εν λιμένι εις άπαντας τους ναυτικούς τους απασχολουμένους κατά την ημέραν του Σαββάτου πέραν των 5 ωρών και μετά την 1ην μ.μ. ή μετά την εξάντλησιν του 5ώρου θά καταβάλλεται υπερωριακή αμοιβή.

Η απασχόλησις του πληρώματος κατά Κυριακήν εν λιμένι θά πραγματοποιήται όπάκις λαμβάνη χώραν επιβίβασις ή αποβίβασις επιβατών ή εφ' όσον απαιτούν την απασχόλησιν αι ανάγκαι του πλοίου και κατ' αναλογίαν του αριθμού των επί του πλοίου παραμενάντων επιβατών και συμφώνως προς τά μέχρι τούδε κρατούντα.

Όσον αφορά το προσωπικόν καταστρώματος και μηχανολεβητοστασίου εις την άνωτέρω απασχόλησιν δέν περιλαμβάνονται αί εργασίαι συντηρήσεως και καθαρισμού του πλοίου.

Άρθρον 13

Προσωπικόν καταστρώματος εν πλώ

1. Αί ώραι φυλακών του προσωπικού καταστρώματος εν πλώ ορίζονται εις 48 εβδομαδιαίως, ήτοι 8 ώρας ημερησίως από της Δευτέρας μέχρι και του Σαββάτου, της Κυριακής θεωρουμένης ως ημέρας αργίας.

Μετά την καθιέρωσιν όμως του ειδικού επιδόματος εκ 10%, συμφώνως τω άρθρω 12 παράγρ. 2 της παρούσης συμβάσεως, το προσωπικόν καταστρώματος υποχρεούται εις 8ωρον φυλακήν κατά τας Κυριακάς εν πλώ άνευ ετέρας αμοιβής.

2. Η απασχόλησις επί 8ώρου των άνδρών νυκτερινής ασφαλείας του πλοίου, ήτοι ενός ικανοποιητικού και τεσσάρων έως εξ (4—6) ναυτών μεταξύ των ωρών 20.00' και 08.00' ώραν της επομένης, λογίζεται ως φυλακή.

3. Αί ώραι ημερησίας απασχολήσεως του προσωπικού καταστρώματος, συμπεριλαμβανομένου και του ξυλουργού, εις πάσης φύσεως εργασίας της ειδικότητός των, πλήν φυλακών, ορίζονται εις όκτώ (8) από Δευτέρας μέχρι και Παρασκευής και εις πέντε (5) κατά Σάββατον από 08.00' μέχρι 13.00'.

4. Ο καθορισμός των άνδρών, οί όποιοι συγκροτούν τάς φυλακάς και εκείνων, οί όποιοι διατίθενται εις πάσης φύσεως εργασίας, ενεργείται ο πλοίαρχος.

5. Ο ξυλουργός οφείλει να εκτελή πάσαν ξυλουργικήν εργασίαν, διατασσομένην υπό του πλοιάρχου, εις πάντα τά διαμερίσματα και τους χώρους του πλοίου, ως και οιανδήποτε εργασίαν, προβλεπομένην υπό του Κανονισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας.

Άρθρον 14

Προσωπικόν μηχανολεβητοστασίου εν πλώ

1. Αί ώραι φυλακής του προσωπικού μηχανολεβητοστασίου εν πλώ ορίζονται εις 48 εβδομαδιαίως, ήτοι 8 ώραι ημερησίως από της Δευτέρας μέχρι και του Σαββάτου, της Κυριακής θεωρουμένης ως ημέρας αργίας. Μετά την καθιέρωσιν όμως του ειδικού επιδόματος εκ 10%, συμφώνως τω άρθρω 12 § 2 της παρούσης συμβάσεως, το προσωπικόν μηχανολεβητοστασίου υποχρεούται εις 8ωρον φυλακήν κατά τάς Κυριακάς εν πλώ άνευ ετέρας αμοιβής.

2. Αί ώραι ημερησίας απασχολήσεως του προσωπικού (DAYMEN) μηχανολεβητοστασίου επί πάσης φύσεως εργασίας της ειδικότητός των πλήν φυλακών, ορίζονται εις όκτώ (8) από Δευτέρας μέχρι και Παρασκευής και εις πέντε (5) κατά Σάββατον από 08.00 μέχρι 13.00.

3. Ο καθορισμός των άνδρών, οί όποιοι συγκροτούν τάς φυλακάς, και εκείνων οί όποιοι διατίθενται εις πάσης φύσεως εργασίας, ενεργείται υπό του πρώτου μηχανικού, του πλοιάρχου πάντως έχοντος δικαίωμα τελικής εγκρίσεως.

Άρθρον 15

Προσωπικόν καταστρώματος και μηχανολεβητοστασίου εν λιμένι

1. Εν λιμένι αί φυλακαί δύνανται να διατηρούνται, εφ' όσον ο πλοίαρχος κρίνη τούτο αναγκαίον διά λόγους ασφαλείας πλοίου. Εις τάς περιπτώσεις ταύτας ή εργασία διέπεται υπό των διατάξεων περί εργασίας εν πλώ.

2. Όταν αί φυλακαί διαλύωνται, αί ώραι εργασίας ορίζονται εις όκτώ (8) ημερησίως από Δευτέρας μέχρι και Παρασκευής και εις πέντε (5) κατά Σάββατον από 08.00 μέχρι 13.00.

3. Αί κατά την προηγουμένην παράγραφον καθοριζόμεναι 8 ώραι εργασίας κατανέμονται υπό του πλοιάρχου μεταξύ των ωρών 08.00 - 17.00 διά το βάρειον ημισφαίριον και διά τά χρονικόν διάστημα από 1ης Νοεμβρίου μέχρι 30ής Απριλίου και μεταξύ των ωρών 07.00 - 17.00 διά το χρονικόν διάστημα από 1ης Μαΐου μέχρι 31ης Οκτωβρίου, διά δε το νότιον ημισφαίριον ισχύουν τά ανωτέρω χρονικά διαστήματα αντιστρόφως, παρεχομένου του αναγκαιούντος χρόνου διά τά γεύματα.

4. Εν λιμένι το εν τρίτον των αξιωματικών και των λοιπών μελών του πληρώματος, συμπεριλαμβανομένων και των άνδρών φυλακής, παραμένει εκ περιτροπής επί του πλοίου διά λόγους ασφαλείας βάσει πίνακος, καταρτιζομένου υπό του πλοιάρχου και γνωστοποιουμένου καταλλήλως εις τους υποχρέους. Της υποχρεώσεως της παρούσης παραγράφου ουδείς εξαιρείται. Πάντες οί υπόχρεοι όπως παραμείνουν ένδον άνδρες δέον να εύρίσκωνται επί του πλοίου την 17.00 ώραν και θά είναι ελεύθεροι, πλήν ανωτέρας βίας ή λόγω ασφαλείας πλοίου, την 08.00 ώραν της επομένης. Κατά την διάρκειαν της παραμονής των ένδον υποχρεούνται, όπως εκτελούν πάσαν εργασίαν της ειδικότητός των, εφ' όσον ήθελον διαταχθή προς τούτο, καταβαλλομένης προσθέτου υπερωριακής αμοιβής διά πάσαν ώραν προσφερομένης εργασίας.

Άρθρον 16

Ώραι εργασίας προσωπικού Γενικών Υπηρεσιών ἐν πλῷ καὶ ἐν λιμένι

1. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐν πλῷ ὁρίζονται εἰς 48 ἑβδομαδιαίως, ἤτοι 8 ὥρας ἡμερησίως ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι τοῦ Σαββάτου, τῆς Κυριακῆς θεωρουμένης ὡς ἡμέρας ἀργίας. Μετὰ τὴν καθιέρωσιν ὅμως τοῦ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐκ 10%, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 παράγραφος 2 τῆς παρούσης συμβάσεως, τὸ προσωπικὸν τῶν Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν ὑποχρεοῦται εἰς 8ωρον ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐν πλῷ ἄνευ ἑτέρας ἀμοιβῆς.

2. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐν λιμένι ὁρίζονται εἰς 8 ἀπὸ τῆς Δευτέρας μέχρι καὶ τῆς Παρασκευῆς καὶ ὁ κατὰ Σαββάτον, τῆς Κυριακῆς θεωρουμένης ὡς ἡμέρας ἀργίας. Μετὰ τὴν καθιέρωσιν ὅμως τοῦ ἐπιδόματος ἐκ 10% συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 παράγραφος 2 τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐὰν ἤθελεν ὑποχρεωθῇ λόγῳ εἰδικῶν ἀναγκῶν τοῦ πλοίου νὰ ἐργασθῇ κατὰ Κυριακὴν ἐν λιμένι, δὲν δικαιοῦται ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς διὰ τὴν μέχρι τῶν 8 ὡρῶν προσφερθησομένην ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των. Ὡς εἰδικαὶ ἀνάγκαι τοῦ πλοίου κατὰ τὴν περίπτωσιν ταύτην θεωροῦνται ἡ ἐπιβίβασις καὶ ἀποβίβασις ἐπιβατῶν, ἡ παραμονὴ ἐπὶ τοῦ πλοίου ἐπιβατῶν, ἡ ἐξυπηρέτησις τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ πληρώματος, ἡ παραλαβὴ τροφίμων, ἐφοδίων καὶ ὑλικῶν τῆς εἰδικότητός των. Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις ταύτας ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑποχρεουμένων πρὸς ἐργασίαν ἀνδρῶν θὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς εἰδικῆς αὐτῆς ἐργασίας.

3. Ἡ ὀκτάωρος ἐργασία τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως (ἀρχιθαλαμηπόλοι, θαλαμηπόλοι, ἐπίκουροι κλπ.) κατανέμεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου, ὡς ἀκολούθως:

α) Ἐν πλῷ καὶ ἐν ὅρμῳ, ἐφ' ὅσον δὲν διαλύονται αἱ φυλακαὶ τοῦ λοιποῦ πληρώματος, μεταξὺ τῶν ὡρῶν 06.00 καὶ 21.00 μὲ μίαν διακοπήν.

β) Ἐν λιμένι, ἐφ' ὅσον διαλύονται αἱ φυλακαὶ τοῦ λοιποῦ πληρώματος, ἔστω καὶ ἂν διατηροῦνται εἰδικῶς αἱ φυλακαὶ μηχανολεβητοστασίου καὶ μέρος τοῦ πληρώματος καταστρώματος, μεταξὺ τῶν ὡρῶν 06.00 - 18.00, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιβαίνουν τοῦ πλοίου ἐπιβάται.

4. Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μαγειρείων καὶ τροφοδοσίας πάσης διαβαθμίσεως ἐν πλῷ κατανέμονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου μεταξὺ τῶν ὡρῶν 06.00 - 22.00 κατὰ τὸ σήμερον κρατοῦντα.

Αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ μαγειρείων καὶ τροφοδοσίας ἐν λιμένι κατανέμονται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου μεταξὺ τῶν ὡρῶν 06.00 - 18.00, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιβαίνουν τοῦ πλοίου ἐπιβάται.

5. Ἐφ' ὅσον ἐπιβαίνουν τοῦ πλοίου ἐπιβάται ἢ διενεργεῖται ἐπιβίβασις ἢ ἀποβίβασις ἐπιβατῶν, αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν ἐν γένει διέπονται ἀπὸ τὰς ὡρας ἐργασίας ἐν πλῷ.

6. Ἐν λιμένι τῷ ἐν τρίτον 113 τῶν ἀξιωματικῶν καὶ τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ Γενικῶν Ὑπηρεσιῶν παραμένουν ἐκ περιτροπῆς ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν ἀσφαλείας, βάσει πίνακος καταρτιζομένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιῶν καὶ γνωστοποιουμένου καταλλήλως εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους. Πάντες αἱ ὑπόχρεοι πρὸς τοῦτο δέον νὰ εὑρίσκωνται ἐπὶ τοῦ πλοίου τὴν 17.00 ὥραν καὶ θὰ εἶναι ἐλεύθεροι, πλὴν ἀναπτέρας βίας ἢ λόγῳ ἀσφαλείας τοῦ πλοίου, τὴν 08.00 ὥραν τῆς ἑπομένης. Κατὰ τὴν διάρκειαν παραμονῆς των ἐν ἔνδον, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐκτελοῦν πᾶσαν ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των, ἐφ' ὅσον ἠθέλαν διαταχθῇ πρὸς τοῦτο, ἀμειβομένων ὑπερωριακῶς.

Άρθρον 17

Νυκτοφύλακες

1. Αἱ ἐργάσιμοι ὧραι τῶν νυκτοφυλάκων ὁρίζονται εἰς δώδεκα (12) συνεχεῖς ὥρας, περιλαμβανομένας μεταξὺ τῶν 18.00 καὶ 06.00 ὥρας τῆς ἑπομένης ἡμέρας.

2. Αἱ ὧραι νυκτοφυλάκων τοῦ προσωπικοῦ τῶν θαλαμηπόλων πάσης διαβαθμίσεως ὁρίζονται ἐν πλῷ ἀπὸ τῆς 21.00 μέχρι καὶ τῆς 06.00 τῆς ἑπομένης καὶ ἐν ὅρμῳ ἀπὸ τῆς 18.00 μέχρι καὶ τῆς 06.00 ὥρας τῆς ἑπομένης.

Άρθρον 18

Ἡμέραι κατάπλου καὶ ἀπόπλου

1. Κατὰ τὰς ἡμέρας κατάπλου καὶ ἀπόπλου, ὑπολογιζομένας ἀπὸ μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον, τὸ προσωπικὸν καταστρώματος καὶ μηχανολεβητοστασίου ὀφείλει νὰ ἐργασθῇ, ἐὰν διαταχθῇ πρὸς τοῦτο, καὶ πλέον τῶν 8 ὡρῶν (ὑπολογιζομένων διὰ τῆς ἀθροίσεως τῶν ὡρῶν φυλακῆς ἐν πλῷ καὶ ἐργασίας ἐν λιμένι), ἀμειβομένης τῆς πέραν τοῦ δώρου ἐργασίας ὑπερωριακῶς.

2. Αἱ φυλακαὶ δύνανται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου νὰ ἀρχίσουν δώδεκα (12) ὥρας πρὸ τοῦ ἀπόπλου τοῦ πλοίου ἐκ λιμένος καὶ νὰ διαλυθοῦν μετὰ δώδεκα (12) ὥρας ἀπὸ τοῦ κατάπλου εἰς λιμένα. Εἰς περίπτωσιν ὅμως διατηρήσεως τῶν φυλακῶν καταστρώματος μετὰ τὸ 12ωρον ἀπὸ τοῦ κατάπλου τοῦ πλοίου εἰς τὸν λιμένα οἱ ἄνδρες φυλακῶν δικαιοῦνται ἰδιαιτέρας ἀμοιβῆς ἐκ 3 ὡρῶν ἑκάστης καὶ κατὰ φυλακήν. Ἐναντι τῆς ἀμοιβῆς αὐτῆς οἱ ἄνδρες φυλακῶν ὑποχρεοῦνται νὰ ἐκτελοῦν καὶ χρέη νεκτοφύλακος.

3. Ἐπικειμένου κατάπλου ἢ ἀπόπλου τοῦ πλοίου καὶ ἐφ' ὅσον κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου αἱ φυλακαὶ ὑφίστανται ἐπὶ δωδεκάωρον μετὰ τὸν κατάπλουν ἢ πρὸ τοῦ ἀπόπλου αἱ ὑπὸ τῶν ναυτικῶν ἐκτελούμεναι ἐργασίαι κατὰ τὸ Σάββατον καὶ τὴν Κυριακὴν διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ ἐργασίας ἐν πλῷ τῆς παρούσης συμβάσεως.

4. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου ἐφαρμόζονται διὰ τοὺς τελικοὺς καὶ ἐνδιαμέσους λιμένας κατάπλου καὶ ἀπόπλου. Θεωρεῖται δὲ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συντελεσθεὶς ὁ κατάπλους, ὡς τὸ πλοῖον ἀγκυροβολήσῃ εἰς τὴν θέσιν ἐπιβιβάσεως ἢ ἀποβιβάσεως

έπιβατών και ο άπόπλους, ως τούτο άποσαφηθή υπό άγκυροβολίου άποκλεισθέντος έπιβατών.

Άρθρον 19

Ήμέραι άργίας έν λιμένι

1. Ως ήμέραι άργίας έν λιμένι κατά τό ίσχύον ήμερολόγιον λογίζονται αί κάτωθι:

α) Ή Πρώτη τού Έτους.
β) Ή ήμέρα τών Θεοφανείων.
γ) Ή Καθαρά Δευτέρα.
δ) Ή 25η Μαρτίου.
ε) Ή Μεγάλη Παρασκευή.
στ) Ή έορτή τού Άγίου Γεωργίου.
ζ) Ή Δευτέρα τού Πάσχα.
η) Ή πρώτη Μαΐου.
θ) Ή άναστατική έορτή τού Πανσελήνου.
ι) Ή έορτή τής Άναλήψεως.
ια) Ή 15η Αύγούστου.
ιβ) Ή 14η Σεπτεμβρίου.
ιγ) Ή 28η Όκτωβρίου.
ιδ) Ή ήμέρα τών Χριστουγέννων.
ιαι) Ή Δευτέρα ήμέρα τών Χριστουγέννων καί αί άναγνωριζόμεναι ώς ήμέραι άργίας ταυτισμέ έορταί. Κυριακαί, κλπ τής τού έλληνικούς λιμένας, έφ' όσον ναυλοχή είς τινα τούτων τό πλοίον.

Κατά τάς ώς άνω ήμέρας οί ναυτικοί άπαλλάσσονται πάσης έργασίας.

Τυχόν άπασχόλησις λόγω τών άναγκών τού πλοίου είναι ύποχρεωτική καί άμείβεται ύπερωριακώς, ώς έν άρθρω 21 καί ώς δι' ένα έκαστον κλάδον καθορίζεται.

2. Κυριακαί έν λιμένι διά τούς άπασχολουμένους είς έργασίας ήμέρας (DAYMEN), ώς καί έν άρθρω 12 § 3 ορίζεται, διέπονται άπό τών ώς άνωτέρω άναφερομένων περί έργασίας έορτών έν λιμένι καί άμείβονται ύπερωριακώς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ

Πρόσθετοι έργασίαι

Άρθρον 20

Όρια προσθέτου έργασίας

Ό ναυτικός διατασσόμενος άρμοδίως ύποχρεούται, όπως έκτελέση πρόσθετον έργασίαν, ήτοι όπως έργασθή πέραν τού δρου. Ή πρόσθετος αύτη έργασία δέν δύναται νά ύπερβαίνη τάς τέσσαρας (4) ώρας κατά είκοσιτετράωρον.

Άρθρον 21

Άμοιβή προσθέτου έργασίας (ύπερωρίαι)

1. Διά τήν πρόσθετον έργασίαν τού προηγουμένου άρθρου όφείλεται είς τόν έκτελούντα ταύτην ναυτικόν πρόσθετος άμοιβή (ύπερωρία), ήτις ορίζεται δι' έκάστην ώραν ώς έξής:

	Λίραι Άγγλίας
α) Άξιωματικοί	0.5.0
β) Ναύκληρος, ύπαυκλήρου, ξυλουργός, άρχιθερμαστής, λιμενταί, ύδρανομείς καί άρχιθαλαμηπόλοι	0.3.4
γ) Άρχιμάγειροι	0.3.0
δ) Μάγειροι, άρτοποιοί, ζαχαροπλάστται καί σφαγείς	0.4.4
ε) Λοιποί πτυχιούχοι καί άδειούχοι ναυτικοί	0.3.0
στ) Λοιποί άξιωματικοί, μαθητευόμενοι καί μή προαναφερόμενοι γενικώς ναυτικοί	0.2.0

2. Χρόνος περισσότερος τής ήμισείας ώρας άπολογίζεται ώς μία (1) ολόκληρος ώρα καί χρόνος ολιγώτερος τής ήμισείας ώρας δέν λαμβάνεται ύπ' όψιν.

3. Είς τούς άξιωματικούς άσυρμάτου λόγω τής φύσεως τής έργασίας των χρόνος ολιγώτερος τής ήμισείας ώρας θά άπολογίζεται ώς όλόκληρος ώρα.

Άρθρον 22

Πρόσθετοι έργασίαι άμειβόμεναι

1. Είς τούς άνδρας φυλακών διά τήν νυκτερινήν άσφάλειαν τού πλοίου έν πλώ, περί ού ή παράγραφος 2 τού άρθρου 13 τής παρούσης, όφείλεται πρόσθετος άμοιβή (ύπερωρία) διά τήν πέραν τού δρου κατά 24ωρον άπασχόλησίν των.

2. Έφ' όσον οί παραμένοντες έπί τού πλοίου έν λιμένι, σημειώνως πρός τήν παράγραφον 4 τού άρθρου 15 καί τήν παράγραφον 6 τού άρθρου 16 τής παρούσης, ήθελον έκτελέσει διατασσομένην έργασίαν, θά καταβληθή είς τούτους πρόσθετος άμοιβή (ύπερωρία).

3. Έάν έν λιμένι μετά τήν διάλυσιν τών φυλακών διατηρούνται είδικώς διά τό πρωϊαπόν τού μηχανοστασίου ή λεβητοστασίου καταβάλλεται είς έκαστον άνδρα των φυλακών ταύτων πρόσθετος άμοιβή (ύπερωρία) διά τρείς (3) ώρας ήμερησίως άπό Δευτέρας μέχρι καί τής Κυριακής. Έναντι τής άμοιβής τής παρούσης παραγράφου οί άνδρες φυλακής θά έκτελούν πρωϊνήν τήν έργασίαν τού νυκτοφύλακος καί θά διατηρούν τά πυρά τών λεβήτων διά τήν λειτουργίαν τών μηχανημάτων φορτοεκφορτώσεως τού πλοίου άνευ έτέρας άμοιβής.

4. Διά τόν πέραν τών οκτώ (8) ώρών χρόνον άπασχολήσεως των ναυτικών κατά τάς ήμέρας καταπλού ή άπόπλου πλοίου, σημειώνως πρός τήν πρώτην παράγραφον τού άρθρου 18 τής παρούσης, όφείλεται πρόσθετος άμοιβή (ύπερωρία).

5. Είς τούς νυκτοφύλακας παντός βαθμού καί είδικότητος καταβάλλεται έν λιμένι πρόσθετος άμοιβή διά τήν 12ωρον φυλακήν των έκ τεσσάρων (4) ωρών ήμερησίας διά πάσας τάς ήμέρας άπό Δευτέρας μέχρι Παρασκευής, έπτά (7) ωρών κατά Σάββατον καί 12 ωρών κατά Κυριακήν.

Είς τούς νυκτοφύλακας παντός βαθμού καί είδικότητος έν πλώ καταβάλλεται πρόσθετος άμοιβή διά τήν πέραν τού δρου κατά 24ωρον άπασχόλησίν των.

Όμοίως διά πάσαν έργασίαν, έκτελουμένην έντός τού προηγηθέντος ή τού έπακολουθήσαντος τής φυλακής τού νυκτοφύλακος 12ώρου, όφείλεται πρόσθετος άμοιβή (ύπερωρία) δι' έκάστην ώραν τοιαύτης έργασίας.

6. Έάν είς τόν νυκτοφύλακα καταστρώματος

ανατεθῇ ἐργασία, μὴ ὑπαγομένη εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ νυκτοφύλακος, ὀφείλεται εἰς τοῦτον πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) πλέον τῆς ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ προβλεπομένης ταιαύτης, ἀλλὰ διὰ τὰ ὅλα τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς ἤθελεν ἀπασχοληθῇ εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν.

7. Εἰς τὸν θερμαστὴν νυκτοφύλακα, πλὴν τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς διὰ τὴν πέραν τοῦ δόρου ἀπασχόλησίν του, ὀφείλεται καὶ ἑτέρα τοιαύτη (ὑπερωρία) διὰ τὴν τήρησιν τῶν πυρῶν τῶν λεβήτων πρὸς παραγωγὴν τῆς ἀναγκαιούσης ἀτμοθλίψεως διὰ τὴν ἐνέργειαν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν διὰ τῶν μηχανημάτων τοῦ πλοίου. Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) διὰ τὰ ἥμισυ τῶν ὡρῶν, καθ' ἃς ἐλειτούργησαν τὰ μηχανήματα φορτοεκφορτώσεως τοῦ πλοίου. Οὕτω, ἐὰν τὰ μηχανήματα ἐλειτούργησαν καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς 12ώρου φυλακῆς του, θὰ λάβῃ τὴν 4ωρον ὑπερωρίαν (διαφορὰν μεταξὺ ὀκτὼ (8) καὶ δώδεκα (12) ὡρῶν καὶ ἐπὶ πλέον ὑπερωρίαν ἓξ (6) ὡρας, ἤτοι ἐν συνόλῳ ὑπερωρίαν διὰ δέκα (10) ὡρας. Ἐὰν τὰ μηχανήματα ἐλειτούργησαν δέκα (10) μόνον ὡρας οὗτος θὰ λάβῃ τὴν 4ωρον ὑπερωρίαν καὶ ἐπὶ πλέον πεντάωρον ταιαύτην, ἤτοι ἐν συνόλῳ ὑπερωρίαν (9) ὡρῶν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

8. Αἱ εἰς τὰς παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀναφερόμεναι πρόσθετοι ἐργασίαι μνημονεύονται ἐνδεικτικῶς μόνον, μὴ ἀποκλειομένης καὶ τῆς δι' ἄλλην αἰτίαν ἀπασχολήσεως τοῦ ναυτικοῦ εἰς πρόσθετον ἐργασίαν.

Ἄρθρον 23

Πρόσθετοι ἐργασίαι μὴ ἀμειβόμεναι

Δὲν καταβάλλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) εἰς τοὺς ἀξιωματικοὺς καὶ εἰς τὸ κατώτερον προσωπικὸν διὰ τὰς κατωτέρω μνημονευομένας ἐργασίας, τὰς ὁποίας ὑποχρεοῦνται οὗτοι, ὅπως ἐκτελοῦν οἱανδήποτε ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος καὶ εἰς οἱανδήποτε ὥραν αὐτῆς, ἤτοι ἐντὸς καὶ ἐκτὸς ἐργασίμων ὡρῶν

α) Ἐργασία ἐν περιπτώσει ἀνωτέρας βίας, ἀφορῶσα τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου, τῶν ἐπιβαινόντων αὐτοῦ ἢ τοῦ φορτίου, εἴτε τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου ἐκ πολεμικῶν κινδύνων

β) Ἐργασία διὰ τὴν ἐκτέλεσιν γυμναισίων καθαρίσεως τῶν λέμβων τοῦ πλοίου εἰς τὴν θάλασσαν, πυρκαϊᾶς καὶ ἐγκαταλείψεως τοῦ πλοίου.

γ) Ἐργασία διὰ παροχὴν βοηθείας εἰς ἕτερα πλοῖα ἢ πρόσωπα κινδυνεύοντα ἐν θαλάσσῃ.

δ) Ἐργασία λόγῳ ἀνάγκης, ἀφορῶσα χειρισμοὺς ἀπάρσεως, ἀγκυροβολίας, ὁρμίσεως καὶ ἀσφαλείας τοῦ πλοίου τῶν ἐπιβαινόντων καὶ τοῦ φορτίου, ὡς καὶ ἐργασία ὁπτῆρος.

ε) Ἐργασία ἐκτὸς τῶν συνήθων συνθηκῶν, λόγῳ ἐκτάκτου ἀνάγκης, ἀφορῶσα τὸν ἐφοδιασμὸν ἢ δεξαμενισμὸν τοῦ πλοίου.

στ) Ἐργασία τῶν δοκίμων καὶ ναυτοπαίδων μέχρι δύο (2) ὡρῶν ἡμερησίως πρὸς ἐκπαίδευσίν των.

Διευκρινίζεται, ὅτι αἱ ὑπὸ στοιχεῖα α', β', γ', δ' καὶ ε' ἀνωτέρω ἀναφερόμεναι ἐργασίαι δέον νὰ ἐκτελοῦνται κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ πλοιάρχου.

Ἄρθρον 24

Πρόσθετοι ἐργασίαι μὴ ἀμειβόμεναι, ὅταν ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν:

Δὲν ὀφείλεται πρόσθετος ἀμοιβὴ (ὑπερωρία) διὰ τὰς κατωτέρω μνημονευομένας ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὗται ἐκτελοῦνται ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν ἢ κατὰ τὰς ὥρας φυλακῆς.

1. Ἐργασία καταστρώματος.

α) Διὰ τὸ ἄνοιγμα τῶν κυττῶν, διὰ τὴν προπαρασκευὴν αὐτῶν πρὸς φορτοεκφόρτωσιν κατὰ τὴν ἔναρξιν ταύτης, ὡς καὶ διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυττῶν μετὰ τὰ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως καὶ ἐφ' ὅσον τὸ πέρας τῆς φορτοεκφορτώσεως πραγματοποιεῖται μετὰ τὴν καθοριασθεῖσαν ὥραν ἀπόπλου.

Ἐπίσης διὰ τὸ κλείσιμον τῶν κυττῶν διαρκούσης τῆς φορτοεκφορτώσεως εἰς ἐκτάκτους περιπτώσεις, ὡς π.χ ἀπεργίας ἐν τῷ λιμένι, ἐπερχομένης θυέλλης ἢ βροχῆς κλπ.

β) Διὰ τὴν ἀποσκωρίασιν ἐλασμάτων.

γ) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν ἀπορριμμάτων καταστρώματος.

δ) Διὰ τὴν λίπανσιν τῶν βαρούλκων.

ε) Διὰ τὴν ἐξασφάλισιν ἀντικειμένων καταστρώματος ἐπικειμένης θαλασσοταραχῆς.

στ) Διὰ τὸν καθορισμὸν ὑδραυλλικῶν καταστρώματος ἐπικειμένης θαλασσοταραχῆς.

ζ) Διὰ τὸν χρωματισμὸν διαμερισμάτων καὶ κλειστῶν χώρων ἐν γένει, ἤτοι κυττῶν, ἀποθηκῶν, διαμερίσματος πηδαλίου, διαδρόμων κλπ., καθ' ὅλον τὸ ὕψος αὐτῶν, ἐφαρμοζομένου τοῦ ὑρθρου 20 παράγρ. 2, ἐναλλασσομένων ἀνὰ δίωρον, ἐφ' ὅσον οἱ χῶροι, εἰς οὓς οὗτοι ἐργάζονται, στεροῦνται φυσικοῦ καὶ τεχνικοῦ ἀερισμοῦ.

η) Διὰ τὸν ἐξωτερικὸν χρωματισμὸν τοῦ πλοίου ἐν ὁρμῳ.

2. Ἐργασίαι μηχανολεβητοστασίου.

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν φίλτρων ἐλαίου ἢ πετρελαίου, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἐκτελεῖται παρὰ τοῖς καθαριστὰς ἢ τῶν διαθεσίμων θερμάτων ἐκ τῆς μὴ λειτουργίας ὡρισμοῦ τινος λεβήτων.

β) Διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῶν τεφρῶν ἑκάστης φυλακῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς φυλακῆς τῶν λεβήτων.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τοῦ δαπέδου τοῦ μηχανολεβητοστασίου.

δ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν χρωματισμὸν τοῦ μηχανολεβητοστασίου ἐν ὁρμῳ, τῆς ἐργασίας ταύτης μὴ δυναμένης νὰ ἀνατεθῇ εἰς τὸν θερμαστὴν φυλακῆς.

ε) Διὰ τὴν τήρησιν τῶν πυρῶν τοῦ λέβητος.

στ) Διὰ τὴν ἐκκένωσιν τῶν βαρελίων μηχανελαίου εἰς τὰς δεξαμενὰς τοῦ πλοίου, ἐκτελουμένην ἐν ὁρμῳ μέν, ἐφ' ὅσον δὲν διατηροῦνται αἱ φυλακαί, ὑφ' ὁλοκλήρου τοῦ κατωτέρου προσωπικοῦ τοῦ μηχανολεβητοστασίου, ἐν πλῷ δὲ μόνον ὑπὸ τῶν καθαριστῶν.

ζ) Διὰ τὴν παραλαβὴν καυσίμων.

η) Δι' ἐργασίας ἠλεκτρολογικάς, ὑδραυλικάς, μηχανῶν λέμβων καὶ χειροκινήτων ἀντλιῶν καὶ

θ) Διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νυκτοφύλακος διατήρησιν τῶν πυρῶν λέβητος πρὸς λειτουργίαν τῶν μηχα-

νημάτων ψυκτισμού, θερμάνσεως καὶ τοῦ ψυγείου τοῦ πλοίου.

3. Γενικαὶ ἐργασίαι.

Διὰ τὴν παραλαβὴν διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σάτο παλάγκο) τῶν ὑλικῶν ὑπὸ τῶν κατὰ κατηγορίας ναυτικῶν καταστρώματος μηχανῆς γενικῶν ὑπηρεσιῶν, τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ τὴν ἐν συνεχείᾳ καταγομήν, μεταφορὰν καὶ ἐναποθήκευσίν των εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου.

β) Διὰ τὴν παράδοσιν κατὰ τὸν ὡς ἄνω τρόπον τῶν ἀναθάρτων εἰδῶν φουγισμοῦ πρὸς πλύσιν καὶ διὰ τὴν παραλαβὴν αὐτῶν.

γ) Διὰ τὴν πλύσιν καὶ τὸν καθαρισμὸν τῶν διαμερισμάτων τοῦ πληρώματος καὶ

δ) Διὰ τὸν ἀπαιτούμενον χρόνον διὰ τὴν ἀλλαγὴν τῶν φυλακῶν.

4. Γενικὴ παρατήρησις.

Ἀσχέτως τῶν ἐργασιῶν τοῦ παρόντος ἄρθρου, αἱ ὁποῖαι μνημονεύονται ἐνδεικτικῶς, πάντες οἱ ναυτικοὶ ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν ἐκτέλεσιν πασῶν τῶν ἐργασιῶν, τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν ἐπιβατηγῶν πλοίων ἄνω τῶν 500 κ.ο.χ. τῶν ἀναγομένων εἰς τὴν εἰδικότητα ἑκάστου ναυτικοῦ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ζ'

Ἐκτακτοι ἐργασίαι ἀμειβόμεναι ἰδιαιτέρως

Ἄρθρον 25

Αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τὰ ἑπόμενον ἄρθρον ἐργασίαι εἶναι ἔκτακτοι καὶ ἐκτελοῦνται κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ἐργασίμων ὡρῶν ἢ καὶ πέραν αὐτῶν, ἀλλ' ἐντὸς τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου προσθέτου ἐργασίας κατὰ 24ωρον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 20 τῆς παρούσης. Ἡ ἀμοιβὴ δὲ τῶν ἐργασιῶν τούτων ὁρίζεται ἰδιαιτέρως καὶ κατ' ἀποκοπήν, τουτέστι πέραν αὐτῆς οὐδεμία ἑτέρα ἀμοιβὴ ὀφείλεται διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐν λόγῳ ἐργασιῶν.

Ἄρθρον 26

Ἐκτακτοι ἐργασίαι ἀμειβόμεναι ἰδιαιτέρως

1. Διὰ τὴν παραλαβὴν τῶν τροφίμων, ἐφ' ὧν ταῦτα δὲν παραδίδονται ὑπὸ τοῦ προμηθευτοῦ καὶ δὲν τοποθετοῦνται ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου, ὑποχρεοῦνται τὰ ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ὁριζόμενα ἑκάστοις μέλη τοῦ πληρώματος, ὅπως παραλάβουν ταῦτα διὰ βαρούλκου ἐκ τῆς πλευρᾶς τοῦ πλοίου (σάτο παλάγκο), μεταφέρουν καὶ τοποθετήσουν ταῦτα εἰς τὰς ἀποθήκας τοῦ πλοίου. Διὰ τὴν ἐργασίαν ταύτην ὀφείλεται ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 2.0.0 κατὰ τόννον μεταφερομένων τροφίμων διὰ τὴν παραλαβὴν των ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν καὶ λιρῶν Ἀγγλίας 4.0.0 διὰ τὴν παραλαβὴν των ἐκτὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν. Τὸ ποσὸν τοῦτο κατανέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντας τοὺς συμμετασχόντας εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἐργασίαν ναυτικούς.

2. Διὰ τρόφιμα μεταφερόμενα ἔνδον ἐν πλῳ καὶ ἐν ὅρμῳ ἀπὸ ἀποθήκης εἰς ἀποθήκην ἢ ἀπὸ οἱουδήποτε μέρους τοῦ πλοίου πρὸς τὰς ἀποθήκας καὶ τὰ ψυγεῖα τούτων, ἀνεξαρτήτως ὡρῶν ἐργασίας, θὰ καταβάλλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβὴ ἐκ λιρῶν Ἀγγλίας 2.0.0 κατὰ τόννον μεταφερομένων τροφίμων, τῆς ἀμοιβῆς ταύτης κατανεμομένης ἐξ ἴσου μεταξὺ τῶν λαβόντων μέρος εἰς τὴν μεταφορὰν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος.

3. Διὰ τρόφιμα ἡμερησίας καταναλώσεως, μετὰ φερόμενα ἀπὸ τὰς ἀποθήκας καὶ τὰ ψυγεῖα τοῦ πλοίου πρὸς τὰ πάντρυς, κουζίναν καὶ τὸ ἀρτοποιεῖον καὶ μάλιστα οὐδεμία ἑτέρα ἀμοιβὴ θὰ καταβάλλεται, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη θὰ ἐκτελῆται ὑπὸ τῶν μεταφερόντων τὸν πλοίου διὰ τὰ εἴδη κατὰ καταναλώσεως τῶν πάντρυς καὶ τῶν χυτοκαθαριστῶν διὰ τὰ εἴδη κουζίνας καὶ ἀρτοποιείου.

4. Διὰ τὰς κάτωθι ἀναφερομένας ἐργασίας ὀφείλεται ἰδιαιτέρα ἀμοιβή, ἥτις καθορίζεται δι' συμφωνίας μεταξὺ πλοιάρχων καὶ ναυτικῶν, εἰς οὓς ἤθελον ἀνατεθῆ αὗται ὑπὸ ὅρους δικαίους καὶ λογικοὺς διὰ τὸ πλοῖον καὶ τοὺς ναυτικούς:

α) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν διαυθμένων, τῶν κοττῶν καὶ τῶν ψυκτικῶν χώρων.

β) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν ἐξ ὑπολειμμάτων φορτίου.

γ) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν σεντινῶν τοῦ μηχανοστασίου.

δ) Διὰ τὸ κτίσιμον τῶν ταυβλῶν τῶν λεβήτων καὶ

ε) Διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐλῶν τῶν λεβήτων, τῶν αὐλοφόρων πλακῶν, κλιβάνων, αὐλῶν ψυγείου, θερμοδοχείων μηχανῆς κλπ. καὶ ἀπόρριψιν τεφρῶν εἰς τὸ κατάστρωμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'

Γενικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 27

Βιβλίον προσθέτων καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν

1. Αἱ ὑπερωρίαι καταβάλλονται βάσει βιβλίου ὑπερωριῶν, τηρουμένου ὑπὸ τῶν κατ' εἰδικότητα ἀρειατιμένων, θεωρουμένου καὶ ὑπογραφομένου ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἀξιωματικοῦ. Αἱ ἐγγραφαὶ ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, ἀφοῦ ἐπικυρωθοῦν ὑπὸ τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ ὁριζομένου ἀξιωματικοῦ, θεωροῦνται δεσμευτικαὶ δι' ἀμφότερα τὰ μέρη καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀμφισβητηθοῦν, ἐφ' ὅσον ἔχουν καθημερινῶς προσυπογραφῆ παρὰ τῶν ὑπερωριακῶς ἐργασθέντων ναυτικῶν.

2. Ὑπόλογοι πρὸς τὸν πλοίαρχον ἀξιωματικοὶ διὰ τὴν κανονικὴν τήρησιν τοῦ βιβλίου προσθέτων καὶ ἰδιαιτέρων ἀμοιβῶν εἶναι ὁ ὕπαρχος διὰ τὰ προσωπικὸν καταστρώματος καὶ ἐγειονομικῆς Ὑπηρεσίας, Ὁ Α' μηχανικὸς διὰ τὸ προσωπικὸν μηχανοστασίου καὶ λεβητοστασίου, ὁ προϊστάμενος τοῦ Σταθμοῦ Ἀσυρμάτου ἀξιωματικὸς Α' διὰ πᾶσαν ἐργασίαν συναφῆ πρὸς τὴν εἰδικότητά του, ὁ ἀρχιλογιστὴς εἶναι ὑπεύθυνος διὰ τὰς ὑπερωρίας τοῦ Λογιστηρίου, ὁ φροντιστής, ὁ ἀρχιθαλαμηπόλος καὶ ὁ ἀρχιμάγειρος τηροῦν τὰ βιβλία ὑπερωριῶν τῶν τμημάτων των ὑπὸ τὸν ἔλεγχον τοῦ πλοιάρχου ἢ τοῦ παρ' αὐτοῦ καθοριζομένου ἀξιωματικοῦ.

3. Πρὸ πάσης ἐκτελέσεως τροσθέτου ἢ ἐκτάκτου ἐργασίας, διὰ τὴν ὁποίαν ὀφείλεται πρόσθετος ἢ ἰδιαιτέρα ἀμοιβή, οἱ ὡς ἄνω ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὀφείλουν τοῦτο νὰ ἀναφέρουν εἰς τὸν πλοίαρχον, ἵνα λάβουν τὴν ἔγκρισιν αὐτοῦ.

4. Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπόλογοι ἀξιωματικοὶ ὑπαγορεύονται, ὅπως καταγράφουν καθ' ἑκάστην εἰς τὸ βιβλίον προσθέτων καὶ ἐκτάκτων ἀμοιβῶν τὰς ὀφειλομένας εἰς τὰ μέλη τοῦ πληρώματος τοιαύτας καὶ νὰ καλοῦν τοὺς δικαιούχους, ὅπως συνυπογράφουν διὰ τὸ σύμφωνον τῶν σχετικῶν ἐγγραφῶν.

Ἄρθρον 28

Ἀπαγορεύσεις

1. Ἐκτὸς περιπτώσεων ἐκτάκτου ἀνάγκης, μνημονευομένης εἰς τὸ ἡμερολόγιον τοῦ πλοίου, ἀπαγορεύεται ἡ ἀνάθεσις καθηκόντων ὑπευθύνου φυλακῆς ναύτου εἰς τοὺς δοκίμους πλοιάρχους καὶ ναυτόπαιδας.

2. Ἀπαγορεύεται ὁ χρωματισμὸς καὶ ἀποσκωρίασις τοῦ πλοίου ἐν πλῷ διὰ χρησιμοποιήσεως ἐκριωμάτων (σκαλωσιῶν), ὡς καὶ ὁ χρωματισμὸς τῶν ἱστῶν καὶ τῆς καπνοδόχου.

3. Ἀπαγορεύεται πᾶσα ἐργασία ἐπὶ τῶν ἱστῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκεται ἐν λειτουργίᾳ τὸ ἀντίστοιχον βαρούλκον.

4. Ἀπαγορεύεται ὁ ἐξωτερικὸς χρωματισμὸς καὶ ἡ ἀποσκωρίασις, ἐφ' ὅσον τὸ πλοῖον εὑρίσκεται ἐν δεξαμενῇ.

5. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀξίωσις ἐπιδομάτων καὶ ἀμοιβῶν ἐν γένει πέραν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων, πλὴν ἐὰν ζητηθῇ ἔκτακτος ἐργασία, μὴ προβλεπομένη ἐν τῇ παρούσῃ.

Ἄρθρον 29

Ναυτολογήσεις

1. Τὸ ἐξ Ἑλλήνων ναυτικῶν πλήρωμα τοῦ πλοίου καταρτίζεται ἐκ τῶν ταχτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων, τῶν ἀνηκουσῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας (Π.Ν.Ο.), καὶ ἀπόλυτον ὅμως ἐκλογὴν τοῦ πλοιοκτήτου.

2. Ἑκάστη πρόσληψις ἢ ἀντικατάστασις μέλους ἢ καὶ ὁλοκλήρου τοῦ πληρώματος τοῦ ὑπερωκεανείου, περὶ οὗ ἡ προηγουμένη παράγραφος, θὰ ἐνεργῆται κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν ταῦ πλοιοκτήτου ἐκ τῶν ταχτικῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ναυτικῶν ὀργανώσεων.

3. Προκειμένου περὶ προσώπων ἐκ τοῦ ὡς ἄνω πληρώματος μὴ ἀνηκόντων εἰς τὰς συμβαλλομένας ὀργανώσεις, αὗται τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἐγγραφὴν τούτων ὡς μελῶν των, ἐφ' ὅσον κέκτηνται τὰ ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ τῆς οἰκείας ὀργανώσεως προβλεπόμενα προσόντα.

Ἄρθρον 30

Ἔννοια συνεχοῦς ὑπηρεσίας

1. Ἡ συνεχὴς ὑπηρεσία ἐπὶ τοῦ πλοίου διὰ τὰς περιπτώσεις τῆς χορηγήσεως τοῦ ἐπιδόματος μακροχρονίου ὑπηρεσίας καὶ ἐτησίας ἀδείας, περὶ ὧν προβλέπουν τὰ ἄρθρα 5 καὶ 9 τῆς παρούσης, δὲν θεωρεῖται ὅτι διακόπτεται, ὁσάκις ὁ ναυτικὸς ἀπολυθῇ καὶ δὲν ναυτολογηθῇ ἐνδιαμέσως εἰς πλοῖον ἄλλης Ἑταιρείας

α) Λόγῳ ἀδείας προβλεπομένης ὑπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως καὶ ἐφ' ὅσον ἐπαναυτολογηθῇ μετὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀδείας του.

β) Λόγῳ ἀσθενείας καὶ ἐφ' ὅσον ἐπαναναυτολογηθῇ μετὰ τὴν θεραπείαν του, πρὸ τῆς παρελεύσεως ὅμως τετραμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του.

γ) Λόγῳ ἐπισκευῆς δι' ἐτησίαν ἐπιθεώρησιν τοῦ πλοίου, ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἐπισκευὴν ἐπαναναυτολογηθῇ.

δ) Λόγῳ παραμονῆς εἰς τὴν ξηρὰν πρὸς ἐκτέλεσιν εἰδικῆς ἐκτάκτου ὑπηρεσίας κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Διοικήσεως τῆς Ἑταιρείας τοῦ πλοίου.

Διευκρινίζεται, ὅτι ὁ χρόνος, καθ' ὃν κατὰ τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ὁ ναυτικὸς παραμένει ἐκτὸς τοῦ πλοίου, πλὴν τῆς παραγράφου δ', δὲν προσμετρεῖται εἰς τὸν ἀνωτέρω χρόνον συνεχοῦς ὑπηρεσίας, τὸν ἀπαιτούμενον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 5 καὶ 9 τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 31

Ἐπίλυσις διαφορῶν

1. α) Πᾶσα διαφορά, προκύπτουσα μεταξὺ τῶν ἑκατέρωθεν συμβαλλομένων κατὰ τὴν ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τῶν ὅρων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἐπιλύεται διαιτητικῶς. Πρὸς τοῦτο συνιστῶνται δύο Ἐπιτροπαί, ἐξ ὧν ἡ μία Πρωτοβάθμιος καὶ ἡ δευτέρα Δευτεροβάθμιος, ἑδρεύουσα ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ πλοιοκτήτου.

β) Ἡ Πρωτοβάθμιος Ἐπιτροπὴ εἶναι τετραμελής, ἀποτελουμένη ἐκ 2 ἐκπροσώπων τοῦ συμβαλλομένου πλοιοκτήτου, ὁριζομένων ἑκάστοτε ὑπ' αὐτοῦ καὶ 2 ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, ὁριζομένων ἑκάστοτε ὑπ' αὐτῆς· δι' ἕκαστον τῶν ταχτικῶν μελῶν αὐτῆς ὁρίζεται καὶ ἀναπληρωματικὸν τοιοῦτον.

γ) Τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς ὁρίζεται ἀποκοινοῦ ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων γραμματεύς, καθήκοντα τοῦ ὁποίου εἶναι ἡ παραλαβὴ τῶν αἰτήσεων διαιτησίας, ἡ κοινοποίησις τούτων εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἡ σύγκλησις εἰς συνεδρίασιν τῶν μελῶν τῆς Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἡ σύνταξις πρακτικῶν τῶν συνεδριάσεων, ἡ κοινοποίησις τῶν ἀποφάσεων εἰς τοὺς ἐνδιαφερομένους, ἡ τήρησις τοῦ ἀρχείου καὶ πᾶσα ἄλλη ἐργασία, ἀνατιθεμένη εἰς αὐτὸν διὰ κοινῆς ἐντολῆς τῶν συμβαλλομένων.

δ) Ὁσάκις ἓν ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν συμβαλλομένων μερῶν ἐπιθυμῇ νὰ παραπέμψῃ ζήτημά τι εἰς διαιτησίαν ὀφείλει νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸ ἕτερον σχετικὴν ἐξώδικον δήλωσιν, ἀναγράφουσαν τὸ ἐπίδικον ζήτημα καὶ περιέχουσαν διορισμὸν τῶν διαιτητῶν του. Ἐντὸς μιᾶς ἑβδομάδος ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀνωτέρω ἐξωδίκου δηλώσεως τὸ ἕτερον μέρος, ἤτοι ὁ πλοιοκτήτης ἢ ἡ Π.Ν.Ο., ἀναλόγως τῆς περιπτώσεως, δέον νὰ κοινοποιήσῃ διορισμὸν τῶν ἰδικῶν του διαιτητῶν. Μετὰ ταῦτα συγκροτεῖται ἡ Ἐπιτροπὴ ἐντὸς βραχυτάτου δυνα-

τοῦ χρόνου καὶ ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐπιλύσεως τῆς διαφοράς.

ε) Τῆς συνεδριάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς προεδρεύει μέλος ταύτης, ἐκλεγόμενον διὰ κλήρου δι' ἑκάστην συνεδρίασιν. Ὁ προεδρεύων τῆς συνεδριάσεως διευθύνει τὴν συζήτησιν, δὲν ἔχει ὅμως δικαίωμα διπλῆς ψήφου.

στ) Ἡ Ἐπιτροπὴ εὑρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐὰν παρίστανται καὶ τὰ τέσσαρα μέλη αὐτῆς.

ζ) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται κατὰ πλειοψηφίαν.

η) Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ἡ διαφορὰ ὑποβάλλεται ὑπὸ τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς εἰς τὴν Δευτεροβάθμιον ταυτάντην.

2. α) Ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ ἀποτελεῖται ἐξ ὀκτὼ (8) μελῶν, ἐξ ὧν 4 ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ συμβαλλομένου πλοιοκτήτου καὶ τέσσαρα (4) ὑπὸ τῆς Πανελληνίου Ναυτικῆς Ὁμοσπονδίας, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἐκ τῶν ἀνωτέρω τακτικῶν μελῶν ὁρίζεται καὶ ἀναπληρωματικὸν τοιοῦτον.

β) Τὰ τακτικὰ καὶ ἀναπληρωματικὰ μέλη τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς διορίζονται δι' ἑκάστην συνεδρίασιν.

γ) Διὰ κοινῆς συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων διορίζεται ἐπὶ ὡρισμένῃ θητείᾳ Γραμματεὺς τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς, τοῦ ὁποίου τὰ καθήκοντα εἶναι ἀνάλογα πρὸς τὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Πρωτοβαθμίου Ἐπιτροπῆς.

δ) Ἡ Δευτεροβάθμιος Ἐπιτροπὴ συνεδριάζει ἐν ἀπαρτίᾳ, ἐὰν παρίστανται καὶ τὰ ὀκτὼ (8) μέλη ταύτης (τακτικὰ ἢ ἀναπληρωματικά).

ε) Τῶν συνεδριάσεων τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς προεδρεύει μέλος ταύτης, ἐκλεγόμενον διὰ κλήρου. Ὁ προεδρεύων τῆς συνεδριάσεως διευθύνει τὴν συζήτησιν, δὲν ἔχει ὅμως δικαίωμα διπλῆς ψήφου.

στ) Αἱ ἀποφάσεις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς λαμβάνονται καὶ ἁπλῇ πλειοψηφίᾳ.

3. α) Ἀμφότεραι αἱ Διαιτητικαὶ Ἐπιτροπαὶ κρίνουσι καὶ ἐλευθέραν ἐκτίμησιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὅμως τῶν ἀποφάσεων δέον ὅπως μὴ ἀπομακρύνωνται τοῦ κειμένου τῆς ἰσχυούσης συλλογικῆς συμβάσεως.

β) Αἱ δαπάναι λειτουργίας τῶν Διαιτητικῶν Ἐπιτροπῶν βαρύνουν ἐξ ἡμισείας τοὺς συμβαλλομένους.

Ἄρθρον 32

Ἁρμόδιαι Δικαστικαὶ Ἀρχαί

1. Δίκαι ἐνώπιον τῶν Πολιτικῶν Δικαστηρίων, δι' ὧν εἰσάγεται πρὸς κρίσιν ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐκκρεμεῖ ἐνώπιον τῆς Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναβάλλονται μέχρις ἐκδόσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

2. Ἀτομικαὶ συμβάσεις ναυτολογήσεως, ἐφ' ὧν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις, θὰ διέπωνται ἀποκλειστικῶς ὡς πρὸς πᾶσαν ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀπαίτησιν ἢ δικαίωμα τοῦ ναυτικοῦ, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἀπαιτήσεων ἐξ ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ τῶν Ἑλληνικῶν Νόμων καὶ θὰ κρίνωνται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὰς ὁρμοδίας Ἑλληνικὰς Ἀρχὰς καὶ τὰ Ἑλληνικὰ Δικαστήρια, ἀπαγορευομένης καὶ ἀποκλειομένης ἀπολύτως τῆς προσφυγῆς εἰς ἀλλοδαπὰ δικαστήρια, ὡς καὶ τῆς ἐφαρμογῆς οἱουδήποτε ἀλλοδαποῦ νόμου, ἐφ' ὅσον ἔχει ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου ἀντιπρόσωπος ἢ ὑπηλλήτης αὐτοῦ ἐν Ἑλλάδι.

3. Πᾶν μέλος τῶν συμβαλλομένων ναυτεργατικῶν ὀργανώσεων ὑποχρεοῦται, ὅπως διὰ πᾶν ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἤθελεν ἀνακύψει ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ἐν σχέσει πρὸς τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ ἐν τῷ νόμῳ προβλεπομένους ὅρους ἐργασίας, προσφεύγῃ ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν του ὀργάνωσιν ἢ εἰς ταύτην κατὰ τόπους ἀντιπροσώπους τῆς Π.Ν.Ο. καὶ ἐπιδιώκῃ τὴν βοηθείᾳ ταύτων τὴν ἐπίλυσιν τοῦ τοιούτου ζητήματος ἀποκλειστικῶς διὰ τῶν οἰκείων Ἑλληνικῶν Λιμενικῶν ἢ Προξενικῶν Ἀρχῶν, ἀποκλειομένης τῆς προσφυγῆς τοῦ ναυτικοῦ εἰς ἄλλας ὀργανώσεις ἢ εἰς ἀλλοδαπὰς Ἀρχὰς καὶ ἀλλοδαπὰ Δικαστήρια.

4. Συνομολογεῖται, ὅτι παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ἄρθρου ὑπὸ τοῦ ναυτικοῦ συνιστᾷ παράβασιν καθήκοντος.

Ἄρθρον 33

Ἰσχύς, τροποποίησις καὶ καταγγελία τῆς παρούσης

1. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς της, ἤτοι ἀπὸ σήμερον, καὶ λήγει τὴν τριακοστὴν πρώτην (31ην) Δεκεμβρίου 1966.

2. Ὁ διαρρέων χρόνος ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ναυτολογήσεως τοῦ ναυτικοῦ μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης ὑπολογίζεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 καὶ 9 τῆς παρούσης.

3. Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως αἱ δι' αὐτῆς καθοριζόμεναι ἑκατέρωθεν ὑποχρεώσεις καὶ δικαιώματα πάσης φύσεως κατισχύουν τῶν διατάξεων πάσης συνομολογηθησομένης τυχὸν νέας ἰδιαιτέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὁπωσδήποτε μεταξὺ τῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐφοπλιστῶν καὶ ναυτικῶν.

4. Ἡ παροῦσα δύναται νὰ τροποποιηθῇ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος της μόνον κατόπιν συμφωνίας τῶν συμβαλλομένων μερῶν.

5. Ἡ παροῦσα δύναται νὰ καταγγελθῇ ἐγγράφως παρ' ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων μερῶν δύο μῆνας πρὸ τῆς λήξεως της, τῆς καταγγελίας ἐπιδιδομένης πρὸς τὸν ἕτερον, παραμένει ὅμως αὐτὴ ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν της μέχρι τῆς ἐν παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένης ἡμερομηνίας λήξεως τῆς ἰσχύος της. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταγγελίας συμφώνως πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἡ ἰσχὺς της παρατείνεται ἐπὶ ἓν τρίμηνον ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας λήξεώς της, ὅτε, μετὰ τὴν παρέλευσιν καὶ τοῦ τριμήνου τούτου, παύει ὁριστικῶς ἰσχύουσα αὕτη.

Ἄρθρον 34

Τελικὴ διάταξις

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη καὶ ὑπεγράφη ὡς κατωτέρω εἰς τριπλοῦν. Ἐκ τῶν τριῶν ἀντιτύπων αὐτῆς ἀνὰ ἓν ἔλαβον τὰ συμβληθέντα μέρη καὶ τὸ τρίτον θέλει κατατεθῇ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

56127/4605/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ώρων ανοίγματος και κλεισίματος καταστημάτων σιδηρικών, ναυτιλιακών και βιομηχανικών ειδών, χρωμάτων και οικοδομησίμων υλών, ειδών υγιεινής και χημικών προϊόντων περιοχής Πειραιώς και των πέριξ αυτού Δήμων - Κοινοτήτων και Προαστίων διά τό από 15/6—15/9 χρονικόν διάστημα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 402 της 29 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις του άρθρου 5 του π.δ. της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τά καταστήματα κλπ».

2) Τάς διατάξεις του άρθρου 1 του ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων».

3) Την υπ' αριθ. 94948/6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ώρων λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών».

4) Την από 8.6.1966 αίτησιν του Εμπορικού Συλλόγου Πειραιώς και του Συλλόγου Εμποροϋπαλλήλων Πειραιώς.

5) Την υπ' αριθ. 7807 Φ. 65/40/1966 σύμφωνον γνώμην της Αστυνομικής Διευθύνσεως Πειραιώς, αποφασίζομεν:

I. Τροποποιούντες την υπ' αριθ 42241/2596/1963 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ώρων ανοίγματος, μεσημβρινής διακοπής και κλεισίματος των εμπορικών καταστημάτων περιοχής Πειραιώς και των πέριξ αυτού Δήμων - Κοινοτήτων και Προαστίων», καθορίζομεν τάς ώρας ανοίγματος και κλεισίματος των καταστημάτων σιδηρικών, ναυτιλιακών, βιομηχανικών ειδών (σιδηρικών - υδραυλικών και σανιδώματος), χρωμάτων και οικοδομησίμων υλών, ειδών υγιεινής και χημικών προϊόντων της περιοχής Πειραιώς και των πέριξ αυτού Δήμων - Κοινοτήτων και Προαστίων διά το από 15/6 - 15/9 χρονικόν διάστημα του τρέχοντος έτους, ως ακολούθως:

Καθ' έκαστην από 7 π.μ.—3 μ.μ., έκαστον Σάββατον 7.30 π.μ.—2 μ.μ.

II. Η υπ' αριθ. 63477/4383/1965 ημετέρα απόφασις «περί καθορισμού ώρων ανοίγματος και κλεισίματος καταστημάτων σιδηρικών, ναυτιλιακών και βιομηχανικών ειδών, χρωμάτων, ειδών υγιεινής και υαλοπινάκων περιοχής Πειραιώς και των πέριξ αυτού Δήμων—Κοινοτήτων και Προαστίων διά το από 15/6—15/9 χρονικόν διάστημα» καταργείται.

Η παρούσα, ής η ισχύς άρχεται από 15.6.1966, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 15 Ιουνίου 1966

54236/4531/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ώρων ανοίγματος και κλεισίματος των καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων και ανταλλακτικών της περιοχής Δήμου Αθηναίων από 15.6—15.9.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 400 της 30 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις του άρθρου 5 του π. δ/τος της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τά καταστήματα κλπ».

2) Τάς διατάξεις του άρθρου 1 του ν. δ/τος 4020/1959 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων εργατικών τινων νόμων».

3) Την υπ' αριθ. 94948)6409/1965 ημετέραν απόφασιν «περί καθορισμού ώρων λειτουργίας εμπορικών καταστημάτων και εργασίας του πάσης φύσεως προσωπικού αυτών».

4) Την από 4 Μαρτίου 1966 αίτησιν των εμπόρων ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων και ανταλλακτικών Αθηνών

5) Την υπ' αριθ. 14997/1966 σύμφωνον γνώμην του Συλλόγου Εμποροϋπαλλήλων Αθηνών, αποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τάς ώρας ανοίγματος και κλεισίματος των καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων και ανταλλακτικών της περιοχής του Δήμου Αθηναίων κατά το χρονικόν διάστημα από 15ης Ιουνίου έως 15ης Σεπτεμβρίου τρέχοντος έτους, ως ακολούθως:

Καθ' έκαστην από 7 π.μ.—3 μ.μ., έκαστον Σάββατον από 7 π.μ.—1.15' μ.μ.

Η υπ' αριθ. 71315/4584/1964 ημετέρα απόφασις «περί καθορισμού ώρων ανοίγματος και κλεισίματος των καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων και ανταλλακτικών της περιοχής Δήμου Αθηναίων» από 15.7—15.9 καταργείται.

Η παρούσα, ής η ισχύς άρχεται από 15.6.1966, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δε προ της δημοσιεύσεως προς εφαρμογήν.

Εν Αθήναις τη 18 Ιουνίου 1966

62106/5935/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 33/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του τεχνικού προσωπικού Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 30 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 33/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ής μετρουθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, η υπ' αριθ 17/1966 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, επί της αυτής διαφοράς, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτη

νικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελληνίου Ενώσεως Τεχνικών Ο.Τ.Ε. αφ' ενός και αφ' ετέρου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος (Ο.Τ.Ε.), ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1. Από της ισχύος της παρούσης οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί του μονίμου τεχνικού προσωπικού του Ο.Τ.Ε., ως και του επί συμβάσει τοιούτου, του έχοντος μισθολογικήν αντιστοιχίαν προς τινα βαθμόν του μονίμου προσωπικού, αυξάνονται από του βαθμού Τ.Ε.6 και άνω μέχρι του βαθμού Τ.Ε.Ο. κατά δραχμάς 350.

II. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Φεβρουαρίου 1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Ιουνίου 1966

62105/5936/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 32/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του υπαλληλικού προσωπικού Ο.Τ.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 411 της 30 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως επροποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957.

2) Την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 32/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Α. Αθηνών, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν ενέργειας, ή υπ' αριθ. 18/1966 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Πανελληνίου Συλλόγου Υπαλληλικού Προσωπικού Ο.Τ.Ε. αφ' ενός και αφ' ετέρου του Οργανισμού Τηλεπικοινωνιών Ελλάδος Ο.Τ.Ε., ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1. Από της ισχύος της παρούσης οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί του μονίμου υπαλληλικού προσωπικού του Ο.Τ.Ε., ως και του επί συμβάσει τοιούτου, του έχοντος μισθολογικήν αντιστοιχίαν προς τινα βαθμόν του μονίμου προσωπικού, αυξάνονται ως κατωτέρω.

Α. Από μεν του βαθμού Κ.Δ4 και άνω μέχρι και του βαθμού Α2 αυξάνονται κατά δραχμάς 350, του δε βαθμού Α1 αυξάνονται κατά δραχμάς 200.

Β. Εις τους βασικούς μηνιαίους μισθούς του ανωτέρω προσωπικού των βαθμών ΑΟ και ΑΟ1 ουδεμία αύξησις παρέχεται.

Γ. Κατά τα ανωτέρω ποσόν των δραχμών 350 αυξάνονται και οι βασικοί μηνιαίοι μισθοί των μονίμων καθαριστριών, συμψηφιζομένης της αυξήσεως ταύτης προς την χορηγηθείσαν εις αυτάς τοιαύτην από 1.1.1966 διά της από 14.12.1965 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ορίων ημερομισθίων και μισθών των εργατοτεχνιτών και Ιδιωτικών υπαλλήλων κλπ. (Φ.Ε.Κ. 862 τ. Β' της 28.12.1965).

ΙΙ. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Φεβρουαρίου 1966

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 30 Ιουνίου 1966

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΛΠ.

19/1966 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής του νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού του Γ. Ερυθρού Ιδρύματος (*).

Διά ταύτα

Μετερρυθμίζει εν μέρει την υπ' αριθ. 9/1965 απόφασιν του Π.Δ.Α.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Εθνικού Συνδέσμου Υγειονομικών Υπαλλήλων Α.Π.Π. αφ' ενός και αφ' ετέρου του Γ. Ερυθρού Ιδρύματος, ως ακολούθως:

1. Οι καταβαλλόμενοι βασικοί μισθοί μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων και προσαυξήσεων (οίον επίδομα πολυετούς υπηρεσίας, επίδομα τριετιών και επίδομα ακριβείας) του νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού εργαστηρίων και ακτινολογικού τοιούτου του Γ. Ερυθρού Ιδρύματος διά μεν την περίοδον από της ισχύος ταύτης (21.7.1964) μέχρι 31.12.1965 αυξάνονται κατά ποσοστόν 10%, από δε της 1.1.1966 και εφεξής κατά ποσοστόν 12%.

2. Αι εξ 75% και 25% προσαυξήσεις, περί ων η υπ' αριθ. 25825/1951 υπουργική απόφασις (Φ.Ε.Κ. 86 τ. Β'. 9.5.1951)(**) και υπό τας εν αυτή καθοριζομένας προϋποθέσεις καταβάλλονται από 1.1.1966 και εφεξής και επί των εν τη παρούση υπαγομένων μισθωτών.

3. Αι εν λόγω προσαυξήσεις εξ 75% και 25% υπολογίζονται επί των καταβαλλομένων εις το περί ού πρόκειται προσωπικόν βασικών μισθών, προσηυξημένων διά της υπό της παρούσης χορηγουμένης από 1.1.1966 ποσοστιαίας αυξήσεως εκ 12% και των πάγιως και τακτικώς παρεχομένων εις το εν λόγω προσωπικόν πάσης φύσεως επιδομάτων (οίον επίδομα πολυετούς υπηρεσίας, επίδομα τριετιών και επίδομα ακριβείας).

4. Αι διά της παρούσης διαμορφούμεναι κατά μήνα αποδοχαί των περί ων ο λόγος μισθωτών δεν δύνανται εν ουδεμιά περιπτώσει να είναι κατώτεραι των κατωτάτων ορίων μισθών των υπό της από 14.12.1965 εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας (Φ.Ε.Κ. 862 τ. Β' 28.12.1965) (***) προβλεπομένων τοιούτων, αναλόγως των ετών ηλικίας και προϋπηρεσίας αυτών.

5. Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από 21ης Ιουλίου 1964.

Εγκρίθη, επεφυσιώθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 17 Φεβρουαρίου 1966

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 44 της 22.5.1966 πράξεως καταθέσεως, και ανηκοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 23.5.1966.

(**) ΕΕΔ 12, 388

(***) ΕΕΔ 25, 67

Συλλογική σύμβασις έργασίας

Περί άμοιβῆς προσωπικοῦ Γραφείων, ἐργαζομένου εἰς Ἱδρύματα, Σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικὰ καὶ Ἑνώσεις αὐτῶν (*).

Ἐν Ἀθήναις τὴν 26ην Μαΐου 1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ 109 τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι : Δημ. Νίτσος, Σύμβουλος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἐκπρόσωπος τούτου, τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν πυριτιαμένου ὡς ἐργοδοτικοῦ ἐκπροσώπου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ἄρθρον 23 § 2, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἰωάννης Πατσανιζῆς, Γεν. Γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἰδιωτικῶν Ὑπαλλήλων Ἑλλάδος, ἐκπροσωπῶν ταύτην, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς :

I. Ἡ παροῦσα ἀφορᾷ τοὺς ὑπαλλήλους Γραφείων καὶ δακτυλογράφους, τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς Ἱδρύματα πάσης φύσεως, εἰς Σωματεῖα μὴ ἐπαγγελματικά, τὰς Ἑνώσεις αὐτῶν κλπ., ἐφ' ὅσον δὲν διέπονται ὑπὸ ἑτέρων εὐνοικωτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν κλπ.

II. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α' Ὑπάλληλοι

	Δραχ.
1. Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας	1.125
2. Κατὰ τὸ 18ον, 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ἡλικίας	1.315

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα χλιμάκια :

	Δραχ.
1. Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρ.	1.470
2. » » 3ον » 4ον » »	1.625
3. » » 5ον » 6ον » »	1.900
4. » » 7ον » 8ον » »	1.950
5. » » 9ον » 10ον » »	1.970
6. » » 11ον » 12ον » »	2.075
7. » » 13ον » 14ον » »	2.190
8. » » 15ον » 16ον » »	2.315
9. » » 17ον » 18ον » »	2.500
10. » » 19ον » 20ὸν » »	2.625

Δι' ἕκαστον, ἐπὶ πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπληρωμένων, ἔτος ὑπηρεσίας τὸ ὡς ἄνω τελευταῖον χλιμάκιον βασικοῦ μισθοῦ αὐξάνεται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 63 καὶ μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.255.

Β' Θήλεις

	Δραχ.
1. Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 17ου ἔτους ἡλικίας	1.125
2. Κατὰ τὸ 18ον, 19ον καὶ 20ὸν ἔτος ἡλικίας	1.315

Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας κατὰ τὰ ἀκόλουθα χλιμάκια :

	Δραχ.
1. Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρ.	1.470
2. » » 3ον » 4ον » »	1.565
3. » » 5ον » 6ον » »	1.720
4. » » 7ον » 8ον » »	1.750
5. » » 9ον » 10ον » »	1.840
6. » » 11ον » 12ον » »	1.915
7. » » 13ον » 14ον » »	2.065
8. » » 15ον » 16ον » »	2.250
9. » » 17ον » 18ον » »	2.315
10. » » 19ον » 20ὸν » »	2.440

Δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας, πλέον τῶν 20 ἐτῶν συμπληρωμένων, τὰ ὡς ἄνω τελευταῖα χλιμάκια βασικοῦ μισθοῦ αὐξάνονται κατὰ ποσὸν δραχμῶν 63 καὶ μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.070.

Εἰς τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν ὑπάγονται καὶ αἱ καθαρίστριαι, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται ὀκτάωρον καὶ ἀμείβονται μὲ τὸ ἀνωτέρω μισθολόγιον, μειούμενον κατὰ 5%.

Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν αὐξάνονται δι' ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 185 μηνιαίως.

5. Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ διανυθεῖσα τοιαύτη εἰς συναφῆ ἢ ὁμοίαν καθήκοντα, ἀποδεικνύεται δὲ διὰ βεβαιώσεων ὧν παρ' αἷς εἰργάσθη ὁ μισθωτὸς ἐργοδοτῶν.

6. Τὰ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν ἰσχύουσι διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις, μετὰ τῶν περιχώρων των, πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 10 χιλιάδων κατοίκων καὶ εἰς Σκαραμαγκᾶν, Ἀσπρόπυργον καὶ Ἐλευσῖνα, διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς πόλεις μικροτέρου πληθυσμοῦ μειοῦνται κατὰ ποσοστὸν 5%.

7. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

8. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐκτεινομένης καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰουνίου 1966.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 55 τῆς 26.6.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 27.6.1966.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἡ νέα Πολιτική Δικονομία καὶ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί

Κατετέθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν Νομοθετικῆς Ἐξουσιοδοτήσεως τῆς Βουλῆς Σχέδιον Νομοθετικοῦ Διατάγματος περὶ κυρώσεως Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, αἱ διατάξεις τοῦ ὁποίου τίθενται ἐν ἰσχύι ἀπὸ 15 Σεπτεμβρίου 1967, πλὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 697, ἡ ἰσχὺς τῆς ὁποίας θέλει ὁρισθῆ μετὰ τριετίαν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας διὰ β.δ., ἐκδιδομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Δικαιοσύνης καὶ Ἐργασίας.

Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις προβλέπει περὶ συγκροτήσεως καὶ λειτουργίας τῶν εἰς τὰ μονομελῆ Πρωτοδικεῖα καὶ Εἰρηνοδικεῖα συνιστωμένων, κατὰ τὸ ἄρθρον 695, Ἐπιτροπῶν συμβιβασμοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἡ ὁποία δὲν τίθεται εἰς ἐφαρμογὴν ὁμοῦ μετὰ τῆς νέας Πολιτικῆς Δικονομίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 691 τοῦ Κεφαλαίου Η' τοῦ Κώδικος Πολιτικῆς Δικονομίας περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὴν εἰδικὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δικάζονται 1) αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ ἐργαζομένων ἢ τῶν διαδόχων των ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν, 2) αἱ διαφοραὶ ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ καὶ ἐξ οἱασδήποτε ἄλλης αἰτίας ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς μεταξὺ τῶν ἀπὸ κοινοῦ ἐργαζομένων παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, 3) αἱ διαφοραὶ ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκ διατάξεων ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως μεταξὺ τῶν ὑπαγομένων εἰς αὐτὰς ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τρίτων, 4) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ ἐπαγγελματιῶν ἢ βιοτεχνῶν πρὸς ἀλλήλους ἢ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν πελατῶν αὐτῶν ἐκ τῆς παροχῆς ἐργασίας ἢ εἰδῶν ὑπ' αὐτῶν κατασκευαζομένων, 5) αἱ διαφοραὶ μεταξὺ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων ἢ τῶν διαδόχων αὐτῶν ἢ τῶν κατὰ νόμον δικαιουμένων ἐκ τῆς σχέσεως ἀσφαλίσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 692 αἱ ἐν ἄρθρῳ 691 διαφοραὶ δύνανται νὰ εἰσαχθῶν καὶ εἰς τὰ δικαστήρια τοῦ τόπου, ἔνθα ὁ ἐργαζόμενος παρέχει ἢ, ἐν περιπτώσει λύσεως τῆς σχέσεως, παρέσχε κατὰ τὸν ἀμέσως πρὸ τῆς λύσεως χρόνον τὴν ἐργασίαν του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 694 κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ μονομελοῦς Πρωτοδικείου διαδικασίαν ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις, αἱ ρυθμίζουσαι τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 708 κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 692 ἕως 720 δύνανται νὰ ἐναγάγουν ἢ νὰ ἐκχωθῶν ἀπὸ κοινοῦ πλείονες ἐργαζόμενοι καὶ ὅταν τὰ δικαιώματα ἢ αἱ ὑποχρεώσεις αὐτῶν προέρχωνται μόνον ἐκ τῆς αὐτῆς νομικῆς αἰτίας.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 709 ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα ἐργαζομένων ἢ ἐργοδοτῶν, ἀναγνωρισμένοι ἕνώσεις αὐτῶν ἢ ἐπιμελητήρια δικαιοῦνται 1) νὰ ἀσκοῦν τὰ ἐκ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἄλλων διατάξεων, ἐξομοιουμένων πρὸς διατάξεις συλλογικῆς συμβάσεως, δικαιώματα ὑπὲρ τῶν μελῶν αὐτῶν, πλὴν ἂν ταῦτα ἀντιτίθενται ρητῶς, δικαιούμενοι πάντως νὰ παρέμβουν, 2) νὰ παρέμβουν ὑπὲρ τινος τῶν διαδίκων ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι μέλος αὐτῶν ἢ μέλος τινὸς τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἕνωσιν ὀργανώσεων, 3) νὰ παρέμβουν εἰς πᾶσαν δίκην, ἀφορῶσαν τὴν ἐρμηνείαν ἢ ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὁποίας μετέχουν, ἢ διατάξεως ἐξομοιουμένης πρὸς διατάξεις τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως πρὸς προάσπισιν τοῦ συλλογικοῦ συμφέροντος, τὸ ὁποῖον παρουσιάζει ἡ ἔκβασις τῆς δίκης.

Τὰ ἄρθρα 710 ἕως 718 ρυθμίζουν τὰ τῆς διαδικασίας, τὰ ὁποῖα, κατ' ἄρθρον 714, ἐφαρμόζονται ἐπὶ ἐφέσεως.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 14 εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν Εἰρηνοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τῶν ἀντικειμένου τῶν ὁποίων δὲν ὑπερβαίνει τὰς 10.000 δραχμάς. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων ὑπάγονται πᾶσαι αἱ εἰς χρήματα ἀποτιμηταὶ διαφοραί, ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῶν ὁποίων εἶναι ἀνωτέρα μὲν τῶν 10.000 δραχμῶν, δὲν ὑπερβαίνει ὅμως τὰς 50.000 δραχμάς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον ὅμως 16 εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων ὑπάγονται καὶ ἂν ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου τῆς διαφορᾶς ὑπερβαίνῃ τὰς 50.000 δραχμάς, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ 3) αἱ διαφοραί, αἱ ὁποῖαι περιλαμβάνονται εἰς τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 691, δηλαδὴ αἱ εἰς τοῦτο κατονομαζόμεναι ἐργατικαὶ διαφοραί.

Κατὰ ταῦτα λοιπὸν αἱ ἐργατικαὶ διαφοραὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 10.000 δραχμῶν θὰ δικάζωνται ὑπὸ τῶν Εἰρηνοδικείων καὶ αἱ ἄνω τοῦ ποσοῦ τούτου (ἀπεριορίστως) ὑπὸ τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 520 εἰς ἔφεσιν ὑπόκεινται αἱ ἀποφάσεις τῶν Εἰρηνοδικείων, τῶν μονομελῶν Πρωτοδικείων κλπ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 570 ὑπόκεινται εἰς ἀναίρεσιν αἱ ἀποφάσεις τῶν Εἰρηνοδικείων, μονομελῶν Πρωτοδικείων κλπ. ὑπὸ τὰς ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις διακρίσεις.

Τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου τὸ β.δ. 1/1 Λυγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη, καταργεῖται.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25 - Τεῦχος 15 (597)

Ἀθῆναι, 1 Αὐγούστου 1966

ΣΥΝΑΨΙΣ ΕΜΠΡΑΓΜΑΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΥΠΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΩΝ ΣΩΜΑΤΕΙΩΝ

Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 438/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Ἐρώτημα ('Υπουργείου 'Εργασίας): 'Εὰν εἶναι κατὰ τὸν Νόμον ἐπιτρεπτὴ ἡ χορήγησις ὑπὸ τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας ἀδείας ἀγορᾶς ἀκινήτου παρὰ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Βοηθημάτων Μελῶν τοῦ Ταμείου 'Υγείας 'Υπαλλήλων Α.Τ.Ε. ἄνευ ἀποδεσμεύσεως προηγουμένης παρὰ τῆς Νομισματικῆς 'Επιτροπῆς τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ ἀκινήτου ποσοῦ.

Καὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμ. Γ', ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Ρουμπάνη*, Προεδρεύοντος, *Α. Μαλαγαρδῆ*, *Α. Τομαρᾶ*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ν. Μπλιάτσου*, Νομικῶν Συμβούλων, *Ι. Ματαράγκα*, *Κ. Διαλεκτοῦ*, *Μ. Στασινοπούλου* καὶ *Κ. Τζώρτζη*, Πάρεδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως.

Ι. Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 ν. 281/1914 τὰ ἀλληλοβοηθητικὰ σωματεῖα δύνανται νὰ ἀποκτοῦν ἢ διατηροῦν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν μόνον πρὸς ἐγκατάστασιν τῶν Γραφείων των, αἰθουσῶν συνεδριάσεων καὶ ὁμιλιῶν, βιβλιοθηκῶν καὶ ἐν γένει πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν αὐτῶν καὶ κατόπιν εἰδικῆς ἀδείας τοῦ 'Υπουργοῦ 'Εργασίας. 'Η παράβασις τῆς διατάξεως ταύτης δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς γενομένης δικαιοπραξίας, ἐφ' ὅσον προηγήθη ἡ ἄδεια τοῦ 'Υπουργείου.

'Επίσης κατὰ τὸ ἄρθρον 39 § 1 β.δ. 15/20.5.1920 τὰ ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα δύνανται ὁμοίως νὰ ἀποκτοῦν ἢ διατηροῦν ἀκίνητον ἰδιοκτησίαν μόνον πρὸς τὸν αὐτόν, ὡς ἀνωτέρω, σκοπὸν καὶ ὑπὸ τὰς αὐτάς, ὡς ἀνωτέρω, διατυπώσεις.

Αἱ ἄνω διατάξεις, ἀναφερόμεναι εἰς τὰς αὐτοτελεῖς (ἀλληλοβοηθητικὰ σωματεῖα) ἢ τὰς παρεπομένας (ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα ἐπαγγελματικῶν σωματείων) ἀλληλοβοηθητικὰς ἑνώσεις, ἐτέλουν ἐν ἀπολύτῳ συσχετίσει πρὸς τὴν ρυθμίζουσαν τὸ αὐτὸ θέμα διὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα διάταξιν τοῦ ἄρθρου 20 § 1 δ' ν. 281/1914, μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4361/1964 (Α' 149). 'Αλλ' ἐνῷ δικαιολογητικὸς λόγος τοῦ τιθεμένου διὰ τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα περιορισμοῦ πρὸς σύναψιν ἐμπραγμάτων συμβάσεων εἶναι ἡ μὴ ἀπονέκρωσις τῶν περιουσιῶν τῶν σωματείων τούτων δι' ἐπενδύσεως τῶν πόρων των εἰς ἀκίνητα καὶ ἡ ἀποφυγὴ τοῦ κινδύνου ἀμβλύνσεως τῆς ἀγωνιστικῆς διαθέσεως αὐτῶν ἐκ τοῦ φόβου διακινδυνεύσεως τῆς ἀκινήτου περιουσίας των (Α. *Πολυχρόνης*, Τὰ 'Εργατικὰ Σωματεῖα, σ. 123), ἀντιθέτως ἡ θέσπισις παρομοίας περιοριστικῆς διατάξεως διὰ τὰς ἀλληλοβοηθητικὰς ἑνώσεις συνάπτεται κυρίως πρὸς τὴν ἰδιαιτέραν αὐτῶν φύσιν, δι' ὃ καὶ εἰδικῶς διὰ ταύτας ἰσχύει περαιτέρω καὶ ἕτερος περιορισμός, ἀναφερόμενος εἰς τὰς πρὸς αὐτὰς γενομένας δωρεὰς καὶ κληροδοτήματα, τιθέμενος διὰ τοῦ ἄρθρου 15 ν. 281/1914 (Α. *Σβῶλος*, Τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἐν Νομ. Μελέταις, τόμ. 1 σ. 228 ἐπ., Α. *Πολυχρόνης*, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 169).

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 4361/1964 ἀντικατεστάθη τὸ ἄνω στοιχεῖον δ' παρ. 1 ἄρθρ. 20 ν. 281/1914 διὰ νέας διατάξεως τοῦ αὐ-

τοῦ μὲν περιεχομένου, ἀλλὰ μὲ ἀπάλειψιν τῆς διατυπώσεως περὶ προηγουμένης εἰδικῆς ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦτο πρὸς ἐναρμονισμὸν τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων πρὸς τὴν κυρωθεῖσαν διὰ τοῦ ν.δ. 4204/1961 (Α' 174) ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνῆ Σύμβασιν περὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ προστασίας τοῦ συνδικαλιστικοῦ δικαιώματος, κατὰ τὴν ἀπαίτησίν της ὅπως ἀπέχουν αἱ Δημόσιαι Ἀρχαὶ πάσης ἐπεμβάσεως περιοριστικῆς τοῦ δικαιώματος τῶν σωματείων τούτων ὅπως ρυθμίζουν, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς ὑφισταμένης νομιμότητος, τὰ κατ' ἰδίαν θέματα συστάσεως, καταστάσεως καὶ λειτουργίας των.

Ἀλλὰ ἡ κατάργησις αὕτη δὲν βαίνει πέραν τῆς ρητῆς ἀναφορᾶς εἰς μόνην τὴν εἰδικὴν περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων σχετικὴν διάταξιν, τουτέστι δὲν θίγει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 17 ν. 281/1914 καὶ 39 § 1 β.δ. 15/20.5.1920, διότι: α) καὶ κυρίως ἀναφέρεται ἡ κατάργησις εἰς τὴν συγκεκριμένην διάταξιν τῆς περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων νομοθεσίας, β) εἶναι διάφορος ὁ δικαιολογητικὸς λόγος τοῦ περιορισμοῦ δι' ἑκάστην τῶν κατηγοριῶν τῶν ἑνώσεων, καθ' ἃ ἐξετέθη, γ) εἶναι διάφορος ὁ σκοπὸς ἑκάστης τῶν δύο τούτων κατηγοριῶν τῶν ἑνώσεων, τουτέστι τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν ἀλληλοβοηθητικῶν ἑνώσεων ἀφ' ἑτέρου, μὴ δυναμένου μάλιστα τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου νὰ εἶναι συγχρόνως καὶ ἀλληλοβοηθητικὸν (Α. Σ/ῶλος, ἔνθ. ἀνωτ. σ. 217, Α. *Πολυχρόνης*, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 164) καὶ δ) ἡ μορφὴ τῶν ἀλληλοβοηθητικῶν ἑνώσεων τῆς κειμένης νομοθεσίας ἐκφεύγει τοῦ ἀμιγοῦς σωματειακοῦ χαρακτῆρος, διαγραφομένη ἤδη ὡς εἷς τῶν, ἐλαπσόνων βεβαίως, τύπων, δι' ὧν ἀσκεῖται ἡ κοινωνικὴ ἀσφάλισις.

ΙΙ. Κατὰ τὸν ἀ.ν. 1611/1950 πάντα τὰ ἐπενδυόμενα ὑπὸ μορφὴν ἐντόκου καταθέσεως κεφάλαια τῶν Δημοσίων Ὀργανισμῶν παρακατατίθενται παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ἥτις ἐνεργεῖ ἐν προκειμένῳ ὡς διαχειριστικὸν ὄργανον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου αὐτοῦ (ἄρθρ. 2 § 1 ἐδ. α'), ὡς τοιοῦτοι «Δημόσιοι Ὀργανισμοὶ» νοοῦνται τὰ πάσης φύσεως νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ τὰ πάσης φύσεως Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρ. 1) καὶ διὰ πᾶσαν ἐπιτρεπομένην κατὰ νόμον ἐπένδυσιν κεφαλαίων τῶν «Δημοσίων Ὀργανισμῶν» ὑπὸ πᾶσαν μορφήν, πλὴν τῆς κατὰ τὰ ἄνω καταθέσεως παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, ἀπαιτεῖται προηγουμένη ἐγκριτικὴ ἀπόφασις τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρ. 2 § 1 ἐδ. β', ὡς προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2999/1954).

Δημόσιοι Ὀργανισμοί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὡς ἄνω νομοθετήματος, εἶναι καὶ τὰ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 281/1914 συνιστώμενα ἀλληλοβοηθητικὰ σωματεῖα ἢ ἀλληλοβοηθητικὰ Ταμεῖα ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ὡς ἀνήκοντα εἰς τοὺς Ἀσφαλιστικοὺς ἐν γένει Ὀργανισμοὺς δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑφ' ἣν διατύπωσιν ὁ νόμος ἠθέλησε νὰ ὑπαγάγῃ πᾶν Ταμεῖον, παρέχον κατὰ τὰς ὀργανικὰς αὐτοῦ διατάξεις κοινωνικὴν ἀσφάλισιν, εἴτε γενικῶς, εἴτε εἰδικῶς, εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν προσώπων, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου συστάσεως καὶ τῆς νομικῆς μορφῆς, ἣν τοῦτο ἔχει, ἂν δηλονότι τυγχάνῃ, κατὰ τὴν ἱδρυτικὴν πρᾶξιν, νομικὸν πρόσωπον δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου (οὕτως ἡ πλειοψηφία τῆς ὑπ' ἀριθ. 597/1964 γνωμοδοτήσεως Ν.Σ.Κ.).

Αἱ ἄνω ἀλληλοβοηθητικαὶ ἑνώσεις, εἴτε κριθῇ, ὅτι κατέστησαν, κατ' ἀναγωγὴν μετὰ τὸν ἀν. νόμον 1505/1938 (Α' 464), νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου (Σ.Ε. 113/1943, 308/1947, 1831/1947, 173, 220, 973, 975/1954), εἴτε ἀντιθέτως, ὅτι, ἀσχέτως τῆς ἀναγωγῆς τοῦ σκοποῦ αὐτῶν ἐν μέρει ἢ ἐν ὅλῳ εἰς κρατικὴν λειτουργίαν, διατηροῦν κατὰ βάσιν τὴν σωματειακήν των ὑφήν, προστατευομένην συνταγματικῶς (ὅπερ ὀρθότερον, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 337/1966 Γνωμοδότησις Ν.Σ.Κ. καὶ αἱ Σ.Ε. 317, 318, 1072, 1466, 1911/1948, 1936/1949, 1875/1951), περιλαμβάνονται ἐν πάσῃ περιπτώσει εἰς τοὺς κατὰ τὴν προσδιδομένην ὑπὸ τῆς εἰδικῆς περὶ ἐλέγχου τῶν διαθεσίμων κεφαλαίων τῶν νομικῶν ἐν γένει προσώπων νομοθεσίας ἔννοιαν τοῦ ὅρου Δημοσίους Ὀργανισμούς.

ΙΙΙ. Τὸ Ταμεῖον Ὑγείας Ὑπαλλήλων Α.Τ.Ε., λειτουργοῦν ὡς σωματεῖον ἀλληλοβοηθητικὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1931 βάσει τῶν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΠΙΛΥΣΙΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΥΠΟ ΤΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΩΝ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΩΝ

Αἰτιολόγησις ἀποφάσεων αὐτῶν μὲ συνέπειαν ἄλλως ἀκύρωσίν των

ιάταξις ἄρθρου 15 Νόμου 3239/1955.—Μὴ δυνατὴ ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηων ἡ τροποποίησις ὅρων ὑφισταμένων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπετέλεσαν ντικείμενον τῆς παραπεμφθείσης ἐνώπιόν των διενέξεως, ἐκτὸς ἂν τὰ ἐν διενέξει μέρη υναινέσωσιν εἰς τοῦτο, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιληφθῶσι συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ὑποταὶ ἀφορῶσιν εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν ἡ συμβατικῶς καθοσθεῖσα χρονικὴ διάρκεια καὶ νὰ τροποποιήσουν αὐτάς, εἰμὴ ἂν διαπιστώσωσιν ἡτιολογημένως, ὅτι ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ συνθηκῶν.

ροσβλήθησαν δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας αἱ ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιΐας καὶ παγοποιΐας καὶ τὰ ψυγεῖα τῆς χώρας (ΕΕΔ 24, 369) καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 22071/2.3.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ἀνωτέρω διαιτητικὴ ἀπόφασις (ΕΕΔ 24, 369).

Ἐπαναλαμβάνονται καὶ ὑπὸ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τὰ διὰ σειρᾶς ἀποφάσεων αὐτοῦ (Ἴδετε ΕΕΔ 24, 1283) νομολογηθέντα ὅτι κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας τὰ

νων διατάξεων τῆς σωματειακῆς νομοθεσίας αἱ διεπόμεναι ὑπὸ νομίμως δι' ἀποφάσεων τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐγκριθέντος Καταστατικοῦ, παρέχει εἰς τὰ μέλη αὐτοῦ ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν, ἔξοδα κηδείας καὶ διάφορα βοηθήματα, ἐν οἷς καὶ πρόσθετα, ὡς χαρακτηρίζονται, ἐξυπηρετούμενα διὰ ἰδιοκτήτου λογαριασμοῦ καὶ ἀποτελεῖ οὕτω «Δημόσιον Ὀργανισμόν» κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀν. νόμου 1611/1950, παρ' ὅλον ὅτι εἶναι σαφῶς νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου (Σ.Ε. 1618/1953, καὶ τοῦτο διότι περιλαμβάνεται εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἰδιωτικοῦ δικαίου τοῦ εἰρημένου νόμου.

IV. Οἱ τιθέμενοι διὰ τοῦ ἀν. νόμου 1611/1950 περιορισμοὶ ὑπηρετοῦν τὸ δημόσιον συμφέρον εἰς ἕνα ἐκ τῶν εὐπαθεστέρων τομέων τῆς οἰκονομικῆς ὀργανώσεως τῆς χώρας, διὸ καὶ ἡ παράβασις τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου ἐπισύρει βαρείας διοικητικάς, ἀστικὰς καὶ ποινικὰς κυρώσεις (ἄρθρ. 4, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 ν.δ. 2999/1954). Κατὰ συνέπειαν ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἁρμοδιότητος, τῆς ἀνακυπτούσης ἐκ τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 17 ν. 281/1914 καὶ 39 § 1 β.δ. 15/20.5.1920, μὴ ὑπηρετούντων τὸ δημόσιον συμφέρον, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ἡ μὲν παράβασις τῶν ἄνω διατάξεων, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὸν σκοπόν, δι' ὃν γίνεται ἡ ἀπόκτησις ἀκινήτου περιουσίας, δὲν συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς δικαιοπραξίας, ἐφ' ὅσον προηγήθη ἡ ἄδεια τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ δὲ παράβασις αὐτῶν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς αὐτὴν τὴν ἄδειαν ἐπισύρει σχετικὴν ἀκυρότητα, τεταγμένην μόνον ὑπὲρ τοῦ σωματείου (Α. *Σβώλος*, ἐνθ. ἀνωτ. 228 ἐπ., Α. *Πολυχρόνης*, ἐνθ. ἀνωτ. σ. 169), ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐρευνᾷ προηγουμένως, ἂν παρὰ τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς ἐνεκρίθη ἡ διάθεσις κεφαλαίων τοῦ Ὀργανισμοῦ εἰς ἐπιτρεπομένην κατὰ νόμον ἐπένδυσιν τούτων ὑπὸ ἑτέραν πλὴν τῆς καταθέσεως παρὰ τῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος, μορφήν, τῆς ἰδικῆς του ἀδείας ἑπομένης, κατὰ λογικὴν τάξιν, τῆς ἐγκρίσεως τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὸ ἐν ἀρχῇ ἐρώτημα προσήκει ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια κατά τήν ἐπίλυσιν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας πρέπει νά αἰτιολογοῦν εἰς ἀποφάσεις των καί νά μή ἐπαναλαμβάνουν ἁπλῶς τά ἐν τῇ διατάξει ὁριζόμενα, ἄλλως ἡ ἀπόφασίς των εἶναι ἀκυρωτέα, ὡς μή νομίμως ἠιτιολογημένη, ὡς συνέβη εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Νά εἴπωμεν πάλιν, ὅτι τά Διαιτητικά Δικαστήρια τοῦ νόμου 3239/1955 δέν καταβάλλουν τήν δέουσαν προσοχήν διά τήν αἰτιολόγησιν τῶν ἀποφάσεών των καί οὕτω ἐμφανίζεται τό φαινόμενον νά ἀκυροῦνται μετά μακρόν χρόνον, πέραν τοῦ ἔτους ἐν προκειμένῳ, ἀποφάσεις των, ὑπό τάς ὁποίας ἔζησαν οἱ ἐργοδόται καί οἱ μισθωτοί.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1397/1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελιᾶς*
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Παπαλάμπρου*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπασταύρου, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις α) τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης εἰς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας μεταξύ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καί Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καί τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί καθορισάσης τάς ἀμοιβάς καί τούς ὅρους ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τά ἐργοστάσια ζυθοποιίας καί παγοποιίας καί τά ψυγεῖα ἁπάσης τῆς χώρας, καί β) τῆς ὑπ' ἀριθ. 22071/2.3.1965 (Φ.Ε.Κ. 145/23.4.1965, τεῦχ. Β') ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἡ ἀνωτέρω διαιτητική ἀπόφασις ἐκηρύχθη ἐκτελεστή.

Τοιοῦτον ἀντικείμενον ἔχουσα, ἀσκηθεῖσα δέ ἐμπροθέσμως καί κατά τάς νομίμους διατυπώσεις ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις, τυγχάνει τύπου δεκτή.

Τό ἄρθρον 15 τοῦ ν. 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» ὁρίζει ἐν μέν τῇ παραγράφῳ 1, ὅτι «τά διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια (πρωτοβάθμια καί δευτεροβάθμια), ἐπιλαμβανόμενα πάσης κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ἀγομένης ἐνώπιόν των συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, προκυπτούσης ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων, εἴτε μετά τήν λῆξιν τοῦ συμβατικῶς καθορισθέντος χρόνου ἰσχύος αὐτῶν, εἴτε μετά τήν νόμιμον καταγγελίαν των, δύνανται νά τροποποιῶσι καί ἐν γένει νά ἐπαναρρυθμίζωσιν ὑφισταμένας συλλογικάς σχέσεις ἐργασίας καί τά πρός τό οἰκονομικόν εἰσέτι μέρος αὐτῶν καί νά διατάσσωσι πᾶν ὅ,τι ἤθελε κριθῇ παρ' αὐτῶν πρόσφορον διά τήν ἐναρμόνισιν τῶν συμφερόντων τῶν ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν», ἐν δέ τῇ παραγράφῳ 2, ὅτι «ἐξαιρετικῶς τά διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια δύνανται, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος, ὅσον ἀφορᾷ τήν παραπομπήν αὐτοῖς, νά ἐπιλαμβάνωνται κατά τά ἀνωτέρω καί συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔστω καί ἂν ἀναφέρωνται εἰς συλλογικάς συμβάσεις, τῶν ὁποίων δέν ἐλήξεν ἔτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονική διάρκεια, ἐάν διαπιστώσωσιν, ὅτι ἀπό τῆς ὑπογραφῆς αὐτῶν ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολή τῶν συνθηκῶν καί προϋποθέσεων, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν». Περαιτέρω τό αὐτό ἄρθρον 15 ὁρίζει ἐν παραγράφῳ 3, ὅτι «τά διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια (πρωτοβάθμια καί δευτεροβάθμια) κατά τήν ἔρευναν τῆς διαφορᾶς καί τήν ἔκδοσιν τῶν ἀποφάσεών των, προκειμένου ἰδίᾳ περί καθορισμοῦ ἀποδοχῶν, δέον νά λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καί νά σταθμίζωσι τάς κοινωνικάς καί οἰκονομικάς ἀνάγκας, ἃς ἐξυπηρετοῦν αἱ ὑπό κρίσιν ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις, τήν οἰκονομικήν καί τεχνικήν ἀντοχήν αὐτῶν, τό ἐπίπεδον τῶν χορηγουμένων ἀμοιβῶν καί ἡμερομισθίων, ἐν σχέσει πρός τό κόστος ζωῆς, τούς ὅρους, τό συνθήκας καί τό εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καί τό γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας», ἐν δέ τῇ παραγράφῳ 4, ὅτι διά τῶν ἀποφάσεων τῶν διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων τοῦ παρόντος δέν ἐπηρεάζονται οἱ μή ἀποτελέσαντες ἀντικείμενον διενέξεως ὅροι τῶν ὑφισταμένων συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὧν οὐδέ δύνατο νά γίνῃ συζήτησις διαρκούσης τῆς διαδικασίας τῆς διαιτησίας, ἐκτός ἐάν συναινοῦσιν τά ἐν τῇ διενέξει μέρη».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει ἀφ' ἑνός μέν, ὅτι τά διοικητικά διαιτητικά δικαστήρια δέν δύνανται νά τροποποιήσωσιν ὅρους ὑφισταμένων συλλογικῶν συμβάσεων, μή ἀποτελέσαντας] ἀντικείμενον τῆς παραπεμφθείσης ἐνώπιον τῶν ρηθέντων

δικαστηρίων διενέξεως, ἐκτὸς ἂν συναινέσωσιν εἰς τοῦτο τὰ ἐν διενέξει μέρη, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι τὰ δικαστήρια ταῦτα δὲν δύανται νὰ ἐπιληφθῶσι συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀφορωσῶν εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, ὧν δὲν ἔληξεν εἰσέτι ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια καὶ ἃ τροποποιήσωσιν αὐτάς, εἰμὴ ἂν διαπιστώσωσιν ἠτιολογημένως, ὅτι ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς κατηρτίσθησαν αἱ συμβάσεις αὗται.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ τῆς Ἑνώσεως Βιομηχάνων Ἴχνους, ἀφ' ἑνός, καὶ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων καὶ τοῦ Συνδέσμου Ζυθεργατῶν, ἀφ' ἑτέρου, ὑπεγράφη τὴν 18.7.1963 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἶτα κατόπιν σχετικῆς ὑπ' ἀριθ. 66726/3936/6.8.1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β' φύλλ. 345/7.8.1963), διὰ τῆς συλλογικῆς δὲ ταύτης συμβάσεως, ἧς ἡ ἰσχὺς ὡρίσθη αὐτόθι, ὅτι ἄρχεται ἀπὸ 1.6.1963 καὶ λήγει μετὰ πάροδον διετίας, καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων, τὰ ἐπιδόματα καὶ ἄλλοι τινὲς συναφεῖς ὅροι ἐργασίας τῶν εἰς ἅπαντα τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιίας καὶ παγοποιίας καὶ τὰ ψυγεῖα τῆς χώρας ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν ἄνευ διακρίσεως τούτων κατ' εἰδικότητα, ἀλλ' ἐπὶ τῇ βάσει κυρίως τοῦ χρόνου ἀπασχολήσεως αὐτῶν ἐν τοῖς ἐργοστασίοις. Διαρκούσης ὅμως ἔτι τῆς ἰσχύος τῆς ἀνωτέρω συλλογικῆς συμβάσεως ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἐζήτησε τὴν τροποποίησιν αὐτῆς δι' αὐξήσεως τῶν ἡμερομισθίων καὶ ἐπιδομάτων ὑπὸ τὰς αὐτόθι προβλεπομένας διακρίσεις ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου ἀπασχολήσεως κ.λ.π. (ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 978/14.4.1964 πρὸς Σύνδεσμον Ἑλλήνων Βιομηχάνων) καὶ εἶτα τὴν μεσολάβησιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (ἔγγραφον ὑπ' ἀριθ. 1020/30.4.1964), μεθ' ὃ, μὴ ἐπιτευχθείσης συμφωνίας (ἔκθεσις τμηματάρχου Π. Τσουκαλᾶ 20.4.1964), ἡ διαφορὰ παρεπέμφθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 57683/4554/11.7.1964 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας εἰς τὸ Πρωτοβάθμιον Διοικητικὸν Διαιτητικὸν Δικαστήριον Ἀθηνῶν, ὅπερ, λαβὸν ὑπ' ὄψιν καὶ σταθμίσαν, ὡς ἀναφέρεται ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀποφάσει αὐτοῦ, «τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἃς ἐξυπηρετοῦν αἱ ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεις, τὴν τεχνικὴν καὶ οἰκονομικὴν αὐτῶν ἀντοχήν, τὸ ὕψος τῶν χορηγουμένων ἀμοιβῶν ἐν σχέσει πρὸς τὸ κόστος ζωῆς, τοὺς ὅρους καὶ συνθήκας καὶ τὸ εἶδος τῆς προσφερομένης ἐργασίας καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας», ἐδέχθη ἐν μέρει τὰ αἰτήματα τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ ηὔξησεν ἀπὸ 1.8.1964 τὰ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀπὸ 18.7.1963 συλλογικῆς συμβάσεως προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων καὶ ἐπιδομάτων τῶν εἰς ἅπαντα τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιίας καὶ παγοποιίας καὶ τὰ ψυγεῖα τῆς χώρας ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν ὑπὸ τὰς ἐν τῇ συλλογικῇ ταύτῃ συμβάσει ὁριζομένας διακρίσεις τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τούτων ἀπὸ ἀπόψεως χρόνου ἀπασχολήσεως κ.λ.π.

Συμφώνως πρὸς τὰς παρατεθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ τὰ ἐν ταῖς προηγουμέναις σκέψεσι τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δὲν ἠδύνατο, προκειμένου νὰ καθορίσῃ τὰς ἀμοιβὰς τῶν εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ζυθοποιίας, παγοποιίας καὶ ψυγείων ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν, νὰ προβῇ εἰς διακρίσεις τούτων διαφόρους τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης ἀπὸ 18.7.1963 συλλογικῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον τὸ μέρος τοῦτο τῆς συλλογικῆς συμβάσεως δὲν ἀπετέλει ἀντικείμενον τῆς παραπεμφθείσης ἐνώπιον τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν διενέξεως, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενοι συναφῶς λόγοι ἀκυρώσεως, καθ' οὓς τὸ διαιτητικὸν δικαστήριον ἔδει νὰ καθορίσῃ τὰς ἀμοιβὰς τῶν ἀνωτέρω ἐργατοτεχνιτῶν ἐπὶ τῇ βάσει διακρίσεως τούτων κατ' εἰδικότητας καὶ νὰ προνοήσῃ ἰδιαιτέρως περὶ τῶν ἀμοιβῶν τῶν μαθητευομένων, εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. Συμφώνως ὅμως πρὸς τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω διατάξεις καὶ τὰς προηγουμένας σκέψεις, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς προσβαλλομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐτροποποιήθη ἡ ἀπὸ 18.7.1963 συλλογικὴ σύμβασις διαρκοῦντος τοῦ διετοῦς χρόνου ἰσχύος αὐτῆς, αὐ-

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΟΙΝΗΣ ΩΦΕΛΕΙ

Κλήσις καὶ ἀκρόασις ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ

Σύνθεσις Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀφορωσῶν εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας.—Ὑποχρεωτικὴ καὶ κλῆσις ἀντιπροσώπου τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργείου κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις καὶ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας, μὴ οὐσῶν ἄλλως ἰσχυρῶν καὶ μὴ τιθεμένων εἰς ἐφαρμογὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας, ἀφορωσῶν ἐν γένει τοὺς ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας καὶ ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας.—Ἔννοια σχετικῶν διατάξεων.

Ἠκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀπορρήσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἡ ὑπ' ἀριθ. 79957/5360/1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοϋπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Λαρίσης (ΕΕΔ 24, 1073).

Ὁ νόμος 3239/1955 «περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ΕΕΔ 17, 204 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἐπιβάλλει εἰς τὰς ἐν αὐτῷ περιπτώσεις τὴν ὑποχρεωτικὴν συμμετοχὴν ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἄλλως πρόκειται περὶ μὴ νομίμου συνθέσεως τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου (Σ.Ε. 384/1960, εἰσηγητὴς *Χ. Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 19 353, Σ.Ε. 1774/1962, εἰσηγητὴς *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1350).

Ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 § 4 τοῦ νόμου 3239/1955 ὁρίζει, ὅτι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας, ἀφορῶσαι ἐν γένει ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας καὶ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας, δὲν εἶναι ἰσχυραὶ καὶ δὲν τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, ἐὰν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ἢ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας δὲν ἤθελε προσκληθῇ νὰ παραστῇ, διὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργείου.

Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἐν τέλει τῆς ἀνωτέρω παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ νόμου 3239/1955 προσετέθη ἑδάφιον, δι' οὗ ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἑδαφίου τῆς αὐτῆς παραγράφου ἐφαρμόζονται μόνον προκειμένου περὶ εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴνες δὲ θεωροῦνται εἰδικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ὁρίζει τὸ ἄρθρον 7 § 1 ἑδαφ. δ' τοῦ νόμου 3239/1955 («Ἴδετε διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων Α.Π. 424/1964, εἰσηγητὴς *Γ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 23, 774).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1393/1966 Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. ***Χ. Μητρέλιας***
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. ***Δ. Καρβελλᾶς***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Χριστόπουλος, Ν. Παπασίνο

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως ἀκυρώσεως ὁ Ὀργανισμὸς Ὑδρεύσεως καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ

ξηθέντων τῶν ὑπὸ ταύτης προβλεπομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων καὶ ἐπιδομάτων τῶν εἰς τὰ ἐργοστάσια ζυθοποιίας κλπ. ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν, ἔδει νὰ διαπιστωθῇ αὐτόθι, καὶ δὴ ἠτιολογημένως, κατ' ἐπίκλησιν συγκεκριμένων σχετικῶν στοιχείων, ὅτι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς κατηρτίσθη αὕτη, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου ἡ προσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, οὐδεμίαν τοιαύτην διαπίστωσιν περιέχουσα, ἀλλ' ἀναφερομένη μόνον ὅλως γενικῶς καὶ ἀορίστως εἰς τὰ κατὰ τὸν νόμον ληπτέα ὑπ' ὄψιν στοιχεῖα κρίσεως (ἀνάγκαι ἐξυπηρετούμεναι ὑπὸ ἐπιχειρήσεων, ἀντοχὴ αὐτῶν, ὕψος ἀμοιβῶν κλπ.), τυγχάνει πλημμελῶς ἠτιολογημένη καὶ, τούτῳ τῷ λόγῳ, βασίμως προβαλλομένῳ, ἀκυρωτέα, ὡς καὶ ἡ κηρύξασα ταύτην ἐκτελεστὴν καὶ συμπροσβαλλομένη ὑπ' ἀριθ. 22071/1646/2.3.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τὴν ὑπ' ἀριθ. 3/1965 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 22071/1646/2.3.1965 (Φ.Ε.Κ. 145/23.4.1965 τεῦχ. Β') ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Λαρίσης, νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 72957/5360/29.7.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ἐφημ. Κυβ. Β' σ. 474/30.7.1965), δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ἐπὶ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος Ὀργανισμοῦ καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ἐκδοθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 3/25.6.1965 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης.

Ἡ παρέμβασις τοῦ Σωματείου Ἐργατοϋπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Λαρίσης, αἰτουμένη τὴν ἀπόρριψιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως, νομοτύπως ἀσκηθεῖσα, δεκτὴ καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν τυγχάνει.

Ὁ αἰτῶν Ὀργανισμὸς Ὑδρεύσεως καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Λαρίσης, ἀσχέτως τῆς ἱστορικῆς του καταγωγῆς καὶ τῆς ἰδιομορφίας του, ἀποτελεῖ ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 2489/1940 τροποποιήσεως τῆς ὀργανώσεώς του αὐτοτελὲς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου κατὰ ρητὸν ἐκ τοῦ νόμου χαρακτηρισμόν (ἄρθρ. 1 § 1), αἱ δὲ ἐγκαταστάσεις καὶ τὰ ἔργα αὐτοῦ χαρακτηρίζονται ἐπίσης ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρ. 1 § 2) ὡς κοινῆς ὠφελείας. Προκειμένου δὲ περὶ εἰδικῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀφορωσῶν εἰς τοιαύτας ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, φορεὺς τῶν ὁποίων εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ ΙΙΙ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρ. 8 νόμου 4346/1964 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 89177/7181/6.10.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἀνασυνθέσεως, τοῦ τρόπου συγκροτήσεως κλπ. τῶν Πρωτοβαθμίων Διαιτητικῶν Δικαστηρίων» (Β'455) ὁρίζεται, κατ' ἐπανάληψιν τῶν ἐν ἄρθρ. 13 § 6 καὶ 10 § 4 νόμου 3239/1955, ὅτι, ἐὰν ἡ διένεξις ἀφορᾷ μισθωτοὺς ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων τοῦ δημοσίου, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, τὸ ἐναλλασσόμενον ἐργοδοτικὸν μέλος τῶν Πρωτοβαθμίων καὶ Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων—περὶ ὧν ἡ παράγραφος ΙΑδ' καὶ ΙΒδ' τῆς αὐτῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως—ὁρίζει ἑκάστοτε καὶ δι' ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν, αἰτήσει τοῦ Προέδρου τῶν ἀνωτέρω Δικαστηρίων, ὁ οἰκεῖος Νομάρχης, πλὴν τῆς περιφερείας τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, εἰς ἣν τοῦτο ὁρίζει ὁ Ὑπουργός, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὁποίου ὑπάγεται ἡ ἐποπτεία τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ δημοσίου ἢ τοῦ νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου», ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας νόμου 3239/1955 ὁρίζεται, ὅτι: «συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ἀποφάσεις διαιτησίας, ἀφορῶσαι ἐν γένει τοὺς ὅρους καὶ συνθήκας ἐργασίας καὶ τὴν ἀμοιβὴν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κοινῆς ὠφελείας, δὲν εἶναι ἰσχυραὶ καὶ δὲν τίθενται εἰς ἐφαρμογήν, ἐὰν κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις καὶ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας δὲν ἦθελε προσκληθῆ νὰ παραστῇ, διὰ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν ἢ ἐκμετάλλευσιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργείου».

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις τοῦ ἄρθρου 21 § 4 νόμου 3239/1955, ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν ἀνωτέρω ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ἀναφέρεται εἰς ἁπάσας, ἄνευ τινὸς διακρίσεως, τὰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας, τὰς λειτουργούσας εἴτε ὑπὸ τὴν μορφὴν ἰδιωτικῆς ἐπιχειρήσεως, εἴτε ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἀσχέτως, ὡς πρὸς τὰς τελευταίας ταύτας, τῆς κατὰ τὴν ἑτέραν ἀνωτέρω διάταξιν εἰδικῆς συνθέσεως τῶν

Διαιτητικῶν Δικαστηρίων, εἶναι δὲ αὕτη ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐφαρμοστέα καθ' ὅλα τὰ στάδια τῆς διαιτητικῆς διαδικασίας, ὡς ρητῶς ἐν αὐτῇ ὁρίζεται, ἤτοι ἐνώπιον τοῦ τε Πρωτοβαθμίου Δικαστηρίου, ἵνα οὕτως ἐξασφαλισθῇ πλήρως ὁ διὰ ταύτης ἐπιδιωκόμενος σκοπός, νὰ ἀκούεται δηλ. ἡ ἐποπτεύουσα τὴν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας κρατικὴ Ἀρχή. Ἐξ ἄλλου, ἡ εἰδικὴ αὕτη διάταξις εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν διὰ τῆς παραγρ. 11 τοῦ ἄρθρου 10 νομ. 8/τος 3755/1957 προστεθεῖσαν παράγρ. 5 ἐν ἄρθρῳ 21 νόμου 3239/1955 καὶ ἐπαναληφθεῖσαν ἐν παραγρ. IV τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 89177/181/6.10.1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἑτέραν διάταξιν, καθ' ἣν εἰς τὰς συνεδριάσεις ἁπάντων τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καλεῖται ὑποχρεωτικῶς καὶ ἀναπτύσσει, ἐφ' ὅσον προσέλθῃ, τὰς ἀπόψεις του, καταχωριζομένας εἰς τὰ πρακτικά, ἀντιπρόσωπος τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ διὰ τὰ λειτουργοῦντα ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ τοιαῦτα, ὑπὸ τοῦ οἰκείου δὲ Νομάρχου διὰ τὰς λοιπὰς περιφερείας χώρας, δι' ἀποφάσεων τῶν γνωστοποιουμένων ἐγκαίρως εἰς τοὺς Προέδρους τῶν Δικαστηρίων, καὶ συνεπῶς ἡ κλῆσις τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ἀποσκοποῦσα ὅπως ἀκούεται οὗτος ἐπὶ πάσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, φερομένης εἰς δευτεροβάθμιον κρίσιν, δὲν δύναται νὰ ἀναπληρώσῃ, ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται τὸ παρεμβαῖνον, τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 21 νόμου 3239/1955 ἐπιβαλλομένην κλῆσιν τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργοῦ.

Κατ' ἀκολουθίαν καὶ συμφώνως πρὸς τὰ κατὰ τὰς ἠγουμένας σκέψεις διατάξεις, ἐν μὲν τῇ συνθέσει τοῦ ἐπὶ τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος Ὀργανισμοῦ, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ κρίναντος Δευτεροβαθμίου Δ.Δ.Δ. Λαρίσης ἔδει νὰ μετάσχῃ, ἀντὶ τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 94799/7792/19.10.1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Ἐφ. Κυβ. Γ' σ. 337) ὁρισθέντος ἐναλλασσομένου ἐργοδοτικοῦ μέλους, ὁ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου ὁρισθησόμενος ὑπὸ τοῦ οἰκείου Νομάρχου, κατὰ δὲ τὴν ἐνώπιον τοῦ Δευτεροβαθμίου Δικαστηρίου διαδικασίαν ἔδει νὰ κληθῇ, ὅπως παραστῇ καὶ ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του, ὁ ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὴν περὶ ἧς πρόκειται ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας Ὑπουργοῦ. Ἀλλ' ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῷ φακέλῳ ἐγγράφων καὶ ἐκ τοῦ περιεχομένου τῆς διὰ τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ὑπ' ἀριθ. 3/25.6.1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης τούτου μετέσχεν οὐχὶ ὁ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ Προέδρου δέων νὰ ὁρισθῇ ὑπὸ τοῦ Νομάρχου, ἀλλ' ὁ ὁρισθεὶς ὡς ἐναλλασσόμενον ἐργοδοτικὸν μέλος διὰ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως Β.Σ., δὲν ἐκλήθη δὲ οὐδὲ καὶ παρέστη, ἵνα ἀναπτύξῃ τὰς ἀπόψεις του ἐκπρόσωπος τοῦ ἐποπτεύοντος τὸν Ὀργανισμόν, ὡς ἐπιχειρήσεως κοινῆς ὠφελείας, Ὑπουργοῦ. Ἀκυρωτέα ὅθεν καθίσταται ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ἡ κηρύξασα τὴν κατὰ παραβίασιν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ἐκδοθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 3/25.6.1965 παράνομον, καὶ ὡς τοιαύτην ἄκυρον, ἀπόφασιν τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Λαρίσης, περιττῆς οὕτω καθισταμένης τῆς ἐξετάσεως τῶν λοιπῶν διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως προβαλλομένων λόγων.

Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀκυρώσεως εἶναι δεκτὴ τύποις τε καὶ οὐσίᾳ, ἀπορριπτέα δὲ ἡ παρέμβασις.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Ἐμπρόθεσμοι αἰτήσεις καὶ δικαιολογητικὰ ὡς προϋπόθεσις τῆς προστασίας

Προθεσμίαι τοῦ Α.Ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τὴν ὑποβολὴν αἰτήσεων τῶν πολεμιστῶν, δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν, μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν.—Ἀποκλεισμὸς ἄλλως τοῦ πολεμιστοῦ ἀπὸ τῆς προστασίας τοῦ Νόμου καὶ ἄκυρος ἡ περὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ διοικητικὴ πρᾶξις.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς ἐπιχείρησιν, ἀλλ' ἀπεκλείσθη, ὅτι οὗτος ἐστερεῖτο τῆς προστασίας τοῦ νόμου, ὡς μὴ ὑποβαλὼν εἰς τὰ ἁρμόδια Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ ἐμπροθέσμως τὰ σχετικὰ κατὰ νόμον (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν σχετικῶν διατάξεων) δικαιολογητικὰ καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον ἠκυρώθη ἡ πρᾶξις τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεώς του.

Τὸ ἐρώτημα λοιπὸν ἐκ τῆς περιπτώσεως αὐτῆς εἶναι τί κάμνει ἡ Διοίκησις; Ἐδῶ δὲν πρόκειται περὶ ἑρμηνείας διατάξεως νόμου, ὥστε νὰ συγχωρῆται ἡ κατὰ πλάνην ἔστω διδομένη ἀντίθετος πρὸς τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου γνώμη. Αἱ περὶ προθεσμίας καὶ ὑποβολῆς τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν διατάξεις τοῦ νόμου εἶναι, ὡς δέχεται καὶ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, σαφεῖς.

Θὰ πρέπει λοιπὸν ὁ δικαιούμενος εἰς ἑκάστην πρᾶξιν τῆς Διοικήσεως νὰ ἐρευνᾷ τοὺς φακέλους τῆς ὑποθέσεως, ἵνα ἀποκαλυφθῇ τὸ σφάλμα αὐτῆς, παρὰ τὸ ἄξιωμα ὅτι ἡ διοικητικὴ πρᾶξις ἐνέχει τὸ τεκμήριον τῆς νομιμότητος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1428/1966 Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Ν. Γρηγορίου*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Κ. Δάρας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Σ. Παπασταύρου, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 12 τῆς 27.11.1964 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ Α.Ε. „*„ ὡς ὑπάλληλος ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευόμενος ἀνάπηρος Σ.Σ., ἀπαραδέκτως δέ, ὡς πράξεως κοινοποιήσεως, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 111165/5098 τῆς 30.11.1964 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὗ ἐκοινοποιήθη πρὸς τὴν αἰτοῦσαν ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου.

Ἡ ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀναφερομένη ὡς ὑπόχρεως εἰς πρόσληψιν τοῦ δι' αὐτῆς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Α.Ε. „*„ ἐπιχείρησις οὐδεμίαν καταλείπεται ἀμφιβολίαν, ὅτι εἶναι αὐτὴ αὐτὴ ἡ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Α.Ε. „*„ αἰτοῦσα Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, δοθέντος ὅτι τὰ ἀρχικὰ στοιχεῖα τῶν λέξεων περιέχονται κατὰ σύντμησιν ἐν τῇ ἐπωνυμίᾳ, τοσούτῳ μᾶλλον καθόσον οὐδὲ ἡ αἰτοῦσα ἐπικαλεῖται τὴν ὕπαρξιν ἐν Ἀθήναις ἢ ἀλλαχοῦ ἑτέρας Ἑταιρείας μὲ τὴν αὐτὴν ἐπωνυμίαν. Ὅθεν ὁ τὰ ἐναντία ὑποστηρίζων ἰσχυρισμὸς τῆς αἰτούσης, ὅστις ἐν βασιμότητι θὰ ἦγεν εἰς ἀπόρριψιν τῆς αἰτήσεως δι' ἔλλειψιν νομιμοποιήσεως, τυγχάνει ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ὡρίζετο, ὅτι ὁ κεκτημένος τὰ ὑπὸ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου τούτου ὁριζόμενα προσόντα, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης προστασίας, ἔδει νὰ ὑποβάλῃ σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διὰ δὲ τοὺς ἀπολυθέντας ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου. Διὰ τὴν ὑποβολὴν τῶν δικαιολογητικῶν ὡρίζετο εὔλογος χρόνος. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τοὺς ἀναπήρους καὶ τραυματίας τοῦ πολέμου 1940-1941 ὡρίζετο, ὅτι ἔδει ταῦτα νὰ ὑποβληθοῦν ἐντὸς τῆς τριμήνου προθεσμίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου, ἐντὸς τῆς ὁποίας ἔδει νὰ ὑποβληθῇ καὶ ἡ αἴτησις. Ἐν συνεχείᾳ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὡρίσθη, ὅτι αἰτήσεις, ὑποβληθεῖσαι μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, θεωροῦνται ὁπωσδήποτε ἐκπρόθεσμοι καὶ οἱ ὑποβάλλοντες ταύτας στεροῦνται τῆς προστασίας τοῦ νόμου, διὰ δὲ τοὺς ὑποβάλλοντας αἰτήσεις ὡρίσθη,

ὅτι ὑπεχρεοῦντο, ὅπως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας πέντε μηνῶν ὑποβάλουν πάντα τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά, τῆς ὑποίας ἀπράκτου παρεχομένης ἐστεροῦντο αὐτοὶ πάντων τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου. Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 1 §§ 3 καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961 ὡρίσθη, ὅτι εἰς τοὺς τὸ πρῶτον δυνάμει τῶν προηγουμένων παραγράφων τοῦ παρόντος ἄρθρου προστατευομένους παρέχεται ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως. Εἰς τοὺς βάσει τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυόντων νόμων περὶ προστασίας πολεμιστῶν προστατευομένους καὶ μὴ ὑποβαλόντας παντάπασι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος αἴτησιν παρέχεται τρίμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ὅπως ὑποβάλωσιν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, θεωρουμένων ὡς ἐμπροθέσμων τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑποβληθεισῶν καὶ ἐκπροθέσμων θεωρουμένων αἰτήσεων.

Ἐκ τῶν τελευταίων τούτων διατάξεων, ἑρμηνευομένων ἐν συνδυασμῷ καὶ μὲ τὰς λοιπὰς ὡς ἄνω διατάξεις, προκύπτει σαφῶς, ὅτι δι' αὐτῶν ὡρίσθη ἀνατρεπτικὴ προθεσμία, ἑξάμηνος διὰ τοὺς τὸ πρῶτον προστατευομένους καὶ τρίμηνος διὰ τοὺς ἤδη προστατευομένους, διὰ τὴν ἐντὸς ταύτης ὑποβολὴν τόσον τῆς αἰτήσεως, ὅσον καὶ τῶν κατὰ νόμον δικαιολογητικῶν, ὥστε μετὰ τὴν πάροδον ταύτης ἀπράκτου οὗτοι νὰ στερῶνται τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου. Κατὰ τὴν πρόδηλον δὲ ἔννοιαν αὐτῶν, ἐὰν ἤδη εἶχεν ὑποβληθῇ σχετικὴ αἴτησις, ἥτις θεωρεῖται ὡς ἐμπρόθεσμος, ἵνα μὴ ὁ αἰτῶν στερηθῇ τῶν εὐεργετημάτων τοῦ νόμου, δέον ὅπως ἐντὸς τῆς ὡς ἄνω ὁριζομένης ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ὑποβάλῃ πάντα τὰ κατὰ νόμον δικαιολογητικά. Προφανῶς διὰ τῶν διατάξεων τούτων, μετὰ τὰς χορηγηθείσας πρότερον παρατάσεις τῶν προθεσμιῶν πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων μετὰ δικαιολογητικῶν, ἐσκοπήθη ἡ ἐκκαθάρισις τῆς ἐκκρεμότητος τῶν ἀφορωσῶν τοποθετήσεις προστατευομένων ὑπὸ τοῦ νόμου πολεμιστῶν ὑποθέσεων, διὰ τῆς χορηγήσεως μιᾶς τελευταίας προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 2657/1953, ἐκτὸς τῶν ἄλλων δικαιολογητικῶν ἀπαιτεῖται ἡ ὑποβολὴ καὶ πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης, προκειμένου δὲ περὶ ἀναπήρων καὶ ἡ ὑποβολὴ βεβαιώσεως τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας τῆς Γεν. Διευθύνσεως Δημ. Λογιστικοῦ περὶ τοῦ ὕψους τῆς μηνιαίας συντάξεως, ὡς καὶ τοιαύτης τῆς ἁρμοδίας Ἐπιτροπῆς τοῦ ν. 1487/1950, ἐμφαίνουσα ὅτι ὁ ἀνάπηρος δὲν ἀποκατεστάθη ἐπαγγελματικῶς.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοποθετηθείς, ἀνάπηρος τοῦ πολέμου 1940—1941, προστατευόμενος ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὑπέβαλε μὲν αἴτησιν περὶ τοποθετήσεώς του κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας κατὰ Ἰούνιον 1956, ἥτις, ἂν καὶ ἐκπροθέσμως τότε ὑποβληθεῖσα, θεωρεῖται ὡς ἐμπρόθεσμος κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, μετὰ τῆς αἰτήσεως ὅμως ταύτης δὲν ὑπέβαλε καὶ τὰ ὡς ἄνω κατὰ νόμον ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά, οὐδὲ ὑπέβαλε ταῦτα καὶ ἐντὸς τῆς ταχθείσης νέας τριμήνου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ὑπὸ τῆς νεωτέρας ὡς ἄνω διατάξεως, ἀλλὰ μεταγενεστέρως ὀλίγων χρόνων πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἤτοι κατ' Ὀκτώβριον 1964, ὡς τοῦτο προκύπτει ἀπὸ τὰς χρονολογίας, τὰς ὁποίας φέρουν ἡ ἐν τῷ φακέλῳ ὑπάρχουσα βεβαίωσις περὶ τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς μὴ ἐπαγγελματικῆς ἀποκαταστάσεώς του ὡς ἀναπήρου καὶ τὸ πιστοποιητικὸν νομιμοφροσύνης. Κατ' ἀκολουθίαν, λόγῳ μὴ ἐμπροθέσμου ὑποβολῆς τῶν ὡς ἄνω δικαιολογητικῶν, ὁ τοποθετηθεὶς ἀνάπηρος ἀπεκλείετο τῆς προστασίας τοῦ νόμου, δι' ἣ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, τὰ ἐναντία δεχθεῖσα, τυγχάνει ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου σχετικὸν λόγον ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτή, παρελκούσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ὡς ἀλυσιτελοῦς.

ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΝ ΜΕ ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ

Προϋποθέσεις τοῦ Νόμου διὰ τὴν νόμιμον τοποθέτησιν αὐτοῦ

Ἀπαραίτητος προϋπόθεσις ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας τοῦ ὑποχρέου καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τούτου προσληπτέων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν, τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου, βάσει τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ, προβαίνοντος περαιτέρω εἰς τοποθέτησιν τοῦ ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1836/1951 προστατευομένου ἐντὸς τοῦ καθορισθέντος ἀριθμοῦ προσληπτέων κατὰ φῦλον καὶ κατηγορίας.

Διὰ σειρᾶς ἀποφάσεών του (ἴδετε ΕΕΔ 25, 284) τὰ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐνομολόγησεν, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 6 §5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ.), προκειμένου περὶ ὑποχρέων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν πολεμιστῶν, οἵτινες (ὑπόχρεοι) ἔχουν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας (ὡς ἐν προκειμένῳ ἡ Δ.Ε.Η.), τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτοῦ καθορίζει τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστόν, διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν ὁποίων ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ Τοπικὰ Συμβούλια.

Παρὰ ταῦτα, ἐπαναλαμβανόμενα καὶ εἰς τὴν νεωτέραν αὐτὴν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἐμελήθη τοῦτο ὑπὸ τῆς Διοικήσεως καὶ ἠκυρώθη οὕτω ἡ διοικητικὴ πρᾶξις.

Τὰ ἁρμόδια συλλογικὰ ὄργανα Διοικήσεως, τῶν ὁποίων αἱ ἀποφάσεις τῶν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἱεραρχικὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν παρακολουθοῦν φαίνεται τὴν νομολογίαν του. Συμβαίνει οὕτω νὰ ταλαιπωροῦν τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ νὰ ἀπασχολοῦν, ἄνευ λόγου, τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας μὲ τὰ αὐτὰ θέματα.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1227/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. ***Ν. Γρηγορίου***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Κ. Δάρας***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδροι Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως, εἰσαγομένης πρὸς συζήτησιν ἀτελῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς παραβόλου (ἄρθρον 35 τοῦ ἀπὸ 28/28.1.1951 β.δ.), διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 τῆς 27.11.1964 πράξεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυμένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ νομοῦ Κυκλάδων, δι' ἧς ἐτοποθετήθη παρὰ ταῖς ἐν τῷ νομῷ τούτῳ Ὑπηρεσίαις τῆς αἰτούσης ἐπιχειρήσεως (Δ.Ε.Η.) ὡς ἐργάτης ὁ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευόμενος Ν. Γ.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 6 §5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», προκειμένου περὶ ὑποχρέων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν, οἵτινες ἔχουσιν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας «τὸ Συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῶν καθορίζει τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστόν, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ οἰκεῖα τοπικὰ Συμβούλια», κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 §2 τοῦ ν.δ. 4185/1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας κ.λ.π.» «ὁ ἀριθμὸς τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένου προσωπικοῦ ὑπολογίζεται κεχωρισμένως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ κατὰ φῦλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν ἢ ἐργατοτεχνιτῶν, ἀπασχολουμένου συνολικῶς ὑπὸ τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ. Κλάσμα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληφθέντων ὑπερβαῖνον τὸ ἥμισυ τῆς μονάδος εἶναι ὑπὲρ αὐτῶν». Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων ταύτων προκύπτει, ὅτι: Διὰ τὴν τοποθέτησιν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ἀ. ν. 1836/1951 προσώπων εἰς Ὑποκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας ὑποχρέου εἰς τοιαύτην πρόσληψιν ἀπαραίτητος προϋπόθεσις εἶναι ὁ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας αὐτοῦ καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ τούτου προσληπτέων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΥΠΟ ΔΙΑΛΥΤΙΚΗΝ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΑΙΡΕΣΙΝ

Έλλιπής καταβολή άποζημιώσεως Νόμου 2112/1920 καί συνέπεια

Νόμοι περί προσωπικοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.—Ἀορίστου χρόνου ἡ σύμβασις καί ἐκείνη μέ καθορισμόν διά Κανονισμοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἀλλά συγχρόνως δι' ἀναγνωρίσεως εἰς τόν ἐργαδότην τοῦ δικαιώματος ὅπως ἀπολύσῃ τόν μισθωτόν καί πρό τῆς παρόδου τοῦ ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου διαρκείας τῆς συμβάσεως, τελούσης οὕτω καί ὑπό διαλυτικήν ὑπέρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν, μή ἐφαρμοζομένου τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Συμψηφισμός πρός ἀποζημίωσιν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου ἐκ δανείου πρός τόν μισθωτόν, μή ὄντος ληξιπροθέσμου.—Ἀκυρότης οὕτω ἀπολύσεως λόγῳ ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως, ὑπερημερία ἐργοδότου καί ὑποχρέωσις μισθοῦ.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετά τήν ἀναιρετικήν του Β' Τμήματος 36/1966 (εἰσηγητής *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 335).

Σήμφωνος εἶναι καί ἡ γνώμη τῆς ἀποφάσεως ταύτης περί τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν ὑπό διαλυτικήν ἐξουσιαστικήν ὑπό τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν δι' ἀπόλυσιν μισθωτῶν συμβάσεων ὡς συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, ἐφ' ὧν δέν ἔχει ἐφαρμογήν τό ἄρθρον 672 Α.Κ., ἐφαρμοζόμενον ἐπί συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου. (Ἴδετε σχετικώς καί λοιπήν νομολογίαν καί θεωρίαν εἰς σημειώσεις μας Α.Κ. ΕΕΔ 25, 335, πρό τῆς ἀνωτέρω Α.Π. 36/1966 καί ὡς πρός τήν ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. Α.Π. 318/1965, εἰσηγητής Δ. *Κακούρης*, ΕΕΔ 24, 802). (Σχετική πρός τό θέμα τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως καί ἡ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1190/1966, εἰσηγητής *Χρ. Χριστοφορίδης*, ΕΕΔ 25, 670).

Κατά τήν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 67) ἡ μή καταβολή (ἡ ἐλλιπής καταβολή) τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, εἰς τήν ὁποίαν ἀναφέρεται ὁ νόμος 3198/1955, ἔχει ὡς συνέπειαν τήν ἀκυρότητα τῆς ἀπολύσεως (Α Π. 103/1966, εἰσηγητής *Εὐστ. Μαλλιόχος*, ΕΕΔ 25, 476).

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἀποζημίωσις καί ὄχι μισθός, ὑπόκειται εἰς συμψηφισμόν πρός ἀνταπαίτησιν τοῦ ἐργοδό-

---

καί δή κεχωρισμένως κατά φῦλον καί ἐπαγγελματικήν ἰδιότητα, κατά τάς διακρίσεις τοῦ νόμου, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν, ἐπί τῇ βάσει δέ τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ τό Τοπικόν Συμβούλιον τῆς περιφερείας τοῦ Ὑποκαταστήματος ἤ τῆς Ὑπηρεσίας προβαίνει εἰς τοποθέτησιν τοῦ ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένου ἐντός τοῦ καθοριαθέντος ἀριθμοῦ προσληπτέων κατά φῦλον καί κατά τάς ὡς ἄνω κατηγορίας, ἵνα οὕτω σαφῶς καί συγκεκριμένως καθορίζεται ὁ ἀριθμός τῶν προσληπτέων, τελῇ δέ ἐν γνώσει αὐτοῦ ἡ Διοίκησις, ὡς καί ὁ ὑπόχρεως.

Ἐν προκειμένῳ πρό τῆς χωρησάσης τοποθετήσεως τό Κεντρικόν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων, ὡς Συμβούλιον τῆς ἕδρας τῆς αἰτούσης, διά τῆς κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 217/23.3.1964 συνεδρίασιν αὐτοῦ ληφθείσης ἀποφάσεως καθώρισε μέν τόν ἀριθμόν τῶν προσληπτέων εἰς τήν νομαρχιακήν περιφέρειαν Ἀττικῆς κατά φῦλον καί κατά τάς κατηγορίας τοῦ νόμου, περαιτέρω ὅμως δέν προέβη εἰς τόν καθορισμόν τοῦ ἀριθμοῦ προσληπτέων καθ' ὁμοιον τρόπον καί διά τάς λοιπάς νομαρχιακάς περιφερείας, ἀλλά ὥρισεν, ὅτι διά ταύτας τά ἁρμόδια Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων δικαιοῦνται νά τοποθετοῦν πολεμιστάς εἰς ποσοστόν 7% ἐπί τοῦ ἑκάστοτε ἀπασχολουμένου ἐν τῇ νομαρχιακῇ περιοχῇ τῆς ἕδρας αὐτῶν πάσης φύσεως προσωπικοῦ κατά ἰδιότητα καί φῦλον. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων νομοῦ Κυκλάδων κατά παράβασιν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων προέβη εἰς τοποθέτησιν παρά τῇ αἰτούσῃ καί εἰς τάς Ὑπηρεσίας αὐτῆς τοῦ νομοῦ Κυκλάδων τοῦ ὡς ἄνω πολεμιστοῦ ὡς ἐργάτου, χωρίς νά ἔχῃ προηγηθῇ ἡ διά τήν νόμιμον τοποθέτησιν ἀπαραίτητος κατ' ἀρχήν προϋπόθεσις τοῦ καθορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων κατά φῦλον καί κατά τάς κατηγορίας τοῦ νόμου εἰς τήν ἐν λόγῳ νομαρχιακήν περιφέρειαν, δι' ὃ καί δέον νά ἀκυρωθῇ αὕτη καί γίνῃ οὕτω δεκτή ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις.

του (Α.Π. 786/1964, εισηγητής *Μ. Σκαλιέρης*, ΕΕΔ 24, 146).

Τοῦτο ἐγένετο εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ἀλλά, ὡς δέχεται αὕτη, συνεψηφίσθη καὶ μὴ ληξιπρόθεσμος καὶ ἀπαιτητὴ ἀνταπαίτησις τοῦ ἐργοδότου ἐκ δανείου καὶ οὕτω δὲν κατεβλήθη ἡ νομίμως ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, χωρίς, ὡς δέχεται, νὰ δικαιολογῆται ἐν προκειμένῳ εὔλογος ἀμφιβολία τοῦ ἐργοδότου, τῆς ὁποίας ὑφισταμένης, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου δὲν κηρύσσεται ἄκυρος ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται μόνον εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰ νομολογηθέντα. (Ἴδετε ἐκ τῶν τελευταίων τὴν Α.Π. 291/1966, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 25, 857).

Ἀρείου Πάγου 306/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Παυλίδης***
Συνηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Γ. Μπλάτσιος

Ἡ προκειμένη ὑπόθεσις εἰσάγεται πρὸς συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 36 τοῦ 1966 ἀπόφασιν τοῦ Β' Τμήματος τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 19356/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 τῆς Πολ. Δικονομίας, καὶ παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο. Μετὰ ταῦτα, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεθεῖσα ἀπόφασις ἀπὸ 16 Ἀπριλίου 1965 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2310/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὁ νόμος 1468 τοῦ 1950 «περὶ ἱδρύσεως Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ» ὁρίζει ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 1 § 2 ἐδ. β', ὅτι τὰ τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας αὐτῆς θέλουσι ρυθμισθῆ διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένου, προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ εἰσηγήσει τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 6 ἐδ. στ', ὅτι διὰ τοῦ ἐν λόγῳ βασιλ. διατάγματος καθορισθήσονται ἐν λεπτομερείᾳ, πλὴν ἄλλων, τὰ τῆς προσλήψεως καὶ τῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, τὸ ὁποῖον θὰ χαρακτηρίζεται ὡς προσωπικὸν δημοσίας ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ τὸ ὁποῖον θὰ θεσπισθοῦν ἐπαρκεῖς ἐγγυήσεις ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσιακὴν σταδιοδρομίαν, τὴν ἄσκησιν τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας καὶ τὴν ἀπόλυσίν του, καθοριζομένης ὑποχρεωτικῆς συμμετοχῆς εἰς τὰ σχετικὰ συλλογικὰ ὄργανα κρίσεως καὶ μονίμων ἀνωτέρων δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἀντιπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ. Διὰ τοῦ δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἐκδοθέντος βασιλ. διατάγματος τῆς 28/28 Ἰανουαρίου 1951 «περὶ ὀργανώσεως τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ», κυρωθέντος διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1672 τοῦ 1951, ὅστις ἐκυρώθη διὰ τοῦ νόμου 2113 τοῦ 1952, ὁρίζεται ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 12 § 1 ἐδ. β', κατ' ἀπόκλισιν τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 6 ἐδ. στ' τοῦ νόμου 1468/1950 ὁριζομένων διὰ τὸ λοιπὸν προσωπικόν, ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διορίζει καὶ ἀπολύει, συμφώνως πρὸς τὸν ὑπαλληλικὸν κανονισμόν, τὸν γενικὸν διευθυντὴν καὶ τὸν νομικὸν σύμβουλον τῆς Δ.Ε.Η., ἐγκρίνει δὲ τὸν ὑπὸ τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ διορισμὸν καὶ ἀπόλυσιν τῶν διευθυντῶν τῆς Δ.Ε.Η., ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 34, ὅτι πάντες οἱ ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, μετὰ πρότασιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, ἐγκρινόμενοι κανονισμοὶ ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ δημοσιεύονται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β'). Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 31 § 2 τοῦ βάσει τοῦ ἄρθρου 34 τοῦ μνησθέντος βασιλικοῦ διατάγματος ἐκδοθέντος καὶ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐν τῷ ὑπ' ἀριθ. 220 (τεῦχος Β') τῆς 8 Αὐγούστου 1957 φύλλῳ αὐτῆς, δημοσιευθέντος ἀπὸ 15 Ἰουλίου 1957 κανονισμοῦ καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ὁρίζεται, ὅτι ἡ μετὰ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατὰ τοὺς ὅρους καὶ τὰς συνεπείας τῶν κειμένων διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ὅτι οὗτοι ἀποχωροῦσιν αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἢ ἑτέρας διατυπώσεως καὶ ὅτι ἐκ τῶν διατάξεων

τοῦ κανονισμοῦ τούτου ἐπὶ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας ἐφαρμόζονται μόνον αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 6, 7, 10 § 1, 11, 13 καὶ 14, αἵτινες ἀφορῶσι τὰ ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν, τὰ περὶ ἐπιδόματος μετακινήσεως ἐκτὸς ἕδρας, τὰ περὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως, τὰ περὶ κανονικῶν ἀδειῶν, τὰ περὶ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας καὶ περὶ καταβολῆς χρηματικῆς ἐνισχύσεως ἢ ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν οἰκογένειαν τούτου. Ἀκολούθως διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν. 8/τος 3785 τοῦ 1957 ἐκδοθέντος βασιλικοῦ διατάγματος ἀπὸ 9/11 Νοεμβρίου 1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων περὶ ὀργανώσεως τῆς διοικήσεως τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) ἀντικατεστάθη ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ διὰ ἀναγκ. νόμου 1672/1951 κυρωθέντος βασιλικοῦ διατάγματος ἀπὸ 28/28 Ἰανουαρίου 1951, ὁρισθέντος ὅτι τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον διορίζει καὶ ἀπολύει, συμφώνως πρὸς τὸν κανονισμὸν καὶ μετ' εἰσήγησιν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, τοὺς βοηθοὺς γενικοῦ διευθυντοῦ, τὸν νομικὸν σύμβουλον καὶ τοὺς διευθυντὰς τῆς Δ.Ε.Η. Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 31 § 2 τοῦ κανονισμοῦ, ὅστις, ἐκδοθεὶς συμφώνως τοῖς ἄρθροις 6 § 3 καὶ 23 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 1672/1951 δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, ἀποτελοῦντος, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1 τοῦ νομ. διατάγματος 3785 τοῦ 1957, νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἄνευ ἄλλης ἐγκρίσεως ἢ ἀποφάσεως ὀργάνου τῆς Ἐκτελεστικῆς Ἐξουσίας, κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν ἐνεργοῦντος, καὶ ρυθμίζων εἰδικῶς τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν αὐτῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 27 § 1 τοῦ βασ. διατάγματος τῆς 28/28 Ἰανουαρίου 1951 καὶ 34 τοῦ κανονισμοῦ, σχέσεις ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν ἔχει ἰσχὺν νόμου ἐκ μόνης τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του ἡ σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς εἶναι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 669 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀορίστου διὰ τὴν ἐργοδότιδα χρόνου, διότι, ἂν καὶ ἔχῃ καθορισθῇ διὰ τοῦ κανονισμοῦ ὅριον ἡλικίας, ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου ἀποχωροῦσιν αὐτοδικαίως τῆς ὑπηρεσίας οἱ διευθυνταί, συνάμα ἀνεγνωρίσθη εἰς τὴν ἐργοδότιδα τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀπολύῃ αὐτοὺς καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ καθορισθέντος ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου διαρκείας τῆς συμβάσεως, ἤτις οὕτω τελεῖ καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τῆς ἐργοδότιδος αἵρεσιν, ἐξαρτωμένην ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἤτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὑπ' αὐτῆς καταγγελίαν της ἡ συνδρομὴ τοῦ κατὰ τὰ ἄρθρον 672 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπιβαλλομένου πρὸς τοῦτο, ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, στοιχείου τοῦ σπουδαίου λόγου. Ὅτι δὲ διὰ τῆς διαληφθείσης διατάξεως τοῦ κανονισμοῦ παραπομπῆς εἰς τὰς κειμένας διατάξεις περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας νοοῦνται αἱ περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ μεταγενεστέρων νόμων, ἀνενδοιάστως συνάγεται οὐ μόνον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἑδαφίου β' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ κανονισμοῦ, ἔνθα ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀποχωρήσεως τῶν διευθυντῶν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δὲν καταβάλλεται ἀποζημίωσις, ἐξ οὗ κατ' ἀντιδιαστολὴν ἕπεται, ὅτι ἡ πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐργοδότιδος γίνεται ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, τῆς προβλεπομένης δηλονότι ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῆς διατάξεως ταύτης πρὸς τὴν τοιαύτην τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ κανονισμοῦ, τῆς ἀφορώσης τὴν λύσιν τῆς μετὰ τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ συμβάσεως ἐργασίας, ἔνθα ὁρίζεται, ὅτι, προκειμένης μὲν συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, αὕτη λύεται ἅμα τῇ ἐπελεύσει τῆς συμπεφωνημένης λήξεως αὐτῆς, πρὸ ταύτης δὲ διὰ καταγγελίας παρὰ τῆς Δ. Ε. Η. διὰ σπουδαῖον λόγον ὁποτεδήποτε, ἄνευ τηρή-

σεως προθεσμίας ἡ ἑτέρας τινὸς διατυπώσεως, προκειμένης δὲ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου αὕτη λύεται διὰ καταγγελίας, γινομένης συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας ἑκάστοτε νομοθετικὰς διατάξεις καὶ μετὰ τῶν ὑπ' αὐτῶν τασσομένων συνεπειῶν, ἤτοι, ὡς ὁρίζεται καὶ ἐν τῇ περιπτώσει τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ κανονισμοῦ. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι, ἐὰν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ κανονισμοῦ ἐσκοπεῖτο, ὅπως ἡ καταγγελία πρὸ τῆς συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας γίνεται μόνον διὰ σπουδαῖον λόγον, προδήλως τοῦτο θὰ ὡρίζετο ρητῶς, ὡς ἐγένετο ἐν τῇ περιπτώσει τῇ προβλεπομένῃ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ κανονισμοῦ. Πρόκειται ὅθεν περὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐφ' ἧς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐκτεθέντων ἀπεδείχθη, ὅτι εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου, συμφώνως ταῖς ὑπ' ἀριθ. 322/1957, 58/1958 καὶ 340/1960 ἀποφάσεσι τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς, δάνειον ἐκ δραχμῶν 100.000, διὰ τὴν ἀπόκτησιν ἰδιοκτήτου αὐτοκινήτου, ἐξοφλητέον εἰς 60 μηνιαίας δόσεις ἐπὶ τόκῳ 8% ἐτησίως. Ἐκ τῆς καταβληθείσης τῷ ἐκκαλοῦντι μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποζημιώσεως συνεψηφίσθη ποσὸν δραχμῶν 49.789,80 ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου πρὸς τὸ ὑπόλοιπον τῆς ἐκ τοῦ ἀνωτέρω δανείου ἀπαιτήσεώς της, ὅπερ ὅμως δὲν ἦτο ληξιπρόθεσμον, μὴ καταβληθείσης οὕτω πλήρως τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, οὗ ἕνεκεν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι ἄκυρος κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν. 3198/1955. Κατὰ τὴν κρίσιν δὲ τοῦ δικαστηρίου ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας ἡ μὴ καταβολὴ ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος πλήρους τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως δὲν εἶναι δεδικαιολογημένη, δεδομένου ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται σύμβασις δανείου ἦτο σαφὴς καὶ οὐδεμία εὔλογος ἀμφιβολία ἠδύνατο νὰ γεννηθῇ ὡς πρὸς τὸ μὴ ληξιπρόθεσμον τῆς ἐκ δραχμῶν 49.789,80 ἀπαιτήσεως τῆς ἐφεσιβλήτου, ἡ μετὰ πάροδον δὲ πέντε καὶ πλέον μηνῶν ἐπιστροφὴ ὑπ' αὐτῆς εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν καταστάσεων ἐν τῷ μεταξὺ ληξιπροθέσμων πέντε τοκοχρεωλυτικῶν δόσεων ἐκ δραχ. 2.014 ἑκάστης, ὑπολοίπου ἐκ δραχμῶν 39.719,80, δὲν δύναται νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐλλιπῆ καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἡ περὶ ἀκυρότητος δὲ διὰ τὸν ἐκτεθέντα λόγον προβληθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀντένστασις κατὰ τῆς κατ' ἔνστασιν προβληθείσης ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἀντιφάσκει πρὸς προηγουμένας κατὰ σειρὰν ἀντενστάσεις περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας, διότι ἡ ἑπομένη αὕτη ἀντένστασις δὲν παρακωλύει τὴν ὕπαρξιν τῶν προηγουμένων τοιούτων, αἵτινες προβάλλονται ὡς λόγοι ἐφέσεως καὶ βάλλουσιν ἅπασαι κατὰ τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας διὰ πλείονας λόγους ἀκυρότητος, καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἡ περὶ ἀπαραδέκτου τῆς διαληφθείσης ἀντενστάσεως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 552 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν. 980/1946, ἔνστασις τῆς ἐφεσιβλήτου δὲν εἶναι βάσιμος. Ὅθεν, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας, ἡ ἐφεσίβλητος ἐργοδότις ἀφ' ἧς ἀδικαιολογήτως ἀπέκρουσε τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἤτοι ἀπὸ τῆς 3 Δεκεμβρίου 1964, ἑπομένης τῆς ἡμέρας κοινοποιήσεως τῆς καταγγελίας, περιῆλθε, κατὰ τὸ ἄρθρον 349 τοῦ Α.Κ., εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου ἦτο ὑπόχρεως, κατὰ τὸ ἄρθρον 656 τοῦ αὐτοῦ Κώδικος, εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ, ἀντιθέτως δὲ ἀποφηναμένος ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, καὶ ἀπορρίψας τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν μισθῶν τοῦ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1964 μέχρι 3 Μαρτίου 1965 χρονικοῦ διαστήματος, ἔσφαλε καὶ μεταρρυθμιστέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου ἕκτον λόγον τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ καὶ ἐπιδικασθῶσι τῷ ἐνάγοντι αἱ ὀφειλόμεναι αὐτῷ ἀποδοχαὶ τοῦ εἰρημένου τριμήνου χρονικοῦ διαστήματος, ἀνερχόμεναι εἰς δραχμὰς 27.898 μηνιαίως, ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ 31 Δεκεμβρίου 1964 μισθοδοτικῆς καταστάσεως.

ΠΑΡΟΧΑΙ ΕΙΣ ΕΙΔΟΣ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑΝ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Εισιτήρια ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς προσωπικὸν λεωφορείων

Παροχὴ δικαιώματος ἐλευθέρας κυκλοφορίας, ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου, πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τὰς συζύγους αὐτῶν, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τούτων παρεχομένης ἐργασίας.—Προσαύξησις οὕτω τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648, 649 Α.Κ. καὶ 3 § 1 Νόμου 2112/1920.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1644/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Κατὰ ὅρον τῆς ἐπικαλουμένης ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου διαιτητικῆς ἀποφάσεως (αὕτη καὶ ἡ ἰσχύουσα νῦν ὑπ' ἀριθ. 3/1966 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ΕΕΔ 25, 756) εἰς τὰ προσωπικὸν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. χορηγοῦνται εἰσιτήρια ἐλευθέρας κυκλοφορίας καὶ ἀρμόζουσα τὸ ζήτημα, ἂν καὶ ἡ παροχὴ αὕτη ἀντισταθμίζεται εἰς τὰς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920 ταχτικὰς ἀποδοχάς.

Κατωφατικῶς ἀπεφάνθη ὁ Ἄρειος Πάγος. (Οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 1489/1962, εἰσηγητὴς Ν. *Βερβενός*, ΕΕΔ 21, 1167, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ἀρείου Πάγου 322/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρουδάκης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Πετ. Δαλιάνης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κωνσταντινίδης, Κ. Δημάκης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν περιεχουσῶν συμφώνως τοῖς ἄρθροις 3 καὶ 9 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τὸ ἐκ ταύτων 9, παράγραφος 2, ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν. δ. 3755/1957, κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, ἀκολούθων ἀποφάσεως διαιτησίας: α) τοῦ στοιχείου Β' τοῦ κεφαλαίου «λοιποὶ ὅροι» τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.), ἐγκριθείσης καὶ τροποποιηθείσης ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2944/6072/1961 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἀνακληθείσης ἐν μέρει καὶ διορθωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 39695/2350/1962 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, δημοσιευθεισῶν δὲ ἀμφοτέρων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, β) τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 § 1 καὶ 2 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 18.2.1964 καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν 19.2.1964, σαφῶς συνάγονται τὰ ἑξῆς: 1) ὅτι παρεχωρήθη δικαίωμα εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ ἀναιρεσείοντος (Ο.Α.Σ.Θ.) τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσείοντος λεωφορείων αὐτοκινήτων ἀστικῆς συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς δὲν θὰ ἐργάζωνται οὗτοι ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παρ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας των καὶ 2) ὅτι παρεχωρήθη δικαίωμα εἰς τὰς νομίμους συζύγους τῶν μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ ἀναιρεσείοντος τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν αὐτῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων τοῦ ἀστικῆς συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παρὰ τῶν αὐτῶν μισθωτῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος παρεχομένης ἐργασίας των. Ἐπομένως καὶ ἡ ἀποτίμησις τῆς ἀξίας τῶν οὕτω δυνάμει τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ἐξ ἐλευθεριότητος τοῦ ἐργοδότου παγίως καὶ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ μισθοῦ τῶν μισθωτῶν τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. χορηγηθέντων εἰσιτηρίων εἰς τοὺς μισθωτοὺς αὐτοῦ κατὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς δὲν εἰργάζοντο οὗτοι, καὶ εἰς τὰς νομίμους συζύγους αὐτῶν, ἀποτελεῖ, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648 καὶ 649 Α.Κ. καὶ τὰ ἄρθρα 3 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955, προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν των.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, ἐδέξατο, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν του, βεβαιωθέντα τὰ ἑξῆς: Ὁ ἀναιρεσίβλητος, παρασχὼν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 2.10.1948 ἕως καὶ τῆς 31.12.1957 εἰς τὴν καταργηθεῖσαν Ὑπηρεσίαν τροχιοδρόμων

εσσαλονίκης ὑπηρεσίας εἰσπράκτορος τρο-
υδρομικοῦ ὀχήματος ἀρχικῶς, ὁδηγοῦ
καδύτερον καὶ τέλος ἐπιθεωρητοῦ ἐπὶ
μβάσει ἐργασίας χρόνου ἀορίστου, προσ-
ήφθη τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958 ὑπὸ τοῦ
αιρεσείοντος κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου
τῆς ἐν τέλει τοῦ ν.δ. 3721/1957 διατυπω-
ίσης συμβάσεως μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δη-
σίου καὶ Ο.Α.Σ.Θ., ἔκτοτε δὲ παρεῖχεν
τῷ ἕως τὴν 31.1.1964 ὑπηρεσίαν ἐλεγ-
τοῦ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων ἀστι-
ς συγκοινωνίας Θεσσαλονίκης ἀντὶ μη-
αίου μισθοῦ. Τὴν 31.1.1964 ἡ ὑποκεί-
νη ἀορίστου χρόνου σύμβασις ἐργασίας
τηγγέλθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπὶ τῇ
ταβολῇ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀποζημιώ-
ως ἐξ ἀποδοχῶν 11 μηνῶν, εἰς τὰς ἀπο-
χὰς ὅμως ταύτας δὲν συνυπελογίσθη καὶ
ἀποζημίωσις τοῦ δικαιώματος τῆς εἰς
τάλλαγμα τῆς παρεχομένης ἐργασίας
ησιμοποιήσεως παρὰ τοῦ αὐτοῦ ἀναιρε-
βλήτου δυνάμει τῶν διαληφθεισῶν δια-
ξεων τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης ἄνευ
ταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου
τὰ τὰς ὥρας, καθ' ἃς αὐτος δὲν θὰ εἰρ-
ζετο, τῶν αὐτῶν λεωφορείων αὐτοκινή-
ν τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ τὰς ἐντὸς τῆς
τικῆς γραμμῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης
τακινήσεις του καὶ ἥτις ἀνέρχεται εἰς
αχμὰς 90 μηνιαίως, ἃς ὁ ἀναιρεσίβλητος,
ὢν τὴν κατοικίαν του ἐν τῇ συνοικίᾳ
γίας Τριάδος καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Κωνσταν-
ουπόλεως, θὰ ἐδαπάνα ἀσφαλῶς καὶ κατὰ
ν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων δι'
ήκοντα μηνιαίας διαδρομὰς διὰ λεωφο-
ίων ἀστικῆς συγκοινωνίας τῆς περιοχῆς
σσαλονίκης κατὰ τὸν τελευταῖον πρὸ
ς ἀπολύσεώς του μῆνα, ἀλλὰ καὶ καθ'
αστον τῶν προηγηθέντων τοιούτων τοῦ
ους 1963. Δὲν ὑπελογίσθη δὲ ὑπὸ τοῦ
αιρεσείοντος ἡ ἀποτίμησις τῆς αὐτῆς
ωτέρω παροχῆς κατὰ τὴν εἰς τὸν ἀναι-
σείοντα καταβολὴν τοῦ δώρου Χριστου-
ων 1963, ὡς καὶ τῆς ἀναλογίας τοῦ δώ-
υ τοῦ Πάσχα 1964, διὰ τὴν καταβολὴν
ς ὁποίας ἔδει νὰ ὑπολογισθῇ καὶ ἡ μὴ
ολογισθεῖσα ἀποτίμησις τοῦ εἰς αὐτὸν
αραχωρηθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 § 2
ετάξεως τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' ἀριθ.
1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσα-
ονίκης δικαιώματος τῆς εἰς ἀντάλλαγμα
τῆς ὑπ' αὐτοῦ παρεχομένης ἐργασίας κυ-
κλοφορίας ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου
τοῦ εἰσιτηρίου διὰ τῶν αὐτῶν λεωφορείων
αὐτοκινήτων τῆς συζύγου του, τὸ δικαίωμα
δὲ τοῦτο ἦτο ἀποτιμητὸν εἰς δραχμὰς 45
μηνιαίως, ἃς οὗτος ἀσφαλῶς καὶ κατὰ τὴν
συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων θὰ ἐδα-
πάνα κατὰ μῆνα δι' ἔξοδα κινήσεως διὰ
τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω λεωφορείων τῆς συζύ-
γου του. Μετὰ ταῦτα δὲ ἀπορρηνάμενον ὅτι
ὁ ἀναιρεσίβλητος δικαιοῦται διὰ συμπλή-
ρωσιν μὲν τῆς καταβλητέας αὐτῷ ἀποζη-
μιώσεως λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβά-
σεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου δραχμὰς
990, διὰ διαφορὰν δὲ καταβληθέντων δώ-
ρων Χριστουγέννων 1963 καὶ Πάσχα 1964
δραχμὰς ἀντιστοίχως 90 καὶ 18 καὶ ἀκο-
λούθως, μετ' ἀποδοχὴν ἐν μέρει τῆς ἐφέ-
σεως τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ μεταρρύθμι-
σιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθὲν
τὴν τοιοῦτον αἴτημα ἔχουσαν ἀγωγὴν τοῦ
ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος τὸ
μὲν διέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφά-
σει σαφεῖς καὶ ἐπαρκεῖς αἰτιολογίας, ὥστε
νὰ καθίσταται ἐφικτὸς ὁ ἔλεγχος παρὰ τοῦ
Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς
τοῦ νόμου, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐ-
φήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ
περιεχομένου διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλ-
λην παρεβίασε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου
πρῶτος, τρίτος, καὶ τέταρτος λόγοι ἀναι-
ρέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσι-
μοι.

Κατὰ τὸ ἐδάφιον 14 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς
Πολ. Δικονομίας δίδεται λόγος ἀναιρέ-
σεως μόνον ἐὰν ἡ ἀντίφασις ὑφίσταται
μεταξὺ τελεσιδίκων ἀποφάσεων, ἐκδοθει-
σῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς διαφορᾶς καὶ μεταξὺ
τῶν αὐτῶν διαδίκων, παρὰ διαφόρων ὅμως
δικαστηρίων. Ἡ ἐν τῷ δευτέρῳ ὅμως λόγῳ
ἀναιρέσεως ἀναφερομένη ἀπόφασις ὡς ἀν-
τιφάσκουσα πρὸς τὴν προσβαλλομένην δὲν
ἔχει ἐκδοθῇ παρὰ διαφόρου δικαστηρίου,
ἀλλὰ παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐκδόντος τὴν
προσβαλλομένην ὡς ἐφετείου δικάσαντος
Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης καὶ ἐκ τούτου
ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου
δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως.

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Έννοια έργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ Νόμον 551/1915

Ἐφαρμογὴ τριετοῦς παραγραφῆς ἀξιώσεων ἐκ τοῦ Νόμου 551/1915 ὑπὸ τὴν ἐπιτακτικὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐνόρκου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βεβαιώσεως τοῦ ἀτυχήματος.— Ἰσχὺς ἄλλως τῆς κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον παραγραφῆς καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου δὲν ἦτο δυνατή.—Πότε καὶ ἡ νόσος τοῦ μισθωτοῦ θεωρεῖται ἐργατικὸν ἀτύχημα.—Ἀποζημίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 166/1966 ἀπόφασιν τοῦ Β' Πολιτικοῦ Τμήματος (εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηβάκης*, ΕΕΔ 25, 598), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνησεν ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος, ἦτοι περὶ τοῦ χρόνου παραγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων ἀπαιτήσεων.

Σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη καὶ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς τὴν ὑπὸ τὴς θεωρίας καὶ νομολογίας δεκτὴ γενόμενο περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ κατὰ τὸν νόμον 551/1915 (κωδικοποιηθέντα διὰ τοῦ Β.Δ. 24.7.1920) ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ εἰδικώτερον πότε ἡ ἐπιδείνωσις προϋφισταμένης νόσου θεωρεῖται ὡς τοιοῦτον (Ἴδετε *Χ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων καὶ Ἐπαγγελματικῶν Νόσων § 176 σ. 203, *Γ. Ροΐλου*, Περὶ ἐπαγγελματικοῦ κινδύνου § 13, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, 1955, σ. 50 ἑπ., *Α. Τούση*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σ. 50, ἑπ., Α.Π. 72/1960, εἰσηγητὴς *Α. Φίλιππος*, ΕΕΔ 19, 335, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 205/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 587, Σ.Ε. 1388/1958, εἰσηγητὴς *Η. Ντόκας*, ΕΕΔ 17, 906, Σ.Ε. 1376/1962, εἰσηγητὴς *Ἠλ. Γλυκοφρύδης*, ΕΕΔ 21, 1185, Σ.Ε. 2074/1962, εἰσηγητὴς *Α. Ταβουλάρης*, ΕΕΔ 21, 1481, Σ.Ε. 1100/1964, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 23, 996 διὰ τὴν ὁμοίαν ἔννοιαν τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος διὰ τὰς ἀσφαλιστικὰς ταμεῖα).

Τὸ τῆς ἀναπροσαρμογῆς τῶν ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων κατὰ τὸν νόμον 551/1915, ὡς ἐροποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4705/1930, ρυθμίζονται ὑπὸ τῆς ἰσχυούσης ὑπ' ἀριθ. 38904/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν κ.λ.π. (ΕΕΔ 16, 850), νομίμως ἐκδοθείσης (Α.Π. 84/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 19, 336), τὴν ὁποίαν καὶ ἐφαρμόζει ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις.

Ἀρείου Πάγου 346/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Ν. Χαραλάμπης***

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Κ. Ψιλόπουλος***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Παπαγγελόπουλος, Μ. Καλλιμασιώτης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ὑπ' ἀριθ. 166/1966 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς αὐτὸ παραπομπή, ὅτι δηλαδὴ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 10, 12 καὶ 17 τοῦ β. δ/τος τῆς 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ εὐθύνης πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν ἐξ ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ παθόντων ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων», διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 17 καθιερουμένη βραχυπρόθεσμος τριετὴς παραγραφὴ τῶν κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ἀξιώσεων χωρεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιτακτικὴν προϋπόθεσιν τῆς συμμορφώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὡς ἄνω Κώδικος τῆς ἐγγράφου καὶ ἐνόρκου δηλονότι ὑπ' αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου Εἰρηνοδίκου βεβαιώσεως περὶ τοῦ ἀτυχήματος καὶ τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῷ στοιχείων καὶ ὅτι, ἐν μὴ ἐκπληρώσει ὑπ' αὐτοῦ τῶν ὡς ἄνω ἐν ἄρθρῳ 10 ὁριζομένων καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις δὲν ἦτο δυνατὴ ὡς ἐν τοῦ τόπου (ἐν τῷ ἐξωτερικῷ) ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος, τότε, ἐλλειπούσης τῆς ὡς ἀνωτέρω ἀπαιτουμένης ἐπιτακτικῆς προϋποθέσεως, δὲν ἰσχύει ἡ τριετής, ἀλλ' ἡ κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον παραγραφὴ τῶν ἐντεῦθεν ἀξιώσεων. Μετὰ ταῦτα, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατὰ τὸ ἄρθρον 832 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 24 νόμου 3810/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ὑπ' ἀριθ. 4879/1963 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Πειραιῶς κατάστασιν, δέον νὰ ἐξεταθῇ καταβληθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου, ἡ κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 814/1963 κα

429/1962 ὁριστικῆς καὶ προδικαστικῆς ἀντιστοίχως ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις ὑπὸ τῶν ἐναγομένων.

Ἀφ' ἑνὸς ὁμολογουμένου ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ὅτι ὁ θάνατος τοῦ υἱοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ἐναγούσης, ὑπηρετοῦντος ὡς δοκίμου μηχανικοῦ εἰς τὸ ἐν αὐτῇ δεξαμενόπλοιον τῶν ἐναγομένων, ἐπελθὼν κατὰ τὴν ἀγωγὴν ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἔλαβε χώραν τὴν 25 Αὐγούστου 1958, ἐξ ἑτέρου δὲ συνομολογούντων τῶν ἐναγομένων ὅτι δὲν ἐγένετο ὑπ' αὐτῶν ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10, βεβαίωσις, ἡ ὑπὸ κρίσιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποφάσεις, ἐπίδικος περὶ ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις ἀγωγή, ἐγερθεῖσα τὴν 9ην Δεκεμβρίου 1961, δὲν ὑπέκυψε, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγνηθείσῃ σκέψει ἐκτεθέντα, εἰς παραγραφήν, ἅτε μὴ παρελθόντος ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον χρόνου τῆς παραγραφῆς, τοῦτο δὲ εἰποῦσαι καὶ αἱ ἐκκαλούμεναι καὶ ἀπορρίψασαι τὴν καὶ πρωτοδίκως κατὰ τὴν πρώτην συζήτησιν ὑποβληθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἔνστασιν παραγραφῆς τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως, ὡς παρελθούσης τριετίας ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ τῆς ἐναγούσης ἕως τῆς ἀγωγῆς, οὐδόλως ἔσφαλον καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἀγωγὴ στηρίζεται διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ ὡς ἄνω β. δ/τος κωδικοποιηθέντος νόμου 551/1915, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ὡς ἀτύχημα ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς θεωρεῖται καὶ ἡ νόσος, ἥτις ἐπῆλθεν εἰς τὸν ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον οὐχὶ ἐκ βαθμιαίας ἐξασθενήσεως τοῦ ὀργανισμοῦ του, συνεπείᾳ τοῦ εἴδους τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐκ τῆς συμβάσεως ἀναληφθείσης ἐργασίας, καὶ ὅταν αὐτὴ ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της δὲν δύναται νὰ ἐκτελῆται εἰμὴ ὑπὸ δυσμενεῖς ὅρους καὶ συνθήκας, ἀλλ' ἕνεκεν τῆς ἐν δεδομένῃ περιπτώσει ἐκτελέσεως ταύτης ὑπὸ ὅλως ἀσυνήθεις, ἐξαιρετικὰς καὶ ἀνωμάλους συνθήκας ἐκ φυσικῶν ἢ ἄλλων αἰτίων, ἐξ ὧν κατεπονήθη βαρύτατα ὁ ὀργανισμὸς τοῦ παθόντος, καὶ αἵτινες ὑπῆρξαν ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἀνεπτύχθη, ἐξεδηλώθη ἢ ἐπεδεινώθη ἡ νόσος καὶ ἐν λανθανούσῃ ἔτι καταστάσει ἂν ἐτέλει αὐτη.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν περιεχομένων ἐν τοῖς ἐπικαλουμένοις καὶ προσαγομένοις ὑπ' ἀριθ. 698, 866, 795 καὶ 961 τοῦ 1962 πρακτικοῖς τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς, πάντων τῶν ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τεκμηρίων, συνεκτιμωμένης ὡς τεκμηρίου, ἐφ' ὅσον ἐπετράπη καὶ ἡ διὰ μαρτύρων ἀπόδειξις, καὶ τῆς εἰς ἑτέραν δίκην ἐνόρκου καταθέσεως τοῦ Μ.Κ., περιεχομένης εἰς τὸ ἐπικαλούμενον καὶ νομίμως προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 10/1953 πρακτικὸν τοῦ Εἰρηνοδικείου Πειραιῶς, ἀπεδείχθησαν πλήρως τὰ κάτωθι περιστατικά: Ὁ υἱὸς τῆς ἐναγούσης, μὴ δυναμένης νὰ διατρέφῃ ἑαυτήν, ὡς μὴ ἔχούσης οὐδένα πόρον ζωῆς, πλὴν τῆς ἐκ δραχμῶν τετρακοσίων μηνιαίας συντάξεώς της, προσελήφθη κατ' Αὔγουστον 1958 ὡς δόκιμος μηχανικός, ναυτολογηθεὶς τὴν 19ην Αὐγούστου 1958 ἐπὶ τοῦ εἰς Μὶν Ἐλ Ἀχμὰτ τοῦ Κουβέϊτ ὑπὸ λιβεριανὴν σημαίαν ἀρχικῶς δεξαμενοπλοίου «Ἄνδρος Φρίλλ», μετέπειτα δὲ ὑπὸ ἑλληνικὴν τοιαύτην, μετονομασθέντος εἰς «Πάϊκον», οὗτινος πλοιοκτήτης ἦτο ἡ πρώτη τῶν ἐναγουσῶν, ἡ δὲ δευτέρα ἐξεμεταλλεύετο τοῦτο ἐπὶ κέρδει, ὡς τοῦτο ἐκ τοῦ συνόλου τῆς ἀποδείξεως, ἰδίᾳ δὲ τῆς σαφοῦς καὶ μετὰ λόγου γνώσεως καταθέσεως τοῦ εἰς τὸ αὐτὸ πλοῖον ὑπηρετοῦντος Β' μηχανικοῦ Κ.Τ. προκύπτει. Ὑπηρεσίαν εἰς τὸ σκάφος ἀνέλαβεν οὗτος τὴν πρωΐαν τῆς 19ης Αὐγούστου 1958, περὶ τὴν μεσημβρίαν τῆς ὁποίας κατῆλθεν εἰς τὸ μηχανοστάσιον, ἔνθα ἐργαζόμενος ὑπέστη μετ' ὀλίγον, λόγῳ τῆς ἐπικρατούσης ἐν τῷ μηχανοστασίῳ ὑψηλῆς θερμοκρασίας, ἐπιταθείσης ἰδιαιτέρως λόγῳ τοῦ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἐπικρατοῦντος κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ ἐν τῇ ἄνω περιοχῇ ὅλως ἐξαιρετικοῦ καὶ ἀσυνήθους καύσωνος 45 βαθμῶν Κελσίου βαρείας μορφῆς θερμοπληξίαν, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ σκοτοδίνης, ζάλης, δίψης καὶ δυσπνοίας, ἔτι δὲ καὶ πόνων εἰς τὴν καρδιακὴν χώραν (κατάθεσις ὑπ/χου Θ.Κ.), παρασχεθείσης ἀμέσως πάσης βοηθείας διὰ τῆς μεταφορᾶς του ἐν λιποθυμικῇ καταστάσει εἰς ἀεριζόμενον μέρος τοῦ σκάφους

καὶ τῆς χορηγήσεως τῶν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην ἐνδεικνυομένων, μεθ' ἣν παρετηρήθη ἐλαφρὰ βελτίωσις τῆς καταστάσεώς του, ἐπανακτήσαντος τούτου τὰς αἰσθήσεις του, ἀρνηθέντος ὅμως νὰ ἐξέλθῃ τοῦ σκάφους, ἐν ὄψει ἀπόπλου του δι' Ἡνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς, ἐπιτευχθέντος τὴν ἐσπέραν τῆς ἐπομένης καὶ ἐπὶ τῇ ἐλπίδι, ὡς ἔλεγε, βελτιώσεως αὐτὸν τῷ χρόνῳ τῆς ὑγείας του, παρερχομένων τῶν συμπτωμάτων. Ἀτυχῶς καὶ παρὰ τὴν κατὰ τὸν πλοῦν παροχὴν πάσης δυνατῆς βοηθείας ἡ κατάστασις τῆς ὑγείας του ἤρχισεν ἀπὸ 22 Αὐγούστου ἐπιδεινουμένη, ἐμφανισθέντων καὶ οἰδημάτων εἰς τοὺς πόδας του, ὁπότε ὁ πλοίαρχος, ἀφοῦ τὸν ὑπέβαλε καὶ εἰς τὴν σχετικὴν δι' ἐνέσεων θεραπείαν κατὰ τὰς πρὸς τοῦτο ληφθείσας διὰ τοῦ ἀσυρμάτου ἰατρικὰς ὁδηγίας, διέταξε τὴν 23 Αὐγούστου, ὡς ἐκ τῆς ἐπιδεινουμένης καταστάσεώς του, νὰ παρεκκλίνῃ τὸ σκάφος τῆς πορείας του, ἐπὶ σκοπῷ ἀποβιβάσεώς του εἰς Βομβάην, ἔνθα τὴν 24 Αὐγούστου εἰσήχθη εἰς νοσοκομεῖον, ἀποβιώσας τὴν ἑπομένην ἐξ ὀξείας ἀνεπαρκείας τῆς ἀριστερᾶς κοιλίας τῆς καρδίας, ἐλαφρὰν πάθησιν τῆς ὁποίας (ἀνεπάρκειαν) ἐν λανθανούσῃ πως καταστάσει ἄνευ σαφῶν ἐκδηλώσεων εἶχεν ὁ παθών, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ καὶ δὴ τῶν σαφῶν καὶ μετὰ λόγου γνώσεως καταθέσεων τῶν μαρτύρων Μ.Τ. καὶ Θ.Κ., ἐν συνδυασμῷ πρὸς κατάθεσιν Σ.Κ., ἐκδηλωθεῖσαν καὶ ἐπιδεινωθεῖσαν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας λόγῳ τῆς ὑπὸ ὅλως ἀσυνήθεις καὶ ἐκτάκτους συνθήκας, τῆς ἐπικρατούσης δηλονότι ὑπερβολικῆς κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας εἰς τὴν ἀνωτέρω περιοχὴν οὐχὶ συνήθους θερμοκρασίας τῶν 45 βαθμῶν Κελσίου, ἐκτελέσεως αὐτῆς, δυναμένων τῶν τοιούτων ἀτμοσφαιρικῶν ἀπὸ ἀπόψεως θερμοκρασίας συνθηκῶν νὰ ἐπιρέρωσι κατὰ τὰ διδάγματα τῆς ἐπιστήμης (βλ. καὶ κατάθεσιν ὑφηγητοῦ παθολόγου Μ.Κ. καὶ πρακτικὰ Ἰατρικῆς Ἑταιρείας συνεδριάσεως 28/2/1959) ἐπιδείνωσιν προτέρων νοσηρῶν καταστάσεων, ὡς ἡ ἀνωτέρω ἐν λανθανούσῃ καταστάσει ἐλαφρὰ καρδιακὴ πάθησίς του, ἥτις ὡς λανθάνουσα δὲν διεγνώσθη ὑπὸ τῶν ἐξετασάντων τοῦτον ἰατρῶν κατὰ τὴν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ναυτολόγησίν του. Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω ἐκ τῆς ἀποδείξεως δεδομένα καὶ ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐν τῇ 3ῃ σκέψει ἐκτεθέντα πρόκειται περὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν τὸ πρῶτον παρήχθη ἡ νόσος αὕτη ἢ ὑφίστατο ἐν λανθανούσῃ καταστάσει, ἀφοῦ ἡ ἐκδήλωσις ταύτης ἐγένετο ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας οὐχὶ ὑπὸ συνήθεις καὶ κανονικὰς συνθήκας τοῦ ἐπαγγέλματος, ἀλλ' ὡς ἐκ τῆς ἐπενεργείας ἐξωτερικῶν αἰτίων, τῆς ὅλως δηλαδὴ ἀσυνήθους καὶ ἐξαιρετικῆς ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ὑψηλῆς θερμοκρασίας τῶν 45 βαθμῶν Κελσίου ἐν τῇ ὡς ἄνω θερμῇ πάντοτε περιοχῇ τῆς γῆς κατὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας καὶ ἥτις ὑπῆρξε ἡ κυρία ἀφορμή, ἐξ ἧς ἐξεδηλώθη καὶ ἐπεδεινώθη ἡ ὡς ἄνω νόσος. Οὕτω δὲ κρίνασαι καὶ αἱ ἐκκαλούμεναι ἀποράσεις καὶ δεξάμεναι ὡς βάσιμον τὴν ἐφ' ἧς αὗται περὶ ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 551 ἀγωγὴν κατὰ τῶν ἐναγομένων, εἰς ὁλόκληρον ὑποχρέων, οὐδόλως ἔσφαλον καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος, ὡς καὶ 5ος, λόγοι ἐφέσεως, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὰ ἐκ τῆς ἀποδείξεως προκύψαντα, ὅτι ἡ μηνιαία ἀντιμισθία τοῦ θανόντος, ἣν ἐλάμβανεν ἀπὸ τῆς προσλήψεώς του, ηὐξημένη κατὰ τὸ ποσὸν ἀντιμισθίας, ἣν κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν 12μήνου πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ἠδύνατο οὗτος νὰ λάβῃ ἐπὶ τῇ βάσει μέσης ἀντιμισθίας τῆς αὐτῆς κατηγορίας δοκίμων μηχανικῶν κατὰ τὸ εἰρημένον χρονικὸν διάστημα, ἀνήρχετο εἰς 105 δολλάρια μηνιαίως (μισθὸς δολλάρια 62 σὺν ὑπερωρίαι 13 σὺν ἐπίδομα διατροφῆς 30 = 105), ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 3 § 5 καὶ 6 κωδ. νόμου 551, ὡς αὕτη προσηρμόσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38904/7594/1957 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Δημ. Ἔργων, Συγκοινωνιῶν, Ἐμπ. Ναυτιλίας καὶ Ἐργασίας, ἀνέρχεται μὲ τιμὴν δολλαρίου 30 δραχμῶν εἰς ποσὸν δραχμῶν 69.500, καθ' ὃ καὶ δέον κατὰ τοῦτο νὰ γίνῃ, δεκτὴ ἡ ἀγωγή, μεταρρυθμιζομένης κατὰ τοῦτο καὶ μόνον τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου 6ον καὶ τελευταῖον λόγον ἐφέσεως.

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΘ' ΗΜΕΡΑΣ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ

Περίπτωσις όδηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου, ἐργασθέντος κατὰ Κυριακάς

Ἐφαρμογὴ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῶν προσλαμβανομένων εἰς συνεργεῖα καθαριότητος ὁδηγῶν αὐτοκινήτων.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Ἀστικοῦ Κώδικος δι' ἐργασίαν κατ' ἄλλην ἡμέραν, πλὴν τῆς Κυριακῆς, ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς των.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου Δήμου κατὰ Κυριακὰς καὶ διότι δὲν ἔτυχεν ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐργασθεὶς οὕτω, ἐζητήθη ἡ διὰ τὰς ἡμέρας ταύτας (ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του) ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου Δήμου κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὴν ὁποίαν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεώς του, ἀνεγνώρισε τὸ Πρωτοδικεῖον ὡς νόμιμον.

Ἀλλὰ θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ σημειώσωμεν τὰ ἑξῆς: Ἀφοῦ, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ εἶναι τοῦτο σύμφωνον πρὸς τὸν νόμον (π.δ. 8.8. 1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, *Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, Ἐργατικὸς Κώδιξ, σ. 194), ἀπηγορεύετο εἰς τὴν περίπτωσιν ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία, δὲν ὑπῆρχεν ἐκ τοῦ νόμου δικαίωμα ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, διότι οὗτος εἰργάσθη κατὰ Κυριακάς (παρανόμως), ἀφοῦ ἐκ τῶν αὐτῶν διατάξεων προκύπτει, ὅτι δικαίωμα ἀνοχωρητικῆς ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἔχουν οἱ μισθωτοί, διὰ τοὺς ὁποίους προβλέπεται ἐκ τοῦ νόμου παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἢ καὶ διὰ εἴνας περιπτώσεις μόνον κατόπιν ἐκδόσεως τοῦ κατ' ἄρθρον 12 τοῦ ἀνωτέρω π.δ. προβλεπομένου β.δ. (Α.Π. 519/1968, εἰσηγητὴς *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 21, 1427).

Ἐφ' ὅσον ὅμως πρόκειται περὶ ἐργατῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἀπαγορεύεται γενικῶς κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἐξαιρεσίμους ἡμέρας ἡ ἐργασία (ἄρθρον 1 τοῦ ἀνωτέρω π.δ.), ἐκ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτὸς εἰργάσθη κατὰ ταύτας δὲν ἕπεται, ὅτι ἔχει δικαίωμα ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος. Κατ' αὐτὰς ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία παρέχεται παρανόμως καὶ ὁ ἐργασθεὶς κατ' αὐτὴν, ἡμέραν ἀναπαύσεώς του ἐκ τοῦ νόμου, δικαιοῦται δι' αὐτὴν ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, λαβὼν δὲ ταύτην δὲν ἔχει ἄλλην ἀξίωσιν. (Ἴδετε οὕτω καὶ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 6062/1965, εἰσηγητὴς *Ἀπ. Μουστακόπουλος*, ΕΕΔ 25, 530).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9318/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Β. Δινάρδος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Γ. Τρίμης

Προκύπτει μὲν ὄντως ἐκ τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» π.δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 διατάξεως, δι' ἧς διὰ λόγους κυρίως κοινωνικῆς προνοίας ὑπὲρ τῶν μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τόνωσιν τοῦ θρησκευτικοῦ αἰσθήματος (Α.Π. Ὁλομ. 416/1958), ἐθεσπίσθη ἡ Κυριακὴ ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως αὐτῶν, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῶν περαιτέρω ἰδίᾳ ἐν ἄρθροις 7 καὶ 8 αὐτοῦ ἀναγραφομένων ἐξαιρέσεων, ὡς καὶ ἐκ τῶν ἐν ἄρθροις 12 § 5 καὶ 14 ἐπόμ. αὐτοῦ μνημονευομένων εἰδικωτέρων περιπτώσεων κατ' ἀνάγκην ἐργασίας καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἄλλας ἐν ἄρθρῳ 2 καθοριζομένας ἑορτασίμους ἡμέρας, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας (ἃς περιπτώσεις ἔχουσα ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας ὥρισε δι' αὐτὰς ηὐξημένον ἡμερομίσθιον) ὅτι ἡ ὡς εἴρηται θεσπιζομένη Κυριακὴ ἀνάπαυσις ἀφορᾷ κατ' ἀρχὴν ἁπάσας τοὺς εἰς σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένους, συνεπῶς καὶ τοὺς εἰς τοιαύτην σχέσιν ἀπασχολουμένους παρὰ Δήμοις καὶ ἢ Κοινότησιν, ἐκτὸς ἂν ἀσκῆται ὑπὸ τούτων ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις ἢ ἐργασία ἐκ τῶν ἐν παραγράφῳ 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 ἢ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ρηθέντος π.δ. (Βλ. Α.Π. 663/1962, ΕΕΔ 22, 106, καὶ Γ.Ν.Σ.Κ. 613/1962, ΕΕΔ 21/1062).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν ἐπαρκῶς, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων ἀπὸ ἔτους 1942 προσελαμβάνετο συνεχῶς δι' ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας διαρκείας ἑκάστης τούτων ἑνὸς ἔτους παρὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ ἐναγομένου Δήμου Ἀθηναίων, ἵνα ἐργάζηται

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Μισθός προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων.

Ρύθμισις διά του Κανονισμού Προσωπικού Ανωνύμου Ελληνικής Εταιρείας Υδάτων των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων και των ειδικών διαιτητικών Αποφάσεων και συλλογικής συμβάσεως έργασίας του μισθολογίου.—Περίπτωσις εύνοϊκωτέρας ρυθμίσεως άπό έκείνης διά των περί άποδοχών προσωπικού Γραφείων έπιχειρήσεων.—Δηπτέα ύπ' όψιν.

Άρείου Πάγου 78/1966, Ολομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκόρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Θ. Κοντεργύρης, Γ. Οἰκονομόπουλος

Κατά μέν τό τό άρθρον 6 του διά του διατάγματος 30 Ιανουαρίου/18 Φεβρουαρίου 194 κυρωθέντος Κανονισμού Προσωπικού της Ανων. Ελλ. Εταιρείας Υδάτων των πόλεω Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, έπέχοντο ισχύν νόμου, κατά τό άρθρον 3 § 1 του ν 3752/1929, ό οργανικός μισθός έκάστου βαθμού του υπαλληλικού προσωπικού, ως και τ έπιδόματα της παραγράφου 3 του ιδίου άρθρου, ήτοι τά διά τά προστατευόμενα μέλ οικογενείας, καθορίζονται υπό του Διοικητικού Συμβουλίου της Εταιρείας, κατά δέ τ άρθρον 14 του ιδίου Κανονισμού παρέχονται ποσοστιαίαι προαυξήσεις έπι του οργανικού μισθού του βαθμού α) λόγω εύδοκίμου υπηρεσίας έν τω αύτω βαθμώ άνά τριετίαν και μέχρι τεσσάρων τριετιών και β) λόγω πολυετούς υπηρεσίας, άρχικώς μέν μετά 15ετή, 20ετή και 25ετή τοιαύτην, κατόπιν δέ της γενομένης διά του β.δ. 62/1962 τροποποιήσεως της παραγράφου 4 του είρημένου άρθρου του Κανονισμού μετά 10ετή, 15ετή, 20ετή, 25ετή και 30ετή

ως όδηγός είτε των αύτοκινήτων της Υπηρεσίας καθαριότητος του ως άνω έναγομένου Δήμου, είτε των έπιβατικών αύτοκινήτων αύτου, και υπό την άνωτέρω ιδιότητα παρέσχε τάς υπηρεσίας του και κατά τό έν προκειμένω κρίσιμον χρονικόν διάστημα, ήτοι άπό 1/6/1955 έως 22/8/1965, άπασχοληθείς είδικώτερον ως όδηγός μέν του φορτηγού αύτοκινήτου της Υπηρεσίας καθαριότητος κατά τάς χρονικάς περιόδους άπό 1/6/1955 έως 31/12/1957, άπό 1/1/1960 έως 31/12/1960 και άπό 1/7/1961 έως 22/8/1965, ως όδηγός δέ έπιβατικού αύτοκινήτου πολυτελείας Ι.Χ κατά τάς χρονικάς περιόδους άπό 1/1/1958 έως 31/12/1959 και άπό 1/1/1961 έως 30/6/1961. Καθ' όλον τό άνω χρονικόν διάστημα της υπηρεσίας του (1/6/1955 μέχρις 22/8/1965) ούτος είργάσθη—καθ' ά έδέξατο ή έκκαλουμένη άπόφασις, μή πλησσομένη έν τούτω κατά τά λεπτομερέστερον έν αύτη άναφερόμενα ως όδηγός φορτηγού μέν αύτοκινήτου έπι 181 Κυριακάς, ως όδηγός δέ έπιβατικού αύτοκινήτου πολυτελείας Ι.Χ και 78 Κυριακάς, μή τυχών άντιστοίχως διά την κατά τάς άνω Κυριακάς έργασίαν του άναπαύσεως κατ' άλλην ήμέραν της έβδομάδος. Κατά τά προειρημένα όμως ό ένάγων έδικαιούτο Κυριακής άναπαύσεως, έφ' όσον αί περί ταύτης ως άνω διατάξεις έφαρμόζονται κατά κανόνα και είς τούς δυνάμει σχέσεως ιδιωτικού δικαίου άπασχολουμένους είς τούς Δήμους, οίος ήτο και ούτος (ένάγων), ή δέ άνωτέρω Υπηρεσία του έναγομένου Δήμου, είς ήν ούτος άπησχολείτο, δέν άπετέλει έπιχείρησιν ή έκμετάλλευσιν ή έργασίαν, είς ας, κατά τά προεκτεθέντα, έπιτρέπεται κατ' έξαίρεσιν ή κατά Κυριακάς άπασχόλησις (βλ. όμοίαν περίπτωσιν έν τη ως άνω Α.Π. 663/1962). Ούτω έκ της ως άνω άνεπιτρέπτως παρασχεθείσης έργασίας αύτου κατά τάς ήμέρας της έβδομαδιαίας άναπαύσεως του κατέστη ό έναγόμενος άδικαιολογήτως πλουσιώτερος, διότι άπέφυγε δαπάνην, είς ήν άναγκαίως θά υπεβάλλετο πρός πληρωμήν έτέρου όδηγού, προσλαμβανομένου δι' έγκύρου έργατικής συμβάσεως πρός παροχήν έπιτρεπτώς κατ' άλλην ήμέραν της έβδομάδος, πλήν Κυριακής, της άνωτέρω έργασίας, ήν παρέσχεν ό ένάγων κατά τάς ως άνω Κυριακάς, της τοιαύτης έξοικονομηθείσης δαπάνης συνισταμένης δι' έκάστην ήμέραν είς τό 1/25 του έκάστοτε νομίμου μισθού του σύν τω άφ' ής έχορηγήθη νομίμω έπιδόματι άνθυγιεινής έργασίας, όσάκις άπησχολείτο ως όδηγός φορτηγού αύτοκινήτου έν τη Υπηρεσία καθαριότητος του έναγομένου. Κατ' άκολουθίαν των άνωτέρω υποχρεούται ό έναγόμενος, κατ' έφαρμογήν των άρθρων 904 και έπόμ. Α.Κ., είς άπόδοσιν τω ένάγοντι της ως άνω προσπορισθείσης ωφελείας. Ούδέν ταύτα άποφηνάμενος και ό είς πρώτον βαθμόν δικάσας Πρωτοδίκης και κατ' άκολουθίαν της τοιαύτης κρίσεώς του έπιδικάσας διά την άνωτέρω αίτίαν τω ένάγοντι τό χρηματικόν ποσόν των 17.775,38 δραχμών, ως πρόςτό όγος του όποίου ούδέν παράπονον προβάλλεται, ορθώς τάς προδιαληφθείσας νομικάς διατάξεις ήρμήνευσε και έφήρμοσεν, ορθώς δέ και τά πράγματα έξετίμησε και οί περί του έναντίου σχετικοί λόγοι της υπό κρίσιν έφέσεως είναι άπορριπτέοι ως άβάσιμοι, καθισταμένης ούτω άπορριπτέας και της έφέσεως έν τω συνόλω της.

ὑπηρεσίαν. Οἱ συμφώνως πρὸς τὸν Κανονισμὸν καθωρισμένοι κατὰ βαθμοὺς καὶ καταβαλλόμενοι ὀργανικοὶ μισθοὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας ηὐξήθησαν διὰ διαφόρων εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ δὴ ὅσον ἀφορᾷ τὸ ἐνδιαφέρον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα, ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1960 μέχρι 31 Μαρτίου 1964, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 24/1960 καὶ 17/1962 ἀποφάσεων τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν καὶ τῆς ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1964 συλλογικῆς συμβάσεως περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τῆς Ἀνων. Ἑλλην. Ἑταιρείας Ὑδάτων, αἱτινες δὲν ἀντίκεινται εἰς τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῶν Γραφείων τῆς Ἑταιρείας, οἵτινες καὶ ὁ ἀναιρεσείων, ὑπάγονται εἰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις, καθ' ὅσον, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν προδιαληφθεισῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ συλλογικῆς συμβάσεως, ἡ ἀπασχόλησις τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας ἐμφανίζει ἰδιάζοντα ἐπαγγελματικὸν χαρακτῆρα καὶ ἐν γένει αἱ συνθῆκαι τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης δικαιολογοῦσι τὴν μὴ ὁμοιόμορφον ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ἐφαρμογὴν τῶν ὅρων καὶ ἀμοιβῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Ἐξ ἄλλου, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2/1961 καὶ 28/1963 ἀποφάσεων τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐχουσῶν τὸν χαρακτῆρα ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν, ἀφ' ἑνὸς μὲν καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν περὶ ὧν αὗται μισθωτῶν, ἀναλόγως τοῦ φύλου, τῆς ἡλικίας καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας αὐτῶν, ὡς καὶ πάγιον ἐπίδομα γάμου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐτέθη καὶ αὐθις εἰς ἐφαρμογήν, ἀπὸ τῆς ἰσχύος ἑκατέρας, ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 9 τῆς ὑπ' ἀριθ. 16929 3371/1959 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν περὶ τοῦ ἰδίου ἀντικειμένου, καθ' ἣν αἱ ἰσχύουσαι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ὑπουργικαὶ τοιαῦται, ὡς καὶ οἱ ἰσχύοντες καὶ ἐφαρμοζόμενοι Ἐσωτερικοὶ Κανονισμοὶ κλπ., ἐφ' ὅσον προβλέπουν εὐνοϊκωτέραν ρύθμισιν διὰ τοὺς μισθωτούς, κατισχύουν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἑπομένως καὶ τῶν ὡς ἄνω 2/1961 καὶ 28/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Κατὰ τὴν ἀνωφὴ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης διὰ τὴν κρισιν περὶ τῆς «εὐνοϊκωτέρας ρυθμίσεως» διὰ τοὺς μισθωτοὺς δέον ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει νὰ συγκρίνωνται τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ τὸ ἐπίδομα γάμου (προκειμένου περὶ ἐγγάμου ὑπαλλήλου), τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2/1961 καὶ 28/1963 ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, πρὸς τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὸν Κανονισμὸν προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας καὶ τὰς εἰδικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις καὶ συλλογικὰς συμβάσεις μηνιαίων ἀποδοχῶν (ὀργανικοῦ μισθοῦ καὶ προσαυξήσεων αὐτοῦ), οὐχὶ δὲ μόνον ὁ ἐν ἑκατέρᾳ περιπτώσει βασικὸς μισθός, οὐδὲ ὁ κατὰ τὸν Κανονισμὸν καὶ τὰς εἰδικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις καὶ συλλογικὰς συμβάσεις βασικὸς μισθός, σὺν τῷ ἐπιδόματι πολυετίας, πρὸς τὸν κατὰ τὰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις βασικὸν μισθόν, τὸν καθοριζόμενον ὑπ' αὐτῶν ἀναλόγως καὶ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας.

Συμφώνως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, δεκτὰ ἐν προκειμένῳ γενόμενα, κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου 1960 μέχρι 31 Μαρτίου 1964 χρονικὸν διάστημα, ὁ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα—ἐνάγοντα, ὑπάλληλον ἐπὶ βαθμῷ λογιστοῦ α' τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης Ἑταιρείας Ὑδάτων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καταβληθεὶς ἑκάστοτε, βάσει τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν εἰδικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ συλλογικῶν συμβάσεων, μηνιαῖος ὀργανικὸς μισθὸς μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ (τριετιῶν), πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἦτο κατὰ πολὺ μεγαλύτερος τοῦ διὰ τῶν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 2/1961 καὶ 28/1963 ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου βασικοῦ μισθοῦ, προστιθεμένου εἰς ταῦτον καὶ τοῦ διὰ τῶν ἰδίων ἀποφάσεων καθοριζομένου ἐπιδόματος γάμου ἐκ δραχμῶν 150 καὶ τοῦ μέχρι τῆς 31 Μαρτίου 1961 διατηρηθέντος ἐπιδόματος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκ δραχμῶν 40 δι' ἕκαστον τέκνον, μέχρι τριῶν. Ἑπομένως τὸ Πρωτοδικεῖον ὀρθῶς ἔκρινεν, ὅτι ἡ διὰ τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας καὶ τῶν ὡς ἄνω εἰδικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ρύθμισις τοῦ μισθολογίου τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο εὐνοϊκωτέρα δι' αὐτὸν ἀπὸ τὴν ρύθμισιν διὰ τῶν ὡς ἄνω ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων, εἰ καὶ ἐπὶ διαφόρῳ ἐν μέρει αἰτιολογίᾳ, ὅσον ἀφορᾷ τὰ συγκρινόμενα μερικώτερα ποσά, κατόπιν δὲ τούτου ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διϊσχυσαν τὴν πληρωμὴν διαφορᾶς ἀποδοχῶν τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, βάσει διαφόρων πρὸς τὰς ἀνωτέρω σκέψεων καὶ ὑπολογισμῶν, ἤτοι δι' ἐφαρμογῆς τῶν ἐλαχίστων ὁρίων βασικῶν μισθῶν τῶν καθοριζομένων διὰ τῶν διαληφθεισῶν δύο ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν ἀποφάσεων, συνυπολογισμοῦ δὲ καὶ τῶν αὐξήσεων τῶν χορηγηθεισῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1962 εἰδικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς ἀπὸ 4 Φεβρουαρίου 1964 εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως καὶ ὑπολογισμοῦ περαιτέρω ἐπ' αὐτῶν τῶν ποσοστιαίων προσαυξήσεων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ. Ὀρθοῦ ὄντος τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 831 Πολ. Δικονομίας, ὅπως, προστιθε-

μένης της ὡς ἄνω νομίμου αἰτιολογίας, ἀπορριφθῶσιν οἱ περὶ τῶν ἐναντίων τρεῖς λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

---

2. Μισθὸς προσωπικοῦ πωλήσεως γάλακτος καὶ ἐξ αὐτοῦ εἰδῶν.

Καθορισμὸς ἀποδοχῶν προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου εἰς ἐπιχειρήσεις πωλήσεως γάλακτος καὶ εἰδῶν ἐκ γάλακτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τεχνίτου παρασκευῆς γιαούρτης.— Δικαιούμενος ὑπ' αὐτοῦ μισθός.— Πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας.

Ἀρείου Πάγου 107/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίκκας, Γ. Γεωργόπουλος

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 29/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 86 τῆς 7.12.1963 πράξεως καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν 11.12.1963, καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ἐπιχειρήσεις πωλήσεως γάλακτος καὶ εἰδῶν παρασκευαζομένων ἐκ γάλακτος τῆς περιοχῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ὡς ρητῶς ὁρίζεται ἐν αὐτῇ. Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχατο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων εἰργάσθη ὡς τεχνίτης παρασκευῆς γιαούρτης εἰς τὸ ἐργαστήριον παρασκευῆς τοιαύτης τῶν ἀναιρεσιβλήτων, κείμενον εἰς Καλύβια Λαυρίου, ἤτοι ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ὡς αὐτη εἶχε καθορισθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 44/1936, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τούτου ἡ διαιτητικὴ αὐτη ἀπόφασις, τὸ εἰρημένον δὲ Πρωτοδικεῖον, ἀντιθέτως κρίναν καὶ ἐπιδικάσαν εἰς αὐτὸν διὰ τῆς ἀποφάσεώς του τὸ ἐν αὐτῇ χρηματικὸν ποσόν, δι' ἀμοιβὰς του, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, προβλεπούσης μηνιαῖον μισθὸν δραχμῶν 1600 διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν παρασκευὴν γιαούρτης ἐν ταῖς ἄνω ἐπιχειρήσεσι, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς ἰσχυούσας οὐσιαστικοῦ νόμου ἐχούσας διατάξεις ταύτας καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασιν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου κατὰ τὸ σχετικὸν σκέλος αὐτοῦ. Ἀναιρουμένης τῆς ὑπ' ἀριθ. 16213/1965 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων, κατ' ὄρθρον 832 Πολ. Δικονομίας, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατάστασιν, ἐρευνητέα τυγχάνει ἡ ἀπὸ 9.2.1965 ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 402/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν Ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Ὁ δικάσας Πρωτοδίκης, δεξάμενος διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του τὰ αὐτὰ ὡς ἀνωτέρω ὅτι τοιοῦτον ὁ ἐκκαλῶν εἰργάσθη εἰς τὸ ἐν Καλυβίοις Λαυρίου ἐργαστήριον γιαούρτης τῶν ἐφεσιβλήτων καὶ ἐπιδικάσας εἰς αὐτὸν τὸ ἐν αὐτῇ χρηματικὸν ποσὸν δι' ἀμοιβάς του, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 29/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐνῷ αὐτη, καθ' ἃ ἐλέχθη, δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ, ἐσφαλμένως, δι' ὃ δέον ὅπως, καθ' ὁσταμένου δεκτοῦ τοῦ σχετικοῦ πρώτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως, ὡς συμπληροῦται καὶ ἀναπτύσσεται διὰ τῶν προτάσεων τοῦ ἐκκαλοῦντος, μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, προβῇ δέ, μετὰ τοῦτο, τὸ δικαστήριον τοῦτο εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ἀπὸ 8.12.1964 ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Διὰ τῆς εἰρημένης ἀγωγῆς αὐτοῦ, ὡς περιωρίσεν αὐτὴν κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου συζήτησιν, ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ὅτι, ἐργασθεὶς ἀπὸ 9.12.1962 μέχρις 11.9.1964 δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸ ἐν Καλυβίοις Λαυρίου ἐργαστήριον παρασκευῆς γιαούρτης τῶν ἐναγομένων, ὡς τεχνίτης γιαούρτης, ἔλαβεν, οὐχὶ τὰς προσηκούσας δι' ἡμερομίσθια, δῶρα ἑορτῶν καὶ ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νύκτας ἀμοιβάς, ἀλλὰ κατωτέρας, καὶ αἰτεῖται τὴν διαφοράν. Οὗτος, ἐφ' ὅσον εἰργάσθη εἰς ἐργαστήριον παρασκευῆς μόνον γιαούρτης, δικαιοῦται διὰ μὲν τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἰσχυεν ἡ ὑπ' ἀριθ. 23/1961 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθεῖσα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57676/10306/1961 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἤτοι μέχρι τῆς 15 Φεβρουαρίου 1963, τοῦ ἐκ δραχμῶν 85 ἡμερομισθίου, τοῦ ὁριζομένου διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης διὰ τοὺς τεχνίτας γιαούρτης τῶν ἐργοστασίων παστεριώσεως γάλακτος καὶ συναφῶν ἐργασιῶν, ἐφ' ἑξῆς δὲ τοῦ ἐκ δραχμῶν 90 ἡμερομισθίου, τοῦ ὁριζομένου διὰ τοὺς αὐτοὺς τεχνίτας τῶν αὐτῶν ἐπιχειρήσεων, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67751/4034/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἰσχυούσης ἀπὸ 16 Φεβρουαρίου 1963, οὐχὶ δὲ τοῦ τοιούτου τῶν δραχμῶν 110, τοῦ ὁριζομένου, διὰ τοὺς τεχνίτας τυροῦ φέτας καὶ γιαούρτης, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας», κατατεθείσης παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν τὴν 25.10.1960 καὶ κοινοποιηθείσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας τὴν 29.10.1960, κηρυχθείσης δὲ παρὰ τούτου ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 32862/6654 τῆς 5/6 Μαΐου 1961 ἀποφάσεως αὐτοῦ, καθόσον ἡ τελευταία αὐτη ὑπ' ἀριθ. 13/1960 διαιτητικὴ ἀπόφασις, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ περιεχομένου της καὶ ἰδίᾳ τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 ἐδ. η' αὐτῆς, ἔχει ἐφαρ-

---

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 23855/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

μογήν μόνον ἐπί τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ τυροκομεῖα καὶ τυροκομικὰ ἐργοστάσια τῆς χώρας καὶ οὐχὶ καὶ εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἐργοστάσια παρασκευῆς μόνον γιαούρτης, ὁσηδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ εἰς τὰ τελευταῖα ταῦτα χρησιμοποιουμένη ποσότης γάλακτος, καθόσον ταῦτα δὲν εἶναι τυροκομεῖα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ οἰκάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, περιεχομένων εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 402/1964 πρακτικόν, τῶν ἐπικαλουμένων παρὰ τούτων ἐνόρκων βεβαιώσεων, περιεχομένων εἰς τὰς προσαγομένας ἐκθέσεις ὑπ' ἀριθ. 714/1964 τοῦ συμ/φου Ἀθηνῶν Ε.Σ., ὑπ' ἀριθ. 12798/1965 συμ/φου Πειραιῶς Θ Σ καὶ ὑπ' ἀριθ. 1422/1965 συμ/φου Περιφερείας Λαυρίου Ι.Ρ., καὶ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων παρὰ τούτων λοιπῶν ἐν γένει ἐγγράφων ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὸ ἐν Καλυβίοις Λαυρίου παρ' ἀμφοτέρων τῶν ἐναγομένων διατηρούμενον ἐργαστήριον παρασκευῆς γιαούρτης, ὡς τεχνίτης γιαούρτης, ἀπὸ 9/12/1962 μέχρι τῆς 11/9/1964 καὶ δὴ μέχρι μὲν τῆς 15/2/1963 ἐπὶ 67 ἡμέρας, ἐξ ὧν 8 Κυριακάς, καὶ ἐπὶ πλέον πεντάκις ἀπὸ τῆς 10ης νυκτερινῆς ὥρας μέχρι τῆς 3ης πρωϊνῆς, ἐφ' ἑξῆς δὲ ἐπὶ 548 ἡμέρας, ἐξ ὧν 80 Κυριακάς, καὶ ἐπὶ πλέον 35 φορὰς ἀπὸ τῆς 10ης νυκτερινῆς ὥρας μέχρι τῆς 3ης πρωϊνῆς. Ἐπομένως δικαιοῦται α) δι' ἡμερομίσθια κατὰ τὰς ἄνω ἀποφάσεις ὑπ' ἀριθ. 23/1961 τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ 25/1963 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν δραχμὰς 55.015., β) διὰ πρόσθετον ἀποζημίωσιν διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δραχμὰς 5.910, γ) διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ δραχμὰς 2.792 καὶ δ) διὰ δῶρα Χριστουγέννων 1962, Πάσχα καὶ Χριστουγέννων 1963 καὶ Πάσχα 1964 δραχμὰς 5.084, ἤτοι ἐν ὅλῳ δραχμὰς 68.801, ἐξ ὧν ἐκπιπτομένων τῶν καταβληθεισῶν ἤδη αὐτῷ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν αὐτῶν ἄνω ἀποδείξεων, δραχμῶν 25.500, ὑπολείπονται δραχμαὶ 43.301, δι' ἃς μόνον δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἡ κρινομένη ἀγωγή, ὑποχρεωμένων τῶν ἐναγομένων εἰς συμμετρον καταβολὴν τούτων καὶ οὐχὶ εἰς ὁλόκληρον, μὴ ὑφισταμένης εἰς ὁλόκληρον ἐνοχῆς (*).

II. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

Ἀπόλυσις καὶ ἀποζημίωσις προσωπικοῦ Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους.

Ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 93 Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ἐπέχοντος ἰσχὺν Νόμου, τοῦ καταστάντος ἀνικάνου σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας.—Παροχὴ εἰς αὐτοὺς ἀποζημιώσεως.—Ὅριον ἡλικίας.—Δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις ὑπαλλήλου λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς μόνον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τῶν 60 ἐτῶν.—Ἀπόλυσις ἀπὸ τοῦ ὁρίου τούτου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους λόγῳ ὁρίου ἡλικίας.

Ἀρείου Πάγου 108/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρδάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ἐνστ. Μαλλούχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ν. Μασουρίδης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 93 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἀνωνύμου ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, κυρωθέντος διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 2199/1940, ἐκδοθέντος ἀπὸ 13/16 Φεβρουαρίου 1640 β.δ., ἐπέχοντος ἰσχὺν νόμου, ἀπολύεται ὁ καταστὰς ἀνιάτως ἀνίκανος σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας. Εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους μονίμους ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον μὲν δὲν δικαιοῦνται συντάξεως, παρέχεται ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις, εἰς δὲ τοὺς λοιποὺς δικαιουμένους εἰς σύνταξιν παρέχεται ταυτὴ ἴση πρὸς δύο μηνιαίας μισθοδοσίας, ἐὰν ἐσωτερικοὶ Κανονισμοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν παρέχωσι μείζονα πλεονεκτήματα. Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ τὸ ὅριον ἡλικίας δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν καθορίζεται εἰς 60 ἔτη. Ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως δύναται νὰ ἀπολύῃ προσωπικὸν λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου, πάντως ὅμως ἡ ἀποχώρησις τοῦ προσωπικοῦ, συμπληρώσαντος τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας, εἶναι ὑποχρεωτική, τόσον διὰ τὴν Ἑταιρείαν, ὅσον καὶ διὰ τὸ προσωπικόν. Διὰ τοὺς οὕτω ἀπολυομένους ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων 2112 καὶ 4558, ὡς καὶ τοῦ β.δ. περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἐφ' ὅσον ἐσωτερικοὶ Κανονισμοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ταύτης δὲν παρέχουσι μείζονα πλεονεκτήματα. Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἀπόλυσις ὑπαλλήλου λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας δύναται νὰ λάβῃ χώραν μόνον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τῶν 60 ἐτῶν. Ἀπὸ τοῦ ὁρίου τούτου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους ὁ καταστὰς ἀνιάτως ἀνίκανος σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του ἀπολύεται λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, διότι διατήρησις αὐτοῦ βάσει τῆς δυνητικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94, ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ, δὲν δικαιολογεῖται Ἄλλως

(*) Ἀντρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 16213/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον.

κρίναν τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπαλλήλου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, συμπληρώσαντος τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἀπολυθέντος βάσει τοῦ ἄρθρου 93 τοῦ Κανονισμοῦ λόγῳ σωματικῆς ἀνικανότητος πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, διώκουσαν τὴν ἐπιδίκασιν τῆς διαφορᾶς ἀποζημιώσεως μεταξὺ τῆς καταβληθείσης αὐτῷ τῶν δύο μηνῶν τοῦ ἄρθρου τούτου καὶ τῆς πλήρους τοιαύτης τοῦ νόμου 2112, τῆς καταβαλλομένης κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ Κανονισμοῦ εἰς τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

III. ΝΟΣΟΚΟΜΟΙ

Ἀποδοχαὶ καὶ διαβάθμισις νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων.

Λῆψις ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, τῶν ὑπηρετουσῶν εἰς Δημόσια, Δημοτικὰ, Κοινοτικὰ καὶ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, Ὑγειονομικὰ Κέντρα ἢ Ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας, ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, διαβαθμιζομένων τούτων εἰς βαθμοὺς τῆς δημοσιουπαλληλικῆς ἱεραρχίας ἀναλόγως τῶν προσόντων αὐτῶν.—Μισθὸς τῶν μετὰ τὸν Ν.Δ. 683/1948 προσλαμβανομένων.—Διαβάθμισις κατ' ἄρθρ. 11 Ν.Δ. 3097/1954 καὶ προαγωγή.

Ἀρείου Πάγου 102/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουράκος*
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Σ. Τζουβελόπουλος

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 15,18,24, 25, 26 καὶ 27 τοῦ ν.δ. 683/1948 «περὶ διπλωματούχων ἀδελφῶν νοσοκόμων καὶ ἐπισκεπτριῶν» αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι (πτυχιοῦχοι σχολῶν τριετοῦς καὶ μονοετοῦς φοιτήσεως καὶ πρακτικαί), αἱ ὑπηρετοῦσαι εἰς δημοτικά, κοινοτικὰ καὶ δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου νοσηλευτικὰ ἱδρύματα, ὑγειονομικὰ κέντρα ἢ ὑγειονομικὰς ὑπηρεσίας, λαμβάνουν ἀποδοχὰς δημοσίων ὑπαλλήλων, διαβαθμιζόμεναι εἰς βαθμοὺς τῆς δημοσιουπαλληλικῆς ἱεραρχίας ἀναλόγως τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν προσόντων αὐτῶν, αἱ μετὰ τὴν ἰσχὺν δὲ τοῦ νόμου τούτου προσλαμβανόμεναι πρακτικαὶ νοσοκόμοι λαμβάνουν τὸν μισθὸν τῶν νοσοκόμων μονοετοῦς φοιτήσεως (γραφέως β' τάξεως), μειωμένον κατὰ 25 %, καὶ προάγονται κατὰ μισθὸν μόναν μέχρι τοῦ βαθμοῦ τοῦ γραφέως α' τάξεως, λαμβάνουσαι καὶ κατὰ τὴν προαγωγὴν ταύτην μισθὸν μειωμένον κατὰ 25 %. Κατὰ τὰς διατάξεις ὅμως τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ μεταγενεστέρου ν.δ. 3097/1954 αἱ ἀδελφαὶ νοσοκόμοι τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων τοῦ ν.δ. 2592/1953 διαβαθμίζονται καὶ προάγονται εἰς τοὺς ἐν αὐταῖς δημοσιουπαλληλικοὺς βαθμούς, καὶ ὄχι αἱ ἐκ τούτων πρακτικαὶ εἰς τοὺς βαθμοὺς 11 ἕως 8 ἀναλόγως τῆς παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἱδρύμασι συνολικῆς ὑπηρεσίας των, τοῦ ἤθους των καὶ τῆς ἐπιδόσεώς των, χωρὶς δὲ νὰ ἐπιτάσσεται μείωσίς τις τῶν ἀντιστοίχων ἀποδοχῶν, αἱ διατάξεις δὲ αὐταὶ ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων τῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, τῶν ἐκπληροῦντων σκοποὺς φιλανθρωπικούς, ὑπαγομένων κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ εἰρημένου ν.δ. 3097/1954 εἰς τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 7 τοῦ εἰρημένου ἄρθρου 11 τοῦ νόμου τούτου, ὁριζούσης ὅτι αἱ περὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ἔχουσιν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν νοσοκόμων ἀδελφῶν τῶν λοιπῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὸν ἔλεγχον ἢ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ ἀν. νόμου 965/1937, αἱ διοικήσεις τῶν ὁποίων ὑποχρεοῦνται ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου, ὅπως προβῶσιν εἰς τὴν τακτοποίησιν καὶ διαβάθμισιν τοῦ νοσηλευτικοῦ αὐτῶν προσωπικοῦ, τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ εἰρημένου ἀν. νόμου 965/1937 ὁριζούσης ὅτι πάντα τὰ καταστήματα καὶ ἱδρύματα δημοσίου δικαίου, ὡς καὶ τὰ δημόσια καὶ κοινοτικὰ ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, τὰ ἐκπληροῦντα σκοποὺς φιλανθρωπικούς, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κρατικῆς Ὑγιεινῆς καὶ Ἀντιλήψεως, ὑπάγονται ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργείου τούτου, καὶ τῆς τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 14 § 6 τοῦ ἀν. νόμου 1671/1951, δι' ἧς τὸ Ὑπουργεῖον Ὑγιεινῆς συνεχωνεύθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Κοινωνικῆς Προνοίας.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, δεξάμενον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος ὑπηρέτησε παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι νοσηλευτικῷ ἱδρύματι ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ τοῦ 1952 μέχρι τοῦ 1962 ὅπὸ τὴν ἰδιότητα τῆς πρακτικῆς νοσοκόμου καὶ ὅτι τὸ Ἵδρυμα τοῦτο ἐκπληροῖ σκοποὺς φιλανθρωπικοὺς καὶ ἔχουν ἑπομένως καὶ ἐπὶ τούτου ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ἀδελφῶν νοσοκόμων διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 3097/1954, ἐπεδίκασεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τὸ ἐν τῇ ἀποφάσει του χρηματικὸν ποσόν, διὰ διαφορὰν μεταξὺ τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβε, καὶ τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τοὺς δημοσιουπαλληλικοὺς βαθμοὺς 11ον, 10ον, καὶ 9ον, οἵτινες ἔδει νὰ ἀπονεμηθῶσιν αὐτῇ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου. Δὲν καθώρισεν ὅμως εἰδικώτερον τοὺς παρὰ τοῦ ἱδρύματος τούτου, κατὰ τὸν ὀργανισμόν του,

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10040/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετεῖον

μη ἔχοντα ἰσχὺν νόμου, ἐπιδιωκομένους σκοπούς, ἵνα εἶναι ἐφικτὸς ὁ ἔλεγχος τῆς τοιαύτης εἰς νομικὴν ἔννοιαν ἀναγομένης κρίσεώς του, περὶ ἐκπληρώσεως παρὰ τούτου φιλανθρωπικῶν σκοπῶν καὶ οὕτω ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικ. καὶ τὸν παρὰ τοῦ εἰσηγητοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 4 τῆς ἰδίας Δικονομίας προταθέντα σχετικὸν λόγον (*).

IV. ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

Στοιχεῖα ἀγωγῆς ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 298 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Διαφυγὸν κέρδος ἐπὶ ἀδικοπραξίας.—Δικονομικοῦ χαρακτῆρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 298 Ἀστικοῦ Κώδικος μόνον καθ' ὅσον ἐπιτρέπει εἰς τὸν Δικαστὴν νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν πιθανότητα, ὑφισταμένην, ὅταν συντρέχουν ἱκανοὶ λόγοι, συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, καὶ δὲν προσήχθησαν ἀντίθετοι τοιοῦτοι.—Κατὰ τὰ λοιπὰ οὐσιαστικοῦ περιεχομένου ἡ διάταξις, καθορίζουσα τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν βασίζεται ἡ ἀξίωσις διὰ τὸ διαφυγὸν κέρδος.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παράλειψιν ὑποβολῆς μισθωτοῦ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου πρὸς προαγωγήν.—Στοιχεῖα αὐτῆς.—Προαγωγὴ κατὰ Κανονισμὸν Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.

Ἀρείου Πάγου 79/1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. *Στ. Μαυρομιχάλης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κανελλάκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Δημάκης, Σ. Μαλέας, Μ. Δημολίτσας

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 298 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ ἀποζημίωσις περιλαμβάνει, πλὴν τῆς μειώσεως τῆς ὑπαρχούσης περιουσίας, καὶ τὸ διαφυγὸν κέρδος, ὡς τοιοῦτου λογιζομένου τοῦ μετὰ πιθανότητος προσδοκωμένου κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων ἢ ἐκ τῶν εἰδικῶν περιστάσεων καὶ ἰδίᾳ τῶν ληφθέντων προπαρασκευαστικῶν μέτρων, εἶναι δικονομικοῦ χαρακτῆρος μόνον καθ' ὅσον, προκειμένου περὶ τοῦ διαφυγόντος κέρδους, ὅπερ κατὰ κανόνα δὲν εἶναι ἐπιδεκτικὸν ἀποδείξεως κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ εἶναι ἐφικτὸς ὁ σχηματισμὸς πλήρους δικανικῆς πεποιθήσεως, ἐπιτρέπει εἰς τὸν δικαστὴν νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν πιθανότητα, ὑφισταμένην, ὅταν συντρέχουν ἱκανοὶ λόγοι, συνηγοροῦντες ὑπὲρ τῆς ἀληθείας καὶ δὲν προσήχθησαν ἀντίθετοι τοιοῦτοι. Κατὰ τὰ λοιπὰ ὅμως ἡ ἀνωτέρω διάταξις εἶναι οὐσιαστικοῦ περιεχομένου, καθορίζουσα τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν βασίζεται ἡ ἀξίωσις ἐπὶ τὸ διαφυγὸν κέρδος, ὅπερ δέον νὰ τελῇ ἐν αἰτιώδει συνδέσμῳ πρὸς τὸ ζημιογόνον γεγονός, καθ' ἅπερ καὶ ἡ θετικὴ ζημία. Κατὰ ταῦτα, ὑποκειμένης ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως διὰ παράλειψιν τῆς ὑποβολῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν βαθμὸν ΤΕ3 τῆς ὑπαλληλικῆς ἱεραρχίας τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ὀργανισμὸς Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος», παρ' ἣ οὗτος διατελεῖ τεχνικὸς ὑπάλληλος ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ τῆς ὁποίας, ἰσχύοντος νόμου ἐπεχούσας, ἡ εἰς τὸν εἰρημένον βαθμὸν προαγωγὴ γίνεται κατὰ τὰ 2/3 κατ' ἐκλογὴν καὶ κατὰ τὸ 1/3 κατ' ἀρχαιότητα, ἔδει ἀπαραιτήτως ἐν τῷ δικογράφῳ αὐτῆς, πλὴν τῆς ὑπάρξεως παρὰ τῷ ἐναγοντι τῶν τυπικῶν καὶ οὐσιαστικῶν πρὸς προαγωγὴν προσόντων καὶ τῆς ὑπάρξεως κενῶν θέσεων ἐν τῷ ἀνωτέρῳ βαθμῷ, νὰ ἀναφέρωνται καὶ τὰ περιστατικά, ἐξ ὧν πιθανολογεῖται, ὅτι θὰ προεκρίνετο οὗτος πρὸς προαγωγὴν ἐναντι τῶν ὁμοιοβάθμων συναδέλφων του, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὑπερέβαινε κατὰ πολὺ τῶν κενῶν θέσεων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὀρθῶς ἀπέρριψεν ὡς ἀόριστον τὴν ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, ὡς μὴ καθορίζουσα ἐὰν οὗτος θὰ προήγετο εἰς τὸν ἄνω βαθμὸν κατ' ἀρχαιότητα ἢ κατ' ἐκλογὴν καὶ διὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν τὴν αἰτιρὰν ἀρχαιότητος, διὰ δὲ τὴν κατ' ἐκλογὴν προαγωγὴν τὰ στοιχεῖα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων προσεδόκα οὗτος, ὅτι τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον τῆς ἐναγομένης θὰ προέκρινεν αὐτὸν τῶν ἀρχαιοτέρων συναδέλφων του. Ἐὰν δὲ ἡ ἀπόφασις ἠξίωσε πρὸς τούτοις νὰ ἀναφέρεται προσδοκία τῆς προαγωγῆς μετὰ βεβαιότητος, ἀντὶ τοῦ ὀρθοῦ μετὰ πιθανότητος, ἐκ τοῦ σφάλματος τούτου καὶ μόνον δὲν καθίσταται αὕτη ἀναιρετέα, ἀφοῦ μόνη ἡ μὴ παράθεσις τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω στοιχείων, καθιστῶσα ἀόριστον τὴν ἀγωγὴν κατ' ἄρθρον 533 § 3 Πολ. Δικονομίας, ἀποτελεῖ ὀρθὴν καὶ ἐπαρκῆ αἰτιολογίαν πρὸς στήριξιν τοῦ ἀπορριπτικοῦ διατακτικοῦ καὶ κατὰ συνέπειαν ὁ πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι παρὰ τὸν νόμον ἐκηρύχθη ἡ ἀκυρότης τοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, ἀπορριπτέος τυγχάνει ὡς ἄβάσιμος.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 298 Ἀστικοῦ Κώδικος πρὸς πιθανολόγησιν τῆς ζημίας ἐκ διαφυγόντος κέρδους λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ περιστατικὰ μεταγενέστερα τοῦ ἐπενεγκόντος τὴν ζημίαν γεγονότος. Συνεπῶς, παρὰ τὴν μὴ ἐνταξίν του εἰς τὸν προηγούμενον βαθμὸν ἐκείνου, εἰς ὃν παραπονεῖται, ὅτι δὲν προήχθη, ἠδύνατο νὰ καθορίσῃ ὁ ἀναιρεσίων ἐν τῇ ἀγωγῇ του τοὺς ποιῶν ἐκ τῶν προαχθέντων συναδέλφων του προηγεῖτο κατ' ἀρχαιότητα καὶ ποίων ὑπερτέρει εἰς προσόντα, ἀφοῦ ταύτην ἤγειρε μετὰ τὴν πραγματοποίησιν τῶν προαγωγῶν, ἡ δὲ ἐναντι τούτων παραγκώνισις αὐτοῦ εἶναι ἐκείνη, ἥτις δικαιολογεῖ τὰς αἰτιάσεις του ἐναντι τῆς ἐργοδότιδός του. Ὅθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγοντος ὅτι, διὰ νὰ κριθῇ, ἂν ἐτύγχανε προακτέος εἰς τὸν βαθμὸν ΤΕ3, ἔπρεπε νὰ εὑρίσκεται εἰς τὸν βαθμὸν ΤΕ4, εἰς ὃν ὅμως δὲν τὸν ἐνέταξεν ἡ ἀναιρεσίβλητος, δὲν ἰσχυεν εἰς τὸ νὰ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 18000/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

θεραπεύση τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀοριστίαν τῆς ἀγωγῆς, ἡ δὲ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν αὐτοῦ, καθ' ὃ μὴ οὐσιώδους, δὲν ἰδρύει λόγον ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφ. 7 τῆς Πολ. Δικονομίας.

Ὁ τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ πλασματικῆς πληρώσεως τῆς αἱρέσεως, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ ὑποχρέωσις τῆς ἀναιρεσιβλήτου πρὸς προαγωγήν του κατὰ τὰ ἄρθρα 201 καὶ 207 Α.Κ., ὡς ἐκ τῆς ματαιώσεως τῆς αἱρέσεως ταύτης συνεπείᾳ ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων ἐκείνης ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως, εἶναι ἀπορριπτέος προεχόντως ὡς ἀνυπόστατος, καθ' ὅσον ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, ὡς ἐβελτιώθη διὰ τῶν προτάσεων, δὲν προκύπτει θεμελίωσις αὐτῆς ἐπὶ τοιαύτης βάσεως.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ὑπὸ δίκην ἀγωγῆς, ἐδέχθη δὲ τοῦτο καὶ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, κατ' ἐπάλληλον αἰτιολογίαν, ἡ ἀγωγὴ αὕτη, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς ζητεῖται ἀποζημίωσις διὰ μισθολογικὰς διαφορὰς τοῦ ἔτους 1955, ὡς ἐκ τῆς μὴ ἐντάξεως τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς ἀνώτερον βαθμόν, κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 1 Κεφ. ΙΙΙ, Β α' τοῦ νόμου 3105/1954, γενομένην ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ο.Τ.Ε. στηρίζεται ἀποκλειστικῶς εἰς ἀδικοπραξίαν τῶν ὀργάνων τούτων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀπαίτησις, μὴ οὖσα αὐτοτελὴς ἀξίωσις περὶ πληρωμῆς καθυστερουμένων μισθῶν, δὲν ὑπόκειται μὲν εἰς τὴν 5ετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Α.Κ., ὡς ἀπεφήνατο τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 585/1965 ἀποφάσεώς του, ὑπόκειται ὅμως εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 937 Α.Κ. πενταετῆ παραγραφήν, διαρρεύσασαν ἀπὸ τοῦ Ἀπριλίου 1956, ὅτε, ὡς ἐδέχθη ἀνελέγκτως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἔλαβε γνῶσιν ὁ ἀναιρεσείων τῆς ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου μέχρι τοῦ Δεκεμβρίου 1962, ὅτε ἠγέρθη ἡ ἀγωγή. Ὅθεν ὀρθῶς οὕτως ἔκρινεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐκ περισσοῦ παρενέπιπτε καὶ ἄλλας αἰτιολογίας ἐπὶ διαφόρου νομικῆς βάσεως καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ 4ος λόγος ἀναιρέσεως (*).

V. ΣΩΜΑΤΕΙΑ

Ἵδρυσις καὶ λειτουργία σωματείων (καὶ ἐπαγγελματικῶν).

Τριτανακοπὴ κατ' ἄρθρον 238 Πολιτ. Δικονομίας.— Ὑποκείμεναι εἰς ταύτην ἀποφάσεις.— Τοιαῦται καὶ αἱ περὶ ἀναγνωρίσεως σωματείου.—Ἐπιτρεπτή, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος, ἡ ἵδρυσις πλειόνων τοῦ ἑνὸς σωματείων ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἄλλῃ τοπικῇ περιφερείᾳ, ἔστω καὶ ἂν ἐπιδιώκουν τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἐκτὸς ἂν παρεμπαδίζηται ἡ εὐρυθμος λειτουργία ἀμφοτέρων, εἴτε ἐὰν ἡ ἵδρυσις τοῦ δευτέρου σωματείου γίνεται ὑπὸ περιστάσεις ἀντικειμένας εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Λόγοι τριτανακοπῆς.— Ἀπόδειξις.— Ὅροι ἀναγνωρίσεως σωματείου κατ' ἄρθρον 79 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Διατάξεις ἄρθρων 2 καὶ 7 Νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων.— Ἀνήλικοι.— Ἑλληνικὴ ἰθαγένεια.— Ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἢ συναφοῦς ἐπαγγέλματος.

Πρωτοδικείου Τριπόλεως 182/1966

Πρόεδρος ὁ κ. ***Γ. Πανταζόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Εὐάγγ. Ρῖκος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Λυκίδης, Ἀρ. Παπαοικονόμου

Καθ' ἃ ἐκτίθεται ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν τριτανακοπῇ, κατὰ δέουσαν ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου της, ὡς διὰ τῶν προτάσεων παραδεκτῶς διευκρινίζεται (βλ. *Κιτσοπούλου* 238 § 110, Α.Π. 625/1960, Ἀρχ. Ν. ΙΒ' 312), δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 143/1936 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἀνεγνωρίσθη καὶ εἶναι ἐκτοτε ἐν ἐνεργείᾳ τὸ τριτανακόπτον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύλλογος Ὑπαλλήλων Τεχνιτῶν Ἑστιατορίων, Οἰνομαγειρείων καὶ Ξενοδοχείων Ὕπνου Ἀρκαδίας», ἑδρεῦον ἐν Τριπόλει, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ καταστατικοῦ τοῦ ὁποίου (ὡς ἐτροποποιήθη, ἐγκριθεισῶν τῶν σχετικῶν τροποποιήσεων διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 603/1951, 985/1952 καὶ 119/1961 ἀποφάσεων τοῦ αὐτοῦ Δικαστηρίου), εἶναι ἐγγεγραμμένοι ἢ δύνανται νὰ ἐγγραφοῦν εἰς τὴν δόναμιν αὐτοῦ ἅπαντες οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τουριστικὰ ἐπαγγέλματα ἐν τῇ ἀνωτέρω περιοχῇ, δυνάμει δὲ τῆς ἀνακοπτομένης ὑπ' ἀριθ. 22/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἐπεκυρώθη τὸ καταστατικὸν τοῦ καθ' οὗ ἡ τριτανακοπὴ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων», ἑδρεύοντος ἐν Τριπόλει καὶ τὸν αὐτὸν ἐπιδιώκοντος σκοπόν.

Τὴν ἀκύρωσιν τῆς τελευταίας ταύτης (ἀνακοπτομένης) ἀποφάσεως, δι' ἧς ἀνεγνωρίσθη τὸ καθ' οὗ ἡ τριτανακοπὴ σωματεῖον, κατόπιν δολίων ἐνεργειῶν καὶ παραστάσεων πρὸς τὸ Δικαστήριον τῶν αἰτησαμένων τὴν ἀναγνώρισιν ἱδρυτῶν αὐτοῦ, ὡς καὶ τὴν διάλυσιν τούτου, διώκει τὸ τριτανακόπτον, ὡς ἔχον ἔννομον πρὸς τοῦτο συμφέρον, ἐπὶ τοῖς ἀκολούθοις προβαλλομένοις λόγοις: α) Διότι ἡ ὑπαρξις δύο τὸν αὐτὸν σκοπὸν ἐπιδιωκόντων σωματείων ἐν τῇ ἰδίᾳ πόλει δημιουργεῖ σύγχυσιν, παμποδίζει τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν αὐτῶν καὶ οὕτω καθίσταται ἀνέφικτος ἡ ἐπίτευξις τοῦ σκοποῦ ἀμφοτέρων, ἐπὶ ζημίᾳ τῶν μελῶν του καὶ τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου. β) Διότι διὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ δευτέρου σωματείου, δι' ἣν ἐκινήθησαν πρόσωπα ξένα πρὸς τὸ ἐπάγγελμα τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ μελῶν καὶ δὴ ἐπιχειρηματίαι (ἐργοδόται), ἐπιδιώκεται ἡ δι' ἀποσπάσεως μελῶν διάλυσις τοῦ τριτανακόπτοντος. γ)

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 15330/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Διότι ἡ ἵδρυσις τοῦ νέου σωματείου ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω, ἐξ ὧν δύο μετεῖχον τῆς ἀντικαταστάθεισης διοικήσεως τοῦ τριτανακόπτοντος, ἐγένετο ἐπὶ τῷ ἰδιοτελεῖ σκοπῷ τῆς διατηρήσεως τοῦ ἐκ τούτων Γ. Γ. εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰσπράκτορος τοῦ Τ.Α.Ξ.Υ., ἐξ ἧς ἀμείβεται ἐπὶ ποσοστοῖς ἐκ τῶν εἰσπράξεων 1000 δραχμῶν περίπου μηνιαίως καὶ τῆς συμμετοχῆς αὐτοῦ ἐπ' ἀμοιβῇ εἰς τὰς συνεδριάσεις τῆς τοπικῆς ἐπιτροπῆς τοῦ Ταμείου, ἐπὶ ἀποζημιώσει. δ) Διότι οἱ ἱδρυταὶ τοῦ νέου σωματείου δὲν εἶναι ἅπαντες Ἕλληνες τὴν ἰθαγένειαν, ἐνήλικες (5 ἐξ αὐτῶν) καὶ δὲν ἔχουν τὴν ἐλευθέραν διαχείρισιν τῆς περιουσίας των (εἰς ἐξ αὐτῶν), οὔτε τὴν ἰδιότητα ὑπαλλήλων τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων (10 ἐξ αὐτῶν), ὄντες μάλιστα τινὲς ἐργοδόται, οὐδενὸς δὲ ἔχει δηλωθῇ ἡ διεύθυνσις κατοικίας, ἄλλως ψευδῶς ἐδηλώθη, ὅτι ἔχουν οὗτοι τὰς κατὰ νόμον προϋποθέσεις πρὸς ἵδρυσιν σωματείου, καὶ συνεπῶς ἦτο ἀπαράδεκτος ἡ αἰτησις τῶν περὶ ἱδρύσεως σωματείου. ε) Διότι τινὲς τῶν ἱδρυτῶν τοῦ νέου σωματείου (5 ἐν συνόλῳ) εἶναι ταυτικὰ μέλη τοῦ ἀνακόπτοντος καὶ δὲν ἠδύναντο νὰ ἱδρύσουν ἕτερον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον ἢ νὰ γίνουν μέλη τοιούτου. στ') Διότι δύο ἐκ τῶν ἱδρυτικῶν μελῶν τοῦ καθ' οὗ ἐξηπατήθησαν πρὸς ὑπογραφὴν τῆς ἱδρυτικῆς πράξεως καὶ τοῦ καταστατικοῦ, παραπλανηθέντα ὅτι ὑπέγραφον αἰτήσεις ἀπονομῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Τ.Α.Ξ.Υ. Διότι ἐν ἐκ τῶν ἱδρυτικῶν μελῶν (Π. Γ.) ἔχει ἐγκατασταθῇ ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς Καναδᾶν.

Κατ' ἄρθρον 238 Πολ. Δικονομίας τὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν ἀπόφασιν δύνανται τρίτοι νὰ προσβάλουν διὰ τριτανακοπῆς, ἐὰν διὰ τῆς ἀποφάσεως προσβάλλεται ἢ κινδυνεύῃ ἔννομον συμφέρον αὐτῶν, ἐφ' ὅσον δὲν προσεκλήθησαν εἰς παρέμβασιν ἢ δὲν παρενέβησαν κατὰ τὴν σχετικὴν δίκην, οὐδὲ ἀποτελεῖ ἡ ἀπόφασις δεδικασμένον κατὰ τούτων. Εἰς τοιαύτην δὲ τριτανακοπὴν ὑπόκεινται καὶ αἱ κατὰ τὴν ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίαν ἐκδιδόμεναι ἀποφάσεις, συντρεχόντων τῶν διαληφθέντων ὅρων. Προκειμένου ὅμως περὶ τῶν ἐκ τῶν τελευταίων ἀποφάσεων (τῆς ἐπ' ἀναφορᾷ διαδικασίας) παραγουσῶν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως αὐτῶν, δεδικασμένον κατὰ πάντων, οἷον ἡ κατ' ἄρθρον 81 Α.Κ. (79, 82, 83 Α.Κ., 121 Εἰσ. Ν.) ἐκδιδομένη τοιαύτη, δι' ἧς, μετὰ διαπίστωσιν τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων προϋποθέσεων, διατάσσεται ἡ ἐγγραφὴ σωματείου εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον, μετὰ τὴν τελεσιδικίαν τῆς ἀποφάσεως, ἡ τριτανακοπὴ κατ' αὐτῶν εἶναι ἐπιτρεπτή, ἐφ' ὅσον ἐξεδόθησαν κατόπιν δόλου ἢ συμπαιγνίας τῶν διαδίκων, ἐπὶ σκοπῷ βλάβης τῶν ἐννόμων συμφερόντων τοῦ ἀνακόπτοντος τρίτου (βλ. Πολ. Δικονομίας 645 καὶ *Κιτσικοπούλου* 277 §§ 512 ἑπ., 598 ἑπ., 640-646 §§ 65 ἑπ., *Εὐκλείδης* §§ 130, σημ. 9, 242, σημ. 5, 297, σημ. 5, 243, σημ. 1, *Οἰκονομίδης - Λιβαδᾶς* § 89, σημ. 8, 9, 11, 252, σημ. 4, *Γιανναπούλου*, Γεν. Ἀρχαί, ἄρθρ. 81, σελ. 221 ἑπ., *Τούσης*, Γεν. Ἀρχαί § 53 ΙΙΙ καὶ σημ. 3, τοῦ αὐτοῦ, Νομ. Πρόσωπα, σελ. 96, *Καποδίστριας*, ἐν ΕΕΔ 19, 1236 ἑπ., *Σβώλου - Βλάχου*, Σύντ. Ἑλλ. Β' 277 σημ. 140, *Ράμμος*, ΕΕΝ 26, 97 ἑπ. Α.Π. 15/1957, ΝοΒ 5,477, Ε.Α. 199/1920, Θέμ. ΑΑ' 438, Π.Π. 396/1960, ΕΕΔ 19,596· κατ' ἄλλην γνώμην αἱ κατ' ἄρθρ. 81 Α.Κ. ἀποφάσεις δὲν παράγουν δεδικασμένον erga omnes καὶ ὑπόκεινται ἐλευθέρως εἰς τριτανακοπήν, βλ. Glasson-Ράμμου Α' 574, *Γιδοπούλου*, Γνωμ. ἐν Θ. ΜΖ' 558, *Τούσης* Ἐργ. Δ Β' § 108, σημ. 4, Ε.Α. 3384/1958, ΝοΒ 7,585). Προσθετέον, ἐπὶ τούτοις, ὅτι τὸ ἄρθρ. 81 Α.Κ. ἰσχύει καὶ ἐπὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ἀντὶ τῶν ἄρθρ. 4, 5 τοῦ Β.Δ. 15/20.5.1920, κατὰ τὰ ἐν ἑπομένῃ σκέψει.

Κατ' ἀκολουθίαν παραδεκτῶς ἀσκεῖται ἡ ὑπὸ κρίσιν τριτανακοπή, περιέχουσα πάντα τὰ πρὸς θεμελίωσιν αὐτῆς κατὰ νόμον ἀπαιτούμενα στοιχεῖα, τὰ δὲ ἐναντία ὑπὸ τοῦ καθ' οὗ προβαλλόμενα ἀπορριπτέα κρίνονται ὡς ἀβάσιμα. Τυγχάνει ὅμως αὐτὴ νομίμως μόνον κατὰ τὸ αἴτημα περὶ ἀκυρώσεως (καταργήσεως) τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως, ἥτις ἐνεργεῖ ὁμοίως ἐναντι πάντων καὶ οὐχὶ μόνον ἐναντι τοῦ τριτανακόπτοντος, λόγῳ τοῦ ἀδιαιρέτου τοῦ δικαζομένου δικαίου (βλ. *Κιτσικοπούλου*, 238 § 121, Α.Π. 15/1957, Ε. ἀ.), ἐνῷ, κατὰ τὸ παράλληλον αἴτημά της περὶ διαλύσεως τοῦ καθ' οὗ αὐτὴ σωματείου, εἶναι ἀπορριπτέα, διότι, ἐν παραδοχῇ τοῦ περὶ ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως ἀναγνωρίσεως τοῦ σωματείου αἰτήματος τῆς τριτανακοπῆς, ἡ διάλυσις αὐτοῦ καθίσταται ἄνευ ἀντικειμένου, ἀσχέτως τοῦ ὅτι ὑφίσταται καὶ ἐλλειψις ἐνεργητικῆς νομιμοποιήσεως διὰ τὴν προβολὴν τοῦ τοιούτου αἰτήματος, ἐφ' ὅσον τὸ τριτανακόπτον δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν δικαιουμένων ὅπως ζητήσουν τὴν διάλυσιν σωματείου προσώπων, κατ' ἄρθρον 105 Α.Κ. (ἰσχῦον ἀντὶ τοῦ ἄρθρ. 52 Β.Δ. τῆς 15/20.5.1920, κατὰ τὰ ἐν ἑπομένῃ σκέψει). Συνεπῶς ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ὑπὸ τοῦ τριτανακόπτοντος ἀποδείξεως, διὰ παντὸς νομίμου μέσου καὶ μαρτύρων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων, τῶν ὡς ἄνω ὅρων παραδεκτοῦ τῆς τριτανακοπῆς, δέον νὰ ἐξετασθῇ αὐτὴ περαιτέρω.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος εἶναι, κατ' ἀρχήν, ἐπιτρεπτὴ ἡ ἵδρυσις πλειόνων τοῦ ἑνὸς σωματείων ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἄλλῃ τοπικῇ περιφερείᾳ, ἔστω καὶ ἐὰν ἐπιδιώκουν ἅπαντα τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἐφ' ὅσον μάλιστα δὲν ὑφίσταται διατάξις νόμου, ἀπαγορεύουσα τοῦτο, ἥτις δὲν θὰ ἦτο ἐφαρμόσιμος, ὡς προσκρούουσα εἰς τὴν καθιερουμένην τὴν ἐλευθερίαν τοῦ συνεταρίζεσθαι, τηρουμένων τῶν νόμων τοῦ Κράτους, ἀνωτέρω συνταγματικὴν διάταξιν. Ἐν τοσούτῳ γίνεται δεκτόν, ὅτι δὲν δύναται νὰ ἐγκριθῇ τὸ καταστατικὸν σωματείου, ἐάν, ὡς ἐκ τῆς ἤδη ὑπάρξεως καὶ ἑτέρου σωματείου τοῦ αὐτοῦ σκοποῦ ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, παρεμποδίζεται ἡ εὐρυθμος λειτουργία ἀμφοτέρων καὶ οὔτω δὲν δύνανται νὰ πραγματωθοῦν οἱ διὰ τῆς ἱδρύσεως των, ἐπιδιωκόμενοι σκοποί, ἐπὶ ζημίᾳ τῶν συμφερόντων τῶν τε συγκροτούντων τὰ σωματεῖα ταῦτα μελῶν καὶ γενικώτερον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, εἴτε ἐὰν ἡ ἵδρυσις τοῦ

δευτέρου σωματείου γίνεται ὑπό περιστάσεις, ἀντικειμένας εἰς τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (ἐφαρμοζομένην καί ἐπί ἀσκήσεως δικαιώματος, ἀπορρέοντος ἐκ κανόνος δημοσίας τάξεως, βλ. Α.Π. 514/1963, Ἀρχ. Ν. ΙΕ' 78, Α Π. 551/1964, Ἀρχ. Ν. ΙΣΤ' 101 σχόλ.), οἷον πρός τόν σκοπόν διαλύσεως τοῦ ὑφισταμένου σωματείου, δι' ἀθεμίτου ἀποσπάσεως μελῶν, χάριν ἰδιοτελῶν συμφερόντων παρανόμως μετεχόντων εἰς τό δεύτερον σωματεῖον ἐργοδοτῶν ἤ ὑπό ἐνεργῶν μελῶν τοῦ πρώτου σωματείου (βλ. *Σβώλου - Βλάχου*, ἔ. ἀ., σελ. 277, σημ. 140, 291, σημ. 187, *Τυδη*. Ν. Πρ. § 19/2, Γεν. Ἀρχαί σελ. 302, σημ. 3, 305, σημ. 2, Ἐργ. Δ. §§ 105, σημ. 6, 108, σημ. 2, 109 σημ. 12, Α.Π. 213/1943 Ὀλ., Θ. ΝΔ' 385, Ε.Α. 1091/1959, ΕΕΔ 18, 961, Ε Α. 61/1956, ΝοΒ 4, 572, Ε.Κ. 69/1955, Ν. Δίκ. 12, 565, Ε Α 448/1960, ΕΕΔ 19, 654, Ε.Θ. 606/1959, ΝοΒ 7, 1262, Ε.Θ. 356/1958, ΕΕΝ 26, 53, Π.Α. 1240/1961, ΝοΒ 9, 662, Π.Α. 3467/1961, ΕΕΝ 28, 767 κ.ἀ.). Συμφώνως τούτοις εἶναι βάσιμοι νόμῳ, ἐμπίπτοντες εἰς τήν ἀνωτέρω περίπτωσιν, οἱ ὑπό στοιχεῖα α', β', γ' καί ε' ὡς ἄνω λόγοι τῆς τριτανακοπῆς, ἐν συνδυασμῷ λαμβανόμενοι, ὡς διευκρινίζονται διά τῶν προτάσεων τοῦ τριτανακόπτοντος, καθόσον, ἀληθεῖς ὑποτιθέμενοι, δημιουργοῦν νόμιμον λόγον ἀπαγορεύσεως τῆς ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τῆς καθ' οὗ καί ἑπομένως καταργήσεως τῆς ἀνακοπτομένης ἀποφάσεως. Προκύπτοντος, μετά ταῦτα, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, δι' ἧς, ὡς ἐξ αὐτῆς ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένης δείκνυται, ἐνεκρίθη τό καταστατικόν τοῦ καθ' οὗ καί διετάχθησαν τά ἐν ἄρθρῳ 81 ἐπ. Α.Κ. ὁριζόμενα, κατέστη τελτσίδικος (βλ. ὑπ' ἀριθ. 2430/26.1.1966 ἀποδεικτικόν ἐπιδόσεως ταύτης τῷ ἐνταῦθα Νομάρχῃ καί 90/22.4.1966 πιστοποιητικόν τοῦ ἁρμοδίου Γραμματέως περί μή ἀσκήσεως κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, Γνωμ. Εἰσ. Α Π 55/1954, Ἀρχ. Ν. Στ' 191), δέον νά ὑποχρεωθῇ τό τριτανακόπτον, ὅπως ἀποδείξῃ διά παντός νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καί μαρτύρων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων, τά λοιπά θεμελιοῦντα τόν ἀνωτέρω λόγον τῆς τριτανακοπῆς περιστατικά, πλήν τῶν ἀφορώντων εἰς τήν προγενεστέραν τοῦ καθ' οὗ ἐγκρισιν τοῦ καταστατικοῦ του καί τήν ταυτότητα τοῦ σκοποῦ ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων, ἅτινα ἀποδειχθήσονται διά τῆς κατά τήν νέαν συζήτησιν προσαγωγῆς κεκυρωμένων ἀντιγράφων τῶν ὑπ' ἀριθ. 143/1936, 603/1951, 985/1952 καί 119/1961 ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὡς καί τοῦ ἐγκριθέντος δι' αὐτῶν καταστατικοῦ του, ὡς ἐτροποποιήθη, ἐκ τοῦ κατατεθειμένου εἰς τό Δικαστήριον πρωτοτύπου, πρός συμπαραβολήν μετά τοῦ τοιούτου τοῦ καθ' οὗ, προσαγομένου ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ, ὧν ἡ μή προσαγωγή κατά τήν παροῦσαν συζήτησιν κρίνεται δεδικαιολογημένη, κατ' ἄρθρ. 250 Πολ. Δικονομίας.

Ἐν ὄψει τοῦ διά τῆς τριτανακοπῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, τῆς καταργήσεως δηλονότι τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως περί ἀναγνωρίσεως τοῦ καθ' οὗ αὐτῆ σωματείου, δύνανται προδήλως νά περιληφθοῦν ἐν αὐτῇ (τριτανακοπῇ) λόγοι, ἀναγόμενοι εἰς τήν ἔλλειψιν τῶν κατά νόμον προϋποθέσεων συστάσεως καί ἐγκρίσεως τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, κατά τόν χρόνον τῆς ἐκδόσεως τῆς περί αὐτοῦ ἀποφάσεως (ἤτοι τῆς πρώτης συζητήσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως), μή κωλύοντος εἰς τοῦτο τοῦ ἐκ ταύτης δεδικασμένου, ἐφ' ὅσον συντρέχουν οἱ ἐν ἡγουμένῃ σκέψει (2α) ὅροι. Τήν ἀπόδειξιν δέ περί τῆς ὑπάρξεως τῶν προϋποθέσεων τούτων φέρει τό καθ' οὗ ἡ τριτανακοπή σωματεῖον κατά τάς κοινάς διατάξεις, ἐφ' ὅσον μάχεται περί τοῦ νομίμου τῆς ἀναγνωρίσεως αὐτοῦ ὡς τοιούτου, ἤτις ἐκ τῆς συνδρομῆς ἀκριβῶς τῶν ἐν λόγῳ προϋποθέσεων ἠρτηται (*Κιτσικόπουλος* 237 §§ 15, 17α, *Εὐκλείδης* § 244 σημ. 4). Εἰδικῶς, προκειμένου περί ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, τούς ὅρους συστάσεως καί ἀναγνωρίσεως αὐτοῦ καθορίζουν αἱ γενικαί περί σωματείων διατάξεις τῶν ἄρθρων 78 ἐπ. Α.Κ., ἰσχύουσαι ἀντί τῶν ἐν τῷ β. δ/τι 15/20.5.1920 ἐνσωματωθεισῶν, καθ' ὑπέρβασιν νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως (βλ. ἄρθρ. 27 Ν. 2151/1920), τοιούτων τοῦ ν. 281/1914, καθώς καί αἱ διατηρούμεναι δι' ἄρθρ. 12 Εἰσ.Ν. εἰδικαί περί ἐπαγγελματικῶν σωματείων διατάξεις τῶν ἄρθρ. 19 ἐπ. ν. 281/1914, τοῦ ν. 2151/1920, τῶν ἄρθρ. 18 - 29 τοῦ β. δ/τος 15/20.5.1920 (ἐκδοθεισῶν ἐντός τῆς κατ' ἄρθρ. 27 ν. 2151/1920 νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως) καί τῶν ἄρθρ. 107 - 108 Εἰσ.Ν. (βλ. ἄρθρ. 3 Εἰσ.Ν. καί *Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσ.Ν. 12 ἀριθ. 1, 3, 4, 5, 8, Ν Σ. Κρ. Ὀλ. 327/70/1953 Θ ΞΔ' 1131, *Τυδη*, Ἐργ. Δ. Β' §§ 106 σημ. 3, 107, Ε.Α. 2506/1957, ΕΕΝ 25, 475, Ε.Α. 1633/1958, ΕΕΔ 18, 601). Οὕτω, κατ' ἄρθρον, 79 Α.Κ., πρός ἐγγραφήν τοῦ σωματείου εἰς τό ἐπί τούτῳ τηρούμενον δημόσιον βιβλίον, ὑποβάλλεται αἴτησις εἰς τό Πρωτοδικεῖον τῶν ἱδρυτῶν ἤ τῆς (προσωρινῆς) διοικήσεως αὐτοῦ, εἰς ἣν ἐπισυνάπτονται ἡ συστατική πρᾶξις (περιέχουσα τήν βούλησιν συστάσεως τοῦ σωματείου), κατάστασις τῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως καί τό καταστατικόν (περιέχον τούς ὅρους λειτουργίας καί διοικήσεως αὐτοῦ). Ἡ συστατική πρᾶξις καί τό καταστατικόν, συνιστῶντα δικαιοπραξίας, δύνανται νά γίνουν κεχωρισμένως, εἴτε καί δι' ἑνιαίου ἐγγράφου (*Τυδη*. Γ. Ἀρχ. §§ 41, 42). Δέν ἀπαιτεῖται, συνεπῶς, ἤδη (ὡς ἐν ἄρθρ. 4 τοῦ β. δ/τος 15/20.5.1920), ὅπως συνυποβάλληται πίναξ τῶν ἱδρυτῶν τοῦ σωματείου μετά σημειώσεως τῶν διευθύνσεων αὐτῶν καί τῶν ἀναγκαίων πληροφοριῶν, πρός βεβαίωσιν τῶν νομίμων προσόντων συμμετοχῆς των εἰς τό σωματεῖον, καί εἶναι ἐντεῦθεν ἀπορριπτέος κατά ταῦτα ὁ ὑπό στοιχ. δ' λόγος τῆς τριτανακοπῆς.

Ἐξ ἄλλου, σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 2 καί 7 τοῦ Ν. 2151/1920, ὅτι δέν ἀπαιτεῖται, ὅπως τά μέλη γενικῶς καί συνεπῶς καί τά ἱδρυτικά τοιαῦτα τυγχάνουν ἐνήλικα, ἤτοι ὅπως ἔχουν συμπληρώσει τό 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον μόνον εἰς τήν διοίκησιν τοῦ σωματείου ἀποκλείεται νά μετέχουν ἀνήλικοι, οἱ δέ ἐκ τούτων μή

συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των δὲν δύνανται νὰ ψηφοφορῶν εἰς γενικὰς συνελεύσεις, εἰς ἃς αἱ ἀποφάσεις λαμβάνονται διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας, πλὴν τῶν ἀρχαιρεσιῶν. Ἀμφισβητεῖται μόνον τὸ ζήτημα ἀπὸ τίνος ἀκριβῶς χρόνου τῆς ἡλικίας των ἄρχεναι ἡ ἱκανότης τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἰς τοιαῦτα σωματεῖα (βλ. περὶ τούτου *Σβώλου—Βλάχου*, ἔ.ἀ. Β', σελ. 247 ἑπ. σημ. 32 ἑπ., *Γούση*, Ἐργ. Δ Β' 185 ἑπ. καὶ σημ. 9, τοῦ *αὐτοῦ*, Νομικὰ Πρόσωπα, σελ. 100, *Πολεχρόνη*, Ἐργ. Σωματεῖα, σελ. 63, *Δ. Γκόφος*, Θ. ΞΕ' 723). Κατὰ συνέπειαν ὁ ἐν τῷ αὐτῷ ὡς ἄνω λόγῳ τῆς ἀνακοπῆς περιεχόμενος ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀνακόπτοντος, καθ' ὃν πέντε (5) κατονομαζόμενα ἱδρυτικὰ μέλη τοῦ καθ' οὗ ἐτύγχανον ἀνήλικα κατὰ τὴν ἵδρυσιν καὶ ἀναγνώρισιν τοῦ σωματείου, ἤτοι δὲν εἶχον συμπληρώσει τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας των (δοθέντος ὅτι δὲν ἀναφέρεται εἰδικῶς ἡ ἡλικία ἑκάστου), δέον νὰ ἀπορριφθῇ ὡς ἀβάσιμος νόμῳ. Περαιτέρω, μὴ ὑπάρχοντος ἐκ τοῦ νόμου κωλύματος πρὸς συμμετοχὴν προσώπου τινὸς πτωχεύσαντος εἰς ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον (βλ. ἄρθρ. 1 ἀ.ν. 635/1937), ἀβασίμως προβάλλεται, διὰ τοῦ αὐτοῦ λόγου, ὅτι ἓν τῶν ἱδρυτικῶν μελῶν τοῦ καθ' οὗ δὲν ἠδύνατο νὰ καταστῇ τοιοῦτον, καθόσον εἶχε κηρυχθῇ εἰς κατάστασιν πτωχεύσεως. Ἐν τέλει ἀπορριπτέοι τυγχάνουν ὁ ὑπὸ στοιχ. ζ' λόγος τῆς τριτανακοπῆς, κατ' οὐσίαν, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ καταστατικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ ἱδρύσεως τοῦ καθ' οὗ, προσαγομένων νομίμως, ὅτι δὲν ὑπογράφει ὡς μέλος τὰ ἐγγραφα ταῦτα ὁ ἀναφερόμενος Π.Γ., ἀλλ' ἡ Π.Γ., ὡς ἀβάσιμος δὲ νόμῳ ὁ ὑπὸ στοιχ. στ' λόγος, δοθέντος ὅτι τὴν ἀκύρωσιν δικαιοπραξίας, καταρτισθείσης δι' ἀπάτης, οἵαν συνιστᾷ καὶ ἡ πρὸς σύστασιν σωματείου δήλωσις βουλήσεως (βλ. *Μπαλή*, Γ. Ἀρχ. § 17), μόνον ὁ ἀπατηθεὶς καὶ οἱ κληρονόμοι δύνανται νὰ ζητήσουν, κατ' ἄρθρ. 154 Α.Κ., καὶ οὐχὶ τὰ τριτανακόπτον.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀπὸ 2.1.1966 καταστατικοῦ τοῦ καθ' οὗ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, τοῦτο ὑπογράφεται ὑπὸ 33 ἐν συνόλῳ ἱδρυτικῶν μελῶν (δεδομένου ὅτι οἱ ἐξ αὐτῶν Ι.Κ. καὶ Χ.Τ. ὑποσημειοῦνται καὶ ὑπογράφουν δὶς ἐν τέλει αὐτοῦ), ἅτινα, πλὴν τοῦ καθορισμοῦ τῶν ὅρων λειτουργίας κλπ. τοῦ σωματείου, ἐκφράζουν ἅμα ρητῶς ἐν αὐτῷ τὴν βούλησίν των πρὸς ἵδρυσιν τούτου (βλ. ἄρθρ. 1ον καὶ 8ον αὐτοῦ), ἐξ οὗ λόγου, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν ἠγουμένῃ σκέψει, ἐμπεριέχοντος τοῦ καταστατικοῦ καὶ τὴν συστατικὴν πρᾶξιν τοῦ σωματείου, εἶναι ἄνευ ἐννόμου σημασίας τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ αὐθημερὸν συνταχθὲν πρακτικὸν ἱδρύσεως αὐτοῦ, ὡς ἐξ αὐτοῦ δείκνυται, δὲν φέρεται ὑπογεγραμμένον, εἰμὴ ὑπὸ 26 ἐκ τῶν 33 μελῶν, ἐφ' ὅσον μάλιστα δὲν προβάλλεται, ὅτι οἱ λοιποὶ μὴ ὑπογράψαντες δὲν ἐπεθύμουν τὴν ἵδρυσιν τοῦ σωματείου. Κατὰ τῆς ἱκανότητος τῶν ἀνωτέρω μελῶν πρὸς ἵδρυσιν σωματείου προβάλλει περαιτέρω τὸ ἀνακόπτον καὶ τὰ ἑξῆς: Α) Ὅτι δὲν τυγχάνουν οὗτοι Ἕλληνες τὴν ἰθαγένειαν (βλ. ὑπὸ στοιχ. δ' λόγον). Κατ' ἄρθρον 107 Εἰσ. Ν. ὁρίζεται βεβαίως, ὅτι μόνον οἱ διοικοῦντες σωματεῖα δέον νὰ εἶναι πολῖται Ἕλληνες καὶ οὐχὶ ἅπαντα τὰ μέλη αὐτοῦ (βλ. ἄρθρ 4 Α.Κ., νόμου 399/1947, *Σβώλου — Βλάχου*, ἔ. ἀ. Β' 295, σημ. 200). Τὴν ἰδιότητα δὲ ταύτην δέον νὰ ἔχουν καὶ τὰ μέλη τῆς προσωρινῆς διοικήσεως τοῦ σωματείου, μὴ διακρίνοντος τοῦ νόμου. Εἰδικῶς, προκειμένου περὶ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἡ σύστασις αὐτοῦ ἀποκλειστικῶς παρ' ἄλλοδαπῶν εἶναι ἀδύνατος, διότι, κατ' ἄρθρ. 2 νόμου 2151/1920, ἡ διοίκησίς του δέον νὰ ἀποτελῆται ἐκ τακτικῶν μελῶν αὐτοῦ (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρ. 8ον τοῦ καταστατικοῦ τοῦ καθ' οὗ), μὴ παρεχομένης τῆς κατ' ἄρθρ. 92 Α.Κ. εὐχερείας καὶ ἐπομένως, πρὸς ἐξασφάλισιν τοῦ δυνατοῦ τῆς διοικήσεως καὶ λειτουργίας του δέον νὰ περιλαμβάνωνται ἀρχῆθεν εἰς τὴν δύναμιν αὐτοῦ τόσα μέλη ἡμεδαπῆς ἰθαγενείας, ὅσα, κατὰ τὸ καταστατικόν του, ἀπαιτοῦνται πρὸς ἀνάδειξιν πρώτου διοικητικοῦ συμβουλίου, ἤτοι 7 ἐν προκειμένῳ, συμπεριλαμβανομένων τῶν μελῶν τῆς προσωρινῆς διοικήσεως (βλ. *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ Εἰσ. Ν. 107, ἀριθ. 17, Π.Α. 3464/1962, ΝοΒ 10.458). Εἶναι, ἐπομένως, ἐν μέρει βάσιμον νόμῳ ὁ ὑπὸ στοιχ. δ' λόγος τῆς τριτανακοπῆς καὶ δέον ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ καθ' οὗ εἰς ἀπόδειξιν τῆς ἑλληνικῆς ἰθαγενείας τῶν πέντε μελῶν τῆς προσωρινῆς διοικήσεώς του καὶ δύο τοὐλάχιστον εἰσέτι μελῶν του διὰ τῆς κατὰ τὴν νέαν συζήτησιν προσαγωγῆς τῶν οἰκείων πιστοποιητικῶν, κατ' ἄρθρ. 25 § 1 τοῦ ν.δ. 3370/1955. Β) Ὅτι 9 κατονομαζόμενα μέλη τοῦ καθ' οὗ (ὁ 10ος ἀναφερόμενος Σ.Α. δὲν περιλαμβάνεται μεταξὺ τῶν ἱδρυτῶν) δὲν ἐτύγχανον ὑπάλληλοι τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων, ὄντες μάλιστά τινες ἐργοδόται, καὶ συνεπῶς δὲν ἠδύναντο νὰ συμμετάσχουν εἰς τὴν ἵδρυσιν αὐτοῦ (βλ. ὑπὸ στοιχ. δ' λόγον, ὡς συμπληρουμένου διὰ τῶν προτάσεων). Τῷ ὄντι ἐκ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 281/1914 προκύπτει, ὅτι τὰ μέλη ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἐν οἷς καὶ τὰ ἱδρυτικὰ τοιαῦτα, δέον νὰ ἀσκοῦν τὸ αὐτὸ ἢ συναφὲς ἐπάγγελμα καὶ, κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἀπαγορεύεται ἡ συμμετοχὴ εἰς τὸ αὐτὸ σωματεῖον ἀπὸ κοινοῦ ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν μελῶν (Ε.Π. 46/1962, ΝοΒ 12, 32). Τακτέαι ἑπομένως περὶ τούτου εἰς βάρος τοῦ καθ' οὗ αἱ δέουσαι ἀποδείξεις, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ, περὶ τῆς ἰδιότητος τῶν ρηθέντων μελῶν ὡς ὑπαλλήλων τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων, διὰ παντὸς μέσου καὶ μαρτύρων, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ἀποδεικτέων. Δέον, ἐπὶ τούτοις, νὰ σημειωθῇ, ὅτι, ἐν ὄψει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἱδρυτικῶν μελῶν τοῦ καθ' οὗ, ὁ τελευταῖος οὗτος λόγος θέλει ἀσκήσει ἔννομον ἐπιρροὴν μόνον ἐφ' ὅσον ἤθελεν ἀποδειχθῇ τὸ ἐν τῷ ὑπὸ στοιχ. ε' λόγῳ τῆς τριτανακοπῆς ὑποστηριζόμενον ὅτι πέντε ἕτερα μέλη τοῦ καθ' οὗ, συμπράξαντα εἰς τὴν ἵδρυσιν αὐτοῦ, ἀπετέλουν μέλη τοῦ τριτανακόπτοντος καὶ ἐνήργησαν σχετικῶς ὑπὸ περιστάσεις ἀντικειμένους εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., περὶ οὗ εἴρηται ἐν ἠγουμένῃ σκέψει καί, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἐν

τοῖς ὑπὸ στοιχ. α', β' καὶ γ' λόγοις ἐκτιθέμενα περιστατικά, διεξαχθήσεται ἰδιαιτέρα ἀπόδειξις.

Ἡ ἐξέτασις τῶν μαρτύρων, ὧν ὁ ἀριθμὸς δέον ὅπως μὴ ὑπερβῇ τοὺς τρεῖς (3) δι' ἕκαστον τῶν διαδίκων μερῶν, θέλει ἀπαιτήσει χρόνον πολύν, μὴ δυναμένη νὰ περατωθῇ ἐν μιᾷ ἐπ' ἀκροατηρίῳ συνεδριάσει, καὶ δέον ὅπως ὁρισθῇ Εἰσηγητὴς Δικαστής διὰ τὴν ἐκτὸς τοῦ ἀκροατηρίου ἐξέτασιν τῶν (ἄρθρ. 249 καὶ 307 Πολ. Δικονομίας, ὡς τὸ πρῶτον ἰσχύει μετὰ τὸν νόμον 980/1946 καὶ τὸ δεύτερον μετὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 3081/1954).

VI. ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ

Στοιχεῖα χαρακτηρισμοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου

Χαρακτηρισμὸς μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων κατὰ λόγον τῆς πράγματι παρεχομένης παρ' αὐτοῦ ἐργασίας, πλὴν τῶν περιπτώσεων, κατὰ τὰς ὁποίας προσεδόθη ὑπὸ τοῦ Νόμου ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν. — Ἐργασία μονοτύπου. — Χαρακτηρισμὸς αὐτοῦ ὡς ἐργάτου. — Καταβολὴ δι' ἀπόλυσιν ἀποζημιώσεως Β.Δ. 16 Ἰουλίου 1920.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3917/1965

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν καὶ ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ι. Παπαδόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Κόκκινος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κωνσταντάκης, Σ. *Θεοδωράτουλος*

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κ.λ.π.», ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπ' ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικὴν (Α.Π. 126/1963, ΔΕΝ 19, 702). Ὁ χαρακτηρισμὸς δὲ μισθωτοῦ τινος ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου γίνεται βάσει ἀντικειμενικῶν κριτηρίων, κατὰ λόγον τῆς πράγματι παρεχομένης παρ' αὐτοῦ ἐργασίας, πλὴν τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς προσεδόθη ὑπὸ τοῦ νόμου ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου εἰς ὡρισμένας κατηγορίας μισθωτῶν (πρβλ. Α.Π. 113/1964, ΕΕΔ 23, 334 καὶ 775/1964, ΕΕΔ 24, 217).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν ἀρκούντως τὰ ἑπόμενα: Ὁ ἐναγόμενος, διατηρῶν ἐπιχείρησιν τυπογραφείου ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ***, τὴν 17ην Ὀκτωβρίου 1960, προσέλαβε τὸν ἐνάγοντα ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς τυπογράφον μονοτύπην (χυτιριτζῆν), ἤτοι χειριστὴν μονοτυπικοῦ μηχανήματος, ἔχοντα μετεκπαιδευθῇ εἰς τὸν χειρισμὸν αὐτοῦ εἰς εἰδικὴν τεχνικὴν Σχολήν, λειτουργοῦσαν ἐν Ἑλλάδι ἀπὸ τῆς κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη εἰσαγωγῆς ἐνταῦθα τῶν μηχανῶν μονοτυπίας, αἱτινες ἀποτελοῦσι τὴν πλέον αὐτόματον καὶ ἐξειλιγμένην ὑπὸ μηχανικῆς ἀπόψεως τυπογραφικὴν μέθοδον. Ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἰδιότητα ἀπησχόλησε τὸν ἐνάγοντα μέχρι τῆς 30ῆς Ὀκτωβρίου 1963, ἡμέρας, καθ' ἣν ἀπέλυσεν αὐτόν, καταβαλὼν ὡς ἀποζημίωσιν δραχμὰς 1.040, βάσει τοῦ καταβαλλομένου ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 130, κατὰ τὸ β. δ/γμα τῆς 16ης Ἰουλίου 1920. Ἀπὸ 17ης Ὀκτωβρίου 1960 ἕως 30ῆς Ὀκτωβρίου 1963, καθ' ὁ χρονικὸν διάστημα ὁ ἐνάγων εἰργάσθη εἰς τὸν ἐναγόμενον ὡς μονοτύπης (χυτιριτζῆς), παρεῖχε τὰ ἑξῆς ὑπηρεσίας εἰδικώτερον: Ἔθετεν εἰς λειτουργίαν τὸν αὐτόματον λέβητα τοῦ χυτηρίου τῆς μηχανῆς, ἔρριπτε μέταλλον ἐντὸς αὐτοῦ καὶ ἀνέμενε τὴν τῆξιν τούτου. Ἐν τῷ μεταξὺ προπαρεσκεύαζε τὴν μονοτυπικὴν μηχανὴν (ἡ μηχανὴν μονοτυπίας) λιπαντικῶς, καθαρίζων, λαδώνων κλπ. αὐτὴν –καὶ ἐκκαθάριζε τὴν ἀντλίαν διὰ σιδηρᾶς ψήκτρας. Ἀκολούθως παρελάμβανε τὴν διάτρητον εἰδικὴν ταινίαν, ἐφ' ἧς εἶχε κτυπηθῇ (γραφῇ διὰ σειρᾶς ὀπῶν) τὸ ὑπὸ ἐκτύπωσιν κείμενον εἰς ἕτερον μηχάνημα καλούμενον κλαβιέ (κεχωρισμένον καὶ ἀνεξάρτητον, ὁμοιάζον δὲ κατὰ τὸν χειρισμὸν μὲ γραφομηχανήν, καθ' ὃ λειτουργοῦν τῇ πιέσει πλήκτρων) ὑπὸ τοῦ χειριζομένου αὐτὸ (κλαβιετίστα). Ἐτοποθέτει ἐπὶ τοῦ μονοτυπικοῦ μηχανήματος τὴν ταινίαν ταύτην καὶ ἐπέλεγε τὴν ἀντίστοιχον μητροθήκην, ἀναλόγως τῶν στιγμῶν (μεγέθους) τῶν στοιχείων καὶ τοῦ εἴδους αὐτῶν τῇ βοηθείᾳ ἐξαρτημάτων τῆς μηχανῆς. Ἐξετέλει δοκιμαστικούς τινας χειρισμούς, περιστρέφων τὸ βολὰν διὰ τῆς χειρὸς του. Ἤλεγχε δι' εἰδικοῦ παχυμέτρου (στιγμιομέτρου) τὸ μέγεθος τῶν σχηματιζομένων τυπογραφικῶν στοιχείων διὰ περιστροφῆς μιᾶς βίδας, κανονίζων συναμα τὸ μῆκος τοῦ σχηματισθησομένου στίχου, ὡς ἔχει καθορισθῇ τοῦτο ὑπὸ τοῦ «κλαβιετίστα». Τὸ μηχάνημα ἐν συνεχείᾳ ἐλειτούργει ἐντελῶς αὐτομάτως. Περιεστρέφετο καὶ ἐξετυλίσσετο βαθμιαίως καὶ ρυθμιστικῶς ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα ταινία. Εὐθὺς ὡς ἤρχετο εἰς ἐπαφὴν μετὰ τοῦ τετηγμένου μετάλλου ἐντὸς τῆς μηχανῆς, ἑκάστη ὀπὴ τῆς ταινίας ταύτης ἐσχημάτιζε τὸν «ὀφθαλμὸν» τοῦ ἐκχυνομένου στοιχείου (γράμματος), ὅπερ διὰ τῆς ὑδροψύξεως ἐψύχετο καὶ ἐστερεοποιεῖτο. Ἡ συναρμολόγησις καὶ σελιδοποίησις τῶν ἐκχυνομένων στοιχείων ἦτο αὐτόματος. Μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς λειτουργίας τῆς μονοτυπικῆς μηχανῆς ὁ ρόλος τοῦ ἐνάγοντος περιωρίζετο ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἁπλῆν ἐποπτείαν τῆς λειτουργίας της, τὴν παρακολούθησιν τοῦ ὡρολογίου τῆς μηχανῆς, τῶν βαθμῶν τήξεως τῶν μετάλλων, τὸν ἀνεφοδιασμὸν τοῦ λέβητος αὐτῆς διὰ μετάλλου, ἀνὰ 5λεπτον περίπου, καὶ τὸ δέσιμον τῶν σχηματιζομένων αὐτομάτως σελίδων

ανά 40 - 50 στίχους. Κατ' ουδεμίαν περίπτωσιν ήτο υπόχρεως, ούδε ήδύνατο τεχνικώς νά έπέμβη έπί της ταινίας ή νά διορθώση λάθος αύτης, ή νά άναγνώση τό έκτυπούμενον κείμενον ή νά παραλάβη αύτό πρός τό έπί της ταινίας κτυπηθέν κρυπτογραφικώς, διά σειράς όπών, έν είδει σημάτων Μόρς, όπερ ήτο άδύνατον νά άναγνωσθή. Τόσον δέ άπλή ήτο ή παρακολούθησις της λειτουργίας της μηχανής, ώστε ήδύνατο μάλιστα νά άπομακρυνθή έπ' όλίγον αύτης ή νά άπασχολήται είς τόν καθαρισμόν έξαρτημάτων της ή τήν συμπληρωματικήν λίπανσίν της (λάδωμα). Τά περιστατικά ταύτα, προκύπτοντα ίδίᾳ έκ της καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τοῦ ένάγοντος Ν.Κ., έν συνδυασμῷ πρός έκείνην τοῦ μάρτυρος τοῦ ένάγοντος Λ. Α., δέν δύνανται νά τεθώσιν έν άμφιβόλῳ έκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι οἱ μάρτυρες τοῦ ένάγοντος χαρακτηρίζουσι τήν έργασίαν τοῦ ένάγοντος ὡς πνευματικήν, δεδομένου ὅτι δέν άμφισβητοῦσιν οὗτοι τό γεγονός ὅτι ὁ ένάγων άπησχολήθη, καθ' ὅλον τό άνωτέρω χρονικόν διάστημα, ὡς μονοτύπης (χυτιριτζής), χειριζόμενος τήν αὐτόματον μονοτυπικήν μηχανήν (χυτήριον), οὐχί δέ ὡς χειριστής τοῦ κλαβιέ, ὅπερ έχειρίζετο ἡ μάρτυς αὐτοῦ Π. Μ., ὡς καταθέτει αὕτη. Ὑπό τα ὡς άνω όμως βεβαιωθέντα πραγματικά περιστατικά ἡ έργασία τοῦ ένάγοντος ὡς χειριστοῦ μονοτυπικῆς μηχανῆς (μονοτύπη - χυτιριτζή) ήτο καθαρῶς τεχνική και κατά κύριον χαρακτῆρα σωματική, οὐχί δέ πνευματική, και ὡς ἐκ τούτου δέν εἶχεν οὗτος τήν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ἀλλά τοῦ ἐργατοτεχνίτου, τήν άνάλογον άποζημίωσιν τοῦ ὁποίου ἔλαβεν ἐπί τῇ άπολύσει του, ὡς συνομολογεῖ διά της άγωγῆς του. Ὅθεν εἰς άντίθετον συμπέρασμα καταλήξασα ἡ ἐκκαλουμένη άπόφασις, ἥτις, κρίνασα, ὅτι ἡ ἐργασία τοῦ ένάγοντος ήτο κατά κύριον λόγον πνευματική και ὅτι ὁ ένάγων εἶχε τήν ἰδιότητα ὑπαλλήλου, ἐδέχθη άκολούθως τήν ἐφ' ἧς άπεφάνθη άγωγήν και ἐπεδίκασε διαφοράν άποζημιώσεως λόγῳ άπολύσεως ἐκ δραχμῶν 6.188, ἐσφάλη περί τήν ἐκτίμησιν τῶν άποδείξεων, κατά τόν σχετικόν περί τούτου πρῶτον λόγον της ὑπό κρίσιν ἐφέσεως, δεκτοῦ δέ γενομένου τούτου δέον νά μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη άπόφασις καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις, ἐπί τῷ τέλει ὅπως άπορριφθῇ ὡς οὐσίᾳ άβάσιμος ἡ ἐφ' ἧς άπεφάνθη άγωγή, αἰτημα ἔχουσα τήν ἐπιδίκασιν της διαφοράς άποζημιώσεως ἐργατοτεχνίτου άπό ἐκείνης ὑπαλλήλου, συμψηφισθῇ ὅμως ἡ κατ' άμφοτέρους τούς βαθμούς δικαστική δαπάνη τῶν διαδίκων, λόγῳ εὐλόγου άμφιβολίας τοῦ ένάγοντος ὡς πρός τόν χαρακτῆρα της ἐργασίας του, ἐπομένως δέ και ὡς πρός τήν ἔκβασιν της προκειμένης δίκης.

VII. ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ

Ἀπαγόρευσις ἐλευθέρας άπολύσεως κατ' ἀ.ν. 1803/1951

1. Ἐκλογή προέδρου ἐπαγγελματικοῦ ἐργατικοῦ σωματείου παρά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ καί ὄχι, ὡς ὁρίζει τό Καταστατικόν, ἀπ' εὐθείας παρά τῆς γενικῆς συνελεύσεως.— Ἔλλειψις προστασίας ἐκ τοῦ Α.Ν. 1803/1951 ὡς πρός τήν άπόλυσιν αὐτοῦ, ὡς μή κεκτημένου νομίμως τῆς ἰδιότητος τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου.— Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί καταχρηστικῆς άσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 379/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Εὐστ. Μαλλούχος*
Συνηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Α. Λαμπρόπουλος

Ὡς προκύπτει ἐκ της προσβαλλομένης άποφάσεως, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο άνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν άποδείξεων, ὅτι ὁ άναιρεσείων δέν ἐκέκτητο νομίμως τήν ἰδιότητα τοῦ προέδρου τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἐθνικός Σύνδεσμος Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν και Ἀγγειοπλαστῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», ἐφ' ὅσον τήν 25 Νοεμβρίου 1963 ἐξελέγη ὡς πρόεδρος παρά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου και οὐχί άπ' εὐθείας παρά της γενικῆς συνελεύσεως, ὡς ὁρίζει τό ἄρθρον 20 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ σωματείου τούτου μετά τήν τροποποίησίν του διά της ὑπ' ἀριθ. 3651/1940 άποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν και τήν ἐγγραφήν της τροποποιήσεως ταύτης εἰς τό οἰκεῖον βιβλίον τῶν σωματείων. Ὅτι ἡ ὑπό τοῦ άναιρεσείοντος ἐπικαλουμένη και διά της ὑπ' ἀριθ. 11820/1954 άποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν γενομένη εἰς τό τροποποιηθέν ὡς άνω Καταστατικόν μεταγενεστέρα τροποποίησις, καθ' ἣν ὁ πρόεδρος ἐκλέγεται παρά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου και οὐχί παρά της γενικῆς συνελεύσεως, δέν ἐνεγράφη εἰς τό οἰκεῖον βιβλίον τῶν σωματείων και συνεπῶς δέν ἰσχύει κατά τό ἄρθρον 84 Α.Κ. και ὅτι ἐκ της ὑπό 19 Μαρτίου 1957 βεβαιώσεως τοῦ Γραμματέως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν παρό ποδας κεκυρωμένου άντιγράφου τοῦ Καταστατικοῦ περί καταχωρήσεως αὐτοῦ εἰς τό βιβλίον τῶν σω-

ματείων δέν συνάγεται τό άντίθετον, διότι ή βεβαίωσις αύτη είναι άόριστος και δέν διαλαμβάνει σαφώς, άν ή έγγραφή άφορᾷ τό άρχικόν Καταστατικόν ή τήν τελευταίαν ώς άνω τροποποίησίν του, έπί τῇ αἰτιολογίᾳ δέ ταύτῃ άπέρριψε τήν ένδικον άγωγήν τοῦ άναιρεσείοντος, έρειδομένην έπί άκυρότητος καταγγελίας άορίστου χρόνου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας λόγῳ μή τηρήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1803/1951 «περί προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν». Οὕτως ἀποφηνάμενον τό μέν άπέκρουσε τόν ἰσχυρισμόν τοῦ άναιρεσείοντος ὅτι πάντα τά μέλη τοῦ σωματείου καί οἱ ἐκτός αὐτοῦ τρίτοι κατά συγγνωστήν πλάνην ἐθεώρουν καί ἐπίστευον ὡς ἔγκυρον καί ἰσχυράν τήν ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου γενομένην ἐκλογήν του ὡς προέδρου, ἀφοῦ τό συγγνωστόν τῆς πλάνης τούτων ἐθεμελίου ὁ άναιρεσείων εἰς τό γεγονός ὅτι ἐκ τῆς ἀπό 19 Μαρτίου 1957 ὡς ἄνω βεβαιώσεως τοῦ Γραμματέως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν προέκυπτεν ἡ καταχώρησις τῆς τελευταίας τροποποιήσεως τοῦ Καταστατικοῦ εἰς τό βιβλίον τῶν σωματείων, τό δέ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τήν ἀπόφασίν του καί ὁ περί τοῦ ἀναντίου πρῶτος λόγος άναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

Ἡ ὑπό τῆς άναιρεσιβλήτου ἀμφισβήτησις τῆς ἰδιότητος τοῦ άναιρεσείοντος ὡς προέδρου τοῦ ὡς εἴρηται σωματείου, παρά τήν προτέραν ὑπ' αὐτῆς ἀνοχήν ἀπό τῆς ὡς ἄνω ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλογῆς του τῆς συνδικαλιστικῆς δραστηριότητος αὐτοῦ καί ἐντός τοῦ ἐργοστασίου της, δέν ἀντίκειται εἰς τήν ἀπαγορευτικήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς μή ὑπερβαίνουσα, καί ὅη προφανῶς, τά ὅρια τά ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος, ἀφοῦ οὐδαμῶς αὐτη συνήργησεν εἰς τήν ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλογήν του. Ἐκ τούτων ἕπεται, ὅτι ὁ κατά τήν ἐκκληθεῖσαν δίκην προβληθείς καί ἐπί τῶν ἐν λόγῳ περιστατικῶν θεμελιούμενος ἰσχυρισμός τοῦ άναιρεσείοντος δέν ἦτο οὐσιώδης, ἐν τοιαύτῃ δέ περιπτώσει μή λαβόν τοῦτον ὑπ' ὄψιν τό ἐκδόν τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον οὐδεμίαν διάταξιν παρεβίασεν, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος άναιρέσεως (*).

---

*2. **Ἀναίρεσις ἀποφάσεως διά μή λῆψιν ὑπ' ὄψιν, παρά τό ἄρθρον 256 Πολ. Δικονομίας, προσαχθέντος ἀποδεικτικοῦ στοιχείου.— Ἐκλογή τῶν διοικούντων τό σωματεῖον προσώπων, κατ' ἄρθρον 93 Ἀστικοῦ Κώδικος, μόνον ὑπό τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, ἐφ' ὅσον δέν ὁρίζεται ἄλλως ἐν τῷ Καταστατικῷ.— Μή νόμιμος ἐκλογή γενικοῦ γραμματέως ὑπό τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου.— Ἔλλειψις προστασίας ὡς πρός τήν ἀπόλυσιν κατ' Α.Ν. 1803/1951.— Ἰσχυρισμός μισθωτοῦ περί καταχρηστικῆς ἀπολύσεως ἐξ ἐκδικήσεως διά τήν παρά τούτου ἀναπτυχθεῖσαν συνδικαλιστικήν δρᾶσιν.*

Ἀρείου Πάγου 414/1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Λ. Κανελλόπουλος**
Συνήγοροι οἱ κ.κ. Θ. Λιβαθηνός, Γερ. Γαζῆς, Κ. Γ. Ἀθανασιάδης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προτάσεων, τῶν ὑποβληθεισῶν κατά τήν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ άναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, ὑπό τῆς άναιρεσειούσης, αὕτη, κατ' ἀνταπόδειξιν τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς περί ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας της μεταξύ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας, ὡς γενομένης κατά παράβασιν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 - 3 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περί προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», ἐφαρμοστέων ὡς ἐκ τῆς ἐκλογῆς τοῦ άναιρεσιβλήτου ὡς γενικοῦ γραμματέως τοῦ ὑπέρ τά 100 μέλη ἀριθμοῦντος σωματείου τῶν ἐργατοϋπαλλήλων καταστημάτων ἀκατεργάστου σιδήρου καί μετάλλων «Ὁ Ἥφαιστος», πρό τῆς ἡμέρας τῆς καταγγελίας, ἥτις, κατά τήν ὡς ἄνω ἀπόφασιν, υἱοθετησασαν τά ὑποστηριζόμενα ὑπό τοῦ άναιρεσιβλήτου, ἔλαβε χώραν τήν 18 Μαρτίου 1965, προσήγαγε καί ρητῶς ἐπεκαλέσθη, πρός συνεκτίμησιν μετά τῶν λοιπῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, καί τό ὑπ' ἀριθ. 382/5.5.1965 ἔγγραφον τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Πειραιῶς, ἐξ οὗ προκύπτει, ὅτι βάσει τῶν παρ' αὐτῷ στοιχείων ὁ εἰρημένος ἀνέλαβεν ὡς γενικός γραμματεύς τοῦ ἀνωτέρω σωματείου τήν 18 Μαρτίου 1965, ἤτοι κατ' αὐτήν τήν ἡμέραν τῆς καταγγελίας. Ἐκ τῆς δευτέρας ὅμως αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅι ἧς αὕτη κατέληξεν εἰς τό συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ άναιρεσιβλήτου εἶχε γίνει προηγουμένως καί ὅη τήν 12 Μαρτίου 1965, δέν καθίσταται ἀδιστάκτως βέβαιον, παρά τά ἐν ἀρχῇ τῆς ὡς εἴρηται αἰτιολογίας βεβαιούμενα, περί συνεκτιμήσεως μετά τῶν μαρτυρικῶν καταθέσεων καί ἁπάντων τῶν παρά τῶν διαδίκων προσαχθέντων καί ἐπικληθέντων ἐγγράφων, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πρός συναγωγήν δικαστικῶν τεκμηρίων καί τό ἀναφερθέν ἔγγραφον, τοῦ ὁποίου, καίτοι προερχομένου ἐκ κατ' ἔξοχήν ὁρμοδίας ὀργανώσεως, οὐδέ νύξιν ἐποιήσατο, παραβιάσασα οὕτω τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 256 Πολ. Δικονομίας, καθ' ἣν ὁ δικαστής ὀφείλει πρός μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεώς του νά σταθμίζῃ ἅπαντα τά παρά τῶν διαδίκων προσαγόμενα ἀποδεικτικά στοιχεῖα. Ἀναιρετέα ὅθεν ἀποβαίνει ἡ προσβαλλομένη

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26258/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου.

Ἴδετε περί τῆς κατά τόν Α.Ν. 1803/1951 προστασίας ἐπί ἀπολύσεως τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν ΕΕΔ 25, 717, ἔνθα σημειώσεις μας καί νομολογία.

ἀπόφασις κατά τό ἄρθρον 807 ἐδ. 9 Πολ. Δικονομίας καί κατά τόν σχετικόν δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

Μή χρηζούσης τῆς ὑποθέσεως περαιτέρω διευκρινήσεως, κατά τήν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, δέον τοῦτο, συνωδά τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, νά ἐπιληφθῇ τῆς κατ' οὐσίαν ἐκδικάσεως, τῶν διαδίκων ἐπανερχομένων, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 832 § 1 τῆς αὐτῆς Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 23 τοῦ ὡς ἄνω νόμου, εἰς ἣν κατάστασιν ἦσαν πρό τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως, ἤτοι εἰς τήν συζήτησιν τῆς κατά τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἥτις, νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, τυγχάνει τύποις δεκτή καί ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Κατά τό ἄρθρον 93 τοῦ Α.Κ. μόνον ἡ συνέλευσις τῶν μελῶν τοῦ σωματείου δύναται νά προβῇ εἰς ἐκλογήν τῶν διοικούντων τό σωματεῖον προσώπων, ἐφ' ὅσον δέν ὁρίζεται ἄλλως ἐν τῷ Καταστατικῷ. Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων κατά τήν πρωτόδικον συζήτησιν προέβαλε, κατά βελτίωσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐκλογήν του ὡς γενικοῦ γραμματέως παρά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ περί οὗ πρόκειται σωματείου, ἐπικαλεσθείς πρός ἀπόδειξιν τά ἄπερ καί ἤδη ἐπικαλεῖται πρακτικά τοῦ Συμβουλίου τούτου, ἐξ ὧν προκύπτει, ὅτι οὗτος ἐξελέγη ὡς γενικός γραμματεύς, ἀφοῦ προηγουμένως, ἐπί τῇ παραιτήσει ἑνός τῶν ἐκλεγέντων παρά τῆς γενικῆς συνελεύσεως μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, κατέλαβε τήν θέσιν τακτικοῦ συμβούλου ὡς πρῶτος ἐπιλαχών κατά τάς ἐνεργηθείσας ἀρχαιρεσίας τῆς 26 Φεβρουαρίου 1965. Κατά τό ἄρθρον 4 ὅμως τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ σωματείου, προσαγομένου καί ἐπικαλουμένου ἑκατέρωθεν, τό σωματεῖον διοικεῖται ὑπό ἑπταμελοῦς Συμβουλίου, ἐκλεγομένου διά μυστικῆς διά ψηφοδελτίων ψηφοφορίας παρά τῆς γενικῆς συνελεύσεως, καί τό ὁποῖον κατά τήν πρώτην συνεδρίασιν ἐκλέγει μεταξύ τῶν μελῶν του τόν πρόεδρον, ἀντιπρόεδρον, γενικόν γραμματέα καί ταμίαν. Οὐδαμοῦ τοῦ Καταστατικοῦ τούτου γίνεται λόγος περί ἐκλογῆς ἀναπληρωματικῶν μελῶν τῆς διοικήσεως καί περί καταλήψεως τῇ ἀποφάσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῶν κενουμένων θέσεων τῶν μελῶν τούτου παρά τῶν κατά τάς ἀρχαιρεσίας ἐπιλαχόντων. Κατά ταῦτα τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ σωματείου προέβη εἰς ἀνάδειξιν τοῦ ἐνάγοντος εἰς μέλος αὐτοῦ καί εἶτα εἰς γενικόν γραμματέα, χωρίς νά κέκτηται τοιαύτην ἐξουσίαν ἐκ τοῦ Καταστατικοῦ, ὅπερ ἐν ἄρθρῳ 20ῳ ὁρίζει, ὅτι πᾶν ζήτημα, μή προβλεπόμενον ἢ ρυθμιζόμενον ἐν αὐτῷ, λύεται δι' ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως, ἐπί τούτῳ συγκαλουμένης κατά τό ἄρθρον 8 αὐτοῦ. Ὀρθῶς ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέχθη, εἰ καί ἐπί ἄλλῃ πως αἰτιολογίᾳ, ὅτι ἡ ἐκλογή τοῦ ἐνάγοντος ὡς γενικοῦ γραμματέως, μή γενομένη νομίμως καί συνεπῶς χωρήσασα ἀκύρως, οὐδέν ὑπέρ αὐτοῦ παρήγαγεν ἔννομον ἀποτέλεσμα καί δέν ὑπῆγετο οὕτος εἰς τήν προστασίαν τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ἀπορριπτέος δέ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει ὁ τά ἐναντία ὑποστηρίζων δεύτερος τοῦ ἐφετηρίου λόγος. Τοῦ ἀνωτέρω δέ ἐρείσματος ἐπαρκοῦντος διά τήν στήριξιν τοῦ ἀπορριπτικοῦ διατακτικοῦ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἐν σχέσει μέ τήν πρώτην βάσιν τῆς ἀγωγῆς, μάταιον εἶναι νά ἐξετασθῇ ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, πλήττων τήν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν, καθ' ὅσον αὐτη ἐδέχθη ἐπαλλήλως, ὅτι αἱ διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω ἀναγκαστικοῦ νόμου δέν ἦσαν ἐφαρμοστέαι καί δι' ἔλλειψιν γνώσεως ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐνάγοντος ὡς γενικοῦ γραμματέως κατά τόν χρόνον τῆς καταγγελίας τῆς μετ' αὐτοῦ συμβάσεως ἐργασίας ὑπ' ἐκείνης.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, συνεκτιμωμένων πρός τά ἑκατέρωθεν προσαγόμενα καί ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, ἐν οἷς καί ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφων βεβαιώσεις, τό δικαστήριον δέν ἐπείσθη, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς μεταξύ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας ἐγένετο παρά τῆς ἐναγομένης ἐξ ἐκδικήσεως διά τήν παρά τοῦ ἐνάγοντος ἀναπτυχθεῖσαν συνδικαλιστικήν δρᾶσιν. Καθ' ὅσον ναί μέν ὁ μάρτυς ἀποδείξεως, ὁ καί πρόεδρος τοῦ σωματείου, καταθέτει, ὅτι ὁ διευθυντής τῆς ἐναγομένης τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ἐγένετο, διότι οὗτος τό εἶχε παρακάμει εἰς τα συνδικαλιστικά, λογικῶς ὅμως τοιαύτη δήλωσις πρός τόν πρόεδρον τοῦ σωματείου, ἐνεργοῦντα διά τήν ματαίωσιν τῆς καταγγελίας, ἀποκλείεται, ὡς ἀνατρέπουσα τήν ἰδίαν πράξιν τῆς παρά τοῦ δηλοῦντος ἐκπροσωπουμένης Ἑταιρείας, δι' ὃ καί πιστευτόν τυγχάνει τό παρά τοῦ μάρτυρος ἀνταποδείξεως μετά λόγου γνώσεως κατατιθέμενον, ἐνισχυόμενον δέ καί ἐξ ἐνόρκων ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεων, ὅτι ἡ ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται εἰς τήν ἠθελημένην μείωσιν τῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀποδόσεώς του, ἥτις, σημειωθεῖσα καί κατά τό παρελθόν, ἐπανελήφθη καί κατά τάς προηγηθείσας τῆς καταγγελίας ἡμέρας. Ὀρθῶς ὅθεν ἐκρίθη πρωτοδίκως ἀναπόδεικτος ἡ ἀγωγή καί κατά τήν δευτέραν βάσιν αὐτῆς περί ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας διά κατάχρησιν δικαιώματος ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀπορριπτέος δέ ὡς ἀβάσιμος τυγχάνει καί ὁ τρίτος καί τελευταῖος λόγος τῆς ἐφέσεως.

(*) Ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1002/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, ὡς ἐφετείου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Διαδοχική ἀσφάλισις ἠσφαλισμένων εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς.

Ἔννοια ἄρθρου 11 Ν.Δ. 4202/1961.—Ὑποχρέωσις τοῦ ἀπονέμοντος τὴν σύνταξιν ἐκ λογαριασμοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, πρὸς συνυπολογισμὸν ἁπασῶν τῶν πράγματι πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν χρονικῶν προϋποθέσεων.—Προϋποθέσεις συντάξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.—Ἀσφάλισις εἰς Ν.Α.Τ.

Ἀρείου Πάγου 325/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Γ. Βαρδάμου***
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. ***Πετ. Δαλιάνης***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Ε. Καμενόπουλος, Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους.

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἐχοντος ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 11 § 3 τοῦ ν.δ. 4202/1961, ὡς ἐκ τοῦ χρόνου τῆς ἐκδόσεως τῆς παρανόμως ἀπορριψάσης τὴν περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὑπ' ἀριθ. 5161 καὶ ἀπὸ 26 Ὀκτωβρίου 1960 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α., ἄρθρου 51 § 1 τοῦ νόμου 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», προκειμένου περὶ ἠσφαλισμένων, οἵτινες διετέλεσαν διαδοχικῶς ἠσφαλισμένοι εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως, οὗτοι δικαιοῦνται συντάξεως ἢ βοηθήματος τόκου συντάξεως παρὰ τοῦ τελευταίου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐπραγματοποίησαν 300 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου καὶ παρῆλθε διετία τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς αὐτήν. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ὁ τελευταῖος Ὀργανισμὸς ὑποχρεοῦται, ὅπως συνυπολογίσῃ ἁπάσας τὰς ἡμέρας ἐργασίας, τὰς πράγματι πραγματοποιηθείσας ἐν τῇ ἀσφαλίσει ἑτέρων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς τοῦ ἠσφαλισμένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν αὐτοῦ, τόσον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεως, ἐὰν τοῦτο ποικίλλῃ ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ὅσον καὶ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως χρονικῶν προϋποθέσεων βάσει τῆς διεπούσης αὐτὸν νομοθεσίας, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 51 «αἱ ἀνωτέρω διατάξεις δὲν ἐφαρμόζονται, ὁσάκις κατὰ τὴν διακοπὴν τῆς ἀσφαλίσεως παρά τινι Ὀργανισμῷ, εἰς ὃν ὑπῆχθη ὁ ἠσφαλισμένος πρὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ τελευταίου Ὀργανισμοῦ, τοῦ ἀπονέμοντος τὴν σύνταξιν, ἔτυχεν ἐφ' ἅπαξ παροχῆς ἢ ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν ἢ συντάξεως παρὰ τούτου καὶ ἐφ' ὅσον ἐξακολουθεῖ λαμβάνων ταύτην».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων καὶ τοῦ δι' αὐτῶν διωκομένου σκοποῦ σαφῶς συνάγονται, πλὴν ἄλλων, καὶ τὰ ἑξῆς: Ὅτι ὁ ἀπονέμων τὴν σύνταξιν τελευταῖος Ὀργανισμός, παρ' ᾧ ἐτύγχανεν ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπαληθεύσεως τοῦ κινδύνου, ὁ διατελέσας διαδοχικῶς ἠσφαλισμένος εἰς πλείονας τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως ὑποχρεοῦται, ἐν μὴ συνδρομῇ τῆς περιπτώσεως ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 51

ίδρύματι ησφαλισμένος άνήρ, έάν συμπληρώση τό 65ον έτος της ήλικίας του καί έπραγματοποίησε 2500 τοὐλάχιστον ήμέρας έργασίας έν ησφαλίσει.

Έν προκειμένω τό δικάσαν Έφετεῖον, ὡς προκύπτει έκ της προσβαλλομένης άποφάσεως, έδέξατο έμμέσως, πλήν σαφῶς, κατ' άνέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν, τά έξῆς πραγματικά περιστατικά: Ο άναιρεσείων έτύγχανε διαδοχικῶς ησφαλισμένος είς τούς Άσφαλιστικούς Όργανισμούς κυρίας άσφαλίσεως τοῦ Ναυτικοῦ Άπομαχικοῦ Ταμείου (Ν.Α.Τ.) καί είς τό άναιρεσίβλητον Ι.Κ.Α., τελευταῖος δέ Άσφαλιστικός Όργανισμός έκ τούτων είναι ό Ι.Κ.Α. καί παρῆλθε πλέον της διετίας άπό της ύπαγωγῆς του είς αὐτόν. Τό έτος 1949 συνεπλήρωσεν ό άναιρεσείων τό 65ον έτος της ήλικίας του καί έπραγματοποίησεν οὗτος διαδοχικῶς έν τῇ άσφαλίσει τοῦ Ν.Α.Τ καί τοῦ Ι.Κ.Α. μέχρι της κατά τήν 8.7.1960 ύποβολῆς παρ' αὐτοῦ της περί συνταξιοδοτήσεως αἰτήσεώς του συνολικῶς 2581 ήμερομισθια καί εἰκώτερον έν τῇ άσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. πλέον τῶν 300 ήμερομισθίων, έκ τῶν πραγματοποιηθέντων δέ παρά τῇ Ν.Α.Τ ήμερομισθίων έκπίπτονται έκ τῶν 251 τοῦ έτους 1951 τά 50 καί άπαντα τά πραγματοποιηθέντα 30 τό έτος 1952, ὡς πραγματοποιηθέντα μετά τήν πάροδον τοῦ πρώτου έτους της συμπληρώσεως τοῦ 65ου έτους της ήλικίας του. Μετά ταῦτα δέ άποφηνάμενον ὅτι ὁ άναιρεσείων δέν δικαιοῦται παρά τοῦ Ι.Κ.Α συντάξεως λόγῳ γήρατος κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 1846/1951, άλλά βάσει τῶν τοιούτων τοῦ νόμου 6298 1934, ὡς πραγματοποιήσας διαδοχικῶς έν τῇ άσφαλίσει τοῦ Ν.Α.Τ. καί Ι.Κ.Α. ήμερομίσθια ήσσονα τῶν 2500 καί άκολούθως, μετ' άπόρριψιν της ἐφέσεως τοῦ άναιρεσείοντος, έπικυρῶσαν τήν πρωτόδικον άπόφασιν, άπορρίψασαν τήν άγωγήν τοῦ άναιρεσιάντος κατά τοῦ άναιρεσιβλήτου, άντικείμενον ἔχουσαν τήν καταβολήν αὐτῷ λόγῳ άποζημιώσεως τῆς διαφορᾶς μεταξύ της καταβληθείσης συντάξεως γήρατος κατά τάς διατάξεις τοῦ ν. 6298/1934 καί της νόμῳ καταβλητέας τοιαύτης βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 1846/1951, ψευδῶς ήρμήνευσε καί έσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καί άναιρετέαν κατέστησε τήν άπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 ἐδ. 17 της Πολ. Δικονομίας καί τόν βάσιμον περί τούτου πρῶτον λόγον άναιρέσεως (*).

---

2. Άσφάλισις είς έν Ἑλλάδι Άσφαλιστικούς Όργανισμούς τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἑλλήνων ὑπηκόων.

Σκοπός της διά τοῦ Ν.Δ. 4377/1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως Υπουργικοῦ Συμβουλίου περί ἀσφαλίσεως τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἑλλήνων ὑπηκόων, ὡς καί ὁμογενῶν, εἰς τούς οἰκείους ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικούς Ὀργανισμούς κυρίας καί ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως —Διαμόρφωσις παρ' ἡμῖν τοῦ θεσμοῦ τῆς ὑποχρεωτικῆς, κυρίας καί ἐπικουρικῆς, κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως —Ἔννοια τῶν περί ἀσφαλίσεως τῶν ἐξ Αἰγύπτου ὁμογενῶν διατάξεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1342/1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. *Γ. Χαμπούρης*
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. *Δ. Καρβελλᾶς*
Δικηγόρος ὁ κ. Ν. Τσάκωνας

Διά της ὑπό κρίσιν αἰτήσεως άκυρώσεως ὁ αἰτῶν, διατελέσας έπί σειράν έτῶν ὑπάλληλος παρά τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ της Αἰγύπτου, έγκαταλείψας δέ τήν έν Αἰγύπτῳ μόνιμον έγκατάστασίν του άπό τοῦ Μαρτίου 1957 καί έγκαταστάθεις έν Ἑλλάδι, διώκει τήν άκύρωσιν: 1) της άπό 23.8.1965 άποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ της Τραπέζης (πρώην) Ἐθνικῆς, δι' ἧς άπερρίφθη ἡ άπό 19.2.1963 αἴτησίς του (ὑπ' ἀριθ. 1473) περί άσφαλίσεώς του εἰς τό έν λόγῳ Ταμεῖον, άναγνωρίσεως της έν Αἰγύπτῳ προϋπηρεσίας του, έπί τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 της διά τοῦ νομοθ. διατάγματος 4377/1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165/27.9.1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, έπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι διά τήν τοιαύτην άσφάλισίν του άπαιτεῖται, κατά τήν άληθῆ ἔννοιαν τοῦ νόμου τούτου, άνάληψις ὑπηρεσίας παρά τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ της Ἑλλάδος, ὡς άντιστοίχου Τραπέζης της έν Αἰγύπτῳ τοιαύτης, εἰς ἣν ἔδει νά ὑπηρετῇ, ἐνῷ ὁ αἰτῶν δέν άνέλαβεν ὑπηρεσίαν άσφαλιζομένην παρά τῷ Ταμείῳ μετά τήν ἐξ Αἰγύπτου άπέλασίν του καί δέν ὑπηρέτει εἰς άντίστοιχον πρός τήν Ἐθνικήν Τράπεζαν Αἰγύπτου, ἤτοι εἰς τήν Κρατικήν Ἐκδοτικήν Τράπεζαν, 2) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 5688/796/12.10.1965 ἐγγράφου τοῦ Ταμείου, δι' οὗ ἐγνωστοποιήθη εἰς τόν αἰτοῦντα ἡ άνωτέρω άπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καί 3) πάσης ἑτέρας συναφοῦς πράξεως ἢ παραλείψεως.

Ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις άκυρώσεως, καθ' ὅ μέρος στρέφεται κατά τοῦ άνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 5888/796/12.10.1965 ἐγγράφου τοῦ Ταμείου, δι' οὗ ἐγνωστοποιήθη άπλῶς εἰς τόν αἰτοῦντα ἡ ἐπί της αἰτήσεώς του ληφθεῖσα άπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, εἶναι τύποις άπαράδεκτος, διότι τό ἔγγραφον τοῦτο, άποτελοῦν άπλῆν πρᾶξιν άνακοινώσεως, στερεῖται ἐκτελεστότητος.

Ἐν ἄρθρῳ 1 της διά τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165 της 27 Σεπτεμβρίου 1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Α' 167) ὡρίσθη, ὅτι: «Ἕλληνες ὑπήκοοι, ὡς καί ὁμογενεῖς, μονίμως ἐγκατεστημένοι τήν 1ην Ἰανουαρίου 1956 εἰς τήν Νότιον Ἐπαρχίαν (Αἴγυπτον) της Ἡνωμένης Ἀραβικῆς Δημοκρατίας καί ἐγκαταλείποντες ἢ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2382/1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

έγκαταλείψαντες οριστικώς την έκεί μόνιμον έγκατάστασίν των, δικαιούνται κατ' αρχήν, όπως άσκήσωσιν έν Ελλάδι το επάγγελμα, ό περ ήσκουν είς την ως άνω χώραν», έν άρθρω 5 δε ότι: «τά κατά το άρθρον 1 § 1 της παρούσης Πράξεως πρόσωπα δύνανται νά άσφαλισθώσιν είς τούς οίκείους έν Ελλάδι Ασφαλιστικούς Οργανισμούς κυρίας και επικουρικής άσφαλίσεως επί τη βάσει των ισχυουσών δι' εκαστον των ως άνω Οργανισμών διατάξεων, διά το άσκηθέν παρ' αύτών έν τη Νοτίω Επαρχία της Ηνωμένης Αραβικής Δημοκρατίας επάγγελμα, κατόπιν αιτήσεώς των, υποβαλλομένης έντός προθεσμίας ενός έτους από της δημοσιεύσεως της παρούσης ή από της άφίξεως έν Ελλάδι των τοιούτων προσώπων, εφ' όσον ή άφιξις αύτών πραγματοποιείται μετά την δημοσίευσιν της παρούσης», (παρ. 1), ρυθμισθεισών περαιτέρω διά των παραγράφων 2 και 3 του αύτου άρθρου 5 των προϋποθέσεων της αναγνωρίσεως και έξαγοράς παρά τοίς οίκείοις Οργανισμοίς της έν Αίγύπτω προϋπηρεσίας των άνωτέρω προσώπων. Αφ' έτέρου έν παραγράφω 3 του άρθρου δευτέρου του ν.δ. 4377/1964 ώρίσθη, ότι: «ή έν τη παραγράφω 1 του άρθρου 5 της υπ' αριθ. 165/27.9.1963 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου αναφερομένη προθεσμία παρατείνεται επί έν έτος από της δημοσιεύσεως του παρόντος ν.δ.».

Αί κατά την ηγουμένην σκέψιν διατάξεις, αποσκοποΰσαι είς την προστασίαν έν Ελλάδι των έξ Αίγύπτου αποκαμκρυνθέντων ομογενών, οίτινες άπώλεσαν την έν Αίγύπτω επαγγελματικήν των απασχόλησιν και ειδικώτερον, κατά τά έν άρθρω 5 όριζόμενα, είς την επί τη αιτήσει των υπό τούς όρους του νόμου άσφαλίσιν των διά την έν Αίγύπτω απασχόλησίν των, έχουσι προφανώς την έννοιαν, ότι ή τοιαύτη άσφάλισις αναφέρεται είς τε τούς άσκησαντας έν Αίγύπτω έλευθέριον επάγγελμα και είς τούς έργασθέντας επί εξηρτημένη έργασία έν γένει (ημερομισθίους ή μή), ωσαύτως δε ότι διά την τοιαύτην κατά τούς όρους του νόμου άσφάλισίν των είς τούς οίκείους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς δέν απαιτείται αναγκαίως, όπως αί υπαγόμενοι είς τά άρθρα 1 και 5 αναλάβωσιν έν Ελλάδι έργασίαν, άλλ' αρκεί ή απασχόλησίς των έν Αίγύπτω, ήτις είναι άσφαλιστέα καθ' εαυτήν. Τούτο συνάγεται έκ τε του γράμματος των άνωτέρω διατάξεων, μή εξαρτωσών ρητώς την άσφάλισιν έκ της αναλήψεως έργασίας έν Ελλάδι, άλλά και έκ των έν άρθρω δευτέρω οριαθέντων, έάν, τουτέστιν, ήτο αντίθετος ή έννοια του νόμου ό νομοθέτης θά έτασσε διά του άρθρου δευτέρου την αποκλειστικήν προθεσμίαν του ενός έτους ούχί από της δημοσιεύσεως του νόμου, άλλ' από της αναλήψεως έργασίας έν Ελλάδι, δοθέντος ότι δέν ήτο γνωστόν είς αύτόν, έάν τά πρόσωπα ταύτα θά ήδύναντο νά εξεύρωσιν έργασίαν άμα τη αφίξει των είς Ελλάδα.

Αφ' έτέρου, ώς έχει διαμορφωθή παρ' ήμιν ό θεσμός της υποχρεωτικής, κυρίας και επικουρικής, κοινωνικής άσφαλίσεως, ούτος ερείδεται κατά κανόνα διά τε τούς έλευθέρους ε παγγελματίας και τούς παρέχοντας εξηρτημέ νην εργασίαν είς το είδος της απασχολήσεω των ησφαλισμένων, ειδικώτερον δε διά τού παρέχοντας εξηρτημένην εργασίαν έχει ίδρυ θη δι' άπαντας μέν το Ίδρυμα Κοινωνικών Α σφαλίσεων, είς ό ούτοι είναι υποχρεωτικώς άσφα λιστέοι, υπό τούς όρους του άν. ν. 1846/1951 κατ' ειδικήν δε απασχόλησιν έτεροι Ασφαλι στικοί Οργανισμοί (Ν.Α.Τ., Ταμείον Αρτε γατών κλπ.). Μόνον κατ' εξαίρεσιν λειτουρ γούσι παρ' ήμιν και δή παρά μεγάλαις επιχει ρήσεσιν, ιδίως τραπεζικαίς, ίδια ειδικά Α σφαλιστικά Ταμεία κυρίας ή επικουρικής ά σφαλίσεως, είς ά είναι κατά κυρίαν ή επικου ρικήν άσφάλισιν αποκλειστικώς ασφαλιστέ οι υφ' εκάστου εργοδότου, παρ' ώ λειτουργ τοιούτο Ταμείον, απασχολούμενοι, άσχέτω του είδους της απασχολήσεώς των. Εφ' όσο συνεπώς ή κοινωνική άσφάλισις ήρτηται, κατ κανόνα, έκ του είδους της απασχολήσεως τώ άσφαλιζομένων, ή κατά τάς ηγουμένας σκέ ψεις νομοθετική διάταξις περί άσφαλίσεω των απομακρυνθέντων έξ Αίγύπτου είς τοί οίκείους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς έχ την έννοιαν, ότι ούτοι είναι άσφαλιστέοι δι την έν Αίγύπτω απασχόλησίν των είς έκείνοι έκ των Οργανισμών τούτων, οίτινες άσφαλ ζουν έν Ελλάδι την απασχόλησίν των ταύτη καθ' εαυτήν, άσχέτως, επί εξηρτημένης εργ σίας, της ιδιότητος του εργοδότου, είς ό παρεσχέθη αύτη, ούδεμίαν δε κέκτηται νομ κήν σημασίαν το γεγονός ότι ενδεχομένως δ τινα έκ των προσώπων της αύτης απασχολή σεως υφίστανται έν Ελλάδι Ασφαλιστικ Οργανισμοί παρά διαφόροις εργοδόταις, ε τά ειδικά Ασφαλιστικά Ταμεία, τά λειτουρ γούντα παρ' εκάστη των μεγάλων Τραπεζών είς ά όμως ασφαλίζονται μόναν οί παρ' έκ στη Τραπέζη αντιστοίχως υπηρετούντες, σχέτως είδους απασχολήσεώς των, ώς το κα ού ή υπό κρίσιν αίτησις ακυρώσεως Ταμεί Συντάξεων Προσωπικού της Τραπέζης (πρώη Εθνικής. Εκ της τοιαύτης διαρρυθμίσεως τ έν Ελλάδι υποχρεωτικής ασφαλίσεως τ σθωτών παρέπεται, ότι προκειμένου περί τ απομακρυνθέντων έξ Αίγύπτου δέν είναι νό δυνατή ή αναγνώρισις της έν Αίγύπτω είς ε δικά Ταμεία συσταθέντα διά την άσφάλισιν τ προσωπικού συγκεκριμένης επιχειρήσεως, π ρελκούσης ούτω της αναζητήσεως όμοιότητ και αντιστοίχως ή μή της έν Αίγύπτω εργ σίας των παρά τώ Ασφαλιστικώ Οργανισμ τώ ασφαλίζοντι την κατηγορίαν των μισθ των της αύτης πρός την παρ' αύτών ασκηθ σαν επαγγελματικής απασχολήσεως. Όθεν ό θώς και νομίμως, εί και επί άλλοις λόγοι απερρίφθη διά της προσβαλλομένης αποφ σεως ή αίτησις του αιτούντος, εμπροθέσμ εκδηλώσαντος την βούλησίν του περί υπαγ γής του είς τάς ανωτέρω διατάξεις του δ/τος 4377/1964, είς τοΰτον δε απόκειται εισαγαγή την αίτησίν του είς τόν οίκείον, κ τά την προεκτεθείσαν έννοιαν του νόμου, Ασφαλιστικόν Οργανισμόν.

Κατ' ακολουθίαν ή υπό κρίσιν αίτησις ακυρώσεως είναι απορριπτέα.

---

§ 3. Ασφάλισις εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Σύνταξις λόγω αναπηρίας.

Δικαίωμα ησφαλισμένου συντάξεως λόγω αναπηρίας κατ' άρθρον 28 § 1 Α.Ν. 1846/1951. — Προϋποθέσεις του δικαιώματος. — Χρόνος θεμελιώσεως του δικαιώματος δι' εφαρμογήν άρθρου 29 § 5 Α.Ν. 1846/1951.

Συμβουλίου της Επικρατείας 1201/1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. *Γ. Χαρμπούρης*
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Π. Μακρόπουλος*
Δικηγόροι οι κ. κ. Ε. Καμενόπουλος, Κ. Νικολόπουλος

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 8/16.1.1965 αποφάσεως της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Αθηνών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, δι' ής, επικυρωσάσης εν τούτω την υπ' αριθ. 5979/1964 απόφασιν του Διευθυντού του αυτού Περιφερειακού Υποκαταστήματος, δυνάμει της οποίας απενεμήθη τω αιτούντι συνταξις λόγω αναπηρίας εκ κοινής νόσου, ωρίσθη ως χρόνος ενάρξεως καταβολής της συντάξεως ταύτης ή 1.2.1962, απορριφθέντος του διά της προς την εν λόγω Επιτροπήν προσφυγής του είρημένου προβληθέντος αιτήματός του όπως ή καταβολή της εν λόγω συντάξεως άρξηται από 1.6.1961.

Εν άρθρω 28 § 1 του ά.ν. 1846/1951, ως ή διάταξις αύτη αντικατεστάθη διά του άρθρου 5 του ν. δ/τος 4104/1960, ορίζεται, ότι συντάξεως λόγω αναπηρίας δικαιούται ο ησφαλισμένος, εάν κατέστη ανάπηρος και επραγματοποίησε 1500 τουλάχιστον ημέρας εργασίας, εξ ων 300 τουλάχιστον εντός των πέντε ετών, των αμέσως προηγουμένων εκείνου, καθ' ο κατέστη ανάπηρος κλπ. Κατά την ορθην δε έννοιαν της διατάξεως ταύτης το πενταετές χρονικόν διάστημα, εντός του οποίου δέον να έχη πραγματοποιηθή ο εν αυτή οριζόμενος αριθμός των 300 ημερομισθίων, υπολογίζεται, ελλείψει ειδικωτέρου προσδιορισμού, καθ' ημερολογιακά έτη, εις α περιλαμβάνεται και εκείνος, εντός του οποίου επήλθεν η ασφαλιστική περίπτωσις, εφ' όσον ούτω συμπληρούται ο ανωτέρω απαιτούμενος αριθμός ημερών εν ασφαλίσει Αφ' ετέρου, κατά το άρθρον 29 § 5 του ά.ν. 1846/1951, η καταβολή των συντάξεων άρχεται από της πρώτης του μηνός του επομένου εκείνου, καθ' ον έλαβον χώραν τα θεμελιούντα το δικαίωμα γεγονότα και εν πάση περιπτώσει δεν δύναται αύτη να ανατρέξη εις χρόνον απώτερον του έτους από της υποβολής της αιτήσεως περί απονομής συντάξεως.

Εν προκειμένω, κατ' εφαρμογήν των ανωτέρω διατάξεων, ανεγνωρίσθη διά της υπ' αριθ. 5979/1964 αποφάσεως του Διευθυντού του Περιφερειακού Υποκαταστήματος Αθηνών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων εις τον αιτούντα δικαίωμα εις σύνταξιν λόγω αναπηρίας εκ κοινής νόσου, επί τη διαπιστώσει ότι ούτος, καταστάς ασφαλιστικώς ανάπηρος από 5.5.1964, είχε πραγματοποιήσει συνολικώς 1647 ημέρας εργασίας, εφ' ων πλέον των 300 κατά την τελευταίαν προ της αναπηρίας πενταετίαν, λογισθέντος, νομίμως κατά τα ανωτέρω, ως περιλαμβανομένου εις την τελευταίαν ταύτην και του ημερολογιακού έτους 1961, ήτοι εκείνου, καθ' ο επήλθεν η αναπηρία, καθ' όσον μόνον διά του συνυπολογισμού και των κατά το έτος τούτο μέχρις επελεύσεως της αναπηρίας πραγματοποιηθέντων ημερομισθίων συνεπληρούτο ο απαιτούμενος αριθμός των 300 τοιούτων. Υπό τα δεδομένα ταύτα ως χρόνος θεμελιώσεως του δικαιώματος του αιτούντος εις σύνταξιν διά την εφαρμογήν της μνησθείσης διατάξεως του άρθρου 29 § 5 του ά.ν. 1846/1951 έδει να λογισθή ο χρόνος, καθ' ον επήλθεν η αναπηρία, και καθ' ον άμα είχον συμπληρωθή αι 3ριζόμεναι ως άνω υπό του άρθρου 28 § 1 του αυτού νόμου χρονικαί προϋποθέσεις διά την συνταξιοδότησιν, ήτοι ή 5.5.1961, και συνεπώς ή καταβολή της συντάξεως έδει να ορισθή ως αρχομένη από 1.2.1961, δεδομένου ότι ή υποβολή της αιτήσεως προς συνταξιοδότησιν έλαβε χώραν την 5.5.1961. Ουχί νομίμως άθεν καθωρίσθη διά της προσβαλλομένης αποφάσεως ως χρόνος ενάρξεως καταβολής της εν λόγω συντάξεως ή 1.1.1962, επί τη σκέψει ότι ή θεμελίωσις του δικαιώματος εις σύνταξιν συνέπιπτε χρονικώς προς την λήξιν του ημερολογιακού έτους 1961, καθ' όσον ούδόλως προκύπτει εκ των μνησθεισών διατάξεων του άρθρου 28 § 1 του ά.ν. 1846/1951, ότι ή συμπλήρωσις του τελευταίου ημερολογιακού έτους της πενταετίας, εντός της οποίας δέον να έχωσι πραγματοποιηθή τα 300 ημερομίσθια, συνιστά καθ' εαυτήν νόμιμον προϋπόθεσιν θεμελιώσεως του δικαιώματος εις σύνταξιν. Ακυρωτέα, ως εκ τούτου, αποβαίνει ή προσβαλλομένη απόφασις κατά τον βάσιμον μόνον λόγον της υπό κρίσιν αιτήσεως.

---

§ 4. Κανονισμός ασφαλίσεως οικοδόμων.

Κανονισμός περί τρόπου ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. των απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εν γένει εργασίας προσώπων. — Έγκυρος έκδοσις αυτού, ως εντός της εξουσιοδοτήσεως του άρθρου 40 Ν.Δ. 2698/1953 περί Κοινωνικών Ασφαλίσεων.

Άρείου Πάγου 614 1965. Τμ. Β'

Πρωεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Παπουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Παπαδόγιαννης, Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Ἐκ τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ν. δ. 2698/1953 προστεθεισῶν εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ. ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» διατάξεων, ὁριζουσῶν: «Ἴδιον σύστημα καταβολῆς εἰσφορῶν δύναται ὡσαύτως νὰ θεσπισθῇ διὰ Κανονισμοῦ καὶ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνιτῶν ἐν γένει ἐργασιῶν καὶ τῶν ὑπεργολάβων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ δύναται νὰ ὁρισθῇ, ὅτι διὰ τὴν παρὰ τῶν ὁρμοδίων Δημοσίων Ἀρχῶν χορήγησιν ἀδείας οἰκοδομικῶν ἐργασιῶν ἢ λοιπῶν τεχνικῶν ἐργασιῶν, ὅπου ἀπαιτεῖται τοιαύτη, εἶναι ἀπαραίτητος ἡ διά τῆς ἀγορᾶς ἐνσήμων ἢ ἄλλως πως προκαταβολὴ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ τοὺς τυχὸν πρὸς τοῦτο συνιστωμένους Ἀσφαλιστικοὺς Συνεταιρισμοὺς τοῦ συνόλου ἢ τμήματος τῶν βάσει τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ ἐκτελουμένου ἔργου προϋπολογιζομένων εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τοῦ ἀπασχολουμένου ἀναγκαίου προσωπικοῦ, ὡς καὶ ἡ μετὰ τὴν καθ' ὡρισμένον μέτρον πρόοδον τῶν ἐργασιῶν προκαταβολὴ ἑτέρων ποσῶν», καὶ τοῦ ἐπιδιωκομένου δι' αὐτῶν σκοποῦ τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν δικαιωμάτων τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐργασίας ἀπασχολουμένων, ὡς ἐκ τῆς ἰδιομορφίας τῶν ὁποίων, τῆς ἐλλείψεως τουτέστι σταθερότητος, καθίσταται λίαν δυσχερὴς ὁ ἔλεγχος πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν ἐν αὐταῖς ἀπασχολουμένων προσώπων καὶ τῶν πραγματοποιηθέντων παρ' αὐτῶν ἡμερομισθίων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι διὰ τούτων παρεσχέθη ἐξουσιοδότησις, ὅπως διὰ Κανονισμοῦ ὁρισθῇ σύστημα ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν εἰρημένων μισθωτῶν, καὶ εἰσπράξεως τούτων, διαφόρων τοῦ κατὰ τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἰσχύοντος διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἄλλων ἐργασιῶν, καὶ δὴ κατὰ παρέκκλισιν καὶ τῆς διὰ τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ αὐτοῦ νόμου τεθειμένης ἀρχῆς τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς εἰσφορᾶς βάσει τῶν ἡμερῶν ἐργασίας. Ἐπομένως ὁ βάσει τῶν διατάξεων τούτων καὶ τῶν τοιούτων τῶν ἄρθρων 2,8,16 τοῦ αὐτοῦ νόμου καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3710/1957 ἐκδοθεὶς καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 75833 τῆς 26/2/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 27 τ. Β') ἐγκριθεὶς Κανονισμὸς «περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων», ὁρίζων ἐν ἄρθρῳ 4 ὅτι ἐπὶ οἰκοδομικῶν καὶ τεχνικῶν ἔργων αἱ καταβλητέαι εἰσφοραὶ ὑπολογίζονται ἐπὶ μέρους τῆς προϋπολογιζομένης συνολικῆς ἀξίας τοῦ ἔργου, συνισταμένου εἰς ποσοστὸν 14—19% τῆς ἀξίας ταύτης, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τοῦ ἔργου (ἐργοστάσια, καταστήματα, οἰκοδομαὶ μονόροφοι, διώροφοι κλπ.), ὅπερ λογίζεται ὑποχρεωτικῶς ὡς δαπάνη δι' ἀμοιβὴν τῶν ἀπασχοληθησομένων μισθωτῶν, ἔχει κῦρος, τελῶν ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς ἄνω διατάξεις καὶ μὴ παρεξερχόμενος τῆς δι' αὐτῶν παρασχεθείσης ἐξουσιοδοτήσεως. Ἐπομένως οὕτω κριναν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν, ὡς μὴ νόμιμον, τὴν ἀγωγὴν τῶν ἀναιρεσιόντων, διώκουσαν πληρωμὴν ποσοῦ, ὡς συνιστῶντος διαφορὰν μεταξὺ τῶν εἰσφορῶν τῶν ὑπολογισθεισῶν καὶ καταβληθεισῶν εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ, διὰ τὴν ὑπὸ τούτων ἀνέγερσιν πολυκατοικιῶν, καὶ τῶν προκυπτουσῶν ἐκ τοῦ ὑπολογισμοῦ τούτων βάσει τῶν πράγματι πληροθέντων παρ' αὐτῶν, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ἡμερομισθίων, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς εἰρημένας διατάξεις καὶ ἀπορριπτέος ὁ ἀντίθετος μοναδικὸς λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου ὡς ἀβάσιμος (*).

§ 5. Σύνταξις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δικαιουμένων συντάξεως καὶ ἐξ ἄλλου Ταμείου.

Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 39 § 11 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». — Περίπτωσις συντρέχουσα. Δικαιουμένου συντάξεως καὶ ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ἢ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως. — Ποσόν, τὸ ὁποῖον δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἄθροισμα τῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀφ' ἑνός, καὶ παρ' ἑτέρας ἐκ τῶν ἐν τῷ Νόμῳ κατονομαζομένων πηγῶν, ἀφ' ἑτέρου, λαμβανομένων συντάξεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1333/1966. Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Θ. Σπυράκοντλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Π. Μακρόκουλος*
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Κ. Λιδωρίκης, Κ. Νικολόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1661/3.7.1963 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Πατρῶν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, δι' ἧς ἀπενεμήθη τῇ αἰτούντι σύνταξις λόγῳ γήρατος, καθ' ὃ μέρος διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὡρίσθη, ὅτι ἡ ἦν ἐδικαιοῦτο ὁ εἰρημένος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συντρεχουσῶν ἐν προκειμένῳ ἀσφαλιστικῶν προϋποθέσεων ἐκ δραχμῶν 1387 μηνιαίως σύνταξις ἔδει, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 29 § 11 τοῦ ἀ.ν.

(*) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14058/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν. Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 170/1966, ΕΕΔ 25 613, Α.Π. 169/1966, ΕΕΔ 25,615.

1846/1951, νά καταβάλληται αὐτῷ μειωμένη, τοῦ ποσοῦ ταύτης ὁρισθέντος, οὕτω, εἰς δραχμὰς 833 μηνιαίως.

Ὑπό τοῦ ἄρθρου 29 § 11 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἰσχυε, κατόπιν τῆς διά τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἀντικαταστάσεώς του, κατά τόν χρόνον ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὡριζετο, ὅτι «ἐπί συνταξιούχου δικαιουμένου συντάξεως καί ἐκ τοῦ Δημοσίου ἤ Ν.Π.Δ.Δ. ἤ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως τό ἄθροισμα τῶν λαμβανομένων συντάξεων δέν δύναται νά ὑπερβῇ τό ποσόν τῶν 100% τῶν ἐκάστοτε ἀποδοχῶν ἐνεργείας, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁποίων ὑπελογίσθη ἡ μεγαλυτέρα σύνταξις. Ἐάν τό ἄθροισμα τοῦτο εἶναι ἀνώτερον τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ, ἡ σύνταξις τοῦ Ι.Κ.Α. μειοῦται ἀναλόγως». Ἡ διά τῆς διατάξεως ταύτης θεσπισθεῖσα διάκρισις ὡς πρός τό καταβλητέον παρά τοῦ Ι.Κ.Α. ποσόν συντάξεως εἰς τούς τυγχάνοντας ἅμα συνταξιούχους τοῦ Δημοσίου κλπ., προσδιοριζομένη διά γενικῶν κριτηρίων καί οὖσα δεδικαιολογημένη ὡς πρός τήν ἀσφαλιστικήν βάσιν, οὐδόλως ἀντίκειται πρός τήν περί ἰσότητος ἐναντι τοῦ νόμου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος καί συνεπῶς ὁ περί τοῦ ἐναντίου λόγος τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

Κατά τήν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, προκύπτουσαν ἐκ τε τῆς γραμματικῆς διατυπώσεως, τοῦ σκοποῦ ταύτης, τό ποσόν, ὅπερ δέν δύναται νά ὑπερβῇ τό ἄθροισμα τῶν παρά τοῦ Ι.Κ.Α., ἀφ' ἑνός, καί παρ' ἑτέρας ἐκ τῶν ἐν τῷ νόμῳ κατονομαζομένων πηγῶν, ἀφ' ἑτέρου, λαμβανομένων συντάξεων, εἶναι ἐκεῖνο, εἰς ὃ ἀνέρχονται αἱ κατά τάς ἐκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχαί, βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη ἡ μεγαλυτέρα ἐκ τῶν συντάξεων τούτων, ὑπολογιζόμεναι ἐν ἀναφορᾷ πρός τάς ὑπηρεσιακάς προϋποθέσεις (βαθμός, χρόνος ὑπηρεσίας κλπ.), ἃς ἐκέκτητο ὁ συνταξιοῦχος κατά τόν χρόνον τῆς ἀπονομῆς τῆς ἐν λόγῳ συντάξεως.

Ἐν προκειμένῳ ὁ αἰτῶν, συνταξιοδοτούμενος παρά τοῦ Δημοσίου ἀπό τοῦ ἔτους 1953, ὡς διατελέσας ἀρχιφύλαξ τῆς Ἀστυνομίας Πόλεων, κεκτημένος κατά τήν συνταξιοδότησίν του 27ετῆ ἐν συνόλῳ δημοσίαν ὑπηρεσίαν, ἔτυχε, διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καί συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ὑπαχθείς εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτοῦ μετά τήν ἀνωτέρω παρά τοῦ Δημοσίου συνταξιοδότησίν του. Προκειμένου εἰτα νά κριθῇ, ἂν συνέτρεχεν ἐνταῦθα περίπτωσις μειώσεως, κατά τήν μνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 29 § 11 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, τοῦ ποσοῦ τῆς ἐπί τῇ βάσει τῶν κοινῶν ἀσφαλιστικῶν προϋποθέσεων καθορισθείσης εἰς δραχμάς 1387 μηνιαίως συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α., τό ἐκδόν τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὄργανον, δεχθέν ὅτι ὡς ἀνώτατον ὅριον κατά τήν ἐν λόγῳ διάταξιν ἔδει νά τεθῇ τό ποσόν τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ἀποδοχῶν τῆς παρά τῷ Δημοσίῳ θέσεως τοῦ εἰρημένου, ἤτοι ἀρχιφύλακος, προέβη, περαιτέρω, εἰς ὑπολογισμόν τούτων κατά τρόπον οὐχί ἐν παντί σύμφωνον πρός τήν κατά τά ἀνωτέρω ἔννοιαν τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως, παραλείψαν, εἰδικώτερον, νά συνυπολογίσῃ εἰς τάς ἀποδοχάς ταύτας πάγια ἐπιδόματα, καταβαλλόμενα κατά τόν χρόνον ἐκδόσεως τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἰς τούς ἐν ἐνεργείᾳ συναδέλφους τοῦ αἰτοῦντος, τούς κεκτημένους τάς αὐτάς, ὡς καί ἐκεῖνος, κατά τόν χρόνον τῆς ἐξόδου του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας (1953) ὡς ἄνω προϋποθέσεις, ἤτοι 10% δι' αὐξηθέν ἐπίδομα εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καί 20% δι' ἕτερον ἐπίδομα χορηγηθέν ἐν ἔτει 1960, καίτοι ὑπερβλήθησαν παρά τοῦ αἰτοῦντος σχετικά δικαιολογητικά. Ἀκυρωτέα, ὅθεν, ἀποβαίνει κατά τό κεφάλαιον τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις διά παράβασιν τοῦ νόμου, ὡς βασίμως ὑποστηρίζεται διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, δεκτῆς καθισταμένης.

---

§ 6. Ἀδικοπραξίαι ὑπό ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α. κατά τήν ἀπονομήν συντάξεως.

Παραγραφή δικαιώματος συντάξεως λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου εἰς τό Ταμεῖον Μεταλλευτῶν. — Προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως. — Ὑποβολή σχετικῆς αἰτήσεως, περιεχούσης ἐν ἀκριβείᾳ τά εἰς τήν σύνταξιν τούτων ἀφορῶντα περιστατικά, καί ὄχι καί συνυποβολή τῶν ἀπαραιτήτων δικαιολογητικῶν, τά ὁποῖα ὑποχρεοῦται οἰκοθεν νά συλλέξῃ ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία. — Εὐθύνη τοῦ Ι.Κ.Α. πρός ἀποζημίωσιν ὕνεκα παρανόμου παραλείψεως ἢ ἐνεργείας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του. — Διακοπή παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 260, 261 καί 270 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος. — Ἀπόδοσις ὠφελείας κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀρείου Πάγου 297/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρδάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ρεμούνδος, Ἀθ. Λέκκος

Τό δικαίωμα πρός σύνταξιν λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου εἰς τό τέως Ταμεῖον Μεταλλευτῶν, ὑποκείμενον ἀρχικῶς εἰς τήν προβλεπομένην ὑπό τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ ἀπό 29 Μαρτίου 1940 ἰσχύσαντος Καταστατικοῦ αὐτοῦ (ἐγκριθέντος διά τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ἀν. ν. 1607/1939 ὑπ' ἀριθ. 17987/1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 82 τῆς 29 3/1940 τεῦχος Β' τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως) βραχυπρόθεσμον παραγραφήν, ἤτις, ἀναστα λεῖσα ἀλληλοδιαδόχως διά τῶν ἐπακολουθησάντων δικαιοστασίων καί μή συμπληρωθεῖσα μέχρι τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὑπῆχθη ἐκτοτε, ἤτοι ἀπό τῆς 23 Φεβρουαρίου 1946, κατόπιν τῆς καταργήσεως διά τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου Ἀστικοῦ Κώδικος καί τῶν περί τῆς παραγραφῆς διατάξεων τοῦ

ρηθέντος Καταστατικού, εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἀλλ' ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουνίου 1956, ὅτε δυνάμει τοῦ ἀπὸ 17 Ἀπριλίου/15 Μαΐου 1956 β. δ/τος διελύθη τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν καὶ συνεχωνεύθη εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Ι.Κ.Α., τὸ ρηθὲν δικαίωμα ὑπῆχθη, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ διατάγματος τούτου, εἰς τὴν διετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 40 § 6 ἐδ. β' τοῦ ἀν. ν. 1846/1951.

Ἐξ ἄλλου, ἐκ τῶν ἄρθρων 10, 12, 13, 15, 23 § 3, 24 καὶ 26 τοῦ περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α. Κανονισμοῦ, ἐγκριθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57740/1938 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς προδιαληφθείσας περὶ παραγραφῆς διατάξεις, προκύπτει σαφῶς, ὅτι, διὰ νὰ ἀπονεμηθῇ σύνταξις ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου ἢ τοῦ δικαιοπαρόχου του ἤδη ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α., κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν, ἑπομένως καὶ εἰς τὸν δικαιούμενον συντάξεως λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου τοῦ ἄνω Ταμείου, ἀπαιτεῖται μόναν ἡ ὑποβολὴ σχετικῆς αἰτήσεως, πρὸ τῆς λήξεως τοῦ πρὸς παραγραφὴν τοῦ δικαιώματος τούτου χρόνου, περιέχουσα ἐν ἀκριβείᾳ τὰ εἰς τὴν σύνταξιν ταύτην ἀφορῶντα περιστατικά, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ συνυποβολὴ τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς διαπίστωσιν αὐτῶν δικαιολογητικῶν, ἅτινα ὑποχρεοῦται πλέον μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως καὶ οἱκοθεν νὰ συλλέξῃ ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία, ἐφ' ὅσον διὰ τῆς αἰτήσεως παρέχεται ἡ πρὸς τοῦτο ἀφορμή. Μόνον δὲ ἐν ὑποβολῇ τῆς ὡς ἄνω αἰτήσεως δύναται νὰ γεννηθῇ εὐθύνη τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ δικαιουμένου συντάξεως, διὰ τὴν μὴ χορήγησιν ταύτης, ἕνεκα παρανόμου παραλείψεως ἢ ἐνεργείας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 105, 106 Εἰσ. Ν. Α.Κ. καὶ 914, 297 καὶ 298 Α.Κ. Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, δεχθέν, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα τὴν αἴτησιν πρὸς συνταξιοδότησίν της, βάσει τοῦ ἄρθρου 16 § 2 ἐδάφιον β' τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57934/1950 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς χήρας τοῦ εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο ἠσφαλισμένου, ἐκτελεσθέντος, συνεπείᾳ πολεμικοῦ ἀτυχήματος, ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἐν Καλαβρύτοις τὴν 13 Δεκεμβρίου 1943 καὶ ἀπασχολουμένου μέχρι τοῦ θανάτου αὐτοῦ εἰς τὰ ἐκεῖ ἀνθρακωρυχεῖα τῆς Ἑταιρείας «Μ.Π», ὑπέβαλε πρὸς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ι.Κ.Α. τὸ πρῶτον τὴν 21ην Μαΐου 1961 καὶ μετὰ ταῦτα ἀποφανθὲν ὅτι οὐδεμία ὑφίσταται παρανομία τῶν ὀργάνων τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν ἢ τοῦ δικαιοδόχου του ἤδη ἀναιρεσειοντος, ἀρνηθέντων ὅπως ἀπονείμουν τὴν αἰτηθεῖσαν σύνταξιν, ἀφοῦ, ὡς ἔδεχθη, ἡ αἴτησις τῆς ἀναιρεσειούσης ὑπεβλήθη τὸ πρῶτον τὴν 21 Μαΐου 1961, δηλαδὴ καθ' ὃν χρόνον τὸ πρὸς σύνταξιν λόγῳ θανάτου δικαίωμά της εἶχε παραγραφῆ, λόγῳ παρελευσεως διετίας ἀπὸ τῆς 1 Ἰουνίου 1956, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 40 § 6 ἐδαφ. β' τοῦ ἀν. ν. 1846/1951, καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψαν τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 105, 106 Εἰσ. Ν. Α.Κ. καὶ 914, 297 καὶ 298 Α.Κ. ὀρθῶς πάσας τὰς διατάξεις τῶν προδιαληφθέντων ἄρθρων ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οὐδεμίαν ἄλλην εὐθέως ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος κατὰ τὸ τρίτον αὐτοῦ μέρος λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

Ἐξ ἄλλου, ἀφοῦ πρὸς ἄσκησιν τοῦ πρὸς σύνταξιν λόγῳ θανάτου δικαιώματος ἀρκεῖ, ὡς εἴρηται, ἡ παρὰ τοῦ δικαιούχου ὑποβολὴ μονης τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ συνυποβολὴ τῶν δικαιολογητικῶν, οἷα καὶ ἡ ληξιαρχικὴ πρᾶξις θανάτου ἢ πιστοποιητικόν δημοτικῆς ἢ κοινοτικῆς Ἀρχῆς, ἡ δικαστικὴ ἀποφάσεως περὶ τούτου, κατ' ἄρθρον 13 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ι.Κ.Α., ἅτινα μετὰ τὴν ὑποβολὴν τῆς αἰτήσεως ὑποχρεοῦται καὶ οἱκοθεν νὰ συλλέξῃ ἡ ἁρμοδία Ὑπηρεσία, ἔπεται, ὅτι ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἀναιρεσειούσης, καθ' ὃν «ἐκ τῆς ἐλλείψεως τούτων, ἕνεκα τῶν ἀνωμάλων συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐπῆλθεν ὁ θάνατος τοῦ συζύγου της καθίστατο εἰς αὐτὴν ἀδύνατος ἡ ἄσκησις τοῦ πρὸς συνταξιοδότησίν της δικαιώματος», οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης, διότι ἡ τοιαύτη ἔλλειψις οὐδαμῶς ἐκώλυε τὴν ἀναιρεσείουσαν πρὸς ὑποβολὴν τῆς πρὸς συνταξιοδότησίν της αἰτήσεως. Ὅθεν ἡ μὴ λῆψις ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου τοῦ ἀπουσιώδους τούτου ἰσχυρισμοῦ, ὡς καὶ τῶν πρὸς ἀπόδειξιν του προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, δὲν δύναται νὰ στηρίξῃ λόγους ἀναιρέσεως ἐκ τῶν ἐδαφίων 7 καὶ 9 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας. Δι' ὃ καὶ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος ἀναιρέσεως κατὰ τὰ λοιπὰ σχετικὰ αὐτοῦ μέρη.

Ὁ δεύτερος λόγος ἀναιρέσεως, καθ' ὃν α) τὸ διωκόμεναν διὰ τῆς ἀγωγῆς δικαίωμα ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ., ἀρξαμένην ἀφ' ἧς ἡ ἀναιρεσείουσα ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας της, δηλονότι ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως εἰς αὐτὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1412/1965 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπενεμήθη εἰς αὐτὴν σύνταξις οὐχὶ ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἀλλ' ἀπὸ τῆς 4 Μαΐου 1960 καὶ β) εἶναι ἄκυρος καὶ ἀνίσχυρος ἡ διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης φαλκίδευσις τῆς συντάξεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ὡς ἐπίσης καὶ ὁ τρίτος λόγος, καθ' ὃν «διὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως ἀνεγνωρίσθη ἡ παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ συνδρομὴ τῶν πρὸς σύνταξιν λόγῳ θανάτου προϋποθέσεων καὶ ἑπομένως διὰ καὶ ἀπὸ τοῦ χρόνου ταύτης διεκόπη κατ' ἄρθρον 260 Α.Κ. ἡ παραγραφὴ τῆς ἐπιδίκου ἀπαιτήσεως τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας», εἶναι ἀπορριπτέοι προσχόντως, ὡς ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως στηριζόμενοι, ἀφοῦ τὸ Ἐφετεῖον, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἔδεχθη, ἀφ' ἑνὸς μέν, ὡς εἴρηται ἔλλειψιν παρανόμου παραλείψεως ἢ ἐνεργείας

τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τοῦ τε Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τοῦ δικαιοπαρόχου του ἤδη ἀναιρεσιβλήτου Ι.Κ.Α. καὶ ἑπομένως μὴ ὑφισταμένην ἀπαίτησιν ἐξ ἀδικοπραξίας, ἀφ' ἧς καὶ μόνον ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 937 Αστ. Κώδικος, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι διὰ τῆς ρηθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπενεμήθη εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν ἀπὸ 4 Μαΐου 1960 σύνταξις οὐχὶ συμβιβαστικῶς, ἐξ ἄλλου δὲ τὸ ἄρθρον 260 Α.Κ. προϋποθέτει ἀπαίτησιν, μὴ ὑφισταμένην ὅμως ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐπίσης ἀνελέγκτως δεκτὰ ὑπὸ τοῦ Ἐφετείου γενόμενα.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 269, 261 καὶ 270 § 1 Α.Κ. καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 40 παράγραφος 6, ἐδάφιον ε', τοῦ ἀν. νόμου 1846/1951 πενταετὴς παραγραφή, εἰς ἣν ὑπόκειται καὶ ἡ ἀπαίτησις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διακόπτεται διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἥτις ἐπὶ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. εἶναι ἡ Διοίκησις αὐτοῦ, ὁπότε ὁ πρὸ τῆς ὑποβολῆς ταύτης διαδραμὼν χρόνος δὲν ὑπολογίζεται καὶ ἄρχεται νέα παραγραφὴ ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς διακοπῆς, τουτέστιν ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας διοικητικῆς πράξεως ἐπὶ τῆς ὑποβληθείσης διαφορᾶς.

Ἐν προκειμένῳ τὸ Ἐφετεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ἀπέρριψε καὶ τὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσει τῶν ἄρθρων 904 ἐπ. Α.Κ. ἐπικουρικὴν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς, κατ' ἀπόδοχὴν τῆς προβληθείσης ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνστάσεως παραγραφῆς, δεχθὲν ὅτι ἀπὸ τῆς συγχωνεύσεως τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1956 μέχρι καὶ τοῦ Ἰανουαρίου 1962, ὅτε ἠγέρθη ἡ ἐνδικος ἀγωγή, παρῆλθε πενταετία, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν του τὸν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης διὰ τῶν ἐνώπιόν του ὑποβληθεισῶν προτάσεών της, ὡς ἐξ αὐτῶν δείκνυται, προβληθέντα καὶ συγκροτοῦντα ἀντένστασιν διακοπῆς τῆς παραγραφῆς κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἄρθρα 269, 261 καὶ 270 Α.Κ. ἰσχυρισμόν της, καθ' ὃν διὰ τῆς πρὸς τὸ ἀναιρεσιβλητον ὑποβολῆς τῆς ἀπὸ 2 Μαΐου 1961 αἰτήσεώς της πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐζήτησεν αὐτὴ τὴν ἀνόρθωσιν τῆς προσγενομένης αὐτῇ ζημίας, διὰ τῆς ἀπονομῆς τῆς συντάξεως, ἧς ἐδικαιοῦτο. Οὕτως ὅμως ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἔδαφ. 7 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τέταρτον λόγον ἀναιρέσεως κατὰ τὸ πρῶτον αὐτοῦ μέρος.

Ἀναιρουμένης ἐν μέρει τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου κρατεῖται ἡ ὑπόθεσις ὑπὸ τοῦ Τμήματος τούτου πρὸς ἐκδίκασίν της καὶ κατ' οὐσίαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 Πολ. Δικονομίας, ἐπανερχομένων δὲ μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ., καθ' ὃ μέρος ἀπηγγέλθη ἡ ἀναίρεσις, εἶναι ἤδη ἐξεταστέα οὐχὶ ἡ ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένου, ἀλλὰ ἡ ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος. Τοῦτο δὲ διότι τὸ Ἐφετεῖον, κατ' ἀπόδοχὴν τῆς ἐφέσεως, μετερρύθμισεν ἀφανίσαν ἐν ὅλῳ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13599/1964 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, δι' ἧς εἶχε γίνει δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν κυρίαν ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας βάσιν αὐτῆς, κρατήσαν δέ, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 778 § 2 Πολ. Δικονομίας, τὴν ὑπόθεσιν πρὸς περαιτέρω συζήτησιν καὶ γενόμενον κύριον αὐτῆς, ὑποκατασταθέν, κατὰ τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικον., εἰς ὅλα τὰ δικαιώματα τοῦ Πρωτοδικείου, ἐδίκασεν ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἀπέρριψε ταύτην κατ' ἀμφοτέρας τὰς βάσεις της. Ἀναιρεθείσης δὲ τῆς ἀποφάσεως του μόνον καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ἀπερρίφθη ἡ ἐπικουρικὴ τῆς ἀγωγῆς βάσις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., αὕτη καὶ μόνον εἶναι ἤδη ἐξεταστέα, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τούτου, ὑποκαθισταμένου μόνον ὡς πρὸς αὐτὴν εἰς τὰ δικαιώματα τοῦ δικάσαντος Ἐφετείου, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 832 § 1 καὶ 834 §§ 1 καὶ 4, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 780 Πολ. Δικ.

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 904 Α.Κ. ὁ καταστὰς πλουσιώτερος ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 29 § 5 τοῦ «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἀν. ν. 1846/1951 «ἡ καταβολὴ τῶν συντάξεων καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἔλαβον χώραν τὰ θεμελιοῦντα τὸ δικαίωμα γεγονότα. Ἐν πάσῃ ὅμως περιπτώσει αὐτὴ δὲν δύναται νὰ ἀνατρέξῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, προϋπόθεσιν ἔχουσα τὸ ὅτι ἡ ὠφέλεια ἐπῆλθεν ἄνευ νομίμου αἰτίας, δὲν ὑφίσταται κατὰ τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. διὰ τὴν τυχὸν ἐπελθοῦσαν εἰς αὐτὸ ὠφέλειαν ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς συντάξεως εἰς τὸν δικαιούμενον τοιαύτης διὰ χρόνον προγενέστερον (ἀπώτερον) τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑπ' αὐτοῦ ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεως, διότι ὁ ἐντεῦθεν κατὰ τὸν προγενέστερον τοῦτον χρόνον πλουτισμὸς τοῦ Ι.Κ.Α. ὀφείλεται εἰς νόμιμον αἰτίαν, δηλαδὴ εἰς τὴν ὑπὸ τῆς παρατεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 5 ἐδάφ. β' τοῦ ἀν. ν. 1846/1951 ἀπαγόρευσιν καὶ δὴ, ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἄνευ τινὸς ἐξαιρέσεως καταβολῆς συντάξεως, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, διὰ χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τοῦ δικαιουμένου τοιαύτης ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀπονομῆς της αἰτήσεως. Ἑπομένως ἡ ἀγωγή, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς, καθ' ὅσον ζητεῖται δι' αὐτῆς ἡ ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς εἰς τὴν ἐνάγουσαν συντάξεως - ὡς χήρας ἠσφαλισμένου εἰς τὸ τέως Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ἐργάτου καὶ ἐκ πολεμικοῦ ἀτυχήματος θανόντος,

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Ασφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν: 1. Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἡ ἐπέκτασις τῆς ἀσφαλίσεως δύναται νὰ γίνῃ εἴτε συνολικῶς καὶ κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας ἢ κατὰ πόλεις καὶ οἰκισμούς, εἴτε κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν κριτηρίων τούτων. (*)

2. Εἰδικῶς ἡ ἀσφάλισις τῶν οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν, θεσπισθεῖσα τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 4104/1960, ἰσχύει ἐφαρμοζομένη διὰ τὰ πρόσωπα τῆς κατηγορίας ταύτης, τὰ ἀπασχολούμενα εἰς τὰς περιφερείας τῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Παραρτημάτων τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν περιοχῶν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ τῶν Ὑποκαταστημάτων πόλεων ἄνω τῶν 40.000 κατοίκων ἀπογραφῆς 1951 (ἄρθρον 7 τοῦ Κανονισμοῦ τρόπου ἀσφαλίσεως τῶν οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν), ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ σχετικοῦ ταύτου Κανονισμοῦ, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. δ/τος 4104/1960.

Ὅθεν ἡ ὑπὸ ταυτότας προϋποθέσεις χωρήσασα ἀσφάλισις τῶν προσώπων τούτων ἀποτελεῖ ἐπέκτασιν τῆς ἀσφαλίσεως, γενομένην κατὰ συνδυασμὸν ἀμφοτέρων τῶν κριτηρίων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1846, ἤτοι τόσον κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ταύτην κατηγορίαν, ὅσον καὶ κατὰ ὡρισμένας τοπικὰς περιοχὰς (πόλεις).

3. Κατὰ τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 14 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, προστεθείσης ὑπὸ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. δ/τος 4104/1960, ἡ παράγραφος αὕτη, ἥτις ἀναφέρεται εἰς τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος εἰς μειωμένην σύνταξιν προσώπων, ὑπαχθέντων τὸ πρῶτον εἰς τὴν ἀσφάλισιν εἰς περιοχὴν ἢ ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, πρὸ τῆς παρόδου πενταετίας ἀπὸ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν περιοχὴν ἢ τὴν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν, ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ προσώπων, ἅτινα ἐπραγματοποίησαν τριακοσίας τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἐντὸς τῶν πέντε ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὴν περιοχὴν ἢ τὴν ἐπαγγελματικὴν αὐτῶν κατηγορίαν.

Καὶ δὲν ὁρίζεται μὲν ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ περὶ τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ἡ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ὑπαγωγὴ ἐχώρησε κατὰ συνδυασμὸν τῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας καὶ τῆς τοπικῆς περιοχῆς, ἐφ' ὅσον ὅμως δι' ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων τούτων διέλαβεν οὗτος, παρέλκεται ὅτι ἐκ ταυτότητος κατὰ συνδυασμὸν ὑπαγωγῆς δέον νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν ἀμφότερα τὰ κριτήρια, διότι ἀμφότερα ταῦτα καὶ οὐχὶ χωρισμένως συνιστοῦν στοιχεῖα τῆς ἐν προκειμένῳ ὑπαγωγῆς.

4. Κατὰ συνέπειαν τῶν ἀνωτέρω εἰδικῶς περιωρισμένου περὶ προσώπων, ἀνηκόντων εἰς τὴν ἐπαγγελματικὴν κατηγορίαν τῶν ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν, ἡ ἀσφάλισις τῶν ὁποίων, ὡς προελέχθη, ἐχώρησε κατὰ συνδυασμὸν ἐπαγγελματικῆς κατη-

(*) *Σημ. ΕΕΔ.* Ἴδετε περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως Σ.Ε. 1038/1966, ΕΕΔ 25, 750.

ἐκτελεσθέντος ὑπὸ τῶν Γερμανῶν κατὰ τὴν 13 Δεκεμβρίου 1943 - διὰ τὸν πρὸ τῆς 4 Μαΐου 1960 χρόνον, ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 3 Μαΐου 1961 ὑποβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεως τῆς ἐναγούσης, εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος. Ἐξ ἄλλου εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὴν ἄνω ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσιν της καὶ καθ' ὅσον δι' αὐτῆς ζητεῖται ἡ ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν ἀπὸ 4 Μαΐου 1960 μέχρις 7 Δεκεμβρίου 1961 χρόνον, ὡς ἀποβᾶσα ἄνευ ἀντικειμένου, ἀφοῦ, ὡς συνομολογεῖται ὑπὸ τῶν διαδίκων, ἀπενεμήθη ἤδη εἰς τὴν ἐνάγουσαν διὰ τὸ ἀπὸ 4 Μαΐου 1960 μέχρι καὶ πέραν τῆς 7ης Δεκεμβρίου 1961 σύνταξις διὰ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ αἰτίαν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1412/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α. (*).

(*) Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 1497/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

γορίας καὶ κατὰ περιοχάς, ἡ πραγματοποίησις τῶν ἀπαιτουμένων τριακοσίων ἡμερῶν ἐντὸς τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἐπεκτάσεως πέντε ἐτῶν δέον νὰ ἐγένετο τόσον ἐν τῇ ἐπαγγελματικῇ κατηγορίᾳ τῶν ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν, ὅσον ὅμως καὶ ἐν περιοχῇ, ἔνθα ἐκ τῶν ὑστέρων ἡ τοιαύτη ἀσφάλισις ἐπεξετάθη.

δ. Ὅθεν ἡ αἰτοῦσα, πραγματοποιήσασα μὲν 300 ἡμέρας ἐντὸς τῆς τελευταίας πρὸ τῆς ἀσφαλίσεως της διετίας, εἰς περιοχὴν ὅμως ἔνθα δὲν ἐπεξετάθη ἡ τοιαύτη ἀσφάλισις, δὲν καταλαμβάνεται ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 14 τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951. ***(Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 127/1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ μερικῆς ἀναπηρίας: Ι. Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 214/10/22.3.1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἱδρύματος, ἥτις τελεῖ εἰσέτι ὑπὸ τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τὸ κείμενον τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Κ.Α.Α. ἐτροποποιήθη, ὥστε εἰς τὸν χρόνον συνεχοῦς συνταξιοδοτήσεως διὰ τὴν ὁριστικοποίησιν τῆς συντάξεως νὰ ὑπολογίζηται καὶ ὁ χρόνος προγενεστέρας ἐπιδοτήσεως βάσει τῆς κυρωθείσης Α.Υ.Ε. 73033/1956, ἐφ' ὅσον ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπηρίας ἀνήρχετο ἀπὸ 50 % ἕως 66%.

Ἐνδείκνυται, ὅθεν, ὅπως αἱ ὑπὸ ρύθμισιν περιπτώσεις παραμείνουν ἐν ἐκκρεμάτητι, ἐπικειμένης τῆς ἐγκρίσεως τῆς τροποποιητικῆς διατάξεως, περὶ ἧς θέλομεν σᾶς ἐνημερώσει ἐγκαίρως.

ΙΙ. Ἡ συνταξις μερικῆς ἀναπηρίας χορηγεῖται, ἀφοῦ συμπληρωθῇ ἡ διετὴς καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος λόγῳ ἀναπροσαρμογῆς. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 § 1 τοῦ νόμου 4476/1965 δικαιολογεῖται ἡ παροχὴ συντάξεως λόγῳ μερικῆς ἀναπηρίας ὄχι μόνον ὅταν διαπιστοῦται τοιαύτη ἀναπηρία, ἐν συνεχείᾳ τῆς λήξεως τῆς διετίας τοῦ ἄρθρου 28 § 2 ἐδ. β' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ δικαιούχου τούτου, ἀλλὰ καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις ἔχει μεσολαβήσει καταβολὴ συντάξεως λόγῳ αὐξήσεως τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπηρίας, εἴτε εἶχεν ἀρθῇ προσωρινῶς ἡ ἀναπηρία ἀρκεῖ καὶ εἰς τὴν τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν νὰ μὴ διεσπάσθη ἡ ἑνότης τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως κατὰ τὴν ἀκολουθουμένην πρακτικήν.

Εἰς τὴν ἀναφερομένην πάντως περίπτωσιν τὸ μεσολαβήσαν ἐξάμηνον ἀπὸ τῆς ἄρσεως τῆς ἀναπηρίας μέχρι τῆς ἐκ νέου χορίσεως τοῦ ἀσφαλισμένου ὡς ἀναπήρου δὲν συνεπάγεται, καθ' ἡμᾶς, καὶ διάσπασιν τῆς ἑνότητος τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως. Συντρέχει ἄρα περίπτωσις ἐφαρμογῆς τῶν περὶ παροχῆς συντάξεως μερικῆς ἀναπηρίας διατάξεων.

ΙΙΙ. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4476/1965 ἐξασφαλίζει ὑπὲρ τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων τὴν συνέχισιν τῆς ἐπιδοτήσεως των βάσει τῶν διὰ τοῦ ἰδίου ἄρθρου κυρωθεισῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων «... μέχρις ἄρσεως τῆς ἀναπηρίας των...». Ὡς εἶναι προφανές, τὴν ἄρσιν τῆς ἀναπηρίας ἐπιφέρει ἡ ἀνάκτησις τῆς ἱκανότητος τοῦ ἀσφαλισμένου νὰ κερδίζῃ ἐξ ἐργασίας πλέον τῶν 2/3 κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ ἡ λόγῳ ἐπιδεινώσεως τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας του αὔξησις τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀναπηρίας εἰς ποσοστὸν δικαιολογήσαν μετὰ τὴν 1/7/1965 τὴν παροχὴν πλήρους συντάξεως μερικῆς ἀναπηρίας.

Ὅθεν οἱ κατὰ τὴν 1/7/1965 ἐπιδοτούμενοι (ἐγκ. 37/1957), οἵτινες μεταγενεστέρως ἐδικαιώθησαν συντάξεως λόγῳ πλήρους ἢ μερικῆς ἀναπηρίας, δέον νὰ θεωρηθῇ, ὅτι ἐξακολουθοῦν νὰ καλύπτωνται ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 4476/1965, ἐφ' ὅσον, μεταγενεστέρως, λόγῳ ἐξελίξεως ἐπὶ τὰ βελτίω τῆς καταστάσεως τῆς ὑγείας των μειωθῇ ὁ βαθμὸς τῆς ἀναπηρίας των εἰς ποσοστὸν ἀπὸ 33, 3% μέχρι 50%. ***(Ἐγκύκλιος ὑπ' ἀριθ. 139/1966 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.)***.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

[Αίτησις μισθωτού έν σχέσει πρός τό δικαίωμα άδείας κατ' Α.Ν. 539/1945].

Περίληψις έρωτήματος (Υπουργείου Εθνικής Αμύνης): Έάν ή Υπηρεσία υποχρεούται να χορηγή κανονικάς άδειας εις ιδιωτικόν προσωπικόν σχέσεως ιδιωτικού δικαίου κατόπιν αιτήσεως ή δύναντται εύται να διατυπωθώσι και προφορικώς.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Β'

Γνωμοδότησις 468/1966

Προεδρεύων και Εισηγητής ο Αντιπρόεδρος κ. *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*.

Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. Π. Μπαρτσακούλιας, Κ. Κυριαζής, Χ. Γεωργιόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Λ. Ζώρρας, Νομικοί Σύμβουλοι, Γ. Ανδρικόπουλος, Ε. Κουρτικάκης, Β. Ρεγκάκος, Γ. Κλευτοδήμος, Πάρεδροι.

Επί τού πρόσθεν έρωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον έγνωμοδότησεν όμοφώνως, ως ακολούθως:

1. Ο ά.ν. 539/1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς αδειών μετ' αποδοχών» (Φ.Ε.Κ. 299) εις το άρθρον 4 ορίζει τα εξής:

«1. Η χρονική περίοδος χορηγήσεως της άδειας κανονίζεται μεταξύ εργοδότου και μισθωτού, τού πρώτου υποχρεουμένου να χορηγήση την αιτηθείσαν άδειαν το πολύ εντός δεκαημέρου από της υπό τού δευτέρου διατυπώσεως της σχετικής αιτήσεως. Πάντως, το ήμισυ τουλάχιστον των κατ' έτος εν εκάστη επιχειρήσει δικαιουμένων άδείας δέον να ικανοποιούν εντός τού από 1ης Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικού διαστήματος».

2. Εν όψει των διατάξεων τούτων και εν γένει των διατάξεων του άνω νόμου εγεννήθη, πλην άλλων, δεκτά και τα εξής: α) ότι απαιτείται αίτησις τού μισθωτού περί χορηγήσεως αυτώ άδείας, ίνα ο εργοδότης κατασταθή υπόχρεως προς χορήγησιν ταύτης (βλ. *Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 4, σελ. 518 «παροχή άδείας» και παγίαν νομολογίαν δικαστηρίων εις Ευρετήρια ΕΕΔ και εις λέξιν «άδεια» και β) ότι η τοιαύτη αίτησις δύναται να γίνη και προφορικώς, τού νόμου μη απαιτούντος την έγγραφον διατύπωσιν αυτής (ΕΕΔ 20, σελ. 930, αυτόθι απόψεων και σημειώσεις συμφώνους *Συντάξεως*).

3. Επηκολούθησεν όμως ο νόμος 4504/1966 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων της εργατικής νομοθεσίας και περί ετέρων τινών διατάξεων» (Φ.Ε.Κ. 57), δστις εν άρθρω 3 § 15 ορίζει τα εξής: Εις το τέλος της παραγράφου 1 (ήτοι της ανωτέρω) τού άρθρου 4 τού ά.ν. 539/1945 «περί κ.λ.π.» προστίθεται εδάφιον, έχον ούτω: «Η κατά τα ανωτέρω απαιτουμένη αίτησις σκοπεί μόνον εις τον προσδιορισμόν των χρονικών ορίων, εντός των οποίων υφίσταται υποχρέωσις διά την χορήγησιν της άδειας και δεν αποτελεί τυπικήν προυπόθεσιν διά την υπό τού μισθωτού, κατά τας διατάξεις τού παρόντος νόμου, άσκησιν τού εις άδειαν μετ' αποδοχών δικαιώματος αυτής, τού εργοδότου υποχρεουμένου όπως προ της λήξεως τού ημερολογιακού έτους παράσχη την άδειαν, έστω και εάν δεν εζητήθη αύτη υπό τού μισθωτού».

4. Μετά την νεωτέραν ταύτην διάταξιν δεν απαιτείται πλέον αίτησις (έγγραφος ή προφορική) προς χορήγησιν της άδείας, αλλ' ο εργοδότης υποχρεούται, όπως, προ της λήξεως τού ημερολογιακού έτους, παράσχη την άδειαν εις τον μισθωτόν, έστω και εάν δεν εζητήθη παρ' αυτού, της τυχόν υποβληθείσης υπό τούτου (μισθωτού) αιτήσεως αποσκοπούσης μόνον εις τον προσδιορισμόν των χρονικών ορίων, εντός των οποίων υφίσταται υποχρέωσις διά την χορήγησιν της άδείας και μη αποτελούσης τυπικήν προϋπόθεσιν διά την υπό τού μισθωτού, κατά τας διατάξεις τού νόμου, άσκησιν τού εις άδειαν, μετ' αποδοχών, δικαιώματός του.

5. Εν όψει των ανωτέρω εις το ερώτημα προσήκει η ακόλουθος απάντησις: α) ότι διά την λήψιν της άδείας τού ά.ν. 539/1945 δεν απαιτείται σήμερον αίτησις τού μισθωτού, αλλ' υποχρεούται ο εργοδότης, όπως προ της λήξεως τού ημερολογιακού έτους παρέχη ταύτην εις τον μισθωτόν του, έστω και εάν δεν εζητήθη αύτη παρ' αυτού, β) ότι, εάν ο μισθωτός ζητήση ταύτην, δύναται να πράξη τούτο είτε προφορικώς (διότι δεν άνήκει το θέμα τούτο εις το δημόσιον δίκαιον, ώστε να απαιτήται πάντοτε έγγραφον (Σ.τ.Ε. 1610/1960), αλλά εις το ιδιωτικόν δίκαιον), είτε εγγράφως, και γ) ότι εάν ο μισθωτός παρά ταύτα υποβάλη έγγραφον αίτησιν προς την Δημοσίαν Υπηρεσίαν του θά πρέπει να χαρτοσημάνη ταύτην ως αίτησιν προς Αρχήν (άρθρον 21 Κώδικος περί χαρτοσήμου).

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Η ΑΜΕΛΕΙΑ ΤΟΥ ΠΑΘΟΝΤΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 551/1915 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὁ ὁποῖος ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ μισθωτῶν, μὴ ἀσφαλιζομένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰ γνωστὰ νομολογιακὰ δεδομένα, ὁρίζει, ὅτι ἐξαιρεῖται ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν ὁ παθὼν ἐκ προθέσεως προεκάλεσε τὸ ἀτύχημα, καὶ τὸ ἄρθρον 16 ἐδάφ. β ὁρίζει, ὅτι, ἐὰν ὁ ὑπόχρεως εἰς ἀποζημίωσιν ἀποδείξῃ, ὅτι τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθεν ἐξ ἀμελείας τοῦ παθόντος, ὁ δικαστὴς ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μειώσῃ κατὰ τὴν κρίσιν του τὸ ποσὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως, ἀλλ' οὐχὶ κατωτέρου τοῦ ἡμίσεως αὐτοῦ. Ἀμέλεια ὑφίσταται μόνον ἂν ὁ παθὼν ἀδικαιολογήτως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, παρέβη διατάξεις ἰσχυόντων νόμων ἢ διαταγμάτων περὶ τῶν ὅρων ἀσφαλείας κλπ. Ἡ κατὰ τὸ ἐδάφιον τοῦτο μείωσις δὲν χωρεῖ, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσίς τις τῶν ἐν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζομένων, δηλαδὴ ἐπὶ ἀτυχήματος ἐκ δόλου τοῦ ἐργάτου.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 300 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐὰν ὁ ζημιωθεὶς συνετέλεσεν ἐξ οἰκείου πταίσματος εἰς τὴν ζημίαν ἢ τὴν ἔκτασιν αὐτῆς, τὸ δικαστήριον δύναται νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ ἀποζημίωσιν ἢ νὰ μειώσῃ τὸ ποσὸν αὐτῆς.

Ἀφοῦ ὅμως εἰς τὸν νόμον 551/1915 ἀπαντᾶται εἰδικὴ ἐφαρμογὴ τῆς γενικῆς ἀρχῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 300 Ἀστικοῦ Κώδικος καὶ ὁ νόμος οὗτος διετηρήθη ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 38 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου ἕπεται, ὅτι δὲν δύναται εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμογῆς του νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Κώδικος. (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 19, 1427, Α.Π. 727/1964, ΕΕΔ 24, 86, Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 5054/1965, ΕΕΔ 24, 1422), ἀλλ' ὁ δικαστὴς θὰ περιορισθῇ μόνον εἰς τὴν ἔρευναν, ἂν ὑπάρχῃ διὰ τὸ ἀτύχημα ἡ ὁριζομένη εἰς τὸν νόμον 551/1915 ἀμέλεια, δεσμευόμενος ὅμως, ἐν ὑπάρξει αὐτῆς, νὰ μὴ ἐπιδικάσῃ ποσὸν κατώτερον τοῦ ἡμίσεως τῆς ἀποζημιώσεως.

Παραλλήλως ὅμως πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου ἀπαίτησιν τοῦ παθόντος μισθωτοῦ ἢ τῶν δικαιοδόχων του ὑφίσταται, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 442/1964, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 23, 840, Α.Π. 146/1965, ΕΕΔ 24, 526, Α.Π. 355/1965, ΕΕΔ 24, 852), ἀξίωσις πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην, κατ' ἄρθρον 932 Ἀστικοῦ Κώδικος, τὸ ὁποῖον, ὡς γενικὴ διὰ πᾶσαν ἀδικοπραξίαν διάταξις, ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τοῦ ἄρθρου 922 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 232, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν).

Ἡ ἀξίωσις πρὸς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν προϋποθέτει πταῖσμα τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τῶν ὑπὸ τούτου προαχθέντων (Α.Π. 9/1963, ΕΕΔ 22, 275, Α.Π. 146/1965, ΕΕΔ 24, 526) καὶ ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ κοινοῦ ἀστικοῦ δικαίου ἐξετάζεται εἰς τὴν περίπτωσιν τὸ τυχὸν συντρέχον πταῖσμα τοῦ παθόντος (Α.Π. 443/1959, ΕΕΔ 18, 1367) καὶ τοῦτο διότι ὁ Δικαστής, καθορίζων τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως, λαμβάνει ὑπ' ὄψιν μεταξὺ τῶν ἄλλων καὶ τὸ τυχὸν συντρέχον πταῖσμα τοῦ παθόντος (*Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Νέον Δίκαιον, σ' σ. 5 ἑπ., Α.Π. 643/1963, ΕΕΔ 22, 1492).

Ἡ ἀπόδειξις πάντως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, τὰ ὁποῖα συνιστοῦν τὸ συντρέχον πταῖσμα τοῦ ἐνάγοντος, βαρύνει τοὺς ἐναγομένους, καθ' ὅσον πρόκειται περὶ ἐνστάσεως. (Ἀλ. Λιτζερόπουλος, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 300, σημ. 3, Α.Π. 255/1953, Νέον Δίκαιον 9, 547), ἐνῷ ἡ ὕπαρξις ὑπαιτιότητος τοῦ ἀδικοπραγήσαντος βαρύνει τὸν ἐνάγοντα, τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἐναγομένου ἀποτελοῦντος ἄρνησιν τῆς ἀγωγῆς (Α.Π. 361/1965, ΕΕΔ 24, 977).

Τέλος χρήσιμον εἶναι νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι αἱ ἐκ τοῦ νόμου 551/1915 ἀξιώσεις ἐκδικάζονται εἰς α' βαθμὸν ὑπὸ τοῦ Εἰρηνοδικείου καὶ εἰς β' ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, ἐνῷ αἱ ἀξιώσεις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως τοῦ παθόντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ', ἐξαιρουμένης τῆς περιπτώσεως διὰ ψυχικὴν ὀδύνην τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας, ἡ ὁποία ἐκδικάζεται κατὰ τὰς κοινὰς δικονομικὰς διατάξεις (Α.Π. 712/1964, ΕΕΔ 24, 34).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4521/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ ν.δ. 4435/1964 «περί ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν προκυψάντων μεταξὺ Ο.Γ.Α. καὶ Τ.Ε.Β.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 135 τῆς 7 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1966 σημειωθεῖσαν γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν :

Ἄρθρον μόνον

1. Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 4435/1964 (*) ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως :

«1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς μόνον εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ο.Γ.Α. δι' ἅπαντας τοὺς κλάδους ἀσφαλίσεως οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι, οἱ ὁπωσδήποτε ἀσκοῦντες τὸ ἐπάγγελμα εἰς κωμοπόλεις, χωρία ἢ οἰκισμούς, μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 2.000 κατοίκων, ἐφαρμόζονται δὲ ἐπὶ τῶν περιπτώσεων τούτων αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 4169/1961 (**) ἀπὸ τῆς ἰσχύος των.

2. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενοι ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ἀσχέτως ὑπαγωγῆς των ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ο.Γ.Α., οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι, οἱ ὁπωσδήποτε ἀσκοῦντες ἀσφαλισθέν παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. ἐπάγγελμα εἰς πόλεις, κωμοπόλεις ἢ χωρία μὲ πληθυσμὸν ἄνω τῶν 2.000 κατοίκων».

2. Τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 4435/1964 ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως :

«Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. δικαιοῦνται νὰ ὑπάγωνται προαιρετικῶς οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ βιοτέχναι, περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος.

Ἡ περὶ προαιρετικῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. βούλησις τοῦ ἐνδιαφερομένου θεωρεῖται δηλωθεῖσα εἴτε διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, εἴτε διὰ τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν, ἐντὸς ἀναιρετικῆς προθεσμίας τριάκοντα ἡμερῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου ἢ ἀπὸ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐνάρξεως ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος».

3. Τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4435/1964 ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως :

«Διὰ πρόσωπα ὑπαγόμενα προαιρετικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ὁ χρόνος τῆς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. ἐξομοιοῦται πρὸς χρόνον πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρ' αὐτῷ, ἐφαρμοζομένης τῆς νομοθεσίας τῆς διεπούσης τὸ Τ.Ε.Β.Ε.».

4. Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 4497/1966 (*) καταργεῖται.

5. Οἱ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ἐκδηλοῦντες τὴν βούλησιν προαιρετικῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. δυνάμει τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4435/1964, ὡς τροποποιεῖται διὰ τοῦ παρόντος, δικαιοῦνται νὰ ἀναγνωρίσουν ὡς χρόνον προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως τὸν διαδραμόντα ἀπὸ 1.1.1965 καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐδικαιοῦντο νὰ προβοῦν εἰς τοιαύτην δήλωσιν δυνάμει τοῦ ἀρχικοῦ κειμένου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4435/1964 ἢ δικαιοῦμενοι δὲν ἤσκησαν τὸ σχετικὸν δικαίωμα.

6. Κάτοικοι λουτροπόλεων καὶ πόλεων ἢ χωρίων, χαρακτηριζομένων ὡς τουριστικῶν, μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων, τῶν ὁποίων παύει δυνάμει τοῦ παρόντος ν.δ. ἡ ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε., δικαιοῦνται νὰ ἀναζητήσουν αὐτόκλητοι τὰς καταβληθείσας εἰς ταῦτο εἰσφορὰς, τὰς ἀναγομένας εἰς τὸ ἀπὸ 1.1.1965 καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος χρονικὸν διάστημα.

7. Καθυστερούμεναι εἰσφοραὶ ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν κέντρων κάτω τῶν δύο χιλιάδων (2.000) κατοίκων διὰ τὴν προαιρετικὴν ἀσφάλισίν των παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε., ἀναγόμεναι εἰς τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1965 καὶ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος χρονικὸν διάστημα, δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν ἄνευ προσθέτων τελῶν εἰς τριάκοντα δύο (32) ἰσοσθόους μηνιαίους δόσεις.

8. Εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ν.δ. 4362/1964 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων προκυψάντων μεταξὺ Ι.Κ.Α. καὶ Ο.Γ.Α.» (**) προστίθενται ἐδάφια, ὡς ἀκολούθως :

«Τὰ περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον τῆς παρούσης παραγράφου πρόσωπα, ἐὰν δὲν συντρέχουν αἱ κατὰ νόμον προϋποθέσεις διὰ τὴν συνταξιοδότησίν των ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., δύνανται νὰ δικαιωθῶσι συντάξεως ἐκ τοῦ Ο.Γ.Α., ὡς ἀσφαλισμένοι εἰς Ὀργανισμὸν τοιοῦτον, ἐὰν συντρέχουν αἱ ἀπαιτούμεναι, κατὰ τὴν διέπουσαν τὸν Ο.Γ.Α. νομοθεσίαν, προϋποθέσεις.

Ἐν περιπτώσει συνταξιοδοτήσεως ἐκ τοῦ Ο.Γ.Α. τῶν ἀναιρέσει προσώπων οἱ ὑπὲρ τοῦ Κλάδου συντάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. καταβληθεῖσαι

(*) ΕΕΔ 25, 1505
(**) ΕΕΔ 20, 20, 847

(*) ΕΕΔ 25, 316
(**) ΕΕΔ 23, 1129

ἀλλ' τούτων εἰσφοραὶ ἀποδίδονται ἀπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸν Ο.Γ.Α.».

9. Κήραι ἁλιέων, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἄλλου φορέως κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως, συμπληρώσασαι τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἐφ' ὅσον δὲν δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 4169/1961, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 4435/1964, δύνανται νὰ δικαιωθοῦν ταυτότης ἐκ τοῦ Ο.Γ.Α., ἐὰν οἱ σύζυγοι αὐτῶν ἀσχολήθησαν, κατὰ κύριον βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα, εἰς τὴν ἁλιείαν ἐπὶ 25ετίαν, ἐξ ἧς συνεχῶς τὴν τελευταίαν 10ετίαν πρὸ τοῦ θανάτου των καὶ ἐφ' ὅσον, κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου των ἀπέζων των, ἔχουν συμπληρώσει τὸ 55ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ οὐδὲν βιοποριστικὸν ἐπάγγελμα ἤσκησαν μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ συντταξιοδοτήσεως αἰτήσεώς των, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν λοιπῶν διατάξεων τοῦ νόμου 4169/1961, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 29 Ἰουνίου 1966

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Ν.Δ. Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν
τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος

Διὰ τοῦ ν.δ. 4435/1964 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων προκυψάντων μεταξὺ Ο.Γ.Α. καὶ Τ.Ε.Β.Ε.» ἐπεδιώχθη ἡ ἀντιμετώπισις σειρᾶς ζητημάτων, τὰ ὁποῖα εἶχον δημιουργηθῆ κατόπιν τοῦ ν. 4169/1961 «περὶ Γεωργικῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐπαγγελματιῶν καὶ βιοτεχνῶν, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι διὰ μέγαν ἀριθμὸν ἐκ τούτων ἐδημιουργήθη ὑποχρέωσις ἀσφαλίσεως τόσον εἰς τὸν Ο.Γ.Α., ὅσον καὶ εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε.

Αἱ διὰ τοῦ ν.δ. 4435/1964 καθιερωθεῖσαι ρυθμίσεις ἐβασίσθησαν ἐπὶ τῆς ἀντιλήψεως ὅτι ἡ ἀσφάλισις τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἔπρεπε νὰ καλύψῃ τοὺς ἐπαγγελματοβιοτέχνας τῶν μεγάλων Κέντρων, ὅπου κατὰ τεκμήριον δικαιολογεῖται ἡ κατὰ κύριαν ἀπασχόλησιν ἄσκησις ἐπαγγέλματος ἀσφαλιστέου εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε.

Βάσει τῆς ἀντιλήψεως ταύτης καθιερώθη ἡ ἀρχή, καθ' ἣν οἱ μὲν ἀσκοῦντες ἐπάγγελμα εἰς Κέντρα μὲ πληθυσμὸν ἄνω τῶν 2.000 κατοίκων ἀσφαλίζονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε., οἱ δὲ λοιποὶ εἰς τὸν Ο.Γ.Α.

Ἀπόκλισιν ἀπὸ τῆς ἀρχῆς ταύτης ἐθέσπισε τὸ αὐτὸ ν.δ. 4435/1964, ὡς πρὸς τοὺς ἐπαγγελματοβιοτέχνας, τοὺς ἀσκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα εἰς λουτροπόλεις ἢ χωρία, χαρακτηριζόμενα ὡς τουριστικά, ὁρισθέντος ὅτι, ἀνεξαρτήτως πληθυσμοῦ τοῦ τόπου ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος, οὗτοι ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.

Ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν ὡς ἄνω, περὶ τουριστικῶν χωρίων, διατάξεων προεκλήθησαν μεγάλης ἐκτάσεως ζητήματα, διότι κατὰ μίαν ἄποψιν αἱ διατάξεις αὗται καλύπτουν ὄχι μόνον τὰ χωρία, τὰ ὀνομαστικῶς χαρακτηριζόμενα ὡς τουριστικά, ἀλλὰ καὶ τὰ χωρία τὰ εὑρισκόμενα ἐντὸς μείζονος περιφερείας, χαρακτηρισθείσης ὡς τουριστικῆς, μὲ συνέπειαν τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε.

Ἡ ἄποψις αὕτη προεκάλεσε σειρὰν διαμαρτυριῶν κατὰ τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἐπαγγελματοβιοτεχνικῶν χωρίων, κειμένων μὲν ἐντὸς περιφερείας χαρακτηρισθείσης ὡς τουριστικῆς, πλὴν οὐδεμίαν σχέσιν ἐχόντων μὲ τὸν τουρισμόν.

Πρὸς ἄρσιν πάσης ἀμφισβητήσεως ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν περὶ τουριστικῶν χωρίων κλπ. διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4435/1964 ἐγένετο αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τούτων διὰ τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 4497/1965, κατὰ τὴν ὁποίαν ὡς χωρία τουριστικὰ νοοῦνται τὰ ὀνομαστικῶς χαρακτηριζόμενα ὡς τοιαῦτα.

Ἡ νέα αὕτη ρύθμισις, ἀνταποκρινομένη εἰς τὰς ἀρχὰς καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ ν.δ. 4435/1964, ἐπέτυχεν ἐν ταυτῷ καὶ ρύθμισιν τῶν δημιουργηθέντων ὡς ἄνω ζητημάτων.

Ἐπειδὴ ἐν τῇ πράξει τὸ Τ.Ε.Β.Ε. ἐφήρμοσε τὰς περὶ τουριστικῶν χωρίων διατάξεις τοῦ ν.δ. 4435/1964, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι αὗται καλύπτουν ὅλα τὰ χωρία τὰ εὑρισκόμενα ἐντὸς μείζονος περιοχῆς, χαρακτηρισθείσης ὡς τουριστικῆς, ἐδημιουργήθη κατάστασις καὶ ἐθεμελιώθησαν δικαιώματα διὰ μέγαν ἀριθμὸν ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν τῶν τοιούτων χωρίων, τὰ ὁποῖα ἀνατρέπονται κατόπιν τῆς διὰ τοῦ νόμου 4497/1966 γενομένης αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν σχετικῶν διατάξεων.

Ἀθρόαι εἶναι αἱ διαμαρτυρίαι τῶν θιγομένων, ζητούντων τὴν διατήρησιν τῆς ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε.

Ἀλλὰ πέραν τῶν ἀνωτέρω ἐσημειώθη καὶ ἡ ἀντιστροφος τάσις, ἤτοι ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν χωρίων ὀνομαστικῶς χαρακτηρισθέντων ὡς τουριστικῶν (Πόλη, Βασιλικὸν κ.λ.π.), καὶ κατὰ συνέπειαν ἐν πάσῃ περιπτώσει παραμενόντων εἰς τὸ Τ.Ε.Β.Ε., οἱ ὁποῖοι ζητοῦν τὴν ἀπαλλαγὴν των ἀπὸ τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.

Πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν προκυψάντων ζητημάτων καὶ πρὸς ρύθμισιν τοῦ ὅλου θέματος τῆς ἀσφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν τῶν κέντρων μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 2.000 κατοίκων, κατὰ τρόπον ἁπλοῦν καὶ ριζικόν, ὑποβάλλεται τὸ σχέδιον νομοθετικοῦ διατάγματος.

Αἱ σχετικαὶ ρυθμίσεις βασίζονται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς ὅτι ὡς πρὸς τοὺς ἐπαγγελματοβιοτέχνας, τοὺς ἀσκοῦντας τὸ ἐπάγγελμα εἰς κέντρα μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 2.000 κατοίκων, θὰ εἶναι προαιρετικὴ ἡ παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. ἀσφάλισις.

Εἰδικώτερον, διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ σχεδίου προβλέπεται τροποποίησις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4435/1964, κατόπιν τῆς ὁποίας καταργοῦνται αἱ διατάξεις τούτου, αἱ προβλέπουσαι ὡς ὑποχρεωτικήν, ἀνεξαρτήτως πληθυσμοῦ, τὴν ἀσφάλισιν εἰς λουτροπόλεις ἢ χωρία, χαρακτηριζόμενα εἰς τουριστικά.

Διὰ τῆς παραγράφου 2 τροποποιεῖται τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 4435/1964, καθιεροῦμένης γενικῶς ὡς προαιρετικῆς τῆς παρὰ τῷ Τ.Ε.Β.Ε. ἀσφαλίσεως τῶν ἐπαγγελματοβιοτεχνῶν, τῶν ἀσκούντων τὸ ἐπάγγελμα εἰς κέντρα μὲ πληθυσμὸν κάτω τῶν 2.000 κατοίκων

Διά της παραγράφου 3 τροποποιείται το πρώτον εδάφιον του άρθρου 3 του ν.δ. 4435/1964 επί σκοπώ εναρμονίσεως τούτου προς τας διά των προηγουμένων παραγράφων του σχεδίου επερχομένας τροποποιήσεις των άρθρων 1 και 2 του ν.δ. 4435/1964.

Τέλος διά της παραγράφου 4 καταργείται ή διάταξις της παραγράφου 3 του άρθρου 17 του νόμου 4497/1966, ως άνευ αντικειμένου, κατόπιν του υπό κρίσιν νομοσχεδίου.

Έν Αθήναις τη 25 Μαΐου 1966

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

5332/428/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 30.12.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας τεχνιτών βαλουργών άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 32 της 24 Ιανουαρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν. δ. 3755/1955, άπαφαίζομεν, όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ήμιν την 5.1.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ 723/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας τεχνιτών βαλουργών άπάσης της χώρας

Εν Αθήναις, σήμερον την 30ήν Δεκεμβρίου 1965, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός ο Δημήτριος Μαρινόπουλος, αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, και αφ' ετέρου ο Ιωάννης Γιαπλάς, πρόεδρος της Πανελληνίου Ενώσεως Τεχνιτών Υαλουργών, αμφότεροι δρούντες εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνωμολόγησαν τα εξής:

1. Ως ούσιημα άμοιβής των καθ' άπασαν την χώραν τεχνιτών βαλουργών καθορίζεται το συνδεόμενον προς την χρονικήν διάρκειαν της εργασίας των, ήτοι το επί ημερομισθίω.

2. Τα κατώτατα όρια των καθ' άπασαν την χώραν τεχνιτών βαλουργών καθορίζονται από 1ης Ιανουαρίου 1966, ως ακολούθως:

α) Τεχνίτης α' ή άλλως τεχνίτης, ήτοι φυσητής, λαιμαδούρος, πρεσσαδώρος, φογγαδώρος και σιδαιοπής, δραχμαί 156,70.

β) Τεχνίτης β', ήτοι φυσητής εις τας θέσεις των φυσητών λαμβάνει τα 90 εκατοστά του εν τω προηγουμένω εδαφίω καθοριισθέντος ημερομισθίου του τεχνίτου α'.

γ) Τεχνίτης γ', ήτοι φουσκαδώρος και κατασκευάζων χειρόλυκ κανάτας, λαμβάνει τα 75 εκατοστά του εν εδαφίω α' καθοριισθέντος ημερομισθίου του τεχνίτου α'.

δ) Τεχνίτης δ', ήτοι κοντελαδώρας, φυσητής Σίλλερ και καρδινιστής, λαμβάνει τα 65 εκατοστά του εν εδαφίω α' καθοριισθέντος ημερομισθίου του τεχνίτου α'.

3. Εις τους ανωτέρω τεχνίτας βαλουργούς χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 10% επί των ως άνω καθοριζομένων κατωτάτων ημερομισθίων.

4. Εις τους τεχνίτας βαλουργούς, περί ων ή παρούσα σύμβασις, χορηγείται ημερησίως κοσάκης 640 γραμμαρίων γάλακτος ή το περιεχόμενον μιάς συνήθους εσφραγισμένης φιάλης, καταναλωτέας επί τόπου.

5. Τυχόν υπό βαλουργικών επιχειρήσεων καταβαλλόμενα μεγαλύτερα ημερομίσθια ή έτερον είδος παροχαί εξακολουθούν να καταβάλλωνται και μετά την ισχύν της παρούσης.

6. Η ισχύς της παρούσης συμβάσεως ορίζεται μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1966.

7. Η παρούσα συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη και εν έτι πλέον προς κατάθεσιν, κατά νόμον, εις το Υπουργείον Εργασίας.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 22 Ιανουαρίου 1966

5333/429/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 10.12.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας του προσωπικού του εις την περιφέρειαν Κρήτης απασχολουμένου υπό της Εταιρείας Airfield Maintenance Co, INC.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 32 της 24 Ιανουαρίου 1966).

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν. δ/τος 3755/1957, άπαφαίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ήμιν την 7.1.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ 724/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Του προσωπικού του εις την περιφέρειαν Κρήτης απασχολουμένου υπό της Εταιρείας Airfield Maintenance Co, INC.

Εν Γούρνας Κρήτης την 10ην Δεκεμβρίου 1965 οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός 1) Charles N. Chavaria, εκπροσωπών νομίμως την εν ταις Η.Π.Α. εδρεύουσαν Εταιρείαν Airfield Maintenance Co., INC. και αφ' ετέρου οι Κουλάκης Γεώργιος, πρόεδρος, και Αλεξανδρίδης Αντώνιος, σύμβουλος, εκπροσωπούντες νομίμως το εν Γούρνας Ηρακλείου Κρήτης εδρεύον Ταμιευτηριακόν σωματείον υπό τον τίτλον «Σύλλογος Ελληνικού Προσωπικού Αμερικανικής Βάσεως Γουρ-

ών Ηρακλείου Κρήτης· άπαντες δεόντως έξουσιοδοτημένοι διά την ύπογραφήν της παρούσης, αφώντες ύπ' όψιν τας ειδικάς συνθήκας του εις ην περιοχήν Κρήτης εργαζομένου προσωπικού διά την Εταιρίαν Airfield Maintenance Co., ως, επί παρουσία του προέδρου Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Ηρακλείου Ανδρέα Σιαυρουλάκη, και του Ιωσήφ Α. Μηλιαράκη, εκπροσωπούντος νομίμως τα Εμπορικόν και Βιομηχανικόν Επιμελητήριον Ηρακλείου, συνωμολόγησαν και συναπεδέχθησαν τα εξής:

1) Η παρούσα συλλογική σύμβασις εργασίας αφορά άπαν το εν τη περιφερεία Κρήτης έλληνικόν υπαλληλικόν, εργατοτεχνικόν και υπηρετικόν προσωπικόν, το απασχολούμενον παρά του εν Αθήναις εδρεύοντος Υπ/τος της εν Η.Π.Α. εδρευούσης Εταιρείας υπό την επωνυμίαν Airfield Maintenance Co., Inc.

2) Από της 1ης Νοεμβρίου 1965 έτους οι κατά την 31ην Οκτωβρίου 1965 πράγματι καταβαλλόμενοι βασικοί μισθοί και ημερομίσθια προσαυξάνονται κατά το ποσόν των 375 δραχμών μηνιαίως.

Η εν λόγω εκ 375 δραχμών αύξησις καρέχεται εις άπαν το ελληνικόν προσωπικόν το εργαζόμενον την 31.10.1965.

Η εν λόγω αύξησις υπολογίζεται και διά την χορήγησιν των δώρων, της άδειας ν. 539/1945 και επιδόματος αδείας.

3. Προς αντιμετώπισιν της δαπάνης μεταβάσεως και επιστροφής εις τον τόπον εργασίας παρέχεται εις άπαν το υπαλληλικόν, εργατικόν και υπηρετικόν προσωπικόν επίδομα εισιτηρίων· εκ δραχμών πέντε (5) ημερησίως. Το εν λόγω ημερήσιον επίδομα εισιτηρίων καταβάλλεται παρά του εργοδότου εις άπασαν περίπτωσιν, καθ' ην ο εργαζόμενος δικαιούται κατά τον νόμον την ημερομισθίων ων ή ιδιαίτερος αυτού εις άπασαν περίπτωσιν μη πραγματικής προσφοράς των υπηρεσιών του, καθ' ην θα εδικαιούτο, κατά νόμον, κατ' όλον μη εργασθείς, μισθού.

Ρητώς συνομολογείται, ότι το εν λόγω επίδομα εισιτηρίων δεν αποτελεί μισθόν, ούδε τοιαύτην αποδοχήν, και δεν υπολογίζεται διά την χορήγησιν των δώρων εορτών, αδείων ν. 539/1945 και επιδομάτων αδείας ύπ' αριθ. 10/1964 Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών. Λημμα δε τούτο άπαν το ελληνικόν προσωπικόν το μέχρι σήμερον εργαζόμενον, ως και το μέλλον να προσληφθή τοιούτον.

4. Από 1/11/1965 ή εξύψωσις της αντιμισθίας διά υπερωριακήν εργασίαν κατά τας Κυριακάς και εξαιρέσιμους ημέρας και νυκτερινήν εργασίαν γίνεται βάσει των μισθών και ημερομισθίων, ως ταύτα διαμορφούνται μετά την χορηγηθείσαν διά της παρούσης αύξησιν των δραχμών 375 μηνιαίως. Η παρούσα, εφαρμοζομένη εις άπαν το εν Κρήτη κατά την 31/10/1965 απασχολούμενον εργατικόν ελληνικόν προσωπικόν, ισχύει μέχρι της 31/12/1966, υπό την προϋπόθεσιν ότι η κατά την 30ην Ιουνίου λήγουσα σύμβασις της Εταιρείας μετά της 7206 Αμερικανικής Αεροπορικής Μονάδος εντός των πλαισίων του Ελληνοαμερικανικού προγράμματος της κοινής αμύνης θέλει ανανεωθή.

Η παρούσα συνετάγη εις έξ πρωτότυπα και έλαβεν έκαστος των συμβαλλομένων μερών ανά εν, του τετάρτου και πέμπτου προοριζομένου κατά νόμον διά την κατάθεσιν εις την Δ/νσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας, του έκτου προοριζομένου διά το εν Ηρακλείω Γραφείον Επιθεωρήσεως Εργασίας και του εβδόμου διά το Εμπορικόν και Βιομηχανικόν Επιμελητήριον Ηρακλείου.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Ιανουαρίου 1966.

57198/5563/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' αριθ. 8/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, αφορώσης τους ραπτεργάτας έτοίμων ενδυμάτων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 380 της 17 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955.

2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν εγγράφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και

3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 7.6.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 28.9.1966, την εκτέλεσιν των ενόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της ύπ' αριθ. 8/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών έτοίμων ενδυμάτων Θεσσαλονίκης», καταπεθείσης εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών (πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 148/8.12.1964) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Ιουνίου 1966

57942/5643/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καταξέως εντελεστής της ύπ' αριθ 8/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, αφορώσης τας αποδοχάς, δρους εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών βαυαισίων απάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 426 της 7 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιηθείσης υπό του ν.δ. 3755/1957, 2)

(*) ΕΡΔ. 24, 124

την ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 6/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ. Πειραιῶς, ὡρισθησαν τὰς ἀποδοχάς, ὡρους ἐργασίας κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βουστασίων ἁπάσης τῆς χώρας, καθ' ἃς δὲν ἰσχυθῇ ἔφεσις, ἀποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν καὶ Ὑπαλλήλων ἐργαζομένων εἰς τὴν παραγωγὴν καὶ πώλησιν τοῦ γάλακτος καὶ τῶν προϊόντων αὐτοῦ ἀφ' ἑνὸς καὶ τῶν : 1) Πανελληνίου Ἑνώσεως Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν. 2) Προμηθευτικῆς Ἑνώσεως Ἀγελαδοτρόφων Ἀττικῆς—Μεγαρίδος καὶ 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

1. Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν ἐργαζομένων ὡς σταυλιτῶν καὶ ἀμελκτῶν ἢ ἄλλων συναφῶν ἐργασιῶν εἰς κτηνοτροφικὰς ἐργασίας (βουστάσια ἁπάσης τῆς χώρας), ἀσκουμένων παρ' Ἐμπορικῶν Ἐπιχειρεῖων ἢ τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται μέχρις ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ ἄλλων σχετικῶν πράξεων ἢ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς, ὑφ' ἣν ἀσκεῖται ἡ ἐκμετάλλευσις (ἄρθρον 10 § 12 τοῦ ν.δ. 3755/1957), καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

α) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν κάτω τοῦ ἑνὸς ἔτους δρχ. 2.100 καὶ

β) Διὰ τοὺς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τοῦ ἑνὸς ἔτους δρχ. 2.300.

2. Ὡς ὑπηρεσία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς προηγουμένης παραγράφου θεωρεῖται ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ἢ ἑτέρῳ διανυθεῖσα τοιαύτη εἰς τὰ ἀνωτέρω καθήκοντα, ἀποδεικνυομένη, ἐφ' ὅσον δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ μισθωτοῦ, διὰ δηλώσεως τοῦ τελευταίου, συνοδευομένης ἐν καιρῷ διὰ βεβαιώσεως τῶν παρ' οἷς εἰργάσθη ἐργοδοτῶν.

3. Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν παροχὴν ἑνὸς (1) χιλιογράμμου (κιλοῦ) γάλακτος ἡμερησίως εἰς ἕκαστον τῶν παρ' αὐτοῖς ἐργαζομένων ὡς ἄνω μισθωτῶν.

4. Ἕκαστος σταυλίτης καὶ ἀμελκτὴς ὑποχρεοῦται εἰς τὴν περιποίησιν μέχρι 12 ζώων, ἀνεξετάστου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἀμελγομένων ἀγελάδων ἢ στέρφων ἢ μοσχιδίων ἢ ταύρων. Εἰς βουστάσια διατρέφοντα ἄνω τῶν 12 ζῶα (ἀμελγόμεναι ἀγελάδες, στέρφες, μοσχίδες, ταῦροι) δέον νὰ ἀναλογῇ εἷς σταυλίτης καὶ ἀμελκτὴς ἀνὰ 12 ζῶα (ἀμελγόμεναι ἀγελάδες, στέρφες, μοσχίδες, ταῦροι) καὶ ἕτερος εἷς διὰ τὰ τυχὸν ἀπομένοντα ὀλιγώτερα τῶν 12 ζῶα.

5. Εἰς βουστάσια, διατρέφοντα ἄνω τῶν 12 ζώων, ἕκαστος σταυλίτης καὶ ἀμελκτὴς μετὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ὑποχρεώσεών του, τῶν ἀναγομένων ἀποκλειστικῶς εἰς τὰ ἔργα τοῦ σταυλίτου καὶ ἀμελκτοῦ, ὡς ταῦτα καθορίζονται κατωτέρω, δικαιοῦται νὰ ἀποχωρῇ τοῦ βουστασίου, ἐν περιτροπῇ μετὰ τῶν ἄλλων σταυλιτῶν καὶ ἀμελκτῶν. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὑπάρχουν πλείονες τοῦ ἑνὸς σταυλίται, μὴ συνεχόμενοι, δι' ἕκαστον κτίριον θὰ παραμένῃ εἷς σταυλίτης καὶ ἀμελκτὴς ἐν περιτροπῇ.

6. Οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται διὰ τοὺς παραμένοντας ἐν τῷ βουστασίῳ κατὰ τὴν προαναφερομένην παράγραφον σταυλίτας καὶ ἀμελκτὰς ὑποχρεοῦνται νὰ διαρρυθμίσωσιν ὑπνοδωμάτια, διακεκριμένα ἀπὸ τοὺς σταύλους δι' εἰδικοῦ χωρίσματος, ἀποκλειομένων τῶν τοιούτων διὰ σανίδος, παρεχόντων πάντως τὴν δυνατότητα παρακολουθήσεως τῶν ζώων ὑπὸ τῶν σταυλιτῶν ἐξ αὐτῶν.

7. Τὰ ἔργα, τὰ συνήθως ἀναγόμενα εἰς τὴν ὑποχρέωσιν τοῦ σταυλίτου καὶ ἀμελκτοῦ, συνίστανται : α) εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν σταύλων, τῆς θέσεως τῶν ζώων, φατνῶν κλπ. διαπεριοδίτων τοῦ βουστασίου, β) παράθεσιν νομῆς (τάισμα), γ) πότισμα, δ) ζωοκομίαν (ξύρισμα, καθαρισμὸς τῶν ὀπῶν) καὶ πᾶσαν συνηθισμένην ἐν Ἑλλάδι περιποίησιν κατὰ τὸν τοκετὸν καὶ περιποίησιν τῶν μόσχων αὐτῶν, ἐκτέλεσις πάσης ὑπηρεσίας ὑπὸ κτηνιάτρου ὑποδεικνυομένης, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐφαρμοζομένων μέτρων ἐπὶ ζωοτοκιῶν, ἐπιμέλειαν τῆς ἐπιβάστεως τῶν ζώων καὶ ε) παρασκευὴν μιγμάτων τροφῆς ζώων.

8. Ἐφ' ὅσον οἱ βουστασιάρχαι διατηροῦν ἄνω τῶν δύο σταυλιτῶν καὶ ἀμελκτῶν, ἕκαστος ἐκ περιτροπῆς δύναται νὰ λαμβάνῃ ἄδειαν κατὰ 15 ἡμέρων ἐπὶ 24ώρων, ἐφ' ὅσον δὲ διατηροῦν δύο, δικαιοῦται ἕκαστος τούτων 12ώρου ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, τῆς 12ώρου ἢ 24ώρου ἀναπαύσεως καθιερωμένης ἀπὸ τὸν σταυλίτην καὶ ἀμελκτήν.

9. Αἱ διατάξεις τοῦ β. δ/τος τῆς 16 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 «περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κλπ.» καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν βουστασίων.

10. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 καὶ 11 τῆς ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1947 ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, περὶ ὧν καὶ τὸ ἄρθρον 7 τῆς ἀπὸ 20.10.1948 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ βουστασίων Ἀθηνῶν—Πειραιῶς—Περιχώρων, Κορωπίου καὶ Ἐλευσῖνος ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

11. Ἐπίσης οἱ οἰκεῖοι ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν χορήγησιν (1) μιᾶς φόρμας καὶ ἑνὸς (1) ζεύγους ἐλαστικῶν ὑποδημάτων ἐτησίως, ἀνηκόντων εἰς τὴν κυριότητα τῶν ἐργοδοτῶν, διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν.

12. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

13. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 17.4.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Ἰουλίου 1966

36418/5526/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 31.5.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας φυλάκων βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων της Είρηνοδικειακής Περιφερείας Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 426 της 7 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν :

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ημίν την 17.6.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 787/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως :

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Θεσσαλονίκη, σήμερον την 31ην Μαΐου 1966 και εν τοις Γραφείοις του Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας—Θράκης, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός μεν 1) Νικόλαος Μ. Πεχλιβάνος, εκπρόσωπος του προδιαληφθέντος Συνδέσμου, εργοδοτικής οργανώσεως, εις ην μετέχουν αι πάσης φύσεως βιομηχανικαί επιχειρήσεις, και 2) Δημήτριος Καλαϊτζίδης, εκπρόσωπος του Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, εργοδοτικής ωσαύτως, εις ην μετέχουν αι πάσης φύσεως βιοτεχνικαί επιχειρήσεις, και αφ' ετέρου οι 1) Ιωάννης Ματσογιάννης, πρόεδρος, και 2) Χρήστος Μπάμπης, γεν. γραμματεύς του Σωματείου Φυλάκων Εργοστασίων και Επιχειρήσεων «Ο Άργος» της δυνάμεως του Εργατικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, άπαντες νομίμως και ειδικώς εξουσιοδοτημένοι παρά των αρμοδίων οργάνων αυτών, ήτοι των διοικητικών του Συνδέσμου και του Επιμελητηρίου και της συνελεύσεως του σωματείου των εργατικών εκπροσώπων προς τον σκοπόν διμερών διαπραγματεύσεων καταρτίσεως και υπογραφής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διά της οποίας καθορίζονται οι όροι αμοιβής και λοιπά εργασίας των φυλάκων βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων της Είρηνοδικειακής Περιφερείας Θεσσαλονίκης ως ακολούθως :

I. Το κατώτατον όριον βασικού μισθού των φυλάκων, νυκτοφυλάκων και θερφόρων βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων του Είρηνοδικείου Θεσσαλονίκης κατά την πρόσληψιν καθορίζεται εις δραχμάς 1.875.

Μετά την συμπλήρωσιν δετούς υπηρεσίας		2.300
» » »	10ετούς »	2.500
» » »	15ετούς »	2.600
» » »	20ετούς »	2.650

II. Τα ως άνω κατώτατα όρια βασικών μισθών προσαυξάνονται δι' επιδόματος γάμου εκ δραχμών 165 μηνιαίως διά την σύζυγον. Το επίδομα τούτο παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει εργασίας, χηρείας ή διαζυγίου.

III. Επί του άνω κατωτάτου μηνιαίου βασικού μισθού ηυξημένου κατά το επίδομα πολυετούς υπηρεσίας μόναν υπολογίζεται προσαύξησις βάσει των υπ' αριθ. 8900/1946, 18310/1951 και 27019/1953 υπουργικών αποφάσεων ως επίδομα νυκτερινής εργασίας και τοιαύτης Κυριακής και εορτών.

IV. Οι περί ων η παρούσα μισθωτοί δικαιούνται εβδομαδιαίας αναπαύσεως.

V. Εις τους νυκτοφύλακας χορηγείται εις έκαστον ανά διετίαν εν ζεύγος άρβυλων ή υποδημάτων εξ ελαστικού (μπότες) και ανά τριετίαν εν αδιάβροχον, ανήκοντα ταύτα εις την κυριότητα του εργοδότου.

VI Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί, ανώτεραι των υπό της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Ιουνίου 1966 και λήγει την 31ην Μαΐου 1967.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Ιουλίου 1966

66086/6335/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 20.6.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 448 της 18 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ 3755/1957, αποφασίζομεν :

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ημίν την 28.6.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 793/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως :

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Αθήναις, σήμερον την 20ην του μηνός Ιουνίου του έτους 1966, οι κάτωθι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Κωνσταντίνος Λυκιαρδόπουλος, γενικός γραμματεύς της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Οικοδόμων, αφ' ετέρου οι Παναγιώτης Λασκαλόπουλος και Αντώνιος Αλεξάτος, ως νόμιμοι εκπρόσωποι του εν Αθήναις εδρεύοντος επαγγελματικού σωματείου υπό την επωνυμίαν «Σωματείον Εργατοτεχνιτών Κοπής Μαρμάρων», και εκ τρίτου οι Γεώργιος Καραγεώργης και Βασίλειος Ηλιάδης, ως νόμιμοι εκπρόσωποι του εν Αθήναις εδρεύοντος επαγγελματικού σωματείου υπό την επωνυμίαν «Ένωσις Εργοστασιαρχών Κοπής Μαρμάρων», άπαντες νομίμως εξουσιοδοτημένοι προς υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνωμολόγησαν και συνεπεδέχθησαν τα εξής :

I. Εις τους όρους της παρούσης κλαδικής συλ-

λογικής συμβάσεως έργασίας υπάγονται άπαντες οί άπασχολούμενοι ως έργατοτεχνίται κοπής μαρμάρων και πάσης συναφούς προς την κοπήν μαρμάρων έργασίας εις επιχειρήσεις κοπής όγκων μαρμάρων, κειμένας εις την περιφέρειαν Αθηνών —Πειραιώς και Περιχώρων.

2. Τά κατώτατα όρια των ημερομισθίων καθορίζονται ως ακολούθως :

α) Αρχιτεχνίτης επί κεντρικής ομάδος έργατών δραχμαί εκατόν είκοσι πέντε (125).

β) Έργατοτεχνίτης, απασχολούμενος εις την έργασίαν κοπής, δραχμαί εκατόν πέντε (105).

γ) Νεοπροσλαμβανόμενος ανειδίκευτος έργάτης και μέχρις εξαμήνου υπηρεσίας εν τω κλάδω δραχμαί ογδοήκοντα πέντε (85).

3. Εις τους ανωτέρω χορηγείται ανά εξάμηνον έντός εκάστου ημερολογιακού έτους φόρμα έργασίας, αποτελουμένη άπό σακκάκι και παντελόνι.

4. Εις εργοστάσια κοπής μαρμάρων, λειτουργούντα μέ 2 τελλάρα και έφ' όσον ή έργασία συνεχίζεται και κατά την νύκτα είναι επαχρεωτική ή απασχόλησις δύο (2) έργατών κατά την νυκτερινήν βάρδιαν και τούτο προς ασφάλειαν τόσον της επιχειρήσεως, όσον και των εργαζομένων. Γίνεται μνεία ότι ο εις εκ των δύο ως άνω έργατών δύναται νά είναι ανειδίκευτος.

5. Κατά τά λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αί μή αντιτιθέμεναι τη παρούση διατάξεις της υπ' άριθ. 29/1961 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' άριθ. 72484/1961 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 359 τ. Β' της 10.10.1961), ως και της υπ' άριθ. 103066/7264/1964 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 731 τ. Β' της 4.11.1965).

6. Αποδοχαί και όροι εργασίας ανώτεροι των διά της παρούσης καθοριζομένων δέν θίγονται διά των διατάξεων της παρούσης, της οποίας ή ισχύς άρχεται άπό 1ης Ιουνίου 1966.

7. Η παρούσα συλλογική σύμβασις έργασίας ισχύει μέχρι 31ης Μαΐου 1967.

Οί συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 16 Ιουλίου 1966

68305/6484/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' άριθ. 34/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών, αφορώσης τας αποδοχάς κλπ. των εργατοϋπαλλήλων των Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων του Υπουργείου Γεωργίας των συνδεομένων μετ' αύτου διά σχέσεως εργασίας Ιδιωτικού δικαίου.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 448 της 18 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν : 1) τάς διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3234/1955, ως τροποποιήθησαν διά του ν.δ. 3755/1957, 2) την ως άνω μνημονευομένην υπ' άριθ. 34/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, ή υπ' άριθ. 8/1966 απόφασις του Π.Δ.Α.Δ. Αθηνών επί της αυτής υποθέσεως, αποφασίζομεν :

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συλλόγου εργατοϋπαλλήλων σχέσεως ιδιωτικού δικαίου Υπουργείου Γεωργίας, αφ' ενός, και αφ' ετέρου των Υπουργείων Οικονομικών και Γεωργίας, ής τά διατακτικά έχει ως ακολούθως :

1. Εις τάς διατάξεις της παρούσης υπάγεται άπαν τό προσωπικόν των διαφόρων Υπηρεσιών και Ιδρυμάτων του Υπουργείου Γεωργίας, τό συνδεόμενον μετά του Δημοσίου διά σχέσεως εργασίας του ιδιωτικού δικαίου, πλήν του προσωπικού Υπηρεσίας Έγγείων Βελτιώσεων (Υ.Ε.Β.) και του αποτελούντος τάς αποδοχάς τούτων εργατοτεχνικού προσωπικού του Ινστιτούτου Γεωργικής Μηχανολογίας, των Λατομείων εν γένει Υπηρεσιών και παντός έτέρου προσωπικού διεπομένου υπό εθνικωτέρων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή αποφάσεων Διαιτησίας, δεσμευουσών και τό Δημόσιον, καθώς και τό Ν.Π.Δ.Δ.

2. Τά κατώτατα όρια των βασικών μηνιαίων μισθών και ημερομισθίων του απασχολουμένου εν άρθρω 1 προσωπικού καθορίζονται ως ακολούθως :

I. Επί μηνιαίω μισθώ.

Α'. Προσωπικών Γραφείων και Αποθηκών

	Δρχ.
α) Λογισταί	2.200
β) Βοηθοί λογιστών, αποθηκάριοι, γραφείς, δακτυλογράφοι και αποθηκάριοι Ελαιοτριμείων	2.000
Β'. Τεχνικών και εργατοτεχνικών προσωπικών :	
α) Αρχιτεχνίται, επιμεληταί πειραμάτων και στατιστικής επεξεργασίας, σπερματεχνίται μέ πτυχίον σχολής τεχνικής γονιμοποιήσεως, όδηγοί αυτοκινήτων και ελκυστήρων, σπερματολήπται μέ πτυχίον τεχνικής γονιμοποιήσεως, εργοδηγοί, σχεδιασταί	2.300
β) Αρχισταυλίται Α' και σπερματοτεχνίται μέ πτυχίον τεχνικής γονιμοποιήσεως	2.100
γ) Αρχισταυλίται Β', αρχιφύλακες, νοσοκόμοι κτηνών, τυροκόμοι, έλεγκται γαλακτοπαραγωγής, παρασκευασταί εργαστηρίων, γεωργοτεχνίται, απορανλωταί, χειριστοί γεωργικών μηχανημάτων, μηχανοτεχνίται, επιστάται, κοιμένες, φύλακες εν γένει (ημέρας και νυκτός), σπερματεχνίται άνευ πτυχίου, συντηρηταί κτιρίων, μελισσοκόμοι, ζευγίται, σταυλίται και λοιποί τεχνίται.	2.000

II. Επί ημερομισθίω

α) Ειδικευμένοι εργάται	78
β) Ειδικευμένοι εργάτριαι	63

3. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προσωπικοῦ προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἐνδυκίου ὑπηρεσίας διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἀμειβομένους ἐκ ποσοστοῦ ἓξ 8% δι' ἑκάστην τετραετίαν καὶ μέχρι τριῶν τετραετιῶν, διὰ δὲ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους ἐκ ποσοστοῦ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν καὶ μέχρι τριῶν τριετιῶν.

Τὰ οὕτω διαμορφούμενα κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ανζίγου ἐκ ποσοστοῦ 10%.

4. Δι' ὅσους ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παρούσα ἀπορανθῇ ὁ ἀριθμὸς παρὰ τῇ Γενικῇ Ἐπιθεωρήσει Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Ὑγειονομικὸς Ἐπιθεωρητής, ὅτι ἐπιβάλλεται ἡ χορήγησις ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἢ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας χορηγεῖται τοιοῦτον ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 ἀναφερομένων κατωτάτων ὁρίων βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων.

5. Ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, ἐξακολουθοῦν καταβαλλόμεναι, ὡς καὶ τὸ ἤδη καταβαλλόμενον ἐπίδομα πολυετίας, τὰ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 167903/40096 ἐγκυκλ. 452/1955 καὶ 223497/56756 ἐγκυκλ. 35/1959 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τοῦ διαμορφωμένου βάσει καὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος ἐνδυκίου ὑπηρεσίας.

6. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουλίου 1966

67343/6439/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 35/1956 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργαστοτεχνιτῶν κλωστουφαντουργῶν ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 448 τῆς 18 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ 3755/1957.

2) Τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 35/1956 ἀπόφασιν τοῦ Δ Δ Δ Δ Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 15/1966 ἀπόφασις τοῦ Π Δ Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Κλωστουφαντουργῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Συνδέσμου Ἑλλήνων Ἠλεκτροβιομηχάνων, 3) Ἑνώσεως Ἑλλήνων Μεταξοβιομηχάνων, 4) Ἑνώσεως Ἐριουφαντουργῶν Ἑλλάδος, 5) Πανελληνίου Ἑνώσεως Βιομηχάνων Κλωστουφαντουργίας καὶ 6) Συνδέσμου Ἐριοβιομηχάνων Ἑλλάδος, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατῶν: α) Κλωστουφαντουργίας, ἤτοι ἐπεξεργασίας βάμβακος, λίνου, μεταξης, ἰούτης, καννάβεως, ἰνῶν, κοκκοφοίνικος, λίνου, σιζάλ καὶ ὁμοίων ἐν γένει, σχοινοποιΐας, πλεκτικῆς κορδελλοποιΐας, κορδονοποιΐας, καλτσοποιΐας, ψαθελλοποιΐας καὶ μεταξοστοιχειωτηρίων, ὡς καὶ πάσης ἑτέρας ἐργασίας, ἀφορώσης εἰς ἐπεξεργασίαν κλωστικῶν ἐν γένει ὑλῶν, καὶ β) τῶν βαφείων, τυπομαφείων, πλυντηρίων, λευκαντηρίων καὶ σιδηρωτηρίων, λειτουργούντων εἴτε ἐντός, εἴτε ἐκτὸς τῶν ἐγκαταστάσεων τῶν ἐργοστασίων κλωστουφαντουργίας ὡς τμήματα τούτων, ὡς ἀκολούθως:

Α'. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν παραγράφῳ α' ἀναφερομένους:

Α'. Μαθητευόμενοι

αα) Ἀμφοτέρων τῶν φύλων	δραχμαὶ 35
αβ) Μετὰ συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας	» 38
αγ) Μετὰ συμπλήρωσιν 2ετοῦς ὑπηρεσίας	» 40

Μαθητευόμενοι, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς παρούσης, θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι κυρίως πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης.

Πάντες οἱ λοιποί, ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των οἱ ἄνδρες ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των αἱ γυναῖκες καὶ ἐκτελοῦν ἐργασίαν μιᾶς τῶν κατωτέρω καθοριζομένων κατηγοριῶν καὶ εἰδικοτήτων, δικαιοῦνται τοῦ δι' αὐτὰς καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου. Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ὡς κατωτέρω, δι' ἑκάστην κατηγορίαν καὶ εἰδικότητα, ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται καὶ οἱ μὴ συμπληρώσαντες τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των οἱ ἄνδρες καὶ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των αἱ γυναῖκες, ἐφ' ὅσον ἔχουν οἱ μὲν ἄνδρες συνολικὴν προϋπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ ἑξαμήνων καὶ ἐκτελοῦν ἐργασίαν μιᾶς τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων εἰδικοτήτων, ἐν Κεφαλαίῳ γ' ἐδάφ. γβ', αἱ δὲ γυναῖκες ἔχουσι συμπληρώσει τετράμηνον συνολικὴν προϋπηρεσίαν ἐν τῷ Κλάδῳ αἱ τῆς κατηγορίας «εἰδικευμένοι β' καὶ ἑξάμηνον αἱ τῆς κατηγορίας «εἰδικευμένοι α'» καὶ ἐκτελοῦν ὡσαύτως ἐργασίαν μιᾶς ἐκ τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων εἰδικοτήτων.

Β'. Γυναῖκες

βα) Ἀνειδίκευτοι δραχμαὶ 60.

Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἀπασχολούμεναι ὡς ἐργάτριαι αὐλῆς, καθαρίστριαι μαγαζιῶν, ἁπλῶτριαι νημάτων καὶ ὑφασμάτων, σκαρπίστριαι, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ λοιπαί, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία δὲν συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν διαδικασίαν παραγωγῆς καὶ τελειοποιήσεως τῶν παραγομένων κλωστουφαντουργικῶν καὶ λοιπῶν προϊόντων.

ββ) Εἰδικευμένοι α' δραχμαὶ 70.

Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἀπασχολούμεναι ὡς

ὑφάντριαι, διασιροῦδες, μυεῶστριες, στριφτοῦδες, ἀναπτυίστριαι, μανταριίστριαι, ἐργάτριαι κυκλικῶν κτενιστικῶν μηχανῶν noble nomers (λοιπαί), δαντελλομηχανοῦδες, τρεσομηχανοῦδες, καλτσομηχανοῦδες, κουρτινομηχανοῦδες, φανελλομηχανοῦδες, πλέκτριες καὶ χειρίστριες ἐνωτικῶν μηχανῶν(ρεπιγιάζ) καὶ κοπτορραπτικῶν μηχανῶν, οἱ δηρώτριες, κάπριες καὶ πλεκορραφοῦδες.

βγ) Εἰδικευμέναι β' δραχμαὶ 65.

Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἀπασχολούμεναι ὡς μασσαριίστριαι, ἀνεμοῦδες, καρρολίστριες, μπομπινοῦδες, παγκοῦδες, διπλονοῦδες, καλαμοῦδες, προγνέστριες, ουητοῦδες εἰς λανάρια ἐρίου, (φυτιλίτρες) πολφάκ, εἰς ατριπτήρια, εἰς διαλογὴν κοκκυλίων, καθαριίστριαι ὑφασμάτων, γαζώτριες, βοηθοὶ μυεστριῶν, διαστρῶν καὶ ἀναπτυίστριῶν, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμεναι, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω ἀναφερομένων ἐν ἐδαφ. ββ', τῶν ὁποίων ὅμως αἱ ἐργασίαι συνδέονται ἀμέσως μὲ τὴν διαδικασίαν παραγωγῆς καὶ τελειοποιήσεως τῶν προϊόντων, παρέχεται δηλαδὴ εἰς τινα φάσιν τῆς μεταποιήσεως τῆς πρώτης ὕλης εἰς τελειοποιημένον προϊόν.

Γ'. Ἄνδρες

γα) Ἀνειδίκευτοι δραχμαὶ 75.

Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὡς ἐργάται αὐλῆς πάσης φύσεως ἁπλοῖ μεταφορεῖς ὡς καὶ οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς βοηθητικὰς ἐργασίας, πλὴν τῶν βοηθῶν τεχνιτῶν, καὶ πάντες οἱ λοιποί, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία δὲν συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν διαδικασίαν παραγωγῆς καὶ τελειοποιήσεως τῶν παραγομένων προϊόντων.

γβ) Εἰδικευμένοι δραχμαὶ 84.

Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὡς ὑφαντῆ, βοηθοὶ τεχνιτῶν ὑφαντηρίων, χλωστηρίων, πλεκτηρίων καὶ καλτσοποιείων, χειριασταὶ κομπιοδετικῶν μηχανημάτων, ἐπιχειρηματίαι ἐξαρτημάτων (μυεστρίων, σωλήνων), χαρμανιζῆδες, ἔχοντες εὐθύνην συνθέσεως (κατασκευῆς) τοῦ χαρμαντιοῦ, χαριζῆρηδες, ακουταδῆρηδες εἰς σαλμόν, εἰς πάγκους, εἰς ατριπτήρια καὶ οἱ ἀσχολούμενοι εἰς φανελλομηχανάς, δαντελλομηχανάς, κουρτινομηχανάς, τρεσομηχανάς, πλεκτικὰς μηχανὰς καὶ καλτσομηχανάς, πρεσσαδόροι (πακετάδες), διπλωταὶ ὑφασμάτων, ἐργάται χαρμανιώματος, τεναχταὶ νημάτων, ὡς καὶ πάντες οἱ τοιοῦτοι, οἱ μὴ εἰδικῶς κατονομαζόμενοι, ἐκτὸς τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἐργασία συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν διαδικασίαν παραγωγῆς καὶ τελειοποιήσεως τοῦ προϊόντος, παρέχεται δηλαδὴ εἰς τινα φάσιν τῆς μεταποιήσεως τῆς πρώτης ὕλης εἰς τελειοποιημένον προϊόν.

γγ) Τεχνῖται δραχμαὶ 96.

Ὡς τοιοῦτοι νοοῦνται οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ ὑφαντουργικῶν ἱστῶν (κομποδέται), οἱ τεχνῖται χλωστικῶν μηχανημάτων καὶ οἱ τεχνῖται συντηρηταὶ πλεκτικῶν μηχανημάτων (δαντελλομηχανῶν, κουρτινομηχανῶν, φανελλομηχανῶν, τρεσομηχανῶν, πλεκτικῶν μηχανῶν καὶ καλτσομηχανῶν).

Β'. Καθ' ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐν παραγράφῳ β' ἀναφερομένους:

Α'. Ἄνδρες

Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων		δρχ. 75
Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ		» 77
» 2ετῆ		» 80
» 3ετῆ		» 83
» 4ετῆ		» 87
» 5ετῆ		» 95

Β'. Γυναῖκες

Ἐργάτριαι ἡλικίας 16 ἐτῶν συμπεπληρωμένων	60
Μετὰ ἑξάμηνον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ	» 62
» 2ετῆ	» 64
» 4ετῆ	» 66
» 6ετῆ	» 70
» 9ετῆ	» 75

2. Τὰ ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζόμενα κατωτάτα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 παράγραφος α' ἀναφερομένων μισθωτῶν μετὰ συμπλήρωσιν 10ετοῦς προϋπηρεσίας εἰς οἱανδήποτε ἐργασίαν καὶ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 παράγραφος 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένων κλάδων οἰκονομικῆς δραστηριότητος προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 5%, τῆς τοιαύτης προϋπηρεσίας ἀποδεικνυομένης διὰ πιστοποιητικοῦ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ μόνον ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α.

3. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται μία ἐφάπαξ ἀνέκαθεν εἰς τὴν περιοχὴν τοῦ ἐργοδότου, ἀντικαθιστωμένη ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐφ' ὅσον αὐτὴ ἔχει ἰσχύν.

4. Πρὸ πάσης ἐκάστοτε ἐφαρμογῆς συντιμίου ἀμοιβῆς κατὰ παραγωγὴν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ἀναρτήσῃ πίνακα, ἐμφαίνοντα τὴν ἐλαχίστην ἀπόδοσιν τοῦ ἐργάτου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀντιστοιχεῖ τὸ κατώτατον ὅριον βασικοῦ ἡμερομισθίου, τὴν ἀμοιβὴν διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ταύτης παραγωγὴν καὶ τὴν χρονικὴν διάρκειαν τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ συντιμίου.

5. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνωτέρω τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν.

6. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 14ης Φεβρουαρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Ἰουλίου 1966

66227/6335/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 10.6.1966 συλλογικῆς

συμβάσεως εργασίας ίπποκόμων (σταυλιτῶν) Ἱπποδρομίου Ἀθηνῶν—Φαλήρου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 442 τῆς 14 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν :

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως) (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 24.6.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 790/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως :

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 10ην τοῦ μηνὸς Ἰουνίου 1966 ἔτους, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν Κ. Πετσάβας, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως Προπονητῶν Δρομέων Ἵππων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Εὐθ. Νταμπος καὶ Μ. Λαμπρόπουλος, ὡς ἐκπρόσωποι τῆς Ἑνώσεως Ἱπποκόμων Ἱπποδρόμου—Ἀθηνῶν, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, συνωμολόγησαν, καὶ συνεπεδέχθησαν τὰ κάτωθι :

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης κλαδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπάγονται οἱ ἐργαζόμενοι ὡς ἱπποκόμοι (σταυλίται) τοῦ Ἱπποδρόμου Ἀθηνῶν—Φαλήρου.

Ἄρθρον 2

Διὰ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τροποποιεῖται ἡ προηγουμένη ἰσχύουσα δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 23.1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, ὡς πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἡμερομισθίου καὶ ὁρίζεται διὰ τῆς παρούσης, ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τῶν σταυλιτῶν Ἱπποδρόμων Φαλήρου αὐξάνεται ἀπὸ 1.4.1966 καὶ ἐφεξῆς ἀπὸ 77 δραχμῶν εἰς 100 δραχμάς.

Ἄρθρον 3

Παρ' ἑκάστῳ ἱπποκόμῳ (σταυλίτου) δι' ὀκτάωρον ἐργασίας, παρεχομένης καθ' ἃς ὥρας μέχρι σήμερον παρείχετο, περιλαμβάνεται ἡ περιποίησις μέχρι τριῶν (3) δρομώνων ἵππων.

Ἄρθρον 4

Εἰς τὸ ὡς ἄνω κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου περιλαμβάνεται συγχωνευόμενον καὶ τὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 88/1961 Π.Υ.Σ. χορηγηθὲν ἐκ μιᾶς (1) δραχμῆς ἐπίδομα ἄρτου.

Ἄρθρον 5

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἡμερομισθίου χορηγεῖται προσαύξησις 75% δι' ἐργασίαν, παρεχομένην κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας.

Ἄρθρον 6

Διὰ τῆς παρούσης καθιεροῦται ἀνάπαυσις τῶν ἀνωτέρω ἱπποκόμων (σταυλιτῶν) μιᾶς ἡμέρας ἀνὰ ἑκάστην ἑβδομάδα.

Ἄρθρον 7

Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συνεπάγεται, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων προβλεπομένων κυρώσεων, καὶ ποινικὴν δίωξιν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 690/1945.

Ἄρθρον 8

Τυχὸν καταβαλλόμεναι μείζονες τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχαὶ διατηροῦνται.

Ἄρθρον 9

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1/4/1966 καὶ λήγει τὴν 31/3/1968.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα εἰς τόσα ἀντίτυπα, ὅσα καὶ οἱ συμβαλλόμενοι, πλέον τριῶν, τῶν μὲν δύο πρὸς ὑποβολὴν των εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, πρὸς ἔγκρισιν, τοῦ δὲ τρίτου πρὸς ὑποβολὴν εἰς τὸ Ἀρχεῖον τῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Ἰουλίου 1966

15187/1235/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 106 τῆς 23 Φεβρουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν :

1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957.

2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας», δι' ἧς μετερρυθμίσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21/1965 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν.

3) Τὴν σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9, κεφάλαιον 2, ἐδάφιον β' τοῦ ν.δ. 3755/1957, Τμήματος Ἀσφαλείας καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.2.1966, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ

4) Τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἔχον ὑπ' ὄψιν του τὴν ἀπὸ 23.7.1964 ἔκθεσιν τῆς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 34774/2258/1964 καὶ 43182/3090/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συσταθείσης Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογνωμόνων, ἀπεφάνθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1965 ἀποφάσεώς του, ὅτι δέον νὰ χορηγηθῇ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% εἰς τοὺς ἐν τῷ διατακτικῷ ταύτης ἀναφερομένους ἐργατοτεχνίτας ἐπιχειρήσεων ἐλαστικοῦ. Ἡ ἐπακολουθήσασα ὅμως ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ὁμοία τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, παριδοῦσα τὸ γεγονὸς ὅτι : α) αἱ ἐπικρατοῦσαι συνθῆκαι ἐρ-

γασίας εἰς τὰ ἐργοστάσια ἐλαστικοῦ—πλὴν τοῦ τοιούτου Pirelli—εἶναι γενικῶς δυσμενεῖς διὰ τὴν ὑγείαν πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένων, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐν λόγῳ ἐκθέσεως τῶν ἐμπειρογνωμόνων, δι' ἧς ἀλλωστε καὶ συνιστᾶται ἡ δὶς τοῦ ἔτους προληπτικὴ κλινικὴ καὶ ἀκτινολογικὴ ἐξέτασις ἅπαντος τοῦ ἐν τοῖς ἐργοστασίοις τούτοις ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ πρὸς ἔλεγχον τῶν ἐκ τῶν ἀνθυγιεινῶν συνθηκῶν ἐργασίας δυσμενῶν ἐπιπτώσεων ἐπὶ τῆς ὑγείας αὐτοῦ καὶ β) ὅτι εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐξαίρεσις ἐκ τῆς παροχῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὡρισμένων ἀτόμων, ἐργαζομένων εἰς χώρους, ἔνθα ἡ πλειονότης τῶν ἐργαζομένων λαμβάνει τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα, τοσαύτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἐκ τῆς συχνῆς μετακινήσεως ἐργατῶν ἐκ τοῦ ἑνὸς χώρου εἰς ἕτερον δημιουργοῦνται δυσχέρειαι καὶ ἀμφισβητήσεις, ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τοῦ ἐπιδόματος τούτου, περιώρισεν, ὡς μὴ ἔδει, τὴν κύκλον τῶν δικαιουμένων τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος μόνον εἰς τοὺς ἐν τῷ διατακτικῷ ταύτης ἀναφερομένας ἐργασίας, συγχρόνως δὲ αὔξησεν ὑπὲρ τὸ ἀναῆκον μέτρον τὸ ποσοστὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ 10% εἰς 12%.

Ἐπειδὴ φρονοῦντες ὅτι λόγοι ἴσης μεταχειρίσεως τῶν ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον συνθήκας ἐργαζομένων μισθωτῶν, διατηρήσεως ὁμοιογενῶν σχέσεων μεταξὺ ἐργαζομένων καὶ ἐπιχειρήσεων καὶ ἀποφυγῆς ὑπερμέτρου ἐπιβαρύνσεως τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ποσοστοῦ ἐπιδόματος ἀπὸ 10% εἰς 12%, ἐπιβάλλουσι τὴν τροποποίησιν τῆς ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 45/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὰ κατωτέρω ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν :

Τροποποιοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Χημικῆς Βιομηχανίας Ἑλλάδος καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως :

1) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ, τοὺς ἀναφερομένους : α) Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 33/1963 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10007/1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ β) εἰς τὴν ἀπὸ 20/5/1963 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 283, τεῦχος Β' τῆς 22/6/1963), πλὴν τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ Τμήματα πλεκτηρίσματος καὶ ραπτομηχανῶν, ἐφ' ὅσον εὑρίσκονται εἰς ἰδιαιτέρους χώρους, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10%.

2) Τῆς παρούσης ἀποφάσεως ἐξαιροῦνται οἱ ἐργατοτεχνῖται οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ ἐν Πάτραις ἐργοστάσιον Pirelli, εἰς οὓς δὲν δὰ καταβάλληται τὸ ὡς ἄνω ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας.

3) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1965.

Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος δὲ προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ καταβληθῶσιν εἰς τέσσαρας ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης καταβληθησομένης ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Φεβρουαρίου 1966

69569/6583/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ξενοδοχοϋπαλλήλων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 458 τῆς 22 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν : 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς τροποποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, καὶ 2) τὴν ὡς ἄνω κηρυχθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 41/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετρυθμίσθη, καιρίαν ἐχέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 20/1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφαινόμεθα :

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐπισιτισμοῦ καὶ Ὑπαλλήλων Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ξενοδόχων Ἑλλάδος, 2) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 3) Ξενοδοχειακοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως :

I. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τοῦ κυρίως ξενοδοχειακοῦ προσωπικοῦ, ὡς ταῦτα κατονομάζεται κατωτέρω, ἀπασχολουμένου εἰς ξενοδοχεῖα καὶ οἰκοτροφεῖα ἁπάσης τῆς χώρας, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως :

Α'. Ξενοδοχείων καὶ οἰκοτροφείων ἀστικῶν κέντρων

1. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς ξενοδοχεῖα καὶ οἰκοτροφεῖα (πανσιόν), λειτουργοῦντα ἐντὸς τῶν ἀστικῶν κέντρων τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἑξῆς :

Κατηγορία Α' : Θυρωρὸς Α' ἡμέρας, β) μαΐτρ καὶ γ) ὑπάλληλος ὑποδοχῆς (ρεσεψιονίστ) δρχ. 2.200.

Κατηγορία Β' : α) ὑπομαΐτρ, β) νυκτοθυρωρὸς Α', γ) μπουσετζὴς Α' καὶ δ) μπάρμαν Α' δραχμαὶ 2.100.

Κατηγορία Γ' : α) Διερμηνεῖς (κουριέρηδες), β) τραπεζιέρηδες (σερβιτόροι), γ) σαλονιέρηδες, δ) θαλαμηπόλοι ἀρρένες, ε) θυρωροὶ Β' ἡμέρας καὶ στ) ἀσανσεριέρηδες, δραχμαὶ 2.000.

Κατηγορία Δ' : Θυρωρὸς ἑσπερινὴς δραχμαὶ 1.900.

Κατηγορία Ε' : Προϊσταμένη πατωμάτων (γκουβερνάντα) δραχμαὶ 1.900.

Κατηγορία ΣΤ' : Προϊστάμεναι λινοθήκης καὶ πλυντηρίων δραχμαὶ 1.800.

Κατηγορία Ζ' : Γυναῖκες θαλαμηπόλοι δραχμαὶ 1.700.

Κατηγορία Η' : Ἄρρενες βοηθοὶ πατωμάτων,

μπουφέ, τραπεζαρίας, σαλονιών, δαημοσθήνης, μπάρ και θυρωρείων ημέρας και νυκτός δραχμαί 1.700.

Κατηγορία Θ΄.: Πλύντριαι, σιδηρώτριαι και μανταρίστριαι δραχμαί 1.500.

Κατηγορία Ι΄.: Γυναίκες βοηθοί θαλαμηπόλοι δραχμαί 1.400.

Κατηγορία ΙΑ΄.: Γκρούμς, συμπληρώσαντες το 19ον έτος της ηλικίας των, δραχμαί 1.150.

Κατηγορία ΙΒ΄.: Μαθητευόμενοι άμφοτέρων των φύλων ηλικίας 15—17 ετών δραχμαί 1.050, ηλικίας 18—19 ετών δραχμαί 1.200.

Τα ως άνω καθοριζόμενα κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών ισχύουν διά την περιοχήν της πέραν Δ/σεως Πρωτευούσης και Θεσσαλονίκης, διά δε τας λοιπάς περιοχάς της χώρας ισχύουσι μειωμένα κατά 5%.

2. Εις τους ανωτέρω, περί ων εν άρθρω 1 μισθωτούς, χορηγούνται αι κάτωθι προσαυξήσεις, επιδόματα κλπ., ως ακολούθως:

α) Προσαυξήσεις πολυετούς υπηρεσίας:

Διά της προσαυξήσεως ταύτης, υπολογιζομένης εκ δραχμών 35 δι' έκαστον συμπεληρωμένον έτος υπηρεσίας εν τω επαγγέλματι του ξενοδοχοϋπαλλήλου και μέχρι 20 ετών, προσαυξάνονται τα ως ανωτέρω κατώτατα όρια βασικών μηνιαίων μισθών, πλην των μαθητευομένων, λαμβανομένων υπ' όψιν των ετών υπηρεσίας, των διανυθέντων μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας.

β) Έπίδομα συζύγου:

Οι εκ των ανωτέρω έγγαμοι δικαιούνται επιδόματος εκ δραχμών 165 μηνιαίως διά την μη εργαζομένην σύζυγον. Το επίδομα τούτο παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζεύξεως.

γ) Έπίδομα εξόδων παρασιάσεως:

Εις τους μαίτρ, θυρωρούς Α΄ και Β΄ ημέρας, νυκτοθυρωρούς Α΄, μπουφετζήδες, σαλονιτζήδες, τραπεζιτζήδες και άρρενας θαλαμηπόλους μόνον των ξενοδοχείων πολυτελείας και Α΄ κατηγορίας παρέχεται επίδομα εξόδων παρασιάσεως εκ ποσοστού 10%, υπολογιζομένων επί των κατά τα ανωτέρω καθοριζομένων κατωτάτων ορίων βασικών μηνιαίων μισθών των. Το επίδομα τούτο δεν χορηγείται, εφ' όσον παρέχεται δαπάνης του εργοδότου στολή υπηρεσίας. Οι νεοπροσλαμβανόμενοι των ανωτέρω κατηγοριών δικαιούνται να επιλέξωσιν είτε το επίδομα, υποχρεούμενοι εν τη περιπτώσει ταύτη όπως διατηρούν στολήν υπηρεσίας εξ ιδίων κατά τας υποδείξεις του εργοδότου, είτε την παροχήν αυτοίς στολής δαπάνης του εργοδότου.

Διά τας λοιπάς ως άνω ειδικότητας των αυτών ξενοδοχείων πολυτελείας και Α΄ κατηγορίας και διά τα σύνολον των ξενοδοχοϋπαλλήλων των ξενοδοχείων Β΄ και κατωτέρας κατηγορίας, εφ' όσον επιβάλλεται να φέρουν στολήν, η δαπάνη ταύτης βαρύνει τον εργοδότην.

δ) Έπίδομα αποφοίτων σχολών τουριστικών επαγγελμάτων:

Εις τους πτυχιούχους των ανωτέρω σχολών τουριστικών επαγγελμάτων της ημεδαπής ή αλλοδαπής χορηγείται επίδομα εκ ποσοστού 10%, υπολογιζομένων επί των ως άνω καθοριζομένων κατωτάτων ορίων βασικών μηνιαίων μισθών, προσηυξημένων διά της προσαυξήσεως πολυετούς υπηρεσίας.

ε) Πρόσθετοι άμοιβαί διά νυκτερινήν εργασίαν και τοιαύτην κατά Κυριακάς και εορτάς:

Εις τους ανωτέρω, περί ων εν άρθρω 1 μισθωτούς, χορηγείται η υπό των κειμένων διατάξεων προβλεπομένη πρόσθετος αμοιβή δι' υπερεργάλησιν κατά Κυριακάς και εορτάς εργίας, ως και διά νυκτερινήν εργασίαν, υπολογιζομένη επί των ως ανωτέρω κατωτάτων ορίων βασικών μισθών, προσηυξημένων διά της προσαυξήσεως πολυετούς υπηρεσίας μόνον.

3. Εις τους μισθωτούς των ανωτέρω υπό στοιχεία Π΄, Ζ΄, ΙΑ΄, ΙΒ΄ κατηγοριών, εφ' όσον συνεπληρώσαν οι μεν άρρενες το 18ον έτος της ηλικίας των και ένός τουλάχιστον έτους υπηρεσίαν παρ' οιωδήποτε εργοδότη ή το 19ον έτος της ηλικίας των, ασχέτως χρόνου υπηρεσίας, οι δε θήλεις το 16ον έτος της ηλικίας των και ένός τουλάχιστον έτους υπηρεσίαν παρ' οιωδήποτε εργοδότη ή το 17ον έτος της ηλικίας των, ασχέτως χρόνου υπηρεσίας, ο εργοδότης οφείλει να εξασφαλίση κατ' ελάχιστον όριον μηνιαίας αποδοχής (βασικών μισθών μετά της τυχόν δικαιουμένης υπό του μισθωτού προσαυξήσεως πολυετούς υπηρεσίας) εις μεν τους αρρένας (άρρενας) δραχμών 1.875, εις δε τας θηλείας (θήλεις) δραχμών 1500.

Β΄. Ξενοδοχείων θερινών διαμονών — λουτροπόλεων — κέντρων παραθερισμού — αρχαιολογικών τόπων — τουριστικών περιπτέρων — ξενώνων — μοτέλ — μπανγκαλόους.

1. Τα κυρίως ξενοδοχειακών προσωπικόν, το απασχολούμενον εις ξενοδοχεία θερινών διαμονών, λουτροπόλεων, κέντρων παραθερισμού, αρχαιολογικών τόπων, τουριστικών περιπτέρων, εις ξενώνας, μοτέλ και μπανγκαλόους, θα εξακολουθήση αμειβόμενον, ως μέχρι τούδε, διά μικτού ανοικτού, ήτοι δι' ημερομισθίου ή συμβολικού μισθού, μερίσματος εκ του κεκανονισμένου ποσοστού υπηρεσίας, τροφής και ύπνου, ως περί του τρόπου και ύψους αμοιβής του προσωπικού τούτου προβλέπουσιν αι διατάξεις της υπ' αριθ. 75002/1956 κοινής αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της υπ' αριθ. 20/1956 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των ξενοδοχοϋπαλλήλων άπασης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 1 τ. Β΄ της 2.1.1957), ως αύτη τροποποιήθη μεταγενεστέρως διά των υπ' αριθ. α) 83020/1959 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 27/1959 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 437 τ. Β΄ της 14.11.1959), β) 18817 1963 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 7/1963 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (Φ.Ε.Κ. 81 τ. Β΄ της 26.2.1963) και γ) 44/1964 αποφά-

σεως Π.Δ.Α.Α. Αθηνών (αρ. καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 129/27.11.1964).

2. Ως ξενοδοχεία θερινών διαμονών και λουτροπόλεων, εφ' ών εφαρμόζεται το ανωτέρω μικτόν σύστημα αμοιβής, θεωρούνται τα ως εκ της θέσεως των χαρακτηριζόμενα ως τοιαύτα και κατονομαζόμενα εν τη υπ' αριθ. 30378/15.11.1955 αποφάσει του Ε.Ο.Τ. περί διατιμήσεως ξενοδοχείων.

3. Κατ' εξαίρεσιν ξενοδοχεία θερινών διαμονών ή λουτροπόλεων, λειτουργούντα καθ' όλον το έτος ή επί συνεχές χρονικόν διάστημα πλέον των εξ (6) μηνών κατ' έτος και άπινα μέχρι τούδε εφήρμοζον το σύστημα αμοιβής προσωπικού ξενοδοχείων αστικών κέντρων, δύνανται να εξακολουθήσωσιν εφαρμόζοντα το σύστημα τούτο, υπό τον όρον ότι εις το μη απασχολούμενον καθ' όλον το έτος κυρίως ξενοδοχειακόν προσωπικόν θα καταβάλλουν πρόσθετον αμοιβήν εκ 5% δι' εκαστον επί ελάττων του έτους μήνα μη απασχολήσεώς του, υπολογιζομένην επί των εν κεφαλαίω Α' της παρούσης καθοριζομένων βασικών μηνιαίων μισθών μετά της τυχόν δικαιουμένης υπό του μισθωτού προσαυξήσεως πολυετούς υπηρεσίας, της τοιαύτης πρόσθετου αμοιβής μη δυναμένης να υπερβή το 25%.

Η ως άνω πρόσθετος αμοιβή καταβάλλεται εις μεν την περίπτωσιν συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου εις το τέλος εκάστου μηνός απασχολήσεως του μισθωτού, εις δε την περίπτωσιν συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου κατά τον χρόνον της εκ μέρους του εργοδότου καταγγελίας ταύτης.

4. Καθ' όσον αφορά τον τρόπον προσλήψεως και απολύσεως του προσωπικού των εν Κεφ. Β' της παρούσης ξενοδοχείων θερινών διαμονών κ.λ.π., εξακολουθούν ισχύοντες οι όροι της από 25.6.1940 σχετικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας.

5. Εις τους εκτάκτως προσλαμβανομένους σερβιτόρους και βοηθούς αυτών προς εξυπηρέτησιν επιπλήων γευμάτων και δεξιώσεων, παρατιθεμένων εις ξενοδοχεία αστικών κέντρων ή θερινών διαμονών, ένθα εφαρμόζεται διά τους εν λόγω μισθωτούς σύστημα αμοιβής επί μηνιαίω μισθώ, καταβάλλεται ως αμοιβή, εις μεν τους σερβιτόρους δραχμαί 300, εις δε τον βοηθόν δραχμαί 100 ημερησίως. Ως επίπλημα γεύματα θεωρούνται τα παρατιθέμενα εις ξενοδοχεία Α' κατηγορίας και άνω.

Εις τους εκτάκτως προσλαμβανομένους προς εξυπηρέτησιν απλών γευμάτων εις τα λοιπά ξενοδοχεία καταβάλλεται κατ' ελάχιστον όριον αμοιβή εκ δραχμών 140 δι' τους σερβιτόρους και δραχμών 60 δια τους βοηθούς αυτών ημερησίως.

Εις τα ανωτέρω ποσά περιλαμβάνονται πάσα απαίτησις εκ της απασχολήσεως των εν λόγω μισθωτών κατά τας νυκτερινάς ώρας, ως και τας Κυριακάς και εορτάς.

ΙΙ. Τυχόν καταβαλλόμεναι αποδοχαί ανώτεραι των δια της παρούσης καθοριζομένων ή οι ισχύοντες ευνοικώτεροι κατά περίπτωσιν όροι αμοιβής διατηρούνται εν ισχύι.

ΙΙΙ. Αι εκ της αναδρομικότητος της ισχύος της παρούσης προκύπτουσαι μισθολογικαί διαφοραί δύνανται να εξοφληθούν εις δύο (2) ισοπόσους μηνιαίας δόσεις, της πρώτης τούτων καταβλητέας άμα τη δημοσιεύσει της παρούσης διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, ή τη νομίμω καταθέσει αυτής εις το Ειρηνοδικείον Αθηνών.

ΙV. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Φεβρουαρίου 1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουλίου 1966

66216/6339/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 20/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του εργατικού προσωπικού των βιομηχανιών πλαστικών ειδών και συναφών περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 458 της 22 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955.

2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 6.7.1966 και

3) Την υπ' αριθ. 38936/3355/5.4.1966 ιδιαιτέραν απόφασιν, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 28.10.1966, την επέλευσιν των ενώπιον αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 20/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής του εργατικού προσωπικού των βιομηχανιών πλαστικών ειδών και συναφών περιοχής Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων», (Πράξις καταθέσεως Ειρηνοδικείου Αθηνών 71/18.5.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 13 Ιουλίου 1966

70000/6607/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 39/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης την χορήγησιν επιδόματος άνθυγιεινής εργασίας εις τους αρτεργάτας άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 458 της 22 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως επροποποιήθησαν υπό του ν. δ/τος 3755/1957, και 2) την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 39/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης με-

---

(*) ΕΕΔ 24, 764

τερρυθμίσθη, κατόπιν εφέσεως, ή ὑπ' ἀριθ. 22/1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἀρτεργατῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, 2) Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ 3) Ὁμοσπονδίας Ἀρτοποιῶν Ἑλλάδος, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἀρτεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας, περιλαμβανομένων καὶ τῶν εἰς τὰ ἀτμοκίνητα ἀρτοποιεῖα ἐργαζομένων, ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν (ἀριθ. πρακτικοῦ καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 51/28/4/1965) (*) προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀπὸ 1/1/1965 μέχρι 31/12/1965 κατὰ ποσοστὸν 3%.

β) Ἀπὸ 1/1/1966 μέχρι 31/5/1966 κατὰ ποσοστὸν 7%.

γ) Ἀπὸ 1/6/1966 καὶ ἑξῆς κατὰ ποσοστὸν 10%.

2. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουλίου 1966

60224/4888/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἀνακλήσεως τῶν ὑπ' ἀριθ. 54236/4531/1966 καὶ 71315/4584/1964 ἀποφάσεων «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων καὶ ἀνταλλακτικῶν τῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων ἀπὸ 15/6—15/9».

(Ε.Κ.τ. Β' φ. 456 τῆς 21 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν:

1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ τῆς 8/13.4 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.».

2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων».

3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν», ἀποφασίζομεν:

Ἀνακαλοῦμεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 54236/4531/1966 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων καὶ ἀνταλλακτικῶν τῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων ἀπὸ 15/6—15/9, ὡς καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 71315/4584/1964 «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων καὶ ἀνταλλακτικῶν τῆς περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων ἀπὸ 15.7—15.9», ὡς πρὸς τὰ καταστήματα πωλήσεως ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων καὶ ἀνταλλακτικῶν, διὰ τὰ ὁποῖα ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 45.441/3890/1966 ἡμετέρα ἀπόφασις «περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας ἐμπορικῶν καταστημάτων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἰουλίου ἕως 31ης Αὐγούστου 1966».

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἐφαρμογὴ ἄρχεται ἀπὸ 11.7.1966, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουλίου 1966

59859/5774/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 1.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 394 τῆς 24 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, καταρτισθεῖσα ἁμαν τὴν 4.6.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 782/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματικὴ
συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

«Περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυροκομείων ἁπάσης τῆς χώρας».

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 1ην Ἰουνίου 1966, ἐν τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας, παρουσίᾳ τοῦ Γεωργίου Παπανικολάου, Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 διὰ τὴν παρουσίᾳ τούτου ὑπογραφὴν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, οἱ ὑπογεγραμμένοι:

α) Ἐπαμ. Δασκαλάκης, ἐξουσιοδοτημένος ἐκπρόσωπος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων.

β) Ἠλίας Ἰσαὰκ Αἰδινόπουλος, πρόεδρος καὶ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Ὁμοσπονδίας Τυροκόμων καὶ Τυροπαραγωγῶν Ἑλλάδος.

γ) Λεωνίδας Ν. Ζαραμπούκας, νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος.

δ) Ἀθανάσιος Ἀγγελούσης, πρόεδρος καὶ νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπαλλήλων παραγωγῆς, ἐπεξεργασίας καὶ πωλήσεως γάλακτος καὶ τῶν προϊόντων αὐτοῦ.

Ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὀργανώσεων των ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς

(*) ΕΕΔ 24, 639.

παρούσης εθνικής δημοσιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας άπάσης της χώρας, δι' ής καθορίζονται τά ακόλουθα:

Α'. Διάκρισις Βιομηχανιών—Βιοτεχνιών.

Η διάκρισις των τυροκομικών επιχειρήσεων εις βιομηχανικάς και βιοτεχνικάς γίνεται ώς κάτωθι:

Βιομηχανικαί επιχειρήσεις λογίζονται αί απασχολούσαι εν εκάστω τόπω προσωπικόν υπερβαίνον τους τριάκοντα συναλικώς εργαζομένους, συμπεριλαμβανομένων και των παραληπτών γάλακτος, εφ' όσον ούτοι ανήκουν εις το τακτικόν έμμισθον προσωπικόν της επιχειρήσεως και απασχολούνται παρ' αύτη κατά πλήρες ωράριον και έχουσαι δυναμικότητα μηχανολογικών εγκαταστάσεων παραγωγικής επεξεργασίας 20 τόννων γάλακτος ημερησίως.

Πάσαι αί λοιπαί επιχειρήσεις, αί μη υπερβαίνουν τά ώς άνω τιθέμενα όρια προσωπικού και παραγωγικής δυναμικότητος, λογίζονται ώς βιοτεχνικαί, έστω και άν ανήκουν εις πρόσωπον διατηρούν άλλαχού επιχείρησιν βιομηχανικήν κατά τά ώς άνω.

Β'. Τά κατώτατα ημερομίσθια των εργαζομένων εις τυροκομικάς επιχειρήσεις καθορίζονται ώς κάτωθι:

	Βιομηχανικαί επιχειρήσεις	Βιοτεχνικαί επιχειρήσεις
Τεχνίτης κασεριού	160	180
Τεχνίτης τσαμπουνιέρων τυριών	150	170
Τεχνίτης κεφαλοτυριού γραβιέρας	120	140
Τεχνίτης φέτας και γιαούρτης	115	130
Κοπιανίτης—ζεμωμής—κόφτης	100	120
Μαγαζινιτζής	90	100
Βοηθοί γενικώς	85	90
Εργάται μετά εξάμηνον απασχόλησιν	78	78
Εργάται ανειδίκευτοι	75	75
Εργάτριαι	62	62
Μαθητευόμενοι μέχρι 17 ετών	40	40
Μαθητευόμενοι άνω των 17 ετών	50	50

Αί ώς άνω αμοιβαί καθορίζονται δι' ωκτάωρον απασχόλησιν δια τας βιομηχανικάς επιχειρήσεις συμφώνως τω Β.Δ. της 14/24/8/1936 και δι' εννεάωρον απασχόλησιν δια τας βιοτεχνικάς ταυτάς συμφώνως τη 120194/1965 απόφασει Υπουργού Εργασίας.

Δια την αξίαν των ώς άνω χρονικών ορίων απασχόλησιν και μέχρι της 10ης Ιουνίου τρεχούσης θα καταβάλλεται προσαύξησις 25%.

Γ'. Καθορισμός τυπικών και αδιαστάτων προσόντων τεχνιτών και βοηθών τυροκόμων:

α) Τεχνίτης είναι εκείνος, ο όποίος κέκτηται πτυχίον τυροκομικής σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού και έχει έτερη τουλάχιστον προϋπηρεσίαν ώς βοηθός εις αναγνωρισμένης τυροκομικάς επιχειρήσεις ή ο έχων 3ετή προϋπηρεσίαν εις ομοίας επιχειρήσεις.

β) Ζεμωμής—κόφτης—κοπανίτης είναι εκείνος, ο όποίος κέκτηται πτυχίον τυροκομικής σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού και έχει ενός έτους προϋπηρεσίαν ώς βοηθός κασεροτεχνίτου ή ο έχων τριετή προϋπηρεσίαν ώς βοηθός κασεροτεχνίτου εις αναγνωρισμένας τυροκομικάς επιχειρήσεις.

γ) Βοηθός είναι εκείνος, ο όποίος κέκτηται πτυχίον τυροκομικής σχολής εσωτερικού ή εξωτερικού άνευ συμπληρώσεως της ώς άνω προϋπηρεσίας ή ο έχων 3ετή προϋπηρεσίαν εις αναγνωρισμένας τυροκομικάς επιχειρήσεις και ασχολείται άμέσως εις την παραγωγικήν διαδικασίαν.

δ) Εργάται πάντες οί μη πληρούντες τους ώς άνω όρους και οί απασχολούμενοι εις βοηθητικάς χειρονακτικάς εργασίας.

ε) Γυναίκες: Τά θήλυ προσωπικόν των τυροκομείων υπόκειται εις τάς ώς άνω διακρίσεις προϋπηρεσίας και απασχολήσεως.

στ) Μαθητευόμενοι οί κάτω των 18 ετών ανεξαρτήτως φύλου.

Αί ώς άνω διακρίσεις θά εμφαίνωνται εις την κατά την πρόσληψιν υπογραφομένην σύμβασιν εργασίας.

Δ'. Βιβλιάρια επαγγελματικής ικανότητος.

Τά βιβλιάρια επαγγελματικής ικανότητος θά είναι ενιαίου τύπου και θά εκδίδωνται μέν υπό της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Εργατοτεχνιτών και Υπαλλήλων Γάλακτος, θά χορηγούνται όμως υπό επιτροπών, αποτελουμένων εξ ίσου αριθμού αντιπροσώπων της Ομοσπονδίας Τυροπαραγωγών και Τυρεμπόρων Ελλάδος και της ώς άνω Ομοσπονδίας των Εργαζομένων (Π.Ο.Ε.Υ.Π.Ε. Π.Γ.) ή των κατά τόπους σωματείων μελών αύτης.

Η χορήγησις των ώς άνω βιβλιαρίων επαγγελματικής ικανότητος θά γίνεται βάσει κανονισμού, συνταχθησομένου από κοινού υπό των ώς άνω Ομοσπονδιών, θά εμφαίνουν δε την ειδικότητα εκάστου βάσει πιστοποιητικών προϋπηρεσίας, υπογραφομένων υπό των εργοδοτών και λοιπών όρων και στοιχείων, τά όποία ήθελον καθορισθή υπό του ώς άνω κανονισμού.

Τά ώς άνω επαγγελματικά βιβλιάρια θά θεωρούνται κατ' έτος υπό μικτών επιτροπών, αποτελουμένων εξ ισαρίθμων αντιπροσώπων των εργοδοτών και εργατών.

Τά ώς άνω χορηγούμενα βιβλιάρια επαγγελματικής ικανότητος δέν αποτελούν βεβαιωτικά καταχρήσεως του επαγγέλματος των τυροκόμων, ούτε δεσμεύουν τους εργοδότας (τυροπαραγωγούς), όπως προσλάβουν το προσωπικόν των επιχειρήσεών των εκ των κατόχων βιβλιαρίων επαγγελματικής ικανότητος τυροκόμων.

Ε'. Γενικοί όροι βιομηχανικών και βιοτεχνικών επιχειρήσεων.

1. Έκάστη επιχείρησις υποχρεούται να εφοδιάζη τους εν αυτή εργαζομένους με μίαν φόρμαν εργασίας, παδιές και υποδήματα, άτινα παραμένουν εις την κυριότητά της.

2. Τά τυροκομεία δέον να πληρούν τάς κειμένας διατάξεις περί υγιεινής τυροκομείων και εργοστασίων.

3. Τά τυροκομεία ὑποχρεοῦνται νά εἶναι ἐφωδιασμένα μέ χειρώνιον πλῆρες φαρμακευτικῶν εἰδῶν πρός παροχήν πρώτων βοηθειῶν εἰς ἐνδεχόμενα ἀτυχήματα.

4. Ἕκαστος ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νά ἀσφαλίζῃ τό προσωπικόν του εἰς τό Ι.Κ.Α. τῆς ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἔστω καί ἐάν ἡ περιοχή, εἰς ἣν εὑρίσκεται τό τυροκομεῖον, δέν ὑπάγεται εἰς τό Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον οἱ ἐργαζόμενοι ἔχουν μόνιμον κατοικίαν εἰς ὑπαγομένας εἰς τό Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικάς περιοχάς καί κέκτηνται ἀσφαλιστικά βιβλιάρια.

5. Αἱ τυροκομικαί ἐπιχειρήσεις ὑποχρεοῦνται, ἔως δι' ἕκαστον παραγόμενον εἶδος τυροῦ ἀπασχολοῦν καί ἕνα τεχνίτην ἀναλόγου εἰδικότητος. Τό λοιπόν προσωπικόν καθορίζεται ἀναλόγως τῶν μηχανολογικῶν ἐγκαταστάσεων ἑκάστης ἐπιχειρήσεως καί' ἐλευθέραν κρίσιν.

ΣΓ'. Εἰδικοί ὅροι βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων.

1. Αἱ βιοτεχνικαί ἐπιχειρήσεις τυροκομίας ὑποχρεοῦνται πλήν τῆς χρηματικῆς ἀμοιβῆς καί εἰς παροχήν θρεπτικῆς καί ἁπλῆς τροφῆς, ὡς καί εἰδικῆς ἐνδυμασίας δι' ἅπαν τό προσωπικόν των.

2. Καθ' ἑκάστην γαλακτομικήν περίοδον ἕκαστος τεχνίτης ἢ βοηθός δικαιοῦται τῶν κάτωθι εἰδῶν, ἐφ' ὅσον ἐργάσθη καθ' ὅλην τήν διάρκειάν της, ἄλλως ἀναλόγου ποσοστοῦ.

Τεχνῖται :

α) 4 κεφάλια κασέρι ἢ κεφαλοτύρι καί 15 κιλά βούτυρον ἢ

β) 30 κιλά φέτα καί 15 κιλά βούτυρον.

Βοηθοί :

α) 2 κεφάλια κασέρι ἢ κεφαλοτύρι καί 7 κιλά βούτυρον ἢ

β) 15 κιλά φέτα καί 7 κιλά βούτυρον.

Ταῦτα ὑπό τήν προϋπόθεσιν ὅτι παράγονται ἡμέτερα τά ὡς ἄνω προϊόντα, ἄλλως δικαιοῦνται μόνον τήν ποσότητα τοῦ παραγομένου προϊόντος.

3. Ἐάν οἱ ἐργαζόμενοι δέν εἶναι ἡμεδαποί, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀσθένειαν ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νά παράσχῃ τήν ὑπαιτιομένην ἰατροφαρμακευτικήν περίθαλψιν εἰς τό τυροκομεῖον ἐπί δίμηνον. Ἐν περιπτώσει παρατάσεως τῆς ἀσθενείας ὁ μισθωτός δικαιοῦται 15ημέρου ἀποζημιώσεως καί τῶν ἐπομένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, ἡ δέ σύμβασις λύεται ἄνευ ὑπαιτιότητος τοῦ ἐργοδότου.

Ζ'. Ἀπαλλαγή βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Αἱ βιομηχανικαί ἐπιχειρήσεις ἀπαλλάσσονται τῆς ὑποχρεώσεως παροχῆς τροφῆς καί κλίνης εἰς ὅσους ἐν αὐταῖς ἐργαζομένους, ὡς ἐπίσης καί τῆς παροχῆς εἰδῶν καθ' ἑκάστην γαλακτοκομικήν περίοδον.

Η'. Εἰσφοραί ἐργαζομένων.

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τά βιομηχανικά καί βιοτεχνικά τυροκομεῖα, ὡς καί εἰς τάς συναφεῖς ἐργασίας, δύνανται δι' ἐγγράφου δηλώσεώς των πρός τόν ἐργοδότην νά ἐκχωροῦν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν των ποσόν ἴσον πρός τήν κατά τό καταστατικόν τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν καί Ὑπαλλήλων Γάλακτος ὁριζομένην συνδρομήν ὑπέρ αὐτῆς.

Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται ἅμα τῇ δηλώσει ταύτῃ νά παρακρατήσουν καί νά ἀποδώσουν ὑπέρ τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας τήν ἀνωτέρω συνδρομήν, καταθέτοντες ταύτην εἰς τήν Ἐθνικήν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 87 τοῦ Α.Κ.

Θ'. Τελικαί διατάξεις.

1. Ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται εἰς τάς ἀτομικάς συμβάσεις ἐργασίας νά περιέχωνται ὅροι ἀντιτιθέμενοι εἰς τήν ἰσχύουσαν Ἐργατικήν Νομοθεσίαν ἢ δυσμενέστεροι τῶν ἐν τῇ παρούσῃ διαλαμβανομένων διατάξεων, πλήν τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν προβλέπεται εἰδικώτερος διάφορος ἐκείνης, τήν ὁποίαν ἀναγράφει τό ἐπαγγελματικόν βιβλιάριον.

2. Τά μέχρι σήμερον καταβαλλόμενα ἡμερομίσθια δέν δύνανται νά μειωθοῦν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτερα τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων.

3. Αἱ χορηγούμεναι αὐξήσεις λογίζονται ἀπό 1.1.1966. Τά ἐκ τῆς ἀναδρομικῆς αὐξήσεως ποσά δικαιοῦνται οἱ ἐργοδόται νά καταβάλουν εἰς τρεῖς μηνιαίας δόσεις.

4. Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης τυγχάνουν ἐπικρατέστεροι πάσης προγενεστέρας, θεωρουμένης ἀπό τῆς 1.1.1966 (ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς παρούσης) ὡς μή ὑφιστομένης.

5. Ἅπαντα τά συμβαλλόμενα μέρη παραιτοῦνται τῆς περαιτέρω διαδικασίας ἐπί τῆς ἐνώπιον τοῦ Δ.Δ.Α.Δ. Ἀθηνῶν ἐκκρεμούσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, τήν ὁποίαν θεωροῦν κατεπουμένην κατόπιν τῆς ὑπογραφῆς της παρούσης.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καί βεβαιωθεῖσα, ὑπεγράφη ὡς κατωτέρω παρά πάντων τῶν ἐν τῇ ἀρχῇ ἀναφερομένων, συντάγη δέ εἰς ἓξ πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνά ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων καί τό ἕκτον κατατεθήσεται εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διά τά πρακτέα.

Ὁ Δ/ντής τοῦ Ὑπ. Ἐργασίας. Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουνίου 1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Οἱ ξένοι ἐργάται εἰς τὴν Γερμανίαν

Εἰς τὸ τεῦχος Ἰουνίου 1966 τοῦ γερμανικοῦ περιοδικοῦ «Δίκαιον τῆς Ἐργασίας» (Recht der Arbeit) δημοσιεύεται ἀνακοίνωσις τῆς Γερμανικῆς Ὑπηρεσίας εὑρέσεως ἐργασίας καὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας, κατὰ τὴν ὁποίαν, συμφώνως πρὸς στατιστικὰ στοιχεῖα τῆς Ὑπηρεσίας ταύτης, ἀπησχολοῦντο τὴν 31 Μαρτίου 1966 εἰς τὴν Γερμανίαν, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ Δυτικοῦ Βερολίνου, 1.233.400 ξένοι ἐργάται, ἐκ τῶν ὁποίων 361.400, ἤτοι τὰ 29,4 %, Ἰταλοί, 194.400, ἤτοι τὰ 15,8 %, Ἕλληνες, 180.100, ἤτοι 14,6%, Ἱσπανοί, 142.100, ἤτοι 11,5 %, Τοῦρκοι καὶ 17.300, ἤτοι 1,4 %, Πορτογάλοι.

Κατὰ τὴν αὐτὴν χρονολογίαν τὸ ἐν τέταρτον περίπου τῶν ξένων ἐργατῶν, ἤτοι 313.400, ἦσαν γυναῖκες. Ἐκ τούτων τὴν πρώτην θέσιν κατέχουν 75.000 Ἑλληνίδες, ἤτοι τὸ 39 % τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων Ἑλλήνων ἐργατῶν, ἐναντι 63.400 Ἰταλίδων, ἤτοι 17,4 % τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἀπασχολουμένων Ἰταλῶν ἐργατῶν, 55.100 Ἱσπανίδων (30,6% τοῦ ὅλου τῶν Ἱσπανῶν ἐργατῶν), 23.200 γυναικῶν ἐκ Τουρκίας (16,3 %) καὶ 2.700 ἐκ Πορτογαλίας (15,5 %).

Ἡ στατιστικὴ αὕτη τῆς Γερμανικῆς Ὑπηρεσίας εὑρέσεως ἐργασίας καὶ ἀσφαλίσεως ἀνεργίας θὰ ἦτο ἔτι πληρεστέρα καὶ αἱ διαπιστώσεις διὰ τὴν Ἑλλάδα ἐμφανέστερον θλιβεραί, ἐὰν ἐγίνετο καὶ μία σύγκρισις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἀπασχολουμένων ξένων ἐργατῶν πρὸς τὸν πληθυσμὸν ἑκάστης τῶν χωρῶν, ἐξ ἧς αὐταὶ προέρχονται. Ὁ πληθυσμὸς τῶν χωρῶν τούτων, συμφώνως πρὸς τὰς τελευταίας ἀπογραφάς, ἔχει ὡς ἑξῆς: Ἰταλία 50.300.000, Ἱσπανία 31.000.000, Τουρκία 31.100.000, Πορτογαλία 9.100.000, Ἑλλὰς 8.400.000. Ἐκ τούτων καταφαίνεται ὅτι, ἐνῶ διὰ τὰς ἄλλας χώρας ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Γερμανίᾳ ἀπασχολουμένων ἐργατῶν των, ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν πληθυσμόν των, εἶναι σχετικῶς ἀσήμαντος, ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἑλλήνων ἐργατῶν εἶναι δυσαναλόγως μεγαλύτερος.

Νέα νομοσχέδια

Κατετέθη πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, Δικαιοσύνης καὶ Οἰκονομικῶν Σχέδιον Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τῶν ἄρθρων 62, 66, 68, 75 καὶ 294 τοῦ Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου».

Κατὰ ταῦτα (ἄρθρον μόνον) 1. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 62, 68 καὶ 75 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. εἶναι, ὅτι λύσεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως διὰ τοὺς ἐν ἄρθρῳ 62 καὶ 68 (α) λόγους ὁ ναυτικὸς δικαιοῦται νὰ ἐπιδιώξῃ κατ' ἀπόλυτον ἐκλογήν του ἢ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ ἄρθρου 62 ἢ αὐτὴν τοῦ ἄρθρου 75.

2. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. εἶναι, ὅτι ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως λόγῳ ἀσθενείας ἢ ἀτυχήματος τοῦ ναυτικοῦ δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν αὐτῆς παρὰ τοῦ πλοιάρχου, τοῦ ναυτικοῦ μὴ δικαιουμένου καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 75, καὶ ὅτι ἐν περιπτώσει ἐφαρμογῆς καὶ τῶν εἰδικῶν διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεων τῶν ἐξ ἀτυχήματος παθόντων ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων εἰς τὴν ἐξ αὐτῶν ἀπαίτησιν συμψηφίζεται πᾶσα γενομένη κατὰ τὴν πρώτην παράγραφον τοῦ ἄρθρου 66 τοῦ Κ.Ι.Ν.Δ. παροχή.

3. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 294 τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου 3816/1958 (Φ.Ε.Κ. 32 Α' 1958) κυρωθέντος Κώδικος Ἰδιωτικοῦ Ναυτικοῦ Δικαίου εἶναι, ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ταύτης δὲν καταργοῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 522/1948 «περὶ ναυτικῆς ὑποθήκης καὶ ἐνεχύρου ἐπὶ τῶν ἁλιευτικῶν καὶ ἀπογγαλευτικῶν πλοίων καὶ πλωαρίων πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν ὑπὸ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος χορηγουμένων ἁλιευτικῶν δανείων» (Φ.Ε.Κ. 83 Α/1948), ὡς καὶ τὸ διὰ τούτου θεσπισθὲν ὑπὲρ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης διὰ τὰ χορηγούμενα ἁλιευτικὰ δάνεια προνόμιον ἐναντι παντὸς τρίτου, πλὴν τοῦ Δημοσίου δι' ἀπαιτήσεις αὐτοῦ ἐκ φόρων καὶ τελῶν.

Χωρὶς διακοπὴν

Ἡ Ἐπιθεώρησίς μας, κατὰ τηρουμένην ἀπὸ τῆς πρώτης ἐκδόσεώς της παράδοσιν, δὲν πρόκειται καὶ κατὰ τὸ τρέχον θέρος νὰ διακόψῃ τὰς τακτικὰς ἀνὰ 15θήμερον ἐκδόσεις της. Προέχει δι' ἡμᾶς πάντοτε ἡ ἀδιάκοπος ἐνημέρωσις τοῦ ἀναγνωστικοῦ μας κοινοῦ ἐπὶ τῶν ἐξελίξεων τῆς νομοθεσίας καὶ νομολογίας, μὲ παραμερισμὸν οὕτω τῆς ἀνάγκης κάποιας ἀναπαύσεως τῶν συντακτῶν της.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεῦχος 16ον (598)

Ἀθῆναι, 15 Αὐγούστου 1966

ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

§ 1

1. Τείνει νὰ ἐπικρατήσῃ εἰς τὴν θεωρίαν ἡ γνώμη, ὅτι ἡ παράνομος ἀπεργία (παράνομος εἶναι καὶ ἡ καταχρηστική), εἴτε διότι ἐκηρύχθη, εἴτε διότι διεξήχθη κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου, ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς διαρκείας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ἑξῆς: Ἐὰν μὲν ἡ σύμβασις εἶναι ὡρισμένου χρόνου, παρέχει εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα τῆς παρανόμου ἀπεργίας ὡς σπουδαῖον λόγον καὶ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Ἐὰν δὲ ἡ σύμβασις εἶναι ἀορίστου χρόνου, νὰ θεωρήσῃ τὴν σύμβασιν λυθεῖσαν διὰ καταγγελίας (παραιτήσεως) τοῦ μισθωτοῦ. (Βλέπε *Κ. Καποδίστριαν*, Ἐνοχ. ἐκδ. 3η, σελ. 667, σημ. 9, 631, *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικόν, σελ. 100, *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 36, 669, ἀριθ. 66, 70, ὅπου καὶ πλήρης βιβλιογραφία).

Διὰ νὰ καταστήσωμεν πλέον ἐμφανεῖς τὰς συνεπείας, εἰς τὰς ὁποίας ἄγει ἡ ἀνωτέρω γνώμη, θὰ φέρωμεν τὸ ἑξῆς παράδειγμα: Ὑποθέσωμεν, ὅτι εἰς τὴν αὐτὴν ὁμάδα ἀπεργῶν ἄλλοι μὲν ἐργάζονται ὑπὸ σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, ἄλλοι δὲ ὑπὸ σύμβασιν ἀορίστου χρόνου. Διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ λύσις τῆς συμβάσεως τῶν πρώτων (ὡρισμένου χρόνου) δὲν θὰ ἀρκῇ τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀπεργία ὑπῆρξε παράνομος, ἀλλὰ θὰ χρειασθῇ νὰ γίνῃ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, διὰ τὴν ὁποίαν καταγγελίαν ἡ παράνομος ἀπεργία θὰ ἀποτελέσῃ τὸν «σπουδαῖον λόγον». Διὰ τοὺς λοιπούς, οἱ ὁποῖοι ἐργάζονται ὑπὸ σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, δὲν θὰ χρειάζεται καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, διότι οὗτοι, κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου, θὰ θεωρῶνται παραιτηθέντες.

Ὡς δικαιολογία αὐτῆς τῆς διαφόρου μεταχειρίσεως τῶν ἀπεργῶν, ἀναλόγως τοῦ εἴδους τῆς συμβάσεως, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἕκαστος τούτων ὑπηρετεῖ, προβάλλεται, ὅτι τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. δὲν ἰσχύει ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρόνου, αἱτινες ἐξακολουθοῦν νὰ διέπωνται, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσ.Ν.Α.Κ., ὑπὸ τοῦ νόμου 2112, καὶ συνεπῶς ἐπὶ παρανόμου ἀπεργίας τῶν ὑπηρετούντων ὑπὸ σύμβασιν ἀορίστου διαρκείας μισθωτῶν, ἂν δὲν ἐφηρμόζετο τὸ πλάσμα τῆς παραιτήσεως τούτων, θὰ ὑπεχρεοῦτο ὁ ἐργοδότης νὰ καταγγείλῃ τυπικῶς τὴν σύμβασιν, ἁρπυνόμενος, ἐν παραλείψει τῆς τακτικῆς καταγγελίας, μὲ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως καὶ θὰ κατελήγομεν οὕτω εἰς ἀνεπιεικῆ ἀποτελέσματα». (Βλέπε *Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρα 669 - 678, ἀριθ. 70).

2. Ἡ νομολογία δὲν ἠκολούθησε τὰς ἀπόψεις τῆς ἀνωτέρω θεωρίας. Ἐδέχθη, ὅτι, ἀφοῦ ἡ ἀπεργία ἦτο ἢ διεξήχθη παρανόμως, ἡ συνεπεία ταύτης ἀπουσία τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἦτο μὲν «αὐθαίρετος», ἀλλ' ὡς τοιαύτη δὲν ἰσοῦτο πρὸς παραίτησιν, ἠδύνατο ὅμως, κατὰ περιστάσεις, ὑποκειμένας εἰς στάθμισιν ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ, βάσει τῶν κανόνων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς παραίτησις. (Βλέπε Πρωτ. Θεσσαλονίκης 467) 1963, ΕΕΔ 22, 249). Κατὰ τὴν ἄποψιν δηλ. ταύτην τῆς

νομολογίας δέν ήτο ή (δικαιοπρακτική) θέλησις τοῦ ἀπεργοῦ, ἥτις ὡς παράτησις, σιωπηρῶς δηλωθεῖσα, ἔλυε τὴν σύμβασιν, ἀλλά ἡ κρίσις τοῦ δικαστοῦ, ἥτις ἐφαρμόζουσα τὸν κανόνα τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπεφαίνετο, ὅτι, ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς διεξήχθη ἡ ἀπεργία, ἐκτιμωμένων ἐξ ἀντικειμένου, δηλ. ἀνεξαρτήτως τῆς θελήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως παραιτηθῇ ἢ μή, ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ λελυμένη ἡ σύμβασις ἐκ μέρους τοῦ ἀπεργοῦ, διότι δέν ἠνείχετο πλέον τὴν διατήρησίν της ἡ καλὴ πίστις.

Ἡ λύσις αὕτη ἀπετέλει εἰδικὴν ἐφαρμογήν, εἰς τὰς περιπτώσεις ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἕνεκα παρανόμου ἀπεργίας, τῆς κρατησάσης νομολογίας ἐπὶ τοῦ γενικωτέρου θέματος τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ. Ὡς ἐκτίθεται κατωτέρω (§ 7), παλαιότερον ἐκράτει ἡ ἄποψις, ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀορίστου χρόνου, ἀπέχων τῆς ἐργασίας του δι' ἄλλην αἰτίαν, πλὴν τῆς ἀσθενείας, λοχείας καὶ στρατεύσεως, ἐθεωρεῖτο πλάσματι τοῦ νόμου παραιτηθείς. Ἐπειδὴ ὅμως ἡ ἄποψις αὕτη ὡδήγει εἰς ἀπανθρώπους λύσεις (μισθωτός, ὅστις ἀπουσίασε, διότι κατεδιώκετο ὑπὸ τῶν Γερμανῶν ἢ ἐκήδευσε προσφιλές του πρόσωπον κλπ., ἐθεωρήθη πλάσματι νόμου ὡς παραιτηθείς, βλέπε τὰς Α.Π. 337) 1946, ΕΕΔ 5, 621, 20) 1947, ΕΕΝ 14, 154 καὶ *Κυκκά*, Ἐνοχ. ὑπ' ἄρθρον 658, σελ. 578, σημ. 7, βλέπε καὶ τὴν τελευταίως ἐκδοθεῖσαν Πρωτ. Ἀθηνῶν 889) 1966, ΕΕΔ 25, 415, ἥτις ἔκρινεν, ὅτι πλάσματι τοῦ νόμου θεωρεῖται μισθωτὸς παραιτηθείς, ἐπειδὴ ἀπουσίασεν ἐπὶ ½ ὥρας λόγῳ συμμετοχῆς εἰς παράνομον ἀπεργίαν), ἠκολουθήθη, ὡς ἐπεικεστέρα, ἡ ἄποψις, ὅτι ὁ δικαστὴς ἐδικαιοῦτο ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας νὰ κρίνῃ οὐχὶ ἂν λόγῳ τῆς ἀποχῆς παρητήθη ὁ μισθωτός, ἀλλ' ἂν λόγῳ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἡ ἀποχή, σταθμιζομένων κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, ἔπρεπε νὰ θεωρηθῇ λελυμένη ἡ σύμβασις. (Βλέπε τὴν Α.Π. 556) 1949 καὶ λοιπὰς κατωτέρω, § 10).

Ἡ τελευταία ὅμως ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (296) 1966, ΕΕΔ 25, 786), ἥτις εἶναι καὶ ἡ πρώτη ἐπὶ θέματος ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ παρανόμου (καταχρηστικῆς) ἀπεργίας, ἔδωσεν ἄλλην λύσιν. Καὶ δὴ οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ἀποχῆς λόγῳ ἀπεργίας, ἀλλ' ἐπὶ πάσης ἀποχῆς, δηλ. ἔδωσε, γενικώτερον, διάφορον ἑρμηνείαν εἰς τὸ ἄρθρον 5 § 3 ν. 2112. Ἡ ἀπουσία τοῦ μισθωτοῦ, λέγει ἡ ἀπόφασις αὕτη συνεπείᾳ παρανόμου (καταχρηστικῆς) ἀπεργίας, εἶναι μέν «αὐθαίρετος», ἀλλὰ κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 «θὰ δύναται ἐκ ταύτης καὶ τῶν συντρεχόντων λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συναχθῇ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιστάσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις)», ἡ περὶ τῆς ὁποίας μάλιστα κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ἐὰν αὕτη εἶναι σαφής, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου». Ἐν ἄλλοις λόγοις, κατὰ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, οὔτε ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκα παρανόμου ἀπεργίας, παρ' ὅτι αὐθαίρετος, συνιστᾷ παράτησιν πλάσματι νόμου, ὡς ἐδέχετο ἡ παλαιοτέρα νομολογία, οὔτε ἐκ τῆς ἰδίας διατάξεως ἔχει ἐξουσίαν ὁ δικαστὴς νὰ χαρακτηρίσῃ, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, τὴν ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ ὡς παράτησιν, ὡς ἐδέχετο ἡ νεωτέρα νομολογία. Ἀλλ' ἁπλῶς ὁ δικαστής, ὡς ἐπὶ πάσης σιωπηρῶς καταρτιζομένης πράξεως, δικαιοῦται νὰ συναγάγῃ ἐκ τῆς ἀπουσίας καὶ τῶν λοιπῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς αὕτη, ὅτι ἐξεδηλώθη, ἂν ἐξεδηλώθη, ἐβούλησε τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παράτησιν. Δι' ὃ καὶ ἡ κρίσις του δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Ἀλλ' ἐνῷ ἡ τελευταία αὕτη ἀπόφασις τοποθετεῖ τὰ πράγματα εἰς τὴν ὀρθὴν θέσιν των καὶ θέτει τὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ παράτησις τοῦ μισθωτοῦ, ὡς δικαιοπραξία, δύναται νὰ παραχθῇ μόνον ἐκ τῆς θελήσεως τούτου, ἔστω καὶ σιωπηρῶς δηλουμένης, ἐν τούτοις περαιτέρω ἐπανεισάγει, ἀντιφάσκουσα πρὸς ἑαυτήν, ζήτημα νομιμότητος τῆς ἀπεργίας, ἐξ ἧς ἡ ἀπουσία. Ὑφίσταται δὲ ἀντίφασις, διότι, ἐὰν ἐκ τῆς ἀποχῆς ἔχῃ προκύψει σιωπηρὰ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (παραίτησις), ἀρκεῖ αὕτη διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, καὶ εἶναι ἀδιάφορος ἡ νομιμότης ἢ μὴ τῆς ἀπεργίας. Ἐάν, ἀντιθέτως, χρειάζεται νὰ κριθῇ, ὅτι ἡ ἀπεργία ὑπῆρξε παράνομος, ἵνα ἐκ ταύτης, καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐξαχθῇ ἡ παράτησις τούτου, εἴτε διὰ τῆς ἐπικλήσεως πλάσματος τοῦ νόμου, εἴτε δι' ἐφαρμογῆς ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ τῶν κανόνων τῆς καλῆς πίστεως, ἡ λύσις δὲν θὰ προέρχεται ἐκ τῆς δικαιοπρακτικῆς θελήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ἐκ τοῦ νόμου. Δι' ὃ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην θὰ ὑπόκειται ἡ κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας εἰς τὸν ἔλεγ-

χον τοῦ Ἀκυρωτικοῦ.

Εἶναι ἀνάγκη ἵνα νὰ προβῶμεν εἰς μίαν συστηματικὴν μελέτην τῶν σχετικῶν διατάξεων.

§ 2

3. Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι ἡ κυρία συνέπεια τῆς παρανόμου ἀπεργίας εἶναι ἡ ὑποχρέωσις τῶν ἀπεργῶν νὰ ἀποζημιώσουν τὸν ἐργοδότην διὰ τὴν ζημίαν, ἣν οὗτος ὑπέστη ἐκ τῆς παρανόμου ἀπεργίας. Ἐὰν π.χ. οἱ μισθωτοὶ ἐπιχειρήσεως καινῆς ὠφελείας ἀπεργήσουν, χωρὶς προηγουμένως νὰ εἰδοποιήσουν πρὸ εὐλόγου χρόνου τὴν Ἀστυνομικὴν Ἀρχὴν καὶ τὸν ἐργοδότην, διαπράττουν ποινικὸν ἀδίκημα τοῦ ἄρθρου 292 Ποιν. Κώδ. καὶ ὑπέχουν εὐθύνην, καὶ δὴ ἀλληλέγγυον, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον βεβαίως συντρέχουν αἱ λοιπαὶ προϋποθέσεις τῶν ἄρθρων 914, 297 καὶ 298 Α.Κ. πρὸς ἀποζημίωσιν. Τὸ αὐτὸ θὰ ἰσχύσῃ καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης παρανόμου ἀπεργίας, ὁποία εἶναι καὶ ἡ καταχρηστική. (Βλέπε ἀπόφασιν Γερμ. Ἀκυρ. 20.12.1963, ΕΕΔ 25, 298. Γ. Σπυράπουλον, ΕΕΔ 12, 813, 819).

Ἀλλὰ τὸ ἐρώτημα, ὅπερ μᾶς ἀπασχολεῖ, εἶναι ἄλλο, τὸ ἑξῆς: Ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἕνεκα παρανόμου ἀπεργίας, πέραν τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν, ρυγνύει τὴν σύμβασιν ἐργασίας;

4. Ἂς ἴδωμεν ἐν πρώτοις τὰς γενικὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 382 καὶ 387 Α.Κ., δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ παρὰ τοῦ συμβαλλομένου ὑπαιτίου ἀθέτησις τῶν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων. Τὸ ἄρθρον 382 Α.Κ. ρυθμίζει τὴν ὑπαίτιον ἀδυναμίαν πρὸς παροχὴν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων. Κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ὁ ἀντισυμβαλλόμενος τούτου (τοῦ ἀθετήσαντος) δικαιοῦται νὰ πράξῃ ἓν ἐκ τῶν δύο: ἢ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, ἢ ἀπαιτήσῃ δι' αὐτῆς πρὸς ἀποζημίωσιν (ἐκ τῆς ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως) θὰ συρρέῃ μετὰ τῆς ἐξ ἀδικήματος, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται τοιαύτη (βλέπε περὶ τῆς συρροῆς ἀξιώσεως ἐξ ἀδικήματος καὶ συμβάσεως Ἀντ. Φλώρου, Ν. Δίκ. 1958, σελ. 1 ἑπ., Φουρκιώτου, Ἐναγ. 1964, 335, Α.Π. 261) 1957, 422) 1958). ἢ νὰ ὑπαναχωρήσῃ τῆς συμβάσεως, ἀξιῶν καὶ τινα (οὐχὶ πλήρη) ἀποζημίωσιν, καθοριζομένην ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου βάσει τοῦ ἄρθρου 387 Α.Κ. (βλέπε Μπαλῆ, Ἐναγ. § 84, 38, Μιχαηλίδη-Νουάρου, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρ. 382, ἀριθ. 2 καὶ 11). Βεβαίως δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι ἔχει ἐπίσης τὰ ἀνωτέρω δικαιώματα, εἴτε πρὸς ἀποζημίωσιν, εἴτε πρὸς ὑπαναχώρησιν, καὶ ὁ ἀθετήσας τὴν σύμβασιν. Διότι τοιαύτη τις λύσις θὰ ἀπετέλει ἀνατροπὴν τῶν ἄνω διατάξεων καὶ, γενικώτερον, τοῦ ὅλου συστήματος τοῦ Κώδικος περὶ εὐθύνης τοῦ ὑπαιτίως ἀθετήσαντος τὰς ὑποχρεώσεις του ἔναντι τοῦ ἀντισυμβαλλομένου του.

Ἐὰν συνεπῶς ἐπρόκειτο νὰ δοθῇ ἡ λύσις εἰς τὸ πρόβλημά μας διὰ τῶν γενικῶν τούτων διατάξεων, θὰ ἠκολουθεῖτο ἡ ἑξῆς σειρὰ σκέψεων: Ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀπεργίας, ἐχούσης σκοπὸν τὴν τροποποίησιν τῆς ὡρισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, ἀποτελεῖ καθ' ἑαυτὴν ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Καὶ, ἐὰν μὲν ἡ ἀπεργία ἀσκῆται νομίμως, δὲν τίθεται ζήτημα ὑπαιτίου ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως, διότι ὁ μισθωτὸς ἀσκεῖ δικαίωμα (τῆς ἀπεργίας), πηγάζοντος ἐκ νόμου, μάλιστα δημοσίας τάξεως καὶ συνεπῶς ἐπικρατεστέρου πάσης ἀντιθέτου συμβάσεως. Ἐὰν ὅμως ἡ ἀπεργία ἀσκῆται παρανόμως, ἡ λόγῳ ταύτης ἀποχὴ συνιστᾷ ὑπαίτιον ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, ἥτις παρέχει εἰς τὸν ἐργοδότην δικαίωμα εἴτε νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν, εἴτε νὰ ὑπαναχωρήσῃ, ὁπότε νὰ καταγγείλῃ διὰ τὸ μέλλον τὴν σύμβασιν. Τοιοῦτον βεβαίως δικαίωμα, εἴτε πρὸς ἀποζημίωσιν, εἴτε πρὸς ὑπαναχώρησιν (παραίτησιν), δὲν ἔχουν κατὰ τοῦ ἐργοδότου των οἱ παρανόμως ἀπεργήσαντες, ἐπικαλούμενοι τὸ παράνομον τῆς ἀπεργίας των.

5. Αἱ ἀνωτέρω γενικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρων 382 καὶ 387 Α.Κ. ἔχουν περιωρισμένην ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Διότι διὰ ταύτην ὑφίστανται αἱ εἰδικαὶ διατάξεις τῶν ἄρθρων 669, 672 καὶ 673 Α.Κ., δι' ὧν ρυθμίζονται τὰ θέματα ἀποζημιώσεως καὶ καταγγελίας, ἐν περιπτώσει ἀθετήσεως τῆς συμβάσεως.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰδικῶν τούτων διατάξεων τὸ ὅλον θέμα ἐρρυθμίσθη ὡς ἑξῆς:

α. Ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 669, ἐπὶ μὲν τῆς συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου «αὐτοδικαίως», ἅμα τῇ λήξει τῆς προθεσμίας, ἥτις προσδιορίζει τὴν σύμβασιν ταύτην, ἐπὶ δὲ τῆς συμβάσεως ἀορίστου διαρκείας, προηγουμένης ἑκατέρωθεν καταγγελίας. Ἡ διάταξις δηλ. αὕτη θέτει τὴν ἀρχήν, ὅτι ἐπὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου δὲν ὑφίσταται περίπτωσις «αὐτοδικαίας» λύσεως τῆς συμβάσεως, ἀλλ' ὅτι αὐτοδικαία λύσις ὑφίσταται μόνον ἐπὶ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου. (Ἡ περίπτωσις τῶν ἄρθρων 675, ἥτοι τῆς λόγῳ τοῦ θα-

νάτου τοῦ μισθωτοῦ λύσεως τῆς συμβάσεως, δὲν ἀναιρεῖ τὸν κανόνα τοῦτον). Ἡ λύσις συνεπῶς τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου θὰ ἐπέρχεται πάντοτε μετὰ προηγουμένην καταγγελίαν, εἴτε ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (ἀπόλυσις), εἴτε ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (παραίτησις).

6. Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐπιτρέπεται κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. νὰ γίνῃ παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν καὶ ἐνωρίτερον τῆς προθεσμίας, τόσον τῆς ἐκ τοῦ νόμου (15 ἡμερῶν, ἣν τάσσει τὸ ἄρθρον 669, διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς ἀορίστου χρόνου), ὅσον καὶ τῆς ἐκ συμβάσεως (τῆς προθεσμίας δηλ., ἣν ὁρίζει ἡ σύμβασις ὡρισμένου χρόνου), ἀρκεῖ νὰ ὑφίσταται σπουδαῖος λόγος, ὅστις ἐκτιμᾶται ἐπὶ βάσει τῶν ἀντικειμενικῶν κριτηρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν καὶ ἀνεξαρτήτως πταίσματος τῶν μερῶν. Ἡ διάταξις δηλ. αὕτη ἀπέκοψε τὸ δικαίωμα πρὸς καταγγελίαν ἀπὸ τὴν ὑπαίτιον ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ συμβαλλομένου (περὶ ἧς τὸ ἄρθρον 382 ἐπ.) καὶ τὸ ἐστήριξεν εἰς τὸν «σπουδαῖον λόγον», ὅστις δύναται νὰ ὑπάρχῃ ἀνεξαρτήτως πταίσματος καὶ ὅστις δύναται νὰ ἀφορᾷ οὐ μόνον τὸ πρόσωπον τοῦ πρὸς ὃν ἡ καταγγελία, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τούτου τοῦ καταγγέλλοντος (βλέπε καὶ περίπτωσιν ἄρθρου 674 Α.Κ. Σχετικῶς βλέπε *Καπωδίστριαν*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 672, ἀριθ. 20, 28. *Δημάκην*, Ὁ σπουδαῖος λόγος, ΕΕΔ 14, 961, 9, 99. *Καϊσάν*, Ἐνοχ., σελ. 658).

γ. Τέλος, ἐὰν ὁ «σπουδαῖος λόγος», συνιστᾷ καὶ ὑπαίτιον ἀθέτησιν τῆς συμβάσεως, ὁ ἀθετήσας ὑποχρεοῦται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 673 εἰς ἀποζημίωσιν (Α.Π. 444) 1958, ΕΕΔ 17, 744). Καὶ ἡ διάταξις αὕτη ἐπιβεβαιοῖ τὴν ἀνωτέρω (β) ἀρχήν, ὅτι ἡ πρόωρος καταγγελία εἶναι ἄσχετος πρὸς τὸ πταίσμα τοῦ συμβαλλομένου, πρὸς τὸ ὁποῖον συναρτᾶται μόνον ἡ ἀποζημίωσις, ὡς ὥριζε καὶ ἡ γενικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 382 Α.Κ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τούτων ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἡ ὀφειλομένη εἰς παράνομον ἀπεργίαν (διὰ τὴν νόμιμον ἀπεργίαν δὲν τίθεται τὰν ζήτημα), δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς συμβάσεως, εἴτε ἡ σύμβασις ἦτο ὡρισμένου, εἴτε ἀορίστου χρόνου. Ἡ παράνομος ἀπεργία δύναται μόνον νὰ παράσχῃ εἰς τὸν ἐργοδότην «σπουδαῖον λόγον», ὅπως προεῖπε, χωρὶς νὰ τηρήσῃ προθεσμίαν τινά, εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἐνδεχομένως δὲ καὶ νὰ ζητήσῃ ἀποζημίωσιν.

6. Αἱ διατάξεις ὅμως τῶν ἄρθρων 669, 672 καὶ 673 Α.Κ. ἰσχύουν μόνον ἐπὶ τῶν συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ ἐπὶ τῶν συμβάσεων ἀορίστου χρόνου. Διότι δυνάμει τοῦ ἄρθρου 38 Εἰσ.Ν.Α.Κ. αἱ τελευταῖαι αὗται ἐξακολουθοῦν νὰ ρυθμίζωνται ἀπὸ τὸν εἰδικὸν νόμον 2112) 1920, ὡς ἤδη ἰσχύει, τροποποιηθεὶς ὑπὸ τοῦ νόμου 3198) 1955. Συνεπῶς αἱ δοθεῖσαι λύσεις ἐπὶ παρανόμου ἀπεργίας ἰσχύουν μόνον διὰ τοὺς ὑπὸ σύμβασιν ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐργαζομένους. Διὰ τοὺς ἐργαζομένους ὑπὸ σύμβασιν ἀορίστου διαρκείας θὰ ἴδωμεν τί ὁρίζει ὁ νόμος 2112. Οὕτω ἐπανερχόμεθα εἰς τὴν μελέτην τοῦ νόμου τούτου.

§ 3

7. Τὸ κεντρικὸν πρόβλημα ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τοῦ νόμου 2112, ἐπὶ τοῦ ἀπασχολοῦντος ἡμᾶς θέματος εἶναι, ἂν οὗτος προβλέπῃ περίπτωσιν «αὐτοδικαίας» λύσεως τῆς συμβάσεως (ἤγ., ὡς εἴδομεν, ἀπέκλεισε τὸ ἄρθρον 669 Α.Κ.), ἢ ἂν ἡ λύσις τῆς συμβάσεως θὰ ἐπέρχεται μόνον κατόπιν καταγγελίας ἑκατέρου τῶν μερῶν.

Ὡς ἐλέχθη (ἀνωτ. § 2), παλαιότερον ἐκράτει ἡ ἄποψις, ὅτι τὸ ἄρθρον 5 § 3 νόμου 2112 ἐθέσπιζε αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ πλασματικὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ, τόσον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀποχὴ ὀφείλετο εἰς ἄλλην αἰτίαν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰς εἰς τὴν διάταξιν ἀναφερομένας (ἀσθένειαν, λοχείαν, στράτευσιν), ὅσον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπερβάσεως τῶν εἰς τὴν αὐτὴν διάταξιν ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἀποχῆς (βλέπε ἐκ τῆς παλαιᾶς ταύτης νομολογίας τὰς Α.Π. 158) 1945, 337) 1946, 20) 1947 κλπ.). Ἡ ἄποψις αὕτη ἔχει πλέον ἐγκαταλειφθῇ, διότι ἦτο ἀνεπιεικής (ἀνωτ. 2). Ἀλλὰ ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλειφθῇ, κυρίως διότι δὲν ἐστηρίζετο εἰς τὸν νόμον. Ἀληθῶς ὁ νόμος 2112 δὲν γνωρίζει οὔτε αὐτοδικαίαν, οὔτε πλασματικὴν λύσιν τῆς συμβάσεως. Ὁ νόμος θεσπίζει λύσιν τῆς συμβάσεως παρ' ἑκατέρου τῶν μερῶν μόνον διὰ καταγγελίας, εἴτε ἐμπροθέσμου, εἴτε ἀπροθέσμου. Ἡ δὲ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι, διαρκούσης τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ τοῦ ἐν αὐτῇ κωλύματος, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς ἀποχῆς παραίτησις καὶ ὅτι, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ἐν τῇ ἰδίᾳ διατάξει προθεσμίας, ἢ, ἐπὶ ἀπουσίας

ἐξ ἄλλης αἰτίας, ἐπιτρέπεται (οὐχὶ δὲ καὶ ὅτι ἐπιδόλλεται) νὰ συναχθῇ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τοῦ συνόλου τῶν περιστάσεων δηλοῦται τοιαύτη παραίτησις (βλέπε *Κ. Δημάκην*, Ἡ ἀπουσία τοῦ μισθωτοῦ, ΕΕΔ 7, 195, *ἰδίου* 8, 530, *Σακελλαροπούλου*, Νομικὰ πλάσματα 8, 178 καὶ *Σχόλια* ΕΕΔ 6, 333, 682, 8, 14 κλπ.).

8. Ἡ ἄποψις, ὅτι ὁ νόμος 2112 δὲν γνωρίζει τὴν αὐτοδικαίαν ἢ πλασματικὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ μόνον τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως διὰ καταγγελίας, εὑρε πλέον ἐρεισμα καὶ εἰς νεωτέρους νόμους. Οὕτω ὁ νόμος 3239) 1955, ἄρθρον 18 § 3, «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν» ἀπηγόρευσε τὴν ἀπεργίαν διαρκούσης τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας καὶ δὴ μόνον ἐπὶ 45 ἡμέρας ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν ἢ ἐπὶ 60 ἡμέρας, ἐν περιπτώσει ἐφέσεως, καὶ ὥρισεν, ὅτι ἡ συμμετοχὴ εἰς τοιαύτην ἀπηγορευμένην ἀπεργίαν ἰσοῦται, πλάσματι τοῦ νόμου, πρὸς παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης συνάγεται ἀναμφιβόλως, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 δὲν εἶχε καθιερώσει, ὡς ὑπεστηρίζετο, τὴν πλασματικὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν περιπτώσει ἀποχῆς ἕνεκα ἀπεργίας, ἀφοῦ τοιοῦτον πλάσμα παρέστη ἀνάγκη νὰ θεσπίσῃ ἡ μεταγενεστέρα διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 νόμου 3239 μόνον διὰ τὴν παράνομον ἀπεργίαν καὶ μάλιστα ἐντελῶς περιωρισμένως, ἤτοι εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤνοιξεν ἡ διαδικασία τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας καὶ μόνον διά τινας ἡμέρας.

Ἐπίσης ὁ νόμος 539) 1945, ἄρθρον 2 § 6, «περὶ κανονικῆς ἀδείας» ὥρισεν, ὅτι διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν κανονικῆς ἀδείας θὰ ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὡς χρόνος ὑπηρεσίας καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ ἀπεργίας, τοῦθ' ὅπερ θὰ ἦτο ἀδιανόητον, ἐὰν ἡ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ἰσοῦτο πρὸς πλασματικὴν παραίτησιν.

Χρήσιμος τέλος διὰ τὴν ἀπόκρουσιν τῆς περὶ παραιτήσεως τοῦ ἀπεργοῦ θεωρίας εἶναι ἡ ἐπισκόπησις τῶν ὅσων διατάσσει ὁ Κῶδιξ Δημοσίων Ὑπαλλήλων περὶ ἀπεργίας. Ὡς γνωστόν, ἡ ἀπεργία τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀποκλείεται καὶ ἐκ τῆς ρητῆς ἐξαιρέσεως τοῦ ἄρθρου 11 § 3 τοῦ Συντάγματος καὶ τῶν ἐπίσης ρητῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 47, 2 τοῦ ἄνω Κώδικος καὶ τοῦ ἄρθρου 247 τοῦ Ποιν. Κώδικος. Παρ' ὅλα ταῦτα ὁ ἀπεργήσας δημόσιος ὑπάλληλος, παρανόμως ὁπωσδήποτε, δὲν θεωρεῖται ἐκ μόνης τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν παραιτηθείς. Τὸ ἄρθρον 182 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὁρίζει, ὅτι πλάσματι νόμου θεωρεῖται μὲν παραιτηθείς, ἀλλ' ἐὰν ἡ παραίτησις δὲν γίνῃ ἀποδεκτὴ ἐντὸς μηνός, θεωρεῖται μὴ γενομένη. Ἰδοὺ λοιπὸν ὅτι ἀκόμη καὶ ἐπὶ δημοσίων ὑπαλλήλων, ὅπου ἡ ἀπεργία ἀποτελεῖ πάντοτε ποινικὸν ἀδίκημα, δὲν καταλήγομεν εἰς τὴν παραίτησιν. Εἶναι συνεπῶς παράλογον νὰ ὑποστηριχθῇ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 2112 πλασματικὴ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, ἕνεκα τῆς συμμετοχῆς του εἰς ἀπεργίαν.

9. Ἐὰν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω ἀποκλεισθῇ ἡ αὐτοδικαία λύσις τῆς συμβάσεως, συνεπείᾳ τῆς ἀποχῆς τοῦ ἀπεργήσαντος μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ὁ δικαστής, διὰ νὰ ἀποφανθῇ λελυμένην τὴν σύμβασιν ἐργασίας, πρέπει νὰ δεχθῇ, ὅτι ὑπῆρξε δήλωσις βουλήσεως περὶ τερματισμοῦ ταύτης, δηλ. καταγγελία τῆς συμβάσεως εἴτε τοῦ ἐργοδότου (ἀπόλυσις), εἴτε τοῦ μισθωτοῦ (παραίτησις). Δι' ὃ, ὅταν ὁ δικαστὴς ἐπὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας ἀποφαίνεται, ὅτι ὑπῆρξε ὄντως καταγγελία, οὐδὲν ἄλλο πράττει ἢ ὅτι ἀποκαλύπτει συμπερασματικῶς τὴν περὶ ταύτης δήλωσιν τῆς βουλήσεως τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν.

Εἰδικώτερον ἡ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (παραίτησις) προβλέπεται αὐτοτελῶς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 νόμου 2112 καὶ ἀποτελεῖ, ὅπως καὶ ἡ καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου (ἀπόλυσις), μονομερῆ δήλωσιν τῆς βουλήσεως τούτου, ἀπευθυνομένην πρὸς τὸν ἐργοδότην πρὸς τερματισμὸν τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 167 Α.Κ., βλέπε καὶ Α.Π. 482) 1956, ΕΕΔ 15, 1182). Καὶ δύναται μὲν ἡ καταγγελία αὕτη, ὅπως πᾶσα ἄτυπος δικαιοπραξία, νὰ γίνεται καὶ σιωπηρῶς, δηλ. νὰ προκύπτῃ ἐξ ἄλλων συμπερασματικῶν περιστατικῶν, ἀλλ' ὅμως ἡ ἀποχὴ λόγῳ ἀπεργίας οὐ μόνον δὲν ἀποτελεῖ δήλωσιν τῶν ἀπεργῶν περὶ παραιτήσεως, ἀλλ' ὅλως ἀντιθέτως ἀποτελεῖ, αὐτὴ καθ' ἑαυτήν, τὴν πλέον ἔντονον, τὴν ἀνεπίδεκτον ἄλλης ἑρμηνείας, διαδήλωσιν τῆς ἐπιθυμίας τῶν ἀπεργῶν, ὅπως συνεχίσουν νὰ ἐργάζωνται εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν. (Βλέπε τὴν Α.Π. 670) 1958, ΕΕΔ 13, 62, ἥτις ἀπετέλεσε σταθμὸν εἰς τὸ δίκαιον τῆς ἀπεργίας). Διότι, ἐπὶ τέλους, κατὰ στοιχειώδη λογικήν, ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι παραιτοῦνται, τρέπονται εἰς ἄλλας ἀσχολίας καὶ δὲν παραμένουν ἀγωνιζόμενοι διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς ἀπεργίας.

Ἀκόμη καὶ ὅταν οἱ ἀπεργοὶ δηλώνουν, ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθουν εἰς τὴν ἐργασίαν των, ἐὰν δὲν γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματά των, δὲν παραιτοῦνται (ὑπὸ τὴν διαλυτικὴν αἵρεσιν τῆς ἀποδοχῆς τῶν αἰτημάτων των, ὡς ἔκρινεν ἡ Πρωτ. Ἀθηνῶν 10362) 1954, ἢν ἐπεκύρωσεν ἡ Α.Π.829) 1954, ΕΕΔ 14, 65, 66), ἀλλὰ ἐκφράζουν κατὰ τρόπον ἔντονον, ὅτι θὰ ἐπιμείνουν εἰς τὴν ἀποχὴν (ἀπεργίαν) μέχρις ἐπιλύσεως τῶν αἰτημάτων των. Ἡ κοινὴ πεῖρα καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη, ἐντὸς τῶν ὁποίων πρέπει νὰ ἑρμηνεύωνται αἱ συμβάσεις (ἄρθρον 200 Α.Κ.) καὶ νὰ ἐκπληροῦται πᾶσα παροχὴ (ἄρθρον 288 Α.Κ.), δὲν ἐπιτρέπουν, ὅπως ἡ ἀνωτέρω δήλωσις ἑρμηνευθῇ ὡς παραίτησις. Διότι, ἐφ' ὅσον εἶναι δεδομένον, ὅτι ἡ ἀποχὴ ὀφείλεται εἰς ἀπεργίαν, εἶναι ἐκ ταύτης καὶ μόνης δεδηλωμένη, κατὰ τρόπον μὴ ἐπιδεχόμενον ἄλλην ἑρμηνείαν, ἡ θέλησις τοῦ ἀπεργοῦ περὶ ἐμμονῆς του εἰς τὴν σύμβασιν.

Τὰ ἀνωτέρω δὲν παραλλάσσουν ἐπὶ τῆς παρανόμου ἀπεργίας. Διότι καὶ ἐπὶ ταύτης εἶναι ἐπίσης ἐκ τοῦ πράγματος, δηλ. ἐκ τῆς ἀπεργίας, δεδηλωμένη ἡ θέλησις τῶν ἀπεργῶν νὰ συνεχίσουν ἐργαζόμενοι. Τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ἀπεργία, εἴτε κατὰ τὴν κήρυξίν της, εἴτε κατὰ τὴν διαδρομήν της, εὑρέθη νὰ εἶναι ἀντίθετος πρὸς τὸν νόμον, δύναται μέν, ὡς ἐλέχθη, νὰ ἔχῃ ἄλλας συνεπείας διὰ τοὺς ἀπεργούς (ποινικὰς κυρώσεις, εὐθύνην πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ ἐργοδότου κλπ.), οὐδέποτε βέβαιος τὸ γεγονὸς τοῦτο, δηλ. τὸ παράνομον τῆς ἀπεργίας, δύναται νὰ ἀναιρέσῃ τὴν ἐκ τῆς ἀπεργίας προκύπτουσαν ἀναμφίβολον θέλησιν τῶν ἀπεργῶν, ὅπως συνεχίσουν ἐργαζόμενοι. Μὴ λησμονῶμεν μάλιστα, ὅτι ἐνίοτε αἱ παράνομοι πράξεις τῶν ἀπεργῶν, ὡς π.χ. αἱ συγκρούσεις των μετὰ τῶν ἀπεργοσπαστῶν, ἡ ἀπείθειά των εἰς τὴν πρὸς διάλυσιν τῆς ἀπεργίας κηρυχθεῖσαν πολιτικὴν ἐπιτράτευσιν κλπ., ἀποτελοῦν τὴν πλέον ἐπίσημον δήλωσιν τῶν ἀπεργῶν περὶ ἐμμονῆς των εἰς τὴν σύμβασιν, ἀφοῦ τὴν δήλωσίν των ταύτην τὴν ὀφραγίζουν μὲ τὸν κίνδυνον τῆς ζωῆς καὶ τῆς προσωπικῆς των ἐλευθερίας.

Διάφορος βεβαίως θὰ ἦτο ἡ λύσις, ἐὰν ἡ θέλομεν δεχθῇ, ὅτι κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου ὁ μισθωτός, ὅστις ἀπέσχε τῆς ἐργασίας του ἕνεκα τῆς ἀπεργίας, θεωρεῖται παραιτηθείς. Ἀλλὰ τοιοῦτον πλάσμα, ὡς εἴδομεν, οὐδεὶς πλέον τὸ ὑποστηρίζει.

10. Ἀπομένει πλέον νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν, ἐν ἐλλείψει δηλώσεως τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως (παραιτήσεως), ἔχῃ ἐξουσίαν ὁ δικαστὴς νὰ κηρύξῃ λελυμένην τὴν σύμβασιν, αἰτήσει τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι ἡ διατήρησις τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἃς ἀπέσχεν, εἶναι ἀντίθετος ἐξ ἀντικειμένου πρὸς τὴν καλὴν πίστιν.

Ὡς εἴπομεν (§ 2), ἡ καταφατικὴ ἀπάντησις ἐδίδετο, μέχρι τῆς ἐν ἀρχῇ μνημονευθείσης Α.Π. 296) 1966, παγίως ὑπὸ τῆς νομολογίας. Πρώτη ἡ Α.Π. 356) 1949 ἀπόφασις (ΕΕΔ 8, 547) ἐγκατέλειψεν, ὡς ἐλέχθη, τὴν μέχρι τότε παγίαν νομολογίαν, ἡ ὁποία ἐδέχετο τὴν κατὰ πλάσμα τοῦ νόμου παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ (ἡ προηγουμένη 190) 1948, ὑπῆρξε τὸ προανάκρουσμα τῆς ἐπελθούσης μεταβολῆς) καὶ εἶπεν, ὅτι θὰ κριθῇ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, ἂν ἡ ὑπὸ τὰς συγκεκριμένας συνθήκας ἀπουσία τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε ὑπαιτίως, εἴτε ἀνυπαιτίως, ἀποτελῇ λύσιν ἐκ μέρους ταύτου τῆς συμβάσεως. Μάλιστα, ἐπειδὴ ἐσχολιάσθη παρ' ἡμῶν (ἐλέπε ἡμέτερον ἄρθρον ΕΕΔ 8, 529), ὅτι ἡ ἀτυχὴς ἔκφρασις τῆς ἄνω ἀποφάσεως, ἥτις διέλαβε περὶ «ἀνυπαιτίου» ἀπουσίας, ἠδύνατο νὰ δώσῃ λαβὴν εἰς λύσιν διάφορον ἐπὶ «ὑπαιτίου» ἀπουσίας τοῦ μισθωτοῦ, ἐπηκολούθησεν ἐπεξηγηματικὸν ἄρθρον τοῦ εἰσηγητοῦ ἐκείνης τῆς ὑποθέσεως (*Καικᾶ*, ΕΕΔ 8, 613), ὅστις, ἀπαντῶν εἰς τὰς παρατηρήσεις μας, διηκρίνησεν, ὅτι τὸ «ἀνυπαίτιον» ἐγράφη, διότι τοιαύτη ἦτο ἡ περίπτωσις, ἥτις ἦλθεν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, καὶ ὅτι «κατὰ τὴν γνώμην μου καὶ ὅταν ὑπάρχῃ ὑπαίτιος ἀπουσία τοῦ ἐκμισθωτοῦ καὶ τότε δὲν θὰ θεωρῆται οὗτος κατ' ἀμάχητον ἐκ τοῦ νόμου τεκμήριον ὡς ἐκδηλώσας σιωπηρῶς τὴν βούλησίν του περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους του». Ἔκτοτε ἐπαγιώθη, μετά τινας διακυμάνσεις, ἡ λύσις αὕτη (ἐλέπε τὰς Α.Π. 720) 1964, ΕΕΔ 24, 90, 454) 1964, αὐτ. 23, 1030, 385) 1964, αὐτ. 23, 846, 642) 1963, αὐτ. 22, 1455, *Καικᾶ*, Ἐνοχ., σελ. 578, σημ. 7 κλπ., *Καποδίστρια*, ΕρμΑΚ. ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἡ λύσις αὕτη, ἥτις βεβαίως ἦτο ἐπιεικεστέρα ἔναντι τῆς προηγουμένης, κατ' οὐσίαν *ἀπωθησάσης τὴν πλασματικὴν* καταγγελίαν ὑπὸ νέαν μορφήν. Ἐνῷ δηλ. κατὰ τὴν παλαιοτέραν ἀποψιν τὴν πλασματικὴν καταγγελίαν ἐκήρυσσεν αὐτὸς οὗτος ὁ νόμος, κατὰ τὴν νέαν ἀποψιν ἡ καταγγελία ἐπήγαζε μὲν ἐκ τοῦ κανόνος τῆς καλῆς πίστεως, (ὅστις εἰ-

ναι κανών δικαίου), ἀλλ' ὁ δικαστὴς ἦτο ἐκεῖνος, ὅστις εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐμορφοποίει τὸν κανόνα τῆς καλῆς πίστεως καὶ ἐνήργουσεν, ὅτι ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἀπεργοῦ ἦτο ἀντίθετος πρὸς τὸν ἐν λόγῳ κανόνα.

Ἀλλὰ δυνάμει τίνος διατάξεως ὁ δικαστὴς ἐξέτεινε τὴν δικαιοδοσίαν του μέχρι τοῦ σημείου, ὥστε νὰ ἀποφαίνεται περὶ πλασματικῆς παραιτήσεως; Ἡ παλαιοτέρα ἀπόψις, ἥτις ὑποστήριζε τὴν πλασματικὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἐπεκαλεῖτο τοὐλάχιστον τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου ὅ § 3 νόμου 2112, εἶναι δὲ ἄλλο τὸ ζήτημα, ὅτι τὴν παρηρμήνευεν. Ἡ νέα ὁμως ἄποψις, ἥτις ὑποστηρίζει ἐπίσης τὴν πλασματικὴν καταγγελίαν, ἀλλὰ τὴν ἐμπιστεύεται εἰς χεῖρας τοῦ δικαστοῦ, δὲν στηρίζεται εἰς οὐδεμίαν διάταξιν.

Καὶ ἐπικαλεῖται μὲν αὕτη τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως (ἰδίᾳ τὰ ἄρθρα 200, 288 Α.Κ.), ἀλλὰ τὸ ζήτημα δὲν εἶναι, ἂν ἡ καλὴ πίστις ἀνέχεται νὰ παραμείνῃ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ὁ μισθωτός, ὅστις ἀπήργησε παρανόμως. Διότι καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς διέπραξε ἀδίκημα (π.χ. ἐξύβρισε τὸν ἐργοδότην του ἢ ἔκλεψε κλπ.), ἡ καλὴ πίστις ἐξ ἴσου καὶ κατὰ μείζονα λόγον δὲν ἀνέχεται νὰ διατηρῆται ὁ μισθωτὸς οὗτος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ. Καὶ ὅμως ἡ σύμβασις τούτου δὲν λύεται, εἰμὴ διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου. Τὸ ζήτημα λοιπὸν δὲν εἶναι, ἂν ἀνέχεται ἡ καλὴ πίστις τὴν διατήρησιν ἐν ὑπηρεσίᾳ τοῦ παρανόμως ἀπεργήσαντος, ἀλλὰ ἂν ἔχῃ ἐξουσίαν, καὶ ὑπὸ ποίας διατάξεως, ὁ δικαστὴς νὰ κηρύξῃ λελυμένην τὴν σύμβασιν, καὶ μάλιστα διὰ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐπειδὴ ἡ συμπεριφορὰ τούτου ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν. Φρονοῦμεν, ὅτι ὁ δικαστὴς δὲν ἔχει τοιαύτην ἐξουσίαν.

Εἰς τὴν περιοχὴν τῶν συμβάσεων ὁ δικαστὴς ἔχει ἐξουσίαν νὰ ἀναπλάσσῃ ἢ νὰ διαλύσῃ ἀκόμη τὴν σύμβασιν, τῇ αἰτήσει ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων, ἐφ' ὅσον τοῦτο ἐπιβάλλει ἡ καλὴ πίστις, μόνον κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 388 Α.Κ. Ἐπίσης, ὡς εἴπομεν, ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ., ὅπερ δὲν ἰσχύει ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἔχει ἐξουσίαν ὁ δικαστὴς οὐχὶ νὰ διαλύσῃ τὴν σύμβασιν, ἀλλὰ νὰ ἀποφανθῇ, ἐὰν ἡ γενομένη ὑπὸ τοῦ συμβαλλομένου καταγγελία ἐδικαιολογεῖτο ἐκ τῆς καλῆς πίστεως νὰ γίνῃ προώρως. Οὐδεμία διάταξις, ἰδίᾳ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, παρέχει εἰς τὸν δικαστὴν ἐξουσίαν νὰ ἀποφαίνεται, ὅτι ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν ἡ διατήρησις τῆς συμβάσεως καὶ ἐπιβάλλεται ἡ διάλυσίς της. Ἔτι δὲ πλέον, ὅτι ἡ καλὴ πίστις ἐπέβαλλεν εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν νὰ θεωρηθῇ, ὅτι παρητήθη ὁ μισθωτός.

Ὁ δικαστὴς λοιπόν, ὅστις δι' ἐπικλήσεως τῆς καλῆς πίστεως ἀποφαίνεται, ὅτι ὁ ἀπεργὸς παρητήθη, παραμερίζει, κατὰ παράβασιν τοῦ Συντάγματος, τὸν νόμον (2112, 167 Α.Κ. κλπ.) καὶ θεσπίζει ἰδικόν του, κατὰ τὴν κρίσιν του, κανόνα, συμφώνως πρὸς τὸν ὁποῖον ἡ σύμβασις πρέπει νὰ θεωρῆται διαλυθεῖσα, μολονότι οὔτε ὁ μισθωτός, οὔτε ὁ ἐργοδότης προέβησαν εἰς καταγγελίαν ταύτης. (Πρόκειται περὶ τοῦ ἰδίου φαινομένου, ὅπερ ἐπεσημάναμεν καὶ ἄλλοτε, Δημάκης, Ἡ ἀποδυνάμωσις κλπ., ΕΕΔ 22, σελ. 85, 86), κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ δικαστὴς δι' ἐπικλήσεως τῆς καλῆς πίστεως τίθεται ὑπεράνω πάσης ἄλλης ἐξουσίας καὶ δὲν ἐφαρμόζει τοὺς νόμους, οἱ ὁποῖοι, κατὰ τὴν κρίσιν του, ἀντίκεινται εἰς τὴν καλὴν πίστιν).

Ἐκεῖνο δέ, τὸ ὁποῖον ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν προκειμένῳ, εἶναι, ὅτι, ἂν ἐπικρατήσῃ ἡ ἄποψις αὕτη, ὅτι δηλ. ὁ δικαστὴς θὰ ἀποφαίνεται ὑπὲρ τῆς καλῆς πίστεως, ἐὰν ὁ ἀπεργήσας μισθωτὸς παρητήθη, θὰ ἔχῃ παραλύσει τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τόσον τῆς νομίμου, ὅσον καὶ τῆς παρανόμου. Διότι οἱ ἀπεργοὶ θὰ εἶναι ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν κίνδυνον νὰ εὑρεθῇ ποτά τις παράβασις νόμου (π.χ. ὅτι ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου δὲν εἶχε εἰδοποιήσει πρὸ εὐλόγου χρόνου τὸν ἐργοδότην) ἢ νὰ κριθῇ, ὅτι ἡ ἀπεργία διεξήχθη καταχρηστικῶς, διότι π.χ. ἐκηρύχθη οὐχὶ εἰς κατάλληλον χρόνον, ἢ εἶχεν αἰτήματα ἀνεδαφικὰ ἢ διήρκεσεν ἐπὶ μακρὸν κλπ. (Βλέπε τὴν Α.Π. 296) 1966).

Δικαιούμεθα λοιπὸν νὰ ὑποστηρίξωμεν, ὅτι εὑρισκόμεθα ἐνώπιον ὑποτροπῆς τῆς παλαιᾶς καὶ ἀποδοκιμασθείσης ἀντιλήψεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἀπεργῶν μισθωτὸς διέπραττε ποινικὸν ἀδίκημα (βλέπε ἄρθρον 167 παλαιοῦ Ποιν. Νόμου) ἢ ὅτι παρητεῖτο (βλέπε Α.Π. 163) 1930). Σήμερον, ὅτε τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπεργίαν ἔχει καθιερωθῇ διὰ ρητῶν, διεθνῶν καὶ ἐγχωρίων, κανόνων καὶ οὐδεὶς τολμᾷ νὰ τὸ ἀρνηθῇ, ἐπιδιώκεται ἡ παράλυσις τοῦ δικαιώματος διὰ τῆς ἐπιβολῆς ἰδιωτικῆς ποινῆς (αὐτοδίκαιος λύσις τῆς συμβάσεως διὰ παραιτήσεως, ἥτις ἐπάγεται ἀπώ-

λειαν τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112, στέρησιν ἐπιδόματος ἀνεργίας, στέρησιν, τὸ πιθανώτερον, συντάξεως κλπ.) κατὰ τῶν ἀπεργῶν ἄνευ νόμου καὶ ἡ καταπτόησις τῶν μισθωτῶν, ὅπως μὴ ἀπεργοῦν διὰ παρανόμου ἀπειλῆς. Πράγματι αὐτὸν τὸν σκοπὸν ἐπιδιώκει τὸ σχῆμα, ὅτι ἡ συμμετοχὴ εἰς παράνομον ἀπεργίαν ἰσοῦται πρὸς πλασματικὴν παραίτησιν καὶ περαιτέρω, ὅτι παράνομος εἶναι καὶ ἡ καταχρηστικὴ ἀπεργία. (Περὶ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας καὶ τῶν θεμιτῶν ὁρίων τῆς ἀσκήσεώς του θὰ διαλάβωμεν εἰς ἕτερον σημείωμα).

11. Ἐὰν γίνουν δεκτὰ τὰ ἀνωτέρω, ὅτι δηλ. ὁ νόμος 2112 δὲν γνωρίζει τὴν αὐτοδικαίαν ἢ πλασματικὴν παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις ἀπουσίασεν ἕνεκα ἀπεργίας, καὶ ὅτι ὁ δικαστὴς δὲν ἔχει ἐξουσίαν νὰ κηρύξῃ λελυμένην τὴν σύμβασιν λόγῳ παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐπειδὴ οὗτος μετέσχεν εἰς παράνομον ἀπεργίαν, δὲν ἀπομένει εἰς τὸν ἐργοδότην ἄλλη ὁδὸς πρὸς ἐκκαθάρισιν τῆς καταστάσεως, εἰμὴ νὰ καταγγείλῃ, ἐὰν θέλῃ, ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς πάντοτε τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., τὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν ἀπεργῶν, ὡς ὁρίζουν τὰ ἄρθρα 3 καὶ 5 § 1 νόμου 2112 καὶ ἄρθρον 3 νόμου 3198) 1955, ἤτοι ἐγγράφως καὶ διὰ καταβολῆς τῆς σχετικῆς ἀποζημιώσεως.

Ὁ ἐργοδότης δύναται νὰ ἀποφύγῃ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως εἴτε ἐὰν ὑπάρξῃ περίπτωσις καταστροφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως λόγῳ πυρκαϊᾶς (ἄρθρον 4 νόμου 4558) 1930), εἴτε ἐὰν ὁ μισθωτὸς ἔχῃ διαπράξει ἀδίκημα (ἄρθρον 5 § 1 νόμου 2112). Ἀλλ' εἰς τὴν δευτέραν ταύτην περίπτωσιν θὰ πρέπει ὁ ἐργοδότης νὰ ἀναλάβῃ τὴν εὐθύνην τῆς ὑποβολῆς μηνύσεως καὶ μάλιστα πρὸ τῆς ἀπολύσεως, ἐκτὸς ἂν ἔχῃ ἀπαγγελθῇ κατηγορία κατὰ τοῦ μισθωτοῦ. Ἐὰν π.χ. ὁ μισθωτὸς διαπράξῃ κατὰ τοῦ ἐργοδότου του τὸ ἀδίκημα τῆς ἐξυβρίσεως, δὲν ἀποστερεῖ τὸν μισθωτὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἡ τέλεσις τοῦ ἀδικήματος, ἀλλὰ θὰ πρέπει ὁ ἐργοδότης νὰ ὑποβάλῃ μήνυσιν καὶ ἀκολούθως νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν. Διὰ τὸν ἴδιον λόγον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν παρανόμου ἀπεργίας, καὶ ἂν ἀκόμη προσέλαβεν αὐτὴ τὸν χαρακτῆρα ποινικοῦ ἀδικήματος, δὲν ἀπαλλάσσεται ὁ ἐργοδότης τῆς ἀποζημιώσεως, ἂν δὲν ὑποβληθῇ μήνυσις καὶ δὲν ἐπακολουθήσῃ ἀπόλυσις τοῦ ἀπεργοῦ.

Προέβημεν εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀντιπαράθεσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις διαπράττει ποινικὸν ἀδίκημα κατὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ μολονοτοῦτο λαμβάνει τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112, ἐφ' ὅσον δὲν ὑποβάλλεται μήνυσις καὶ δὲν καταδικάζεται, πρὸς τὴν περίπτωσιν τοῦ μετασχόντος εἰς παράνομον (ἰδίᾳ καταχρηστικὴν) ἀπεργίαν, ὅστις στερεῖται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112 (καὶ ἄλλων ὠφελειῶν), χωρὶς νὰ ἔχῃ ὑποβληθῇ μήνυσις ἢ χωρὶς κἂν ἡ ἀπεργία (ἰδίᾳ ἡ καταχρηστικὴ) νὰ ἔχῃ παραβιάσει τὸν ποινικὸν νόμον. Ἡ παραβολὴ καθιστᾷ φανερόν, ὅτι ἡ ἐριτιγνεία (καὶ ἡ νομολογία) ὁρμᾶται ἀπὸ μίαν ἀντιπάθειαν πρὸς τὴν ἀπεργίαν καὶ ἀδοκίμως ἐπικαλεῖται ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου τὴν ἐπιείκειαν ἢ τὴν καλὴν πίστιν. (Βλέπε *Καποδίστριαν*, ὑπ' ἄρθρον 669, ἀριθ. 70).

Εἶναι σκόπιμον ἴσως νὰ ὑπομνησθῇ, ὅτι τὸ Σχέδιον τοῦ νόμου 2112 ἠκολούθει τὸ Σχέδιον τῆς Συμβάσεως Ἐργασίας τοῦ 1913 καὶ διέκρινε μεταξὺ ἠτιολογημένης καταγγελίας, δι' ἣν δὲν ἀπῃτεῖτο τήρησις προθεσμίας (ὡς ἤδη ὁρίζει καὶ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ.), καὶ ἀναιτιολογήτου ἀπολύσεως, δι' ἣν ἀπῃτεῖτο ἡ τήρησις προθεσμίας. Κατὰ τὴν ψήφισιν ὅμως τοῦ νόμου ἐπεκράτησεν ἡ ἁπλουστέρα καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐργοδοτικοῦ συμφέροντος λύσις, δηλ. νὰ ἔχῃ ὁ ἐργοδότης τὴν εὐχέρειαν καταγγελίας, ἔστω καὶ ἄνευ εὐλόγου αἰτίας, εἰς ἀντιστάθμισμα δὲ ὡρίσθη ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ ἡ τήρησις προθεσμίας, καὶ, ἐν παραμελήσει ταύτης, ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως, εἰς πᾶσαν ἐπίσης περίπτωσιν, ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο δι' εὔλογον αἰτίαν ἢ καὶ διὰ πταῖσμα ἢ ἀκαταλληλότητα τοῦ μισθωτοῦ, πλὴν τῶν ρητῶς ἀναφερομένων ἐξαιρέσεων τῆς καταστροφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ πυρκαϊᾶς καὶ τῆς ὑποβολῆς μηνύσεως κατὰ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τελεσθὲν ὑπὸ τούτου ἀδίκημα.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΕΥΘΥΝΗ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Διάκρισις συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας άπό μισθώσεως έργου

Έννοια άρθρου 2 εδ. 2 Νόμου 551)1915 περί εργατικών ατυχημάτων.—Άρκεί μόνη ή απασχόλησις του εργάτου ή υπαλλήλου εις εργασίας ή επιχειρήσεις, αϊτινες, εάν ενηργούντο υπό ιδιώτου, θά έφερον τον χαρακτήρα των υπό του εδαφίου 1 του άρθρου 1 προβλεπομένων, άσχέτως πρός τό κύρος της περί αύτής συμβάσεως. Άναγκαία ή άπ' ευθείας υπό του Δημοσίου ή του Νομικού Προσώπου χρησιμοποίησις του μισθωτού.—Διάκρισις συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας από μισθώσεως έργου.—Άκυρότης παραιτήσεως δικαιωμάτων έκ του Νόμου 551)1915.—Έργον του Δικαστού ο νομικός χαρακτηρισμός έννόμου τινός σχέσεως.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Άρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' άριθ. 146)1966 απόφασις του Πρωτοδικείου Άθηνών, υπήρξεν εργατικόν άτύχημα εις μισθωτόν, χρησιμοποιούμενον άπ' ευθείας υπό του Δημοσίου, γενομένης ούτω αξιώσεως κατά του Δημοσίου προς αποζημίωσιν κατά τον νόμον 551)1915 περί εργατικών ατυχημάτων. (Ίδετε περί του αύτου θέματος και Α.Π. 257)1957, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 16, 553 και λοιπάς παραπομπάς εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 16, 553, Α.Π. 227) 1958, εισηγητής *Ν. Χαραλάμπης*, ΕΕΔ 17, 526, Α.Π. 517)1960, εισηγητής *Α. Κωστέρης*, ΕΕΔ 20, 30, σχετική επί Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και ή Α.Π. 537)1964, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 23, 985).

Ό νόμος 551)1915 καταλαμβάνει μισθωτούς εν συμβάσει εξηρτημένης εργασίας και αποκλείει τους διατελούντας εν συμβάσει έργου, ούτω δε απηχθη εν προκειμένω νά ερευνηθή ποία υπήρξεν ή έννομος σχέσις του παθόντος, υπό τά γνωστά κριτήρια διακρίσεως της πρώτης συμβάσεως από εκείνης της μισθώσεως έργου. (Ίδετε περί της συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας εκ των τελευταίων και την Α.Π. 264)1966, εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 793, ένθα και λοιπαί παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν, και περί μισθώσεως έργου Α.Π. 58)1963, εισηγητής *Στ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 22, 419, ένθα και λοιπή νομολογία του Άρείου Πάγου και παραπομπαί και εις την θεωρίαν, Σ.Ε. 1768) 1964, εισηγητής *Γ. Μαραγκόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1053).

Επαναλαμβάνεται και υπό της νεωτέρας αύτης αποφάσεως του Άρείου Πάγου το δεκτόν ήδη γενόμενον εν τη θεωρία και νομολογία ότι διά την προστασίαν του μισθωτού κατά νόμον 551)1915 περί εργατικών ατυχημάτων δέν έρευνάται τό κύρος ή μή της συμβάσεως (Ίδετε *Γ. Ράϊκου*, Περί επαγγελματικού κινδύνου § 31, σελ. 82, *Χ. Οίκονόμου*, Δίκαιον Εργατικών ατυχημάτων § 62, Α.Π. 257)1957, εισηγητής *Μ. Παντελής*, ΕΕΔ 16, 553, ένθα και λοιπαί εις σημειώσεις μας, Α.Π. 499)1962, εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1448, Α.Π. 364)1965, εισηγητής *Δ. Κυκούρης*, ΕΕΔ 24, 977).

Άρείου Πάγου 374)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οι κ.κ. *Π. Μπιρτσακούλιας*, Νομικός Σύμβουλος Κράτους, *Ι. Μήλος*

Όρίζων τό άρθρον 2 εδάφιον 2 του νόμου 551) 1915 «περί ευθύνης προς αποζημίωσιν των εξ ατυχήματος εν τη εργασία παθόντων εργατών ή υπαλλήλων», ως ούτος τροποποιηθείς μεταγενεστέρως εκωδικοποιήθη διά του από 24.7) 25.8.1920 Β.Δ., ότι εις την κατά τό άρθρον 1 αύτου αποζημίωσιν υποχρεούται τό Δημόσιον και πάν εν γένει νομικόν πρόσωπον, απασχολούν άπ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους εις εργασίας ή επιχειρήσεις, περί ών τό εδάφιον 1 του άρθρου τούτου, τά μέν άρκείται εις μόνην την απασχόλησιν του εργάτου ή υπαλλήλου εις εργασίας ή επιχειρήσεις, αϊτινες, εάν ενηργούντο από ιδιώτην, θά έφερον τον χαρακτήρα των υπό του εδαφίου 1 του άρθρου 1 προβλεπομένων, άσχέτως πρός τό κύρος της περί αύτης συμβάσεως, τό δέ άξιοί την άπ' ευθείας υπό του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου χρησιμοποίησιν του εργάτου ή υπαλλήλου, πράγμα τό οποίον προϋποθέτει την παροχήν εξηρτημένης νομικώς εργασίας κατά την

ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648 καὶ 652 τοῦ Α. Κ. ἄνευ τῆς παρεμβολῆς παρανθέτου προσώπου ὑπὸ μορφὴν ἐργολάβου, ὁπότε εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἀποκλείεται ἡ ἐκ τοῦ νόμου τούτου εὐθύνη.

Ἐξ ἄλλου, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἄρθρων 648, 652, 653, 659, 672 καὶ 673 τοῦ Α.Κ. πρὸς τὰ τοιαῦτα 681, 683, 685, 686, 692, 694, 698, 700 καὶ 702 τοῦ ἰδίου, ὅταν, καταρτιζομένης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας, οἱ ἀντισυμβαλλόμενοι ἀπέβλεψαν, πρὸς τοῖς ἄλλοις, εἰς τὴν ἐργασίαν, τὴν ὁποίαν ὁ ἕτερος τούτων εἶναι ἱκανὸς νὰ προσφέρῃ ὡς ἄτομον ἄνευ περαιτέρω εὐθύνης αὐτοῦ πρὸς ἐπίτευξιν τελικοῦ ἀποτελέσματος, ἐπιδιωκομένου παρὰ τοῦ ἄλλου μέσῳ τῆς ἐργασίας ταύτης, ἡ σύμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα τοιαύτης ἐξηρτημένης ἐργασίας, ὅταν δὲ ἀντιθέτως ἀπέβλεψαν οὗτοι εἰς τὴν ἐπίτευξιν ἑνὸς τοιούτου ἀποτελέσματος ἐπιφέροντος ἀπὸ τῆς πραγματώσεως αὐτοῦ τὴν αὐτόματον λύσιν τῆς συμβάσεως, πρόκειται περὶ τοιαύτης ἔργου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἀναιρεσιαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἔφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀναλέγκτως, καθὸ περὶ πραγμάτων, ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν Ἑλληνικὸν Δημόσιον διὰ τῶν ἐντεταλμένων ὀργάνων τοῦ Δασαρχείου Φουρνᾶ καὶ δὴ τῆς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Κρατικὴ Ἐκμετάλλευσις Δασῶν», ἥτις ἐξεμεταλλεύετο ἀπ' εὐθείας τὸ ἐν Φουρνᾷ Εὐρυτανίας ἐργοστάσιον ξυλείας, συνῆψε τὴν 27.7.1963 ὁμαδικὴν σύμβασιν ἐργασίας μετὰ τοῦ ἐκπροσώπου τοῦ σωματείου ἐκφορτωτῶν Πολύχας, «ἐνεργοῦντος διὰ λογαριασμὸν καὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ», ἐν οἷς καὶ ἐνάγων - ἀναιρεσίβλητος. Διὰ ταύτης τῆς συμβάσεως, ληγούσης τὴν 31.8.1963, «τὰ μέλη τοῦ σωματείου ἀνελάμβανον οὐχὶ τὴν ἐπίτευξιν ἑνὸς τελικοῦ ἀποτελέσματος, ἀλλὰ τὴν παροχὴν ἐργασίας κατὰ τὴν φόρτωσιν ξυλείας ἐπ' αὐτοκινήτων, ὑπὸ τὰς ὁδηγίας καὶ ὑποδείξεις τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου, τελοῦντα εἰς προσωπικὴν ἐξάρτησιν ἀπὸ τοῦ ἐργοδότου των (Ἑλληνικοῦ Δημοσίου), ἐξηκολούθησαν δὲ παρέχοντα εἰς τὸ ἐναγόμενον καὶ μετὰ τὴν 1.9.1963 ὑπὸ τὸ αὐτὸ νομικὸν καθεστώς, τῆς ὁμαδικῆς δηλονότι συμβάσεως, τὰς ὑπηρεσίας των ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω ὅρους καὶ συμφωνίας, ἐναντι ἀμοιβῆς παρεχομένης κατὰ μονάδα ἐργασίας ὁραχμῶν 10 δι' ἕκαστον κυβικὸν μέτρον φορτωμένης ξυλείας ὑφ' ὅλο-κλήρου τοῦ συνεργείου» μέχρι τῆς 19.9.1963, ὁπότε συνέβη εἰς τὸν κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ἐργαζόμενον ἐνάγοντα τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἀτύχημα. Ὅθεν, κρῖναν μετὰ ταῦτα τὸ ὡς ἔφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι τὰ ὡς ἄνω γενόμενα δεκτὰ περιστατικὰ ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς κατὰ τὸν ὡς εἴρηται νόμιον ἀπαιτουμένης «ἀπ' εὐθείας ἀπασχολήσεως» παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου τοῦ ἐνάγοντος εἰς ἐξηρτημένην νομικῶς ἐργασίαν καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου, ἀποφανθείσης τῆς ἐπιδικασάσης, ἐν συνδρομῇ καὶ τῶν λοιπῶν ὅρων τοῦ νόμου, τὴν παρ' αὐτοῦ προβαλλομένην ἀποζημίωσιν, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνημονευθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ 1ος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ἡ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου τῆς περὶ ἧς πρόκειται συμβάσεως, ἀναγομένη εἰς πράγματα, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐφ' ὅσον οὔτε τὸ Ἑλληνικὸν Δημόσιον διατείνεται, οὔτε καὶ πράγματι παρεδιάσθη κατὰ τὴν ἐκτίμησιν ταύτην κανὼν τις δικαίου, τῆς ἀναιρεσιαλλομένης μὴ δεχομένης ὅτι ἡ σύμβασις αὕτη ἄφηνε κενὰ ἢ ἀμφιβολίας, ὥστε νὰ προκύψῃ ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς τοὺς ἑρμηνευτικοὺς ὅρισμοὺς τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν ὁ δεύτερος λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, ὁ πλήττων τὴν ἐκτίμησιν καὶ ἑρμηνείαν τῆς συμβάσεως ταύτης, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος.

Τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 551/1915 διαλαμβάνοντος ὅτι «πᾶσα συμφωνία, ἀντικειμένη ἀμέσως ἢ ἐμμέσως εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, εἶναι ἄκυρος, ἐφ' ὅσον μειώνει τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου, στερεῖται οἱασδήποτε ἐπιρροῆς ὡς πρὸς τὴν ἔκβασιν τῆς προκειμένης δίκης ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ὅτι συνεφωνήθη μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ συμβληθέντων «ὅτι εἰς οἱανδήποτε περίπτωσιν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τὸ Δημόσιον οὐδεμίαν φέρει εὐθύνην ἢ ὑποχρέωσιν πρὸς ἀποζημίωσιν». Ἑτέρωθεν ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς ἐννόμου τινὸς σχέσεως ἀπόκειται εἰς τὸ Δικαστήριον, ὅπερ, μὴ δεσμευόμενον ἐκ τῶν ὡς πρὸς τοῦτο νομικῶν σφαλμάτων τῶν συμβαλλομένων, συνάγει τοῦτον ἐκ τῆς ὀρθῆς

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΛΥΣΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΟΝΙΜΩΝ ΚΑΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπαλληλική κατάστασις προσωπικοῦ Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων

Διάρκεια συμβάσεως ἐργασίας μονίμων μισθωτῶν.– Καθορισμὸς ὁρίου ἡλικίας τούτων.– Αὐτοδίκαιος λύσις τῆς συμβάσεως ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας.–Ἀνεφάρμοστον Νόμου 2112/1920, ὑποκειμένης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου.–Νομοθεσία περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων.–Ἐπαναφορὰ τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 832 § 2 Πολ. Δικονομίας.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 492/1964 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς Δ. *Κοκόρης*, ΕΕΔ 23, 1032), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας ἐπὶ τοῦ προκύψαντος νομικοῦ ζητήματος συνεφώνησεν. Ἴδετε καὶ λοιπὴν νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1032, καὶ ὡς πρὸς τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τοῦ προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων καὶ Α.Π. 321/1965, Τμ. Γ', εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 24, 1169, συμφωνήσασαν πρὸς τὴν γνώμην τῆς Α.Π. 487/1964, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Εὐαγ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 923).

Ἐνδιαφέρει καὶ τὸ θέμα ἐπαναφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὴν πρότερον πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀποφάσεως κατάστασιν (περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1344, Α.Π. 202/1965, εἰσηγητὴς Δ. *Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 749).

Ἀρείου Πάγου 329/1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παυλίδης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Ἠλ. Παρασκευᾶς, Β. Τρίχας*

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, καθ' ἣν ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς καθίσταται μόνιμος καὶ ἡ λύσις αὐτῆς κατὰ τὴν διάρκειάν της ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐπιτρέπεται δι' ὡρισμένους μόνον λόγους, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὁρίζεται, ὅτι μεθ' ὡρισμένων ὁρίων ἡλικίας αὕτη θὰ λύεται, λογίζεται ὡς ὡρισμένου χρόνου διαρκείας, καθ' ὅσον τὸ μὲν δὲν ἐπιτρέπεται ἡ ἐλευθέρα λύσις αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὡς συμβαίνει ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διαρκείας, τὸ δὲ εἶναι καθωρισμένον τὸ τέρμα της, τὸ ὁποῖον ἐπέρχεται ἅμα ὡς συμπληρωθῇ τὸ ὅριον ἡλικίας.

Κατὰ τὸ δυνάμει τῶν ἄρθρων 3 καὶ 4 τοῦ νόμου 1859 τοῦ 1944 ἐκδοθὲν βασιλικὸν διάταγμα τῆς 23)30 Ἰουλίου 1946 «περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ δ. δ) τος τῆς 18 Αὐγούστου) 2 Σεπτεμβρίου 1953, οἱ ὑπάλληλοι τῶν ὀργανώσεων τούτων μετὰ παρέλευσιν ἔτους ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των καθίστανται μόνιμοι (ἄρθρον 3), κατὰ τὴν διάρκειαν δὲ τῆς ὑπηρεσίας των ἀπολύονται, λυομένης τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως μόνον δι' ὡρισμένους λόγους καὶ καθ' ὡρισμένην διαδικασίαν (ἄρθρον 11 ἐπ.). Κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ρηθέντος διατάγματος «λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως ἐπέρχεται», ἐκτὸς ἄλλων, «λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, ὁριζομένου εἰς τὸ 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας», διὰ τῆς τοιαύτης διατυπώσεως νομιμόφρονος, ὅτι ἡ λύσις τῆς ὑπαλληλικῆς σχέσεως ἐπέρχεται κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 669 ἐδάφιον α' τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τουτέστιν αὐτοδικαίως. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων εἶναι ὡρισμένου χρόνου, ἡ λύσις δὲ αὐτῆς ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομέ-

ὑπαγωγῆς εἰς αὐτὸν τῶν ἀνελέγκτως διαπιστουμένων γεγονότων. Ὅθεν ὁ 3ος λόγος τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων, ὅτι παρὰ τὸν νόμον δὲν ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν τὸ οἰκεῖον συμφωνητικόν, ἐξ οὗ προκύπτει τὸ μέν, ὅτι ἡ καταρτισθεῖσα σύμβασις φέρει τὸν χαρακτῆρα συμβάσεως ἔργου, τὸ δέ, ὅτι ρητῶς συνεφωνήθη ἡ ἀπαλλαγὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἀπὸ τῆς ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων εὐθύνης, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος, καθ' ὃ μέρος πλήττει καὶ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν ὡς ἀπαράδεκτος.

νων έγγράφων άποδεικνύεται, ότι ο ένάγων, προσληφθείς άρχικώς ύπό της έναγομένης διά της ύπ' άριθ. 316 της 25 Νοεμβρίου 1939 αποφάσεως του Διοικητικού αύτης Συμβουλίου ως προσωρινός λογιστής του λογιστηρίου αύτης επί μηνιαίω μισθώ 2.000 δραχμών, έν ταχθείς δε βάσει του Εσωτερικού Κανονισμού δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου, ληφθείσης κατά την συνεδρίασιν αύτου της 5 Αύγούστου 1954, εις τον βαθμόν του τιμηματάρχου δ' τάξεως, ήτο μόνιμος υπάλληλος της είρημένης γεωργικής συνεταιριστικής οργανώσεως, κατά το άρθρον 3 § 4 του νόμου 1859 του 1944, έν συνδυασμώ προς το άρθρον 4 § 1 του ά.ν. 1154) 1938, μη δυνάμενος να απολυθή είμή μόνον δι' ωρισμένους λόγους, ή δε σύμβασις εργασίας αύτου ήτο ωρισμένου χρόνου, εφ' όσον ή λύσις αύτης θά επήρχετο αύτοδικαίως άμα τη συμπληρώσει του 63ου έτους της ήλικίας του κατά τα έν τη πρώτη αίτιολογία της παρούσης εκτιθέμενα. Επί της τοιαύτης δε ωρισμένου χρόνου συμβάσεως εργασίας δεν έχουσιν εφαρμογήν αί διατάξεις του νόμου 2112 του 1920 «περί υποχρεωτικής καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών υπαλλήλων», ως έτροποποιήθη διά μεταγενεστέρων νόμων. Όθεν, αντιθέτως αποφηνάμενος ο δικάσας Πρωτοδίκης και δεχθείς εν μέρει την περί καταβολής της εκ του νόμου 2112) 1920 αποζημιώσεως επικουρικήν βάσιν της αγωγής του ενάγοντος, εις ην περιώρισε ταύτην ούτος, ως δείκνυται εκ των σχετικών πρακτικών συνεδριάσεως, έσφαλε και μεταρρυθμιστέαν κατέστησε την προσβαλλομένην απόφασίν του, επί τω τέλει να απορριφθή ή αγωγή κατά τον βάσιμον περί τούτου δεύτερον λόγον της εφέσεως της εναγομένης, απορριπτομένης της αντιθέτου εφέσεως του ενάγοντος ως αβασίμου.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 832 § 2 της Πολ. Δικ., ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 23 του νόμου 3810) 1957, εφαρμοζομένην και επί του Τμήματος της παραπομπής κατά το άρθρον 834 § 4, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 25 του αύτου νόμου, εάν αποδεικνύεται προαποδεικτικώς ή εκουσία ή αναγκαστική εκτέλεσις της αναιρεθείσης αποφάσεως, ο Άρειος Πάγος, υποβαλλομένης αιτήσεως διά των προτάσεων ή δι' αύτοτελούς δικογράφου, διατάσσει την επαναφοράν των πραγμάτων εις την προ της εκτελέσεως κατάστασιν. Όθεν εν προκειμένω, εφ' όσον ή αναιρεσείουσα ενάγουσα αιτείται διά των προτάσεών της, όπως διαταχθή ή επαναφορά των πραγμάτων εις την προ της εκτελέσεως της αναιρεθείσης υπ' αριθ. 343) 1963 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Ήλείας κατάστασιν, επί τω τέλει να αρθή ή επιδληθείσα αναγκαστική κατάσχεσις κινητών και υποχρεωθή ο αναιρεσίβλητος ένάγων να τη καταβάλη τό εις εκτέλεσιν της είρημένης αποφάσεως καταβληθέν εις αύτον ποσόν των δραχμών 12.000, της μεν κατασχέσεως αποδεικνυομένης εκ της προσαγομένης εν κεκυρωμένω αντιγράφω υπ' αριθ. 2882 της 19 Δεκεμβρίου 1963 εκθέσεως αναγκαστικής κατασχέσεως κινητών πραγμάτων του δικαστικού κλητήρος των εν Ήλεία Πρωτοδικών Φ.Κ., της δε καταβολής αποδεικνυομένης εκ της προσαγομένης από 10 Ιανουαρίου 1964 εξωφλητικής αποδείξεως, δέον ή αίτησις αύτη να γίνη δεκτή εν μέρει, αιρομένης της ως άνω κατασχέσεως και υποχρεουμένου του αναιρεσιβλήτου να πληρώση τη αναιρεσειούση το διαληφθέν ποσόν των δραχμών 12.000 έντόκως ούχι από της καταβολής, ως αιτείται αύτη, αλλά από της ημέρας της συζητήσεως (27 Απριλίου 1966), καθ' ην υπεβλήθη ή περί επαναφοράς των πραγμάτων αίτησις.

ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετάθεσις μισθωτοῦ ἐν σχέσει πρὸς ἄρθρον 7 Νόμου 2112)1920

Θεώρησις τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἄρθρον 7 Νόμου 2112)1920, τότε μόνον διὰ τὸν μὴ ἀποδεχόμενον ταύτην μισθωτὸν ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὅταν ἐπιφέρῃ εἰς αὐτὸν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην.— Ἄσκησις δικαιώματος κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Περίπτωσις μεταθέσεως ὑπαλλήλου Τραπέζης.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀπορρίψεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 11682)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε μετάθεσις ὑπαλλήλου Τραπέζης καὶ ἠρνήθη αὕτη ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112)1920, ἐφ' ὅσον, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως μεταθέσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς Γραφεῖον, λειτουργοῦν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, διὰ τὴν ὁποίαν, ἂν δὲν ἀποδέχηται ὁ μισθωτός, θεωρεῖται ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 4558)1930), ἄνευ ἀποδείξεως βλάβης ὡς μονομερὴς δυσμενὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἰσουμένη πρὸς καταγγελίαν, πᾶσα ἄλλη μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ ἐξετάζεται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἂν δηλαδὴ δι' αὐτῆς ἐπῆλθεν ἠθικὴ ἢ ὑλικὴ βλάβη αὐτοῦ. (Ἴδετε Α.Π. 135)1950, εἰσηγητὴς Κ. Γκολφινόπουλος, ΕΕΔ 9, 349, Α.Π. 560)1962, εἰσηγητὴς *Ἐθ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 22, 21, καὶ ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112)1920 ἴδετε καὶ Α.Π. 791)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 201, ἔνθα εἰς σημειώσεις μιας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 382)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Δ. Παπαστεργίου, Λ. Μπουζούβης*

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 τοῦ 1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ἰσχύει σήμερον, ἡ μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου τότε μόνον θεωρεῖται διὰ τὸν μὴ ἀποδεχόμενον ταύτην μισθωτὸν ὡς καταγγελία τῆς συμβάσεως, ὅταν ἐπιφέρῃ εἰς αὐτὸν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην. Ἐπέρωθεν κατὰ τὸ ἄρθρον 281 τοῦ Α.Κ. ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος ἀπαγορεύεται, ἐὰν αὕτη ὑπερβαίνῃ προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπηρετῶν εὐδοκίμως μὲ τὸν βαθμὸν τμηματάρχου Α' εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τῆς ἀναιρεσιβλήτου Κηφισίας καὶ μὲ δικαίωμα πρώτης ὑπογραφῆς, μετετέθη κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1964 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ναυαρίνου Πειραιῶς Ὑποκατάστημα, οὗτινος διευθυντὴς ἦτο ὑπάλληλος κατὰ τρεῖς βαθμοὺς ἀνώτερός του καὶ ὑποδιευθυντὴς μὲ τὸν αὐτὸν βαθμὸν του, ἀλλ' ἀρχαιότερός του, ὡς ἁπλοῦς ὑπάλληλος ἄνευ δικαιώματος ὑπογραφῆς, οὐχὶ ὅμως πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ ἐξαναγκασθῇ οὗτος εἰς παραίτησιν, ἀλλ' ἵνα, ἐν ὄψει τῆς μείζονος καὶ πολυμόρφου κινήσεως τοῦ Ὑποκαταστήματος τούτου, ὅπερ εἶναι ἓν ἐκ τῶν μεγαλυτέρων Ὑποκαταστημάτων τῆς ἀναιρεσιβλήτου, κατατοπισθῇ εἰς εἰδικὰς τραπεζιτικὰς ἐργασίας, ἀνετέθη δὲ εἰς αὐτὸν ἡ ἐργασία τῆς κινήσεως ἐν γένει τῶν λογαριασμῶν, ἣν ἐξετέλει καὶ ὁ ὑποδιευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος καὶ εἶναι ἐκ τῶν πλέον σοβαρῶν τραπεζιτικῶν Καταστημάτων καὶ ὁ ἀσχολούμενος εἰς αὐτὴν πρέπει νὰ εἶναι ἀνώτερος καὶ μακρᾶς πείρας ὑπάλληλος καὶ ὡς ἐκ τοῦ λόγου τούτου διεξάγεται κατὰ κανόνα παρὰ τοῦ διευθυντοῦ ἢ ὑποδιευθυντοῦ τοῦ Καταστήματος. Ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἀνέλαβε τὴν ἀνατεθεῖσαν εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίαν, παρ' ὅτι τοῦ ἀνεκοινώθη παρὰ τοῦ προσωπάρχου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, εἰς ὃν ἐνεφανίσθη, ὅτι ἡ εἰς αὐτὴν τοποθέτησίς του ἦτο προσωρινὴ καὶ ἐγένετο πρὸς τὸν ἀνωτέρω σκοπόν, τοῦ κατατοπισμοῦ του εἰς ὡρισμένας εἰδικὰς ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης, ἀλλὰ λαβὼν διήμερον ἄδειαν ἀπεχώρησε τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν λῆξιν αὐτῆς. Ὅτι ἀποκλειστικῶν Γραφείων μὲ ἰδίαν εἴσοδον εἶχε μόνον ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὑποκαταστήματος, εἰς τὸν χῶρον δέ, ἔνθα εὑρίσκετο τὸ προσφερθὲν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα Γραφεῖον, εὑρίσκετο καὶ τὸ Γρα-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΜΟΝΟΜΕΡΗΣ ΔΗΛΩΣΙΣ ΒΟΥΛΗΣΕΩΣ

Ἀνακοίνωσις ἐργοδότου περὶ λύσεως συμβάσεως διὰ τῆς συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας

Καταγγελία κατὰ τὸν Νόμον 2112/1920, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη ὁμοία, ἡ ἀπευθυντέα πρὸς ἄλλον μονομερὴς δικαιοπρακτική, ἀλλὰ καὶ διαπλαστικὴ δήλωσις, ἡ σκοποῦσα καὶ ἐπιφέρουσα τὴν κατάργησιν διὰ τὸ μέλλον ὑφισταμένης ἐνοχικῆς σχέσεως διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἠθέλησε τὴν κατάργησιν ταύτης καὶ ἐπὶ πλέον ἐδήλωσε τὴν περὶ αὐτῆς βούλησίν του ὁ καταγγέλλων.—Ἀνακοίνωσις ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν ὅτι ἀπὸ ὡρισμένης προθεσμίας ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου ἢ τῆς συμβάσεως καθοριζομένου ὁρίου ἡλικίας ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ λύσις τῆς συμβάσεως.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ κρατοῦντα (ἴδετε τὴν ἀνωτέρω, σελ. 979, Α.Π. 329/1966), ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ, διὰ τοῦ ὁποίου τίθενται ὡρισμένων ὅρων ἡλικίας τοῦ μισθωτοῦ, ἡ σύμβασις διαλύεται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου τούτου ἡλικίας.

Ἐξ ἄλλου, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2007/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἶναι μονομερὴς δήλωσις βουλήσεως, διὰ τῆς ὁποίας λύεται διὰ τὸ μέλλον ἡ σχέσις ἐργασίας καὶ εἶναι διαπλαστικὸν δικαίωμα (Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 286 ἐπ.).

Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δέχεται ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ὅτι δὲν ἀπαιτεῖται ἐν προκειμένῳ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ πρὸς τὸν μισθωτὸν ἀνακοίνωσις τοῦ ἐργοδότου ὅτι ἐπὶ τῇ συμπληρώσει κατὰ τὸν Κανονισμὸν ὁρίου ἡλικίας ἐπέρχεται αὐτοδι-

---

φείων ἄλλου ὁμοιοβάθμου τοῦ ὑπαλλήλου τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς καὶ τὸ Γραφεῖον τοῦ νομικοῦ συμβούλου αὐτῆς, καὶ ὅτι τέλος κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου, εἰς ὃν, μὴ ἔχοντα ἰσχὺν νόμου καὶ περιέχοντα τοὺς ὅρους τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἀναιρεσείοντος συμβάσεως ἐργασίας, προσεχώρησεν ὁ τελευταῖος, ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ μεταθέτῃ κατὰ τὴν ἀπόλυτον κρίσιν αὐτοῦ πάντα ὑπάλληλον, ἀσχέτως κλάδου ἢ βαθμοῦ, ἀπὸ θέσεως ἢ ὑπηρεσίας εἰς ἄλλην θέσιν ἢ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ αὐτῷ Καταστήματι ἢ ἀπὸ Καταστήματος εἰς Κατάστημα ἢ Ὑπηρεσίαν τῆς Τραπέζης ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπικρατείας, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ τὸ δικαίωμα ὑπογραφῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν ἀπαιτεῖται βαθμὸν ἐν τῇ ἱεραρχίᾳ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀλλ' ἀπέρρεεν ἐκ τῆς ἰδιότητος αὐτοῦ ὡς διευθυντοῦ καὶ ἠδύνατο νὰ ἀνακληθῇ ὁπωσδήποτε. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ μετάθεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὸ Ὑποκατάστημα Πειραιῶς καὶ ὁριστικὴ ἂν ἦτο αὕτη, στηριζομένη εἰς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, καθ' ἃ ἐγένοντο ἀνελέγκτως δεκτά, δὲν ἔφερεν, ὑφ' ἃς συνθήκας κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔλαβε χώραν, τὸν χαρακτῆρα τῆς ὀλαπτικῆς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας, οὐδὲ ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ὡς κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων καὶ διὰ σκέψεων πλήρων καὶ οὐχὶ ἀντιφατικῶν ἔκρινε καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον.

Ἐξ ἄλλου τὸ δικαστήριον τοῦτο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅτι ἡ μετάθεσίς του ἐγένετο ἄνευ ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης, ἣν καὶ ἀπέκρουσε, δεχθὲν ὅτι ἡ μετάθεσις τούτου ἐγένετο, ἵνα κατατοπισθῇ εἰς ὡρισμένας εἰδικὰς τραπεζιτικὰς ἐργασίας, τὸ δὲ ἔλαβεν ἐπίσης ὑπ' ὄψιν τὴν ἐπικληθεῖσαν δήλωσιν τοῦ προσώπου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο προσωρινή, ἣν ὀρθῶς ἐθεώρησεν ὡς ἄνευ ἐπιρροῆς, διότι ἐξ αὐτῆς δὲν συνάγεται ὁμολογία τῆς ἀναιρεσιβλήτου ὅτι ἡ μετάθεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἀπετέλει δι' αὐτὸν ὀλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὅθεν ἅπαντες οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

καίως ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

'Αρείου Πάγου 373)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Α. Μπαζιώτης*

Καταγγελία κατὰ τὸν νόμον 2112) 1920, ὡς ἰσχύει τροποποιηθεὶς μεταγενεστέρως, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη ὁμοία, εἶναι ἡ ἀπευθυντέα πρὸς ἄλλον μονομερὴς δικαιοπρακτική, ἀλλὰ καὶ διαπλαστικὴ δήλωσις, ἡ σκοποῦσα καὶ ἐπιφέρουσα τὴν κατάργησιν διὰ τὸ μέλλον ὡρισταμένης ἐνοχικῆς σχέσεως, διὰ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἠθέλησε τὴν κατάργησιν ταύτην καὶ ἐπὶ πλέον ἐδήλωσε τὴν περὶ αὐτῆς βούλησίν του ὁ καταγγέλλων συμφώνως πρὸς τὸν νόμον. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν, οὐδὲ κἂν μονομερῆ δικαιοπραξίαν, ἡ πρὸς τὸν μισθωτὸν ἀνακοίνωσις τοῦ ἐργοδότου ὅτι ἀπὸ ὡρισμένης προθεσμίας, ἐπὶ τῇ πραγματικῇ ἢ ὑποθετικῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως καθοριζομένου ὁρίου ἡλικίας, ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ λύσις τῆς μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ὅσον ὁ δηλῶν δὲν ἤθελεν, οὐδὲ ἐξήρτα τὴν λύσιν τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἀπὸ μόνην τὴν θέλησίν του καὶ τὴν περὶ αὐτῆς δήλωσίν του, ἀλλ' ἀνεφέρετο ἁπλῶς εἰς ἀποτέλεσμα, ἐπερχόμενον αὐτοδικαίως κατὰ τὸν νόμον ἢ κατὰ τὴν σύμβασιν, ὑπὸ τὴν ἐξυπακουομένην αὐτονόητον προϋπόθεσιν τῆς συνδρομῆς τῶν ἀπαραιτήτων πρὸς τοῦτο ὅρων.

Ἐν προκειμένῳ δέχεται τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἀνελέγκτως, ὅτι οἱ νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσιβλήτου Τραπέζης «ἐκασιθέντες εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ κατὰ τὴν 1 Αὐγούστου 1949 τεθέντος ἐν ἰσχύϊ Κανονισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, ὡς τοῦτο ἤδη ἰσχύει τροποποιηθὲν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 29.8.1951 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας», καθ' ὃ, ὡς διαλαμβάνει περαιτέρω τοῦτο, «ἡ σύμβασις ἐργασίας... λύεται αὐτοδικαίως α) διὰ τοὺς προαληφθέντας πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἐν λόγῳ ὀργανισμοῦ, ἤτοι πρὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1949 (ἐν οἷς καὶ ἡ ἐνάγουσα-ἀναιρεσείουσα), ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, καὶ ὑπολαμβάνοντες ὅτι τῷ ὄντι καὶ ἡ ἐκκαλοῦσα κατελαμβάνετο τὴν 31.12.1964 ὑπὸ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ ρηθέντος Κανονισμοῦ ὁρίου ἡλικίας, ὡς συμπληρώσασα τὸ 65ον τῆς ἡλικίας της... ἀπηύθυναν πρὸς αὐτὴν τὴν ὑπὸ ἰδίαν ἡμερομηνίαν ἐπιστολήν, αὐθημερὸν παραληφθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς, δι' ἧς ἀνεκοίνουν εἰς ταύτην, ὅτι «καταλαμβανομένης ταύτης ὑπὸ τοῦ ὡς ἄνω ὀργανισμοῦ προβλεπομένου ὁρίου ἡλικίας λύεται αὐτοδικαίως ἡ μεταξὺ αὐτῶν ὑφισταμένη σύμβασις ἀπὸ σήμερον». Ὅθεν, κρῖναν μετὰ ταῦτα, ὅτι «διὰ τῆς ἐγχειρισθείσης ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἀνωτέρω ἐπιστολῆς δὲν ἐπεδίωκεν ἡ ἐφεσίβλητος τὴν καταγγελίαν τῆς πρόσθεν συμβάσεως ἐργασίας, ὡς ἀντιθέτως ὑποστηρίζει ἡ ἐκκαλοῦσα, ἀλλ' ἁπλῶς καὶ μόνον τὴν ὑπόμνησιν εἰς ταύτην περὶ τῆς αὐτοδικαίως ἐπελθούσης λήξεως τῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς συμπληρώσεως ὑπ' αὐτῆς τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ μνησθέντος ὀργανισμοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡλικίας καὶ ἀπορρίψαν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἔφεσιν, ἥτις, ὡς καὶ ἡ ἀπορριφθεῖσα ὑπὸ τῆς ἐκκληθείσης ἀποφάσεως ἀγωγή τῆς ἀναιρεσειούσης, ἐστηρίζετο ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον εἰς ταύτην καταγγελίαν, τοῦτο μὲν ἠρμήνευσεν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, τὸ ἀνελέγκτως γενόμενον δεκτὸν ὡς περιεχόμενον τῆς ὡς ἄνω ἐπιστολῆς, καὶ οὐδαμῶς παρεβίασε κατὰ τὴν ἑρμηνείαν ταύτην τοὺς γενικοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Α.Κ. ἢ ἄλλους κανόνας δικαίου, τοῦτο δὲ ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς περὶ καταγγελίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 669 τοῦ Α.Κ. καὶ 1 καὶ 3 τοῦ νόμου 2112) 1920 καὶ ἐπὶ πλέον μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι. Τῆς κυρίας δὲ ταύτης αἰτιολογίας περὶ ἐλλείψεως καταγγελίας αὐτοτελῶς στηριζούσης τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως εἶναι μάταιον νὰ ἐξετασθοῦν οἱ λοιποὶ λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, οἵτινες πλήττουσι τὴν περὶ κατα:χρήσεως δικαιώματος ἐπικουρικὴν αἰτιολογίαν αὐτῆς.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΓΩΓΗ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΕΞ ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Παραγραφή απαιτήσεως καὶ ἀπόδοσις ὠφελείας Νομικοῦ Προσώπου

Παραγραφὴ τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρα 251 καὶ 937 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος, οἵαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ κατ' ἄρθρα 104 - 106 Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου ἐκ παρανόμων ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐν οἷς καὶ οἱ Σ.Ε.Κ., μετὰ πενταετίαν.— Ἔναρξις χρόνου παραγραφῆς.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παραλείψεως προσαγωγῆς ὑπαλλήλου τῶν Σ.Ε.Κ.— Ἔννοια ἄρθρου 938 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 422)1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξεν ἀδικοπραξία εἰς βάρος ὑπαλλήλου τῶν Σ.Ε.Κ., νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, διότι τὰ ἁρμόδια ὄργανα αὐτοῦ παρέλειψαν νὰ προσαγάγωσι τοῦτον, καθ' ἣν εἶχον ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν, διὸ καὶ ἠγέρθη ἀγωγὴ κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ. συνάμει τῶν ἄρθρων 105, 106 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου, 914, 297, 298 Α.Κ.

Προέκυψεν ὅμως ζήτημα παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως κατ' ἄρθρον 937 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε περὶ τούτου καὶ *Γ. Μπαλῆ*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ σσ. 145, 148, Α.Π. 490)1964, εἰσηγητὴς *Εὐστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 33, 988, καθ' ἣν ὁ προβάλλων τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 937 Α.Κ. ὀφείλει νὰ ὁρίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῆς ζημίας καὶ τοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀφετηρίας τῆς παραγραφῆς, καὶ Α.Π. 18)1963, εἰσηγητὴς *Θ. Καμπύρης*, ΕΕΔ 32, 224, καθ' ἣν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν συνδεδυασμένων διατάξεων τῶν ἄρθρων 937 Α.Κ., 105, 106 Εἰσαγωγικοῦ αὐτοῦ Νόμου, ὅταν, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ προβληθέντος δικαιώματος, ἡ μὲν ἐντεῦθεν ἀπορρέουσα ζημία γεννᾶται ἄνευ ἑτέρου, διὸ καὶ ἀπὸ τῆς παρανόμου πράξεως ἢ παραλείψεως τοῦ ὀργάνου τοῦ ὑποχρέου πρὸς ἀποκατάστασιν αὐτῆς νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὁ δὲ δικαιοῦχος γνωρίζει τὸ νομικὸν τοῦτο πρόσωπον ὡς νόμῳ ὑπόχρεον πρὸς ἱκανοποίησιν τοῦ δικαίου του, δῆλον καθίσταται, ὅτι ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἀναγκαίως συμπίπτει χρονικῶς ἡ ὑπὸ τοῦ δικαιοῦχου γνῶσις τόσον τῆς γενεσιουργοῦ τῆς ζημίας παρανόμου πράξεως ἢ παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ ὑποχρέου νομικοῦ προσώπου, ὅσον καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ζημίας καὶ τοῦ ὑποχρέου πρὸς ἀποζημίωσιν προσώπου). Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ., περὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, ἴδετε καὶ Α.Π. 427)1964, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Θ. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 33, 856, Α.Π. 626)1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 33, 1363, Α.Π. 608)1965, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 225.

Ἀρείου Πάγου 375)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Β. Μανωλάκου*, *Α. Τσάρος*

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνδεδυασμένων ἄρθρων 251 καὶ 937 § 1 τοῦ Α.Κ., ἡ ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις πρὸς ἀποζημίωσιν, οἵαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ κατὰ τὰ ἄρθρα 104 - 106 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου 2783)1941 ἐκ παρανόμων ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐν οἷς καὶ οἱ ἐναγόμενοι - ἀναιρεσίβλητοι Σ.Ε.Κ., ἀπορρέουσα, παραγράφεται μετὰ πενταετίαν, ἀφ' ἧς ὁ ζημιωθεὶς ἔλαβε γνῶσιν τοῦ τε πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρέου καὶ τοῦ γεγονότος τῆς ἐνάρξεως τῶν ἐπιζημίων συνεπειῶν τῆς ζημιογόνου πράξεως ἢ παραλείψεως, ἀφ' ἧς ἦτο δυνατὴ ἡ δικαστικὴ ἐπιδίωξις τῆς ἀποκαταστάσεως καὶ τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐξακολουθητικῶς ἐπερχομένης ζημίας, ἐξευρισκομένης δι' ὑπολογισμοῦ αὐτῆς ὡς πιθανῆς καὶ προσδοκωμένης κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων κατὰ τὸ ἄρθρον 298 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καθίσταται ἀσφές, ὅτι τὰ ὄργανα τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Σ.Ε.Κ.) παρέλειψαν νὰ προσαγάγωσι τὸν ἀναιρεσείοντα ἐνάγοντα, ὡς ὑπεχρεοῦντο κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 1

μένα πραγματικά περιστατικά, ἀναγόμενα εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα κριτήρια διὰ τὴν μὴ ὑπαγωγὴν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., παρίστανται συνόμως ἠτιολογημένη, ἀπορριπτέοι δὲ ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως.

Προηγουμένη ἀπόφασις τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., κρίνασα τὴν ὡς ἄνω ἀπασχόλησιν τοῦ αἰτοῦντος ὡς μὴ ἀσφαλιστέαν, ἠκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27)1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὡς μὴ νομίμως ἠτιολογημένη καὶ δὴ διότι ἐχρησιμοποίησε τὸ μὴ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου κριτήριον τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος, ἐκ τοῦ βεβικασμένου ὅμως τῆς ἀκυρωτικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἡ Ἐπιτροπὴ οὐδόλως ἐκωλύετο, ὅπως ἐπανέλθῃ καὶ προβῇ εἰς τὴν σύννομον αἰτιολόγησιν τῆς ἐπὶ τοῦ ἐπιδίκου θέματος, περὶ οὗ δὲν ἀπεφάνθη τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, κρίσεώς της, ὡς ἔπραξεν αὐτη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐκτεθέντα, διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεώς της, ἀπορριπτέος δὲ ἐλέγχεται ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγος ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα, μὴ εὐσταθούντων τῶν λόγων τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, αὕτη ἀποβαίνει ἀπορριπτέα.

§ 2. **Ἀπασχόλησις προσώπων ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.**

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ὑποχρεωτικῶς τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τούτων λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.— Πρόσωπα, ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ ἀσφάλισις τούτων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 135)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Π. Δεδόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Χ. Κοκοδόπουλος, Ι. Θωμιδόπουλος*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 309)1965 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη τελικῶς ἡ ἀπὸ 16 Μαρτίου 1963 δηλώσεως ἐργατικοῦ ἀτυχήματος τοῦ αἰτοῦντος, ἐπισυμβάντος αὐτῷ τῇ 16 Φεβρουαρίου 1963, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ἀτύχημα ἔλαβε χώραν ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ καθ' ὃν χρόνον ὁ αἰτῶν εἰργάζετο παρ' ἐργοδότῃ, ὅστις διέμενεν ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς τοῦ Ι.Κ.Α.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 § 1, 8 § 4 καὶ 34 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ νόμου τούτου καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν τοῦ ἀτυχήματος ἐκ βιαίου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ὑπάγονται ὑποχρεωτικῶς τὰ πρόσωπα, τὰ παρέχοντα ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τούτων λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 5 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ «περὶ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν» (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 14591)27.7.1959, Φ.Ε.Κ. 298)1959 Β') ...πρόσωπα ἀσφαλισμένα παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς εἰς ἐργοδότην, ἐδρεύοντα ἢ κατοικοῦντα ἐντὸς τοιαύτης περιοχῆς, συνεχίζουν ὑποχρεωτικῶς τὴν ἀσφάλισίν των εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν εἶναι πρόσκαιρος.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι καὶ αἱ μισθωτοί, οἱ ἀπασχολούμενοι προσωρινῶς εἰς περιοχήν, ἔνθα δὲν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α., θεωροῦνται κατ' ἐξαίρεσιν ὡς συνεχίζοντες καὶ κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον τὴν ἀσφάλισιν αὐτῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι ὁ ἐργοδότης αὐτῶν κατοικεῖ μονίμως ἐντὸς κέντρου ἀσφαλίσεως(*).

Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦ αἰτοῦντος, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὡς ἐργατικὸν τὸ ἐπισυμβὰν αὐτῷ τῇ 16 Φεβρουαρίου 1963 ἀτύχημα, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος εἰργάζετο οὗτος ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ παρ' ἐργοδότῃ, ὅστις διέμενε μονίμως ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς. Εἰδικώτερον ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ὁ αἰτῶν εἰργάζετο μὲν ὡς ἐργάτης εἰς τὸ ἐν Δομοκῷ λατομεῖον τῶν Β. καὶ Σ.Ν., ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, πλὴν ἀπὸ τῆς 17 Ἰανουαρίου 1963 ἔπαυσεν ἐργαζόμενος εἰς τὸ ἐν λόγῳ λατομεῖον λόγῳ διακοπῆς τῶν ἐργασιῶν του. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὴν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος (16.2.1963) εἰργάζετο ἐν Ὀμβριακῇ Δομοκοῦ ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, ἀπησχολεῖτο δὲ εἰς τὴν ἐξόρυ-

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 599)1965, ΕΕΔ 32, 690 καὶ ἄρθρον 1 § 5 τοῦ κωδικοποιημένου Κανονισμοῦ ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ΕΕΔ 25, 17.

ξιν λίθων διά λογαριασμόν τῶν ἀδελφῶν Π., διαμενόντων μονίμως ἐν Ὁμβριακῇ Δομοκοῦ ἐκτός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, συνδεόμενος διά σχέσεως ἐργασίας μετ' αὐτῶν καί οὐχί μετά τῶν ὡς ἄνω Β. καί Σ.Ν. Ἀντιθέτως ὁ αἰτῶν ἰσχυρίσθη ἐνώπιον τῆς ἐκδούσης τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπῆς καί ἰσχυρίζεται καί νῦν, ὅτι ἀπησχολήθη μέν τήν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος εἰς ἐργασίαν τῶν ἀδελφῶν Π., ἐκτός κέντρου ἀσφαλίσεως, ἀλλ' ἡ ἀπασχόλησίς του αὕτη τό μέν ἦτο ἐντελῶς πρόσκαιρος καί δή μόνον κατά τήν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος, τό δέ ἐγένετο κατόπιν ρητῆς ἐντολῆς τῶν ἐργοδοτῶν του Β. καί Σ.Ν., δοθέντος, ὅτι ἡ ἁπλῆ ὀλιγόχρονος λόγῳ τοῦ χειμῶνος διακοπή τῶν ἐργασιῶν τοῦ λατομείου των, κειμένου ἐντός ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καί εἰς ὃ ἀπό ἐτῶν μονίμως εἰργάζετο, δέν ἐπέφερε τήν διακοπήν τῆς ἐργασιακῆς μετ' αὐτῶν σχέσεως. Οἱ ἰσχυρισμοί οὗτοι τοῦ αἰτοῦντος ἐρείδονται ἐπί στοιχείων τοῦ φακέλου καί δή ἐπί τῆς καταθέσεως τοῦ Ι.Π., βεβαιοῦντος, ὅτι κατόπιν συνεννοήσεως μετά τοῦ συγγενοῦς του Σ.Ν., προκειμένου νά προβῇ εἰς ἐξόρυξιν λίθων διά τήν κατασκευήν τῆς οἰκίας του, ὁ ὡς ἄνω Σ.Ν., ἀπέστειλε διά σημειώματός του τόν αἰτοῦντα μετά τοῦ σχετικοῦ μηχανήματος (κομπρεσαέρ), τήν χρῆσιν τοῦ ὁποίου οὗτος ἐγνώριζεν. Ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς διατυπώσεως τοῦ ὡς ἄνω σημειώματος προκύπτει πράγματι, ὅτι ὁ εἰρημένος Σ.Ν. ἀπέστειλε τόν αἰτοῦντα εἰς τούς ἀδελφούς Π., διά τήν ὡς εἴρηται ἐργασίαν, παραδώσας εἰς αὐτόν τό σχετικόν μηχάνημα, ἵνα τό χειριαθῇ ὑπευθύνως. Τά οὐσιώδη ταῦτα στοιχεῖα, ὡς καί τούς ἐπ' αὐτῶν ἐρειδομένους ἰσχυρισμούς τοῦ αἰτοῦντος, τείνοντας εἰς ἀπόδειξιν ὅτι κατά τήν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος οὗτος εὑρίσκετο ἐν ἐργασιακῇ σχέσει μετά τῶν ἰδιοκτητῶν τοῦ λατομείου ἐντός κέντρου ἀσφαλίσεως καί ὅτι μόνον προσκαίρως καί δή κατά τήν ἡμέραν τοῦ ἀτυχήματος εἰργάσθη κατ' ἐντολήν τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτῶν του ἐντός τῆς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς, καί συνεπῶς συνέτρεχον αἱ κατά νόμον πραγματικαί προϋποθέσεις διά τόν χαρακτηρισμόν τοῦ ἀτυχήματός του ὡς ἐργατικοῦ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις δέν ἐλαβεν ἰδιαιτέρως ὑπ' ὄψιν, οὐδ' ἐπαρκῶς ἐξετίμησεν, ὡς ἔδει, διό καί καθίσταται ἀκυρωτέα ὡς ἀνεπαρκῶς ἡτιολογημένη, κατά τόν βασίμως προβαλλόμενον σχετικόν λόγον ἀκυρώσεως.

§ 3. Πολεμικά ἀτυχήματα καί ἀναγγελία ἐργατικοῦ ἀτυχήματος

Ἐξομοίωσις πρός ἐργατικόν ἀτύχημα τῶν ἐν καιρῷ πολέμου καί ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐπερχομένων καί ὁπωσδήποτε συμβαινόντων τραυματισμῶν, ἀναπηριῶν καί θανάτου ἀμέσως ἡσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α.—Προθεσμία δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 207)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Σ. Σπετσάκης, Ι. Ἰακωμίδης*

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 164121)1964 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, διά τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη, ὡς ἐκπροθέσμως ὑποβληθεῖσα, ἡ ὡς δήλωσις ἀτυχήματος χαρακτηρισθεῖσα ἀπό 30 Ἀπριλίου 1957 αἴτησις, ἡ ὑποβληθεῖσα ἐκ μέρους τῆς αἰτούσης περί συνταξιοδοτήσεώς της λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου καί τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἀντικείμενον τῆς τελευταίας δέν εἶναι ἡ χορήγησις ἢ μή συντάξεως εἰς τήν αἰτοῦσαν, λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της, ἐκτελεσθέντος ὑπό τῶν γερμανικῶν ἀρχῶν κατοχῆς τό 1942, ἀλλ' ὁ χαρακτηρισμός τοῦ ἐν λόγῳ θανάτου ὡς πολεμικοῦ ἀτυχήματος ἢ ὡς ἐκτός ἐργασίας τοιούτου, ἡ δέ ἀπό 30 Ἀπριλίου 1957 αἴτησις τῆς αἰτούσης ἀπερρίφθη ὑπό τῆς προσβαλλομένης ὄχι λόγῳ παραγραφῆς τοῦ πρός ἀπονομήν συντάξεως δικαιώματος, ἀλλ' ὡς ἐκπρόθεσμος ἀναγγελίας ἀτυχήματος, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος. Κατ' ἀκολουθίαν ὁ διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ αἰτησις τῆς αἰτούσης ἀπερρίφθη διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατά παράβασιν τοῦ ἄρθρου 46 τοῦ νόμου 6298)1934 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἐτροποποιήθη διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 30440) Σ996)1943 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁποίων τό δικαίωμα εἰς σύνταξιν παραγράφεται μετά παρέλευσιν τριετίας ἀπό τῆς ἡμέρας τῆς γενέσεώς του, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἐπί ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ἐρειδόμενος.

Ἀφ' ἑτέρου διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 75731)1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 3, τεῦχος Β' τῆς 9.1.1941) ὡρίσθη (§ 1), ὅτι πρός ἐργατικόν ἀτύχημα ἐξομοιοῦνται, διά τήν ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, οἱ ἐν καιρῷ πολέμου καί ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐπερχόμενοι καί ὁπωσδήποτε συμβαίνοντες τραυματισμοί, ἀναπηρίαι καί θάνατοι ἀμέσως ἡσφαλισμένων, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουν

πραγματοποιήσει κλπ. Ἡ κατά τάς κειμένας διατάξεις προθεσμία πρός δήλωσιν τῶν ἀνωτέρω ἀτυχημάτων παρατείνεται ἐπί τριμηνον εἰσέτι. Κατά δέ τό ἄρθρον 21 τοῦ Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος (ὑπ' ἀριθ. 57440)1936 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Φ.Ε.Κ. 33 τ. Β'),ὁ ἐργοδότης, ὁ ἡσφαλισμένος καί ἐν ἀδυναμίᾳ ἤ θανάτῳ τούτου ἕλκοντες δικαιώματα ὑποχρεοῦνται νά ἀναγγείλωσιν εἰς τό Ι.Κ.Α. πᾶν ἀτύχημα κατά τήν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἤ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ἐπισυμβάν εἰς πρόσωπον, ὑπαχθέν εἰς τήν ἀσφάλισιν, ἐντός πέντε ἡμερῶν ἀπό τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος, τῆς προθεσμίας ταύτης δυναμένης, ἐάν πρόκειται περί ἀτυχημάτων, ὧν συνέπεια ἦτο ὁ θάνατος, νά παρατείνεται μέχρι δύο ἐτῶν.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου καί δή α) ἐκ τῆς ἀπό 26.1.1944 βεβαιώσεως τῆς Διευθύνσεως ἀνταποκρίσεων μετά τῶν γερμανικῶν ἀρχῶν κατοχῆς περί ἐκτελίσεως τοῦ ἡσφαλισμένου συζύγου τῆς αἰτούσης τήν 10.6.1942 καί β) τῆς ὑπ' ἀριθ. 16468 τῆς 29.1.1959 βεβαιώσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δημοσίου Λογιστικοῦ περί ἀπονομῆς συντάξεως εἰς τήν αἰτοῦσαν καί τά τέκνα της λόγῳ ἐκτελέσεως τοῦ συζύγου της ὑπό τῶν Γερμανῶν τήν 10.6.1942 διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 2171 τῆς 7.2.1945 ἀποφάσεως τῆς ἐπιτροπῆς κανονισμοῦ πολεμικῶν συντάξεων, ἡ αἰτοῦσα ἔλαβε γνῶσιν τοῦ θανάτου τοῦ συζύγου της πολλά ἔτη πρό τῆς ὑποβολῆς τῆς ὡς δηλώσεως ἀτυχήματος θεωρηθείσης ἀπό 3.4.1957 αἰτήσεώς της περί ἀπονομῆς συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ συζύγου της. Ὅθεν καί ὑπολογιζομένης τῆς ὑπό τῶν μνημονευθεισῶν διατάξεων ὁριζομένης προθεσμίας ἀπό τῆς ἐκ μέρους τοῦ δικαιούχου γνώσεως τοῦ ἀναγγελλομένου θανάτου, ἡ ἀναγγελία αὕτη ἐγένετο ἐκπροθέσμως, καθ' ἃ ὀρθῶς ἐκρίθη διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως.

Κατά ταῦτα, ἀπορριπτέα εἶναι ἡ ὑπό κρίσιν αἴτησις(*).

4. Ἀναστολή καταβολῆς συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπί παροχῆς ὑπό συνταξιούχου ἐξηρτημένης ἐργασίας

Προϋποθέσεις ἀναστολῆς καταβολῆς συντάξεως γήρατος παρά τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπί παροχῆς ὑπό τοῦ συνταξιούχου ἐξηρτημένης ἐργασίας.—Ἀναγκαία, ἵνα καθίσταται ἐφικτός ὁ ἔλεγχος νομιμότητος, ἡ εἰδική καί πλήρης αἰτιολόγησις τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς πρός τά συγκεκριμένα στοιχεῖα, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁποίων προκύπτει ἡ συνδρομή τῶν κατά Νόμον προϋποθέσεων διά τήν ἀναστολήν καταβολῆς τῆς συντάξεως.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1978)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ.Θ. Σπυρόπουλος**
Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. *Μ. Μεγγρέλης*

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 674)6.4.1965 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἐγένετο τελικῶς δεκτόν, ὅτι ἔδει, ὅπως ἀναστολῇ ἡ συνταξιοδότησις τοῦ αἰτοῦντος καί καταλογισθῇ εἰς βάρος αὐτοῦ πᾶν ποσόν εἰσπραχθέν διά σύνταξιν γήρατος, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι οὗτος δέν εἶχε παύσει ἐργαζόμενος καί ὡς ἀποκερδαίνων ποσόν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του.

Κατά τό ἄρθρον 29 § 7 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 8 § 1 τοῦ ν.δ. 3038)1954, κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, «ἡ καταβολή τῆς συντάξεως ἀναστέλλεται α)... β)... γ) ἐάν καί ἐφ' ὅσον ὁ συνταξιοῦχος ἀσκῇ αὐτοτελές ἐπάγγελμα, ἐξ οὗ ἀποκερδαίνει ποσόν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεώς του ἡ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἐξ ἧς ἀπολαμβάνει ποσόν ἀνώτερον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως(*).

Κατά τήν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, συνεπαγομένης δυσμενεῖς συνεπείας διά τόν ἡσφαλισμένον, ἀπαιτεῖται, ὅπως, ἵνα καθίσταται ἐφικτός ὁ ἔλεγχος νομιμότητος, ἡ σχετική ἑκάστοτε ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τυγχάνῃ εἰδικῶς καί πλήρως ἠτιολογημένη ὡς πρός τά συγκεκριμένα δεδομένα στοιχεῖα, ἐπί τῇ βάσει τῶν ὁποίων προκύπτει ἡ συνδρομή τῶν κατά νόμον προϋποθέσεων διά τήν ἀναστολήν καταβολῆς τῆς συντάξεως.

Ἐν προκειμένῳ ἐκρίθη ὑπό τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ αἰτῶν δέν ἔπαυσεν ἐργαζόμενος ἀπό 30.6.1962 καί ἀπησχολεῖτο ἐπί εἴκοσι πέντε ἡμέρας καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπί ἡμερομισθίῳ δραχμῶν 64 καί ὅτι αἱ ἀποδοχαί του, ἀνερχόμεναι εἰς δραχμάς 1.600 κατά μῆνα, ὑπερβαίνουν τό

(*) Ἴδετε περί ἀναγγελίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καί Σ.Ε. 1829)1965, ΕΕΔ 25, 38.

(*) Ἴδετε ἐπί τοῦ θέματος σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 361 μετά τό ἄρθρον 12 § 3 ν.δ. 4476) 1965.

ποσόν των δραχμών 1.400, ήτοι το διπλάσιον της συντάξεώς του. Η κρίσις αύτη έρείδεται κυρίως έπι του ύπ' άριθ. 2387)19.12.1963 έγγράφου του Υποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Πατησίων, έν τω όποίω άναφέρεται, ότι ο αίτων ύπολογίζεται πραγματοποιών είκοσι πέντε ήμέρας έργασίας μηνιαίως και λαμβάνων ήμερομίσθιον 64 δραχμάς, ληφθείσης άμα ύπ' όψιν και της καταθέσεως του μάρτυρος Θ.Τ. Αντιθέτως διά της ύπ' άριθ. 2833)1964 αποφάσεως της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής είχε κριθή έπι τη βάσει κυρίως της καταθέσεως του αύτου μάρτυρος, ότι ο αίτων είργάζετο είς την έπιχείρησιν του Ν.Κ. άπάσας τάς έργασίμους ήμέρας, πλην της Τετάρτης, καθ' ην είργάζετο ο ρηθείς μάρτυς, και ότι συνεπώς αί άποδοχαί του, ύπολογιζόμεναι βάσει 21 ήμερων έργασίας και ήμερομισθίου 64 δραχμών δέν υπερέβαινον το διπλάσιον της συντάξεώς του. Ούτως όμως ή διάφορος κρίσις της προσβαλλομένης άποφάσεως, έρειδομένη έπι των αύτων άκριβώς, έφ' ων και ή άπόφασις της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής στοιχείων, χωρίς νά παραθέτη τους λόγους, δι' ους άπεδόθη ίδιαιτέρα βαρύτης είς την Εκθεσιν έλέγχου του Ι.Κ.Α., το περιεχόμενον της όποίας άλλωστε δέν συνεπικουρείται και ύπό των λοιπών στοιχείων του φακέλου, δέν παρίσταται έπαρκώς ήτιολογημένη, έν όψει και του ότι ο αίτων είχεν άμφισβητήσει είδικώς διά της άπό 4.3.1964 αίτήσεως θεραπείας τά πραγματοποιούμενα ύπ' αύτου ήμερομίσθια κατά μήνα, ίσχυρισθείς ότι άπησχολείτο είκοσιν ήμέρας μηνιαίως και ούχι είκοσι πέντε. Άκυρωτέα, όθεν, τυγχάνει ή προσβαλλομένη κατά τον προσβαλλόμενον βάσιμον σχετικόν λόγον.

§ 5. Άναπηρία έξ έργατικου άτυχήματος

Άξίωσις ήσφαλισμένου είς το Ι.Κ.Α. πρός συνταξιοδότησιν έξ άναπηρίας, άποτόκου έργατικου άτυχήματος.—Έννοια άρθρου 11 § 1 έδάφιον β' Κανονισμου άσφαλιστικής άρμοδιότητος και διαδικασίας άπονομής των παροχών του Ι.Κ.Α.—Κρίσις Επιτροπής του Ι.Κ.Α. ότι ο ήσφαλισμένος δέν κατέστη άνάπηρος ένεκεν έργατικου άτυχήματος.

Συμβουλίου της Επικρατείας 548)1966, Τμ. Α'

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εισηγητής ο Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Διά της παραδεκτώς και ζημποθέσμως προσβαλλομένης ύπ' άριθ. 659 της 5.4.1965 άποφάσεως της παρά τω Ι.Κ.Α. Δευτεροβαθμίου Ασφαλιστικής Επιτροπής Εφέσεων έκρίθη, ότι ή φυματίωσις των πνευμόνων, έξ ής ο αίτων κατέστη άνάπηρος κατά την έννοιαν του άρθρου 28 § 2 έδάφιον α' του α.ν.1846)1951 άπό της 8.10.1958, δέν είναι άπότοκος του έργατικου άτυχήματος, του έπισυμβάντος είς αύτον την 10.12.1948, και συνεπώς ότι διά την συνταξιοδότησιν αύτου λόγω άναπηρίας έδει νά πληροί τας ύπό του νόμου όριζομένας χρονικάς προϋποθέσεις, των όποίων έστερείτο.

Το άρθρον 11 § 1 έδάφιον β' του Κανονισμου άσφαλιστικής άρμοδιότητος και διαδικασίας άπονομής των παροχών του Ι.Κ.Α. (άπόφασις Υπουργου Εργασίας ύπ' άριθ. 57440)1938, Φ.Ε.Κ. 33, τεύχος Β') όριζει, ότι έκ του ότι έπελήφθη του έπι την παροχην δικαιώματος μή άρμοδίου Υποκατάστημα του Ι.Κ.Α. δέν δημιουργείται λόγος άκυρότητος των ένεργηθεισών πράξεων, τό έγκυρον δέ ή μή τούτων κρίνεται ύπό του άρμοδίου κατά παν στάδιον νά άποφασίση όριστικώς οργάνου. Έκ της διατάξεως ταύτης, έχούσης όμοίως έφαρμογην έπι περιπτώσεων παραδάσεως των τε περί άρμοδιότητος διατάξεων και των περί διαδικασίας τοιούτων, συνάγεται, ότι, έφ' όσον τελικώς έπελήφθη του έπι την παροχην δικαιώματος τό όργανον τό άρμόδιον όπως άποφασίση έπ' αύτου όριστικώς, τούτο δέ έξετάσαν έξ υπαρχής την ύπόθεσιν έξέδοτο άπόφασιν, έπιλύουσαν ταύτην όριστικώς, οιαδήποτε προηγηθείσα παράδασις των περί άρμοδιότητος των όργάνων του Ι.Κ.Α. ή των περί διαδικασίας διατάξεων καλύπτεται, μή συνεπαγομένη άκυρότητα της έκδοθείσης όριστικής άποφάσεως του έν τελευταίω σταδίω άρμοδίου κατά νόμον όργάνου. Κατ' άκολουθίαν, έκδοθείσης έν προκειμένω της προσβαλλομένης άποφάσεως της κατά τω Ι.Κ.Α. άρμοδίας Δευτεροβαθμίου Ασφαλιστικής Επιτροπής Εφέσεων, ήτις έπιληφθείσα της ύποθέσεως του αίτουντος έπέλυσε ταύτην όριστικώς, αί τυχόν προηγηθείσαι ταύτης και διά της ύπό κρίσιν αίτήσεως προσβαλλόμεναι παραδάσεις των περί άρμοδιότητος και διαδικασίας διατάξεων ούδόλως έπιδρώσιν έπι του κύρους της προσβαλλομένης άποφάσεως και άπορριπτέοι είναι οί περί του έναντίου λόγοι άκυρώσεως.

Η προσβαλλομένη άπόφασις έκρινεν, ότι ή φυματίωσις των πνευμόνων, έξ ής ο αίτων κατέστη άνάπηρος άπό 8.10.1958, δέν είναι άπότοκος του έργατικου άτυχήματος, του έπισυμβάντος είς αύτον την 10.12.1948, έπικαλουμένη τας ύπ' άριθ. 47)613 της 1.6.1952, 100)1271 της 7.12.1964 και 190 της 11.2.1965 γνωματεύσεις της Δευτεροβαθμίου Υγειονομικής Επιτροπής Υποκαταστήματος

τοῦ νόμου 486) 1943, κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 300) 1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (Φ.Ε.Κ. 1946 Α' 181), ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ διὰ τῆς αὐτῆς Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος νόμου 1933) 1944, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ τελευταίου τούτου νόμου, καθὼς καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 23 τοῦ ν.δ. τῆς 3.9. 1935 «περὶ διοικήσεως τῶν Σ.Ε.Κ.», εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ γραμματέως δ' ἀπὸ τῆς 21.8. 1957, ἀφ' ἧς συνέτρεξαν αἱ οὐσιαστικαὶ καὶ νομικαὶ προϋποθέσεις τῆς προαγωγῆς του, ἤτοι τῆς διετοῦς παραμονῆς του ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ ὑπογραμματέως καὶ τῆς κενώσεως ἀντιστοίχου θέσεως, καὶ προσθέτων παραιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων, «ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τοῦ Δικαστηρίου τούτου ἰσχυρισμῶν του, συνωμολόγει τὸν ἰσχυρισμὸν τῶν Σ.Ε.Κ., ὅτι τὸ γεγονὸς ὅτι ἦτο προακτέος εἰς γραμματέα δ' κατὰ τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν (21.8.1957) καὶ ἑπομένως, ὅτι ὑφίστατο ζημίαν ἐκ τῆς κατ' αὐτὴν προαγωγῆς του παρ' ἐκείνων ἐγνώριζεν ἐκτοτε καὶ συμφωνήσαν ἐν συνεχείᾳ μὲ τὸ Πρωτοδικεῖον ὡς πρὸς τὴν παραγραφὴν τῆς κυρίας ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας βάσεως τῆς ἐπιδοθείσης τὴν 29.2.1964 ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς καὶ διὰ τοῦτο ἀπορρίψαν τὸν περὶ τοῦ ἐναντίου λόγον ἐφέσεως, τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προαναφερθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἔτι δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, τοῦτο δὲ οὐδαμῶς παρέλειψε νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμιον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, στερουμένου σχετικοῦ ἰσχυρισμοῦ, ὅτι ἐξηκολούθησεν ἡ παράνομος παράλειψις καὶ ἡ προϊοῦσα ἐπέλευσις ἐξ αὐτῆς ζημίας, μὴ ἀναγνωριζομένης ἐντεῦθεν τῆς ἀξιώσεως, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος, 2ος καὶ 3ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὁρίζων τὸ ἄρθρον 938 τοῦ Α.Κ. ὅτι «ὁ ἐξ ἀδικοπραξίας ὀφείλων ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εἰς ἀπόδοσιν τοῦ περιελθόντος αὐτῷ καὶ ἂν ἔτι ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις παρεγράφη», ἐννοεῖ ὡς περιελθὸν τῷ ἀδικοπραγήσαντι καὶ ἑπομένως ἀποδοτέον παρ' αὐτοῦ πᾶσαν ὠφέλειαν αὐτοῦ, προελθοῦσαν ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας εἴτε θετικῶς δι' αὐξήσεως τῆς περιουσίας του, εἴτε ἀποθετικῶς δι' ἐξοικονομήσεως ἐπιβεβλημένων δαπανῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 904 τοῦ Α.Κ. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ζητῶν τὴν ὠφέλειαν ταύτην δέον νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ ἀγωγῇ του, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 68 καὶ 533, ἐδάφια 3 καὶ 5, τῆς Πολ. Δικ., καὶ ἀμφισβητούμενα νὰ ἀποδείξῃ τὰ προσδιορίζοντα αὐτὴν περιστατικά. Διαλαμβάνων δὲ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι «ὁ ἐκκαλῶν (ἐνάγων) συνωμολογεῖ διά τε τῆς ἀγωγῆς του, τῶν ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου προτάσεών του καὶ τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου τοιούτων, ρητῶς μέν, ὅτι εἰς τὰς θέσεις γραμματέως δ', εἰς μίαν τῶν ὁποίων ἔδει νὰ προαχθῇ οὗτος, προήχθησαν ἕτεροι ὑπογραμματεῖς..., ἐμμέσως δέ, πλὴν σαφῶς, ὅτι ἡ περὶ ἧς ἀνωτέρω διαφορὰ ἀποδοχῶν κατεβάλλετο ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ. κατὰ μῆνα εἰς τὸν ἀντ' αὐτοῦ προαχθέντα, δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι δὲν προέκυψε παντάπασιν ἡ ἀπαραίτητος διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ εὐθύνην τῶν ἐναγομένων καὶ ἀναιρεσιβλήτων Σ.Ε.Κ. ὠφέλεια αὐτῶν, τῆς ζητουμένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος διαφορᾶς περιελθούσης εἰς τὸν ἀντ' αὐτοῦ προαχθέντα συνάδελφόν του, διὰ καὶ ἀπὸ τῆς προαγωγῆς τοῦ ὁποίου ὡλοκληρώθη ἡ κατὰ τοῦ πρώτου ἀδικοπραξία. Τῶν γενομένων δὲ δεκτῶν ὡς ἄνω περιστατικῶν δικαιολογούντων, κατὰ τὰ ἄρθρα 904 καὶ 938 τοῦ Α.Κ., τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς καὶ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ βάσιν αὐτῆς δι' ἔλλειψιν αὐτοῦ καὶ τῆς ἀντικαταστάσεως τοῦ ἐσφαλμένου αἰτιολογικοῦ ἐπιτρεπομένης ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 831 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810) 1957, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι οἱ 4ος καὶ 5ος λόγοι τοῦ ἀναιρετηρίου, οἱ πλήττοντες τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὡς ἄνευ πρότασεως καὶ κατὰ ψευδῆ ἐρμηνείαν τοῦ ἄρθρου 909 τοῦ Α.Κ., ἔτι δὲ καὶ ἄνευ σαφῶν καὶ ἐπαρκῶν αἰτιολογιῶν δεχθεῖσαν τὴν ἐκ τούτου ἔνστασιν.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΕΝΝΟΙΑ ΜΙΣΘΟΥ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΑ 648 ΚΑΙ 653 ΑΣΤΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΟΣ

Τακτικαί πρόσθετοι παροχαί οἰκειοθελῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διδόμεναι

Ἔννοια ὡς μισθοῦ παντὸς διδομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς ἀντιπαροχὴ τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν μισθωτόν, εἴτε βάσει τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, εἴτε, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς συμφωνίας, βάσει τῆς κρατούσης συνηθείας.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ μισθοῦ καὶ πάσης ἐπὶ μακρὸν χρόνον τακτικῆς προσθέτου παροχῆς ἕνεκα τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ὅταν αὕτη οἰκειοθελῶς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν ὄχι ὑπὸ τὴν δούλησιν ὅτι κατ' ἀπόλυτον προαίρεσιν αὐτοῦ καὶ ἀποτεδήποτε δύναται νὰ παύσῃ διδομένη, καταρτισθείσης οὕτω διαπήρᾶς συμβάσεως περὶ τακτικῆς εἰς τὸ μέλλον καταβολῆς.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9393)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξε πρόσθετος παροχὴ εἰς μισθωτὸν καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν καὶ αὕτη ἀποτελῇ μισθὸν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἄρθρων 648, 653 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τὰ ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ γενόμενα δεκτὰ (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 115, ὁ αὐτός, ΕΕΔ 19, 129, Α.Π. 231)1962, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 24, 535, Α.Π. 434)1963, εἰσηγητὴς *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 22, 928) δὲν δύνανται νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς μισθὸς παροχαί, αἱ ὁποῖαι δίδονται πρὸς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐξ ἀλτρουϊστίας, μὴ δικαίωμα ἀνακλήσεως τούτων ὑπὸ τοῦ τελευταίου, μὴ διδόμεναι οὕτω ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας καὶ ἕνεκεν αὐτῆς. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 321)1961, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 28, 656).

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατωτέρω ἀποφάσεως δὲν συνέβαινε τοιοῦτόν τι, ἀλλ' ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς, ἡ ὁποία ἐδίδετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τακτικῶς καὶ ὡς ἀντάλλαγμα τῆς προσφερομένης εἰς αὐτὸν ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 377)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Μ. Παπαγεωργίου*, *Θ. Φαρμακίδης*, *Β. Μελάς*

Κατὰ τὰ ἄρθρα 648 καὶ 653 Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς μισθὸς νοεῖται πᾶν ὅ,τι δίδεται ὡς ἀντιπαροχὴ τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν μισθωτόν, εἴτε βάσει τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, εἴτε, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς συμφωνίας, βάσει τῆς κρατούσης συνηθείας. Ἐν τῇ ἐννοίᾳ δὲ ταύτῃ τοῦ μισθοῦ περιλαμβάνεται καὶ πᾶσα ἐπὶ μακρὸν χρόνον τακτικὴ πρόσθετος παροχὴ ἕνεκα τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ὅταν αὕτη οἰκειοθελῶς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν οὐχὶ ὑπὸ τὴν δούλησιν ὅτι κατ' ἀπόλυτον προαίρεσιν αὐτοῦ καὶ ὁποτεδήποτε δύναται νὰ παύσῃ διδομένη, ἀνάλαβε δὲ ὁ μισθωτὸς ἐργασίαν ἀποδεχόμενος τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ ἐργοδότου, ὑπολογίζων καὶ ἐπὶ τῆς προσθέτου παροχῆς, καταρτισθείσης οὕτω μεταξὺ τῶν διαπήρᾶς συμβάσεως περὶ τακτικῆς καὶ εἰς τὸ μέλλον καταβολῆς. Κατὰ δὲ τὰ ἄρθρα 3 § 1 τοῦ νόμου 3239)1955 καὶ 680 ἐδάφιον 3 Α.Κ. ὅροι ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας εὐνοϊκώτεροι διὰ τὸν μισθωτὸν τῶν διαλαμβανομένων εἰς συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας εἶναι ἐπικρατέστεροι.

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος προσελήφθη κατὰ Μάϊον 1954 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας τὸν ἀναιρεσείοντα ὡς θερμαστὴν τοῦ ἐν Ἐλευσῖνι ἐργοστασίου της παραγωγῆς τσιμέντων, ἀπησχόλησε δὲ αὐτὸν ἔκτοτε καὶ μέχρι τῆς ἀγωγῆς. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949 ἡ ἀναιρεσίβλητος κατέβαλλεν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν της ἐν ἐπίδομα ἐκ 2 ἕως 12 ἡμερομισθίων ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσιν αὐτῶν. Κατ' ἀκολουθίαν καταέβαλλεν οἰκειοθελῶς καὶ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ἐπὶ πλέον τῶν ἡμερομισθίων του δραχμὰς 348 μηνιαίως πρὸς οἰκονομικὴν ἐνίσχυσίν του. Ἀπὸ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τῶν θερμαστῶν διὰ τοῦ νόμου 3763)1957 ὡς ὑπαλλήλων ἡ ἀναιρεσίβλητος κατέβαλλεν εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα μηνιαῖον μισθόν, ἀποτελούμενον ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ κατὰ μῆνα 26 ἡμερομισθίων καὶ τῆς ὡς ἄνω οἰκογενειακῆς ἐνισχύσεως, ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος δὲ τούτου ὑπελόγιζεν ἔκτοτε τὰς χορηγηθείσας ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεως αὐξήσεις, τὰς προσαυξήσεις τοῦ μισθοῦ του λόγῳ ὑπερωριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας κλπ.. Διὰ τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ τοῦ μη-

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΕΡΓΟΔΗΓΩΝ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΩΝ

Έφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 28)1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Ὑπαγωγή εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28)1963 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς ἰσχυούσας πρότερον ὁμοίας διαιτητικὰς ἀποφάσεις.- Μετάταξις ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικόν.—Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν περὶ τούτου διάταξιν καὶ τῶν εἰς ἐργοδηγοὺς μετατασσομένων ἐργατοτεχνιτῶν.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1673)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Ἑρμηνεύεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 28)1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850)5636)1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 1421). (Ἰσχύουσα ἦδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 43)1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 25, 194).

Ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς προαναφερομένης ὑπ' ἀριθ. 2)1959 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 18, 343) διευρύνθη ὁ κύκλος τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν δι' αὐτῆς ρύθμισιν μισθῶν μισθωτῶν διὰ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς ταύτην ὄχι μόνων τῶν ἐσωτερικῶν ὑπαλλήλων Γραφείων, ὡς πρότερον, ἀλλὰ καὶ τοῦ προσωπικοῦ, τὸ ὁποῖον ἐκτελεῖ ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, δηλαδὴ καὶ ἐκτὸς τῶν Γραφείων, εἰς τὸ ἐργοστάσιον, ἀκόμη καὶ ἐν ὑπαίθρῳ. (Ἴδετε σημείωσίν μας ἐν ΕΕΔ 20, 690, Α.Π. 643)1961, εἰσηγητὴς Ι. Χατζηλιάκης, ΕΕΔ 21, 22).

Περαιτέρω διὰ τῆς ἑρμηνευομένης ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑπ' ἀριθ. 28)1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως διευρύνθη ἀκόμη περισσοτέρων ὁ κύκλος τῶν ὑπαγομένων εἰς ταύτην προσώπων, διὰ τῆς ὑπαγωγῆς καὶ τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐργοδηγῶν εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, χωρὶς ὅμως, ὡς λέγεται ὁ Ἄρειος Πάγος, νὰ εἶναι δυνατὸς ὁ συνυπολογισμὸς καὶ τῆς ὡς ἐργάτου προϋπηρεσίας

νιαίου μισθοῦ του ὁ ἀναιρεσείων ἐλάμβανε πάντοτε μισθὸν ἀνώτερον τοῦ νομίμου καὶ ὅτι οὐδέποτε ἀπὸ τῆς ἐνσωματώσεως τοῦ ποσοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως εἰς τὸν καταβαλλόμενον αὐτῷ μισθὸν ἔλαβεν οὗτος ἰδιαιτέρως τὸ ποσὸν τῆς οἰκονομικῆς ἐνισχύσεως ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ. Ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ δὲ ὅτι ἡ πρόσθετος μηνιαία παροχὴ τῶν 348 δραχμῶν, καταβαλλομένη οἰκειοθελῶς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου, δὲν ἀποτελεῖ πρόσθετον μισθόν, ἀπέρριψε τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν τῆς πέραν τοῦ νομίμου μισθοῦ παροχῆς ταύτης. Οὕτως, ἐνῷ δέχεται, ὅτι ἡ πρόσθετος αὕτη παροχὴ ἐχαρηγεῖτο οἰκειοθελῶς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβλήτου εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν αὐτῆς τακτικῶς καθ' ἕκαστον μῆνα ἕνεκα τῆς προσφερομένης ἐργασίας ἀπὸ τοῦ ἔτους 1949, ἤτοι ἐπὶ ὁλόκληρον ὀκταετίαν μέχρι τοῦ ἔτους 1957, πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν ἀποδοχῶν του καὶ ὅτι, κατ' ἀκολουθίαν, ἐπὶ τριετίαν καὶ πλέον ἐχορηγήθη καὶ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, ἀναλαμβάνοντα ἐργασίαν κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, σύδαμῶς βεβαιοῖ, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, ὅτε ἐν ἔτει 1949 ἔδωσε τὴν ὑπόσχεσιν καταβολῆς, σαφῶς ἐδήλωσεν, ὅτι θὰ ἠδύνατο ὁποτεδήποτε θελήσῃ νὰ παύσῃ τὴν οὕτω γενομένην καταβολήν, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὅταν ἀνέλαβεν ἐργασίαν, δὲν ὑπελόγιζε καὶ ἐπὶ τῆς προσθέτου ταύτης παροχῆς ἢ ὅτι τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου μισθοῦ καταβαλλόμενον εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα ποσὸν ἐκάλυπτε καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἐνσωματώσεως μέχρι τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς χρονικὸν διάστημα τὸ ποσὸν τῆς προσθέτου παροχῆς. Οὕτω δ' ἀποφηνάμενον ἀνέφικτον κατέστησε τὸν ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχον περὶ τοῦ ἂν κατ' ὀρθὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν διαληφθεισῶν οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεων ἡ πρόσθετος αὕτη παροχὴ δὲν ἐθεωρήθη ὡς μισθὸς καὶ δὲν ἐπεδικάσθη εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα, στερήσαν οὕτω τὴν ἀπόφασίν του νομίμου βάσεως, διότι ὁ εἷς αὕτη ἀναιρετέα κατὰ τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810)1957 προστεθὲν εἰς τὸ ἄρθρον 807 Πολ. Δικ. ἐδάφιον 19 καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου τρίτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ταύτων διὰ τὸ ὕψος τοῦ νομίμου μισθοῦ των.

Ἀρείου Πάγου 260)1966. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαραάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Κ. Δημάκης, Πλ. Κουσσόπουλος*

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5636 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν Γραφείων καὶ τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιομηχανικῶν καταστημάτων ἐν γένει), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ὡς καὶ οἱ ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, οἵτινες δὲν ὑπήγοντο εἰς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959 καὶ 2 τοῦ 1961 ὁμοίων διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Διὰ τῆς παραγράφου 1 δὲ τῆς ἰδίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπανελήφθη, ἢ διὰ τῆς παραγράφου 3 ἐδάφιον τελευταῖον τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1961 ὁμοίας ἀποφάσεως τεθεῖσα τὸ πρῶτον διάταξις, καθ' ἣν, ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον, ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὁλογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ περὶ οὗ ἐγένετο ἡ μετάταξις ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν μισθωτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν παράγραφον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959 ὁμοίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύι, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀναλόγως πρὸς τὰ ἔτη ὑπηρεσίας γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν ἢ ἄλλην ἐπιχείρησιν εἰς ὁμοτίμια καθήκοντα, προκύπτει σαφῶς, ὅτι εἰς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 4 τῆς 28 1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθιερουμένην ἐξαίρεσιν διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἤτοι κλητῆρας, θυρωρούς, φύλακας καὶ νυκτοφύλακας (§ 1 Δ τῆς 28 τοῦ 1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως), καθ' ἣν ἐν περιπτώσει μετατάξεως τούτου εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν μισθωτῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, εἰδικῶς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας του, δὲν ὑπάγονται καὶ οἱ εἰς ἐργοδηγοὺς μεταπαστούμενοι ἐργατοτεχνῖται, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι, ὡς μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην. Οὔτε δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς κατ' ἀναλογίαν ἡ προαναφερθεῖσα διάταξις καὶ διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοὺς μεταταχθέντας εἰς ἐργοδηγούς, διότι, ὡς ἐκ τοῦ ἐξαιρετικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, δὲν ἐπιδέχεται ἐπέκτασιν καὶ ἐπὶ κατηγορίας προσώπων, περὶ ἧς δὲν προέβλεψεν. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα, τυγχάνοντα ἐργατοτεχνίτην καὶ μεταταχθέντα εἰς θέσιν ἐργοδηγοῦ (ὑπαλλήλου), δὲν ἠδύνατο νὰ συνυπολογισθῇ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ του καὶ ἡ παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ προϋπηρεσία του ὡς ἐργατοτεχνίτου, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Αποζημίωσις προσωπικού Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών

Εφαρμογή διατάξεων Νόμου 2112)1920 επί ιδιωτικών υπαλλήλων, προσληφθέντων διά χρόνον μή ωρισμένον, καί μή υπαγωγή είς τοῦτον τῶν υπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή ιδιωτικῶν επιχειρήσεων, εφ' όσον έχει ληφθῆ είδική ὑπέρ αὐτῶν μέριμνα διά κανονισμῶν παρεχόντων ἴσην τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ὑπό τοῦ Νόμου 2112)1920 προβλεπομένην προστασίαν.— Συμβάσεις μεταξύ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καί τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.— Παροχή ἀποζημιώσεως Νόμου 2112)1920 —Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 1 Νόμου 2112)1920 μεθ' ὑποβολήν μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν.— Ἀθώωσις μισθωτοῦ καί δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112)1920.—Ἀποκλειστική προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς

Ἀρείου Πάγου 113)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Γ. Τρίμης, Κ. Δημάκης*

Ἐπί τοῦ νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ καί τό Τμῆμα τοῦτο πρός τήν γνώμην, ἥτις ἐξηνέχθη ὑπό τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (379 1965, Τμ. Β' (*), καί ἤγαγεν εἰς τήν ἐν μέρει ἀντίρρεσιν τῆς εἰς τήν ἠγουμένην σκέψιν ἀναφερομένης ἀποφάσεως. Τῷ ὄντι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1 καί 9 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς τό πρῶτον ἐξ αὐτῶν ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 1 καί τό ἄλλο ἡρμηνεύθη διά τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4558) 1930, προκύπτει σαφῶς, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἔχουσιν ἐφαρμογήν ἐπί ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, προσληφθέντων διά χρόνον μή ὡρισμένον καί ὅτι δέν ὑπάγονται εἰς ταύτας οἱ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἤ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῆ εἰδική ὑπέρ αὐτῶν μέριμνα διά κανονισμῶν, παρεχόντων ἴσην τοὐλάχιστον πρὸς τήν ὑπό τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένην προστασίαν. Πρός τούτοις αἱ συμβάσεις, αἵτινες κατηρτίσθησαν μεταξύ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καί τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας τήν 27 Αὐγούστου 1957 καί τήν 5ην Φεβρουαρίου 1959 (κυρία καί συμπληρωματική), ἐκυρώθησαν διά τοῦ νόμου 3954)1959 καί ἔκτοτε ἀπέκτησαν ἰσχύν οὐσιαστικοῦ νόμου κατά τάς διατάξεις αὐτῶν, τάς περιεχούσας κανόνας τοῦ ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, ἐτέθησαν δέ ἐν ἰσχύι κατά τό ἄρθρον 10ον τοῦ κυρωτικοῦ νόμου ἀπό τῆς 18 Ἰουνίου 1959, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὑπ' ἀριθ.7850) 1959 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καί Δημοσίων Ἔργων. Ἀφ' ἑτέρου κατά τό ἄρθρον 12 § 1 ἐδ. α' τῆς συμβάσεως τῆς 27.8.1957 ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς τό ὅριον ἡλικίας διά τά ἐν γένει προσωπικόν τῆς Η.Ε.Μ., ἐπί τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου ἀπομακρύνεται τοῦτο ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας, ὁρίζεται α) διά τό προσωπικόν τῶν Γραφείων καί τό διοικητικόν ἐν γένει προσωπικόν τό 65ον ἔτος καί β) δι' ἅπαν τό λοιπόν προσωπικόν τό 60όν ἔτος. Παρέπεται ἐκ τῶν προεκτεθέντων, ὅτι αἱ μεταξύ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καί τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ὑφιστάμεναι συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετετράπησαν ἀπό τῆς 18 Ἰουνίου 1959 κατά τό ἄρθρον 669 τοῦ Ἀστ. Κώδ. εἰς τοιαύτας ὡρισμένου χρόνου. Οὐχ ἧττον δέν ἤρθη ταυτοχρόνως καί ἡ ἐφαρμογή τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου 2112)1920 ἐπί τοῦ εἰρημένου προσωπικοῦ. Μέχρι τῆς προβλεφθείσης ὑπό τῶν ἀνωτέρω συμβάσεων πλήρους καταργήσεως τῶν τροχιοδρομικῶν γραμμῶν καί τῆς ἐν συνεχείᾳ ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ἤτοι ἐπί 180 ἡμέρας καί ἐξ εἰσέτι μῆνας ἀπό τῆς 18.6. 1959 (σύμβασις 27.8.1957, ἄρθρον 3 § 2 καί 12 § 4, σύμβασις 5.2.1959, ἄρθρον 3 § 2 καί 10 § 4), ἡ ἰσχύς τοῦ καθιερωθέντος ὁρίου ἡλικίας περιωρίσθη εἰς τήν ὑποχρεωτικήν ἀποχώρησιν τῶν μισθωτῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, οἵτινες ἤθελον συμπληρώσει αὐτό ἐντός τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου διαστήματος. Τοῦτο καταφαίνεται ἀριδήλως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 5 τῆς κυρίας συμβάσεως, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη καί ἠριθμήθη διά τοῦ ἄρθρου 10 § 5 τῆς συμπληρωματικῆς τοιαύτης, καθ' ἣν ἡ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένη ἀποζημίωσις δι' ἀπροειδοποίητον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπέρ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ὅπερ ἤθελεν ἀπολυθῆ ἀθρόως συνεπείᾳ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεως καί τῆς συναφοῦς ἀναδιορ-

(*) ΕΕΔ 24, 1435.

τούτων διὰ τὸ ὕψος τοῦ νομίμου μισθοῦ των.

Ἀρείου Πάγου 260)1966, Τμ. Β'

Πρόεδρευων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης** Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Κ. Δημάκης, Ἠλ. Κουσαδοπουλος*

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5636 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν Γραφείων καὶ τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιομηχανικῶν καταστημάτων ἐν γένει), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ὡς καὶ οἱ ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, οἵτινες δὲν ὑπήγοντο εἰς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959 καὶ 2 τοῦ 1961 ὁμοίων διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Διὰ τῆς παραγράφου 4 δὲ τῆς ἰδίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπανελήφθη ἡ διὰ τῆς παραγράφου 3 ἐδάφιον τελευταῖον τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1961 ὁμοίας ἀποφάσεως τεθεῖσα τὸ πρῶτον διάταξις, καθ' ἣν, ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον, ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ περὶ οὗ ἐγένετο ἡ μετάταξις ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν μισθωτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν παράγραφον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959 ὁμοίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀναλόγως πρὸς τὰ ἔτη ὑπηρεσίας γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν ἢ ἄλλην ἐπιχείρησιν εἰς ὁμοτίμια καθήκοντα, προκύπτει σαφῶς, ὅτι εἰς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 4 τῆς 28 1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθιερουμένην ἐξαίρεσιν διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἤτοι κλητῆρας, θυρωρούς, φύλακας καὶ νυκτοφύλακας (§ 1 Δ τῆς 28 τοῦ 1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως), καθ' ἣν ἐν περιπτώσει μετατάξεως τούτου εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν μισθωτῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, εἰδικῶς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας του, δὲν ὑπάγονται καὶ οἱ εἰς ἐργοδηγοὺς μεταταττόμενοι ἐργατοτεχνῖται, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι, ὡς μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην. Οὔτε δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς κατ' ἀναλογίαν ἡ προαναφερθεῖσα διάταξις καὶ διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοὺς μεταταχθέντας εἰς ἐργοδηγούς, διότι, ὡς ἐκ τοῦ ἐξαιρετικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, δὲν ἐπιδέχεται ἐπέκτασιν καὶ ἐπὶ κατηγορίας προσώπων, περὶ ἧς δὲν προέβλεψεν. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὅτι διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα, τυγχάνοντα ἐργατοτεχνίτην καὶ μεταταχθέντα εἰς θέσιν ἐργοδηγοῦ (ὑπαλλήλου), δὲν ἠδύνατο νὰ συνυπολογισθῇ διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ μισθοῦ του καὶ ἡ παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτῳ προϋπηρεσία του ὡς ἐργατοτεχνίτου, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμὸς λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Ἀποζημίωσις προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν

Ἐφαρμογὴ διατάξεων Νόμου 2112)1920 ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, προσληφθέντων διὰ χρόνον μὴ ὡρισμένον, καὶ μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τοῦτον τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῆ εἰδικὴ ὑπὲρ αὐτῶν μέριμνα διὰ κανονισμῶν παρεχόντων ἴσην τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112)1920 προβλεπομένην προστασίαν.— Συμβάσεις μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν.— Παροχὴ ἀποζημιώσεως Νόμου 2112)1920. —Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 1 Νόμου 2112)1920 μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν.— Ἀθώωσις μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποζημιώσεως Νόμου 2112)1920.—Ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς.

Ἀρείου Πάγου 113)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Κ. Ἰωαννίκης

Ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος συμφωνεῖ καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο πρὸς τὴν γνώμην, ἥτις ἐξηνέχθη ὑπὸ τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος (379 1965, Τμ. Β' (*), καὶ ἤγαγεν εἰς τὴν ἐν μέρει ἀναίρεσιν τῆς εἰς τὴν ἠγουμένην σκέψιν ἀναφερομένης ἀποφάσεως. Τῷ ὄντι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 9 τοῦ νόμου 2112)1920, ὡς τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τὸ ἄλλο ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4558)1930, προκύπτει σαφῶς, ὅτι αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, προσληφθέντων διὰ χρόνον μὴ ὡρισμένον καὶ ὅτι δὲν ὑπάγονται εἰς ταύτας οἱ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῆ εἰδικὴ ὑπὲρ αὐτῶν μέριμνα διὰ κανονισμῶν, παρεχόντων ἴσην τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προβλεπομένην προστασίαν. Πρὸς τούτοις αἱ συμβάσεις, αἵτινες κατηρτίοθησαν μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας τὴν 27 Αὐγούστου 1957 καὶ τὴν 5ην Φεβρουαρίου 1959 (κυρία καὶ συμπληρωματική), ἐκυρώθησαν διὰ τοῦ νόμου 3954)1959 καὶ ἔκτοτε ἀπέκτησαν ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου κατὰ τὰς διατάξεις αὐτῶν, τὰς περιεχούσας κανόνας τοῦ ἐξ ἀντικειμένου δικαίου, ἐτέθησαν δὲ ἐν ἰσχύι κατὰ τὸ ἄρθρον 10ον τοῦ κυρωτικοῦ νόμου ἀπὸ τῆς 18 Ἰουνίου 1959, καθ' ἣν ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἡ ὑπ' ἀριθ.7850) 1959 Πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν καὶ Δημοσίων Ἔργων. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 12 § 1 ἐδ. α' τῆς συμβάσεως τῆς 27.8.1957 ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς τὸ ὅριον ἡλικίας διὰ τὸ ἐν γένει προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ., ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁποίου ἀπομακρύνεται τοῦτο ὑποχρεωτικῶς τῆς ὑπηρεσίας, ὁρίζεται α) διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Γραφείων καὶ τὸ διοικητικὸν ἐν γένει προσωπικὸν τὸ 65ον ἔτος καὶ β) δι' ἅπαν τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τὸ 60ὸν ἔτος. Παρέπεται ἐκ τῶν προεκτεθέντων, ὅτι αἱ μεταξὺ τῆς ἀναιρεσιβλήτου καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς ὑφιστάμεναι συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μετετράπησαν ἀπὸ τῆς 18 Ἰουνίου 1959 κατὰ τὸ ἄρθρον 669 τοῦ Ἀστ. Κώδ. εἰς τοιαύτας ὡρισμένου χρόνου. Οὐχ ἧττον δὲν ἤρθη ταυτοχρόνως καὶ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου 2112)1920 ἐπὶ τοῦ εἰρημένου προσωπικοῦ. Μέχρι τῆς προβλεφθείσης ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω συμβάσεων πλήρους καταργήσεως τῶν τροχιοδρομικῶν γραμμῶν καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ ἀπολύσεως τοῦ πλεονάζοντος προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ἤτοι ἐπὶ 180 ἡμέρας καὶ ἐξ εἰσέτι μῆνας ἀπὸ τῆς 18.6.1959 (σύμβασις 27.8.1957, ἄρθρον 3 § 2 καὶ 12 § 4, σύμβασις 5.2.1959, ἄρθρον 3 § 2 καὶ 10 § 4), ἡ ἰσχὺς τοῦ καθιερωθέντος ὁρίου ἡλικίας περιωρίσθη εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀποχώρησιν τῶν μισθωτῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, οἵτινες ἤθελον συμπληρώσει αὐτὸ ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ ἐκείνου διαστήματος. Τοῦτο καταφαίνεται ἀριδήλως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 12 § 5 τῆς κυρίας συμβάσεως, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη καὶ ἠριθμήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 5 τῆς συμπληρωματικῆς τοιαύτης, καθ' ἣν ἡ ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένη ἀποζημίωσις δι' ἀπροειδοποιήτου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὲρ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ὅπερ ἤθελεν ἀπολυθῆ ἄθρόως συνεπείᾳ τοῦ περιορισμοῦ τῆς ἐκμεταλλεύσεως καὶ τῆς συναφοῦς ἀναδιορ-

(*) ΕΕΔ 25, 1435.

γανώσεως τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτῆς, παρέχεται καὶ εἰς τοὺς κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἔχοντας συμπεπληρωμένον ἢ συμπληροῦντας ἐντὸς τοῦ ἀμέσως ἑπομένου ἑξαμήνου τὸ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὅριον ἡλικίας, ὅσοι δὲ ἐκ τοῦ προσωπικοῦ θὰ παραμείνουν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Η.Ε.Μ. μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἀθρόαν ἔξοδον καὶ θὰ ἀπομακρύνωνται μετὰ ταῦτα ἕνεκεν συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἢ ἐξ οἱουδήποτε ἄλλου λόγου θὰ ὑπάγωνται ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὴν γενικῶς ἰσχύουσαν νομοθεσίαν. Ἡ σύμβασις τῆς 27.8.1957 οὐδὲν ὥριζε περὶ καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς τοὺς συμπληροῦντας τὸ ὅριον ἡλικίας μετὰ τὴν ἐναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ ἀπεκλείετο οὕτως ἀπ' ἀρχῆς ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ νόμου 2112)1920. Προσετέθη ἡ περὶ τοῦ ἐναντίου διάταξις ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 §5 τῆς συμβάσεως τῆς 5.2.1959 καὶ συνάμα ἐκρίθη εὐλόγως ὡς ἐπιβεβλημένη ἡ γενίκευσις τῆς διατηρήσεως ἐν ἰσχύϊ κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα τοῦ νομοθετήματος «περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας Ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων» διὰ τῆς μετατοπίσεως εἰς τὸν μετὰ τὴν ἀθρόαν ἔξοδον χρόνον τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν γενικῶς ἰσχύουσαν νομοθεσίαν ὡς πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως τῶν ἐξ οἱουδήποτε λόγου ἀπομακρυνομένων μισθωτῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810)1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξεταοθῇ ἡ διὰ τῆς ἀπὸ 29 Μαΐου 1962 ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης μεταβιβασθεῖσα εἰς τὸ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν ὑπόθεσις κατὰ τὸ μέρος αὐτῆς, ὅπερ παραμένει ἀδίκαστον μετὰ τὴν ἐν μέρει ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 17821)1961 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου ἐκείνου.

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων, τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διεξαχθείσης συζητήσεως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος προσελήφθη εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἀντιδίκου του τὴν 18 Μαρτίου 1946 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς μόνιμος εἰσπράκτωρ τροχιοδρόμων, ἤτοι ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, εἰργάσθη δὲ ἐν συνεχείᾳ παρ' αὐτῆς μέχρι τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1959, ὅτε ἀπελύθη ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Ἑταιρείας. Κατὰ τὸ ἐπιδοθὲν εἰς τὸν ἀπολυθέντα ἔγγραφον ἡ ἐργοδότρια κατήγγειλε τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων ὑφισταμένην σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τῆς ἐσπέρας τῆς 12.9.1959, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 1 τοῦ νόμου 2112, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198)1955, κατόπιν τῆς ὑποβολῆς ἐναντίον τοῦ ἐφεσιβλήτου τὴν 10.9.1959 μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, τελεσθεῖσαν ἐν τῇ ἐξασκήσει τῆς ὑπηρεσίας του καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2520)8.9.1959 ἀποφάσεως τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου, δι' ἧς ἐπεβλήθη εἰς αὐτὸν ἡ ποινὴ τῆς ὁριστικῆς ἀπολύσεως. Ὁ ἐφεσίβλητος ἐδιώχθη συνεπείᾳ τῆς ἀνωτέρω μηνύσεως ποινικῶς καὶ παρεπέμφθη εἰς τὸ ἀκροατήριον ἐπὶ ὑπεξαιρέσει πράγματος εὐτελοῦς ἀξίας, ἀλλ' ἐκηρύχθη ἀθῷος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18255)1960 ἀποφάσεως τοῦ Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου Πειραιῶς, ἧτις ἐπεδόθη ἐπιμελείᾳ αὐτοῦ εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν ἐν ἀποσπάσματι τὴν 6 Δεκεμβρίου 1960, ἡ δὲ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ἐκοινοποιήθη εἰς τὴν ἐναχθεῖσαν τὴν 1 Μαρτίου 1961. Ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα ἐν τῇ πρώτῃ αἰτιολογίᾳ τῆς παρούσης, ὁ νόμος 2112)1920 ἐξηκολούθει νὰ ἰσχύῃ τὴν 12.9.1959 ἐπὶ τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐκκαλούσης καὶ συνάμα βάσει τοῦ ἄρθρου 5 αὐτοῦ ὁ ἐφεσίβλητος ἐδικαιοῦτο, κατόπιν τῆς ἀθωώσεώς του ὑπὸ τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου, νὰ ζητήσῃ τὴν δι' ἀπροειδοποιήτου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ὀφειλομένην ἀποζημίωσιν, ἤτις κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 2 τοῦ νομοθετήματος τούτου, ὡς τὸ πρῶτον ἐξ αὐτῶν ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 4558)1930, ἀνέρχεται εἰς τὸ σύνολον τῶν ἀποδοχῶν ἐννέα μηνῶν. Τέλος ἡ ἐνδικος ἀγωγὴ ἐπεδόθη εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν πρὸ τῆς συμπληρώσεως ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως πρὸς αὐτὴν τῆς ἀθωωτικῆς ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 § 2 καὶ 7 τοῦ νόμου 3198)1955 δὲν ἀπεσβέσθη ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου 2112)1920 ἀποζημιώσεως. Ὅθεν πάντες οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγοι ἐφέσεως εἶναι ἀβάσιμοι καὶ δέον νὰ ἀπορριφθοῦν.

2. Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ λήψεως ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν ἐλάσσονος τῆς ὑπὸ τοῦ Νόμου 2112)1920 προβλεπομένης.

Ἀνίσχυρος δήλωσις μισθωτοῦ περὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ καὶ λήψεως ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τοῦ νόμου 2112)1920, ἕνεκεν ἀπολύσεως, γενομένη μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὡς προσκρούουσα εἰς τὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Νόμου 2112)1920 καὶ ἄρθρου 11 Α.Ν. 547)1937.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ προσαύξησις μισθοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900)1946 ἀπό-

φασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 114)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Χουρδάκης**
Δικηγόρος ὁ κ. *Π. Κλάρας*

Ἡ ὑπό κρίσιν διαφορὰ νομίμως φέρεται πρὸς περαιτέρω συζήτησιν μετὰ παραπομπὴν αὐτῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 275)1965 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀναιρεσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 17966)1964 ἀπόφασιν τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων κατὰ τὴν πρωτόδικον συζήτησιν ἰσχυρίσθη, ὅτι ἀπελύθη ἀκύρως ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 26ην Ἰουνίου 1963, ἐφ' ὅσον δὲν ἐδόθη αὐτῷ πλήρης ἀποζημίωσις ἐξ ἡμερομισθίων τριῶν μηνῶν, πρὸς ἀπόδειξιν δὲ τούτου ἐπεκαλέσθη καὶ προσήγαγε τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1963 ἔγγραφον καταγγελίαν τοῦ ἐναγομένου, ἀπευθυνομένην πρὸς αὐτόν, ἐξ ἧς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐναγόμενος, διατηρῶν ἐνταῦθα κοσμικὴν ταβέρναν, καταγγέλλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου τοῦ ἐν αὐτῇ ἀπασχολουμένου ὡς μουσικοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1960 καὶ καλεῖ τοῦτον, ὅπως προσέλθῃ πρὸς εἰσπραξιν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως του. Ὁ ἐναγόμενος ὅμως, ἐπικαλούμενος οἰκειοθελῆ τοῦ ἐνάγοντος ἀποχώρησιν καὶ προσάγων πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τούτου τὴν ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1963 ἀπόδειξιν τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐνάγοντος, ἰσχυρίσθη, ὅτι ἡ ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐγγράφῳ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ὑπογραφὴ τούτου δὲν εἶναι γνησία.

Ἐκ τῆς ὅλης ἀποδεικτικῆς διαδικασίας δὲν ἐβεβαιώθη ἐπαρκῶς τὸ γνήσιον τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐναγομένου ἐν τῷ ὡς ἄνω ἐγγράφῳ. Οὕτω, ἐνῷ οἱ μάρτυρες τοῦ ἐνάγοντος οἱ ἐξετασθέντες τόσον ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου, ὅσον καὶ ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Α.Σ., οὐδὲν περὶ τῆς γνησιότητος τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐναγομένου κατεθέτουσιν, οὐδὲ μάρτυρες τοῦ ἐναγομένου ὡμίλουσι περὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως τοῦ ἐνάγοντος. Ἐκ πάντων τούτων καὶ ἐν ὄψει τῆς ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1963 ἀποδείξεως τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐνάγοντος περὶ οἰκειοθελοῦς τούτου ἀποχωρήσεως ἀσθενῆ μόνον τεκμήρια προέκυψαν περὶ τοῦ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐναγομένου καὶ δέον ὅπως ἐπιβληθῇ αὐτῷ ἀπαλλακτικὸς ὅρκος περὶ τοῦ μὴ γνησίου τῆς ὑπογραφῆς του, ταυτομένων καὶ τῶν συνεπειῶν τῆς δόσεως τούτου, ἤτοι ἀπορριπτομένου τοῦ πρώτου λόγου τῆς κρινομένης ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἀβασίμου, ὀρθῶς κριθέντος ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς ἐργασίας οἰκειοθελῶς καὶ κατ' ἀκολουθίαν δὲν δικαιοῦται ἀποδοχῶν ἀπὸ τῆς τοιαύτης ἀποχωρήσεώς του, λυθείσης νομίμως τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Μὴ δοθέντος τοῦ ὅρκου δέον ὅπως ἐρευνηθῇ κατ' οὐσίαν τὸ περὶ καταβολῆς ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἐφεξῆς αἴτημα τῆς ἀγωγῆς.

Τοῦ ὅρκου μὴ δοθέντος ἡ προμνησθεῖσα ἔγγραφος δήλωσις τοῦ ἐναγομένου περὶ καταγγελίας τῆς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας θεωρεῖται πλέον ὡς φέρουσα τὴν γνησίαν ὑπογραφὴν τούτου καὶ συνεπῶς βεβαιοῦται ἐξ αὐτῆς ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος, προηγηθεῖσα προδήλως τῆς φερούσης τὴν αὐτὴν χρονολογίαν ἀποδείξεως τοῦ ἐνάγοντος περὶ λήψεως ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 2.500, καὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεώς του, καθ' ὅσον, προϋπαρχούσης τῆς δηλώσεως ταύτης περὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως, δὲν ὑπῆρχε λόγος ἐπιδόσεως ἢ παραδόσεως τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας. Ἐξ ἄλλου ἡ δήλωσις τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῇ ὡς ἄνω ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1963 ἀποδείξει περὶ οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεώς του, γενομένη μετὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, ἐν ᾗ ὡσαύτως δηλοῦται, ὅτι ἔλαβε ποσὸν μόνον δραχμῶν 2.500, εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἄνευ ἐννόμων ἀποτελεσμάτων, προσκρούουσα εἰς τὰς δημοσίας τάξεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112)1920 καὶ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547)1937(*), ἀφοῦ τὸ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ληφθὲν ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.500 δι' ἀποζημίωσιν λόγῳ τῆς ἀπολύσεως του ὑπολείπεται κατὰ πολὺ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεώς του, ἀνερχομένης εἰς ἡμερομίσθια τριῶν μηνῶν ἐκ δραχμῶν 100 ἡμερησίως, ἤτοι ἐκ δραχμῶν 9.000, πλέον δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ἐφ' ὅσον κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἀποδείξεων βεβαιούμενα ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου κατὰ Μάρτιον 1959, ἤτοι συνεπλήρωσε τετραετίαν ἐν τῇ ἐργασίᾳ τοῦ ἐναγομένου. Κατ' ἀκολουθίαν, ἀκύρου οὔσης τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, εἶναι βάσιμος καὶ νόμιμος ἡ ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς ἀκύρου καταγγελίας καὶ ἐντεῦθεν, ἀπορριπτέοι δὲ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ἰσχυρισμοὶ τοῦ ἐναγομένου.

Ὡς ἐγένετο τελεσιδίκως δεκτὸν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 17996)1964 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις αὕτη, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἀναιρετήριον, ἀνῃρέθη μόνον ὡς πρὸς τὴν ἀπορρίψασαν τὸ ὡς ἄνω αἴτημα τῆς

(*) Ἴδετε ὁμοίως καὶ Α.Π. 384)1965, ΕΕΔ 33, 721 καὶ πλείαν νομολογίαν.

άγωγῆς περὶ ἡμερομισθίων ἀπὸ τῆς ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τὴν 20ὴν Μαρτίου 1962, εἰργάζετο καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, περιλαμβανομένων καὶ τῶν Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του ἀντὶ ἡμερομισθίου ἀπὸ 1.8.1962 δραχμῶν 100 βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 15)1951 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δικαιούμενος ἐπὶ πλέον προσαυξήσεως 75% διὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, συνεπῶς ὁ ἐνάγων δικαιοῦται ἀπὸ τῆς ἀκύρου ἀπολύσεώς του (24 Ἰουνίου 1963) μέχρι τῆς ἀγωγῆς (7 Ὀκτωβρίου 1963), μέχρι τῆς ὁποίας ὁ ἐνάγων περιορίζει διὰ δηλώσεώς του ἐνώπιον τοῦ πρωτοβαθμίου δικαστηρίου τὴν ἀπαίτησίν του τοῦ ὡς ἄνω ἡμερομισθίου μετὰ τῶν νομίμων προσαυξήσεων, ἤτοι συνολικῶς ποσοῦ δραχμῶν 11.525 (ἡμερομίσθια τριῶν μηνῶν καὶ 14 ἡμερῶν 10.400 καὶ προσαύξησιν 15 Κυριακῶν καὶ ἑορτῶν 1.125), ὁ δὲ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη εἰς ἄλλο κέντρον διασκεδάσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος, ἐφ' ὅσον δὲν ἀναφέρεται τὸ κέντρον τοῦτο, ὁ χρόνος, καθ' ὃν εἰργάσθη, καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τούτου.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, μὴ δοθέντος τοῦ ὅρκου, δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὡς βάσιμος ὁ πρῶτος λόγος ἐφέσεως, μεταρρυθμιζομένης δὲ ἐν μέρει τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ ὡς βάσιμος ὡς πρὸς τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἡμερομισθίων τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του μέχρι τῆς ἀγωγῆς διὰ δραχμὰς 11.525, ἀπορριπτομένη διὰ τὸ ἐπὶ πλέον αἰτούμενον ποσόν.

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Μισθὸς πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν χώρας

Ἔννοια τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045)3605 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ ἀρχιθερμαστῶν καὶ θερμαστῶν χώρας.—Δικαίωμα τοῦ δι' αὐτῆς καθοριζομένου μισθοῦ ὄχι μόνον τῶν κεκτημένων τὸ ἀντίστοιχον δίπλωμα ἢ πτυχίον, ἀλλὰ καὶ τῶν προαφερόντων πράγματι τὴν ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των, ἐκείνην δηλαδή, τὴν ὁποίαν δικαιοῦνται νὰ προσφέρουν ὡς κεκτημένοι τὸ δίπλωμα ἢ τὸ πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ.— Παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Ἀρείου Πάγου 137)1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Κ. Λημάκης, Ἀθ. Σταυρίου*

Ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18045)3605 τῆς 7)9 Μαρτίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν καὶ τῶν ἀρχιθερμαστῶν καὶ θερμαστῶν ἁπάσης τῆς χώρας, καθορίζουσα τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ἀποδοχῶν τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν α', β' καὶ γ' τάξεως καὶ τῶν μηχανοδηγῶν τῶν κεκτημένων τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπόμενα πτυχία καὶ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς πάσης φύσεως βιομηχανικὰ ἐργοστάσια καὶ μηχανολογικὰς ἐγκαταστάσεις τῆς χώρας, κινητὰ καὶ μή, εἰς τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα ποσά, ἀναλόγως τοῦ ὅπερ ἕκαστος τούτων κέκτηται διπλώματος ἢ πτυχίου, σαφῆ ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι, διὰ νὰ δικαιοῦνται τῶν ποσῶν τούτων, δέον οὐ μόνον νὰ κέκτηνται τὸ ἀντίστοιχον δίπλωμα ἢ πτυχίον, ἀλλὰ καὶ νὰ προσφέρουν πράγματι τὴν ἐργασίαν τῆς εἰδικότητός των, ἐκείνην δηλαδή, τὴν ὁποίαν δικαιοῦνται νὰ προσφέρουν ὡς κεκτημένοι τὸ δίπλωμα ἢ πτυχίον τοῦτο (Α.Π. 303) 1962). (*) Ἑπομένως ὁ κεκτημένος πτυχίον πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως δικαιοῦται τῶν ἐν τῇ ἀνωτέρω ἀποφάσει ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 5 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 8)8 Μαρτίου 1935 προεδρικοῦ διατάγματος «περὶ ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος μηχανοδηγοῦ καὶ πρακτικοῦ μηχανικοῦ κινητήριων μηχανῶν, ὡς καὶ θερμαστῶν» καὶ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 5 καὶ 6 τοῦ ἀπὸ 30 Ἰανουαρίου)5 Φεβρουαρίου 1937 βασιλικοῦ διατάγματος «περὶ ἐπιβλέψεως τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίων μηχανῶν καὶ ἀτμολεβήτων», ἀσκεῖ ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίου μηχανῆς ἢ μηχανῶν, ἐγκατεστημένων εἰς αὐτοτελῆ μηχανολογικὴν ἐγκατάστασιν, πραγματικῆς ἰσχύος μέχρις 100 ἵππων. Δεχθὲν ἄθεν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κατὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως γενομένην ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου αὐτῆς, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων - ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐναγομένων Σ.Ε.Κ. τὴν 10ην Ὀκτωβρίου 1961 καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτοῖς ἄνευ διπλώματος βάσει ἐπακολουθησασῶν ἀλλεπαλλήλων διακεκριμένων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1963 ἀντὶ ἡμερομισθίου μέχρι

(*) ΕΕΔ 21, 794.

μέν τῆς 1 Ἰουλίου 1962 ἐκ δραχμῶν 52, ἐκτοτε δέ ἐκ δραχμῶν 57, συνισταμένης τῆς ἐργασίας αὐτοῦ εἰς τὸ νὰ θέτῃ εἰς κίνησιν καὶ παρακολουθῇ τὴν λειτουργίαν μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως καὶ ἰδίᾳ ἠλεκτρογεννητριῶν καὶ ἀεροσυμπιεστῶν ἰσχύος 20-30 ἵππων καὶ εἰς τὸ νὰ ἐπιτηρῇ καὶ ἐπισκευάζῃ τοιαύτας μηχανάς καὶ ὅτι τὰς ἐργασίας ταύτας δὲν ἐξετέλει ὑπευθύνως, (ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν ὑπευθύνου ἀρχιτεχνίτου ἢ παλαιοῦ καὶ πεπειραμένου τεχνίτου), καὶ ἀκολούθως ἀπορρῖψαν τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, ἐπιδιώκουσαν βάσει τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. τὴν εἰς αὐτὸν ἐπιδίκασιν τῆς διαφορᾶς μεταξὺ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ἀνω ἡμερομισθίων καὶ τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν τοῦ διπλωματούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως, ἣν ὠφελήθη τὸ ἀναιρεσίβλητον διὰ τῆς μὴ προσλήψεως διπλωματούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, ἀφοῦ, καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐγένετο δεκτόν, τῶν ἐν τῇ ὡς εἴρηται συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας καθοριζομένων ἀποδοχῶν, δικαιοῦται ὁ πτυχιοῦχος πρακτικὸς μηχανικὸς γ' τάξεως, ἐφ' ὅσον ἀσκεῖ ὑπεύθυνον ἐπίβλεψιν τῆς λειτουργίας καὶ συντηρήσεως κινητηρίου μηχανῆς, οὗ ἕνεκεν καὶ δὲν δύναται νὰ θεωρῆται, ὅτι διὰ τῆς προσλήψεως ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου διπλωματούχου πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως καὶ τῆς προσλήψεως τοῦ ἀναιρεσείοντος ὅπως ἀπασχοληθῇ εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν οὐχὶ ὑπευθύνως, ἀλλ' ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν καὶ καθοδήγησιν ὑπευθύνου ἀρχιτεχνίτου ἢ παλαιοῦ καὶ πεπειραμένου τεχνίτου, τοῦτο (ἀναιρεσίβλητον) ὠφελήθη τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθέντων τῷ ἀναιρεσείοντι ἡμερομισθίων καὶ τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν πρακτικοῦ μηχανικοῦ γ' τάξεως.

Τοιαύτην γνώμην ἔχουν τὸ Τμῆμα, διάφορον τῆς ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 328)1965 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως του(*) ἐξενεχθείσης, καθ' ἣν τῶν ἐν τῇ ὡς εἴρηται συλλογικῇ συμβάσει καθοριζομένων ἀποδοχῶν δικαιοῦται καὶ ὁ πρακτικὸς μηχανικὸς γ' τάξεως, ὁ οὐχὶ ὑπευθύνως ἀπασχολούμενος εἰς τὰς παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκτελεσθείσας ἐργασίας, εὑρίσκεται ἐν διαφωνίᾳ πρὸς τὸ Β' Τμῆμα καὶ δέον, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810)1957, νὰ ἀναπεμφθῇ ἡ ὑπόθεσις εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ δικαστηρίου τούτου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας.

2. Νόμιμοι ἀποδοχαὶ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν

Ἀναγκαία, διὰ τὴν ὑπαγωγὴν μισθωτοῦ εἰς τὰς περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαίου συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἡ ἀπασχόλησις συγχρόνως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων.

Ἀρείου Πάγου 195)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Π. Γ. Βασιλακόπουλος, Ι. Κωτσόβηλος.*

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, δημοσιευθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 53523 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διατηρηθέντος τούτου ἐν ἰσχύι διὰ τῶν ἄρθρων 9 τῆς ἀπὸ 1.6.1963 καὶ 8 τῆς ἀπὸ 5.10.1964 ἑτέρων μεταγενεστέρων ὁμοειδῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ ὁριζόντος ὅτι εἰς τοὺς ὅρους τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ὑπάγεται τὸ πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικόν, ὑπαλληλικὸν καὶ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, τὸ ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας, ὡς καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀπασχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ συνδεομένων μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προκύπτει σαφῶς, ὁριζομένου τούτου ἄλλως τε ρητῶς, ὅτι, διὰ νὰ ὑπαχθῇ μισθωτὸς ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰς τὰς προαναφερθείσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ἡ ἐπιχείρησις, εἰς ἣν ἐργάζεται, δέον νὰ ἀπασχολῆται συγχρόνως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων. Τοῦτο καθίσταται ἀναμφίβολον καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ εἰς τὰς προηγουμένως ἰσχυούσας ἀπὸ 17.11.1950, 1.11.1951 καὶ 9.5.1964 ἑτέρας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ὑπήγετο τὸ πάσης φύσεως προσωπικόν, πλὴν τοῦ τῶν Γραφείων, τὸ ἐργαζόμενον εἰς ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένας κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐμπορίαν ἢ βιομηχανικὴν κατεργασίαν τῶν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων, διὰ τῆς ἐπακολουθησάσης ὡς ἀνωτέρω ἀπὸ 5.8.1955 τοιαύτης ἀπηλείφθη ἡ φράσις «βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις» καὶ ὁ διαζευκτικὸς σύνδεσμος «ἢ» ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ συμ-

(*) ΕΕΔ 25, 1239.

πλεκτικοῦ τοιούτου «καί».

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, α) ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικά Διϋλιστήρια Πετρελαίου», ἐκμισθώσασα παρά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, διά τῆς ἀπό 8.8.1958 μεταξύ των συμβάσεως, κυρωθείσης διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3834 τοῦ 1958 ν. δ/τος, τό ἐν Ἀσπροπύργῳ Ἀττικῆς Κρατικόν Διϋλιστήριον πετρελαίου μετά τῶν ἐν αὐτῷ μηχανημάτων καί τοῦ ἐν γένει ἐξοπλισμοῦ του, προέβαινεν εἰς βιομηχανικήν κατεργασίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων, ἤτοι ἠσχολεῖτο μέ τήν διϋλισιν τοῦ ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καί τῆς Ἑταιρείας Σόκονυ εἰσαγομένου διά λογαριασμόν των ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀργοῦ πετρελαίου ἐπί τῇ καταβολῇ εἰς αὐτήν τῶν προβλεπομένων ὑπό τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων διϋλίσεως, β) ἡ διάθεσις τῶν κατόπιν τῆς βιομηχανικῆς κατεργασίας τοῦ πετρελαίου παραγομένων προϊόντων διενηργεῖτο ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καί τῆς Ἑταιρείας Σόκονυ καί γ) ἡ ἀναιρεσίβλητος οὐδέποτε προέβη εἰς τήν εἰσαγωγήν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀργοῦ πετρελαίου ἢ ἑτέρων πετρελαιοειδῶν προϊόντων, οὔτε εἰς τήν κατά κύριον λόγον ἐμπορίαν καί διάθεσιν τοιούτων προϊόντων. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον τοῦτο μετά ταῦτα, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ ἀναιρεσίβλητος δέν ἀπησχολεῖτο κατά τόν ἐνδιαφέροντα χρόνον μέ τήν εἰσαγωγήν καί τήν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων, ὁ ἀναιρεσείων, ἐργασθείς παρ' αὐτῇ καί εἰς τά διϋλιστήριά της ἀπό 31.12.1958 καί ἐφεξῆς ὡς ἐργάτης, δέν ὑπάγεται εἰς τάς ἀνωτέρω συλλογικάς συμβάσεις ἀπό 5.8.1955, 1.6.1963, 5.10.1964 καί ἀπό 16.7.1957 καί 21.9.1960 τοιαύτας, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς συλλογικάς ταύτας συμβάσεις καί ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος(*).

3. Νόμιμοι ἀποδοχαί ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιίας χώρας

Ἐφαρμογή τῶν περί ὁρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιίας χώρας ἀποφάσεων διαιτησίας καί συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἔννοια τούτων.—Εἰδικότης χειριστοῦ.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 23791/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου

Ἀρείου Πάγου 253)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Π. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Σ. Πρεβάρης, Δ. Καμπυλάκης*

Ἐκ τῶν περιεχουσῶν, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 3, 19 § 2 καί 25 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς τό ἐκ τούτων 19 § 2 ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755)1957, κανόνας ἐξ ἀντικειμένου δικαίου ἀκολούθων δμοιοεπαγγελματικῶν ἀποφάσεων διαιτησίας καί συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περί τῶν ὁρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιίας ἁπάσης τῆς χώρας» α) ὑπ' ἀριθ. 3)1957 καί 16)1960 ἀποφάσεων Δ.Δ.Δ.Δ Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης μέν τῆς πρώτης τούτων μετά τροποποιήσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 12760)1957 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τά ὑπ' ἀριθ. 88 καί 189 ἔτους 1957 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', κατατεθείσης δέ τῆς δευτέρας παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατά τό ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239)1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 87 τῆς 18.8.1950 πράξεως καταθέσεως, β) ὑπ' ἀριθ. 7)1962 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ Πειραιῶς, ἐγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 90205)1962 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας, δημοσιευθείσης εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 416)1962, Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', καί γ) τῆς ἀπό 9.4.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἁπάσης τῆς χώρας, δημοσιευθείσης διά τῆς ὑπ' ἀριθ.37714) 1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 158)1964 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', ἐν συνδυασμῷ καί πρός τήν ὑπ' ἀριθ. 68420) 1951 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας, Οἰκονομικῶν καί Ἐμπορίου, δημοσιευθείσαν εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 248)1951 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', σαφῶς συνάγονται τά ἑξῆς: 1) ὅτι ὁ καθορισμός τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τά νέου ἢ παλαιοῦ τύπου ἐργοστάσια παραγωγῆς ζυμαρικῶν ἁπάσης τῆς χώρας γίνεται βάσει τῆς εἰδικότητος ἑπάστου τούτων, ἀναγνωρίζεται δέ ἀπό τῆς 1.2.1957 καί ἐφεξῆς, ἐκτός ἄλλων εἰδικοτήτων, καί ἡ εἰδικότης τοῦ «εἰδικοῦ χειριστοῦ» οὐ μόνον εἰς τά νέου τύπου ἐργοστάσια παραγωγῆς ζυμαρικῶν, ἀλλά καί εἰς τά παλαιοῦ τύπου τοιαῦτα καί ἂν ἔτι ὁ αὐτός «εἰδικός χειριστής» εἰς τά παλαιοῦ τύπου ἐργοστάσια παραγωγῆς ζυμαρικῶν, μή διαθέτοντα ἓν ἐνιαῖον μηχανολογικόν συγκρότημα, περιλαμβάνον πάντα τά πρός ὁλοκλήρωσιν τῆς διαδικασίας παραγωγῆς τῶν ζυμαρικῶν ἀπαιτούμενα μηχανήματα (ζυμωτήρια, ἁπλωτήρια, τράπανα), χειρίζεται, διευθύνει καί ἐλέγχει τήν καλήν λειτουργίαν τοῦ μόνου ὑπάρχοντος εἰδικοῦ αὐτομάτου

μηχανήματος παρασκευῆς τῆς ζύμης (ζυμωτήριον - πρέσσα), ἀφοῦ ὄχι μόνον δέν ἀποκλείεται ὁ εἰδικός χειριστής ἀπό τά παλαιοῦ τύπου ἐργοστάσια παρασκευῆς ζυμαρικῶν, ἀλλά καί ρητῶς ὁρίζεται, ὅτι ὑπάρχει οὗτος καί εἰς ταῦτα, 2) ὅτι τά κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν εἰδικοτήτων ζυμωτοῦ καί εἰδικοῦ χειριστοῦ καθορίζονται ὡς ἀκολούθως: α) ἀπό 1.8.1957 ζυμωτοῦ ἡ χειριστοῦ εἰς δραχμάς 61.30 (ἤτοι οὐδεμία διαφορά ἀμοιβῆς ὑφίσταται μεταξύ ζυμωτοῦ καί εἰδικοῦ χειριστοῦ), β) ἀπό 16 Ἰουλίου 1960 τοῦ μέν ζυμωτοῦ εἰς δραχμάς 73, τοῦ δέ εἰδικοῦ χειριστοῦ εἰς δραχμάς 78, γ) ἀπό 21 Μαΐου 1962 τοῦ μέν ζυμωτοῦ, ὅπου χρησιμοποιεῖται τοιοῦτος, εἰς δραχμάς 80, τοῦ δέ εἰδικοῦ χειριστοῦ εἰς δραχμάς 86 καί δ) ἀπό 11 Μαρτίου 1964 τοῦ μέν ζυμωτοῦ, ὅπου χρησιμοποιεῖται τοιοῦτος, εἰς δραχμάς 92, τοῦ δέ εἰδικοῦ χειριστοῦ εἰς δραχμάς 100.

Ἐν προκειμένῳ, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο, καθ' ἑρμηνείαν μέν τῶν προπαρατεθεισῶν ἀποφάσεων διαιτησίας καί συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὅτι ἡ εἰδικότης τοῦ εἰδικοῦ χειριστοῦ ὑπάρχει μόνον εἰς τά ἐσχάτως δημιουργηθέντα νέου τύπου ἐργοστάσια παραγωγῆς ζυμαρικῶν, οὐχί δέ καί εἰς τά παλαιοῦ τύπου τοιαῦτα, κατ' ἐκτίμησιν δέ τῶν ἀποδείξεων ἀνελέγκτως ὡς βεβαιωθέντα, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ἀπασχοληθείς ἀπό τοῦ ἔτους 1953 εἰς τό ἐν Καβάλᾳ παλαιοῦ τύπου ἐργοστάσιον κατασκευῆς ζυμαρικῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἔθεσεν εἰς κίνησιν καί ἠλεγχε τήν καλήν λειτουργίαν τοῦ μόνου ἐν αὐτῷ ὑπάρχοντος εἰδικοῦ αὐτομάτου μηχανήματος παρασκευῆς ζυμαρικῶν (ζυμωτηρίου - πρέσσα), ἐρρύθμιζε δι' εἰδικῶν μοχλῶν τήν ποσότητα ταῦ εἰς αὐτό εἰσερχομένου ἀλεύρου καί ὕδατος, προῖστατο τῶν διά τήν παραγωγήν τῶν ζυμαρικῶν ἀπασχολουμένων 5 - 6 ἐργατοτεχνιτῶν (ἁπλωτοῦ, πιεστοῦ καί ἐργατῶν) καί ἦτο ὑπεύθυνος ἔναντι τῆς Διευθύνσεως τοῦ ἐργοστασίου διά τήν ἐργασίαν αὐτῶν, ὡς καί διά τήν καλήν κατασκευήν τῶν ζυμαρικῶν. Ὑπό τά πραγματικά ταῦτα περιστατικά, τά ὁποῖα ἀνελέγκτως ἐδέξατο τό δικάσαν δικαστήριον, ὁ ἀναιρεσείων προσέφερεν ὑπηρεσίας εἰς τό ἐν Καβάλᾳ ἐργοστάσιον κατασκευῆς ζυμαρικῶν τῆς ἀναιρεσιβλήτου τῆς εἰδικότητος τοῦ εἰδικοῦ χειριστοῦ. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίναν τό δικάσαν δικαστήριον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως προκύπτει, καί ἀποφηνάμενον ὅτι ὁ ἐνάγων προσέφερεν εἰς τήν ἀναιρεσίβλητον ὑπηρεσίαν τῆς εἰδικότητος τοῦ ζυμωτοῦ, ὡς κατά νόμον ἀποκλειομένης τῆς εἰδικότητος τοῦ εἰδικοῦ χειριστοῦ εἰς τό παλαιοῦ τύπου ἐργοστάσιον τῆς αὐτῆς ἀναιρεσιβλήτου καί ὅτι δικαιοῦται οὗτος τοῦ διά τόν ζυμωτήν ὁριζομένου ἡμερομισθίου, ἀκολούθως δέ ἐπικυρῶσαν τήν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἀπορρίψασαν τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατά τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἀντικείμενον ἔχουσαν τήν καταβολήν διαφορᾶς μεταξύ καταβληθέντων ἡμερομισθίων ζυμωτοῦ καί νόμῳ καταβλητέων τοιούτων εἰδικοῦ χειριστοῦ, ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολ. Δικονομίας καί τούς βασίμους περί τούτου πρῶτον καί τρίτους λόγους ἀναιρέσεως. (*)

4. **Παροχή ἐπιμισθίου παραμεθορίων περιοχῶν εἰς προσωπικόν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ**

Ἰσχυρισμός περί παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν.—Ἀπαράδεκτος ἰσχυρισμός τό πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου κατ' ἄρθρον 160 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 1 Νόμου 980)1946.— Παροχή ἐπιμισθίου παραμεθορίων περιοχῶν εἰς προσωπικόν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.).

Ἀρείου Πάγου 229)1966, Τμ. Β'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Π. Μητσόπουλος, Γ. Μαλάτος*

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαχθέντος ἀντιγράφου τῶν ὑποβληθεισῶν κατά τήν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις, προτάσεων τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης Δ.Ε.Η., ἡ τελευταία αὕτη εἰς τήν παράγραφον 3 καί σελ. 3 αὐτῶν ἐπεκαλέσθη, ὅτι ὁ ἐνάγων παρητήθη σιωπηρῶς ἐκ τῶν ὑστέρων τῆς προστασίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ. περί ἴσης μεταχειρίσεως(**). Τόν ἰσχυρισμόν ὅμως τοῦτον ἀπέκρουσεν ὁ ἐνάγων ὡς ἀπαράδεκτον, ὡς τό πρῶτον εἰς τόν δεύτερον βαθμόν προβληθέντα, ὡς συνάγεται ἐκ τῶν ἀπό 25 Μαΐου 1964 ἀντιστοίχων τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω συζητήσεως προτάσεων αὐτοῦ καί Ἰδίᾳ τῆς ἀπό 30 Μαΐου

(*) Ἀνῃρέθη, ἡ ὑπ' ἀριθ. 341)1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Καβάλας, ὡς ἐφετείου.

(**) Ἴδετε σχετικῶς καί Α.Π. 237)1966, Ὁλομέλειας, ΕΕΔ 25, 808 καί λοιπάς εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας.

1964 προσθήκης αὐτῶν ἐν ἐδαφίῳ 1 τῆς παραγράφου 5. Βεβαιουμένου δὲ ἐκ τῶν προσαγομένων ἐν ἀντιγράφῳ ἀπό 23 Ὀκτωβρίου 1963 πρωτοδίκων προτάσεων τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσιβλήτου ὅτι αὕτη δὲν ὑπέβαλεν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου Θεσσαλονίκης τοιοῦτον ἰσχυρισμόν, τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον παρὰ τὸν νόμον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν αὐτόν, μὴ προταθέντα νομίμως, ὡς ἀπαιτεῖ τὸ ἄρθρον 160 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 980) 1946, ἀπέρριψε βάσει αὐτοῦ τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον αὐτῆς περὶ τοῦ ἐπιμισθίου παραμεθορίων περιοχῶν, καθ' ἃ μέρος ἐστηρίζετο εἰς τὴν παραβίασιν τῆς μνηθείσης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως. Ὅθεν δέον νὰ ἀναιρεθῇ κατὰ τοῦτο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, συμφώνως πρὸς τὸ ἐδάφιον 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν πρῶτον λόγον τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσείων εἰς τὰς ἀπὸ 25 Μαΐου 1964 προσαγομένας ἐν ἀντιγράφῳ προτάσεις του, τὰς ὑποβληθείσας κατὰ τὴν συζήτησιν, καθ' ἣν ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπεκαλέσθη, μεταξὺ ἄλλων, καὶ προσήγαγεν ἐν φωτοαντιγράφῳ τὰ ὑπ' ἀριθ. 397)16.12.1958, 199)26.7.1962, 7)12.1.1963 ἀπόρρητα ἔγγραφα τοῦ προϊσταμένου τοῦ Γραφείου συντηρήσεως γραμμῶν μεταφορᾶς καὶ ὑποσταθμῶν Κεντρικῆς Ἑλλάδος Ι.Π. πρὸς τὴν ἀμέσως προϊσταμένην του Ἀρχήν, καθὼς καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 131)2.2.1963 ἔγγραφον τῆς Ὑπηρεσίας συντηρήσεως γραμμῶν μεταφορᾶς καὶ ὑποσταθμοῦ πρὸς τὸ κλιμάκιον ΓΜ καὶ γ) Σ. Κεντρικῆς Ἑλλάδος, ἐξ ὧν, ὡς προσθέτει εἰς τὰς προτάσεις του ταύτας (ὅρα σελ. 5 ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀντέφεσις» § 2), ἀποδεικνύονται περιτράνως τὰ ἀκόλουθα α)...β) ὅτι ἡ προϊσταμένη Ἀρχὴ εἰσηγήθη τὴν χορήγησιν τοῦ ἐπιμισθίου καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς συντηρητὰς Γ.Μ. καὶ Υ.Σ. κατόπιν διαπιστώσεως ὅτι ἐν προκειμένῳ συντρέχει ἡ ἀπαιτουμένη προϋπόθεσις τῆς ἀδυναμίας ἐξευρέσεως καὶ προαλήψεως προσωπικοῦ τῆς εἰδικότητος τοῦ ἐνάγοντος ἐπιτοπίως καὶ γ) ὅτι τὸ ἐπιμίσθιον τοῦτο ἐχορηγήθη καὶ εἰς τοὺς τεχνίτας τοῦ Γραφείου Τηλεπικοινωνιῶν τῆς Ὑπηρεσίας ἐκμεταλλευόμενος συστήματος, ἤτοι εἰς τοὺς ραδιοτεχνίτας καὶ βοηθοὺς ραδιοτεχνιτῶν (ἄρθρον 12 Κεφ. Γ΄ § 3 ἐδάφ. α΄, β΄ καὶ γ΄ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας Δ.Ε.Η.). Παρὰ ταῦτα τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, βεβαιοῦν ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει του, ὅτι, διὰ νὰ καταλήξῃ εἰς τὴν ἣν ἐξήνεγκε κρίσιν περὶ ἐλλείψεως τῆς ὡς εἴρηται προϋποθέσεως τῆς ἀδυναμίας ἐξευρέσεως ἐν Λαρίσῃ ἑτέρων μισθωτῶν τῆς αὐτῆς μὲ τὸν ἐνάγοντα εἰδικότητος, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν «τὰς ἐνόρκους καταθέσεις... καὶ τὰ προσαγόμενα ἔγγραφα», οὐδαμῶς καθιστᾷ ἀδιστάκτως βέβαιον, ὅτι συνεξετίμησε καὶ τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπικληθέντα. Ἐφ' ᾧ καὶ ἀπορρῖψαν ἐν συνεχείᾳ τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ ἐπιμίσθιον τῶν ἀπομεμακρυσμένων περιοχῶν καὶ κατὰ τὴν ἐκ τῆς συμβάσεως βάσιν αὐτῆς ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἐδάφιον 9 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς ἐν τούτῳ βασίμους λόγους μοναδικὸν τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ δεύτερον τοῦ δικογράφου τῶν προσθέτων.

Ἀναιρουμένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου, ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ὡς πρὸς τὸ ἐν λόγῳ ἐπιμίσθιον ἀπομεμακρυσμένων περιοχῶν καὶ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810)1957, δέον νὰ κρατηθῇ ἡ μὴ χρήζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως ὑπόθεσις καὶ νὰ ἐκδικασθῇ κατ' οὐσίαν ὡς πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810)1957, ἀπὸ 11 Μαρτίου 1964 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1504)1963 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ@ΟΔ΄ περὶ ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης, ὡς νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ διὰ τοῦτο οὖσα τύποις δεκτή.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἄνω Πρωτοδικείου ἐξετασθέντων ἐνόρκως ἑκατέρωθεν μαρτύρων κατὰ τὸ ἐπικαλούμενον καὶ προσαγόμενον ἐν ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ.

1504)1963 πρακτικόν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν παντὸς εἴδους ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ὑπ' ἀριθ. 23799)1963, 23600)1963 καὶ 10626)1963 ἐνορκοι βεβαιώσεις, αἱ ληφθεῖσαι παρὰ τοῦ συμβολαιογράφου Λαρίσης Δ.Κ. αἱ δυο πρῶται καὶ τοῦ τοιούτου Θεσσαλονίκης Γ.Τ. ἡ τρίτη, ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα περιστατικά: Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 246)1956 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Δ.Ε.Η. καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 72 τῆς 28.11.1956 ἐγκυκλίου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως αὐτῆς ἐνεκρίθη ἡ χορήγησις ἀπὸ τῆς 1 Νοεμβρίου 1956 «εἰς τε τοὺς μηχανικοὺς καὶ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν σταθμῶν παραγωγῆς ὑποσταθμῶν καὶ ἐργοταξίων» ἐπιμισθίου ἀπομεμακρυσμένων περιοχῶν, τοῦ ὁποίου τὸ ὕψος καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 800 μηνιαίως» διὰ τὸ κατώτερον τεχνικὸν ἢ ἄλλο προσωπικὸν γενικῶς», εἰς ὃ περιελαμβάνετο καὶ ὁ ἐνάγων, «κατόπιν εἰδικῆς ἑκάστοτε ἐγκρίσεως τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως, προκαλουμένης ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Διευθύνσεων καὶ τῆς Ὑπηρεσίας προσωπικοῦ» καὶ ἀναφερομένης προφανῶς εἰς τὴν διαπίστωσιν τῆς μοναδικῆς προϋποθέσεως τῆς χορηγήσεως ταύτης «τῆς ἀδυναμίας ἐξευρέσεως καὶ προσλήψεως προσωπικοῦ τῆς ἀπαιτουμένης εἰδικότητος ἐπιτοπίως» ἀσχέτως προσόντων καὶ ἀποδοχῶν. Ὁ ἐνάγων, ὢν τεχνίτης ἠλεκτρολόγος, προσελήφθη ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἐν Ἀθήναις τὴν 29.8.1953 ὡς συντηρητὴς γραμμῶν καὶ μετὰ εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν εἰς τὴν συντήρησιν ἐναερίων γραμμῶν ἀπεστάλη τὴν 9.9.1955 μετ' ἄλλων συναδέλφων του τῆς αὐτῆς κατηγορίας εἰς τὸ ἐν Λαρίσῃ κλιμάκιον ὑποσταθμῶν καὶ συντηρήσεως γραμμῶν μεταφορᾶς τῆς Κεντρικῆς Ἑλλάδος, ὅπου καὶ ἔκτοτε ὑπηρετεῖ, ἐντυχθεὶς ἀπὸ τῆς 30.9.1958 εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῆς ἐναγομένης καὶ εἰς τὸν τεχνικὸν κλάδον τῆς συντηρήσεως ὑποσταθμῶν Κεντρικῆς Ἑλλάδος μὲ μισθολογικὸν κλιμάκιον 10ον. Εἰς τὴν Λάρισαν δὲν ἦτο δυνατὴ ἡ ἐξεύρεσις καὶ πρόσληψις τεχνιτῶν τῆς εἰδικότητος τοῦ ἐνάγοντος. Τοῦτο κατέθεσαν ρητῶς οἱ μάρτυρες αὐτοῦ Ι.Π. καὶ Ι.Σ., ἀνεγνώρισε δὲ καὶ ὁ μάρτυς τῆς ἐναγομένης Ε.Τ., ὅστις κατέθεσε τὸ μέν, ὅτι διὰ τὴν εἰδικότητα τοῦ ἐνάγοντος ἐχρειάζετο προηγουμένη ἐκπαίδευσις, τὸ δὲ ὅτι οὗτος ἀπέδωσε κατ' ἀρχὴν τὴν μὴ χορήγησιν τοῦ περὶ οὗ πρόκειται ἐπιμισθίου εἰς τὸν ἐνάγοντα εἰς λάθος. Ἐπὶ πλέον δὲ βεβαιοῦται καὶ ἀπὸ τὰς ὑπ' ἀριθ. 391)17.12.1958, 397)16.12.1958, 248)10.3.1960, 199)26.7.1962, 7)12.1.1963 καὶ 131)2.2.1963 ἐμπιστευτικὰς ἀναφορὰς τοῦ Γραφείου ΓΜ καὶ ΥΣ Κεντρικῆς Ἑλλάδος (Ι.Π.) καὶ τῆς Ὑπηρεσίας συντηρήσεως ΓΜ καὶ ΥΣ (Σ.Π.), εἰς ἃς ὑπογραμμίζεται, ὅτι ἡ «συγκράτησις συνεργείων συντηρήσεως καὶ ἀποκαταστάσεως βλαβῶν Γενικῆς Μεταφορᾶς καὶ ὑποσταθμῶν ἐξ ἐντοπίων εἶναι ἀδύνατος, λόγῳ ἐλλείψεως εἰδικευμένων διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας τεχνιτῶν» καὶ λόγῳ τοῦ ὅτι «θέλει ἀπαιτήσει ἱκανὸν χρόνον» ἡ κατάλληλος ἐκπαίδευσις ἐντοπίων καὶ ἡ ἀπόκτησις παρ' αὐτῶν «ἐπαρκοῦς πείρας». Ἐξ ἄλλου, ὡς κατέθεσαν οἱ μάρτυρες τοῦ ἐνάγοντος Κ.Γ., καὶ Ι.Α., καθὼς καὶ οἱ μνησθέντες Ι.Π. καὶ Ι.Σ., τὸ ὡς εἴρηται ἐπιμίσθιον ἐχορηγήθη εἰς πολλοὺς μὴ πτυχιούχους συντηρητὰς καὶ ραδιοτεχνίτας, ὡς εἰς τοὺς Α.Β., Ι.Κ., Γ.Ρ., Π.Κ. καὶ Γ.Τ., ὅτι οἱ δύο τελευταῖοι ἐλάμβαναν τὸ ἐπιμίσθιον, χωρὶς νὰ εἶναι ὑπομηχανικοί, τὸ δέχεται καὶ ὁ ρηθεὶς μάρτυς τῆς ἐναγομένης Ε.Τ. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται, ὅτι, βεβαιωθεισῶν τῶν τε πραγματικῶν καὶ νομικῶν προϋποθέσεων τῆς παροχῆς τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιμισθίου καὶ τῆς παραδιάσεως τῆς ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως ὡς πρὸς τοῦτο, ὀρθῶς ἐπεδικάσθη εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 52.000 διὰ τὸν λόγον τοῦτον, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλαις ἐν μέρει αἰτιολογίαις (ἄρθρον 776 § 2 Πολ. Δικονομίας). Ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος λόγος ἐφέσεως, ὅστις καὶ μόνος ἀφορᾷ τὴν δικαζομένην βάσιν τῆς ἀγωγῆς, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος(*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2997)1961 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, ὡς ἐφετεῖον.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

I. ΑΙΤΗΣΕΙΣ ΑΚΥΡΩΣΕΩΣ ΕΝΩΠΙΟΝ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

Αρμοδιότης Α' Τμήματος και Ολομελείας Συμβουλίου Επικρατείας

Υπαγωγή εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, πλὴν ἄλλων, τῆς ἐκδικάσεως αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου, ἦτοι μόνον τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, τῶν στρεφομένων κατὰ τῶν ἀτομικῶν πράξεων, τῶν συναπτομένων εὐθέως πρὸς τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων.– Ἐκδίκασις τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, τῶν στρεφομένων κατὰ κανονιστικῶν πράξεων, διεπουσῶν τὴν ὡς ἄνω ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1436)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Θ. Σπυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Μπουρόπουλος**

Δεκηγόρος ὁ κ. *Ἐμμ. Στεφανάκης*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 22 συνεδρίασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ληφθείσης ἀποφάσεως τὴν 3)10 Αὐγούστου 1965 (Φ.Ε.Κ. 504 Β'), δι' ἧς ἐπεξετάθη ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ἱδρύματος εἰς τὰς παραπρεσπίας περιοχὰς τοῦ Νομοῦ Φλωρίνης, ἔνθα ἐκτελοῦνται ὑπὸ τῆς Ἀνωνύμου Τεχνικῆς Ἑταιρείας Ἔργων Α.Ε. Ἀρδευτικὰ Ἔργα κλπ., εἰδικῶς διὰ τὰς εἰς αὐτὰ καὶ τὰς συναφεῖς ἐργασίας ἀπασχολούμενα καὶ ἀπασχοληθησόμενα πρόσωπα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ν.δ. 3830)1958 περὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 3713)1928 περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας (Ε.Κ. 123), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν κατὰ τὴν παράγραφον 5 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἐκδοθεῖσαν ἀπὸ 27 Σεπτεμβρίου 1958 ἀπόφασιν τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (Ε.Κ. 261 Β'), εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος ὑπάγεται πλὴν ἄλλων, ἡ ἐκδίκασις αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου. Κατὰ τὴν ἀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Α' Τμήματος τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀνήκει ἡ ἐκδίκασις μόνον τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, τῶν στρεφομένων κατὰ τῶν ἀτομικῶν πράξεων, τῶν συναπτομένων εὐθέως πρὸς τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν παρ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι αἰτήσεις ἀκυρώσεως, στρεφόμεναι κατὰ κανονιστικῶν πράξεων, διεπουσῶν τὴν ὡς ἄνω ἀσφαλιστικὴν σχέσιν, οἷα ἡ προσβαλλομένη, δέον νὰ ἐκδικάζωνται ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἁρμοδίας οὔσης, συμφώνως τῇ παραγράφῳ 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅπως ἀποφαίνηται ἐπὶ αἰτήσεων ἀκυρώσεως δι' ὑπέρβασιν ἐξουσίας ἢ παράβασιν νόμου τῶν πράξεων τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν, πλὴν τῶν εἰς τὰ Τμήματα εἰδικῶς ὑπαγομένων. Εὐρυτέρα ἑρμηνεία τῆς προδιαληφθείσης διατάξεως, δι' ἧς καθορίζεται ἡ ἁρμοδιότης τοῦ Α' Τμήματος, δὲν θὰ ἦτο σύμφωνος πρὸς τὴν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ νόμου, δι' ὧν κατανέμονται αἱ ὑπαγόμεναι εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑποθέσεις μεταξὺ τῶν Τμημάτων καὶ τῆς Ὁλομελείας αὐτοῦ, ἀθιάστως συναγομένην βούλησιν τοῦ νομοθέτου, ὅπως ὑπαγάγῃ εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον τῶν κανονιστικῶν τῆς Διοικήσεως πράξεων. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀπαραδέκτως εἰσήχθη ἐνώπιον τοῦ Α' Τμήματος, ὅπερ, ὡς ἐκ τούτου, δέον νὰ ἀπόσχῃ τῆς ἐκδικάσεώς της(*).

II. ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΑΙ ΠΟΙΝΑΙ

Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς

Ἐξάρτησις ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων παρακολουθήσεως καὶ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑπαγομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, πάσης ἐνερ-

(*) Ἴδετε καὶ σύμφωνον Σ.Ε. 2757)1964, ΕΕΔ 24, 109.

γείας, άφορώσης την ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων (τοποθετήσεως, μεταθέσεως, προαγωγῆς, πειθαρχικῆς διατάξεως, ἀπολύσεως κλπ.), ἀποφασιζομένης ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.—Πειθαρχικὴ ποινὴ παρ' ἀναρμοδίου ὑπαλλήλου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1734)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ.Θ. Σπυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Δ. Καλοδούκας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Μαρινάκης, Γ. Ἀποστολόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται τυπικῶς παραδεκτῶς, ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος, ὑπαλλήλου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ἐπὶ 6ῳ βαθμῷ, ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1934)1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. (συνεδρίασις 2509)12.3.1965), δι' ἧς τῷ ἐπεβλήθη, κατὰ συγχώνευσιν, ἡ πειθαρχικὴ ποινὴ προστίμου ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τριῶν μηνῶν.

Διὰ τοῦ ἀπὸ 20)5.9.1963 (ἄρθ. 8)τος περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ λειτουργίας τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. (φ. 149 τ. Α'), ὁρίζεται εἰς μὲν τὸ ἄρθρον 8 αὐτοῦ (ὅπερ ἀφορᾷ εἰς τὴν σύνθεσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Κεντρικῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ταμείου προβλέπει 2 θέσεις ἐπιθεωρητῶν ἐπὶ 5ῳ ἢ 4ῳ βαθμῷ), ὅτι ἡ δύναμις εἰς ἀριθμὸν προσωπικοῦ ἀπὸ τοῦ 6ου βαθμοῦ καὶ κάτω ἑκάστης Διευθύνσεως, Τμήματος, Ὑπηρεσίας ἢ Γραφείου καθορίζεται δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου βάσει τῶν ἑκάστοτε ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, εἰς δὲ τὸ ἄρθρον 13, ὅτι αἱ τοποθετήσεις εἰς Διευθύνσεις καὶ αἱ μετακινήσεις ἀπὸ Διευθύνσεως εἰς Διεύθυναιν ἐνεργοῦνται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ταμείου δυναμένου, εἰς ἐπειγούσας περιστάσεις, νὰ διατάσσῃ οἱανδήποτε μετακίνησιν ὑπαλλήλου, πλὴν τῶν Διευθυντῶν καὶ Τμηματαρχῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι θὰ ἀναφέρῃ ζητῶν τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου εἰς τὴν πρώτην μετὰ τὴν μετάθεσιν συνεδρίασιν αὐτοῦ.

Κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων ὁ αἰτῶν, ὑπάλληλος ἐπὶ 6ῳ βαθμῷ τοῦ περὶ οὗ πρόκειται Ταμείου, ἐτοποθετήθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ.102196)22.10.1962 πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51)23.11.1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., εἰς τὸ Τμῆμα Ἐπιθεωρήσεως τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 150)14.12.1964 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου μετετέθη οὗτος ἐκ τοῦ Τμήματος Ἐπιθεωρήσεως εἰς τὸ Τμῆμα Ἀσθενείας, πλήν, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1491)1966 ἀποφάσεως τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Σ.τ.Ε. καὶ διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους ἡ ὡς ἄνω εἰς τὸ Τμῆμα Ἀσθενείας μετάθεσις τοῦ αἰτοῦντος ἠκυρώθη καὶ συνεπῶς αὗτος λογίζεται, ὅτι ἐξακολουθεῖ νὰ ἀνήκῃ συνεχῶς ἀπὸ τῆς ἐν ἔτει 1962 γενομένης τοποθετήσεως του εἰς τὸ Τμῆμα Ἐπιθεωρήσεως.

Ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. τῆς 30 Ἀπριλίου 1946 περὶ ὀργανώσεως καὶ συντονισμοῦ τῆς παρακολουθήσεως καὶ τοῦ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (Ε.Κ. 141), ὁρίζεται, ὅτι οἱ ὑπάλληλοι παρακολουθήσεως, ἤτοι συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὅσοι ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἑκάστου Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ὑπαγομένου εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, εἶναι, κατὰ τὰς καταστατικὰς ἑκάστου διατάξεις, τεταγμένοι διὰ τὴν ἐποπτείαν, τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐπιθεώρησιν ἀπὸ ἀπόψεως διοικητικῆς καὶ διαχειριστικῆς τοῦ εἰς ὃν ἀνήκουν Ὀργανισμοῦ, διατηροῦντες τὴν ἣν κέκτηνται ἰδιότητα (τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων), ἐξαρτῶνται ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ περαιτέρω, ὅτι πᾶσα ἐνέργεια, ἀφορῶσα τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν εἰρημένων ὑπαλλήλων (τοποθέτησις, μετάθεσις, προαγωγή, πειθαρχικὴ δίωξις, ἀπόλυσις κλπ.), ἀποφασίζεται ἐφεξῆς ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἐφαρμοζομένης ἀναλόγως τῆς διαδικασίας τῆς ἰσχυούσης διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου τούτου.

Ὁ αἰτῶν, ὑπάλληλος ἐπὶ 6ῳ βαθμῷ τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ἀνήκων συνεχῶς, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 εἰς τὸ Τμῆμα Ἐπιθεωρήσεως αὐτοῦ καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην τεταγμένος ὤν, κατὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου Ταμείου, διὰ τὴν ἐποπτείαν, ἔλεγχον καὶ ἐπιθεώρησιν τῆς λειτουργίας τῶν Ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ (Σ.Ε. 1491)1966), ἦτο ὄργανον παρακολουθήσεως τοῦ εἰρημένου Ταμείου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 30)30 Ἀπριλίου 1946 ν.δ., ὑπαγόμενος, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς μεταβολὰς τῆς ὑπηρεσιακῆς του καταστάσεως καὶ δὴ τὴν πειθαρχικὴν δίωξιν, εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας (Σ.Ε. 1491)1966). Ὅθεν, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. περὶ ἐπιβολῆς εἰς τὸν αἰτοῦντα πειθαρχικῆς ποινῆς ἐξεδόθη παρ' ἀναρμοδίου ὀργάνου καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ, βασίμως προτεινομένῳ διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀκυρωτέα ἀποβαίνει, περιττῆς οὔσης τῆς ἐρεύνης τῶν λοιπῶν λόγων ἀκυρώσεως.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον ὅπως γίνῃ δεκτή.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφαλιζόμενα εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων πρόσωπα

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς, θεωρουμένου, ἐπὶ δυσχεροῦς διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινός, ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν.—Κρίσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως.—Ἀπασχόλησις εἰς διάθεσιν προϊόντων ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκπροσώπησίν της κατὰ τὴν διενέργειαν σχετικῶν δημοπρασιῶν.—Κρίσις περὶ μὴ ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 212)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**
Δικηγόρος ὁ κ. *Ἀθ. Δέκκας*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1098)1965 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 15.7.1957 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος περὶ ἀναγνωρίσεως ὡς ἀσφαλιστέας τῆς ὑπηρεσίας του, ἣν οὗτος, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, παρέσχε κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τῆς 15.5.1956 μέχρι τῆς 18.7.1957 εἰς τὴν ἐπιχείρησιν μεταλλικῶν κατασκευῶν τῶν ἀδελφῶν Β., ἐξαφανισθείσης, ἐπὶ ἐφέσει τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Πειραιεῖ Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α., τῆς ὑπ' ἀριθ. 263) 49)26.5.1959 ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς περὶ ἀποδοχῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπάγονται τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς, ἐπὶ δυσχεροῦς δὲ διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινὸς τοῦτο θεωρεῖται ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἀσφάλισιν. Συνεπῶς, ἵνα πρόσωπόν τι θεωρηθῇ ὡς ἠσφαλισμένον παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., δέον κατ' ἀρχὴν νὰ παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἐναντι ἀμοιβῆς ἡ τοιαύτη ἐργασία νὰ γεννᾶται πράγματι δυσχέρεια περὶ τὴν διάκρισιν τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἢ μή, κρινομένου ἑκάστοτε ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ὑποβάλληται εἰς τοιαύτην ὑπηρεσιακὴν σχέσιν ἐναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ὥστε νὰ θεωρηθῇ ὡς πλήρων τὴν προϋπόθεσιν τοῦ Νόμου περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἀπεναντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ, ὅτε δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν(*).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ἡ ἐκδοῦσα ταύτην Ἐπιτροπὴ ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἀπασχόλησις τοῦ αἰτοῦντος εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐπιχείρησιν, συνισταμένη εἰς τὴν διάθεσιν τῶν προϊόντων αὐτῆς, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκπροσώπησιν της κατὰ τὴν διενέργειαν τῶν σχετικῶν δημοπρασιῶν, δὲν ἀπετέλει ἐξηρτημένην ἐργασίαν, καθ' ὅσον οὗτος δὲν ἐτέλει ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν καὶ τὴν καθοδήγησίν της, ἀλλὰ σχέσιν ἐμπορικήν. Εἰς τὴν κρίσιν της ταύτην ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις κατέληξε, συνεκτιμήσασα τὰ ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος προσαχθέντα στοιχεῖα, ὡς α) αἱ ἀπὸ 27.9.1957 καὶ 30.8.1957 ἐπιστολαὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος καὶ Ἀθηνῶν, β) ἡ ὑπ' ἀριθ. 89511)1957 βεβαίωσις τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ γ) τὸ ὑπ' ἀριθ. 6)4.1.1958 πληρεξούσιον τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Π.Μ., ἐν ᾧ ὁ αἰτῶν φέρεται ὡς ἔμπορος, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ γεγονὸς α) ὅτι ὁ αἰτῶν δὲν φέρεται ὡς μισθωτὸς τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς βιβλία αὐτῆς, β) ὅτι αἱ ὑπ' αὐτοῦ προσαχθεῖσαι ὑπεύθυνοι δηλώσεις παρουσιάζουν σοβαρὰς ἀντιφάσεις καὶ γ) ὅτι τὸ βιβλίον ἀγορῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ὅπερ, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, ἐτηρεῖτο ὑπ' αὐτοῦ, ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς οἰκείας Οἰκονομικῆς Ἐφορίας μόλις τὴν 1.5.1957. Οὕτω ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, παραθέτουσα συγκεκρι-

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 792)1965, ΕΕΔ 25, 811, Σ.Ε. 2564)1965, ΕΕΔ 25, 300, Σ.Ε. 2841)1964, ΕΕΔ 24, 87, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, καὶ περὶ τῶν στοιχείων τῆς ἐξαρτήσεως Α.Π. 264)1965, ΕΕΔ 25, 793, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί.

1001 - 1004 μικρόν 984/69

Θεσσαλονίκης, κατά τας οποίας, εκδοθείσας υπό διάφορον εκάστοτε σύνθεσιν, ή φυματίωσις του αιτούντος δεν οφείλεται και είναι άσχετος προς το εργατικόν αύτου άτύχημα της 10.12.1948, κατά το οποίον ούτος υπέστη θλάσιν των μαλακών μορίων δεξιού ημιθωρακίου και τραύμα κεφαλής. Επί τη βάσει των γνωματεύσεων τούτων των Υγειονομικών Επιτροπών, αίτινες κατά το άρθρον 29 του μνημονευθέντος Κανονισμού ασφαλιστικής αρμοδιότητος, έργον έχουσι πλην άλλων την από ιατρικής απόψεως διαπίστωσιν της φύσεως και των αιτίων της σωματικής παθήσεως, νομίμως και ήτιολογημένως ή προσβαλλομένη απόφασις έκρινεν, ότι μεταξύ του εργατικού ατυχήματος και της αναπηρίας του αιτούντος δεν υφίσταται αιτιώδης σχέσις και συνεπώς, ότι διά την συνταξιοδότησιν του αιτούντος λόγω αναπηρίας εφαρμοστέαι είναι αί περί αναπηρίας εκ κοινής νόσου διατάξεις, καθ' ας απαιτείται και ή συνδρομή ωρισμένων χρονικών προϋποθέσεων, τας οποίας δεν έχει ο αιτών.

Κατά ταύτα ή υπό κρίσιν αίτησις είναι απορριπτέα, ως νόμω αβάσιμος.

§ 6. Αναγνώρισις ημερομισθίων μεταλλευτών δι' ασφάλισιν εις το Ι.Κ.Α

Αναγνώρισις ημερών εργασίας μεταλλευτών και εις μεταλλεία ξένης επικρατείας διά την απόληψιν συντάξεως γήρατος, εφ' όσον ο ησφαλισμένος συνεχίζει το αυτό επάγγελμα εν Ελλάδι.— Θεώρησις του διανυθέντος εν τη ασφαλίσει συγχωνευθέντος προς το Ι.Κ.Α. Ταμείου χρόνου ως χρόνου ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2392/1965, Τμ. Α'

Πρόεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. **Π. Μαρκόπουλος**
Δικηγόρος ο κ. *Ιλ. Σακελλαριόπουλος*

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως ο αιτών, εργάτης λιγνιτωρυχείου, διώκει την ακύρωσιν της ύπ' αριθ. 3)1964 αποφάσεως της διά της ύπ' αριθ. 23100)26.2.1964 αποφάσεως του Διοικητού του Ι.Κ.Α. συσταθείσης Ειδικής Επιτροπής Αναγνωρίσεως Μεταλλευτικών Ημερομισθίων, καθ' ο μέρος δι' αυτής δεν ανεγνωρίσθησαν ως ημέραι ασφαλίσεως παρά τω Ταμείω Μεταλλευτών άπασαι αί ημέραι, καθ' ας, ως ισχυρίζεται, εργάσθη, κατά τα έτη 1931 - 1945, εις μεταλλευτικάς επιχειρήσεις.

Διά του πρώτου λόγου ακυρώσεως ο αιτών υποστηρίζει, ότι παρανόμως και αναιτιολογήτως ή προσβαλλομένη απόφασις διά τα έτη 1937, 1938 και 1939 ανεγνώρισεν ούχι πλήρη ένός έτους απασχόλησιν εις μεταλλευτικάς επιχειρήσεις, αλλ' εξ μηνών, δι' εκαστον των ως άνω ετών. Άλλ' ο λόγος ούτος αβάσιμος παρίσταται και απορριπτέος τυγχάνει, διότι, ως σαφώς προκύπτει εκ του περιεχομένου της προσβαλλομένης αποφάσεως, ή αρμοδία Ειδική Επιτροπή, λαβούσα υπ' όψιν άπασας τας ενόρκους μαρτυρικάς καταθέσεις των υπό του αιτούντος προταθέντων μαρτύρων, εις ας τινές μεν αναφέρουν όλως αορίστως περί του χρόνου απασχολήσεως αύτου κατά τα επίδικα έτη, τινές δε αναφέρουν περί ελαχίστων ημερών απασχολήσεως κατά μήνα, και την ομολογίαν του αιτούντος, ότι κατά τα προηγούμενα έτη (1931 - 1935) απησχολείτο μόνον επί εξ μήνας κατ' έτος και σταθμίσασα περαιτέρω πάντα ταύτα, ήχθη, κατά την ανέλεγκτον αύτης επί της ουσίας κρίσιν, δι' αιτιολογίας, συμπληρουμένης εκ των στοιχείων του φακέλου, εις το συμπέρασμα, ότι ούτος και κατά τα εν λόγω έτη απησχολείτο μόνον ανά εν εξάμηνον.

Διά του δευτέρου λόγου ακυρώσεως ο αιτών προβάλλει, ότι παρανόμως και αναιτιολογήτως διά της προσβαλλομένης αποφάσεως εκ του υποβληθέντος εις το Ι.Κ.Α. ασφαλιστικού βιβλιαρίου του, εκδοθέντος υπό των Βουλγαρικών Αρχών, ανεγνωρίσθησαν μόνον τα ημερομίσθια του έτους 1941 και ούχι και τα των ετών 1942, 1943 και 1944, άτινα λεπτομερώς είναι εν αυτώ καταχωρημένα. Συμφώνως προς το άρθρον 14 του Καταστατικού του εις το Ι.Κ.Α. συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλευτών ο χρόνος εργασίας, ο διανυθείς υπό μεταλλευτού εις μεταλλεία ξένης επικρατείας, προσμετρείται διά την απόληψιν συντάξεως γήρατος, εφ' όσον ούτος συνεχίζει το αυτό επάγγελμα εν Ελλάδι.

Εξ άλλου κατά τας διατάξεις των έδαφ. δ και 7 της παραγράφου 6 του άρθρου 5 του α.ν. 1846)1951 ο χρόνος ο διανυθείς εν τη ασφαλίσει Ταμείου, συγχωνευθέντος εις το Ι.Κ.Α., θεωρείται και υπολογίζεται ως διανυθείς και εν τη ασφαλίσει του Οργανισμού τούτου. Κατ' εφαρμογήν των προμνησθεισών διατάξεων ο αιτών διά της από 27.2.1961 αιτήσεώς του προς το Ι.Κ.Α. εζήτησεν, όπως αναγνωρισθώσιν ως πραγματοποιηθέντα εις το Ταμείον Μεταλλευτών ημερομίσθια, άτινα επραγματοποίησεν εν Βουλγαρία, εργαζόμενος εις μεταλλευτικάς επιχειρήσεις κατά τα έτη 1942 - 1944. Προς απόδειξιν του ισχυρισμού του τούτου ο αιτών προσεκόμισε το ύπ' αριθ. 1404546 βουλγαρικόν ασφαλιστικόν βιβλιάριον, επιπροσθέτως δε ή αρμοδία Υπη-

ρεσία τοῦ Ι.Κ.Α. προέβη εἰς τὴν ἐξέτασιν τριῶν μαρτύρων, προταθέντων ὑπὸ τοῦ αἰτοῦντος πρὸς ἐπιβεβαίωσιν τῶν ἀνωτέρω.

Ἐν προκειμένῳ ὅμως ἡ ἁρμοδία Εἰδικὴ Ἐπιτροπὴ ἄνευ οὐδεμιᾶς σκέψεως ἔκρινεν, ὅτι δὲν εἶναι ἀναγνωριστέα κατ' ἐφαρμογὴν τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων τὰ ἐν λόγῳ ἡμερομίσθια τοῦ αἰτοῦντος. Ἀλλ' οὕτω διατυπουμένη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, μὴ περιέχουσα εἰδικωτέραν αἰτιολογίαν περὶ τῆς μὴ ἀπασχολήσεως τοῦ αἰτοῦντος εἰς βουλγαρικὰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις, ἐν ὄψει τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ αἰτοῦντος καὶ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, παρίσταται, κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, μὴ νομίμως καὶ ἐλλιπῶς ἠτιολογημένη καὶ ἀκυρωτέα κατὰ τὸν θάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως.

§ 7. Ἀσφάλισις τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν

Παροχὴ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. μειωμένης συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐλλείψει τῶν νομίμων χρονικῶν προϋποθέσεων, μὴ ἀσκοῦντος ἐπιρροὴν τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ αἰτῶν, ὡς πρόσφυξ ἐξ Αἰγύπτου, ὑπάγεται εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τῆς διὰ τοῦ Ν.Δ. 4377)1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165)1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.— Ἔννοια τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων παρεχομένης προστασίας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 933)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ.Θ. Σπυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Θ. Κουρουσόπουλος**

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 1959)11.11.1965 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., ἐπικυρωσάσης τὴν ὑπ' ἀριθ. 2437)17.2.1965 ἀπόφασιν τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ἐν Ἀθήναις Ὑποκαταστήματος τοῦ αὐτοῦ Ἱδρύματος, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ ἀπὸ 15.10.1964 αἴτησις τοῦ ἤδη αἰτοῦντος, ἀσφαλισμένου, περὶ ἀπονομῆς αὐτῷ μειωμένης συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐλλείψει τῶν νομίμων χρονικῶν προϋποθέσεων.

Κατὰ τὰς ἰσχυούσας κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἐπιδίκου ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως διατάξεις τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας (ἄρθρον 5 §2 τοῦ ν.δ. 4104)1960) ἵνα ὁ ἀσφαλισμένος, ἔχων συμπληρώσει τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, οὐχὶ ὅμως καὶ τὸ 62ον τοιοῦτον, οἷος ὁ αἰτῶν, γεννηθεὶς τῷ 1904, τύχῃ μειωμένης συντάξεως λόγῳ γήρατος, δέον νὰ ἔχῃ πραγματοποιήσει πέραν τῶν λοιπῶν χρονικῶν προϋποθέσεων καὶ ἀνὰ 100 ἡμέρας ἐργασίας καθ' ἕκαστον τῶν τελευταίων πρὸ τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας του ἡμερολογιακῶν ἐτῶν. Συννόμως ὅθεν ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως ἀπερρίφθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως λόγῳ γήρατος αἴτησις τοῦ αἰτοῦντος, ἐφ' ὅσον οὗτος κατὰ τὸ ἔτος 1962, ὅπερ ἐνέπιπτεν ἐντὸς τῆς κρισίμου πενταετίας, εἶχε πραγματοποιήσει 40 μόνον ἡμέρας ἐργασίας. Οὐδεμίαν δὲ ἐπιρροὴν ἀσκεῖ ἐν προκειμένῳ τὸ γεγονός, ὅτι ὁ αἰτῶν, ὡς πρόσφυξ ἐξ Αἰγύπτου, ὑπάγεται εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4377)1964 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ. 165)1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «περὶ εἰδικῶν μέτρων προστασίας τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν», καθ' ὅσον ἡ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων παρεχομένη ἀσφαλιστικὴ προστασία εἰς τοὺς ἐξ Αἰγύπτου πρόσφυγας Ἕλληνας ὑπηκόους καὶ ὁμογενεῖς, συνίσταται μόνον εἰς τὴν κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἀναγνώρισιν ὡς ἀσφαλιστέας παρὰ τῷ οἰκείῳ ἐν Ἑλλάδι Ἀσφαλιστικῷ Ὀργανισμῷ καὶ ἐξαγορὰν τῆς ἐν Αἰγύπτῳ συναφοῦς ἀπασχολήσεως των, οὐδόλως δὲ ἐξικνεῖται καὶ εἰς τὴν συνταξιοδότησίν των ἢ τὴν ἀπονομὴν τῶν λοιπῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν ἄνευ τῶν ὑπὸ τῶν παγίων διατάξεων τῆς οἰκείας νομοθεσίας ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο χρονικῶν προϋποθέσεων. Ἀπορριπτέοι, ὅθεν, ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀκυρώσεως.

§ 8. Ἀσφαλιστικὴ προστασία ἡσφαλισμένων εἰς Εἰδικὰ Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως μετὰ τὸν Α.Ν. 1846)1951

Ὑποχρέωσις τῶν Εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 ὡς κατώτατα ποσὰ συντάξεων τὰ ὑπὸ τοῦ Α.Ν. 1846)1961 προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.— Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 5 Α.Ν. 1846)1951.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1981)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Μαραγκόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. *Σ. Σπετσάκης, Π. Καράμπας*

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 159)1965 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν, δι' ἧς ἀπερρίφθη ἡ περὶ χορηγήσεως συντάξεως γήρατος αἴτησις τοῦ προσφεύγοντος, ἐλλείψει τῶν ὑπὸ τῆς

νομοθεσίας τοῦ Ταμείου τούτου ἀπαιτουμένων χρονικῶν προϋποθέσεων.

Τὸ ἄρθρον 5 §1 τοῦ ἀ.ν. 1846)1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζει, ὅτι ἅπαντα τὰ ὑφιστάμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου οἱασδήποτε μορφῆς Ταμεῖα, τὰ συνεστημένα ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 2868 ἢ εἰδικῶν νόμων ἢ τοῦ διατάγματος τῆς 15 Μαΐου 1920 «περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων», καὶ ἀσφαλίζοντα εἴτε ἀποκλειστικῶς, εἴτε ἐν μέρει, πρόσωπα ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ παρόντος ἀναφερομένων ἐξακολουθοῦν λειτουργοῦντα καὶ διεπόμενα ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν δι' ἕκαστον τούτων διατάξεων. Τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατηρούμενα καὶ συνεχίζοντα τὴν λειτουργίαν των εἰδικὰ Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐὰν ὑπάγωνται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑποχρεοῦνται, ἀνεξαρτήτως πρὸς τὰ ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα ... τὰ ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν συντάξεων, ὅπως χορηγοῦν ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 ὡς κατώτατα ποσὰ συντάξεων τὰ ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεων δι' ἑκάστην κατηγορίαν δικαιουμένων, ὑπολογιζόμενα βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ἀριθμοῦ ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν χορήγησιν τῆς συντάξεως... Ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1952 πάντα τὰ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πρόσωπα (ἠσφαλισμένοι καὶ συνταξιοῦχοι εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως) δικαιοῦνται, ὅπως ἀξιοῦν παρὰ τῶν εἰδικῶν Ταμείων των, ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς ἀνωτέρω ὁριζομένας προϋποθέσεις (ὅριον ἡλικίας κλπ.), τὰς ὡς ἄνω παροχάς, αἵτινες θεωροῦνται ὡς τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς ἐν τῇ χώρᾳ ἐξασφαλιστέας προστασίας παρὰ τῶν ἐκ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐξαρτωμένων Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως (συντάξεων καὶ ἀσθενείας). Αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀξιώσεις θεμελιοῦνται ἐπὶ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ τῶν Κανονισμῶν τοῦ Ι.Κ.Α., θεωρουμένων αὐτοδικαίως καὶ ὡς διατάξεων τῆς διεπούσης τὰ οἰκεῖα εἰδικὰ Ταμεῖα νομοθεσίας.

Αἱ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει μνημονευόμεναι διατάξεις ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τοῦ τελοῦντος ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν (ἄρθρον 1 ν.δ. 4197)1961), δὲν ἐπαυσαν δὲ ἰσχύουσαι ὡς πρὸς τὸ Ταμεῖον τοῦτο λόγῳ τῆς γενικῆς καταργητικῆς πάσης ἑτέρας διατάξεως ρήτρας τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 4197)1961 ἡ τοιαύτης τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ αὐτοῦ ν.δ., ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται τὸ Ταμεῖον, διότι εἰς τὰς καταργητικὰς ταύτας ρήτρας δὲν δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς περιλαμβανόμεναι καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, ὡς μὴ ἀναγόμεναι εἰς θέμα ρυθμιζόμενον ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4197)1961 καὶ μὴ ἀντικείμεναι εἰς τὰς διατάξεις αὐτοῦ.

Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1846)1951, σκοπουσῶν τὴν ρύθμισιν, διὰ παγίων γενικῆς ἐφαρμογῆς κανόνων τῶν ἐκ τῆς λειτουργίας μεγάλου ἀριθμοῦ εἰδικῶν Ταμείων, παραλλήλως πρὸς τὸν βασικὸν φορέα τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐμφανιζομένων περιπτώσεων ἐλλείψεως συνοχῆς καὶ ἑνότητος ὡς πρὸς τὴν παρεχομένην ἀσφαλιστικὴν προστασίαν, διατηροῦνται μὲν κατ' ἀρχὴν τὰ ὑφιστάμενα εἰδικὰ κατ' ἐπαγγελματικοὺς κλάδους Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, θεσπίζεται ὅμως παραλλήλως καὶ ὑποχρέωσις αὐτῶν ὅπως παρέχουν εἰς τοὺς ἰδίους αὐτῶν ἠσφαλισμένους τοὐλάχιστον ἰσοδύναμον καθ' ὅλος καὶ ἔκτασιν πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένην ἀσφαλιστικὴν προστασίαν. Ἡ ἰσοδύναμος δὲ αὕτη ἀσφαλιστικὴ προστασία περιλαμβάνει οὐ μόνον τὴν ὑποχρέωσιν τῶν εἰδικῶν Ταμείων παροχῆς συντάξεων τοὐλάχιστον ἴσων πρὸς τὰ κατώτατα ὅρια τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. παρεχομένων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑποχρέωσιν παροχῆς τῶν κατωτάτων ὁρίων συντάξεων καὶ εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους ἐκείνους, οἵτινες πληροῦσι τὰς χρονικὰς προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπαιτουμένας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν περὶ χορηγήσεως συντάξεως γήρατος αἴτησιν τοῦ προσφεύγοντος, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος δὲν κέκτηται τὰς κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ταμείου Αὐτοκινητιστῶν ἀπαιτουμένας χρονικὰς προϋποθέσεις, χωρὶς περαιτέρω νὰ ἐρευνήσῃ, ἐὰν κέκτηται οὗτος τὰς κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένας τοιαύτας διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεως, τυγχάνει ἀκυρωτέα διὰ παράβασιν νόμου, κατὰ τὸν βασίμως προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως, τῆς ὑποθέσεως ἀναπεμπομένης εἰς τὴν διοίκησιν τοῦ Ταμείου, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως αὕτη προβῇ εἰς τὴν κατὰ ἀνωτέρω ὀφειλομένην νόμιμον ἐνέργειαν(*).

§ 9. Πολλαπλὴ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως

Ἀπαγόρευσις τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως προσώπων, ἠσφαλισμένων παραλ-

(*) Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 1535)1964, ΕΕΔ 23, 927, Σ.Ε. 494)1964, ΕΕΔ 23, 610 καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσιν μιας ἐν ΕΕΔ 23, 611, Σ.Ε. 3173)1964, ΕΕΔ 24, 232, Σ.Ε. 3151)1964, ΕΕΔ 24, 298.

λήλως είς ἕτερον Ταμεῖον κυρίας ἀσφαλίσεως διὰ παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τὰ ἐν λόγῳ Ταμεῖα.— Ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις καὶ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ἠθοποιῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 565)1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ.Θ. Σπυρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Μαρκόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Στεταϊκης, Κ. Νικολόπουλος

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἡ αἰτοῦσα διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 2869)1964 ἀποφάσεως τῆς ἁρμοδίας Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., δι' ἧς ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ παροχῆς συντάξεως λόγῳ θανάτου τοῦ ἠσφαλισμένου συζύγου της δι' ἔλλειψιν τοῦ κατὰ νόμον ἀριθμοῦ ἡμερομισθίων ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. Καὶ ναὶ μὲν ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης, κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις, παρέχων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, δὲν ἠδύνατο νὰ εἶναι συγχρόνως ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα καὶ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς τὸ Ταμεῖον Ἠθοποιῶν, δεδομένου ὅμως ὅτι εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο, κατὰ τὴν προμνησθεῖσαν διάταξιν τοῦ Καταστατικοῦ αὐτοῦ καὶ τὰς λοιπὰς αὐτοῦ διατάξεις (ἄρθρα 11 καὶ 13), ἠδύνατο οὗτος νὰ εἶναι ἠσφαλισμένος οὐχὶ μόνον ὡς ἠθοποιὸς παρέχων ἐξηρτημένην ἐργασίαν, ἀλλὰ καὶ ὡς ἠθοποιὸς - ἐργοδότης, ἣν ἰδιότητα ὑποστηρίζει ἡ αἰτοῦσα, ὅτι εἶχεν ὁ σύζυγός της κατὰ τὴν ἐπίδικον περίοδον, ἔδει ἡ Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων, ὅπως ἐξετάσῃ καὶ τὴν προβληθεῖσαν ταύτην ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἔκδοχήν. Διότι, ἐὰν ὁ σύζυγος τῆς αἰτούσης κατὰ τὴν ἐπίδικον περίοδον εἰργάζετο ὡς ἠθοποιὸς ἐργοδότης, ἠσφαλισμένος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἠθοποιῶν, καὶ συγχρόνως παρεῖχεν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ὡς ἐργατοϋπάλληλος εἰς διαφόρους ἐπιχειρήσεις, νομίμως ἦτο ἠσφαλισμένος καὶ εἰς τὸν δεύτερον τοῦτον Ὀργανισμὸν ἀσφαλίσεως καὶ νομίμως εἶχον πραγματοποιηθῆ αἱ ἐν λόγῳ 882 ἡμέραι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ συνεπῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διαγράφασα τὰ ἡμερομίσθια ταῦτα καὶ ἀπορρίψασα τὸ αἴτημα περὶ συνταξιοδοτήσεως τῆς αἰτούσης, ἄνευ ἐρεύνης τοῦ ὡς ἄνω οὐσιώδους ἰσχυρισμοῦ, παρίσταται ἐλλιπῶς αἰτιολογημένη καὶ ἀκυρωτέα κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΝΑΘΕΣΙΣ ΕΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑΦΟΡΟΥ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΙΣΗΣ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΣ

Περίληψις ἐρωτήματος (Υπουργείου Εργασίας). Πολλαὶ αἱ ὀφειλόμεναι ὑπὸ ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία ἔχει προσλάβει διὰ τὴ ἐργοστασιάν της πρακτικούς μηχανικούς διὰ τὴν κίνησιν μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως, ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ τούτου, ἀφ' ἧς πρὸ τριετίας περίπου αἱ μηχαναὶ αὐταὶ ἀντικατεστάθησαν δι' ἠλεκτροκινητήρων καὶ ἡ χρησιμοποίησις τῶν ἐν λόγῳ πρακτικῶν μηχανικῶν γίνεται ἔκτοτε ὡς ἠλεκτροτεχνιτῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Γ'

Γνωμοδότησις 526/1966

Πρόεδρος ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Κ. Ρουμπάνης**

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. **Ἀθαν. Τομαρᾶς**

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Α. Μαλαχιαρδής, Π. Σοφιανόπουλος, Ν. Μπλιάνας* Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Μ. Σταυρόπουλος, Κ. Γεωργίης*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως.

I. (1) Προϋπῆρξεν ὅτου παυσχὴ ὡρισμένην ἐργασίαν μισθωτὸς δὲν ὑποχρεοῦται, κατ' ἀρχήν, νὰ παυσχὴ ἄλλην, πλὴν τῆς συμφωνηθείσης, ἢ περιωρισμένου ἀριθμοῦ, ἐργασιῶν. (Βλ. *Καταδ/στρίαν*, ἐν Ἐφ.Α.Κ. ἐπ' ἀριθμοῦ 682, ἀριθ. 21 ἐπ. *Σχινᾶν*, ἐν ΕΕΔ 23, 321 ἐπ., *Κανελλόν* Ἔνοχ. Δίκαιον Α' 1960, σελ. 521 ἐπ., *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικῶν Δίκαιον, σ. 86, *Καταδίστριαν*, Ἐφημερὶς Ἐργατικοῦ Δικαίου, σ. 374 ἐπ., *Nikisch - Κανελλόν* - Βασιλείου Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 228 ἐπ.). Ἐὰν ὅμως ὁ ἐργοδότης ἀναθέσῃ εἰς τὸν μισθωτὸν διαφόρων τῆς ἀρχικῶς συμφωνηθείσης ἢ τῆς παρεχομένης ἐπ' αὐτοῦ μέχρι τοῦδε ἐργασίαν, ἡ δὲ νέα αὕτη ἐργασία συνιστᾷ μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, βλάπτουσαν τὸν μισθωτόν, δύναται οὗτος νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ὡς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως (ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη ἀπὸ τοῦ ἄρθρου 5 νόμου 4558/1930). Ἐὰν ἀντιθέτως οὗτος ἀποδεχθῇ τὴν μεταβολὴν καὶ συνεχίσῃ, ἐπὶ τοιαύτῃ, εἰς τὴν παροχὴν τῆς νέας ἐργασίας, δὲν θίγεται ἡ σύμβασις ἐργασίας, ὡς κατὰ τὸν ὅρον τοῦ εἴδους ταύτης τροποποιεῖται (Α.Π. 668/1958, ΕΕΔ 13, 132, 149/1948, ΕΕΔ 7, 390, 585/1955, ΕΕΔ 11, 1321, 1301/1960, ΕΕΔ 19, 453/(*).

II. Ὁ ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενος ἐργατικὸς μισθὸς ἀναφέρεται εἰς τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ δὲν συσχετίζεται μὲ τὰ ἀποκτημένα ἐκείνου στοιχεῖα, ἅτινα δὲν ἐπηρεάζουν τὴν γενομένην διὰ τῶν κανονιστικῶν περὶ μισθοῦ πράξεων ρύθμισιν (Α.Π. 273/1965, ΕΕΔ 22,869).

III. Ἐν περιπτώσει ἐλλείψεως προσόντων διὰ τὴν νέαν ἐργασίαν, ἐνῷ ὑφίστατο ταῦτα διὰ τὴν πρότερον παρεχομένην, καὶ ἂν ἀκόμη ἡ κατ' ἀρχὴν ἔγγραφος σύμβασις ἐργασίας θεωρηθῇ καταστᾶσα ἄκυρος, ἀφ' ἧς διὰ τῆς μεταστροφῆς τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας παρέχεται αὕτη ὑπὸ στερουμένου τῶν κατὰ νόμον προσόντων, δὲν ὑφίστανται περαιτέρω ἀπώλεια δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, δεδομένου ὅτι ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατόπιν ἀκύρου συμβάσεως, λόγῳ ἐλλείψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου διὰ τὸν μισθωτὸν ἀπαιτουμένων προσόντων, δικαιοῦται οὗτος εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἣν ὁ ἐργοδότης ἀπεκόμισεν ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ἣτις συνίσταται εἰς τὸν μισθόν, ἂν ὁ ἐργοδότης θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις (Α.Π. 251/1963, ΕΕΔ 22, 216), ὑπολογιζομένου τοῦ μεγέθους τῆς ἐπελθούσης εἰς τὸν μισθωτὸν ζημίας, ἐξευρισκομένης διὰ τῆς ἀποτιμήσεως τῆς ἐργασίας, ἣν θὰ παρεῖχεν οὗτος κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον εἰς τρίτον ἐργοδότην κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων (Α.Π. 345/1965, ΕΕΔ 24, 848), τόσον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὑφ' ἣν τὸ ζήτημα ἐξητάσθη ὑπὸ τῶν ἄνω δικαστικῶν ἀποφάσεων, ὅσον καὶ ὑπὸ τὸ δεδομένον τῆς ὑπερτερήσεως τῶν ἀποδοχῶν τῆς παλαιᾶς ἐγκύρου παρεχομένης ἐργασίας ἔναντι τῶν ταυτίων τῆς νέας, ἐνδεχομένως, ἀκύρου παρεχομένης ταὐτης, ὁπού τὸ δεδομένον τοῦτο ἀναφέρεται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν ὁλιστικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως.

IV. Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω ἐκτεθέντων τὸ Συμβούλιον ὁμοφώνως δέχεται, ὅτι εἰς τὴν περὶ ἧς τὸ ἐρώτημα περίπτωσιν ἀπασχολήσεως ἀπὸ τριετίας ἤδη, ἄνευ ἀντιρρήσεως τῶν προσληφθέντων ἀρχικῶς ἀπὸ ἐτῶν πρακτικῶν μηχανικῶν διὰ τὴν κίνησιν τῶν μηχανῶν ἐσωτερικῆς καύσεως τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἔργα ἠλεκτροτεχνίτου, λόγῳ ἀντικαταστάσεως ὅλων τῶν μηχανῶν παραγωγῆς τοῦ ἐργοστασίου δι' ἠλεκτροκινητήρων καὶ καταβολῆς ἔκτοτε τῶν ἀντιστοιχουσῶν εἰς τὰ ἔργα τοῦ ἠλεκτροτεχνίτου ἀποδοχῶν, δὲν ὑφίσταται διαφορὰ τις ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν πρακτικῶν μηχανικῶν.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Ἴδετε καὶ Α.Π. 299/1966, ΕΕΔ 25, 862 καὶ αὐτόθι σημειώσεις μας.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΚ ΜΕΡΟΥΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, τροποποιηθέντος ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), ὁ ὑπάλληλος, προτιθέμενος νὰ λύσῃ τὴν ὑπαλληλικὴν σύμβασιν πρὸς ἐργοδότην, ὀφείλει ὡσαύτως νὰ καταγγείλῃ ταύτην πρὸ χρόνου ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1 (ἤδη ἄρθρον 1 νόμου 4558/1930) διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένου. Ὁ χρόνος ὅμως οὗτος ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει θέλει ὑπερβῇ τοὺς 3 μῆνας, οὐδὲ ἡ ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει παραβάσεως τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς καταγγελίαν τὸ ἀντιστοιχοῦν εἰς τρεῖς μῆνας κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ποσόν.

Ἐξ ἄλλου, καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν ἐργάτης, τεχνίτης, ὑπηρέτης καὶ ἐν γένει πρόσωπον, ἀνῆκον εἰς τινα τῶν κατηγοριῶν τοῦ ἄρθρου 3, προτιθέμενον νὰ λύσῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας πρὸς τὸν ἐργοδότην, ὀφείλει ὡσαύτως νὰ καταγγείλῃ αὐτὴν συμφώνως τῷ παρόντι διατάγματι. Ἡ προθεσμία τῆς καταγγελίας εἶναι ἴση πρὸς τὴν διὰ τὸν ἐργοδότην ὡρισμένην. Ὁ παραμελῶν τὴν ὡς ἄνω προθεσμίαν ὀφείλει νὰ ἀποζημιώσῃ τὸν ἐργοδότην διὰ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ δι' αὐτὸν ἐργοδότην ὡρισμένου.

Τὸ ἄρθρον 3 τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἡ ἀνωτέρω διάταξις, ἐφαρμόζεται ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν βιομηχανικῶν ἐν γένει, βιοτεχνικῶν, μεταλλευτικῶν καὶ χειροτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργασιῶν. (Ἴδετε περὶ τῆς νομικῆς ἐννοίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων Α.Π. 224/1965, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 24, 680, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, καὶ περὶ τῆς ἐννοίας τῶν βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 11, 212, *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐκδ. 1965, σελ. 85 ἐπ.).

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 2112/1920, εἰς τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου διὰ τὴν ὀφειλομένην ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀποζημίωσιν, ἐν περιπτώσει παραλείψεως αὐτοῦ πρὸς προειδοποίησιν τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως, ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὀφειλομένη ἀποζημίωσις ἐν παραμελήσει ὑπ' αὐτοῦ τῆς πρυθεσμίας προειδοποιήσεως τοῦ ὑπαλλήλου δι' ἀπόλυσιν, εἶναι ἴση πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, ὑπὸ τὴν ἰσχὺν δὲ τῆς διατάξεως ταύτης, πρὸ τοῦ νόμου 118/1945 καὶ ἤδη τοῦ νόμου 3198/1955, ἐνομολογήθη, ὅτι ἡ ἀποζημίωσις ὑπολογίζεται μὲ βάσιν τὰς ἀποδοχάς, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ὁ μισθωτὸς κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔπρεπε νὰ γίνῃ ἡ προειδοποίησις (Α.Π. 323/1938, Θέμ. ΜΘ' 613, Α.Π. 386/1937, Θέμ. ΜΘ' 143).

Ἀπὸ τοῦ νόμου ὅμως 118/1945 (ἄρθρον 9) καὶ τοῦ νόμου ἤδη 3198/1955 (ἄρθρον 5) ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου γίνεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ πρώτου τοῦ τελευταίου μηνὸς (τῆς καταγγελίας) ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως.

Πρέπει συνεπῶς νὰ γίνῃ δεκτόν, ὅτι ὁ αὐτὸς τρόπος ὑπολογισμοῦ (μὲ βάσιν τὰς ἀποδοχὰς τοῦ τελευταίου μηνὸς τῆς καταγγελίας) θὰ ἰσχύσῃ καὶ διὰ τὴν ἐξεύρεσιν τῆς ὀφειλομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει παραλείψεως τούτου (μισθωτοῦ) πρὸς προειδοποίησιν διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ. (Οὕτω καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 348).

Ἡ ἀπαίτησις τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης δὲν δύναται νὰ συμψηφισθῇ πρὸς ὀφειλόμενον εἰς τὸν μισθωτὸν μισθόν, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τούτου καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ (ἄρθρον 664 Ἀστικοῦ Κώδικος).

Ἐξ ἄλλου, ἐφ' ὅσον ὁρίζεται ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ νόμου 2112/1920 (καὶ ἐν ἄρθρῳ 11 τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920), ὅτι πᾶσα διαφορὰ ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἐκδικάζεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἕπεται, ὅτι καὶ ἡ ἀξίωσις αὕτη τοῦ ἐργοδότου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐκδικάζεται κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν. (Ἴδετε καὶ Α.Π. 665/1964, ΕΕΔ 30, 1375).

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4528)1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ρυθμίσεως ζητημάτων τινών αφορώντων εις το προσωπικόν της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος Α.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 146 της 1ης Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 24 Ιουνίου 1966 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1.α) Υπάλληλοι της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, προερχόμενοι εκ της τέως Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος, εκ της συγχωνεύσεως της οποίας μετά της τέως Τραπέζης Αθηνών προήλθεν η ανωτέρω Τράπεζα, προσληφθέντες από 1.1.1943 μέχρις 28.2.1953, αρχικώς ως προσωρινοί ή επί συμβάσει υπάλληλοι του λογιστικού κλάδου αυτής και μετά την συγχώνευσιν των ρηθεισών Τραπεζών ενταχθέντες ή μονιμοποιηθέντες εις βαθμόν της ιεραρχίας του νυν ισχύοντος Οργανισμού της υπηρεσίας της ως άνω Τραπέζης, έχοντες συνεπεία της προϋπηρεσίας των επί καθεστώς προσωρινότητος, συνολικόν από της προσλήψεως των χρόνον υπηρεσίας μείζονα του επί του ρηθέντος Οργανισμού δια τον βαθμόν, εις ον ενετάχθησαν, προβλεπομένου χρόνου, προσωθούνται εν τω βαθμώ, ον κατέχουν σήμερον, κατά χρόνον ίσον προς την διαφοράν μεταξύ του υπό του Οργανισμού τούτου προβλεπομένου δια τον βαθμόν, εις ον ενετάχθησαν, συνολικού χρόνου υπηρεσίας και του χρόνου, ον ούτοι είχον διανύσει εν τη υπηρεσία της Τραπέζης μέχρι της εντάξεως των εις τον βαθμόν τούτον.

β) Η προώθησις αύτη δεν μεταβάλλει την εν τω κατεχομένω βαθμώ αρχαιότητα, αλλ' απλώς συντέμνει, κατά τον εν εδαφίω α' καθοριζόμενον χρόνον, τον χρόνον τον απαιτούμενον προς κρίσιν δια προαγωγήν ή προαγωγήν.

2.α) Ως χρόνος προσωρινότητος εν τη εννοία της ανωτέρω παραγράφου λογίζεται ο χρόνος της πραγματικής και ειδοκίμου υπηρεσίας των ρηθέντων υπαλλήλων ως προσωρινών ή επί συμβάσει υπαλλήλων του Λογιστικού Κλάδου αυτής.

Εις τον χρόνον τούτον προσωρινότητος δεν συνυπολογίζεται:

αα) Ο χρόνος τυχόν παρατάσεως, εξ οιασδήποτε αιτίας, του προβλεπομένου υπό του κατά την πρόσληψιν των υπαλλήλων τούτων ισχύοντος Κανονισμού προσλήψεως προσωρινού προσωπικού χρόνου υπηρεσίας των ως προσωρινών ή επί συμβάσει.

ββ) Ο χρόνος τυχόν υπηρεσίας των ως προσωρινών εισπρακτόρων ή κλητήρων, εξαιρέσει του χρόνου υπηρεσίας των ως προσωρινών εισπρακτόρων προσληφθέντων, οίτινες αρχήθεν ησχολούντο εις καθήκοντα λογιστικού υπαλλήλου και υποστάντες, υπό την ιδιότητά των ταύτην, σχετικήν δοκιμασίαν, μετετάγησαν εις τον βαθμόν του δοκίμου του Λογιστικού Κλάδου.

β) Εκ του κατά το εδάφιον α' της παρούσης παραγράφου χρόνου προσωρινότητος αφαιρείται το χρονικόν διάστημα τυχόν χορηγηθείσης εις τους εν λόγω υπαλλήλους, μετά την 28.2.1953, προωθήσεως, επί σκοπώ όρσεως, όλικής ή μερικής, της προσωρινότητός των.

Άρθρον 2

1) Υπάλληλοι της Εθνικής Τραπέζης της Ελλάδος Α.Ε., έχοντες ή εις το μέλλον αποκτώντες πτυχίον ανωτάτης σχολής της ημεδαπής ή ισοτίμων της αλλοδαπής, προωθούνται άμα τη ενάρξει ισχύος του παρόντος ή εν τη δευτέρα προκειμένη άμα τη λήψει του πτυχίου των κατά δύο έτη εν τω βαθμώ, εν ούτοι κατά τον χρόνον τούτων κατέχουν, εφ' όσον κατά τα δύο προηγούμενα της ενάρξεως ισχύος του παρόντος ή αντιστοίχως της λήψεως του πτυχίου των έτη ή παρά τη Τραπέζη ταύτη υπηρεσία των κρίνεται εκ των φύλλων αποδοτίτος αυτών ως εξόχως, άλλως, μη πληρουμένης της τελευταίας ταύτης προϋποθέσεως, η ανωτέρω προώθησις χορηγείται άμα τη συμπληρώσει δύο συναπτών ετών εξοκίμου υπηρεσίας εντός της επομένης της ενάρξεως ισχύος του παρόντος ή της λήψεως του πτυχίου των διετίας.

Η προώθησις αύτη νοείται, ως εν εννοίαν ορίζεται εν εδαφίω 6' της παραγράφου 1 του άρθρου 1.

2) Υπάλληλοι της ανωτέρω κατηγορίας, προσληφθέντες επί βαθμώ ανωτέρω του δοκίμου ή τυχόντες οιασδήποτε προωθήσεως λόγω της ιδιότητός των ως πτυχιούχων, δεν δικαιούνται της ανωτέρω προωθήσεως η λαμβάνουν ταύτην μειωμένην κατά τον χρόνον της χορηγηθείσης αυτοίς προωθήσεως.

Άρθρον 3

Αι οικονομικαί συνέπειαι εκ της προωθήσεως,

περί ὧν τὸ ἄρθρον 1 καὶ 2 ἀπέχοντα ἀπὸ τῆς χορηγήσεως αὐτῆς, ἦτοι ἀπὸ τῆς ἐναρξεως ἰσχύος τοῦ παόντος ἢ κατὰ τὰς διακρίσεις τοῦ ἄρθρου 2 ἀπὸ τῆς λήψεως τοῦ πτυχίου τῶν ἐν αὐτῷ ἀπαλλήλων ἢ τῆς συμπληρώσεως δύο ἐτῶν εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ἀποκλειομένης ἀπαραδέκτου τῆς ἀναδρομικῆς ἐπιβαρύνεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος Α.Ε.(*).

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουλίου 1966

(*) Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ν. δ/τος ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος

Κατὰ τὴν ἔνταξιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Τραπεζῶν τόσον τῆς Ἐθνικῆς καὶ τέως Ἀθηνῶν εἰς τὰς θέσεις τῆς προελθούσης ἐκ τῆς συγχωνεύσεως ταύτων νέας Τραπέζης συνέβη νὰ ἐνταχθοῦν εἰς τὰς θέσεις τοῦ αὐτοῦ βαθμοῦ ὑπάλληλοι τῆς τέως Ἐθνικῆς καὶ τῆς τέως Ἀθηνῶν, καίτοι οἱ πρῶτοι εἶχον συνολικὸν χρόνον ὑπηρεσίας μεῖζονα τοῦ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς νέας Τραπέζης προβλεπομένου διὰ τὴν θέσιν, εἰς ἣν ἐνετάγθησαν. Οὕτω, κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εὑρέθησαν αὐτοὶ μειονεκτοῦντες ἔναντι συναδέλφων των τῆς τέως Τραπέζης Ἀθηνῶν, ἐχόντων ἐλάσσονα ταύτων συνολικὸν χρόνον ὑπηρεσίας. Τὴν ἀνισότητα ταύτην ἐπιδιώκει νὰ θεραπεύσῃ τὸ πρῶτον ἄρθρον τοῦ παόντος νομοσχεδίου διὰ προσμετρήσεως τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω πλεονάζοντος χρόνου ἐν τῷ κατεχομένῳ νῦν βαθμῷ, ἄνευ ὅμως ἀνατροπῆς τῆς ὑφισταμένης σήμερον πειρᾶς ἀρχαιότητος.

Ἐξ ἄλλου, ἐπειδὴ διὰ τοῦ νέου Ὀργανισμοῦ τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἡ πρόσληψις ὑπαλλήλων πτυχιούχων Ἀνωτάτων Σχολῶν ὁρίζεται, ὅτι γίνεται εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ δοκίμου βαθμόν, διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παόντος Σχεδίου Ν.Δ. λαμβάνεται πρόνοια προωθήσεως καὶ τῶν ἤδη ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς Τραπέζης, τῶν ἀποκτησάντων πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς ἢ μελλόντων νὰ ἀποκτήσουν τοιοῦτον, κατὰ δύο ἔτη ἐν τῷ κατεχομένῳ νῦν βαθμῷ διὰ τοὺς ἤδη πτυχιούχους ἢ τῷ βαθμῷ, ὃν θὰ κατέχουν οὗτοι κατὰ τὴν ἀπόκτησιν τοῦ πτυχίου των ἐν τῷ μέλλοντι, ἀφ' ὅσον ἡ ἀμέσως προηγουμένη διετὴς ὑπηρεσία των ἐν τῇ Τραπέζῃ ὑπῆρξεν εὐδόκιμος, ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀφ' ἧς θὰ ἔχουν τοιαύτην εὐδόκιμον διετῆ ὑπηρεσίαν.

Τέλος διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Νομοσχεδίου ὁρίζεται ρητῶς, ὅτι ἀποκλείεται πᾶσα ἀναδρομικὴ ἐπιβάρυνσις τῆς Τραπέζης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἀνωτέρω μέτρων.

Τοιούτου ὄντος τοῦ περιεχομένου τοῦ Σχεδίου Ν.Δ. εἰσηγούμεθα ὅπως κηρυσσόμενον τοῦτο ὑπηρεσιακῶν καὶ κατεπείγον ψηφισθῇ εἰς μίαν μόνην ἀνάγνωσιν κατ' ἀρχήν, ἄρθρον καὶ συνολον.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαΐου 1966

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

611)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β.δ)γματος «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος (Φ.Ε.Κ. 146)8.6.1955, τ. Α')».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 142 τῆς 21 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3083)1954 ν. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ θεσπίσεως ἀσφαλιστικῶν τινων διατάξεων», 2) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν 25ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.1.1966 τῆς ΙΔ' περιόδου, 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 478)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀπὸ 4.5.1955 β. δ)τος «περὶ ὀργανώσεως λειτουργίας τοῦ Κλάδου Ἀσθενείας τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἐμπορικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος» ἀντικαθίσταται ὡς κάτωθι:

«1) Ἡ ἰατρικὴ ἀντίληψις συνίσταται εἰς τὴν χορηγησιν τῶν καταλλήλων διὰ τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν νόσων ἰατρικῶν καὶ βοηθητικῶν φροντίδων καὶ τὴν διενέργειαν τῶν ἀπαραιτήτων παρακλινικῶν ἐξετάσεων. Αὕτη παρέχεται καθ' ἣν ἔκτασιν δικαιολογεῖ ταύτην ἡ σοβαρότης ἑκάστης περιπτώσεως καὶ ἐπιτρέπουσι τὰ διατιθέμενα ἐν τῇ χώρᾳ ἐπιστημονικὰ καὶ τεχνικὰ μέσα.

Ἡ ἰατρικὴ ἀντίληψις δέον νὰ εἶναι ἐπαρκὴς καὶ πλήρης, χωρὶς ὅμως νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ μέτρον τοῦ ἀναγκαίου.

Προληπτικοὶ ἐμβολιασμοὶ πάσης φύσεως συμπεριλαμβάνονται εἰς τὴν ἰατρικὴν περίθαλψιν.

Ἡ ἰατρικὴἀντίληψις χορηγεῖται δι' ἰατρῶν γενικῆς ἰατρικῆς καὶ εἰδικοτήτων.

Βοηθητικαὶ φροντίδες περιλαμβανόμεναι ἐν τῇ ἰατρικῇ ἀντιλήψει δύνανται νὰ παρέχωνται καὶ ὑπὸ βοηθητικῶν ὑγειονομικῶν ὀργάνων (νοσοκόμων, μαιῶν κλπ), ἐφ' ὅσον τὸ τοιοῦτον ἐπιτρέπεται ὑπὸ τῆς ἰατρικῆς δεοντολογίας.

Προκειμένου περὶ ἰδιαζουσῶν σοβαρῶν παθήσεων, μὴ δυναμένων νὰ τύχωσι τῆς δεούσης περιθάλψεως ἐν τῇ ἡμεδαπῇ, δύναται ὁ ἀσθενὴς νὰ ἀποσταλῇ εἰς θεραπευτήριον τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐκλογῆς ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 31 τοῦ παόντος

Κανονισμού δρομολογίας Υγειονομικής Επιτροπής.

Διά της σχετικής αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου καθορίζεται το ποσοστόν συμμετοχής του Ταμείου εις τας σχετικάς δαπάνας, ήτις δεν δύναται να είναι ανωτέρα των 66⅔% αυτών.

Ωσαύτως δύναται η περίθαλψις εν τη αλλοδαπή να εγκρίνεται εκ των ανωτέρω παρά του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, οσάκις η κατά τα ανωτέρω προηγουμένη γνώμη της Υγειονομικής Επιτροπής καθίσταται ανέφικτος, λόγω αιφνιδίας εκδηλώσεως της παθήσεως κατά τον χρόνον διαμονής του ησφαλισμένου εις την αλλοδαπήν, ή λόγω κατεπειγούσης ανάγκης μεταφοράς του ασθενούς προς νοσηλείαν εν τω εξωτερικώ.

Εν τη περιπτώσει ταύτη το Διοικητικόν Συμβούλιον του Ταμείου δύναται να εγκρίνη την δαπάνην, με την οποίαν θα επεβαρύνετο ταύτο, εάν η νοσηλεία είχίνετο εις το εν Αθήναις θεραπευτήριον «Ευαγγελισμός».

Η εν τη αλλοδαπή νοσηλεία αποδεικνύεται εκ βεβαιώσεως του θεραπευτηρίου, εις ην έλαβε χώραν αύτη, εν ή δέον να αναφέρηται η φύσις της ασθενείας, η διάρκεια της νοσηλείας και η καταβληθείσα δαπάνη.

Η βεβαίωσις δέον να είναι επθεωρημένη παρά της οικείας Ελληνικής Προξενικής Αρχής ή εν ελλείψει τοιαύτης παρά της εγχωρίου Αστυνομικής ή άλλης δρομοδίας Δημοσίας Αρχής.

Εις τον αύτον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 29 Ιουνίου 1966

—

613)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως της παραγράφου 4 στοιχείου Γ' του άρθρου 12 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών (Φ.Ε.Κ. άριθ. 144)1934, τεύχος παράρτημα, και άριθ. 207)1942, τεύχος Β').

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 142 της 21 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 2 § 3 του ν. 5997)1934 περί ιδρύσεως Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών, ως ταύτα τροποποιήθη υπό του άρθρου 10 του ά.ν. της 28.10-30.10.1935 «περί συμπληρώσεως και τροποποιήσεως του νόμων 5997)1934 περί ιδρύσεως Ταμείων Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών κλπ.» 2) Την υπ'άριθ. 1206)30.10.1965 πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών. 3) Γνώμην του Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως (άριθ. πρωτ. Σ.Κ.Α 402) 1965, συνεδρίασις 19η της ΙΑ' περιόδου της 16.12.1965). 4) Την υπ'άριθ. 886)1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, πρατάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 4 στοιχείου Γ' του άρθρου 12 του Καταστατικού του Ταμείου Ασφαλίσεως Εργατών Κεραμοποιών, Πλινθοποιών και Αγγειοπλαστών τροποποιείται ως ακολούθως:

«4) Εις περίπτωσιν τοκετού ησφαλισμένης ή συνταξιούχου ή συζύγου ησφαλισμένου ή συνταξιούχου παρέχεται ιατρική περίθαλψις, περιλαμβάνουσα την δέουσαν μαιευτικήν περίθαλψιν, κατ' οίκον, εν μαιευτηρίω ή θεραπευτηρίω, την παροχήν φαρμάκων κλπ.

Εις περίπτωσιν αδυναμίας παροχής μαιευτικής κατά τα άνω περιθάλψεως χορηγείται υφ' άπαξ βοήθημα, το ύψος του οποίου ορίζεται εκάστοτε δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, εγκρινομένης υπό του Υπουργείου Εργασίας, και όπερ δέον να είναι ίσον προς το εκάστοτε υπό του Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον τοιούτον.

Η ησφαλισμένη δικαιούται παρά του Ταμείου επί 42 ημέρας (6 εβδομάδας) πριν της πιθανής ημέρας τοκετού, κατόπιν προσαγωγής ιατρικού πιστοποιητικού, εμφαίνοντος ότι ο τοκετός πιθανόν να λάβη χώραν εντός 6 εβδομάδων και επί ίσον χρόνον μετά τον τοκετόν, επιδόματος επαρκούντος προς διατροφήν αυτής και του τέκνου της, καθοριζομένου δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου, εγκρινομένης υπό του Υπουργείου Εργασίας.

Εις περίπτωσιν, καθ' ην εκ λάθους του ιατρού ή της μαίας ως προς τον χρόνον του τοκετού ούτος έλαβε χώραν μετά την πάροδον των 6 εβδομάδων από της ενάρξεως της λόγω μητρότητος διακοπής της εργασίας, ή ησφαλισμένη δικαιούται επιδόματος επί εξ πλήρεις εβδομάδας μετά τον τοκετόν, έστω και εν τω σύνολον του χρόνου επιδοτήσεως υπερβαίνη τας δώδεκα (12) εβδομάδας».

Εις τον αύτον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 29 Ιουνίου 1966

—

614)1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης άρθρου 26 εν τέλει του Καταστατικού του Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Δομικών και Ξυλουργικών Εργασιών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 142 της 21 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρ-

θρου 8 τοῦ ν.Δ. 3867)1958 «περὶ τῆς λειτουργίας τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν», 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν, ἐκφληθείσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8919)1965 ἀναφορᾶς αὐτοῦ, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν 29ην συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου τῆς 17.2.1966, 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 140)1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἐν τέλει τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν προστίθεται ἄρθρον 26, ἔχον οὕτω:

Ἄρθρον 26

«Καθυστεροῦμεναι κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν λόγῳ ἀπασχολήσεως, λαβούσης χώραν εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς 29ης Ὀκτωβρίου 1958, ἀπαλλάσσονται πάσης προσθέτου, λόγῳ ἐκπροθέσμου καταβολῆς, ἐπιβαρύνσεως ἐκ προσθέτων τελῶν ἢ τόκων ὑπερημερίας ἢ ἀναπροσαρμογῆς κλπ., ἐφ' ὅσον καταβληθῶσι, τῇ αἰτήσει τοῦ ὀφειλέτου, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, εἰς εἴκοσι τέσσαρας (24) ἴσας μηνιαίας δόσεις.

Ἑκάστη τῶν δόσεων δὲν δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῶν ἑκατὸν (100) δραχμῶν, ἡ πρώτη δὲ τούτων εἶναι καταβλητέα μέχρι τοῦ τέλους τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου τῆς κοινοποιήσεως εἰς τὸν αἰτοῦντα τὸν διακανονισμὸν τῆς ὀφειλῆς τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουνίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

68541)6507)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 36) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων τῶν ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 443 τῆς 19 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ)τος 3755)1957, καὶ 2) τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 36) 1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 45) 1966 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, τῶν ἀσχολουμένων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς μόνιμα συντεχνεῖα συντηρήσεως, ἀνήκοντα εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας, Ὀργανισμούς, Ἱδρύματα, Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ. καὶ λαοὺς ἐν γένει ἐργοδότας, ἐξαιρέσει τῶν εἰς τὴν Α.Ε. «ΤΑΡΕΞ» ἐργαζομένων, ἐφ' ὧν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς ἀπὸ 15.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων (Φ.Ε.Κ. 143 τεῦχος Β' τῆς 9.3.1966) (*), καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Τεχνῖται κτίσται, κονιαταί, παρκετοποιοί, μαρμαρογλύπται, μπετὸν ἀρμέ, ἐλαιοχρωματισταί, μωσαϊκῶν διαπέδων, πλακοστρωτῶν καὶ λοιπῶν εἰδικοτήτων δομικῶν ἐργασιῶν μὴ εἰδικῶς κατονομαζομένων, ἀπὸ 1.3.1965 δραχμαὶ 120, ἀπὸ 1.6.1966 δραχμαὶ 125.

β) Βοηθοὶ αὐτῶν ἀπὸ 1.3.1965 δραχμαὶ 95, ἀπὸ 1.6.1966 δραχμαὶ 105.

2) Ἀποδοχαὶ καταβαλλόμεναι ἀνώτεραι τῶν ἀπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

3) Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος τῆς παρούσης προκύπτουσαι διαφοραὶ διὰ τὸ μέχρι τῆς 31.5.1966 χρονικὸν διάστημα δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης ταύτων καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῇ νομίμῳ καταθέσει αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

4) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουλίου 1966

—

68540)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 38)

(*) ΕΕΔ 25, 445.

1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσα τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν μισθωτῶν γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 449 τῆς 19 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, καὶ 2) τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 38/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 47/1965 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργαζομένων Ἐργατοϋπαλλήλων Γκαράζ καὶ Πρατηρίων Βενζίνης Α.Π.Π. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμων Καταστηματαρχῶν Διαθέσεως Βενζίνης καὶ Σταθμῶν Αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, 2) Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 3) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν καὶ 4) Ἐπαγγελματικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πειραιῶς, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

I) Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς γκαράζ καὶ πρατήρια βενζίνης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὡς ταῦτα καθορίζονται διὰ τῆς ἀπὸ 19.3.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ Περιχώρων (ἀριθ. πρακτικοῦ καταθέσεως ἐν τῷ Εἰρηνοδικείῳ Ἀθηνῶν 57/11.5.1964)(*) αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 10%.

I. Ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν εἰς τὴν παροῦσαν ἐπαγομένων μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς πλύντας, γρασσαδόρους καὶ σκουπιστάς, τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, ἢ τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 80.

β) Διὰ τοὺς πλύντας, γρασσαδόρους καὶ σκουπιστάς, τοὺς μὴ κεκτημένους τὰς ἀνωτέρω προϋποθέσεις, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 52.

γ) Διὰ τοὺς φύλακας καὶ νυκτοφύλακας μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.875.

δ) Διὰ τοὺς ὑπαλλήλους πρακτορείων βενζίνης:

1) Εἰς τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1.000.

2) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 15ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1.100.

3) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1.380.

4) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των μηνιαῖος βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 1.490.

5) Διὰ τοὺς ἔχοντας συμπληρώσει τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.530.

6) Οἱ ἔχοντες συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἢ τὸ 18ον καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ καὶ μέχρι 3 ἐτῶν ὑπηρεσίαν βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.750.

7) Οἱ ἔχοντες 3 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ μέχρις 9 ἐτῶν βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 1.875.

8) Οἱ ἔχοντες 9 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ μέχρι 14 ἐτῶν βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 2.050.

9) Οἱ ἔχοντες 14 ἐτῶν ὑπηρεσίαν καὶ μέχρις 20 ἐτῶν βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 2.230.

III. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἀμειβομένους ἐπὶ ἡμερομισθίῳ πλύντας, γρασσαδόρους καὶ σκουπιστὰς χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένων ἡμερομισθίων.

IV. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐγγάμους χορηγεῖται ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως.

V. Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐφοδιάζουν τοὺς πλύντας αὐτοκινήτων μὲ ἀδιάβροχα ὑποδήματα, ἐμπροσθέλλας καὶ μπότες, τοὺς γρασσαδόρους καὶ σκουπιστὰς μὲ ἓν ζεῦγος δερμάτινα ὑποδήματα καὶ τοὺς ὑπαλλήλους πρατηρίων βενζίνης μὲ φόρμαν.

VI. Εἰς τοὺς νυκτοφύλακας θὰ παρέχεται 10 ἡμερῶν ἄδεια ἀποσσίας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν καθ' ἑξάμηνον.

VII. Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολῆται ἐκ περιτροπῆς τὸ ἀναγκαῖον προσωπικὸν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν πελατῶν καὶ τῶν ἀναγκῶν τῶν αὐτοκινητοστασίων, ἀπαγορευομένης πάσης ἐν γένει ἐργασίας πρὸς καθαρισμὸν τῶν αὐτοκινήτων δι' ὕδατος ἢ γρασσαρίσματος. Οἱ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀπασχοληθέντες θὰ τυγχάνουν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

VIII. Τὰ μετὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐτοκινήτων ἐγκαταλειμμένα ὑπὸ τῶν πελατῶν κομμένα ὀρυκτέλαια ἀνήκουν εἰς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν σταθμῶν αὐτοκινήτων, διανεμόμενα κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τούτου.

IX. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύ-

(*) ΕΡΔ 23, 698.

νανται τὰ μισθώσιν.

Χ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς Ὀκτωβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουλίου 1966

—

66215)6340)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν περιοχῆς Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 449 τῆς 19 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.7.1966 καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 33335)3336)1966 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

Ἀνανεώνομεν ἐπὶ τριμήνου χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.10.1966,τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9)1963 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἡρακλείου «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς των ἐργατοτεχνιτῶν μωσαϊκῶν πλακῶν περιοχῆς Ἡρακλείου Κρήτης (πράξις καταθέσεως Κληρονομικείων Ἀθηνῶν 19)22.2.1964)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουλίου 1966

—

66217)6338)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 20)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 449 τῆς 19 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239)1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 6.7.1966 καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 33937)3354)5.4.1966 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

Ἀνανεώνομεν ἐπὶ τριμήνου χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 26.10.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 20)1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καὶ Θεσσαλονίκης), ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61083)1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 266 Β' τῆς 16.7.1965)(*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουλίου 1966

—

70281)6624)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 39) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐνίων κατηγοριῶν τεχνιτῶν τοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 461 τῆς 25 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς τροποποιηθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3753)1957, καὶ 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 39)1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἣν δὲν ἰσχύθη τυπικῶς, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διατητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Τεχνιτῶν Ο.Τ.Ε., ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Εἰς τοὺς ἐκ τοῦ μέσου τεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., ἀπασχολουμένους πέραν τῆς ἡμερησίας ὥρας ἀθροιστικῶς ἐντὸς τῶν χώρων τῶν ἐργατῶν τῶν ἀπογείων καλωδίων καὶ τοὺς χώρους ἔνθα εἶναι ἐγκατεστημένοι καὶ λειτουργοῦν συσσωρευταὶ μολύβδου, χορηγεῖται, ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ, ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δραχμῶν 20 ἡμερησίως. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται συνεχῶς ἀπασχολουμένους εἰς τοὺς χώρους τοῦ βιρείου τοῦ ἐργαστηρίου Καλλιθέας χορηγεῖται, ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ, ταυτόσημον ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 10 ἡμερησίως.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς συντηρητὰς συστοιχιῶν συσσωρευτῶν μολύβδου τῶν ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν Κέντρων ἢ ἄλλων ἐγκαταστάσεων ἢ διασίτου

(*) ΕΕΔ 24, 504.

(*) ΕΕΔ 23, 951.

ας τῆς ἀπασχολήσεως τῶν ἐργαζομένων ἐντὸς τῶν χώρων τῶν συσσωρευτῶν γίνεται ἐκ τοῦ τηρουμένου βιβλίου ἡμερησίας ἐργασίας καὶ παρακολουθήσεως συστοιχιῶν.

2. Καθορίζεται ἡ ἀμοιβὴ ἑκάστου μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς διενεργησάσης τὴν πραγματογνωμοσύνην κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 56)1965 ἀποφάσεως τοῦ παρόντος Δικαστηρίου, ἤτοι τῶν: 1) Ἐλένης Σπυρόπουλου, 2) Μενελάου Γερμανοῦ καὶ 3) Ἐλευθερίου Δαγκλῆ, ἰατρῶν, ἐκ δραχμῶν 1.500 εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 7.11.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουλίου 1966

—

59146)5695)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 31) 1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν διπλωματούχων μηχανικῶν Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 191 τῆς 23 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, 2) Τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 31)1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 53)1964 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συλλόγου Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ο.Τ.Ε. ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος (Ο.Τ.Ε.), ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Ι. Οἱ κατὰ τὴν 16.7.1964 καταβαλλόμενοι θεσμικοὶ μισθοὶ τῶν μονίμων καὶ ἐπὶ συμβάσει διπλωματούχων μηχανικῶν τοῦ Ο.Τ.Ε αὐξάνονται διὰ μὲν τὸ μέχρι 31.12.1964 χρονικὸν διάστημα κατὰ ποσοστὸν 5%, διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 1.1.1965 μέχρι 31.12.1965 τοιοῦτον ὡς ἀκολούθως:

α) Οἱ καταβαλλόμενοι κατὰ τὴν 16.7.1964 θεσμικοὶ μισθοὶ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 2.500 δραχμῶν, συμπεριλαμβανομένων, αὐξάνονται δι' ἕτερον ποσοστὸν ἐκ 4%, ἤτοι ἐν συνόλῳ 9%.

β) Οἱ καταβαλλόμενοι κατὰ τὴν 16.7.1964 θεσμικοὶ μισθοὶ ἀπὸ τοῦ ποσοῦ τῶν 2.500 καὶ ἄνω αὐξάνονται δι' ἕτερον ποσοστὸν ἐκ 2%, ἤτοι ἐν συνόλῳ 7%.

ΙΙ. Ἀπὸ τῆς 1.1.1966 οἱ θεσμικοὶ μισθοὶ τῶν διπλωματούχων μηχανικῶν τοῦ Ο.Τ.Ε., τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ κατωτέρω κλιμάκιον βάσει τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσεων, διαμορφοῦνται ὡς ἀκολούθως:

Βαθμοὶ	Δραχμαὶ
Α4Τ	3.626
Α3Τ	3.848
Α2Τ	4.265

ΙΙΙ. Ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω θεσμικῶν μισθῶν ὑπολογίζονται τὰ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ο.Τ.Ε. προβλεπόμενα ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις (οἷον πολυετοῦς ὑπηρεσίας, οἰκογενειακῶν βαρῶν καὶ λόγῳ μισθολογικῶν βαθμίδων (κλιμακίου).

ΙV. Ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας (1.1.1966) εἰς τοὺς περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοὺς καθιεροῦται πάγιον μηνιαῖον εἰδικὸν ἐπίδομα ἐκ δραχμῶν 3.000, ὑπ' ὅσον οὗτοι τυγχάνουν μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, εἰς ὃ συγχωνεύεται τὸ πρότερον ἰσάποσον, χορηγούμενον ὑπὸ τοῦ Ο.Τ.Ε., προστίθεται ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν, προσηυξημένων διὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων, ἅτινα παύουν συμψηφιζόμενα εἰς αὐτό.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 16ης Ἰουλίου 1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1966

—

58901)4725)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου τ.ἔ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 485 τῆς 5 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 1.7-17.7.1963 β. δ/τος «περὶ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις», 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020)1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 42292)1959 ἰδιαιτέραν ἀπόφασιν «περὶ κηρύξεως ἰσχυροποιητικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 5)1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας», 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ.Γ96)10210)16.6.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2956)1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Φαρμακεμπορικοῦ Συλλόγου Ἑλλάδος, 6) Τὴν ὑπ' ἀ-

αριθ. 539)18.6.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Ἀττικῆς. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 410)18.6.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 593) 1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Βοηθῶν Φαρμακείων καὶ Φαρμακοϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. 9) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 410)1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Φαρμακοϋπαλλήλων Πειραιῶς. 10) Τὴν γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν. 11) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 8452) Φ 65)1955 σύμφωνον γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς καὶ Προαστίων διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου τρέχοντος ἔτους, ὡς ἀκολούθως:

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.45' - 1.30' μ.μ. καὶ 5.15' - 8.30' μ.μ..

Τετάρτην 7.45' - 1.30' μ.μ.

Σάββατον ἀπὸ 7.45' - 2 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογὴν ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1966.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουνίου 1966

—

57878)4745)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συνεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας καταστημάτων πωλήσεως ὀδοντιατρικῶν εἰδῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουλίου ἕως 31 Αὐγούστου τ.ἔ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 485 τῆς 5 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ/τος τῆς 8)15.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020)1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἑνὸς διατάξεων ἐργατικῶν νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 94948) 6409)1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 127)15.6.1966 αἴτησιν τοῦ Πανελλήνιου Συλλόγου Ἐμπόρων Εἰσαγωγέων Ὀδοντιατρικῶν Εἰδῶν. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13279)1965 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 549)1965 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 14481) 1965 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1578)Γ'1965 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Πειραιῶς. 9) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 152068)Φ.71)10 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν. 10) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9734)Φ 65)5)1965 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων πωλήσεως ὀδοντιατρικῶν εἰδῶν Ἀθηνῶν-Πειραιῶς ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1)7 μέχρι 31)8 τρέχοντος ἔτους.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 14.30' μ.μ.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1966, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ἰουνίου 1966

—

71338)6712)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 489 τῆς 5 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239)1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966 καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 37279)3743)20.4.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 16.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καταστημάτων χονδρικῆς πωλήσεως κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25123)1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 179 Β' τῆς 12.3.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1966

—

71337)6711)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 2)1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ βοηθῶν αὐ-

(*) ΕΕΔ 24, 442.

τῶν ἀνυψωτικῶν καὶ φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων τῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 489 τῆς 5 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, λη-φθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966 καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 37275/3747 τῆς 20.4.1966 ὑπουργικὴν ἡμῶν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

Ἀνασταλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 9.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν χειριστῶν καὶ ὁδηγῶν αὐτῶν ἀνυψωτικῶν καὶ φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων τῶν λατομείων καὶ ἀσβεστοποιείων τῆς χώρας». (Πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 41/26.3.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Ἰουλίου 1966

—

73978/6892/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 6.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 489 τῆς 5 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 18.7.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 799/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧς ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν ὑποκαμίσων
Ἀθηνῶν - Πειραιῶς

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 6ην Ἰουνίου 1966, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι: 1) Βασιλάτος Χαράλαμπος, 2) Γιαννόπουλος Ἰωάνν., 3) Παπαπετρόπουλος Κων., 4) Βάσδας Γεώργ., ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου κατασκευῆς ὑποκαμίσων καὶ ἀνδρικῶν ἐσωρούχων Ἀθηνῶν-Πειραιῶς, 5) Σιατῆς Ἀθανάσιος, 6) Παπαδάκης Ἰωάννης, 7) Γραβέζας Ἰωάννης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου κατασκευαστῶν ὑποκαμίσων (φασόν), 8) Σίμος Μεταξᾶς, ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, 9) Λεωνίδας Ρέστης, 10) Εὐάγγελος Ζέλος, 11) Ἰωάννης Χριστίδης καὶ 12) Χρῆστος Πολίτης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Κοπτῶν καὶ Ἐργατριῶν Ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, ἐξουσιοδοτημένοι ἅπαντες δεόντως διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1. Ἀπὸ 6ης Ἰουνίου 1966 τὰ κατωτάτα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν σιδηρωτῶν, κοπτῶν καὶ ἐργατριῶν ὑποκαμίσων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται ὡς κατωτέρω.

2. Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων, ὡς τοιοῦτοι νοουμένων προκειμένου μὲν περὶ ἀρρένων τῶν μὴ συμπληρωσάντων τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἓν ἔτος προϋπηρεσίας ἢ τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ οἱασδήποτε προϋπηρεσίας, προκειμένου δὲ περὶ θηλέων τῶν μὴ συμπληρωσασῶν τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἓν ἔτος προϋπηρεσίας ἢ τὸ 17ον ἔτος τῆς ἡλικίας των ἄνευ οἱασδήποτε προϋπηρεσίας:

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 35.

Μετὰ ἓν ἔτος ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 40.

Μετὰ διετίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 45.

3. Ἐργάται γενικῶς, ἤτοι οἱ ἀσχολούμενοι εἰς ρέγουλαν, κουμπότρυπαν, κουμπομηχανάς, κομβία καὶ καθάρισμα ὑποκαμίσων, πρεσσαδόρες.

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 61.

Μετὰ διετίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 63.

Μετὰ πενταετίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 65.

Μετὰ ὀκταετίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 68.

4. Μηχανικοῦδες:

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 62.

Μετὰ διετίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 65.

Μετὰ πενταετίαν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 71.

5. Κόπται:

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιαν ἄνδρες δραχμαὶ 75, γυναῖκες 60.

Μετὰ διετίαν ἡμερομίσθιον ἄνδρες δραχμαὶ 85, γυναῖκες 75.

Μετὰ πενταετίαν ἡμερομίσθιον ἄνδρες δραχμαὶ 95, γυναῖκες 85.

Μετὰ δεκαετίαν ἡμερομίσθιον ἄνδρες δραχμαὶ 105, γυναῖκες 95.

6) Σιδηρωταί:

Κατὰ τὴν πρώτην ἡμερομίσθιον ἄνδρες δραχμαὶ 75, γυναῖκες 60.

Μετὰ διετίαν ἡμερομίσθιον ἄνδρες δραχμαὶ 90, γυναῖκες 80.

Μετὰ πενταετίαν ἡμερομίσθιον ἄνδρες δρα-

(*) ΕΕΔ 24, 511.

χμαί 105, γυναίκες 95.

Ως προϋπηρεσία λογίζεται ἡ εἰς τὴν αὐτὴν εἰδικότητα διανυθεῖσα παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐργοδότῃ ὑπηρεσία.

7. Ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπήν:

Εἰς τοὺς αἰδημονιστάς, τοὺς ἐργαζομένους κατ' ἀποκοπήν, ἡ ἀμοιβὴ κατὰ τεμάχιον ὁρίζεται ὡς κάτωθι:

Ὑποκάμισο μακρυμάνικα δραχμαὶ 2,80.

Ὑποκάμισο κοντομάνικα δραχμαὶ 2,60.

Ὑποκάμισι παραγγελία Μ.Μ. δραχμαὶ 5,50.

Ὑποκάμισα παραγγελία Κ.Μ. δραχμαὶ 4,80.

Πιζάμα σκέτες δραχμαὶ 3,80.

Πιζάμα μὲ φυτίλι δραχμαὶ 4,80.

Μπλοῦζες ἰατρῶν δραχμαὶ 6,20.

Ἐσώρουχα δραχμαὶ 1,50.

Διὰ τὰ ἐποχάμισα, ποὺ σιδερώνονται μὲ κόλλα στὸ κολλάρο, θὰ καταβάλλονται ἐπὶ πλέον 0,40 δραχμαί. Διὰ κάθε ἐπὶ πλέον κολλάρο ἢ ζεῦγος μανικετῶν ἐπὶ πλέον δραχμαὶ 0,30.

Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις εἰς τὸ σιδέρωμα προσώπων ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν.

Διὰ τὰ μὴ προβλεπόμενα ἀπὸ τῆς παρούσης θὰ γίνεται ἰδιαιτέρα συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ ἐργατῶν.

8. Ἀποδοχαὶ ὑπερτύρου τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν μειοῦνται.

9. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 6.6.1966 καὶ λήγει μετὰ πάροδον τουλάχιστον ἔτους.

10. Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀμοιβῆς Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἑπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1966

—

72861)6818)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων ποντοπλοΐας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 484 τῆς 4 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῶν νόμων 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἐπὶ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφαινόμεθα:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 15 Ἰουλίου 1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7361)1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐν Πειραιεῖ, σήμερον τὴν 13ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου τοῦ χιλιοστοῦ ἐννεακοσιοστοῦ ἑξηκοστοῦ ἕκτου ἔτους (1966), ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τετάρτην καὶ ὥραν 12ην μεσημβρινήν, ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς Διεθνοῦς Ναυτικῆς Ἑνώσεως, συνῆλθον ἀφ' ἑνὸς οἱ Ἰωάννης Βουδούργαλος καὶ Κωνσταντῖνος Μαΐζης, κάτοικοι Ἀθηνῶν, ὡς ἐκπροσωποῦντες νομίμως τὴν Διεθνῆ Ναυτικὴν Ἕνωσιν, δυνάμει τῆς ἀπὸ 6ης Ἰουλίου 1966 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως, συγκληθείσης ἐκτάκτως πρὸς τοῦτο κατὰ τὴν ρηθεῖσαν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Ἀθαν.Παπαθανασόπουλος καὶ Χρῆστος Καρολίκης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Πρακτορειακῶν Ὑπαλλήλων Ποντοπλοΐας Πειραιῶς, ἐξουσιοδοτημένοι δεόντως δυνάμει τῶν ἀπὸ 18.2.1966 καὶ 30.6.1966 ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν μελῶν συμφώνως πρὸς τὸ Καταστατικὸν τοῦ Συνδέσμου, οἵτινες ἀπὸ κοινοῦ καὶ ἐκ συμφώνου ἀπεφάσισαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς τίθενται κανόνες ρυθμίζοντες τὰς ἀποδοχὰς τῶν πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων ποντοπλοΐας καὶ μέλλοντες ν' ἀπαρτίσωσι τὴν βάσιν πάσης ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συναφθησομένης μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν περιλαμβανομένων ἐν ἄρθρῳ 15 τῆς παρούσης, ἃς ἐκπροσωποῦσιν οἱ πρῶτοι τῶν ὧδε συμβαλλομένων, καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἐκπροσωπουμένων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐκπροσώπων των καὶ ἀντισυμβαλλομένων εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν:

Εἶτα:

1. Τὰ συμβαλλόμενα μέρη καθορίζουσι τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν διὰ τοὺς τὸ πρῶτον, ἤτοι ἀπὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης καὶ ἐπέκεινα, προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους, ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ὑπάλληλοι ὁρεντες

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των μετὰ ἢ ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαὶ 1.650.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 20οῦ ἔτους τῆς ἡλικίας των κατὰ τὰ ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.000
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.100
Κατὰ τὸ 5ον καὶ 6ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.250
Κατὰ τὸ 7ον καὶ 8ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.400
Κατὰ τὸ 9ον καὶ 10ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.500
Κατὰ τὸ 11ον καὶ 12ον ἔτος ὑπηρεσίας	2.650

Δραχμαί

Κατά τό 13ον καί 14ον Έτος ὑπηρεσίας.....2.850
Κατά τό 15ον καί 16ον Έτος ὑπηρεσίας.... 3.050
Κατά τό 17ον καί 18ον Έτος ὑπηρεσίας.... 3.250
Κατά τό 19ον καί 20ον Έτος ὑπηρεσίας.... 3.300

Β'. Ὑπάλληλοι θήλεις

α) Μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου Έτους τῆς ἡλικίας των μετά ἢ ἄνευ προϋπηρεσίας δραχμαί 1.500.

β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου Έτους τῆς ἡλικίας των κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια:

Δραχμαί

Κατά τό 1ον καί 2ον Έτος ὑπηρεσίας.....1.700
Κατα τό 3ον καί 4ον Έτος ὑπηρεσίας.....1.950
Κατά τό 5ον καί 6ον Έτος ὑπηρεσίας 2.100
Κατά τό 7ον καί 8ον Έτος ὑπηρεσίας.....2.300
Κατα τό 9ον καί 10ον Έτος ὑπηρεσίας.....2.450
Κατά τό 11ον καί 12ον Έτος ὑπηρεσίας....2.550
Κατά τό 13ον καί 14ον Έτος ὑπηρεσίας....2.650
Κατά τό 15ον καί 16ον Έτος ὑπηρεσίας....2.800
Κατά τό 17ον καί 18ον Έτος ὑπηρεσίας.....2.950
Κατά τό 19ον καί 20ὸν Έτος ὑπηρεσίας....3.050

Γ'. Ὑπηρετικῶν προσωπικῶν

(κλητῆρες, θυρωροί, νυκτοφύλακες ἄρρενες καί θήλεις)

α) Τά πρῶτον προσλαμβανόμενοι δρχ. 1.300.

β) Μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 18ου Έτους τῆς ἡλικίας των καί ἑνός Έτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου Έτους τῆς ἡλικίας των ἀσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περί ἀρρένων, καί μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 16ου Έτους τῆς ἡλικίας των καί ἑνός Έτους ὑπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου Έτους τῆς ἡλικίας των, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, προκειμένου περί θηλέων, κατά τά ἀκόλουθα κλιμάκια:

	Δραχμαί Ἄρρ.	Θήλ.
Κατά τό 1ον καί 2αν Έτος ὑπηρεσίας	1.800	1.500
Κατα τό 3ον καί 4ον Έτος ὑπηρεσίας	1.875	1.700
Κατα τό 5ον καί 6ον Έτος ὑπηρεσίας	1.950	1.750
Κατά τό 7ον καί 8ον Έτος ὑπηρεσίας	2.000	1.800
Κατά τό 9ον καί 10ον Έτος ὑπηρεσίας	2.100	2.000
Κατα τό 11ον καί 12ον Έτος ὑπηρεσίας	2.150	2.150
Κατά τό 13ον καί 14ον Έτος ὑπηρεσίας	2.200	2.200
Κατά τό 15ον καί 16ον Έτος ὑπηρεσίας	2.300	2.300
Κατά τό 17ον καί 18ον Έτος ὑπηρεσίας	2.300	2.300

2. Προκειμένου περί ἀρρένων ὑπαλλήλων τά πρῶτον ἤδη καί ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως προσλαμβανομένων, περί ὧν ὁ ἄνω Α' πίναξ, δι' ἕκαστον Έτος ὑπηρεσίας πέραν τῶν 20 ἐτῶν χορηγεῖται προσαύξησις δραχμῶν 120 μηνιαίως, μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 4.500.

3. Προκειμένου περί θηλέων ὑπαλλήλων τό πρῶτον ἤδη καί ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως προσλαμβανομένων (περί ὧν ὁ πίναξ Β') χορηγεῖται δι' ἕκαστον Έτος ὑπηρεσίας πέραν τῶν 20 ἐτῶν προσαύξησις δραχμῶν 90 μηνιαίως καί μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μισθοῦ δραχμῶν 3.950.

4. α) Αἱ καταβαλλόμενα ἀποδοχαί εἰς τούς ὑπηρετοῦντας σήμερον μισθωτούς ὑπαλλήλους τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν περιλαμβανομένων ἐν ἄρθρῳ 15 τῆς παρούσης, δέν δύνανται νά εἶναι κατώτεραι τῶν ὡς ἄνω ἐν ἄρθρῳ 1 Α', Β' καί Γ' καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων.

β) Αἱ τυχόν πρός τούς μισθωτούς τῶν αὐτῶν ἐπιχειρήσεων καταβαλλόμεναι μείζονες τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων ἀποδοχαί δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

5. α) Σημειοῦται ἐπί πλέον, ὅπως εἰς ἅπαντας τούς παλαιούς μισθωτούς τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων, τούς εὑρισκομένους εἰς σχέσιν ἐργασίας μέ τόν αὐτόν ἐργοδότην, τοὐλάχιστον πρό τῆς 1ης Μαΐου 1964, καταβληθῇ ἀπό 1.5.1966 αὔξησις ἴση πρός 15% ἐπί τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς τακτικῶν ἀποδοχῶν κατά τήν αὐτήν ὡς ἄνω ἡμερομηνίαν.

β) Ὑπάλληλοι, ὑπηρετοῦντες ἤδη καί προσληφθέντες μετά τήν 1ην Μαΐου 1964, δικαιοῦνται τῆς ὡς ἄνω αὐξήσεως, ἅμα τῇ συμπληρώσει διετίας ἀπό τῆς προσλήψεώς των παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν ἄρθρῳ 8 τῆς παρούσης συμφωνουμένων, ἵνα εἰς τάς αὐξήσεις ταύτας θέλωσι συμψηφισθῇ καί αἱ εἴτε οἰκειοθελῶς ὑπό τῶν οἰκείων ἐπιχειρήσεων δοθεῖσαι ἢ δοθησόμεναι ἐν τῷ μεταξύ ἀπό 1.5.1966 αὐξήσεις, εἴτε αἱ τυχόν ἐν τῷ μεταξύ δι' ἐκδοθησομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων χορηγηθησόμεναι τυχόν παρόμοιαι αὐξήσεις, ἐφ' ὅσον τῆς αὐξήσεως ταύτης θά ἐδικαιοῦντο οἱ μισθωταί τῆς κατηγορίας ταύτης.

6. Πρός ἄρσιν πάσης παρεξηγήσεως διασαφηνίζεται, ὅτι ἡ ἐν ἄρθρῳ 5 καθοριζομένη αὔξησις χορηγηθήσεται πρός ἀνακούφισιν ἐκ τῶν ἴσων τοῦ βίου μόνον εἰς τούς ἐν τῷ αὐτῷ ὡς ἄνω ἄρθρῳ ἀναφερομένους παλαιούς μισθωτούς, οὐδενός ἐν προκειμένῳ δημιουργουμένου δικαιώματος α) εἰς τούς τό πρῶτον προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους ἀπό 1ης Μαΐου 1966 καί ἐπέκεινα καί β) εἰς τούς προσληφθέντας μετά τήν 1ην Μαΐου 1964 καί μή συμπληρώσαντας διετῆ ὑπηρεσίαν, ὧν αἱ ἀποδοχαί ρυθμίζονται ἀποκλειστικῶς καί μόνον ὡς ἀνωτέρω ἐν ἄρθρῳ 1 καθορίζεται.

7. Πρός τήν ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 5 παράγραφον

συμπεριλέζονται καὶ τὸ τυχὸν πάσης φύσεως οἰκογενειακὰ καὶ λοιπὰ ἐπιδόματα τὰ καταβλητέα εἰς τοὺς μισθωτοὺς βάσει τῶν μέχρι σήμερον ἰσχυουσῶν διατάξεων.

8. Ὡσαύτως πρὸς τὴν ἄνω αὔξησιν συμπεριλέζονται τόσον αἱ ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν δοθεῖσαι οἰκειοθελῶς παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων προσαυξήσεις ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ των ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 1ης Μαΐου 1965 μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου 1966, ὡς καὶ αἱ δοθησόμεναι τυχὸν τοιαῦται ἐν τῷ μέλλοντι δι' εἰδικῶν ἐν προκειμένῳ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθησομένων τυχὸν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης συμβάσεως, ἐφ' ὅσον τῆς αὐξήσεως ταύτης θὰ ἐδικαιοῦντο καὶ ἐπηρετοῦντες παλαιοὶ μισθωτοὶ τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων.

9. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν αἱ δοθεῖσαι οἰκειοθελῶς αὐξήσεις ἀπὸ 1ης Μαΐου 1965 εἰς τοὺς κατὰ τὴν 1ην Μαΐου 1966 ἐπηρετοῦντας ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις παλαιοὺς μισθωτοὺς ἦσαν κατώτεραι τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων, θὰ καταβληθῇ εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὑπὸ τῶν οἰκείων ἐπιχειρήσεων μόνον ἡ ἐπὶ ἔλαττον διαφορά.

10. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν παρά τινος ἐπιχειρήσεως, ἐπαγομένης ἐν τῷ ἄρθρῳ 15 α τῆς παρούσης ἐχορηγήθησαν αὐξήσεις ἐκλεκτικῶς ἀπὸ 1ης Μαΐου 1965 εἰς τινας τῶν ἀπασχολουμένων ὑπ' αὐτῆς πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων, τῆς ἐν ἄρθρῳ 5 ὡς ἄνω καθοριζομένης προσαυξήσεως δικαιοῦνται μόνον αἱ λοιπαὶ τῶν πρακτορειακῶν ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπιφυλασσομένων τῶν ἐν ἄρθρῳ 56 σημειουμένων.

11. Ἐάν τινες τῶν ὑπαλλήλων ἀνήκωσιν εἰς εἰδικὴν κατηγορίαν, π.χ. λογισταί, δι' οὓς ὑφίσταται εἰδικὴ συλλογικὴ σύμβασις, οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον ἔχουσι τὰ ὑπὸ τῶν οἰκείων συμβάσεων προβλεπόμενα προσόντα, ἐποχεοῦνται διὰ δηλώσεώς των, ἀπευθυνομένης ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης πρὸς τὸν οἰκεῖον ἐργοδότην των, δηλώσουσιν εἰς ποίαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐπιθυμοῦσι νὰ ἐπιχθῶσι, δοθέντος ὅτι δὲν δύνανται νὰ τύχωσι τῶν εὐκαιριακῶν ὀφελημάτων ἀμφοτέρων τῶν συμβάσεων. Πάντως ἡ ἐπιλογὴ τῆς μιᾶς ἀποκλείει τὴν μεταγενεστέραν ἐφαρμογὴν τῆς ἑτέρας.

12. Εἰς τοὺς τὸ πρῶτον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης προσλαμβανομένους ὑπαλλήλους χορηγεῖται ἐπὶ πλέον τῶν ὡς ἄνω καθοριζομένων ἀποδοχῶν καὶ ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 200, ἐφ' ὅσον ὁ γάμος ἤθελε λάβει χώραν μετὰ τὴν πρόσληψίν των, δοθέντος ὅτι διὰ τοὺς ἤδη ἐπηρετοῦντας χορηγεῖται ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων τὸ ἐπίδομα τοῦτο εἴτε ἰδιαιτέρως, εἴτε ἐνσωματωθὲν εἰς τὰς μισθοὺς των.

13. Ἅπαντες οἱ ὑπάλληλοι τῶν μελῶν τῆς Ἑνώσεως, οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὴν φορτοεκφόρτωσιν τῶν πλοίων τῶν ἐπιχειρήσεών των καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ἀσχολούμενοι μὲ τὰς συναφεῖς ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς παραμονῆς τῶν πλοίων ἐν τῷ λιμένι Πειραιῶς, θέλουσι καὶ ἐν τῷ μέλλοντι προσφέρει τὰς ὑπερωριακὰς των ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 16700)976)11.3.1962 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, προϋποτιθεμένου βεβαίως ὅτι θέλουσι καταβληθῇ εἰς αὐτοὺς παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν των αἱ κατὰ νόμον προσαυξήσεις ἐπὶ τῶν βασικῶν μισθῶν των.

14. Εἰς περίπτωσιν θανάτου οἱουδήποτε μισθωτοῦ, ἔχοντος συμπληρώσει τοὐλάχιστον 10ετῆ συνεχῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἐξ ἐλευθεριότητος μόνον εἰς τοὺς ἀπ' εὐθείας κληρονόμους τοῦ ἀποβιώσαντος καὶ ἐν ἐλλείψει τούτων εἰς τὴν σύζυγον τὸ ἥμισυ τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν οἰκείων νόμων ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως ἀποζημιώσεως.

Διὰ τὸν καταναλωτὴν τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν μόνον ἡ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ ἀποβιώσαντος μισθωτοῦ.

Εἰς τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην συμπεριλέζεται καὶ πᾶσα τυχὸν δοθησομένη ὑπὸ τῆς Πολιτείας εἰς ἀναλόγους περιπτώσεις ἀποζημίωσις.

15. α) Ἡ παροῦσα σύμβασις δεσμεύει ἀποκλειστικῶς τὰ μέλη τῆς Διεθνοῦς Ναυτικῆς Ἑνώσεως, τὰ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα πρακτορεύοντα ἰδιόκτητα ἢ ξένα πλοῖα, ὑπὸ οἱανδήποτε σημαίαν, τακτικῶν γραμμῶν, ἐκτελοῦντα παντοπλοϊκοὺς πλόας, ἤτοι μεταξὺ ἀλλοδαπῶν λιμένων καὶ τοῦ λιμένος Πειραιῶς. Διότι σκοπὸς τῆς παρούσης συμβάσεως εἶναι ἡ ρύθμισις τῶν ἀποδοχῶν μόνον τῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω ἐργοδοτικῶν ἐπιχειρήσεων.

β) Μέλη τῆς Διεθνοῦς Ναυτικῆς Ἑνώσεως κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, εἴτε πρακτορεύοντα ἰδιόκτητα ἢ ξένα πλοῖα οἱαδήποτε σημαίας, πρασεγγίζοντα μόνον ἐπ' εὐκαιρίᾳ εἰς Πειραιᾶ ἐξ ἀλλοδαπῶν λιμένων, εἴτε πρακτορεύοντα ἰδιόκτητα ἢ ξένα πλοῖα, ἐκτελοῦντα ἀκτοπλοΐαν ἐν Ἑλλάδι, εἴτε ἀσχολούμενα εἰς ἄλλας κατὰ κύριον ἐπάγγελμα καὶ ὅλως ἐκτάκτως εἰς ἐπιχειρήσεις τοῦ ἐδαφίου ἐμπορικῆς, ναυλωμεσιτικῆς, ναυτιλιακῆς ἐργασίας α' τοῦ παρόντος ἄρθρου, δὲν δεσμεύονται διὰ τῆς παρούσης συμβάσεως. Τὰ μέλη ταῦτα δικαιοῦνται ἐντὸς μηνιαίας προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, νὰ δηλώσωσιν ἐγγράφως πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας καὶ πρὸς τὴν Διεθνῆ Ναυτικὴν Ἕνωσιν, ἐὰν ἐπιθυμῶσι νὰ προσχωρήσωσιν εἰς τὴν παροῦσαν σύμβασιν εἴτε διὰ τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων των, εἴτε διὰ τοὺς ὑπαλλήλους αὐτῶν, τοὺς ἀσχολουμένους εἰς τὴν πρακτόρευσιν πλοίων, ἐνεργούντων πλόας παντοπλοΐας, ρητῶς κατονομαζομένους ἐν τῇ δηλώσει των.

Ἀπὸ τῆς δηλώσεως τῆς προσχωρήσεως αἱ

διατάξεις της παρούσης εφαρμόζονται υποχρεωτικώς και διά το παρ' αυτοίς απασχολούμενον το καθοριζόμενον εν τη ως είρηται δηλώσει των προσωπικόν.

18. Η ισχύς της παρούσης ορίζεται διετής, ήτοι από 1.5.1966 μέχρι 30.4.1968.

17. Συμφωνείται ρητώς, ότι κατά το διάστημα της ισχύος της παρούσης ουδεμία νέα άξίωσις υπό οιανδήποτε μορφήν και δι' οιανδήποτε λόγον θέλει προβληθή εκ μέρους του προσωπικού των επιχειρήσεων μελών της Διεθνούς Ναυτικής Ενώσεως, είτε προς αύξησιν, είτε προς αναπροσαρμογήν των διά της παρούσης καθοριζομένων αποδοχών των, δοθέντος μάλιστα ότι η σύμβασις αύτη επεξετάθη και επί ζητημάτων πέραν των υπό των ισχυόντων νόμων ρυθμιζομένων.

18. Η παρούσα σύμβασις συνετάγη εις τόσα πρωτότυπα, όσα και τα συμβαλλόμενα μέρη, και εν επί πλέον, ίνα κατατεθή κατά νόμον εις Διεύθυνσιν Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας.

19. Η παρούσα σύμβασις δεόντως ενεκρίθη υπό των γενικών συνελεύσεων των Οργανώσεων, εις ας ανήκουσι τα συμβαλλόμενα μέρη.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 2 Αυγούστου 1966

—

71335)6709)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 33)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας κλπ. προσωπικού Α.Ε. «Ηλεκτροχημική Ελλάδος»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 484 της 4 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239)1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 26.7.1966 και 3) Την υπ' αριθ. 37276)3746)20.4.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τριμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.11.1966, την επέλευσιν των ενόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 33)1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας κλπ. προσωπικού Α.Ε. «Ηλεκτροχημική Ελλάδος», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 78654) 1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 525 Β' 16.8.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Ιουλίου 1966

—

7123 2)6697)1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 42) 1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τας αποδοχάς κλπ. των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 473 της 31 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755)1957, και 2) Την υπ' αριθ. 42)1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, καθ' ής δεν ησκήθη ένσεις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Χειριστών, Μηχανοδηγών, Γεωτρυπανιστών και Συντηρητών Μηχανημάτων Τεχνιτών και Γεωργικών Έργων αφ' ενός και του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων αφ' ετέρου, ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1. Από της ισχύος της παρούσης τα κατωτάτα όρια αποδοχών των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων, ως και των βοηθών αυτών, των απασχολουμένων εις βιομηχανικάς επιχειρήσεις και εργοστάσια άπασης της χώρας, καθορίζονται ως ακολούθως:

Α) Χειρισταί εργαζόμενοι επί των ανωτέρω μηχανημάτων δυνάμεως μέχρι δέκα (10) ίππων:

Από της αποκτήσεως της άδειας της ειδικότητός των:

α) Μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών, μηνιαίος βασικός μισθός δραχμαί 2.100

β) Από της συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών μέχρι της συμπληρώσεως επτά (7) ετών, δραχμαί 2.300.

γ) Από της συμπληρώσεως επτά ετών υπηρεσίας και άνω δραχμαί 2.550.

Β) Χειρισταί εργαζόμενοι επί μηχανημάτων δυνάμεως άνω των 10-20 ίππων:

Από της αποκτήσεως της άδειας της ειδικότητός των:

α) Μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών ετών, μηνιαίος βασικός μισθός δραχμαί 2.150.

(*) ΕΕΔ 24, 1082.

β) Από της συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών έτών μέχρι της συμπληρώσεως έπτά (7) έτών δραχμαί 2.500.

γ) Από της συμπληρώσεως έπτά (7) έτών υπηρεσίας καί άνω δραχμαί 2.750.

Γ) Χειριστά έργαζόμενα έπί μηχανημάτων δυνάμεως άνω των 20 ίππων:

Από της αποκτήσεως της άδείας της ειδικότητός των:

α) Μέχρι συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών έτών, βασικός μηνιαίος μισθός δραχμαί 2.300.

β) Από της συμπληρώσεως υπηρεσίας τριών έτών μέχρι της συμπληρώσεως έπτά έτών δραχμαί 2.550.

γ) Από της συμπληρώσεως έπτά έτών υπηρεσίας καί άνω δραχμαί 2.850.

Δ) Οί έκ τούτων κάτοχοι θέσεως αρχιτεχνίτου ή εργοδότου, ανεξαρτήτως άν κέκτηνται άδείας άνωτέρας της τοῦ χειριστοῦ ηλεκτροκινήτων γερανών Α' ειδικότητος, θά λαμβάνουν βασικόν μηνιαίον μισθόν ο μέν αρχιτεχνίτης δραχμώς 2.850, ο δέ εργοδηγός δραχμώς 3.050.

Ε) Βοηθοί χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων ημερομίσθιον δραχμαί 75 μέχρι τριών (3) έτών υπηρεσίας καί δραχμαί 80, έφ' όσον έχουν υπηρεσίαν άνω των τριών έτών.

2. Οί ώς άνω καθοριοθέντες βασικοί μηνιαίοι μισθοί των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων προσαυξάνονται διά των κάτωθι επιδομάτων:

α) Επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας έκ 5% δι' εκάστην πενταετίαν πραγματικής υπηρεσίας, διανυθείσης από της εισόδου εις τον κλάδον των χειριστών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων μέχρι πέντε (5) το πολύ πενταετιών.

β) Επιδόματος οικογενειακών βαρών έκ 10% διά την σύζυγον καί 5% δι' έκαστον καί μέχρι τριών τέκνων, έφ' όσον τά μέν έξ αυτών άρρενα είναι ηλικίας κάτω των 18 έτών καί δέν εργάζονται, τά δέ θήλεα κάτω των 20 έτών, άγαμα καί δέν εργάζονται, υπολογιζόμενον επί των άνωτέρω βασικών μηνιαίων μισθών, προσηυξημένων κατά το επίδομα πολυετούς υπηρεσίας. Τά κατά τά άνωτέρω διά τά τέκνα προβλεπόμενον επίδομα παρατείνεται επί μίαν τριετίαν, έφ' όσον πάντα συνδέωνται.

3. Η προσφορά των χειριστών καί βοηθών ηλεκτροκινήτων ανυψωτικών μηχανημάτων θά αποδεικνύεται διά πιστοποιητικών, εκδιδομένων παρά των απασχολησάντων αυτούς εργοδηγών, τεθεωρημένων παρά της εργοδοτικής οργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ανήκουν, ἐν ἐλλείψει δέ τοιούτης παρά τοῦ αρμοδίου Επιμελητηρίου.

4. Εἰς τούς περί ὧν πρόκειται μισθωτούς χορηγεῖται διά τάς ανάγκας της εργασίας μία φορά, ἓν ζεῦγος ελαστικῶν ὑποδημάτων καί ἓν ζεῦγος χειροκτίων, ανήκοντα κατά κυριότητα εἰς τόν εργοδότην.

5. Τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί ανώτεραι τῶν διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθῶσιν.

6. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Ιουνίου 1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τῇ 27 Ιουλίου 1966

—

712331669611966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως εκτελεστῆς της ὑπ' αριθ. 41) 1966 αποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνῶν, αφορώσης τάς αποδοχάς κλπ. τῶν χειριστῶν εκσκαπτικῶν καί ανυψωτικῶν μηχανημάτων (πλήν ηλεκτροκινήτων) άπασης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 479 της 31 Ιουλίου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239)1955, ὡς ετροποποιήθησαν υπό τοῦ ν.δ)τος 3755)1957, 2) Την ὑπ' αριθ. 41)1966 απόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνῶν, καθ' ἣν δέν ηγκύθη έφεσις, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν τήν ἐν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθεῖσαν εἰς επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελλαδικῆς Ομοσπονδίας χειριστῶν, μηχανοδηγῶν, γεωτρυπανιστῶν καί συντηρητῶν μηχανημάτων τεχνικῶν καί γεωργικῶν έργων ἀφ' ἑνός καί τοῦ Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, ἀφ' ἑτέρου, ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ακολούθως:

1. Από της ισχύος της παρούσης τά κατωτάτα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν των κατά τάς διατάξεις τοῦ ν.δ)τος της 4)5 Οκτωβρίου 1951 «περί επιβλέψεως καί λειτουργίας, χειρισμοῦ καί συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικῶν έργων», ὡς ετροποποιήθη καί συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, πτυχιούχων ειδικότητος Α', των εργαζομένων εἰς τάς βιομηχανικάς επιχειρήσεις άπασης της χώρας, ὡς καί τά κατωτάτα ὅρια βασικῶν ημερομισθίων των βοηθῶν αὐτῶν, καθορίζονται ὡς ακολούθως:

α) Διά τούς κατά τά ανωτέρω πτυχιούχους χειριστάς μηνιαίος μισθός δραχμαί 2.850.

β) Διά τούς έχοντας τριετῆ υπηρεσίαν από της εισόδου εἰς τόν κλάδον ὡς χειριστάς (υπολογιζομένης καί της πρό της αποκτήσεως τοῦ πτυχίου υπηρεσίας χειρισμοῦ, οὐχί ὅμως καί της ταυτης ὡς βοηθοῦ), μηνιαίος μισθός δραχμαί 3.450.

γ) Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐγγάμους παρέχεται μηνιαίως ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 150.

δ) Διὰ τοὺς βοηθοὺς χειριστὰς καὶ ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ὡς τοιοῦτοι ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 86.

2. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγοῦνται ἐτησίως μία φορὰ καὶ ἓν ζεῦγος ἐλαστικῶν ὑποδημάτων, ἀνήκοντα κατὰ κυριότητα εἰς τὸν ἐργοδότην.

3. Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.6.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1966

—

24697)1824)1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 26.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Α.Ε. «Ε.Λ.Β.Υ.Ν.»

(Ε.Κ. τ. Β' ἡ. 153 τῆς 14 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239)1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755)1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 28.2.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ.7412 1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Α.Ε.«Ε.Λ.Β.Υ.Ν.»

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 28ην Φεβρουαρίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Δημήτριος Μαρινόπουλος, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Παναγιώτης Κρίγκος, πρόεδρος Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων Διϋλιστηρίων Ὀρυκτελαίων Πετρελαίων «Ἡ Ἁγία Τριάς», καὶ Ζαφείριος Ἀνδρεάδης, γεν. γραμματεὺς τοῦ αὐτοῦ Συνδέσμου, δηλοῦντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «Ε.Λ.Β.Υ.Ν.» καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀμα τῇ προσλήψει καὶ συντρεχουσῶν τῶν προϋποθέσεων τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἤτοι ἡλικίας 18 ἐτῶν, συμπεπληρωμένων, καὶ ἑνὸς ἔτους οἱασδήποτε προϋπηρεσίας ἢ ἡλικίας 19 ἐτῶν, συμπεπληρωμένων, ἀσχέτως χρόνου προϋπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 75.

β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑξαμήνου ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 77.

γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἑνὸς ἔτους ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 79.

δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν διετοῦς ὑπηρεσίας, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 81.

ε) Μετὰ διετίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 86.

στ) Μετὰ 10ετίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 91.

ζ) Μετὰ 15ετίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 96.

η) Μετὰ 20ετίαν, ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 101.

θ) Μαθητευόμενοι, μὴ πληροῦντες τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις, ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται τῶν ἀποδοχῶν τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ἑκάστοτε ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

2. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 6962)15735)6.8.1964 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐν μέρει τῆς ὑπ' ἀριθ. 6)1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Α.Δ.Α. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «Ε.Λ.Β.Υ.Ν.»(*).

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοὐλάχιστον ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

4. Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν, κατὰ νόμον, εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἀστυνομίας Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἔκαντι ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1966

—

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΚΑΠ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ κατωτάτων ὁρίων μισθῶν βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν συγ-

(*) ΕΕΔ 23, 1985.

χρόνων γενικῶν κλινικῶν Ἀθηνῶν (*).

Ἐν Ἀθήναις καὶ ἐν τῷ Γραφείῳ τοῦ Ἀντωνίου Ἀθανασίου, δικηγόρου, κειμένῳ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Χαριλάου Τρικούπη ἀριθ. 4, σήμερον τὴν 11ην Μαΐου 1966 μεταξὺ τῶν ὑπογεγραμμένων ἀφ' ἑνὸς τοῦ Ἀναστασίου Κολιντζᾶ, προέδρου τῆς Ἑνώσεως Συγχρόνων Γενικῶν Κλινικῶν Ἀθηνῶν, ἐνεργοῦντος ἐν προκειμένῳ κατ' ἐντολὴν τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τῆς ὡς εἴρηται Ἑνώσεως, κατὰ τὴν συναπτομένην τῇ παρούσῃ ἐγγραφον ἐξουσιοδότησιν, καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ἀλεξ. Σίμου, προέδρου τοῦ ἐνταῦθα ἱδρυτόντος σωματεῖου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σύνδεσμος Βοηθητικοῦ καὶ Ἐργατοτεχνικοῦ Προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν», ἐνεργοῦντος ἐν προκειμένῳ κατ' ἐντολὴν τοῦ Διοικητικοῦ τούτου Συμβουλίου κατὰ τὴν συναπτομένην τῇ παρούσῃ ἐγγραφον ἐξουσιοδότησιν, συνεφωνήθη καὶ ὑπογράφεται ἡ κατωτέρω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν κατωτάτων ὁρίων τῶν μηναίων ἀποδοχῶν τοῦ βοηθητικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὰς συγχρόνους γενικὰς κλινικὰς τῶν Ἀθηνῶν, μέλη τῆς ὧδε συμβαλλομένης Ἑνώσεως, ἔχουσα οὕτω:

1. Οἱ βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ τοῦ ἀνωτέρω προσωπικοῦ καθορίζονται ὡς κάτωθι:

α) Μάγειροι Α' ἀπασχολούμενοι εἰς κλινικὰς ἄνω τῶν 100 κλινῶν δραχμαὶ 3.500.

β) Μάγειροι Β' ἀπασχολούμενοι εἰς κλινικὰς ἄνω τῶν 100 κλινῶν δραχμαὶ 3.000.

γ) Μάγειροι Α' ἀπασχολούμενοι εἰς κλινικὰς κάτω τῶν 100 κλινῶν δραχμαὶ 3.000.

δ) Μάγειροι Β' ἀπασχολούμενοι εἰς κλινικὰς κάτω τῶν 100 κλινῶν δραχμαὶ 2.700.

ε) Βοηθοὶ τῶν ἄνω μαγείρων δραχμαὶ 1.900.

Ὡς μάγειρος Α' θεωρεῖται ὁ ἐπιθέτους μάγειρος τῆς κλινικῆς, ὡς μάγειρος Β' ὁ τοιοῦτος ὁ ἔχων προϋπηρεσίαν μαγείρου ταυλάχιστον δέκα ἐτῶν, ἀποδεικνυομένην κατὰ τὰ ἀνωτέρω, καὶ τέλος ὡς βοηθὸς μαγείρου ὁ ἀπασχολούμενος ὡς δεύτερος ἢ τρίτος μάγειρος, μετὰ τὸν Α' καὶ Β', καὶ μὴ ἔχων συμπληρωμένην δεκαετῆ προϋπηρεσίαν μαγείρου.

στ) Λαντζέρηδες δραχμαὶ 1.900.

ζ) Θυρωροί, κλητῆρες, φύλακες καὶ νυκτοφύλακες δραχμαὶ 1.900.

η) Καθαρισταὶ καὶ ἐργατοτεχνῖται ἐν γένει δραχμαὶ 1.900.

Αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ θήλεος προσωπικοῦ οἱασδήποτε τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν ἰσοῦνται μὲ τὰς ὡς ἄνω καθοριζομένας τοιαύτας, μειουμένας κατὰ ποσοστὸν ἓξ εἴκοσι ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (20%).

2. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια τῶν βοηθῶν μαγείρων, λαντζέρηδων, θυρωρῶν, κλητήρων, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων, καθαριστῶν καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ δύο τοῖς ἑκατὸν ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 3ετοῦς ὑπηρεσίας, ἐκ 5% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 5ετοῦς, ἐκ 10% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 8ετοῦς, ἐκ 15% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 12ετοῦς, ἐξ 20% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 15ετοῦς καὶ 25% ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 20ετοῦς ὑπηρεσίας. Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν παροχὴν τῶν ἐπιδομάτων τούτων θεωρεῖται ἡ τοιαύτη παρ' οἱῳδήποτε νοσηλευτικῷ ἱδρύματι ἢ ἰδιωτικῇ κλινικῇ, ἀποδεικνυομένη διὰ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου καὶ προκειμένου περὶ προϋπηρεσίας ἐν ἰδιωτικῇ κλινικῇ, ἐφ' ὅσον ἡ βεβαίωσις αὕτη θὰ εἶναι θεωρημένη καὶ ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Βοηθητικοῦ Προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν, μὴ λαμβανομένη ἐν ἐλλείψει τῆς βεβαιώσεως ταύτης ὑπ' ὄψιν.

3. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια ἁπασῶν τῶν κατηγοριῶν μετὰ τῆς προσαυξήσεως λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σύζυγον καὶ δι' ἕκαστον μέχρι τριῶν τὸ πολὺ τέκνων. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο πρέπει χορηγούμενον ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους διὰ τὰ ἄρρενα καὶ τοῦ 20οῦ διὰ τὸ θῆλυ ἢ ἀφ' ἧς ταῦτα ἐργάζονται. Τοῦ ἐπιδόματος δικαιοῦνται καὶ αἱ θήλειες ἐργαζόμεναι, ἐφ' ὅσον τέλος ἐν χρείᾳ, διαζεύξει ἢ διαστάσει καὶ συντηροῦν τέκνα, ὡς ἐπίσης καὶ ἐφ' ὅσον λόγῳ ἀνικανότητος τοῦ συζύγου συντηροῦν τοιαῦτα.

4. Τὰ ἀνωτέρω ἐπιδόματα πολυετίας, ὡς καὶ τὰ οἰκογενειακὰ τοιαῦτα, ὀφείλονται, ἀφ' ἧς κατατεθῇ τῷ ἐργοδότῃ ὑπὸ τοῦ δικαιούχου, ἐπὶ τῇ ἐγγράφῳ καὶ μόνῃ ἀποδείξει τοῦ πρώτου, τὰ σχετικὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν.

5. Εἰς ἅπαν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν κλινικῶν χορηγεῖται καὶ στολὴ ὑπηρεσίας, ἡ μὴ χορήγησις τῆς ὁποίας συνεπάγεται προσαύξησιν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ κατὰ 5%.

6. Καθ' ἅπαν ἀφορῶσαν τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτου, τὰς ἐτησίας κανονικὰς ἀδείας καὶ τὴν προσαύξησιν τῶν ἀποδοχῶν διὰ τὴν κατὰ Κυριακάς, ἑορτὰς καὶ νυκτερινὴν ἀπασχόλησιν, ἰσχύουσι καὶ ἐφαρμόζονται ἀντιστοίχως αἱ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 334311/1961 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ τῶν ὑπ' ἀριθ. 18310 καὶ 4900 τοῦ Ἔτους 1946 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

7. Αἱ τυχὸν πέραν τῶν διὰ τῆς παρούσης συλ-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 57 τῆς 28.6.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 2.7.1966.

λογικῆς συμβάσεως καθοριζομένων σήμερον καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ πρὸς τὸ ἀνωτέρω προσωπικὸν ἐξακολουθοῦσι νὰ καταβάλλονται, μὴ δυνάμενα νὰ μειωθῶσιν.

8. Ἐπὶ τῇ ἐγράφῳ δηλώσει πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἀνακαλουμένῃ ἐλευθέρως, ὑποχρεοῦται οὗτος, ὅπως ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ δηλοῦντος μισθωτοῦ παρακρατῇ τὴν ἐτησίαν ἢ μηνιαίαν συνδρομὴν τούτου καὶ ἀποδίδῃ ταύτην ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς πρὸς τὸν Σύνδεσμον Βοηθητικοῦ καὶ Ἐργατοτεχνικοῦ Προσωπικοῦ Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων καὶ Κλινικῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων ἐργατοτεχνιτῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (*).

Ἐν Πειραιεῖ, σήμερον τὴν 6ην Ἰουνίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Ἰωάννης Μητσος, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχάνων καὶ ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος· α) Τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ β) τῆς Ἑνώσεως Ἑλλήνων Σιδηροβιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Παν. Γρηγοράκος, πρόεδρος τῆς Ἑνώσεως Κλινοποιῶν καὶ Χαλκουργῶν ἐλαφρᾶς καὶ βαρείας βιομηχανίας Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τῆς Ἑνώσεως ταύτης, κατόπιν καὶ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτήσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως (συνεδρίασις τῆς 14.2.1966) δυνάμει τοῦ καταστατικοῦ της ὁποίας (ἄρθρον 3 § 1) τὰ ἐργοστάσια «λευκοσιδηρουργίας» καὶ ἑπομένως καὶ τὰ ἐργοστάσια κατασκευῆς δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου ὑπάγονται εἰς τὴν δύναμίν της, δρόντος ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως, συνωμολόγησαν τὰ κάτωθι:

Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὑπάγεται εἰδικῶς τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ὡς πρὸς τὰ ὁποῖα δὲν ὑφίστατο ρύθμισις καὶ ὡς κατωτέρου κατὰ εἰδικότητα ἀνωφέρεται:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω ἐργοστασίων καθορίζονται ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης ὡς κατωτέρω:

Α' Μαθητευόμενοι ἀμφοτέρων τῶν φύλων:

α) Κατὰ τὸ 1ον ἑξάμηνον μαθητείας δραχμαὶ 40.

β) Κατὰ τὸ 2ον ἑξάμηνον μαθητείας δραχμαὶ 43.

γ) Κατὰ τὸ 3ον ἑξάμηνον μαθητείας δραχμαὶ 46.

δ) Κατὰ τὸ 4ον ἑξάμηνον μαθητείας δραχμαὶ 50.

Πάντες οἱ λοιποὶ ἀνεξαρτήτως προϋπηρεσίας, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας των οἱ ἄνδρες καὶ τὸ 17ον αἱ γυναῖκες καὶ ἐκτελοῦν ἐργασίας μιᾶς τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων κατηγοριῶν καὶ εἰδικοτήτων, δικαιοῦνται τοῦ δι' αὐτοὺς καθοριζομένου κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου. Ὁμοίως τοῦ αὐτοῦ ἡμερομισθίου δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω συμπληρώσαντες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των οἱ ἄνδρες καὶ τὸ 16ον αἱ γυναῖκες, ἐφ' ὅσον ἔχουν ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ καὶ ἐκτελοῦν ἐργασίας μιᾶς τῶν κατωτέρω ἀναφερομένων εἰδικοτήτων.

Ὡς προϋπηρεσία ὑπολογίζεται καὶ ἡ ἐργασία εἰς οἱανδήποτε ἐκ τῶν ἐργοστασίων κατασκευῆς δοχείων ἐκ λευκοσιδήρου, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ὁποίας θὰ γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει ἐπευθύνου δηλώσεως τοῦ προσλαμβανομένου, ἀποδεικνυομένης διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν πραγματικῆς ἐργασίας, ἐκδιδομένων παρὰ τῶν πρώην ἐργοδοτῶν καὶ ἐλεγχομένων ἐν ἀντιπαραβολῇ καὶ μὲ τὸ βιβλιάριον ἐργασίας τοῦ Ι.Κ.Α.

Ταῦτα ὀφείλει ὁ ἐργαζόμενος νὰ καταθέσῃ κατὰ τὴν πρόσληψίν του. Οἱ ἤδη ὑπηρετοῦντες ἔχουσι τὸ δικαίωμα, ὅπως ἐντὸς τριμήνου προσκομίσωσι τὰ ὡς ἄνω πιστοποιητικά. Μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, ὁ χρόνος προϋπηρεσίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ ἡμερομισθίου ἀπὸ τῆς ἡμέρας προσκομίσεως τῶν ὡς εἴρηται πιστοποιητικῶν:

Γυναῖκες

Α' Ἀνειδίκευτοι δραχμαὶ 61.

Ὡς τοιαῦται νοοῦνται αἱ ἐργάτριαι, τῶν ὁποίων ἡ ἐργασία δὲν συνδέεται ἀμέσως μὲ τὴν παραγωγήν, ἤτοι ἐργάτριαι αὐλῆς, ἀποθηκῶν, συσκευασίας, βοηθοὶ τῶν εἰδικευμένων ἐργατριῶν ὡς κατωτέρω, βοηθοὶ συγκολλητῶν διὰ κασσιτέρου

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 62 τῆς 14.7.1966 πράξεως κατατέθεσεως.

ή άλλων σχετικώς βοηθητικών έργασιών.

Β' Ειδικευμένοι:

Κατά τό 1ον έτος έν τή ειδικότητί των δραχμαί 62.

Άπό 1 μέχρι 2 ετών έν τή ειδικότητί των δραχμαί 63.

Άπό 2 μέχρι 3 ετών έν τή ειδικότητί των δραχμαί 64.

Άπό 3 μέχρι 5 ετών έν τή ειδικότητί των δραχμαί 66.

Άπό 5 ετών καί άνω έν τή ειδικότητί των δραχμαί 68.

Ώς τοιαύτα νοούνται αί εργαζόμεναι είς αύτόματες ή ημιαυτόματες πρέσσες, ψαλίδια, ώς καί είς άπαντα τά μηχανήματα κατεργασίας αύτόματα ή ημιαυτόματα, καθώς καί συγκολλήτριαι δια κασσιτέρου.

Άνδρες:

Α' Άνειδίκευτοι:

Κατά τό 1ον έτος τής εργασίας των δραχμαί 75.

Κατά τό 2ον καί 3ον έτος τής εργασίας των δραχμαί 77.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τριετίας δραχμαί 80.

Ώς τοιούτοι νοούνται οί εργάται, τών οποίων ή εργασία δέν συνδέεται άμέσως μέ τήν παραγωγήν, ήτοι εργάται αύλής, μεταφοράς φύλλων λευκοσιδήρου, εργάται αποθηκών, ώς καί απασχολούμενοι είς διαφόρους βοηθητικάς εργασίας, πλήν τών βοηθών τεχνιτών.

Β' Ειδικευμένοι:

Οί εργαζόμενοι είς άπαντα τά μηχανήματα κατεργασίας, αύτόματα ή ημιαυτόματα (ήτοι πρέσσες, ψαλίδια, κλιστικά κλπ.), ώς καί οί διά κασσιτέρου συγκολληταί:

Κατά τό 1ον έτος τής εργασίας των δραχμαί 77.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τού 1ου καί έως 3 ετών δραχμαί 81.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τού 3ου καί έως 4 ετών δραχμαί 85.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τού 4ου καί έως 5 ετών δραχμαί 89.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τού 5ου καί έως 10 ετών δραχμαί 93.

Μετά τήν συμπλήρωσιν τού 10ου έτους καί άνω δραχμαί 95.

Έν τούτοις οί τοιαύτα τοιούτοι ώς εμβλέποντες προϊστάμενοι είς τά διάφορα τμήματα παραγωγής θά λαμβάνουν τα άνωτέρω ημερομίσθια, ηύξημένα κατά 20 %.

Οί άνωτέρω ειδικευμένοι μαθηταί, αποστελλόμενοι καί εργαζόμενοι είς εργασίας έκτός τής περιφερείας τής τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, θά λαμβάνουν, έκτός τών μεταφορικών εξόδων καί πρός κάλυψιν τών εξόδων διαμονής καί διατροφής, τάς ανωτέρω αποδοχάς ηύξημένας κατά 100 %.

Οί έξ όλου τού προσωπικού τών συμβαλλομένων εργοστασίων ίσταγόμενοι μέχρι σήμερον είς τήν συλλογικήν σύμβασιν τής σιδηροβιομηχανίας μηχανοτεχνίται (άρθρον Α'), ήτοι εφαρμοσταί, τορνευτοί, φρεζαδόροι καί λοιποί μηχανοτεχνίται, θά εξακολουθήσουν νά ίστάνται είς τήν εν λόγω σύμβασιν, ώς καί μέχρι σήμερον.

Γενικοί όροι

α) Άποδοχαί άνώτεραι τών υπό τής παρούσης καθοριζομένων κατωτάτων ορίων δέν δύνανται νά μειωθούν.

β) Είς τό άρρεν καί τό θήλυ προσωπικόν παρέχεται, άπαξ τού έτους, μία φόρμα ή μπλούζα εργασίας, ανήκουσα είς τήν κυριότητα τού εργοδότου. Άντικαθίστανται άμα τή φθορά των.

γ) Είς τάς ώς ανωτέρω καθοριζομένας αποδοχάς έχει συνυπολογισθή καί συμψηφισθή ή μέχρι σήμερον ιδιαιτέρως καταβαλλομένη μία δραχμή δι' επίδομα ύφους.

δ) Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό 1ης Άπριλίου 1966 καί λήγει τήν 31ην Μαΐου 1967, άφορά δέ τό εργατοτεχνικόν προσωπικόν τών εργοστασίων κατασκευής δοχείων έκ λευκοσιδήρου Άθηνών - Πειραιώς.

Είς την παρούσαν σύμβασιν ύπάγεται καί τό εργατοτεχνικόν προσωπικόν τών εργοστασίων κονσερβοποιίας ή άλλων εργοστασίων, τά οποία έντός αύτών άσχολείται είς τήν κατασκευήν δοχείων έκ λευκοσιδήρου.

Οί συμβαλλόμενοι

—

Συλλογική σύμβασις εργασίας Σαπωνοτεχνιτών Ήρακλείου (*)

Έν Ήρακλείω, σήμερον τήν 29ην Σεπτεμβρίου 1965, έν τώ Γραφείω τού Εργατικού Κέντρου Ήρακλείου, παρουσία τών προέδρων τού Εργατικού Κέντρου Άνδρ. Σταυρουλάκη, οί κάτωθι υπογεγραμμένοι άφ' ενός μέν 1) Λημ. Κεχαγιαδάκης, 2) Έλ. Κουφάκης καί 3) Λημ. Στεφανίδης, ώς εκπρόσωποι τού Έμπορικού καί Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Ήρακλείου κατά τό υπ' άριθ.

(*) Κατετέθη παρά τώ Γραμματεί τού Ειρηνοδικείου Άθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τής υπ' άριθ. 16 τής 8.2.1966 πράξεως καταθέσεως, καί εκοινοποιήθη είς τό Υπουργείον Εργασίας την 11.2.1966.

2686/28.7.1965 ἐγγραφον τοῦ ὡς ἄνω Ἐπιμελητηρίου, ἀφ' ἑτέρου δὲ 1) Στυλ. Κυναλῆς, 2) Μιχ. Καναπάκης καὶ 3) Ἰωάν. Φωνοκαλιώτης, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Σωματείου Σαπωνοτεχνιτῶν τοῦ Ἡρακλείου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι κατὰ τὸ ἀπὸ 22.8.1965 πρακτικὸν συνεδριάσεως γενικῆς συνελεύσεως Σωματείου Σαπωνοτεχνιτῶν, κάτοικοι ἅπαντες Ἡρακλείου, ἀπεφάσισαν τὴν ἐπογραμμὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς οἱ ὅροι ἔχουσιν ὡς κάτωθι:

1. Καθορίζεται ἀμοιβὴ εἰς τοὺς σαπωνοτεχνίτας ἐκ δραχμῶν 0,36 κατὰ καλὸν ἐπεξεργαζομένου σάπωνος (ἐκκένωσις καζανίων, ἤτοι ἀπὸ καζάνι εἰς μπουράτο καὶ ἐκ τοῦ μπουράτου εἰς τὸ σεργί, κόψιμο, σιτάρισμα, ἐνσάκκισις ἐντὸς σάκκων ἢ καθοτίων, ραφὴ σάκκων καὶ κόλλημα καθοτίων). Εἰς τὴν ἀνωτέρω ἀμοιβὴν περιλαμβάνεται τὸ χορηγηθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν, καταπεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 10513.6.1965, κοινοποίησις Ὑπουργείου Ἐργασίας 7598816.8.1965) ἐπίδομα.

2. Θὰ καταβάλλεται εἰς τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν διὰ τὴν ἀπόληψιν δώρων λόγῳ τῶν ἑορτῶν τοῦ Πάσχα, Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους καὶ διὰ τὴν χορήγησιν ἀδειῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας βάσει τοῦ νόμου 539/1945 0,05 κατὰ καλὸν ἐπεξεργαζομένου σάπωνος.

Τὰ συγκεντρούμενα ποσὰ τοῦ ἀνωτέρω Λογαριασμοῦ ἐνοχρεοῦται τὸ Σωματεῖον Σαπωνοποιῶν νὰ καταθέτῃ κατὰ 15θήμερον εἰς μίαν τῶν ἐνταῦθα Τραπεζῶν, μὴ ἔχον τὸ δικαίωμα ἀναλήψεως πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῶν σχετικῶν μὲ τὴν ἀπόληψιν δώρων ἐπισήμων ἀπαιτήσεων.

3. Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἐργοστάσια σαπωνοποιΐας Ἡρακλείου σαπωνοεργάται, ἀμειβόμενοι ἐπὶ ἡμερομισθίῳ, καθορίζεται ὡς κατώτατον ὅριον αὐτοῦ δραχμαὶ 80, συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἀνθυγιεινοῦ ἐπιδόματος 10%.

4. Ἡ ποσότης τοῦ σάπωνος, ἥτις ἐξ ἔθιμου ἐχορηγεῖτο μέχρι σήμερον εἰς τοὺς σαπωνοτεχνίτας, θὰ ἐξακολουθήσῃ χορηγουμένη ὡς καὶ πρότερον.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 29ης Σεπτεμβρίου 1965 καὶ ἰσχύει δι' ἓν ἔτος. Μετὰ τὴν λῆξιν της παρατείνεται δι' ἓν εἰσέτι ἔτος, ἐφ' ὅσον δὲν καταγγελθῇ ἕνα μῆνα πρὸ τῆς λήξεώς της ὑπὸ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Καβάλας (*)

Ἐν Καβάλᾳ, σήμερον τὴν 27.12.1965, συνελθόντες εἰς τὸ Δημαρχεῖον, ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Ἐμμαν. Διπλὸς, Δήμαρχος Καβάλας, ἐξουσιοδοτηθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 330/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Καβάλας, νομιμοποιηθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40146/16.12.1965 ὁμοίας Νομαρχίας Καβάλας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ: α) Πέτρος Κεχετσῆς, πρόεδρος τοῦ ἀναγνωρισθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 222/1948 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Πρωτοδικείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐπιστατῶν Δήμου Καβάλας (Ἡ Ὑγεία καὶ β) Βασ. Κιτσίκογλου, γεν. γραμματεὺς αὐτοῦ, νομίμως ἐξουσιοδοτηθέντες διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 62/1965 πρακτικοῦ γενικῆς συνελεύσεως 27.10.1965, συνεφώνησαν τὴν τροποποίησιν τῆς ἀπὸ 24.10.1962 μεταξὺ Δήμου Καβάλας καὶ σωματείου των ὑπογραφείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δημοσιευθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 8982/6/5749/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 424 Φ.Ε.Κ. τῆς 23.11.1962 τεῦχ.Β' (**) καὶ ἀποδέχονται ὁμοφώνως τὴν αὔξησιν ὡς κάτωθι τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων καὶ ἐπιδομάτων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν συνδεομένων μετὰ τοῦ Δήμου διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀπασχολουμένων ἑκάστοτε εἰς τὰ κατωτέρω ἀναφερόμενα συνεργεῖα τοῦ Δήμου:

Α. 1) Εἰς τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ἀποδομῆς ἀπορριμμάτων τῆς Ὑπηρεσίας Καθαριότητος, 2) Ὑπονόμων, 3) Ὑπηρεσίας Σημαφείων, 4) Καθαριστῶν Δημοτικοῦ Νεκροταφείου, 5) Ταφῆς καὶ ἐκταφῆς νεκρῶν, 6) Κήπων καὶ δενδροστοιχιῶν καὶ 7) Καταπολεμήσεως μυγῶν καὶ κωνώπων, χορηγεῖται: α) προσαύξησις ἴση πρὸς τὸ 10% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου αὐτῶν. β) Αὐξάνεται ἀπὸ 100 εἰς 150 δραχμὰς μηνιαίως τὸ ἐπίδομα σιτάρου. Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα χορηγεῖται εἰς τούτους, ἐφ' ὅσον δὲν ἐλύθη ὁ νόμος τῶν λόγῳ θανάτου ἢ διαζυγίου καὶ γ) Αὐξάνεται ἀπὸ 12% εἰς 15% τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε καταβαλλομένων βασικῶν ἡμερομισθίων.

Τὸ ἐν λόγῳ ἐπίδομα χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς ἐργατοτεχνίτας, ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων τῶν ἀνωτέρω συνεργείων, πλὴν τῶν ἐπιστατῶν καὶ γραφείων τῶν συνεργείων καθαριότητος καὶ

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 20 τῆς 26.3.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 5.4.1966.

(**) ΕΕΔ 25, 1518.

τοῦ ὀεθνατοῦ τοῦ συνεργείου ὑπηρεσίας Σφαγείων.

Β. Ἐφ' ὅσον θεσπισθοῦσαν κυπαίκοτερα ὅρα ἀμοιβῆς ἐργασίας διὰ νόμου, δίτως ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐπικρατούσῃ τῆς παρούσης συμβάσεως ἢ ἐφαρμόζονται ἐκ παραλλήλου.

Γ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης τροποποιητικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1965.

Οἱ συμβαλλόμενοι

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐκδοροσφαγέων Ἐλασσόνος (*)

Ἐν Ἐλασσόνι, σήμερον τὴν 16.10.1965, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μέν: 1) Γεώργ. Μπίζιος, πρόεδρος τοῦ Συλλόγου Ζωεμπόρων Ἐλασσόνος, 2) Νικ. Κίτσης, 3) Ἀθαν. Τσιόπας, μέλη τοῦ αὐτοῦ Συλλόγου Ζωεμπόρων, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Ἰωάν. Πισπιρίκος, 2) Ἀπ. Τσυλίκας, 3) Χρ. Κιτσούλης, ὁ μὲν πρῶτος πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐκδορέων καὶ Συγγενιστῶν Ἐλασσόνος, οἱ δὲ λοιποὶ μέλη τοῦ αὐτοῦ σωματείου, ἅπαντες ἐπὶ τὴν ἐκτεθεῖσαν ἰδιότητά των καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων τῶν Ὀργανώσεων, τὰς ὁποίας ἐκπροσωποῦν, ὡς ἐπίσης καὶ οἱ 1) Παν. Πισπιρίκος, 2) Τ. Πισπιρίκος, 3) Γ. Λόβας, 4) Νικ. Κίτσης, 5) Γ. Φράγκος, 6) Νικ. Λυγούρας, 7) Δημ. Πούρκας, μέλη τοῦ Συλλόγου Ζωεμπόρων, συνῆλθεν ἀφ' ἑτέρου καὶ συνεφώνησαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνομολογήσαντες καὶ συναποδεξάμενοι τὰ ἀκόλουθα:

1. Καθορίζουσι τιμολόγιον ἐκδοροσφακτικῶν τὸ ἀκόλουθον:

α) Ἀρνιὰ - κατσίκια, σφαγή, ἐκδορά, συγύρισμα δραχμαὶ 6.

β) Λίγοπρόβατα, σφαγή, ἐκδορά, συγύρισμα δραχμαὶ 9,50.

γ) Μόσχοι δραχμαὶ 42.

δ) Βοοειδὴ ἐν γένει δραχμαὶ 50.

ε) Χοῖροι μέχρις εἴκοσι κιλὰ καὶ καυρωτοί - μαδητοὶ δραχμαὶ 30.

στ) Χοῖροι ἀπὸ εἴκοσι κιλὰ καὶ ἄνω μέχρι πεντήκοντα κιλὰ μαδητοὶ - γδαρτοὶ δραχμαὶ 45.

ζ) Χοῖροι ἀπὸ πεντήκοντα κιλὰ καὶ ἄνω μαδητοὶ - καυρωτοὶ - γδαρτοὶ δραχμαὶ 55.

Αἱ ὡς ἄνω τιμαὶ ἰσχύουν μετὰ φορτώσεως καὶ ζυγίσεως.

2. Ἡ ἐργασία ἐν τοῖς σφαγείοις θὰ συντελῆται ὡς ἀκολούθως:

Ἡ σφαγὴ καὶ ἐκδορά, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει ἐργασία, θὰ διεξάγηται καλῶς καὶ θὰ ἐπιμελῆται ταύτης καὶ θὰ ἐποπτεύῃ ὑπεύθυνος, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ σωματείου τῶν ἐκδορέων. Τὸ συγύρισμα τῶν σφαγίων ἐκτελεῖται ὑπὸ δύο συγγενιστῶν, ὑποδεικνυομένων ὑπὸ τοῦ προέδρου τοῦ σωματείου, εἰδικευμένων πρὸς τοῦτο, ἀπαγορευομένης εἰς τούτους πάσης ἄλλης ἐν τοῖς σφαγείοις ἀπασχολήσεως, ἐπικουρουμένου ἐν ἀνάγκῃ καὶ ὑπὸ ἑνὸς βοηθοῦ.

Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς ὑποχρεοῦνται, ὅπως παραδίδουσιν εἰς τοὺς ζωεμπόρους τὰ διάφορα εἴδη κανονικῶς καὶ ἰδίᾳ τὰ μὲν ἔντερα καὶ τὶς κοιλιὲς καλῶς πλυμένες, πλὴν τῶν παχεντέρων, τὰ ὁποῖα θὰ παραδίδωνται ἀκαθάριστα. Ἐκδοροσφαγεῖς μεθυσμένοι δὲν δύνανται νὰ ἀναλαμβάνουσιν ἐργασίαν ἐν τοῖς σφαγείοις.

3. Ἀπαγορεύεται αὐστηρῶς εἰς τοὺς ἐκδοροσφαγεῖς ἡ ὑπ' αὐτῶν ἁρπαίρεσις οἱουδήποτε εἴδους ἐκ τῶν σφαγίων, ἤτοι σπληνῶν, σηκωτίων, καλίων κλπ., τῶν ἐκδορέων ὑποχρεουμένων ὅπως παραδίδουσιν ἅπαντα γενικῶς τὰ ὡς ἄνω εἴδη (ἄκρα).

Πᾶσα τυχὸν παράβασις τοῦ παρόντος ὅρου συνεπάγεται τὸν ἀποκλεισμὸν τοῦ παραβάτου ἐκ τῆς ἐργασίας ἐν τοῖς σφαγείοις.

Οἱ ὑπότροποι ἐκδορεῖς τιμωροῦνται διὰ τῆς ὁριστικῆς διαγραφῆς ἐκ τοῦ σωματείου.

4. Ἡ συμβαλλομένη ὀργάνωσις τῶν ζωεμπόρων ἀναλαμβάνει τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως διὰ πᾶσαν ἐκτέλεσιν ἐργασίας ἐκδοροσφαγῆς ἐν τοῖς σφαγείοις Ἐλασσόνος ἐνεργῇ κατ' ἀρχὴν διὰ τῶν μελῶν τοῦ συμβαλλομένου σωματείου ἐκδοροσφαγέων, τὰ ὁποῖα καὶ παρέχει τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ σφαγίων θὰ ἔχωσι τὴν εὐθύνην τῆς καλῆς διεξαγωγῆς τῆς ἐργασίας. Διὰ δὲ τὴν ἐκτὸς τῶν σφαγείων Ἐλασσόνος ἐργασίαν ἐκδοροσφαγῆς τὸ συμβαλλόμενον σωματεῖον ἐκδοροσφαγέων ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν τῆς ἐκδοροσφαγῆς ἀριθμοῦ σφαγίων, ἀναλόγου πρὸς τὰς δυνατότητας τῶν μελῶν αὐτοῦ. Πέραν τούτου παρέχεται ἡ ἐλευθερία εἰς τὸν Σύλλογον ζωεμπόρων νὰ ἀπασχολήσῃ διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς ἐκδοροσφαγῆς εἴτε μέλη ἄλλου σωματείου, εἴτε ἐλευθέρους εἰδικευμένους ἐργάτας.

5. Ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τῶν ζωεμπόρων παροχὴ ἐργασίας εἰς τοὺς ἐπὶ ποινῇ τελοῦντας ἐκδορεῖς Ζωέμπορος, παραβαίνων τὸν παρόντα ὅρον, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν ὁλοκλήρου τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας ταύτης εἰς τὸ συμβαλλόμενον Σωματεῖον ἐκδοροσφαγέων.

6. Τὰ κατὰ τὸ ἀνωτέρω τιμολόγιον ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρὰ τοῦ ἑκάστοτε ταμίου τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τῆς 1.3.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἀνεγνωσθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 2.3.1966.

δια νομοτάκτων διαταγών αποδείξεων, αποκλειομένου παντός άλλου τρόπου εισπράξεως.

7. Η διάρκεια της παρούσης καθορίζεται δι' ἓν έτος από σήμερον, ήτοι μέχρι τέλους Οκτωβρίου 1966 έτους, καθ' όλην δε την διάρκειαν της ισχύος ταύτης τα συμβαλλόμενα μέρη υποχρεούνται, όπως τηρώσιν απαρεγκλίτως τους όρους ταύτης.

Η παρούσα σύμβασις θέλει έχει ισχύν και πέραν του χρόνου, δι' ου συνάπτεται αύτη, έφ' όσον δεν έθελε καταγγελθή υφ' ενός των συμβαλλομένων μερών.

Οι συμβαλλόμενοι

—

3)1966 Απόφ. Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής των τεχνιτών εργαστηρίων βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Αθηνών - Προαστίων (*).

. . . . . .

Διά ταύτα

Επιλύον την μεταξύ του Συνδέσμου Τεχνικών Εργαστηρίων Βιοχημείας και Μικροβιολογίας Αθηνών - Πειραιώς αφ' ενός και του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών αφ' ετέρου εφιστημένην διένεξιν, αποφαίνεται ως ακολούθως:

1. Τεχνικοί απασχολούμενοι ως παρασκευασταί ή παρασκευάστριαι, συντηρηταί πειραματοζώων, πτερυστριαι κλπ. επιστημονικών εργαστηρίων βιοχημείας, μικροβιολογίας, παθολογίας, ανατομίας, κυτταρολογίας, αιματολογίας και ενδοκρινολογίας, των λειτουργούντων τόσον εντός των νοσηλευτικών ιδρυμάτων, νοσοκομείων και κλινικών, όσον και αυτοτελώς ως ιδρύματα ερευνών, καθώς και οι απασχολούμενοι εις ιδιωτικά τοιαύτα, περιοχής Αθηνών και Προαστίων, εκτός βιομηχανίας, υπάγονται ως προς τους όρους αμοιβής και εργασίας εις τας διατάξεις της από 10.7.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας απασχολουμένων τεχνικών παρασκευαστών κλπ. εις τα εντός κλινικών λειτουργούντα επιστημονικά εργαστήρια βιοχημείας, μικροβιολογίας κλπ. Αθηνών και Προαστίων, δημοσιευθείσης εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως δια της υπ' αριθ. 39917)1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 716, τεύχ. Β' της 30.10.1965) (**).

2. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.12.1965.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εδημοσιεύθη.

Εν Αθήναις τη 22.1.1966

—

46)1965 Απόφ. Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών

Περί των όρων αμοιβής του προσωπικού των Στρατιωτικών Υπηρεσιών και εργοστασίων αρμοδιότητος Γ.Ε.Σ. (*)

. . . . . .

Διά ταύτα

Μεταρρυθμίζεται την υπ' αριθ. 16)1965 απόφασιν του Π.Δ.Α.Δ. Αθηνών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ 1) Συνδέσμου Τεχνιτών Σιδηροδιομηχανίας και Ηλεκτροτεχνιτών Στρατιωτικών Υπηρεσιών και 2) Εργατικού Κέντρου Αθηνών αφ' ενός και αφ' ετέρου των 1) Υπουργείου Οικονομικών και 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, ως ακολούθως:

1. Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια αμοιβής εργασίας του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού του απασχολουμένου δια σχέσεως ιδιωτικού δικαίου εις τας κάτωθι Στρατιωτικάς Υπηρεσίας και εργοστάσια, αρμοδιότητος Γ.Ε.Σ., ήτοι: α) 651 Α.Β.Τ.Π., β) Σ.Τ.Κ.Ε.Α., γ) 745 Βάσιν Μηχανικού, δ) 6ην Μ.Ο.Μ.Α., ε) 655 Α.Β.Π., στ) 974 Αποθήκην Βάσεως Κρατικού Τύπου και ζ) 305 Συνεργείων Περιοχής, καθορίζονται ως ταύτα αναφέρονται εις την υπ' αριθ. 30)1964 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Αθηνών, κηρυχθείσαν εκτελεστήν δια της υπ' αριθ. 86531) 7122)1964 (Φ.Ε.Κ. 421, τεύχ. Β' της 2.10.1964) αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (**).

2. Δια τας αποδοχάς του λοιπού προσωπικού των κατηγοριών, των μη καλυπτομένων υπό της προδιληφθείσης διαιτητικής αποφάσεως, έχουν εφαρμογήν αι ισχύουσαι και δεσμεύουσαι τα Δημόσια συλλογικαί συμβάσεις εργασίας και δμοίας εφαρμογής διαιτητικαί αποφάσεις.

3. Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1.11.1964.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο.

Εν Αθήναις τη 2 Φεβρουαρίου 1966

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 25 της 9.3.1966 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 10.3.1966.

(**) ΕΕΔ 24, 1405.

(*) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239) 1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 22 της 26.2.1965 πράξεως καταθέσεως, και εκοινοποιήθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 4.3.1966.

(**) ΕΕΔ 23, 1263.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Καλαί διατάξεις

Κατετέθη εἰς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ψήφισιν Σχέδιον Νομοθετικοῦ Διατάγματος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων».

Διατάξεις περὶ ἀδείων μισθωτῶν :

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἐν λόγω νομοσχεδίου ἔχει ὡς ἑξῆς :

1. Ἡ ὑπὸ στοιχεῖον α' περίπτωσις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539) 1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» ἀντικαθίσταται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 ὡς ἀκολούθως :

«α) Διὰ τοὺς μισθωτούς, τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου ἀπασχολουμένους εἰς ὑποκειμένας ἐπιχειρήσεις δημοσίου χαρακτῆρος, κοινῆς ὠφελείας, ἢ τὰς λειτουργούσας ὑπὸ μορφὴν ἀνωνύμου ἢ περιωρισμένης εὐθύνης ἑταιρείας ἢ ἱδρύματος ἢ ὀργανισμοῦ, ἢ ἐπιχειρήσεως, εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀριθμὸς τῶν μισθωτῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς ἀδείας ὑπερβαίνει τοὺς ἑκατόν, εἰς δώδεκα ἀλλεπαλλήλους ἐργασίμους ἡμέρας».

2. Ἐκ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 539)1945 ἀπαλείφεται ἡ ἐν τέλει φράσις «πλὴν τῆς τυχὸν παρεχομένης κατοικίας».

3. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ αὐτοῦ ἀ.ν. 539)1945 προστίθεται παράγραφος, ἔχουσα οὕτω :

«Αἱ ἀποδοχαὶ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας προκαταβάλλονται εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἀδείας».

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δικαιολογεῖ τὰς σχεδιασθείσας διατάξεις ὡς ἑξῆς :

«Ἐν ὄψει καὶ τῆς ἐν τῇ Νομολογίᾳ δικαστασίας (*) ὑπάγονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 εἰς τὴν ηὐξημένην ἄδειαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀνωνύμων ἑταιρειῶν καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης καὶ ἐπὶ πλέον οἱ μισθωτοὶ τῶν προσωπικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ὅμως ἀπασχολοῦν πολυαρίθμων προσωπικῶν (ἄνω τῶν 100), κρινομένου ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας κατ' οὐδὲν ὑστεροῦν αἱ ἑταιρεῖαι αὗται τῶν ἀνωνύμων τοιούτων.

Πρὸς ἐναρμόνισιν, ἐξ ἄλλου, τῆς περὶ ἀδείων Νομοθεσίας πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἀντιστοίχου ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως Ἐργασίας τῆς ἐπικυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2084) 1952 καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς ὁποίας «εἷς τοὺς ἐν ἀδείᾳ τελοῦντας χορηγεῖται ἡ συνήθης ἀμοιβή, ἢ ὑπὸ τῆς Ἐθνικῆς Νομοθεσίας καθοριζομένη, ηὐξημένη πάντως κατὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς εἰς εἶδος παροχῆς», καταργεῖται ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἀντιτίμου τῆς παρεχομένης κατοικίας, καίτοι ἀποτελούσης τμήματος τῶν εἰς εἶδος ἀποδοχῶν ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ.

Διατάξεις περὶ πολεμιστῶν δικηγόρων καὶ λοιπῶν ἐπιστημόνων :

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ νομοσχεδίου ἔχει ὡς ἑξῆς :

1. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657)1953 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω : «Οἱ ὡς ἄνω τοποθετούμενοι ἢ τοποθετηθέντες ἢ ὁπωσδήποτε προσληφθέντες μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δικηγόροι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιστήμονες ἐγένετο, δέον ἀπαραιτήτως νὰ κέκτηνται ἢ νὰ ἐκέκτηντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως τῶν τὴν ὑφ' ἣν τοποθετοῦνται ἢ ἐτοποθετήθησαν ἰδιότητα».

2. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 2657)1953 ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως : Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοποθετήσεων ἐπιστημόνων οἵτινες δέον νὰ ὑποβάλλωσι μεταξὺ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν ἐνόρκων βεβαιώσιν ἐκ τῶν ἐνώπιον Εἰρηνοδικείου ἢ Συμβολαιογράφου, ὅτι δὲν κατέχουν ἐμμισθον θέσιν παρ' οἱῳδήποτε Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Οἱ ἤδη τοποθετηθέντες ἐπιστήμονες, προσκαλούμενοι, ὑποχρεοῦνται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς γενομένης τοποθετήσεως, ὅπως ὑποβάλωσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω βεβαίωσιν, ὅτι δὲν κατέχουν τοιαύτην ἐμμισθον θέσιν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως.

Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 1507)1966 περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τῶν δικηγόρων κλπ., ἰσχύουσι καὶ διὰ τοὺς κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836)1951 καὶ ν.δ. 2657)1953 τοποθετηθέντας εἰς τὰ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα Νομικὰ Πρόσωπα.

Ἡ Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δικαιολογεῖ τὰς ἀνωτέρω σχεδιασθείσας διατάξεις ὡς ἑξῆς :

Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ρυθμίζονται θέματα, ἀφορῶντα εἰς πολεμιστὰς - μισθωτοὺς καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα ἐπιστήμονος καὶ εἰδικώτερον τοῦ δικηγόρου προσληφθέντας, δι' οὓς διευκρινίζεται, ὅτι ἡ ἰδιότης των αὐτὴ ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεως των καὶ τέλος, ἀντὶ τῆς ἐξεντελιστικῆς δι' ἐπιστήμονας βεβαιώσεως ὅτι τὰ εἰσοδήματα των δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 700 δραχμὰς μηνιαίως (*), ὁρίζεται ὡς δικαιολογητικὸν τοποθετήσεως των βεβαίωσις ὅτι δὲν κατέχουν ἐμμισθον θέσιν παρὰ τῷ Νομικῷ Προσώπῳ.

(*) Σημ. ΕΕΔ : Δὲν ὑπάρχει δικαστασία μετὰ τὴν Α.Π. 381)1966, ΕΕΔ 25, 868.

(*) Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 722.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεῦχος 17ον (599)

Ἀθῆναι, 1 Σεπτεμβρίου 1966

Η ΑΙΤΗΣΙΣ ΑΔΕΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

(Μετὰ τὸν νόμον 4504/1966, ΕΕΔ 25, 435)

Ὑπὸ τοῦ κ. ΒΑΣ. Π. ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, Δικηγόρου

1. Ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν» ὁρίζεται ὅτι:

«Ἡ χρονικὴ περίοδος χορηγήσεως τῆς ἀδείας κανονίζεται μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ, τοῦ πρώτου ὑποχρεουμένου νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν τὸ πολὺ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ δευτέρου διατυπώσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως. Πάντως τὸ ἥμισυ τοὐλάχιστον τῶν κατ' ἔτος ἐν ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει δικαιουμένων ἀδείας δέον νὰ ἱκανοποιῆται ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 1 Μαΐου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικοῦ διαστήματος».

Ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ τῆς διατάξεως ταύτης ἐπεκράτησεν ἡ ἄποψις, ὅτι προϋπόθεσις τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας εἰς τὸν μισθωτὸν εἶναι ἡ ἐκ μέρους του ὑποβολὴ αἰτήσεως πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας καὶ ὅτι, ἐὰν ὁ μισθωτὸς δὲν ὑποβάλῃ τοιαύτην αἴτησιν, ἀποσβέννυται ἡ ἐπὶ τὴν ἄδειαν ἀξίωσίς του ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἔδει αὐτὴ νὰ χορηγηθῇ(1).

Ἡ ὑποστηριχθεῖσα ἀντίθετος ἄποψις, καθ' ἣν ἡ αἴτησις τῆς ἀδείας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἀποτελεῖ πραγματικὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀξιώσεώς του, ἀλλὰ σκοπὸν ἔχει μόνον τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρονικῶν ὁρίων χορηγήσεως τῆς ἀδείας (2), εὑροῦσα ἀπήχησίν τινα εἰς τὴν νομολογίαν τῶν κατωτέρων δικαστηρίων (3), δὲν ἔτυχεν ἐπιδοκιμασίας ὑπὸ τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου.

Οὕτω μέγα πλῆθος μισθωτῶν, εὑρισκομένων ἐν ἠθικῇ ἀδυναμίᾳ λόγῳ τοῦ κινδύνου ἀπολύσεώς των, ὅπως ὑποβάλουν αἴτησιν πρὸς τὸν ἐργοδότην των διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀπολύσεώς των, ὅπως ὑποβάλλουν αἴτησιν πρὸς μὴ λῆψιν τῆς ἀδείας των, οἷον λόγῳ ὑπερωριακῶν ἀμοιβῶν, ὧν θὰ ἐστεροῦντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας των, δὲν ἐλάμβανον ὄχι μόνον τὴν ἄδειάν των καθ' ἑκαστον ἔτος αὐτουσίαν, ἀλλὰ οὐδὲ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρου 5 § 1 ἀ.ν. 539/1945, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957) δριζομένην ἀποζημίωσιν, ἴσην πρὸς τὸ διπλάσιον

(1) Α.Π. 728/1958, ΕΕΔ 17, 1259, Α.Π. 202/1959, ΕΕΔ 18, 535, Α.Π. 66/1960, ΕΕΔ 19, 270, Α.Π. 81/1960, ΕΕΔ 19, 529, Α.Π. 436/1960, ΕΕΔ 19, 1431, Α.Π. 232/1963, ΕΕΔ 22, 736. Ἐκ τῆς θεωρίας *Ι. Καποδίστρια* ἐν ΕΕΔ 4, 518 (πρβλ. ὅμως *ἴδιον*, ἐν ΕΕΔ 18, 5) *Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον Α' σελ. 326, *Κανελλ.* Ἐνοχικόν, 3η ἔκδοσις σελ. 617, *Ἀγαλλιανόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 254 σημ. 5.

(2) Μελέτη *μας* ἐν ΕΕΔ 10, 909 καὶ ἐν ΕΕΔ 14, 626, *Δημάκης*, ἐν ΕΕΔ 16, 3 καὶ ΕΕΔ 15, 1166, Σύντομος, ἐν ΕΕΔ 17, 1258 καὶ 19, 1431, Σύντομος, ἐν ΔΕΝ 14, 1014 καὶ *Καποδίστριας* ἐν ΕΕΔ 18, 5 καὶ ἐν Ἐρμ.ΑΚ, ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 12.

(3) Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 6793/1955, ΕΕΔ 15, 195, Πρωτ/κου Καλ. 4/1956, ΕΕΔ 15, 768, Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 9687/1956, ΔΕΝ 1956, 685, Πρωτ/κου Ἀθηνῶν 670/1956, ΔΕΝ 1956, 149, Πρωτ/κου Καλ. 137/1955, ΔΕΝ 1955, 737.

των αποδοχών άδειας, δοθέντος ότι, κατά τήν κρατήσασαν έν τή νομολογία γνώμην, προϋπόθεσις τής καταβολής τής αποζημιώσεως ταύτης ήτο νά έχη ζητήσει τήν χορήγησιν τής άδείας του ο μισθωτός καί νά έχη αρνηθή τήν χορήγησιν ταύτης ο έργοδότης έξ υπαιτιότητός του, έστω καί έλαφράς αμελείας (4).

Πρός άρσιν τοῦ κακοῦ τούτου καί χάριν πραγματοποιήσεως έκ μέρους όλων τῶν μισθωτῶν τής χώρας τοῦ δικαιώματος άδείας αναψυχής, τό οποίον παρέχει είς αυτούς ο νομοθέτης, όχι μόνον έν τῷ συμφέροντί των, άλλά καί πρός όφελος τής εθνικής οικονομίας, πρός τόν σκοπόν όπως διατηρώσιν ύγιείς καί σφριγηλάς τάς σωματικάς καί πνευματικάς των δυνάμεις οί εργαζόμενοι, ο νομοθέτης διά τοῦ προσφάτου νόμου 4504/1966 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεών τινων τής εργατικής νομοθεσίας καί περί έτέρων τινών διατάξεων», διά τής παραγράφου 15 τοῦ άρθρου 3 αύτοῦ προσέθεσεν είς τό τέλος τής προμνησθείσης παραγράφου 1 τοῦ άρθρου 4 τοῦ ά.ν. 539/1945 έξῆς, έχον ούτω:

«Η κατά τό άνωτέρω απαιτουμένη αίτησις σκοπεί μόνον είς τόν προσδιορισμόν των χρονικών ορίων, έντός των οποίων ύφίστανται υποχρέωσις διά τήν χορήγησιν τής άδείας καί δέν επιτελεί τυπικήν προϋπόθεσιν διά τήν υπό τοῦ μισθωτοῦ, κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου, άσκησιν τοῦ είς άδειαν μετ' αποδοχών δικαιώματος αύτοῦ, τοῦ εργοδότου υποχρεουμένου όπως πρό τής λήξεως του ημερολογιακοῦ έτους παράσχη τήν άδειαν, έστω καί έάν δέν έζητήθη αύτη υπό τοῦ μισθωτοῦ».

Ούτως ο νομοθέτης είς τό επίμαχον ζήτημα έτάχθη πρός τήν μή κρατήσασαν έν τῇ νομολογία αντίθετον άποψιν, είς ήν προσεχώρησεν υπό τήν πίεσιν τῶν πραγμάτων έκ λόγων κοινωνικής πολιτικής (5).

Η θεσπισθείσα νέα διάταξις, παρά τήν σαφήνειάν της, θέλει δημιουργήσει έν τῇ πράξει έρμηνευτικά τινα προβλήματα.

Σκοπός τής παρούσης μελέτης είναι νά επισημάνη τινά έκ τούτων καί νά βοηθήση είς τήν αντιμετώπισιν αύτῶν.

2. Έν πρώτοις, ώς πρός τόν χρόνον τής ουσιαστικής ισχύος τής διατάξεως ταύτης, γεννάται τό ζήτημα, έάν αύτη έχη αναδρομικήν ισχύν ή ή ουσιαστική ισχύς της συμπίπτη μέ τήν τυπικήν ισχύν της, αρχομένην κατά τό άρθρον 7 τοῦ νόμου άπό τής δημοσιεύσεώς της είς τήν Εφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Φρονοῦμεν, ότι, ώς προκύπτει έκ τής διατάξεως ταύτης, αποβλεπούσης είς τήν διασαφήνισιν τής έννοίας τής αίτήσεως τής άδείας έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ή διάταξις αύτη έχει ερμηνευτικόν χαρακτῆρα. Θεσπισθείσα πρός άρσιν τής υφισταμένης αμφισβητήσεως έν τῇ θεωρίᾳ καί τῇ νομολογίᾳ έν τῷ επιμάχῳ ζητήματι (6). Ο νομοθέτης, επεξηγῶν τόν σκοπόν τής αίτήσεως τής άδείας έκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, αποδίδει τήν αληθῆ έννοιαν είς τόν παρ' αύτοῦ χρησιμοποιούμενον όρον «αίτησις».

Αντίθετος έκβοχή, καθ' ήν μόνον άπό τής τυπικής ισχύος τής διατάξεως ο όρος «αίτησις» έχει τήν υπό τοῦ νομοθέτου αποδιδομένην έννοιαν, ένῷ προηγουμένως έχει έτέραν έννοιαν, τήν έν τῇ νομολογίᾳ κρατήσασαν, αποτελεῖ διάσπασιν τής έννοίας ένός καί τοῦ αύτοῦ νομικοῦ όρου, μή επιθυμητήν υπό τοῦ νομοθέτου, αντικειμένην άμα καί είς τό συστηματικόν στοιχεῖον τοῦ νόμου, προκειμένου περί ερμηνείας νομικῶν όρων.

Ούδεμίαν δέ σημασίαν έχει τό ότι ο νομοθέτης δέν χρησιμοποιεῖ πανηγυρικήν έκφρασιν, ίνα δηλώσῃ τήν βούλησίν του περί τοῦ ερμηνευτικοῦ χαρακτῆρος τής διατάξεως, άρκοῦντος τοῦ ότι έξ αύτῆς σαφῶς προκύπτει ή βούλησίς του αύτη, ώς έν προκειμένῳ, ένθα διά τοῦ προσδιορισμοῦ τοῦ σκοποῦ τής αίτήσεως τής άδείας αίρεται ή δημιουργηθεῖσα έν τῇ νομικῇ επιστήμῃ αμφισβήτησις περί τής έννοίας τοῦ όρου.

Ως ερμηνευτική ή διάταξις αύτη έχει όχι μόνον αναδρομικήν ισχύν, άλλ' εφαρμόζεται

(4) Α.Π. 436/1960, ΕΕΔ 19, 1451· Α.Π. 545/1964, ΕΕΔ 23, 770, Α.Π. 518/1965, ΕΕΔ 25, 11 καί *Κυπριάδης*, έν ΕΕΔ 18, 53.

(5) Είχε γίνει προσπάθεια νομοθετικής ρυθμίσεως καί προηγουμένως διά κατατεθέντος έν τῇ Βουλῇ νομοσχεδίου τό έτος 1962, πλήν αύτη δέν ευαρεστήθη, διότι άπεσύρθη τελικῶς τό νομοσχέδιον. (Πρβλ. ΕΕΔ 21, 1472).

(6) Πρβλ. περί τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος τῶν ερμηνευτικῶν νόμων *Μπαλή*, Γεν. Αρχαί § 7, *Χονδραγιάννη*, έν ΕΕΝ 14, 174, *Γ. Κονταρλάκου*, ΕΕΝ 11, 128, *Μανούσου*, έν Θέμ. ΞΒ' 688, *Σοφρόλου*, ΝοΒ 1, 321, Α.Π. 444/1953, ΕΕΔ 12, 821, Α.Π. 512/1960, ΕΕΔ 20, 33, *Π. Ζέπου*, έν Ν.Δ. 9, 160 έπ. Περί τοῦ ότι ύπῆρξε διχογνωσία έν τῇ θεωρίᾳ καί τῇ νομολογίᾳ περί τής αληθοῦς έννοίας, ίδε άνωτέρω σημ. 1, 2, 3. Έκ τοῦ ότι ο Α.Π. ηκολούθησε τήν αντίθετον γνώμην δέν έπεται, ότι τό ζήτημα έπαυσε στασιαζόμενον έν τῇ νομικῇ επιστήμῃ.

καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμῶν δικῶν καὶ παρ' αὐτοῦ ἔτι τοῦ Ἀρείου Πάγου (7).

Β. Περαιτέρω, μετὰ τὸν ὑπὸ τοῦ νόμου προσδιορισμὸν τοῦ σκοποῦ τῆς αἰτήσεως τῆς ἀδείας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, παρίσταται ἀναγκαῖον νὰ διερευνηθῇ ἡ νομικὴ φύσις τῆς αἰτήσεως τῆς ἀδείας, ὡς καὶ αἱ ἔννομοι συνέπειαι ἐκ τῆς ὑποβολῆς ἢ μὴ ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ταύτης, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ καθορισμοῦ τῆς νομικῆς φύσεως ταύτης ἐξαρτᾶται ἡ λύσις πλείστων ὅσων γεννωμένων ζητημάτων ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς νέας ταύτης διατάξεως.

Διὰ τοῦ ἀ.ν.539/1945 παρεσχέθη εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς συνδεομένους διὰ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, δικαίωμα, ὅπως τυγχάνουν ἀδείας ἀναψυχῆς καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ὑπὸ τὰς ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ὁριζομένας προϋποθέσεις. Ἐκ τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς, δηλονότι τῆς ἀνάγκης ἀναπαύσεως τῶν σωματικῶν καὶ πνευματικῶν δυνάμεων τῶν ἐργαζομένων, χάριν προστασίας τῆς ὑγείας των, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ σκοπῷ διατηρήσεως τῆς ἱκανότητος αὐτῶν καὶ τῆς ἀποδόσεώς των ἐν τῇ ἐργασίᾳ πρὸς τὸ συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας (8), προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης δὲν ἱκανοποιεῖται διὰ τῆς παροχῆς καὶ μόνον τοῦ δικαιώματος τούτου εἰς τὸν μισθωτόν, ἀλλ' ἀποβλέπει καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως ἀδείας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἐντὸς ἑνὸς ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

Πρὸς τοῦτο ῥητῶς ὁρίζει ἐν ἄρθρῳ 5 § 1 ὅτι:

«Πᾶσα συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περιλαμβάνουσα τὴν ἐγκατάλειψιν τοῦ εἰς ἄδειαν δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἢ τὴν παραίτησιν τούτου ἀπὸ τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος καὶ ἐὰν προβλέπῃ τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν ἐπηυξημένης ἀποζημιώσεως, θεωρεῖται ἀνυπάρκτους».

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης ἀνακύπτει κατάδηλος ὁ ἀναγκαστικὸς χαρακτὴρ τοῦ θεσπίζοντος τὴν ἀξίωσιν ἀδείας κανόνος.

Ὡς πρὸς τὸ χρονικὸν σημεῖον χορηγήσεως τῆς ἀδείας, τοῦτο τοποθετεῖται ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, κατ' ἄρθρον 2 § 1 τοῦ νόμου, ὅπερ ὁρίζει, ὅτι πᾶς μισθωτὸς... δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακόν, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι 31 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους, ἄδειας μετ' ἀποδοχῶν. Τ-φίσταται, ὅθεν ἓν ἀπώτατον χρονικὸν σημεῖον χορηγήσεως τῆς ἀδείας, τοποθετούμενον εἰς τὸ τέλος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ὅπερ ἀποτελεῖ δήλην ἡμέραν, καθιστῶσαν τὸν ἐργοδότην ὑπερήμερον καὶ ἄνευ ὀχλήσεως κατ' ἄρθρον 341 Α.Κ. (9).

Δύναται ὅμως ὁ ἐργοδότης νὰ καταστῇ ὑπερήμερος καὶ ἐνωρίτερον, ἐὰν μεσολαβήσῃ ὄχλησις τοῦ μισθωτοῦ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, ὁπότε ὁ ἐργοδότης, κατ' ἄρθρον 4 § 1 τοῦ νόμου, ὑποχρεοῦται νὰ χορηγήσῃ τὴν αἰτηθεῖσαν ἄδειαν τὸ πολὺ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ὑφισταμένης καὶ πάλιν δήλης ἡμέρας ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 341 Α.Κ. (10). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ ἔχει τὸν χαρακτῆρα τῆς ὀχλήσεως, ἥτις ἀποτελεῖ προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπερημερίαν τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ προϋπόθεσιν τῆς ἀξιώσεως ἀδείας, ὡς ἀσφαλιμένως εἶχε γίνει δεκτὸν ὑπὸ τῆς κρατησάσης ἐν τῇ νομολογίᾳ γνώμης.

Αἱ συνέπειαι τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου μετὰ τὴν γενομένην τροποποίησιν τῆς ἀρχικῆς διατάξεως ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 εἶναι ἡ καταβολὴ ἀποζημιώσεως, προσδιοριζομένης κατ' ἀπαρέσιμον ὑπὸ τοῦ νόμου εἰς τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας, ηὐξημένας κατὰ 100%.

4. Ἤδη, ἐρευνητέον εἶναι ποῖαι αἱ νομικαὶ συνέπειαι ἐκ τῆς παραλείψεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ ὑποβάλῃ αἴτησιν περὶ χορηγήσεως τῆς ἀδείας του κατὰ τὸ οἰκεῖον ἡμερολογιακὸν ἔτος. Ὑφισταμένης δήλης ἡμέρας ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, συμπιπτούσης πρὸς τὸ τέλος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, οὗτος καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ἄνευ ὀχλήσεως καὶ νόμῳ ὑπόχρεως εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ὡς ἄνω νομίμου ἀποζημιώσεως λόγῳ τῆς ἀρνήσεως χορηγήσεως τῆς ἀδείας.

Συνεπῶς ἡ λύσις προέκυπτεν ἀδίαστος ἐκ τοῦ νόμου καὶ θὰ ἦτο περιττὴ ἡ γενομένη διὰ τοῦ προσφάτου νόμου διασαφήνισις περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς αἰτήσεως ἀδείας, ἐὰν ἡ νομολογία δὲν ἠκολούθει τὴν ἀντίθετον σφαλερὰν ὁδόν.

Πρόβλημα ὅμως γεννᾶται μήπως ἡ παράλειψις ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ἀδείας ἐκ μέ-

(7) Πρβλ. τὰς ἐν τῇ προηγουμένῃ σημειώσει παραπομπάς.

(8) Πρβλ. *Καποδίστριαν* ἐν ΕΕΔ 4, 548, *Ζάϊον*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ἄρθρ. 666, 667, ἀριθ. 3, *Δ-γαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 240 καὶ μελέτην μας ἐν ΕΕΔ 10, 908.

(9) Πρβλ. μελέτας μας ἐν ΕΕΔ 10, 909, ΕΕΔ 14, 743.

(10) Α.Π. 415/1964, ΕΕΔ 23, 779.

ρους τοῦ μισθωτοῦ δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀπώλειαν τοῦ δικαιώματος ἀδείας. Τοιαύτη ἀπόσβεσις τοῦ δικαιώματος δύναται νὰ προκύψῃ εἰς δύο περιπτώσεις, καθ' ἃς ἐκ τῆς παραλείψεως ταύτης τοῦ μισθωτοῦ νὰ ζητήσῃ τὴν ἄδειάν του εἶναι δυνατὸν νὰ συναχθῇ ἡ παραίτησις αὐτοῦ ἐκ τοῦ σχετικοῦ δικαιώματός του ἢ νὰ ἐπέλθῃ ἀποδυνάμωσις τοῦ δικαιώματός του.

5. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ παραίτησις ἐκλαμβάνεται ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀφέσεως χρέους κατ' ἄρθρον 454 Α.Κ. (11).

Μία τοιαύτη ὅμως ἐκδοχὴ ἀποκλείεται ἐκ πολλῶν λόγων καὶ δή:

α) Ἐκ μόνης τῆς ἀζητησίας τῆς ὀφειλῆς δὲν ἐπέρχεται ἀπόσβεσις ταύτης δι' ἀφέσεως, ἐκτὸς ἐὰν συνάγεται σαφῶς ἐκ τῶν συμπαρομαρτουσῶν περιστάσεων τοιαύτη πρόθεσις τοῦ δικαιούχου (12). Ἐὰν ἡ ἀρχὴ αὕτη ἰσχύῃ ἐν τῷ ἐνοχικῷ δικαίῳ, ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ κρατεῖ καὶ ἡ ἑτέρα ἑρμηνευτικὴ ἀρχή, καθ' ἣν ὡς ἐκ τῆς ὑφισταμένης καταστάσεως ἐξαναγκασμοῦ, εἰς ἣν τελεῖ ὁ μισθωτὸς διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας λόγῳ τοῦ ἐπικρεμαμένου κινδύνου ἀπολύσεώς του καὶ ἀπωλείας τῆς θέσεώς του, ἐκ τῆς μὴ ἐνασκήσεως τῶν δικαιωμάτων του διαρκούσης τῆς σχέσεως ἐργασίας, κατὰ κανόνα, δὲν συνάγεται πρόθεσις παραιτήσεώς του. Συνεπῶς καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ὑποβολῆς παρὰ τοῦ μισθωτοῦ αἰτήσεως πρὸς χορήγησιν τῆς νομίμου ἀδείας του δὲν συνάγεται καὶ πρόθεσις παραιτήσεώς του ἐκ ταύτης καὶ δὴ ὑπὸ τὴν μορφὴν συνάψεως μετὰ τοῦ ἐργοδότου συμβάσεως ἀφέσεως χρέους (13).

β) Καὶ ἂν, λόγῳ εἰδικῶν συμπαρομαρτουσῶν περιστάσεων, κατ' ἀπόκλισιν ἐκ τῆς κρατούσης ὡς ἄνω ἑρμηνευτικῆς ἀρχῆς, συνάγεται τοιαύτη πρόθεσις παραιτήσεως (ἀφέσεως χρέους), αὕτη θὰ ἦτο ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς κανόνα ἀναγκαστικοῦ δικαίου, οἷος τυγχάνει ὁ ἐπιβάλλων τὴν χορήγησιν ἀδείας εἰς τὸν μισθωτὸν καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος.

Ὁ ἀναγκαστικὸς μάλιστα χαρακτὴρ τῆς περὶ χορηγήσεως ἀδείας διατάξεως δὲν συνάγεται μόνον ἐκ τοῦ ἀνωτέρω ἐκτεθέντος σκοποῦ, ὃν ἐπιδιώκει ὁ νομοθέτης διὰ τῆς χορηγήσεως ἀδείας ἀναψυχῆς εἰς τὸν μισθωτόν, ἀλλὰ παρ' ἡμῖν προκύπτει καὶ ῥητῶς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου, κηρυσσούσης ἄκυρον πᾶσαν συμφωνίαν περὶ ἐγκαταλείψεως ἢ παραιτήσεως τοῦ δικαιώματος ἀδείας.

Πλὴν καὶ ἐνταῦθα ἀνακύπτει τὸ γεννώμενον ζήτημα ἐπὶ πάσης ἀξιώσεως, ἀπορρεούσης ἐκ κανόνος τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, ἔχοντος ἀναγκαστικὴν ἐνέργειαν, ἐὰν ἡ ἀκυρότης ἀφορᾷ τὴν παραίτησιν ἐκ μελλουσῶν ἀξιώσεων πρὸ τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας ἢ καὶ ἐκ γεγεννημένων ἀξιώσεων μετὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας (14).

Ἡ λύσις τοῦ ζητήματος τούτου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς παρεχομένης προστασίας ὑπὸ τοῦ νομοθέτου διὰ τοῦ ὁπλισμοῦ δι' ἀναγκαστικῆς ἐνεργείας ἑκάστης συγκεκριμένης διατάξεως. Ἐὰν ὁ νομοθέτης θέλῃ νὰ ἐξασφαλίσῃ μόνον τὴν γένεσιν τῆς ἀξιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως, τότε εἶναι ἄκυρος μόνον ἡ συμφωνία, ἡ ἀποκλείουσα τὴν γένεσιν τῆς ἀξιώσεως. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν ὁ νομοθέτης κηρύσσει ἄκυρον μόνον τὴν ἐκ τῶν προτέρων παραίτησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς μήπω γεγεννημένης ἀξιώσεως. Ἐὰν ὅμως ὁ νομοθέτης καὶ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἀποβλέπῃ ὄχι μόνον εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς γενέσεως τῆς ἀξιώσεως, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως παρὰ τοῦ μισθωτοῦ, τότε εἶναι ἄκυρος ἡ παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐκ γεγεννημένης ἀξιώσεως, διότι αὕτη ἀντίκειται εἰς τὸν ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν τῆς ὁποιασδήποτε πραγματοποιήσεως τῆς ἀξιώσεως (15).

Ἐν τῷ ἐργατικῷ δικαίῳ, κατὰ παρέκκλισιν ἐκ τῆς ἰσχυούσης ἐν τῷ ἰδιωτικῷ δι-

(11) Μελέτη μας ἐν ΕΕΔ 10, 193 ἑπ., *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρων 679, ἀριθ. 7 καὶ Α.Π. 304/1964, ΕΕΔ 28, 668.

(12) *Μπαλή*, Ἐνοχ. Δίκαιον § 158, ἀριθ. 4.

(13) Οὕτω H. F l o r e t t a, Die Unabdingbarkeit im Arbeitsrecht und die herschende Meinung über den Verfall des Urlaubes ἐν DRdA, τεῦχος Σεπτεμβρίου 1961, σελ. 15 ἑπ.

(14) Μελέτη μας, ἔνθ' ἀνωτ. 10, 193 ἑπ., *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρων 679, ἀριθ. 3, 7.

(15) Ἐν Γερμανίᾳ μέχρι τοῦ 1934 ἡ ἀρχοῦσα γνώμη ἦτο ὅτι μόνον παραίτησις ἐκ μελλουσῶν ἀξιώσεων, ἀπορρεουσῶν ἐκ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἦτο ἄκυρος, οὐχὶ δὲ καὶ ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ γεγεννημένων ἀξιώσεων παραίτησις. Οὕτω S i n z h e i m e r, Tarifrecht ἐκδ. 2α, 1929, § 1, ἀριθ. 3. H u e c k, Tarifvertrag 1920, σελ. 115. Τὴν κρατοῦσαν γνώμην

καίω ἀρχῆς τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας, ὁ περιορισμὸς τῆς ὁποίας κατ' ἐξαίρεσιν δύναται νὰ συναχθῇ, ἰσχύει ἡ ἀντίθετος ἀρχὴ τοῦ κατὰ κανόνα περιορισμοῦ τῆς συμβατικῆς ἐλευθερίας, χάριν ἐπιτεύξεως τοῦ ὑπὸ τῆς προστατευτικῆς διατάξεως ἐπιδιωκομένου σκοποῦ (15). Πρὸς τοῦτο ἐπιβάλλεται, ὅπως ὁ μισθωτὸς προστατευθῇ καὶ ἔναντι ἑαυτοῦ δι' ἀναγνωρίσεως ὡς ἀνισχύρου τῆς παραιτήσεώς του καὶ ἐκ τῆς γεγεννημένης ἀξιώσεώς του.

Ἐὰν ἡ ἀναγκαστικὴ ἐνέργεια τῆς προστατευτικῆς διατάξεως περιωρίζετο μόνον εἰς τὴν ἀκυρότητα τῶν ἀποκλειουσῶν τὴν γένεσιν τῆς ἀξιώσεως συμφωνιῶν καὶ οὐχὶ καὶ εἰς τὴν ἀκυρότητα τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ γεγεννημένης ἀξιώσεως, θὰ ἠνοίγετο εὐρεῖα ὁδὸς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου. Ἡ ἀπαγόρευσις ὅμως ἐν τῷ νόμῳ δὲν ἀφορᾷ μόνον τὸ ρητῶς ἀπαγορευόμενον, ἀλλ' ἐπίσης καὶ τὰς δικαιοπραξίας τὰς τεινούσας εἰς περιγραφὴν τοῦ νόμου (16).

6. Παρίσταται, ὅθεν ἀνάγκη ἐν πρώτοις νὰ ἐρευνηθῇ, ποία εἶναι ἡ ἔννοια τοῦ χρησιμοποιουμένου εἰς διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ὅρου τῆς ἐκπληρώσεως παροχῆς τινος ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου κατόπιν αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ. Καίτοι, ὡς ἐλέχθη, ὁ κανὼν εἶναι, ὅτι ὁ νομοθέτης, ἁπλῶς διατάξῃ τινὰ δι' ἀναγκαστικῆς ἐνεργείας, ἀποβλέπει εἰς τὴν ὑποσβέσιμον πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως, εἶναι δυνατόν, ὅταν ἡ μὴ πραγματοποίησις τῆς ἀξιώσεως δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ δημόσιον συμφέρον, ἀλλ' ἁπλῶς ἔχῃ θεσπισθῇ πρὸς τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ, ἡ παρεχομένη προστασία νὰ ἐξικνῆται μόνον εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς γενέσεως τῆς ἀξιώσεως, κηρυσσομένης ὡς ἀκύρου πάσης ἀντιθέτου συμφωνίας, οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ὑποσβέσιμον πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως.

Οὕτω αἱ ἐκ τῶν διατάξεων περὶ παροχῆς πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸν μισθωτὸν κατ' ἄρθρον 4 νόμου 2112 καὶ ἄρθρον 678 Α.Κ. ἢ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως περὶ χορηγήσεως αὐτῷ ἀδείας πρὸς ἐξεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας κατ' ἄρθρον 677 Α.Κ. ἀπορρέουσαι ἀξιώσεις δὲν εἶναι ἐπιδεκτικαὶ παραιτήσεως πρὸ τῆς γενέσεώς των, εἶναι ὅμως ἐπιδεκτικαὶ παραιτήσεως μετὰ τὴν γένεσίν των. Ὁ νομοθέτης ἀρκεῖται εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῆς γενέσεως τοῦ σχετικοῦ δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ, οὐδόλως δὲ ἀποβλέπει καὶ εἰς τὴν ὑποσβέσιμον πραγματοποίησιν αὐτοῦ. Ἐὰν ὁ μισθωτὸς δὲν θέλῃ νὰ ἐνασκήσῃ τὸ δικαίωμα τῆς λήψεως τοῦ πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας ἢ λήψεως ἀδείας πρὸς ἀνεύρεσιν ἑτέρας ἐργασίας, ὁ νομοθέτης δὲν ἔχει λόγον νὰ τὸν ἐξαναγκάσῃ πρὸς τοῦτο, διότι ἡ προστασία παρέχεται πρὸς τὸ συμφέρον καὶ μόνον τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὲν συνδέεται καὶ πρὸς τὸ γενικώτερον δημόσιον συμφέρον.

Ἐὰν ὅμως ὁ νομοθέτης ἐκ λόγων γενικωτέρου δημοσίου συμφέροντος ἀποβλέπῃ καὶ εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῆς παρεχομένης ἀξιώσεως εἰς τὸν μισθωτόν, τότε δὲν ἐξαρτᾷ ταύτην ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλά, κηδεμονεύων τοῦτον, τὸν προστατεύει καὶ ἐκ τοῦ κινδύνου τῆς μὴ πραγματοποιήσεως τῆς γεγεννημένης ἀξιώσεώς του λόγῳ παραιτήσεώς του. Οὕτως ἐπὶ ἀξιώσεων, ἀπορρεουσῶν ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἡ ἀναγκαστικὴ ἐνέργεια τῶν ὅρων τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐξικνεῖται καὶ μέχρις ἀκυρότητος τῆς παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ γεγεννημένης ἀξιώσεως, διότι ἐκ λόγων ὄχι μόνον ἀφορώντων τὸ ἀτομικὸν συμφέρον τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ συλλογικοῦ χαρακτῆρος τῆς γενομένης ρυθμίσεως ἐπιβάλλεται ἡ ἐξασφάλισις τῆς πραγματοποιήσεως τῆς παρεχομένης ὡς ἐλάχιστον ὅριον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως προστασίας. Τοιοῦτοι λόγοι εἶναι ὄχι μόνον ἡ ἐξασφάλισις εἰς τὸν μισθωτὸν ἑνὸς ἐλαχίστου ὁρίου προστασίας χάριν ἑαυτοῦ καὶ τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος ἀνόδου τοῦ βιωτικοῦ ἐπιπέδου τῶν ἐργαζομένων, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἐξισώσεως τῶν βαρῶν τῶν δεσμευομένων ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργο-

---

κατεπολέμησεν ὁ Nipperdey, ἐν Lehrbuch des Arbeitsrechts, ἤδη ἀπὸ τῆς 5ης ἐκδ. 1932, τόμ. II σελ. 288. Ὑπὲρ τῆς γνώμης ταύτης εἶχον ὑπεραμυνθῇ καὶ οἱ Jacobi, Sinheimer, Kutz, Lahni, Ehlers, Potthoff κ.ἄ. Ὁ Nipperdey εὐθαρσῶς ἐχαρακτήρισε τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ ἐπιτρεπτοῦ τῆς ἀφέσεως χρέους ἐκ γεγεννημένων ἀξιώσεων, ὡς τὴν νομιμοποίησιν ἑνὸς λαθραίου τρόπου καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου. Τὰ μέρη θὰ ἠδύναντο διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ νὰ ὑπονομεύσουν τὴν ἀναγκαστικὴν ἐνέργειαν τοῦ νόμου καὶ νὰ συνάψουν συμφωνίας ἀντικειμένας πρὸς αὐτόν.

(16) Κατὰ τὸν H. Flore tta, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 15, δὲν πρόκειται περὶ ἐξαιρέσεως ἐκ τοῦ κανόνος, ἀλλὰ περὶ στοιχειώδους ἀρχῆς τοῦ ἐργατικοῦ δικαίου, θεμελιουμένης εἰς τὴν ἀπαγόρευσιν τῆς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου.

(17) *Μπαλῆ*, Γεν. Ἀρχαί § 60.

δοτῶν πρὸς ἀποφυγὴν συναγωνισμοῦ κ.ἄ.

Ὡς πρὸς τὴν ἀξίωσιν τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς, αὕτη, ὡς ἐλέχθη, παρέχεται καὶ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, διατηρήσεως ἀκμαίων τῶν δυνάμεων, τῶν ἐργαζομένων πρὸς ὄφελος καὶ τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ συνεπῶς καὶ ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ὁ νομοθέτης ἔχει λόγους νὰ ἀποβλέπῃ εἰς τὴν ὁπωσδήποτε πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως.

Κατὰ ταῦτα διὰ τῆς παραλείψεως ὑποβολῆς αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν τῆς ἀδείας του, ἐὰν ἐκ ταύτης συνάγεται βούλησις παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον, ὡς ἐλέχθη, δὲν τεκμαίρεται, καταρτίζεται σιωπηρῶς σύμβασις ἀφέσεως χρέους, πλὴν αὕτη τυγχάνει ἄκυρος, ὡς ἄγουσα εἰς τὴν μὴ πραγματοποίησιν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἀδείας του καὶ ἐντεῦθεν εἰς περιγραφὴν τοῦ νόμου.

Ἡ ἀδίαστος αὕτη λύσις προέκυπτεν ἑρμηνευτικῶς ἐκ τοῦ πνεύματος καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς εἰς τοὺς μισθωτούς. Εἰς τὴν νομολογίαν ὅμως τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου ἐκράτησεν ἡ ἀντίθετος ἀποψις, ἡ θεωροῦσα τὴν αἴτησιν ὡς προϋπόθεσιν τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος ἀδείας. Οὕτως ὅμως παρεγνωρίσθη ὁ σκοπὸς τῆς αἰτήσεως καὶ ἡ ἔννοια τῆς διὰ τῆς παραλείψεως ὑποβολῆς αἰτήσεως συντελουμένης σιωπηρᾶς ἀφέσεως χρέους, μὲ συνέπειαν τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἐγκύρου τῆς οὕτω καταρτιζομένης συμβάσεως ἀφέσεως χρέους. Οὕτως, ὡς ἀπεδείχθη, ἐν τῇ πράξει, ἠνοίχθη εὐρεῖα ὁδὸς καταστρατηγήσεως τοῦ νόμου περὶ ἀδειῶν.

Τὸ ἄτοπον τοῦτο ἦλθε νὰ θεραπεύσῃ ἡ νέα διάταξις, ἀποκαταστήσασα τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ὅρου «αἴτησις». Βεβαίως ἡ διατύπωσις τῆς διατάξεως ταύτης, ἐπεξηγούσης τὸν σκοπὸν τῆς αἰτήσεως καὶ διασαφηνιζούσης, ὅτι αὕτη δὲν ἀποτελεῖ τυπικὴν (sic) προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ἀδείας, προσήκουσα μᾶλλον εἰς σύγγραμμα ἐργατικοῦ δικαίου ἢ εἰς νόμον, δὲν εἶναι ἰδεώδης, δικαιολογεῖται ὅμως ἐκ τοῦ λόγου τῆς δηλώσεως τῆς ἀντιθέσεως πρὸς τὴν κρατήσασαν νομολογίαν, ἥτις εἶχεν ἀναγάγει τὴν αἴτησιν ὡς προϋπόθεσιν τῆς γενέσεως τοῦ δικαιώματος ἀδείας.

Κατὰ νομικὴν ἀκριβολογίαν διὰ τῆς διατάξεως ταύτης οὐδὲν ἄλλο διαδηλοῦται, εἰμὴ ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ὅπως κηρύξῃ ὡς ἄκυρον τὴν συναμένην ὑπὸ εἰδικὰς περιστάσεις νὰ συναχθῇ ἐκ τῆς μὴ ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως παρὰ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς λῆψιν τῆς ἀδείας του ἄφεσιν χρέους (παραίτησιν ἐκ τῆς γεγεννημένης ἀξιώσεως ἀδείας), ὡς καὶ νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἀποδυναμίωσιν τῆς ἀξιώσεως ἀδείας ἐκ τῆς μὴ ἐνασκήσεώς της ἐντὸς τοῦ δεδομένου ἡμερολογιακοῦ ἔτους.

7. Ἐρευνητέα ἤδη καθίσταται ἡ δευτέρα δυνατὴ περίπτωσις ἀπωλείας τοῦ δικαιώματος ἀδείας ἐκ τῆς μὴ ἀσκήσεως αὐτοῦ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ, παραλείψαντος νὰ ὑποβάλῃ διαρκοῦντος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἀδείας αἴτησιν περὶ χορηγήσεως ταύτης.

Ἐὰν ἐκ τῆς παραλείψεως ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως δὲν δύναται νὰ συναχθῇ βούλησις παραιτήσεως, μήπως δύναται νὰ ἐκληφθῇ ὡς ἀποδυναμιωθεῖσα ἡ σχετικὴ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ἣν περίπτωσιν ἐδημιουργήθη εὐλόγως ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς ταύτης τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν ἐργοδότην ἡ πεποίθησις, ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν πρόκειται νὰ ἐνασκήσῃ ταύτην καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συμπαρομαρτουσῶν περιστάσεων, δὲν δύναται νὰ ἀξιωθῇ ἡ ἐπιγενομένη ἐνάσκησις τῆς ἀξιώσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ;

Ἐὰν ἀμφισβητῆται ἐν τῷ παρ' ἡμῖν ἐργατικῷ δικαίῳ ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἀρχῆς τῆς ἀποδυναμιώσεως ἐπὶ ἀξιώσεων, ἀπορρεουσῶν ἐκ κανόνων ἀναγκαστικοῦ δικαίου (16), ἡ ἀρχὴ αὕτη τῆς ἀποδυναμιώσεως δὲν δύναται νὰ εὕρῃ ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ἀδείας (17), ἐν ᾗ ὁ νομοθέτης ὄχι μόνον χάριν προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, ὡς ἐλέχθη, ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ὁπωσδήποτε πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως, ἀδιαφόρων διὰ τὴν δημιουργηθεῖσαν πεποίθησιν εἰς τὸν ἐργοδότην ἐκ τῆς συμπεριφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, οὐδὲ ἐξαρτῶν τὴν πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ τελευταίου. Μάλιστα, πρὸς τὸν σκο-

---

(16) Α.Π. 173/1964, ΕΕΔ 20, 531, καὶ τὰ ἐπ' αὐτῆς σχόλια μας ἐν ΕΕΔ 20, 528, πρὸς ἃ σχόλιά μας ἐν ΕΕΔ 13, 428, ὁμοίως Α.Π. 219/1962, ΕΕΔ 21, 526, Α.Π. 304/1964, ΕΕΔ 25, 648, Κ. Δημάκης, ἐν ΕΕΔ 22, 33 ἑπ., Ἀλ. Σακελλαράπουλος, ἐν ΝοΒ 2, 7, Ι. Σολωμός, ἐν ΕΕΔ 21, 386, πρβλ. ὅμως Α. Φλῶρος, ἐν Ἑλλην. Δικ. 2, 441, καὶ Η. Isele, ἐν Ἑλλ. Δικ. 8, 261.

(17) Οὕτω καὶ ἐν Αὐστρίᾳ, Η. Floretta, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 16.

πὸν τῆς ὁπωσδήποτε πραγματοποίησεως τῆς ἀξιώσεως, ἐπιβάλλει κυρώσεις, ἀστικὰς καὶ ποινικάς. Ἀλλ' ἀφοῦ ἡ χορήγησις τῆς ἀδείας δὲν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ, οὐδὲ οἱαδήποτε συμπεριφορὰ αὐτοῦ ἐκ τῆς παραλείψεως νὰ ἀσκήσῃ τὸ δικαίωμά του τοῦτο δύναται νὰ ἀγάγῃ εἰς ἀπόσβεσιν αὐτοῦ.

8. Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ἐρμηνευομένης διατάξεως γενομένην διασαφήνισιν τοῦ ὅρου «αἰτήσεως» καὶ τὴν μὴ ἐξάρτησιν τῆς ἀξιώσεως ἀδείας ἐκ τῆς προηγουμένης αἰτήσεως τῆς ἀδείας, ἀναγκαῖον καθίσταται νὰ προσδιορισθῇ ἡ ἔκτασις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ ζητήσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Ὁ νόμος, ὡς ἐλέχθη, ἀποβλέπει εἰς τὴν ὁπωσδήποτε πραγματοποίησιν τῆς ἀξιώσεως ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, μὴ ἀναγνωρίζων ὡς ἔγκυρον τὴν παραίτησίν του τόσον ἐκ τῆς μελλούσης, ὅσον καὶ ἐκ τῆς γεγεννημένης ἀξιώσεώς του, ὁρίζων ρητῶς, ὅτι, καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν δὲν ἐζήτησεν ὁ μισθωτὸς τὴν ἄδειάν του, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ὁπωσδήποτε νὰ χορηγήσῃ ταύτην μέχρι τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους. Ἀπώτατον χρονικὸν σημεῖον χορηγήσεως τῆς ἀδείας εἶναι ἡ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐκείνη ἡμερομηνία, ἥτις ἀποτελεῖ τὴν ἀφετηρίαν, ὥστε νὰ συμπληρωθῇ ἡ χρονικὴ περίοδος τῆς ἀδείας μέχρι τῆς τελευταίας ἡμέρας τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, οἷον ἐὰν ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται δεκαπενθημέρου ἀδείας, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ χορηγήσῃ τὴν ἄδειαν μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου. Παρερχομένου τοῦ ἀπωτάτου τούτου χρονικοῦ σημείου ἀπράκτου ὁ ἐργοδότης θεωρεῖται ἀρνηθεὶς τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας, ὑποκείμενος εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένας ἀστικὰς καὶ ποινικὰς κυρώσεις. Χορήγησις τῆς ἀδείας ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους, πλὴν μεταγενεστέρως τοῦ ἀπωτάτου τούτου χρονικοῦ σημείου, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον, διότι θέλει ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διχοτόμησιν τῆς ἀδείας εἰς δύο ἡμερολογιακὰ ἔτη, ἐνῷ, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται ἀδείας καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος, ὑπὸ τὴν προφανῆ ἔννοιαν ὅτι δέον αὕτη καὶ νὰ πραγματοποιῆται μέχρι τέλους ἑκάστου ἡμερολογιακοῦ ἔτους (20).

9. Ἡ ἀξίωσις ἀδείας, κατὰ τὴν κρατήσασαν γνώμην, εἶναι ἐνιαία, συνισταμένη εἰς τὴν καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος παροχὴν ἐλευθέρου χρόνου ἐπὶ καταβολῇ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ἀντιστοίχου χρόνου (21). Οὕτω καὶ τὸ ἄρθρον 2 § 1 τοῦ ἡμετέρου νόμου ὁρίζει, ὅτι ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται καθ' ἕκαστον ἡμερολογιακὸν ἔτος ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν. Ἡ παλαιὰ ἀντίληψις, καθ' ἣν ὑπάκεινται δύο παράλληλοι ἀξιώσεις, ἡ μία ἐπὶ τὴν παροχὴν ἐλευθέρου χρόνου καὶ ἡ ἑτέρα ἐπὶ τὴν καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν, εἰς τρόπον ὥστε, ἐὰν δὲν παρασχεθῇ ὁ ἐλεύθερος χρόνος, διατηρεῖται ἡ ἑτέρα ἀξίωσις ἐπὶ τὸν μισθόν, ἔχει πρὸ πολλοῦ ἐγκαταλειφθῇ. Ἤδη μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 26 τοῦ νόμου 4504/1966 αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας προσαυξάνονται ἐπὶ πλέον καὶ κατὰ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ὅπερ καταβάλλεται μετ' αὐτῶν.

Τόσον αἱ ἀποδοχαὶ ἀδείας, ὅσον καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, δέον νὰ προκαταβάλλωνται παρὰ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἀδείας του. Τοῦτο δὲν ὁρίζεται ρητῶς ἐν τῷ νόμῳ, ἀλλὰ συνάγεται ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς ἀδείας ἀναψυχῆς, ὅστις θὰ ἐματαιοῦτο, ἐὰν δὲν παρείχοντο τὰ πρὸς τοῦτο ἀπαιτούμενα χρηματικὰ μέσα εἰς τὸν μισθωτόν (22). Ἵνα θεωρηθῇ, ὅτι ἐκπληρώσας ὁ ἐργοδότης τὴν ὑποχρέωσίν του παροχῆς τῆς ἀδείας, ὀφείλει:

α) Νὰ παράσχῃ τὸν ἐλεύθερον χρόνον ἀδείας εἰς τὸν μισθωτόν. Ἡ παροχὴ τοῦ ἐλευθέρου χρόνου τούτου συνίσταται εἰς τὴν ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἂν προσφέρωνται αὗται παρ' αὐτοῦ. Δὲν ἀρκεῖ οἱαδήποτε ρηματικὴ προσφορὰ τοῦ ἐργοδότου περὶ παροχῆς τῆς ἀδείας ἀφ' ὡρισμένης ἡμερομηνίας, ἀλλ' ἀπαιτεῖται,

(20) Πρβλ. μελέτην μας ἐν ΕΕΔ 15, 1278. Ἀντίθετος *Καποδίστριας*, ἐν ΕΕΔ 18, 1.

(21) Μελέται μας ἐν ΕΕΔ 10, 910, ΕΕΔ 15, 185, *Καποδίστριας* ἐν Ἑρμ.ΑΚ ἄρθρ. 666 - 667, ἀριθ. 36, καὶ Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, 7η ἔκδ. τόμ. I, σελ. 532, Nikisch, Arbeitsrecht, 3η ἔκδ. σελ. 246. Ὡσαύτως ἐν Ἀθήναις, Schwarz, Antinomien der Rechtsprechung im Urlaubsrecht DRdA 1956, τεῦχ. 21, σελ. 29, Strasser, Das Erlöschen des Urlaubsanspruchs des Privatangestellten, ÖJZ 1956 σελ. 206, J. Gerny, Urlaub nach Beendingnug des Arbeitsverhältnisses? ἐν DRdA, τεῦχος Ἰουνίου 1966, σελ. 124.

(22) Οὕτω *Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, ἄρθρ. 666 - 669, ἀριθ. 38, Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατ. Δίκαιον σελ. 251, Σέττωσις ΕΕΔ, ἐν ΕΕΔ 23, 626 καὶ ΕΕΔ 20, 840.

ἵνα ἐπιτευχθῇ ὁ σκοπὸς τοῦ νόμου, καὶ πραγματικὴ παροχὴ τοῦ ἐλευθέρου χρόνου δι' ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὴν χρονικὴν περίοδον τῆς ἀδείας. Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐχορήγησε τὴν ἄδειαν ἀφ' ὁρισμένης ἡμερομηνίας, ἀλλ' ὁ μισθωτός, μὴ ἐπιθυμῶν νὰ λάβῃ ταύτην, παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τὰς ὁποίας ἀποδέχεται ὁ ἐργοδότης, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ, ὅτι οὗτος ἐξεπλήρωσε τὴν ὑποχρέωσίν του παροχῆς ἀδείας, διότι, ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, ὑπόκειται παραίτησις τοῦ μισθωτοῦ, γενομένη ἀποδεκτὴ παρὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, πλὴν ἡ τοιαύτη ἄφεσις χρέους, ὡς ἐλέχθη, τυγχάνει ἀπηγορευμένη ὑπὸ τοῦ νόμου.

Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὴν ἀπίθανον περίπτωσιν καθ' ἣν, παρὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου, ὅπως ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, οὗτος ἐμμένει εἰς τὴν παροχὴν τούτων καὶ εἰσέρχεται διαίως εἰς τὸν τόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, οὗτος κατὰ τὰς περιστάσεις θεωρεῖται ὡς διαπράττων τὸ ἀδίκημα τῆς παρανόμου βίας (ἄρθρον 330 Π.Κ.) ἢ αὐτοδικίας (ἄρθρον 331 Π.Κ.).

δ) Νὰ προκαταβάλῃ, κατὰ τὰ λεχθέντα, εἰς τὸν μισθωτὸν τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας (23). Ἐὰν ὁ ἐργοδότης παράσχῃ μὲν τὸν ἐλεύθερον χρόνον, δὲν προκαταβάλῃ ὅμως καὶ τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας μετὰ τοῦ ἐπιδόματος, ἢ καὶ ἀντιστρόφως καταβάλῃ τὰς ἀποδοχὰς ἀδείας μετὰ τοῦ ἐπιδόματος, δὲν παρέχει ὅμως τὸν ἐλεύθερον χρόνον, δὲν ἐκπληροῖ τὴν ὑποχρέωσίν του χορηγήσεως τῆς ἀδείας, λόγῳ τοῦ ἐναίου χαρακτῆρος τῆς ἀξιώσεως ἀδείας.

Εἰς ἣν περίπτωσιν ὁ μισθωτὸς ἀρνηθῇ νὰ εἰσπράξῃ τὰς ἀποδοχὰς καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας, ἵνα ὁ ἐργοδότης μὴ περιπέσῃ εἰς ὑπερημερίαν, ὀφείλει νὰ καταθέσῃ τὰ σχετικὰ ποσὰ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ εἰσπράξῃ ταῦτα.

Μόνον ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐκπληρώσῃ ἀμφοτέρας τὰς ὑποχρεώσεις ταύτας, θεωρεῖται ὡς χορηγήσας τὴν ἄδειαν, ὥστε νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ἐν ἄρθρῳ 5, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀστικῆς κυρώσεως τῆς καταβολῆς διπλασίων τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας καὶ τῶν ἐπαπειλουμένων ὑπὸ τοῦ νόμου ποινικῶν κυρώσεων (ἄρθρον 5 § 7 ἀ.ν. 539/1945).

10. Ἡ ὑπὸ τοῦ προσφάτου νόμου γενομένη ρύθμισις ἀποτελεῖ πρόοδον εἰς τὸ δίκαιον τῶν ἀδειῶν, ἀπὸ δὲ ἀπόψεως κοινωνικῆς πολιτικῆς ἀποτελεῖ κατάκτησιν τῶν ἐργαζομένων, διότι ἐξασφαλίζεται ἡ ὁπωσδήποτε πραγματοποίησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀδείας.

Τὸ συνταχθὲν Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας εἶναι ἔτι προοδευτικώτερον, διότι ἀναγνωρίζει καὶ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ αὐτοδικαίας λήψεως τῆς ἀδείας ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου, ὅπως χορηγήσῃ ταύτην. Ἡ σχετικὴ διάταξις ἐν ἄρθρῳ 134 τοῦ Προσχεδίου ἔχει ὡς ἑξῆς:

«§ 1. Ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται ἄνευ αἰτήσεως τοῦ μισθωτοῦ νὰ παρέχῃ τὴν ἄδειαν ἐντὸς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους. § 4. Ἐὰν ἡ ἄδεια δὲν παρασχεθῇ εἰς τὸν μισθωτὸν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ἀπὸ τῆς ὁποίας μέχρι τέλους τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους ὑπολείπεται μόνον ὁ χρόνος τῆς ἀδείας, τῆς ὁποίας δικαιοῦται οὗτος, ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης θεωρεῖται παρεχομένη ἡ ἄδεια καὶ ἄνευ τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου».

(23) Τοῦτο παρέγεται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται ἡ ἄδεια, Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855, Δημητζῆς, ΕΕΔ 33, 1415 - 1416.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΑΣΚΗΣΙΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Δικαιώματα έκ Νόμου δημοσίας τάξεως και άρθρον 281 Α.Κ.

Άξίωσις ιατρού περί καταβολής είδικού άκτινολογικού έπιδόματος έπικινδύνου έργασίας κατά Ν.Δ. 3623/1956.—Έφαρμογή άρθρου 281 Άστικού Κώδικος, όντος δημοσίας τάξεως, και πρός άπόκρουσιν ένασκήσεως δικαιώματος, άπορρέοντος έκ Νόμου δημοσίας τάξεως.— Κρίσις περί καταχρηστικής έν προκειμένω ένασκήσεως τού δικαιώματος τού ιατρού.

Περίπτωσις τής κατωτέρω άποφάσεως τού Άρείου Πάγου, ύπό τής όποίας έπεκυρώθη ή ύπ' άριθ. 56/1965 άπόφασις τού Έφετείου Ίωαννίνων, ύπήρξεν άξίωσις άκτινολόγου ιατρού Δημοτικού Νοσοκομείου, έπί προβλεπομένου ύπό τού νόμου είδικού άκτινολογικού έπιδόματος έπικινδύνου έργασίας, προκυψε δέ, άπό τά άποδεικθέντα πραγματικά περιστατικά, θέμα έφαρμογής τού άρθρου 281 Άστικού Κώδικος.

Ή άρεοπαγιτική άπόφασις δέχεται, ότι είχεν έν προκειμένω έφαρμογήν ή δημοσίας τάξεως διάταξις τού άρθρου 281 Άστικού Κώδικος, μολονότι τό δικαίωμα τού ιατρού προέκυπτεν έκ νόμου δημοσίας τάξεως.

Σημειούται, ότι έντιθέτως ή Α.Π. 337/1966, Τμ. Γ' (εισηγητής Σ. Λογαράς, ΕΕΔ 25, 865) έδέχθη, ότι οίαδήποτε συμπεριφορά τού δικαιούχου (μισθωτού) είς την περίπτωσιν), άναφερομένη είς τάς έκ τών διατάξεων περί νομίμου μισθού άπορρεούσας άξιώσεις του, δέν δύναται νά θεωρηθή ώς σιωπηρά συμφωνία περί μειώσεως τών νομίμων δικαιωμάτων του, διότι ή τοιαύτη είναι άκυρος κατά τά άρθρα 8 και 174 Άστικού Κώδικος και δέν καθίσταται καταχρηστική, άντικειμένη είς τό άρθρον 281 Άστικού Κώδικος, ή άσκησις τού δικαιώματος τού μισθωτού.

Άλλη, προηγουμένη, άπόφασις τού Άρείου Πάγου (630/1965, Τμ. Α', εισηγητής Α. Καλλίκος, ΕΕΔ 25, 305) έχει δεχθή, ότι ή διάταξις τού άρθρου 281 Άστικού Κώδικος δέν άποκλείεται νά έφαρμοσθή και έπί άσκήσεως δικαιωμάτων έκ διατάξεων δημοσίας τάξεως πηγαζόντων, όταν έν τή συγκεκριμένη περιπτώσει ή ταραβίασις τών διά τού άνωτέρω άρθρου καθιερουμένων άρχών είναι τοιαύτη, ώστε πρός άποφυγήν φορτίων συνεπειών έπιβάλλεται, όπως ίσχυση ή δι' αύτου θεσπιζομένη άπαγόρευσις.

Τέλος άλλη άπόφασις τού Άρείου Πάγου (123/1961, Όλομελείας, εισηγητής Α. Φλώρος, ΕΕΔ 20, 531) άπέκλεισε την έφαρμογήν τού άρθρου 281 Άστικού Κώδικος έπί δικαιωμάτων έκ νόμου δημοσίας τάξεως. (Ίδετε έπί τού θέματος και Α. Φλώρου, Έλλην. Δικαιοσύνη, 2, 441, Κ. Δημάκη, ΕΕΔ 22, 73 έπ., Β. Βασιλείου, ΕΕΔ 20, 528 έπί τής άνωτέρω άποφάσεως τής Όλομελείας τού Άρείου Πάγου).

Έκ τών άνωτέρω σημειουμένων διαπιστούται, ότι ή νομολογία τού Άρείου Πάγου δέν έχει σταθεροποιηθή έπί τής λύσεως τού νομικού τούτου ζητήματος.

Άρείου Πάγου 227/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**

Εισηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Παρασκευᾶς, Ε. Κουρτικάκης, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους

Ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῆς προτελευταίας αἰτιολογίας τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἰατρὸς ἀκτινολόγος, συζητουμένης τῆς προσλήψεως αὐτοῦ ὡς διευθυντοῦ τοῦ ἀκτινολογικοῦ ἐργαστηρίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Δημοτικοῦ Νοσοκομείου, πρὸς κάμψιν ἀντιρρήσεων ἄλλων, ἐνεφανίσθη αὐτοπροσώπως κατὰ τὴν γενομένην τὴν 18 Ἰουνίου 1957 συνεδρίασιν τοῦ διοικοῦντος τὸ Νοσοκομεῖον Ἀδελφάτου, ἤτοι ὑπὸ τὸ κράτος τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3623/1956, τοῦ προβλέποντος τὸ εἰδικὸν ἀκτινολογικὸν ἐπίδομα ἐπικινδύνου ἐργασίας, καὶ ἐδήλωσεν, ἀξιώσας ὅπως ἡ δήλωσίς του αὕτη ἀναγραφῇ εἰς τὰ πρακτικά, ὅτι παραιτεῖται τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος τοῦ χορηγουμένου εἰς τοὺς ἀκτινολόγους ἰατρούς, ἐφ' ὅσον τὸ Νοσοκομεῖον ἀντιμετωπίζει δυσχερῆ οἰκονομικὴν κατάστασιν, ὅτι ἡ δήλωσίς του αὕτη, ἐν ὄψει τῶν οἰκονομικῶν δεδομένων τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Νοσοκομείου, διευκόλυνε τὴν πρόσληψιν αὐτοῦ εἰς τὴν ἀνωτέρω θέσιν καὶ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΩΣ ΚΑΘΑΡΙΣΤΡΙΑΣ ΚΑΙ ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Περιεχόμενον έφετηρίου κατ' άρθρα 516, 770 Πολ. Δικονομίας

Απόρριψις ύπό τού Έφετείου ώς αορίστου λόγου έφέσεως κατά παράβασιν τών άρθρων 516 καί 770 Πολ. Δικονομίας.— Πρόσληψις καθαριστρίας είς κινηματογράφον.— Μερική άπασχόλησις καί ήμερομίσθιον.—Δικαίωμα προσαυξήσεως νομίμου ήμερομισθίου διά παροχήν έργασίας κατά Κυριακάς καί νόμω έξαιρετέας έορτάς.— Αποζημίωσις έξ αδικαιολογήτου πλουτισμού δι' έργασίαν καθ' ήμέρας έβδομαδιαίας άναπαύσεως.— Παραγραφή απαιτήσεων.

Περίπτωσις τής κατωτέρω άποφάσεως τού Αρείου Πάγου, ύπό τής οποίας άπερρίφθη ένμέρει διά τόν έν κύτη λόγον ή ύπ' άριθ. 8131/1965 απόφασις τού Εργατοδίκου Αθηνών, ύπήρξεν άξίωσις καθαριστρίας κινηματογράφου έκ τής ύπ' αύτής παρασχεθείσης έργασίας.

Τό τού νομίμου ήμερομισθίου τών καθαριστριών ρυθμίζονται ύπό τής ύπ' άριθ. 38700/1950 ύπουργικής αποφάσεως [άρθρον 2 § 5, ΕΕΔ 9, 623] καί κατά ταύτην αί παρ' αύτών έργοδόται κατά πλήρες ώράριον απασχολούμεναι καθαρίστριαι, ών ή σχέσις έργασίας διέπεται διά συμβάσεως ιδιωτικού δικαίου, δικαιούνται κατ' έλάχιστον όριον τού ήμερομισθίου τής άνειδικεύτου εργατρίας. Μείωσις τών ωρών έργασίας κατά τό 1/4 δι' οιανδήποτε λόγον δέν άπαλλάσσει τόν έργοδότην τής υποχρεώσεως καταβολής τού ανωτέρω ήμερομισθίου.

Ως πλήρες ώράριον έργασίας νοείται τό δι' έκάστην κατηγορίαν ισχύον [Α.Π. 454/1954, εισηγητής Σπ. Μανωλομιχάλης, ΕΕΔ 10, 1266, Α.Π. 68/1952, εισηγητής Π. Τζουγανάκης, ΕΕΔ 11, 351, Πρωτοδικείου Αθηνών 8141/1958, εισηγητής Κ. Αγγελής, ΕΕΔ 17, 861, Πρωτοδικείου Αθηνών 9308/1958, εισηγητής Γ. Καπίρης, ΕΕΔ 17, 970, Πρωτοδικείου Αθηνών 5989/1959, εισηγητής Ν. Καλφαγιάννης, ΕΕΔ 18, 1089].

Διά τούς υπαλλήλους κινηματογράφων ορίζεται ύκτάωρος έργασία δυνάμει τής ύπ' άριθ. 6958/1375/1960 αποφάσεως τού Υπουργού Εργασίας [ΕΕΔ 19, 369].

Συνεπώς ή καθαρίστρια τής περιπτώσεως θά έδικαιούτο πλήρους ήμερομισθίου ανειδικεύτου εργατρίας, άν είργάζετο έπί 6 ώρας τούλάχιστον [μείωσις κατά 1/4], δεχθείσης δέ τής άρεοπαγιτικής αποφάσεως, ότι είργάζετο επί 4 τό πολύ ώρας έκκλύπτετο βεβαίως τό νόμιμον ήμερομίσθιόν της διά των προαχθέντων 30, τάς οποίας έλαμβανεν, ώς λέγεται ή άρεοπαγιτική απόφασις.

Κατά τό άρθρον 8 τού π.δ. 8.3.1930 περί κωδικοποιήσεως τών νόμων περί Κυριακής ανάπαύσεως [Γ. Τυήμη - Σ. Κλαδά, Εργατικός Κώδιξ, σελ. 196] ή υποχρέωσις τής κατά τό π.δ/γμα τούτο ορίζομένης αναπαύσεως δέν άπό τής έκτοτε προσληψεώς του είς τήν θέσιν ταύτην μέχρι τής έγέρσεως τής ενδίκου άγωγής, ήτοι έπί όλόκληρον όκταετίαν, ούδέποτε ήξίωσε τήν είς αύτόν καταβολήν τού ώς είρηται επιδόματος, παρασχών ούτω είς τό αναιρεσίβλητον τήν εντύπωσιν, ότι καί είς τό μέλλον δέν έπρόκειτο νά προβάλη τήν εκεί θεν άξίωσίν του. Βάσει τών δεκτών γενομένων τούτων περιστατικών, συνεκτιμωμένης καί τής ιδιότητος τού αναιρεσείοντος ώς επιστήμονος, ή υπό τούτου άσκησις διά τής ενδίκου άγωγής τού έκ τού ανωτέρω νόμου δικαιώματος καταβολής αύτώ τού επιδόματος επικινδύνου έργασίας υπερβαίνει προφανώς τά όρια τά επιβαλλόμενα έκ τής καλής πίστεως, τών χρηστών ήθών καί έκ τού κοινωνικού καί οικονομικού σκοπού αύτού καί συνεπώς απαγορεύεται αύτη ύπό τού άρθρου 281 Α.Κ., όντος δημοσίας τάξεως καί εφαρμοζομένου, ώς έκ τούτου, καί πρός απόκρουσιν ένστάσεως δικαιώματος, απορρέοντος έκ τού ώς άνω δημοσίας επίσης τάξεως νόμου. Ούτω δέ κρίναν καί τό δικάσαν Εφετείον καί απορρίψαν τήν αγωγήν τού αναιρεσείοντος, διώκουσαν τήν πληρωμήν τού ανωτέρω επιδόματος, ορθώς τάς διατάξεις τού άρθρου 281 Αστικού Κώδικος ήρμήνευσε καί εφήρμοσε καί ούδεμίαν άλλην διάταξιν παρεβίασε, μετά πληρότητος εκτιθεμένων έν τή αποφάσει του τών αναγκαίων περιστατικών πρός έλεγχον υπό τού Αρείου Πάγου τής εκτιθεμένης νομικής του κρίσεως καί οί περί τού ενάντίου πρώτος καί δεύτερος λόγοι αναιρέσεως, καθ' όλας τάς έν αύτοίς αιτιάσεις, είναι απορριπτέοι ώς αβάσιμοι.

σεως δέν ἐπιβάλλεται . . . Ἡ εἰς τάς ἐπιχειρήσεις θεάτρων, μουσικῶν συναυλιῶν κλπ., σινεπώς ἡ παροχή ἐργασίας ἐν προκειμένῳ ὑπό τῆς καθαριστρίας κινηματογράφου ἐπετρέπετο κατά τάς Κυριακάς καί ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ἐνῷ ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 12 τοῦ αὐτοῦ π. διατάγματος, ἐδικαιοῦτο ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Δεδομένου δέ ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργική ἀπόφασις περί προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακήν (ΕΕΔ 12, 388) ἔχει εὐθείαν ἐφαρμογήν ἐκεῖ ὅπου ἐπιτρέπεται ἡ κατά ταύτην ἐργασία (Α.Π. 510/1959, εἰσηγητής Κ. Σούρλος, ΕΕΔ 18, 1195) ὑπῆρξεν ἐν προκειμένῳ δικαίωμα προσαυξήσεως τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργαζομένης διά τήν ἐργασίαν της ἐν δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐνῷ διά τάς ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς της, τῆς ὁποίας δέν ἐτύγχανε, ἐργασθεῖσα, ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεως κατά τάς περί ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις (πρβλ. Α.Π. 513/1960, εἰσηγητής Κ. Θανόπουλος, ΕΕΔ 20, 21, Α.Π. 278/1961, εἰσηγητής Κ. Παπαϊωάννου, ΕΕΔ 20, 726), ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀρεοπαγιτική ἀπόφασις.

Ἂν ὅμως ἔλαβε τά ἡμερομίσθιά της δι' ἐργασίαν κατά τάς ἡμέρας ἀναπαύσεώς της, δέν εἶχεν ἄλλην ἀξίωσιν (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 16, 545, ἔνθα καί νομολογία τῶν δικαστηρίων τῆς οὐσίας), ἐνῷ δικαιοῦται ἀποζημιώσεως ὁ μηνιαίως ἀμειβόμενος μισθωτός, διότι ὁ μισθός ἀντιστοιχεῖ εἰς τά νόμιμα χρονικά ὅρια καί δέν ἦτο ὁ μισθωτός οὗτος ὑπόχρεως νά ἐργασθῇ κατά τάς αὐτάς ἡμέρας μέ τόν αὐτόν μισθόν.

Εἰς τήν ἔννοιαν τοῦ μισθοῦ, ὑπαγομένου εἰς τήν πενταετῆ παραγραφήν τοῦ ἄρθρου 250 § 17 Ἀστικοῦ Κώδικος, εἶναι καί ἡ πρόσθετος ἀμοιβή δι' ἐργασίαν κατά Κυριακήν (Α.Π. 278/1961, εἰσηγητής Κ. Παπαϊωάννου, ΕΕΔ 20, 726, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 117), ἐνῷ ἡ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτησις (ἄρθρον 904 Α.Κ.) δι' ἐργασίαν καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως ὑπάγεται, κατά τά νομολογηθέντα, εἰς τήν εἰκοσαετῆ παραγραφήν τοῦ ἄρθρου 249 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 117, ἔνθα νομολογία).

Ἀρείου Πάγου 99/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Μπαλντᾶς, Σ. Δημοσκηνός

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν συνδεδυασμένων ἄρθρων 516 καί 770 τῆς Πολ. Δικονομίας, τό ἐφετήριον δέον νά περιέχῃ, πλήν ἄλλων, καί τούς λόγους ἐφέσεως, οἵτινες συνίστανται εἰς ὡρισμένας αἰτιάσεις κατά τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἀναφερομένας εἴτε εἰς παραδρομάς τοῦ ἐκκαλοῦντος, εἴτε εἰς νομικά ἢ πραγματικά σφάλματα τοῦ δικαστοῦ. Εἰς τά τελευταῖα ἀνάγεται καί ἡ «πλημμελής ἐκτίμησις τῶν ἀποδείξεων», ἥτις ἐπαρκῶς προσδιορίζεται ἐκ τῆς μνείας «ὅτι ἐξ αὐτῆς ἤχθη τό πρωτοδάθμιον δικαστήριον εἰς ἐσφαλμένον πόρισμα καί διατακτικόν, μή οὔσης ἀναγκαίας τῆς ἐξειδικεύσεως τῶν περί τήν ἐκτίμησιν τῶν πραγμάτων σημειωθέντων σφαλμάτων, ἀφοῦ τό ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τοῦ μεταδιδαστικοῦ τῆς ἐφέσεως ἀποτελέσματος, κατά τό ἄρθρον 762 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐπανεκτιμᾷ ἐξ ὑπαρχῆς τήν οὐσίαν τῆς ὑποθέσεως καί κρίνει τήν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ κατά τό ἄρθρον 776 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, δέσει τῆς καθολικῆς ταύτης ἐπανεκτιμήσεως καί οὐχί δέσει τῶν πρός αὐτήν συνδεομένων μερικωτέρων παραπόνων τοῦ ἐκκαλοῦντος. Ὅθεν, ἀπορρίψαν τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὡς ἄριστον τόν δεύτερον λόγον τῆς ἀπό 20 Ἰουνίου 1965 ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης-ἀναιρεσειούσης, καθ' ὃν ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις «πλημμελῶς ἐξετίμησε τάς προσκομισθείσας ἀποδείξεις ἐμμαρτύρους καί ἐγγράφους καί συνεπαίρᾳ τῆς κακῆς ταύτης ἐκτιμήσεως ἀπεδέχθη ἐν μέρει τήν ἀγωγήν τῆς ἀντιδίκου, ἐνῷ ἔδει νά ἀπορρίψῃ ταύτην ὡς ἀπαράδεκτον», ἐκήρυξεν ἀκυρότητα τοῦ δικογράφου τῆς ἐφέσεως παρά τόν νόμον, ἤτοι κατά παράβασιν τῶν προμνημονευθέντων ἄρθρων 516 καί 770 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἐν συνδυασμῷ καί πρός τά ἄρθρα 136, 137 καί 201 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τό τελευταῖον ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου ΓΨΟΘ' 1911 καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του, συμφώνως πρός τό ἐδάφ. 11 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καί τόν ἐν τούτῳ δάπιμον δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου, ἀσχέτως πρός τό ἐάν οὗτος συναρτᾶται ἐσφαλμένως μέ τά ἐδάφια 7 καί 17 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἄτε τῆς ὑπαγωγῆς τῶν προτεινομένων γεγονότων εἰς τόν προσήκοντα νόμον γιγνομένης ἐξ ἐπαγγέλματος ὑπό τοῦ δικαστηρίου, μή δεσμευομένου ἐκ τῶν τυχόν ἐσφαλμένων νομικῶν χαρακτηρισμῶν τῶν διαδίκων.

Τῆς ὑποθέσεως μή χρῃζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως δέον τό Τμῆμα τοῦτο νά ἐπιληφθῇ τῆς ἐκδικάσεως αὐτῆς, κατά τό ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τήν πρό τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατά τό μέρος, εἰς ὃ ἀφορᾷ ἡ ἀναίρεσις, ἤτοι διά τά ἐκκληθέντα διά τῆς ἀπό 20 Ἰουνίου 1965 ἐφέσεως τῆς ἐναγομένης κεφάλαια, συμ-

φώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957. Διὰ τὰς ἀπορριφθείσας ὑπὸ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως βάσεις τῶν ἀποζοχῶν ὑπερημερίας, ὑπερωριακῆς καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας, εἰς ἃς ἀνεφέρετο καὶ ἡ ἀπὸ 22 Ἰουνίου 1965 ἔφεσις τῆς ἐναγούσης, ἡ ἀπορρίψασα αὐτὰς ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου, μὴ προσβληθεῖσα δι' αἰτήσεως ἀναιρέσεως, παραμένει ἰσχυρὰ καὶ ἀμετάκλητος.

Ἡ μνησθεῖσα ἀπὸ 20 Ἰουνίου 1965 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης ἠσκήθη νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3131/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν. Ὅθεν, καταβληθέντος καὶ τοῦ προσήκοντος προστίμου κατὰ τὸ προσαγόμενον σχετικὸν τριπλότυπον εἰσπράξεως, εἶναι τύποις δεκτὴ καὶ κατ' οὐσίαν ἐρευνητέα.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων ἐνόρκως, κατὰ πρότασιν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, μαρτύρων κατὰ τὸ προσαγόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ὑπ' ἀριθ. 3131/1965 πρακτικὸν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀμφοτέρωθεν ἐπικληθέντων καὶ προσαχθέντων ἐγγράφων, περιλαμβανομένων καὶ τῶν ἐνώπιον συμβολαιογράφων γενομένων ἐνόρκων βεβαιώσεων, ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐγόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, τὰ ἀκόλουθα: Ἡ ἐνάγουσα προσελαμβάνετο παρὰ τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας δι' ἀνανεουμένων κατ' ἔτος ἀλληλοδιαδόχων συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ εἰργάζετο κατὰ τὴν χειμερινὴν μόνον περίοδον τῶν κινηματογράφων, ἤτοι ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου ἑκάστου ἔτους μέχρι τῆς 30 Μαΐου τοῦ ἑπομένου, ὡς καθαρίστρια τοῦ ὑπὸ τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς δευτέρας λειτουργούντος ἐνταῦθα κινηματογράφου Τὸ Α... ἐπὶ ὡρισμέναις ὥραις ἡμερησίου κυμαινομέναις ἀπὸ δύο μέχρι τεσσάρων τὸ πολύ, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἑκάστοτε ἐργασίαν, ἀπὸ τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1957 μέχρι τῆς 30 Μαΐου 1964, ἀντὶ ἡμερομισθίου 30 δραχμῶν ἡμερησίως, ἐπιτρεπτῶς συμφωνηθέντος κατωτέρου τοῦ ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων διὰ πλήρες ὡράριον προβλεπομένου ἐλαχίστου ὁρίου. Ὅτι ἡ ἡμερησία ἐργασία τῆς ἐναγούσης δὲν ὑπερέβαινε τὰς τέσσαρας τὸ πολὺ ὥρας προκύπτει οὐ μόνον ἀπὸ τὰς ἐνόρκους καταθέσεις τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγομένης Γ.Χ., (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 3131/1965 πρακτικὸν) Σ.Ζ. καὶ Π.Δ. (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 20216 καὶ 20228 τοῦ 1964 ἐνόρκους βεβαιώσεις τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Γ.Κ.), οἵτινες ὡς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τῷ αὐτῷ κινηματογράφῳ (οἱ δύο πρῶτοι ὡς ταξιθέται καὶ ἡ τρίτη ὡς ταμίας) εἶχον ἰδίαν γνῶσιν καὶ ἀντίληψιν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῶν τεθεωρημένων ἀπὸ τὸν ἁρμόδιον Ἐπιθεωρητὴν Ἐργασίας πολυαρίθμων καταστάσεων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὡς εἴρηται κινηματογράφου, εἰς ἃς φέρεται ἡ ἐνάγουσα ἐργαζομένη ἐπὶ δύο ὥρας ἡμερησίως, ἤτοι ἀπὸ τῆς 7ης μέχρι τῆς 9ης πρωϊνῆς. Ἐκ τῶν μαρτύρων τῆς ἐναγούσης οἱ μὲν Σ.Δ. (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 3131/1965 πρακτικὸν), πρῶτος ἀνεψιός, καὶ Γ.Χ., (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 7671/1964 ἔνορκον βεβαίωσιν τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Β.Σ.), δὲν ἔχουσιν ἰδίαν ἀντίληψιν τῶν κατατεθέντων, ἡ δὲ Π.Δ. (ἴδε ὑπ' ἀριθ. 7677/1964 ἔνορκον βεβαίωσιν τοῦ συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Β.Σ.) παρέχει ἧσσονα τῶν ἄλλων ἀξιοπιστίαν τὸ μὲν ὡς ἀδελφὴ τῆς ἐναγούσης, τὸ δὲ ὡς ἀμέσως ἐνδιαφερομένη λόγῳ τῆς ἐργασίας της ἐν τῷ αὐτῷ κινηματογράφῳ ὡς καθαριστρίας μέχρι τοῦ 1960. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἕπεται, ὅτι, καθισταμένης δεκτῆς κατὰ τοῦτο τῆς ἐφέσεως τῶν ἐναγομένων, δέον νὰ ἐξαφανισθῇ ἡ ἄδικος κατὰ τὴν οὐσίαν πρωτόδικος ἀπόφασις (ἄρθρα 778 ἐδάφ. 2 καὶ 780 τῆς Πολ. Δικονομίας) καὶ ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὰς βάσεις αὐτῆς περὶ διαφορᾶς μισθῶν καὶ δώρων.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐβεβαιώθη, ὅτι πράγματι ἡ ἐνάγουσα εἰργάσθη καθ' ὅλας τὰς Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς, χωρὶς νὰ τυγχάνῃ ἑκάστοτε ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐξ οὗ δικαιοῦται α) τῆς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προβλεπομένης προσαυξήσεως τοῦ 75% ἐπὶ τοῦ συμπεφωνημένου θεμιτῶς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡλαττωμένου ἡμερομισθίου τῶν 30 δραχμῶν καὶ β) ἰσαρίθμων ἡμερομισθίων ἐκ δραχμῶν 30 ἑκάστου πρὸς τὰς ἡμέρας ἀναπαύσεως, ἃς ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ καὶ δὲν ἔλαβε καὶ δι' ἃς ἡ ἐναγομένη θὰ κατέβαλλε πρὸς ἀναπλήρωσιν τῆς ἐναγούσης τὸ αὐτὸ ποσὸν εἰς ἄλλην καθαρίστριαν, ὠφελήθεισα ὡς ἐκ τούτου τοῦτο ἄνευ αἰτίας ἐκ τῆς περιουσίας της, ἤτοι διὰ τῆς χρήσεως τῶν ὑπηρεσιῶν της (ἄρθρον 904 Α.Κ.). Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν, ὅτι αἱ Κυριακαὶ καὶ ἐξαιρετέαι νόμῳ ἑορταὶ ἀνέρχονται ἐν

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΚΥΡΟΤΗΣ ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112)1920

Αποκλειστική προθεσμία άγωγής κατ' άρθρον 6 § 2 Νόμου 3198)1955

Αποζημίωσις απολυομένου προσωπικού μετά την έξαγοράν επιχειρήσεως ηλεκτρισμού υπό της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού.— Υπόχρεως προς καταβολήν.—Ερμηνευτικοί κανόνες των άρθρων 173 και 200 Αστικού Κώδικος.—Σκοπός διατάξεως άρθρου 12 § 3 Ν.Δ. 3523 1956.—Ακυρότης παραιτήσεως μισθωτού από της οριζομένης αποζημιώσεως δι' απόλυσιν.— Προβολή ισχυρισμού περί απαραδέκτου αγωγής αποζημιώσεως ως εκπροθέσμου, κατ' άρθρον 6 § 2 Νόμου 3198 1955, ενώπιον του Δικαστηρίου της ουσίας.—Απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως.— Συνυπολογισμός εις αποζημίωσιν Νόμου 2112 1920 και αντιτίμου ηλεκτρικού ρεύματος και φόρου μισθωτών υπηρεσιών.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 1701 1965 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 8 του νόμου 2112 1920, ως αυθεντικώς ηρμηνεύθη υπό του άρθρου 11 του α.ν. 547 1937, ή παραίτησις του μισθωτού από της απουζημιώσεως του νόμου 2112 1920 ένεκεν απολύσεως είναι άκυρος (ίδετε εκ των τελευταίων και την Α.Π. 114 1966, εισηγητής *Κ. Χουρδάκης*, ΕΕΔ 25, 991 και λοιπήν νομολογίαν του Αρείου Πάγου εν ΕΕΔ 23, 724).

Ούτω εφηρμόσθη και εις την περίπτωσιν ή ανωτέρω διάταξις.

Ενδιαφέρει περαιτέρω γενικώτερον το δεκτόν γενόμενον υπό της αυτής αποφάσεως του Αρείου Πάγου σχετικώς προς την πρότασιν ενστάσεως απαραδέκτου της αγωγής περί αποζημιώσεως του νόμου 2112 1920, εγειρομένης μετά την παρέλευσιν της προθεσμίας αγωγής του άρθρου 6 § 2 του νόμου 3198 1955.

Διά την αποζημίωσιν του νόμου 3198 1955 λαμβάνονται υπ' όψιν αι τακτικαί αποδοχαί του μισθωτού (άρθρον 3 νόμου 2112 1920), ως τοιαύται δε θεωρούνται και αι εις είδος παροχαί, όταν χορηγούνται υπό του εργοδότου ως αντάλλαγμα της παρεχομένης υπό του μισθωτού εργασίας (ίδετε Α.Π. 222 1966, εισηγητής *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 920 και σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 21, 1167, ένθα και λοιπαί παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν), ένω, εξ άλλου, ως μισθός νοείται πάν ό,τι δίδεται ως αντιπαροχή των παρεχομένων υπηρεσιών υπό του μισθωτού (ούτω και Α.Π. 327 1966, εισηγητής *Ειρ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 986, ένθα εις σημειώσεις μας και λοιπαί), ως τοιούτου νοουμένου και του χρηματικού ποσού, το οποίον καταβάλλει ο εργοδότης όχι εξ ελευθεριότητος διά φόρον μισθωτών υπηρεσιών, ο οποίος κατ' αρχήν βαρύνει τον μισθωτόν. (Ίδετε και Α.Π. 417 1960, εισηγητής *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 19, 1242 και τα κυτόθι σημειούμενα, ένθα και λοιπαί παραπομπαί, Α.Π. 231 1962, εισηγητής *Α. Φλώρος*, ΕΕΔ 21, 535).

Αρείου Πάγου 376/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Ανδριανόπουλος, Δ. Δρακωτός

Ως προκύπτει εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον εδέξατο, ότι «κατά τας διατάξεις των άρθρων 3 § 1 στοιχ. ε', 8 §§ 1 και 9 § 3 της από 1.12.1960 συμβάσεως εξαγοράς της Η.Ε.Α.Π., καταρτισθείσης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της Δ.Ε.Η., αφ' ενός, και της Η.Ε.Α.Π., αφ' ετέρου, η τελευταία υποχρεούται να καταβάλη εις το απολυθέν υπ' αυτής προσωπικόν την υπό του άρθρου 12 του ν.δ. 3523/1956 οριζομένην αποζημίωσιν, κατά δε το άρθρον 8 § 2 της αυτής ως άνω συμβάσεως πάσα απαίτησις, εμφανισθησομένη τυχόν εν Ελλάδι κατά της Η.Ε.Α.Π., απορρέουσα εκ της εκμεταλλεύσεως της επιχειρήσεώς της, μετά πάροδον 18 μηνών από της υπογραφής της συμβάσεως εξαγοράς θα βαρύνη αποκλειστικώς την Δ.Ε.Η. Επομένως, υπόχρεως προς καταβο-

---

συνόλω δι' ολοκλήρων την περίοδον εργασίας της εναγούσης εις 248, εξ ών αι 199 αφορώσι τον μετά την 1.1.1959 χρόνον, και ότι η προβληθείσα πενταετής παραγραφή αφορά μόνον την προσαύξησιν του 75% και ουχί και την αποζημίωσιν εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού διά τας ήμέρας αναπαύσεως, το επιδικαστέον εις την ενάγουσαν ποσόν περιορίζεται διά μεν την πρώτην αίτιαν εις δραχμάς 4.476, διά δε την δευτέραν εις δραχμάς 7.440 (248 Χ 30). Όθεν δέον, καθ' ισταμένης εν μέρει δεκτής και ως προς τούτο της εφέσεως της εναγομένης, να μεταρρυθμισθή αναλόγως ή άλλως κρίνασα εκκαλουμένη απόφασις.

λήν τῆς ὀφειλομένης τυχὸν εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως λόγῳ ἀπολύσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν 30.12.1960 ὑπὸ τῆς Η.Ε.Α.Π., εἶναι ἡ ἐναγομένη Δ.Ε.Η., ἐφ' ὅσον ἡ ὡς ἄνω ἀπαίτησις αὐτοῦ ἀσκεῖται διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς μετὰ τὴν 30.61962, ἤτοι μετὰ πάροδον τῆς ὡς ἄνω προθεσμίας 18 μηνῶν, ἀπορρέει δὲ ἐκ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς πρώτης».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω καθίσταται σαφές, ὅτι τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, ἐκτιμῆσαν ἀνελέγκτως, κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, τὸ περιεχόμενον τῆς ὡς εἴρηται συμβάσεως, ἔκρινεν, ὅτι κατὰ τὴν θέλησιν τῶν συμβαλλομένων, ἐφ' ἧς δὲν ἐδέχθη, ὅτι προέκυπτεν ἀσάφειά τις ἢ ἀμφιβολία, ὥστε νὰ ἀνακύψῃ ἐντεῦθεν ἡ ἀνάγκη τῆς προσφυγῆς εἰς τοὺς ἑρμηνευτικοὺς κανόνας τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 τοῦ Α.Κ., ὁ ἐνάγων - ἀναιρεσίβλητος ἀπέκτησεν, ὑπὸ τὰ δεκτὰ γενόμενα περιστατικά, εὐθεῖαν ἀγωγὴν κατὰ τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσειούσης, συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 411 καὶ 478 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν, ἀπορρίψαν μετὰ ταῦτα τὸν 1ον λόγον ἐφέσεως, τὸν πλήττοντα τὴν πρωτόδικον ἀπόφασιν διὰ τὴν μὴ ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς ὡς παθητικῶς ἀνομιμοποιήτου, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἔτι δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὸ ἄρθρον 12 § 3 τοῦ ν.δ. 3523/1956, ὁρίζον ὅτι «ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ μὴ προσλαμβανομένου εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Δ.Ε.Η. προσωπικοῦ αὐτῆς ὀφείλεται ἡ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ τὸν νόμιον διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καταβλητέα ἀποζημίωσις», σκοπεῖ, ὅπως χάριν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος ἐξασφαλίσῃ εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπαλλήλους τῶν ἐξαγοραζομένων ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων, ἐν αἷς καὶ ἡ Η.Ε.Α.Π., τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν, ἐὰν κατὰ τὴν σύμβασιν δὲν ἔχῃ συνομολογηθῇ ἀνωτέρα τοιαύτη. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς αὐτὴν αἱ τείνουσαι εἰς τὴν κατοχύρωσίν της διατάξεις τοῦ νόμου τούτου καὶ κατ' ἀκολουθίαν καὶ τὸ ἄρθρον 8 αὐτοῦ, ὡς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ νόμου 547/1937, καθ' ὃ εἶναι ἄκυρος οἱαδήποτε σύμβασις, συναπτομένη πρὸ ἢ μετὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀντικειμένη εἰς αὐτόν, ἐκτὸς ἐὰν περιέχῃ ἀναγνώρισιν ἢ ἐξόφλησιν εἰδικῶς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων τοῦ ὑπαλλήλου ἢ εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ δι' αὐτόν. Ἡ λύσις αὕτη ἐπιβάλλεται καὶ ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἡ ὡς εἴρηται καταγγελία, ἀναφερομένη εἰς ἐξηρτημένην σύμβασιν ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς δέχεται ἀνελέγκτως καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, διέπεται εὐθέως ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ἀσχέτως πρὸς τὴν εἰς αὐτὸν παραπομπὴν τῆς προπαρατεθείσης διατάξεως τοῦ ν.δ. 3523/1956. Ὅθεν, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ γενομένη παρὰ τοῦ ἐνάγοντος - ἀναιρεσιβλήτου παραίτησις «ἀπὸ τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ὀφειλομένης δυνάμει τοῦ νόμου 2112 εἶναι ἄκυρος» καὶ μετὰ ταῦτα ἀπορρίψαν τὸν σχετικὸν λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς ὁμοίως ἀποφανθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἴρηται οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ ἐπὶ πλέον μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος. Τὸ περιεχόμενον ἐν αὐτῷ πρόσθετον παράπονον ὅτι «ἡ κατὰ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καταβληθεῖσα τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀποζημίωσις ἦτο ἀνωτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 προβλεπομένης» στηρίζεται ἐπὶ ἐσφαλμένης προϋποθέσεως, καθόσον τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι τὸ καταβληθὲν ποσὸν ὑπελείπετο τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 παρεχομένης ἀποζημιώσεως κατὰ τὴν ἐπιδικασθεῖσαν διαφοράν, τῆς γενομένης παραιτήσεως κριθείσης ἐγκύρου διὰ τὰ ἐπὶ πλέον αὐτῆς ζητηθέντα.

Ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος, ἐπιδοθεῖσα μετὰ τὴν παρέλευσιν τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 § 2 τοῦ νόμου 3198/1955 ὁριζομένης ἐξαμήνου προθεσμίας, εἶναι ἀπαράδεκτος, μὴ ἀναφερόμενος εἰς τὸ γενικώτερον κοινωνικὸν συμφέρον, ὅπερ θὰ εὑρίσκετο τοιαύτη ὑπὸ ἔποψιν δυνατότητος προσβεβλημένον, ἐὰν διετηρεῖτο ἡ δεχθεῖσα τὴν ἐκπρόθεσμον ἀγωγὴν ἀπόφασις, δὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 811 § 2 ἐδάφ. γ' τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/

ΛΗΞΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Έννοια άρθρου 8 Νομοθετικού Διατάγματος 4352/1964

Θέσις Γενικού Διευθυντού Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης.– Σκοπός άρθρου 8 Ν.Δ. 4352/1964 περί λήξεως της θητείας και οιασδήποτε συμβάσεως προσφοράς υπηρεσιών των Διοικητών, Γενικών Διευθυντών κλπ. των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ή υπαγωγή εις τας διατάξεις αυτού απάντων των δια σχέσεως εργασίας των ως άνω προσώπων υπό οιανδήποτε μορφήν και επομένως και δια δημοσίου δικαίου σχέσεως συνδεομένων μετά των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 315/1965 απόφασις του Εφετείου Θεσσαλονίκης, υπήρξεν απόλυσις γενικού διευθυντού Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου κατά το ν.δ. 4352/1964 «περί διατάξεων αφορωσών τους δημοσίους υπαλλήλους κλπ.» (ΕΕΔ 23, 1065) (περί του οποίου ίδετε και Σ.Ε. 356/1966, εισηγητής Ι. Καμβελλάς, ΕΕΔ 25, 353).

Δέχεται ή αρεοπαγιτική αύτη απόφασις, ότι εις τας ανωτέρω διατάξεις υπάγονται και οι προσληφθέντες διά μονομεροῦς πράξεως δημοσίου δικαίου δικαιοπρακτικής φύσεως. (Ίδετε και συμφώνους ερμηνευτικάς οδηγίας Υπουργείου Οικονομικών διά της υπ' αριθ. 9/1964 εγκυκλίου αυτού, εν ΕΕΔ 23, 1319, ιδία 1325).

Άρειου Πάγου 261/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Γ. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Αλ. Σακελλαρόπουλος, Δ. Καρασάββας

Κατά το άρθρον 5 §§ 1 και 3 εδάφ. ε' του νόμου 2407/1953 «περί οργανώσεως και διοικήσεως της Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης», ως συνεπληρώθη διά του άρθρου 1 του ν.δ. 3326 του 1955, και του άρθρου 5 § 1 του εις εκτέλεσιν των νόμων τούτων εκδοθέντος από 21.11.1956 δ.δ. ο διευθυντής της Εκθέσεως Θεσσαλονίκης επί βαθμῷ 2ῳ ἢ 1ῳ δὲν εἶναι μόνιμος ὑπάλληλος, ἀλλὰ μετακλητός, καὶ τὰ περὶ ἐντάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἐκθέσεως δὲν τὸν ἀφοροῦν, ἀλλὰ διατηρεῖ τὴν θέσιν του, ἥτις ὁρίζεται ὡς θέσις ἐπὶ βαθμῷ γενικοῦ διευθυντοῦ.

Ἐξ ἄλλου κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4352/1964 «περὶ διατάξεων, ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.», ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ διατάγματος τούτου θεωρεῖται λήξασα ἡ θητεία καὶ οἱαδήποτε σύμβασις προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν τῶν διοικητῶν, ὑποδιοικητῶν, ἐντεταλμένων συμβούλων, γενικῶν διευθυντῶν καὶ τῶν βοηθῶν ἢ ἀναπληρωτῶν αὐτῶν καὶ τῶν τεχνικῶν συμβούλων, διοριζομένων ἐπὶ θητείᾳ ἢ ἐπὶ συμβάσει, τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱασδήποτε μορφῆς καὶ ὀνομασίας, καὶ οἱ διατελοῦντες εἰς τὰς θέσεις ταύτας θεωροῦνται αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες, μὴ ἀπαιτουμένης ἐκ-

1957, ἂν καὶ ἐξετάζεται ἐξ ἐπαγγέλματος. Ὅθεν, μὴ διατεινομένης τῆς ἀναιρεσειούσης - ἐναγομένης, ὅτι προέβαλε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας, οὐδὲ ἄλλως τε καὶ πράγματι προβαλούσης αὐτὸν ἐνώπιον τούτου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν ὁ ἐπ' αὐτοῦ ἐρειδόμενος δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, ὡς ἐκ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης δείκνυται, ὅτι ἡ ἐργοδότις τοῦ ἐνάγοντος ἀναιρεσιβλήτου Η.Ε.Α.Π παρεῖχεν εἰς αὐτὸν «σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς ἀντάλλαγμα τῆς τακτικῆς του ὑπηρεσίας» πλὴν ἄλλων καὶ «7. ἔκπτωσιν 50% ἐπὶ τῆς ἀξίας τοῦ καταναλισκομένου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς οἰκογενείας του, ἀνερχομένου κατὰ μέσον ὅρον εἰς δραχμὰς 70 μηνιαίως, καὶ 8. τὸ ἐκ δραχμῶν 314 ποσὸν φόρου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ κατὰ μῆνα» καὶ δή, ὡς προσθέτει, «οὐχὶ ἐξ ἐλευθεριότητος, ὡς ἡ ἐναγομένη ἰσχυρίζεται, ἀλλ' ἐκ συμβατικῆς ὑποχρεώσεως ἔθεσε σχετικῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ προσωπικοῦ της, εἰς ὃ ἀνῆκε καὶ ὁ ἐνάγων, ἐπὶ σκοπῷ ἐνισχύσεως αὐτοῦ καὶ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς αἰτηθείσης περαιτέρω αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν του». Ὅθεν, συνυπολογίσαν ἐν συνεχείᾳ καὶ τὰ κονδύλια ταῦτα εἰς τὰς τακτικὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἐνάγοντος - ἀναιρεσιβλήτου, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰ ἄρθρα 3 § 2 τοῦ νόμου 2112/1920, 5 § 1 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ 648 καὶ 649 τοῦ Α.Κ. καὶ ἐπὶ πλέον σαφῶς καὶ ἐπαρκῶς ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, ὁ δὲ 4ος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟΣ ΜΕΧΡΙΣ ΟΚΤΩ ΩΡΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας δημοτικῶν καταστημάτων

Περιορισμός ὡρῶν ἐργασίας μέχρις ὀκτὼ (8) ἡμερησίως τοῦ προσωπικοῦ κουζίνας τοῦ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένου εἰς πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐργαστήρια παρασκευῆς φαγητῶν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63323/11174/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.— Ἔννοια ταύτης.— Ἀφορᾷ καὶ τὰ εἰς τὰς καταστηνώσεις τοῦ Δήμου λειτουργοῦντα ἐργαστήρια παρασκευῆς φαγητῶν.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 2560/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς Θ. *Μίκελης*, ΕΕΔ 25, 491).

Ἐπρόκειτο περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ «λαντζέρισσας» εἰς θερινὰς καταστηνώσεις τοῦ Δήμου Ἀθηναίων καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν καὶ δι' αὐτὴν εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ ὑπ' ἀριθ. 63323/11174/1961 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 20, 1301) περὶ ὀκταώρου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κουζίνας κλπ.

δόσεως διοικητικῆς τινος ἢ ἄλλης περὶ ἀπολύσεως πράξεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς τὸ μέν, ὅτι ὁ παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου προσληφθεὶς ἀναιρεσείων, ὡς διευθυντὴς αὐτῆς, διὰ μονομεροῦς πράξεως δημοσίου δικαίου δικαιοπρακτικῆς φύσεως, ἤτοι διὰ τοῦ διορισμοῦ του παρ' αὐτῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 20261 τοῦ 1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βορείου Ἑλλάδος, ἔχει τὸν βαθμὸν τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ, ὁριζομένου τούτου ρητῶς, καὶ ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα τοῦ βαθμοῦ τούτου, τὸ δὲ ὅτι διὰ τῆς ἐξ αὐτῶν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4352 ἐκοπήθη, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς διατυπώσεώς της, νὰ πεσιλάβῃ ἅπαντας τοὺς μετὰ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἷον τυγχάνει καὶ ἡ ἀναιρεσίβλητος (ἄρθρον 1 § 1 νόμου 2407) συνδεομένους ὡς ἀνωτέρω ὑπαλλήλους διὰ σχέσεως ἐργασίας ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν καὶ ἐπομένως καὶ τοὺς προσληφθέντας τοιούτους διὰ μονομεροῦς πράξεως δημοσίου δικαίου δικαιοπρακτικῆς φύσεως, ὡς συνέβη καὶ διὰ τὸν ἀναιρεσείοντα. Ὅθεν, ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου 1ος καὶ 2ος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἡ ἐν λόγῳ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὐτη, ὡς ἐκ τῆς γενικότητος τῆς ἐκφράσεως κλπ. ρυθμίζει ἐνιαίως καὶ ὁμοιομόρφως τὰς ὥρας ἐργασίας τοῦ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικοῦ εἰς ὀκτὼ καθ' ἑκάστην, ἀσχέτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου, καὶ ἐπομένως ἀφορᾷ καὶ τὰ εἰς τὰς καταστηνώσεις τοῦ Δήμου λειτουργοῦντα ἐργαστήρια παρασκευῆς φαγητῶν.

Βεβαίως, ὡς διατυποῦται ἡ ἀπόφασις αὐτη τοῦ Ὑπουργοῦ «... κλπ.», ἀναφέρεται εἰς τὸ παρ' οἱωδήποτε ἐργοδότῃ ὑπηρετοῦν προσωπικὸν κουζίνας, ἀλλὰ τὸ ζήτημα ἦτο, νομίζομεν, ἂν ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρου 2 ν.δ. 4020/1959, ΕΕΔ 18, 1212) παρείχετο εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἐξουσιοδότησις νὰ καθορίσῃ τὸ ὠκτάωρον καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, ὅπου δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων διάρκεια ἡμερησίας ἀπασχολήσεως μείζων τῶν 8 ὡρῶν (Ἴδετε ἐκτενεστέρας σημειώσεις μας ἐπὶ τῆς ἐπικυρωθείσης ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 25, 490).

Ἀρείου Πάγου 391/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης Π. **Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Ν. Ἀγγελόπουλος

Ἐκ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τῆς κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἐκδοθείσης καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 350 τῆς 2 Ὀκτωβρίου 1961 Φ.Ε.Κ., τεῦχος Β', ὑπ' ἀριθ. 63323/11174/1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὡς ἐκ τούτου ἰσχύν νόμου ἐχούσης, καθ' ἣν «αἱ ὧραι ἐργασίας τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ κουζίνας τοῦ παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένου εἰς πάσης φύσεως καὶ μορφῆς ἐργαστήρια παρασκευῆς φαγητῶν (ἑστιατόρια, ζυθεστιατόρια, μαγειρεῖα, οἰνομαγειρεῖα, ψητοπωλεῖα, μπάρ, κομμικὰ κέντρα καὶ ἐξοχικὰ κέντρα διασκεδάσεως, ξενοδοχεῖα, κλινικαί, νοσοκομεῖα, ἀναρρωτήρια, ξενῶνες, οἰκοτροφεῖα, ἱδρύματα,

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ ΕΙΣ ΔΗΜΟΝ ΑΝΤΙ ΠΕΡΙΟΔΙΚΗΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Ειδικαί διατάξεις και διατάξεις περί Κώδικος τών Δικηγόρων

Αορίστου πάντοτε χρόνου ή σύμβασις, διά τής οποίας ο δικηγόρος αναλαμβάνει νά παρέχη τάς νομικάς αύτού υπηρεσίας είς τον έντολέα του έπι παγία περιοδική αμοιβή, μή ισχυούσης άντιθέτου συμφωνίας.— Λύσις τής συμβάσεως.— Έννοια περιοδικής αμοιβής.— Διατάξεις άρθρου 143 Νόμου 1726/1951 και διατάξεις Ν.Δ. 3026/1954 περί Κώδικος Δικηγόρων.— Ελάχιστα όρια αμοιβής.

Περίπτωσις τής κατωτέρω αποφάσεως υπήρξε πρόσληψις δικηγόρου υπό Δήμου, ή οποία εγένετο κατ' εφαρμογήν των διατάξεων του άρθρου 143 του νόμου 1726/1951, ως έτροποποιήθη υπό του νόμου 2262/1952, περί συστάσεως καθ' έκαστον έτος συνεργείων είτε διά την αναγκαίαν εξυπηρέτησιν των εντασσομένων υπό του νόμου υπηρεσιών διαρκούς φύσεως, είτε διά την εν περιπτώσει εκτάκτου ή προσωρινής ανάγκης εξυπηρέτησιν προσωρινής ή μη διαρκούς φύσεως υπηρεσιών, μη δυναμένων νά διεξαχθούν διά του τακτικού προσωπικού.

Η σύμβασις των ούτω προσλαμβανομένων έχει ήδη κριθή, ότι είναι σύμβασις ωρισμένου χρόνου (Α.Π. 42/1959, εισηγητής Δ. Μιχαηλάκης, ΕΕΔ 18, 247) (πρβλ. και Γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου Κράτους 5/1964, εισηγητής Α. Τσιμαράς, ΕΕΔ 23, 1447), ασχέτως δε του άν αι διατάξεις αύται δύνανται νά καλύπτουν και την προκειμένην σχέσιν του δικηγόρου, ο οποίος δέν συνδέεται μετά του Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου δι' υπαλληλικής σχέσεως (ίδετε περί τής σχέσεως του δικηγόρου ΕΕΔ 25, 90, ένθα παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν, Σ.Ε. 454/1966, εισηγητής Α. Ιγγλέσης, ΕΕΔ 25, 534), δέν δύναται πάντως, ως δέχεται το Έφετείον, νά θεωρηθή ή σύμβασις του ως ωρισμένου χρόνου, απαγορευομένου τούτου υπό του άρθρου 63 § 3 του νόμου 3026/1954 περί Κώδικος των Δικηγόρων, ή διάταξις του οποίου έτέθη, διότι επεκράτησεν ή άποψις ότι, εφ' όσον ή σχέσις μεταξύ πελάτου και δικηγόρου χαρακτηρίζεται ως σχέσις εντολής, είναι πάντοτε αύτη ανακλητέα. (Ούτω Α. Βαρουξοπούλου, Κώδιξ περί Δικηγόρων, σελ. 109).

Εν σχέσει τήν προς τας νομίμους αμοιβάς των επί παγία περιοδική αμοιβή απασχολουμέ-

---

ίδιωτικά εκπαιδευτήρια, εργοστάσια, λέσχαι κλπ.) δέν δύνανται νά υπερβώσι τάς έκτω (8) καθ' έκάστην και τάς τεσσαράκοντα όκτώ (48) καθ' εβδομάδα», σαφώς συνάγεται, ότι αύτη, ως εκ τής γενικότητος τής εκφράσεως και τής ενδεικτικής εν αύτη λίστας των εργαστηρίων παρασκευής φαγητών, ρυθμίζει ενταίως και ομοιομόρφως τάς ώρας εργασίας του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένου εν γένει προσωπικού κουζίνας είς 8 ώρας καθ' έκάστην και 8 καθ' εβδομάδα, ασχέτως τής ιδιότητος του εργοδότου, είς ον απασχολείται τούτο και τής φύσεως και μορφής των εργαστηρίων παρασκευής φαγητού και ίδια άν λειτουργούν ταύτα είς καταστήματα ή μή είς τοιαύτα και επομένως άφορά και τα είς τας παρά των Δήμων διατηρουμένας κατασκηνώσεις λειτουργούντα εργαστήρια παρασκευής φαγητών. Όθεν, ούτω κρίναν και το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον, ως εκ τής προσβαλλομένης αποφάσεως δείκνυται, και, μετ' αποδοχήν τής εφέσεως τής αναιρεσιβλήτου και μεταρρύθμισιν τής πρωτοδίκου αποφάσεως, δεχθέν την αγωγήν τής αναιρεσιβλήτου κατά του αναιρεσείοντος Δήμου, αντικείμενον έχουσαν την καταβολήν τής κατά το άρθρον 8 § 1 του ν.δ. 4020/1959 αποζημιώσεως, επί τώ λόγω, ότι προσληφθείσα παρά του αναιρεσείοντος Δήμου επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου και απασχοληθείσα ως λαντζέρισσα εις τα εντός των παρά του αύτου αναιρεσείοντος διατηρουμένων κατασκηνώσεων λειτουργούντα εργαστήρια παρασκευής φαγητών, κατά τα έτη 1962 και 1963, εξεργάσθη παρανόμως και άνευ αδείας τής αρμοδίας Αρχής πέραν του 8ώρου καθ' έκάστην, δρθώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τας διαληφθείσας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις και ουδαμώς παρεβίασε ταύτας ή άλλην τινά, είτε άπ' ευθείας, είτε εκ πλαγίου, εφ' ω και ο εναντίος εκ του άρθρου 807 εδάφ. 18 και 19 μοναδικός λόγος αναιρέσεως απορριπτέος κρίνεται ως αβάσιμος.

νων δικηγόρων βλέπε ΕΕΔ 25, 694.

Έφετείου Αθηνών 1640/1966

Πρόεδρος ὁ κ. **Δ. Ρετάλης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. **Ἠλ. Τριανταφύλλου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωστούκης, Χ. Κατσικόπουλος

Ἐν τῇ ἀγωγῇ, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν, τυγχάνων δικηγόρος Ἀθηνῶν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1942 καὶ παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1960, προσελήφθη τὴν 28.7.1964 ἐπὶ ἡμερομισθίῳ δραχμῶν 170, ὡς δικηγόρος ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου Δήμου καὶ προσέφερεν αὐτῷ τὰς ὑπηρεσίας του ἐπὶ δικαστικῆς καὶ νομικῆς ἐν γένει φύσεως ὑποθέσεων μέχρι τῆς 1.3.1965, ὅτε, κατ' ἐντολὴν τοῦ Δημάρχου, ἀπελύθη, χωρὶς νὰ κοινοποιηθῇ αὐτῷ ἔγγραφος καταγγελία τῆς μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου συμβάσεώς του. Ἐντεῦθεν διώκεται ἡ ὑποχρέωσις τούτου ὅπως καταβάλῃ εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα τὴν διαφορὰν μεταξὺ τῶν καταβληθεισῶν καὶ τῶν καταβλητέων αὐτῷ μειζόνων νομίμων ἀποδοχῶν τοῦ διαστήματος ἀπὸ 28.7.1964 ἕως 28.2.1965, ὡς καὶ τὴν τοιαύτην τῶν δώρων τῶν Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους 1965 καὶ Πάσχα 1965 καὶ τὰς νομίμους ἀποδοχὰς του ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς του μέχρι 31.10.1965. Οὕτω διατυπουμένη ἡ ἀγωγὴ αὕτη εἶναι νόμιμος, στηριζομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 63 §§4 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», ἐκ τῶν ὁποίων, ὁριζουσῶν ὅτι ἐπιτρέπεται εἰς τὸν δικηγόρον ἡ ἐπὶ παγίῳ ἐτησίᾳ ἢ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ παροχὴ καθαρῶς νομικῶν ἐργασιῶν, εἴτε ὡς δικαστικοῦ ἢ νομικοῦ συμβούλου, εἴτε ὡς δικηγόρου, καὶ ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ὑπὸ προθεσμίαν, τοιαύτη δὲ ὑπὸ προθεσμίαν σύμβασις θεωρεῖται ὡς ἀορίστου χρόνου, λυομένη 1)... 4) διὰ καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐντολέως ἢ τοῦ ἐντολοδόχου, ἥτις δέον νὰ εἶναι ἔγγραφος καὶ νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἢ τὸν ἐντολέα, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ὁ δικηγόρος ἀναλαμβάνει νὰ παρέχῃ τὰς νομικὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐντολέα ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, εἶναι πάντοτε ἀορίστου χρόνου καὶ ἂν ἀκόμη αὕτη συνεφωνήθη ὡς ὡρισμένου χρόνου, μὴ ἰσχυούσης τῆς τοιαύτης τυχὸν μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ἀντιθέτου πρὸς τὴν ἐπιταγὴν τοῦ νόμου συμφωνίας καὶ ὅτι ἡ ἀορίστου χρόνου σύμβασις αὕτη λύεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀποκλειστικῶς ἀναφερομένων αἰτίων, καὶ διὰ καταγγελίας τοῦ ἑτέρου τῶν μερῶν, ἥτις πρέπει νὰ εἶναι ἔγγραφος, κοινοποιουμένη εἰς τὸν πρὸς ὃν ἀπευθύνεται, ἐνῷ πᾶσα κατ' ἄλλον τρόπον γενομένη καταγγελία εἶναι ἀνίσχυρος καὶ ἡ σύμβασις ἐξακολουθεῖ ὀφιστα μένη μέχρι τῆς κατὰ νόμιμον τρόπον λύσεώς της. Ταῦτα ἰσχύουσιν εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ μετὰ τοῦ δικηγόρου σύμβασις πρὸς παροχὴν νομικῶν ἐργασιῶν γίνεται ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, ὡς τοιαύτη δὲ προδήλως νοεῖται οὐ μόνον ὅταν ἡ ἀμοιβὴ καταβάλλεται κατ' ἔτος ἢ κατὰ μῆνα, ἀλλὰ καὶ εἰς ἃς περιπτώσεις συμφωνεῖται, ὅπως ἡ ἀμοιβὴ ὑπολογίζεται καὶ καταβάλληται καὶ κατ' ἄλλα τμήματα τοῦ χρόνου, ἤτοι καθ' ἡμέραν ἢ καθ' ἑβδομάδα ἢ κατὰ δεκαπενθήμερον κ.λ.π., καθ' ὅσον καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ ἀμοιβὴ εἶναι παγία καὶ περιοδική, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν προρρηθεισῶν διατάξεων, ἡ δὲ παράγραφος 4 τοῦ ἄρθρου 64, ποιουμένη λόγον περὶ ἐτησίας ἢ μηνιαίας ἀμοιβῆς, ἀπέβλεψε προφανῶς εἰς τὸ σύνηθες συμβαῖνον καὶ οὐδόλως ἐσκόπησε νὰ ἀποκλείσῃ τῶν ὑπὸ τῆς ἑπομένης παραγράφου 5 παρεχομένων πλεονεκτημάτων τὸν δικηγόρον, τοῦ ὁποίου ἡ περὶ παροχῆς νομικῶν ἐργασιῶν σύμβασις συνεφωνήθη ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ οὐχὶ ἐτησίᾳ ἢ μηνισίᾳ, ἀλλὰ τοιαύτῃ καταβλητέᾳ κατὰ διάφορα τμήματα τοῦ χρόνου.

Ἐξ ἄλλου αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 4 καὶ 5 τοῦ ἄρθρου 143 τοῦ ν. 1726/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων», ὡς ἡ παράγραφος 4 ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 2262/1952, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ δημοτικοῦ ἢ κοινοτικοῦ συμβουλίου δύνανται νὰ συνιστῶνται συνεργεῖα διὰ τὴν ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἢ προσωρινῆς ἀνάγκης ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν, μὴ δυναμένων νὰ διεξαχθοῦν διὰ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ, καὶ ὅτι ἐν τῇ ἀποφάσει περὶ συστάσεως συνεργείου ὁρίζονται, σὺν τοῖς ἄλλοις, ἡ ὑπηρεσία ἢ τὸ ἔργον ἢ ἡ ἐργασία, πρὸς διεξαγωγὴν τῆς ὁποίας ἡ ἐκτέλεσιν τοῦ ὁποίου συνιστῶνται ὁ ἀπαιτούμενος πρὸς τοῦτο ἀριθμὸς ἡμερομισθίων καὶ τὸ καταβλητέον δι' ἑκάστην κατηγορίαν τούτων ἡμερομίσθιον, αἱ εἰδικαὶ γνώσεις, ἃς δέον νὰ κέκτηνται οἱ ἡμερομίσθιοι καὶ ἡ χρονικὴ διάρκεια λειτουργίας τοῦ συνεργείου, οὐδόλως κατισχύουσι τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3026/1954, αἵτινες, ὡς εἰδικαί, διέπουσι τὰς σχέσεις μεταξὺ δικηγόρου καὶ πελάτου αὐτοῦ, εἴτε οὗτος εἶναι πρόσωπον φυσικόν, εἴτε τοιοῦτο νομικὸν ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, εἶναι ἐπικρατέστεραι τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ Κώδικος περὶ δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, αἱ ὁποῖαι ἄλλωστε καὶ ὡς προγενέστεραι τοῦ ν.δ. 3026/1954 δέον κατὰ τὸ ἄρθρον 250 § 1 αὐτοῦ νὰ θεωρηθῶσιν ὡς καταργηθεῖσαι, καθ' ὃ

άντικείμεναι εἰς τάς διατάξεις ταύτου (πρβλ. καί ὑπ' ἀριθ. 480/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἐν ΝοΒ 14, 137). Ἐπομένως ἐκ τοῦ ὅτι ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου κατ' ἐφαρμογήν τῶν ὡς ἄνω διατάξεων τοῦ ἄρθρου 143 ν.1726/1951 καί τῶν βάσει τούτων ληφθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 1104/1963, 150/1964 καί 886/1964 ἀποφάσεων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, δι' ὧν, ὡς ἐξ αὐτῶν προσαγομένων δείκνυται, συνεστήθησαν συνεργεῖα ἐκτάκτων ὑπαλλήλων, ἐν οἷς καί δικηγόρων πρός παροχήν νομικῆς φύσεως ἐργασιῶν ἐπί ἡμερομισθίῳ δραχμῶν 170, ὧν ἡ χρονική διάρκεια ὡρίσθη ἀρχικῶς μέχρι τέλους τοῦ Ἔτους 1964 καί ἐν συνεχείᾳ μέχρις 28.2.1965, οὐδόλως ἔπεται, ὅτι ἡ μετά τοῦ ἐφεσιβλήτου συναφθεῖσα σύμβασις τοῦ ἐκκαλοῦντος διέπεται ὑπό τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 143 §§ 4 καί 5 τοῦ νόμου 1726/1951 καί τῶν κατ' ἐφαρμογήν τούτων ληφθεισῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου, οὗσα ὡρισμένου χρόνου καί ἐπ' ἀμοιβῇ δραχμῶν 170 ἡμερησίως, ἤτοι δραχμῶν 4.250 μηνιαίως. Ἀντιθέτως, ἐφ' ὅσον, ὡς ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου συνομολογεῖται καί προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπό τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐπικαλουμένου καί προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 105693/1965 πιστοποιητικοῦ τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων, ὁ ἐκκαλῶν προσελήφθη ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς δικηγόρος καί παρέσχεν ὡς τοιοῦτος νομικῆς φύσεως ἐργασίας, ἡ ἐπίδικος σύμβασις εἶναι, κατά τάς ἐν προκειμένῳ ἐφαρμοστέας ὡς ἄνω διατάξεις τοῦ ν.δ. 3026/1954, ἀορίστου χρόνου, μή λυθεῖσα δέ, ὡς ἐπίσης συνομολογεῖται καί προκύπτει ἐκ τοῦ ὡς ἄνω πιστοποιητικοῦ, διά κοινοποιήσεως εἰς τόν ἐκκαλοῦντα ἐγγράφου καταγγελίας, ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη, ἡ δέ καταβλητέα εἰς αὐτόν παγία ἀμοιβή ἀνέρχεται οὐχί εἰς τό καταβληθέν αὐτῷ ὡς ἄνω ποσόν τῶν 170 δραχμῶν ἡμερησίως, ἀλλά κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 92 § 1 τοῦ ν.δ. 3026/1954, ὡς συνεπληρώθη διά τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ἀ.ν. 4272/1962, καθ' ὃ εἶναι ἄκυρος πᾶσα συμφωνία μεταξύ δικηγόρου καί ἐντολέως αὐτοῦ περί λήψεως ὑπ' ἐκείνου ἀμοιβῆς μικροτέρας τῶν ἐν τοῖς ἄρθροις 98 καί ἑπόμενα τοῦ ν. δ/τος ὁριζομένων ἐλαχίστων ὁρίων, ἡ καταβλητέα ἀμοιβή τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀνέρχεται βάσει τῶν ὑπ' ἀριθ. 2797/1956, 21337/1959 καί 58798/1961 καί 76630/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954 καί ἐν ὄψει τοῦ ὅτι οὗτος, κατά τό προσαγόμενον ὑπ' ἀριθ. 3406/1964 πιστοποιητικόν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν διωρίσθη δικηγόρος τήν 10.5.1942, τήν δέ 21.10.1960 προήχθη παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ, εἶχε τουτέστι κατά τόν χρόνον τῆς ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου προσλήψεώς του συμπληρώσει δύο δεκαετίας δικηγορικῆς ὑπηρεσίας, ἀνέρχεται εἰς δραχμάς 5.856 μηνιαίως. Ὅθεν ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τήν ὑπό κρίσιν ἀγωγήν, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐπί τῆς ἐπιδίκου συμβάσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ προμνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ Δικηγορικοῦ Κώδικος, ἀλλ' αἱ τοιαῦται τοῦ Κώδικος περί δημοτικῶν καί κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, ἐφ' ᾧ καί δέον ὅπως, κατά τόν περί τούτου βάσιμον μοναδικόν τῆς ἐφέσεως λόγον, ἐξαφανισθῇ αὕτη καί, κρατουμένης τῆς ὑποθέσεως, ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν ἡ ἀγωγή.

Πάντων τῶν συνιστώντων τήν ἱστορικήν βάσιν τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς πραγματικῶν περιστατικῶν συνομολογουμένων ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀποδεικνυομένων δέ καί ἐκ τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει μνημονευομένων πιστοποιητικῶν ὑπ' ἀριθ. 105693/1965 τοῦ Δημάρχου Ἀθηναίων καί 3406/1964 τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, αὕτη (ἡ ἀγωγή) δέον νά γίνῃ δεκτή καί ὡς οὐσίᾳ βάσιμος ἐν μέρει, ἐπιδικαζομένων τῷ ἐκκαλοῦντι: α) τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἀμοιβῆς του κατά τό ἀπό τῆς προσλήψεώς του (28.7.1964) μέχρι τῆς ἀπολύσεώς του (28.2.1965) διάστημα ἐκ δραχμῶν 170 ἡμερησίως ἢ δραχμῶν 4.250 μηνιαίως καί τῆς καταβλητέας νομίμου αὐτοῦ ἀμοιβῆς ἐκ δραχμῶν 5.856 μηνιαίως, ἤτοι δραχμῶν **11.459, 6**) τῆς διαφορᾶς μεταξύ τῶν καταβληθέντων αὐτῷ ποσῶν διά τά δῶρα τῶν Χριστουγέννων 1964 καί Νέου Ἔτους 1965 καί Πάσχα 1965, ἀνερχομένης εἰς δραχμάς 2.437 καί γ) τῶν μηνιαίων ἀμοιβῶν του ἀπό 1.3.1965 μέχρι τῆς ἐνώπιον τοῦ δικασαντος Πρωτοδικείου συζητήσεως τῆς κρινομένης ἀγωγῆς, ἤτοι ἑπτά καί ἡμίσεος μηνῶν (1.3.1965 ἕως 15.10.1965) καί οὐχί δέκα μηνῶν, ὡς ὁ ἐκκαλῶν, ἐκ προφανοῦς ἀριθμητικοῦ λάθους, αἰτεῖται, ἀνερχομένων εἰς δραχμάς 43.920 (5.865 Χ 7½), ἤτοι ἡ ἀγωγή δέον νά γίνῃ δεκτή διά τό ποσόν τῶν δραχμῶν 57.726 ἐν συνόλῳ.

ΚΑΤΑΧΡΗΣΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΕΜΜΙΣΘΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην αύτοῦ

Καταγγελία σχέσεως δικηγόρου έπί παγία περιοδική άμοιβή εις Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, μη άπαιτουμένης τής ύπάρξεως σπουδαίου λόγου.— Καταβολή άποζημιώσεως.— Ύπαγωγή όμως τής καταγγελίας είς τούς περιορισμούς άρθρου 281 Άστικοῦ Κώδικος, μέ συνέπειαν παραβάσεως τήν άκυρότητα τής καταγγελίας.— Καταχρηστική ή καταγγελία διά τόν λόγον ότι ό δικηγόρος ήτήσατο ή έπεδίωξεν άρμοδίως τήν ικανοποίησιν άπαιτήσεώς του περί μισθού ή διά νά προσληφθῆ άλλος, φίλα προσκείμενος είς μέλος διοικήσεως τοῦ Νομικοῦ Προσώπου.— Έλάχιστα όρια άμοιβής δικηγόρων.— Δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην έπί καταχρήσεως δικαιώματος.

Έχει γίνει δεκτόν ἐν τῇ νομολογίᾳ [οὕτω ἡ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 828/1962, εἰσηγητής Σ. Λαγαρᾶς, ΕΕΔ 21, 527], ὅτι καὶ ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 63 § 5 τοῦ ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων καταγγελία τῆς σχέσεως τοῦ δικηγόρου, ὁ ὁποῖος παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του εἰς νομικὸν ἢ φυσικὸν πρόσωπον ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, ἐρευνᾶται καὶ ἀπὸ τῆς πλευρᾶς ἂν ἀντίκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τῆς ἀσκήσεως ἐν γένει τῶν δικαιωμάτων κατ' ἄρθρον 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Οὕτω προσεβλήθη ἡ προκειμένη καταγγελία τῆς σχέσεως δικηγόρου ὑπὸ τούτου ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθεῖσα διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου λόγους, οἱ ὁποῖοι κατ' ἀρχὴν συνιστῶν, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, καταχρηστικὴν ἄσκησιν δικαιώματος.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9350/1966

Πρόεδρος ὁ κ. **Μιχ. Γεωργόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ν. Σακελλαροπούλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Σφήκας, Στ. Ἀκριβάκης

Ὁ ἐνάγων δικηγόρος ἰσχυρίζεται ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ τὰ ἑξῆς: Τὴν 1ὴν Νοεμβρίου 1947 προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, (Ὀργανισμοῦ Ἐκδόσεως Σχολικῶν Βιβλίων), ὡς νομικὸς σύμβουλος, διὰ σχέσεως ἐργασίας μὴ ἐξηρτημένης ἢ ἄλλως ἐμμίσθου ἐντολῆς ἀορίστου χρόνου, κατόπιν τῶν ὑπ' ἀριθ. 67 καὶ 68/6.1947 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ του Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τῶν ἀποφάσεων ὑπ' ἀριθ 3948/10.7.1947 τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, 212289/1947 τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ 909/20.10.1947 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῆς προσλήψεώς του δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 93 τῆς 29.10.1947 Φ.Ε.Κ. (Πράξεις Νομικῶν Προσώπων), ἐναντι ἀμοιβῆς ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τμηματάρχου θ' ἀρχικῶς καὶ τμηματάρχου α' ἀκολούθως, ἐνῶ εἶτα αὕτη καθωρίσθη βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 128494/1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐπὶ βασικοῦ μισθοῦ 2.600 δραχμῶν, ὡς δικηγόρου παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ. Ἐν ἔτει 1963 ἠτήσατο, λόγῳ τῆς φύσεως καὶ τοῦ πολλοῦ φόρτου τῶν ἀπασχολήσεών του, τὴν ἀναπροσαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω ἀμοιβῆς του, διὰ τῆς μετατάξεώς του εἰς ἑτέραν κατηγορίαν, ἣν ἐνέκρινε τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5404/560/1963 ἀποφάσεώς του, ἀλλ' ὁ διευθύνων σύμβουλος τοῦ ἐναγομένου ἠρνήθη ταύτην. Ἀκολούθως μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 76630/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ὑπέβαλεν εἰς τὸ ἐναγόμενον αἴτησιν ρυθμίσεως τῆς μηνιαίας ἀμοιβῆς του, βάσει τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐφ' ἧς (αἰτήσεως) ὁ ἐναγόμενος, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70/1964 ἀποφάσεώς του, τὸ μὲν καθώρισε τὴν ἀμοιβήν του εἰς 6.385 δραχμάς, ποσόν, τὸ ὁποῖον, κατόπιν γνώμης τοῦ Παρέδρου τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἐμείωσεν εἰς 5.962,80 δραχμάς, τὸ δὲ ἀπεφάσισεν, ὅπως ἐν διαφωνίᾳ αὐτοῦ (ἐνάγοντος) παραπέμψῃ τὸ θέμα εἰς τὸν νομικὸν σύμβουλον τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας. Κατόπιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, δι' ἧς ὑπέβαλεν οὗτος πρὸς τὸ ἐναγόμενον τὴν ἀπὸ 2.3.1964 αἴτησίν του περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἀμοιβῆς του, πλὴν τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ ἐναγομένου, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/31.3.1965 ἀποφάσεώς του, ἐκδοθείσης τῇ εἰσηγήσει τοῦ μνησθέντος διευθύνοντος συμβούλου, προέβη εἰς καταγγελίαν τῆς συνδεούσης τὸν Ὀργανισμὸν καὶ αὐτὸν (ἐνάγοντα) συμβάσεως ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1965, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος διὰ τῶν ρηθεισῶν αἰτήσεών του ἦλθεν εἰς ἀντιδικίαν μετὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ ὅτι οὗτος δὲν ἔχει τόσας ἐργασίας, ὥστε νὰ δικαιολογῆται ἡ καταβολὴ τοιαύτης ἀμοιβῆς. Περαιτέρω ἰσχυρίζεται, ὅτι ἡ καταγγελία αὕτη, γενομένη διότι οὗτος διεξεδίκησε τὰς νομίμους ἀποδοχάς του καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως προσληφθῇ ἕτερος, ὡρισμένος, δικηγόρος, φίλα προσκείμενος πρὸς τὴν διοίκησιν καὶ ἰδίᾳ τὸν διευθύνοντα σύμβουλον τοῦ ἐναγομένου, ὅστις καὶ πάραυτα προσελήφθη, εἶ-

ναι ἀντίθετος πρὸς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ ὅτι οὗτος ἐπὶ 18 περίπου ἔτη ὑπηρέτησεν εὐδοκίμως ὡς νομικὸς σύμβουλος τοῦ ἐναγομένου, ἐξ οὗ εἶναι ἄκυρος, καὶ ἑπομένως ὁ ἐναγόμενος κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ὑπάχρεως πρὸς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν του, ἀνερχομένων, ἐν ὄψει τῆς ὑπερτριακονταετοῦς δικηγορίας του καὶ τῆς ὑπερδεκαπενταετοῦς ὑπηρεσίας του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ κατὰ τὸ ἀπὸ 1.4.1965 καὶ μέχρι τῆς 31.12.1965 χρονικὸν διάστημα, εἰς 6.778 δραχμὰς μηνιαίως καὶ 61.002 δραχμὰς συνολικῶς, ἐνῷ κατὰ τὸ ἀπὸ 1.7.1961 καὶ μέχρι τῆς 15.4.1965 τοιοῦτον τῷ κατέβαλεν ἀποδοχὰς ἐλάσσονας τῶν νομίμων καὶ δὴ α) ἀπὸ 1.7.1961 - 30.10.1962 δραχμὰς 3.762, ἀντὶ τῶν 3.823 δραχμῶν, β) ἀπὸ 1.11.1962 - 18.8.1964 4.980 δραχμάς, ἀντὶ τῶν 5.214 δραχμῶν, καὶ γ) ἀπὸ 18.8.1964 - 15.4.1965 δραχμὰς 5.962, ἀντὶ τῶν 6.778 δραχμῶν, ἐξ οὗ δικαιοῦται ἑτέρων 12.581 δραχμῶν, διὰ διαφορὰς ἀποδοχῶν, καὶ 3.441 δραχμῶν, διὰ διαφορὰς «δώρων» Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1961 - 1965, ὡς καὶ ὅτι ὁ ἐναγόμενος δὲν τῷ κατέβαλε τὰ ἔξοδα κινήσεως δραχμὰς 600 μηνιαίως κατὰ τὰ ἔτη 1961, 1962, 1963 καὶ 1964 καὶ 1.100 δραχμὰς διὰ τὸ ἔτος 1965, ἐξ οὗ δικαιοῦται ἐπὶ τῇ αἰτίᾳ ταύτῃ 42.000 δραχμάς. Τέλος ἰσχυρίζεται ὅτι, ὡς ἐκ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐγένετο ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως, προσεβλήθη ἡ προσωπικότης του, δι' ὃ δέον ὅπως ἐπιδικασθῇ αὐτῷ, ὡς εὔλογος χρηματικὴ ἱκανοποίησις, πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ἐπελθούσης αὐτῷ ἠθικῆς βλάβης, τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 100.000 καὶ αἰτεῖται τὴν ἐπὶ ταῖς ἄνω αἰτίαις ἐπιδίκασιν αὐτῷ συνολικῶς τοῦ ποσοῦ τῶν 219.024 δραχμῶν. Ἐπικουρικῶς καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν δὲν ἤθελε κριθῇ ἄκυρος ἐπὶ τῇ ρηθείσῃ αἰτίᾳ (ὡς καταχρηστικῶς γενομένη) ἡ ἀνωτέρω καταγγελία, αἰτεῖται τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ 1) 61.002 δραχμῶν διὰ μηνιαίας ἀμοιβὰς του διὰ τὸν ἀπὸ τῆς 1.4.1965 καὶ μέχρι τῆς αὐξητήσεως τῆς ἀγωγῆς χρόνον, 2) 23.411 δραχμῶν ὡς διαφορὰν ἀποζημιώσεως ἐπὶ τῇ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως, καθ' ὅσον, ἀντὶ τῆς νομίμου τοιαύτης τῶν 194.445 δραχμῶν, τῷ κατεβλήθη τοιαύτη ἐξ 171.034 δραχμῶν, 3) 3.441 δραχμῶν ὡς διαφορὰν «δώρων» ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τῶν ἐτῶν 1961 - 1965, 4) 12.581 δραχμῶν ὡς διαφορὰν ἀποδοχῶν του ἀπὸ 1.7.1961 μέχρι 15.4.1965 χρόνου, 5) 42.000 δραχμῶν δι' ἔξοδα κινήσεως ἀπὸ τοῦ ἔτους 1961 μέχρι καὶ τῆς 15.4.1965 καὶ 6) 100.000 δραχμῶν ὡς χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἤτοι συνολικῶς 258.457 δραχμῶν. Οὕτως ἐχουσα ἡ ἀγωγὴ τύποις δεκτὴ καθίσταται καὶ ἐρευνητέα διὰ τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ βάσιμον αὐτῆς.

Ἀληθῶς ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἐδαφίου 4 τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων», δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δικηγόρου ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἶναι ἀορίστου χρόνου καὶ λύεται διὰ καταγγελίας παρὰ τοῦ ἐντολέως ἢ τοῦ ἐντολοδόχου, ἥτις δέον νὰ εἶναι ἔγγραφος καὶ νὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν ἐντολοδόχον ἢ τὸν ἐντολέα, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ συνδέουσα τὸν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρέχοντα τὰς ὑπηρεσίας του πρὸς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου δικηγόρον σύμβασις δύναται νὰ λυθῇ ὁποτεδήποτε ἐκ μέρους τοῦ δεχομένου τὰς ὑπηρεσίας τοῦ δικηγόρου δι' ἐγγράφου καταγγελίας, δι' ἣν δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις σπουδαίου λόγου, ἀφοῦ ὁ νομοθέτης τὸ μὲν ὡς ἐκ τῆς ἐμπιστευτικῆς φύσεως τῶν παρὰ τοῦ δικηγόρου παρεχομένων ὑπηρεσιῶν ἠθέλησεν, ὅπως ἡ λύσις τῆς μετὰ τοῦ δεχομένου αὐτὰς ὑφισταμένης σχέσεως χωρῇ ἐλευθέρως ὁποτεδήποτε, τὸ δὲ ἔλαβε πρόνοιαν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ἄνω Κώδικος, ὅπως ὁ δικηγόρος, λυομένης τῆς ἄνω σχέσεως διὰ τῆς καταγγελίας, λαμβάνῃ ἀποζημίωσιν ἀνάλογον πρὸς τὰ ἔτη, καθ' ἃ διήρκεσεν ἡ σχέσις αὐτοῦ μετὰ τοῦ καταγγέλλοντος, πλήν, ὡς πᾶσα καταγγελία ἐνοχικῆς σχέσεως, οὕτω καὶ ἡ ἀνωτέρω ὑπόκειται εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρ. 281 τοῦ Α.Κ. ἀπορρέουσαν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀσκήσεως αὐτῆς κατὰ τρόπον ὑπερβαίνοντα προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος (Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν 828/1962 ΝοΒ' 11, σελ. 948, 3061/1960, ΝοΒ' 9, σελ. 461), ὁπότε αὕτη εἶναι, συνωδὰ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρ. 174 τοῦ Α.Κ., ἄκυρος καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται, κατ' ἄρθρ. 180 αὐτοῦ, ὡς μὴ γενομένη. Τοιαύτη καταγγελία εἶναι ἡ εἰς ἣν προβαίνει νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, (ἀλλὰ καὶ ἕτερον νομικὸν ἢ φυσικὸν πρόσωπον), ἐναντι δικηγόρου, ὅστις ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν εὐδοκίμως ὑπηρέτησεν εἰς αὐτὸ ὡς νομικὸς σύμβουλος καὶ παρεῖχε πρὸς αὐτὸ ὅλας τὰς ἃς ὑπεχρεοῦτο νὰ παρέχῃ νομικὰς ὑπηρεσίας, ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι οὗτος ἠτήσατο παρὰ τῆς διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου ἢ ἐπεδίωξεν ἁρμοδίως τὴν αὔξησιν τῶν ἀποδοχῶν του καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ προσληφθῇ ἕτερος νομικὸς σύμβουλος, φίλα προσκείμενος εἰς τὰ μέλη, ὅλα ἢ ὡρισμένα, τῆς διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου, καθ' ὅσον ὄντως ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ὑπὸ τῆς

μνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 281 τοῦ Α.Κ. ἡ καταγγελία τῆς σχέσεως τοῦ δικηγόρου, ὅταν αὕτη γίνεται, διότι οὗτος διεξεδίκησε νομίμως καὶ δὴ ἄνευ προσφυγῆς εἰς τὰ δικαστήρια, ἀλλὰ δι' ἁπλῆς αἰτήσεως του πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ παρ' ᾧ παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του νομικοῦ προσώπου, τὴν αὔξησιν τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν δι' ἑρμηνείας τῶν καθοριζουσῶν αὐτὰς διατάξεων, ἔστω καὶ ἂν ἡ ὑπ' αὐτοῦ (δικηγόρου) διδομένη ἑρμηνεία δὲν εἶναι ἀμφίβολος ἢ ἔτι δὲν εἶναι ὀρθή (ὅρα σχετικῶς Α.Π. 399/1957, ΝοΒ 6, σελ. 14), ἰδίᾳ δὲ ὅταν ἡ καταγγελία γίνηται πρὸς τὸν σκοπὸν προαλήψεως ἑτέρου νομικοῦ συμβούλου γνωστοῦ μέλους τῆς διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου (ὅρα σχετικῶς Ε.Α. 3061/1960, ἔνθ' ἀν.) ἡ μὴ δικαιουμένου, ὡς ἐκ τῆς ἐλλείψεως προϋπηρεσίας λόγῳ πολυετοῦς ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ὡς καὶ μακρᾶς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ νομικῷ προσώπῳ, ὧν ἐδικαιοῦτο ὁ οὕτινος καταγγέλλεται ἡ σχέσις νομικὸς σύμβουλος (ὅρα σχετ. Α.Π. 538/1964, ΕΕΔ 23, 913, 180/1964, ΝοΒ 12, σελ. 622).

Ἑπομένως, ἀληθῶν ὑποτιθεμένων τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ ἐνάγοντος ὅτι τὸ ἐναγόμενον κατήγγειλε τὴν μετ' αὐτοῦ ὑφισταμένην ἀπὸ τοῦ ἔτους 1947 σύμβασιν παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ ἀντιμισθίᾳ, καίτοι οὗτος ἐδάκλιμως παρεῖχεν αὐτὰς μέχρι τῆς κατὰ τὴν 1.4.1964 γενομένης καταγγελίας, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι οὗτος διεξεδίκησε νομίμως τὴν καταβολὴν τῶν ὧν ὡς ἐκ τοῦ νόμου ἐδικαιοῦτο ἀποδοχῶν καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως εἰς τὴν θέσιν αὐτοῦ προσληφθῇ ἕτερος νομικὸς σύμβουλος, φίλα προσκείμενος εἰς τὴν διοίκησιν καὶ ἰδίᾳ τὸν διευθύνοντα σύμβουλον τοῦ ἐναγομένου, ὄντως ἡ καταγγελία ὑπερβαίνει τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. τιθέμενα ὅρια, ὡς τοιαύτη δὲ ἀπαγορεύεται, εἶναι ἄκυρος καὶ λογίζεται μὴ γενομένη, μέ συνέπειαν τὸ ἐναγόμενον νὰ ὑποχρεοῦται εἰς καταβολὴν τῷ ἐνάγοντι καὶ τῶν μετ' αὐτὴν παγίων περιοδικῶν ἀμοιβῶν καὶ τὸ πρῶτον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν αὐτῆς, περὶ ἐπιδικάσεως 61.002 δραχμῶν, ὅσαι αἱ πάγιαι περιοδικαὶ ἀμοιβαὶ τοῦ ἀπὸ 1.4.1965 μέχρι τῆς 31.12.1965 χρονικοῦ διαστήματος, εἶναι νόμῳ βάσιμον (ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ, περὶ οὗ κατωτέρω), ὡς τοιοῦτον δὲ δέον ὅπως ἐρευνηθῇ περαιτέρω κατ' οὐσίαν.

Διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128494/16.11.1954 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης (Φ.Ε.Κ. 243 τῆς 8.12.1954, τεῦχος Β'), ἐκδοθείσης δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρ. 92 § 2 τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων, τὸ ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν πρὸς τὰ λοιπά, πλὴν τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ ρητῶς κατονομαζομένων, νομικὰ πρόσωπα δημοσίου καὶ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὑπαγόμενα ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν ἑτέρων Ὑπουργείων, πλὴν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡρίσθη διὰ τὸν παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ δικηγόρον, οἷον ὁ ἐνάγων, ὡς ἑκατέρωθεν ρητῶς συνομολογεῖται, εἰς 2.600 δραχμάς, διὰ τῆς ὑπὸ στοιχ. 1 γενικῆς διατάξεως δὲ αὐτῆς ὡρίσθη ἅμα, ὅτι τὸ ὡς ἄνω ὅριον ἀμοιβῆς προσαυξάνεται κατὰ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν δικηγορικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ νομικῷ προσώπῳ, τῆς προσαυξήσεως ταύτης μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ ⅓ τοῦ κατὰ τὰ ὡς ἄνω κατωτάτου ὁρίου τῆς παγίας μηνιαίας ἀμοιβῆς. Ἀκολούθως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21337/28.2.1959 ὁμοίας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. Β' 93 τῆς 10.3.1959, ἐκδοθείσης δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 92 § 2 τοῦ ν.δ. 3026/1954, ηὐξήθησαν ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1959 τὰ διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καθοριοθέντα ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν κατὰ 10%, διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 58798, 58799/2 Ἰουνίου 1961 ὁμοίων ἀποφάσεων (Φ.Ε.Κ. Β' 191 τῆς 20.6.1961), ἐκδοθεισῶν δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως, ηὐξήθησαν ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1961 τὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 128494/16.11.1954 ἀποφάσεως, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ ἰσχύει, καθοριοθέντα ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῶν, κατὰ 10% εἰδικ. ὁριοθέντος ἅμα ὅτι ἡ αὔξησις αὕτη, ὡς καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 21337/28.2.1959 ὁμοίας ὑπουργικῆς ἀποφάσεως χορηγηθεῖσα, εἶναι ἀνεξάρτητος πάσης ἑτέρας χορηγηθείσης ἄλλοθεν, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93734/17.10.1962 ὁμοίας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. Β' 377 τῆς 24.10.1962), ἐκδοθείσης δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως, ὡρίσθη, ὅτι τὰ ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν προσαυξάνονται κατὰ 10% δι' ἑκάστην τριετίαν δικηγορικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ νομικῷ ἢ φυσικῷ προσώπῳ, τῆς προσαυξήσεως ταύτης μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ ἐν τῷ συνόλῳ της τὸ ⅓ τοῦ ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου τῆς παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς καὶ τέλος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76630/8.8.1964 ὁμοίας ἀποφάσεως (Φ.Ε.Κ. Β' 329 τῆς 18.8.1964), ἐκδοθείσης δυνάμει τῆς αὐτῆς διατάξεως, ὡρίσθη, ὅπως προσαυξάνονται τὰ ἑκάστοτε ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ παρεχόντων τὰς ὑπηρεσίας των δικηγόρων εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν κατὰ 10% δι' ἑκάστην δεκαετίαν τῆς δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας. Ἐξ ἑτέρου, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21 συνεδρίασιν τῆς 21.4.1960 ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομέ-

νου, νομίμως παρά τοῦ ἐνάγοντος ἐν ἀντιγράφῳ προσκομιζομένης καὶ ἐκατέρωθεν ἐπικαλουμένης, δι' αὐτῆς ἐχορηγήθη τῷ ἐνάγοντι, κατόπιν τῆς περικοπῆς τοῦ μέχρι πρό τινος καταβαλλομένου αὐτῷ ἐπιδόματος ἀκριβείας ἐκ δραχμῶν 250, αὔξησις ἐκ 300 δραχμῶν, ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν, μὴ ἐνσωματωθεῖσα εἰς τὴν καταβλητέαν αὐτῷ παγίαν περιοδικὴν ἀμοιβήν, ὡς τοῦτο προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἐκατέρωθεν νομίμως ἐν ἀντιγράφῳ προσκομιζομένων ὑπ' ἀριθ. 52/7.8.1961, 88/20.12.1962, 70/11.11.1964 καὶ 13/17.2.1965 ἀποφάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου. Βάσει τῶν ἐκτεθέντων καὶ τῆς ἐκατέρωθεν συναμολογουμένης ὑπερτριακονταετοῦς δικηγορικῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῆς ἀπὸ τῆς 10ης Νοεμβρίου 1947 ὑπηρεσίας αὐτοῦ παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ἥτις καὶ αὐτὴ ρητῶς συνομολογεῖται, αἱ συνολικαὶ ἀποδοχαί, ὧν ἐδικαιοῦτο μηνιαίως ὁ ἐνάγων, καθ' ἅπαν τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ τῆς 1.7.1961 μέχρι τῆς 15.4.1965, ἦσαν αἱ ἀκόλουθοι: 1) ἀπὸ 1.7.1961-23.10.1962 ἐλάχιστον ὅριον παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς 3.146 δραχμαί (2.600+10%, ἤτοι 260 δραχμαί = 2.860 δραχμαί + 10%, ἤτοι 286 δραχ. = 3.146), + 10%, ἤτοι δραχμαὶ 314.60 προσαύξησις διὰ δύο πενταετίας δικηγορικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐναγομένῳ (10.11.1947 - 10.11.1957) = 3.460,60 δραχμαί + 300 δραχμαὶ αὔξησις δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου = 3.760,60 δραχμαί, 2) ἀπὸ 24.10.1962 - 9.11.1962 ἐλάχιστον ὅριον 3.146 δραχμαὶ (ὡς ἄνω) + 40% διὰ τέσσαρας τριετίας δικηγορικῆς ὑπηρεσίας παρὰ τῷ ἐναγομένῳ (10.11.1947 - 9.11.1962), ἤτοι 1.258,40 δραχμαί = 4.404,40 δραχμαὶ + 300 δραχμαὶ αὔξησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἐναγομένου = 4.704,40 δραχμαί, 3) ἀπὸ 10.11.1962-17.8.1964 ἐλάχιστον ὅριον 3.146 δραχμαὶ (ὡς ἄνω) + 50% προσαύξησις τριετιῶν (10.11.1947-10.11.1962 ἔτη 15), ἤτοι 1.573 δραχμαί = 4.719 δραχμαὶ + 300 δραχμαὶ (ὡς ἄνω) = 5.019 δραχμαὶ καὶ 4) ἀπὸ 18.8.1964 - 15.4.1965 ἐλάχιστον ὅριον 3.146 δραχμαὶ (ὡς ἄνω) + 1.573 δραχμαὶ προσαύξησις τριετιῶν (ὡς ἄνω) = 4.719 δραχμαὶ + 30% διὰ τρεῖς δεκαετίας δικηγορικῆς ἐν συνόλῳ ὑπηρεσίας ἐπὶ τῶν 3.146 δραχμῶν καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν 4.719 δραχμῶν, ὡς ἀβασίμως ὁ ἐνάγων ὑποστηρίζει, ἤτοι 943.80 δραχμαὶ (3.146X30%) = 5.662,80 δραχμαὶ + 300 δραχμαὶ (ὡς ἄνω) = 5.962,80 δραχμαί. Ἔναντι αὐτῶν ἐκατέρωθεν ρητῶς συνομολογεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐλάμβανεν 1) ἀπὸ 1.7.1961-31.10.1962 δραχμὰς 3.762 μηνιαίως, 2) ἀπὸ 1.11.1962-17.8.1964 δραχμὰς 4.980 μηνιαίως καὶ 3) ἀπὸ 18.8.1964-15.4.1965 δραχμὰς 5.962 μηνιαίως, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι δικαιοῦται διὰ διαφορὰν ἀποδοχῶν 1) ἀπὸ 24.10.1962 - 30.10.1962 ἐξ 942,40 δραχμῶν μηνιαίως (4.704,40 - 3.762 = 942,40), ἐξ ὧν ὅμως ζητεῖ μόνον 61 δραχμὰς μηνιαίως, ἤτοι 14 δραχμάς (7/30 X 61 δραχμὰς = 14 δραχμάς), 2) ἀπὸ 10.11.1962 - 17.8.1964 39 δραχμὰς μηνιαίως (5.019 δραχμαὶ − 4.980 δραχμαί) X 21 μῆνας καὶ 7/30=828,10 δραχμὰς καὶ 3) ἀπὸ 18.8.1964 - 15.4.1965 0,80 δραχμαὶ μηνιαίως (5.962,80−5.962) X8 μῆνας=6,40 δραχμάς, ἤτοι συνολικῶς 848,50 δραχμὰς (14+828,10+6,40), δι' ὃ ποσὸν εἶναι νόμιμον καὶ οὐσίᾳ βάσιμον τὸ δεύτερον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της καὶ τὸ τέταρτον κατὰ τὴν ἐπικουρικήν της τοιαύτην περὶ ἐπιδικάσεως 12.581 δραχμῶν διὰ διαφορὰς ἀποδοχῶν τοῦ ἀπὸ 1.7.1961 - 15.4.1965 χρόνου.

Βάσει τῶν ἀνωτέρω καὶ δοθέντος ὅτι καὶ τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων κατὰ τὰ ἔτη 1961, 1962, 1963, 1964 καὶ 1965 καταβληθέντα τῷ ἐνάγοντι δυνάμει τῶν σχετικῶν κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «δῶρα» κατεβλήθησαν αὐτῷ, ὡς ἐκατέρωθεν συνομολογεῖται, βάσει τῶν ἑκάστοτε καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν, οὗτος δικαιοῦται διὰ διαφορὰς «δώρων» 1) Χριστουγέννων 1962 καὶ 1963 ἀνὰ 39 δραχμὰς δι' ἕκαστον τούτων (5.019-4.980, 2) Πάσχα 1963 καὶ 1964 ἀνὰ 19,50 δραχμὰς δι' ἕκαστον τούτων (5.019 : 2 = 2.509,50 − 2.490 (4.980 : 2) = 19,50), 3) Χριστουγέννων 1964 δραχμὰς 0,80 (5.962,80 − 5.962) καὶ 4) Πάσχα 1965 δραχμὰς 0,40 (0,80 δραχμὰς ὡς ἄνω: 2=0,40), ἐνῷ διὰ τὰ «δῶρα» Χριστουγέννων 1961 καὶ Πάσχα 1962 οὐδὲν δικαιοῦται, ὡς λαβών «δῶρα» μείζονα τῶν νομίμων (3.762 δραχμῶν, ἀντὶ τῶν 3.760,60), διὰ δὲ τὸ «δῶρον» Χριστουγέννων 1965 θὰ δικαιοῦται μόνον 0,80 δραχμὰς μόναν καθ' ἣν περίπτωσιν ἤθελε κηρυχθῆ ἄκυρος ἡ καταγγελία. Ἑπομένως, συνῳδὰ τοῖς ἀνωτέρω δικαιοῦται διὰ διαφορὰν «δώρων» 118,20 δραχμὰς (39 + 39 + 19,50 + 19,50 + 0,80 + 0,40), δι' ὃ ποσὸν εἶναι ἐν μέρει νόμιμον καὶ οὐσίᾳ βάσιμον τὸ τρίτον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς κατά τε τὴν κυρίαν καὶ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς, διὸκει τὴν ἐπὶ τῇ ἄνω αἰτίᾳ ἐπιδίκασιν 3.441 δραχμῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως ὑπὸ στοιχεῖα 11 τῶν γενικῶν διατάξεων τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 128494/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης, ὁριζούσης ὅτι «δικηγόροι, ὑπηρετοῦντες ἢ ἐντεταγμένοι εἰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν καὶ ἀμειβόμενοι ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ, δικαιοῦνται τῆς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ὡς ἄνω κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν ἑκάστοτε καθοριζομένης ἀμοιβῆς μετὰ τῶν πάσης

φύσεως προσαυξήσεων, έπιδομάτων καὶ λοιπῶν κεκτημένων δικαιωμάτων, ἥτις ἐν πάσῃ περιπτώσει δὲν δύναται νὰ ὑπολείπηται ἑκάστοτε τῆς διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καθοριζομένης κατ' ἐλάχιστον ὅριον ἀμοιβῆς», σαφῶς συνάγεται, ὅτι τῶν ὡς ἄνω προσαυξήσεως ἐπιδομάτων καὶ λοιπῶν κεκτημένων δικαιωμάτων δικαιοῦνται οἱ ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ ἀμειβόμενοι δικηγόροι, οἱ ἐντεταγμένοι εἰς θέσεις προβλεπομένας ὑπὸ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ὀργανισμῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι λαμβάνουν τὰς ἀποδοχὰς τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὸν βαθμὸν τῆς θέσεως, ἐν ᾗ εἶναι ἐντεταγμένος, ὡς εὐνοϊκωτέρας (μείζονας) τῆς ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένης ἐλαχίστης ἀμοιβῆς, ἐνῷ, ἂν αὕτη ὑπερβαίνῃ τὸ σύνολον τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν καὶ οὗτοι πρωτιμοῦν νὰ λαμβάνουν τὴν ὡς ἄνω παγίαν ἀμοιβήν, τότε δὲν δικαιοῦνται οὗτοι καὶ τῶν ἐκτεθέντων ἐπιδομάτων (ὅρα σχετικῶς Σ.Ε. 1629/1963 ἐκδοθεῖσαν μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων). Ἑπομένως, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ρητῶς διὰ τῶν προτάσεών του συνομολογεῖ ὁ ἐνάγων, ὅτι ἡ βάσει τῶν ἐν τῇ προηγηθείσῃ σκέψει μνημονευομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης καὶ ἀνωτέρω καθορισθεῖσα ἀμοιβή του ὑπερβαίνει τὰς ἀποδοχὰς μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων τοῦ τμηματάρχου α' τάξεως, ὧν ἐδικαιοῦτο οὗτος δυνάμει τῆς καὶ παρ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένης διατάξεως τῆς παραγρ. 15 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ β.δ. 28/1 - 5.4.1951 «περὶ ἁρμοδιοτήτων καὶ διαρρυθμίσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ο.Ε.Σ.Β. (Φ.Ε.Κ. Α' 96 τῆς 5.4.1951) καὶ τὰς ὁποίας ἐλάμβανεν οὗτος πρότερον, δὲν δικαιοῦται οὗτος καὶ τῶν διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ ἐπικαλουμένων κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Οἰκονομικῶν (ὑπ' ἀριθ. 61666/24.5.1960, 59482/15.9.1961, 18173/7.2.1964, 138736/30.10.1964, καὶ 23301/19.2.1965), ἐκδοθεισῶν δυνάμει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 9 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, χορηγηθέντων ἐξόδων κινήσεως. Ρητέον ὅτι αἱ ἀνωτέρω κοιναὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις προβλέπουν περὶ καταβολῆς τῶν ἐξόδων κινήσεως εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοῦ ἐναγομένου, ὡς καὶ εἰς τινα μέλη τῆς διοικήσεως αὐτοῦ, περιοριστικῶς καθοριζόμενα, οὐχὶ δὲ καὶ τὸν νομικὸν σύμβουλον τοῦ ἐναγομένου, ὥστε νὰ μὴ δύναται ὁ ἐνάγων βάσει αὐτῶν νὰ ἀξιώσῃ τὴν καταβολὴν τῶν δι' αὐτῶν χορηγηθέντων ἐξόδων κινήσεως καὶ εἰς αὐτόν. Μετὰ ταῦτα τὸ τέταρτον αἴτημα τῆς κυρίας βάσεως τῆς ἀγωγῆς καὶ τὸ πέμπτον τῆς ἐπικουρικῆς τοιαύτης, διώκον τὴν ἐπιδίκασιν 42.000 δραχμῶν δι' ἔξοδα κινήσεως τῶν ἐτῶν 1961, 1962, 1963, 1964 καὶ 1965, τυγχάνει νόμῳ ἀβάσιμον καὶ ἀπορριπτέον.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 281, 299, 914 καὶ 932 τοῦ Α.Κ. σαφῶς συνάγεται, ὅτι καὶ ἡ καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος συνιστᾷ πρᾶξιν παράνομον, ἐξ ἧς, συντρεχουσῶν καὶ τῶν λοιπῶν προϋποθέσεων τοῦ ἄρθρου 914 τοῦ Α.Κ., γεννᾶται ὑποχρέωσις οὐ μόνον πρὸς ἀποζημίωσιν (*Κ. Καιχάς*, Ἐνοχ. Δίκαιον, ἐκδ. Δ', ἄρθρον 914 § 4, *Λ. Τούσης*, Γεν. Ἀρχαὶ § 179, σελ. 801 - 802, *Γ. Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ ἐκδ. 7η, § 166, *Λιτζερόπουλος*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ, Εἰσαγ. Νόμος, ἄρθρον 19 ἀριθ. 15, *Α.Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 7, σελ. 309 ἑπ., *Ι. Δεληγιάννης*, ΕΕΝ 23, σελ. 154 ἑπ., Α.Π. 49 καὶ 50/1952, Θέμ. ΞΓ' 295, 396/1951, Θέμ. ΞΒ', σελ. 753), ἀλλὰ καὶ πρὸς παροχὴν εὐλόγου χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ τὴν ἠθικὴν βλάβην, ἥτις προσεγένετο εἰς τὸν καθ' οὗ ἠσκήθη καταχρηστικῶς τὸ δικαίωμα (*Κ.Καιχάς*, Ἐνθ' ἀνωτ. ὑπὸ τὰ ἄρθρα 932 - 933 § 2, *Ἀλλέ. Λιτζερόπουλος*, Ἐνθ' ἀνωτ. ὑπὸ τὸ ἄρθρον 299 ἀριθ. 5,8).

Ἑπομένως καὶ τὸ πέμπτον αἴτημα τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν της καὶ τὸ ἕκτον κατὰ τὴν ἐπικουρικήν της περὶ ἐπιδικάσεως τοῦ ποσοῦ τῶν 100.000 δραχμῶν ὡς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ τὴν ἠθικὴν βλάβην, ἣν ὑπέστη ὁ ἐνάγων ἐκ τῆς καταχρηστικῆς καταγγελίας ἐκ μέρους τῶν ὀργάνων ταῦ ἐναγομένου, τῆς συνδεούσης τοῦτο καὶ αὐτὸν συμβάσεως εἶναι νόμιμον, ἐρειδόμενον ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου τοῦ Α.Κ. ἐξ ὧν καὶ δὴ οὔτε περὶ τοῦ ἂν συνεπείᾳ τῆς ἄνω Περὶ αὐτοῦ δὲν ἀπαιτεῖται νὰ ταχθῇ ἀπόδειξις καταχρηστικῆς καταγγελίας ὑπέστη ἠθικὴν βλάβην ὁ ἐνάγων, οὔτε περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς ἕνεκα ταύτης καταβλητέας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, ὅπερ δέον νὰ εἶναι εὔλογον, καθ' ὅσον περὶ αὐτῶν θὰ ἀποφανθῇ κυριαρχικῶς τὸ Δικαστήριον, λαμβάνον ὑπ' ὄψιν του τὸ εἶδος καὶ τὸ μέγεθος τῆς προσβολῆς, τὴν φύσιν καὶ τὸν βαθμὸν τοῦ πταίσματος τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου, τὴν κοινωνικὴν θέσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ τὴν οἰκονομικὴν κατάστασιν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐναγομένου, ὡς καὶ τὰ δεδομένα τῆς ἀνθρωπίνης ἐμπειρίας (*Κ. Καιχάς*, Ἐνθ' ἀνωτ. ὑπὸ τὰ ἄρθρα 932 - 933 § 2, Α.Π. 187/1965, ΝοΒ 13, σελ. 1074, 276/1964, ΝοΒ 12, σελ. 789, 233/1963, ΝοΒ 11, σελ. 1062). Μετὰ ταῦτα καὶ ἀρνουμένου τοῦ ἐναγομένου δι' ὅλων τῶν ἰσχυρισμῶν του τὴν ἀγωγὴν δέον ὅπως, ἐπιφυλασσομένου τοῦ Δικαστηρίου νὰ ἀποφανθῇ ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῆς, ὑποχρεωθῇ ὁ ἐνάγων νὰ ἀποδείξῃ τὰ πραγματικὰ περιστατικά.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἐπιδόματα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας

1. Ἀναίρεσις ἀποφάσεως.— Ἐπάνοδος τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν.— Ἐπιδόματα ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ Κανονισμὸν αὐτῆς.— Κρίσις περὶ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας διὰ τὰ ἐπιδόματα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας.

Ἀρείου Πάγου 205/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παοσιᾶς, Ι. Παπέλης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 834 §2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ ν. 3810/1957, τὸ Τμῆμα, εἰς τὸ ὁποῖον παρεπέμφθη ἡ ὑπόθεσις, ἐὰν ἡ ἀπόφασις ἀνηρέθη διὰ τὸν ἐν ἐδαφ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας λόγον, ἐφ' ὅσον διαφωνεῖ πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ παραπέμψαντος Τμήματος γνώμην, ἀναπέμπει τὴν ὑπόθεσιν εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου πρὸς ἄρσιν τῆς διαφωνίας. Δυνάμει τῆς παρατιθεμένης διατάξεως ἀνήκει εἰς τὸ Τμῆμα τῆς παραπομπῆς ἡ ἐξουσία, ὅπως διαφωνήσῃ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς οὐσιαστικοῦ νόμου, ἥτις ἀπετέλεσε τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀναιρέσεως βάσει τοῦ ἐδαφίου 19 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὅπερ προσετέθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957. Οὐχ ἧττον ἡ περιεχομένη ἐν τῇ ἀναιρετικῇ ἀποφάσει κρίσις, καθ' ἣν ὀρθῶς ἡρμηνεύθη καὶ ἐφηρμόσθη ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας τὸ ἄρθρον 371 τοῦ Α.Κ. ἐπὶ τῆς ἐνδίκου διαφορᾶς, δὲν ἐξηνέχθη χάριν τῆς ἀποδοχῆς τοῦ τρίτου λόγου τοῦ ἀναιρετηρίου τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐναγόντος, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀπόρριψιν δύο ἐκ τῶν προταθέντων ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης λόγων ἀναιρέσεως καὶ δεσμεύεται τὸ Τμῆμα τοῦτο ἐξ αὐτῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 4 τοῦ νόμου 3810/1957.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 νόμου 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν. Ἀφ' ἑτέρου ἡ εἰρημένη ὑπ' ἀριθ. 278/1965 ἀπόφασις τοῦ Β' Τμήματος(*) ἀνῆρεσε μόνον τὴν διάταξιν τῆς ἀναιρεσιβλήθείσης ἀποφάσεως, διὰ τῆς ὁποίας μετερρυθμίσθη ἐν μέρει ἡ ἐκκληθεῖσα ἀπόφασις καὶ ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τῆς ἐπιδίκου ἀγωγῆς, ὅπως ἀναγνωρισθῇ ὡς εὐδόκιμος ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐναγόντος παρὰ τῷ ἀντιδίκῳ του εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ κατὰ τὴν ἀπὸ 15.11.1958 μέχρι 15.11.1960 διετίαν καὶ τὸ συναφὲς δικαίωμα αὐτοῦ πρὸς λῆψιν ἀπὸ τῆς τελευταίας χρονολογίας προσαυξήσεως 20 % ἐπὶ τοῦ μισθοῦ του. Ὅθεν νομίμως φέρεται ἤδη πρὸς συζήτησιν ἡ ἀπὸ 7 Φεβρουαρίου 1963 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸν σχετὸν ἔχοντα πρὸς τὸ αἴτημα ἐκεῖνο τέταρτον λόγον αὐτῆς (κωδ. νόμος ΓΘΟΔ', ἄρθρον 16).

Ἐκ τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων, τῶν προσαχθέντων παρ' αὐτῶν ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει διεξαχθείσης συζητήσεως ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος, τυγχάνων ὑπάλληλος τῆς ἀντιδίκου του, προήχθη τὴν 15 Νοεμβρίου 1958 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ, ἀλλ' ἡ ὑπηρεσία αὐτοῦ κατὰ τὴν πρώτην ἐν τῷ νέῳ βαθμῷ διετίαν δὲν ὑπῆρξεν εὐδόκιμος καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 16 § 1 τοῦ διέποντος τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν τῆς ἐκκαλούσης ὀργανισμοῦ δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὴν αἰτουμένην προσαύξησιν. Προσάγονται ὑπὸ τῆς ἐργοδοτρίας τὰ σχετικὰ φύλλα ποιότητος, ἅτινα κατηρτίσθησαν περὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου βάσει τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀντιδίκου του. Κατὰ τὰ ἔγγραφα ταῦτα διὰ μὲν τὸ μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1959 ἐτήσιον χρονικὸν διάστημα ὁ ἐφεσίβλητος ἐκρίθη σχεδὸν ἐπαρκής, τόσον ὑπὸ τῶν κριτῶν (ἀμέσως προϊσταμένων του), ὅσον καὶ παρὰ τῆς μονίμου ὑποεπιτροπῆς κρίσεων, ἧς μετέχει καὶ ὑπάλληλος μὲ βαθμὸν Διευθυντοῦ, ὁριζόμενος διὰ πράξεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης καὶ τοῦ προέδρου τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς (εἰδικὸς Κανονισμὸς § 52), δηλονότι παρασταθὲν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ὁ χαρακτηρισμός, ὅστις κατὰ τὸ ἄρθρον 34 § 8 τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ ἀποκλείει τὴν χορήγησιν ἐπιδομάτων προσαυξήσεως· ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὰς δύο ἑπομένας περιόδους, ὁ ἐφεσίβλητος ἐχαρακτηρίσθη ἐπαρκὴς ὑπὸ τῶν κριτῶν, παρὰ τῆς μονίμου ὅμως ὑποεπιτροπῆς καὶ πάλιν σχεδὸν ἐπαρκής. Εἶναι ἀληθές, ὅτι ἡ κρίσις τῆς ὑποεπιτροπῆς ἐξηνέχθη τὴν 26 Νοεμβρί-

(*) ΕΕΔ 25, 1121.

ου 1962, ήτοι μετά έπτά ήμέρας άπό τής καταθέσεως τής άγωγής, άλλ' είχεν άποφανθή έγκαίρως την 23 Δεκεμβρίου 1960 ύπέρ τής άναβολής τής χορηγήσεως πρός τον έφεσίβλητον τής εἰρημένης προσαυξήσεως λόγω ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ τὰ γνωμοδοτοῦν περὶ τοῦ εὐδοκίμου τής ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τής Τραπέζης Συμβούλιον διοικητικῆς ὑπηρεσίας (ὀργανισμός ἄρθρ. 16), τρία μέλη τοῦ ὁποίου ὁρίζονται κατά τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας ὑπό τοῦ Συλλόγου τῶν ὑπαλλήλων τής ἐκκαλούσης. Πρός τούτοις δέν προκύπτει ἐξ ἄλλου τινός ἀποδεικτικοῦ στοιχείου, ὅτι ἡ ὑπηρεσία τοῦ ἐφεσιβλήτου κατά τὴν ἀπό 15 Νοεμβρίου 1958 διετίαν ἦτο εὔδοκιμος καὶ ὅτι ἡ γνωμοδότησις τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας, ὡς καὶ ἡ κρίσις τής ἐλεγξάσης τὰ ὑπὸ τῶν κριτῶν καταρτισθέντα φύλλα ποιότητος μονίμου ὑποεπιτροπῆς, ὑπῆρξαν ἄδικοι. Ἡ κατά τὴν 15 Νοεμβρίου 1958 ἐνεργηθεῖσα προαγωγή του ἐστηρίχθη εἰς ὑπηρεσίαν παραχωρηθεῖσαν προηγουμένως καὶ ἐν βαθμῷ κατωτέρῳ, αἱ δὲ προσαχθεῖσαι ὑπ' αὐτοῦ α) ἔνορκος βεβαίωσις τοῦ Γ.Τ.ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου τής Τραπέζης Α.Κ. καὶ β) ἐπιστολὴ τοῦ Μ.Ψ. ὑπό χρονολογίαν 11.12.1959 περὶ τοῦ ὑπαλλήλου της Ι.Β. δὲν δύνανται νὰ ἀγάγωσιν εἰς τὸ συμπέρασμα ὅτι κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διετίαν ὁ ἐνάγων παρέσχε τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίαν εὐδόκιμον καὶ ὅτι αἱ ὡς ἄνω δυσμενεῖς περὶ αὐτοῦ κρίσεις ἐξηνέχθησαν ἀδίκως καὶ κατόπιν ἐντολῆς τῆς διοικήσεως τῆς ἐργοδοτρίας. Κατ' ἀκολουθίαν δέον νὰ γίνῃ δεκτὸς ὁ τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ νὰ ἀπορριφθῇ τὸ ρηθὲν αἴτημα τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς (*).

2. Δικαίωμα προσαυξήσεως μισθοῦ ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος μετὰ διετῆ εὔδοκιμον ὑπηρεσίαν κατ' ἄρθρον 16 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς Τραπέζης.— Φύλλα ποιότητος ὑπαλλήλων.— Ἀνεφάρμοστον εἰς τὴν περίπτωσιν ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 207 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος.— Κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας.

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ Α.Π. 550/1965 (Ὁλομέλειας), ΕΕΔ 25, 81, Α.Π. 161/1966, Τμ. Β' ΕΕΔ 25, 601, Α.Π. 300/1966, Τμ. Β', ΕΕΔ 25, 882.

Ἀρείου Πάγου 275/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ζαχαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαϊάς, Ι. Παπάζης

Ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων, μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, εἰς τὴν πρὸ ταύτης κατάστασιν (ἄρθρον 832 Πολ. Δικονομίας) δέον νὰ ἐρευνηθῇ ἡ νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τῆς ἐναγομένης Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2718/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου Γ'ΘΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν.

Κατὰ τὸ ἐν τῇ, ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξεδόθη, ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα ἡ ἐνάγουσα, προσληφθεῖσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης τὸ ἔτος 1949 ὡς δακτυλογράφος καὶ προαχθεῖσα τελικῶς τὸ ἔτος 1956 εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπολογιστοῦ, ἔλαβε μόναν τὴν πρώτην ἐξ 20% προσαύξησιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον μισθοῦ της τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958, οὐχὶ δὲ καὶ τὰς ἑπομένας δύο τοιαύτας μέχρι τῆς κατὰ τὸ ἔτος 1963 ἀπολύσεώς της ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἥτις αὐθαιρέτως καὶ παρανόμως καὶ κατὰ παράβασιν τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως ἠρνήθη νὰ τῇ χορηγήσῃ ἡ ἐναγομένη, διότι δὲν εἰσήγαγε τὴν περίπτωσίν της πρὸς κρίσιν τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας καὶ ἐν συνεχείᾳ τοῦ Διοικητοῦ της κατὰ τὰς ἀντιστοίχους χρονολογίας (1.1.1960 καὶ 1.1.1962), ἄλλως δὲ διότι διὰ τῶν ὀργάνων της ἐχαρακτηρίσθη αὐθαιρέτως, ἀντισυμβατικῶς καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει κατ' ἀνεπιεικῆ κρίσιν ὡς μὴ εὔδοκιμος ἡ ὑπηρεσία της. Ἐπιδιώκεται δὲ διὰ τῆς ἀγωγῆς ταύτης, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι δικαιοῦται ἡ ἐνάγουσα τῶν προσαυξήσεων τούτων καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς καταβολὴν αὐτῇ τοῦ εἰς ὃ ἀνέρχονται αὗται χρηματικοῦ ποσοῦ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 16 §§ 1, 2 καὶ 4 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἔχοντος ὀργανισμοῦ ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας καὶ κανονισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης Τραπέζης εἰς ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας εὐδοκίμως εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, χορηγεῖται προσαύξησις τοῦ μισθοῦ μετὰ διετῆ εὔδοκιμον ὑπηρεσίαν ὑπὸ τοῦ Διοικητοῦ, μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας. Ἡ προσαύξησις, ὁριζομένη διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς κατέχοντας βαθμὸν ὑπολογιστοῦ α' ἢ κατώτερον εἰς 15%, δύναται νὰ ἐπαναληφθῇ πεντάκις ἐν ὅλῳ ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ἑκάστη νέα τοιαύτη δύναται νὰ γίνῃ μόνον μετὰ παρέλευσιν διετίας ἢ τριετίας ἀπὸ τῆς τελευταίας εἰς τὸν αὐτὸν βα-

θμόν. Ἐτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 34 τοῦ ἐπίσης ἰσχὺν συμβάσεως ἔχοντος γενικοῦ κανονισμοῦ καταστάσεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς αὐτῆς Τραπέζης, κατὰ Φεβρουάριον ἑκάστου ἔτους συντάσσεται φύλλον ποιότητος αὐτῶν, χαρακτηριζομένων, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καὶ ἐπιδόσεώς των, ὡς ἐξαιρέτων, λίαν ἐπαρκῶν, σχεδὸν ἐπαρκῶν καὶ ἀνεπαρκῶν, ὑπὸ πλειόνων τοῦ ἑνὸς κριτῶν, κατὰ κανόνα προϊσταμένων των, καὶ ὁριστικῶς ὑπὸ τῆς ἐλεγχούσης καὶ ἐπεξεργαζομένης τὰ φύλλα ποιότητος των μονίμου ὑποεπιτροπῆς κρίσεων. Ὑπάλληλος, δυνάμενος να λάβῃ προσαύξησιν μισθοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ προυνηθέντος κανονισμοῦ μισθολογικῆς κατατάξεως καὶ χαρακτηρισθεὶς «ὡς σχεδὸν ἐπαρκὴς» ἢ «ἀνεπαρκής», δὲν δικαιοῦται τῆς προσαυξήσεως ταύτης μέχρι τοῦ χρόνου τῆς συντάξεως τοῦ νέου φύλλου ποιότητος. Τέλος κατὰ τὰ ἄρθρα 47, 52, 53 καὶ 54 τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος, ὅστις ἀποτελεῖ παράρτημα τοῦ γενικοῦ κανονισμοῦ, τὸ ἔργον τῆς ἄνω μονίμου ὑποεπιτροπῆς περαταῦται μέχρι 15 Μαΐου ἑκάστου ἔτους, ἀνακοινοῦται δὲ ἐγγράφως μέχρι τέλους τοῦ μηνὸς τούτου τὸ πόρισμά της εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τοὺς τυχόντας τῶν ποιοτικῶν διακρίσεων «σχεδὸν ἐπαρκὴς» ἢ ἀνεπαρκής», αἰτίνες, ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς τοιαύτης γνωστοποιήσεως, δύνανται νὰ ζητήσουν ἐφ' ἅπαξ τὴν ἀναθεώρησιν τῶν ποιοτικῶν χαρακτηρισμῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς κρίσεως, ἥτις, μετ' ἐξέτασιν τῆς αἰτήσεως, ἀποφαίνεται ὁριστικῶς ἐπ' αὐτῆς. Ἐκ τῶν συμβατικῶν τούτων ὅρων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ συναφθεῖσα μεταξὺ τῶν διαδίκων ἐργασιακὴ σύμβασις εἶναι πλήρως ὡρισμένη κατὰ τὴν παροχὴν ἑκατέρου τῶν μερῶν καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἦτοι καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ τῆς ἐναγούσης - ἐφεσιβλήτου, τελοῦν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας της, ὡς ἐκρίθη καὶ διὰ τῆς προαναφερθείσης ὑπ' ἀριθ. 550/1965 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου(*). Ἡμαρτε συνεπῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας, δεχθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι ἡ οὐσία αὕτη εἶναι ἀόριστος ὡς πρὸς τὴν παροχὴν τῆς προσαυξήσεως ταύτης τοῦ μισθοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου καὶ προβάς, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 371 Α.Κ., εἰς καθορισμὸν αὐτῆς. Δέον ὅθεν, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ πρώτου λόγου ἐφέσεως νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἀπόφασις αὕτη καὶ ἐρευνηθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἀγωγή.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω συμβατικῶν ὅρων σαφῶς ἐπίσης προκύπτουσι καὶ τὰ ἀκόλουθα: 1) Ὅτι ἡ, ὡς εἴρηται, αἵρεσις δὲν συνωμολογήθη ἐξουσιαστική, τοῦθ' ὅπερ συνάγεται ἰδίᾳ ἐκ τῆς λεπτομερῶς διαγραφομένης διαδικασίας ποιοτικῆς διαβαθμίσεως τῶν μισθωτῶν καὶ τῆς ἀπαιτουμένης, διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς κρίσεως τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐναγομένης, συμβουλευτικῆς γνώμης τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας της. Συνεπῶς ἔχει πλήρη ἐφαρμογὴν ἐν προκειμένῳ ἡ ἐφ' ἧς ἐδράζεται ἡ κρινομένη ἀγωγὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., καθ' ἣν ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐὰν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θὰ ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς πληρώσεως αὐτῆς, 2) ὅτι ἡ κρίσις περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου δὲν περιορίζεται ὑπὸ προθεσμίας, τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, ἐν περιπτώσει βραδύτητος, ἐπερχομένων ἀναδρομικῶς, 3) ὅτι ἡ ὑποεπιτροπὴ κρίσεως, εἰς ἣν ὑποβάλλονται τὰ ὑπὸ τῶν κριτῶν καταρτιζόμενα φύλλα ποιότητος, ἐπεξεργαζομένη ταῦτα, κρίνει ὁριστικῶς τοὺς ὑπαλλήλους, προβαίνουσα εἰς τελικὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμὸν αὐτῶν, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαιτέρα αἰτιολόγησις τῆς περὶ τούτου κρίσεώς της, 4) ὅτι αἱ μνηθεῖσαι προθεσμίαι συντάξεως τοῦ φύλλου ποιότητος καὶ τοῦ πορίσματος τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως δὲν συνεφωνήθησαν ἀνατρεπτικαί, ὥστε νὰ ἀποκλείεται ἡ ὁραδυτέρα, ἐντὸς πάντως εὐλόγου χρόνου, ὁριστικὴ κρίσις περὶ τοῦ ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ὑπαλλήλου.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων, ἐκ τῶν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων, ὡς αὗται ἐκτίθενται εἰς τὰς ἐπικαλουμένας καὶ ἐν νομίμῳ ἀντιγράφῳ προσαγομένας σχετικὰς συμβολαιογραφικὰς πράξεις, καὶ ἐκ τῶν ἑκατέρωθεν ἀναπτυχθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ἡ ἐνάγουσα, μὴ διακριναμένη διὰ τὴν ἀκριβῆ, κατὰ τὸ παρελθόν, τήρησιν τῶν κανονισμῶν ἐργασίας της, μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1958, ὅτε τῇ ἐχορηγήθη πρώτη προσαύξησις ἐξ 20% τοῦ μισθοῦ, τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ ὁπολογιστοῦ, ὃν κατεῖχε, κατελήφθη ὑπὸ ὁπλιτοταξιακῶν ὀργάνων εἰς τὴν ἐνταῦθα οἰκίαν της τὴν νύκτα τῆς 13ης Μαρτίου 1958 μετέχουσα μικτοῦ παιγνίου «πόκα», καταδικασθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου ποινικοῦ δικαστηρίου εἰς φυλάκισιν 15 ἡμερῶν καὶ χρηματικὴν ποινὴν 3.000 μεταλλικῶν δραχμῶν. Διὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην, ἀποτελοῦσαν σοβαρώτατον πειθαρχικὸν παράπτωμα, ἐτιμωρήθη πειθαρχικῶς τὴν 12 Ἰουλίου 1958 διὰ τῆς ποινῆς τῆς προσωρινῆς παύσεως τῶν τριῶν μηνῶν. Ὅτι ἡ ἐναγομένη τὴν 16 Μαΐου 1960, βάσει τῶν ὑπὸ τῶν κριτῶν συνταγέντων φύλλων ποιό-

(*) ΕΕΔ 25, 81.

τητος τῶν προηγουμένων δύο ἐτῶν, προεκάλεσεν ἀπόφασιν τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς της ὑπηρεσίας, ὅπερ ἔκρινε τὴν κατὰ τὸν χρόνον τοῦτον ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγούσης μὴ εὐδόκιμον, πρὸς τὴν γνώμην δὲ ταύτην συμφωνήσας καὶ ὁ Διοικητής της ἠρνήθη νὰ χορηγήσῃ τὴν 2αν προσαύξησιν. Ὅτι ἐν συνεχείᾳ, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς 3ης διετίας, ἐπελήφθη καὶ πάλιν τὸ αὐτὸ Συμβούλιον διοικητικῆς ὑπηρεσίας τὴν 26 Νοεμβρίου 1962, ἐπιφυλαχθὲν νὰ ἀποφασίσῃ διὰ τὴν χορήγησιν τῆς νέας προσαυξήσεως μέχρι περατώσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 54 τοῦ εἰδικοῦ κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος διαδικασίας, δεδομένου ὅτι δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀποφανθῇ ἡ ὑποεπιτροπή κρίσεως, ἥτις διὰ τῆς ληφθείσης τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἀποφάσεώς της ἐχαρακτήρισεν ὡς σχεδὸν ἐπαρκῆ καὶ ἀνεπαρκῆ τὴν ἐναγουσαν δι' ὁλόκληρον τὸ ἀπὸ 1.3.1958 μέχρις 28.2.1962 χρονικὸν διάστημα. Ὅτι τελικῶς ἡ αὐτὴ ὑποεπιτροπὴ τὴν 31.7.1963, ἐπληροφορήθη σχετικῆς αἰτήσεως τῆς ἐναγούσης περὶ ἀναθεωρήσεως τῆς ἄνω κρίσεώς της, ἐνέμεινεν εἰς τὸν μνησθέντα χαρακτηρισμὸν αὐτῆς καὶ οὕτω ἀπεστερήθη τοῦ δικαιώματος χορηγήσεως ἑτέρας προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ της. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα δὲν ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐματαίωσε τὴν συμφωνηθεῖσαν περὶ παροχῆς τῆς προσαυξήσεως τῆς δευτέρας διετίας (1.1.1958 - 1.1.1960) ἀναβλητικὴν αἵρεσιν, ἀφοῦ ἐγκαίρως, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς διὰ τὰ δύο ταῦτα ἔτη βαθμολογίας τῶν κριτῶν, ἥτις ἐνεφάνιζε τὴν ἐνάγουσαν ὡς ἐπαρκῆ, προεκάλεσε τὴν περὶ τοῦ εὐδοκίμου ἢ μὴ τῆς ὑπηρεσίας της κρίσιν τοῦ Συμβουλίου διοικητικῆς ὑπηρεσίας. Ἡ ἔλλειψις ἀποφάσεως τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως, μὴ οὖσα, ἐν ὄψει τοῦ οὐχὶ μακροῦ καὶ πάντως εὐλόγου χρόνου τῆς μέχρι τότε καθυστερήσεως, ἀδικαιολογήτος, δὲν ἠκολούθησε ἀποφασιστικὴν ἐπιφροήν, ἀφοῦ καὶ ἄνευ ταύτης, βάσει τοῦ ὑπὸ τῶν κριτῶν ὡς ἄνω χαρακτηρισμοῦ τῆς ἐναγούσης, ὀρθῶς ἐπελήφθη τῆς περὶ τοῦ εὐδοκίμου κρίσεως τὸ Συμβούλιον τοῦτο. Ἡ περὶ μὴ εὐδοκίμου δὲ ἰδίᾳ ὑπηρεσίας της, κατὰ τὴν διετίαν ταύτην, ἐξενεχθεῖσα κρίσις του δὲν ὑπῆρξε καταφώρως ἄδικος καὶ πάντως, κατόπιν τοῦ προσφάτου τότε σοβαρωτάτου παραπτώματος τῆς ἐναγούσης, δὲν ἀντίκειται, καθὼς καὶ ἡ συμφώνως ταύτῃ ἄρνησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐναγομένης νὰ χορηγήσῃ τὴν ἀντίστοιχον προσαύξησιν, εἰς τὴν καλὴν αἴστιν. Ὡς πρὸς τὴν ἐπακολουθήσασαν ὅμως ἀπὸ 1.1.1960 μέχρις 1.1.1962 διετίαν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπὸ τῆς ἄνω διὰ τὴν προηγουμένην τοιαύτην κρίσεως διέρρευσε μακρὸν εἰσέτι χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἀδικαιολογήτως ἐβράδυνεν ἡ περάτωσις τῆς διαδικασίας συντάξεως φύλλου ποιότητος τῆς ἐναγούσης καὶ ὅτι, συνεπείᾳ ταύτης, τὸ Συμβούλιον διοικητικῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὴν συνεδρίασίν του τῆς 26.11.1962 ἐπεφυλάχθη νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας της καὶ περὶ τῆς χορηγήσεως τῆς σχετικῆς προσαυξήσεως, ἡ κατ' ἀποδοχὴν τῆς τοιαύτης ἀποφάσεως ἄρνησις τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἐναγομένης, διὰ τῆς ἀπὸ 4.12.1962 πράξεώς του δηλωθεῖσα, ὅπως τῇ χορηγήσῃ τὴν ἐν λόγῳ προσαύξησιν, δι' ἣν, κατὰ τὰ βεβαιωθέντα, συνέτρεχον ἅπασαι αἱ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις, ἀφοῦ οὐδεμία ὑπηρεσιακῶς διετυπώθη αἰτίασις ὡς πρὸς τὴν ἐν γένει ἐπαγγελματικὴν ἐπάρκειαν τῆς ἐναγούσης, ὑπῆρξεν ἀδικαιολόγητος καὶ ἀσυμβίβαστος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως. Οὕτε ἄγει εἰς ἀντίθετον συμπέρασμα ὁ μεταγενέστερος τελεσίδικος χαρακτηρισμὸς ὑπὸ τῆς ὑποεπιτροπῆς κρίσεως ὡς ἀνεπαρκοῦς ἢ σχεδὸν ἐπαρκοῦς συλληφθὲν δι' ὁλόκληρον τὸ μνησθὲν τετραετὲς ἀπὸ 1.3.1958 χρονικὸν διάστημα. Ἡ τοιαύτη δυσμενὴς κρίσις, μὴ στηριζομένη εἰς συγκεκριμένα δεδομένα καὶ μὴ εὑρίσκουσα δικαιολογίαν εἰς μόνον τὸ προαναφερθὲν παράπτωμα, εἰς ὃ πρὸ πολλῶν ἐτῶν εἶχεν ὑποπέσει ἡ ἐνάγουσα, εἶναι καταφώρως ἄδικος καὶ πάντως ἀντίθετος πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐπελθούσης πλάσματι νόμῳ, συμφώνως τῇ προδιαληφθείσῃ διατάξει τοῦ ἄρθρου 207 § 1 Α.Κ., πληρώσεως τῆς συμφωνηθείσης αἱρέσεως περὶ χορηγήσεως μόνον τῆς ἐκ 15% ἀπὸ 1.1.1962 προσαυξήσεως, δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ὡς βάσιμος καὶ κατ' οὐσίαν ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι ἡ ἐνάγουσα δικαιοῦται, ἐκτὸς τῆς ἀρχικῆς ἐξ 20% προσαυξήσεως τοῦ ὡς εἴρηται μισθοῦ της, καὶ μιᾶς εἰσέτι τοιαύτης ἐκ 15% ἀπὸ 1.1.1962 καὶ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη νὰ τῇ καταβάλῃ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 21.856, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ εἰς τὴν προσαύξησιν ταύτην τοῦ ἀπὸ 1.1.1962 μέχρι 30.11.1963 χρονικοῦ διαστήματος ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὡς εἴρηται βαθμοῦ τῆς ἐναγομένης, ἀνερχομένου, κατὰ τὰ συνταλογούμενα, εἰς δραχμὰς 2.350 μηνιαίως, τῶν δώρων ἑορτῶν, καὶ τῶν διαφορῶν ἀποζημιώσεων τοῦ ἄρθρου 32 τοῦ γενικοῦ κανονισμοῦ καὶ ἑκτάκτου παροχῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48/1962 ἐγκυκλίου τῆς ἐναγομένης.

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Ἔννοια τῶν περὶ ἡμερομισθίων κεραμοποιῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων

Θεώρησις ὡς ληπτῶν (καλουπτσήδων) τῶν παραλαμβανόντων τὰ προϊόντα τῆς κεραμοπλινθοποιίας εὐθὺς μετὰ τὴν παραγωγὴν των καὶ προωθούντων ταῦτα πε-

ραιτέρω πρὸς ὀπτησιν μόνον ὅταν αὕτη ἀπαιτῇ ἰδιάζουσαν ἱκανότητα τοῦ παραλαμβάνοντος.

Ἀρείου Πάγου 257/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαιωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ἀλ. Σακελλαροπούλος

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ὑπ' ἀριθ. 5/1959, 22/1961 καὶ 13/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοῦ Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, αἵτινες ἐπέχουσιν ἰσχὺν νόμου, ὡς κηρυχθεῖσαι ὑποχρεωτικαὶ καθ' ὅλην τὴν χώραν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70167/15226/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἡ πρώτη, καὶ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 57942/10358/1961 καὶ 56671/3207/1963 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας αἱ λαιπαί, λῆπται (καλουπτοῆδες) θεωροῦνται οἱ παραλαμβάνοντες τὰ προϊόντα τῆς κεραμοπλινθοποιΐας εὐθὺς μετὰ τὴν παραγωγὴν των καὶ προωθοῦντες ταῦτα περαιτέρω πρὸς ὀπτησιν, μόνον ὅταν ἡ παραλαβὴ αὕτη ὡς ἐκ τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν εὑρίσκοντο τὰ παραλαμβανόμενα εἴδη, ἀπαιτῇ ἰδιάζουσαν ἱκανότητα καὶ ἐμπειρίαν, συνισταμένην εἰς τὴν δυνατότητα τοῦ παραλαμβάνοντος εἴτε πρὸς ἔξέλεγξιν καὶ ἐν ἀνάγκῃ διαμόρφωσιν τοῦ σχήματος καὶ τῆς μορφῆς αὐτῶν, εἴτε πρὸς χρησιμοποίησιν τοῦ ἀναγκαίου διὰ τὴν παραλαβὴν ἐργαλείου. Ταῦτα ἐπιβεβαιοῦται τὸ μὲν ἐκ τῆς προσθήκης ἐν παρενθέσει τοῦ ἐπεξηγηματικοῦ ὅρου «καλουπτοῆδες», ὅπερ ἐξυπακούει εἰδικότητα ὡς πρὸς τὴν διαφύλαξιν ἢ καὶ τὴν διαμόρφωσιν τοῦ σχήματος, εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ «καλοῦται», τὸ δὲ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι εἰς τὰς αὐτὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις προβλέπεται ἰδιαιτέρως καὶ ἡ εἰδικότης τῶν λῃπτῶν χειροποιήτων πλίνθων καὶ κεράμων, τῶν ὁποίων ἡ παραγωγὴ δὲν εἶναι ἐξ ἴσου ἐπιτυχὴς καὶ τελεία πρὸς τὴν τῶν μηχανοποιητῶν τοιούτων καὶ μάλιστα μὲ τὸ αὐτὸ ἢ καὶ κατώτερον ἡμερομίσθιον τοῦ τῶν λῃπτῶν (καλουπτοήδων), πρᾶγμα τὸ ὁποῖον προϋποθέτει, ὅτι καὶ οἱ τελευταῖοι ἀντιμετωπίζουσι τὰς αὐτὰς, ἂν μὴ καὶ μεγαλυτέρας, μὲ τοὺς πρώτους δυσχερείας.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα ἐνάγουσα ἠσχολεῖτο καθ' ὅλον τὸν κρίσιμον χρόνον «μὲ τὴν παραλαβὴν ἐκ τῶν μηχανημάτων τοῦ κεραμοπλινθοποιείου τῆς ἐνεγεμένης τῶν παραγομένων πλίνθων καὶ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν εἰς τὸ πρὸ αὐτῶν μέρος, ἀπὸ τοῦ ὁποίου παραλαμβάνονται παρὰ ἑτέρων ἐργαζομένων καὶ μεταφέρονται πρὸς ὀπτησιν» καὶ ὅτι οἱ πλίνθοι οὗτοι ἐξήρχοντο ἐκ τῶν μηχανημάτων «ἐν καταστάσει τόσον στερεᾷ», ὥστε ἡ ἐνάγουσα ὄχι μόνον «οὐδεμίαν δυνατότητα εἶχεν ἐπιδράσεως ἐπὶ τὴν μορφὴν ἢ τὸ σχῆμα των», τὰ ὁποῖα εἶχον ὑπὸ τῶν μηχανημάτων ὁριστικῶς διαμορφωθῇ, ἀλλὰ καὶ δὲν εἶχε νὰ ἐκτελέσῃ οὐδεμίαν ἄλλην ἐργασίαν, εἰμὴ τὴν ἐκ τούτων ἁπλῆν παραλαβήν, δι' ἣν, ὡς ἀφήνει σαφῶς νὰ ὑπονοηθῇ, οὐδεμία ἐχρειάζετο ἰδιάζουσα ἱκανότης καὶ ἐμπειρία. Ὅθεν, κρίναν μετὰ τοῦτο ὅτι ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω δεδομένα περιστατικὰ ἡ ἐνάγουσα - ἀναιρεσείουσα δὲν ὑπήγετο εἰς τὴν ἐν λόγῳ εἰδικότητα τῶν λῃπτῶν (καλουπτοήδων) καὶ ἐν συνεχείᾳ ἀπορρίψαν τὴν ἐπὶ τῆς εἰδικότητος ταύτης στηριζομένην ἀγωγήν της, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὸ μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς εἰρηται διαιτητικὰς ἀποφάσεις, τὸ δὲ μετὰ πληρότητος καὶ σαφηνείας ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν του, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Ὁ 3ος καὶ τελευταῖος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, ὁ προσαπτὸν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν τὴν μομφήν, ὅτι ἐδέχθη πράγματα ὡς ἀληθῆ ἄνευ ἀποδείξεως, εἶναι ἀπαράδεκτος καὶ ἀπορριπτέος ὡς ἀσυμβίβαστος πρὸς τὸ ὅλον πνεῦμα καὶ τὴν οἰκονομίαν τῆς ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν διαδικασίας, μὴ οὔσης ἀνεκτῆς κατ' αὐτὴν κατὰ τὰ συνδεδυασμένα ἄρθρα 11,12,14 καὶ 16 τοῦ ν. ΓΨΟΔ' 1912, ὡς ἰσχύει τροποποιηθεὶς μεταγενεστέρως καὶ κωδικοποιηθεὶς διὰ τοῦ Β.Δ. τῆς 1/4 Αὐγούστου 1920, τῆς ἐκδόσεως παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως ἀποφάσεως(*).

2. Ἔννοια τῶν περὶ ἡμερομισθίων προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν διατάξεων

Προϋποθέσεις ὑπαγωγῆς μισθωτοῦ εἰς τὰς περὶ ἡμερομισθίων προσωπικοῦ, ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας, συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας — Ἀναγκαῖον ὅπως ἡ ἐπιχείρησις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζεται ὁ μισθωτός, ἀπασχολῆται συγχρόνως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων.

Ἀρείου Πάγου 263/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κωτσόβελος, Π. Βασιλακόπουλος

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλ-

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5507/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

λογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ, ὑπηρετικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξωτερικῶν ὑπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίου, δημοσιευθείσης κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 53523/1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, διατηρηθέντος τούτου ἐν ἰσχύι διά τῶν ἄρθρων 9 τῆς ἀπό 1.6.1963 καὶ 8 τῆς ἀπό 5.10.1964 ἑτέρων μεταγενεστέρων ὁμοειδῶν συλλογικῶν συμβάσεων, ὁρίζοντος ὅτι εἰς τοὺς ὅρους τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων ὑπάγεται τό πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικόν, ὑπαλληλικόν καὶ ὑπηρετικόν προσωπικόν, τό ἐργαζόμενον ἐν Ἑλλάδι εἰς τάς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας, ὡς καὶ τάς ἐξωτερικάς ὑπηρεσίας, ἐξαιρουμένου τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, τῶν κατά κύριον λόγον μέ τήν εἰσαγωγήν καὶ τήν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀπασχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν Ἑλλάδι καὶ συνδεομένων μετ' αὐτῶν διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, προκύπτει σαφῶς, ὅτι, διά νά ὑπαχθῇ μισθωτός ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἰς τάς προαναφερθείσας συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας, ἡ ἐπιχείρησις, εἰς ἣν ἐργάζεται, δέον νά ἀπασχολῆται συγχρόνως μέ τήν εἰσαγωγήν καὶ τήν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων. Τοῦτο καθίσταται ἀναμφίβολον καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῷ εἰς τάς προηγουμένως ἰσχυούσας ἀπό 17.11.1950 καὶ 1.11.1951 ἑτέρας συλλογικάς συμβάσεις ἐργασίας ὑπήγετο τό πάσης φύσεως προσωπικόν, πλήν τοῦ τῶν Γραφείων, τό ἐργαζόμενον εἰς ἐπιχειρήσεις ἀπασχολουμένας κατά κύριον λόγον μέ τήν εἰσαγωγήν ἢ ἐμπορίαν ἢ βιομηχανικήν κατεργασίαν τῶν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων, διά τῆς ἐπακολουθησάσης ὡς ἀνωτέρω ἀπό 5.8.1955 τοιαύτης ἀπηλείφθη ἡ φράσις «βιομηχανική κατεργασία» καὶ ὁ διαζευκτικός σύνδεσμος «ἢ» ἀντικατεστάθη διά τοῦ συμπλεκτικοῦ τοιούτου «καί».

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτιμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος Ἀνώνυμος Ἑταιρεία ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικά Διϋλιστήρια Πετρελαίου», μισθώσασα παρά τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου διά τῆς ἀπό 8.8.1958 μεταξύ των συμβάσεως, κυρωθείσης διά τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3834/1958 ν. δ/τος, τό ἐν Ἀσπροπύργῳ Ἀττικῆς Κρατικόν Διϋλιστήριον Πετρελαίου μετά τῶν ἐν αὐτῷ μηχανημάτων καὶ τοῦ ἐν γένει ἐξοπλισμοῦ του, προέβαινεν εἰς βιομηχανικήν κατεργασίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων, ἦτοι ἠσχολεῖτο μέ τήν διϋλισιν τοῦ ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας Σόκονυ εἰσαγομένου διά λογαριασμόν των ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀργοῦ πετρελαίου, ἐπί τῇ καταβολῇ εἰς αὐτήν τῶν προβλεπομένων ὑπό τῆς συμβάσεως δικαιωμάτων διϋλίσεως, ὅτι ἡ διάθεσις τῶν κατόπιν τῆς βιομηχανικῆς κατεργασίας τοῦ πετρελαίου παραγομένων προϊόντων διηνηργεῖτο ὑπό τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἑταιρείας Σόκονυ καὶ ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος οὐδέποτε προέβη εἰς τήν εἰσαγωγήν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἀργοῦ πετρελαίου ἢ ἑτέρων πετρελαιοειδῶν προϊόντων, οὔτε εἰς τήν κατά κύριον λόγον ἐμπορίαν καὶ διάθεσιν τοιούτων προϊόντων. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον τοῦτο μετά ταῦτα ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναιρεσίβλητος δέν ἀπησχολεῖτο κατά τόν ἐνδιαφέροντα χρόνον κατά κύριον λόγον μέ τήν εἰσαγωγήν καὶ τήν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων, ὁ ἀναιρεσείων, ἐργασθείς παρ' αὐτῇ καὶ εἰς τά διϋλιστήριά της ἀπό 20.3.1959 καὶ ἐφεξῆς ὡς ἐργάτης, δέν ὑπάγεται εἰς τάς ἀνωτέρω συλλογικάς συμβάσεις ἀπό 5.8.1955, 1.6.1963, 5.10.1964 καὶ ἀπό 16.4.1957 καὶ 21.9.1960 τοιαύτας (συμπληρωματικάς καὶ τροποποιητικάς), ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τάς συλλογικάς ταύτας συμβάσεις καὶ ὁ περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος (*).

3. Ἔννοια διαιτητικῆς ἀποφάσεως περί μισθοῦ ἐπιστημόνων δασολόγων

Τόπος παροχῆς ἐργασίας (ἕδρας) τῶν ἐκάστοτε προσλαμβανομένων μισθωτῶν ἐπιστημόνων δασολόγων διά τήν ἐφαρμογήν τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐπεχούσης θέσιν εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀρείου Πάγου 293/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Ε. Καρουσόπουλος, Νομικός Σύμβουλος Κράτους

Ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4 τοῦ 1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, ἐκδοθείσης πρός ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τοῦ Ὑπουργοῦ Γεωργίας καὶ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἑδρεύοντος Συλλόγου ἰδιωτικῶν δασοπόνων Ἑλλάδος, ἥτις κατατεθεῖσα εἰς τό Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τήν 7.6.1960 καὶ κοινοποιηθεῖσα εἰς τούς Ὑπουργούς Ἐργασίας, Συντονισμοῦ καὶ Γεωργίας ἐπέχει θέσιν εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά τάς παραγράφους 2 τοῦ ἄρθρου 9 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955, ὡς ἀντικατεστάθησαν ἡ πρώτη διά τῆς παραγράφου 8 καὶ ἡ δευτέρα διά τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου

(*) Ἐπεκρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 23792/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

10 τοῦ νόμου 3755 τοῦ 1957 καὶ ἰσχύει ἀπὸ τῆς 6.11.1959, δριζούσης ὅτι ὡς τόπος παροχῆς ἐργασίας (ἕδρα) τῶν ἐκάστοτε προσλαμβανομένων μισθωτῶν ἐπιστημόνων δασολόγων θεωρεῖται ἡ ἕδρα τῆς Ὑπηρεσίας, παρ' ἣ τοποθετοῦνται καὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὡς ἕδρα τῶν τοιούτων μισθωτῶν νοεῖται οὐχὶ ἡ τοιαύτη τῶν Διευθύνσεων τῶν Ὑπηρεσιῶν Δασικῶν Ἔργων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 56 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4 τοῦ 1961 Β.Δ. «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας», διὰ τὴν περιφέρειαν τῶν ὁποίων, ἥτις περιλαμβάνει πλείονας νομούς, προσελήφθησαν οὗτοι, ἀλλ' ἡ ἕδρα τῶν μερικωτέρων Δασικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἤτοι τῆς δασοτεχνικῆς ἐποπτείας, δασαρχείου, δασοναμείου ἢ δασοτεχνικοῦ τομέως, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῶν ἄρθρων 56 §§ 1 καὶ 3, 57 καὶ 58 τοῦ ἀνωτέρου Β.Δ)τος καὶ τοῦ ἄρθρου 6 §§ 1 καὶ 4 τοῦ ἀπὸ 13.9.1959 ἑτέρου Β. Δ)τος, εἰς ἣν ἐτοποθετήθησαν οὗτοι παρὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας δασοτεχνικῶν Ἔργων κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 13.9.1959 Β.Δ)τος καὶ προσφέρουν τὰς ὑπηρεσίας των.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, τυγχάνων πτυχιοῦχος βασολόγος, προσελήφθη παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου τὴν 28.4.1957, διὰ τὰς ἐργασίας τῆς Ὑπηρεσίας ὀρεινῶν ὑδραυλικῶν Ἔργων Θεσσαλίας, ὑπαγομένας εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν δασοτεχνικῶν ἔργων Θεσσαλίας μὲ ἕδραν τὴν Λάρισαν, ἥτις περιλαμβάνει τοὺς νομοὺς Καρδίτσης, Τρικάλων, Λαρίσης καὶ Μαγνησίας καὶ ἐτοποθετήθη κατὰ τὸν ἐνδιαφέροντα χρόνον, ἤτοι ἀπὸ 1.3.1960 ἕως 10.10.1960, ἁρμοδίως εἰς τοὺς δασοτεχνικοὺς τομεῖς Μουζακίου καὶ Ἐλασσόνος, οἵτινες ἔχουσιν ὡς ἕδραν των ὁ πρῶτος τὸ Μουζάκιον καὶ ὁ δεύτερος τὴν Ἐλασσόνα, ἔνθα καὶ προσέφερον τὰς ὑπηρεσίας των. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον ταῦτα μετὰ ταῦτα, ὅτι τόπος παροχῆς ἐργασίας (ἕδρα) τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τὸν ἀνωτέρω χρόνον ὑπῆρξεν οὐχὶ ἡ Λάρισα ἕδρα τῆς Ὑπηρεσίας δασοτεχνικῶν Ἔργων Θεσσαλίας, δι' ἣν προσελήφθη, ἀλλ' ἡ ἕδρα τῶν δασοτεχνικῶν τομέων Μουζακίου καὶ Ἐλασσόνος, εἰς οὓς ἐτοποθετήθη παρὰ τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν ἰσχὺν νόμου ἔχουσαν προπαρατεθεῖσαν διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀναιρέσεως μοναδικὸς τοῦ κυρίου δικογράφου καὶ δεύτερος πρόσθετος εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ἐκ τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς προτάσεις τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τὰς κατατεθείσας κατὰ τὴν ἐνώπιον τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου γενομένην συζήτησιν, ὅτι ἐκ τῆς ἀπὸ 2.7.1962 καταστάσεως τοῦ Γραφείου διαχειρίσεως καὶ λογιστικοῦ τῆς Ὑπηρεσίας δασοτεχνικῶν ἔργων Θεσσαλίας περὶ ἐκκαθαρίσεως τῆς διαφορᾶς ἀποδοχῶν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 94298/1069 τῆς 6.5.1964 ἐγγράφου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Δασῶν ἀποδεικνύεται, ὅτι οὐδέποτε ἠρνήθη τοῦτο νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τὰς ὀφειλομένας εἰς αὐτὸν διαφορὰς ἀποδοχῶν, ἀλλ' ἀντιθέτως ἀνέμενε τοῦτον νὰ τοῦ καταβάλῃ τὰς νομίμους διαφοράς, οὐδόλως προκύπτει ὁμολογία αὐτοῦ περὶ ὀφειλῆς του εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 20.765,15, ὅπερ φέρει ἡ ἀνωτέρω ἐκκαθαριστικὴ κατάστασις ὡς διαφορὰν ἀποδοχῶν του, ἀφοῦ περαιτέρω τὸ μὲν παρέχεται ἡ διευκρίνησις ὅτι τὰ ἀνωτέρω οὐδαμῶς ἐνέχουσι τὴν ἔννοιαν συνομολογήσεως τῆς ἀγωγῆς, διότι τὸ ἀναιρεσίβλητον δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ συγκρίνῃ τὰς ἀξιώσεις τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς τὰς ἐκκαθαρισθείσας διαφορὰς ἀποδοχῶν του, τὸ δὲ παραπονεῖται τὸ ἀναιρεσίβλητον, ὅτι ἐσφαλμένως ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἐνῷ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ ἐξ ὁλοκλήρου. Ἐξ ἄλλου ἐκ τῆς βεβαιώσεως ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετιμήθησαν τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσαγόμενα ἔγγραφα οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετιμήθησαν καὶ τὰ ὡς ἄνω ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος πρόσθετος λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἀμφότερα τὰ σκέλη αὐτοῦ εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος(*).

III. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Ὧραι ἐργασίας νυκτοφυλάκων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων

Σκοπὸς τοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τούτου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ Α.Ν. 547/1937 περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει, ὡς οὔσης εἰδικῆς καὶ ἐξαιρετικῆς καὶ μὴ δυναμένης οὕτω νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων.

Ἀρείου Πάγου 278/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Παπαντωνίου, Ν. Μπάρκης

Ἡ ὑπόθεσις παρεπέμφθη εἰς τὸ Τμῆμα

(*) Ἐπικυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 9520/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

τοῦτο διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40/1966 ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος(*), ἥτις ἀνήρεσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου ἐν μέρει ἤτοι καθ' ὅσον αὕτη ἀπέρριψε τὸ κεφάλαιον περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἀποφανθεῖσα, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 27ης Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932 προεδρικοῦ διατάγματος «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων» ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἔχοντος κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ νόμου 3154/1955 σκοπόν, πλὴν ἄλλων, καὶ τὴν ἐν γένει ἐκμετάλλευσιν μηχανημάτων, προσλαμβανομένων πρὸς φύλαξιν τῶν παρ' αὐτοῦ ἐκμεταλλευομένων θυθοκόρων σκαφῶν, χρησιμοποιουμένων διὰ τὴν ἐκσκαφὴν καὶ ἰσοπέδωσιν τοῦ πυθμένος λιμένων, λιμνῶν, ποταμῶν κλπ. καὶ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, καθ' ἣν καὶ ὧραι ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ ὑπερβῶσι τὰς δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην, οὖσα εἰδικὴ καὶ ἐξαιρετική, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων τῶν θαλαμηγικῶν ἐπιχειρήσεων.

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει τὴν γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως ἐξενεχθεῖσαν, μετὰ ταῦτα δὲ ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ 13 Ἰουλίου 1964 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 71/1966 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν δικάσαντος Πρωτοδίκου Στερρῶν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα καὶ καταβληθέντος τοῦ νομίμου προστίμου.

Συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ἐσφαλμένως ὁ Πρωτοδίκης ἔκρινεν, ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ προκειμένου ἡ περὶ 10ώρου ἐργασίας διάταξις τοῦ ἀ.ν. 547/1937 καὶ ἐπὶ τούτῳ ἀπέρριψε τὸ περὶ ὑπερωριακῆς, ἤτοι πέραν τοῦ ὀκταώρου, ἐργασίας κεφάλαιον, ἐφ' ᾧ εἶναι ὡς πρὸς τοῦτο μεταρρυθμιστέα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις κατὰ τὸν περὶ τούτου λόγον τῆς ἐφέσεως.

Ἐκ τῶν κατατεθέντων ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου καὶ τῶν λοιπῶν προσαγομένων στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν ἐνάγων προσελήφθη διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐναγομένου, πρὸς φύλαξιν μετ' ἄλλου τῆς παρὰ τὸν ποταμὸν Στρυμωνίτσης θυθοκόρου αὐτοῦ «Ἀχινός», καὶ εἰργάζετο, ὡς ἐκ τῆς ἐκτιμήσεως ἰδίᾳ τῶν καταθέσεων τῶν μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως συνάγεται, δέκα ὥρας ἡμερησίως καὶ οὐχὶ δώδεκα, ὡς ἰσχυρίζεται ὁ ἐνάγων, ἀπὸ 1 Μαρτίου 1963 ἕως 31 Μαρτίου 1964. Κατ' ἀκολουθίαν δικαιοῦται, ἐν ὄψει τοῦ ἡμερομισθίου του ἐκ δραχμῶν 57, ποσοῦ δραχμῶν 5.558,50, δι' ὃ δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, ἐπιδικαζομένου τοῦ ποσοῦ τούτου ἐπὶ πλέον τοῦ ἐπιδικασθέντος.

(*) ΕΕΔ 25, 100, ἔνθα σημειώσατε μας καὶ λοιπὴ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογία.

2. Ὧραι ἐργασίας σερβιτόρων κυλικείων - ἀναψυκτηρίων ἐργοστασίων

Ὧραι ἐργασίας σερβιτόρων κυλικείων - ἀναψυκτηρίων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίου ἐπιχειρήσεως. — Ἀξιώσεις μισθωτοῦ δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς κατ' ἄρθρον 8 § 2 Ν.Δ. 4020/1959.

Ἀρείου Πάγου 290/1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Κατσικόπουλος, Θ. Τσέλιος

Ἡ προσβαλλομένη ὑπόθεσις φέρεται πρὸς συζήτησιν ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τούτου μετὰ τὴν παραπομπήν της εἰς αὐτὸ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 77/1966 ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου(*), διὰ τῆς ὁποίας ἠρθη ἡ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένη καὶ μεταξὺ τῶν Τμημάτων ἀναιρετικοῦ καὶ παραπομπῆς ἀνακύψασα διαφωνία.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810/1957, ἐὰν ἀναιρεθῇ ἡ ἀπόφασις, οἱ διάδικοι ἐπανέρχονται εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, νομίμως φέρονται ἤδη πρὸς ἐκδίκασιν ἡ ἀπὸ 24 Ἰουλίου 1963 ἔφεσις τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἡ ὑπὸ χρονολογίαν 4 Ὀκτωβρίου 1963 ταυτάτη τῆς ἐναγομένης, ἀσκηθεῖσαι δὲ αὗται νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως δέον νὰ γίνωσι τύποις δεκταὶ καὶ νὰ ἐξετασθοῦν κατ' οὐσίαν (κωδ. νόμου Γ' ΦΟΔ', ἄρθρον 16).

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν πρωτοδίκως ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐκτεθέντων ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τῶν παρ' αὐτῶν προσκομισθέντων ἐγγράφων (ἐνόρκων βεβαιώσεων ἐνώπιον συμβολαιογράφων κλπ.) ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων προσελήφθη τὴν 18ην Φεβρουαρίου 1959 ὑπὸ τῆς ἀντιδίκου του διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ὡς περιπολητής (σερ-

(*) ΕΕΔ 25, 881.

θετόρος) εἰς τὸ κυλικεῖον - ἀναψυκτήριον αὐτῆς, ὅπερ ἐλειτούργει διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ὑπὸ τῆς ἐργοδότριας διατηρουμένου ἐργοστασίου κατασκευῆς ἀμαξωμάτων αὐτοκινήτων ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς λεωφόρου Ἀθηνῶν 40. Ἡ ὑπηρεσία αὕτη παρεσχέθη ὑπὸ τοῦ ἐναγόντος ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς προσλήψεως μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1960, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐτοποθετήθη οὗτος ὡς ὑπάλληλος (πωλητής, μαρκαδόρος κλπ.) εἰς τὸ νέον κυλικεῖον - ἀναψυκτήριον, τὸ συσταθὲν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης πρὸς ἐξυπηρέτησιν κυρίως τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τὴν θέσιν τοῦ ἐργοστασίου μεταφερθέντων Γραφείων τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ εἰργάσθη αὐτόθι μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1963. Ἀρχικῶς ἡ ἀντιμισθία του συνεφωνήθη εἰς 100 δραχμὰς ἡμερησίως, ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1960 καθωρίσθη εἰς δραχμὰς 2.000 μηνιαίως, τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1962 ηὐξήθη εἰς 2.250 καὶ τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1962 εἰς 2.500 δραχμάς, ἀλλὰ συμφωνία περὶ καταλογισμοῦ μέρους τῆς ἀντιμισθίας ταύτης εἰς τὴν ὀφειλομένην πρὸς τὸν μισθωτὸν ἀμοιβὴν διὰ τὴν τυχὸν ἀπασχόλησιν αὐτοῦ πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου δὲν ἐγένετο. Κατὰ τὸ διάστημα τῆς ὑπηρεσίας του εἰς τὸ λειτουργοῦν χάριν τῶν ἐργατῶν κυλικεῖον - ἀναψυκτήριον δὲν εἰργάσθη ἐπὶ περισσοτέρας τῶν ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως, ὡς ὀρθῶς ἔκρίθη καὶ ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Ἤρκει διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας τοῦ περιπτοιητοῦ ἡ προσέλευσις αὐτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἡ ἐντεῦθεν ἀποχώρησίς του μετὰ τοῦ ἐργατικοῦ προσωπικοῦ. Ἀφ' ἧς ὅμως ἐτοποθετήθη εἰς τὸ νέον κυλικεῖον - ἀναψυκτήριον ἤρχισε νὰ πραγματοποιῇ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ὑπερωρίας λόγῳ τῆς προώρου ἀφέξεως ἢ τῆς καθυστερήσεως ἀποχωρήσεως μέρους τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ. Συγκεκριμένως ἀπησχολήθη ὁ ἐνάγων πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1960 μέχρι τῆς 31ης Ἰουλίου 1961 ἐπὶ 198 ὥρας, ἤτοι ἀνὰ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, ἐξαιρέσει τοῦ Σαββάτου, ἐν συνεχείᾳ δέ, ὡς ὀρθῶς ἐγένετο καὶ πρωτοδίκως ἀποδεκτόν, ἐπὶ 230 ὥρας μέχρι τῆς 31 Ἰανουαρίου 1962, ἐπὶ 360 μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1962 καὶ ἐπὶ 273 μέχρι τῆς 30 Ἀπριλίου 1963. Εἰδικώτερον διὰ τὸν μεταγενέστερον τῆς 31 Ἰανουαρίου 1962 χρόνον ἡ ἡμερησία ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος προκύπτει ἐκ τῶν τηρουμένων καὶ προσαγομένων ὑπὸ τῆς ἐργοδότιδος δελτίων παρουσίας, ἐν οἷς ὑπάρχουσι ἰδιαιτέραι στῆλαι διὰ τὴν ἀκριβῆ καταχώρησιν τῶν διακοπῶν, ἀλλὰ δὲν σημειοῦται ἐν αὐταῖς, ὅτι ὁ μισθωτὸς διέκοπτε τὴν ἐργασίαν του ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην, συνάδει τόσον πρὸς τὴν κατάθεσιν τοῦ μάρτυρος τῆς ἀποδείξεως, ὅσον καὶ πρὸς τὰς ἐνόρκους βεβαιώσεις, ἃς ὁ ἐνάγων ἐπικαλεῖται καὶ προσεκόμισεν. Ἡ ἐναγομένη κατέστη ἐκ τῆς ὡς ἄνω παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ ἀντιδίκου της ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα κατὰ τὸ ἀναλογοῦν βάσει τῆς ἀντιμισθίας αὐτοῦ εἰς ἑκάστην ὥραν τοιαύτης ἀπασχολήσεως, χρηματικὸν ποσόν, ὅπερ ἀντιστοιχεῖ πρὸς τὴν αἰξίαν ἰσοχρόνου ἐργασίας μισθωτοῦ, διαθέτοντος προσόντα, ἱκανότητα καὶ πεῖραν, οἵαν καὶ ὁ ἐνάγων. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπὶ πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των δικαιοῦνται καὶ ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς 75% τοῦ καταβαλλομένου εἰς αὐτοὺς ὡρομισθίου. Ἐν ὄψει τῶν προεκτεθέντων ὀρθῶς ὁ δικάσας Πρωτοδίκης ὑπελόγισεν, ὅτι ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος δι' ἑκάστην ὥραν ἐργασίας καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἀνήρχετο εἰς 17,50 δραχμάς, ἐφ' ὅσον ἴσχυεν ἡ συμφωνία περὶ καταβολῆς εἰς αὐτὸν μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.000 κατὰ μῆνα, εἰς δραχμὰς 19,70 ἀπὸ 1.2.1962 μέχρι 31.8.1962 καὶ εἰς 21,75 δραχμὰς ἀπὸ 1.9.1962 μέχρι 30.4.1963. Ἡ ἐν ὅλῳ ἄρα ἀπαίτησις ἐκ τῆς εἰρημένης αἰτίας ἀνεπροσοῦτο εἰς δραχμὰς 20.554, ἐναντι αὐτῶν κατέβαλεν ἡ ἐναγομένη 6.985 δραχμὰς καὶ ὀφείλει εἰσέτι δραχμὰς 13.569, ὥστε ἐσφαλμένως ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ ἐπεδικάσθησαν εἰς τὸν ἐνάγοντα 12.204 δραχμαί. Ὅθεν δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἔφεσις τῆς ἐναγομένης, νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀσκηθεῖσα ταυτὴ καὶ νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη εἰς τὴν πληρωμὴν πρὸς τὸν ἀντίδικόν της τοῦ ποσοῦ τῶν 13.569 δραχμῶν μετὰ τοῦ νομίμου τόκου ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς.

Ἠττᾶται κατ' οὐσίαν καὶ ὁ ἐνάγων, ἅμα δὲ ὑπῆρχεν ἑκατέρωθεν εὔλογος ἀμφιβολία περὶ τῆς ἐκβάσεως τῆς δίκης ἐπὶ ταῦ ζητήματος, ὅπερ ἀπετέλεσε τὸ ἀντικείμενον τῆς συζητήσεως, κατὰ τὴν ὁποίαν ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ.582/1955 ἀπόφασις τοῦ Τμήματος τούτου καὶ δέον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, νὰ συμψηφισθῶσιν ἐν μέρει τὰ διὰ τὴν συζήτησιν ἐκείνην κατ' ἀμφοτέρους τοὺς βαθμοὺς γενόμενα ἔξοδα καὶ νὰ περιορισθῇ ἡ ἐπιδικασθησομένη ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος δικαστικὴ δαπάνη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ (Πολ. Δικ., ἄρθρον 211, ἐδάφ. 2, 3).

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.

Γενική, κατ' ἄρθρον 67 Πολιτικῆς Δικονομίας, δικονομική ἀρχὴ περὶ τοῦ μὴ συγχωρητοῦ οὐδεμιᾶς διαδικαστικῆς πράξεως ἄνευ ἀμέσου ἰδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐπιχειροῦντος αὐτήν, ἐφαρμοζομένου τούτου καὶ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως, ἀναγομένου εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξεταζομένου ἐξ ἐπαγγέλματος.— Περίπτωσις ἐλλείψεως συμφέροντος καὶ ὅταν καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπῆλθεν ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπόσβεσις τοῦ δικαιώματος, ἥτις ἐπιφέρει κατάργησιν τῆς δίκης (ἄρθρον 476 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας).— Δικαίωμα εἰς σύνταξιν παρὰ τοῦ Ταμείου Αὐτοκινητιστῶν.— Ὕπαρξις ὀφειλῆς συνταξιούχου πρὸς τὸ Ταμεῖον καὶ χρόνος ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως.

Ἀρείου Πάγου 569/1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μαυρελάτος, Δ. Χερβός

Κατὰ τὸ ἄρθρον 67 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὴν δι' αὐτοῦ καθιερουμένην γενικὴν δικονομικὴν ἀρχὴν οὐδεμία διαδικαστικὴ πρᾶξις συγχωρεῖται ἄνευ ἀμέσου ἰδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐπιχειροῦντος αὐτήν, τοῦθ' ὅπερ, ἐφαρμοζομένου καὶ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως, ὡς προκύπτει καὶ ἐκ τῶν ἄρθρων 513 καὶ 514 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ διὰ ταῦτο ἐξετάζεται ἐξ ἐπαγγέλματος. Περίπτωσιν ἐλλείψεως συμφέροντος δημιουργεῖ καὶ ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπόσβεσις τοῦ δικαιώματος, ἥτις καὶ διὰ ταῦτο ἐπιφέρει κατὰ τὸ ἄρθρον 476 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας ὁλικὴν ἢ μερικὴν κατάργησιν τῆς πρὸ αὐτῆς ἀρξαμένης δίκης. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν προαποδεικτικῶς προσαγομένων παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου α) ὑπ' ἀριθ. 18405)30.10.1963 βεβαιώσεως τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ β) τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9047/15.4.1965 ἐνδοτηρίου τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐντεῦθεν Πρωτοδικῶν Δ.Δ., προέχοντος καὶ τὴν πρὸς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον κοινοποιηθεῖσαν σχετικὴν ἀπὸ 15.4.1965 ἐξώδικον δήλωσιν πρόσκλησιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἵνα δὲ καὶ ἐκ τῆς γενομένης ὑπ' ἀκροατηρίου ὁμολογίας τοῦ ἀναιρεσίβλητου ἀποδεικνύεται, ὅτι τὸ τελευταῖον κατέβαλεν εἰς τὸν πρώτον, ἐν ὄψει τῆς ἐκκρεμούσης δίκης καὶ παρὰ τῆς δημοσιευθείσης τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως (6.5.1965), δραχμὰς 12.862,50, φανερὸν ὅτι ἀπεσβέσθη μερικῶς κατὰ τὸ ποσὸν τοῦτο τὸ ἐπίδικον δικαίωμα καὶ ἑπομένως ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις ἀναιρέσεως, καθ' ὃ μέρος πλήττει καὶ κατὰ τὸ ἐπιδικασθὲν ποσὸν τοῦτο τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς ἀπαραδέκτως δι' ἔλλειψιν συμφέροντος κατὰ τὴν βάσιν περὶ τούτου ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου.

Τὸ ν.δ. 1197/1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν κλπ.» ὁρίζει ἐν μὲν τῇ πρώτῃ παραγράφῳ τοῦ ἄρθρου 17 αὐτοῦ, ὅτι τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐγκλίθη εἰς τὸ Τ.Σ.Α. ἡ τὴν ἀκεραίαν ἐκπρόθεσμον αὐτοῦ ἢ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις», ἐν δὲ τῇ δευτέρᾳ παραγράφῳ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὅτι «ἐν περιπτώσει ὑπάρξεως ὀφειλῆς τοῦ αἰτοῦντος ἢ τοῦ θανόντος ἐκ καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ ἐξαγορᾶς ἀναγνωρισθείσης ὑπηρεσίας ἢ πάσης ἄλλης αἰτίας, τὸ δικαίωμα πρὸς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συντελεσθῇ ἡ πλήρης ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς. Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἄρχεται, κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον τὸ συνολικὸν τῆς δραχμικῆς ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ἐκ πάσης αἰτίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν εἶναι ἔλασσον τοῦ ποσοῦ, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἄθροισμα 24 μηνιαίων ἀτομικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὡς αὗται εἶναι καθωρισμέναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑποβολῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν».

Ἐξ ἄλλου τὸ ὑ.δ. 567/20.8/16.9.1964 «περὶ χρόνου ἐνάρξεως τῶν συντάξεων τοῦ Τ.Σ.Α., καθορίσας κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 23 § 1 ἐδάφ. γ', τὰ τῶν προϋποθέσεων συνταξιοδοτήσεως καὶ ὕψους συντάξεων», διέλαβεν ἐν ἄρθρῳ πρώτῳ αὐτοῦ, ὅτι: «Ὧν ἡ ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς, περὶ ἧς αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφ. α' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 1197/1961, συντελεσθῇ ἢ θέλει συντελεσθῇ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἐγγράφου ἀτομικῆς εἰδοποιήσεως τοῦ ὀφειλέτου παρὰ τοῦ Ταμείου, τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου καθοριζομένου χρόνου».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ ὕπαρξις ὀφειλῆς τοῦ συνταξιούχου πρὸς τὸ

Τ.Σ.Α. διακωλύει την εφαρμογήν του εν παραγράφω 1 του άρθρου 17 του ως ίσχυει ν.δ.4197/1961 κανόνος ως προς τον χρόνον της ενάρξεως της συνταξιοδοτήσεως και μετατοπίζει την γένεσιν του συνταξιοδοτικού δικαιώματος εις την πρώτην του μηνός, εντός του οποίου συνετελέσθη ή πλήρης εξόφλησις της οφειλής», εκτός εάν ο συνταξιοδοτηθείς επικαλεσθή και εν αμφισβητήσει αποδείξη, είτε ότι ή άτομική ασφαλιστική εισφορά του κατά τον χρόνον της υποβολής της προς συνταξιοδότησιν αιτήσεως ήτο μεγαλυτέρα του ενός εικοστού τετάρτου της οφειλής, είτε, ότι εξοφλήθη αύτη εντός δεκαημέρου από της εγγράφου ατομικής ειδοποιήσεως του οφειλέτου, δπότε, αποκλειομένης της εφαρμογής της εξαιρέσεως τηρείται ο προαναφερθείς κανών. Επί πλέον εκ των άρθρων 9 § 3 και 10 § 1 εδάφ. δ' του αυτού ν.δ. 4197/1961, ορίζοντων τού μεν πρώτου, ότι εως χρόνος εξ αναγνωρίσεως λογίζεται α) ο προ της συστάσεως του Τ.Σ.Α..., εφ' όσον ούτος εξηγοράσθη ή θέλει εξαγορασθή κατά τα δια του παρόντος οριζόμενα, του δε δευτέρου, ότι η αναγνώρισις ενεργείται δι' αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου και επί τη καταβολή δι' έκαστον πρός αναγνώρισιν μήνα ποσού ίσου προς την κατά τον χρόνον της υποβολής της αιτήσεως εξαγοράς εισφοράν ησφαλισμένου ιδιοκτήτου, καθίσταται σαφές, ότι κατά την έννοιαν του νόμου ή εξ αναγνωρίσεως οφειλή, άπαξ υπολογισθέντος δια την συνταξιοδότησιν «του εξ αναγνωρίσεως χρόνου», είναι εκ των υπό της προαποφασισθείσης παραγράφου 2 μνημονευομένων και ως τοιαύτη επηρεάζει τον χρόνον της ενάρξεως της συνταξιοδοτήσεως υπό τας προεκτεθείσας διακρίσεις.

Ως δείκνυται εκ της αναιρεσιβαλλομένης αποφάσεως, το δικάσαν Πρωτοδικείον δέχεται, ότι το Διοικητικόν Συμβούλιον του αναιρεσίοντος Ταμείου έπρεπε σύνταξιν εις τον αναιρεσίβλητον δραχμών μεν 900 μηνιαίως, αντιστοιχουσών εις πραγματικόν συντάξιμον εν ασφαλίσει υπηρεσίαν 30 ετών από 1.9.1963 και 1.400 δε δραχμών μηνιαίως, αντιστοιχουσών εις 35 έτη συντάξιμον υπηρεσίας από της εξοφλήσεως του ποσού της εξαγοράς (δραχμών 11.590), ήτοι από 1.5.1964, όπερ ωρίσθη δια το αναγνωρισθέν ως συντάξιμον δεκαετές χρονικόν διάστημα προϋπηρεσίας των», κρίναν δε, ότι ο ενάγων κατά τον χρόνον της υποβολής των αιτήσεων (συνταξιοδοτήσεως και εξαγοράς), ήτοι κατά την 3.3.1962, «ουδέν οφειλεν εκ καθιστερουμένων ασφαλιστικών εισφορών», εξηγεί και τους λόγους, εφ' ων εστήριξε την τοιαύτην κρίσιν του, προσθέτον, ότι «αι μεταγενεστέρως δε του χρόνου της υποβολής των αιτήσεων διαπιστωθείσαι υπό του εναγομένου Ταμείου κατ' εφαρμογήν του ποσοφισταμένου νομοθετικού καθεστώτος οφειλαί, προερχόμεναι το μεν εξ εισφορών της κατοχικής περιόδου, λόγω του αποφασισθέντος υπό του Διοικητικού Συμβουλίου του εναγομένου ορίμως συνυπολογισμού εις τον συντάξιμον χρόνον και του κατά την εχθρικήν κατοχήν χρόνου αναγκαστικής ανεργίας των αυτοκινητιστών, ασχέτως επαγγελματικής απασχολήσεως, το δε εκ καθορισθέντος ποσού εξαγοράς δια πενταετή προϋπηρεσίαν αυτού, αναγνωρισθείσαν ως συντάξιμον, δεν ηδύναντο νομίμως να ληφθώσιν υπ' όψιν προς μετάθεσιν της αφετηρίας της καταβολής της συντάξεως, καθ' όσον αύται δεν ήσαν γεγεννημέναι κατά την χρονολογίαν της υποβολής των αιτήσεων συνταξιοδοτήσεως». Μετά τούτο επεδίκασεν εις τον ενάγοντα - αναιρεσίβλητον δάσει των ως άνω δεκτών γενομένων πριστατικών ως αποζημίωσιν τας από της πρώτης του επομένου μηνός της υποβολής της αιτήσεως συνταξιοδοτήσεως, ήτοι από 1.5.1962, κατά την κρίσιν του, καταβλητέας συντάξεις των δραχμών 1.400, τας αντιστοιχούσας εις δεκαετή συντάξιμον υπηρεσίαν, λαμβανομένης υπ' όψιν και της αναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας των 5 ετών, χωρίς να αποσαφηνίση ποίαι ήσαν αι εξ εισφορών της κατοχικής περιόδου καθιστερούμενοι οφειλαί, πώς και πότε ακριβώς εγεννήθησαν και άν πώς και πότε απεσβέσθησαν εν όλω ή εν μέρει αύται, καθώς και εκ της εξαγοράς της προϋπηρεσίας τοιαύται και ποία ή μηνιαία ασφαλιστική εισφορά κατά τον χρόνον της υποβολής της αιτήσεως συνταξιοδοτήσεως, ώστε να κριθή εντεύθεν, αν ενέπιπτε περίπτωσις εφαρμογής και ποίων εκ των προαπαριθμηθεισών διατάξεων ή αν εν τη εκτιμήσει των πραγμάτων περί μεταγενεστέρων ή μη γεγεννημένων οφειλών παρεβιάσθη κανών τις δικαίου κατά το άρθρον 810 § 1 της Πολ. Δικονομίας, ως αντικατεστάθη δια του άρθρου 6 του νόμου 3810/1957. Ούτω όμως πράξαν παρέλειψεν να αιτιολογήση επαρκώς την κρίσιν του επί του ζητήματος της υπάρξεως ή μη οφειλών του αναιρεσιβλήτου προς το αναιρεσίον Ταμείον Συντάξεων Αυτοκινητιστών, όπερ υπό τους προαναπτυχθέντας περιορισμούς άσκει ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της προκειμένης δίκης και ούτω κατέστησεν ανέφικτον τον έλεγχον και αναιρετέαν την προσβαλλομένην απόφασίν του δι' έλλειψιν νομίμου βάσεως κατά το εδάφ. 19 του άρθρου 807 της Πολ. Δικονομίας, τα προστεθέν δια του άρθρου 5 του νόμου 3810/1957, συμφώνως προς τον δάσιμον λόγον αναιρέσεως, τον προταθέντα υπό του Εισηγητού και δια τούτο εξ επαγγέλματος εξεταζόμενον κατά το άρθρον 811 § 1 της Πολ. Δικονομίας, ως αντικατεστάθη δια του άρθρου 7 του νόμου 3810/1957, παρελκούσης της εξετάσεως των λοιπών λόγων αναιρέσεως.

Της ευθέσεως χωρησάσης προαιτέρω διευκρινήσεως επιβάλλεται η παραπομπή αυτής εις το Γ' Τμήμα, συμφώνως προς το άρθρον 834 § 1 εδαφ. δ' της Πολ. Δικονομίας, ως αντικατεστάθη δια του άρθρου 25 του νόμου 3810/1957 (*).

(*) Ανηρέθη εν μέρει ή υπ' αριθ. 9608/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών.

§ 2. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοτεχνιτῶν

Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἀποφάσεων τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπορριπτουσῶν κατ' οὐσίαν αἴτησιν περὶ ἀκυρώσεως πράξεων Διοικητικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ αἱ τῶν Τμημάτων τοῦ Συμβουλίου.— Ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορὰ προϋπηρεσίας ὑπαλλήλων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ ἀρνήσεώς του νὰ ἀναγωρίσῃ προβαλλόμενον παρ' ἄλλου δικαίωμα, καθ' ὅσον δὲν πρόκειται περὶ ἀσκήσεως παρὰ τούτου δικαιώματος.

Ἀρείου Πάγου 571/1965, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ **Β. Πατσουράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Τρίχας, Π. Σταυρόπουλος

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 83 ἐδάφ. α' τοῦ ἐν ἰσχύϊ Συντάγματος, 46 καὶ 50 § 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 92 τῆς 6/18 Φεβρουαρίου 1961 Δ. διατάξεως περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἐνιαῖον κείμενον τῶν περὶ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἰσχυουσῶν διατάξεων αἱ ἀποφάσεις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἀπορρίπτουσαι κατ' οὐσίαν αἴτησιν περὶ ἀκυρώσεως πράξεων τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ τῶν διοικήσεων ἀσκούντων νομικῶν προσώπων, ὡς καὶ αἱ τῶν Τμημάτων, ἀπαγορεύουν δεδικασμένον μεταξὺ τῶν κατὰ τὴν δίκην, ἐφ' ἧς ἐξεδόθησαν αἱ ἀποφάσεις αὗται, διαδίκων, ὡς πρὸς τὴν περὶ τοῦ νομίμου καὶ ἐγκύρου τῶν ρηθεισῶν πράξεων κρίσιν των, δεσμῶν τὸ τακτικὸν δικαστήριον, δικάζοντα ἐπὶ διαφορᾶς, ἐν τῇ ὁποίᾳ προφέρων ζήτημα εἶναι τὸ νόμιμον καὶ ἔγκυρον τῶν πράξεων τούτων.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέχθη, ὅτι τῆς ἐκτιμήσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 2195/1956 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δικάσαντος ἐν Ὁλομελείᾳ, ὅτι τοῦτο διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ἐκδοθείσης μετὰξὺ τῶν διαδίκων, ἀπέρριψε τὴν ἀπὸ 7.11.1953 αἴτησιν τοῦ ἀναιρεσίοντος περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 653/1955 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, κρίναν, ὅτι νομίμως εἶχεν ἀπορριφθῇ διὰ τῆς τελευταίας ταύτης ἀποφάσεως ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις τοῦ ἀναιρεσίοντος, διότι ἦτο μὴ νόμιμος ὁ προβληθεὶς διὰ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως λόγος τῆς παραβάσεως τοῦ ἄρθρου 51 § 1 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 ὡς πρὸς τὴν μὴ προσμέτρησιν προϋπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσίοντος, ἣτις σχέσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρὰ τῷ προϊσταμένῳ, συγχωνευθέντι εἰς τὸ ἀναιρεσίβλητον Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, Μυλεργατῶν καὶ Μακαρονοποιῶν, Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, καὶ διότι, κατὰ τὴν γενομένην περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀπεσάγγελτον ἐπὶ τῆς ὑποθέσεως ἔρευναν, δὲν εἶχεν οὗτος, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 119 § 1, 2 καὶ 5 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ εἰρημένου Ταμείου, ὁριζουσῶν τὰς ὑπηρεσίας, αἱ ὁποῖαι λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν συνταξιοδότησιν καὶ τὸν τρόπον ὑπολογισμοῦ τοῦ εἰς ἑκάστην διανυθέντος χρόνου, τὴν διὰ τὴν συνταξιοδότησίν του ἀναγκαίαν, κατ' ἄρθρον 116 § 1, περίπτωσιν ε' τοῦ αὐτοῦ Κανονισμοῦ, δεκαετῆ ὑπηρεσίαν, ὡς συγχεῖτον, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν εἰρημένων διατάξεων, ἐν τῷ συνόλῳ τῶν νομίμων, ταυτὴν 9 ἐτῶν, 4 μηνῶν καὶ τινων ἡμερῶν ἐν ὅλῳ, ἐξ ὧν 2 ἔτη, 4 μῆνες καὶ τινες ἡμέραι παρὰ τῷ ὡς ἄνω Ταμείῳ καὶ 7 ἔτη καὶ 15 ἡμέραι παρὰ τῇ Χειροφυλακῇ. Ὅθεν, κρίναν, κατ' ἀκολουθίαν τούτων, τὸ Ἐφετεῖον, ὅτι ἐκ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἠσθάνετο δεδικασμένον περὶ τοῦ νομίμου καὶ ἐγκύρου τῆς εἰρημένης ὑπ' ἀριθ. 653/1955 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, καὶ δὴ περὶ μὴ παραβάσεως δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 113 τοῦ ἄνω Κανονισμοῦ, οὐδὲ καθόσον ἐπετάσσετο δι' αὐτῆς ὁ ὑπολογισμὸς εἰς διπλοῦν τοῦ χρόνου τῆς ὑπηρεσίας ἐν τῇ Χειροφυλακῇ, τοῦ συμπίπτοντος πρὸς πολεμικὰς περιόδους, ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, ἀφορώσῃ ἀποζημίωσιν τοῦ ἀναιρεσείοντος διὰ παρανομίαν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, συνισταμένην εἰς τὸν ἁπλοῦν καὶ οὐχὶ διπλοῦν ὑπολογισμὸν τοῦ χρόνου τῆς ἐν τῇ Χειροφυλακῇ ὑπηρεσίας αὐτοῦ, τοῦ συμπίπτοντος πρὸς τὴν πολεμικὴν περίοδον τοῦ 1941 καὶ τὴν συνεπείᾳ τούτου ἀπόρριψιν, διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεως, ὡς μὴ ἔχοντος δεκαετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν, αὐθαιμῶς ἔκρινε, μὴ παραβάσαν οὕτω τὰς ἐπὶ τοῦ περὶ δεδικασμένου ἐκ τῶν ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διατάξεις, οὔτε τὰς ταυτίστας τῶν ἄρθρων 273 καὶ 274 Πολ. Διονομίας, εἶναι δὲ ἐπαρκῶς κατὰ τὰ ἄνω ὑπολογισθεῖσα ἡ ἀπόφασις αὕτη, ἥτις, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 1 Πολ. Διονομίας. Περαιτέρω ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἀναιρεσίοντος, ὅτι ἡ εἰς βάρος αὐτοῦ παρανομία, ἐν σχέσει μὲ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἐν τῇ Χειροφυλακῇ ὑπηρεσίας του, ἐπιλέξθη καὶ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1228/1953 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ αἰτήσεώς του περὶ ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ὡς συντάξιμον, εἶναι ἄνευ ἀξίας διὰ τὴν κριθεῖσαν ἀγωγήν του, κατισχυσῶν τοῦ ὡς ἄνω δεδικασμένου περὶ τοῦ νομίμου τῆς, εἰς ταύτην στηριχθείσης, μεταγενεστέρως ἄνω ὑπ' ἀ-

ριθ. 657/1953 απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του αναιρεσιβλήτου. Τέλος, δοθέντος ότι κατ' άρθρον 273 εδάφ. 3 Πολ. Δικονομίας, έπαρχόντος δικαιώματος, είναι απαράδεκτος πάσα ανταπόδειξις, δρθώς το Έφετείον, ένώ τη προτάσει παρά των αναιρεσιβλήτων των ως άνω δικαιωμένων περί του χρόνου της εν τη Χειροφυλακή υπηρεσίας του αναιρεσείοντος, έκρινεν απαράδεκτον την παρά ταύτην επικληθείσαν αμολογίαν του αναιρεσιβλήτου περί μείζονος τοιαύτης υπηρεσίας. Επομένως είναι αβασίμως οι σχετικοί 1ος, 2ος, 3ος, 4ος, 5ος και 10ος λόγοι του αναιρετηρίου.

Εκ του άρθρου 130 του Β.Τ. της 28.1.1942 περί εγκρίσεως του Εσωτερικού Κανονισμού του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη διά του νόμου 558/1943, κυρωθέντος διά της 6ας άρθ. 324/1946 αποφάσεως του Πνευγικού Συμβουλίου, δρίσαντος, ότι η αναγνώρισις και εξαγορά της κατά το προηγούμενον άρθρον προϋπηρεσίας αποτελεί δικαίωμα του υπαλλήλου, το οποίον δύναται να άσκηθή οίτος καθ' όλην την διάρκειαν της υπηρεσίας του ή κατά την έξοδόν του εκ ταύτης, σαφώς προκύπτει, ότι η αναγνώρισις και η εξαγορά της κατά το άρθρον 119 προϋπηρεσίας των υπαλλήλων του Ταμείου Ασφαλίσεως Αρτεργατών γίνεται μόνον κατ' αίτησιν τούτων και ουχί οικοθεν παρά του Ταμείου, και άν έτι αύτη είναι γνωστή εις αυτό, μη συναγομένου άντιθέτου αύτε εκ της παραγράφου 3 του άρθρου τούτου, αύτε εκ του άρθρου 129 του αύτου Κανονισμού, έτερον θέμα ρυθμίζοντος, αύτε εξ έτέρας τινος διατάξεως. Εξ άλλου εκ του αύτου άρθρου 119 προκύπτει επίσης σαφώς, ότι προϋπηρεσία, χρήζουσα αναγνωρίσεως, επί τη αίτήσει του υπαλλήλου, είναι πάσα αι εν αύτω καθοριζόμεναι, πλην της υπηρεσίας παρά τω Ταμείω υπό την ιδιότητα του τακτικού αύτου υπαλλήλου. Επομένως δρθώς έκρινε το Εφετείον, ότι, η παρά τω εδρημένω Ταμείω προϋπηρεσία του αναιρεσείοντος ως εκτάκτου υπαλλήλου εν σχέσει ιδιωτικού δικαίου από 1.7.1948 μέχρις 6.8.1951, έχρηζεν αναγνωρίσεως, επί τη αίτήσει του τοιαύτη και εξαγοράς, και ότι, εφ' όσον, καθ' ά αντελέγετο πρωτίστως έδέχετο το Εφετείον, ούτος δεν εζήτησε την αναγνώρισιν και εξαγοράν ταύτης, δεν ήδύνατο αύτη να υπολογισθή διά την συνταξιοδοτησίαν του και απορριπτέως ο περί του εναντίου δος λόγος του αναιρετηρίου, κατα την σχετικήν αιτίασιν, του εδρημένου δε εμπίπτοντος διά την στηριξίν της εδρημένης κρίσεως του Εφετείου παρέλκει η έρευνα του αυτού λόγου κατά τας εν αύτω λοιπάς αιτιάσεις, ως και του των τριακοστού, στρεφομένων κατ' άλλων επαλλήλων σκέψεων του δικαστηρίου.

Το άρθρον 281 Α.Κ., απαγορεύον την άσκησιν δικαιώματος, όταν αύτη υπερβαίνη προφανώς τα όρια τα επιβαλλόμενα από της καλής πίστεως ή των χρηστών ήθων ή εκ του κοινωνικού ή οικονομικού σκοπού του δικαιώματος, δεν έχει εφαρμογήν επί αρνήσεως τινος να αναγνωρίση προβαλλόμενον παρ' άλλου δικαίωμα, καθόσον δεν πρόκειται περί άσκήσεως παρά τούτου δικαιώματος. Επομένως το υπό του αναιρεσείοντος υποστηριζόμενον ότι το αναιρεσίβλητον απέρριψεν ως άβάσιμον την αίτησίν του περί αποκοπής συντάξεως, καίτοι έγνωριζεν, ότι ούτος είχε τοιούτον δικαίωμα, δεν συνιστά κατάχρησιν δικαιώματος εν τη εννοία του άνω άρθρου του Αστικού Κώδικος και απορριπτέος ο περί του εναντίου 8ος λόγος του αναιρετηρίου. Τέλος ο αναιρεσείων δεν ίστήριξε την άγωγήν αύτου και εις τυχόν παρανομίαν του αναιρεσιβλήτου, συνισταμένην εις το ότι, προς καθορισμόν του χρόνου της υπηρεσίας του ως τακτικού υπαλλήλου παρά τω Ταμείω Ασφαλίσεως Αρτεργατών, έλαβεν ως αφετηρίαν την ημέραν της ορκωμοσίας του, αντί της ημέρας της κοινοποιήσεως εις αυτόν του περί διορισμού του εγγράφου, ήτις λαμβάνεται υπ' όψιν ως ταυτη κατά το άρθρον 119 § 1 του άνω Κανονισμού και απορριπτέος ο σχετικός 9ος λόγος του αναιρετηρίου ως απαράδεκτος(*).

§ 3. Ασφάλισις εις Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας

Ασφαλιζόμενοι υποχρεωτικώς εις το ανωτέρω Ταμείον πρόσωπα.— Μη υπαγωγή του εξ εργατών ή υπαλλήλων προσωπικού των επιχειρήσεων, υπό την μορφήν της βιοτεχνίας ή βιομηχανίας και ασχολουμένων εις την μετατροπήν του παρ' άλλου κατασκευασθέντος νήματος εις δίκτυα διά πλέξεως.— Ανυπόχρεον ούτω καταβολής δι' αυτό εισφορών.— Αδικαιολόγητος πλουτισμός κατ' άρθρον 904 Α.Κ.

Αρείου Πάγου 484/1965, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Δ. Μαργέλλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Β. Αγγελάκος Μ. Μιλωνογιάννης

Κατά το άρθρον 3 του ν.δ. 2238/1943 «περί ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας», κυρωθέντος υπό της κατά την Συντακτικήν Πράξιν 58/1945 εκδοθείσης 6ης άριθ. 324/1946 Π.Τ.Σ., εις την ασφάλισιν του παρόντος υπάγεται υποχρεωτικώς το εργατοτεχνικόν και υπαλληλικόν προσωπικόν των πάσης φύσεως κλωστοϋφαντουργικών, βιοτεχνικών ή βιομηχανικών επιχειρήσεων. Κατά την σαφή έννοιαν της διατάξεως ταύτης ή υπό του ανωτέρω νομοθετήματος προβλεπομένη υποχρεωτική ασφάλι-

(*) Αντρέθη εν μέρει ή υπ' αριθ. 960/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών.

εις καταλαμβάνει, ως έγίνετο δεκτόν και διά της ὑπ' ἀριθ. 14/1950 ἀποφάσεως της Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου(*), τό ἐργατοϋπαλληλικόν προσωπικόν των βιοτεχνικῶν ἢ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, αἵτινες μετατρέπουν τήν καταλληλον πρώτην ὕλην εἰς νῆμα (κλωστήν) καί δι' ὑφάνσεως κατασκευάζουν ἐξ αὐτῆς ὑφάσματα, εἴτε περιορίζονται εἰς τόν ἕτερον των ἐπιχειρηματικῶν τούτων κλάδων, τουτέστιν εἰς τήν ἄσκησιν ἐπιχειρήσεως νηματουργίας (κλωστηρίων) ἢ ὑφαντουργίας. Δέν ἐκτείνεται αὕτω καί ἐπί τοῦ ἐξ ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων, τῶν λειτουργουσῶν ἀπό τήν μορφήν της βιοτεχνίας ἢ βιομηχανίας καί ἀσχολουμένων εἰς τήν μετατροπήν τοῦ παρ' ἄλλου κατασκευασθέντος νήματος εἰς δίκτυα διά πλέξεως. Πρός τούτοις ὁ διά της ὑπ' ὑπ' ἀριθ. 431/11/1947 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθείς κανονισμός λειτουργίας τοῦ ἀναιρεσίοντος Ταμείου δέν ἠδύνατο νά τροποποιήσῃ καί δέν ἐτροποποίησε τό ἄρθρον 3 τοῦ ν. δ. 2238/1943. Εἰδικώτερον αἱ ἐν τῇ ἐνδίκῳ αἰτήσει ἀναφερόμεναι παράγραφοι 1 καί 4 τοῦ Κανονισμοῦ ἐκείνου ρυθμίζουσαν ἁπλῶς τά τῆς καταβολῆς τῶν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν. Λεχθέν ἄρα τό δικάσαν Ἐφετεῖον ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος Ἑταιρεία ἀσχολεῖται εἰς τήν κατασκευήν δικτύων διά πλέξεως ἐξ ὑλικοῦ (κλωστῆς), ὅπερ προμηθεύεται παρ' ἄλλων καί εἶτα ἀποφανθέν ὅτι ἡ ἐργοδότρια αὕτη δέν ὑπεχρεοῦτο εἰς τήν καταβολήν εἰσφορῶν πρός τό ἀναιρεσίον, δέν ἐσφάλη περί τήν ἑρμηνείαν ἢ ἐφαρμογήν τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων. Ὅθεν ὁ περί τοῦ ἐνταῦθα πρώτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καί δέον νά ἀπορριφθῇ.

Κατά τό ἄρθρον 904 ἐδάφιον α' τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ κατιστάς πλουσιώτερος ἐκ τῆς περιουσίας ἄλλου ἢ ἐπί ζημίᾳ τούτου ὑποχρεοῦται εἰς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας. Ἡ ἔκτασις δέ της εὐθύνης τοῦ λήπτου προσδιορίζεται ὑπό τῶν ἄρθρων 908 καί ἑπομένων, ἐξ ὧν τό ἄρθρον 909 θεσπίζει, ὅτι ἡ ὑποχρέωσις πρός ἀπόδοσιν ἀποσβέννυται, ἐφ' ὅσον ὁ λήπτης δέν εἶναι πλέον πλουσιώτερος κατά τόν χρόνον της ἐπιδόσεως της ἀγωγῆς. Ἀφ' ἑτέρου κατά τήν ἐνδικον αἴτησιν τό ἀναιρεσίον ἀντέταξεν ἔνστασιν τοῦ δικαστηρίου της οὐσίας, ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀπαίτησις της ἀναιρεσιβλήτου περί ἀποδόσεως εἰς αὐτήν ἐργοδοτικῶν εἰσφορῶν, ὡς καταβληθεισῶν ἀχρεωστήτως, ἀπεσβέσθη ἐξ ὅλοκλήρου, διότι μετά τήν ἐπίδοσιν της ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς θά καταβάλῃ τό ποσόν των 100.000 δραχμῶν πρός τόν ἤδη συνταξιοῦχον Θ.Α. καί εἰς ἄλλους ἐκ τοῦ προσωπικοῦ της ἀντιδίκου των, ἔναντι τῶν ὁποίων θά ὑπογρεωθῇ ἔστω καί διά της καταβολῆς ἀναλόγου συντάξεως κατά τό ν.δ. 4202/1961. Οὐχ ἧττον ἐπρόκειτο περί ὑποβολῆς ἰσχυρισμοῦ, μή ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροήν εἰς τήν ἔκβασιν της δίκης, ἀφοῦ, ὡς προελέχθη, τό προσωπικόν της ἀναιρεσιβλήτου δέν ὑπάγεται εἰς τήν ἀσφάλισιν, ἥτις ἐθεσπίσθη διά τοῦ ν.δ. 2238/1943 καί ἐνάγεται νομίμως τό ἀναιρεσίον πρός ἀπόδοσιν τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ἀναιρεῖται κατ' ἀνάγκην καί ἡ ὑποχρέωσις αὐτοῦ πρός ἀπονομήν ἢ πληρωμήν συντάξεως. Ρητῶς ὁρίζεται ἐν τῷ ν.δ.4202/1961, ἄρθρον 3 § 1, ὅτι κατά τήν ἐφαρμογήν αὐτοῦ ὁ χρόνος ἀσφαλίσεως, δι' ὃν ἐγίνετο ἐπιστροφή εἰσφορῶν, δέν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν. Κατά συνέπειαν τό ἐκδόν τήν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον ὀρθῶς, εἰ καί ἐπί διαφόρῳ αἰτιολογίᾳ, ἀπέρριψε τόν ἀνωτέρω ἰσχυρισμόν, ὁ δέ περί τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος καί τελευταῖος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος(*).

§ 4. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων

Δικαιώματα τῶν μετόχων ἢ συνταξιούχων καί τῶν ἐκ μεταβιβάσεως δικαιουμένων προσώπων ἀπολύτως προσωπικά καί εἰς οὐδεμίαν ὑποκείμενα κατάσχεσιν ἢ ἄλλην ἐκχώρησιν, ἐκτός τῶν ὑπό τῶν σχετικῶν Νόμων ἀνεγνωρισμένων περιπτώσεων.—Ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ.

Ἀρείου Πάγου 512)1965, Τμ. Β

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καλλιέρος, Ε. Ξανθάκης

Κατά τό ἄρθρον 20 ἐδάφιον α' τοῦ διά της ὑπ' ἀριθ. 53077/1953 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντος καί ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Καταστατικοῦ τοῦ ἀναιρεσιόντος Ταμείου ἡ καταβολή της συντάξεως ἀναστέλλεται, ἐάν ὁ συνταξιοῦχος ἐκτίῃ ποινήν στερητικήν της ἐλευθερίας μεγαλυτέραν των ἓξ μηνῶν, ἐφ' ὅσον χρόνον ἐκτίει ταύτην. Ἐφ' ὅσον ὅμως ὑπάρχουσι πρόσωπα, ἅτινα ἐν περιπτώσει θανάτου τούτου θά ἐλάμβανον σύνταξιν, ταῦτα δικαιοῦνται εἰς ἀπολήψιν της συντάξεως, ἥτις θά κατεβάλλετο εἰς ταῦτα ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ συνταξιούχου. Κατά δέ τό ἄρθρον 35 τοῦ Καταστατικοῦ τό ἐπί τοῦ Ταμείου δικαιώματα τῶν μετόχων ἢ συνταξιούχων καί τῶν ἐκ μεταβιβάσεως δικαιουμένων προσώπων εἶναι ἀπολύτως προσωπικά καί εἰς οὐδεμίαν ὑποκεινται κατάσχεσιν ἢ ἄλλην ἐκχώρησιν, ἐκτός τῶν ὑπό τῶν σχετικῶν νόμων ἀνεγνωρισμένων περιπτώσεων. Τά παρά τῶν ἀσφαλιζομένων δι' οἱονδήποτε λόγον ὀφειλόμενα πρός τό Ταμεῖον ἐπιτρέπεται νά χαρακτηρίζωνται παρά τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτοῦ ὡς δοθέντα αὐτοῖς ὑπό τόκων προεξοφλήσεως ἀπονεμημένων ἢ ἀπονεμηθησομένων αὐτοῖς παροχῶν καί νά παρα-

(*) ΕΕΔ 18, 270.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1391)1964 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΘΕΜΑΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Εύθύνη των ειδικών διαδόχων εκ μεταβιβάσεως παρ' οφειλετών του Ι.Κ.Α. περιουσίας ή επιχειρήσεως διά τα εις αύτους ανήκοντα χρέη εξ εισφορών προς το Ι.Κ.Α.: Άποδεχόμεθα τας υπ' αριθ. 482/1965 και 476/1966 Γνωμοδοτήσεις του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους(*) εν σχέσει προς την έναντι του Ι.Κ.Α. ευθύνην των αποκτώντων περιουσίαν ή επιχείρησιν διά τας υπό των τελευταίων τούτων οφειλομένας εις το Ι.Κ.Α. εισφοράς κατ' εφαρμογήν του άρθρου 479 Α.Κ..

Ι. Κατά τας γνωμοδοτήσεις ταύτας εκ της συνδεδυασμένης εφαρμογής των διατάξεων των άρθρων 24 § 1 και 5, 8 § 3,27 § 3 α.ν. 1846/1951, δι' ων προσδιορίζεται ο υπόχρεως προς καταβολήν των εισφορών και η διαδικασία βεβαιώσεως και εισπράξεως των εκ τούτων καθυστερουμένων απαιτήσεων του Ι.Κ.Α., προς την διάταξιν του άρθρου 479 του Αστικού Κώδικος, ορίζούσης ότι, εάν δια συμβάσεως μεταβιβάσθη περιουσία ή επιχείρησις, ο αποκτών ευθύνεται έναντι του δανειστού μέχρι της αξίας των μεταβιβαζομένων στοιχείων δια τας εις την περιουσίαν ή την επιχείρησιν ανήκοντα χρέη, Η ευθύνη του μεταβιβάζοντος εξοκολουθεί ισταμένη. Αντίθετος συμφωνία μεταξύ των συμβαλλομένων εις βλάβην των δανειστών είναι άκυρος έναντι τούτων, το Ίδρυμα δύναται να θεωρήση δια τα κατά τον χρόνον της μεταβιβάσεως γενεννημένα χρέη της μεταβιβασθείσης επιχειρήσεως ή περιουσίας ως συνοφειλέτην (συνυπεύθυνον) τον αποκτώντα (νέον κύριον της επιχειρήσεως ή της περιουσίας) και περαιτέρω να λάβη έναντίον του τα υπό του Ν.Ε.Δ.Ε. προβλεπόμενα αναγκαστικά μέτρα προς είσπραξιν πάσης απαιτήσεως εκ κυρίας εισφοράς και προσαυξήσεων, ευθυνομένου εν προκειμένω του ειδικού διαδόχου μέχρι της αξίας των μεταβιβαζομένων περιουσιακών στοιχείων.

ΙΙ. Προυποθέσεις εφαρμογής του άρθρου 479 Α.Κ.

1) Να επήλθε πράγματι μεταβίβασις δια συμβάσεως περιουσίας ή επιχειρήσεως υπό του οφειλέτου του Ι.Κ.Α. εις τρίτον. Υπό τον όρον περιουσία νοείται το σύνολον δικαιωμάτων και εννόμων σχέσεων δεκτικών χρηματικής αποτιμήσεως, π.χ. εταιρική μερίς εταίρου ομορρύθμου ή ετερορρύθμου εταιρείας, ή ακίνητος περιουσία του Α'. Υπό τον όρον επιχείρησις νοείται σύνολον πραγμάτων, δικαιωμάτων ή πραγματικών καταστάσεων οργανωμένων εις οικονομικήν ενότητα υπό φυσικού ή νομικού προσώπου, του επιχειρηματίου π.χ. το επιπλοποιείον του Α, ξενοδοχειακαί επιχειρήσεις Α, Β και Σία, ως ή μεταβίβασις αύτη να αφορά είτε ολόκληρον την περιουσίαν ή επιχείρησιν, είτε ποσοστόν αύτης, π.χ. το 1/2, 1/3. Εν τη τελευταία ταύτη περιπτώσει ο αποκτών θα ευθύνεται

κριτεύονται τμηματικώς κατά τας σχετικάς αποφάσεις.

Εκ των διατάξεων τούτων και του διοκομένου υπ' αυτών σκοπού της εξασφαλίσεως εις τους συνταξιούχους, όσον και τους εκ μεταβιβάσεως δικαιούχους, του κατά τας διατάξεις του Καταστατικού καταβλητέου προς συντήρησιν αυτών ποσού, σαφώς προκύπτει, ότι το επί του Ταμείου δικαίωμα των τελευταίων, χαρακτηριζόμενον εν τω νόμω ως απολύτως προσωπικόν, ανήκει εξ ιδίου δικαίου εις αυτούς. Εντεύθεν έπεται, ότι δεν δύναται το Διοικητικόν Συμβούλιον να χαρακτηρίση ως δοθέντα αυτοίς υπό τύπον προεξοφλήσεως της συντάξεως των και να παρακρατήση εκ ταύτης τα υπό του ησφαλισμένου δι' οιονδήποτε λόγον οφειλόμενα προς το Ταμείον. Μόνον επί οφειλής εκ δανείου το προς τον ησφαλισμένον χορηγηθέν δάνειον παρακρατείται εκ της συντάξεως των εκ μεταβιβάσεως δικαιούχων, τούτο όμως κατά ρητήν εν άρθρω 52 § 3 του Καταστατικού διάταξιν. Ούτως αποφηνάμενον και το δικάσαν δικαστήριον, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεώς των δείκνυται, ακολούθως δε δεξάμενον την άγωγήν των αναιρεσιβλήτων, εκ μεταβιβάσεως δικαιούχων συντάξεως, διώκουσαν την αποκατάστασιν της προσγενομένης εις αυτάς ζημίας εκ της παρανόμου παρακρατήσεως εκ της συντάξεως αυτών οφειλής εξ αδικοπραξίας προς το Ταμείον του ησφαλισμένου συζύγου και πατρός των, εκτίοντος ποινήν είρκτής έννέα ετών, το μεν έλαβεν υπ' όψιν τον ισχυρισμόν του αναιρεσείοντος ότι οι αναιρεσίβλητοι είναι εκ μεταβιβάσεως δικαιούχοι συντάξεως, ως και την σχετικήν περί τούτου ομολογίαν τούτων, το δε ορθώς τας διαληφθείσας διατάξεις ηρμήνευσε και εφήρμοσε και οι περί του εναντίου πρώτος και δεύτερος λόγοι αναιρέσεως είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι(*).

(*) Επεκυρώθη η υπ' αριθ. 1104/1965 απόφασις του Εφετείου Αθηνών.

(*) ΕΕΔ 24, 1444, ΕΕΔ 25, 713.

μόνον διά τό τμήμα των χρεών τό ἀντιστοιχοῦν εἰς τό ποσοστόν του. Δύναται ἐπίσης νά ἀναφέρῃ καί εἰς μεμονωμένα περιουσιακά στοιχεῖα, ἐφ' ὅσον ὅμως ταῦτα ἐξαντλοῦν τό σύνολον ἢ τό σημαντικώτερον ποσοστόν τῆς ὅλης περιουσίας ἡ ἐπιχειρήσεως καί ἐπιμορφοῦται ὁ ἀποκτῶν νά τά λάβῃ ἐν γνώσει, ὅτι τά ὑπ' αὐτοῦ ἀποκτώμενα ἀποτελοῦν τό σύνολον τῆς περιουσίας ἡ ἐπιχειρήσεως τοῦ μεταβιβάζοντος, λ.χ. ἐν οἰκόπεδον ἢ τό ποιοδιαιτέρου μηχάνημα μιᾶς ἐπιχειρήσεως.

Ἡ πραγτέρω ἐκποίησις τῆς ὑπό τοῦ ἀποκτῶντος ληφθείσης περιουσίας παρά τοῦ ὀφειλέτου τοῦ Ι.Κ.Α. γεννᾷ εὐθύνην καί διά τούς μεταγενεστέρους εἰδικούς διαδόχους, ἤτ' ὡς ὅρους ἐγγεγγραμμένη καί διά τόν πρώτον διάδοχον, π.χ. ὁ Α μεταβάζει εἰς τόν Β, ὁ Β εἰς τόν Γ, ὁ Γ εἰς τόν Δ.

2) Νά ἀποδείξῃ τό Ἵδρυμα τήν μεταβίβασιν τῆς περιουσίας ἡ ἐπιχειρήσεως, ἐν ἀμφισβητήσει, διά παντός ἀποδεικτικοῦ μέσου καί διά μαρτύρων, ἐάν δέν συνετάχθη ἔγγραφον περί τῆς μεταβιβάσεως.

Ἡ ἀπόδειξις αὕτη ἀπαιτεῖται πρός καθίδρυσιν τίτλου ἐναντίον τοῦ Ι.Κ.Α., ὅστις ὅμως μετά ταῦτα κατά τοῦ μεταβιβάσαντος τήν ἐπιχείρησιν ἀποίου τίτλου θά ἐκτελεσθῇ κατά τοῦ ἀποκτήσαντος, ἄνευ ἄλλου.

Πρός τοῦτο καθίσταται ἀναγκαῖον, ὅπως, ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, τό αὐτό τοπικόν ἁρμόδιον Ὑποκατάστημα γνωστοποιῇ εἰς τό εἰς ὁ ἐπέκεινα ἡ ἐπιχείρησις Ταμεῖον Ἐσόδων Ι.Κ.Α. (αἱ Ὑπηρεσίαι Ἐσόδων εἰς τάς Ταμειακάς Ὑπηρεσίας, προκειμένου περί τῶν ἐκτός Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καί Θεσσαλονίκης Ὑποκαταστημάτων) τά ἑξῆς στοιχεῖα:

α) Ἐάν ἡ νοιδιοθείσα ἐπιχείρησις τυγχάνῃ εἰδική διάδοχος τῆς διαλυθείσης, β) τόν τίτλον μεταβιβάσεως, π.χ. ἔγγραφον, ἁπλῆ συμφωνία κλπ., γ) χρονολογίαν μεταβιβάσεως καί λήξεως τῶν ἐργασιῶν τῆς μεταβιβασθείσης ἐπιχειρήσεως, δ) τήν ἀξίαν τῶν μεταβιβασθέντων στοιχείων καί ε) τήν νομικήν μορφήν τῆς εἰδικῆς διαδόχου (ἐπιχειρήσεως). Ἐπί τοῦ τελευταίου τούτου στοιχείου ἐμφατικῶς ἴδιαιτέρως τήν προσοχήν τῶν ἐπί τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐλέγχου τῶν ἐσόδων ὑπαλλήλων, οἵτινες, μεριμνῶν αὐτῶν καί τῶν προϊσταμένων των, δέον ὅπως ἐξακριβώνουν πλήρως τήν νομικήν μορφήν ἑκάστης ἐπιχειρήσεως, ὡς καί τό ὑπαρτίζοντα αὐτήν πρόσωπα. Μέχρι σήμερον ἔχει παρατηρηθῇ ἐν τῇ πράξει πολλάκις ἡ γνωστοποίησις παρά τινων Ὑποκαταστημάτων πρός τό Δημόσιον Ταμεῖον ἀνωμάτων ὀφειλετῶν μή ἐσφαλμένα τά ἀπαραίτητα στοιχεῖα, ἐξ ὧν προκύπτει ἡ ἀκριβής ταυτότης αὐτῶν ἢ ἡ νομική μορφή, μέ ἀποτέλεσμα τήν ἀκύρωσιν πράξεων ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, εἰς ἃς τυχόν προβαίνουσι τά Δημόσια Ταμεῖα. Τό ἄτοπον τοῦτο δέον νά ἐκλείψῃ εἰς τό μέλλον παντελῶς.

III. Συνέπειαι ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ. καί εὐθύνη τοῦ ἀποκτῶντος τήν περιουσίαν ἢ τήν ἐπιχείρησιν

1) Ἡ εὐθύνη τοῦ ἀποκτῶντος ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη μέχρι τῆς παραγραφῆς τῶν ἀνηκόντων εἰς τήν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν χρεῶν.

2) Οὐδέποτε ἀμφισβητεῖται περί μή εὐθύνης τοῦ ἀποκτῶντος εἶναι ἀνίσχυρος ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α., οὐδεμιᾶς τῆς ἐκ νέου διατάξεως δημοσίου δικαίου.

3) Ὁ ἀποκτῶν εὐθύνεται μέχρι τῆς ἀξίας τῶν μεταβιβαζομένων στοιχείων. Οὕτω ἡ εὐθύνη του, ἐν συγκρίσει μέ τήν τοῦ συνοφειλέτου του μεταβιβάζοντος, ὅστις ἐξακολουθεῖ νά εὐθύνεται ἀπ' ἀκαλύπτου τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας, εἶναι περιορισμένη.

4) Εἶναι δυνατόν καί ὁ ἀποκτῶν νά εὐθύνεται ἀπεριορίστως, εἰς ἣν περίπτωσιν συντρέχῃ μεταξύ μεταβιβάζοντος καί ἀποκτῶντος, ὅτι μεταβιβάζεται εἰς τοῦτον οὐχί μόνον τό ἐνεργητικόν τῆς περιουσίας, ἀλλά καί τό παθητικόν αὐτῆς (τά χρέη), ἀπότε ἡ εὐθύνη τοῦ ἀποκτῶντος θεμελιοῦται οὐχί ἐπί τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ., καθιερούντος συμβατικήν ἀναδοχήν ἐκ τοῦ νόμου (ex lege), ἀλλά ἐπί τοῦ ἄρθρου 477 Α.Κ., ὁρίζοντος περί συμβατικῆς ἀναδοχῆς ἐκ συμβάσεως, ἤτοι περί εὐθύνης τοῦ ἀποκτῶντος καί διά τῆς ἀτομικῆς του περιουσίας.

5) Οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔχει ἐπί τῆς εὐθύνης τοῦ ἀποκτῶντος τό γεγονός ὅτι ἡ μεταβίβασις περιουσίας ἐγένετο ἐπ' ἀνταλλάγματι ἢ ὄχι ταύτης διότι καί τότε ἡ εὐθύνη του παραμένει ἀκριβής.

6) Οὐδεμίαν ἐπίδρασιν ἔχει, ἂν ὁ ἀποκτῶν τήν περιουσίαν ἢ τήν ἐπιχείρησιν ἐγνώριζεν ἢ ὄχι τά βαρύνοντα τήν μεταβιβασθεῖσαν περιουσίαν ἢ ἐπιχείρησιν ἐξ εἰσφορῶν χρέη τοῦ μεταβιβάζοντος.

IV. Εἰδικαί περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ.

Ἐνδεικτικῶς παραθέτομεν τάς μᾶλλον συνήθεις καί ἀντιπροσωπευτικωτέρας ἐν τῇ πράξει περιπτώσεις ἐφαρμογῆς τῆς ἐκ νέου διατάξεως:

α) Ἐπί ἐκποιήσεως ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει ἐπιχειρήσεως κληρονομίας. Ἡ περίπτωσις αὕτη ἀποτελεῖ εἰδικήν ἐφαρμογήν τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ.

β) Ἐπί διαλύσεως οἱουδήποτε νομικοῦ προσώπου, ἡ περιουσία τοῦ ὁποίου, ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ καταστατικοῦ, περιέρχεται εἴτε εἰς ἕτερον νομικόν πρόσωπον, εἴτε εἰς τό Δημόσιον. Οἱ εἰδικοί διάδοχοι τούτων εὐθύνονται διά τά χρέη τοῦ μεταβιβάζοντος.

γ) Ἐπί συστάσεως Ἱδρύματος. Ὅταν διά τήν ἵδρυσιν ταύτην διατίθεται περιουσία ἑτέρου προσώπου, τυγχάνοντος ὀφειλέτου τοῦ Ι.Κ.Α., τό συσταθέν Ἵδρυμα εὐθύνεται διά τά χρέη τοῦ μεταβιβάζοντος.

δ) Ἐπί συγχωνεύσεως δύο νομικῶν προσώπων εἰς ἕν, π.χ. συγχωνεύσεως ἑταιρειῶν ἢ διασπά-

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΑΚΤΙΚΗ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Κατά τόν νόμον 2112/1920 περί ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930, καί κατά τό περί ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου τούτου καί ἐπί τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἐν συνδυασμῷ πρός τόν νόμον 3198/1955 (ΕΕΔ 22, 63 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἡ ὑποχρέωσις καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐν σχέσει πρός τήν προειδοποίησιν τοῦ μισθωτοῦ, ἐπιβάλλεται μετά παρέλευσιν διμήνου ὑπηρεσίας αὐτοῦ.

Ἄλλο τό ζήτημα ὅτι κατά τόν νόμον 3198/1955 καί ἐν ὁ μισθωτός δέν ἔχῃ συμπληρώσει δίμηνον ὑπηρεσίαν ἀπαιτεῖται, κατά τά νομολογηθέντα, ἡ ἔγγραφος κατ' ἄρθρον 5 § 3 τοῦ ἀ-

---

σεως ἑνός νομικοῦ προσώπου εἰς δύο τοιαῦτα, ἔχοντα ἰδίαν νομικήν προσωπικότητα, π.χ. ἐκ μιᾶς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας δημιουργοῦνται δύο ἑταιρεῖαι, ὁμόρρυθμοι ἢ ἑτερόρρυθμοι.

α) Ὅταν περιέρχεται εἰσφορά μιᾶς ἐπιχειρήσεως εἰς ἑτέραν ἐπιχείρησιν ἢ ἑταιρείαν.

στ) Ὅταν κινητή ἢ ἀκίνητος περιουσία, ἀνήκουσα εἰς φυσικά ἢ νομικά πρόσωπα, περιέρχεται ἐξ οἱουδήποτε λόγου εἰς τό Δημόσιον, τό τελευταῖον τοῦτο ὑποδύνεται διά τά ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α. χρέη τῆς μεταβιβασθείσης περιουσίας.

ζ) Τάς ἐν τῇ παραγράφῳ 6 τῆς ὑπ' ἀριθ. 482/1965 γνωμοδοτήσεως ἀναφερομένας περιπτώσεις, ὡς καί τάς ἐν ταῖς παραγράφοις 10, 11 καί 12 τῆς ὑπ' ἀριθ. 176/1966 γνωμοδοτήσεως ἀναφερομένας περιπτώσεις.

VI. Συντρεχουσῶν τῶν ἀνωτέρω προϋποθέσεων καί πρίν εἰσέτι προβῆτε εἰς δίωξιν τοῦ διαδόχου τῶν μεταβιβασθέντων στοιχείων δέον ὅπως καινοποιῆτε εἰς τοῦτον εἰδικήν πρόσκλησιν ἐπί ἀποδείξει, ὡς τό ἐν τέλει τῆς παρούσης συγγημμένον ὑπόδειγμα, δι' ἧς νά γνωσταποιῆται ἐπαρκῶς ἀφ' ἑνός μέν τό ὑφιστάμενον χρέος τοῦ μεταβιβάσαντος ἔναντι τοῦ Ι.Κ.Α., ἀφ' ἑτέρου δέ ἡ τακτή προθεσμία ἐξοφλήσεως τούτου ὑπό τοῦ διαδόχου. Μετά τήν ἄπρακτον παρέλευσιν τῆς προθεσμίας ταύτης θά λαμβάνωνται ὑφ' ὑμῶν ἅπαντα τά ὑπό τοῦ Ν.Ε.Α.Ε. προβλεπόμενα ἀναγκαστικά μέτρα ἐναντίον τῶν ὡς εἴρηται εἰδικῶν διαδόχων. **(Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 110/1266 Διοικήσεως τοῦ Ι.Κ.Α.).**

νωτέρω νόμου καταγγελία, ἄνευ ἀποζημιώσεως, ἐπί ποινῇ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας.

Ὡς πρός τόν ὑπολογισμόν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ὅσας περιπτώσεις ἐπιτρέπεται κατά νόμον ἡ προειδοποίησις αὐτοῦ δι' ἀπόλυσιν (κατά κανόνα ἐπί ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων κατ' ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 3198/1955), ἔχει ἤδη νομολογηθῆ (Α.Π. 661/1962, ΕΕΔ 22, 100), ὅτι ὁ χρόνος ὑπολογίζεται ἀπό τῆς ἡμέρας προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπό τοῦ ἐργοδότου καί κατ' ἄρθρον 243 § 2 Ἀστικοῦ Κώδικος ἡ συμπλήρωσις τοῦ διμήνου ἐπέρχεται ἀφοῦ παρέλθῃ ἡ ἡμέρα τοῦ μηνός, ἡ κατ' ἀριθμόν ἀντίστοιχος πρός τήν ἡμέραν ἐνάρξεως τῆς ἐργασίας, ὡς ἡμέρας λογιζομένης κατά τό ἀπό 28/31 Ἰουλίου 1917 β.δ/γμα τοῦ ἀπό μεσονυκτίου εἰς μεσονύκτιον 24ώρου χρονικοῦ διαστήματος. (Ἴδετε περί τοῦ τελευταίου τούτου καί *Γ. Ρόμπον*, Ἑρμ.ΑΚ Εἰσαγωγή ἄρθρ. 240 - 246, ἀριθ. 15).

Ὡς ἔχει σήμερον ἡ νομοθεσία, τό ἀνώτατον ὅριον τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καί ὑπηρετῶν εἶναι κατά τό β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἡμέραι 60, διά τούς ἔχοντας ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν 10 ἐτῶν (ἀπορριπτομένης πάντως ἡ περιπτώσεως τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν, ὑπηρετῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, ὑπαγομένων εἰς τάς περί ἀσφαλίσεως κατά τῆς ἀνεργίας διατάξεις, διά τούς ὁποίους δέν ἐπιτρέπεται ἡ προειδοποίησις, ἀλλά καταβάλλεται πάντοτε ἡ προσήκουσα ἀποζημίωσις, ἄρθρον 1 νόμου 3198/1955) καί διά τούς ἰδιωτικούς ὑπαλλήλους, ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των, κατ' ἄρθρον 1 νόμου 4558/1930, ὄχι πέραν τῶν 24 μηνῶν (Α.Π. 142/1948, ΕΕΔ 7, 396, ἔνθα καί λοιπαί).

Ὁ ἰδιωτικός ὑπάλληλος (μόνον), θεωρούμενος ὡς τοιοῦτος ὁ συγκεντρῶν τά ἰδιαίτερα γνωρίσματα τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2655/1953, ὁ παρέχων δηλαδή ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατά κύριον χαρακτῆρα μή σωματικήν, προειδοποιούμενος κατά τόν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930 (καί ἄρθρον 2 νόμου 3198/1955), δικαιοῦται ἀμα τῇ λήξει τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, κατ' ἄρθρον 4 νόμου 3198/1955, ἡ ὁποία ὑπολογίζεται βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου τοῦ τελευταίου μηνός τῆς καταγγελίας, κατ' ἄρθρον 5 νόμου 3198/1955.

Ἐνδέχεται ὅμως νά ἀπολυθῇ ὁ ὑπάλληλος ὑπό τοῦ ἐργοδότου κατά τήν διάρκειαν τοῦ χρό-

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

566 1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ διά τοῦ ἀπό 18.8.1953 β.δ/γματος κυρωθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Ο.Τ.Ε.

(Ε.Κ. τ. Α' ἐφ. 135 τῆς 7 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τό ἄρθρον 9 τοῦ νόμου 3105/1954 περί κανονιστικῶν διατάξεων ὑφ' ὁρισμόν τό προσωπικόν τοῦ Ο.Τ.Ε.» καί τήν ὑπ' ἀριθ. 69/10232/4096/14.5.1966 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν περί ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ὑφυπουργοῦ Συγκοινωνιῶν δι' ὡρισμένων ἀρμοδιοτήτων, πρότασιν τοῦ Ἡμετέρου ἐπί τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑφυπουργοῦ, μετά γνώμην τῆς Διοικήσεως τοῦ Ο.Τ.Ε., διατυπωθεῖσαν εἰς τά ὑπ' ἀριθ. 892/23.2.1965, 934/14.12.1965 καί 945/15.2.1966 πρακτικά συνεδριάσεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς καί τῶν παρά τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1624/13.4.1965, 878/18.2.1966 καί 1634/18.3.1966 ἐξουσιοδοτήσεων, ὁρισθέντων ἐκπροσώπων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε., διατυπωθεῖσαν εἰς τά ὑπ' ἀριθ. 498/29.4.1965, 91/7.5.1965, 51/22.2.1966, 48/8.3.1966, 73/18.3.1966 καί 68/21.3.1966 ἔγγραφα αὐτῶν, κατόπιν γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθείσης εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 516 ἀπό 15 Ἰουνίου 1966 πρακτικόν αὐτοῦ, ἀποφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Τά ἐδάφια δεύτερον καί τρίτον τῆς παραγρ. 3 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ διά τοῦ ἀπό 18.8.1955 β.δ. κυρωθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς ἡ παράγραφος αὕτη ἀντικατεστάθη μεταγενεστέρως, ἀντικαθίστανται ὡς κάτωθι:

«Τό ἀνωτέρω οἰκογενειακόν ἐπίδομα παύει χορηγούμενον:

α) Τό διά τήν σύζυγον ἐν περιπτώσει χρείας ἤ διαζεύξεως ἤ ἐν περιπτώσει ἐργασίας τῆς συζύγου παρ' οἱουδήποτε ἐργοδότη.

β) Τό διά τά τέκνα ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας, προκειμένου περί ἀρρένων, καί τοῦ 20οῦ, προκειμένου περί θηλέων, ἐκτός ἐάν πρόκειται περί τέκνων ἀποδεδειγμένως σπουδαζόντων, ὁπότε τό ἐπίδομα παύει χορηγούμενον ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 21ου ἔτους. Εἰδικώτερον, ἐάν πρόκειται περί τέκνων ἀποδεδειγμένως σπουδαζόντων εἰς ἀνεγνωρισμένας ὑπό τοῦ Κράτους ἀνωτέρας ἤ ἀνωτάτας Σχολάς τῆς ἡμεδαπῆς ἤ ἀλλοδαπῆς, δι' ἃς ἀπαιτεῖται ὡς εἰσαγωγικόν προϋπόν ἀπολυτήριον Λυκείου (παλαιοῦ Γυμνασίου) ἤ Ἀκαδημαϊκόν ἀπολυτήριον, τό ἐπίδομα παύει χορηγούμενον ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπό τοῦ διέποντος τήν Σχολήν Κανονισμοῦ προβλεπομένου χρόνου, καθ' ὃν θά ἠδύναντο νά περατωθοῦν αἱ ἐν αὐτῇ σπουδαί, πάντως δέ τό βραδύτερον ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 24ου ἔτους τῆς ἡλικίας τοῦ τέκνου. Εἰς πᾶσαν περίπτωσιν παύει χορηγούμενον τό ἐπίδομα, ἐφ' ὅσον ἀναλάβουν ἐργασίαν ἤ ἔλθουν εἰς γάμον ἤ ἀποκτήσουν ἴδιον εἰσόδημα καί δέν διατρέφονται πλέον παρά τῶν γονέων των».

Ἄρθρον 2

Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 55 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. προστίθεται παράγραφος 24η, ἔχουσα οὕτω:

«24. Ἐπιτρέπεται ἅπαξ, ἐφ' ἅπαξ, κατά τόν πρῶτον ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος διατάγματος διενεργηθησόμενον διαγωνισμόν πρός εἰσαγωγήν ἰδιωτῶν μαθητῶν εἰς τήν Τηλεπικοινωνιακήν Σχολήν εἰσαχθῆ, κατόπιν ἰδίου διαγωνισμοῦ, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὁρισθησομένου ἀριθμοῦ τούτων, μονίμων ἄρρενος προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. τῶν κατηγοριῶν Α', Ε' καί ΣΤ', ἔχων τά ἀπαιτούμενα διά τούς ἰδιώτας προσόντα, διετῆ τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Ο.Τ.Ε., κατ' ἐξαίρεσιν δέ ἡλικίαν μή ὑπερβαίνουσαν τό 45ον ἔτος, κατά τήν ἰσχύν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Τό εἰσαγόμενον κατά τά ἀνωτέρω εἰς τήν Σχολήν προσωπικόν θεωρεῖται, ὅτι διατελεῖ κατά

νου προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν, ὡς ἐπιτρέπεται ὑπό τοῦ νόμου, ὁπότε, κατά τά νομολογηθέντα (Α.Π. 248/1937, Θέμ. ΜΗ' 871, Α.Π. 531/1939, Θέμ. ΝΔ' 156), τό δικαίωμά του συνίσταται α) νά πληρωθῇ βεβαίως τούς μεχρι τῆς ἀπολύσεως μισθούς, ὡς ἀντάλλαγμα τῆς ἐργασίας του, β) νά πληρωθῇ τούς μισθούς τοῦ ὑπολοίπου μέχρις ἐκπνοῆς τῆς ταχθείσης νομίμου προθεσμίας χρόνου, ὡς ἀποζημιώσεως, καί γ) νά λάβῃ τό 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 4558/1930, ὡς θά συνέβαινεν, ἂν ἡ ἀπόλυσις ἐτήρχετο μέ τήν λῆξιν τοῦ χρόνου προειδοποιήσεως.

Ἂν ὁ ἰδιωτικός ὑπάλληλος ἀποχωρήσῃ ἐκ τῆς ἐργασίας πρό τῆς νομίμου προθεσμίας προειδοποιήσεως ὑπό τοῦ ἐργοδότου οὐδέν δικαίωμα ἔχει πέραν τῶν δεδουλευμένων μισθῶν του μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἀποχωρήσεως καί εἰδικώτερον δέν δικαιοῦται τοῦ 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3198/1955 ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ὀφείλεται εἰς τόν ἀπολυόμενον ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς ταχθείσης προθεσμίας προειδοποιήσεως.

τὸν χρόνον τῆς φοιτήσεώς του ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, μετ' ἐπιτυχῆ δὲ ἀποφοίτησιν μετατάσσεται εἰς τὸ μόνιμον Μέσον Διοικητικὸν (Τηλεπικοινωνιακὸν) προσωπικὸν ἐπὶ βαθμῷ Μ3, τῆς προϋπηρεσίας του προσμετρουμένης κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 9 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ.

Αἱ λεπτομέρειαι καὶ αἱ ὅροι τοῦ διεξαχθησομένου διαγωνισμοῦ, ὡς καὶ τὰ ἐξεταστέα μαθήματα, καθορισθήσονται ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου Προσωπικοῦ.

Ἄρθρον 3

Ι. Ἐν ἄρθρῳ 19, § 1, ἐδαφ. δ' τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς τὸ ἐδάφιον τοῦτο, ἀντικατασταθὲν καὶ τροποποιηθὲν μεταγενεστέρως, ἰσχύει, τὸ αὐτόθι ἐπεδάφιον τὸ ἀρχόμενον διὰ τῆς φράσεως: «Τῶν ὑπομηχανικῶν ἐκ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ...» ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Τῶν ὑπομηχανικῶν καὶ ἀρχισχεδιαστῶν ἐκ τοῦ τεχνικοῦ προσωπικοῦ καὶ τῶν σταθμαρχῶν αὐτοκινήτων ἐκ τοῦ εἰδικοῦ προσωπικοῦ ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ 60οῦ, δυναμένων τῇ αἰτήσει των ν' ἀποχωρήσωσι καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ 55ου».

ΙΙ. Τὸ ἐδάφιον α' τῆς δευτέρας περιόδου τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Γενικοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ὡς ἡ παράγραφος αὕτη ἀντικατεστάθη καὶ τροποποιηθὲν μεταγενεστέρως, ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«α) Διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν κατηγοριῶν Α' (Ἀνώτατον), Β' (Ἀνώτερον), Γ' (Μέσον), διὰ τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τῆς κατηγορίας Δ' τὸ ἔχον τοὺς βαθμοὺς Ὑπομηχανικοῦ (ΤΕΟ - ΤΔΟ - ΤΔΕΟ), Ἀρχισχεδιαστοῦ (ΣΧΟ) καὶ Ἀρχιτεχνίτου (ΤΕΙ - ΤΔΙ), Σχεδιαστοῦ α' (ΣΧΙ), βοηθοῦ δομικῶν ἔργων α' (ΤΔΕΙ), ὡς καὶ διὰ τὸ εἰδικὸν προσωπικὸν τῆς κατηγορίας Ε', τὸ ἔχον τοὺς βαθμοὺς χειριστοῦ α' (ΧΟ), χειριστοῦ δ' (ΧΙ), χειριστρίας τηλεγραφονομέων τηλεγραφημάτων δ' (ΧΤΔΙ), χειριστοῦ μηχανογραφικοῦ κέντρου δ' (ΧΜΚΙ), ραδιοτηλεγραφητοῦ α' (ΡΟ), ραδιοτηλεγραφητοῦ δ' (ΡΙ), προϊσταμένης τηλεφωνητρίας (ΤΔΟ), τηλεφωνητρίας α' (ΤΔΙ), ἀρχιταξινόμου (ΤΔΟ), ταξινόμου α' (ΤΔΙ), σταθμάρχου αὐτοκινήτων (Οδ) εἰς τὰς τέσσαρας ὁμάδας, τὰς ἑξῆς:

1) Νοητικαὶ καὶ ἠθικαὶ ἰδιότητες, 2) Ἐπαγγελματικὴ μόρφωσις, 3) Ἐγκυκλοπαιδικὴ μόρφωσις καὶ 4) Ὑπηρεσιακὴ ἀπόδοσις».

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν οὗ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ἰουνίου 1966

—

560 1966 Δ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τῆς τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Κορίνθου εἰς τὰς Κοινότητας Ζευγολατίου, Λεχαίου, Περιγιαλίου καὶ Ἄσσου Κορινθίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 132 τῆς 29 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ Διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3325/1959 «περὶ Ὑπουργείων καὶ τῶν Ὀργανισμῶν τῶν Δημοσίων Πολιτικῶν Ὑπηρεσιῶν». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 868/1960 Δ.Δ/τος «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 453/1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως καὶ Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν.

Ἄρθρον μόνον

Ἐπεκτείνονται τὰ ὅρια τῆς τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Κορίνθου εἰς τὰς Κοινότητας Ζευγολατίου, Λεχαίου, Περιγιαλίου καὶ Ἄσσου, τῆς τελευταίας ταύτης ἀποσπωμένης ἐκ τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Κιάτου.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν οὗ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1966

—

561 1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ὁρίων τῆς τοπικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Νέας Ἰωνίας εἰς τὴν Κοινότητα Λυκόβρυσης.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 132 τῆς 29 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3325/1959 «περὶ Ὑπουργείων καὶ τῶν Ὀργανισμῶν τῶν Δημοσίων Πολιτικῶν Ὑπηρεσιῶν». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 868/1960 Δ.Δ. «περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 452/1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρα-

τείας, προτάσει των Ημετέρων Προέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Επεκτείνονται τα όρια της τοπικής αρμοδιότητος του Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας Νέας Ιωνίας εις την περιοχήν της Κοινότητος Ανκορύσης, ταύτης αποσπωμένης εκ του Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας Αθηνών.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουνίου 1966

—

562/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί μονιμοποιήσεως και μετατάξεως ιατρών κλινικών Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 132 της 29 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 23 του ν.δ. 2698/1953 «περί Διοικήσεως του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, μεταρρυθμίσεως της περί αυτού νομοθεσίας και άλλων τινών διατάξεων», ως αυθεντικώς ηρμηνεύθησαν υπό των διατάξεων του άρθρου 24 του ν.δ. 4157/1961, 2) Την υπ' αριθ. 438/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου επί της Εργασίας Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

1) Οι ιατροί κλινικών του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, περί ων η υπό στοιχείον Α' περίοδος του άρθρου 1 του κανονισμού οργανικών θέσεων επιστημονικού υγιεινομικού προσωπικού του Ι.Κ.Α., δύνανται να μονιμοποιούνται, τη αιτήσει των, εις κενάς οργανικάς θέσεις του Κλάδου των θεραπευτών ιατρών μετά την συμπλήρωσιν ενός έτους ευδοκίμου υπηρεσίας, αφ' ης υφ' οιανδήποτε σχέσιν προσελήφθησαν ως ιατροί εις το Ίδρυμα, δι' αποφάσεως του Υπηρεσιακού Συμβουλίου.

Εις τους εκ των ανωτέρω μονιμοποιουμένους επιμελητάς και βοηθούς ανατίθενται καθήκοντα θεραπευτού ιατρού άμα τη λήξει της παρά τω νοσοκομείω θητείας των εις περίπτωσιν μη ανανεώσεως ταύτης.

2) Οι εκ των ανωτέρω επιστημονικοί διευθυντά μετά την λήξιν της θητείας των μετατάσσονται αυτοδικαίως εις τον Κλάδον των ελεγκτών ιατρών εις κενάς οργανικάς θέσεις του Κλάδου τούτου και επί βαθμώ ελεγκτού 6' τάξεως, ή α' τάξεως, προκειμένου περί των εκ τούτων καθηγητών ή υφηγητών Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου ή των διατελεσάντων διευθυντών κλινικών επί εξαετίαν τουλάχιστον.

Εις τους κατά τα ανωτέρω μεταταχθησομένους εις τον Κλάδον των ελεγκτών ιατρών ανατίθενται καθήκοντα ελεγκτού ιατρού άμα τη λήξει της παρά τω νοσοκομείω θητείας των εις περίπτωσιν μη ανανεώσεως ταύτης.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 11 Ιουνίου 1966

—

623/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων του Κανονισμού Αλληλοβοηθείας Προσωπικού Η.Ε.Μ., του κυρωθέντος διά του από 17.12.1930 Διατάγματος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 148 της 5 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τα άρθρα 1, 2 και 3 του νόμου 3752/1929 «περί κυρώσεως διά διαταγμάτων Κανονισμών κλπ.», 2) Το από 8.2.1929 διάταγμα «περί εκπροσωπήσεως του προσωπικού κατά την διαδικασίαν κυρώσεως Κανονισμού», 3) Την από 26.2.1966 απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Αλληλοβοηθείας Προσωπικού Η.Ε.Μ. 4) Την σύμφωνον γνώμην της Η.Ε.Μ. και της Ενώσεως Προσωπικού Η.Ε.Μ., διατυπουμένην εις τας υπ' αριθ. 619/25.4.1966 και 81/22.4.1966 αναφοράς αυτών, 5) Την γνώμην του Συμβουλίου Επικρατείας, διατυπωθείσαν εις το υπ' αριθ. 511/1966 πρακτικόν αυτού, προτάσει του Ημετέρου επί των Συγκοινωνιών Υπουργού, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Η παράγραφος 3 του άρθρου 6 του διά του από 17.12.1930 προεδρικού διατάγματος κυρωθέντος Κανονισμού Ταμείου Αλληλοβοηθείας εκάστης των Ελλάδι Σιδηροδρομικών και Τροχιοδρομικών Επιχειρήσεων, ως ετροποποιήθη και συνεπληρώθη διά της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του ν.δ. της 26.7.1955, τροποποιείται και συμπληρούται, διατυπουμένης εν τω συνόλω της ως ακολούθως:

3) Κατά την διάρκειαν της εν νοσοκομείω ή κλινική νοσηλείας του μπίμπιον προσωπικού θα καταβάλλονται αυτώ αι αποδοχαί του επί τετράμηνον, ως και τα 2/3 αυτών επί δύο είσετι μήνας.

Διά τους νοσηλευομένους εις σανατόρια και συντηρούντας οικογένειαν τα Διοικητικά Συμβούλια του Ταμείου δύνανται, κατόπιν εισηγήσεως του αρχιάτρου, να αποφασίσωσι την συνέχισιν της καταβολής των 2/3 των αποδοχών και πέραν του εξα-

μήνου, άλλά μέχρις έκτών μηνών τό πολύ.

Ή ισχύς τού παρόντος άρχεται άπό τής δημοσιεύσεως αύτού είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Είς τόν αύτόν έπί τών Συγκοινωνιών Υπουργόν άναθέτομεν τήν δημοσίευσιν καί έκτέλεσιν τού παρόντος.

Έν Άθήναις τή 13 Ιουλίου 1966

—

625/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης διατάξεως έν τέλει τής παραγράφου 1 τού άρθρου 11 τού Κανονισμού Συντάξεων τού προσωπικού τού Ταμείου Άσφαλίσεως Άρτεργατών, Μυλεργατών, Μακαρονοτεχνιτών.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 148 τής 5 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 11 τού άρθρου 6 τού ν.δ. 3631/1956 «περί τών πόρων, τρόπου είσπράξεως αύτών καί τής λειτουργίας έν γένει τού Ταμείου Άσφαλίσεως Άρτεργατών, Μυλεργατών καί Μακαρονοτεχνιτών». 2) Γνώμην τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Ταμείου Άσφαλίσεως Άρτεργατών, Μυλεργατών καί Μακαρονοτεχνιτών, ύποβληθείσαν ήμίν διά τής ύπ' άριθ. 13301/1262/27.4.1966 άναφοράς τού Ταμείου τούτου. 3) Γνώμην τού Συμβουλίου Κοινωνικής Άσφαλίσεως, διατυπωθείσαν κατά τήν ύπ' άριθ. 40/19.5.1966 συνεδρίασιν αύτού τής ΙΔ' Περιόδου. 4) Τήν ύπ' άριθ. 525/1966 γνωμοδότησιν τού Συμβουλίου Έπικρατείας, προτάσει τού Ήμετέρου έπί τής Έργασίας Υπουργού, άπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Έν τέλει τής παραγράφου 1 τού άρθρου 11 τού ύπό 10.8/19.9.1954 δ. δ/τος «περί έγκρίσεως τού Κανονισμού Συντάξεων τού προσωπικού τού Ταμείου Άσφαλίσεως Άρτεργατών, Μυλεργατών καί Μακαρονοτεχνιτών» προστίθεται διάταξις, έχουσα ούτω:

«Τό είς σύνταξιν δικαίωμα άπόλλυται, έάν ό ύπάλληλος άπολυθή, διότι άπέσχε τής έκτελέσεως τών καθηκόντων αύτού άδικαιολογήτως».

Είς τόν έπί τής Έργασίας Υπουργόν άνατίθεμεν τήν δημοσίευσιν καί έκτέλεσιν τού παρόντος.

Έν Άθήναις τή 13 Ιουλίου 1966

—

642/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ένίων διατάξεων τού Κανονισμού Ταμείου Άλληλοβοηθείας Προσωπικού Η.Ε.Μ., τού κυρωθέντος διά τού άπό 17.12.1930 Διατάγματος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 153 τής 9 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τά άρθρα 1, 2 καί 3 τού νόμου 3752/1929 περί κυρώσεως διά διαταγμάτων Κανονισμών κλπ.». 2) Τό άπό 8.2.1929 διάταγμα «περί έκπροσωπήσεως τού προσωπικού κατά τήν διαδικασίαν κυρώσεως Κανονισμού.». 3) Τήν άπό 26.2.1966 άπόφασιν τού Διοικητικού Συμβουλίου τού Ταμείου Άλληλοβοηθείας Προσωπικού Η.Ε.Μ. 4) Τήν σύμφωνον γνώμην τής Η.Ε.Μ. καί τής Ένώσεως Προσωπικού Η.Ε.Μ., διατυπουμένην είς τάς ύπ' άριθ. 619) 25.4.1966 καί 81/22.4.1966 άναφοράς αύτών. 5) Τήν γνώμην τού Συμβουλίου τής Έπικρατείας, διατυπωθείσαν είς τό ύπ' άριθ. 511/1966 πρακτικόν αύτού. Προτάσει τού ήμετέρου έπί τών Συγκοινωνιών Υπουργού, άπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Ή παράγραφος 3 τού άρθρου 6 τού διά τού άπό 17.12.1930 προεδρικού διατάγματος κυρωθέντος Κανονισμού Ταμείου Άλληλοβοηθείας έκάστης τών έν Έλλάδι Σιδηροδρομικών καί Τροχιοδρομικών Έπιχειρήσεων, ώς έτροποποιήθη καί συνεπληρώθη διά τής παραγράφου 3 τού άρθρου 3 τού δ. δ/τος τής 26.7.1955, τροποποιείται καί συμπληρούται, διατυπουμένη έν τώ συνόλω της ώς άκολούθως:

3) Κατά τήν διάρκειαν τής έν νοσοκομείω ή κλινική νοσηλείας τού μονίμου προσωπικού θά καταβάλλωνται αύτώ αί άπολαβαί του έπί τετράμηνον, ώς καί τά 2/3 αύτών έπί δύο είσέτι μήνας.

Διά τούς νοσηλευομένους είς σανατόρια καί συντηρούνται οίκογένειαν τό διοικητικόν συμβούλιον τού Ταμείου δύναται, κατόπιν είσηγήσεως τού άρχιάτρου, νά άποφασίση τήν συνέχισιν τής καταβολής τών 2/3 τών άπολαβών καί πέραν τού έξαμήνου, άλλά μέχρις έκτώ μηνών τό πολύ.

Ή ισχύς τού παρόντος άρχεται άπό τής δημοσιεύσεως αύτού είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Είς τόν αύτόν έπί τών Συγκοινωνιών Υπουργόν άναθέτομεν τήν δημοσίευσιν καί έκτέλεσιν τού παρόντος (*).

Έν Άθήναις τή 13 Ιουλίου 1966

—

652/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί άναπροσαρμογής τού συντελεστού δευτερευουσών άπολαβών τού προσωπικού τών Σ.Ε.Κ.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 155 τής 10 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τό άρθρον 20 τού ν. δ.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Έδημοσιεύθη κ.λ. άνωτέρω 3.δ. δίς διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως. Ίδετε καί άνωτέρω σελ. 1076.

4242/1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων», 2) Την γνωμοδότησιν του Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Υπηρεσιών, διατυπωθείσαν εν τω υπ' αριθ. 536 πρακτικώ αυτού της 14.4.1966 και 3) την γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, διατυπωθείσαν εν τω υπ' αριθ. 666 πρακτικώ αυτού της 28ης Ιουλίου 1966, πρότασιν του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, απεφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Αι εν τω Κανονισμώ δευτερευουσών απολαβών του προσωπικού των Σ.Ε.Κ., τω κυρωθέντι διά του από 19.1.1926 διατάγματος, καθοριζόμεναι βασικαί απόζημιώσεις ή άμοιβαί καταβάλλονται επί τη βάσει του Ισχύοντος την 28ην Οκτωβρίου 1940 τιμαρίθμου υπολογισμού των απολαβών του προσωπικού των Σ.Ε.Κ. (20,5), αναπροσαρμοζομένου επί συντελεστήν ογδοήκοντα πέντε (85%).

Εις τον Ημέτερον επί των Συγκοινωνιών Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Ελληνική Βασιλική Προεδρία Καστγχάγης τη 8 Αυγούστου 1966.

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

33120/2193/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των υπουργικών αποφάσεων περί δώρου λόγω εορτών των εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας ασχολουμένων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 316 της 23 Μαΐου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του άρθρου 24 του νόμου 3239/1955 περί τρόπου ρυθμίσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας, συστάσεως Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής και τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων ενίων εργατικών νόμων, 2) Την ανάγκην τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον των διατάξεων των ισχυουσών υπουργικών αποφάσεων περί δώρου λόγω εορτών των εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας ασχολουμένων, 3) Σύμφωνον γνώμην του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίαν αυτού της 3.5.1966, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες, συμπληρούντες και κωδικοποιούντες εις ενιαίον κείμενον τας υπ' αριθ. 28845/30.8.1951 και 25955/19.5.1952 κοινάς αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Εμπορικής Ναυτιλίας, τας ταυτισθείσας τούτων εγκυκλίους και την υπ' αριθ. 53151/16.10.1958 κοινήν εγκύκλιον των παρ' αυτών ως άνω Υπουργών «περί δώρου λόγω εορτών των εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας ασχολουμένων», «περί προσαρμογής ποσοστού προσαυξήσεως των φορτοεκφορτωτικών δικαιωμάτων, λόγω δώρου εις 10%» και «περί διαθέσεως χρηματικών ποσών εκ του Κεφαλαίου Δώρου Εορτών Φορτοεκφορτωτών», ορίζομεν εφεξής τας διατάξεις ταύτας εις ενιαίον κείμενον ως ακολούθως:

1) Προς απόληψιν της λόγω δώρου εορτών Χριστουγέννων και Πάσχα παρεχομένης εις τους λοιπούς μισθωτούς εκτάκτου παροχής και παρ' εκείνων εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας ασχολουμένων εργατών πάσης κατηγορίας, ήτοι φορτοεκφορτωτών, εργατών Κομιστικής Υπηρεσίας Τελωνείων, αρχιεργατών, σημειωτών και φυλάκων εμπορευμάτων των λιμένων και πόλεων, όπου η άμοιβή αυτών καθορίζεται κατά τα άρθρα 37 και 39 του νόμου 3239/1955, αίτινες δημείδονται κατά μονάδα εργασίας και στηρούνται μονίμου εργοδότου, επιβάλλομεν προσαύξησιν επί των ισχυόντων εκάστοτε τιμολογίων άμοιβής αυτών κατά ποσοστόν δέκα επί τοις εκατόν (10%), ήτοι την θεσπισθείσαν διά των κωδικοποιουμένων κανών αποφάσεων.

2) Η υπό της προηγουμένης παραγράφου ορίζομένη προσαύξησις βαρύνει τον οιονδήποτε υπόχρεον εις την καταβολήν των τιμολογίων των εν αυτή ορίζομένων κατηγοριών εργαζομένων εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας και συνεισπράττεται μετά της εργατικής άμοιβής παρά του εντεταλμένου την είσπραξιν ταύτην οργάνου δια των ιδίων τριπλοτύπων ή πενταπλοτύπων αποδείξεων.

3) Κατά χρονικά διαστήματα, οριζόμενα δι' αποφάσεως της οικείας Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, αλλ' πάντως ανωτέρω του εξαμήνου, το επιτόπιον όργανον είσπράξεως των φορτοεκφορτωτικών δικαιωμάτων και της υπό της παραγράφου 1 της παρούσης ορίζομένης προσαυξήσεως υποχρεούται να προσκομίζη προς έλεγχον εις τον Πρόεδρον της Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων ή εις τον οριζόμενον υπ' αυτής ταύτης υπάλληλον τα εκδοθέντα τριπλότυπα ή πενταπλότυπα είσπράξεως των φορτοεκφορτωτικών δικαιωμάτων μετά συνοπτικής καταστάσεως, παραλλήλων άμα και τα βάσει τούτων εισπραχθέντα εκ της προσαυξήσεως λόγω δώρου χρηματικά ποσά, και λαμβάνον παρ' αυτού σχετικήν απόδειξιν εκ διπλοτύπου βιβλίου, ηριθμημένου και δεόντως θεωρημένου υπό του Προέδρου της Επιτροπής Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων. Εις την εν λόγω απόδειξιν δέον να αναγράφωνται ολογράφως και αριθμητικώς τα πραγματοποιηθέντα εργατικά δικαιώματα, εχωρισμένως δε το εκ της προσαυξήσεως 10% λόγω δώρου αναλογούν και είσπρα-

χθέν χρηματικών ποσών, ὡς καὶ τὸ χρονικὸν διάστημα, εἰς ὃ ἀντιστοιχοῦν.

4) Ὁ Πρόεδρος τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων ἢ ὁ παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης ὁριζόμενος ὑπάλληλος ἐπιχειρεῖται ἅμα τῇ εἰσπράξει τῆς ὑπὲρ δώρου ἑορτῶν προσαυξήσεως νὰ καταθέσῃ ταύτην αὐθημερὸν ἢ τὸ ἀργότερον τὴν πρώτην τῆς ἐπομένης εἰς τὸ ἐν τῇ οἰκείᾳ πόλει Κατάστημα ἢ Ὑποκατάστημα τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐν ἐλλείψει τοιούτων εἰς ἕνα τῶν ἐν αὐτῇ ἀναγνωρισμένων Τραπεζῶν ἢ Ταχυδρομικῶν Ταμιευτηρίων, εἰς πίστωσιν συσταθησομένου παρ' αὐτῷ Κεφαλαίου ὑπὸ τὸν τίτλον «Δώρον Ἑορτῶν Φορτοεκφορτωτῶν», λαμβάνων παρ' αὐτοῦ σχετικὴν ἀπόδειξιν, ἣν ἐπισυνάπτει εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ τηρουμένην συνοπτικὴν κατάστασιν καὶ ἀπόδειξιν εἰσπράξεως. Αἱ ἐκδιδόμεναι παρὰ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων ἢ τοῦ ὁρισθέντος ὀργάνου ἀποδείξεις εἰσπράξεως τῶν πόρων αὐτοῦ, μετὰ τῶν συνοπτικῶν καταστάσεων καὶ ἐνδεδειγμένων παρὰ τῆς Τραπέζης ἀντιστοίχων ἀποδείξεων καταθέσεών των εἰς ταύτην, τίθενται ὑποχρεωτικῶς ἀπαξ τοῦ μηνὸς ἐπ' ὄψιν τῆς Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων ἐπ' ὑπογραφὴν τοῦ Προέδρου αὐτῆς.

5) Ἐκ τοῦ ὑπὸ τῆς προηγουμένης παραγράφου Κεφαλαίου δώρου ἑορτῶν δικαιοῦνται κατὰ τὰς περιόδους Πάσχα καὶ Χριστουγέννων πλήρους ἢ τμήματος δώρου οἱ ἐργασθέντες κατὰ τὸ ὁριζόμενα κατωτέρω πρὸ τῶν ἑορτῶν Πάσχα καὶ Χριστουγέννων χρονικὰ διαστήματα μόνιμοι καὶ ἐποχικοὶ τῶν ἐν παραγράφῳ 1 τῆς παρούσης κατηγοριῶν ἐργαζομένων, ἀναλόγως τῶν ἀντιστοιχουσῶν διὰ τὰ χρονικὰ ταῦτα διαστήματα ἡμερῶν ἐργασίας αὐτῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν στοιχείων τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τῶν τοιούτων τῆς οἰκείας Ἐπιτροπῆς Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων.

6) Δι' ἀποφάσεων τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων καθορίζεται τὸ καταβλητέον δι' ἕκαστον τῶν δικαιούχων χρηματικὸν ποσὸν δώρου, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰσπραχθέντων παρὰ τῆς κατηγορίας τοῦ (σωματείου) ὑπὲρ τοῦ Κεφαλαίου δώρου πόρων κατὰ τὸ διάστημα τοὐλάχιστον ἀπὸ 20 Δεκεμβρίου μέχρι τῆς Μεγάλης Δευτέρας τοῦ ἑπομένου ἔτους διάστημα, προκειμένου περὶ τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα, καὶ ἀπὸ τῆς Μεγάλης Τρίτης μέχρι καὶ τῆς 10 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους χρονικὸν διάστημα, προκειμένου περὶ τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων, τῶν ἀποθεματικῶν κεφαλαίων τοῦ δώρου καὶ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας ἑκάστου εἰς τὰ ἀνωτέρω χρονικὰ διαστήματα, τοῦ καταβλητέου ἐν πάσῃ περιπτώσει χρηματικοῦ ποσοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὸ ἥμισυ τῶν μεσαίων μηνιαίων ἀποδοχῶν του, τοῦ διὰ τὸ Πάσχα ὁριζομένου χρονικοῦ διαστήματος 120 Δεκεμβρίου μέχρι Μεγάλης Δευτέρας ἑπομένου ἔτους καὶ τὸ σύνολον τῶν μέσων μηνιαίων ἀποδοχῶν του, τοῦ διὰ τὰ Χριστούγεννα ὁριζομένου τοιούτου (Μεγάλης Τρίτης μέχρι καὶ τῆς 10 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους).

7) Αἱ δι' ἡπιολογημένων ἀποφάσεων τῶν Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ὑποκειμένων εἰς τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν, δύναται νὰ διατίθενται ποσὸν μέχρι τοῦ ἑνὸς τρίτου 1/3 τῶν ἀποθεματικῶν ἑκάστου Κεφαλαίου δώρου τῶν τυχὸν ὑφισταμένων μετὰ τὴν ἑκάστοτε διανομὴν τοῦ δώρου, εἴτε διὰ τὴν παρὰ τῶν ἐργατῶν προμήθειαν ἐργαλείων διευκολύνσεως τῆς ἐργασίας των, εἴτε πρὸς κατασκευὴν ἐπαγγελματικῶν ἐγκαταστάσεων (αἰθουσῶν ἀναμονῆς, ἀποδυτηρίων κ.λ.π.) εἴτε ὁμοιομόρφων στολῶν ἐργασίας, εἴτε τέλος πρὸς ἀντιμετώπισιν περιοδικῆς ἀνεργίας.

8) Αἱ διαπάναι διοικήσεως τῶν Κεφαλαίων δώρου (προμήθεια ἐντύπων, γραμικῆς ὕλης κ.λ.π. καὶ ἀποζημίωσις ἢ ἔξοδα κινήσεως τῶν ἐντεταλμένων μὲ τὴν εἰσπρᾶξιν, διαχείρισιν καὶ κατανομὴν τοῦ δώρου ὀργάνων) καθορίζονται δι' ἀποφάσεως τῶν οἰκείων Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων καὶ βαρύνουν τοὺς λογαριασμοὺς αὐτοῦ, μὴ δυνάμεναι νὰ ὑπερβῶσιν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει τὸ ποσοστὸν δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (2%) τῶν τακτικῶν εἰσπράξεων αὐτοῦ. Τὰ καταβαλλόμενα ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Δώρου Φορτοεκφορτωτῶν ἔξοδα κινήσεως εἰς δημοσίους ὑπαλλήλους ὑπόκεινται εἰς τοὺς περιορισμοὺς καὶ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν.δ. 4021/1959.

Ἡ ἀνάληψις ἐκ τῆς Τραπέζης τοῦ ἑκάστοτε ἀναλογοῦντος χρηματικοῦ ποσοῦ διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ δώρου καὶ λοιπῶν δαπανῶν ἐνεργεῖται βάσει ἐπιταγῶν ἢ χρηματικῶν ἐντολῶν, ὑπογραφομένων ὑπὸ τοῦ Προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἑνὸς ἐκ τῶν μελῶν της, ὁριζομένου δι' ἀποφάσεως αὐτῆς, συνοδευομένων διὰ σχετικοῦ πρακτικοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης περὶ ἐγκρίσεως τῆς τοιαύτης διαπάνης.

9) Εἰς οὓς λιμένας δὲν ἱδρύεται Ἐπιτροπὴ Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων, ἀλλὰ ἡ ρύθμισις τῆς ἐργασίας καὶ ὁ καθορισμὸς τῆς ἁμοιβῆς τῶν εἰς φορτοεκφορτώσεις ἐργαζομένων ἐνεργεῖται κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ νόμου 3239/1955, τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης ὁριζομένων Κεφαλαίων Δώρου Φορτοεκφορτωτῶν διοικεῖ καὶ διαχειρίζεται Ἐπιτροπή, ἀπαρτιζομένη ἐκ τοῦ προϊσταμένου τῆς οἰκείας Λιμενικῆς Ἀρχῆς, ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν φορτοεκφορτωτῶν ὁριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Νομάρχου, αἱ δὲ σχετικαὶ ἐντολαὶ ἀναλήψεως χρηματικῶν ποσῶν ἐκ τῆς Τραπέζης ὑπογράφονται ὑπὸ πάντων τῶν μελῶν αὐτῆς.

10) Αἱ συνισταμέναι δι' ἀποφάσεων τῶν οἰκείων Νομαρχῶν Ἐξελεγκτικαὶ Ἐπιτροπαὶ τῶν Κ.Α.Φ. ἐνεργοῦν καὶ τὸν ἔλεγχον τῆς διαχειρίσεως τῶν Κεφαλαίων Δώρου Φορτοεκφορτωτῶν, ὑποβάλλουσι τὸ ἐν προκειμένῳ πόρισμα αὐτῶν εἰς τὸν οἰκεῖον Νομάρχην.

Ὅσων δὲν ἱδρύεται Κ.Α.Φ. τὸν ἔλεγχον

τῆς διαχειρίσεως τοῦ Κεφαλαίου Δώρου ἐνεργεῖ ἰσομελὴς Ἐπιτροπή, ἀποτελουμένη ἐξ ἑνὸς ἀπαλλήλου, ἑνὸς ἐκπροσώπου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἑτέρου τῶν φορτοεκφορτωτῶν, ὁριζομένη κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου, πρὸς ὃν ὑποβάλλει τὴν ἐν προκειμένῳ ἔκθεσιν καὶ πόρισμα αὐτῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἀπριλίου 1966

—

76038/7022/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 16.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν, ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ.Ε. - Π.Ο.Μ.Υ.).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 507 τῆς 12 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ἰδίᾳ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τ. Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 23.7.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 800/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Πανελλήνιος συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν - ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ.Ε. Π.Ο.Μ.Υ.).

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 16ην Ἰουλίου 1966, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10ην πρωϊνήν, οἱ ὑπογεγραμμένοι α' 1) Ἀλέξανδρος Πανάρετος, πρόεδρος, ἐκπρόσωπος τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Μηχανικῆς Ὑποδηματοποιίας, ἀφ' ἑνός, καὶ β' 1) Στυλιανὸς Τριαντωνάλλακης, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Ἐνδύματος Ἑλλάδος (Ο.Ε.Δ.Ε.), 2) Χαρ. Παπαχρήστου, 3) Κωνστ. Ῥώζης καὶ 4) Μιχ. Κεχαγιάς, ἐκπρόσωποι τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας ἀφ' ἑτέρου, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς ταῦτα, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης πανελληνίου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας τῆς χώρας, ἔχούσης οὕτω:

Ἄρθρον 1

Οἱ παρὰ τῇ ὑποδηματοποιίᾳ ἀπασχολούμενοι ἐργάται καὶ ἐργάτριαι διακρίνονται εἰς τὰς ἀκολούθους κατηγορίας: α) μαθητευομένους, β) ἀνειδικεύτους, γ) ὀργαλίας (ἄνδρες - γυναῖκες) καὶ δ) εἰδικευμένους.

Ἄρθρον 2

Α'. 1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν παραγωγὴν ὑποδημάτων, κατασκευαζομένων καθ' οἱονδήποτε τρόπον, εἴτε ἐξ ὁλοκλήρου χειροποιήτως, εἴτε μὲ τὴν παρέμβασιν ἢ βοήθειαν οἱουδήποτε μηχανικοῦ μέσου, ὡς ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἑρμηνευτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Διοικητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67750/4033 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως 352 (τεῦχος Β') (*) καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

2) Μαθητευόμενοι ἄρρενες καὶ θήλεις: α) Οἱ τὸ πρῶτον εἰσερχόμενοι δραχμὰς 40, β) μετ' ἕνος ἔτους δραχμὰς 45 καὶ γ) ὅσοι παρακολουθοῦν σχολὰς δραχμὰς 50, δ) ἀνειδίκευτοι ἄνδρες 75, γυναῖκες 60 καὶ ὅσοι ἔχουν πεντάμηνον ἀπασχόλησιν εἰς ἐπιχείρησιν ὑποδηματοποιίας 78 καὶ 62 ἀντιστοίχως, ε) ὀργαλίες ὁλοκληρωμένες δραχμὰς 75 καὶ εἰδικευμένοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες δραχμὰς 100, ἐπιδιορθωταὶ μικροεργαστηρίων δραχμὰς 90.

Β'. Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν κατασκευὴν ὑποδημάτων ἐξ ὁλοκλήρου χειροποιήτων ἄνευ οὐδεμιᾶς βοηθείας ἢ παρεμβάσεως μηχανικῶν μέσων: Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τούτων καθορίζεται δι' ἀπ' εἰδείας συμφωνίας μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἡμερησία ἀμοιβὴ διὰ ὥρων ἀπασχόλησιν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἐν τῷ μέτρῳ ἄρθρου παραγράφου Α' ἑδαφίων 2 ἀναφερομένων κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς.

Οἱ λαμβάνοντες σήμερον ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ὡς κατωτάτων ταυτῶν θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ λαμβάνουν ταῦτα.

Ἄρθρον 3

Εἰδικευμένοι ἐργάται, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται εἰς μίαν τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων ἐπὶ δύο ἔτη, τυγχάνουν: 1) Χειρισταὶ μηχανῆς καὶ χειροῦ, 2) πετσοκόπται μηχανῆς καὶ χειροῦ, 3) γαζωταὶ φωντιῶν, δυνάμενοι νὰ κατασκευάσουν ὁλόκληρον φωντι, 4) ξελοιφισταὶ μηχανῆς καὶ χειροῦ, 5) καταπασταὶ καὶ μονταρισταί, μονταροντες ὁλόκληρον ὑπόδημα, 6) καλτσωτριστα τακουνιῶν, 7) σολιθέται, ἐφ' ὅσον εἰς τὰ γυναικεῖα χρησιμοποιοῦν χειλεπίρι καὶ εἰς τὰ ἀνδρικὰ φαλτσέτα γύρω - γύρω, 8) γαζωταὶ σόλας μέσα ἔξω καὶ 9) κατασκευασταὶ πετσίνων τακουνιῶν. Ἐπίσης εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ εἰδικευμένου ὑπάγονται, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρωμένην τριετῆ πρᾶξιν

(*) ΕΕΔ 22, 1088.

ρεσίαν καὶ οἱ ἐπικεφαλῆς τοῦ συνεργείου παραδόσεως.

Ἄρθρον 4

Εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ἐργοδότας ἡ ἐξασφάλισις 4½ ἡμερομισθίων ἑβδομαδιαίως κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου ἕως 28 Φεβρουαρίου καὶ ἀπὸ τῆς 1ης Ἰουλίου ἕως 30 Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 προβλεπόμεναι Ἐπιτροπαὶ διαιτησίας δύνανται κατόπιν προσφυγῆς εἰς αὐτὴν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ καὶ ἑνὸς μόνου ἐνδιαφερομένου νὰ προβοῦν εἰς μετάταξιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζομένων περιόδων ἐργασίας ἢ ἀργίας τῶν ἐργοστασίων ἐπὶ 15θήμερον. Κατὰ τὴν ὡς ἄνω μετάταξιν ὁ ἐργοδότης θὰ ἐξασφαλίζῃ 1½ ἡμερομίσθια ἑβδομαδιαίως κατὰ τὰ ὡς ἄνω.

Ἄρθρον 5

Πρὸς ἐπίλυσιν προβλημάτων, προκυπτόντων ἐκ τῆς παρούσης συμβάσεως, τὰ συμβαλλόμενα μέρη συμφωνοῦν καὶ συνιστῶσι δύο τετραμελεῖς Ἐπιτροπάς, μίαν εἰς Θεσσαλονίκην μὲ ἁρμοδιότητα Μακεδονίαν καὶ Θράκην καὶ μίαν εἰς Ἀθήνας μὲ ἁρμοδιότητα εἰς ὁλόκληρον τὴν ὑπόλοιπον χώραν, ἀποτελουμένης ἑκάστης ἐκ 2 μελῶν, ὑποδεικνυομένων παρὰ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Μηχανικῆς Ὑποδηματοποιίας καὶ 2 μελῶν, ὑποδεικνυομένων παρὰ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος, καὶ ἑνὸς πέμπτου κοινῆς ἐμπιστοσύνης, ἐκλεγομένου παρ' ἑκατέρων ὡς Προέδρου. Εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν ὑπάγεται καὶ ἡ τροποποίησις ἢ προσαρμογὴ διάφορων τῶν ἀστυνομικῶν διατάξεων περὶ κανὴς ἡσυχίας τοῦ ἐν τῷ ἄρθρῳ 7 τῆς παρούσης ὡραρίου.

Ἄρθρον 6

Αἱ συμβαλλόμεναι ὀργανώσεις, προκειμένου νὰ ἐπιτύχουν πλήρωσιν καὶ ὁμοιομόρφου ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω, καθὼς καὶ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐκ τοῦ νόμου χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, διαπιστώνουν, ὅτι εἶναι ἀπαραίτητος ὁ καθορισμὸς ἑνιαίου ὡραρίου ἐργασίας ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν διατάξεων τοῦ νόμου περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ πρὸς τοῦτο συμφωνοῦν καὶ καθορίζουν τὰ ἀκόλουθα:

Ἄρθρον 7

Α'. Θερινὸν ὡράριον, ἰσχῦον ἀπὸ 15 Μαΐου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου.

1) Διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης τὰ ἐντὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, τὰ ἀπασχολοῦντα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, θὰ λειτουργοῦν ἀπὸ τῆς 7 π.μ. καὶ θὰ σταματοῦν εἰς τὰς 3.30' μ.μ. μὲ διακοπὴν ἡμίσειας (½ ὥρας) εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διὰ πρόγευμα. 2) Διὰ τὴν ὑπόλοιπον χώραν, καθὼς καὶ διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ὑποδηματοποιίας, τὰς λειτουργούσας ἐκτὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐντὸς τῶν κέντρων τῶν τριῶν ἀνωτέρω πόλεων, θὰ ἰσχύῃ ἀπὸ 7.15' π.μ. ἕως 2.30' μ.μ. μὲ ἕνα τέταρτον διάλειμμα εἰς τὸ ἐνδιάμεσον διὰ πρόγευμα καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 6 μ.μ. διὰ τὰς ἡμέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ 7.30' π.μ. ἕως 1 μ.μ. τὸ Σάββατον.

Β'. Χειμερινὸν ὡράριον, ἰσχῦον ἀπὸ 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 14 Μαΐου.

1) Διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης τὰ ἐντὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐργοστάσια καὶ ἐργαστήρια, τὰ ἀπασχολοῦντα ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, θὰ λειτουργοῦν ἀπὸ 8 π.μ. ἕως 12 μ. καὶ 12.30' ἕως 4.30' μ.μ. μὲ ἡμίσειαν ὥραν διάλειμμα διὰ τὸ πρόγευμα ἀπὸ 12 μ. ἕως 12.30' μ.μ.

2) Διὰ τὴν ὑπόλοιπον χώραν, καθὼς καὶ διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, διὰ τὰς ἀναφερομένας ἀνωτέρω ἐπιχειρήσεις ὑποδηματοποιίας, τὰς λειτουργούσας ἐκτὸς βιομηχανικῆς περιοχῆς ἐντὸς τῶν πόλεων, θὰ ἰσχύῃ 8 π.μ. ἕως 2.30' μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 6.30' μ.μ. διὰ τὰς ἡμέρας Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευὴν καὶ 8 π.μ. ἕως 1.30 διὰ τὸ Σάββατον.

Γ'. Ὡράριον ἐργασίας ὑποδηματοποιείων καταστημάτων.

Δὲν ὑποχρεοῦνται εἰς ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου γενικῶς τὰ ἐντὸς καταστημάτων ἐργαστήρια ὑποδηματοποιίας, ὡς ὑποκείμενα εἰς τὰς ἀστυνομικὰς διατάξεις.

Σημείωσις: Βιομηχανικὰ ὅρια τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης νοοῦνται ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα ἔχουν καθορισθῆ ὡς βιομηχανικαὶ ζῶναι ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν.

Ἄρθρον 8

Τὰ συμβαλλόμενα μέρη διαπιστώνοντα, ὅτι ἡ λειτουργία τῶν σχολῶν μετεκπαιδεύσεως ὑποδηματεργατῶν δέον νὰ καθορίζεται ὑπὸ τῶν συμβαλλομένων, ἀποφασίζουν, ὅπως εἰσηγηθοῦν εἰς τὰ ἁρμόδια συλλογικὰ των ὄργανα κοινὸν σχέδιον κανονισμοῦ, ἀποδεκτὸν παρ' ἑκατέρων τῶν μερῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1966, λήγει τὴν 31ην Ἰουλίου 1967.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Αὐγούστου 1966

—

76039 7023 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 16.7.1966 συλλο-

γικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν - ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ.Ε. - Ο.Β.Υ.Ε.).

(Ε.Κ. τ. Β΄ φ. 307 τῆς 12 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β΄) ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 23.7.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 801/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Πανελλήνιος συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατῶν ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας (Ο.Ε.Δ.Ε. - Ο.Β.Υ.Ε.)

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 16ην Ἰουλίου 1966, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 10ην πρωϊνήν, οἱ ὑπογεγραμμένοι Α) 1) Σταῦρος Ἀποστολάκης, πρόεδρος, 2) Σωτήριος Σωτηρόπουλος, Α΄ ἀντιπρόεδρος, 3) Ἀναστάσιος Γερονικαΐνης, ταμίας, καὶ 4) Εὐάγγελος Τζήκας, γραμματεύς, ἐκπρόσωποι τῆς Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ὑποδηματοποιῶν τῆς Ἑλλάδος ἀφ' ἑνός, καὶ Β) 1) Στυλιανὸς Τριανταφυλλάκης, γεν. γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐργατῶν Δέρματος Ἑλλάδος (Ο.Ε.Δ.Ε.), 2) Χαρ. Παπαχρήστου, 3) Κων. Γρέζης καὶ 4) Μιχ. Κεχαγιᾶς, ἐκπρόσωποι τῆς ὡς ἄνω Ὁμοσπονδίας, ἀφ' ἑτέρου, ἀπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς τοῦτο, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης πανελληνίου συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ὑποδηματοποιίας τῆς χώρας, ἐχούσης οὕτω:

Ἄρθρον 1

Οἱ παρὰ τῆς ὑποδηματοποιίας ἀπασχολούμενοι ἐργάται καὶ ἐργάτριαι διακρίνονται εἰς τὰς ἀκολούθους κατηγορίας: α) μαθητευομένους, β) ἀνειδικεύτους, γ) ρέγουλες (ἄνδρες - γυναῖκες) καὶ δ) εἰδικευμένους.

Ἄρθρον 2

Α) 1) Τὰ κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς ἡμερομισθίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν παραγωγὴν ὑποδημάτων, κατασκευαζομένων καθ' οἱανδήποτε τρόπον, εἴτε ἐξ ὁλοκλήρου χειροποιήτου, εἴτε μὲ τὴν παρέμβασιν ἢ βοήθειαν οἱουδήποτε μηχανικοῦ μέσου, ὡς ὁρίζεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἑρμηνευτικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν, χορηγθείσης ἐκτελεστὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67750/1053 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δημοσιευθείσης εἰς τὸ φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως 352 τεῦχος Β΄ (*), καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

2) Μαθητευόμενοι, ἄρρενες καὶ θήλεις: α) Οἱ τὰ πρῶτον εἰσερχόμενοι δραχμαὶ 40, β) Μετ' ἕνὸς ἔτους δραχμαὶ 45, γ) Ὅσοι παρακολουθοῦν σχολὰς δραχμαὶ 50. δ) Ἀνειδίκευτοι ἄνδρες 75, γυναῖκες 60 καὶ ὅσοι ἔχουν πεντάμηνον ἀπασχόλησιν εἰς ἐπιχείρησιν ὑποδηματοποιίας 78 καὶ 62 ἀντιστοίχως καὶ ε) Ρέγουλαι ὁλοκληρωμένα δραχμαὶ 75 καὶ εἰδικευμένοι ἄνδρες καὶ γυναῖκες δραχμαὶ 100. Ἐπιδιορθωταὶ μικροεργαστηρίων δραχμαὶ 90.

Β) 1 Ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν κατασκευὴν ὑποδημάτων ἐξ ὁλοκλήρου χειροποιήτων ἄνευ οἱουδήποτε βοηθείας ἢ παρεμβάσεως μηχανικῶν μέσων: Ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν τούτων καθορίζεται δι' ἀπ' εὐθείας συμφωνίας μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν των. Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ ἡμερησία ἀμοιβὴ δι' 8ωρον ἀπασχόλησιν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατωτέρα τῶν ἐν τῷ αὐτῷ ἄρθρῳ παράγραφος Δ΄ ἐδαφίων 2 ἀναφερομένων κατωτάτων ὁρίων ἀμοιβῆς.

Οἱ λαμβάνοντες σήμερον ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν ἀνωτέρω καθοριζομένων ὡς κατωτάτων τοιούτων θὰ ἐξακολουθήσουν νὰ λαμβάνουν ταῦτα.

Ἄρθρον 3

Εἰδικευμένοι ἐργάται, ἐφ' ὅσον ἀσχολοῦνται εἰς μίαν τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων ἐπὶ δύο ἔτη, νοοῦνται: 1) Χειρισταὶ μηχανῆς καὶ χειροῦ. 2) Πετσοκόπται μηχανῆς καὶ χειροῦ. 3) Γαζωταὶ φρυτίων, δυνάμενοι νὰ κατασκευάσουν ὁλόκληρον φύντι. 4) Ξελουρισταὶ μηχανῆς καὶ χειροῦ. 5) Κατωπωταὶ, καὶ μονταρισταὶ μοντάροντες ὁλόκληρον ὑπόδημα. 6) Καλτσαρισταὶ τακουνίων. 7) Σολοθέται, ἐφ' ὅσον εἰς τὰ γυναικεῖα χρησιμοποιοῦν φιλετίρα καὶ εἰς τὰ ἀνδρικὰ φαλτσέτα γύρω-γύρω. 8) Γαζωταὶ σόλας μέσα ἔξω καὶ 9) Κατασκευασταὶ πετσίνων τακουνίων. Ἐπίσης εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ εἰδικευμένου ὑπάγονται, ἐφ' ὅσον ἔχουν συμπληρωμένην τριετῆ προϋπηρεσίαν, καὶ οἱ ἐπικεφαλῆς τοῦ συνεργείου παραδόσεως.

Ἄρθρον 4

Εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς ἐργοδότας ἡ ἐξασφάλισις 4½ ἡμερομισθίων ἑβδομαδιαίως κατὰ τὴν περίοδον ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου-28 Φεβρουαρίου καὶ ἀπὸ 1 Ἰουλίου μέχρι 30 Αὐγούστου ἑκάστου ἔτους.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 προβλεπόμεναι ἐπιτροπαὶ διαιτησίας δύνανται κατόπιν προσφυγῆς εἰς αὐτὴν τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἢ καὶ ἑνὸς μόνου ἐνδιαφερομένου νὰ προβοῦν εἰς μετάταξιν τῶν ἐν τῇ παρούσῃ καθοριζομένων περιόδων ἐργασίας ἢ ἀργίας τῶν ἐργασιασίων ἐπὶ

(*) ΕΕΔ 22, 1088.

10ήμερον. Κατά την ως άνω μετάταξιν ο εργοδότης θά εξασφαλίζη 4½ ημερομίσθια εβδομαδιαίως κατά τά ως άνω.

Άρθρον 5

Προς επίλυσιν προβλημάτων, προκαπτόντων εκ της παρούσης συμβάσεως, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν και συνιστούν δύο πενταμελείς Επιτροπάς, μίαν εις Θεσσαλονίκην μι αρμοδιότητα Μακεδονίαν και Θράκην και μίαν εις Αθήνας με αρμοδιότητα εις όλοκληρον την υπόλοιπον χώραν, αποτελουμένης εκάστης εκ δύο μελών, υποδεικνυομένων παρά της Ομοσπονδίας Βιοτεχνών Υποδηματοποιών Ελλάδος, και 2 μελών, υποδεικνυομένων παρά της Ομοσπονδίας Εργατών Δέρματος Ελλάδος, και εντός πέντε καινής εμπιστοσύνης, εκλεγομένων παρ' αμφοτέρων, ως προείδομεν. Εις την αρμοδιότητα των ως άνω Επιτροπών υπάγεται και η τροποποίησις ή προσαρμογή εξαι των αστυνομικών διατάξεων περί καινής ησυχίας του εν τω άρθρω 7 της παρούσης ωραρίου.

Άρθρον 6

Αι συμβαλλόμενοι Οργανώσεις, προκειμένου να επιτύχουν την εύρυθμον και ομοιόμορφον εφαρμογήν των ανωτέρω, καθώς και την πιστήν εφαρμογήν των εν τοις νόμοις χρονικών ορίων εργασίας, διαπιστούνουν, ότι είναι απαραίτητος ο καθορισμός εναλλαγών ωραρίων εργασίας εντός των πλαισίων των διατάξεων του νόμου περί χρονικών ορίων εργασίας και προς τούτο συμφωνούν και καθορίζουν τα ακόλουθα:

Άρθρον 7

Α'. Θερινόν ωράριον, ισχύον από 15 Μαΐου μέχρι 15 Σεπτεμβρίου:

1) Διά τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης τα εντός βιομηχανικής περιοχής εργοστάσια και εργαστήρια τα απασχολούντα εργατοτεχνικόν προσωπικόν θά λειτουργούν από της 7 π.μ. και θά σταματούν εις τας 3.30' μ.μ. με διακοπην ημισείας (½) ώρας εις το ενδιάμεσον διά πρόγευμα.

2) Διά την υπόλοιπον χώραν, καθώς και διά τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, διά τας αναφερομένας ανωτέρω επιχειρήσεις υποδηματοποιίας, τας λειτουργούσας εκτός βιομηχανικής περιοχής εντός των κέντρων των τριών ανωτέρω πόλεων, θά ισχύη από 7.15' π.μ. - 2.30' μ.μ. με ένα τέταρτον διάλειμμα εις το ενδιάμεσον διά πρόγευμα και 4.30' έως 6 μ.μ. τας ημέρας Δευτέρας, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευήν και 7.30' π.μ. έως 1 μ.μ. το Σάββατον.

Β'. Χειμερινόν ωράριον, ισχύον από 16 Σεπτεμβρίου μέχρι 14 Μαΐου:

1) Διά τας πόλεις Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης τα εντός βιομηχανικής περιοχής εργοστάσια και εργαστήρια, τα απασχολούντα εργατοτεχνικόν προσωπικόν, θά λειτουργούν από της 8 π.μ. έως 12 μ. και 12.30' έως 4.30' μ.μ. με ημίσειαν ώραν διάλειμμα δια πρόγευμα από 12 μ. έως 12.30' μ.μ.

2) Διά την υπόλοιπον χώραν, καθώς και διά τας πόλεις Αθηνών και Θεσσαλονίκης, διά τας αναφερομένας ανωτέρω επιχειρήσεις υποδηματοποιίας, τας λειτουργούσας εκτός βιομηχανικής περιοχής εντός των πόλεων, θά ισχύη από 8 π.μ. έως 2.30' μ.μ. και 4.30' μ.μ. έως 6.30' μ.μ. διά τας ημέρας Δευτέρας, Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην, Παρασκευήν και 8 π.μ. έως 1.30' διά τό Σάββατον.

Γ' Ωράριον εργασίας υποδηματοποιείων καταστημάτων:

Δεν υποχρεούνται εις εφαρμογήν του παρόντος άρθρου γενικώς τα εντός καταστημάτων εργαστήρια υποδηματοποιίας, ως υποκείμενα εις τας αστυνομικάς διατάξεις.

Σημείωσις: Βιομηχανικά όρια των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς και Θεσσαλονίκης νοούνται εκείνα, τα οποία έχουν καθορισθή ως βιομηχανικαί ζώναι υπό των αρμοδίων Κρατικών Υπηρεσιών.

Άρθρον 8

Τα συμβαλλόμενα μέρη διαπιστούνουν ότι η λειτουργία των Σχολών Μετεκπαιδεύσεως Υποδηματεργατών δέον να καθορίζεται υπό των συμβαλλομένων, αποφασίζουν, όπως εισηγηθούν εις τα αρμόδια συλλογικά των όργανα κοινών σχεδίων κανονισμού, αποδεκτών παρ' αμφοτέρων των μελών.

Η ισχύς της παρούσης, αρχομένη από της 1ης Αυγούστου 1966, λήγει την 31ην Ιουλίου 1967.

Οι συμβαλλόμενοι
(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 11 Αυγούστου 1966

—

75140 6956 1966 Από φ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 2 1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης περί των όρων αμοιβής και εργασίας κλπ. του προσωπικού 303 Προκεχωρημένου Εργοστασίου Βάσεως.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 497 της 10 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, και 2) την υπ' αριθ. 2/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Λαρίσης, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν ενέσεως, η υπ' αριθ. 1/1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Λα-

ρίσης, επί τής αύτής ουσθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Ιδιωτών Εργατοτεχνιτών του 303 Προσεχωρημένου Εργοστασίου Βάσεως, αφ' ενός, και αφ' ετέρου του Ελληνικού Δημοσίου (303 Προσεχωρημένου Εργοστασίου Βάσεως) ής το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

1. Τά κατώτατα όρια ημερομισθίων του εργατοτεχνικού και επαλληλικού προσωπικού, του απασχολουμένου εις το 303 Προσεχωρημένον Εργοστάσιον Βάσεως Λαρίσης και συνδεομένου διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, όπερ εργατοτεχνικών προσωπικών ενοποιεί εις μίαν και μόνον κατηγορίαν, καθορίζει κατά κατηγορίας ως ακολούθως:

1) Μηχανοτεχνίται (εφαρμοσταί, τορνευταί, πλανισταί, προξαδόροι, πρωτοτυποποιοί, ρεκτιφιαδόροι, τεχνίται άμαξωμάτων, φανοποιοί, διακοσμηταί, καμινευταί, σιδηρουργοί, υδραυλικοί, τεχνίται οχημάτων και άρμάτων μάχης, τεχνίται τσιμουχών, αξυγονοκολλητοί και ηλεκτροσυγκολλητοί, χύται μετάλλων, βαφείς μετάλλων και αναμεταλλωταί, πρεσσαδόροι, επινικελωταί, τροχισταί, δαφτσαδόροι, μασγαλατζήδες, λευκοσιδηρουργοί, τεχνίται προβόλων και άπλουργοί, τεχνίται δεκόλλων, ηλεκτροτεχνίται οχημάτων, (μή έχοντες πτυχίον), φουλογαποιοί και πετρελαιομηχανικοί κινητήρων, ξυλουργοί, μηχανοξυλουργοί, επιμορφωταί οχημάτων (ντουκαδόροι), τεχνίται ελαστικών, επιδιορθωταί αυτοκινήτων και εξαρτημάτων οχημάτων γενικώς, ταπητουργοί (ταπετσαρίαι αυτοκινήτων και κατασκευασταί δερματίνων και ταινιδίνων ειδών γενικώς), τεχνίται συσσωρευτών και τεχνίται οργάνων ακριβείας, τεχνίται τηλεπικοινωνίας και σιδηρουργοί:

	1.9.1965	1.1.1966
	Δραχμαί	
Κατά την πρόσληψιν ηλικίας 20 ετών	68	75
Μετά 1 έτος υπηρεσίαν εν τω καλάθω	70	78
2 έτων » » » »	73	82
3 » » » » »	78	86
6 » » » » »	85	90
8 » » » » »	90	96
10 » » » » »	100	120

Δια τούς χύτας, κατά την ημέραν του χυτηρίου, τα ως κατώτατα όρια καταβάλλονται διά πεντάωρον εργασίαν, δι' εκάστην δε ώραν απασχολήσεως πέραν του πενταώρου καταβάλλεται το 1/5 τούτων, αυξανομένων κατά 50%.

2) Επαλληλικόν προσωπικόν (γραφείς, αποθηκάριοι, διορμηνείς, διεκτυλογράφοι, σχεδιασταί, τηλεφωνητάί κ.λ.π.).

	1.9.1965	1.1.1966
	Δραχμαί	
Άμα τη προσλήψει ηλικίας άνω των 19 ετών	67	75
Μετά την συμπλήρωσιν 5ετούς υπηρεσίας	74	80
Μετά την συμπλήρωσιν 10ετούς υπηρεσίας	80	85

Εις τούς ανωτέρω μισθωτούς (περίπτ. 1 και 2) χορηγείται επίδομα γάμου δια την μή εργαζομένην σύζυγον εκ δραχμών εκατόν (100) μηνιαίως.

Ως προϋπηρεσία δια των καθορισμών των ανωτέρω ημερομισθίων λαμβάνεται υπ' όψιν και ή παρ' άλλοις εργοδόταις διανυθείσα, αποδεικνυομένη δια του ασφαλιστικού βιβλιαρίου Ι.Κ.Α. ή πιστοποιητικού των παρ' ών εργάσθη ο μισθωτός εργοδοτών.

Οι αρχιτεχνίται, εργοδηγοί ή έλεγκται των ανωτέρω ειδικοτήτων (περίπτωσις 1) δικαιούνται των ως άνω ημερομισθίων, προσηυξημένων κατά ποσοστόν είκοσιν τοις εκατόν (20%).

3) Οι τεχνίται συσσωρευτών, εργαζόμενοι εις την τήξιν παλαιών πλακών μολύβδου δια την ανακατασκευήν συσσωρευτών, υπάγονται εις τας διατάξεις περί χυτών της παραγράφου 1 της παρούσης.

4) Ειδικώς εις τούς τεχνίτας και βοηθούς συσσωρευτών, ελαστικών απολιπαντικών και χύτας μετάλλων χορηγούνται κατά την ώραν της εκτελέσεως της εργασίας ελαστικά γυαλιά και ελαστικά υποδήματα, ανήκοντα εις τον εργοδότην και παραμένοντα εις την υπηρεσίαν.

5) Ηλεκτροτεχνίται, πρακτικοί μηχανικοί, μηχανοδηγοί, θερμασταί, ως και οι βοηθοί των ηλεκτροτεχνιτών, υπάγονται εις τας διατάξεις το Δημοσίου ήθικής δημοσιεπαγγελματικής πολλογικός συμβάσεις εργασίας ή τας προς αύτας εξομοιουμένας, δημοσίας εκτάσεως ημερομηγής διαιτητικάς αποφάσεις.

ΙΙ. Εις τούς περί ών ή παρούσα πλήν των επαλλήλων Γραφείου) μισθωτούς χορηγείται μία φορά, ανήκουσα εις τον εργοδότην και αντισταθμιστώμενη άμα τη φθορά της.

ΙΙΙ. Τριστήμενα εννεακάτερα όρια εργασίας και άμαχθής των περί ών ή παρούσα μισθωτών εξαιρουμένων δε αποδοχαί ανωτέρω των υπό της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθούν.

IV. Εις ούς μισθωτούς, εκ των περί ών ή παρούσα ειδικοτήτων, παρέχεται ήδη δι' ετέρων συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή αποφάσεων διαιτησίας (εθνικών δημοσιεπαγγελματικών ή τοπικών δημοσιεπαγγελματικών), δεσμευουσών και το Δημόσιον και Ν.Π.Δ.Δ., επίδομα ανθιγαινής εργασίας, τούτο θά χορηγήται και εις τους εις την παρούσαν ρύθμισιν υπαγομένους μισθωτούς,

ἐφ' οἷς ὅρους καὶ προϋποθέσεις ἐν αὐταῖς ὁρίζεται.

Ὁμοίως εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους θὰ παρέχηται καὶ ποσότης γάλακτος ἐξ ἑξακοσίων τεσσαράκοντα (640) γραμμαρίων ἡμερησίως, ἅπερ καὶ σήμερον χορηγεῖται.

V. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης (1) Σεπτεμβρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Αὐγούστου 1966

—

25166/1849/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 17.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 153 τῆς 14 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 17.2.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος τοῦ Δήμου Μοσχάτου. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. Β' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.2.1966, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐξάνεται τὸ ἤδη χορηγούμενον ἐκ 12% ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ποσοστὸν 15%, ἐνῷ τὸ εἰς τοὺς ἐτέρους Δήμους τῆς χώρας παρεχόμενον τοιοῦτον αὐξάνεται ἀπὸ 10%-12%. Ἡ τυχὸν ἰσοθέτησις τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὡς αὕτη ἔχει, θέτει τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸν Δῆμον Μοσχάτου εἰς πλεονεκτικωτέραν θέσιν ἔναντι τῶν ἄλλων ἐργαζομένων τοῦ αὐτοῦ κλάδου εἰς ἄλλους Δήμους τῆς χώρας, ὅπερ ἀντίκειται εἰς τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένην κοινωνικὴν πολιτικήν, β) διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὑπὸ κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθορίζεται τὸ κατώτερον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν μισθωτῶν εἰς δραχμὰς 75, ἐν προκειμένῳ δὲ κρίνεται σκόπιμον, ὅπως ἡ ἀνωτέρω ἐκ 3% γενομένη περικοπὴ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (15%-12%) προστεθῇ εἰς τὰς ἀπολύτους τιμὰς τῶν ἀντιστοίχων ἡμερομισθίων, δεδομένου, ὅτι ταῦτα εὑρίσκονται εἰς τὰ ἐπίπεδα τῶν ἤδη ὑπὸ ἄλλων Δήμων τῆς χώρας χορηγουμένων, διαμορφουμένων, οὕτω, τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίων τῶν ὑπὸ κρίσιν μισθωτῶν δραχμῶν 78, καὶ δέον ταῖς λόγοις ταύτοις, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἡμερομισθίων ἐργατῶν συνεργείων καθαριότητος Δήμου Μοσχάτου

Ἐν Μοσχάτῳ καὶ ἐν τῷ Δημαρχιακῷ Καταστήματι, σήμερον τὴν δεκάτην ἑβδόμην Φεβρουαρίου 1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν 10ην π.μ., οἱ ὑπογεγραμμένοι Ὀρέστης Κολοκοτρώνης, ἀφ' ἑνός, Δήμαρχος Μοσχάτου, ὡς νομίμως ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Μοσχάτου, ἐξουσιοδοτημένος πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συμβάσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 99/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 74828/16.12.1965 πράξεως τοῦ Νομάρχου Ἀττικῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γρηγόριος Μωραϊτίδης, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὡς προέδρου τοῦ σωματείου «Ἕνωσις Ἐργατοτεχνιτῶν Καθαριότητος Δήμων καὶ Κοινοτήτων Προαστείων Νομοῦ Ἀττικῆς», νομίμως ἐξουσιοδοτημένος πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, ληφθείσης κατὰ τὴν συνεδρίασιν τῆς 25ης Φεβρουαρίου 1965, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν συνεργείων καθαριότητος (περισυλλογῆς ἀπορριμμάτων κλπ.) τοῦ Δήμου Μοσχάτου.

1) Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ὑπάγονται ἅπαντες οἱ ἡμερομίσθιοι ἐργάται, οἱ συνδεδεμένοι μετὰ τοῦ Δήμου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν καθαριότητα, περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν οἰκιακῶν καὶ ὁδικῶν ἀπορριμμάτων τῆς πόλεως Μοσχάτου, εἰς τὴν καθαριότητα τῶν ὑπονόμων, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκτέλεσιν πάσης συναφοῦς πρὸς τὴν καθαριότητα ἐργασίας.

2) Τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἐργατῶν καθαριότητος ὁρίζεται εἰς 78 δραχμάς.

3) Χορηγεῖται εἰς τοὺς ἐργάτας καθαριότητος ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 12% ἐπὶ τοῦ ἑκάστοτε ἡμερομισθίου.

4) Χορηγεῖται ἐπίσης εἰς τοὺς ἐγγάμους ἐργάτας καθαριότητος, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων καὶ ἐφ' ὅσον ὁ γάμος αὐτῶν δὲν ἐλύθη διὰ θανάτου ἢ διαζυγίου, ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ δραχμῶν διακοσίων (200) μηνιαίως, ἤτοι δραχμαὶ ὀκτὼ (8) δι' ἕκαστον ἡμερομίσθιον.

5) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τρία πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἔλαβον ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν, τὸ δὲ τρίτον

καταστεθήσεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 3239/1955.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Μαρτίου 1966

—

70698 6652 1966 Ἀποφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 30.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κομοτηναίων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 166 τῆς 27 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 30. 6.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κομοτηναίων. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. δ' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθείσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 25.7.1966, τὴν δποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα. 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπὸ 30.6. 1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων μισθωτῶν, καὶ εἰς τοὺς τοιούτους τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ἐργασίας καθαριότητος τοῦ Δημοτικοῦ νεκροταφείου Κομοτηνῆς. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν παρεχομένη ἐργασία κρίνεται, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς της, καλλωπισμὸς τῶν τάφων, τῶν περιξ αὐτῶν χώρων, τῶν ἀνθέων κλπ., οὐχὶ ἀνθυγιεινὴ καὶ συνεπῶς δὲν συντρέχει λόγος δικαιολογοῦν τὴν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς τοῦ ὑπὸ τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, β) διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίζεται, ὅτι τὸ ὑπὸ ταύτης χορηγουμένου ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας δικαιοῦνται ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὰ μέλη τοῦ ἐν αὐτῇ συμβληθέντος Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Κομοτηνῆς «Ἡ Ἀλληλεγγύη». Ὁ τοιοῦτος ὅμως προσδιορισμὸς τοῦ κύκλου τῶν δικαιουμένων τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος προσώπων δὲν καθίσταται ἀναγκαίως δεδομένου ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τυγχάνει εἰδικὴ τοιαύτη, δεσμεύουσα, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος ταύτου (τῆς καθ' ὑποκείμενα ἐκτάσεως ἰσχύος τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας) διαμορφωθεῖσαν νομολογίαν, περιοριστικῶς καὶ μόνον ἐργατοτεχνίτας μέλη τοῦ ἐν τῇ συλλογικῇ ταύτῃ συμβάσει ἐργασίας συμβληθέντος ἐργατικοῦ σωματείου, καὶ δέον τοὺς λόγους τούτους, ὅπως ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τροποποιηθῇ, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 25.7.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κομοτηναίων, κατατεθεῖσαν ἡμῖν τὴν 8.7.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 793/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, καὶ ἧς τὸ κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Κομοτηναίων

Ἐν Κομοτηνῇ, σήμερον τὴν 30ὴν Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1966, ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Δημαρχιακοῦ Καταστήματος Κομοτηνῆς, οἱ ὑπογεγραμμένοι αἱ μὲν ἐνὸς Δημήτριος Ε. Μπλέτσας, Δήμαρχος Κομοτηναίων, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ.9954/ 28.5.1966 ὁμοίας τῆς Νομαρχίας Ροδόπης, καὶ αἱ δὲ ἑτέρου ὁ Ἀπόστολος Παπαλάς, γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Ὁδοκαθαριστῶν Κομοτηνῆς «Ἡ Ἀλληλεγγύη», νομίμως ἀνεγνωρισμένου καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος περὶ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, συνεφωνήσαμεν τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυόντων νομίμων ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς τὴν καθαριότητα τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων καὶ Δημοτικῶν Λουτρώνων, εἰς τὴν θέρμανσιν τῶν Δημοτικῶν Λουτρώνων καὶ εἰς τὴν ταφὴν νεκρῶν, χορηγεῖται ἐπίδομα λόγῳ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (12%).

Ἄρθρον 2

Χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν (ἐκ δραχμῶν ἑκατὸν (100) μηνιαίως εἰς ἅπαντας τοὺς ἀνωτέρω ἡμερομισθίους ἐργάτας, τοὺς τυγχάνοντας ἐγγάμους καὶ ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ τέκνων.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται τῇ προσκομίσει ὑπὸ τοῦ δικαιούχου τοῦ οἰκογενειακοῦ βιβλιαρίου ἀσθενείας τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ πιστοποιητικοῦ περὶ τῆς ὑπάρξεως τοιούτου γάμου.

Τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος δικαιοῦται ὁ ἔγγαμος σύζυγος, ὁ συντηρῶν σύζυγον μόνον ἢ καὶ τέκνα ἀνήλικα (κάτω τῶν 18 ἐτῶν) ἢ ἀνίκανα πρὸς ἐργασίαν, ἄτινα ἀπέκτησε μετὰ τῆς συζύγου του καὶ μητρὸς των, ἥτις ἀπεβίωσεν, ἢ τὴν διετέλεσε διαζευχθεῖσα ἐπὶ τῇ προσκομίσει τῶν οἰκείων ληξιαρχικῶν πράξεων. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο χορηγεῖται ὑπὸ τὰς ἀνω προϋποθέσεις καὶ εἰς τὰς ἐργατρίας

μόνον, ἐὰν ἡ σύζυγος εὑρίσκεται ἐν χηρείᾳ καὶ ἔχῃ τέκνα ἐκ τοῦ μετὰ τοῦ ἀποβιώσαντος συζύγου της γάμου, ἢ ἂν ἕνεκα ἀνικανότητος τοῦ συζύγου της (ἀποδεδειγμένης δικαστικῶς) συντρέχῃ αὐτὴ τοῦτον.

Ἄρθρον 3

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα, ὑπογράφη ὡς κατωτέρω παρ' ἁπάντων τῶν συμβαλλομένων, συντάγη δὲ εἰς τέσσαρα (4) πρωτότυπα, ἐξ ὧν ἀνὰ ἓν ἐλήφθη παρ' ἑκάστου τῶν συμβαλλομένων καὶ ἓν κατατεθήσεται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας διὰ τὰ περαιτέρω.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Ἰουλίου 1966

—

76745.7087.1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 20.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου εἰς ἠλεκτρικὰς ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μὴ ἐξαγορασθείσας ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 512 τῆς 16 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 27.7.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 802/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

τοῦ ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου εἰς ἠλεκτρικὰς ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μὴ ἐξαγορασθείσας ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ

Ἐν Ἀθήναις, σήμερον τὴν 20ὴν Ἰουλίου 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Ἰωάννης Μητσός, ἀντιπρόεδρος τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, καὶ ἀφ' ἑτέρου Γεώργιος Παππᾶς, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνωμολόγησαν τὰ ἑξῆς:

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἠλεκτρικὰς ἐπιχειρήσεις παραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μὴ ἐξαγορασθείσας ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η., ἀπάσης τῆς χώρας, μελῶν τῆς διὰ τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρθρον 1

Μαθητευόμενοι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ ἐφ' ὅσον δὲν εἶναι κάτοχοι ἀδείας ὑηθοῦ:

1ον ἔτος δραχμαὶ 37

2ον ἔτος δραχμαὶ 50

Ἄρθρον 2

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ὑηθῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν κατόχων ἀδείας, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 4422/1934 ἐκδοθέντων διαταγμάτων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1ον ἔτος ὑηθοῦ δραχμαὶ 75

2ον ἔτος ὑηθοῦ δραχμαὶ 83

3ον ἔτος ὑηθοῦ δραχμαὶ 88

4ον ἔτος ὑηθοῦ δραχμαὶ 95

Ἄρθρον 3

Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν κατόχων ἀδείας συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 4422/1934 ἐκδοθέντων διαταγμάτων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 2.600.

2) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι συμπληρώσεως 7 ἐτῶν μηνιαῖος μισθὸς δραχμαὶ 2.900.

3) Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ ἄνω μισθὸς μηνιαῖος δραχμαὶ 3.250.

Ἄρθρον 4

Ἀρχιτεχνῖται, κεκτημένοι ἄδειαν ἀρχιτεχνίτου καὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς θέσιν ἀρχιτεχνίτου, θὰ λαμβάνουν μηνιαῖον μισθὸν δραχμὰς 3.500.

Ἄρθρον 5

Ἐργοδηγοί, κεκτημένοι ἄδειαν ἐργοδηγοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς θέσιν ἐργοδηγοῦ, θὰ λαμβάνουν μισθὸν δραχμὰς 3.800.

Ἄρθρον 6

Βοηθοὶ ἠλεκτροτεχνιτῶν, συμπληρώσαντες 7ετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν καὶ κάτοχοι ἀδείας ἠλεκτροτεχνίτου, θὰ λαμβάνουν τὸν

μισθών ήλεκτροτεχνίτου της 1ης παραγράφου του άρθρου 3.

Τα ώς άνω κατώτατα όρια βασικών μισθών των ηλεκτροτεχνιτών, αρχιτεχνιτών και εργοδηγών προσαυξάνονται διά των ακολούθων επιδομάτων:

α) Επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας εκ 5% δι' εκάστην πενταετίαν πραγματικής υπηρεσίας, διανυθείσας από της εισόδου εις τον ηλεκτροτεχνικόν κλάδον και μέχρι 5 πενταετιών. Εις τον χρόνον τούτον δεν συνυπολογίζονται τα δύο πρώτα έτη μαθητείας.

β) Επί των ώς άνω ηυξημένων διά του επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας βασικών μισθών υπολογίζεται επίδομα οικογενειακών βαρών εκ 10% διά την μη εργαζομένην και μη συνταξιοδοτουμένην σύζυγον και εκ 5% δι' εκαστον και μέχρι 3 τέκνων, εφ' όσον τα μεν εκ τούτων άρρενα είναι ηλικίας κάτω των 18 ετών και δεν εργάζονται, τα δε θήλεα κάτω των 20 ετών άγαμα και δεν εργάζονται. Εις περίπτωσιν, κατά την οποίαν τα τέκνα άρρενα ή θήλεα σπουδάζουν, παρατείνεται η επιδότησις των επί μίαν εισέτι τριετίαν.

Άρθρον 7

Εις τό απασχολούμενον ηλεκτροτεχνικόν προσωπικόν, ήτοι από του βοηθού και άνω, χορηγείται κατ' έτος και διά τας ανάγκας της εργασίας μία φόρμα, εν ζεύγος υποδημάτων εκ δακέιτας μέ καττύματα εξ ελαστικού, εν ζεύγος χειροκτίων εξ ελαστικού.

Άρθρον 8

Η προϋπηρεσία των βοηθών, ηλεκτροτεχνιτών, αρχιτεχνιτών και εργοδηγών αποδεικνύεται διά απτοποιητικών των απασχολησάντων εργοδηγών, τεθεωρημένων παρά της εργοδοτικής οργανώσεως, εις ην ούτοι ανήκουν, εν ελλείψει δε τούτης παρά του οικείου Επιμελητηρίου.

Άρθρον 9

Τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν.

Άρθρον 10

Μέλη σωματείων, ανηκόντων εις την δύναμιν της διά της παρούσης συμβαλλομένης Ομοσπονδίας, διά δηλώσεώς των προς τον εργοδότην δικαιούνται να εκχωρήσουν εκ του μισθού των τμήμα ίσον προς την υπό του καταστατικού αυτής προβλεπομένην συνδρομήν των. Επί τη δηλώσει ταύτη οι εργοδόται υποχρεούνται να παρακρατούν τό ώς άνω ποσόν και αποδίδουν αυτό εις την Ομοσπονδίαν Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος.

Ανάκλησις της δηλώσεως εκχωρήσεως επιτρέπεται κατά τους όρους του Καταστατικού της Ομοσπονδίας ή κατά τας διατάξεις του άρθρου 87 του Αστικού Κώδικος.

Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 15 Ιουλίου 1966 και δέν δύναται να καταγγελθή πρό της 31 Δεκεμβρίου 1967.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 13 Αυγούστου 1966

—

72862/6817/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 15.7.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας ηλεκτροτεχνιτών βιομηχανίας άπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 483 της 2 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του ν.3239/1955, ως τροποποιήθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν, όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, καταρτισθείσα ημίν την 15.7.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 797/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις ηλεκτροτεχνιτών Βιομηχανίας

Εν Αθήναις, σήμερον τήν 15ην Ιουλίου του έτους 1966, οί υπογεγραμμένοι αφ' ενός Δημήτριος Μαρινάκουλος, πρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, και αφ' ετέρου Γεώργιος Παππάς, γενικός γραμματεύς της Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος, αμφότεροι δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνωμολόγησαν τα εξής:

1) Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των εις τα βιομηχανικά εργοστάσια άπάσης της χώρας απασχολουμένων ηλεκτροτεχνιτών, μελών της διά της παρούσης συμβαλλομένης Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος, αυξάνονται ώς ακολούθως:

Α'. Μαθητευόμενοι.	
1ον έτος μαθητείας ημερομίσθιον	δραχμαί 35
2ον έτος μαθητείας ημερομίσθιον	δραχμαί 41
Β'. Βοηθοί (κάτοχοι άδείας).	
1ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	δραχμαί 66
2ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	δραχμαί 76
3ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	δραχμαί 79
4ον έτος βοηθού ημερομίσθιον	δραχμαί 86

Οί εκ των ανωτέρω βοηθών και μαθητευομένων συμπληρώσαντες το 18ον έτος της ηλικίας των και ενός έτους προϋπηρεσίαν ή το 19ον έτος

τῆς ἡλικίας των, ἀνεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται κατ' ἐλάχιστον ὅριον τοῦ ἑκάστοτε γενικῶς ἰσχύοντος κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Γ'. Ἠλεκτροτεχνίται (κάτοχοι ἀδείας).

1) Ἀπό τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας καί μέχρι συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας μηνιαῖος μισθός δραχμαί 2.250.

2) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας καί μέχρι συμπληρώσεως 7 ἐτῶν μηνιαῖος μισθός δραχμαί 2.500.

3) Ἀπό τῆς συμπληρώσεως 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας καί ἄνω μηνιαῖος μισθός δραχμαί 3.000.

Δ'. Ἀρχιτεχνίται.

Κάτοχοι ἀδείας καί θέσεως ἀρχιτεχνίτου μηνιαῖος μισθός δραχμαί 3.100.

Ε'. Ἐργοδηγοί.

Κάτοχοι ἀδείας καί θέσεως ἐργοδηγοῦ μηνιαῖος μισθός δραχμαί 3.500.

2. Ἐπίδομα πολυετίας:

Οἱ ἀνωτέρω μισθοί τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν καί ἐργοδηγῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διαπιθείσης ἀπό τῆς εἰσόδου εἰς τόν ἠλεκτροτεχνικόν κλάδον καί μέχρι 5 (πέντε) πενταετιῶν. Εἰς τόν χρόνον τοῦτον δέν συνυπολογίζονται τά δύο πρῶτα ἔτη μαθητείας.

3. Οἰκογενειακά ἐπιδόματα:

Ἐπί τῶν ὡς ἄνω βασικῶν μισθῶν, ηὐξημένων διά τοῦ τυχόν καταβαλλομένου ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, παρέχεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διά τήν μή ἐργαζομένην, οὐδέ συνταξιοδοτουμένην, σύζυγον καί 5% δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι τριῶν, ἐφ' ὅσον τά μέν ἐκ τούτων ἄρρενα δέν συνεπλήρωσαν τό 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καί δέν ἐργάζονται, τά δέ θήλεα δέν συνεπλήρωσαν τό εἰκοστόν ἔτος τῆς ἡλικίας των, εἶναι ἄγαμα καί δέν ἐργάζονται. Εἰς περίπτωσιν, ὅμως, καθ' ἣν τά τέκνα —ἄρρενα ἤ θήλεα— σπουδάζουν, ἡ ἐπιδότησις παρατείνεται ἐπί τριετίαν.

4. Ἀνθυγιεινοί χῶροι:

Εἰς ἅπαντας τούς ὡς ἄνω, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς ἀνθυγιεινούς χώρους, ἤτοι εἰς ὀξέα, φωτίσεις μπαταριῶν, τήξεις μολύβδου, ὑπογείους στοάς μεταλλείων κλπ., θά χορηγῶνται ἡμερησίως ἀποκλειστικῶς εἰς εἶδος 500 γραμμάρια γάλακτος, ἀπαγορευομένης τῆς καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τούτου.

5. Ἔνδυμα ἐργασίας:

Εἰς τό ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικόν προσωπικόν, ἤτοι ἀπό τοῦ βοηθοῦ καί ἄνω, χορηγεῖται κατ' ἔτος καί διά τάς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία (1) φορά, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐκ δακέτας μέ καττύματα ἐξ ἐλαστικοῦ, ὡς καί ἓν ζεῦγος χειροκτίων ἐλαστικῶν, ἅτινα παραμένουν εἰς τήν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

6. Πιστοποιητικά προϋπηρεσίας:

Ἡ προϋπηρεσία τῶν μαθητευομένων, βοηθῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν καί ἐργοδηγῶν ἀποδεικνύεται διά πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχολησάντων ἐργοδοτῶν, τεθειωρημένων παρά τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δέ τοιαύτης παρά τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου.

7. Ἀνώτεραι ἀποδοχαί:

Τυχόν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί, ἀνώτεραι τῶν ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων (εἰς χρῆμα ἤ εἰς εἶδος), δέν δύνανται νά μειωθῶσιν. Ἐφ' ὅσον αἱ συνολικῶς καταβαλλόμεναι ἀποδοχαί εἶναι κατώτεραι τῶν συνολικῶς ὑπό τῆς παρούσης καθοριζομένων, προσαρμόζονται εἰς τό ὕψος τῶν τελευταίων.

8. Συνδικαλιστική εἰσφορά:

Μέλη σωματείων, ἐντρόντων εἰς τήν δύναμιν τῆς διά τῆς παρούσης συμβαλλομένης Ὁμοσπονδίας, διά δηλώσεώς των πρός τόν ἐργοδότην, δικαιοῦνται νά ἐκχωρήσουν ἐκ τοῦ μισθοῦ των τμῆμα ἴσον πρός τήν ὑπό τοῦ Καταστατικοῦ αὐτῆς προβλεπομένην συνδρομήν των. Ἐπί τῇ δηλώσει ταύτῃ οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νά παρακρατοῦν τό ὡς ἄνω ποσόν καί ἀποδίδουν αὐτό εἰς τήν Ὁμοσπονδίαν Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται κατά τούς ὅρους τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ὁμοσπονδίας ἤ κατά τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

9. Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης παύει ἰσχύουσα πᾶσα ἑτέρα σύμβασις ἤ ἀπόφασις διαιτησίας, ἐχουσα σχέσιν μέ τά ἠλεκτροτεχνικόν προσωπικόν τῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων ἀπάσης τῆς χώρας.

10. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 15ης Ἰουλίου 1966 καί δέν δύναται νά καταγγελθῇ πρό τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1967.

11. Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καί τά συμβαλλόμενα μέρη, καί ἓν ἐπί πλέον πρός κατάθεσιν, κατά νόμον, εἰς τήν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1966

—

71334 6708 1966 **Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περί περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 21 1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ.**

'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εμπορικών καταστημάτων άπασης της χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 483 της 2 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 26.7.1966, και 3) την υπ' αριθ. 37278/3744/20.4.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 21/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού εμπορικών καταστημάτων άπασης της χώρας, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 10661/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 522) Β' της 12.8.1966 (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 28 Ιουλίου 1966

—

7133δ 6710/1966 'Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 25/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών περί των όρων αμοιβής κλπ. του νοσηλευτικού προσωπικού Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 483 της 2 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 26.7.1966, και 3) την υπ' αριθ. 37277/3745/20.4.1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

'Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 7.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 25/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνών επί των όρων αμοιβής κλπ. του νοσηλευτικού προσωπικού Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου, (παράξις καταθέσεως Εϊσηγουδοκείου 'Αθηνών 108/9.8.1965 (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν 'Αθήναις τη 28 Ιουλίου 1966

—

(*) ΕΕΔ 25, 691.

(**) ΕΕΔ 25, 1150.

57680/5574/1966 'Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 8/1966 αποφάσεως Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής κλπ. των καθ' άπασαν την χώραν εργαζομένων εις εργοστάσια, εργαστήρια και συνεργεία κατασκευής και επισκευής ύγρών συσσωρευτών (μπαταριών)».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 385 της 22 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του νόμου 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 8/1966 απόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, δι' ης μετεσχηματίσθη εν μέρει μετ' έφεσιν η υπ' αριθ. 11/1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Τμήματος 'Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 16.6.1966, ην και αποδεχόμεθα, 4) Το γεγονός ότι δεν δικαιολογείται αύξησις ή ελάττωσις του ποσοστού του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας, εί μη μόνον όταν μεταβληθώσιν αι συνθήκαι εργασίας, δι' ας εχορηγήθη το ποσοστόν του εν λόγω επιδόματος, και ότι εν προκειμένω δεν επήλθε μεταβολή τις, δικαιολογούσα την αύξησιν του επιδόματος από 10% εις 15%, και δέον τω λόγω τούτω όπως το επίδομα τούτο μεταθή εις το εν διατακτικώ της παρούσης αναφερόμενον ποσοστόν, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 8/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εν βήματι μαθητών», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ομοσπονδίας Εργατοϋπαλλήλων Χημικής Βιομηχανίας δφ' ενός και των: α) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων και β) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, δφ' ετέρου, της οποίας το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1. Τα κατώτατα όρια των ημερομισθίων των καθ' άπασαν την χώραν εργαζομένων εις εργοστάσια, εργαστήρια και συνεργεία κατασκευής και επισκευής ύγρών συσσωρευτών (μπαταριών) καθορίζονται ως ακολούθως:

	Από 1.7.1965 έως 31.12.1965 Δραχμαί	Από 1.1.1966 και εντεύθεν Δραχμαί
α) Κατά την πρωϊνήν εργάτιν	70	75
β) Κατά την πρωϊνήν εργάτριαν	55	60
γ) Μετά δημίνων απασχόλησιν εργάτιν	71	83

	Από 1.7.1965 έως 31.12.1965 Δραχμαί	Από 1.1.1966 καὶ ἐντεῦθεν Δραχμαί
δ) Μετὰ ἑξαμηνιαν ἀπασχόλησιν ἐργάτριαι	58	68
ε) Μετὰ ἐτῆ ἀπασχόλησιν ἐργάται	78	87
στ) Μετὰ ἐτῆ ἀπασχόλησιν ἐργάτριαι	61	71
ζ) Μετὰ ἐτῆ ἀπασχόλησιν ἐργάται	81	91
η) Μετὰ ἐτῆ ἀπασχόλησιν ἐργάτριαι	63	73

2) Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%.

Ἐξαιροῦνται τῆς προσαυξήσεως τοῦ ἡμερομισθίου των δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐπισκευὰς συσσωρευτῶν (μπαταριῶν) ἐντὸς σπηλαίων ἠθοποιητῶν ἢ ἐντὸς βιοτεχνικῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων, ἐφ' ὅσον δὲν κατασκευάζουν σκελετοὺς ἐκ μολύβδου καὶ δὲν κανιστροποιοῦν μόλυβδον καὶ ἢ) οἱ ἐργαζόμενοι εἰς τὸ τμῆμα ξυλουργείου καὶ μηχανουργείου, ἐφ' ὅσον τὰ τμήματα ταῦτα λειτουργοῦν εἰς χώρους ἀποχωρισμένους ἀπὸ τοὺς χώρους, εἰς οὓς κατασκευάζονται σκελετοὶ ἐκ μολύβδου καὶ κανιστροποιεῖται μόλυβδος.

3) Ἡ διὰ προγενεστέρων διατάξεων προβλεπομένη χορήγησις 650 γραμμαρίων γάλακτος ἐξακολουθεῖ παρεχομένη εἰς τοὺς εἰς οὓς ἐχορηγήθη διὰ τούτων δικαιούχους μισθωτούς.

4) Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὺς χορηγεῖται κατ' ἔτος μία φορὰ ἢ μία κατάλληλος ἐνδυμασία ἐξ ἐρίου, κατὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἐργοδότου, χρησιμοποιουμένη ἀποκλειστικῶς κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καὶ ἀνήκουσα εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

5) Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 21/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (Φ.Ε.Κ. 212, τεῦχος Β' τῆς 8.6.1964) (*).

6) Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

7) Αἱ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μέχρι τῆς δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἄλλως τῆς καταθέσεώς της παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος διαφοραὶ ἡμερομισθίων καταβάλλονται εἰς τοὺς δικαιούχους μισθωτοὺς ὑπὸ τῶν ἐπιχειρ. ἐργοδοτῶν εἰς (4) τέσσαρας μηνιαίας ἰσοπόσους δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἄλλως τῆς καταθέσεώς της παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1966

(*) ΕΕΔ 23, 763.

—

57196 5561 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ὑπ' ἀριθ. 3 1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 385 τῆς 22 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 7.6.1966, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 29120/3006/22.3.1966 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓνα χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 25.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκτάκτων ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Θεσσαλονίκης», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 101110/1964 ἐ.ἀ. (Φ.Ε.Κ. 498 τ. Β' τῆς 6.11.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Ἰουνίου 1966

(*) ΕΕΔ 23, 1406

—

57197 5552 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. ἀστικῶν (πλὴν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης) καὶ ὑπεραστικῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 385 τῆς 22 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνω-

μοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 7.6.1966, αποφασίζομεν:

Ανασταλλομεν επί δύο χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 25.9.1966, την επέλευσιν των ενώμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 33/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης ωρίσθη το υπαλληλικόν προσωπικόν Γραφείων Κ.Τ.Ε.Λ. αστικών (πλην Αθηνών-Πειραιώς - Ο.Α.Σ. Θεσσαλονίκης) και υπεραστικών, κηρυχθείσης εκτελεστής δια της υπ' αριθ. 98134/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 701/Β'/22.10.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 16 Ιουνίου 1966

—

59881|5784 1966 Από φ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 30/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού του απασχολουμένου εις το 301 Εργοστάσιον Βάσεως».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 592 της 23 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 30/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης μετερρυθμίσθη, κατόπιν ενστάσεως, η υπ' αριθ. 52/1965 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί της αιτήσεως προσθέσεως, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την εν θέματι διαιτητικήν απόφασιν, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Εργατοτεχνιτών του 301 Εργοστασίου Βάσεως αφ' ενός και αφ' ετέρου των Υπουργείων Οικονομικών και Εθνικής Αμύνης, ης το διατακτικόν έχει ως ακολούθως:

Ι. Τα κατώτατα όρια ημερομισθίων του εργατοτεχνικού και υπαλληλικού προσωπικού, του απασχολουμένου εις το 301 Εργοστάσιον Βάσεως του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (Γ.Ε.Σ.) και συνδεομένου δια σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, κατά κατηγορίαν, καθορίζονται ως ακολούθως:

1. Μηχανοτεχνίται (εφαρμοσταί, τορνευταί, πλανισταί, φρεζαδόροι, προετοιμασταί, ρεκτιφιαδόροι, τεχνίται αμαξωμάτων, φανοποιοί και διακοσμηταί (ως και χαμνευταί), σιδηρουργοί, δρομαλκοί, τεχνίται οχημάτων και οχημάτων μάχης, τεχνίται τσιμουχών, οξυγονοκολληταί και ηλεκτροσυγκολληταί (μη έχοντες πτυχίον), χύται μετάλλων, βαφείς μετάλλων, και αναμεταλλωταί, πρεσσαδόροι, επινικελωταί, τροχισταί, βουρτσαδόροι, μπαταλαντζήδες, λευκοσιδηρουργοί, τεχνίται πυροβόλων και όπλουργοί, τεχνίται δικύκλων, ηλεκτροτεχνίται οχημάτων, ωρολογοποιοί και πετρελαιομηχανικοί κινητήρων, ξυλουργοί, μηχανοξυλουργοί, ελαιοχρωματισταί οχημάτων (ντουκαδόροι), τεχνίται ελαστικών, απολιπαντάι αυτοκινήτων και εξαρτημάτων οχημάτων γενικώς, ταπητουργοί (ταπετσαρία αυτοκινήτων και κατασκευαί δερματίνων και καναβίνων ειδών γενικώς), τεχνίται συσσωρευτών και τεχνίται οργάνων ακριβείας.

	15.10.1965 Δραχμαί	1.1.1966 Δραχμαί
Κατά την πρόσληψιν ηλικίας 20 ετών	68	75
Μετά ενός (1) έτους υπηρεσίαν εν τω κλάδω	70	78
Μετά 2 ετών υπηρεσίαν εν τω κλάδω	75	82
Μετά 3 ετών υπηρεσίαν εν τω κλάδω	78	86
Μετά 6 ετών υπηρεσίαν εν τω κλάδω	83	90
Μετά 8 ετών υπηρεσίαν εν τω κλάδω	90	96
Μετά 10 ετών υπηρεσίαν εν τω κλάδω	100	110

Δια τους χύτας, κατά την ημέραν του χυτηρίου, τα ως άνω κατώτατα όρια καταβάλλονται δια πεντάωρον εργασίαν, δι' εκάστην δε ώραν απασχολήσεως πέραν του πενταώρου καταβάλλεται το 1/5 τούτων, αυξανόμενον κατά 50%.

2. Υπαλληλικόν προσωπικόν (γραφείς, αποθηκάριοι, διερμηνείς, δακτυλογράφοι, σχεδιασταί, τηλεφωνηταί κλπ.):

	15.10.1965 Δραχμαί	1.1.1966 Δραχμαί
Άμα τη προσλήψει, ηλικίας άνω των 19 ετών	67	75
Μετά την συμπλήρωσιν 5ετούς υπηρεσίας	74	80

Εις τους ανωτέρω μισθωτούς (περιπτώσεις 1 και 2) χορηγείται επίδομα γάμου δια την μη εργαζομένην σύζυγον εκ δραχμών 100 μηνιαίως.

Ως προϋπηρεσία δια τον καθορισμόν των ανωτέρω ημερομισθίων λαμβάνεται υπ' όψιν και η παρ' άλλοις εργοδόταις διανυθείσα, αποδεικνυομένη δια του ασφαλιστικού βιβλιαρίου του Ι.Κ.Α. ή πιστοποιητικών των παρ' οις ειργάσθη ο μισθωτός εργοδοτών.

Οι αρχιτεχνίται και έλεγκται των ανωτέρω

(*) ΕΕΔ 25, 1387

ειδικοτήτων (περίπτωσις 1) δικαιούνται τῶν ὡς ἄνω ἡμερομισθίων, προσηυξημένων κατὰ ποσοστὸν 20%.

3. Οἱ τεχνῖται συσσωρευτῶν, ἐργαζόμενοι εἰς τὴν τῆξιν παλαιῶν πλακῶν μολύβδου διὰ τὴν ἀνακατασκευὴν συσσωρευτῶν, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις περὶ χυτῶν τῆς παραγράφου 1 τῆς παρούσης.

4. Εἰδικῶς εἰς τοὺς τεχνίτας καὶ βοηθοὺς συσσωρευτῶν, ἐλαστικῶν, ἀποληπαντικῶν καὶ χύτας μετάλλων χορηγοῦνται κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας ἐλαστικὰ χειρόκτια καὶ ἐλαστικὰ ὑποδήματα, ἀνήκοντα εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ παραμένοντα εἰς τὴν ἐπιχείρησιν.

5. Ἠλεκτροτεχνῖται, πρακτικοὶ μηχανικοί, μηχανοδηγοί, θερμασταί, ὡς καὶ οἱ βοηθοὶ τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν ὑπάγονται εἰς τὰς δεσμευούσας τὸ Δημόσιον ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἢ τὰς πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένας ὁμοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς διαιτητικὰς ἀποφάσεις.

II. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα (πλὴν τῶν ὑπαλλήλων Γραφείου) μισθωτοὺς χορηγεῖται μία φορμα, ἀνήκουσα εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀντικαθισταμένη ἅμα τῇ φθορᾷ της.

III. Ὑφιστάμενοι εὐνοϊκώτεροι ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντες, καταβαλλόμενα δὲ ἀποδοχὰ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

IV. Εἰς οὓς μισθωτούς, ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα εἰδικοτήτων παρέχεται ἤδη δι' ἑτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας (ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν ἢ τοπικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν), δεσμευουσῶν καὶ τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ταῦτα θὰ χορηγῆται καὶ εἰς τοὺς εἰς τὴν παροῦσαν ρύθμισιν ὑπαγομένους μισθωτούς, ὑφ' οὓς ὅρους καὶ προϋποθέσεις ἐν αὐταῖς ὁρίζεται.

V. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Ὀκτωβρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Ἰουνίου 1966

—

64016/6175/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 τῆς 29 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κανονοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 29.6.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ ἓξ μῆνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 24.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 30.9.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀρτοπαλλήλων Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 718/Β'/30.10.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰουλίου 1966

—

19709/1.179/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς Ι.Κ.Α. διὰ τὸν Κλάδον παροχῶν ἀσθενείας καὶ μητρότητος τῶν συνταξιούχων Εἰδικῶν Ταμείων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 τῆς 29 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. δ/τος 4104/1960 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καὶ διοικητικῶν διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 606/33/9.11.1965 πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., διαβιβασθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 31619/Φ.Τ.Α.Α./17.2.1966 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 37075/1.388/10.10.1960 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ τοῦ χρόνου ἐνάρξεως τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως ἀσθενείας συνταξιούχων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως» (Φ.Ε.Κ. 440/1960 τ. Β'), ὁρίζομεν, ὅπως ἡ ὑποχρέωσις καταβολῆς εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, διὰ τὸν Κλάδον Παροχῶν Ἀσθενείας καὶ Μητρότητος, ἁπάντων τῶν βάσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4104/1960 καλυπτομένων δι' ἀσθένειαν συνταξιούχων παντὸς εἰδικοῦ Ταμείου, ἄρχεται:

α) Διὰ μὲν τοὺς ἤδη συνταξιούχους παντὸς Εἰδικοῦ Ταμείου ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἰσχύος τῆς σχετικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀσφαλίσεώς των εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τὸν Κλάδον Παροχῶν Ἀσθενείας καὶ Μητρότητος.

β) Διὰ δὲ τοὺς μελλοντικῶς συνταξιοδοτηθησομένους ἀπὸ τὴν πρώτην τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν θὰ ἐκδίδεται ἡ περὶ ἀπονομῆς συντάξεως ἀπόφασις τοῦ οἰκείου Ταμείου.

(*) ΕΕΔ 24, 1406.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 6 Ιουλίου 1966

—

65980/6365/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 20/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων χημικών απάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 της 29 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατα την συνεδρίασιν αυτού της 6.7.1966 και 3) την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 20/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν, καθ' όλας αυτής τας διατάξεις, διά πάντας τους εργοδότας και μαθητούς του επαγγέλματος, όπερ αφορά αυτη, την υπ' αριθ. 20/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των επιστημόνων χημικών απάσης της χώρας (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 47/15.5.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουλίου 1966

—

65978/6364/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 1/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τας αποδοχάς, όρους εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας απάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 της 29 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατα την συνεδρίασιν αυτού της 6.7.1966, και 3) την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 1/1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν καθ' όλας αυτής τας διατάξεις διά πάντας τους εργοδότας και μαθητούς τού επαγγέλματος, όπερ αφορά αυτη, την υπ' αριθ. 1/1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσαν τας αποδοχάς, όρους εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών χημικής βιομηχανίας απάσης της χώρας (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 21/21.2.1966) (**).

(*) ΕΕΔ 25, 772.

(**) ΕΕΔ 25, 376

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουλίου 1966

—

69415/6562/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 27/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας των εργατοτεχνιτών ελαιουργοσαπωνοποιείων απάσης της χώρας.»

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 της 29 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατα την συνεδρίασιν αυτού της 6.7.1966, και 3) την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 27/1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν, καθ' όλας αυτής τας διατάξεις, διά πάντας τους εργοδότας και μαθητούς του επαγγέλματος, όπερ αφορά αυτη, την υπ' αριθ. 27/1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας των εργατοτεχνιτών ελαιουργοσαπωνοποιείων απάσης της χώρας (πράξις καταθέσεως εις Ειρηνοδικείον Αθηνών 105/3.8.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουλίου 1966

—

65981/6366/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας Περί κηρύξεως υποχρεωτικής της υπ' αριθ. 11/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 476 της 29 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του νόμου 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατα την συνεδρίασιν της 6.7.1966, και 3) την ως άνω μνημονευομένην υπ' αριθ. 11/1965 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν υποχρεωτικήν, καθ' όλας αυτής τας διατάξεις, διά πάντας τους εργοδότας και μαθητούς του επαγγέλματος, όπερ αφορά αυτη, την υπ' αριθ. 11/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσαν τους όρους αμοιβής και εργασίας κλπ. των εργατοτεχνιτών κοπτών ανδρικών και γυναικείων ενδυμάτων Α.Π.Π. (Φ.ΕΚ.

(*) ΕΕΔ 24, 1338.

231, τεύχος Β' της 19.4.1966). (*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 21 Ιουλίου 1966

—

35875/3055/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της από 17.3.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών Δήμου Νέου Ηρακλείου Αττικής.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 223 της 15 Απριλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την από 17.3.1966 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας εργατοτεχνιτών Δήμου Ν. Ηρακλείου Αττικής. 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 2 § 2 εδάφ. 6' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 12.4.1966, την οποίαν και αποδεχόμεθα. 4) Το γεγονός ότι α) η διά της υπό κρίσιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας θεσπιζομένη υποχρέωσις παροχής επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας εκ ποσοστού 18% των συνεργείων περισυλλογής και αποκομιδής των απορριμμάτων εκ των οικιών, καταστημάτων, βιοτεχνιών, βιομηχανιών, δδών, πλατειών και των κοινοχρήστων εν γένει χώρων, ως και εις τους οδηγούς αυτοκινήτων καθαριότητος του Δήμου Ν. Ηρακλείου Αττικής, θέτει εις πλεονεκτικωτέραν θέσιν τους εργαζομένους εις τον εν λόγω Δήμον, έναντι των εργαζομένων του αυτού κλάδου εις τους άλλους Δήμους της χώρας, καθ' όσον το εις τους τελευταίους τούτους χορηγούμενον επίδομα ανθυγιεινής εργασίας κυμαίνεται εις ποσοστόν 10 - 12%, όπερ αντίκειται εις την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην κοινωνικήν πολιτικήν, β) όμοίως υπό της ως κίρηται συλλογικής συμβάσεως εργασίας καθορίζεται το κατώτατον όριον ημερομισθίων των μεν εργατών καθαριότητος εις δραχμάς 76, των δε οδηγών αυτοκινήτων καθαριότητος εις δραχμάς 84, εν προκειμένω κρίνεται σκόπιμον, όπως η ανωτέρω εκ ποσοστού 6% περικοπή του επιδόματος ανθυγιεινής εργασίας (δεδομένου ότι οι περί ών πρόκειται μισθωτοί έλαβον ήδη δυνάμει της προγενεστέρας ρυθμίσεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας 22.1.1964 (άρθ. πράξεως καταθέσεως εις τα Ειρηνοδικεία Αθηνών 20/24.2.1964) επίδομα ανθυγιεινής εργασίας εκ 18%), προστεθή εις τα ανωτέρω ημερομίσθια, διαμορφουμένων ούτω των κατωτάτων ορίων ημερομισθίων των υπό κρίσιν μισθωτών εις δραχμάς 81 και εις δραχμάς 90 αντιστοίχως και δεον τοις λόγοις τούτοις, όπως τροποποιηθή αύτη κατά τα εν τω διατακτικώ

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Εν Ηρακλείω, σήμερον την 17ην/3. του έτους 1966, ημέραν Πέμπτην και ώραν 10.30' π.μ., συνελθόντες εις το Δημαρχιακόν Κατάστημα Νέου Ηρακλείου Αττικής οι κάτωθι υπογράφοντες, αφ' ενός ο Νικόλαος Σπυρόπουλος, Δήμαρχος Νέου Ηρακλείου Αττικής, ως νόμιμος εκπρόσωπος του Δήμου τούτου, και αφ' ετέρου ο Γρηγ. Μωραϊτίδης, νομίμως εκπροσωπών την Ένωσιν Εργατοτεχνιτών Καθαριότητος Δήμων και Κοινοτήτων Πρωτευούσης Νομού Αττικής, ως πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου της Ενώσεως ταύτης, αμφότεροι δεόντως εξουσιοδοτημένοι, ο μεν πρώτος διά των υπ' αριθ. 293/3.12.1955 και 302/1965 πράξεων του Δημοτικού Συμβουλίου, εγκριθεισών αντιστοίχως διά της υπ' αριθ. 78638/31.12.1965 εγκριτικής διατυγής της Νομαρχίας Αττικής, ο δε δεύτερος διά του υπ' αριθ. 19/14.2.1965 πρακτικού της γενικής συνελεύσεως της ως άνω Ενώσεως, απεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης, δι' ής καθορίζονται οι όροι αμοιβής των εργατών των συνεργείων περισυλλογής και αποκομιδής απορριμμάτων εκ των οικιών, καταστημάτων, βιοτεχνιών, βιομηχανιών, δδών, πλατειών και κοινοχρήστων εν γένει χώρων της δημοτικής περιφερείας, ως κάτωθι:

1) Βασικόν ημερομίσθιον δραχμαί ογδοήκοντα μία (81). 2) Έπίδομα ανθυγιεινής εργασίας 12% επί του ως άνω ημερομισθίου. 3) Επίδομα συζύγου διά τους εγγάμους, ανεξαρτήτως αριθμού τέκνων, δραχμαί εκατόν πεντήκοντα (150) μηνιαίως και 4) μία θερινή στολή και ένα ζεύγος καταλλήλων υποδημάτων κατ' έτος, εκ περιτροπής, και ένα ζεύγος χειρόκτια και ένα είδικόν αδιάβροχον κατά τριετίαν.

Την αποζημίωσιν των οδηγού καθορίζει, συμφώνως προς την υπ' αριθ. 96625/1965 συλλογικήν σύμβασιν του Υπουργείου Εργασίας περί αμοιβής και εργασίας των οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων πάσης φύσεως άπάσης της χώρας (άρθ. αποφάσεως διαιτητικού δικαστηρίου 30/1963, ΦΕΚ. 537 Β' της 2.12.1963), τροποποιουμένην εν προκειμένω διά της παρούσης, ως κάτωθι:

1) Βασικόν ημερομίσθιον δραχμαί εννήκοντα (90). 2) Έπίδομα λόγω τριετιών 5% επί του βασικού ημερομισθίου. 3) Επίδομα οικογενειακών βαρών μόνον διά την σύζυγον 10% επί του βασικού ημερομισθίου και 4) επίδομα λόγω ανθυγιεινής εργασίας 12% επί του βασικού ημερομισθίου (πράξις Δημ. Συμβουλίου 117/9.7.1965, έγκρισις Νομαρχίας Αττικής 45196/21.7.1965).

Και εις τας δύο περιπτώσεις, εφ' όσον οι εν τω συνεργείω καθαριότητος απασχολούμενοι, ερ-

(*) ΕΕΔ 24, 1338.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Σκέψεις

Πληθύνονται τον τελευταίον καιρόν αί άπεργίαι των έργαζομένων και το Κράτος τας άντιμετωπίζει συνήθως διά της πολιτικής επιστρατεύσεως των ως κατασταλτικού αύτων μέτρου.

Τό μέτρον τούτο, ως εκρίθη ήδη υπό του Συμβουλίου της Επικρατείας (ΕΕΔ 25, 471), έθεωρήθη νόμιμον, δυνάμει των ισχυόντων περί πολιτικής επιστρατεύσεως παλαιών νόμων.

Άσχέτως όμως του θεωρητικού νομικού ζητήματος, το οποίον έλυθη ούτω υπό του ανωτάτου Διοικητικού Δικαστηρίου της χώρας, από απόψεως εφαρμογής της Εργατικής Νομοθεσίας γεννάται ή σκέψις, ότι το μέτρον τούτο χρησιμοποιείται μεν υπό του Κράτους διά την δημιουργίαν λειτουργίαν επιχειρήσεων, αί οποίαι εξυπηρετούν άμέσως εύρείας άνάγκας του κοινού και τό οποίον δέν πρέπει να μένη απροστάτευτον, παρεμποδίζει όμως οπωσδήποτε την θεμιτήν εκ του ισχύοντος Εργατικού Δικαίου επιδίωξιν των κοινωνικών όμάδων προς βελτίωσιν των μεταξύ αύτων και των εργοδοτών των όρων εργασίας.

Όταν ο Εργατικός Νομοθέτης διά σειράς διατάξεων καθορίζη την διαδικασίαν επιλύσεως των συλλογικών διαφορών εργασίας διά του ειδικού νόμου 3239/1955, μέ δικαίωμα του Υπουργού Εργασίας, κατ' άρθρον 17 αύτου, επί περιπτώσεων έξαιρετικού χαρακτήρος, δυναμένων να διαταράξωσι την δημοσίαν τάξιν ή να προκαλέσωσι κλονισμόν εις την εθνικήν οικονομίαν, να παραπέμψη ταχύτατα την προκληθείσαν μεταξύ εργοδοτών και μισθωτών διαφοράν άπ' ευθείας ενώπιον των έμοδίων Διοικητικών Διαιτητικών Δικαστηρίων, μη τηρουμένης της διά του νόμου τούτου καθοριζομένης προθεσμίας παραπομπής, σημαίνει, ότι ελήφθησαν υπό του Νομοθέτου υπ' όψιν όλαι αί πιθαναί περιπτώσεις και όξύτατης άκόμη διαταραχής της οικονομίας του τόπου, κατά της οποίας άντέδρασε, χορηγήσας το δικαίωμα του Υπουργού να επιληφθή άμέσως της παραπομπής εις διαιτησίαν της συλλογικής διαφοράς.

Άκριβώς δέ διότι ο Νομοθέτης ήθέλησε - και όρθώς - να έξασφαλίση την κοινωνικήν είρήνην κατά το στάδιον της διά των άρμοδίων διοικητικών οργάνων επιλύσεως της διαφοράς καθώρισε τας ποινικάς και άστικάς κυρώσεις του άρθρου 18 του νόμου 3239/1955, κατά το οποίον ούτε οι εργοδόται, ούτε οι μισθωτοί δύνανται να κινηθούν προς εκβιασμόν εννοίας υπέρ αύτων λύσεως επί της εκδηλωθείσης διενέξεως διά διακοπής της εργασίας ή καταφανούς μειώσεως της άποδόσεως της εργασίας κλπ.

Ίδού λοιπόν ότι, ως έχει ή Εργατική Νομοθεσία, έχουν ληφθή τα δυνατά μέτρα, ώστε και οι εργαζόμενοι να μη έμποροϋν να προβάλλουν άρμοδίως τα αίτήματά των, ως συλλογικήν διαφοράν εργασίας, και το Κράτος να δύναται να άντιδράση κατά της τυχόν διαταράξεως της δημοσίας τάξεως ή κλονισμού της εθνικής οικονομίας διά των νομίμων μέσων, τα οποία ειδικώς εις την περίπτωσιν έθεσπίσθησαν.

Ταύτα ημπορεί να σημαίνουν, κατά λογικάς σκέψεις, ότι ενισχύουν και την γνώμην ότι ή δυνατότης επιστρατεύσεως των άπεργών, ως κατασταλτικού της άπεργίας μέτρου, κατηργήθη διά των διατάξεων του νόμου 3239/1955, αί οποίαι καθορίζουν την άκολουθητέαν διαδικασίαν εν περιπτώσει εμφανίσεως συλλογικής διαφοράς εργασίας (Άρνητικώς ο Ν. Α. Μπουρόπουλος, Το δικαίωμα της άπεργίας και ή πολιτική επιστράτευσις, σελ. 16. Ή εν άρχη μνημονευομένη υπ' άριθ. 578/1966 άπόφασις του Συμβουλίου της Επικρατείας δέν άντιμετώπισε το ζήτημα και άπό της πλευράς ταύτης).

Υποστηρίχθη (Ν. Α. Μπουρόπουλος, ένθ' άνωτ.), ότι «ή εν άρθρω 18 § 2 του νόμου 3239/1955 απαγγελλομένη απαγόρευσις της άπεργίας χρονικώς περιορίζεται, ή δέ προ της ενάρξεως της διαδικασίας άπεργία δέν απαγορεύεται, ούδέ διακόπτεται άμα τη ενάρξει της διαδικασίας. Άλλα και περαιτέρω ή απαγόρευσις της άπεργίας, επιφέρουσα μάλιστα μονομερή λύσιν της συμβάσεως εργασίας, άποστερεί τέλεον την άπεργίαν του χαρακτήρος αύτης ως κατ' άρχην προστατευομένου δικαιώματος του εργαζομένου».

Άντίθετος όμως είναι, νομίζομεν, ή έννοια της διατάξεως. Ή άπεργία διακόπτεται άμα τη ενάρξει της διαδικασίας επιλύσεως της συλλογικής διαφοράς (Πρωτοδικείου Άθηνών 12886/1965, ΕΕΔ 24, 1033), ένω, εξ άλλου, δέν βλέπομεν πώς ή πολιτική επιστράτευσις των μισθωτών δέν άποστερεί την άπεργίαν του χαρακτήρος αύτης ως κατ' άρχην προστατευομένου δικαιώματος των εργαζομένων και είναι άξια κατά ταύτα επικρίσεως ή διάταξις του άρθρου 18 § 2 του νόμου 3239/1955, διά την οποίαν, επί τέλους, ύπάρχει ο λόγος της κατασιγάσεως των παραπόνων των μισθωτών, άφου ή συλλογική διαφορά εργασίας επυρεύθη την όδόν της κατά νόμιμον τρόπον επιλύσεώς της.

Όπωσδήποτε και άσάφεια άν ύπάρχη, ως προς την ισχύν των κειμένων επί του θέματος νόμων περί πολιτικής επιστρατεύσεως το Κράτος πρέπει, νομίζομεν, προς το συμφέρον του κοινωνικού συνόλου να λαμβάνη τα ήπιώτερα μέτρα, τα οποία του παρέχουν οι νόμοι, και το ήπιώτερον πάντως μέτρον είναι το εκ του ειδικού νόμου 3239/1955 συναγόμενον.

γάζονται και κατά τας Κυριακάς και εορτάς, το δώρον ημερομίσθιον θά καταβάλλεται ηύξημένον κατά 75%.

Ή ισχύς της παρούσης άρχεται άπο της Ιανουαρίου 1966.

Οί συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 14 Άπριλίου 1966

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεύχος 18ον (600)

Ἀθῆναι, 15 Σεπτεμβρίου 1966

Η ΑΤΥΠΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΑΞΙΩΣΕΩΣ ΩΣ ΛΟΓΟΣ ΔΙΑΚΟΠΗΣ ΤΗΣ ΑΠΟΣΒΕΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΣΤΥΛΙΑΝΟΥ ΔΙΑΜΑΝΤΑΚΟΥ, Ἐφέτου

Α'

Γενικῶς

§ 1. Ὁ θεσμὸς τῆς παραγραφῆς ὑπηρετεῖ τὴν ἀσφάλειαν τῶν συναλλαγῶν καὶ τὴν νομικὴν γαλήνην, αἵτινες ἀμφότεραι ἐπιβάλλουσι τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν εἰς τὸ παρελθὸν ἀναγομένων σχέσεων διὰ τοῦ τερματισμοῦ τῆς ἐπιδιώξεως τῶν πεπαλαιωμένων ἀξιώσεων, ἕνεκα τῆς ἐφ' ὡρισμένον κατὰ νόμον χρόνον ἀδρανείας τοῦ δικαιούχου. Ἐν τῷ καθ' ἡμέραν συναλλακτικῷ βίῳ, οὐχὶ σπανίως παραλείπεται ἡ ἐγχείρισις ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων τοῦ χρέους πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ἐνῷ αὗται, καὶ διδόμεναι, εἶναι ἐκτεθειμέναι εἰς τὸν κίνδυνον καταστροφῆς ἢ ἀπωλείας, ἐξ ἄλλου δέ, ἡ καθ' ὑποχρέωσιν εἰς τὸ διηνεκὲς διαφύλαξίς των θὰ ἐσήμαινε ἐπαχθεῖαν βάρειαν τοῦ ὀφειλέτου καὶ τῶν διαδόχων του ἐπιφόρτισιν. Ἐν τούτῳ ἀκριβῶς ἀνακύπτει ἡ χρησιμότης τῆς παραγραφῆς, προστατεύουσα τὸν ὀφειλέτην κατὰ ἀβασίμων ἢ ἀπεσβεσμένων ἀπαιτήσεων διὰ τῆς τεκμηριώσεως τῆς ἀποσβέσεως τῶν κατὰ τὴν διάρκειαν ὡρισμένου χρόνου μὴ ἐνασκηθεισῶν ἀξιώσεων, αἵτινες, καθιστάμεναι ἀνενεργοί, παραμένουσιν ἔκτοτε ὡς ἀτελεῖς ἢ ψυσικαὶ ἐνοχαί. Λόγος τούτου εἶναι, ὅτι ἡ ἐπὶ ὡρισμένον χρόνον διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως μὴ ἐπιδιωχθεῖσα ὀφειλὴ δὲν ὑφίσταται πλέον, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο, εἰς τὴν μεγίστην πλειονότητα τῶν περιπτώσεων, ἀνταποκρίνεται πρὸς τὴν ἀλήθειαν, ἡ δὲ ἐντεῦθεν ἐπιβαλλομένη νομικὴ κύρωσις, τὸ γενικώτερον συμφέρον ὑπηρετεῖ (Gmür-Becker, Vorb. ὑπ' ἄρθρα 127-142, II, No 6, σελ. 650-1, Giorgi, Oblig. 8, 345 ἐπ.). Τὸ γενικὸν τοῦτο δημόσιον συμφέρον, χάριν τῆς ἀσφαλείας τῶν συναλλαγῶν, ἀπαιτεῖ, τὸ μέν, τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου περιερχομένων εἰς ἀβεβαιότητα πεπαλαιωμένων σχέσεων, δοθέντος, ὅτι διὰ τῆς ἐξασθενήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων, ἡ ἐξακρίβωσις τοῦ δικαιώματος ἀποβαίνει ἀβέβαια καὶ ἐπισφαλής, τὸ δὲ τὴν συνταύτισιν τοῦ συμφέροντος ἐκείνου πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ ἀτόμου, ἀφοῦ εἰς τὸν ὀφειλέτην δίδεται προστασία κατὰ νόμον (Α.Κ. 277) διὰ τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς πρὸς ἀποκρουσιν τῶν ἐκ τοιούτων σχέσεων ἀξιώσεων, συναντωμένων οὕτω ἐπὶ τῷ αὐτῷ, κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, τοῦ δημοσίου συμφέροντος μετὰ τοῦ ἀτομικοῦ τοιούτου (Enneccerus-Nipperdey, § 230, I, σελ. 1399), δέχως, ὅμως, νὰ ἀντίκειται εἰς τὴν ἰδέαν τῆς γενικῆς ἀσφαλείας τῶν συναλλαγῶν τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ προβολὴ τῆς ἐνστάσεως ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ὑποχρέου, ἢ ὅτι οὗτος, διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως, δύναται νὰ ἐπιφέρῃ διακοπὴν τῆς παραγραφῆς. Ἀλλὰ καὶ ἐξ ἄλλου λόγου ἐπιβάλλεται, ὅπως ἡ παραγραφὴ διαμορφοῦται ὑπὸ τοῦ δικαίου ὡς ἔνστασις. Ἡ ἔννομος τάξις, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν γενικὴν ἀσφάλειαν τῶν συναλλαγῶν καὶ εἰς τὴν προστασίαν κατὰ ἀβασίμων ἢ ἀπεσβεσμένων ἀξιώσεων, ὀφείλει ἠθελημένως νὰ παρίδῃ, ὅτι καὶ ὁ ἐπίσης ἀμελὴς ὀφειλέτης,

ἔχων ἐπίγνωσιν τῆς ὀφειλῆς του, εὑρίσκεται διὰ τῶν κανόνων τῆς παραγραφῆς. Θὰ ἦτο ἀνάρμοστον οὗτος νὰ προστατευθῇ αὐτοδικαίως διὰ τῆς αὐτεπαγγέλτου ἐρεύνης τῆς παραγραφῆς. Ὁ ὀφειλέτης, ἐπικαλούμενος τὴν παραγραφὴν καὶ ἀρνούμενος τὴν πληρωμὴν ὀφειλομένου χρέους, ἐπιφορτίζεται μὲ τὴν εὔλογον ἐπίκρισιν μιᾶς ἁλίγου τιμίας καὶ εἰς τὰ παραγγέλματα τῆς ἠθικῆς ἀνταποκρινομένης συμπεριφορᾶς, ἐφ' ὅσον, εἰς εὐρὺν κύκλον προσώπων, ἰδίᾳ τοῦ ἐμπορίου καὶ τῆς διοικητικῆς, θεωρεῖται ἀνάρμοστον νὰ ἐπικαλῆται οὗτος τὴν παραγραφὴν ἐναντι δεδικαιολογημένων ἀπαιτήσεων. Τὸ γεγονὸς δὲ τοῦτο κρίνεται πρόσφορον, ἵνα ἀποτρέψῃ τὴν κατάχρησιν ἐν τῇ ἐπικλήσει τῶν περὶ παραγραφῆς κανόνων (Ennecceru s-Nipperdey, § 230, I, ἐν τέλει), δι' ὃ καὶ εἰς τὴν συνείδησιν τοῦ ὀφειλέτου ἀποκειμένης τῆς ἐπικλήσεως ἢ μὴ τῆς ἐνστάσεως εὐλόγως ἀπεκλήθη αὕτη «ἔνστασις συνειδήσεως», καθόσον ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ βουλήσεως ἐξαρτᾶται νὰ ἀναλάβῃ ἢ μὴ οὗτος τὸ βάρος τῆς προτάσεώς της. Κατὰ ταῦτα, ἡ παραγραφὴ δὲν θεσπίζεται ὡς ποινὴ τῆς ἀμελείας τοῦ μὴ ἀσκήσαντος τὴν ἀξίωσιν ἐντὸς τοῦ χρόνου ταύτης δικαιοῦνος, ὡς ὑποστηρίζεται (ὅρα *Γιαννοπούλου*: Γενικά, πρὸ τοῦ ἄρθρου 247, III, σελ. 346-7), διότι, καίτοι ἡ ἀποτροπὴ τῆς ζημίας τοῦ δικαιούχου κεῖται ἐν τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ δυναμένου νὰ ἀνασκήσῃ ἐντὸς τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς τὴν ἀξίωσιν, ἐν τούτοις: α') ἡ ποινὴ προϋποθέτει πρᾶξιν ἀπηγορευμένην, ὁ δὲ μὴ ἀσκῶν τὸ εἰς αὐτὸν ἀνῆκον δικαίωμα οὐδένα ἀδικεῖ, καὶ β') οὐδ' ἡ ἄγνοια περὶ τῆς ἀξιώσεως τοῦ δικαιούχου διακωλύει τὴν διαδρομὴν τῆς παραγραφῆς (Regelsberger-*Πρώτσικα*: § 181, I, σελ. 347, § 184 III, σελ. 359, *Μπαλῆ*: Γενικαὶ Ἀρχαί, § 146 ἐν τέλει), ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἡ ἄποψις αὕτη δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὸν δικαιολογικὸν λόγον τῆς παραγραφῆς.

§ 2. Διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως, ὅμως, τῆς ἀξιώσεως τὸ μὲν, ἀποκαλύπτεται ὁ ὀφειλέτης ὡς διατελῶν ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἔναντι τοῦ δανειστοῦ ὑφισταμένων ὑποχρεώσεών του, τὸ δέ, ἐκ τῆς κατὰ τοιοῦτον τρόπον ἐκδηλουμένης συμπεριφορᾶς του γεννᾶται ἡ πεποίθησις εἰς τὸν δανειστὴν περὶ τοῦ ὑποστάτου τῆς συγκεκριμένης καὶ κατὰ τοῦ ἰδίου ὀφειλέτου στρεφομένης ἀξιώσεώς του. Τὴν ἐκ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς τοῦ ὀφειλέτου προκαλουμένην ἀποτρεπτικὴν τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως ἐνέργειαν τοῦ ὀφελέτου δὲν δύναται νὰ ἀγνοήσῃ τὸ δίκαιον, δοθέντος ὅτι, ἕνεκα τῆς πεποιθήσεως ἐκείνης, ὁ δανειστὴς δὲν ἐμφανίζεται ἐκτοτε ἀβράνων, ἡ δὲ ἐκ τῆς ἐξασθενήσεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ἀδεβαιότης ἐκλείπει κατ' ἀκολουθίαν τῆς νέας καταστάσεως, τῆς ἐξακριβώσεως τοῦ δικαιώματος καθισταμένης πλέον ἀσφαλεστέρας καὶ τοῦ δημοσίου συμφέροντος τῆς ἀσφαλείας τῶν συναλλαγῶν μὴ διατελοῦντος ἐν ἀβεβαιότητι. Εἰς τὴν πεποίθησιν ταύτην τοῦ δανειστοῦ, ἀποτρέπουσαν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐγείρῃ τὴν ἀγωγήν, στηρίζεται ἀκριβῶς ὁ δικαιολογικὸς λόγος τῆς διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ἐπερχομένης διακοπῆς τῆς παραγραφῆς (*Μιχαηλίδη*: Συγ. Α.Κ., Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Εἰσαγγτοῦ-Παραγραφή, σελ. 257-8, *Γιαννοπούλου*: § 260, II, σελ. 415), τῆς παρακολουθήσεως πλέον τοῦ πρὸς ἀπόσβεσιν καταδιωκομένου δικαιώματος ὑπὸ τοῦ προδιαβραμόντος χρόνου ἐμφανιζομένης ὡς περιττῆς καὶ διὰ τὸ δίκαιον ἀνωφελοῦς (Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, I, No 1, σελ. 669). Ἐπὶ τῇ σκέψει ταύτῃ δικαιολογεῖται τὸ ἀνενεργὲς τοῦ προδιαβραμόντος χρόνου τῆς ἀρξαμένης μέν, ἀλλὰ μὴπω συμπληρωθείσης παραγραφῆς, εἰς τρόπον ὥστε ἀπὸ τοῦ πέρατος τῆς ἀναγνωρίσεως δέον νὰ ἀρχίσῃ τρέχουσα νέα τοιαύτη, μὴ προσμετρουμένου εἰς τὸν χρόνον ταύτης τοῦ παλαιοῦ ἐκείνου καὶ πρὸ τῆς ἀναγνωρίσεως διαβραμόντος χρόνου.

§ 3. Εἰς τὸ προτεχθὲν Βυζαντινορωμαϊκὸν Δίκαιον ἐκράτει διχοστασία ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐὰν ἡ τὴν διακοπὴν ἐπιφέρουσα ἀναγνώρισις ἔδει νὰ ἦ ἔγγραφος ἢ ἀρκῇ καὶ ἡ προφορικὴ τοιαύτη, νομίμως ἀποδεικνυομένη. Καὶ ἡ μὲν ρητὴ ἢ σιωπηρὰ ἀναγνώρισις, ὡς λόγος διακοπῆς τῆς παραγραφῆς, προβλέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως ν. 7, § 5α, Κώδ. 7, 39. Ἐκ τῆς φράσεως ὅμως τοῦ ν. 4, Κώδ. 8 39 «quos in anterioribus sanctionibus interruptionibus et invenimus positos et nos ampliamus» («οὓς εὑρίσκομεν τεθειμένους καὶ οὓς ἡμεῖς ἐπεξηγήσαμεν ἐν προτέραις κυρώσεσιν») συνήγετο, ὅτι ἡ ἀναγνώρισις ἔδει νὰ ἐκδηλοῦται ἐγγράφως ἢ διὰ πραγματικῶν γεγονότων, μὴ ἀρκούσης τῆς προφορικῆς τοιαύτης (Dernburg-*Δουβουνιώτου*: § 180, No 2, κείμ. καὶ σημ. 16, Bruns: Z.f.R.G. I, σελ. 108). Εἰς τοῦτο ἀντετάχθη, ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ τε θεωρία καὶ ἡ πρᾶ-

ξις προσέδωκαν ἀνέκαθεν, εἰς τὴν προφορικὴν τοὐλάχιστον ὑπόσχεσιν πληρωμῆς, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς διακοπῆς, ὑπόκειται περιπτώσεις ὑπογρεωτικῆς ἀσκήσεως ἐκ τῆς παγίας νομολογίας τοῦ Ἀνωτάτου Δικαστηρίου γεννηθέντος ἐθίμου, οὗ ἕνεκα ἐκράτησεν ἡ γνώμη, ὅτι ἀρκεῖ καὶ ἡ προφορικὴ ἀναγνώρισις (Regelsberger - *Πράτσικα*: § 184, II, σελ. 357, κείμ. καὶ σημ. 8). Ὁ Γερμ. Α.Κ. ἐν § 208, φέρων: «Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται, ἐὰν ὁ ὑπόχρεως ἔναντι τοῦ δικαιούχου τὴν ἀξίωσιν διὰ πληρωμῆς μέρους ἢ τόκων, παροχῆς ἀσφαλείας ἢ κατ' ἄλλον τρόπον ἀναγνωρίσῃ», ἔταμε τὴν ἀμφισβήτησιν ὑπὲρ τῆς δευτέρας γνώμης, ἀρτισθεὶς εἰς πᾶσαν ἀναγνώρισιν, ἔστω καὶ προφορικήν. Ἀλλὰ καὶ ὁ Ἑλλ. Κ. Ἐνοχῶν, ὁρίζων ἐν ἄρθρῳ 135: «Ἡ παραγραφὴ διακόπτεται: 1) δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ἐκ μέρους τοῦ ὀφειλέτου, ἰδίᾳ διὰ τῆς πληρωμῆς τόκων καὶ μέρους τῆς ἀπαιτήσεως, τῆς παροχῆς ἐνεχύρου καὶ ἐγγυήσεως», ἐτάχθη ὑπὲρ τῆς ἀτύπου ἀναγνωρίσεως (Gmür-Becker: ἐπ' ἄρθρων 135, II, No 5, σελ. 670), ἀρκούμενος καὶ εἰς προφορικὴν τοιαύτην. Ὁ ἡμέτερος Ἀστικὸς Κῶδιξ, ἀκολουθήσας ἐν τούτῳ τὸ προϊσχῦσαν δίκαιον καὶ τὰς ξένας νομοθεσίας (Γερμ.Α.Κ. 208, Γαλλ.Α.Κ. 2248, Ἑλβετ. Α.Κ. 1497, Γαλλο-Ἰταλικὸν Προσχ. 415), διὰ τὴν παραδοχὴν τῆς ἀναγνωρίσεως ὡς λόγου διακοπῆς τῆς παραγραφῆς, ὡρίσατο ἐν ἄρθρῳ 260 «ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου», ἀκολουθήσας τὸ ἄρθρον 150 τοῦ Σχεδίου τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς («ἡ παραγραφὴ διακόπτεται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως», ὅρα Σχ. Α.Κ., σελ. 298), εἰς ἣν διατύπωσιν εἶχεν ἀπολήξει τὸ ἄρθρον 157 Προσχεδίου Εἰσηγητοῦ, διὰ τῆς ἀντικαταστάσεως τῆς φράσεως «διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου» ὑπὸ τῆς τοιαύτης «διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου» (ὅρα Αἰτιολογικὴν Ἔκθεσιν Εἰσηγητοῦ, σελ. 257-8). Ἡ ὑπὸ τοῦ Συντάκτου πεληθυσθεῖσα μεταβολὴ εἰς τὴν διατύπωσιν τῆς σειρᾶς τῶν λέξεων ἐν ἄρθρῳ 260 Α.Κ. θέντος τὴν φράσιν «ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου» εἰς τὸ τέλος τῆς περιόδου, ἀντὶ τῆς διατυπώσεως τοῦ ἄρθρου 150 τοῦ Σχεδίου, ἥτις ἔθετε αὐτὴν ἐν ἀρχῇ, ἐξηγεῖται ἐκ τῆς ἐπιθυμίας ὅπως νὰ διατυπώσῃ ἐντονώτερον τὴν νομοθετηθεῖσαν ἄρσιν τῆς πρότερον ὑφισταμένης ἀμφισβητήσεως, συνδέσας ταύτην εὐθέως πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν, ἄνευ τῆς παρεμβολῆς τῆς εἰς τὸ τέλος τῆς περιόδου τεθείσης ὡς ἄνω φράσεως. Ἐξ ἄλλου, ἡ παρὰ τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς γενομένη ἀντικατάστασις τοῦ ὅρου «ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου» διὰ τοῦ ὅρου «ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου», εἶναι ἐπιτυχής, τοῦ τελευταίου τούτου, ὡς γενικωτέρου, καλύπτοντος καὶ τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ ἀξίωσις, ὡς γενική, ἐμφανίζει ἀοριστίαν ἐν τῇ παροχῇ, διὰ τὸν προσδιορισμὸν αὐτῆς, τοῦ νόμου παραπέμποντος εἰς ὡρισμένα ἀντικειμενικὰ στοιχεῖα (π.χ. ἐπὶ ἀξιώσεως πρὸς προίκισιν, Α.Κ. 1495, τοῦ κατὰ ποσὸν προσδιοριζομένου τῆς ἀξιώσεως συντελουμένου διὰ καὶ ἀπὸ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἐπιφερούσης τὴν ἄρσιν τῆς ἀοριστίας τῆς παροχῆς, πρὸ τῆς ὁποίας ὁ πατὴρ δὲν εἶναι ὀφειλέτης, ὡς μὴ καθορισθείσης τῆς παροχῆς, ἀλλὰ ὑπόχρεως, καίτοι ἡ πενταετὴς παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου κατ' ἄρθρον 1498 Α.Κ καὶ ὑφίσταται περίπτωσις διακοπῆς τῆς παραγραφῆς, πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως τῆς θυγατρὸς ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου), καθὼς ἐπίσης καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄλλων σχέσεων (πλὴν ἐνοχικῆς) δικαιωμάτων, ἐφ' ὧν δὲν γεννᾶται ἀξίωσις καὶ καθυποβάλλονται, παρὰ ταῦτα, εἰς τὴν παραγραφὴν (κατωτέρω § 8α). Ἡ ἀντικατάστασις ἐγένετο κατὰ τὸ πρότυπον τῆς παραγράφου 208 τοῦ Γερμ. Α.Κ., ὁρίζοντος «wenn der Verpflichtete» καὶ καθιεροῦντος τὴν γενικωτέραν ἔννοιαν τοῦ ὅρου, τοῦ Ἑλλ. Κ. Ἐνοχῶν ἐμμένοντος εἰς τὴν στενωτέραν ἔννοιαν «von seiten des Schuldners», ἥτις, ὅμως, δυσχερῶς θὰ ἠδύνατο νὰ καλύψῃ καὶ τὰς ὡς ἄνω μνησθείσας περιπτώσεις. Ἐξ ἄλλου, ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ἔκρινεν ὡς περιττὴν τὴν ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ νόμου (Α.Κ. 260) ἀναγραφὴν παραδειγμάτων καὶ περιπτώσεών τινων ἀναγνωρίσεως (καταβολὴ τόκων, καταβολὴ μέρους, παροχὴ ἀσφαλείας), ἃς ἐνδεικτικῶς μνημονεύουσιν αἱ διατάξεις τῶν ξένων τούτων Κωδίκων. Ὡσαύτως περιττὴ ἐκρίθη καὶ ἡ φράσις τῆς παραγράφου 208 τοῦ Γερμ. Α.Κ. «ἔναντι τοῦ δικαιούχου» (πιστωτοῦ), διότι καὶ ἄνευ ταύτης ἐξάγεται σαφῶς διὰ τῆς ἐπιωνυμίας, ὅτι ἡ ἀναγνώρισις γίνεται πρὸς τὸν δικαιοῦχον, ἐφ' ὅσον ὁ μὲν χρόνος τῆς παραγραφῆς τρέχει εἰς βάρος τῆς ὑποκειμένης εἰς ἀπόσβεσιν ἀξιώσεώς του, ἡ δὲ διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ἐπερχομένη διακοπὴ ἐνεργεῖ ὑπὲρ αὐτῆς, ἀρχομένου ἀπὸ ταύ-

της νέου χρόνου παραγραφής, ἐνῷ ὁ ἐν τῷ νόμῳ προσδιορισμὸς τῆς θέσεως τοῦ ἀναγνωρίζοντος («ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου») οὐδεμίαν καταλείπει ἀμφιβολίαν, ὅτι ἡ ἐνέργεια ἀπευθύνεται κατὰ τοῦ ἑτέρου ἐν τῇ ἐνοχῇ ἢ τῇ ἄλλῃ σχέσει προσώπου, οἷον δύναται νὰ εἶναι μόνον ὁ δικαιοῦχος τῆς ἀξιώσεως (δανειστής). Ἀλλὰ καὶ τὸ θέμα τῆς φύσεως τῆς ἀναγνωρίσεως, ἐὰν δηλονότι αὕτη ἀποτελῇ ἢ ὄχι δικαιοπραξίαν, ὁ Κώδιξ ἀπέφυγε νὰ ρυθμίσῃ διὰ θετικῆς διατάξεως, ἐπαφεθεὶς ἐν τούτῳ εἰς τὴν ἑρμηνείαν (ὅρα Σχ. Α.Κ., Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις Εἰσηγητοῦ, σελ. 257 - 8).

Β'

Ἔκτασις ἐφαρμογῆς

§ 4. Ἡ ἔκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. συνέχεται μὲ τὴν ἀνάλυσιν τῆς ἐννοίας τῶν ὅρων τῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων καὶ τῆς κτητικῆς παραγραφῆς (χρησικτησίας), καθὼς καὶ μὲ τὴν ἐν τῷ Κώδικι τοποθέτησιν ἑκάστου τῶν θεσμῶν τούτων. Ἐκ τῆς γενικῆς θεωρίας περὶ κτήσεως καὶ ἀπωλείας δικαιωμάτων διὰ τῆς ἐφ' ὡρισμένου χρόνου ἀσκήσεως ἢ τῆς παραλείψεως τῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἀξιώσεως κατὰ τὴν ἐν τῷ δικαιώματι ἐγκειμένην ἐξουσίαν ἐπλάσθη ἡ γενικὴ ἔννοια τῆς παραγραφῆς, ἥτις, ἐν τῇ εὐρείᾳ αὐτῆς ἐννοίᾳ, ἐκάλυπτε πᾶσαν μεταβολὴν ἐν τῷ δικαιώματι διὰ τῆς παρόδου ὡρισμένου χρόνου, ἐντὸς τοῦ ὁποίου τοῦτο ἐνησκήθη ἢ δὲν ἐνησκήθη. Ἡ παραγραφὴ αὕτη διελάμβανε, τὸ μέν, τὴν καταλύουσαν τὰ δίκαια ἀποσβεστικήν, τὸ δέ, τὴν παράγουσαν τὰ δίκαια κτητικήν, ἀναλόγως τοῦ γεγονότος ἐὰν διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου ἐπήρχετο κτῆσις ἢ ἀπώλεια τοῦ δικαιώματος. Οὕτω, κατὰ τὴν ἀρχαιοτέραν ταύτην διδασκαλίαν, ἐγενικεύθησαν αἱ δύο διάφοροι ἔννοιαι τῆς χρησικτησίας καὶ τῆς παραγραφῆς τῶν ἀγωγῶν καὶ περιελήφθησαν εἰς τὴν γενικὴν ἔννοιαν τῆς καθόλου παραγραφῆς, καθυποβληθεῖσαι εἰς ἑνιαίαν ρύθμισιν. Ἡ ἀποψις αὕτη, ἀπηχοῦσα τὸ περιεχόμενον τοῦ Ποιητικοῦ Τοπικοῦ Κώδικος (Μέρος 1ον, Τίτλος 9ος, § 500 ἑπ.), τοῦ Γαλλ.Α.Κ. (2219 ἑπ.), τοῦ Αὐστρ. Α.Κ. (§ 1451), τοῦ Μολδαυϊκοῦ Κώδικος (1906) καὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Νομοσχεδίου 1874, εἶπινες ὑπὸ τὸν αὐτὸν τίτλον ρυθμίζουσι τὰ τῆς κτήσεως καὶ τῆς ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἀπεδείχθη ξένη πρὸς τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον καὶ καθ' ἑαυτὴν ἐκρίθη ἐσφαλμένη. Ἡ παραγραφὴ δὲν εἶναι γενικὸν μέσον κτήσεως ἢ ἀπωλείας τῶν δικαιωμάτων, διότι, ἐνῷ πᾶσα ἀπαίτησις, ἑπομένως καὶ πᾶσα ἀγωγή, ὑπόκειται εἰς ἀποσβεστικὴν παραγραφήν, δὲν δύναται νὰ λεχθῇ συγχρόνως, ὅτι καὶ πᾶν δίκαιον ἀποκτᾶται διὰ παραγραφῆς, διὸ καὶ δὲν ὑφίστανται κανόνες περὶ τῆς ἐν γένει παραγραφῆς (τῆς ἀποσβεστικῆς καὶ κτητικῆς) ἐν τῷ Ρωμαϊκῷ Δικαίῳ (*Οἰκονομίδου*. Στοιχεῖα Ἀστικοῦ Δικαίου, § 66, σημ. 2 μετὰ τῆς αὐτόθι γερμανικῆς βιβλιογραφίας Regelsberger - *Πράτικα*: § 126 I, 3, σελ. 119, κείμ. καὶ σημ. 3). Ἡ ἐπὶ δράσει τοῦ χρόνου ἐμφανίζεται προσιδιάζουσα εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι ὡρισμέναι ἀξιώσεις διὰ τῆς μὴ ἐνασκήσεώς των ἐφ' ὡρισμένον κατὰ νόμον ταχθέν, χρονικὸν διάστημα, δύνανται νὰ παραλύσουν, καὶ ἀπὸ τῆς θεωρίας ταύτης τῆς ἀξιώσεως, ἐγκλιματισθείσης καὶ εἰς τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον, ἀφορμῶνται αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις τοῦ ἡμετέρου Ἀστικοῦ Κώδικος (ὅρα Αἰτιολογικὴν Ἔκθεσιν Εἰσηγητοῦ, Εἰσαγ. ἐπὶ παραγραφῆς, σελ. 238). Ἐκ πάντων τούτων ἔπεται, ὅτι ὁ ἡμέτερος Ἀστικὸς Κώδιξ λαμβάνει τὸν ὅρον παραγραφὴ μόνον ὑπὸ τὴν ἀποσβεστικὴν ἔννοιαν, τὴν δὲ χρησικτησίαν δι' ἰδίων διατάξεων, ἐρρύθμισεν ὡς ἕτερον θεσμὸν καὶ οὐχὶ ὡς ὁποκατηγορίαν τῆς παραγραφῆς (*Μπαλῆ*: Γεν. Ἀρχαί, § 140, *Γιανναττάσιου*: Γενικὰ πρὸ τοῦ ἄρθρου 247, σελ. 345, I, Enneccerus-Nipperdey § 229, II, 1, σελ. 1398 καὶ § 230, II, 4, σελ. 1399, ἔνθα φέρεται, ὅτι ἡ ἔκτασις ἐφαρμογῆς τῶν παραγράφων 194 ἑπ. περιορίζεται μόνον εἰς τὴν παραγραφὴν τῶν ἀξιώσεων καὶ ὅτι ἐπὶ τῶν ἐμπραγμάτων ἀξιώσεων, ἐν αἷς καὶ ἀγωγὴ κυριότητος, αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις δὲν ἐφαρμόζονται κατ' ἀρχήν. Gmür - Becker: Vorbem. zu Art. 127 - 142, σελ. 652, No 12, ἔνθα BGE 48ᵉ, 4 3), μόνον δὲ κατ' ἐξαίρεσιν, διὰ ρητῆς νομοθετικῆς ἐπιταγῆς (Α.Κ. 1049 ἐπ. τελευταῖον), χωρεῖ ἀνάλογος ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ χρησικτησίας τῶν περὶ διακοπῆς, διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐπὶ τῆς παραγραφῆς ἰσχυουσῶν διατάξεων (Α.Κ. 261). Ἐκ τῆς ἐξαιρετικῆς ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1049 Α.Κ., θεσπιζούσης τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν μόνον διὰ τὸ ὑπ' αὐτῆς προνοούμενον εἰδικὸν θέμα τοῦ ἄρθρου 261 Α.Κ., ἕπεται, διὰ τοῦ ἐξ ἀντιδιαστολῆς ἐπιχειρήματος, ὅτι τὸ ἄ-

ίρου 260 Α.Κ. δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ χρησικτησίας, διότι: α) κατὰ τὸν λογισμὸν καὶ τὴν βούλησίν του ὁ νομοθέτης, περιορισθεὶς εἰς μόνον τὸν ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ μνησθέντα εἰδικὸν λόγον, ἀπέκλεισε τὴν ἀνάλογον ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς δι' ἀναγνωρίσεως διακοπῆς, δι' ἣν ἰσχύει τὸ ἐναντίον καὶ β) ὁ ἐξαιρετικὸς οὗτος κανὼν δὲν εἶναι δεκτικὸς διασταλτικῆς ἑρμηνείας (Α.Π. 634/1950 καὶ 116/1953, ἐν Θέμιδι ΞΒ' 54 καὶ ἐν ΕΕΝ κ' 567). Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἔκτασις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. περιορίζεται μόνον εἰς τὴν παραγραφὴν τῶν ἀξιώσεων, ὑπὸ τὴν ἀποσβεστικὴν ἔννοιαν, ἀποκλείεται δὲ ἡ ἐφαρμογὴ αὐτῆς ἐπὶ χρησικτησίας, ἐφ' ἧς, ἰδίαι ἰσχύουσι, κατ' ἰδιαιτέραν ρύθμισιν, διατάξεις διακοπῆς, ἐν αἷς δὲν καταλέγεται καὶ ἡ δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως τοιαύτη.

Γ'

Φύσις τῆς ἀναγνωρίσεως

§ 5 Ὁ προσδιορισμὸς τῆς φύσεως τῆς ἀναγνωρίσεως, ὡς ἐνεργούσης ἢ μὴ χαρακτῆρα δικαιοπραξίας (ἤτοι δηλώσεως βουλήσεως, ἀποσκοπούσης εἰς τὴν γένεσιν ὑποχρεώσεως τοῦ ὀφειλέτου ἐξ αὐτῆς), ἐνέχει ἰδιάζουσαν σημασίαν, διότι ἐξ αὐτοῦ θὰ κριθῇ, ἂν ἀπαιτῆται παρὰ τῷ ἀναγνωρίζοντι δικαιοπρακτικὴ ἱκανότης (Α.Κ. 128) ἢ μή, καὶ ἂν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπὶ τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης αἱ περὶ ἐλαττωμάτων τῆς βουλήσεως, περὶ ἀντιπροσωπεύσεως, περὶ ἀφορότητος ἢ ἀκυρωσίας διατάξεις. Ἔχει γίνει δεκτὸν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ., ὅτι δὲν εἶναι ἀπαραίτητος σύμβασις ἡ δικαιοπρακτικὴ δήλωσις τῆς πρὸς ἀναγνώρισιν βουλήσεως καὶ ὅτι ἀρκεῖ διὰ τὴν ἀναγνώρισιν μία πραγματικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ὀφειλέτου ἔναντι τοῦ πιστωτοῦ, ἐξ ἧς νὰ ἐξάγεται ἀπαραγνώριστος, ὅτι ἐκεῖνος, ἐν ἐπιγνώσει τῆς ἀξιώσεώς του, ἐκλαμβάνει ὡς ὡφειλομένην τὴν ἀξίωσιν καὶ ἀποδέχεται τὸ ὑποστατὸν αὐτῆς (ὅρα Planck-Knocke: § 208, 2, Oertmann: § 208, II, c', Staudinger-Going: Anm. 3 zu § 208, 2, Lehmann: Allg. Teil § 45, II, 4 c', Ermann-Hefermehl: § 208, 2, Palandt-Danckelmann: § 208, 2, Lange: Allg. Teil § 16, IV, 2 c', a', Endemann: § 93 A', 21, Hölder: § 208, Breit: Geschäftsfähigkeit, σελ. 199). Ἀλλὰ ἡ ἀναγνώρισις, δι' ἧς ὁ ὑπόχρεως παραδέχεται τὴν ἀλήθειαν τοῦ γεγονότος περὶ τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ἀξιώσεως, ἀποτελεῖ θεμιτὴν πρᾶξιν, ἧς τὰ ἀποτελέσματα ἐπέρχονται ἐκ τοῦ νόμου, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἠθέλησεν ἢ μὴ ταῦτα ὁ ἀναγνωρίζων, ὅστις ἐνδέχεται νὰ μὴ ἀπέβλεψε πάσως εἰς ταῦτα. Ἐνέχει μὲν ἡ τὴν ἀναγνώρισιν διαδηλοῦσα συμπεριφορὰ ἔκφρασιν βουλήσεως, πλὴν ὅμως ἡ ἔννομος ἐνέργεια τῆς διακοπῆς ἐπέρχεται οὐχὶ ἐκ τῆς θελήσεως τοῦ ἀναγνωρίζοντος, ἀλλ' ἐκ τοῦ νόμου, δίχως νὰ δύναται νὰ παραραθῇ τὸ γεγονὸς ὅτι ἀφορμὴν εἰς τὴν πρᾶξιν ταύτην παράσχεν ἡ βούλησις τοῦ ἀναγνωρίζοντος καὶ ὅτι, οὐχὶ σπανίως, οὗτος ἐπιχειρεῖ τὴν πρᾶξιν ταύτην ἐν ἐπιγνώσει τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἢ καὶ ἐνίοτε μὲ τὴν πρόθεσιν νὰ προκαλέσῃ ταῦτα. Οὕτω, φέρουσα τὸν χαρακτῆρα τῆς οἱουσεὶ δικαιοπραξίας, δέον νὰ ἐφαρμοσθῶν κατ' ἀρχὴν εὐρέως κατ' ἀναλογίαν αἱ τὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα, ἀντιπροσώπευσιν, τὰ ἐλαττώματα ἕνεκα πλάνης, ἀπάτης ἢ ἀπειλῆς, συναίνεσιν καὶ ἔγκρισιν, ἀκυρότητα καὶ ἀκυρωσίαν διέποντες κανόνες (ὅρα Enneccerus-Nipperdey: § 137 IV, α', σελ. 866, κείμ. καὶ δ' ἐν τέλει, σελ. 868, ἔνθα καὶ ρητὴ μνεία τῆς ἀναγνωρίσεως διὰ παραπομπῆς εἰς τὴν παράγραφον 208, *Μπαλῆ*: Γεν. Ἀρχαί, § 154 καὶ § 32, *Γιαννοπούλου*: § 260 II, σελ. 415 ἑπ.), πλὴν τῶν περὶ αἱρέσεως καὶ προθεσμίας τοιούτων, μὴ δυναμένων ἐν προκειμένῳ νὰ ἐφαρμοσθῶσιν, ἀφοῦ ἡ νομικὴ ἐνέργεια εἶναι ἐκ τοῦ νόμου προδιαγεγραμμένη καὶ δὲν προσδιορίζεται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ἀναγνωρίζοντος, οὕτως ὥστε νὰ δύναται οὗτος νὰ ἐξαρτήσῃ τὴν ἐνέργειαν τῆς πράξεώς του ἐξ ἀβεβαίου γεγονότος (ὅρα *Μπαλῆ*: ἔνθ' ἀνωτ. § 32, Enneccerus-Nipperdey: § 235, σημ. 6, σελ. 1424). Ἐν Ἑλλάδι ἐκράτησε ἀρχικῶς διχοστασία ἐπὶ τοῦ θέματος ἂν ἡ ἀναγνώρισις εἶναι δικαιοπρακτικὴ δήλωσις βουλήσεως ἢ δήλωσις διαμηνύσεως (γνώσεως) καὶ συνεπῶς ἐκδήλωσις τῆς πεποιθήσεως τοῦ ὀφειλέτου περὶ τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ἀξιώσεως, ὅτε, εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, θὰ ἦτο ἀναγκαία ἡ ὕπαρξις δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος παρὰ τῷ ἀναγνωρίζοντι, εἰς δὲ τὴν δευτέραν, ἡ ἱκανότης χρήσεως τοῦ λογικοῦ. Μετὰ ὅμως τὴν γνώμην τοῦ ἐπιφανεστέρου ἐκπροσώπου τῆς «θεωρίας τῆς γνώσεως» περὶ ἀναλόγου ἐφαρ-

μογῆς τῶν περὶ δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος τῆς δηλώσεως βουλήσεως ὁρισμῶν καὶ ἐπὶ τῆς δηλώσεως γνώσεως (ν. Tuhr: Allg. Teil des Bürg. Rechts. 2, II) καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ὁμοσπονδιακοῦ Δικαστηρίου (BGE 573, 583), δι' ἧς ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ ἄποψις, ὅτι ἡ ἀναγνώρισις ἀποτελεῖ καθαρὰν δήλωσιν γνώσεως, ἡ συζήτησις ἀπώλεσε τὴν σημασίαν της, κρατησάσης ὁμοίας ἀπόψεως πρὸς τὴν ἀνωτέρω δεκτὴν γενομένην (Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, II, No 2, σελ. 669). Ὅθεν, ἡ παρ' ἀνικάνου πρὸς τὸ δικαιοπρακτεῖν ἐκπορευομένη ἀναγνώρισις εἶναι ἀνενεργὸς καὶ οὐδὲν συνεπάγεται ἔννομον ἀποτέλεσμα, οἷον ἐπιφέρει μόνον ἡ ὑπὸ τοῦ πατρός, ὡς νομίμου ἐκπροσώπου τοῦ μὴ συμπληρώσαντος τὸ 14ον ἔτος ἀνηλίκου, ἢ ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, ἐπὶ τελοῦντος ὑπὸ ἐπιτροπείαν ἢ δικαστικὴν ἢ νόμιμον ἀπαγόρευσιν γενομένη, ἐνῷ ὁ ἔχων συμπληρώσει τὸ δέκατον ἔτος ἀνήλικος δὲν δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ἀναγνώρισιν, ἀφοῦ, ἐξ αὐτῆς, οὐ μόνον ἔννομον ὄφελος δὲν πορίζεται, ἀλλὰ καὶ τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ἀξιώσεως παραδέχεται (Α.Κ. 134) καὶ τὴν εἰς βάρος του ἐπιμήκυνσιν τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς διὰ τῆς διακοπῆς προκαλεῖ, ὁ δὲ συμπληρώσας τὸ 14ον ἔτος ἀνήλικος δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ἀναγνώρισιν, ἀναγομένην μόνον εἰς ὅτι οὗτος δύναται νὰ διαθέτῃ ἐλευθέρως, διότι, ἐντὸς τοῦ περιωρισμένου κύκλου τῶν ἐννόμων τούτων σχέσεων, δύναται νὰ ἀποδεχθῇ τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ἀξιώσεως (Α.Κ. 135). Ὁ ὑπὸ δικαστικὴν ἀντίληψιν, ὡς περιωρισμένος ἱκανός (Α.Κ. 129), δύναται νὰ προέλθῃ εἰς ἀναγνώρισιν καὶ ἄνευ συναινέσεως τοῦ ἀντιλήπτορος, διότι, ἐλλειπούσης ἀπὸ ταύτης δικαιοπρακτικῆς βουλήσεως καὶ προκειμένης καθαρῶς πραγματικῆς συμπεριφορᾶς, δὲν συνάπτει ὑπόσχεσιν, ὥστε νὰ ἐμπίπτῃ αὐτὴ εἰς τὰς περιπτώσεις τοῦ ἄρθρου 1707 Α.Κ., δυναμένου καὶ τούτου νὰ παραδεχθῇ τὴν ἀλήθειαν περὶ τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ὑφισταμένης ἀξιώσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀναγνώρισις ἐκπορεύεται ἐκ τῆς εἰσπράξεως κεφαλαίων ἢ τόκων καὶ τῆς ἐπὶ ταύτης παροχῆς μερικῆς ἐξοφλήσεως, ὅτε δεῖται τῆς συναινέσεως τοῦ ἀντιλήπτορος (Α.Κ. 1707 περ. 2).

§ 6. Ἐγένετο δεκτὸν (ἀνωτ. § 5), ὅτι ἐπὶ ἀναγνωρίσεως θὰ ἐφαρμοσθῶσι κατ' ἀναλογίαν οἱ τὴν δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα καὶ τὴν ἀντιπροσώπευσιν διέποντες κανόνες. Τὸ νομικὸν πρόσωπον δικαιοπρακτεῖ ἐξωθεν (ἔναντι τῶν τρίτων) διὰ τοῦ διοικοῦντος αὐτὸ (μονοπροσώπου ἢ πολυπροσώπου) καταστατικοῦ του ὀργάνου, ὅπερ καὶ ἀντιπροσωπεύει αὐτὸ (Α.Κ. 67, 68). Ἐπομένως, μόνον ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ὀργάνου τούτου, ἐνεργοῦντος ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας του καὶ τῆς πρὸς ἀντιπροσώπευσιν τοῦ νομικοῦ προσώπου ἐξουσίας του, παράγει διὰ τὸ νομικὸν πρόσωπον τὰ ἔννομα ἀποτελέσματα τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ φυσικοῦ προσώπου καὶ ἐπιφέρει διακοπὴν τῆς παραγραφῆς (Α.Κ. 71). Τοῦ ὀργάνου τούτου, συγκροτουμένου ἐκ φυσικῶν προσώπων ἱκανῶν διοικήσεως καὶ ἀναλήψεως τῶν ἐξ αὐτῆς ὑποχρεώσεων, ἕπεται ἀναγκαίως, ὅτι ταῦτα κέκτηνται πλήρη ἱκανότητα πρὸς δικαιοπραξίαν καὶ πρὸς αὐτοπρόσωπον ἐνέργειαν, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἐκ μόνης τῆς συγκροτήσεως τοῦ ὀργάνου παρέχεται ἡ πρὸς ἀναγνώρισιν ἀντιπροσωπευτικὴ ἐξουσία, διὸ τοῦτο δὲν ἀναλαμβάνει ὑποχρέωσιν (ἢ τις εἶναι τὸ μεῖζον), ἀλλ' ἁπλῶς ἀποδέχεται τὸ ὑποστατὸν τῆς ἐξ ὑφισταμένης ἀξιώσεως ὑποχρεώσεως (ἔλασσον) διὰ πραγματικῆς συμπεριφορᾶς καὶ ἐνεργεῖ, κατὰ τοῦτο, ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς δικαιοδοσίας του, ὡς πρὸς τὸ ὑπόχρεων νομικὸν πρόσωπον. Ἂν ἡ ἀναγνώρισις ἐκπορευθῇ οὐχὶ ὑπὸ τοῦ ὀργάνου τούτου, ἀλλὰ παρ' ἑτέρου μέλους τοῦ νομικοῦ προσώπου, μὴ δεσμεύοντος κατὰ νόμον τὸ νομικὸν πρόσωπον, ἀποβαίνει ἀνενεργὸς ὡς μὴ γενομένη «ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου», ἀλλ' ἀπὸ τρίτου, ἄνευ συναινέσεως ἢ ἐγκρίσεως τοῦ ὑποχρέου. Ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἡ ἀναγνώρισις ἐκπορεύεται παρὰ τῶν κατὰ τὸν ἱδρυτικὸν νόμον ἐκπροσωπούντων αὐτὸ ὀργάνων, ἵνα αὕτη γίνῃ ὑπὸ τοῦ νομικοῦ προσώπου, ὡς ὑποχρέου. Τὸ Δημόσιον, ἐκπροσωπούμενον γενικῶς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἢ παρὰ τῶν ἐξ ἰδικῶν νόμων ἐπιτρεπόντων τὴν κατ' ἄλλον τρόπον ἐκπροσώπησίν του ὀργάνων, ὡς ὑπόχρεων, προβαίνει εἰς ἀναγνώρισιν παράγουσαν ἔννομον ἀποτέλεσμα μόνον ἐὰν προέρχηται αὐτὴ ἐκ μέρους τῶν ὀργάνων τούτων, δίχως νὰ ἀπαιτῆται: α) ὁμόφωνος πρᾶξις τούτων γνωμοδότησις τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, ἀφοῦ τὸ ἄρθρον 35 § 1 τοῦ Κώδικος Δικῶν Δημοσίου ὁρᾷ τὴν σύμβασιν ὡς αὐτοτελῆ αἰτίαν ἐνοχῆς (Α.Κ. 873. Ἐφ. Α 2556/1960, ΝοΒ 8, 175), περὶ ἧς ἡδὴ ὁ πρόκειται, καὶ β) ἔγγραφος συστατικὸς τύπος κατὰ τὰ ἄρθρα 34, 39 καὶ 40 ν. ΣΙΙ «περὶ δημοσίου λογιστικοῦ», διότι αἱ διατ

ξεις αύται προβλέπουσι τὸ ἔντυπον τῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου καταρτιζομένων σ υ μ β ά σ ε ω ν (Α.Π. 148/1963, ΕΕΝ 30, 511), οἷα δὲν εἶναι, κατὰ τὰ εἰρημένα (ἀνωτ. § 5), ἡ ἐ σ τ ε ρ η μ έ ν η δικαιοπρακτικῆς ὁηλώσεως βουλήσεως καὶ τὴν πραγματικὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὀφειλέτου παριστῶσα ἀναγνώρισις.

Δ'

Ἔννομοι προϋποθέσεις

§ 7. Διὰ τῆς διακοπῆς τῆς παραγραφου ματαιοῦται ὁ προδιαβραμὼν χρόνος, ὅστις δὲν προσμετρεῖται καὶ ἀποβαίνει ἀ ν ω φ ε λ ὴ ς εἰς τὸν δανειστήν. Ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τοῦ λόγου διακοπῆς, εἰ μὲν οὗτος ἐν ἀκαρεῖ (στιγμιαίως) συντελῆται, ἡ νέα παραγραφὴ ἄρχεται π α ρ ε υ θ ύ ς ἀπὸ τούτου, εἰ δὲ οὗτος εἶναι διαρκής, ἡ ἔναρξις ἐκ νέου τῆς παραγραφῆς κ ω λ ύ ε τ α ι ἐξ αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας του καὶ μόνον ἀπὸ τοῦ πέρατος ταύτης ἄρχεται νέα παραγραφή. Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ἀνήκει ἡ δι' ἀναγνωρίσεως διακοπή, ἥτις κρίνεται παρευθὺς καὶ εἶναι μόνον σ τ ι γ μ ι α ί α, τῆς νέας παραγραφῆς ἀρχομένης ἔκτοτε ἀπὸ ταύτης, ἐνῷ εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν ὑπάγονται αἱ περιπτώσεις τῆς δικαστικῆς ἀσκήσεως τῆς ἀξιώσεως δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς ἢ διὰ τῆς θέσεν ταύτης ἐπεχούσης πράξεως τοῦ δικαιούχου (Α.Κ. 261-267, 269), ἐφ' ὧν ἡ νέα παραγραφὴ ἄρχεται ἀπὸ τῆς ἄρσεως τοῦ λόγου διακοπῆς (Α.Κ. 270), πρὸ τοῦ πέρατος καὶ διαρκοῦντος αὐτοῦ, κωλυομένης τῆς ἐνάρξεως ταύτης, εἰ καί, ὑπό τινας περιστάσεις, κατὰ τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ διακοπὴ δύναται μετ' ἀνατρεχούσης ἰσχύος νὰ ἀρθῇ (Α.Κ. 263, 269 §1), οὕτως ὥστε αὕτη, ὡς μὴ ἐπελθοῦσα κατὰ νόμον νὰ ἐκλαμβάνηται (Enneccerus-Nipperdey: § 235, I, σελ. 1422 ἑπ., Soergel-Sieber (Sieber): § 208, Bem 1, σελ. 727). Ὡσαύτως διαρκὴς λόγος διακοπῆς καθιεροῦται ἐκ τῆς εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 555 § 2 Α.Κ., ἐφ' οὗ ἰσχύουσιν ἅπαντα τὰ ἐπὶ διαρκῶν λόγων διακοπῆς λεχθέντα (ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 555, Νο 22, Νο 23). Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀναγνώρισις ἀποτελεῖ λόγον διακοπῆς, ἐν ἀκαρεῖ (στιγμιαίως) συντελούμενον, ἐπάγεται τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα: α) ἅμα τῇ ἐπελεύσει της, καθιστᾷ τὸν προδιαβραμόντα χρόνον παραγραφῆς ἀνενεργὸν διὰ τὸν δικαιοῦχον τῆς ἀξιώσεως, μὴ προσμετρούμενον διὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς παραγραφῆς καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἀνωφελῆ δι' αὐτὸν καὶ β) ἀπὸ τὴν ἐπιοῦσαν (Α.Κ. 241) τῆς ἐπελεύσεώς της τίθεται εἰς κίνησιν ἡ διαδρομή, ἀρχομένης τῆς νέας, εἰς τὴν ἀξίωσιν προσηκούσης, παραγραφῆς, ἥτις διὰ τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ἀξιώσεως δέον νὰ συμπληρωθῇ ὁλόκληρος. Τοῦ τελευταίου τούτου ὅμως θεσπίζεται ἐ ξ α ί ρ ε σ ι ς διὰ τοῦ ἄρθρου 270 § 2 Α.Κ. εἰ δ ι κ ῶ ς ἐπὶ τῶν θεμάτων τῆς πενταετοῦς παραγραφῆς τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ., διότι, ἐπὶ τούτων, ἡ νέα παραγραφὴ δὲν ἄρχεται παρευθὺς ἀπὸ τῆς ἐπιοῦσης (Α.Κ. 241) ἡμέρας τῆς ἀναγνωρίσεως, ἀλλ' ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔ τ ο υ ς, ἐν ᾧ συνέπεσε τὸ πέρας τῆς διακοπῆς. Ὑπὲρ τῆς ὀρθότητος τῆς ἑρμηνείας ταύτης (*Μπαλή*: Γενικαὶ Ἀρχαί, § 157, Νο 1) συναποκλίνει καὶ ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 159 § 2 Σχεδίου Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς (Πρακτ. Εἰσηγητοῦ ἄρθρων 166 § 2) καὶ ἡ Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις τοῦ Εἰσηγητοῦ (σελ. 262, Νο 10), ἐξ ἧς συνάγεται, ὅτι ὑπὸ τῆς διατάξεως καλύπτεται πᾶσα, καθ' οἱονδήποτε τρόπον, ἐπελθοῦσα διακοπὴ ὁραχυπροθέσμου παραγραφῆς, ἀφοῦ, μόνον ὑπὸ τοιαύτην ἔννοιαν, δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ φράσις: Τοιαύτη ρύθμισις καὶ τὸν δανειστὴν διευκολύνει καὶ τὴν ἁπλότητα τοῦ δικαίου διατηρεῖ», λαμβανομένη ἐν λογικῇ συναφείᾳ καὶ ἀκολουθίᾳ πρὸς τὰ προλεγόμενα.

§ 8. Διὰ νὰ ἐπιφέρῃ ἡ ἀναγνώρισις τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. θεσπιζομένην διακοπὴν τῆς παραγραφῆς, ἀπαιτεῖται νὰ συντρέχωσιν αἱ κάτωθι π ρ ο ϋ π ο θ έ σ ε ι ς:

α) Νὰ ἐ κ π ο ρ ε ύ ε τ α ι π α ρ ὰ τ ο ῦ ὑ π ο χ ρ έ ο υ. Ὡς «ὑπόχρεως» νοεῖται τὸ πρόσωπον, καθ' οὗ κατευθύνεται ἡ ὑπὸ παραγραφὴν ἀξίωσις, δηλαδὴ ἡ κατὰ τῆς βουλήσεως αὐτοῦ ἐξουσία τοῦ δικαιούχου. Ὁ ὅρος, ἐν τῇ γενικότητί του, καλύπτει καὶ τὰ δικαιώματα ἐκεῖνα, ἐξ ὧν δὲν γεννᾶται μὲν ἀξίωσις (διαπλαστικά, π.χ. μείωσις ἀστόργου δωρεᾶς, Α.Κ. 1836 § 2, ἀνάρρησις διατάξεως τελευταίας βουλήσεως, Α.Κ. 1782-1786, διάρρηξις καταβολιευτικῶν ἀπαλλοτριώσεων, Α.Κ. 946), ὑπόκεινται ὅμως εἰς παραγραφήν. Πρὸς τοῦτο ἀπέβλεψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ καθ' οὗ τὸ ὑπὸ παραγραφὴν δικαίωμα κατευθύνεται καὶ εἰς ὃ, ἐκ τῆς ὀφισταμένης σχέσεως, προσήκει ἡ ὑποχρέωσις, ὡς ἀνεστραμμένη ὄψις τοῦ δικαιώματος. Ἐξ ἄλλου, ὡς ὑπόχρεως νοεῖται οὐ μόνον ὁ ἐξ ἐνοχῆς ὀφειλέτης, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐξ ἄλλης σχέσεως, μὴ γεννώσης ὑποχρέωσιν πρὸς παροχήν, ὑποκεί-

μενος εἰς τὸ δικαίωμα. Οὗτος, ὑπόχρεως εἶναι, ἐπὶ ἀναγνωρίσεως τέκνου, ὁ πατήρ (Α.Κ. 1541), ἐπὶ ἀκυρώσεως γάμου, ἐκ πλάνης ἢ ἀπειλῆς τελεσθέντος, ὁ καθ' οὗ στρέφεται ἡ ἀγωγὴ σύζυγος (Α.Κ. 1380, 1378 § 3), ἐπὶ ἀκυρώσεως διατάξεως τελευταίας βουλήσεως (Α.Κ. 1782 - 1786, 1788), ὁ καθ' οὗ στρέφεται ἡ ἀγωγὴ τοῦ εἰς ταύτην δικαιουμένου (1787 Α.Κ.), ἐπὶ μειώσεως ἀστόργου δωρεᾶς (Α.Κ. 1836 § 2, ὁ δωρεοδόχος ἢ οἱ κληρονόμοι του, ἐπὶ κηρύξεως κληρονομικῆς ἀναξιότητος (Α.Κ. 1862, § 2), ὁ καθ' οὗ στρέφεται ἡ ἀγωγὴ ἀνάξιος, ἐπὶ διαρρήξεως καταβολευτικῶν ἀπαλλοτριώσεων (Α.Κ. 946), ὁ τρίτος ἢ οἱ εἰδικοὶ γνωριστικὴ συμπεριφορὰ ἐκδηλοῦται μ ο ν ο ύ τ ο υ διάδοχοι (Α.Κ. 944, 945). Ἡ ἀ ν α γ ν ω μ ε ρ ῶ ς παρὰ τοῦ ὑποχρέου, ὅρῶντος εἴτε ἀτομικῶς, εἴτε διὰ τοῦ ἔχοντος τὴν πρὸς τοῦτο ἐξουσίαν ἀντιπροσώπου του (ἀνωτ. § ὅ. G m ü r - B e c k e r : ὑπ' ἄρθρον 135, II, No 4, δεχόμενοι τὴν ἀντιπροσώπευσιν ὑπὸ τοῦ εἰς ταύτην δικαιουμένου ἐπαίρου, ἐπὶ ἐταιρικῆς ὀφειλῆς). Ἐπὶ νομικῶν προσώπων, ὡς ὑποχρέων, αὕτη ἐκπορεύεται παρὰ τοῦ νομίμως ἐκπροσωποῦντος αὐτὰ ὀργάνου (ἀνωτ. § 6). Ἡ ἐν μέρους τ ρ ί τ ο υ (δηλαδὴ προσώπου ἄλλου ἐκτὸς τοῦ ὑποχρέου) ἐκδηλωθεῖσα τοιαύτη συμπεριφορὰ δὲν ἀρκεῖ πρὸς ἀναγνώρισιν καὶ οὐδὲν συνεπάγεται διακοπτικὸν ἀποτέλεσμα, ἐκτὸς ἐὰν αὕτη, μετὰ ταῦτα, ἐνεκρίθη ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου (*Μπαλῆ*: § 154) ἢ ἐγένετο ὑπὸ τοῦ τρίτου τῇ ἐντολῇ ἢ τῇ συναινέσει τούτου (*Γιαννοπούλου*: § 260, δ'), ἢ παρωρμήθη εἰς ταύτην ὑπ' αὐτοῦ (G m ü r B e c k e r : ὑπ' ἄρθρον 135, No 4, ἔνθα καὶ BGE 22, 1236, S o e r g e l - S i e b e r : § 208, No 4, 9, ἔνθα καὶ K a s s e l : RdK 1050, 156). Ἑπομένως ἡ ἄνευ συναινέσεως τοῦ ὀφειλέτου, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 317 Α.Κ., γενομένη μερικὴ καταβολὴ ὑπὸ τρίτου ἀλλοτρίου χρέους ἢ ἡ παροχὴ ὑπὸ τρίτου ἐνεχυρικῆς ἀσφαλείας ἢ ἐγγυήσεως περὶ τοῦ χρέους τούτου τοῦ ὀφειλέτου οὐδὲν ἐπάγονται διακοπτικὸν ἀποτέλεσμα, ἄνευ τῆς ἐπὶ τούτῳ συναινέσεως ἢ ἐντολῆς ἢ ἐγκρίσεως αὐτοῦ, ὡς ὑποχρέου. Δὲν εἶναι ὅμως τρίτος: 1) ὁ νόμιμος ἢ δοτὸς ἀ ν τ ι π ρ ό σ ω π ο ς, καθ' ὅσον οὗτος, ἐνεργῶν ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς παρεσχημένης αὐτῷ ἐξουσίας, θεωρεῖται ὡς προκαλέσας τὴν ἀναγνώρισιν καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς διακοπτικὸν ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται ἀπ' εὐθείας ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὑποχρέου (Α.Κ. 211), 2) τὸ νομίμως ἐκπροσωποῦν τὸ νομικὸν πρόσωπον ὄ ρ γ α ν ο ν, 3) ὁ ἀ ν α δ ε χ θ ε ὶ ς τὴν πληρωμὴν ἀλλοτρίου χρέους (Α.Κ. 471), ὑπὲρ οὗ ἰσχύει ἡ πρὸ τῆς ἀναδοχῆς γενομένη ἀναγνώρισις ὑπὸ τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἐπελθοῦσα διακοπή (S o e r g e l - S i e b e r : § 208, No 3, 7 α', ἔνθα καὶ RGZ 143, 154 m. Nachw., *Μπαλῆ*: Γενικαὶ Ἀρχαί, § 159, *Ἰδίου*: Ἐνοχικόν, § 136, ἐν τέλει). Εἶναι, ὅμως, τρίτος ὁ εἰς ὁ λ ό κ λ η ρ ο ν συνοφειλέτης, διότι ἡ ἀναγνώρισις ἐνεργεῖ μόνον ἔναντι τοῦ ἀναγνωρίζοντος συνοφειλέτου καὶ τὸ ἐξ αὐτῆς διακοπτικὸν ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται ἀποκλειστικῶς μόνον δι' αὐτόν, οὐχὶ δὲ καὶ ἔναντι τοῦ μὴ ἀναγνωρίσαντος εἰς ὁλόκληρον συνοφειλέτου του (Α.Κ. 486, ἐλ. S o e r g e l - S i e b e r : ἔνθ' ἀνωτ. b', ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 486, No 27, 28, 28α', τοῦ ἡμετέρου Ἀστικοῦ Κώδικος ἀκολουθήσαντος τὴν ὑποκειμενικὴν ἐνέργειαν τῆς διακοπῆς κατὰ τὸ πρότυπον τῆς παραγράφου 425 ἐδ. 2, Γερμ. Α.Κ., οὐχὶ δὲ τὴν ἀμφιβόλου ὀρθότητος ἀντικειμενικὴν ἐνέργειαν τοῦ ἄρθρου 136, ἐδ. 1 τοῦ Ἑλλ. Κ. Ἐνοχῶν, περὶ ἧς ἐλ. O s e r - S c h ö n e n b e r g e r : ὑπ' ἄρθρον 136 καὶ v. T u h r - S i e g w a r t : § 90, VI δ καὶ IX, 1). Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις, ἐκπορευομένη ἀπὸ τὸν ὑπόχρεων ἢ τὰ ἀνωτέρω ταυτιζόμενα πρὸς αὐτὸν πρόσωπα, ἐνεργεῖ μ ό ν ο ν ὑπὲρ αὐτοῦ π ρ ο σ ω π ι κ ῶ ς, ἐπ' εὐνοίᾳ του, προκαλοῦσα τὴν διακοπήν, οὐδὲν δὲ ἐπάγεται δι' αὐτὸν ἀποτέλεσμα γενομένη ὑπὸ τρίτου, ἄνευ τῆς συναινέσεως ἢ ἐντολῆς ἢ ἐγκρίσεως τοῦ ὑποχρέου.

β) Νὰ γίνῃ ἔ ν α ν τ ι τ ο ῦ δ ι κ α ι ο ύ χ ο υ τῆς ὑπὸ παραγραφὴν ἀξιώσεως (ἢ δικαιώματος) καὶ νὰ π ε ρ ι έ λ θ ῃ εἰς αὐτὸν (δανειστήν). Ἐὰν ἡ ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις τοῦ ὑποχρέου δὲν ἀπευθύνεται πρὸς τὸν δανειστήν, ἀλλὰ πρὸς τ ρ ί τ ο ν (δηλ. πρόσωπον ἄλλο ἐκτὸς τοῦ δανειστοῦ), δὲν ἐπιφέρει διακοπὴν τῆς παραγραφῆς (E n n e c c e r u s - N i p p e r d e y : § 235, III, σελ. 1424, κείμ. καὶ σημ. δ, ἔνθα μνημονεύεται καὶ ἡ περίπτωσις τῆς παραγράφου 1542 Reichsversicherungsordnung, καθ' ἣν, παρὰ τὴν ὁμοιότητα τῆς πηγῆς γεννήσεως τῆς ἀξιώσεως, δύο διάφοροι πρόκεινται ἀξιώσεις καὶ οἱ δανεισταὶ εἶσιν ἔναντι ἀλλήλων «τρίτοι», τῆς ἔναντι ἑνὸς μόνον ἀναγνωριστικῆς πράξεως μὴ συνεπαγομένης διακοπὴν διὰ τοὺς λοιποὺς). Ἐπὶ ἐ ν ε ρ γ η τ ι -

κής εἰς ὁλόκληρον ἐνοχῆς, ὁ συνδανειστὴς εἶναι τρίτος, ἡ δὲ ἔναντι ἑνὸς τῶν συνδανειστῶν ἀπευθυνθεῖσα ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις τοῦ ὑποχρέου ἐνεργεῖ ὑποκειμενικῶς καὶ ἐπιφέρει διακοπὴν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν αὕτη ἀπηυθύνθη συγκεκριμένου συνδανειστοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἔναντι τῶν λοιπῶν δανειστῶν, δι' οὓς οὐδὲν ἐπάγεται ἀποτέλεσμα (Α.Κ. 492, ΈρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 492, No 17, Palandt: § 425, No 2, II, σελ. 376, ἔνθα καὶ RG 116, 285, § 429, Enneccerus-Lehmann: 93, II, 4, σελ. 368· ἐν Ἑλβετίᾳ ἀμφισβητεῖται τὸ ζήτημα, ὑπὲρ τῆς ὑποκειμενικῆς ἐνεργείας τῆς διακοπῆς, v. Tuhr-Siegwart: § 91, II, σελ. 769, σημ. 12, ὑπὲρ τῆς ἀντικειμενικῆς ἐνεργείας, Oser-Schönenberger: ὑπ' ἄρθρον 150, ἀριθ. 7, καὶ ὑπὲρ τῆς πρώτης γνώμης, Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 150, IV, 9, 11, σελ. 710-1). Ἐν τούτοις, καὶ ἡ ἔναντι τρίτου ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις τοῦ ὑποχρέου ἐνδέχεται νὰ προσφέρηται εἰς διακοπήν, ἐὰν αὕτη διὰ τοῦ πρὸς ὃν ἦτο ἀπευθυντέα δανειστοῦ ἔμελλε νὰ γίνῃ ἢ ὁ ὑπόχρεως ἐξέλαβεν ἄλλον ὡς δανειστήν, ἐφ' ὅσον ὁ πράγματι δανειστὴς ἔλαβε γνῶσιν ταύτης καὶ ὁ ὑπόχρεως τὴν ἱκανοποίησιν αὐτοῦ δὲν ἀπέκρουσεν (Soergel-Sieber: § 208, No 3, 7, ἔνθα καὶ BGH MDR 1959, 481). Περαιτέρω δὲν ἀρκεῖ μόνον ἡ ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις νὰ ἀπευθυνθῇ πρὸς τὸν δανειστήν, ἀλλ' ἀπαιτεῖται συνάμα καὶ νὰ περιέλθῃ εἰς αὐτόν, (*Μπαλῆ*: Γενικαὶ Ἀρχαί, § 154, *Γιαννοπούλου*: § 260, ε'), καὶ τοῦτο, διότι μόνον διὰ τῆς περιελεύσεως δύναται νὰ γεννηθῇ εἰς τὸν δανειστὴν ἡ πεποίθησις περὶ τοῦ ὑποστατοῦ τῆς ἀξιώσεώς του, ἀφ' ἧς, μετὰ βεβαιότητος πιθανολογεῖται, ὅτι ἡ διὰ τῆς πράξεως ἐκδηλουμένη συμπεριφορὰ τοῦ ὑποχρέου κατέστη εἰς αὐτὸν γνωστή (τὴν τοιαύτην περιλάλησιν δέχονται καὶ ἐν Ἑλβετίᾳ, Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, II, No 3). Ἐλλείψει ἀκριβῶς τῆς περιελεύσεως ταύτης δὲν ἐπάγεται διακοπὴν ἡ ἐκ μέρους τοῦ ὑποχρέου ἁπλῆ καταχώρησις τοῦ χρέους εἰς τὰ βιβλία του ἢ ἡ δημοσία κατάθεσις αὐτοῦ, ἄνευ ἀναγγελίας της πρὸς τὸν δανειστήν, ὁ πρὸς τρίτους γενόμενος ἁπλοῦς χαρακτηρισμὸς τοῦ χρέους ὡς ὑφισταμένου, ἡ μνεία τοῦ χρέους ἐν ἀπογραφῇ κληρονομίας, ἡ ἐν τῇ διαθήκῃ τοῦ ὑποχρέου μνεία τοῦ χρέους (ὑπὸ τὴν ἐπιφύλαξιν ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 1993 Α.Κ.). Ἐάν, ἤτοι, εἰς τοὺς Κανονισμοὺς των τὰ Ταμιευτήρια ἀποδεχθοῦν, ἔναντι τῶν καταθετῶν, τὴν κανονικὴν πιστωτικὴν ἐγγραφὴν τῶν τόκων ἐν τοῖς βιβλίοις των, οἱ καταθέται θὰ ἔπρεπε νὰ ἐμπιστευθοῦν εἰς τὴν ἀποδογὴν ταύτην καὶ ἡ ὑπὸ τῶν Ταμιευτηρίων, παρὰ ταῦτα, προβολὴ τῆς παραγραφῆς θὰ προσέκρουεν εἰς τὴν καλὴν πίστιν (ἔλεπε ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου συζήτησιν Henggeler: JZ 35, 321 ἐπ. καὶ Endlin: 35, 369 ἐπ.). Εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἐρευνωμένη αὕτη προϋπόθεσις δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου, κριθείσης περιττῆς τῆς φράσεως τοῦ γερμανικοῦ κειμένου «ἔναντι τοῦ δικαιούχου» (δανειστοῦ). Ἐξάγεται, ὅμως, σαφῶς διὰ τῆς ἑρμηνείας τῆς διατάξεως (Α.Κ. 260), κατὰ τὰ ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀνωτέρω ἐκτεθέντα (ὅρα ἀνωτ. § 3 ἐν τέλει), καὶ οὐδεμία δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀμφιβολία περὶ τῆς ἀναγκαιότητος τῆς συνδρομῆς αὐτῆς.

γ) Νὰ γίνῃ μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς διαδρομῆς τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς, κατὰ τὴν διάρκειαν αὐτῆς καὶ πρὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς παραγραφῆς, διὰ τῆς λήξεως τοῦ χρόνου της. Ἐὰν ἡ ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις τοῦ ὑποχρέου συνετελέσθη μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ χρόνου τῆς ἐπελθούσης ἤδη παραγραφῆς, οὐδὲν συνεπάγεται διακοπτικὸν ἀποτέλεσμα, ἡ δὲ τοιαύτη συμπεριφορὰ τοῦ ὀφειλέτου μόνον ὡς παραίτησις αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ (Α.Κ. 272 § 2, 276), τοσοῦτο δέ, ὅσον ὅμως προϋποθέτει ἀπαραιτήτως τὴν γνῶσιν αὐτοῦ περὶ τῆς ἐπελθούσης ἤδη παραγραφῆς, ἕνεκα τοῦ ἀτόπου τῆς ἀναγνωρίσεως (Soergel-Sieber: § 208, No 11, § 222, No 13, ἔνθα καὶ RGHZ 22, 267, Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, 1, σελ. 669, Palandt-Danckelmann: § 208, No 3, ἔνθα καὶ RG 78, 130). Ἀλλ' ἡ ἐκ τοῦ τοιούτου λόγου ματαίωσις τῆς ἐνστάσεως τῆς παραγραφῆς δὲν δύναται νὰ ἑρμηνευθῇ καθ' ἑαυτὴν καὶ ὡς σύγχρονος παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τῆς συμπληρωθείσης παραγραφῆς, δοθέντος, ὅτι καὶ μετ' αὐτὴν ἡ ἀξίωσις διασώζεται ὑφισταμένη ὡς φυσικὴ ἢ ἀτελὴς (μὴ ἐξαναγκαστὴ) ἐνοχὴ (Soergel-Sieber: § 222, No 13). Ἐλλείποντος ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς παραγραφείσης ἀξιώσεως τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς τὸ μέρος μόνον τοῦ ἀναγνωρίζοντος ἐγγράφου τόπου

(Α.Κ. 272 § 2), ἡ ἀναγνώρισις δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς συμβατικὴ παραίτησις (Α.Κ. 361) ἀπὸ τοῦ δικαιώματος προβολῆς ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς, ἀλλὰ μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἀναγνωρίζων διατέλει ἐν γνώσει τῆς ἐπελθούσης ἤδη συμπληρώσεως τῆς παραγραφῆς, διότι ἄλλως, ἐὰν δηλονότι οὗτος διατελῇ ἐν ἀγνοίᾳ της διὰ τῆς διαδρομῆς τοῦ χρόνου συμπληρώσεως αὐτῆς, διὰ νὰ ἐπέλθῃ ἡ ρηθεῖσα παραίτησις, εἶναι ἀπαραίτητος κατὰ νόμιον ὁ ἔγγραφος τύπος διὰ τὸ ἔγκυρον τῆς παραιτήσεως. Σημειωτέον ὅτι, μεταξὺ τῆς ἀναγνωρίσεως ταύτης καὶ τῆς ἀναγνωρίσεως τοῦ ἄρθρου 873 Α.Κ. ὑφίσταται οὐσιώδης διαφορά, διότι, ἐνῷ εἰς ἐκείνην ὁ ὑπόχρεως ἀναγνωρίζει τὴν παραγραφεῖσαν ἀξίωσιν ὡς μὴ ἀποσβεσθεῖσαν διὰ τῆς συμπληρώσεως ἤδη παραγραφῆς καὶ ὡς κατ' αὐτοῦ ἐπιδιώξιμον, καίτοι ἐν τῷ χρόνῳ τῆς ἀναγνωρίσεως ἡ ἀξίωσις ὑφίστατο ὡς μὴ ἐξαναγκαστή καὶ οὗτος ἐδικαιοῦτο νὰ ἀρνηθῇ τὴν παροχήν, εἰς τὴν δευτέραν ἀναγνωρίζει, ὅτι ὀφείλει νὰ κάμῃ τὴν παροχὴν ἐπὶ τῷ σκοπῷ δημιουργίας νέας ἐνοχῆς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτίας τοῦ ὑφισταμένου χρέους. Τοῦτο ἐνδέχεται νὰ ἔχῃ ἐπιρροήν, ἀφοῦ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ ἄρθρου 873 Α.Κ. δὲν διακόπτει τὴν τρέχουσαν παραγραφὴν τῆς ἀξιώσεως, ἀλλ' αὐτὴ θέτει εἰς διαδρομὴν νέον χρόνον τῆς 20ετοῦς παραγραφῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 249 Α.Κ. (Frankfurt VersR 1954, 273), ἡ δὲ ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἤδη προτέρας παραγραφῆς παραίτησις τοῦ ἀναγνωρίζοντος (ὑποχρέου) δὲν θὰ ἠδύνατο νὰ ματαιώσῃ τὴν ἐπὶ τῆς νέας ἐνοχικῆς σχέσεως τρέχουσαν εἰκοσαετῆ παραγραφήν.

δ) Ἀρκεῖ ἡ παρὰ τοῦ ὑποχρέου μονομερὴς ἐκπορευομένη ἀναγνωριστικὴ συμπεριφορὰ καὶ δὲν εἶναι ἀναγκαία σύμβασις (ἄτυπος), ἤτις, ὅπως, συναφθεῖσα κρίνεται ἐπαρκής (Soergel-Siebert: § 208, No 12, ἔνθα καὶ RG. DR 1940, 1628, Enneccerus-Nipperdey: § 235, III) πρὸς ἀναγνώρισιν. Καὶ τοῦτο, διότι ὁ νόμος, προσδιορίζων τὴν ἀναγνώρισιν ὡς ἐκπορευομένην ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου καὶ ἐπιφέρουσαν τὸ διακοπτικὸν ἀποτέλεσμα ἀπὸ τῆς περιελεύσεώς της εἰς τὸν δανειστήν, ἔταξε τὴν ἐλαχίστην προϋπόθεσιν καὶ δὲν ἐσκόπει νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ἄτυπον συμβατικὴν ἀναγνώρισιν, ἐφ' ἧς, πολλῷ μᾶλλον, πληροῦνται οἱ διὰ τὴν νομικὴν αὐτῆς θεμελίωσιν ἀπαιτούμενοι ὅροι. Μία τοιαύτη ἀναγνώρισις (μονομερὴς ἢ συμβατική), διὰ τῆς ὁποίας, ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς εἰς τὴν σχέσιν ἐγκειμένης ἤδη αἰτίας ὀφειλῆς, τὸ χρέος βεβαιοῦται ὡς ὑφιστάμενον, ἐπιφέρει μὲν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς, ἀλλὰ δὲν δύναται νὰ ἱδρύσῃ νομικῶς αὐτοτελῆ ὑποχρέωσιν τοῦ ἀναγνωρίζοντος (RG. DR. 1940, 1628, Hershel DR 1940, 1186), ἀφοῦ δὲν γίνεται ἐπὶ τῷ σκοπῷ δημιουργίας νέας ἐνοχῆς καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς αἰτίας τοῦ χρέους. Ἐξ ἄλλου, ὡς ἀνωτέρω ἀνεπτύχθη (ὅρα § 5), δὲν εἶναι ἀναγκαία δικαιοπρακτικὴ δήλωσις τῆς πρὸς ἀναγνώρισιν βουλήσεως, ἀρκούσης καὶ μιᾶς πραγματικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ὑποχρέου διὰ τὴν ἐπέλευσιν τῆς διακοπῆς. Οὕτω, ἐπὶ μερικῆς καταβολῆς ὑφισταμένου χρέους ἢ προσφορᾶς εἰς παροχὴν ἀσφαλείας ἢ καταβολῆς τόκων, ἡ δικαιοπρακτικὴ δήλωσις τοῦ ὑποχρέου, κατατείνουσα εὐθέως εἰς μόνην τὴν κατάρτισιν τῶν δικαιοπραξιῶν τούτων, ἐνέχει συνάμα καὶ ἐκδήλωσιν βουλήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν (τοῦ ὑπολοίπου χρέους ἢ τοῦ ἀσφαλιζομένου χρέους ἢ τοῦ κεφαλαίου) διὰ τῆς ἐκ ταύτης ἀνακυπτούσης πραγματικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ὑποχρέου, ἀποδεχομένου δι' αὐτῆς τὴν ἔναντι τοῦ δανειστοῦ ὑποχρέωσίν του, ὡς πράγματι ὑφισταμένην (Planck: § 208, No 2) καὶ δίδοντος, διὰ τῆς ἐν λόγῳ στάσεώς του νὰ ἐννοηθῇ ἀπὸ τὸν δανειστήν, ὅτι εὑρίσκεται ἐν ἐπιγνώσει ταύτης. Τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς ἐπιφέρει οὐχὶ ἡ δικαιοπραξία, καθ' ἑαυτὴν σκοπουμένη, ἀλλὰ ἡ ἐξ αὐτῆς προελθοῦσα ἀναγνωριστικὴ πρᾶξις καὶ ἡ ἐξ αὐτῆς ἀναφαινομένη πραγματικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ὑποχρέου, δι' ἧς οὗτος παρέσχε τὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν δανειστήν, ὅτι ταλεῖ ἐν ἐπιγνώσει τῆς ὑποχρεώσεώς του. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ λεχθῇ καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ὑπόχρεως ζητεῖ ἀπὸ τὸν δανειστὴν ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τοῦ χρέους (δι' ἀφέσεως ἢ παραιτήσεως ἀπὸ τοῦ δικαιώματος ἢ διὰ δηλώσεως περὶ ἀνυπαρξίας τῆς ἀξιώσεως ἢ διὰ δηλώσεως περὶ καταβολῆς αὐτοῦ) ἢ ἀναβολὴν περὶ τῆς πληρωμῆς αὐτοῦ, διότι ταῦτα προϋποθέτουσι τὸ χρέος ὑφιστάμενον καὶ ὁ δανειστής, ἐκ τῆς αἰτήσεως ταύτης τοῦ ὑποχρέου, δύναται νὰ σχηματίσῃ τὴν πεποίθησιν, ὅτι ἐκεῖνος εὑρίσκεται ἐν ἐπιγνώσει τοῦ χρέους (Planck: § 208, No 2, v Tuhr: § 91, σελ. 145).

ε) Νὰ γίνῃ ἀτύπως, ῥητῶς ἢ σιωπηρῶς. Ῥητῶς μέν, ὁπόταν ἡ ἀναγνωριστικὴ βούλησις τοῦ ὑποχρέου κατευθύνεται εὐθέως

εἰς τὴν ἀποδοχὴν τῆς ὑποχρεώσεως του ὡς ὑφισταμένης. Σιωπηρῶς δέ, ὁσάκις ἐξ ἄλλων δικαιοπρακτικῶν δηλώσεων ἐξάγεται σ υ μ π ε ρ α σ μ α τ ι κ ῶ ς, ἀλλ' ἀπαραιτήτως, ἡ ἀναγνωριστικὴ βούλησις τοῦ ὑποχρέου πρὸς ἀποδοχὴν τῆς ἀξιώσεως ὡς ὑφισταμένης (ἄρα ἀνωτ. περίπτωσιν δ' τῆς παρούσης παραγράφου). Τοιαύτη σιωπηρὰ ἀναγνώρισις δύναται νὰ ἐξαχθῇ καὶ ἐκ τῆς ἐκδόσεως ἀποδεδειγμένης συναλλαγματικῆς καὶ (διαιτέρως ἐὰν ἐν αὐτῇ γίνεται μνεία τῆς αἰτίας τοῦ χρέους (Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, No 7). Ὡσαύτως, ἐκ τῆς μερικῆς καταβολῆς, ἣν σκοπεῖ ὁ ὑπόχρεως, ὅτι δι' ἧς νοεῖται τὸ ὑπόλοιπον τοῦ χρέους ὑφιστάμενον, ἐπερχομένης οὕτω διακοπῆς τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως (Gmür-Becker: ἔνθ' ἀν., ἔνθα καὶ BGE 17, 747 ἐπ. E. 4). Ἡ πρὸς τὴν γενομένην ὅμως ὄχλησιν τοῦ δανειστοῦ ἁ π λ ῆ σ ι ω π ὴ τοῦ ὑποχρέου δὲν ἀποτελεῖ ἀναγνώρισιν (Enneccerus-Nipperdey: § 235, III σημ. 8). Ἐπίσης, ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἡ πληρωμὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἰατρικῶν ἐξόδων τοῦ τραυματισθέντος ἐργάτου δὲν σημαίνει ἀναγκαίως καὶ ἀναγνώρισιν τῆς εὐθύνης του διὰ τὰ ἐκ τοῦ ἀτυχήματος ἐπακόλουθα γενικῶς (Gmür-Becker: ἔνθ. ἀν. No 8, ἔνθα καὶ BGE 33 ΙΙ 226). Ἐκ τῆς δηλώσεως τοῦ ὑποχρέου ὅτι θὰ ἐξετάσῃ διεξοδικῶς τὸν λογαριασμόν, ἐὰν καὶ κατὰ πόσον θὰ ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ (Hamburg OLG 24, 273), ἢ ἐκ τῶν γενικῶν φράσεών του, ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ ἀργότερον (RG. JW. 1914, 34), ἢ ἐπὶ ἀντιθέτων καὶ περὶ τὴν ἀπόδειξιν ἀμφισβητουμένων ἀξιώσεων (RG. Warn R 1915, No 104) ἢ ἐκ τῶν προπαρασκευῶν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς, δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀναγνωριστικὴ βούλησις καὶ δὲν ἐπέρχεται ἐξ αὐτῶν διακοπή. Ἐξ ἄλλου, ἐκ τοῦ ἀτύπου τῆς ἐξωτερικεύσεως τῆς ἀναγνωρίσεως, δὲν ἕπεται, ὅτι ἐνέργειαι, ἐξ ὧν ἐλλείπει ἡ ἀναγνωριστικὴ βούλησις, δύνανται νὰ ἐπιφέρωσι διακοπήν, διότι ἐκ τῆς ἐκφράσεως ἢ τῆς φύσεως τῆς συγκεκριμένης ἐνεργείας θὰ πρέπει σαφῶς νὰ ἐξάγηται τοιαύτη βούλησις τοῦ ἀναγνωρίζοντος. Κατ' ἐφαρμογὴν τούτου, αἱ συνήθεις συνομιλίαι ἢ διαπραγματεύσεις περὶ τῆς ἀπαιτήσεως, ἡ συλλογὴ πληροφοριῶν πρὸς ἐνέργειαν, δὲν ἀποτελοῦσιν ἀναγνωριστικὰς ἐνεργείας συνεπαγομένας διακοπήν (Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, No 6), πολλῷ δὲ μᾶλλον δὲν ἐπιφέρει διακοπὴν ἡ συμφωνία τοῦ ὀφειλέτου, ὅπως ὁ δανειστὴς κατὰ τὴν προβολὴν τῆς ἀπαιτήσεώς του ὑπομείνῃ ἐν τῇ ἐναπκήσει αὐτῆς, μέχρις ὅτου διατυπωθῶσι παράπονα ἢ διαμαρτυρίαι ὑπὸ τρίτων, τακτικῶν ἀγοραστῶν (BIHE. 17, 10). Ἀλλ' ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει, ἐφ' ὅσον ἐν τῷ μεταξὺ θὰ ἤθελε τυχὸν συμπληρωθῇ ἡ παραγραφή, θὰ ἔδει νὰ ἐρευνηθῇ, ἐὰν συντρέχῃ περίπτωσις ἐφαρμογῆς ἢ μὴ τοῦ ἄρθρου 255, δ' Α.Κ., διότι, ἐν συνδρομῇ τῶν ὅρων αὐτοῦ, δίδεται εἰς τὸν δανειστὴν ἡ ἀντένστασις τοῦ δόλου, ἀναστέλλουσα τὴν παραγραφὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀναστάλτικοῦ γεγονότος καὶ συμπληρουμένην μετὰ παρέλευσιν ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς παύσεως τῆς ἀναστολῆς (Α.Κ. 257 § 2, ὅρα καὶ Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, No 6 καὶ ὑπ' ἄρθρον 141, No 6, ὡς καὶ ἡμετέραν μελέτην ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 745 ἐπ.). Τὸ ἄτυπον τῆς ἀναγνωρίσεως προκύπτει ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ νόμου, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ κατ' ἀρχὴν ἄτυπον τῶν δηλώσεων (Α.Κ. 158) καὶ τὸ ἄρθρον 873 Α.Κ., δι' οὗ ρητῶς καθιεροῦται ὁ ἐγγράφως τύπος, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἡ εἰς τὸ συγκεκριμένον θέμα σιγὴ τοῦ νομοθέτου παρέχει ἐπιχείρημα ὑπὲρ τῆς ἀληθείας τοῦ παρόντος τούτου, ἐνῷ ἡ φράσις «διὰ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον» καλύπτει πᾶσαν περίπτωσιν ἀναγνωρίσεως, προφορικῶς ἢ ἐγγράφως ἐκδηλουμένην (ἀνωτ. § 3), ρητῶς ἢ ἐξ συμπεράσματος σιωπηρῶς ἐξαγομένην, ἐκπορευομένην ἐκ μονομεροῦς ἐνεργείας τοῦ ὑποχρέου ἢ διὰ συμβάσεως γινομένην.

στ) Δ ὲ ν δ ύ ν α τ α ι νὰ γίνῃ ὑπὸ α ἴ ρ ε σ ι ν ἢ π ρ ο θ ε σ μ ί α ν, ἀφοῦ πρόκειται περὶ νομικῆς ἐνεργείας προδιαγεγραμμένης κατ' ἀποτέλεσμα ἐκ τοῦ νόμου καὶ οὐχὶ ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ἀναγνωρίζοντος (Μαυλῆ: Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 154, § 32, Enneccerus-Nipperdey: § 235, III, σημ. 6). Συγχωρεῖται, ὅμως, ἡ μὴ εἰς τὰ πράγματα ἀντιφάσκουσα ἐ π ι φ ύ λ α ξ ι ς, ἥτις, ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν διαφύλαξιν τοῦ ἀναγνωρίζοντος ἐκ τῆς ἐννοίας ἐκείνης, ἣν δὲν ἠθέλησε διὰ τῆς ἐνεργείας του, δὲν εἶναι αἵρεσις, τῆς ἀναγνωρίσεως χρηματικῶς ἐ ν ι α ί ω ς μετὰ τῆς ἐπιφυλάξεως (Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135 No 10, Giorg: Oblig. 8, 438, No 276). Οὕτω ἡ καταβολὴ μέρους τοῦ χρέους μετὰ τῆς ρητῆς ἐπιφυλάξεως τοῦ ὀφειλέτου κατὰ τῆς ἀναγνωριστικῆς ἐννοίας τῆς τοιαύτης καταβολῆς δὲν διακόπτει τὴν παραγραφήν, ἐλλειπούσης βουλήσεως πρὸς ἀναγνώρισιν, ἐξ ἧς

οὗτος διεφυλάχθη. Διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν ἐπιφέρει διακοπὴν ἡ τοιαύτη καταβολή, γενομένη πρὸς ἀποφυγὴν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως, μετὰ ἢ ἄνευ ἐπιφυλάξεως, ἀφοῦ, ἐκ τῶν συνοδευουσῶν τὴν ἐνέργειαν ταύτην συνθηκῶν, συνάγεται, ὅτι ἀποκλείεται ἐξ αὐτῆς ὁ ἀναγνωριστικὸς τῆς ἀξιώσεως σκοπός. Ἡ ἀναγνώρισις, ὑπὸ τὴν ταυτόχρονον ἐπιφύλαξιν τοῦ ὑποχρέου ἔναντι τοῦ μεγέθους τῆς ὅλης ἀπαιτήσεως, ἐπιφέρει διακοπήν, ἐκτιμωμένη ἐναίσως, διότι δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἀναγνώρισις νὰ κατευθύνεται πρὸς ὡρισμένην αἰτίαν ὀφειλῆς (Soergel - Siebert: § 208, No 13), ἐξαρκούσης καὶ μόνης τῆς κατὰ βάσιν ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὡς ὑφισταμένης.

Ζ) Νὰ γίνῃ παρὰ τοῦ ἔχοντος δικαιοπρακτικὴν ἱκανότητα ἢ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου του. Ἐπὶ δὲ νομικοῦ προσώπου νὰ γίνῃ παρὰ τοῦ κατὰ νόμον ἐκπροσωποῦντος αὐτὸ ὀργάνου (ὅρα ἄνωτ. § 5, § 6). Ἕνεκα τούτου ὑπόκειται εἰς προσβολὴν δι' ἀκυρότητα ἢ ἀκυρωσίαν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀναπτυχθέντα. Ἀλλ' ἡ μονομερὴς ἀναγνώρισις, ἡ εἰς καθαρὰν πραγματικὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὑποχρέου συνισταμένη, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν ἐπὶ διαρρήξει ἕνεκα πλάνης προσβολὴν καὶ ἀποκλείεται ἡ ἀναζήτησις τῆς ἐπιστροφῆς βάσει τοῦ ἄρθρου 904 § 2 Α.Κ., ἀφοῦ ἐλλείπει ἐξ αὐτῆς δικαιοπρακτικὴ δήλωσις (Soergel-Siebert: § 208, No 13, ἔνθα καὶ RG HRR 1930, No 96, Paland t - Danckelmann: § 208, No 2). Οὕτω π.χ. ἡ προσφορὰ μέρους τοῦ χρέους ἢ τῶν ἐκ τούτου γεγενημένων τόκων παρὰ τοῦ ὀφειλέτου εἶναι μονομερὴς ἀναγνωριστικὴ ἐνέργεια, συνεπαγομένη διακοπὴν καὶ ἂν εἰσέτι ὁ δανειστὴς, μετὰ ἢ ἄνευ δικαιώματος, τὴν μερικὴν καταβολὴν ἀπορρίπτῃ (Gmür - Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, No 7). Ἐν ταύτῃ ἐκδηλοῦται ἡ πραγματικὴ συμπεριφορὰ τοῦ ὑποχρέου, δι' ἧς οὗτος, ἀνεξαρτήτως τῆς διὰ τῆς προσφορᾶς κυρίως σκοπουμένης δικαιοπραξίας (καταβολῆς), ἐμφανίζει παραλλήλως ἀναγνωριστικὴν βούλησιν περὶ τοῦ ὑποστάτου τῆς ἀξιώσεως. Ἡ δικαιοπρακτικὴ δήλωσις τείνει εὐθέως εἰς τὴν καταβολήν, πρὸς ἣν καὶ εἰδικῶς κατευθύνεται, ἐνῷ ἡ ἐξ αὐτῆς συμπερασματικῶς ἐξαγομένη ἀναγνωριστικὴ βούλησις, ἡ τὴν πραγματικὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὑποχρέου συνιστῶσα, στερεῖται δικαιοπρακτικῆς δηλώσεως, μὴ δυναμένη νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν διάρρηξιν. Ἐὰν, ὅμως, πρόκειται συμβατικὴ ἀναγνώρισις (οὐχὶ τοῦ ἄρθρου 873 Α.Κ.), θὰ ἠδύνατο αὕτη νὰ καθυποβληθῇ εἰς τὴν ἐν λόγῳ διάρρηξιν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν αὐτῇ ἐγκειμένη πραγματικὴ ἀναγνώρισις δὲν στερεῖται ἀντικειμένου (Ennecceru s - Nipperdey: § 235 III, σημ. 6, σελ. 1424, Lehmann: Das Anerkenntnis Verjährter Forderungen JW. 1937, 2169 ἑπ.). Ἀλλοίαν ἐκβοχήν, καθυποσάλλουσαν καὶ τὴν μονομερῆ ἀναγνωριστικὴν συμπεριφορὰν τοῦ ὑποχρέου εἰς τὴν ἐν λόγῳ διάρρηξιν, θὰ ὑπερηκόντιζε τὴν ἀρχήν, ὅτι ἡ πλάνη, προκαλοῦσα διάστασιν μεταξὺ δικαιοπρακτικῆς δηλώσεως καὶ τῆς εἰς ταύτην περιεχομένης βουλήσεως, κατευθύνεται εἰς τὴν ἐσφαλμένην γνῶσιν τῆς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς βουλήσεως ταύτης ἀπαιτουμένης πραγματικῆς καταστάσεως, προϋπάθεσις, ἥτις ἐλλείπει ἀπὸ τῆς στερουμένης δικαιοπρακτικῆς δηλώσεως καὶ βουλήσεως ἀναγνωριστικῆς συμπεριφορᾶς τοῦ ὑποχρέου, συμπερασματικῶς ἐξαγομένης ἐκ τῆς πρὸς ἄλλον σκοπὸν τεινούσης δικαιοπρακτικῆς δηλώσεως καὶ βουλήσεως αὐτοῦ. Ἐν τούτοις, ἡ ῥηθεῖσα (ἀνωτ. § 5, § 6) ἀναλογία δὲν ἀποκλείεται ἐπὶ ἐλαττωματικότητος τῆς ἀναγνωριστικῆς βουλήσεως ἕνεκα ἀπάτης ἢ ἀπειλῆς. Εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας ἡ παραγωγὸς αἰτία τῆς ἐν τῇ πραγματικῇ συμπεριφορᾷ τοῦ ὑποχρέου ἐγκειμένης ἀναγνωριστικῆς βουλήσεως ἐμφανίζεται ὡς ἐπιλήψιμος καὶ ἐλαττωματική, ἐνῷ ὁ νόμος εἰς τὴν πλάνην, ὡς παραγωγὸν αἰτίαν, οὐδαμίαν, κατ' ἀρχήν, ἀποδίδει σημασίαν (Α.Κ. 143), ἀποβλέπων εἰς τὴν διάστασιν τῆς δηλώσεως πρὸς τὴν βούλησιν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐν τῇ πραγματικῇ συμπεριφορᾷ τοῦ ὑποχρέου δὲν ὑπάρχει δικαιοπρακτικὴ δήλωσις, ὑπάρχει ὅμως ἀναγνωριστικὴ βούλησις, ἥτις, ὡς ἐπιλήψιμος καὶ ἐλαττωματική, θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς μὴ ὑπάρχουσα, ὑποκειμένη εἰς τὴν λόγῳ ἀπάτης ἢ ἀπειλῆς διάρρηξιν, ἀφοῦ εἰς τοῦτο ἀκριβῶς ἔγκειται ἡ οὐσία τῆς ὡς ἄνω ἀναλογίας, νὰ κριθῇ δηλονότι δι' αὐτῆς ἡ μονομερῶς καὶ ἄνευ δικαιοπρακτικῆς δηλώσεως ἐκδηλωθεῖσα ἀναγνωριστικὴ βούλησις, ἕνεκα τοῦ ἐμφιλοχωροῦντος ἐλαττώματος, ὡς μὴ ὑπάρχουσα. Τὸ δίκαιον ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δὲν δύναται νὰ παραμείνῃ ἀδιάφορον, προσβλέπον ἐννόμους συνεπείας εἰς τὴν τοιαύ-

την ἐλαττωματικὴν δούλησιν.

Ε'

Αἱ κατ' ἰδίαν περιπτώσεις

§ 9. Ἐκ τοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ἡμέτερος νομοθέτης ἔκρινε περιττὴν τὴν ἐν τῷ κειμένῳ τοῦ νόμου μνείαν περιπτώσεων ἀναγνωρίσεως, ὡς πράττουσιν οἱ ξένοι Κώδικες, ἐπὶ τῷ σκοπῷ γενικεύσεως τῆς ἐννοίας τῆς ἀναγνωρίσεως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστοῦ, δύναται νὰ ἐξαχθῇ αὕτη ἐκ τῶν περιστάσεων, ἐν συνδρομῇ τῶν ὡς ἄνω ἐννόμων προϋποθέσεων (ἀνωτ. § 3, § 8), δὲν ἕπεται, ὅτι ἡ ἑρμηνεία τῶν διατάξεων τούτων τῶν ξένων Κωδίκων καὶ ἡ νομολογιακὴ αὐτῶν ἐφαρμογὴ στερεῖται παρ' ἡμῖν ἐπιστημονικῆς ἀξίας. Τοσούτῳ μᾶλλον, καθόσον ἡ ἀναγνώρισις ἐκδηλοῦται μὲν καὶ δι' ἄλλων τρόπων, ἀλλ' αἱ περιπτώσεις αὗται ἀποτελοῦσιν ἴσως τὴν συνηθεστέραν μορφὴν ἐμφανίσεώς της ἐν τῇ συγχρόνῳ συναλλαγῇ. Οὕτω, ἀναγνώρισις, ἐπιφέρουσα διακοπὴν τῆς παραγραφῆς, ἐπέρχεται:

α) Διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου μερικῆς καταβολῆς. Ἀρκεῖ αὕτη νὰ γίνεται κατὰ τοιοῦτον τρόπον, ὥστε νὰ καθίσταται εὐδιάγνωστον, ὅτι τὸ μὴ καταβληθὲν ὑπόλοιπον ποσὸν τῆς ἀπαιτήσεως ὀφείλεται εἰσέτι (KG KGBl. 1915, 12). Τοῦτο ἰσχύει ὡσαύτως καὶ διὰ τὰς ἀξιώσεις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ RG HRR 1930, No 1091). Ἐπὶ ρητοῦ περιορισμοῦ εἰς μέρος μόνον ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ὅλης ἐνιαίας παροχῆς ἐπέρχεται μερική, ὡς πρὸς τοῦτο, διακοπή (Soergel-Siebert: § 208, No 14 α). Ἐπὶ διαιρετῆς παροχῆς ἡ μερικὴ καταβολὴ ἢ ἡ ἀναγνωριστικὴ ἐνέργεια ἀφορᾷ μόνον ταύτην (ἀνωτ. § 8, δ') καὶ συνεπῶς ἡ διακοπὴ εἶναι μερική (RG. JW. 1914, 408). Ἡ πληρωμὴ ἰατρικῆς δαπάνης καὶ τοιαύτης ταμειακῆς συνδρομῆς ἀσθενείας πρὸς τὴν δι' ἀφροδισίου νόσου μολυνθεῖσαν γυναῖκα ἀποτελεῖ ἀναγνώρισιν τῆς ἀξιώσεώς της πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 929 Α.Κ. (RGZ 135, 9). Ἡ παρ' ἰατροῦ ἢ φαρμακοποιοῦ γενομένη πληρωμὴ δὲν σημαίνει ἀπαραιτήτως καὶ ἀναγνώρισιν ἐπὶ μελλουσῶν ἀπαιτήσεων ἐξ ἀστικῆς εὐθύνης (RG. Recht 1914 No 464). Ἡ ἔκδοσις, ἀποδοχὴ ἢ ὑπισθογράφησις συναλλαγματικῆς διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀξιώσεως τῆς ἐκ τῆς ὑποκειμένης αἰτίας σχέσεως (Adles ZHR 65, 173), ἐνῷ ἡ πληρωμὴ τῆς συναλλαγματικῆς δὲν διακόπτει τὴν παραγραφὴν τῆς ἀξιώσεως ταύτης (KG. JW. 1933, 1035). Ἐπὶ διαρκοῦς λογαριασμοῦ, συνεχομένως ὑφισταμένου, ἡ ἔναντι τούτου μερικὴ καταβολὴ διακόπτει τὴν παραγραφὴν ἕνεκα τοῦ μετ' αὐτὴν ἑκάστοτε ἀπομένοντος ὑπολοίπου ἐκ τοῦ χρέους (Naumburg Soerg. Respt 1908, 77). Ἀλλ' αἱ παροχαὶ εὐκολίας ἢ φιλοφροσύνης, γενόμεναι ἄνευ ἀναγνωρίσεως νομικῆς ὑποχρεώσεως, δὲν διακόπτουν τὴν παραγραφὴν (KG. OLG 30, 355). Δὲν εἶναι ἀναγκαῖον διὰ τῆς καταβολῆς νὰ ἀναγνωρίζηται ἡ αἰτία τῆς ὀφειλῆς καὶ νὰ προσδιορίζηται τὸ ποσὸν αὐτῆς, ἀρκεῖ μόνον τὸ χρέος νὰ χαρακτηρίζεται ἀναγνωρίσιμον (RGZ. 54, 221; 63, 389; 73, 132 ἐπ.; 113, 238; 135, 9).

β) Διὰ τῆς πληρωμῆς τόκων ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου. Ἐκ τῆς ἐννοίας τοῦ τόκου, ὡς ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παραχώρησιν ἢ τὴν παρακράτησιν τῆς χρήσεως τοῦ κεφαλαίου καταβαλλομένης κατ' ἀναλογίαν ἐπὶ τούτου καὶ τοῦ χρόνου τῆς χρήσεως, παρίπεται, ὅτι, διὰ τῆς ἐκπληρώσεως τῆς παρελθούσης ταύτης ὑποχρεώσεως τοῦ ὀφειλέτου ἀναγνωρίζεται συνάμα καὶ ἡ κυρία περὶ τοῦ χρέους ἐνοχή, ὡς ὑφισταμένη, ἀφοῦ ἡ πληρωμὴ τῶν τόκων προϋποθέτει τὸ ὑπαρκτὸν τοῦ εἰς ὃ οὗτοι ἀνάγονται χρέους. Συνεπῶς, ἡ καταβολὴ τούτων (καὶ ἡ μερικὴ ἔτι τοιαύτη) διακόπτει τὴν παραγραφὴν τοῦ κεφαλαίου. Ἡ ἐκ τόκων παροχή, καθ' ἑαυτήν, εἶναι εἶδος περιοδικῶς ἐπαναλαμβανομένης παροχῆς, εἰς ἰδίαν ὑποκειμένην παραγραφὴν (Α.Κ. 250 § 17) ἕνεκα τῆς αὐτοτελείας ἑκάστης τῶν παροχῶν τούτων. Ἡ ἀναγνώρισις μιᾶς περιοδικῆς δόσεως ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς μόνον ἐπὶ ταύτης καὶ δὲν ἐπεκτείνεται εἰς τὰς λοιπάς, ἀπαιτουμένης, διὰ τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς καὶ τούτων, ἰδίας ἀναγνωρίσεως, χωριστῆς δι' ἑκάστην περιοδικὴν δόσιν. Ἀποτελεῖ, ὅμως, ἀναγνώρισιν ἡ εἰς πίστωσιν ἐγγραφὴ τοῦ τόκου ἐν τοῖς βιβλίοις τῶν Ταμευτηρίων (ἀνωτ. § 8, δ', Dresden Ann Sächs. OLG 40, 261), διακόπτουσα τὴν παραγραφὴν τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς συγκεκριμένης ἐπὶ τοῦ ἐγγραφέντος τόκου περιοδικῆς δόσεως. Ἐὰν ἡ πληρωμὴ τόκων γίνεται ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ ἐκ τῆς ὑποκειμένης ἐν συναλλαγματικῇ αἰτίας χρέος, πρὸς ὃ καὶ ἀναφέρεται, δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ ἐκ ταύτης τῆς παραγραφῆς τοῦ ἐκ συναλλαγματικῆς χρέους RG. LZ 1914, 368).

γ) Διὰ τῆς παροχῆς ἀσφαλείας ὑπὸ ὑποχρέου ἢ ὑπὸ τρίτου, τῇ ἐγκρίσει, ὅμως, ἢ τῇ συναινέσει αὐτοῦ. Τόσον τὸ ἐνέχυρον, ὅσον καὶ ἡ ὑποθήκη, ὡς ἐκ τοῦ παρεπομένου χαρακτῆρος τοῦ δι' αὐτῶν συνιστωμένου δικαιώματος, προϋποθέτουσι τὴν δι' αὐτῶν ἀσφαλιζομένην ἀπαίτησιν ὡς ὑφισταμένην καὶ μὴ ἀποσβεσθεῖσαν (1210, 1258 Α.Κ.), ἐφ' ὅσον δὲ ὁ ὑπόχρεως προσφέρεται εἰς παροχὴν ἢ παρέχει πράγματι τοιαύτην ἀσφάλειαν εἰς τὸν δανειστήν, ἀναγνωρίζει τὸ ὑπαρκτὸν τοῦ χρέους καὶ ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς παραγραφῆς.

δ) Δι' ἄλλων τρόπων. Ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν, ὀφειλομένων αὐτοτελῶς καὶ ἀνεξαρτήτως κεφαλαίου (Α.Κ. 251), ἡ καταβολὴ ἢ ἡ ἀναγνώρισις μιᾶς δόσεως ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς τοῦ καθόλου δικαιώματος. Οὕτω π.χ. ἐπὶ ἰσοβίου προσόδου (Α.Κ. 841), καταβολὴ τόκου κατὰ μῆνα, ἐνῷ τὸ καθόλου δικαίωμα ὑπόκειται εἰς τὴν εἰκοσαετῆ παραγραφὴν καὶ ἑκάστη περιοδικὴ παροχὴ εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφήν, ἢ κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος καταβολὴ μιᾶς δόσεως (ἔστω καὶ ἐν μέρει) ἐπιφέρει διακοπὴν τῆς παραγραφῆς, αὐτῆς τε καὶ τοῦ καθόλου δικαιώματος. (Μπαλῆ: Γεν. καὶ Ἀρχαί, § 154). Περὶ τῆς αἰτήσεως τοῦ ὑποχρέου πρὸς ἀπαλλαγήν του ἐκ τοῦ χρέους ἢ πρὸς παροχὴν ἀναβολῆς πληρωμῆς τούτου ἐγένετο ἤδη λόγος (ἀνωτ. § 8, δ'). Ἡ προσφορὰ ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου πρὸς πληρωμὴν τόκου (ἔστω καὶ μέρους μόνου ἐκ τοῦ ὀφειλομένου) ἐπιφέρει τὴν διακοπὴν τῆς παραγραφῆς τοῦ κεφαλαίου καὶ τῆς προσφερθείσης παροχῆς καὶ ἐὰν εἰσέτι ὁ δανειστὴς (μετὰ ἢ ἄνευ δικαιώματος) ἀποκρούσῃ τὴν μερικὴν ταύτην πληρωμήν (ἀνωτ. § 8 ε'). Ὡσαύτως διακοπὴν ἐπιφέρει καὶ ἡ προσφορὰ εἰς ἀμοιβαίαν ἐκκαθάρισιν ὑφισταμένου λογαριασμοῦ, καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἐξ ἀπαιτήσεως ἀναζητήσεως ἐπιστρεπτέον ποσόν (RG Recht 1913, No 2846). Ὡσαύτως καὶ ἡ προσφορὰ πρὸς συμψηφισμὸν διὰ τῆς μερικῆς καταβολῆς ὡρισμένου μόνου ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως (RG. DJZ 1908, 538), καὶ ἐὰν εἰσέτι ἡ τοιαύτη προσφορὰ συμψηφισμοῦ ἀπεκρούσθη (RG Recht 1913, No. 1253). Ἡ προσφορὰ ἑνὸς λογιστικῶς περιορισθέντος μέρους ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀπαιτήσεως δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς ἀναγνώρισις μόνου τοῦ μέρους τούτου καὶ διὰ τὸ ἐν αὐτῷ ποσὸν (Dresden EisenbE 44, 60). Ἀναγνώρισις τῆς ἐκ νομίμου μοίρας ἀξιώσεως δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κληρονόμου, ἐπὶ τῇ αἰτήσει τοῦ νομίμου μεριδούχου, παροχῆς πληροφοριῶν περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ ἐνεργητικοῦ τῆς κληρονομίας καὶ τῆς τύχης τῶν ἀντικειμένων της (Α.Κ. 1880, 304) ἢ ἐκ τῆς καταθέσεως ἀπογραφῆς (RGZ 113, 273). Ἀναγνώρισις ἐκδηλοῦται ἰδιαιτέρως διὰ τῆς περὶ παροχῆς ἀναβολῆς πληρωμῆς αἰτήσεως τοῦ ὑποχρέου (RGZ 73, 131; 78, 132) ἢ τῆς περὶ παρατάσεως ἐκπληρώσεως RAG Arb Respr 1931, 273, Karlsruhe OLG 12, 28). περιέχεται δὲ καὶ εἰς τὴν ἀναδοχὴν ἀλλοτρίου χρέους, καθόσον ἡ μεταξὺ ὀφειλέτου καὶ ἀναδοχέως σύμβασις προϋποθέτει ὀφειλὴν ἔγκυρον καὶ ἰσχυρὰν (Μπαλῆ: Ἐνοχικόν, § 167, No 4, § 170, §173), ἐξ ἧς συνάγεται καὶ ὁ ἀναγνωριστικὸς σκοπὸς τοῦ ὑποχρέου (ὁλ. Pfeiffer DRi 1910, 71). Ἐὰν, ὅμως, ἡ περὶ ἀναδοχῆς σύμβασις ἐγένετο μεταξὺ δανειστοῦ καὶ ἀναδοχέως, ἄνευ τῆς ἐπὶ ταύτῃ συναινέσεως τοῦ παλαιοῦ ὀφειλέτου (ὑποχρέου), δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ἐλλείψει ἀναγνωριστικῆς πράξεως τοῦ μὴ μετασχόντος κἂν τῆς συμβάσεως ταύτης ὑποχρέου, τοιούτου ἀναγνωριστικοῦ σκοποῦ μὴ δυναμένου νὰ ἐξαχθῇ ἐκ μόνης τῆς σιωπῆς του. Ἀναγνωριστικὸς σκοπὸς δύναται νὰ συναχθῇ καὶ ἐκ τῶν πρὸς συμβιβασμὸν διαπραγματεύσεων. Ἐὰν ὅμως, κατὰ τὰς διαπραγματεύσεις ταύτας, τὸ ἓν ἐκ τῶν μερῶν ἐκκινῇ ἐκ τῆς ἀπόψεως, ὅτι μία μόνον ἀπαίτησις ἐναντι αὐτοῦ προβάλλεται παραδεκτῶς, τότε, ἐν ἀμφιβολίᾳ, ἐπὶ ματαιώσεως τῶν διαπραγματεύσεων, δὲν ἔχει ἐνέργειαν ἡ εἰς τὴν ἀπαίτησιν ταύτην ἐγκειμένη ἀναγνώρισις (RG. WarnR 1933. No 146). Ἡ ἐπίκλησις τῆς παραγραφῆς, ὅμως, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαπραγματεύσεων τούτων ἢ καὶ ἐπὶ ὁρισμένῳ μετ' αὐτὰς διαστήματι, δύναται νὰ ἀποκρουσθῇ διὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 255, δ' Α.Κ. ἀντενστάσεως, συντρεχόντων τῶν ὅρων ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως ταύτης (ὁλ. σχετικῶς καὶ BGH NJW 1956, 1834). Ἡ ὑπάρχεσις ἠσφαλισμένου, ὅπως φέρῃ τὴν δι' ἣν οὗτος ἠσφαλίσθη ζημίαν, δὲν σημαίνει καὶ ἀναγνώρισιν τῆς ἐξ ἀποζημιώσεως ἀξιώσεως ἀπεριορίστως. Ἀποκαλυφθεισῶν, πρὸ τῆς παραδόσεως τοῦ ἔργου, τῶν ἐλλείψεων (Α.Κ. 688) αὐτοῦ καὶ τοῦ ἐργοδότου παραλαβόντος τοῦτο μετ' ἐπιφυλάξεως, ὡς πρὸς αὐτάς, δύναται νὰ συναχθῇ ἀναγνωριστικὸς σκοπὸς τοῦ ἐργολάβου πρὸς διακοπὴν τῆς παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως δι-

ορθώσεως τοῦ ἐργοδότου (Α.Κ. 693, ὅρα σχετικῶς καὶ BGH BB 1956, 1165). Ἀντιθέτως, δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ τῆς παραγραφῆς, ὡς καὶ ἀνωτέρω ἐξετέθη (ἀνωτ. § 8, ε'), ἐκ τῆς δηλώσεως τοῦ ὑποχρέου, ὅτι θὰ ἐξετάσῃ διεξοδικῶς τὸν λογαριασμόν, διὰ νὰ ἐρευνήσῃ, ἐὰν καὶ κατὰ πόσον θὰ ἠδύνατο νὰ πληρώσῃ ἢ ἐκ τῆς γενικῆς φράσεώς του, ὅτι θὰ ἐπανέλθῃ ἀργότερον ἢ ἐπὶ ἀντιθέτων καὶ περὶ τὴν ἀπόδειξιν διαμφισβητουμένων ἀξιώσεων ἢ ἐκ τῆς πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς παροχῆς προπαρασκευῆς (π.χ. ἐκ τῆς ἀναζητήσεως τοῦ λογαριασμοῦ πρὸς ἐκκαθάρισιν, ὅρα σχετ. Lasar: Vorbereitung zu einer Leistung 102 ἑπ.), διότι ἐκ τῶν ἐνεργειῶν τούτων δὲν δύναται νὰ ἐξαχθῇ ἀναγνωριστικὸς σκοπός. Ὡσαύτως διὰ τὸν αὐτὸν λόγον δὲν ἐπέρχεται διακοπὴ ἐκ τῶν συνήθων συνομιλιῶν ἢ τῶν διαπραγματεύσεων περὶ τῆς ἀπαιτήσεως ἢ ἐκ τῆς συλλογῆς πληροφοριῶν ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου πρὸς ἐνέργειαν ἢ ἐκ τῆς συμφωνίας τούτου, δι' ἧς ὁ δανειστὴς ὑπεχρεώθη νὰ ἀναμείνῃ τὴν ἄσκησιν τῆς ἀπαιτήσεως μέχρις ὑποβολῆς παραπόνων ἢ διαμαρτυριῶν τρίτων (αἵρεσις ἀναβλητική, ἐνέχουσα καὶ ἀναβλητικὴν προθεσμίαν), ἢ ἐκ τῆς πληρωμῆς, ἐπὶ σκοπῷ ἐγγραφῆς εἰς πίστωσιν ὡρισμένης ὁδσεως, διὰ τὴν πληρωμὴν τῶν λοιπῶν ὀφειλομένων χρηματικῶν ὁδσεων τῆς ὅλης ἐνιαίας ἀπαιτήσεως (Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135 No 5, ὅρα περὶ τούτων καὶ ἀνωτέρω § 8, ε', στ', § 6 καὶ σχετικῶς § 9, δ', ὁ' ἐν ἀρχῇ), ἀφοῦ διὰ τῆς τοιαύτης πληρωμῆς ἀποκλείεται ὁ σκοπὸς ἀναγνωρίσεως τῶν λοιπῶν ὁδσεων ὡς ὀφειλομένων.

ΣΤ'
Βάρος ἀποδείξεως

§ 10. Ὁ ἐπικαλούμενος τὴν δι' ἀναγνωρίσεως διακοπὴν τῆς παραγραφῆς **βαρύνεται** διὰ τῆς ἀποδείξεως τῶν θεμελιούντων τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον περιστατικῶν (Soergel-Sieber: § 208, No 18, Gmür-Becker: ὑπ' ἄρθρον 135, No 11 καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς). Ὁ ὑπόχρεως, ἐναγόμενος ὑπὸ τοῦ ἐνασκοῦντος τὴν ἀξίωσίν του δικαιούχου, προβάλλει τὴν **ἔνστασιν** τῆς παραγραφῆς, ἀμυνόμενος κατὰ τῆς ἀγωγῆς καὶ ἐπιδιώκων τὴν δι' ἀποσβέσεως τῆς ἀξιώσεως ἀπόρριψιν αὐτῆς. Ὁ δικαιοῦχος τῆς ἀξιώσεως, ὡς ἐνάγων, ἀμυνόμενος κατὰ τῆς ἐνστάσεως, προβάλλει τὴν ἐκ τῆς ἀναγνωρίσεως διακοπὴν δι' **ἀντενστάσεως**, τείνουσης εἰς τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἐνστάσεως διὰ τῆς μὴ συμπληρώσεως τοῦ χρόνου τῆς παραγραφῆς καὶ τῆς διατηρήσεως τῆς ἀξιώσεως ἐνεργοῦ καὶ ἐξαναγκαστῆς. Ἐάν, κατὰ τοῦ θεμελιοῦντος τὴν ἀντένστασιν ἀναγνωρίσεως ἰσχυρισμοῦ, ὁ ἐναγόμενος διϊσχυρισθῇ ἀκυρωσίαν τῆς ἀναγνωριστικῆς πράξεως λόγῳ ἐμφιλοχωρήσαντος ἐλαττώματος, ἀπάτης ἢ ἀπειλῆς ἢ πλάνης (ἐπὶ συμβατικῆς ἀναγνωρίσεως) προβάλλει **ἐπαναντένστασιν**, τείνουσαν εἰς τὴν δι' ἀκυρότητος τῆς ἀναγνωρίσεως κατάλυσιν τῆς ἀντενστάσεως, καὶ αὐτὸς ἀποδεικνύει τὰ θεμελιοῦντα τὴν ἐπαναντένστασιν ταύτην περιστατικά. Ὡσαύτως ὁ ἐναγόμενος ἀποδεικνύει τὴν ἀκυρότητα τῆς ἀναγνωρίσεως ἐκ τῆς ἐλλείψεως παρ' αὐτῷ δικαιοπρακτικῆς ἱκανότητος, λόγῳ ἀνηλικιότητος ἢ διότι αὐτὴ δὲν ἐξεπορεύθη παρὰ τοῦ νομίμου ἀντιπροσώπου του ἢ παρὰ τοῦ κατὰ νόμον ἐκπροσωποῦντος τὸ νομικὸν πρόσωπον ὀργάνου, διότι, καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, πρόκειται περὶ **ἐπαναντενστάσεως**. Τὸν ἐκ τοῦ ἄρθρου 255, δ' Α.Κ. ἰσχυρισμὸν (ἀνωτ. § 8, ε'), ἀποτελοῦντα ἀντένστασιν κατὰ τῆς ἐνστάσεως παραγραφῆς (συμπληρωθείσης), ἀποδεικνύει ὁ ἐνάγων, ἀφοῦ, ἐν εὐδοκιμήσει τούτου, θὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἔνστασις λόγῳ τῆς ἀναστολῆς. Ὅ,τι ἤδη ἐξετέθη, ἰσχύει mutata mutandis, διὰ τὸν προσεπικαλοῦντα καὶ προσεπικαλούμενον ἐν τῇ παρεμπιπτούσῃ περὶ ἀποζημιώσεως ἐν τῇ προσεπικλήσει ἀγωγῇ, διὰ τὸν κυρίως παρεμβάντα (π.χ. ἐπὶ ἐκχωρήσεως τῆς ἀπαιτήσεως, ὅτε ὁ ὀφειλέτης ἀντιτάσσει κατ' αὐτοῦ, ὡς ἐκδοχέως, τὴν πρὸ τῆς ἀναγγελίας συμπληρωθεῖσαν παραγραφήν, ὅτε, ὅμως, ὁ παρεμβὰς ὡς ἐκδοχεύς, ἀντιπροτείνει τὴν δι' ἀναγνωρίσεως διακοπὴν τῆς παραγραφῆς, καὶ ἐάν, εἰσέτι, αὐτὴ συνετελέσθη ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ἐκχωρητοῦ, διότι, τὸ ἐξ αὐτῆς δικαίωμα, χρησιμεῦον πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐκχωρουμένης ἀπαιτήσεως, μεταβιβάζεται, ὡς παρεπόμενον, ὁμοῦ μετ' αὐτῆς, ἀναλογίᾳ ἐκ τοῦ ἄρθρου 458 Α.Κ., ὅρα καὶ ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 458 No 9, No 8) καὶ τὸν ἐναγόμενον, ὡς κύριον διάδικον, καθὼς ἐπίσης καὶ διὰ τὸν ἀνακόπτοντα καὶ τὸν ἀντίδικον αὐτοῦ ἐπὶ ἀνακοπῆς (Πολ. Δικ. 235), ἀναλόγως τῆς ἐν τῇ δίκῃ ταύτῃ κατὰ νόμον διαγραφομένης δικονομικῆς θέσεως ἑκατέρου τῶν διαδίκων.

Ζ'
Ἐφαρμογὴ ἐπὶ προθεσμίας

§ 11. Διὰ τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., ὁρίζοντας «καθ' ἃς περιπτώσεις ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ

των μερών τάσσεται προθεσμία, έντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ τὸ δικαίωμα, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως αἱ περὶ παραγραφῆς διατάξεις, ὁ νομοθέτης ἐρρύθμισε, διὰ παραπομπῆς εἰς τὰς περὶ παραγραφῆς διατάξεις, τὴν καταλληλον ἐφαρμογὴν τῶν εἰς ἃς παραπέμπει διατάξεων καὶ ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, διὰ τοῦ ὅρου «ἀναλόγως», ἀποβλέπων εἰς τὴν προσήκουσαν τούτων προσαρμογὴν εἰς τὸ περὶ οὗ ἡ παραπομπή θέμα τῆς προθεσμίας. Οὕτω, τοῦ νόμου προβλέποντος τὸ διὰ τῆς παραπομπῆς ρυθμιστέον θέμα τῆς προθεσμίας καὶ μὴ ὑπάρχοντος ἐν προκειμένῳ κενοῦ, δὲν πρόκειται περὶ ἀναλογίας (γνησίας). Ἐκ τούτου γεννᾶται ζήτημα, ἐὰν ἡ δι' ἀναγνωρίσεως τοῦ δικαιώματος διακοπή (Α.Κ. 260) δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ ἢ μὴ καὶ ἐπὶ τῆς νόμῳ τασσομένης ἀποσβεστικῆς προθεσμίας. Ἐκ τῆς γενικῆς ἀρχῆς ὅτι ἐπὶ προθεσμίας δὲν δύναται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν αἱ περὶ διακοπῆς τῆς παραγραφῆς διατάξεις, ἡ ἐρευνωμένη διάταξις κρίνεται ἀπροσάρμοστος, ἐκ προοιμίων, πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας καὶ ἀποκλείεται ἡ ἐφαρμογή της, διὸ καὶ ἡ ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος οὔτε διακοπὴν εἰς τὴν πρόσδον τῆς προθεσμίας δύναται νὰ ἐπιφέρῃ, ἀλλ' οὔτε καὶ τὴν συμπλήρωσιν αὐτῆς διακωλύει (ὅρα *Μπαλῆ*: Γενικαὶ Ἀρχαί, § 14, *Γιαννοπούλου*: Γενικαὶ Ἀρχαί, § 279, II, 2, σελ. 469). Ἡ ἄποψις αὕτη, συμπορευομένη πρὸς τὴν ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου ἐρμηνείαν, δέχεται, ὅτι ἡ στάσις τοῦ δικαιούχου ἢ τοῦ ὑποχρέου οὐδεμίαν δύναται νὰ ἀσκήσῃ ἐπιρροὴν εἰς τὸ διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου κατὰ νόμον διαγραφόμενον θνησιγενὲς τοῦ δικαιώματος, ὅπερ, γεννηθὲν ἐξ ὑπαρχῆς διὰ χρονικῶς περιορισμένην ἄσκησιν, ἀποσβέννυται διὰ τῆς ἀπράκτου παρελεύσεως τῆς ἐπὶ τούτῳ τασσομένης προθεσμίας, μὴ δυνάμενον νὰ διασωθῇ, οὐδὲ διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως ὑπὸ τοῦ ὑπογρέου (ὅρα Regelsberger-*Πρόχυτσικα*: § 126, II, σελ. 121, *Κωνσταῆ-Πρόχυτσικα*: Γεν. Διδασκ. § 205 καὶ τοὺς ἐν σημ. 4 γερμανοὺς συγγραφεῖς, ὅπου ὅμως γνησίας ἀναλογίας, διαμορφωθείσης συνεπείᾳ τῆς ἐλλείψεως διατάξεως ἀντιστοίχου πρὸς τὸ ἄρθρον 279 Α.Κ.). Δὲν φαίνεται ὅμως ἰσχυρὰ ὑπὲρ αὐτῆς τὸ κείμενον τοῦ νόμου, ὅστις, διὰ τῆς γενικότητος τῆς παραπομπῆς του, δὲν ἀποκλείει τὴν κατ' ἀρχὴν ἐφαρμογὴν καὶ τῶν περὶ διακοπῆς διατάξεων, δι' ἃς οὐδεμίαν ποιεῖται διάκρισιν. Μόνον διὰ τοῦ ὅρου «ἀναλόγως» ἐπιτάσσει τὴν κατάλληλον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τούτων καὶ τὴν προσαρμογὴν των πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς συγκεκριμένης προθεσμίας, ἐξ ἧς, καταφατικῆς ἢ ἀποφατικῆς κρίσεως, θέλει διαμορφωθῇ, κατὰ περίπτωσιν, τὸ ἀποτέλεσμα περὶ τῆς ἐφαρμογῆς των ἢ μή. Διὰ τὸν σχηματισμὸν τῆς ἐν λόγῳ κρίσεως δὲν δύναται νὰ τεθῇ ἐνταῦθα ἀρχὴ προδιαγράφουσα γενικὸν κανόνα ρυθμίζοντα τὸ θέμα, διότι, ἐκάστη ἐκ τοῦ νόμου τασσομένη προθεσμία διάφορον ὑπηρετεῖ σκοπόν, προσιδιάζοντα εἰς τὴν φύσιν αὐτῆς καὶ τοὺς ἐξ ὧν προῆλθεν ἡ θέσπισις της ἰδιαιτέρους λόγους, ἐξ ὧν θέλει, κατὰ περίπτωσιν, διαγνωσθῇ, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον προσαρμόζεται καταλλήλως ἡ ἐφαρμογὴ ἢ μὴ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. διακοπῆς, ἐν τῇ συγκεκριμένῃ, ὑπὸ κρίσιν, προθεσμίᾳ. Εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ νομοθέτης, θεσπίζων ὡρισμένην χρονικὴν διάρκειαν, ἐντὸς τῆς ὁποίας δέον νὰ ἀσκηθῇ περιοριστικῶς ὑπὸ τοῦ δικαιούχου τὸ δικαίωμα, ὁρμᾶται πάντοτε ἐξ ὡρισμένων εἰδικῶν λόγων, κατατεινόντων εἰς τὴν ἐπίτευξιν τοῦ δι' αὐτοῦ διωκομένου κατὰ περίπτωσιν σκοποῦ (οὕτω π.χ. ἐπὶ τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 910 § 4 Πολ. Δικ., οὗτος ὁρμᾶται ἐκ λόγων ἀποκλεισμοῦ τῆς παρελκύσεως τῆς ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως ἐπὶ τῷ σκοπῷ τῆς ἀποτροπῆς τῆς βλάβης ἐν τῇ ἀσφαλείᾳ τῶν συναλλαγῶν, ἢ, ἐπὶ τῆς τριμήνου προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 6 § 1 νόμου 3198/1955, οὗτος ὁρμᾶται ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς ἄρσεως τῆς ἀβεβαιότητος τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ κύρους τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ τῶν ἐκ ταύτης ὑποχρεώσεών του), ἐκ τῆς ἐρεύνης τῶν ὁποίων διαγιγνώσκεται ἑκάστοτε ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας, ἤτοι τὰ στοιχεῖα ἐκεῖνα, βάσει τῶν ὁποίων θὰ κριθῇ τὸ ἐπιτρεπτὸν ἢ μὴ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. Διότι ἡ ἐκ προοιμίων καὶ ἄνευ τῆς εἰδικωτέρας ταύτης ἐρεύνης ἀποκλεισμὸς τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ λόγου τούτου διακοπῆς ἀντίκειται εἰς τὴν γενικότητα τῆς ἀδιακρίτου παραπομπῆς τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., καλύπτουσαν καὶ τὰς περὶ διακοπῆς διατάξεις καὶ ἐπιβάλλουσαν διὰ τοῦ «ἀναλόγως» τὴν κατάλληλον προσαρμογὴν των πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῆς προθεσμίας, μεθ' ἣν κρίσιν θέλει διαγνωσθῇ τὸ ἐφαρμοστέον ἢ μὴ αὐτῶν. Ὑπὸ ἀλλοίαν ἐκδοχήν, δεχομένην τὰ ἐν τῇ παλαιοτέρᾳ διδασκαλίᾳ, ὅπου τῆς ἐν αὐτῇ διαμορφωθείσης γνησίας ἀναλογίας, κρατήσαντα, θὰ

ἀπεκλείετο ἡ διακοπὴ ἐκ μόνης τῆς παραπομπῆς τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., τοσθ' ὅπερ, ὅμως, δὲν προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος, ἀλλ' οὔτε καὶ ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ, ἀποβλέψαντος εἰς τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος τῆς προθεσμίας διὰ γενικῆς καὶ ἐνιαίας παραπομπῆς εἰς τὰς παρεμφερεῖς περὶ παραγραφῆς διατάξεις, ἐφαρμοστέας, μετὰ προσαρμογήν των εἰς τὸ σχετικὸν θέμα, καταλλήλως.

§ **12** Ἡ νομολογία ἐκινήθη ἀρχικῶς, τὸ μὲν ἀποδεχθεῖσα τὴν ἀρνουμένην, τὴν δὲ ἀναγνωρίσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. διακοπήν, ἄποψιν (Α.Π. 149/1962, ΕΕΝ 29, 568), τὸ δὲ ἀποκρούσασα τὴν παραδοχὴν ταύτης καὶ ἐφαρμόσασα τὴν ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης διακοπὴν ἐπὶ νομίμου ἀποσβεστικῆς προθεσμίας (Α.Π. 478/1961, ΕΕΝ 29, 139). Τοῦ θέματος ἐπελήφθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ ἡμετέρου Ἀκυρωτικοῦ, ἀποφανθεῖσα ὅτι ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. δὲν προσκρούει εἰς τὴν φύσιν τῆς συγκεκριμένης (ὑπὸ τὴν κρίσιν τεθείσης) προθεσμίας καὶ τὸν δι' αὐτῆς ἐπιδιωκόμενον σκοπὸν (Α.Π. 527/1962, Ὁλομελείας, ΕΕΝ 30, 111· ἔπρόκειτο περὶ τῆς τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας διὰ τὴν ἔγερσιν τῆς ἐπὶ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς πατρότητος στρεφομένης ἀγωγῆς τοῦ τέκνου ἐκ τῶν ἄρθρων 14 § 1 καὶ 10 § 2, ν.δ. 14 Ἰουλίου 1926, ἰσχ. ἤδη, τὴν ἀντικαταστήσασαν ταύτην διετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 1544 Α.Κ.). Ἐκ τῆς κρατησάσης ταύτης ἐν τῇ νομολογίᾳ ἀπόψεως (ὅρα καὶ ἐπὶ παρεμφερῶν θεμάτων Α.Π. 396/1964 καὶ 562/1969, ΕΕΝ 31, σελ. 820-1 καὶ 30, σελ. 130) ἐξάγονται αἱ ἑξῆς βασικαὶ ἀρχαί: α) ὅτι τὸ ἄρθρον 279 Α.Κ. καλύπτει, διὰ τῆς γενικότητος τῆς παραπομπῆς του, οὐ μόνον τὰς περὶ ἀναστολῆς, ἀλλὰ καὶ τὰς περὶ διακοπῆς διατάξεις (ἄλλως πρότερον Α.Π. 451/1952, Ἀρχ. Ν. Δ', 15, ἐπὶ τῆς προθεσμίας τοῦ ἄρθρου 1448 Α.Κ.) καὶ β) ὅτι ἐκ τῆς συγκεκριμένης, ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου καθιστοβαλλομένης, προθεσμίας θέλει διαγνωσθῆ, βάσει τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ της, τὸ προσαρμόσιμον ἢ μὴ τῆς δι' ἀναγνωρίσεως διακοπῆς καὶ περαιτέρω τὸ καταλλήλων ἢ μὴ τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς. Ἡ τοιαύτη μεθόδευσις τοῦ θέματος καὶ πρὸς τὸ κείμενον τοῦ νόμου ἀνταποκρίνεται καὶ τὴν οὐσιαστικὴν ἐκτίμησιν τῶν κατ' ἰδίαν περιπτώσεων ἐξυπηρετεῖ, τοῦ νόμου προσαρμοζομένου ἑκάστοτε πρὸς τὰς ἀφορμὴν δούσας εἰς τὴν θέσπισιν τῆς προθεσμίας περιστάσεις καὶ τῆς πρὸς αὐτὰς συμπορευομένης δικαστικῆς διαγνώσεως. Ἀληθῶς, πῶς θὰ ἦτο νοητὴ ἡ βάσει τῶν στοιχείων τούτων δι' ἀναγνωρίσεως διακοπὴ ἐπὶ τῆς πενθημέρου ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας ὁ ἐξ ἀτυχήματος παθὼν ὑποχρεοῦται εἰς ἀναγγελίαν τούτου εἰς τὸ Ι.Κ.Α ἢ εἰς τὴν οἰκείαν Ἀστυνομικὴν Ἀρχήν, ἢ ἐπὶ τῆς μηνιαίας προθεσμίας τοῦ ἀποστρατευθέντος διὰ τὴν δήλωσιν του πρὸς τὸν ἐργοδότην περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του (ἄρθρα 1 νόμου 3514/1928 καὶ 11 ἀ.ν. 547/1937), ἢ ἐπὶ τῆς μηνιαίας προθεσμίας παρουσιάσεως εἰς τὸν ἐργοδότην καὶ ἀναλήψεως ὑπηρεσίας τοῦ νεοπολεμιστοῦ, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου Συμβουλίου (ἄρθρον 8 ἀ.ν. 1836/1951), τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. προσαρμοζομένης πρὸς τὴν φύσιν καὶ τὸν σκοπὸν τῶν προθεσμιῶν τούτων καὶ καταλλήλως ἐφαρμοζομένης;

§ **13**. Ὁ Γερμ.Α.Κ. δὲν διέλαβε γενικὴν διάταξιν κατὰ περιεχόμενον ἀντίστοιχον πρὸς τὸ ἄρθρον 279 Α.Κ. Συνεπῶς ἡ ἀρχή, ὅτι ἐπὶ καθαρῶς ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν δὲν ἀναγνωρίζεται ἀναστολή, ἢ διακοπή, ἐξάγεται, ὡς ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου, ἐκ τῆς ἐπόψεως ὅτι αἱ σχετικαὶ πρὸς ταύτας διατάξεις εἶναι ἀσυμβίβαστοι πρὸς τὸν χαρακτῆρα τῆς νομίμου προθεσμίας, μὴ ἐπηρεαζομένης ἐκ τῆς στάσεως τοῦ δικαιούχου ἢ τοῦ ὑποχρέου, καὶ συνεπῶς ἀπροσάρμοστοι πρὸς τὴν διὰ γνησίας ἀναλογίας συντελουμένην κάλυψιν τοῦ κενοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν καλουμένων μικτῶν ἀποκλειστικῶν προθεσμιῶν, ἢ ἐκ τῶν εἰδικῶν διατάξεων (π.χ. § 210, § 477, § 490 ἐδ. 2, § 802, § 1002) καθιερουμένη ἀνάλογος ἐφαρμογὴ τῶν ἐπὶ παραγραφῆς κρατούντων, γίνεται διὰ παραπομπῆς εἰς εἰδικὰς διατάξεις, ἀφορώσας τὴν διακοπὴν ἢ ἀναστολήν (ὡς π.χ. εἰς τὰς παραγράφους 203, 206, 207 ὑπὸ τῆς παραγράφου 210, εἰς τὰς παραγράφους 211, ἐδ. 2 καὶ 212, ὁρώσας διακοπὴν δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς, ὑπὸ τῆς παραγράφου 477, ἀντιστοίχου πρὸς τὸ ἄρθρον 555 Α.Κ., εἰς τὰς παραγράφους 211, 212, 215, ὑπὸ τῆς παραγράφου 490, ἐδ. 2, εἰς τὰς παραγράφους 203, 206, 207, ὑπὸ τῆς παραγράφου 802, εἰς τὰς παραγράφους 203, 206, 207, ὑπὸ τῆς παραγράφου 1002, ἀντιστοίχου πρὸς τὸ ἄρθρον 1107 Α.Κ.), χωρὶς ὅμως νὰ καταλέγεται μεταξὺ τούτων καὶ ἡ πρὸς τὸ ἄρθρον 260 Α.Κ. ἀντίστοιχος κατὰ περιεχόμενον § 208 Γερμ. Α.Κ., ἦν ὁ ἀλλοδαπὸς νομοθέτης ἐπιμελῶς ἀπέφυγε νὰ μνημονεύσῃ ἐν συ-

νεται πρὸς τὴν ἄκω κρατήσασαν διδασκαλίαν. Ὁ ἡμέτερος νομοθέτης τὴν μὲν προθεσμίαν τῆς παραγράφου 477 Γερμ. Α.Κ. μετεσκεύασε διὰ τοῦ ἄρθρου 555 Α.Κ. εἰς παραγραφήν, καθιερώσας (πέραν τῶν γενικῶν λόγων) καὶ εἰδικὸν λόγον διακοπῆς διὰ τὴν περίπτωσιν συντηρητικῆς ἀποξέξεως, τὴν δὲ προθεσμίαν τῆς παραγράφου 1002 Γερμ. Α.Κ. ἀπεδέχθη μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 1107 Α.Κ. ὡς ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν (μηνὸς ἢ ἑξαμήνου), ἄνευ, ὅμως, εἰδικῆς παραπομπῆς εἰς τὰς περὶ ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς διατάξεις, ἀφεθείς, διὰ τὴν ρύθμισιν τοῦ θέματος, εἰς τὴν γενικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., καλύπτουσαν ἐπαρκῶς καὶ τὴν περίπτωσιν ταύτην. Οὕτω, κατὰ τὴν διαμορφωθεῖσαν γερμανικὴν νομολογίαν, οἱ ἐπὶ παραγραφῆς ἰσχύοντες λόγοι ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς ἐφαρμόζονται ἀναλογικῶς ἐπὶ ἀποκλειστικῆς προθεσμίας μόνον ἐν ᾗ περιπτώσει ρητῶς ὁρίζει τοῦτο ὁ νόμος (πρβλ. RGZ 158, 140; RG. JW 1936, 2857; LG Hamburg NJW 1947/1948, 113, Enneccerus-Nipperdey: § 230, III, 3, σημ. 8, σελ. 1401-2), ἐνῷ, ἀντιθέτως, ἐπὶ συμβατικῶν ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν, εἰς ἀρκετὰς ἐπόψεις χρησιμοποιοῦνται ἀναλόγως οἱ περὶ παραγραφῆς ὁρισμοί (πρβλ. RGZ 87, 283; 142, 285; RG JW 1937, 533 μετὰ παρατηρήσεων). Ὡσαύτως καὶ ἐν Ἑλλάδι, ἐκ τῶν κατ' ἰδίαν νομικῶν ὁρισμῶν ἐρευνᾶται, ἂν πρόκειται περὶ παραγραφῆς ἢ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, τῶν λόγων ἀναστολῆς (ἄρθρον 134 Ἑλβ Κ. Ἐνοχῶν), ἢ διακοπῆς (ἄρθρον 135 Ἑλβ. Κ. Ἐνοχῶν), μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῆς τελευταίας ταύτης. Ἐν τούτῳ πρὸ πάντων ἐθεωρήθη ὡς ἐγκειμένη ἡ ἰδιαιτέρα αὐστηρότης τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας (Gmür-Becker: Vorbem. zu Art. 127-142, No 3, σελ. 650). Ἡ ἀρχὴ τῆς ἐν πάσῃ περιπτώσει, ἄνευ ἀναστολῆς ἢ διακοπῆς, διαδρομῆς τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας, ἐκρίθη, ἐν τῇ ἀκαίρῳ ἐφαρμογῇ της, ὡς ἄγουσα εἰς ἀδικίας (ὡς π.χ. παρακώλυσις τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἐξ ἀνωτέρας βίας ἢ ἀπόρριψις τῆς ἀγωγῆς διὰ λόγους μὴ οὐσιαστικούς) καὶ μὴ ἱκανοποιοῦσα εἰς τὴν περίπτωσιν ἐκείνην, καθ' ἣν ὁ δικαιοῦχος, ἐκ λόγων μὴ ἐγκειμένων εἰς τὸ πρόσωπόν του, ἀδυνατεῖ νὰ ἀσκήσῃ ἐμπροθέσμως τὸ δικαίωμα, ὅτε ἡ ἀπώλεια αὐτοῦ δὲν θὰ ἐδικαιολογεῖτο, ἐλλειπούσης τῆς προϋποθέσεως τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀσκήσεως, ἐν συνδρομῇ καὶ μόνου τῆς ὁποίας θὰ ἔδει νὰ διαρρεύσῃ ἡ προθεσμία (πρβλ. *Μιριδάκη*: Αἰτιολογικὴ Ἔκθεσις, σελ. 264-5). Ἐκ τῆς νομοθετικῆς ταύτης ἀντιλήψεως ὁρμηθεῖσα ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 168 Πρ. Εἰσ. καὶ 161 Σχ. Σ.Ε. ληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 279 Α.Κ., ἀφῆκεν ἐλευθερίαν εἰς τὸν δικαστήν, ὅπως «αὐτὸς καθορίσῃ, ὁδηγούμενος ἐκ τῶν πραγμάτων, τίνες ἐκ τῶν περὶ παραγραφῆς διατάξεων δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπὶ τῶν ἀποσβεστικῶν προθεσμιῶν, ὡς συμβιβάσιμοι μὲ τὴν φύσιν αὐτῶν».

§ **14**. Ἐνδέχεται, ὅμως, ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία νὰ ἐτάχθη συμβατικῶς ὑπὸ τῶν μερῶν (π.χ. συμφωνία περὶ τῆς ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου ὑπαναχωρήσεως τοῦ ἑνὸς τούτων ἐκ τῆς συμβάσεως) ἢ νὰ ἐτάχθη παρὰ τοῦ ἑνὸς μόνον τούτων, ἵνα, ἐντὸς τοῦ χρόνου ταύτης, τὸ ἕτερον μέρος προβῇ εἰς δήλωσιν περὶ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος ἢ καὶ εἰς παροχὴν εἰσέτι πρὸς ἐκεῖνο (π.χ. ἐπὶ συμβάσεως ἢ μονομεροῦς δικαιοπραξίας, ἄνευ πληρεξουσιότητος συνομολογήσεως ἢ ἐπιχειρήσεως, Α.Κ. 229 § 2, 233 § 2, ἢ ἐπὶ μὴ ἐκπληρώσεως ἐπιδικασθείσης παροχῆς μὴ χρηματικῆς, Α.Κ. 339, ἢ ἐπὶ ὑπερημερίας ἐκπληρώσεως, Α.Κ. 383, ἢ ἐπὶ παταιώσεως ἀσκηθείσης ὑπαναχωρήσεως, Α.Κ. 394). Τοῦτο νοεῖται μόνον εἰς τὰ διαπλαστικὰ δικαιώματα (Enneccerus-Nipperdey: § 230, III, 2, § 73 I, 3) καὶ δὴ μόνον ἐφ' ὅσον περὶ τούτων δὲν τάσσει τοιαύτην ὁ νόμος, διότι, ἄλλως, καθυποβαλλομένης κατὰ νόμον τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος εἰς προθεσμίαν ἢ καὶ εἰς παραγραφήν, ἡ τὸ χρονικὸν ὅριον ἄλλως καθορίζουσα συμφωνία θὰ ἐξετίθετο εἰς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 275 Α.Κ. ἀκυρότητα. Ἡ παρὰ τοῦ ἑνὸς μέρους, διὰ τῆς πρὸς τὸ ἕτερον ἀπευθυντέας (Α.Κ. 167) ληψιβεοῦς δηλώσεώς του, τασσομένη προθεσμία πρὸς δήλωσιν ἢ παροχὴν γενησομένην ὑπὸ τοῦ τελευταίου, δέον μὲν νὰ εἶναι εὔλογος (ἤτοι κατὰ τὰς περιστάσεις χρονικῶς ἐπαρκὴς διὰ τὴν ἐντὸς αὐτῆς διενέργειαν τῆς δηλώσεως ἢ τῆς παροχῆς), ὑπόκειται, ὅμως, εἰς μεταβολὴν καὶ μετὰ εἰσέτι τὸν προσδιορισμόν της, βραχυνομένου ἢ ἐπιμηκυνομένου τοῦ χρόνου της διὰ μεταγενεστέρας προποιητικῆς δηλώσεως, γνωστοποιητέας πρὸς τὸ ἕτερον μέρος, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, καὶ ἡ παρ' ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ταχθεῖσα συμβατικὴ προθεσμία εἰς τὴν ἰδίαν ὑπόκειται, διὰ μεταγενεστέρας συμφωνίας, προποιήσιν, ὡς πρὸς τὴν βράχυνσιν ἢ ἐπιμήκυνσιν τοῦ προσ-

διορισθέντος χρόνου της (ἐπιφυλασσομένης τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 275 Α.Κ. διὰ τὸ κῦρος τῆς τροποποιητικῆς ταύτης συμφωνίας), ἀφοῦ, πηγάζουσα ἡ προθεσμία ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ὑπόκειται καὶ αὐτὴ εἰς τὴν διέπουσαν τὰς δικαιοπραξίας ἰδιωτικὴν αὐτοβουλίαν, ἐν ᾧ μέτρῳ αὐτὴ συγχωρεῖται. Τοῦτο δέ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου τασσομένας ἀποσβεστικὰς προθεσμίας, αἵτινες, μὴ ὑποκείμεναι εἰς τὴν ἰδιωτικὴν αὐτοβουλίαν καὶ ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως οὖσαι ἐξηρημέναι ταύτης (Α.Κ. 279, 275), δὲν δύνανται νὰ μεταβληθῶσιν ἢ τροποποιηθῶσι διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν. Συνεπῶς, ἐνῷ ἐπὶ τῆς νομίμου προθεσμίας, ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῆς κρίνεται ἐκ τοῦ θεσπίζοντος αὐτὴν νόμου, ἐπὶ τῆς συμβατικῆς τοιαύτης ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας κριθήσεται ἐκ τῆς ἐν τῇ δικαιοπραξίᾳ δηλωθείσης βουλήσεως τῶν συμβαλλομένων καὶ τῆς δεούσης ταύτης ἑρμηνείας, ἐξ ἧς καὶ μόνης θέλει διαγνωσθῇ ἡ καταλληλος ἢ μὴ προσαρμογὴ τῶν περὶ διακοπῆς διατάξεων κατ' ἄρθρον 279 Α.Κ. Ἐάν, δηλονότι, ἐκ τῶν δηλώσεων τούτων, ἑρμηνευομένων καλοπίστως καὶ κατὰ τὰ διέποντα τὴν σημάσιαν συναλλακτικὰ ἤθη (Α.Κ. 200, 173), ἐξάγεται, ὅτι τὰ μέρη ἠθέλησαν ὡς προσαρμοζομένην πρὸς τὴν συμφωνηθεῖσαν προθεσμίαν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς τὴν δι' ἀκαγνωρίσεως διακοπήν (Α.Κ. 260), θὰ ἐφαρμοσθῇ ὁ λόγος οὗτος διακοπῆς (π.χ. ἐπὶ ὑπαναχωρήσεως, ἀμφιμερῶς συμφωνηθείσης ἐν ἐργολαβίᾳ διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς μὴ παραδόσεως ὑπὸ τρίτου τοῦ ἐφ' οὗ ἡ ἀνεγερθησομένη οἰκοδομὴ γηπέδου, ἐντὸς ἐξαμήνου, ἡ ἀναγνώρισις τῆς ἐμπροθέσμου παραδόσεως τοῦ γηπέδου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐπιφέρει διακοπὴν τῆς προθεσμίας διὰ τὴν δήλωσιν ὑπαναχωρήσεως αὐτοῦ, τῆς διακοπῆς ταύτης τελούσης ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προθεσμίας, ἐγκείμενον εἰς τὴν διάλυσιν τῆς συμβάσεως ἐν μόνῃ τῇ περιπτώσει τῆς μὴ παραδόσεως τοῦ γηπέδου καὶ τὴν διατήρησιν αὐτῆς ἰσχυρᾶς ἐν ἐπιτεύξει τοῦ ἀποτελέσματος τούτου). Ἐν τῇ παραποιμπῇ ὁ νόμος (Α.Κ. 279), ρυθμίζων γενικῶς καὶ ἐνιαίως τὸ θέμα, ἐξομοιώνει τὴν νόμιμον πρὸς τὴν συμβατικὴν ἀποσβεστικὴν προθεσμίαν (ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῶν μερῶν τασσόμενα προθεσμία), τῆς καταλλήλου ἢ μὴ προσαρμογῆς τῶν ἐφαρμοστέων διατάξεων κρινομένης, κατὰ περίπτωσιν, ἐκ τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ ἑκάστης προθεσμίας, μετὰ διάγνωσιν, ἐπὶ μὲν νομίμου, τοῦ σκοποῦ τῆς θεσπισάσης ταύτην διατάξεως, ἐπὶ δὲ συμβατικῆς, τῆς δεούσης ἑρμηνείας τῆς συνθετούσης ταύτην δικαιοπρακτικῆς δηλώσεως βουλήσεως τῶν μερῶν, ἄνευ τῆς ὁποίας ἡ ἐφαρμογὴ ἢ μὴ τῶν περὶ διακοπῆς διατάξεων δὲν θὰ ἦτο σύμφωνος πρὸς τὸν νόμον καὶ τὰς προπαρασκευαστικὰς συζητήσεις. Ἡ ἄποψις ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. προθεσμία ἐφαρμόζεται ἀναλόγως ἐπὶ τῶν συμβατικῶν προθεσμιῶν (ὅρα *Βαλλινδᾶν*: ὑπ' ἄρθρον 279, 2, σ'), ἀποδεχομένη τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διακοπῆς ἄνευ προηγουμένης διαγνώσεως τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς προθεσμίας, παραβλέπει τὸν ἐν τῇ δικαιοπρακτικῇ δηλώσει τῶν μερῶν ἐγκείμενον σκοπὸν τῆς προθεσμίας, ἐξ οὗ καὶ μόνου θὰ κριθῇ τὸ κατάλληλον ἢ μὴ τῆς προσαρμογῆς καὶ ἐφαρμογῆς τῆς διακοπῆς, ἀλλὰ καὶ παραιτέρω ὑποτιμᾷ τὴν ἰδιωτικὴν αὐτοβουλίαν, ἣν ἰδιαιτέρως ἐξαίρει ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ ὁ νομοθέτης διὰ τῆς ἐξομοιώσεως τῶν νομίμων προθεσμιῶν πρὸς τὰς συμβατικὰς τοιαύτας. Ἕνεκα τούτου, ἡ ἐν τῇ γερμανικῇ νομολογίᾳ διαμορφωθεῖσα ἄποψις (ἀνωτ. § 13) ἐπὶ τοσούτῳ μόνον θὰ ἠδύνατο νὰ ἀποβῇ χρήσιμος καὶ παρ' ἡμῖν, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον, ἐκ τοῦ ἐν τῇ δικαιοπρακτικῇ δηλώσει ἐγκειμένου σκοποῦ τῆς προθεσμίας, διαγιγνώσκεται τὸ κατάλληλον τῆς ἐφαρμογῆς τῆς διακοπῆς, ὅτε, ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν προηγουμένην ταύτην ἔρευναν, θὰ ἠδύνατο νὰ ἀνταποκριθῇ πρὸς τὸ γράμμα καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ ἡμετέρου νόμου.

§ 15 Ἐπὶ προθεσμίας, μονομερῶς, παρὰ τοῦ ἑνὸς μόνου μέρους, ταχθείσης καὶ ἀποσκοπούσης, ὅπως, ἐντὸς τοῦ χρόνου ταύτης, τὸ ἕτερον μέρος προβῇ εἰς δήλωσιν περὶ ἀσκήσεως δικαιώματος ἢ παροχὴν πρὸς ἐκεῖνο, ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας θὰ κριθῇ ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ἐκφρασθείσης ἰδιωτικῆς βουλήσεως, ἀλλ' ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπαγομένην τὸ κατὰ νόμον προβλεπόμενον ἀποτέλεσμα νομικὴν διάταξιν καὶ τὸν σκοπὸν αὐτῆς. Οὕτω, π.χ. ἐπὶ προσκλήσεως τοῦ πωλητοῦ πρὸς ἀναστροφήν, τάσσοντος συνάμα προθεσμίαν πρὸς δήλωσιν (Α.Κ. 546), ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας θὰ κριθῇ ἐκ τῆς ἐν τῇ προσκλήσει διαδηλουμένης βουλήσεως τοῦ πωλητοῦ, ὅπως, διὰ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας του, ἀποκλείσῃ τὴν ἀναστροφήν, πέραν τοῦ καθορισθέντος εὐλόγου χρόνου τῆς προθεσμί-

ας, ἡ προκαλέσῃ τὴν ἐντὸς αὐτοῦ δήλωσιν ἀναστροφῆς τοῦ ἀγοραστοῦ, ἐκτιμωμένης ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαγομένης τὸ ἀποτέλεσμα τοῦτο διατάξεως τοῦ ἄρθρου 546 Α.Κ., ἐγκείμενον εἰς τὴν προστασίαν τοῦ πωλητοῦ ἀπὸ τῶν ἐκ τῆς ἀναμονῆς κινδύνων συσκοτίσεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ τῆς διακυμάνσεως τῶν τιμῶν. Ἢ, ἐπὶ προσδιορισμοῦ προθεσμίας πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος ὑπαναχωρήσεως (Α.Κ. 395), ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας θὰ κριθῇ ἐκ τῆς ἐν τῇ δηλώσει βουλήσεως τοῦ τάσσοντος τὴν εὔλογον προθεσμίαν, ἐν συνδυασμῷ ἐκτιμωμένης πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαγομένης τὴν ἀπόσβεσιν τῆς ὑπαναχωρήσεως διατάξεως τοῦ ἄρθρου 395 Α.Κ., ἐγκειμένου εἰς τὴν παροχὴν τῆς δυνατότητος εἰς τὸν δηλοῦντα, ὅπως, διὰ τῆς τασσομένης προθεσμίας, ἄρῃ τὴν ἐκ τοῦ ἀπαραγράπτου δικαιώματος (ὑπαναχωρήσεως) προκληθεῖσαν ἀσφάλειαν κατάστασιν καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐπιλογῆς τοῦ χρόνου ἀσκήσεως τῆς ὑπαναχωρήσεως (πρὸ ἢ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἢ καὶ μετὰ εἰσέτι τὴν ἐκπλήρωσιν αὐτῆς) δημιουργουμένην δι' αὐτὸν ἀσφάλειαν. Λόγος τούτου εἶναι, ὅτι, ἐν τῇ ἐρευνωμένῃ περιπτώσει, ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία δὲν πηγάζει μόνον ἐκ τῆς ἰδιωτικῆς βουλήσεως τοῦ δηλοῦντος (ἥτις ὑπόκειται, κατ' αὐτόβουλον τροποποίησιν, εἰς μεταβολήν, κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτεθέντα, § 14), ἀλλὰ συνάμα καὶ ἐκ τῆς ἐπιφερούσης τὸ κατὰ νόμον προδιαγραφόμενον ἀποτέλεσμα νομικῆς διατάξεως, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὁποίας συμπορεύεται ἐν τοῖς πράγμασιν ἡ προθεσμία, ἐναρμονιζομένη πρὸς τὸ ὑπ' αὐτῆς διὰ τοῦ νόμου διωκόμενον ἀποτέλεσμα. Συνεπῶς, δέσει τοῦ κριτηρίου τούτου θέλει διαγνωσθῇ ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς συγκεκριμένης προθεσμίας καὶ ἡ κατάλληλος ἢ μὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. διακοπῆς.

§ **16**. Ἐπὶ προθεσμίας, τασσομένης ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, κατ' εὔλογον αὐτοῦ κρίσιν, ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας θέλει κριθῇ ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς παρεχούσης τὴν σχετικὴν δικαιοδοσίαν νομικῆς διατάξεως, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τῆς προθεσμίας διαδηλουμένην ἰδιωτικὴν βούλησιν. Οὕτω π.χ. ἐπὶ ἐπιλογῆς τοῦ προσώπου τοῦ ταχθέντος κληροδόχου ἐκ πλειόνων, ἐξ ὡρισμένου κύκλου, προσώπων, κατὰ τὴν περὶ τῆς ἐπιλογῆς ταύτης κρίσιν τοῦ διορισθέντος ἢ τρίτου, τὸ δικαστήριον, ἐπὶ τῇ αἰτήσει οἱουδήποτε τῶν ἐν τῷ ρηθέντι κύκλῳ προσώπων, δύναται νὰ τάξῃ εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἄσκησιν τῆς ἐπιλογῆς ὑπὸ τοῦ εἰς ταύτην δικαιουμένου, ὅτε, παερχομένης ταύτης ἀπράκτου (λόγῳ ἀρνήσεως ἢ ἀγνώστου διαμονῆς ἢ νόσου ἢ μακρᾶς ἀποδημίας τοῦ εἰς ἐπιλογὴν δικαιουμένου), ἀποκλείεται ἐκτοτε ἡ ἐπιλογὴ καὶ ἅπαντα τὰ πρόσωπα τοῦ ρηθέντος κύκλου θεωροῦνται κληροδόχοι (Α.Κ. 1971 § 2). Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἡ παρὰ τοῦ δικαστηρίου τασσομένη ἀποσβεστικὴ προθεσμία τοῦ δικαιώματος ἀσκήσεως τῆς ἐπιλογῆς πηγάζει: α) ἐκ τῆς ἐν τῇ διαθήκῃ διαδηλουμένης ἰδιωτικῆς βουλήσεως τοῦ διαθέτου, τάξαντος ὡς κληροδόχον πρόσωπον προκριτέον ἐξ ὡρισμένου κύκλου προσώπων (π.χ. πρωτανεψιῶν) καὶ β) ἐκ τῆς δικαστικῆς ἀποφάσεως, ἥτις, διὰ τῆς ὑπ' αὐτῆς τασσομένης προθεσμίας, σκοπεῖ τὴν ἄρσιν τῆς ἐκ τῆς μὴ ἀσκήσεως τῆς ἐπιλογῆς ἀβεβαιότητος διὰ τῆς ἀσκήσεως τῆς ἐπιλογῆς ὑπὸ τοῦ δικαιουμένου ἐντὸς τῆς προθεσμίας ἢ τοῦ ἀποκλεισμοῦ αὐτῆς, ἐν περιπτώσει ἀπράκτου παρελεύσεως τοῦ χρόνου της, ὅτε, κατὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν, προσδιορίζεται ὀνομαστὶ τὸ πρόσωπον τοῦ κληροδόχου, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν ἡ ἀβεβαιότης αἴρεται, θεωρουμένων ἁπάντων τῶν προσώπων τοῦ ρηθέντος κύκλου ὡς κληροδόχων. Ὅθεν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ κριτηρίου τούτου θέλει διαγνωσθῇ ἡ φύσις καὶ ὁ σκοπὸς τῆς προθεσμίας καὶ ἡ κατάλληλος ἢ μὴ ἐφαρμογὴ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 260 Α.Κ. διακοπῆς. Τὰ αὐτὰ ἰσχύουσι καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἐτάχθη ὑπὸ ἄλλης Ἀρχῆς (διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ δικαστηρίου ἢ διαιτητῶν), τῆς φύσεως καὶ τοῦ σκοποῦ τῆς προθεσμίας κρινομένης ἐκ τῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς οἰκείας δικαιοδοτικῆς νομικῆς διατάξεως, ἐπὶ δὲ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐκ τῆς ἐν συνδυασμῷ ἐκτιμήσεως τῆς ἐν τῇ διαιτητικῇ ρήτρᾳ διαδηλουμένης ἰδιωτικῆς βουλήσεως.

§ **17**. Ἐνταῦθα ἐπέρχεται μεταλλαγὴ εἰς τὸ βάρος τῆς ἀποδείξεως, καθοριζομένων κατὰ τρόπον διάφορον τοῦ ἀνωτέρω (ἐν § 10 τῆς παρούσης) ἐκτεθέντος. Ἡ παραγραφὴ ἀφορᾷ μόνον τὴν ἀξίωσιν, οὐδέποτε δὲ τὸ δικαίωμα, ὅπερ, μὴ προσβληθέν οὐδὲ κατευθυνόμενον ἐν τῇ ἡρεμίᾳ του κατὰ τρίτων, δὲν ἀποτελεῖ ἀξίωσιν. Καὶ εἰς ἃ ἔτι περιπτώσεις, ἐκ τοῦ δικαιώματος δὲν γεννᾶται ἀξίωσις (ἴδε ἀνωτέρω § 8, α'), παραγραφὴ δὲν καθιστᾷ τὸ δικαίωμα ἐξ

παρχῆς, ἅμα τῇ γενέσει του, ἀνεξιγενὲς διὰ τοῦ κατ' ἀποκλεισμὸν περιορισμοῦ τῆς ἐντὸς τοῦ χρόνου ταύτης ἐνασκήσεώς του, τῆς ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος ἐξαρτωμένης ἐκ μόνης τῆς ἐπικλήσεως τῆς παραγραφῆς ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου. Ἀντιθέτως ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία ἀφορᾷ τὸ δικαίωμα, ὅπερ, ἐν ἀπράκτῳ διαδρομῇ ταύτης, ἀποσβέννυται καὶ δὲν δύναται νὰ ἐνασκηθῇ. Ἕνεκα τούτου, ἐνῷ ἡ ἀποσβεστικὴ προθεσμία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν βάσει τῶν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ δικαστηρίου ἐπαγομένων πραγματικῶν ἰσχυρισμῶν, ἀντιθέτως ἡ παραγραφὴ ἐξετάζεται μόνον ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐναγομένου καὶ δὴ μόνον ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον ἐπικαλεσθῇ ταύτην (ὅρα Enneccerus-Nipperdey: § 230, III, 2, 1, σελ. 1401, βλέπε καὶ σύμφωνον περὶ τούτου ἡμετέραν γνώμην ἐν ΕΕΔ 18, σελ. 749). Ἐὰν δὲ ἡ προθεσμία πάσεται ἐκ τοῦ νόμου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν αὐτεπαγγέλτως (Α.Κ. 280). Οὕτω, ὅμως, ἐπὶ μὲν παραγραφῆς, ἐνῷ τὸ βάρος ἀποδείξεως ἀφορᾷ τὸν ἐνισταίνενον ὀφειλέτην, ἀντιθέτως ἐπὶ ἀποσβεστικῆς προθεσμίας ἡ ἐντὸς τοῦ χρόνου ταύτης ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος ἀφορᾷ τὸν δικαιοῦχον, ὁ ὁποῖος ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδειξιν τοῦ δικαιώματος (πρβλ. Palandt-Danckelmann: Überblick vor § 194 No 4, α', σελ. 143). Ἡ ἐξ ἀναγνωρίσεως τοῦ ὑποχρέου διακοπὴ τῆς προθεσμίας ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἐμπροθέσμου ἀσκήσεως τοῦ διὰ τῆς ἀγωγῆς προβαλλομένου δικαιώματος καὶ τῆς μὴ ἀπράκτου διαδρομῆς τοῦ διὰ τῆς ἀποσβεστικῆς προθεσμίας τασσομένου χρόνου διὰ τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ, ἀφοῦ, ἀρχομένου διὰ καὶ ἀπὸ τῆς διακοπῆς τοῦ νέου χρόνου τῆς προθεσμίας, ἐπιμηκύνεται τὸ διάστημα αὐτῆς μέχρι τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, ὅπερ, διὰ τῆς διακοπῆς, ἐμφανίζεται, κατὰ νόμον, ὡς μὴ ἀποσβεσθέν. Ὅθεν, τὴν δι' ἀναγνωρίσεως διακοπὴν ἐπικαλεῖται καὶ ἀποδεικνύει ὁ δικαιοῦχος (ἐνάγων), ὅστις, ἐπικαλούμενος χρονικῶς συμπληρωθεῖσαν προθεσμίαν, διὰ τὴν ἐμπρόθεσμον ἄσκησιν τοῦ κρινομένου δικαιώματός του, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδειξιν τῆς ἐπικαλουμένης διακοπῆς πρὸς διάσωσιν ἀπὸ τῆς ἀποσβέσεως τοῦ ἀσκουμένου δικαιώματός του. Ὁ ἐναγόμενος, ἐπικαλούμενος ἀκυρωσίαν τῆς ἀναγνωρίσεως διά τινα τῶν ἐν § 10 τῆς παρούσης μνημονευομένων λόγων, προτείνει ἔνστασιν καταλυτικὴν τοῦ ἐν ἀγωγῇ δικαιώματος καὶ αὐτὸς ἀποδεικνύει ταύτην, διότι, ἐν εἰδοκιμήσει της, ἐκλείπει ἡ δι' ἀναγνωρίσεως διακοπὴ καὶ τὸ διὰ τῆς ἀγωγῆς εἰς δίκην καταγόμενον δικαίωμα θὰ ἔχῃ μετὰ ταῦτα ἐκπροθέσμως ἀσκηθῇ. Καὶ τὴν μονομερῶς ὑπὸ τοῦ ἑνὸς μόνου μέρους ταχθεῖσαν πρὸς τὸ ἕτερον μέρος προθεσμίαν ἐπικαλεῖται καὶ ἀποδεικνύει ὁ ἐπ' αὐτῆς στηρίζων δικαιώματα, ὡς π.χ. ὁ δανειστὴς ἐπικαλεῖται καὶ ἀποδεικνύει τὴν καθορίζουσαν εὔλογον προθεσμίαν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐπιδικασθείσης μὴ χρηματικῆς παροχῆς δήλωσίν του καὶ τὴν ἐν ἀπράκτῳ παρελεύσει της ἀπειλὴν ἀποκρούσεως αὐτῆς (Α.Κ. 339) διὰ τὴν ἐπιβίωξιν τῆς ἐκ τῆς μὴ ἐκπληρώσεως ἀποζημιώσεως, κατ' ἀποκλεισμὸν τῆς παροχῆς, ἐπίσης ὁ δανειστὴς ἐπικαλεῖται καὶ ἀποδεικνύει τὴν περὶ προσδιορισμοῦ εὐλόγου προθεσμίας ἐκπληρώσεως δήλωσίν του μετ' ἀπειλῆς ἀποκρούσεως τῆς παροχῆς ἐν ἀπράκτῳ παρελεύσει της (Α.Κ. 383), διὰ τὴν ἐπιβίωξιν, κατ' ἀποκλεισμὸν τῆς παροχῆς, τῆς διὰ μὴ ἐκπλήρωσιν ἀποζημιώσεως ἢ τῶν ἐκ τῆς ὑπαναχωρήσεως ἀξιώσεών του. Ἢ, ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 395 Α.Κ., τὴν περὶ προσδιορισμοῦ εὐλόγου προθεσμίας δήλωσιν καὶ τὴν ἄπρακτον παρέλευσίν της ἐπικαλεῖται καὶ ἀποδεικνύει ὁ εἰς τὴν ἀπόσβεσιν τοῦ δικαιώματος ὑπαναχωρήσεως στηρίζων δικαίωμα (π.χ. μαχόμενος ὑπὲρ τοῦ ἀδιαλύτου καὶ ἐνεργοῦ τῆς συμβάσεως). Ἢ, ἐπὶ τῆς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 546 Α.Κ., ὁ πωλητής, μαχόμενος ὑπὲρ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἀναστροφῆς, ἐπικαλεῖται τὴν περὶ προσδιορισμοῦ εὐλόγου προθεσμίας δήλωσίν του καὶ τὴν ἄπρακτον παρέλευσίν της. Ἐφ' ὅσον δὲ ὁ στηρίζων δικαίωμα ὑποχρεοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ διαδραμοῦσαν προθεσμίαν πρὸς ἀποκλεισμὸν τῆς ἐπιβιώξεως τῆς παροχῆς ἢ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος δηλώσεως τοῦ ἑτέρου μέρους, ἡ διακοπὴ τῆς προθεσμίας (δι' ἀναγνωρίσεως) εἶναι στοιχεῖον τοῦ περὶ παρελεύσεως αὐτῆς ἰσχυρισμοῦ του καὶ αὐτὸς ἐπικαλεῖται καὶ ἀποδεικνύει ταύτην, ἀφοῦ, ἠρτημένης ταύτης, λόγῳ τῆς διακοπῆς, δὲν ἐπέρχεται ὁ ῥηθεὶς ἀποκλεισμὸς τῆς παροχῆς ἢ τῆς περὶ ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος δηλώσεως.

ΤΟ ΕΚΤΟΝ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΤΡ. ΜΗΤΣΟΥ, Δ.Ν., Δικηγόρου

Μὲ πρωτοβουλίαν τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας (Société Internationale de Droit du Travail et de la Sécurité Sociale, ἕδρα Γενεύη) καὶ μὲ τὴν συνδρομὴν τοῦ Σουηδικοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Ἐρεύνης τῶν Κοινωνικῶν Ἐπιστημῶν συνῆλθεν ἀπὸ τῆς 15 ἕως 17 Αὐγούστου 1966 εἰς Στοκχόλμην τὸ ἕκτον Διεθνὲς Συνέδριον Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας, εἰς τὸ ὁποῖον ἐξεπροσωπήθησαν, ἐκτὸς τῶν διαφόρων χωρῶν, τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας καὶ τὸ Εὐρωπαϊκὸν Κοινοβούλιον.

Τὰ θέματα τοῦ Συνεδρίου ἦσαν τρία.

Τὸ πρῶτον ἀφεώρα τὴν Κοινωνικὴν Ἀσφάλειαν καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὰ νομικὰ προβλήματα ἐκ τοῦ καθορισμοῦ τῶν εἰσφορῶν κοινωνικῆς ἀσφαλείας. Κεντρικὰ σημεῖα ἐρεύνης ἀπετέλεσαν τὸ πρόβλημα τῆς μεθόδου καθορισμοῦ καὶ προσαρμογῆς τῆς κοινωνικῆς εἰσφορᾶς, καθὼς καὶ τὸ πρόβλημα τῆς ἐξασφαλίσεως τῆς κοινωνικῆς παροχῆς, κυρίως ἀπὸ τὸν κίνδυνον μειώσεως τῆς σημασίας της λόγῳ αὐξήσεως τοῦ κόστους τῆς ζωῆς. Ἐπὶ τοῦ θέματος - αὐτονομίᾳ σπουδαιότητος - ὑπεβλήθησαν 15 «ἐθνικαὶ εἰσηγήσεις», περιέχουσαι ἀνάλυσιν τοῦ ἰσχύοντος εἰς ἰσαρίθμους χώρας συστήματος, συμπληρωθεῖσαι δι' ἱκανοῦ ἀριθμοῦ «παρεμβάσεων», γενομένων κατὰ τὴν συζήτησιν ὑπὸ συνέδρων. Γενικὸς εἰσηγητὴς ἐπὶ τοῦ θέματος εἶχεν ὁρισθῇ ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Στοκχόλμου Rohrlich.

Τὸ δεύτερον θέμα ἀφεώρα τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν διαφορισμὸν τῶν ἐργαζομένων εἰς κατηγορίας. Τὸ θέμα τοῦτο - διὰ τὸ ὁποῖον καὶ ἀφιερώθη ὁ μεγαλύτερος χρόνος τοῦ Συνεδρίου - εἶχε διαιρεθῇ εἰς δύο μέρη, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἓν ἀνεφέρετο εἰς τοὺς ἐργαζομένους τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τὸ ἄλλο εἰς τοὺς ἐργαζομένους τοῦ δημοσίου δικαίου. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς πρώτους, ἡ ἔρευνα περιεστράφη κυρίως εἰς τὴν διάκρισίν των εἰς διαφόρους κατηγορίας, γενικὰς καὶ εἰδικάς, εἰς τὰ αἴτια τοῦ σχηματισμοῦ τούτων, τὰ μέσα τῆς ἐκδηλώσεώς των, τὸν ρόλον, τὸν ὁποῖον διαδραματίζουν κατὰ τὴν ἐν γένει ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας, καθὼς καὶ εἰς τὰς συνεπείας τῶν διαφόρων διακρίσεων. Ἐκ τῶν ἐθνικῶν εἰσηγήσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπεβλήθησαν, καὶ ἐκ τῶν παρεμβάσεων, αἱ ὁποῖαι ἔγιναν κατὰ τὴν συζήτησιν, κατεδείχθη, ὅτι τὰ δυτικοευρωπαϊκὰ δίκαια ἐξακολουθοῦν νὰ κυριαρχοῦνται ἀπὸ τὴν βασικὴν διάκρισιν μεταξὺ «ὑπαλλήλων» καὶ «ἐργατῶν», τὸ δὲ κριτήριον τῆς διακρίσεως αὐτῆς ἀποτελεῖ πάντοτε ζήτημα πολυσυζητουμένων. Ὅσον ἀφορᾷ τοὺς ἐργαζομένους τοῦ δημοσίου δικαίου, ἡ ἔρευνα περιεστράφη κυρίως εἰς τὸ κριτήριον τῆς διακρίσεως αὐτῶν ἀπὸ τοὺς ἐργαζομένους τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, εἰς τὴν περαιτέρω διάκρισιν μεταξὺ δημοσίων (κρατικῶν) ὑπαλλήλων καὶ τῶν πρὸς τούτους ἐξομοιουμένων (ὑπάλληλοι ποικίλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου), καθὼς καὶ εἰς τὴν περιγραφὴν τῶν διαφόρων εἰδικῶν νομικῶν καθεστώτων, ὅπως λ.χ. τῆς εἰδικῆς ποινικῆς καὶ τῆς πειθαρχικῆς εὐθύνης, τῆς μεθόδου καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν, τῆς δωσιδικίας, τοῦ δικαιώματος τοῦ συνεταιρίζεσθαι, τῆς πολιτικῆς καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ ὀργανώσεως, τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀπεργίαν κλπ. Διὰ τὸ πρῶτον μέρος τοῦ ἐν λόγῳ θέματος ὑπεβλήθησαν 19 ἐθνικαὶ εἰσηγήσεις ἰσαρίθμων χωρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ Ἑλλάς. Διὰ τὸ δεύτερον μέρος τοῦ ἰδίου θέματος ὑπεβλήθησαν 9 ἰδιαιτεραι εἰσηγήσεις ἰσαρίθμων χωρῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ Ἑλλάς. Γενικοὶ εἰσηγηταὶ τοῦ δευτέρου θέματος εἶχον ὁρισθῇ, διὰ μὲν τὸ πρῶτον αὐτοῦ μέρος ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Μπάρι Giuni, διὰ δὲ τὸ δεύτερον μέρος ὁ καθηγητὴς τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Στοκχόλμης Schmitd.

Τὸ τρίτον θέμα ἀφεώρα τὴν παροῦσαν κατάστασιν τοῦ Δικαίου τῆς Ἐργασίας καὶ τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας εἰς τὸ πεδίον τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς ἐρεύνης, καθὼς καὶ εἰς τὰς σχέσεις τοῦ δικαίου τούτου μὲ τὰς συναφεῖς νέας ἐπιστήμας. Διὰ τὴν ἔρευναν τοῦ θέματος αὐτοῦ εἶχε τεθῇ πολύπλευρος σειρὰ ἐρωτημάτων πρὸς ἀπάντησιν. Π.χ., ἐὰν εἰς τὰς διαφόρους χώρας τὸ Δίκαιον τῆς Ἐργασίας καὶ τὸ Δίκαιον τῆς Κοινωνικῆς Ἀσφαλείας θεωροῦνται, ὅτι ἀνήκουν ἢ ὄχι εἰς τὸν

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Έπιχειρήσεις μέ Ύποκαταστήματα ή Περιφερειακας Ύπηρεσίας

Προυποθέσεις διά την αναγκαστικήν πρόσληψιν πολεμιστών εις επιχειρήσεις ώς μισθωτών.— Ύπολογισμός του αριθμού των προσληπτέων υπό επιχειρήσεων μέ Περιφερειακάς Ύπηρεσίας μέ βάσιν όχι την δύναμιν έκάστης έξ αύτων αυτοτελώς, άλλά το σύνολον του προσωπικού της επιχειρήσεως.— Άρμοδιότης Συμβουλίου της έδρας της επιχειρήσεως και αρμοδιότης του Τοπικού Συμβουλίου.

Περίπτωσις τής κατωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της Έπικρατείας υπήρξεν αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστού του ά. ν. 1836/1951 εις επιχείρησιν, ή οποία έχει Ύπηρεσίας εις πλείονας της μιάς περιφερείας (ώς ή Δημοσία Έπιχείρησις Ήλεκτρισμού), την τοποθέτησιν των οποίων ρυθμίζει τό άρθρον 6 ε δ του ανωτέρω νόμου (ΕΕΔ 20, 1222 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων).

Ώς έχει ερμηνευθή διά σειράς αποφάσεων του Συμβουλίου της Έπικρατείας (πλέον πρόσφατος ή Σ. Ε. 1227/1966, εισηγητής Κ. Δάφας, ΕΕΔ 25, 915, ίδετε και λοιπάς εν ΕΕΔ 23, 1489, ΕΕΔ 24, 338, ΕΕΔ 25, 284), απαραίτητος προυπόθεσις διά την τοποθέτησιν προστατευομένου υπό του ανωτέρω ά.ν. 1836/1951 προσώπου εις Ύποκατάστημα ή Περιφερειακήν Ύπηρεσίαν υποχρέου εις πρόσληψιν είναι ό υπό του Συμβουλίου της έδρας αύτου καθορισμός άφ' ένός του συνόλου των υπό τούτου προσληπτέων και άφ' έτέρου του αριθμού των προσληπτέων εις έκαστον Ύποκατάστημα ή Περιφερειακήν Ύπηρεσίαν και μάλιστα κεχωρισμένως κατά φύλον και επαγγελματικήν ιδιότητα κατά τας διακρι-

---

τέον κλάδον και ποία είναι έπ' αύτου ή σύγχρονος τάσις. Ποίαν θέσιν κατέχουν εις την πανεπιστημιακήν και έξωπανεπιστημιακήν διδασκαλίαν. Έάν, έκτος της διδαχής άπό πανεπιστημιακάς έδρας, υπάρχουν και Ίνστιτούτα, πανεπιστημιακής ή μή, έμπνεύσεως, διά την διάδοσιν των σχετικών γνώσεων εις ένδιαφερομένους άλλους έκτος των φοιτητών της νομικής, πώς λειτουργούν τά εν λόγω Ίνστιτούτα, ποία προβλήματα οργανωτικά και παιδαγωγικά αντιμετωπίζουν, ποίας προελεύσεως είναι οί μαθηταί των, ποία ή απόδοσίς των. Τίνα στάσιν τηρούν οί ειδικευμένοι εις το Έργατικόν Δίκαιον νομικοί έναντι των νεοεμφανισθέντων κλάδων, όπως είναι ή Κοινωνιολογία και ή Οίκονομία της Έργασίας, ποίαν σημασίαν δίδουν εις την Ίστορίαν της Έργασίας και τίνες σχέσεις αναπτύσσονται κατά την έπιστημονικήν έρευναν, μεταξύ των εν λόγω νομικών, άφ' ένός, και άφ' έτέρου των οικονομολόγων, των κοινωνιολόγων, των δημογράφων και των ίστορικών. (Θλιβερά διαπίστωσις, ή οποία δέν πρέπει νά αποκρυβή. Το θέμα τούτο έδωσε την εύκαιρίαν νά διαπιστωθή, ότι ή Έλλάς κατέχει θέσιν μεταξύ των χωρών των πλέον καθυστερημένων, άπό της άπόψεως της έρευνητικής πραγματικότητος). Έπί του τρίτου θέματος, διά το οποίον υπεβλήθησαν 18 έθνικαί εισηγήσεις και έγιναν πολλαί παρεμβάσεις, γενικός εισηγητής είχεν ορισθή ό καθηγητής του Πανεπιστημίου των Παρισίων και Διευθυντής του Ίνστιτούτου Κοινωνικών Έπιστημών της Έργασίας Marcel David (*).

Έκ μέρους της Έλλάδος συμμετέσχον εις το Συνέδριον ό εντεταλμένος Ύφηγητής του Έργατικού Δικαίου εις το Πανεπιστήμιον Άθηνών Ίωάν. Καποδίστριας, ό δικηγόρος Άθηνών Ίωάν. Ψωμάς, εισηγητής έπί του θέματος του διαφορισμού εις κατηγορίας των εργαζομένων δημοσίου δικαίου, και ό γράφων τας πληροφοριακάς αύτάς γραμμάς, εισηγητής έπί του θέματος του διαφορισμού εις κατηγορίας των εργαζομένων ιδιωτικού δικαίου. Οί δύο τελευταίοι και ώς εκπρόσωποι της νεοσυστάτου Έλληνικής Έταιρείας Κοινωνικού Δικαίου και Κοινωνικής Πολιτικής.

(*) Έκδόσεις του συνόλου των κειμένων του Συνεδρίου υπό Almqvist - Wiksells (Fack - ursala 1).

σεις του νόμου, ήτοι ως υπαλλήλων, εργατοτεχνιτών και υπηρετών.

Το νέον της κατωτέρω αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας είναι το δεκτόν ὑπ' αὐτοῦ γενόμενον ὅτι δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν προσληπτέων προσώπων ἡ δύναμις ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας (ἢ Ὑποκαταστήματος κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ἀ. ν. τοῦ ἀ. ν. 1836/1951), ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ περαιτέρω τὰ Τοπικὰ Συμβούλια προβαίνουν εἰς τὴν τοποθέτησιν τῶν προσληπτέων ἐντὸς τοῦ καθορισθέντος οὕτω ἀριθμοῦ αὐτῶν.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1792)1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Μ. Σταυινόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. *Α. Ταούτσος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Σπηλιωτόπουλος, Γ. Μ=άτσιος, Δ. Λιακατὰς. Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἀσκηθείσης κατὰ νόμον ἀπελλῶς καὶ ἄνευ καταβολῆς παραβόλου (ἄρθρον 35 ε.δ. τῆς 28.1.1951), διώκεται ὑπὸ τῆς αἰτούσης Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 137 τῆς 1.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, διὰ τῆς ὁποίας καθωρίσθη ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς προσληπτέου ὑπὸ τῆς Ἐπιχειρήσεως ταύτης προσωπικοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρ. 3 τοῦ ἀν. νόμου 1836/1951, ἐπὶ πλέον τῶν μέχρι τοῦδε ὑπὸ ταύτης προσληφθέντων, καὶ κατενεμήθη οὗτος κατὰ νομαρχιακὰς περιφερείας, εἰς ἃς ἡ αἰτοῦσα διατηρεῖ Ὑπηρεσίας.

Εἰς τὴν δίκην παρεμβαίνουν παραδεκτῶς ἀφ' ἑνὸς ὁ Γ. Κ. καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Χ. Κ. ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως, ὡς τοποθετηθέντες ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς αἰτούσης καὶ ἔχοντες πρόδηλον ἔννομον συμφέρον.

Διὰ τοῦ πρώτου λόγου ἀκυρώσεως προσβάλλεται, ὅτι διὰ τῆς προσβαλλομένης πράξεως δὲν καθωρίσθη τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων ὑπὸ τῆς αἰτούσης πολεμιστῶν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑποβληθέντων ὑπ' αὐτῆς στοιχείων περὶ τοῦ ἀπασχολουμένου παρ' αὐτῇ προσωπικοῦ καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ φῦλον, ἀλλὰ μόνον ἐγένετο κατανομὴ τοῦ ποσοστοῦ τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν εἰς δώδεκα Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας τῆς αἰτούσης. Ὁ λόγος οὗτος ἀκυρώσεως ἐρείδεται ἐπὶ πεπλανημένης προϋποθέσεως, καθ' ὅσον ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀφ' ἑνὸς ἀναγράφεται τὸ σύνολον τοῦ ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ αἰτούσῃ προσωπικοῦ κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ φῦλον, ὡς καὶ τῶν εἰς ταύτην τοποθετηθέντων ἤδη πολεμιστῶν, ἀφ' ἑτέρου ὑπολογίζεται ὁ συνολικὸς ἀριθμὸς τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν εἰς 29, κατανέμεται δὲ οὗτος κατὰ κατηγορίας καὶ κατὰ φῦλον, τέλος δὲ τὸ οὕτως ἐξευρισκόμενον ὡς προσληπτέον προσωπικὸν κατανέμεται περαιτέρω εἰς τὰς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένας δώδεκα Περιφερειακὰς κατὰ νομοὺς Ὑπηρεσίας τῆς αἰτούσης. Συνεπῶς ὁ ἐπὶ τῆς ἀντιθέτου ἐκδοχῆς ἐρειδόμενος λόγος οὗτος ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως τυγχάνει ἀπορριπτέος.

Διὰ τοῦ δευτέρου λόγου ἀκυρώσεως προβάλλεται, ὅτι κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἀναιτιολογήτως καὶ κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς ἐν τῷ φακέλῳ στοιχεῖα, ἐγένετο διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ κατανομὴ τοῦ ποσοστοῦ τῶν προσληπτέων πολεμιστῶν εἰς τὰς ἐν αὐτῇ δώδεκα Περιφερειακὰς κατὰ νομοὺς Ὑπηρεσίας τῆς αἰτούσης, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὰς Ὑπηρεσίας ταύτας ἀριθμοῦ προσληπτέων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀπασχολουμένου εἰς αὐτὰς πάσης φύσεως προσωπικοῦ, ὥστε εἰς μίαν ἑκάστην ἐκ τῶν Περιφερειακῶν τούτων Ὑπηρεσιῶν καθωρίσθη ἀριθμὸς προσληπτέων πολεμιστῶν μειζόνων τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης ποσοστιαίας ἀναλογίας.

Ὁ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὥρισεν, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, ἐν ἄρθρῳ 3, ὅτι: 1) Πᾶσα ἐπιχείρησις ἢ ἐκμετάλλευσις, ἰδιωτικὴ ἢ ἀλλοδαπή, οἱασδήποτε μορφῆς ἢ τύπου, ὡς καὶ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις κοινῆς ὠφελείας κλπ., ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦν κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως ἀποφάσεως προσωπικὸν πλέον τῶν 15, ὑποχρεοῦνται, ὅπως προσλαμβάνουν πολεμιστὰς κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ παρ' ἑκάστῃ τούτων ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων... Κλάσμα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληφθησομένων, ὑπερβαῖνον τὸ ἥμισυ τῆς μονάδος, εἶναι ὑπὲρ τῶν τοποθετουμένων ὡς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν. Ὁ ἀριθμὸς τῶν τοποθετουμένων εἰς τοὺς ὑποχρέους τῆς προηγουμένης παραγράφου δὲν νὰ εἶναι ἀνάλογος πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν ὑπηρετούντων παρ' αὐτοῖς ὑπαλλήλων, ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν. Ἐὰν ὅμως εἰς ἑκάστην τῶν κατη-

γοριῶν τούτων ἀπασχολῆται ἀριθμὸς προσωπικοῦ μικρότερος τοῦ 15, ἀλλὰ τὸ ἄθροισμα τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 15, τότε ὁ ὑπολογισμὸς ἐνεργεῖται ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος αὐτῶν καὶ τοποθετεῖται ὁ ἀνάλογος ἀριθμὸς ἐκ τῶν προσώπων τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην οἱ τοποθετούμενοι δέον νὰ ἀνήκουν εἰς τὴν κατηγορίαν μισθωτῶν, ἥτις παρίσταται μὲ τὸν μεγαλύτερον συντελεστὴν ἐν τῇ ἐξαγωγῇ τοῦ περὶ οὗ ἀνωτέρω ἀθροίσματος. Ὁ ἀριθμὸς τοῦ ὡς ἄνω τοποθετουμένου προσωπικοῦ ὑπολογίζεται κεχωρισμένως ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ κατὰ φύλον καὶ ἐπαγγελματικὴν ἰδιότητα, ἤτοι ὡς ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν ἢ ἐργατοτεχνιτῶν, ἀπασχολουμένου συνολικῶς ὑπὸ τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως προσωπικοῦ. Περαιτέρω, ἐν ἄρθρῳ 6 τοῦ νομοθετήματος τούτου, ρυθμίζεται ἡ ἀρμοδιότης τῶν συμβουλίων πρὸς τοποθέτησιν πολεμιστῶν, ὁριζομένου ὅτι: 1) Τὰ νομαρχιακὰ συμβούλια ἔχουν ἀρμοδιότητα τοποθετήσεως πολεμιστῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι πρὸ τῆς στρατεύσεως των ἐτύγχανον κάτοικοι τῆς περιοχῆς αὐτῶν. Ἡ τοποθέτησις γίνεται εἰς ἐπιχειρήσεις ἢ Ὑπηρεσίας, ἐχούσας τὸν τόπον λειτουργίας των ἐν τῇ περιοχῇ ἑκάστου συμβουλίου. 2) Τὸ κεντρικὸν συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἔχει ἀρμοδιότητα τοποθετήσεως ἐφέδρων ἐγκατεστημένων πρὸ τῆς στρατεύσεως των ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς καὶ εἰς Ὑπηρεσίας ἢ ἐπιχειρήσεις λειτουργούσας ἐν τῇ αὐτῇ περιοχῇ... 3) Προκειμένου περὶ τῶν ἐν ἄρθροις 3 καὶ 4 ὑποχρέων, ἅτινα ἔχουσιν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας, τὸ συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῶν καθορίζει τὸ σύνολον τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τὸ ἀναλογοῦν εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστόν, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου ἁρμόδια εἶναι περαιτέρω τὰ οἰκεῖα τοπικὰ συμβούλια.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι ὁ νόμος, ἀποβλέπων εἰς τὴν μεγαλυτέραν καὶ πληρεστέραν κατὰ τὸ δυνατὸν προστασίαν τῶν ὑπ' αὐτοῦ προστατευομένων λόγῳ τῆς ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεως, λαμβάνει τὴν ἐπιχείρησιν, τὴν πρὸς πρόσληψιν ὑπόχρεων, ὡς σύνολον, ὥστε κατὰ τὴν ἀνωτάτην αὐτῆς οἰκονομικὴν δυναμικότητα νὰ συντελέσῃ εἰς τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένου ἐξαιρετικοῦ κοινωνικοῦ σκοποῦ, οἷος εἶναι ἡ παροχὴ ἐργασίας εἰς τοὺς ὡς εἴρηται προστατευομένους καὶ ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀποφυγὴ τοῦ κοινωνικοῦ κακοῦ τῆς ἀνεργίας τούτων. Συνεπῶς καὶ ἐπὶ ἐπιχειρήσεων, αἵτινες πλὴν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας, ἐν τῇ ἕδρᾳ αὐτῶν, διατηροῦν, ὡς ἡ αἰτοῦσα, καὶ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας εἰς ἑτέρους νομοὺς τῆς χώρας, πρὸς ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ προσληπτέου προσωπικοῦ δέον νὰ ὑπολογισθῇ οὐχὶ ἡ δύναμις ἑκάστης Περιφερειακῆς Ὑπηρεσίας αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὅλης ἐπιχειρήσεως. Περαιτέρω, καθ' ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀρμοδιότητα καθορισμοῦ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων, ὁρίζεται ὅτι, προκειμένου περὶ ὑποχρέων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν, αἵτινες ἔχουν Ὑποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονας τῆς μιᾶς περιφερείας, τὸ συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῶν δέον νὰ καθορίσῃ ἀφ' ἑνὸς τὸ σύνολον τῶν ὑπὸ τούτων προσληπτέων, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀναλογίας τοῦ νόμου καὶ κατὰ τὰς κατηγορίας καὶ διακρίσεις αὐτοῦ, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὸν ἀριθμὸν τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ὑποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν κατὰ φύλον καὶ κατηγορίαν, ὥστε ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ τὸ τοπικὸν συμβούλιον τῆς περιφερείας τοῦ Ὑποκαταστήματος ἢ τῆς Ὑπηρεσίας νὰ προβῇ εἰς τοποθέτησιν τῶν προστατευομένων ἐντὸς τοῦ καθορισθέντος ἀριθμοῦ προσληπτέων, πρὸς πραγματοποίησιν τῆς κατὰ περιοχὰς ἀναλόγως τῆς κατοικίας αὐτῶν προσλήψεως τῶν δικαιουμένων καὶ ἀποφυγὴν τοποθετήσεων δυσαναλόγων πρὸς τὸν ἐπιτρεπόμενον συνολικὸν ἀριθμόν. Κατὰ τὴν τοιαύτην κατανομὴν τοῦ συνολικοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων κατὰ περιφερείας καὶ Ὑποκαταστήματα τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως τὸ συμβούλιον τῆς ἕδρας αὐτῆς, μὴ τασσομένων ὑπὸ τοῦ νόμου ἰδιαιτέρων κριτηρίων, ἐνεργεῖ κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, ἀφ' ἑνός, κατὰ τὰς ἀνάγκας τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου προστατευομένων προσώπων, πρὸς ἱκανοποίησιν τῶν ὑπὸ τούτων ὑποβληθεισῶν αἰτήσεων, καί, ἀφ' ἑτέρου, κατὰ τὴν δραστηριότητα τῶν διαφόρων Ὑπηρεσιῶν τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ἐν γένει δυναμικότητα ταύτης.

Ἐν προκειμένῳ τὸ κεντρικὸν συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων, κατ' ἀρθρὸν ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, προέβη εἰς καθορισμὸν τοῦ προσληπτέου ὑπὸ τῆς αἰτούσης ἀριθμοῦ πολεμιστῶν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικῶς ὑπὸ ταύτης ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, περαιτέρω δέ, ὡς τὸ συμβούλιον

ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ ΔΙΟΡΙΣΜΟΥ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΔΙΟΡΙΣΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΔΙΚΗΓΟΡΟΥ

Ὑποχρεωτική ὑπό τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προηγουμένη ἔρευνα

Ὑποχρέωσις, κατ' ἄρθρον 3 § 3 Α.Ν. 1836/1951, τῶν Κοινωφελῶν Ἱδρυμάτων, Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ Τραπεζῶν εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω Νόμου.— Δυνατὴ ἀνάκλησις ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁποτεδήποτε διορισμοῦ δικηγόρου.—Ἔννοια διατάξεως.—Ὑποχρέωσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθορίζοντος τὰ ὑποχρέα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσοντος ταῦτα τῆς ὑποχρεώσεως διὰ διατήρησιν δικηγόρου, πρὸς διαπίστωσιν ἀφ' ἑνὸς τῶν οἰκονομικῶν ἐκάστοτε δυνατοτήτων τοῦ ὑποχρέου καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τὴν ἐπάρκειαν τῶν ὑπηρετούντων τυχὸν δικηγόρων.— Ἀκύρωσις ἀποφάσεως ὡς ἀναιτιολογήτου.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 ἐδάφ. γ' τοῦ ἀ. ν. 1836/1951 τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται εἰς πρόσληψιν ἑνὸς παρ' ἑκάστῳ δικηγόρου (Α. Π. 250/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Ζαχαρῆς*, ΕΕΔ 25, 791) ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως δικηγόρου δυνάμει τῆς γενικῆς περὶ προσωπικοῦ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (Σ. Ε. 454/1966, εἰσηγητὴς *Ἀλ. Δήμητρας*, ΕΕΔ 25, 534).

Περαιτέρω, κατὰ τὴν παγίαν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὁ Ὑπουργὸς τῆς Ἐργασίας, καθορίζων δι' ἀποφάσεώς του τὰ ὑπόχρεα Νομικὰ Πρόσωπα, εἶναι ὑπόχρεως νὰ ἐξετάζῃ διὰ τὸν εἰς ταῦτα διορισμὸν ἑνὸς δικηγόρου τὰς οἰκονομικὰς των δυνατότητας, τὴν ἀνάγκην ὑπηρεσιῶν δικηγόρου καὶ τὴν τυχὸν ἐπάρκειαν τῶν παρὰ τούτοις ὑπηρετούντων (Σ. Ε. 6/1965, εἰσηγητὴς *Α. Τσοΐτσος*, ΕΕΔ 24, 276, λοιπὴ νομολογία ἐν ΕΕΔ 22, 817, Σ.Ε. 1880/1966, εἰσηγητὴς *Ἠρ. Τσικλητήρας*, ΕΕΔ 24, 1256, Α.Π. 118/1962, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρδάκου*, ΕΕΔ 21, 394).

Πάντως τὰ τακτικὰ δικαστήρια ἐν τῇ ἐρεύνῃ τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῆς διοικητικῆς περὶ διορισμοῦ δικηγόρου πράξεως δὲν δύνανται νὰ εἰσέλθωσιν εἰς οὐσιαστικὴν ἔρευναν τῆς κρίσεως τοῦ Ὑπουργοῦ ὅτι ὁ ὑπόχρεος δύναται νὰ βασάσῃ τὸ βάρος μισθοδοσίας τοῦ διορισθέντος, ἀφοῦ τοῦτο ἔχει ἀνατεθῇ ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας (Οὕτω ἡ Α.Π. 356/1963, εἰσηγητὴς *Α. Ραζάκης*, ΕΕΔ 22, 800, Πρωτοδικεῖου Πειραιῶς 5161/1964, εἰσηγητὴς *Ἀπ. Μουστακόπουλος*, ΕΕΔ 24, 277).

Κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμῶν ἀνωτέρω διάταξιν εἶναι δυνατὴ ἡ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀνάκλησις ὁποτεδήποτε τοῦ διορισμοῦ δικηγόρου δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ, ὡς εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Ἄλλ' ὡς δέχεται καὶ ἡ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα, καὶ ἡ ἀνακλητικὴ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ πρέπει νὰ εἶναι ἐπαρκῶς αἰτιολογημένη, ἄλλως εἶναι ἄκυρος. (Οὕτω καὶ ἡ Σ. Ε. 6/1965, εἰσηγητὴς *Ἀθ. Τσοΐτσος*, ΕΕΔ 24, 276).

τῆς ἕδρας τῆς ὑποχρέου ἐπιχειρήσεως, κατένειμε τὸν ἀριθμὸν τοῦτον εἰς διαφόρους περιφερειακὰς κατὰ νομοὺς Ὑπηρεσίας τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς, καθ' ἣν εἶχεν ἐκ τοῦ νόμου ὑποχρέωσιν καὶ κατὰ διακριτικὴν εὐχέρειαν, λαβὸν ὑπ' ὄψιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης πράξεως, τὸν ἀριθμὸν τοῦ κατὰ περιφέρειαν ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ, ἀφ' ἑνός, καὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν προσληπτέων, ἀφ' ἑτέρου, μὴ δεσμευόμενον κατὰ τὴν διενέργειαν τῆς κατανομῆς ταύτης ὑπὸ εἰδικωτέρων ὁρισμῶν, οὐδ' ἀπαιτουμένης ἄλλης αἰτιολογίας. Συνεπῶς τὰ προβαλλόμενα ὑπὸ τοῦ δευτέρου λόγου ἀκυρώσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως περὶ κατὰ παράβασιν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου καὶ ἀναιτιολογήτου καθορισμοῦ καθ' Ὑποκαταστήματα καὶ Ὑπηρεσίας τῆς αὐτοῦ ἀρχῆς τοῦ προσληπτέου ὑπ' αὐτῆς ἀριθμοῦ πολεμιστῶν τυγχάνουν νόμῳ ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα, καθισταμένης οὕτως ἀπορριπτέας τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δεκτῶν δὲ τῶν ἀσκηθεισῶν παρεμιδόσεων.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1550/1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. ***Μ. Σταυρόπουλος***
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. ***Κ. Δάρας***
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Π. Κολόμβας, Κ. Μαρινταΐδης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 30322/1230 τῆς 23.3.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθόσον ἀφορᾷ εἰς τὴν δι' αὐτῆς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ ἀ.ν.1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀπαλ-

λαγὴν τοῦ Δρομοκαϊτείου Θεραπευτηρίου Ἀθηνῶν ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου ἐκ τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευομένων, καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66 τῆς 14.4.1965 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ἧς, κατόπιν τῆς διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀπαλλαγῆς τοῦ εἰρημένου Θεραπευτηρίου ἀπὸ τῆς σχετικῆς ὑποχρεώσεως, ἀνεκλήθη ἡ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις ὡς δικηγόρου τοῦ αἰτοῦντος.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῶν προσβαλλομένων πράξεων τὸ ρηθὲν Δρομοκαΐτειον Θεραπευτήριον, πρόδηλον ἔχον ἔννομον συμφέρον.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ», ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 § 5 τοῦ ν.δ. 2657/1953, «τὰ Κοινωφελῆ Ἱδρύματα, αἱ Τράπεζαι καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ὑποχρεοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νόμου εἰς τὴν πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν προστατευομένων ὑπὸ τοῦ παρόντος νόμου. Ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ καθορίζει κατ' ἔτος τοὺς ἐκ τῶν ὡς ἄνω... ὑποχρέους εἰς πρόσληψιν ἑνὸς δικηγόρου ἐκ τῶν λαβόντων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὸν συμμοριτοπόλεμον τοὐλάχιστον ἐπὶ δεκάμηνον. Διορισμοὶ τοποθετουμένων ἐφεξῆς δικηγόρων δύνανται νὰ ἀνακληθῶσιν ὁποτεδήποτε ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δι' ἀποφάσεως αὐτοῦ». Κατὰ τὴν ἀληθῆ δὲ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, καθ' ἃ παγίως δέχεται τὸ Δικαστήριον τοῦτο (6/1965, 23/1965 κλπ.), ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας, καθορίζων τὰ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου Νομικὰ Πρόσωπα ἢ ἀπαλλάσσων ταῦτα τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, ὀφείλει, κατ' ὀρθὴν ἄσκησιν τῆς παρεχομένης αὐτῷ ἐξουσίας, νὰ διαπιστοῖ ἀφ' ἑνὸς τὰς οἰκονομικὰς ἑκάστοτε δυνατότητας ἑκάστου ἐξ αὐτῶν καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ἀνάγκην τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τὴν ἀνεπάρκειαν τῶν παρ' αὐτοῖς ὑπηρετούντων τυχὸν δικηγόρων.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὁ Ὑπουργὸς Ἐργασίας ἀπήλλαξε τὸ παρεμβαῖνον Θεραπευτήριον τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς διατήρησιν δικηγόρου, «λόγῳ ἐλλείψεως τῆς οἰκονομικῆς δυνατότητος συνεχίσεως καταβολῆς τῆς μισθοδοσίας τοῦ τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ δικηγόρου καὶ ἐλλείψεως ἱκανοῦ ἀριθμοῦ δικαστικῶν καὶ νομικῶν ὑποθέσεων, δικαιολογουσῶν τὴν ἀπασχόλησιν καὶ ἑτέρου δικηγόρου, ἐκτὸς τοῦ ἀπὸ μακροῦ ὑπηρετοῦντος ταιούτου, μὴ ἔχοντος τὴν ἰδιότητα τοῦ προστατευομένου πολεμιστοῦ, ὡς σχετικῶς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου». Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη τυγχάνει ἐλλιπής, καθόσον δὲν ἐπικαλεῖται συγκεκριμένα στοιχεῖα τόσον περὶ τῆς οἰκονομικῆς ἀδυναμίας ἀντιμετωπίσεως τῆς μισθοδοσίας τοῦ δικηγόρου, ὅσον καὶ περὶ τῆς ἐλλείψεως ἱκανοῦ ἀριθμοῦ δικαστικῶν καὶ ἐν γένει χρηζουσῶν τὴν παρέμβασιν δικηγόρου ὑποθέσεων, δικαιολογούσης τὴν μὴ ἀπασχόλησιν καὶ ἑτέρου δικηγόρου, πλὴν τοῦ ἤδη ἀπασχολουμένου.

Ἐξ ἄλλου ἡ αἰτιολογία αὕτη δὲν συμπληροῦται καὶ ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου τῆς Ὑπηρεσίας, ἐν ὄψει τῶν ὁποίων ἐξεδόθη ἡ πρώτη τῶν προσβαλλομένων πράξεων, καθόσον ἐν αὐτῷ, ἐκτὸς τῶν πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ὑποβληθεισῶν κατὰ καιροὺς ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος αἰτήσεων περὶ ἀπαλλαγῆς του ἀπὸ τῆς ὑποχρεώσεως διατηρήσεως δικηγόρου πολεμιστοῦ, εἰς τὰς ὁποίας κυρίως προέβαλεν, ὅτι αἱ ἀνάγκαι ἀπὸ ἀπόψεως παροχῆς εἰς αὐτὸ νομικῶν ὑπηρεσιῶν εἶναι ἐλάχισται, μὴ ἀπαιτοῦσαι τὴν διατήρησιν ἐμμίσθου δικηγόρου, ὄχι μόνον δὲν ὑφίστανται τοιαῦτα συγκεκριμένα στοιχεῖα, παρὰ τὴν περὶ τοῦ ἀντιθέτου βεβαίωσιν, ἀλλὰ τοὐναντίον διὰ τοῦ πρὸς τὸ παρεμβαῖνον ἀπευθυνομένου ὑπ' ἀριθ. 94218/4406 τῆς 2.11.1964 ἐγγράφου τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑποστηρίζεται ἡ ἀδυναμιότης τῶν προβληθέντων ὑπὸ τοῦ παρεμβαίνοντος ἰσχυρισμῶν. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις τυγχάνει ἀκυρωτέα, ὡς ἀνεπαρκῶς αἰτιολογημένη, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου λόγον ἀκυρώσεως.

Ἀκυρουμένης τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀκυρωτέα καθίσταται καὶ ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐρειδομένη ἀπόφασις τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων, δι' ἧς, κατόπιν τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ παρεμβαίνοντος Θεραπευτηρίου, ἀνεκλήθη ἡ παρ' αὐτῷ τοποθέτησις ὡς δικηγόρου τοῦ αἰτοῦντος.

Κατὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, ἀπορριφθῇ δὲ ἡ παρέμβασις.

ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΣ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΣ

ΑΓΩΓΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΞ ΑΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΟΥ ΠΛΟΥΤΙΣΜΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Περιεχόμενον αξιώσεως και στοιχεία της άγωγής

Βάσις της εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, κατ' άρθρον 904 Αστικού Κώδικος, αγωγής.—Περιπτώσεις παρανόμου υπερωριακής εργασίας, εργασίας κατά νυκτερινάς ώρας ή κατά Κυριακάς ή υπό του Νόμου οριζομένας ως ημέρας αναπαύσεως.—Εις τί συνίσταται ο πλουτισμός του εργοδότου.—Στοιχεία εκδόσεως αγωγής κατά την εργατικήν διαδικασίαν.

Η εκ του άρθρου 904 Αστικού Κώδικος αγωγή εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού είναι σύνηθες ένδικον βοήθημα του μισθωτού διά την ικανοποίησιν αξιώσεών του εκ παροχής εργασίας υπέρ τα νόμιμα χρονικά όρια εργασίας (περί τούτου ρητώς και το άρθρον 8 ν. δ. 4020/1959), κατά Κυριακάς κλπ., καθ' ας απαγορεύεται υπό του νόμου η εργασία, καθ' ημέρας υποχρεωτικής αναπαύσεως του μισθωτού κλπ.

Περαιτέρω, ως έχει νομολογηθή υπό του Αρείου Πάγου και εν Ολομελεία (315/1965, εισηγητής Κ. Θανόπουλος, ΕΕΔ 24, 849), δέν έρευνάται, ως μή απαιτούμενον στοιχείον της αξιώσεως του μισθωτού, το μέγεθος της επελθούσης εις αυτόν ζημίας, εξευρισκομένης διά της αποτιμήσεως της εργασίας, την οποίαν θά παρείχεν αυτός κατά τον αυτόν χρόνον εις τρίτον εργοδότην κατά την συνήθη πορείαν των πραγμάτων.

Τούτο, ότι δέν ερευνάται το μέγεθος της ζημίας των μισθωτών, γίνεται δεκτόν και υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Β' Τμήματος του Αρείου Πάγου (υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 3180/1966 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών).

Η εν λόγω αρεοπαγιτική απόφασις, απαριθμούσα, ενδεικτικώς βεβαίως, τας περιπτώσεις αδικαιολογήτου πλουτισμού του εργοδότου, διά τον οποίον χωρεί ή κατ' άρθρον 904 Α.Κ. αγωγή, συγκαταλέγει και την περίπτωσιν, καθ' ήν ο εναγόμενος κατέβαλεν εις τον παρ' αυτώ εργασθέντα ενάγοντα ολιγώτερον του νομίμου ποσού ημερομισθίου.

Θά μάς επιτραπή όμως νά σημειώσωμεν, ότι τότε δέν υπόκειται αγωγή εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ή οποία είναι φύσεως επιβοηθητικής (προχείρως Α. Π. 72/1966, εισηγητής Κ. Χοντολάκης, ΕΕΔ 25, 479), αλλ' ο μισθωτός έχει την εκ της συμβάσεως αγωγήν, αφού ο νόμιμος μισθός αποτελεί όρον της μεταξύ του μισθωτού και εργοδότου συμβάσεως (άρθρον 3 νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας).

Ως προς τά στοιχεία της εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού αγωγής είναι ενδιαφέρον, ότι ή αρεοπαγιτική απόφασις δέν προσφεύγει εις τό αυστηρότερον άρθρον 533 § 3 της Πολιτικής Δικονομίας περί των στοιχείων της αγωγής (ως προηγούμεναι αρεοπαγιτικαί αποφάσεις, 336/1963, εισηγητής Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 22, 805, ένθα και λοιπαί), αλλ' εις τό είδικώς ρυθμίζον τά στοιχεία της κατά την διαδικασίαν του νόμου 6/1934 εκθέσεως αγωγής άρθρον 5, τό οποίον αξιοί περιληψιν (απλώς) των πραγματικών περιστατικών.

Άρειου Πάγου 394/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. *Μ. Ζαφειρόπουλος*
Διηγόρευσαν οι κ.κ. Αλ. Σκελλαρόπουλος, Χ. Φερτάκης

Εκ του άρθρου 904 Α.Κ., καθ' ό ο κατασταθείς πλουσιώτερος άνευ νομίμου αιτίας εκ της περιουσίας άλλου ή επί ζημία τούτου υποχρεούται εις απόδοσιν της ωφελείας, παρ' ής συνάγεται, ότι βάσις της εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού ερειδομένης αγωγής είναι ο του εναγομένου εκ της περιουσίας ή επί ζημία του ενάγοντος, άνευ νομίμου αιτίας, πλουτισμός, συντελούμενος είτε διά της επαυξήσεως της περιουσίας του εναγομένου, είτε διά της μή ελαττώσεως αυτής, ως όταν ο εναγόμενος κατέβαλεν εις τον παρ' αυτώ εργασθέντα ενάγοντα ολιγώτερον του νομίμου ποσού ημερομισθίου, ή δέν κατέβαλεν αυτώ την νόμιμον αποζημίωσιν διά παρασχεθείσαν παράνομον υπερωριακήν εργασίαν ή εργασίαν κατά νυκτερινάς ώρας ή κατά Κυριακάς ή οριζομένας υπό του νό-

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕ ΤΗΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΟΡΙΟΥ ΗΛΙΚΙΑΣ ΑΥΤΩΝ

Έννοια μηνιαίων αποδοχών δι' υπολογισμόν αποζημιώσεως

Αποζημίωσις δι' απόλυσιν επί τη συμπληρώσει του ορίου ηλικίας υπαλλήλων του Οργανισμού Υδρεύσεως Θεσσαλονίκης. Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.—Συνυπολογισμός διά την αποζημίωσιν και αμοιβής δι' εργασίαν πέραν των κεκανονισμένων ωρών, ως και κατά Κυριακάς και εξαιρετέας ημέρας.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του Εφετείου Θεσσαλονίκης υπήρξεν απόλυσις επί τη συμπληρώσει του ορίου ηλικίας υπαλλήλου του Οργανισμού Υδρεύσεως Θεσσαλονίκης, Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, και προέκυψε το ζήτημα, αν εις την οφειλομένην κατά τας σχετικάς ειδικάς διατάξεις αποζημίωσιν αύτου έπρεπε να συνυπολογισθή και ή δι' επιτρεπομένας υπερωρίας και κατά Κυριακάς εργασίαν αμοιβή του.

Το Εφετείον, κατά την πλειοψηφήσασαν γνώμην, απεφάνθη καταφατικώς.

Είναι βεβαίως ζήτημα ερμηνείας των ειδικών τούτων διατάξεων και ειδικώς του «όρου μηνιαίαι αποδοχαί», βάσει των οποίων υπολογίζεται ή αποζημίωσις.

Η γνώμη της πλειοψηφίας έχει, νομίζομεν, υπέρ εαυτής το ότι, εφ' όσον ή διά την πρόσθετον υπηρεσίαν του υπαλλήλου αμοιβή καταβάλλετο επί σειράν ετών, απετέλεσε και αύτη τμήμα των μηνιαίων αποδοχών αύτου, υπολογιζομένων και τούτο διά την αποζημίωσιν. Ίδετε πάντως επί παρεμφεροῦς περιπτώσεως και Α.Π. 436/1959, είσηγητής

μου ήμέρας αναπαύσεως. Συνίσταται εις τας ως άνω περιπτώσεις ο πλουτισμός ουχί εις το μέγεθος της εντεύθεν επελθούσης εις τον ενάγοντα μισθωτόν ζημίας, εξευρισκομένης διά της αποτιμήσεως της εργασίας του, αλλ' εις την εκ της εργασίας του, καθ' εαυτήν, προελθούσαν ωφέλειαν του εναγομένου εργοδότου, τουτέστιν εις τα ποσά, άτινα θα κατέβαλλεν ούτος εις έτερον μισθωτόν, δυνάμει εγκύρου συμβάσεως εργασίας, και παρέχοντα, κατά τους αυτούς ως άνω χρόνους (Κυριακάς, αναπαύσεως κλπ.) την αυτήν, οίαν και ο ενάγων μισθωτός παρέσχεν εργασίαν, λογιζομένου του υπέρ τα νόμιμον ωράριον χρόνου ως χρόνου εργασίας εντός του νομίμου ωραρίου.

Εν προκειμένω εις την κατά τας διατάξεις του νόμου ΓΨΟΔ' συνταχθείσαν και εκδικασθείσαν υπό της προσβαλλομένης αποφάσεως έκθεσιν αγωγής, ως εξ αυτής προκύπτει, περιέχεται, ει και συνεπτυγμένως, σαφής περίληψις των εφ' ων στηρίζεται αύτη, κατά την εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού βάσιν της, πραγματικών περιστατικών, ως απαιτεί το άρθρον 5 του άνω νόμου ΓΨΟΔ', τουτέστιν ότι ο ενάγων παρέσχε τας εν αυτή λεπτομερώς αναφερομένας εργασίας, καθώς και τας υπέρ το νόμιμον ωράριον και κατά νυκτερινάς ώρας και Κυριακάς και νομίμως καθωρισμένας ημέρας αναπαύσεως, χωρίς να καταβληθή αυτώ διά ταύτας ολόκληρος ο νόμιμος μισθός και ή νόμιμος αποζημίωσις και ότι συνεπεία τούτου ωφελήθη αδικαιολογήτως ο εναγόμενος, καταστάς πλουσιώτερος διά της μη ελαττώσεως της περιουσίας του, κατά τα επακριβώς προσδιοριζόμενα επίσης εις την αγωγήν ποσά, και προς τούτοις, καθ' ά εκ του όλου περιεχομένου της αγωγής σαφώς συνάγεται, ότι τα ποσά ταύτα θα κατέβαλλεν ούτος εις έτερον μισθωτόν διά τας παρασχεθείσας ως άνω εργασίας. Όθεν το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον κατ' όρθην ερμηνείαν και εφαρμογήν του άρθρου 904 Α.Κ. έκρινε την ένδικον αγωγήν, κατ' εκτίμησιν του περιεχομένου της, νόμω βάσιμον, χωρίς να λάβη υπ' όψιν παρά τον νόμον πράγματα μη προταθέντα και ορθώς απέρριψε την περί ανορότητος ταύτης ένστασιν της αναιρεσειούσης. Επομένως είναι απορριπτέος ο περί του εναντίου μοναδικός λόγος αναιρέσεως και κατά τας τρεις αιτιάσεις του εκ των εδαφίων 7, 11 και 17 του άρθρου 807 Πολ. Δικονομίας.

Κ. Παπαδοάννου, ΕΕΔ 18, 1249).

Έφετείου Θεσσαλονίκης 365/1966

Πρόεδρος ὁ κ. *Π. Πατῆς*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἐφέτης κ. *Α. Ἀλεκρᾶς*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παπαμιχαήλ, Κ. Γαντζόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 3 τοῦ ἀπὸ 5)13 Σεπτεμβρίου 1956 ὁ.δ. «περὶ Κανονισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης (ἐκδοθέντος καθ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ νόμου 1563/1939 «περὶ συστάσεως Εἰδικοῦ Ταμείου Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 1889/1939) ἡ ἀρθρον 16 νέας ἀριθμήσεως τοῦ Κανονισμοῦ, γενομένης διὰ τοῦ ὁ.δ. ὑπ' ἀριθ. 301 τῆς 15-24.5.1963, «τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Ταμείου Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης, Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος, ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτοῦν τοῦτο, πάντως οὐχὶ πλέον τῶν δύο Κυριακῶν κατὰ μῆνα. Διὰ τὴν τοιαύτην καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίαν καταβάλλεται αὐτῷ ἀμοιβὴ ἀναλόγως τῶν ὡρῶν τῆς καθ' ὑπερωρίαν ἀπασχολήσεως. Ἡ καθ' ὥραν ἀμοιβὴ τῆς τοιαύτης ἐργασίας, ὡς καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον αὐτῆς, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ κατὰ μῆνα τὰς 40 ὥρας, καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ὑποκειμένης εἰς ἔγκρισιν τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Οἰκονομικῶν. Κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον ὁρίζεται καὶ ἡ καταβλητέα ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὴν καὶ ἐξαιρετέαν ἡμέραν». Κατὰ τὸ ἄρθρον 22 ἰδίου Ὀργανισμοῦ ἡ ἄρθρον 17 τῆς διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 301/1963 ἄνω ὁ.δ. νέας ἀριθμήσεως «ὅριον ἡλικίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης ὁρίζεται τὸ ἑκάστοτε ἰσχῦον διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Οἱ οὕτω μόνον ἀπολυόμενοι ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου ἡλικίας δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἐφ' ἅπαξ τόσων μηνιαίων ἀποδοχῶν, ὅσα τὰ ἔτη ὑπηρεσίας των ἐν τῷ Ὀργανισμῷ τῆς τέως Ἑταιρείας Διανομῆς Ὕδατος Θεσσαλονίκης τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης μὲ μέγιστον ὅριον δέκα ὀκτὼ (18) μηνιαίων ἀποδοχῶν». Ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πρώτης τῶν διατάξεων τούτων (τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ὁ.δ. τῆς 5)13 Σεπτεμβρίου 1956) ἐξεδόθη ἡ προσαγομένη νομίμως καὶ ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 147 τῆς 28.4.1958 σχετικὴ ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ, δι' ἧς ἐκρίθη ἀποφασισθεῖσα 1) διὰ 130 τεχνικοὺς καὶ διοικητικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Νομικοῦ Προσώπου ὑπερωριακὴ ἐκτέλεσις ἐργασίας μὲ ἀνώτατον ὅριον δι' ἕκαστον ὑπάλληλον 40 ὡρῶν συνολικῶς καὶ 2) κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἐργασία διὰ 200 τεχνικοὺς καὶ διοικητικοὺς ὑπαλλήλους μὲ ἀνώτατον ὅριον δι' ἕκαστον μέχρι 2 τοιούτων ἐξαιρετέων ἡμερῶν μηνιαίως. Καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 10728 τῆς 9.9.1958 κοινὴ ἀπόφασις, μορφῆς διοικητικῆς πράξεως, τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Συγκοινωνιῶν, προσαγομένη ἐπίσης νομίμως καὶ ἐπικαλουμένη, δι' ἧς ἐνεκρίθη, ἀποφασισθεῖσα, ἡ ὑπερωριακὴ ἄνω κατὰ τὴν ἐκτεθεῖσαν διάκρισιν καὶ τὸ χρονικὸν κατὰ μῆνα ὅριον ἐργασίας δι' ἕκαστον τῶν 130 ὑπαλλήλων καὶ ἡ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας τοιαύτη δύο τὸ πολὺ κατὰ μῆνα ἡμερῶν δι' ἕκαστον τῶν 200 τεχνικῶν κλπ. ὑπαλλήλων. Συγχρόνως καθορίζεται καὶ τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων διά τε τὴν καθ' ὑπερωρίαν προσφερθησομένην ὑπηρεσίαν καὶ τὴν τοιαύτην τῶν Κυριακῶν, ἴσον δὲ διὰ μὲν τοὺς τεχνίτας πρὸς τὸ 1/8 τοῦ ἀντιστοιχοῦντος εἰς ἕκαστον ἡμερομισθίου, διὰ δὲ τοὺς ὑπαλλήλους ἐν γένει ἴσον πρὸς τὸ 1/7.

Ὁ ἐναγων - ἐφεσίβλητος, διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐξεδόθη ἀγωγῆς, καθὼς ἐκ ταύτης, προσαγομένης νομίμως, προκύπτει, ἰσχυρίζεται, ὅτι προσελήφθη τὸ ἔτος 1929 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Βελγικῆς τότε Ἑταιρείας Διανομῆς Ὕδατος Θεσσαλονίκης, ἣν διεδέχθη ὁ διὰ τοῦ νόμου 1563/1939 ἱδρυθεὶς Ὀργανισμὸς Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης, Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἐναγόμενον καὶ ἐκκαλοῦν. Ὢν ἐν συνεχείᾳ ἔκτοτε ὑπάλληλος τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου, τῆς σχέσεως μετατραπείσης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1939 εἰς τοιαύτην δημοσίου δικαίου καὶ μόνιμον ἀργανικὴν θέσιν κατέχων ἐν κλάδῳ Α2 (τοῦ οἰκείου Κανονισμοῦ) τῶν διοικητικῶν ὑπαλλήλων, ἀπελύθη τῆς θέσεώς του τὴν 31.12.1963 λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ τεταγμένου ὁρίου ἡλικίας τῶν 65 ἐτῶν. Ἐν ᾧ χρόνῳ ὑπηρέτει, καὶ εἰδικώτερον ἀπὸ τοῦ ἔτους 1953 μέχρι καὶ τῆς ἀπαχωρήσεώς του, τῷ ἐπεβλήθη λόγῳ τῶν διαρκῶς αὐξανομένων ἀναγκῶν ὑδρεύσεως τῆς πόλεως, ἀρχικῶς μὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1148/1951 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης καὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ἐκδοθείσης ἀπὸ 5.3.1951 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Βορείου Ἑλλάδος, προσαγομένης νομίμως, ὑστέρως δὲ κατόπιν τῶν μνημονευθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 147/1958 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανι-

σμοῦ καὶ 10728/1958 κοινῆς τοιαύτης τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Οἰκονομικῶν, να παρέχῃ καὶ παρεῖχε συνεχῶς ὑπερωριακὴν ὑπηρεσίαν 40 ὡρῶν μηνιαίως καὶ τοιαύτην πρόσθετον - δύο Κυριακῶν καὶ ἑξαιρεσίμων ἡμερῶν κατὰ μῆνα (χωρὶς ἑτέραν ἀντίστοιχον ἡμέραν ἀναπαύσεως). Καὶ αἱ ἀποδοχαί του ἐν τῇ μορφῇ ἀμοιβῆς διὰ τὴν παρεχομένην ταύτην εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἀνήρχοντο τὸν τελευταῖον πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐν ἔτει 1963 μῆνα εἰς τὸ ποσὸν συνολικῶς τῶν δραχμῶν 7.055, ἤτοι βασικὸν μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἑτέρων ἐπιδομάτων δραχμαὶ 5.269 καὶ διὰ τὰς ὑπερωρίας τοῦ ἐκτεθέντος ὁρίου τῶν 40 ὡρῶν μηνιαίως καὶ τὴν ὑπηρεσίαν του τῶν δύο κατὰ μῆνα Κυριακῶν δραχμαὶ 1.786. Αἰτεῖται δὲ τὴν καταβολὴν αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου τῆς διαφορᾶς - ἀνερχομένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 32.148 - ἐκ τῆς ἤδη καταβληθείσης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἀποχώρησίν του, ἴσης πρὸς τὰς ἀποδοχὰς 18 μηνῶν, καθ' ὅσον ὁ Ὀργανισμὸς Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν τούτων ὑπελόγισεν ἐπὶ ἔλαττον κατὰ δραχμὰς 1.786, δσαι ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν διὰ τὰς ὑπερωρίας κλπ. παρασχεθεῖσαν πρόσθετον κατὰ μῆνα ὡς ἄνω ὑπηρεσίαν.

Ἐκ τῆς ἐκτεθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 22 § 3 (ἄρθρου 16 § 3 τῆς νέας ἀριθμήσεως) τοῦ Κανονισμοῦ ἢ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης, καθ' ἣν τὸ προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ ὑποχρεοῦται νὰ παρέχῃ ὑπερωριακὴν ὑπηρεσίαν ὡρισμένου χρόνου κατὰ μῆνα καὶ τοιαύτην κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑξαιρεσίμους μέχρις ὡρισμένου ἀριθμοῦ ἡμερῶν μηνιαίως, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ἡ ἐπιβληθεῖσα διὰ τῶν μνημονευθεισῶν κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων πρόσθετος, συνεχής, ὑπηρεσία ἔχει τὴν μορφὴν νομίμου, τακτικῆς τοιαύτης, καθ' ὑπέρβασιν τῆς διὰ τοὺς ἑτέρους ὑπαλλήλους νομοθετημένης καὶ τὸ ἔκτοτε καθωρισμένον καθ' ὕψος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10728/1958 κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ποσὸν δι' αὐτὴν ἔχει τὸν χαρακτῆρα οὐχὶ ἀποζημιώσεως, ἀλλ' ἀμοιβῆς συμφώνως τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ., ὡς ἄλλωστε καὶ ρητῶς προσδιορίζεται διὰ τοῦ ἐδ. δ' τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἐκτεθέντος ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης. Καὶ τὸ ἀνάλογον αὐτὸ πρὸς τὴν ἐπὶ πλέον κατὰ μῆνα ἀπασχόλησίν των ποσὸν ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων ἀποτελεῖ, χωρὶς διάκρισιν, μέρος τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν, παροχῆς κατὰ τὴν θέσιν αὐτὴν σταθερᾶς ἐν χρόνῳ ἐφεξῆς, ἐφ' ὅσον καὶ ἡ ἐπὶ πλέον ὑπηρεσία, δι' ἣν καὶ ἡ ἀμοιβή, δὲν ἀπεφασίσθη δι' ὡρισμένην - προσδιωρισμένην - χρονικὴν περίοδον. Εἰδικῶς ἐν προκειμένῳ ἡ διάρκεια τῆς ὑπερωριακῶς προσφερομένης ὑπηρεσίας ταύτης καὶ ἡ ἐναντι πληρωμὴ τῆς ἀμοιβῆς διήρκεσε, μὴ ἀμφισβητουμένη, ἀπὸ τοῦ 1958 συνεχῶς, ἤτοι ἐπὶ μίαν ἑξαετίαν περίπου μέχρι τοῦ τέλους τοῦ ἔτους 1963. Οὔτε δύναται νὰ συναχθῇ ἀντίθετος πρὸς ταῦτα λύσις, ἐν σχέσει μὲ τὸν χαρακτῆρα τῆς παροχῆς διὰ τὴν προσφερομένην ἐπὶ πλέον ὑπηρεσίαν αὐτήν, ἐκ τῆς γενικῆς ἰσχύος διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1538/1950 «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου», οἷον καὶ τὸ ἐναγόμενον - ἐκκαλοῦν, καὶ καθ' ἣν διὰ τὴν ἐπιβολὴν ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀπαιτεῖται διάταξις νόμου καὶ κοινὴ ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ καὶ τούτου τῶν Οἰκονομικῶν, δι' ἧς καθορίζονται αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι, ὁ ἀριθμὸς τῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες θέλουσιν ἀπασχοληθῇ, τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς ἐπὶ πλέον ἐργασίας καὶ ἡ καθ' ὥραν ἀποζημίωσις, διότι ὁ νόμος δὲν κυριολεκτεῖ ἐν σχέσει μὲ τὴν χρησιμοποιουμένην ὁρολογίαν «ἀποζημίωσις», οὔσης ταύτης συμπτωματικῆς, ἐνῷ πρόκειται κατὰ τὴν φύσιν τῆς παροχῆς ἀμοιβὴ τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. (Α.Π. 83/1958 καὶ 89/1958, Ἐφ. Ἑλλ. Ν. 1958, σελ. 594 καὶ 596 ἀντιστοίχως). Ἡ μορφὴ δὲ τῆς ὑπερωριακῆς ταύτης ἐργασίας καὶ τῆς κατὰ τὰς δύο Κυριακὰς κατὰ μῆνα ὡς καθ' ὑποχρέωσιν τοιαύτης ἐκ τοῦ νόμου προκύπτει ἐκ τῶν ἐκτεθεισῶν τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Ο.Υ.Θ. διατάξεων καὶ τῆς ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐκδοθείσης - ὡς ἐπεβάλλετο - κοινῆς ὑπ' ἀριθ. 10728/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως. Μὴ διακρίνοντος δὲ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐξερχομένων τῆς ὑπηρεσίας ὑπαλλήλων, ἴσον πρὸς 18 μηνιαίας ἀποδοχὰς αὐτῶν, θέλει ὑπολογισθῇ μὲ συντελεστὴν τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου πρὸ τῆς ἐξόδου τοῦ ὑπαλλήλου μηνός. Ῥητῶς ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, κατὰ τὰς προσαγομένας νομίμως καὶ ἐπικαλουμένας προτάσεις τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ, ὡμολογήθη ὑπὸ τούτου, χωρὶς καὶ ἤδη νὰ ἀμφισβητῆται, ἡ διὰ τὴν παραχωρηθεῖσαν ἐπὶ πλέον ταύτην ἐργασίαν ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου πληρωμὴ αὐτῷ ἀμοιβῆς τοῦ Δεκεμβρίου 1963 ποσοῦ δραχμῶν 1.786 κατὰ μῆνα καὶ τὸ συνολικὸν βεβαίως, ἐπὶ τῇ βάσει τούτων, ὕψος τῶν «ἀποδοχῶν» τοῦ ὑπαλλήλου τὸν αὐτὸν χρόνον διὰ τὴν προσφερομένην ὑπηρεσίαν του. Οὔτε καὶ ἤδη ἐπίσης ἀμφισβητοῦνται τὰ ἕτερα στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐκ τῆς ὑπαλληλι-

κῆς σχέσεως καὶ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς 18 μηνιαίας ἀποδοχάς, ὁμολογηθέντα καὶ πρωτοδίκως, καὶ ζήτημα ἐντεῦθεν ἀποδείξεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος πραγματικοῦ τινος γεγονότος, στοιχείου τῆς ἀξιώσεως αὐτοῦ, δὲν ὑφίστατο. Ὀρθῶς οὕτω καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον ἔκρινε διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του νόμῳ τε καὶ οὐσίᾳ βασίμων τὴν ἀγωγήν, ὡς μὴ καταστάσης ἀναγκαίας ἀποδείξεως ἐπὶ στοιχείου τινὸς οὐσιώδους ταύτης καὶ οἱ ἀντίθετοι ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγοι ἐφέσεως καλυπτόμενοι διὰ τῶν αἰτιολογιῶν ἄνω, εἶναι ἀβάσιμοι καὶ δέον ν' ἀπορριφθῶσιν. Εἰ καὶ ἡ δυναντό τινες ἀμφιβάλλοντες νὰ ἐξαγάγωσιν, ὅτι ὡς μηνιαῖαι ἀποδοχαί, ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται ἡ καταβαλλομένη ἀποζημίωσις εἰς τοὺς λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἀπολυομένους ὑπαλλήλους τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ νοοῦνται αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαί, τουτέστιν ὁ βασικὸς (τακτικὸς) μισθὸς μετὰ τῶν ἐπιδομάτων τριετιῶν, πολυετίας, ἀκριβείας θίου κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ ἡ παρεχομένη εἰς αὐτοὺς ἀμοιβὴ διὰ τὴν καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἢ καθ' ὑπερωρίαν παρεχομένην ἐργασίαν, ὡς ἐσφαλμένως ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως. Τὴν γνώμην δὲ ταύτην στηρίζει ἡ μειοψηφία ἐπὶ τῶν κάτωθι σκέψεων: Διὰ τοῦ ἄρθρου 21 § 3 καὶ ὑπὸ νέαν ἀρίθμησιν 16 § 3 τοῦ ἐπέχοντος θέσιν νόμου Κανονισμοῦ τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ ὁρίζεται, ὅτι τὸ προσωπικὸν ὑποχρεοῦται νὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ πέραν τῶν κεκανονισμένων ὡρῶν, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας, ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας ἀπαιτοῦσι τοῦτο, πάντως ὄχι πλέον τῶν δύο Κυριακῶν κατὰ μῆνα. Διὰ τὴν τοιαύτην καθ' ὑπερωρίαν ἐργασίαν καταβάλλεται αὐτῷ ἀμοιβὴ ἀναλόγως τῶν ὡρῶν τῆς καθ' ὑπερωρίαν ἀπασχολήσεως. Ἡ καθ' ὥραν ἀμοιβὴ τῆς τοιαύτης ἐργασίας, ὡς καὶ τὸ ἀνώτατον ὅριον αὐτῆς, μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ κατὰ μῆνα τὰς 40 ὥρας, καθορίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου...». Διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως γίνεται χρῆσις νομικῆς ἐννοίας, διαμορφωθείσης ἐν τῇ περιοχῇ τοῦ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (ἄρθρον 659 Α.Κ.). Εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τοῦ περιέχοντος κανόνας Δημοσίου Δικαίου Κανονισμοῦ, ἐὰν ἐκ τοῦ κειμένου τούτου διαφαίνεται ἡ μὴ τροποποίησις τοῦ περιεχομένου τῆς ἄνω ἐννοίας «ὑπερωρίαι». Κατὰ τὸ ἄρθρον 17 τοῦ ἀνωτέρω Κανονισμοῦ (ἄρθρον 22 τοῦ ἀπὸ 5.13.9.1956 β. δ)τος, ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 1563/1939, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 1889/1939, ὡς ἠριθμήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 301/1963 β. δ)τος) εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος Ὀργανισμοῦ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας, καταβάλλεται ἀποζημίωσις ἐφ' ἅπαξ, τόσων μηνιαίων ἀποδοχῶν, ὅσα τὰ ἔτη ὑπηρεσίας του ἐν τῷ Ὀργανισμῷ τῆς τέως Ἑταιρείας διανομῆς ὕδατος Θεσσαλονίκης τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, μὲ μέγιστον ὅριον δέκα ὀκτὼ (18) μηνιαίων ἀποδοχῶν. Αἱ τακτικαὶ ἀποδοχαὶ ὁρίζονται ὑπὸ τοῦ ὑπὸ νέαν ἀρίθμησιν ἄρθρου 14 τοῦ Κανονισμοῦ (ἄρθρον 19 παλαιοῦ), καθ' ὃ «§ 1: Διὰ τὸ διοικητικὸν προσωπικὸν ἰσχύει τὸ μισθολόγιον τὸ προβλεπόμενον ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν περὶ διοικητικοῦ προσωπικοῦ διατάξεων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. § 2: Διὰ τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν ἰσχύει τὸ μισθολόγιον τὸ προβλεπόμενον ἑκάστοτε διὰ τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ἔργων. § 3: Εἰς τὸ τεχνικὸν καὶ διοικητικὸν προσωπικὸν παρέχεται ἐπίσης πᾶν ἐπίδομα ἢ ἑτέρα κατ' ἀποκοπὴν παροχή, ἥτις ἠθέλεν ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸ τεχνικὸν καὶ διοικητικὸν προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ἔργων. § 4: Εἰς τοὺς ταμίαν, διαχειριστικῆς πανίας προκαταβολῆς,...».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἑρμηνευομένης διατάξεως ὡς μηνιαῖαι ἀποδοχαί, ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται ἡ ἄνω ἀποζημίωσις, νοοῦνται ὁ κατὰ μῆνα καταβαλλόμενος εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος τακτικὸς μισθὸς μετὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, τριετιῶν, εὐδοκίμου ὑπηρεσίας κλπ., οὐχὶ δὲ καὶ αἱ εἰς αὐτὸ καταβαλλόμεναι ἀμοιβαὶ λόγῳ παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ προσθέτου ὑπηρεσίας καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἢ πέραν τῶν ὡρῶν ἐργασίας (ἄρθρον 21 § 3 καὶ ὑπὸ νέαν ἀρίθμησιν 16 § 3 Κανονισμοῦ), διότι αἱ τοιαῦται ἀμοιβαί, μὴ συμπεριφερθεῖσαι εἰς τὸ ἄρθρον 19 Κανονισμοῦ καὶ ὑπὸ νέαν ἀρίθμησιν ἄρθρον 14 ἀφορῶντος τὸ τακτικὸν μισθολόγιον τοῦ προσωπικοῦ, δὲν ἔχουσι τὸν χαρακτῆρα τακτικῶν ἀποδοχῶν, ἀλλὰ ἐκτάκτων, δι' ὃ καὶ δὲν εἶναι συνυπολογιστέαι εἰς τὴν ἀποζημίωσιν. Τὸ ἀνωτέρω ἑρμηνευτικὸν πόρισμα ἐνισχύεται καὶ ἐκ τῆς ratio legis τῶν ῥηθεισῶν διατάξεων. Πράγματι δι' αὐτῶν οἱ συντάκται τοῦ Κανονισμοῦ πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ἀπέβλεψαν εἰς σταθερὸν κριτήριον, τοιοῦτον δὲ ἀποτελεῖ μό-

νον ὁ κατὰ μῆνα καταβαλλόμενος εἰς τὸ προσωπικὸν τακτικὸς μισθὸς μετὰ τῶν ἀνωτέρω ἐπιδομάτων, δηλαδὴ πολυετίας κλπ., ἐνῷ ἡ καταβαλλομένη εἰς τὸ προσωπικὸν ἀμοιβή, ἀναλόγως τῶν ὡρῶν τῆς καθ' ὑπερωρίαν ἀπασχολήσεώς του, εἶναι κυμαινομένη, ὡς παρεχομένη ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον αἱ ἀνάγκαι τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀπαιτοῦσι τοῦτο, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, εἶναι ἀβεβαία καὶ ἡ ἔκτασίς της καὶ κατ' ἀκολουθίαν τούτων ἡ τοιαύτη ἀμοιβὴ δὲν παρέχει σταθερὸν κριτήριον πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως. Πέραν τούτων δέον νὰ λεχθῇ, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἶναι Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἐὰν δὲ ἐγίνετο δεκτὴ ἡ ἀντίθετος, ὑπὸ τῆς πλειοψηφίας ὑποστηριζομένη, νομικὴ ἐκδοχὴ θὰ εἶχεν ὡς συνέπειαν τὴν οἰκονομικὴν ἐπιβάρυνσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, οὗ ἕνεκεν οὗτος θὰ περιήρχετο εἰς ἀδυναμίαν πραγματώσεως τοῦ κοινωφελοῦς σκοποῦ του, δι' ὃ οἱ συντάκται τοῦ Κανονισμοῦ δὲν ἠθέλησαν ἐννοιαλογικὸν ταυτισμὸν τῶν ὑπερωριῶν μετὰ τῶν βασικῶν ἀποδοχῶν πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως, διότι, ἐὰν ἤθελον τοιοῦτον, θὰ ἐξεφράζοντο σαφῶς.

Ἐν ὄψει τῶν ἀνωτέρω, ὑποκειμένης ἐνώπιον ταῦ Δικαστηρίου τούτου σχέσεως δημοσίου δικαίου, δὲν δύναται νὰ γίνῃ προσφυγὴ εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 3 § 2 νόμου 2112/1920 καὶ 5 § 1 νόμου 3198/1955, δι' ὧν προβλέπεται ἀποζημίωσις διὰ τοὺς ἀπολυομένους ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους κλπ. συνεπείᾳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπολογιζομένης τῆς λόγῳ καταγγελίας ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως βάσει τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα πρὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του, ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, θεωρουμένων ὡς τοιούτων, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 2 νόμου 2112/1920, τοῦ μισθοῦ καὶ πάσης παροχῆς ἀντὶ μισθοῦ, ὡς καὶ τῶν ὑπερωριῶν, ὅταν δίδωνται σταθερῶς καὶ νομίμως ὡς τακτικὸν ἢ συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας, διότι, κατὰ τὴν προκύπτουσαν ὡς ἄνω ἑρμηνείαν τοῦ Κανονισμοῦ, διαφαίνεται τροποποίησις τοῦ περιεχομένου τῆς ἐννοίας τῶν ὑπερωριῶν, περιοριζομένης ταύτης μόνον εἰς τὴν λῆψιν τῆς ἀμοιβῆς ἢ ἀνταλλάγματος διὰ τὰς παρασχεθείσας προσθέτους ὑπηρεσίας, οὐχὶ ὅμως καὶ τοῦ ταυτισμοῦ ταύτης μὲ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ προσωπικοῦ πρὸς ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐξ ἄλλου, προσαρμογὴ τῶν ἐννοιῶν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ συγκεκριμένως τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 προδιαληφθέντος νόμου 2112/1920 εἰς τοὺς σκοποὺς τοῦ Κανονισμοῦ δὲν δύναται νὰ γίνῃ, διότι δὲν προβλέπεται τοῦτο εἰδικῶς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ. Τέλος, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς ἑρμηνείας τοῦ Κανονισμοῦ προέκυψεν, ὅτι ὑφίστανται εἰδικαὶ διατάξεις ρυθμίζουσαι τὸ θέμα, δὲν ὑφίσταται ἀνάγκη συμπληρώσεως ταύτου ἐκ γενικῶν ἀρχῶν, συναγομένων ἐκ τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ συγκεκριμένως ἐκ τῆς διατάξεως ἄρθρου 3 § 1 προπαρατεθέντος νόμου 2112/1920, ταῦτα δὲ ἀσχέτως πρὸς τὸ ζήτημα, ἂν καθ' ἑρμηνείαν τοῦ νόμου τούτου δύναται νὰ συναχθῇ γενικωτέρα ἔννοια τοῦ δικαίου πρὸς κάλυψιν κενῶν τοῦ Κανονισμοῦ. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ, ὅτι ἡ ἔννοια τῶν ὑπερωριῶν μετηνέχθη εἰς τὸν Κανονισμὸν ἐκ τοῦ νόμου 1538/1951, ρυθμίζοντος ἀνάλογον περίπτωσιν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἐλλείψει ἰδιαιτέρων νομικῶν διατάξεων ἐν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου, εἶναι ζήτημα ἑρμηνείας τοῦ Κανονισμοῦ, ρυθμίζοντος εἰδικώτερον τὸ ἄνω θέμα, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν ὑπερωριῶν, περὶ οὗ ζητήματος ἰσχύουσι τὰ ὅσα ἀνωτέρω ἐλέχθησαν, δηλαδὴ ὅτι καθ' ἑρμηνείαν αἱ ὑπερωρίαι δὲν ταυτίζονται μὲ τὰς μηνιαίας ἀποδοχάς. Ἡ πλειοψηφοῦσα γνώμη τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἀναχωροῦσα ἐκ τῆς σκέψεως ὅτι, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν Κανονισμὸν τὸ καταβαλλόμενον ἀντάλλαγμα διὰ τὰς ὑπερωρίας χαρακτηρίζεται ὡς ἀμοιβή, ἄγεται εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι ἡ ἀμοιβὴ αὕτη ταυτίζεται ἐννοιαλογικῶς μὲ τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς καὶ κατὰ λογικὴν ἀκολουθίαν συνυπολογίζεται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν. Ἡ λύσις, ἣν δέχεται ἡ πλειοψηφία, ἀποτελεῖ τρόπον ἐκδηλώσεως ἐννοιοκρατικῆς σκέψεως, συναγομένης ἐκ τοῦ κόσμου ἀφῃρημένων νομικῶν ἐννοιῶν (Begriffsjurisprudenz, Conceptualisme Juridique). πλὴν ὅμως ὁ ἐννοιοκρατισμός, ὡς καὶ ἡ νομικὴ κατασκευή, ἀποτελοῦσι νομικὴν μέθοδον πληρώσεως κενῶν δικαίου (F e l i x K a u f m a n n, Kritirien des Rechts ἐκδ. 1924 οἰκείων κεφαλ.). Ὡς ὅμως προελέχθη, διὰ τῆς ἑρμηνείας ἀπεκαλύφθη ἡ ἔννοια τῆς ἐπιμάχου διατάξεως καὶ συνεπῶς δὲν ὑφίσταται κενὸς χῶρος δικαίου πρὸς συμπλήρωσιν. Κατόπιν τούτων ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη τὰ ἐναντία δεξαμένη καὶ ἔδει κ α τ ὰ τ ὴ ν μ ε ι ο ψ η φ ο ῦ σ α ν γ ν ώ μ η ν, δεκτοῦ καθιστα μένου τοῦ σχετικοῦ λόγου ἐφέσεως νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, διακρατηθῇ δὲ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ ἡ ὑπόθεσις διὰ τὴν περαιτέρω διάγνωσίν της (Πολ. Διοκονομίας ἄρθρον 780).

Ἡ ἔφεσις, κ α τ ὰ τ ὴ ν π λ ε ι ο ψ η φ ο ῦ σ α ν γ ν ώ μ η ν, τὴν ἐν τῇ προεκτεθείσῃ αἰτιολογίᾳ, ἀβάσιμος οὖσα ἐν τῷ συνόλῳ της, δέον νὰ ἀπορριφθῇ.

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΕΝΕΚΕΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Ἰσχύς συμβάσεως καὶ μισθὸς κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος

Χρονικά ὅρια ἀσθενείας μισθωτοῦ, ἐντὸς τῶν ὁποίων δὲν συνάχεται λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ.—Κρίσις Δικαστοῦ καὶ ἐπὶ ἀποχῆς πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.—Δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος ἐπὶ κωλύματος δι' ἐργασίαν ἕνεκα σπουδαίου λόγου.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφεσείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀποχὴ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας αὐτῆς.

Προέκυψεν αὐτῷ τὸ ζήτημα, ἂν διὰ τῆς ἐπὶ τὸν ἐν τῇ ἀπουσίαι τοῦ Πρωτοδικείου χρόνον ἀποχῆς ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐκ μέρους τῆς ὑπαλλήλου.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφαρμόζον ἐν προκειμένῳ τὴν ρυθμίζουσαν τὸ θέμα διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς καθεστικὸς ἑρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920), ἀπεφάνθη, ὅτι, συμφώνως πρὸς τὰς ἄρθρους 200 καὶ 288 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ἂν ἡ ἀσθένεια ὑπερέβη τὰ προκειμένῳ τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου τασσόμενα ὅρια ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀσθένειαν, ἐντὸς τῶν ὁποίων δὲν δύναται νὰ συναχθῇ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 288/1966, εἰσηγητὴς Κ. Ζαχαρής, ΕΕΔ 25, 851), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὅτι ἐλύθη ἡ σύμβασις ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα ΕΕΔ 25, 9, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ σημειώσεις μας, Κ. Δημάκη, ΕΕΔ 25, 969 ἐπὶ τῆς Α.Π. 296/1966, ΕΕΔ 25, 786).

Σημειοῦται σχετικῶς, ὅτι κατὰ τὴν Α.Π. 378/1965 (εἰσηγητὴς Δ. Κυκίρης, ΕΕΔ 24, 973) ἡ διαπίστωσις τῆς ἀσθενείας ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου κρίνεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκ τῶν ἐνόντων, ἐπὶ τῇ βάσει βεβαιώσεων, μὴ ἀπαιτουμένης πλήρους ἀποδείξεως τοῦ πραγματικοῦ ἰσχυρισμοῦ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, τοῦ νόμου 2112/1920 (ἄρθρον 5 § 3) διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς διατυπώσεως «πραοηκόντως ἀποδεδειγμένης» μὴ ἀκαπήσαντος νὰ ἀπαιτήσῃ, κατ' ἐξαίρεσιν, προκειμένου περὶ ἀσθενείας, πλήρη ἀπόδειξιν αὐτῆς, ἀντὶ τῆς διὰ τοὺς λοιποὺς πραγματικοὺς ἰσχυρισμοὺς τῶν διαδίκων ἀρκούσης βεβαιώσεως, ἀλλ' ἐνοούντος ὡς προαηκούσαν ἀπόδειξιν τὴν ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ νόμου Γ'/ΠΔ' ὁριζομένην.

Περαιτέρω τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφαρμόζον τὰ ἄρθρα 657, 658 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπεδίκασεν ὀφειλόμενον εἰς τὴν ὑπάλληλον μισθὸν λόγῳ ἀναπαιτίου κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, ἐφ' ὅσον ἀπὸ 2.8.1965 ἀπέσχε τῆς ἐργασίας της λόγῳ τῆς ἀσθενείας, καθ' ὃν χρόνον δηλαδὴ δὲν εἶχε προκύψει ὑπερημερία τῆς ἐργοδότιδος λόγῳ ἀκύρου ἀπολύσεως, διότι ἐπὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ἀδυναμία παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' ὀφείλεται ὁ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. μισθός. (Ἴδετε Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 8109/1962, εἰσηγητὴς Α. Παυχάλης, ΕΕΔ 21, 783, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Πρωτοδικεῖον Χαλκίδος 303/1965, Πρωτοδίκης Π. Θεοδωράπουλος, ΕΕΔ 24, 863).

Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 14194/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Παπαδημητρίου*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Μπαζούρος, Γ. Ἀλεβίζος, Θ. Δασκόπουλος

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἡ ἐνάγουσα ἐξέθεσεν, ὅτι δυνάμει τῆς ἀπὸ τοῦ ἔτους 1951 συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης — Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἰονικὴ καὶ Λαϊκὴ Τράπεζα Ἑλλάδος» — καὶ ἔκτοτε εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος εἰς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ αὐτῆς, μέχρι τῆς 2.8.1965, ὅτε ἀπέσχεν ἀπὸ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας, ἐκ συμπτωματολογίας μείζονος ψυχικῆς νόσου - ἐντόνου ὑπερκινητικότητος, λογορροίας, διαταραχῶν τοῦ συνειρμοῦ καὶ ἐκθήλων ἀγχωδῶν στοιχείων. Ὅτι ἡ ἐναγομένη, καίτοι ἐγνώριζε τὴν ὡς ἄνω ἀσθένειαν, ἐν τούτοις διὰ τῆς ἀπὸ 7.9.1965 ἐγγράφου δηλώσεως ἐγνωστοποίησεν εἰς αὐτὴν ὅτι λόγῳ τῆς ἀπὸ 30.7.1965 αὐθαιρέτου ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἐντεῦθεν οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως διέγραψε ταύτην ἐκ τοῦ μητρώου τῶν ὑπαλλήλων της καὶ οὕτω κατήγγειλε τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν. Μετὰ ταῦτα ἠτήσατο, ὅπως ἡ ὡς ἄνω ἀπὸ 7.9.1965 καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀναγνωρισθῇ ἄκυρος ὡς καταχρηστική. Περαιτέρω ἠτήσατο, ὅπως ἡ ἐναγομένη ὑποχρεωθῇ καὶ πληρώσῃ εἰς αὐ-

την κυρίως 17.975 δραχμάς δι' αποδοχάς τοῦ από 1.8.1965 μέχρι 31.12.1965 χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὅ, τῆς συμβάσεως μή λυθείσης, ἐκωλύθη νά ἐργασθῇ ἕνεκα τῆς παρατεθείσης καί εἰς ὑπαιτιότητα ταύτης — ἐναγομένης - ὀφειλομένης νόσου, ἄλλως 3.595 δραχμάς δι' αποδοχάς ἑνός μηνός, καθ' ὃν ἐκωλύθη νά ἐργασθῇ ἕνεκα τῆς ἰδίας καί μή ὀφειλομένης εἰς ὑπαιτιότητά της νόσου. Ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπέρριψε τήν ἀγωγήν ὡς πρός τό ἀναγνωριστικόν κεφάλαιον τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας καί ἐδέξατο ἐν μέρει ταύτην ὡς πρός τό ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καί οὐχί ἀδικήματος τοιοῦτον τῆς πληρωμῆς τῶν ἀποδοχῶν διά τό ποσόν τῶν 16.485 δραχμῶν καί διά τῆς ἐφέσεως ἡ ἐναγομένη αἰτεῖται τήν μεταρρύθμισίν της, ἐπί τῷ τέλει ἀπορρίψεως καί τοῦ κεφαλαίου τούτου.

Κατά τό ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς συνεπληρώθη ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930, ἀποχή ὑπαλλήλου ἀπό τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθένειαν, προσηκόντως ἀποδεδειγμένην, δέν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ καί ὡς βραχείας διαρκείας ἀσθένεια ἑρμηνεύεται ἡ διαρκοῦσα ἕνα μῆνα δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας μέχρι τεσσάρων μηνῶν, τρεῖς μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν τεσσάρων μηνῶν, ὄχι ὅμως καί πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, τέσσαρας μῆνας δι' ὑπαλλήλους, ὑπηρετοῦντας πλέον τῶν δέκα ἐτῶν, ὄχι ὅμως καί πλέον τῶν δέκα πέντε ἐτῶν, καί ἓξ μῆνας διά τούς ὑπηρετοῦντας ἐπί χρόνον ἀνώτερον τῶν δέκα πέντε ἐτῶν.

Ἐξ ἑτέρου, κατά τό ἄρθρον 657 Α.Κ., ὅπερ συμπολιτεύεται πρός τό ἀνωτέρω ἄρθρον, ὁ ἐκμισθωτής διατηρεῖ τήν ἀξίωσιν αὐτοῦ ἐπί τόν μισθόν, ἐάν μετά δεκαήμερον τοὐλάχιστον παροχήν ἐργασίας κωλύεται νά ἐργασθῇ ἕνεκα «σπουδαίου λόγου», μή ὀφειλομένου εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, καί κατά τό ἄρθρον 658 ἰδίου Κώδικος ὁ χρόνος, δι' ὃν, κατά τό προηγούμενον ἄρθρον, ὀφιστάμενου τοῦ κωλύματος, διατηρεῖται ἡ ἐπί τοῦ μισθοῦ ἀξίωσις, δέν δύναται νά ὑπερβῇ τόν μῆνα, ἐάν τό κώλυμα ἐπῆλθεν ἐν τοὐλάχιστον ἔτος μετά τήν ἔναρξιν τῆς συμβάσεως, τόν ἥμισυ δέ μῆνα εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν. Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ἀποχή τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀπό τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη οὐ μόνον εἰς ἀσθένειαν διαρκείας μέχρι τῶν ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 τιθεμένων ὡς ἄνω ὁρίων, ἀλλά καί εἰς τοιαύτην διαρκείας πέραν τῶν ὁρίων τούτων, δέν ἐπιφέρει λύσιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως καί ὁ ἐκμισθωτής διατηρεῖ τήν ἐπί τόν μισθόν ἀξίωσιν αὐτοῦ κατά τούς ὅρους τῶν ἄρθρων 657 καί 658 Α.Κ. καί μόνον εἰς τήν περίπτωσιν τῆς ἀποχῆς τοῦ ἐκμισθωτοῦ ἀπό τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀσθενείας διαρκείας πέραν τῶν αὐτῶν ὁρίων ἀπόκειται εἰς τόν δικαστήν νά κρίνῃ ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καί τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρα 280, 288 Α.Κ.), καθ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἀποχή, ἐάν τό χρονικόν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὕτη, καί ἡ αἰτία, ἡ προκαλέσασα ταύτην, συνιστοῦν σιωπηράν δήλωσιν τοῦ ἐκμισθωτοῦ περί λύσεως τῆς συμβάσεως (Α.Π. 642/1963, 385/1963, πρβλ. Α.Π. 503/1965).

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐνάγουσα, δυνάμει τῆς ἀπό τοῦ Ἔτους 1951 συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη παρά τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ὑπό τήν ἐπωνυμίαν «Ἰονική καί Λαϊκή Τράπεζα Ἑλλάδος», καί ἔκτοτε εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος εἰς τό Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως προσωπικοῦ αὐτῆς, ἀπασχολουμένη καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν μέχρι τεσσάρων ὡρῶν μέ τήν τήρησιν τοῦ πρωτοκόλλου καί τήν ἔκδοσιν τῶν παραπεμπτηρίων πρός ἐξέτασιν τῶν μελῶν τοῦ ἐν λόγῳ Ταμείου παρά τῶν συμβεβλημένων μετά τοῦ τελευταίου ἰατρῶν. Ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἀπό τῶν τελῶν Ἰουνίου 1965 ἐνεφάνισε τήν ἐξ ἧς ἔπασχεν ἀσθένειαν ἐκ συμπτωματολογίας μείζονος ψυχικῆς νόσου - ἐντόνου ὑπερκινητικότητος, λογορροίας, διαταραχῶν τοῦ συνειρμοῦ καί ἐκδήλων ἀγχωδῶν στοιχείων, ὀφειλομένων εἰς ἐπιδείνωσιν αὐτῆς, χωρίς νά γνωστοποιήσῃ τοῦτο εἰς τήν ἐναγομένην καί ἀπό 2.8.1965 ἀπέσχεν ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκα τῆς ἐν λόγῳ ἀσθενείας καί ἡ ἀποχή αὕτη, διαρκέσασα τέσσαρας καί ἥμισυ μῆνας μέχρι τῆς συζητήσεως (17.12.1965) τῆς ἀγωγῆς, δηλονότι πέραν τοῦ ὑπό τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930 τιθεμένου ὁρίου τῶν τεσσάρων μηνῶν διά τήν ὑπηρετοῦσαν πλέον τῶν δέκα, ὄχι ὅμως καί πλέον τῶν δέκα πέντε ἐτῶν, ἐνάγουσαν, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καί τῆς προκαλεσάσης ταύτην αἰτίας, κατά τήν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, δέν συνιστᾷ σιωπηράν δήλωσιν τῆς τελευτάσης - ἐναγούσης - περί λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Μετά ταῦτα ἡ ἐνάγουσα, συμφώνως πρός τά προπαρατεθέντα, βάσει τοῦ καταβαλλομένου μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.595, δικαιοῦται νά λάβῃ παρά τῆς ἐναγομένης κατά τό ἀπό 2.8.1965 μέχρι τῆς συζητήσεως (17.12.1965) τῆς ἀγωγῆς χρονικόν διάστημα, καθ' ὃ ἐκωλύθη νά ἐργασθῇ ἕνεκα τῆς μή ὀφειλομένης εἰς ὑπαιτιότητά της ὡς ἄνω νόσου μόνον τόν μισθόν ἑνός μηνός ἐκ δραχμῶν 3.595 καί οὐχί τούς διά τῆς ἀγωγῆς αἰτουμένους μισθούς τοῦ ἐν λόγῳ χρονικοῦ διαστήματος, καθ' ὅ-

ΕΞΕΛΙΞΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕΤΑ ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΑΥΤΗΣ

Ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως καὶ νόμιμοι συνέπειαι

Ἐξακολούθησις τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετὰ τὴν τακτικὴν (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίαν αὐτῆς ὡς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, μὴ μετατρεπομένης εἰς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτην.—Προσδιορισμὸς διὰ τῆς καταγγελίας μόνον τοῦ χρόνου λύσεως αὐτῆς.—Ἐπέλευσις μεταβολῆς προσώπου τοῦ ἐργοδότου καὶ δικαιώματα μισθωτοῦ.—Ἀνάκλησις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνέπειαι.

Ἐνδιαφέρον εἶναι τὸ θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Κερκύρας.

Τοῦτο εἶναι ποία ἡ ἐξέλιξις τῆς συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὡς ἔχει δικαίωμα (ἄρθρον 2 νόμου 3198/1955), τακτικὴν (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ὑπαλλήλου του.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐν ᾧ ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ θέματος ὑποστηριχθέντων, ἀποδέχεται ὡς ὀρθοτέραν τὴν γνώμην, ὅτι διὰ τῆς προειδοποιήσεως δὲν μεταβάλλεται ἡ ἀόριστος χρόνου σύμβασις εἰς ὡρισμένου τοιαύτην, ἅτινα ὁ χρόνος τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ χαρακτηρίζεται, ὡς ὑπῆρξε, σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μὲ δεδομένον ἐκ τῆς προειδοποιήσεως κατὰ νόμον τὴν λύσιν ταύτης. (Ἴδετε ἐκτενέστερον σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 1276, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Βεβαίως διὰ τῆς παραμονῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ ἐργοδότου καὶ μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ χρόνου τῆς προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν τεκμαίρεται, ὅτι ὁ ἐργοδότης παρῃτήθη τῶν ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐννόμων ἀποτελεσμάτων καὶ συνεχίζεται, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς ὅρους, ἡ ἀρχικὴ σύμβασις ἐργασίας, διὰ τὴν λύσιν τῆς ὁποίας ἀπαιτεῖται νέα καταγγελία, ὑπολογιζομένου διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου τοῦ συνολικοῦ, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας, χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὅτου ἡ γενομένη πρότερον τακτικὴ καταγγελία δὲν ἐπέφερε τὰ ἔννομα αὐτῆς ἀποτελέσματα. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 20, 660, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

σαν ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. ἀγωγικὴ δήλωσις πρὸς πληρωμὴν αὐτῶν, ὡς καὶ ἡ τοιαύτη πρὸς ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς παρὰ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς αὐτῆς νόσου καὶ ἐντεῦθεν πρὸς πληρωμὴν τούτων ὡς μισθῶν ὑπερημερίας, λόγῳ τῆς ἀκύρου καταγγελίας, ἀπερρίφθησαν διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως καὶ ἡ τελευταία δὲν προσβάλλεται ὡς πρὸς τὰ κεφάλαια ταῦτα. Ὅθεν ὁ παρὰ τῷ δικαστηρίῳ τούτῳ καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκης διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δεξάμενος ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπιδικάσας ὑπὲρ τῆς ἐναγούσης οὐχὶ τὰς ὡς ἄνω 3.595, ἀλλὰ 16.465 δραχμάς, ἐσφαλλεν ἐν μέρει καὶ ὡς ἐκ τούτου δέον ὅπως ἡ ἔφεσις τῆς ἐναγομένης γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ ἀγωγὴ γίνῃ ἐν μέρει δεκτὴ ὡς πρὸς τὸ παρατεθὲν ποσὸν τῶν 3.595 δραχμῶν.

Πρωτοδικείου Κερκύρας 190/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος καὶ Εἰσηγητὴς ὁ κ. *Εὐάγ. Καψάλης*.

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Δούκας, Δ. Παππέντας.

Κατὰ τὴν ὀρθοτέραν γνώμην ἡ σύμβασις ἀορίστου χρόνου διὰ τῆς τακτικῆς (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίας ταύτης δὲν μετατρέπεται εἰς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτην, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ νὰ διατηρῇ τὴν νομικὴν της ὑπόστασιν ὡς σύμβασις ἀορίστου χρόνου, διὰ δὲ τῆς καταγγελίας ἁπλῶς προσδιορίζεται ὁ χρόνος λύσεως ταύτης (Durand-Vitu, Traite du Droit du Travail (1950) τ. 2ος, σελ. 860, Rouast-Durand, Droit du Travail, (1957), σελ. 471, Lyon-Caen, Manuel du Droit du Travail, κλπ' (1955) σελ. 205, Rivero et Savatier, Droit du Travail, (1960) σελ. 475, Γαλλικὸν Ἀκυρωτικὸν τῆς 7 Ἰουλίου 1939 εἰς Ἐπιθεώρησιν «Droit Social» (1940) σελ. 148, 7 Μαρτίου 1952 εἰς Ἐπιθεώρησιν «Droit Social» 1952, σελ. 404,

Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον (1960) σελ. 302, σχόλια Συντάξεως Ἐπιθεωρήσεως Ἐργατικοῦ Δικαίου ἐπὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1320/1955 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, εἰς ΕΕΔ 14, σελ. 640-641). Ἐτέρωθεν, ἐὰν ἐπέλθῃ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὡς φερ' εἰπεῖν διὰ τῆς μετατροπῆς τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς ἑταιρείαν περιωρισμένης εὐθύνης, καὶ συγχρόνως μεταβιβασθῇ ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ. ἡ ἐπιχείρησις, ὁ παρὰ τῷ ἀρχικῷ ἐργοδότῃ ἐργασθεὶς μισθωτός, ὁ συνεχίσας τὴν ἐργασίαν του καὶ παρὰ τῷ νέῳ ἐργοδότῃ, δύναται νὰ ἐναγάγῃ ἀμφοτέρους τούτους διὰ τοῦ αὐτοῦ δικογράφου τῆς ἀγωγῆς, χωρὶς νὰ πάσχῃ τοῦτο ἀκυρότητι ἐλλείψει παθητικῆς ὁμοδικίας.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ ἐν τῇ κρινομένῃ ἀγωγῇ (ἐκθέσει ἐργατικῆς διαφορᾶς) ἐκτιθέμενα, ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη τὴν 5 Ἰανουαρίου 1949 δι' ἀόριστον χρόνον παρὰ τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων Α.Μ., ὡς ταμίας τοῦ ἐνταῦθα ἐμπορικοῦ του καταστήματος εἰδῶν νωτερισμοῦ. Τὴν 18 Μαρτίου 1963 οὗτος κατήγγειλε τὴν ἀορίστου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας μετὰ προμηνύσεως, ληγούσης τὴν 20 Νοεμβρίου 1963. Πλὴν ὅμως πρὸ τῆς ἐκπνοῆς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας προμηνύσεως, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἡ ἐνάγουσα ἐξηκολούθει νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν της, αὕτη προσελήφθη τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1963 παρὰ τῆς ἐκ τῶν ἐναγομένων ἑταιρείας, ἥτις συνέστη ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Α, δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22426/17.10.1963 ἑταιρικοῦ τοῦ συμβολαιογράφου Κερκύρας Γ.Μ., καὶ εἰς ἣν μετέχει ὡς συνεταῖρος ὁ ἐναγόμενος Α.Μ., ὅστις καὶ μετεβίβασεν εἰς ταύτην πάντα τὰ ἐμπορεύματα τοῦ καταστήματός του, ἀξίας 150.000 δραχμῶν. Εἰς τὴν ἑταιρείαν ταύτην ἡ ἐνάγουσα ἀπησχολήθη μέχρι τῆς 15.3.1965, ὅτε ἀπελύθη, καταγγελθείσης τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Ἀκολούθως, διώκεται διὰ τῆς ἀγωγῆς, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν ἀμφότεροι οἱ ἐναγόμενοι καὶ καταβάλωσιν εἰς τὴν ἐνάγουσαν τὰς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τοῦ 1949 μέχρι 1963 γεννηθείσας ἀπαιτήσεις της καὶ δὴ ὁ μὲν Α.Μ. ὡς ὑπόχρεως ἐργοδότης της, ἡ δὲ ἑταιρεία λόγῳ τῆς μεταβιβάσεως εἰς αὐτὴν τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτου, μόνη δὲ ἡ ἐκ τῶν ἐναγομένων ἑταιρεία τὰς μετὰ τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1963 καὶ ἐφεξῆς γεννηθείσας ἀπαιτήσεις λόγῳ τῆς παροχῆς ποὸς ταύτην τῆς ἐργασίας της. Ὑπὸ τὰ ἐκτιθέμενα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ ὑφίσταται μεταξὺ τῶν ἐναγομένων ὁ δεσμὸς τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας, καθ' ὅσον ὑπάρχει ταυτότης ἱστορικῆς καὶ νομικῆς αἰτίας, ἥτοι αἱ πλείονες ὑποχρεώσεις ἔχουσιν ὡς θάσιν τὰ αὐτὰ πραγματικὰ γεγονότα καὶ τὴν αὐτὴν νομικὴν διάταξιν. Ὅθεν ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, διότι ἔκρινεν, ὅτι δὲν ὑφίσταται ὁ τῆς παθητικῆς ὁμοδικίας δεσμός, καὶ δέον ὅπως, δεκτῆς καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, ἐξαφανισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἐρευνηθῇ ἡ ἀγωγὴ κατά τε τὸ νόμῳ καὶ οὐσίᾳ θάσιμον αὐτῆς.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς διώκεται, ὅπως ὑποχρεωθῶσιν 1) ἀμφότεροι οἱ ἐναγόμενοι καὶ καταβάλωσιν εἰς τὴν ἐνάγουσαν 31.867,50 δραχμὰς καὶ δὴ α) ἐκ διαφορᾶς δεδουλευμένων μισθῶν καὶ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἀπὸ 3.9.1960 μέχρι 30.7.1963 καὶ β) δι' ἀποζημίωσιν ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἀπὸ 13.3.1960 μέχρι 15.3.1963 καὶ 2) ἡ ἐκ τῶν ἐναγομένων ἑταιρεία Α 28.183 δραχμὰς καὶ δὴ α) ἐκ διαφορᾶς δεδουλευμένων μισθῶν καὶ δώρου ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα ἀπὸ 1.1.1964 μέχρι 15.3.1965 καὶ β) ἐκ διαφορᾶς ἀποζημιώσεως, καταβληθείσης λόγῳ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ αὕτη νόμῳ θάσιμος παρίσταται, ἔρεισμα ἔχουσα τὰ ἄρθρα 648, 653, 479, 904 Α.Κ., 3 τοῦ νόμου 2112/1920, 2, 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 78900/1960, 23000/1961, 88000/1961, 31421/1962, 96000/1962, 30300/1963, 100320/1963, 32500/1964, 116220/1964 καὶ 39700/1965 ὁ.ά. περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἀπασχολουμένους καὶ ἐξεταστέα οὐσίᾳ ἀποβαίνει.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι: Ἡ ἐνάγουσα καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων Α.Μ., δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1951, ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἐν Κερκύρᾳ ἐμπορικοῦ του καταστήματος εἰδῶν νωτερισμοῦ καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ συνεχῶς. Τὴν 18ην Μαρτίου 1963 οὗτος προέβη εἰς τακτικὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἧς ἡ προθεσμία ἔληγε τὴν 20 Νοεμβρίου 1963. Πρὸ τῆς ἐκπνοῆς ὅμως τῆς προθεσμίας ταύτης, κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὁποίας ἡ ἐκκαλοῦσα ἐξηκολούθει νὰ παρέχῃ ἀνελλιπῶς τὰς ὑπηρεσίας της εἰς αὐτὸν καὶ συγκεκριμένως τὴν 17 Ὀκτωβρίου 1963, αὕτη προσελήφθη παρὰ τῆς ἑτέρας ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Α ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἐμπορικοῦ της καταστήματος εἰδῶν νεωτερισμοῦ. Ἡ ἑταιρεία αὕτη συνέστη τὴν ἰδίαν ἡμέραν, καθ' ἣν προσελήφθη ἡ ἐκκαλοῦσα, διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 22426/17.10.1963 συμβολαίου τοῦ συμβολαιογράφου Κερκύρας Γ.Μ. Εἰς τὴν ἑταιρείαν ταύτην μετέχει ὡς ἑταῖρος καὶ ὁ ἐ-

φεσίβλητος Α.Μ., ὅστις καὶ μετεβίβασεν εἰς αὐτὴν τὰ ἐμπορεύματα τῆς ἐπιχειρήσεώς του, ἀξίας 230.000 δραχμῶν. Εἰς τὸν νέον ἐργοδότην (ἐφεσίβλητον ἑταιρείαν) ἡ ἐκκαλοῦσα εἰργάσθη μέχρι τῆς 15 Μαρτίου 1965 ὅτε ἀπελύθη, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τούτων οὕτως ἐχόντων ὑφίσταται μεταβίβασις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, καθ' ὅσον ὑφίστανται αἱ προϋποθέσεις ταύτης, ἤτοι σχέσις διαδοχῆς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει καὶ διατήρησις τῆς ταυτότητος τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπὶ πλέον ὑφίσταται καὶ εὐθύνη τοῦ νέου ἐργοδότου (τῆς ἐφεσιβλήτου ἑταιρείας) διὰ τὰς κατὰ τοῦ παλαιοῦ ἐργοδότου (τοῦ ἐφεσιβλήτου Α.Μ.) ἀπαιτήσεις τῆς ἐκκαλούσης, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 479 Α.Κ.

Ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸν πρὸς ὃν αὕτη ἀπευθύνεται, δύναται ἐγκύρως νὰ ἀνακληθῇ, ἐὰν εἰς ταύτην συναινέσῃ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὁ λήπτης τῆς καταγγελίας. Διὰ τῆς ἀνακλήσεως δὲν συνάπτεται νέα σύμβασις, ἀλλὰ συνεχίζεται ἡ προϋφισταμένη, ἥτις θεωρεῖται ὡς μηδέποτε καταγγελθεῖσα (Χρ. *Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 297, *Ι. Κυπριώτης*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 416-454, ἀριθ. 33, *Κ. Κανελλῆς*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον ὑπὸ τὸ ἄρθρον 669 § 4). Συνεπῶς, ἐφ' ὅσον συνεχίζεται ἡ σύμβασις ἐργασίας, ματαιοῦνται τὰ ἐκ τῆς ἀνακληθείσης καταγγελίας αὐτῆς ἀποτελέσματα καὶ δὴ δὲν διακόπτεται ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθοῦ διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ὀφειλομένης κατὰ τὴν νέαν καταγγελίαν ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920. Ἐὰν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προμηνύσεως ἐπέλθῃ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου καὶ συνεχίσῃ οὗτος νὰ ἀποδέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ μετὰ τὴν πάροδον καὶ τῆς τελευταίας ἡμέρας τῆς προθεσμίας τῆς καταγγελίας καὶ δὴ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, χωρὶς νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν ὀφειλομένην εἰς αὐτὸν ἀποζημίωσιν, τεκμαίρεται, ὅτι ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀνεκλήθη τῇ σιωπηρᾷ συγκαταθέσει τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ προσκομίζεται ὑπὸ τῶν ἐναγομένων ἡ ἐπικαλουμένη ὑπ' αὐτῶν ἀπόδειξις ἐκ δραχμῶν 9.450, ἥτις φέρει τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τῆς ἐναγούσης καὶ εἰς ἣν ἀπόδειξιν διαλαμβάνεται, ὅτι τὸ ὡς ἄνω ποσὸν ἔλαβε δι' ὀφειλομένην εἰς αὐτὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 παρὰ τοῦ ἐκ τῶν ἐναγομένων Α.Μ. Ἡ ἀπόδειξις ὅμως αὕτη δὲν φέρει χρονολογίαν καὶ ἐντεῦθεν δάσιμος καθίσταται ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι τὸ ὡς ἄνω ποσὸν τῇ κατεβλήθη μετὰ τὴν κατὰ Μάρτιον τοῦ ἔτους 1965 νέαν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς ἐκ τῶν ἐναγομένων ἑταιρείας, συνετάχθη δὲ οὕτω, ἵνα ἀποστερηθῇ ἡ ἐνάγουσα τῶν νομίμων δικαιωμάτων της ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ δι' αὐτὸ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν δὲν πρατείνεται οὐδὲν κἂν πρὸς συμψηφισμὸν ἐκ μέρους τῆς ὡς ἄνω ἐναγομένης.

Ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη, καθ' ἃ ἐλέχθη, τὴν 1ην Δεκεμβρίου 1951 καὶ εἰργάσθη μέχρι τῆς 15.3.1965, ἤτοι ἔχει συμπεπληρωμένα 13 ἔτη ὑπηρεσίας, δικαιοῦται ὅθεν ἀποζημιώσεως ἐξ 9 μισθῶν, τουτέστι δικαιοῦται νὰ λάβῃ 23.793,75 δραχμὰς (δηλαδὴ μῆνες 9 ἐπὶ μισθῷ 2.350 + 293,75, ἀναλογία δώρου = 2.643,75 Χ 9 = 23.793,75). Ἐναντι τοῦ ποσοῦ τούτου ἔλαβε παρὰ τῆς ἐναγομένης ἑταιρείας 5.397 δραχμὰς καὶ ἑπομένως δικαιοῦται νὰ λάβῃ εἰσέτι 18.396,75 δραχμάς, αἵτινες δέον ὅπως τῇ ἐπιδικασθῶσιν, ἐν μέρει δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ σχετικοῦ κονδυλίου τῆς ἀγωγῆς.

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ

ΥΠΕΡΗΜΕΡΙΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΕΡΙ ΤΗΝ ΑΠΟΔΟΧΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Άσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως κατ' ἄρθρον 325 Ἀστικοῦ Κώδικος

Παῦσις ὑπερημερίας πιστωτοῦ κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ.— Ὑπερημερία ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ.— Δήλωσις αὐτοῦ περὶ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του μισθωτοῦ καὶ προσφορὰ ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας ὑποχρεώσεών του.—Ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως κατ' ἄρθρον 325 Α.Κ.—Τρόπος καὶ χρόνος ἀσκήσεως.— Κατοχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος.

Ἀντικειμένου ἐρεύνης τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε προϋπάρξασα ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς παρ' αὐτῷ τοποθετηθέντος κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προστασίας πολεμιστῶν, πρόσκλησις μετὰ ταῦτην τοῦ αὐτοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτόν, διὰ τὴν ἄρσιν τῆς ὑπερημερίας του, ὅπως ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, καὶ ἄσκησις ἐκ μέρους τοῦ τελευταίου τοῦ κατ' ἄρθρον 325 Ἀστικοῦ Κώδικος δικαιώματος ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του πρὸς ἐξασφάλισιν καθυστερουμένου μισθοῦ του. (Ἴδετε περὶ τοῦ δικαιώματος τούτου *Κ. Δημάκην*, ΕΕΔ 13, 634 ἐπ., *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 11, 834, *Ι. Κυπριστέρων*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 656 ἀριθ. 58 ἐπ., Α.Π. 618/1963, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Α. Φλῶρος*, ΕΕΔ 22, 1458, Α.Π. 201/1954, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 349, Α.Π. 22/1963, εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος* ΕΕΔ 22, 215, Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 734/1960, εἰσηγητὴς *Μ. Γεωργόπουλος*, ΕΕΔ 19, 411 καὶ τὰ αὐτόθι σημειούμενα).

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ὑφ' ἃς περιστάσεις ἠσκήθη τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως, δὲν ἀνεγνώρισε - καὶ ὀρθῶς - τοῦτο ὡς νόμιμον, ἄλλως ἀσκηθὲν καταχρηστικῶς. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1231/1965, εἰσηγητὴς *Ι. Χρυσόπουλος*, ΕΕΔ 24, 474, καθ' ἣν νομίμως εἰς τὴν περίπτωσιν, ὑπὸ ἄλλας περιστάσεις, ἠσκήθη τὸ δικαίωμα).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13020/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν.

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ι. Γρίβας***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀποστόλου, Ι. Κωτσόβελος

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου της δείκνυται, διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, νῦν ἐφεσίβλητος, ἐξέθεσεν, ὅτι δι' ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἐτοποθετήθη ὡς ἐργατοτεχνίτης εἰς τὸ ἐκκαλοῦν Νοσοκομεῖον Παίδων «Ἁγία Σοφία», εἰς ὃ ἐνεφανίσθη ἐμπροθέσμως τὴν 18.11.1963 πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, πλὴν δὲν ἐγένετο ἀποδεκτὸς ὑπὸ τούτου, ἠτήσατο δέ, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐκκαλοῦν καὶ τῷ καταβάλῃ τὰς ἀποδοχάς του ὑπερημερίας τῆς περιόδου ἀπὸ 27.9.1965 ἕως 18.10.1965 καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας τοῦ ἔτους 1965. Ὁ Πρωτοδίκης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τῶν 1728 δραχμῶν. Ἤδη κατὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως παραπονεῖται τὸ ἐκκαλοῦν διὰ τοὺς ἐν τῷ ἐφετηρίῳ λόγους ἐφέσεως, ἀναγομένους εἰς κακὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ εἰς ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν καὶ ἑρμηνείαν τοῦ νόμου.

Ἐκ τῶν περὶ ὑπερημερίας κανόνων (ἄρθρων 349 ἐπόμ. τοῦ Α.Κ.) συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπερημερία τοῦ πιστωτοῦ, ἡ ἐπελθοῦσα ἐκ τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχῆς τῆς προσηκόντως προσφερθείσης παροχῆς, παύει καὶ διὰ δηλώσεως τοῦ πιστωτοῦ πρὸς τὸν ὀφειλέτην, ὅτι εἶναι ἕτοιμος εἰς ἀποδοχὴν τῆς παροχῆς, δὲν ἀπαιτεῖται δέ, καθ' ἃ συνάγεται καὶ ἐκ τῶν διαταξέων τῶν ἄρθρων 353, 374 ἐπόμ., 425 ἐπόμ., 329 Α.Κ., ὅπως ἡ δήλωσις αὕτη περὶ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν συνοδεύηται ὑπὸ προσφορᾶς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας γεννηθεισῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πιστωτοῦ, οἷα, ἐκτὸς τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 358, καὶ ἡ κατὰ τὸ 656 τοῦ Α.Κ.

περὶ πληρωμῆς τοῦ μισθοῦ, εἰμὴ ὁπόταν ὁ ὀφειλέτης, ὑποχρεούμενος εἰς παροχὴν μόνον ἐπὶ συγχρόνῳ προσφορᾷ τῆς ἀντιπαροχῆς ἢ τῆς ἐκπληρώσεως ἄλλης ἀξιώσεως, κατὰ τὰς περὶ ἐπισχέσεως καὶ ἐνστάσεως τοῦ μὴ ἐκπληρωθέντος συναλλάγματος ὡς ἄνω διατάξεως, δηλώσῃ σαφῶς, ὅτι προσφέρει τὴν παροχὴν ὑπὸ τὸν ὅρον συγχρόνου ἐκπληρώσεως τῆς ἀντιπαροχῆς ἢ ἄλλης ἀντιαξιώσεως αὐτοῦ, ὁπότε ὁ πιστωτής, δηλῶν μέν ὅτι εἶναι πρόθυμος νὰ δεχθῇ τὴν προσφερθεῖσαν παροχήν, μὴ προσφέρων ὅμως τὴν αἰτηθεῖσαν ἀντιπαροχὴν ἢ τὴν ἐκπλήρωσιν τῆς προβληθείσης ἀνταξιώσεως, καθίσταται ὑπερήμερος καὶ ἐξακολουθοῦσιν αἱ ἐκ τῆς ὑπερημερίας ὡς ἄνω συνέπειαι (Α.Π. 618/1963, Ὁλομ., ΕΕΔ 22, σελ. 1458). Περαιτέρω, ὡς προεξετέθη, ναι μὲν ὁ ἐκμισθωτὴς δικαιοῦται νὰ δηλώσῃ ὅτι ἀρνεῖται νὰ προσέλθῃ διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του, μέχρις οὗ ὁ ἐργοδότης τῷ πληρώσῃ τοὺς ὀφειλομένους μισθοὺς του, ἀσκῶν οὕτω τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του (*Γ. Μεταλ*ῆς, Ἐνοχ. Β΄ ἔκδοσις § 68), τὸ δικαίωμά του ὅμως τοῦτο δέον νὰ ἀσκήσῃ ἀμέσως ἅμα τῇ δηλώσει τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐργασίαν του, διότι, ἐὰν δὲν ἀσκήσῃ τοῦτο ἐγκαίρως, θέλει περιέλθει οὗτος εἰς ὑπερημερίαν, αἱρομένης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου (*Κ. Κακκᾶς*, Ἐνοχ., Γ΄ ἔκδοσις, σελ. 562). Ἐπὶ πλέον τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του δέον νὰ ἀσκήσῃ ὁ ἐκμισθωτὴς ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. διαγραφομένων ὁρίων τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἤτοι εἰς περίπτωσιν ἀξιολόγου καθυστερήσεως τῶν ἀποδοχῶν του (Α.Π. 176/1962, ΕΕΔ 21, σελ. 582) καὶ ὅταν πράγματι διὰ τῆς ἐπισχέσεως ἀκωλύηται ἡ ἱκανοποίησις τῆς μὴ ἐξησφαλισμένης ληξιπροθέσμου κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἀξιώσεώς του καὶ ἐφ' ὅσον ἐνέχῃ καὶ προσφορὰν τῆς παροχῆς της (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 13, σελ. 635, ΕΕΔ 12, σελ. 521). Ἐὰν ὁ ἐκμισθωτὴς λόγῳ τοῦ ὅτι ἐμίσθωσεν ἀλλαχοῦ τὴν ἐργασίαν του, μετὰ τὴν ὑπαίτιον ἄρνησιν τοῦ μισθωτοῦ νὰ δεχθῇ αὐτήν, δὲν ἔχῃ πλέον συμφέρον διὰ τὴν παροχὴν αὐτῆς πρὸς ταῦτα, δύναται κατ' ἄρθρον 343 § 2 τοῦ Α.Κ. ἐντὸς εὐλόγου προθεσμίας ἀπὸ τῆς προσκλήσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ νὰ ἀναλάβῃ ἐκ νέου παρ' αὐτῷ ἐργασίαν, νὰ ἀποκρούσῃ τὴν πρόσκλησίν του, αἰτούμενος ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μὴ ἐκπλήρωσιν (*Κ. Κακκᾶς*, ἔνθ' ἀνωτέρω).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 12627/1964 καὶ 14107/1965 ἀποφάσεων τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δικάσαντος ὡς ἐφετείου κατόπιν τῶν ἀσκηθεισῶν ἐφέσεων κατὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 3819/1964 καὶ 7670/1964 ἀποφάσεων τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν ἐντεταλμένου Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐκδοθεισῶν μεταξὺ τῶν ἤδη διαδίκων ἐπὶ προγενεστέρων ἀγωγῶν τοῦ ἐνάγοντος καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἐναγομένου, ἤδη ἐκκαλοῦντος, (διωκουσῶν τὴν καταβολὴν τῶν ἐκ τῆς ἐνδίκου συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀποδοχῶν ὑπερημερίας) ἐκρίθη τελεσιδίκως, α) ὅτι μεταξὺ τῶν διαδίκων συνήφθη ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς ἐργατοτεχνίτου (μαγείρου) παρὰ τῷ ἐκκαλοῦντι, β) ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐνεφανίσθη ἐμπροθέσμως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας τὴν 18.11.1963 καὶ ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν ἠρνήθη νὰ τὸν προσλάβῃ καὶ γ) ὅτι ὀφείλονται τῷ ἐνάγοντι-ἐφεσιβλήτῳ αἱ εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 18.11.1963 ἕως 18.6.1964 ἀντιστοιχοῦσαι ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας. Ἐπομένως περὶ τῶν περιστατικῶν τούτων ὑφίσταται δεδικασμένον, ὅπερ νομίμως ἐπικαλεῖται ὁ ἐφεσίβλητος. Περαιτέρω ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Μετὰ τὴν ὡς ἄνω ἄρνησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος Νοσοκομείου ὅπως δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ ἐφεσιβλήτου οὗτος ἐμίσθωσεν ἀλλαχοῦ τὴν ἐργασίαν του, εἰδικώτερον οὗτος ἀπὸ 6.6.1963 προσελήφθη ὡς μάγειρος εἰς τὸ λουτροθεραπευτήριον ἀναπήρων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ δὴ εἰς Κ.Α.Α.Π. Μεθάνων, ἔνθα προσέφερεν ἔκτοτε ἐπὶ μισθῷ τὰς ὑπηρεσίας του τοὐλάχιστον μέχρι τῆς 27.9.1965 (βλ. ὑπ' ἀριθ. 400/216/15.9.1965 Κ.Α.Α.Π. Μεθάνων). Τὴν 18ην Ἰανουαρίου 1964 ὁ ὑπάλληλος τοῦ ἐκκαλοῦντος Νοσοκομείου Α.Π., κατόπιν ἐντολῆς τοῦ διευθυντοῦ Γραμματείας τοῦ Νοσοκομείου Ε.Κ., μετέβη εἰς τὴν ἐν Νέᾳ Χαλκηδόνι καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δ. οἰκίαν τοῦ ἐφεσιβλήτου μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως εἰδοποιήσῃ αὐτὸν νὰ προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ ἐργασίαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον, πλὴν ὅμως ἐπληροφορήθη, ὅτι οὗτος διαμένει εἰς λουτρόπολιν Μεθάνων, ἔνθα καὶ ἐργάζεται. Ἀκολούθως τὴν 22αν Ἰουνίου 1964 ὁ αὐτὸς ὑπάλληλος, τῇ ἐντολῇ τοῦ αὐτοῦ Διευθυντοῦ, μετέβη εἰς Μέθανα, ὅπου συνήντησε τὸν ἐφεσίβλητον ἐργαζόμενον ὡς μάγειρον εἰς τὸ λουτροθεραπευτήριον Ἀναπήρων τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἀνεκοίνωσεν εἰς αὐτὸν τὴν βούλησιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἤτοι ὅπως προσέλθῃ εἰς τοῦτο καὶ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον. Παρὰ ταῦτα ὁ ἐφεσίβλητος δὲν προσῆλθεν, ὡς ἐκ τούτου δὲ τὸ ἐκκαλοῦν ἀπέστει-

λεν ἐκ νέου εἰς Μέθανα τὸν ὡς ἄνω ὑπάλληλόν του Α. Π. μετὰ τοῦ δικαστικοῦ κλητῆρος τῶν ἐν Ἀθήναις Πρωτοδικῶν Κ.Π., ἵνα ὁ τελευταῖος ἐπιδώσῃ εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὴν ἀπὸ 5.8.1964 ἐξώδικον πρόσκλησιν καὶ δήλωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἔχουσαν οὕτω: «Μὲ τὴν ἐπιφύλαξιν παντὸς ἐν γένει δικαιώματός μας καὶ δὴ τοῦ τῆς ἀσκήσεως ἐφέσεως κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3819/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν καλοῦμεν ὑμᾶς, ὅπως ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς παρούσης προσέλθητε καὶ ἀναλάβητε ἐργασίαν παρ' ἡμῖν. Ἡ μὴ ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας παρουσίασις ὑμῶν καὶ τυχὸν ἄρνησις ἢ δυστροπία ἀναλήψεως τῆς προσφερομένης ἡμῖν ἐργασίας θέλει θεωρηθῆ ὡς ἀδικαιολόγητος ἄρνησις ἀναλήψεως ὑπηρεσίας». Ἡ ὡς ἄνω ἐξώδικος πρόσκλησις καὶ δήλωσις ἐπεδόθη πράγματι εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τὴν 7.8.1964, συνταγέντος τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2568/7.8.1964 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως κατὰ τὴν ἐπίδοσιν δὲ ταύτης ὁ ἐφεσίβλητος συνεβουλεύθη περὶ τοῦ πρακτέου τὸν ὡς ἄνω δικαστικὸν κλητῆρα καὶ τὸν συνοδεύοντα αὐτὸν ὑπάλληλον τοῦ ἐκκαλοῦντος Νοσοκομείου Α.Π., ἐὰν δηλαδὴ ἦτο προτιμώτερον διὰ τοῦτον, ὅπως προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ Νοσοκομεῖον ἢ ὅπως παραμείνῃ εἰς Μέθανα, ὅπου, ὡς ἐδήλωσεν, ἦτο καλὰ πλέον ἐγκατεστημένος. Καὶ μετὰ τὴν ὡς ἄνω διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρόσκλησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅπως προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ ἐργασίαν εἰς τὸ ἐκκαλοῦν ἐντὸς δύο ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως της εἰς αὐτόν, οὗτος οὔτε προσῆλθεν, οὔτε ἀπήντησεν ἀμέσως. Ὅτι θέλει ἀσκήσει τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως διὰ τοὺς ὀφειλομένους εἰς αὐτὸν μισθούς, ἀλλὰ τὴν 13.8.1964, ἤτοι μετὰ πάροδον 6 ἡμερῶν, ἐπέδωκεν οὗτος διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος εἰς τὸ ἐκκαλοῦν ἐξώδικον δήλωσιν ἐπισχέσεως ἐργασίας καὶ διαμαρτυρίας, ἔχουσαν οὕτω: «Εἰς ἀπάντησιν τῆς κοινοποιηθείσης ἀπὸ 7.8.1964 ἐξωδίκου προσκλήσεώς σας, δηλῶ ὑμῖν, ὅτι οὐδέποτε ἠρνήθην ὑπηρεσίαν, ἀλλ' ἀντιθέτως ὑμεῖς ἠρνήθητε τὸν διορισμόν μου, δι' ὃ καὶ κατέφυγον δικαστικῶς. Ἡ πρόσκλησις σας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας λόγῳ τῆς μὴ καταβολῆς τῶν μέχρι τοῦδε ὀφειλομένων ἀποδοχῶν μου εἶναι παράνομος. Ὑμεῖς εἴσθε ἀποκλειστικῶς ὑπαίτιοι τοῦ δικαστικοῦ ἀγῶνος συνεπείᾳ τῆς μὴ προσλήψεώς μου καὶ ἐπειδὴ εὑρίσκομαι εἰς δεινὴν οἰκονομικὴν ἀθλιότητα, διατηρῶ καὶ τὰ δικαίωμα ἐπισχέσεως ἐργασίας μου μέχρι πλήρους καταβολῆς τῶν καθυστερουμένων ἀποδοχῶν μου ἀπὸ 18.2.1964 ἕως σήμερον μετὰ τῶν δικαστικῶν ἐξόδων. Εὐθὺς ὡς μοὶ καταβληθῶσιν αἱ καθυστερούμεναι ἀποδοχαὶ θὰ προσέλθω ἀμέσως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Ἡ πρόσκλησίς σας ἐπίσης δὲν εἶναι σπουδαία καὶ σοβαρά, διότι πολὺ καλῶς γνωρίζω τὰς κακὰς προθέσεις σας. Λόγῳ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω διατηρήσεως τοῦ δικαιώματος ἐπισχέσεως ἐργασίας μου ἐπὶ τῶν πλάσματι δεδουλευμένων ἀποδοχῶν μου δὲν εὑρίσκομαι ἐν ὑπερημερίᾳ καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ σύμβασις ἐργασίας μου ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη καὶ λογίζεται ὡς μὴ διακοπεῖσα». Περαιτέρω βεβαιοῦνται, ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν τὴν 23.6.1964, ἤτοι πρὸ ἑνὸς περίπου μηνὸς πρὸ τῆς ἐπιδοθείσης εἰς τὸν ἐφεσίβλητον προσκλήσεως περὶ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του καὶ ὀλίγας μόνον ἡμέρας πρὸ τῆς τοιαύτης εἰδοποιήσεως τούτου διὰ τοῦ ὑπαλλήλου Α.Π., κατέβαλεν εἰς αὐτὸν (ἐφεσίβλητον) δραχμὰς 4.668, ἤτοι δραχμὰς 4.446 δι' ἐπιδικασθὲν κεφάλαιον δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 3819/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Ἀθηνῶν καὶ δραχμὰς 222 διὰ νομίμους τόκους τούτου, μεταγενεστέρως δὲ κατέβαλε καὶ τὰ ἐπιδικασθέντα διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 7670/1964 ὡς ἄνω ἀποφάσεως παρὰ καὶ ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὡς ἄνω ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπισχέσεως τὰ ὀφειλόμενα εἰς αὐτὸν δὲν ὑπερέβησαν τὸ ποσὸν τῶν 2.800 δραχμῶν. Τέλος προκύπτει, ὅτι τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προσταισίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 162/4.12.1965 ἀποφάσεώς του, καινοποιηθείσης καὶ εἰς τὸ ἐκκαλοῦν, ἀνεκάλεσε τὴν παρ' αὐτῷ γενομένην τοποθέτησιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, κατόπιν τῆς ἀπὸ 19.11.1965 αἰτήσεως τοῦ τελευταίου. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα καὶ προκύψαντα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ καὶ λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν, ὅτι κατὰ τὰ ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ.

ἡ ἑρμηνεία τῶν συμβάσεων, καθὼς καὶ πάσης δικαιοπρακτικῆς ἐνεργείας, γίνεται ὡς ἐπιβάλλει ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἐφ' ὅσον τὸ ἐκκαλοῦν Νοσοκομεῖον ἐδήλωσεν εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἀπὸ τῆς 22 Ἰουνίου 1964, ὅτι ἀποδέχεται τὴν ἐργασίαν τούτου, οὗτος δὲ ἐξηκολούθησεν ἀδικαιολογήτως νὰ ἀπέχῃ ταύτης καὶ μάλιστα καὶ μετὰ τὴν γενομένην τὴν 5.8.1964 διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος ἔξωδικον πρόσκλησιν, χωρὶς ἅμα νὰ ἀπαντήσῃ ἐντὸς τῆς ταασομένης εὐλόγου προθεσμίας τῶν δύο ἡμερῶν, πρόδηλον εἶναι, ὅτι ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐκκαλοῦντος, ἡ ἐπελθοῦσα ἐκ τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἔπαυσεν ὀφισταμένη, μὴ ἀπαιτουμένου, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ὅπως ἡ δήλωσις αὕτη περὶ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν συνοδεύηται ὑπὸ προσφορᾶς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας γεννηθεισῶν ὑποχρεώσεων τοῦ πιστωτοῦ. Ἐξ ἄλλου, τὸ δικαίωμα ἐπισχέσεως τῆς ἐργασίας του ὁ ἐφεσίβλητος δὲν τὸ ἠσκησεν ἀμέσως ἅμα τῇ δηλώσει τοῦ πιστωτοῦ του ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας του, ἀλλὰ πολὺ μεταγενεστέρως, ἐφ' ὅσον δὲ τοῦτο δὲν ἠσκήθη ἐγκαίρως περιῆλθεν οὗτος (ἐφεσίβλητος) εἰς ὑπερημερίαν, αἱρομένης τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου του. Καὶ ταῦτα πάντα, ἀνεξαρτήτως τῆς ἀοριστίας τῆς περὶ ἐπισχέσεως δηλώσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀφοῦ δὲν ἀναφέρεται ἐν αὐτῇ ποῖον εἶναι τὸ ὀφειλόμενον ἐκ καθυστερουμένων μισθῶν ποσόν, διὰ τὸ ὁποῖον οὗτος ἀσκεῖ τὸ δικαίωμα τῆς ἐπισχέσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ ὑπὸ τὴν ἐκδοχὴν ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἠσκήθη ἐγκαίρως ἡ ἄσκησις αὐτοῦ ὑπὸ τας ὡς ἀνω περιστάσεις εἶναι καταχρηστική, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν διαγραφόμενα ὅρια τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. Τοῦτο δὲ διότι κατὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος δὲν ὀφείστατο ἀξιόλογος καθυστέρησις ἀποδοχῶν τοῦ ἐφεσιβλήτου, δοθέντος ὅτι πρὸ ὀλίγων μόνον ἡμερῶν τὸ ἐκκαλοῦν εἶχε καταβάλει εἰς τοῦτον τὸ πλεῖστον τῶν ὀφειλομένων καὶ ἐπὶ πλέον διότι διὰ τῆς τοιαύτης ἐπισχέσεως δὲν ἐσκοπήθη ἡ ἐξασφάλισις καὶ ἡ ἱκανοποίησις τῶν ὀφειλομένων, ἀλλὰ ἡ ἄρσις τῆς ὑπερημερίας αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας του δὲν προσῆλθεν εἰς τοῦτο, ἵνα προσφέρῃ ταύτας, ἀλλ' ἐπροτίμησε νὰ παραμείνῃ ἐργαζόμενος εἰς τὸν ἕτερον ἐργοδότην, εἰς τὸν ὁποῖον εἶχε πρὸ πολλοῦ μισθώσει τὴν ἐργασίαν του, ἦν πρόθεσίν του ἀλλωστε ἐδήλωσε τόσον εἰς τὸν δικαστικὸν κλητῆρα τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅσον καὶ εἰς τὸν ὑπάλληλον τούτου κατὰ τὴν ἐπίδοσιν τῆς προσκλήσεως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Τοῦτο ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, κατόπιν τῆς ἀπὸ 19.11.1965 αἰτήσεώς του, ἠτήσατο παρὰ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τὴν ἀνάκλησιν τῆς τοποθετήσεώς του ἐκ τοῦ ἐκκαλοῦντος, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Τὰ ἀντίθετα ὅθεν δεξαμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἤτοι ὅτι δὲν ἠρθη ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου, καίτοι τοῦτο προσεκάλεσε διὰ τῆς ἀπὸ 5.8.1964 ἐξωδίκου προσκλήσεώς του τὸν ἐφεσίβλητον - ἐναγοντα, ὅπως προσέλθῃ καὶ ἀναλάβῃ παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίαν, ἐφ' ὅσον τὸ ἐναγόμενον δὲν προσεφέρθη νὰ καταβάλῃ τῷ ἐνάγοντι τὰς μέχρι τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὀφειλομένας ἀποδοχάς του, ἐν ὄψει καὶ τῆς γενομένης ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ 13.8.1964 ἐπισχέσεως, μὴ οὔσης καταχρηστικῆς, ἐσφαλε καὶ εἰς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ εἰς τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τοὺς βασίμους σχετικοὺς λόγους τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, δεκτῆς γινομένης τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἀγωγή.

ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΠΕΡΙΕΛΘΟΝΤΟΣ ΜΕΤΑ ΠΑΡΑΓΡΑΦΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΣ ΕΞ ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΣ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικην βλάβην επί εργατικού άτυχήματος

Έννοια άρθρου 938 Αστικού Κώδικος.—Προυπόθεσις ότι ο ζημιώσας κατέστη πλουσιώτερος λόγω και μόνον της αδικοπραξίας και όχι λόγω της ωφελείας, ην απεκόμισε συνεπεία της διά της παραγραφής επελθούσης απαλλαγής του από της αποζημιώσεως, μη περιλαμβανομένης εις την έννοιαν του «περιελθόντος» εις τον οφειλέτην της εκ της αδικοπραξίας ηθικής βλάβης επί εργατικού ατυχήματος.

Κατά τό άρθρον 938 Αστικού Κώδικος ή εξ αδικοπραξίας οφειλων αποζημίωσιν υποχρεούται κατά τάς περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις εις απόδοσιν του περιελθόντος αύτω και άν έτι ή εκ της αδικοπραξίας απαίτησις παρεγράφη.

Μέ έρεισμα την διάταξιν ταύτην μισθωτός, παθών εργατικόν άτύχημα, ήξίωσε να τω καταβληθή τό εν τη αγωγή ποσόν χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικην βλάβην, κατ' άρθρον 932 Αστικού Κώδικος (περί της οποίας ίδετε ΕΕΔ 25, 810) και μετά την παραγραφήν (πενταετή, άρθρον 937 Α.Κ. ίδετε και ΕΕΔ 25, 984, ένθα περί τούτου νομολογία) της αξιώσεως εξ αδικοπραξίας.

Αλλ' ως δέχεται ή κατωτέρω δικαστική απόφασις ή αξίωσις αύτη του μισθωτού να τω αποδοθή ή χρηματική ικανοποίησις κατά τάς διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού, ως περιελθών εις τον εργοδότην, δέν εστηρίζετο εις τον νόμον και συγκεκριμένως εις την έννοιαν του άρθρου 938 Αστικού Κώδικος (περί του οποίου ίδετε Α.Π. 427/1964, Ολομελείας, εισηγητής Θ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 23, 856, Α.Π. 626/1964, Τμ. Γ', εισηγητής Μ. Ζαφειρόπουλος, ΕΕΔ 25, 1363, Α.Π. 375/1966, Τμ. Β', εισηγητής Κ. Παπαϊωάννου, ΕΕΔ 25, 984).

Ως παρετηρήθη (*Παντ. Δημάκος*, ΕΕΔ 23, 963), εφ' όσον εκ της άδίκου πράξεως ούδεμία προσκομίζεται εις τον δράστην ωφέλεια (οίον επί της ηθικής βλάβης), ή πενταετία παραγράφει την αξίωσιν, μη καταλειπομένου πλουτισμού υπέρ του δράστου.

Πρωτοδίκου Αθηνών 3309/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. *Δ. Τζούμας*

Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Ανδριανάκης, Δ. Οικονομίδης

Η διάταξις του άρθρου 938 Α.Κ., δρίζουσα ότι ο εξ αδικοπραξίας οφείλων αποζημίωσιν υποχρεούται κατά τάς διατάξεις του αδικαιολογήτου πλουτισμού εις απόδοσιν του περιελθόντος αύτω και άν έτι ή εκ της αδικοπραξίας απαίτησις παρεγράφη, σαφώς προυποθέτει, ότι ο ζημιώσας κατέστη πλουσιώτερος λόγω και μόνον της αδικοπραξίας (και δή είτε θετικώς, διά της θετικής δηλονότι αυξήσεως της περιουσίας του, είτε αποθετικώς, διά της μή ελαττώσεως αύτης) και ούχι λόγω της ωφελείας, ην απεκόμισε συνεπεία της διά της παραγραφής επελθούσης απαλλαγής του από της αποζημιώσεως. Ως εκ τούτου εις την έννοιαν «του περιελθόντος» τω οφειλέτη δέν περιλαμβάνεται ή εκ της αδικοπραξίας ηθική βλάβη, ή αποθετική ζημία (διαφυγόν κέρδος) και ή άνευ ωφελείας ζημία (βλέπε Α.Π. 164/1956, ΝοΒ 4, 695, Α.Π. 661/1963, ΝοΒ 12, 391, Α.Π. Ολομελείας 427/1964, ΝοΒ 12, 1023 και υπ' αύτην αγόρευσιν Εισαγγελέως Αρείου Πάγου, *Κ. Καυκά*, Ενοχικόν, έκδ. Γ', υπ' άρθρον 938). Κατ' ακολουθίαν, ή υπό κρίσιν αγωγή, δι' ης ο ενάγων, ισχυριζόμενος, ότι κατ' Απρίλιον 1960 υπέστη, ενώ είργάζετο εις τά εν Ελευσίνι μεταλλεία της εναγομένης, εργατικόν άτύχημα εξ υπαιτιότητος των υπ' αύτης προστηθέντων, ζητεί, ίνα υποχρεωθή ή εναγομένη νά τω καταβάλη κατ' εφαρμογήν του άρθρου 938 Α.Κ. και μετά την παραγραφήν της εξ αδικοπραξίας (άρθρον 914 Α.Κ.) αξιώσεως του, λόγω χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικην βλάβην, τό ποσόν των δραχμών 40.000, τυγχάνει απορριπτέα ως μή νόμιμος, αφού, συμφώνως προς τά προεκτεθέντα, εις την έννοιαν «του περιελθόντος» του άρθρου 938 Α.Κ. δέν περιλαμβάνεται και ή χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικην βλάβην, δεδομένου ότι αύτη κείται εκτός της έννοίας του αδικαιολογήτου πλουτισμού, τόσον υπό την θετικήν, όσον και την αποθετικήν μορφήν αύτου. Δέον, όθεν, όπως απορριφθή αύτη.

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΕΙΣΤΗΡΙΑΣΜΟΣ

ΠΡΟΝΟΜΙΑ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΕΝ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΕΙ

I

Έννοια άρθρου 8 Νομοθετικού Διατάγματος 4256/1962

Κάλυψις διά της άνωτέρω διατάξεως μόνον των απαιτήσεων εν άρθρω 12 § 2 Νόμου 3252/1955, ήτοι του μισθού του τρέχοντος και παρελθόντος έτους και της αποζημιώσεως του Νόμου 2112/1920, χωρίς να δημιουργήση νέα προνόμια υπέρ των εργαζομένων.

Πρωτοδικείου Αθηνών 18714/1965

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. *Σ. Αντωνακόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Δ. Μάμαλης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Λικούργος, Δ. Θεοβιδόπουλος, Κ. Δοδόπουλος, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου, Κ. Τσεγρής, Χ. Δημητρέλλος

Κατά τό άρθρον 8 του ν.δ. 4256/1962 έπί άναγκαστικού πλειστηριασμού κινητού ή άκινήτου, βαρυνομένου δι' ένεχύρου ή υποθήκης, αί απαιτήσεις, αί απολαύουσαι γενικού ή ειδικού προνομίου κατατάξεως, κατατάσσονται πρό των έμπραγμάτως ησφαλισμένων δανειστών μόνον μέχρι του 1)3 τού διανεμητέου εις τούς δανειστάς ποσού, μετά την άφαίρεσιν έκ του έκπλειστηριάσματος τού φόρου μεταβιβάσεως και των έξόδων έκτελέσεως. Απαιτήσεις έκ μισθών των υπαλλήλων και ημερομισθίων των εργατών, ώς και αποζημιώσεις και έν γένει απαιτήσεις έξ άμοιβής έξηρτημένης εργασίας, κατατάσσονται προνομιακώς πρό πάσης οιασδήποτε άλλης απαιτήσεως, περαιτέρω δέ ή κατάταξις ένεργείται κατά σειράν τού προνομίου έκάστης απαιτήσεως, έάν δέ τινες τούτων είναι ισοβάθμιοι, τότε έν ανυπαρξία τού 1)3 κατατάσσονται συμμέτρως. Έπί τού υπολοίπου τού έκπλειστηριάσματος κατατάσσονται αί έμπραγμάτως ησφαλισμέναι απαιτήσεις, κατά την σειράν έκάστης, έπί δέ τού μετά την ικανοποίησιν τούτων απομείναντος υπολοίπου κατατάσσονται αί μή ικανοποιηθείσαι έκ του 1)3 του έκπλειστηριάσματος προνομιακαί απαιτήσεις, κατά τά άνωτέρω, και μετά ταύτα αί έγχειρόγραφοι απαιτήσεις συμμέτρως.

Έκ της διατάξεως ταύτης, συνδυαζομένης και πρός τό άρθρον 14 § 1 του αύτου ν.δ., καθ' ὁ πάσα κειμένη διάταξις έξακολουθεί ισχύουσα, έφ' όσον δέν άντίκειται εις τάς διατάξεις αύτου, σαφώς συνάγεται, ότι μετά την έναρξιν της ισχύος του (19.10.1962) έπί άναγκαστικού πλειστηριασμού κινητών και άκινήτων, άφού άφαιρεθώσι τά έξοδα έκτελέσεως και ὁ φόρος μεταβιβάσεως, τό έκπλειστηρίασμα, διαιρούμενον διά του τρία, χωρίζεται έν συνεχεία εις δύο όμάδας. Και έκ των 2)3 μέν ικανοποιούνται αί έμπραγμάτως ησφαλισμέναι απαιτήσεις κατά σειράν έκάστης, έπί του 1)3 δέ αί απαιτήσεις, αί απολαύουσαι γενικού ή ειδικού προνομίου κατατάξεως, αίτινες καταλαμβάνουσι και έκ των υπολοίπων 2)3 ό,τι απομένει μετά την πλήρη ικανοποίησιν των έμπραγμάτως ησφαλισμένων δανειστών. Περαιτέρω διά της αύτης διατάξεως δέν έδημιουργήθησαν μέν νέα προνόμια υπέρ των έργατών και υπαλλήλων, άλλ' έρρυθμίσθη ή κατάταξις των τεθεσπισμένων τοιούτων βάσει του άρθρου 12 § 2 νόμου 3252/1955, έν ῷ ὁρίζεται, ότι «προνομιούχοι» τυγχάνουσι ὁ καθυστερημένος μισθός των υπαλλήλων, τεχνιτών, έργατών, υπηρετών και του πάσης φύσεως προσωπικού του καθ' ού ἡ έκτέλεσις διά τό τρέχον και τό παρελθόν έτος, ώς έπίσης και ἡ κατά τάς διατάξεις του νόμου 2112/1920 και του άπό 16/18.7.1920 ν.δ. όφειλομένη αποζημίωσις, καθωρίσθη δέ, ότι αί απαιτήσεις αύται ικανοποιηθώσιν έκ του 1)3 του έκπλειστηριάσματος εις την πρώτην τάξιν πρό πάσης άλλης απαιτήσεως. (Πρβλ. Όλ. Α.Π. 359 και 360/1962, ΝοΒ 10, 806). Ταύτα σαφώς περαιτέρω συνάγεται και έκ των έν τῇ Βουλῇ συζητήσεων, καθ' άς ὁ είσαγαγών τό νομοσχέδιον Υπουργός του Συντανισμού άναφέρεται εις τάς προνομιούχους απαιτήσεις, άλλά και έκ της συναφούς διατυπώσεως της πρώτης περιόδου της παραγράφου 1 του άρθρου τούτου, έν ᾗ ρητώς άναφέρεται «περί απαιτήσεων απολαυουσών γενικού ή ειδικού προνομίου», διά της παραγράφου δέ τούτου, χωρίς νά δημιουργούνται προνόμια, έξαίρονται αί ήδη προνομιούχοι έργατικαί απαιτήσεις εις την πρώτην τάξιν και ὁρίζεται, ότι «ικανοποιούνται πρό πάσης άλλης», της περαιτέρω κατατάξεως ένεργουμένης κατά την σειράν του προνομίου έκάστης. Αντίθε-

τος έκδοχή θά ὑπερέβαινε τόν σκοπόν τοῦ νόμου, ὅστις ἐξεδόθη πρός τόνωσιν τῆς βιομηχανικῆς πίστεως δι' ἐνισχύσεως τῆς ὑποθήκης καί τοῦ ἐνεχύρου, πρός δέ τῶν διά τῆς ὡς ἄνω ρυθμίσεως δυσμενῶν διά τάς προνομιούχους ἐργατικάς ἀπαιτήσεις συνεπειῶν, ὡς ἐκ τοῦ περιορισμοῦ τοῦ διανεμητέου ἐκπλειστηριάσματος εἰς τό 1)3, ὡρίσθη ἡ κατά προτίμησιν ἱκανοποίησις αὐτῶν. Ὅθεν, ὁ συντάξας τόν προσβαλλόμενον ὑπ' ἀριθ. 10214/1964 πίνακα κατατάξεως συμβολαιογράφος, δεχθείς ὅτι προνομιοῦχοι τυγχάνουσιν ἅπασαι αἱ ἐργατικαί ἀπαιτήσεις τῶν ἐν αὐτῷ ἀναφερομένων ἐργατοϋπαλλήλων, ἀνεξαρτήτως χρόνου, ἐσφαλε καί ἔδει, ἐάν ὑφίστατο καί τό ὡς κατωτέρω ἐξεταζόμενον ἔννομον συμφέρον, κατά μερικήν παραδοχήν τοῦ σχετικοῦ λόγου, νά μεταρρυθμισθῇ ὁ πίναξ κατά τόν βάσιμον περί τούτου λόγου τῶν ὑπό κρίσιν ἀνακοπῶν, ἐν οἷς ὅλως ἀβασίμως ὑποστηρίζεται, ὅτι κατάταξις τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, Ι.Κ.Α. καί Ταμείου Γερόντων ἔδει νά γίνῃ εἰς τήν αὐτήν τάξιν μετά τῶν ἐργατικῶν ἀποδοχῶν. Ἀντιθέτως ἀρθῶς ἠρμήνευσεν οὗτος τήν ὡς ἄνω διάταξιν καί ἱκανοποίησεν ἐκ τῶν 2)3 τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ἀνερχομένης εἰς δραχμάς 7.398.048, τάς ἐμπραγμάτως ἠσφαλισμένας ἀπαιτήσεις κατά τό ὅλον, ἤτοι κατά δραχμάς 2.727.924 τήν Ἐθνικήν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος, καί ἐπί τοῦ ὑπολοίπου τῶν 2)3, ἤτοι κατά δρχ. 4.668.124, τήν ἐπομένην ταύτης ἐνυπόθηκον δανείστριαν Ἐθνικήν Κτηματικήν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καί οἱ τά ἐναντία ὑποστηρίζοντες λόγοι τῶν ὑπό κρίσιν ἀνακοπῶν ἀπορριπτέοι ἐλέγχονται ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) *Παρατηρήσεις* :

Ἡ ἀπόφασις δέχεται, ὅτι κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4256/1962 δέν ἐδημιουργήθησαν νέα προνόμια ὑπέρ τῶν ἐργαζομένων (καί εἰδικῶς δέν κατηργήθη ὁ περιορισμός τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας, εἰς τήν προνομιακήν κάλυψιν μισθῶν τοῦ τρέχοντος καί τοῦ παρελθόντος ἔτους), ἀλλ' ἐρρυθμίσθη ἡ σειρά τῶν ἤδη τεθεσπισμένων προνομίων (τοῦτο ἔχουν ἤδη δεχθῇ αἱ Α.Π. 859/1962, ΕΕΔ 21, 785, εἰς ἣν καί ἀναφέρεται ἡ σχολιαζομένη καί 621/1963, ΕΕΔ 23, 99, προκαιμένου ὅμως περί τῆς ἀναλόγου καί ὄχι τῆς αὐτῆς ἀκριβῶς περιπτώσεως τοῦ ἄρθρου 1 § 4 νόμων 3908/1958). Ἀντιθέτως εἶχε κρίνει, ἐρμηνεύσασι ὁμοίως τό ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4256/1962, ἡ Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 12295/1963, ΕΕΔ 29, 1339 ἐπ., σχολιασθέν ταύτης εἰς *Βαρβάκα*, Τά προνόμια τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει, ἐν ΕΕΔ 23, 513 ἐπ., II, 4 61. Ἡ ὑποστηριχθεῖσα ὅμως ὑπό τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς ἄποψις δέν ἐγένετο δεκτή ὑπό τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν εἰς τήν κατ' ἔφεσιν δίκην (Ἐφ. Ἀθηνῶν 1363/1964, ΕΕΔ 23, 1233), ὁμοίως δέ ἐκρίθη κατ' ἀναίρεσιν διά τῆς Α.Π. 134/1965, ΝοΒ 1965, 1001). Οὕτως ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις ἠκολούθησεν ἐπί τοῦ σημείου τῆς χρονικῆς ἐκτάσεως τοῦ προνομίου τῶν ἀπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας τήν ἤδη δημιουργηθεῖσαν νομολογιακήν ἄποψιν ἐπί τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4256/1962. (Ὁμοία ἐτήρησεν ἐν προκειμένῳ καί ἡ κατωτέρω δημοσιευομένη 5/1965 Πρωτοδικείου Ρεθύμνης). Κατά τήν σχολιαζομένην ἀπόφασιν τό ὅτι δέν ἐδημιουργήθησαν διά τῆς ἐν λόγω διατάξεως νέα προνόμια ὑπέρ τῶν ἐργαζομένων προκύπτει ἀφ' ἑνός ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων καί ἀφ' ἑτέρου ἐκ τῆς πρώτης περιόδου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου τούτου, ἐν ᾗ ρητῶς ἀναφέρεται περί «ἀπαιτήσεων ὁπωσδήποτε γενικῶν ἢ εἰδικῶν προνομίων», διά τῆς παραγράφου δέ αὐτῆς, χωρίς νά δημιουργοῦνται προνόμια, ἐξαίρονται αἱ ἤδη προνομιοῦχοι ἀπαιτήσεις τῶν ἐργαζομένων εἰς τήν πρώτην τάξιν καί ἱκανοποιοῦνται πρό πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως. Ἀντίθετος ἐκδοχή θά ὑπερέβαινε τόν σκοπόν τοῦ νόμου, ὅστις εἶναι ἡ τόνωσις τῆς πίστεως. Πιστεύομεν, ὅτι παρά τήν συλλογιστικήν αὐτήν ἴσως ὁμοία ἀπαντᾶται εἰς ἁπάσας τάς δεχομένας τήν ἄποψιν ταύτην ἀποφάσεις, ἤτοι Α.Π. 134/1965 καί Ἐφ. Ἀθηνῶν 1363/1964), τό ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4256/1962 (ὅπερ περιορίζει τά προνόμια εἰς τό τρίτον τοῦ ἐκπλειστηριάσματος) ἐπεκτείνει εἰδικῶς τό προνόμιον τῶν ἀπαιτήσεων τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας εἰς παντός εἴδους ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀνεξαρτήτως χρόνου γενέσεως αὐτῶν (ἴδε *Βαρβάκα*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Κατά τό κείμενον τῆς διατάξεως «...Ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν ἐπαλλήλων καί ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, ὡς καί ἀποζημιώσεις καί ἐν γένει ἀπαιτήσεις ἐξ ὁμοίας ἐξηρτημένης ἐργασίας, κατατάσσονται προνομιακῶς....». Εἶναι δηλαδή τόσον σαφές τό γράμμα τοῦ νόμου καί τό πνεῦμα αὐτοῦ ὑπέρ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ προνομίου, ὥστε θεωροῦμεν, ὅτι δυσχερῶς δύναται νά ἐπιστηριχθῇ ἡ ἀντίθετος ἄποψις, καθ' ἣν, ἐπί τῆς ἀνωτέρω ἐπίτηδες λίαν εὐρείαν ἐκφρασιν, ἐξυπακούεται νά προστατεύεται προνομιακῶς μόνον τό καθυστεροῦμενον μισθός τῶν ἐπαλλήλων, τεχνιτῶν, ἐργατῶν, ὑπηρετῶν καί τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ τοῦ κιθ' αὑ ἡ ἐντέλεσις διά τό τρέχον καί τό παρελθόν ἔτος, ὡς ἐπίσης καί ἡ κατά τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2112 καί τοῦ ἀπό 16/18.7.1920 ν.δ. ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ὡς εἶναι ἡ διατύπωσις τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας. Ἂν σκοπός τοῦ νόμου ἦτο νά ἐξακολουθήσῃ νά προστατεύῃ προνομιακῶς μόνον τούς μέχρι τῆς ἰσχύος του προνομιακάς ἀπαιτήσεις τῶν ἐργαζομένων, ἡ ἐν λόγῳ διατύπωσις θά ἦτο: καί κατ' ἄρθρον 940 § 4 Πολ. Δικονομίας ἀπαιτήσεις κατατάσσονται προνομιακῶς κλπ.». Δέν

ήθελήθη ὅμως νὰ προστατευθοῦν αἱ ἀπαιτήσεις τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας ἁπλῶς, ἀλλὰ «καὶ ἐν γένει ἀπαιτήσεις ἐξ ἀμοιβῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας», ὡς εἶναι τὸ κείμενον τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4256/1962.

Ἡ ἄποψις αὕτη τῆς βελτιώσεως κατὰ χρόνον καὶ κατ' εἶδος τοῦ προνομίου, ἥτις ἐρείδεται εἰς τὸ σαφὲς γράμμα τοῦ νόμου, ἐπροωθήθη ἰσχυρῶς ἐκ τῆς τελεολογικῆς ἑρμηνείας, ὅσον καὶ ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων. Ναὶ μὲν διὰ τοῦ ν.δ. 4256/1962 τὸ προνόμιον ἐν γένει περιορίσθηκαν εἰς τὸ τρίτον τοῦ ἐκπλειστηριάσματος χάριν τῆς ἐμπραγμάτου πίστεως, ὅμως εἰδικῶς κατεβλήθη προσπάθεια, ὅπως ὁ περιορισμὸς οὗτος εἶναι, κατὰ τὸ δυνατόν, ἐλαχιστέρου αἰσθητὸς εἰς βάρος τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐργαζομένων. Οὕτως, ἀφ' ἑνὸς τὸ προνόμιον τῶν ἀπαιτήσεων αὐτῶν ἀνῆλθε πλέον εἰς τὴν πρώτην τάξιν, ἀφ' ἑτέρου δὲ καλύπτει εἰς τὸ ἑξῆς πάσας ἐν γένει τὰς ἀπαιτήσεις ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως χρόνου γενέσεως των. (Μάλιστα κατὰ τὰς ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεις ὁ περιορισμὸς τῶν προνομίων εἰς τὸ τέταρτον τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ὡς προέβλεπε τὸ σχέδιον ν.δ., μετετράπη εἰς περιορισμὸν ἑνὸς τρίτου).

Βεβαίως ἡ τοιαύτη ἔκτασις τοῦ προνομίου τούτου ὑπάρχει πάντοτε ἐντὸς τοῦ τρίτου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος, ὥστε ἡ βελτίωσις χρονικῶς καὶ ποσοτικῶς τῆς ἐκτάσεώς των, ἥτις μερικῶς μόνον ἀντισταθμίζει τοὺς τοιούτους περιορισμούς του, ἐγένετο ἐπὶ ξημίᾳ μόνον τῶν λοιπῶν προνομιούχων πιστωτῶν, ὄχι καὶ τῶν ἐμπραγμάτων τοιούτων, οἱ ὁποῖοι κατ' οὐδὲν συνήθως ὠφελοῦνται ἢ βλάπτονται, ὁσηνδήποτε ἔκτασιν καὶ ἂν ἔχουν τὰ περιοριζόμενα πλέον ἐντὸς τοῦ τρίτου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος προνόμια, διότι δι' αὐτοὺς διασωλάσσονται τὰ ὑπόλοιπα 2/3 τούτου. (Εἰς τὴν πρᾶξιν μάλιστα τὸ ὀηθὲν τρίτον συνήθως δὲν ἐπαρκεῖ οὐδὲ διὰ τὰ προνόμια τῶν ἐργαζομένων, ὅταν κατατάσσονται συμμέτρως). Ἀντίθετος ἄποψις θὰ ἐπεξέβαινε τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου (καὶ ὄχι ἡ ἀνωτέρω, ὡς δέχεται ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις, διότι θὰ ἐθησίαζεν ὑπὲρ τῆς ἐμπραγμάτου πίστεως καὶ ἑτέρου τμήματος τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐργαζομένων μὲ ἀμφίβολα ἀποτελέσματα, διότι τοῦτο μᾶλλον θὰ ἀπεκρούετο ὑπὸ τῶν λοιπῶν προνομιούχων πιστωτῶν (Δημόσιον, Ι.Κ.Α. κλπ.). Ἡ πολεμουμένη ἄποψις ἐντεῦθεν μὴ ὀρθῶς ἐξέγει ἐπιχειρήματα ἐκ τοῦ σκοποῦ τοῦ νόμου, ὅστις δὲν εἶναι ἀποκλειστικῶς, ὡς αὕτη δέχεται, ἡ τόνωσις τῆς ἐμπραγμάτου πίστεως, διότι τὸ μεγαλύτερον μέρος τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων κατηναλώθη διὰ τὸ προνόμιον τῶν ἐργαζομένων. Μάλιστα ἐκ τῶν συζητήσεων αὐτῶν νομίζομεν, ὅτι ἐνισχύεται ἡ ἡμετέρα ἄποψις. (Βλ. Συζητήσεις τῆς Βουλῆς, ἐν ΕΕΔ 21, 1322 ἑξ.). Ὁ Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ κ. Παπαληγούρας προέτεινε, κατόπιν ἐγγράφου τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., τὴν ἑξῆς προσθήκην: «Οἱ ὀφειλόμενοι διεδουλευμένοι μισθοὶ ἐπαλλήλων καὶ τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατῶν κατατάσσονται προνομιακῶς πρὸ πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως...». Ὁ βουλευτὴς κ. Βγενόπουλος προέτεινεν ἐν συνεχείᾳ ἐπέκτασιν καὶ πέραν τῶν μισθῶν εἰς πάσας τὰς ἀπαιτήσεις. Ὑπουργὸς Συντονισμοῦ: «Νομίζω, ὅτι οὐσίᾳ καλύπτονται ὅλα τὰ ἐργατικὰ αἰτήματα διὰ τῶν τροπολογιῶν».

Ἀλλὰ καὶ τὸ ἕτερον ἐπιχείρημα τῆς πολεμουμένης ἀπόψεως, ὅτι εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4256/1962 ἀναφέρονται περὶ «ἀπαιτήσεων ἀπολαυουσῶν γενικῶν ἢ εἰδικῶν προνομίων», δὲν φαίνεται νὰ εὑσταθῇ ἀπολύτως. Πράγματι ἡ ἐκφρασις αὕτη καλύπτει μὲν πάντα τὰ λοιπὰ προνόμια, τὰ ὁποῖα μένουν ἀμετάβλητα κατ' ἔκτασιν, δὲν καλύπτει ὅμως καὶ τὰ τῶν ἐργαζομένων, ἅτινα ἐπομένη πρόταση ἐξαιρεῖ τῆς ἀνωτέρω γενικῆς ταύτης ρυθμίσεως. Ἀλλὰ καὶ ἂν ἀκόμη ἡ ἄποψις αὕτη τῆς νομολογίας δύναται νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ ἐν τῇ προσπαθείᾳ τοῦ περιορισμοῦ τῶν προνομίων, ὅμως σύννομος δὲν εἶναι, διότι ἀντιτίθεται εἰς τὸ σαφὲς γράμμα τοῦ νόμου, οὔτε δὲ καὶ κανονικῶς σκόπιμος δύναται νὰ θεωρηθῇ, διότι ἐπιτείνει τὸν ἤδη ἐπαχθῆ ἐκ τοῦ νόμου περιορισμὸν τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐργαζομένων, κατὰ τρόπον μάλιστα μὴ ὀφελοῦντα τοὺς ἐμπραγμάτους πιστωτάς, ὡς ὑποστηρίζεται, ἀλλὰ τοὺς λοιποὺς προνομιούχους (Δημόσιον, Ι.Κ.Α. κλπ.). Ὁ νόμος ὅμως ἐβελτίωσε χρονικῶς καὶ ποιοτικῶς τὸ προνόμιον τῶν ἐργαζομένων ὡς μερικὸν ἀντάλλαγμα τοῦ ἄνω περιορισμοῦ του ἐντὸς τοῦ τρίτου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος. (Ἡ 1412/1966 Ἐφετείου Ἀθηνῶν, κρίνασα δευτεροβαθμίως τὴν ὑπόθεσιν, ἐδέχθη κατ' οὐσίαν τὰς ἀπόψεις τῆς ἀνωτέρω σχολιαζομένης).

Χρ. Βαρδάκας, Δικηγόρος

II

(Ἔννοια ἄρθρου 8 Ν.Δ. 4256/1962)

Κάλυψις διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προνομιακῶς μόνον τῶν ἀπαιτήσεων ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 Νόμου 3252/1955, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ τρέχοντος καὶ παρελθόντος ἔτους, ὡς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ Νόμου 2112/1920.—Ἰσχὺς ἄρθρου 12 § 2 Νόμου 3252/1955 καὶ ἐν πτωχεύσει, ἐξαφανιζομένων τῶν διακρίσεων τοῦ ἄρθρου 646 Ἐμπορικοῦ Νόμου.— Τί περιλαμβάνει τὸ προνόμιον.—Ἔννοια «τρέχοντος ἔτους» ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 Νόμου 3252/1955.

Πρωτοδικείου Ρεθύμνης 5/1965

Πρόεδρος ὁ κ. *Ἐπ. Μιτσύκης*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Μαυρακάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σφηνιάς, Ε. Πατάνης, Γ. Δρανδάκης, Ι. Φωτοπουλάκης, Μ. Παπαδάκης, Σ. Λίτινας, Ν. Ἀνδρουλιδάκης, Ι. Σαρρῆς, Ε. Τσιριμονάκης, Δ. Σιμπῶκος, Γ. Τζανουδάκης, Β. Σπανδάγος, Ν. Δασκαλάκης, Ε. Πετρακάκης, Ι. Φουντουλάκης, Δ. Μοάτσος, Γ. Παπαδάκης.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4256/5.10.

1962 «περί ίδρύσεως καί έπεκτάσεως βιομηχανιών καί βιοτεχνιών καί άλλων τινών διατάξεων» καί οὕτινος ἡ ἰσχύς, κατ' ἄρθρον 14, § 2, ἐδ. δ' αὐτοῦ, ἤρξατο ἀπό τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ (19.10.1962), ἐπί πλειστηριασμοῦ κινητῶν καί ἀκινήτων, βαρυνομένων δι' ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, αἱ ἀπαιτήσεις, αἱ ἀπολαύουσαι γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ προνομίου κατατάξεως, κατατάσσονται πρό τῶν ἐμπραγμάτως ἠσφαλισμένων δανειστῶν μόνον μέχρι τοῦ ἑνός τρίτου (1/3) τοῦ διανεμητέου εἰς τούς πιστωτάς ποσοῦ, μετά τήν ἀφαίρεσιν ἐκ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος τοῦ φόρου μεταβιβάσεως καί τῶν ἐξόδων ἐκτελέσεως. Ἀπαιτήσεις ἐκ μισθῶν τῶν ὑπαλλήλων καί ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν, ὡς καί ἀποζημιώσεις καί ἐν γένει ἀπαιτήσεις ἐξ ἀμοιβῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας, κατατάσσονται προνομιακῶς πρό πάσης οἱασδήποτε ἄλλης ἀπαιτήσεως, ἐάν δέ τινες τούτων εἶναι ἰσόβαθμοι τότε, ἐν ἀνεπαρκείᾳ τοῦ ἑνός τρίτου (1/3), κατατάσσονται αὗται συμμέτρως. Ἐπί τοῦ ὑπολοίπου τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατατάσσονται αἱ ὑπό τήν σειράν ἑκάστης, ἐπί δέ τοῦ μετά τήν ἱκανοποίησιν ταύτου ἐναπομείναντος ὑπολοίπου κατατάσσονται αἱ μή ἱκανοποιηθεῖσαι ἐκ τοῦ ἑνός τρίτου (1/3) τοῦ ἐκπλειστηριάσματος προνομιακαί ἀπαιτήσεις κατά τά ἀνωτέρω καί μετά ταῦτα αἱ ἐγγειρόγραφοι ἀπαιτήσεις συμμέτρως.

Διά τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις, ὡς ρυθμίζουσα τήν συνδρομήν τῶν δανειστῶν ἐν τῇ διαδικασίᾳ τῆς κατατάξεως (ἤτοι προνόμια γενικά καί εἰδικά), ἔχει ἀναδρομικήν δύναμιν (Πρ. Ἀθ. 12295/1963, ΕΕΔ 22, 1339, Ε.Α. 643/1957, ΕΕΝ ΚΕ' 23, Ἐφ. Ἀθ. 2310/1957, ΝοΒ 6, 241, Ἐφ. Ἀθ. 1263/1964, *Ράμος*, ὑπό τήν σύμφωνον Πρ. Π. 1743/1963, Ἑλλ. Δικ. 5, 498) (*), δέν ἐδημιουργήθησαν νέα προνόμια ὑπέρ τῶν ἐργατῶν καί ὑπαλλήλων, ἀλλ' ἐρρυθμίσθη ἡ κατάταξις τῶν ἤδη τεθεσπισμένων τοιούτων, ὁρισθείσης τῆς κατά προτίμησιν πάσης ἄλλης ἀπαιτήσεως ἱκανοποιήσεως αὐτῶν. Τά προνόμια ταῦτα εἶναι τά ἑξῆς: Κατ' ἄρθρον 6 § 2 τοῦ νόμου 2112, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 12 § 1 νόμου 3252, ἐν πτωχεύσει τῆς ἐπιχειρήσεως ὁ ἐκμισθωτής ἐργασίας λαμβάνει τήν ἣν ἐκ τοῦ νόμου τούτου δικαιοῦται πλήρη ἀποζημίωσιν, κατατασσόμενος μεταξύ τῶν ἐν ἄρθρῳ 940 καί 991 § 4 Πολ. Δικ. προνομιακῶν δανειστῶν καί κατά τήν ἐν αὐτῇ σειράν.

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 940 § 4 Π.Δ., ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 12 § 2 νόμου 3252/1955, κατατάσσονται προνομιακῶς ὁ καθυστερούμενος μισθός τῶν ὑπαλλήλων τοῦ καθ' οὗ ἡ ἐκτέλεσις διά τό τρέχον καί τό παρελθόν ἔτος, ὡς καί ἡ ἐκ τοῦ νόμου 2112 ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ἐνῷ, κατά τά ἐν ἄρθρῳ 646 Ἐμπ. Νόμου, οἱ μισθοί τῶν εἰς τήν ὑπηρεσίαν τοῦ πτωχεύσαντος διατελεσάντων ἐργατῶν δι' ἕνα μῆνα πρό τῆς πτωχεύσεως καί οἱ εἰς τούς ἐμπορικούς ὑπαλλήλους ὀφειλόμεναι μισθοί διά τούς πρό τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως ἓξ μῆνας κατατάσσονται ὡς προνομιοῦχοι κατά τήν ἐν τῷ ἄρθρῳ 940 § 4 Π.Δ. ὁριζομένην τάξιν. Εἶναι προφανές, ὅτι σκοπός τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3252/1955 ἦτο νά ἐξαφανίσῃ τήν διάκρισιν προνομιούχων, ἤτοι τῶν κατ' ἄρθρον 646 Ἐμπ. Νόμου «ἐμπορικῶν» καί μή ὑπαλλήλων, ἤτοι ὡς εἶχε τό παλαιόν ἄρθρον 940 § 4, μή ἀναγνωρίζον προνόμιον εἰς τούς ὑπαλλήλους, εἰ μή μόνον εἰς ἐργάτας, τεχνίτας καί ὑπηρέτας, ἐπεκτείνον καί συγχρόνως ἐπαυξάνον τό προνόμιον διά μισθούς δύο ἐτῶν καί τήν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 εἰς ὅλους τούς ὑπαλλήλους καί ἐργάτας, καθιερῶν οὕτω ἐνιαίαν ρύθμισιν εἰς τε τήν πτώχευσιν καί τήν κατά τάς κοινάς διατάξεις ἀναγκαστικήν ἐκτέλεσιν, ἐν ὄψει τῶν συγχρόνων κοινωνικῶν ἀντιλήψεων, μή δικαιολογουσῶν τήν τοιαύτην διάφορον μεταχείρισιν (οὕτω *Βαρδάκας*. Προνόμιον τῶν ἐργαζομένων ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει, ΕΕΔ 23, 518, 11, ε', ἀορίστως *Τσάγκαρις*, ἄρθρον 646, *Ραλλόπουλος*, *Ματσενίγος*, ὑπ' ἄρθρον 646, Π. Πειρ. 14/1957, ΝοΒ' 5, σ. 268, *Παπαδημητρίου*, ΝοΒ' 7, 1170). Πλήν καί ὑπό τήν ἀποψιν ἰσχύος εἰσέτι τῆς κατά τά ἄνω διακρίσεως (οὕτω *Λεβαντῆς*, Ὁ γενικός προνομιοῦχος ἐν πτωχεύσει, *Μπόμπορας*, ΕΕΔ 1957, 521 ὑπό 2 Θ. α, *Γιανναράκουλος*, ΕΕΔ 22, 398) τό ἄρθρον 646 Ἐμπ. Νόμου τυγχάνει ἐφαρμογῆς μόνον ὁσάκις πρόκειται ἀναγκαστική ἐκτέλεσις καί ἐνέργεια διανομῶν, κατά τάς διατάξεις τοῦ πτωχευτικοῦ νόμου, καί οὐχί ἐπί ἐκτελέσεως ἐνεργουμένης κατά τάς κοινάς διατάξεις ὑπό τῶν ἐνυποθήκων πιστωτῶν (Ἐφ. Ἀθ. 1725/1959, ΝοΒ 1960 σ. 150, Ἐφ. Ἀθηνῶν 1880/1960, ΝοΒ 1960, σελ. 1223, *Σύνταξις*, ΔΕΝ 19, 317). Εἰς τό προνόμιον περιλαμβάνονται ὁ βασικός μισθός, αἱ προσαυξήσεις καί ἐπιδόματα οἰκογενειακῶν βαρῶν, πολυετίας, ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, παραγωγῆς, δι' ἐργασίαν Κυριακῶν, ἑορτῶν, νυκτερινῶν, τά δῶρα ἑορτῶν, ἀμοιβή δι' ὑπερωριακήν ἐργασίαν (ὡς καί ἡ ἐξ ἄρθρου 904 ἀξίωσις διά παράνομον ὑπερωρίαν), οὐχί ὅμως καί ἡ κατ' ἄρθρον 8 νόμου 4020/1959 προσαύξησις κατά 75%, διότι αὕτη ἐπιβάλλεται ἐν εἴδει ποινικῆς ῥήτρας, ὡς καί

(*) Ἴδετε καί Α.Π. 123/1965, ΕΕΔ 25, 171.

ή κατ' άρθρον 3 νόμου 3755/1957 τοιαύτη κατά 100% διά τόν αύτόν λόγον (Α.Π. 184/1961, ΕΕΔ 20, σ. 533), έτι δέ καί αί κατ' άρθρον 3 ά.ν. 539/1945 άποδοχαί διαρκούσης τής άδείας. Οί τόκοι όμως καί τά δικαστικά έξοδα διά τήν έπιδίκασιν τής άπαιτήσεως καί έπιταγή δέν καλύπτονται ύπό τοῦ προνομίου, διότι ταῦτα άναφέρεται εις τόν μισθόν καί μόνον εις αύτόν (*Τούση*, Έργατικόν Δίκαιον, σ. 223, σημ. 1, *Γιαννακοπούλος*, ΕΕΔ 22, 404, σημ. 20, *Βαρδάκας*, ένθ. άνωτέρω II, σ. 517, Έφ. Άθ. 1880/1960, ΝοΒ 1960, σ. 1223, μέ τήν σκέψιν ότι πρόκειται παρεπομένη παροχή).

Έκ τοῦ άρθρου 940 Π.Δ., όρίζοντος έν τελευταίω έδαφίω, κατά προσθήκην γενομένην διά τοῦ ν. ΓΦΝΔ'/1910, άναφορικῶς μέ τά ύπ' αύτοῦ προβλεπόμενα έν τῇ κατατάξει τῶν πιστωτῶν προνόμια, ότι ένεστώς έτος θεωρεῖται έκεῖνο, καθ' ὃ ἐγένετο ἡ κατάσχεσις, σαφῶς προκύπτει, ότι κατάσχεσις θεωρεῖται ἡ πραγματική τοιαύτη (καί οὐχί ἡ πρός αὐτήν ἐξομοιουμένη) κατ' άρθρον 909 § 6 καί 914 άναγγελία τῶν δανειστῶν), άπό τῆς ἐπιβολῆς τῆς ὁποίας θά ὑπολογισθῶσιν άναδρομικῶς τά χρονικά διαστήματα, περί ὧν προβλέπουσιν αί παράγραφοι 4, 5 καί 7 τοῦ άρθρου 940 Π.Δ. Εἰς ταῦτα δέ οὐδεμίαν μεταβολήν ἐπέφερε τό άντικαταστήσαν τήν άνωτέρω παρεγγραφον 4 άρθρον 12 § 2 νόμου 3252/1955, ὅπερ, προκειμένου περί κατατάξεως τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων, τεχνιτῶν κλπ., ὁμιλεῖ περί τρέχοντος έτους, διότι προφανῶς ὁ ὅρος οὗτος εἶναι ταυτόσημος πρός τόν διαληφθέντα «ένεστώς έτος» (*Ρόμπος*, έν Glasson σ. 664 καί έπ., *Παπαδοπούλου*, Έκτέλεσις σ. 359, Α.Π. 199/1962, ΝοΒ 10, 791, Έφ. Θεσσ. 407/1960, ΕΕΔ 20, 230, Έφ. Άθ. 1363/1964, Άρχ. Νομ. ΙΕ' 445, *Βαρδάκας*, ΕΕΔ 23, σελ. 518, *Κιτσικοπούλου*, άρθρον 940, § 82, 105, 135) (*).

(*) *Παρατηρήσεις:*

I. Ἡ *σχολιαζομένη* άπόφασις, *έρμηνεύουσα* τό άρθρον 8 ν.δ. 4256/1962, δέχεται, ὡς καί ἡ άνωτέρω Πρωτοδικείου Άθηνῶν 18714/1965, ότι οὐδόλως μετεβλήθη δι' αὐτοῦ ἡ ἔκτασις τοῦ προνομίου τῶν άπαιτήσεων ἐκ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας. (Περί οὗ ὅλ. άνωτέρω ὑπό Πρωτοδικεῖον Άθηνῶν 18714/1965).

II. Ἕτερον σοβαρόν θέμα, άπασχολήσαν τήν σχολιαζομένην άπόφασιν, εἶναι ἡ ἰσχύς τοῦ άρθρου 646 Ἐμπ. Νόμου μετά τό άρθρον 12 § 2 τοῦ νόμου 3252/1955. Ἡ άπόφασις ὀρθῶς δέχεται (ὅλ. *Βαρδάκα*, ἔνθ' άνωτ. II, 1 ε'), ότι τῶν δέν δικαιολογεῖται διάκρισις μεταξύ ἐμπορικῶν καί λοιπῶν ὑπαλλήλων, ὥστε καί ἐν πτωχεύσει κατατάσσονται προνομιακῶς αἱ άπαιτήσεις τοῦ άρθρου 940 § 4 Πολ. Δικονομίας. Ἐπί τοῦ θέματος αὐτοῦ ἡ σχολιαζομένη άπόφασις εἶναι ἡ πρώτη δημοσιευομένη δικαστική άπόφασις, ἐξ ὅσων ταὐτάχιστον γνωρίζομεν, ἥτις αἰτιολογεῖ τήν μή ἰσχύν τῶν τοῦ άρθρου 646 Ἐμπ. Νόμου (καίτοι τήν άποψιν αὐτήν ἔχει δεχθῆ προηγουμένως ἐπίσης καί ἡ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς, ΝοΒ 5, σ. 268, άλλ' άνευ εἰδικωτέρας αἰτιολογίας. Μάλιστα ἡ ἐν λόγῳ άπόφασις άναφέρεται ευθέως εις τήν άποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112 καί ἐμμέσως εἰς τήν ὅλην ἰσχύν τοῦ άρθρου 646 Ἐμπ. Νόμου). Ἀντιθέτως ἔχουν κρίνει, πλήν τῶν ἐν τῇ άποφάσει άναφερομένων, καί αἱ Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς 593/1959 καί 456/1959, άδημοσίευτοι (άναφερόμενα ὑπό τοῦ *Ροδοπούλου*, ὑπ' άρθρον 646), ἡ Πρωτοδικεῖου Πατρῶν 1223/1962, ΕΕΔ 22, 410, ὡς καί ἡ Ἐφ. Ἀθηνῶν 98/1962, ΕΕΔ 21, 1043. Ἡ Ἐφ. Ἀθηνῶν 1880/1960, ΝοΒ 1960, σ. 1223 (ἐπίσης contra) δέχεται ἐπί πλέον, ότι τό 646 εἶναι καί ἡ μόνη διάταξις νόμου, εἰσάγουσα προνόμιον ἐν πτωχεύσει ὑπέρ τῶν μισθῶν ὑπαλλήλων, δεδομένου ότι τό άρθρον 940 Π.Δ., § 4, ὅπερ ἐφαρμόζεται καί ἐν περιπτώσει πτωχεύσεως, οὐδέν περί τῶν ὑπαλλήλων διαλαμβάνει...», ὅπερ ὅμως δέν εἶναι ἀληθές, διότι διά τοῦ άρθρου 12 § 2 τοῦ νόμου 3252/1955, ἥτις άντικατέστησε τήν παράγραφον 4 άρθρου 940 Πολ. Δικονομίας) τό ὑπάρχον προνόμιον τῶν ἐργατῶν ἐπεξετάθη καί ἐπί τῶν ὑπαλλήλων.

III. Ἡ σχολιαζομένη άπόφασις δέν δέχεται, ότι ἡ ἐξ 25% προσαύξησις τοῦ άρθρου 8 τοῦ νόμου 4020/1959, ὡς καί ἡ τοιαύτη τοῦ άρθρου 3 τοῦ νόμου 3755/1957 κατά 100%, κατατάσσονται προνομιακῶς, διότι ὑπαλλάσσονται ἐν εἴδει ποινικῆς ρήτρας. Ἡ άπόφασις εἶναι σύντομος πρός ἑαυτήν ἐν προκειμένῳ, διότι ἀφ' ἑνός τό άρθρον 940 § 4 Πολ. Δικονομίας δέν προστατεύει ἀπαιτήσεις τοιαύτης ἀπαιτήσεως καί, ἀφ' ἑτέρου, κατ' αὐτήν (άνωτ. I), διά τοῦ ν.δ. 4256/1962 μετεβλήθη μόνον ἡ τάξις τῶν ὑπαρχόντων ἤδη προνομίων. Κατά τήν ἡμετέραν ὅμως άποψιν (ὅλ. περί ταύτης *Βαρδάκα*, ἔνθ' άνωτ. II, 4), καθ' ἣν αἱ ἐπελθοῦσαι νομοθετικαί μεταβολαί (νόμου 3908/1958 καί ν.δ. 4256/1962) δέν ἠρκέσθησαν εἰς διαφοροποίησιν τῆς σειρᾶς κατατάξεως μόνον, ἀλλ' ἐχώρησαν καί εἰς μερικήν μεταβολήν (προκειμένου μόνον περί τοῦ προνομίου τῶν ἀπαιτήσεων τῶν ἐργαζομένων) καί τῆς ἐκτάσεως τοῦ προνομίου, αἱ άνωτέρω προσαυξήσεις κατατάσσονται προνομιακῶς.

IV. Ἐπιτυχῶς λύεται ὑπό τῆς άποφάσεως καί τό άνακύψαν ζήτημα ἐκ τῆς ἄνευ λόγου άντικαταστάσεως τῶν ὅρων «ένεστώς έτος διά τοῦ ὅρου «τρέχον έτος εἰς τήν παράγραφον 4 άρθρου 940 Πολ. Δικονομίας διά τοῦ άρθρου 12 § 2 νόμου 3252/1955. Ἡ άπόφασις δέχεται τήν ὀρθήν άποψιν τοῦ ταυτοσήμου τῶν ὅρων.

Χρήστος Βαρδάκας, Δικηγόρος

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΡΧΗ ΙΣΗΣ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Έκτασις έφαρμογής αύτής

Συναγομένη έκ τοῦ ἄρθρου 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρχή περί ἴσης μεταχειρίσεως, τήν ὁποίαν ὁ ἐργοδότης πρέπει νά ἐφαρμόζῃ ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων, εἰς τήν αὐτήν ὅμως κατηγορίαν ἀνηκόντων καί ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας ἐργαζομένων καί τήν αὐτήν ἀποδοτικότητα ἐχόντων ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν.—Περίπτωσις ἀνεφαρμόστου τῆς ἐν λόγῳ ἀρχῆς.

Ἀρείου Πάγου 327/1966, Τμ. Β΄

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ἀλ. Σακελλαροπουλος

Ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ὁρίζοντος ὅτι ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νά ἐκπληρώσῃ τήν παροχήν ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλή πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, συνάγεται ἡ ἀρχή τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἥν καί ὁ ἐργοδότης δέον νά ἐφαρμόζῃ ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων, εἰς τήν αὐτήν ὅμως κατηγορίαν ἀνηκόντων καί ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας ἐργαζομένων καί τήν αὐτήν ἀποδοτικότητα ἐχόντων ὑπαλλήλων καί ἐργατῶν(*).

Ἐν προκειμένῳ, τό ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐδέξατο ἀνελέγκτως ὡς βεβαιωθέντα τά ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων προσελήφθη τήν 2.5.1955 παρά τῆς ἐναγομένης Δ.Ε.Η., ὡς βοηθός ἠλεκτροτεχνίτης διά συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Τήν 25.11.1957 ἔλαβεν οὗτος ἄδειαν ἠλεκτροτεχνίτου ἐναερίων γραμμῶν ἠλεκτρολογικῶν ἐγκαταστάσεων ΣΤ΄ κατηγορίας καί ἀνέθεσεν αὐτῷ ἡ ἀναιρεσείουσα (Δ.Ε.Η.) ὑπηρεσίαν «τεχνίτου» καί τήν 2.11.1962 μετέταξεν αὐτόν ἐκ τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ εἰς τόν τεχνικόν κλάδον τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ καί εἰς τήν θέσιν «βοηθοῦ» τεχνίτου ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 12ῃ, οὐχί δέ εἰς θέσιν τεχνίτου ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 11ῃ, καί ὅτι ἐκτοτε ἀπεδέχθη οὗτος τήν εἰς τήν θέσιν ταύτην «βοηθοῦ» τεχνίτου καί ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 12ῃ μετάταξίν του. Ἐνῷ ἀνέμενεν οὗτος τήν μετά τήν τοιαύτην κατάταξίν του ὑπηρεσίαν, ἀνέθεσεν εἰς αὐτόν ὑπηρεσίας «βοηθοῦ» τεχνίτου ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 12ῃ, συνέχισεν ἡ ἀναιρεσείουσα νά ἀπασχολῇ αὐτόν εἰς τήν ὑπηρεσίαν τεχνίτου καί ὅτι οὗτος ἀπό τῆς 12.11.1957 καί ἐφεξῆς συνεχῶς μέχρι τῆς συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς του, μή ὑστερῶν εἰς ποιότητα καί ἀποδοτικότητα ἐργασίας τῶν καταταγέντων εἰς θέσιν «τεχνίτου» καί ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 11ῃ τεχνιτῶν, παρέσχεν ὑπηρεσίας τεχνίτου, ἐργαζόμενος ὑπό τάς αὐτάς συνθήκας, ὑφ' ἃς καί οἱ καταταγέντες εἰς θέσιν τεχνίτου καί ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 11ῃ τεχνῖται. Μετά ταῦτα, ἀποφηνάμενον ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα εἶναι, κατά τήν ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. συναγομένην ἀρχήν τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ὑπόχρεως εἰς καταβολήν τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ ἀπό 1.6.1958 καί ἐφεξῆς τοῦ μισθοῦ «τεχνίτου» ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 11ῃ καί ἀκολούθως ἐπικυρώσαν τήν πρωτόδικον ἀπόφασιν, ἐκθεῖσα τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατά τῆς ἀναιρεσειούσης κατά τό αἴτημα τῆς καταβολῆς αὐτῷ βάσει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. συναγομένης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῆς διαφορᾶς μεταξύ τοῦ καταβληθέντος μισθοῦ «βοηθοῦ» τεχνίτου ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 12ῃ καί καταβλητέου τοιούτου «τεχνίτου» ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 11ῃ, ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τήν διαληφθεῖσαν οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διάταξιν τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., ἀφοῦ δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος, μετταγείς παρά τῆς ἀναιρεσειούσης ἐκ τοῦ ἐκτάκτου προσωπικοῦ εἰς τόν τεχνικόν κλάδον τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ εἰς τήν θέσιν «βοηθοῦ» τεχνίτου καί ἐπί μισθολογικῇ κλίμακι 12ῃ καί ἀποδεχθείς τήν θέσιν ταύτην καί μισθολογικήν

(*) Ἴδετε καί Α.Π. 237/1966, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 25, 808 καί λοιπάς εἰς αὐτόθι σχετικάς μας.

κλίμακα, δέν ανήκει είς την αύτην κατηγορίαν μέ τούς μεταταγέντας είς την θέσιν «τεχνίτου» καί έπί μισθολογικῇ κλίμακι 11ῃ τεχνίτας, καί άναιρετέαν κατέστησε την άπόφασίν του κατά τό άρθρον 807 έδαφ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καί τόν βάσιμον περί τούτου μοναδικόν λόγον άναιρέσεως (*).

II. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Έννοια τῶν περί άμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Έξωτερικῆς Ύπηρεσίας τοῦ Όργανισμοῦ Άστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης διαιτητικῶν άποφάσεων.

Παροχή έπιδόματος οίκογενειακῶν βαρῶν έπί τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Έξωτερικῆς Ύπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., άσχέτως έάν ή σύζυγος τούτου κέκτηται περιουσίαν ἤ έργάζηται.— Άναγκαῖον ὅπως ἡ περί άναιρέσεως αἴτησις περιέχῃ, πρός τοῖς άλλοις, τάς άποδιδομένας κατά τῆς άποφάσεως αἰτιάσεις καί τά θεμελιοῦντα πραγματικά περιστατικά, κατ' άρθρον 819 Πολιτ. Δικονομίας.— Άπαράδεκτος κατ' άρθρον 811 § 2 Πολιτικῆς Δικονομίας ἰσχυρισμός περί άκυρώσεως δι' άποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Έπικρατείας διαιτητικῆς άποφάσεως, ὡς νέος καί μή άναγόμενος εἰς τήν δημοσίαν τάξιν.

Άρείου Πάγου 295/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. *Π. Δαλιάνης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κωνσταντινίδης, Β. Βκαϊτζείου

Κατά μέν την διάταξιν τῆς ὑπό στοιχεῖον Γ'' τοῦ κεφαλαίου «όροι άμοιβῆς τῆς ὑπ' άριθ. 1/1961 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί τῶν όρων άμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Έξωτερικῆς Ύπηρεσίας τοῦ Όργανισμοῦ Άστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης (Ο.Α.Σ.Θ.)» έγκριθείσης καί τροποποιηθείσης έν μέρει διά τῆς ὑπ' άριθ. 29441/6072/1961 κοινῆς άποφάσεως τῶν Ύπουργῶν Συντονισμοῦ καί Έργασίας, άνακληθείσης έν μέρει καί διορθωθείσης διά τῆς ὑπ' άριθ. 39695/2350/1962 άποφάσεως τῶν αὐτῶν Ύπουργῶν, δημοσιευθεισῶν δέ άμφοτέρων εἰς τήν Έφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, «χορηγεῖται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διά τήν σύζυγον καί 5% δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι τριῶν, διά τά ἄρρενα δέ μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των», κατά δέ τήν διάταξιν τῆς ὑπό τόν αὔξοντα άριθμόν 3 τοῦ διατακτικοῦ τῆς ὑπ' άριθ. 1/1964 άποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης, κατατεθείσης παρά τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Άθηνῶν τήν 18.2.1964 καί κοινοποιηθείσης εἰς τό Ύπουργεῖον Έργασίας τήν 19.2.1964, «χορηγεῖται ἐπί τοῦ διαμορφουμένου μετά τῆς άνω προϋπηρεσίας μισθοῦ ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διά τήν σύζυγον καί 5% δι' ἕκαστον τέκνον καί μέχρι τριῶν τέκνων, διά μέν τά ἄρρενα μέχρι τῆς συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, διά δέ τά θήλεα μέχρι τῆς νυμφεύσεώς των καί ἐφ' ὅσον βεβαιωθῇ, ὅτι ἀπό τοῦ 17ου ἔτους τῆς ἡλικίας των δέν ἐργάζονται».

Ἐκ τοῦ άδιαστίκτου γράμματος τῶν διατάξεων τούτων καί ἐκ τοῦ δι' αὐτῶν ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἐγκειμένου εἰς τήν ἐπαύξησιν τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ύπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι τό ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διά τήν σύζυγον ἐπί τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ύπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ.Θ. χορηγεῖται εἰς τοῦτο, άσχέτως ἄν ἡ σύζυγος τούτου κέκτηται περιουσίαν ἤ έργάζηται. Ὅθεν αὐτῶ κρίναν καί τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον καί άπορρίψαν τήν ἔφεσιν τοῦ άναιρεσείοντος κατά τῆς πρωτοδίκου άποφάσεως, δεχθείσης τήν άγωγήν τοῦ άναιρεσιβλήτου, άντικείμενον ἔχουσαν τήν καταβολήν εἰς αὐτόν, ὑπηρετοῦντα εἰς τήν Ἐξωτερικήν Ύπηρεσίαν τοῦ άναιρεσείοντος Ο.Α.Σ.Θ., ἐπιδόματος 10% ἐπί τοῦ μισθοῦ του διά τήν σύζυγόν του, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καί ὁ περί τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος άναιρέσεως εἶναι άπορριπτέος ὡς άβάσιμος. Ἐξ άλλου, τό δικάσαν Πρωτοδικεῖον διέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ άποφάσει ἐπαρκεῖς καί σαφεῖς αἰτιολογίας, ὥστε νά καθίσταται

(*) Άνηρέθη ἡ ὑπ' άριθ. 1288/1965 άπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

έφικτός ὁ ἔλεγχος παρὰ τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου, ἐφ' ᾧ καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος καὶ τέταρτος λόγοι ἀναιρέσεως ἀπορριπτέοι κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι.

Ὁ τρίτος λόγος ἀναιρέσεως, προβάλλων «ὅτι ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν πράγματα προταθέντα διὰ τῶν προτάσεών του ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, δικάζοντος κατ' ἔφεσιν, καὶ ἀσκοῦντα οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης», εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀόριστος, διότι, κατὰ τὸ ἄρθρον 819 τῆς Πολ. Δικονομίας, ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις δέον, πρὸς τοῖς ἄλλοις, νὰ περιέχῃ καὶ τοὺς τῆς ἀναιρέσεως λόγους, ἤτοι τὰς ἀποδιδομένας αἰτιάσεις καὶ τὰ θεμελιοῦντα πραγματικὰ περιστατικά. Ἐπίσης, προκύπτοντος ἐκ τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ τῶν ὑποβληθεισῶν προτάσεών του κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὅτι δὲν ὑπεβλήθη παρ' αὐτοῦ ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ ἀκυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1682/1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, εἶναι, καθὸ νέος καὶ μὴ ἀναγόμενος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ἀπορριπτέος ὡς ἀπαράδεκτος, κατὰ τὸ ἄρθρον 811 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3810/1957, ὁ πέμπτος λόγος ἀναιρέσεως περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ καταργήσεως τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1682/1965 ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας (*).

2. Ἔννοια τῆς περὶ ἡμερομισθίων ἐργατῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ χώρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Εἰδικότης ψιδιαστοῦ καὶ σολαδόρου, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἱκανῆς ἐμπειρίας, ἥτις ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἀπασχολήσεως ἐν τῷ κλάδῳ τῆς ἐργασίας ταύτης κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33 1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ἀρείου Πάγου 228/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Ε. Μαλλοῦχος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Τρίμης, Κ. Δημάκης

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὰ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸν ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ αὐτῆς κρίσιμον χρόνον εἰργάζετο εἰς τὸ τμῆμα κατασκευῆς ὑφηλῶν ἐξ ἐλαστικοῦ ὑποδημάτων (μποτῶν) τοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ συγκεκριμένως μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ τεχνίτου ἐφαρμογὴν (μοντάρισμα) τοῦ ἐσωτερικοῦ λιναρίου ὑφάσματος τοῦ ὑποδήματος ἐπὶ τοῦ καλαποδίου, αὐτὴ προσήρμοζε τὰ ἐξ ἐλαστικοῦ τεμάχια τοῦ ἄνω τμήματος τοῦ ὑποδήματος (ψίδια) καὶ προέβαινεν εἰς τὴν συγκόλλησιν αὐτῶν, ὡς καὶ εἰς τὴν προσαρμογὴν καὶ συγκόλλησιν τοῦ ἐξ ἐλαστικοῦ τεμαχίου τοῦ κάτω τμήματος (σόλας) τοῦ ὑφηλοῦ ἐλαστικοῦ ὑποδήματος, ὅτι διὰ τὴν ὀρθὴν καὶ ἀκριβῆ ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ταύτης ἀπαιτεῖται ἱκανὴ ἐμπειρία καὶ εἰδικότης, ἥτις ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἀπασχολήσεως ἐν τῷ κλάδῳ τῆς ἐργασίας ταύτης, καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι αὐτὴ εἶχεν ὡς ἐκ τῆς ἀνωτέρω ἐργασίας της τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τῆς ἀπὸ 27 Δεκεμβρίου 1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῆς εἰρηνοδικειακῆς περιοχῆς Θεσσαλονίκης, καὶ τῆς ἐπακολουθησάσης ὑπ' ἀριθ. 33/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαστικοῦ ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν Θεσσαλονίκης», εἰδικότητα τοῦ ψιδιαστοῦ καὶ τοῦ σολαδόρου, ἐπεβίκασεν εἰς αὐτήν, κατὰ παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς της, τὸ ὁριζόμενον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως καὶ διαιτητικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἡμερομίσθιον διὰ τὰς ἀνωτέρω εἰδικότητας. Οὕτως ἀποφηνάμενον τὸ μὲν ἐξετίμησεν ἀνελέγκτως πραγματικὰ γεγονότα, τὸ δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας συλλογικὴν σύμβασιν καὶ διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ ὁ

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2185/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

περί τοῦ ἐναντίου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος(*).

3. Ἀποδοχαί κυβερνήτου ρυμουλκοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς

Καθορισμός ἀποδοχῶν καί ὅρων ἐργασίας πληρωμάτων τῶν ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς καί τῶν λοιπῶν λιμένων τῆς χώρας.—Ἐφαρμογή καί ἐπί κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, συνδεομένων μετά ταύτου διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ἀρείου Πάγου 383/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βυρσάμων*
Εἰσηγητής ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Β. Παπουράκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδριανάκης

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 48522/4506 τῆς 4 Αὐγούστου 1962 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δι' ἧς, ἐκδοθείσης βάσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 3276/1944, ὡς ἐτροποποιήθη διά τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 304/1947, καί δημοσιευθείσης εἰς τό ὑπ' ἀριθ. 321 (τ.Β') τῆς 11 Σεπτεμβρίου 1962 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, καθορίζονται αἱ ἀποδοχαί καί οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν πληρωμάτων τῶν ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς καί τῶν λοιπῶν λιμένων τῆς Ἑλλάδος, ἔχει ἐφαρμογήν καί ἐπί κυβερνητῶν ρυμουλκῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ, συνδεομένου μετά τούτου διά συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, μή ἀποκλειομένης τῆς ἐπί τούτων ἐφαρμογῆς αὐτῆς ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1559/1950, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπό τοῦ νόμου 2323/1953 καί τοῦ ν.δ. 3398/1955 καί τοῦ ἀπό 2)8 Δεκεμβρίου 1954 ν.δ. «περί ὀργανισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν Ο.Λ.Π.». Εἰδικώτερον καί διά τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ἀ.ν.1559/1950, ὡς ἀντικατεστάθη τελικῶς διά τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3398/1955, δέν παρέχεται ἐξουσία εἰς τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Ὀργανισμοῦ, ὅπως αὐτό καθορίζῃ τάς ἀμοιβάς τῶν κυβερνητῶν τῶν ρυμουλκῶν αὐτοῦ, τῶν συνδεομένων μετ' αὐτοῦ διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθ' ὅσον κατά τάς διατάξεις ταύτας, καί δή τῶν παραγράφων 4, ἐδάφ. α' καί ε', καί 6, τό Διοικητικόν Συμβούλιον τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καθορίζει τάς ἀποδοχάς τῶν προσλαμβανομένων μονίμων, δοκίμων καί ἐκτάκτων ἐργατῶν, ὡς καί τῶν δοκίμων καί μαθητευομένων τεχνιτῶν, τῶν προσλαμβανομένων διά τήν λειτουργίαν τῶν παντός εἴδους μηχανημάτων καί συνεργείων, τήν συντήρησιν τῶν φορτοεκφορτωτικῶν μηχανημάτων, τῶν πλωτῶν μέσων, τῶν ἀνελκυστήρων ἐμπορευμάτων, τῶν μονίμων δεξαμενῶν, τήν κατασκευήν καί συντήρησιν ἐργαλείων φορτοεκφορτώσεων καί πάσης συναφοῦς πρός ταύτας ἐργασίας, εἰς τούς ἐργάτας ὅμως καί τεχνίτας τούτους δέν περιλαμβάνονται καί οἱ τεχνῖται ρυμουλκῶν. Ἐπομένως, ὁ δικάσας Ἐργατοδίκης Πειραιῶς, κρίνας ἀντιθέτως ὅτι ὁ ἀναιρεσείων, ὑπηρετῶν παρά τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὡς κυβερνήτης ρυμουλκοῦ, δικαιοῦται, οὐχί τῶν ἀποδοχῶν τῶν καθοριζομένων διά τῆς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἀλλά τῶν κατωτάτων ταιούτων, τῶν καθοριζομένων διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 140/1957 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου «περί ἐγκρίσεως κανονισμοῦ δοκίμων καί μαθητευομένων τεχνιτῶν», καί ἀπορρίψας διά τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αὐτοῦ τήν ἀγωγήν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τήν διαφοράν, ψευδῶς ἡρμήνευσε καί ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τάς εἰρημένας οὐσιαστικάς διατάξεις καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του κατά τό ἄρθρον 807, ἐδάφ. 17, Πολ. Δικονομίας καί τούς συναφεῖς πρῶτον καί δεύτερον λόγους τοῦ ἀναιρετηρίου (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 26133/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2042/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ἐργατοδίκου Πειραιῶς.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Περιορισμός συντάξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων

1. Ποσὸν συντάξεως ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, κατ' ἄρθρον 6 § 1 Ν.Δ. 4104 1960.—Ἀνώτατον ὅριον συντάξεως κατ' ἄρθρον 12 § 7 Ν.Δ. 4104 1960, ὡς αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 Νόμου 4476 1965.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 6 Ν.Δ. 4104 1960 καὶ τῆς δι' ἀναπηρίαν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπονεμομένης ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως.

Ἀρείου Πάγου 386/1966, Τμ. Β'

Πρωεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαροάμου*

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Δ. Κοκύρης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀντωνόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Κ. Δανίκας

Διὰ τοῦ ν.δ. 4104/1960 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κ.λ.π., ἐν ἄρθρῳ μὲν 6 § 1, κατ' ἀντικατάστασιν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὁρίζεται, ὅτι, ἐὰν πρόκειται περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις συντάξεως δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 80% τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος ἐπὶ 25, ἄπερ ποσὸν ὅμως δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἐν ἄρθρῳ δὲ 12 § 7 ὁρίζεται, ὅτι οἱδηποτε σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, χορηγουμένη ἐφεξῆς εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἧς θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ἐπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάξεις. Ἡ ἔννοια τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὡς ἄνω περὶ τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεως, ἀμφίβολος οὖσα, ἔτυχεν ἀντιφατικῶν ἑρμηνειῶν καὶ προεκάλεσε τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 τοῦ νόμου 4476/1965 (τοῦτινος ἴδε καὶ τὴν αἰτιολογικὴν ἔκθεσιν) αὐθεντικὴν ἑρμηνείαν αὐτῆς, καθ' ἣν ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ α' ἐδαφίου τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν. δ/τος 4104/1960 εἶναι ὅτι οἱαδήποτε σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων ἀπονεμομένη ἐφεξῆς εἰς ἠσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4104/1960 δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἧς θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ἐπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τούτου διατάξεις, ἐπιφυλασσομένης πάντως τῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἀνωτάτου ὁρίου καταβλητέας συντάξεως διατάξεων τοῦ ν.δ. 4104/1960. Ἑπομένως καὶ ἡ δι' ἀναπηρίαν ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπονεμομένη ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. σύνταξις, τὸ ἴσον πρὸς αὐτὴν κατὰ ποσόν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 28 § 2 ἐδάφ. 6' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, εἰδικὸν ἐπίδομα ἀναπροσαρμογῆς ὑπόκειται εἰς τὸν ὡς ἄνω ἐν ἄρθρῳ τοῦ ν.δ. 4104/1960 περιορισμόν, καθ' ὃν δὲν δύνανται νὰ ὑπερβαίνουν τὸ 25πλάσιον τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς Χ ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, τὸ δὲ Ἐφετεῖον, ἀντιθέτως πρὸς ταῦτα κρῖναν, ὅτι ἡ διάταξις αὕτη δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ὑπαχθέντων εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὡς ὁ ἀναφερσίβλητος ἐνάγων, καὶ δεχθὲν δι' ἐπικυρώσεως τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, διάκουσαν τὴν πλήρωμὴν ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν διαφορὰν ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, λόγῳ ἀναπηρίας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, συμβάντος τὴν 20 Ἰουνίου 1962, ψευδῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς ὡς ἄνω οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4104/1960 καὶ ἀναιρετέαν καθίστησι τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως (*).

2. Περιορισμὸς συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 12 § 7 Ν.Δ. 4104 1960.—Σύνταξις λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος.— Ἀναπηρία ὀφειλομένη εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα. Παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀπολύτου ἀναπηρίας καὶ περιορισμὸς ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεως.— Αὔξησις συντάξεων ὑπὸ

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 306/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

τοῦ Ν.Δ. 4104/1960.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1998/1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Γ. Θ. Σπυρόπουλος*
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Παναγιούλης*
Δικηγόρος ὁ κ. Ἀντ. Πετρόγλου

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παρὰ τοῦ αἰτοῦντος, ἡσφαλισμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ἡ ἀκύρωσις τῶν ὑπ' ἀριθ. 213/1964 καὶ 858/1964 ἀποφάσεων τῆς Δευτεροβαθμίου Ἀσφαλιστικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, ὡς καὶ τῆς βάσει αὐτῶν ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 35891/25.7.1964 ἀποφάσεως τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Θεσσαλονίκης, δι' ὧν ἐρρυθμίσθη τελικῶς τὸ θέμα τοῦ ὕψους τῆς εἰς τὸν αἰτοῦντα ἀπονεμητέας ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος συντάξεως, ὡς καὶ τῆς χορηγήσεως ἢ οὐ αὐτῷ ἐπιδόματος 50% λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας.

Σύμφωνος πρὸς τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κλπ., ὁρίζεται, ὅτι αὐδεμία σύνταξις μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, χορηγουμένη ἐφεξῆς εἰς ἡσφαλισμένον τοῦ Ι.Κ.Α. βάσει τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος, δύναται νὰ εἶναι μικροτέρα τῆς ἣν θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτόν, ἐὰν τὸ ποσὸν ταύτης ἐπελογίζετο κατὰ τὰς ἰσχυούσας πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος διατάξεις. Κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως ὁ αἰτῶν ἐσυνταξιοδοτήθη λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ἐπισυμβάντος εἰς αὐτὸν μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς, βάσει τῶν πρὸ τοῦ ν. δ/τος 4104/1960 ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὡς πλέον εὐνοϊκῶν διὰ τὴν περίπτωσιν, εἰς τὴν ὁποίαν ὑπήγετο αὐτός, τῶν προσβαλλομένων πράξεων ἐφαρμοσασῶν τὸ καθεστὼς τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων μετὰ τὸν μέχρι τοῦ ν.δ/τος 4104/1960 ἐπενεχθησῶν εἰς αὐτὸ τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων.

Τὸ ἄρθρον 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὁρίζει εἰς τὴν παράγραφον 1 αὐτοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν τῆς ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένης βασικῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος ἀποτελεῖται: α) ἐκ ποσοῦ ἴσου πρὸς 80% τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς περὶ ἣν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 25 τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, σὺν 10% ἐπὶ τῆς τυχὸν διαφορᾶς τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως Ι καὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 37 ὁριζόμενα. Ἡ μηνιαία βασικὴ σύνταξις ὑπολογίζεται πολλαπλασιαζομένου τοῦ ὡς ἄνω ἀνευρεθέντος ποσοῦ ἐπὶ 25, β) ἐκ προσαυξήσεων τοῦ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἐξευρισκομένου ποσοῦ, ἴσων αἱ) πρὸς 4% ἀνὰ πεντακοσίας ἡμέρας ἐργασίας μετὰ τὰς πρώτας 999 τοιαύτας... ββ) πρὸς 3% τοιούτων καὶ μέχρις 6000 ἡμερῶν ἐργασίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3000 τοιούτων καὶ μέχρις 6000 ἡμερῶν ἐργασίας καὶ γγ) πρὸς 2% ἀνὰ πεντακοσίας ἡμέρας ἐργασίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6000 τοιούτων καὶ ἄνω». Ἡ παράγραφος 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 29 ὁρίζει περαιτέρω, ὅτι: «Προκειμένου περὶ ἀναπηρίας, ὀφειλομένης εἰς ἀτύχημα, τὸ ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας κατὰ τὰς ἀνωτέρω διατάξεις βασικῆς συντάξεως μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν δὲν δύναται νὰ εἶναι κατώτερον τοῦ 60% τοῦ γινομένου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἡσφαλισμένος κατὰ τὸ ἄρθρον 37 τοῦ παρόντος ἐπὶ 25». Ἐν συνεχείᾳ ἡ παράγραφος 10 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου διαλαμβάνει, ὅτι: «Τὸ ποσὸν τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βασικῶν συντάξεων λόγῳ ἀναπηρίας προσαυξάνεται κατὰ 50%, ἐφ' ὅσον ὁ ἀνάπηρος εὑρίσκεται διαρκῶς εἰς κατάστασιν ἀπαιτοῦσαν συνεχῆ ἐπίβλεψιν, περιποίησιν καὶ συμπαράστασιν ἑτέρου προσώπου (ἀπόλυτος ἀναπηρία)». Τέλος ἡ παράγραφος 11 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἐπάγεται: «Τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας εἰς τὸν δικαιοῦχον βασικῆς συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἢ γήρατος μετὰ τῶν προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 25πλασίου τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τοῦ ὁποίου ὑπελογίσθη ἡ σύνταξις». Ἡ ἀντίστοιχος πρὸς τὴν τελευταίαν διάταξιν τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 29 ἀ.ν. 1846/1951 διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960 καὶ δι' ἧς ἐτροποποιήθη διὰ τὸ μέλλον ἡ παράγραφος 11 τοῦ ἄρθρου 29 ὁρίζει, ὅτι «τὸ συναλλακτικὸν ποσὸν τῆς ἀπονεμητέας εἰς τὸν δικαιοῦχον συντάξεως μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων, πλὴν τῆς περὶ ἧς ἡ προηγουμένη παράγραφος προσαυξήσεως λόγῳ ἀπολύτου ἀναπηρίας, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 25πλασίου τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, βάσει τῆς ὁποίας ὑπελογίσθη ἡ σύνταξις».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρατεθεισῶν διατάξεων ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας ἑρμηνευομένων προκύπτει σαφῶς, ὅτι τὸ εἰδικὸν ἐπίδομα ἀπολύτου ἀναπηρίας, σκοποῦν, κατὰ τὴν ρητὴν τοῦ νόμου ἐπιταγήν, εἰς κάλυψιν τῆς δαπάνης τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς εἰδικῆς ἀνάγκης τῆς παρὰ τοῦ ἀναπήρου προσλήψεως προσώπου χρησιμοποιουμένης διὰ τὴν περίθαλψιν αὐτοῦ, τυγχάνει, λόγῳ ἀκριβῶς τῆς φύσεώς του, ἀνεπίδεκτον ὑπολογισμοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς βασικῆς συντάξεως, τῆς ὑπολογιζομένης εἰδικῶς διὰ τοὺς ἀναπήρους, δυνάμει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ οὐχὶ τῆς παραγράφου 1 αὐτοῦ καὶ ὁ βάσει τοῦ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 εἰδικῶς προβλεπο-

μένου κατωτάτου ὁρίου αὐτῆς, ἐξαιρουμένων δεδομένων ἐξ αὐτοῦ τῶν τυχὸν συνυπολογισθεισῶν διὰ τὸν προσδιορισμὸν αὐτῆς συντάξεως προσαυξήσεων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν. Τὸ δὲ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ἐμπίπτει εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεως, ὅπερ καθιερεῖ ἡ παράγραφος 11 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 29, ἀκριβῶς διὰ νὰ καθίσταται ἐφικτὴ ἡ ἐκπλήρωσις τοῦ σκοποῦ, δι' ὃν καθιερώθη τοῦτο, δηλονότι τῆς παρὰ τοῦ ἀπολύτως ἀναπήρου προσλήπτου πρυσέπου ὡς θεράποντος νασοκόμου, τοῦθ' ὅπερ συνάδει ἄλλως τε πλήρως καὶ πρὸς τὴν ρηθὴν διατύπωσιν τῆς τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 29, ὅτι, ἐγένετο διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 4104/1960 (πρβλ. κείμενον ἐν τέλει τῆς ἠγουμένης σκέψεως) καὶ εἰς ἣν ρητῶς ἐξαιρεῖται τοῦ καθιερουμένου γενικῶς ἀνωτάτου ὁρίου τῶν συντάξεων τὸ ἐπίδομα ἀπολύτου ἀναπηρίας.

Σημαῦνος πρὸς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960 προβλέπεται, ὅτι: «Αἱ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταβαλλόμεναι ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεις εἰς τοὺς συνταξιούχους αὐτοῦ αὐξάνονται κατὰ 4%». Ἐπίσης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 57/1961 Δ.δ. περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων ὁρίζεται, ὅτι: «Αἱ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις ἢ ἐπιδόματα ἀναπροσαρμογῆς συμφώνως πρὸς τὰς πρὸ τοῦ ν.δ. 4104/1960 διατάξεις, ὡς αὗται ηὐξήθησαν διὰ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. τούτου, αὐξάνονται κατὰ τὰς κάτωθι διακρίσεις...». Τέλος καὶ ἡ ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὑπ' ἀριθ.105057 (Β' 574 τῆς 28.12.1963) περὶ αὐξήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγηθεισῶν βάσει πλειόνων τῶν 1200 ἡμερῶν ἐργασίας ἢ λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος συντάξεων ἐχορηγήθησαν, ὡσαύτως, ὁρισμέναι αὐξήσεις, ἀφορῶσαι καὶ τὸ προγενέστερον συνταξιοδοτικὸν καθεστώς. Αἱ ὑπὸ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προβλεπόμεναι αὐξήσεις, ἀφορῶσαι γενικῶς ἁπάσας τὰς πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960 συντάξεις, τὰς χορηγηθείσας βάσει τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῶν τροποποιητικῶν αὐτοῦ διατάξεων, ἀναφέρονται καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἡμιπλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α., αἵτινες ἐσυνταξιοδοτήθησαν βάσει τῶν τελευταίων αὐτῶν διατάξεων, ἔστω καὶ ἂν ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος, βάσει τοῦ ὁποίου αὗται ἔτυχον συντάξεως, ἐπῆλθε μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι εἰς τὰς τελευταίας ταύτας περιπτώσεις ἡ συνταξιοδότησις ἐγένετο βάσει τοῦ προϊσχύοντος δικαίου, συμφώνως πρὸς τὴν ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἐπιφάσκουσαν παρατεθεῖσαν διάταξιν τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὡς πλέον εὐνοϊκοῦ διὰ τὸν ἡσφαλισμένον, καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον, ὅτι τὸ οὕτω ἐξευρισκόμενον, μετὰ τῶν προσαυξήσεων, συνολικὸν ποσὸν συντάξεως θὰ ἐλεῖτο περιορισθῇ ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὁρίων τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951.

Ἐν προκειμένῳ, καθ' ἃ προκύπτει ἐξ αὐτῶν τῶν προσβαλλομένων πράξεων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ φακέλου, ὁ ὑπολογισμὸς τοῦ ὕψους τῆς καταβληθείσης εἰς τὸν αἰτοῦντα συντάξεως, ὡς καὶ ἡ ὅλη κρίσις τῆς κατ' ἀρχὴν ὑποχρεώσεως καταβολῆς αὐτῷ ἐπιδόματος ἀπολύτου ἀναπηρίας, ἐγένετο μὲν βάσει τοῦ πρὸ τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἰσχύοντος νομοθετικοῦ καθεστῶτος, ὡς πλέον εὐνοϊκοῦ δι' αὐτόν, πλὴν κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν ἐν ταῖς ἠγουμένως σκέψεσι παρατεθεισῶν διατάξεων, ὡς αὗται ἠρμηνεύθησαν ἀνωτέρω, δεδομένου ὅτι καὶ αἱ μετὰ τὸ Ἔτος 1960 εἰσαχθεῖσαι ἐπὶ τῶν συντάξεων αὐξήσεις δὲν ὑπελογίσθησαν (πλὴν τῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 105057/23.12.1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας χορηγηθείσης), ἔστω καὶ ὑπὸ τὸν περιορισμὸν τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς παραγράφου 11 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τὸ ἐπίδομα ἀπολύτου ἀναπηρίας δὲν ἀνεγνωρίσθη εἰς τὸν αἰτοῦντα κατ' ἐπίκλησιν τῶν ἐν ταῖς ἄνω παρατεθεισῶν διατάξεων, ἠρμηνευθεισῶν ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἐν τοῖς ἄνω γενόμενα δεκτά, μὴ ἐξαντληθείσης πλήρως καὶ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένης διαδικασίας τῆς ἀπὸ ἰατρικομελῶς καὶ ἀσφαλιστικῆς πλευρᾶς διαπιστώσεως τῆς συνδρομῆς τῶν ὅρων ἀπονομῆς τοῦ ἀνωτέρω ἐπιδόματος. Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω δεδομένα αἱ προσβαλλόμεναι πράξεις τυγχάνουσιν ἀκυρωτέαι ὡς παράνομοι, ἡ δὲ ὑπόθεσις δέον ὅπως ἀναπεμφθῇ εἰς τὴν Διοίκησιν, ἵνα τῷ τέλει ὅπως αὕτη, διαπιστοῦσα κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου προβλεπομένην διαδικασίαν τὴν συνδρομὴν τῶν ὅρων ἀπονομῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀπολύτου ἀναπηρίας, προβῇ εἰς ἀπονομὴν τούτου, ἐπολογιζουσα αὐτό, ὡς καὶ τὸ ὕψος τῆς ὅλης συντάξεως, ἧς δικαιοῦται ὁ αἰτῶν, κατὰ τὰ ἐν ταῖς γενομέναις σκέψεσι γενόμενα δεκτά(*).

§ 2. Κατώτατα ὅρια συντάξεων παρὰ τῶν Εἰδικῶν Ταμείων κυρίας ἀσφαλίσεως μετὰ τὸν ἀ.ν. 1846/1951.

Διακοπὴ παραγραφῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 261, 262 § 1 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔναρξις νέας παραγραφῆς δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς καὶ διακοπὴ αὐτῆς ὄχι μόνον διὰ νέας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ Δικαστηρίου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ Δικαστηρίου.—Διοικητικὴ Ἀρχὴ καὶ τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.— Εἰδικὰ Ταμεῖα κυρίας ἀ-

(*) Ἴδετε ἀμέσως ἀνωτέρω Α.Π. 386/1966, μετὰ τὸ ἄρθρον 10 § 1 νόμου 4470/1965.

ασφαλίσεως μετά τὸν Α.Ν. 1846/1951.—Κατώτατα ὅρια χορηγουμένων ὑπὸ τούτων συντάξεων.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς διαδόχου τοῦ εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλευτῶν.

Ἀρείου Πάγου 63/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. *Ν. Χαραλάμπης*
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. *Κ. Χυρδάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Μαριολόπουλος, Ι. Ταϊντζας

Κατὰ τὸ Τμῆμα τοῦτο τοῦ δικαστηρίου σήμερον ἔχει τὴν γνωμὴν πρὸς τὴν δι' αὐτῆς ἀναιρετικὴν ἀπόφασιν (281/1965)(*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ παραπομπὴ πρὸς περαιτέρω συζήτησιν, ὅτι δηλαδὴ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 261, 262 § 1 Α.Κ. σαφῶς προκύπτει, ὅτι, ἐὰν ἡ διακοπὴ τῆς παραγραφῆς ἐπῆλθε δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς, ἡ ἀπὸ τῆς ἀγωγῆς ἀρχομένη νέα παραγραφὴ διακόπτεται οὐ μόνον διὰ νέας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐπιδόσεως τῆς δικογράφου εἰς διαιτητὴν ἢ ἑνώπιον διοικητικῆς ἀρχῆς ἢ διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ δικαστηρίου, διοικητικὴν δὲ ἀρχήν, ἔχουσαν ἁρμοδιότητα ὅπως ἐπιλαμβάνηται διὰ τῶν ὀργάνων της (Διευθυντῶν Ὑποκαταστημάτων καὶ Ἀσφαλιστικῶν Ἐπιτροπῶν) τῆς ἐπιλύσεως τῶν ἐκ τῆς ἀσφαλιστικῆς σχέσεως πηγαζουσῶν διαφορῶν ἀποτελεῖ, κατὰ τὰ ἄρθρα 13 § 9, 14 § 8 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3710/1957 καὶ τὸν δι' αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 57440/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐγκριθέντα Κανονισμὸν περὶ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς παροχῶν, τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων(**).

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1360/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων κατ' ἄρθρον 832 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ 19 Δεκεμβρίου 1963 νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. [illegible] ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1954 τῆς 12 Δεκεμβρίου 1962 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν δικαστικοῦ κλητῆρος Σ.Λ., εἰς τὸ ὁποῖον ἐπεδόθη ἡ ἀπὸ 3 Δεκεμβρίου 1962 αἴτησις τῆς ἐκκαλούσης, ἐπ' ὀνόματι τῆς ὁποίας συνεχίζεται ἤδη ἡ δίκη μετὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀρχικοῦ ἐναγόντος συζύγου της, περὶ χορηγήσεως τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ἧτις, κατὰ τὰ προμνησθέντα, ὡς συνέπειαν ἔχει τὴν διακοπὴν τῆς διὰ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἀγωγῆς ἀρξαμένης νέας παραγραφῆς καὶ κατ' ἀκολουθίαν ἐσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα ὅτι ἡ ἀποβολὴ τῆς ἄνω αἰτήσεως δὲν διακόπτει τὴν παραγραφήν, ἀπορρίψασα μετὰ ταῦτα τὴν ἀγωγὴν ὡς παραγεγραμμένην καὶ δέον ὅπως αὕτη ἐξαφανισθῇ, κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρόσθετον λόγον ἐφέσεως, ἐξεταστέα δὲ κατ' οὐσίαν ἡ ἀπὸ 13 Δεκεμβρίου 1957 ἀγωγή, συνεχιζομένης τῆς δι' αὐτῆς ἀρξαμένης δίκης ἐπ' ὀνόματι τῆς ἐπισπευδούσης ταύτην, συζύγου καὶ μοναδικῆς κληρονόμου τοῦ ἀρχικῶς ἐνάγοντος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 5 § 1, 29 §§ 1 καὶ 3 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κανονισμῶν Ἀσφαλίσεων στὰ εἰδικὰ Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον ὑπάγονται εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1952 χορηγοῦν οἱ ἐκ τούτων ἀσκοῦντα ἀσφάλισιν συντάξεως τὰ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου προβλεπόμενα κατώτατα ὅρια συντάξεων δι' ἑκάστην κατηγορίαν δικαιωμένων, ὑπολογιζόμενα βάσει τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς 1ης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως καὶ τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου ἡμερῶν ἐργασίας τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, προσαυξανόμενα δὲ κατὰ τὰς τυχὸν προσαυξήσεις λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν, μὴ ὑπαριθμουμένης τῆς ἄνω διατάξεως, προκειμένου περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ἂν ὁ δικαιοῦχος δὲν εἶχε συμπληρώσει κατὰ τὸν χρόνον ἀπονομῆς τῆς συντάξεως τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του. Τὸ κατώτατον δὲ ὅριον βασικῆς συντάξεως λόγῳ γήρατος ἀποτελεῖται 1) ἐκ ποσοῦ ἴσου πρὸς τὰ 80% τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 25 πρώτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως σὺν 10% ἐπὶ τῆς τυχὸν διαφορᾶς τῆς ὑπαρχούσης μεταξὺ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως Ι καὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς κλάσεως, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ ἀσφαλισμένος κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 37 ὁριζόμενα. Ἡ μηνιαία βασικὴ σύνταξις ὑπολογίζεται πολλαπλασιαζομένου τοῦ ὡς ἄνω ποσοστοῦ ἐπὶ 25 καὶ 2) ἐκ προσαυξήσεων τοῦ προηγουμένου ποσοῦ κατὰ 4% ἀνὰ πεντακοσίας ἡμέρας ἐργασίας μέχρι συμπληρώσεως 2.500 ἡμερῶν, πλὴν τῶν πρώτων 999 ἡμερῶν, δι' ἃς δὲν χορηγεῖται προσαύξησις, καὶ ἐκ προσαυξήσεως τῶν ἀνωτέρω ποσῶν κατὰ 50% λόγῳ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος διὰ τὴν σύζυγον τοῦ συνταξιούχου, ἐφ' ὅσον δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι ἢ δὲν εἶναι συνταξιοῦχος Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἢ τοῦ Δημοσίου. Ὅθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, δι' ἧς διώκεται ἡ κατακύρωσις τοῦ ἐναγομένου Ι.Κ.Α., διαδόχου τοῦ ἀρχικοῦ ὑποχρέου Ταμείου Μεταλλευτῶν, εἰς ἀποζημίωσιν λόγῳ παρανόμου παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ ἐναγομένου εἰς παροχὴν αὐτῇ τοῦ

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 3/1962, ΕΕΔ 21, 228, Α.Π. 583/1961, ΕΕΔ 20, 1525.

(**) ΕΕΔ 24, 1651.

κατά τάς άνω διατάξεις έλαχίστου ποσού συντάξεως, συνισταμένης εἰς τὴν διαφοράν μεταξύ τῆς καταβληθείσης ἐκ δραχμῶν 175 μηνιαίως καὶ τῆς κατὰ τὰ ἄνω ὀφειλομένης, εἶναι νόμιμος βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰς προμνησθείσας διατάξεις καὶ τὰ ἄρθρα 105 καὶ 106 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ. καὶ 297, 298 καὶ 914 Α.Κ. καὶ ἐξεταστέα, ἐπιδοθείσης τῆς κατὰ νόμον δηλώσεως κληρονομίας, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 1126 τῆς 4 Μαΐου 1963 πιστοποιητικοῦ τοῦ Οἰκονομικοῦ Ἐφόρου Κύμης.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπ' ἀριθ. 141/1948 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 648/1962 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀκυρώθη ἡ περὶ ἀνακλήσεως τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀπόφασις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου τούτου, ὁ συνταξιοδοχος ἀρχικῶς ἐνάγων κατὰ τὸν χρόνον τῆς συνταξιοδοτήσεώς του εἶχε συμπληρώσει τὸ 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του, εἶχε δὲ 2.600 ἡμέρας ἐν ἀσφαλίσει, ὡς δὲ συνομολογεῖται καὶ παρὰ τοῦ ἐναγομένου οὗτος ἦτο ἔγγαμος, ἡ δὲ σύζυγος αὐτοῦ δὲν ἀσκεῖ ἐπάγγελμά τι, οὐδὲ συνταξιοδοτεῖται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, καὶ ὅτι ἡ χορηγηθεῖσα αὐτῷ σύνταξις ὑπὸ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1952 καὶ ἐντεῦθεν μέχρι 30 Ἰουνίου 1956 ἐνήρχετο εἰς δραχμὰς 175 μηνιαίως. Ὅθεν οὗτος ἐδικαιοῦτο τοῦ κατωτάτου ὁρίου συντάξεως, κατὰ τὰς προμνησθείσας διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, διὰ μὲν τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.1.1952 μέχρι 30.6.1953 δραχμῶν 336 κατὰ μῆνα, διὰ δὲ τὸ ἀπὸ 1.7.1953 μέχρι 30.6.1955 χρονικὸν διάστημα τῆς ὡς ἄνω συντάξεως προσαυξηθείσης κατὰ 8% ἐκ δραχμῶν 363 μηνιαίως ἀντὶ τῆς παρὰ τοῦ ἐναγομένου καταβαλλομένης τῶν 175 δραχμῶν, ἦτοι διὰ μὲν τοὺς πρώτους 18 μῆνας ὑφίσταται διαφορὰ 2,898, διὰ δὲ τοὺς λοιπούς 36 μῆνας διαφορὰ 6.764 καὶ ἐπὶ πλέον διαφορὰ δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα τοῦ ἄνω χρονικοῦ διαστήματος ἐκ δραχμῶν 670, ἦτοι δικαιοῦται συνολικῶς ποσοῦ δραχμῶν 10.332, πλέον τοῦ καταβληθέντος, εἰς τὸ ποσὸν δὲ τοῦτο εἶχε περιορισθῆ ἡ ἀγωγὴ διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐκκλήσεως, τὴν ἀξίωσιν δὲ ταύτην τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τὸν νόμον ἠρνήθησαν νὰ ἱκανοποιήσουν τὰ πρὸς τοῦτο ἐντεταλμένα ὄργανα τοῦ ἐναγομένου, μολονότι οὗτος ἐπέβαλε σχετικὴν πρὸς τοῦτο αἴτησιν, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἐπικαλουμένου καὶ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 7123 τῆς 9 Ὀκτωβρίου 1956 ἀποδεικτικοῦ ἐπιδόσεως τοῦ παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν δικαστικοῦ κλητῆρος Σ.Α., καὶ ἑπομένως δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγή, κατὰ τὰ προμνησθέντα, ὡς νόμιμος καὶ βάσιμος, πλὴν τοῦ αἰτήματος περὶ καταβολῆς τόκων ἀπὸ τῆς ἐκπερημερίας, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 21 § 1 τοῦ ἀπὸ 26/6/10.7.1944 δ/τος περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἰσχύουσης ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου κατὰ τὸ ἄρθρον 19 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἡ πρὸς τοκοδοσίαν ὑποχρέωσις τοῦ ἐναγομένου ἄρχεται μόνον ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, τὸ δὲ ποσοστὸν τοῦ τόκου ὁρίζεται εἰς 6% ἐτησίως.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 29 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, καθ' ἣν ἡ καταβολὴ τῆς συντάξεως δὲν δύναται ἀποσβήποτε νὰ ἀναδράμῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ὁ ἐν λόγῳ περιορισμὸς ὑφίσταται μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ πρῶτον ζητεῖται ἡ ἀπονομὴ συντάξεως ἢ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν πρόκειται περὶ προσαυξήσεως ἀπονεμηθείσης ἤδη συντάξεως, ἀφ' ὅτε ὑποχρεοῦται τὸ ἐναγόμενον ὁπωσδήποτε νὰ προσαυξήσῃ ταύτην, ἐκτὸς ἂν διὰ τὴν προσαύξησιν ἀπαιτῆται ἡ συνδρομὴ νέων περιστατικῶν, μὴ προκυπτόντων ἐκ τοῦ ἀρχείου.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ἐναγόμενον δὲν ἐπικαλεῖται κατὰ τρόπον σαφῆ καὶ ὡρισμένον τὴν συνδρομὴν τοιούτων περιστατικῶν, μὴ προκυπτόντων ἐκ τοῦ ἀρχείου του, διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ προσαυξήσεως, κατ' ἀκολουθίαν δὲ ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, κατὰ τὸν ὁποῖον ἡ ζητουμένη προσαύξησις δὲν δύναται νὰ ἀναδράμῃ εἰς χρόνον ἀπώτερον τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ χορηγήσεως ταύτης αἰτήσεως, ἀποβαίνει ἀπορριπτέος ὡς μὴ βάσιμος.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΜΙΣΘΟΣ ΑΥΤΩΝ

Περίληψις ἐρωτήματος: α) Ἐὰν εἶναι νόμιμος ἡ διατυπωθεῖσα πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ὁ ὑπάλληλος ἀπέσχε τῶν καθηκόντων του λόγῳ συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν καὶ β) ἐὰν εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν τοῦ προσωπικοῦ κλάδου τινὸς τῆς Διοικήσεως εἶναι τι τὸ πασίδηλον, δύναται νομίμως ὁ ταμειακὸς ὑπόλογος νὰ ἀρνηθῇ τὴν ἐξόφλησιν τῆς μισθοδοτικῆς καταστάσεως, δι' ἧς ἐντέλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπεργίας ὑπαλλήλων, συμμετασχόντων εἰς ταύτην, ἐφ' ὅσον ἡ μισθοδοτικὴ κατάστασις δὲν συνοδεύεται διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 67 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος προβλεπομένης πράξεως περικοπῆς τῶν ἀποδοχῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 132/1966

Πρόεδρος ὁ κ. ***Μ. Σταυρόπουλος***

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. ***Κ. Τσαγκαράκης***

Ἐπὶ τῶν πρόσθεν ἐρωτημάτων τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἐπὶ τοῦ πρώτου ἐρωτήματος:

Ι. Ἐν ἄρθρῳ 11 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος ὁρίζεται, ὅτι: «Ἡ ἀπεργία εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων καὶ Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου ἀπαγορεύεται».

Ἐν ἄρθρῳ 47 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, ὅτι: «1. Ὁ ὑπάλληλος ὀφείλει νὰ ἐργάζηται ἀνελλιπῶς κατὰ τὸν κεκανονισμένον χρόνον καὶ πέραν αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον αἱ ὑπηρεσιακαὶ ἀνάγκαι ἀπαιτοῦν τοῦτο. 2. Ἡ ἀπεργία ἀντίκειται ἀπολύτως πρὸς τὴν φύσιν τῆς δημοσίας ὑπαλληλικῆς σχέσεως».

Ἐν ἄρθρῳ 132 § 1 περ. η' αὐτοῦ ὁρίζεται, ὅτι μεταξὺ τῶν πειθαρχικῶν παραπτωμάτων καταλέγεται καὶ ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν, ἔστω καὶ λευκήν, ὡς καὶ πᾶσα ἐνέργεια, τείνουσα εἰς πρόκλησιν ἢ προπαρασκευὴν ταύτης, ἐν τῷ ἀκολουθοῦντι δὲ ἄρθρῳ 133 § 4, περ. στ', ὅτι διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς ἀπεργίαν, ἔστω καὶ λευκήν, ὁ πειθαρχικὸς δικαστὴς δύναται νὰ ἐπιβάλῃ τὴν ποινὴν τῆς ὁριστικῆς παύσεως.

Περαιτέρω, ἐν ἄρθρῳ 182 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος προβλέπεται, ὅτι οἱ ἀποσπάσει ἀπέχοντες τῆς ἐκτελέσεως τῶν καθηκόντων αὐτῶν ὑπάλληλοι λόγῳ ἀπεργίας, θεωρούνται ὡς ἀποβιλώντες νομίμως παραίτησιν, μὴ ἐφαρμοζομένης τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 181, παρεχούσης τὸ δικαίωμα τῆς ἀνακλήσεως τῆς παραιτήσεως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς καὶ πρὸ τῆς ἀποδοχῆς.

Τέλος ἐν ἄρθρῳ 247 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος ἡ ἀπεργία τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου χαρακτηρίζεται ὡς ποινικὸν ἀδίκημα, δι' ὃ προβλέπεται ποινὴ φυλακίσεως μέχρις ἑνὸς ἔτους καὶ πρόσκαιρος στέρησις τῶν πολιτικῶν δικαιωμάτων. Ἐξ ἄλλου, ἐν ἄρθρῳ 67 τοῦ ρηθέντος Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ὁρίζονται τὰ ἀκόλουθα: «1. Μισθὸς δὲν ὀφείλεται διὰ μὴ παρασχεθείσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει. 2. Ἡ περικοπὴ ἐνεργεῖται διὰ πράξεως τοῦ ἐντεταλμένου τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν, εἰδοποιουμένου ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας πρὸς τοῦτο, ἀνακοινουμένης ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον ὑπάλληλον. Κατὰ τῆς πράξεως ταύτης ἐπιτρέπεται προσφυγὴ ἐνώπιον τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐντὸς δέκα ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἀνακοινώσεως, ἄνευ ἀναστατικῆς πληρωμῆς.

Τὸ Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον ἀποφαίνεται τελεσιδίκως.

ΙΙ. Ἐν ὄψει τῶν προαναφερθεισῶν διατάξεων τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἡ διατυπωθεῖσα πληρωμὴ τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς ὁ ὑπάλληλος ἀπέσχε τῶν καθηκόντων του λόγῳ συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν δὲν εἶναι νόμιμος. Τοῦτο δέ, διότι, κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 67 § 1 τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος, μισθὸς δὲν ὀφείλεται διὰ μὴ παρασχεθείσαν ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ ὑπαλλήλου ὑπηρεσίαν καθόλου ἢ ἐν μέρει, ἡ δὲ ὑπαιτιότης τοῦ ἀπεργοῦντος ὑπαλλήλου εἶναι ἀναμφίβολος, ἐν ὄψει τῶν ἐντόνων ἀπαγορεύσεων τῆς ἀπεργίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, διατυπουμένων οὐ μόνον εἰς τὸν Ὑπαλληλικὸν Κώδικα, ἀλλὰ καὶ εἰς τὸν Ποινικὸν Κώδικα, ἔτι δὲ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν θεμελιώδη νόμον τοῦ Συντάγματος. Πλὴν ἡ περικοπὴ τοῦ μισθοῦ τῶν ἀπεργούντων δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ τὰς ἡμέρας ἀποχῆς ἐκ τῶν καθηκόντων των δὲν ἐ-

πάρχεται αὐτοδικαίως, ἀλλὰ κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν τῷ ὡς ἄνω ἄρθρῳ 67 τοῦ Ἑλληνικοῦ Κώδικος, καθ' ἃ ὅμως ὁ προϊστάμενος τῆς Ὑπηρεσίας ὑποχρεοῦται νὰ εἰδοποιήσῃ περὶ τῆς ὑπαιτίου ἀποχῆς ἐκ τῶν καθηκόντων τοῦ ὑπαλλήλου τῶν ἐντεταλμένων τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν διαπανῶν, ὥστε ὑποχρεοῦται περαιτέρω νὰ ἐνεργήσῃ τὴν περικοπὴν διὰ πράξεώς του.

Συνεπῶς ἡ παρὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν ὅρων περικοπῆς τοῦ μισθοῦ διαταγὴ πληρωμῆς τούτων δὲν εἶναι νόμιμος καὶ συνεπάγεται εὐθύνας διά τε τὸν προϊστάμενον τῆς Ὑπηρεσίας (βλ. καὶ ἄρθρον 15 νόμου 6254/1934) καὶ τὸν ἐντεταλμένον τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν διαπανῶν, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅμως πάντοτε τῆς ὑπὸ ταύτων γνώσεως, ὅτι συντρέχει περίπτωσις περικοπῆς μισθοῦ. Εἶναι δὲ ἕτερον τὸ θέμα τοῦ ἐκτελεστοῦ ἢ μὴ τῆς τοιαύτης διαταγῆς παρὰ τῶν ταμειακῶν ὑπολόγων, ἀντιμετωπιζομένων ἐν τῇ ἀκολουθούσῃ ἀπαντήσει εἰς τὸ Β' ἐρώτημα τος.

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ἐρωτήματος.

1. Ἐν τῷ διὰ τοῦ ν. 6254/1934 (ἄρθρον 15) ἀντικατασταθέντι ἄρθρῳ 1 νόμου 5127/1931 ὁρίζονται τὰ ἀκόλουθα: «1. Ἐπιτρέπεται, ὅπως α) αἱ ἀπαζημιώσεις τῶν βουλευτῶν καὶ γερουσιαστῶν, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ τῶν Νομοθετικῶν Σωμάτων, β) αἱ μισθοί, ὡς καὶ πᾶσα σταθερὰ ἀποδοχὴ δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν, γ) αἱ μηνιαῖαι ἐπιχορηγήσεις διὰ γραφικὴν ὕλην, φωτισμὸν κλπ., δ) ἐκκαθαρίζονται ὁριστικῶς ὑπὸ τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιῶν, πληρώνονται δέ, κατ' ἐπιταγὴν αὐτῶν, ὑπὸ τῶν Ταμείων τοῦ Κράτους, ἐξουσιοδοτουμένων πρὸς τοῦτο παρὰ τῶν οἰκείων Προέδρων Βουλῆς καὶ Γερουσίας, Ὑπουργῶν καὶ Γενικῶν Διοικητῶν. 2. Αἱ ἀποδοχαὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν εἶναι πληρωτέαι ἀπὸ τῆς 28 τοῦ προηγουμένου, ὃν ἀφορῶσι, μηνός. 3. Ἐπιτρέπεται ἐπίσης, ὅπως αἱ συντάξεις καὶ τὰ μάγια βοηθήματα πληρώνονται ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων Ταμείων τοῦ Κράτους βάσει τῶν οἰκείων συνταξιοδοτικῶν φυλλαδίων, κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τῶν ἁρμοδίων Ὑπουργῶν. 4..... 5. Αἱ ὡς ἄνω ἐξουσιοδοτήσεις καὶ ἐπιταγαὶ δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν προληπτικὸν ἔλεγχον τοῦ Ἑλληνικοῦ Συνεδρίου. 6. Αἱ ὑπὸ τῶν Ταμείων ἐνεργούμενα ὡς ἄνω πληρωμαὶ ἀγόνται ἀμέσως εἰς πίστωσιν αὐτῶν, ἐπὶ τὰ οἰκεῖα κεφάλαια καὶ ἄρθρα τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων. 7. Οἱ προϊστάμενοι τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιῶν, ἐν περιπτώσει μὴ νομιμότητος ἢ μὴ ἀποχρώσης δικαιολογήσεως ἢ μὴ ἀκριβείας τοῦ ποσοῦ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐντελλομένης διαπάνης ὑπέχουσιν εὐθύνην ἐπὶ παραβάσει καθήκοντος, εἰς βάρος δὲ αὐτῶν καὶ τῶν ἀχρεωστήτως λαβόντων καταλογίζεται, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου, ἀληλεγγύως τὸ ἀναιτίως πληρωθὲν ποσόν. Τοῦ καταλογισθέντος ποσοῦ ἡ εἰσπραξις ἐπιδιώκεται διὰ πάντων τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου περὶ εἰσπράξεως δημοσίων ἐσόδων ἐπιτετραμμένων μέσων ἢ καὶ διὰ κρατήσεων ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν. 8. Οἱ ἁρμόδιοι ταμειακοὶ ὑπόλογοι τοῦ Κράτους διὰ τὰς παρ' αὐτῶν ἐνεργουμένας πληρωμὰς ὑπέχουσιν εὐθύνην μόνον α) ἐπὶ τῇ πληρωμῇ καθ' ὑπέρβασιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ β) ἐν ἡ περιπτώσει ἤθελον πληρώσει δυνάμει ἐντολῆς ἐκδοθείσης ὑπὸ μὴ ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο προϊσταμένου ἢ φυλλαδίου συντάξεως μὴ νομικῶς συντεταγμένου.....9..... 10.....».

ΙΙ. Ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τούτων καὶ τοῦ ὡς ἄνω (ἐπὶ τοῦ α' ἐρωτήματος) παρατεθέντος ἄρθρου 67 τοῦ Ἑλληνικοῦ Κώδικος, τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι οἱ ταμειακοὶ ὑπόλογοι δὲν δύνανται νὰ ἀρνηθῶσι τὴν ἐξόφλησιν τῆς μισθοδοτικῆς καταστάσεως, δι' ἧς ἐντέλλονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἡμερῶν ἀπεργίας ὑπαλλήλων συμμετασχόντων εἰς ταύτην, ἐφ' ὅσον ἡ ἐν λόγῳ μισθοδοτικὴ κατάστασις δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὴν ὑπὸ τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου 67 τοῦ Ἑλλ. Κώδικος προβλεπομένην πρᾶξιν περικοπῆς τῶν ἀποδοχῶν. Τοῦτο δέ, διότι, καθ' ἃ ἐρρέθη καὶ ἀνωτέρω ἐπὶ τοῦ Α' ἐρωτήματος (ὑπὸ στοιχεῖον ΙΙΙ), διὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς περικοπῆς ἀποδοχῶν διὰ μὴ παρασχεθεῖσαν ὑπηρεσίαν ὑπαιτιότητι τοῦ ὑπαλλήλου, δέον νὰ τηρηθῇ ἡ ἐν τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 67 προβλεπομένη διαδικασία, ἐν ᾗ ἐξαντλεῖται πᾶσα ἀπὸ μέρους τῆς Διοικήσεως ὡς πρὸς τὸ θέμα τοῦτο διοικητικὴ δρᾶσις.

Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἐν παραγράφῳ 8 τοῦ ὡς ἄνω παρατεθέντος ἄρθρου 1 νόμου 5127/1931 (ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 15 νόμου 6254/1934) προβλέπεται, ὅτι καὶ οἱ ταμειακοὶ ὑπόλογοι ὑπέχουσι προσωπικὴν εὐθύνην διὰ μὴ νόμιμον πληρωμὴν καὶ ἐντεῦθεν ὀρθῶς συνάγεται καὶ τὸ δικαίωμα αὐτῶν, ὅπως, ἐν ὄψει τῆς προσωπικῆς των εὐθύνης, ἀρνηθῶσι τὴν ἐκθεσιμον ταύτην πληρωμήν, πλὴν ἡ τοιαύτη εὐθύνη των καὶ ἡ ἀντίστοιχος ἐξουσία περιορίζεται εἰς τὰς αὐστηρῶς ἐν τῇ ρηθείσῃ διατάξει ἀπαριθμουμένας περιπτώσεις α) τῆς πληρωμῆς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ περιεχομένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ β) ἐν ἡ περιπτώσει ἤθελον πληρώσει δυνάμει ἐντολῆς ἐκδοθείσης ὑπὸ μὴ ἁρμοδίου πρὸς τοῦτο προϊσταμένου ἢ φυλλαδίου συντάξεως ἀνωμαλίας, ἀμέσως, ἐκ τῶν πρὸς πληρωμὴν τίτλων ἢ ἐκ τῆς ἀντιβολῆς τούτων πρὸς τὰ ὑπάρχοντα παρὰ τοῖς ταμειακοῖς ὑπολόγοις ἔγγραφα στοιχεῖα (προϋπολογισμός, ἐξουσιοδότησις κλπ.) προκειμένου κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ εἶναι ἀναγκαία οἱαδήποτε ἐκ μέρους αὐτῶν διανοητικὴ ἐνέργεια δυνηθείσης ὑπ' ὄψιν δεδομένων ἢ γεγονότων ἐκτὸς τῶν παρ' αὐτοῖς ἐγγράφων στοιχείων κειμένων. Οὕτω ὡς περίπτωσις ὑπερβάσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ἐξουσιοδοτήσεως θὰ ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ἡ πέραν τῶν ποσῶν αὐτῆς ἐντελλομένη πληρωμὴ ἢ ἀκόμη ἡ δι'

είδος δαπάνης, μή καλυπτομένη ὑπό τῆς ἐξωσυμβατήσεως. Οὐδέποτε ὅμως πᾶν ἐλάττωμα ἀπό ἀπόψεως νομιμότητος τῆς ἐντελλομένης δαπάνης, ἧτοι ὁ νομοθέτης δέν ἠθέλησεν οὐδέ τόν προληπτικόν ἔλεγχον ὑπό τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἐπί τῶν ἐν τῷ ἐπιμάχῳ ἄρθρῳ 1 νόμου 5127/1931 (15 νόμου 6254/1934) ἐξωσυμβατήσεων καί ἐπειγόντων, ἀρκεσθείς εἰς τήν διακήρυξιν καί θέσπισιν τῆς εὐθύνης τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιῶν ἐν περιπτώσει μή νομιμότητος κλπ. τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἐντελλομένης δαπάνης καί δοθέντος ἀκόμη ὅτι τήν ὡς ἄνω προσωπικήν εὐθύνην τῶν ταμειακῶν ὑπολόγων περιώρισε μόνον εἰς τάς ὡς ἄνω δύο ἀπαριθμουμένας περιπτώσεις (... ὑπέχουσι προσωπικήν εὐθύνην μόνον α)... β...), Ἔκδοχή, καθ' ἣν οἱ ὡς εἴρηται ταμειακοί ὑπόλογοι θά εἶχον τήν εὐθύνην διά τήν περίπτωσιν καί ἄλλων νομικῶν ἐλαττωμάτων, πλήν τῶν ὡς ἄνω ἀμέσως ἐκ τῶν ἐγγράφων διαγιγνωσκομένων καί ἀναφερομένων μόνον εἰς τά ποσά καί τό εἶδος τῆς ἐξωσυμβατουμένης πληρωμῆς ἤ εἰς τήν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐκδόσαντος τήν ἐντολήν καί τόν τρόπον συντάξεως τοῦ φυλλαδίου συντάξεως, ὡς ὑποβάσεως τοῦ περιεχομένου τῆς ἐξωσυμβατήσεως νοουμένης κατά τήν ἐκδοχήν ταύτην πάσης παρανόμου ἐντολῆς, θά ὡδήγει εἰς τό ἄτοπον νά καθιεροῦται προσωπική εὐθύνη τῶν ταμειακῶν ὑπολόγων διά πᾶσαν παρανομίαν τῆς ἐντολῆς, ἐνῷ εἶναι φανερόν, ὅτι ὁ Νομοθέτης οὐδόλως ἠθέλησε τοῦτο, ὡς προκύπτει πλέον ἢ σαφῶς ἐκ τῆς ἐν τῇ ὡς ἄνω παραπεθείσῃ φράσει (ὑπέχωσι προσωπικήν εὐθύνην μόνον...), χρήσεως τῆς λέξεως μόνον καί εἶναι ἐξ ἄλλου πρόδηλον, ὅτι δέν ἠδύνατο νά ἀνατεθῇ ἔλεγχος νομιμότητος τῶν ἐντελλομένων ὡς ἄνω δαπανῶν, εἰς τούς ὡς εἴρηται ταμειακούς ὑπαλλήλους, ἤτοι ἔργον διάφορον τῶν καθηκόντων των, εἰς ἃ δέον, ὡς εἰκός, νά ἀναφέρεται καί ἡ ὑπηρεσιακή των κατάρτισις καί ἐμπειρία. Ταῦτα πάντα δέ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ προδιαληφθείς ἔλεγχος νομιμότητος δέν θά ἦτο λογικόν νά θεωρηθῇ καθιερούμενος ἐπί τῶν ὡς εἴρηται δαπανῶν, ὅν ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι, καθ' ἃ ἐρρέθη ἤδη, ἀπεκλείσθη ἐξ αὐτῶν ὁ προληπτικός ἔλεγχος τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου.

Καί διατυπούται μέν ἐν τῷ ἐγγράφῳ τοῦ ἐνστήματος ἡ ἄποψις, ὅτι ἡ ἄρνησις τῶν ταμειακῶν ὑπολόγων, ὅπως πληρώσουν τάς ἐντελλομένας ἀποδοχάς ἀπεργούντων ὑπαλλήλων, θά ἐστηρίζετο ἐπί τοῦ παισδήλου τῆς ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ κλάδου τινός τῆς Διοικήσεως. Πλήν, καί ἐπί τῇ ἐκδοχῇ ἔτι τοῦ παισδήλου τῆς ἀπεργίας, δέν θά ἦτο ἐπιτετραμμένη ἡ ὑπό τῶν ταμειακῶν ὑπολόγων ἄρνησις τῆς πληρωμῆς τῶν ἐντελλομένων ἀποδοχῶν, διότι καί εἰς τήν περίπτωσιν ἔτι τοῦ παισδήλου τῆς ἀπεργίας διά τήν περικοπήν τῶν ἀποδοχῶν εἶναι ἀπαραίτητος πάντοτε ἡ ἔκδοσις πράξεως τοῦ ἐντεταλμένου τήν ἐκκαθάρισιν καί πληρωμήν τῶν δαπανῶν, διότι καί τότε δέον νά προηγηθῇ οὐ μόνον ἡ διαπίστωσις τῆς ἀποχῆς ἐκ τῶν καθηκόντων, ἀλλά καί τῆς ὑπαιτιότητος ἑνός ἑκάστου τῶν ὑπαλλήλων διά τῆς ὡς εἴρηται πράξεως. Οὐδόλως ἄλλωστε ἀποκλείεται καί ἐπί τῆς καθολικῆς ἔτι ἀπεργίας ἡ ἀποχή ἐκ τῶν καθηκόντων νά μή εἶναι δι' ὅλους τούς μή προσελθόντας εἰς τήν Ὑπηρεσίαν ἐλευθέρα ἐκδήλωσις συμμετοχῆς εἰς τήν ἀπεργίαν, ἀλλά πιθανώτατα ἀποτέλεσμα ἐμπόδισεως δι' ὑλικοῦ ἐξαναγκασμοῦ καί δεινῶν ἐνίοτε ἀπειλῶν ἐκ μέρους τῶν προκαλεσάντων τάς ἀπεργίας, ἢ ἀκόμη καί ἄλλων ἐμποδίων ξένων πρός τό ἀπεργιακόν κίνημα, ὡς ἀσθενείας, ἄλλης ἐκτάκτου ἀνάγκης κλπ., δι' ἃ πάντα εἶναι, ὡς εἰκός, ἀπαραίτητος ἡ ἀνωτέρω μνημονευθεῖσα διάγνωσις τῆς ὑπαιτιότητος τῶν ὑπαλλήλων.

Καί θά ἀπετέλει μέν ἀληθῆ πρόκλησιν ἡ παρά τῶν προϊσταμένων τῶν Ὑπηρεσιῶν ὑπογραφή μισθοδοτικῶν καταστίσεων ἄνευ περικοπῆς τῶν διά τάς ἡμέρας ἀπεργίας ἀποδοχῶν καί ὅταν ἡ ἀπεργία εἶναι καθολική, πλήν διά τήν ἀποδοκιμασίαν καί καταπολέμησιν τοιαύτης ἐκθέσιμου ἐνεργείας, ἐκτός τῆς ἐκ ἠθικῆς παραβιάσεως τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 67 Ὑπαλλ. Κώδικος δημιουργουμένης εὐθύνης διά τούς παραλείποντας τήν περικοπήν, ὑφίσταται καί ἐν τῇ ἀνωτέρω παρατεθείσῃ ἐπιμάχῳ διατάξει τοῦ ἄρθρου 1 § 7 νόμου 5127/1931 (ἄρθρον 15 νόμου 6254/1934) εἰδική πρόβλεψις, καθ' ἣν οἱ προϊστάμενοι τῶν οἰκείων Ὑπηρεσιῶν, ἐν περιπτώσει μή νομιμότητος ἢ μή ἀποχρώσης δικαιολογήσεως ἢ μή ἀκριβείας τοῦ ποσοῦ τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐντελλομένης δαπάνης, ὑπέχουσιν εὐθύνην ἐπί παραβάσει καθήκοντος, εἰς βάρος δ' αὐτῶν καί τῶν ἀχρεοστήτως λαβόντων καταλογίζεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ἐλεγκτικοῦ Συνεδρίου ἀλληλεγγύως τό ἀναπόδεικτον πληρωθέν ποσόν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΙΝ ΑΥΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΣΤΡΑΤΟΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 3514/1928 περὶ τῆς θέσεως τῶν στρατευομένων ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, αἱ διατάξεις τοῦ ὁποίου ἐπεξετάθησαν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης μορφῆς ἐπιχειρήσεων διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἡ ὑπὸ τὰ ὅπλα ὁπωσδήποτε πρόσκλησις τοῦ μισθωτοῦ, ὑπηρετοῦντος πλέον τῶν ἓξ μηνῶν εἰς οἱονδήποτε ἵδρυμα, κατάστημα ἢ ἐπιχείρησιν, δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ, ὁπωσδήποτε καὶ ἂν συνήφθη αὕτη.

Τοῦτο, ὡς σταθερῶς γίνεται δεκτὸν ἐν τῇ θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ, ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι ἀπὸ τῆς προσκλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα (δηλαδὴ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς οἰκείας στρατιωτικῆς διαταγῆς περὶ κατατάξεως) ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόλυσις αὐτοῦ, ἡ ὁποία, ἄλλως, εἶναι ἄκυρος, ἐπερχομένης ἐκ τοῦ νόμου ἀναγκαστικῆς ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως κατὰ τὸν χρόνον τῆς στρατεύσεως τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 803/1958, ΕΕΔ 18, 127).

Οὕτω ἀπορρέει ἐκ τοῦ νόμου, κατὰ λογικὴν συνέπειαν, καὶ τὸ δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρον 1 νόμου 3514/1928) νὰ ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσίν του, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τῆς αὐτῆς διατάξεως, μὴ δυνάμενος νὰ ἀπολυθῇ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του κατὰ τὴν διάρκειαν ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του, ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας, ἡ ὁποία κρίνεται ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 4 νόμου 3514/1928, ἄρθρον 11 ἀ.ν. 547/1937).

Μὲ ἄλλους λόγους τὸ μέχρι τῆς προσκλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὑπὸ τὰ ὅπλα (ἐκείνου μόνον, ὁ ὁποῖος ἔχει συμπληρώσει ἑξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ του) ἐλεύθερον κατὰ τὸν νόμον δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν (ὑπὸ τοὺς περιορισμοὺς πάντως τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περὶ ἀσκήσεως τῶν δικαιωμάτων ἐν γένει), ὑποβάλλεται ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ τούτου νόμου εἰς περιορισμόν, εἴτε ὑπάρχει, εἴτε μή, αἰτία εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀπόλυσιν.

Ἀκόμη καὶ εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μισθωτὸς ὑπέπεσεν εἰς ποινικὸν ἀδίκημα κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπηγγέλθη κατ' αὐτοῦ κατηγορία δι' ἀδίκημα ἐν γένει, φέρων χαρακτῆρα τοὐλάχιστον πλημμελήματος, ὁπότε ἐφαρμόζεται εἰς ἄλλας περιπτώσεις τὸ ἄρθρον 5 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων (ὅμοιον καὶ τὸ ἄρθρον 6 § 2 καὶ 3 τοῦ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 2112/1920 β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 τοῦ νόμου 3198/1955, δὲν δύναται νὰ ἀπολύσῃ τὸν προσληφθέντα ὑπὸ τὰ ὅπλα μισθωτόν, διότι αἱ διατάξεις αὗται πλήττουν μόνον τὸ δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν μισθωτῶν, μὴ ἐφαρμοζόμεναι ὅταν ὑπάρχῃ ἐκ τοῦ νόμου περιορισμὸς εἰς τὴν ἀπόλυσιν, ὡς ἐν προκειμένῳ ἐπὶ μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι προσεκλήθησαν ὑπὸ τὰ ὅπλα. (Ἴδετε καὶ Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Βεροίας 14/1949, ΕΕΔ 8, 206, Πρόεδρον Πρωτοδικῶν Μυτιλήνης 371/1950, ΕΕΔ 10, 171).

Τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι ἡ ἀξιοποινος πρᾶξις τοῦ μισθωτοῦ δὲν θὰ δώσῃ, ποτέ, ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐφ' ὅσον μετὰ τὴν ἐκ τοῦ στρατοῦ ἀπόλυσιν του ὁ μισθωτὸς ἐπαναλάβῃ τὴν ἐργασίαν του, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 3514/1928 (ἐμπρόθεσμος ἄλλως αὐτοῦ καὶ ἐμπρόθεσμος πάλιν ἐμφάνισις δι' ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας), καὶ ἀφοῦ ὁ νόμος (ἄρθρον 4 τοῦ νόμου 3514/1928, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ ἀ.ν. 547/1937), ἐπιτρέπει τὴν ἀπόλυσιν καὶ ἐντὸς τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας διὰ κατ' οἰκονομίαν δεδικαιολογημένην αἰτίαν, κατὰ τὴν κρίσιν ὅμως τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς, δύναται ἡ ἐργοδότις νὰ ζητήσῃ παρὰ τῆς τελευταίας ταύτης τὴν ἔγκρισιν ἀπολύσεως του διαπραξάντος τὴν ἀξιοποινον πρᾶξιν μισθωτοῦ, ὡς ὑφισταμένης αἰτίας ἀπολύσεως τούτου ἄνευ τῆς ἐξαμήνου ἀποζημιώσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3514/1928 (Πρόεδρον Πρωτ. Ἀθηνῶν 1355/1941, ΕΕΔ 1, 265).

Τὸ αὐτὸ ζήτημα ἔχει ἀντιμετωπισθῇ εἰς τὴν δικαστηριακὴν πρᾶξιν καὶ διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 6 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀποδοχῶν», κατὰ τὴν ὁποίαν διάταξιν ἀπαγορεύεται εἰς τὸν ἐργοδότην νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν διαρκούσης τῆς χορηγηθείσης εἰς τοῦτον ἀδείας.

Ἡ λύσις, ἡ ὁποία ἐδόθη καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων, εἶναι, ὅτι καὶ ἡ ἀξιόποινος πρᾶξις τοῦ μισθωτοῦ δὲν ἐπάγεται, κατὰ νόμον, τὴν ἐλευθέραν ἀπόλυσιν αὐτοῦ κατὰ τὸν χρόνον ἀδείας του, ἀφοῦ ὁ νόμος ὁρίζει ἀδιαστίκτως, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόλυσις διαρκούσης τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ (Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 11264/1948, ΕΕΔ 8, 184, ἔνθα καὶ σημειώσεις μας).

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μετάθεσις μισθωτοῦ

Ὁ ἐργοδότης ἔχει διευθυντικὸν δικαίωμα ἐν τῇ ἐπιχειρήσει του, ἤτοι ἔχει δικαίωμα νὰ καθορίζῃ τοὺς συνθήκας καὶ τοὺς ὅρους τῆς ἐργασίας, ὅπως τὸν τρόπον, τὸν τόπον, τὸν χρόνον, τὴν διάρθρωσιν κλπ. τῆς ἐργασίας, καὶ ἐν γένει πᾶσαν λεπτομέρειαν ἀναγκαίαν διὰ τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν καὶ προαγωγὴν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Τὸ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ἀπορρέει οὐχὶ ἐξ εἰδικῆς τινος διατάξεως τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ἢ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀλλ' ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Τὸ δικαίωμα τοῦτο δὲν εἶναι οὔτε ἀπεριόριστον, οὔτε ἀνέλεγκτον.

Ταὐναντίον περιορίζεται τόσον ἀπὸ τοὺς ὅρους τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, καλοπίστως ἑρμηνευομένους, ὅσον καὶ ἐκ νομοθετικῶν διατάξεων, ἰδίᾳ δὲ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἐπάγεται δὲ εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν δικαστηρίων, τοῦ μισθωτοῦ δυναμένου νὰ θεωρήσῃ ὡς βλαπτικὴν μεταβολὴν πᾶσαν ἐνέργειαν ἐξερχομένην τῆς καλοπίστου ἀσκήσεως τοῦ ἀνηκομένου ἑκάστοτε δικαιώματος.

Πλὴν μέτρων, λαμβανομένων παρὰ τοῦ ἐργοδότου, ἀσκοῦντος τὴν κατὰ τὰ ἄνω ἐξουσίαν του, δὲν δύναται κατ' ἀρχὴν νὰ θεωρηθῇ ὡς μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ ἰσοδύναμος πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920) πλὴν ἂν, κατὰ τὰ προλεχθέντα, ἀντίκειται εἰς εἰδικὸν ὑπὲρ ἢ κατὰ τῶν ὅρων τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἴτε εἰς διάταξιν νόμου.

Ἡ ἀπὸ ἑνὸς τμήματος ἐργοστασίου εἰς ἄλλο μετάθεσις τοῦ ἐργαζομένου ἢ ἀπὸ μιᾶς ἐργασίας εἰς ἄλλην, εἰς ἣν μάλιστα ὁ μισθωτὸς ἀποδίδει περισσότερον πρὸς ὄφελος τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἰδικόν του, μετάθεσις τοῦ μισθωτοῦ, ἀποτελεῖ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου, ἐφ' ὅσον δικαίως τοῦτο δὲν βλάπτει ὑλικῶς (μείωσις ἀποδοχῶν), εἴτε ἠθικῶς τὸν ἐργαζόμενον. Ἂν ὅμως ἄνευ ἀνάγκης ἐνεργῆται ἡ τοιαύτη μετάθεσις, διὰ λόγους ἐκδικήσεως, εἴτε πρὸς ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργαζομένου πρὸς ἀποχώρησιν, πρόκειται περὶ μονομεροῦς ἐνεργείας παρανόμου, ἰσοτιμούσης πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως. Ὅταν ἐπίσης ὁ μισθωτός, λόγῳ προπαιδεύσεως καὶ ἐξειδικεύσεως ἀπησχολήθη ἐπὶ μακρὸν εἰς ὡρισμένην θέσιν, εἰς ἣν καὶ ἀπεδίδεν, εἶναι ἀνεπίτρεπτος ἡ μετάθεσίς του εἰς ἄλλην θέσιν, εἰς ἣν ἀφ' ἑνὸς μὲν ἀποδίδει ὀλιγώτερον ἔναντι τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀφ' ἑτέρου δὲ βλάπτεται καὶ ὁ ἴδιος, εἴτε ἠθικῶς, εἴτε ὑλικῶς. *(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 54565/1966 Ὑπουργείου Ἐργασίας)(*).*

Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἀποχωροῦντος τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως

Συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ νόμου 4461/1965 αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, νόμων 3789/1957 καὶ 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ τὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Ν.Π.Δ.Δ.

Ἡ ἀνωτέρω ἐξαίρεσις ἀναφέρεται εἰς τοὺς τέως δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, τοὺς τυχόντας συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Ν.Δ. 1854/1951, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ὡς καὶ τοὺς τέως ὑπαλλήλους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τοὺς τερματίσαντας τὴν ὑπηρεσίαν των διὰ τῆς θεσπίσεως των διὰ σύνταξιν.

Ἐπειδὴ ὁ περὶ οὗ πρόκειται μισθωτὸς δὲν τυγχάνει συνταξιοῦχος ἐξ ἰδίας ὑπηρεσίας, ἤτοι ἐξ ὑπηρεσίας παρὰ Ν.Π.Δ.Δ., ἀλλὰ ἐκ τοιαύτης παρὰ Ν.Π.Ι.Δ. (Ἐθνικὴ Τράπεζα), ἔχουν, καθ' ἡμᾶς, ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 3198/1955, αἵτινες ὁρίζουν, ὅτι ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι ἐν γένει, ἐνταγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, συμπληρώσαντες ἢ συμπληροῦντες τὰς πρὸς χορήγησιν πλήρους συντάξεως γήρατος προϋποθέσεις, δύνανται νὰ ἀποχωροῦν τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνονται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας, οἱ μὲν ἐπικουρικῶς ἠσφαλισμένοι τὸ 40%, οἱ δὲ μὴ ἠσφαλισμένοι ἐπικουρικῶς τὸ 50% τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀποζημιώσεως. *(Ἔγγρ. ὑπ' ἀριθ. 61300/1966 Ὑπουργείου Ἐργασίας).*

(*) Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 382/1966, ΕΕΔ 25, 981 καὶ τὰ κυτόθι σημειούμενα.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

664/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης εἰς τὸ β.δ. 381/1965 περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακή.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 159 τῆς 20 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸν νόμον 3221/1955 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 211/1954 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2119/1952 περὶ λεωφορείων κλπ. καὶ ἰδίᾳ τὴν παράγραφον γ' τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου τούτου, β) Τὸ ν.δ. 3789/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς σχετικὰς διατάξεις, γ) Τὸν νόμον 2269/19.11.1920 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 1 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ περιορισμοῦ εἰς 8 ὥρας καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανίαις κλπ. δ) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Μεταφορῶν, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 575/22.12.1965 πρᾶξιν αὐτοῦ, ε) Τὴν γνώμην τοῦ Ε.Γ.Σ.Κ. Πολιτικῆς, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 22α/17.3.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ, στ) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 621/1966 πρᾶξιν αὐτοῦ, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Εἰς τὴν περίπτωσιν δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 381/1965 δ. δ/τος περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίστατα διπλῆ φυλακή κλπ., προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

Κατ' ἐξαίρεσιν τῆς παρούσης διατάξεως καὶ τῆς ταυτὴς τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ παρόντος εἰς περιπτώσεις, καθ' ἃς εἰς λεωφορειακὴν γραμμὴν ἢ πρόγματι προσφερομένη ἐπὶ τῶν λεωφορείων ἐργασία παρὰ τοῦ προσωπικοῦ των (ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων) δὲν ὑπερβαίνει ἡμερησίους δύο (2) διαλείμματα ἡμερησίως, μὴ ὑπερβαίνοντα τὰς πέντε (5) ὥρας ἐν συνόλῳ, δυνάμενα νὰ λάβουν χώραν καὶ πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τριώρου ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς ἐναρξεως τῆς ἐργασίας.

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25ῃ Ἰουλίου 1966

—

670/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ μειώσεως τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς τῆς καταβαλλομένης ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀναλογούσης ἐπὶ μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων δαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγὴν πολυστερίνης ἐξαγομένης εἰς ἀλλοδαπήν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 161 τῆς 22 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. δ/τος 4231/1962 περὶ μέτρων ἀφορώντων εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου, δι' ὧν ἐπαναφέρονται ἐν ἰσχύϊ αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 5 καὶ 7 τοῦ ν. 2861/1954 «περὶ μέτρων ἐνισχύσεως τῆς ἐξαγωγῆς βιομηχανικῶν καὶ ἄλλων ἐγχωρίων προϊόντων», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 358/1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Ἐμπορίου, Βιομηχανίας καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐπὶ περιπτώσεων ἐξαγωγῆς πολυστερίνης τῆς δασμ. κλάσεως 3902 Β2α τοῦ ἐν ἰσχύϊ τελωνειακοῦ δασμολογίου εἰσαγωγῆς παραγομένης διὰ τῆς ἐγχωρίου βιομηχανίας ἡ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένη ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ ἐπὶ τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, τῶν διαπανωμένων διὰ τὴν παραγωγήν της, μειοῦται, καθοριζομένη ἴση πρὸς τὴν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν καταβαλλομένην ταυτήν.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος Β. διατάγματος.

Ἐν Ἑλλ. Β. Προεδρείᾳ Κοσμητόρων τῇ 8 Αὐγούστου 1966.

—

678/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ καταργήσεως τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου δ' τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ Γ.Κ.Π.Ε.Υ. τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 163 τῆς 25 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 1296/1942, τοῦ κυρωθέντος διὰ

τῆς ὑπ' ἀριθ. 300/1945 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, 2) Τὴν γνώμην τοῦ παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Συγκοινωνιῶν Συμβουλίου Μεταφορῶν, διατυπωθεῖσαν ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 324 πράξει αὐτοῦ τῆς 25ης Μαΐου 1966, 3) Τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ Α.Σ.Δ.Τ., διατυπωθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 495 πρακτικὸν αὐτοῦ τῆς 30.6.1966, 4) Τὴν γνώμην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, διατυπωθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 688 πρακτικὸν αὐτοῦ τῆς 4 Αὐγούστου 1964, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1) Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου δ' τοῦ ἄρθρου 14 (ὁδηγοί) τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων καταργεῖται, ἐφ' ἑξῆς δὲ ἡ πλήρωσις κενῆς ὀργανικῆς θέσεως ὁδηγοῦ ἐνεργεῖται διὰ προαγωγῆς σκευαγωγοῦ ἢ τροχοπέδητοῦ, ἔχοντος τετραετῆ ὑπηρεσίαν ἐν τῷ βαθμῷ τούτῳ κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν Κεφαλαίῳ ΙΙΙ τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ προβλεπόμενα.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῶν Συγκοινωνιῶν Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Αὐγούστου 1966

—

705/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28.2 - 8.3.1950 β.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 29 Σεπτεμβρίου) 24 Ὀκτωβρίου 1941 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ρυθμίσεως ἐν γένει τῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ θεατρικῶν ἐπιχειρηματιῶν καὶ ἠθοποιῶν».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 168 τῆς 31 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν.Δ. 329/1936 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 5736 «περὶ ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἠθοποιοῦ», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 2397/1966 πρότασιν τῆς Ἐπιτροπῆς ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ, καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 721/1966 γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τῶν Ἡμετέρων ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐργασίας Ὑπουργῶν, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Τροποποιεῖται τὸ πρῶτον ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀπὸ 28 Φεβρουαρίου) 8 Μαρτίου 1950 β. δ/τος «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 29 Σεπτεμβρίου) 24 Ὀκτωβρίου 1941 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ρυθμίσεως ἐν γένει τῶν συμβάσεων ἐργασίας μεταξὺ θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἠθοποιῶν» καὶ ὁρίζομεν, ὅτι ἕκαστος ἠθοποιὸς δὲν δύναται νὰ λαμβάνῃ μέρος εἰς πλείονας τῶν ἐννέα (9) παραστάσεων καθ' ἑβδομάδα καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Εἰς τοὺς Ἡμετέρους ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων καὶ Ἐργασίας Ὑπουργοὺς ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Αὐγούστου 1966

—

748/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 179 τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 4504/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων», 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 722/1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

Πεδίον ἐφαρμογῆς

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ διακρίσεις καθ' ἅπασαν τὴν Ἐπικράτειαν.

2) Κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 4 τοῦ παρόντος ὁριζομένας ἀργίας καὶ ὑπὸ τὰς ἐν τῷ παρόντι διακρίσεις ἀπαγορεύονται εἰς τοὺς ἐν τῷ Κράτει ἁπάσδοὺς παντὸς θρησκεύματος πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνική, ἐμπορικὴ ἐργασία καὶ πᾶσα ἐπαγγελματικὴ ἐν γένει δραστηριότης.

3) Εἰς τοὺς μισθωτούς, ἀνεξαρτήτου φύλου, τοὺς παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς οἱονδήποτε ἐργοδότην ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, παρέχεται καθ' ἑβδομάδα συνεχὴς ἐλεύθερος χρόνος 24 ὡρῶν, ἀρχόμενος ἀπὸ τῆς 06.00' ὥρας τῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς 24.00' τῆς ἰδίας ἡμέρας (ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις). Ἐπὶ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ὑπηρεσιῶν λειτουργουσῶν καθ' ὅλον τὸ 24ωρον διὰ συστήματος τριῶν ὁμάδων ἐργασίας ὁ χρόνος οὗτος δύναται νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τῆς 06.00' ὥρας

τῆς Κυριακῆς, λήγων τὴν 06.00' ὥραν τῆς Δευτέρας.

Ἄρθρον 2

Ἐξαιρέσεις

1) Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἀπό τάς ἐν αὐτῷ διαιρίσεις δέν ἐφαρμόζονται:

α) Ἐπί γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν, θηρευτικῶν καί ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καί ἐργασιῶν ἐν γένει, πλήν τῶν μισθωτῶν τῶν κατά κυρίαν ἀπασχόλησιν παρεχόντων τήν ἐργασίαν των εἰς ἐργοστάσια, ἐργαστήρια, Γραφεῖα ἤ καταστήματα τούτων.

β) Ἐπί ἐπιχειρήσεων ἤ ἐκμεταλλεύσεων, ἐν αἷς ἀπασχολοῦνται μόνον τά μέλη τῆς οἰκογενείας τοῦ ἐργοδότου καί ἐφ' ὅσον ἡ ἐν αὐταῖς ἐργασία δέν γίνεται δημοσία, ἀπαγορευμένης πάσης συναλλαγῆς πρός ἀγοραστάς ἤ καταναλωτάς εἰδῶν παραγωγῆς ἤ ἐμπορίας των.

γ) Ἐπί ἐργατῶν θαλάσσης.

δ) Ἐπί οἰκιακῶν μισθωτῶν ἐν γένει.

ε) Ἐπί ἐργασιῶν ἐκτελουμένων αὐτοπροσώπως παρ' ἐντίμων οἰκιῶν καί τῶν κυρίων τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων καί ἐκμεταλλεύσεων, ἐφ' ὅσον αὗται δέν γίνονται δημοσίαι.

στ) Ἐπί σπουδαστῶν τεχνικῶν σχολῶν ἐν γένει διά τήν πρακτικήν αὐτῶν ἐξάσκησιν, εἰς χρόνους καθοριζομένους ὑπό τῆς ὁρμώσης σχολῆς.

2) Διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος δέν θεωροῦνται ὡς γεωργικαί ἐπιχειρήσεις ἤ ἐκμεταλλεύσεις τά λατομεῖα καί ὀρυχεῖα.

3) Διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ παρόντος ὡς μέλη οἰκογενείας θεωροῦνται οἱ σύζυγοι, οἱ γονεῖς, τά τέκνα καί οἱ ἀνήλικοι ἀδελφοί, ἐφ' ὅσον συνοικοῦν μετά τοῦ ἐργοδότου.

4) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετά γνώμην τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ὡρῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί δημοσιευομένων εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νά ἐπεκτείνηται ἡ κατά Κυριακήν καί ἡμέρας ἀργίας ἀνάπαυσις καί εἰς τάς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, πλήν τῆς ὑπό στοιχ. γ' ταυτης, μετά ἤ ἄνευ ὡρῶν ἤ μετά τῶν ἀπαραιτήτων κατά περίπτωσιν προσαρμογῶν.

Ἄρθρον 3

Ἀπαγόρευσις ἀπασχολήσεως

1) Κατά τόν χρόνον τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καί κατά τάς ἡμέρας ἀργίας ἀπαγορεύεται ἡ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ.

2) Ἐφ' ὅσον κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος δέν ἐπιτρέπεται ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν κατά Κυριακάς καί ἡμέρας ἀργίας, οἱ ἐπιχειρήσεις καί ἐκμεταλλεύσεις δέν δύνανται νά λειτουργήσουν, παραμένουσι κλειστάί.

3) Ἐξαιρετικῶς ἐπιτρέπεται τό ἄνοιγμα τῶν χρεοπωλείων, πτηνοπωλείων, ἰχθυοπωλείων καί λαχανοπωλείων ἄνευ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ κατά πᾶσαν ὥραν τῶν Κυριακῶν καί τῶν ἡμερῶν ἀργίας διά τόν ἀντιπεδιασμόν των εἰς ἀντίστοιχα εἴδη.

4) Ἀπαγορεύεται ἡ εἰς καταστήματα ἤ πρατήρια μένοντα ἀποσδήποτε ἀνοικτά, κατά τάς διατάξεις τοῦ παρόντος ὁ)τος, ὡς ἐπίσης καί ὑπό πλανοδίων πωλητῶν, μετά ἤ ἄνευ μεταφορικῶν μέσων, πώλησις εἰδῶν, πωλουμένων κυρίως εἰς καταστήματα ἤ πρατήρια, ἅτινα κατά τόν αὐτόν χρόνον μένουσι κλειστά.

Ἄρθρον 4

Ἡμέραι ἀργίας

Καθορίζονται ὡς ἡμέραι ὑποχρεωτικῆς ἀργίας αἱ κάτωθι:

α) Ἡ 25η Μαρτίου.

β) Ἡ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.

γ) Ἡ ἑορτή τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καί

δ) Ἡ ἑορτή τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Καθορίζονται ὡς ἡμέραι προαιρετικῆς ἀργίας, κατά τήν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, αἱ κάτωθι:

α) Ἡ 1η Μαΐου καί

β) ἡ 28η Ὀκτωβρίου.

Ἡ ἀπασχόλησις τῶν μισθωτῶν τῶν καταστημάτων, ὡς καί ἡ λειτουργία τούτων, ἀπαγορεύεται μέχρι τῆς 13.00' ὥρας τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς.

5) Προκειμένου περί μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου καί Ν.Π.Δ.Δ. ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τάς διατάξεις τοῦ παρόντος, ὡς ἡμέραι ἀργίας ὁρίζονται καί αἱ ἐκάστοτε ἰσχύουσαι ταιαῦται διά τούς τακτικούς ὑπαλλήλους τούτων.

6) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετά γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καί δημοσιευομένων εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νά ὁρίζονται καί ἕτεραι ἑορταί, μέχρι πέντε κατ' ἔτος, ὡς ἡμέραι ὑποχρεωτικῆς ἤ προαιρετικῆς ἀργίας γενικῶς ἤ τοπικῶς ἤ κατά κατηγορίας μισθωτῶν καί ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καί ἐργασιῶν ἐν γένει καί μερικῶς ἤ ὁλοκληρωτικῶς.

Πρό τῆς ἐκδόσεως τοιαύτης ἀποφάσεως ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας, προκειμένου περί ἀργιῶν τοπικῆς ἐκτάσεως μέχρι περιφερείας Νομοῦ, ὑποχρεοῦται νά ζητήσῃ τήν γνώμην τοῦ ὁρμώδίου Νομάρχου καί τῶν ὁρμωδίων ἐργοδοτικῶν καί ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται τοιαῦται.

Ἐάν ἐντός 20ημέρου ἀπό τῆς ἀποστολῆς τῆς σχετικῆς προσκλήσεως δέν γνωμοδοτήσουν αἱ ὀργανώσεις τῶν ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν, αἱ ἀποφάσεις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδίδονται καί ἄνευ αὐτῶν.

5) Κατά τήν αὐτήν διαδικασίαν δύνανται νά καταργοῦνται ἤ ἀλλάσσονται οἱ πέραν τῶν ἐν πα-

φαγράφους 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου ἡμέραι ἀργίας.

6) Καθορισμένα μέχρι τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος πλείστες ἡμέραι ἀργίας, διὰ Β. διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὀργανισμῶν προσωπικοῦ ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἐργασίας, δὲν θίγονται ἐπὶ τοῦ παρόντος.

Λύνανται ὅμως κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ παρόντος θεσπιζομένην διαδικασίαν νὰ περιορίζονται εἰς πέντε.

7) Ἡ ἀργία ἄρχεται ἀπὸ τῆς 00.00' ὥρας μέχρι τῆς 24.00' ὥρας τῆς ἰδίας ἡμέρας.

Ἐπὶ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ὑπηρεσιῶν, λειτουργουσῶν καθ' ὅλον τὸ 24ωρον διὰ συστήματος τριῶν ὁμάδων ἐργασίας, ὁ χρόνος αὐτὰς δύναται νὰ ἀρχίζῃ ἀπὸ τῆς 06.00' ὥρας τῆς ἡμέρας τῆς ἀργίας, λήγων τὴν 06.00' ὥραν τῆς ἑπομένης ἡμέρας.

Ἄρθρον 5

Ἐξαιρέσεις τινὲς δι' ὡρισμένας ἀργίας

1) Δὲν ἰσχύει ἡ ἀργία κατὰ τὰς ὑπὸ τῶν παραγράφων 4, 5 καὶ 6 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προβλεπομένας ἑορτάς, ὁσάκις αὕτη συμπίπτων μὲ ἡμέραν Σάββατον ἢ Δευτέραν, προκειμένου εἰδικῶς περὶ παντοπωλείων, κρεοπωλείων, ἰχθυοπωλείων, λαχανοπωλείων, πτηνοπωλείων, κουρείων καὶ κομμωτηρίων.

2) Τῆς διατάξεως τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐξαιροῦνται, ὡρισμέναι, τυχόν, ὡς ἡμέραι ἀργίας, ἡ πρώτη τοῦ ἔτους, ἡ ἑορτὴ τῶν Φώτων καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ Πολιούχου ἑκάστης πόλεως.

3) Δὲν ἰσχύει ἡ ἀργία τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα ἀπὸ τῆς 10.00' μέχρι τῆς 14.00' ὥρας διὰ τὰ κουρεῖα καὶ κομμωτήρια, τῆς ἑορτῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἀπὸ 06.00' μέχρι τῆς 12.00' ὥρας διὰ τὰ ἰχθυοπωλεῖα καὶ ἡ ἡμέρα τῆς Μ. Παρασκευῆς διὰ τὰ κηροπλαστεῖα καὶ ὀρτοποιεῖα.

Ἄρθρον 6

Ἐξαιρέσεις τινὲς δι' ὡρισμένας Κυριακάς

1) Κατὰ τὴν τελευταίαν Κυριακὴν τοῦ ἔτους ἐπιτρέπεται ἡ παροχὴ ἐργασίας παρὰ τῶν μισθωτῶν καὶ ἡ λειτουργία τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων, ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, ἐφ' ὅσον αὕτη συμπίπτει πρὸς τὴν 31ην Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους.

2) Κατ' ἐξαίρεσιν ἐπίσης ἐπιτρέπεται ἡ λειτουργία τῶν παντὸς εἴδους καταστημάτων καὶ κατὰ τὸ κεκανονισμένον ὡράριον λειτουργίας τούτων, κατὰ τὴν Κυριακὴν τὴν συμπίπτουσαν εἰς τὸ μεταξὺ τῆς 21ης μέχρι καὶ τῆς 24ης Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους διάστημα. Εἰδικώτερον δέ, προκειμένου περὶ τῶν ἰχθυοπωλείων, καὶ κατὰ τὴν συμπίπτουσαν πρὸς Κυριακὴν παραμονὴν τῆς 25ης Μαρτίου.

Ἄρθρον 7

Ἐξαιρέσεις ἐκ τῆς καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας ἀναπαύσεως

1) Αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις, ὑπηρεσίας καὶ ἐργασίας ἐν γένει:

α) Μεταφορᾶς προσώπων ἢ πραγμάτων παντὸς εἴδους, ὡς καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνδεομένων ἐργασιῶν ἀποστολῆς, πρακτορεύσεως, φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως.

β) Ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως μεταφορικῶν μέσων, ὡς καὶ τῶν ἀντιστοίχων τμημάτων βιομηχανιῶν κατασκευῆς μεταφορικῶν μέσων ξηρᾶς, θαλάσσης ἢ ἀέρος, συνεργείων συγκολλήσεως ἐλαστικῶν (μπουκανιζατέρ), πρατηρίων διανομῆς πετρελαιοειδῶν καὶ ἐλαίων δι' αὐτοκίνητα καὶ χώρων σταθμεύσεως αὐτοκινήτων (γκαράζ), ἐξαιρέσει τῶν ἐργασιῶν πλυσίματος καὶ γρασαρίσματος.

γ) Παραγωγῆς, μετασχηματισμοῦ καὶ διανομῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὕδατος, ἡφαιστείου, ἀτμοῦ ἢ ἀτομικῆς ἐνεργείας.

δ) Τηλεπικοινωνιῶν, ραδιοφωνίας, τηλεοράσεως καὶ λήψεως κινηματογραφικῶν ταινιῶν.

ε) Δημοσίων καὶ ψυχαγωγικῶν θεαμάτων καὶ κέντρων διασκεδάσεως, δημοσίων παιγνίων καὶ τῶν μετ' αὐτῶν συνδεομένων ἐργασιῶν, πρακτορείων ἱπποδρομιῶν, πρακτορείων ἐφημερίδων, παντὸς εἴδους ἐκθέσεων, μουσείων, ὡς καὶ ἐπὶ συναυλιῶν, ἀθλητικῶν ἀγώνων, ἱπποδρομιῶν, ἀθλητικῶν σωματείων, Γραφείων ταξιδίων καὶ λεσχῶν παντὸς εἴδους.

στ) Ἑστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, μπάρ, καφενείων, γαλακτοπωλείων, κυλικείων καὶ συναφῶν καταστημάτων.

ζ) Ἀνθοπωλείων.

η) Λουτρῶν.

θ) Ξενοδοχείων.

ι) Ἰατρείων, κλινικῶν, νοσοκομείων καὶ ὑγειονομικῶν ἱδρυμάτων ἐν γένει, ὡς καὶ ἰατρῶν καὶ ὑγειονομικῶν ἐν γένει ὑπαλλήλων.

ια) Γραφείων κηδειῶν, νεκροταφείων καὶ νεκροτομείων.

ιβ) Περιπτέρων καὶ τῶν τοῦτοις ἐξομοιουμένων καταστημάτων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1824/1949 καὶ νόμου 2805/1954, πετιλοστηρίων, φωτογραφείων καὶ στιλβωτηρίων.

ιγ) Ἀμιγῶν καταστημάτων λιανικῆς πωλήσεως ξηρῶν καρπῶν.

ιδ) Μὴ ἡμερησίων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν.

2) Αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἀκολούθους ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ὑπηρεσίας καὶ ἐργασίας ἐν γένει, ἐφ' ὅ-

σον αύται λειτουργούν κατά τὰ κύρια αὐτῶν τμήματα καθ' ὅλον τὸ 24ωρον διὰ τριῶν ὁμάδων ἐργασίας:

α) Οἰνοπνευματοποιΐας, πυρηνελαιουργίας, ὑδρογονώσεως ἐλαίων, ἐφ' ὅσον ἡ ὑδρογόνωσις ἐνεργεῖται διὰ πυροχημικῶν μεθόδων.

β) Διθειούχου ἄνθρακος, διυλιστηρίων πετρελαίου καὶ παρασκευῆς ὁριστελαίων ἐκ βαρέων πετρελαίων.

γ) Παραγωγῆς τσιμέντων.

δ) Παρασκευῆς γλυκερίνης καὶ λιπαρῶν ὀξέων.

ε) Χημικῶν, ἐφ' ὅσον λειτουργοῦν δι' αὐτοτελῶν μηχανολογικῶν συγκροτημάτων συγχρόνου παραγωγῆς καὶ προϋφιστάνεται.

στ) Ζυθοποιΐας, οἰνοποιΐας, παγοποιΐας, ψυγείων καὶ ζύμης.

ζ) Παραγωγῆς ναφθαλίνης.

η) Παστερωμάτων γάλακτος καὶ παρασκευῆς ἐκ τούτων προϊόντων.

θ) Ἀσβεστοκαμίνων.

ι) Παραγωγῆς χλωρίου δι' ἠλεκτρολύσεως καὶ ὑποχλωριώδους ἀσβεστίου.

ια) Παραγωγῆς ἀζωγόνου.

ιβ) Παραγωγῆς ὑάλου.

ιγ) Ξηραντηρίων τεχνητῆς ξηράνσεως ξύλου.

ιδ) Παρασκευῆς ὀστεοκόλλας καὶ δερματοκόλλας ἐξ ὀστῶν καὶ ἀπολειμμάτων δερμάτων.

ιε) Παρασκευῆς ψυκτικοῦ ἀνθρακος.

ιστ) Παραγωγῆς ὀξέων καὶ χημικῶν λιπασμάτων.

ιζ) Χαρτοποιΐας, ἐφ' ὅσον ἡ ξήρανσις τοῦ χάρτου γίνεται εἰς τύμπανα θερμαινόμενα δι' ἀτμοῦ.

3) Αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς τμήματα ἢ ἐργασίας τῶν ἀκολούθων ἐπιχειρήσεων, ἐγκαταλείψεων, ὑπηρεσιῶν καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, ἐφ' ὅσον ταῦτα λειτουργοῦν καθ' ὅλον τὸ 24ωρον κατὰ τὰ κύρια αὐτῶν τμήματα διὰ τριῶν ὁμάδων ἐργασίας:

α) Κλιβάνων συνεχοῦς λειτουργίας καὶ πυρᾶς χαλυβουργικῶν ἐργοστασίων καὶ μεταλλουργείων, ὡς καὶ τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τούτων συναφῶν ἐργασιῶν.

β) Τμημάτων παραγωγῆς διοξύζης καὶ κλωστοϋφαντουργείων ταύτης μετὰ τῶν συναφῶν συγκροτημάτων τῶν ἐργοστασίων τεχνητῆς μετάξης.

γ) Ἐργασίας ἐφήσεως, ξηράνσεως καὶ ἐκπαιτίσεως κεραμουργικῶν προϊόντων.

δ) Ἐργασίας ξηράνσεως ὑπαραιτήτων ἐπεξεργασμένων ὀστῶν καὶ δερμάτων.

ε) Τμημάτων παρασκευῆς κόλλας καὶ φύλτρων, ἀλέσεως πρώτης ὕλης, κυρίως χαρτοποιητικῶν μηχανῶν, ραλοκοπτικῶν μηχανῶν καὶ μηχανῶν λειάνσεως (καλανδρῶν) ἐργοστασίων χαρτοποιΐας, ὡς καὶ τῶν ἀπαραιτήτων διὰ τὴν λειτουργίαν τούτων συναφῶν ἐργασιῶν.

στ) Τμημάτων θερμοπλαστικῶν μηχανῶν παραγωγῆς συνθετικῶν ἰνῶν καὶ φύλλων ἐκ πολυστερίνης εἰς ἐργοστάσια συνθετικῶν ἰνῶν καὶ πλαστικῶν.

ζ) Συνεργείων, ἐργοστασίων ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, ξηραντηρίων πυρίτιδος καὶ ἐγκαθετισμοῦ καὶ συσκευασίας μαύρης πυρίτιδος.

η) Κλιβάνων συνεχοῦς λειτουργίας ἢ ἐργασίας ἐπισκευῶν καὶ συντηρήσεως μηχανολογικῶν συγκροτημάτων παραγωγῆς πολεμικοῦ ὑλικοῦ, ἐργοστασίων καλικοποιΐας καὶ κατασκευῆς πολεμικοῦ ὑλικοῦ.

θ) Ἐργασίας μηχανικῆς παρασκευῆς καὶ ἐμπλουτισμοῦ μεταλλευμάτων.

ι) Ἐργασίας ἐπιθεωρήσεως, ἐλέγχου, συντηρήσεως, ἐπισκευῆς καὶ κατασκευῆς τῶν ἐγκαταστάσεων ὑπογείων, ἐπιφανειακῶν καὶ ἐναερίων τῶν μεταλλείων.

4) Αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς κάτωθι ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τοῦ εἴδους καὶ τῆς μορφῆς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐγκαταλείψεως, ὑπηρεσίας ἐν γένει, ἐξ τυγχάνουν μισθωτοί:

α) Φυλάξεως.

β) Ἐργασίας παρεχομένης ἐν ὑπαίθρῳ.

γ) Παροχῆς ἐνεργείας, κινητηρίων δυνάμεως καὶ θερμάνσεως.

δ) Ἐργασίας πολήσεως ἄρτου καὶ ἑψήσεως φαγητῶν μέχρι τῆς 14.00' ὥρας, ὡς καὶ προπαρασκευῆς τῆς παραγωγῆς τῆς ἑπομένης ἡμέρας ἐπὶ δοκῶν, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 19.00' μέχρι καὶ 23.00' ὥρας διαστήματος τῆς Κυριακῆς, ἀναλόγως τῶν κατὰ τόπους κλιματολογικῶν συνθηκῶν.

5.) Ὡς πρὸς τὰ φαρμακεῖα ἰσχύουν καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ κατὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας αἱ ἐκάστοτε διατάξεις περὶ διημερεύσεως καὶ διανυκτερεύσεως τούτων.

6) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ὡρῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, λαμβανομένην μετὰ γνώμην τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου καὶ τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δύναται νὰ ἐπεκτείνηται ἡ καθ' ἡμέραν Κυριακὴν ἢ καθ' ἡμέρας ἀργίας ἀνάπαυσις ἢ νὰ περιορίζονται αἱ ὧραι λειτουργίας εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἢ νὰ ὁρίζηται ἐκ περιτροπῆς ἀργία κατὰ τὰς Κυριακάς, κατὰ Δήμους, Κοινότητας, ἢ περιφερείας, γενικῶς ἢ

κατά κατηγορίας επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών ή εργασιών, εις ας κατά τας προηγουμένας παραγράφους επιτρέπεται η εργασία κατά τας Κυριακάς, της σχετικής σειράς τούτων δριζομένης υπό της αρμοδίας Επιθεωρήσεως Εργασίας, ή τέλος να εξαιρώνται της καθ' ημέραν Κυριακήν και ημέρας άργίας αναπαύσεως έτεραι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις, υπηρεσίαι ή εργασίαι εν γένει ή έτεραι κατηγορίαι μισθωτών.

Αί εν λόγω αποφάσεις δημοσιεύονται εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Προκειμένου περί ξενοδοχείων, ζαχαροπλαστείων, καφενείων, γαλακτοπωλείων, αναψυκτηρίων και λοιπών συναφών κέντρων δύναται δι' αποφάσεων του αρμοδίου Νομάρχου να εξαιρώνται της εκ περιτροπής Κυριακής άργίας τα εκ των ανωτέρω καταστήματα, άτινα, ως απλής εκάστοτε αναψυχήν παρέχοντα, λειτουργούντα ως εξοχικά.

7) Αί κατά την προηγουμένην παράγραφον αποφάσεις εκδίδονται και άνευ γνωμοδοτήσεως των οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, εάν παρέλθη 20ήμερον από της αποστολής σχετικής προσκλήσεως.

8) Αί κείμεναι περί εκ περιτροπής Κυριακής άργίας ενίων καταστημάτων διατάξεις δεν θίγονται υπό του παρόντος, δύνανται όμως να τροποποιηθούν ή καταργηθούν κατά τα ανωτέρω.

"Αρθρον 8

Μερικόν άνοιγμα ενίων καταστημάτων

1) Εις Δήμους και Κοινότητας μέχρι 3.000 κατοίκων, εξαιρέσει των τοιούτων των κατά την απογραφήν του 1961 πολεοδομικών συγκροτημάτων των πόλεων Αθηνών, Θεσσαλονίκης, Πατρών, Ηρακλείου, Βόλου, Χανίων, Καλαμάτας, Κατερίνης, Χίου, Αγρινίου, Λιγίου και Ερμουπόλεως, ως και των εις ας έχουν επεκταθή μέχρι σήμερον αί διατάξεις περί Κυριακής αναπαύσεως, επιτρέπεται η λειτουργία των καταστημάτων κατά τας Κυριακάς και ημέρας άργίας άνευ απασχολήσεως προσωπικού από της 09.30' μέχρι 13.00' ώρας.

Ειδικώς των χρεοπωλείων, ιχθυοπωλείων και λαχανοπαντοπωλείων η λειτουργία επιτρέπεται από της 07.00' μέχρι της 15.00' ώρας των Κυριακών και των ημερών άργίας εις Δήμους και Κοινότητας μέχρι 10.000 κατοίκων.

Αί διατάξεις του άρθρου 7 έχουν και επί των ανωτέρω Δήμων και Κοινοτήτων εφαρμογήν, του ανοίγματος των εν τούτοις καφενείων επιτρεπομένου από της 09.00' ώρας της Κυριακής ή ημέρας άργίας.

2) Δι' αποφάσεων του αρμοδίου Νομάρχου, εκδιδομένων τη αιτήσει των αρμοδίων επαγγελματικών οργανώσεων των εργοδοτών, δύναται να απαγορεύηται η λειτουργία του συνόλου ή κατηγοριών τινων καταστημάτων κατά τας ως άνω ώρας.

3) Επιτρέπεται επίσης η λειτουργία κατά τας Κυριακάς (πλην της Κυριακής του Πάσχα) και κατά τας ώρας 08.00' έως 13.000' άνευ απασχολήσεως προσωπικού καταστημάτων πωλήσεως παντός είδους παλαιών αντικειμένων ή ελαττωματικών τοιούτων προσφάτου κατασκευής, εφ' όσον τα καταστήματα ταύτα ευρίσκονται εις τόπους, εν οις κατ' έθιμον τελούνται αγοραπωλησίαι τοιούτων ειδών κατά τας Κυριακάς.

"Αρθρον 9

"Έτεραι εξαιρέσεις εκ της καθ' ημέραν Κυριακήν και ημέρας άργίας αναπαύσεως

1) Αί διατάξεις περί αναπαύσεως καθ' ημέραν Κυριακήν και κατά τας ημέρας άργίας δύνανται δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας να μη εφαρμόζωνται εις δριζομένας δι' αυτών επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις, υπηρεσίας ή εργασίας εν γένει ή εις κατηγορίας τούτων, ώσακις, ως εκ της φύσεως των, παρουσιάζουν εξαιρετικήν σώρευσιν εργασίας.

Δι' ομοίων αποφάσεων δύνανται να εξαιρώνται της υποχρεωτικής αναπαύσεως καθ' ημέραν Κυριακήν και ημέρας άργίας μισθωτοί του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ., μη υπαγόμενοι εις τας διατάξεις του άρθρου 7 ή την παράγραφον 3 του παρόντος άρθρου.

2) Εις όλως εξαιρετικάς περιπτώσεις, ως αφίξεως περιηγητών ή εκδρομέων, τελέσεως τοπικών εορτών, οργανωμένων καλλιτεχνικών εκδηλώσεων (φεστιβάλ) ή συνδρομής ετέρων λόγων κοινωνικής ανάγκης, δύναται ο Υπουργός Εργασίας διά την περιφέρειαν της τέως διοικήσεως Πρωτευούσης και οι αρμόδιοι Νομάρχαι διά τας ιδίας αυτών περιφερείας να επιτρέπουν δι' αποφάσεων των τα άνοιγμα, μετά ή άνευ απασχολήσεως προσωπικού, δι' ωρισμένας ώρας κατά τας Κυριακάς και τας ημέρας άργίας κατηγοριών τινων καταστημάτων, άτινα, κατά την κρίσιν των, τυγχάνουν απαραίτητα διά την εξυπηρέτησιν των ως άνω αναγκών.

Δι' ομοίων αποφάσεων δύνανται να επιτρέπηται προς εξυπηρέτησιν των περιηγητών η λειτουργία ιδίων καταστημάτων πωλήσεως ειδών ελληνικής τέχνης ή ετέρων καταστημάτων εκ των κατά τας κειμένας εκάστοτε διατάξεις χαρακτηριζομένων ως τουριστικών κατά τας Κυριακάς και ημέρας άργίας μετά ή άνευ απασχολήσεως προσωπικού.

3) Κατόπιν άδειας της αρμοδίας Επιθεωρήσεως Εργασίας δύναται να επιτραπή η λειτουργία των ακολούθων επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών και εργασιών εν γένει, ως και η απασχόλησις του προσωπικού τούτων κατά τας Κυριακάς και ημέρας άργίας:

α) Παραλιών και διανομής ξένου τύπου.

β) Γραφείων άλλαγής ξένων νομισμάτων των Τραπεζών προς εξυπηρέτησιν περιηγητών.

γ) Των λειτουργουσών εποχιακώς κατ' έτος ή χρησιμοποιουσών όλως, ισοπεμένως εις ταχείαν φθοράν.

δ) Εις εργασίας καθαρισμού, συντηρήσεως και επισκευών εγκαταστάσεων, εφ' όσον εκ τούτων εξαρτάται ή κανονική λειτουργία της επιχειρήσεως, εκμεταλλεύσεως ή υπηρεσίας και δεν δύνανται αύται να γίνωνται κατ' εργάσιμον ημέραν, άνευ προκλήσεως ουσιώδους ανωμαλίας εις την επιχείρησιν, εκμετάλλευσιν ή υπηρεσίαν ή άνευ κινδύνου της ζωής ή υγείας των μισθωτών

ε) Εις περιπτώσεις επειγούσης εργασίας, μη δυναμένης να αναβληθή, άνευ κινδύνου καταστροφής των προϊόντων ή βλάβης των εγκαταστάσεων ή των υλικών, εξ ής παρακολουθείται ή κανονική λειτουργία επιχειρήσεως, εκμεταλλεύσεως ή υπηρεσίας.

Εις τας περιπτώσεις ταύτας, εάν είναι άδύνατον να ζητηθή ή άδεια πρό της έναρξεως της εργασίας, επιβάλλεται ή αναγγελία της εργασίας εις την Αστυνομικήν Αρχήν, ευθύς μετά την έναρξιν της εργασίας.

στ) Εις περιπτώσεις απογραφής εμπορευμάτων ή δικοσυμβατίου προθεσμίας.

ζ) Εις τας περιπτώσεις των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 7 του παρόντος, καθ' όσον αφορά εις το απαραίτητον προσωπικόν των Γραφείων εν γένει των εν αυταίς αναφερομένων επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων, υπηρεσιών ή εργασιών.

Εις τας υπό στοιχεία α' και γ' περιπτώσεις ή άδεια δύναται να αφορά εις όλοκλήρον το προσωπικόν.

Εις τας υπό στοιχείον ε' περιπτώσεις δύναται να επιτραπή ή εργασία και κατά τας αναπληρωματικάς ημέρας εβδομαδιαίας αναπαύσεως, ταύτης εξασφαλιζομένης κατ' άλλην εργάσιμον ημέραν.

η) Εις ας περιπτώσεις απαιτείται διά την απασχόλησιν μισθωτών κατά τας Κυριακάς ή ημέρας αργίας άδεια της Επιθεωρήσεως Εργασίας, ο εργοδότης υποχρεούται να εποβάλη δ' εκάστην Κυριακήν ή ημέραν αργίας μετά της σχετικής αιτήσεως πίνακα, εις διπλούν, εμφαίνοντα τα ονοματεπώνυμα των απασχοληθησομένων μισθωτών, τας ώρας απασχολήσεως εκάστου τούτων, ως και την ημέραν χορηγήσεως της αναπληρωματικής αναπαύσεως, προκειμένου περί απασχολήσεως κατά Κυριακήν. Ο εις των πινάκων επιστρέφεται τεθεωρημένος μετά της άδείας εις τον αιτήσαντα εργοδότην.

θ) Η αύτη υποχρέωσις επιβάλλεται και εις τους εργοδότας, τους δυναμένους κατά τας διατάξεις του άρθρου 6 § 2 και των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου να απασχολήσουν κατά Κυριακήν ή ημέρας αργίας μισθωτούς.

"Αρθρον 10

1) Μισθωτοί εκ των υπαγομένων εις τας διατάξεις του παρόντος, απασχολούμενοι κατά Κυριακήν, εξαιρέσει της περιπτώσεως της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του παρόντος, άνευ των πέντε ωρών, δικαιούνται, ανεξαρτήτως του χρόνου της συμφωνίας περί της απασχολήσεως ταύτης και των άλλων ενδεχομένων συνεπειών, αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως διαρκείας 24 συνεχών ωρών κατ' άλλην εργάσιμον ημέραν της αρξαμένης την Κυριακήν εβδομάδος, αρχομένων από της ώρας λήξεως της εργασίας.

Εις τας περιπτώσεις της παραγράφου 3 στοιχ. δ' του άρθρου 9 ή αναπληρωματική ανάπαυσις περιορίζεται εις τόσας εργασίμους ώρας, όσαι αι ώραι απασχολήσεως του μισθωτού καθ' ημέραν Κυριακήν.

Υπολογίζεται ως πλήρης εργάσιμος πάσα αρξαμένη ώρα εργασίας μετά πάροδον 15λέπτου.

2) Η ημέρα της αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως καθορίζεται υπό του εργοδότου, αναγραφομένη εις τους πίνακας ωρών εργασίας και εβδομαδιαίας αναπαύσεως. Τα της συμπληρώσεως των πινάκων ωρών εργασίας διά στήλης εβδομαδιαίας αναπαύσεως, της διαρκείας ισχύος, θεωρήσεως και ανανεώσεως τούτων, ως και πάσα αναγκαία λεπτομέρεια διά την εφαρμογήν της παρούσης παραγράφου, ορίζονται δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας.

3) Εις τας περιπτώσεις, καθ' ας επιτρέπεται ή κατά Κυριακήν εργασία, η κατανομή της 24ώρου συνεχούς αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως δύναται να γίνεται κατά τρόπον ώστε ανά περίοδον επτά εβδομάδων ή μία τούτων, κατά τμήμα τουλάχιστον χρόνου, να εμπίπτη εις ημέραν Κυριακήν, εκτός εάν τα εφαρμοζόμενα προγράμματα εργασίας εξασφαλίζουν επτά αναπαύσεις καθ' ημέραν Κυριακήν εντός του έτους, εφαρμοζομένων των κειμένων διατάξεων περί αναπαύσεως των μισθωτών των επιχειρήσεων και εκμεταλλεύσεων μεταφοράς προσώπων και πραγμάτων.

4) Επί μισθωτών του Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ., ως και επιχειρήσεων ή εκμεταλλεύσεων του Δημοσίου ή Ν.Π.Δ.Δ. ή τοιούτων κοινής ωφελείας, ως και επιχειρήσεων απασχολουσών ένα μόνον μισθωτόν ωρισμένης ειδικότητος, δύναται αντί της αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως, μετ' άδειαν της αρμοδίας Επιθεωρήσεως Εργασίας, χορηγουμένην μετά προηγουμένην διαπίστωσιν της αδυναμίας χορηγήσεως αναπληρωματικής εβδομαδιαίας αναπαύσεως, να χορηγώνται, ανά περίοδον τεσσάρων μηνών, συνεχείς ημέραι άδειας απουσίας (συνηρημένοι άδειαι), ίσαι προς τον αριθμόν των Κυριακών, καθ' ας ο μισθωτός απησχολήθη.

5) Μισθωτός εκ των υπαγομένων εις τας διατάξεις του παρόντος, απασχολούμενος κατά Κυ-

ριακήν μέχρι πέντε ὡρῶν, δύναται νὰ ἀξιώσῃ ἰσόχρονον ἀναπληρωματικὴν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν ἐκ τοῦ ἐργασίμου χρόνου ἄλλης ἡμέρας τῆς ἀρξομένης τὴν Κυριακὴν ἑβδομάδος.

Ἄρθρον 11

Εἰδικαὶ ρυθμίσεις: Θέατρα

1) Εἰς τοὺς ἐν γένει μαθητοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων Θεάτρου παρέχεται καθ' ἑβδομάδα συνεχὴς ἐλεύθερος χρόνος 24 ὡρῶν, ἀρχόμενης ἀπὸ τῆς 08.00' ὥρας ἑκάστης Δευτέρας μέχρι τῆς 08.00' ὥρας ἑκάστης Τρίτης (ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις), καθιερουμένης ὡς ἡμέρας ἀργίας τῶν ἐπιχειρήσεων τούτων ἑκάστης Δευτέρας.

2) Ἐν περιπτώσει συμπτώσεως ἑορτῆς τινος, περιλαμβανομένης ἐν τῷ ἑορτολογίῳ τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν πρὸς ἡμέραν Δευτέραν ἢ συνδρομῆς ἑτέρων ἐξαιρετικῶν λόγων, ἡ κατὰ Δευτέραν 24ωρος ἀνάπαυσις τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ τῶν θεατρικῶν ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ ἡ ἀργία τούτων, δύναται νὰ μετατεθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τῶν ἁρμοδίων Νομαρχῶν διὰ τὰς ἐκτὸς τοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1961 πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν περιφερείας, εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

3) Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τῶν ἁρμοδίων ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δύναται νὰ ὁρίζηται διὰ τὰς ἐν Ἀθήναις λειτουργούσας θεατρικὰς ἐπιχειρήσεις σύστημα ἐκ περιτροπῆς ἀργίας αὐτῶν, καθ' ἑβδομάδα, τῆς καθ' ἡμέραν σειρᾶς τούτων ὁριζομένης διὰ τῶν αὐτῶν ἀποφάσεων.

4) Εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, εἰς ἃς δὲν λειτουργοῦν κατὰ τρόπον συνεχῆ θεατρικαὶ ἐπιχειρήσεις, ἡ ἀργία τούτων καὶ ἡ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις τοῦ προσωπικοῦ των ἄρχεται ἀπὸ τῆς Δευτέρας, καθ' ἣν συμπληροῦνται εἴκοσι συνεχεῖς παραστάσεις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θιάσου εἰς τὸν αὐτὸν Δῆμον ἢ Κοινότητα.

5) Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ ἐπὶ θεατρικῶν ἐκμεταλλεύσεων, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τῶν παραστάσεων τούτων καθ' ἑβδομάδα ὑπερβαίνῃ τὰς ἓξ.

Ἄρθρον 12

Ἐπιχειρήσεις ἡμερησίων ἐφημερίδων

1) Καθιεροῦται διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν ἐπιχειρήσεων ἐκδόσεως ἡμερησίων ἐφημερίδων ὡς ἰσοχρονοτικὴ ἡμέρα ἀναπαύσεως ἑκάστη Κυριακὴ καὶ ἑκάστη τῶν ἑορτῶν: α) Τῆς πρώτης τοῦ ἔτους, β) Τῆς Δευτέρας τοῦ Πάσχα, γ) Τῆς 1ης Μαΐου, δ) τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ ε) τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ἄρθρον 13

Ἐφημεριδοπῶλαι

Καθιεροῦται ὡς χρόνος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως διὰ τοὺς ἐφημεριδοπώλας τὸ ἀπὸ τῆς μεσημβρίας τῆς Κυριακῆς μέχρι τῆς μεσημβρίας τῆς Δευτέρας χρονικὸν διάστημα.

Ἄρθρον 14

Ὁδηγοὶ ταξί

Εἰς τοὺς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων ταξὶ χορηγεῖται ὑποχρεωτικῶς μία ἡμέρα ἀναπαύσεως καθ' ἑβδομάδα, περιλαμβάνουσα συνεχῆ ἐλεύθερον χρόνον 24 ὡρῶν.

Ἄρθρον 15

Σταυλίται

Εἰς τοὺς σταυλίτας δουστασίων τῶν πολεοδομικῶν συγκροτημάτων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης καὶ τῶν πόλεων Ἐλευσῖνος καὶ Κορωπίου παρέχεται συνεχὴς ἐλεύθερος χρόνος ἀναπαύσεως ἐξ 24 ὡρῶν κατὰ 15θήμερον, ἐφ' ὅσον ὁ ἀριθμὸς τούτων κατὰ δουστάσιον ὑπερβαίνει τοὺς δύο, ἐκ 12 δὲ ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς δουστάσια διατηροῦντα μέχρι δύο σταυλίτας.

Ἄρθρον 16

Ἀναστολὴ διατάξεων ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως

Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος Β. Δ/τος δὲν ἐφαρμόζονται κατὰ τὴν διάρκειαν τοπικῶν ἐμπορικῶν πανηγύρεων.

Ἄρθρον 17

Ποινικαὶ διατάξεις

1) Πᾶς ἐργοδότης, διευθυντής, διαχειριστής, ἐπιτετραμμένος ἢ ἰδιοκτήτης ἐργασίας, παραβαίνων ἐκ δόλου ἢ ἐξ ἀμελείας τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ὡς καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ἐκδιδομένων ἀποφάσεων, τιμωρεῖται, ἐὰν δὲν προβλέπηται εἰς ἕτερον νόμον αὐστηροτέρα ποινή, διὰ τῶν κάτωθι ποινῶν:

α) Διὰ χρηματικῆς ποινῆς ἀπὸ 500 - 8.000 μεταλλικῶν δραχμῶν ἢ

β) Διὰ φυλακίσεως 10 ἡμερῶν μέχρις 6 μηνῶν.

γ) Ἐπὶ ἰδιαιτέρως ἐπιβαρυντικῶν περιστάσεων ἢ ἐν ὑποτροπῇ ἡ χρηματικὴ ποινὴ καὶ ἡ φυλάκισις δύνανται νὰ ἐπιβάλλονται σωρευτικῶς.

2) Ὁ ἰδιοκτήτης καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων ὁ πρόεδρος τοῦ Διοικητοῦ αὐτοῦ συμβουλίου εἶναι ὑπόλογοι διὰ τὰς ἐπιβαλλομένας εἰς τοὺς ἐπιτετραμμένους ἢ διαχειριστὰς ἢ τοὺς διευθυντὰς χρηματικὰς ποινάς.

3) Εἰς τὰς αὐτὰς ποινὰς ὑπόκεινται καὶ οἱ ἐκ δόλου παραβάται τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος καὶ τῶν ἐπὶ τῇ βάσει τούτων ἐκδιδομένων ἀποφάσεων μισθωτοί.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως μηνός.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Σεπτεμβρίου 1966

ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

175921/3065/1966 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας

Περί παροχής ειδικού επιχειρησιακού επιδόματος επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας εις άπαν το τακτικόν και έκτακτον προσωπικόν των τεχνικών κλάδων Α1, Α2, Α3 και Α4 του ν.δ. 3728/1957, άρθρον 6 § 1 της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 508 της 12 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του ά.ν. 970/1946. 2) Τας διατάξεις του ν.δ. 634/1948 και του άρθρου μόνου του ν.δ. 2900/1954. 3) Τας διατάξεις του άρθρου 20 του ν.δ. 4212/1962 «περί τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικος κλπ». 4) Τας διατάξεις του ν.δ. 3001/1954. 5) Την ειδικήν επιχειρησιακήν εξειδίκευσιν του προσωπικού ενίων τεχνικών κλάδων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών και την υπ' αύτου προσφερομένην υπηρεσίαν επ' ωρισμένης ιδιαζούσης επικινδυνότητος εν τη εκτελέσει έργου, συνδεομένου εθέσει με την ασφάλειαν των πτήσεων και το εκτελούμενον εξειδικευμένον αεροπορικόν έργον υπό προσωπικού ετέρων κλάδων, αποφασίζομεν:

1) Παρέχομεν ειδικόν επιχειρησιακόν επίδομα επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας εις άπαν το τακτικόν και έκτακτον προσωπικόν των τεχνικών κλάδων Α1, Α2, Α3 και Α4 και του ν. δ/τος 3728/1957, άρθρου 6 § 1, της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών, ανερχόμενον εις ποσοστόν 30% του βασικού αυτού μισθού.

2) Παρέχομεν ειδικόν επίδομα εξειδικευμένου αεροπορικού έργου εις άπαν το τακτικόν και έκτακτον προσωπικόν των κλάδων Β6, Β7, Β10 και ειδικών αεροπορικών γνώσεων της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών, ανερχόμενον εις ποσοστόν 20% του βασικού αυτού μισθού.

3) Καθορίζομεν, όπως η προκύπτουσα δαπάνη εκ των ανωτέρω βαρύνη τους κωδικούς αριθμούς 0259 των φορέων 410 και 420. Η καταβολή του επιδόματος τούτου εντέλλεται διά μισθοδοτικών καταστάσεων.

4) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Ιουλίου 1966.

5) Μερίμνη του Γ.Λ.Κ. να προστεθή το κατά νόμον Βασιλικόν διάταγμα.

Εν Αθήναις τη 19 Ιουλίου 1966

—

147876/2489/1966 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών

Περί αυξήσεως του επιδόματος υψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας του προσωπικού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 508 της 12 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το άρθρον 20 του ν.δ. 4212/1962 περί τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων. 2) Την παράγραφον 10 του άρθρου 5 του νόμου 4464/1965 περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Υπαλληλικού Κώδικος κλπ. 3) Τας διατάξεις του ν.δ. 3001/1954. 4) Την υπ' αριθ. 221037/2.9.1965 απόφασιν ημών, δι' ης παρεσχέθη εις άπαν το τακτικόν, έκτακτον, επί συμβάσει ή ημερομισθίω προσωπικόν της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών επίδομα υψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας κατά την άσκησιν του έργου του, ανερχόμενον εις ποσοστόν 1) 10 του βασικού αυτού μισθού ή ημερομισθίου και 5) Τας ιδιαζούσας συνθήκας παροχής εργασίας υπό του προσωπικού της Τ.Π.Α., αποφασίζομεν:

α) Τροποποιούντες την υπ' αριθ. 221037/2.9.1965 απόφασιν ημών αυξάνομεν το παρεχόμενον δυνάμει ταύτης επίδομα υψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας εις άπαν το προσωπικόν της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας εις ποσοστόν 30% του βασικού αυτού μισθού ή ημερομισθίου.

β) Καθορίζομεν, όπως η προκύπτουσα δαπάνη εκ της αυξήσεως του ρηθέντος επιδόματος βαρύνη τον κωδικόν αριθμόν 0259 των φορέων 410-420.

Η καταβολή του επιδόματος τούτου εντέλλεται διά μισθοδοτικών καταστάσεων.

γ) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από 1ης Ιουνίου 1966.

δ) Μερίμνη του Γ.Λ.Κ. να προστεθή το κατά νόμον Βασιλικόν διάταγμα.

Εν Αθήναις τη 19 Ιουλίου 1966

—

221037/1966 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών

Περί παροχής επιδόματος εις άπαν το τακτικόν, έκτακτον, επί συμβάσει ή ημερομισθίω προσωπικόν της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας του Υπουργείου Συγκοινωνιών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 508 της 12 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Το άρθρον 20 του ν.δ. 4212/1962 «περί τροποποιήσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων». 2) Την παράγραφον 10

τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4464/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ἐπαλληλικοῦ Κώδικος κλπ.». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3001/1954. 4) Τὰς ἰδιαιτέρας συνθήκας παροχῆς ἐργασίας ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Υ.Π.Α., ἀποφασίζομεν:

1) Εἰς ἅπαν τὸ τακτικόν, ἔκτακτον, ἐπὶ συμβάσει ἢ ἡμερομισθίῳ προσωπικὸν τῆς Ὑπηρεσίας Πολιτικῆς Ἀεροπορίας τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν παρέχεται ἐπίδομα ἐνηλίου θαθμοῦ εὐθύνης καὶ ἐπιπόνου ἐργασίας κατὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἔργου του, ὑπερχόμενον εἰς ποσοστὸν 1/10 τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου.

2) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1965.

3) Ἡ παροῦσα ἀπόφασις νὰ κοινοθῇ νομοθετικῶς μερίμνῃ τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1965

—

64531 Ε.893 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως βοηθήματος ἀεροθεραπείας εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως συνταξιούχους καὶ ἐπιδοματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 537 τῆς 28 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 19/1944 νόμου, ἀποφασίζομεν:

1) Τὴν χορήγησιν παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, πλὴν τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως τῶν πνευμόνων ἢ ἑτέρων ὀργάνων συνταξιούχους ἢ δοηθηματούχους (τύπου συντάξεως) καὶ εἰς τοὺς λόγῳ φυματιώσεως ἐπιδοματούχους ἀσθενείας ἐφ' ἅπαξ δοηθήματος ἀεροθεραπείας διὰ τὴν θερινὴν περίοδον τοῦ τρέχοντος Ἔτους 1966 ἐκ δραχμῶν ἑπτακοσίων πεντήκοντα (750).

2) Εἰς ἣν περίπτωσιν προβλέπεται ἰδικῶς ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων Ὀργανισμοῦ τινος ἡ χορήγησις ὡς ἐπιδόματος ἀεροθεραπείας ποσοῦ μεγαλυτέρου τοῦ διὰ τῆς παρούσης ὁριζομένου, δύναται νὰ παρέχηται ταῦτα καὶ μέχρι τοῦ διπλασίου κατ' ἀνώτατον ὅριον τοῦ κατὰ τὸ ἀνώτερον ποσοῦ καὶ ἐφ' ὅσον ἡ οἰκονομικὴ κατάστασις τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ἐπιτρέπει τὴν χορήγησιν τοῦ μεγαλυτέρου ποσοῦ.

3) Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δοηθήματος ἀεροθεραπείας δικαιοῦνται οἱ μὲν λόγῳ φυματιώσεως συνταξιοῦχοι ἢ δοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις τῆς συνταξιοδοτήσεως των ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι τῆς 1ης Ἰουλίου ἐ.ἔ. χρονικὸν διάστημα, οἱ δὲ ἐπιδοτούμενοι λόγῳ φυματιώσεως, ἐφ' ὅσον ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἐλαβον ἐπίδομα λόγῳ φυματιώσεως κατὰ τὸ ἀπὸ 16 Ἰουνίου μέχρι τῆς 31 Ἰουλίου ἐ.ἔ. χρονικὸν διάστημα καὶ ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος (ἠσφαλισμένη) ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπέχῃ τῆς ἐργασίας τὸν λόγῳ ἀνικανότητος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ δοηθήματος.

4) Δὲν δικαιοῦνται τοῦ δοηθήματος οἱ ἐπιδοματοῦχοι λόγῳ φυματιώσεως, οἱ τυχόντες ταυτότου ἐκ τῆς ἰδιότητός των ὡς συνταξιοῦχων.

5) Προκειμένου περὶ συνταξιούχων τοῦ Δημοσίου καὶ Ὀργανισμοῦ τὸ δοήθημα καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ

6) Δὲν δικαιοῦνται τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δοηθήματος ἀεροθεραπείας οἱ μετὰ τὴν 1ην Αὐγούστου 1966 συνεχίζοντες τὴν νοσηλείαν των ἢ τὸ πρῶτον νοσηλευόμενοι εἰς σανατόρια ἢ ἀναρρωτήρια φυματικοὶ συνταξιοῦχοι ἢ δοηθηματοῦχοι τύπου συντάξεως ἢ καὶ ἐπιδοματοῦχοι, ἐφ' ὅσον αἱ δαπάναι τῆς ὡς ἄνω νοσηλείας καταβάλλονται ὑπὸ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἢ παρέχονται αὐτοῖς ὑπὸ τούτων ἀπαραδήτως ἔξοδα ἐναικίων ἢ ἐν γένει ἔξοδα διαμονῆς εἰς ἐξοχάς.

Ἡ καταβολὴ τοῦ ὡς ἄνω δοηθήματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Ἰουλίου 1966, θέλει δὲ διαρκέσει μέχρι τῆς 31ης Ὀκτωβρίου 1966.

Προκειμένου περὶ τῶν λόγῳ φυματιώσεως καθαιτιμένων συνταξιούχων μετὰ τὴν 15ην Ὀκτωβρίου 1966, ὧν ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἀνατρέχει εἰς τὸ πρὸ τῆς 15ης Ἰουλίου ἐ.ἔ. χρονικὸν διάστημα, ἡ καταβολὴ τοῦ ἐπιδόματος τῆς παρούσης ἐνεργεῖται ἐντὸς προθεσμίας 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως τῆς περὶ συνταξιοδοτήσεως ἀποφάσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ἰουλίου 1966

—

67077 23508 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 120815/40787/21.12.1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ καθορισμοῦ αἰτιῶν προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 552 τῆς 2 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας». 2) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4504/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσε-

ως διατάξεων τινων της εργατικής νομοθεσίας και περί ετέρων τινών διατάξεων. 3) Την υπ' άριθ. 120815/40787/21.12.1965 απόφασιν ημών περί καθορισμού σειράς προτεραιότητος τοποθετήσεως ανέργων. 4) Το υπ' άριθ. Φ.4330/00/25/12.7.1966 έγγραφον του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, δι' το γεγονός ότι υπό των Στρατιωτικών Υπηρεσιών εκτελούνται έργα επεγγούσης φύσεως και ότι οι εις αυτά απασχολούμενοι δέον να απολαύουν της εμπιστοσύνης των Υπηρεσιών τούτων, αποφασίζομεν:

Τροποποιούντες την υπ' άριθ. 120815/40787/21.12.1965 απόφασιν ημών περί καθορισμού σειράς προτεραιότητος τοποθετήσεως ανέργων(*) ορίζομεν, ότι αι υπό την εποπτείαν των Γ.Ε.Σ., Γ.Ε.Α. και Γ.Ε.Ν. Στρατιωτικαί Υπηρεσίαι, αίτινες χρησιμοποιούν ιδιωτικόν προσωπικόν εις τα υπ' αυτών εκτελούμενα πάσης φύσεως έργα, δύνανται να προσλαμβάνουν τούτο εκ των εγγεγραμμένων εις τα οικεία Γραφεία Εύρέσεως Εργασίας ανέργων ανεξαρτήτως ημερομηνίας εγγραφής.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 26 Ιουλίου 1966

—

77270/7142/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 3/1966 αποφάσεως του Δ.Δ. Δ.Δ. Πατρών περί των όρων αμοιβής του εργατικού προσωπικού Χαρτοποιίας Ε. Γ. Λαδοπούλου Α.Ε. Πατρών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 529 της 22 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' άριθ. 3/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης μετερρυθμίσθη μετ' έφεσιν η υπ' άριθ. 3/1965 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών. 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφιον β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 16.8.1966, ην και αποδεχόμεθα εν μέρει, και 4) το γεγονός ότι: α) Τα υπό της υπ' άριθ. 3/1966 αποφάσεως του Δ.Δ. Δ.Δ. Πατρών καθοριζόμενα κατώτατα όρια αποδοχών των περί ων αύτη μαθητών περιλαμβάνουσι λίαν υψηλάς αυξήσεις εν σχέσει προς το διαρρεύσαν μεταξύ της νύν ισχυούσης ρυθμίσεως (συλλογική σύμβασις εργασίας της 21.4.1964) και της κοινομένης τοιαύτης χρονικόν διάστημα (2 έτη), ανερχόμενα εις 32% περίπου, προς δε αι απόλυτοι τιμαί των υπό της ως είρηται διαιτητικής αποφάσεως προβλεπομένων ημερομισθίων ευρίσκονται εις πλείσια υψηλότερα εν σχέσει προς τας αποδοχάς των εργαζομένων του αυτού κλάδου εν τη περιοχή Αθηνών - Πειραιώς, πράγμα όπερ αντίκειται προς την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν, συνισταμένην εις την κατά το δυνατόν εξίσωσιν των αποδοχών των όμοίας φύσεως παρεχόντων υπηρεσίας μαθητών, β) Ότι τυχόν χορήγησις επιδόματος οικογενειακών βαρών, ως προβλέπεται υπό της υπό τροποποίησιν διαιτητικής αποφάσεως ήθελεν έχει δυσμενείς επιπτώσεις επί του κόστους των προϊόντων της ης άφορά η διαιτητική αύτη απόφασις βιομηχανίας, δεδομένου ότι τοιούτον επίδομα δεν προβλέπεται παρ' ουδεμιάς συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως διά τους εργάτας των λοιπών όμοίας φύσεως βιομηχανιών της χώρας, πράγμα όπερ αντίκειται σον τοις άλλοις προς την αρχήν της ίσης μεταχειρίσεως και δέον τοις λόγοις τούτοις όπως τροποποιηθείσης της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως, ορισθώσι τα εν τω διατακτικώ της παρούσης καθοριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' άριθ. 3/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού Χαρτοποιίας «Ε. Γ. Λαδοπούλου» Α.Ε. Πατρών, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συλλόγου Προσωπικού Χαρτοποιίας Πατρών «Οι Άγιοι Απόστολοι» αφ' ενός και αφ' ετέρου των: α) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Πατρών και β) Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρών, ης το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

α) Τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων του εργατοτεχνικού προσωπικού της εν Πάτραις Α.Ε. Χαρτοποιίας «Ε. Γ. Λαδόπουλος» ορίζονται ούτω:

(*) ΕΕΔ 25, 122.

ΕΙΔΙΚΟΤΗΤΕΣ			Από 5.5.1965	Από 1.1.1966
Α'). Χαρτοποιητικών μηχανών				
1. Μηχανοδηγοί	μισθὸς	δραχμαί	3.516.—	3.900.—
2. Α'. Βοηθοί μηχανοδηγῶν	ἡμερομίσθιον		86.—	95.—
3. Β' Βοηθοί μηχανοδηγῶν κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	77.—
4. Β'. Βοηθοί μηχανοδηγῶν μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν	»	»	71.—	90.—
5. Πρεσσαδόροι	»	»	84.—	93.—
6. Λιπανταί	»	»	75.—	77.—
7. Ὁδηγοὶ Ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν	»	»	92.—	103.—
8. Βοηθοὶ Ὁλλανδικῶν δεξαμενῶν	»	»	80.—	90.—
9. Μυλωθροί	»	»	80.—	90.—
10. Ρετσινάδες	»	»	86,50	90.—
11. Διαλυταί — τάλκ — καολίνης	»	»	74.—	84.—
12. Ἀνειδίκευτοι ἐργάται	»	»	66.—	78.—
Β'. Βοηθητικὰ μηχανήματα				
1. Ὁδηγοὶ Καλλανδρ. κοπτικ. περιτ.	»	»	97.—	100.—
2. Βοηθοὶ κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	77.—
3. Βοηθοὶ μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν			71,50	90.—
Γ'. Διαλογή				
1. Ἐργάτριαι μέχρις ἡλικίας 17 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας	»	»	38.—	45.—
2. Ἐργάτριαι ἄνω τῶν 17 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας	»	»	50.—	63.—
Δ'. Συσκευασία - Φόρτωσις				
α) Συσκευασία χάρτου:				
1. Κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	77.—
2. Βοηθοὶ μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν			71,50	86.—
β) Φορτοεκφορτωταί — Μεταφορεῖς				
1. Κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	78.—
2. Μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν	»	»	71,50	86.—
Ε'. Φορτ/εκφορτωταί — μεταφορεῖς αὐλῆς				
1. Κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	80.—
2. Μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν	»	»	80.—	90.—
ΣΤ'. Θερμοηλεκτρικὸς σταθμός				
1. Κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	77.—
2. Μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν	»	»	68,50	86.—
Ζ'. Χαρτοβιομηχανία λοιπῶν προϊόντων				
1. Τεχνῖται: Βιβλιοδ. — Γραμμογ - φακελ. Μηχαν. μηχαν. τετραδ. συσκευασίας	»	»	85,50	94.—
2. Βοηθοὶ τῶν ἄνω μηχανῶν κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	77.—
3. Μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν	»	»	68,50	86.—
4. Ἐργάται λοιπῶν ἐργασιῶν κατὰ τὴν πρόσληψιν	»	»	66.—	77.—
5. Ἐργάται λοιπῶν ἐργασιῶν μετὰ 3ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν	»	»	77.—	86.—
6. Ἐργάτριαι μέχρις ἡλικίας 17 ἐτῶν	»	»	38.—	45.—
7. Ἐργάτριαι ἄνω τῶν 17 ἐτῶν	»	»	52.—	63.—

6) Το ως άνω κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων προσαυξάνονται κατά 6% διά τους ανειδικεύτους ή ημιειδικεύτους ή ανειδικεύτους μετά υπηρεσίαν παρά τη επιχειρήσει. Δι' όσους προβλέπεται δετής νεόδμητος υπηρεσία ή δετής κατά τα άνω υπηρεσία υπολογίζεται από της συμπληρώσεως της τριετούς ταυτότης.

γ) Τυχόν καταβαλλόμενοι βασικοί μισθοί ή ημερομίσθια ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθώσιν.

δ) Αι προκύπτουσαι διαφοραί εκ της αναδρομικότητος της παρούσης δύνανται να καταβληθώσιν εις τρεις (3) μηνιαίας ισοπόσους δόσεις από της κοινοποιήσεως.

ε) Εις έκαστον εργατοτεχνίτην χορηγείται άνα μία φορά και εις έκαστην εργάτριαν άνα μία παδά (ρόμπα).

στ) Εις τους εργαζομένους εις τα χρωματουλήν-φαντ χορηγείται άνα εν ζεύγος υποδημάτων άδιαβρόχων (γαλότσες).

ζ) Εις τους εργαζομένους εις την μάλλην χορηγείται άνα εν αδιάβροχον.

η) Τα υπό των παραγράφων ζ', η', θ' χορηγούμενα είδη αντικαθίστανται εφθύς ως ταύτα φθαρώσι και δεν δύνανται νά χρησιμοποιηθώσιν. Ταύτα ανήκουν εις την κυριότητα της επιχειρήσεως και ο εργαζόμενος δεν δικαιούται να φέρη ταύτα εκτός του τόπου εργασίας.

θ) Τών διατάξεων της παρούσης εξαιρούνται οι μισθωτοί (υπάλληλοι, εργατοτεχνίται), ών αι αποδοχαί ρυθμίζονται δι' ειδικών εθνικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων (ως οι υπάλληλοι Γραφείου — λογισταί — πρακτικοί μηχανικοί — θερμασταί — ηλεκτροτεχνίται — αιθηροβιομηχανίας —τυπογράφοι κλπ.) ή δι' ειδικών τοπικών τοιούτων, ως των ξυλουργών — συντηρητών εργοστασίων Πατρών ή των ημερονυκτοφυλάκων εργοστασίων Πατρών.

ι) Η ισχύς της παρούσης αποφάσεως ως προς τα μεν ημερομίσθια της στήλης α' άρχεται την 5.5.1965, ως προς δε τα ημερομίσθια της β' στήλης άρχεται από 2.1.1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 19 Αυγούστου 1966

—

77779 7192 1966 Αποφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 10/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των αποδοχών των χειριστών εκσκαπτικών - ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων παντός τύπου και συστήματος λειτουργίας, των απασχολουμένων εις τα λατομεία πέτρας ή χώματος (χωματερές), ασβεστοποιεία και πάσης φύσεως λατομικάς εργασίας άπάσης της χώρας (πλην μεταλλείων).

(Ε.Κ. τ. Β' ά. 529 της 22 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις της παραγράφου 1 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως εκτροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 10/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ης επεκυρώθη μετά τροποποιήσεως εν μέρει κατόπιν εφέσεως ή υπ' αριθ. 5/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εκτελεστήν την υπ' αριθ. 10/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, δι' ης επεκυρώθη, μετά τροποποιήσεως εν μέρει, ή υπ' αριθ. 5/1966 απόφασις του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς, εκδοθείσα προς επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Χειριστών, Μηχανοδηγών, Γεωτρυπανιστών και Συντηρητών Μηχανημάτων Τεχνικών και Γεωργικών Έργων, αφ' ενός, και των: 1) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 2) Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος και 3) Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, αφ' ετέρου, και ης το διατακτικόν, μετά την κατά τα άνω τροποποίησιν, διαμορφούται ως ακολούθως:

1) Τα κατώτατον όριον βασικού μηνιαίου μισθού των χειριστών εκσκαπτικών, ανυψωτικών και φορτωτικών μηχανημάτων παντός τύπου και συστήματος λειτουργίας, των απασχολουμένων εις τα λατομεία πέτρας ή χώματος (χωματερές), ασβεστοποιεία και πάσης φύσεως λατομικάς εργασίας άπάσης της χώρας (πλην μεταλλείων), εφ' όσον απαιτείται κατά νόμον χρησιμοποίησις άδειούχων ή πτυχιούχων χειριστών, ή, ανεξαρτήτως της τοιαύτης υποχρεώσεως, εφ' όσον χρησιμοποιούνται τοιούτοι άδειούχοι χειρισταί κλπ., καθορίζεται εις δραχμάς 4.300.

2) Ο κατά τα άνωτέρω βασικός μισθός προσαυξάνται δι' επιδόματος πολυετούς υπηρεσίας εξ 8% δι' εκάστην τριετίαν από της αποκτήσεως του πτυχίου χειριστού και μέχρις δύο (2) τριετιών.

3) Εις τους εκ των χειριστών εγγάμους καταβάλλεται επίδομα γάμου εκ δραχμών 163 μηνιαίως.

4) Δια τους βοηθούς χειριστών των ως άνω αναφερομένων κατηγοριών και ειδικοτήτων καθορίζεται κατώτατον όριον ημερομισθίου εις δραχμάς 100.

5) Οι εργοδόται υποχρεούνται, όπως χορηγούν εις άπαντας τους περί ών η παρούσα μισθωτούς ανά μίαν φορμαν, εν ζεύγος χειροκτίων, εν ζεύγος αρβυλών και εν αδιάβροχον. Τα είδη ταύτα, ανήκοντα εις την κυριότητα του εργοδότου, αντι-

καθίστανται ὑπ' αὐτοῦ (ἐργοδότου) ἅμα τῇ φθορᾷ των.

6) Δικαίωμα τῶν ἐργοδοτῶν διατηρεῖται εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας φαρμακείων, διὰ τὴν ἄμεσον καὶ πρόχειρον ἀντιμετώπισιν ἀτυχημάτων καὶ ἀσθενειῶν.

7) Οἱ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια, ἐφ' ὅσον εἶναι κατώτερα τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων, αὐξάνονται μέχρις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον ὅμως εἶναι ἀνώτερα δὲν μειοῦνται.

8) Παροχαὶ καταβαλλόμεναι ἐπὶ μορφῇ ἐπιδομάτων παραγωγῆς ἢ καλῆς ἀποδόσεως δὲν συμπεριλαμβάνονται εἰς τὰς διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένας αὐξήσεις.

9) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 18.3.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Αὐγούστου 1966

—

72449/6811/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 14.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 529 τῆς 22 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966. 3) Τὴν ἀπὸ 14.5.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν ἀπάσης τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτήν, τὴν ἀπὸ 14.5.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, θερμαστῶν ἀπάσης τῆς χώρας (Φ.Ε.Κ. 338/Β'/2.6.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Αὐγούστου 1966

—

76121/7051/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 529 τῆς 22 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 37271/3741/20.4.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 28.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν κινηματογραφικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 37741/1964 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 158/τ. Β'/30.4.1964) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1966

—

76120/7050/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 529 τῆς 22 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 20/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τουριστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (πρᾶξις καταθέσεως Κιβωτοδικείου Ἀθηνῶν 106/12.8.1961) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημε-

(*) ΕΕΔ 23, 756.

(*) ΕΕΔ 23, 633.

(**) ΕΕΔ 20, 1171.

ρίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1966

—

76119/7049/1966 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καί μεγάρων ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 529 τῆς 22 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966 καί 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 37272/3740/20.4.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 22.11.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 14/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καί μεγάρων ἀπάσης τῆς χώρας», ἐγκριθείσης μετά τροποποιήσεως διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 41835/1965 καινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καί ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 291/Β'/27.4.1965(*)).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1966

—

76118/7048/1966 Άπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαστοτεχνιτῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 529 τῆς 22 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 26.7.1966 καί 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 37273/3739/20.4.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 20.11.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργαστοτεχνιτῶν ἐπεξεργασίας ρητίνης ἀπάσης τῆς χώρας» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 9/12.1.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Αὐγούστου 1966

—

185835/3296/1966 Άπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐθνικῆς Ἀμύνης

Περί αὐξήσεως τοῦ ἐπιδόματος ὑψηλοῦ βαθμοῦ εὐθύνης καί ἐπιπόνου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ε.Μ.Υ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 513 τῆς 19 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τό ἄρθρον 20 τοῦ ν.δ. 4242/1962 «περί τροποποιήσεως φορολογικῶν καί ἄλλων τινῶν διατάξεων», 2) Τήν παράγραφον 10 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 4464/1965 «περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος» κλπ. 3) Τάς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3001/1954, 4) Τήν ὑπ' ἀριθ. 278008/30.12.1965 ἀπόφασιν ἡμῶν, δι' ἧς παρεσχέθη εἰς ἅπαν τό τακτικόν, ἔκτακτον, ἐπί συμβάσει ἤ ἡμερομισθίῳ προσωπικόν τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης ἐπίδομα ὑψηλοῦ βαθμοῦ εὐθύνης καί ἐπιπόνου ἐργασίας κατά τήν ἄσκησιν τοῦ ἔργου του, ἀντιχρώμενον εἰς ποσοστόν 1/10 τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ ἤ ἡμερομισθίου καί 5) τάς ἰδιαζούσας συνθήκας παροχῆς ἐργασίας ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας, ἀποφασίζομεν:

1) Τροποποιοῦντες τήν ὑπ' ἀριθ. 278008/30.12.1965 ἀπόφασιν ἡμῶν, αὐξάνομεν τό παρεχόμενον δυνάμει ταύτης ἐπίδομα ὑψηλοῦ βαθμοῦ εὐθύνης καί ἐπιπόνου ἐργασίας εἰς ἅπαν τό προσωπικόν τῆς Ἐθνικῆς Μετεωρολογικῆς Ὑπηρεσίας εἰς ποσοστόν 30% τοῦ βασικοῦ αὐτοῦ μισθοῦ ἤ ἡμερομισθίου.

Τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος τυγχάνει καί ὁ διευθυντής αὐτῆς (πολιτικός ἤ στρατιωτικός), ὑφ' ἧς ἀνετέθησαν εἰς αὐτόν καθήκοντα διευθυντοῦ.

2) Καθορίζομεν, ὅπως ἡ προκύπτουσα δαπάνη ἐκ τῆς αὐξήσεως τοῦ ρηθέντος ἐπιδόματος βαρύνῃ τόν κωδ. ἀριθμόν 0259 τοῦ προϋπ. 80750.

Ἡ καταβολή τοῦ ἐπιδόματος τούτου ἐντέλλεται διά μισθοδοτικῶν καταστάσεων.

3) Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰουνίου 1966.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Αὐγούστου 1966

—

(*) ΕΕΔ 24, 630.

(**) ΕΕΔ 24, 191.

185334/3295/1966 Απόφ. Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Αμύνης

Περί παροχής ειδικού επιχειρησιακού επιδόματος επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας και τοιούτου εξειδικευμένου μετεωρολογικού έργου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 519 της 19 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις του ά.ν. 970/1949. 2) Τας διατάξεις του ν.δ. 934/1948 και του άρθρου μόνου του ν.δ. 2990/1954. 3) Τας διατάξεις του ν.δ. 3001/1954. 4) Τας διατάξεις του άρθρου 20 του ν.δ. 4232/1962 «περί τροποποιήσεως προσοληψιακών και άλλων τινών διατάξεων Υπαλληλικού Κώδικος κλπ.». 5) Την ειδικήν επιχειρησιακήν εξειδίκευσιν του προσωπικού της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας του Υπουργείου Εθνικής Αμύνης και την υπ' αυτού εκτελουμένην υπηρεσίαν υπό συνθήκας ιδιαζούσης επικινδυνότητος εν τη εκτελέσει έργου, συνδεομένου ευθέως με την ασφάλειαν των πτήσεων και το εκτελούμενον εξειδικευμένον μετεωρολογικόν έργον υπό προσωπικού ετέρων κατηγοριών, αποφασίζομεν:

1) Παρέχομεν εις το μόνιμον και υπ' αριθμόν προσωπικόν της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας το προβλεπόμενον υπό του άρθρου 7 του ν.δ. 3728/1957, ως και εις τον διευθυντήν αυτής, φέροντα τον τίτλον γενικού διευθυντού (στρατιωτικόν ή πολιτικόν), ειδικόν επιχειρησιακόν επίδομα επικινδύνου και ανθυγιεινής εργασίας, ανερχόμενον εις ποσοστόν 30% επί του βασικού αυτού μισθού.

2) Καθορίζομεν, όπως η προκύπτουσα δαπάνη εκ των ανωτέρω δαπανή τον κωδικόν αριθμόν 0259 και τον φορέα 80750.

3) Η καταβολή του επιδόματος τούτου εντάλλεται διά μισθοδοτικών καταστάσεων.

4) Η ισχύς της παρούσης άρχεται από της 1ης Ιουνίου 1966.

Εν Αθήναις τη 17 Αυγούστου 1966

—

76964/7106/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 4/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των όρων αμοιβής του προσωπικού κινήσεως αστικού Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 515 της 17 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957. 2) Την υπ' αριθ. 4/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών, δι' ης μετερρυθμίσθη εν μέρει, μετ' έφεσιν, η υπ' αριθ. 4/1965 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών, 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2, εδάφιον δ', του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 13.8.1966, ην και αποδεχόμεθα και 4) το γεγονός ότι διά της υπ' αριθ. 4/1965 αποφάσεώς του το Π.Δ.Δ.Δ. Πατρών απεδέχθη το περί εξισώσεως των αποδοχών αίτημα των περί ων η παρούσα μισθωτών προς τας τοιαύτας των ομοίων μισθωτών της περιοχής Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων, από δε της εκδόσεως της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως αι αποδοχαί των τελευταίων τούτων μισθωτών ηξιώθησαν δυνάμει της υπ' αριθ. 36/1955 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών κατά 10%, τυχόν δε αποδοχή της υπό τροποποίησιν διαιτητικής αποφάσεως ήθελεν έχει ως αποτέλεσμα αι αποδοχαί των περί ων πρόκειται μισθωτών να υπολείπωνται των τοιούτων, ου μόνον των εν Αθήναις - Πειραιώς - Περιχώρων, αλλά και των τοιούτων των λοιπών περιφερειών της χώρας, αίτινες διά της υπ' αριθ. 35/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών ηξιώθησαν από της 16.4.1966 κατά 10%, πράγμα, όπερ αντίκειται προς την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην κοινωνικήν και οικονομικήν πολιτικήν, συνισταμένην εις την κατά το δυνατόν εξίσωσιν των αποδοχών των ομοίας φύσεως παρεχόντων υπηρεσίας μισθωτών και δέον τοίς λόγως τούτοις, όπως, τροποποιουμένης της ως άνω διαιτητικής αποφάσεως, ορισθώσι τα εν τη διαιτητική της παρούσης καθοριζόμενα, λαμβανομένης προνοίας προς υποστροφήν υπερμέτρου αναδρομικής επιβαρύνσεως των οικείων εργοδοτών, ώστε το σήμερον ισχύον διά τους μισθωτούς των Αθηνών - Πειραιώς - Περιχώρων μισθολόγιον ισχύση διά τους ομοίους μισθωτούς των Πατρών, από της 16.4.1966, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 4/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρών «περί των αποδοχών του προσωπικού κινήσεως των αστικών λεωφορείων Πατρών», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ της Ενώσεως Προσωπικού Αυτοκινήτων Πατρών - Περιχώρων «Η Πρόοδος» αφ' ενός, και του Αστικού Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρών αφ' ετέρου, ής το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών, κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

Α') Βασικοί μισθοί προσωπικού αστικού Κ.Τ.Ε.Λ. Πατρών.

	Από της 2.11.1965 Δραχμαί	Από της 16.4.1966 Δραχμαί
1) Οδηγών	2.019	2.220
2) Εισπρακτόρων	1.663	1.830
3) Σταθμαρχών	2.019	2.220
4) Ελεγκτών	1.841	2.025

Β') Κατά τα λοιπά παραμένουν εν ισχύι αί

ΣΥΖΗΤΗΣΕΙΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΒΟΥΛΗΝ ΕΠΙ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Παραλαμβάνομεν ἐκ τῶν ἐπισήμων Πρακτικῶν τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Βουλῆς τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος (Συνεδρίασις ΝΒ' 25 Αὐγούστου 1966) τὸ κατωτέρω ἀπόσπασμα συζητήσεων ἐπὶ τῆς θέσεως τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, αἱ ὁποῖαι εἶναι ἐνδιαφέρουσαι ἀπὸ νομοθετικῆς ἀπόψεως.

Ι. Ἀλευράς (Βουλευτής): Κύριε Ὑπουργὲ τῆς Ἐργασίας, ὑπάρχει καὶ ἕνα ἄλλο ὀξύτατον θέμα. Εἶναι τὸ θέμα τῶν θυρωρῶν. Κατ' ἐπανάληψιν ἔγινε συζήτησις εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου. Καὶ σεῖς, κ. Ὑπουργέ, εἴχατε μετάσχει εἰς τὴν συζήτησιν ἐκείνην. Καὶ ὁ κοινοβουλευτικὸς ἐκπρόσωπος τοῦ κόμματός μας, ὁ κ. Μακάριος, εἶχε λάβει μέρος εἰς τὴν συζήτησιν ἐκείνην καὶ ἀπ' ὅλες τὶς πλευρὲς τῆς Βουλῆς εἶχον τονισθῆ οἱ ἐκδικημοί, ποὺ γίνονται εἰς βάρος τῶν θυρωρῶν. Αἱ πολλήσεις τῶν θυρωρῶν ἤθελαν σήμερον εἰς τὸ ποσὸν τῶν 500 λιρῶν. Ἀλλὰ ἐὰν τοῦλάχιστον, κ. συνάδελφοι, ὁ θυρωρὸς ἐξησφάλιζετο ἀντιστοίχως νὰ κατέχῃ τὴν θέσιν μονίμως, δίδων τὰ τόσα χρήματα, ποὺ δίδει, τὸ πρᾶγμα θὰ ἦτο κάπως ὑποφερτόν. Εἴχατε εἰπεῖ τότε, κ. Ὑπουργέ, ὅτι τὸ συμφερώτατον τοῦτο θέμα θὰ τὸ ἐρυθμίζατε. Δὲν τὸ ἐρυθμίσατε ὅμως ἀκόμη, ὅπως καὶ δὲν ἐρυθμίσατε καὶ τὸ θέμα τῶν ὅρων, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ἐργάζονται οἱ ἄνθρωποι αὐτοί. Ὑπάρχει σχέδιον νόμου σχετικῶς, ἀφορῶν τὰ θέματα αὐτὰ τῶν θυρωρῶν, τὸ ὁποῖον ὁ Ὑπουργὸς πρέπει νὰ περιλάβῃ. Ἡ νομοθεσία, ποὺ διέπει τοὺς θυρωροὺς, εἶναι κάπως ἰδιότυπος. Οἱ θυρωροὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς ἐπαλληλικῆς νομοθεσίας καὶ κατὰ τὸ ἕτερον ἥμισυ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς διεπούσης τοὺς ἐργάτας νομοθεσίας. Διατί νὰ γίνεται αὐτό; Ὅταν φύγουν ἢ ἀπολυθοῦν ἀπὸ τὴν ἐργασίαν των οἱ θυρωροί, ἐκτὸς τοῦ ὅτι δὲν ὑπάρχει καμμία ἐξασφάλισις καὶ δὲν δύνανται εἰς τὰς περισσοτέρας περιπτώσεις νὰ λάθουν πίσω τὰ χρήματα, ποὺ ἔδωσαν εἰς τὸν κατασκευαστὴν ἢ ἐργολάβον διὰ τὴν ἀγορὰν τοῦ θυρωρείου, ἐκτὸς τοῦ ὅτι χάνουν τὴν θέσιν των, ἡ ἀποζημίωσις, ποὺ λαμβάνουν φεύγοντες, εἶναι τὸ ἥμισυ ἐκείνης, ποὺ λαμβάνουν ὅλοι οἱ ἄλλοι ἀπολυόμενοι ὑπάλληλοι. Οἱ θυρωροὶ κάμνουν πνευματικὴν ἐργασίαν καὶ ὄχι χειρωνακτικήν καὶ διὰ τὸν λόγον τοῦτον θὰ πρέπει ἐξ ὁλοκλήρου νὰ ὑπάγωνται εἰς τὴν ἐργατικὴν νομοθεσίαν, ποὺ διέπει ὄχι τοὺς ἐργάτας, ἀλλὰ τοὺς ὑπαλλήλους. Νομίζω, ὅτι τὸ θέμα τοῦτο πρέπει νὰ ρυθμισθῇ ἐγκαίρως, διότι ἀπασχολεῖ μίαν μεγάλην τάξιν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι εἶναι ἡμέσως συνδεδεμένοι μὲ τὴν καθημερινὴν ζωὴν τοῦ μεγαλυτέρου μέρους τῶν κατοίκων τῶν μεγάλων πόλεων.

Ν. Μπακόπουλος (Βουλευτής): Ἐπικαλοῦμαι, κ. Ὑπουργέ, τὴν προσοχήν σας. Νομίζω ὅτι τὸ θέμα, ποὺ εὐστόχως ἔθιξεν ὁ κ. Ἀλευράς, δὲν ἔχει τὴν περιορισμένην μόνον ἀπόψιν τῆς ἀποζημιώσεως τῶν θυρωρῶν. Σήμερον αἱ Ἀθῆναι εἶναι μία μεγάλη πόλις. Τὸ θέμα τῶν θυρωρῶν εἶναι πράγματι θέμα ὑπὸ τὴν εὐρεῖαν ἔννοιαν τῆς λέξεως καὶ ὡς ἐκ τούτου πρέπει σοβαρῶς νὰ μᾶς ἀπασχολήσῃ. Ἡ θέσις τοῦ θυρωροῦ δὲν ἠμπορεῖ νὰ εἶναι ἀντικείμενον ἀγοραπωλησίας. Πρέπει δι' ἑνὸς Ὀργανισμοῦ καθ' οἱονδήποτε τρόπον κατοχυρωμένου - ἔστω καὶ νομοθετικῶς - νὰ ἐξασφαλισθῇ ὁ τρόπος πληρώσεως τῶν θυρωρείων.

Δὲν εἶναι ὀρθὸν νὰ πετάγωνται εἰς τὸν δρόμον, ὕστερα ἀπὸ ὀλίγα χρόνια, οἱ θυρωροί, ἐπειδὴ τὸ θέλουν εἴτε ὁ μηχανικός, εἴτε οἱ ἰδιοκτῆται. Θὰ πρέπει ὅμως διὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ αὐτοῦ νὰ προβλέπωνται αὐστηρῶς καὶ τὰ καθήκοντα τοῦ θυρωροῦ, διότι, ὅπως λέμε τὸ ἕνα, κ. Πρόεδρε, θὰ πρέπει νὰ λέμε καὶ τὸ ἄλλο. Ὁ θυρωρὸς δὲν θὰ πρέπει νὰ εἶναι ἀσύδοτος καὶ νὰ μὴ λογαριάζῃ κανένα. Νὰ καθορίσωμεν, βεβαίως, τρόπον προσλήψεως, τρόπον κατοχυρώσεως τούτων, ἀλλὰ θὰ πρέπει νὰ καθορίσωμεν καὶ τὰ καθήκοντα, ποὺ πρέπει ὁ θυρωρὸς νὰ ἐξασκῇ ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ὑπηρεσίας του. Νομίζω λοιπόν, ὅτι ὀρθὸν εἶναι τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας νὰ μεριμνήσῃ διὰ τὴν σύστασιν ἑνὸς Ὀργανισμοῦ, εἰς τὸν ὁποῖον, ἐπαναλαμβάνω, θὰ περιγράφωνται ὁ τρόπος προσλήψεως τοῦ θυρωροῦ, ἡ κατοχύρωσις

παράγραφοι 2, 3, 4, 5 καὶ 6 τῆς 20/1964 ἀποφάσεως τοῦ Α.Δ.Α.Λ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 61983/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω διαμορφώσεως, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 2.11.1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Αὐγούστου 1966

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Αναμνήσεις

Είμεθα εις τον Σεπτέμβριον 1944. Τα γενικά ενδιαφέροντα της εποχής ήσαν πότε θά εύτυχήσωμεν να ίδωμεν το θείον της ελευθερίας δώρον, όπως βεβαίως θά είχον την καλήν τύχην να επιζήσουν, εμπρός εις τους ανά πάν βήμα κινδύνους της εποχής.

Κανείς δεν ήδύνατο, φυσικά, να προίδη τον χρόνον, καθ' ον θά ανετέλλεν ή μεγάλη ημέρα. Μάς έφθανεν όμως ή απόλυτος δι' αύτό πίστις. Αί τυραννίαι δεν διαρκούν . . .

Άλλά, πέραν από τά γενικά ενδιαφέροντα της εποχής, υπήρχε και δι' όλους μας ή ανάγκη και το ιερόν χρέος να βοηθηθώμεν και να βοηθήσωμεν, έκαστος καθ' ο μέτρον ήδύνατο.

Η Επιθεώρησις μας ήλθεν ως εκδήλωσις «πρωτων», ας είπωμεν, «βοηθειών» εις τον τομέα, τον οποίον θά υπηρέτει.

***

Σεπτέμβριος 1945. Η Επιθεώρησίς μας προχωρεί κανονικώς εκδιδομένη. Σημειούται μάλιστα άξιολόγους επιτυχίας. Τιμάται ιδιαιτέρως υπό εκλεκτών συνεργατών της, οί οποίοι έσπευσαν, από των πρώτων βημάτων της, να την βοηθήσουν εις την πορείαν της.

Έχει δημοσιεύσει εις τον πρώτον ήδη τόμον της και συνεχίζει εις τον δεύτερον έξαίρετα άρθρα και μελέτας διαπρεπών νομικών, τά οποία και σήμερον προκαλούν βαθύ το ενδιαφέρον του μελετητού. Απετέλουν και μίαν διέξοδον εις την αγωνίαν των πνευματικών ανθρώπων, των οποίων ή ψυχή ήτο βαρυπενθούσα ενώπιον του εθνικού δράματος.

Κανείς όμως δεν υποπτεύεται την ιδικήν μας ψυχικήν αγωνίαν, διότι δεν ημπορούμεν, εν άπο όσα μάς εβασάνιζον, να προμηθευθώμεν αύτοστιγα διά τους εργάτας του τυπογραφείου μας . . . 44 όκάδας σιταλεύρου, 150 δράμια έλαίου, 1 3/4 όκάδας όσπρίων, 1 όκάν ξηρών καρπών, 200 δράμια έλαιων, 200 δράμια σάπωνος», τά οποία εύμεθα υποχρεωμένοι να εύρωμεν, κατά τον νόμον, εις συμπλήρωσιν των εις χρήμα μηνιαίων αποδοχών των εργατών του τυπογραφείου.

Παρακαλούμεν τους εργάτας . . . να μάς λυπηθούν. Μάς έλυπήθησαν. Τους έθώσαμεν την μοναδικήν περιουσίαν μας, μερικά χιλιάδραχμα της εποχής, και έτρεξαν αύτοί πλέον να εύρουν (άν εύρον!) τους «ξηρούς καρπούς» και τά λοιπά . . .

***

Σεπτέμβριος 1944. Εις το τεύχος της 1ης του μηνός τούτου αναγράφομεν ως έτησίαν συνδρομήν το ποσόν των δραχμών . . . 50 έκατομμυρίων. Εις το επόμενον της 15 Σεπτεμβρίου το ποσόν της συνδρομής μεταβάλλεται εις 100 έκατομμύρια, εις το αμέσως επόμενον της 1ης Οκτωβρίου ανέρχεται εις . . . 2 δισεκατομμύρια. Πνιγόμεθα οικονομικώς. Άλλ' υπομένομεν. Η αύγή της ελευθερίας ροδίζει. Το τεύχος της 1ης Δεκεμβρίου 1944 εκδίδεται εν μέσω της εθνικής αγαλλιάσεως. Η ετησία συνδρομή του ορίζεται εις δραχμάς 500.

***

Σεπτέμβριος 1966. Η Επιθεώρησίς μας τώρα συμπληρώνει εικοσιπενταετίαν από της ιδρύσεώς της. Αισθανόμεθα, μέ το γεγονός, την ψυχικήν ανάγκην να αναμνησθώμεν των πρώτων ετών της ζωής μας, γράφοντες το ανωτέρω βιογραφικόν της σημείωμα, το αύτό μέ την κατά το έτος 1951 συμπλήρωσιν δεκαετίας, κατά την οποίαν ή Επιθεώρησίς μας έτιμήθη διά θερμών εκδηλώσεων.

Έκτοτε παρήλθον άλλα 15 έτη. Δεν γνωρίζομεν, εν το έργον μας υπήρξεν, όσον ήθελήσαμεν, πολύ χρήσιμον. Ό,τι όμως δυνάμεθα να είπωμεν είναι, ότι κατεβάλλομεν πάντοτε, κατά τά μακρά αύτά έτη, σκληράς προσπαθείας, διά να έμφανίσωμεν, όσον ήδυνάμεθα, χρησιμώτερον έργον. Είμεθα πάντοτε εν συνειδήσει της μεγάλης ευθύνης έναντι του φίλου αναγνωστικού της Κοινού, το οποίον μάς εβοήθησε να προχωρήσωμεν μέ όλας τας μοιραίας διά την ζωήν ενός περιοδικού δυσκολίας.

Μάς εβοήθησαν, ιδιαιτέρως, άξιοι πάσης τιμής επιστήμονες της χώρας, επεξεργαζόμενοι από των στηλών μας το Εργατικόν Δίκαιον, ώστε να ανέλθη ούτω εις την γνωστόν ήδη ύψηλόν βαθμόν και το επιστημονικόν ενδιαφέρον του, χρέος δέ έχομεν μέ την καλήν αύτήν ευκαιρίαν, να τους ευχαριστήσωμεν δημοσία διά την βοήθειαν, την οποίαν μάς προσέφερον.

τούτων, ώς και αί υποχρεώσεις και τά καθήκοντά των.

Ι. Αλευράς (Βουλευτής): Χαίρω, κ. Μπακαλούλε, διότι συνεπληρώσατε τον τρόπον, κατά τον οποίον είναι δυνατόν να προστατευθούν και οί ένοικοι των πολυκατοικιών. Αύτό ημπορεί να αντιμετωπισθή και δι' ενός Κανονισμού. Το σύνολον των θεωρούν είναι σήμερον να γίνη ό Κανονισμός αύτός, άρκεί νά κατοχυρωθούν και τά λοιπά δίκαια αίτήματά των, τά οποία προανέφερον.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος – Τεύχος 19ον (601)

Ἀθῆναι, 1 Ὀκτωβρίου 1966

ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 546/1966 Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Νομικὸς Σύμβουλος Κράτους κ. ΑΘΑΝ. ΤΟΜΑΡΑΣ

Ἐρωτήματα Ὑπουργείου Ἐργασίας: α) Ἐὰν πράξεις, τὰ ὁποῖα ἐπεβλήθησαν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 2656/1953 καὶ μὴ εἰσπραχθέντα, ὑπόκεινται εἰς παραγραφὴν καὶ ποίαν καὶ βʹ) ἐὰν αἱ παραβάσεις τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 5 ν.δ. 2656/1953, ὡς ἡ τελευταία περίοδος αὐτῆς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 2 νόμου 4506/1966, αἱ ὁποῖαι διαπιστοῦνται σήμερον ἢ ἐν πάσῃ περιπτώσει μετὰ πάροδον πενταετίας, ἀφ' ἧς συνετελέσθησαν, ὑπόκεινται εἰς παραγραφὴν καὶ ποίαν.

Ἐπὶ τῶν πρόσθεν ἐρωτημάτων, παρεπεμφθέντων ὑπὸ τοῦ Γ' Τμήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, ἀποτελεσθείσαν ἐκ τῶν κ.κ. *Μ. Στασινοπούλου*, Προέδρου, τῶν Νομικῶν Συμβούλων *Π. Μπαρτσακούλη*, *Κ. Κυριαζῆ*, *Ε. Κουρουσοπούλου*, *Χ. Γεωργιοπούλου*, *Κ. Τσιγκαράκη*, *Π. Σοφιανοπούλου*, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Α. Τομαρᾶ*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ν. Μπλέτσου* καὶ τῶν Παρέδρων *Σ. Ποταμιάνου*, *Γ. Ἀνδρικοπούλου*, *Γ. Ἀντωνοπούλου*, *Α. Βενιζέλου*, *Κ. Τζωρτζῆ* καὶ *Ε. Κουρτικάκη*, ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ι. Ἡ ἀναλόγως τοῦ περιεχομένου αὐτῶν ταξινόμησις τῶν διοικητικῶν πράξεων φέρει εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν θετικῶν, ἱδρυτικῶν ὑποχρεώσεων, πράξεων τὰς διοικητικὰς ποινάς (ποινὰς ἀπειθείας ἢ διοικητικοῦ καταναγκασμοῦ), ἤτοι τὰς πράξεις τῶν διοικητικῶν ὀργάνων, δι' ὧν ἀπαγγέλλονται ποιναὶ κατὰ διαφόρων προσώπων, αἵτινες διοικητικαὶ ποιναὶ θεωροῦνται εἴτε ὡς ἀνήκουσαι εἰς αὐθύπαρκτον κατηγορίαν διοικητικῶν πράξεων (βλ. *Μ. Στασινόπουλον*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων σ. 141), εἴτε ὡς ἀποτελοῦσαι συνέπειαν μὴ τηρήσεως ὡρισμένης ἐπιταγῆς ἢ ἀπαγορεύσεως (διαταγῆς) καὶ ἀνήκουσαι εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν διοικητικῶν διαταγῶν, ὑπαγομένων ὡσαύτως εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν ἱδρυτικῶν ὑποχρεώσεων διοικητικῶν πράξεων (βλ. *Η. Κυριακόπουλον*, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον Βʹ σ. 333).

Ὑπὸ τὴν μίαν ἢ τὴν ἑτέραν ἐκδοχὴν ἡ παραιτέρω διάκρισις αὐτῶν εἶναι ἡ ἰδία, τοῦτέστι διακρίνονται εἰς ὑπηρεσιακὰς ἢ πειθαρχικὰς ποινάς (ἢ διαταγάς), τὰς κατευθυνομένας κατὰ τῶν ὀργάνων τῆς Πολιτείας, καὶ εἰς μὴ ὑπηρεσιακάς, τὰς κατευθυνομένας κατὰ τῶν πολιτῶν, εἰς ἣν κατηγορίαν ὑπάγονται κυρίως α) αἱ ἀστυνομικαὶ ποιναί, μὴ συγχεόμεναι μὲ τὰς ἐπιβαλλομένας ἐπὶ ἀστυνομικῶν ἢ πταισματικῶν παραβάσεων (Σ.Ε. 236/1931), ἀλλὰ κυρούσαι ἀπαγορεύσεις ἢ ἐπιταγάς, ἀναγομένας εἰς τὸ ὅριον ἀσκήσεως τῶν ἀτομικῶν δικαιωμάτων, β) αἱ ποιναί, αἱ ἐπιβαλλόμεναι κατὰ τῶν πολιτῶν τῶν ποιουμένων χρῆσιν δημοσίας τινὸς ὑπηρεσίας, πρὸς ἐξασφάλισιν ὁμαλῆς τῆς λειτουργίας αὐτῆς, γ) αἱ κατὰ τὴν εἰσαίσιαν τῶν φόρων ἐπιβαλλόμεναι εἰς βάρος τῶν φορολογουμένων διὰ δυστροπίαν ἢ ἀνειλικρίνειαν φορολογικαὶ ποιναί (βλ. *Μ. Στασινόπουλον*, ἔνθ. ἀν. σ. 142).

Περὶ τῆς διακρίσεως μεταξὺ τῶν διοικη-

τικῶν ποινῶν καὶ τῶν ποινῶν τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου ὑφίσταται ἐν τῇ θεωρίᾳ διχογνωμία (βλ. *Μ. Στασινόπουλον*, ἔνθ. ἀν. σ. 143, *Μ. Κιτσαράν*, Φορολογικὸν Ποινικὸν Δίκαιον σ. 27 ἑπ., 33 ἑπ., 39 ἑπ., 47 ἑπ., *Γ. Μαγκάκην* Τὸ πρόβλημα τοῦ οἰκονομικοῦ ποινικοῦ δικαίου, Ποιν. Χρ. Η' σ. 385 καὶ 465 ἑπ., *Κ. Γιωβάκαν*, Ἐγκληματολογία Β' 1961 σ. 105 ἑπ., *Μ. Στασινόπουλον*, Ὁ ἀληθὴς χαρακτὴρ τῶν διοικητικῶν ποινῶν, Ἀρχ. Ν. Α' 89 ἑπ., *Fleiner - Στυμφαλιάδην*, Διοικητικὸν Δίκαιον σ. 197 ἑπ., *Ν. Χωραφᾶν*, Ἑλλην. Ποιν. Δίκαιον Α' 1943 σ. 9, *Γ. Ράμμον*, Στοιχεῖα Ἑλλην. Ποιν. Δικονομίας Α' 1943 § 136, *Β. Ρώτην*, Ἡ κατ' ἐπανάληψιν ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας, Ε.Δ.Δ.Δ. 1,22 ἑπ.). Ἡ ἄρχουσα γνώμη, προσεπικουρουμένη διὰ τῆς παγίας ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογίας (Πορίσματα Νομολογίας Σ.Ε. 1929 - 1959 σ. 167 ἑπ., 1ον Συμπλήρωμα Νομολογίας 1 σ. 319, 2ον Συμπλήρωμα Νομολογίας 1α σ. 573), δέχεται τὸν διαχωρισμόν, μὲ κύριον στοιχεῖον τῆς διακρίσεως μεταξὺ τῶν δύο τούτων ἐννοιῶν ὅτι ἡ διοικητικὴ ποινή, κυρίως ἡ μὴ ὑπηρεσιακή, ὡς μέσον ἀντιδράσεως τῆς Πολιτείας κατὰ πράξεως συνιστώσης διατάραξιν ἁπλῶς τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῆς διοικήσεως καὶ οὐχὶ ἄμεσον κοινωνικὴν βλάβην οὐσίαν κατὰ τοῦ δράστου ὡς προσωπικότητος ἐκφράζει μομφήν, ἀλλ' εἶναι ἀντίδρασις κατὰ τῶν ἀρνουμένων εἰς τὴν Διοίκησιν τὴν διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν αὐτῆς ἐπιβαλλομένην συνδρομήν των, τείνουσα νὰ ἐξαναγκάσῃ αὐτοὺς νὰ συνεργασθοῦν μετὰ τῆς Διοικήσεως, ἐνῷ ἡ φύσις τῆς ἐγκληματικῆς ποινῆς ἀναγκαίως συνίσταται εἰς τὸ ὅτι αὕτη ἐκφράζει μομφὴν κατὰ τοῦ δράστου ὡς προσωπικότητος ἀντικοινωνικῆς ἢ μὴ κοινωνικῆς. (Οὕτω *Γ. Μαγκάκην*, ἔνθ. ἀν. σ. 465 ἑπ.). Παρὰ τὴν διάκρισιν ὅμως καὶ τὰς ἐκ ταύτης εἰδικωτέρας συνεπείας γενικαί τινες ἀρχαὶ τοῦ Ποινικοῦ Δικαίου προσαρμόζονται εἰς τὸ δίκαιον τῶν διοικητικῶν ποινῶν, βάσει τῆς συγγενείας τῶν δύο τούτων κλάδων δικαίου, ἐνῷ ἕτεραι ἀτονοῦν. Οὕτω: α) τὸ ἄξίωμα nulla poena sine lege ἐφαρμόζεται κατ' ἀρχὴν καὶ ἐπὶ τῶν διοικητικῶν ποινῶν, ἴδια τῶν ἀστυνομικῶν, οὐχὶ ὅμως ἀπολύτως (Σ.Ε. 14/1947, 538/1951), β) ἐπὶ διοικητικῶν ποινῶν δὲν ἰσχύει ἡ γενικὴ ἀρχὴ περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἡπιοτέρου ποινικοῦ νόμου καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκρεμουσῶν ὑποθέσεων (Σ.Ε. 882, 883/1953), γ) εἶναι δυνατὴ ἡ συνδρομὴ πλειόνων διοικητικῶν ποινῶν διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν ὑπὸ διαφόρων ἀρχῶν ἀποβλεπουσῶν εἰς διάφορον ἰδιότητα τοῦ πληττομένου (Σ.Ε. 593/1956), δ) ἡ διὰ νόμου ἐπιβολὴ ποινῶν εἰς τοὺς παραβάτας δὲν ἀποκλείει τὴν λῆψιν διοικητικῶν μέτρων πρὸς ὀρθὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου (Σ.Ε. 266/1938), ε) προκειμένης ἐπιβολῆς διοικητικῆς ποινῆς δὲν ἀπαιτεῖται, σιγῶντος τοῦ νόμου, κλῆσις εἰς ἀπολογίαν (Σ.Ε. 14/1947, 537, 538/1951, 1160/1952, 1819, 1825/1954), στ) ἡ διοικητικὴ ποινὴ ἐπιβάλλεται καὶ κατὰ νομικῶν προσώπων (βλ. *Γ. Μαγκάκην*, ἔνθ. ἀν. σ. 467), ζ) δύναται νὰ συντρέξῃ ἡ ὕπαρξις ποινικοῦ ἀδικήματος μετὰ διοικητικῆς ποινῆς διὰ τὴν αὐτὴν πρᾶξιν, η) ὁ θάνατος τοῦ παραβάτου, καθ' οὗ κατεγνώσθη διοικητικὴ χρηματικὴ ποινὴ ἢ πρόστιμον, ἐπιφέρει ἀπόσβεσιν τῆς ποινῆς ταύτης καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀκύρωσιν τῆς καταλογιστικῆς πράξεως, κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 58 Ποιν. Κ. (Πρωτ. Φ.Δ. Ἀθ. 1447/1963, ΝοΒ 11 σ. 603, Πρωτ. Φ Δ. Ἀθ. 1008/1966, ΝοΒ 14 σ. 367 κτλ.).

Ἡ ἐπιβάλλουσα διοικητικὴν ποινὴν πρᾶξις δέον νὰ ἐπέρχεται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς παραβάσεως. Τοῦ νόμου σιγῶντος κατ' ἀρχὴν ὑφίσταται ἐλευθερία εἰς τὸ ἁρμόδιον διοικητικὸν ὄργανον, ἵνα κατ' οἰκείαν κρίσιν καθορίσῃ τὸν χρόνον ἐκδόσεως τῆς πράξεως χωρὶς ὅμως νὰ εἶναι ἡ τοιαύτη κρίσις ἀπεριόριστος. Ὡς εἰς τὸ ἰδιωτικὸν δίκαιον, οὕτω καὶ εἰς τὸ δίκαιον τῶν διοικητικῶν πράξεων, ἡ πάροδος τοῦ χρόνου ἀποτελεῖ νομικὸν γεγονός, ἐπηρεάζον τὰς ἐκ τῶν διοικητικῶν πράξεων ἀπορρεούσας σχέσεις. Ἡ ἰσχύουσα γενικὴ ἀρχή, ὅτι πᾶσα διοικητικὴ ἐνέργεια ὀφείλει νὰ γίνεται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἄλλως εἶναι παράνομος, δὲν ἔχει τὴν ἔννοιαν τῆς παραγραφῆς ἢ χρησικτησίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ συνιστᾷ ὅρον νομιμότητος ταύτης. Ὁ καθορισμὸς τοῦ εὐλόγου χρόνου δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ μιᾶς ἐναίας ἀρχῆς, ἀλλ' ἀνήκει εἰς τὴν ἐκτίμησιν τοῦ δικαστοῦ, σταθμίζοντος ἑκάστοτε καὶ κατὰ περίπτωσιν τὰς εἰδικὰς συνθήκας, μὲ αὐστηροτέραν ἐφαρμογὴν ἐπὶ πράξεων δυσμενοῦς ἢ ὁπωσδήποτε ὀχληροῦ διὰ τὸν διοικούμενον περιεχομένου. (Οὕτω γενικῶς *Μ. Στασινόπουλος*, Δίκαιον Διοικητικῶν Πράξεων, σ. 175 ἑπ.).

Η. Το άρθρον 5 ν.δ. 2656/1953 (Α' 290) ορίζει:

«2. Επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις ή εργασίαι εν γένει της ιδιωτικής οικονομίας υποχρεούνται να προσλαμβάνωσι το πάσης φύσεως προσωπικόν διά των αρμοδίων Γραφείων Εύρέσεως Εργασίας. Επίσης το Κράτος και τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου υπόκεινται εις την υποχρέωσιν ταύτην, εφ' όσον πρόκειται περί προσωπικού συνδεομένου διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Τα Γραφεία Εύρέσεως Εργασίας υποχρεούνται να τοποθετώσι παρά τω εργοδότη τους υπ' αυτού υποδεικνυομένους εκ των παρ' αυτώ εγγεγραμμένων ανέργων, τηρουμένης όμως της κατά την επομένην παράγραφον καθοριζομένης προτεραιότητος. Εργοδότης, τοποθετών (sic) μισθωτόν άνευ της μεσολαβήσεως του Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας, υπόκειται εις μηνιαίον πρόστιμον ύπερ της απραλίσεως ανεργίας του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων, βεβαιούμενον και εισπραττόμενον κατά τας διατάξεις του νόμου περί εισπράξεως δημοσίων εσόδων ισόποσον προς τας μηνιαίας αποδοχάς του μισθωτού καθ' όλον το διάστημα της απασχολήσεως του μισθωτού. 3) ... 4) Επί παραβάσεως των προηγουμένων διατάξεων 2 και 3 του παρόντος άρθρου ο εργοδότης και, προκειμένου περί Νομικών Προσώπων, τα μέλη της διοικήσεως και οι διαχειρισταί αυτών τιμωρούνται κατ' έγκλησιν διά χρηματικής ποινής από 100 μέχρι 5.000 μεταλλικών δραχμών ή διά φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών και εν υποτροπή διά φυλακίσεως μέχρι τριών μηνών. Τα εκ των ποινών τούτων προερχόμενα έσοδα αποδίδονται εις την Εργατικήν Εστίαν κατά τα ειδικώτερον δι' αποφάσεως των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας καθοριζησόμενα ...».

Η ανωτέρω υποσημειωθείσα τελευταία περίοδος της παραγράφου 2 άρθρου 5 ν.δ. 2656/1953 αντικατεστάθη υπό της παραγράφου 1 του άρθρου 2 νόμου 4504/1966 ως εξής:

«Εργοδότης, προσλαμβάνων μισθωτόν άνευ της μεσολαβήσεως του αρμοδίου Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας, υποχρεούται εις καταβολήν προστίμου, περιερχομένου εις τον Ο.Α.Α.Α., ίσου δε προς τας αποδοχάς ενός μηνός διά τους επί μηνιαίω μισθώ ή επί ποσοστοίς αμειβομένους, ή 25 ημερομισθίων ή κατά μονάδα εργασίας αμειβομένους, ανεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως του μισθωτού. Το πρόστιμον τούτο βεβαιούται υπό του αρμοδίου Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας και εισπράττεται κατά τας

περί είσπράξεως των πόρων του Ο.Α.Α.Α. διατάξεις. Κατά της βεβαιωτικής του προστίμου πράξεως επιτρέπεται ή άσκησις ενστάσεως εντός ανατρεπτικής προθεσμίας 30 ημερών από της κοινοποιήσεως ενώπιον της συμβουλευτικής Επιτροπής του αρμοδίου Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας. Τα πρόστιμα ταύτα, μετά γνώμην των ως άνω Επιτροπών, δύνανται να μειούνται μέχρι του 25 % του συνολικώς βεβαιωθέντος ποσού δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας ή του αρμοδίου Νομάρχου διά τας εκτός της τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης περιοχάς.

Θεσπίζεται ούτως υπό της άνω διατάξεως κύρωσις διά την παράβασιν της επιτασσομένης υπό του νόμου υποχρεώσεως των επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων ή εργασιών εν γένει όπως προσλαμβάνουν τα προσωπικόν των μέσω των οικείων Γραφείων Εύρέσεως Εργασίας το μεν διοικητική, το δε ποινική, κριθέντος ότι ή άπείθεια των διοικουμένων εις την συγκεκριμένην περίπτωσιν έχει χαρακτήρα διά το κοινωνικόν σύνολον και την έννομον τάξιν σημασίαν, επιβάλλουσαν όχι μόνον την αναγωγήν της άπειθείας ταύτης εις αδίκημα ποινικόν (βλ. Μ. Σταϊνοπούλου, ένθ. άν. σ. 144), αλλά και την παράλληλον διατήρησιν της κυρώσεώς της διά διοικητικής ποινής.

Και ενώ τα στοιχεία του αδικήματος, τόσον διά την διοικητικήν, όσον και διά την ποινικήν κύρωσιν, είναι τα αυτά, τα υποκείμενα έκάστης τούτων διαφέρουν, δεδομένου ότι ή διοικητική κύρωσις απειλείται κατά παντός εργοδότου, άρα και νομικού προσώπου (διακριτικόν στοιχείον της διοικητικής ποινής από της ποινής του ποινικού δικαίου, περί ού βλ. Γ. Μαγκάκη, ένθ. άν. σ. 467), ενώ ή ποινική δίωξις ασκείται κατά μόνων των φυσικών προσώπων, εργοδοτών ή των οριζομένων εκπροσώπων εργοδοτικών νομικών προσώπων.

Αί ανωτέρω διφυείς κυρώσεις πρό της διά του νόμου 4504/1966 τροποποιήσεως υπήρχαν σαφείς, δι' ό ώς προς την διοικητικήν εις πρώτον μεν στάδιον επετράπη διοικητικώς ή άσκησις αιτήσεως θεραπείας κατά των πράξεων επιβολής προστίμου ενώπιον της Επιτροπής του οικείου Γραφείου Ε.Ε., με αρμοδιότητα μειώσεως τούτου, και υπό τελικήν κρίσιν του Υπουργού Εργασίας (βλέπε ύπ' αριθ. 1357/2241/15.2.1962 έγγραφον Υπουργείου Εργασίας, ΕΕΔ 21, σ. 362), εις δεύτερον δε στάδιον επήλθε νομοθετική ρύθμισις του θέματος περί διοικητικής ποινής υπό της αναφερθείσης διατάξεως της παραγράφου 1 άρθρου 2 νόμου 4504/1966, ότι ή χαλαρότης της προϊσχυσάσης σχετικής τοιαύτης και καθιερωθη ενδίκων μέσων κατά της πράξεως επιβολής προστίμου. Έκ του δικαιολογητικού λόγου της επελθούσης νομοθετικής μεταβολής προκύπτει, ότι είδικώς εν προκειμένω δεν δύναται να εύρη εφαρμογήν ή νομολογιακή λύσις (περί ής ανωτέρω) της μή ισχύος επί των διοικητικών ποινών της γενικής αρχής περί εφαρμογής του ηπιωτέρου ποινικού νόμου κ.τ.λ. επί των προ αυτού εκκρεμουσών υποθέσεων.

III. Ως ανωτέρω εξετέθη, το δικαίωμα της Αρχής προς επιβολήν του προστίμου δέον να άσκήται εντός εύλόγου χρόνου από της παραβάσεως, εφ' όσον ή διάταξις δεν προβλέπει περί αυτού. Ούτω και ενταύθα ή άσκησις της διοικητικής αρμοδιότητος, ελαττούται ταπεινού χρονικού περιθωρίου, οίον δέν συνίστων αί διατάξεις του άρθρου 33 ν.δ. 2961/1954, εν συνδυασμώ προς τας του άρθρου 27 ά.ν. 1846/1951, εις άς γενικώς αναφέρεται ή ερμηνευομένη ώδε ανωτέρω διάταξις του ν. 4504/1966, μόνον διά το κατά την είσπραξιν κ.λ. της οφειλής στάδιον, ως αναπτύσσεται κατωτέρω, δέον να άσκήται εντός εύλόγου χρόνου από της παραβάσεως, δηλ., εν όψει του δυσμενούς διά τον διοικούμενον περιεχομένου της πράξεως επιβολής προστίμου, δέον να μή υπερβαίνη τον χρόνον της παραγραφής του παραλλήλου ποινικού αδικήματος, δηλ. χρόνος υπό των διατάξεων των άρθρων 18 και 111 Ποιν. Κώδ. ορίζεται πενταετής.

IV. Το πρόστιμον, κατά τας άνω διατάξεις, επιβάλλεται μεν και βεβαιούται διά πράξεως της Αρχής, περιέρχεται όμως εις τον Ο.Α.Α.Α., κατά τας περί είσπράξεως των πόρων του οποίου ισχυούσας διατάξεις και εισπράττεται.

Εις την περί του Ο.Α.Α.Α. νομοθεσίαν περιλαμβάνονται διατάξεις περί παραγραφής, άλλα είδικαί (άρθρ. 20, 27, 34 ν.δ. 2961/1954, άρθρ. 8 ν.δ. 3868/1958, άρθρ. 17 Κανονισμού Παροχών Δ.Α.Ο.Ε.Μ. 1959, Β' 451), μή δυνάμεναι να τύχουν εφαρμογής επί της ανωτέρω περιπτώσεως. Το άρθρον 33 δηλ. του ν.δ. 2961/1954, ως ισχύει μετά τας υπό των νόμων 3252/1955 και 3464/1955 γενομένας τροποποιήσεις, περί διαδικασίας είσπράξεως εισφορών, ορίζει, ότι ή εκά-

στοτε ισχύουσα είσφορά ὑπὲρ τῆς Ὑπηρεσίας δι' ἀσφάλιαν ἀνεργίας, ὡς καὶ ἡ ταυτάτη διὰ τὴν καταβολὴν ἐπιδομάτων στρατεύσεως τοῦ νόμου 2054/1952, συνεισπράττεται ὑποχρεωτικῶς μετὰ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. νενομισμένης εἰσφορᾶς (§ 1) καὶ ὅτι αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 19 (περὶ ἀπαλλαγῶν, προνομίων, κλπ.), 26 (περὶ ὑποχρέων εἰς εἰσφορὰν καὶ τρόπου καταβολῆς) καὶ 27 (περὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν καὶ παραγραφῆς) τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Ι.Κ.Α., ὡς ἐτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τοῦ Ο.Α.Α.Α. (§ 5). Κατὰ τὴν τελευταίαν τῶν ἄνω διατάξεων περὶ Ι.Κ.Α. αἱ ἀπαιτήσεις τούτου ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν κλπ. εἰσπράττονται διὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 1382/1942 συσταθέντος Δημοσίου Ταμείου Ἐσόδων Ι.Κ.Α. ἢ τῶν ἁρμοδίων Δημοσίων Ταμείων ἢ τῶν ἁρμοδίων Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ τὰς διατάξεις Κανονισμοῦ, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. (§ 3) καὶ ὁ χρόνος παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος πρὸς εἴσπραξιν τῶν εἰσφορῶν ὁρίζεται δεκαετὴς ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ ἔτους, καθ' ὃ αὐταὶ κατέστησαν ἀπαιτηταί, ἐφαρμοζομένων κατ' ἀναλογίαν τῶν διατάξεων περὶ ὁραχυπροθέσμων παραγραφῶν τοῦ Α.Κ. (§ 7), μετὰ τὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 44 ν.δ. 2696/1953).

Ἀναφέρουσα ὅθεν ἡ διάταξις τῆς τελευταίας περιόδου τῆς παραγράφου 2 ἄρθρου 5 ν.δ. 2656/1953, ὡς αὐτὴ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 ἄρθρου 2 νόμου 4504/1966, ὅτι τὸ πρόστιμον δεδαιοῦται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Ε.Ε. καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Ο.Α.Α.Α. διατάξεις, νοεῖ τὸ εἰρημένον (μεταγενέστερον τῆς ἀρχικῆς διατάξεως, ἐχούσης ὅμως ἕτερον περιεχόμενον, προγενέστερον πάντως τῆς ἀντικαταστάσεως) ἄρθρον 33 ν.δ. 2961/1954 ἐν τῷ συνόλῳ του καὶ κατὰ συνέπειαν τὸ εἰς ὃ τοῦτο παραπέμπει διὰ τὴν εἴσπραξιν τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὸν Ν.Ε.Δ.Ε. καὶ τὴν παραγραφὴν αὐτῶν σχετικὸν ἄρθρον 27 ἀ.ν. 1846/1951, ὡς τροποποιηθὲν καὶ συμπληρωθὲν ἰσχύει, μὲ κατάληξιν νὰ μὴ ἐπέρχεται εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα, τῆς εἰσπράξεως τουτέστι κατὰ τὸν Ν.Ε.Δ.Ε καὶ τῆς παραγραφῆς μεταβολὴ ἐναντι τῆς ἀρχικῆς διατυπώσεως τῆς διατάξεως, ἥτις προέβλεπε τὴν εἴσπραξιν τῶν προστίμων δημοσίως κατὰ τὸν Ν.Ε.Δ.Ε. καὶ ὑπὲρ τοῦ τότε ὑφισταμένου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Κλάδου Ἀνεργίας, ὅστις μεταγενεστέρως ἀπεχωρίσθη τούτου πρὸς δημιουργίαν νέου φορέως, τοῦ Ο.Α.Α.Α.

V. Κατὰ ταῦτα εἰς τὰ διατυπωθέντα ἐρωτήματα προσήκει νὰ δοθοῦν αἱ κάτωθι ἀπαντήσεις, ἤτοι ὅτι: α) τὰ δεδαιωθέντα καὶ μὴ εἰσπραχθέντα πρόστιμα τοῦ ἄρθρου 5 ν.δ. 2656/1953 ὑπόκεινται εἰς τὴν παραγραφὴν τῶν καθυστερουμένων εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ β) ἡ διοικητικὴ κύρωσις τῶν παραβάσεων τῆς ἄνω διατάξεως διὰ τῆς ἐπιβολῆς τοῦ προστίμου δέον νὰ ἐπέρχεται ἐντὸς εὐλόγου χρόνου ἀπὸ τῆς συντελέσεως τῆς παραβάσεως, ὅστις πάντως δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν χρόνον τῆς παραγραφῆς τοῦ ἀντιστοίχου ποινικοῦ ἀδικήματος (*).

(*) **Σημ. ΕΕΔ**. Ἴδετε περὶ τοῦ καθορισμοῦ σειρᾶς προτεραιότητος τοποθετήσεως ἀνέργων εἰς ἐργασίας τὴν ἰσχύουσαν ὑπ' ἀριθ. 120815/50787/1965 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΕΕΔ 25, 122, καὶ ὑπ' ἀριθ. 67077/23508/1966, ΕΕΔ 25, 1168 καὶ σημειώσεις μας ἐν ΚΕΔ 25, 25, 57, ΕΕΔ 25, 624.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΡΟΣ ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΥ ΔΙ' ΕΞΟΦΛΗΣΙΝ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112/1920

Έννοια συμβάσεως διά την ύδρευσιν Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων

Αμφισβητήσεις ή διαφοραί περί την έκτέλεσιν ή ερμηνείαν της διά του νόμου 3615/1925 κυρωθείσης συμβάσεως μετά του Δημοσίου διά την ύδρευσιν των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων και αρμοδιότης του Εφετείου Αθηνών.—Τοιαύτη όχι ή αμφισβήτησις περί του τίνα βαρύνει το χαρτόσημον καταβολής αποζημιώσεως απολυομένου προσωπικού Εταιρείας Υδάτων, βαρυνομένης διά τούτου της εργοδότιδος κατ' άρθρον 425 Αστικού Κώδικος.

Πέραν του ειδικού ενδιαφέροντος της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου, υπό της οποίας επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 206/1966 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών, ως προς την έννοιαν της διά του νόμου 3615/1925 κυρωθείσης συμβάσεως μετά του Ελληνικού Δημοσίου διά την ύδρευσιν των πόλεων Αθηνών, Πειραιώς και Περιχώρων, το γενικώτερον ενδιαφέρον της αποφάσεως ταύτης είναι εις το ότι δέχεται, ότι ή διάταξις του άρθρου 13 του ν.δ. 2053/1952 (ΕΕΔ 11, 185), κατά την οποίαν το επί των εξοφλητικών αποδείξεων λήψεως μισθών ή ημερομισθίων χαρτόσημον βαρύνει εξ ημισείας τους εργοδότας και εργαζομένους, δεν εφαρμόζεται επί καταβολής της αποζημιώσεως των απολυομένων, αλλ' ότι το χαρτόσημον της εξοφλητικής αποδείξεως των αποζημιώσεων τούτων βαρύνει τον εργοδότην κατ' άρθρον 425 Αστικού Κώδικος.

Τούτο δέχεται σταθερώς και το Πρωτοδικείον Αθηνών (Ίδετε, εκτός της υπό του Αρείου Πάγου επικυρουμένης, και Πρωτοδικείου Αθηνών 13006/1963, εισηγητής *Β. Χλάπας*, ΕΕΔ 23, 1308) και αύτη πράγματι είναι ή έννοια της ανωτέρω διατάξεως του άρθρου 13 νόμου 2053/1952, ή οποία διατηρείται εν ισχύι (άρθρον 42 νόμου 3239/1955).

Η διάταξις αύτη ενομοθετήθη μετά πολλάς εξενεχθείσας εν τη θεωρία και νομολογία εις το παρελθόν γνώμας επί του ζητήματος πώς βαρύνεται διά το χαρτόσημον των εξοφλητικών αποδείξεων των μισθών και ημερομισθίων (μόνον) και επί τούτου εξεδόθη τελικώς ή Α.Π. 137/1951 (εισηγητής *Ι. Αποστολόπουλος*, ΕΕΔ 10, 429), ή οποία έδέχθη, ότι κατ' εφαρμογήν των περί τελών χαρτοσήμου ειδικών διατάξεων (μη εχούσης εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 425 Αστικού Κώδικος) διά του χαρτοσήμου τούτου βαρύνονται οι μισθωτοί.

Μετά την απόφασιν όμως ταύτην του Αρείου Πάγου εθεσπίσθη ή ανωτέρω διάταξις του άρθρου 13 του νόμου 2053/1952, προς εξαρράπησιν των συμφερόντων των μισθωτών και εργοδοτών, ή οποία όμως αναφέρεται στενώς εις μισθούς και ημερομίσθια.

Ο εργοδότης, υποχρεούμενος εκ του νόμου, όπως επιμελήται της χαρτοσημάνσεως της εξοφλητικής αποδείξεως των μισθών και ημερομισθίων, παρακρατεί εκ του μισθού το ήμισυ της αξίας του χαρτοσήμου, το οποίον, κατ' άρθρον 13 νόμου 2053/1952, βαρύνει τον εργαζόμενον (*Ι. Καποδίστριας*, Έρμ.ΑΚ υπ' άρθρα 664 - 665, αριθ. 49, ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών 22338/1963, εισηγητής *Β. Τατσόπουλος*, ΕΕΔ 23, 98).

Προσθέτομεν, τέλος, ότι κατά την διάταξιν του άρθρου 40 § 3, περίπτ. δ' του ν.δ. 3323/1955 «περί φορολογίας του εισοδήματος» ή αποζημίωσις του νόμου 2112/1920 περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας δεν θεωρείται εισόδημα εκ μισθωτών υπηρεσιών και δεν φορολογείται, εφ' όσον ο μηνιαίος μισθός, βάσει του οποίου υπολογίζεται ή αποζημίωσις αύτη, δεν υπερβαίνει τας 3.000 δραχμάς. Το ποσόν της αποζημιώσεως, το αντιστοιχούν εις τον επί πλέον των 3.000 δραχμών (κατά μήνα) μισθόν, υπόκειται αυτοτελώς εις φόρον 10 ο/ο,

δπτις παρακρατείται κατά την καταβολήν της αποζημιώσεως.

'Αρείου Πάγου 384/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμου*
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. *Β. Πατσουρώκος*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Οἰκονομόπουλος, Θ. Κονταργύρης, 'Αλ. 'Αμπατζής

'Ορίζεται μὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 11 ἐδάφιον 1 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3615/1925 κυρωθείσης συμβάσεως διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν πόλεων 'Αθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων, ὅτι τὰ ἔγγραφα, τὰ συνταχθέντα συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς συμβάσεως ταύτης ἢ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους ἢ φόρου, διὰ τοῦ ἄρθρου 44 αὐτῆς, ὅτι ἀντικείμενον ταύτης εἶναι ὄχι μόνον ἡ κατασκευὴ τῶν ἔργων, ἀλλὰ καὶ ἡ συντήρησις καὶ ἐκμετάλλευσις αὐτῶν, καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 45 § 1, ὅτι ἅπασαι αἱ ἀμφισβητήσεις καὶ διαφοραί, αἵτινες ἤθελον προκύψει μεταξὺ τῆς Ἑταιρείας καὶ τρίτων ἄλλων, πλὴν τῆς Κυβερνήσεως, ἀναφερόμεναι εἰς τὴν σύμβασιν ταύτην, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ τὴν ἑρμηνείαν της, θὰ παραπέμπωνται καὶ θὰ δικάζωνται καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς κατασκευῆς καὶ ἐκμεταλλεύσεως, περὶ ὧν ποιεῖται λόγος ἡ σύμβασις αὕτη, μόνον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου 'Αθηνῶν, ἀλλὰ ἡ ἀπὸ 28 'Απριλίου 1964 ἀπόδειξις περὶ καταβολῆς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον, ἀπολυθέντα τῆς ὑπηρεσίας της ὑπαλλήλου της, τῆς κατὰ τὸν Κανονισμόν της ὀφειλομένης εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως, δὲν εἶναι ἔγγραφον συνταχθὲν συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς εἰρημένης συμβάσεως ἢ ἀμέσως διὰ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς καὶ ἡ διαφωνία περὶ τοῦ ὀφειλομένου μὲ τὸ τέλος χαρτοσήμου τῆς εἰρημένης ἀποδείξεως δὲν συνιστᾷ ἀμφισβήτησιν ἢ διαφοράν, ἀναφερομένην εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἑρμηνείαν τῆς συμβάσεως, δι' ἣ προκειμένης διαφορᾶς, ἀντικείμενον ἔχούσης καταβολὴν παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον ὁπολοίπου ἀποζημιώσεως, προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 § 1 ἐδάφιον δ' τοῦ Κανονισμοῦ της καὶ ὑποκειμένης εἰς τὴν ἀριθμοδιότητα τῶν κατὰ τὸν νόμον Γ?ΟΔ', ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῶν νόμων 765/1943 καὶ 1968/1944, δικαστηρίων, ἀρμοδίως τὰ εἰρημένα δικαστήρια ἐξήτασαν καὶ τὸ παρεμπιπτόντως ἀναφυὲν ζήτημα περὶ τοῦ ὀφειλομένου μὲ τὸ τέλος χαρτοσήμου τῆς ἀποδείξεως καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ ὑποστηρίζεται ἀποκλειστικὴ ἁρμοδιότης ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου τοῦ Ἐφετείου 'Αθηνῶν κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις τῆς εἰρημένης συμβάσεως.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ εἰρημένα, ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις περὶ καταβολῆς παρὰ τῆς ἀναιρεσειούσης εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον τῆς ρηθείσης ἀποζημιώσεως δὲν ἀνάγεται ἀμέσως εἰς τὴν εἰρημένην σύμβασιν ἢ τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς, δὲν ἀπαλλάσσεται αὕτη τοῦ τέλους χαρτοσήμου κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν τοῦ ἄρθρου 11 ἐδάφιον 1 τῆς συμβάσεως. Κατόπιν δὲ τούτου, ἐχούσης περαιτέρω ἐφαρμογὴν οὐχὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ Κώδικος τῶν νόμων περὶ τελῶν χαρτοσήμου, ἀλλὰ τῆς ταυτήτης τοῦ ἄρθρου 425 Α.Κ., τὸ τέλος χαρτοσήμου τῆς εἰρημένης ἀποδείξεως βαρύνει τὴν ἀναιρεσείουσαν καὶ ἑπομένως τοῦτο εἰπὸν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικείου διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ὀρθαιωῶς ἔσφαλε καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου 2053/1952, ὁρίζουσα ὅτι τὸ ἐπὶ τῶν ἐξωφλητικῶν ἀποδείξεων λήψεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων χαρτόσημον βαρύνει ἐξ ἡμισείας τοὺς ἐργοδότας καὶ ἐργαζομένους, δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς καὶ προκειμένου περὶ ἀποδείξεων λήψεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 1 ἐδάφιον δ' τοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀποζημιώσεως, διότι ἡ ἀποζημίωσις αὕτη δὲν φέρει τὸν χαρακτῆρα μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων. Ἑπομένως τοῦτο εἰπὸν καὶ τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος βαρύνεται, κατὰ τὴν ἄνω διάταξιν, μὲ τὸ ἥμισυ τοῦ τέλους χαρτοσήμου τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς τὴν καταβληθεῖσαν αὐτῷ εἰρημένην ἀποζημίωσιν, οὐδαμῶς παρεβίασε τὴν ἄνω διάταξιν καὶ ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΚΡΟΥΣΙΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΒΛΑΠΤΙΚΗΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΟΡΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Έννοια μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως

Χρησιμοποίησις μισθωτού αναλόγως των αναγκών της υπηρεσίας του εργοδότου και έννοια μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας κατ' άρθρον 7 Νόμου 2112/1920. — Συνέπειαι εκ ταύτης. — Συναίνεσις του μισθωτού προς βλαπτικήν μεταβολήν όρων συμβάσεως και κύρος παραιτήσεως δικαιώματός του κατ' άρθρον 8 Νόμου 2112/1920.

Ενδιαφέρον είναι το θέμα της κατωτέρω αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης.

Ως προκύπτει εκ της αποφάσεως ταύτης, ο μισθωτός προσελήφθη αρχικώς επί συμβάσει εργασίας ωρισμένου χρόνου και κατά την πρόσληψίν του συνεφωνήθη εγγράφως, ότι θα απασχολήται κατά την κρίσιν του εργοδότου εις εργασίας διαφόρων ειδικοτήτων, αμειβόμενος αναλόγως της εκάστοτε θέσεως και ειδικότητος, χωρίς να δύναται ποτέ να θεωρηθή η οικεία μεταβολή ως μεταβολή των όρων της σχέσεως εργασίας.

Μετά ταύτα όμως η αρχικώς ωρισμένου χρόνου σύμβασις εργασίας ανανεώθη επ' αόριστον (άρθρον 671 Α.Κ.) εν ω χρόνω ο μισθωτός εξετέλει την από της αρχικής προσλήψεως του ανατεθειμένην εις αυτόν εργασίαν.

Υπό την ισχύν της επ' αόριστον ήδη χρόνου εκτελουμένης συμβάσεως έγινετο ή αναγνωριθείσα υπό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου μεταβολή των όρων της συμβάσεως, επί βλάβη του μισθωτού, και, ως φαίνεται εκ της αποφάσεως, ο μισθωτός απεκρούσε την μεταβολήν, με βάσιν το άρθρον 7 του νόμου 2112/1920, εν συνδυασμώ προς τον νόμον 3198/1955, αξιώσας την καταβολήν των αυτού ημερομισθίων του, κατά τα εις το θέμα νομολογηθέντα περί της εννοίας του άρθρου 7 νόμου 2112/1920. (Ίδετε προχείρως Α.Π. 791/1964, εισηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 24, 201, ένθα είς σημειώσεις μας και λοιπή νομολογία, Α.Π. 205/1965, εισηγητής *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 24, 719).

Επί τούτων λύονται, νομίζομεν, να σημειωθούν τα εξής:

Ανεξαρτήτως του ότι η έγγραφος συμφωνία περί της εργασίας του μισθωτού και ότι η μεταβολή του είδους αυτής δεν δύναται να θεωρηθή ως μεταβολή των όρων της σχέσεως εργασίας εγένετο κατά την (αρχικήν) συναψιν της συμβάσεως εργασίας ωρισμένου χρόνου, επί της οποίας δεν ήδύνατο να εφαρμοσθή το άρθρον 7 του νόμου 2112/1920 περί μονομερούς βλαπτικής μεταβολής όρων συμβάσεως εργασίας, αφού γενικώς ο νόμος 2112/1920 δεν εφαρμόζεται επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου, το ζήτημα δεν ήτο, νομίζομεν, ως εσκέφθη ή απόφασις του Πρωτοδικείου, ότι προέκυπτε εκ προσυμφώνων παραιτήσεως του μισθωτού από της εξομοιώσεως προς βλαπτικήν μεταβολήν πάσης τυχόν μεταγενεστέρας δυσμενούς εναλλαγής, εμποδιζομένη υπό του άρθρου 8 του νόμου 2112/1920.

Το άρθρον 8 του νόμου 2112/1920, κατά τα νεώτερα νομολογιακά δεδομένα (Α.Π. 668/1953, εισηγητής *Ν. Χωραλάμπης*, ΕΕΔ 13, 131, ένθα είς σημειώσεις μας και λοιπαί), έχει την έννοιαν, ότι κηρύσσονται άκυροι μόνον αι συμβάσεις εκείναι, δι' ων μειούνται αι υπό του νόμου 2112/1920 τασσόμεναι υπέρ του μισθωτού εγγυήσεις εν σχέσει προς την εκ μέρους του εργοδότου εμπρόθεσμον καταγγελίαν της συμβάσεως και την εν περιπτώσει παραβάσεως καταβολήν ολοκλήρου της υπό του νόμου 2112/1920 οριζομένης αποζημιώσεως, ουχί και αι συμβάσεις, δι' ων επέρχεται μεταβολή των όρων της αρχικής συμβάσεως, βλάπτουσα τον μισθωτόν.

Εν όσον όμως η απόφασις δέχεται, ότι, παρά την ύπαρξιν της αρχικής συμφωνίας ως προς το είδος της εργασίας (μεναλλάξη κατά το συμφωνητικόν), ο μισθωτός εργάζετο εις το αυτό είδος επί δεκαετίαν και πλέον, τότε το ζήτημα έλυετο, νομίζομεν, εκ του ότι εξ αυτού συνήγετο, ότι καθωρίσθη ήδη το αυτό είδος εργασίας του, κατά τροποποίησιν της αρχικής συμφωνίας, και ούτω ανέκυπτε το δικαίωμα του μισθωτού να αποκρούση την βλαπτικήν δι' αυτόν μεταβολήν των όρων της συμβάσεως, ως εγένετο, χωρίς πλέον να

τίθεται ζήτημα κύρους τοῦ ἀρχικοῦ ὅρου τῆς συμβάσεως περὶ οἱασδήποτε μεταβολῆς τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας, ὁ ὁποῖος δὲν νομίζομεν, ὅτι προσέκρουεν εἰς τὸν νόμον, ἂν πράγματι οὕτω ἐξετελεῖτο ἡ σύμβασις κατὰ τὴν διάρκειάν της. (Ἴδετε περὶ τῆς ἀναθέσεως εἰς μισθωτὸν ἐργασίας ἄλλης ἢ τῆς συμφωνηθείσης Α.Π. 299/1966, εἰσηγητὴς Π. Παπουτράκος, ΕΕΔ 25, 862, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί. Γνωμοδότησιν Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 526/1966, εἰσηγητὴς Ἀθ. Τσιαρᾶς, ΕΕΔ 25, 1009).

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3738/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Παπανικολάου*
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Χριστοφυλίδης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Τρέμμας, Ν. Τσιπηνιάς

Ἀπεδείχθησαν τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐφεσίβλητος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐργασθῆ καὶ ἄλλοτε εἰς τὸ ἐνταῦθα κεραμοποιεῖον «Α», προσληφθεὶς τὴν 4ην Μαρτίου 1963, δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, καταρτισθείσης μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐκμεταλλευομένης τότε τὸ κεραμοποιεῖον τοῦτο ἀνωνύμου βιομηχανικῆς καὶ ἐμπορικῆς ἑταιρείας Θεσσαλονίκης, ἵνα ἐργασθῆ εἰς τὸ ἐν λόγῳ κεραμοποιεῖον μέχρι τῆς 31.10.1963, ὅτε ἡ ἀνωτέρω σύμβασις παρετάθη μέχρι τῆς 15 Δεκεμβρίου 1963, ἀνανεωθεῖσα ἔκτοτε ἐπ' ἀόριστον. Ἐν συνεχείᾳ τὸ κεραμοποιεῖον τῆς προσλαβούσης καὶ ἡ συναφὴς ἐπιχείρησις περιῆλθον ἐξ ὁλοκλήρου, κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 479 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, εἰς τὴν ἐκκαλοῦσαν, ἡ ὁποία διετήρησε τὸν ἐφεσίβλητον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της μέχρι τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1965, ὅτε ἀπέλυσε τοῦτον ὡς ἐν ἐπομένῃ σκέψει ἐκτίθεται. Κατὰ τὴν γενομένην τὴν 4ην Μαρτίου 1963 ἀρχικὴν πρόσληψιν συνετάγη ἰδιωτικὸν συμφωνητικόν, ὑπογραφὲν παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ὅστις ἀνεγνώρισε τὴν κάτωθι αὐτοῦ ὑπογραφήν του. Διὰ τῆς καταρτισθείσης οὕτω ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας δὲν καθωρίσθη ἡ ἀνατεθεῖσα εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἐργατικὴ ὑπηρεσία καὶ συνεφωνήθη μόνον ὅτι προσελαμβάνετο οὗτος ὡς ἐργάτης διὰ τὸν προαναφερθέντα χρόνον καὶ ὅτι θὰ ἀπασχολῆται εἰς τὸ κεραμοποιεῖον ἐναλλάξ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου, εἰς ἐργασίας διαφόρων εἰδικοτήτων, ἀμειβόμενος ἀναλόγως τῆς ἑκάστοτε θέσεως καὶ εἰδικότητος, χωρὶς νὰ δύνατο ποτὲ νὰ θεωρηθῇ ἡ οἰκεία μεταβολὴ ὡς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς σχέσεως ἐργασίας. Ἐπηκολούθησεν ἡ ἄμεσος ἀνάθεσις εἰς τὸν ἐφεσίβλητον καθηκόντων ἐργάτου ξηραντηρίου, ἣν ἐργασίαν ἐξετέλεσεν ἀδιαλείπτως μέχρι τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1965, ὅτε ὁ Φωτθὸς προϊσταμένου παραγωγῆς τοῦ κεραμοποιείου ἐπεχείρησε νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτὸν ἀπὸ τῆς 2ας μ.μ. ὥρας ἐργασίαν μεταφορᾶς καλυπτήρων, δι' ἣν θὰ ἐδικαιοῦτο ἀμοιβῆς, ὑπολειπομένης αἰσθητῶς τοῦ ἡμερομισθίου τῆς μέχρι τοῦδε θέσεώς του. Εἰς ὃ σημεῖον τοῦτο ἡ ἐκκαλοῦσα διατείνεται, ὅτι καὶ ἂν εἰσέτι ἡ ἐπιχειρηθεῖσα τοιαύτη μεταβολή, ἀνεξαρτήτως τῆς προβαλλομένης προσωρινότητός της, ἤθελε θεωρηθῇ ὡς συνεπαγομένη ὑλικὴν ἢ καὶ ἠθικὴν μείωσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν ἐπρόκειτο πάντως περὶ μονομεροῦς θλαπτικῆς μεταβολῆς, διότι ὁ ἀνωτέρω διάδικος εἶχε ἀποδεχθῆ ἐκ προοιμίων τὴν μεταβολὴν ταύτην διὰ τῶν προεκτεθέντων ὅρων τῆς καταρτισθείσης κατὰ τὴν πρόσληψίν του ἐγγράφου συμβάσεως, ἣν οὗτος ἠθέτησεν, ἀρνηθεὶς νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀνατεθεῖσαν ἐργασίαν καὶ ἀπουσιάσας ἐπὶ τριήμερον, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποφασισθῇ ἐν συνεχείᾳ ἡ ἀπόλυσίς του. Κατ' ἀρχὴν ἡ χρησιμοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐργοδότου δὲν δύναται, αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν λαμβανομένη, νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνέχουσα θλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 250/1963, ΕΕΔ 22, σ. 1046, Α.Π. 791/1964, ΕΕΔ 24, σ. 201). Βλαπτικὴ καθίσταται ἡ μεταβολή, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112, ἰσχύοντος καὶ ἐπὶ ἐργατῶν διὰ τὴν ταυτότητα τοῦ νομικοῦ λόγου, ἀφ' ἧς ἐπέρχεται ἐκ ταύτης ἠθικὴ ἢ ὑλικὴ μείωσις τοῦ μισθωτοῦ ἢ καὶ ἀμφότερα τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα καὶ ἰδίᾳ εἰς τὰς περιπτώσεις ἐκείνας, καθ' ἃς τοποθετεῖται ὁ ἐργαζόμενος εἰς νέαν θέσιν ἧσσονος οπουδαιότητος ἐπὶ τῇ καταβολῇ μειωμένου μισθοῦ (Α.Π. 138/1963, ΕΕΔ 22, σ. 480, Α.Π. 436/1963, ΕΕΔ 22, σ. 1045). Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην ἡ ἐπιχειρηθεῖσα τὴν 13.9.1965 μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑφισταμένης μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβάσεως ἐργασίας, ἐκδηλωθεῖσα ὑπὸ τὰς ἐκτιθεμένας εἰδικώτερον εἰς μεταγενεστέραν σκέψιν περιστάσεις, ὑπῆρξε προδήλως θλαπτική, ἂν ἦτο τῷ ὄντι ὡρισμένη, ὡς διατείνεται ὁ ἐφεσίβλητος, διότι, ἐνῷ εἰργάζετο οὗτος μονίμως ἐπὶ διετίαν καὶ πλέον ὡς ἐργάτης ξηραντηρίου, ἀντὶ ἡμερομισθίου 85 δραχμῶν, ἀνερχομένου, μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, εἰς 102 δραχμάς, ὁ προμνησθεὶς ἐκπρόσωπος τοῦ ἐργοδότου του ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν ἐργασίας μεταφορᾶς καλυπτήρων, ἀντὶ καταβληθησομένου, ὡς ἐδηλώθη, ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 69.50. Οὗτος ἠδύνατο, ὅθεν, νὰ ἐνασκήσῃ, κατ' ἀρχήν, τὰ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112 παρεχόμενα εἰς αὐτὸν δικαιώ-

ματα καὶ δὴ εἴτε νὰ θεωρήσῃ τὴν μεταβολὴν ὡς καταγγελίαν, ἀποχωρῶν ἐκ τῆς ἐργασίας του καὶ ἀξιῶν τὴν καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, εἴτε νὰ ἐπιμείνῃ προσφέρων τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τοὺς ἰσχύοντας μέχρι τότε ὅρους καὶ νὰ καταστήσῃ οὕτω ὑπερήμερον τὸν ἐργοδότην του ὡς δανειστήν, ἐφ' ὅσον δὲν ἤθελεν οὗτος ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του ὑπὸ τοὺς ὅρους τούτους (Α.Π. 202/1965, ΕΕΔ 24, σ. 719). Τὰ δικαιώματα ταῦτα τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐτέλουν ὑπὸ τὴν αὐτονόητον προϋπόθεσιν ὅτι δὲν εἶχεν οὗτος ἀποδεχθῇ ἤδη τὴν μεταβολήν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ καταστῇ αὐτὴ διμερὴς καὶ νὰ ἐξομοιωθῇ πρὸς νέαν σύμβασιν τροποποιητικὴν τῆς ἀρχικῆς (Α.Π. 392/1962, ΕΕΔ 21, σ. 981).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἐκκαλοῦσα οὐδόλως ἐπικαλεῖται τοιαύτην συναίνεσιν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἣν οὗτος, ὡς σαφῶς προκύπτει ἐκ τῶν προεκτεθέντων περιστατικῶν, οὐδέποτε παρέσχεν. Συναίνεσις τοῦ ἐργαζομένου πρὸς θλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας ὑφίσταται μόνον ὅταν τελῇ οὗτος ἐν γνώσει ταύτης καὶ διαδηλοῖ τὴν περὶ ἀποδοχῆς βούλησίν του, εἴτε ἐκ τῶν προτέρων, εἴτε ἐκ τῶν ὑστέρων. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις ταύτας ἡ μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας καθίσταται τῷ ὄντι διμερής. Τὸ γεγονὸς ὅμως ὅτι ἐπιτρέπεται καὶ ἀναγνωρίζεται ἡ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἀποδοχὴ θλαπτικῆς μεταβολῆς τῶν ὅρων ἐργασίας δὲν σημαίνει, ὅτι συγχωρεῖται ἡ παραίτησίς του, διότι τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νομοθετήματος τούτου κηρύσσει ἄκυρον πᾶσαν σύμβασιν, ἀντικειμένην εἰς τὰς διατάξεις του, ἐκτὸς ἐὰν εἶναι μᾶλλον εὐνοϊκὴ διὰ τὸν μισθωτόν (Α.Π. 339/1963, ΕΕΔ 22, σ. 802). Ὅθεν, ὁσάκις ὁ μισθωτὸς ἀποδέχεται ἐκ προοιμίων πᾶσαν μελλοντικὴν μεταβολήν, θλαπτικὴν ἢ μή, χωρὶς νὰ τελῇ κἂν ἐν γνώσει τῆς ἐκδηλωθησομένης συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου του, ὑφίσταται ἄκυρος παραίτησις καὶ οὐχὶ ἔγκυρος συναίνεσις, ἥτις μόνον ὑπὸ τὰς προεκτεθείσας προϋποθέσεις νοεῖται ὑφισταμένη. Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι ἡ προαναφερθεῖσα ῥήτρα τῆς συναφθείσης ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας περὶ τοποθετήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου εἰς ἐργασίαν οἱασδήποτε εἰδικότητος, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ προσλαβόντος ἐργοδότου, ἦτο μὲν ἔγκυρος, πλὴν ὅμως ἦτο ἄκυρος ἡ συναφθεῖσα περαιτέρω ἐκ προοιμίων παραίτησις ἀπὸ τῆς ἐξομοιώσεως πρὸς θλαπτικὴν μεταβολὴν πάσης τυχὸν μεταγενεστέρας δυσμενοῦς ἐναλλαγῆς. Τὴν ἀκυρότητα ἄλλως τε τῆς τελευταίας ταύτης συμφωνίας ἀνεγνώρισεν ἐμμέσως, πλὴν σαφῶς, ἡ δικαιοπάραχος τῆς ἐκκαλούσης, καθὼς καὶ αὐτὴ ἡ ἰδία, διότι, ἐνῷ ἀνετέθη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον ἀπὸ τοῦ πρώτου σταδίου τῆς ἐκτελέσεως τῆς συναφθείσης ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασία ἐργάτου ξηραντηρίου, διετηρήθη οὗτος ἐκτοτε ἀδιακόπως εἰς τὴν θέσιν ταύτην, χωρὶς ποτὲ νὰ ἀνατεθοῦν εἰς αὐτὸν οὔτε καὶ διὰ μίαν ἡμέραν, ἀλλότρια καθήκοντα, ὑποδεέστερα ἢ μή, τοῦτο δὲ ἐπὶ μίαν περίπου δεκετίαν, μέχρι τῆς 13.9.1965. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, δοθέντος ὅτι ἡ γενομένη μετὰ τὴν κατάρτισιν ἐγγράφου συμβάσεως ἐργασίας ἀνάθεσις εἰς τὸν ἐφεσίβλητον καθηκόντων ἐργάτου ξηραντηρίου ἀπετέλεσε συμπλήρωσιν τῆς συμβάσεως ταύτης, δὲν ἦτο πλέον ἐπιτρεπτὴ ἡ ὁριστικὴ ἀνάθεσις ὑποδεεστέρων καθηκόντων (Α.Π. 14/1957, ΕΕΔ 16, σ. 138), ἄνευ ῥητῆς, ἢ ἔστω καὶ σιωπηρᾶς αὐτοῦ συναινέσεως, ἣν δὲν ἠδύνατο νὰ ἀναπληρώσῃ ἡ προμνηοθεῖσα ἄκυρος παραίτησίς του. Ἑπομένως ἡ ἄρνησίς του ὅπως ἐκτελέσῃ τοιαῦτα ὑποδεέστερα καθήκοντα δὲν ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐνέχουσα ἀθέτησιν συμβατικῶν του ὑποχρεώσεων, τοῦτο δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ὅτι ὁ ἐργοδότης του ἐδικαιοῦτο, κατ' ἀρχήν, νὰ προτιμήσῃ, ἀντὶ τοῦ ὑποθιβασμοῦ του, τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις εἶχεν ἤδη μετατραπῇ εἰς τοιαύτην ἀορίστου διαρκείας.

ΒΑΝΑΥΣΟΣ ΚΑΙ ΥΒΡΙΣΤΙΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΠΡΟΣ ΜΙΣΘΩΤΟΝ

Συνέπειαι έκ τών διατάξεων άρθρου 7 Ν. 2112/1920 κλπ.

Έξομοίωσις της βαναύσου, ύβριστικής και εν γένει άναρμόστου συμπεριφοράς του έργοδότου προς τον μισθωτόν προς καταγγελίαν της συμβάσεως και περιέλευσις του έργοδότου εις υπερημερίαν περί την αποδοχήν των υπηρεσιών του μισθωτού.— Δικαίωμα τούτου επί τον μισθόν κατ' άρθρον 656 Αστικού Κώδικος, έως ότου διά μεταγενεστέρας συμπεριφοράς του έργοδότου αρθή ή προσβολή της ηθικής υποστάσεως του μισθωτού ή καταγγελθή ή μεταξύ των σύμβασις εργασίας και επί καταβολή της αποζημιώσεως.

Ένδιαφέρον είναι το θέμα της κατωτέρω αποφάσεως του ως έφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών.

Περίπτωσις αυτής υπήρξε βάναυσος συμπεριφορά εργοδότου προς μισθωτόν και ηρευνήθησαν ούτω αί νόμιμοι εξ αυτής συνέπειαι.

Η απόφασις ανεγνώρισεν εις την μισθωτόν, λόγω της κατά τα πραγματικά περιστατικά ύβριστικής προς αυτήν συμπεριφοράς του εργοδότου, κατόπιν της οποίας και ηρνήθη να συνεχίση την προσφοράν των υπηρεσιών της, ύφισταμένην υπερημερίαν του εργοδότου (άρθρα 349, 350 Α.Κ.) και δικαίωμα μισθού της μισθωτού (άρθρον 656 Α.Κ.) επί τη βάσει των εν αυτή σκέψεων. (Ίδετε επί του θέματος τας σημειουμένας υπό της αποφάσεως παραπομπάς).

Τό Πρωτοδικείον επικαλείται και το άρθρον 7 του νόμου 2112/1920 περί μονομεροῦς εκ μέρους του εργοδότου βλαπτικής μεταβολής των όρων συμβάσεως εργασίας και εξ αυτού, εν συνδυασμώ προς τας διατάξεις του Α.Κ., συνάγει, ότι η βάναυσος, ύβριστική και εν γένει άνάρμοστος συμπεριφορά του εργοδότου προς τον μισθωτόν, εξαναγκάζουσα τούτον εις αποχώρησιν, εξομοιούται προς καταγγελίαν της συμβάσεως και περιάγει αυτόν εις υπερημερίαν περί την αποδοχήν των υπηρεσιών, έως ότου αρθή η προσβολή της ηθικής του μισθωτού υποστάσεως ή καταγγελθή ή μεταξύ των σύμβασις εργασίας και επί καταβολή της νομίμου αποζημιώσεως (άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955).

Αλλά το άρθρον 7 του νόμου 2112/1920, ως ορθώς παρετηρήθη (*Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 9, 533), δεν έχει την έννοιαν, ότι επιτρέπεται, επί ταις συνεπείαις αυτού, πάσα ενέργεια του εργοδότου, ως ή προσβάλλουσα την προσωπικότητα και ηθικήν υπόστασιν του μισθωτού, ή οποία, ως αντιβαίνουσα εις τα χρηστά ήθη είναι άκυρος (άρθρα 174 και 178 Α.Κ.).

Ούτε δύναται να εννοηθή, ότι δύναται ο μισθωτός, καθ' ο επί της διατάξεως ενομολογήθη, να αποδεχθή την μονομερή ενέργειαν αυτήν του εργοδότου, να παραμείνη δηλαδή ο ύβριζόμενος, ώστε κατά τα επίσης νομολογηθέντα, να πρόκειται περί εγκύρου συμβάσεως μεταβολής των όρων ως είς άλλας περιπτώσεις.

Η συμφωνία αύτη είναι άκυρος.

Η θεμελίωσις της λύσεως του ζητήματος είναι, νομίζομεν, ή εξής, ως σκέπτεται περαιτέρω και η απόφασις: Διά της τοιαύτης συμπεριφοράς του ο εργοδότης καθιστά ηθικώς άδύνατον κατά τας αρχάς της καλής πίστεως την παροχήν εκ μέρους του μισθωτού της εργασίας και περιπίπτει ούτω εις υπερημερίαν. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 21, 1222 επ., ένθα και παραπομπαί, επί της Πρωτοδίκου Πειραιώς 940/1962, Πρωτοδίκης Αλ. *Μανωλεκόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1223, ούτω απορριπτούσης, *Κ. Καϊκή*, Ενοχικόν, Ειδικόν, 4η έκδοσις, σ. 726, σημ. 19 στ.), χωρίς να τίθεται όμως ζήτημα εξομοιώσεως προς (πλημμελεστικήν) καταγγελίαν της συμβάσεως εκ μέρους του εργοδότου.

Έχει τέλος τελευταίως νομολογηθή, ότι η εκ του άρθρου 7 του νόμου 2112/1920 προστασία αφορά εις την αντιμετώπισιν των εκ της αθετήσεως της συμβάσεως περιουσιακών μόνον ζημιών του μισθωτού και όχι και εις την αναγνώρισιν της γενομένης προσβολής κατά της προσωπικότητος του (Α.Π. 356/1964, εισηγητής *Δ. Μαρκέλλος*, ΕΕΔ 23, 980, Α.Π. 707/1963, εισηγητής *Β. Πατουράκος*, ΕΕΔ 23, 17 και λοιπαί παραπομπαί εις σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 25, 26).

Πρωτοδικείου Αθηνών 16194/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελάς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Β. Κόκκινος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Η. Χρυσικός, Δ. Ψιμάρας

Έκ της συνδεδυασμένης ερμηνείας των διατάξεων του άρθρου 7 του νόμου 2112, ὁρίζοντος ὅτι «πᾶσα μονομερὴς μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως, βλάπτουσα τὸν ὑπάλληλον (εἴτε ὑλικῶς, εἴτε ἠθικῶς), θεωρεῖται ὡς καταγγελία ταύτης», και των άρθρων 200, 281, 288 και 648 Α.Κ. προκύπτει, ότι η βάναυσος, ύβριστική και εν γένει άνάρμοστος συμπεριφορά του εργοδότου προς τον μισθωτόν, ήτις, εξερχομένη προδήλως των ορίων του διευθυντικού αυτού δικαιώματος (εν τη ενασκήσει του οποίου δύναται να απευθύνη παρατηρήσεις και συστάσεις προς τους μισθωτούς του), εξαναγκάζει τον μισθωτόν εις αποχώρησιν, εξομοιούται προς καταγγελίαν της συμβά-

σεως καὶ περιάγει αὐτὸν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ (πρβλ. ἄρθρ. 349 καὶ 351 Α.Κ.), διότι καθιστᾷ ἠθικῶς ἀδύνατον, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ τελευταίου, οὗ ἕνεκα δικαιοῦται οὗτος τῶν ἀποδοχῶν του, κατ' ἄρθρ. 656 Α.Κ., ἕως ὅτου διὰ μεταγενεστέρας συμπεριφορᾶς ἐκείνου ἄρθῇ ἡ προσβολὴ τῆς ἠθικῆς του ὑποστάσεως ἢ καταγγελθῇ ἢ μεταξὺ των σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐπὶ κατισβολῇ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως (ἄρθρ. 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955) τοῦ νόμου 2112 ἢ τοῦ Β.Δ. 16/18.7.1920, ἐὰν πρόκειται περὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, ὑπαγομένης εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄνω νομοθετημάτων (πρβλ. Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 441/1947, ἐν ΕΕΔ 6, 146, 1671/1950, ἐν ΕΕΔ 9, 551, Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 250, 1950, ΕΕΔ αὐτόθι σ. 550, Πρωτοδίκου Πειραιῶς 745/1959 ἐν ΕΕΔ 18, 424, Εἰρηνοδίκου Ἀθηνῶν 7632/1960, ἐν ΕΕΔ 20, 412, Πρωτοδίκου Πειραιῶς 940/1962, ἐν ΕΕΔ 21, 1223, σχόλ. *Συνεταίρου* ΕΕΔ, ἐν τόμ. 20, 411-412, *Ἀγαλλόπουλου* Εἰσαγ. εἰς Ἐργατ. Δίκ. σ. 150, *Ι. Καποδίστρια* ἐν ΝοΒ 7, σ.1, ἐπόμ., *Β. Βασιλείου* ἐν ΕΕΔ 9, 533).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐναγόμενος, διατηρῶν ἐνταῦθα μαιευτικὴν κλινικὴν ἐννέα (9) κλινῶν, τὴν 20.2.1961, προσέλαβεν ὡς νοσοκόμον αὐτῆς, ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, τὴν ἐνάγουσαν, ἔχουσαν προϋπηρεσίαν νοσοκόμου 5 ἐτῶν, ἣν καὶ ἐγνωστοποίησεν αὐτῷ κατὰ τὴν πρόσληψίν της, προσκομίσασα ἅμα αὐτῷ πιστοποιητικὰ τῶν προηγουμένων ἐργοδοτῶν της. Ἀπησχόλησε δὲ αὐτὴν ἐκτοτὲ καὶ μέχρι τῆς 9.2.1965. Περὶ τὸ μεσονύκτιον ὅμως τῆς 9ης πρὸς 10ην Φεβρουαρίου 1965, προσπαθήσας ἐπιμόνως νὰ ἐπικοινωνήσῃ τηλεφωνικῶς μετὰ τῆς κλινικῆς του, ἐκ τῆς παρὰ τὴν πλατεῖαν Α. οἰκίας του, καὶ μὴ δυνηθεὶς νὰ ἐπιτύχῃ τοῦτο, λόγῳ συνεχοῦς λειτουργίας τῆς μοναδικῆς συσκευῆς τῆς κλινικῆς του, μετέβη εἰς αὐτὴν καὶ εὑρὼν τὴν ἐνάγουσαν συνδιαλεγομένην τηλεφωνικῶς, ἄνευ ἐρεύνης τῆς ἀνάγκης ἐκείνης πρὸς χρῆσιν τοῦ τηλεφώνου καὶ ἄνευ ἐλέγχου τῆς πληροφορίας της, ὅτι προηγουμένως ἀπησχόλει τὴν συσκευὴν ἑτέρα νοσοκόμος καὶ ὄχι αὐτή, ἐξεμάνη, ἐχειροδίκησε κατ' αὐτῆς, τὴν ἥρπασεν ἐκ τῆς κόμης της, τὴν ἐρράπισε καὶ συνάμα τὴν ἐξύβρισε διὰ τῶν λέξεων «δόδι, πουτάνα», ὑπὸ τὰ ὄμματα καὶ εἰς ἐπήκοον τῶν ἀφυπνισθεισῶν ἐκ τοῦ ἐπεισοδίου νοσηλευομένων ἐν τῇ κλινικῇ του γυναικῶν. Διὰ τὴν πρᾶξιν του ταύτην ὁ ἐναγόμενος κατεμηνύθη ὑπὸ τῆς ἐναγούσης (τὴν 26.3.1965) πρὸ τῆς ἐγέρσεως τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγῆς της (κατατεθείσης τὴν 17.4.1965 καὶ κοινοποιηθείσης τὴν 19.4.1965) καὶ κατεδικάσθη διὰ τῆς ἐν κεκυρωμένῳ ἀποσπάσματι προσκομιζομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 33296/10.8.1965 ἀποφάσεως τοῦ ἐνταῦθα Μονομελοῦς Πλημμελειοδικείου. Συνεπείᾳ τῆς ἐκτεθείσης ἀναιτίου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐναγομένου κατ' αὐτῆς ἡ ἐνάγουσα, τραυματισθεῖσα ψυχικῶς καὶ μειωθεῖσα ἠθικῶς, ἀπεχώρησε τῆς ἐργασίας της τὴν 10.2.1965 καὶ διὰ τῆς ἀπὸ 12.2.1965 ἐξωδίκου δηλώσεώς της πρὸς τὸν ἐναγόμενον, κοινοποιηθείσης αὐθημερὸν ἐδήλωσεν αὐτῷ, ὅτι συνεπείᾳ τῆς ἀνωτέρω συμπεριφορᾶς του κατ' αὐτῆς ἀδυνατεῖ νὰ προσέλθῃ εἰς τὴν ἐργασίαν της, ὡς πρότερον. Ὁ ἐναγόμενος εἰς οὐδεμίαν ἐνέργειαν πρὸς ἠθικὴν ἀποκατάστασιν αὐτῆς προέβη, ἀλλ' εἰς ἀπάντησιν τῆς ὡς ἄνω ἐξωδίκου δηλώσεώς της τὴν 15.2.1965 ἐκοινοποίησεν αὐτῇ ὁμοίαν δήλωσιν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12.2.1965, διαμαρτυρόμενος διὰ τὴν ἀπουσίαν της καὶ καλῶν αὐτὴν νὰ ἐπανέλθῃ «ἐντὸς τῆς ἑπομένης, προσκομίζουσα καὶ τὰ δικαιολογητικὰ τῆς ἀπουσίας της». Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀπαίτησις τοῦ ἐναγομένου, ἐν ὄψει τοῦ γεγονότος ὅτι οὗτος κατὰ τὴν σύνταξίν της ἐγνωρίζε τὸν λόγον ἀπουσίας τῆς ἐναγούσης, εἶναι προδήλως ἀνειλικρινὴς καὶ πᾶν ἄλλο ἢ αἴρει τὴν μεταξὺ τῶν διαδίκων δημιουργηθεῖσαν ψυχρότητα, οὐδὲ ἀποκαθιστᾷ ἠθικῶς τὴν ἐνάγουσαν. Ἀκολούθως ταύτης ὁ ἐναγόμενος, ἐξαναγκάσας τὴν ἐνάγουσαν εἰς ἀποχώρησιν, διὰ τῆς προδιαληφθείσης ὑβριστικῆς καὶ σκαιᾶς κατ' αὐτῆς συμπεριφορᾶς του, περιῆλθεν εἰς κατάστασιν ὑπερημερίας ἐναντι αὐτῆς, συνεχιζομένης, λόγῳ τῆς ὡς εἴρηται ἀρνητικῆς στάσεώς του καὶ τῆς μὴ νομοτύπου ἀπὸ μέρους του καταγγελίας τῆς μεταξὺ των ἐργασιακῆς συμβάσεως. Οὕτω ἡ ἐνάγουσα δικαιοῦται τῶν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας μέχρι τῆς 1.10.1965, ἡμέρας, καθ' ἣν ἠδυνήθη νὰ ἀναλάβῃ ἐργασίαν ἀλλαχοῦ, ὡς ὁμολογεῖ διὰ τῶν προτάσεών της. Ἔδει κατὰ ταῦτα ἡ ἐκκαλουμένη νὰ ἐπιδικάσῃ εἰς τὴν ἐνάγουσαν (κατὰ τὰ ἄρθρα 349 καὶ 656 Α.Κ.) τὰς ἀποδοχὰς ὑπερημερίας τοῦ ἀπὸ 10.2.1965 ἕως 10.6.1965 ἐπιδίκου χρονικοῦ διαστήματος, ἀνερχομένας εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 6.640 (1660 Χ 4), ἐν ὄψει τοῦ ὅτι ὁ νόμιμος μισθὸς αὐτῆς τὴν 10.8.1965, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1964 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ.Π., κηρυχθείσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 123/1965 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 121), ἀνῆρχετο εἰς δραχμὰς 1660, περιλαμβανομένης καὶ τῆς εἰς χρῆμα ἀποτιμήσεως τῶν εἰς εἶδος παρεχομένων αὐτῇ παροχῶν τροφῆς,

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΡΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣΛΗΨΕΩΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην

Απαλλαγή της Δ.Ε.Η. από παραβόλου έφεσεως και τελών συζητήσεως.— Δεδικασμένον εκ προηγουμένης αριστικής και τελεσιδίκου αποφάσεως κατ' άρθρα 273, 274 Πολιτικής Δικονομίας.—Χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικήν βλάβην μαθωτού κατ' άρθρον 932 Αστικού Κώδικος.—Παραίτησις από της αξιώσεως.—Αναγκαία η σαφής εκδήλωσις βουλήσεως αφέσεως χρέους, κατ' άρθρον 454 Αστικού Κώδικος.—Ανεφάρμοστον επί της Δ.Ε.Η. μειώσεως αμοιβής πληρεξουσίου κατ' άρθρον 22 νόμου 3693/1957.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του ως εργατεύου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Αθηνών υπήρξεν αξιώσεως μισθωτού, αναγκαστικώς τοποθετηθέντος εις επιχείρησιν, ως έχοντος την ιδιότητα του πολεμιστού του ά. ν. 1836/1951, προς καταβολήν χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην, κατ' άρθρον 932 Αστικού Κώδικος, λύσει ή επιχείρησις έγκυρος την προσληψίν του και μετ' επανειλημμένας δικαστικάς αποφάσεις, ισχυσαμένου μάλιστα εν προκειμένω δεδικασμένου εκ των άρθρων 273 επ. Πολιτικής Δικονομίας.

Η απόφασις ταύτη του Πρωτοδικείου ανεγνώρισεν ωρισμένην τοιαύτην αξίωσιν του μισθωτού (ίδετε και Πρωτοδικείου Αθηνών 22817/1964, είσηγητής *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 26, 871), απορρίψασα και τον ισχυρισμόν της εργοδοσίας περί παραιτήσεως του μισθωτού από της εν λόγω αξιώσεως δια του εν αυτή λόγου.

Σημειούται επί τη ευκαιρία, ότι η κρισις του Δικαστηρίου τής ουσίας περί μη παραιτήσεως του μισθωτού είναι ανελέγκτως υπό του Αρείου Πάγου (ίδετε την υπό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου επικαλουμένην Α.Π. 161/1961, είσηγητής *Κ. Ψιλόπουλος*, ΕΕΔ 28, 1050, Α.Π. 96/1962, είσηγητής *Α. Φίλιππος*, ΕΕΔ 21, 673 και άλλας).

Πρωτοδικείου Αθηνών 13873/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ο κ. ***Ν. Μελάς***
Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. ***Αθ. Ποϋλος***
Δικηγόροι οι κ.κ. Λ. Κυζώρης, Ι. Κωτσόβολος

Η υπό δίκην έφεσις κατά της υπ' αριθ. 6974/1965 αποφάσεως του κατά την διαδικασίαν του ν. Γ²ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών, εμπροθέσμως και νομοτύπως ασκηθείσα, δικτή τυπικώς καθίσταται και εξεταστέα ουσία αποβαίνει.

Της εκκαλούσης Δ.Ε.Η. απαλλασσομένης της καταβολής του παραβόλου έφέσεως και των τελών συζητήσεως της (άρθρα 4 ν. 1648/1950, 35 και 36 του Β. δ/τος της 28.1.1951).

Ως προκύπτει εκ του δικογράφου της εφ' ης εξεδόθη η εκκαλουμένη απόφασις αγωγής, ο ενάγων εξέθεσεν, ότι, συγκεντρών τα υπό του ά.ν. 1836/1951 τυπικά και ουσιαστικά προσόντα και τοποθετηθείς νομίμως παρά τη εναγομένη Δ.Ε.Η. ως εργατοτεχνίτης, δεν εγένετο δεκτός, καίτοι εισεφνισθη εμπροθέσμως και ότι, συνεπεία της ποινικής ευθύνης των εκπροσώπων της εναγομένης και της αρνήσεως αυτής όπως δεχθή τας υπηρεσίας του από 11.5.1963 μέχρι 31.7.1965, προσεβλήθη η προσωπικότης του, ήτησατο δε την επιδίκασιν εις αυτόν δραχμών 5.000 ως χρηματικήν ικανοποίησιν δια την ηθικήν βλάβην. Κατά της εν μέρει δεχθείσης την άνω αγωγήν εκκαλουμένης αποφάσεως η εναγομένη ήσκησε την υπό δίκην έφεσιν δια τους εν αυτή και κατωτέρω αναπτυσσομένους λόγους.

Εκ της εν κεκυρωμένω αντιγράφω προσαγομένης και επικαλουμένης υπ' αριθ. 1827/1964 αποφάσεως του κατά την διαδικασίαν του νόμου Γ²ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Αθηνών, εκδοθείσης επί της από 3ης Ιανουαρίου 1964 αγωγής του ενάγοντος και ήδη εφεσιβλήτου κατά της εναγομένης και ήδη εκκαλούσης, διωκούσης την καταβολήν εις ταύτου αποδοχών υπερημερίας, λόγω του ότι η εναγομένη, παρ' ή ετοποθετήθη ούτος νομίμως ως πολεμιστής και εις ην ενεφανίσθη εμπροθέσμως, δεν απεδέχθη τας υπηρεσίας του, καταστάσης δε τελεσιδίκου, άτε απορριφθείσης της κατ' αυτής υπό της ήδη εκκαλούσης ασκηθείσης εφέσεως, δια της ωσαύτως νομίμως προσαγομένης και επικαλουμένης υπ' αριθ. 2830/1965 αποφάσεως του Δικαστηρίου τούτου, προκύπτει δεδικασμένον, κατά την έννοιαν των άρθρων 273 και 274 της Πολιτικής Δικονομίας, όπερ ρητώς επεκαλέσθη πρωτοδίκως ο ενάγων και

κατοικίας, πλυστικών και φωτισμού (μισθός ναοφύλακος θετούς υπηρεσίας δραχμαί 1060, τροφή εκ δραχμών 360, συν κατοικία εκ δραχμών 150, συν πλυστικά και φωτισμός εκ δραχμών 90).

ήδη έπαναλαμβάνει, περί τῶν ἐξῆς περιστατικῶν, περί ὧν πᾶσα ἀμφισβήτησις εἶναι ἀπαράδεκτος (βλ. Α.Π. 304/1963, ΕΕΔ 22, 813). "Οτι ὁ ἐνάγων, συγκεντρῶν τὰ ὑπό τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπόμενα οὐσιαστικά καί τυπικά προσόντα, διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 298/11.5.1963 ἀποφάσεως τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ Νομοῦ Εὐβοίας καί κατά τροποποίησιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 273/23.3.1962, δι' ἧς εἶχε τοποθετηθῆ ὡς ὑπηρέτης, ἐτοποθετήθη ὡς ἐργάτης παρά τῷ καταστήματι τῆς ἐναγομένης τοῦ Νομοῦ Εὐβοίας καί ὅτι, ἐμφανισθείς τήν 11.5.1963 εἰς τό ἐν Χαλκίδι 'Υποκατάστημα αὐτῆς, γνωστοποιήσας εἰς αὐτήν αὐθημερόν τήν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τοῦ Τ.Σ.Π.Α., ὁ ἁρμόδιος διευθυντής προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης δέν ἀπεδέχθη τάς ὑπηρεσίας του, ἤτις μέχρι τῆς 25.8.1963 ἐξηκολούθησε νά διατελῆ ἐν ὑπερημερίᾳ περί τήν ἀποδοχήν τῶν ὑπηρεσιῶν τούτου (ἐνάγοντος). Περαιτέρω ἐβεβαιώθησαν, κατά τήν ἐκ τῶν ἐνόντων συναχθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τά ἐξῆς πραγματικά περιστατικά: 'Η ἐναγομένη συνέχισε νά μή ἀποδέχηται τάς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος καί κατά τό χρονικόν διάστημα ἀπό 25.8.1963 μέχρι τῆς 27.2.1964, ὅτε προσεκάλεσε τοῦτον νά ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, πλήν οὗτος προέβη εἰς ἐπίσχεσιν τῆς ἐργασίας του μέχρι καταβολῆς αὐτῷ τῶν ἐπιδικασθεισῶν ἀποδοχῶν του καί τῶν τοιούτων μέχρι τῆς 24.2.1964. 'Εν συνεχείᾳ ὁ ἐνάγων ἤγειρε κατά τῆς ἐναγομένης καί ἑτέρας ἀγωγάς περί καταβολῆς αὐτῷ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, ἐκδοθεισῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 4844 καί 6579/1964 καί 3665/1965 ἀποφάσεων τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ/ΠΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου 'Αθηνῶν (βλ. ταύτας προσαγομένας). Τήν 7 Αὐγούστου 1965 ἡ ἐναγομένη κατέβαλεν εἰς τόν ἐνάγοντα ἅπαντας τούς διά τῶν ἄνω ἀποφάσεων ἐπιδικασθέντας αὐτῷ μισθούς ὑπερημερίας καί δικαστικά ἔξοδα, καθώς καί τούς τοιούτους τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπό 25.8.1963 - 10.12.1963, δι' οὓς δέν εἶχε προσφύγει δικαστικῶς οὗτος, ἀπεδέχθη δέ ἀνεπιφυλάκτως οὗτος τήν ἀπό 7.8.1965 δήλωσιν τῆς ἐναγομένης ὅπως ἀναλάβῃ τήν 12ην Αὐγούστου 1965 ἐργασίαν, ὡς ἐργάτου μπαζαδόρου, εἰς τό ἐν 'Αλιβερίῳ λιγνιτωρυχεῖον τῆς ἐναγομένης (βλ. ἀπό 7.8.1965 δήλωσιν τοῦ ἐνάγοντος, φέρουσαν τήν μή ἀμφισβητουμένην ὑπογραφήν του καί προσυπογραφεῖσαν ὑπό τούτου καί τοῦ νῦν πληρεξουσίου του δικηγόρου Ι.Κ.), πλήν ὅμως οὗτος, ὅλως ἀδικαιολογήτως καί κατά παράβασιν τῆς ἐν ταῖς συναλλαγαῖς κρατούσης ἀρχῆς τῆς καλῆς πίστεως, οὐ μόνον δέν προσῆλθεν, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, ἀλλά καί ἐκοινοποίησεν εἰς τήν ἐναγομένην τήν ἀπό 22.8.1965 δήλωσίν του, δι' ἧς ἠτήσατο, ὅπως τῷ ἀνατεθῇ οὐχί ἡ συμφωνηθεῖσα ὡς ἄνω ἐργασία, ἀλλ' ἑτέρα τοιαύτη (βλ. ἀναφερομένην δήλωσιν τοῦ ἐνάγοντος). Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι παρανόμως ὁ ἐνάγων ἠτήσατο τήν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἀπό 23.3.1962 μέχρι τῆς 11.5.1963 (βλ. ὑπ' ἀριθ. 1827/1964 ἀπόφασιν τοῦ 'Εργατοδίκου 'Αθηνῶν, καθ' ἧς ὁ ἐνάγων δέν ἠσκήσαντο ἔφεσιν ὡς πρός τήν διάταξίν της, δι' ἧς ἀπερρίφθη τό αἴτημά του περί καταβολῆς ἀποδοχῶν ὑπερημερίας διά τόν μνημονευόμενον χρόνον ἀπό 23.3.1963 - 11.5.1963), ὅτι ἕνεκεν τῆς ἀρνήσεως τῆς ἐναγομένης ὅπως καταβάλῃ εἰς τόν ἐνάγοντα τάς ἐπιδικασθείσας ἀποδοχάς του ἀπό 11.5.1963 - 25.8.1963 οὗτος περιῆλθεν εἰς οἰκονομικήν ἀπαθλίωσιν καί προσεβλήθη ἡ προσωπικότης του ὡς πολεμιστοῦ καί ὅτι ἡ ἄρνησις τῆς ἐναγομένης ὅπως ἀποδεχθῇ τάς ὑπηρεσίας τούτου ἀπό 11.5.1963 - 24.2.1964 εἶναι ὄντως ἀδικαιολόγητος.

'Υπό τά βεβαιωθέντα ὡς ἄνω περιστατικά, ἐν ὄψει τῆς ἐπιμόνου καί ἀδικαιολογήτου ἀρνήσεως τῆς ἐναγομένης ὅπως ἀποδεχθῇ τάς ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος ἀπό 11.5.1963 - 24.2.1964, συνεπείᾳ τῆς ὁποίας οἱ νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης διέπραξαν τό κατά τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προβλεπόμενον ἰδιώνυμον ἀδίκημα, τῆς οἰκονομικῆς, οἰκογενειακῆς καταστάσεως τοῦ ἐνάγοντος, ὄντος ἐγγάμου καί προστατεύοντος δύο ἀνήλικα τέκνα, καί τῆς κοινωνικῆς καταστάσεως τούτου, ὡς καί τῶν βεβαιωθεισῶν ὡς ἄνω συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἐξεδηλώθη ἐνώπιον τρίτων ἡ ἄρνησις τῆς ἐναγομένης ὅ-

πως ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τούτου, τῆς μεταγενεστέρας συμπεριφορᾶς τῶν διαδίκων καὶ τῆς κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ἀδικαιολογήτου ἐπισχέσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, τὸ Δικαστήριον κρίνει, ὅτι ὄντως ὁ ἐνάγων ὑπέστη ἠθικὴν βλάβην, συνεπείᾳ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 11.5.1963 - 24.2.1964, λαμβανομένων δὲ ὑπ' ὄψιν τῶν ἄνω περιστατικῶν καὶ τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἐναγομένης ἡ ἐπιδικαστέα εἰς τὸν ἐνάγοντα εὔλογος χρηματικὴ ἱκανοποίησις ἔδει νὰ ἀνέλθῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.000. Δεχθεῖσα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ὅτι ὁ ἐνάγων τὴν 11.5.1963 ἐνεφανίσθη νομίμως καὶ ἐμπροθέσμως εἰς τὴν ἐναγομένην καὶ ὅτι αὕτη δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 24.2.1964, σιγῇ ἀπορριφασα τὸν ἰσχυρισμὸν αὐτῆς, καθ' ὃν οὗτος ἀπώλεσε τὴν ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστασίαν, ὡς καὶ ὅτι ὑπέστη ὄντως οὗτος ἠθικὴν βλάβην, προσβληθείσης τῆς καθόλου προσωπικότητός του, κατ' οὐδὲν ἐσφαλη, ὀρθῶς ἐκτιμήσασα τὰς προσκομισθείσας ἀποδείξεις, ἀντιθέτως ὅμως ἐπιδικάσασα εἰς τοῦτον τὸ ποσὸν τῶν 2.500 δραχμῶν διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν, λόγῳ τῆς ὡς ἄνω ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστη, ἐσφαλμένως ἐν μέρει τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 57, 59, 914 καὶ 932 Α.Κ. ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε (βλ. Ὁλομελείας Α.Π. 83/1964, ΕΕΔ 23, 268). Δέον ὅθεν ὅπως οἱ μὲν τὴν ἐκκαλουμένην ἀπόφασιν πλήττοντες δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως ἀπορριφθῶσιν, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμοι, ὁ δὲ πλήττων αὐτὴν πρῶτος λόγος γίνῃ δεκτὸς ἐν μέρει καὶ μεταρρυθμισθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ ὁριζόμενα.

Ναὶ μὲν χωρεῖ παραίτησις ἀπὸ ἀξιώσεως διὰ χρηματικὴν ἱκανοποίησιν λόγῳ ἠθικῆς βλάβης, ἣν ὑπέστη τις, συνεπείᾳ προσβολῆς τῆς προσωπικότητός του, τῆς τοιαύτης παραιτήσεως ἐχούσης τὸν χαρακτῆρα ἀφέσεως χρέους κατ' ἄρθρον 454 Α.Κ., πλὴν ὅμως αὕτη δέον νὰ δηλωθῇ ρητῶς ἢ νὰ προκύπτῃ ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων τοῦ δικαιούχου, σαφῶς ἐχουσῶν τοιαύτην ἔννοιαν (βλ. Α.Π. 161/1964, ΕΕΔ 23, 1059). Ἐκ τῆς προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὡς ἄνω ἀπὸ 7.8.1965 δηλώσεως καὶ ἀποδείξεως, φερούσης τὴν ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος, προκύπτει, ὅτι εἰς τοῦτον κατεβλήθησαν τὰ διὰ τῶν προμνησθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων ἐπιδικασθέντα χρηματικὰ ποσὰ (ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας καὶ δικαστικὰ ἔξοδα) καὶ ὅτι παρῃτήθη οὗτος παντὸς δικαιώματος του ἐκ τῶν ἀποφάσεων τούτων. Προσεπιδηλοῖ δὲ ἀφ' αὑτοῦ ὁ ἐνάγων, ὅτι οὐδεμίαν ἔχει ἢ διατηρεῖ ἑτέραν ἀπαίτησιν κατὰ τῆς ἐναγομένης καὶ παραιτεῖται ἀπὸ οἱασδήποτε καὶ ἐκ πάσης αἰτίας ἀπαιτήσεώς του. Ἐν ὄψει ὅτι δὲν ἐπληρώθη ἡ ἐπίδικος ἀπαίτησις καὶ ὅτι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐρευνᾶται, ἂν ἐκ τῶν συντρεχουσῶν περιστάσεων ἐμφαίνεται βούλησις ἐφέσεως χρέους (βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 20823/1963, ΝοΒ 12, 498), καὶ δοθέντος προσέτι ὅτι δὲν ἐξειδικεύεται ἡ παραίτησις καὶ ἐκ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, δὲν προκύπτει παραίτησις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεώς του. Ἀπορρίψασα ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, εἰ καὶ ἐπὶ ἑτέρᾳ, ἐσφαλμένῃ αἰτιολογίᾳ, τὸν πρωτοδίκως ὑποβληθέντα ἰσχυρισμὸν τῆς ἐναγομένης περὶ παραιτήσεως τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεώς του, ὀρθῶς ἔκρινε κατ' ἀποτέλεσμα καὶ ἐπομένως ὁ πλήττων αὐτὴν τέταρτος λόγος τῆς ὑπὸ δίκην ἐφέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου καὶ καθ' ἃ ἐν τῇ ἀμέσως προηγουμένῃ σκέψει ἐκτίθεται, ὁ ἐνάγων δὲν παρῃτήθη τῆς ἐπιδίκου ἀξιώσεως του, ἡ ἄσκησις ταύτης διὰ τῆς ἐνδίκου ἀγωγῆς δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς ὅλως ἀορίστως καὶ ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα - ἐναγομένη, δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέος κρίνεται ὁ οἰκεῖος ἰσχυρισμός της.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. 3693/1957, προβλέπουσα περὶ μειώσεως τῆς ἀποδοτέας εἰς τὸν νικῶντα διαδίκου ἀμοιβῆς τοῦ πληρεξουσίου, δὲν ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐναγομένης (βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 8231/1966, ἀδημοσίευτον ἐν νομικοῖς περιοδικοῖς)

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΗ ΑΜΟΙΒΗ ΕΠΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΕΡ ΤΗΝ ΣΥΜΦΩΝΗΜΕΝΗΝ

Χρόνος παραγραφῆς τῆς ἀξιώσεως κατ' ἄρθρον 250 ἐδ. 17 Α.Κ.

Λῆψις ὑπ' ὄψιν κατά τὴν ἐργατικήν διαδικασίαν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ἐνώπιον Συμβολαιογράφου ἢ Εἰρηνοδίκου, καὶ ἄνευ κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τοῦ ἀντιδίκου.—Ἐργασία διδασκαλίας εἰς Ἐμπορικήν καὶ Βιοτεχνικήν Σχολήν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὴν διά τοῦ ἀ.ν. 2545/1940 καὶ ν.δ. 3855/1958 ρύθμισιν περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων.—Παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὴν συμφεφωνημένην διάρκειαν αὐτῆς.—Συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ἔννοια ἄρθρου 659.—Παραγραφὴ ἀξιώσεως.

Πορίσμασι ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου (τὸ ὁποῖον ἀκολουθεῖται καὶ ὑπὸ τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας) κρατεῖ τὸ ὅτι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν καὶ ἔνορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων ἐνώπιον Συμβολαιογράφου ἢ Εἰρηνοδίκου, τόσον ὑπὸ τοῦ κατὰ πρῶτον βαθμὸν δικάζοντος δικαστοῦ, ὅσον καὶ ὑπὸ τοῦ κατ' ἔφεσιν Πρωτοδικείου (Ἴδετε καὶ τὴν πρόσφατον Α.Π. 160/1966, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαχειροπούλος*, ΕΕΔ 25, 812 καὶ λοιπὰς εἰς αὐτὴν σημειώσιν μας).

Τοῦτο γίνεται δεκτὸν καὶ ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Τριπόλεως, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Περίπτωσις τῆς ἀποφάσεως ταύτης ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὴν συμφεφωνημένην, μὴ ὡρισταμένου ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τοῦ νόμου χρονικοῦ περιορισμοῦ, ὁπότε ἡ ὑπὲρ τούτων ἐργασία θὰ παρεῖχετο παρανόμως καὶ, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, θὰ ὑπῆκειτο τότε ἀξιώσει τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ. ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἐργοδότου (καὶ ἀκόμη ἀξιώσει τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν. δ. 5020/1959 πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ 7/30 ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ), ἀλλ' ἦτο ἐφαρμοστέον τὸ ἄρθρον 659 Α.Κ.

Περαιτέρω, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐφ' ὅσον ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ. ἀμοιβὴ εἶναι μισθὸς ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 653 Α.Κ., ὑπάγεται καὶ αὕτη εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 ἐδ. 17 τοῦ Α.Κ.

Πρωτοδικείου Τριπόλεως 667/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Γ. Πανταζόπουλος*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Εὐάγγ. Ρίκος*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τσακόπουλος, Εὐάγ. Γιαννούκος

Ἐν τῇ διαδικασίᾳ ἐκδικάσεως τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν εἶναι παραδεκταὶ πρὸς ἀπόδειξιν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 12 τοῦ β. δ. 1/4.8.1920, ἔνορκοι βεβαιώσεις μαρτύρων, γενόμεναι ἐνώπιον Συμβολαιογράφου ἢ Εἰρηνοδίκου, ἄνευ κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τοῦ ἀντιδίκου τοῦ προσάγοντος τὰς σχετικὰς ἐκθέσεις, καὶ ἂν ἔτι ἐλήφθησαν καὶ προσήχθησαν μετὰ τὴν συζήτησιν ἐπ' ἀκροατηρίῳ τῆς ὑποθέσεως (βλ. Α.Π. 180/1963, ΕΕΔ 22, 617 καὶ σημ. Συντάξεως, Π.Α. 16467/1955, ΕΕΔ 15, 193). Ὅθεν ὀρθῶς ἐλήφθησαν πρωτοδίκως ὑπ' ὄψιν τοιοῦται βεβαιώσεις, περιεχόμεναι εἰς τὰς ὑπ' ἀριθ. 4758/30.11.1965, 4780/3.12.1965 ἐκθέσεις τοῦ Συμβολαιογράφου Ἀθηνῶν Δ. Κ., αἱτίως προδήλως προσήχθησαν μετὰ τῶν πρωτάσεων τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀνάγοντος κατὰ τὴν τελευταίαν μετ' ἀναβολὴν συζήτησιν τῆς ἀγωγῆς τὴν 8.12.1965, καὶ ἀπορριπτέος ἐν μέρει ἐκ τούτου τυγχάνει ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος 2ος λόγος τῆς κρινομένης ἐφέσεως.

Διὰ τοῦ 1ου λόγου τῆς ἐφέσεως, ὡς ἀναπτύσσεται διὰ τῶν προτάσεων, αἰτιᾶται ἡ ἐκκαλοῦσα τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ὅτι ἐσφαλμένως ἐξετίμησε τὰς πρωτοβάθμως διεξαχθείσας ἀποδείξεις καὶ πλημμελῶς ἐντεῦθεν ἐφήρμοσε τὰς οἰκείας διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐπικάσασα, κατὰ παραδοχὴν ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, εἰς τοῦτον τὸ περὶ ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἀγωγικὸν κονδύλιον, ἐνῶ ἔδει νὰ ἀπορρίψῃ τοῦτο ἐξ ὁλοκλήρου ὡς ἀθάσιμον κατ' οὐσίαν, ἄλλως ἐν μέρει λόγῳ παραγραφῆς τῆς σχετικῆς ἀξιώσεως. Ἐβεβαιώθησαν ἐπαρκῶς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐφεσίβλητος, τυγχάνων ἀξιωματικὸς τοῦ Β. Ναυτικοῦ ἐ.α. καὶ καθηγητὴς τεχνικῶν σχολῶν, πτυχιοῦχος τῆς ἰσοτίμου τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀνωτάτης Σχολῆς Ναυτικῶν Δοκίμων, προσελήφθη, κατόπιν αἰτήσεώς του καὶ δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/17.10.1957 πράξεως τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τῆς ἐκκαλούσης «Ἑσπερινῆς Ἐμπορικῆς καὶ Βιοτεχνικῆς Σχολῆς Τριπόλεως», ἵνα, ὡς ἐκ τῆς εἰδικότητός του, διδάσκῃ ἐν αὐτῇ τὰ ἐν τῷ προγράμματι διδασκαλίας περιλαμβανόμενα τεχνολογικὰ μαθήματα, ἐπὶ ἓν ἀρχι-

κῶς διδακτικόν ἔτος, τῆς οἰκείας συμβάσεως (καταρτιζομένης διά τῆς δι' ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ἐκδηλουμένης σιωπηρᾶς ἀποδοχῆς ὑπ' αὐτοῦ τῶν ἑκάστοτε πράξεων τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς περί προσλήψεώς του) ἀνανεουμένης καθ' ἕκαστον ἔτος καί διαρκεσάσης μέχρι τῆς 10.10.1964, ὅτε ἀπεχώρησε οὗτος τῆς ὑπηρεσίας τῆς Σχολῆς, καταγγελθείσης τῆς σχέσεως ἐργασίας του. Ἐξ ἑτέρου ἡ ἐκκαλοῦσα συνιστᾷ νομικόν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἱδρυθέν διά τοῦ π.δ. 11.8.1930 (Φ.Ε.Κ. Α' 288), μή ἐχουσα δέ ἀντιστοιχίαν τινά πρός τά δημόσια σχολεῖα στοιχειώδους ἤ μέσης ἐκπαιδεύσεως δέν ὑπάκειται εἰς τήν ρύθμισιν τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ἀν. 2545/1940 (βλ. καί ἄρθρα 1, 2 ἐπ., 13 ἐπ. αὐτοῦ), ταῦ ν.δ. 3855/1958 καί τῆς ὑπ' ἀριθ. 36769/1946 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας, δι' ὧν καθορίζονται τά ὡράριον ἐργασίας τῶν λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν καί ἡ μισθοδοσία αὐτῶν (βλ. ἤδη ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καί ἔγγραφον Ὑπουργείου Ἐργασίας 60219/1960, ἐν ΔΕΝ 1960, σελ. 880). Ὡς ἐκ τούτου αἱ ἀποδοχαί τοῦ ἐφεσιβλήτου καθωρίσθησαν, κατά συμφωνίαν, ἐν ἀρχῇ εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 3.000 μηνιαίως καί ἀπό τῆς 1.11.1958 εἰς τό ποσόν τῶν δραχμῶν 3.500 (βλ. ὑπ' ἀριθ. 12α/27.10.1958 ἀπόφασιν Διοικ. Ἐπιτροπῆς τῆς Σχολῆς). Ἐν τε τῇ ἀρχικῇ πράξει προσλήψεώς του καί ταῖς ἐπομέναις δέν καθορίζεται βεβαίως ὁ χρόνος ὑποχρεωτικῆς ἐργασίας του διά τήν διδασκαλίαν τῶν τεχνολογικῶν μαθημάτων ἐν τῇ Σχολῇ, ὅτινα ἐπί τῇ βάσει τοῦ προγράμματος διδασκαλίας (καταρτιζομένου ὑπό τῆς Διοικ. Ἐπιτροπῆς καί ἐγκρινομένου ὑπό τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ (βλ. ἄρθρ.5 τοῦ ἀνωτέρω π.δ/τος), ὅπερ ἰσχυε κατά τόν χρόνον τῆς προσλήψεώς του, κατελάμβανον 30 ἐν συνόλῳ ὥρας διδασκαλίας (βλ. ὑπ' ἀριθ. 176/1965 ἔγγραφον ἐκκαλούσης). Προφανές ὅμως τυγχάνει, ὅτι τό πρόγραμμα τοῦτο ἐτέθη ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐφεσιβλήτου κατά τήν ἀρχικήν πρόσληψίν του καί ἐλήφθη ὡς βάσις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν ἐν λόγῳ μαθημάτων ἀπασχολήσεώς του, κατά τήν σιωπηράν ἐκ τῶν πραγμάτων ἐξυπακουομένην συμφωνίαν τῶν διαδίκων, διότι δέν εἶναι εὔλογον νά ὑποτεθῇ, ὅτι ὁ μισθωτός ἐδεσμεύθη συμβατικῶς νά διδάσκῃ ἄνευ περιορισμοῦ ὡρῶν, ὡς ὑποστηρίζει ἡ ἐκκαλοῦσα καί οὐχί πειθόντως καταθέτουν οἱ ἐξετασθέντες μάρτυρες αὐτῆς. Οὔτε, ἑτέρωθεν, ὡς διατείνεται ὁ ἐφεσιβλήτος καί ἄνευ ἰδίας ἀντιλήψεως καταθέτει ὁ εἷς τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων του, ἐβεβαιώθη ὅτι ἐγένετο μεταξύ τῶν μερῶν συμφωνία περί τοιαύτης ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἐπί 26 ὥρας ἑβδομαδιαίως, ἐπί τῷ λόγῳ ὅτι τοσούτου χρόνου ἦτο ἡ εἰθισμένη ἀπασχόλησις τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν τῆς κατηγορίας του (βάσει τοῦ συμπεφωνημένου μισθοῦ, βλ. τάς ἐνάρκους ἐνώπιον συμβολαιογράφου καταθέσεις τῶν μαρτύρων τοῦ ἐφεσιβλήτου), διότι ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει θά ἦτο φυσικόν, ἰσχύοντος ἐγκεκριμένου προγράμματος 30 ὡρῶν διδασκαλίας ἑβδομαδιαίως, νά καθωρίζετο ἐν τῇ πράξει τῆς προσλήψεως τό συμφωνηθέν ἔλασσον ὡράριον ἀπασχολήσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου, τῇ αἰτήσει του, πρᾶγμα τό ὁποῖον δέν ἐγένετο. Δέον εἰς ταῦτα νά προστεθῇ, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος, ὡς συνομολογεῖται καί παρά τῶν μαρτύρων τῆς ἐκκαλούσης, ἀπό τοῦ 1962 ἔτους ὤχλει τήν Διοικοῦσαν Ἐπιτροπήν τῆς Σχολῆς διά τήν καταβολήν αὐτῷ ἀποζημιώσεως, λόγῳ ἀπασχολήσεώς του ἐπί χρόνον μείζονα τοῦ συμφωνημένου. Πράγματι δέ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 176/1965 ἐγγράφου τῆς Σχολῆς, ἐκδοθέντος βάσει τῶν ἐν τῷ ἀρχείῳ της ἐπισήμων στοιχείων (προγραμμάτων διδασκαλίας κλπ.), ἔνεκα τῶν ὁποίων ὁ ἐφεσιβλήτος προσάγει ἁπλᾶ ἰδιόχειρα σημειώματα, μή παρέχοντα πίστιν, εἰργάσθη ὁ εἰρημένος εἰς τήν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ὑπηρεσίαν ἐντός τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος, κατά περιόδους, (ἤτοι οὐχί τακτικῶς καί διαρκῶς) λόγῳ ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς διδακτικοῦ προσωπικοῦ καί συνεπείᾳ τῶν ἐκτάκτων προκυπτουσῶν ἀναγκῶν ὁλοκληρώσεως τοῦ προγράμματος διδασκαλίας, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ 30ώρου ἑβδομαδιαίως καί δή μέχρι 40 ὡρῶν κατ' ἀνώτατον ὅριον καθ' ἑβδομάδα. Ἐν τῷ μνημονθέντι ἐγγράφῳ τῆς ἐκκαλούσης δέν ὑπολογίζεται ἡ ἑβδομαδιαία ἀπασχόλησις τοῦ ἐφεσιβλήτου κατά τάς περιόδους τῶν ἐξαμηνιαίων διαγωνισμῶν τῶν μαθητῶν (διαρκούντων ἑκάστοτε ἐπί 2 ἤ 3 ἑβδομάδας) μέχρι τοῦ διδακτικοῦ ἔτους 1962-1963, ἐκ τῶν ἀναγραφομένων ὅμως διά τόν ἐν συνεχείᾳ χρόνον ὡρῶν ἐργασίας του κατά τάς ἐν λόγῳ περιόδους προκύπτει, ὅτι οὗτος δέν ἀπησχολεῖτο κατ' αὐτάς πλέον τῶν συμπεφωνημένων ὡρῶν. Σημειωτέον δέ ὅτι ἠμείβετο, κατά τήν συμφωνίαν, καί κατά τούς μῆνας τῶν θερινῶν διακοπῶν, καθ' οὓς δέν ἀπησχολεῖτο, ὡς κατά τάς μακράς σχολικάς ἀργίας τῶν Χριστουγέννων καί τοῦ Πάσχα. Ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἐγγράφου προκύπτει ἐπίσης, ὅτι ὁ ἐφεσιβλήτος οὐχί σπανίως ἀπησχολεῖτο ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἐπί ἔλασσον τοῦ συμπεφωνημένου ἑβδομαδιαίου ὡραρίου. Οὐδαμόθεν ὅμως, κατ' ἐκτίμησιν τῶν προδιαληφθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, βεβαιοῦται περαιτέρω, ὅτι εἶχε συμφωνηθῇ, ὅπως

τῷ καταβάλληται ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ λαττωμένος μισθός ἢ ὅπως καλύπτωνται διά τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ αἱ ἀξιώσεις αὐτοῦ πρός καταβολήν συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς διά τάς ἐνδεχομένως ἐπί πλέον τῶν συμβατικῶς καθωρισμένων ὥρας διδασκαλίας του (ἐάν ὑποτεθῇ ὅτι ἠδύνατο νά συναφθῇ ἐγκύρως τοιαύτη συμφωνία (βλ. *Καποδίστριαν*, Ἑρμ. Α.Κ. 659, ἀριθ. 42, Α.Π. 181/1960, ΕΕΔ 19, 587 ἐπ., Π.Κ. 512/1962, ΕΕΔ 22, 606, ἐν περιπτώσει, καθ' ἣν, ὡς ἐν ἑπομένῃ σκέψει, πρός καθορισμόν τῆς ἀποζημιώσεως, ἐφαρμόζεται τό ἄρθρον 659 § 2 Α.Κ., ἀντί τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959). Ἐπί τῇ βάσει τῶν ἀνωτέρω στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐπραγματοποίησε, καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὡς ἄνω συμβατικοῦ ὡραρίου, κατά μέν τό ἀπό 17.10.1957 ἕως 31.10.1958 χρονικόν διάστημα 14 ἐπί πλέον ὥρας διδασκαλίας, κατά δέ τό ἀπό 1.11.1958 ἕως 7.3.1964 χρονικόν διάστημα 487 ἐπί πλέον ὥρας διδασκαλίας. Ἐσφαλῶς συνεπῶς ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα, κατά τό κεφάλαιον τοῦτο (καθ' ὃ καί μόνον προσβάλλεται διά τῆς ἐφέσεως), ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἐπραγματοποίησεν 1730 ὥρας διδασκαλίας ἐπί πλέον τῶν συμφωνημένων καί ἐπιδικάσασα αὐτῷ ἀντίστοιχον ποσόν δραχμῶν 58.104, κατά παραδοχήν τῆς ἐπικουρικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, στηριζομένης εἰς τάς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 904 ἐπ. Α.Κ.

Μετά ταῦτα, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 649, 653, 659 Α.Κ. καί 8 τοῦ νόμου 4020/1959, ὁ μισθωτός διά τήν ἐπί πλέον ἐργασίαν, ἣν παρέχει ὑπό τούς ὅρους τοῦ ἄρθρου 659 Α.Κ., ἤτοι ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ τοῦ ἐργοδότου (αἵτ νοεῖται οὐχί ἡ αἰφνιδίως καί ἀπροόπτως ἐμφανιζομένη, καθόσον εἶναι δυνατόν νά προβλέπηται αὕτη κατά τήν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων, ἀρκεῖ νά μή εἶναι διαρκοῦς φύσεως καί συνεπάγεται διαρκῆ πρόσθετον παροχήν ἐργασίας), δικαιοῦται παρά τοῦ ἐργοδότου συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, κανονιζομένης ἀναλόγως τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ καί τῶν εἰδικῶν περιστάσεων. Ἡ τοιαύτη ἀμοιβή παρέχεται ἐπί τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ., ἐάν ἡ ἐπί πλέον ἐργασία ἐκτελῆται νομίμως, ὡς συμβαίνει καί ἐν τῇ περιπτώσει, καθ' ἣν διά τῆς συμβάσεως ἐργασίας συμφωνεῖται ὡράριον ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ ὑπέλαττον τοῦ ἰσχύοντος ἀνωτάτου νομίμου χρονικοῦ ὁρίου ἢ ὅταν δέν ὑφίσταται κἄν νόμιμον ὡράριον ἐργασίας καί ὁρίζεται τοῦτο διά τῆς συμβάσεως, ὁπότε δέν τυγχάνουν ἐφαρμογῆς αἱ ἐπιβοηθητικῆς φύσεως διατάξεις τῶν ἄρθρων 904 ἐπ. Α.Κ., καθ' ἃς ζητεῖται ἡ ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς πρός τοῦτον παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας (βλ. *Καποδίστριαν*, Ἑρμ. Α.Κ. 659, ἀριθ. 8 ἐπ., 17 ἐπ., 20 ἐπ., 23, 24 ἐπ., 32 ἐπ., *Καυκᾶ*, Ἐνοχικόν Δίκαιον ὑπ' ἄρθρον 659, *Τούσῃ*, Ἐργατικόν Δίκαιον Α' § 29 σελ. 184 ἐπ., *Ἀποστολίδου*, Ἐνοχικόν Δίκαιον ὑπ' ἄρθρον 659). Οὕτω συνεπῶς προσδιοριζομένη ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ. ἀμοιβή φέρει τόν χαρακτῆρα μισθοῦ, ἐφ' ὅσον παρέχεται δυνάμει τῆς συμπληρωσάσης τούς ὅρους τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τοιαύτης διατάξεως τοῦ νόμου (arg. Α.Κ. 250 § 6, *Καποδίστριας*, Ἑρμ. Α.Κ. 653, ἀριθ. 2 ἐπ., 7, 74, 94 ἐπ., *Καυκᾶ*, ἔ.ἀ., *Τούσῃ*, ἔ.ἀ. ἰδίᾳ σημ. 2, Α.Π. 414/1964, ΕΕΔ 23, 779, Α.Π. 513/1960, 278/1961, ΕΕΔ 20, 21, 726, Π.Α. 23345/1962, ΕΕΔ 22, 278, Α.Π. 41/1961, ΕΕΔ 21, 598), καί ὑπόκειται ἐκ τοῦ λόγου τούτου εἰς τήν κατ' ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ. παραγραφήν, ἧς ἡ ἔναρξις, κατ' ἄρθρα 251 καί 253 Α.Κ., ὁρίζεται ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ παρεσχέθη ἡ ἐπί πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἐργασία, ὅτε ἐγεννήθη ἡ ἐκ ταύτης ἀξίωσις πρός καταβολήν συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς καί ἦτο δυνατή ἡ δικαστική ἐπιδίωξις αὐτῆς.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τῶν προδιαληφθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἐκ τῶν ὑπό τοῦ ἐφεσιβλήτου πραγματοποιηθεισῶν ὡς ἄνω ἐπί πλέον τῶν συμβατικῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐμπίπτουν εἰς τήν πρό τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς του (3.9.1965) πενταετῆ χρονικήν περίοδον, ὑπολογιζομένην ἀπό τῆς λήξεως τοῦ 1959 ἔτους, 338 τοιαῦται πρόσθετοι ὧραι ἐργασίας, τῶν ὑπολοίπων τοιούτων ἀναγομένων εἰς τό προγενέ-

στερον καὶ μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1959 χρονικὸν διάστημα. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ τῶν ἐν ἠγουμένῃ σκέψει ἀναπτυχθέντων προκύπτει ἀφ' ἑνὸς μέν, ὅτι αἱ ἀξιώσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ἀρχῆθεν συμφωνηθέντος ὡραρίου παροχῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν ὑφίσταται ἐκ τοῦ νόμου, οὐδὲ προσδιωρίσθη δι' ἐθίμου χρονικὸς περιορισμὸς τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως διὰ τὴν κατηγορίαν τῶν τοιούτων μισθωτῶν καὶ ὁπωσδήποτε ἡ ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας 30 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως ἀπασχόλησίς του οὐδέποτε ὑπερέβη τὰς 48 ὥρας ἑβδομαδιαίως, ἐὰν ἤθελεν ὑποτεθῇ, ὅτι ἔχει ἐφαρμογὴν ἐν τῇ κρινομένῃ περιπτώσει τὸ π.δ. 8/13.4.1942, ἄρθρον 18 (βλ. Ἐγγραφον 35798/1955 Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐν Ραπτάρχῃ Κ. Δ. Νομοθ. τόμ. 15, σελ. 46), θεμελιοῦνται ἐπὶ τοῦ διαληφθέντος ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ. καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν κατ' ἄρθρον 904 ἐπ. Α.Κ. περὶ ἀποδόσεως τοῦ δικαιολογήτως προσπορισθέντος εἰς τὸν ὠφελούμενον ὄφελους, ὡς ἐσφαλμένως ἐδέχθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Ἀφ' ἑτέρου δὲ καὶ αἱ μέχρι τῆς 31.12.1959 ἀξιώσεις τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς τοιαύτης αἰτίας ὑπέκειντο εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 250 § 17 Α.Κ. εἰδικωτέρου παραγραφήν, ὡς βασίμως προβάλλει ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τοῦ διὰ τῶν ἀντιτάσεων αὐτῆς τῆς παρούσης συζητήσεως παραδεκτῶς προτεινομένου προσθέτου λόγου ἐφέσεως, ὡς ἀναγομένου εἰς τὸ αὐτὸ κεφάλαιον τῆς ἀποφάσεως (Κίτσικοπούλου, Πολ. Δικ. 736 - 784 § § 709 ἐπ., 4 ἐπ., 932, Α.Π. 638/1962, Ἀρχ. Ν. ΙΔ' 192, Π.174/1964, Ἀρχ. Ν. ΙΕ' 391). Μετὰ ταῦτα ἐν ὅπως, μεταρρυθμιζομένης μερικῶς τῆς ἀποφάσεως, κατὰ παραδοχὴν οὐσίᾳ τοῦ 1ου λόγου ἐφέσεως ἐν μέρει, ὡς καὶ τοῦ ὡς ἄνω ἐκ τῶν προτάσεων προβαλλομένου, καὶ διατουμένης τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου πρὸς κατ' οὐσίαν ἐξέτασιν, κατ' ἄρθρα 778, 780 Πολ. Δικ. προσδιορισθέντα, συμφώνως τῷ ρηθέντι ἄρθρῳ 659 § 2 Α.Κ., ἡ ὀφειλομένη τῷ ἐφεσιβλήτῳ συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ διὰ τὴν ἐπὶ πλέον τῆς συμφωνηθείσης, ὡς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν του, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ (ἀπὸ τῆς 1.11.1958) συμφωνηθέντος μηνιαίου μισθοῦ τῶν δραχμῶν 3.500, μόνον διὰ τὸν ἀπὸ τῆς 1.1.1960 μέχρι τῆς 7.3.1964 χρόνον, καθ' ὃν παρεσχέθη ἡ ὡς εἴρηται ὑπ' αὐτοῦ πρόσθετος ἐργασία τῶν 338 ὡρῶν (καὶ καθ' ὃν δὲν εἶχεν εἰσέτι τεθῇ ἐν ἰσχύι ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, λόγῳ παραγραφῆς κατὰ τὸν προηγούμενον χρόνον τῶν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀξιώσεών του, ἄνευ τινὸς προσαυξήσεως, ἕνεκα τῶν περιστάσεων, ὑφ' ἃς ἀπησχολεῖτο ὁ ἐν λόγῳ μισθωτός, διότι, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ἡ πρόσθετος ἐργασία του κατὰ μὴ συνεχῆ διαστήματα παρείχετο οὐχὶ κατὰ τὴν νύκτα καὶ οὐχὶ ἐπὶ θυσίᾳ τῶν ὡρῶν ἀναπαύσεώς του, ὡς ἐκτελουμένη ἐπὶ ὀλίγας μόνον ὥρας ἑβδομαδιαίως (βλ. Καικᾶ, Ἐνοχ. Δίκαιον ἄρθρον 659 § 3 ιη'), καθισταμένης πρὸς τοῦτο δεκτὴν ἐν μέρει τῆς ἀγωγῆς ὡς πρὸς τὸ ρηθὲν κεφάλαιον, κατὰ τὴν μὴ ἐξετασθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἑτέραν νομικὴν βάσιν θεμελιώσεώς του ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ. (βλ. Κιτσικοπούλου Πολιτ. Δικ. 736 - 784 § § 639, 717 ἐπ., 1054, 1078 ἐπ., 1080, Α.Π. 174/1964, Ε.Δ. σχόλ., Α.Π. 659/1963, Ἀρχ. Νομολογίας ΙΣΤ' 574, Α.Π. 54/1960, Ἀρχ. Νομολογίας ΙΑ' 574, Α.Π. 54/1960, Ἀρχ. Νομολογίας ΙΑ' 309, Α.Π. 255/1960, Ἀρχ. Νομολογίας ΙΑ' 538, Α.Π. 169/1961, Ἀρχ. Νομολογίας ΙΒ' 491). Ὅθεν, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ποσοῦ τοῦ συμβατικοῦ μισθοῦ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ δραχμῶν 3.500 μηνιαίως κατὰ τὴν ἀνωτέρω χρονικὴν περίοδον, προκύπτει, ὅτι ἡ ὀφειλομένη αὐτῷ ὡς ἀνωτέρω συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 29,16 καθ' ὥραν (3.500 : 30 Χ 4) καὶ διὰ τὰς 338 ὥρας τοῦ τοιούτου διαστήματος εἰς δραχμὰς 9.856, αἵτινες δέον νὰ τῷ ἐπιδικασθοῦν, ὡς ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀντὶ τῶν δραχμῶν 58.104, ὃς ἐπεδίκασεν αὐτῷ ἡ ἐκκαλουμένη διὰ τὸ ἀγωγικὸν τοῦτο κεφάλαιον, συμψηφισθῆ δὲ ἡ δικαστικὴ δαπάνη τῆς παρούσης ἐκκλήτου δίκης μεταξὺ τῶν διαδίκων, ὡς ἐκ τῆς ἀμοιβαίας αὐτῶν ἥττης (Πολ. Δικ. 211 § 3),

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΕΙΣ ΠΑΤΡΙΚΟΝ ΟΙΚΟΝ ΥΠΟ ΥΙΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΤΕΚΝΟΥ

Άξίωσις καταβολής μισθού μέ έρεισμα σύμβασιν έργασίας

Υιοθεσία τέκνου καί τάξις αύτοῦ κατ' ἄρθρον 1579 Άστικοῦ Κώδικος.— Ὑποχρέωσις αὐτοῦ, σύν τοῖς ἄλλοις, πρός παροχήν ὑπηρεσιῶν εἰς τόν πατρικόν οἶκον κατ' ἄρθρον 149· Άστικοῦ Κώδικος, ὡς τό κατ' ἄρθρον 1494 Άστικοῦ Κώδικος τέκνον, μή θεμελιουμένη οὕτω κατ' ἀρχήν συμβάσεως ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀξίωσις υἱοθετηθείσης παρά τῆς ἐναγομένης πρός πληρωμήν εἰς αὐτήν μισθῶν, διότι παρεῖχεν ὑπηρεσίας εἰς τόν οἶκον αὐτῆς.

Ἡ ἀπόφασις, ἐπικαλουμένη τά ἄρθρα 1494 καί 1579 τοῦ Άστικοῦ Κώδικος, δέν ἀναγνώρισεν ὡς νόμῳ βάσιμον τήν τοιαύτην ἀξίωσιν τῆς υἱοθετηθείσης. (Ἴδετε διά τό θέμα καί *Α. Τούσην*, Οἰκογενειακόν Δίκαιον, ἐκδ. τρίτη, σελ. 541 ἑπ., 683 ἑπ.).

Θά διέφερε τό πρᾶγμα, ἄν ἐπρόκειτο περί παροχῆς ὑπηρεσιῶν ἐναντι ὑποσχέσεως υἱοθεσίας καί ἀποκαταστάσεως διά γάμου, τήν ὁποίαν δέν ἐξεπλήρωσεν ὁ ἐναγόμενος, ὁπότε θά ἠδύνατο ἡ ἐργαζθεῖσα νά ζητήσῃ διά τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (ἄρθρον 904 Α.Κ.) ἀγωγῆς τήν ἀπόδοσιν εἰς αὐτήν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου (ἴδετε Α.Π. 632/1962, εἰσηγητής *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 32, 157) (πρβλ. καί Α.Π. 260/1965, εἰσηγητής *Κ. Κλαματῆς*, ΕΕΔ 34, 985, περίπτωσις τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ψευδής ὑπόσχεσις γάμου, προκύψαντος οὕτω ἀποζημιώσεως τῆς ἐναγούσης βάσει τῶν περί ἀδικοπραξίας διατάξεων τῶν ἄρθρων 914, 928 Άστικοῦ Κώδικος).

Πρωτοδικεῖον Πατρῶν 145/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. *Εὐάγγ. Κρουσταλάκης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Πολίτης, Ι. Δότσικας

Ἡ ἐνάγουσα ἰσχυρίζεται διά τῆς ὑπό κρίσιν ἀγωγῆς, ὅτι τήν 9ην Δεκεμβρίου 1957 συνῆψε μετά τῆς ἐναγομένης σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, δυνάμει τῆς ὁποίας αὕτη ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωσιν νά παρέχῃ εἰς τήν ἐναγομένην τάς ὑπηρεσίας της διά τήν περιποίησιν τῆς οἰκίας της καί αὐτῆς ἀτομικῶς, ἡ τελευταία δέ αὕτη ὑπεσχέθη νά τήν υἱοθετήσῃ, εἰς περίπτωσιν δέ κατά τήν ὁποίαν δέν θά προέβαινεν εἰς τήν υἱοθεσίαν ἢ μετά ταύτην θά τήν ἐξέδιωκεν ἐκ τῆς οἰκίας της ἢ θά ἐξεποίει ταύτην, ἀνέλαβε τήν ὑποχρέωσιν νά καταβάλῃ εἰς αὐτήν 2.000 δραχμάς κατά μῆνα διά τό χρονικόν διάστημα τῆς παροχῆς εἰς αὐτήν τῶν ὑπηρεσιῶν της. Περαιτέρω ἡ ἐνάγουσα διατείνεται, ὅτι ἡ ἐναγομένη υἱοθέτησε ταύτην διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 591/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν, τήν ἐξεδίωξεν ὅμως ἐκ τῆς οἰκίας της τήν 25ην Αὐγούστου 1965, ἐκποιήσασα ταύτην, αἰτεῖται δέ, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη (ἐναγομένη) καί τῇ καταβάλῃ τό κατά τήν ὡς ἄνω συμφωνίαν ὀφειλόμενον εἰς αὐτήν ποσόν τῶν 184.000 δραχμῶν. Νομίμως φέρεται ἡ ἀγωγή αὕτη ἐνώπιον ἡμῶν κατά τήν προκειμένην διαδικασίαν (ἄρθρον 1 ἑπ. ν. ΓΦΟΔ') καί δέον ὅπως ἐρευνηθῇ ὡς πρός τήν ναμικήν καί οὐσιαστικήν της θεμελίωσιν.

Κατά τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1579 Α.Κ ἀπό τῆς υἱοθεσίας τό θετόν τέκνον ἐπέχει τόξον γνησίου ἔναντι τοῦ υἱοθετήσαντος, ὑποχρεούμενον, σύν τοῖς ἄλλοις, νά παρέχῃ τάς ὑπηρεσίας του εἰς τόν πατρικόν οἶκον συμφώνως πρός τό ἄρθρον 1494 Α.Κ. (*Τούσης*, Οἰκογ., 2α ἐκδ. § 217, σημ. 1). Ἐξ ἄλλου κατά τήν τελευταίαν ταύτην διάταξιν, τό τέκνον, ἐφ' ὅσον ἀποτελεῖ μέλος τοῦ πατρικοῦ οἴκου καί διατρέφεται ἐν αὐτῷ, ὑποχρεοῦται νά παρέχῃ εἰς τούς γονεῖς ἐν τῇ διοικήσει τοῦ οἴκου ἢ ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ὑπηρεσίας ἀναλόγους πρός τάς δυνάμεις καί τήν κοινωνικήν αὐτοῦ θέσιν. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ πρόσληψις προσώπου ἐν τῇ οἰκογενείᾳ ἐπί σκοπῷ υἱοθεσίας καί ἡ ὑπ' αὐτοῦ παροχή τῶν ὑπηρεσιῶν, τάς ὁποίας προσφέρουν συνήθως τά τέκνα, δέν θεμελιοῖ κατ' ἀρχήν σύμβασιν ἐργασίας (*Ἰγγλέσης*, Ἐργ. Δίκ. 1958 § 2, σελ. 36-37), δοθέντος ὅτι τό τέκνον παρέχει τάς ὑπηρεσίας ταύτας εἰς ἐκπλήρωσιν νομίμου καί οὐχί συμβατικῆς ὑποχρεώσεώς του, ἐφ' ἧς δέν ἐφαρμόζονται οἱ κανόνες μισθώσεως ἐργασίας (*Καποδίστριας*, ἐν Ἐρμ.Α.Κ., Εἰσαγ. 648-680, ἀριθ. 69, *Ζέπος* Ἐνοχ. Β' 2α ἐκδ. § 11, σελ. 309 σημ. 1). Καί ναί μέν δύναται νά συναφθῇ μεταξύ γονέως καί τέκνου (ρητή ἢ σιωπηρά) συμφωνία περί ἀντιμισθίας τοῦ διά τάς παρεχομένας ὑπηρεσίας (*Τούσης*, ἐνθ' ἀνωτ. σ. 168, σημ. 10α, *Ζέπος* ἐνθ' ἀνωτ.), ἵνα ὅμως αὕτη εἶναι ἔγκυρος ἀπαιτεῖται, ὅπως ἀφορᾷ τάς παρεχομένας πέραν τοῦ ἐν ἄρθρῳ 1494 Α.Κ. εἴδους καί

ΑΔΕΙΑΙ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΑΔΕΙΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΝ ΕΡΓΑΤΟΥ

Νόμιμοι συνέπειαι ἐκ τῆς ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν ἀδείας

Λῆψις ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν ἡμερῶν ἀδείας τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, κατ' Α.Ν. 539/1945, καὶ τοῦ χρόνου προϋπηρεσίας αὐτοῦ ὡς ἐργάτου.—Χρόνος χορηγήσεως τῆς ἀδείας, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις, οὐδὲ ἐπὶ καταβολῇ ἠυξημένης ἀποζημιώσεως.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ ἐν μὴ χορηγήσει τῆς ἀδείας.—Ὑπαλληλικὴ ἰδιότης ἠλεκτροσυγκολλητοῦ κατὰ τὸ Ν.Δ. 3763/1957.—Ἔννοια διατάξεων αὐτοῦ περὶ μὴ ἀναδρομικῆς καταβολῆς ἀποδοχῶν ἀδείας ὑπαλλήλων κλπ.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐρετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἀδείας κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 (ΕΕΔ 19, 806 ἐπ.) εἰς ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον, χωρὶς νὰ προσμετρηθῇ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτοῦ, διὰ τὸ μέγεθος τῆς διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἀδείας, ἡ προηγουμένη ὑπηρεσία αὐτοῦ ὡς ἐργάτου.

Ἐπρόκειτο περὶ ἀσφυκτικοῦ ἠλεκτροσυγκολλητοῦ, ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ ν.δ. 3763/1957 (ΕΕΔ 16, 1188) θεωρεῖται ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος. (Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ *Χ. Κασσίμου*, ΕΕΔ 16, 1291).

Τὸ ζήτημα τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου, ὅταν οὗτος κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τοῦ δικαιώματός του ἀδείας φέρῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου (διὰ τὸν διαχωρισμὸν τῆς ἰδιότητός του λαμβάνονται τὰ στοιχεῖα τοῦ ἄρθρου 1 ν.δ. 2655/1953, Α.Π. 215/1964, εἰσηγητὴς Στ. Σταυρόπουλος, ΕΕΔ 23, 728), ἔχει ἐπανειλημμένως ἀπασχολήσει τὰ Δικαστήρια, μὲ ἀταθερὰν ἔδῃ γνώμην, ὅτι συνυπο-

μέτρου ὑπηρεσίας (*Μπαλῆ*, Οἰκογ. § 146 ἐν τέλει, *Τούσης* § 168, Πρωτ) κου Ἀθ. 5804/1960, ΕΕΔ 19, 1201, Πρωτ) κου Θεσσαλονίκης 245/1955, ΕΕΔ 14, 487, Πρωτ) κου Ἀθηνῶν 5816/1953, Θέμ. ΞΔ' 1045. Ἴδε καὶ τὴν ἀπὸ 3.6.1932 ἀπόφ. τοῦ Γερμανικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἐν ΕΕΔ 14, 486), τῆς σχέσεως ἐν ἀμφιβολίᾳ θεωρουμένης ὡς οἰκογενειακοῦ δικαίου τοιαύτης (*Τούσης*, ἔνθ' ἀνωτ., σημ. 10 β).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐνάγουσα προσελήφθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἐναγομένης ἐν ἔτει 1957, συμφωνηθέντος μεταξὺ αὐτῶν ὅτι ἡ πρώτη τούτων θὰ περιποιῆται καὶ θὰ βοηθῇ τὴν δευτέραν, ἥτις ἔκτοτε, ἀλλὰ καὶ μέχρι τοῦ ἔτους 1965, ἦτο μὲν γραία (75 περίπου ἐτῶν κατὰ τὸ ἔτος 1957), δὲν ἦτο ὅμως ἐντελῶς ἀνίκανος πρὸς οἰκιακὰς ἐργασίας. Μεταξὺ τῶν διαδίκων συνεφωνήθη περαιτέρω, ὅτι ἡ ἐναγομένη θὰ υἱοθέτει τὴν ἐνάγουσαν, ὅπερ καὶ ἐγένετο διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 591/1958 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πατρῶν. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγούσης ὅτι συνεφώνησαν, κατὰ τὴν πρόσληψίν της, καὶ μισθὸν ἐκ 2.000 δραχμῶν κατὰ μῆνα, ὅστις θὰ κατεβάλλετο εἰς αὐτὴν (ἐνάγουσαν) κατὰ τὴν (καθ' οἱονδήποτε τρόπον) λύσιν τῆς συνδεούσης αὐτὰς σχέσεως, δὲν φαίνεται πιθανός, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι καὶ τὸ ποσὸν τοῦ μηνιαίου μισθοῦ (2.000) ἦτο ὑπερβολικὸν διὰ τὸ ἔτος 1957 καὶ ἡ ὑπόσχεσις τῆς υἱοθεσίας, ἐξ ἧς θὰ ἐδημιουργεῖτο μεταξὺ τῶν διαδίκων σχέσις κατ' ἐξοχὴν ἠθικὴ καὶ στενή, ἀπέκλειε πᾶσαν συζήτησιν περὶ ἀμοιβῆς. Τοῦτο ἄλλως τε ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ἡ ἐνάγουσα ἐστερεῖτο πατρὸς καὶ διέμενε μακρὰν τῆς εἰς δεύτερον γάμον ἐλθούσης μητρός της, ἐπεθύμει δὲ νὰ ἀνεύρῃ οἰκογενειακὴν ὑποστήριξιν καὶ ἀγάπην, οὐχὶ δὲ νὰ δημιουργήσῃ μετὰ τῆς ἐναγομένης ἐργασιακὴν σχέσιν. Ἐξ ἄλλου καὶ αἱ παρασχεθεῖσαι ὑπὸ τῆς ἐναγούσης εἰς τὴν ἐναγομένην ὑπηρεσίαι (καθαριότης τῆς οἰκίας, παρασκευὴ φαγητοῦ, περιποίησις τῆς ἐναγομένης) εὑρίσκοντο ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1494 Α.Κ., δοθέντος ὅτι αὕτη (ἐνάγουσα) ἀπετέλει μέλος τοῦ οἴκου τῆς ἐναγομένης θετῆς μητρός της καὶ διετρέφετο ἐν αὐτῷ, αἱ δὲ ὑπηρεσίαι αὗται ἦσαν ἀνάλογοι πρὸς τὰς δυνάμεις καὶ τὴν κοινωνικήν της θέσιν. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα δὲν πρόκειται ἐργασιακὴ σύμβασις, ἀλλὰ σχέσις οἰκογενειακοῦ δικαίου, ἐξ ἧς ἐνδεχομένως τίκτονται ἕτεραι ἀξιώσεις τῆς ἐναγούσης, οὐχὶ ὅμως τοιαῦται πρὸς καταβολὴν μισθοῦ. Ἀπορριπτέα ὅθεν κρίνεται ἡ ἔνδικος ἀγωγή, κατὰ τὴν κυρίαν βάσιν, ὡς ἀβάσιμος, κατὰ δὲ τὴν ἐπικουρικὴν τοιαύτην τὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὡς μὴ νόμιμος, δοθέντος ὅτι, χωρησάσης τῆς υἱοθεσίας, ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐναγούσης ἐγένετο εἰς ἐκπλήρωσιν νομίμου αἰτίας (ὅρα Πρωτ) κου Ἀθηνῶν 5804/1960, ἔνθ' ἀνωτ., *Ἀγαλλόπουλου*, ἔνθ' ἀνωτ.).

λογίζεται καὶ ἡ προϋπηρεσία ὡς ἐργάτου (Ἴδετε οὕτω καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7307/1965, εἰσηγητὴς *Χ. Καλαπασίας*, ΕΕΔ 21, 863, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12389/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Χρονόπουλος*, ΕΕΔ 24, 1114).

Τὸ Πρωτοδικεῖον ἐβασίσθη καὶ εἰς τὴν ὁμοίως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920 διαμορφωθεῖσαν νομολογιακὴν ἄποψιν (Α.Π. 575/1960, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Μ. Παντελῆς*, ΕΕΔ 20, 36), ἐκτὸς ἂν ὡς ἐδέχθη ἡ Ὁλομέλεια τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνάθεσις εἰς τὸν ἐργάτην τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας ἔχῃ, κατὰ τὴν περὶ τούτου, εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ἐκφρασθεῖσαν βούλησιν τῶν μερῶν, τὴν ἔννοιαν τῆς διὰ ταύτης συνάψεως νέας συμβάσεως καὶ καταργήσεως τῆς ἀρχικῆς τοιαύτης, καταργήσεως μὴ ἐπερχομένης, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀναθέσεως εἰς τὸν ἐργάτην ὑπηρεσιῶν κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῶν καὶ συνεχίσεως ὑπὸ τούτου ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην τῆς παροχῆς τῶν τοιούτων ὑπηρεσιῶν του.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ὅμως τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου δὲν δύνανται ταῦτα νὰ χωρήσουν, διότι δὲν ἀνέθεσεν ὁ ἐργοδότης εἰς τὸν μισθωτὸν ἄλλο εἶδος ἐργασίας, ἐκ τοῦ ὁποίου νὰ μεταπίπτῃ ὁ ἐργάτης εἰς θέσιν ὑπαλλήλου, ἀλλ' ὁ Νομοθέτης, λαβὼν ὑπ' ὄψιν τὸ αὐτὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας, ἐχαρακτήρισε τὸν μισθωτὸν ὡς ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον.

Ἄλλο τὸ ζήτημα ἂν, ὡς ἐν προκειμένῳ, ὁ Νομοθέτης διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 4 τοῦ ἀνωτέρω ν.δ. 3763/1957 ἠθέλησε νὰ ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων διατάξεις, ὡς πρὸς τὰ ἐξ αὐτῶν ἀποτελέσματα ἀπὸ τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, τοῦτο δὲ ἐπαναλαμβάνεται καὶ ἐν ἄρθρῳ 2, κατὰ τὸ ὁποῖον «ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ν.δ/τος οὐδεμία ἀξίωσις δύναται νὰ γεννηθῇ δι' ἀναδρομικὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ἀδείας ὑπαλλήλων ἢ ἄλλως πρυσαυξήσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ των».

Ἐφ' ὅσον ὅμως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀδείας, τῆς ὁποίας ἔκαμε χρῆσιν ὁ μισθωτός, ἦτο πλέον ὑπάλληλος, ἐδικαιοῦτο τῆς ἀδείας τοῦ ὑπαλλήλου (μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957), πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἠθέλησεν ὁ Νομοθέτης νὰ συμβαίνῃ μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957.

Περαιτέρω, κατ' ἀνάγκην, θὰ ὑπολογισθῇ ὁ χρόνος ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου, ὡς ὀρθῶς νομολογεῖται, διότι, ἄλλως, θὰ ἐφθάνομεν εἰς τὸ παράλογον ἀποτέλεσμα νὰ δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἀδείας μετὰ βασικὸν χρόνον ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ἓν ἔτος μετὰ τὸ ν.δ. 3763/1957, μὴ ὑπολογιζομένου τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας του ὡς ἐργάτου.

Ἄλλὰ τὸ παράλογον τοῦτο βεβαίως εἶναι ἀδιανόητον νὰ ἠθέλησεν ὁ σώφρων Νομοθέτης.

Ἁπλῶς ἠθέλησεν ὁ νόμος 2112/1920 καὶ ὁ ἀ.ν. 539/1945 ὡς πρὸς τὴν ἄδειαν τῶν ὑπαλλήλων, νὰ ἐφαρμόζωνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν. 3763/1957. (Ἴδετε καὶ Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν, ΕΕΔ 16, 1190).

Ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ἐκ τῆς ἀρνήσεως τ ἐργοδότου πρὸς χορήγησιν τῆς νομίμου ἄδε ας τὸ Πρωτοδικεῖον ἠκολούθησε τὰ ὑπὸ τ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα 414/1964, εἰσ γητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 23, 779, Α.Π 518/1965, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 25, 10

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8120/1966

Δικαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Γρ. Παπαγεωργίο*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Τριτσιμπίδας, Ι. Κωτσ βελος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμεν ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων κα ἤδη ἐφεσίβλητος, ἰσχυρισθεὶς ὅτι, δυνάμ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστο χρόνου, ἀπασχολεῖται παρὰ τῇ ἐναγομέν Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Δ ὡς ἠλεκτροσυγκολλητής, ἀπὸ τοῦ ἔτους 195 ὅτι ἀπὸ 31.10.1962 ἐκτήσατο ἄδειαν ἠλεκτρο συγκολλητοῦ καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐχορήγη σεν εἰς αὐτὸν ἄδειαν ἀναπαύσεως δέκα ἑ (16) ἡμερῶν κατὰ τὸ ἔτος 1964 καὶ οὐχ εἴκοσι ἓξ (26) τοιούτων, ἠτήσατο τὴν κατα ψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς πληρωμὴν αὐτ τῶν ἀποδοχῶν δέκα (10) ἡμερῶν προσαυξη μένων κατὰ 100%. Ἐπὶ τῆς ἀγωγῆς ταύτη ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεχθεῖσα τὴν ἀγωγήν, κατὰ τῆς ἀποφάσεως δὲ ταύτη παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρ θρου 2 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεω κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδειῶν μετ' ἀ ποδοχῶν, ἀποβλεπούσης εἰς τὴν κατὰ τὴ ἡμέραν λήξεως τῆς ἀδείας ἰδιότητα τοῦ μι σθωτοῦ (πρβλ. *Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατ. Δί ον., σελ. 247, ΕΕΔ 21, 813, σημ. *Συντάξεως*) ἐὰν ὁ ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος ἔχῃ καὶ προη γουμένην ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσίαν ἐργάτου παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει πρὸς κάθο ρισμὸν τῆς διαρκείας τῆς ἀδείας ἀναπαύσε ως, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν οὐ μόνον ἡ παρ' αὐ τοῦ προσφερθεῖσα ἐν ἰδιότητι ὑπαλλήλου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὑπηρεσία, ἀλ λὰ καὶ ἡ προτέρα ἐν συνεχείᾳ παρὰ τῇ ὑπο κειμένῃ ἐπιχειρήσει ὑπηρεσία αὐτοῦ ὡς ἐρ γάτου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀνά θεσις εἰς τὸν ἐργάτην τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπη ρεσίας ἔχῃ, κατὰ τὴν περὶ τούτου εἴτε ρη τῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ἐκφρασθεῖσαν βούλησιν τῶν μερῶν, τὴν ἔννοιαν τῆς διὰ ταύτης συνά ψεως νέας συμβάσεως καὶ καταργήσεως τῆς ἀρχικῆς ταύτης. (Α.Π. 575/1960, Ὁλομελεί ας, ΕΕΔ 20, 37, ἀποφανθεῖσα ὁμοίως ἐπὶ

τοῦ ἀναλόγου θέματος ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920). Ἀντίθετος ἐκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς τὸ μὴ θαλπόμενον ὑπὸ τῆς λογικῆς ἀποτέλεσμα νὰ μὴ δικαιοῦται παντάπασιν ἀδείας ὁ ἀποκτήσας τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ἐπὶ σειρὰν ἐτῶν ἐργάτης, ἐὰν δὲν εἶχε συμπληρώσει ὡς ὑπάλληλος τὸν βασικὸν χρόνον διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ δικαιώματος ἀδείας.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων, ἤδη ἐφεσίβλητος, προσληφθεὶς κατὰ τὸ ἔτος 1955 παρὰ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης Βιομηχανικῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «...» διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐργάζεται ἐκτοτε παρ' αὐτῇ ὡς ἠλεκτροσυγκολλητής, ἀπασχολούμενος εἰς ἐργασίας ἠλεκτροσυγκολλήσεως καὶ ὅτι κατὰ τὴν 31.10.1962 ἐκτήσατο ἄδειαν ἠλεκτροσυγκολλητοῦ Β' τάξεως, θεωρούμενος ἐκτοτε ὡς ὑπάλληλος, συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν. δ)τος 3763/1957, ὁρίζουσαν ὅτι οἱ ἠλεκτροσυγκολληταί, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εἰς ἐργασίας ἠλεκτροσυγκολλήσεως καὶ εἶναι κάτοχοι σχετικῆς ἀδείας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 6422/1934 καὶ τὰ εἰς ἐκτέλεσιν τούτου διατάγματα, χαρακτηρίζονται καὶ εἶναι ὑπάλληλοι, ὅσον ἀφορᾷ τὴν φύσιν τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὴν σχέσιν ἐργασίας πρὸς τὸν ἐργοδότην των, εἴτε οὗτος εἶναι φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, εἴτε εἶναι Δῆμος ἢ Κοινότης, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ "Ἵδρυμα κλπ». Κατ' ἀκολουθίαν τούτων καὶ μὴ βεβαιουμένου περαιτέρω ὅτι οἱ διάδικοι ἐξέφρασαν εἴτε ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, τὴν βούλησίν των περὶ συνάψεως νέας συμβάσεως ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ὡς ἄνω ἀδείας ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου, καὶ καταργήσεως τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως, ὀφισταμένου ἄλλωστε περὶ τῆς μὴ συνάψεως νέας συμβάσεως βεβικασμένου ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ.7629/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. Γ?ΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, καταστάσης τελεσιδίκου, δι' ἀπορρίψεως τῆς κατ' αὐτῆς ἀσκηθείσης ἐφέσεως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12391/1965 ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ προγενεστέρα ἀγωγὴ τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἐπιδικάσεως βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ τῆς αὐτῆς ἐννόμου σχέσεως ἀποδοχῶν ἀδείας ὑπαλλήλου ἔτους 1963, προσηυξημένων κατὰ 100 ο)ο, ὅπερ παραδεκτῶς ἐπικαλεῖται ὁ ἐνάγων, τῆς καταργήσεως ἐξ ἄλλου τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως μὴ ἐπερχομένης ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς μνησθείσης ἀδείας, οὐδόλως ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων καὶ τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, κρίνασα ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς διαρκείας τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ ἐνάγοντος ἔτους 1964 εἶναι ὑπολογιστέα καὶ ἡ διανυθεῖσα ὑπὸ τούτου πρότερα ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσία του ὡς ἐργατοτεχνίτου ἐν τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει, ἐφ' ᾧ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος τῆς ἐφέσεως λόγος, κατὰ τὴν πρώτην τῶν ἐν αὐτῷ αἰτιάσεων, ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἀποβαίνει.

Κατὰ τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 4 καὶ 5 § 1 τοῦ μνησθέντος ἀν. ν. 539/1945 τὴν δι' αὐτοῦ ὁριζομένην ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν, ἀπὸ τοῦ δικαιώματος τῆς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται παραίτησις, οὐδὲ ἐπὶ καταβολῇ ἠὐξημένης ἀποζημιώσεως, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης νὰ χορηγῇ εἰς τὸν μισθωτὸν ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς διατυπώσεως τῆς σχετικῆς αἰτήσεως τούτου καὶ ἐντὸς τοῦ ἰδίου ἡμερολογιακοῦ ἔτους. Ταυτομένης δὲ οὕτω ἐκ τοῦ νόμου «ὡρισμένης ἡμέρας», ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 341 § 1 Α.Κ. πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, δεδομένου ὅτι εἶναι ὡρισμένη ἡ ἀφετηρία καὶ ἡ λῆξις τῆς σχετικῆς προθεσμίας, ὁ ἐργοδότης, μὴ χορηγήσας ἀδικαιολογήτως τὴν ἄδειαν, καθίσταται ὑπερήμερος ἀπὸ τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας ταύτης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 341 § 1 καὶ 342 Α.Κ., ἀδυνάτου δὲ οὔσης, μετὰ τὴν παρέλευσιν τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας τοῦ ἔτους τούτου, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 335 καὶ 207 Α.Κ. εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ μισθωτοῦ, περιλαμβάνουσαν τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ τοῦ χρόνου τῆς μὴ χορηγηθείσης ἀδείας. Ἀφ' ἑτέρου κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957, δι' οὗ προσετέθη ἐδάφιον εἰς τὴν παρ. 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὡς ἄνω ἀν. ν. 539/1945, ἐργοδότης, ἀρνούμενος τὴν χορήγησιν εἰς μισθωτὸν αὐτοῦ τῆς νομίμου κατ' ἔτος ἀδείας του, ὑποχρεοῦται ὅπως ἅμα τῇ λήξει τοῦ ἔτους, καθ' ὃ δικαιοῦται ἀδείας ὁ μισθωτός, καταβάλῃ εἰς αὐτὸν τὰς ἀντιστοίχους ἀποδοχὰς τῶν ἡμερῶν ἀδείας ηὐξημένας κατὰ 100 ο)ο. Ἡ κατ' ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἀπαιτουμένη ὑπαιτιότης τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ ἀρνήσει του πρὸς χορήγησιν τῆς ἀδείας, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλο τι ἐν τῷ νόμῳ, ἀρκεῖ νὰ συνίσταται καὶ εἰς ἐλαφρὰν ἀμέλειαν, κατὰ τὸν ἐν ἄρθρῳ 330 Α.Κ. κανόνα (Α.Π. 414/1964, ΕΕΔ 23 σ. 779).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἠτήσατο τὴν χορήγησιν αὐτῷ ἀδείας κατὰ τὸ ἔτος 1964, ἡ δὲ ἐναγομένη ἐχορήγησεν αὐτῷ ἄδειαν 16 ἡμερῶν, ἐνῷ οὗτος, κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 § 1 ἐδ. α'

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΠΑΡΟΧΗ ΠΑΡΑΝΟΜΟΥ ΥΠΕΡΩΡΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΙΣ

Ὧραι ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων

Χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κατὰ τὸ ἀπὸ 8/8.9.1950 Β.Δ.—Ἔννοια τούτου.—Τίνες αἱ παράνομοι ὑπερωρίαι, διὰ τὰς ὁποίας ὀφείλονται αἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεις.—Ἀκυρότης μετὰ τὸ Ν.Δ. 4020/1959 συμβάσεων περὶ καλύψεως ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας διὰ μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ.— Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς καὶ πρόσθετος ἀμοιβή.—Ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ ἀπαιτήσεων ἄρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959.—Γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεως καὶ κατήχθησαν εἰς δίκην ἀξιώσεις αὐτοῦ ἐξ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἐκ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτάς.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ἦτο ἐφαρμοστέον, ὡς ἐφαρμόζει τοῦτο καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, τὸ ἀπὸ 14/8.9.1950 Β.Δ. περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν τούτων (ΕΕΔ 9, 911), τὰ ὁποῖα, σημειωτέον, κατὰ τὰ ὀρθῶς νομολογηθέντα, ἐφαρμόζεται μόνον ἐπὶ τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐπιχειρήσεων καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀπασχολοῦνται εἰς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, ὡς ἐπὶ οἰκιακῶν ὁδηγῶν. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 1064, καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὴν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἴδετε τὴν Α.Π. 59/1965, εἰσηγητὴς Α. Κωστέρης, ΕΕΔ 24, 351, καὶ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ἔνθα ρύθμισις τοῦ θέματος ἀμοιβῆς καὶ ἀποζημιώσεων ἐξ ὑπερωριῶν).

Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ καθορισμοῦ τῶν ἡμερῶν ἀδείας τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν» (ἄρθρον 1 παρ. 1 καὶ 2 ἐδ. α'), ἐδικαιοῦτο τοιαύτης ἐξ 26 ἡμερῶν, ἅτε τῆς ὡς ἐργάτου προϋπηρεσίας τοι λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν ἡμερῶν ἀδείας. Ἡ μὴ χορήγησις εἰς τὸν ἐνάγοντα τῆς νομίμου ὡς ἄνω ἀδείας, ἀλλ' ἐλλιποῦς τοιαύτης, ὀφείλεται, κατὰ τὰ ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιωθέντα, εἰς ὑπαιτιότητα τῆς ἐκκαλούσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, καθ' ὅσον αὕτη ἀφ' ἑνὸς μὲν ἐγνώριζεν, ὡς ἡ ἰδία συνομολογεῖ, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἀφ' ἧς ἐγένετο κάτοχος ἀδείας ἠλεκτροσυγκολλητοῦ, ἐχαρακτηρίζετο νόμῳ ὡς ὑπάλληλος, καὶ ἀφ' ἑτέρου, τυγχάνουσα, κατὰ τὰ ἐκ τῶν αὐτῶν ἀποδείξεων βεβαιωθέντα, ὀργανωμένη καὶ σοβαρὰ ἐπιχείρησις μὲ ὀργανωμένην Νομικὴν Ὑπηρεσίαν, ὤφειλε νὰ γνωρίζῃ, καταβάλλουσα τὴν ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἀπαιτουμένην ἐπιμέλειαν, ὅτι διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς διαρκείας τῆς νομίμου ἀδείας τοῦ ἐφεσιβλήτου εἶναι ὑπολογιστέα καὶ ἡ διανυθεῖσα ὑπὸ τούτου πρότερα ἐν συνεχείᾳ ὑπηρεσία του ὡς ἐργατοτεχνίτου, τοσοῦτο μᾶλλον καθ' ὅσον, μετὰ τὴν παρ' αὐτῆς ἐπικαλουμένην πρὸς δικαιολόγησιν προβαλλομένης καλοπίστου πεπαιθήσεώς της, ὑπ' ἀριθ. 745/1958 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐδημοσιεύθη ἡ μνηθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 575/1960 τοιαύτη τῆς Ὁλομελείας τοῦ αὐτοῦ δικαστηρίου, δι' ἧς ἐγκατελείφθη ἡ ἄποψις περὶ μὴ συνυπολογισμοῦ τῆς προϋπηρεσίας ὡς ἐργάτου διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112, ἡ χρησιμεύουσα ὡς στήριγμα τῆς πρώτης κατὰ τοῦ συνυπολογισμοῦ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἐργάτου διὰ τὸ μέγεθος ἀδείας τούτου ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου. Ἐξ ἄλλου ἡ διάταξις τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3763/1957, καθ' ἣν «ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος οὐδεμία ἀξίωσις δύναται νὰ γεννηθῇ δι' ἀναδρομικὴν καταβολὴν ἀποδοχῶν ἀδείας ὑπαλλήλων ἢ ἄλλης προσαυξήσεως ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τῶν περὶ ὧν τὸ παρὸν ν.δ. μισθωτῶν», δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ δὲν πρόκειται περὶ ἀναδρομικῆς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νομοθετικοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀπὸ τῆς λήψεως τῆς ἀδείας ἠλεκτροσυγκολλητοῦ καταβολῆς ἀποδοχῶν ἀδείας ἀναπαύσεως. Ἑπομένως ὀρθῶς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο ἀδείας ἀναπαύσεως κατὰ τὸ ἔτος 1964 ἐξ 26 ἡμερῶν καὶ ἐπεδίκασεν αὐτῷ τὸ ποσὸν τῶν 2.600 δραχμῶν δι' ἀποδοχὰς μὴ χορηγηθεισῶν ὑπολοίπων ἡμερῶν ἀδείας, ἡ ζητουμένας κατὰ 100 ο/ο, ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν ὁποίων οὐδὲν διατυποῦται παράπονον, αἱ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἐφέσεως ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι ἀποβαίνουσιν.

ρί Κυριακῆς ἀναπαύσεως», συνεπῶς ἐργαζόμενοι κατὰ ταύτας δικαιοῦνται τῆς ἐξ 75 ο/ο προσαυξήσεως τοῦ νομίμου μισθοῦ των κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς κοθεντικῶς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 (ΕΕΔ 12, 388), ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον.

Ὁ νόμιμος μισθὸς τῶν ἐν λόγῳ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πρὸ τῆς 20 Μαρτίου 1964 διείπετο ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1960 διαιτητικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 29, 327) καὶ ἐφεξῆς (ἀπὸ 20 Μαρτίου 1964) ὑπὸ τῆς ἀπὸ 20 Μαρτίου 1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 893), ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541/5918/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 1146) ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1965.

Ὡς πρὸς τὸ κῦρος γενικῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως ἴδετε καὶ τὴν ὁμοίως ἀποφανθεῖσαν, ἐπικαλουμένην καὶ αὐτὴν τὴν Α.Π. 672/1962, ΕΕΔ 22, 156, Πρωτοδικεῖου Ἀθηνῶν 21242/1965, εἰσηγητὴς *Θ. Μέκκαλης*, ΕΕΔ, 25, 27, *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 424, ἀριθ. 119, καὶ διὰ τὸ κῦρος τῆς παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ἀξιώσεων ὁμοίως τὴν ἀνωτέρω ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 850, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16136/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Γρίβας*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ὀρ. Καυλούνης, Δ. Παπασταύρου.

Τὸ ἀπὸ 8/8.9.1950, ἓ. δ)γμα «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἀγοραίων (ταξὶ) καὶ ἰδιωτικῆς χρήσεως αὐτοκινήτων» διὰ μὲν τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ καθορίζει τὰ χρονικὰ ὅρια ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων, διὰ δὲ τοῦ ἄρθρου 2 ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἡ ἀπασχόλησις τῶν εἰς τὸ αὐτοκίνητα ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀσχολουμένων ὁδηγῶν δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 ἐργασίμους ὥρας καθ' ἑβδομάδα. Ἡ ἡμερησία ἐργασία δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 12 ὥρας, εἰς ἃς ὑπολογίζονται αἱ ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως διαδρομαί, στάσεις, ἀναμοναί, διακοπαὶ καὶ πᾶσα ἐργασία σχετικὴ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου, τῆς ἐν τῇ λειτουργίᾳ (κινήσει) τοῦ αὐτοκινήτου ἡμερησίας ἐργασίας μὴ δυναμένης πάντως νὰ ὑπερβῇ τὰς 6 ὥρας.

Κατὰ τὴν σαφῆ τῶν ὁρισμῶν τοῦ ὡς ἄνω ἓ. δ)τος ἔννοιαν δι' αὐτῶν τάσσεται ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον τῆς καθ' ἑβδομάδα ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἐκ τεσσαράκοντα ὀκτὼ ἐργασίμων ὡρῶν. Ἐν συνεχείᾳ δὲ καθίσταται ἐπιτρεπτὴ ἡ ἐπὶ 12 ὥρας τὸ παλαιὸν ἡμερησία ἐργασία, εἰς ἣν συνυπολογίζονται αἱ ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως διαδρομαί, στάσεις, ἀναμοναί, διακοπαὶ καὶ πᾶσα ἐργασία σχετικὴ μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου, τῆς ἐν λειτουργίᾳ (κινήσει) τοῦ αὐτοκινήτου ἡμερησίας ἐργασίας μὴ δυναμένης νὰ ὑπερβῇ τὰς ὀκτὼ ὥρας, ὡς ἐν αὐτῷ ἐπὶ λέξει ὁρίζεται. Εἰρήσθω ὅτι τὸ ὡς ἄνω ἓ. δ)γμα ἐξεδόθη κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 6 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Διασκέψεως τῆς Οὐασιγκτῶνος ὁριζομένην διαδικασίαν (ὡς τοῦτο σαφῶς ἐκ τοῦ προοιμίου αὐτοῦ προκύπτει), ἤτοι κατόπιν σχετικῆς γνωμοδοτήσεως τῶν οἰκείων ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων καὶ ἐπομένως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιεχομένης διατάξεως, ἐπιτρεπούσης τὴν ἀπὸ τοῦ ὀκταώρου παρέκκλισιν, ὑπὸ τὸν περιορισμὸν ὅτι διὰ τὴν πέραν τοῦ ὀκταώρου ἐργασίαν ὀφείλεται ἀντιμισθία, προσαυξημένη κατὰ 25 ο)ο ἐν σχέσει πρὸς τὴν κανονικὴν τοιαύτην. Συνεπῶς διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς ἄνω ἓ. δ)τος καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 6 τῆς ὡς ἄνω Διεθνοῦς Συμβάσεως ἐσκοπήθη προδήλως, ὅπως ἡ πέραν τῶν ὀκτὼ καὶ μέχρι 12 ὡρῶν ἡμερησία ἐργασία τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν καταστῇ πρόσθετος νόμιμος ἀπασχόλησις τούτων, δι' ἣν δικαιοῦνται οὗτοι ἀντιμισθίας, προσαυξημένης κατὰ 25 ο)ο ἐν σχέσει πρὸς τὴν κανονικὴν τοιαύτην, κατὰ ῥητὴν περὶ τούτου διάταξιν τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 6 τῆς ἐν λόγῳ Διεθνοῦς Συμβάσεως. (Οὕτω Νομ. Συμβουλίου Κράτους Γνωμ. 80/1961 ΕΕΔ 20, σελ. 381). Ὅθεν ἡ μέχρι τῶν 8 ὡρῶν ἡμερησίως καὶ 48 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα εἶναι ἡ κανονικὴ ἐργασία τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν, ἡ πέραν τῶν ὀκτὼ καὶ μέχρι 12 ὡρῶν ἡμερησίως ἢ ἡ πέραν τῶν 48 καὶ μέχρι 72 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα ἐργασία εἶναι νόμιμος ὑπερωρία, δι' ἣν ὀφείλεται ἀντιμισθία, προσαυξημένη κατὰ 25 ο)ο, καὶ ἡ πέραν τῶν 12 ὡρῶν καὶ 72 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα εἶναι παράνομος, δι' αὐτὴν δὲ δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεις, ὡς καὶ τοιαύτης κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959. Εἰρήσθω ὅτι μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4020/1959 (12.11.1959) διὰ τὴν παράνομον ὑπερεργασίαν ὀφείλεται μόνον ἀποζημίωσις κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ προσαύξησις ἐξ 75 ο)ο τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου. Ἐπίσης μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου εἶναι ἔγκυρος ἡ σύμβασις, ὅπως αἱ ὑπερωριακαὶ ἀξιώσεις καλύπτωνται ὑπὸ τοῦ καταβαλλομένου ὑπερτέρου μισθοῦ, ἐφεξῆς δὲ ἄκυρος ἡ σύμβασις περὶ καταβολῆς πέραν τοῦ

μισθοῦ ἑνός ὡρισμένου ποσοῦ πρὸς ἱκανοποίησιν ὑπερωριακῶν ἀξιώσεων.

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὸ ἀπὸ 15.2.1962 μέχρι 31.7.1965 χρονικὸν διάστημα ἀπησχολεῖτο εἰς τὴν ὡς ἄνω ἐργασίαν, ἤτοι ὡς ὁδηγὸς ἐπιβατικοῦ αὐτοκινήτου, ἀπασχολούμενος καθ' ἑκάστην ἐπὶ 12 ὥρας συμπεριλαμβανομένων εἰς ταύτας τῶν ἐκ τοῦ σταθμοῦ διανυκτερεύσεως διαδρομῶν, στάσεων, ἀναμονῶν, διακοπῶν, ὡς καὶ πάσης ἐν γένει ἐργασίας, σχετικῆς μὲ τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ αὐτοκινήτου, ἐν κινήσει δὲ οὐχὶ πέραν τῶν 8 ὡρῶν. Διὰ τὴν τοιαύτην πέραν τῶν ὀκτὼ καὶ μέχρι 12 ὡρῶν νόμιμον ἀπασχόλησιν τοῦτου, ἀνερχομένην καθ' ἕκαστον μῆνα εἰς 100 ὥρας, ἡ ἐφεσίβλητος κατέβαλλεν εἰς αὐτὸν παγίως τὸ ποσὸν τῶν 863 δραχμῶν πέραν τοῦ ἐκ δραχμῶν 2245 κατὰ μῆνα μισθοῦ του. Κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὅμως ἐκτιθέμενα ὁ ἐκκαλῶν διὰ τὴν τοιαύτην πρόσθετον ἀπασχόλησίν του ἐδικαιοῦτο τὸ ἐκ δραχμῶν 11,22 ὡρομίσθιόν του, προσηυξημένον κατὰ 25 ο)ο, ἤτοι καθ' ἕκαστον μῆνα δραχμὰς 1392 (ὥραι 100 Χ 1392 τὸ προσηυξημένον ὡρομίσθιον), ἔναντι τῶν ὁποίων ἐλάμβανε δραχμὰς 863 καὶ ὡς ἐκ τούτου προκύπτει διαφορὰ ὑπὲρ αὐτοῦ, ἀνερχομένη εἰς τὸ ποσὸν τῶν 21.953,50 (μῆνες 41 1½ Χ529 δραχμαὶ ἡ διαφορά). Ἐκ τῶν προσκομιζομένων ὡσαύτως ἐξοφλητικῶν ἀποδείξεων τῆς ὑπογραφῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος προκύπτει, ὅτι οὗτος κατὰ μῆνα Αὔγουστον 1965 ἐπραγματοποίησεν 176 1/2 ὥρας ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, κατὰ μῆνα Σεπτέμβριον 1965 ἐπραγματοποίησεν 171 ὥρας καὶ κατὰ μῆνα Ὀκτώβριον 1965 ὥρας 117, ἔλαβε δὲ ἀντιστοίχως δραχμὰς 3.466, 3.358 καὶ 2.298, ἤτοι δι' ἑκάστην ὥραν τὴν ἐκ δραχμῶν 11,22 ἀντιμισθίαν, προσηυξημένην κατὰ 75 ο)ο, καὶ συνεπῶς ὡς πρὸς τοὺς μῆνας αὐτοὺς οὐδὲν δικαιοῦται λαμβάνειν.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῶν ὑπερωριῶν ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ἀγωγὴ διὰ τὸ εἰρημένον ποσὸν τῶν 21.953,50 δραχμῶν, τὰ ἀντίθετα δὲ δεξαμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἤτοι ὅτι ἡ ἐφεσίβλητος διὰ τοῦ καταβαλλομένου ὡς ἄνω ποσοῦ τῶν 863 δραχμῶν μηνιαίως ἐξώφλησε τὴν ὡς ἄνω ἐκ τῆς προσθέτου ἐργασίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ὑποχρέωσίν της, ἐσφαλε καὶ περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ περὶ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τοῦτο κατὰ τὰ ἐν μέρει θάσιμα παράπονα τοῦ ἐκκαλοῦντος, τὰ διατυπούμενα εἰς τὸν δεύτερον καὶ τρίτον λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν, ὡς συνεπληρώθη καὶ ἡρμηνεύθη αὕτη διὰ τῆς 258 ὁμοίας, εἰς 25/1951 ὅλους τοὺς μισθωτούς, τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς κατὰ νόμον ἐξαιρετέας ἑορτάς, παρέχεται πρόσθετος ἀμοιβή, ἀνερχομένη εἰς τὰ 75 ο)ο τοῦ νομίμου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου των, ἤτοι ἐπὶ τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων. Οἱ διὰ μηνιαίου ὅμως μισθοῦ ἀμειβόμενοι, ἐφ' ὅσον ἀπασχοληθοῦν κατὰ τὰς Κυριακάς, δικαιοῦνται νὰ λάβουν μόνον τὰ 75 ο)ο τοῦ 1/25 τοῦ νομίμως προβλεπομένου μισθοῦ των.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52/1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας καὶ Ι.Χ. ἁπάσης τῆς χώρας (ΕΕΔ 20, σελ. 327), κηρυχθεῖσαν ὑποχρεωτικὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 81541/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, σελ. 1146), ἰσχύουσαν δὲ ἀπὸ 17.5.1963 καὶ ἐφεξῆς, τὰ κατώτατα ὅρια τῶν βασικῶν μισθῶν τῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς αὐτοκίνητα πολυτελείας καὶ Ι.Χ. ἁπάσης τῆς χώρας, καθορίζονται εἰς 1700 δραχμὰς μηνιαίως μέχρι 17.5.1963 καὶ εἰς 1870 δραχμὰς ἐφεξῆς, τοῦ βασικοῦ μισθοῦ προσαυξανομένου δι' ἑπτάδος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5 ο)ο δι' ἑκάστην τριετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ διαφόροις ἐργοδόταις, ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τοῦ διπλώματος τοῦ ὁδηγοῦ αὐτοκινήτου. Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν κατὰ τὸ ἐπίδικον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 15.2.1962 μέχρι 31.7.1965, εἰργάζετο καθ' ἕκαστον μῆνα ἐπὶ δύο κατὰ μέσον ὅρον Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς ἐπιτρεπτῶς κατὰ νόμον (ἄρθρα 1, 7 §3 καὶ 8 ἐπ. δ. δ)τος 8/14.3.1930), ἀπασχολούμενος καθ' ἑκάστην οὐχὶ πέραν τῶν 8 ὡρῶν. Εἰδικώτερον οὗτος μέχρι τῆς 17.5.1963 εἰργάσθη ἐπὶ 30 Κυριακὰς καὶ ἐφεξῆς μέχρι 31.7.1955 ἐπὶ 50 Κυριακάς, ἐξ ὧν 10 ἀπὸ 13.3.1965 καὶ ἐφεξῆς, διὰ τὴν τοιαύτην δὲ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασίαν του ἐξ οὐδενὸς ἀποδεικτικοῦ στοιχείου προκύπτει ὅτι ἔλαβε τὴν ὡς ἄνω δικαιουμένην προσαύξησιν, ἤτοι τὰ 75 ο)ο τοῦ 1/25 τοῦ νομίμως προβλεπομένου μισθοῦ του. Συνεπῶς, δεδομένου ὅτι ὁ νόμιμος κατὰ μῆνα μισθὸς τούτου (ἔχοντος μέχρι 13.3.1965 μίαν τριετίαν καὶ ἐφεξῆς καὶ δευτέραν τοιαύτην) ἀνήρχετο μέχρι μὲν τῆς 17.5.1963 εἰς δραχμὰς 1785, μέχρι τῆς 13.3.1965 εἰς δραχμὰς 1963 καὶ μετὰ ταῦτα εἰς δραχμὰς 2.057 παρέπεται, ὅτι δικαιοῦται προσαυξήσεως, ἀνερχομένης εἰς τὸ ποσὸν τῶν 4.579,50 δραχμῶν (ἤτοι Κυριακαὶ

ΝΟΜΙΜΟΙ ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 Ἀναγκαστικοῦ Νόμου 547/1937

Ἀποσχόλησις λογιστοῦ εἰς λογιστήριον Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μὴ συνδεομένου ἀμέσως μετὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς παραγωγῆς, οὐδὲ τελοῦντος ἐν ἀλληλεξαρτήσει μετ' αὐτοῦ.— Νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τὸ ἑπτάωρον κατ' ἄρθρον 7 § 3 Α.Ν. 547/1937. — Παράνομος ἡ ὑπὲρ τοῦτο παροχὴ ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἀποζημίωσις.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ λογιστοῦ εἰς Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν (Βιομηχανικὴν) καὶ προέκυψε τὸ ζήτημα ποῖαι δι' αὐτὸν αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας.

Σχετικαὶ πρὸς τὸ θέμα τῆς ἀποφάσεως ταύτης καὶ αἱ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 21242/1965 (εἰσηγητὴς Θ. *Μέκκολης*, ΕΕΔ 25, 27), Πρωτοδικείου Πατρῶν 682/1966 (εἰσηγητὴς *Ε. Κωνσταλάκης*, ΕΕΔ 25, 869).

Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ καταστήματος, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. τῆς 8.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας» (*Γ. Τρίμη - Σ. Κλαδᾶ*, Ἐργατικὸς Κῶδιξ, σελ. 113) ἴδετε Α.Π. 685/1964, Ὁλομελείας (εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 22), Α.Π. 408/1964, Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Ε. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 23, 786), *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις Ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐκδ. 1965, σελ. 112 ἑπ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9362/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. ***Ν. Μελᾶς***

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Ἠλ. Νικητάκης***

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Λέκκας, Σ. Τζουβελόπουλος

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη εἰς τὰ Κεντρικὰ Γραφεῖα τῆς ἐναγομένης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας εἰς Μοσχάτον, ἔνθα καὶ τὸ λογιστήριον τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ οὐχὶ εἰς κατάστημα ἢ ὑποκατάστημα παραγωγῆς ἢ πωλήσεως τῶν προϊόντων της καὶ ὅτι καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παρ' αὐτῇ ὑπηρεσίας του ἀπησχολεῖτο ἐπὶ 8 ὥρας ἡμερησίως κατὰ τὰς ἐργασίμους μόνον ἡμέρας, ἤτοι ἀπὸ 7.30 π.μ. ἕως 3.30 μ.μ. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα τὸ νόμιμον ὡράριον τοῦ ἐνάγοντος ὑπαλλήλου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ἀπασχολουμένου εἰς τὰ Γραφεῖα αὐτῆς καὶ μὴ συνδεομένου ἀμέσως μετὰ τοῦ μηχανισμοῦ τῆς παραγωγῆς, οὐδὲ τελοῦντος ἐν ἀλληλεξαρτήσει μετ' αὐτοῦ, ἀνέρχεται εἰς 7 ὥρας ἡμερησίως (ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 547/1937, Α.Π. 685/1964, ἐν Ὁλομελείᾳ, ΕΕΔ 24, 22) καὶ συνεπῶς οὗτος, ἐργαζόμενος ἐπὶ 8 ὥρας ἡμερησίως, ἀπησχολήθη ἐπὶ μίαν ὥραν πέραν τοῦ νομίμου τούτου ὡραρίου καθ' ἑκάστην ἄνευ ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἀρχῆς, πραγματοποιήσας οὕτω 565 ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἐν συνόλῳ.

Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἐδέξατο, ὅτι τὸ νόμιμον ὡράριον ἀπασχολήσεως αὐτοῦ ἀνήρχετο εἰς 7 ὥρας ἡμερησίως καὶ ὅτι

30Χ53,55 τὴν προσαύξησιν σὺν 40Χ58,90 + 10Χ61,71). Ὅθεν, σιγῇ ἀπορρίψασα τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἀγωγῆς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὰ βάσιμον σχετικὸν παράπονον τοῦ ἐκκαλοῦντος.

Ἡ ἔγγραφος δήλωσις τοῦ μισθωτοῦ ὅτι ἔλαβε τὰς ἀποδοχάς του καὶ οὐδεμίαν ἀξίωσιν ἔχει δὲν ἀρκεῖ λόγῳ τῆς ἀοριστίας της πρὸς ἐξόφλησιν ἀποδοχῶν (Α.Π. 672/1962, ΕΕΔ 22, σελ. 156). Ἐξ ἄλλου πᾶσα συμφωνία παραιτήσεως ἐκ τῶν διὰ τῆς δημοσίας τάξεως παραγράφου τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 ὁριζομένων ἀποζημιώσεως καὶ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, λόγῳ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι ἄκυρος, ὁπωσδήποτε γενομένη (Α.Π. 457/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 850). Ἑπομένως ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσκομιζομένης ὑπὸ τῆς ἐφεσιβλήτου ἀπὸ 2.6.1965 ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ὅτι οὐδεμίαν ἀπαίτησιν ἐξ ὑπερωριῶν ἔχει κατ' αὐτῆς διὰ πᾶσαν μέχρι τῆς ἡμερομηνίας ταύτης ὑπερωριακήν του ἐργασίαν, διότι ἔχει πλήρως ἐξοφληθῆ, δὲν προκύπτει ἀπόσβεσις τῆς ἐξ ὑπερωριῶν ἀπαιτήσεώς του διὰ καταβολῆς, οὔτε εἶναι ἔγκυρος ὡς δι' ἀφέσεως χρέους παραίτησις. Οὔτε ἐξ ἄλλου αἱ προβλεπόμεναι διὰ τῆς ἀγωγῆς ἀπαιτήσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος ἀντίκεινται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., μὴ βεβαιουμένου τοῦ ἰσχυρισμοῦ τῆς ἐφεσιβλήτου ὅτι μετὰ τὴν ὡς ἄνω δήλωσιν τοῦ ἐκκαλοῦντος αὐτὴ προέβη εἰς καταστροφὴν τοῦ ἀρχείου της καὶ τῶν περὶ ἐξοφλήσεως ἀποδείξεων αὐτοῦ.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Αναγνωριστική αγωγή εργοδότου κατά μισθωτού κατ' εργατικήν διαδικασίαν

Καθορισμός υπερωριών προσωπικού αστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, εις ά υφίσταται διπλή φυλακή, άνευ άδειας της Αρχής, κατά το Β.Δ. 381/1965.—Έκδοσις του ανωτέρω Β.Δ. εντός της εξουσιοδοτήσεως του Νόμου 3221/1955.—Θεώρησις των υπερωριών ταύτων ως νομίμων, αμειβομένων των μισθωτών διά προσθέτου αμοιβής κατά τας ισχυούσας διατάξεις.

Εργοδότις (ή εν Αθήναις εδρεύουσα Ανώνυμος Εταιρεία «Αστικαί Συγκοινωνίαι Περιοχής Αθηνών, Α.Σ.Π.Α.») ήγειρεν ενώπιον του Εργατικού Δικαστού του Πρωτοδικείου Αθηνών αναγνωριστικήν αγωγήν κατά μισθωτού της, μέ τό έν τή άπορράσει αναφερόμενον αντικείμενον, δηλαδή έν σχέσει πρός τάς υπερωρίας του προσωπικού των αστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, εις ά υφίσταται διπλή φυλακή, κατά τό β.δ. 381/1965 (ΕΕΔ 24, 816).

Σημειούται σχετικώς, ότι τό ζήτημα, άν ό εργοδότης έχη αναγνωριστικήν αγωγήν κατά του μισθωτού (ό μισθωτός πάντως έχει τοιαύτην αγωγήν κατά του εργοδότου, εκδικαζομένην κατά την εργατικήν διαδικασίαν, Α.Π. 586/1953, εισηγητής *Κ. Σούρλος*, ΕΕΔ 13, 17, Α.Π. 314/1954, εισηγητής *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 13, 636), είναι αρόδρα αμφισβητούμενον εν τή νομολογία των δικαστηρίων της ουσίας. (Ίδετε Πρωτοδικείου Καλαμάτας 38/1965, εισηγητής *Γ. Βελλής*, ΕΕΔ 24, 1289, και τάς εν τή απορράσει παραπομπάς).

Απόφασιν του Αρείου Πάγου δέν έχομεν μέχρις ώρας, πλήν των 465/1961 (εισηγητής *Ν. Οικονομόπουλος*), ΕΕΔ 20, 1375, 720/1961 (εισηγητής *Π. Δαλιάνης*), ΕΕΔ 21, 90), αί όποίαι όμως απησχολήθησαν επί αναγνωριστικής αγωγής εργοδότου κατά μισθωτού δι' αξιώσεις του τελευταίου έκ του νόμου 2112/1920, δεχθείσαι ότι ή αγωγή αύτη παραδεκτώς εκδικάζεται κατά την εργατικήν διαδικασίαν, δυνάμει όμως της διατάξεως του άρθρου 10 του νόμου 2112/1920, διά τάς διαφοράς, αί όποίαι προκύπτουν έκ της εφαρμογής του νόμου 2112/1920.

Η αγωγή έστράφη και κατά επαγγελματικού σωματείου των μισθωτών της έν λόγω κατηγορίας, χρήσιμον όμως είναι νά σημειωθή, ότι δέν ενομιμοποιείτο, διότι ό νόμος (άρθρον 3 νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας, ΕΕΔ 17, 207) μόνον εις τάς εν αύτώ περιπτώσεις επιτρέπει εις τάς οργανώσεις νά είναι διάδικοι. (Ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 21, 149, ένθα παραπομπαί εις θεωρίαν και νομολογίαν).

Ως πρός το ζήτημα των υπερωριών του μισθωτού τούτου δέν δύνανται, νομίζομεν, νά αμφισβητηθή ή δοθείσα ύπό της απορράσεως ταύτης λύσις.

Η κατά 75 ο/ο προσαύξησις του καταβαλλομένου ωρομισθίου κατά το άρθρον 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1272), επιβληθείσα έκ της επιδιώξεως του Νομοθέτου πρός περιστολήν των παρανόμων υπερωριών (ίδετε Εισηγητ. Έκθεσιν, ΕΕΔ 18, 1273), περιορίζεται εις τάς εν τή διατάξει ταύτη περιπτώσεις, ένώ το ειδικόν β.δ. 381/1965 (άρθρον 4) ρυθμίζει τάς επιτρεπομένας και άνευ άδείας της Αρχής υπερωρίας, διά τάς οποίας σαφώς ορίζει, ότι καταβάλλεται πρόσθετος αμοιβή βάσει των εκάστοτε ισχουσών σχετικών διατάξεων.

Είναι συνεπώς νόμιμοι αί υπερωρίαι και διά τούτο ό Νομοθέτης ομιλεί περί απροσθέτου αμοιβής, όρος, ό όποίος αναφέρεται εις νομίμως παρεχομένην εργασίαν. (Ίδετε και ΕΕΔ 23, 307, ένθα έγγραφον του Υπουργείου Εργασίας).

Πρωτοδίκου Αθηνών 3692/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ό κ. *Γ. Καμπέρης*

Δικηγόροι οί κ.κ. Σ. Μενεδής, Α. Βασατής

Διά της υπό κρίσιν αγωγής ή ενάγουσα εκτίθησιν, ότι διά της από 9.4.1966 αίτήσεώς του ό πρώτος των εναγομένων, μισθωτός της, και διά του υπ' αριθ. 281/12.4.1966 εγ-

---

απησχολήθη επί μίαν ώραν πέραν του νομίμου τούτου ωραρίου ημερησίως και έπεδίκασεν αύτώ, κατ' ακολουθίαν τούτου, το ποσόν των δραχμών 10.250, διά τόν υπολογισμόν του οποίου ούδέν παράπονον προβάλλεται και δέον όπως απορριφθή ή υπό κρίσιν έφεσις, ως αβάσιμος.

γράφου του τό δεύτερον τούτων έπαγγελματικόν σωματεῖον, έκπροσωποῦν ἀριθμόν μισθωτῶν κινήσεως, διατείνεται, ὅτι αἱ ἄνευ ἀδείας τῆς οἰκείας Ἀρχῆς, πλὴν βάσει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 381/1965 β. δ)τος, πραγματοποιηθεῖσαι καὶ πραγματοποιούμεναι ὑπερωρίαι εἰσὶ παράνομοι καὶ ὡς τοιαῦται δέον νά ἀμείβωνται διά προσαυξήσεως 75%, ἀνεξαρτήτως ἀριθμοῦ ὡρῶν προσφερθείσης ὑπερωριακῆς ἐργασίας των ἐτησίως. Ἐντεῦθεν διώκεται, ὡς ἔχουσα πρόδηλον πρὸς τοῦτο συμφέρον, ὅπως ἀναγνωρισθῇ δικαστικῶς, ὅτι αἱ βάσει τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 381/1965 β. δ)τος ὑπερωρίαι εἰσὶ νόμιμοι τοιαῦται καὶ ὡς τοιαῦται δέον νά ἀμείβωνται παρ' αὐτῆς βάσει τῶν κειμένων διατάξεων. Οὕτως ἔχουσα αὕτη, νόμῳ βάσιμος παρίσταται, ἐρειδομένη ἐπὶ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 127 τοῦ Εἰσ. ΝΑΚ, ἁρμοδίως δὲ πρὸς ζητήτησιν φέρεται ἐνώπιόν μας κατά τὴν προκειμένην εἰδικὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ ωΟΔ'/1911, δι' ὃ κατ' οὐσίαν περαιτέρω ἐρευνᾶται.

Κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 381/1965 β. δ)τος «περὶ κανονισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ὑφίσταται διπλῆ φυλακὴ καὶ τροποποιήσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 385/1964 β.δ.» καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 ὁριζομένων ὁρίων ἐργασίας, λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων, διά τό προσωπικόν τοῦτο, ἄνευ ἀδείας τῆς οἰκείας Ἀρχῆς, δύνανται νά καθορίζωνται αἱ κάτωθι ὑπερωρίαι: α) Διά τοὺς ὁδηγοὺς τῶν λεωφορείων μία ὥρα ἡμερησίως καὶ οὐχὶ πλέον τῶν πέντε (5) ὡρῶν δι' ἑβδομαδιαίαν περίοδον ἐργασίας, β) ..., γ) διά τοὺς εἰσπράκτορας τῶν λεωφορείων ἀστικῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων μία καὶ εἴκοσι (1,20) λεπτά ὥραι ἡμερησίως καὶ οὐχὶ πλέον τῶν ἑπτά (7) ὡρῶν δι' ἑβδομαδιαίαν περίοδον ἐργασίας», διά τάς ὑπερωρίας δὲ ταύτας καταβάλλεται εἰς τό προσωπικόν πρόσθετος ἀμοιβή, βάσει τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν σχετικῶν διατάξεων. Αἱ ὑπὸ τοῦ διατάγματος τούτου, ἐκδοθέντος δυνάμει εἰδικῆς ρητῆς καὶ συγκεκριμένης ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ νόμου 3221/1955 «περὶ κυρώσεως τῆς 211/27.2.1954 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 2119/1952» καὶ ἰδίᾳ τῆς παραγράφου γ' τοῦ ἄρθρου 8 τούτου, καθιερούμεναι ὑπερωρίαι, ἤτοι ἐργασία πέραν τῶν νομίμων ὁρίων, εἰσὶ νόμιμοι τοιαῦται, ὡς προβλεπόμεναι ὑπὸ διατάξεως νόμου, ἥτις καθορίζει τόσον τὸν ἀριθμὸν τούτων, ὅσον καὶ τὸν τρόπον ἀμοιβῆς των, ὡς πρὸς ὃν καὶ παραπέμπει εἰς τάς ἰσχυούσας διατάξεις. Τοιαύτη διάταξις εἶναι ἡ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959, καθ' ἣν διά τάς 60 πρώτας ὥρας τῆς πραγματοποιουμένης κατ' ἔτος ὑπερωριακῆς ἐργασίας ἰσχύουσιν αἱ κείμεναι διατάξεις, διά τὴν πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως τοιαύτην προβλέπεται προσαύξησις 50% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου. Τό γεγονὸς δὲ ὅτι διά τὴν πραγματοποίησιν τῆς διά τοῦ προπαρατεθέντος ἄρθρου καθιερουμένης, κατά κατηγορίαν, προσωπικοῦ ὑπερωριακῆς ἐργασίας δέν ἀπαιτεῖται ἄδεια τῆς οἰκείας Διοικητικῆς Ἀρχῆς δέν καθιστᾷ ταύτην παράνομον, διότι ἡ διάταξις αὕτη, καθιερωθεῖσα λόγῳ τῆς ἰδιομορφίας τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων καὶ «ἀποσκοποῦσα εἰς τὴν εὐρυθμον λειτουργίαν τῶν ἀστικῶν συγκοινωνιῶν, εἰς οὐδεμίαν νόμου γενικὴν ἢ εἰδικὴν διάταξιν ἀντίκειται. Ὅθεν τά ὑπὸ τῶν ἐναγομένων περὶ ἐλλείψεως εἰδικῆς συγκεκριμένης ἐξουσιοδοτήσεως διά τὴν ρύθμισιν τῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καὶ περὶ ἀντιθέσεως τῆς διατάξεως ταύτης πρός τὸ ἄρθρον 35 τοῦ Συντάγματος ἢ τάς διατάξεις τοῦ νόμου 2269/1920 ἀπορριπτέα κρίνονται, ὡς ἀβάσιμα.

ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΙ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΕΙΣ ΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Μισθός, χρονικά όρια έργασίας, έργασία κατά Κυριακήν, έβδομαδιαία ανάπαυσις

Γεωργικαί και κτηνοτροφικαί επιχειρήσεις και Νόμος 3239/1955.—Ανεφάρμοστον των περί χρονικών ορίων εργασίας διατάξεων.—Πρόσθετος αμοιβή δι' εργασίαν κατά Κυριακάς.—Παροχή «δώρων» καθ' εορτάς Χριστουγέννων και Νέου Έτους.—Εισφορά εκ τούτων υπέρ της Εργατικής Εστίας.— Ανεφάρμοστον Νόμου περί Κυριακής αναπαύσεως μισθωτών.—Έλλειψις ούτω και δικαιώματος εβδομαδιαίας αναπαύσεως.

Περίπτωσις της κατωτέρω αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Βεροίας υπήρξε παροχή εργασίας υπό μισθωτού εις κτηνοτροφικήν επιχείρησιν (εις τον όρον κτηνοτροφικαί επιχειρήσεις περιλαμβάνονται τα κτηνοτροφεία, πτηνοτροφεία, μελισσοκομεία κλπ., ίδετε *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις Έννοιαι του Εργατικού Δικαίου, εκδ. 1965, σελ. 109) και προέκυψαν τα υπό της αποφάσεως του Πρωτοδικείου επιλυόμενα ζητήματα.

Περί της υπαγωγής των μισθωτών, οίτινες ασχολούνται αμέσως εις την καλλιέργειαν γεωργικών προϊόντων ή εις την κτηνοτροφίαν κλπ. εις τας διαιτητικάς αποφάσεις και συλλογικάς συμβάσεις εργασίας, κατ' άρθρον 42 § 3 νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας (ΕΕΔ 17, 204, ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων) ίδετε και Α.Π. 348/1964, εισηγητής *Μ. Σκουλίκης*, ΕΕΔ 23, 727, Α.Π. 354/1961, εισηγητής *Η. Σπενζόπουλος*, ΕΕΔ 20, 855, Α.Π. 21/1961, εισηγητής *Κ. Θηνόπουλος*, ΕΕΔ 20, 299, ένθα σημειώσεις μας, Πρωτοδικείου Χαλκίδος 913/1963, εισηγητής *Η. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 222, επικυρωθείσαν υπό της Α.Π. 348/1964).

Οι αυτοί μισθωτοί δεν υπάγονται εις τας περί χρονικών ορίων διατάξεις και της οκταώρου εργασίας, (Ίδετε και *Γ. Τρίμη*, ένθ' ανωτ. σελ. 111, ένθα και παραπομπαί εις νομολογίαν. Ιδίως δε την Α.Π. 202/1959, εισηγητής *Κ. Αναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 18, 535, Α.Π. 354/1961, εισηγητής *Η. Σπενζόπουλος*, ΕΕΔ 20, 855) ούτε και εις τας περί Κυριακής αναπαύσεως διατάξεις (Πρωτοδικείου Αθηνών 13027/1960, εισηγητής *Χ. Κοκκινόδημος*, ΕΕΔ 20, 219 και αυτόθι σημειώσεις μας), ως δέχεται και η κατωτέρω δικαστική απόφασις (Ίδετε και το υπ' αριθ. 748/1966 β.δ. «περί κωδικοποιήσεως κλπ. των περί Κυριακής αναπαύσεως διατάξεων», ΕΕΔ 25, 1160).

Επομένως δεν προκύπτει δι' αυτούς ζήτημα δικαιώματος κατ' άλλην ημέραν εβδομαδιαίας αναπαύσεως, αφού το δικαίωμα τούτο θεσπίζεται, εφ' όσον προβλέπεται υπό του νόμου παροχή εργασίας κατά Κυριακάς (πρβλ. Α.Π. 319/1963, εισηγητής *Ε. Χονδρογιάννης*, ΕΕΔ 24, 1427).

Αλλ' η κατά 75 ο/ο προσαύξησις του νομίμου ημερομισθίου ή μισθού δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, δυνάμει της υπ' αριθ. 8900/1945 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ως ηρμηνεύθη διά της υπ' αριθ. 25825/1951 όμοιας (ΕΕΔ 12, 388), δεν έχει σχέσιν προς το δικαίωμα του μισθωτού προς εβδομαδιαίαν ανάπαυσιν, εφ' όσον εργάζεται κατά Κυριακάς, άλλα δίδεται ως πρόσθετος αμοιβή δι' εργασίαν, ή οποία παρέχεται καθ' ημέραν, ή οποία είναι Κυριακή.

Πρωτοδικείου Βεροίας 364/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. *Χ. Παραθύρας*

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. *Σ. Λιμούρης*

Δικηγόροι οι κ. κ. Δ. Περδίκης, Σ. Νοχουτίδης

Κατά την διά της παραγράφου 12 του άρθρου 10 του νόμου 3755/1957 προστεθείσαν εν τέλει της παραγράφου 3 του άρθρου 42 του νόμου 3239/1955 διάταξιν δεν έχουσιν εφαρμογήν αι διατάξεις του τελευταίου τούτου νόμου επί της ρυθμίσεως των όρων, συνθηκών και αμοιβής εργασίας επί των αμέσως εις την καλλιέργειαν γεωργικών προϊόντων ή την κτηνοτροφίαν απασχολουμένων μισθωτών, πλην των υπηρετούντων εις γεωργικάς, κτηνοτροφικάς εργασίας, ασκουμένας παρ' εμπορικών εταιρειών ή του Δημοσίου ή Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ή εφ' όσον αι σχέσεις τούτων διέπονται υπό συλλογικών συμβάσεων, διαιτητικών ή υπουργικών αποφάσεων ή άλλων σχετικών πράξεων ή υπάγονται εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α., ανεξαρτήτως της μορφής, υφ' ην ασκείται η εκμετάλλευσις.

Κατά την σαφή έννοιαν της διατάξεως ταύτης αι διατάξεις του νόμου 3239/1955 κατά κανόνα δεν εφαρμόζονται επί των εις την γεωργίαν και την κτηνοτροφίαν απασχολουμένων προσώπων. Κατ' εξαίρεσιν εφαρμόζονται αύται επί των εν αυτή περιοριστικώς αναφερομένων περιπτώσεων, εν αις

περιλαμβάνεται καὶ ἡ περίπτωσις, καθ' ἣν τὰ πρόσωπα ταῦτα ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. (πρβλ. Α.Π. 21/1961, ΕΕΔ 20, 299. Α.Π. 354/1961, ΕΕΔ 20, 655). Ἑπομένως ἐπὶ μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων εἰς κτηνοτροφικὴν ἐπιχείρησιν, οἵα καὶ ἡ τοιαύτη διατηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως σταύλου ἐκτροφῆς καὶ παχύνσεως μόσχων πρὸς παραγωγὴν κρέατος, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ νόμου 3239/1955 ἐκδοθεῖσαι ἀποφάσεις τῶν διαιτητικῶν διοικητικῶν δικαστηρίων, ἐν αἷς καὶ ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1993/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἧς ἡ ἰσχὺς, μετὰ τὴν καταγγελίαν της, παρετάθη μέχρι τῆς 26 Δεκεμβρίου 1965 διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 114886/9670/1964, 39393/2765/1965 καὶ 28767/5779/1965 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον οἱ μισθωτοὶ οὗτοι ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἔστω καὶ ἂν ἡ ρηθεῖσα διαιτητικὴ ἀπόφασις δὲν ποιῆται εἰδικὴν περὶ τούτων μνείαν. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ἐφ' ὅσον ἐν προκειμένῳ ὁ ἐκ τῶν διαδίκων ἐνάγων, προσληφθείς, ὡς ἐβεβαιώθη, καθ' ἃ παρακατιὸν ἐκτεθήσεται, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἀπασχοληθεὶς ἐπ' ἀμοιβῇ ἐντὸς ἀσφαλιστικῆς τοῦ Ι.Κ.Α. περιοχῆς, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 17.4.1965 μέχρις 23.12.1965, ὡς σταυλίτης εἰς τὸν ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου διατηρούμενον ἐν Βεροίᾳ σταῦλον ἐκτροφῆς καὶ παχύνσεως μόσχων πρὸς παραγωγὴν κρέατος, ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δυνάμει τῆς ἀπὸ 22 Φεβρουαρίου 1952 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ἱδρύματος ταύτου (Φ.Ε.Κ. Β' 50, ΕΕΔ 11, 396), ὡς συντρεχουσῶν ἐν τῷ προσώπῳ αὐτοῦ ἁπασῶν τῶν ἐν τῇ ἀποφάσει ταύτῃ τιθεμένων προϋποθέσεων (ὁρᾶτε καὶ Ἐγκ. 73/28.3.1952 τῆς Γεν. Δ)νσεως Ι.Κ.Α. πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑποκαταστήματα αὐτοῦ, ἐν Πανδ. Ἐργ. Δικαίου Σ. Λιτσούη, τόμος 2ος, σελ. 1344) καὶ διὰ τοῦτο εἶχεν ἀσφαλισθῆ παρ' αὐτῷ, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ προσαγομένου ὑπ' ἀριθ. 5258326 ἀσφαλιστικοῦ βιβλιαρίου του, ἐκδοθέντος παρὰ τοῦ Δ)ντοῦ τοῦ ἐν Βεροίᾳ Ὑποκ)τος τοῦ Ι.Κ.Α., ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ τούτου αἱ διατάξεις τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὑπ' ἀριθ. 10/1964, δι' ἧς, ἐκτὸς ἄλλων, καθορίζεται καὶ τὸ κατώτατον ὅριον τοῦ βασικοῦ ἡμερομισθίου του εἰς δραχμὰς 64.

Οὔτε ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 27 Ἰουνίου / 4 Ἰουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων, οὔτε ὑφ' ἑτέρας τινὸς γενικῆς ἢ εἰδικῆς διατάξεως, θεσπίζεται κατώτατον χρονικὸν ὅριον ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῶν εἰς τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ἐργαζομένων μισθωτῶν. Καὶ τοῦτο διότι αἱ ἐργασίαι, εἰς τὰς ὁποίας οἱ ἐργάται οὗτοι ἀπασχολοῦνται, ὡς ἐκ τῆς φύσεως καὶ τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς παρέχονται, δὲν εἶναι, κατὰ κανόνα, δυνατὸν νὰ προγραμματισθῶσι καὶ συνεπῶς νὰ ἐξομοιωθῶσι πρὸς τὰς τῶν λοιπῶν μισθωτῶν. Ὡς ἐκ τούτου ὁ χρόνος τῆς ἡμερησίας ἀπασχολήσεως τῶν τοιούτων ἐργατῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων συμφωνίας, τοιαύτης δὲ ἐλλειπούσης ἐκ τῆς ἐν τῇ κατ' ἰδίαν περιπτώσει κρατούσης συνηθείας (πρβλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 7988/1952, ΕΕΔ 12, 302).

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐκ τῶν διαδίκων ἐνάγων, ἔχων συμπληρώσει τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου, διατηροῦντος καὶ ἐκμεταλλευομένου ἐν Βεροίᾳ καὶ ἐντὸς τῆς ἀσφαλιστικῆς τοῦ Ι.Κ.Α. περιοχῆς κείμενον σταῦλον ἐκτροφῆς καὶ παχύνσεως μόσχων πρὸς παραγωγὴν κρέατος, ὡς σταυλίτης, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῷ ἰσχύοντι ἑκάστοτε νομίμῳ ἡμερομισθίῳ (γενικὸν κατώτατον ὅριον βασικοῦ ἡμερομισθίου ἐργατοτεχνίτου). Ἔκτοτε ἀπησχολήθη εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην συνεχῶς καὶ ἀδιακόπως, ἐργαζόμενος καθ' ἁπάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἤτοι καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἑξαιρεσίμους ἑορτάς, μέχρι καὶ τῆς 23 Δεκεμβρίου 1965. Ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ του ἰσχυρίζεται, ὅτι κατὰ τὴν σύναψιν τῆς ἐργασιακῆς ταύτης σχέσεως συνεφωνήθη, ὅπως ἀμείβηται ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ, καθορισθέντι εἰς δραχμὰς 2112 καὶ δι' ὀκτάωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν. Τοιαύτη ὅμως συμφωνία οὐδαμῶς ἐβεβαιώθη. Ὁ ἐνάγων πρὸς ἀπόδειξιν τοῦ ἰσχυρισμοῦ του τούτου ἐπικαλεῖται τὸ ἀσφαλιστικὸν του βιβλιάριον τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν τῷ ὁποίῳ πράγματι ἀναγράφεται τὸ ποσὸν τοῦτο ὡς καταβληθεῖσαι αὐτῷ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούλιον, Αὔγουστον, Σεπτέμβριον, Ὀκτώβριον καὶ Νοέμβριον 1965, καθ' οὓς φέρεται ὡς ἐργασθεὶς ἐπὶ 30 ἡμέρας μηνιαίως. Ἀλλ' ἐκ τῆς τοιαύτης ἐπισημειώσεως δὲν ἀποδεικνύεται ὁ ρηθεὶς ἰσχυρισμός του. Ἀντιθέτως ἐξ αὐτῆς καὶ τῶν λοιπῶν ἐν τῷ βιβλιαρίῳ τούτῳ ἐγγραφῶν, ἐν συνδυασμῷ λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν πρὸς τὰ λοιπὰ ὡς ἄνω ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, βεβαιοῦται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου του, καθ' ὃν ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος συνεφωνήθη εἰς δραχμὰς 64 ἡμερησίως, δηλονότι εἰς τὸ ἰσχὺον τότε νόμιμον ἡμερομίσθιον ἐργατοτε-

χνίτου. Διότι, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ ἐνάγων, κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν ἐργαζόμενος, ἐδικαιοῦτο (καὶ ἐλάμβανε) ἐπὶ πλέον τοῦ νομίμου ὡς ἄνω ἡμερομισθίου καὶ τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τούτου ὑπολογιζομένην προσαύξησιν (75%) διὰ τὴν κατὰ τὰς τέσσαρας ἑκάστου μηνὸς Κυριακὰς ἀπασχόλησίν του, αἱ συνολικαὶ μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ του ἀνήρχοντο εἰς δραχμὰς 2112 (64 Χ 30=1920 +192 (48 (75% τῶν 64 δραχμῶν) Χ4)= =2112), ὅπερ ποσὸν καὶ ἀνεγράφη εἰς τὸ ἀσφαλιστικόν του βιβλιάριον ὡς καταβληθὲν αὐτῷ κατὰ τοὺς ἀνωτέρω μῆνας. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων ὁ ἐνάγων, ἀπασχοληθεὶς κατὰ τὸ ρηθὲν χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 17.4.1965 μέχρι καὶ τῆς 23.12.1965, δικαιοῦται λαμβάνειν παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἐργοδότου του λόγῳ 259 ἡμερομισθίων δραχ. ἐν συνόλῳ 16.576 (159 Χ 64=16.576). Ἐσφαλε συνεπῶς ὁ πρωτοδίκως δικάσας δικαστής, ἀποφανθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι ὁ μισθὸς τοῦ ἐνάγοντος συνεφωνήθη εἰς δραχμὰς 2.000 μηνιαίως καὶ ὅτι λόγῳ μισθοῦ δικαιοῦται ὁ ἐνάγων νὰ λάβῃ δραχμὰς 16.560.

Ἐξ ἑτέρου ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν καὶ τὴν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, προβλεπομένην προσαύξησιν (75% ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν 64), ἤτοι δραχμὰς 48 δι' ἑκάστην τῶν 33 Κυριακῶν, καθ' ἃς, ὡς ἐβεβαιώθη, ἀπησχολήθη κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας. Ἤτοι δικαιοῦται νὰ λάβῃ διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δραχμὰς 1584 βάσει τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, δεδομένου ὅτι ἡ τοιαύτη ἀπασχόλησίς του ἦτο, κατὰ τὰ παρακατιὸν ἐκτιθέμενα, νόμιμος. Ἐσφαλε, συνεπῶς, καὶ ἐν τούτῳ ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, ἀποφανθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι οὗτος εἰργάσθη μόνον ἐπὶ 30 Κυριακάς καὶ ὅτι δικαιοῦται λαμβάνειν διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην μόνον δραχμὰς 1440. Ἐπίσης ἐσφαλεν, ἀποφανθεὶς ὅτι ὁ ἐνάγων ἀπησχολήθη ὑπερωριακῶς ἐπὶ 2 ὥρας καθ' ἑκάστην ἑβδομάδα καὶ ὅτι διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην δικαιοῦται δραχμὰς 1285. Διότι, καθ' ἃ προείρηται, διὰ τοὺς εἰς τὴν κτηνοτροφίαν, ὡς ὁ ἐνάγων, ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς δὲν ὀφείλεται ἐκ τοῦ νόμου καθωρισμένον ὡράριον ἡμερησίας ἐργασίας, πέραν τοῦ ὁποίου νὰ ἀπαγορεύηται ἡ ἀπασχόλησίς των ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου αὐτῶν. Οὔτε ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐνάγοντος ὅτι ὁ μισθός του συνεφωνήθη δι' ὀκτάωρον ἡμερησίαν ἐργασίαν. Ἀλλὰ καὶ δὲν ἐβεβαιώθη ὅτι οὗτος ἀπησχολεῖτο πέραν τῶν ὀκτὼ ὡρῶν ἡμερησίως, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 ἐδάφιον α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 116100/8130/1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας «περὶ χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1965—Νέου Ἔτους 1966 εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους», τοῦ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βουστασίων, λαχανοκήπων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις τούτων διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀναφερομένων ἢ ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐφ' ὅσον, συνεπῶς, αἱ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως συνέτρεχον ἐν τῷ προσώπῳ του, δεδομένου ὅτι οὗτος, καθ' ἃ προείρηται, ὑπήγετο εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., δικαιοῦται ὁ ἐνάγων τοῦ ρηθέντος δώρου. Τὸ δῶρον τοῦτο δέον, κατ' ἄρθρον 2 § 1 τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, νὰ ὑπολογισθῇ βάσει τῆς, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, διαρκείας τῆς συνδεούσης τοὺς διαδίκους ἐργασιακῆς σχέσεως (ἥτις καλύπτει ὁλόκληρον τὸ ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως προβλεπόμενον ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτῆς χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 27.4.1965 μέχρι καὶ 20.12.1965) καὶ τοῦ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως (14.12.1965) καθωρισμένου διὰ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 ἐκδοθείσης ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 10/1964 διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡμερομισθίου (δραχμὰς 64), οὗτινος ἐδικαιοῦτο ὁ ἐνάγων, προσηυξημένου διὰ τῆς ὑπὸ τῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 28/1944 ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας, προβλεπομένης προσαυξήσεως (75% ἐπὶ τοῦ ἡμερομισθίου τούτου), διὰ τὴν καθ' ἁπάσας τὰς Κυριακὰς ἀπασχόλησίν του, ἥτις ἐργασία, ὡς προείρηται, ἐβεβαιώθη, ὅτι παρείχετο κατὰ τρόπον τακτικόν. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λόγῳ δώρου Χριστουγέννων 1965—Ν. Ἔτους 1966 δραχμὰς 1772,50 =(64+6,90 (64Χ0,75=48: 7=6,90)=70,90 Χ 25=1772,50). Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δέον νὰ ἐκπεσθῇ ποσὸν δραχμῶν 64 (ἴσον πρὸς τὸ ἰσχύον τότε κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου), ὅπερ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 14 § 1 ἐδάφιον α' τοῦ ν. δ)τος 3755/1957 ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατήσῃ ἐκ τοῦ ρηθέντος δώ-

ΑΣΤΙΚΟΣ ΚΩΔΙΞ

ΠΑΡΟΧΗ ΕΠΙ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΠΡΟΣ ΕΥΡΕΣΙΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ἁρμόδιον, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου, Δικαστήριον

Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 677 Ἀστικοῦ Κώδικος, καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, πρὸς παροχὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐλευθέρου χρόνου πρὸς ἀνεύρεσιν νέας ἐργασίας.—Ἁρμοδιότης, ἐν ἀρνήσει ἐργοδότου, τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 634 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω προεδρικῆς ἀποφάσεως εἶναι παροχὴ ἐλευθέρου χρόνου πρὸς ἀνεύρεσιν ἐργασίας εἰς ὑπάλληλον, τῆς ὁποίας καταγγέλθη ταχτικῶς (μετὰ προειδοποίησιν) ἡ σύμβασις αὐτῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 5558/1930.

Τὸ θέμα, μὴ ὁρισθὲν εἰς τὴν Ἐργατικὴν Νομοθεσίαν γενικῆς διατάξεως εἰμὴ τῆς τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ εἰδικοῦ νόμου 394/1936 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους ξενοδοχείων ὅπου, ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 677 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Κατὰ τοῦτο ὁ ἐκμισθωτὴς (μισθωτὸς κατὰ τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον), καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα ἐλεύθερον χρόνον πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἄλλως δὲν μένει εἰς αὐτὸν πρὸς τοῦτο τοιοῦτος κατάλληλος χρόνος, ὡς δὲ ἐγένετο δεκτὸν ὑπὸ τῆς θεωρίας καὶ νομολογίας, δέχεται δὲ τοῦτο καὶ ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, ἔχει ἁρμοδιότητα πρὸς τοῦτο, ἐν ἀρνήσει τοῦ ἐργοδότου πρὸς παροχὴν τοῦ ἐλευθέρου χρόνου, ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν, κατ' ἄρθρον 634 Πολιτικῆς Δικο-

---

ρου ὁ ἐναγόμενος ἐργοδότης, καταθέτων αὐτὸ ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας. Καὶ ἐπομένως ὁ ἐνάγων δικαιοῦται νὰ λάβῃ παρ' αὐτοῦ διὰ τὴν ρηθεῖσαν αἰτίαν δραχμὰς 1708,50 (1772,50—64=1708,50), ὅπερ ποσὸν καὶ ἔδει νὰ ἐπιδικασθῇ αὐτῷ κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ ἀγωγικοῦ αἰτήματός του.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ π. δ)τος τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ἀποκλείονται τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου τούτου, ἐκτὸς ἄλλων, καὶ αἱ γεωργικαὶ ἐργασίαι. Εἰς τὰς τοιαύτας ἐργασίας, ἡ μίσθωσις τῶν ὁποίων ἀφορᾷ παροχὴν γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν (Α.Π. 394/1961, ΕΕΔ 20, 855), περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐν θουτασίῳ ἀπασχόλησις. Συνεπῶς ὁ ἐνάγων, ἀπασχολούμενος, ὡς προείρηται, ὡς σταυλίτης, εἰς τὸν σταῦλον ἐκτροφῆς μόσχων τοῦ ἐναγομένου καὶ ἐργαζόμενος καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, δὲν ἐδικαιοῦτο νὰ τύχῃ ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἀφοῦ, ἀποκλειομένης δι' αὐτόν, κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ρηθέντος π. δ)τος, τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος περὶ παροχῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τῶν ὁποίων, ὡς σαφῶς ἐξ αὐτῶν προκύπτει, εἶναι ἡ ὑπαγωγὴ τῆς ἐργασίας, εἰς ἣν ὁ μισθωτὸς ἀπασχολεῖται, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἐν λόγῳ διατάγματος. Κατ' ἀκολουθίαν τούτων δὲν εἶναι νόμιμος ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐνάγοντος διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του ἐπὶ 33 ἡμέρας, καθ' ἃς ἀπησχολήθη ἐργαζόμενος καὶ κατὰ τὰς Κυριακάς, χωρὶς νὰ παρασχεθῇ αὐτῷ ἑτέρα ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος ἐλευθέρα πρὸς ἀνάπαυσιν καὶ ὡς τοιαύτη ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ. Ἔσφαλε συνεπῶς καὶ ἐν τούτῳ ὁ πρωτοδίκως δικάσας Δικαστής, ἀποφανθεὶς διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται τῆς δι' αὐτῆς ἐπιδικασθείσης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην καὶ δέον ὅπως, κατ' αὐτεπάγγελτον ἐν τούτῳ ἔρευναν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, ἥτις ἔρευνα εἶναι ἐπιτρεπτὴ κατὰ πᾶσαν τῆς δίκης στάσιν (Α.Π. 354/1961, ΕΕΔ 20, 855), μεταρρυθμισθῇ καὶ ἐν τούτῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, διακρατουμένης δὲ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ τῆς ὑποθέσεως ἀπορριφθῇ κατὰ τὸ σχετικὸν αὐτῆς αἴτημα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, ματαίας κατόπιν τούτου ἀποβαινούσης τῆς ἐρεύνης τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεων κατὰ τοὺς σχετικοὺς αὐτῶν λόγους (7ον εἰς τὴν ἔφεσιν τοῦ ἐνάγοντος καὶ 5ον εἰς τὴν ἔφεσιν τοῦ ἐναγομένου).

νομίας. (Ἴδετε *Κ. Καυκά*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, 6η ἔκδοσις, σελ. 772. *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 677, ἀριθ. 17. *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 260, Πρακτ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 536/1956. Πρόεδρος *Κ. Καρβελᾶς*, ΕΕΔ 15, 943).

Ἐκ τῆς διατάξεως αὐτῆς γεννῶνται τὰ ἑξῆς ζητήματα: α) ποῖος ὁ ἐλεύθερος χρόνος ἡμερησίως, β) ἐπὶ πόσον χρονικὸν διάστημα δύναται νὰ ἐκταθῇ τὸ δικαίωμα τοῦ ἐλευθέρου χρόνου, γ) ἂν ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τοῦ μισθοῦ του κατὰ τὸν ἐλεύθερον τοῦτον χρόνον.

Τὸ πρῶτον εἶναι εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, καθοριζόντως ἀναλόγως τὸν ἀναγκαιοῦντα χρόνον. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ., *Κ. Καυκᾶ*, ἔνθ' ἀνωτ., *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐπὶ τοῦ δευτέρου ζητήματος ὑποστηρίζεται (καὶ ὀρθῶς καὶ καθ' ἡμᾶς), ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 677 Ἀστικοῦ Κώδικος συνδυάζεται πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 669 αὐτοῦ, καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας γίνεται πρὸ 15 ἡμερῶν καὶ οὕτω ὁρίζουσα ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 677 «κατὰ γενομένης τῆς συμβάσεως...» περιορίζει ἀναγκαίως τὴν παροχὴν τοῦ ἐλευθέρου χρόνου ἐντὸς τῶν 15 ἡμερῶν μέχρι τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως. (Οὕτω *Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 677 ἀριθ. 11, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, 6η ἔκδοσις, σελ. 773, 774 ἑπ.).

Ὑπὲρ τοῦ τρίτου ζητήματος ὑποστηρίζεται (*Ι. Καποδίστριας*, Ἑρμ.ΑΚ. ὑπ' ἄρθρον 677, ἀριθ. 19 ἑπ.), ὅτι, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις δὲν προβλέπει περὶ καταβολῆς μισθοῦ, ὁ δικαιούμενος ἐλευθέρου χρόνου δὲν δικαιοῦται, κατ' ἀρχήν, μισθοῦ διὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπουσίας του, μὲ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι εἰς ἄλλας διατάξεις τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅπου ὁ Νομοθέτης τὸ ἠθέλησεν, ἐρρύθμισε τὸ θέμα μισθοῦ.

Κατὰ τὸν *Κ. Καυκᾶν*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, σελ. 774, ἐνθα καὶ παραπομπαί, εἰς ξένους συγγραφεῖς, ἀντιθέτως, ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται εἰς τὴν χορήγησιν τοῦ ἐλευθέρου χρόνου ἄνευ ἐλαττώσεως τῆς ἀμοιβῆς του.

Τὴν τελευταίαν αὐτὴν γνώμην ὑποστηρίζει καὶ ὁ *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 260. (Οὕτω καὶ *A. Nikisch*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἑλλην. μετάφρ., σελ. 165 ἑπ.).

Ἡ γνώμη αὕτη πρέπει, νομίζομεν, νὰ εἶναι ἡ ὀρθοτέρα. Ἡ ἀντίστοιχος διάταξις τοῦ Προσχεδίου μισθώσεως ἐργασίας (ἄρθρον 323) διετυποῦτο ἀκριβῶς ὡς εἶχε τὸ Προσχέδιον Νόμου περὶ συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἔτους 1913 (ΕΕΔ 1, 870), μὲ εἰσηγητὴν τὸν *Κ. Τριανταφυλλόπουλον*), τὸ ὁποῖον καὶ ἐλήφθη ὡς ἀφετηρία διὰ τὴν ἐκπόνησιν τοῦ Προσχεδίου μισθώσεως ἐργασίας τοῦ ἰσχύοντος Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ Προσχεδίου 1913 (ἄρθρον 23 § 7) διετυποῦτο ὡς ἑξῆς: «Ὁ μισθωτὴς (ἐργοδότης) ὑποχρεοῦται νὰ χορηγῇ εἰς τὸν ἐκμισθωτὴν τὰς νομίμους ἡμέρας καὶ ὥρας ἀργίας, ἐπὶ δὲ διαρκῶν συμβάσεων καὶ τὸν ἀναγκαιοῦντα πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας χρόνον.

Ἡ διάταξις ἐλήφθη ἐκ τοῦ Ἑλβ. 314, Γερμ. 629, ἀναφέρει δὲ εἰς τὴν Εἰσηγητικήν του Ἔκθεσιν (ΕΕΔ 1, 906) ὁ Εἰσηγητὴς *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, ὅτι διὰ τὰς ἐν ἄρθρῳ 23 ἀργίας (ἐννοῶν λογικῶς τὰς ἐν ὅλῃ τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 23 περιπτώσεις) αὐτονόητον εἶναι, ὅτι δὲν ἐπιτρέπεται μείωσις τοῦ μισθοῦ.

Δὲν θὰ ἐπρόκειτο, ἄλλωστε, περὶ ἀληθοῦς προστασίας τοῦ μισθωτοῦ, νὰ ἔχῃ δυνάμει τῆς διατάξεως ἐλεύθερον χρόνον πρὸς ἀνεύρεσιν νέας ἐργασίας καὶ νὰ στερῆται ἐξ ἄλλου τοῦ μισθοῦ του, περικοπτομένου κατὰ τὸ ἀνάλογον μέρος.

Θὰ εἶχε τότε συμφέρον ὁ ἐργοδότης, ὁ ὁποῖος ὑποχρεοῦται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 669 Α.Κ. νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν ἐργασίας πρὸ 15 ἡμερῶν, νὰ παρέχῃ μείζονα ἀκόμη τοῦ ἀναγκαιοῦντος χρόνου πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας, ἵνα ἀπαλλάσσηται οὕτω μείζονος μέρους τοῦ μισθοῦ, προθύμως παρέχων τὸν ἐλεύθερον χρόνον, ἐνῷ, ἐξ ἄλλου, ὁ μισθωτός, ἂν περιεκόπτετο ὁ μισθός του, θὰ ἐπροτίμα νὰ μὴ ἐνασκήσῃ τὸ δικαίωμά του κατὰ τὰς περιστάσεις.

Προστίθεται τέλος, ὅτι κατὰ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ εἰδικοῦ ἀ.ν. 394/1936 περὶ προσωπικοῦ ξενοδοχείων «διαρκούσης τῆς περιόδου τουριστοποιήσεως ὁ ὑπάλληλος ξενοδοχείου δικαιοῦται εἰς ἄδειαν ἐκτάκτου ἡμερησίως δύο ὡρῶν συνεχῶν ἐπὶ σκοπῷ ἐξευρέσεως ἐργασίας», χωρὶς καὶ ἐδῶ νὰ ἐννοῆται, ὅτι γίνεται ἀνάλογος περικοπὴ τοῦ μισθοῦ, ἀφοῦ ὁ Νομοθέτης ἐπιτρέπει εἰς τὸν μισθωτὸν νὰ ἀπουσιάζῃ τῆς ἐργασίας, μὴ παρέχων ἐργασίαν, ἐκ λόγου κοινωνικοῦ, τῆς ἀνάγκης ἐξευρέσεως ἀλ-

λαχού έργασίας, (πρβλ. *Π. Ζέπον*, Ἐνοχικόν Εἰδικόν, σελ. 347, ὡς ἐπιτρέπει καὶ νὰ παρέχωνται εἰς τὴν θηλάζουσαν τὸ τέκνον της γυναῖκα δύο διακοπαὶ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἡμιπείρας ὥρας ἑκάστη, διὰ τὸν θηλασμόν, χωρὶς νὰ περικόπτεται ὁ μισθός της κατὰ τὴν κρατοῦσαν γνώμην. (Οὕτω *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 220, Γνωμ. Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, ΕΕΔ 17, 156, Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4350/1966, Πρωτοδίκης *Π. Ταίφρας*, ΕΕΔ 21, 1106).

Πρεέδρου Πρωτ. Ἀθηνῶν 10995/1966

Προεδρεύων ὁ Πρωτοδίκης κ. ***Χ. Καλογερόπουλος***
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀρ. Τατάκας, Π. Δελτζουριᾶς

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 677 Α.Κ., ἔχουσαν καθολικὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν κλάδων καὶ κατηγοριῶν ἐργαζομένων, πλὴν τῶν ξενοδοχοϋπαλλήλων (ἐφ' ὧν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ εἰδικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ἀ.ν. 394/1936), ὁ ἐκμισθωτὴς (ἐργαζόμενος), καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δικαιοῦται νὰ ζητήσῃ τὸν ἀναγκαιοῦντα ἐλεύθερον χρόνον πρὸς εὕρεσιν ἄλλης ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἄλλως δὲν μένει εἰς αὐτὸν πρὸς τοῦτο τοιοῦτος κατάλληλος χρόνος. Εἰς περίπτωσιν ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἱκανοποιήσῃ τὴν κατὰ τὴν ὡς ἄνω διάταξιν ἀξίωσιν τοῦ ἐργαζομένου μισθωτοῦ, ἁρμοδιότητα πρὸς ρύθμισιν καὶ ἐπίλυσιν τῆς περὶ τούτου διαφορᾶς καὶ διενέξεως ἔχει τὸ Δικαστήριον κατὰ τὸ ἄρθρον 371 τοῦ Α.Κ. (ἀναλόγως ἐφαρμοστέον) καὶ ἐν κατεπειγούσῃ περιπτώσει ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 634 καὶ ἑπόμενα Πολ. Δικ. (*Κ. Κανελλ.*, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, ἐκδ. Γ', ἄρθρον 677, σελ. 684, Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν 5634/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 943). Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, διώκουσα, κατὰ τὴν ὑφ' ἡμῶν ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου της, τὴν προσωρινὴν, λόγῳ τοῦ ἐπείγοντος, ἐπίλυσιν τῆς ἐν αὐτῇ ἐκτιθεμένης μεταξὺ τῶν διαδίκων ὀφισταμένης ἐκ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως διαφορᾶς, ὑποχρεουμένου τοῦ καθ' οὗ, ἀρνουμένου ὅπως ἱκανοποιήσῃ τὴν κατὰ τὴν διάταξιν ταύτην ἀξίωσιν τῆς αἰτούσης, ὅπως χορηγήσῃ αὐτῇ ἄδειαν ἀπουσίας ἐπὶ 2½ ὥρας ἡμερησίως ἐκ τοῦ παρ' ᾧ ὡς βοηθὸς λογιστοῦ ἐργάζεται καταστήματός του μέχρι λήξεως τοῦ τριμήνου χρόνου προμηνύσεως, ἀναγκαιούσης αὐτῇ ὡς ἀπασχολουμένης κατὰ πλήρες ὡράριον πρὸς ἀναζήτησιν καὶ ἐξεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας, εἶναι νόμιμος καὶ ἐξεταστέα κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ κάτωθι: Ὁ καθ' οὗ ἡ αἴτησις, εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ ὁποίου ἡ αἰτοῦσα ἐργάζεται ὡς ὑπάλληλος ἀπὸ 15.5.1962, κατήγγειλε τὴν μετὰ τῆς αἰτούσης σύμβασιν ἐργασίας διὰ τῆς ἀπὸ 30.6.1966 ἐγγράφου καταγγελίας του, κοινοποιηθείσης ταύτῃ αὐθημερόν, ὡς ἐξ αὐτῆς, προσαγομένης, προκύπτει, ληγούσης τῆς τριμήνου προθεσμίας προειδοποιήσεως τὴν 1.10.1966. Ἡ αἰτοῦσα ἅμα τῇ κοινοποιήσει αὐτῇ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ τὴν χορήγησιν αὐτῇ καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἀδείας πρὸς ἐξεύρεσιν ἄλλης ἐργασίας, αὐτὸς ὅμως δὲν ἱκανοποιεῖ τὴν τοιαύτην ἀξίωσίν της. Ἡ αἰτοῦσα, ἀπασχολουμένη εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ καθ' οὗ κατὰ πλήρες ὀκτάωρον, δὲν διαθέτει χρόνον ἐλεύθερον καὶ κατάλληλον διὰ τὴν ἀναζήτησιν ἄλλης ἐργασίας. Ἀκολούθως τούτοις, ὀφισταμένου καὶ τοῦ κατεπείγοντος, ὡς ἐκ τοῦ κινδύνου νὰ μείνῃ ἄνευ ἐργασίας, ἐὰν δὲν ἔχῃ ἐλευθέρας ὥρας πρὸς ἀναζήτησιν τοιαύτης, συντρέχει, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, νόμιμος περίπτωσις, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ καθ' οὗ εἰς χορήγησιν τῇ αἰτούσῃ ἀδείας ἀπουσίας ἐκ τῆς παρ' αὐτῷ ἐργασίας της ἐπὶ δύο ὥρας καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν, ἀπὸ 8-9 π.μ. καὶ 5-6 μ.μ. μέχρι λήξεως τῆς προθεσμίας προμηνύσεως (1.10.1966), δεκτῆς οὕτω ἐν μέρει καθισταμένης τῆς ἐνδίκου αἰτήσεως.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΙ

Δεδικασμένον έξ αναγνωριζούσης τό καθ' όλου δικαίωμα τελεσιδίκου αποφάσεως.

Έννοια δεδικασμένου κατ' άρθρα 273 § 3 καί 274 Πολιτικής Δικονομίας.— Έκτασις τοῦ δεδικασμένου, έπί άδικοπραξίας τῶν άρθρων 105 καί 106 Εἰσαγωγικοῦ Νόμου Άστικοῦ Κώδικος, έξ άποφάσεως άναγνωριζούσης τό καθ' όλου δικαίωμα πρός άποζημίωσιν καί έπιδικαζούσης ληξιπροθέσμους δόσεις, καί εἰς τό έν τῇ νέᾳ δίκῃ έπιδιωκόμενον δικαίωμα πρός περαιτέρω άνόρθωσιν τῆς ζημίας, συνεπείᾳ τῆς συνεχιζομένης παρανομίας.

Άρείου Πάγου 385)1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. *Γ. Βαρσάμων*
Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ *Δ. Κοκώρης*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἡλ. Παρασκευάς, Άντ. Πετράλιας

Κατά τήν έννοιαν τῶν άρθρων 273 § 3 καί 274 Πολ. Δικ. δεδικασμένον ὑφίσταται καί ὅταν τό έν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξύ τῶν αὐτῶν διαδίκων ζητούμενον άνεικείμενον, καίπερ διάφορον, προϋπόθεσιν ἔχει τήν ὕπαρξιν τοῦ ἤδη κριθέντος έν τῇ προτέρᾳ δίκῃ δικαιώματος, διότι καί τότε πρόκειται περί τῆς αὐτῆς δικαιολογικῆς σχέσεως καί τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος τοῦ διά τῆς προηγουμένης τελεσιδίκου άποφάσεως κριθέντος, ὑπάρχει δέ νομική ταυτότης τοῦ άντικειμένου τῶν δύο δικῶν, καθ' ὅσον τό έν τῇ νέᾳ δίκῃ ζητούμενον άντικείμενον περιέχεται δυνάμει εἰς τό πρότερον ζητηθέν, μή δυνάμενον νομικῶς νά ὑπάρξῃ άνευ αὐτοῦ. Έπομένως έπί άδικοπραξίας τῶν άρθρων 105 καί 106 Εἰσαγ.Νόμ. Α.Κ. τό δεδικασμένον έξ άποφάσεως, άναγνωριζούσης τό καθ' όλου δικαίωμα πρός άποζημίωσιν καί έπιδικαζούσης ληξιπροθέσμους δόσεις (περιοδικάς παροχάς, αὐτοτελῶς καί άνεξαρτήτως κεφαλαίου ὀφειλομένας), ἐκτείνεται καί εἰς τό έν τῇ νέᾳ δίκῃ έπιδιωκόμενον δικαίωμα πρός περαιτέρω άνόρθωσιν τῆς ζημίας συνεπείᾳ τῆς συνεχιζομένης παρανομίας, ἐφ' ὅσον δέν μετεβλήθησαν έν τῷ μεταξύ τό νομικόν καθεστώς τό διέπον τό δικαίωμα ἤ τά πραγματικά περιστατικά τά άποτελοῦντα προϋπόθεσιν αὐτοῦ.

Έν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει έκ τῆς άναιρεσιβαλλομένης άποφάσεως, τό δικάσαν Έφετεῖον έδέχθη άνελέγκτως, ὅτι διά τῆς ὑπό τοῦ ένάγοντος, πρός άπόδειξιν τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προβληθέντος δεδικασμένου έπικληθείσης καί προσαχθείσης ὑπ' ἀριθ. 5334/1964 άποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Πειραιῶς, τελεσιδίκου, ὡς έδέχθη έπίσης, καταστάσης, ἐκδοθείσης δέ έπί προηγουμένης άπό 1.10.1963 άγωγῆς τοῦ καί ἤδη ένάγοντος κατά τοῦ ἤδη ένάγομένου, περί άποζημιώσεως λόγῳ παρανομίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ ένάγομένου Άσφαλιστικοῦ Ταμείου, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ἐκρίθη, ὅτι ἡ καταβλητέα σύνταξις λόγῳ γήρατος, εἰς τόν ένάγοντα, ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ ὁποίου συνέτρεχον πᾶσαι αἱ νόμιμοι προϋποθέσεις πρός άπονομήν αὐτῆς, άνήρχετο διά τό άπό 1 Μαΐου 1961 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1963 χρονικόν διάστημα, ὅπερ άφεώρα ἡ άγωγή ἐκείνη εἰς δραχμάς 1.979 μηνιαίως, άντί τῆς δι' άποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ ένάγομένου χορηγηθείσης τοιαύτης έκ δραχμῶν 1297 μηνιαίως, καί ὑποχρεωθῇ τό ένάγόμενον Άσφαλιστικόν Ταμεῖον εἰς τήν καταβολήν, λόγῳ άποζημιώσεως, τῆς έκ δραχμῶν 682 μηνιαίας διαφορᾶς. Κατ' άκολουθίαν τῶν άνωτέρω, ὀρθῶς τό δικάσαν Έφετεῖον έδέχθη, ὅτι έκ τῆς διαληφθείσης τελεσιδίκου άποφάσεως ὑπάρχει δεδικασμένον περί τῆς πρός άποζημίωσιν ὑποχρεώσεως τοῦ ένάγομένου καί περί τοῦ ποσοῦ τῆς ζημίας, ἐν τῇ προκειμένῃ δίκῃ, ἐν ἡ ἐπιδιώκεται έκ τῆς ἰδίας άδικοπραξίας ἡ ἐπιδίκασις άποζημιώσεως διά τό μεταγενέστερον άπό 1 Ἰανουαρίου 1964 μέχρι 30 Ἰουνίου 1965 χρονικόν διάστημα, ἐφ' ὅσον ὡς εἶπεν, οὐδεμία μεταβολή ἐπῆλθεν εἰς τό νομικόν καθεστώς τό διέπον τό συνταξιοδοτικόν δικαίωμα τοῦ ένάγοντος καί οὐδόλως μετεβλήθησαν τά πραγματικά περιστατικά, τά συνιστῶντα προϋπόθεσιν τοῦ δικαιώματός του τούτου, συνεχίζεται δέ ἡ παρανομία. Εἰπών δέ τά τελευταῖα ταῦτα τό Έφετεῖον οὐδαμῶς έδέχθη, παρά τόν νόμον, πράγματα ὡς ἀληθῆ άνευ άποδείξεως, διότι περί μέν τοῦ νόμου, ὅστις δέν εἶναι πραγματικόν γεγονός καί τό ὁποῖον οἴκοθεν γνωρίζει ὁ δικαστής, δέν διατάσσεται άπόδειξις, περί δέ τῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων τοῦ δικαιώματος τοῦ ένάγοντος, ἃς έδέχθη συντρεχούσας ἡ τό δικαίωμα τοῦτο τελεσιδίκως άναγνωρίσασα άπόφασις, ὀρθῶς δέν διετάχθη ἄλλη άπόδειξις, ἐφ' ὅσον τό άναιρεσεῖον δέν ἰσχυρίζεται, ὅτι προέβαλε μετα-

βολήν των προϋποθέσεων τούτων, έπελθοῦσαν μετά τήν ἐξ ἧς τό δεδικασμένον ἀπόφασιν. ὡς ἐπίσης ὀρθῶς ἐθεώρησε συνεχιζομένην τήν παρανομίαν, ἤτοι τήν παροχήν ὑπό τοῦ ἀναιρεσείοντος τῆς ἰδίας συντάξεως, ἐλάσσονος τῆς νομίμου, ἐφ' ὅσον τό ἀναιρεσεῖον δέν ἰσχυρίζεται, ὅτι προέβαλε μεταγενεστέραν μεταβολήν τῆς παρανόμου κριθείσης ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου του περί ἀπονομῆς τῆς συντάξεως καί αὔξησιν ταύτης. Ἀπορριπτέοι ὅθεν κρίνονται ὡς ἀβάσιμοι οἱ περί τοῦ ἐναντίου, ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφιον 13 καί 8 Πολ. Δικ., προβαλλόμενοι δύο λόγοι ἀναιρέσεως (*).

II. ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ

1. Διακοπή λειτουργίας ἰδιωτικοῦ σχολείου

Ἀπόλυσις τοῦ προσληφθέντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἰδιωτικοῦ τινος σχολείου ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ μόνον λόγῳ καταργήσεως τοῦ σχολείου ἤ μή λειτουργίας τάξεων.— Αὐθαίρετος ἀπομάκρυνσις τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ πρό τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους καί συνέπειαι.— Πρόσληψις ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ κατά Ν.Δ. 3855 1958.—Μισθοδοσία αὐτοῦ.— Ὧραι διδασκαλίας.— Διακοπή λειτουργίας τοῦ σχολείου ἐκ λόγων, ἀφορώντων τόν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ, ἀπόλυσις ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ καί συνέπειαι. —Περίπτωσις θανάτου ἰδιοκτήτου τοῦ σχολείου.—Περιεχόμενον ἐφετηρίου κατ' ἄρθρα 516, 517, 767 καί 769 Πολιτικῆς Δικονομίας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2541/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Μελᾶς*
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. *Ι. Γρίβας*
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Βριζόλος, Π. Παπαδογιάννης

Αἱ ὑπό κρίσιν ἀντίθετοι ἐφέσεις κατά τῆς ὑπ' ἀριθ. 5382/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ.Φ.Ο.Α' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν νομοτύπως καί ἐμπροθέσμως ἀκηθέσαι, τύποις δεκταί καθίστανται καί ἐξεταστέαι κατ' οὐσίαν, συνεκδικαζόμεναι κατ' αἴτησιν τῶν διαδίκων λόγῳ συναφείας (ἄρθρον 21 Πολ. Δικονομίας).

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου της δείκνυται, διά τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων, νῦν ἐκκαλῶν καί ἐφεσίβλητος, ἰσχυρίσθη, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, προσελήφθη τήν 1.9.1962 παρά τοῦ Κ.Σ. ὡς καθηγητής μαθηματικῶν ἐπί βαθμῷ βοηθοῦ Γυμνασιάρχου εἰς τό ὑπό τούτου διατηρούμενον ἐνταῦθα ἰδιωτικόν Γυμνάσιον, κατόπιν διορισμοῦ ὑπό τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ διά μίαν τριετίαν, λήγουσαν τήν 31.8.1966, καί εἰργάσθη ὑπό τήν ὀηθεῖσαν ἰδιότητά του μέχρι 1.3.1964, ὅτε διορίσθη προσωρινός Γυμνασιάρχης καί ἐν συνεχείᾳ ὁριστικός τοιοῦτος διά τό μέχρι καί τοῦ σχολικοῦ ἔτους 1966-1967 χρονικόν διάστημα, ὅτι ὑπό τήν δευτέραν ταύτην ἰδιότητα ἀπησχολήθη μέχρι τῆς 24.2.1965, ὅτε οἱ ἐκκαλοῦντες καί ἐφεσίβλητοι σύζυγος καί τέκνα τοῦ κατά τήν 13.10.1964 ἀποβιώσαντος ὡς ἄνω ἰδιοκτήτου τοῦ μνηθέντος σχολείου, οὗτινος τήν κληρονομίαν ἀπεδέχθησαν, κατήγγειλαν τήν σύμβασιν ἐργασίας καί ἠρνήθησαν νά ἀποδεχθοῦν τάς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, ἠτήσατο δέ ἀποδοχάς ὑπερημερίας ἀπό 1.3.1965 μέχρι 31.5.1965, τόν δεδουλευμένον μισθόν τοῦ μηνός Φεβρουαρίου 1965, δῶρον Πάσχα 1965, διαφοράν καταβληθεισῶν πρός καταβλητέας νομίμους ἀποδοχάς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος 1.9.1962 ἕως 31.1.1965, διαφοράν καταβληθέντων πρός καταβλητέα δῶρα ἑορτῶν Πάσχα καί Χριστουγέννων καί ἐπιδόματος ἀδείας ἐτῶν 1963 καί 1964, ἤτοι ἐν συνόλῳ 88.541 δραχμάς. Ἐπί τῆς ἀγωγῆς ταύτης ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἥτις ἐδέξατο ἐν μέρει τήν ἀγωγήν, ἐπιδικάσασα εἰς τόν ἐνάγοντα τό ποσόν τῶν 19.929,30 δραχμῶν. Κατά τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως παραπονοῦνται ἤδη ἀμφότερα τά διάδικα μέρη διά τούς ἐν τοῖς ἐφετηρίοις αὐτῶν λόγους.

Ἐβεβαιώθησαν τά ἐξῆς πραγματικά περιστατικά: Ὁ σύζυγος τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων καί πατήρ τῶν λοιπῶν Κ.Σ., ἔχων τά ὑπό τοῦ ἄρθρου 10 ἀ.ν. 2545/1940 ἀπαιτούμενα προσόντα, ἀπό πολλῶν ἐτῶν διετήρει ἐνταῦθα, κατόπιν σχετικῆς ἀδείας, ἰδιωτικά ἐκπαιδευτήρια, ἤτοι Νηπιαγωγεῖον, Δημοτικόν Σχολεῖον καί Γυμνάσιον, ἅτινα ὡς ἰδιοκτήτης ἐξεμεταλλεύετο. Εἰς τό ἐν λόγῳ ἰδιωτικόν Γυμνάσιον προσελήφθη ὁ ἐνάγων, ἐγκρίσει τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ, ὡς καθηγητής τῶν μαθηματικῶν, ἐπί βαθμῷ βοηθοῦ Γυμνασιάρχου, τήν 1.9.1962, διά μίαν τριετίαν καί παρεσχέθη ἔκτοτε τάς διδακτικάς του ὑπηρεσίας. Τήν 10ην Ὀκτωβρίου 1964 ἀπεβίωσεν ὁ ὡς ἄνω ἱδρυτής καί ἰδιοκτήτης τοῦ ἐκπαιδευτηρίου, τοῦτο δέ περιῆλθεν εἰς τούς ἐξ ἀδιαθέτου κληρονόμους του ἐναγομένους, ἤτοι εἰς τήν σύζυγόν του, ἀσχολουμένην μέ τά οἰκιακά, καί τά τρία τέκνα του, ἐξ ὧν τά δύο ἐφοίτων ὡς φοιτηταί εἰς τό Πανεπιστήμιον, τό δέ ἕτερον εἰς τό Γυμνάσιον ὡς μαθήτρια. Οἱ ὡς ἄνω ἐναγόμενοι, μή ἔχοντες τά προσόντα ἱδρύσεως ἰδιωτικοῦ Γυμνασίου (πτυχίον Φιλοσοφικῆς ἢ Θεολογικῆς ἢ τῆς τῶν Φυσικῶν καί Μαθηματικῶν Σχολῆς Πανεπιστημίου),

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2473/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

συνέχισαν τὴν λειτουργίαν τοῦ εἰρημένου Γυμνασίου διὰ τὸ διανυόμενον σχολικὸν ἔτος 1964 - 1965, ὡς ἐδικαιοῦντο κατ' ἄρθρον 19 § 2 ἀ.ν. 2545/1940. Ειδικώτερον διὰ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως ὁρίζεται, ὅτι εἰς περίπτωσιν θανάτου τοῦ Ιδιοκτήτου τὸ σχολεῖον περιέρχεται εἰς τὴν σύζυγον καὶ μέχρι τοῦ δευτέρου βαθμοῦ συγγενείας κληρονόμους, ἐφ' ὅσον ἔχουν τὰ διὰ τοὺς Ιδρυτὰς τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων προσόντα, ἐὰν δὲ οὐδεὶς τούτων ἔχῃ τὰ προσόντα ἐπιτρέπεται ἡ λειτουργία τοῦ σχολείου μόνον μέχρι τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ὑπ' εὐθύνην τῶν πρωτέρω κληρονόμων. Ἀκολούθως οἱ αὐτοὶ ὡς ἄνω ἐναγόμενοι δι' αἰτήσεώς των, ἐπιβληθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 721/11.2.1965 ἀναφορᾶς τοῦ Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Μέσης Ἐκπαιδεύσεως Γ' περιφερείας, ἠτήσαντο παρὰ τῆς Διευθύνσεως Ἰδιωτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων τὴν ἀναστολὴν τῆς λειτουργίας τοῦ ὡς ἄνω ἰδιωτικοῦ γυμνασίου, ἰσχυριζόμενοι ὅτι ἠσθάνοντο οἰκονομικὴ αὐτῶν ἀδυναμία πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν νομίμων ὑποχρεώσεών του. Εἰς τὴν ὡς ἄνω αἴτησιν ἡ Διεύθυνσις Ἰδιωτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου ἀπήντησε διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13982/23.2.1965 ἐγγράφου, ὅτι ἐγκρίνει τὴν ἀναστολὴν τῆς λειτουργίας τοῦ εἰρημένου Γυμνασίου ἀπὸ τοῦ προσεχοῦς σχολικοῦ ἔτους 1965 - 1966, κατὰ τὸ ὁποῖον ἄλλως τε, ὡς προεξετέθη, ἡ λειτουργία δὲν ἦτο ἐπιτρεπτὴ κατὰ νόμον, ἐφ' ὅσον οἱ ἐναγόμενοι εἶχον τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 ἀ.ν. 2545/1940 ἀπαιτούμενα προσόντα. Μετὰ ταῦτα οἱ ἐναγόμενοι διὰ τῆς ἀπὸ 18.2.1965 δηλώσεώς των, ἐπιδοθείσης εἰς τὴν ὡς ἄνω Διεύθυνσιν τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν 19.2.1965, κατέστησαν γνωστόν, ὅτι ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου 1965 διακόπτουσι τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐν λόγῳ Γυμνασίου, τὸ μὲν διότι οὗτοι ἀδυνατοῦσι νὰ διευθύνωσι τοῦτο, τὸ δὲ διότι ἰδιαίτεροι οἰκονομικοὶ λόγοι δὲν ἐπιτρέπουν τὴν διατήρησίν του. Καὶ εἰς τὴν δήλωσιν ταύτην ἡ αὐτὴ Ὑπηρεσία τοῦ Ὑπουργείου διὰ τοῦ ἀπὸ 26.2.1965 ὑπ' ἀριθ. 23809 ἐγγράφου της ἀπήντησεν, ὅτι ἡ ἀναστολὴ τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου ἀπὸ 1.3.1965 ἦτο ἀδικαιολόγητος, διότι ἡ ἐπικαλουμένη οἰκονομικὴ ἀδυναμία ἐκ τῶν τεθέντων ὑπ' ὄψιν της στοιχείων δὲν ὑφίστατο. Μετὰ ταῦτα οἱ ἐναγόμενοι πράγματι ἀπὸ τῆς 1.3.1965 διέκοψαν τὴν λειτουργίαν τοῦ ρηθέντος ἰδιωτικοῦ Γυμνασίου καὶ ἀπέκρουσαν ἔκτοτε τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας τοῦ ἐνάγοντος, ὡς καὶ τοῦ ἑτέρου διδακτικοῦ προσωπικοῦ, οἱ δὲ φοιτῶντες ἐν αὐτῷ μαθηταὶ μετεγράφησαν εἰς ἕτερα ἐκπαιδευτήρια καὶ δὴ εἰς τὸ ἰδιωτικὸν Γυμνάσιον τῆς Ε.Μ., ὅπερ λειτουργεῖ ἐν Χαλαργῷ, δεδομένου ὅτι τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασίν των οἱ ἐναγόμενοι ἐγνωστοποίησαν εἰς τοὺς γονεῖς καὶ κηδεμόνας τῶν μαθητῶν τοῦ ἐκπαιδευτηρίου των ἀπὸ τὰς ἀρχὰς Ἰανουαρίου 1965.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 32 § 1 στοιχ. δ' τοῦ ἀ.ν. 2545/1940 περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων κλπ., ὁ προσληφθεὶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἰδιωτικοῦ τινος σχολείου ἐκπαιδευτικὸς λειτουργὸς δὲν ἀπολύεται, εἰ μὴ λόγῳ καταργήσεως τοῦ σχολείου ἢ μὴ λειτουργίας τάξεων. Κατὰ τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ἰδιοκτήτης σχολείου, ἀθωρήτως ἀπομακρύνων τῆς ὑπηρεσίας τοῦ σχολείου μέλος τι τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὑποχρεοῦται, ἀσχέτως πρὸς τὰς ἐκ τῆς τοιαύτης ἐνεργείας αὐτοῦ προκυπτούσας πειθαρχικὰς εὐθύνας, εἰς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐπολοίπου μέχρι τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους χρονικοῦ διαστήματος, προσέτι δὲ καὶ χρηματικῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς περὶ προστασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων ἰσχυούσας διατάξεις. Κατ' ἄρθρον 33 § 3 τοῦ αὐτοῦ ὡς εἴρηται ἀ.ν. 2545/1940 ἡ λόγῳ καταργήσεως τοῦ σχολείου ἀπόλυσις χωρεῖ αὐτοδικαίως.

Ἑτέρωθεν, κατ' ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958 περὶ τρόπου προσλήψεως καὶ μισθοδοσίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἡ ἐπιλογὴ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων γίνεται ὑπὸ τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν ἐκ τῶν ἐχόντων τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων καθοριζόμενα προσόντα (§ 1). Ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητὴς ἐγκρίνει τελικῶς τοὺς διορισμοὺς τῶν ἐχόντων ἐκ τῶν προτεινομένων τὰ προσόντα καὶ κοινοποιεῖ αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους καὶ τὸ προτεῖναν σχολεῖον μέχρι 15 Σεπτεμβρίου τὸ βραδύτερον, ἐπιβάλλει δὲ εἰς τὸ Ὑπουργεῖον ὀνομαστικὴν κατάστασιν τοῦ εἰς ἕκαστον σχολεῖον διοριζομένου προσωπικοῦ, τὸν βαθμὸν καὶ τῶν ὡρῶν διδασκαλίας (§ 2). Οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω γενόμενοι διορισμοὶ ἰσχύουν ἐπὶ τριετίαν τοὐλάχιστον, ἐφ' ὅσον τὸ σχολεῖον συνεχίζει τὴν λειτουργίαν του (§ 3). Τέλος, κατ' ἄρθρον 2 § 2 νόμου 881/1943, εἰς περίπτωσιν διακοπῆς τῆς λειτουργίας τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων μετὰ δίμηνον συνεχῆ λειτουργίαν τούτων, συντρεπεῖ ἀνωτέρας βίας, ἡ χρονικὴ διάρκεια τῆς μισθοδοσίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν θὰ καθορισθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ἐκ τῶν προεκτεθεισῶν διατάξεων σαφῶς, κατὰ τὴν ἡσσονα τοῦ Δικαστηρίου γνώμην, προκύπτει, ὅτι ὁ ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἰδιωτικοῦ σχολείου προσληφθεὶς ἐκπαιδευτικὸς λειτουργὸς δύναται νὰ ἀπολυθῇ καὶ πρὸ τῆς παρόδου τριετίας καὶ κατ' αὐτὴν εἰσέτι τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, μὴ δικαιούμενος νὰ ἀξιώσῃ ἀντιμισθίαν οὐ μόνον συνεπείᾳ πράξεως τῆς ὁριμοδίας Ἀρχῆς ἢ κατόπιν ἐγκρίσεως ταύτης καταργήσεως τοῦ σχολείου ἢ μὴ λειτουργίας τάξεων ἢ τμημάτων αὐτῶν (Α.Π. 140/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 558), ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ἢ ἐγκρίσεως ταύτης ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ σχολείου διακόπτει τὴν λειτουργίαν του ἐξ λόγων ἀφορώντων

των αὐτῶν, μὴ ἀπαιτουμένης ἐκ τοῦ νόμου ἀδείας ἢ ἐγκρίσεως τῆς Ἀρχῆς διὰ τὴν διακοπὴν λειτουργίας τοῦ σχολείου. Καὶ περαιτέρω ὅτι, ἀποβιώσαντος τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ ἰδιωτικοῦ σχολείου κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ σχολικοῦ ἔτους, οἱ μὴ ἔχοντες τὰ διὰ τοὺς ἰδρυτὰς ἀπαιτούμενα προσόντα κληρονόμοι αὐτοῦ δικαιοῦνται μὲν νὰ συνεχίσουν, ἐὰν ἐπιθυμοῦν, τὴν λειτουργίαν τοῦ σχολείου μέχρι λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, χωρὶς ὅμως νὰ ἐποχρεοῦνται εἰς ταῦτο, ἔστω καὶ ἂν ἐξεδήλωσαν τοιαύτην βούλησιν διὰ τῆς συνεχίσεως τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου, δικαιούμενοι νὰ διακόψουν τὴν λειτουργίαν των, εἴτε ἅμα τῷ θανάτῳ τοῦ ἰδιοκτήτου, εἴτε καὶ μεταγενεστέρως, δι' οἱανδήποτε λόγον, ἐπερχομένης εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην λόγῳ καταργήσεως τοῦ σχολείου αὐτοδικαίως τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως μετὰ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τοῦ καταργουμένου σχολείου, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἄσκησις τοῦ ἐν λόγῳ δικαιώματος προσκρούῃ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 200, 281 καὶ 288 Α.Κ., ἤτοι ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ χρηστὰ ἤθη, γεγονός, ὅπερ δὲν προκύπτει, εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν, ἐφ' ὅσον δεβαιοῦται, ὅτι ἅπαντες οἱ κληρονόμοι τοῦ ὡς ἄνω ἀποβιώσαντος ἰδιοκτήτου τοῦ σχολείου ἑστεροῦντο προσόντων καὶ πείρας διὰ τὴν συνέχισιν τῆς λειτουργίας του, ἀφοῦ ἡ μὲν σύζυγος ἠσχολεῖτο μὲ τὰ οἰκιακά, τὰ δὲ τέκνα τὰ μὲν δύο ἦσαν φοιτηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τὸ ἕτερον μαθήτρια γυμνασίου.

Ἐκ τοῦ ἐναντίου, κατὰ τὴν κρατήσασαν παρ' τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ γνώμην, ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, ἐν συνδυασμῷ, καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 10 καὶ 13 § 2 τοῦ ὡς ἄνω ἀ.ν. 2545/1940, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐπὶ θανάτου τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ σχολείου οἱ κληρονόμοι αὐτοῦ, μὴ ἔχοντες τὰ διὰ τοὺς ἰδρυτὰς ἀπαιτούμενα προσόντα, δύνανται μὲν ἐν τοῦ λόγου τούτου νὰ διακόψουν τὴν λειτουργίαν τοῦ σχολείου, τοῦτο ὅμως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἔρευναν τῶν προϋποθέσεων ἢ δυνατοτήτων τῆς παρ' αὐτῶν ἐκ τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους λειτουργίας τοῦ σχολείου ἢ τὴν αἴτησιν παροχῆς ἀδείας λειτουργίας των ἐπ' ὀνόματι αὐτῶν (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Παιδείας 18724/1942, κυρωθείσα δι' ἄρθρου 11 ν.881/1943), ἐνῷ, ἐὰν οὗτοι, παρὰ τὴν παρεχομένην αὐτοῖς εὐχέρειαν, ἐξεδήλωσαν ρητῶς ἢ σιωπηρῶς τὴν βούλησιν περὶ συνεχίσεως τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκ λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους διὰ τῆς ἐπὶ σχετικῶς μακρὸν χρόνον ἀπὸ τοῦ θανάτου λειτουργίας αὐτοῦ καὶ ἀποδοχῆς κατὰ ταῦτο τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὡς συνέβη ἐν προκειμένῳ, ἐξακολουθησάσης τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου ἀπὸ 10.10.1964 ἕως 11.2.1965, ὅτε ἐπεβάλλον τὸ πρὸς τὴν Γεν. Ἐπιθεώρησιν ἔγγραφον περὶ τῆς ἀπὸ 1.8.1965 διακοπῆς τῆς λειτουργίας των, ἡ μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ προσωπικοῦ σύμβασις ἐργασίας ἐξακολουθεῖ μέχρι τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ, εἰ μὴ διὰ «σπουδαῖον λόγον», ὅστις, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, δὲν δεβαιοῦται ἐν προκειμένῳ ὑπὸ τὰ δεβαιωθέντα καὶ προκύπτοντα πραγματικὰ περιστατικά. Συνεπῶς οἱ ὡς ἄνω ἐναγόμενοι κληρονόμοι, καταγγείλαντες τὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σύμβασιν ἐργασίας τὴν 28.2.1965, ἤτοι πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους ἄνευ «σπουδαίου λόγου», περιῆλθον εἰς ὑπερημερίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 350 καὶ 656 Α.Κ., ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν του μέχρι τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους, ἤτοι μέχρι 31.8.1965. Ταῦτα ὅθεν δεχθεῖσα ἐν τοῖς ἄνω καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ μετὰ ταῦτα δεχθεῖσα ἐν μέρει τὴν ἀγωγήν, ἐπιδικάσασα ὑπὲρ τοῦ ἐνάγοντος τὰς ἀποδοχὰς τοῦ ἀπὸ 1.3.1965 ἕως 31.5.1965 χρονικοῦ διαστήματος, ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις καὶ ἐφήρμοσε τὸν νόμον, τὰ ἐναντία δὲ διὰ τοῦ δευτέρου λόγου τῆς ἐφέσεως ἐπικρινόμενα ἀπορριπτέα εἶναι ὡς ἀβάσιμα.

Κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 516, 517, 767 § 1 καὶ 769 Πολ. Δικονομίας τὸ ἐφετήριον δέον νὰ περιέχῃ τοὺς λόγους τῆς ἐφέσεως, ἐπιτρεπομένης καὶ τῆς προσθήκης νέων τοιούτων διὰ μεταγενεστέρου ἐγγράφου, οἷον καὶ αἱ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ἐφέσεως ἔγγραφοι πρότάσεις τοῦ ἐκκαλοῦντος, αἵτινες λόγοι δέον νὰ ὦσι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, καθορίζοντες μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος τὰς κατὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως αἰτιάσεις (παραβιάσεις δικονομικῶν ὁρισμῶν, κακὴν ἑρμηνείαν οὐσιαστικοῦ νόμου, κακὴν τῶν πραγμάτων ἐκτίμησιν κλπ.), ὥστε νὰ δύναται ὁ δικαστὴς νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ νομίμου καὶ βασίμου αὐτῶν, τῶν ἀορίστων καὶ ἀνεπιδέκτων δικαστικῆς ἐκτιμήσεως λόγων ἐφέσεως λογιζομένων ὡς νόμῳ ἀνεπάρκτων καὶ ἀπορριπτέων (Α.Π. 53/1962, ΝοΒ 10, σελ. 575, 591/1957, ΝοΒ 6, σελ. 816, Ε.Α. 2970/1960, ΝοΒ 9, σελ. 301, 2437/1962, ΝοΒ 12, σελ. 2061). Κατ' ἀκολουθίαν ὁ ἐν τῷ ἐφετηρίῳ τῶν ἐναγομένων διατυπούμενος δεύτερος λόγος ἐφέσεως, ἔχων ἐπὶ λέξει «κακῶς καὶ παρὰ τὸν νόμον ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις προσήμοσε τὰς μηνιαίας ἀποδοχὰς τοῦ ἀνταδίκου-ἐφεσιβλήτου πρὸς διαφόρους κατὰ χρόνους ἐπιχειρηματικὰς ἀποφάσεις καὶ πράξεις, δεδομένου ὅτι ὁ ἐνάγων οὐδαμῶς ἐκέκτητο τὰ σχετικὰ καὶ ἀνάλογα πρὸς τὸ περιεχόμενον ἐκείνων τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, ὡς ἐκ τούτου δὲ κακῶς ἐπιχείρησεν ἡμᾶς εἰς καταβολὴν ἀπιθάνως ἰδιοποιήσεως ἐκ διαφορῶν μισθοῦ, δώρων, ἐπιδομάτων ἀδείας κλπ., οὕτως ἁπλῶς καὶ ἀορίστως διατυπούμενος, χωρὶς νὰ συμπληρωθῶσι διὰ τῶν προτάσεων, εἶναι ἀνεπίδεκτος δικαστικῆς ἐκτιμήσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀπορριπτέος. Διὰ τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω λόγον δέον νὰ ἀπορριφθῇ καὶ ὁ τρίτος λόγος τῆς αὐτῆς ἐ-

μέσους, ἔχων καὶ λέξει οὕτως: «Κακῶς παρὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ πλημμελῆ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἐκτίμησιν ἐγένετο διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐν μέρει δεκτὴ ἡ καθ' ἡμῶν ἀγωγὴ τοῦ ἀντιδίκου, ἐνῶ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ αὕτη καθ' ὁλοκληρίαν καὶ καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς λέξεις καὶ αἰτήματα καὶ ὡς ἐντελῶς ἀναληθὴς ἀόριστος, νόμῳ ἀβάσιμος καὶ ἀναπόδεικτος.(*)

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 36 § 1 τοῦ «περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων κλπ.» ἀ.ν. 2545/1940 ὡς ἀνωτάτων ὅρων ὥρων διδασκαλίας δι' ἕκαστον τῶν διδασκόντων ἐν ἰδιωτικοῖς σχολείοις ὡρίσθη ὡς πρὸς τοὺς μέσης μὲν ἐκπαιδεύσεως 18 ὥραι διὰ τοὺς διευθυντὰς καὶ 24 ὥραι διὰ τοὺς καθηγητὰς καὶ διδασκάλους, ὡς πρὸς τοὺς τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως δὲ ὥραι 28 ἑβδομαδιαίως, προστεθέντος μόνον ὅτι διὰ τοὺς διευθυντὰς ἐν γένει ὥραι διδασκαλίας δέον νὰ εἶναι τοὐλάχιστον 9 ὥραι ἑβδομαδιαίως, ὁρισθέντος περαιτέρω ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου ὅτι ὑπέρβασις τοῦ ὡς ἄνω ἀνωτάτου ὁρίου, ὡς πρὸς τοὺς διευθυντάς, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται. Διὰ τοῦ μεθεπομένου δὲ ἄρθρου 38 καθωρίσθη καὶ δι' ἑκάστην ἑβδομαδιαίαν ὥραν διδασκαλίας ἀντιμισθία εἰς σταθερὸν ποσόν, ἀναλόγως τοῦ βαθμοῦ τοῦ διδάσκοντος, πρὸς ἕξεύρεσιν τῆς μηνιαίας ταύτης, διὰ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ προηλθεν τὸ ποσὸν ἐπὶ τὰς πραγματοποιουμένας καθ' ἕκαστον μῆνα ἐν συνόλῳ ὥρας ἐκ μέρους τοῦ διδασκάλου. Τοῦ ἀνωτάτου κατὰ ταῦτα ὁρίου διδακτικῶν ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, διατηρηθέντος καὶ μεταπολεμικῶς, ἐξεδόθη, βάσει τοῦ ἐπικαλουθήσαντος ἀ.ν. 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη οὗτος διὰ τοῦ ἀ.ν. 866/1944, ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 36369/1946 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς, λόγῳ συμφώνως τῆς δημιουργηθείσης νέας νομισματικῆς καταστάσεως, μετεβλήθη ὁ τρόπος εὑρέσεως τῆς καταβλητέας εἰς τοὺς ἐν ἰδιωτικοῖς σχολείοις διδάσκοντας ἐκπαιδευτικοὺς ἀντιμισθίας, ὁρισθέντος ἀφ' ἑνὸς μὲν ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τούτων ἐξομοιοῦνται πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὡμοιοβάθμων τῶν δημοσίων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν μὲ τὰς ἐκάστοτε αὐξομειώσεις αὐτῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν προέρχονται ἐξ ὁριστικῶν συνταξιούχων ἢ ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίων ὑπαλλήλων, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅτι πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς ὡς εἴρηται καταβλητέας ἀντιμισθίας θὰ διαιρῆται τὸ ἄθροισμα τῶν ἐν γένει μηνιαίων ἀποδοχῶν τῶν ὡμοιοβάθμων των δημοσίων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ μὲν 28, προκειμένου διὰ τοὺς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 21 διὰ τοὺς τῆς μέσης καὶ διὰ τοῦ ἀριθμοῦ 18 διὰ τοὺς ἐξ αὐτῶν διευθυντάς, διετηρήθη ὅμως ἐπίσης διὰ τοὺς τελευταίους τούτους, αὐξηθὲν μάλιστα, τὸ ἐν τῇ παραγράφῳ 2 τοῦ προαναφερθέντος ἄρθρου 38 τοῦ ἀ.ν. 2545/1940 εἰδικὸν ἐπίδομα διευθύνσεως εἰς 40% τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν γένει (Α.Π. 411/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 791 Α.Π. 405/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 790).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ὁ ἐνάγων μέχρι μὲν τῆς 1.3.1964 εἰργάσθη εἰς τὸ ὡς ἄνω ἰδιωτικὸν Γυμνάσιον τῶν ἐναγομένων ὡς καθηγητὴς μαθηματικῶν, ἀπασχολούμενος ἐπὶ 4 ὥρας ἑβδομαδιαίως, ἀπὸ δὲ 1.3.1964 ἀνετέθησαν εἰς αὐτὸν καθήκοντα διευθυντοῦ τοῦ ἐν λόγῳ σχολείου καὶ δὴ μέχρι τῆς 1.9.1964 ὡς προσωρινοῦ διευθυντοῦ καὶ ἀπὸ 1.9.1964 μέχρι τέλους Φεβρουαρίου 1965, ὅτε ἀπελύθη, ὡς ὁριστικοῦ διευθυντοῦ, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Διευθύνσεως Ἰδιωτικῆς Ἐκπαιδεύσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων. Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, ἤτοι ἀπὸ 1.3.1964 καὶ ἐφεξῆς οὗτος ἀπησχολεῖτο μέχρι τῆς 1.9.1964 ἐπὶ 4 ὥρας καὶ μετὰ ταῦτα ἐπὶ 9 ὥρας ἑβδομαδιαίως. Ἐν ὄψει τῆς ἀπασχολήσεως ταύτης τοῦ ἐνάγοντος, ἤτοι ἐπὶ 9 ὥρας ἑβδομαδιαίως καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι αἱ μηνιαῖαι ἀποδοχαί του μετὰ τοῦ ἐπιδόματος διευθύνσεως ἀνήρχοντο εἰς 6.949 (βασικὸς μισθὸς δραχμαὶ 3.649 σὺν 1.550 δραχμαὶ ἐπίδομα βιβλιοθήκης, σὺν ἐπίδομα ἀκριβείας δέκα ἐκ δραχμῶν 250, σὺν ἐπίδομα διευθύνσεως ἐκ δραχμῶν 1.500), παρέπεται, ὅτι διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.3.1965 ἕως 31.5.1965, συνεπείᾳ τῆς ὑπερημερίας τῶν ἐναγομένων περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ τὸ ποσὸν τῶν 10.422 δραχμῶν (6.949 διὰ 18 ἴσον 368 ἐπὶ 9 ἴσον 3474 Χ 3 μῆνας ἴσον 10.422) καὶ οὐχὶ 9.264, ἃς ἐπεδίκασεν ἡ ἐκκαλουμένη. Ἐβεβαιώθη ὡσαύτως, ὅτι εἰς τὸν ἐνάγοντα δὲν κατεβλήθη ὁ μισθὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου 1965 ἐκ δραχμῶν 3.474 καὶ ὅτι οὗτος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.9.1962 μέχρι 31.8.1963 ἔλαβεν ἐν συνόλῳ 6.896 δραχμάς, ἐνῶ ἔδει νὰ λάβῃ 7.668 δραχμὰς (βασικὸς μισθὸς 3.175 σὺν 520 εἰδικὸν ἐπίδομα, σὺν 250 ἐπίδομα ἀκριβείας ἴσον 4.245 διὰ 24 ἴσον 177 ἐπὶ 4 ἴσον 708, μεῖον 69 δραχμαὶ διὰ κρατήσεις, ἴσον 639Χ12 μῆνες ἴσον 7.668) καὶ ὡς ἐκ τούτου προκύπτει ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 972. Ἀπὸ 1.9.1963 ἕως 31.12.1963 ἔδει νὰ λάβῃ δραχμὰς 2.592 (3.475 βασικὸς μισθός, σὺν 650 ἐπίδομα βιβλιοθήκης, σὺν 250 ἐπίδομα ἀκριβείας, ἴσον 4.375 διὰ 24 ἴσον 182 ἐπὶ 4 ἴσον 728 μεῖον 80 δραχμαὶ κρατήσεις ἴσον 648 ἐπὶ 4 μῆνας ἴσον 2.592). Ἐναντὶ τοῦ ποσοῦ τούτου ἔλαβε δραχμὰς 2.256 καὶ ὡς ἐκ τούτου δικαιοῦται δραχμὰς 336. Ἀπὸ 1.1.1964 ἕως 29.2.1964 ἐδικαιοῦτο νὰ λάβῃ 1782,40 δραχμὰς (βασικὸς μισθὸς 3.649 σὺν 1450 ἐπίδομα βιβλιοθήκης σὺν 250 ἐπίδομα ἀκριβείας ἴσον 5.349 διὰ 24 ἴσον 222,80 ἐπὶ 4 ἴσον 891,20 ἐπὶ δύο μῆνας ἴσον 1782,40). Ἐναντὶ τούτων ἔλαβε δραχμὰς 1440 καὶ ἀπομένει ὀφειλόμενον ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 342,40. Ἀπὸ 1.3.1964

(*) Ἴδετε Α.Π. 99/1966, ΕΕΔ 25, 1043.

έως 31.8.1964 ἔδει νὰ λάβῃ δραχμὰς 9.120 (βασικὸς μισθὸς 5.640 σὺν 1450 ἐπίδομα βιβλιοθήκης, σὺν 250 ἐπίδομα ἀκριβείας, σὺν 1500 ἐπίδομα διευθύνσεως ἴσον 6.849 διὰ 18 ἴσον 370 ἐπὶ 4 ἴσον 1520 ἐπὶ 6 μῆνας ἴσον 9.1201), ἤναντι δὲ τούτων ἔλαβε δραχμὰς 4.420 καὶ ὀφείλεται ὑπόλοιπον ἐκ δραχμῶν 4.700. Ἀπὸ 1.9.1964 ἕως 31.12.1964 ἔδει νὰ λάβῃ δραχμὰς 13.780 (6.849 διὰ 18 ἴσον 380 ἐπὶ 3 ἴσον 5.420 ἐπὶ 4 ἴσον 13.780), ἤναντι τοῦ ποσοῦ αὐτοῦ ἔλαβε δραχμὰς 7.680 καὶ ὀφείλεται διαφορὰ ἐκ δραχμῶν 6.100. Ἀπὸ 1.1.1965 ἕως 31.1.1965 ἔδει νὰ λάβῃ δραχμὰς 5.171, ἤναντι τῶν δποίων ἔλαβε δραχμὰς 1920, ὀφειλομένων αὖτω ὑπολοίπων ἐκ δραχμῶν 1554. Διὰ διαφορὰν δώρων ὀφείλεται τὸ ποσὸν τῶν 475,50 δραχμῶν καὶ ἐπιδόματος ἀδείας τὸ ποσὸν τῶν 212,50 δραχμῶν, ὡς καὶ οἱ ἐναγόμενα συνομολογοῦν. Τέλος ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο τὸ μὴ ληφθὲν δῶρον τοῦ Πάσχα 1965 ἐκ δραχμῶν 1737 (3474:2). Κατ' ἀκολουθίαν ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ἔδει νὰ γίνῃ δεκτὴ ἡ ὑφ' ἧς ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγὴ διὰ τὸ ὡς ἄνω ποσὸν τῶν δραχμῶν 30.275,50 καὶ οὐχὶ διὰ τὸ ποσὸν τῶν 26.342,40, ὡς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη, ἥτις ἐν τῷ σημείῳ τούτῳ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸν βάσιμον λόγον τῆς ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος.

2. Παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὡς καθηγητοῦ Σχολῆς Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου

Σύστασις Νομικῶν Προσώπων Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ τοιούτων Δημοσίου Δικαίου.—Ἵδρυσις Σχολῶν ὑπὸ τῶν Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων.—Διατάξεις Ν.Δ. 3855 1958. Μισθολογικὴ ἐξίσωσις τῶν εἰς τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα διδασκόντων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιοβάθμους δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργούς.—Προϋποθέσεις ἐγκύρου προσλήψεως ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ.—Προϋπόθεσις ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἡ κατάρτισις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας.

Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 3301/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. *Ν. Παπανικολάου*

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. *Χ. Χριστοφορίδης*

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Σοφιτζάνος, Β. Πτέλων

Ἡ ἐνάγουσα καὶ ἤδη ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς ἀγωγῆς της, ἀπευθυνομένης κατὰ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, ἀποτελοῦντος, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 1 § 1 τοῦ νόμου 184/1914, Νομικὸν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, ἰσχυρίσατο τὴν καταβολὴν τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν 153.668 δραχμῶν, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι, προσληφθεῖσα, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς της, δι' ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένης διαρκείας, ἀναγομένων εἰς τὴν σφαίραν τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἵνα ἐργασθῇ ὡς καθηγήτρια τῆς ἐντεῦθεν Ἐμπορικῆς Σχολῆς τοῦ ὡς εἴρηται Ἐπιμελητηρίου, δὲν ἔτυχεν ἀπὸ 1.1.1960 μισθολογικῆς ἐξομοιώσεως πρὸς τοὺς δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς καὶ δὲν ἔλαβε τοὺς δεδουλευμένους μισθούς της τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1.10.1965 μέχρι 30.11.1965, οὔτε δὲ καὶ τὰς ἀποδοχάς της τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.12.1965 καὶ ἐφεξῆς, κατὰ τὸ ὁποῖον τὸ ἐναγόμενον εἶχε καταστῇ ὑπερήμερον ὡς δανειστὴς λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς τῶν προσφερθεισῶν ὑπηρεσιῶν της, ἐκδηλωθείσης πρὸ τῆς λήξεως τῆς τελευταίας τῶν ἀνωτέρω συμβάσεων, ἥτις, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ ν.δ. 3855/1958, ἴσχυε διὰ μίαν τοὐλάχιστον τριετίαν. Τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἀπέρριψεν ὁλοσχερῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις λόγῳ ἀκυρότητος τῶν ἐπικαλουμένων ἀλλεπαλλήλων συμβάσεων ἐργασίας, ὡς ἐπιλαμβανούσης εἰς τὸ γεγονὸς ὅτι δὲν ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3855/1958 περὶ ἐγκρίσεως τῶν οἰκείων διορισμῶν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιθεωρητοῦ στοιχειώδους ἢ μέσης ἐκπαιδεύσεως. Ἤδη ἡ ἐκκαλοῦσα, διὰ τῆς ἐφέσεώς της, ἐξαιτεῖται, διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ λόγους, τὸν ἀφανισμὸν τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως καὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἀγωγῆς της, τὸ δὲ ἐφεσίβλητον, ἐπαναχθὲν ἐπὶ τῆς διατυπωθείσης καὶ κατὰ τὴν πρωτοβάθμιον δίκην ἀμφισβητήσεως τῆς παθητικῆς νομιμοποιήσεώς του, διατείνεται ὅτι, ἀνεξαρτήτως τῶν αἰτιολογιῶν τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως, ἡ ἀγωγὴ ἔδει νὰ ἀπορριφθῇ, πρωτίστως ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἐστράφη κατ' αὐτοῦ καὶ οὐχὶ κατὰ τοῦ συμβληθέντος νομικοῦ προσώπου τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἱδρυθείσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Δικαίου ἀναγνωριζόμενα νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, κέκτηνται δικαιοκτητικὴν ἱκανότητα, μὲ τὴν ὁποίαν εἶναι συνυφασμένη ἡ ὑπόστασίς των, καὶ δὲν νοεῖται, κατὰ νόμον, σύστασις νομικοῦ προσώπου παρὰ μόνον ἂν εἶναι τοῦτο ὑποκείμενον δικαιωμάτων ἢ ὑποχρεώσεων. Τὰ νομικὰ πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου συνιστῶνται δι' ἰδιωτικῆς βουλήσεως εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου ἢ ἄλλων εἰδικῶν νόμων προβλεπομένας περιπτώσεις, τηρουμένων τῶν προβλεπομένων ἑκάστοτε νομίμων τύπων, ἐνῷ ὡς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου θεωροῦνται μόνον τὰ ρητῶς ὑπὸ τοῦ νόμου χαρακτηριζόμενα ὡς τοιαῦτα, καθὼς καὶ τὰ συνιστώμενα διὰ νομοθετικῆς πράξεως τῆς Πολιτείας πρὸς ἐπιτέλεσιν κρατικῆς τινος λειτουργίας ἢ τὰ ἐπιφορτιζόμενα βραδύτερον, διὰ νόμου, μὲ τὴν ἐκτέλεσιν τοιαύτης λειτουργίας (*Μπαλῆς*, Γεν. Ἀρχαὶ § 16, *Τούσης*, Γεν. Ἀρχαὶ § 38, Α.Π. 292/1960, Θέμ. ΞΑ' σ. 602, Α.Π. 213/1949, Θέμ. ΜΙ' σ. 632). Τὰ κατὰ τόπους Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ

Ἐπιμελητήρια, ἐν οἷς καὶ τὸ ἐφεσιβλήτων, συνεστήθησαν διὰ τοῦ νόμου 184/1914 καὶ ἐχαρακτηρίσθησαν ρητῶς ὡς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου διὰ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νομοθετήματος τούτου.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 9 §§ 1 καὶ 2 νόμου 5197/1931 περὶ ἐπαγγελματικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπιτρέπεται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ εἰς τὰ Ἐπιμελητήρια ταῦτα ἐνὸ ἱδρύσωσι καὶ συντηρῶσι, ἰδιαιτέρως ἢ ἐν συμπράξει, εἰδικὰς ἐπαγγελματικὰς σχολάς, σκοπούσας τὴν εἰδικὴν ἐκπαίδευσιν τῶν ἐπιθυμούντων νὰ ἀσκήσωσιν ἐμπόριον ἢ τέχνην ἢ πρακτικὸν ἐπάγγελμα, τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας τῶν σχολῶν τούτων ὑποκειμένης εἰς τὴν ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας.

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 28/1936, ἐπιτρέπεται, διὰ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας καὶ μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ οἰκείου Συμβουλίου, ἡ ὀργάνωσις τῶν ὑπὸ τῶν Ἐμπορικῶν ἢ Ἐπαγγελματικῶν Ἐπιμελητηρίων ἱδρυομένων καὶ συντηρουμένων νυκτερινῶν σχολῶν ἐμπορικῆς μορφώσεως.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἱδρυόμεναι καὶ ὀργανούμεναι δἰσει αὐτῶν σχολαὶ δὲν ἀποτελοῦν Ὀργανισμοὺς κεκτημένους ἰδίαν δικαιοκτητικὴν ἱκανότητα καὶ ὅτι ἡ περιεχομένη εἰς τοὺς ἱδρύοντας τὰς σχολὰς ταύτας ἐξουσιοδότησις συνίσταται μόνον εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς ὀργανώσεως καὶ λειτουργίας των καὶ οὐχὶ εἰς τὴν ἀναγόρευσιν αὐτῶν ὡς νομικῶν προσώπων. Μεταξὺ τῶν ἀνωτέρω σχολῶν συμπεριλαμβάνεται καὶ ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ προμνησθέντος ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 5197/1931 ἱδρυθεῖσα παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης τετραετὴς νυκτερινὴ ἐπαγγελματικὴ σχολή, ἡ ὁποία ὠργανώθη τὸ πρῶτον διὰ τοῦ ἀπὸ 16/21.1.1939 6.διτος ἐκδοθέντος κατ' ἐξουσιοδότησιν, παρασχεθείσαν διὰ τοῦ προδιαληφθέντος ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 28/1936, καὶ μετετράπη ἐν συνεχείᾳ εἰς ἑπτατάξιον σχολήν, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 2131/1952 καὶ τῆς δἰσει ταύτου ἐκδοθείσης ὑπ' ἀριθ. 78120/1952 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας (Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' φύλ. 197/1952). Ἀκολούθως συνετάγη, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 5197/1931, ὑπὸ τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου ὁ ἀπὸ 3.3.1954 νέος ὀργανισμὸς τῆς σχολῆς, ἐγκριθεὶς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 87317/14.12.1957 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, διὰ τοῦ ὁποίου προσέλαβεν αὕτη τὸν τίτλον «Ἑπτατάξιος Ἐσπερινὴ Ἐπαγγελματικὴ Ἐμπορικὴ Σχολὴ τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Θεσσαλονίκης». Ἡ σχολὴ αὕτη μετετράπη αὐτοδικαίως εἰς Γυμνάσιον οἰκονομικῆς κατευθύνσεως διὰ τοῦ ἄρθρου 28 § 1 τοῦ νόμου 3871/1959 (Σ.τ.Ε. 557/1963) καὶ ἀκολούθως εἰς ἐσπερινὸν οἰκονομικὸν Λύκειον, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 175187/25.1.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, ἀναταλείσης τελικῶς τῆς λειτουργίας της διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 111467/30.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω ἡ ὡς εἴρηται σχολή, μὴ ἀποκτήσασα ἰδίαν αὐτοτελῆ περιουσίαν, στερεῖται δικαιοκτητικῆς ἱκανότητος καὶ δὲν ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον, ἀλλ' ἐσωτερικὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἐπαγόμενον εἰς τὴν διοίκησιν, ἐποπτείαν καὶ διαχείρισίν του κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τοῦ ἀναφερθέντος ἀπὸ 16/21.1.1939 6. διτος, ἐξ ὧν οὐδόλως προκύπτει, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ σχολὴ διαθέτει ἰδίους αὐθυπάρκτους πόρους, μὴ περιερχομένους εἰς τὴν περιουσίαν τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τοῦτο δὲ ἀνεξαρτήτως τῆς τυχὸν παρὰ τοῦ τελευταίου καταρτίσεως κεχωρισμένων ἐτησίων προϋπολογισμῶν ἢ ἰσολογισμῶν. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθὲς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προμνησθέντος ἀπὸ 3.3.1954 νέου ὀργανισμοῦ τῆς σχολῆς χαρακτηρίζεται αὕτη ὡς Ν.Π.Δ.Δ., πλὴν ὅμως ἡ διάταξις αὕτη εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς μὴ στηριζομένη εἰς ἐξουσιοδότησιν νόμου, διὰ τοῦ ὁποίου καὶ μόνον νοεῖται, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, ἡ αὐτόνομος τοιούτου νομικοῦ προσώπου. Ὁ ἀνωτέρω Ὀργανισμὸς στερεῖται ἄλλωστε καὶ τυπικοῦ κύρους, ἀφοῦ ἡ ἐγκρίνασα τοῦτον ὑπ' ἀριθ. 89317/1954 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας, ἐπέχουσα θέσιν κανονιστικῆς διοικητικῆς πράξεως, ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Σ.τ.Ε. 1062/1962, ΝοΒ 11, σ. 265). Ἑπομένως ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐφεσιβλήτου, καθ' ὃν ἡ ἀγωγὴ τῆς ἤδη ἐκκαλούσης ἔδει νὰ στραφῇ κατὰ τῆς σχολῆς καὶ οὐχὶ κατ' αὐτοῦ, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς μὴ νόμιμος (ὁλ. καὶ σκεπτικὸν τῆς ὑπ' ἀριθ. 357/1963 ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε. ἐπὶ προσφυγῆς ἀκυρώσεως ὑπ' ὀνόματι τῆς σχολῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου).

Ἡ ἐκκαλοῦσα στηρίζει τὰς παρ' αὐτῆς προβαλλομένας ἀξιώσεις εἰς τὰς διατάξεις, κατὰ τὴν ἄποψίν της, τὰς μεταξὺ τῶν διαδίκων συμβατικὰς σχέσεις διατάξεις τοῦ ν.δ. 3855/1958 καὶ εἰδικώτερον εἰς τὸ ἄρθρον 1 § 3 τοῦ νομοθετήματος τούτου, κατὰ τὸ ὁποῖον οἱ κατὰ τὰς προγενεστέρας παραγράφους συντελούμενοι διορισμοὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτικῶν ἰσχύουν ἐπὶ ἕξιν, καὶ ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 3 § 1, ὁρίζοντος ὅτι αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν σχολείων παρακολουθοῦν τὰς ἀποδοχὰς τῶν ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοιοβάθμων δημοσίων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων καὶ αὐξομειώσεων. Εἰδικώτερον ἡ προμνησθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 3 ὁρίζει, ὅτι οἱ ἀνωτέρω διορισμοὶ ἰσχύουν ἐπὶ ἕξιν μόνον, ἐφ' ὅσον τὸ σχολεῖον συνεχίζει τὴν λειτουργίαν του. Ἡ διάταξις ἐτέθη οὐχὶ διὰ νὰ ἐξασφαλίσῃ ὡρισμένην διάρκειαν τῶν συναπτομένων συμβάσεων περὶ προσλήψεως διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἀλλ' ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἀποφευχθῇ ἡ συχνὴ ἐναλλαγὴ τοῦ διδακτι-

καὶ ταύτου προσωπικοῦ καὶ δὴ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν ἡ σύμβασις ἐργασίας κατηρτίσθη δι' ὡρισμένην ἢ ἀόριστον διαρκειαν. Ὅθεν ὁ προσλαμβανόμενος καθηγητὴς νομίμως ἀπολύεται πρὸ τῆς παρελεύσεως τριετίας εἰς τὴν ἀνωτέρω περίπτωσιν διακοπῆς τῆς λειτουργίας τοῦ σχολείου, καθὼς καὶ εἰς τὴν προβλεπομένην διὰ τοῦ ἄρθρου 32 § 1 ἐδ. δ' τοῦ ἀ.ν. 2545/1940 περίπτωσιν καταργήσεως τάξεων ἢ αὐτοτελῶν τμημάτων (Α.Π. 140/1963, ΕΕΔ 22, σ. 558). Ἐκ τούτων παρέπεται ὅτι, ἐφ' ὅσον, ὡς ὡμολογεῖ ἡ ἐκκαλοῦσα, ἡ λειτουργία τοῦ ἱδρυθέντος καὶ ὀργανωθέντος παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου σχολείου ἀνεστάλη ἀπὸ τῆς 30.11.1965, δυνάμει τῆς διαλαμβανομένης ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει ὑπ' ἀριθ. 111467/30.11.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Παιδείας, δὲν τυγχάνει νόμιμον, οὔτε καὶ διὰ τὸν μέχρι τῆς ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως τῆς ἀγωγῆς χρόνον, τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς ἀποδοχῶν λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς δανειστοῦ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.12.1965 καὶ ἑξῆς, ταῦτα δὲ ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αἱ συναφθεῖσαι μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀλληπαλλήλοι συμβάσεις ἐργασίας ὑπῆρξαν νόμιμοι ἢ μή.

Ἐξ ἄλλου, ἂν ὄντως, ὡς διατείνεται τὸ ἐφεσίβλητον, δὲν ἰσχύουν ἐν προκειμένῳ αἱ διατάξεις τοῦ ν. δ/τος 3855/1958 περὶ τρόπου προσλήψεως καὶ μισθοδοσίας τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ἐν αἷς καὶ τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 1 § 3, καθὼς καὶ ἡ προδιαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 1 περὶ ἐξομοιώσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ μετὰ τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργούς, οὐδεὶς λόγος χωρεῖ περὶ ἀπτοῦς διαρκείας τῶν οἰκείων συμβάσεων ἐργασίας. Ἡ ἄποψις ὅμως αὕτη τοῦ ἐφεσιβλήτου δὲν εἶναι ὀρθὴ διὰ τοὺς ἐν τῇ ἑπομένῃ σκέψει ἐκτιθεμένους λόγους.

Ἡ μισθολογικὴ ἐξίσωσις τῶν εἰς τὰ ἰδιωτικὰ ἐν γένει σχολεῖα διδασκόντων ἐκπαιδευτικῶν πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ ὁμοβάθμους δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς ἐθεσπίσθη τὸ πρῶτον οὐχὶ διὰ τῆς προμνησθείσης διατάξεως τοῦ ν.δ. 3855/1958, ἀλλὰ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58369/1946 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἀ.ν. 28/1944, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἀ.ν. 866/1946. Κατὰ τὴν ὡς εἴρηται ὑπουργικὴν ἀπόφασιν ἡ ἀνωτέρω μισθολογικὴ ἐξομοίωσις χωρεῖ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἐὰν οἱ προσλαμβανόμενοι ἐκπαιδευτικοὶ λειτουργοὶ προέρχονται ἐξ ἀδιορίστων, συνταξιοῦχων ἢ ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίων ὑπαλλήλων (Α.Π. 465/1964 καὶ 411/1964, ΕΕΔ 23, σ. 790 καὶ 791). Τὸ κριτήριον τοῦτο μισθοδοσίας τῶν ἐκπαιδευτικῶν δὲν μετεβλήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19/1957 ἀποφάσεως τοῦ Α.Λ.Α.Δ. Ἀθηνῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8618/1647/1958 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, οὔτε δὲ καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958. Ἐπομένως, ἐφ' ὅσον, ὡς βεβαιοῦται, ἡ ἐκκαλοῦσα προσελαμβάνετο ἑκάστοτε, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, ὡς καθηγήτρια τῆς σχολῆς τοῦ ἐφεσιβλήτου, δυνάμει συμβάσεων ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δικαιοῦται αὕτη, κατ' ἀρχήν, ἀποδοχῶν, ὑπολογιζομένων βάσει τῶν καταβαλλομένων εἰς ὁμοιοβάθμους δημοσίους ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργούς, ἀναλόγως τῶν ἑβδομαδιαίων ὡρῶν διδασκαλίας τῆς κατανεμομένων, ὡς εἰδικώτερον ὁρίζει ἡ προμνησθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 58369/1946 ὑπουργικὴ ἀπόφασις (Α.Π. 465/1964 καὶ 411/1964, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀλλὰ τὸ δικαίωμά της τοῦτο δύναται νὰ θεμελιωθῇ ἐπὶ τῶν συναφθεισῶν ἀλληπαλλήλων συμβάσεων μόνον ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι κατηρτίσθησαν αὗται νομίμως, τοῦθ' ὅπερ τὸ Δικαστήριον ἐρεύνᾳ αὐτεπαγγέλτως καὶ οὐχὶ μόνον ἐπὶ τῇ ἐνστάσει τοῦ ἐναγομένου.

Ἡ κειμένη νομοθεσία, ἀναγνωρίζουσα καὶ ἐπιτρέπουσα τὴν ἵδρυσιν καὶ λειτουργίαν ἰδιωτικῶν σχολείων, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὴν ἱεραρχικὴν ἐξάρτησιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, ὡς τοῦτο συμβαίνει ἐπὶ τῶν δημοσίων σχολείων μέσης καὶ στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, ἔθεσε ταῦτα ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τῶν ὡς εἴρηται Ὑπηρεσιῶν δι' ἀλληπαλλήλων νομικῶν διατάξεων, αἵτινες ἐθεσπίσθησαν ἐκ λόγων δημοσίας τάξεως, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῶν ρυθμιζομένων θεμάτων. Τοιαῦται νομικαὶ διατάξεις, ἐξασφαλίζουσαι τὸν ἔλεγχον τῆς πολιτείας ἐπὶ τῶν ἰδιωτικῶν ἐν γένει ἐκπαιδευτηρίων γενικῆς ἐκπαιδεύσεως, περιελήφθησαν εἰς τὸν ἀ.ν. 2545/1940 καὶ εἰς τὸ ν.δ. 3855/1958, ἡ δὲ τήρησις τῶν διατάξεων τούτων, δι' ὧν τίθενται ὡρισμέναι προϋποθέσεις, τόσον ὡς πρὸς τὴν πρόσληψιν τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ, ὅσον καὶ ὡς πρὸς τὴν προβλεπομένην ὑπέρβασιν ὡρισμένων ὡρῶν διδασκαλίας, συνεπάγεται ἀκυρότητα τῆς οἰκείας συμβάσεως ἢ συμφωνίας (Α.Π. 452/1964, ΕΕΔ 28, σ. 920). Ὅθεν δὲν νοεῖται ἔγκυρος πρόσληψις ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ εἰς ἰδιωτικὸν σχολεῖον, ἂν μὴ τηρηθῶσι αἱ διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ ν.δ. 3855/1958, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ οἰκεῖος Ἐπιθεωρητὴς ἐγκρίνει τοὺς διορισμοὺς τῶν ἐχόντων, ἐκ τῶν προτεινομένων, τὰ νόμιμα προσόντα καὶ κοινοποιεῖ αὐτοὺς πρὸς τοὺς ἐνδιαφερομένους τὸ βραδύτερον μέχρι τῆς 15 Σεπτεμβρίου τοῦ οἰκείου σχολικοῦ ἔτους. Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἀφορᾷ, ὡς προεξετέθη, τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα γενικῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ οὐχὶ τὰς ἰδιωτικὰς ἐπαγγελματικὰς σχολάς, ἐφ' ὧν ὁ κρατικὸς ἔλεγχος εἶναι χαλαρώτερος, δοκούσης τῆς καθ' ἑκάστου ἔτους ἐποβολῆς πίνακος προσληφθέντων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας ἢ τὰς οἰκείας Νομαρχίας, μεθ' ἣν τὸ Ὑπουργεῖον ἢ ἡ οἰκεία Νομαρχία προβαίνει, κατὰ περίπτωσιν, εἰς τὴν ἀκύρωσιν τῆς προσλήψεως τῶν μὴ ἐχόντων τὰ νόμιμα προσόντα (ὁλ. ἄρθρον 16 ν.δ. 671/1961, ἐκδοθέντος ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἄρθρου 16 § 4 τοῦ ν.δ. 3971/1959).

Τὸν προκειμένῳ ἡ παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου συντηρουμένη νυκτερινὴ ἐπαγγελματικὴ ἐμπορικὴ σχολὴ μετετράπη, ὡς ἐξετέθη ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει, εἰς Γυμνάσιον οἰκονομικῆς κατευθύνσεως καὶ δὴ αὐτοδικαίως, δυνάμει τοῦ ἄρθρου 28 § 1 τοῦ ν.δ. 3971/1959, προσλαβοῦσα οὕτω τὸν χαρακτῆρα σχολείου γενικῆς ἐκπαιδεύσεως, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς διὰ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 16 τοῦ αὐτοῦ νομοθετήματος προβλεπομένας δημοσίας καὶ ἰδιωτικὰς τεχνικὰς ἐπαγγελματικὰς σχολάς. Κατὰ συνέπειαν ἐπὶ τῆς σχολῆς ταύτης, δι' ἣν προσλήφθη ἡ ἐκκαλουσα, δέον ὅπως ἐφαρμοσθοῦν αἱ προμνησθεῖσαι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958 περὶ τρόπου προσλήψεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων καὶ οὐχὶ αἱ ἀντίστοιχοι διατάξεις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ὁ. διτος 871/1961, καθ' ἃς ἡ πρόσληψις ἀκυροῦται ἁπλῶς ἐκ τῶν ὑστέρων, ὅταν ὁ προσληφθεὶς δὲν ἐκέκτητο τὰ νόμιμα προσόντα. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἡ ἰδρυθεῖσα παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐμπορικὴ σχολὴ δὲν ἐθεωρήθη ἰδιωτικὴ, ἀπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 28 § 5 τοῦ ν.δ. 3971/1959, ὡς μὴ συνιστῶσα κερδοσκοπικὴν ἐπιχείρησιν, δι' ὃν λόγον τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας ἐδέχθη, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 557/1963 ἀπορριπτικῆς του, ὅτι ἡ μετατροπὴ τῆς σχολῆς ταύτης εἰς γυμνάσιον οἰκονομικῆς κατευθύνσεως ἐχώρησεν αὐτοδικαίως κατ' ἐφαρμογὴν τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ὡς εἰρηται ἄρθρου, πλὴν ὅμως ἡ οὕτω μετατραπεῖσα σχολὴ μέσης ἐκπαιδεύσεως, εἰς ἣν ὑπηρετῶν ἐκπαιδευτικοί, προσληφθέντες παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου δυνάμει συμβάσεων ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δὲν εἶναι οὔτε καὶ δημοσία, ὡς μὴ ὑπαγομένη εἰς τὴν ἱεραρχικὴν ἐξάρτησιν τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας, καὶ ἑπομένως ἐξαιροῦνται τῶν ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, ὑπαγομένων ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτείαν τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων, ἐφ' οἷς δέον ὅπως τύχῃ ἐφαρμογῆς τὸ προαναληφθὲν ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958.

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα προσελαμβάνετο, ἀπὸ τοῦ ἔτους 1955, δυνάμει ἐτησίων συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένης διαρκείας, συναπτομένων μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἵνα ἐργασθῇ ὡς καθηγήτρια τῆς παρὰ τοῦ τελευταίου συντηρουμένης σχολῆς, πλὴν ὅμως, μὲ ὅλον ὅτι ἡ ἀνωτέρω σχολὴ μετετράπη ἀπὸ τῆς Σεπτεμβρίου 1959 (ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 3971/1959) εἰς γυμνάσιον γενικῆς ἐκπαιδεύσεως, δὲν ἐπαυσε θῆσαν, διὰ τὰς ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης καὶ ἐντεῦθεν γενομένας προσλήψεις, αἱ προαναφερθεῖσαι διατυπώσεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3855/1958, καθ' ὅσον διεβιβάσθησαν ἴδια ἐκ τῶν προσκομισθέντων παρ' αὐτῆς εἰδικῶν ἐγγράφων καὶ δὴ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 13/4.3.1963 ἐγγράφου τοῦ Ἐπιμελητηρίου πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, τοῦ ὑπ' ἀριθ. 15/1964 ἐγγράφου τοῦ ἰδίου καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1964 ἐγκυκλίου του πρὸς τοὺς καθηγητὰς τοῦ σχολείου, τὸ ἐφεσιβλήτων, ἐλθὸν εἰς διάρνιαν μὲ τὴν ἐνταῦθα Γενικὴν Ἐπιθεώρησιν Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, ἠρνήθη νὰ ὑποβάλῃ εἰς τὴν Ἐπιθεώρησιν ταύτην κατάλογον ἐκπαιδευτικῶν, προτεινομένων πρὸς πρόσληψιν, καὶ προέβη, ἀντ' αὐτοῦ, μέχρι καὶ τοῦ ἔτους 1965, εἰς ὑποβολὴν ἐτησίων πινάκων πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας, χωρὶς νὰ ἐπιδιωχθῇ καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ ν.δ. 3855/1958 ἀπαιτουμένη προκαταρκτικὴ ἔγκρισις. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐκκαλούσης, καθ' ὃν τὸ κῦρος τῆς μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐφεσιβλήτου ὑφισταμένης ἑκάστοτε συμβάσεως ἐργασίας δὲν θίγεται ἐκ τῶν ἀνωτέρω παραλείψεων, διότι προσελήφθη ἀρχικῶς ἐν ἔτει 1955, πρὸ τῆς εἰσαγωγῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τυγχάνει ἀπορριπτέος, ὡς νόμῳ ἀβάσιμος, διότι, ὡς ἱστορεῖ ἡ ἰδία εἰς τὴν ἀγωγήν της, κατηρτίζετο καθ' ἑκάστην ἔτος νέα αὐτοτελὴς σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένης διαρκείας. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀπεφάνθη, ὅτι αἱ καταρτισθεῖσαι μεταξὺ τῶν διαδίκων ἀπὸ τοῦ ἔτους 1958 καὶ ἐντεῦθεν συμβάσεις ἐργασίας εἶναι ἄκυροι, ὡς συναφθεῖσαι παρανόμως, χωρὶς νὰ τηρηθοῦν αἱ θεσπισθεῖσαι διὰ τῆς ἀνωτέρω νομικῆς διατάξεως διατυπώσεις καὶ ὀρθῶς μετὰ ταῦτα ἀπέρριψε τὸ αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ καταβολῆς διαφορῶν ἀποδοχῶν καὶ δώρων τοῦ ἀπὸ 1.1. 1960 καὶ ἐντεῦθεν χρονικοῦ διαστήματος, τὸ ὁποῖον ἐστηρίχθη μόνον ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω συμβάσεων, οὐχὶ δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ (Α.Π. 452/1964, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἐπὶ τούτοις ὀρθῶς ἡ αὐτὴ ἀπόφασις ἀπέρριψε καὶ τὸ αἴτημα περὶ καταβολῆς τῶν ἀπὸ 1.11.1965 καὶ ἐφεξῆς μισθῶν λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐφεσιβλήτου ὡς δανειστοῦ, διότι, ἀνεξαρτήτως τοῦ προεκτεθέντος αὐτοτελοῦς λόγου ἀπορρίψεως, ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ καὶ ὑποχρεώσεως τον ὅπως καταβάλλῃ μισθούς, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 656 τοῦ Α.Κ., νοεῖται ὑφισταμένη μόνον ἐφ' ὅσον προηγήθη ἡ κατάρτισις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας (*Καποδίστριας*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ., ἄρθρον 656, ἀριθ. 16, Ὁλομ. Α.Π. 192/1962, ΕΕΔ 24, σ. 453, Α.Π. 462/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 1357).

Κατὰ ταῦτα ὀρθῶς ἀπερρίφθη ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ καὶ δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ἔφεσις, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος, πλὴν ὅμως, ἐν ὄψει τοῦ δυναδιαγνώστου χαρακτῆρος τῶν διεπουσῶν τὴν παροῦσαν διαφορὰν νεοπαγῶν ἐν πολλοῖς νομικῶν διατάξεων, ἡ ἐκκαλοῦσα ἔσχεν εὔλογον ἀφορμὴν νὰ ἀμφιβάλλῃ διὰ τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, δι' ὃν λόγον δέον ὅπως συμψηφισθῇ ἐν ὅλῳ ἡ δικαστικὴ δαπάνη ἀμφοτέρων τῶν βαθμῶν, κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 211 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας (Α.Π. 229/1958, ΝοΒ 6, σελ. 911, Α.Π. 795/1958, ΝοΒ 7, σ. 426).

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

Υπόχρεα τά Κ.Τ.Ε.Λ. πρός παρακράτησιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἀντιμισθίας ὁδηγῶν λεωφορείων

(Περίληψις ἐρωτήματος Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐάν, δυναμει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 2119/1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη καὶ ἀντικατεστάθη, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4197/1961, ὑποχρεοῦνται τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. κατὰ τὴν καταβολὴν τῆς ἀντιμισθίας εἰς τοὺς ὁδηγοὺς λεωφορείων νὰ παρακρατῶσι τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν.

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 649/1966

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Διακατᾶς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Χ. Κωστόπουλος, Λ. Καλλέργης, Κ. Ταμιακάκης, Κ. Κωνσταντινίδης, Ι. Καραμπελόπουλος, Ἐρ. Μέλλιος, Ν. Μπλάτσος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Σ. Πυταμιάνος, Γ. Κλεφτοδήμος, Ι. Παπαπολυμέρου, Χ. Καλογεράπουλος*, Πάρεδροι.

Ἐπὶ τοῦ προσθέν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως:

Ἡ ὀργάνωσις τῆς δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνίας ἀστικῶν καὶ ὑπεραστικῶν γραμμῶν διὰ τὴν μεταφορὰν ἐπὶ κομίστρῳ ἐπιβατῶν ὠργανώθη διὰ τοῦ ν. 2119/1952 «περὶ τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», ὡς οὗτος ἰσχύει σήμερον, τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς μεταγενεστέρως. Διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου τούτου καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ὀργανώσεως τῶν διὰ λεωφορείων αὐτοκινήτων ἐπιβατικῶν συγκοινωνιῶν καὶ ἐξασφαλίσεως τῶν συνθηκῶν ἐκμεταλλεύσεως συνεστήθησαν Κοιναὶ Ταμεῖαι Εἰσπράξεων Λεωφορείων, ἅτινα, ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἁρμοδιοτήτων των, ἀνέλαβον τὴν ὑποχρέωσιν εἰσπράξεως τῶν ἐσόδων τῶν εἰς τὴν δύναμίν των ἀνηκόντων λεωφορείων, τὴν ἐκκαθάρισιν καὶ πληρωμὴν τῶν δαπανῶν αὐτῶν διὰ παρακρατήσεως ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων καὶ τὰς ὑποχρεωτικὰς καταβολάς, ἃς θὰ ἐνεργῶσι, τόσον διὰ τὴν καταβολὴν τῶν δαπανῶν συντηρήσεως, ὅσον καὶ γενικῶς εἰς τὰ πρόσωπα, εἰς ἃ ὑποχρεοῦνται νὰ ἐνεργῶσι πληρωμάς.

Ὅσον ἀφορᾷ τὰς σχέσεις ἰδιοκτήτου λεωφορείου μεταξὺ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἀφ' ἑνός, καὶ τοῦ προσωπικοῦ, ὅπερ ἀπασχολεῖται διὰ τὴν κίνησιν ἑκάστου λεωφορείου, διὰ τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 3334/1955, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990/1959 «περὶ μεταφορᾶς ἀγαθῶν ἐπὶ κομίστρῳ διὰ φορτηγῶν τριτοχρεώτων αὐτοκινήτων καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων, ἀναφερομένων εἰς θέματα τῆς Γεν. Διευθύνσεως Μεταφορῶν», ὡρίσθη, ὅτι καὶ δαπάναι ἐκμεταλλεύσεως ἑκάστου λεωφορείου αὐτοκινήτου (κινήσεως, συντηρήσεως, χρηματικῶν ποινῶν κλπ.) βαρύνουν ἀποκλειστικῶς τὴν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ. Εἰδικῶς οἱ ὁδηγοὶ λεωφορείων (τακτικοὶ καὶ ἐφεδρικοὶ) ἀποτελοῦν μὲν προσωπικὸν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων, παρ' ὧν καὶ προσλαμβάνονται, ἡ ἀντιμισθία ὅμως τούτων καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ εἰκείου Κ.Τ.Ε.Λ.».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ πρὸς ἀλλήλας τῶν διατάξεων τῶν προδιαληφθέντων νόμων προκύπτει, ὅτι, προκειμένου περὶ τῆς χρηματικῆς διαχειρίσεως τῶν ἐσόδων τῶν πραγματοποιουμένων ὑπὸ τῶν λεωφορείων, ὁ νομοθέτης ἀπέκλεισε τὴν ἀνάμειξιν εἰς αὐτὴν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων καὶ ἀνέθεσε τὸ ἔργον τοῦτο εἰς τὰ οἰκεῖα Κ.Τ.Ε.Λ., ἅτινα, κατὰ τὸ προεκτεθέντα, ἐκ τῶν πραγματοποιουμένων ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων ἐνεργοῦσιν ἀπάσας τὰς καταβολάς, τὰς ἀναγομένας εἰς τὴν κίνησιν καὶ συντήρησιν τοῦ αὐτοκινήτου, τὰς χρηματικὰς ποινάς, αἵτινες βαρύνουν τὸν ἰδιοκτήτην. Εἰδικῶς περὶ τῶν ὁδηγῶν τῶν λεωφορείων ὡρίσθη, ὅτι ἀποτελοῦν προσωπικὸν τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λεωφορείων, τὴν ἀντιμισθίαν ὅμως αὐτῶν θὰ καταβάλλωσι τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., διότι δὲν ἦτο ἄλλως δυνατὸν κατὰ εὔλογον τρόπον νὰ γίνῃ τοῦτο, ἀφοῦ οἱ ἰδιοκτῆται οὐδεμίαν ἀνάμειξιν εἰς τὴν διαχείρισιν τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἔχουσι.

Λογικὸν συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀνωτέρω εἶναι, ὅτι, ἀφοῦ τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν. 2119/1952, ὡς τοῦτο συνεπληρώθη διὰ τῆς παρ. 4 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ν.δ. 3334/1955 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990/1959, ἐνεργοῦσι τὰς εἰσπράξεις τῶν λεωφορείων καὶ ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων τούτων εἰσπράξεων παρακρατοῦσι καὶ ἀποδίδουσι τοῖς δικαιούχοις ἅπαντα τὰ ἔξοδα κινήσεως, συντηρήσεως κ.λ.π. τῶν λεωφορείων καὶ εἰδικώτερον παρακρατοῦσι καὶ ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς ὁδηγοὺς κλπ. αὐτῶν τὴν ἀντιμισθίαν αὐτῶν, ὑποχρέωσιν ἔχουσιν, ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων νὰ καταβάλλωσιν εἰς τοὺς ὁδηγοὺς τὴν ἣν δικαιοῦνται καθαρὰν αὐτῶν ἀντιμισθίαν, μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν πάσης βαρυνούσης τὸν μισθὸν καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ δικαιούχου τούτου κρατήσεως (π.χ. φόρους πρόστιμα κλπ.), εἰς ἃς κρατήσεις περιλαμβάνεται καὶ ἡ βαρύνουσα τὸν ὁδηγὸν ἀτομικὴ (ἐργατικὴ) εἰσφορὰ ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, εἰς οὓς οὗτος ὑποχρεωτικῶς ἀσφαλίζεται (Τ.Σ.Α.). Θὰ ἦτο δὲ ἐκτὸς τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου νὰ εἴπωμεν, ὅτι τὸ Κ.Τ.Ε.Λ. θὰ πληρώσῃ ὁλοκλήρον (ἄνευ κρατήσεων) τὸν μισθὸν

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ Ν.Π.Δ.Δ.

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 24 τοῦ νόμου 4404/1965 «περὶ τροποποιήσεως διατάξεών τινων τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος» § 7 (ΕΕΔ 24, 688) αἱ κείμεναι διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, ἄρθρου 8 νόμου 3198/1955, ν. 3789/1957 καὶ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀποζημιώσεως λόγῳ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰσχύουν ἐφεξῆς καὶ διὰ τοὺς ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτούς, τοὺς προσφέροντας ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον (καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου), ἐξαιρέσει τῶν μισθωτῶν, τῶν κεκτημένων τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξ Ἰδίας ὑπηρεσίας συνταξιούχου τοῦ Δημοσίου ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

Ἡ διάταξις, ὡς διατυποῦται, γεννᾷ ἀπὸ τῆς πρώτης ἐφαρμογῆς της τὸ ζήτημα, ἂν ἀναφέρηται στενῶς εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου (μόνον) ὑπηρετοῦντας εἰς τὸ Δημόσιον (καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου) ἢ συμπεριλαμβάνῃ καὶ τὰ ἐργατοτεχνικὰ προσωπικὰ τούτων.

Ἂν ἡ διάταξις ἀφορᾷ μόνον εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τότε διὰ τὰ ἐργατοτεχνικὰ προσωπικὰ τοῦ Δημοσίου θὰ ἰσχύσουν, ὡς μὴ καταργηθεῖσαι διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 974/1946, κυρωθεῖσαι διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949, Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου (ΕΕΔ 13, 434), κατὰ τὰς ὁποίας καταβάλλεται τὸ ἐν αὐταῖς βοήθημα, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν νὰ μὴ διέπραξεν ὁ μισθωτὸς ποινικὸν ἢ πειθαρχικὸν παράπτωμα (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3054/1960, ΕΕΔ 19, 961, Πρωτοδίκου Πειραιῶς 1223/1963, ΕΕΔ 22, 1166).

(Ἀτυχῶς δὲν ἔχομεν προπαρασκευαστικήν τινα ἐργασίαν ἐπὶ τῆς διατάξεως, διότι αὕτη ἐψηφίσθη ὡς τροπολογία ἐν τῇ Βουλῇ).

Κατὰ ὑποστηριζομένην γνώμην ὁ Νομοθέτης τῆς διατάξεως καὶ μὲν ἐχρησιμοποίησε τὸν ὅρον «μισθωτούς», εἰς τὸν ὁποῖον περιλαμβάνονται τόσον οἱ ὑπάλληλοι, ὅσον καὶ οἱ ἐργατοτεχνῖται καὶ ὑπηρέται ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 6 νόμου 765/1963, ἀλλ' ἀπέφυγε νὰ μνημονεύσῃ ὁμοῦ μετὰ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, τὸ ὁποῖον ἀναφέρεται εἰς τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, καὶ ὑπηρέτας, ἐνῶ, ὅπου ἤθελησε νὰ ρυθμίσῃ τὸ αὐτὸ θέμα καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας κλπ., ρητῶς τὸ ἐμνημόνευσεν. («Ἴδετε νόμον 2882/1954, ΕΕΔ 13, 833, ἄρθρον 48 § 2 ν.δ. 2698/1953, ΕΕΔ 12, 1288).

Ἐξ ἄλλου ὅμως δύναται, ὡς ἀντίλογος, νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198/1955, τὸ ὁποῖον ὡρίσθη διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ὅτι ἐφαρμόζεται, ἀναφέρεται εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει, ὑπαλλήλους καὶ ἐργάτας, καὶ ὁ νόμος 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν, εἰς τὸν ὁποῖον ἀναφέρεται πάλιν ἡ διάταξις, ἀφορᾷ εἰς μισθωτοὺς ἐν γένει, ἂν καὶ δὲν ὑπῆρχεν ἀνάγκη νὰ ἀναφερθῇ ὁ Νομοθέτης καὶ εἰς τοῦτον, ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν δι' ὀφειλομένην καὶ μὴ ληφθεῖσαν ἕνεκεν ἀπολύσεως ἄδειαν, διότι, ὡς παγίως ἐθέχετο ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων, καὶ ὑπὸ τὸ προηγούμενον καθεστὼς τῶν ἀποζημιώσεων τῶν μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου εἶχεν ἐφαρμογὴν ἡ σχετικὴ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 5 τοῦ ἀ. ν. 539/1945, ἐντελῶς ἀνεξάρτητος τῶν λοιπῶν ἀποζημιώσεων δι' ἀπόλυσιν. Ἡ διάταξις μόνον τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957, εἰς τὴν ὁποίαν πάλιν ἀναφέρεται ἡ περὶ ἧς ὁ λόγος διάταξις, ἀφορᾷ εἰς ὑπαλλήλους μόνον.

Δύναται, λοιπόν, νὰ ὑποστηριχθῇ καὶ ἡ γνώμη, ὅτι ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις ἀναφέρεται εἰς «μισθωτούς», χωρὶς νὰ διακρίνῃ ἰδιότητα αὐτῶν, ὁ Νομοθέτης αὐτῆς ἐννόησε νὰ συμπεριλάβῃ καὶ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας, καὶ ὑπηρέτας, μνημονεύσας τὸν νόμον 2112/1920 καὶ παραλείψας, ὄχι ἠθελημένως, καὶ τὸ κατ' ἐπέκτασιν αὐτοῦ β. δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ὡς αὐτονοήτως ἐφαρμοζόμενον διὰ τοὺς ἐργάτας, ἀφοῦ ἐξεδόθη κατ' ἐπέκτασιν τοῦ νόμου 2112/1920. Δὲν θὰ μετεχειρίζετο ἄλλως τὸν ὅρον «μισθωτούς», ἀλλ' «ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι».

Δὲν εἶναι, ἐξ ἄλλου, ἄνευ σημασίας ὅτι διὰ τῆς διατάξεως ἐπεδιώχθη ἐνιαία ρύθμισις τοῦ

τοῦ ὀδηγοῦ καὶ αὐτὸς θὰ ὑπεχρεοῦτο νὰ μεταβαίνῃ εἰς ἕνα ἕκαστον δικαιοῦχον, ἐκ τῶν κρατήσεων ἐπὶ τοῦ μισθοῦ, καὶ νὰ πληρώνῃ εἰς τὸν δικαιοῦχον καὶ, ἔτι περαιτέρω, νὰ μεταβαίνῃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου νὰ πληρώνῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἐργατικήν του ἀσφαλιστικὴν εἰσφορὰν καὶ τελικῶς ὁ ἰδιοκτήτης νὰ τὴν καταβάλλῃ εἰς τὸν ἀσφαλιστικὸν φορέα. Οὐ μὴν καὶ τοιαύτη γνώμη ἀντίκειται καὶ πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς ἀσφαλίσεως, αἵτινες, ὡς σκοποῦσαι τὴν θεραπείαν ἀμέσων καὶ ἐπειγουσῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν, προϋποθέτουσι ἔσοδα ἐκ τῆς ἀσφαλίσεως πραγματοποιούμενα κατὰ τρόπον ταχὺν καὶ διὰ σταθερῶν προσώπων ὑποχρέων πρὸς τοῦτο.

Τέλος λεκτέον ὅτι ἡ διάταξις τῆς παρ. 3 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4197/1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» εἶναι γενικὴ διάταξις περὶ σχέσεως ἰδιοκτήτου καὶ ὀδηγοῦ παντὸς τύπου καὶ εἴδους αὐτοκινήτου καὶ δὲν δύναται νὰ ἐπηρεάσῃ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα, ἅτινα ἐφαρμόζονται εἰδικῶς περὶ τῶν λεωφορείων τῶν ἀνηκόντων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4547/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων της εργατικής νομοθεσίας και ετέρων τινών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 192 της 24 Σεπτεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψει τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 26 Αυγούστου 1966 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

1. Η υπό στοιχείον α' περίπτωσις της παραγράφου 1 του άρθρου 2 του ά.ν. 539/1945 περί χορηγήσεως κατ' έτος εις τους μισθωτούς άδειών μετ' αποδοχών αντικαθίσταται από 1ης Ιανουαρίου 1967 ως ακολούθως:

«α) Διά τους μισθωτούς τους υπό την ιδιότητα του υπαλλήλου απασχολουμένους εις υποκειμένας επιχειρήσεις δημοσίου χαρακτήρος, κοινής ωφελείας, ή τας λειτουργούσας υπό μορφήν ανωνύμου ή περιωρισμένης ευθύνης εταιρίας ή ιδρύματος ή οργανισμού ή επιχειρήσεις, εις τας οποίας ο αριθμός των μισθωτών κατά την έναρξιν του ημερολογιακού έτους της άδειας υπερβαίνει τους πεντήκοντα, εις δώδεκα αλληπαλλήλους εργασίμους ημέρας».

2. Εκ της παραγράφου 3 του άρθρου 3 του αυτού ά.ν. 539/1945 απαλείφεται η εν τέλει φράσις «πλην της τυχόν παρεχομένης κατοικίας».

3. Εν τέλει του άρθρου 3 του αυτού ά.ν. 539/1945 προστίθεται παράγραφος, έχουσα ούτω:

«Αι αποδοχαί μετά του επιδόματος άδείας προκαταβάλλονται εις τον μισθωτόν κατά την έναρξιν της άδειας».

Άρθρον 2

1. Διά κοινών αποφάσεων των Υπουργών Οικονομικών, Δημοσίων Έργων και Εργασίας, εκδιδομένων μετά γνώμην των αρμοδίων Λιμενικών Επιτροπών και Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων (Ε.Ρ.Φ.), επιτρέπεται η παραχώρησις χειμένων εντός της περιοχής του λιμένος οικοπεδικών εκτάσεων εις τα αρμόδια Κεφάλαια Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ.) διά την ανέγερσιν διπάνας αυτών και του Λογαριασμού απασχολήσεως λιμενεργατών, αποδυτηρίων, αιθουσών αναμονής και εστιάσεως των εργαζομένων εις τας φορτοεκφορτωτικάς εργασίας, ως και Γραφείων των Κ.Α.Φ. και Ε.Ρ.Φ.

2. Των κατά τας διατάξεις του νόμου 1901/1951 χορηγουμένων εις τους μισθωτούς δώρων επί ταις εορταίς των Χριστουγέννων και Πάσχα και κατά την εν αυτώ διαδικασίαν δύνανται να τυγχάνουν και οι λόγω εθελουσίας εξόδου εξελθόντες της ενεργού υπηρεσίας υπάλληλοι της Αγροτικής Τραπέζης της Ελλάδος. Ούτοι δικαιούνται ομοίως και του επιδόματος άδείας, του προβλεπομένου υπό της παραγράφου 16 του άρθρου 3 του νόμου 4504/1966.

3. Εν τέλει του άρθρου 8 του νόμου 5736/1933 περί ασκήσεως του επαγγέλματος του ηθοποιού, ως ταύτο συνεπληρώθη διά του ά.ν. 329/1936, προστίθενται τα ακόλουθα:

«Τα ανωτέρω εφαρμόζονται και ως προς τους υποβολείς».

Η υπό στοιχ. ο' περίπτωσις του άρθρου 6 του αυτού νόμου 5736/1933 αντικαθίσταται ως ακολούθως: «Ιδιοκτήτης ή Διευθυντής Θεατρικής Επιχειρήσεως, όστις ήθελε χρησιμοποιήσει ως ηθοποιόν ή ως υποβολέα, είτε κατά τας παραστάσεις, είτε κατά τας δοκιμάς, πρόσωπον εστερημένον άδείας κατά το άρθρον 2 ή καθ' υπέρβασιν της άδειας του».

4. Η υπό στοιχείον δ' περίπτωσις της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του νόμου 1647/1942 περί συμπληρώσεως διατάξεων του νόμου 5736/1933 και του ά.ν. 329/1936 αντικαθίσταται ως ακολούθως:

θίματος καταγγελίας συμβάσεως των μισθωτών του Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Και ναι μέν, κατά τα νομολογηθέντα (Α.Π. 97/1966, ΕΕΔ 25, 478, ένθα και λοιπαί), ο νόμος 2112/1920 εφηρμόζετο και πρότερον επί των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και ούτω ως προς το θέμα τούτο εξισώθη ήδη η προστασία και των υπαλλήλων του Δημοσίου, άλλ' υπό αντίθετον γνώμην ως προς τους εργάτας, τεχνίτας και υπηρέτας θά συμβαίνη α) ούτοι, εφ' όσον υπηρετούν εις τα Δημόσια να δικαιούνται του βοηθήματος των Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου και β) εφ' όσον υπηρετούν εις Νομικόν Πρόσωπον Δημοσίου Δικαίου, να εφαρμόζηται το β. δ. 16/18 Ιουλίου 1920 περί επεκτάσεως του νόμου 2112/1920 ή, κατά την μή, καθ' ημάς, όρθην γνώμην ότι δέν έχει και ήδη ταύτο εφαρμογήν, ως εκδοθέν άνευ εξουσιοδοτήσεως, το άρθρον 669 Α.Κ. εν συνδυασμώ προς το άρθρον 672 Α.Κ.

Εύλογος μετά ταύτα όμως γενναται το ερώτημα διά ποίον λόγον ο Νομοθέτης να εξισώση την προστασίαν των υπαλλήλων μόνον του Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου και να διατηρήση το ποικίλον ως άνω νομοθετικόν καθεστώς διά τους εργάτας του Δημοσίου και εκείνης και των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου;

Αί σκέψεις αύται δέν διεκδικούν βεβαίως το άλάθητον. Εκτίθενται ως προσπάθεια διά την ορθήν λύσιν του ζητήματος.

«δ) Ἐξ ἑνὸς ἐν ἐνεργείᾳ ἢ συνταξιούχων ἠθοποιῶν.

5. Αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 1, 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ νόμου 2348/1953 «περὶ τροποποιήσεως καὶ καταργήσεως διατάξεών τινων, ἀφορωσῶν τὴν ἐπεξεργασίαν τῶν φύλλων τοῦ καπνοῦ κλπ.», καταργοῦνται.

6. Ἡ πλήρωσις τῶν κενῶν ἢ κενουμένων θέσεων δοκίμων τεχνιτῶν Ἕλξεως παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. γίνεται, κατὰ εἰδικότητας, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν πτυχιούχων τῶν τεχνιτῶν Σχολῶν Μαθητείας Σιδηροδρόμων καὶ κατὰ τὸ ἥμισυ ἐκ τῶν ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. ἐκτάκτων τεχνιτῶν, τῶν προσληφθέντων πρὸ τῆς 1.1.1966, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ὁρίζόμενα ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ νόμου 4504/1966 ὁριζόμενα.

Μετὰ τὴν ἐξάντλησιν τοῦ ἡμίσεως ἐκτάκτων τεχνιτῶν τῆς δευτέρας ὁμάδος τὰ τῆς πληρώσεως τῶν κενῶν θέσεων δοκίμων τεχνιτῶν Ἕλξεως διέπονται ἀποκλειστικῶς ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ νόμου 4504/1966.

Ἄρθρον 3

1. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953 προστίθεται εἰδάμιον, ἔχον οὕτω: «Οἱ ὡς ἄνω τοποθετούμενοι ἢ τοποθετηθέντες ἢ ὁπωσδήποτε προσληφθέντες μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος δικηγόροι, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἐπιστήμονες ἐν γένει, δέον ἀπαραιτήτως νὰ κέκτηνται ἢ νὰ ἐκέκτηντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεώς των εἰς ἣν τοποθετοῦνται ἢ ἐτοποθετήθησαν ἰδιότητα».

2. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως: «Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοποθετήσεων ἐπιστημόνων, οἵτινες δέον νὰ ἐπιδείξωσι μεταξὺ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν καὶ βεβαίωσιν ἑαυτῶν ἐνώπιον Εἰσαγγελέως ἢ Συμβολαιογράφου, ὅτι δὲν κατέχουν ἥμισυν θέσιν παρ' οἱῳδήποτε Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Οἱ ἤδη τοποθετηθέντες ἐπιστήμονες, προσκαλούμενοι, ὑποχρεοῦνται, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος τῆς γενομένης τοποθετήσεως, ὅπως ἐπιδείξωσι κατὰ τὰ ἀνωτέρω βεβαίωσιν ὅτι δὲν κατέχουν τοιαύτην ἥμισυν θέσιν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς προσκλήσεως.

3. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 15 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4507/1966 περὶ ρυθμίσεως θεμάτων τινῶν τῶν δικηγόρων κλπ., ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς κατὰ παρέκκλισιν τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ τοῦ ν.δ. 2657/1953 τοποθετηθέντας εἰς τὰ ἐν αὐτῇ διαλαμβανόμενα νομικὰ πρόσωπα.

Ι. Οἱ παρ' οἱαδήποτε Τραπέζῃ καὶ τῇ Δ.Ε.Η. ὑπηρετοῦντες μισθωτοί, κεκτημένοι τὴν ἰδιότητα τοῦ πολεμιστοῦ, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 751/1948 ἢ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς οὗτος ἰσχύει νῦν, τοποθετηθέντες ἀναγκαστικῶς ἢ προσληφθέντες οἰκειοθελῶς προσθοῦνται κατὰ δύο ἔτη, ἅτινα λογίζονται ὡς χρόνος παραμονῆς ἐν τῷ κατεχομένῳ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος βαθμῷ ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον πρὸς προαγωγὴν εἰς τὸν ἀμέσως ἀνώτερον τοῦ ἢν τῶν κέκτηνται βαθμοῦ ἢ χορήγησιν ἐπιδόματος ἐδδομαδιαίου παραμονῆς εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον κατὰ τὰ εἰς τὸν ἐκτὸς Ὀργανισμὸν ἢ Κανονισμὸν Ὑπηρεσίας ἑκάστης Τραπέζης ὁριζόμενα.

Δὲν δικαιοῦνται τῆς ἀνωτέρω προσθήκης ἢ δικαιοῦνται ἐν μέρει ταύτης ὅσοι ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα παράγραφος ἔτυχον κατὰ τὸ παρελθόν, ἐν ὅλῃ τῇ ἰδιότητος τῶν ὡς πολεμιστῶν, ἑτέρας οἱασδήποτε μορφῆς προσθήκης.

Ἄρθρον 4

1. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ. ἐφ' ἑκάστου τιμολογίου διαφημίσεως ἢ διαφημιστικῆς ἐκπομπῆς, ἐκπεμπομένης ὑπὸ τοῦ Ἑθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας διὰ τῶν ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄλλαχοῦ λειτουργούντων Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ., ὡς καὶ τῶν σταθμῶν Τηλεοράσεως, ἐπιβάλλεται εἰδικὸν τέλος 13% ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀντιτίμου διαφημίσεως, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν τυχὸν ὑπὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. παρεχομένων ἐκπτώσεων ἢ προμηθειῶν. Τὸ ἐκ τούτου προκύπτον ἔσοδον διατίθεται ὡς ἀκολούθως:

α) Ποσοστὸν ἐξ 6 ὁλο ἐκ τοῦ ὡς ἄνω ἐσόδου περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας καὶ Τηλεοράσεως καὶ κατατίθεται εἰς Εἰδικὸν Λογαριασμὸν διὰ τὴν χορήγησιν ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀσφαλίσεως ἠσφαλισμένους παρ' αὐτῷ ὑπαλλήλους καὶ συνεργάτας τοῦ Ε.Ι.Ρ. καὶ τῆς ἐπαπειλούσης τοῦτο Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου καὶ Πληροφοριῶν, κατὰ τὸ λεπτομερῶς καθοριοσθησόμενον διὰ δ.δ. ἐκδοθησομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Προεδρίας Κυβερνήσεως.

β) Ποσοστὸν 3% περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεως Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης (Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ.), τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀπαλλασσομένου ἐφεξῆς πάσης πρὸς τοῦτο ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν ἀσφάλισιν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων δημοσιογράφων, ὡς ὑπαλλήλων καὶ συνεργατῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ. Τὰ εἰσπραττόμενα διὰ λογαριασμὸν τοῦ Τ.Σ.Π.Ε.Α.Θ. ποσὰ ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀνὰ τρίμηνον καὶ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου τριμήνου τὸ ἀργύτερον, διὰ καταθέσεως εἰς τὸν παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος Λογαριασμὸν τοῦ δικαιούχου Ταμείου.

γ) Ποσοστὸν 2% περιέρχεται εἰς Ταμεῖα Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν Ἑνώσεων Συντακτῶν Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας ἀφ' ἑνὸς καὶ Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων ἀφ' ἑτέρου. Ἐφ' ὅσον ταῦτα δὲν λειτουργοῦν, ὁ ἀνωτέρω πόρος, κατανεμόμενος κατὰ ποσοστὸν 1% εἰς ἑκάστην ἐκ τῶν ἀνωτέρω Ἑνώσεων Συντακτῶν, τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διοικήσεων τῶν ἀνωτέρω Ἑνώσεων Συντακτῶν, ὑπὸ τὸν δ-

ρον τῆς ἀποδόσεως εἰς τὰ Ἐπικουρικὰ Ταμεῖα, εὐθὺς ἅμα τῇ συστάσει των.

2. Διὰ τὴν εἰσπραξιν καὶ ἀπόδοσιν τῶν ἐσόδων τοῦ ἄνω νόμου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀπὸ 7.10.1958 Δ.Δ. περὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως τοῦ Τ.Ε.Α.Τ.Ρ.».

Ἄρθρον 5

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πλὴν τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Σεπτεμβρίου 1966

Ἡ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Ν.Δ. Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἔχει ὡς ἑξῆς:

Πρὸς τὴν Εἰδικὴν Ἐπιτροπὴν τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος

Καίτοι διὰ τῶν νομοθετημάτων τῶν τελευταίων ἐτῶν πλεῖστα ὅσα θέματα, ἀπασχολοῦντα τὰς παραγωγικὰς τάξεις τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν μισθωτῶν εἶχον τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν δικαίαν λύσιν των, ἀνακύπτουν ἐν τούτοις, ὡς ἐκ τῆς ὑλης καὶ τῆς ἰδιομορφίας τῶν κανόνων τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐν τῇ καθ' ἡμέραν πρακτικῇ, ζητήματα, χρήζοντα τῆς ἐπεμβάσεως τοῦ νομοθέτου πρὸς ἐξισορρόπησιν κοινωνικῶν ἀντιθέσεων ἢ ἐξασφάλισιν τῆς προσηκούσης προστασίας εἰς τὴν τάξιν τῶν μισθωτῶν.

Τοιαύτας κοινωνικὰς ἀνάγκας ἐπιχειρεῖ νὰ θεραπεύσῃ τὸ ὑπὸ κρίσιν σχέδιον ν.δ., εἰδικώτερον δέ:

α) Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 αὐτοῦ, ἐν ὄψει καὶ τῆς ἐν τῇ νομολογίᾳ διχοστασίας, ἐπάγονται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967 εἰς τὴν ηὐξημένην ἄδειαν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ οἱ μισθωτοὶ τῶν Ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης καὶ ἐπὶ πλέον οἱ μισθωτοὶ τῶν προσωπικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ὅμως ἀπασχολοῦν πολυάριθμον προσωπικόν (ἄνω τῶν 100), κριτηρίου ὄντος τὰ εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας κατ' οὐδὲν ἧττον τῶν οἱ Ἑταιρεῖαι αὐτοὶ τῶν Ἀνωνύμων τοιούτων.

Πρὸς ἐναρμόνισιν ἐξ ἄλλου τῆς περὶ ἀδειῶν νομοθεσίας πρὸς τὰς διατάξεις τῆς ἀντιστοίχου ἐπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως Ἐργασίας, τῆς ἐπικυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 2081/1952 καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τῆς ὁποίας «εἰς τοὺς ἐν ἀδείᾳ τελοῦντας χορηγεῖται ἡ συνήθης ἀμοιβή, ἢ ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας καθοριζομένη, ηὐξημένη πάντως κατὰ τὸ ἀντίτιμον τῆς εἰς εἶδος παροχῆς», καταργεῖται ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἀντιτίμου τῆς παρεχομένης κατοικίας, καίτοι ἀποτελούσης τμῆμα τῶν εἰς εἶδος ἀποδοχῶν, ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ.

Τέλος διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, καίτοι ἐκ τοῦ σκοποῦ τῆς ἀδείας καὶ τοῦ ὅλου πνεύματος τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀβιάστως καθ' ἡμᾶς προκύπτει, ἀποσαφηνίζεται πρὸς ὅρον ἀναχωρησάσων ἀμφισβητήσεων, ὅτι οἱ ἀποδοχαὶ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας προσκαταβάλλονται εἰς τὸν εἰς ἄδειαν ἀπερχόμενον μισθωτόν.

β) Διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νομοσχεδίου παρέχεται ἐξουσιοδότησις πρὸς κωδικοποίησιν τῶν περὶ ὀκταώρου κειμένων διατάξεων, ἐπιτρεπομένης ἐκ' εὐκαιρίᾳ πρὸς ἐκσυγχρονισμὸν καὶ προσαρμογὴν τῶν σχετικῶν διατάξεων πρὸς τὰς σημερινὰς οἰκονομικὰς καὶ κοινωνικὰς συνθήκας τῆς τρακτοποιήσεώς των, πληρώσεως καὶ καταργήσεως εἰσέτι τούτων(*).

γ) Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 παρέχεται ἡ δυνατότης ἀνεγέρσεως ἀποθετηρίων, αἰθουσῶν ἐστιάσεως κλπ. διὰ τοὺς λιμενεργάτας, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς παραχωρήσεως τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς τοῦτο οἰκοπέδων παρὰ τῶν οἰκείων Λιμενικῶν Ταμείων. Συμπληροῦνται αἱ διατάξεις τοῦ ν. 1901/1951 κατὰ τρόπον ὥστε τῶν ἐπ' αὐτῶν προβλεπομένων δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα νὰ δικαιοῦνται καὶ οἱ ἐθελουσίως ἐξελθόντες ὑπάλληλοι τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης, οὕτινες, ὡς γνωστόν, τελοῦν εἰς ἰδιόμορφον ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν, συνεπείᾳ δὲ τούτου ἀμφισβητεῖται, ἂν δύνανται νὰ δικαιωθοῦν τῶν ἀνωτέρω δώρων βάσει τῶν κειμένων διατάξεων. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου αἱ ἰσχύουσαι διὰ τοὺς ἀδειούχους ἠθοποιοὺς διατάξεις τῶν ἄρθρων 6 καὶ 8 τοῦ ν. 5736/1933 ἐπεκτείνονται καὶ διὰ τοὺς ἀδειούχους ὑποβολεῖς, καταργεῖται δὲ ἡ ἀπαγόρευσις τῆς συμμετοχῆς ὡς ἐκπροσώπου τῶν ἠθοποιῶν εἰς τὴν Ἐπιτροπὴν ἀδείας ἀσκήσεως ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ μέλους τῆς διοικήσεως τῶν Σωματείων τούτων. Καταργοῦνται ἐπίσης ὡς ἀχρηστευθεῖσαι ἄλλως τε ἐν τῇ πράξει αἱ ὑπὸ τοῦ νόμου 2318/1953 προβλεπόμεναι Ἐπιτροπαὶ τοποθετήσεως καπνεργατῶν εἰς ἐργασίαν. Διὰ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τέλος, ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ν. 4504/1966 καὶ τῶν ἤδη ὑπηρετούντων παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. ἐκτάκτων τεχνιτῶν, ρυθμίζεται ἡ μεταξὺ τούτων καὶ τῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς Μαθητείας τῶν Σ.Ε.Κ. ἀναλογία εἰς τὰς προσλήψεις διὰ τὴν πλήρωσιν ὑφισταμένων ἀντιστοίχων παρὰ τοῖς Σ.Ε.Κ. κενῶν θέσεων.

δ) Διὰ τοῦ ἄρθρου 4 ρυθμίζονται θέματα, ἀφορῶντα εἰς πολεμιστὰς - μισθωτοὺς καὶ εἰδικώτερον εἰς τοὺς ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐπιστήμονος καὶ εἰδικώτερον τοῦ δεκηγόρου προσληφθέντας, δι' οὓς διευκρινίζεται, ὅτι ἡ ἰδιότης των αὕτη ἀρκεῖ νὰ ὑπάρχῃ κατὰ τὸν χρόνον τῆς τοποθετήσεώς των, καὶ τέλος, ἀντὶ τῆς ἐξευτελιστικῆς δι' ἐπιτήμονας βεβαιώσεως ὅτι τὰ εἰσοδήματά των δὲν ὑπερβαίνουν τὰς 700 δρχ. μηνιαίως, ὁρίζεται ὡς δικαιολογητικὸν τοποθετήσεως των ἡ βεβαίωσις ὅτι δὲν κατέχουν ἐμμίσθων θέ-

---

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἡ δίκταξις ἀπεσύρθη ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατὰ τὴν ἐν τῇ Βουλῇ συζήτησιν.

σιν παρὸ νομικῷ προσώπῳ.

Τοιαύτων ὄντος ἐν συντομίᾳ τοῦ περιεχομένου τοῦ ὑπὸ κρίσιν σχεδίου ν.δ. εἰσηγούμεθα τὴν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ὑμῶν ἐπιψήφισίν του.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Ἰουνίου 1966

—

4548/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τοῦ ἐνιαίου μισθολογίου τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α΄ φ. 188 τῆς 22 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 23 Αὐγούστου 1966 καὶ 1 Σεπτεμβρίου 1966 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἄρθρον 1

1. Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν τακτικῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ὁρίζεται κατὰ βαθμούς:

	Δραχμαί
Ὑπαλλήλου ἐπὶ 2ῳ βαθμῷ	8.250
» » 3ῳ »	7.150
» » 4ῳ »	5.750
» » 5ῳ »	5.000
» » 6ῳ »	4.000
» » 7ῳ »	3.600
» » 8ῳ »	3.250
» » 9ῳ »	2.850
» » 10ῳ »	2.500
» » 11ῳ »	2.100
» » 12ῳ »	1.700
» » 13ῳ »	1.500

2. Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν λειτουργῶν τῆς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Κλάδου Α1 Ἀρχαιολόγων, τῆς Ὑπηρεσίας Ἀρχαιοτήτων καὶ Ἀναστηλώσεως, ὁρίζεται κατὰ βαθμούς:

Καθηγητοῦ Σχολῆς Ὑπομηχανικῶν Ε.Μ.Π. εἰς δραχμὰς 9.000.

Γενικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ, Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων α΄ τάξεως δραχμὰς 9.500.

Ἀνωτάρχου εἰς δραχμὰς 9.000.

Γυμναστάρχου, Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων β΄ τάξεως εἰς δραχμὰς 8.250.

Βοηθοῦ Γυμναστάρχου, Ἐφόρου Ἀρχαιοτήτων γ΄ τάξεως εἰς δραχμὰς 7.150.

Πρωτοβαθμίου Καθηγητοῦ, Ἐπιμελητοῦ Ἀρχαιοτήτων α΄ τάξεως εἰς δραχμὰς 5.750.

Ἐπιμελητοῦ Ἀρχαιοτήτων β΄ τάξεως εἰς δραχμὰς 5.000.

Καθηγητοῦ ἐπὶ μισθῷ εἰς δραχμὰς 2.222 καὶ Ἐπιμελητοῦ Ἀρχαιοτήτων γ΄ τάξεως εἰς δραχμὰς 4.000.

Καθηγητοῦ ἐπὶ μισθῷ δριχ. 1.886 εἰς δραχμὰς 3.250.

3. Διὰ β. διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου, ὁρισθήσονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀνωτέρων ὑπαλλήλων.

4. Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν ὑπαλλήλων τῶν λοιπῶν γενικῶν θέσεων καὶ τῶν εἰδικῶν θέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν, τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἰατροδικαστικῆς Ὑπηρεσίας, τῆς Γραμματείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, τῶν Δικαστηρίων καὶ Εἰσαγγελιῶν αὐτῶν, τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ τῶν Δικαστηρίων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐμπίσθων Ὑποθηκοφυλακείων ὁρίζεται κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἀντιστοιχίαν πρὸς τοὺς ἀριθμητικοὺς βαθμοὺς τῆς διοικητικῆς ἱεραρχίας:

Ἐπὶ βαθμῷ ἢ μισθῷ:	
Γενικοῦ Διευθυντοῦ	πρὸς 1ον βαθμόν
Διευθυντοῦ α΄ Ἰατροδικ. α΄	πρὸς 2ον βαθμόν
Διευθυντοῦ β΄ Ἰατροδικ. β΄	πρὸς 3ον βαθμόν
Τμηματάρχου α΄ Ἰατροδικ. γ΄	πρὸς 4ον βαθμόν
Τμηματάρχου β΄ Ἰατροδικ. δ΄	πρὸς 5ον βαθμόν
Εἰσηγητοῦ	πρὸς 6ον βαθμόν
Γραμματέως α΄	πρὸς 7ον βαθμόν
Γραμματέως β΄	πρὸς 8ον βαθμόν
Ἀκολούθου	πρὸς 9ον βαθμόν
Γραφέως α΄	πρὸς 10ον βαθμόν
Γραφέως β΄	πρὸς 11ον βαθμόν
Ἐπὶ μισθῷ 12ου βαθμοῦ	πρὸς 12ον βαθμόν
Ἐπὶ μισθῷ 13ου βαθμοῦ	πρὸς 13ον βαθμόν

Ἄρθρον 2

1. Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν ἀξιωματικῶν τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς καὶ τῶν τούτοις ἀντιστοιχούντων τοῦ Στρατοῦ, τῆς Θαλάσσης, τοῦ Ἀέρος, τῆς Χωροφυλακῆς, Ἀστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Λιμενικοῦ Σώματος, ὡς καὶ τῶν πρὸς τούτους ἐξομοιουμένων κατὰ βαθμὸν ἢ ἀποδοχάς, ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

Συνταγματάρχης εἰς δραχμὰς	10.000
Ἀντισυνταγματάρχης εἰς δραχμὰς	8.500
Ταγματάρχης εἰς δραχμὰς	7.400
Λοχαγὸς εἰς δραχμὰς	5.900
Ὑπολοχαγὸς εἰς δραχμὰς	5.100
Ἀνθυπολοχαγὸς εἰς δραχμὰς	4.100

Διὰ β.δ. ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου ὁρισθήσονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἀνωτάτων ἀξιωματικῶν.

2. Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τῶν Ἀνθυπασπιστῶν καὶ τῶν μονίμων καὶ ἐθελοντῶν ὁπλιτῶν τοῦ Στρατοῦ Ξηρᾶς, Θαλάσσης, Ἀέρος, Χωροφυλακῆς, Ἀστυνομίας Πόλεων, Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ Λιμενικοῦ Σώματος ὁρίζεται ὡς ἀκολούθως:

Ἀνθυπασπιστὴς καὶ μισθολογικῶς ἀντίστοιχοι τῶν λοιπῶν ὅπλων καὶ Σωμάτων Ἀσφαλείας εἰς δραχμὰς 3.700.

Ἐπιλοχίας Σωμάτων Ἀσφαλείας εἰς δραχμὰς 3.550.

Λοχίας α' Σωμάτων Ἀσφαλείας εἰς δραχμὰς 3.150.

Λοχίας β' μισθολογικῶς ἀντίστοιχος δόκιμος πυροσβέστης ἅμα τῇ ἐξόδῳ του ἐκ τῆς Σχολῆς εἰς δραχμὰς 2.650.

Δεκανεὺς εἰς δραχμὰς 1.700.

Χειροφύλαξ - ἀστυφύλαξ, μὴ ἐκπληρώσας τὰς στρατολογικάς του ὑποχρεώσεις, μαθητευόμενος Πυροσβεστικῆς Ὑπηρεσίας εἰς δραχμὰς 1.550.

Στρατιώτης εἰς δραχμὰς 1.150.

Πρόκτικτος εἰς δραχμὰς 650.

Μαθητὴς τεχνίτης Β.Ν., ναυτόπαις, δόκιμος χειροφύλαξ, δόκιμος ἀστυφύλαξ, δόκιμος πυροσβέστης εἰς δραχμὰς 250.

"Αρθρον 3

Οἱ ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ν.δ. μισθοὶ προσαυξάνονται κατὰ τὰς προσαυξήσεις τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας λόγῳ πολυετοῦς συνολικῆς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίας.

Διὰ δ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν ἐπὶ τοῦ Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν Ὑπουργῶν, ἐπιτρέπεται ἡ κωδικοποίησις τῶν διατάξεων τῆς νομοθεσίας, εἰς ἣν παραπέμπει τὸ προηγούμενον ἐδάφιον.

"Αρθρον 4

1. Εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τὰ ὄργανα τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας παρέχονται τὰ κάτωθι ἐπιδόματα, κατὰ τὰς περὶ αὐτῶν ἰσχυούσας διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας.

Α'. Γενικὰ ἐπιδόματα.

1. Τὸ ἐπίδομα ἀκριβείας.

2. Τὸ κοινωνικὸν ἐπίδομα.

3. Τὸ ἐπίδομα λόγῳ διαχειριστικῶν λαθῶν, ὁριζόμενον εἰδικῶς διὰ τοὺς ταμιακοὺς ἐλεγκτάς, τοὺς διαχειριστὰς τῶν Δημοσίων Ταμείων καὶ τοὺς ἐκδότας εἰς δραχμὰς τριακοσίας (300) μηνιαίως, ἀνεξαρτήτως βαθμοῦ.

4. Τὸ ἐπίδομα τροφοδοτικῆς μερίδος.

5. Τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων, Πάσχα καὶ ἀδείᾳ ἐπιδόματα, ὑπολογιζόμενα, προκειμένου περὶ τῶν μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἀνθυπασπιστοῦ καὶ ἀντιστοίχων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ συνολικῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας.

Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένης, θέλουσι καθορισθῆ οἱ δικαιοῦχοι τοῦ κοινωνικοῦ ἐπιδόματος καὶ οἱ ὅροι καὶ αἱ προϋποθέσεις χορηγήσεως τούτου.

Β'. Εἰδικὰ ἐπιδόματα.

α) Δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ὑπαλλήλων Νομαρχιῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.

1. Τὰ ἐπιδόματα ἐπικινδύνου καὶ ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ τὸ πτητικὸν ἐπίδομα.

2. Τὰ ἐπιδόματα λόγῳ ἐξόδων παραστάσεως.

3. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 4464/1965 προβλεπομένη ἀποζημίωσις πρὸς χρῆσιν αὐτοκινήτου.

4. Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ νόμου 3115/1955 προβλεπομένη ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων τῶν γενικῶν θέσεων τοῦ Ὑπουργείου Ἐξωτερικῶν. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, ἀπὸ τῆς Ἰσχύος τοῦ παρόντος, καταβάλλεται ὡς ἐπίδομα ξενίας καὶ παραστάσεως.

5. Τὸ ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ὑπολογιζόμενον κατὰ τὰς περὶ τούτου κειμένας διατάξεις.

β) Στρατιωτικῶν καὶ ὀργάνων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας.

1. Τὰ ἐπιδόματα στολῆς καὶ ἱματισμοῦ.

2. Τὸ ἐπίδομα ἐπιφυλακῆς.

3. Τὰ ἐπιδόματα κινδύνου (πτητικά, καταδυτικά, ἀλεξιπτωτιστῶν, ἐκκαθαρίσεως ναρκοπεδίων, δυτῶν, ὑποβρυχίων καταστροφῶν, ἐπικινδύνου ἐργασίας).

4. Ἀνυπηρίας.

2. Τὸ ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπόμενα λοιπὰ ἐπιδόματα τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καταργοῦνται τμηματικῶς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα. Ὡς ἐπιδόματα νοοῦνται καὶ αἱ ἀμοιβαὶ λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ὡς καὶ αἱ ἀποζημιώσεις λόγῳ ἐξόδων κινήσεως, αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους διὰ τὴν ἐντὸς τῶν ἐργασίμων ὡρῶν ἢ καθ' ὑπερωρίαν ἐκτέλεσιν τῶν κυρίων αὐτῶν καθηκόντων.

3. Τὸ εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς καὶ τὰ ὄργανα τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας χορηγούμενον ἐπίδομα εἰδικῶν συνθηκῶν ὑπηρεσίας καὶ ἡ ἔκτακτος μηνιαία παροχὴ καταργοῦνται τμηματικῶς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 9 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

Τὰ λοιπὰ ἐπιδόματα αὐτῶν, τὰ μὴ ἀναφερόμενα ρητῶς εἰς τὸ παρὸν ἄρθρον, δύνανται νὰ διατηρηθῶσιν ἀναθεωρούμενα καὶ διαρρυθμιζόμενα διὰ δ.δ., ἐκδιδομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, μετὰ σύμφωνον γνώμην Ἐπιτροπῆς, συγκροτουμένης δι' ἀποφάσεως

τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν ἐξ ἑνὸς ἀντιπροέδρου τοῦ Α.Σ.Δ.Τ., τοῦ προϊσταμένου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Διοικητικῆς Ὀργανώσεως, ἑνὸς ἀνωτάτου ἐξωμματικοῦ, ὑποδεικνυομένου ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης, καὶ ἑνὸς ἐπὶ τῷ βαθμῷ ἀνωτάτου ὑπαλλήλου τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου τοῦ Κράτους.

Μέχρις ἐκδόσεως τοῦ ὡ.δ. τούτου συνεχίζεται ἡ καταβολὴ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιδομάτων.

4. Εἰς τοὺς τεχνικοὺς ὑπαλλήλους τῶν Ὑπηρεσιῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ τοὺς πρὸς τούτους μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους, εἰς τοὺς ἐκπαιδευτικοὺς λειτουργοὺς τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐκπαιδεύσεως καὶ τοὺς τούτους μισθολογικῶς ἐξομοιουμένους καὶ εἰς τοὺς ἐπιμελητάς, ἐφόρους καὶ γενικοὺς ἐφόρους ἀρχαιοτήτων παρέχεται, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, εἰδικὸν ἐπίδομα, μὴ ὑπαγόμενον εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 9.

Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν τοῦ ἑκάστοτε βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ των, ὡς ἀκολούθως:

α) Διὰ τοὺς τεχνικοὺς Α' κατηγορίας εἰς 25% καὶ διὰ τοὺς τεχνικοὺς Β' κατηγορίας εἰς 15%.

β) Διὰ τοὺς λειτουργοὺς τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐκπαιδεύσεως, Ἐφόρους Ἀρχαιοτήτων κλπ. εἰς 15%.

Ἄρθρον 5

1. Φυλαττομένης τῆς ἰσχύος τοῦ ἄρθρου 47 τοῦ νόμου 1811/1951 ἐπιτρέπεται ἡ καθιέρωσις ἐπ' ἀμοιβῇ ἐργασίας πέραν τῶν ὡρῶν τῆς ὑποχρεωτικῆς ταυτης μόνον πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐποχιακῶν ἢ ὅλως ἐκτάκτων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν, ὡς καὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν Γραφείων τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν Γραφείων καὶ ἀνωτάτων ὑπαλλήλων.

Ἡ ἔκτακτος ἢ ἐποχιακὴ ὑπηρεσιακὴ ἀνάγκη, ἡ ἐπιβάλλουσα τὴν ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τοῦ προσωπικοῦ, διαπιστοῦται δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένης μετὰ αἰτιολογημένην γνώμην τῆς ἐν ἄρθρῳ 4 τοῦ παρόντος Ἐπιτροπῆς καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

2. Κατὰ τὴν ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ διαδικασίαν ἐπιτρέπεται ὅπως ἐπιβάλλεται ἐπ' ἀμοιβῇ ἐργασία κατὰ τὰς ἐξωρεσίμους ἡμέρας ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ὑποχρεωτικῆς καθ' ἑβδομάδα ἐργασίας, εἴτε καθ' ὑπέρβασιν ταύτης, εἰς ὑπαλλήλους, ἀνήκοντας εἰς Ὑπηρεσίας λειτουργούσας νόμῳ καθ' ἅπασας τὰς ἡμέρας ἢ καθ' ὅλον τὸ 24ωρον.

Κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν ἐπιτρέπεται, ὅπως ἐπιβάλλεται, ἐπ' ἀμοιβῇ, ὑπερωριακὴ ἐργασία εἰς ὑπαλλήλους, ἀνήκοντας εἰς Ὑπηρεσίας λειτουργούσας ὑπὸ τὸ 10ωρον, ἐφ' ὅσον δὲν κρίνεται συμφέρουσα ἡ δι' αὐξήσεως τοῦ προσωπικοῦ καθ' κάλυψις τῶν ἀναγκῶν τῶν Ὑπηρεσιῶν τούτων.

3. Διὰ τῶν κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ἀποφάσεων καθορίζονται:

α) Ὁ κατὰ Ὑπηρεσίαν ἢ κλάδον κατ' ἀνώτατον ὅριον ἀριθμὸς τῶν δυναμένων νὰ ἐργάζονται ὑπερωριακῶς ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἢ κατὰ τὰς ἐξωρεσίμους ἡμέρας, ὅστις ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὁρισθῇ εἰς τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ὑπηρεσίας ἢ τοῦ κλάδου καί, προκειμένου περὶ τῶν Γραφείων τῶν μελῶν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ τῶν ἀνωτάτων ὑπαλλήλων, τοὺς πέντε (5) κατὰ Γραφεῖον Ὑπουργοῦ καὶ Ὑφυπουργοῦ καὶ τοὺς δύο (2) κατὰ Γραφεῖον ὑπαλλήλου.

β) Αἱ ὧραι ὑπερωριακῆς ἐργασίας, αἵτινες ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύνανται νὰ ὁρίζονται κατὰ ὑπάλληλον ὀλιγώτερον τῶν δύο (2) ὡρῶν ἡμερησίως καὶ τῶν τριάκοντα ἓξ (36) μηνιαίως.

γ) Ἡ ὡριαία ἀμοιβή, μὴ δυναμένη νὰ ὁρισθῇ ἐλάσσων τοῦ ὡρομισθίου, ηὐξημένου κατὰ 25%. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὡρομισθίου ὡς ἡμερησίου μισθὸς θεωρεῖται τὸ ἓν εἰκοστὸν πέμπτον (1/25) τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καὶ ὡς ὥραι ἐργασίας ἑπτὰ (7) ἡμερησίως.

δ) Ἡ κατ' ἀνώτατον ὅριον διαρκεια τῆς ὑπερωριακῆς ἐργασίας, ἥτις, προκειμένου περὶ ἐποχιακῶν ἀναγκῶν, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει δύναται νὰ ὁρισθῇ μείζων τοῦ τριμήνου.

4. Εἰς τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικούς, τοὺς διδάσκοντας εἰς ἡμερησίας ἢ νυκτερινὰς σχολὰς ἢ σχολάς, συντηρουμένας ὑπὸ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δήμων, Κοινοτήτων ἢ Ἱδρυμάτων, παρέχεται ἀποζημίωσις δι' ἑκάστην ὥραν διδασκαλίας, καθοριζομένη δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

5. Διατηροῦνται ἐν ἰσχύϊ αἱ περὶ τελωνειακῶν ὑπερωριῶν διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, τῶν ὑπ' αὐτῆς προβλεπομένων δικαιωμάτων ἐκτελέσεως τελωνειακῶν ἐργασιῶν μὴ δυναμένων νὰ ὁρισθοῦν κατὰ βαθμὸν εἰς ποσὸν ἀνώτερον τοῦ κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος καταβαλλομένου.

Ἄρθρον 6

Αἱ δαπάναι μετακινήσεως τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου, ἀναγνωρίζονται κατὰ τὰς διατάξεις τῆς περὶ ὁδοιπορικῶν ἐξόδων νομοθεσίας.

Αἱ διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας, αἱ προβλέπουσαι τὸν καθορισμὸν τῶν ἑξάδων κινήσεως τῶν ὑπαλλήλων κατ' ἀποκοπήν, ὡς καὶ αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτων ἐκδοθεῖσαι ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις, καταργοῦνται.

Ἄρθρον 7

Αἱ ἀμοιβαὶ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων διὰ τὴν

συμμετοχήν των εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ ν.δ. 4021/1959 Συμβούλια καὶ Ἐπιτροπάς, μὴ δυνάμενα νὰ λάβωσιν ὁπωσδήποτε τὴν μορφὴν τῶν ἐξόδων κινήσεως, ὁρίζονται διὰ κοινῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν καὶ τοῦ ἁρμοδίου κατὰ περίπτωσιν Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένων μετὰ σύμφωνον γνώμην τοῦ Λ.Σ.Δ.Υ. καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Κεφάλαιον Β'

Μεταβατικαὶ διατάξεις

Ἄρθρον 8

Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ν.δ/τος προβλεπομένου μισθολογίου θὰ χωρήσῃ σταδιακῶς ἐντὸς πενταετίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966, ὡς ἀκολούθως:

Διὰ 6. διατάγματος, ἐκδοθησομένου ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὁρισθήσεται τὸ καταβλητέον ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1966 ποσοστὸν τῆς διαφορᾶς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ μισθολογίου τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μισθολογίου τοῦ ἰσχύοντος μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1965. Ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου ἑκάστου τῶν ἑπομένων τεσσάρων ἐτῶν θὰ καταβάλληται ἀνὰ ἓν τέταρτον τοῦ ὑπολοίπου τῆς διαφορᾶς.

Ἄρθρον 9

1. Τὰ δυνάμει τῶν παρ. 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος προσωρινῶς διατηρούμενα ἐπιδόματα θὰ μειωθῶνται κατ' ἔτος κατὰ τὰ ὁρισθησόμενα διὰ 6. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου ἔτους. Ἡ μείωσις τῶν προσωρινῶν τούτων ἐπιδομάτων δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ κατὰ ποσὸν κατωτέρω τῶν τριῶν τετάρτων τῆς κατ' ἔτος αὐξήσεως τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ὑπαλλήλου, τῆς προερχομένης ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος προβλεπομένου μισθολογίου. Ἐπιτρέπεται, ὅπως εἰς τὸ προσωπικὸν κλάδων, ὧν τὰ προσωρινὰ ἐπιδόματα δὲν ἤθελον συμψηφισθῇ ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰς μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1970 αὐξήσεις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, παρασχεθῇ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1971 διὰ 6. δίτους, ἓν' ἅπαξ ἐκδοθησομένου πάγιον ἐπίδομα.

2. Αἱ ἐκ τῶν ἁμοιβῶν λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ τῶν ἀποζημιώσεων λόγῳ ἐξόδων κινήσεως καταβαλλόμεναι εἰς τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου κλάδου ὑπάγονται εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς προηγουμένης παραγράφου.

Αἱ ἁμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις, ἐξαιρέσει τῶν ἐχουσῶν τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐπιδόματος θέσεως, αἱ μὴ καταβαλλόμεναι εἰς τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ ἑκάστου κλάδου, δύνανται νὰ διανεμηθῶσιν εἰς τὸ σύνολον τῶν ὑπαλλήλων τοῦ κλάδου, ἀναλόγως περιοριζόμεναι καὶ νὰ χαρακτηρισθῶσιν ὡς προσωρινὰ ἐπιδόματα. Ὁ χαρακτηρισμὸς τῶν ἁμοιβῶν τούτων ὡς προσωρινῶν ἐπιδομάτων καὶ τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος ὁρισθήσεται δι' ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένων μετὰ σύμφωνον γνώμην τῆς ἐν ἄρθρῳ 4 Ἐπιτροπῆς. Ἡ καταβολὴ τῶν ἐν λόγῳ ἁμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων συνεχίζεται μέχρις ἐκδόσεως τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καὶ πάντως οὐχὶ πέραν τοῦ διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

Ἡ ἰσχὺς τῶν μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ διμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς λήξεως τοῦ διμήνου τούτου.

3. Τὰ ἐπιδόματα, ἁμοιβαὶ καὶ ἀποζημιώσεις, οἱ ἔχουσαι τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἐπιδόματος θέσεως, ὑπάγονται εἰς τὴν ρύθμισιν τῆς παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου καὶ καταβάλλονται εἰς τοὺς ἑκάστοτε κατέχοντας τὰς θέσεις, δι' ἃς αὐτὰ παρέχονται.

4. Οἱ διορίζομενοι καὶ οἱ προαγόμενοι ὑπάλληλοι λαμβάνουν τὸν μισθὸν καὶ τὰ προσωρινὰ ἐπιδόματα τὰ καταβαλλόμενα εἰς τοὺς ὁμοιοβάθμους τοὺς τοῦ κλάδου, εἰς ὃν ἀνήκουν.

Ἄρθρον 10

1. Οἱ λαμβάνοντες προσωρινὰ ἐπιδόματα, ἅτινα κατ' ἀπόφασιν τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος προέρχονται ἐκ μετατροπῆς ἁμοιβῶν ἢ ἀποζημιώσεων, καταβαλλομένων δι' ἐργασίαν ὑπερωριακῶς παρεχομένην ἤδη, ὑποχρεοῦνται εἰς ὑπερωριακὴν ἐργασίαν εἴτε πρὸς κάλυψιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 5 ἀναγκῶν, εἴτε πάσης ἑτέρας ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης ἄνευ ἰδιαιτέρας τινὸς ἁμοιβῆς.

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν συντρέχουν αἱ προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ παρόντος ν.δ. καὶ ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου τούτου ὁριζομένη ἁμοιβὴ ὑπερωριακῆς ἐργασίας εἶναι ἀνωτέρα τοῦ διατηρουμένου ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου προσωρινοῦ ἐπιδόματος, καταβάλλεται εἰς τὸν ὑπάλληλον ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν.

2. Οἱ λαμβάνοντες προσωρινὰ ἐπιδόματα, προερχόμενα ἐκ μετατροπῆς κατ' ἀποκοπὴν ἐξόδων κινήσεως, ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν ἐκτὸς Γραφείου συνεπαγομένην δαπάνας κινήσεως, δικαιοῦνται τῆς τυχὸν διαφορᾶς μεταξὺ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 6 τοῦ παρόντος ὁδοιπορικῶν καὶ τοῦ διατηρουμένου προσωρινοῦ ἐπιδόματος.

Ἄρθρον 11

1. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καταργοῦνται αἱ διατάξεις τῆς κειμένης νομοθεσίας καὶ αἱ κατ' ἐξουσιοδότησιν τούτων ἐκδοθεῖσαι διοικητικαὶ πράξεις περὶ ἁμοιβῶν καὶ ἀποζημιώσεων δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν καὶ ἀπὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας παύουσι καταβαλλόμεναι αἱ ὑπὸ τούτων προβλεπόμεναι ἁμοιβαὶ καὶ ἀπο-

ζημιώσεις, έξαιρέσει των διατηρουμένων ως προσωρινών επιδομάτων.

2. Μέχρι της εκδόσεως των κατά την παρ. 2 του άρθρου 5 του παρόντος υπουργικών αποφάσεων συνεχίζεται η καταβολή των άμαξών διά νυκτερινήν εργασίαν ή εργασίαν κατά τας εξαιρεσίμους ημέρας βάσει των μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος ισχυουσών διατάξεων.

"Αρθρον 12

Αι εις τους δημοσίους υπαλλήλους παρεχόμεναι αποζημιώσεις διά την συμμετοχήν των εις το εν άρθρω 1 του ν.δ. 4021/1959 Συμβούλια και Επιτροπάς εξαιρουμένων καταβαλλόμενα μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1968, επί την μορφήν και τον τρόπον των προβλεπομένων υπό των μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος ισχυουσών διατάξεων και των κατ' εξουσιοδότησιν αυτών εκδοθεισών υπουργικών αποφάσεων.

"Αρθρον 13

1. Αι διατάξεις των άρθρων 6, 7 και 12 του παρόντος εφαρμόζονται αναλόγως και επί των στρατιωτικών εν γένει.

2. Από της ισχύος του παρόντος ν.δ. καταργείται η επί των αποδοχών των στρατιωτικών των Ενόπλων Δυνάμεων και του Αμεικού Σώματος επιβληθείσα κράτησις δυνάμει του άρθρου 11 της υπ' αριθ. 268.602/1947 αποφάσεως του Υπουργού Οικονομικών, κυρωθείσης υπό του άρθρου πρώτου του Α.ν. 913/1949 «περί κυρώσεως ενίων αποφάσεων εκδοθεισών βάσει του άρθρου 2 του νόμου 19/1944 κλπ.».

"Αρθρον 14

Από του έτους 1969 επιτρέπεται η διά δ.δ., εκδιδομένων μετά σύμφωνον γνώμην της εν άρθρω 4 Επιτροπής, χορήγησις επιδομάτων εις υπαλλήλους κλάδων, ων η πλήρωσις των θέσεων τυγχάνει λίαν δυσχερής.

Τα κατά το προηγούμενον εδάφιον δ.δ. εκδίδονται εφ' άπαξ εις την αρχήν εκάστου έτους, μετά προηγουμένην έρευναν και εκτίμησιν των εις προσωπικόν αναγκών, του εκάστοτε διαθεσίμου δυναμικού της χώρας ως προς τους διατιθεμένους τα προσόντα τα απαιτούμενα διά την πλήρωσιν των κενών θέσεων, της προθυμίας ή απροθυμίας προσελεύσεως εις τας θέσεις ταύτας και της ανάγκης καθιερώσεως ειδικών κινήτρων προσελκύσεως των καταλλήλων υπαλλήλων.

Διά του ιδίου δ. διατάγματος επιτρέπεται η αύξομείωσις των επιδομάτων τούτων, ως και η κατάργησις αυτών.

"Αρθρον 15

1. Αι διατάξεις του παρόντος ν. δ. εφαρμόζονται αναλόγως και επί του προσωπικού των Σιδηροδρόμων του Ελληνικού Κράτους. Διά δ. δ., εκδοθησομένου μετά σύμφωνον γνώμην της εν παρ. 3 του άρθρου 4 του παρόντος Επιτροπής, ορισθήσονται η μισθολογική κλίμαξ του προσωπικού των Σ.Ε.Κ., αι διατηρηθησόμεναι και αι καταργηθησόμεναι προσαυξήσεις, επιδόματα και αποζημιώσεως του προσωπικού των Σ.Ε.Κ., ως και αι αναγκαίαι προσαρμογαί των διατάξεων των προηγουμένων άρθρων προς την ιδιορρυθμίαν των Δικτύων.

2. Αι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 7 του ν.δ. 4193/1961 και του άρθρου 4 του ν. 4464/1965 εφαρμόζονται από 1 Ιανουαρίου 1968 και επί του προσωπικού των Σ.Ε.Κ.

Δι' αποφάσεως του Υπουργού των Οικονομικών ορισθήσεται η αντιστοιχία των βαθμών της δημοσίας διοικητικής ιεραρχίας προς τους βαθμούς της ιεραρχίας του προσωπικού των Σ.Ε.Κ., ειδικώς διά την εφαρμογήν των επί της παρούσης παραγράφου προβλεπομένων διατάξεων.

3. Αι διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 4464/1965 εφαρμόζονται αναλόγως και επί των επί 2ω και 3ω βαθμώ υπαλλήλων, των τούτοις ισομίσθων υπαλλήλων των μη υπαγομένων εις τον Υπαλληλικόν Κώδικα, των από του βαθμού του βοηθού γυμνασάρχου και άνω εκπαιδευτικών λειτουργών και των εφόρων αρχαιοτήτων.

4. Προς συμπλήρωσιν του χρόνου του απαιτουμένου διά την χορήγησιν εις τους επί 8ω βαθμώ υπαλλήλους της Γ' Κατηγορίας, τους κεκτημένους 25ετή δημοσίαν υπηρεσίαν των προσαυξήσεων του μισθού λόγω ευδοκίμου παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ, ο υπέρ την εξαετίαν χρόνος παραμονής των εν τω 9ω βαθμώ λογίζεται ως διανυθείς εν τω κατεχομένω.

"Αρθρον 16

1. Αι διατάξεις των άρθρων 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 του παρόντος έχουν εφαρμογήν και επί των εκτάκτων και επί συμβάσει δημοσίων υπαλλήλων των κεκτημένων μισθολογικήν αντιστοιχίαν προς ένα των εν άρθρω 1 του παρόντος μισθών.

2. Ο μισθός των εκτάκτων δημοσίων υπαλλήλων δεν δύναται να είναι κατώτερος του μισθού του 11ου βαθμού και προκειμένου περί προσωπικού αντιστοιχούντος προς το της Γ' Κατηγορίας του μισθού του 13ου βαθμού.

3. Επιτρέπεται η διά δ. δ. ρύθμισις των αποδοχών των οργάνων της Αγροφυλακής και θεραπαινίδων των αναπήρων.

4. Επιτρέπεται η δι' αποφάσεων του Υπουργικού Συμβουλίου ρύθμισις των αποδοχών των Εφημεριών.

Κεφάλαιον Γ'

Τελικαί διατάξεις

"Αρθρον 17

Αι διατάξεις του παρόντος ν.δ. δεν έχουν εφαρμογήν επί των εν άρθροις 3 και 4 του δ.δ. 769/

1964 ἀναπεφυομένων ὑπαλλήλων καὶ δὲν ἀφορῶσας εἰς ξένον νόμισμα, βάσει τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων, ὁριζομένης ἀποδοχῆς.

"Αρθρον 18

Τὰ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 4, 8, 9, 14, 15 καὶ 16 τοῦ παρόντος ν.δ. προβλεπόμενα δ. διατάγματα ἐκδίδονται τῇ προτάσει τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, δύνανται δὲ νὰ προσδίδηται εἰς ταῦτα καὶ ἀναδρομικὴ ἰσχύς.

"Αρθρον 19

Ἡ ἰσχὺς τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν.δ. 4242/1962 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως φορολογικῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ἀναστέλλεται ὡς πρὸς τοὺς ὑπαίτιους εἰς τὸν νόμον μέχρι τῆς ὁλοκληρώσεως τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος προβλεπομένων μέτρων. Διὰ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. προβλεπομένων δ.δ. ἐπιτρέπεται μόνον ἡ αὔξησις τῶν βασικῶν μισθῶν ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τοῦ μὴ περιορισμοῦ τῶν ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ παρόντος ὁριζομένων σχέσεων, καὶ ἡ τροποποίησις τῶν περὶ προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων λόγῳ συνολικῆς καὶ ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ὑπηρεσίας διατάξεων.

"Αρθρον 20

Εἰς περίπτωσιν αἰσιώδους μεταβολῆς τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων καὶ τῶν Ταμείων Ἀρωγῆς τῶν ἱδρυθέντων διὰ τῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ νόμου 2066/1952 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀρωγῆς καὶ Ὑγείας Οἰκονομικῶν Ὑπαλλήλων κλπ.» ἐκδοθέντων δ.δ., διαπιστουμένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ αὐτῶν Συμβουλίου, ἐπιτρέπεται ἡ δι' ὁμοίων δ.δ. αὔξομείωσις τοῦ ὑπὸ τῶν Ταμείων τούτων παρεχομένου μηνιαίου βοηθήματος. Εἰς τὰ οὕτω ἐκδιδόμενα δ.δ. δύναται νὰ προσδίδηται καὶ ἀναδρομικὴ ἰσχύς.

"Αρθρον 21

1. Οἱ ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ δ.δ. 551/1965 «περὶ θέσεως ἐν ἰσχύϊ καὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ νόμου 1811/1951 κλπ.» δημόσιοι πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ ὑπάλληλοι καὶ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱ μὴ κεκτημένοι ἐνιαύσιον συνεχῆ ὑπηρεσίαν κατὰ τὴν χρονολογίαν πληρωμῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ὡς καὶ οἱ ἐκ τούτων ἀπολυόμενοι πρὸ τῆς αὐτῆς χρονολογίας, δικαιοῦνται τμήματος τοῦ ἐπιδόματος ἀναλόγου πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν οὗτοι ἐμισθοδοτήθησαν ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος τοῦ ἀπαιτουμένου διὰ τὴν ἀπόληψιν τοῦ ἐπιδόματος εἰς ἄκεραιον.

2. Πολιτικοὶ καὶ στρατιωτικοὶ συνταξιοῦχοι ἀναδιοριζόμενοι ἢ ἀνακαλούμενοι εἰς τὴν ἐνεργὸν δικαιοῦνται εἰς ἄκεραιον τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου τῆς μέχρι τῆς χορονολογίας τῆς καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος συνεχοῦς αὐτῶν ὑπηρεσίας.

"Αρθρον 22

1. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ν.δ. ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ν.Π.Δ.Δ.

2. Εἰδικῶς ὡς πρὸς τὸ προσωπικὸν τῶν Ν.Π.Δ.Δ., τῶν ἐποπτευομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ν. δ/τος δύνανται νὰ ἐπεκτείνωνται διὰ δ. διαταγμάτων, ἐκδιδομένων προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τῆς ἐν παραγράφῳ 3 τοῦ ἄρθρου 4 Ἐπιτροπῆς. Διὰ τῶν αὐτῶν δ. διαταγμάτων ἐπιτρέπεται ἡ προσαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος ν. δ/τος πρὸς τὰς ἰδιομορφίας τῶν Νομικῶν τούτων Προσώπων.

"Αρθρον 23

1. Αἱ ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως καὶ Οἰκονομικῶν, ἐκδιδομένων μετὰ πρότασιν τοῦ Α.Σ.Α.Τ., καθορίζονται αἱ ἀποζημιώσεις τῶν μελῶν καὶ γραμματέων τῶν Ἐξεταστικῶν Ἐπιτροπῶν, ὡς καὶ τῶν Ἐπιτροπῶν ἐπιλογῆς τῶν καταλληλοτέρων πρὸς διορισμὸν εἰς θέσεις Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ δαπάναι διεξαγωγῆς τῶν διαγωνισμῶν. Αἱ ὡς ἄνω ἀποζημιώσεις καὶ δαπάναι βαρύνουν τὸ Δημόσιον ἢ τὰ Ν.Π.Δ.Δ. κατὰ περίπτωσιν.

Ἡ ἰσχὺς τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ἀνατρέχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 660/1965 δ.δ. περὶ τῶν ἀποχρεώσεων τῶν ὑποψηφίων πρὸς διορισμὸν εἰς θέσεις προσωπικοῦ, ἐπαγομένου εἰς τὸν Ὑπαλληλικὸν Κώδικα.

2. Διὰ δ. διατάγματος, ἐφ' ἅπαξ ἐκδοθησομένου τῇ προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Προεδρίας Κυβερνήσεως, Συντονισμοῦ καὶ Οἰκονομικῶν, θέλουσι καθορισθῇ αἱ πράξεις διορισμοῦ ἢ ἀντικαταστάσεως μελῶν Συμβουλίων ἢ Ἐπιτροπῶν λειτουργουσῶν παρὰ τῇ Δημοσίᾳ Ὑπηρεσίᾳ ἢ παρὰ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου Δικαίου ἢ Ὀργανισμῷ Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, αἵτινες δὲν θὰ δημοσιεύωνται διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Εἰς τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος 4352/1964 ἐξελθόντας καὶ ἐξερχομένους μέχρι τῆς Ἰανουαρίου 1967 τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας Γραμματεῖς Πρωτοδικῶν καὶ τούτοις ἰσομίσθων τῆς Γραμματείας τῶν Εἰσαγγελιῶν καὶ λοιπῶν Δικαστηρίων, λόγῳ συμπληρώσεως 35ετοῦς ὑπηρεσίας καὶ τοῦ 60ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, ἀπονέμεται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ προηγουμένου μηνὸς, καθ' ὃν ἀπελύθησαν, ὁ ἀνώτερος βαθμὸς ἐκείνου, ὃν ἐκέκτηντο κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἔχουν συμπληρώσει 20ετῆ

συνολικήν ὑπηρεσίαν εἰς τὸν κατεχόμενον καὶ τὸν προηγούμενον βαθμόν, ἐφαρμοζομένων ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ καὶ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4193/1961.

4. Ὁ τόκος τοῦ ἀπομένοντος πρὸς ἀνάκριν τμήματος δραχμῶν 900.000.000 τοῦ ὑπὸ τοῦ ν. δ. 4420/1964 προϋπαρχόντος Δαχτυλιδίου Ἐσωτερικοῦ Δανείου Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως ὁρίζεται εἰς 6½% ἐτησίως ἐπὶ τοῦ ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου.

5. Ἐγκρίνεται, τροποποιηθείσης κατὰ τοῦτο τῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 4420/1964, ἡ διάθεσις συνολικοῦ ποσοῦ δραχμῶν 75.000.000 ἐπὶ τῶν ἀμοιβῶν τοῦ κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον Τμήματος Δανείου διὰ λαχνοὺς ἢ ἐπὶ τὸ ἄρτιον ἐξοφληθέντων ἢ καὶ δι' ἀμφοτέρων.

6. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ἐφ' ἅπαξ ἐκδιδομένης καὶ δημοσιευθησομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐπιτρέπεται τροποποίησις ἑνίων διατάξεων τῆς δυνάμει τοῦ ἐδαφίου 6' τῆς παραγράφου 5 τοῦ ν.δ. 4420/1964 ἐκδοθείσης ὁμοίας, ἐπὶ τῷ τέλει προσαρμογῆς των εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου.

7. Πᾶσαι αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4420/1964, αἱ μὴ τροποποιούμεναι διὰ τοῦ παρόντος, ἰσχύουσαν ὡς ἔχουσι διὰ τὸ ὑπὸ σύναψιν ὑπολειπόμενον Τμῆμα Δανείου Ὀνομαστικοῦ Κεφαλαίου δραχμῶν 900.000.000.

Ἄρθρον 24

1. Ἡ ἰσχὺς τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4352/1964, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ὡς καὶ τῆς παραγράφου 12 τοῦ ἄρθρου 2 καὶ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 4464/1965, παρατείνεται μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1967, ἐκτεινομένη καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, τῶν ἐξομοιουμένων πρὸς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ συνταξιοδοτουμένων ἅμα ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου.

2. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4464/1965 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ νόμου ταύτου ὑπηρετούντων δοκίμων ὑπαλλήλων.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3768 τοῦ 1957 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων διατηρηθέντων ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 190 τοῦ νόμου 1811 τοῦ 1951, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις, τῆς σχετικῆς αἰτήσεως ὑποβαλλομένης ἐντὸς τοῦ δευτέρου διμήνου τοῦ δευτέρου ἑξαμήνου τοῦ τελευταίου ἔτους τῆς κατὰ παράτασιν παραμονῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ.

4. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4464/1965 ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ τοῦ ἐνσωματωμένου Δικτύου τῶν Σ.Ε.Κ., τοῦ σταδιοδρομοῦντος εἰς ἐνιαίας ὀργανικὰς θέσεις βαθμῶν, ὁμοίως τῶν ἰσχυόντων εἰς τοὺς Σ.Ε.Κ., ἤτοι τῶν γραφέων ἕως γραμματέων Α', δακτυλογράφων Β' ἕως Α', σχεδιαστῶν Β' ἕως Α', βαθμῶν ἡλιογράφων ἕως ἡλιογράφων Α', χειριστῶν Μηχανογραφικῆς Ὑπηρεσίας Γ' ἕως Α', βαθμῶν τεχνίτου ἕως τεχνίτου Α', ἐργατῶν ἕως ὑπαρχιεργατῶν Ἐλέους καὶ ὑποθηκῶν ὑλικοῦ.

5. Τὸ τελευταῖον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 762/1965 δ. δ/τος «περὶ τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Διοικητικῆς Ὀργανώσεως» ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως, ἀφ' ἧς ἤρξατο ἰσχύον τὸ ἀνωτέρω δ. διάταγμα:

«Ἅπαντες οἱ ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ δέον ὅπως, κατὰ τὴν λῆξιν τῆς διὰ τῆς προκηρύξεως τασσομένης πρὸς ὑποβολὴν αἰτήσεων προθεσμίας, μὴ ἔχοιν πραγματικὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ὑπερβαίνουσαν τὴν τριακονταετίαν. Κατὰ τὸ αὐτό, ἐπίσης, χρονικὸν σημεῖον δέον ὅπως ἔχουν συμπεπληρωμένον τὸν ἐν τῷ προηγουμένῳ ἐδαφίῳ ὁριζόμενον, κατὰ περίπτωσιν, χρόνον ὑπηρεσίας».

6. Αἱ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις προβλεπόμεναι προσαυξήσεις τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων, τῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, ὁρίζονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰς πέντε (5).

Διὰ τὴν χορήγησιν τῆς πεμπτης τριετίας δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4193/1961 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4464/1965, ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν, ὡς καὶ αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ παρόντος ν. διατάγματος.

Ἄρθρον 25

1. Κυροῦνται, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν, αἱ κάτωθι Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου:

1. Τὴ' ἀριθ. 75 τῆς 25 Μαΐου 1961 «περὶ τῆς πληθούς ἐννοίας τοῦ ἄρθρου 11 του ά.ν. 1502/1950», δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 75/10.6.1961 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Α').

2. Τὴ' ἀριθ. 158 τῆς 24 Αὐγούστου 1965 «περὶ χορηγήσεως εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἐργασίας εἰς ὑγιεινολόγους ἰατροὺς κλπ.», δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 166/28.8.1965 Φ.Ε.Κ. (τεῦχος Α'), ἧς ἡ ἰσχὺς ἐπεκτείνεται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐπὶ ἰατρῶν παθολογοανατόμων καὶ παρασκευαστῶν παθολογοανατομικῶν ἐργαστη-

φίων των Νοσηλευτικών Ιδρημάτων, των επαλλήλων του κλάδου των φαρμακοποιών του Υπουργείου Υγιεινής, ορίζομένου ως προς τους φαρμακοποιούς του ποσοστού επιδόματος εις 50% ως και επί των ιατροδικαστών, δι' ους το επίδομα μετά του ήδη καταβαλλομένου εις τούτους ορίζεται εις 100%.

3. Υπ' αριθ. 74 της 24 Μαρτίου 1966 «περί χορηγήσεως επιδόματος επικινδύνου εργασίας εις Προσωπικόν Κέντρων και Σταθμών Αιμοδοσίας», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 76/31.3.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Α').

ΙΙ. Κυρούνται, αφ' ής ίσχυσαν, αι κάτωθι αποφάσεις:

1) Υπ' αριθ. 221037/2.9.1965 των Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών περί χορηγήσεως επιδόματος ύψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας εις το προσωπικόν της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 508/12.8.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

2) Υπ' αριθ. 278008/30.12.1965 των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Αμύνης «περί χορηγήσεως επιδόματος ύψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας εις το προσωπικόν της Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 508/12.8.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

3) Υπ' αριθ. 147876/2489/19.7.1966 των Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών περί αυξήσεως του επιδόματος ύψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας του προσωπικού της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 508/12.8.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

4) Υπ' αριθ. 175921/3065/19.7.1966 των Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών περί χορηγήσεως ειδικών επιδομάτων εις το προσωπικόν της Υπηρεσίας Πολιτικής Αεροπορίας», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 508/12.8.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β'). Το υπό της παρούσης Ι της αποφάσεως ταύτης προβλεπόμενον επίδομα καταβάλλεται από της ισχύος της αποφάσεως ταύτης και εις τους χειριστάς αεροσκαφών της Τ.Π.Α.

5) Υπ' αριθ. 185835/3296/17.8.1966 των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Αμύνης περί αυξήσεως του επιδόματος ύψηλού βαθμού ευθύνης και επιπόνου εργασίας του προσωπικού Ε.Μ.Υ.», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 519/19.8.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

6) Υπ' αριθ. 185834/3295/17.8.1966 των Υπουργών Οικονομικών και Εθνικής Αμύνης περί χορηγήσεως ειδικού επιχειρησιακού επιδόματος εις το προσωπικόν της Ε.Μ.Υ.», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 519/19.8.1966 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

7) Η υπ' αριθ. 237224/Ρόνια 203/8.9.1955 του Υπουργού των Οικονομικών περί υπολογισμού εις την ημερησίαν έκτος έδρας αποζημίωσιν και του επιδόματος λόγω πολυετούς υπηρεσίας», δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 169 της 6.9.1955 Φ.Ε.Κ. (τεύχος Β').

ΙΙΙ. Τα υπό του παρόντος άρθρου προβλεπόμενα επιδόματα, εξαιρέσει των παρεχομένων λόγω επικινδύνου ή ανθυγιεινής εργασίας, υπάγονται εις την ρύθμισιν του άρθρου 9.

IV. 1. Κυρούται, αφ' ής εξεδόθη, ή υπ' αριθ. Ζ.23356/21.12.1964 κοινή απόφασις των Υπουργών Οικονομικών και Συγκοινωνιών, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 655/1964 (Β' τεύχος Φ.Ε.Κ.) και έχουσα ούτω:

«Αριθ. Ζ.23356.

Περί συμπληρώσεως των οργανισμών των Δικτύων Σ.Ε.Κ., Σ.Π.Α.Π. και Σ.Β.Α.Ε.

Οι Υπουργοί
Οικονομικών και Συγκοινωνιών

Έχοντες υπ' όψιν:

1) Το άρθρον 22 του από 4 Σεπτεμβρίου 1935 νομοθ. διατάγματος «περί διοικήσεως Σ.Ε.Κ. κλπ.», ως τούτο ηρμηνεύθη και συνεπληρώθη υπό του άρθρου 7 του νόμου 486/1943, κυρωθέντος υπό της υπ' υπ' αριθ. 300 της 30 Μαΐου 1946 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου.

2) Το άρθρον 13 του α.ν. 1057/1946 «περί συμμετοχής των εκ του προσωπικού των Σ.Ε.Κ. συνταξιούχων εις το Ταμείον Αλληλοβοηθείας Προσωπικού Σ.Ε.Κ. κλπ.».

3) Τας παραγράφους 3 και 4 του άρθρου 20 του ν.δ. 4354/1964 (Φ.Ε.Κ. 145/Α' 28.8.1964).

4) Την από 12.11.1964 απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου των Σ.Ε.Κ. «περί συστάσεως 80 προσωρινών οργανικών θέσεων τμηματαρχών Β' ή Α'».

5) Την σύμφωνον γνωμοδότησιν του Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Υπηρεσιών, διατυπωθείσαν εν τω υπ' αριθ. 955 πρακτικώ αυτού της 18.12.1964, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την από 12.11.1964 απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου των Σ.Ε.Κ. περί συμπληρώσεως των ισχυόντων οργανισμών των τ. Δικτύων Σ.Ε.Κ. - Σ.Π.Α.Π. - Σ.Β.Α.Ε., έχούσης ούτω:

Α'. Συνιστώνται ογδοήκοντα (80) προσωρινοί οργανικαί θέσεις τμηματαρχών Β' ή Α' εις τα τέως Δίκτυα Σ.Ε.Κ. - Σ.Π.Α.Π. και Σ.Β.Α.Ε., κατανεμόμενι ως ακολούθως:

1. Τριάκοντα εξ (36) θέσεις εις την Γενικήν Διεύθυνσιν - Διεύθυνσιν Περιφερείας Αθηνών - Σιδηρόδρομοι Θεσσαλίας.

2. Είκοσι μία (21) θέσεις εις την Διεύθυνσιν Περιφερείας Θεσσαλονίκης Γαλλοελληνικοί Σιδηρόδρομοι.

3. Είκοσι τρεις (23) θέσεις εις την Διεύθυν-

σιν Περιφερείας Πελοποννήσου (Σ.Π.Α.Π. - Σ.Β.Α.Ε.).

Β'. α) Αί κατά τά άνωτέρω συνιστώμενα θέσεις είναι προσωρινά, καταργούμενα άμα τή άπωδήποτε κενώσει των. Οί είς ταύτας προαχθησόμενοι καταλαμβάνουν ύποχρεωτικώς τάς χενουμένας ταυτικάς θέσεις τιημιατιοχών Α' ή Β' τάξεως.

6) Έφ' όσον χρόνον ίκρίστανται προσωρινά όργανικαί θέσεις, δέν πληροϋνται ίσάριθμοι θέσεις έν τώ εισαγωγικώ βαθμώ τοϋ Διοικητικοϋ Κλάδου.

Ή ίσχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής δημοσιεύσεώς της είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 21 Δεκεμβρίου 1964

Οί Υπουργοί

Έπί τών Οίκονομικών Έπί τών Συγκοινωνιών

2. Καταργείται, άφ' ής ίσχυσεν, ή δευτέρα πρότασις τοϋ έδαφίου α τής Β' παραγράφου τής ώς άνω άποφάσεως.

Άρθρον 26

Ή ίσχύς τοϋ παρόντος, ύπου δέν ορίζεται άλλως, άρχεται άπό τής δημοσιεύσεώς των διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 13 Σεπτεμβρίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

70514/1966 Άποφ. Υπουργού Έργασίας

Περί έγκρίσεως Κανονισμοϋ περί τρόπου άσφαλίσεως τών ρητινοσυλλεκτών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 502 τής 12 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τών άρθρων 1 καί 16 τοϋ ά.ν. 1846/1951, ώς έτροποποιήθησαν μεταγενεστέρως, 2) Τάς διατάξεις τών άρθρων 1 καί 5 τοϋ ν.δ. 3710/1957, 3) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τοϋ άρθρου 6 τοϋ νόμου 4504/1966, 4) Πρόταιιν τοϋ Διοικητοϋ τοϋ Ίδρύματος Κοινωνικών Άσφαλίσεων καί τάς άπό 12.7.1966 καί 19.7.1966 γνωμοδοτήσεις τοϋ Διοικητικοϋ Συμβουλίου αύτοϋ, ένοβληθείσας ήμίν διά τής ύπ' άριθ. 110441/Φα/α/7.1966 άναφοράς τοϋ Ίδρύματος, άποφασίζομεν:

Έγκρίνομεν τόν Κανονισμόν «περί τρόπου άσφαλίσεως παρά τώ Ι.Κ.Α. τών ρητινοσυλλεκτών», έχοντα ώς άκολούθως:

Άρθρον 1

Άπό τής 1ης Μαΐου 1966 ύπάγονται ύποχρεωτικώς είς τήν άσφάλισιν τοϋ Ι.Κ.Α. οί έντός ή έκτός κέντρου άσφαλίσεως αύτοϋ άπασχολούμενοι ρητινοσυλλέκται.

Άρθρον 2

Έφ' όσον ό ρητινοσυλλέκτης δέν είναι πρόσωπον, άπογεγραμμένον ώς ήσφαλισμένος τοϋ Ι.Κ.Α., ούτος καί ό έργοδότης αύτοϋ ύποχρεοϋνται όπως μεριμνούν διά τόν έφοδιασμόν τοϋ πρώτου δι' άσφαλιστικοϋ βιβλιαρίου (άσφαλιστικής ταυτότητος) παρά τοϋ άρμοδίου Ύποκαταστήματος τοϋ Ι.Κ.Α. έντός μηνός, άφ' ής το πρώτον ήθελε παραδοθή ρητίνη ύπό τοϋ ρητινοσυλλέκτου είς τόν έργοδότην αύτοϋ.

Άρθρον 3

1) Ό άριθμός τών πραγματοποιηθέντων ήμερομισθίων ίσοϋται πρός τό πηλίκον τό προκύπτον έκ τής διαιρέσεως τής συνολικής άξίας τοϋ έκ τής ρητινοσυλλογής έτησίων εισοδήματος (έκ τής κατά κιλόν άμοιβής) τοϋ ρητινοσυλλέκτου, ώς καθορίζεται συμφώνως πρός τήν είκείαν άπόφασιν τοϋ Κυβερνητικοϋ Οίκονομικοϋ Συμβουλίου ύπό τής έκάστοτε κοινής άποφάσεως τών Ύπουργών Οίκονομικών, Έμπορίου καί Γεωργίας, έν συνδυασμώ πρός τά ύπό τών διομηχάνων καί έμπόρων ρητίνης τηρούμενα σχετικά στοιχεία διά τοϋ τεκμαρτοϋ ήμερομισθίου τοϋ άνειδικεύτου έργάτου.

2) Ή καταβολή τής ύπέρ τοϋ Ι.Κ.Α. είσφοράς δύναται νά ένεργήται δι' έπικολλήσεως ένσήμων είς τά βιβλιάρια άσφαλίσεως τών δικαιούχων ή καί τοίς μετρητοίς, βάσει τών σχετικών διατάξεων τοϋ Κανονισμοϋ τοϋ Ίδρύματος έντός μηνός άπό τής έκάστοτε παραδόσεως ρητίνης, άφ' ής καί θεωρείται ότι κατεβλήθη ή άντίστοιχος άμοιβή είς τόν ρητινοσυλλέκτην.

3) Οί έργοδόται ύποχρεοϋνται, όπως τηροϋν άπαραιτήτως άνομαστικάς καταστάσεις άπάντων τών ρητινοσυλλεκτών, έν αίς νά έμφαίνηται τό όνοματεπώνυμον, τό έτος γεννήσεως, τό όνομα πατρός καί μητρός, ό άριθμός μητρώου ήσφαλισμένου, ή ποσότης τής φ' έκάστου συλλεγείσης ρητίνης, ό τόπος συλλογής, ό χρόνος παραδόσεως τοϋ προϊόντος, ή άμοιβή έκάστου, ή έργοδοτική είσφορά, ή έργατική είσφορά καί τό σύνολον τούτων. Αί καταστάσεις δέον νά έκδίδωνται είς τρία άντίτυπα, έκ τών οποίων έν θά ύποβάλλεται είς τό οίκείον Ύποκατάστημα τοϋ Ι.Κ.Α. ύπό τοϋ έμπόρου ή τοϋ διομηχάνου ρητίνης, έντός τοϋ πρώτου δεκαημέρου τοϋ έπομένου μηνός έκείνου, καθ' όν έλαβε χώραν ή ύπό τοϋ ρητινοσυλλέκτου παράδοσις είς ταύτην ρητίνης.

Άρθρον 4

Άρμόδιον Ύποκατάστημα διά τόν ρητινοσυλλέκτην θεωρείται έκείνο, έν τή περιφερεία τοϋ οποίου λαμβάνει χώραν ή παράδοσις τής ρητίνης είς τόν έργοδότην, ή τό πλησιέστερον πρός τόν τόπον παραδόσεως τής ρητίνης, έφ' όσον ή παράδοσις γίνεται έκτός κέντρου άσφαλίσεως ή τό τής έδρας τοϋ έργοδότου ή τό Περιφερειακόν Ύποκατάστημα Άθηνών.

Άρθρον 5

Κατά τήν πρώτην έφαρμογήν τοϋ παρόντος

ή κατά το άρθρον 2 εισφοράς του ομπρελλίκτου και του εργοδότου αυτού άρχεται την πρώτην του μεθεπομένου της δημοσιεύσεως του παρόντος μηνός.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Αυγούστου 1966

—

62945/6045/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 35/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. 'Αδειών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών απασχολουμένων εις στρατιωτικά συνεργεία.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 433 της 11 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 24.6.1966 και 3) την υπ' αριθ. 33940/3351/5.4.1966 ημετέραν απόφασιν, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τετράμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 12.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 35/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ.'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των ραπτεργατών και ραπτεργατριών των απασχολουμένων εις στρατιωτικά συνεργεία, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 95518/1964 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 466/Β/22.10.1964) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουλίου 1966

77402/7143/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 6.4.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εκτάκτου προσωπικού Υπηρεσίας καθαριότητος Δήμου Καρδίτσης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 513 της 17 Αυγούστου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ιδίως του γ.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') η εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 28.7.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 803/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας έκτακτου προσωπικού Υπηρεσίας καθαριότητος Δήμου Καρδίτσης

Εν Καρδίτση σήμερον την δην Απριλίου του έτους 1966, ημέραν Τετάρτην και ώραν 12ην π.μ., συνελθόντες εις τα Γραφεία του Δήμου Καρδίτσης, αφ' ενός μεν ο Νικόλαος Δ. Χαρίτος, Δήμαρχος Καρδίτσης, εξουσιοδοτηθείς διά της υπ' αριθ. 55/17.3.1966 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου Καρδίτσης, νομιμοποιηθείσης διά της υπ' αριθ. 14678/1966 διαταγής Νομαρχίας Καρδίτσης, και αφ' ετέρου οι 1) Λεωνίδας Ντανοβασίλης, πρόεδρος του αναγνωρισθέντος δια της υπ' αριθ. 50/12.7.1941 αποφάσεως του Πρωτοδικείου Καρδίτσης υπό την επωνυμίαν Σωματείον Οδοκαθαριστών Καρδίτσης, νομίμως εγγραφέντος εις τα επί τούτου βιβλία του Πρωτοδικείου Καρδίτσης, 2) Κωνσταντίνος Φωτόπουλος και Απόστολος Καφαμάνης, μέλη του Σωματείου Οδοκαθαριστών Καρδίτσης, νομίμως εξουσιοδοτηθέντες διά της υπ' αριθ. 1/14.3.1966 αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως, συνεφώνησαν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως και ομοφώνως αποδέχονται τους κάτωθι όρους:

Άρθρον 1

Καθορίζεται βασικόν ημερομίσθιον των απασχολουμένων εις τα συνεργεία καθαριότητος του Δήμου Καρδίτσης:

α) Ανδρών εις δραχμάς 75.

β) Γυναικών εις δραχμάς 70.

γ) Οδηγών αυτοκινήτων καθαριότητος εις δραχμάς 90.

δ) Των καραγωγέων εις δραχμάς 75 δι' ημερομίσθιον των και δραχμάς 45 διά την χρήσιν των κάρρων μετά των ίππων του.

Άρθρον 2

Εις τους εν άρθρω 1 εργαζομένους χορηγείται επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, οριζόμενον εις ποσοστόν 10% επί του παρεχομένου εκάστοτε ημερομισθίου.

Άρθρον 3

Χορηγείται εις τους εν άρθρω 1 εργάτας επίδομα οικογενειακών βαρών εκ δραχμών 80 μηνιαίως, εφ' όσον είναι έγγαμοι, ανεξαρτήτως αριθμού τέκνων. Η πιστοποίησις της υπάρξεως γάμου αποδεικνύεται διά της κατά νόμον ληξιαρχικής πράξεως.

Άρθρον 4

Καθ' εκάστην Κυριακήν θα εργάζονται επί τετράωρον (4ωρον) και θα λαμβάνουσι ημισυ ημερομίσθιον, προσαυξανόμενον προς 75%.

Άρθρον 5

Εάν λόγω καιρικών συνθηκών (χιόνες, βροχή) είναι αδύνατος η παροχή εργασίας ούδεμία αξίωσις επί του ημερομισθίου θα υφίσταται εκ μέρους των εργατών καθαριότητος.

Άρθρον 6

Χορηγείται καθ' έκαστον έτος μία πλήρης

(*) ΕΚΔ 23, 1336.

στολή, ἓν πηλήκιον, ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐλαστικῶν καὶ ἓν ἀδιάβροχον.

Ἄρθρον 7

Αἱ προσλήψεις τῶν ἐργατῶν καθαριότητος θὰ γίνωνται δι' ὡρισμένον χρόνον καὶ θὰ εἶναι διαρκείας οὐχὶ βραχυτέρας τῶν ἓξ (6) μηνῶν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ 15 Ἀπριλίου 1966. Πᾶσα εὐνοϊκωτέρα διάταξις τῶν ἰσχυόντων Ὑπουργῶν Ἐργασίας, θὰ εἶναι ἐπικρατεστέρα τῆς παρούσης συμβάσεως.

Ἡ παροῦσα σύμβασις συντάχθη εἰς πενταπλοῦν καὶ ὑπογράφεται δεόντως.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Αὐγούστου 1966

—

62943/6039/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐκδορασφαγέων Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 425 τῆς 7 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.6.1966, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 31150/3154/29.3.1966 ἡμετέραν ἀπόφασιν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 7.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1960 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πατρῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐκδορασφαγέων Πατρῶν (Φ.Ε.Κ. 461 τ. Β' τῆς 8.11.1960) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουλίου 1966

—

62944/6046/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῶν ὑπ' ἀριθ. 8/1965 τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ 32/1965 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἀποφάσεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 433 τῆς 11 Ἰουλίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.6.1966, καὶ 3) τὰς ὑπ' ἀριθ. 33939/3352/5.4.1966 καὶ 33938/3353/5.4.1966 ἡμετέρας ἀποφάσεις, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τετράμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 11.11.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῶν ὑπ' ἀριθ. 8/1965 καὶ 32/1965 ἀποφάσεων τῶν Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορωσῶν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν ἀρτεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας (πρὸξ καταθέσεως Εἰρηνοδικείων Ἀθηνῶν 51/28.4.1965) καὶ τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὰ στριτσιπικὰ ἀρτοποιεῖα ἀπασχολουμένων ἀρτεργατῶν (Φ.Ε.Κ. 496/Β/6.8.1965) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ἰουλίου 1966

—

80792/7413/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 28.6.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Γιαννιτσῶν».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 545 τῆς 31 Αὐγούστου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 11.8.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 804/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἧτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν παρὰ τῷ Δήμῳ Γιαννιτσῶν ἀπασχολουμένων ἡμερομισθίων ἐργατῶν εἰς τὰ συνεργεῖα καθαριότητος

Ἐν Γιαννιτσοῖς, σήμερον τὴν 28ην (εἰκοστὴν ὀγδόην) τοῦ μηνὸς Ἰουνίου τοῦ ἔτους 1966, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν 1) Ἠλιάδης Γεώργιος, Δήμαρχος Γιαννιτσῶν, ἐνεργῶν ἐν προκειμένῳ ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Γιαννιτσῶν, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46/1966 πράξεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου Γιαννιτσῶν, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11101/26.5.1966 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Πέλλης, ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ 1) Ζαβλάρης Νικόλαος, πρόεδρος τοῦ ἐν Γιαννιτσοῖς Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου, 2) Διαμανίδης Δαμιανὸς καὶ 3) Οἰκονόμου Ἀθανάσιος, πρόεδρος καὶ ταμίας ἀντι-

(*) ΕΕΔ 20, 53.

(*) ΕΕΔ 24, 639, 1020.

στοίχως τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ὁδοκαθαριστῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων Δήμου Γιαννιτσῶν, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 19.12.1965 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ὁδοκαθαριστῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων Δήμου Γιαννιτσῶν, προκειμένου νὰ προβοῦν εἰς τὴν ὑπογραφὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης τὸν τρόπον ἐργασίας καὶ τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς τῶν παρὰ τῷ Δήμῳ Γιαννιτσῶν ἀπασχολουμένων ἐργατοτεχνιτῶν συνεργείων καθαριότητος, ἐκτιμῶντες α) τὰς κρατούσας κοινωνικοοικονομικὰς συνθήκας καὶ β) τὴν ἀνάγκην ἐξασφαλίσεως εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοῦ Δήμου Γιαννιτσῶν ἑνὸς ἐλαχίστου ὁρίου συντηρήσεως, ἀνταποκρινομένου εἰς τὰς στοιχειώδεις βιοτικὰς ἀνάγκας καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ συγχρόνου πολιτισμοῦ, συνωμολόγησαν καὶ συνεπέδιξθησαν τὰ κάτωθι:

Ἄρθρον 1

Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὴν καθαριότητα τῆς πόλεως Γιαννιτσῶν εἰς τὴν περισυλλογὴν καὶ ἀποκομιδὴν τῶν ἀπορριμμάτων τῶν ὁδῶν, πλατειῶν, αἰθρίων, νεκροταφείων, σφαγείων, βόθρων καὶ ὑπονόμων, ὡς καὶ τοὺς ὁδηγοὺς τῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος, καθ' ὅσον χρόνον ἐκτελοῦν τὰς ἐργασίας ταύτας, χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ 10% δέκα τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ παρεχομένου ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 2

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ἀρχομένης ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966, λήγει τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1966.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις εἰς τριπλοῦν, ἥτις ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα ὑπὸ πάντων ὑπογράφεται ὡς ἕπεται:

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Αὐγούστου 1966

—

26955 1952 1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 12.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 182 τῆς 28 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 7.3.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 746/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἡρακλείου Κρήτης

Ἐν Ἡρακλείῳ Κρήτης, σήμερον τὴν 12ην Φεβρουαρίου 1966, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11ην π.μ., οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Ἀνδρέας Γεωργίου Καλοκαιρινός, Δήμαρχος Ἡρακλείου Κρήτης, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Φουρναράκης Νικ., πρόεδρος, καὶ Φραγκογεωργιανάκης Νικ., γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Συνδέσμου Ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, νομίμως ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3941/1965 ἀποφάσεως τῆς Νομαρχίας Ἡρακλείου, οἱ δὲ δεύτεροι διὰ τῶν ἀπὸ 5.10.1965 καὶ 8.10.1965 ἀποφάσεων τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἄνω Συνδέσμου, συνελθόντες εἰς τὰ Γραφεῖα τοῦ Δήμου Ἡρακλείου, ἀπεφασίσαμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συμφωνήσαμεν καὶ συναποδεχόμεθα τοὺς κάτωθι ὅρους:

1. Καθορίζονται ὡς κάτωθι τὰ ἡμερομίσθια τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Ἡρακλείου κατὰ κατηγορίας, διὰ κανονικὴν ἡμερησίαν ἐργασίαν:

	Δραχμαί
α) Ἡμερομισθίου ἐργάτου οἱασδήποτε ὑπηρεσίας	81
β) Ἡμερομισθίου τεχνίτου οἱασδήποτε ὑπηρεσίας	91
γ) Ἡμερομισθίου ἐργατῶν - καθαριστριῶν ὑπηρεσίας	64

2. Τὸ ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας θὰ συνεχισθῇ νὰ καταβάλλεται εἰς ἃς κατηγορίας ἐργατοτεχνιτῶν χορηγεῖται μέχρι σήμερον καὶ εἰς ποσοστὸν δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (12%), ἐπὶ πλέον τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω καθοριζομένου ἡμερομισθίου αὐτῶν, ἤτοι εἰς τοὺς ἐργάτας καθαριότητος, ἐργατοτεχνίτας βόθρων, ἀσφάλτου, νεκροταφείου καὶ ἐπισκευαστὰς ὑδρομέτρου, ὡς ἐπίσης καὶ εἰς ὁδηγοὺς αὐτοκινήτων περισυλλογῆς ἀπορριμμάτων.

3. Διὰ τῆς παρούσης χορηγεῖται τὸ πρῶτον ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν τεσσάρων (4) ἀνὰ ἡμερομίσθιον εἰς τοὺς ἄρρενας ἐργατοτεχνίτας, ἀνεξαρτήτως κατηγορίας, τοὺς ἔχοντας πραγματοποιήσει κατὰ τὸ ἀμέσως προηγούμενον τῆς καταβολῆς ἡμερολογιακὸν ἔτος 150 ἡμερομίσθια τοὐλάχιστον παρὰ τῷ Δήμῳ. Ὁ γάμος θὰ ἀποδεικνύεται διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως, ἡ δὲ συμβίωσις καὶ μὴ ἐργασία τῆς συζύγου δι' ὑπευθύνου δηλώσεως βεβαιουμένης ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου

της κατοικίας τοῦ ἐργατοτεχνίτου, προσαυξημένης ἄνω κατ' ἔτος.

3. Ὁ Δῆμος θὰ χορηγῇ εἰδικὴν στολὴν εἰς τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὰ συνεργεῖα καθαριότητος.

5. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν ἰσχύει διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐργασίας χρηματοδοτουμένας παρὰ τοῦ Ο.Α.Α.Α.

6. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας (Δ/νσιν Ἐργασίας).

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23 Μαρτίου 1966

—

20360/1534/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 10.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 129 τῆς 5 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ἀπὸ 10.1.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν τοῦ Δήμου Δάφνης, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφ. Β' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῶν καὶ Ὅρων ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 28.2.1966, τὴν δποίαν ἀποδεχόμεθα ἐν μέρει, α) τὸ γεγονὸς ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ἀπὸ 10.1.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης καθορίζεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 18% ἐπὶ τοῦ ὑπὸ ταύτης καθοριζομένου ἡμερομισθίου, ἐνῷ εἰς τοὺς ἑτέρους Δήμους τῆς χώρας παρεχομένων τοιούτων κυμαίνεται μεταξὺ 10%—12%, β) διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγεῖται ἐπίδομα γάλακτος, σάπωνος καὶ ἠθμῶν ἐνδυμασιῶν ἐκ δραχμῶν 12 ἡμερησίως, ἐνῷ τοιοῦτον ἐπίδομα, ὑπὸ μορφὴν ἀντιτίμου τῶν παρεχομένων εἰδῶν, εἰς οὐδένα Δῆμον τῆς χώρας χορηγεῖται, τυχὸν δὲ παροχὴ ταύτην εἰς τοὺς ἐν λόγῳ ἐργατοτεχνίτας θέλει δημιουργήσει προηγούμενον δι' ὅλους τοὺς ἄλλους Δήμους τῆς χώρας, καὶ γ) τοῦ ἄρθρου 1 τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθορίζεται κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν περὶ ὧν αὕτη μισθωτῶν ἐκ δραχμῶν 64, ἐνῷ, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι προσφάτως καὶ δὴ ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς δυνάμει τῆς ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὰ γενικῶς ἰσχύοντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἀνέρχονται εἰς δραχμὰς 75, ὡς ἐπίσης διὰ τῆς καθιερώσεως τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας τῶν ὑπὸ κρίσιν μισθωτῶν (ἀπὸ 18% εἰς 12%) ἐπέρχεται μείωσις τῆς ἀγοραστικῆς ἱκανότητος τῶν μισθωτῶν, ἐπιβάλλεται, ὅπως τὸ κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου τῶν μισθωτῶν ὁρισθῇ εἰς δραχμὰς 89, προστιθεμένης ἄνω εἰς τὸ κείμενον τῆς ὑπὸ κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς διατάξεως τῆς προγενεστέρας ἀπὸ 22.1.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης περὶ χορηγήσεως εἰς ἕκαστον ἐργάτην δύο (2) στολῶν (φόρμες) ἐτησίως, τὰς ὁποίας θὰ χρησιμοποιῇ μόνον κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἐργασίας, καὶ δέον τοὺς λόγους τοιούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Δάφνης

Ἐν Δάφνῃ, σήμερον τὴν 10ην τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἔτους 1966, ἡμέραν Δευτέραν καὶ ὥραν 9ην π.μ., συνελθόντες εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Δήμου Δάφνης Ἀττικῆς οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Χρῆστος Κων/νου Μιχαλόπουλος, Δήμαρχος Δάφνης Ἀττικῆς, ὡς νομίμως ἐκπροσωπῶν τὸν Δῆμον ταύτην, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γρηγόριος Μουρατίδης, νομίμως ἐκπροσωπῶν τὴν Ἕνωσιν Ἐργατοτεχνιτῶν Καθαριότητος Δήμων καὶ Κοινοτήτων Πρωτευούσης Νομοῦ Ἀττικῆς, ὡς πρόεδρος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἑνώσεως ταύτης, ἀμφότεροι δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης, καὶ δὴ ὁ μὲν πρῶτος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 176/14.10.1965 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Δάφνης, ἐγκριθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 67593/18.11.1965 τοιαύτης τῆς Νομαρχίας Ἀττικῆς, ὁ δὲ δεύτερος διὰ τῆς ἀπὸ 31.1.1965 ὑπ' ἀριθ. 19 ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς ὡς ἄνω Ἑνώσεως, προῆλθομεν εἰς τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἧς καθορίζονται οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν ἐργατῶν καθαριότητος τῶν ἀπασχολουμένων παρὰ τῷ Δήμῳ Δάφνης εἰς τὰ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 189 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 406 τῆς 28 Ἰουνίου - 23 Ἰουλίου 1953 Δ.Δ. λειτουργοῦντα παρ' αὐτῷ συνεργεῖα καθαριότητος.

1. Τὸ βασικὸν ἡμερομίσθιον καθορίζεται εἰς δραχμὰς ὀγδοήκοντα (80).

2. Χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ δώδεκα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (12%), ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ ἡμερομισθίου τῶν δραχμῶν ὀγδοήκοντα (80).

3. Χορηγείται έπίδομα οικογενειακών βαρών εκ δραχμών διακοσίων (200) μηνιαίως, ήτοι δραχμαί όκτώ (8) ημερησίως, εις τούς έγγάμους, δν ό γάμος υφίσταται, μη λυθείς θανάτω της συζύγου ή διαζυγίω.

4. Έκαστος εργάτης δικαιούται δύο (2) στολών (ιμάρμες) έτησίως, τάς οποίας θά χρησιμοποιή μόνον κατά τάς ώρας εργασίας.

5. Εις τούς όρους της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπάγονται άπαντες οί ημερομίσθιοι εργάται, οί απασχολούμενοι εις τό συνεργείον καθαριότητος τοῦ Δήμου Δάφνης καί συνδεόμενοι μετ' αύτοῦ διά σχέσεως εργασίας ίδιωτικοῦ δικαίου.

6. Ή ισχύς της παρούσης συλλογικής συμβάσεως, άρχεται άπό της 11ης Ίανουαρίου 1966.

Οί συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 3 Μαρτίου 1966

—

78283/7237/1966 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ύπ' άριθ. 17 1959 αποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν περί τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν» ὑπαλλήλων Έσωτερικῆς Ύπηρεσίας της Η.Ε.Μ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 541 της 29 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Έθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ της 17.8.1966, ἀποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 28.11.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ της καταγγελίας της ὑπ' ἀριθ. 17/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνῶν «περί τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς τῶν ὑπαλλήλων Έσωτερικῆς Ύπηρεσίας της Η.Ε.Μ.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά της ὑπ' ἀριθ. 67502/1455/1959 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 348 τ. Β' της 8.10.1959 (*).

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 20 Αύγούστου 1966

—

(*) ΕΕΔ 18, 1221.

78282/7236/1966 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ὑπ' ἀριθ. 4/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων «περί τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν ἐλαιοτριβείων Ήρακλείου Κρήτης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 541 της 29 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ Έθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ της 17.8.1966, ἀποφασίζομεν:

Άναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 30.11.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ της καταγγελίας της ὑπ' ἀριθ. 4/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων περί τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν ἐλαιοτριβείων Ήρακλείου - Κρήτης (πράξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου Άθηνῶν 32/7.3.1964). (*)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 20 Αύγούστου 1966

—

72453/6815/1966 Άπόφ. Ύπουργοῦ Έργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς της ἀπό 5.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περιελικτῶν ἁπάσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 559 της 6 Σεπτεμβρίου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Έθν. Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ της 26.7.1966, 3) Τήν ἀπό 5.4.1966 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας περιελικτῶν ἁπάσης της χώρας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τήν ἀπό 5.4.1966 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας τῶν περιελικτῶν ἁπάσης της χώρας (Φ.Ε.Κ. 266/Β/3.5.1966). (**)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 5 Αύγούστου 1966

(*) ΕΕΔ 23, 503.

(**) ΕΕΔ 25,701.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Νομοθετικά κείμενα

Η γνωστή λέξις «εἰς», ἡ ὁποία ἐτέθη ἐν παρενθέσει εἰς ἀντιγραφόμενον κείμενον νόμου εἰς εἰς τὴν ἀνωτέρω, σελ. 1179, γνωμοδότησιν τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους, μετὰ τὰς λέξεις «ἐργοδότης τοποθετῶν» (εἰς ἐργασίαν), μᾶς ἔκαμε νὰ προσέξωμεν τὴν παραδοξολογίαν τοῦ νομοθετικοῦ κειμένου. Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ ξενόγλωσσος αὐτὴ λέξις, τιθεμένη ἐντὸς παρενθέσεως, δηλοῖ, ὅτι τὸ πρωτότυπον ἔχει ἀκριβῶς ὅπως δίδεται μὲ τὰ λάθη του ἢ τὴν παραδοξολογίαν του. Ὡς παράδειγμα, εἰς τὸ λεξικὸν Δημητράκου, φέρεται τὸ ἀμίμητον: «Ἔγραφεν ὁ ὑποψήφιος καθηγητὴς: ὑποβάλας (sic) τὸ ὑπόμνημά μου».

Ὑπάρχουν ὅμως καὶ χειρότερα, ἐκ τῶν ὁποίων ἀποκομίζεται ἡ ἐντύπωσις, ὅτι ὁ Νομοθέτης κειμένων τινῶν διατάξεων, παρὰ τὸ λεγόμενον ὅτι εἶναι σοφός, ἀποτυγχάνει εἰς τὴν ὀρθὴν γραμματικὴν καὶ νομικήν, περισσότερον, διατύπωσίν των. Καὶ, ἀφοῦ δὲν ἔχομεν τι ... σοβαρώτερον διὰ τὴν στήλην μας κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν, ἀλιεύομεν τινὰ ἐκ τῶν νομοθετικῶν κειμένων, ὡς δεῖγμα τῆς ἀληθείας τῶν γραφομένων.

α) Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 690/1948 «περὶ ἐργοδότης κλπ., μὴ καταβάλλων ἐμπροθέσμως εἰς τοὺς παρ' αὐτῷ ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένους τὰς εἰς τούτους, ὡς ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας, ὀφειλομένας ἀποδοχὰς κλπ., τὰς καθωρισμένας εἴτε ὑπὸ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ τῆς ὑπαλληλικῆς συμβάσεως.

Ἡ παραδοξολογία εἶναι εἰς τὸ ὅτι, κατὰ τὸν Νομοθέτην τῆς διατάξεως αὐτῆς, ἄλλη εἶναι ἡ σύμβασις ἐργασίας καὶ ἄλλη ἡ ὑπαλληλικὴ σύμβασις.

β) Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 4 ν.δ. 3789/1957 «ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι κλπ δύνανται νὰ ἀποχωρῶσι τῆς ἐργασίας ἢ νὰ ἀπομακρύνωνται ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, λαμβάνοντες τὰ (ποσοστὰ) τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζομένης ἀπροειδοποιήτου ἀποζημιώσεως (εἰς)».

Κατὰ τὸν συντάκτην τῆς διατάξεως αὐτῆς ὁ νόμος ὁρίζει ἀπροειδοποίητον ἀποζημίωσιν(!).

γ) Εἰς τὸ ἄρθρον 153 τοῦ ἀ.ν. 1590/1950 «περὶ καταστάσεως τῶν δημοτικῶν καὶ κοινοτικῶν ὑπαλλήλων» ὁρίζεται, ὅτι «δὲν ἰσχύουσι, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὑπηρετούντων εἰς Ὀργανισμοὺς Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως, αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 24 τοῦ ἀ.ν. 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 «περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθησαν».

Ὁ συντάκτης τῆς διατάξεως δὲν εἶχε πληροφορηθῆ, ὅτι τὸ ἄρθρον 24 τοῦ ἀνωτέρω νόμου εἶχε καταργηθῆ διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν 244/1936 καὶ δὲν εἶχε τροποποιηθῆ μεταγενεστέρως, ὡς γράφεται.

δ) Κατὰ τὸ ἄρθρον 8 τοῦ (προϊσχύσαντος) ἀ.ν. 16/20 Νοεμβρίου 1935 «περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» αἱ Ἐπιτροπαὶ (διαιτησίας) δικαιοῦνται νὰ προσδώσωσιν εἰς τὰς ἀποφάσεις αὐτῶν ἰσχὺν ἀναδραμοῦσαν (!) μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς ἐκδηλώσεως τῆς διενέξεως».

Τὸ «ἀνατρέχων» μετεβλήθη εἰς «ἀναδραμών», ἐξ οὗ καὶ ἡ πλασθεῖσα μετοχή του.

ε) Κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 1025/1946 περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 26/1944 «ὡς πάσης φύσεως ἀποδοχαί, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 26/1944 περὶ ἀνωτάτου ὁρίου ἀποδοχῶν τῶν ἐν Ἑλλάδι δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων νοοῦνται αἱ λόγῳ μισθοῦ παρακολουθοῦντων τὸν μισθὸν ἐπιδομάτων παρεχόμεναι ἀπυδοχαί...».

Τὰ ἀκατάληπτα ταῦτα διορθώθησαν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1946 μὲ διόρθωσιν ἡμαρτημένων κατὰ ἔτος 1949 (ὕστερα ἀπὸ 3 ἔτη), ἀλλ' ἐν τῷ μεταξὺ τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας ἠρμήνευσε ἄλλως ἢ ὡς ἡ διόρθωσις τὴν διάταξιν.

Ὁπωσδήποτε ὅμως ἤδη δὲν ἰσχύει αὐτὴ καὶ ταῦτα γράφονται διὰ τὴν ἱστορίαν, ἁλιευθέντα ὁμοῦ μετὰ τῶν ἄλλων.

στ) Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ἀ.ν. 23/24 Ἰανουαρίου 1936 περὶ τροποποιήσεως τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀ.ν. περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν «ἀπόλυσις τῶν παλαιῶν πολεμιστῶν δὲν ἐπιτρέπεται, εἰμὴ α) διὰ παράβασιν τῶν ἐν ἄρθροις 21, 22 καὶ 23 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου ἀναφερομένων ἀδικημάτων».

Κατὰ τὸν συντάκτην τῆς διατάξεως αὐτῆς τὰ ἀδικήματα ... παραβαίνονται καὶ ὄχι αἱ διατάξεις. Ἐδῶ ... ἐλλείψει χώρου, διακόπτεται ἡ ἁλιεία.

Θυρωρεῖα

Εἰς τὸ προηγούμενον τεῦχος, σελ. 1179, ἐδημοσιεύσαμεν τινὰ περὶ τῆς νομοθετικῆς προστασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων ἐκ τῶν ἐν τῇ Βουλῇ συζητήσεων.

Ἐκ τῶν «διαφόρων» (ἀγγελιῶν καὶ ζητήσεων) καθημερινῆς ἐφημερίδος ἀποσπῶμεν τὰ ἑξῆς, ἐπίκαιρα μετὰ τὴν γενομένην συζήτησιν ἐπὶ τοῦ θέματος ὡς φέρονται δημοσιευμένα.

«Θυρωρεῖα ἀμεσοπαράδοτα Ἀθήνας 30.000 ἄνδρα θυρωρῶν καὶ Πειραιᾶ 35.000 γυναῖκα θυρωρῶν, ἄνευ τέκνων. Τηλ...».

«Ζητῶ θυρωρεῖον ἀπὸ μηχανικόν, ὑγιεινόν, ἔχω 2 παιδιά, ἄνω τῶν 60 δωματίων, εἰς καλὴν τιμήν. Τηλ...».

Προσφορὰ καὶ ζήτησις «εἰς καλὴν τιμήν», ἐν πλήρει ἀναπτύξει.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ ἔχομεν Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας διὰ τοὺς ἀνέργους ἐν γένει, νόμων περὶ σειρᾶς προτεραιότητος προσλήψεως μισθωτῶν καὶ ποινὰς τινὰς κατὰ τῶν παραβατῶν.

Καιρὸς εἶναι νὰ σταματήσουν αἱ ἀκαλαὶ τιμαὶ «τῆς ἀγορᾶς», διὰ νὰ προστατευθοῦν οἱ πτωχοὶ αὐτοὶ κυνηγοὶ τῆς ἐπιζήλου φαίνεται θέσεως τοῦ θυρωροῦ, ἀλλὰ καὶ τόσον ἀσταθοῦς ἐν τῇ κατοχῇ της.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεύχος 20ον (602)

Ἀθῆναι, 15 Ὀκτωβρίου 1966

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΑΞΙΩΣΕΩΣ ΜΙΣΘΟΥ

[Ἐξ ἀφορμῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 16321/1966 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν]

Ὑπο τοῦ κ. Κ. Ι. ΔΗΜΑΚΗ, Δικηγόρου

Ἡ δημοσιευομένη κατωτέρω σελ. 1254 ὑπ' ἀριθ. 16321/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀντιμετώπισε θέμα παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐκ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (μισθοῦ) καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ὑπὸ ταύτης δοθεῖσαν λύσιν μὲ τὴν ἐν αὐτῇ αἰτιολογίαν.

Ἡ αἰτιολογία αὕτη, ὅτι δηλαδὴ ἐκ τοῦ ποινικοῦ ἀδικήματος τοῦ ἀ. ν. 690/1945 (μὴ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ κλπ.) πηγάζει αὐτοτελὴς ἀπαίτησις τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἀδικαιολογήτως κτηθέντος πλουτισμοῦ, ἥτις συρρέει μετὰ τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἀπαιτήσεως ἐπὶ τὸν μισθὸν καὶ ὑπόκειται εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφήν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 938 Α.Κ., δημιουργεῖ πρόβλημα ὡς πρὸς τὸ ἔδαφος, τὸ ὁποῖον καταλείπεται διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 250 Α.Κ., δι' ὧν θεσπίζεται ἡ βραχυπρόθεσμος (5ετὴς) παραγραφὴ τῶν μισθῶν. Διότι ὁ ἀ.ν. 690/1945 ἀναφέρεται εἰς τὰς «ἐκ τῆς σχέσεως ἐργασίας ὀφειλομένας ἀποδοχὰς ἢ πάσης φύσεως χορηγίας, τὰς καθωρισμένας ὑπὸ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως, εἴτε διοικητικῆς πράξεως, εἴτε ὑπὸ τοῦ νόμου, εἴτε ὑπὸ ἠθίμου» καὶ συνεπῶς ἡ καθυστέρησις ἐκπληρώσεως τῆς οἱασδήποτε ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ἔναντι τοῦ μισθωτοῦ θὰ ὑπόκειται, ἐὰν συντρέχῃ καὶ τὸ στοιχεῖον τοῦ δόλου (ἄρθρον 27 Ποιν. Κώδικος), εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφήν. Εἶναι ἀνάγκη ἵνα καθορισθοῦν σαφέστερον τὰ ὅρια ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 361 Α.Κ. ἡ ἐνοχὴ γεννᾶται ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ ἐκ τοῦ νόμου. Εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐνοχὰς ἀνήκουν ἡ ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαίτησις πρὸς ἀποκατάστασιν τῆς ζημίας, ἣν προὐξένησε ἡ ὑπαίτιος παράνομος πρᾶξις (ἄρθρα 914 ἐπ., 298 καὶ 297 Α.Κ.), ὡς καὶ ἡ πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ὃν προσεπόρισεν, εἴτε θετικῶς, εἴτε ἀποθετικῶς, ἡ ἀδικοπραξία εἰς τὸν ἀδικοπραγήσαντα εἰς βάρος τῆς περιουσίας τοῦ ζημιωθέντος (ἄρθρον 904 Α.Κ.). Ἐκ τούτων ἡ μὲν πρώτη ἀπαίτησις ὑπόκειται εἰς τὴν δετῆ παραγραφήν, ἡ δὲ δευτέρα εἰς τὴν 20ετῆ (βλ. περὶ τῆς ἐννοίας τῆς παρανόμου πράξεως ὑπὸ τὸν Α.Κ. τὴν Α.Π. 640/1955, ΕΕΝ 23, 150, ἔνθα καὶ ἀγόρευσις τοῦ Εἰσ. Α.Π. *Α. Τούση*, περὶ δὲ τῆς παραγραφῆς τῆς ἐκ τῆς ἀδίκου πράξεως πηγαζούσης ἀπαιτήσεως πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τὴν Ὁλ. Α.Π. 427/1964, ΕΕΔ 23, 806 καὶ *Π. Δημάκου*, αὐτ. σελ. 963). Περαιτέρω τυγχάνει δεδομένον ὅτι ἡ ἐκ τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ. ἀπαίτησις (πρὸς ἀπόδοσιν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐφ' ὅσον παρεγράφη ἡ ἐκ τοῦ ἀδικήματος ἀπαίτησις ἐπὶ τὸ διαφέρον) προϋποθέτει ἀδικοπραξίαν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. Ἀλλ' ὡς γνωστὸν δὲν ἀρκεῖ ἡ τέλεσις ἑνὸς ποινικοῦ ἀδικήματος, διὰ νὰ εἴπωμεν, ὅτι προέκυψεν ἐκ τούτου, ἄνευ ἄλλου, καὶ ἀδικοπραξία τοῦ ἀστικοῦ νό-

μου. Απαιτείται να υπάρξη ή βασική προϋπόθεσις του άρθρου 914, ήτοι να προξενηθή εκ της παρανόμου πράξεως ζημία, της οποίας ή αποκατάστασις επιτυγχάνεται κυρίως μεν διά της αξιώσεως προς αποζημίωσιν (914, 298 και 297), επικουρικώς δε διά της αξιώσεως προς απόδοσιν του αδικαιολογήτου πλουτισμού (άρθρα 938, 904 επ.). Διότι, βεβαίως, το ποινικόν αδίκημα δεν επιφέρει αναγκαίως και περιουσιακήν ζημίαν. Θά πρέπει συνεπώς να διακριβωθή, αν το ποινικόν αδίκημα προεκάλεσε και είς ποίαν έκτασιν ζημίαν, εντεύθεν δε θά κριθή ή ύπαρξις και ή έκτασις αδικοπραξίας και περαιτέρω απαίτησις εκ ταύτης, είτε προς αποζημίωσιν, είτε προς απόδοσιν του αδικαιολογήτου πλουτισμού.

Η παράβασις του ά.ν. 690/1945, δηλαδή ή εκ προθέσεως μή πληρωμή του μισθού κλπ., παρ' ότι αποτελεί ποινικόν αδίκημα, δεν σημαίνει, ότι αποτελεί και αδικοπραξίαν του άρθρου 914 Α.Κ. ή, τουλάχιστον, ότι το ως είρηται ποινικόν αδίκημα προεκάλεσε ζημίαν ισομεγέθη προς τον καθυστερούμενον μισθόν, ώστε να έγεννήθη νέα απαίτησις προς αποκατάστασιν της ζημίας ταύτης. Ο νόμος ούτος, όπως και ο παλαιός νόμος ΔΛ'/1912 και πλείστοι άλλοι του Εργατικού Δικαίου, δέν θεσπίζει παροχήν τινα υπέρ του μισθωτού και είς βάρος του εργοδότου, ώστε ή άρνησις του τελευταίου τούτου, όπως εκπληρώση την υποχρέωσίν του ταύτην, να συνιστά παράνομον προσβολήν περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή ζημίαν του μισθωτού, ή οποία να επάγεται ευθύνην προς αποζημίωσιν, αλλ' απλώς απειλεί ποινικάς κυρώσεις, ίνα κατασφαλισθή ή εκπλήρωσις της εξ άλλης αιτίας ύφισταμένης παροχής. Άλλοις λόγοις ο (καθυστερούμενος) μισθός έχει την πηγήν του είς την σύμβασιν (βλέπε και άρθρον 649 Α.Κ.), ή δε διάταξις του ά.ν. 690/1945 κατησφάλισε την εκπλήρωσιν της παροχής ταύτης.

Υπό την διαπίστωσιν ταύτην δέν δύναται να τεθή ζήτημα συρροής απαιτήσεως εκ συμβάσεως και εκ του νόμου. Βεβαίως, αν συρρέη απαίτησις εκ συμβάσεως προς τοιαύτην εκ του νόμου (οποία και ή εξ αδικοπραξίας), δύναται να σώζεται ή μία, ενώ ή έτέρα παρεγράφη (ολ. Α.Π. 261/1957, 422/1958, ΝοΒ 6, 1130, *Α. Φλώρου*, Ν. Αίκ. 14, σελ. 1, *Φουρκιώτη*, Ένοχ. 1964, σελ. 355, 356). Αλλ' εν προκειμένω δέν εγεννήθη κάν απαίτησις εκ του αδικήματος και συνεπώς δέν δύναται να υπάρξη θέμα συρροής.

Το ζήτημα της αποζημιώσεως λόγω αδικοπραξίας ή αδικαιολογήτου πλουτισμού τίθεται είς το Εργατικόν Δίκαιον επί άλλης πλευράς, της εξής: Ο μισθός και πλείσται άλλαι παροχαί προς τον μισθωτόν πηγάζουν, ως επί το πολύ, εκ κανονιστικών διατάξεων (κεκυρωμένων κανονισμών, διαιτητικών αποφάσεων κλπ.), δέν παύουν δε να αποτελούν ενοχάς εκ του νόμου, επειδή αποτελούν περιεχόμενον της συμβάσεως εργασίας, διότι το τελευταίον τούτο γίνεται αναγκαστικώς, αφού ή ατομική σύμβασις πρέπει να σεβασθή οπωσδήποτε ως ελάχιστον όριον τας διατάξεις ταύτας. (Βλέπε την Ολομ. Α.Π. 27/1959 και Τπ. Α' Α.Π. 373/1960, ΕΕΔ 18, 250, 19, 914). Συνεπώς ή μή εκπλήρωσις των παροχών τούτων (των τεθεσπισμένων) συνιστά παραβίασιν των σχετικών διατάξεων. Άλλοις λόγοις ή μή εκπλήρωσις τούτων είναι πράξις ή παράλειψις παράνομος και επιζήμιος διά τον μισθωτόν, αφού πλήττει περιουσιακόν δικαίωμά του. Υπάρχουν δηλ. όλα τα στοιχεία του αστικού αδικήματος, χωρίς μάλιστα να απαιτήται ή ύπαρξις δόλου. Εις την περίπτωσιν λοιπόν ταύτην, όπου όντως υφίσταται αδικοπραξία του άρθρου 914 Α.Κ., γεννάται απαίτησις προς αποζημίωσιν (ήτις συρρέει μετά της εκ συμβάσεως), όπως υφίσταται και ή επικουρική απαίτησις προς απόδοσιν του αδικαιολογήτου πλουτισμού. (Βλέπε την άνωτ. Ολ. Α.Π. 427/1964 και την Α.Π. 339/1964, ΕΕΔ 23, 728 και πλείστας άλλας, αίτινες εφήρμοσαν τας περί αδικοπραξιών διατάξεις επί παραβάσεως τεθεσπισμένου όρου υπό κεκυρωμένου Κανονισμού κλπ.).

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΗΣ ΠΡΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΤΟΚΕΤΟΝ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 706/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητής ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Δ. ΛΙΑΚΑΤΑΣ

Ἐ ρ ώ τ η μ α (Ὑπουργείου Ἐργασίας) : Ἐὰν τὸ Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν δύναται νὰ παρακρατῇ ἐκ τῆς μισθοδοσίας τῶν ὑπαλλήλων τὸ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον ἐπίδομα κυοφορίας καὶ λοχείας.

Ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον τοῦ Κράτους, Τμῆμα Διακοπῶν, ἐκ τῶν κ.κ. *Κ. Γαϊγκαρίκη*, Νομικοῦ Συμβούλου, Προεδρεύοντος, *Κ. Κωνσταντινίδη*, *Ι. Καραμπελοπούλου*, *Ν. Μπλιάτσου*, Νομικῶν Συμβούλων, καὶ τῶν *Δ. Λιακατᾶ*, *Σ. Παταμιάκου*, *Τ. Σταυροπούλου*, *Δ. Βενιζέλου*, *Μ. Σταυροπούλου*, *Κ. Τζώρτζη*, *Ι. Παπαπολυμέρου*, Παρέδρων, ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως :

Ἡ ἀρχικὴ νομοθετικὴ προστασία, ἥτις παρεσχέθη εἰς τὰς ἐργαζομένας καὶ ἐν κυήσει ἢ λοχείᾳ εὑρισκομένας γυναῖκας, εἶναι ἡ τῆς τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ νόμου ΔΘΚ'/1912 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἐ.δ. τῆς 14/26.8.1913, ἥτις ἐκάλυπτε μόνον τὰς ἐργάτιδας τὰς ἐργαζομένας εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τοῦ αὐτοῦ νόμου περιοριστικῶς ἀναφερομένας ἑπτὰ ἐν συνόλῳ ἐργασίας καὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐξετείνετο μόνον εἰς τὸ νὰ δύνανται αἱ ἐν κυήσει καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν ἐργάτιδες νὰ ἀπέχωσιν ἐκ τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν ἐπὶ ὀκτὼ ἐν ὅλῳ ἑβδομάδας πρὸ τοῦ τοκετοῦ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν, καθ' ὃ διάστημα ἐθεωροῦντο ὡς αἱ ἐν ἀδείᾳ διατελοῦσαι, χωρὶς νὰ ἐπιτρέπηται ἡ ὑριστικὴ ἀντικατάστασις αὐτῶν.

Ἐπηκολούθησεν ὁ νόμος 2274 τῆς 23 - 25/1.7.1920 «περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Διασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ ἐργασίας τῶν γυναικῶν πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν» καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ εἰς ὅλας τὰς βιομηχανικὰς ἢ ἐμπορικὰς ἐπιχειρήσεις δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ἢ εἰς τὰ παραρτήματα αὐτῶν: 1) Δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐργάζηται ἡ γυνὴ (πρόσωπον θηλυκοῦ γένους, οἱασδήποτε ἡλικίας, ἔγγαμον ἢ οὔ) ἐπὶ χρονικὸν διάστημα (6) ἓξ ἑβδομάδων πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν. 2) Δικαιοῦται νὰ διακόψῃ τὴν ἐργασίαν, κατόπιν προσαγωγῆς ἰατρικοῦ πιστοποιητικοῦ, ἐμφαίνοντος ὅτι ὁ τοκετὸς πιθανῶς θὰ λάβῃ χώραν ἐντὸς ἓξ (6) ἑβδομάτων. γ) Δικαιοῦται νὰ λαμβάνῃ καθ' ὅλον τὸ προαναφερθὲν χρονικὸν διάστημα τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἀποζημίωσιν, ἐπαρκοῦσαν πρὸς διατροφὴν αὐτῆς καὶ τοῦ τέκνου της, πληροῦσαν τοὺς ὅρους τῆς ὑγιεινῆς. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη, τῆς ὁποίας τὸ ποσὸν θέλει καθορισθῇ ὑπὸ τῆς ἀρμοδίας Ἀρχῆς ἑκάστης χώρας, θὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ θὰ χορηγῆται ὑπὸ εἰδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου. 4) Ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ γυνή, ἂν θηλάζῃ τὸ τέκνον της, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ τῇ παρέχωνται δύο διακοπαὶ πρὸς ἀνάπαυσιν, ἡμισείας ὥρας ἑκάστης διὰ τὸν θηλασμόν.

Ἐφ' ὅσον ἡ Διεθνὴς αὕτη Σύμβασις ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς Ἑλλάδος, αὕτη ὑποχρεοῦται νὰ ἐφαρμόσῃ τὰς διατάξεις ἀπὸ 1 Ἰουλίου 1922 καὶ νὰ λάβῃ τὰ μέτρα τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν πραγματοποίησιν αὐτῶν. Τοιαῦτα μέτρα ἐλήφθησαν ὑπὸ τοῦ νόμου 1846/1951 περὶ Ι.Κ.Α., τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ δηλονότι Ὀργανισμοῦ, ὅστις καλύπτει τὸ μέγιστον μέρος τῶν ἐργαζομένων ἐν τῇ χώρᾳ μας, καὶ ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 7 τοῦ ἄρθρου 31 προβλέπεται ἡ χορήγησις ἰατροφαρμακευτικῆς περιθάλψεως τοκετοῦ, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 39 ἐπιδομάτων κυήσεως, τοκετοῦ καὶ λοχείας. Παρομοίας διατάξεις ἐθέσπισαν καὶ ἕτεροι Ἀσφαλιστικοὶ Ὀργανισμοί, οἵτινες ἔχουσιν ἰδίαν ἰατροφαρμακευτικὴν περίθαλψιν τῶν εἰς αὐτοὺς ἠσφαλισμένων. Πάντως ὅμως αἱ ἀνωτέρω παροχαὶ εἶναι Ἀσφαλιστι-

κού Δικαίου καὶ παρέχονται ὑπὸ ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἄνευ τῶν ὁποίων αὗται δὲν χορηγοῦνται ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως.

Ἐπομένως, κατὰ τὴν γνώμην τῆς πλειοψηφίας, ἡ νόμιμος προστασία τῆς ἐγκύου καὶ τεκούσης γυναικὸς ἐγκειται εἰς τὸ ὅτι αὕτη δὲν ἀπολύεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτῆς, διότι ἡ κύησις, τοκετὸς καὶ λοχεία ἐπὶ 6 ἑβδομάδας θεωρεῖται σπουδαῖον κώλυμα ἄνευ ὑπαιτιότητος αὐτῆς νὰ ἐργασθῇ καὶ διατηρεῖ αὐτὴ τὴν ἀξίωσιν ἐπὶ τὸν μισθόν. Διὰ τὴν ἄμεσον ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν προτοκετικοῦ, τοκετικοῦ καὶ μετατοκετικοῦ διαστήματος ἐλήφθη ἡ πρόνοια ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Δικαίου, ἵνα τύχῃ εἰδικῶν ἐπιδομάτων, τὰ ὁποῖα λαμβάνει μόνον ἐφ' ὅσον πληροῖ καὶ ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἄλλως ὄχι. Προστατεύεται ἅμα καὶ ὁ ἐργοδότης αὐτῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ πληρώσῃ ἓν πάσῃ περιπτώσει τὸν ὀφειλόμενον μισθόν, ὁλόκληρον μέν, ἐφ' ὅσον ἡ γυνὴ μὴ πληροῖ τὰς ὑπὸ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως προϋποθέσεις, δὲν τύχῃ ἐπιδομάτων (κυήσεως κλπ), μειωμένον δὲ ἐπὶ τοσοῦτον εἰς ὃ ποσὸν ἀνέρχονται τὰ ἐκ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ἐπιδόματα. Θὰ ἦτο δὲ ἀντίθετον τὸ ἐναντίον καὶ πρὸς τὰς γενικὰς ἀρχὰς τῆς ἀσφαλίσεως, καθ' ἃς ὁ ἐργοδότης πρὸς ἀντιμετώπισιν τῶν δαπανῶν τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως ὑπὲρ τῶν ἠσφαλισμένων πληρώνει καὶ τὸ μέγιστον μέρος τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς. Ἡ γνώμη αὕτη συνεπικουρεῖται ὑπὸ τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Β.Δ. τῆς 23/24.12.1955 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.», καθ' ἣν «τὰ κατ' ἀκολουθίαν ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως καταβληθέντα εἰς ὑπάλληλον Ν.Π.Δ.Δ. ἐπιδόματα λόγῳ κυήσεως, λοχείας ἢ ἀσθενείας ἐκπίπτονται ἐκ τῶν κατὰ τὰ ἄρθρα 76 καὶ 79-82 ἀποδοχῶν αὐτοῦ». Ἡ τελευταία αὕτη διάταξις δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν εἰς τὰς ἄλλας ἐργασίας, πλὴν μόνον ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. Ὅμως εἶναι νομοθετικὴ ἐκδήλωσις, δυναμένη νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἑρμηνευτική, εἰς τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἔχωμεν ἄνισον μεταχείρισιν μεταξὺ δύο κατηγοριῶν ἐργαζομένων, ἄλλην δηλαδὴ διὰ τοὺς ἐπὶ συμβάσει δημοσίου δικαίου καὶ ἄλλην διὰ τοὺς ἐπὶ συμβάσει ἰδιωτικοῦ δικαίου.

Ὁ ἐκ τῶν παρισταμένων Νομικὸς Σύμβουλος *Ν. Μπλιάτσος*, μειοψηφῶν, διετύπωσε τὴν γνώμην, πρὸς ἣν συνετάχθη καὶ ὁ ἐκ τῶν Παρέδρων *Κ. Τζώρτζης*, ὅτι, ἀφοῦ ἐκρίθη (Πρωτ. Πειραιῶς 510/1949, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 761/1950, ΕρμΑΚ, *Καποδίστριας*, ὑπ' ἄρθρον 657), ὅτι καὶ ἡ κυοφορία, ὁ τοκετὸς καὶ ἡ λοχεία τῆς ἐργαζομένης γυναικὸς ἀποτελοῦν σπουδαῖον λόγον, ἵνα κατὰ τὸ ἄρθρον 657 τοῦ Α.Κ. αὕτη ἀπόσχῃ τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς δι' ὅσον χρονικὸν διάστημα προβλέπουσιν οἱ εἰδικοὶ νόμοι ΔΚΘ/1912 καὶ ὁ νόμος 2274/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως κλπ.», ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 § γ' τῆς ὑπ' ἀριθ. 3 προειρημένης Διεθνοῦς Συμβάσεως σκοπουμένη παροχὴ

κυήσεως καὶ λοχείας ἀποτελεῖ ἀποζημίωσιν (ἐπίδομα), παρεχομένην οὐχὶ ἀποκλειστικῶς πρὸς τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ πρὸς ἐπαύξησιν τῆς διατροφῆς της καὶ πρὸς διατροφὴν τοῦ τέκνου της. Δηλαδὴ ἡ πρόσθετος αὕτη παροχὴ ἔχει τὸν χαρακτῆρα ἐνιαίας παροχῆς οὐχὶ χάριν τῆς ἐργαζομένης γυναικός, ὥστε νὰ δύναται νὰ προταθῇ κατ' αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. καὶ τοῦ ἄρθρου 9 § 8 τοῦ δ.δ. τῆς 23/24.12.1955.

Ἐπομένως, κατὰ τὴν γνώμην τῆς μειοψηφίας, τὰ χορηγούμενα ἐπιδόματα κυήσεως καὶ λοχείας εἰς τὴν ἐργαζομένην γυναῖκα δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ εἰς τὸν μισθὸν αὐτῆς ὁ ἐργοδότης καὶ νὰ παρακρατήσῃ ἐξ αὐτοῦ τὸ ποσόν, ὅπερ ἐχορηγήθη εἰς αὐτὴν ἐκ τῆς περιπτώσεως κυήσεως καὶ λοχείας (*).

(*) *Σημ. Συντάξεως*: Ἡ γνώμη τῆς πλειοψηφίας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους ἔχει ὑπὲρ ἑαυτῆς καὶ τὴν σύμφωνον γνώμην τῆς θεωρίας. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 73, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 215).

Τὸ ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τῆς μειοψηφίας ὅτι ἡ Διεθνὴς Σύμβασις προέβλεψε περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως, καταβλητέας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ εἰδικοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ταμείου, ἐπαρκούσης πρὸς διατροφὴν τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ τέκνου της, δὲν ἀφορᾷ εἰς τὸν ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος, ὑποχρεούμενος ἐκ τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. νὰ καταβάλλῃ τὸν μισθόν, διότι ἡ γυνὴ ἀπέχει τῆς ἐργασίας ἐξ ἀνυπαιτίου κωλύματος, ὡς θεωρεῖται καὶ κύησις καὶ ἡ λοχεία, κατὰ τὴν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου τροποποίησιν τῶν περὶ ἀνυπαιτίου ἀδυναμίας διατάξεων τοῦ Α.Κ. (380) (*Π. Ζέπος*, Ἐνοχ. Εἰδικόν, σελ. 337), δικαιοῦται νὰ ἐκπέσῃ ἐκ τοῦ μισθοῦ τὰ χρηματικὰ ποσά, τὰ ὁποῖα ἔλαβεν ὁ μισθωτὸς ἐξ αἰτίας τοῦ κωλύματος δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἐκ τοῦ νόμου ἀσφαλίσεως.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 657 § 2 Α.Κ., ὡς παρετηρήθη (*Π. Ζέπος*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 339), ἀπηχεῖ πνεῦμα πνιᾶς τινος ἐπιεικείας ἔναντι τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος βαρύνεται διὰ τοῦ μισθοῦ, ἂν καὶ ὁ μισθωτὸς δὲν παρέχῃ ἐργασίαν.

Μάλιστα, κατὰ τὸ ἄρθρον 20 § 5 τοῦ ν.δ. 2698/1953 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (ΕΕΔ 12, 1282), ἡ διάταξις τοῦ ἐδαφίου 2 τοῦ ἄρθρου 657 Α.Κ. ἐφαρμόζεται καὶ καθ' ἃς περιπτώσεις ὁ ἐργοδότης, φυσικὸν ἢ νομικὸν πρόσωπον, ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου, ὀφείλει κατὰ νόμιμον ὑποχρέωσιν, ἀδιαφόρως τῆς φύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως (ἰδιωτικοῦ ἢ δημοσίου δικαίου), νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν κωλυόμενον πλήρεις τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ.

Τὸ ὅσον ἐκρίθη κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ὡς ἐπαρκὲς διὰ διατροφὴν τῆς γυναικὸς καὶ τοῦ τέκνου της χρηματικὸν ποσὸν καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τοῦ καταλογισμοῦ του εἰς τὸν μισθὸν μειοῦται μόνον ὁ μισθός, πρᾶγμα διάφορον καὶ ἄσχετον πρὸς τὰ διὰ τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως σκοπηθέντα.

Σημειοῦμεν τέλος, ὅτι καταλογίζονται εἰς τὸν μισθὸν μόνον τὰ ἐπιδόματα κυήσεως καὶ λοχείας, ὄχι ὅμως καὶ τὸ χορηγούμενον ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα τοκετοῦ (ἄρθρον 31 § 7 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων), τὸ ὁποῖον λογίζεται ὡς ἀσφαλιστικὴ παροχὴ εἰς εἶδος, ἰατρικὴ δηλονότι περίθαλψις (ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 73, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 215, Γνωμ. Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 18/55/1951, ΕΕΔ 10, 872).

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΔΙΕΘΝΗΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΚΑΙ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΔΙΑΙΤΗΣΙΑ

Θέματα έκ τοῦ Νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας

Ἰσχὺς τῶν ἄρθρων 9 καὶ ἑπ. Νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύι παρ' ἡμῖν τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαιώματος ὀργανώσεως καὶ συλλογικῆς διαπραγματεύσεως». — Δυνατὴ ἡ δι' ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρύθμισις ὅρων ἐργασίας καὶ ὑπαγομένων εἰς τοπικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν μισθωτῶν.— Ληπτέα ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων. — Καθορισμὸς ὑπὸ τούτων ἡμερομισθίων καὶ ἔργων Εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων.—Γενικαὶ ἐθνικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ λοιπαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.— Καθορισμὸς ὡρῶν ἐργασίας οἰκοδόμων, ἀποζημιώσεις ἐκτὸς ἕδρας, εἰσφοραὶ ὑπὲρ ὀργανώσεως κλπ.

Ζωηρῶς ἐνδιαφέροντα εἶναι τὰ ζητήματα, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἀπηγορεύθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὀλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καὶ αἱ ἐπὶ τούτων δοθεῖσαι λύσεις.

Ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Διπλωματούχων Μηχανικῶν Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων ἡ ἀκύρωσις 1) τῆς ὑπ' ἀριθ. 22310/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Ἀθηνῶν «περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἀπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 23, 491), ἡ ὁποία, σημειωτέον, ἔχει κηρυχθῆ ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 54640/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 23, 883).

Κατ' ἀρχὴν σημειοῦμεν, ὅτι τὸ πρῶτον ἦλθε τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας (ἐπὶ τοῦ θέματος δὲν ἔχει ἀσχοληθῆ μέχρι τοῦδε ἡ δικαστηριακὴ πρᾶξις) ἐπιλαμβάνεται τῆς ἐρεύνης τοῦ ζητήματος, τὸ ὁποῖον ἀνεκινήθη καὶ ἐν τῇ Θεωρίᾳ (ἴδετε *Τρ. Μήτσου*, ΕΕΔ 25, 76, 79), ἂν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας συνάδουν πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 98 Διεθνῆ Σύμβασιν, ἡ ὁποία ἐκυρώθη παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ν.δ. 4205/1961 (ΕΕΔ 20, 1285).

Τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι ἡ ἀνωτέρω Διεθνὴς Σύμβασις δὲν κατήργησε τὰ περὶ διαιτησίας ἄρθρα 9 καὶ ἑπ. τοῦ νόμου 3239/1955. (Πρβλ. ἐπὶ τούτων *Τρ. Μήτσου*, ἔνθ' ἀνωτ.). (Ἴδετε περὶ τῆς κυρωθείσης διὰ νόμου Διεθνοῦς Συμβάσεως Α.Π. 634/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Μαργέλλος*, ΕΕΔ 25, 340).

Περαιτέρω τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας δέχεται, ὅτι:

α) Ὡρισμένης τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δύναται νὰ καταρτισθῇ ἐθνικὴ ὁμοιοεπαγγελματική. (Ἴδετε καὶ ἀντιστρόφως Σ.Ε. 1680/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Λάμπρας*, ΕΕΔ 24, 1029, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί.

β) Καθορίζει τὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως ἐπὶ δημοσίων ἔργων καὶ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ νομολογίαν τῶν πολιτικῶν δικαστηρίων ἐν ΕΕΔ 24, 729 ἑπ.).

γ) Αἱ λοιπαί, πλὴν τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις δὲν δύνανται νὰ ὁρίζωσιν ἡμερομίσθιον ἢ μισθοὺς κατωτέρους τῶν ὁριζομένων ὑπὸ τῶν πρώτων, δύνανται δὲ καὶ νὰ ὁρίζωσιν ἀνώτερα τούτων.

δ) Δύναται διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως νὰ καθορισθῶσιν ὧραι ἐργασίας ὀλιγώτεραι τῶν νομίμων. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1382, ἔνθα παραπομπαὶ καὶ εἰς λοιπὴν νομολογίαν.

Β. Ρώτην, ΕΕΔ 23, 384).

ε) Δύναται διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ διαιτητικῆς ἀποφάσεως νά καθορισθῇ πρόσθετος ἀποζημίωσις (μισθὸς κατά κυριολεξίαν) καί ἰσχυούσης τῆς γενικῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388).

Σημειοῦμεν, ὡς πρός τοῦτο, ὅτι καί κατά τό ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 17, 216) μέχρι τῆς κατά τήν διαδικασίαν τοῦ παρόντος νόμου τροποποιήσεως ἢ καταργήσεως τῶν ἤδη ἰσχυουσῶν καί ἐφαρμοζομένων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὑπουργικῶν καί διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ πράξεων τῆς Διοικήσεως ἐν γένει . . . ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αὗται.

Συνεπῶς καί βάσει τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι δυνατή ἡ τροποποίησις κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 τῆς ἀνωτέρω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως.

στ) Ἐπαναλαμβάνονται καί ὑπό τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας τά ἀταθερῶς ὑπό τούτου γινόμενα δεκτά περί τοῦ ὑποχρεωτικοῦ χρόνου ἀναδρομικῆς ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. (Οὕτω Σ.Ε. 154/1966, εἰσηγητής *Μ. Δεκλερῆς*, ΕΕΔ 25, 396 καί λοιπαί εἰς αὐτόθι σημειώσεις μας).

ζ) Δέν εἶναι δυνατή ἡ κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιβολή εἰσφορᾶς ὑπέρ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως. (Ἴδετε καί σύμφωνον Σ.Ε. 1310/1963, εἰσηγητής *Δ. Ταυμαράτος*, ΕΕΔ 22, 792, πρβλ. *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 24, 65 ἑπ.).

η) Δέν ἀποτελεῖ ὅρον ἐργασίας, ρυθμιζόμενον κατά τήν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955, ἡ ὑποχρεωτική πρόσληψις μισθωτῶν, ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένον σωματεῖον. (Ἴδετε ὁμοίως καί λοιπήν νομολογίαν τοῦ Σ.Ε. ἐν ΕΕΔ 24, 1031, Α.Π. 282/1964, εἰσηγητής *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 23, 594).

θ) Δέν δύναται νά συσταθῶν διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ διαιτητικῆς ἀποφάσεως Ἐπιτροπαί κλπ. (Ἴδετε ὁμοίως καί Σ.Ε. 1774/1962, εἰσηγητής *Α. Σταυρόπουλος*, ΕΕΔ 21, 1350, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καί λοιπαί).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2137/1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Μητρέλιας**

Εἰσηγητής ὁ Σύμβουλος κ. **Χ. Παναγιωτόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Χασάπης, Π. Ἀνιτσάς, Δ. Διακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διά τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως διώκεται παραδεκτῶς καί ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 22310/1229 τῆς 21.3.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 112, τεῦχος Β'), διά τῆς ὁποίας ἐκηρύχθη ἐκτελεστή ἡ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀπόφασις τῆς Δευτεροβαθμίου Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας.

Παραδεκτῶς καί νομοτύπως παρεμβαίνει ὑπέρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων.

Τό ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περί ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαιώματος ὀργανώσεως καί συλλογικῆς διαπραγματεύσεως», ψηφισθείσης ἐν Γενεύῃ τήν 1.7.1949 ὑπό τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Ἐργασίας κατά τήν 32αν Σύνοδον αὐτῆς καί κυρωθείσης διά τοῦ ν.δ. 4205/1961 (Φ.Ε.Κ. 174), τεθέντος ἐν ἰσχύϊ ἀπό τῆς 30.3.1963, δυνάμει τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 449/1962 ὁ. δ)τος (Φ.Ε.Κ. 107), ὁρίζει, ὅτι δέον νά λαμβάνωνται, ἐφ' ὅσον τοῦτο εἶναι ἀναγκαῖον, μέτρα ἀνταποκρινόμενα εἰς τάς ἐθνικάς συνθήκας, δι' ὧν νά ἐνισχύεται καί νά προωθῆται ἡ εἰς εὐρυτάτην κλίμακα ἀνάπτυξις καί χρησιμοποίησις διαδικασιῶν, οὕτως ὥστε οἱ ἐργοδόται καί αἱ ἐργοδοτικαί ὀργανώσεις, ἀφ' ἑνός, καί αἱ ὀργανώσεις ἐργαζομένων, ἀφ' ἑτέρου, νά ἔρχωνται ἐκουσίως εἰς διαπραγματεύσεις διά τήν διά συλλογικῶν συμβάσεων ρύθμισιν τῶν ὅρων ἀπασχολήσεως. Ἡ διάταξις ὅμως αὕτη, ὡς ἐξ αὐτῆς προκύπτει, ἀποτελεῖ ἁπλῆν κατευθυντήριον ὑπόδειξιν διά τήν ἐσωτερικήν νομοθεσίαν τῶν κατά τό ἄρθρον 8 τῆς ρηθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως προσχωρησασῶν εἰς αὐτήν χωρῶν καί συνεπῶς, τεθεῖσα ἐν ἰσχύϊ ἐν Ἑλλάδι, δέν κατήργησε τά περί ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας ἄρθρα 9 καί ἑπ. τοῦ νόμου 3239/1955, τά ὁποῖα, ἄλλως, ἐφαρμοζόμενα ἐν ἀποτυχίᾳ τῶν κατά τό ἄρθρον 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου προβλεπομένων διαπραγματεύσεων διά τήν διά συλλογικῆς συμβάσεως ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, δέν ἀφίστανται τοῦ πνεύματος τῆς ρηθείσης διατάξεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως. Ἀπορριπτέος ἄρα εἶναι ὁ περί τοῦ ἐναν-

τίου προσβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Τὸ ἄρθρον 7 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955, ὁρίζον ἐν ἐδαφ. γ' ὅτι αἱ τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις (ἄρθρ. 19 § 2 τοῦ νόμου) ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας, ἐφ' ὅσον οὗτοι δὲν ὑπάγονται εἰς ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἤτις, κατὰ τὸ ἐδάφιον β' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ παραγράφου, ἀφορᾷ τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας, δὲν ἀποκλείει τὴν δι' ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ὁμοίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρύθμισιν τῶν ὅρων ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας, ἔστω καὶ ἂν μισθωταὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου ὡρισμένων πόλεων ἢ περιφερειῶν ὑπάγωνται ἤδη εἰς τοπικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἢ διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐφ' ὅσον ἀνεφάνη συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας μεταξὺ τῶν οἰκείων ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν ὅλης τῆς χώρας καὶ κρίνεται ἁρμοδίως καὶ ἠτιολογημένως, ὅτι ἐνδείκνυται ἐνιαία ρύθμισις τῶν ὅρων ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ὅλης τῆς χώρας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ μὲν συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, ἡ ἐπιλυθεῖσα διὰ τῆς προσβαλλομένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀνεφύη, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου, μεταξὺ τῆς παρεμβαινούσης ὀργανώσεως, ἐκπροσωπούσης τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους ὅλης τῆς χώρας, καὶ ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἐκπροσωπουσῶν ἐπίσης τοὺς οἰκείους ἐργοδότας ὅλης τῆς χώρας, ἡ δὲ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔκρινεν, ὅτι τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας καὶ γενικῶς τὸ ἔργον, τὸ ἐκτελούμενον ὑπὸ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καὶ ἡ ἐπιχειρηματικὴ δραστηριότης τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν εἶναι καθ' ἅπασαν τὴν χώραν τὸ αὐτό, ἡ μόνη δὲ διαφορά, ἡ ὁποία δύναται νὰ ὑπάρξῃ μεταξὺ τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἐργαζομένων εἰς διαφόρους πόλεις ἢ περιοχάς, εἶναι ἡ διαφορὰ τοῦ κόστους ζωῆς εἰς τὰς ἐπὶ μέρους περιοχὰς τῆς χώρας, ἥτις ὅμως διαφορὰ δὲν δύναται καθ' ἑαυτὴν νὰ ἀποκλείσῃ τὴν ρύθμισιν εἰς ἐθνικὸν ὁμοιοεπαγγελματικὸν πλαίσιον, καθοριζομένων ἁπλῶς διὰ τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους τῶν ἐπαρχιακῶν πόλεων ἀναλόγων ποσοστῶν μειώσεως τῶν κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων. Κατ' ἀκολουθίαν νομίμως καὶ ἠτιολογημένως προσεδόθη εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ὁ χαρακτὴρ τῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, μολονότι ἰσχυον, καταργηθεῖσαι ἤδη δι' αὐτῆς, τοπικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἀφορῶσαι τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους ὡρισμένων πόλεων ἢ περιοχῶν καὶ ἀπορριπτέος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προσβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 αἱ διαιτητικαὶ Ἐπιτροπαί, προκειμένου ἰδίᾳ περὶ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν, δέον νὰ λαμβάνωσιν ὑπ' ὄψιν καὶ νὰ σταθμίζωσι τὰς κοινωνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀνάγκας, ἃς ἐξυπηρετοῦν αἱ συναφεῖς ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις, τὴν οἰκονομικὴν καὶ τεχνικὴν αὐτῶν ἀντοχήν, τὸ ἐπίπεδον τῶν χορηγουμένων ἀμοιβῶν καὶ ἡμερομισθίων, ἐν σχέσει πρὸς τὸ κόστος ζωῆς, τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας καὶ τὸ εἶδος τῆς παρεχομένης ἐργασίας καὶ τὸ γενικώτερον συμφέρον τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἔλαβε πράγματι ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ὡς ἄνω ὁριζόμενα ὑπὸ τοῦ νόμου στοιχεῖα (σκέψεις τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 2, 3 καὶ 4) καὶ μετ' ἐκτίμησιν τούτων ἠτιολογημένως καθώρισε τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν, τὸ δὲ γεγονός, ὅπερ αἱ αἰτοῦσαι ἐργοδοτικαὶ ὀργανώσεις ἐπεκαλέσθησαν καὶ ἐπικαλοῦνται καὶ ἤδη διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὅτι τὰ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ὁριοθέντα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων εἶναι ἀνώτερα τῶν τρεχόντων ἡμερομισθίων, ὡς ταῦτα ἔχουσιν ὁρισθῇ ὑπὸ τῶν εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 6.8.1951 β. δ) τος «περὶ ἀναθεωρήσεως τῶν τιμῶν μονάδος ἐκτελέσεως τῶν δημοσίων κ.λ.π. ἔργων» (Φ.Ε.Κ. 232), ὡς τὸ ἄρθρον τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 2 γ' τοῦ β. δ) τος τῆς 10.5.1958 «περὶ καταργήσεως κ.λ.π. συμβουλίων καὶ ἐπιτροπῶν» (Φ.Ε.Κ. 98), δὲν ἐπηρεάζει τὸ κῦρος τοῦ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως γενομένου καθορισμοῦ τῶν ἡμερομισθίων, διότι αἱ μὲν εἰδικαὶ Ἐπιτροπαὶ τιμαριθμικῆς διαπιστώσεως καθορίζουσιν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν μνημονευθεισῶν περὶ αὐτῶν διατάξεων, τὰς τρεχούσας τιμὰς ἡμερομισθίων, τουτέστι τὰ καταβαλλόμενα εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἡμερομίσθια

(άρθρ. 2 § 2 τοῦ εἰρημένου ν. δ) τος τῆς 6.8.1951), αἱ δὲ διαιτητικαὶ Ἐπιτροπαὶ τῶν ἄρθρων 10 καὶ 13 τοῦ νόμου 3239/1955 καθορίζουσιν, ἐν ὄψει τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ κριτηρίων, τὰ καταβλητέα εἰς τοὺς ἐργαζομένους ἡμερομίσθια, κατὰ τροποποίησιν τῶν καταβαλλομένων. Ἀπορριπτέας ἄρα εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 21 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως δύνανται νὰ ὁρίζωνται, πλὴν ἄλλων, καὶ κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν, καθὼς καὶ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα ἢ προσαυξήσεις ἐπ' αὐτῶν. Κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου ἀντικείμενον τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ὁμοίας ἐφαρμογῆς διαιτητικῶν ἀποφάσεων εἶναι ὁ καθορισμὸς κατὰ εἰδικὰς κατηγορίας μισθωτῶν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν ὅρων καὶ συνθηκῶν αὐτῆς, ἀπαγορευομένου, ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος, τοῦ καθορισμοῦ ὅρων καὶ συνθηκῶν ἐργασίας, περιλαμβανομένων εἰς γενικὰς ἐθνικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἢ διαιτητικὰς ἀποφάσεις. Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει, ὅτι, ὁριζομένων κατωτάτων ὅρίων ἀποδοχῶν διὰ γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, αἱ λοιπαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἢ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις κατὰ τὴν ρύθμισιν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας τῶν μισθωτῶν ὡρισμένων κλάδων ἢ ὡρισμένης περιοχῆς δὲν δύνανται μὲν νὰ ὁρίσωσι κατώτατα ὅρια ἀποδοχῶν κατώτερα τῶν ὁριζομένων διὰ τῆς γενικῆς ἐθνικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δύνανται ὅμως νὰ ὁρίσωσιν ἀνώτερα τούτων, ἐφ' ὅσον τοῦτο δικαιολογεῖται ἐκ τῶν εἰδικῶν ὅρων τῆς ἐργασίας τοῦ κλάδου ἢ ἐκ τοῦ τόπου, εἰς ὃν ἡ ἐργασία αὕτη παρέχεται.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐπικαλουμένη ὅτι οἱ ἀνειδίκευτοι ἐργάται οἰκοδομῶν ἐκτελοῦν ἐργασίαν βαρυτέραν τῶν συνήθων ἀνειδικεύτων ἐργατῶν, καὶ δὴ τῶν τῆς βιομηχανίας, καὶ ὅτι ἡ ἀπασχόλησις αὐτῶν εἶναι ἐποχιακή, λαμβάνουσα δὲ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς οἰκονομικὰς δυνατότητας τοῦ κλάδου, νομίμως καὶ ἠτιολογημένως καθώρισε κατώτατα ὅρια ἀμοιβῆς τῶν ἀνειδικεύτων ἐργατῶν οἰκοδομῶν ἀνώτερα τῶν ὁριζομένων διὰ τοὺς ἀνειδικεύτους ἐργάτας διὰ γενικῆς ἐθνικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀπορριπτέος δὲ ὡς ἀβάσιμος εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος ἀκυρώσεως, ὁ ὁποῖος, καθ' ὅσον ἀμφισβητεῖ τὴν ὡς ἄνω αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατὰ τὸ πραγματικὸν αὐτῆς, εἶναι ἀπαράδεκτος, ὡς πλήττων τὴν περὶ τὰ πράγματα κρίσιν.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὁρίζει τὰς ὥρας ἐργασίας τῶν ἐργαζομένων εἰς οἰκοδομὰς ἀπὸ 7.30' π.μ. ἕως 2 μμ. καὶ 4.30' μ.μ. ἕως 6 μμ. διὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας καὶ 8 π.μ. ἕως 12 καὶ 1 μ.μ. ἕως 5 μ.μ. διὰ τοὺς χειμερινοὺς μῆνας. Ὁρίζει δὲ περαιτέρω, ὅτι τὸ οὕτω καθοριζόμενον ὡρολόγιον πρόγραμμα ἐργασίας δύναται νὰ μεταβληθῇ δι' ἀποφάσεως τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, μετὰ σύμφωνον γνώμην τῶν ἐνδιαφερομένων ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν, ἐντὸς πάντοτε τῶν ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως προβλεπομένων ὡρῶν διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας. Δεδομένου ὅμως ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ ὡρολογίου προγράμματος ἐργασίας τῶν ἐργατῶν οἰκοδόμων συνάπτεται ἀναγκαίως καὶ πρὸς κειμένας διατάξεις ἀναγκαστικοῦ δικαίου, ὡς αἱ ὁρίζουσαι τὰς ὥρας τῆς κοινῆς ἡσυχίας καὶ ἀπαγορεύουσαι τὴν διατάραξιν αὐτῆς, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ὁρίσασα τὸ ὡς ἄνω ὡρολόγιον πρόγραμμα ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργατῶν, χωρὶς νὰ λάβῃ ὑπ' ὄψιν καὶ τὰς κειμένας σχετικῶς διατάξεις ἀναγκαστικοῦ δικαίου, εἶναι, κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο, ἀκυρωτέα, κατὰ τὸν ὀρθῶς προβαλλόμενον λόγον ἀκυρώσεως.

Τὸ ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ π. δ) τος τῆς 27.6.1932 καθιερωθὲν ὀκτάωρον ἡμερησίας ἐργασίας ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον τῆς χρονικῆς ἀπασχολήσεως τῶν μισθωτῶν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύεται μὲν ἡ πέραν τοῦ ὁρίου τούτου καθιέρωσις ἡμερησίας χρονικῆς ἀπασχολήσεως, δὲν ἀποκλείεται ὅμως ἡ δι' ἀτομικῶν ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἡ διὰ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθιέρωσις ἡμερησίας χρονικῆς ἀπασχολήσεως κάτω τοῦ ἐν λόγῳ ὁρίου, ὁσάκις τοῦτο δικαιολογεῖται ἐξ εἰδικῶν λόγων.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ὥρισε τὴν κατὰ Σάββατον ἐργασίαν τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων μειωμένην εἰς 6 ὥρας, ἐπὶ τῷ λόγῳ, ὅτι, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας αὐτῶν, οὖσης βαρείας καὶ καταβαλλούσης ὑπερβαλ-

λόντως τήν ἐργατικήν των δύναμιν, ἐπιβάλλεται, ὅπως διευρυνθῇ ὁ συναλικὸς χρόνος ἀναπαύσεως αὐτῶν ἀπὸ τοῦ Σαββάτου μέχρι τῆς ἐκ νέου ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας των κατὰ τὴν Δευτέραν. Νομίμως συνεπῶς καὶ ἠτιολογημένως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐμείωσε τὰς κατὰ τὸ Σάββατον ὥρας ἐργασίας καὶ δὴ χωρὶς νὰ περικόπτῃ τὸ ἡμερομίσθιον τῆς ἡμέρας ταύτης, δεδομένου ὅτι τυχὸν περικοπὴ τοῦ ἡμερομισθίου δὲν θὰ ἐνηρμονίζετο πρὸς τὸν ὡς ἄνω ἐπιδιωχθέντα διὰ τῆς μειώσεως τῶν ὡρῶν ἐργασίας σκοπόν. Ἀπορριπτέος ἄρα εἶναι ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 21091/2990 τῆς 3.8.1946 κανονιστικὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 142/1946, τεῦχος Β') προβλέπει πρόσθετον ἀποζημίωσιν δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, τοῦ ἀποστελλομένου προσκαίρως δι' ἐργασίαν ἐκτὸς τῆς ἕδρας του, ἀνεξαρτήτως ὅμως τῆς ἀποζημιώσεως ταύτης διὰ τὴν ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν δύναται συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ ὁρίζῃ πρόσθετον ἀποζημίωσιν καὶ μόνον διὰ τὴν ἐκτὸς ἕδρας παροχὴν ἐργασίας. Συνεπῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 4 διάταξις τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ τῆς δι' αὐτῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν «εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης ἤθελε μεταφέρει τοὺς ἐργαζομένους ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ τῶν λοιπῶν πόλεων καὶ εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν 10 χιλιομέτρων ἀπ' αὐτῶν, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν προσαυξήσεως ἐξ 20% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων», δὲν ἀντίκειται εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν ὑπ' ἀριθ. 21091/2990 ἔτους 1946 κοινὴν ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας. Οὐδ' ἦττον ἡ διάταξις αὕτη, ἐξεταζομένη ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 5 σκέψιν τῆς ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς, καθ' ἣν ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς ὡς ἄνω προσαυξήσεως χωρεῖ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς μεταβολῆς τοῦ τόπου τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ καὶ πάντως οὐχὶ ἐν ἐξαρτήσει πρὸς τὸν τόπον τῆς ἀστικῆς αὐτοῦ κατοικίας, καταλείπει ἀμφιβολίας ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τοῦ τόπου ἐργασίας καὶ ὡς πρὸς τὰ κριτήρια, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων προσδιορίζεται ὁ τόπος οὗτος. Ἀκυρωτέα συνεπῶς ἀποβαίνει ἡ περὶ ἧς πρόκειται διάταξις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς ἀποσαφηνίσεως αὐτῆς ἀπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀπόψεως.

Ἡ διάταξις τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ἣν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ὁρίζονται ἀναδρομικῶς μέν, καὶ δὴ ἀπὸ 14.4.1963, εἰς τὰ προϊσχύοντα τοιαῦτα αὐξηθέντα κατὰ 3%, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως (27. 3.1964) καὶ ἐφεξῆς εἰς ἔτι ἀνώτερα ἐπίπεδα, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ εἰς τὴν κατ' ἀρχὴν ἀναδρομὴν τῆς αὐξήσεως εἶναι νόμιμος, διότι τὰ ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὁριζόμενα ἡμερομίσθια δέον, κατὰ νόμον, νὰ ἀνατρέχωσιν εἰς τὸν χρόνον τῆς λήξεως τῶν νομίμων προθεσμιῶν, ἐντὸς τῶν ὁποίων δέον νὰ περατοῦται ἡ ὅλη ἐνώπιον τῶν διαιτητικῶν ἐπιτροπῶν διαδικασία, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ εἰς τὸ ποσοστὸν τῆς ἀναδρομικῆς αὐξήσεως τοῦτο, καθ' ὃ μικρότερον τῶν διὰ τὸ μέλλον ὁριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ἀλυσιτελῶς καὶ συνεπῶς ἀπαραδέκτως προσβάλλεται ὑπὸ τῶν αἰτουσῶν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων. Ἀπορριπτέος ἄρα εἶναι ὁ σχετικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθορίσασα ἐξ ὑπαρχῆς καὶ ἐν τῷ συνόλῳ, κατόπιν τῆς ἀναφορείσης συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας, περιέλαβε διάταξιν, ὑπ' ἀριθ. 8, καθ' ἣν δὲν θίγονται αἱ μὴ τροποποιούμεναι ὑπ' αὐτῆς διατάξεις τῆς ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων. Ἐν ὄψει συνεπῶς τῆς ὡς ἄνω ἐξ ὑπαρχῆς καὶ γενικῆς ρυθμίσεως τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν, εἰς ἣν προέβη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἡ ρηθεῖσα διάταξις αὐτῆς ὑπ' ἀριθ. 8 ἀποτελεῖ κατ' οὐσίαν ἐπανάληψιν τῶν ἐν ἰσχύϊ διατηρουμένων δι' αὐτῆς διατάξεων τῆς εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθισταμένων οὕτω διατάξεων τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ παραδεκτῶς, ὡς ἐκ τούτου, προσβαλλομένων διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Τὸ ἄρθρον 10 τῆς ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς 11. 12.1958, ὁρίζον παρακράτησιν ἡμίσεως ἡμε-

ρομισθίου εἰς θάρος ἑκάστου ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν, ὡς ἐτησίαν εἰσφορὰν αὐτοῦ ὑπὲρ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, εἶναι μὴ νόμιμον, διότι τὸ θέμα τῆς εἰσφορᾶς τῶν μισθωτῶν ὑπὲρ τῶν ἐπαγγελματικῶν αὐτῶν ὀργανώσεων δὲν ἐμπίπτει εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καὶ δὲν δύναται νὰ καταστῇ ἀντικείμενον διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ἐπίσης τὸ ἄρθρον 8 § 1 αὐτῆς, ὡς ἄνω, ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως, ὑποχρεοῦν τοὺς ἐργοδότας, ὅπως κατὰ τὴν πρόσληψιν νέου ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ποσοστὸν μέχρις 20% ἐξ αὐτοῦ προσλαμβάνουν ἐκ τῶν εἰς τὴν δύναμιν τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων ἀνηκουσῶν ὀργανώσεων, εἶναι μὴ νόμιμον, διότι οὐδὲ τοῦτο ἀποτελεῖ θέμα ἀναγόμενον εἰς τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας καὶ δὲν δύναται νὰ καταστῇ ἀντικείμενον διαιτητικῆς ἀποφάσεως. Ὁμοίως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 3 - 7 τῆς εἰρημένης ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, προβλέπουσαι τὴν χορήγησιν ἐπαγγελματικῶν βιβλιαρίων παρ' ὡρισμένων Ἐπιτροπῶν, εἶναι μὴ νόμιμοι, καθ' ὅσον ἀφορῶσιν εἰς τὴν σύστασιν τῶν προβλεπομένων διοικητικῶν ἐπιτροπῶν, διότι διὰ τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων δὲν δύναται νὰ συνιστῶνται διοικητικὰ ὄργανα μετ' ἰδίας ἀρμοδιότητος, οἷα αἱ Ἐπιτροπαὶ αὗται.

Ὁ δια τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενος λόγος περὶ ἀκυρότητος τοῦ ἄρθρου 9 τῆς μνημονευθείσης ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' οὗ ὁρίζεται ὁ τρόπος καὶ ὁ τύπος καταβολῆς τοῦ δώρου Χριστουγέννων καὶ Πάσχα εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας οἰκοδόμους διὰ τοῦ καθιερουμένου «δωροσήμου οἰκοδόμων», ἀπορριπτέος εἶναι ὡς ἀόριστος, ἅτε μὴ προσδιοριζομένης οὔτε τῆς ζημίας, ἣν λόγῳ τῆς τοιαύτης ρυθμίσεως ὑφίστανται οἱ αἰτοῦντες ἐργοδόται, οὔτε τῆς αἰτίας, δι' ἣν τὸ ἄρθρον τοῦτο εἶναι μὴ νόμιμον.

Καὶ ὁ ἕτερος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν εἶναι μὴ νόμιμον τὸ ἄρθρον 12 § 2 τῆς ρηθείσης ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθ' ἃ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ταύτης ἔπαυσεν ἰσχύουσα ἡ ἀπὸ 27.6.1957 προγενεστέρα συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν αὐτῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, εἶναι ἐπίσης ἀπορριπτέος. Διότι καὶ ἂν ἡ ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, μὴ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955, οὐδὲ ὑπογραφεῖσα παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, δὲν ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ τὴν προγενεστέραν ἀπὸ 27.6.1957 ἐθνικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ὡς ὑπογραφεῖσαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐν πάσῃ περιπτώσει τὴν προγενεστέραν ταύτην ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικὴν σύμβασιν ἠδύνατο νὰ καταργήσῃ καὶ νομίμως κατήργησεν ἡ ἤδη προσβαλλομένη διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἥτις ἐκηρύχθη ὑποχρεωτικὴ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ ἡ ὁποία, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, περιέλαβεν ὡς ἰδίαν διάταξιν τὴν μὴ τροποποιηθεῖσαν ὑπ' αὐτῆς καταργητικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 12 § 2 τῆς ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις δέον νὰ γίνῃ ἐν μέρει δεκτή.

Διὰ ταῦτα

Δέχεται ἐν μέρει τὴν ὑπὸ κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ 1) τοὺς ὑπ' ἀριθ. 4 καὶ 5 ὅρους τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 22310/1229 τῆς 21.3.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 112, τεῦχος Β') καὶ τοὺς ταυταρίθμους ὅρους τῆς διὰ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως ἐγκριθείσης ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀποφάσεως τῆς Δευτεροβαθμίου Διαιτητικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας, 2) τὰ ἄρθρα 3 - 7, 8 §§ 1 καὶ 10 τῆς ἀπὸ 11.12.1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων.

Ἀπορρίπτει ὡς πρὸς τὰς ἄνω ἀκυρουμένας διατάξεις τὴν παρέμβασιν τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων.

ΙΔΙΩΤΙΚΟΙ ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ

ΔΙΑΧΩΡΙΣΜΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΑΠΟ ΕΡΓΑΤΟΥ

Έφαρμογή διατάξεων άρθρου 1 Ν.Δ. 2655/1953

Θεώρησις ως ιδιωτικού υπαλλήλου παντός προσώπου, κατά κύριον επάγγελμα ασχολουμένου επί αντιμισθία, ανεξαρτήτως τρόπου πληρωμής, εις υπηρεσίαν ιδιωτικού καταστήματος, γραφείου ή εν γένει επιχειρήσεως ή οιασδήποτε εργασίας και παρέχοντος εργασίαν αποκλειστικώς ή κατά κύριον χαρακτήρα μή σωματικήν.—Στοιχεία διαχωρισμού ιδιωτικού υπαλλήλου από εργάτου.

Τὸ ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἀπησχολήθη ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του (ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 14113/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν) ὑπῆρξεν, ἂν ἡ ἐν τῇ ἀποφάσει περιγραφομένη ἐργασία τοῦ παρέχοντος ταύτην ἐμπίπτῃ εἰς τὰ ἰδιαίτερα ἐκ τοῦ νόμου γνωρίσματα τοῦ μισθωτοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

[Ἡ ἔννοια τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου εἶναι ἔννοια νομική. Α.Π. 68/1942, ΕΕΔ 1, 529, Α.Π. 240/1949, ΕΕΔ 8, 492, καὶ ἑπομένως ἡ ἀπόφασις τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 17 Πολιτικῆς Δικονομίας].

Διάταξις, ἡ ὁποία ὁρίζει τὰ γενικὰ στοιχεῖα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, εἶναι ἡ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 (ΕΕΔ 12, 1212), ἡ ὁποία ἀντικατέστησε τὰ ἀρχικὰ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918 καὶ ἄρθρον 11 νόμου 2112/1920.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν γενικῶν τῆς διατάξεως γνωρισμάτων τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, νὰ παρέχῃ δηλαδὴ ὁ μισθωτὸς ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν, καλεῖται εἰς ἑκάστην συγκεκριμένην περίπτωσιν ὁ δικαστὴς νὰ διαχωρίσῃ τὸν ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον ἀπὸ τὸν ἐργάτην, σχηματίζων τὴν κρίσιν του ἐκ τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ ἐπὶ τῇ βάσει καὶ τῶν ἐκ τῆς κοινῆς πείρας διδαγμάτων. (Ἴδετε νομολογικὰ δεδομένα ἐπὶ τοῦ θέματος ἐν ΕΕΔ 14, 1209 ἐπ., ἔνθα ἀναφέρονται περιπτώσεις μισθωτῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν).

Συμβαίνει ὅμως εἰς περιπτώσεις νὰ καταβάλληται ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως του ἐργασία σωματικὴ καὶ πνευματικὴ συγχρόνως, ὁπότε πρέπει νὰ ἐρευνᾶται ποῖον τὸ πρέχον εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν στοιχεῖον, νὰ ἐρευνᾶται δηλαδὴ ἑκάστοτε ποῖα εἶναι κατὰ τὸν ἐργάσιμον χρόνον ἡ κυρία ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 14, 1210, ΕΕΔ 24, 1064, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν νομολογίαν, Α.Π. 240/1965, εἰσηγητὴς Δ. Ραζέλος, ΕΕΔ 24, 1044).

Τοῦτο πρέπει νὰ ἀναφέρηται σαφῶς ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας, διότι, ἄλλως, καθίσταται ἀνέφικτος ὁ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἔλεγχος περὶ τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655/1953) καὶ ἡ ἀπόφασις εἶναι ἀναιρετέα, ὡς στερουμένη νομίμου βάσεως (Α.Π. 240/1965, ἐνθ' ἀνωτ.).

Ἀρείου Πάγου 395/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Λαγιακόπουλος, Κ. Μαλλούχος

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 3514/1928 (ἄρθρον 10 ν. 1234), ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ὁρίζει, ὅτι «ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ παρόντος νόμου θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον, κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀσχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν. Δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, μεταλλευτικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ὡς ἐργάτης ἢ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχει ὑπηρετικὰς ἐν γένει ὑπηρεσίας».

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω τοῦ νόμου ὁρισμῶν προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινος ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου σκοπεῖται ἡ φύσις τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου προσήκει εἰς τὸν ἀσκοῦντα ἐργασίαν προεχόντως πνευματικήν.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν

Πρωτοδικείον, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη ἀνελέγκτως ὡς βεβαιωθέντα τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: Ὅτι ὁ ἀναιρεσείων (ἐνάγων καὶ ἐκκαλῶν) προσελήφθη παρὰ τῆς ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας Χαρτοποιΐας κατὰ τὸ ἔτος 1933, ἐπὶ συμβάσει ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης εἰς τὸ ἐν Λίγίῳ ἐργοστάσιόν της. Ἀπὸ δὲ τοῦ θέρους 1935 ἐκπαιδευθεὶς μερίμνῃ Γερμανῶν μηχανικῶν ἐπὶ δίμηνον εἰς τὸν χειρισμὸν περιτυλικτικῆς καὶ κοπτικῆς μηχανῆς χάρτου τύπου Γκαίμπελ (Goebel), εἰργάσθη ἔκτοτε συνεχῶς μέχρι τῆς συνταξιοδοτήσεώς του, ἤτοι μέχρις 27 Φεβρουαρίου 1962, ὡς ὁδηγὸς τῆς μηχανῆς ταύτης, καθὼς καὶ τῶν μεταγενεστέρως ἐγκατασταθεισῶν εἰς τὸ ἄνω ἐργοστάσιον ἰδίου ἀκριβῶς τύπου μηχανῶν Νο 2 καὶ Νο 3, χρησιμοποιῶν ἑκάστοτε καὶ ἕτερον ἐργάτην ὡς βοηθόν. Ἡ ὡς ἄνω μηχανὴ τύπου Γκαίμπελ εἶναι ἁπλῆ καὶ χρησιμοποιεῖται διὰ τὴν διαδρομὴν τοῦ πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς ἕτερα μηχανήματα χάρτου καὶ διὰ τὴν κοπὴν ρόλων χάρτου μεγάλων διαστάσεων εἰς ρόλους μικροτέρων διαστάσεων, ἀναλόγως τῶν ὑποδείξεων τοῦ προϊσταμένου τοῦ τμήματος, ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ὁποίου ἐτέλει ὁ ἀναιρεσείων. Ἡ ἐργασία του δὲ εἰδικώτερον συνίσταται εἰς τὰς ἀκολούθους ἐπὶ μέρους ἐργασίας: 1) Ἅμα τῇ παραδόσει ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου - ἐργοδηγοῦ εἰς τοῦτον τῆς ἐπὶ μιᾶς καρτέλλας σημειουμένης παραγγελίας μὲ τὰς διαστάσεις καὶ τὸ βάρος τοῦ χάρτου ὁ ἀναιρεσείων μετέβαινε μετὰ τοῦ βοηθοῦ του εἰς τὴν ἀποθήκην χάρτου, παρελάμβανεν ἐκεῖθεν τὸν ἀνάλογον εἰς ποιότητα καὶ βάρος χάρτην, ἀμφότεροι δὲ μετέφερον τὸν χάρτην τοῦτον καὶ τὸν ἐτοποθέτουν ἐπὶ τῆς μηχανῆς. Εἶτα δὲ ἔθετεν ὁ ἀναιρεσείων ταύτην εἰς κίνησιν δι' ἁπλουστάτου χειρισμοῦ, ἀφοῦ προηγουμένως ἐρρύθμιζε δι' ἁπλῆς μηχανικῆς μετακινήσεως μιᾶς χειρολαβῆς τὴν θέσιν τῶν λεπίδων (μαχαίρια) διὰ τὴν ὑπὸ τῆς μηχανῆς κοπὴν τῶν ρόλων τοῦ χάρτου εἰς παραγγελθείσας διαστάσεις. Μετὰ τὴν κοπὴν καὶ διαδρομὴν τοῦ χάρτου ἀπὸ τὴν μηχανὴν ὁ ἀναιρεσείων μετὰ τοῦ βοηθοῦ του μετέφερε τὸν χάρτην εἰς τὸν ὡρισμένον δι' αὐτὸν χῶρον καὶ ἐν συνεχείᾳ παρελάμβανεν ἄλλην ποσότητα χάρτου διὰ τὴν ἐκ νέου λειτουργίαν τῆς ρηθείσης μηχανῆς. Αἱ πρὸς τὸν ἀναιρεσείοντα διδόμεναι ἔγγραφοι παραγγελίαι ἦσαν στερεότυποι καὶ δὲν ἀπῄτουν διὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ κατανόησίν των ἰδιαιτέραν τινὰ πνευματικὴν ἐργασίαν. Κατὰ δὲ τὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς ὁ ἀναιρεσείων ἀπησχολεῖτο μόνον ὅταν ὁ ρόλος τοῦ χάρτου εἶχε τοποθετηθῇ εἰς τὴν δι' αὐτὸν προωρισμένην θέσιν καὶ ἠκολούθει τὰς ἐντολὰς καὶ ὁδηγίας τοῦ προϊσταμένου τοῦ τμήματος, ὅστις ἦτο ὑπεύθυνος διὰ τὴν καλὴν λειτουργίαν ταύτης. Διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν, ὡς περαιτέρω ἐδέχθη τὸ Πρωτοδικεῖον, οὐδαμῶς ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ ἐνεργῶν αὐτὰς εἶναι κάτοχος θεωρητικῶν γνώσεων ἢ ἐπιστήμης, ἀλλ' ἁπλῶς ἀπαιτεῖται ἡ ὕπαρξις πείρας, ἡ ὁποία ἀποκτᾶται ἐντὸς μικροῦ χρονικοῦ διαστήματος διὰ καταλλήλου καθοδηγήσεως (ἐκπαιδεύσεως) περὶ τὸν χειρισμὸν καὶ τὴν λειτουργίαν τῆς ὡς εἴρηται μηχανῆς. Ὁ ἀναιρεσείων, πλέον τῶν ἀνωτέρω, μετὰ τὸ πέρας τῆς ἐργασίας του ἐπεκόλλει ἐπὶ ἑκάστου ἐπεξεργαζομένου ρόλου χάρτου μίαν ἐτικέτταν ἐντύπου, εἰς τὴν ὁποίαν συνεπλήρωνε, κατ' ἀντιγραφὴν τῆς δοθείσης εἰς αὐτὸν παραγγελίας, τὰ στοιχεῖα τοῦ βάρους, διαστάσεων καὶ ποιότητος τοῦ χάρτου, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐσημείωνε ταῦτα εἰς τὸ βιβλίον παραγωγῆς χάρτου, ὑπογράφων εἰς τὴν ἀντίστοιχον στήλην. Ἡ ἐργασία αὕτη ἀπῄτει ἐλάχιστα λεπτὰ τῆς ὥρας καθ' ἑκάστην, ἐνῷ ἡ κυρία ἀπασχόλησίς του ἦτο ἡ μεταφορὰ τοῦ χάρτου, ἡ τοποθέτησις τούτου εἰς τὴν μηχανὴν καὶ ἡ παρακολούθησις ἐὰν ὁ ρόλος τοῦ χάρτου εἶχε τοποθετηθῇ εἰς τὴν δι' αὐτὸν προωρισμένην θέσιν κατὰ τὴν λειτουργίαν τῆς μηχανῆς. Ὑπὸ τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ κυρία ἀπασχόλησις τοῦ ἀναιρεσείοντος ἦτο χειρισμός, ρύθμισις καὶ παρακολούθησις τῆς κανονικῆς λειτουργίας τῆς περιτυλικτικῆς καὶ κοπτικῆς μηχανῆς χάρτου τύπου Γκαίμπελ, ἀπαιτοῦσα ἰδιάζουσαν ἐμπειρίαν, ἀποκτωμένην κατόπιν εἰδικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπὶ μῆνας ὑπὸ εἰδικῶν, ἡ καθοδήγησις τοῦ παρέχοντος σωματικὴν ἐργασίαν βοηθοῦ του, ἡ συμπλήρωσις τῶν εἰδικῶν ἐντύπων πινακίδων (ἐτικεττῶν) διὰ τῶν ἐνδείξεων τοῦ βάρους, διαστάσεων καὶ ποιότητος τοῦ περιτυλιχθέντος καὶ κοπέντος χάρτου καὶ ἡ σημείωσις τούτων εἰς τὸ τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς χάρτου, βεβαιουμένων διὰ τῆς ὑπογραφῆς του. Ἡ ὡς ἄνω δὲ ἐργασία του ἦτο κατὰ κύριον χαρακτῆρα πνευματικὴ καὶ ὅλως παρεπομένως σωματική. Ὡς ἐκ τούτου ὁ ἀναιρεσίβλητος θεωρεῖται ὅτι εἶχε τὴν ἰδιότητα ἰδιωτικοῦ ὑ-

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ

ΠΑΡΑΓΡΑΦΗ ΜΙΣΘΟΥ ΕΚ ΤΩΝ ΠΕΡΙ ΑΔΙΚΟΠΡΑΞΙΑΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας

Δέσμευσις ὑπὸ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων.—Ἀπόδοσις τῆς ὠφελείας τοῦ ἀδικοπραγήσαντος μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, κατ' ἄρθρον 938 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Ποινικὸν ἀδίκημα ἡ καθυστέρησις ἀποδοχῶν μισθωτῶν κατ' Α.Ν. 690/1945.—Παράλειψις καταβολῆς ἀποδοχῶν, προβλεπομένων ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀπόδοσις περιελθόντος μετὰ παραγραφὴν ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας.

Ἐπρόκειτο περὶ ἐφαρμογῆς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον ὡς πρὸς τὴν ἐξ αὐτῆς δέσμευσιν ἠκολούθησε τὰ τελευταίως ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου νομολογηθέντα (Ἴδετε ΕΕΔ 25, 5 ἐπ., ἐκεῖ καὶ σημειώσεις μας).

Ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν Δικαστηρίων, διότι κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 250 ἐδάφιον 17 Ἀστικοῦ Κώδικος οἱ μισθοὶ παραγράφονται μετὰ πενταετίαν, ἀντιμετωπίσθη τὸ ζήτημα, ἂν δύναται νὰ ζητηθῇ ὁ μισθὸς μετὰ τὴν ὡς ἄνω παραγραφὴν διὰ τῆς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς (ἄρθρον 904 Α.Κ.), ὁπότε ἡ ἀπαίτησις θὰ ὑπῆγετο εἰς τὴν 20ετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ.

Ἀλλὰ τοῦτο δὲν ἐγένετο δεκτὸν (Α.Π. 142/1963, εἰσηγητὴς Α. *Ῥιζάκης*, ΕΕΔ 22, 556, καὶ ἄλλαι), διότι, διὰ νὰ ὑφίσταται ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ., πρέπει ὁ πλουτισμὸς νὰ ἐπῆλθεν ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἐνῷ, παραγραφομένης τῆς ἀξιώσεως δυνάμει διατάξεως τοῦ νόμου, ὁ πλουτισμὸς ἐπῆλθεν ἐκ νομίμου αἰτίας.

Τοῦτο, κατὰ τὴν ἀνωτέρω ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν, συνάγεται κατ' ἀντιδιαστολὴν καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ., καθ' ἣν καὶ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῆς παραγραφῆς τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀξιώσεως (ἄρθρον 937) ἐξακολουθεῖ νὰ παρίσταται οὐχὶ ἀδικαιολόγητος φυσικὴ ἔνοχή, ἀλλὰ νόμιμος ὑποχρέωσις τοῦ ἐξ ἀδικοπραξίας ὑπευθύνου εἰς ἀποζημίωσιν πρὸς ἀπόδοσιν εἰς τὸν ἀδικηθέντα τοῦ περιελθόντος.

Τίθεται ἤδη θέμα ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 938 Α.Κ., ὡς ὑποκειμένης κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου καὶ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας. (Ἴδετε ὅμως *Κ. Ι. Δημάκην*, ἀνωτέρω, σελ. 1241).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16321/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Θ. Μέκκαλης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Σπινέλλης, Π. Καλδῆς

Ὡς ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἐργατικῆς διαφορᾶς προκύπτει, ὁ ἐφεσίβλητος ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἰδιωτικοῦ δικαίου, δυνάμει τῆς ὁποίας ἀπησχολήθη ἀπὸ 18.1.1958 ἕως 29.6.1965 ὡς τεχνίτης μπετὸν εἰς τὰ ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης ἐναγομένης Ἑταιρείας (Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ὑδάτων τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων) ἐκτελούμενον οἰκοδομικῆς φύσεως ἔργον, ἠτήσατο τὴν καταψήφισιν αὐτῆς εἰς τὴν εἰς τοῦτον πληρωμὴν διαφορᾶς, προκυπτούσης μεταξὺ τῶν καταβληθέντων καὶ καταβλητέων ἡμερομισθίων τῆς χρονικῆς περιόδου μετὰ τὸν διὰ τῶν ἐγγράφων προτάσεων γενόμενον περιορισμόν, ἀπὸ 18.1.1958 ἕως 30.11.1963, ἀνερχομένης ἐν συνόλῳ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 12.748 δραχμῶν, ποσόν, ὅπερ ἐζημιώθη οὗτος ἐκ τῆς παρανόμου καὶ ὑπαιτίου παρακρατήσεως τούτου ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης Ἑταιρείας κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα. Κατὰ τῆς δεχθείσης καθ' ὁλοκληρίαν τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως παραπονεῖται ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της, αἰ-

---

παλλήλου καὶ οὐχὶ ἐργάτου. Ἄλλως ἔθεν κρίναν τὸ ἐκδὸν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν δικαστήριον καὶ ἀπορρίψαν, κατ' ἐπικύρωσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν ὅπως ἀναγνωρισθῇ ἡ παρασχεθεῖσα ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον ἐργασία του ἀπὸ τοῦ ἔτους 1935 μέχρι τοῦ 1962 ὡς ὁδηγοῦ περιτυλικτικῆς καὶ κοπτικῆς μηχανῆς χάρτου τύπου Γκαϊμπὶλ Νο 1, ὡς προεχόντως πνευματικῆ, ἤτοι ὑπηρεσία ὑπαλλήλου καὶ οὐχὶ ἐργάτου, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 1234, ὡς ἤδη ἰσχύει, ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, καὶ ἐντεῦθεν ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

τουμένη, διά τούς περί ών κατωτέρω λόγους τήν μεταρρύθμισίν της έπί τῷ τέλει άπορρίψεως τῆς άγωγῆς.

Έκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν άρθρων 1, 2 §§ 1-3, 5 §§ 1-3, 7 §§ 1 καί 3 καί 23 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περί τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν έργασίας» σαφῶς προκύπτει, ότι αί έθνικαί όμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις έργασίας ύποχρεοῦσιν, ώς έκ τοῦ τοιούτου χαρακτῆρος αύτῶν καί άνευ συνδρομῆς έτέρου τινός ή όρου ή προϋποθέσεως, πάντας τούς έργοδότας καί μισθωτούς τοῦ είς ό άφορῶσιν αύται έπαγγέλματος ή καί τῶν συναφῶν πρός αύτό κλάδων καί άν δέν άνήκουν οὗτοι είς τάς συμβληθείσας έπαγγελματικάς όργανώσεις. Ώς έθνική δέ όμοιοεπαγγελματική χαρακτηρίζεται ή συλλογική σύμβασις έργασίας, όταν είς τήν κατάρτισιν καί ύπογραφήν ταύτης, ήγουν δεσμευτικῶς τῶν έργοδοτῶν καί μισθωτῶν όλοκλήρου τῆς χώρας, έν σχέσει πρός ώρισμένον έπάγγελμα, ή τούς συναφείς πρός αύτό κλάδους, άπέβλεψαν αί συμβληθεῖσαι όργανώσεις, ότε έχει αύτη τήν εύρυτέραν ώς άνω έφαρμογήν, έάν αί όργανώσεις αύται είναι γενικωτέρας σημασίας, ύπό τήν έννοιαν ότι καλύπτουν, ώς έκ τῆς εύρύτητος τοῦ έπιδιωκομένου διά τοῦ καταστατικοῦ των σκοποῦ, πληρέστερον τά έπαγγελματικά συμφέροντα τῶν είς ούς ή συλλογική αύτη σύμβασις άναφέρεται έργοδοτῶν καί μισθωτῶν, τούς όποίους θεωροῦνται ότι έκπροσωποῦν αί τοιαῦται γενικωτέρας φύσεως όργανώσεις, καίτοι μή άποτελοῦντας μέλη αύτῶν καί χωρίς νά άπαιτῆται διά τήν καί έπί τούτων κατ' έπέκτασιν έφαρμογήν των, ὅπως συντρέχωσιν αί διά τάς τοπικάς όμοιοεπαγγελματικάς καί τάς είδικάς συλλογικάς συμβάσεις όριζόμεναι έν άρθρῳ 5 §§ 1 καί 3 προϋποθέσεις. Έπί τῇ βάσει τούτων ή κατατεθεῖσα είς τό Είρηνοδικεῖον Άθηνῶν τήν 24 Μαρτίου 1962 καί κοινοποιηθεῖσα αύθημερόν είς τόν έπί τῆς Έργασίας Ύπουργόν, άπό 14 Μαρτίου 1962 συλλογική σύμβασις έργασίας «περί ὅρων έργασίας καί άμοιβῆς τῶν πάσης φύσεως έργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων καί συναφῶν έπαγγελμάτων», καταρτισθεῖσα καί ύπογραφεῖσα μεταξύ άφ' ένός τοῦ έκπροσώπου τῆς Πανελληνίου Όμοσπονδίας Έργοληπτῶν Οἰκοδόμων καί άφ' έτέρου τῶν έκπροσώπων τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Έργατῶν Έλλάδος καί Πανελληνίου Όμοσπονδίας Έργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων, αἵτινες όργανώσεις έκπροσωποῦσιν, ώς ρητῶς καί έν άρθρῳ 7 τῆς συλλογικῆς ταύτης συμβάσεως δηλοῦται καί έν προκειμένῳ έξ άπάντων άνεξαιρέτως τῶν παρ' άμφοτέρων τῶν διαδίκων έπικαλουμένων καί προσκομιζομένων έγγράφων καί τῆς όλης διαδικασίας έβεβαιώθη, πάντας τούς έργοδότας καί μισθωτούς τοῦ έπαγγέλματος όλοκλήρου τῆς χώρας, μή άμφισβητηθείσης τῆς τοιαύτης άντιπροσωπευτικῆς αύτῶν ίκανότητος κατά τήν προβλεπομένην έν άρθρῳ 23 § 1 τοῦ προμνησθέντος νόμου 3239/1955 διαδικασίαν, φέρει τόν χαρακτῆρα, ώς έκ τοῦ ὅλου περιεχομένου της προκύπτει, τῆς έθνικῆς όμοιοεπαγγελματικῆς, καθ' ὑπαφθείσης μεταξύ τῶν γενικωτέρας σημασίας όργανώσεων τούτων καί άφορώσα είς τούς μισθωτούς ώρισμένου έπαγγέλματος καί τῶν συναφῶν πρός αύτό κλάδων ὅλης τῆς χώρας (Α.Π. 790/1964, ΕΕΔ 24, 343 καί άντ. 300/1963, ΕΕΔ 24, 795) καί ώς τοιαύτη δεσμεύει τήν έκκαλοῦσαν έργοδότριαν Έταιρείαν καί άν έτι δέν μετέχῃ αύτη τῆς συμβληθείσης ώς άνω όργανώσεως έργοδοτῶν Πανελληνίου Όμοσπονδίας Έργοληπτῶν Οἰκοδόμων (πρβλ. καί Α.Π. 526/1965, ΕΕΔ 25, 6). Ταῦτα ὀθεν έν τοῖς άνω δεχθεῖσα καί ή προσβαλλομένη άπόφασις ούδόλως έσφαλε περί τήν έρμηνείαν καί έφαρμογήν τῶν προπαρατεθεισῶν τοῦ νόμου διατάξεων καί τήν έκτίμησιν τῶν προσαχθεισῶν άποδείξεων, ὁ δέ περί τοῦ άντιθέτου πρῶτος τῆς ὑπό κρίσιν έφέσεως λόγος εἶναι άβάσιμος καί άπορριπτέος.

Έκ τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 938 τοῦ Α.Κ., όριζούσης ότι «ὁ έξ άδικοπραξίας ὀφειλών άποζημίωσιν ὑποχρεοῦται κατά τάς διατάξεις περί άδικαιολογήτου πλουτισμοῦ είς άπόδοσιν τοῦ περιελθόντος αύτῷ καί άν έτι ή έκ τῆς άδικοπραξίας άπαίτησις παρεγράφη», συνδυαζομένης πρός τάς τοιαύτας τῶν άρθρων 904, 908, 909 καί 937 τοῦ ἰδίου Κώδικος, σαφῶς προκύπτει, ότι μετά τήν παραγραφήν τῆς έκ τῆς άδικοπραξίας άπαιτήσεως άποζημιώσεως κατά τοῦ άδικοπραγήσαντος παραμένει ή έκ τυχόν ὑπάρχοντος άδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συνεπεία τῆς άδικοπραξίας εύθύνη τούτου πρός άπόδοσιν τῆς ὠφελείας, κατά τάς διατάξεις τῶν άρθρων 904 έπόμ. Α.Κ. (Α.Π. Όλομ. 427/1964, ΕΕΔ 23, 856, Α.Π. 511/1964 καί 626/1964, ΕΕΔ 23, 1055, 1363).

Έτέρωθεν έκ τῆς παραγράφου 1 τοῦ άρθρου μόνου τοῦ ά.ν. 690 τῆς 4)5 Δεκεμβρίου 1945, καθ' ἣν πᾶς έργοδότης ή διευθυντής ή έπί οἱῳδήποτε τίτλῳ έκπρόσωπος οἱασδήποτε έπιχειρήσεως, έκμεταλλεύσεως ή έργασίας, μή καταβάλλων έμπροθέσμως είς τούς παρ' αύτῷ άντί μισθοῦ άπασχολουμένους τάς έκ τούτου, ὡς έκ τῆς σχέσεως έργασίας, ὀφειλομένας άποδοχάς ή πάσης φύσεως χορηγίας, τάς καθωρισμένας ὑπό τῆς συμβάσεως έργασίας ή τῆς ὑπαλληλικῆς

συμβάσεως, είτε ὑπό συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, είτε ὑπό διοικητικῶν πράξεων, είτε ὑπό τοῦ νόμου ἢ ἔθιμου, τιμωρεῖται, ἐπὶ τῇ μηνύσει τῶν ἐνδιαφερομένων ἢ τῶν ὀργάνων τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἢ τῆς οἰκείας ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως τῶν μισθωτῶν διὰ φυλακίσεως κλπ., συνάγεται σαφῶς, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παράλειψις καταβολῆς ἀποδοχῶν προβλεπομένων ὑπό τινος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δεσμευούσης αὐτόν, συνιστᾷ ἀδίκημα (Α.Π. 241/1961, Ἑλλην. Δικ. 2, 954, Α.Π. 10/1959, Ἀρχ. Νομολογίας Ι, 266). Καὶ ναὶ μὲν ἡ τοιαύτη παράλειψις ἀποτελεῖ καὶ ἀθέτησιν συμβατικῆς ὑποχρεώσεως, οὐχ ἧττον ὅμως τοῦτο οὐδόλως ἀποκλείει τὴν παράλληλον στοιχειοθέτησιν ἀδικήματος, δεδομένου ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ ἀθέτησις ἐνοχικῆς ὑποχρεώσεως περιέχει ἐκ παραλλήλου καὶ ὅρους ἀδικοπραξίας (ἄρθρον 914 Α.Κ.) ὑφίσταται συρροὴ ἀξιώσεων (ἐκ συμβάσεως καὶ ἐξ ἀδικήματος) ὑπὲρ τοῦ δικαιούχου (πρβλ. Α.Π. 422/1958, ΝοΒ 6, 1130 καὶ Ε.Ν. 186/1961, ΕΕΝ ΚΘ', 78, Ε.Θ. 278/1961, Ἀρχ. Νομολογίας 15, 686, *Κ. Κανκᾶς*, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, ἔκδ. Β' ὑπ' ἄρθρον 914, ἀριθ. 3, σελ. 595). Ἐνταῦθα ρητέον ὅτι καθ' ἃ ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῆς πρόσθεν διατάξεως τοῦ ἀ.ν. 690/1945 πρὸς ἐκείνας τῆς παραγράφου 1 τῶν ἄρθρων 26 καὶ 27 τοῦ Ποιν. Κώδικος προκύπτει, διὰ τὴν στοιχειοθέτησιν τοῦ ὑπὸ τῆς πρώτης προβλεπομένου ἀδικήματος, ἄνευ τῆς ἁποίας δὲν δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἀξίωσις ἐξ ἀδικήματος, οὐδὲ δύναται νὰ νοηθῇ τοιαύτη ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐν περιπτώσει παραγραφῆς τῆς πρώτης, κατ' ἄρθρ. 938 τοῦ Α.Κ., ἀπαιτεῖται δόλος, μὴ ὑφιστάμενος, ὡς εἰκός, ὁσάκις ὁ ἐργοδότης τελεῖ ἐν δεδικαιολογημένῃ πεποιθήσει ὅτι δὲν ὀφείλει τὰς ὑπὸ συγκεκριμένης τινὸς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένας ἀποδοχάς, ὡς μὴ δεσμευόμενος ὑπ' αὐτῆς (πρβλ. Α.Π. 180/1963, Ποιν. Χρ. 15, 422).

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθη, ὅτι τὰ ἁρμόδια τῆς ἐκκαλούσης ὄργανα, ὡς καὶ οἱ ἐντεταλμένοι εἰς τὴν μισθοδοσίαν τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ της ὑπάλληλοι αὐτῆς, μολονότι ἐγνώριζον, ὅτι ἀπὸ 1.8.1957, ἀφ' ἧς δηλονότι ἤρξατο ἰσχύουσα ἡ δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 213 τῆς 1.6.1957 καὶ κηρυχθεῖσα ὑποχρεωτικὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27248/1089 ἔτους 1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἀπὸ 27 Ἰουνίου 1957 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἐδέσμευε καὶ τὴν ἐκκαλοῦσαν, τὸ μὲν διότι αὕτη ὑπεγράφη παρουσίᾳ τοῦ εἰδικοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας Γ. Παπανικολάου, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένου, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 §3 τοῦ ν. 3239/1955, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 66764/4697/1955 Α.Υ.Ε. (Α.Π. 352/1960, ΔΕΝ 16, 488, Α.Π. 335/1963, ΔΕΝ 19, 513), τὸ δὲ διότι διὰ τοῦ IV ὅρου αὐτῆς ρητῶς ὡρίσθη, ὅτι αὕτη ἐφαρμόζεται ἐπὶ παντὸς ἐν γένει ἐργοδότου, ἀπασχολοῦντος μὲ σχέσιν ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργατοτεχνίτας ἐκ τῶν ἐν αὐτῇ διαλαμβανομένων εἰδικοτήτων, ἐν οἷς καὶ ἡ τοῦ ἐφεσιβλήτου, δὲν κατέβαλον εἰς τὸν τελευταῖον τὸ ὑπὸ ταύτης προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον καὶ συνεπείᾳ τῆς ἐν γνώσει τούτων ταύτης παραλείψεως τῶν ὡς ἄνω ὀργάνων καὶ ὑπαλλήλων τῆς ἐκκαλούσης διὰ νὰ καταβάλωσιν αὐτῷ τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον, ἐζημιώθη οὗτος τὸ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ μνημονευόμενον χρηματικὸν ποσόν, κατὰ τὸ ἀπὸ 18.1.1958 ἕως 23.4.1962 χρονικὸν διάστημα, ἐκ δραχμῶν 9031, καὶ καθ' ὃ αὕτη κατέστη ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα εἰς βάρος τῆς περιουσίας του, ὡς ἀποφυγοῦσα ἰσόποσον δαπάνην, εἰς ἣν ἀναγκαίως θὰ ὑπεβάλλετο, καταβάλλουσα τὸ ποσὸν τοῦτο, ἐπὶ πλέον ἐκείνου ὅπερ κατέβαλεν ἤδη εἰς τὸν ἐφεσίβλητον διὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας τεχνίτου ξυλουργοῦ, ξυλοτύπου, μπετὰ ἁρμέ οἰκοδομῶν εἰς ἕτερον ὁμοίας εἰδικότητος τεχνίτην οἰκοδομῶν, ἐγκύρως ἐργαζόμενον, τοῦ ἀντιθέτου ἰσχυρισμοῦ ταύτης περὶ τοῦ ὅτι δὲν ὠφελήθη ἐκ τῆς παραλείψεως της νὰ καταβάλῃ τὸ ὑπὸ τῆς πρόσθεν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπόμενον ἡμερομίσθιον, διότι διὰ τοῦ ἄρθρου 44 τῆς ἀπὸ 22.12.1924 συμβάσεώς της μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν. 3315/1925 (Κώδ. Ζαχαροπούλου, τόμ. 15, 48), καθωρίσθη, ὅτι αἱ δαπάναι διὰ τὴν συντήρησιν καὶ ἐκμετάλλευσιν τοῦ δικτύου ὑδρεύσεως θὰ καλύπτωνται ἀπὸ τὸ ἀντίτιμον τῶν τιμολογίων, αὕτη θὰ λαμβάνῃ ἐτησίαν παγίαν ἁμοιβήν, ὁριοθεῖσαν μεταγενεστέρως διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 210/31.3.1953 Π.Υ.Σ., κυρωθείσης διὰ τοῦ ν. δ/τος 2399/1953, εἰς 65.000 $ Η.Π.Α. ἐτησίως, ὄντος μὴ νομίμου, καθ' ὅσον, συνδεθεῖσα αὕτη μετὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ἦτο ὑπόχρεως, κατ' ἄρθρ. 648 Α.Κ. καὶ ἄρθρον μόνον τοῦ ἀ.ν. 690/1945, νὰ καταβάλῃ αὐτῷ τὰ νόμιμα ἡμερομίσθια, ἀδιαφόρου ὄντος τοῦ τρόπου ἁμοιβῆς της ἢ τοῦ ἂν θὰ ἠδύνατο αὕτη νὰ ἐπιρριψῃ τελικῶς εἰς τοὺς καταναλωτὰς πελάτας της τὴν σχετικὴν δαπάνην. Ἀκολούθως τούτοις ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐδέξατο, ὅτι ἡ ἐπίδικος ἀξίωσις τοῦ ἐφεσιβλήτου, ἀπορρέ-

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΙΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

'Ανάθεσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἄλλων ὑπηρεσιῶν

Δεδικασμένον ἐκ τῶν ἄρθρων 273 § 3 καὶ 274 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἔννοια τούτου.—Περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, τοποθετηθέντος κατὰ Νόμον 1836/1951 ὡς ὑπηρέτου καὶ ἀνατεθεισῶν εἰς αὐτὸν ὑπηρεσιῶν ἐργάτου μετὰ προηγουμένου δεδικασμένου.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συντρέχοντος πταίσματος μισθωτοῦ, κατ' ἄρθρον 300 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐκ τῆς μὴ προσφυγῆς αὐτοῦ εἰς τὸ Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον Πολεμιστῶν.—Δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Συμβουλίων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ὑπῆρξεν ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις εἰς ἐπιχείρησιν πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, κατ' ἄρθρον 3 αὐτοῦ, ὡς ὑπηρέτου, καθ' ἣν ἐκ τοῦ αὐτοῦ νόμου ἔχουν τὰ Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τοῦ στρατοῦ δικαιοδοσίαν νὰ τοποθετοῦν πολεμιστὰς ἀναλόγως τῶν προσόντων των ὡς ὑπαλλήλους, ἐργατοτεχνίτας ἢ ὑπηρέτας, χωρίς, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Σ.Ε. 1840/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Καραπάνος*, ΕΕΔ 13, 1208 καὶ ἄλλαι), νὰ δύνανται ταῦτα (Συμβούλια) νὰ ὁρίζωσι καὶ τὴν εἰδικὴν θέσιν τοῦ ὑπαλλήλου, ἐργατοτεχνίτου ἢ ὑπηρέτου.

Περαιτέρω ἐκ τοῦ νόμου (ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951) εἰς τὸν ἐργοδότην ἀπόκειται ἡ ἀνάθεσις τῆς δεούσης ἐργασίας, ἀναλόγως τῶν σωματικῶν ἢ τεχνικῶν γνώσεων καὶ προσόντων τοῦ πολεμιστοῦ, τούτου ὅμως γινομένου κατὰ δικαίαν τοῦ ἐργοδότου κρίσιν (Α.Π. 256/1958, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 11, 611, Α.Π. 654/1953, εἰσηγητὴς *Ν. Χιωτελλάκης*, ΕΕΔ 13, 256).

Ἐξ ἄλλου, κατ' ἄρθρον 3 § 4 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 § 6 τοῦ ν.δ. 2657/1953 (ἴδετε ΕΕΔ 20, 1222 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων), πᾶσα ἀμφιβήτησις περὶ τῆς ἰδιότητος καὶ εἰδικότητος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐτοποθετήθη ὑπὸ τῶν Κεντρικῶν ἢ Τοπικῶν Συμβουλίων τὸ προστατευόμενον πρόσωπον, λύεται τῇ αἰτήσει τοῦ τοποθετηθέντος ἢ τῆς ἀντιστοίχου ἐνδιαφερομένης ἐπιχειρήσεως, δι' ἀποφάσεως τοῦ ἐνεργήσαντος τὴν τοποθέτησιν Συμβουλίου.

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς προκύπτει ἐξ αὐτῆς, δὲν ἀνετέθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν ἡ ἀνάλογος βάσει τῶν ἱκανοτήτων καὶ προσόντων του θέσις ὑπηρέτου, ἀλλ' ἡ τοιαύτη ἐργάτου, καὶ συνεπῶς, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὑπῆρξεν ἄρνησις προσλήψεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἡ ὁποία ἐπάγεται τὰς ἐν ἄρθρῳ 9 νόμου 1836/1951 συνεπείας, ἤτοι τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ, τελοῦντος τοῦ

οὐσα ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῶν ὑπὸ τῆς πρόσθεν ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀποδοχῶν, δὲν ὑπόκειται εἰς τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ ἄρθρου 250 τοῦ Α.Κ., ἀλλὰ εἰς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἄρθρων 249 καὶ 938 ἰδίου Κώδικος θεσπιζομένην εἰκοσαετῆ τοιαύτην, ἐφ' ὅσον αἱ ἀξιώσεις αὗται ἐθεμελιοῦντο ἐπὶ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ συνεπείᾳ παραγραφῆς τῆς ἐκ τοῦ ἀδικήματος σχετικῆς ἀξιώσεώς του, ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δὲ δεύτερος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως λόγος, καθ' ὃν α) ἡ παράλειψις καταβολῆς εἰς τὸν ἐφεσίβλητον τοῦ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 27.6.1957 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου συνιστᾷ ἀθέτησιν συμβατικῆς ὑποχρεώσεως καὶ οὐχὶ παράβασιν νόμου, β) δὲν συνέτρεχε τὸ ἀπαραίτητον στοιχεῖον τῆς ἀδικοπραξίας, ἤτοι ἡ ὑπαιτιότης αὐτῆς, διότι οἱ ὑπάλληλοι αὐτῆς, ἐν καλῇ πίστει τελοῦντες, δὲν ἐφήρμοζον τὴν ρηθεῖσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ γ) ἡ ὡς ἄνω παράλειψις της δὲν ὠφέλησεν αὐτήν, ἀλλὰ τὸ Δημόσιον ἢ τοὺς καταναλωτάς, διότι αὕτη ἀμείβεται διὰ παγίας ἀμοιβῆς 65.000 $ ἐτησίως, αἱ δὲ δαπάναι συντηρήσεως καὶ ἐκμεταλλεύσεως τοῦ δικτύου της δὲν ἀφαιροῦνται ἐκ τῆς ἀμοιβῆς της, ἀλλ' ἐκ τῶν ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων τῶν τιμολογίων της, εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τῶν προεκτεθέντων δέον νὰ ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἔφεσις, ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμος.

ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν, ὡς νοοῦνται αὗται κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Καί, ἀφοῦ ἐπρόκειτο περὶ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἄρθρου 349 Α.Κ., δὲν ἀπῃτεῖτο βεβαίως, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, ὑπαιτιότης τοῦ ἐργοδότου. (Ἴδετε ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως ἐπικαλουμένων καὶ Α.Π. 572/1962, εἰσηγητὴς *Ε. Χανδρογιάννης*, ΕΕΔ 22, 15, *Π. Ζέπος*, Ἔνοχ. Δ' § 33, *Κ. Λημάκης*, Ἡ ὑπερημερία τοῦ ἐργοδότου ὡς δανειστοῦ, ΕΕΔ 13, 398 ἐπ.).

Ἐδῶ δὲν πρόκειται περὶ ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη πταίσματι τοῦ ἐργοδότου, ὥστε νὰ ἐφαρμοσθῇ τὸ ἄρθρον 300 Α.Κ., ἀλλὰ περὶ μισθοῦ ἐκ νομίμως κατηρτισμένης σχέσεως ἐργασίας, πρὸς τὸν ὁποῖον μάλιστα, διότι πρόκειται περὶ μισθοῦ καὶ *ὄχι* περὶ ἀποζημιώσεως, ἔχει κριθῇ, ὅτι καταλογίζονται τὰ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντα (ἄρθρον 656 § 2 Α.Κ.).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14788/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθ. Παῦλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Κομμένταρος, Ι. Κωτσόβελος

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων ἐξέθεσεν ὅτι, συγκεντρῶν τὰ ἀπὸ τοῦ νόμου 1836/1951 τυπικὰ καὶ οὐσιαστικὰ προσόντα, διὰ τῆς κατὰ τὴν ἐν' ἀριθ. 51 τῆς 4.3.1965 συνεδρίασιν τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ληφθείσης ἀποφάσεως τοῦ ἐτοποθετήθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὡς ὑπηρέτης, ἐμφανισθεὶς δὲ ἐμπροθέσμως πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου τῆς ἐναγομένης καὶ ἠτήσατο, ὅπως ὑποχρεωθῇ αὕτη καὶ καταβάλῃ τὰς ἀποδοχάς του ἀπὸ 6.3.1965 - 6.5.1965 καὶ τὸ δῶρον Πάσχα 1965. Κατὰ τῆς ἐν μέρει δεχθείσης τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἡ ἐναγομένη ἤσκησε τὴν ὑπὸ δίκην ἔφεσιν, παραπονουμένη διὰ τοὺς ἐν αὐτῇ καὶ κατωτέρω ἀναπτυσσομένους λόγους.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 273 § 5 καὶ 274 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας (βλ. καὶ ἄρθρα 245 § 2 καὶ 275 τῆς αὐτῆς Δικονομίας) δεδικασμένον ὑφίσταται καὶ ὅταν τὸ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ μεταξὺ τῶν αὐτῶν διαδίκων ζητούμενον ἀντικείμενον, καίπερ διάφορον, ἔχει ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τὴν ὕπαρξιν τοῦ ἤδη κριθέντος ἐν τῇ προτέρᾳ δίκῃ δικαιώματος, ἤτοι ὅταν πρόκειται περὶ τῆς αὐτῆς δικαιολογητικῆς σχέσεως καὶ τοῦ αὐτοῦ νομικοῦ ζητήματος τοῦ διὰ τῆς προηγουμένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως λυθέντος (βλ. Α.Π. 310/1963, ΕΕΔ 22, 875), συνεπείᾳ δὲ τοῦ δεδικασμένου πᾶσα αἴτησις ἢ ἀμφισβήτησις, ἀντικειμένη εἰς τὰ ἤδη κριθέντα, εἶναι ἀπαράδεκτος, καλύπτει δὲ ἐπὶ πλέον τὸ δεδικασμένον καὶ τὰς μὴ προβληθείσας ἐνστάσεις τοῦ ἐναγομένου, ὡς καὶ τὰς προταθείσας καὶ ἀπορριφθείσας τοιαύτας ἢ μὴ προταθείσας κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 160 τῆς ὡς ἄνω Δικονομίας, ἐφ' ὅσον ἔχουν τὸν χαρακτῆρα καταχρηστικῶν τοιούτων (βλ. Α.Π. 274/1964, ΝοΒ 12, 625, 709/1963, ΕΕΔ 23, 23, 304/1963, ΕΕΔ 22, 813).

Ἐν προκειμένῳ ἐκ τῆς νομίμως προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 7336/1965 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, ἐκδοθείσης ἐπὶ τῆς ἀπὸ 12.10.1965 ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος - ἐφεσιβλήτου κατὰ τῆς ἐναγομένης - ἐκκαλούσης, δι' ἧς οὗτος ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἀπὸ 6.3.1965 - 6.10.1965, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι, τοποθετηθεὶς νομίμως παρὰ τῇ ἐναγομένῃ δι' ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α. ὡς ὑπηρέτης καὶ ἐμφανισθεὶς ἐμπροθέσμως, ἠρνήθη αὕτη νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του, καθ' ἃς δὲν ἠσκήθη ἐμπροθέσμως ἔφεσις, καταστάσης οὕτω τελεσιδίκου, προκύπτει δεδικασμένον, ὅπερ παραδεκτῶς προτείνεται ὑπὸ τοῦ ἐφεσιβλήτου κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν, ὡς προκύψαντος μεταγενεστέρως (ἄρθρον 160 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 1 ἀ.ν. 980/1946, βλ. Ἐφ. Θεσσαλονίκης 368/1952, Ἀρμ. 2, 212, Πρ. Πειραιῶς 5160/1964, ΕΕΔ 24, 296) περὶ τῶν ἐξῆς περιστατικῶν:

Ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, τοποθετηθεὶς νομίμως δι' ἀποφάσεως τοῦ Κ.Σ.Π.Α., ληφθείσης κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 51/4.3.1965 συνεδρίασίν του, ὡς ὑπηρέτης παρὰ τῇ ἐναγομένῃ καὶ ἐμφανισθεὶς εἰς αὐτὴν ἐμπροθέσμως, δὲν ἐγένοντο δεκταὶ αἱ προσφερθεῖσαι ὑπηρεσίαι του, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἐκάλεσε τοῦτον τὴν 26.3.1965, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, ὅστις προσῆλθε κατὰ τὴν 2.4.1965, ὅτε ἡ ἐναγομένη διὰ τῶν ἐκπροσώπων της τῷ ἐδήλωσεν, ὅτι τὸν τοποθετεῖ εἰς τὸ ἐστιατόριον τοῦ προσωπικοῦ της, ἵνα ἐκτελῇ ἐργασίας τραπεζοκόμου, ἤτοι νὰ ἀπασχολῆται μὲ τὴν μεταφορὰν πιάτων, πιροϊνίων, μαχαιριῶν, κοχλιαρίων, διὰ κυλισμένων χειραμαξῶν, ἐκ τοῦ μαγειρείου πρὸς

τὴν αἴθουσαν ἐστιατορίου καὶ τὰνάπαλιν καὶ μὲ τὸν καθαρισμὸν τῶν τραπεζῶν, ἂς ἐργασίας, λόγῳ καὶ τῆς ἀναπηρίας τούτου, ὡς ὑποστάντος ἀκρωτηριασμὸν δύο δακτύλων τῆς μιᾶς χειρός του, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκτελέσῃ, καὶ αἵτινες (ἐργασίαι) δὲν θεωροῦνται ὑπηρετικαί, ἂς ἔδει αὐτὴ νὰ τῷ ἀναθέσῃ, ἀλλὰ ἐργατικαί καὶ ὅτι νομίμως αὐτὸς ἠρνήθη νὰ παράσχῃ τοιαύτας ὑπηρεσίας, ὡς μὴ χρησιμοποιηθέντος εἰς ἀνάλογον θέσιν, δι' ἣ καὶ ἐπιδικάσθησαν εἰς αὐτὸν αἱ αἰτούμεναι ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας, μὴ ἀρθείσης ταύτης, καὶ ἧτις ἠρξατο ἀπὸ τῆς 6.3.1965. Ὑπεισταμένου ὅθεν δεδικασμένου περὶ τῶν περιστατικῶν τούτων, ἅτινα ἀποτελοῦσι τὴν ἱστορικὴν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις, δι' ἧς ἡ ἐκκαλοῦσα παραπονεῖται, ὅτι κακῶς ἐδέχθη ἡ πλημμελὴς ἀπόφασις, ὅτι περιέστη εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὅσον αἱ ἀνατεθεῖσαι ὑπ' αὐτῆς εἰς ἐκείνον ὑπηρεσίαι εἶναι ὑπηρετικαί, εἶναι ἀπορριπτέα, κωλυομένου τοῦ Δικαστηρίου ἐκ τοῦ ὑφισταμένου δεδικασμένου εἰς ἄλλοιαν ἐν τοῖς ἄνω κρίσιν. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν σαφῆ ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 349, 350 καὶ 656 Α.Κ., ὁ μισθωτὴς τῆς ἐργασίας καθίσταται ὑπερήμερος, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπάρξεως ἢ μὴ τοῦ πταίσματός του περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ ἐκμισθωτοῦ (βλ. Α.Π. 416/1962, ΕΕΔ 21, 848, *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 349, ἀριθ. 12), ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ἐν τούτῳ κατὰ τὰ ἄνω δεδικασμένου ὁ πρόσθετος λόγος ἐφέσεως, καθ' ὃν ἡ ἐναγομένη ἐκκαλοῦσα δὲν περιέστη εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, καθ' ὅσον καλοπίστως αὕτη ἀμφέβαλλε περὶ τῶν καθηκόντων, ἅτινα ἔδει νὰ ἀναθέσῃ εἰς αὐτόν, ἀπορριπτέος κρίνεται καὶ ὡς μὴ νόμιμος.

Ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων συναχθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὴν προσέλευσίν του εἰς τοὺς νομίμους ἐκπροσώπους τῆς ἐναγομένης ἐπεσήμανε καὶ ἐπέδειξεν τὴν ὡς ἄνω ἀναπηρίαν του καὶ ἠτήσατο τὴν ἀνάθεσιν εἰς αὐτὸν ἀναλόγου ἐργασίας. Δοθέντος ὅτι ἡ ἐναγομένη ὁμολογεῖ, ὅτι δὲν προσέφυγεν εἰς τὸ κατ' ἄρθρον 11 τοῦ ν.δ. 2657/1953 ὁρισθὲν δευτεροβάθμιον συμβούλιον, ἵνα ἀποφανθῇ περὶ τῆς νομιμότητος ἢ σκοπιμότητος τῆς τοποθετήσεως παρ' αὐτῆ τοῦ ἐνάγοντος καὶ ὅτι, ὡς ἐβεβαιώθη, δὲν ἐχρησιμοποίησε τοῦτον κατὰ δικαίαν κρίσιν καὶ ἀνάλογος τοῦ ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἐνάγοντος, τῶν σωματικῶν τούτου ἱκανοτήτων, τῶν γραμματικῶν καὶ τεχνικῶν γνώσεων αὐτοῦ καὶ τῶν λοιπῶν προσόντων του, τῆς χρησιμοποιήσεώς του εἰς τὴν ὡς ἄνω ἀκατάλληλον θέσιν ἰσουμένης πρὸς ἄρνησιν προσλήψεως καὶ καθισταμένης ταύτης ὑποχρέου πρὸς καταβολὴν τῶν ἀποδοχῶν τούτου (βλ. Α.Π. 654/1953, Θέμ. ΞΕ', 257, Ὀλ. Σ.Ε. 2016/1958, ΕΕΔ 18, 10), ἡ ἔγερσις τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς δὲν ἀντίκειται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὡς ἀβασίμως ἰσχυρίζεται ἡ ἐκκαλοῦσα καὶ ἧς ὁ οἰκεῖος ἰσχυρισμὸς εἶναι ἀπορριπτέος. Ἐξ ἑτέρου οὐχὶ νομίμως ἐπικαλεῖται ἐν προκειμένῳ ἡ ἐκκαλοῦσα ἐφαρμογὴν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 300 Α.Κ. περὶ συντρέχοντος πταίσματος τοῦ ἐνάγοντος, ἐκ τοῦ ὅτι οὗτος δὲν προσέφυγεν εἰς τὸ Κ.Σ.Π.Α. ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, ἵνα τοῦτο ἀποφανθῇ, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀνάθεσις εἰς αὐτὸν καθηκόντων δὲν ἦτο ἡ προσήκουσα, τοῦτο μὲν διότι οὐδεμίαν τοιαύτην εἶχεν οὗτος ἐποχρέωσιν, τοῦτο δὲ διότι τὰ ταχτικὰ δικαστήρια, εἰς ἃ προσέφυγεν οὗτος, δικαιοῦνται, ἵνα ἐξετάζουσι παρεμπιπτόντως περὶ τῆς κατὰ νόμον χρησιμοποιήσεως τοῦ τοποθετουμένου πολεμιστοῦ. (Βλ. Α.Π. 241/1961, ΕΕΔ 29, 132, 441/1956, ΕΕΔ 15, 786, 416/1962, ἐνθ' ἀνωτέρω, 601/1960, ΕΕΝ 28, 359).

ΕΡΓΑΤΙΚΑ ΑΤΥΧΗΜΑΤΑ

ΥΠΟΧΡΕΩΣΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΠΡΟΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΝ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Ἀποζημίωσις κατὰ Νόμον 551/1914 ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ παθόντος

Ἀκυρότης πράξεων ἐπιτρόπου ἀνηλίκου ἕνεκα μὴ τηρήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου τασσομένων διατυπώσεων.—Πρότασις μόνον ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου, τοῦ ἀνηλίκου καὶ τῶν τούτου διαδόχων, κατ' ἄρθρον 1652 § 2 Α.Κ. — Ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ Νόμον 551/1914.—Ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν ἐξ αὐτοῦ καὶ τῶν Νομικῶν Προσώπων ἐν γένει.— Ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς ἀπολογιστικὸς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου ἐκτελούμενα ἔργα.—Προδεσμία πρὸς κλήτευσιν τοῦ Δημοσίου.—Διαχωρισμὸς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργου.—Ἐργασία δασεργάτου.—Ἐφαρμογὴ Νόμου 551/1914 ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας.—Δικαιουμένη ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει θανάτου παθόντος.—Ἔξοδα κηδείας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Τρικάλων, ὑποκειμένης ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὑπῆρξεν ἀξίωσις πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεως ἐκ μέρους τοῦ Δημοσίου ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ προέκυψαν τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει τοῦ Πρωτοδικείου ἐπιλυόμενα ζητήματα. (Ἴδετε περὶ τῆς εὐθύνης τοῦ Δημοσίου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ τὴν πρόσφατον Α.Π. 374/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 977, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, περὶ τῆς διακρίσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπὸ τῆς μισθώσεως ἔργου τὴν αὐτὴν ἀπόφασιν καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 977. *Δεληγιάννη*, ἐν Ἑρμ.ΑΚ, Εἰσαγ. ἄρθρ. 681 - 702, ἀριθ. 22, καὶ περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 551/1914, ἀνεξαρτήτως ἂν ἡ σύμβασις εἶναι ἔγκυρος ἢ ἄκυρος, ἴδετε ἐπίσης τὴν αὐτὴν ἀρεοπαγιτικὴν ἀπόφασιν καὶ λοιπὰς εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 977).

Πρωτοδικείου Τρικόλων 193/1966

Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Κολυβοδιάκος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀπ. Μπότσος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Ντουλόπουλος, Μ. Πίσπας

Ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις κατὰ τῶν ἐπ' ἀριθ. 52/1964 καὶ 59/1965 ἀποφάσεων τοῦ Εἰρηνοδικείου Καλαμπάκας, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα, δεκτὴ τύποις καθίσταται, μὴ ἀπαιτουμένης διὰ τὸ ἐκκαλοῦν Ἑλληνικὸν Δημόσιον καταβολῆς παραβόλου καὶ τελῶν συζητήσεως καὶ περαιτέρω ἐξετάσεα κατ' οὐσίαν ἀποδεικνύει.

Ἐν τῇ ὑπ' ἧς αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις ἀγωγῇ ἐξετέθετο, μετὰ τὴν διὰ τῶν πρωτάσεων γενομένην διευκρίνησιν καὶ παραδεκτὴν βελτίωσιν, ὅτι ὁ Δ.Κ., σύζυγος τῆς ἐναγούσης καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου καὶ πατὴρ τῶν ὑπὸ τὴν νόμιμον αὐτῆς ἐπιτροπείαν τελούντων τέκνων της, τὴν 15ην Ἰουνίου 1963, δυνάμει συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, προσελήφθη ὑπὸ τοῦ Δασαρχείου Προτύπου Δασοπονίας Καλαμπάκας, ὡς δασεργάτης, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως οὗτος, ὁμοῦ μετ' ἄλλων δασεργατῶν τῆς ὑπὸ τὸν Ν.Ρ. ὁμάδος, ἀπασχοληθῇ μὲ τὰς ἐκτελουμένας ἀπολογιστικῶς ἀπ' εὐθείας παρὰ τῆς ὡς ἄνω Δημοσίας Ὑπηρεσίας διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου καὶ ἤδη ἐκκαλοῦντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐργασίας τῆς ρίψεως (κοπῆς) καὶ διαμορφώσεως τῶν εἰς τὰς ἐν αὐτῇ (ἀγωγῇ) ἀναφερομένας συστάδας τοῦ δημοσίου δάσους Στεφανίου Καλαμπάκας ὑπαρχόντων δένδρων, πεύκης, ἐλάτης καὶ ἄξιας, ἡ ξυλώδης μᾶζα τῶν ὁποίων μεταφέρεται πρὸς ἐπεξεργασίαν εἰς τὸ διὰ μηχανικῶν μέσων λειτουργοῦν ἐν Καλαμπάκᾳ κρατικὸν πριστήριον ξυλείας, ἐπὶ τῇ ἀντιμισθίᾳ τῶν 70 δραχμῶν κατὰ κυβικὸν μέτρον παραδιδομένης στρογγύλης ξυλείας καὶ ὅτι τὴν 22αν Ἰουνίου 1963, ἐνῷ ὁ προρρηθεὶς Δ.Κ. ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν εἰς τὸν συμπεφωνημένον τόπον ἐργασίας κοπὴν δένδρων πεύκης, ἐκ δυσίου συμβάντος καὶ δὴ ἐκ τοῦ ὑπὸ ἑτέρας ὁμάδος δασεργατῶν ὑλοτομηθέντος καὶ καταπεσόντος εἰς διάφορον τοῦ προβλεφθέντος σημείου πτώσεως δένδρου πεύκης, ἐκλήγη εἰς τὴν κεφαλήν, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἐπέλθῃ ὁ ἀκαριαῖος θάνατός του. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν περιστατικῶν τούτων ἐζητεῖτο, ὅπως ὑποχρεωθῇ τὸ ἐναγόμενον καὶ ἤδη ἐκκαλοῦν Ἑλληνικὸν Δημόσιον εἰς τὴν πρὸς τὴν ἐνάγουσαν καὶ ἤδη ἐφεσίβλητον, δι' ἑαυτὴν καὶ ὡς ἐπίτροπον τῶν ὡς ἄνω τέκνων της, καταβολήν, λόγῳ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 65.887 δραχμῶν, κατὰ τὰ ἐν αὐτῇ (ἀγωγῇ) εἰδικώτερον ἐριζόμενα. Τὸ πρωτοβάθμιον δικαστήριον τὴν ἀγωγὴν ταύτην ἔκρινεν ὡς νόμῳ βάσιμον καὶ διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων ἔταξε τὰς ἐν αὐτῇ ἀποδείξεις,

μετά τὴν διεξαγωγὴν τῶν ἀποίων, διὰ τῆς δευτέρας τῶν ἀποφάσεων ταύτων, ἐγένετο δεκτὴ καὶ ὡς ἐν μέρει οὐσίᾳ βάσιμος διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 45.864. Κατὰ τῶν ἀποφάσεων ταύτων παραπονεῖται τὸ ἐναγόμενον καὶ ἤδη ἐκκαλοῦν Ἑλληνικὸν Δημόσιον διὰ τοὺς ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐφέσει διαλαμβανομένους λόγους καὶ αἰτεῖται, ὅπως, ἐξαφανιζομένης τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἀπορριφθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγή.

Κατὰ τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1652 § 2 Α.Κ. τὴν ἀκυρότητα πράξεων τοῦ ἐπιτρόπου, ἕνεκα μὴ τηρήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου τασσομένων διατυπώσεων, προτείνει μόνον ὁ ἐπίτροπος, ὁ ἀνήλικος καὶ οἱ τοιούτου καθολικοὶ ἢ εἰδικοὶ διάδοχοι, δι' ἃ ὀρθῶς τὸ δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον ἀπέρριψεν, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ, τὴν, ἐν σχέσει πρὸς τὰ ἀνήλικα τέκνα τῆς ἐναγούσης, ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς, λόγῳ μὴ προσκομίσεως ὑπὸ τῆς ἐπιτρόπου ἀδείας τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου πρὸς ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς ταύτης, δοθέντος ὅτι ἡ κατ' ἄρθρον 1651 Α.Κ. ὁριζομένη ἀπόφασις τοῦ συγγενικοῦ συμβουλίου πρὸς ἔγερσιν ἀγωγῆς ἀνάγεται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου θεσπισθείσας διατυπώσεις, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1652 Α.Κ. καὶ ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, ὁ πρῶτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως (Α.Π. 594/1964, ΝοΒ 13, σελ. 241, Ε.Π. 330/1958, ΕΕΝ 26, σελ. 641, Ε.Α. 1543/1958, ΝοΒ 1, σελ. 123).

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ νόμου 551/1914 (κωδ. ἡ.δ. τῆς 24.7.1920), ὡς αὐτὸς ἰσχύει νῦν καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ., κατ' ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου αὐτοῦ, θεωρεῖται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, παρέχον δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς διατάξεις αὐτοῦ, τὸ ἀτύχημα, ὅπερ προεκλήθη συνεπείᾳ συμβάντος, ἔχοντος αἰτίαν ἐξωτερικὴν καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ συνδέηται μετ' αὐτῆς, εἴτε ἀμέσως, εἴτε ἐμμέσως, εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος (Α.Π. 517/1960, ΕΕΝ 28, σελ. 202, Α.Π. 681/1963, ΕΕΝ 31, σελ. 277). Περαιτέρω, κατ' ἄρθρον 2 ἐδάφιον 2 τοῦ νόμου 551/1914, εἰς τὴν κατ' ἄρθρον 1 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσιν, εἰς ἣν ὑποχρεοῦνται, κατὰ τὸ ἐδάφιον ὅ τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου 2, καὶ οἱ κύριοι πάσης ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ ἐκμεταλλεύσεως, ἔνθα κατασκευάζονται ἢ χρησιμοποιοῦνται ἐκρηκτικαὶ ὕλαι ἢ γίνεται χρῆσις μηχανῆς, κινουμένης διὰ δυνάμεως ἄλλης, πλὴν τῆς τοῦ ἀνθρώπου ἢ ζώου, ὑπόκειται καὶ τὸ Δημόσιον, ὡς καὶ πᾶν ἐν γένει νομικὸν πρόσωπον, ἀπασχολοῦν ἀπ' εὐθείας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους εἰς τοιαύτας ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις (Α.Π. 22/1943, ΕΕΝ 1, σελ. 122), ἴσως καὶ ἂν αὗται δὲν ἔχωσι κερδοσκοπικὸν χαρακτῆρα (Α.Π. 257/1957, ΕΕΝ 24, σελ. 604, Α.Π. 227/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 526).

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 4, σαφῶς προκύπτει, ὅτι, διὰ νὰ ὑπάρχῃ εὐθύνη ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος πρὸς ἀποζημίωσιν, δέον ὁ παθὼν νὰ ἐργάζηται εἰς ἐπιχείρησιν ἐν γένει, ἧς ὁ κύριος εἶναι ὑπόχρεος πρὸς παροχὴν ἀποζημιώσεως, συνδεόμενος μετ' αὐτῆς διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ὡρισμένῃ ἀντιμισθίᾳ, ἀδιαφόρως ἂν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει τοῦ ἄρθρου 2 ἐδ. 5 οὗτος ἔρχεται ἢ οὔ εἰς ἄμεσον συνάφειαν μὲ τὰς μηχανάς, καθ' ὅσον τὸ κριτήριον δὲν εἶναι τὸ εἶδος τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ἀλλ' ἡ ἰδιότης τῆς ἐπιχειρήσεως, εἰς ἣν προσφέρεται αὕτη (Α.Π. 589 καὶ 590 ἔτους 1939 καὶ 9/1940, ΕΕΝ Ζ', σελ. 97, 98 καὶ 149). Ἐξ ἑτέρου, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ νόμου 551/1914, τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ νόμου 6424/1934 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῶν νόμων 5511 καὶ 5598 κλπ.», τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 649/1937 «περὶ ὑποχρέων εἰς ἀποζημίωσιν δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα εἰς ἔργα ἐκτελούμενα ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου» καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ)τος 1289/1942, διὰ τὴν ὕπαρξιν εὐθύνης τοῦ Δημοσίου πρὸς καταβολὴν ἀποζημιώσεων δι' ἐργατικὰ ἀτυχήματα εἰς ἔργα, ἐκτελούμενα ἀπολογιστικῶς διὰ λογαριασμὸν αὐτοῦ, ἀπαιτεῖται ἀπολογιστικὴ ἐκτέλεσις τῶν ἔργων τὸ μὲν διὰ λογαριασμὸν τοῦ Δημοσίου, τὸ δὲ παρὰ τῶν Κρατικῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ τῶν ἀναδόχων ἀπ' εὐθείας ἐνεργουμένην, ἤτοι ἄνευ τῆς παρεμβολῆς, εἴτε ἐργοδοτῶν ἢ κυρίων ἐπιχειρήσεων τοῦ ἐδαφ. 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 551/1914, εἴτε τῶν πρὸς αὐτοὺς ἐξομοιουμένων, κατὰ τὸ ἐδάφ. 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, νομικῶν προσώπων, οἷα προφανῶς δὲν συνιστῶσιν αἱ Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι (Α.Π. 537/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 985).

Ἐν προκειμένῳ ἡ ἔνδικος ἀγωγή, βάσει τοῦ ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν ἐγγουμένων σκέψεων ἐκτεθέντος περιεχομένου αὐτῆς, ὀρθῶς ἐκρίθη ὑπὸ τοῦ δικάσαντος Εἰρηνοδικείου, διὰ τῆς πρώτης τῶν προσβαλλομένων ἀποφάσεων, ὡς ἀρκούντως ὡρισμένη καὶ ὡς νόμῳ βάσιμος, καθ' ὅσον στρέφεται αὕτη κατὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, περαιτέρω δὲ ἐτάχθη, ἐν σχέσει πρὸς τὰ θεμελιοῦντα τὴν παθητικὴν νομιμοποίησιν τοῦ ἐναγομένου (ἐκκαλοῦντος) πραγματικὰ περιστατικά, τὸ προσῆκον θέμα ἀποδείξεως, ἀφοῦ, ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης δείκνυται, ἡ ἐνάγουσα (ἐφεσίβλητος) ὑπεχρεώθη νὰ ἀποδείξῃ καὶ ὅτι «τὸ ἐναγόμενον Δημόσιον διὰ τῆς ἐν Καλαμπάκᾳ ἱδρυνούσης Κρατικῆς Ὑπηρεσίας ὑπὸ τὴν ὀνομασίαν «Λασαρχεῖον Πρωτύπου Δασοπονίας Καλαμπάκας», ἐνεργούσης ἀπολογιστικῶς ὑπὲρ τούτου τὰς ἀπαιτουμένας ἐργασίας διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως μηχανικῶν μέσων...», δι' ὃ καὶ ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου δεύτερος καὶ τρίτος λόγοι τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Ὡ προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ κωδικοποιηθέντος δ)τος τῆς 28 Ἰουνίου / 10 Ἰουλίου

1944 περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἡ προθεσμία πρὸς κλήτευσιν τοῦ Δημοσίου ἐνώπιον Εἰσηγητῶν Δικαστῶν πρὸς διεξαγωγὴν ἀποδείξεων, ὡς καὶ ἡ τῆς γνωστοποιήσεως τῶν μαρτύρων καὶ ἐν γένει πάσης δικαστικῆς πράξεως ἢ ἐνεργείας κατὰ τοῦ Δημοσίου εἶναι ἑνὸς μηνός, μὴ ἐπεκτεινομένη λόγῳ ἀποστάσεως κατὰ τὰ ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολ. Δικ., κατὰ τὰ ὁποῖα ἡ ὑπ' αὐτῶν ἀναφερομένη ἐπέκτασις τῆς προθεσμίας γίνεται μόνον κατὰ τὰς ἐν τῷ νόμῳ ὁρισμένας περιπτώσεις, ἐνῷ ἡ κατωτέρω διάταξις, ἡ ὁρίζουσα τὴν προθεσμίαν κλητεύσεως κλπ. τοῦ Δημοσίου, δὲν ὁρίζει ἐπέκτασιν τῆς προθεσμίας ταύτης. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ὡς ἄνω Κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, ἥτις ὁρίζει περὶ παρεκτάσεως προθεσμίας, ὁσάκις ἐν τῷ νόμῳ ὁρίζεται ταυτόπαν, δὲν ἀφορᾷ τὰς περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 9 προθεσμίας ἐπὶ δικαστικῶν πράξεων καὶ ἐνεργειῶν, ἃς τὸ ἄρθρον τοῦτο ὁρίζει εἰς ἕνα μῆνα, ἀλλὰ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ 10 ἀναφερομένας προθεσμίας πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκων μέσων, πρὸς δήλωσιν ἐπὶ κατασχέσεων, ὡς τρίτου, καὶ πάσης ἄλλης ὁριζομένης ὑπὸ τοῦ νόμου βραχυτέρας τῶν τριάκοντα ἡμερῶν, ἃς καὶ αὐξάνει εἰς τριάκοντα ἡμέρας, παραπέμπον εἰς ὡς περὶ ἑκάστης τούτων διατάξεις, ὡς πρὸς τὴν ἐπέκτασιν ἢ μὴ αὐτῶν. Ὁποιοδήποτε τὸ ἀνωτέρω ἄρθρον 10, ἤτοι τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ν.δ. 22 Ἀπριλίου / 16 Μαΐου 1926 (ὅπερ ἐκωδικοποιήθη διὰ τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, περιληφθὲν ἐν τῷ ἄρθρῳ 101 καὶ ἂν ἀναφέρεται καὶ εἰς τὰς προθεσμίας κλητεύσεως καὶ καθ' ὅσον ἀναφέρεται εἰς ταύτας κατηργήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 675/1937, ὄντος νεωτέρου καὶ ρυθμίζοντος τὸ αὐτὸ ἀντικείμενον, μὴ ὁρίζοντος δὲ περὶ ἐπεκτάσεως τῶν ἐν αὐτῷ προθεσμιῶν. Διὰ τοῦ περὶ κωδικοποιήσεως δὲ διατάγματος δὲν δύναται νὰ ἐπανέλθῃ εἰς ἰσχὺν ἡ ἐν τῷ ἄρθρῳ 10 αὐτοῦ περιληφθεῖσα ὡς ἄνω διάταξις, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 6 τοῦ ἀ.ν. 613/1943, δυνάμει τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη τὸ περὶ κωδικοποιήσεως ὡς ἄνω διάταγμα (ad hoc Ε. Δικ. 97/1950, ΕΕΝ ΙΗ', σελ. 46, πρβλ. Α.Π. 62/1958, ΕΕΝ 25, σελ. 526). Ὅθεν ὁ τέταρτος λόγος τῆς ἐφέσεως, καθ' ὃν ταύτῃ ὀρθῶς ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τῆς προσβαλλομένης ὑπ' ἀριθ. 59/1965 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Καλαμπάκας αἱ κατηθέσεις τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν ἀντιδίκων καὶ οὕτω ἐσφαλμένως ἀπορρίφθη ἡ προβληθεῖσα ἔνστασις, ἐνῷ διὰ τὴν κλητευσίν μου, κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐξετάσεως τούτων, δὲν ἐκλήθην ἐμπροθέσμως, ἤτοι πρὸ 15 πλήρων ἡμερῶν, ἐλέγχεται, ἐν ὄψει καὶ τοῦ ὅτι ὁμολογεῖται ὑπὸ τοῦ ἐκκαλουμένου ὅτι ἐμεσολάβησε μεταξὺ τῆς κοινοποιήσεως τῆς κλήσεως καὶ τῆς ἡμέρας ἐξετάσεως τοῦ πρώτου μάρτυρος προθεσμία 41 ἡμερῶν, ἀδίκαιος, δι' ἣ καὶ ἀπορριπτέος, εἰς τὸ ἀποτέλεσμα δὲ τοῦτο κατέληξε καὶ τὸ δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον, εἰ καὶ ἐπ' ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ.

Ἀπεδείχθησαν πλήρως, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Τὴν 15ην Ἰουνίου 1963 ὁ σύζυγος τῆς ἐναγούσης - ἐφεσιβλήτου καὶ ὁ πατὴρ τῶν ὑπὸ τὴν ἐπιτροπείαν αὐτῆς τέκνων (ἀντῶν, ὡς ὁμολογεῖται, 17 καὶ 12 ἐτῶν ἀντιστοίχως), κατόπιν συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἠρξατο ἀπασχολούμενος, ὡς μέλος τῆς ὑπὸ τὸν Ν.Ρ. τριμελοῦς ὁμάδος δασεργατῶν καὶ ταῖς γενικαῖς ὁδηγίαις δασαρχῶν καὶ ἐπιστατῶν, εἰς τὸς ὑπὸ τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας τοῦ Δασαρχείου Προτύπου Λασποπονίας Καλαμπάκας ἐκτελουμένας ἀπολογιστικῶς ἀπ' εὐθείας διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐναγομένου - ἐκκαλοῦντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου ἐργασίας τῆς ρίψεως, ἀποκλαδώσεως, ἐκφλοιώσεως καὶ διαμορφώσεως τῶν εἰς τὸ δημόσιον δάσος Στεφανίου καὶ δὴ εἰς τὰς συστάδας αὐτοῦ Ε' καὶ ΣΤ' ἐπιφχόντων ἐν προσημάνσει δένδρων πεύκης καὶ ἐλάτης, ἐπὶ τῇ ἀντιμισθίᾳ τῶν 70 δραχμῶν κατὰ κυβικὸν μέτρον παραδιδομένης στρογγύλης ξυλείας, ἥτις, οὖσα ἀπαραίτητος διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ ἐν Καλαμπάκᾳ λειτουργοῦντος καὶ διὰ μηχανημάτων, ὡς λ.χ. καταρραχτῶν, κοπῆς κορμῶν δένδρων, πριονοκορδελλῶν κλπ., κανονισμένου κρατικοῦ πριστηρίου ξυλείας, εἰς ὃ καὶ χρῆσις ἠλεκτρικῆς δυνάμεως γίνεται, μετεφέρετο ἐκεῖσε δι' αὐτοκινήτων καὶ ἔκτοτε ἀπησχολήθη μέχρι καὶ τῆς 22ας Ἰουνίου 1963, ὅτε, ἐνῷ ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν κοπὴν δένδρου πεύκης, ἐθανατώθη ὑπὸ τοῦ ἐφ' ἑτέρας καὶ ἐχόντος τὸν αὐτὸν ὡς ἄνω ἐργοδότην ὁμάδος δασεργατῶν ὑλοτομηθέντος, εἰς ἀπόστασιν 30 περίπου μέτρων ἀπὸ τῆς εἰς ἣν εἰργάζετο οὗτος θέσεως ἑτέρου δένδρου πεύκης, ὅπερ, κατὰ τὴν πτῶσιν του, δὲν ἠκολούθησε τὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω δασεργατῶν δοθεῖσαν εἰς τοῦτο κατεύθυνσιν πρὸς τὴν γῆν. Ἡ μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ Δασαρχείου Προτύπου Λασποπονίας Καλαμπάκας καὶ τοῦ Ν.Ρ, ὡς ἐκπροσώπου τῶν εἰς τὴν ὁμάδα του ἀνηκόντων δασεργατῶν, καταρτισθεῖσα σύμβασις φέρει, ὡς ἀπαιτεῖ νὰ θεωρηθῇ, ὅτι συνεφωνήθη ἡ ἐπιβαλλομένη εἰς ταύτας συναλλαγὰς εὐθύτης (βλ. ἄρθρ. 200 καὶ 288 Α.Κ.), βάσει ὅλων τῶν συντρεχουσῶν πραγματικῶν συνθηκῶν καὶ τῶν δεδομένων τῆς πείρας, χαρακτῆρα συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ οὐχί, ὡς διατείνεται τὸ ἐκκαλοῦν, συμβάσεως μισθώσεως ἔργων (περὶ τοῦ ὅτι ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς συμβάσεως ὑπόκειται ἀείποτε εἰς τὸ Δικαστήριον βλ., ἐκτὸς τῶν ἄλλων, Α.Π. 462/1956, Α', σελ. 47, Ε. Κερκ. 28 καὶ 23 ἔτους 1956, ΕΕΝ 24, σελ. 53 καὶ 164, Πρ. Καβ. 632/1959, ΕΕΝ 28, σελ. 685), προεχόντως ἐκ τοῦ λόγου ὅτι οἱ δασεργάται οὗτοι, ἐν οἷς καὶ ὁ Α.Κ., ἔδει νὰ συμμορφοῦνται, κατὰ τὴν ἰσ' αὐτῶν παροχὴν τῆς συμφωνηθείσης ἐργασίας, εἰς τὰς ὑπὸ τῶν δασαρχῶν καὶ τῶν ἐπιστατῶν τοῦ Δασαρχείου Προτύπου Δασοπονίας Καλαμπάκας διδομένας γενικὰς ὁδηγίας περὶ τοῦ εἴδους καὶ τῆς φύσεως, συμπεριλαμβανο-

μένης καὶ τῆς τεχνικῆς τοιαύτης, τῆς ὑπ' αὐτῶν ἐκτελουμένης ἐργασίας. Περὶ τῶν τελευταίων τούτων περιστατικῶν, ἐκτὸς τῶν κατατεθέντων τῶν μαρτύρων . . . χαρακτηριστικὴ εἶναι καὶ ἡ κατάθεσις τοῦ μάρτυρος Κ.Α. (ἠγνωσθλήτου), καθ' ἣν «τὴν ἐργασίαν οἱ δασεργάται εἰς τὸ δάση τὴν ἐκτελοῦν ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν τῶν δασαρχῶν καὶ τῶν ἐπιστατῶν, ἡ ὁποία ἐπίβλεψις γίνεται ὡς ἑξῆς: «Ἔρχονται οἱ δασάρχαι καὶ ἐπιστάται εἰς τὸ δάσος, ὅπου ἐργάζονται οἱ δασεργάται, καὶ ἀποδεικνύουν σὲ ποιὰ σημεῖον πρέπει νὰ γίνῃ ἡ κοπὴ ἑκάστου δένδρου, φηλὸ ἢ χαμηλὰ πρὸς τὴν ρίζα, τί διαστάσεων ξυλεῖα θὰ βγάλουν ἀπὸ κάθε δένδρον καὶ ἀφοῦ παραμείνουν δύο τρεῖς ὧρες εἰς ἕκαστον τμῆμα πηγαίνουν ἐν συνεχείᾳ εἰς ἄλλα τμήματα, ὅπου κάμνουν τὴν ἴδιαν δουλειὰ καὶ ἐπὶ πλέον ἐπιβλέπουν νὰ μὴ γίνῃ καμμιὰ παρανομία ἐκ μέρους τῶν δασεργατῶν, δηλαδὴ νὰ μὴ κόψουν κανένα δένδρον ἀποσήμαντον, δεδομένου ὅτι ὅλα τὰ δένδρα, τὰ πρὸς κοπὴν προοριζόμενα, τὰ σφραγίζουν προηγουμένως οἱ δασάρχαι μὲ τὴν σφῦρα των». Περὶ τοῦ ὡς ἄνω χαρακτῆρος τῆς περὶ ἧς πρόκειται συμβάσεως κρίσις τοῦ Δικαστηρίου δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ εἶναι διάφορος ἐκ τοῦ περιεχομένου τοῦ κατὰ τὴν 22αν Ἰουνίου 1963 καταρτισθέντος μεταξὺ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τοῦ Δασαρχείου Προτύπων Δασοπονίας Καλαμπάκας καὶ τοῦ Ν.Ρ., ἐκπροσωποῦντος ὁμάδα δασεργατῶν, ἀσημφωνητικοῦ καὶ πρωτοκόλλου ἐγκαταστάσεως, δοθέντος ὅτι καὶ ἂν ἔτι ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ἐπὶ τῶν συμβαλλομένων μερῶν ἠθελήθη, ὅπως ἡ σύμβασις ἀναδρόμῃ, κατ' ἄρθρον 238 Α.Κ., εἰς τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως (ὅλ. Πρ. Ἀθ. 6629/1961, ΕΕΔ 21, σελ. 100), δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ συμφωνηθῇ, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ὅτι «ὁ δασάρχης τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως δικαιοῦται νὰ ἀποκλείσῃ τῶν ἐργασιῶν πάντα ἐργάτην ἢ ὁμάδα ἐργατῶν, ἥτις, κατὰ τὴν κρίσιν του, εἶναι ἀνίκανος νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, ἐὰν ἐκδίδηται εἰς τὸ πίνειν, ἢ ἀκόμη, ἐὰν τοῦ λείπῃ ὁ σεβασμὸς πρὸς τὰ δασικὰ ὄργανα, ἐὰν ἐργάζηται πλημμελῶς γενικῶς, ἐὰν ἐσκεμμένος προξενῇ, κατὰ παράβασιν τῆς παρούσης καὶ τῶν νόμων ζημίας εἰς τὴν περιουσίαν, μὴ συμμορφούμενος πρὸς τὰς διατάξεις τῶν δασικῶν νόμων, τοὺς ὅρους τοῦ παρόντος τεύχους καὶ τὰς ὑποδείξεις τῆς Ὑπηρεσίας εἰς οἱονδήποτε στάδιον καὶ ἂν εὑρίσκωνται οἱ ἐργασίαι (ἄρθρ. 8 ἐδ. 2)». Ὁ τοιοῦτος χαρακτὴρ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως, φερούσης ἐντόνως τὸ στοιχεῖον τῆς ἐξαρτήσεως, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μεταβληθῇ, κειμένου οἱ δασεργάται οὗτοι, ἐν οἷς καὶ ὁ Α.Κ., ἐχρησιμοποίουν ἴδια τεχνικὰ μέσα (ἐργαλεῖα) (ὅλ. *Καποδίστριον* ἐν Ἑρμ. Α.Κ. ὑπ' ἄρθρ. 648 - 650, Εἰσ. ἀριθ. 41, Α.Π. 475/1954, ΕΕΝ 21, 1152), καὶ ἐλάμβανον ἀντιμισθίαν κατὰ μονάδα παραδιδομένης ἐργασίας, ἀφοῦ καὶ οὗτοι δύνανται νὰ συμφωνηθῇ ἡ ἀντιμισθία (*Κασκά*, Ἐνοχ. Δίκ. ὑπ' ἄρθρ. 648 - 649 § 111), τοσοῦτο μᾶλλον ἀφοῦ κατ' ἄρθρον 8 ἐδ. δ' ν. δ/τος 3789/1957 ὁρίζεται, ὅτι «ἡ σχέσις, ἡ συνδέουσα τοὺς δασεργάτας μετὰ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Δασῶν, θεωρεῖται ὡς σχέσις ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ ἐφαρμόζεται ἐπ' αὐτῆς ἅπασα ἡ Ἐργατικὴ Νομοθεσία. Ὁ χαρακτηρισμὸς τῆς σχέσεως ἀποκειται εἰς τὸν δικαστήν, μὴ δεσμευόμενον ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐκ τοῦ χαρακτηρισμοῦ αὐτῆς ὡς ἐργολαβίας ὑπὸ τυχὸν ὑπάρχοντος συμφωνητικοῦ» (Κώδ. ΝοΒ 1957, σελ. 533). Περαιτέρω τὸ ὅτι αἱ εἰς τὸ δημόσιον δάσος Στεφανίου ἐκτελούμεναι ἐργασίαι, δι' ὧν ἐπετυγχάνετο ἡ ἀπόληψις τῆς διὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ κρατικοῦ περιστηρίου ξυλείας ἀπαιτουμένης ξυλώδους μάζης, ἐγένοντο ἀπολογιστικῶς ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Δασαρχείου Προτύπων Δασοπονίας Καλαμπάκας διὰ λογαριασμὸν τοῦ ἐκκαλοῦντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ οὐχὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν προκύπτει, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, καὶ ἐκ τῶν διαλαμβανομένων ἐν τῷ ὡς ἄνω συμφωνητικῷ καὶ πρωτοκόλλῳ ἐγκαταστάσεως, καθ' ὅσον ὁρίζεται καὶ ὅτι «ἅπας ὁ ὑλοτομούμενος ξυλώδης ὄγκος εἰς οἱονδήποτε στάδιον κατεργασίας, ἀπὸ τῆς ρίψεως τοῦ δένδρου μέχρι τῆς παραδόσεως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν ἐξ αὐτοῦ παραχθησομένων τροφίμων, ἀνήκει κατ' ἀπόλυτον δικαίωμα κυριότητος εἰς τὸ Δημόσιον. Ἐπίσης εἰς τὸ Δημόσιον ἀνήκουν καὶ τὰ ὑπολείμματα τῆς ὑλοτομίας ἢ κατεργασίας τῆς ξυλείας .....», ἐνισχύεται δὲ καὶ ἐκ τῆς νομίμως προσαγομένης καὶ ἐπικαλουμένης ὑπ' ἀριθ. 125/1963 ἀποφάσεως τοῦ Εἰρηνοδικείου Καλαμπάκας, δι' ἧς ἡ πρὸ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς ἐγερθεῖσα ἑτέρα τοιαύτη τῆς ἤδη ἐναγούσης ἐνεσιβλήτου κατὰ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῇ ὑπὸ τοῦ Ταμείου τούτου ἐνστάσει, δι' ἔλλειψιν παθητικῆς νομιμοποιήσεως. Καὶ ναὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ 6. δ/τος τῆς 29ῆς Δεκεμβρίου 1945 «περὶ διοικήσεως, διαχειρίσεως καὶ λειτουργίας τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν» σκοπὸς τοῦ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 374/1937, ὡς οὗτος ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 389/1943, λειτουργοῦντος Οἰκονομικοῦ Ὀργανισμοῦ ὑπὸ τὸν τίτλον Κεντρικὸν Ταμεῖον Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν, ὅπερ, κατ' ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω 6. δ/τος, ἀποτελεῖ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας, εἶναι, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ἡ ἐν γένει διαχείρισις καὶ διάθεσις τῶν πόρων καὶ τῶν περιουσιακῶν αὐτοῦ στοιχείων πρὸς σκοποὺς ἀποβλέποντας εἰς τὴν γεωργικὴν ἀνάπτυξιν τῆς χώρας καὶ τὴν ἐπαύξησιν τῆς γεωργικῆς, κτηνοτροφικῆς καὶ δασικῆς παραγωγῆς, πόροι δὲ αὐτοῦ, κατ' ἄρθρον 4 § 4 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω διατάγματος, εἶναι καὶ ἅπαντα τὰ ὑπὸ τῶν κειμένων περὶ δασῶν νόμων καὶ διαταγμάτων προβλεπόμενα ἔσοδα τοῦ Δημοσίου (ὅλ. *Μακρῆ - Γώγου*, Δασικὴ Νομοθεσία, 1958, σελ. 170 - 171), πλὴν ὅμως εἰς τὰ τοιαῦτα ἔσοδα δὲν ὑπάγονται καὶ τὰ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ Ἑλ-

ληκοῦ Δημοσίου ὁσκήσεως ἐπιχειρήσεως, οἷα καὶ ἡ διὰ τοῦ ὡς ἄνω πριστηρίου τοιαύτη, οὐδὲ γίνεται νομοθετικὴ ἐπίκλησις περὶ τοῦ ἀνταθέτου, κρίσις προσπιθεβαιουμένη καὶ ἐκ τοῦ ὅτι θὰ ἔδει λ.χ. νὰ γίνεται λόγος ἐν τῷ προρρηθέντι συμφωνητικῷ περὶ τοῦ Ταμείου τούτου καὶ οὐχὶ περὶ τοῦ Δημοσίου. Μετὰ ταῦτα, ἐφ' ὅσον ἡ ὁμολογούμενος ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος θάνατος τοῦ Δ.Κ. ἐπῆλθεν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἣν οὗτος ἐξετέλει ἐργασίας καὶ ἦτο ἀποτέλεσμα βιαίας καὶ αἰφνιδίας ἐπενεργείας ἐξωτερικοῦ αἰτίου, τοὐτέστι ξένον πρὸς τὴν ὀργανικὴν σύστασιν τοῦ θανατωθέντος περιστατικοῦ, καθ' ὅσον ὑφίσταται βίαιον συμβὰν καὶ ἂν τοῦτο ὀφείλεται εἰς ὑπαίτιον ἐνέργειαν ἑτέρου μισθωτοῦ τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως, ἐπερχόμενον ὅμως ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ὁφορμῆς αὐτῆς (*Τούσης*, Ἐργ. Δίκ. τόμ. Β' § 91, σημ. 3, σελ. 44, Ε.Α. 1537/1955, ΕΕΝ 23, σελ. 303), συνέπεται, ἐν ὕρει καὶ τοῦ ὅτι τὸ ἐκκαλοῦν ἤσκει ἐπιχείρησιν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τοῦ νόμου 551/1914 ἀναφερομένων, ὅτι τὸ περὶ οὗ πρόκειται ἀτύχημα εἶναι ἐργατικόν, ἔστω καὶ ἂν μέχρι τῆς 22ας Ἰανίου 1963 ἤθελε γίνει δεκτόν, ὅτι ὑπῆρχεν ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας, δοθέντος ὅτι ἀρκεῖ μόνον πραγματικὴ ἀπασχόλησις ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, δηλονότι νὰ ἔθεσεν ὁ ἐργαζόμενος τὰς ἐργατικάς του δυνάμεις εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως (*Χρ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων § 62 ἐπ., Α.Π. 361/1965, ΕΕΔ 24, σελ. 977, Α.Π. 499/1962, ΕΕΔ 21 σελ. 1418). Ὅθεν ὀρθῶς τὸ δικάσαν Εἰρηνοδικεῖον ἐξετίμησε τὰς ἀποδείξεις ὡς πρὸς τὰ δεκτὰ γενόμενα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικά, δι' ὃ καὶ εἶναι ἀπορριπτέος, ὡς ἀβάσιμος, οἱ πέμπτος καὶ ἕκτος λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ἐδ. 5 τοῦ νόμων 551/1914, ὡς ἀναπροσηρμόσθησαν τὰ ἐν αὐτῷ κατιόντα καὶ ἀνιόντα ὅρια διὰ τῆς ια' ἀριθ. 38904/7594/1957 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Συγκοινωνίας, Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, ἐκδοθείσης ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 1224/1944 δοθείσης εἰς τοὺς Ὑπουργοὺς τούτους ἐξουσιοδοτήσεως (Α.Π. 84/1960, ΕΕΔ 19 σελ. 336), ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀποζημίωσις ἐν περιπτώσει θανάτου περιλαμβάνει πέντε ἐτῶν μισθούς, οὐδέποτε δὲ ὀλιγωτέρων τῶν 22.000 δραχμῶν, ἐὰν δὲ τὸ σύνολον τῶν μισθῶν τῶν πέντε ἐτῶν ὑπερβαίνῃ τὰς 30.0000 δραχμὰς προστίθεται εἰς τὸ ποσὸν τῶν 30.000 δραχμῶν τὸ ἓν τέταρτον τῆς τοιαύτης ὑπερβάσεως. Περαιτέρω, κατὰ τὰ ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμων 551/1914 προκύπτοντα, πρὸς καθορισμὸν τῆς ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως τὸ μὲν ἔτος λογίζεται πλῆρες, ὁ δὲ μισθός, προκειμένου περὶ ἐργάτου ὑπερβάντος τὸ 21ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, λογίζεται ἴσος πρὸς τὸν ὑπ' αὐτοῦ κατὰ τοὺς πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δώδεκα μῆνας πραγματικῶς ληφθεῖσαν ἀντιμισθίαν, εἴτε εἰς χρήματα, εἴτε εἰς εἶδος, ἐὰν δὲ ἡ ἐργασία δὲν εἶναι διαρκὴς ὁ ἐτήσιος μισθὸς ὑπολογίζεται τόσον ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀντιμισθίας τῆς ὑπὸ τοῦ παθόντος ληφθείσης κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἀπασχολήσεώς του, ὅσον καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀπολαυῶν τοῦ παθόντος κατὰ τὸ πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δωδεκαμήνου χρονικὸν διάστημα. Τέλος, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 551/1914, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ καταλιπόντος σύζυγον καὶ κατιόντας παθόντος ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 ἐδ. 5 τοῦ νόμου τούτου ἀποζημίωσις περιέρχεται εἰς μὲν τὸν ἐπιζῶντα σύζυγον κατὰ τὰ δύο πέμπτα, εἰς δὲ τοὺς κατιόντας κατὰ τὰ λοιπὰ τρία πέμπτα, ἐὰν ὅμως ὁ παθὼν κατέλιπε νόμιμα ἢ ἀνεγνωρισμένα ἢ ἐξωσικὰ ἐπὶ γυναικὸς τέκνα ἢ ἄλλους κατιόντας, ζῶντας εἰς βάρος αὐτοῦ, πάντας δὲ ἀγάμους καὶ, προκειμένου περὶ ἀρρένων, ἡλικίας κατωτέρας τῶν 21 ἐτῶν ἢ οἱασδήποτε ἡλικίας κατιόντας, ἀνικάνους πρὸς ἐργασίαν, ἕνεκεν σωματικοῦ ἢ διανοητικοῦ ἐλαττώματος, τὸ Δικαστήριον προσδιορίζει δι' ἀποφάσεώς του, κατὰ τὴν κρίσιν του, τὴν μερίδα τῶν ὑπαρχόντων ἀνικάνων πρὸς ἐργασίαν, τὸ δὲ ὑπόλοιπον διανέμεται ἐξ ἴσου εἰς πάντας τοὺς λοιποὺς.

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ἀποδείξεις, ὁ Δ.Κ. κατὰ τοὺς πρὸ τοῦ ἀτυχήματος δώδεκα μῆνας ἀπησχολήθη ὡς ἀκολούθως: Κατὰ τὸ ἀπὸ 13ης Ὀκτωβρίου 1962 ἕως 11ης Ἀπριλίου 1963 χρονικὸν διάστημα οὗτος παρέσχεν ἐργασίαν ἀνειδικεύτου ἐργάτου εἰς ἐργασίας ὑπερασπιστικοῦ τηλεφωνικοῦ δικτύου τοῦ Τεχνικοῦ Τμήματος Ο.Τ.Ε. Λαρίσης καὶ ἐπραγματοποίησεν ἐν συνόλῳ, κατὰ τὸ ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω Ὑπηρεσίας ἐκδοθὲν καὶ προσαγόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ἔγγραφον, 81 ἡμερομίσθια, δι' ἃ ἔλαβε δραχμὰς (81 Χ 57) 4.617. Ἐν συνεχείᾳ, ἦτοι κατὰ τὸ

από 12ης Απριλίου 1963 έως 14ης Ιουνίου 1963 χρονικόν διάστημα, απησχολήθη, ως νυκτοφύλαξ, επί τη αντιμισθία των 75 δραχμών ημερησίως, εις την εντεγοῦσαν εις την περιοχην Καλαμπάκας και δη εις θέσιν «Μουργκάνι» εργασίας γεωτρήσεως Ιταλικήν Εταιρείαν και διά τα υπ' αυτού πραγματοποιηθέντα εν συνόλω 60 (και ουχί, ως εδέξατο η διαφορά των προσβαλλομένων αποφάσεων, 70) ημερομίσθια πλαίσ δραχμάς 4.500. Έκτοτε και δη από της 23ης Ιουνίου 1963 έως 22ας Ιουνίου 1963 ούτος, εργασθείς εις το δημόσιον δάσος Στεφανίου, κατά το εν ταις ημετέραις σκέψεσι εκτεθέντα, παρέδωκεν εις το Λασαρχείον Προτύπου Διασκονίας Καλαμπάκας 12 κυβικά μέτρα στρογγύλης ξυλείας και έλαβεν εν όψει του ότι συνεφωνήθη αντιμισθία 70 δραχμών κατά κυβικόν μέτρον δραχμάς (12 Χ 70) 840. Ωσαύτως ο Α.Κ. εκ της απασχολήσεώς του μέ τους εκ 14 στρεμμάτων απαιτελομένους και εις το χωρίον Κλεινός κειμένους αγρούς του, οίτινες καλλιεργούνται διά σίτου, αραβοσίτου κλπ., και δη κατά το προ του θανάτου του δωδεκάμηνον και ότε δεν ειργάζετο εις τας προαναφερθείσας εργασίας απεκόμισε, λαμβανομένου υπ' όψιν και του προς τον Οικονομικόν Έφορον Τρικάλων αποσταλέντος υπό της Κοινότητος Κλεινού υπ' αριθ. 82/31.1.1965 εγγράφου, δραχμάς 6.000. Εντεύθεν η υπό του Α.Κ. πραγματικώς ληφθείσα αντιμισθία κατά τους προ του θανάτου δώδεκα μήνας ανέρχεται εις το ποσόν των δραχμών (4.617 + 4.500 + 840 + 6.000) 15.957. Μετά ταύτα το σύνολον της εις 5 έτη αναφερομένης αντιμισθίας ανέρχεται εις δραχμάς (15.957 Χ 5 = 79.785), δι' ό, εφ' όσον υπερβαίνει τας δραχμάς 30.000, επιδικαστέον είναι το ποσόν των δραχμών (79.785—30.000=49.785: 4=12.446,25+30.000=42.446,25). Δοθέντος δε ότι ο θανών κατέλιπε νόμιμον σύζυγον και δύο ανήλικα τέκνα, παρέπεται, ότι εκ του ως άνω ποσού, κατανεμομένου μεταξύ των κληρονόμων, δέον να λάβη η μεν ενάγουσα - εφεσίβλητος δι' εαυτήν δραχμάς (42.446,25: 5=8.489, 25Χ2 (2/5 αποζημιώσεως) = 16.988,50, η δε ενάγουσα - εφεσίβλητος, υπό την ιδιότητα της επιτρόπου των προρρηθέντων ανηλίκων τέκνων της, δραχμάς (8.489, 25Χ3 (3/5 αποζημιώσεως) =25.467, 75, αίτινες, κατά την κρίσιν του Δικαστηρίου, δέον, όπως διανεμηθώσιν εξ ίσου εις τα τέκνα ταύτα. Όθεν, εφ' όσον η δευτέρα των προσβαλλομένων αποφάσεων επεδίκασεν αντιστοίχως δραχμάς 17.354 και 26.030 εσφαλεν εν τη εκτιμήσει του αποδεικτικού υλικού, δι' ό και δέον, όπως, κατ' εν μέρει παραδοχην του εβδόμου λόγου της υπό κρίσιν εφέσεως, μεταρρυθμισθή μερικώς η απόφασις αύτη, επί τω τέλει όπως περιορισθώσι τα επιδικασθέντα ποσά εις τα δεκτά γενόμενα ως άνω τοιαύτα.

Κατ' άρθρον 7 του νόμου 551/1914 ο υπεύθυνος εις αποζημίωσιν υποχρεούται προσέτι να πληρώση δια την κηδείαν του παθόντος δραχμάς δισχιλίας, αίτινες μεταγενεστέρως ηυξήθησαν εις 500.000 δραχμάς (βλ. *Χρ. Οικονόμου*: Δίκαιον Εργατικών Ατυχημάτων § 450) και μετά την δια του άρθρου 6 § 3 ν. 2824/1954 «περί τροποποιήσεως νέας εκδόσεως κλπ.» ρύθμισιν περιωρίσθησαν εις 500 δραχμάς. Εκ της διατάξεως ταύτης, εν συνδυασμώ προς την διάταξιν του άρθρου 6 του νόμου 551/1914, καθ' ην εάν επιζών σύζυγος, συντρέχων μετά κατιόντων, λαμβάνει τα δύο πέμπτα της αποζημιώσεως, των λοιπών τριών πέμπτων διανεμομένων μεταξύ των κατιόντων» και την διάταξιν του άρθρου 1885 Α.Κ., καθ' ην επί απαιτήσεως και τα χρέη της κληρονομίας διαιρούνται αυτοδικαίως μεταξύ των συγκληρονόμων, αναλόγως της μερίδος εκάστου, σαφώς προκύπτει, ότι ο μετά κατιόντων συντρέχων σύζυγος δικαιούται λαμβάνειν δι' έξοδα κηδείας τό μέχρι των 200 δραχμών δαπανηθέν υπ' αυτού ποσόν, όπερ, εν προκειμένω, και κατέβαλεν η ενάγουσα εφεσίβλητος δι' εαυτήν, δεν ήτήσατο δε αύτη υπό την ιδιότητα της επιτρόπου των τέκνων της την εις αυτά επιδικασαν του υπολοίπου εκ δραχμών 300 ποσού. Όθεν έσφαλε το δικάσαν Ειρηνοδικείον Καλαμπάκας, άφού επεδίκασεν εις την ενάγουσαν - εφεσίβλητον δι' εαυτήν το ποσόν των 500 δραχμών, δι' ό και δέον, όπως, κατ' εν μέρει παραδοχην του προσθέτου τούτου εφέσεως, περιορισθή το εκ της αιτίας ταύτης επιδικασθέν ποσόν εις δραχμάς 200.

ΕΡΓΑΤΙΚΟΝ ΑΤΥΧΗΜΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ Νόμον 551/1914

Ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ὑποχρέωσις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ Νόμον 551/1914 καὶ παντὸς ἐν γένει Νομικοῦ Προσώπου, χρησιμοποιοῦντος ἀπ' εὐθείας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, συνεπῶς καὶ τῶν Σ.Ε.Κ., Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου.— Αἴτημα περὶ κηρύξεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἀποφάσεως μὴ βάσιμον, τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπολαμβανόντων τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα μισθωτοῦ Σιδηροδρομικῆς Ἑταιρείας, ἐχούσης Ἰδρύσει Ταμεῖον Συντάξεων τοῦ προσωπικοῦ της καὶ ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ νόμου 551/1914.—Συνταξιοδότησις δυνάμει τοῦ Ν.Δ. 3395/1953.— Καθορισμὸς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 Νόμου 551/1914.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ εἰς α' βαθμὸν δικάζοντος τὰς ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων διαφορὰς Εἰρηνοδικείου ὑπῆρξεν ἐργατικὸν ἀτύχημα εἰς μισθωτὸν Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου (Σ.Ε.Κ.). (Ἴδετε περὶ τῆς εὐθύνης τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ ἀνωτέρω νόμου καὶ Α.Π. 537/1964, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 23, 985).

Ἡ ἀπόφασις ἐφαρμόζει ἐν προκειμένῳ τὸ ἄρθρον 18 τοῦ νόμου 551/1914, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ν.δ. 408/1941 (ΕΕΔ 1, 61), τὸ ὁποῖον (τελευταῖον) ἐκρίθη, ὅτι, καίτοι φέρεται ὡς ἐρμηνευτικὸν καὶ θὰ ἦτο ἄκυρον, κατ' ἄρθρον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 58/1945 Συντακτικῆς Πράξεως (ΕΕΔ 4, 378), ἐν τούτοις δὲν εἶναι τοιοῦτον, ἀλλὰ τροποποιητικὸν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ νόμου 551/1914 καὶ συνεπῶς ἰσχύει. (Ἴδετε Α.Π. 630/1955, εἰσηγητὴς *Γ. Βουμβουλάκης*, ΕΕΔ 15, 10, ἀντίθετος ἡ προηγουμένη Α.Π. 70/1942, ΕΕΔ 1, 501).

Ὡς πρὸς τὸ ζήτημα τῆς ὑπάρξεως τοῦ δικαιώματος πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ μετὰ τὸ ν.δ. 3395/1955 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτων σιδηροδρόμων» ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4948/1962 (εἰσηγητὴς *Δ. Βάλλιος*, ΕΕΔ 21, 461).

Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 3576/1966

Εἰρηνοδίκης ὁ κ. Ἀπ. Μπλάτσιος
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Καραλῆς, Ι. Κόντος

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 24 Ἰουλίου/25 Αὐγούστου 1920 6. δ/του κωδικοποιηθέντος νόμου 551/1914 παρέχεται δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐναντίον τοῦ κυρίου τῶν ἐν ἄρθρ. 2 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ὡσάκις ἐπῆλθεν ἀτύχημα ἐκ θανίου συμβάντος εἰς ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον τῶν ἐργασιῶν τούτων, ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἐφ' ὅσον τοῦτο δὲν προεκλήθη ἐκ προθέσεως αὐτοῦ, κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 2 ἐδάφ. 2 τοῦ αὐτοῦ κωδ. ν. 551 εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ προβλεπομένην ἀποζημίωσιν ὑποχρεοῦται καὶ τὸ Δημόσιον καὶ πᾶν ἐν γένει νομικὸν πρόσωπον, ὅταν χρησιμοποιῇ ἀπ' εὐθείας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους εἰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες, ἐὰν ἐνηργοῦντο ὑπὸ ἰδιώτου, θὰ ἔφερον τὸν χαρακτῆρα τῶν ἐν ἐδαφ. 1 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 2 ἐργασιῶν ἢ ἐπιχειρήσεων (*Χρ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατικῶν Ἀτυχημάτων § 65 σελ. 105, *Α. Τούσης*, Ἐργατ. Δίκαιον, τόμ. Β', σελ. 57, σημ. 12, *Δ. Μιράγγελης*, Θ. ΝΑ' 485, Α.Π. 517/1960, ΕΕΔ 20, 30, Α.Π. 227/1958, ΕΕΔ 17, σελ. 526, Α.Π. 257/1957, ΕΕΔ 16, σελ. 553, Α.Π. 545/1940, ΕΕΝ Η' σ. 33, Α.Π. 87/1940, Θ. ΝΑ' σ. 353). Ἐξ ἄλλου, καθ' ἃ ἐκ τῶν ἄρθρ. 2 ν. δ/του 21 Σεπτεμβρίου 1926, ἄρθρ. 1 ν.δ. 4 Σεπτεμβρίου 1936 προκύπτει, οἱ Σ.Ε.Κ. ἀποτελοῦσι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, ἡ δὲ ὀργάνωσις, διοίκησις, διαχείρισις καὶ ἐκμετάλλευσις τοῦ δικτύου αὐτῶν ἐκτελοῦνται κατὰ τὰς οἰκονομικὰς ἀρχὰς περὶ ἐκμεταλλεύσεως τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐντὸς τῶν ὑπὸ τοῦ συμφέροντος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας καὶ τῆς ἀμύνης τῆς χώρας προσδιοριζομένων ὁρίων. Κατὰ ταῦτα, ἐν περιπτώσει ἐπελεύσεως ἀτυχήματος ἐν τῇ ἐργασίᾳ, ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ν. 551, εἰς μισθωτὸν τῶν Σ.Ε.Κ., οἱ τελευταῖοι ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν τὴν προσοχομένην ὑπὸ τοῦ προαναφερθέντος νόμου 551 (Ε.Α. 1388/1963, ΕΕΔ 22, σ. 1180). Νόμῳ βάσιμος, ὅθεν, παρίσταται ἡ κρινομένη ἀγωγή, ἐν ᾗ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων, ὑπηρετῶν ἀπὸ τοῦ 1949 εἰς τὴν ὑπηρεσίαν ἕλξεως τῶν Σ.Π.Α.Π., αἵτινες ὑποκατεστάθησαν ἤδη ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ., τὴν 20 Ἰουλίου 1963 ὑπέστη, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν αὐτῇ ἱστορούμενα, ἐκ θαλίου συμβάντος, λαβόντος χώραν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας του, ἐπιμήκεις ἐμπίπτωσι τῆς ἔξω κροταφικῆς κάψης μήκους 4 ἑκατ. μ. κατὰ τὴν δεξιὰν ὀρεγματικὴν χώραν μετ' ἀμφιπλεύρου βαρηκοΐας καὶ μεταδιαστειστικοῦ συνδρόμου καὶ ἐκδήλων καταθλιπτικῶν ἐκδηλώσεων, κατάστασις αὕτη πλήρους διαρκοῦς ἀνίκανος καὶ ἀπολυθείς τῆς ὑπηρεσίας τὴν 31.12.1964, καὶ δι' ἧς διώκεται ἡ καταδίκη τοῦ ἐναγομένου Ν.Π.Δ.Δ. εἰς καταβολὴν εἰς τὸν ἐνάγοντα τῆς ἐκ δραχμῶν 137.500 ἀποζημιώσεώς του, δυνάμει τῶν διατά-

ξεων τοῦ ν. 551, ἔρεισμα εὑρίσκουσα εἰς τὰς ὡς ἄνω διατάξεις, καὶ πάντα τὰ περὶ τοῦ ἐναντίου ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου προβαλλόμενα ἀπορριπτέα κρίνοντα ὡς μὴ νόμῳ βάσιμα. Ἀγωγὸς δὲ φερομένη ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κατ' ἄρθρ. 13 τοῦ ν. 551, καὶ καταβληθέντων καὶ τῶν νομίμων τελῶν συζητήσεως κατὰ τὸ προσκομιζόμενον ὑπ' ἀριθ. 56443 ἐ.ἐ. τριπλότυπον τοῦ ἀρμοδίου Δημοσίου Ταμείου, ἐρευνητέα περαιτέρω ἀποβαίνει.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 3 § 8 τοῦ ν. δ/τος 4246/1962 οἱ Σ.Ε.Κ. ἀπολαμβάνουν ἁπάντων τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου κλπ. Ὅθεν τὸ αἴτημα τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς περὶ κηρύξεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἐκδοθησομένης ὁριστικῆς ἀποφάσεως, προσκρούον εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 187 Πολ. Δικ., μὴ νόμῳ βάσιμον παρίσταται καὶ ἀπορριπτέον (Πρ. Βάλ. 204/1963, ΔΕΝ 20, σ. 168).

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 18 τοῦ ν. 551 «δὲν ἰσχύουν αἱ διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν, αἵτινες ἵδρυσαν Ταμεῖα Συντάξεων, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ν. ΓΣΚΣτ'/1907 περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων τοῦ Προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας Σιδηροδρόμων Πειραιῶς - Ἀθηνῶν - Πελοποννήσου καὶ μόνον ἐφ' ὅσον τὰ Ταμεῖα ταῦτα χορηγοῦσι σύνταξιν εἰς τὸν ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης ἀτυχήσαντα ἐργάτην ἢ ὑπάλληλον καὶ ἐφ' ὅσον ἡ σύνταξις αὕτη, κεφαλαιοποιουμένη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ, συμπληροῖ τὸ κατὰ τὸν παρόντα νόμον καταβλητέον ποσὸν ἀποζημιώσεως, ἄλλως δικαιοῦται ὁ παθὼν νὰ ζητήσῃ κατὰ τὸν νόμον τὴν συμπλήρωσιν τοῦ ποσοῦ», κατὰ δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 5 τοῦ ν. δ/τος 408 τοῦ 1941, τοῦ κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3241 1946 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου «ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν. 551, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, εἶναι ὅτι τότε μόνον δὲν δύναται νὰ ἀξιωθῇ ἡ κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἐξ ἀτυχήματος ἀποζημίωσις, ὅταν ἡ παρὰ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων Ταμείων χορηγουμένη σύνταξις παρέχεται τῷ παθόντι λόγῳ τοῦ ἀτυχήματος καὶ μόνον δι' αὐτό, κεφαλαιοποιουμένη δέ, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, καὶ μετ' ἀφαίρεσιν τῶν εἰς βάρος τοῦ ἡσφαλισμένου γενομένων κρατήσεων καὶ τοῦ τόκου τούτων, συμπληροῖ τὸ κατὰ τὸν νόμον 551, ὡς ἐτροποποιήθη, καταβλητέον ποσὸν ἀποζημιώσεως κλπ». Ἐντεῦθεν προκύπτει, ὅτι, διὰ νὰ χρηθῇ, ἐὰν ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν, αἵτινες ἵδρυσαν Ταμεῖα Συντάξεων, θὰ λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 551, ἐν συνδρομῇ τῶν ὅρων αὐτοῦ, δέον ἐκ τοῦ ποσοῦ τῆς κεφαλαιοποιουμένης συντάξεως νὰ ἀφαιρεθῶσιν αἱ γενόμεναι εἰς βάρος τοῦ ἡσφαλισμένου κρατήσεις καὶ ὁ τόκος αὐτῶν καὶ ἐφ' ὅσον τὸ ἀπομένον ὑπόλοιπον τῆς κεφαλαιοποιηθείσης συντάξεως ὑπολείπεται τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 551, θὰ δικαιωθῇ ὁ παθὼν τῆς διαφορᾶς (Α. *Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, τόμος Β' σελ. 81, σημ. 16, *Χρ. Οἰκονόμου*, Δίκαιον Ἐργατ. Ἀτυχημάτων § 698 σ. 870 ἑπ., Α.Π. 630/1955, ΕΕΔ 15, σ. 10, Α.Π. 85/1942, ΕΕΔ 1, σ. 600). Νόμῳ βάσιμος, ὅθεν, παρίσταται ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου, καθ' ὃν ὁ ἐνάγων, κριθεὶς ἀνίκανος μονίμως καὶ διαρκῶς διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀγωγῇ λόγους, τόσον ὑπὸ τῆς Ὑγειονομικῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Ε.Κ., ὅσον καὶ ὑπὸ τῆς Ἀνωτάτης τοῦ Στρατοῦ Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ἔτυχε τῆς εἰς τὰς προτάσεις του ἀναφερομένης συντάξεως, ἥτις, κεφαλαιοποιουμένη, ὑπερβαίνει τὴν ὑπ' αὐτοῦ, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 551, ἀξιωθεῖσαν ἀποζημίωσιν, συναπτῶν τὴν κατὰ τὰς παρατεθείσας διατάξεις κατηλεντικὴν τοῦ ἀγωγικοῦ δικαιώματος ἔνστασιν καὶ δέον, ἐπὶ τῇ ἀρνήσει τῶν περιστατικῶν τῆς ἐνστάσεως ἐκ μέρους τοῦ καθ' οὗ αὕτη, νὰ ὑποχρεωθῇ τὸ ἐνιστάμενον ἐναγόμενον, ὅπως ἀποδείξῃ ταῦτα διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου, πλὴν μαρτύρων, ὡς ὑποχρεούμενον εἰς τήρησιν τῶν οἰκείων δημοσίων ἐγγράφων. Ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγόντος ὅτι ἡ παρατεθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρ. 18 ν. 551 δὲν δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς ὑπ' αὐτοῦ, διότι ἡ συνταξιοδότησίς του ἔλαβε χώραν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 3395/1955, μὴ νόμῳ βάσιμος παρίσταται καὶ ἀπορριπτέος. Διότι, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ὁ ἐνάγων ὁμολογεῖ ἐν τῇ ἀγωγῇ του, ὅτι ἡ προσληψίς του ἐγένετο ὑπὸ τῶν Σ.Π.Α.Π., οἱ μισθοὶ τῶν ὁποίων ὑπήγοντο εἰς τὸ ἐν ἄρθρ. 18 ν. 551 ἀναφερόμενον καὶ ὑπὸ τοῦ ν. ΓΣΚΣτ'/1907 ἱδρυθὲν Ταμεῖον Συντάξεων, καὶ οἱ ΣΕΚ εἶχον ἱδρύσει, ἀπὸ τοῦ 1913 ἤδη, συναφὲς Ταμεῖον (*Γ. Μητσόπουλος*, ΕΕΔ 18, σελ. 177 ἑπ.). Ἐν πάσῃ περιπτώσει αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ/τος 3395/1955 προβλεπόμεναι συντάξεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ταύτης δι' ἐργατικὸν ἀτύχημα (ἄρθρ. 1 § 1 ἐδάφ. ε'), καταβάλλονται, κατὰ ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 32 § 1 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. 3395/1955 ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ. καὶ τῶν Σ.Π.Α.Π., ἤδη δὲ ὑπὸ τῶν Σ.Ε.Κ. (ν.δ. 4246/1962) καταργηθέντων τῶν προϋφισταμένων οἰκείων Ταμείων Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Ἀτμηλάτων Σιδηροδρόμων. Τὸ ὅτι, τέλος, διὰ τῶν διατάξεων τοῦ ν. δ/τος 4246/1962 παρεχωρήθησαν εἰς τὸ νομικὸν πρόσωπον τῶν Σ.Ε.Κ. τὰ περιελθόντα εἰς τὸ Δημόσιον δίκτυα τῶν Σ.Π.Α.Π., Βαρειοδυτικῆς Ἑλλάδος κλπ. καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τῆς παρ. 8 τοῦ ἄρθρ. 1 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος τὸ προσωπικὸν τῶν προαναφερθέντων δικτύων κατέστη προσωπικὸν τῶν Σ.Ε.Κ., οὐδεμίαν μεταβολὴν ἐπήνεγκεν εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρ. 18 ν. 551 καὶ ἄρθρου 5 ν.δ. 408/1941, ὡς ἀβασίμως ὑποστηρίζει ὁ ἐνάγων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρ. 1 ν. 551 πρὸς καθορισμὸν τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 3 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἀποζημιώσεως τὸ μὲν ἔτος λογίζεται πλή-

ΧΡΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΙΣ ΔΙ' ΗΘΙΚΗΝ ΒΛΑΒΗΝ ΕΠΙ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΑΤΥΧΗΜΑΤΟΣ

Σύμβασις μισθώσεως έργασίας άνηλίκου καί παράστασις έπί Δικαστηρίου

Άξίωσις χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην κατ' άρθρον 932 Άστικού Κώδικος έπί εργατικού ατυχήματος.—Όροι του δικαιώματος.— Έπέλευσις εργατικού ατυχήματος έξ υπαιτιότητος εργοδότου.—Νόμιμος έπί δικαστηρίου παράστασις άνηλίκου, συμπληρώσαντος το 14ον έτος της ηλικίας, ιδίω όνόματι.—Σχετική ύπέρ του άνηλίκου ή άκυρότης συμβάσεως μισθώσεως έργασίας, άνευ συναινέσεως του πατρός ή έπιτρόπου αύτου κατ' άρθρον 136 Άστικού Κώδικος.—Άδιάφορον το κύρος ή μή της συμβάσεως δι' αποζημίωσιν.—Ποσόν χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην, συντρέχοντος και πταίσματος παθόντος κατ' άρθρον 300 Άστικού Κώδικος.

Έπρόκειτο, είς την περίπτωσιν της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, περί αγωγής ανηλίκου, αξιώσαντος την καταβολήν είς αύτόν χρηματικού ποσού διά χρηματικήν ικανοποίησιν ένεκεν ατυχήματος έν τη εκτελέσει της έργασίας κατ' άρθρον 932 Άστικού Κώδικος.

Η απόφασις δέχεται, ότι νομίμως παρίσταται έπί δικαστηρίου ως ενάγων ο ανήλικος και ως πρός τούτο ηκολούθησε τά έπί του θέματος κρατούντα. (Ίδετε Γ. Ράμου, ΕΕΔ 20, 649 επ., Πρωτοδικείου Καβάλας 579/1962, είσηγητής Μ. Καλεύρας, ΕΕΔ 22, 495, και λοιπάς παραπομπάς είς σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 22, 494).

Η αξίωσις χρηματικής ικανοποιήσεως ως εκρίθη (Α.Π. 394/1961, είσηγητής Κ. Καυκά, ΕΕΔ 20, 844), πηγάζει έξ αύτης ταύτης της σχέσεως έργασίας, γεννηθείσα κατά την διάρκειαν αύτης, και διά τούτο και εκδικάζεται κατά την εργατικήν διαδικασίαν.

Δύναται έπίσης ο ανήλικος νά έκμισθώση την έργασίαν του ύπό τούς περιορισμούς του άρθρου 136 Άστικού Κώδικος, άλλά, ως δέχεται ή απόφασις, και τούτο είναι σύμφωνον πρός τον νόμον, ή ακυρότης είναι σχετική, (Α. Τούση, Γενικαί Άρχαί του Άστικού Δικαίου, σελ. 542), τεταγμένη ύπέρ του ανηλίκου και συνεπώς δέν δύναται νά προταθή ύπό παντός ενδιαφερομένου (Πρβλ. και την ανωτέρω, σελ. 1260, Πρωτοδικείου Τρικάλων 193/1966, είσηγητής Άπ. Μπότσης).

Κατά τά ύπό του Άρείου Πάγου νομολογηθέντα (Α.Π. 9/1963, είσηγητής Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 22, 275, Α.Π. 146/1965, είσηγητής Ε. Μαλλούχος, ΕΕΔ 24, 526) διά την εφαρμογήν του άρθρου 932 Α.Κ. προϋποτίθεται ύπαρξις υπαιτιότητος του αδικοπραγήσαντος. (Ίδετε όμως αντιθέτως Κ. Καυκά, Ένοχ. Είδικόν, Έκδοσις 4η, σελ. 905).

Πρωτοδίκου Θεσσαλονίκης 1144/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών

Πρωτοδίκης ο κ. **Δ. Στοϊλίδης**
Δικηγόροι οί κ.κ. Δ. Δάφνης, Α. Παπαγεράκης

Κατά τά άρθρα 298, 299, 922, 926, 932, 933 Α.Κ. δημιουργείται άξίωσις χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ήθικήν βλάβην ένεκα ζημίας μή περιουσιακής, ως προσεχομένης είς έννοιαν του προσώπων αγαθά, μή δυνάμενα νά αποτιμηθώσι, και ής ή επιδίκασις ανατίθεται είς την εύλογον κρίσιν του δικαστηρίου· και όταν ή ζημία αύτη είχε γενεσιουργόν αιτίαν αδικοπραξίαν ύπό την εν άρθρω 914 Α.Κ. έννοιαν, απαιτούσαν υπαιτιότητα του αδικοπραγήσαντος, έπομένως και έπί εργατικού ατυχήματος, κατά το άρθρον 1 του ν.

ώρες, ο δέ μισθός λογίζεται ίσος πρός τας ύπό του παθόντος κατά τούς προ του ατυχήματος δώδεκα μήνας πραγματικώς ληφθείσας αντιμισθίας. Άρνουμένου, όθεν, του εναγομένου τά την βάσιν της αγωγής συγχρονούντα περιστατικά, έν οίς και ή πραγματικώς ύπό του ενάγοντος ληφθείσα αντιμισθία κατά τούς 12 προ του ατυχήματος μήνας, δέον νά ίσχυρισθή ο ενάγων είς απόδειξιν αύτών διά παντός νομίμου αποδεικτικού μέσου και διά μαρτύρων, συγχωρουμένων ως έκ της φύσεως των αποδεικτέων. Η επέλευσις έξω του έν τη έργασία ατυχήματος και ή ένεκα τούτου πλήρης διαρκής ανικανότης του ενάγοντος, συνομολογουμένη ύπό του εναγομένου, δέν απαιτείται νά περιληφθή είς τά είκεια θέμα αποδείξεως. Τά ύπό του ενάγοντος επικαλούμενα και προσκομιζόμενα έγγραφα, συνεκτιμηθησόμενα κατά την μετ' απόδειξιν συζήτησιν, έφ' όσον προσκομισθώσι νομίμως χαρτοσημασμένα (άρθρ. 24 § 5α Κώδικος τελών χαρτοσήμου).

551)1914, ὅταν, ἀνεξαρτήτως τῆς μὴ συνδρομῆς τῶν ὅρων τοῦ ἄρθρου 16 αὐτοῦ, ἦτοι δόλου τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ μὴ τηρήσεως τῶν ὅρων ἀσφαλείας, τὸ ἀτύχημα ὀφείλεται πάντως εἰς πταῖσμα οἱονδήποτε (γενικὴν ἀμέλειαν) τοῦ κυρίου τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ τοῦ ὑπ' αὐτοῦ προστηθέντος, εὐθυνομένου καὶ τούτου παραλλήλως εἰς ὁλόκληρον ('Ολομ. Α.Π. 444/1964, ΕΕΔ 23, 845, Α.Π. 9/1963, ΕΕΔ 22, 275, Α.Π. 337/1959, ΝοΒ 7, 1085). "Οθεν ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή, διώκουσα τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου κυρίου, ὡς ἐκτίθεται, τῆς ἐπιχειρήσεως εἰς καταβολὴν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, προσγενομένην εἰς τὸν ἐνάγοντα ἕνεκεν ἀτυχήματος, ἐπελθόντος εἰς αὐτὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐργασίας, ἦν εἰς ἐκπλήρωσιν συμβατικῆς ὑποχρεώσεως παρεῖχε καὶ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ὀφειλομένου δὲ εἰς ἐπαπειλοῦσαν αὐτοῦ ὡς ἀναθέσαντος τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας εἰς τὸν ἐνάγοντα, πρὶν ἢ οὗτος ἐξασκηθῇ ἐπαρκῶς καὶ ἀποκτήσῃ πεῖραν χειρισμοῦ τοῦ μηχανήματος, εἶναι νόμιμος κατὰ τὰς ἄνω διατάξεις καὶ δέον νὰ ἐρευνηθῇ περαιτέρω ἐν τῇ προκειμένῃ διαδικασίᾳ, καθ' ἣν ὁ ἐνάγων, καίτοι ἀνήλικος, συμπληρώσας ὅμως τὸ 14ον ἔτος, νομίμως παρίσταται ἐπὶ δικαστηρίου ἰδίῳ ὀνόματι (ἄρθρ. 74 Πολ. Δικ. καὶ 135 Α.Κ.).

Ἡ ἀκυρότης συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας, ὡς γενομένης παρὰ συμπληρώσαντος τὸ 14ον ἔτος ἀνηλίκου ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ πατρός ἢ ἐπιτρόπου αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 136 Α.Κ., οὖσα σχετική, ἰσχύει τοῦ ἀνηλίκου ταχθείσα, προτείνεται μόνον παρ' αὐτοῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ τῆς ἐργασίας - ἐργοδότου (*Τούσης*, Ἐργατικῶν Δίκαιον § 10, σελ. 62, *Γεν.* 'Αοχ. § 99 σελ. 542, *Οἰκον. Δίκ. Ἐκδ.* Β' § 241, σημ. 1, σελ. 717, *Βάλληνδας*, ὑπ' ἄρθρ. 136, *Μπαλῆς*, Γεν. 'Αρχ. § 68), καὶ καλύπτεται, ἂν ὁ ἰσχύσας οὗ ἐτάχθη παραιτηθῇ ταύτης, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς μὴ προτάσεως τῆς ἀκυρότητος.

Ἐξ ἄλλου, ἡ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 1 ν. 551)1914, εἰς ἣν περιλαμβάνεται καὶ ἡ τοιαύτη διὰ τὴν ἠθικὴν βλάβην, χωρεῖ εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀτύχημα ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἐξηρτημένης ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς, ἀδιαφόρως τοῦ ἐγκύρου ἢ ἀκύρου τῆς περὶ ταύτης συμβάσεως (σχετ. Α.Π. 499)1961, ΕΕΔ 21, 1418, Α.Π. 257/1957, ΝοΒ 5, 862). "Οθεν ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ ἐναγομένου ὅτι ἡ σύμβασις ἐργασίας, κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὁποίας ἐπῆλθε τὸ ἀτύχημα, εἶναι ἄκυρος ἐκ τοῦ ὅτι ταύτην συνῆψεν ὁ ἀνήλικος, ἐνάγων καὶ παθών ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ πατρός του καὶ ὅτι ἐντεῦθεν ἡ ἀγωγὴ δέον νὰ ἀπορριφθῇ, ὡς στηριζομένη εἰς τὴν σύμβασιν καὶ μὴ περιέχουσα βάσιν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἀπαραδέκτως προτείνεται παρ' αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀβάσιμος κατ' οὐσίαν εἶναι ὡς ἀνωτέρω. Πέραν τοῦ ὅτι ἡ συναίνεσις τοῦ πατρός, δυναμένη νὰ εἶναι καὶ σιωπηρά, συνάγεται ἐπαρκῶς ἐκ τῆς μὴ ἐναντιώσεώς του, καίτοι ἔλαβε γνῶσιν τῆς ὑπὸ τοῦ τέκνου του παρεχομένης ἐργασίας καὶ τοῦ εἴδους αὐτῆς.

Βεβαιοῦνται τὰ ἀκόλουθα: 'Ο ἐνάγων, γεννηθεὶς τὸ ἔτος 1948, προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, διαχειριζομένου καὶ διευθύνοντος ἐργαστήριον λιθογραφίας, φέρομεν ἐπ' ὀνόματι τῆς συζύγου του, τὸν Νοέμβριον μῆνα 1964 διὰ συμβάσεως, ἵνα προσφέρῃ τὴν ἐργασίαν του εἰς τὸ λιθογραφεῖον τοῦτο ὡς μαθητευόμενος. Ἔκτοτε τῷ ἀνετέθη, ἐκτὸς ἄλλων ἐργασιῶν, νὰ χειρίζεται μηχάνημα (πρέσσα) ἠλεκτροκίνητον, διὰ τοῦ ὁποίου ριζώνονται καὶ χαράσσονται χαρτόνια διαφόρων διαστάσεων διὰ τὴν κατασκευὴν κυτίων. Τὸ μηχάνημα τοῦτο ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ λεγόμενον τύμπανον καὶ τὴν βάσιν, ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς ὁποίας τοποθετεῖται ἡ φόρμα, φέρουσα ριγωτὰ ἐξαρτήματα καὶ χαρακτικὰ μετάλλινα ἐλάσματα, ἀναλόγως τοῦ σχεδίου, τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ προσδοθῇ εἰς τὰ χαρτόνια. Τὸ τύμπανον, εἰς τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὁποίου τοποθετεῖται τὸ χαρτόνι, κινεῖται παλινδρομικῶς (κλείει καὶ ἀνοίγει), ἐπιτυγχάνον ἐπαφὴν μετὰ τῆς βάσεως καὶ τῆς ἐπ' αὐτῆς «φόρμας». 'Ο ἐργάτης, ἱστάμενος πρὸ τοῦ μηχανήματος, θέτει αὐτὸ εἰς κίνησιν καὶ καθ' ἣν στιγμὴν τὸ τύμπανον μετὰ τὴν πραγματοποιηθεῖσαν ἐπαφὴν ἀπομακρύνεται τῆς βάσεως, διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς παραλαμβάνει τὸ εὑρισκόμενον ἐπὶ τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας καὶ χαραχθὲν χαρτόνιον, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας συγχρόνως λαμβάνει ἐκ τοῦ παραπλεύρου αὐτοῦ κειμένου σωροῦ καὶ τοποθετεῖ ἕτερον χαρτόνιον κ.ο.κ. Τὸ μηχάνημα φέρει καὶ μηχανισμὸν ματαιώσεως τῆς ἐπαφῆς, ὁπότε ἀκινητοποιεῖται τὸ τύμπανον, διὰ τὰς περιπτώσεις εἴτε κακῆς τοποθετήσεως τοῦ χαρτονίου ἐπὶ τοῦ τυμπάνου, εἴτε καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἀτυχήματος, ὅστις μηχα-

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρου 42 Νόμου 3239/1955

Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῶν Νόμων κατ' ἄρθρον 26 τοῦ Συντάγματος.— Δικαίωμα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας νὰ ἀποδίδῃ τὴν παρ' αὐτῆς δηλουμένην ἔννοιαν εἰς ἑρμηνευόμενον Νόμον, ὅταν πράγματι ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἑρμηνείας αὐτοῦ.—Διατάξεις Νόμου 552/1945 περὶ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.—Αὐθεντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρου 42 Νόμου 3239/1955 δι' ἄρθρου 3 Νόμου 4504/1966.—Ἰσχὺς διατάξεως ὡς ἑρμηνευτικῆς.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ μόνον τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν εἰδικῶν τοιούτων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 552/1945 περὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθῶσιν ἐπ' αὐτοῦ, μεταξὺ τῶν ἄλλων, αἱ διατάξεις περὶ ἀμοιβῆς, ὅρων ἐργασίας κλπ. ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν...

Μετὰ ὅμως τὸν νόμον 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ τὸ ἄρθρον 42 αὐτοῦ, κατὰ τὸ ὁποῖον καταργοῦνται οἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι νόμοι, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις, γενικὴ ἢ εἰδική, ὁρίζουσα ἄλλως τὰ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν τῷ νόμῳ τούτῳ ἀναφερομένων, καθὼς καὶ πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη ὁπωσ-

---

νισμοῦ εἶναι χειροκίνητος καὶ δύναται νὰ χρησιμοποιηθῇ εἴτε διὰ τῆς μιᾶς, εἴτε διὰ τῆς ἑτέρας χειρὸς τοῦ ἐργάτου. Μία πλήρης πολυνδρομικὴ κίνησις τοῦ τυμπάνου γίνεται εἰς 4 δευτερόλεπτα καί, ὡς δείκνυται ἐκ τῶν ἀνωτέρω, δὲν ἀπαιτεῖ μακροχρόνιαν εἰδίκευσιν ὁ χειρισμὸς τοῦ μηχανήματος αὐτὸς καθ' ἑαυτόν. Ἡ ἐργασία ὅμως εἰς τὸ μηχάνημα ἀπαιτεῖ συγχρονισμὸν κινήσεως, παχεῖαν ἀντίληψιν εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν τοῦ ἐνδεχομένου κακῆς τοποθετήσεως τοῦ χαρτονίου ἢ ἄλλης ἀνωμαλίας καὶ διαρκῆ προσήλωσιν τῆς προσοχῆς, ἅτινα ἐπιτυγχάνονται μόνον κατόπιν μακρᾶς ἐμπειρίας καὶ ἀσκήσεως, δυσκολώτερον δὲ ἀπὸ ἀτόμων νεαρᾶς ἡλικίας. Ὁ ἐναγόμενος, ἐν τῇ ἐπιδιώξει του, προφανῶς νὰ μὴ ἀπασχολῇ εἰς τὴν ἐργασίαν αὐτὴν μαθητὰς ἐνήλικον, εἰς ὃν θὰ ὑπεχρεοῦτο νὰ καταβάλῃ τὸν νόμιμον μείζονα μισθόν, ἀνέθεσε τὴν ἐκτέλεσιν αὐτῆς εἰς τὸν μαθητευόμενον ἐνάγοντα, χωρὶς νὰ ἔχῃ ἀποκτήσει οὗτος τὴν ἀναγκαίαν διὰ τὸν ἀσφαλῆ χειρισμὸν τοῦ μηχανήματος πεῖραν. Οὕτω δὲ τὴν 25.2.1965, ἐργαζόμενος ὁ ἐνάγων, ὡς ἀνωτέρω, ἐν τῇ προσπαθείᾳ του νὰ ἐπαναφέρῃ διὰ τῶν δακτύλων τῆς ἀριστερᾶς χειρός του εἰς τὴν δέουσαν θέσιν χαρτόνιον, μὴ τοποθετηθὲν καννανικῶς λόγῳ τῆς ταχύτητος, μεθ' ἧς ἐκινεῖτο τὸ μηχάνημα, πρὸς ἣν ἔπρεπε καὶ νὰ συγχρονίζωνται αἱ κινήσεις του, δὲν ἀνεντοπίσῃ προηγουμένως τὸ τύμπανον, συνεπείᾳ τῆς ἐκ τῆς ἐλλείψεως πείρας προκληθείσης αὐτῷ συγχύσεως, καὶ οὕτω ἐπάσθη ἡ παλάμη τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς του μεταξὺ τοῦ τυμπάνου καὶ τῆς βάσεως, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἀποσπᾷ μόνιμον ἀγκύλωσιν τῆς παλάμης ταύτης. Ὅθεν ὁ ἐναγόμενος, ἀναθέσας, εἴτε ὡς διαχειριζόμενος τὸ ἐν λόγῳ λιθογραφεῖον ἀνώμοτι μὲν τῆς συζύγου του, ἀλλὰ δι' ἴδιον λογαρια-

σμόν, εἴτε ὡς προστηθεὶς εἰς τὴν διεύθυνσιν τούτου παρ' ἐκείνης, τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἄνω ἐργασίας εἰς τὸν ἐνάγοντα μαθητευόμενον ἀνήλικον, χωρὶς προηγουμένως νὰ ἐξασκηθῇ οὗτος ἐπαρκῶς καὶ ἀποκτήσῃ πεῖραν τοῦ χειρισμοῦ τοῦ μηχανήματος καὶ χωρὶς νὰ ἐνημερώσῃ αὐτὸν ἐπαρκῶς δι' εἰδικῶν ὑποδείξεων, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀνταποκριθῇ ἀκινδύνως, ἐπέδειξεν ἀμέλειαν καὶ κρίνεται ὑπαίτιος τοῦ ἐπελθόντος εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀτυχήματος, ἐπομένως εἶναι ὑπόχρεως κατὰ τὰς ἐν ἀρχῇ διατάξεις εἰς ἱκανοποίησιν τῆς ἐντεῦθεν προσγενομένης εἰς αὐτὸν ἠθικῆς βλάβης.

Βεβαιοῦται περαιτέρω, ὅτι ὑπαιτιότης διὰ τὸ ἀτύχημα κατὰ ποσοστὸν 20% ἐν ὄψει τῆς ἡλικίας του, βαρύνει καὶ τὸν ἐνάγοντα (Α.Κ. 300), διότι, ἀνεξαρτήτως τῆς ἄνω ἀμελείας τοῦ ἐναγομένου, δὲν ἐπέδειξε καὶ αὐτὸς εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν τὴν ἐπιβαλλομένην προσοχήν, ἣν ἠδύνατο καὶ ὤφειλε νὰ καταβάλῃ, ὥστε νὰ μὴ ἐπιμένῃ εἰς τὴν διόρθωσιν τῆς θέσεως τοῦ χαρτονίου, ἐνῷ τὸ μηχάνημα ἐκινεῖτο.

Ἐν ὄψει τῶν ἐκτεθέντων περιστατικῶν, ὑπὸ τὰ ὁποῖα ἔλαβε χώραν τὸ ἀτύχημα, τοῦ βαθμοῦ τῆς ἀμελείας τοῦ ἐναγομένου, τῆς ἐκτεθείσης συνυπαιτιότητος τοῦ ἐνάγοντος, τῆς σοβαρότητος τῆς ἐπελθούσης σωματικῆς βλάβης, καθὼς καὶ τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως τῶν διαδίκων, τοῦ μὲν ἐναγομένου ἔχοντος τὴν ἐκμετάλλευσιν τοῦ ἄνω λιθογραφείου μὲ ἱκανοποιητικὴν κίνησιν, τοῦ δὲ ἐνάγοντος ὄντος τέκνου πτωχοῦ ἐργάτου, τὸ δικαστήριον ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ἡ εὔλογος χρηματικὴ ἱκανοποίησις διὰ τὴν ἠθικὴν βλάβην, τὴν ὁποίαν πράγματι ὑπέστη ὁ ἐνάγων ἐκ τοῦ ἀτυχήματος τούτου, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 10.000, ἃς καὶ δέον νὰ ὑποχρεωθῇ νὰ καταβάλῃ ὁ ἐναγόμενος.

δήποτε διά τοῦ περιεχομένου της εἰς τάς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, προέκυψε τὸ ζήτημα, ἂν ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως εἶναι καὶ ἡ καταργησις τῆς εἰδικῆς ὡς ἄνω διατάξεως.

Καταφατικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10900/1965, εἰσηγητὴς *Ι. Νταγιάννης*, ΕΕΔ 24, 1363), ἔχουσα ὡς ἐπικουρον καὶ τὴν ἄποψιν τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 181/1963, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 596, Α.Π. 206/1964, εἰσηγητὴς *Μ. Ζαφειροπούλος*, ΕΕΔ 23, 411, οὕτω καὶ γνωμοδότησις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 663/1964, ΕΕΔ 23, 1089), ὅτι δηλαδὴ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ ἀνωτέρω νόμου 3239/1955 κατηργήθησαν πᾶσαι αἱ ἀντίθετοι εἰς τὸ θέμα γενικαὶ ἢ εἰδικαὶ διατάξεις. (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἔβρου 18/1965, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Ἀποστολάκης*, ΕΕΔ 24, 1295).

Ἐν τούτοις ὁ Νομοθέτης τοῦ νόμου 4504/1966 διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 2 αὐτοῦ (ΕΕΔ 25, 437) ὥρισε τὰ ἑξῆς: «Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ. ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ αἱ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ αἱ εἰδικαὶ τοιαῦται, ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀμοιβὴν καὶ λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ».

Ἡ διάταξις φέρεται ὡς ἑρμηνευτικὴ καὶ βεβαίως, ἂν θεωρηθῇ πράγματι ὡς τοιαύτη, ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἑρμηνευθέντος νόμου, τοῦ ὁποίου ἀποδίδει τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν (πρβλ. Α.Π. 512/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Θωμόπουλος*, ΕΕΔ 20, 33).

Ἐξ ἄλλου ὅμως, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 414/1953, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Κ. Σοῦρλος*, ΕΕΔ 12, 821), τὸ ἐκ τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ Συντάγματος δικαίωμα τῆς Νομοθετικῆς Ἐξουσίας πρὸς ἔκδοσιν ἑρμηνευτικῶν νόμων ὑφίστατο εἰς τὴν περίπτωσιν μόνον, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ ἑρμηνευόμενος νόμος εἶναι ἀσαφὴς καὶ λόγῳ τῆς ἀσαφείας προέκυψαν διαφωνίαι ἐν τῇ νομικῇ ἐπιστήμῃ ἢ ἐν τοῖς Δικαστηρίοις περὶ τῆς ἀληθοῦς ἐννοίας αὐτῆς, τὴν ὕπαρξιν δὲ τῆς προϋποθέσεως ταύτης, ἤτοι τῆς ἀνάγκης τῆς ἑρμηνείας, δικαιοῦνται τὰ Δικαστήρια νὰ ἐλέγξωσιν. Ἴδετε καὶ ἀγόρευσιν Εἰσαγγελέως Ἀρείου Πάγου *Δ. Κουσσοπούλου*, ΕΕΔ 12, 796, *Κ. Σοῦρλου*, ΝοΒ 1, 321, *Π. Ζήση*, Νέον Δίκαιον 9, 160).

Θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ, μετὰ ταῦτα, νὰ σημειώσωμεν, ἀντιθέτως πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου γενόμενα δεκτά, ὅτι, ὡς συνάγεται ἐκ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων, δὲν προέκυψαν ἀμφισβητήσεις περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955, ὅτι δηλαδὴ καταργεῖται δι' αὐτῆς πᾶσα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 ὁριζόμενα περὶ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐν γένει μισθωτῶν.

Τὸ ἐπιχείρημα ὅτι ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 τοῦ νόμου 3239/1955 γίνεται μνεία σειρᾶς ὅλης καταργουμένων νομων καὶ δὲν καθορίζεται καὶ ἂν οἱ ὅροι ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἐργαζομένων ρυθμίζονται κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3239/1955 τρόπον, θὰ μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ εἴπωμεν, ὅτι δὲν ἐνισχύει τὴν γνώμην τοῦ Πρωτοδικείου, πρῶτον διότι ἡ σειρὰ ὅλη τῶν καταργουμένων νόμων δὲν εἶναι ἢ οἱ προϊσχύσαντες νόμοι περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, κατὰ τὴν λογικὴν ἀκολουθίαν, ὅτι, ἀφοῦ γίνεται νέα ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἔπρεπε νὰ καταργηθοῦν ρητῶς οἱ προϊσχύοντες νόμοι καὶ οὔτε εἶχε τὴν θέσιν των ἡ ρητὴ κατάργησις εἰδικῶν μνημονευομένων νόμων, ἀφοῦ αὐτὸ ἀκριβῶς ἐγίνετο διὰ τῆς γενικῆς ἐκφράσεως «καταργεῖται καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις, γενικὴ ἢ εἰδική, ὁριζουσα ἄλλως τὰ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν».

Ἂν ὁ Νομοθέτης ἠσχολεῖτο νὰ ἀπαριθμήσῃ τόσους εἰδικοὺς νόμους, ὡς τὸν ἐνδιαφέροντα ἤδη νόμον 552/1945 (ἢ π.χ. καὶ εἰδικὰς ἄλλας διατάξεις περὶ προσωπικοῦ Βασιλικῆς Προνοίας, περὶ τῶν ὁποίων ἡ Πρωτοδικείου Ἔβρου 18/1965, ἐν' ἀνωτ.), θὰ ἐξήντλει τὸ θέμα καὶ δὲν θὰ ἐξετρέπετο, ὡς συνήθως συμβαίνει, «πᾶσα ἑτέρα γενικὴ ἢ εἰδικὴ διάταξις κλπ».

Ἀλλ' ἐπὶ πλέον (καὶ τοῦτο διὰ τὸν τρόπον τῆς νομοθετήσεως) κατὰ ποίαν ἀληθῆ ἑρμηνείαν, ὡς ἐκφράζεται ὁ Νομοθέτης, τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν (μόνον) αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ εἰδικαὶ τοιαῦται κλπ.;

Καὶ ἂν ὑπῆρχον πρὸ τῆς «ἑρμηνευτικῆς» διατάξεως ἀμφισβητήσεις (αἱ ὁποῖαι, ὡς σημειοῦμεν ἀνωτέρω, δὲν ὑπῆρξαν), αἱ ἀμφισβητήσεις λογικῶς θὰ περιωρίζοντο εἰς τὸ ἂν καὶ μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 ἐξηκολούθησε νὰ ἰσχύῃ ὁ νόμος 552/1945, δηλαδὴ νὰ μὴ ἔχῃ ἐφαρμογὴν ὁ νόμος 3239/1955, ἀλλὰ νὰ καθορίζωνται πάντοτε αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μισθωτῶν τούτων ὑπὸ τοῦ αὐτοδιοικουμένου σωματείου «Ἐρυθρὸς Σταυρός», ἢ, ἂν ἐθεωρεῖτο καὶ οὗτος καταργηθεὶς μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955, θὰ ἔπρεπε νὰ ἐφαρζηται ὁ νόμος οὗτος ἐν τῷ συνόλῳ του.

Πότε ὑπῆρξεν ἀμφισβήτησις, ἂν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφηρμόζοντο μόνον αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ αἱ εἰδικαὶ τοιαῦται, ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀμοιβὴν καὶ λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, ὡς ἦλθεν ἡ διάταξις νὰ ἑρμηνεύσῃ αὐθεντικῶς τὸν νόμον;

Τὸ συμπέρασμα εἶναι λοιπόν, ὅτι πρόκειται περὶ νέας διατάξεως, ἡ ὁποία ἰσχύει ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4504/1966 (ἄρθρον 6 αὐ-

τοῦ), εἶναι δὲ χαριτωμένον καὶ τὸ ὅτι ἐν ἄρθρῳ 7 τοῦ νόμου 4505/1966 ὁρίζεται, ὅτι ἡ ἰσχὺς τῶν ἄρθρων 1 ἕως καὶ 4 (καὶ ἑπομένως καὶ τοῦ ἄρθρου 3 μετὰ τῆς λεγομένης ἑρμηνευτικῆς διατάξεως) ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως...

Ἔστω καὶ τοῦτο δεῖγμα τοῦ τρόπου νομοθετήσεως.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 12371/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Παπαγεωργίου**

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Λ. Σταθακόπουλος, Μ. Θωμόπουλος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐφεσίβλητος ἐξέθεσεν, ὅτι, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπησχολήθη παρὰ τῷ ἐναγομένῳ σωματείῳ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρὸς» ὡς τεχνίτης οἰκοδόμος, εἰδικότητος ἐλαιοχρωματιστοῦ, ἀπὸ 17.3.1958 μέχρι 17.10.1964, ὅτε ἀπεχώρησε καὶ ἠτήσατο, ἐπὶ τῷ ὅτι κατεβάλλετο αὐτῷ ἡμερομίσθιον ἐκ δραχμῶν 69 ἀπὸ 1.1.1960 μέχρις 23.4.1962, 73 ἀπὸ 24.4.1962 μέχρις 26.3.1964 καὶ 76 ἀπὸ 27.3.1964 μέχρι 17.10.1964, ἀντὶ τοῦ λόγῳ τῆς ὡς ἄνω εἰδικότητός του ὀφειλομένου αὐτῷ τοιούτου, κατὰ τὰς ἐπικαλουμένας ἀπὸ 11.12.1958 καὶ 14.3.1962 συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν καὶ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Λ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδομῶν ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22810/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκ δραχμῶν 75 κατὰ τὴν πρώτην περίοδον, 115 κατὰ τὴν δευτέραν καὶ 120 κατὰ τὴν τρίτην, τὴν καταψήφισιν τοῦ ἐναγομένου εἰς πληρωμὴν αὐτῷ τῆς ἐντεῦθεν ἐκ δραχμῶν 41.970 διαφορᾶς. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένετο ἐν μέρει δεκτὴ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ διὰ τὸ ποσὸν τῶν 29.139 δραχμῶν. Ἤδη κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται τὸ ἐναγόμενον διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Συμφώνως πρὸς τὸ ὄρθρον 26 τοῦ Συντάγματος ἡ αὐθεντικὴ ἑρμηνεία τῶν νόμων ἀνήκει εἰς τὴν νομοθετικὴν ἐξουσίαν, τοῦ ὅρου «ἑρμηνεία» τεθέντος ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι πρέπει νὰ εἶναι ἀμφίβολος ἡ ἑρμηνευομένη διάταξις. Ἐκ τούτου ἕπεται, ὅτι ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ ἀποδίδῃ τὴν παρ' αὐτῆς δηλουμένην ἔννοιαν εἰς τὸν ἑρμηνευόμενον νόμον, ὅταν πράγματι ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἑρμηνείας τούτου ὡς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς καὶ ἀμφιβόλου τῆς ἐννοίας αὐτοῦ καὶ τῆς ὑφισταμένης ἐντεῦθεν περὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἀμφισβητήσεως μεταξὺ δικαστηρίων ἢ τῶν νομικῶν, οὐχὶ δὲ καὶ ὅταν ἡ ἔννοια τοῦ νόμου εἶναι σαφὴς καὶ οὐδεμίαν καταλείπῃ ἀμφιβολίαν, ὁπότε, προβαίνουσα ἡ νομοθετικὴ ἐξουσία εἰς ἑρμηνείαν τοιούτου νόμου, ἐξέρχεται τῆς ὑπὸ τοῦ Συντάγματος δοθείσης αὐτῇ ἁρμοδιότητος, τῶν δικαστηρίων δυναμένων νὰ ἐλέγχωσιν, ἂν κατὰ πόσον ὁ ὡς ἑρμηνευτικὸς ἐκδοθεὶς νόμος εἶχεν ὄντως τοιαύτην δύναμιν, ἀνατρέχων εἰς τὸν χρόνον τοῦ ἑρμηνευομένου, καὶ εἶχεν ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν δι' ἀριστικῆς ἢ τελεσιδίκου ἀποφάσεως κριθεισῶν ἤδη ὑποθέσεων, ἢ εἶναι ἁπλοῦς νόμος θέτων νέον κανόνα δικαίου (Α.Π. 417/1958 (Ὁλομ.), ΕΕΝ 25, 850, Α.Π. 512/1960, ΝοΒ 9, 278, Α.Π. 112/1961, ΝοΒ 9, 833, Α.Π. 219/1962, ΕΕΝ 29, 680, *Μπαλῆς*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ τοῦ Ἀστικοῦ Δικαίου, ἔκδοσις 7η, § 11).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 552/1945 «περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καὶ συμπληρώσεως τοῦ ὑπ' ἀριθ. 70/1944 ἀ.ν. «περὶ συγκροτήσεως τοῦ Α. Συμβουλίου τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ» ὁ Ἑλληνικὸς Ἐρυθρὸς Σταυρός, ἱδρυθεὶς διὰ τοῦ ἀπὸ 10 Ἰουνίου 1877 δ. δ/τος, ἀποτελεῖ σωματεῖον αὐτοδιοικούμενον βάσει τοῦ καταστατικοῦ αὐτοῦ, λόγῳ δὲ τοῦ ἐπιδιωκομένου ὑπ' αὐτοῦ σκοποῦ καὶ τῶν περὶ αὐτοῦ διεθνῶν συμβάσεων δημιουργουμένων ὑποχρεώσεων καὶ σχέσεων ἀναγνωρίζεται αὐτῷ ἀπεριόριστος αὐτονομία. Εἰδικώτερον δὲν δύνανται νὰ ἐφαρμοσθοῦν ἐπ' αὐτοῦ αἱ διατάξεις: 1) περὶ Δημοσίου Λογιστικοῦ ἢ ἄλλαι, δι' ὧν θὰ ὑπέκειντο ὑπὸ οἱονδήποτε προληπτικὸν ἔλεγχον ἢ ὑπὸ διατυπώσεις αἱ πράξεις αὐτοῦ διαχειρίσεως ἢ διαθέσεως ἢ ἄλλως οἱουδήποτε περιεχομένου ἐνέργειαι αὐτοῦ, 2) περὶ προσλήψεως, ἀπολύσεως, προβιβασμοῦ, ἀμοιβῆς, ὅρων ἐργασίας κ.λ.π. ὑπαλλήλων, ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν, 3) περὶ διοικήσεως καὶ λειτουργίας νοσηλευτικῶν, κοινωφελῶν ἢ ἄλλων ἱδρυμάτων διατάξεις καὶ 4) πᾶσα ἄλλη, ἥτις, ἀμέσως ἢ ἐμμέσως, θὰ παρεκώλυε τὸν Ἑλληνικὸν

Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἢ τὰς Ὑπηρεσίας αὐτοῦ, εἰς τὴν ἀδέσμευτον, ἀπὸ οἱασδήποτε παρεμβάσεως ἢ περιορισμοῦ καὶ μόνον κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν τῶν ὀργάνων αὐτοῦ, ἐνέργειαν ἢ λειτουργίαν αὐτῶν». Κατὰ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, συνθέσεως Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων ἐνίων ἐργατικῶν νόμων» καταργοῦνται οἱ ἐν αὐτῷ ἀναφερόμενοι νόμοι (§ 1 ἐδάφ. πρώτου), ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα διάταξις, γενικὴ ἢ εἰδική, δριζουσα ἄλλως τὰ τοῦ τρόπου ρυθμίσεως τῶν ἀπορρεόντων ἐν τῷ παρόντι νόμῳ ἀναφερομένων, καθὼς καὶ πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη ὁπωσδήποτε διὰ τοῦ περιεχομένου της εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου» καὶ τέλος κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ νόμου 4504/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων», κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 42 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κ.λ.π.» ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν μόνον αἱ ἐθνικαὶ γενικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ αἱ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ εἰδικαὶ τοιαῦται, ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀμοιβὴν καὶ λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ».

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ τελευταία διάταξις τοῦ ν. 4504/1966 εἶναι οὐ μόνον κατὰ τὴν φραστικὴν αὐτῆς διατύπωσιν «κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν» ἑρμηνευτικὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 42 ν. 3239/1955, ἀλλὰ καὶ κατ' οὐσίαν τοιαύτη καὶ ἀποδίδει τὴν παρ' αὐτῆς δηλουμένην ἔννοιαν εἰς τὸν ἑρμηνευτικὸν νόμον, διότι πράγματι ὑπῆρξεν ἀνάγκη ἑρμηνείας αὐτοῦ ὡς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς καὶ ἀμφιβόλου τῆς ἐννοίας του καὶ τῆς ἐκισταμένης ἐντεῦθεν ἐπὶ τῆς ἐννοίας ταύτης ἀμφισβητήσεως μεταξὺ τῶν δικαστηρίων, μὴ καθοριζομένου σαφῶς ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἐν τῷ ἄρθρῳ 42 τοῦ ν. 3239/1955 ἂν δι' αὐτοῦ καταργῆται καὶ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν. 552/1945, καίτοι ἐν αὐτῷ γίνεται μνεία περὶ μὴ ἰσχύος καταργουμένων εἰδικῶν νόμων, καὶ ἂν αἱ ὁραι ὁμοιβῆς τῶν εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Ἐρυθρὸν Σταυρὸν ἐργαζομένων καθορίζονται κατὰ τὸν ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3239/1955 προβλεπόμενον τρόπον. Ἐπομένως τούτοις ἡ ὡς ἄνω διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 ν. 4504/1966, καθ' ὃ ἑρμηνευτική, ἀνατρέχει εἰς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδημοσιεύθη ἡ δι' αὐτῆς ἑρμηνευομένη, καὶ ὡς ἐκ τούτου ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῆς προκειμένης ὑποθέσεως, δι' ἣν, ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τῶν παρὰ τοῦ ἐναγομένου ἀπασχολουμένων μισθωτῶν μόνον τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ τῶν ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὡς καὶ τῶν εἰδικῶν τοιούτων, τῶν ἀφορωσῶν ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀμοιβὴν καὶ λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ ἀπὸ 11.12.1958 καὶ 14.2.1962 συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας τῶν πάσης φύσεως ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων, καθ' ὅσον αὗται δὲν εἶναι ἐθνικαὶ γενικαί, ἀλλ' οὔτε καὶ εἰδικαί, ἀφορῶσαι ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν ἀμοιβὴν καὶ λοιποὺς ὅρους ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐναγομένου, ὡς καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 5/1964 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ἁπάσης τῆς χώρας», ἥτις, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 22356/1229/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχει θέσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ οὐχὶ γενικῆς ἢ εἰδικῆς τοιαύτης κατὰ τὰ ἀνωτέρω. Κατ' ἀκολουθίαν ὅθεν τούτων, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου τῶν ἀνωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἡ ἀξίωσις τοῦ ἐνάγοντος περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς καταβληθέντων πρὸς καταβλητέα βάσει τούτων ἡμερομίσθια εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέα. Κρίνασα ἐπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀντιθέτως ἐν τοῖς ἄνω καὶ ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι τὸ ποσὸν τῶν 29.139 δραχμῶν, ἐσφαλεν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ καὶ ἑρμηνείᾳ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 42 ν. 3239/1955 καὶ δέον ἐντεῦθεν ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ ἐν τῇ ἐφέσει πράτου λόγου, μεταρρυθμισθῇ αὕτη καὶ ἀπορριφθῇ ἐν τῷ συνόλῳ της ἡ ἔνδικος ἀγωγή.

ΔΗΜΟΣΙΟΝ

ΛΗΞΕΙΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΓΕΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΚΑΤΑ Ν.Δ. 4352)1964

I

Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀντισυνταγματικότητος τοῦ ἄρθρου 8 αὐτοῦ

Ἔννοια ἄρθρου 3 Συντάγματος.—Ἰσότης δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύει ὄχι μόνον τὴν ἄνισον ἐφαρμογὴν τῶν Νόμων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ Νομοθέτου ἄνισον ρύθμισιν τοῦ δικαίου.—Ἀπαγόρευσις διακρίσεων αὐθαιρέτων καὶ ἐπιζημίων. — Ἔλεγχος τῶν Δικαστηρίων περὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν Νόμων. —Λῆξις θητείας, ὡς καὶ οἱασδήποτε συμβάσεως Γενικῶν Διευθυντῶν κλπ. κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4352/1964, μὴ προσκρουὸν εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ.— Αὐτοδίκαια λύσις τῶν συμβάσεων.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 3611/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν (Πρωτοδίκης Δ. *Ματσιώτης*. ΕΕΔ 24, 861), ὑπῆρξε λῆξις τῆς συμβάσεως Γενικοῦ Διευθυντοῦ (τοῦ Ο.Τ.Ε.) κατὰ τὸ ν. δ. 4352/1964 «περὶ διατάξεων, ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.» (ΕΕΔ 23, 1065), περὶ τοῦ ὁποίου ἴδετε καὶ Α.Π. 261/1966 (εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 1017).

Ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐνώπιον τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς καὶ ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ τῆς ἐργατικῆς διαδικασίας, ὅτι τὸ ὡς ἄνω ν. δ. προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος περὶ ἰσότητος καὶ συνεπῶς, ἐκτὸς τῆς ἀπολύσεώς του, κατ' αὐτόν, γενομένης δυνάμει ἀνισχύρου ὡς ἀντισυνταγματικῆς διατάξεως, ὁ ἐργοδότης Ὀργανισμὸς τελεῖ ἐν ὑπερημερίᾳ περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος.

Τὸ Πρωτοδικεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐν τῇ ἀποφάσει του συλλογιστικῆς, ἐθεώρησεν, ὅτι τὸ ἐν λόγῳ ν. δ. δὲν προσκρούει εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος.

Τοῦτο εἶναι σύμφωνον καὶ πρὸς τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας νομολογηθέντα (ad hoc Σ Ε 336/1966, εἰσηγητὴς *Δ. Καρβελλᾶς*, ΕΕΔ 25, 353).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16195/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Β. Κόκκινος**

Δικηγόροι οἱ κ. κ. Λ. Στυμφαλιάδης, Σ. Θηβαῖος

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν, ἰσχυρισθεὶς ὅτι προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Ο.Τ.Ε. ὡς γενικὸς διευθυντὴς τῶν Ὑπηρεσιῶν του, ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι δετοῦς διαρκείας ἀρχομένης τὴν 15.1.1962 καὶ ληγούσης τὴν 15.1.1967, ἀντὶ συμφωνηθέντος μηνιαίου μισθοῦ, ἀνερχομένου μετὰ τῶν πάσης φύσεως ἐπιδομάτων εἰς δραχμὰς 27.198, ὅτι εἰς ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ταύτης ἀπησχολήθη ὑπὸ τὴν ἄνω ἰδιότητα ἀπὸ 15.1.1962 μέχρι τῆς 15-10-1964, ὁπότε ὁ ἐναγόμενος ἔπαυσεν ἀποδεχόμενος τὰς ὑπηρεσίας του, ἐπὶ τῇ δικαιολογίᾳ ὅτι διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4352/1964 κατηργήθη ἡ μεταξὺ των σύμβασις ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν 17.8.1964 δημοσιεύσεως τούτου, καὶ τέλος ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις εἶναι ἀνίσχυρος, ὡς παραβαίνουσα τὰς περὶ ἰσότητος θεμελιώδεις διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, δι' ὃν λόγων ἐξηκολούθησεν ἰσχυσμένη ἡ μετὰ τοῦ ἐναγομένου σύμβασίς του καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ ἄνω ν.δ., ἠτήσατο κυρίως μὲν τὴν ἐπιδίκασιν ἐνὸς μισθοῦ (ἀπερημερίας τοῦ ἀπὸ 16.10.1964 ἕως 15.11.1964 χρονικοῦ διαστήματος, ἐπικουρικῶς δέ, καὶ ἐπὶ τῇ ἐκδοχῇ ὅτι τὸ ἐναγόμενον κατήγγειλε τὴν μεταξὺ των σύμβασιν ἄνευ σπουδαίου λόγου, τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν μισθῶν τοῦ ὑπολοίπου χρόνου ἀπὸ 15.10.1964 ἕως 15.1.1967) ἐκ δραχμῶν 734.346.

Ὁ ἀνωτέρω Πρωτοδικεὶς ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν ταύτην κατ' ἀμφότερα τὰ αἰτήματα, δεχάμενος ὅτι νομίμως ἀπελύθη ὁ ἐνάγων καὶ ὅτι τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 4352/1964 δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα. Κατὰ τῆς τοιαύτης ἀποφάσεώς του παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐνάγων ἐπὶ ἐσφαλμένῃ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τόσον τοῦ ἄρθρ. 8 τοῦ ρηθέντος ν. δ/τος, ὅσον καὶ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος, διατεινόμενος, εἰδικώτερον, ὅτι τὸ ἄρθρον 8 τοῦ διαληφθέντος ν. δ/τος δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἐπὶ συμβάσεων ὡρισμένου χρόνου καὶ ὅτι ἐν πάσῃ περιπτώσει εἶναι ἀνίσχυρον ὡς ἀντισυνταγματικόν.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἐν ἰσχύι Συντάγματος, ὁρίζουσα, ὅτι καὶ Ἕλληνες εἶναι ἴσοι

ἐνώπιον τοῦ Νόμου», ὡς νομικὴ ἐπιταγὴ ἐπιβάλλει ἰσότητα δικαίου, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅτι ἀπαγορεύει οὐ μόνον τὴν ἄνισον ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, ἀλλὰ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ νομοθέτου ἄνισον ρύθμισιν τοῦ δικαίου, τουτέστι τὴν δημιουργίαν ἔναντι τοῦ ἀτόμου καὶ εἰς βάρος ὡρισμένων ἐξ αὐτῶν, ἄνευ λόγου, διακρίσεων, διὰ διαφόρου μεταχειρίσεως πραγματικῶν γεγονότων, τὰ ὁποῖα ἔδει νὰ τύχωσι τῆς αὐτῆς μεταχειρίσεως. Καὶ δὲν ἀποκλείει μὲν ἀπολύτως ἡ διάταξις αὕτη ἐξαιρέσεις ἀπὸ τῶν γενικῶν νομικῶν κανόνων διακρίσεως καὶ διαστολάς, ἀλλ' ὁ νομοθέτης, ἀσκῶν τὴν λειτουργίαν του ἐπὶ τῇ βάσει τῶν αὐτῶν πραγματικῶν προϋποθέσεων καὶ ἀναφερόμενος εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν προσώπων, σχέσεων ἢ καταστάσεων, δέον νὰ μὴ ποιῆται διακρίσεις αὐθαιρέτους καὶ ἐπιζημίας μεταξὺ αὐτῶν καὶ νὰ μὴ θέτῃ διά τινα πρόσωπα ἢ πράγματα σχέσεις ἢ καταστάσεις τῆς αὐτῆς κατηγορίας κανόνας δικαίου ἀντιθέτους ἢ οὐσιωδῶς διαφόρους ἐκείνων, οἵτινες ἐθεσε διὰ τὰ λοιπά, καθιστῶν οὐσιωδῶς χείρονα τὴν θέσιν ὡρισμένων προσώπων, ἐφ' ὅσον δὲν συντρέχουσιν ἐπαρκεῖς λόγοι κατὰ τὴν σύγχρονον περὶ δικαίου συνείδησιν, καὶ δὴ τοιοῦτοι ὑπαγορευόμενοι ἐκ γενικωτέρου δημοσίου ἢ κανονικοῦ συμφέροντος ἢ καὶ ἐξ εἰδικῆς σκοπιμότητος. Ἐντεῦθεν ἡ συμμόρφωσις τοῦ νομοθέτου πρὸς τὴν συνταγματικὴν ταύτην διάταξιν, ἀποτελοῦσαν δεσμευτικὸν κανόνα δικαίου, ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν Δικαστηρίων, ὁποχρεουμένων, ἐκ τῶν ἄρθρων 105 καὶ 114 τοῦ Συντάγματος, ὅπως μὴ ἐφαρμόζωσι νόμον, οὗτινος τὸ περιεχόμενον ἀντίκειται εἰς τὸ Σύνταγμα (Βλ. *Σβώλου - Βλάχου*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος 1954, τόμ. Α΄ σ. 202, *Ἀρ. Μάνεση*, Μελέτη, ἐν ΕΕΝ 25, 444, Α.Π. 14 καὶ 69/1963, ΝοΒ 11, 632 καὶ 743, Α.Π. 249/1962, ν.δ. 17, 389 καὶ 832/1959, ΝοΒ 7, 1081, Α.Π. 535/1959, Ἀρχ. Νομολογίας ΙΑ΄, 161, Α.Π. 126/1965, ΝοΒ 13, 951 κλπ., ὡς καὶ ΝοΒ 8, 370 λοιπὴν νομολογίαν ἐπὶ τοῦ ἄνω θέματος).

Ἐν προκειμένῳ διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4352/1964 περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ περὶ καταργήσεως Συμβουλίων, Ἐπιτροπῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κ.λ.π. ὡρίσθησαν τὰ ἑξῆς: «Ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν. δ/τος θεωρεῖται λῆξασα ἡ θητεία, ὡς καὶ οἱαδήποτε σύμβασις προσφορᾶς ὑπηρεσιῶν τῶν Διοικητῶν, Ὑποδιοικητῶν, ἐντεταλμένων Συμβούλων, Γενικῶν Διευθυντῶν, Τεχνικῶν Συμβούλων, διορισμένων ἐπὶ θητείᾳ ἢ ἐπὶ συμβάσει τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, οἱασδήποτε μορφῆς καὶ ὀνομασίας, τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, τοῦ Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως, τοῦ Ὀργανισμοῦ Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως, τοῦ Ὀργανισμοῦ Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος, τῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Νέας ΑΓΡΕΞ. Οἱ διατελοῦντες εἰς τὰς θέσεις ταύτας θεωροῦνται ὡς αὐτοδικαίως ἀπολυθέντες, ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως διοικητικῆς τινος ἢ ἄλλης περὶ ἀπολύσεως πράξεως. Μέχρι τοῦ διορισμοῦ νέων Διοικητῶν κλπ., γενησομένου ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, οἱ ἀπολυόμενοι ἐξακολουθοῦσιν ἀσκοῦντες τὰ καθήκοντά των. Εἰς τοὺς κατὰ τὰ ἄνω αὐτοδικαίως ἀπολυομένους οὐδεμία ἀποζημίωσις καταβάλλεται». Ἡ διάταξις αὕτη, σκοπήσασα τὴν ἀναισχυντίαν τῶν διοικήσεων τῶν ἐν αὐτῇ Ὀργανισμῶν (βλ. Εἰσηγ. ἔκθ. ἐν Κ.Ν. Ζαχαροπ. σ. 376), αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς εὐρείας ἀποστολῆς των, ἀποτελοῦσι καὶ ὄργανα ἐφαρμογῆς τοῦ προγράμματος τῆς ἑκάστοτε Κυβερνήσεως καὶ φορεῖς τῆς πολιτικῆς της, δι' ὃ καὶ τελοῦσιν ὑπὸ τὴν κρατικὴν ἐποπτείαν, ρυθμίζει ὁμοιομόρφως καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως τὰς σχέσεις αὐτῶν καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὀργάνων των διὰ λόγους δημοσίου συμφέροντος, προβλέπουσα τὴν αὐτοδικαίαν ἀπόλυσιν ἁπάντων, μὴ ἀπολαβόντων τῆς κατὰ τὸ ἄρθρ. 101 τοῦ Συντάγματος μονιμότητος, ὡς ἐκ τούτου δὲ δὲν ἀντίκειται καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἰσχύοντος Συντάγματος καθιερωμένην θεμελιώδη ὡς ἄνω ἀρχὴν τῆς ἰσότητος (βλ. ad hoc Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 24247/1956, σχετ. Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 13600/1965 καὶ 3315/1966, Σ.Ε. 2136/1965).

Περαιτέρω ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1 καὶ 3 τοῦ προπαρατεθέντος ἄρθρου εὐθὺς προκύπτει τὸ μέν, ὅτι ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ἄνω ν.δ. λύεται αὐτοδικαίως ἡ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐν αὐτῇ προσώπων, εἴτε ὡρίσθη, εἴτε ὡρισμένου χρόνου εἶναι αὕτη, τὸ δὲ ὅτι εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους οὐδεμία ἀποζημίωσις καταβάλλεται. Ὅθεν, ἐφ' ὅσον ὁ ἐνάγων προσελήφθη ὡς γενικὸς διευθυντὴς τοῦ ἐναγομένου ἐπὶ συμβάσει μισθώσεως ἐργασίας δετοῦς διαρκείας (ἀπὸ 15.1.1962 ἕως 15.1.1967), ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ἄνω δ/τος (17.8.1964), συμφώνως τοῖς ἄρθροις 8 καὶ 14 αὐτοῦ, ἔλυθη αὐτοδικαίως ἡ μετ' αὐτοῦ ἐναγομένου σύμβασίς του καὶ οὐδεμιᾶς ἀποζημιώσεως δικαιοῦται περαιτέρω, λυθείσης ἐκ τοῦ νόμου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τῶν διαδίκων, ὁ ἐναγόμενος δὲν εἶχεν ὑποχρέωσιν νὰ ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ ἑπομένως δὲν προσῆλθεν εἰς ὑπερημερίαν, μὴ ἀποδεχθείς αὐτάς, δι' ὃν λόγον ὁ ἐνάγων δὲν δικαιοῦται οὐδὲ μισθοῦ ὑπερημερίας (κατ' ἄρθρα 656 καὶ 349 Α.Κ.). Ὅθεν, εἰς τὰ αὐτὰ συμπεράσματα καταλήξασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 8 τοῦ διαληφθέντος ν.δ., δεξαμένη ὅτι διὰ τούτου λύεται πᾶσα σύμβασις (εἴτε ὡρίσθη, εἴτε ὡρισμένου χρόνου), ἄνευ ἀποζημιώσεώς τινος, ὁμοίως δὲ ὀρθῶς ἡρμήνευσε τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἰσχύοντος Συν-

τάγματος καὶ περαιτέρω ὀρθῶς ἐξετίμησε τὰς σχετικὰς ἀποδείξεις, τὰ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου παράπονα τῆς κοινωμένης ἐφέσεως, δι' ἧς ὁ ἐνάγων μάχεται κυρίως περὶ τῆς ἀντισυνταγματικότητος τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἄνω ν.δ., ἀβάσιμα ἐλέγχονται καὶ ἀπορριπτέα.

II

Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων γενικῶν διευθυντῶν κατὰ Ν.Δ. 4352/1964

Αὐτοδικαία ἀπόλυσις τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὡρισμένου τοιούτου, καταργουμένων οὕτω τῶν συμβάσεων.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν μὴ ἐπαναδιοριζομένων κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου.

Κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ν.δ. 4352/1964 «περὶ διατάξεων, ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους κλπ.» (ΕΕΔ 23, 1065), ὡς συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 4373/1964 (ΕΕΔ 23, 1328), ἐθεωρήθη αὐτοδικαίως λήξασα ἡ ὡρισμένου χρόνου σύμβασις ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὑπαγομένου εἰς τὸ ἄνω ν.δ/γμα ὑπαλλήλου, διότι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 § 4 τοῦ ν.δ. 4352/1964 ὁρίζει, ὅτι καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπολυόμενοι καὶ μὴ ἐπαναδιοριζόμενοι ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των εἰς τὴν ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπολύονται, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀποζημιώσεως, προκύπτει τὸ ζήτημα καὶ περὶ τούτου ἀπησχολήθη τὸ Πρωτοδικεῖον, ἂν ὁ μισθωτὸς τῆς περιπτώσεως ἐδικαιοῦτο ἀποζημιώσεώς τινος.

Εἶναι ἀναμφισβήτητον, ὅτι εἰς τὸ ν.δ. 4352/1964 ὑπάγονται ὑπάλληλοι ἰδιωτικοῦ καὶ δημοσίου δικαίου (Α.Π. 261/1966, εἰσηγητὴς Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 25, 1047). Διαφόρως μορφῆς συμβάσεως, ἐπομένως καὶ οἱ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου καὶ ὡρισμένου χρόνου. (Ἴδετε καὶ συμφώνους ἑρμηνευτικὰς ὁδηγίας Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, ἐν ΕΕΔ 23, 1319).

Περαιτέρω, ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν, ἐφ' ὅσον ἡ διάταξις ὁρίζει, ὅτι οὗτοι δικαιοῦνται τῆς «ἀπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀποζημιώσεως» εἰς τὴν περίπτωσιν, ὡς δέχεται καὶ τὸ Πρωτοδικεῖον, δὲν ὑφίσταται διάταξις τῆς «κειμένης νομοθεσίας» νὰ ὁρίζῃ ἀποζημίωσιν διὰ τοὺς ἐν συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, ἐνῷ διὰ τὰς ἀορίστου χρόνου συμβάσεις ὀφείλεται ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920.

Λόγος περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. δὲν δύναται νὰ γίνῃ, διότι ἐδῶ ἡ λῆξις τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται δυνάμει τοῦ νόμου καὶ μάλιστα αὐτοδικαίως.

Ἂν ἡ ἔννοια τῆς διατάξεως ἦτο, ὅτι ὁ ὑπάλληλος λαμβάνει ἀποζημίωσιν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ Α.Κ. (672, 673, 674), τὰ Δημόσια κλπ. θὰ ἐπωμίζοντο τὸ βάρος ὀγκωδῶν εἰς περιπτώσεις ἀποζημιώσεων, ἐνῷ πρόδηλον εἶναι, ὅτι ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ προσβάλῃ ἐνοχικὰ δικαιώματα διὰ τὸ συμφέρον τῆς Δημοσίας Ὑπηρεσίας καὶ μόνον ἐκ λόγων στοιχειώδους προνοίας ὥρισεν, ὅτι δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ὅσοι κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν δικαιοῦνται.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17134/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Παπαγεωργίου**
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Δ. Σταματάκης, Ι. Λινάρδος

Διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἐκθέσεως ἀγωγῆς ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν ἐξέθετεν, ὅτι δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ὡρισμένου χρόνου καὶ δὴ ἑτοῦς διαρκείας προσελήφθη ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἑλληνικὸς Ὀργανισμὸς Τουρισμοῦ», ὡς ὑπάλληλος, τὴν 1.7.1960 καὶ ἀπησχολήθη ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην, ἀνανεωθείσης τῆς ὡρισμένου χρόνου ἐργασιακῆς συμβάσεως τὴν 14.6.1963 διὰ μίαν εἰσέτι τριετίαν, ἀρχομένην ἀπὸ 1.7.1963 καὶ λήγουσαν τὴν 30.6.1966, μέχρι 30.11.1964, ὅτε τὸ ἐναγόμενον διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 64884 ὑπὸ τὴν χρονολογίαν ταύτην ἐγγράφου του, ἐγνωστοποίησεν αὐτῷ, ὅτι ἡ ἐφισταμένη σύμβασις ἐργασίας ἔληξε τὴν 30.11.1964, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 10 τοῦ ν.δ. 4352/1964 καὶ 22 τοῦ ν.δ. 4373/1964. Κατ' ἀκολουθίαν ταῦτα ἱστορικοῦ τούτου καὶ τοῦ περαιτέρω ἐκτεθέντος, ὅτι τὸ ἐναγόμενον δὲν κατέβαλε τῷ ἐνάγοντι τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 4 ν.δ. 4352/1964 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν καὶ ὡς ἐκ τούτου, ἀρνηθὲν νὰ ἀποδεχθῇ ἀπὸ 30.11.1964 τὰς προσηκόντως προσφερθείσας ὑπηρεσίας του, κατέστη ὑπερήμερον, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, κατ' ἄρθρον 656

Α.Κ., από 30.11.1964 μέχρι 30.6.1966, ανερχομένων, μετά καὶ τῶν δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Πάσχα καὶ Χριστουγέννων τοῦ ἰδίου χρονικοῦ διαστήματος, εἰς τὸ ποσὸν τῶν 66.000 δραχμῶν, ἄλλως τὴν ἐπιδίκασαν ἀποζημιώσεως. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἀπορρίφθη ἐν τῷ συνόλῳ της ἡ ἀγωγή. Ἤδη ὁ ἐνάγων, προσάπτων κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ψευδῆ τῶν ν.δ. 4352/1964 καὶ 4373/1964 καὶ τῶν ἄρθρων 669, 672, 673 καὶ 674 Α.Κ. ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην αὐτῶν ἐφαρμογήν, αἰτεῖται διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως τὴν μεταρρύθμισιν ταύτης καὶ παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς του.

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 ἐδ. α' τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 4352/1964 «περὶ διατάξεων ἀφορωσῶν τοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς καὶ περὶ καταργήσεως Συμβουλίων, Ἐπιτροπῶν, τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν», ὁ χρόνος λήξεως πασῶν τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ἐν ἰσχύϊ συμβάσεων μισθώσεως ὑπηρεσίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὡρισμένου τοιούτου πέραν τοῦ ἑνὸς ἔτους πρὸς τὸ Δημόσιον, ἀποκεντρωμένης Ὑπηρεσίας καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἐπὶ δημιουργίᾳ ὑπαλληλικῆς σχέσεως, εἴτε δημοσίου, εἴτε ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὁρίζεται, δυνάμει τοῦ παρόντος, ἡ 30ὴ Σεπτεμβρίου 1964, οἱ δὲ ἐπὶ ταύτῃ προσληφθέντες ὑπάλληλοι ἀπολύονται, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 8 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν.δ. 4373/1964 «περὶ διαρρυθμίσεως τοῦ φόρου καταναλώσεως καπνοῦ καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ὡς χρόνος λήξεως τῶν περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 4352/1964 συμβάσεων κλπ. ὁρίζεται ἡ 30ὴ Νοεμβρίου 1964.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι πάντες οἱ ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ἀορίστου χρόνου καὶ ὡρισμένου τοιούτου, πέραν τοῦ ἑνὸς ἔτους προσεφόντες τὰς ὑπηρεσίας των πρὸς τὸ Δημόσιον, ἀποκεντρωμένης Ὑπηρεσίας καὶ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἀπολύονται αὐτοδικαίως ἀπὸ 30.11.1964, καταργουμένων ἀπὸ ταύτης τῶν συμβάσεων, δυνάμει τῶν ὁποίων παρεῖχον οὗτοι τὰς ὑπηρεσίας των, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται προηγουμένη καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν καὶ δίχως νὰ ἐξαρτᾶται ἡ κατάργησις αὐτῆς τῆς συμβάσεως ἐκ τῆς καταβολῆς οἱασδήποτε ἀποζημιώσεως, ἣν ἐνδεχομένως νὰ δικαιοῦται ὁ ἀπολυόμενος. Διόκουσα ἑπομένως ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ τὴν ἐπιδίκασιν ἀποδοχῶν ἐπιστημερίας, ἀνερχομένων εἰς τὸ ποσὸν τῶν 66.000 δραχμῶν, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 30.11.1964 μέχρι 30.6.1966, βάσει τοῦ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει τῆς παρούσης ἐκτεθέντος ἱστορικοῦ, εἶναι μὴ νόμιμος καὶ ἀπορριπτέα. Μὴ νόμιμος ὅμως καὶ ἀπορριπτέα κρίνεται ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ καὶ κατὰ τὴν ἐπικουρικὴν βάσιν αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ δι' ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 10 § 1 τοῦ ν.δ. 4352/1964, καθ' ὅσον ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὁριζούσης ὅτι: «οἱ κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος ἄρθρου ἀπολυόμενοι καὶ μὴ ἐπαναδιοριζόμενοι ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως των εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς ἀπολύονται, δικαιοῦνται τῆς ὑπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας προβλεπομένης ἀποζημιώσεως», σαφῶς προκύπτει, ὅτι δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως ἐκεῖνοι ἐκ τῶν ἀπολυομένων κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ρηθέντος ν.δ. καὶ μὴ ἐπαναδιορι-ζομένων μισθωτῶν, οἵτινες θὰ ἐδικαιοῦντο τοιαύτης κατὰ τὴν «κειμένην νομοθεσίαν», ἀπολυόμενοι διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι ἐκ τῶν συνδεομένων μετὰ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μισθωτῶν καὶ ἀπολυομένων λόγῳ λήξεως ταύτης, κατ' ἄρθρον 10 § 1 τοῦ ρηθέντος ν.δ., δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες συνδέονται μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, καθ' ὅσον διατάξεις κατὰ τὴν «κειμένην νομοθεσίαν», χορηγοῦσαι ἀποζημίωσιν ἐν λήξει τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, εἶναι αἱ τοῦ ν. 2112/1920, οἵτινος ὅμως ἡ ἐφαρμογὴ προϋποθέτει σύμβασιν ἀορίστου χρόνου, οὐχὶ δὲ καὶ οἱ συνδεόμενοι διὰ τοιαύτης (συμβάσεως ἐργασίας) ὡρισμένου χρόνου, ἀφοῦ αὗται ἀπολύονται ἄνευ σπουδαίου λόγου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δὲν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως, ὡς ὑπὸ τῆς μνησθείσης διατάξεως τοῦ ν.δ. 4352 ὁρίζεται, ἀλλ' ἀποδοχῶν ἐπιστημερίας δυνάμει τῆς μὴ λυθείσης, ἀλλ' ἐφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας, καὶ μέχρι τοῦ συμπεφωνημένου χρόνου λήξεως ταύτης, καὶ μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως διὰ σπουδαῖον λόγον, ὀφειλόμενον εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου, ὀφείλεται ἀποζημίωσις, κατ' ἄρθρον 674 Α.Κ., περίπτωσις, ἥτις ὅμως δὲν συντρέχει ἐν προκειμένῳ, ἀφοῦ ἡ λῆξις τῆς μνησθείσης ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐπῆλθε διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως νόμου, δι' ἧς (διατάξεως) ἡ Πολιτεία ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτῆς ὡς κυριάρχου μετέβαλε τὰ μὴ συνταγματικῶς κατοχυρωμένα ἐνοχικὰ δικαιώματα τῶν εἰς τὰς διαληφθείσας κατηγορίας ἀνηκόντων μισθωτῶν. Οὕτω κρίνασα καὶ ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις καὶ ἀπορρίψασα τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν ὡς μὴ νόμιμον, οὐδόλως ἐσφαλεν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καὶ ἐφαρμογῇ τῶν διαληφθεισῶν διατάξεων, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι τῆς ἐπὶ κρίσιν ἐφέσεως ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι ἀποβαίνουσιν.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

ΠΑΡΑΒΑΣΙΣ ΥΠΟ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΜΕΤΡΩΝ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

Άποχή μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου

Ὑπαρξις ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν, κατ' ἄρθρον 351 Ἀστικοῦ Κώδικος, καὶ ὅταν, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, δὲν προβαίνῃ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν ἢ σύμπραξιν, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται ὁ τελευταῖος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ἐργασίας.— Περίπτωσις μὴ διαρρυθμίσεως ὑπὸ ἐργοδότου τῶν χώρων τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ προστατεύηται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ μισθωτοῦ.—Παραβάσεις διατάξεων τοῦ Κανονισμοῦ μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 662 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας εἰς μεταλλεῖον, ἔνθα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν, δὲν εἶχον ληφθῆ τὰ νόμιμα μέτρα ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Βιομηχανίας 14065/1955 περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 662 Α.Κ.), παρὰ τὰς περὶ λήψεως τῶν μέτρων τούτων προσκλήσεις τοῦ μισθωτοῦ, ἐξ οὗ οὗτος ἀπέσχε τῆς ἐργασίας καὶ ἐζήτησε τὸν μισθόν του.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐν τῇ θεωρίᾳ γνωμῶν ὡς πρὸς τὰ δικαιώματα τοῦ ἐργαζομένου ἐν παραβάσει ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῶν μέτρων ἀσφαλείας καὶ ὑγιεινῆς τῶν χώρων ἐργασίας (περὶ τῶν ὁποίων ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 43 ἐπ.) ὑποστηρίζεται καὶ ἡ γνώμη, τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, ὅτι ὁ ἐργοδότης, ἀρνούμενος νὰ λάβῃ τὰ ἀνάλογα ἐξασφαλιστικὰ τοῦ μισθωτοῦ μέτρα, θεωρεῖται μὴ συμπράττων (κατ' ἄρθρον 351 Α.Κ.) καὶ καθίσταται οὕτω ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, ὀφειλῶν τὸν μισθόν (ἄρθρον 656 Α.Κ.). (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 662, ἀριθ. 39, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, οὕτω καὶ *Κ. Σημαντήρας*, Περὶ τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀσφάλειαν καὶ ὑγιεινὴν τῶν χώρων ἐργασίας κατὰ τὸν Α.Κ., ἐκδ. 1948, σελ. 17, *Ἀλ. Σακελλαρόπουλος*, ΕΕΔ 8, 572).

Τὴν γνώμην ταύτην ἔχει ὑποστηρίξει καὶ ὁ *Κ. Τριανταφυλλόπουλος*, Εἰσηγητικὴ Ἔκθεσις ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Συμβάσεως Ἐργασίας, 1913 (ΕΕΔ 1, 904), ὅπου γράφονται τὰ ἑξῆς: «Ὅσον ἀφορᾷ τὰς προϋποθέσεις τῆς ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἰσχύουσιν αἱ γενικαὶ ἀρχαὶ περὶ ὑπερημερίας δανειστοῦ. Ὁ ἐργοδότης καθίσταται ὑπερήμερος, μὴ ἀποδεχόμενος τὴν προσφερομένην ἐργασίαν, τὰ αὐτὰ δὲ ἰσχύει καὶ ἂν πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας προσαπαιτῆται συνέργεια τοῦ ἐργοδότου ἢ παροχαί τινος αὐτοῦ ὁποιασδήποτε, ὡς λ.χ. λῆψις ἀσφαλιστικῶν μέτρων, ὁπότε, μὴ παρέχοντος τοῦ ἐργάτου τὴν ἐργασίαν του, λόγῳ καθυστερήσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς τὰς ὑποχρεώσεις του ταύτας, καθίσταται ὁ τελευταῖος οὗτος κατὰ τὰς γενικὰς ἀρχὰς ὑπερήμερος.

Πρωτοδίκου Χαλκιδικῆς 38/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν
Πρωτοδίκης ὁ κ. **Ι. Εὐσταθίου**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Ἀλέγρας, Γ. Μυλωνᾶς

Κατὰ τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται νὰ ἀπαιτήσῃ τὸν μισθόν του, ἐὰν ὁ ἐργοδότης κατέστη ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας, καθίσταται δὲ οὗτος ὑπερήμερος κατὰ τὸ ἄρθρον 351 § 1 Α.Κ. καὶ ὅταν, προσκληθεὶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, δὲν προβαίνῃ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν ἢ σύμπραξιν, ἄνευ τῆς ὁποίας ὁ τελευταῖος δὲν δύναται νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν (ἐργασίαν). Ἀδυναμία τέλος ἐκπληρώσεως τῆς παροχῆς ὑπάρχει οὐ μόνον ὅταν αὕτη εἶναι φυσικῶς ἀδύνατος, ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀντίκειται εἰς τὴν καλὴν πίστιν καὶ τὰ συναλλακτικὰ ἤθη (ἄρθρα 288 καὶ 200 Α.Κ.). Τοιαύτη ἀδυναμία, ἀντικειμένη εἰς τὰς ὡς ἄνω ἀρχάς, ὑφίσταται, πρὸς τοῖς ἄλλοις, καὶ ὅταν ὁ ἐργοδότης δὲν διαρρυθμίζῃ τὰ τῶν χώρων τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ προστατεύηται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ μισθωτοῦ (ἄρθρον 662 Α.Κ., ν. ΓΨΑΑ'/1911, ὡς τροποποιηθεὶς ἰσχύει) καὶ εἰδικώτερον ὅταν δὲν λαμβάνῃ αὐτὸς τὰ ὑπὸ ὁρισθέντων διατάξεων νόμων προβλεπόμενα καὶ ἐπιβαλλόμενα ἐν τῇ ἐργασίᾳ μέτρα ἀσφαλείας ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἐντεῦθεν ἐπίκειται ἄμεσος κίνδυνος τῆς ζωῆς καὶ ὑγείας τούτου. Ἀντίθετος ἔκδοχὴ θὰ ἦγεν εἰς τὸ ἄτοπον ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ νόμος νὰ κολάζῃ ποινικῶς τὸν ἐργοδότην, ἐν παραλείψει λήψεως τῶν εἰρημένων μέτρων (ἄρθρον 5 ν. ΓΨΑΑ'/1911), ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ ὑποχρεοῖ τὸν μισθωτὸν νὰ παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του ὑπὸ συνθήκας ὅλως ἐπικινδύνους διὰ τὴν ζωὴν καὶ ὑγίαν του ἐκ τῆς μὴ λήψεως τῶν μέτρων τούτων.

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἐκθέσει ἀγωγῆς ἱστορεῖται, ὅτι ὁ ἐνάγων, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης τὸν Ἰανουάριον 1964 ὡς μεταφορεὺς

μεταλλεύματος (μπαζαδόρος) εἰς τὰ ἐν Ὀρμυλίᾳ Χαλκιδικῆς μεταλλεῖα της, εἰς ἃ εἰργάσθη ἔκτοτε μέχρι τῆς κατὰ τὴν 13ην Αὐγούστου 1965 ἀποχωρήσεώς του διὰ τῶν κατωτέρω ἐκτιθεμένων λόγων, ὅτι ἡ ἐναγομένη, παρὰ τὰς ἐπανειλημμένας ἀπὸ τῆς προσλήψεως προσκλήσεις του καὶ στενάσεις τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Μεταλλείων, δὲν προέβη εἰς τὴν ἀπαιτουμένην διαρρύθμισιν τοῦ χώρου ἐργασίας του, ὥστε νὰ προστατεύεται ἡ ζωὴ καὶ σωματικὴ ἀκεραιότης του καὶ συγκεκριμένως δὲν διεμόρφωσεν αὐτήν, ὡς ὤφειλε, τὸ εἰς ὃ εἰργάζετο οὗτος κατακόρυφον μέτωπον ἐξορύξεως μεταλλεύματος (ὕψους 35 μέτρων) εἰς βαθμίδας τῶν ἓξ (6) μέτρων, οὔτε ἐμείωσε τὴν κλίσιν αὐτοῦ, οὐδὲ ἐλάμβανε μέτρα καταρρίψεως τῶν ἐκ τῶν ἀνατινάξεων δημιουργουμένων ἐπισφαλῶν ὄγκων ἐπὶ τοῦ ὡς εἴρηται μετώπου ἐξορύξεως, εἰς τὴν βάσιν τοῦ ὁποίου μὲ ἐπικείμενον κίνδυνον τῆς ζωῆς του εἰργάζετο οὗτος, ἄνευ μάλιστα προστατευτικοῦ πίλου (μὴ χορηγηθέντος αὐτῷ), καὶ τέλος, ὅτι τὴν ὡς ἄνω χρονολογίαν (13.8.1965) ἐδήλωσεν εἰς αὐτήν, ὅτι λόγῳ τῆς ὑπερημερίας της, συνισταμένης εἰς τὴν μὴ λῆψιν τῶν προδιαληφθέντων μέτρων, καὶ μέχρις ὅρσεως αὐτῆς ἀδυνατεῖ νὰ συνεχίσῃ τὴν παρ' αὐτῇ ἐργασίαν του, ἀποχωρήσας ἅμα ἐξ αὐτῆς. Λύεται μετὰ ταῦτα ἡ καταγγελθεῖσα τῆς ἐναγομένης εἰς πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ ὑπερημερίας τοῦ ἐνάγοντος ἀπὸ τῆς ἀποχωρήσεώς του μέχρι τῆς 21ης Σεπτεμβρίου 1965 ἐκ δραχμῶν 2.176 μετὰ τοῦ ἐκ δραχμῶν 238 ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἅτε τούτου ἐργασθέντος εἰς ἐργασίας ἐπιφυλίας, ἔνθα δὲν ἐγένετο ταυτοχρόνως διαβροχὴ τοῦ ἐξαγομένου μεταλλεύματος. Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀγωγὴ εἶναι νόμῳ βάσιμος, ἐρειδομένη εἰς τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις (βλ. καὶ *Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ 662, ἀριθ. 38-39 καὶ αὐτόθι παραπομπάς, *Ἰδιον*, ἐν Θέμ. ΞΔ' 530, *Σακελλαρόπουλον*, ἐν ΝοΒ 2, 468) καὶ τὰς τοιαύτας τῶν ἄρθρων 50, 51, 54 ἐδ. 3, 56 καὶ 57 τοῦ ἰσχύοντος καὶ θέσιν νόμον ἐπέχοντος (βλ. Ὁλ. Α.Π. 444/1964, ΝοΒ 12, 1075) Κανονισμοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι Μεταλλευτικῶν Ἐργασιῶν καὶ τῶν ἄρθρων 648 καὶ 653 Α.Κ. καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ περαιτέρω. Τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προβαλλόμενα, ὅτι μόνον ἡ Πολιτεία ἐν τῇ κυριαρχικῇ αὐτῆς ἐξουσίᾳ δύναται νὰ ἀξιώσῃ τὴν λῆψιν τῶν ὡς εἴρηται μέτρων ἀσφαλείας εἶναι ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα, διότι διὰ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων δὲν θεσπίζεται ὑποχρέωσις μόνον τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἱδρύεται καὶ ἀντίστοιχον δικαίωμα μισθωτοῦ καὶ συνεπῶς ἔχει οὗτος ἀξίωσιν πρὸς λῆψιν τῶν μέτρων τούτων, δυναμένης τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως νὰ ἐκβιασθῇ κατὰ τὸ ἄρθρον 882 § 1 Πολ. Δικ. (βλ. *Κανκ.* Ἐνοχ. ἄρθρα 662-663, ἀριθ. 3 ἐν τέλει, *Καποδίστριαν*, ἔνθ' ἀνωτ. ἀριθ. 48).

Ἰσχυρίζεται περαιτέρω ἡ ἐναγομένη, ἐπικουρικῶς τῇ ἀρνήσει, ὅτι ἡ αὐτὴ κατάστασις ἀπὸ ἀπόψεως μέτρων ἀσφαλείας ἐν τῷ μεταλλείῳ της ἠφίστατο ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος καὶ συνεπῶς, γνωρίζων οὗτος ταύτην καὶ στηρίζων ἐπ' αὐτῆς δικαίωμα, εἰρίσκεται ἐν καταχρήσει τούτου. Ἡ ἐν λόγῳ ἔνστασις εἶναι ἀπορριπτέα, ὡς μὴ νόμιμος, διότι ἡ ἐνάσκησις τοῦ δικαιώματος τούτου, κατὰ τὴν κρίσιν ἡμῶν, δὲν ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ ἐκ τοῦ κοινωνικοῦ ἢ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος καὶ δὴ προφανῶς (ἄρθρον 281 Α.Κ.). Ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ θὰ ἐπήρχετο καταστρατήγησις τῶν διατάξεων περὶ μέτρων ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων, ἐποχρεουμένων νὰ παράσχουν τὴν ἐργασίαν καὶ ἐπὶ ἀφυκτῳ κινδύνῳ τῆς ζωῆς των.

Ἐπικουρικῶς ἀσαύτως τῇ ἀρνήσει ἰσχυρίζεται τέλος ἡ ἐναγομένη, ὅτι, καίτοι ἀπηγορεύθη εἰς τὸν ἐνάγοντα ἐκ' αὐτῆς καὶ τῆς οἰκείας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς ἡ ἀνάληψις ἐργασίας εἰς τὸ ὡς εἴρηται μέτωπον ἐξορύξεως μεταλλεύματος, οὗτος αὐθαιρέτως εἰργάζετο ἐν αὐτῷ. Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος, ἀληθὴς ὑπατιθέμενος, ἀσκεῖ οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἐν προκειμένῳ καὶ δέον ὅπως ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς περιστατικά: Ὁ ἐνάγων τὸν Ἰανουάριον 1964 προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου εἰς τὰ ἄνω μεταλλεῖα της καὶ εἰργάσθη ἔκτοτε εἰς αὐτὰ ὡς μεταφορεὺς μεταλλεύματος (μπαζαδόρος) μέχρι καὶ τῆς κατὰ τὴν 13ην Αὐγούστου 1965 ἀποχωρήσεώς του. Ἡ ἐργασία του συνίστατο εἰδικώτερον εἰς τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἐξορύξεως τοῦ μεταλλεύματος φόρτωσιν καὶ μεταφορὰν τῶν ἐξαγομένων δι' ἐκρήξεων τῶν ὑπονόμων μεταλλούχων πετρωμάτων (μπάζων) πρὸς περαιτέρω διαλογήν των. Τὸ μέτωπον ἐξορύξεως τοῦ μεταλλεύματος, εἰς ὃ ἡ ἐναγομένη ἀπησχόλει τοὺς παρ' αὐτῇ ἐργαζομένους, ἐν οἷς καὶ τὸν ἐνάγοντα, κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς αὐτόθι ἐργασίας του, ἦτο κατακόρυφον καὶ εἶχεν ὕψος 35 περίπου μέτρων κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων 56 καὶ 57 τοῦ μνησθέντος Κ.Μ.Ε., εἰς τὴν βάσιν δὲ τοῦ μετώπου τούτου εἰργάζετο καὶ ὁ ἐνάγων μεθ' ἑκάστην ἔκρηξιν ὑπονόμων, χωρὶς προηγουμένως νὰ καταρρίπτωνται οἱ ἐξ αὐτῶν (ἐκρήξεων) δημιουργούμενοι ἐπισφαλεῖς ὄγκοι πετρωμάτων, κατὰ παράλειψιν τῶν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης προστηθέντων ἐν τῇ -ούσῃ ὑμωλόῃ σώπων (ἐπὶ κεφαλῆς) καὶ κατὰ παράβασιν ἀσαύτως τῆς σαφοῦς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 50 τοῦ Κ.Μ.Ε. Ἄμεσος ὡς ἐκ τούτου ἐπεκρέματο ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ ἐργαζομένων ἐξ ἀποτόμων καταπτώσεων τῶν ὡς ἄνω ἐπισφαλῶν ὄγκων, λαμβανομένου μάλιστα ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐναγομένη δὲν εἶχε προμηθεύσει εἰς ἅπαντας τούτους καὶ τοὺς ἀπαιτουμένους προστατευτικοὺς πίλους (ἄρθρον 35 τοῦ Κ.Μ.Ε.).

Ἐβεβαιώθη περαιτέρω, ὅτι ἡ ἐναγομένη, παρὰ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΧΕΣΕΩΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΟΥ ΑΝΤΙ ΠΑΓΙΑΣ ΑΜΟΙΒΗΣ

Προσβολή αὐτῆς ὡς καταχρηστικῆς καὶ συνέπειαι

Θεώρησις τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ καὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ὡς ἀορίστου χρόνου.—Λύσις καὶ διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἐγγράφως γιγνομένης ὑπὸ τοῦ ἐντολέως.—Περιορισμὸς ὅμως τῆς καταγγελίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἀκύρου, ἐν παραβάσει, οὐσίας τῆς καταγγελίας, μὲ συνέπειαν τὴν καταβολὴν τῆς συμπεφωνημένης ἀμοιβῆς.—Δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις.— Περιστατικά, ἀληθεύοντα τυχόν, συνιστῶντα καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τῆς καταγγελίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε καταγγελία σχέσεως ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀμοιβῇ ἐμμίσθου νομικοῦ συμβούλου ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία προεβλήθη ὑπὸ τούτου, διὰ τοὺς ἐν τῇ ἀποφάσει λόγους, ὡς καταχρηστική. (Ἴδετε περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐβασίσθη ἡ προσβολὴ τῆς καταγγελίας, καὶ Ἐφετείου Ἀθηνῶν 828/1962, εἰσηγητὴς Σ. Δημόπουλος, ΕΕΔ 21, 527, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9350/1966, εἰσηγητὴς Ν. Σακελλαροπουλος, ΕΕΔ 25, 1052).

Πράγματι, ὡς γίνεται δεκτὸν καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ (Ι. Καποδίστριας, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρων 724, ἀριθ. 34), καὶ ἡ καταγγελία τῆς σχέσεως τοῦ δικηγόρου (περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 22, 90, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν, γνωμοδότησιν Ὁλομελείας τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους 539/1960, εἰσηγητὴς Κ. Ταμιωκάκης, ΕΕΔ 19, 945 ἐπ.), ὡς πᾶν δικαίωμα, ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, μὲ συνέπειαν τὴν κρατήσασαν ἤδη ἐπὶ ἀναλόγου θέματος, καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, γνώμην ὅτι ἀπαγγέλλεται ἀκύρως τῆς καταγγελίας, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον (οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 9350/1966 ἀπόφασις τοῦ αὐτοῦ Πρωτοδικείου, ἐνθ' ἀνωτ., ἴδετε καὶ τὴν ἐκ τῶν τελευταίων Α.Π. 620/1965, εἰσηγητὴς Μ. Ζαφειρόπουλος, ΕΕΔ 25, 147, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Πέραν τούτου, ὡς δέχεται ἡ θεωρία (Ἀλ. Σακελλαροπουλος, ΕΕΔ 7, 309, Κ. Καυκᾶς, Ἐνοχ. Εἰδικόν, τόμος Β', ἔκδ. τετάρτη, ἄρθρον 914 § 4), ἐὰν ἐν τῇ ἀσκήσει τοῦ δικαιώματος ὁ ἀσκῶν αὐτὸ εὑρίσκετο ἐν πταίσματι, τὸ ὁποῖον ἀποκλείει τὸν ἀντίδικον ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος συνεχεῖς προσλήψεις αὐτοῦ μέχρι καὶ τῆς ἀποχωρήσεώς του (βλ. ἰδίᾳ τὴν ἀπὸ 13.8.1965 ἐξώδικον δήλωσιν τούτου) καὶ τὰς συνεπείᾳ ἐντολὰς του ἐντολέως πρὸς αὐτὴν τῆς ἀμοιβαίας Ἐπιθεωρήσεως Μεταλλείων (βλ. ἐπ' ἀριθ. 419/11.8.1965 ἐγγράφων τῆς Β' Ἐπιθεωρήσεως Μεταλλείων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἐπ' ἀριθ. 16/1964 ἔγγραφον τοῦ σωματείου μεταλλουργῶν Ὁρμιλίας κλπ.), δὲν διεπράττοντο, ὡς ὤφειλε καὶ ἠδύνατο, τὸ μνησθὲν μέτωπον ἐξωρύξεως μεταλλεύματος εἰς βαθμίδας τῶν 4 μέτρων, ὡς ὁ ρηθεὶς Κανονισμὸς ὁρίζει (ἄρθρον 58), οὐδὲ ἐμειοῦτο τὴν κλίσιν αὐτοῦ, ὥστε νὰ ἀποφεύγεται ἡ ἀπότομος κατακρήμνισις ἐπισφαλῶν ὄγκων, ἄνευ δὲ τῆς λήψεως τῶν μέτρων τούτων ἀσφαλείας δὲν ἠδύνατο πράγματι ὁ ἐνάγων νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ὀφειλομένην ἐργασίαν, ὡς ἀπαιτεῖ ἡ καλὴ πίστις, δι' ἣν λόγον καὶ ἀπεχώρησε ταύτης μετὰ τὴν τελευταίαν πρὸς αὐτὴν ἔγγραφον πρόσκλησίν του πρὸς λῆψιν τῶν εἰρημένων μέτρων. Ὁ ἰσχυρισμὸς τῆς ἐναγομένης ὅτι ἀπηγόρευσεν εἰς τὸν ἐνάγοντα νὰ ἐργασθῇ εἰς τὸ ἐν λόγῳ μέτωπον οὐδόλως ἐβεβαιώθη, δεδέντος μάλιστα ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐργασίας του αὐτὴ δὲν ἀπησχόλει προσωπικὸν καὶ εἰς ἕτερα μέτωπα ἐξορύξεως, ἀλλ' ἐξεμεταλλεύετο τὸ πλουσιώτερον εἰς κοιτάσματα λευκολίθου ὡς ἄνω μέτωπον. Δέον μετὰ ταῦτα νὰ γίνῃ δεκτὴ καὶ ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος ἡ ἀγωγὴ καὶ νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη, περιελθοῦσα εἰς ὑπερημερίαν δανειστοῦ ἐκ τῆς μὴ συμπράξεώς της πρὸς λῆψιν τῶν προδιηλεγθέντων μέτρων (ἄρθρον 351 § 1 Α.Κ.), νὰ καταβάλῃ εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸν ἀπαιτούμενον μισθὸν του ἐκ δραχμῶν 2.176 (ἤτοι 64 δραχμὰς Χ 34 ἡμ.) μετὰ τοῦ ἐκ δραχμῶν 238 ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας (ἤτοι 7 δραχμαὶ Χ 34 ἡμέρας), καθ' ὅσον οὗτος εἰργάζετο εἰς ἐργασίας ἐπικινδύνου, ἔνθα δὲν ἐγένετο ταυτοχρόνως διαδοχὴ τοῦ ἐξορυσσομένου μεταλλεύματος.

Προσαιμένων περὶ καθυστερουμένων μισθῶν ὑπερημερίας ἔχει ἐφαρμογὴν τὸ ἄρθρον 186α Πολ. Δικονομίας. Ὅθεν δέον νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ παροῦσα, γιγνομένου δεκτοῦ τοῦ σχετικοῦ παρεπομένου ἀγωγικοῦ αἰτήματος, ὡς συντρεχόντων τῶν νομίμων προϋποθέσεων.

τότε, ὡς συντρεχούσης καὶ ὑπαιτιότητος αὐτοῦ, θὰ ὑποχρεοῦται καὶ εἰς ἀποζημίωσιν τοῦ βλαβέντος.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18732/1966

Πρόεδρος ὁ κ. **Π. Θεοδωρόπουλος**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Π. Κακκαλῆς**
Δικηγόροι οἱ κ. κ. Θ. Ζήσης, Π. Ἰωσηφίδης

Ἐν τῇ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῇ, καθ' ἃ παραδεκτῶς ἐβελτιώθη διὰ τῶν προτάσεων, ἱστορεῖται, κατὰ τὴν δέουσαν ἐκ τοῦ Δικαστηρίου ἐκτίμησιν τοῦ δικογράφου της, ὅτι τὴν 12ην Ἀπριλίου 1965 ὁ ἐνάγων προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας διὰ τῆς ἀπὸ 11ης ἰδίου μηνὸς καὶ ἔτους συμβάσεως ὡς ἐσωτερικὸς αὐτῆς δικηγόρος καὶ δὴ προϊστάμενος τῆς ἐλλειποῦσης ἄχρι τότε παρ' αὐτῇ Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας, ἐπὶ μηνιαίᾳ κατὰ μῆνα ἀντιμισθίᾳ, ἀνερχομένῃ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 12.000 δραχμῶν μετὰ δίμηνον περίπου αὐστηρὰν δοκιμασίαν ὑπὸ τοὺς ἑξῆς εἰδικώτερον ὅρους: α) Ἡ προσληψις τοῦ ἐνάγοντος ὡς νομικοῦ συμβούλου τῆς ἐναγομένης θὰ ἐγίνετο δοκιμαστικῶς ἐπὶ ἓν ἑξάμηνον, ἤτοι ἀπὸ τῆς 12ης Ἀπριλίου μέχρι 12ης Ὀκτωβρίου 1965, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὁποίου ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ θὰ ἀνήρχετο εἰς δραχμὰς 11.000 καὶ μετὰ τοῦτο εἰς δραχμὰς 12.000, β) ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος χρῆσις τῆς ἰδιότητός του ὡς πολεμιστοῦ δικηγόρου τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 θὰ ἐγίνετο μετὰ τὴν πάροδον τοῦ εἰρημένου ἑξαμήνου καὶ μόνον μετὰ προηγουμένην ἔγκρισιν τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, γ) κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ρηθέντος ἑξαμήνου ὁ ἐνάγων ἔδει νὰ τακτοποιήσῃ τὰς ὑποθέσεις του, κατὰ τρόπον ὥστε ὀλίγον μετὰ τὴν λῆξιν αὐτοῦ καὶ ἐφ' ὅσον μετ' αὐτὴν διατηρηθῇ εἰς τὴν θέσιν τοῦ νομικοῦ συμβούλου τῆς Ἑταιρείας νὰ ἔχῃ ὁπωσδήποτε τὰς ἐκ τούτων παλαιστέρας, παύσῃ ἀναλαμβάνων νέας καὶ τὸ κυριώτερον παύσῃ ὁριστικῶς τὴν λειτουργίαν τοῦ ἐνταῦθα διατηρουμένου δικηγορικοῦ του Γραφείου, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἀποκλειστικῆς ἀπασχολήσεώς του μὲ τὰς ὑποθέσεις τῆς Ἑταιρείας, δ) ἡ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἄσκησις δικηγορίας ἐκτὸς τῆς Ἑταιρείας, ἔστω καὶ κατὰ τὰς ἐλευθέρους ὥρας του, θὰ ἐγίνετο μόνον μετὰ σχετικὴν πρὸς τοῦτο ἄδειαν τῆς ἐναγομένης, ε) ἡ παρὰ τῆς ἐναγομένης ἀποδοχὴ τῆς ἐγκαταστάσεως τοῦ ἐπαγγελματικοῦ του Γραφείου ἐν τοῖς ἰδίοις αὐτῆς Γραφείοις, ὡς καὶ ἡ ἐν γένει χρησιμοποίησις τῆς ἐνταῦθα διευθύνσεώς της εἰς τὴν σφραγῖδα καὶ τὰ ἔντυπά του, θὰ ἐγίνετο διὰ λόγους καθαρῶς σκοπιμότητος πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἀποστάσεως τῶν ἐναντι τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν καὶ στ) ὁ ἐνάγων ἀνέλαβε τὴν ὑποχρέωσιν νὰ ἐπιμεληθῇ εἰς τὸ μέλλον καὶ ἔργα ἐπάστων τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑταιρείας. Προστίθεται δὲ ἐν συνεχείᾳ, ὅτι ὁ ἐνάγων, μετὰ τὴν πρόσληψίν του, ἐπεδόθη μετὰ ζήλου εἰς τὴν ἐκ τοῦ μηδενὸς ὀργάνωσιν τῆς ἄχρι τότε παντελῶς ἀνυπάρκτου Δικαστικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τὴν διεκπεραίωσιν τῶν ὑποθέσεων τῆς ἐναγομένης, ἡ Διεύθυνσις τῆς ὁποίας, ἀναγνωρίζουσα τὰς προσπαθείας του, ἐφέρετο, κατὰ τὴν λῆξιν τοῦ πρώτου τριμήνου τῆς δοκιμασίας του ἀπολύτως καὶ ἀνεπιφυλάκτως ἱκανοποιημένη καὶ οὕτω ἠνοίγετο πρὸ αὐτοῦ προσαπτικὴ μακρὰ καὶ καρποφόρου μετὰ τῆς ἐναγομένης συνεργασίας. Ὅτι, ἐν ὄψει πάντων τούτων καὶ ἐν τῇ εὐλόγῳ πεποιθήσει ὅτι ἡ τοιαύτη συνεργασία μετὰ τῆς ἐναγομένης θὰ ἦτο ἀσφαλῶς μακρὰ καὶ ἀδιατάρακτος, ὁ ἐνάγων προέβη τὴν 1ην Ἰουλίου 1965, κατὰ τὴν συμφωνίαν των, εἰς πλήρη διάλυσιν τοῦ λειτουργοῦντος ἀπὸ δεκαεξαετίας (1949 - 1965) δικηγορικοῦ του Γραφείου, εἰδοποιήσας τὴν πελατείαν του, ὅτι ἔπαυσε τοῦ λοιποῦ νὰ ἀσκῇ τὴν ἐλευθέραν δικηγορίαν. Ὅτι μετὰ τὴν πάροδον τοῦ πρώτου ἑξαμήνου τῆς δοκιμασίας του (12.10.1965) ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τῇ ἐναγομένῃ τὰς νομικάς του ὑπηρεσίας, ὡς προϊστάμενος τοῦ Δικαστικοῦ Τμήματος αὐτῆς, καὶ ὅτι εἰς τὸ σημεῖον τοῦτο καὶ, ἐνῷ διαρρήδην πλέον καὶ καλοπίστως ἐπίστευεν εἰς μακρὰν καὶ γόνιμον μετὰ τῆς ἐναγομένης συνεργασίαν, ὅλως αἰφνιδίως καὶ ἄνευ προβολῆς αἰτιάσεώς τινος, ἀναγομένης εἰς τὸν τρόπον ἀσκήσεως τῶν καθηκόντων του, τὴν ἀποδοτικότητα τῆς ἐργασίας ἢ τὴν καθόλου συμπεριφοράν του, ὁ ἐνάγων ἐκλήθη τὴν 3ην Δεκεμβρίου 1965 εἰς τὸ Γραφεῖον τοῦ Διευθυντοῦ Οἰκονομικῶν Ὑπηρεσιῶν καὶ Προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης Ἑταιρείας, ὅστις, ἐπὶ τῇ δικαιολογίᾳ ὅτι ἡ Ἑταιρεία δὲν δύναται νὰ ἀπαλλαγῇ τῶν ὑποχρεώσεών της ἐναντι τῶν δύο παλαιῶν δικηγόρων της Μ.Θ. καὶ Α.Δ.Κ., τοῦ συνέστησε νὰ ὑποβάλῃ ἐγγράφως τὴν παραίτησίν του, διαλαμβάνουσαν ὁλονδήποτε λόγον τῆς ἀπολύτου ἀρεσκείας καὶ ἐκλογῆς του, μετὰ δὲ τὴν ἐπὶ τούτῳ ἄρνησίν του ἡ ἐναγομένη προέβη τελικῶς τὴν 6ην Δεκεμβρίου 1965 εἰς ἐγγράφου καταγγελίαν τῆς προδιαληφθείσης μεταξὺ των συμβάσεως, καταβαλοῦσα ἅμα αὐτῷ τὴν νόμιμον κατ' ἄρθρον 91 ν.δ. 3026/1954 ἀποζημίωσιν. Αἰτεῖται, κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω, ὁ ἐνάγων, 1) τὴν ἀναγνώρισιν τῆς ἀκυρότητος τῆς γενομένης ὡς ἄνω παρὰ τῆς ἐναγομένης καταγγελίας τῆς ρηθείσης συμβάσεως, ὡς γενομένης κατὰ παράβασιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἅτε ταύτης (ἐναγομένης) προβάσης εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως κατὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ δευτέρου μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς ἑξαμήνου δοκιμασίας μηνὸς ἄνευ οὐδενὸς ἀποχρῶντος λόγου ἢ πλημμελήματός του καὶ ἀφοῦ οὗτος προηγουμένως, πιστεύσας εἰς τὰς ὑποχρεώσεις της περὶ σημαντικῆς μελλοντικῆς ἀνόδου καὶ ἐξελίξεώς του καὶ ὑπείκων εἰς τὰς ἀξιώσεις της καὶ κατὰ τὴν συμφωνίαν των, προέβη εἰς διάλυσιν τοῦ ἀπὸ δεκαεξαετίας ἱδρυμένου δικηγορικοῦ του Γραφείου, ἐπὶ τῇ εὐλόγῳ ἐκ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς τῆς ἐναγομένης πεποιθήσει ὅτι διὰ παρέμενε παρὰ ταύτῃ ἐπὶ μακρόν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, χρο-

νικόν διάστημα, περαιτέρω δὲ τὴν καταιγίστισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 189.000 διὰ τὴν προσγενομένην εἰς αὐτὸν ζημίαν ἐκ παρανόμου (ἀδίκου) συμπεριφορᾶς τῆς ἐναγομένης, ἥτις προέβη εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως τῆς ἐμμίσθου ἐντολῆς, ἀφοῦ προηγουμένως τῇ ἀξιώσει της καὶ διὰ τῶν παραπεστικῶν ἐπιστολῶν καὶ διαβεβαιώσεων διέλυσε χάριν αὐτῆς τὸ δικηγορικὸν του Γραφεῖον καὶ ἀπώλεσε οὕτω τὴν πελατείαν του, ἐντεῦθεν δὲ ἀπαιτεῖται χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἐτῶν πρὸς ἐπαναπόκτησιν τοιούτης, καθ' ἃ θὰ ἀπεκόρδανε δρυχμὰς 10.000 ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος, ἤτοι ἐν συνόλῳ 480.000/48 μῆνες Χ 10.000) καὶ τούτων νομιμοτόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς κρινομένης ἀγωγῆς ἄχρις ἐξοφλήσεως καὶ 2) νὰ κηρυχθῇ προσωρινῶς ἐκτελεστὴ ἡ ἐκδοθησομένη ἀπόφασις.

Καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 68 §§ 4 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 3026/1954 «περὶ τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων», ἡ σύμβασις περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ μισθῷ καὶ πρωτοδικῇ ἀμοιβῇ θεωρεῖται ὡς ἀορίστου χρόνου καὶ λύεται, ἐκτὸς τῶν ἄλλων λόγων, καὶ διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως, ἐγγράφως γιγνομένης ὑπὸ τοῦ ἐντολέως καὶ κοινοποιουμένης εἰς τὸν ἐντολοδόχον δικηγόρον (Α.Π. 5/1962 Προεδρ., ΕΕΝ 29, 698, Α.Π. 30/1958, Προεδρ., ΕΕΝ 25, 867, ἴδε περὶ τῆς φύσεως τῆς συνδεούσης τὸν ἐπὶ μισθῷ περιοδικῇ παροχῇ προσφέροντα τὰς νομικὰς του ὑπηρεσίας δικηγόρον πρὸς τὸν ἐντολέα του σχέσεως ὡς ἐμμίσθου ἐντολῆς *Χρ. Πράτσικα* ἐν Θέμ. ΞΖ' 113, γνωμοδότησιν Ἀντεισαγγελέως Ἀρείου Πάγου 2/1966, ἐν ΕΕΔ 25, 222, Α.Π. 681/1958, ΕΕΝ 27, 26, Ε.Α. 2550/1963, ΝοΒ 12, 341, Α.Π. 43/1954, ΕΕΝ 21, 995). Ἡ καταγγελία, οὖσα μονομερὴς ἀναιτιώδης δικαιοπραξία, ἀπευθυνομένη ὑπὸ τοῦ ἑνὸς πρὸς τὸν ἕτερον τῶν συμβαλλομένων μερῶν (Α.Π. 482/1957, ΝοΒ 5, 94, Α.Π. 533/1954, ΕΕΝ 21, 1165, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1247/1962, ΔΕΝ 18, 872), ὑπόκειται εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (Α.Π. 514/1964, ΕΕΝ 32, 126, Α.Π. 664/1956, ΕΕΝ 24, 431, Α.Π. 58/1956, ΕΕΝ 23, 497, Ε.Α. 828/1962, ΝοΒ 10, 433), ἡ κατὰ παράβασιν δὲ τούτου γενομένη εἶναι ἄκυρος καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται μὴ γενομένη, ὁ ἀσκουμένου ἐντεῦθεν τοῦ ἀκύρου καταγγελίαντος εἰς καταβολὴν τῆς συμπεριωνημένης ἀμοιβῆς.

Ἐξ ἑτέρου, κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις (ἄρθρον 914 Α.Κ.), ὁ παρὰ τὸν νόμον ζημιώσας ἄλλον ὑπαιτίως ὑποχρεοῦται εἰς ἀποζημίωσιν, περιλαμβάνουσαν, κατ' ἄρθρον 298 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τὴν μείωσιν τῆς ὑπαρχούσης περιουσίας τοῦ δανειστοῦ (θετικὴ ζημία) καὶ τὸ μετὰ βεβαιότητος κατὰ τὴν συνήθη πορείαν τῶν πραγμάτων προσδοκώμενον κέρδος (διαφυγὸν κέρδος). Διὰ τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου τούτου εὐθύνης ἀπαιτεῖται παράνομος, τοῦτέστι προσκρούουσα εἰς ὁρισμένον δικαίωμα τοῦ προσώπου καὶ ὑπαίτιος (ὀφειλομένη εἰς δόλον ἢ ἀμέλειαν) συμπεριφορὰ τοῦ προσώπου καὶ ἐντεῦθεν παράνομος ζημία ἑτέρου (*Ζέπος*, Ἐνοχ., ἐν σελ. 717 καὶ ἑπ., *Καυκᾶς*, ἐν σελ. 687 καὶ ἑπ., Α.Π. 510/1959, ΕΕΝ 27, 182, Ε.Α. 1837/1965, Ἑλλ. Δικ. 6, 603, Ε.Π. 108/1964, Ἀρχ. Ν. ΙΣΤ' 511, Ε.Θ. 646/1962, ΝοΒ 11, 658). Κατὰ ταῦτα ἡ τὴν ὡς ἄνω ἱστορικὴν βάσιν καὶ αἰτημα ἔχουσα ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ εἶναι νόμιμος, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν, ἐρειδομένη ἐπὶ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 68 §§ 4, 5 ν.δ. 3026/1954, 174, 180, 281 Α.Κ. καὶ 127 Εἰσ.Ν.Α.Κ., ἐφ' ὅσον, ἀληθῆ ὑποτιθέμενα τὰ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλούμενα περιστατικά, συνιστῶσι, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. προβλεπομένην ὑπέρβασιν τῶν ἐν αὐτῷ κριτηρίων καὶ προσδίδουσι τὸν ἀντικειμενικὸν χαρακτῆρα εἰς τὴν γενομένην καταγγελίαν τῆς ρηθείσης συμβάσεως παρὰ τῆς ἐναγομένης, ὑποχρεωμένης ἐντεῦθεν εἰς καταβολὴν τῆς συμπεριωνημένης ἀμοιβῆς, καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν ἐπικουρικὴν αὐτῆς βάσιν ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ἀδικοπραξίας (ἄρθρα 914 καὶ ἑπ. Α.Κ.), ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 297, 298 Α.Κ., κρινομένου ἐκ τῆς δευούσης ἐκτιμήσεως τοῦ συνόλου τῶν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτιθεμένων ὅτι διὰ τῶν παρατεθέντων πρὸς αὐτὸν ὑποσχέσεων καὶ διαβεβαιώσεων τῆς ἐναγομένης περὶ μακρᾶς, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον, παραμονῆς του παρ' αὐτῇ ὡς δικηγόρου ἐπὶ μισθῷ μηνιαίᾳ ἀντιμισθίᾳ διέλυσε, κατὰ τὴν συμφωνίαν, τὸ δικηγορικὸν του Γραφεῖον, χάριν τῆς ἐναγομένης, παρὰ ταῦτα, προέβη μετ' ὀλίγον χρονικὸν διάστημα εἰς καταγγελίαν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως, προκαλέσασα οὕτως εἰς αὐτὸν τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ ἀναφερομένην ζημίαν, καὶ συνεπῶς ἀνακύπτει περίπτωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 914 Α.Κ. Περαιτέρω νόμιμα τυγχάνουσι τὰ παρεπόμενα αὐτῆς αἰτήματα περὶ τόκων (ἄρθρου 346 Α.Κ.) καὶ περὶ κηρύξεως τῆς ἐκδοθησομένης ἀποφάσεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς μόνον ὡς πρὸς τὸ καταψηφιστικὸν τῆς ἀγωγῆς αἴτημα (ἄρθρον 186 Πολ. Δικ.).

Περαιτέρω ἡ ἐναγομένη ἀρνεῖται τὴν ἀγωγὴν (ἠτιολογημένην δὲ ἄρνησιν ταύτης συνιστῶσι καὶ αἱ ἐκ' αὐτῆς παρατιθέμεναι περιπτώσεις ἀνεπιτυχοῦς ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος χειρισμοῦ διαφόρων ὑποθέσεων) καὶ ὑπόχρεως καθίσταται ὁ ἐνάγων εἰς ἀπόδειξιν τῶν ἀποτελούντων τὴν βάσιν αὐτῆς πραγματικῶν περιστατικῶν. Πρὸς εὐδοκίμησιν τῆς ἀγωγῆς του ὁ ἐνάγων ὑποχρεοῦται εἰδικώτερον νὰ ἀποδείξῃ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐκτεθεῖσαν ἔννοιαν, τὴν καταγγελίαν ταύτης ἐκ μέρους τῆς ἐναγομένης, τὰ συνιστῶντα τὴν κατηχρεωτικὴν συμπεριφορὰν τῆς ἐναγομένης καὶ τὴν ἐντεῦθεν προσγενομένην εἰς τὸν ἐνάγοντα ζημίαν. Ἡ ἀ-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

1. Αποδοχαί εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας

Καθορισμός των κατωτάτων ορίων ημερομισθίων των καθ' άπασαν την χώραν εργατοτεχνιτών βιομηχανικών εργοστασίων και εργαστηρίων σιδηροβιομηχανίας. —Ιδιότης μηχανοτεχνίτου εφαρμοστού.

Άρειου Πάγου 380/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Κατζηδάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Ν. Μπάρκης

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροβιομηχανίας, ἀπὸ 3.4.1961, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33998/6821 τοῦ 1961 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀπὸ 3.8.1962, δημοσιευθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 64657/1962 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου Ὑπουργοῦ καὶ τῆς ἀπὸ 14.2.1964, κατατεθείσης εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν τὴν 24.3.1964 καὶ κηρυχθείσης ὑποχρεωτικῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 322 τοῦ 1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, αἵτινες ἔχουσιν ἰσχὺν νόμου καὶ ἰσχύουν ἀλληλοδιαδόχως κατὰ τὸν ἐνδιαφέροντα χρόνον, καθορίζονται τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργατοτεχνιτῶν τῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων καὶ ἐργαστηρίων, αὐτοτελῶν καὶ μή, τῶν ἐν αὐταῖς εἰδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν σιδηροβιομηχανίας, εἰς ἃς κατηγορίας, πλὴν τῶν ἄλλων, περιλαμβάνεται καὶ ἡ ὑπὸ στοιχ. Α' τοιαύτη τῶν μηχανοτεχνιτῶν, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν τορνευτῶν, καμινευτῶν, προτυπαποιῶν, πλαστιγγοποιῶν, χαλκουργῶν, φραγμάδορων, ρικτιφιμάδορων, ὡς καὶ τῶν διακοσμητῶν καὶ φανοποιῶν ἁμαξωμάτων αὐτοκινήτων.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν δέχεται, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἐναγομένου Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπησχολεῖτο παρ' αὐτῷ καὶ εἰς τὸ συνεργεῖον του ἐπισκευῆς τῶν σκαφῶν τῶν ἐκσκαφέων του, κατὰ τὸ ἀπὸ 11.7.1961 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα, συνισταμένης εἰδικώτερον τῆς ἐργασίας του ταύτης εἰς τὴν μετ' ἄλλων ἀποσυναρμολόγησιν τῶν ἐφθαρμένων ἐξαρτημάτων τοῦ σκάφους τῶν ἐκσκαφέων, εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τούτων δι' ἄλλων καινουργῶν τοιούτων ἢ ἐπιδιορθωμένων παρ' ἄλλων τεχνιτῶν εἰς τὸ μηχανουργεῖον καὶ εἰς τὴν συναρμολόγησιν τῶν σκαφῶν, ὅτι κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας του ἐχρησιμοποίει ὁ ἀναιρεσείων διάφορα ἐργαλεῖα χειρός, ἤτοι λίμα, καπίδι, καὶ διαφιά, πλὴν δι' αὐτῶν δὲν ἐγένετο ἐπεξεργασία ἢ μορφοποίησις μετάλλων, ὥστε νὰ κατασταῖ δυνατὴ ἡ ἐφαρμογή του ἐν τῇ μηχανῇ, ἀλλ' ἁπλῶς εἰς δυσχερεῖς περιστάσεις διηυκολύνετο ἡ ἀνωτέρω ἐργασία ἀποσυναρμολογήσεως, ἀντικαταστάσεως καὶ συναρμολογήσεως, καὶ ὅτι ἡ ὑπαγωγὴ τοῦ ἀναιρεσείοντος εἰς τὸ Ἐπικουρικὸν Ταμεῖον Ἐξόδου Γερόντων καὶ Ἀνικάνων Ἐργατῶν Μετάλλου δὲν παρέχει ἐπαρκῆ ἔνδειξιν ὅτι προσήνεγκεν οὗτος ὑπηρεσίαν ἐργάτου μετάλλου. Κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὰς ἀνωτέρω συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας τῶν ὡς ἄνω γενομένων δεκτῶν πραγματικῶν περιστατικῶν ὁ ἀναιρεσείων, ὡς ἐκ τοῦ εἴδους τῆς προαναφερθείσης ἀπασχολήσεώς του εἰς τὴν ἀποσυναρμολόγησιν, τὴν συναρμολόγησιν τῶν σκαφῶν τῶν ἐκσκαφέων καὶ εἰς τὴν ἀντικατάστασιν τῶν ἐφθαρμένων ἐξαρτημάτων τούτων διὰ καινουργῶν ἢ ἐπιδιορθωμένων παρ' ἄλλων τεχνιτῶν, ἐκέκτητο τὴν ἰδιότητα ταύτην τοῦ μηχανοτεχνίτου ἐφαρμοστοῦ κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον. Ὅθεν, ἀποφηνάμενον ἀντιθέτως τὸ δικάσαν δικαστήριον, ὅτι, παρὰ τὴν ἀνωτέρω ἀπασχόλησίν του, ὁ ἀναιρεσείων δὲν ἐκέκτητο τὴν ἰδιότητα τοῦ μηχανοτεχνίτου ἐφαρμοστοῦ, διότι, διὰ νὰ

πόδειξις τῶν ἐν λόγῳ περιστατικῶν, ἐξ ὧν ἡ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης καταγγελία τῆς συνδεούσης αὐτὴν μετὰ τοῦ ἐνάγοντος σχέσεως ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ παρὰ τοῦ ἐνάγοντος ἐπικαλουμένου καὶ νομίμως προσαγομένου ἀπὸ 8 Δεκεμβρίου 1965 ὑπ' ἀριθ. 1809 ἐγγράφου τῆς ἐναγομένης, καὶ δέον ὅπως μὴ ταχθῇ ὑπ' αὐτοῦ ἀπόδειξις, γενήσεται διὰ παντὸς νομίμου ἀποδεικτικοῦ μέσου καὶ μαρτύρων, ἐπιτρεπομένων ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὴν κατάρτισιν τῆς συμβάσεως λόγῳ τῆς προκυπτούσης ἐκ τῶν ἀπαφῶν καὶ ὑπεκφευγουσῶν προτάσεων τῆς ἐναγομένης ἀρχῆς ἐγγράφου ἀποδείξεως, ἐφ' ὅσον αὕτη ἀρνεῖται μὲν κατὰ βάσιν τὴν ἀγωγήν, οὐχ' ἧττον ὅμως προαιτέρω ἰσχυρίζεται διάφορον ρύθμισιν τῶν κατ' ἰδίαν στοιχείων τῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὰς ἀναληφθείσας ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑποχρεώσεις (πρβλ. Κιτσικόπουλος Πολ. Δικ., τόμος 3ος, σελ. 2888), καθ' ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὰ λοιπὰ θέματα ἀποδείξεως διὰ τὸ ἀνέφικτον κτήσεως ἐγγράφου ἀποδείξεως.

αποκτήσῃ ταύτην, ἔδει νὰ ἀπησχολεῖτο μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν σιδήρου διὰ τὴν προσαρμογὴν αὐτοῦ εἰς μηχανάς, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προαναφερθείσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως (*).

2. Ἀποδοχαὶ ἀρθυλεργατῶν (χειροποιήτων - ἡμιμηχανοποιήτων) χώρας

Καθορισμὸς τῶν κατωτάτων ὁρίων τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τῶν γαζωτῶν φροντίων ἐνιαίως καὶ ὁμοιομόρφως διά τε τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον.

Ἀρείου Πάγου 392/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Π. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παπαμιχαλόπουλος, Ἀντιπρόεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Δ. Παπαντωνοπούλου, δικαστικὸς ἀντιπρόσωπος Δημοσίου, Ε. Ἀνδριανάκης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀρθυλεργατῶν (χειροποιήτων - ἡμιμηχανοποιήτων) ἁπάσης τῆς χώρας», ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1964 ἀμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 498/1964 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' ὑπ' ἀριθ. 101111/3372/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ τῆς ἐκ τούτων παραγράφου 1 τοῦ κεφαλαίου Δ' περιπτώσεως 1, καθ' ἣν «διὰ κατώτατα ὅρια τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τῶν ἀρθυλεργατῶν χειροποιήτων - ἡμιμηχανοποιήτων καὶ τῶν βοηθῶν αὐτῶν τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καθορίζονται «διὰ ράπτας» - γαρνίρισμα πλῆρες φροντίων μετὰ περισφυρίων δραχμαὶ 5,60», σαφῶς συνάγεται, ὅτι τὰ κατώτατα ὅρια τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς «διὰ ράπτας - γαρνίρισμα πλῆρες φροντίων μετὰ περισφυρίων ὁρίζονται ἐνιαίως καὶ ὁμοιομόρφως διά τε τοὺς ἐργαζομένους εἰς Ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις τῆς περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ εἰς τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον ἀρθυλεργάτας καὶ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν εἰς δραχμὰς 5,60. Ἐὰν διὰ τοὺς βοηθοὺς τῶν ἀρθυλεργατῶν, τοὺς ἐργαζομένους εἰς τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον καὶ ἀπασχολουμένους εἰς «γαρνίρισμα πλῆρες φροντίων μετὰ περισφυρίων», ἦτο διάφορος ἀμοιβὴ τῆς τῶν τεχνιτῶν (ἀρθυλεργατῶν), ὡς διατείνεται τὸ ἀναιρεσίβλητον Ἑλληνικὸν Δημόσιον, θὰ καθωρίζετο ρητῶς καὶ σαφῶς τοῦτο, ἀφοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν 8 τοῦ κεφαλαίου Β' τῆς παραγράφου 1 τῆς αὐτῆς διατητικῆς ἀποφάσεως ὁρίζεται ρητῶς, ὅτι «οἱ βοηθοὶ τῶν κατασκευαζόντων ἄρθυλα χειροποίητα τεχνιτῶν θὰ λαμβάνωνται παρὰ τούτων (τῶν καλῶν) ποσοστὸν 40 - 50% ἐκ τῶν διὰ τὴν κατασκευὴν τῶν ἀρθυλῶν ὁριζομένων ἀμοιβῶν «καλφαλικίων». Καὶ πλέον ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ κεφαλαίου Β' ΙΓ' παραγράφου 1 περιπτώσεως α' τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1961 ἀποφάσεως Π.Δ. Δ.Δ. Πειραιῶς, ἐπικυρωθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1961 ὁμοίας τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἀρθυλεργατῶν ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 33/1962 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' ὑπ' ἀριθ. 8779/197/1962 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, καθ' ἣν ἡ κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβὴ τῶν γαζωτῶν φροντίων, τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον, ὁρίζεται εἰς 2,90 δραχμὰς κατὰ ζεῦγος, δὲν ἐπηρεάζεται ἡ ἐρμηνευτικὴ ἄνω ἄποψις, διότι ἡ οὕτω κατ' ἀποκοπὴν ὁριζομένη ἀμοιβὴ εἰς 2,90 δραχμὰς κατὰ ζεῦγος τῶν γαζωτῶν φροντίων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον δὲν ἠδύνατο, κατὰ τὴν παράγραφον 2, περίπτωσις γ', καὶ παράγραφον 3 τοῦ αὐτοῦ κεφαλαίου Β' ΙΓ', νὰ ὑπερβῇ τὸ ἡμερομίσθιον τῶν 87 δραχμῶν δι' ὀκτάωρον ἐργασίαν. Ὅθεν, οὕτω κρίναν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ, μετ' ἀποδοχὴν τῆς ἐφέσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου καὶ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, δεχθὲν ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος Ἑλληνικοῦ Δημοσίου, ἀντικείμενον ἔχουσαν τὴν καταβολὴν εἰς αὐτόν, προσληφθέντα δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τοῦ διοικητοῦ τοῦ 700 Στρατιωτικοῦ Ἐργοστασίου καὶ ἀπασχοληθέντα ὡς βοηθὸν τεχνίτου ἀρθυλῶν εἰς γαρνίρισμα πλῆρες φροντίων μετὰ περισφυρίων, διαφορᾶς μεταξὺ καταβληθέντος ἡμερομισθίου καὶ νόμῳ καταβλητέας ἀμοιβῆς, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προαπαρατεθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου διατάξεις καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφ. 17 τῆς Πολ. Δικονομίας μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως ἀπορριπτέος κρίνεται ὡς ἀβάσιμος(*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 21132/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 25605/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

Συνταξιοδότησις παρά τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλισμένων εἰς συγχωνευθέν πρὸς τοῦτο Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον

Διάταξις ἄρθρου 5 § 6, ἐδ. 7 Α.Ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων». — Ἑρμηνευτικὴ ταύτης διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 14 Νόμου 4497/1966. — Ἔννοια. — Συνυπολογισμὸς ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς συγχωνευθὲν Ταμεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη σύνταξις, μετὰ τῶν ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀποκλειομένης μόνον τῆς λήψεως νέας συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ συνταξιοδοτουμένου ἐξ αὐτοῦ τέως συνταξιούχου συγχωνευθέντος εἰς αὐτὸ Ταμείου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπραγματοποίησεν ἡμερομίσθια, ἐπαρκοῦντα μόνον ταῦτα διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. — Ἐφαρμογὴ τούτων καὶ ἐπὶ συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2264/1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Θ. Σπυρόπουλος**

Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**

Δικηγόρος ὁ κ. Φ. Καφαγιάννης

Διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 708 τῆς 11 Μαΐου 1965 ἀποφάσεως τῆς Τοπικῆς Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (Τ.Δ.Ε.) τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος Ι.Κ.Α. Ἀθηνῶν, διὰ τῆς ὁποίας ἀπερρίφθη τὸ κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἐντεῦθεν, συνταξιούχου ἀπὸ τῆς 18 Νοεμβρίου 1952 τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, ὑποβληθὲν αἴτημα συνταξιοδοτήσεώς του λόγῳ γήρατος κατὰ τὰς διατάξεις τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἀθροίσματος ἀφ' ἑνὸς μὲν 2304 ἡμερῶν ἐργασίας, πραγματοποιηθείσας μετὰ τὴν 18.6.1959 καὶ αὐτοτελῶς ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἀφ' ἑτέρου 6200 ἡμερῶν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τέως Ταμείῳ Προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ. Τὸ αἴτημα τοῦτο ἀπερρίφθη, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέτρεχον αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ γ.δ. 4104/1960, ἀπαιτούμεναι χρονικαὶ προϋποθέσεις.

Διὰ τοῦ νόμου 3954/1959 «περὶ κυρώσεως τῆς μεταξὺ τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν ἀπὸ 27.8.1957 συμβάσεως κλπ.», δι' οὗ κατηργήθη τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., συγχωνευθὲν εἰς τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡρίσθη ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ τρίτῳ § 1, ὅτι ἀπὸ τῆς καταργήσεως τοῦ Ταμείου ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῆς Η.Ε.Μ. ὑπάγεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τῆς διεπούσης τὸ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας καὶ τῶν οἰκείων διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ τετάρτῳ § 1, ὅτι ἀπὸ τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου δευτέρου τοῦ παρόντος καταργήσεως τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ. τὸ Ι.Κ.Α. βαρύνεται διὰ τῆς καταβολῆς τῶν συντάξεων τῶν συνταξιούχων τοῦ Ι.Κ.Α. Ἀφ' ἑτέρου, ἐν παραγράφῳ 6, ἐδάφ. 7, τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὅπερ θεσπίζει γενικοὺς κανόνας ἰσχύοντας ἐπὶ συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. παντὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὁρίζεται, ὅτι «ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται πάντως ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ τούτου προβλεπομένων δικαιωμάτων πρὸς παροχάς».

Ἡ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διαληφθεῖσα διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 6, ἐδάφ. 7, τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ἰσχύουσα ἐπὶ συγχωνεύσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. παντὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ἐνεφάνιζεν ἀσάφειαν ὡς πρὸς τὸ ἐὰν ἀφεώρα καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν συνταξιούχων τοῦ συγχωνευο-

μένων Ταμείων, οἵτινες ἦσαν συνάμα ἢ ἔμελλον νὰ καταστῶσιν ἠσφαλισμένοι τοῦ Ι.Κ.Α., δυναμένης περαιτέρω νὰ γεννηθῇ ἀμφιβολία ἰδίᾳ ὡς πρὸς τὸ ἂν καὶ εἰς ποίαν ἔκτασιν αἱ ἡμέραι ἀσφαλίσεως τούτων εἰς τὸ συγχωνευθὲν Ταμεῖον ἠδύναντο νὰ συνυπολογισθῶσιν ὁμοῦ μετὰ τῶν ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., καὶ δὴ οὐ μόνον διὰ τὸν καθορισμὸν τοῦ ὕψους τῆς συντάξεως, ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς δικαιώματος συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. Ἐν ὄψει τῆς ἀσαφείας ταύτης ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 14 τοῦ νόμου 4497 τῆς 16/22 Φεβρουαρίου 1966 «περὶ ρυθμίσεως θεμάτων Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως κλπ.» (*), ὥρισεν, ὅτι εἰ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἑβδόμου εἰδαρίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Ἀ.ν. 1846/1951 εἶναι, ὅτι ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ συγχωνευομένου Ταμείου πραγματοποιηθεῖσαι ἡμέραι ἐργασίας λογίζονται ὡς πραγματοποιηθεῖσαι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῶν ὑπὸ ταύτην προβλεπομένων δικαιωμάτων πρὸς παροχὰς καὶ εἰς κλάσεις, ὁριοθησομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον δὲν ἐπελογίσθησαν διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης, ἥτις, ὡς γνησίως ἑρμηνευτική, ἰσχύει ἀναδρομικῶς ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς ἑρμηνευομένης, δὲν ἀποκλείεται οἱοσδήποτε συνυπολογισμὸς ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς συγχωνευθὲν Ταμεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη σύνταξις μετὰ τῶν ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀλλ' ἀποκλείεται μόνον ἡ λῆψις νέας συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ συνταξιοδοτουμένου ἐξ αὐτοῦ τέως συνταξιούχου συγχωνευθέντος εἰς αὐτὸ Ταμεῖον, ἐφ' ὅσον οὗτος εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. δὲν ἐπραγματοποίησεν ἡμερομίσθια, ἐπαρκοῦντα, μόνον ταῦτα, διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. Κατὰ τὴν αὐθεντικὴν ταύτην ἑρμηνείαν καὶ αἱ διατάξεις εἰδικῶν νομοθετημάτων, οἷαι αἱ ἐν τῇ ἠγουμένῃ σχέσει παρατεθεῖσαι διατάξεις τοῦ νόμου 3954/1959, δι' οὗ κατηργήθη τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., συγχωνευθὲν εἰς τὸ "Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν δέον νὰ ἑρμηνευθῶσιν, ἤτοι ὅτι δὲν ἀποκλείεται ἡ λῆψις νέας συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ὑπὸ τέως συνταξιούχου τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ἐφ' ὅσον οὗτος ἔχει πραγματοποιήσει εἰς τὴν ἔμεσον ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. χρόνον ἐπαρκῆ διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, τοῦ ὕψους τῆς νέας συντάξεως καθοριζομένου διὰ συνυπολογισμοῦ καὶ τῶν ἡμερῶν ἐργασίας, αἵτινες ἐπραγματοποιήθησαν εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου. Ἀντιθέτως συνταξιοῦχος τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., ὡς ὁ αὐτῶν, δὲν δύναται, πραγματοποιῶν μετὰ τὴν ἐκ τοῦ Ταμείου τούτου συνταξιοδότησιν ἀριθμὸν ἡμερομισθίων ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. μὴ ἐπαρκῆ πρὸς θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος, νὰ δικαιωθῇ νέας συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α., κατὰ συνυπολογισμὸν πάντων τῶν ἡμερομισθίων, ἂν τε τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τοῦ εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντος Ταμείου, ἀλλὰ δέον νὰ προσαυξηθῇ ἁπλῶς ἡ ἐπ' αὐτοῦ λαμβανομένη σύνταξις, κατὰ συνυπολογισμὸν τῶν ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., αἱ ὁποῖαι ἐπραγματοποιήθησαν μετὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς συντάξεως ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ταμείου καὶ δὲν ἐπαρκοῦν διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἐκτεθέντων ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀπέκρουσε τὴν ὑποβληθεῖσαν τῶν ἡμερῶν ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ τέως Ταμείῳ Προσωπικοῦ τῆς Η.Ε.Μ., διὰ συνταξιοδότησιν λόγῳ γήρατος, ἐπὶ τῇ βάσει 2304 ἡμερῶν ἐργασίας, αὐτοτελῶς ἀσφαλιστέας εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν συνέτρεχον αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ἀπαιτούμεναι χρονικαὶ προϋποθέσεις, ἀπορριπτέας καθισταμένης τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

(*) ΕΕΔ 25, 321.

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΚΑΤΑΡΤΙΣΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΙΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Διαδικασία πρὸς τοῦτο κατὰ τὸ Ν.Δ. 3789/1957

Παρέμβασις ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας.—Διαδικασία καταρτίσεως καὶ κυρώσεως Κανονισμῶν Ἐργασίας κατὰ Ν.Δ. 3789/1957.—Ἰσχὺς Κανονισμῶν ἐκδοθέντων κατ' ἐξουσιοδότησιν εἰδικοῦ Νόμου.— Ἀναγκαία ὅμως διὰ τροποποίησιν κλπ. αὐτῶν ἡ κλῆσις καὶ συμμετοχὴ ὡς μέλους τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, τοῦ ὁποίου ἀπαιτεῖται γνωμοδότησις, καὶ ἐκπροσώπου τῆς οἰκείας ὀργανώσεως ἐργαζομένων.—Ἀκύρωσις Κανονισμοῦ Ἐργασίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς.

Θέμα τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ὑπῆρξεν, ἂν ὁ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1131) συνταχθεὶς καὶ κυρωθεὶς ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας Κανονισμὸς Ἐργασίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς ἐξεδόθη ἐγκύρως.

Ἐφ' ὅσον ὁ νόμος (ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφιον 4 τοῦ ν.δ. 3789/1957) ὁρίζει σαφῶς, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις, ὡς ἡ ὑπὸ τὴν κρίσιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας τεθεῖσα, μετέχει τοῦ Τμήματος Κανονισμῶν Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ὡς μέλος αὐτοῦ καὶ ἐκπρόσωπος τῆς οἰκείας ὀργανώσεως ἐργαζομένων, τούτου μὴ γενομένου ὑπάρχει πλημμελὴς γνωμοδότησις καὶ ἀκυρωτέα οὕτω ἀποβαίνει ἡ κυρώσασα τὸν Κανονισμὸν ὑπουργικὴ ἀπόφασις.

Τοῦτο δέχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του (Ἴδετε ὡς πρὸς τὴν συγκρότησιν τοῦ γνωμοδοτήσαντος ὀργάνου καὶ Πορίσματα Νομολογίας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔκδοσις Ὑπουργείου Δικαιοσύνης, 1962, σελ. 198 ἐπ.).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2173)1966, Ὁλομελείος

Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Μητρέλιας**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Β. Λεονταρίτης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Ι. Κρεμέζης

Τὸ Σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ἕνωσις Ἐργατῶν Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος καὶ Προλιμένος Πειραιῶς» αἰτεῖται ἐμπροθέσμως καὶ μετ' ἐννόμου συμφέροντος τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 10096/13.3.1963 καινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας (Ε.Κ. τ. Β', φ. 121), δι' ἧς, ἐκδοθείσης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3789/1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (Ε.Κ. φ. 210), ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὁ Κανονισμὸς Ἐργασίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς (ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Δημοσίων Ἔργων ὑπ' ἀριθ. 111941/31.5.1951, Ε.Κ. τ. Β' φ. 107), κατὰ τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 13 §§ 3 καὶ 4, καὶ 14 § 8, ἐδ. δ', αὐτοῦ.

Καὶ μὲν διὰ τῆς προσβαλλομένης ὡς ἄνω ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Δημοσίων Ἔργων καὶ Ἐργασίας τροποποιεῖται καὶ συμπληροῦται ὁ Κανονισμὸς Ἐργασίας Ἐργατῶν Λιμένος Πειραιῶς, ὅστις κατὰ νόμον (ἄρθρον 1 § 6 ν.δ. 3398/1955, Ε.Κ. φ. 277, καὶ ἄρθρα 1 καὶ 2 ν.δ. 3789/1957) καταρτίζεται διὰ πράξεων τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς, ἐγκρινομένων ὑπὸ τῶν διαλειφθέντων Ὑπουργῶν, πλήν, ἐφ' ὅσον ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις στρέφεται ἀποκλειστικῶς κατὰ τῆς ὑπουργικῆς ταύτης ἀποφάσεως, διὰ τὴν συμμετοχὴν τοῦ ἐν λόγῳ Ὀργανισμοῦ εἰς τὴν προκειμένην ἀκυρωτικὴν δίκην ἀπαιτεῖται, συμφώνως πρὸς τὰς συνδεδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 48 § 3 καὶ 49 § 6 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 92/1961 δ. δ/τος περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓναιον κείμενον τῶν περὶ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἰσχυουσῶν διατάξεων» (Ε.Κ. φ. 22), κατάθεσις ὑπὸ τούτου δικογράφου παρεμβάσεως. Ὅθεν, μὴ ἀσκηθείσης τοιαύτης παρεμβάσεως, ἡ παράστασις τοῦ εἰρημένου Ὀργανισμοῦ εἶναι ἀπαράδεκτος.

Διὰ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 3789/1957 ἐθεσπίσθη ὑποχρέωσις διὰ τὰς ἐπιχειρήσεις, τὰς ἀπασχολούσας προσωπικὸν πέ-

ραν των 70 προσώπων, όπως κατωρτίσθησι, κατά την διαδικασίαν του νομοθετήματος τούτου. Κανονισμούς εργασίας, ρυθμίζοντας, κατά τους κειμένους νόμους, τας εν τη εκτελέσει της εργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξύ αυτών και του πάσης φύσεως προσωπικού των, του συνδεομένου μετά ταύτων διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου. Αρμόδιον όργανον διά την κύρωσιν των Κανονισμών τούτων ωρίσθη ο Υπουργός Εργασίας, ενεργών μόνος μεν ούτος, προκειμένου περί ιδιωτικών εν γένει επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων ή εργασιών, εν συμπράξει δε μετά του κατά περίπτωσιν επόπτεύοντος Υπουργού, προκειμένου περί επιχειρήσεων ασκουμένων υπό του Δημοσίου ή διά λογαριασμόν αυτού, των Δήμων ή Κοινοτήτων, των Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. Εις αμφοτέρας τας περιπτώσεις ταύτας ή κυρωτική απόφασις εκδίδεται μετά προηγουμένην γνωμοδότησιν του διά του αυτού νόμου συνιστωμένου Τμήματος Κανονισμών Εργασίας του Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής. Περαιτέρω εις το εδάφιον 4 της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ιδίου νομοθετήματος ωρίσθη, ότι ή κατ' εξουσιοδότησιν των νόμων 3752/1929, 3221/1955 και 3430/1955, ως εκάστοτε ισχύουν, και παντός ετέρου ειδικού νόμου εκδοθέντες υπό τύπον β. δ/των ή υπουργικών αποφάσεων Κανονισμοί, εξακολουθούν ισχύοντες, πλην διά πάσαν σύνταξιν, ανασύνταξιν ή τροποποίησιν Κανονισμών, περί ων προβλέπουν οι σημειούμενοι νόμοι, ισχύουν αι διατάξεις των νόμων τούτων εις ό,τι δεν αντιτίθενται εις τους ανωτέρω ορισμούς του νεωτέρου νόμου (3789/1957). Εν τέλει δε του αυτού εδαφίου ωρίσθη, ότι εις τας περιπτώσεις ταύτας μετέχει του Τμήματος ως μέλος εκπρόσωπος των μισθωτών ο υπό της οικείας οργανώσεως οριζόμενος.

Εν τη επιδίκω περιπτώσει, ο διά της προσβαλλομένης υπουργικής αποφάσεως τροποποιηθείς Κανονισμός εργασίας εξεδόθη επί τη βάσει ειδικού νόμου, και δη του α.ν. 1559/1950 «περί Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς» (Ε.Κ. φ. 252). Επομένως, συμφώνως προς την ανωτέρω διάταξιν, εν τη περιπτώσει ταύτη έδει να κληθή, όπως μετάσχη του προμνησθέντος συλλογικού οργάνου ως μέλος αυτού και εκπρόσωπος της οικείας οργανώσεως εργαζομένων. Τοιούτος όμως εκπρόσωπος δεν προκύπτει εκ της γνωμοδοτήσεως, ότι μετέσχε του εκδόντος ταύτην συλλογικού οργάνου. Πράγματι εν τη γνωμοδοτήσει διαλαμβάνεται συναφώς, ότι κατά την διάρκειαν της συνεδριάσεως προσήλθον οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, οίτινες, αφού εξέθεσαν τας απόψεις των, απεχώρησαν, εξ ού συνάγεται, ότι οι εκπρόσωποι ούτοι, οι οποίοι μάλιστα ουδέ κάν κατονομάζονται, δεν μετέσχον ως μέλη του διωληφθέντος συλλογικού οργάνου. Εξ άλλου εκ των στοιχείων του φακέλου δεν προκύπτει, ότι εκλήθη να μετάσχη ως μέλος εκπρόσωπος των εργαζομένων, οριζόμενος, συμφώνως προς την προμνησθείσαν διάταξιν, υπό της οικείας οργανώσεως. Υπό τα δεδομένα όμως ταύτα ιδρύεται κατ' ουσίαν σύνθεσις του ως είρηται συλλογικού οργάνου, καθιστώσα πλημμελή την γνωμοδότησιν αυτού. Κατ' ακολουθίαν η προσβαλλομένη απόφασις, ερειδομένη επί τοιαύτης πλημμελούς γνωμοδοτήσεως, τυγχάνει μη νόμιμος και δέον όπως ακυρωθή, κατά τον βάσιμον περί τούτου δεύτερον των προβαλλομένων λόγον ακυρώσεως.

Διά ταύτα

Δέχεται την υπό κρίσιν αίτησιν.

Ακυροί την υπ' αριθ. 10096/1963 απόφασιν των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Εργασίας κατά τα εν τω αιτιολογικώ.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΠΑΡΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ ΕΝ ΣΧΕΣΕΙ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΑΔΕΙΑΝ ΤΩΝ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Κατά τό ἄρθρον 3 § 3 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περί ἀδειῶν μισθωτῶν μετ' ἀποδοχῶν» (ΕΕΔ 19, 806 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχουσῶν διατάξεων) ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἀποδοχῶν (τῶν ὁποίων δικαιοῦται ὁ μισθωτός κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀδείας του) περιλαμβάνονται καί αἱ παντός εἴδους πρόσθετοι ἢ συμπληρωματικαί τακτικαί παροχαί, πλήν τῆς τυχόν παρεχομένης κατοικίας.

Διά τῆς διατάξεως ὅμως τοῦ ἄρθρου 1 § 2 τοῦ προσφάτου ν.δ. 4547/1966 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας» (ΕΕΔ 25, 1223), τῆς ὁποίας ἡ ἰσχύς ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ/γματος εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (24.9.1966), ἀπηλείφθη ἡ ἐν τέλει τῆς ἀνωτέρω παραγράφου φράσις «πλήν τῆς τυχόν παρεχομένης κατοικίας».

Τοῦτο, κατά τήν Εἰσηγητικήν Ἔκθεσιν (ΕΕΔ 25, 1225), ἐγένετο «πρός ἐναρμονισιν τῆς περί ἀδειῶν νομοθεσίας πρός τάς διατάξεις τῆς ἀντιστοίχου ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως Ἐργασίας, τῆς ἐπικυρωθείσης διά τοῦ νόμου 2081/1952 (ΕΕΔ 19, 811) καί κατά τό ἄρθρον 3 τῆς ὁποίας «εἰς τούς ἐν ἀδείᾳ τελοῦντας χορηγεῖται ἡ συνήθης ἀμοιβή, ἡ ὑπό τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας καθοριζομένη, ηὐξημένη πάντως κατά τό ἀντίτιμον τῆς εἰς εἶδος παροχῆς», καταργεῖται δηλαδή διά τῆς νεωτέρας διατάξεως ἡ ἐξαίρεσις τοῦ ἀντιτίμου τῆς παρεχομένης κατοικίας καί τοι ἀποτελούσης τμῆμα τῶν εἰς εἶδος ἀποδοχῶν, ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας τῶν μισθωτῶν.

Ἡ διάταξις παρέχει εἰς τόν ἐν ἀδείᾳ διατελοῦντα μισθωτόν, ὁμοῦ μετά τῶν λοιπῶν ἀποδοχῶν του, καί τό ἀντίτιμον τῆς τυχόν παρεχομένης κατοικίας, ὅταν βεβαίως καί αὕτη θεωρῆται ὡς πρόσθετος καί συμπληρωματική παροχή πρός τόν μισθωτόν διά τήν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, δηλαδή ὅταν γίνεται χάριν καί ἕνεκα τῆς ὑπό τοῦ μισθωτοῦ παρεχομένης ἐργασίας ὡς ἀντιπαροχή (Α.Π. 240/1963, ΕΕΔ 22, 999. Α.Π. 163/1966, ΕΕΔ 25, 599. Α.Π. 377/1966, ΕΕΔ 25, 986, οὕτω καί *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 50, 70, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 164 ἐπ.).

Ὑπό τήν ἔννοιαν ταύτην λοιπόν καί τό ἀντίτιμον τῆς κατοικίας θά συνυπολογισθῇ καί εἰς τάς κατ' ἄρθρον 3 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἀποδοχάς τοῦ μισθωτοῦ κατά τήν διάρκειαν τῆς ἀδείας (περί τῶν ἀποδοχῶν τούτων ἴδετε Α.Π. 118/1957, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 16, 334, Α.Π. 163/1956, ΕΕΔ 15, 418, Α.Π. 256/1966, ΕΕΔ 25, 728).

Τοῦτο, διότι ἐνδέχεται ἡ παροχή αὕτη νά ἐγένετο πρός τόν σκοπόν ὅπως θι' αὐτῆς ὁ ἐργαζόμενος συμπράξῃ, ὡς ὀφείλει, εἰς τήν ἐκτέλεσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας (Α.Π. 362/1957, ΕΕΔ 16, 639, Πρωτοδικείου Τρεβενῶν 43/1958, ΕΕΔ 17, 741), ἢ νά ἐγένετο πρός πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου, ἀπότε δέν ὑπολογίζεται εἰς τόν καταβλητέον κατά νόμον μισθόν (Α.Π. 163/1966, ΕΕΔ 25, 599).

Ὑπάρχει μάλιστα εἰς τό θέμα καί εἰδική διάταξις διά τό νοσηλευτικόν προσωπικόν τῶν Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων ἰδιωτικοῦ δικαίου, τῶν κατά τό ἄρθρον 108 Ἀστικοῦ Κώδικος Ἱδρυμάτων (Α.Π. 460/1960, ΕΕΔ 19, 1373), κατά τήν ὁποίαν ἡ χορηγουμένη οἰκησις καί τροφή εἰς τό προσωπικόν τοῦτο δέν ἀποτελεῖ μισθόν ἢ ἄλλο εἶδος ἀποδοχῶν, οὔτε ἀποτιμᾶται εἰς χρῆμα, ἀλλά παρέχεται πρός ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν τῶν Ἱδρυμάτων.

Περίπτωσις ὁμοία εἶναι ἡ τῆς ὑπ' ἀριθ. 6/1958 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καί μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων (ΕΕΔ 17, 606), ἡ ὁποία διατηρεῖται ἐν ἰσχύι, καθ' ἣν ὁ ἰδιοκτήτης ὑποχρεοῦται νά παρέχῃ εἰς τόν θυρωρόν κατοικίαν κλπ., χωρίς ταῦτα νά ὑπολογίζωνται ὡς μέρος τοῦ μισθοῦ. (Ἴδετε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 983/1961, ΕΕΔ 20, 353).

Τίθεται τώρα θέμα ἀποτιμήσεως τῆς παροχῆς ταύτης, ἐφ' ὅσον κριθῇ, ὅτι χορηγεῖται ὡς ἀνταλλαγμα τῆς ἐργασίας.

Κατά τά ἐν τῇ θεωρίᾳ ὑποστηριζόμενα (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικόν Δίκαιον, σελ. 163) ὀρθότερα εἶναι ἡ ἀποψις ὅτι ἐρευνᾶται τί θά κατέβαλλεν ὁ μισθωτός διά τήν ἀπόκτησιν τῆς λαμβανομένης παροχῆς εἰς εἶδος, ἐν συνδυασμῷ πρός τάς ὑποκειμενικάς αὐτοῦ συνθήκας. (Ἴδετε καί Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 7675/1955, ΕΕΔ 14, 818, πρβλ. καί Α.Π. 69/1948, ΕΕΔ 7, 235). Πάντως τό ζήτημα εἶναι πραγματικόν καί ὡς τοιοῦτον μέλλει νά προκαλέσῃ ἔριδας μεταξύ ἐργοδοτῶν καί μισθωτῶν ὡς πρός τήν ἀποτίμησιν τῆς παροχῆς, καί διά τοῦτο, νομίζομεν, θά ἔπρεπε διά τοῦ νόμου νά καθορισθῇ ἐν τεκμαρτόν χρηματικόν ποσόν, ὡς ἀποτίμησις τῆς κατοικίας, εἰδικῶς διά τήν ἄδειαν.

Εὐνόητον εἶναι, ὅτι κατά τήν ἐπιδίκασιν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἀποζημιώσεως τοῦ μισθωτοῦ, ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου πρός χορήγησιν τῆς ἀδείας (Πρωτ/κείου Ἀθηνῶν 8120/1966, ΕΕΔ 25, 1198), θά ληφθῇ ὑπ' ὄψιν καί τό ἀντίτιμον τῆς κατοικίας.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

701/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 726/1965 β. δ/γματος.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 166 τῆς 30 Αὐγούστου 1966)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 3616/1956 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν ἄρθρων 6 τοῦ ν.δ. 406/1947 καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 515/24.2.1966 ἀναφορᾶς τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου. 3) Σύμφωνον γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 41/26.5.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' περιόδου καὶ 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 595/28.6.1966 γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Τὸ ἄρθρ. 5 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 726/28.9/5.10.1965 β. δ/τος «περὶ συγχωνεύσεως τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐδρεύοντος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ταμεῖον Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης» (Τ.Σ.Υ.Σ.Π.Ε.Θ.) εἰς τὸ ἐν Ἀθήναις ἱδρυμένον νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων» (Τ.Σ.Π.Α.Ε.) ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

"Αρθρον 5

1. Εἰς μίαν τῶν θυγατέρων ἡσφαλισμένου τοῦ τέως Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, συμπληρώσαντος ἀποκλειστικὴν παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ δεκαπενταετῆ τοὐλάχιστον πραγματικὴν ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίαν, ἐρχομένην εἰς πρῶτον γάμον, ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος παρέχεται γενικὸν βασικὸν βοήθημα ἴσον πρὸς δεκατέσσαρας μηνιαίας συντάξεις, αὐξανόμενον κατὰ μίαν μηνιαίαν σύνταξιν δι' ἕκαστον ἐπὶ πλέον ἔτος πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας καὶ κατ' ἀνώτατον ὅριον μέχρι δέκα ἐτῶν.

2. Τοῦ αὐτοῦ βοηθήματος δικαιοῦται καὶ ἡ θυγάτηρ συνταξιούχου τυχόντος συντάξεως κατόπιν διανύσεως ὡσαύτως δεκαπενταετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν ἀποκλειστικῇ ἀσφαλίσει εἰς τὸ αὐτὸ Ταμεῖον, ἐρχομένη εἰς πρῶτον γάμον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, ὡς καὶ ἡ θυγάτηρ θανόντος ἡσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου, ἐφ' ὅσον ἡ τελευταία κέκτηται δικαίωμα συντάξεως ἐκ μεταβιβάσεως.

3. Ἡσφαλισμένοι ἢ συνταξιοῦχοι τοῦ τέως Ταμείου Συντάξεων Ὑπαλλήλικοῦ καὶ Συντακτικοῦ Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης, ἔχοντες θήλεα τέκνα ὑποχρεοῦνται εἰς καταβολὴν ἀσφαλίστρου ἴσου πρὸς 2 ο/ο ἐπὶ τῶν ἀπὸ τῆς 1.12.1959 καὶ ἐφεξῆς πραγματοποιηθεισῶν παρ' αὐτῶν ἀποδοχῶν ἢ εἰσπραχθεισῶν συντάξεων, ἐφ' ὧν, κεφαλαιοποιουμένων, ὑπολογίζεται τόκος 4 ο/ο ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης. Ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1965 ἡ εἰσφορὰ παρακρατεῖται παρὰ τῶν ἐπιχειρήσεων τῶν ἐφημερίδων παρ' αἷς οἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὑπόχρεοι ἡσφαλισμένοι ἐργάζονται, καὶ ἀποδίδεται εἰς τὸ Ταμεῖον ἅμα μετὰ τῶν λοιπῶν ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσφορῶν κατὰ τὴν οἰκείαν νομοθεσίαν. Προκειμένου περὶ τῶν συνταξιούχων ἡ εἰσφορὰ (2%) κρατεῖται ἐκ τῶν καταβαλλομένων αὐτοῖς παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων.

4. Ὡς μηνιαία σύνταξις διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ βοηθήματος, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν, προκειμένου περὶ θυγατρὸς ἡσφαλισμένου, ἡ ἧς θὰ ἐδικαιοῦντο οὗτοι, κατὰ τὴν καταβολὴν τοῦ βοηθήματος, σύνταξις, προκειμένου περὶ θυγατρὸς συνταξιούχου λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ μηνιαία σύνταξις, ἣν οὗτος λαμβάνει κατὰ τὸν ἅμεσον προηγούμενον τῆς συνάψεως τοῦ γάμου μῆνα, προκειμένου δὲ περὶ θυγατρὸς θανόντος συνταξιούχου ἢ θανόντος ἡσφαλισμένου ἡ σύνταξις, ἣν ἐλάμβανον ἢ ἐδικαιοῦντο λαμβάνειν ἅπαντα συλλήβδην τὰ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἔχοντα δικαίωμα ἐπὶ τῆς συντάξεως πρόσωπα.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 8 Αὐγούστου 1966

—

725/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τῶν ὁρίων ἁρμοδιότητος τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας Θεσπρωτίας.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 175 τῆς 10 Σεπτεμβρίου 1966)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3252/1955 «περὶ διοικήσεως τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας καὶ ὀργανώσεως τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως τινῶν νόμων». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ

άρθρων 7 του ν. 3925/1959 «περί Υπουργείων και των Οργανισμών των Δημοσίων Πολιτικών Υπηρεσιών», 3) Τας διατάξεις του άρθρου 13 του ΐσχ' άριθ. 868/1960 δ. δ) του «περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας» και 4) Την ΐσχ' άριθ. 518/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Προέδρου της Κυβερνήσεως και Υπουργών Συντονισμού, Οικονομικών και Εργασίας, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Τροποποιουμένου του ΐσχ' άριθ. 273/10.4.1965 (Φ.Ε.Κ. 69/22.4.1965 τ. Α') δ. δ) του περί συστάσεως Γραφείου Εύρέσεως Εργασίας εις τον Νομόν Θεσπρωτίας» ορίζονται τα ώρα αρμοδιότητος του Γ.Ε.Ε. Νομού Θεσπρωτίας τα του Νήμου Ηγουμενίτσης.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος διατάγματος.

Εν Αθήναις τη 5 Σεπτεμβρίου 1966

—

664/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης εις το β. δ. 381/1965 περί Κανονισμού ωρών εργασίας του προσωπικού των αστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, εις ά υφίστανται διπλή φυλακή. (*)

(Ε.Κ. τ. Α' ημ. 195 της 3 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Τον νόμον 3221/1955 περί κυρώσεως της ΐσχ' άριθ. 211/1954 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου και συμπληρώσεως του άρθρου 3 του ν. 2119/1952 περί λεωφορείων κλπ. και ιδίως την παράγραφον γ' του άρθρου 8 του νόμου τούτου, β) Τα ν.δ. 3789/1957 περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της Εργατικής Νομοθεσίας, ως και τας λοιπάς σχετικάς διατάξεις, γ) Τον νόμον 2269/19.11.1920 περί κυρώσεως της ΐσχ' άριθ. 1 Διεθνούς Συμβάσεως περί περιορισμού εις 8 ώρας καθ' ημέραν και 48 καθ' εβδομάδα των ωρών εργασίας εν ταις Βιομηχανίαις κλπ. δ) Την γνώμην του Συμβουλίου Μεταπορών, διατυπωθείσαν εις την ΐσχ' άριθ. 575/22.12.1965 πράξιν αυτού, ε) Την γνώμην του Ε.Γ.Σ.Κ. Πολιτικής, διατυπωθείσαν εις την ΐσχ' άριθ. 22α/17.3.1966 συνεδρίασιν αυτού, στ) Την γνώμην του Συμβουλίου Επικρατείας, διατυπωθείσαν εις την ΐσχ' άριθ. 621/1966 πράξιν αυτού, προτάσει των Ημετέρων επί των Συγκοινωνιών και Εργασίας Υπουργών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Εις την περίπτωσιν δ' της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ΐσχ' άριθ. 381/1965 δ. δ) του περί Κανονισμού ωρών εργασίας του προσωπικού των αστικών λεωφορείων αυτοκινήτων, εις ά υφίστανται διπλή φυλακή κλπ., προστίθεται εδάφιον, έχον ούτω.

Κατ' εξαίρεσιν της παρούσης διατάξεως και της τοιαύτης της παραγράφου 1 του άρθρου 8 του παρόντος, εις περιπτώσεις, καθ' ας εις λεωφορειακήν γραμμήν ή πράγματι προσφερομένη επί των λεωφορείων εργασία παρά του προσωπικού των (οδηγών και εισπρακτόρων) δεν υπερβαίνει ημερησίως το δίωρον και η απασχόλησις τας δέκα τρεις (13) ώρας, επιτρέπονται δύο διαλείμματα ημερησίως, μη υπερβαίνοντα τας πέντε (5) ώρας εν συνόλω, δυνάμενα να λάβουν χώραν και πρό της εκτελέσεως τριών υπηρεσιών από της ενάρξεως της εργασίας.

Εις τους αυτούς επί των Συγκοινωνιών και Εργασίας Υπουργούς ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 25 Ιουλίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

69946/6044/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ΐσχ' άριθ. 46/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' ημ. 433 της 11 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν εγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 24.6.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τετράμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 15.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' άριθ. 46/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τους όρους αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών κοπής μαρμάρων Α.Π.Π., κηρυχθείσης εκτελεστής διά της ΐσχ' άριθ. 108066/7264/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 731/τ. Β' της 4.11.1965). (*)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουλίου 1966

—

62947/6043/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της ΐσχ' άριθ. 14/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς

(*) ΕΕΔ 24, 1404

(*) Αναδημοσιεύεται, ως εσφαλμένως δημοσιευθέν εις το ΐσχ' άριθ. 159 της 20 Αυγούστου 1966 (Φ.Ε.Κ., τεύχος Α'), ΕΕΔ 25, 1159.

απερί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων Αστικών Κ.Τ.Ε.Α. περιοχής Αθηνών - Πειραιώς».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 438 της 11 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) την σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 24.6.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τετράμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 18.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 14/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας του προσωπικού Γραφείων Αστικών Κ.Τ.Ε.Α. περιοχής Αθηνών Πειραιώς (πρόξις καταθέσεως Εισηγαδείου Αθηνών 109/31.10.1964 (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουλίου 1966

—

62948/6042/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 28/1964 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των μυλεργατών άπαξης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 433 της 11 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 24.6.1966, 3) Την υπ' αριθ. 33931/3360/5.4.1966 ημετέραν απόφασιν, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τετράμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι της 18.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 28/1964 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής και εργασίας των μυλεργατών άπαξης της χώρας, εγκριθείσης μετά τροποποιήσεως εν μέρει διά της υπ' αριθ. 109561/1964 κοινής αποφάσεως του Υπουργού Συντονισμού και ημών (Φ.Ε.Κ. 568 τ. Β' της 30.11.1964) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουλίου 1966

—

62949/6041/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 34/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των μισθωτών παραγωγής και εμπορίας απορολαχανικών».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 433 της 11 Ιουλίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955, 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 24.6.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τετράμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 19.11.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 34/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επερί των όρων αμοιβής και εργασίας των μισθωτών παραγωγής και εμπορίας απορολαχανικών, κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 98133/6947/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 701 τ. Β' της 22.10.1965) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Ιουλίου 1966

—

ΣΤΑΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ Κ.Λ.Π.

Συλλογική σύμβασις εργασίας

Ηλεκτροτεχνιτών καταστημάτων κλπ. (**)

Εν Αθήναις, σήμερον 17ην Αυγούστου 1966, οι υπογεγραμμένοι υφ' ενός: 1) Γεώργ. Καλομοίρης, εκπρόσωπος του Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών, 2) Δρόσος Λαμπρόπουλος, εκπρόσωπος της Πανελληνίου Ομοσπονδίας Σωματείων Εργοληπτών Ηλεκτολόγων, 3) Δημ. Παπαγιαννόπουλος, εκπρόσωπος της Ανωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Ελλάδος, και 4) Γεώργιος Παππάς, Γεν. Γραμματεύς της Ομοσπονδίας Ηλεκτροτεχνιτών Ελλάδος (Ο.Η.Ε.), άπαντες δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνομολόγησαν και συνεπεδέχθησαν τα εξής:

Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια μισθών και ημερομισθίων των εις τα ηλεκτρολογικά καταστήματα, ηλεκτροτεχνουργεία, ατμάλουα, οικοδομάς, ανελκυστήρας, ηλεκτρομηχανουργεία κλπ. εργαζομένων μαθητών, βοηθών, ηλεκτροτεχνιτών, αρχιτεχνιτών, εργοδηγών και πτυχιούχων επιβλέψεως όλων ανεξαιρέτως των

(*) ΕΕΔ 23, 764.

(**) ΕΕΔ 23, 1330.

(*) ΕΕΔ 24, 1385.

(**) Κατετέθη παρά τω Γραμματεί του Ειρηνοδικείου Αθηνών, κατ' άρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης της υπ' αριθ. 76 της 14.9.1966 πράξεως καταθέσεως, και ενεκρίθη εις το Υπουργείον Εργασίας την 14.9.1966.

ειδικοτήτων καὶ κατηγοριῶν τοῦ νόμου 6422/1934 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτου διαταγμάτων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

1) Μαθητευόμενοι:

	Ἡμερομίσθια Δραχμαί
1ον ἔτος μαθητείας	37
2ον ἔτος μαθητείας	45

2) Βοηθοί (κάτοχοι ἀδείας):

1ον ἔτος βοηθοῦ	70
2ον ἔτος βοηθοῦ	75
3ον ἔτος βοηθοῦ	85
4ον ἔτος βοηθοῦ	95

3) Ἠλεκτροτεχνίται:

Κάτοχοι ἀδείας	135

4) Ἀρχιτεχνίται:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως	170

5) Ἐργοδηγοί:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως	190

6) Πτυχιοῦχοι ἐπιβλέψεως:

Κάτοχοι ἀδείας καὶ θέσεως	210

7) Προσωρινῶς ἀπασχολούμενοι:

Τὰ ἀνωτέρω ἡμερομίσθια τῶν τεχνιτῶν, ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν καὶ πτυχιούχων ἐπιβλέψεως ἀφορῶν τοὺς ἀπασχολουμένους ἐπ' εἰκαιρίᾳ ἐκτελέσεως ἔργου.

8) Ἐργασίαι ἀτμοπλοΐων:

Οἱ ἐργαζόμενοι εἰς παντὸς εἴδους ἐργασίας ἀτμοπλοΐων θὰ λαμβάνουν τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἡμερομίσθια κατὰ 15% προσηυξημένα.

9) Μονίμως ἀπασχολούμενοι:

Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν οἱ ἠλεκτροτεχνίται, ἀρχιτεχνίται, ἐργοδηγοὶ καὶ πτυχιοῦχοι ἐπιβλέψεως ἐργάζονται μονίμως, θὰ λαμβάνουν τοὺς κατωτέρω μισθοὺς μετὰ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας (5ετιῶν) καὶ οἰκογενειακῶν βαρῶν (διὰ τὴν σύζυγον καὶ τὰ τέκνα).

10) Ἠλεκτροτεχνίται:

1ον Ἀπὸ τῆς ἀποκτήσεως τῆς ἀδείας ἠλεκτροτεχνίτου καὶ μέχρι 5 ἐτῶν μισθὸς δραχμαί	3.000
2ον Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 5 ἐτῶν καὶ ἄνω δραχμαί	3.400

11) Ἀρχιτεχνίται:

Οἱ κεκτημένοι ἄδειας ἀρχιτεχνίτου καὶ θέσεως μισθὸς δραχμαί	4.000

12) Ἐργοδηγοί:

Οἱ κεκτημένοι ἄδειας ἐργοδηγοῦ καὶ θέσεως μισθὸς δραχμαί	4.400

13) Πτυχιοῦχοι ἐπιβλέψεως:

Οἱ κεκτημένοι πτυχίου ἐπιβλέψεως καὶ θέσεως μισθὸς δραχμαί	5.000

14) Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μισθῶν τῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν - ἀρχιτεχνιτῶν - ἐργοδοτῶν καὶ τῶν πτυχιούχων ἐπιβλέψεως προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων: α) ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ 5% δι' ἑκάστην πενταετίαν πραγματικῆς ὑπηρεσίας, διανυθείσαν ἀπὸ τῆς εἰσόδου εἰς τὸν ἠλεκτροτεχνικὸν κλάδον, καὶ μέχρις ἓξ (6) πενταετιῶν. β) Ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ηὐξημένων διὰ τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας βασικῶν μισθῶν ὑπολογίζεται ἐπίδομα οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐκ 10% διὰ τὴν σύζυγον καὶ 5% δι' ἕκαστον καὶ μέχρι τριῶν (3) τέκνων, ἐφ' ὅσον τὰ μὲν ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν καὶ δὲν ἐργάζονται, τὰ δὲ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν ἄγαμα καὶ δὲν ἐργάζονται. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὰ τέκνα, ἄρρενα ἢ θήλεα, σπουδάζουν, παρατείνεται ἡ ἐπιδότησις τῶν ἐπὶ μίαν εἰσέτι τριετίαν.

15) Ἔνδυμα ἐργασίας:

Εἰς τὸ ἀπασχολούμενον ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικόν, ἤτοι ἀπὸ τοῦ βοηθοῦ καὶ ἄνω, χορηγεῖται κατ' ἔτος διὰ τὰς ἀνάγκας τῆς ἐργασίας μία φόρμα καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐκ δακέττας μὲ κατάμματα ἐξ ἐλαστικοῦ, ἅτινα παραμένουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

16) Ἐργαλεῖα προσωπικοῦ:

Τὸ ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν ὑποχρεοῦται, ὅπως φέρῃ μεθ' αὑτοῦ μόνον τὰ ἀτομικὰ ἐργαλεῖα τσέπης, ἤτοι μέτρον, πένσα, κατσαβίδια, σουγιᾶ, δοκιμαστικά.

17) Προϋπηρεσία:

Ἡ προϋπηρεσία τῶν μαθητευομένων, βοηθῶν, ἠλεκτροτεχνιτῶν ἀρχιτεχνιτῶν, ἐργοδηγῶν καὶ πτυχιούχων ἐπιβλέψεως ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τῶν ἀπασχολησάντων ἐργοδοτῶν, τεθεωρημένων παρὰ τῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως, εἰς ἣν οὗτοι ἀνήκουν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοιαύτης παρὰ τοῦ οἰκείου Ἐπιμελητηρίου.

Τὰ τοιαῦτα πιστοποιητικὰ δέον νὰ ὑποβάλλωσιν οἱ διὰ τῆς παρούσης κατονομαζόμενοι μισθωτοὶ εἰς τοὺς ἐργοδότας των ἐντὸς ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των διὰ τὴν παρ' αὐτῶν καταβολὴν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας, ἄλλως οἱ ἐργοδόται οὐδεμίαν ὑποχρέωσιν ὑπέχουν διὰ τὴν καταβολὴν τοῦ τοιούτου ἐπιδόματος διὰ τὸν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τοιούτων πιστοποιητικῶν χρόνον, μέχρι τῆς ὑποβολῆς τῶν τοιούτων πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας.

18) Συνδικαλιστικὴ εἰσφορά:

Ἐργοδόται ἀπασχολοῦντες τοὺς ἐν ἐπικεφαλίδι ἀναφερομένους, ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρικρατῶσι

ἢ ἡμερομισθίου παρ' ἑκάστου ἀπασχολουμένου παρ' αὐτῶν ὡς ἐτησίαν αὐτοῦ συνδρομὴν ὑπὲρ τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ Καταστατικοῦ τῆς Ὁμοσπονδίας, ἣν θὰ καταβάλλουν εἰς δεόντως ἐξουσιοδοτούμενα ὑπ' αὐτῆς πρόσωπα δίδουσι ἠριθμημένων καὶ σφραγισμένων διπλοτύπων ἀποδείξεων τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν ἢ θὰ καταθέτωσι τὴν κρατηθεῖσαν ταύτην εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος ἐπ' ὀνόματι τῆς Ὁμοσπονδίας Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος. Ἡ κράτησις θὰ γίνεται ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ ἐντὸς τῶν μηνῶν Ἀπριλίου καὶ Δεκεμβρίου, ἀνεξαρτήτως πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων.

1β) Ἀνώτεραι ἀποδοχαί:

Οἱ ἤδη καταβαλλόμενοι μισθοὶ καὶ ἡμερομίσθια μετὰ τῶν πάσης φύσεως προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν, ἐφ' ὅσον εἶναι ἀνώτεροι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων.

Ἡ παροῦσα σύμβασις καταργεῖ πᾶσαν προγενεστέραν καὶ ὑπογράφεται εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἓν ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

Ἰσχύει δὲ ἀπὸ τῆς 17ης Αὐγούστου 1966 ἕως τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1967, μὴ ἐπιτρεπομένης τῆς καταγγελίας ταύτης παρ' ἀμφοτέρων τῶν συμβαλλομένων, ἐφ' ὅσον ὁ τιμαριθμὸς ζωῆς δὲν θέλει μεταβληθῆ οὐσιαστικῶς.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

α. Κατηγορίαι προσωπικοῦ

	Ἀποδοχαὶ Κλιμακίου Γ'	Ἀποδοχαὶ Κλιμακίου Β'	Ἀποδοχαὶ Κλιμακίου Α'
1. Ἀρχιχειρισταὶ ἐκσκαφέων		2.800	3.000
2. Χειρισταὶ ἐκσκαφέων	2.350	2.500	2.600
3. Δόκιμοι χειρισταὶ ἐκσκαφέων			2.200
4. Λιπανταί			2.100
5. Ἀρχιχειρισταὶ ἑλκυστήρων, προωθητήρων κλπ.		2.600	2.800
6. Χειρισταὶ ἑλκυστήρων - προωθητήρων - διαμορφωτήρων - ἀδυατρωτήρων - αὐτοκινήτων ἀνατρεπομένων	2.200	2.350	2.500
7. Δόκιμοι χειρισταὶ ἑλκυστήρων - προωθητήρων – διαμορφωτήρων κλπ.			2.100
8. Βοηθοὶ χειριστῶν ἑλκυστήρων - προωθητήρων - διαμορφωτήρων κλπ. (ἐνήλικες ἡλικίας 18 ἐτῶν καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας ἢ 19 ἐτῶν ἄνευ προϋπηρεσίας)			1.900
9. Χειρισταὶ ἀντλητικῶν συγκροτημάτων ...	2.000	2.100	2.200

β. Οἱ ἀνήλικοι βοηθοὶ χειριστῶν ἑλκυστήρων-προωθητήρων κλπ. θὰ ἀκολουθοῦν τὰ ἡμερομίσθια τῶν μαθητευομένων, τὰ καθοριζόμενα ἑκάστοτε ὑπὸ τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου Υ.Ε.Β. Ὑπουργείου Γεωργίας (*)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις α) τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4504/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων», β) τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κ.λ.π.», οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς ὁ Χρῆστος Βασματζίδης, Ὑπουργὸς Γεωργίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου οἱ Σπυρ. Χριστόπουλος, γενικὸς γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐγγείων Τεχνικῶν καὶ Παραγωγικῶν Ἔργων Ἑλλάδος καὶ Θεόδ. Σαριντάρης, γεν. γραμματεὺς τῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Χειριστῶν Ἐσκαπτικῶν καὶ Ἀνυψωτικῶν Μηχανημάτων, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ἀπεφασίσαμεν σήμερον τὴν 10ην Αὐγούστου 1966 τὴν σύνταξιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης «ἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐχούσης οὕτω:

α' Ἀποδοχαί

Βασικὸς μισθὸς

Ἄρθρον 1

α) Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ ὑπαίθρου, τοῦ ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἐγγείων Βελτιώσεων τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθορίζεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1966, ὡς ἀκολούθως:

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 72 τῆς 2.9.1966 πράξεως καταθέσεως.

ἐργασίας.

Ἐπιδόματα

Ἄρθρον 2

Ὁ ὡς ἀνωτέρω βασικὸς μισθὸς προσαυξάνεται μὲ τὰ κάτωθι ἐπιδόματα:

α) Ἐπίδομα συζύγου ἐκ δέκα τοῖς ἑκατὸν (10%), ἀνεξαρτήτως ἂν ἐργάζεται ἢ μὴ ἡ σύζυγος, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν κλιμακίων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης καὶ τοῦ ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) τῆς παραγράφου γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Ἐπίδομα πολυετίας, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν κλιμακίων τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τοῦ ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμόν, καθοριζόμενον ὡς ἀκολούθως:

5% μετὰ συμπλήρωσιν 4 ἐτῶν προϋπηρεσίας,	10%
μετὰ συμπλήρωσιν 8 ἐτῶν προϋπηρεσίας,	15%
μετὰ συμπλήρωσιν 12 ἐτῶν προϋπηρεσίας,	20%
μετὰ συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν προϋπηρεσίας,	25%
μετὰ συμπλήρωσιν 18 ἐτῶν προϋπηρεσίας,	30%
μετὰ συμπλήρωσιν 21 ἐτῶν προϋπηρεσίας.	

Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐπιδόματος πολυετίας λαμβάνεται ὅτ' ὅην ἡ διανυθεῖσα εἰς Ὑπηρεσίας ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Γεωργίας, καὶ εἰς ὁμοειδῆ καθήκοντα.

γ) Ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) ἐκ 5% εἰς τοὺς συμπληρώσαντας εὐδοκίμως δετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ τελευταῖον μισθολογικὸν κλιμάκιον τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουν, συμψηφιζόμενον ἐν περιπτώσει προαγωγῆς εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν καὶ ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν κλιμακίων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

Ὡριαῖαι ἀποζημιώσεις

Ἄρθρον 3

Αἱ ὡριαῖαι ἀποζημιώσεις τοῦ προσωπικοῦ ὑπαίθρου, παρεχόμεναι διὰ τὴν ποσοτικὴν καὶ ποιοτικὴν βελτίωσιν τῆς ἐργασίας αὐτοῦ, καταβάλλονται εἰς ἁπάσας τὰς περιπτώσεις μόνον διὰ τὰς πραγματικὰς, παραγωγικὰς (δι' ἃς εἰσπράττει τίμημα) ὥρας ἐργασίας τῶν μηχανημάτων καὶ ἐφ' ὅσον ἡ ἐκτελουμένη ἐργασία κρίνεται ἁρμοδίως ποσοτικῶς καὶ ποιοτικῶς ἱκανοποιητικὴ ὑπὸ τῆς οἰκείας περιφερειακῆς μονάδος, εἰς ἣν ἀνήκει τὸ προσωπικόν.

2. Αἱ ὡριαῖαι ἀποζημιώσεις εἰς ἁπάσας τὰς κατηγορίας τοῦ προσωπικοῦ ὑπαίθρου καθορίζονται εἰς τὸ 1/6 τοῦ 1/25 τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης καὶ εἶναι ἀνάλογος τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὡς ἄνω πραγματικῶν παραγωγικῶν ὡρῶν ἐργασίας τοῦ μηχανήματος.

3. Αἱ ὡριαῖαι ἀποζημιώσεις θὰ συνυπολογίζονται διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ποσοῦ:

α) Τῶν δώρων ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τοῦ Πάσχα καὶ Νέου Ἔτους.

β) Τῶν ἀποδοχῶν κανονικῆς ἀδείας καὶ ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ κωλύματος μέχρις ἑνὸς μηνός, συμφώνως πρὸς τὰς κειμένας διατάξεις.

γ) Τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, ὁ δὲ ὑπολογισμὸς τῶν προσαυξήσεων τῶν ἀνωτέρω ἀποδοχῶν (δώρου, ἀποδοχῶν ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας) ἐκ τοῦ συνυπολογισμοῦ εἰς αὐτὰς τῶν ὡριαίων ἀποζημιώσεων θὰ γίνεται ἐτησίως καὶ θὰ καταβάλλεται ἀθροιστικῶς δι' ὁλόκληρον τὸ ἔτος ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ἰανουαρίου τοῦ ἑπομένου τῆς πραγματοποιήσεως των ἔτους, ὡς ἰσχυε παρὰ τῇ Τ.Ε.Β. πρὸ τῆς ὑπογραφῆς τῆς παρούσης συμβάσεως.

4. Εἰδικώτερον, προκειμένου περὶ ἀρχιχειριστῶν ἢ βοηθῶν ὁμάδων μηχανημάτων, λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ὁ μέσος ὅρος τῶν ὡρῶν ἐργασίας τῶν μηχανημάτων τῆς ὁμάδος, ὁριζομένων εἰς 3 - 5, ἅτινα ἐπιβλέπουν ἢ ἐξυπηρετοῦν. Κατὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ μέσου τούτου ὅρου δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν τὰ μηχανήματα τῆς ὁμάδος, ἅτινα, λόγῳ ὁλάβης, ἐπραγματοποίησαν ὀλιγωτέρας τῶν 15 ὡρῶν ἀνὰ 15θήμερον ἢ 30 ὡρῶν μηνιαίως.

5. Αἱ κυρίως ὡριαῖαι ἀποζημιώσεις καταβάλλονται ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνὸς τοῦ μηνὸς τῆς πραγματοποιήσεώς των.

Δῶρον ἑορτῶν

Ἄρθρον 4

Κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβάλλεται εἰς τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης προσωπικὸν τὸ διὰ τῶν ἐκάστοτε ἐκδιδομένων κοινῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενον δῶρον, τοῦτο ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν (βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων συζύγου, πολυετίας καὶ παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) καὶ ὡριαίων ἀποζημιώσεων, ὡς ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς παρούσης ὁρίζεται.

Β' Εἰδικαὶ διατάξεις

Προαγωγαί

Ἄρθρον 5

Ἡ μισθολογικὴ προώθησις ἀπὸ κλιμακίου εἰς κλιμάκιον ἑκάστης κατηγορίας, ὡς καὶ ἡ προαγωγὴ ἀπὸ τοῦ τελευταίου κλιμακίου μισθοῦ ἑκάστης κατηγορίας εἰς τὸ πρῶτον (ἀρχικὸν) κλιμάκιον τῆς ἀμέσως ἀνωτέρας ταυτότης, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται κενὴ θέσις, ἐνεργεῖται μετὰ δετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν.

Ἐντάξεις

Ἄρθρον 6

1. Τὸ προσωπικὸν ὑπαίθρου θέλει ἐνταχθῆ εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μισθολογικὰ κλιμάκια τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκει κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης, δι' ἀποφάσεως τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων Περιφερειακῶν

Διευθύνσεων Ε.Β.

2. Η ένταξις των ανωτέρω θέλει ενεργηθή επί τη βάσει του συνολικού χρόνου υπηρεσίας εκάστου, του διανυθέντος εις την κατηγορίαν, εις ην έκαστος άνηκει κατά την χρονολογίαν εντάξεως της ισχύος της παρούσης, λαμβανομένων υπ' όψιν των χρονικών ορίων των καθοριζομένων υπό του άρθρου 51, του πλεονάζοντος χρόνου θεωρουμένου ως διανυθέντος εις το κλιμάκιον, εις ο έκαστος εντάσσεται διά τας περιπτώσεις χορηγήσεως επιδόματος παραμονής εις τον αυτόν βαθμόν (κατηγορίαν) και περαιτέρω μισθολογικής προαγωγής του εις τα ανώτερα μισθολογικά κλιμάκια της αυτής κατηγορίας.

3. Εξαιρετικώς κατά την πρώτην εφαρμογήν της παρούσης το προσωπικόν, όπερ προσελήφθη υπό ειδικότητα ανήκουσαν εις μίαν των εν άρθρω 1 της παρούσης κατηγοριών (προσωπικού υπαίθρου), εκτελεί δε εργασίαν, ανήκουσαν εις μίαν των κατηγοριών των περιλαμβανομένων εις την ειδικήν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας του προσωπικού εγκαταστάσεων, δύναται να μεταταγή εις την τελευταίαν ταύτην κατηγορίαν, εφ' όσον κέκτηται σημφώνως προς τον Εσωτερικόν Κανονισμόν του επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικού της Υ.Ε.Β. τα απαιτούμενα τυπικά προσόντα και εκτελεί ευδοκίμως την εργασίαν ταύτην πέραν των 3 ετών.

Οι εκ των ανωτέρω, μη κεκτημένοι τα απαιτούμενα διά την εργασίαν, ην εκτελούν, τυπικά προσόντα, θα μετατάσσωνται εις την κατηγορίαν της εργασίας, ην εκτελούν, εφ' όσον απασχολούνται ευδοκίμως εις την εργασίαν ταύτην συνεχώς υπό την δετίαν μέχρι της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης.

4. Τα ως άνω μετατασσόμενον προσωπικόν θα ενταχθή εις τα μισθολογικά κλιμάκια της νέας ταύτης κατηγορίας επί τη βάσει του συνολικού χρόνου απασχολήσεως του εις εργασίαν της κατηγορίας ταύτης.

5. Ειδικώς η μετάταξις και ένταξις του ως ανωτέρω προσωπικού θέλει ενεργηθή δι' αποφάσεως του προϊσταμένου της Υ.Ε.Β. κατόπιν ηιτιολογημένων προτάσεων των προϊσταμένων των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων Έγγειων Βελτιώσεων.

6. Διά τας κατηγορίας, δι' ας τα κλιμάκια Γ' ή και Β' του μέχρι της ενάρξεως της ισχύος της παρούσης καθεστώτος καταργούνται, δια την ένταξιν σημφώνως τη παραγράφω 1 του παρόντος άρθρου προσωπικού των κατηγοριών τούτων η διανυθείς εις τα καταργούμενα διά της παρούσης Γ' ή και Β' μισθολογικά κλιμάκια χρόνος αφαιρείται εκ του συνολικού χρόνου του διανυθέντος εις την κατηγορίαν ταύτην.

7. Το προσωπικόν των καταργουμένων διά της παρούσης κατηγοριών εντάσσεται εις το Γ' κλιμάκιον της ανωτέρας κατηγορίας της αυτής ειδικότητος, ανεξαρτήτως του συνολικού χρόνου του διανυθέντος εις την καταργουμένην κατηγορίαν και εις έκαστον μισθολογικόν κλιμάκιον ταύτης.

"Αρθρον 7

Η προβλεπομένη υπό του άρθρου 2 χορήγησις επιδομάτων, ως και αι υπό του άρθρου 5 της παρούσης προβλεπόμεναι προαγωγαί, θα ενεργούνται δι' αποφάσεων των προϊσταμένων των οικείων Περιφερειακών Διευθύνσεων άμα τη συμπληρώσει του απαιτουμένου προς τούτο χρόνου, ειδικώς δε διά τας προαγωγάς απαιτείται και σύμφωνος γνώμη της οικείας Γνωμοδοτικής Επιτροπής των περιφερειακών Διευθύνσεων Ε.Β.

Διατήρησις αποδοχών

"Αρθρον 8

Οι κατά τας διατάξεις της παρούσης εντασσόμενοι και λαμβάνοντες μέχρι της εντάξεως της ισχύος της παρούσης αποδοχάς ανωτέρας των διά της παρούσης καθοριζομένων τοιούτων, ήτοι βασικού μισθού μεθ' απάντων των επιδομάτων, διατηρούν ταύτας μέχρι της καθ' οιονδήποτε τρόπον καλύψεως της διαφοράς.

2. Εις τας διατάξεις της ως άνω παραγράφου δεν υπάγονται οι μετατασσόμενοι, οίτινες ακολουθούν τας αποδοχάς της κατηγορίας, εις ην μετατάσσονται.

Μετακινήσεις - ημερησία αποζημίωσις - οδοιπορικά έξοδα

"Αρθρον 9

1. Ως έδρα του προσωπικού υπαίθρου θεωρείται ο έκάστοτε τόπος, ένθα μηχανήματα, είτε εργάζονται, είτε άργούν δι' οιανδήποτε αιτίαν.

2. Εις το μετακινούμενον προσωπικόν κατόπιν εγγράφου εντολής της Υπηρεσίας δι' εκτέλεσιν εργασίας εκ της έδρας του εις την έδραν της μονάδος εις ην ανήκει (τομεύς ή εκσκαπτεία Ε.Β.) άνευ των μηχανημάτων, εφ' όσον δεν χρησιμοποιείται ιδιωτικόν μέσον, καταβάλλεται:

α) Το αντίτιμον των εισιτηρίων των συνήθων συγκοινωνιακών μέσων (ταξιμανήτου, σιδηροδρόμου Β' θέσεως και ατμοπλοίου Β' θέσεως), προσηυξημένον κατά ποσοστόν τριάκοντα τοις εκατόν (30%) διά τας μετακινήσεις διά των άνω τεκτικών συγκοινωνιακών μέσων και επί τη προσκομίσει των σχετικών αποδείξεων πληρωμής των εισιτηρίων.

β) Δια πάσαν διανυκτέρευσιν εις την έδραν της μονάδος, ως και δια πάσαν αναγκαίαν διανυκτέρευσιν, κατά τας μετακινήσεις των μηχανημάτων, μετακινουμένων δι' εκτέλεσιν εργασιών δι' όχημάτων της Υπηρεσίας μέχρι του νέου τόπου (έδρας), καταβάλλεται ημερησία αποζημίωσις, υπολογιζομένη εις το 1/30 του αθροίσματος του βασικού μισθού του άρθρου 1 της παρούσης και των επιδομάτων πολυετίας και παραμονής εις τον αυτόν βαθμόν (κατηγορίαν) του άρθρου 2, υποκειμένη εις την κατά νόμον κράτησιν υπέρ του Μ.Τ.Π.Τ.

3. Το ανώτατον ετήσιον όριον των ημερών

των έκτὸς ἕδρας μετακινήσεων τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ μετὰ λήψεως ἡμερησίας ἀποζημιώσεως θέλει καθορίζηται ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας.

Μεταθέσεις - ἀποσπάσεις

Ἄρθρον 10

1. Ἅπαν τὸ προσωπικὸν ὑπόκειται εἰς μεταθέσεις καὶ ἀποσπάσεις κατόπιν ἐγγράφων διαταγῶν τοῦ τομάρχου διὰ τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ τομέως του, τοῦ ἐπόπτου διὰ τὰς ἐντὸς τῆς περιφερείας τῆς ἐποπτείας του, τῶν προϊσταμένων τῶν Περιφερειακῶν Διευθύνσεων διὰ τὰς εἰς τὴν δύναμίν των προσωπικὸν καὶ τοῦ προϊσταμένου τῆς Τ.Ε.Β. διὰ τὰς τοιαύτας ὁλοκλήρου τῆς Ἐπικρατείας.

2. Αἱ ἀποσπάσεις τοῦ προσωπικοῦ δὲν δύνανται νὰ παρατείνωσι πέραν τῶν τριῶν μηνῶν κατ' ἔτος, τὸ δὲ ἀποσπώμενον προσωπικὸν δικαιοῦται τῶν κεκανονισμένων ἀδιαπορίκτων ἐξόδων μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς, ὡς καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα τοῦ πρώτου μηνός, ἀμφοτέρων τούτων καθοριζομένων κατὰ τὸ ἐν ἄρθρῳ 9 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

3. Τὸ δι' ὑπηρεσιακοὺς καὶ μόνον καὶ οὐχὶ διὰ πειθαρχικοὺς λόγους ἢ τῇ αἰτήσει του μετατιθέμενον προσωπικὸν ἀπαλλάσσεται δικαιοῦται τῶν ὡς κατωτέρω καθοριζομένων ἐξόδων μεταθέσεως:

α) Ἀντιτίμου εἰσιτηρίων τοῦ μετατιθεμένου μὲ τὰ συνήθη συγκοινωνιακὰ μέσα (αὐτοκίνητον, σιδηρόδρομος Β' θέσεως καὶ ἀτμόπλοιον Β' θέσεως) καὶ τούτων προσηυξημένου κατὰ ποσοστὸν ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν (60%), προκειμένου περὶ ἐγγάμου συνοδευομένου μετὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καὶ κατὰ ποσοστὸν τριάκοντα τοῖς ἑκατὸν (30%), προκειμένου περὶ ἀγάμου ἢ περὶ ἐγγάμου μὴ συνοδευομένου μετὰ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας του καὶ ἐπὶ τῇ προσκομίσει τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς τῶν εἰσιτηρίων.

β) Ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, οὐχὶ πέραν τῶν 6 ἡμερῶν, μόνον διὰ τὸν μετατιθέμενον ὑπάλληλον, ὑπολογιζομένης ὡς ἐν ἄρθρῳ 9 τῆς παρούσης καθορίζεται.

γ) Ἀντιτίμου τῶν εἰσιτηρίων ἀντιστοίχων θέσεων τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας τοῦ μετατιθεμένου, ἤτοι συζύγου, τῶν ἀρρένων τέκνων μέχρι 18 ἐτῶν καὶ τῶν ἀγάμων θηλέων, πρὸς δὲ καὶ τῶν γονέων καὶ ἀγάμων ἀδελφῶν, ἐφ' ὅσον ἅπαντες οὗτοι δὲν ἔχουν ἐσόδια καὶ συνακολουθῶσι καὶ συντηρῶνται ὑπὸ τοῦ μετατιθεμένου καὶ ἐπὶ τῇ ὑπευθύνῳ δηλώσει τοῦ τελευταίου τούτου περὶ τῆς οἰκογενειακῆς του καταστάσεως καὶ ἐπὶ τῇ προσκομίσει τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς τῶν εἰσιτηρίων.

δ) Τῶν ἐξόδων μεταφορᾶς τῆς οἰκοσκευῆς ἐπὶ τῇ προσκομίσει τῶν σχετικῶν φορτωτικῶν.

Εἰς ἃς περιπτώσεις ἡ μεταφορὰ τῆς οἰκοσκευῆς θέλει λάβει χώραν ἀτμοπλοϊκῶς ἢ σιδηροδρομικῶς καὶ ἐν συνεχείᾳ δι' ἐπὶ τούτῳ μισθωθέντος μεταφορικοῦ μέσου (φορτηγὸν αὐτοκίνητον) ὁ μετατιθέμενος θὰ δικαιοῦται τοῦ ἀντιτίμου τῶν δαπανῶν τούτων.

ε) Προσθέτων ποσοστιῶν δι' ἔξοδα συσκευασίας καὶ ἐνδιαμέσων σταθμῶν, ἐφ' ὅσον παραστῇ ἀνάγκη μετακομιδῆς τῆς οἰκοσκευῆς εἰς ἕτερον σταθμόν, ὑπολογιζόμενον δι' ἑκατέραν τῶν περιπτώσεων εἰς 0,45 δρχ. (45 λεπτὰ) κατὰ χιλιόγραμμον βάρους τῆς οἰκοσκευῆς, ὡς τοῦτο ἀναγράφεται εἰς τὴν σχετικὴν φορτωτικὴν καὶ διὰ τὸ μέχρι τῶν χιλίων (1.000) χιλιογράμμων βάρος καὶ εἰς 0,225 δρχ. (22,5 λεπτὰ) κατὰ χιλιόγραμμον διὰ τὸ πέραν τῶν χιλίων χιλιογράμμων βάρος τῆς οἰκοσκευῆς.

Ἐν περιπτώσει μεταφορᾶς τῆς οἰκοσκευῆς διὰ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου (ἀγκαζέ) διὰ τὴν μεταφορὰν ταύτης ἀπὸ τῆς κατοικίας τοῦ μετατιθεμένου ἀπ' εὐθείας εἰς τὴν κατοικίαν (νέαν) τοῦ τόπου, εἰς ὃν μετατίθεται ὁ ὑπάλληλος, δὲν ἀναγνωρίζεται δαπάνη ἐνδιαμέσων σταθμῶν, διότι τεκμαίρεται ὅτι εἰς τὸ συμφωνηθὲν τίμημα περιλαμβάνονται καὶ αἱ δαπάναι φορτώσεως καὶ ἐκφορτώσεως τῆς οἰκοσκευῆς.

Εἰς τὰς σχετικὰς φορτωτικὰς ἐν περιπτώσει μεταφορᾶς τῆς οἰκοσκευῆς διὰ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου δέον ὅπως ἀπαραιτήτως ἀναγράφεται τὸ βάρος τῆς μεταφερομένης οἰκοσκευῆς, τὰ διανυθέντα χιλιόμετρα καὶ ἐὰν ἡ μίσθωσις τοῦ αὐτοκινήτου ἐγένετο ἐπὶ τούτῳ (ἀγκαζέ).

Ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις

Ἄρθρον 11

1. Εἰς τοὺς κατόπιν ἐγγράφου διαταγῆς τῆς Ὑπηρεσίας ἐργαζομένους πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐξαιρεσίμους ἡμέρας, ὡς καὶ τὰς ὑπὸ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τ.Ε.Β., ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 153/1966 δ. δ/τος, καθιερωμένης ἀργίας καταβάλλεται, ἐφ' ὅσον μὲν ἐργασθῶσι πέραν τῶν τριῶν ὡρῶν, ἐπὶ πλέον τὸ 1/25 τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, προσηυξημένον κατὰ 75% ἢ μόνον προσαύξησις 75% τοῦ 1/25 τῶν μηνιαίων αὐτῶν ἀποδοχῶν, τῆς ἡμέρας ἀναπαύσεως (ρεπὸ) μετατιθεμένης εἰς ἑτέραν ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἀμέσως ἑπομένης ἑβδομάδος, ἐφ' ὅσον δὲ ἐργασθῶσιν ἐπὶ χρονικὸν διάστημα μικρότερον τῶν τριῶν ὡρῶν καταβάλλονται ἀνάλογοι ἀποδοχαὶ προσηυξημέναι κατὰ 75%.

2. Ἐπὶ τῶν ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν (θερινὴ περίοδος) δύναται ἡ Ὑπηρεσία νὰ ἀπασχολήσῃ τὸ προσωπικὸν ὑπερωριακῶς συμφώνως πρὸς τὰς ἰσχυούσας διατάξεις τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας.

Χρόνος ἐργασίας

Ἄρθρον 12

1. Ἡ διαρκεια τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ διεπομένου ὑπὸ τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς πλήρεις συνεχεῖς ὀκτάωρον, πλὴν τοῦ Σαββάτου, ὁριζομένης εἰς ἑπτάωρον, μὴ συνυπο-

λογιζομένης τῆς διακοπῆς διὰ πρόγευμα ἢ γεῦμα.

2. Τὸ καθημερινὸν ὡράριον καθορίζεται ἑκάστοτε ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας (ὥρα ἐνάρξεως καὶ λήξεως τῆς ἐργασίας). Δύναται νὰ καθορίζηται, δι' εἰδικὰς περιπτώσεις καὶ ἐντὸς τῆς κανονικῆς διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας εἰδικὴ κατὰ περίπτωσιν ὥρα ἐνάρξεως καὶ λήξεως ἐργασίας.

3. Ἡ συντήρησις τῶν μηχανημάτων θὰ ἐνεργῆται καθ' ἑκάστην Παρασκευὴν καὶ ἐντὸς τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου.

Ἐπίδομα ἀδείας

Ἄρθρον 13

Τὸ προσωπικὸν ὑπαίθρου δικαιοῦται ἐπιδόματος ἀδείας κατὰ τὰς ἐν ἰσχύι διατάξεις, τοῦτον καταβαλλομένου κατὰ τὴν χορήγησιν τῆς κανονικῆς ἀδείας καὶ ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ἄρθρου 1 καὶ ἁπάντων τῶν ἐπιδομάτων τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης (πλὴν ἐπιμ., πολυετίας, παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) καὶ ἐπὶ τῶν ὡριαίων ἀποζημιώσεων) κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

Εἰδικαὶ χορηγήσεις

Ἄρθρον 14

1. Εἰς ἑκάστην ὁμάδα μηχανημάτων χορηγοῦνται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τὰ κάτωθι:

α) Εἷς οἰκίσκος φορητὸς διὰ τὴν διαφύλαξιν τοῦ δημοσίου ὑλικοῦ, ἐφ' ὅσον ἰνίστατται ἀνάγκη, ἐκτιμωμένη ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας.

β) Οἰκίσκος φορητὸς συνολικοῦ ἀριθμοῦ κλινῶν ἴσου πρὸς τὸν ἀριθμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὁμάδος τῶν μηχανημάτων.

γ) Μία κοινὴ θερμάστρα καυσοξύλων μετὰ τῆς ἀναγκαιούσης καυσίμου ὕλης.

δ) Μία φωτιστικὴ λάμπα πετρελαίου διὰ τὸν φωτισμὸν τοῦ οἰκίσκου μετὰ τῆς ἀναγκαιούσης φωτιστικῆς ὕλης.

2. Εἰς ἕκαστον τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ μηχανήματα ὑπαίθρου χορηγοῦνται ὑπὸ τῆς Ὑπηρεσίας τὰ κάτωθι:

α) Μία ἐνδυμασία ἐργασίας ἐξ ὑφάσματος (μονοκόμματη φορμα), ἣν ὑποχρεοῦται τὸ προσωπικὸν νὰ φέρῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ἀντικαθιστωμένη μετὰ τὴν φθορὰν καὶ ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τῆς ἐφθαρμένης τοιαύτης.

β) Εἷς ἐπενδύτης ἀδιάβροχος, δι' ἃς περιπτώσεις ἐκ τῶν συνθηκῶν ἐργασίας ἀπαιτεῖται.

γ) Ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων ἐργασίας ἐξ ἐλαστικῶν, ἐφ' ὅσον ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς ἐργασίας ἀναγκαῖοι (ἐκσκαφεῖς).

δ) Ἓν ζεῦγος χειροκτίνων εἰδικῶν (ὀργανοποιίας), ἐφ' ὅσον χρησιμοποιεῖται σφυροτύπου, ἀντικαθιστάμενον μετὰ φυσιολογικὴν φθοράν.

Ἄρθρον 15

1. Τὸ προσωπικὸν ὑπαίθρου, ἐφ' ὅσον ἐκτελεῖ καθήκοντα ἀνωτέρας κατηγορίας ἐπὶ συνεχῆ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς μηνὸς τοὐλάχιστον καὶ ἐφ' ὅσον κέκτηται ἢ δικαιοῦται πτυχίου τῆς ἀνωτέρας ταύτης κατηγορίας, θὰ ἀμείβεται μὲ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ κατωτέρου κλιμακίου τῆς κατηγορίας ταύτης καὶ δι' ὅσον χρονικὸν διάστημα θὰ ἐκτελῇ τὰ καθήκοντα ταῦτα.

2. Εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐμπίπτουν οἱ μὴ ἔχοντες τὰ ὡς ἀνωτέρω τυπικὰ προσόντα καὶ ἐκτελοῦντες καθήκοντα ἀνωτέρας κατηγορίας πρὸς ἐκπαίδευσίν των.

Ὑπερεμφερὴς ἐργασία

Ἄρθρον 16

1. Προσωρινῶς δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς τὸ προσωπικὸν ὅλων τῶν κατηγοριῶν ὑπαίθρου παρεμφερὴς ἐργασία, ἥτις κατ' ἀρχὴν δὲν δύναται νὰ εἶναι οὐσιωδῶς ὑποδεεστέρα τῆς εἰδικότητος τούτου. Ὑποδεεστέρα ἐργασία δύναται νὰ ἀνατίθεται εἰς τὸ ἄνω προσωπικὸν μόνον εἰς ἐξαιρετικὰς περιπτώσεις ἐπειγούσης ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης διὰ μικρὸν χρονικὸν διάστημα, μὴ ὑπερβαῖνον τὰς τριάκοντα ἡμέρας ἐτησίως.

Ἡ ὑποδεεστέρα αὕτη ἐργασία θὰ εἶναι πάντοτε, εἴτε ἐντὸς τῆς αὐτῆς κατηγορίας ἐργασιῶν, εἴτε ἀπαραίτητος διὰ τὴν κυρίαν ἐργασίαν τοῦ προσωπικοῦ τούτου.

2. Τὸ προσωπικὸν ὑπαίθρου, τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν ἕδραν τῆς μονάδος (χειμερινὴ περίοδος κυρίως), δύναται νὰ χρησιμοποιῆται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν φύλακος τῶν ἐγκαταστάσεων πρὸς ἀναπλήρωσιν τῶν δι' οἱανδήποτε αἰτίαν ἀργούντων τακτικῶν φυλάκων ἐγκαταστάσεων ἐπὶ τῇ καταβολῇ τῶν νομίμων ἀποζημιώσεων.

3. Εἰς ἃς περιπτώσεις τὰ μηχανήματα ἀργοῦν ἐπὶ μικρόν, ἕνεκα διαφόρων λόγων, τὸ προσωπικὸν τούτων, ἀφοῦ λάβῃ τὰ κατάλληλα μέτρα διαφυλάξεως τῶν ὑλικῶν καὶ συντηρήσῃ ταῦτα πλήρως, δύναται κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ὑπηρεσίας νὰ παραμείνῃ, κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς τὰ μηχανήματα θὰ ἀργοῦν, εἰς τὸν χῶρον τῶν ἐγκαταστάσεων τῆς μονάδος του καὶ νὰ ἀπασχοληθῇ εἰς παρεμφερεῖς ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων καὶ συνεργείων (δοκιμὰς ἐπισκευασθέντων μηχανημάτων, βοηθητικὰς ἐργασίας ἐπισκευῶν μηχανημάτων κλπ.), μὴ δικαιούμενον ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας καὶ ὡριαίων ἀποζημιώσεων διὰ τὸ διάστημα τοῦτο.

Ἄρθρον 17

1. Τὸ προσωπικὸν ἐπιβλέψεως μηχανημάτων ὑπαίθρου, χειρισμοῦ τούτων, ὡς καὶ τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν, χορεύονται διὰ τῶν ἀντιστοίχων μηχανημάτων, ἐξαρτημάτων, ἐργαλείων καὶ σχετικῶν ὑλικῶν, τὰ ὁποῖα ἀντιστοίχως ἐπιβλέπει, χειρίζεται ἢ ἐν γένει χρησιμοποιεῖ καὶ ὑποχρεοῦται νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν καλὴν συντήρησιν, ἔγκαιρον καὶ ἄμεσον ἐπισκευὴν ἢ τυχὸν ἀντικατάστασιν τούτων, λόγῳ φυσιολογικῶν φθορῶν ἢ βλάβης, ὡς καὶ διὰ τὴν διαφύλαξιν ἐξ ἀπωλειῶν, καταστροφῶν ἐκ πυρὸς κλπ., λαμβάνον τὰ πρὸς τοῦτο προσήκοντα μέτρα διὰ τὴν περισυλλογὴν

καὶ ἐξασφάλισιν τούτων.

2. Τὸ ὡς ἄνω προσωπικὸν εὐθύνεται διὰ πᾶσαν ἀπώλειαν ἢ φθορὰν ἀδικαιολογήτων ἢ ζημίαν τῶν μηχανημάτων, ἐξαρτημάτων κλπ., καταλογιζομένης τῆς ἀξίας των εἰς βάρος τοῦ ὑπαιτίου προσωπικοῦ ἀπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 29 καὶ 30 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῆς Τ.Ε.Β.

Ἄρθρον 18

Ἡ Ὑπηρεσία ὑποχρεοῦται, ὅπως παρακρατῇ ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὰ Καταστατικὰ τῶν συμβαλλομένων Ὁμοσπονδιῶν ἢ οἰκείων ὀργανώσεων ὁριζομένην ὑπὲρ αὐτῶν συνδρομήν, κατόπιν τῆς ἐγγράφου δηλώσεως τῶν μελῶν, ἐπιδιδομένης εἰς τὴν ὑπηρεσιακὴν μονάδα τούτων, ἥτις καὶ ἀποδίδει τὴν συνδρομὴν ταύτην κατὰ τὰ ἐν τῇ δηλώσει εἰς τὰς περὶ ὧν ἡ ἐκχώρησις Ὁμοσπονδίας ἢ ὀργανώσεις ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός.

2. Ἀνάκλησις τῆς δηλώσεως ἐκχωρήσεως ἐπιτρέπεται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 87 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἄρθρον 19

Αἱ διατάξεις τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 120/31.7.1963 (τεῦχος Α' Φ.Ε.Κ.) Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Τ.Ε.Β. αἱ μὴ ἀντιτιθέμεναι εἰς τὰς τοιαύτας τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

Ἄρθρον 20

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1966 καὶ λήγει μετὰ ἓν ἔτος, ἔχει δὲ ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων, τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς συμβαλλομένας Ὁμοσπονδίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Τοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου παρὰ τῇ Υ.Ε.Β. καὶ Ἰνστιτούτῳ Μηχανολογίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ.

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις 1) τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4504/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων καὶ 2) τῶν παραγράφων 1 καὶ 2 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κ.τ.λ.», οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς Χρῆστος Βασμαντζίδης, Ὑπουργὸς Γεωργίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου Σπυρ. Α. Χριστόπουλος, γεν. γραμματεὺς τῆς Ὁμοσπονδίας Ἐγγείων Τεχνικῶν καὶ Παραγωγικῶν Ἔργων Ἑλλάδος, νομίμως ἐξουσιοδοτημένος, ἀπεφασίσαμεν σήμερον τὴν 10ην Αὐγούστου 1966 τὴν σύνταξιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐχούσης οὕτω:

Α' Ἀποδοχαί

Βασικὸς μισθός

Ἄρθρον 1

1. Ὁ βασικὸς μηνιαῖος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεως (συνεργείων, μεταφορῶν, ἀποθηκῶν, διοικήσεως ἔργων ὑπαίθρου, καὶ τεχνικοῦ Β' κατηγορίας), τοῦ ὑπηρετοῦντος παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ Ἐγγείων Βελτιώσεων καὶ τῷ Ἰνστιτούτῳ Μηχανολογίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθορίζεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1966, ὡς ἀκολούθως:

α/α Κατηγορία προσωπικοῦ	Ἀποδοχαὶ Κλιμάκια Γ'	Β'	Α'
Α' Προσωπικὸν συνεργείων ἐπισκευῶν καὶ χειριστῶν γερανῶν ἐγκαταστάσεων.			
1. Βοηθοὶ τεχνιτῶν συνεργείου	... ...	2.250	2.500
2. Τεχνῖται συνεργείου Β'	... ...	2.600	2.750	2.900
3. Τεχνῖται συνεργείου Α'	... ...	3.000	3.150	3.300
4. Ἀρχιτεχνῖται συνεργείου	... .		3.400	3.600
5. Ἐργοδηγοὶ συνεργείου (μὴ πτυχιοῦχοι) ..	... .		3.900	4.100
6. Χειριστὰὶ γερανῶν ἐγκαταστάσεων	... ...	2.700	2.900	3.150
7. Σημειωταὶ συνεργείου	... ...	2.700	2.850	3.000
Β' Προσωπικὸν μεταφορῶν καὶ ὀχημάτων				
1. Ὁδηγοὶ βαρέων ὀχημάτων (ρυμουλκῶν)	... ...			3.000
2. Ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων	... ...	2.500	2.650	2.800
3. Βοηθοὶ ὁδηγῶν βαρέων ὀχημάτων (ρυμουλκά)	.....		2.150	2.350
Γ' Προσωπικὸν Διοικήσεως (Γραφείων, ἐργαστηρίων κλπ.) Α' καὶ Β' Κατηγορίας.				
1. Λογισταὶ (Μ.Ε.Σ. καὶ ὑπηρετοῦντες)	.....	2.800	2.900	3.000
2. Βοηθοὶ λογιστῶν (Μ.Ε.Σ. καὶ ὑπηρετοῦντες) καὶ τεχνικοὶ γραφεῖς Α'	.....	2.400	2.550	2.700

α/α	Κατηγορία προσωπικού		Αποδοχαί Κλιμάκια Γ'	Β'	Α'
Β'	3. Διοικητικοί γραμματείς και τεχνικοί γραφείς		2.100	2.350	2.550
	4. Γραμματείς		2.800	2.900	3.00
	5. Δακτυλογράφοι		1.900	2.050	2.200
	6. Στενοδακτυλογράφοι και δακτυλογράφοι ξένων γλωσσών				2.500
	7. Μεταφραστοί		2.700	2.850	5.000
	8. Σχεδιασταί (μή πτυχιούχοι σχολών σχεδιαστών)		2.400	2.550	2.700
	9. Τεχνικοί βοηθοί εργαστηρίων και γεωλόγων		2.100	2.350	2.500
	10. Τηλεφωνηταί			2.150	2.350
	11. Κλητῆρες και χειρισταί πολυγράφων		1.900	2.000	2.100
	12. Χειρισταί φωτοτυπικών και φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων (ἔμπειροι)		2.600	2.750	2.900
	13. Τυπογράφοι - στοιχειοθέται				3.500
	14. Λογισταί πτυχιοῦχοι ἀνωτάτων σχολῶν		3.200	3.450	3.600
	15. Διοικητικοί πτυχιοῦχοι ἀνωτάτων σχολῶν		3.200	3.400	3.600
Δ'	Προσωπικόν ἔργων ὑποδάφους Β' κατηγορίας				
	1. Ἐργοδόται ἔργων και τεχνῖται βοηθοί μή πτυχιοῦχοι και ἐπιστάται ἔργων Α'		3.500	3.650	3.800
	2. Ἐπιστάται ἔργων Β'		2.300	2.400	2.500
	3. Ἐμπειροτέχναι ἀρχιτοπογράφοι		3.250	3.500	3.800
	4. Ἐμπειροτέχναι τοπογράφοι		2.800	2.900	3.000
	5. Παρατηρηταί τοπογράφοι συνεργείων		2.400	2.550	2.700
	6. Βοηθοί τοπογράφοι συνεργείων		2.000	2.150	2.300
	7. Γεωργοτεχνῖται		2.100	2.200	2.300
	8. Παρατηρηταί ὑδρομετρήσεων ἀπόφαιτοι μέσων σχολῶν		2.100	2.200	2.300
Ε'.	Προσωπικόν ἀποθηκῶν				
	1. Ἀποθηκάριοι		2.700	2.850	3.000
	2. Βοηθοί ἀποθηκαρίων		2.200	2.350	2.500
	3. Ἀρχιεργάται ἐγκαταστάσεων		2.700	2.800	3.100
	4. Ἐργάται ἀποθηκῶν και φορτοεκφορτώσεων			2.300	2.500
	5. Φύλακες ἐγκαταστάσεων		2.100	2.150	2.200

ΣΤ' Τεχνικόν προσωπικόν Β' Κατηγορίας.

Ὑπομηχανικοί (πολιτικοί, μηχανολόγοι, τοπογράφοι, πτυχιοῦχοι τῶν σχολῶν ὑπομηχανικῶν τοῦ Ε.Μ.Π. ἢ ἰσοτίμων σχολῶν τῆς ἀλλοδαπῆς ἢ ἡμεδαπῆς, ἐργοδηγοί και τεχνικοί βοηθοί, πτυχιοῦχοι ἀναγνωρισμένων σχολῶν ἐργοδηγῶν - τεχνικῶν βοηθῶν τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω εἰδικοτήτων και σχεδιασταί πτυχιοῦχοι ἀναγνωρισμένων σχολῶν σχεδιαστῶν:

α) Ἐκ τῶν ἀνωτέρω, οἱ μέν ὑπομηχανικοί θά μισθοδοτοῦνται μέ ἀποδοχάς ἀντιστοιχούσας πρός τούς βασικούς μισθούς τῆς ἱεραρχίας τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ κλάδου πτυχιούχων ὑπομηχανικῶν, οἱ δέ ἐργοδηγοί, τεχνικοί βοηθοί και σχεδιασταί θά μισθοδοτοῦνται μέ ἀποδοχάς ἀντιστοιχούσας πρός τάς τοιαύτας τῆς ἱεραρχίας τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ κλάδου σχεδιαστῶν.

β) Ὡς εἰσαγωγικός βαθμός ὁρίζεται διά τούς ὑπομηχανικούς ὁ 7ος τοῦ κλάδου ὑπομηχανικῶν, διά τούς ἐργοδηγούς, τεχνικούς βοηθούς και διά τούς σχεδιαστάς ὁ 9ος βαθμός τοῦ κλάδου σχεδιαστῶν, ἐξελίσσονται δέ ἅπαντες μέχρι και τοῦ ἀνωτέρου βαθμοῦ τοῦ προβλεπομένου ὑπό τῆς τακτικῆς ἱεραρχίας δι' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω κλάδων.

γ) Ἅπαντες οἱ ἀνωτέρω, ἐκτός τοῦ βασικοῦ μισθοῦ δικαιοῦνται ἐπί πλέον και τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας, παραμονῆς εἰς τόν πέντε βαθμόν (τρι-

ετών) καὶ δώρων (Πάσχα καὶ Νέου Ἔτους), ὡς ταῦτα καταβάλλονται εἰς τοὺς τακτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους, ὡς ἐπίσης καὶ παντὸς τεχνικοῦ ἐπιδόματος, τὸ ὁποῖον θὰ ἀναγνωρίζεται δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων δυνάμει τοὺς προσκαίρους ὑπαλλήλους τῶν αὐτῶν κατηγοριῶν τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας.

δ) Τὰ ὁδοιπορικὰ ἔξοδα καὶ αἱ ἡμερήσια ἀποζημιώσεις δι' ἐκτέλεσιν διατεταγμένης ὑπηρεσίας ἐκτὸς ἕδρας καταβάλλονται εἰς τὸ ἀνωτέρω προσωπικόν, ὡς ἰσχύουσι διὰ τοὺς τακτικοὺς δημ. ὑπαλλήλους.

ε) Ἡ ἔνταξις τοῦ ὑπηρετοῦντος προσωπικοῦ τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, τῶν ἀκολουθούντων κατὰ τὸν χρόνον ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ μισθολόγιον τῆς ἱεραρχίας τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τῶν Δημ. Ἔργων, εἰς τοὺς ἀντιστοίχους βαθμοὺς τῆς τακτικῆς ἱεραρχίας θέλει ἐνεργηθῆ δι' ἀποφάσεως τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων Περιφερειακῶν Διευθύνσεων, Ε.Β. τοῦ Σταθμοῦ Σ.Ε.Β. καὶ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωργικῆς Μηχανολογίας διὰ τὸ εἰς τὴν δύναμίν των προσωπικόν καὶ τοῦ Προϊσταμένου τῆς Τ.Ε.Β. διὰ τὸ τοιοῦτον τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας των παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Γεωργίας, καὶ ἀνὰ τριετῆ ὑπηρεσίαν εἰς ἕκαστον βαθμόν, ὑπολογιζομένην ἀπὸ τοῦ ἐν τῷ ἑδαφίῳ δδ' τῆς παραγράφου ΣΤ' τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζομένου εἰσαγωγικοῦ βαθμοῦ ἑκάστης κατηγορίας καὶ μέχρι τοῦ ἀνωτάτου βαθμοῦ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς τακτικῆς ἱεραρχίας δι' ἕκαστον τῶν ἀνωτέρω κλάδων.

στ) Οἱ τυχὸν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης κεκτημένοι πτυχίον μιᾶς τῶν ἀνωτέρω εἰδικοτήτων, ἐκτελοῦντες ἐργασίαν ἀνήκουσαν εἰς ἑτέραν κατηγορίαν ἐκείνης τῆς εἰδικότητος τοῦ πτυχίου των, ἢ τῆς αὐτῆς μὲν κατηγορίας, μὴ μισθοδοτούμενοι ὅμως μὲ τὸ μισθολόγιον τῶν τακτικῶν τεχνικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων, ἐντάσσονται εἰς τὸν ἀντίστοιχον βαθμὸν τῆς κατηγορίας τοῦ πτυχίου των ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἐπὶ πτυχίῳ συνολικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Τ.Ε.Β., ὑπολογιζομένου κατὰ τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ παραγράφῳ καθοριζόμενα.

ζ) Ἡ προαγωγὴ τοῦ ὡς ἀνωτέρω προσωπικοῦ ἐνεργεῖται μετὰ τριετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς ἕκαστον βαθμόν.

Ζ' Μαθητευόμενοι - καθαρίστριαι.

Οἱ μαθητευόμενοι συνεργείων καὶ αἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμεναι καθαρίστριαι θὰ ἀκολουθοῦν τὰ ἡμερομίσθια, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἱ δὲ ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβόμεναι καθαρίστριαι θ' ἀκολουθοῦν τὰ ὡρομίσθια, τὰ καθοριζόμενα ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν καὶ οὐχὶ διὰ πλείονας τῶν 5 ὡρῶν ἡμερησίως.

Ἐπιδόματα

Ἄρθρον 2

Ὁ ὡς ἀνωτέρω βασικὸς μισθὸς τῶν παραγράφων Α' ἕως καὶ Ε' τοῦ ἄρθρου 1 προσαυξάνεται μὲ τὰ κάτωθι ἐπιδόματα:

α) Ἐπίδομα συζύγου ἐκ 10%, ἀνεξαρτήτως ἂν ἐργάζεται ἢ μὴ ἡ σύζυγος, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν κλιμακίων τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τοῦ ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) τῆς παραγράφου γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου.

β) Ἐπίδομα πολυετίας, καθοριζόμενον εἰς τὰ ἀκόλουθα ποσοστὰ ἐπὶ τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν κλιμακίων τοῦ ἄρθρου 1 καὶ τοῦ ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) τῆς παραγράφου γ' τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἤτοι:

5% μετὰ συμπλήρωσιν 4 ἐτῶν προϋπηρεσίας
10% μετὰ συμπλήρωσιν 8 ἐτῶν προϋπηρεσίας
15% μετὰ συμπλήρωσιν 12 ἐτῶν προϋπηρεσίας
20% μετὰ συμπλήρωσιν 15 ἐτῶν προϋπηρεσίας
25% μετὰ συμπλήρωσιν 18 ἐτῶν προϋπηρεσίας
30% μετὰ συμπλήρωσιν 21 ἐτῶν προϋπηρεσίας

Ὡς προϋπηρεσία διὰ τὴν χορήγησιν τοῦ ὡς ἀνωτέρω ἐπιδόματος πολυετίας λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ διανυθεῖσα εἰς Ὑπηρεσίας ἢ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ εἰς ὁμοειδῆ καθήκοντα.

γ) Ἐφ' ἅπαξ ἐπίδομα παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) ἐκ 5% εἰς τοὺς συμπληρώσαντας εὐδοκίμως πενταετῆ ὑπηρεσίαν εἰς τὸ τελευταῖον μισθολογικὸν κλιμάκιον τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν ἀνήκουν, συμψηφιζόμενον ἐν περιπτώσει προαγωγῆς εἰς ἀνωτέραν κατηγορίαν καὶ ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τῶν κλιμακίων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

δ) Ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ προσωπικοῦ τῆς κατηγορίας τῶν τυπογράφων - στοιχειοθετῶν προσαυξάνεται καὶ δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 10%.

Δῶρον ἑορτῶν

Ἄρθρον 3

Κατὰ τὰς ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα καταβάλλεται εἰς τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης προσωπικὸν τὸ διὰ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενον δῶρον, ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν (βασικοῦ μισθοῦ) καὶ ἐπιδομάτων συζύγου, πολυετίας, παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν), ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ὡς καὶ προσαυξήσεως Κυριακῆς καὶ νυκτερινῆς ἐργασίας διὰ τοὺς φύλακας ἐγκαταστάσεων.

Β' Εἰδικαὶ διατάξεις

Προαγωγαί

Ἄρθρον 4

1. Ἡ μισθολογικὴ προώθησις ἀπὸ κλιμακίου

εἰς κλιμάκιον ἑκάστης κατηγορίας, ὡς καὶ ἡ προαγωγὴ ἀπὸ τοῦ τελευταίου κλιμακίου μισθοῦ ἑκάστης κατηγορίας εἰς τὸ πρῶτον (ἀρχικὸν) κλιμάκιον τῆς ἀμέσως ἀνωτέρας τοιαύτης, ἐφ' ὅσον ὑφίστανται κενὴ θέσις, ἐνεργεῖται ἀνὰ διετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς παραγράφου ΣΤ' τοῦ ἄρθρου 1.

2. Εἰδικώτερον εἰς τοὺς ἀρχιτεχνίτας καὶ τοπογράφους τοὺς ἐξαντλήσαντας τὸ τελευταῖον ἀντίστοιχον μισθολογικὸν κλιμάκιον τῆς κατηγορίας των καὶ ἔχοντας συμπληρώσει ἰδιαιτέρᾳ εὐδόκιμον συνολικὴν ὑπηρεσίαν ἐν τῇ Τ.Ε.Β. ἀπονέμεται ὁ βαθμὸς ἀντιστοίχως τοῦ ἐργοδηγοῦ καὶ ἀρχιτοπογράφων. Οὕτω, ἐνταξόμενοι εἰς τὸ πρῶτον μισθολογικὸν κλιμάκιον τῶν ὡς ἄνω κατηγοριῶν, ἐξελίσσονται περαιτέρω μισθολογικῶς μετὰ 2ετῆ εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν εἰς ἕκαστον τῶν μισθολογικῶν κλιμακίων τῆς κατηγορίας των.

Κατ' ἐξαίρεσιν διὰ τὴν ἔνταξιν τῶν ἤδη ὑπηρετούντων εἰς τὰς κατηγορίας τῶν ἐργοδηγῶν συνεργείων καὶ ἀρχιτοπογράφων θὰ ὑπολογισθῇ ὁ συνολικὸς χρόνος ὑπηρεσίας ταύτων εἰς τὰς κατηγορίας ταύτας μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

3. Αἱ θέσεις τῶν κατηγοριῶν τεχνιτῶν συνεργείων Β' καὶ ἐπιστατῶν ἔργων Β' λογίζονται ἑνιαῖαι ἀντιστοίχως πρὸς τὰς θέσεις τῶν τεχνιτῶν συνεργείων Α' καὶ ἐπιστατῶν ἔργων Α'.

Ἔνταξις

Ἄρθρον 5

1. Ἡ ἔνταξις τοῦ ὑπηρετοῦντος ἤδη προσωπικοῦ εἰς τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης μισθολογικὰ κλιμάκια ἑκάστης κατηγορίας, πλὴν τοῦ τοιούτου τῆς παραγράφου ΣΤ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, θέλει ἐνεργηθῇ ἐφ' ἅπαξ ὑπὸ ταῦ προϊσταμένου τῆς Τ.Ε.Β. διὰ τὸ προσωπικὸν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας Ἐγγείων Βελτιώσεων, τῇ προτάσει τῆς παρ' αὐτῇ Διευθύνσεως Διοικητικῶν καὶ Οἰκονομικῶν Ὑποθέσεων, ἐκ τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων περιφερειακῶν Διευθύνσεων Τ.Ε.Β., τοῦ προϊσταμένου τοῦ Σταθμοῦ Ἐγγείων Βελτιώσεων καὶ ταῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἰνστιτούτου Γεωργικῆς Μηχανολογίας διὰ τὸ ἐπ' αὐτὰς προσωπικόν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικοῦ χρόνου ὑπηρεσίας ἑκάστου, τοῦ διανυθέντος εἰς τὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ἕκαστος ἀνήκει κατὰ τὴν χρονολογίαν ἐνάρξεως ἰσχύος τῆς παρούσης, τοῦ πλεονάζοντος χρόνου θεωρουμένου ὡς διανυθέντος εἰς τὸ κλιμάκιον, εἰς ὃ ἕκαστος ἐντάσσεται διὰ τὰς περαιτέρω χορηγήσεις τοῦ ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) καὶ περαιτέρω μισθολογικῆς προαγωγῆς του εἰς τὰ ἀνώτερα κλιμάκια τῆς αὐτῆς κατηγορίας.

2. Ἅπαν τὸ προσωπικὸν θέλει ἐνταχθῇ εἰς τὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ἀνήκει κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

3. Ἐξαιρετικῶς κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης τὸ προσωπικόν, ὅπερ ἔχει προσληφθῇ ὑπὸ τὴν εἰδικότητα τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ἐκτελεῖ δὲ ὑπηρεσίαν ἀνήκουσαν εἰς μίαν τῶν κατηγοριῶν τῶν παραγρ. Γ' (προσωπικοῦ Διοικήσεως κ.λ.π.) καὶ Ε' (προσωπικοῦ ἀποθηκῶν), μετατάσσεται εἰς τὴν κατηγορίαν, εἰς ἣν ἀνήκει ἡ ἐργασία, ἣν ἐκτελεῖ, ἐφ' ὅσον κέκτηται τὰ διὰ τὴν κατηγορίαν ταύτην ἀπαιτούμενα, συμφώνως τῷ Ἐσωτερικῷ Κανονισμῷ τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῆς Τ.Ε.Β., τυπικὰ προσόντα καὶ ἐκτελεῖ τὴν ἐργασίαν ταύτην εὐδοκίμως ἄνω τῶν 3 ἐτῶν μέχρι τῆς χρονολογίας τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

Οἱ ἐκ τῶν ἀνωτέρω μὴ κεκτημένοι τὰ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἐργασίαν, ἣν ἐκτελοῦν, τυπικὰ προσόντα, θὰ μεταταγοῦν εἰς τὴν κατηγορίαν τῆς ἐργασίας, ἣν ἐκτελοῦν, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται εὐδοκίμως εἰς τὴν ἐργασίαν ταύτην συνεχῶς ὑπὲρ τὴν δετίαν μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης.

4. Τὸ ἐν λόγῳ προσωπικόν, μετατασσόμενον, θὰ ἐνταχθῇ εἰς τὰ μισθολογικὰ κλιμάκια τῆς νέας ταύτης κατηγορίας ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνολικοῦ χρόνου ἀπασχολήσεώς του εἰς τὴν ἐργασίαν τῆς κατηγορίας ταύτης.

5. Εἰδικῶς ἡ μετάταξις καὶ ἡ ἔνταξις τοῦ ὡς ἀνωτέρω προσωπικοῦ θέλει ἐνεργηθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ προϊσταμένου τῆς Τ.Ε.Β. κατόπιν ἠτιολογημένων προτάσεων τῶν προϊσταμένων τῶν οἰκείων Περιφερειακῶν Διευθύνσεων Ἐγγείων Βελτιώσεων.

6. Διὰ τὰς κατηγορίας, δι' ἃς τὸ κλιμάκιον Γ' τοῦ μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης καθεστῶτος καταργεῖται, διὰ τὴν ἔνταξιν, κατὰ τὰ ἐν τῇ παρ. 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, τοῦ προσωπικοῦ τῶν κατηγοριῶν τούτων, ὁ διανυθεὶς εἰς τὸ καταργούμενον διὰ τῆς παρούσης Γ' κλιμάκιον χρόνος ἀφαιρεῖται ἐκ τοῦ συνολικοῦ χρόνου τοῦ διανυθέντος εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην.

7. Τὸ προσωπικὸν τῶν καταργουμένων διὰ τῆς παρούσης κατηγοριῶν ἐντάσσεται εἰς τὸ Γ' κλιμάκιον τῆς ἀνωτέρας κατηγορίας τῆς αὐτῆς εἰδικότητος, ἀνεξαρτήτως τοῦ συνολικοῦ χρόνου τοῦ διανυθέντος εἰς τὴν καταργουμένην κατηγορίαν καὶ εἰς ἕκαστον μισθολογικὸν κλιμάκιον ταύτης.

8. Εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τεχνικῶν βοηθῶν (μὴ πτυχιούχων) τῆς παραγράφου Δ' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ἐντάσσονται καὶ οἱ μὴ πτυχιοῦχοι τεχνικοὶ βοηθοί, οἱ μισθοδατούμενοι μέχρι τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μὲ τὸ μισθολόγιον τῆς ἱεραρχίας τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ὑπουργείου Δημοσίων Ἔργων.

9. Ἡ κατηγορία τῶν μηχανοτεχνιτῶν ἀντλητικῶν συγκροτημάτων τέως Δ.Υ.Κ. καταργεῖται, τῶν ὑπηρετούντων εἰς ταύτην ἐντασσομένων εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν τεχνιτῶν Α' τῆς παραγρά-

φου Α' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, ἡ δὲ κατηγορία τῶν χειριστῶν ἀντλητικῶν συγκροτημάτων μεταφέρεται εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ προσωπικοῦ ὑπαίθρου.

Ἄρθρον 6

1. Ἡ προβλεπομένη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τῆς παρούσης χορήγησις ἐπιδομάτων, ὡς καὶ αἱ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 προβλεπόμεναι προαγωγαί, πλὴν τῶν τοιούτων τῶν ἀρχιτεχνιτῶν καὶ ἐργοδηγῶν συνεργείου, θὰ ἐνεργῶνται δι' ἀποφάσεων τῶν αὐτῶν ὀργάνων, ὑφ' ὧν θέλει ἐνεργηθῇ καὶ ἡ ἐν ἄρθρῳ 5 ἔνταξις τοῦ προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων.

2. Εἰδικῶς διὰ τὰς προαγωγὰς ἀπαιτεῖται καὶ σύμφωνος γνώμη τῆς οἰκείας Γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Περιφερειακῶν Διευθύνσεων.

3. Αἱ προαγωγαὶ τῶν τεχνιτῶν συνεργείων εἰς ἀρχιτεχνίτας καὶ τῶν ἀρχιτεχνιτῶν εἰς ἐργοδηγοὺς συνεργείου θὰ ἐνεργῶνται ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Τ.Ε.Β. κατόπιν προτάσεων τῶν οἰκείων Περιφερειακῶν Διευθύνσεων, μετὰ γνώμην τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω Γνωμοδοτικῆς Ἐπιτροπῆς.

Διατήρησις ἀποδοχῶν

Ἄρθρον 7

1. Οἱ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἐντασσόμενοι καὶ λαμβάνοντες μέχρι τῆς ἐντάξεως των ἀποδοχὰς ἀνωτέρας τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων τοιούτων, ἤτοι βασικοῦ μισθοῦ μεθ' ἁπάντων τῶν ἐπιδομάτων, διατηροῦν ταύτας μέχρι τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον καλύψεως τῆς διαφορᾶς.

2. Εἰς τὰς διατάξεις τῆς ὡς ἄνω παραγράφου δὲν ὑπάγονται οἱ μετατασσόμενοι, οἵτινες ἀκολουθοῦν τὰς ἀποδοχὰς τῆς κατηγορίας, εἰς ἣν μετατάσσονται.

Μετακινήσεις - ἡμερησία ἀποζημίωσις - ὁδοιπορικὰ ἔξοδα

Ἄρθρον 8

1. Ὡς ἕδρα τοῦ προσωπικοῦ θεωρεῖται ἡ ἕδρα τῆς μονάδος, εἰς ἣν ὑπηρετεῖ ἕκαστος.

2. Εἰς τὸ ἐκτὸς ἕδρας ἐξερχόμενον προσωπικὸν δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας καὶ ὑφ' ὅσον δὲν χησιμοποιεῖται ὑπηρεσιακῶν μεταφορικῶν μέσων καταβάλλονται:

α) Τὸ ἀντίτιμον τῶν εἰσιτηρίων τῶν συνήθων συγκοινωνιακῶν μέσων (αὐτοκινήτου, σιδηροδρόμου δ' θέσεως καὶ ἀτμοπλοίου δ' θέσεως), προσηυξημένον κατὰ ποσοστὸν 30% διὰ τὰς μετακινήσεις διὰ τῶν ἄνω τακτικῶν συγκοινωνιακῶν μέσων ἐπὶ τῇ προσκομίσει τῶν σχετικῶν ἀποδείξεων πληρωμῆς τῶν εἰσιτηρίων.

β) Ἡμερησία ἐκτὸς ἕδρας ἀποζημίωσις διὰ πᾶσαν διανυκτέρευσιν πέραν τῶν 20 χιλιομ. διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ ἔχον ἕδραν ἐκτὸς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ πέραν τῶν 25 χιλ. διὰ τὸ προσωπικὸν τὸ ἔχον ἕδραν ἐντὸς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης, ὑπολογιζομένη εἰς τὸ 1/30 τοῦ ἀθροίσματος τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης καὶ τῶν ἐπιδομάτων πολυετίας καὶ παραμονῆς εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν (κατηγορίαν) τοῦ ἄρθρου 2, ὑποκειμένη εἰς τὴν κατὰ νόμον κράτησιν ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Τ.

3. Τὸ ἀνώτατον ἐτήσιον ὅριον τῶν ἡμερῶν τῶν ἐκτὸς ἕδρας μετακινήσεων τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ μετὰ λήρεως ἡμερησίας ἀποζημιώσεως θέλει καθορισθῆναι ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἐκδιδομένων ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Γεωργίας. (*).

Εἰδικαὶ χορηγήσεις

Ἄρθρον 14

Ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ Ἐργασίας Προσωπικοῦ τῆς Τ.Ε.Β. προβλεπομένων χορηγήσεων εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ διεπόμενον ὑπὸ τῆς παρούσης χορηγεῖται κατ' ἔτος εἰς τὸ προσωπικὸν συνεργείων, ἀποθηκῶν, μεταφορῶν, πλὴν φυλάκων, ἀνὰ μία ἐνδυμασία ἐργασίας (μονοκόμματη φόρμα), ἣν ὑποχρεοῦται τὸ προσωπικὸν νὰ φέρῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας, ἀντικαθισταμένη ἐπὶ τῇ ἐπιστροφῇ τῆς ἐφθαρμένης ταυτότης.

Ἄρθρον 15

Ἡ Ὑπηρεσία ὑποχρεοῦται, ὅπως παρακρατῇ ἐκ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ ποσὸν ἴσον πρὸς τὴν κατὰ τὸ Καταστατικὸν τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν συμβαλλομένην Ὁμοσπονδίαν ὀργανώσεων ὁριζομένην ὑπὲρ αὐτῶν συνδρομὴν κατόπιν ἐγγράφου δηλώσεως τῶν μελῶν, ἐπιδιδομένης ἐπὶ ἀποδείξει εἰς τὴν οἰκείαν Ὑπηρεσιακὴν Μονάδα, ἥτις καὶ ἀποδίδει τὴν συνδρομὴν εἰς τὰς περὶ ὧν ἡ ἐκχώρησις ὀργανώσεις ἐντὸς τοῦ ἑπομένου μηνός.

Ἄρθρον 16

Αἱ διατάξεις τοῦ δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 120/31.7.1963 (τεῦχ. Α' Φ.Ε.Κ.) Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει Ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικοῦ τῆς Τ.Ε.Β., αἱ μὴ ἀντιθέμενοι εἰς τὰς τοιαύτας τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

Ἄρθρον 17

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Μαΐου 1965 καὶ λήγει μετὰ ἓν ἔτος, ἔχει δὲ ἐφαρμογὴν μόνον ἐπὶ τῶν μελῶν τῶν ὀργανώσεων τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν Ὁμοσπονδίαν Ἐγγείων Τεχνικῶν καὶ Παραγωγικῶν Ἔργων Ἑλλάδος(**).

Οἱ συμβαλλόμενοι

(*) Τὰ ἐπακολουθοῦντα ἄρθρα 9 ἕως 13, ἀναφερόμενα εἰς τὰ θέματα: α) Μεταθέσεις ἀποσπάσεις, β) ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις, γ) χρόνος ἐργασίας, δ) ἐπίδομα ἀδείας καὶ ε) παρεμφερὴς ἐργασία εἶναι τοῦ αὐτοῦ περιεχομένου μὲ τὰ ἀντίστοιχα ὑπ' ἀριθ. 10, 11, 12, 13 καὶ 16 ἄρθρα τῆς ἀνωτέρω σ.σ.ἑ. προσωπικοῦ μηχανημάτων ὑπαίθρου.

(**) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1965, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 73 τῆς 2.9.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 3.9.1966.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Χρήσιμος εργασία

Ἐξετυπώθη προσφάτως, ἐπιμελείᾳ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, «Συλλογὴ - Κωδικοποίησις ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», διὰ τὴν ὁλοκλήρωσιν τοῦ προπαρασκευαστικοῦ ἔργου συντάξεως τοῦ ὁριστικοῦ Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον εἶναι ἔργον τῆς συσταθείσης δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ νόμου 4334/1964 «περὶ συντάξεως Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας» Ἀναθεωρητικῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ τελευταία αὕτη ἀποτελεῖται ἐκ τῶν κ.κ. Κωνστ. Σούρλου, Ἀντιπροέδρου Ἀρείου Πάγου, ὡς διευθύνοντος τὰς ἐργασίας αὐτῆς, Γεωργίου Μιχαηλίδου - Νουάρου, Ἀλεξάνδρου Δετζεροπούλου, Καθηγητῶν Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ἰωάννου Καποδίστρια, Δικηγόρου, Ἐρρίκου Παπαστεργίου, Προέδρου Δικηγορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν, Ἀλεξάνδρου Σακελλαροπούλου καὶ Βασιλείου Βασιλείου, Δικηγόρων παρ' Ἀρείῳ Πάγῳ.

Ἡ Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, ἀποτελεσθεῖσα ἐκ τῶν κ.κ. Σ. Κλαδᾶ, Εἰδικοῦ Συμβούλου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, Λ. Καραλῆ, Διευθυντοῦ τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου, Β. Βασιλείου, Δ. Καλυμνίρη, Δ. Κονδάκη, Ἐλ. Στεφανάκη, Δικηγόρων πας' Ἀρείῳ Πάγῳ, καὶ Γ. Πετίνη, Ὑπαλλήλου ἐπὶ τῷ βαθμῷ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπεράτωσεν, ἀπό τινος χρόνου, τὸ Προσχέδιον Κώδικος Ἐργασίας, τὸ ὁποῖον ἐδόθη ἤδη εἰς τὴν δημοσιότητα (ΕΕΔ 25, 527 ἐπ.).

Ἡ κωλυφρήσασα τώρα Συλλογὴ - Κωδικοποίησις ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας ὑπῆρξεν ἔργον τῆς Συντακτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Προσχεδίου τοῦ Κώδικος Ἐργασίας.

Πρέπει ἀμέσως νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ συναρμολόγησις καὶ κατάταξις τῆς ὅλης τῆς Συλλογῆς κατ' ἀντικείμενον εἰς κεφάλαια καὶ ἄρθρα, τὰ ὁποῖα ἀντιστοιχοῦν εἰς τὴν διάρθρωσιν τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, πρὸς ἀντιπαραβολὴν καὶ σύγκρισιν, διευκολύνει τὴν ἐκπόνησιν τοῦ ὁριστικοῦ Σχεδίου τοῦ Κώδικος καὶ ὁ μελετητὴς του θὰ ἔχῃ χρήσιμον ἐργασίαν διὰ τὴν κατανόησιν τῶν διατάξεων τοῦ ὑπὸ σύνταξιν Σχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, ἂν τοῦτο, ὡς αἰσιοδόξως εἰ... αἰσιόδοξοι γίνῃ νόμος τοῦ Κράτους.

Ὁπωσδήποτε, κατὰ τὴν παροῦσαν ὥραν, ὁ λόγος εἶναι περὶ τῆς «Συλλογῆς - Κωδικοποιήσεως ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας». Πρόκειται περὶ ἐκδόσεως ἐξ 718 σελίδων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ἐπεχειρήθη τὸ πολὺ δύσκολον ἔργον νὰ περιλειοθῇ, ἡ ἀνυπότακτος πράγματι διὰ τὸ ἔργον αὐτὸ πολυνομία (νόμοι, διατάγματα, κανονιστικαὶ ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις), ἡ ὁποία συνθέτει τὸ Ἐργατικὸν μας Δίκαιον.

Λόγῳ τούτου παρεισέφρησαν μικρὰ τινα λάθη, τὰ ὁποῖα σημειοῦμεν:

1) Εἰς τὴν σελίδα 98 παρατίθεται ὡς ἰσχύουσα ἡ ὑπ' ἀριθ. 58399/1951 ὑπουργικὴ ἀπόφασις «περὶ τῆς νυκτερινῆς ἢ Κυριακῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν κέντρων διασκεδάσεως κλπ.», ἐνῶ αὕτη ἔχει ἀκυρωθῇ διὰ τῆς Σ.Ε. 1176/1952 (ΕΕΔ 11, 593), ὡς μὴ φέρουσα τὰς ὑπογραφὰς τῶν κατὰ τὴν δημοσίευσίν της Ὑπουργῶν.

2) Εἰς τὴν σελ. 174, παρατιθεμένου τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 «περὶ προστασίας τῶν συνδικαλιστικῶν στελεχῶν», παραλείπεται ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 12 ν.δ. 4361/1964 (ΕΕΔ 23, 1129), ἡ ὁποία διηύρυνε τὴν προστασίαν καὶ εἰς ἄλλα συνδικαλιστικὰ στελέχη.

3) Εἰς τὴν σελίδα 176 παρατίθεται ὡς ἰσχύον τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν.δ. 2510/1953, ἐνῶ τοῦτο ἔχει καταργηθῇ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4346/1964 (ΕΕΔ 23, 942).

4) Εἰς τὴν σελίδα 178 ἐπ. περὶ προστασίας ἀναπήρων παραλείπεται ὁ ἰσχύων ἀ.ν. 564/1945.

5) Εἰς τὴν σελίδα 228 ἀναγράφεται μὲν τὸ κείμενον διατάξεως περὶ ὡρῶν ἐργασίας, ἀλλὰ φέρεται ὡς κείμενον ἄρθρου 14 τοῦ π.δ. 27.6.1932, ἐνῶ τοῦτο ἔχει τροποποιηθῇ δι' ἄρθρου 6 ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1134), ὡς φέρεται δημοσιευόμενον.

6) Εἰς τὴν σελίδα 266 παρατίθεται τὸ β.δ. 582/1960 «περὶ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀστικῶν λεωφορείων κλπ.», ἐνῶ ὑπάρχουν καὶ νεώτερα (β.δ. 385/1964, ΕΕΔ 23, 881, β.δ. 381/1965, ΕΕΔ 24, 814 καὶ προσφάτως β.δ. 664/1966, ΕΕΔ 25, 1159).

Αἱ μικραὶ αὗται παραδρομαὶ εἰς ἓν ἔργον ἐξόχως δύσκολον, ὡς ἐν ἀρχῇ ἐσημειώσαμεν, δὲν ἐπισημαίνονται ἀπὸ τῆς στήλης αὐτῆς ὡς σοβαραί, δυνάμεναι νὰ μειώσουν τὴν μεγάλην πράγματι ἀξίαν τοῦ ἔργου, ἀλλὰ τίθενται ... ἀπροσκλήτως ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν δύο Ἐπιτροπῶν τοῦ Κώδικος Ἐργασίας ἁπλῶς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς Συλλογῆς.

Καὶ ἂν, ὡς πιστεύουν... οἱ ἀπαισιόδοξοι, ἐνθουμούμενοι τὰς ἐπανειλημμένας ἀποπείρας πρὸς σύνταξιν Κώδικος Ἐργασίας, δὲν γίνῃ τελικῶς οὗτος, ἡ ἐκδοθεῖσα Συλλογὴ θὰ εἶναι πάντοτε χρήσιμος διὰ τὴν αὐτοτελῆ ἀξίαν, τὴν ὁποίαν ἔχει.

Παραράματα

Εἰς τὴν μελέτην τοῦ **κ. Στυλιανοῦ Διαμαντάκου** διορθοῦνται τὰ κατωθι τυπογραφικὰ παραράματα:

Ἐν σελ. 1099, δευτέρα στήλη, στίχος 26ος ἀντὶ τῆς φράσεως «καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἄλλων σχέσεων», εἰς τὸ ὀρθὸν «καὶ εἰς τὰς περιπτώσεις τῶν ἐξ ἄλλων σχέσεων».

Ἐν στλ. 1103, πρώτη στήλη, § 7, στίχος 1ος τῆς παραγράφου ταύτης, ἀντὶ τῆς φράσεως «διὰ τῆς διακοπῆς τῆς παραγράφου», εἰς τὸ ὀρθὸν «διὰ τῆς διακοπῆς τῆς παραγραφῆς».

Ἐν στλ. 1104, πρώτη στήλη, στίχος 16ος, 17ος ἀντὶ τῆς φράσεως «γνωριστικὴ συμπεριφορὰ ἐκδηλοῦται μὲ- τούτου διάδοχοι (Α.Κ. 944, 945). Ἡ ἀνά-» εἰς τὸ ὀρθὸν «τούτου διάδοχοι (Α.Κ. 944, 945). Ἡ ἀναγνωριστικὴ συμπεριφορὰ ἐκδηλοῦται μονομερῶς παρὰ τοῦ ὑποχρέου, δρῶντος, εἴτε ἀτομικῶς, εἴτε διὰ ...»

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεύχος 21ον (603)

Ἀθῆναι, 1 Νοεμβρίου 1966

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Γνωμοδότησις τοῦ κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗ, Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Περιεχόμενα: Κανονισμὸς Καταστάσεως Προσωπικοῦ Δ.Ε.Η.—Κανονισμοὶ Ἐργασίας κατὰ Ν.Δ. 3789/1957.—Συμβατικὴ ἰσχὺς Κανονισμῶν Δ.Ε.Η.—Προσχώρησις προσωπικοῦ.—Δέσμευσις ἐναντι τοῦ προσωπικοῦ.—Πλήρωσις ὀργανικῆς θέσεως Προϊσταμένου Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν.—Ἐνέργεια Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀντίθετος πρὸς Κανονισμὸν καὶ προσβολὴ δικαιωμάτων ὑπαλλήλων.—Συνέπεια ἐξ ἀντισυμβατικῆς ἐνεργείας.

Ἱστορικόν. Δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. μετετέθη ὁ εἷς τὴν Περιφέρειαν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (Π.Α.Π.) ὑπηρετῶν καὶ ἐκ τῆς τέως Η.Ε.Α.Π. προερχόμενος ὑπάλληλος αὐτῆς Ν.Μ. ..... εἰς θέσιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 Κεφ. Γ' § 2 ἐδ. γ' (ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 14, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 243/18.5.1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.) τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῆς προβλεπομένης Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἠνώχλησε τοὺς λοιποὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τῆς Δ.Ε.Η., οἵτινες, ὑπηρετοῦντες παρ' αὐτῇ ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ διπλωματούχου μηχανικοῦ, ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ὡς καὶ τοῦ παραλλήλως πρὸς αὐτὸν ἰσχύοντος Κανονισμοῦ Καταστάσεως Προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. (βλ. καὶ ἄρθρον 4α Κ.Κ.Π., προστεθὲν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 530/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. αὐτῆς), μὲ τὴν αἰτιολογίαν ὅτι διὰ τῆς ὡς ἄνω ἐνεργείας τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐργοδοτιδος των θίγονται ἀκεκτημέναι δικαιώματά των, σχετικὰ μὲ τὴν βαθμολογικὴν καὶ μισθολογικὴν ἐξέλιξίν των, κατοχυρούμενα διὰ τῶν ὡς ἄνω Κανονισμῶν. Κατόπιν τούτου ὁ Σύλλογος Διπλωματούχων Μηχανικῶν τῆς Δ.Ε.Η. ἀπηυθύνθη πρὸς ἐμὲ ἐν τῇ ἐπιθυμίᾳ του νὰ πληροφορηθῇ, ἐὰν ἡ ρηθεῖσα ἐνέργεια τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. τυγχάνῃ ἢ μὴ νόμιμος.

Ἡ ἀπάντησίς μου εἰς τὸ ἀνωτέρω τεθέν μοι ἐρώτημα ἔχει ὡς ἀκολούθως:

I. 1) Ἡ Δ.Ε.Η., παρὰ τὸν χαρακτηρισμόν της ὡς «δημοσίας ἐπιχειρήσεως» (ἄρθρον 1 νόμου 1468/1950), ἀποτελεῖ, κατὰ ρητὴν διευκρίνησιν, παρεχομένην ὑπ' αὐτοῦ τοῦ νομοθέτου (ἄρθρον 3 § 1 ν.δ. 3785/1957), νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου. Τὸ δὲ προσωπικὸν αὐτῆς συνδέεται δμοίως μετ' αὐτῆς, ἐπίσης κατὰ ρητὴν νομοθετικὴν διευκρίνησιν, διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἄρθρον 27 ἐδ. 28/28 Ἰανουαρίου 1951).

Βασικὴν σημασίαν διὰ τὴν ρύθμισιν τῶν ὅρων τῆς μετὰ τῆς Δ.Ε.Η. σχέσεως ἐργασίας τοῦ μεγίστου μέρους τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ ἐπέχουν ὁ ἀπὸ 15 Ἰουλίου/8 Αὐγούστου 1957 Κανονισμὸς Καταστάσεως Προσωπικοῦ (Κ.Κ.Π.), ὡς καὶ ὁ ἀπὸ 24 Ἰουνίου 1960 Κανονισμὸς Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας (Κ.Ε.Υ.) αὐτῆς, θεσπισθέντες ἀμφότεροι συμφώνως πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 23 ἀ.ν. 1672/1951 κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 34 ἐδ. 28/28 Ἰανουαρίου 1951 ὁριζόμενα (βλ. σχετικῶς καὶ Σ.Ε. 3084/1964, Ὁλομ., ΕΕΔ 24, 140). Καὶ ὡς πρὸς μὲν τὸν πρῶτον τῶν ἀνωτέρω Κανονισμῶν ἐκρίθη, ὅτι οὐδεμίαν πάσχει οὗτος ἀκυρότητα, παρ' ὅλον ὅτι ρυθμίζει, κατὰ τὸ μέγιστον μέρος του, θέματα ἀναγόμενα εἰς τὸ

ἀποκαλούμενον «διευθυντικὸν» δικαίωμα τῆς ἐργοδότιδος τοῦ ρηθέντος προσωπικοῦ, περὶ ὧν ὁρίζεται ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3789/1957, ὅτι θέλουν προνοεῖ οἱ ὑπὸ τούτου προβλεπόμενοι «Κανονισμοὶ ἐργασίας», καθ' ὅσον τὸ ἐν λόγῳ νομοθετικὸν διάταγμα τυγχάνει μεταγενέστερον, ἀλλ' οὔτε καὶ ἔπαυσεν ἰσχύων ὁ ὡς εἴρηται Κανονισμὸς μετὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3789/1957 ὡς πρὸς τὰς διατάξεις του, αἵτινες, ὡς ἐκ τῆς φύσεως τοῦ περιεχομένου των, θὰ ἔδει νὰ θεσπισθοῦν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος νομοθετικοῦ διατάγματος προβλεπομένην διαδικασίαν, «δοθέντος ὅτι τὸ ν.δ. τοῦτο δὲν προβλέπει αὐτοδικαίαν κατάργησιν τῶν (πρὸ αὐτοῦ) ὀφιστα μένων Κανονισμῶν τῶν ἐπιχειρήσεων» (Α.Π. 321/1962, ΕΕΔ, 21, 773, ΝοΒ 10, 1102). Ἔγκυρος, ἐξ ἄλλου, ἐθεωρήθη, περαιτέρω, ὑπὸ τῆς νομολογίας καὶ ὁ ἕτερος τῶν προμνησθέντων Κανονισμῶν τῆς Δ.Ε.Η. (Κ.Ε.Υ.), παρ' ὅλον ὅτι καὶ δι' αὐτὸν δὲν ἐτηρήθη, καίτοι θεσπισθέντα μετὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 3789/1957, ἡ ὑπὸ τούτου καθιερουμένη διαδικασία, καθ' ὅσον, κατὰ τὴν νομολογίαν ταύτην, οἱ ὑπὸ τοῦ ἐν λόγῳ ν.δ. προβλεπόμενοι Κανονισμοὶ «δύνανται νὰ περιέχωσι μόνον κανόνας ρυθμίζοντας τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις καὶ σκοποῦντας εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐσωτερικῆς τάξεως καὶ πειθαρχίας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει», οὐχὶ δὲ καὶ τοιούτους ἀφορῶντας εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῶν ὑπηρεσιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ τὴν ἐν αὐτῇ καθηκοντολογικὴν ἐξέλιξιν τοῦ προσωπικοῦ της, περὶ ὧν προβλέπει ὁ ὡς εἴρηται Κανονισμὸς (Σ.Ε. 3084/1964, ΕΕΔ 24, 140 πρβλ. καὶ Α.Π. 353/1965, ΕΕΔ 24, 1306), καίτοι θὰ ἠδύνατο νὰ διατυπωθοῦν περὶ τούτου καὶ ἐπιφυλάξεις (βλ. σχετικῶς Ἀγαλλοπούλου, Εἰσαγωγὴ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, 1958, σ. 85, *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 16, 1315/6).

2. Ἀμφοτέρων τῶν ὡς ἄνω Κανονισμῶν τῆς Δ.Ε.Η. αἱ διατάξεις πάντως δὲν ἀποτελοῦν κανόνας δικαίου ἐξ ἀντικειμένου, ἀλλ' ἔχουν συμβατικὴν ἁπλῶς δύναμιν (Α.Π. 495/1962, ΕΕΔ 21, 1435, Α.Π. 353/1965, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀποτελοῦσαι τοὺς ὅρους τῶν μεθ' ἑνὸς ἑκάστου ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου τῆς Δ.Ε.Η. κατ' ἰδίαν συναφθεισῶν ἢ ἐφεξῆς συναπτομένων ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἀπεδέχθησαν ἢ θέλουν ἀποδεχθῆ οὗτοι αὐτοὺς ἐν τῷ συνόλῳ των διὰ τῆς εἰς τοὺς ὡς εἴρηται Κανονισμοὺς προσχωρήσεως των. Ἡ προσχώρησις αὕτη, προκειμένου μὲν περὶ τοῦ Κ.Κ.Π. καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἤδη ὑπηρετοῦντας εἰς τὴν Δ.Ε.Η. κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως του μισθωτούς, προβλέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 34 § 1 αὐτοῦ, ὅτι ἔδει νὰ λάβῃ χώραν δι' (ἐγγράφου) δηλώσεως των, κατόπιν σχετικῆς προσκλήσεως. Ὡς πρὸς τοὺς μεταγενεστέρως καθισταμένους ὅμως μισθωτοὺς τῆς Δ.Ε.Η. (προκειμένου περὶ τοῦ Κ.Κ.Π.), καθὼς καὶ διὰ πάντας τοὺς μισθωτοὺς αὐτῆς (προκειμένου περὶ τοῦ Κ.Ε.Υ.), ἐφ' ὅσον δὲν ἔχει ἀποκλεισθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τούτων ἐπ' αὐτῶν δι' εἰδικοὺς λόγους ἢ ἐν λόγῳ προσχώρησις δύναται νὰ θεωρῆται πραγματοποιηθεῖσα καὶ σιωπηρῶς καὶ δή, καὶ ὅσον ἀφορᾷ μὲν εἰς τὰς διατάξεις τὰς περιεχούσας ἀπολύτως εὐνοϊκοὺς δι' αὐτοὺς ὅρους ἄνευ ἑτέρου τινός, ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὰς τυχὸν περιεχούσας ἔστω καὶ ἐν μέρει δυσμενεῖς δι' αὐτοὺς ὅρους διατάξεις, ἐφ' ὅσον εἷς ἕκαστος ἐκ τῶν ἐν λόγῳ μισθωτῶν, παρ' ὅλον ὅτι ἔλαβε γνῶσιν, κατὰ τὴν κατάρτισιν τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς Δ.Ε.Η. ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ Κανονισμοῦ, τοῦ περιεχομένου τούτου, δὲν ἐξεδήλωσεν οἱανδήποτε κατ' αὐτοῦ ἀντίθεσιν (πρβλ. Hueck-Nipperdey, Lehrbuch des Arbeitsrechts, τ. I, ἔκδ. 6η, 1959, § 25 Γ 1 α' καὶ 6', σελ. 137/8). Τὸ αὐτὸ δὲ θὰ πρέπει νὰ γίνῃ δεκτὸν καὶ διὰ τὰς περιπτώσεις μεταγενεστέρων τροποποιήσεων τῶν ὡς εἴρηται Κανονισμῶν, εἶναι καὶ αἱ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 530/1963 (Φ.Ε.Κ. Β' 593/31.12.1963, ΕΕΔ 23, 184) καὶ 243/18.5.1965 (Φ.Ε.Κ. Β' 471/30.7.1965) ἀποφάσεων τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η. ἐπενεχθεῖσαι εἰς τοὺς Κ.Κ.Π. καὶ Κ.Ε.Υ. τοιαῦται (περὶ ὧν κατωτέρω), αἵτινες ἐδημιούργησαν ἐπίσης συμβατικὴν δέσμευσιν διὰ τῆς ἔστω καὶ σιωπηρᾶς (διὰ τῆς μὴ ἐναντιώσεως των) ἀποδοχῆς αὐτῶν ἐκ μέρους τῶν εἰς αὐτοὺς ὑπαγομένων μισθωτῶν τῆς Δ.Ε.Η. (πρβλ. Hueck-Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. σ. 138).

3. Συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 33 καὶ 34 τοῦ Κ.Κ.Π. εἰς τὰς διατάξεις τούτου ὑποβάλλεται ἅπαν τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ ὑπηρετοῦν παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. προσωπικὸν (μηδὲ τοῦ ἐκ τῆς τέως Κ.Ε.Τ.Η.Θ. προερχομένου τοιούτου ἐξαιρουμένου), ὅπερ, κριθὲν παρὰ τῶν ἁρμοδίων Συμβουλίων ὡς τακτικόν, προσεχώρησε, κατὰ τὴν

προβλεπομένην διαδικασίαν, εἰς αὐτόν. Ἐπίσης ἐξυπακούεται, ὅτι εἰς τὸν ἐν λόγῳ Κανονισμὸν ὑπάγεται καὶ τὸ μετὰ τὴν δημοσίευσιν αὐτοῦ τυχὸν προσληφθὲν ἢ προσλαμβανόμενον τακτικὸν προσωπικὸν ἢ ἐκ τῆς τάξεως τοῦ ἐκτάκτου εἰς τακτικὸν μεταταττόμενον τοιοῦτο πρὸς κατάληψιν κενῆς ὀργανικῆς θέσεως προβλεπομένης ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Π., ὡς καὶ τὸ δυνάμει τοῦ ἄρθρου 54α τούτου (ἀπόφ. 530/1963 Δ.Σ.) ἐνταχθὲν εἰς τὸ τακτικὸν ἔκτακτον προσωπικόν, ἐφ' ὅσον, ἔστω καὶ σιωπηρῶς, προσεχώρησεν ἢ θέλει προσχωρήσει τοῦτο, κατὰ τὰ ἤδη λεχθέντα, εἰς αὐτόν (τὸν Κ.Κ.Π.). Ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δὲ ὡς ἄνω προσωπικοῦ, ἐξ ἄλλου, καὶ ὑπὸ τοὺς ἰδίους ὅρους, ἐκτείνεται περαιτέρω ἡ ἐφαρμογὴ καὶ τοῦ ἀπὸ 24.6.1960 Κ.Ε.Γ., ὡς συνάγεται ἐμμέσως ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 30 καὶ 31 αὐτοῦ.

Ἀντιθέτως, τόσον ὁ Κ.Κ.Π., ὅσον καὶ ὁ Κ.Ε.Γ., δὲν ἐφαρμόζονται: α) Ἐπὶ τοῦ κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ Κ.Κ.Π. κριθέντος μὲν ὡς τακτικοῦ, ἀλλ' ἀρνηθέντος ὅπως προσχωρήσῃ εἰς τὸν Κανονισμὸν τοῦτον προσωπικόν· β) ἐπὶ τοῦ ὡς ἐκτάκτου κριθέντος, κατὰ τὴν ἄνω διαδικασίαν, καὶ μὴ ἐνταχθέντος μεταγενεστέρως εἰς τὸ τακτικὸν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 54α τοῦ Κ.Κ.Γ. προσωπικοῦ ἢ τοῦ μετέπειτα προσληφθέντος ὡς ἐκτάκτου δυνάμει τοῦ ἄρθρου 31 τοῦ Κ.Ε.Γ., ἤ, τέλος, τοῦ ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Π. διατηρουμένου ἄνευ ἐντάξεώς του εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῆς πάσης φύσεως προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ ταύτης ἐξαγοραζομένων ἠλεκτρικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων (ἄρθρον 32 § 3 Κ.Κ.Π.)· γ) ἐπὶ τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Λιγνιτωρυχείου Ἀλιβερίου, ὡς συνάγεται εὐθέως μὲν ἐκ τῶν ρητῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 4 (ὡς ἐτροπ.) καὶ 32 § 2 τοῦ Κ.Κ.Π., ὡς καὶ τῶν ἄρθρων 286 καὶ 54α τοῦ Κ.Ε.Γ., ἐμμέσως δὲ καὶ τῶν ἄρθρων 11 καὶ 52 τοῦ τελευταίου τούτου, ἅτινα ὅλως κατ' ἐξαίρεσιν προβλέπουν τὴν ἐφαρμογὴν τινῶν ἐκ τῶν διατάξεων αὐτοῦ ἐπὶ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀναφερομένων κατηγοριῶν τοῦ ἐν λόγῳ προσωπικοῦ· τέλος δ) τόσον ὁ Κ.Κ.Π., ὅσον καὶ ὁ Κ.Ε.Γ., οὐδεμίαν ἐφαρμογὴν ἔχουν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς (Π.Α.Π.), τοῦ προερχομένου ἐν τῆς μετὰ τὴν δημοσίευσιν ἀμφοτέρων τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν ἐξαγορασθείσης ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Π. τέως Η.Ε.Α.Π., ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ὅτι τοῦτο ρητῶς ἐξαιρεῖται ἀπὸ τῆς κατατάξεως εἰς τινα τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κ.Κ.Π. (ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 530/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Π.) προβλεπομένων κατηγοριῶν προσωπικοῦ, ἄρα καὶ ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς εἰς τι τῶν ὑπὸ τοῦ διὰ τῆς αὐτῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. προστεθέντος ἄρθρου 46 τοῦ Κ.Κ.Π. προβλεπομένων μισθολογικῶν κλιμακίων, περαιτέρω δὲ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἐξαιρεῖται καὶ ἀπὸ τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 286 τοῦ Κ.Ε.Γ. (προστεθέντος διὰ τῆς ἰδίας ὑπ' ἀριθ. 530/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ.) προβλεπομένων ὀργανικῶν θέσεων, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 54α τοῦ ἰδίου Κανονισμοῦ προβλεπομένης δυνατότητος ἐντάξεως τοῦ ἐξ αὐτοῦ ἐκτάκτου εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Π., τοῦ ὡς ἄνω ἐκ τῆς τέως Η.Ε.Α.Π. προερχομένου προσωπικοῦ τῆς Π.Α.Π. σταδιοδρομοῦντος συμφώνως τῇ παραγράφῳ 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 184/2.12.1960 Π.Υ.Σ. καὶ μετὰ τὴν ἔνταξίν του εἰς τὴν Δ.Ε.Π. κατὰ τὸ πρότερον ἰσχῦον καθεστὼς αὐτοῦ (βλ. καὶ Α.Π. 447/1965, ΕΕΔ 24, 1373).

4. Ὁ συμβατικός, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, χαρακτὴρ τῶν διατάξεων τόσον τοῦ Κ.Κ.Π., ὅσον καὶ τοῦ Κ.Ε.Γ., συνεπάγεται, ὡς εἶναι φυσικόν, τὴν ἐξ αὐτῶν δέσμευσιν, ἔναντι τῶν εἰς τοὺς ἐν λόγῳ Κανονισμοὺς ὑπαγομένων μισθωτῶν της, καὶ αὐτῆς τῆς μονομερῶς συντασσούσης τούτους Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ. Οὐδόλως εἶναι ἀπαραίτητον διὰ τὴν τοιαύτην δέσμευσίν της νὰ εἶχε πράγματι ἡ Δ.Ε.Π., κατὰ τὴν θέσπισιν τῶν ὡς εἴρηται Κανονισμῶν, τὴν βούλησιν ὅπως α ὐ τ ο δ ε σ μ ε υ θ ῇ ἐξ αὐτῶν. Ἀρκεῖ ὅτι τοιαύτη βούλησις αὐτῆς ἦτο δυνατὸν νὰ συναχθῇ κατὰ τὴν καλὴν πίστιν, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν κρατούντων συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὑπὸ τῶν κατ' ἰδίαν μισθωτῶν, ἐκ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς τῆς ἐργοδότιδός των, συμφώνως πρὸς τὸν κανόνα τοῦ ἄρθρου 200 Α.Κ. (πρβλ. Hueck - Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. § 25 Γ 1, σ. 136). Ἡ δὲ αὐτοδέσμευσις αὕτη ἰσχύει οὐ μόνον ἔναντι τῶν ἤδη κατὰ τὴν θέσπισιν τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν ὑπηρετούντων παρ' αὐτῇ μισθωτῶν, ἀλλὰ καὶ ἔναντι τῶν μετέπειτα τυχὸν προσληφθέντων καὶ εἰς τοὺς ὅρους τῶν Κανονισμῶν τούτων προσχωρησάντων τοιούτων. Οὕτω πάντες οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τοὺς ρηθέντας Κανονισμοὺς ἀντλοῦν ἐξ αὐτῶν τὸ δικαίωμα, ὅπως ἀξιοῦν παρὰ τῆς ἐργοδότιδός των τὴν σταθερὰν καὶ ἄνευ οἱασδήποτε νομίμου παρεκκλίσεως τήρησιν τῶν διατάξε-

ών των καὶ δὴ τόσον θ ε τ ι κ ῶ ς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ὁμοιομόρφου καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεων ἐφαρμογῆς τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων ἐπ' αὐτῶν, ὅσον καὶ ἀ ρ ν η τ ι κ ῶ ς, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀποφυγῆς τῆς μειονωμένης παραχωρήσεως, σχετικῶς μὲ τὰ ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν ρυθμιζόμενα θέματα, ἰδιαιτέρων αὐγαιῶν μὴ προβλεπομένων ὑπ' αὐτῶν εἰς τινας μόνον ἐκ τοῦ προσωπικοῦ - εἴτε ὑπάγονται, εἴτε, κατὰ μείζονα λόγον, δὲν ὑπάγονται εἰς τούτους - ἢ τῆς αὐθαιρέτου ἐπεκτάσεως τῶν ἐκ τῶν ὡς εἴρηται Κανονισμῶν ὠφελημάτων εἰς πρόσωπα μὴ ὑπαγόμενα εἰς αὐτούς, κατὰ τρόπον θίγοντα τὰ δυνάμει τῶν ἰδίων Κανονισμῶν κατοχυρούμενα δικαιώματα τῶν εἰς τούτους ὑπαγομένων. Τῆς ἀρνητικῆς ὡς ἄνω ζύμης τῆς ἐκ τῶν ρηθέντων Κανονισμῶν αὐτοδεσμεύσεώς της συνιστᾷ ἀκριβῶς παραβίασιν ἡ ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς παρούσης ἀναφερομένη ἐνέργεια τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η., καὶ δὴ πολλαπλῶς, κατὰ τὰ κατωτέρω λεπτομερέστερον ἐκτιθέμενα.

Π. 1. Συμφώνως πρὸς τὰ ἄρθρα 4 καὶ 4α τοῦ Κ.Κ.Π. τῆς Δ.Ε.Η. (κατὰ τὴν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 530/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τελικὴν διατύπωσίν των) τὸ εἰς τὸν τεχνικὸν κλάδον ἀνήκον τακτικὸν προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Η. (ἀπὸ τοῦ ὁποίου ἐξαιρεῖται, ὡς ἐλέχθη, ρητῶς τὸ ἐκ τῆς τέως Π.Ε.Α.Π. προσωπικὸν τῆς Π.Α.Π.) κατατάσσεται εἰς τρεῖς ὁμάδας (Α, Β καὶ Γ), ἐξ ὧν ἡ πρώτη (Α), ὑποδιαιρουμένη εἰς τρεῖς ἐπὶ μέρους κατηγορίας (Α1, Α2 καὶ Α3), περιλαμβάνει τοὺς διπλωματούχους μηχανικοὺς τοῦ Ε.Μ.Π., πάσης εἰδικότητος ἢ ἰσοτίμου Σχολῆς ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς, μέλη τοῦ Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος. Εἰς ἑκάστην δὲ τῶν κατηγοριῶν τούτων ἀντιστοιχοῦν, κατὰ τὸ ἄρθρον 46 τοῦ ἰδίου Κ.Κ.Π., ἓν ἢ πλείονα μισθολογικὰ κλιμάκια καὶ δὴ εἰς μὲν τὴν κατηγορίαν Α1 τὸ κλιμάκιον 1, εἰς τὴν κατηγορίαν Α2 τὸ κλιμάκιον 2, εἰς δὲ τὴν κατηγορίαν Α3 τὰ κλιμάκια ἀπὸ 6 ἕως 3.

Ἐξ ἄλλου, δυνάμει τῶν ἄρθρων 9 κεφ. Γ' καὶ 14 κεφ. Γ' τοῦ Κ.Ε.Γ., προβλέπεται ἡ λειτουργία παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. Διευθύνσεως Μελετῶν Παραγωγῆς καὶ Μεταφορᾶς, συγκροτουμένης, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐκ τῆς Ὑπηρεσίας Ἠλεκτρομηχανολογικῶν Μελετῶν, εἰς ἣν ὑπάγεται καὶ τὸ εἰς ὃ ἀναφέρεται τὸ ἀνακῦφαν ζήτημα Τμῆμα Μηχανολογικῶν Μελετῶν (μετονομασθέν, κατὰ τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 243/18.5.1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. ἐπενεχθεῖσαν εἰς τὸ ἄρθρον 14 τροποποίησιν, εἰς Ὑπηρεσίαν), ἡ ὀργανικὴ σύνθεσις τοῦ ὁποίου προβλέπει θέσιν Προϊσταμένου Μηχανικοῦ τῆς μισθολογικῆς κλάσεως 3, ἤτοι τῆς κατηγορίας Α3.

Κατὰ τὰ ἄρθρα 28δ καὶ 28γ τοῦ Κ.Ε.Γ., τέλος (προστεθέντα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 530/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς Δ.Ε.Η.) ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀργανικῶν θέσεων τῶν ὑπαλλήλων τοῦ τεχνικοῦ κλάδου τῆς κατηγορίας Α3 (ἀφ' ὧν ἐξαιρεῖται καὶ πάλιν ρητῶς τὸ ἐκ τῆς πρώην Η.Ε.Α.Π. προσωπικὸν τῆς Π.Α.Π.) ὁρίζεται εἰς 423, τῆς κατανομῆς αὐτοῦ εἰς τὰς ὀργανικὰς μονάδας τῆς Δ.Ε.Η. ἐνεργουμένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀναλόγως τῶν ἑκάστοτε ὑφισταμένων ὑπηρεσιακῶν ἀναγκῶν.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἡ Δ.Ε.Η. αὐτοδεσμεύεται δι' αὐτῶν, ὅπως τὴν ὀργανικὴν θέσιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν πληροῖ δι' ὑπαλλήλου της, ὑπαγομένου εἰς τοὺς Κ.Κ.Π. καὶ Κ.Ε.Γ. τῆς κατηγορίας Α3, κατὰ ρητὸν ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀποκλεισμὸν τῶν μὴ ἐντεταγμένων εἰς τινα τῶν ρηθεισῶν κατηγοριῶν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς (ἄρα καὶ τὴν κατηγορίαν Α3) ὑπαλλήλων της, οἵτινες, προερχόμενοι ἐκ τῆς πρώην Η.Ε.Α.Π., ὑπηρετοῦν εἰς τὴν Π.Α.Π. Διὰ τῆς τοιαύτης δὲ αὐτοδεσμεύσεως δημιουργεῖται ἀντίστοιχον δικαίωμα τῶν ὑπαλλήλων τῆς κατηγορίας Α3, ἀφ' ἑνός μέν, ὅπως τὴν θέσιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς ἐν λόγῳ Ὑπηρεσίας καταλάβῃ κατ' ἀρχὴν εἷς ἐξ αὐτῶν (καὶ οὐχὶ τρίτος), κρινόμενος κατὰ τὴν κεκανονισμένην διαδικασίαν, περὶ ἧς κατωτέρω, εἴτε διὰ μεταθέσεως, εἴτε, ἔστω, δι' ἀνακατατάξεως ἐκ μισθολογικοῦ κλιμακίου κατωτέρου τοῦ κλιμακίου 3, ἀφ' ἑτέρου δὲ ὅπως διὰ τῆς κατὰ τὸν τρόπον τοῦτον καταλήψεως τῆς ὡς ἄνω θέσεως δημιουργηθοῦν καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς ἐξ αὐτῶν αἱ δυνατότητες βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως. Τὸ διὰ ρητῶν διατάξεων τῶν Κ.Κ.Π. καὶ Κ.Ε.Γ. κατοχυρούμενον τοῦτο δικαίωμα τῶν ρηθέντων ὑπαλλήλων προσέβαλεν ἡ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τοποθέτησις εἰς τὴν μνημονευθεῖσαν θέσιν προσώπου, μὴ ἀνήκοντος εἰς τὸ τακτικὸν προσωπικὸν τῆς Δ.Ε.Η., τὸ ὑπαγόμενον εἰς τοὺς Κανονισμοὺς Καταστάσεως Προσωπικοῦ καὶ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας αὐτῆς.

2. Άλλ' ἡ ὑπὸ κρίσιν ἐνέργεια τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. συνιστᾷ περαιτέρω προσβολὴν καὶ τῶν ἐκ τῶν ἄρθρων 44 καὶ 47 ἐπ. τοῦ Κ.Ε.Γ. ἀπορρεόντων δικαιωμάτων τῶν ὑπαλλήλων αὐτῆς ἐν γένει, δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ διαδικασία ἐξελίξεώς των. Οὕτω, ὑπὸ μὲν τοῦ ἄρθρ. 47 § 1 τοῦ Κ.Ε.Γ. ὁρίζεται, ὅτι περὶ τῆς μεταθέσεως τακτικοῦ ὑπαλλήλου τῶν μισθολογικῶν κλάσεων 1-4 πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς ἢ διαφόρου ὑπηρεσίας εἰς τὸν αὐτὸν ἢ ἕτερον τόπον ἀποφασίζει ὁ Γενικὸς Διευθυντής, μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου. Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τῶν ἄρθρων 48 καὶ 49 τοῦ Κ.Ε.Γ. ὁρίζεται, ὅτι, ὁσάκις δὲν ἐνδείκνυται ὑπηρεσιακῶς ἡ διὰ μεταθέσεως πλήρωσις κενουμένης θέσεως τακτικοῦ ὑπαλλήλου, ἡ θέσις πληροῦται εἴτε α) δι' ἀνακατατάξεως εἰς ἀνώτερον μισθολογικὸν κλιμάκιον, περὶ ἧς ἀποφασίζει ὁ Γενικὸς Διευθυντὴς ἐπίσης μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐπιλεγομένου, κατὰ προτίμησιν, μεταξὺ τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἀμέσως κατωτέρων μισθολογικῶν κλιμακίων, τοῦ ἀπὸ ἀπόψεως προσόντων, ἤθους, ὑπηρεσιακῆς ἀποδόσεως, εἰδικεύσεως εἰς ὡρισμένην ὑπηρεσίαν καὶ χρόνου ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. περισσότερον ἐνδεδειγμένου διὰ τὴν κατάληψιν τῆς κενουμένης θέσεως (§§ 1 καὶ 2 ἄρθρου 48)· εἴτε β) διὰ μετατάξεως ἐξ ἑτέρου κλάδου ὑπὸ τοὺς ὅρους τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 48· εἴτε γ) διὰ μετατάξεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ εἰς τακτικόν, περὶ ἧς ἀποφασίζει ὁ Γενικὸς Διευθυντής, ὁμοίως μετὰ γνώμην τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου, ἐπιλεγομένου καὶ πάλιν τοῦ πλέον ἐνδεδειγμένου, κατὰ τὰ ἀνωτέρω (ἄρθρον 49 §§ 1 καὶ 2)· εἴτε δ) διὰ προσλήψεως, ἐνεργουμένης ὑπὸ τοὺς ὅρους τῶν ἄρθρων 30 ἐπ. τοῦ Κ.Ε.Γ., προκειμένης δὲ θέσεως τακτικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ μισθολογικοῦ κλιμακίου 4 καὶ ἄνω καὶ μετὰ κρίσιν τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἄρθρου 39. Τέλος, συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 51, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 44 τοῦ Κ.Ε.Γ., τὸ ἐνεργοῦν τὴν ἐπιλογήν, εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις α'-γ', Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον ἀποφαίνεται πάντοτε ἐπὶ τῇ βάσει πινάκων, ἀναγραφόντων προσόντα καὶ λοιπὰ στοιχεῖα τοῦ προσωπικοῦ, ὡς καὶ τῶν ἀτομικῶν φακέλων τῶν κρινομένων, περιεχόντων τὰ δι' ἕκαστον τῶν τακτικῶν καὶ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων (οὐχὶ ὅμως καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῆς πρώην Η.Ε.Α.Π. προερχομένους ὑπαλλήλους τῆς Π.Α.Π.) συνταττόμενα κατ' ἔτος φύλλα ποιότητος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, δι' αὐτῶν κατοχυροῦται τὸ δικαίωμα τῶν ὑπαλλήλων τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς δικαίαν καὶ ἴσην μεταχείρισιν κατὰ τὰς μεταθέσεις, ἀνακατατάξεις καὶ μετατάξεις των, δι' ὧν πραγματοποιεῖται ἡ ἐπαθμιολογικὴ καὶ μισθολογικὴ ἐξέλιξίς των, διὰ τῆς καθιερώσεως ὡρισμένης διαδικασίας κρίσεώς των, ἐπὶ τῇ βάσει ἀποκλειστικῶς τῶν προσόντων των, προκυπτόντων ἐκ τακτικῶν συνταττομένων φύλλων ποιότητος αὐτῶν, προκειμένης δὲ καταλήψεως ἀνωτέρας θέσεως, οἷα ἡ ὑπὸ κρίσιν τοιαύτη, καὶ κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου. Ἐνδεχομένη πλήρωσις, ἑπομένως, τῆς κενωθείσης θέσεως τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν ἄνευ τηρήσεως τῆς προδιαγραφείσης διαδικασίας καὶ μάλιστα δι' ὑπαλλήλου μὴ ὑπαγομένου εἰς τοὺς Κ.Κ.Π. καὶ Κ.Ε.Γ., ὡς ἐν προκειμένῳ, δι' ὃν δὲν τηροῦνται κἂν τὰ κεκανονισμένα φύλλα ποιότητος, ἀποτελεῖ ἀνεπίτρεπτον ε ὔ ν ο ι α ν, προσβάλλουσαν καταφώρως τὸ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται Κανονισμῶν καὶ δὴ τοῦ δευτέρου ἐξ αὐτῶν κατοχυρούμενον δικαίωμα τῶν λοιπῶν ὑπαλλήλων πρὸς ἴ σ η ν κ α ὶ ἐ ν ι α ί α ν μ ε τ α χ ε ί ρ ι σ ι ν, ὅπερ δικαίωμα, ἀπορρέον καὶ γενικώτερον ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. καὶ ἐφαρμοζόμενον, κατὰ τὰ προσφάτως νομολογηθέντα, καὶ ἐπ' αὐτῆς τῆς βαθμολογικῆς ἐξελίξεως τινος (Α.Π. 242/1965, ΕΕΔ 24, 1176, πρβλ. καὶ Α.Π. 749/1964, ΕΕΔ 24, 348), εὑρίσκει εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τούτους τὴν συγκεκριμένην ἔκφρασίν του καὶ τὴν ἐν ταῖς λεπτομερείαις ρύθμισιν αὐτοῦ (πρβλ. σχετικῶς καὶ *Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 17, 3).

3. Τὸ ζήτημα θὰ πρέπει νὰ διερευνηθῇ, πρὸς ὁλοκλήρωσιν τῆς ἀντιμετωπίσεώς του, καὶ ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τῶν λοιπῶν ἐπιχειρημάτων, ἅτινα ἐκτίθενται ὑπὲρ τῆς ἀντιθέτου ἀπόψεως ἐν τῷ τεθέντι ὑπ' ὄψιν μου ὑπ' ἀριθ. 11520/10.9.1965 ὑπηρεσιακῷ σημειώματι τοῦ κ. Νομικοῦ Συμβούλου τῆς Δ.Ε.Η. Οὕτω:

α) Κατὰ τὸ ὡς εἴρηται ὑπηρεσιακὸν σημείωμα ὁ κατὰ τοιοῦτον τρόπον μετατιθέμενος ἐκ τῆς Π.Α.Π. εἰς τὴν θέσιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν ὑπάλληλος οὐδόλως θέλει λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου «κατὰ τὴν γνωμοδότησιν περὶ ἀ-

νακαταστάξεως ἢ ἀλλαγῆς κατηγορίας τῶν εἰς τοὺς Κ.Κ.Π. καὶ Κ.Ε.Υ. ὑπαγομένων μισθωτῶν», οἵτινες μόνοι θέλουν ὑποβάλλωνται εἰς κρίσιν «διὰ τὴν κατάληψιν ὁλοκλήρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Υ. (καὶ τοῦ Κ.Κ.Π.) προβλεπομένων κλιμακίων (καὶ ὀργανικῶν θέσεων) ἑκάστης κατηγορίας». Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ὅμως στερεῖται οἱασδήποτε ἀξίας. Πρῶτον, διότι καὶ ἂν ἀκόμη ἠλήθευεν, ὅτι οὐδόλως πρόκειται νὰ μειωθῇ, διὰ τῆς τοιαύτης τοποθετήσεως, ὁ διὰ τοὺς ταμιακοὺς ὑπαλλήλους τῆς κατηγορίας Α3 προβλεπόμενος ἀριθμὸς ὀργανικῶν θέσεων, δὲν παύουν οὗτοι νὰ πλήττωνται, κατὰ τὸ ὅτι στεροῦνται τῆς εὐκαιρίας νὰ ἴδωσιν ἑαυτοὺς προαγομένους εἰς τὴν ἀνωτέραν ταύτην ὀργανικὴν θέσιν. Ἀποτελεῖ δὲ ἀναφαίρετον δικαίωμα τῶν ὑπαλλήλων ἐπιχειρήσεώς τινος, ὅπως ἐπιδιώκουν οὐ μόνον τὴν μισθολογικήν, ἀλλὰ καὶ αὐτὴν τὴν βαθμολογικὴν προαγωγὴν των ἐπὶ τῷ τέλει τῆς καταλήψεως ὑπ' αὐτῶν τῶν ἡγετικῶν θέσεων ἐν τῇ ἐπιχειρήσει, παρ' ἣ ὑπηρετοῦν. Ἀλλ' ἀνεξαρτήτως τούτου τὸ ἐν λόγῳ ἐπιχείρημα στερεῖται ἀξίας καὶ διότι ἐρείδεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἐπὶ ἀναληθοῦς βάσεως. Καθ' ὅσον ὁ ἀπὸ τῆς Π.Α.Π. μετατιθέμενος ὑπάλληλος θέλει παύσει πλήρων, διὰ τῆς τοιαύτης μεταθέσεώς του, τὴν ἑτέραν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 4 (ὡς ἐτροποποιήθη) τοῦ Κ.Κ.Π. καὶ τῶν ἄρθρων 286 καὶ 54α τοῦ Κ.Ε.Υ. ἀπαιτουμένων διὰ τὴν μὴ ὑπαγωγήν του εἰς τοὺς ἐν λόγῳ Κανονισμοὺς προϋποθέσεων καὶ θέλει, ἑπομένως, ἀναγκαστικῶς ὑπαχθῆ εἰς τοὺς Κανονισμοὺς τούτους, καταλαμβάνων ὑποχρεωτικῶς μίαν τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 286 τοῦ Κ.Ε.Υ. προβλεπομένων διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς κατηγορίας Α3 ὀργανικῶν θέσεων.

β) Περαιτέρω, τὸ προμνησθὲν ὑπηρεσιακὸν σημείωμα δέχεται πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ἐν αὐτῷ ἐκτιθεμένης ἀπόψεως, ὅτι καὶ τὸ ἀντίστροφον ἐκείνου, ὅπερ συνέβη, εἶναι δυνατόν, δηλαδὴ ἡ μετάθεσις μισθωτοῦ τῆς Δ.Ε.Π. εἰς τὴν Π.Α.Π., «ἀρκεῖ νὰ ἔχῃ προβλεφθῇ διὰ τὴν σχετικὴν ὑπηρεσιακὴν μονάδα τῆς Π.Α.Π. ἀριθμὸς ἀντισταίχου θέσεως ἐκ τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 28 τοῦ Κ.Ε.Υ.... θέσεων, συμφώνως πρὸς τὴν τελευταίαν παράγραφον τοῦ ἄρθρου τούτου». Τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο ὅμως στρέφεται ἐν τελευταίᾳ ἀναλύσει, ὡς διατυποῦται, ἐναντίον τῆς ἀπόψεως, ὑπὲρ τῆς ὁποίας γίνεται ἐπίκλησίς του. Διότι εὐλόγως δύναται νὰ ἀνακύψῃ ἡ ἀπορία πῶς, ἐνῷ διὰ τὴν μετάθεσιν μισθωτοῦ τῆς Δ.Ε.Π. εἰς θέσιν Π.Α.Π. τίθεται ὡς προϋπόθεσις ἡ προηγουμένη πρόβλεψις τῆς ἐν λόγῳ θέσεως ὑπὸ τοῦ Κ.Ε.Υ., ἀντιθέτως οὐδεμία τοιαύτη ἢ ἀνάλογος προϋπόθεσις θεωρεῖται ἀναγκαία διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου τῆς Π.Α.Π. προερχομένου ἐκ τῆς τέως Π.Ε.Δ.Π. κατάληψιν θέσεως εἰς ὀργανικὴν μονάδα τῆς Δ.Ε.Π., ὅστις ὑπάλληλος θὰ δύναται, κατὰ τὸ ρηθὲν ὑπηρεσιακὸν σημείωμα, νὰ μετατίθεται εἰς τὴν ἐν λόγῳ μονάδα ὡς ὑπεράριθμος κατὰ τὴν ἑκάστοτε ἀπόλυτον καὶ ἀνεξέλεγκτον κρίσιν τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Π.

γ) Τὸ ἐξεταζόμενον ὑπηρεσιακὸν σημείωμα τέλος ἐπικαλεῖται ὑπὲρ τῶν ἀπόψεών του καὶ τὸ ἐπιχείρημα ὅτι «εἶναι ἀπαράδεκτον ἐν μιᾷ ἐπιχειρήσει νὰ ὑπάρχουν στεγανὰ τοπικὰ ἢ ἄλλα διαμερίσματα, κατὰ τρόπον ἀποκλείοντα τὴν μετάθεσιν ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἄλλο ὑπαλλήλων τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὰς ἀνάγκας καὶ κατὰ τὴν κρίσιν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων αὐτῆς, ἐκτὸς ἂν ρηταὶ περὶ τούτου ὑπῆρχον ἀπαγορευτικαὶ διατάξεις νόμου ἢ κανονισμοῦ», ἃς ὅμως ὁ συντάκτης τοῦ σημειώματος οὐδαμοῦ ἀνευρίσκει. Ἀλλὰ καὶ τὸ ἐπιχείρημα τοῦτο στερεῖται βάσεως. Διότι, παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητον ἀξίαν τῆς ἐν αὐτῷ περιεχομένης δεοντολογικῆς διακηρύξεως ὅτι εἶναι ἀπαράδεκτος ἐν τινι ἐπιχειρήσει ἡ ὕπαρξις στεγανῶν διαμερισμάτων, τὸ ὁ ἐ θ α ι ν εἶναι, ὅτι τὰ στεγανὰ ταῦτα διαμερίσματα ἔχουν ὁπωσδήποτε δημιουργηθῆ ἐκ διαφόρων αἰτίων μεταξὺ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Π., ὡς προκύπτει ἐκ τῶν προρρηθέντων ἄρθρων 4 τοῦ Κ.Κ.Π. (ὡς ἐτροποποιήθη) καὶ 286 καὶ 54α τοῦ Κ.Ε.Υ. Ὅσον ἀφορᾷ δὲ εἰς τὰς ἀπαγορευτικὰς διατάξεις, εἰς ἃς

προσκρούει ἡ ὑπὸ κρίσιν τοποθέτησις, παραπέμποντες εἰς ὅσα ἐν ἐκτάσει ἐξεθέσαμεν ἤδη ἀνωτέρω ὑπὸ στοιχεῖα 1 καὶ 2.

4. Τὸ συμπέρασμα, ἑπομένως, εἶναι ὅτι διὰ τῆς ἐν τῷ ἱστορικῷ τῆς παρούσης ἀναφερομένης ἐνεργείας τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ τῆς Δ.Ε.Η. προσεβλήθησαν συγκεκριμένα δικαιώματα τῶν ὑπαλλήλων της τῶν ὑπαγομένων εἰς τοὺς Κ.Κ.Π. καὶ Κ.Ε.Γ., καὶ δή, κατὰ μείζονα λόγον, τῶν ἐξ αὐτῶν διπλωματούχων μηχανικῶν τῆς κατηγορίας Α3, κατοχυρούμενα διὰ τῶν ἐν λόγῳ Κανονισμῶν. Ἐν ὄψει δὲ τοῦ συμβατικοῦ χαρακτῆρος, κατὰ τὰ ἤδη λεχθέντα, τῶν διατάξεων τῶν Κανονισμῶν τούτων, ἡ ὡς εἴρηται ἐνέργεια τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ συνιστᾷ ἀντισυμβατικὴν συμπεριφοράν, συνεπαγομένην τὰς συνεπείας πάσης ἀθετήσεως συμβατικῆς ὑποχρεώσεως. Οὕτω, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν καὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς συνδεούσης τοὺς θιγομένους ὑπαλλήλους τῆς Δ.Ε.Η. μετὰ τῆς ἐργοδότιδός των ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡς ταυτὸς ὁρισμένου χρόνου (ἐπιχ. ἐξ ἄρθρου 21 Κ.Κ.Π.), οἱ ἐν λόγῳ ὑπάλληλοι, ἐφ' ὅσον θὰ ἐδικαιοῦντο νὰ κριθοῦν, κατὰ τὰ εἰρημένα, εἴτε πρὸς κατάληψιν τῆς συγκεκριμένης θέσεως τοῦ Προϊσταμένου τῆς Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν, εἴτε πρὸς οἱανδήποτε ἄλλην μετάθεσιν, ἀνακατάταξιν ἢ μετάταξιν, ἣν ἤθελε προκαλέσει ἡ δι' ἑνὸς ἐξ αὐτῶν πλήρωσις τῆς ὡς ἄνω θέσεως, ἔχουν ἀτομικῶς ἕκαστος ἀξίωσιν κατὰ τῆς Δ.Ε.Η. πρὸς αὐτουσίαν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐναντι αὐτῶν συμβατικῶν ὑποχρεώσεών της, ἤτοι πρὸς πιστὴν ἐφαρμογήν, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, τῶν παραβιασθεισῶν διατάξεων τῶν ρηθέντων Κανονισμῶν, ἤτις ἀξίωσις, ἐν ὄψει τῆς λαβούσης ἤδη χώραν παραβιάσεως, συναδεύεται καὶ δι' ἀξιώσεως ἀνακλήσεως τῆς γενομένης τοποθετήσεως. Διὰ τὴν περίπτωσιν δὲ καθ' ἣν ἡ διοίκησις τῆς Δ.Ε.Η. ἤθελεν ἀρνηθῆ, ὅπως συμμορφωθῇ εἰς τὰς ὑποχρεώσεις της, παρὰ τὴν τάξιν εἰς αὐτὴν εὐλόγου προθεσμίας, θὰ δικαιοῦνται οἱ θιγόμενοι ἐκ τῆς ἀντισυμβατικῆς ταύτης συμπεριφορᾶς της ὡς ἄνω ὑπάλληλοι νὰ ἐγείρουν κατ' αὐτῆς ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως (Α.Κ. 383), ἤτις, συμφώνως πρὸς τὴν ρητὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 297 ἐδ. 6' Α.Κ., θὰ δύναται νὰ συνίσταται εἰς τὴν αὐτουσίαν ἀποκατάστασιν τῆς προτέρας καταστάσεως, ἤτοι εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου ἀκόρωσιν τῆς περὶ τοποθετήσεως του εἰς τὴν κενὴν θέσιν τοῦ Προϊσταμένου τῆς ρηθείσης Ὑπηρεσίας πράξεως τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ (Reszisionsklage). Κατὰ τὴν κρατήσασαν τέλος ἐν τῇ παρ' ἡμῖν θεωρίᾳ καὶ νομολογίᾳ ἄποψιν, ἡ τυχὸν ἐπιμονὴ τῆς ἐργοδότιδος εἰς τὴν ἀντισυμβατικὴν ὡς ἄνω ἐνέργειάν της, παρὰ τὰς διαμαρτυρίας τῶν ἐξ αὐτῆς θιγομένων καὶ τὴν ὑπ' αὐτῶν πραγματικὴν προσφορὰν τῆς ἐργασίας των ὑπὸ τοὺς ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται Κανονισμῶν καθιερουμένους ὅρους, θέλει καθιστᾷ αὐτὴν (τὴν ἐργοδότιδα) ὑπερήμερον περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐν λόγῳ ἐργασίας μὲ τὰς ἐκ ταύτης συνεπείας (Α.Κ. 656, πρβλ. *Καποδίστριαν*, ἐν Ἑρμ.Α.Κ. ἄρθρον 648, ἀριθ. 59 ἐν τέλει, ἄρθρον 656, ἀριθ. 31).

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΞΟΥΣΙΑ ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΔΙΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις βελτιώσεως όρων συλλογικής συμβάσεως έργασίας

Δυνατή, κατ' άρθρον 20 § 2 Νόμου 3239/1955, ή υπό των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας τροποποίησις ή μή έγκρισις έν όλω ή έν μέρει συλλογικής συμβάσεως έργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, εφ' όσον αύται αντιτίθενται εις την γενικήν ή ειδικήν οικονομικήν ή κοινωνικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως.— Έννοια εξουσιοδοτήσεως.— Παροχή εύχερείας τροποποιήσεως των σχετικών όρων, τόσον υπό την έννοιαν του περιορισμού των θεσπιζομένων παροχών, όσον και διά την επαύξησιν τούτων.

Τό ιστορικόν της υποθέσεως, έφ' ής ή κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Συμβουλίου της Επικρατείας, έχει ώς εξής:

Διά της υπ' αριθ. 30 του 1965 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διαιτητικού Δικαστηρίου Αθηνών μετερρυθμίσθη ή υπ' αριθ. 4 του 1965 απόφασις του Πρωτοβαθμίου τοιούτου και καθωρίσθη αύξησις των αποδοχών του περί ού αύται προσωπικού, του υπηρετούντος παρά τη Δημοσία Επιχειρήσει Ηλεκτρισμού και εν τη περιοχή Αθηνών-Πειραιώς, προερχομένου εκ της τέως Ηλεκτρικής Εταιρείας Αθηνών - Πειραιώς, ανερχομένη εις ποσοστόν 7 ο/ο επί των καταβαλλομένων βασικών αποδοχών και διά τά μέχρι 4.000 τμήμα αύτών αναδρομικώς από της Νοεμβρίου 1964.

Ακολούθως διά της υπ' αριθ. 74217/5458 της 31.7.1965 αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας (ΕΕΔ 24, 1012), εκδοθείσης κατόπιν της από 30.7.1965 γνωμοδοτήσεως του Τμήματος Διαιτησίας και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ετροποποιήθη ή άνω απόφασις, ορισθείσης της αύξήσεως εις 9 ο/ο επί τη εν τη κοινή ταύτη υπουργική αποφάσει αναφερομένη αιτιολογία.

Της τελευταίας ταύτης αποφάσεως εζητήθη παρά της Δημοσίας Επιχειρήσεως Ηλεκτρισμού η ακύρωσις.

***

Είναι, έφ' όσον γνωρίζομεν, ή πρώτη επέμβασις των κατά τό άρθρον 20 του νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας (ΕΕΔ 17, 207 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων Υπουργών (Συντονισμού και Εργασίας), διά της οποίας, αντί νά τροποποιηθή επί τό δυσμενέστερον διαιτητική απόφασις (εξομοιουμένη κατά τών νόμων πρός συλλογικήν σύμβασιν εργασίας), ετροποποιήθη, ώς πρός τά δοθέντα υπό του Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου ποσοστά αύξήσεων, επί τό ευνοϊκώτερον διά τούς μισθωτούς.

Τό Συμβούλιον της Επικρατείας δέχεται, ότι εκ της διατάξεως του άρθρου 20 § 2 του νόμου 3239/1955 προκύπτει πράγματι ή περί τούτου εξουσία των Υπουργών.

Θά μάς επιτραπή όμως νά σημειώσωμεν, ότι ή γνώμη αύτη είναι δεκτική αντιρρήσεων.

Φωτισμόν περί της έννοίας της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως μάς παρέχει, πέραν της γενικώς εκφραζομένης περί του δικαιώματος του Κράτους πρός επέμβασιν εισηγητικής εκθέσεως του νόμου 3239/1955 (ΕΕΔ 14, 569), κυρίως ή εισηγητική έκθεσις επί του άρθρου 8 του ν.δ. 3755/1957, διά του οποίου περιωρίσθη τά δικαίωμα των Υπουργών διά μή έγκρισιν εν όλω ή εν μέρει συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, όσάκις τά ποσοστά των αύξήσεων δέν υπερβαίνουν τό 3 ο/ο.

Κατά την εισηγητικήν ταύτην έκθεσιν (ΕΕΔ 16, 1068) «διά του άρθρου 8 τό δικαίωμα των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, όπως μή έγκρίνουν εν όλω ή εν μέρει συλλογικήν τινα σύμβασιν εργασίας ή διαιτητικήν απόφασιν, περιορίζεται όσάκις τά ποσοστά των αύξήσεων, έναντι των άμέσως προηγουμένων τοιούτων, δέν υπερβαίνουν τό 3 ο/ο και επί πλέον πα-

ρηλθε τουλάχιστον έτος από της τελευταίας αύξήσεως. Θά ήτο εύκταίον το ποσοστόν τούτο νά ήτο άνώτερον. Τούτο όμως, υπό τας παρούσας γενικωτέρας συνθήκας της εθνικής μας οικονομίας, δέν είναι εφικτόν. Πάντως καί το άνωτέρω ποσοστόν άποτελεί μίαν καλήν άπαρχήν εν προκειμένω καί ελπίζομεν ή εξέλιξις της οικονομίας νά επιτρέψη, ώστε ταχέως νά εισαγγελθώμεν την πλήρη κατάργησιν του άνωτέρω δικαιώματος του Υπουργού Συντονισμού καί ημών (Υπουργού Εργασίας).

Σημειωτέον ότι ή κατάργησις του άρθρου 20 του νόμου 3239/1955 άποτελεί πάγιον αίτημα των εργαζομένων, ίδετε ΕΕΔ 23, 512, επεχειρήθη δέ καί διά παλαιοτέρου νομοσχεδίου (ΕΕΔ 21, 1249).

Ούτω, λοιπόν, ερμηνεύεται ο κρατικός παρεμβατισμός εν προκειμένω (περί του οποίου ίδετε *Π. Βερροιάκουλον*, ΕΕΔ 14, 1074 επ., *Χ. Αγαλλόπουλον*, Εισαγωγή εις το Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 68, *Δ. Κ. Καλομοίρην*, ΕΕΔ 14, 807, *Τρ. Μήτσου*, ΕΕΔ 25, 79), ως εξαφανίζων κατά το υπό του Υπουργού κρινόμενον μέτρον το συμβατικόν στοιχείον της συλλογικής συμβάσεως εργασίας διά του περιορισμού θεσπιζομένων παροχών, προς το συμφέρον της εθνικής οικονομίας, ως ήθέλησεν ο Νομοθέτης του νόμου 3239/1955, όταν δέ λέγωνται εις την άνωτέρω εισηγητικήν έκθεσιν του Υπουργού Εργασίας «ελπίζομεν ή εξέλιξις της οικονομίας της χώρας νά επιτρέψη την πλήρη κατάργησιν του δικαιώματος διαφωνίας των Υπουργών», δέν εννοείται, βεβαίως, ότι ή έννοια του δικαιώματος είναι, ότι οι Υπουργοί δύνανται καί νά αύξάνουν τάς παροχάς, διότι τότε δέν θά ήτο τούτο καί θέμα πλήρους καταργήσεως του δικαιώματος έκ της εξελίξεως της οικονομίας της χώρας.

Έξ άλλου, ορίζοντος του άρθρου 15 του νόμου 3239/1955 ωρισμένα στοιχεία, τά οποία πρέπει νά λαμβάνουν υπ' όψιν τά Διοικητικά Διαιτητικά Δικαστήρια, κατά την έρευναν της διαφοράς, σημαίνει, ότι ο Νομοθέτης άνέθηκεν εις ταύτα αποκλειστικώς την έρευναν, βάσει των στοιχείων τούτων, άλλο δέ είναι το ζήτημα, άν διά του άρθρου 20 του αύτου νόμου παρεσχέθη εις τους Υπουργούς ή εξουσία νά τροποποιώσιν ή νά μή έγκρίνουν εν όλω ή εν μέρει συλλογικήν σύμβασιν εργασίας ή διαιτητικήν απόφασιν, κρίνοντες ότι τά αποφασισθέντα ήλθον υπό των αρμοδίων οργάνων υπερβαίνουν τάς δυνατότητας της οικονομίας της χώρας καί πρέπει ούτω νά περιορισθούν.

Υπό αντίθετον έκδοχήν (βελτιώσεως των όρων) οι Υπουργοί θά υποκαθίσταντο εις το έργον των Διαιτητικών Δικαστηρίων ή θά μετέβαλλον καί τά συλλογικώς καί ελευθέρως συμφωνηθέντα (έπί συλλογικής συμβάσεως εργασίας) έπί το ευνοικώτερον, χωρίς καί εις την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν νά έχουν σύμφωνον την θέλησιν των συμβληθέντων μερών, τά οποία δέν ήθέλησαν πάντως νά ισχύσουν πλέον βελτιωμένοι όροι.

Ούτω θά επρόκειτο ουσιαστικώς καί περί διοικητικού καθορισμού αποδοχών, ως έπί του προισχύοντος νόμου 28/1944, τον οποίον όμως ήθέλησεν ο Νομοθέτης νά μή ισχύη έρεξής καί ρητώς κατήργησεν.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2291/1966, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπαούρης**
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. **Ήλ. Ντόκας**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Μήλας, Δ. Λιακατάς, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, Β. Βασιλείου

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως διώκεται παραδεκτώς ή ακύρωσις της υπ' αριθ. 74217/5452/31.7.1965 (Φ.Ε.Κ. Β' 478 καί 5461/1965) αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού καί Εργασίας, δι' ής τροποποιήθη ή υπ' αριθ. 30 του 1965 απόφασις του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Δικαστηρίου Αθηνών, αύξηθέντος του διά της τελευταίας ταύτης αποφάσεως ορισθέντος ποσοστού αύξήσεως του μέχρι ποσού 4.000 δραχμών τμήματος των αποδοχών του εν τη αποφάσει ταύτη αναφερομένου προσωπικού της αιτούσης από έπτά εις εννέα επί τοις εκατόν.

Παραδεκτώς παρεμβαίνει προς απόκρουσιν της υπό κρίσιν αιτήσεως το επαγγελματικόν σωματείον υπό την επωνυμίαν «Σύλλογος Υπαλλήλων Δ.Ε.Η. - Περιφερείας Αθηνών - Πειραιώς (τέως Η.Ε.Α.Π.)», εις μέλη του ο οποίου αφορά ή προσβαλλομένη πράξις.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 20 § 2

τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῶν ἄρθρων 7 § 1 περ. στ' καὶ 8 ν.δ. 3755 τοῦ 1957, ἐν ᾗ περιπτώσει συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δι' ἠτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεώς των, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 28 τοῦ νόμου τούτου Συμβουλίου ἐντὸς ὡρισμένης προθεσμίας καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, δύνανται νὰ τροποποιοῦν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν, ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, τὴν συλλογικὴν ταύτην σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας. Ἡ τοιαύτη τροποποίησις ἢ μὴ ἔγκρισις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀποκλείεται μόνον ὡς πρὸς τὸ ὕψος τῶν παρεχομένων αὐξήσεων, ἐφ' ὅσον αὗται δὲν ὑπερβαίνουσιν ὡρισμένον ἐν τῇ διατάξει ταύτῃ ὁριζόμενον ποσοστόν.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, αἵτινες ἀποβλέπουσιν εἰς τὴν διὰ τῆς ἐπεμβάσεως τῆς Κυβερνήσεως εὐθυγράμμισιν τῶν ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἢ διαιτητικῇ ἀποφάσει θεσπιζομένων ὅρων ἐργασίας πρὸς τὴν οἰκονομικὴν καὶ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, διὰ τούτων παρέχεται εὐχέρεια τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν ὅρων, τόσον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ περιορισμοῦ τῶν θεσπιζομένων παροχῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπαύξησιν τούτων. Ἡ ὑπὸ τῆς αἰτούσης ὑποστηριζομένη ἄποψις, καθ' ἣν ἡ τοιαύτη ἀρμοδιότης δύναται νὰ ἀσκηθῇ μόνον πρὸς ἔγκρισιν ἢ περιορισμὸν τῶν ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων παρεχομένων ὠφελημάτων, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς περαιτέρω βελτίωσιν τούτων, ἤτοι μονομερῶς, οὐδόλως ἐπικουρουμένη ἐκ τοῦ γράμματος τῆς διατάξεως, ἥτις θὰ ὤφειλε νὰ ἐκφρασθῇ ρητῶς, ἂν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν καθιέρωσιν τοιαύτης μόνον ἀρμοδιότητος, οὐδὲ τῶν οἰκείων εἰσηγητικῶν ἐκθέσεων, ἐρείδεται ἐπὶ τῆς ἐσφαλμένης προϋποθέσεως ὅτι κατὰ πᾶσαν περίπτωσιν ἡ οἰκονομικὴ καὶ ἰδίᾳ κοινωνικὴ πολιτικὴ τῆς Κυβερνήσεως δὲν συμπορεύεται πρὸς τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων τοῦ ἑνὸς ἐκ τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν. Ἀπορριπτέα, ἔθεν, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέτου διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα.

Οἱ ὡς εἴρηται Ὑπουργοί, ἐν τῇ ἀσκήσει τῆς κατὰ τὴν προδιαληφθεῖσαν διάταξιν ἁρμοδιότητός των, ὁσάκις δὲν ἐγκρίνουν ἢ - κατὰ μείζονα λόγον - τροποποιοῦν τὰ διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀποφασισθέντα, δέον ὅπως αἰτιολογοῦν προσηκόντως τὰς σχετικὰς πράξεις των διὰ τῆς συγκεκριμένης μνείας τῆς πρὸς τὸ ἐπίδικον ἑκάστοτε θέμα σχετιζομένης γενικῆς ἢ εἰδικῆς οἰκονομικῆς ἢ κοινωνικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς παραθέσεως τῶν στοιχείων ἐκείνων τῆς κρινομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἅτινα ἔρχονται εἰς ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πολιτικὴν ταύτην.

Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη πρᾶξις, προβαίνουσα εἰς τὴν κατὰ δύο μονάδας αὔξησιν τοῦ ποσοστοῦ τῆς διὰ τῆς ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου διαιτητικοῦ δικαστηρίου χορηγηθείσης αὐξήσεως ἐξ 7% ἐπὶ τοῦ μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 4.000 τριμήνου τῶν ἀποδοχῶν τῶν περὶ ὧν ἡ ἀπόφασις αὐτὴ ἐργαζομένων, ἐπικαλεῖται ἐν τούτῳ, ἀφ' ἑνὸς ὅτι ἡ δρισθεῖσα αὔξησις (7%) «δὲν ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ προσῆκον μέτρον, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 καὶ ἐφεξῆς οὐδεμία αὔξησις παρεσχέθη εἰς τὴν ὡς ἄνω κατηγορίαν τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῇ Δ.Ε.Η.» καὶ ἀφ' ἑτέρου τὴν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀσκουμένην κοινωνικὴν πολιτικήν, συνισταμένην «εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ ἐκτιμήσει τῶν ὑφισταμένων οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν συνθηκῶν». Οὕτως ἔχουσα ἡ ἀνωτέρω ἀπόφασις, ἥτις, ἄλλωστε, δὲν παρεκκλίνει τῆς γνώμης τοῦ οἰκείου Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἐλέγχεται νομίμως καὶ ἐπαρκῶς ἠτιολογημένη, ἅτε ἀναφέρουσα τὰ ληπτέα κατὰ νόμιον ὑπ' ὄψιν στοιχεῖα. Ἀβάσιμος ἔθεν καὶ ὁ περὶ ἀναιτιολογήτου λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις, μετὰ τὴν ἀπὸ τοῦ τελευταίου λόγου ἀκυρώσεως δηλωθεῖσαν ἐπ' ἀκροατηρίῳ παραίτησιν ἐκ μέρους τῆς αἰτούσης, ἀποβαίνει ἐν ὅλῃ ἀπορριπτέα, δεκτῆς καθισταμένης τῆς παρεμβάσεως.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΙΣ ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΗΣ ΑΠΟΦΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Τελείωσις διαδικασίας έντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας

Συντέλεσις τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν περὶ τροποποιήσεως κλπ. διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀποτελούσης συστατικὸν στοιχεῖον τῆς ἀποφάσεως, ἐντὸς τῆς τασσομένης ὑπὸ τοῦ Νόμου προθεσμίας, ἧτις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς πρωτοκολλήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, εἶναι ἀνατρεπτική, ὡς ἀφορῶσα εἰς τὴν ἄσκησιν ἁρμοδιότητος, συνιστώσης ἐπέμβασιν τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς κατὰ Νόμον διαιτησίας.

Δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἐζητήθη ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 81291/5911 ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων» (ΕΕΔ 24, 1271).

Ἐν συνεχείᾳ καὶ προηγουμένων ἀποφάσεων του (ἴδετε ΕΕΔ 24, 71, Σ.Ε. 3083/1964, εἰσηγητὴς Δ. *Τσιμαράτος*, ΕΕΔ 24, 136), τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του δέχεται τὰ περὶ τοῦ κύρους τῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας διὰ τῆς δημοσιεύσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἐντὸς τῶν νομίμων προθεσμιῶν.

Ὡς πρὸς τὰς ἀνατρεπτικὰς προθεσμίας τοῦ Διοικητικοῦ Δικαίου καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῷ Ἀστικῷ Δικαίῳ κανόνων ὑπολογισμοῦ ἴδετε νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας εἰς Πορίσματα Νομολογίας τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἐπισήμου ἐκδόσεως Ὑπουργείου Δικαιοσύνης 1962, σελ. 196.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2378/1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Κ. Λασσαδὸς**
Δικηγόρος ὁ κ. Γ. Βελονάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 81294/5911 ἀπὸ 30 Αὐγούστου 1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 564/31.8.1965, τεῦχος Β'), δι' ἧς ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεως ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀπόφασις τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου διαιτησίας Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν φορτοεκφορτωτῶν τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων», ἐκδοθεῖσα εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ, ἀφ' ἑνός, τοῦ αἰτοῦντος Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν τῆς ρηθείσης Ἑταιρείας «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος», ὅπερ καὶ παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 20 τοῦ ν. 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ ν.δ. 3755/1957, ὁριζόμενα ἡ πρᾶξις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς διατάσσεται ἡ δημοσίευσις διαιτητικῆς ἀποφάσεως, δὲν δύναται νὰ ἐκδοθῇ πρὸ τῆς παρόδου πενθημέρου ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας κοινοποιήσεως αὐτῆς, ἐὰν δὲ ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, δύναται νὰ τροποποιηθῇ ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς παρόδου τῆς εἰρημένης προθεσμίας δι' ἡτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἐκδιδομένης μετὰ γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων, ὡς αὗται ἡρμηνεύθησαν παγίως ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἡ δημοσίευσις τῆς κατ' ἐφαρμογὴν αὐτῶν ἐκδιδομένης κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ἀποτελοῦσα συστατικὸν στοιχεῖον τῆς ἀποφάσεως, δι' οὗ τελειοῦται ἡ διαδικασία ἐκδόσεως αὐτῆς, ὡς ἀποβλέπουσα εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ γνωστὸν τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπο-

ΕΝΝΟΙΑ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΔΙΑΦΟΡΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣ ΡΥΘΜΙΣΙΝ

Θέματα, μή δυνάμενα νά ρυθμισθοῦν κατά Νόμον 3239/1955

Θεώρησις ὡς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, δυναμένης νά ἐπιλυθῇ εἴτε διά καταρτίσεως μεταξύ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, πάσης διενέξεως μεταξύ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καί ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορώσης εἰς τούς ὅρους ἤ τάς συνθήκας ἤ τήν ἀμοιβήν τῆς ἐργασίας.—Ἐπιβολή ὑποχρεώσεως εἰς τόν ἐργοδότην, περιοριζούσης παρά τόν Νόμον τό ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαίωμά του ὅπως ἐν τῇ ὀργανώσει τῆς ἐπιχειρήσεώς του καθορίζῃ τήν ἔκτασιν τῆς πρός ἐργασίαν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργαζομένου καί εἰδικώτερον προσδιορίζῃ τό εἶδος τῆς ἐργασίας κλπ.

Τό ἱστορικόν τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τῆς Ὁλομελείας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, ἔχει ὡς ἑξῆς.

Ἀναφυείσης διενέξεως μεταξύ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καί τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου ὡς πρός τούς ὅρους ἐργασίας καί ἀμοιβῆς τῶν εἰς τό ἐργοστάσιον Δραπετσώνας τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων ἀπασχολουμένων μελῶν τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου αὕτη παρεπέμφθη πρός ἐπίλυσιν διά διαιτησίας.

Ἐπί ταύτης ἐξεδόθη ἀρχικῶς ἡ ὑπ' ἀριθ. 4/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, δι' ἧς, μεταξύ ἄλλων, ἐπεφυλάχθη, ὅτι ἔδει νά ἰσχύσῃ καί ἡ ὑπ' ἀριθ. 5 παράγραφος τῆς ἀπό 27.10.1961 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὑπογραφείσης μεταξύ τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου καί τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καί Λιπασμάτων.

Ἐπί ἐφέσεων, ἀσκηθεισῶν ὑπ' ἀμφοτέρων τῶν διαδίκων μερῶν, ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀπόφασις τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, δι' ἧς κατηργήθη ἡ ὡς ἄνω παράγραφος 5 τῆς ἀπό 27.10. 1961 ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν συνεχείᾳ ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 81294/5911 τοῦ 1965 κοινή ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας (ΕΕΔ 24, 1271), δι' ἧς ἐτροποποιήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς καί διετηρήθη ἐν ἰσχύι ἡ ρηθεῖσα διάταξις τῆς παραγράφου 5 τῆς ἀπό 27.10.1961 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐπειδή ὅμως ἡ ἀπόφασις

φάσεως εἰς τούς ἐνδιαφερομένους, δέον νά συνταλῇται ἐντός τῆς τασσομένης ὑπό τοῦ νόμου 20ημέρου προθεσμίας, ἥτις, ἀρχομένη ἀπό τῆς ἐπομένης τῆς πρωτοκολλήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, εἶναι ἀνατρεπτική, ὡς ἀφορῶσα εἰς τήν ἄσκησιν ἀρμοδιότητος, συνιστώσης ἐπέμβασιν τῆς διοικήσεως εἰς τά ἀποφασισθέντα ὑπό τῆς κατά νόμον διαιτησίας.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ἡ διά τῆς προσβαλλομένης ὑπουργικῆς ἀποφάσεως τροποποιηθεῖσα διαιτητική ἀπόφασις ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, πρωτοκολληθεῖσα παρ' αὐτῷ τήν 10ην Αὐγούστου 1965 (ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 76812), ἐνῷ ἡ ὡς ἄνω ὑπουργική ἀπόφασις ἐδημοσιεύθη εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τήν 31ην Αὐγούστου 1965, ἤτοι μετά τήν πάροδον τῆς 20ημέρου ἐν συνόλῳ ἀνατρεπτικῆς ὡς ἄνω προθεσμίας, καί κατά συνέπειαν ἡ ἀπόφασις αὕτη καθίσταται ἀκυρωτέα, ὡς ἀναρμοδίως κατά χρόνον ἐκδοθεῖσα, κατά τόν βάσιμον περί τούτου πρῶτον λόγον τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, περιττῆς οὕτω καθισταμένης τῆς ἐξετάσεως τοῦ ἑτέρου λόγου ἀκυρώσεως.

Κατά ταῦτα, κρινομένης δεκτῆς τῆς ὑπό κρίσιν αἰτήσεως, ἀπορριπτέα κατ' οὐσίαν ἀποβαίνει ἡ παρέμβασις.

Διά ταῦτα

Δέχεται τήν ὑπό κρίσιν αἴτησιν.

Ἀκυροῖ τήν ὑπ' ἀριθ. 81294/5911 ἀπό 30 Αὐγούστου 1965 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 564/31.8.1965 Β').

Ἀπορρίπτει τήν παρέμβασιν τοῦ Σωματείου Φορτοεκφορτωτῶν Ἑταιρείας Λιπασμάτων «Ὁ Ἅγιος Γεώργιος».

αὐτὴ ἐδημοσιεύθη εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τὴν 31.8.1965 (φύλλ. 564 τ. Β'), ἤτοι μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένης πρὸς τοῦτο προθεσμίας, τὸ αἰτοῦν σωματεῖον προέβη εἰς κατάθεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν, περὶ ἧς συνετάγη ἡ ὑπ' ἀριθ. 117/7.9.1965 πρᾶξις καταθέσεως, μὲ ἐπιφύλαξιν τῆς ἐπιδιώξεως τῆς ἀκυρώσεως τῆς ἀποφάσεως ταύτης κατὰ τὴν ρηθεῖσαν διάταξιν.

Κατὰ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως ἠσκήθη αἴτησις ἀκυρώσεως ὑπὸ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων καὶ, ἐν ὄψει ἀκυρώσεως ταύτης λόγῳ τῆς ἐκπροθέσμου δημοσιεύσεώς της, δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως τὸ αἰτοῦν σωματεῖον (Σωματείων Φορτοεκφορτωτῶν Ἑταιρείας Λιπασμάτων α'Ο Ἅγιος Γεώργιος διώκει τὴν ἀκύρωσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, κατὰ τὸ μέρος, κατ' οὗ καταργεῖται ἡ παράγραφος δ τῆς ἀπὸ 27.10.1961 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας δεκτὰ καὶ διὰ τῆς κατωτέρω ἀπορράσεώς του γενόμενα ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἐργασίας, οἱ ὁποῖοι δύνανται νὰ ρυθμισθῶσι διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ καὶ τῆς πρὸς ταύτην ἐξομοιουμένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, εἶναι σύμφωνα πρὸς τὴν νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου. (Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 2137/1966, εἰσηγητὴς Χ. *Παναγιωτόπουλος*, ΕΕΔ 25, 1247. Ἰδίᾳ 1251, ἔνθα σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 1247, ἔνθα καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας).

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2379)1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Κ. Δάρας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαθεοδώρου, Ι. Βελουδάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, δι' ἧς ἐπελύθη διένεξις μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ὡς πρὸς τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν εἰς τὸ ἐργοστάσιον Δραπετσώνας τῆς Ἀνωνύμου Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων ἀπασχολουμένων μελῶν τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου, καθ' ὃ μέρος δι' αὐτῆς, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 4/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Πειραιῶς, κατηργήθη ἡ παράγραφος δη τῆς συναφθείσης μεταξὺ αἰτοῦντος Σωματείου καὶ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀπὸ 27.10.1961 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ.

Μετ' ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει ὑπὲρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καθ' ὃ μέρος διώκεται ἡ ἀκύρωσις ταύτης, ἡ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύουσα Ἀνώνυμος Ἑλληνικὴ Ἑταιρεία Χημικῶν Προϊόντων καὶ Λιπασμάτων.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατετέθη εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν ἐντὸς δεκαημέρου ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη, προβλεπομένης ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἶναι δυνατὴ ἡ τροποποίησις τῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ὑπὸ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, συνταχθείσης πρὸς τοῦτο τῆς ὑπ' ἀριθ. 117/7.9.1965 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη ἡ κατάθεσις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 9.9.1965. Δοθέντος δὲ ὅτι ἡ ὑπ' ἀριθ. 81294/5911 πρᾶξις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐτροποποιήθη ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, καθ' ὃ μέρος διώκεται ἡ ἀκύρωσις ταύτης, ἐξεδόθη, καθ' ἃ προκύπτει ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, μετὰ τὴν πάροδον τῆς ὡς ἄνω προβλεπομένης εἰκοσαημέρου ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, δι' ὃ καὶ ἠκυρώθη ἐπὶ τῷ λόγῳ τούτῳ, διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2378/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου (*) ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἀπὸ τῆς ἐπομένης τῆς καταθέσεώς της εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον κατέστη ἐκτελεστή,

(*) Ἀνωτ. σελ. 1315.

συμφώνως πρὸς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ ἀντικατεστάθη διὰ τῶν ἄρθρων 7 § 1 ἐδ. στ' καὶ 10 § 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 καὶ ὡς ἐκ τούτου παραδεκτῶς διώκεται ἡ ἀκύρωσις ταύτης διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ἥτις οὕτω δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν, ἀπορριπτομένων τῶν ἐναντίων ἰσχυρισμῶν ὡς ἀβασίμων.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 §§ 1 καὶ 2 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κ.λ.π.» ὡς συλλογικὴ διαφορὰ ἐργασίας, δυναμένη νὰ ἐπιλυθῇ εἴτε διὰ καταρτίσεως μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε, ἐν περιπτώσει διαφωνίας αὐτῶν, δι' ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, θεωρεῖται πᾶσα διένεξις μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορῶσα εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας.

Ἡ παράγραφος 5 τῆς ἀπὸ 27 Ὀκτωβρίου 1961 ρηθείσης συλλογικῆς συμβάσεως, ἥτις διὰ μὲν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐθεσπίσθη ὡς ὅρος, μεταξὺ ἄλλων, διέπων τὰς μεταξὺ τοῦ αἰτοῦντος Σωματείου καὶ τῆς παρεμβαινούσης Ἑταιρείας σχέσεις, διὰ δὲ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως κατηργήθη, ὁρίζει τὰ ἑξῆς: «Ἡ Ἑταιρεία ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀπὸ τῆς προηγουμένης ἡμέρας ἐνημερώνῃ τὸν πρόεδρον ἢ τὸν γενικὸν γραμματέα τοῦ Σωματείου ἢ ἕτερον παρ' ἀμφοτέρων τούτων ἐξουσιοδοτούμενον μέλος αὐτοῦ περὶ τῶν φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν τῆς ἐπομένης ἡμέρας, ὡς καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μελῶν τοῦ Σωματείου, ἅτινα θὰ χρησιμοποιήσῃ τυχὸν εἰς ἑκάστην τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν (πόστα), τὸ δὲ Σωματεῖον καθορίζῃ τὰ ἐκ τῶν μελῶν του κατάλληλα δι' ἑκάστην ἐργασίαν (πόστον), γνωστοποιοῦν ἅμα τῇ Ἑταιρείᾳ τὸ ὀνοματεπώνυμον αὐτῶν. Ἐπίσης εἰς τὰς ἀμιγεῖς ἐκ μελῶν τοῦ Σωματείου ὁμάδας τὸ Σωματεῖον θὰ καθορίζῃ καὶ τὴν ταξινόμησιν ἑνὸς ἑκάστου ἐντὸς τῆς ὁμάδος».

Ἡ θέσπισις ὑποχρεώσεως εἰς τὸν ἐργοδότην ὅπως ἐνημερώνῃ τὸ Σωματεῖον, τοῦ ὁποίου εἶναι μέλη οἱ μετ' αὐτοῦ ἀπ' εὐθείας διὰ συμβάσεως ἐργασίας συνδεόμενοι μισθωτοί, περὶ τῶν ἐργασιῶν, εἰς τὰς ὁποίας θέλουν ἀπασχοληθῇ καὶ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν χρησιμοποιηθησομένων εἰς αὐτὰς καὶ περαιτέρω ἡ θέσπισις ὑποχρεώσεως ὅπως ὁ ἐργοδότης δέχεται τὸν ὑπὸ τοῦ Σωματείου καθορισμὸν τῶν δι' ἑκάστην ἐργασίαν καταλλήλων μισθωτῶν μελῶν του δὲν ἀποτελεῖ θέμα ἀναγόμενον εἰς τοὺς ὅρους, τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀμοιβὴν τῆς ἐργασίας, δυνάμενον ὡς ἐκ τούτου νὰ ρυθμισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἑπομένως δι' ἀποφάσεως διαιτησίας κατὰ τὰς προδιαληφθείσας διατάξεις. Ἡ ἐπιβολὴ τοιαύτης ὑποχρεώσεως εἰς τὸν ἐργοδότην περιορίζει, παρὰ τὸν νόμον, τὸ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρέον δικαίωμα αὐτοῦ, ὅπως ἐν τῇ ὀργανώσει κατὰ τὸν προσφορώτερον τρόπον τῆς ἐπιχειρήσεώς του καθορίζῃ τὴν ἔνταξιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργαζομένου καὶ εἰδικώτερον προσδιορίζῃ, ἐντὸς τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως, τὸ εἶδος, τὸν τόπον καὶ τὸν χρόνον παροχῆς τῆς ἐργασίας καὶ καθορίζῃ τὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα θὰ ἐκτελέσουν ἑκάστην ἐργασίαν, δίδων καὶ τὰς σχετικὰς ὁδηγίας. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ὅτι ἡ ὡς ἄνω διάταξις δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιβληθῇ ὡς ὅρος, διέποντα τὰς μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτῶν σχέσεις, δι' ἀποφάσεως διαιτησίας, τὰ δὲ ἐναντία διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ὑποστηριζόμενα τυγχάνουν ἀβάσιμα καὶ ἀπορριπτέα.

Κατὰ ταῦτα δέον ὅπως ἀπορριφθῇ ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις καὶ γίνῃ δεκτὴ ἡ παρέμβασις.

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΕΙΣΦΟΡΑΙ

ΠΑΡΑΚΡΑΤΗΣΙΣ ΕΞ ΑΠΟΔΟΧΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗΣ ΕΙΣΦΟΡΑΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Άξίωσις διαφορῶν καταβαλλομένου μισθοῦ ἀπὸ νομίσου

Παροχή ἐργασίας ὑπὸ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου.—Νόμιμος μισθός.—Παρακράτησις ὑπὸ ἐργοδότου κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν τοῦ βαρύνοντος τὸν μισθωτὸν τμήματος τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 26 § 5 Α.Ν. 1846/1951.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν.—Παράνομος ὑπερωριακὴ ἐργασία καὶ ἀποζημιώσεις.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ι' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, μεταξὺ τῶν εἰς δίκην κατατεθεισῶν ἀξιώσεων τοῦ μισθωτοῦ ὑπῆρξε καὶ ἀξίωσίς του νὰ τῷ καταβληθῶσι διαφοραὶ μισθοῦ του, βάσει τῶν περὶ αὐτοῦ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι καὶ ἀνεγνωρίσθησαν ὡς νόμιμοι, κριθέντος ὅτι ὁ μισθωτὸς οὗτος ἔδει νὰ λάβῃ κατὰ τὸν ἀναφερόμενον ἐν τῇ ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει χρόνον συνολικῶς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 73.115 (νόμιμοι μισθοί), ἐνῷ ἔλαβε δραχμὰς 63.370.

Περαιτέρω ὅμως ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις, βεβαιωθέντος ὅτι ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου δὲν εἶχον παρακρατηθῇ καθ' ὅλον τὸν χρόνον τῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ αἱ βαρύνουσαι τὸν τελευταῖον ἀσφαλιστικαὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, ἐπικαλουμένη δὲ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 26 § 5 τοῦ νόμου 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ἐκπίπτει ἐκ τοῦ ἀναγνωριζομένου ὡς ὀφειλομένου εἰς τὸν μισθωτὸν ποσοῦ τὸ ἀνάλογον τμῆμα τῶν ἐπὶ τούτου ἀσφαλιστικῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Πράγματι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 26 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» ὁρίζει, ὅτι ὁ ἐργοδότης κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ ὑποχρεοῦται νὰ παρακρατῇ τὰ τμήματα τῶν εἰσφορῶν, τὰ βαρύνοντα τοὺς ἠσφαλισμένους, ἀλλὰ περαιτέρω ἡ αὐτὴ διάταξις ὁρίζει, ὅτι, ἐὰν ὁ ἐργοδότης δὲν ἐκπληρώσῃ τὴν ὑποχρέωσίν του ταύτην ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς πληρωμῆς τῶν μισθῶν, ἡ καταβολὴ τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ τῆς εἰσφορᾶς τῶν ἠσφαλισμένων βαρύνει τὸν ἐργοδότην. (Ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 864, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας περὶ τῆς ἐννοίας τῆς διατάξεως).

Συνεπῶς ὡς πρὸς τὸν καταβληθέντα πρὸ τῆς δίκης μισθὸν δὲν ὑπῆρχε δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς παρακράτησιν τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ αὕτη δὲν παρεκρατήθη ὑπὸ τούτου ἐντὸς τῆς προθεσμίας τοῦ νόμου, μόνον δὲ ἐπὶ τοῦ ὀφειλομένου ὑπολοίπου μισθοῦ, τὸ ὁποῖον ἐπιδικάζεται ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ἠδύνατο τὰ παρακρατηθῇ ἡ εἰσφορά, διότι, ὡς ἔχει ἐρμηνευθῇ ἡ διάταξις, ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου ἀναφέρεται εἰς τὸν πραγματικὸν χρόνον καταβολῆς τοῦ μισθοῦ. Ὁ Νομοθέτης ἠθέλησε νὰ ἀπαλλάξῃ τὸν ἠσφαλισμένον ἐκ τῆς διὰ τῆς ἐργατικῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ἐπιβαρύνσεώς του μόνον ὅταν οὗτος ἔχει εἰσπράξει ἤδη τὸν μισθόν του ἄνευ παρακρατήσεως ταύτης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ τοῦτο διότι, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς οἰκονομικῆς θέσεως τοῦ μισθωτοῦ, θὰ ἦτο δυσχερὲς εἰς τοῦτον νὰ καταβάλῃ τοῖς μετρητοῖς τὴν ὀφειλομένην εἰσφοράν, ὅπερ ὅμως οὐδόλως συμβαίνει εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐκ τῶν ὑστέρων, ἐξ οἱουδήποτε λόγου, πληρωμῆς εἰς τὸν μισθωτὸν ἀποδοχῶν πλειόνων μηνῶν, ὁπότε, ἀντιθέτως, ὑφίσταται ἀπολύτως ἡ διὰ τῆς παρακρατήσεως τῆς εἰσφορᾶς δυνατότης ἐκπληρώσεως τῆς ἐν λόγῳ ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ. (Ἴδετε ὑπ' ἀριθ. 338/1957 ἐγκύκλιον Ι.Κ.Α. ἐν ΕΕΔ 16, 789).

Τοῦτο συμβαίνει καὶ ἐπὶ ἀκυρώσεως καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ὁπότε ὁ ἐργοδότης, καθιστάμενος ὑπερήμερος περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ὀφείλει τὸν μισθόν, ἐκ τοῦ ὁποίου δικαιοῦται κατὰ τὴν πληρωμὴν νὰ παρακρατήσῃ τὰς ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς τοῦ μισθωτοῦ. (Οὕτω καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 352/1957 ἐγκύκλιος τοῦ Ι.Κ.Α., μετὰ γνωμοδότησιν τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ἐν ΕΕΔ 17, 204 ἐπ.).

Ἐννοεῖται, ὅτι ὁ ἐργοδότης ὀφείλει εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν

νομίμων μισθών τοῦ μισθωτοῦ, ὡς κατατάσσονται οὗτοι εἰς τὴν ἀνάλογον μισθολογικὴν κλάσιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὑπέχων εὐθύνην ἐναντι τοῦ ἀσφαλιστικοῦ φορέως, ὅστις δύναται νὰ προβῇ εἰς διοικητικὴν κατ' αὐτοῦ ἐκτέλεσιν (ἄρθρον 27 § 1 ἀ.ν. 1846/1951) καὶ ἐναντι τοῦ Κράτους, ὅπερ δύναται νὰ ἀσκήσῃ κατ' αὐτοῦ ποινικὴν ἀγωγὴν (ἄρθρον 26 § 6 ἀ.ν. 1846/1951). (Ἴδετε καὶ Χ. Ἀγαλλοπούλου, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, ἐκδ. 1955, σελ. 159).

Ἀρείου Πάγου 422/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ν. Κολοκοτρώνης, Α. Καρκλῆς

Νομίμως φέρεται ἡ ὑπόθεσις πρὸς περαιτέρω συζήτησιν μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 164/1966 ἀπόφασιν τοῦ δικαστηρίου τούτου, δι' ἧς ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 123/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Λαμίας, ὡς παρὰ τὸν νόμον μὴ λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν τὰ μὲν προσαχθείσας ἀποδείξεις, τὰ δὲ πράγματα προταθέντα καὶ ἔχοντα κατὰ νόμον οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, ἤτοι διὰ λόγους προβλεπομένους ὑπὸ τῶν παραγράφων 9 καὶ 7 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικ., ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3810/1957, καὶ παρεπέμφθη ἡ διαφορὰ εἰς τὸ Τμῆμα τοῦτο, ὡς χρῄζουσα περαιτέρω διευκρινήσεως. Ἐπανελθόντων δὲ τῶν διαδίκων ὡς πρὸς τὸ μέρος, καθ' ὃ ἀνηρέθη ἡ ἀπόφασις, εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρέσεως ταύτης κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῶσιν οἱ σχετικοὶ πρὸς τὸ ἀναιρεθὲν μέρος λόγοι τῆς ἀπὸ 12 Δεκεμβρίου 1963 ἐφέσεως τῶν ἀναιρεσειόντων κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΔ' δικάσαντος Πρωτοδίκου Λαμίας, ὡς καὶ ἡ παραδεκτῶς διὰ τῶν προτάσεών του τῆς παρούσης συζητήσεως ἀσκουμένη παρὰ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἀντεφέσεως.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, περιεχομένων εἰς τὸ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ προσαγόμενον ταυτάριθμον τῇ ἐκκαλουμένῃ πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδίκου, ἐκτιμωμένων ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἀλλήλας καὶ 1) πρὸς τὰς ἐνώπιον τῶν συμβολαιογράφων Λαμίας Δ.Τ. καὶ Ζ.Π. ἐνόρκους βεβαιώσεις ἑτέρων μαρτύρων αὐτῶν, περὶ ὧν (βεβαιώσεων) αἱ ἐν κεκυρωμένοις ἀντιγράφοις προσαγόμεναι καὶ ἐπικαλούμεναι ἐκθέσεις ἐνόρκου ἐξετάσεως μαρτύρων ὑπ' ἀριθ. 21996/1964 καὶ 21998/1964 τοῦ πρώτου καὶ 11040/1964 καὶ 11041/1964 τοῦ δευτέρου τῶν ὡς εἴρηται συμβολαιογράφων καὶ 2) πρὸς τὰ παρ' αὐτῶν (διαδίκων) προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, λαμβανόμενα ἅπαντα ὑπ' ὄψιν, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου πλήρως ἀπεδείχθη 1) ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος προσελήφθη παρὰ τοῖς ἐναγομένοις ἐκκαλοῦσιν ὡς ὁδηγὸς τοῦ ἰδιωτικοῦ αὐτῶν φορτηγοῦ αὐτοκινήτου ἀπὸ 1ης Μαρτίου 1956 καὶ προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1959, ἐκτελῶν μεταφορὰς πάγου καὶ ἀλεύρων εἰς διάφορα χωρία. Ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1959, κλεισθέντος τοῦ κυλινδρομύλου τῶν ἐναγομένων, οὗτος (ἐνάγων) ἐξηκολούθησε ἐργαζόμενος παρὰ τοῖς ἐναγομένοις ὡς ἐργάτης τῶν ψυγείων καὶ παγοποιείου αὐτῶν, ὑπηρετήσας ὡς τοιοῦτος μέχρι τῆς 8 Ἰανουαρίου 1960, ὁπότε ἀπελύθη, μετὰ νόμιμον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας του. Τὴν 1ην Μαΐου 1960 ἐπανεπροσελήφθη καὶ πάλιν παρὰ τῶν ἐναγομένων καὶ ἔκτοτε ἐχρησιμοποιεῖτο παρ' αὐτῶν κατὰ μὲν τοὺς μῆνας Ἰούνιον, Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον ὡς ὁδηγὸς τοῦ ὡς εἴρηται αὐτοκινήτου των διὰ μεταφορὰν παγοστηλῶν ἐντὸς τῆς πόλεως Λαμίας καὶ εἰς τὰ περίχωρα ταύτης, κατὰ δὲ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας ὡς ἐργάτης τοῦ ψυγείου καὶ παγοποιείου. Τὴν 1ην Αὐγούστου 1961, προσβληθεὶς ὑπὸ ὀσφυαλγίας, ἐνοσηλεύθη εἰς Ἀθήνας μέχρι 1.1.1962, ὅτε καὶ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐργασίαν του, θεωρηθέντος ὅτι οὗτος κατὰ τὸν ἐν τῷ μεταξὺ χρόνον ἐτέλει ἐν ἀναρρωτικῇ ἀδείᾳ, ὑπηρετήσας ἔκτοτε μέχρι καὶ τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1963, ὅτε, καταγγελθείσης παρὰ τῶν ἐναγομένων

τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀπελύθη. 2) Ὅτι κατὰ τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 μέχρι τῆς κατὰ τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1963 ἀπολύσεώς του χρονικὸν διάστημα, ὅπερ καὶ μόνον ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρει (δεδομένου ὅτι ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ ὡς πρὸς τὰς διωκομένας ἀξιώσεις διὰ τὸ πρὸ τῆς 1 Ἰανουαρίου 1959 χρονικὸν διάστημα ἀπερρίφθη ὡς παραγεγραμμένη), ὁ ἐνάγων ἐφεστίδλητος ἐμισθοδοτήθη παρὰ τῶν ἐκκαλούντων ἐναγομένων ὡς κάτωθι: α) κατὰ μὲν τὰ χρονικὰ διαστήματα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 μέχρις 8 Ἰανουαρίου 1960, ὅτε ἐπίσης εἶχεν ἀπολυθῆ, καὶ ἀπὸ 1ης Μαΐου 1960, ὅτε ἐπαναπροσελήφθη, μέχρι 31 Ἰουλίου 1961, ἤτοι ἐπὶ μῆνας 27 καὶ ἡμέρας 8 πρὸς 1.200 δραχμὰς μηνιαίως, καὶ β) κατὰ τὸ ἀπὸ 1 Αὐγούστου 1961 μέχρι τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1963 (χρονολογίας ἀπολύσεώς του) χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἐπὶ μῆνας 25 καὶ ἡμέρας 13 πρὸς 1.500 δραχμὰς μηνιαίως, λαβὼν συνολικῶς κατὰ τὸ ὡς εἴρηται διάστημα τὸ ποσὸν τῶν 63.370 δραχμῶν. 3) Ὅτι συμφώνως α) πρὸς τὰς ὑπ' ἀριθ. 12284/1952, 27431/1954, 28050/1954, 51600/1958, 50300/1958, 25625/5999/1963 ἀποφάσεις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 42/1960 Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ β) ὑπ' ἀριθ. 26/1959 ἀπόφασιν Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν καὶ τὰς ὑπ' ἀριθ. 15629/1959, 66725/4639/1959 ἀποφάσεις τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ, δι' ὧν καθορίζεται διὰ τὸ ἐν προκειμένῳ ἐνδιαφέρον χρονικὸν διάστημα, διὰ μὲν τῶν πρώτων ὁ μηνιαῖος μισθὸς τοῦ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου, ἔχοντος, ὡς ὁ ἐνάγων, σύζυγον καὶ δύο τέκνα, διὰ δὲ τῶν δευτέρων τὸ νόμιμον ἡμερομίσθιον τοῦ ἐργάτου ψυγείου - παγοποιείου εἰς τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει, εἰς τὰς ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο σκέψεις τῆς ὁποίας καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, εἰδικώτερον ἀναφερόμενα ποσά, ὁ ἐνάγων ἐδικαιοῦτο, ὅπως κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη παρὰ τοῖς ἐναγομένοις ὡς ὁδηγὸς τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου των, λάβῃ μισθὸν συνολικῶς 36.328,25, κατὰ δὲ τὸ ὡς ἄνω διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη παρ' αὐτοῖς ὡς ἐργάτης ψυγείου - παγοποιείου, ἐδικαιοῦτο, ὅπως λάβῃ ὡς μισθὸν 36.787 δραχμάς, ἤτοι καθ' ὅλον τὸ διάστημα, καθ' ὃ εἰργάσθη παρὰ τοῖς ἐναγομένοις, οὗτος ἔδει νὰ εἶχε λάβει ὡς μισθὸν συνολικῶς τὸ ποσὸν τῶν 73.115 δραχμῶν, ἀντὶ τοῦ ὁποίου, ὡς εἴρηται, ἔλαβε τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 63.370. Δεδομένου ὅμως ὅτι, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 26 § 5 τοῦ νόμου 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων», οἱ ἐναγόμενοι κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν τοῦ ἐνάγοντος ὤφειλον (καὶ ἐδικαιοῦντο) νὰ παρακρατῶσι τὸ ὀφειλόμενον αὐτὸ τμῆμα τῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ἀνερχόμενον εἰς 8 ½ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ, συνολικῶς δὲ διὰ τὰ ὡς εἴρηται ποσὸν τῶν 73.115 δραχμῶν εἰς 6.215 δραχμάς, τὰ πραγματικῶς καταβλητέον τῷ ἐνάγοντι, μετὰ τὴν παρακράτησιν τοῦ ποσοῦ τούτου, ποσὸν κατὰ τὸν ὡς εἴρηται χρόνον ἀνήρχετο εἰς 66.900 δραχμάς, ἀπομενούσης οὕτω καταβλητέας τῷ ἐνάγοντι διαφορᾶς ἐκ δραχμῶν 3.200 καὶ οὐχὶ ἐξ 6.893 δραχμῶν, ὡς ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔκρινε. Παραδεκτῶς δὲ κατὰ τὴν παροῦσαν συζήτησιν προβάλλεται τὸ πρῶτον παρὰ τῶν ἐκκαλούντων, παραπονουμένων κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ παρακρατήσεως παρ' αὐτῶν τοῦ ὡς εἴρηται ποσοῦ διὰ τὴν ὡς ἄνω αἰτίαν, ἀφοῦ ἡ μὲν ὕπαρξις τῆς πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεως αὐτῶν δὲν χρήζει ἰδιαιτέρας ἀποδείξεως, προκύπτουσα ἐκ διατάξεως νόμου, ὁ δὲ ἐνάγων ὁμολογεῖ διά τε τῆς ἀγωγῆς του καὶ τῶν προτάσεών του, ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 μέχρι 13 Σεπτεμβρίου 1963 καταβληθέντα αὐτῷ λόγῳ μισθοῦ ποσὰ μέχρι μὲν τῆς 31 Ἰουλίου 1961 ἐκ 1.200 δραχμῶν κατὰ μῆνα, ἀπὸ δὲ 1ης Αὐγούστου 1961 ἐκ 1.500 δραχμῶν κατὰ μῆνα κατεβάλλοντο πράγματι αὐτῷ ἐξ ὁλοκλήρου, χωρὶς δηλαδὴ νὰ παρακρατῆται ἐξ αὐτῶν ποσόν τι ἔναντι τῆς δαπανούσης αὐτὸν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς, ἤτις ἐπομένως κατε-

βάλλετο παρὰ τῶν ἐναγομένων πέραν τῶν ὡς ἄνω καταβληθέντων αὐτῷ (ἐνάγοντι) ὡς ἄνω κατὰ μῆνα ποσῶν. 3) Ὅτι ὁ ἐνάγων ἐφεσίβλητος κατὰ τὸ ὡς εἴρηται χρονικὸν διάστημα εἰργάσθη ὡς ὁδηγὸς φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τῶν ἐναγομένων ἐπὶ 69 Κυριακάς, χωρὶς νὰ καταβληθῇ αὐτῷ ἡ νόμιμος ἀποζημίωσις, ἀνερχομένη συμφώνως τῇ ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 κοινῇ ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, ὡς αὕτη αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, εἰς ποσοστὸν 75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ ὡς ἄνω νομίμου μηνιαίου αὐτοῦ μισθοῦ καὶ ἐν συνόλῳ εἰς τὸ ποσὸν τῶν 4.021 δραχμῶν. 4) Ὅτι ὁ ἐνάγων κατὰ τὰ ἀπὸ 1ης Ἰουνίου μέχρι 30 Σεπτεμβρίου χρονικὰ διαστήματα (καθ' ἃ ἀπησχολήθη ὡς ὁδηγὸς τοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου τῶν ἐναγομένων) τῶν ἐτῶν 1959, 1960, 1961, 1962 καὶ 1963 εἰργάσθη πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου τῶν ἐκτὸς ὡρῶν ἡμερησίως, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ὡς ἀκολούθως: Κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον, Ἰούλιον, Αὔγουστον καὶ Σεπτέμβριον τῶν ἐτῶν 1959, 1960 καὶ 1962 κατὰ τοὺς μῆνας Ἰούνιον καὶ Ἰούλιον 1961 καὶ κατὰ τὸ διάστημα ἀπὸ 1 Ἰουνίου μέχρι 13 Σεπτεμβρίου 1963 ἀπὸ δύο ὥρας ἡμερησίως, πραγματοποιήσας οὕτω συνολικῶς κατὰ τὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἐκ 1064 ὡρῶν καὶ οὐχὶ 792 ὡρῶν, ὡς ἐσφαλμένως, κατὰ τὸ βάσιμον ἐν μέρει παράπονον τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος, ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις. Διὰ τὴν οὕτω παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτοῦ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν οὗτος, πέραν τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεώς του, συνισταμένης εἰς τὸ ἡμερομίσθιον, τὸ ὁποῖον οἱ ἐκκαλοῦντες ἐναγόμενοι θὰ κατέβαλλον εἰς ἕτερον ὁδηγόν, δικαιοῦται συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 καὶ ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὸ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ἀνερχομένης οὕτω τῆς συνολικῆς ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπαιτήσεώς του εἰς τὸ ποσὸν τῶν 14.307 δραχμῶν, δι' ὅπερ καὶ δέον νὰ γίνῃ δεκτὸν τὸ σχετικὸν κονδύλιον τῆς ἀγωγῆς, κατὰ μερικὴν παραδοχὴν τοῦ σχετικοῦ λόγου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀντεφέσεως τοῦ ἐνάγοντος. 5) Περαιτέρω ἀπεδείχθη, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει λεπτομερῶς ἀναφερόμενα, εἰς ἃ καὶ τὸ δικαστήριον τοῦτο ἀναφέρεται, ὅτι ὁ ἐνάγων δικαιοῦται λαμβάνειν παρὰ τῶν ἐναγομένων ἐφεσιβλήτων 446.50 δραχμὰς πρὸς συμπλήρωσιν τῆς καταβληθείσης αὐτῷ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν λαβοῦσαν χώραν τὴν 13 Σεπτεμβρίου 1963 καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἔναντι τῆς ὁποίας, ἀνερχομένης εἰς 991.50 δραχμάς, τῷ κατεβλήθη μόνον τὸ ποσὸν τῶν 545 δραχμῶν καὶ 6) ἑτέρας 486.60 δραχμὰς διὰ διαφορὰν δώρων Χριστουγέννων - Νέου Ἔτους τῶν ἐτῶν 1959 - 1963, ὡς ὀρθῶς ἔκρινεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορριπτομένων ὡς ἀβασίμων ὡς πρὸς τὰ ἀμφότερα τὰ κονδύλια ταῦτα τῶν περὶ τοῦ ἀντιθέτου σχετικῶν λόγων τῆς ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων ἐναγομένων. Κατὰ ταῦτα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγὴ παρίσταται ὡς κατ' οὐσίαν βάσιμος συνολικῶς διὰ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 22.560, δι' ὅπερ καὶ δέον, μεταρρυθμιζομένης τῆς ἐκκαλούσης ἀποφάσεως, κατὰ παραδοχὴν τῶν εἰς τὰ ἐπὶ μέρους κονδύλια ἀναφερομένων σχετικῶν λόγων τῆς ἐφέσεως τῶν ἐκκαλούντων ἐναγομένων ἢ τῆς ἀντεφέσεως τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος, αἵτινες, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἐκρίθησαν βάσιμοι, νὰ γίνηται αὕτη δεκτή, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῷ διατακτικῷ ὁριζόμενα, ἀπορριπτομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ὡς ἀβασίμων τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως καὶ ἀντεφέσεως καὶ συμψηφιζομένης μεταξὺ τῶν διαδίκων τῆς δικαστικῆς δαπάνης τῆς παρούσης κατ' ἔφεσιν δίκης, νομίμου περιπτώσεως συντρεχούσης, δεδομένου ὅτι ἕκαστος τούτων ἐν μέρει νικᾷ καὶ ἐν μέρει ἡττᾶται (ἄρθρον 211 § 3 Πολ. Δικ.).

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΩΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Κρίσις Πρωτοδικειακής Ἐπιτροπῆς περὶ ἀκαταλληλότητος τοῦ μισθωτοῦ

Λόγος ἀκυρώσεως περὶ μὴ νομίμου συνδέσεως τῆς κατ' ἄρθρον 7 Α.Ν. 244/1936 Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς.—Ἀπαράδεκτος προβαλλόμενος ἕτερος καὶ αὐτοτελὴς λόγος ἀκυρώσεως περὶ κακῆς συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, τούτου δυναμένου νὰ προβληθῇ μόνον διὰ προσθέτου δικογράφου, νομοτύπως κατατιθεμένου καὶ κοινοποιουμένου.—Ἀπόλυσις πολεμιστοῦ δι' ἀποδεδειγμένην ἀνεπάρκειαν ἢ ἀκαταλληλότητα αὐτοῦ.—Κρίσις Ἐπιτροπῆς δι' ἀνεπαρκοῦς αἰτιολογίας.

Οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες κατὰ τὸν ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη (ΕΕΔ 20, 1222 ἑπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) τοποθετούμενοι ὡς μισθωτοὶ πολεμισταὶ ἀπολαμβάνουν εἰδικῆς, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσίν των, προστασίας.

Οὕτω κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἵνα ὑπάρξῃ ἔγκυρος ἀπόλυσις τοῦ πολεμιστοῦ, πρέπει νὰ ἀποφανθῇ περὶ τοῦ δυνατοῦ τῆς ἀπολύσεως ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 Πρωτοδικειακὴ Ἐπιτροπὴ καὶ νὰ ὑπάρχῃ μεταξὺ τῶν λοιπῶν λόγων ἀπολύσεως, ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης, μὴ ὀφειλομένη πάντως εἰς τὰ τραύματά του, καὶ ἀναμόρφωτος συμπεριφορά.

Ἀπόλυσις ἄνευ τῶν ἀνωτέρω διατυπώσεων εἶναι ἄκυρος καὶ ὁ ἀπολύσας ἐργοδότης περιέρχεται εἰς ὑπερημερίαν (ἄρθρον 349 ἑπ. Α.Κ.) καὶ ὀφείλει τὸν μισθὸν (ἄρθρον 656 Α.Κ.).

Κατὰ τῆς ἀποφάσεως τῆς Πρωτοδικειακῆς Ἐπιτροπῆς, συλλογικοῦ ὀργάνου διοικήσεως, ἐπιτρέπεται αἴτησις ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Οὕτω ἐξεδόθη ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1820/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Σύμβουλος κ. **Ν. Γρηγορίου**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Δ. Καλλιβωκᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Ἀνδρεανάκης, Ν. Φετοκάκης

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/29.7.1964 ἀποφάσεως τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936, ὡς ἐτροποποιήθη, Ἐπιτροπῆς παρὰ τῷ Πρωτοδικείῳ Ἀθηνῶν, δι' ἧς ἐπετράπη εἰς τὴν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν Τεχνητῆς Μεταξίης «...», ὅπως προβῇ εἰς τὴν ἀπόλυσιν λόγῳ ἀκαταλληλότητος τοῦ αἰτοῦντος, τοποθετημένου παρ' αὐτῇ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1954 δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ κλπ.».

Μετὰ προδήλου ἐννόμου συμφέροντος παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς αἰτήσεως, διὰ νομοτύπως κατατεθέντος καὶ κοινοποιηθέντος δικογράφου, ἡ ἀνωτέρω Ἑταιρεία «...».

Ὁ διὰ τῆς αἰτήσεως προβαλλόμενος λόγος ἀκυρώσεως, καθ' ὃν ἡ ἐκδόσασα τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν Ἐπιτροπὴ δὲν συνετέθη νομίμως, διότι μετέσχε ταύτης ἐκπρόσωπος οὐχὶ τῆς ὀργανώσεως πολεμιστῶν, εἰς ἣν ἀνήκει ὁ αἰτῶν, ἀλλ' ἕτερος τοιαύτης, τυγχάνει ἀβάσιμος, διότι, κατὰ τὸ μνησθὲν ἄρθρον 7 τοῦ ἀ.ν. 244/1936 «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ καταργήσεως διατάξεων τοῦ ἀπὸ 28/31 Ὀκτωβρίου 1935 ἀ.ν. περὶ προστασίας ἐφέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 4185/1961 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς κειμένης περὶ προστασίας τῶν πολεμιστῶν νομοθεσίας κλπ.», ἡ ρηθεῖσα Ἐπιτροπὴ συντίθεται, μεταξὺ ἄλλων, καὶ ἐξ ἑνὸς ἀντιπροσώπου τῶν πολεμιστῶν, καὶ δὴ τοῦ ἐκπροσωποῦντος τὴν ὀργάνωσιν πολεμιστῶν, ἐκ τῶν πρὸς τοῦτο προβλεπομένων καὶ εἰς ἣν ἀνήκει ὁ κρινόμενος πολεμιστής· ἐν προκειμένῳ δέ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως καὶ λοιπῶν στοιχείων τοῦ φακέλου, ὁ αἰτῶν τυγχάνει προστατευόμενος τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 καὶ ὡς τοιοῦτος εἶχε τοποθετηθῇ παρὰ τῇ παρεμβαινούσῃ, βεβαιοῦται δὲ ἐξ ἄλλου ἐν τῇ ὡς εἴρηται ἀποφάσει, ὅτι μετέσχε τῆς Ἐπιτροπῆς, κατὰ τὴν λῆψιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης, ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Πολεμιστῶν Ἑλλάδος νόμων 751 καὶ 1836, ἥτις εἶναι ἐκ τῶν ὡς ἀνω

ΑΠΟΧΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΗΘΕΝΤΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΟΥ

Κρίσις τοῦ Δικαστηρίου περὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας

Εἰδικὴ προστασία, ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, πολεμιστοῦ τοῦ Α.Ν. 1836/1951.—Ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας.—Λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας αὐτῆς.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας καὶ πέραν τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ Νόμου.—Περιστατικὰ ὑποδηλοῦντα σιωπηράν, εἰς τὴν περίπτωσιν, καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ.

Πέραν τῆς εἰδικῆς προστασίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν, τὴν ὁποίαν παρέχει ὁ νόμος (ἄρθρον 7 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ΕΕΔ 20, 1222 ἐπ.), διὰ τοὺς κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένους ἀναγκαστικῶς ὡς μισθωτοὺς πολεμιστὰς δὲν ἀποκλείεται βεβαίως ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὡς ἐφετείου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, νὰ συναχθῇ, εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν, σιωπηρὰ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ τούτου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας δι' ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ὅταν μάλιστα βοηθῶν εἰς τοῦτο καὶ συντρέχοντα λοιπὰ περιστατικά, ὡς ἐκεῖνα τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου. (Ἴδετε περὶ τούτου καὶ Α.Π. 296/1966, εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 787, *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 25, 969 ἐπ.).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ναὶ μὲν ὁ μισθωτὸς ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας του, ἀλλ' ἡ ἀποχή του αὕτη ἐκ τῆς ἐργασίας, ὡς δέχεται τὸ

ὀργανώσεων, ὧν ἐκπρόσωπος ὁρίζεται ὡς μέλος τῆς Ἐπιτροπῆς (ἄρθρον 3 ν.δ. 2657/1953 καὶ 2 καὶ 5 τοῦ ν.δ. 4185/1961).

Ὁ διὰ τοῦ ἀπὸ 9.3.1966 ὑπομνήματος τοῦ αἰτοῦντος προβαλλόμενος ἕτερος καὶ αὐτοτελὴς λόγος ἀκυρώσεως περὶ κακῆς συγκροτήσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τυγχάνει ἀπαράδεκτος, διότι, συμφώνως τῷ νόμῳ (ἄρθρα 44 § 2 καὶ 49 § 2 κωδικ. νόμου 3713/1928, μόνον διὰ προσθέτου δικογράφου, νομοτύπως κατατιθεμένου καὶ κοινοποιουμένου, ἠδύνατο νὰ προβληθῇ τοιοῦτος νέος λόγος ἀκυρώσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 7 τοῦ μνησθέντος ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4185/1961, ἐπιτρέπεται ἡ ἀπόλυσις πολεμιστοῦ, τοποθετηθέντος δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου τούτου εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις, ἐν αἷς καὶ ἡ ἀποδεδειγμένη ἀνεπάρκεια ἢ ἀναταλληλότης αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ὀφείλεται εἰς τὰ τραύματά του. Ἐν προκειμένῳ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἐδέχθη, ἐπὶ αἰτήσει τῆς παρεμβαινούσης, ὅτι συντρέχει τοιαύτη περίπτωσις ἀκαταλληλότητος καὶ ἀπολύσεως, συνεπείᾳ ταύτης, τοῦ αἰτοῦντος, ἐπὶ τῇ διαπιστώσει ὅτι οὗτος εἶχε προβῇ κατ' ἐξακολούθησιν εἰς ὡρισμένας ἐκνόμους ἐνεργείας, ἐξ ὧν προέκυπτε σημαντικὴ ζημία οἰκονομικῶν συμφερόντων τῆς παρεμβαινούσης Ἑταιρείας. Συγκεκριμένως ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ὁ εἰρημένος, ἀποθηκάριος, ὤν, μετὰ τοῦ συναδέλφου του Β.Κ. καὶ ἐν συνεργασίᾳ μετ' ἄλλων προσώπων ἐξεβίαζον τὴν ἐπιστροφὴν ὑλικῶν συσκευασίας εἰς ποσότητα μεγαλυτέραν τῶν πράγματι ἐπιστρεφομένων, καρπούμενος μετὰ τοῦ ἐν λόγῳ Β.Κ. τὴν οὕτω προκύπτουσαν διαφορὰν ἀξίας τῶν ὑλικῶν τούτων.

Τῆς ἀνωτέρω ὑποθέσεως εἶχον ἐπιληφθῇ παραλλήλως, κατόπιν μηνύσεως τῆς παρεμβαινούσης, καὶ τὰ ποινικὰ δικαστήρια, τελικῶς δὲ καὶ μετὰ τὴν λῆψιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 194/1966 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, δι' ἧς, γενομένης δεκτῆς ἐφέσεως τοῦ αἰτοῦντος κατὰ καταδικαστικῆς τούτου ἀποφάσεως τοῦ Τριμελοῦς Πλημμελειοδικείου Ἀθηνῶν (ὑπ' ἀριθ. 7879/1965), ἐκηρύχθη οὗτος ἀθῷος τῶν ἀποδοθεισῶν αὐτῷ ὡς ἄνω ἐκνόμων ἐνεργειῶν, κριθέντος εἰδικώτερον ὅτι, ἐν ὄψει ἀφ' ἑνὸς τοῦ περιεχομένου τῆς γενομένης σχετικῆς ἀπογραφῆς τῶν ἐν τῇ ἀποθήκῃ ὑπαρχόντων ὑλικῶν συσκευασίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν συνθηκῶν ἐργασίας, ὑφ' ἃς ἐλάμβανε χώραν ἡ παραλαβὴ τῶν ἐπιστρεφομένων ὑλικῶν, παρίσταται ἀμφίβολος ἡ ἐνοχὴ τοῦ αἰτοῦντος. Τὰ νεώτερα ταῦτα δεδομένα κλονίζουσι τὴν αἰτιολογίαν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἥτις οὕτω καθίσταται ἀκυρωτέα δι' ἀνεπάρκειαν αἰτιολογίας, ὡς βασίμως προβάλλεται, ἐπὶ τῇ τέλει ἐπανεξετάσεως τῆς ὑποθέσεως ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς, εἰς ἣν δέον νὰ ἀναπεμφθῇ αὕτη, ἐν συνεκτιμήσει πρὸς τὰς ἐκτεθείσας κρίσεις τοῦ ποινικοῦ δικαστηρίου.

Κατὰ ταῦτα δέον ἡ μὲν ὑπὸ κρίσιν αἴτησις νὰ γίνῃ δεκτή, ἡ δὲ παρέμβασις νὰ ἀπορριφθῇ.

Πρωτοδικείου, διήρκεσε καὶ πέραν ἀκόμη τῆς ἀνικανότητός του δι' ἐργασίαν καὶ ἐπὶ πολύ ὥστε νὰ συνάγεται ἐξ αὐτοῦ ἡ σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος καὶ λοιπὴν νομολογίαν εἰς ΕΕΔ 22, 609 ἐπ., ἔνθα καὶ σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13871/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης **κ. Ι. Γρίβας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σαράφης, Π. Τόγκας

Ὡς ἐκ τῆς δικογράφου της δείκνυται, διὰ τῆς ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων, νῦν ἐφεσίβλητος, ἐξέθεσεν, ὅτι, ὑπαγόμενος εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, δυνάμει ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ, ἐτοποθετήθη εἰς τὸ ἐν Μάνδρᾳ λατομεῖον τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐκκαλούσης ἀπὸ τῆς 6ης Αὐγούστου 1961 καὶ προσῆλθεν ἐκτοτε συνεχῶς παρ' αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας ὡς βαριοκόπος, ἀντὶ τοῦ ἐν τῇ ἀγωγῇ ἡμερομισθίου, μέχρι τῆς 18 Ἰουνίου 1963, ὅτε συνεπείᾳ μὴ λήψεως τῶν ἐπιβαλλομένων μέτρων ἀσφαλείας ἐπῆλθε ἐργατικὸν ἀτύχημα, ἤτοι ἐτραυματίσθη εἰς τὸν ὠθεαλμόν, ἕνεκεν δὲ τούτου κριθεὶς ἀνίκανος ἀπέσχεν ἐκ τῆς ἐργασίας του μέχρι τῆς 22.11.1965, ὅτε ἐκρίθη ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν παρὰ τῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., πάντως ὅμως ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ἐναγομένην πρὸς συνέχισιν τῆς ἐργασίας του καὶ δὲν ἐγένετο δεκτὸς ὑπ' αὐτῆς. Βάσει τοῦ ἰατρικοῦ τούτου ἠτήματο ἀποδοχὰς ἀπερημερίας ἀπὸ 22.11.1965 μέχρις 22.1.1966 καὶ δῶρον Χριστουγέννων 1965, ἤτοι ἐν ὅλῳ 5.212 δραχμάς. Ὁ δικάσας Πρωτοδίκης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν ἀγωγὴν ταύτην καὶ ἐπεδίκασεν εἰς τὸν ἐνάγοντα τὸ ποσὸν τῶν 4.116 δραχμῶν. Κατὰ τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως παραπονεῖται ἤδη ἡ ἐκκαλοῦσα διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεώς της, διατεινομένη ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς ἄνω ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος ἐξομοιοῦται πρὸς οἰκειοθελῆ ἀποχώρησιν, ἐπελθούσης οὕτω τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως.

Ἡ νεωτέρα ἐργατικὴ νομοθεσία καθορίζει εἰδικὴν ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν προστασίαν τῶν μισθωτῶν, οἱ ὁποῖοι ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ πολεμιστοῦ, διότι ἔχει ἀναγνωρισθῇ, ὅτι τὰ πρόσωπα ταῦτα ἔχουν ἀνάγκην εἰδικῆς μεταχειρίσεως. Εἰδικώτερον, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 7 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 4 ν.δ. 4185/1961, ἀπόλυσις τοποθετηθέντων δυνάμει τοῦ νόμου 1836/1951 ἐπιτρέπεται μόνον εἰς τὰς περιωρισμένας ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ περιπτώσεις.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν τοῦ ἄρθρου 12, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ προστασία αὕτη τοῦ νόμου εἶναι διαρκής, μὴ ἐφαρμοζομένων τῶν ματαιουσῶν τὸν σκοπὸν τοῦτον τοῦ νόμου καὶ δυσμενῶν διὰ τοὺς μισθωτοὺς ὁρισμῶν τῶν ἐκεμένων ἐργατικῶν νόμων καὶ δὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 2112/1920, καθ' ἣν, ἐν περιπτώσει ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ἐπερχομένης ὑπὸ νόμιμον ὅριον ἀσθενείας, λογίζεται ὡς λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ ἡ αὐτοῦ ἐπερχομένη λύσις τῆς συμβάσεως ἀντίκειται εἰς τὴν διαδηλωθεῖσαν θέλησιν τοῦ Νομοθέτου, ὅπως οἱ ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντες στερρῶνται τῆς προστασίας του δι' ὡρισμένους μόνον λόγους, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν καταλογίζεται καὶ ἡ μὴ βραχείας διαρκείας ἀσθένεια, ἥτις δύναται νὰ ἀποτελέσῃ λόγον ἀπολύσεως, ἐὰν ἐκ τῶν συνοδευουσῶν ταύτην περιστάσεων ἀναλίπτῃ ἀνεπάρκεια ἢ ἀκαταλληλότης τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 7 § 2 ἀ.ν. 1836/1951, μετ' ἀπόφασιν πάντως τῆς Ἐπιτροπῆς τῶν ἀ.ν. 244/1936 καὶ 771/1937 (Α.Π. 664/1955, ΕΕΔ 15, σελ. 42, Γνωμ. Ν.Σ.Κ. 352/1959, ΔΕΝ 1959, Α.Π. 465/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 1358, Α.Π. 253/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 714, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3693/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 610). Παρὰ ταῦτα δὲν ἀποκλείεται ἐν πάσῃ περιπτώσει ἡ λύσις τῆς ἀναγκαστικῆς συμβάσεως δι' οἰκειοθελοῦς ἀποχωρήσεως αὐτοῦ τοῦ ἰδίου τοῦ προστατευομένου, ἥτις δύναται νὰ εἶναι ρητὴ ἢ σιωπηρά, ἀσχέτως οἱουδήποτε νομικοῦ πλάσματος, τοιαύτην δὲ περίπτωσιν συνιστᾷ ἡ δικαιολόγητος καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ταύτης (Α.Π. 253/1960, ἐνθ' ἀνωτέρω, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 9051/1959, ΕΕΔ 18, σελ. 959, Π.Α. 11713/1957, ΕΕΔ 16, σελ. 926). Τέλος, ἀντιθέτως πρὸς τὴν προηγουμένην νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατ' ἣν ἡ δικαίαν ἐθεωρεῖτο λυθεῖσα ἡ σύμβασις ἐργασίας, ἐν περιπτώσει ἀσθενείας τοῦ μισθωτοῦ ὑπὲρ τὰ χρονικὰ ὅρια τοῦ νόμου, ἡ νεωτέρα νομολογία αὐτοῦ (Ἀρείου Πάγου) δέχεται, ὅτι ἡ εἰς ἀσθένειαν μακροτέρας διαρκείας ὀφειλομένη ἀποχὴ δὲν τεκμηριοῖ αὐτὴ καθ' ἑαυτὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην (τῆς μακρᾶς ἀσθενείας), ὡς καὶ εἰς πᾶσαν ἀποχήν, ὀφειλομένην οὐχὶ εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην ἀνωτέραν βίαν, ὅσης δήποτε διαρκείας, ὁ δικαστής, λαμβάνων ὑπ' ὄψιν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὕτη, τὴν αἰτίαν, ἡ ὁποία τὴν προεκάλεσε, καὶ ἐν γένει τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, θὰ κρίνῃ, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐὰν ἡ καλὴ πίστις, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἀπαιτῇ, ὅπως ἡ ἀποχὴ αὕτη θεωρηθῇ ἢ μὴ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (Α.Π. 503/1965, ΕΕΔ 25, σελ. 9, Α.Π. 720/1964, ΕΕΔ 24, σελ. 90, Α.Π. 154/1964, ΕΕΔ 23, σελ. 1030, Α.Π. 642/1963, ΕΕΔ 22, σελ. 1455 κ.ἀ.).

Ἐν προκειμένῳ, κατὰ τὰ δεκτὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως πραγματικὰ περιστατικά, ἅτινα δὲν ἀμφισβητοῦνται ἤδη ὑπὸ τῶν διαδίκων καὶ τὰ ὁποῖα ἐν πάσῃ περιπτώσει καὶ

κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου βεβαιοῦνται ἐκ τῆς διαδικασίας καὶ δὴ ἐκ τῆς ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου καταθέσεως τοῦ ἐνόρκως ἐξετασθέντος μάρτυρος, περιεχομένης εἰς ταυτάριθμα τῇ ἐκκαλουμένῃ ἀποφάσει πρακτικά, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἐπικαλούμενα καὶ προσκομιζόμενα ἔγγραφα, ὁ ἐφεσίβλητος - ἐνάγων, ὑπαγόμενος εἰς τὰς προστατευτικὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ἐτοποθετήθη πράγματι ἀναγκαστικῶς ὡς ἐργάτης εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐκκαλούσης - ἐναγομένης, δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 73/14.3.1961 ἀποφάσεως τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ. Οὗτος ἀπὸ τῆς ὡς ἄνω τοποθετήσεώς του ἀπησχολήθη ἐκτοτε παρ' αὐτῇ καὶ δὴ εἰς τὸ ἐν Μάνδρᾳ λατομεῖον της ὡς θαμνοκόπος μέχρι τῆς 28ης Μαΐου 1963, ὅτε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας του ἐτραυματίσθη εἰς τὸν ὀφθαλμὸν (πλῆξις βολβοῦ), συνεπεία μὴ τηρήσεως ὑπὸ τῆς ἐκκαλούσης τῶν ἐπιβαλλομένων δρων ἀσφαλείας (δι' ἣν αἰτίαν τῷ ἐπεδικάσθη καὶ χρηματικὴ ἱκανοποίησις λόγῳ ἠθικῆς βλάβης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10062/1964 τελεσιδίκου ἀποφάσεως τούτου). Περαιτέρω ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδεικτικῶν στοιχείων βεβαιοῦται, ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος, συνεπείᾳ τοῦ ὡς ἄνω τραυματισμοῦ του, ἐκρίθη ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν παρ' ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ τῆς 28.5.1963 μέχρι καὶ τῆς 23.5.1964, ἔτυχε δὲ καὶ συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας ἀπὸ 1.6.1963 μέχρι 30.11.1963. Ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1963 καὶ μέχρι τῆς 30ῆς Νοεμβρίου 1965 οὗτος ἔτυχε παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς, ἐξ οὗ συνάγεται, ὅτι κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα ἐκρίθη παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ἐν μέρει ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν. Τέλος, ἀπὸ τῆς 1.12.1965 ἐπὶ τῆς αὐτῆς Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α., ἐκρίθη ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν κατὰ ποσοστὸν πλέον τῶν 2/3 καὶ οὕτω ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου διεκόπη χορήγησις ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς. Παρὰ τὰ γεγονότα ὅμως ὅτι ὁ ἐφεσίβλητος ἦτο ἐν μέρει ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς 23.5.1964, δὲν προσῆλθε τότε πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας παρὰ τῇ ἐκκαλούσῃ, ἀλλ' ἄλως ἀδικαιολογήτως πολὺ βραδύτερον, ἤτοι τὴν 22.11.1965, τοιτέστι μετὰ πάροδον 18 περίπου μηνῶν, ὅτε ἡ ἐκκαλοῦσα, προβάλλουσα μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τούτου, ἠρνήθη νὰ δεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας του. Ἡ ὑπὸ τὰς ὡς ἄνω περιστάσεις ἀποχὴ τοῦ ἐφεσιβλήτου ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπὶ χρόνον πολὺ μεῖζονα τοῦ ἐν ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου 4558/1930, ἐν συνδυασμῷ ἰδίᾳ πρὸς τὴν βεβαιουμένην συμπεριφορὰν τούτου, συνισταμένην εἰς τὸ ὅτι καθ' ὅλον τὸ ἀπὸ τοῦ τραυματισμοῦ του (28.5.1963) καὶ μέχρι τῆς 22.11.1965 χρονικὸν διάστημα τῶν δύο ἐτῶν καὶ πέντε μηνῶν οὐδεμίαν ἐξεδήλωσε πρόθεσιν περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του, καίτοι διέμενεν εἰς Μάνδραν, ἔνθα τὸ λατομεῖον τῆς ἐκκαλούσης, εἰς ὃ παρεῖχε μέχρι τοῦ τραυματισμοῦ του τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς καὶ ἡ ἐνασχόλησις τούτου μὲ κτηνοτροφικὰς ἐργασίας, ἤτοι μὲ τὴν περιποίησιν δύο ἀγελάδων του, συνιστῶσι κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, σιωπηρὰν δήλωσιν βουλήσεως πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐφεσιβλήτου - ἐνάγοντος. Ταῦτα δὲ διότι, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἑρμηνείαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 200, 288, 656 - 658, 660 Α.Κ., ὁ μισθωτὸς ὀφείλει νὰ παρέχῃ κατ' ἀρχὴν τὰς ὑπηρεσίας του καὶ μόνον ἂν ὑπάρχῃ νόμιμος δικαιολογία δύναται νὰ ἀπόσχῃ μέχρις ἑνὸς εὐλόγου (κρινομένου) κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως χρόνου. Ἂν παρὰ ταῦτα ἀπόσχῃ ἀδικαιολογήτως καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἡ τοιαύτη ἀποχὴ τὸν συνιστᾷ ἀντισυμβατικὴν ἐνέργειαν καὶ τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς θὰ κριθοῦν ἀναλόγως τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως καὶ δὴ ἐὰν διὰ τῆς τοιαύτης συμπεριφορᾶς συνάγεται προδήλως κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως σιωπηρῶς οἰκειοθελὴς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχώρησις. Ἡ ἄποψις αὕτη ἐνισχύεται καὶ ἐκ τοῦ ὅτι, ἐπὶ προτέρας ἀγωγῆς τοῦ αὐτοῦ ἐφεσιβλήτου ἐνάγοντος κατὰ τῆς ἐναγομένης, δι' ἧς οὗτος ἠτήσατο χρηματικὴν ἱκανοποίησιν δι' ἠθικὴν βλάβην ἕνεκεν τοῦ ὡς ἄνω ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ εἰς ἣν δίκην οὗτος παρέστη, τόσον εἰς τὴν ἐν λόγῳ ἀγωγήν του, ὅσον καὶ εἰς τὰς προτάσεις του, ἐκθέτει οὗτος, ὅτι ἡ ἀχρήστευσις τοῦ ὀφθαλμοῦ του εἶναι ὁλοκληρωτική, ἡ δὲ ἀναπηρία του ἰσόβιος. Ὡσαύτως ἡ ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 17/30.11.1965 ἀπόφασις τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ διακοπῆς τοῦ ἐπιδόματος ἀναπροσαρμογῆς τοῦ ἐνάγοντος ἐξεδόθη κατόπιν αἰτήσεως αὐτοῦ περὶ παρατάσεως τοῦ χρόνου συντηξιοδοτήσεώς του, ἐξ ὧν περιστατικῶν συνάγεται πρόθεσις τοῦ ἐφεσιβλήτου περὶ μὴ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του παρὰ τῇ ἐφεσειούσῃ. Ὅθεν, τὰ ἀντίθετα δεξαμένη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἐσφαλε καὶ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, κατὰ τὸν βάσιμον σχετικὸν λόγον τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ ΜΕΤΑ ΤΑΚΤΙΚΗΝ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Δικαίωμα ήμισείας αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920

Προειδοποίησις ιδιωτικού υπαλλήλου δι' απόλυσιν κατά τον Νόμον 2112/1920, ως έτροποποιήθη.—Δικαίωμα 1/2 αποζημιώσεως Νόμου 2112/1920.—Αποχή του προειδοποιηθέντος δι' απόλυσιν ιδιωτικού υπαλλήλου εκ της εργασίας αύτου ένεκεν ασθενείας, υπερβάσης τα νόμιμα χρονικά όρια.—Κρίσις Δικαστηρίου περί μη ύπάρξεως αιωνηρός καταγγελίας συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού.—Δικαίωμα αύτου του 1/2 της αποζημιώσεως του Νόμου 2112/1920.—Υπολογισμός αποζημιώσεως.—Αξίωσις αποζημιώσεως διά μη ληφθείσαν άδειαν.

Ενδιαφέρον είναι το θέμα της κατωτέρω δικαστικής αποφάσεως, επί του οποίου, καθ' όσον γνωρίζομεν, δεν υπάρχουν νομολογιακά δεδομένα.

Πρόκειται περί του 1/2 της αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920, ως έτροποποιήθη υπό του νόμου 4558/1930 (ΕΕΔ 22, 63 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων), ή οποία καταβάλλεται υπό του εργοδότου εις τους απολυομένους μετά προειδοποίησιν κατά τον νόμον 2112/1920 ιδιωτικούς υπαλλήλους (μόνον) (άρθρον 4 νόμου 3198/1955).

Ανεξαρτήτως των κατά την εφαρμογήν της προταχυσάσης διατάξεως του άρθρου 2 του νόμου 4558/1930, το οποίον το πρώτον επέβαλε την υποχρέωσιν αποζημιώσεως και τους απολυομένου μετά τακτικήν καταγγελίαν της συμβάσεως ιδιωτικού υπαλλήλου (1/4 αποζημιώσεως νόμου 2112/1920, το οποίον διά της διατάξεως του άρθρου 4 του νόμου 3198/1955 ηύξήθη εις το 1/2 υποστηριχθέντων περί του δικαιώματος τούτου (ίδετε σημειώσεις μας εν ΕΕΔ 14, 944), ή νέα διάταξις του άρθρου 4 του νόμου 3198/1955 ώρισε σαφώς, ότι ο εργοδότης υποχρεούται να καταβάλη εις τον απολυόμενον την αποζημίωσιν ταύτην **διά της εκπνοής της προθεσμίας προειδοποιήσεως.**

Εν συνεχεία δε ή αύτη διάταξις ορίζει: Της αύτης ως άνω αποζημιώσεως (1/2) δικαιούνται υπάλληλοι αποχωρούντες της εργασίας τη συγκαταθέσει του εργοδότου αυτών διαρκούντος του χρόνου της προμηνύσεως.

Διά την ορθήν έννοιαν της διατάξεως χρήσιμον είναι να σημειωθούν τα κατωτέρω εκ των επισήμων Πρακτικών συζητήσεων εν τη Βουλή (ΕΕΔ 14, 555): Επί τροπολογίας βουλευτού «ο υπάλληλος, αφ' ης είδοποιηθή περί της καταγγελίας, δύναται, οποτεδήποτε θελήση, λαμβάνων την αποζημίωσιν να απέρχεται», ο επί της Εργασίας Υπουργός απήντησεν ως εξής: «Κύριε συνάδελφε, «κοινή συμφωνία» ημπορώ να το δεχθώ, όχι όμως οποτε θέλει ο υπάλληλος να φεύγη».

Είναι, λοιπόν, φανερόν, ότι ο Νομοθέτης συνέδεσε το δικαίωμα τούτο της αποζημιώσεως του υπαλλήλου προς την διατήρησιν εν ισχύϊ της συμβάσεως εργασίας μέχρι της εκπνοής προθεσμίας προειδοποιήσεως, οπότε καταβάλλεται και η αποζημίωσις, ανεξαρτήτως του νομικού χαρακτήρος αύτης (περί του οποίου ίδετε Αλ. Λιτζερόπουλον, Θέμ. ΝΒ' 358, Κ. Δημάκην, ΕΕΔ 1, 940, Γρ. Κασιμάτην, ΕΕΔ 1, 150, εις τους οποίους αναφέρονται και αι εν ΕΕΔ 14, 944 σημειώσεις μας, Χ. Αγαλλοπούλου, Εργατικόν Δίκαιον, σελ. 318, 339, Κ. Καπκά, Ενοχικόν, Ειδικόν, υπ' άρθρον 669).

Εις την περίπτωσιν της κατωτέρω αποφάσεως ο μισθωτός είχε προειδοποιηθή νομίμως (κατά τον νόμον 2112/1920), ότι από της 28 Νοεμβρίου 1965 θά έλύετο η σύμβασις.

Ούτος εξηκολούθησε να παρέχη τας υπηρεσίας του μέχρι της 3 Μαρτίου 1965, ότε, ασθενήσας, άπεσχε της εργασίας μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου 1965, κριθείς δε ανίκανος προς εργασίαν υπό του Ι.Κ.Α. οριστικώς, είδοποίησε την εργοδότιδά του περί της αδυναμίας του να εξακολουθήση εργαζόμενος.

Το ζήτημα, εν προκειμένω, ελύθη, ως προς την ισχύν της συμβάσεως εργασίας, βάσει της διατάξεως του άρθρου 5 του νόμου 2112/1920, ως συνεπληρώθη διά του άρθρου 3 του νόμου 4558/1930. (Ίδετε περί της εννοίας της διατάξεως Α.Π. 642/1963, εισηγητής Γ. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 22, 1455, ένθα και λοιπαί).

Εν τη αποφάσει ιστορείται, ότι ο μισθωτός από του τέλους Σεπτεμβρίου 1965, κριθείς ανίκανος προς εργασίαν υπό του Ι.Κ.Α. **οριστικώς**, είδοποίησε την εναγομένην περί της αδυναμίας του να εξακολουθήση εργαζόμενος και, παρά την δήλωσίν του ταύτην, εθεωρήθη υπό του δικαστηρίου μη λυθείσα η σύμβασις μέχρι της εκπνοής της προθεσμίας προειδοποιήσεως (28 Νοεμβρίου 1965).

Έχομεν ούτω μίαν σαφή εκ μέρους του μισθωτού δήλωσιν ότι έχει ήδη περιέλθει εις οριστικήν αδυναμίαν παροχής της εργασίας (περί της οποίας ίδετε Ι. Κισσυδιστρίαν, ΕρμΑΚ Εισαγ. άρθρ. 669 6/8 Α.Κ., άριθ. 6 επ., Χ. Αγαλλοπούλου, Εργ. Δίκαιον, σελ. 194).

Περαιτέρω, υφίσταμένου διά καταγγελίαν της αορίστου χρόνου συμβάσεως του νόμου 2112/1920, ο οποίος έρρύθμισε το θέμα αποχής του μισθωτού εκ της εργασίας ένεκεν ασθενείας (ή οποία συναπάγεται πρόσκαιρον ή οριστικήν αδυναμίαν παροχής της εργασίας), εάν μεν αύτη διαρκή επί τα χρονικά όρια του

νόμου (άρθρον 4 νόμου 4558/1930), δέν δύναται να γίνη λόγος ότι διά μόνης της άποχής του μισθωτού έκ της έργασίας θεωρείται λυθείσα ή σύμβασις έργασίας έκ μέρους του μισθωτού, έπί υπερβάσεως δε των όρίων τούτων, άν δέν υπάρχουν άλλα περιστατικά, κρίνεται, κατά τα νομοληγθέντα, υπό του δικαστού, άν έπήλθε σιωπηρά καταγγελία της συμβάσεως.

Και τούτο διότι και έν περιπτώσει διαρκούς άνυπαιτίου αδυναμίας της παροχής δέν λύεται αυτοματως ή σχέσις έργασίας (Χ. Άγαλλόπουλος, Έργατικόν Δίκαιον, σελ. 360, πρβλ. όμως Ι. Καποδίστριαν, ΈρμΑΚ Εἰσαγ. άρθρα 669 - 678, άριθ. 6 επ.).

Πρέπει δηλαδή τόσον ο έργοδότης (Α.Π. 54/1966, εἰσηγητής Ι. Κοκόρης, ΕΕΔ 25, 333), όσον και ο μισθωτός, να καταγγείλουν τήν σύμβασιν έργασίας (Χ. Άγαλλόπουλος, ένθ' άνωτ.), ή καταγγελία δε έκ μέρους του μισθωτού δύναται να γίνη και άνευ έγγράφου σιωπηρώς.

Έν προκειμένω, ώς δέχεται ο Έργατικός Δικαστής, υπήρξε σαφής δήλωσις του μισθωτού πρός τον έργοδότην, ότι, περιελθών εἰς όριστικήν άδυναμίαν, άδυνατεί να έξακολουθήση έργαζόμενος περαιτέρω, πρίν ή έκπνεύση ή προθεσμία προειδοποιήσεως.

Τούτο, άν δέν είναι ρητή δήλωσις καταγγελίας συμβάσεως έργασίας έκ μέρους αύτου, είναι, νομίζομεν, πάντως ικανόν, ίνα κριθή, κατά τήν καλήν πίστιν, ότι έπήλθε παραίτησις του μισθωτού άπό της θέσεώς του, άφου ήδυνάτει πλέον να έργασθή, παρελθόντος ήδη και πρό ένός μηνός άπό της δηλώσεως του χρόνου του άρθρου 3 του νόμου 4558/1930, έντός του όποίου δέν συνάγεται βούλησις του μισθωτού περί λύσεως της συμβάσεως.

Ο Χ. Άγαλλόπουλος, Έργατικόν Δίκαιον, σελ. 339, υποστηρίζει, ότι εἰς τό ζήτημα της άποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 δικαιούται ο μισθωτός και έάν αύτός άντικαταγγείλη τήν σύμβασιν είτε ρητώς, είτε σιωπηρώς, διότι και ή διάταξις του άρθρου 6 του νόμου 3198/1955 δέν θέτει ώς προϋπόθεσιν του δικαιώματος τούτου τήν άποχώρησιν «άμα τη έκπνοή της προθεσμίας», άλλα καθορίζει τον χρόνον της καταβολής της άποζημιώσεως. Τό δικαίωμα είναι γεγεννημένον άμα τη λύσει της σχέσεως.

Άλλ' ή γνώμη αύτη (ούτω και Άλ. Λιτζερόπουλος, Θέμ. ΝΒ' 356 έπ., υπό τό προϊσχύον όμως άρθρον 2 του νόμου 4558/1930) άποκρούεται, νομίζομεν, έκ των έν άρχη σημειωθέντων έπί της διατάξεως του άρθρου 6 νόμου 3198/1955.

Ίσως, άπό νομοθετικής άπόψεως, έπρεπε άλλη να ήτο ή ρύθμισις, ώς έκ του χαρακτήρος της παροχής, διότι έξαναγκάζει τον μισθωτόν να παραμείνη έργαζόμενος καθ' όλον τον χρόνον της προειδοποιήσεως, ίνα δικαιωθή της άποζημιώσεως ταύτης, ένω ένδεχομένως έχει εύρει άλλην έργασίαν, ώς είναι και ο δικαιολογητικός λόγος της προειδοποιήσεως, ή και εύρων άλλην έργασίαν έξαναγκάζεται εἰς στέρησιν της άποζημιώσεως, ένω, έξ άλλου, ο άνευ τακτικής καταγγελίας άπολυόμενος δικαιούται της άποζημιώσεως του νόμου 2112/1920 (πλήρους) και άν άκόμη έξεύρη άμέσως άλλην έργασίαν.

Πρωτοδίκου Κερκύρας 16/1966

Διαδικασία έργατικών διαφορών
Πρωτοδίκης ο κ. **Σ. Βερβεσός**
Δικηγόροι οί κ.κ. Λ. Δονάς, Λ. Μπάκολης

Ή ορίστου χρόνου σύμβασις έργασίας δύναται να λυθή μονομερώς ύφ' έκατέρου των συμβεβλημένων μερών διά γνωστοποιήσεως εἰς τον έτερον της περί τούτου βουλήσεώς του. Αύτη συντελείται διά καταγγελίας, ήτοι της νομικής πράξεως, δι' ής δηλούται ή περί τούτου βούλησις του έπιδιώκοντος την διά το μέλλον λύσιν και ήτις, διά να έπιφέρη έννομα άποτελέσματα, δέον να περιέλθη εἰς το πρόσωπον, πρός ό άπευθύνεται. Ή τοιαύτη περί λύσεως της ορίστου χρόνου συμβάσεως έργασίας, προκειμένου περί μισθωτών έπαγγελματιών, έπαγομένων εἰς την κατά της άνεργίας άσφάλισιν, γίνεται έξ όλοκλήρου βάσει των διατάξεων του ν. 3198/1955. Κατ' αύτάς έργοδότης, έπιθυμών να λύση την μετά του έργαζομένου σύμβασιν ορίστου χρόνου, δέναται να είδοποιήση αύτόν, ότι μετά πάροδον ορισμένου χρόνου άκριβώς έν τω ν. 2112/1920, εἰς όν παραπέμπει το άρθρον 4 του άνωτέρω νόμου 3198/1955, προσδιοριζομένου, θέλει παύσει να δέχεται τάς ύπηρεσίας του. Μετά την πάροδον του χρόνου τούτου ή σύμβασις έργασίας είναι λελυμένη, ο καταγγείλας όμως ταύτην ύποχρεούται, όπως, κατά την έκπνοήν της προθεσμίας προειδοποιήσεως, καταβάλη εἰς τον έργαζόμενον άποζημίωσιν, ίσην μέ το 1/14 της όφειλομένης, έάν ήθελε καταγγείλει την σύμβασιν άνευ προειδοποιήσεως. Άρχικώς ο ν. 2112/1920 δέν προέβλεπε καταβολήν άποζημιώσεως διά την περίπτωσιν καταγγελίας μετ' είδοποίησιν. Το πρώτον έθεσπίσθη διά του ν. 4558/1930, ίνα ίκανοποιηθή, κατά την εἰσηγητικήν έκθεσιν του νόμου τούτου, μερικώς το αίτημα του έπαλληλικού κόσμου, ζητούντος να καταργηθή ή ύποχρέωσις του έργοδότου να προειδοποιή τους άπολυομένους και όρισθή, ότι ούτος (έργοδότης) ύποχρεούται, έν πάση περιπτώσει, εἰς την καταβολήν των άποζημιώσεων, άς έπιβάλλει ο νόμος εἰς την περίπτωσιν μη προειδοποιήσεως. Το άνωτέρω 1/14 ποσοστόν διά του ν. 3198/55 έγένετο 1/12 πρός μείζονα προστασίαν των μισθωτών, ώρίσθη όμως ρητώς, ότι καταβάλλεται κατά την έκπνοήν της προθεσμίας προειδοποιήσεως. Έξ αύτου και έν συνδυασμώ πρός τάς διατάξεις περί καταγγελίας άνευ προειδοποιήσεως προκύπτει, ότι έπί μέν άμέσου λύσεως της συμβάσεως (άνευ προειδοποιήσεως) ή ύποχρέωσις πρός καταβολήν της άποζημιώσεως γεννάται άμα τη καταγγελία, έπί δέ καταγγελίας κατόπιν προειδοποιήσεως ή τοιαύτη ύποχρέωσις γεννάται άμα τη έκπνοή της ταχθείσης ύπό του καταγγέλλοντος νομίμου προθεσμίας.

ήτοι ή ἰσοχρόνως πρὸς καταβολὴν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀναβλητικῆς προθεσμίας τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προμηνύσεως, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς μὴ λύσεως τῆς ἐξασκουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐξουσίας νὰ ὑπάρχῃ καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας δι' οἱονδήποτε λόγον, πλὴν τῆς περιπτώσεως τῆς λύσεως συναινέσει τοῦ ἐργοδότου (ἄρθρ. 4 § 5 τελ. ν. 3198/1955), ὅτε καταβάλλεται ἡ ἡμίσεια ἀποζημίωσις, ἂς ἐὰν κανονικῶς διετηρεῖτο ἡ σύμβασις μέχρις ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προμηνύσεως. Τοῦτο δέ, ἤτοι ὅτι ἀπαιτεῖται καὶ ἡ διατήρησις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μέχρι τοῦ χρονικοῦ σημείου ἐκπνοῆς τῆς ταχθείσης προθεσμίας, διότι εἶναι δυνατὸν κατὰ τὸν χρόνον διαδρομῆς τῆς προθεσμίας προμηνύσεως νὰ λυθῇ ἡ σύμβασις (π.χ. διαπραξις ἐπὶ τοῦ ἐναγομένου ἀξιοποίνου πράξεως), κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ὁρθοῦ 7 ν. 3198/1955, θάνατος ταῦ ἐργαζομένου, ὅτε ἡ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως δὲν μετάγεται εἰς τοὺς κληρονόμους τοῦ μισθωτοῦ, ἀφοῦ ὀφείλεται ἅμα τῇ ἐκπνοῇ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως καὶ δὲν ὑπάρχει γεγεννημένη καὶ ἀπαιτητὴ ἀξίωσις κατὰ τὸν θάνατον τοῦ μισθωτοῦ (ΕΕΔ 1965, σελ. 15, σχόλια Συντάξεως). Ἀλλ' ἐὰν ὁ θάνατος τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον διαδρομῆς τῆς προθεσμίας προμηνύσεως ἐπιφέρῃ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸ τῆς ὁριοθετήσεως διὰ τῆς καταγγελίας λήξεως καὶ τὴν ἐκ τούτου μὴ γέννησιν τῆς ἀξιώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν τοῦ 1)2 τῆς ὀφειλομένης ἅμα τῇ καταγγελίᾳ ἄνευ προειδοποιήσεως, ἡ ἀνικανότης τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν, ἐπελθοῦσα πάλιν κατὰ τὴν διαδρομὴν τῆς προθεσμίας προμηνύσεως, ἐπιφέρουσα εἰς τὸν μισθωτὸν ἀνυπαίτιον ἀδυναμίαν παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του μέχρι λήξεως τῆς συμβάσεως, δύναται νὰ ὁδηγήσῃ εἰς λύσιν τῆς συμβάσεως, ἄνευ ἑτέρου, τεκμαιρομένης σιωπηρᾶς βουλήσεως περὶ τούτου τοῦ ἐργαζομένου, ἡ ἀπαιτῆται καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἐν συνεχείᾳ δὲ ἐν ἀμφοτέραις ταῖς περιπτώσεσιν ὁ κατὰ τὰς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς ἀποζημιώσεως, ἣν θὰ ἐλάμβανεν, ἂν συνεχίζετο ὁμαλῶς ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις μέχρι ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως; Ἐξίσωσις τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὸν θάνατον αὐτοῦ δὲν δύναται νὰ ἐπιστηριχθῇ. Πρὸ τοῦ ἔτους 1959, ὅτε ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 363/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 2112/1920, καθ' ἣν ἀποχὴ ἐπαλλήλων ἀπὸ τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη εἰς ἀρρωστίαν σχετικῶς ἀσθένειαν, προσηκόντως ἀποδεδειγμένην κ.λ.π., δὲν θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ καὶ ἡ προστεθεῖσα ἀργότερον διὰ τοῦ ἄρθρου 3 ν. 4558/1930 τοιαύτη, λόγῳ δημιουργίας ζητημάτων περὶ τὴν ἔννοιαν τῆς φράσεως «βαρρωστίας σχετικῶς διαρκείας» καὶ καθορίσασα τὰ ἀνώτατα ὅρια διαρκείας τῆς ἀσθενείας, πέραν τῶν ὁποίων θεωρεῖται ὡς λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ἠρμηνεύετο ὅτι ἡ ὑπέρβασις τῶν ἄνω ὁρίων ἐθεωρεῖτο ὡς σιωπηρὰ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ λύσις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Περὶ αὐτοῦ ὁμιλεῖ ἡ εἰσηγητικὴ ἔκθεσις (πρβλ. καὶ Καισάρ, ὑπ' ἄρθρ. 669 Α.Κ.). Μετὰ τὴν ἀνωτέρω ὅμως ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου παγίως κρατεῖ ἡ ἄποψις παρὰ τῷ Ἀρείῳ Πάγῳ ὅτι ἡ ἀνωτέρω διάταξις καθιερώθη ἀμάχητον τεκμήριον περὶ τῆς βουλήσεως τοῦ μισθωτοῦ ὅτι δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως κατὰ τὴν ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου διάρκειαν τῆς ἀσθενείας του, ἐν ὑπερβάσει ὅμως τῶν ὁρίων ὁ Δικαστὴς θὰ κρίνῃ εἰς μίαν ἑκάστην συγκεκομμένην περίπτωσιν, λόγῳ τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ἂν ἐπῆλθε λύσις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας ἀπὸ μέρους τοῦ ἀσθενήσαντος μισθωτοῦ. Τὰ ἀνωτέρω ὅμως ἀναφέρονται εἰς ἀσθένειαν διαρκέσασαν πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁρίων. Πᾶσα δὲ ἄλλη ἀποχή, ἔστω καὶ ἐξ ἀνωτέρας βίας προερχομένη, ἐθεωρεῖτο παλαιότερον, καθ' ἑρμηνείαν τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920, ὅτι συνεπάγεται τὴν κατὰ τεκμήριον ἐκ τοῦ νόμου σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ (Νομολογία ἐν ΕΕΔ 11, 953, ΕΕΔ 12, 177). Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 229/1955 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπεκράτησεν ἡ ἄποψις ὅτι καὶ ἐπὶ ἀποχῆς ὀφειλομένης εἰς ἄλλην αἰτίαν, πλὴν ἀσθενείας κλπ., εἰς τὸν Δικαστὴν θὰ ἀπόκειται, ἵνα, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (Α.Κ. 200, 288), κρίνῃ, ἐκτιμῶν τὰς ἑκάστοτε εἰδικὰς περιστάσεις καὶ συνθήκας, ἐφ' ὅσον ἔλαβε χώραν ἡ ἀποχή, ἐὰν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ διήρκεσεν αὕτη, καὶ ἡ αἰτία, ἥτις τὴν προεκάλεσε, δικαιολογοῦν, ὅπως θεωρηθῇ ἡ τοιαύτη ἀποχὴ ὡς συνιστῶσα σιωπηρὰν δήλωσιν περὶ λύσεως ὑπ' αὐτοῦ τῆς συμβάσεως (Α.Π. 642/1963, ΕΕΔ 22, 1456).

Εἰς πάσας τὰς περιπτώσεις, δι' ἃς ἠσχολήθημεν τὰ Δικαστήρια, ἐγεννήθη τὸ ζήτημα, ὅπως θεωρηθῇ ἡ ἀποχὴ ὡς συνιστῶσα σιωπηρὰν δήλωσιν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως, ὅταν ὁ μισθωτός, μετὰ τὴν ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας ἀποχήν ἐκ τῆς ἐργασίας, ἀντιμετώπιζε τὴν ἀπώλειαν τῆς ἐργασίας του ἢ τοὐλάχιστον τὴν ἀρχαιότητά του (ἐθεωρεῖτο ἡ μετὰ τὴν ἀποχὴν ἐργασιακὴ σύμβασις ὡς ἐπαναπρόσληψις μὲ ὅλας τὰς ἐκ ταύτης συνεπείας). Δηλαδὴ ὁ μισθωτὸς μετὰ τὴν ἀποχὴν ἦτο καὶ πρόθυμος καὶ ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν. Ἐὰν ὅμως, μετὰ τὴν ἐπὶ τοῦ νόμου ὑπέρβασιν τῶν ὁρίων τῶν ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ἐπιτρεπομένων, ὁ μισθωτὸς δὲν ἦτο ἱκανὸς πρὸς ἐργασίαν, ὑπέρβασις τῶν ὁρίων τῶν διὰ τὴν ἀσθένειαν ὑπὸ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112/1920 καθοριζομένων, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ δήλωσις περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἔχῃ ἔννομον συμφέρον νὰ θεωρῆται ὑπάρχουσα ἡ σύμβασις ἐργασίας. Καὶ εἰδικώτε-

ρον, ἡ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς προθεσμίας προμηνύσεως, κατόπιν καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐπερχομένη ἀνικανότης τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐργασίαν, δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως καὶ νὰ στερήσῃ τοῦτον τῆς πρὸς ἀπόληψιν τῆς κατὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως γεννηθησομένης ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως τοῦ 1/2 τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας; Εἰς τὴν προηγουμένως ἐξετασθεῖσαν συνήθη περίπτωσιν ἐπρόκειτο νὰ προστατευθῇ ὁ μισθωτὸς ἀπὸ τὴν ἀνεργίαν ἢ τοὐλάχιστον τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀρχαιότητός του ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Εἰς τὴν ἐξεταζομένην ὅμως περίπτωσιν τοιαύτη ἀνάγκη δὲν ὑφίσταται. Ὁ μισθωτὸς ὅμως ἔχει ἀνάγκην, ὅπως λάβῃ τὸ 1)2 τῆς ἀποζημιώσεως, ὅπερ χάνει, ἂν θεωρηθῇ λήξασα προώρως ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις ἄνευ συναινέσεως τοῦ ἐργοδότου. Ἐξ αὐτοῦ ὅμως προκύπτει ἓν ἄλλο ζήτημα: Ποῖον εἶναι τὸ γεγονός, ὅπερ ἀναιρεῖ τὸν μισθωτὸν εἰς ἀποχήν; Ἡ πέραν τῶν ὁρίων ἀσθένεια; Ἢ ἄλλο καθηστὸν αὐτὸν ὑποκειμενικῶς ἀδύνατον πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του; Νομοθετικὸς ὁρισμὸς τῆς ἐννοίας τῆς ἀσθενείας δὲν ὑφίσταται. Πάντως, κατὰ τὴν Νομολογίαν τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ὡς «ἀσθένεια νοεῖται ἀνώμαλος σωματικὴ ἢ ψυχικὴ κατάστασις α) ἐπιφέρουσα προσωρινῶς ὁλικὴν ἢ μερικὴν ἀνικανότητα πρὸς συγκεκριμένην ἐργασίαν ἢ β) μὴ ἐπιφέρουσα τὴν ὑπὸ στοιχεῖον (α) ἀνικανότητα, ἀλλ' ἀπαιτοῦσα ἰατρικὴν παρακολούθησιν καὶ θεραπείαν, ἥτις δὲν δύναται ἄλλως νὰ γίνῃ παρὰ διὰ τῆς κατὰ ἰατρικὴν συμβουλὴν διακοπῆς τῆς παρεχῆς ἐργασίας ἐπὶ σκοπῷ ἐπιτεύξεως τῆς θεραπείας (ὅλ. ΕΕΔ 15, 466). Πάντως ἡ ὁριστικὴ ἀνικανότης πρὸς ἐργασίαν, ἐξ οἱασδήποτε αἰτίας προερχομένη, δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀσθένεια, ἀλλ' ὡς γεγονὸς ἐμπίπτον εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ τυχηροῦ ἢ ἀνωτέρας βίας, καὶ ἂν μὲν τοῦτο ἀπαλλάσσῃ τὸν μισθωτὸν τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του (πρβλ. Α.Κ. 336 καὶ 380) ἀπαλλάσσει τὸν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς καταβολὴν τοῦ 1/2 τῆς κατὰ τὴν ἡμαλῆν λῆξιν τῆς συμβάσεως ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως καὶ ἂν δὲ τὸ συνιστῶν τὴν ἀνωτέραν βίαν γεγονὸς θεωρηθῇ ὡς τοιοῦτον λόγῳ τὴν σύμβασιν ἄνευ τῆς συναινέσεως τοῦ ἐργοδότου, τότε κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3198/1955 δὲν ὀφείλεται ἀποζημίωσις. Τοῦτο ὅμως πάλιν θὰ πρέπει νὰ λυθῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, δι' ὃν λόγον ἐκρίθη καὶ διὰ τὴν πέραν τῶν νομίμων ὁρίων ἀσθένειαν (πρβλ. καὶ Α.Π. 503/1965, ΕΕΔ 25/1966). Ἀλλ' ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112, ὡς συνεπληρώθη διὰ τῶν νόμων 4558/1930 καὶ 3198/1955, δέον ὅπως ἐξετασθῇ ὁ σκοπὸς τῆς παροχῆς αὐτῆς. Μετὰ προειδοποίησιν ἀποζημίωσις τὸ πρῶτον ἐθεσπίσθη διὰ τοῦ ν. 4558/1930, ἤτοι 10 ἔτη μετὰ τὴν θέσπισιν τῆς μετὰ προειδοποίησιν λύσεως τῆς συμβάσεως. Μετὰ 25 δὲ ἔτη διὰ τοῦ ν. 3198/1955 τὸ ὀφειλόμενον ποσοστὸν ἀνῆλθεν ἀπὸ 1/4 εἰς 1/2 τῆς ἀποζημιώσεως, ἥτις συνάπτεται στενῶς πρὸς τὸν χρόνον προειδοποιήσεως, ὥστε πάλιν χρόνος προειδοποιήσεως ρυθμίζεται ἀναλόγως τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τῶν ἀπολυομένων. Ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ δύναται νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτίαν τῆς θεσπίσεως ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν συμβολὴν τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἐν ζωῇ (Οὕτω *Κανκές*, ἐν Ἐνοχ. ὅρθρ. 669, σχ. ΕΕΔ 1965 861). Ὁ χρόνος δὲ γεννήσεως τῆς ἀξιώσεως, ὡς καθορίζεται ἐν τῷ ν. 3198/1955, ἤτοι ὁ τῆς ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, δύναται νὰ ἔχῃ ὡς αἰτίαν πρῶτον τὴν πίεσιν τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του μέχρις ἐκπνοῆς τῆς προθεσμίας καὶ δεύτερον τὴν βοήθειαν τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὸν μετὰ τὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως χρόνον διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀνεργίας του. Ἡ αὔξησις ὅμως τοῦ ποσοστοῦ ἀπὸ 1/4 τὸ 1930 εἰς 1/2 τὸ 1955 μᾶλλον ὁδηγεῖ εἰς τὴν σκέψιν ὅτι ὁ νομοθέτης θέλει τὴν ἀποζημίωσιν ὡς ὠφελομένην παροχὴν ὁμοίαν μὲ τὴν νομικὴν κατάστασιν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα δώρων. Ἐν τῷ σχεδίῳ τοῦ Κώδικος Ἐργασίας (ὅλ. ἐν ΑΕΝ 1965, ὅρθρ. 163, παράγρ. 2) ἀναφέρεται ἡ ἀποζημίωσις καὶ ἐπὶ καταγγελίας κατόπιν προειδοποιήσεως, ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 169 Ἰδίου Κώδικος ὡς χρόνος καταβολῆς ὁρίζεται καὶ διὰ τὴν κατόπιν προειδοποιήσεως λύσιν τῆς συμβάσεως ὁ χρόνος τῆς καταγγελίας (ἀντίθετος ὁ ν. 3198/1955), ὅπερ σημαίνει, ὅτι ἀδιαφορεῖ διὰ τὴν διαχείρισιν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως μέχρι τῆς λήξεως τῆς προθεσμίας καταγγελίας, ἀφοῦ, καὶ ἂν λυθῇ αὕτη προώρως κατὰ τὸν χρόνον διαρκείας τῆς προμηνύσεως, ἡ ἀποζημίωσις θὰ ἔχῃ καταβληθῇ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται, ὅτι ἡ πρόθεσις τοῦ νομοθέτου τείνει εἰς τὴν ὁλονὲν μεγαλυτέραν προάσπισιν τοῦ ἐργαζομένου, ἥτις ὅμως δημιουργεῖ κάποιαν δυσαρμονίαν εἰς τὴν μεταχείρισιν τῶν συμβαλλομένων. Πλέον ἁρμονική, ἀλλὰ καὶ ὠφέλιμος, θὰ ἦτο ὅπως ἡ ἀποζημίωσις συνάπτεται πρὸς τὸν χρόνον διατηρήσεως τῆς συμβάσεως μετὰ τὴν καταγγελίαν καὶ ὄχι, ὡς σήμερον, πρὸς τὸν διατηρητέον χρόνον. Τοῦτο καὶ δὲν θὰ ἦτο ἀνεπιεικὴς λύσις ἔναντι τοῦ ἐργοδότου καὶ δὲν θὰ ἐνίσχυε τὴν κακὴν πίστιν τοῦ ἐργαζομένου, προσπαθοῦντος νὰ λάβῃ τὴν ἀποζημίωσιν, ἀλλὰ καὶ νὰ μὴ ἐμμείνῃ εἰς τὴν σύμβασιν μέχρι τῆς κανονικῆς λύσεώς της (πρβλ. σχόλια ΕΕΔ 20, 473). Ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν πρέπει νὰ ἀπαλλάσσεται τῆς πρὸς ἀποζημίωσιν ὑποχρεώσεώς του, ἔστω καὶ ἂν ὁ μισθωτὸς δὲν παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι λήξεως τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως, ἀναφέρει ὁ *Λιτζεράπουλος*, ἐν Θέμ. ΝΒ'/361, 2α στήλη, ἀντίθ. *Μοράκης*, ἐν ΕΕΔ 16, 848.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀπὸ 27.

10.1964 καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀποφάσεως τοῦ πρωτοδίκως δικάσαντος Ἐργατοδίκου, τῶν ἰατρικῶν πιστοποιητικῶν καὶ τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν λοιπῶν προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει ἐκ τῶν ἐνόντων συζητήσεως ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα: Ὁ ἐνάγων ἀπὸ τοῦ Νοεμβρίου 1947 προσελήφθη ὡς ὑπάλληλος τῆς ὑπὸ τῆς ἐναγομένης διατηρουμένης ἐπιχειρήσεως εἰδῶν τροφίμων. Διὰ τῆς ἀνωτέρω ἐγγράφου καταγγελίας, κατὰ τὸν ν. 3198/1955, ὡς ὑπαγομένης τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν, εἰδοποιήθη ὁ ἐνάγων, ὅτι ἀπὸ τῆς 28ης Νοεμβρίου 1965 λύεται ἡ μεταξὺ αὐτῶν ἰσχυσαμένη ἀορίστου χρόνου σύμβασις ἐργασίας. Ὁ ἐνάγων καὶ μετὰ τὴν καταγγελίαν ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ εἰς τὴν ἐναγομένην τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι 3ης Μαρτίου 1965, ὅτε ἀσθενήσας δὲν προσῆρχετο πρὸς παροχὴν τῆς ἐξακολουθούσης νὰ ὑπάρχῃ συμβάσεως ἐργασίας μέχρι τέλους Σεπτεμβρίου, ὅτε, κριθεὶς ἀνίκανος πρὸς ἐργασίαν ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁριστικῶς, εἰδοποίησε τὴν ἐναγομένην περὶ τῆς ἀδυναμίας του νὰ ἐξακολουθήσῃ ἐργαζόμενος, λῆξάσης δὲ τῆς προθεσμίας προειδοποιήσεως τὴν 28ην Νοεμβρίου 1965, ἤτοι μετὰ 80 περίπου ἡμέρας πέραν τῶν ὁρίων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 3198/1955. Διώκει διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τὴν καταψήφισιν τῆς ἐναγομένης εἰς τὴν καταβολὴν εἰς αὐτὸν τοῦ 1/2 τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπροειδοποιήτου καταγγελίας, συνισταμένης (τῆς ἀποζημιώσεως) 1) εἰς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 23.162 (μισθοὶ 17 μηνῶν ἐπὶ 2.725 κατὰ μῆνα), 2) δραχμῶν 2.895 ὡς ἀναλογίαν δώρων ἐπὶ τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεως, 3) δραχμῶν 1308 δι' ἀποζημίωσιν μὴ ληφθείσης ἀδείας. Ὑπὸ τὰ ἄνω πραγματικὰ περιστατικά, ἡ ἀποχὴ τοῦ ἐνάγοντος πέραν τοῦ ἐξαμήνου λόγῳ τῆς ἐπὶ 16ετίαν ὑπηρεσίας του λόγῳ ἀνικανότητός του πρὸς ἐργασίαν δὲν τεκμηριοῖ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους του, καθ' ὅσον ἡ καρδιακή του πάθησις δὲν ἐπέτρεπεν εἰς αὐτὸν τὴν ἐργασίαν, ἀφοῦ οὔτε μισθὸν ἐλάμβανε παρὰ τῆς ἐναγομένης, οὔτε καὶ διὰ μικρὸν χρονικὸν διάστημα θὰ διακινδύνευνε τὴν ἀπώλειαν τῆς ἀποζημιώσεως. Ἐν πάσῃ περιπτώσει, τῆς ἀποζημιώσεως ἐχούσης μᾶλλον χαρακτῆρα ἀποζημιώσεως διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἐργασίας καὶ τὴν συμβολὴν εἰς τὴν ἐπιβίωσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ μακρὰ (περὶ τὰ 17 ἔτη) ὑπηρεσία παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἡ αἰτία τῆς ἀποχῆς καὶ τὸ μικρὸν χρονικὸν διάστημα διὰ τὴν κανονικὴν λῆξιν τῆς συμβάσεως, ἄγουν ἡμᾶς εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν εἶχε πρόθεσιν λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ τῷ ὀφείλεται ἡ ἐκ τοῦ νόμου ἀποζημίωσις, ἐφ' ὅσον ἡ νέα κατάστασις ἐδημιουργήθη ἀνεπαίτιος, ἡ δὲ ἐναγομένη δὲν ἐλάβη ἀνεπανορθώτως. Οὕτω ἔχουσα νόμῳ βάσιμος εἶναι, στηριζομένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 4, 5 ν. 3198/1955, 1 ν. 2112/1920 καὶ εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 346 Α.Κ., 186 τῆς Πολ. Δικ., τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1963 ἀποφάσεως τοῦ Α.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, πλὴν τοῦ αἰτήματος περὶ ἐπιδικάσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν ἄδειαν κατὰ τὸ ἔτος 1965 (κονδύλου ἀριθ. 3), ἀπορριπτομένου ὡς μὴ νομίμου, καθ' ὅσον ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945, ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 αὐτοῦ, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὰς ταιαύτας τῶν ἄρθρων 666, 667 Α.Κ., σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ νομοθέτης διὰ τῆς χορηγήσεως τῆς ἀδείας ἀπεσκόπει, ὅπως παράσχῃ τὴν δυνατότητα εἰς τὸν μισθωτὸν νὰ ἀναπαυθῇ κατὰ τὸ ἐν τῷ ρηθέντι νόμῳ διάστημα, ὅπερ κριθὴ ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικήν, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν τόνωσιν αὐτοῦ. Ἐκ τούτων παρέπεται, ὅτι, ἵνα ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς κατὰ τὸ ἄνω ἀδείας, δέον ὅπως ἀναλίσκωνται ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς κατὰ τὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας του αἱ σωματικαὶ καὶ πνευματικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις. Τοιαύτη ὅμως ἀνάγκη δὲν ὑφίσταται εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς ἐκ τοῦ ἔτους μόνον 2 μῆνας εἰργάσθη, οὐχὶ ὅμως καὶ κατὰ τοὺς ὑπολοίπους, καθ' οὓς ἀσθενήσας παρέμεινεν ἐκτὸς ὑπηρεσίας, οὐδόλως ἀναλώσας τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις χάριν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀναλαβὼν αὐτοπαθῶς τὴν ἄδειαν πρὸς ἀνάπαυσιν (πρβλ. ΕΕΔ 18, 956, ΕΕΔ 17, 916).

Ἐκ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τῆς ἐγγράφου καταγγελίας τῆς συμβάσεως καὶ τῶν λοιπῶν ἐγγράφων προσαγομένων καὶ ἐπικαλουμένων, ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάσθη ὡς ὑπάλληλος τῆς ἐναγομένης ἐπὶ χρόνον μεγαλύτερον τῶν 16 ἐτῶν. Τούτου ἕνεκα δικαιοῦται ὡς ἀποζημίωσιν διὰ τὴν μετὰ προειδοποίησιν καταγγελίαν τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως τὸ 1/12 τῆς ἀποζημιώσεως, τὴν ὁποίαν θὰ ἐλάμβανεν, ἐὰν κατήγγελλεν ἡ ἐναγομένη τὴν σύμβασιν ἄνευ προειδοποιήσεως. Ἡ ἀποζημίωσις αὕτη ἰσοῦται κατ' ἄρθρον 5 τοῦ ν. 3198/1955 πρὸς τὸ σύνολον τῶν τακτικῶν αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς θὰ ἐλάμβανε κατὰ τὸν χρόνον, πρὸ τοῦ ὁποίου ἔδει νὰ γίνῃ ἡ καταγγελία, πλὴν ἂν ἐκ συμβάσεως ἢ ἔθιμου ὀφείληται μεγαλυτέρα ἀποζημίωσις. Ὡς τακτικαὶ δὲ ἀποδοχαὶ ὑπαλλήλου θεωροῦνται ὁ μισθός, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη παροχή, ἐφ' ὅσον δίδεται ἀντὶ μισθοῦ (ἄρθρον 5 ν. 3198/1955).

Ἐν προκειμένῳ ὁ ἐνάγων, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, προσελήφθη τὸν Νοέμβριον τοῦ 1947 καὶ ἀπελύθη τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1964. Εἰργάσθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ 16 ἔτη συμπεπληρωμένα. Ἡ προειδοποίησις οὕτω ἔδει νὰ γίνῃ πρὸ 12 μηνῶν. Κατὰ συνέπειαν ἡ ἄνευ καταγγελίας ἀποζημίωσις ἀνέρχεται εἰς τὸ 12πλάσιον τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ἀπὸ καθεστῶτος πλήρους ἀπασχολήσεως. Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 32/1963 ἀπόφασιν τοῦ Α.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀσυλίας καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν παντοπωλείων κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀ-

ΑΚΥΡΟΣ ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Συνέχισις τῆς σχέσεως ἐργασίας παρὰ τῷ διαδόχῳ τῆς ἐπιχειρήσεως

Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας, ἀντικειμένης εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως ἢ ἀναγκαστικὴν διάταξιν Νόμου.—Τοιαύτη καὶ ἡ σύμβασις ὑπαλλήλου κρεοπωλείου ἄνευ ἐφοδιασμοῦ αὐτοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, τοῦ ὑπαλλήλου διατελοῦντος ἐν ἁπλῇ σχέσει ἐργασίας.—Καταγγελία ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸν νόμον 3198/1955 καὶ ἀποζημιώσεως.—Μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 6 Νόμου 2112/1920 καὶ ἄρθρον 9 Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τὸ ὅμοιον ἄρθρον 9 τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ νόμου τούτου ἐκδοθέντος Β. Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου διατάξεων αὐτοῦ».

Ταῦτα σημαίνουν, κατὰ τὰ νομολογιακὰ δεδομένα (Α.Π. 617/1962, ΕΕΔ 22, 152, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί, Α.Π. 493/1965, ΕΕΔ 24, 1497, ἴδετε καὶ Χ. Ἀγαλλόπουλον, Ἐργατ. Δίκαιον, σελ. 273 ἑπ.), ὅτι, ἀδιαφόρως τῆς ὑπάρξεως νομικῆς διαδοχῆς μεταξὺ παλαιοῦ καὶ νέου ἐργοδότου, ὁ τελευταῖος ὑπεισέρχεται ἐκ τοῦ νόμου εἰς τὰς ἐναντὶ τοῦ μισθωτοῦ ὑποχρεώσεις ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἀκόμη καὶ πρὸς ἀπόληψιν τοῦ αὐτοῦ μισθοῦ (Α.Π. 30/1953, ΕΕΔ 12, 235, Α.Π. 774/1964, ΕΕΔ 24, 152).

Εἶναι ὅμως προφανές, ὅτι, ἵνα ἔχουν ταῦτα ἐφαρμογήν, προϋποτίθεται νὰ ὑπάρχῃ κατὰ νόμον ἔγκυρος σύμβασις ἐργασίας αἱ ἐκ τῆς ὁποίας ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου καὶ τὰ ἀντίστοιχα δικαιώματα τοῦ μισθωτοῦ μεταβιβάζονται εἰς τὸν νέον φορέα τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἂν ἡ σύμβασις ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ δι' ἕνα νόμιμον λόγον, ὡς π. χ. ἐν ἐλλείψει βιβλιαρίου ὑγείας, εἶναι ἄκυρος διὰ λόγους δημοσίας τάξεως (Α.Π. 312/1961, ΕΕΔ 20, 796 καὶ λοιπαί), ἐφ' ὅσον ὁ νέος ἐργοδότης, καθ' ὃ ἔχει δικαίωμα, δὲν ἀποδεχθῇ τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἐξαναγκάζεται πρὸς τοῦτο ἐκ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920, ἀφοῦ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἐννοηθῇ, ὅτι ὁ Νομοθέτης τῆς διατάξεως ἀξιοῖ τὴν μεταβιβάσαν εἰς τὸν νέον ἐργοδότην σχέσεως μισθωτοῦ, διὰ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ ὁποίου ἄνευ τοῦ βιβλιαρίου ὑγείας ἐπιβάλλονται καὶ ποιναὶ κατὰ τοῦ ἐργοδότου κυρώσεις, τὸν ἐξαναγκάζει δηλαδὴ νὰ διατηρήσῃ σχέσιν, ἐξαναγκασμόν, τὸν ὁποῖον δὲν θέλει οὔτε διὰ τὸν συνάψαντα ἄκυρον σύμβασιν ἐργοδότην (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, ΕΕΔ 21, 453).

Καὶ ναὶ μέν, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, ἔνθ' ἀνωτ., οὕτω καὶ ἡ νομολογία τῶν Τμημάτων τοῦ Ἀρείου Πάγου), προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198/1955, ὅτι καὶ ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας ἐξ ἀκύρου συμβάσεως, ἐὰν ὁ ἐργοδότης παύσῃ ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου νὰ δέχηται τὴν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς τοιαύτης σχέσεως προσφερομένην εἰς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίαν, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ἀλλὰ ταῦτα προϋποθέτουν νὰ ἐδέχετο ἤδη ὁ ἐργοδότης τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ διατελοῦντος ἐν ἁπλῇ σχέσει ἐργασίας πρὸς τὸν πρῶτον.

Οὕτω δὲν δύναται ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 2112/1920 νὰ ἱδρυθῇ ὑποχρέωσις τοῦ νέου ἐργοδότου νὰ καταβάλῃ αὐτὸς τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, διότι δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος εἰργάσθη εἰς τὸν προηγούμενον ἐργοδότην ὑπὸ ἄκυρον σύμβασιν ἐργασίας.

Ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος εἰς τὴν περίπτωσιν παύει νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, εἶναι ὁ προηγούμενος ἐργοδότης καὶ κύριος τῆς ἐπιχειρήσεως, ἡ ὁποία μετεβιβάσθη εἰς τὸν νέον φορέα αὐτῆς καὶ αὐτὸς πρέπει νὰ εἶναι ὑπό-

---

ριθ. 100010/6272/1963 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, παραταθείσης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 19625/5853/1964 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, τὸ κατώτατον ὅριον μηνιαίου μισθοῦ τοῦ ἐναγόντος εἶναι 2.450 δρχ., ὅπερ καὶ ἐλάμβανεν. Εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο δὲν προστίθεται τὸ ἐπίδομα γάμου ἐκ δραχμῶν 150 δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 9/1961 ἀποφάσεως Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν, καθ' ὅσον ὁ ἐναγων δὲν προσεκόμισε οὐδεμίαν ἀπόδειξιν τῶν προϋποθέσεων, ἃς ἀπαιτεῖ (παράγρ. ΙΙΙ) διὰ τὴν τοιαύτην προσαύξησιν. Ἡ ἀναλογία, κατὰ τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ προσαυξάνονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν ἐναγομένων ἐκ τοῦ συνταλογισμοῦ τῶν δώρων, εἶναι 1/8 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους, ὑπολογιζομένη ἐπὶ τοῦ νομίμου μισθοῦ, ἤτοι ἐπὶ μηνιαίου μισθοῦ 2.450 προσαύξησις ἐκ τοῦ δώρου τῶν Χριστουγέννων (ἐξ ἑνὸς μισθοῦ δραχ. 294 κατὰ μῆνα (2450:12), προσαύξησις ἐκ τοῦ δώρου τοῦ Πάσχα ἐξ ἡμίσους μισθοῦ δραχ. 102 (1225:12) καὶ σύνολον ἀναλογίας κατὰ μῆνα δραχ. 306, ἤτοι ποσοστὸν 1/8 τοῦ μηνιαίου νομίμου μισθοῦ. Συνεπῶς, ἡ δεκαετὴς ὑποχρέωσις ἀνέρχεται εἰς τὸ ποσὸν (μῆνες 12 Χ 2.756, 1/2 τῶν δραχμῶν 16.536, ὅπερ καὶ ὀφείλεται. Κατ' ἀκολουθίαν δέον ὅπως γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ὑπὸ κρίσιν ἀγωγή.

χρεως εἰς καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως, ἡ ὁποία, κατὰ τὰ νομολογηθέντα (Α.Π. 192/1962, Ὁλομελείας, ἔνθ' ἀνωτ.), ἀποσκοπεῖ εἰς τὴν ἐξασφάλισιν τῶν στοιχειωδῶν μέσων συντηρήσεως τοῦ μισθωτοῦ μέχρις ἀνευρέσεως ὑπ' αὐτοῦ νέας ἐργασίας.

Ἂν ὅμως ὁ νέος ἐργοδότης, παρὰ τὴν ἀκυρότητα τῆς μετὰ τοῦ μισθωτοῦ καὶ τοῦ προκατόχου του συναφθείσης συμβάσεως ἐργασίας, ἐξακολουθήσῃ καὶ αὐτὸς νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὁ ὁποῖος οὕτω διαπελεῖ καὶ μετ' αὐτοῦ ἐν ἁπλῇ σχέσει ἐργασίας, θὰ λειτουργήσῃ, διὰ τὸν μισθωτόν, ἡ προστασία τοῦ νόμου 2112/1920, ἐφ' ὅσον ὁ νέος ἐργοδότης παύσῃ ἀπὸ ὡρισμένου χρόνου νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.

Εἰς τὴν περίπτωσιν πάντως τῆς κατωτέρω δικαστικῆς ἀποφάσεως δὲν ἐζητήθη ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν, ἀλλ' ἀποδοχαὶ ὑπερημερίας λόγῳ μὴ τηρήσεως τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 διατυπώσεων, αἱ ὁποῖαι δὲν ὠφείλοντο οὔτε παρὰ τῶν προηγουμένων ἐργοδοτῶν.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 2649/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Θ. Ξενάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Γεωργαντᾶς, Γ. Θωμᾶς, Κ. Γεωργαντᾶς

Κατὰ μὲν τὰ ἄρθρα 5, 174 καὶ 180 τοῦ Α.Κ. εἶναι ἄκυρος καὶ τοιαύτη λογίζεται ὡς μὴ γενομένη πᾶσα σύμβασις, ἀντικειμένη εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως ἢ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲν συνάγεται ἐκ ταύτης, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 575/1.8.1940 Β.Δ. πάντες οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς κρεοπωλεῖα ὡς τεχνῖται ἢ βοηθοὶ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἐφοδιασθοῦν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ἐκδιδομένου, μετὰ προηγουμένην ἰατρικὴν ἐξέτασιν, ὑπὸ τῆς ὁριζομένης ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ Ἐπιτροπῆς, ὑποβάλλονται δὲ εἰς ἐπανεξέτασιν καὶ θεωρῶσι τὸ βιβλιάριον τοῦτο μετὰ πάροδον ἔτους ἀπὸ τῆς τελευταίας θεωρήσεώς των.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ὁ ἐφοδιασμὸς τῶν ὡς ἄνω μισθωτῶν διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, ὡς καὶ ἡ θεώρησις αὐτοῦ, ἐπιβαλλόμενα ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, ὡς ἀποσκοποῦντες εἰς τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας, ἀποτελοῦσιν οὐσιώδη προϋπόθεσιν διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ ἐπαγγέλματός των καὶ τὸ κῦρος τῆς συναπτομένης διὰ τούτων συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις, ἐλλείψει τῶν στοιχείων τούτων, ἀπαβαίνει ἄκυρος, ὁ οὕτω δὲ ἐργαζόμενος διατελεῖ ἐν ἁπλῇ σχέσει ἐργασίας πρὸς τὸν ἐργοδότην του.

Ἐν ἄλλον ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 § 2, 5 § 3, 6 § 1, 8 καὶ 9 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς καὶ τῆς Εἰσηγητικῆς ἐκθέσεως τούτου, σαφῶς συνάγεται, ὅτι καὶ ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας, προκυπτούσης ἐξ ἀκύρου συμβάσεως, ὁ ἐργοδότης, προτιθέμενος ὅπως παύσῃ νὰ δέχηται τὴν εἰς αὐτὸν προσφερομένην παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίαν, δέον νὰ καταγγείλῃ τὴν σχέσιν ταύτην τῆς ἐργασίας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου τούτου, ὑποκείμενος ἄλλως εἰς πληρωμὴν τῆς κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 ἢ τοῦ ἀπὸ 16.7.1920 Β. Δ/τος ἀποζημιώσεως, ἡ σχέσις ὅμως τῆς ἐργασίας λογίζεται λυθεῖσα καὶ ἐν μὴ καταγγελίᾳ αὐτῆς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 2 τοῦ εἰρημένου νόμου, ἀφ' ἧς ἔπαυσε νὰ ἀποδέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ὁ ἐργοδότης, καθόσον αὕτη, ὡς μὴ ἀναγνωριζομένη ὑπὸ διατάξεώς τινος νόμου, δὲν δύναται νὰ ἐξακολουθῇ ὑφισταμένη ἄνευ τῆς θελήσεως αὐτοῦ (ἐργοδότου) καὶ κατ' ἀκολουθίαν οὗτος δὲν ἐνέχεται εἰς πληρωμὴν τῷ μισθωτῷ οὔτε μισθοῦ ὑπερημερίας, κατ' ἄρθρον 656 τοῦ Α.Κ., οὔτε ἄλλης τινὸς ἀποζημιώσεως καὶ δὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 τούτου Α.Π. Ὁλομ. 192/1962, ΕΕΔ 21, σελ. 453, Α.Π. 493/1953, ΕΕΔ 19, σελ. 26, Α.Π. 312/1961, ΕΕΔ 20, σελ. 791).

Ἐπέρχεται τὰ ἄρθρα 6 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ τὸ ὁμοιον πρὸς αὐτὸ ἄρθρον 9 τοῦ ἀπὸ 16/18.7.1920 Β. Δ/τος ὁρίζουσιν, ὅτι ἡ μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου, ὁπωσδήποτε ἐπερχομένη, οὐδαμῶς ἐπηρεάζει τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ὑπὲρ τοῦ ὑπαλλήλου, ἐργάτου ἢ ὑπηρέτου διατάξεων αὐτῶν. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, οὕτω γενικῶς καὶ ἄνευ διακρίσεων διατυπωμένης, σαφῶς καθίσταται, ὅτι ὁ καθ' οἱονδήποτε τρόπον καὶ ὑπὸ οἱανδήποτε νομικὴν μορφὴν διαδεχόμενος ἢ ὑποκαθιστῶν ὡρισμένον ἐργοδότην εἰς τὴν παρ' αὐτοῦ ἀσκουμένην ἐπιχείρησιν ὑπεισέρχεται αὐτοδικαίως εἰς τὰς ἐκ τῆς οἰκείας συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρεώσεις τοῦ τελευταίου, ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ταύτῃ ὑπαλλήλων ἢ ἐργατῶν, συνεχιζομένης οὕτω μεταξὺ τῶν τελευταίων τούτων καὶ τοῦ ὑπεισελθόντος νέου ἐργοδότου τῆς μετὰ τοῦ πρώην τοιούτου συναφθείσης συμβάσεως, τῆς μεταβάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως μὴ ἀποτελούσης καταγγελίαν τῆς μετὰ τοῦ ἀρχικοῦ ἐργοδότου συμβάσεως ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἀκόλουθα πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐναγων προσελήφθη τὴν 15.3.1965 ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ὁμορρύθμου ἑταιρείας, διατηρούσης ἐνταῦθα κρεοπωλεῖον, ὡς κόπτης καὶ πωλητὴς κρέατος, ἀντὶ συμφωνηθέντος μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 2.400 κατὰ μῆνα, χωρὶς νὰ εἶναι ἐφωδιασμένος μὲ βιβλιάριον ὑγείας. Οὗτος ἀπησχολήθη ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω ἰδιότητά του παρὰ τῇ ἐναγομένῃ μέχρι τῆς 27.1.1966, ὅτε αὕτη, διαλυθεῖσα κατόπιν συμφωνίας τοῦ δευτέρου καὶ τρίτου τῶν ἐναγομένων, ὄντων ὁμορρύθμων αὐτῆς μελῶν, ἀνέλαβεν ὁ ἐκ τούτων Λ.Α. τὴν συνέχισιν τῆς ἐπιχειρήσεως ἀτομικῶς, ὡς ταῦτα βεβαιοῦνται ἐκ τοῦ προσαγομένου ἀπὸ 27.1.1966 διαλυτικοῦ ἐγγράφου, νομίμως δημοσιευθέντος, καὶ τοῦ ἀπὸ 27.1.1966 καταρτισθέντος μεταξὺ τῶν δευτέρου καὶ τρίτου τῶν ἐναγομένων συμφωνητικοῦ. Τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ὡς ἄνω διαλύσεως τῆς πρώτης τῶν ἐναγομένων

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΥΠΕΡΒΑΣΙΣ ΚΑΘ' ΕΚΑΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΟΥ ΟΡΙΟΥ ΗΜΕΡΗΣΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Παράνομοι ὑπερωρίαι, χρόνος πραγματικῆς ἐργασίας

Ὅροι, κατὰ τοὺς ὁποίους ἡ ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην δὲν θεωρεῖται ὡς ὑπερωρία. — Παροχὴ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ἀποζημίωσις.—Χρόνος μεταβάσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἐπιστροφῆς ἐξ αὐτοῦ. — Ἀποζημιώσεις διὰ διανυκτέρευσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκτὸς ἕδρας.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ π. δ. τῆς 27 Ἰουνίου/30 Ἰουλίου 1934 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ἀκταιώρου διατάξεων» ὡρίζοντο τὰ ἑξῆς: «Ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου τῆς ἡμερησίας ἐργασίας ἐπὶ μίαν ὥραν καθ' ἑκάστην ἐπιτρέπεται, κατόπιν ἀδείας, ἐκδιδομένης συμφώνως τοῖς ἄρθροις 9 καὶ 10 τοῦ παρόντος, ὑπὸ τοὺς ὅρους 1) ὅτι τὸ ἐργοστάσιον δὲν θὰ λειτουργῇ τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου, 2) ὅτι τὸ ἡμερομίσθιον τοῦ Σαββάτου θὰ καταβάλληται πλῆρες καὶ 3) ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐργασίμων ὡρῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) ἀντικατεστάθησαν τὰ ἀνωτέρω ὡς ἑξῆς: «Ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην, μὴ θεωρουμένη ὡς ὑπερωρία, ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοὺς ὅρους 1) ὅτι αἱ ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεις δὲν λειτουργοῦν τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου ἢ καὶ μιᾶς εἰσέτι ἐργασίμου ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, 2) ὅτι θὰ καταβάλληται πλῆρες τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἡμερῶν τούτων καὶ 3) ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐργασίμων ὡρῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα, ὡς δὲ ἀναγράφεται εἰς τὴν εἰσαγωγικὴν ἔκθεσιν (ΕΕΔ 18, 1274) διὰ τῆς διατάξεως ταύτης σκοπεῖται ἡ διευκρίνησις, πρὸς ἄρσιν τῶν ὑφισταμένων ἀμφισβητήσεων, ὅτι ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτάτου ὁρίου ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην, ἐν περιπτώσει ἀργίας τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου, ἢ καὶ μιᾶς εἰσέτι ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, δὲν θεωρεῖται ὑπερωρία μὲ τὰς ἀναλόγους συνεπείας. Τὴν διάταξιν ταύτην ἑρμηνεύει καὶ ἐφαρμόζει ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ὡς πρὸς τὸ ποῖος θεωρεῖται κατὰ τὸν νόμον χρόνος ἐργασίας τὸ Πρωτοδικεῖον ἐφαρμόζει τὰ ἐπὶ τοῦ θέματος νομολογηθέντα (Λ.Π. 26/1960, εἰσηγητὴς *Κ. Σαΐτης*, ΕΕΔ 19, 279, ἔνθα σημειώσεις μας, Λ.Π. 317/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 1174) καὶ ὡς πρὸς τὴν ἀποζημίωσιν (μισθὸν κατὰ κυριακὴν) κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21091/2990/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν (ΕΕΔ 12, 446) δι' ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν ἴδετε καὶ Α.Π. 518/1962, εἰσηγητὴς *Γ. Βαρσάμου*, ΕΕΔ 21, 1435, Α.Π. 359/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκόρης*, ΕΕΔ 24, 1397, Α.Π. 71/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Κλαμαρῆς*, ΕΕΔ 25, 669).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 14838/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Β. Λινάρδος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Δημακόπουλος, Λ. Γεργίας

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1 τοῦ π.δ. τῆς 27.6.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀκταιώρου ἐργασίας διατάξεων», ὡς ἡ διάταξις αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4020/1959, ὑπέρβασις τοῦ ἀνωτέρου ὁρίου ἡμερησίας ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην, μὴ θεωρουμένη, ὡς ὑπερωρία, ἐπιτρέπεται ὑπὸ τοὺς ὅρους: α) ὅτι αἱ περὶ οὗ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ αὐτοῦ διατάγματος ἐπιχειρήσεις δὲν λειτουργοῦν τὸ ἀπόγευμα τοῦ Σαββάτου ἢ καὶ μιᾶς εἰσέτι ἐργασίμου ἡμέρας τῆς

ἐκ τῶν συνεταίρων Α.Δ., εἰς ὃν εἶχε προσέλθει, κατὰ τὰ ἐκτεθέντα, ἡ ἐπιχείρησις, μεταβίβασε ταύτην διὰ συμβάσεως μετὰ τῶν μισθωτικῶν του ἐπὶ τοῦ καταστήματος δικαιωμάτων καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτῇ κινητῶν καὶ ἐγκαταστάσεων, τῇ μεσολαβήσει αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐνάγοντος, εἰς τὸν Ε.Γ., ὅστις καὶ συνεχίζει ἐκτοτε τὴν ἐπιχείρησιν τῆς ἐναγομένης, ἀπασχολῶν ἐν αὐτῇ τὸν ἐνάγοντα καθ' ὁμολογίαν του ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα καὶ ὅρους ἐργασίας. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ὡς ἄνω ἐκ διεξαχθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν καὶ σημειώσεως τοῖς ἐν ταῖς ἠγουμένας σκέψεσιν ἀναπτυχθείσι, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασιακὴ σύμβασις τοῦ ἐνάγοντος, ἧτις ἐν πάσῃ περιπτώσει ἦτο ἀόριστος, λόγῳ μὴ ἐγκαθιδρυθείσης τοῦ διὰ βιβλιαρίου ὑγείας, δὲν ἐλύθη διὰ καταγγελίας ἐκ μέρους τῶν ἐναγομένων, ἀλλὰ συνεχίζεται παρὰ τῷ δευτέρῳ τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης, τὸ περὶ καταβολῆς τῷ ἐνάγοντι μισθοῦ ὑπερημερίας λόγῳ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν του ὑπὸ τῶν ἐναγομένων σχετικὸν τῆς ἀγωγῆς κεφάλαιον εἶναι ἀπορριπτέον, ἔνθεν μὲν ὡς μὴ νόμιμον, ἔνθεν δὲ ὡς οὐσίᾳ ἀβάσιμον.

έβδομάδος, β) ὅτι θὰ καταβάλληται πλήρες τὸ ἡμερομίσθιον τῶν ἡμερῶν τούτων καὶ γ) ὅτι τὸ σύνολον τῶν ἐργασίμων ὡρῶν δὲν θὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 48 καθ' ἑβδομάδα. Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ὑπέρβασις τοῦ δρίου ἐργασίας μέχρι μιᾶς ὥρας καθ' ἑκάστην, ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, δὲν θεωρεῖται ὑπερωρία μὲ τὰς ἀναλόγους συνεπείας (βλ. καὶ εἰσηγητικὴν ἔκθεσιν τοῦ ν.δ. 4020/1959). Εἰς περίπτωσιν μὴ συνδρομῆς καὶ τῶν τριῶν ὡς ἄνω ὅρων καθ' ἑβδομάδα τινὰ πᾶσα πέραν τοῦ ὀκταώρου ἡμερησίως ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρασχεθεῖσα ἐργασία εἶναι παράνομος.

Ἐν προκειμένῳ βεβαιοῦται ἀποχρώντως, ὅτι ὁ ἐνάγων εἰργάζετο παρὰ τῇ ἐναγομένῃ συνήθως μὲν ἐπὶ 48 ὥρας ἑβδομαδιαίως καὶ δὴ τὰς μὲν πρώτας πέντε ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἐπὶ ὀκτὼ καὶ ἡμίσειαν ὥρας ἑκάστην, τὸ δὲ Σάββατον ἐπὶ πέντε καὶ ἡμίσειαν ὥρας καὶ κατεβάλλετο αὐτῷ πλήρες ἡμερομίσθιον διὰ πᾶσαν καθ' ἑκάστην ἡμέραν. Οὕτω, συμφώνως πρὸς τὰ προεκτεθέντα, διὰ τὰς ἑβδομάδας τῆς 48ώρου καὶ ὑπὸ τοὺς ὡς ἄνω ὅρους ἐργασίας, τὸ ἐπὶ πλέον τοῦ ὀκταώρου ἡμίωρον κατὰ τὰς πέντε πρώτας ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δὲν θεωρεῖται ὑπερωρία. Περαιτέρω ὅμως προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐπραγματοποίησε 125 ὥρας ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἐντὸς τῆς ἑβδομάδος, καθ' ἃς ἡ ἐργασία ταύτου ἄνευ τῆς ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρασχεθεῖσα ὑπερέβη τὰς 48 ὥρας. Κατὰ ταῦτα ἡ κατὰ τὰς ἑβδομάδας αὐτὰς, καθ' ἃς ἐνήργησεν ὑπέρβασις τοῦ 48ώρου, παρασχεθεῖσα πέραν τοῦ ὀκταώρου ἡμερησίως ἐργασία, ἤτοι ἐκείνη τοῦ ἡμίσεως ἡμερησίως καὶ συνακολούθως 22 ½ ὡρῶν ἑβδομαδιαίως, εἶναι παράνομος συμφώνως πρὸς τὰ προλεχθέντα.

Συνολικῶς ἐπραγματοποίησεν ὁ ἐνάγων παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν 167 ½ ὥρας. Ἐκτὸς ταύτης ἑτέρα ὑπερωριακὴ ἀπασχόλησις αὐτοῦ δὲν ἐβεβαιώθη, οὐδὲ δύναται νὰ θεωρηθῇ τοιαύτη ὁ χρόνος, ὅσπις ἀπητεῖτο ἑκάστοτε διὰ τὴν μετάβασίν του εἰς τὰ προάστια Ἀθηνῶν, ὅπου ἐκτέλεσιν ἐκεῖ τῆς ἄνω συμφωνηθείσης ἐργασίας του (τοποθέτησις καὶ συναρμολόγησις προκατασκευασμένων οἰκιῶν) καὶ διὰ τὴν ἐπιστροφήν του ἐξ Ἀθηνῶν, ἀφοῦ ὁ χρόνος οὗτος διατίθεται ὑπ' αὐτοῦ χάριν ἑαυτοῦ, τουτέστι χάριν ἀναλήψεως τῆς ἐργασίας του, δι' ἣν θὰ πληρωθῇ (βλ. ἄρθρ. 14 τοῦ προμνησθέντος π.δ. τῆς 27 Ἰουνίου/4 Ἰουλίου 1932, Α.Π. 317/1965, ΔΕΝ 21 σ. 578, Α.Π. 560/1962, ΕΕΔ 22 σ. 21).

Περαιτέρω ἐπαρκῶς ἐβεβαιώθη, ὅτι ἐὰν ἡ ἐναγομένη ἤθελε προσλάβει δι' ἐγχώρου συμβάσεως ἐργασίας ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰ αὐτά, ὡς καὶ ὁ ἐνάγων, προσόντα, ἵνα παράσχῃ αὐτῇ τὴν ἀνωτέρω καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίαν, θὰ κατέβαλλεν αὐτῷ τὸ αὐτὸ ὡς κατωτέρω ἡμερομίσθιον, ἅπερ κατέβαλε καὶ εἰς τὸν ἐνάγοντα, ἀποφεύγουσα οὕτω ἰσόποσον δαπάνην. Ἑπομένως ὀφείλονται αὐτῷ διὰ τὴν ἀνωτέρω παράνομον ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του ὑπὸ βάσει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἐπόμ. Α.Κ. καὶ 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 α) ἀπὸ 20.3.1963 ἕως 30.4.1964 διὰ 156 ὥρας δραχμαὶ 2.882,88, ἤτοι καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον δραχμῶν 85:8=10,50 δραχμῶν ὡρομίσθιον, σὺν τῷ 75% αὐτοῦ (ἤτοι δραχμαὶ 7,80)=18,48 δραχμαὶ Χ 156 ὥρας καὶ β) ἀπὸ 1.5.1964 ἕως 5.6.1964 διὰ 11,5 ὥρας δραχμαὶ 237,75, ἤτοι καταβαλλόμενον ἡμερομίσθιον δραχμῶν 95:8=11,87 δραχμαὶ ὡρομίσθιον, σὺν τῷ 75% αὐτοῦ (ἤτοι δραχμαὶ 8,85)=20,65 δραχμαὶ Χ 11,5 ὥρας, ἤτοι συνολικῶς 3.120,355 ἡμερῶν ἐντὸς ἕδρας.

Προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐνάγων δυνάμει τῆς ἀνωτέρω ἐργασιακῆς συμβάσεως προσελήφθη, ἵνα ἐργασθῇ εἰς τὴν ἕδραν τῆς ἑταιρείας, πλὴν ὅμως οὗτος ἀπεστάλη, ἵνα ἐργασθῇ προσκαίρως ἐπὶ 38 ἡμέρας, ἐξ ὧν 27 κατὰ τὸ ἔτος 1963 εἰς Νεμέαν καὶ 6 ἡμέρας κατὰ τὸ ἔτος 1964 εἰς Συκέαν Κορινθίας. Οὕτω κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 21091/1948 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἔδει οὗτος νὰ λάβῃ δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας μετὰ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας τὸ νόμιμον αὐτοῦ ἡμερομίσθιον, ὅπερ ἦτο συμφώνως πρὸς τὰς προμνησθείσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀπὸ 5.6.1962 καὶ 6.8.16/1954 δραχμαὶ 57 δι' ἑκάστην ἡμέραν διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας τὸ νόμιμον αὐτοῦ ἡμερομίσθιον, ὅπερ ἦτο συμφώνως πρὸς τὰς προμνησθείσας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀπὸ 5.6.1962 καὶ δραχμαὶ 64 δι' ἑκάστην ἡμέραν διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας κατὰ τὸ 1964. Ἀντὶ τούτων ἡ ἐναγομένη κατέβαλε αὐτῷ δραχμὰς 50 δι' ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω 27 ἡμερῶν ἐκτὸς ἕδρας καὶ δραχμὰς 55 δι' ἑκάστην τῶν ὡς ἄνω ὑπολοίπων 6 ἡμερῶν ἐκτὸς ἕδρας.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΙ

Απόλυσις προσωπικού Εταιρείας Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων και αποζημίωσις

Δυνατή, κατά Κανονισμόν Προσωπικού Εξωτερικών Υπηρεσιών Εταιρείας Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων, απόλυσις υπαλλήλου λόγω ανικανότητος σωματικής ή πνευματικής πρός διενέργειαν τής ανατεθείσης εις αύτόν υπηρεσίας, μόνον μέχρι συμπληρώσεως τού ορίου ηλικίας τών 60 έτών. απολυομένου λόγω ορίου ηλικίας τού άπό τού ορίου τούτου μέχρι συμπληρώσεως τού 65ου έτους καταστάντος ανικάνου σωματικώς ή πνευματικώς πρός διενέργειαν τής υπηρεσίας του.

Άρειου Παγου 309/1966, Τμ. Γ

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ν. Μασουρίδης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως (1108/1966) (*) ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 10040/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ ἡ παραπομπὴ πρὸς περαιτέρω συζήτησιν, ἤτοι ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 93 καὶ 94 τοῦ Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, κυρωθέντος διὰ τοῦ κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἀ.ν. 2191/1940 ἐκδοθέντος ἀπὸ 13/14 Φεβρουαρίου 1940 β. δ/τος, ἐπεχόντος ἰσχὺν νόμου, ὁριζόντων τοῦ μὲν πρώτου (ἄρθρου 93) ὅτι ἀπολύεται ὁ καταστὰς ἀνάπηρος ἀνίκανος σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας. Εἰς τοὺς οὕτω ἀπολυομένους ὑπαλλήλους, ἐφ' ὅσον μὲν δὲν δικαιοῦνται συντάξεως παρέχεται ἡ κατὰ τὸν νόμον 2112 ἀποζημίωσις, εἰς δὲ τοὺς δικαιουμένους συντάξεως παρέχεται ταυτὴ ἴση πρὸς δύο μηνιαίας μισθοδοσίας, ἐὰν Ἐσωτερικοὶ Κανονισμοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως δὲν παρέχουσι μείζονα πλεονεκτήματα, τοῦ δὲ δευτέρου (ἄρθρου 94) ὅτι τὸ ὅριον ἡλικίας δι' ἅπαν τὸ προσωπικὸν τῶν Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν καθορίζεται εἰς 60 ἔτη. Ἡ Διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως δύναται νὰ ἀπολύῃ προσωπικὸν λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τοῦ ὡς ἄνω ὁρίου, πάντως ὅμως ἡ ἀποχώρησις τοῦ προσωπικοῦ, συμπληρώσαντος τὸ ὅριον ἔτος τῆς ἡλικίας εἶναι ὑποχρεωτική, τόσον διὰ τὴν Ἑταιρείαν, ὅσον καὶ διὰ τὸ προσωπικόν. Διὰ τούς αὐτοὺς ἀπολυομένους ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τῶν νόμων 2112 καὶ 4558, ὡς καὶ τοῦ β. δ/τος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν, ἐφ' ὅσον Ἐσωτερικοὶ Κανονισμοὶ τῆς ἐπιχειρήσεως ἢ ἀποφάσεις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς δὲν παρέχουσι μείζονα πλεονεκτήματα, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπόλυσις ὑπαλλήλου, λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτῷ ὑπηρεσίας, δύναται νὰ λάβῃ χώραν μόνον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τῶν 60 ἐτῶν. Ἀπὸ τοῦ ὁρίου τούτου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους ὁ καταστὰς ἀνάπηρος ἀνίκανος σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του ἀπολύεται λόγῳ ὁρίου ἡλικίας, διότι διατήρησις αὐτοῦ βάσει τῆς δυνητικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 94, ἐφ' ὅσον δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ, δὲν δικαιολογεῖται.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ἐπανελθόντων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν, δέον νὰ ἐξετασθῇ ἡ ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1964 νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3097/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου ΓΨΟΑ' δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, διὰ τὸ παραδεκτὸν τῆς συζητήσεως τῆς ὁποίας κατεβλήθη καὶ τὸ κατ' ἄρθρον 772 τῆς Πολιτ. Δικον. πρόστιμον.

Καθ' ἃ ἀνωτέρω ἐγένετο δεκτόν, ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 93 καὶ 94 τοῦ ἰσχύν νόμου ἐπέχοντος Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἀπόλυσις ὑπαλλήλου λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας δύναται νὰ λάβῃ χώραν μόνον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου ἡλικίας τῶν ἑξήκοντα (ἄρθρ. 60) ἐτῶν, ἀπὸ τοῦ ὁρίου δὲ τούτου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους ὁ καταστὰς ἀνάπηρος ἀνίκανος σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του ἀπολύεται λόγῳ ὁρίου ἡλικίας. Ἐσφαλεν ὅθεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀντιθέτως κρίνασα, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τῆς ταυτης κρίσεώς της ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὴν κυρίαν αὐτῆς βάσιν καὶ ἐκομένως δέον, δεκτοῦ γιγνομένου τοῦ διὰ τοῦ πρώτου λόγου τῆς ἐπὶ κρίσιν ἐφέσεως τούτου προβαλλομένου παραπόνου, νὰ μεταρρυθμισθῇ αὕτη, χωροῦντος μετὰ τοῦτο τοῦ δικαστη-

(*) ΕΕΔ 25, 929.

ρίου τούτου εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τῆς ἐφεσιβλήτου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Ι στηρίζεται, ὅτι οὗτος, ἔχων γεννηθῆ κατὰ τὸ ἔτος 1899, προσελήφθη παρὰ τῇ ἐφεσιβλήτῳ τὴν 6ην Μαρτίου 1937 ὡς ἐκδότης εἰσιτηρίων δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, διεπομένης ὑπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος ὡς ἄνω Κανονισμοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας, καὶ ὑπηρέτησε παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 29ης Μαΐου 1963, ὅτε καὶ ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, ἤτοι ἐν ᾧ χρόνῳ εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ ἑξηκοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του καὶ διέτρεχε τὸ 27ον ἔτος τῆς παρὰ τῇ ἐφεσιβλήτῳ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίας του, καὶ ὅτι, παρὰ τὸ γεγονὸς ὅτι οὗτος ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ ὁρίου ἡλικίας, ἡ ἐναγομένη ὀφείλει νὰ τῷ καταβάλῃ τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου προβλεπομένην καὶ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 2112, ὡς οὗτος μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, προσδιοριζομένην ἀποζημίωσιν διὰ τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας. Διάκειται δὲ δι' αὐτῆς (ἀγωγῆς), ὅπως ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη, ἵνα καταβάλῃ αὐτῷ (ἐνάγοντι) τὴν ἀποζημίωσιν ταύτην. Τοιαύτη ἡ ἀγωγὴ αὕτη ἱστορεῖται καὶ δικάζεται, νόμῳ βάσιμος ἐλέγχεται, ἔρεισμα εὑρίσκουσα εἰς τὴν διαλαβοῦσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 2112 τῆς 11/12 Μαρτίου 1920, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη. Ἐρευνητέα ὄθεν αὐτη καὶ' οὐσίαν καθίσταται.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκων τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων τῶν διαδίκων, περιεχομένων εἰς τὸ ἐν ἐκτυφομένῳ ἀντιγράφῳ προσαγόμενον καὶ ἐπικαλούμενον ἐπ' ἀριθμῶν 3097/1964 πρακτικὸν συνεδριάσεως τοῦ ὡς εἴρηται Πρωτοδικείου, ἐκτιμωμένων ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαγόμενα καὶ ἐπικαλούμενα ἔγγραφα, λαμβανόμενα ἅπαντα ἐπ' ὄψιν, τὰ κάτωθι ἀποδεικνύονται πραγματικὰ περιστατικά: 1) Ὁ ἐνάγων, ἔχων γεννηθῆ κατὰ τὸ ἔτος 1899, προσελήφθη παρὰ τῇ ἐναγομένῃ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ τὴν 6ην Μαΐου 1937 ὡς ἐκδότης εἰσιτηρίων δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, διεπομένης ἀπὸ τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος ὡς ἄνω Κανονισμοῦ αὐτῆς, ὑπηρέτησε δὲ παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 29ης Μαΐου 1963, ὁπότε καὶ ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας ὡς καταστὰς σωματικῶς ἀνίκανος λόγῳ νόσου (στηθάγχης) πρὸς διενέργειαν τῆς ὑπηρεσίας του. Κατὰ τὸν χρόνον ὅμως τῆς διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ἀπολύσεώς του οὗτος διέτρεχε τὸ 64ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, ἤτοι εἶχε συμπεπληρωμένον τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 94 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης ὅριον ἡλικίας τῶν 60 ἐτῶν καὶ ἑπομένως ἀπόλυσις αὐτοῦ, κατὰ τὰ ἀνωτέρω δεκτὰ γενόμενα, ἔδει νὰ γίνῃ λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ ὁρίου τούτου καὶ ἐπὶ καταβολῇ αὐτῷ τῆς ὑπὸ τοῦ ὡς εἴρηται ἄρθρου προβλεπομένης ἀποζημιώσεως διὰ τοὺς ἀπολυομένους λόγῳ ὁρίου ἡλικίας. Ἐξ ἄλλου ἀπεδείχθη, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του οὗτος διέτρεχε τὸ 27ον ἔτος τῆς παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὑπηρεσίας του καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη κατὰ τὴν ἀπόλυσιν του τῷ κατέβαλε ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ δύο μηνῶν, ἤτοι τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ αὐτῆς διὰ τοὺς ἀπολυομένους ὡς καταστάντας ἀνάπτους ἀνικάνους σωματικῶς ἢ πνευματικῶς πρὸς διενέργειαν τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας καὶ δικαιουμένους συντάξεως καὶ 2) ὅτι αἱ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς του ταχτικαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 3 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη, μηνιαῖαι ἀποδοχαὶ τοῦ ἐνάγοντος (μετὰ τῆς ἀναλογίας δώρων Χριστουγέννων καὶ Πάσχα) ἀνήρχοντο εἰς τὸ ποσὸν τῶν 3.145 δραχμῶν μηνιαίως. Ὑπὸ τὰ ἀποδειχθέντα ταῦτα περιστατικὰ οὗτος δικαιοῦται ἐπὶ τῇ ἀπολύσει του τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 94 τοῦ ὡς εἴρηται Κανονισμοῦ τῆς ἐναγομένης προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, ἀνερχομένης, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του, εἰς ποσὸν ἴσον πρὸς τὰς ταχτικὰς αὐτοῦ ἀποδοχὰς 22 μηνῶν, ἀντὶ τῆς ὁποίας, καθ' ἃ ἀπεδείχθη, ἡ ἐναγομένη τῷ κατέβαλεν ἀποζημίωσιν ἴσην πρὸς τὰς ταχτικὰς αὐτοῦ ἀποδοχὰς δύο μόνον μηνῶν. Δέον ὄθεν, δεκτῆς γενομένης ὡς βασίμου τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς των, νὰ ὑποχρεωθῇ ἡ ἐναγομένη, ἵνα τῷ καταβάλῃ τὸ ἐπίλοιπον ποσόν, ἀνερχόμενον, ὡς ἐν τῇ ἀγωγῇ καθορίζεται, εἰς 82.900 δραχμάς.

II. ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὧραι ἐργασίας φυλάκων

Ἐφαρμογὴ ὀκταώρου ἐργασίας καὶ ἐπὶ τῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐργασιῶν ἐκσκαφῆς, κατασκευῆς ἢ τροποποιήσεως λιμένων, δεξαμενῶν, διωρύγων, ἐγκαταστάσεων, ὡς καὶ πασῶν τῶν προπαρασκευαστικῶν ἐργασιῶν.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων (Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.) προσλαμβανομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου φυλάκων.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεως ἄρθρου 7 § 2 Α.Ν. 547/1937 περὶ ὡρῶν ἐργασίας νυκτοφυλάκων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν, ὡς εἰδικῆς καὶ ἐξαιρετικῆς.

Ἀρείου Πάγου 387/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Δ. Κοκόρης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Παπαντωνίου, Ν. Μπάρκης

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ π.δ. 27 Ἰουνίου) 4 Ἰουλίου 1932 περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπλη-

ρώσεως των περί ωκταώρου εργασίας διατάξεων δεν επιτρέπεται να υπερβαίνωσι τας ωκτώ ώρας καθ' εκάστην και τας 48 καθ' εβδομάδα αι ώραι εργασίας των εν τω προηγουμένω άρθρω εργασιών και βιομηχανικών επιχειρήσεων, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται εν παραγράφω 1 στοιχ. Γ' και αι επιχειρήσεις ή εργασίαι εκσκαφής, κατασκευής ή τροποποιήσεως λιμένων, δεξαμενών, διωρύγων, εγκαταστάσεων, ως και πάσαι αι προπαρασκευαστικαί εργασίαι αυτών. Η διάταξις αύτη, ως εκ της γενικότητος της διατυπώσεώς της, έχει εφαρμογήν και επί των υπό του αναφερομένου Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων (Κ.Ο.Μ.Δ.Ε.), νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, σκοπόν έχοντος, κατά το άρθρον 1 § 2 του νόμου 3154/1955, την αγοράν, επισκευήν, συντήρησιν και διαχείρισιν μηχανημάτων κλπ., προς διάθεσιν αυτών κατά προτίμησιν δι' εκτέλεσιν δημοσίων ή άλλων έργων κοινής ωφελείας, ως και την εν γένει εκμετάλλευσιν τούτων, προσλαμβανομένων διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου ιγυλάκων των παρ' αυτού εκμεταλλευομένων διθωκόρων, αίτινες χρησιμοποιούνται διά την εκσκαφήν και τον καθαρισμόν του πυθμένος λιμένων, ποταμών κλπ. Η διάταξις του άρθρου 7 § 2 του ά.ν. 547/1937, καθ' ην αι ώραι εργασίας των νυκτοφυλάκων Τραπεζών και Ανωνύμων Εταιρειών εν γένει δεν δύνανται να υπερβώσι τας δέκα ώρας καθ' εκάστην, ούσα ειδική και εξαιρετική, δεν δύναται να τύχη αναλόγου εφαρμογής και επί των φυλάκων του Κ.Ο.Μ.Δ.Ε. Αντιθέτως ούθεν προς ταύτα κρίναν τα κατ' έφεσιν δικάσαν Πρωτοδικείον και δι' επικυρώσεως της πρωτοδίκου αποφάσεως απορρίψαν την αγωγήν του αναιρεσείοντος, φύλακος διθωκόρου του αναιρεσιβλήτου Κ.Ο.Μ.Δ.Ε., καθ' ο μέρος διώκετο δι' αυτής η πληρωμή αποζημιώσεως διά την υπέρ τας οκτώ ώρας καθ' εκάστην εργασίαν αυτού, επί τη αιτιολογία ότι τα νόμιμον όριον εργασίας αυτού είναι 10 ώραι, κατ' ανάλογον εφαρμογήν του άρθρου 7 § 2 του ά.ν. 547/1937, φευδώς ημφίεσαν και εσφαλμένως εφήρμοσε τας ως άνω ουσιαστικάς διατάξεις και ανωμοτέαν, όσον αφορά το μέρος τούτο, κατέστησε την απόφασίν των, κατά το άρθρον 807 εδ. 17 Πολ. Δικ., και τους περί τούτου δύο λόγους του αναιρετηρίου (*).

III. ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΜΕΤΑ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ

Έντολή υπερωριακής απασχολήσεως

Κρίσις του Δικαστηρίου περί του ότι το δικόγραφον της αγωγής δεν πάσχει ακυρότητα, εξ ου καθίσταται εφικτός ο έλεγχος του Αρείου Πάγου περί της ορθής εφαρμογής του Νόμου.—Έκθεσις εν τη αγωγή ότι ο ενάγων προσελήφθη παρά του εναγομένου σωματείου, νομίμως εκπροσωπουμένου, και ότι είργάσθη υπερωριακώς, εξυπακουομένης και της διαπιστώσεως ότι έδόθη εις τον ενάγοντα παρά των εκπροσωπούντων το εναγόμενον σωματείον φυσικών προσώπων ή εντολή της απασχολήσεώς του, μη όντος αναγκαίου όπως κατονομασθώσι ταύτα.

Αρείου Πάγου 390/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Π. Δαλιάνης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Μ. Δημολίτσας, Δ. Κρεμαλής

Εκθέτοντος του αναιρεσιβλήτου εν τη εφ' ης εξεδόθη η προσβαλλομένη απόφασις αγωγή, καθ' ά εκ ταύτης δείκνυται, πλην άλλων, και ότι «προσελήφθη ούτος την 22.5.1956 παρά του ενάγομένου και εντεύθεν εδρεύοντος σωματείου υπό την επωνυμίαν «Φιλικών Κέντρων», νομίμως εκπροσωπουμένου, ως ιδιωτικός υπάλληλος αντί ωρισμένου μισθού και επί χρόνον άοριστον και ότι εις εκτέλεσιν της συμβάσεως ταύτης είργάσθη ούτος παρά τω εναγομένω ως κεντρικός ταμίας και λογιστής από της 22.3.1956 και έκτοτε συνεχώς μέχρι της 31.7.1963 υπερωριακώς κατά τας εν αυτή αναφερομένας ώρας, ως και κατά τας εν αυτή Κυριακάς και ημέρας εργασίας, εξυπακούεται και η διαπίστωσις ότι έδόθη εις τον ενάγοντα παρά των εκπροσωπούντων το εναγόμενον σωματείον φυσικών προσώπων η εντολή της απασχολήσεώς του υπερωριακώς, ως και κατά τας Κυριακάς και ημέρας άργίας, και ούδαμώς ήτο επάναγκες, όπως κατονομασθώσι και ταύτα (*). Εξ άλλου, το ως εφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον, ως εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, την κρίσιν του ότι το δικόγραφον της αγωγής δεν πάσχει ακυρότητα αιτιολογεί επαρκώς και πλήρως, ώστε να καθίσταται εφικτός ο έλεγχος παρά του Αρείου Πάγου περί της ορθής εφαρμογής του νόμου. Όθεν ο περί του εναντίου πρώτος λόγος αναιρέσεως απορριπτέος κρίνεται ως αβάσιμος.

Της προσβαλλομένης αποφάσεως, ως εξ αυτής προκύπτει, δεχθείσης ότι ο αναιρεσίβλητος προσελήφθη και είργάσθη παρά τω αναιρεσείοντι υπερωριακώς, ως υπάλληλος Γραφείου, κατά το από 15.11.1959 μέχρι 31.7.1963 χρονικόν διάστημα επί μίαν ώραν ημερησίως πέραν του νομίμου ωρισμένου των 8 ωρών άνευ αδείας της αρμοδίας Αρχής, είναι απορριπτέος ο δεύτερος λόγος α-

(*) Ανηρέθη εν μέρει ή υπ' αριθ. 133/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Σερρών ως εφετείου. Ίδετε επί του θέματος ομοίως και Α.Π. 278/1966, ΕΕΔ 25, 1063 επ., ένθα και λοιπαί.

(*) Ίδετε επί του θέματος και λοιπήν νομολογίαν του Αρείου Πάγου εν ΕΕΔ 22, 162 επ.

ναιρέσεως, καθ' ὃν τὸ νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀπασχοληθέντος εἰς τὸ ἄνω κτίριον τοῦ ἀναιρεσίου ἐσματείου, εἰς ὃ προσφέρονται κατὰ καὶ ἐν γένει ἀναψυκτικά, εἶναι συμφώνως πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας καὶ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 17 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τοῦ νόμου περὶ ὡρῶν ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.» 10 ὥρου ἡμερησίως, ὡς ἐπὶ ἀνακριβοῦς προϋποθέσεως στηριζόμενος (*).

IV. ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Δωσιδικία ἀλλοδαπῶν δι' ἐργατικὰς διαφοράς

Ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδίκου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν τῇ ὁποίᾳ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ. —Διατάξεις ἄρθρου 126 Εἰσαγ. Ἀστικοῦ Κώδικος Νόμου περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἡμεδαπῶν Δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν.— Ἰσχὺς καὶ διὰ τὰ ἀλλοδαπὰ νομικὰ πρόσωπα.— Ὑπαγωγὴ ἐμπορικοῦ νομικοῦ προσώπου, ἑδρεύοντος μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔχοντος ὅμως Ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ διαφοράς, προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ Ὑποκαταστήματος, οὗτινος ἡ ὕπαρξις συνιστᾷ εἰδικὴν ἐμπορικὴν κατοικίαν.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκην τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἑδρεύει τὸ Ὑποκατάστημα ἢ παρεσχέθη ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17125/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ι. Ζερβάκης**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Λ. Λούβης, Ἐμμ. Δασκαλάκης

Διὰ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν, ἰσχυρισθεὶς ὅτι προσελήφθη ὡς ἠλεκτρομηχανολήπτης ὑπὸ τῆς εἰς Ἡνωμένας Πολιτείας Ἀμερικῆς ἱδρυτούσης ἐναγομένης Ἑταιρείας ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Ζ. καὶ ἐκπροσωπουμένης ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς Ζ. Φ. Ἕλλιοτ, κατοίκου Ἀθηνῶν, ἐπὶ σημβάσει μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἀπησχολήθη δὲ ὡς τοιοῦτος κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ εἰς Κερματιστὰ Ἀχελῶον ἐκτελουμένου ὑπ' αὐτῆς ἱδρυτικοῦ ἔργου τῆς Δ.Κ.Η. ἀπὸ 28.6.1964 ἕως 7.8.1965 καὶ ἠξίωσε τὴν εἰς βάρος τῆς ἐναγομένης ἐπιδίκασιν δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, διαφορῶν δώρων καὶ ἀποδοχῆς ἐκπαρημερίας λόγῳ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως ἐν συνόλῳ δραχ. 32.707. Ὁ ὡς ἄνω Πρωτοδίκης ἐκήρυξεν ἑαυτὸν κατὰ τόπον ἀναρμόδιον καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν. Κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ἤδη ὁ ἐνάγων ἐπὶ κακῇ ἐφαρμογῇ τῶν ἄρθρων 128 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ. καὶ 17 § 4 τῆς Πολ. Δικ., ὡς καὶ ἐπὶ κακῇ ἐκτιμήσει τῶν ἀποδείξεων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀπὸ 1.8.1920 δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ νόμου Γ'ΦΟΛ' περὶ ἐνδικάσεως τῶν μεταξὺ ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν κ.λ.π.», ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου μόνου § 1 τοῦ νόμου 1968/1944 (κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 324/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 8/11.5.1946, πᾶσα ἰδιωτικὴ ἀξίωσις μισθωτοῦ ἢ ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ τῶν κατὰ νόμον δικαιωμένων προσώπων κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἢ τῶν διαδόχων αὐτοῦ, πηγάζουσα ἐκ σχέσεως ἐργασίας, δικάζεται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος νόμου ὑπὸ Πρωτοδίκου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν ᾗ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ. Ἑτέρωθεν, κατὰ τὸ ἄρθρον 126 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ. (ἀ.ν. 2783/1941), ὅστις διὰ τοῦ ἄρθρ. 7 § 1 κατήργησε τὰ ἄρθρα 27 καὶ 28 τῆς Πολ. Δικ. καὶ ἐγκατέλειψε τὴν ἀπὸ ἀπόψεως δικαιοδοσίας καὶ ἁρμοδιότητος διάκρισιν τῶν ἡμεδαπῶν καὶ ἀλλοδαπῶν, καὶ ἀλλοδαποὶ ὑπάγονται εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων, δυνάμενοι νὰ ἐναγάγωσι ἢ νὰ ἐναχθῶσιν, ὡς καὶ οἱ ἀλλοδαποί, κατὰ τὰς περὶ δωσιδικίας κειμένας διατάξεις, ἤγουν ἐφ' ὅσον συντρέχουσι αἱ προϋποθέσεις τῆς νομίμου γενικῆς δωσιδικίας, κατὰ τὰ ἄρθρα 16 καὶ 17 τῆς Πολ. Δικ., ἢ τινος τῶν εἰδικῶν δωσιδικιῶν, κατὰ τὰ ἄρθρα 19-22 τῆς αὐτῆς Δικονομίας (βλ. σχετ. Α.Π. 121/1962, ΝοΒ 10, 695, Ε.Α. 965/1965, ΝοΒ 13, 940). Ἡ διάταξις αὕτη ἰσχύει προδήλως καὶ διὰ τὰ ἀλλοδαπὰ νομικὰ πρόσωπα, ἐν ὄψει τοῦ ὅτι δι' αὐτῆς ἐπραγματοποιήθη ἡ προσαρμογὴ τῆς Ἑλληνικῆς Νομοθεσίας εἰς τὰς κρατούσας διεθνεῖς περὶ δικαιοδοσίας ἀντιλήψεις, καθ' ἃς ἕκαστον Κράτος ὀφείλει διὰ ἑνὸς μὲν νὰ ἀναγνωρίζῃ εἰς τοὺς εὑρισκομένους εἰς τὴν Ἐπικράτειάν του ἀλλοδαποὺς ὑπὸ τὸν ὅρον διαφυλάξεως τῆς ἰδίας του ἀσφαλείας, ἓν ἐλάχιστον ὅριον δικαιωμάτων (Standard International), μεταξὺ τῶν ὁποίων καταλέγεται καὶ τὸ δικαίωμα προσαγωγῆς εἰς τὰ δικαστήρια αὐτοῦ, ὅπερ θεωρεῖται δικαίωμα τοῦ ἀνθρώπου καὶ οὐχὶ τοῦ πολίτου, ἄνευ τοῦ ὁποίου ἡ ἀναγνώρισις ἄλλων ἀστικῶν δικαιωμάτων θὰ ἀπέβαινεν ἀνωφελὴς (πρβλ. Γ. Μαριδάκη, Τὸ Διεθν. Δίκ. § 28, Π. III, VI καὶ VII), ἀφ' ἑτέρου δὲ νὰ

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 4310/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

ἀναγνωρίζῃ καὶ νὰ σέβεται τὴν κυριαρχίαν τῶν ἄλλων Κρατῶν, ὥστε νὰ μὴ ὑπαγάγῃ εἰς τὴν ἰδίαν δικαιοδοσίαν πρόσωπα ἢ πράγματα, ὑπαγόμενα, ὡς ἐκ τῆς φύσεώς των, εἰς τὴν δικαιοδοσίαν ἄλλου Κράτους (βλ. Α. *Φλώρου*, Ἡ διεθνὴς δικαιοδοσία τῶν Ἑλλην. Δικαστηρίων, ἐν ΝοΒ Γ' 99, *Εὐκλείδης* § 57 σημ. 2,3 καὶ 7). Ἐμπορικῶν νομικῶν πρόσωπον, ἱδρυθὲν μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔχον ὅμως Ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι, ὑπάγεται εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἐὰν ἐν τῷ νόμῳ δὲν ὁρίζεται ἄλλως, μόνον διὰ διαφοράς, προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ Ὑποκαταστήματος, οὗτινος ἡ ὕπαρξις συνιστᾷ εἰδικὴν ἐμπορικὴν κατοικίαν, κατ' ἄρθρον 51 § 1 Α.Κ. (πρβλ. *Φραγκίστα*, ἐν Ἑρμ. Α.Κ. ἐπ' ἄρθρ. 126, ἀριθ. 10). Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι διαφορά, πηγάζουσα ἐκ συμβάσεως ἐργασίας, συναφθείσης μεταξὺ τοῦ ἐν Ἑλλάδι Ὑποκαταστήματος ἀλλοδαπῆς ἐμπορικῆς ἑταιρείας, ἱδρυούσης ἐν ἀλλοδαπῇ, ὑπάγεται εἰς τὸν κατὰ τὸν νόμον ΓφΟΔ' δικάζοντα Πρωτοδίκην τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς οὗ τὴν περιφέρειαν ἱδρύεται τὸ Ὑποκατάστημα ἢ παρεσχέθη ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐν προκειμένῳ ἐβεβαιώθησαν τὰ ἑξῆς: Ἡ ἐναγομένη - ἐφεσίβλητος, ἥτις, ἱδρυσασα ἐν Η.Π.Α., ἀνέλαβε ἀπὸ 1.1.1964 τὴν συνέχισιν τῆς ἐκτελέσεως τοῦ ὑδροηλεκτρικοῦ ἔργου Κρεμαστῶν (Ἀχελώου), ἅπερ ἐξετελεῖτο ὑπὸ τῆς Ἑταιρείας Δ., διατηρεῖ ἐν Ἀθήναις καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δ. Ὑποκατάστημα, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ ἱδρύει ἡ ἐν Ἑλλάδι Διεύθυνσις αὐτῆς, δεδομένου ὅτι μετὰ τῶν Κρεμαστῶν, ἔνθα ἐκτελεῖται τὸ ἔργον, ὑφίσταται μόνον στοιχειώδης ἐπικοινωνία (τηλεφωνική, τηλεγραφικὴ καὶ διὰ τῶν συνήθων μέσων συγκοινωνίας).

Ἐξ ἄλλου ἡ μετὰ τῶν ἐν Η.Π.Α. κεντρικῶν Γραφείων της ἐπικοινωνία θὰ ἦτο λίαν δυσχερὴς ἐν περιπτώσει ἐγκαθιδρύσεως τῆς ἕδρας τοῦ Ὑποκαταστήματος εἰς Κρεμαστά, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν καὶ τῆς ἀνάγκης ἐξασφαλίσεως ἀμέσου ἐπαφῆς μετὰ τῆς ἐν Ἀθήναις ἱδρυούσης διοικήσεως τῆς Α.Ε.Η., διὰ λογαριασμόν τῆς ὁποίας ἐκτελεῖται τὸ ὡς ἄνω ὑδροηλεκτρικὸν ἔργον, καὶ μετὰ τῶν διαφόρων Ὑπουργείων. Ταῦτα σύδηλος ἀναιρεῖται ἐκ τοῦ ὅτι τὸ ἔργον ἐκτελεῖται εἰς Κρεμαστὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι σημαντικὸν μέρος τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης διαμένει εἰς Κρεμαστά, οὔτε καὶ ἐκ τοῦ ὅτι εἰς τὸν ἐσωτερικὸν Κανονισμὸν τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐναγομένης, ἐγκριθέντα διὰ τῆς ἐπ' ἀριθ. 45262/1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναφέρεται ὡς ἕδρα τοῦ προσωπικοῦ τοῦ εἰς τὸ ἐργοτάξιον Κρεμαστῶν ἀπασχολουμένου ἡ περιοχὴ Κρεμαστῶν - Ὀρφανῶν Χάνης, ἀφοῦ τὸ μὲν εἰς τὸν Κανονισμὸν αὐτοῦ σύδημα μνεία περὶ τῆς ἕδρας τοῦ Ὑποκαταστήματος γίνεται, τὸ δὲ σύστος ἀφορᾷ τὸ εἰς τὸ ἐργοτάξιον ἀπασχολούμενον προσωπικόν. Εἰς ἐπίρρωσιν τοῦ ἐκτεθέντος συμπεράσματος περὶ τοῦ ὅτι τὸ ἐν Ἑλλάδι Ὑποκατάστημα τῆς ἐναγομένης ἱδρύεται ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Δ., δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι καὶ ἐν τῷ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος προσκομιζομένῳ καὶ ἐπικαλουμένῳ φωτοτυπικῷ ἀντιγράφῳ τοῦ ἀπὸ 8.5.1964 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τῆς ἐναγομένης Ζ. Φ. Ἐλλιοτ πρὸς τὴν διοίκησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων Ὁδηγῶν Αὐτοκινήτων Ἀγρινίου, ἀναγράφεται ὡς διεύθυνσις τῆς ἐναγομένης ἡ ἐνταῦθα ὁδὸς Δ., ἔνθα ἱδρύει τὸ ἐν Ἑλλάδι Ὑποκατάστημα αὐτῆς, οὐχὶ δὲ τὰ Κρεμαστά, ἔνθα ὑφίσταται μόνον Γραφεῖον προσωπικοῦ τοῦ ἐκεῖσε ἐργοταξίου της. Οἱ ἰσχυρισμοὶ τῆς ἐναγομένης ὅτι ὁ ρηθεὶς Διευθυντὴς της κατοικεῖ εἰς Κρεμαστὰ καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων συνεφώνησε μετ' αὐτῆς, ὅπως ἅπασα αἱ ἐκ τῆς μεταξὺ των ἐργασιακῆς σχέσεως διαφοραὶ δικάζωνται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸν κατὰ τὸν νόμον ΓφΟΔ' δικάζοντα Πρωτοδίκην Ἀγρινίου, εἰς τὴν περιφέρειαν τοῦ ὁποίου ὑπάγονται τὰ Κρεμαστά, οὐδόλως ἐβεβαιώθησαν ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ. Ὁμοίως ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων δὲν προσεχώρησεν εἰς τὸν ρηθέντα Κανονισμόν τῆς ἐναγομένης, διὰ τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ ὁποίου ὡρίσθη, ὅτι πᾶσαι αἱ ἐκ συμβάσεως ἐργασίας διαφοραὶ τῆς ἐναγομένης ὑπάγονται εἰς τὴν ἀποκλειστικὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀγρινίου.

Κατ' ἀκολουθίαν πάντων τούτων, ἐφ' ὅσον ἡ ἐναγομένη διατηρεῖ Ὑποκατάστημα ἐνταῦθα, ἐκ τῆς ὁρίσεως τοῦ ὁποίου (ἐκτελέσεως τοῦ ἄνω ἔργου) προῆλθεν ἡ προκειμένη διαφορά, ὡς ἐβεβαιώθη ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ, ἀσχέτως τοῦ τόπου προσλήψεως τοῦ ἐνάγοντος, ἁρμόδιος κατὰ τόπον πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἐφ' ἧς ἡ ἐκκαλουμένη ἀγωγῆς δικαστὴς ἦτο καὶ ὁ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν κατὰ τὸν ν. ΓφΟΔ' δικάζων Πρωτοδίκης τοῦ Δικαστηρίου τούτου, οὐχὶ δὲ μόνον ὁ τοῦ τόπου παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος τοιοῦτος (οὕτω ἀπεφάνθησαν αἱ ὑπ' ἀριθ. 20247/1964, 26145/1966, 9230/1966, 9269/1966, 11166/1966 κλπ. ἀποφάσεις τοῦ Δικαστηρίου τούτου.). Ἔδει, κατὰ ταῦτα, ἡ ἐκκαλουμένη νὰ δεχθῇ ἁρμοδιότητα τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου καὶ νὰ ἀπορρίψῃ τὴν ἀντίθετον περὶ ἀναρμοδιότητος αὐτοῦ ἔνστασιν τῆς ἐναγομένης. Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφανθεῖσα καὶ παραπέμψασα τὴν ἐνδικον ἀγωγὴν εἰς ἕτερον δικαστήν, ἥμαρτε περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν προαπαρτεθεισῶν διατάξεων, κατὰ τὰ σχετικὰ βάσιμα περὶ τούτου παράπονα τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως τοῦ ἐνάγοντος, μετὰ παραδοχὴν τῆς ὁποίας δέον νὰ ἐξαφανισθῇ καθ' ὃ-

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

'Ασφαλιστικαί εισφοραί επαρχιακών βιομηχανικών επιχειρήσεων

Μείωσις ασφαλιστικών εισφορών βιομηχανικών επιχειρήσεων εκτός της περιοχής του Νομού 'Αττικής κλπ. κατά Νόμον 3213/1955.— Έννοια βιομηχανικής επιχειρήσεως.—Διατήρησις υπό επιχειρήσεων καπναποθηκών.— Εξαίρεσις ως πρός τας ύπερ του Κλάδου ασφαλίσεως παροχών ασθενείας εισπραχθείσας αχρεωστήτως εισφοράς κατ' άρθρον 27 Α.Ν. 1846/1951.—Έννοια ταύτης.—'Ασφαλιστικαί εισφοραί πρός τον 'Οργανισμόν 'Απασχολήσεως και 'Ασφαλίσεως 'Ανεργίας.—Έλλειψις παθητικής νομιμοποιήσεως αγωγής κατά του Ι.Κ.Α. δι' αποζημίωσιν αχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών.—Ειδική εισφορά ύπερ του Λογαριασμού στρατεύσεως μισθωτών κατά Νόμον 2054/1952.

'Αρείου Πάγου 265/1966, Τμ. Γ'

Πρόεδρος ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. Ν. Χαραλάμπης
Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. Κ. Παυλίδης
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἠλ. Παρασκευᾶς, Π. Μπαϊνέττας

Κατά το άρθρον 2 του νόμου 3213 του 1955 από της 1ης του επομένου μηνός από της ισχύος τούτου οι προς το 'Ίδρυμα Κοινωνικών 'Ασφαλίσεων, ως και τα 'Ιδρύματα, Ταμεία ή Οργανισμούς επικουρικής ασφαλίσεως, εκάστοτε οριζόμεναι εισφοραί των βιομηχανικών επιχειρήσεων των εκτός της περιοχής του νομού 'Αττικής και εν ταις επαρχίαις Αιγίνης, Κιθήρων, Τροιζηνίας, Ύδρας και τοις Δήμοις Λαυρεωτικής και Σπετσών εγκατεστημένων, μεταφερθησομένων ή ιδρυθησομένων (άρθρον 1 ν. δ/τος 2176/1952, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 1 του νόμου 3213/1955) μειούνται κατά 10% μεν των εις την ηπειρωτικήν επαρχιακήν περιοχήν της χώρας, περιλαμβανομένης και της Εύβοίας, κατά 20 ο/ο δε των επιχειρήσεων τούτων των εις τας νήσους, πλην της Εύβοίας, ιδρυσαμένων, μεταφερθησομένων ή ιδρυθησομένων. Μη προσδιοριζομένης δε διά του ανωτέρω νόμου της εννοίας του όρου «βιομηχανική επιχείρησις», δέον αύτη να αναζητηθή αφ' ενός μεν εις τα διδάγματα της κοινής πείρας και οικονομικής επιστήμης, καθ' ά ως τοιαύτη νοείται η επιχείρησις, ήτις διά της διαθέσεως σοβαρών κεφαλαίων και εκτεταμένης χρησιμοποιήσεως μηχανημάτων ή χημικών μέσων και ειδικευμένου προσωπικού παράγει, διά της κατεργασίας της πρώτης ύλης, νέα προϊόντα ή εξευγενίζει τα υπάρχοντα, βελτιώνουσα την ποιότητά των, ή δι' επεξεργασίας προετοιμάζει ταύτα προς πώλησιν ή περαιτέρω εκβιομηχάνισιν, αφ' ετέρου δε εις τα σχετικά με την βιομηχανίαν νομοθετήματα α) τα βασιλικά διατάγματα από 14/26 Αυγούστου 1913 «περί εκτελέσεως του περί εργασίας γυναικών και ανηλίκων, ΔΚΘ' (ιδ' άριθ. 1029) νόμου ως πρός τα εργοστάσια, εργαστήρια, εμπορικά καταστήματα και πρατήρια παντός είδους» και από 29 Σεπτεμβρίου/1 'Οκτωβρίου 1922 «περί όρων ιδρύσεως και εγκαταστάσεως βιομηχανικών και βιοτεχνικών καταστημάτων και παροχής άδειας λειτουργίας», β) τους νόμους 2269, 2272, 2274, 2275 του 1920 και 2930 του 1922, δι' ων εκυρώθησαν διεθνείς συμβάσεις περί περιορισμού των ωρών εργασίας εν ταις βιομηχανικαίς επιχειρήσεσι, περί καθορισμού κατωτάτου ορίου ηλικίας ανηλίκων εις τας βιομηχανικάς εργασίας, περί νυκτερινής εργασίας ανηλίκων εν τη βιομηχανία, περί εργασίας γυναικών πρό και μετά τον τοκετόν, περί νυκτερινής εργασίας γυναικών και περί εφαρμογής εβδομαδιαίας αναπαύσεως εν ταις βιομηχανικοίς καταστήμασι, διά των οποίων θεωρούνται ως βιομηχανίαι, εν αις μετατρέπονται πρώται ύλαι εις βιομηχανήματα τέλεια ή ατελή ή ημικατεργασμένα τοιαύτα εις τελικά ή μεταβάλλεται το ποιόν ή η μορφή τούτων, ως και εκείναι, εν αις κατασκευάζονται, μεταρρυθμίζονται, εκκαθαρίζονται επισκευάζονται, αποπερατούνται ή ετοιμάζονται πρός πώλησιν διάφορα προϊόντα, γ) τον νόμον 2251 του 1955, διά του οποίου εκυρώθη η Διεθνής Σύμβασις περί ελαχίστων ορίων της κοινωνικής ασφαλίσεως, εν παραρτήματι της οποίας κατατάσ-

---

λεις τας διατάξεις της (άρθρ. 778 εδ. α' Πολ. Δικ.), αναπεμφθή δε η προκειμένη διαφορά εις τον κατά την διαδικασίαν του ν. ΓΨΟΔ' δικάζοντα Πρωτοδίκην τοῦ Δικαστηρίου τούτου διά την κατ' ουσίαν εις πρώτον βαθμόν έρευναν αυτής, ίνα μη στερηθώσιν οι διάδικοι της ουσιαστικής κρίσεως του πρώτου βαθμού της δικαιοδοσίας (πρβλ. Κιτσικόπουλος εἰς σημείωσιν ὑπ' ἄρθρον 1082, ἐν σελ. 6671).

σεται μεταξὺ τῶν βιομηχανιῶν ἡ ἐπεξεργασία καπνοῦ καὶ δ) τὰ βασιλικὰ διατάγματα ὑπ' ἀριθ. 475 τοῦ 1961 καὶ ὑπ' ἀριθ. 284 τοῦ 1963, δι' ὧν μεταξὺ τῶν καπνοβιομηχανιῶν περιλαμβάνονται καὶ αἱ ἀσχολούμεναι μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν φύλλων καπνοῦ.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω σαφῶς προκύπτει, ὅτι αἱ ἐπιχειρήσεις, αἱ διατηροῦσαι καπναποθήκας, εἰς τὰς ὁποίας δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ προβαίνουσιν εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν φύλλων τοῦ καπνοῦ ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ, τῶν σεσηπότων φύλλων καὶ ξένων ἐν γένει ὑλῶν, εἰς τὴν διαλογὴν αὐτῶν κατὰ ποιότητας, εἰς τὴν τοποθέτησίν των εἰς εἰδικὰ κιβώτια καὶ τὴν δεματοποίησίν των διὰ πιεστηρίου, οὕτω δὲ καθιστῶσαν ἕτοιμα ταῦτα πρὸς πώλησιν καὶ διὰ περαιτέρω ἐκβιομηχανίσεως πρὸς παραγωγὴν σιγαρέττων, εἶναι βιομηχανικαί, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213 τοῦ 1955, ἐπὶ ταύτων δέ, ἐφ' ὅσον εἶναι ἐπαρχιακαί, ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τούτου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον ἐδέχθη, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὡς ἀποδειχθέντα ὅτι ἡ ἀναιρεσίουσα διατηρεῖ ἐν Θεσσαλονίκῃ καπναποθήκας, ἔνθα δι' εἰδικῶν μηχανημάτων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ καπνεργατῶν προβαίνει εἰς ἀφαίρεσιν τοῦ κονιορτοῦ τῶν παρὰ τῶν καπναπαραγωγῶν ἀγοραζομένων καπνῶν, τῶν ὑπαρχόντων τυχὸν σεσηπότων φύλλων καὶ ξένων ὑλῶν καὶ ἐν συνεχείᾳ κατατάσσει τὰ φύλλα καπνοῦ τῇ ἐπιμελείᾳ τῶν καπνεργατῶν ἀναλόγως τῆς ποιότητος εἰς διαφόρους κατηγορίας, τοποθετεῖ ταῦτα εἰς εἰδικὰ κιβώτια καὶ προβαίνει εἰς δεματοποίησιν αὐτῶν διὰ σωληστηρίων, ἵνα καταστῶσιν ἕτοιμα πρὸς πώλησιν εἰς τὰ ἐργοστάσια καπνοβιομηχανίας. Τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ συνιστῶσι βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν εἰρημένων διατάξεων τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955, ἀφοῦ διὰ τῆς ἐκτεθείσης ἐπεξεργασίας τὰ παρὰ τῶν καπναπαραγωγῶν ἀγοραζόμενα καπνὰ καθίστανται ἕτοιμα πρὸς μεταπώλησιν εἰς τὰς καπνοβιομηχανίας διὰ παραγωγὴν σιγαρέττων. (*) Ὅθεν, ἀντιθέτως ἀποφηνάμενον τὸ Ἐφετεῖον, ἦτοι ὅτι τὰ ὡς εἰρηται δεκτὰ παρ' αὐτοῦ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν συνιστῶσι βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν ὡς ἀβάσιμον τὴν παρὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως ἀσκηθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης ἔφεσιν, ἀπορριφείσης τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς, ἐπιδικάσαν τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀχρεωστήτως ὑπ' αὐτῆς πρὸς τὸ ἀναιρεσίβλητον καταβληθεισῶν εἰσφορῶν, ψευδῶς ἐρμήνευσαν καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσαν τὰς περιστιθείσας ἀνταστικοῦ νόμου διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασίν του κατέστησαν κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 17 τῆς Πολιτ. Δικονομίας καὶ τῶν βάσιμον περὶ τούτου μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως, κρατουμένης τῆς ὑποθέσεως παρὰ τῷ Τμήματι τούτῳ διὰ τὴν κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν, ὡς μὴ χωρησούσης περαιτέρω διενεργείας, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 834 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810 τοῦ 1957.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῶν διαδίκων, ἐπανερχομένων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρουμένης ἀποφάσεως κατάστασιν, κατὰ τὸ ἄρθρον 832 § 1 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3810 τοῦ 1957, εἶναι ἐξεταστέα ἡ ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ἀναιρουμένη ἀτόφασις ἔφεσις τῆς ἀναιρεσειούσης κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5539 τοῦ 1964 ὁριστικῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῶν κατατεθέντων ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποδείξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 20050 τοῦ 1962 παρεμπιπτούσης ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων ἀποδείξεως καὶ ἀνταποδείξεως, περιεχομένων ἐν τῇ προσαγομένῃ ἐν κεκυρωμένῳ ἀντιγράφῳ ὑπ' ἀριθ. 5194 τοῦ 1963 ἐκθέσει τοῦ διὰ τῆς εἰρημένης ἀποφάσεως διορισθέντος εἰσηγητοῦ Εἰρηνοδίκου Θεσσαλονίκης, ἀπεδείχθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι ἡ ἐκκαλοῦσα ἐνάγουσα διατηρεῖ ἐν Θεσσαλονίκῃ κτιριακὸν συγκρότημα, ἐν τῷ ὁποίῳ δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ προβαίνει εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν φύλλων καπνοῦ ἀπὸ τοῦ κονιορτοῦ, τῶν σεσηπότων φύλλων καὶ ξένων ἐν γένει ὑλῶν, εἰς τὴν διαλογὴν αὐτῶν κατὰ ποιότητας καὶ εἰς δεματοποίησιν αὐτῶν εἰς τυποποιημένα δέματα, εἰς τρόπον ὥστε καθίστανται πλέον ἕτοιμα διὰ τὴν ἐξ αὐτῶν παραγωγὴν σιγαρέττων. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα βεβαιοῦνται οὐ μόνον ὑπὸ τῶν μαρτύρων ἀποδείξεως, ἀλλὰ καὶ ὑπ' αὐτῶν ἔτι τῶν μαρτύρων ἀνταποδείξεως, ἐκ τούτων δὲ προκύπτει, ὅτι ἡ ἐπιχείρησις τῆς ἐκκαλούσης ἔχει τὸν χαρακτῆρα τῆς ἐπαρχιακῆς βιομηχανίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955. Ἀντιθέτως ὅθεν ἀποφηνάμενον τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεώς του καὶ ἀπορρίψαν τὴν ἀγωγὴν τῆς ἐκκαλούσης ὡς ἀβάσιμον, ἐσφαλμένως ἐξετίμησαν τὰς ἀποδείξεις καὶ δέον, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ βασίμου περὶ τούτου πρώτου λόγου ἐφέσεως, νὰ μεταρρυθμισθῇ ἡ προσβαλλομένη δι' αὐτῆς ἀπόφασις, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως τὸ δικαστήριον τοῦτο προβῇ εἰς τὴν περαιτέρω ἔρευναν τῆς ἀγωγῆς.

Ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω μαρτυρικῶν καταθέσεων καὶ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ὑπὸ τοῦ ἐναγομένου ἀπὸ 24 Ἰανουαρίου 1964 ὑπηρεσιακῆς βεβαιώσεως τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ Περιφερειακοῦ Ὑποκαταστήματος αὐτοῦ, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἀναλυτικῶς ἀναφέρονται τὰ δι' ἕκαστον κλάδον ἀσφαλίσεως καταβληθέντα ὑπὸ τῆς ἐναγούσης ποσὰ δι' ἐργοδοτικὰς εἰσφορὰς αὐτῆς,

(*) Ἴδετε καὶ Α.Π. 452/1965, ΕΕΔ 25, 743.

ἀποδεικνύεται, ὅτι αὐτὴ κατέβαλεν εἰς τὸ ἐναγόμενον τὰς ἐξῆς εἰσφοράς: Α') διὰ τὸν κλάδον συντάξεως 1) χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31ης Ὀκτωβρίου 1958 ἐκ δραχμῶν 279.335, 2) χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1958 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1960 ἐκ δραχμῶν 604.512 καὶ 3) χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1960 μέχρι 17 Σεπτεμβρίου 1961 ἐκ δραχμῶν 196.428. Β') Διὰ τὸν κλάδον ἀσθενείας 1) χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 31 Ὀκτωβρίου 1958 ἐκ δραχμῶν 303.625, 2) χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1 Νοεμβρίου 1958 μέχρι 30 Σεπτεμβρίου 1960 ἐκ δραχμῶν 657.077 καὶ 3) χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1960 μέχρι 17 Σεπτεμβρίου 1961 ἐκ δραχμῶν 213.508, ἤτοι δι' εἰσφορὰς τῶν ὡς ἄνω χρονικῶν περιόδων κατέβαλεν ἡ ἐνάγουσα διὰ μὲν τὸν κλάδον συντάξεως τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.080.275, διὰ δὲ τὸν κλάδον ἀσθενείας τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 1.174.211 καὶ ἐν συνόλῳ δι' ἀμφοτέρους τοὺς κλάδους ταύτας τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 2.254.486, ἄνευ ἐκπτώσεως τῆς ἢ ἐδικαιοῦτο ἡ ἐνάγουσα μειώσεως 10 ο/ο, ἀνερχομένης εἰς δραχμὰς 225.448.60. Ἡ ἀντίρρησις τοῦ ἐναγομένου ὡς πρὸς τὰς ὑπὲρ τοῦ κλάδου ἀσθενείας εἰσφορὰς δὲν εὐσταθεῖ, διότι ἡ διὰ τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ἀ.ν. νόμου 1846/1951 «περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων» θεσπιζομένη ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὰς ὑπὲρ τῶν κλάδων ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας ἀχρεωστήτους εἰσφορὰς, ἐπαγορευθεῖσα ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι διὰ τῶν καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ἀντιμετωπίσθη ἤδη ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ὁ ἀσφαλιστικὸς κίνδυνος ἀσθενείας, ἀφορᾷ εἰς τὴν διὰ τὴν κάλυψιν τοῦ κινδύνου τούτου ἀντιστοιχοῦσαν κατὰ νόμον εἰσφοράν. Δὲν ἐκτείνεται δηλονότι καὶ ἐπὶ τῶν πέραν τοῦ νομίμου ὁρίου εἰσπραττομένων, ἐφ' ὅσον δὲν δημιουργεῖται ἐξ αὐτῶν ἀξίωσις πρὸς ἐξομένων παροχὴν ἀσθενείας. Ὑπὸ τὴν ἐναντίαν ἐκδοχὴν δὲν θὰ ἀπεδίδετο, κατὰ παράβασιν τῶν διεπουσῶν τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμὸν ἀρχῶν, καὶ ὠφέλεια, ἣν προσπορίζεται τὸ Ι.Κ.Α. ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ καταβαλόντος τὴν εἰσφορὰν, οὐ μόνον ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἀλλὰ καὶ χωρὶς νὰ ἀντιμετωπίσῃ ἔνεκεν αὐτῆς οἱονδήποτε ἀσφαλιστικὸν κίνδυνον. Πρὸς τούτοις, ἐπὶ τῷ τέλει τῆς προστασίας τῆς ἐπιχειρησιακῆς βιομηχανίας, ἐμειώθησαν ἁπλῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 6 στοιχ. α' τοῦ νόμου 3213 τοῦ 1955 αἱ εἰσφοραὶ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κλπ. κατὰ 10 ο/ο ἐπὶ τῶν εἰς τὴν ἡπειρωτικὴν ἐπαρχιακὴν περιοχὴν τῆς χώρας ἐγκατεστημένων, μεταφερομένων ἢ ἱδρυθησομένων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων. Αἱ παροχαὶ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τοὺς εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας ἀπασχολουμένους μισθωτοὺς, ὑπολογιζόμεναι, κατὰ τὰ ἄρθρα 27 καὶ 38 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, βάσει τοῦ τακμιαρτοῦ ἡμερομισθίου, διατηρήθησαν καὶ μετὰ τὴν ἐλάττωσιν τῶν εἰσπραττομένων εἰσφορῶν εἰς τὰ αὐτὰ ἐπίπεδα. Παρέπεται ἐντεῦθεν ὅτι τὸ Ι.Κ.Α. δὲν ἀντιμετώπισε πρόσθετόν τινα κίνδυνον ἀσθενείας διὰ τῶν εἰσφορῶν, ἃς εἰσέπραξε διὰ τὸν κλάδον τοῦτον παρὰ τῆς ἐναγούσης ἀχρεωστήτως καὶ ὑποχρεοῦται εἰς τὴν ἀπόδοσιν αὐτῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ν. δ. 2961/1954 συνεστήθη Ὀργανισμὸς Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ὡς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου. Διὰ τοῦ ἄρθρου 32 § 1 τοῦ νομοθετικοῦ τούτου διατάγματος ὡρίσθη, ὅτι μεταξὺ τῶν πόρων τοῦ Ὀργανισμοῦ εἶναι ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ 2% καὶ ἐργατικὴ 1% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἀνεργίας ὑπαγομένου προσωπικοῦ, κατωγουμένης τῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 25 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ὑπὲρ τοῦ παρ' αὐτῷ κλάδου ἀνεργίας. Περαιτέρω διὰ τοῦ ἄρθρου 33 ὁρίζεται, ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1, ὅτι ἡ ἑκάστοτε ἰσχύουσα εἰσφορὰ δι' ἀσφάλισιν ἀνεργίας συνεισπράττεται ἐποχρεωτικῶς μετὰ τῆς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. νενομισμένης εἰσφορᾶς, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 2, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ νόμου 3464 τοῦ 1955, ὅτι αἱ Τράπεζαι, παρ' αἷς καταθέτονται αἱ ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφοραί, ὡς καὶ αὐτὸ τοῦτο τὸ Ι.Κ.Α., τὴν τελευταίαν ἡμέραν ἑκάστου μηνὸς μεταφέρουσιν οἰκοθεν εἰς πίστωσιν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας τὰ ἀνήκοντα εἰς τοῦτον ποσὰ ἐξ εἰσφορῶν. Ἐπομένως ἡ ἀγωγή, καθ' ὅσον ἐπιδιώκει τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν δι' ἀσφάλισιν ἀνεργίας, ἧς ἀπηλλάγη τὸ ἐναγόμενον διὰ τοῦ ν. δ/τος 2961/1954, στερεῖται παθητικῆς νομιμοποιήσεως καὶ δέον νὰ ἀπορριφθῇ. Ἐπίσης δι' ἔλλειψιν παθητικῆς νομιμοποιήσεως, εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ἀγωγή, καθ' ὅσον ἐπιδιώκει τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ τοῦ διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 3868/1958 συσταθέντος παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν, εἰς ὃν, κατὰ τὸ ἄρθρον 7 § 2 τοῦ αὐτοῦ νομοθετικοῦ διατάγματος, ἀποδίδονται αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 3 εἰσφοραί, εἰσπραττόμεναι ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ὀργανισμῶν ἢ Τραπεζῶν.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ νόμου 2054/1952 ἐπεβλήθη ἡ ὑποχρέωσις εἰς τὰς ἐν αὐτῷ ἀναφερομένας ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις κλπ., τὰς ἀπασχολούσας προσωπικὸν συνδεόμενον μετ' αὐτῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ὅπως ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ νόμου τούτου μηνὸς καταβάλλωσιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἰδικὴν εἰσφορὰν διὰ τὴν ἐπιδότησιν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ἐπὶ τῶν πάσης φύσεως ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ἧτις διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὡρίσθη διὰ μὲν τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τῶν ἐπαρχιῶν εἰς 1%, διὰ δὲ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις τὰς λειτουργούσας ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς τέ-

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΠΟΒΟΛΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΚΤΙΡΙΟΥ ΕΡΓΑΤΙΚΗΣ ΕΣΤΙΑΣ

1. Διαδικασία καὶ λόγοι ἀποβολῆς

Σκοπὸς τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ ἡ ἐξασφάλισις στέγης εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐργατοϋπαλληλικὰς ὀργανώσεις.—Δικαιοῦνται στεγάσεως ὀργανώσεις.—Ἀποβολὴ αὐτῶν ἐκ τοῦ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἐφ' ὅσον ἤθελον παρεκκλίνει τοῦ συνδικαλιστικοῦ σκοποῦ ἢ ἤθελον παραβῆ καθ' ὑποτροπὴν τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ.— Ἀναγκαία ἡ εἰδικὴ αἰτιολόγησις τῆς πράξεως, διὰ τῆς ὁποίας διατάσσεται ἡ διοικητικὴ ἀποβολή.—Ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς μὴ προσηκόντως ἠτιολογημένης.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2428/1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Παπαχατζῆς**
Εἰσηγητὴς ὁ Σύμβουλος κ. **Ἄγις Σταυρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σκουριώτης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν, νομοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθείσης, αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 65173/3307/2.7.1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας, διὰ τῆς ὁποίας ἐνεκρίθη ἡ ἀπὸ 29 Ἰουνίου 1965 πρᾶξις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ διετάχθη ἡ ἀποβολὴ ἐκ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ κτιρίου αὐτῆς τῶν αἰτούντων ἐργατικῶν σωματείων.

Διὰ τοῦ νόμου 3467/1955 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας ὡρίσθη, ὅτι μεταξὺ τῶν σκοπῶν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐξασφάλισις στέγης εἰς τὰς ἐπαγγελματικὰς ἐργατοϋπαλληλικὰς ὀργανώσεις (ἄρθρον 1). Ἐν ἄρθρῳ δὲ 15 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου προβλέπεται ὁ τρόπος, καθ' ὃν ὁρίζονται οἱ δικαιούμενοι στεγάσεως ὀργανώσεις καὶ περαιτέρω ὁρίζεται, ὅτι ὀργανώσεις, αἱ ὁποῖαι ἤθελον παρεκκλίνει τοῦ συνδικαλιστικοῦ των σκοποῦ ἢ ἤθελον παραβῆ καθ' ὑποτροπὴν τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, ἀποβάλλονται ἐκ τοῦ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας διοικητικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας.

Ἡ πρᾶξις, δι' ἧς, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἐν τῇ ἠγουμένῃ σκέψει διατάξεων, διατάσσεται ἡ διοικητικὴ ἀποβολὴ σωματείου ἐκ τοῦ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δέον, λόγῳ τοῦ δυσμενοῦς χαρακτῆρος τοῦ ἐπιβαλλομένου δι' αὐτῆς μέτρου, ἀπαλαμένον μόνον διὰ τοὺς ἐν τῷ νόμῳ περιοριστικῶς ἀναφερομένους ὡς ἄνω λόγους, νὰ εἶναι ἠτιολογημένη, καί, εἰδικώτερον, δέον νὰ ἀναφέρωνται ἐν τῇ ἀποφάσει ἢ ἐν τῇ ἐφ' ἧς αὕτη ἐρείδεται γνωμοδοτήσει τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἢ τοὐλάχιστον τὰ προκύπτοντα ἐκ τῶν στοιχείων τοῦ φακέλλου τὰ συγκεκριμένα πραγματικὰ περιστατικά, ἐκ τῶν ὁποίων συνάγεται ἡ ἐν ἑκάστῃ περιπτώσει συνδρομὴ τῶν λόγων τῶν δικαιολογούντων κατὰ νόμον τὴν λῆψιν τοῦ μέτρου τῆς διοικητικῆς ἀποβολῆς.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διατάξεων, διετάχθη ἡ ἀποβολὴ ἐκ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας τῶν αἰτούντων ἐργατικῶν σωματείων, ἐπὶ τῷ λόγῳ

ὡς Διοικήσεως Πρωτευούσης εἰς 2%. Οὕτω διὰ τῶν διατάξεων τούτων ἐλήφθη εἰδικὴ μέριμνα ὑπὲρ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις λειτουργουσῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, μειωθείσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταβλητέας ὡς ἄνω εἰδικῆς εἰσφορᾶς εἰς τὸ ἥμισυ τῆς ταυτίτης τῶν ἐν τῇ περιοχῇ τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης λειτουργουσῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐξ οὗ ἕπεται, ὅτι πρακειμένου περὶ τῆς εἰσφορᾶς ταύτης δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955 θεσπισθεῖσα μείωσις τῶν εἰσφορῶν τῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ἥτις μάλιστα εἶναι πολὺ κατωτέρα τῆς διὰ τὴν εἰσφορὰν δι' ἐπιδότησιν τῶν στρατευομένων μισθωτῶν ὡς ἄνω ἰσχυούσης ταυτίτης. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ἀγωγή, καθ' ὅσον ἐπιδιώκει τὴν ἀπόδοσιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν δι' ἐπιδότησιν στρατευομένων μισθωτῶν διάτι τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3213/1955 εἶναι ἀπορριπτέα ὡς νόμῳ ἀβάσιμος.

Μετὰ ταῦτα δέον νὰ γίνῃ δεκτὴ ἐν μέρει ἡ ἀγωγὴ διὰ δραχμὰς 225.448,60, καταβλητέας ἐντόκως ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ αἴτημα, τοῦ ἀφειλομένου τόκου ὑπερημερίας ὁριζομένου εἰς 6% ἐτησίως, κατὰ τὰς συνδεδιασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 21 τοῦ κανονιστικοῦ διατάγματος τῆς 28 Ἰουνίου / 10 Ἰουλίου 1944 περὶ κώδικος τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου», 19 § 1 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καὶ 5 τοῦ νόμου 3210/1955.(*)

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2336/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

δη ταύτα παρεξέκλινον τοῦ συνδικαλιστικοῦ αὐτῶν σκοποῦ. Πρὸς αἰτιολόγησιν δὲ τῆς τοιαύτης κρίσεως ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις καὶ ἡ ἐφ' ἧς αὕτη ἐρείδεται γνωμοδότησις τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἐπικαλοῦνται τὸ ὑπ' ἀριθ. 642/16.6.1965 ἔγγραφον τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης, εἰς ὃ ἀναφέρεται, ὅτι τὰ ἐν λόγῳ σωματεῖα «παρεξέκλινον τοῦ συνδικαλιστικοῦ των σκοποῦ καὶ ἀναπτύσσουν δραστηριότητα καθοδηγουμένην ὑπὸ τῶν πολιτικῶν ἐκφράσεων Δ.Σ.Κ. καὶ 115 σωματείων, ἀντιβαίνουσαν εἰς τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς σωματικῆς ζωῆς», ὅτι «ἡ παραμονὴ τῶν ἀνωτέρω ὀργανώσεων ἐντὸς τοῦ κτιρίου, ὅπου στεγάζονται ἡ Διοίκησις τοῦ Ε.Κ.Θ. καὶ πλεῖστα τῶν σωματείων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν δύναμίν του, προκαλεῖ διαρκῶς διατάραξιν τῆς τάξεως καὶ παρεμβάλλεται ὡς ἐμπόδιον εἰς τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς ὀργανωτικῆς ζωῆς, λόγῳ τῆς ἀναπτυσσομένης ὑπ' αὐτῶν προεκλογικῆς δραστηριότητος» καὶ ὅτι «ἡ παρουσία τούτων δίδει ἀφορμὴν εἰς διαρκεῖς ἀντεγκλήσεις καὶ προστριβάς, αἱ ὁποῖαι διαταράσσουν τὴν τάξιν καὶ παρεμποδίζουν τὴν σύγκλησιν καὶ λειτουργίαν τῶν συνδικαλιστικῶν συλλογικῶν ὀργάνων». Ἡ αἰτιολογία ὅμως αὕτη δὲν πληροῖ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπαίτησιν τοῦ νόμου, διότι περιορίζεται εἰς γενικότητας καὶ συμπερασματικὰς μόνον σκέψεις καὶ δὲν ἐπικαλεῖται συγκεκριμένα περιστατικά, ἐκ τῶν ὁποίων νὰ προκύπτῃ, ὅτι τὰ αἰτοῦντα σωματεῖα παρεξέκλινον τοῦ συνδικαλιστικοῦ αὐτῶν σκοποῦ καὶ ἀνεπτύσσουν πολιτικὴν δραστηριότητα, ἀποβλέπουσαν καὶ ἔχουσαν ὡς ἀποτέλεσμα τὴν διατάραξιν τῆς τάξεως ἐν τῷ κτιρίῳ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ τὴν παρεμπόδισιν τῆς ὁμαλῆς λειτουργίας τῶν λοιπῶν ἐν αὐτῇ στεγαζομένων ὀργανώσεων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις ἀποβαίνει ἀκυρωτέα, κατὰ τὰ βασίμως διὰ τῆς ἐπὶ κρίσιν αἰτήσεως προβαλλόμενα.

2. **Διαδικασία ἀποβολῆς ἐστεγασμένων ἤδη εἰς κτίριον τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὀργανώσεων.**

Κίνησις τῆς διαδικασίας τοῦ καθορισμοῦ τῶν δικαιουμένων στεγάσεως εἰς τὰ κτίρια τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὀργανώσεων, προκειμένου νὰ ὁρισθῇ ποῖαι ὀργανώσεις θὰ στεγασθοῦν εἰς νέον κτίριον τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἢ κατὰ πόσον θὰ στεγασθῇ νεοϊδρυομένη ὀργάνωσις, τῆς ἅπαξ στεγασθείσης ὀργανώσεως δυναμένης νὰ ἀποβληθῇ διοικητικῶς ἐκ τοῦ κτιρίου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κλπ. καὶ ὄχι διὰ τῆς μεθόδου τοῦ νέου καθορισμοῦ τῶν δικαιουμένων στεγάσεως καὶ τοῦ ἀποκλεισμοῦ τῆς ἐκ τοῦ νέου καταλόγου.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2297/1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. **Παπαχατζῆς**
Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Ἡρ. Τσικλητήρας**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Σκουριώτης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς αἰτήσεως ταύτης, εἰσαγομένης μόνον ὡς πρὸς τὴν Ἕνωσιν Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ἐκτάκτων Ὑπαλλήλων τοῦ Δήμου Θεσσαλονίκης, κατόπιν τῆς ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου δηλωθείσης ἐπ' ἀκροατηρίῳ παραιτήσεως, ὡς πρὸς τοὺς λοιποὺς αἰτοῦντας, διώκεται παραδεκτῶς καὶ ἐμπροθέσμως ἡ ἀκύρωσις ἀφ' ἑνὸς μὲν τῆς ὑπ' ἀριθ. 109479/14367/7.12.1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς καθορίσθησαν αἱ δικαιούμεναι στεγάσεως εἰς τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ κτίριον τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας Θεσσαλονίκης ἐργατοϋπαλληλικαὶ ὀργανώσεις, μεταξὺ τῶν ὁποίων δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ αἰτοῦσα Ἕνωσις, στεγαζομένη ἤδη ἐν αὐτῷ, ἀφ' ἑτέρου δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15172/835/15.2.1965 ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, δι' ἧς ὡρίσθη, ὅτι ἀποκλείονται τῆς ἐν τῷ ὡς ἄνω κτιρίῳ στεγάσεως ἅπασαι αἱ μὴ περιλαμβανόμεναι εἰς τὴν πρώτην ἀπόφασιν ὀργανώσεις, δι' ὧν ἀποφάσεων ἀποβάλλεται ἡ αἰτοῦσα ἐκ τοῦ ἐν Θεσσαλονίκῃ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, εἰς τὸ ὁποῖον ἤδη ἐστεγάζετο.

Ἐν ὄψει τῶν τοῦ ν. 3467/1955 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς περὶ Ἐργατικῆς Ἑστίας νομοθεσίας», ὁρίζεται, ὅτι αἱ ὀργανώσεις, αἱ δικαιούμεναι ἐγκαταστάσεως εἰς τὰ κτίρια τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ὁρίζονται, μετὰ πρότασιν τῆς Γ.Σ.Ε.Κ., δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, ἐγκρινομένης παρὰ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀποβολὴ τῶν ὀργανώσεων ἐκ τῶν κτιρίων τῆς Ἑστίας, ἐφ' ὅσον ἤθελαν παρεκκλίνει τοῦ συνδικαλιστικοῦ σκοποῦ ἢ ἤθελον παραβῇ καθ' ὁπωσδήποτε τὰς διατάξεις τοῦ Κανονισμοῦ, διενεργεῖται διοικητικῶς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας».

Κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως ταύτης ἡ διαδικασία τοῦ καθορισμοῦ τῶν δικαιουμένων στεγάσεως εἰς τὰ κτίρια τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ὀργανώσεων, περιλαμβάνουσα πρότασιν τῆς Γ.Σ.Ε.Ε., ἀπόφασιν τοῦ Δ.Σ. τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ ἔγκρισιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, κινεῖται, προκειμένου νὰ ὁρισθῇ ποῖαι ὀργανώσεις θὰ στεγασθοῦν εἰς νέον κτίριον τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἢ κατὰ πόσον θὰ στεγασθῇ νεοϊδρυομένη ὀργάνωσις. Ἐφ' ὅσον, ὅμως, κατὰ μίαν τῶν ἀνωτέρω περιπτώσεων, ἤθελεν ὀργάνωσίς τις στεγασθῇ εἰς κτίριον τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δὲν εἶναι νόμιμος ἀποβολὴ αὐτῆς ἐξ αὐτοῦ, διὰ τῆς μεθόδου τοῦ νέου καθορισμοῦ τῶν

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΔΙΚΗΓΟΡΟΙ

Δήξεις συμβάσεως δικηγόρων κατά Ν.Δ. 4352/1964

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Εργασίας): Έάν ο ως Νομικός Σύμβουλος υπηρετών εις το ΤΕΑΠΟΚΑ. δικηγόρος έμπίπτη εις τάς διατάξεις του νόμου 4352/1964 και κατά συνέπειαν τυγχάνη απολυτέος.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπών

Γνωμοδότησις 674/1966

Προεδρεύων ο Νομικός Σύμβουλος κ. *Κ. Τσαγκαράκης*

Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. *Δ. Διακατάς*

Λοιπά μέλη: Οι κ.κ. *Κ. Κωνσταντινίδης, Ι. Καραμπελόπουλος, Ν. Μπλιάτσος*, Νομικοί Σύμβουλοι, *Σ. Ποταμιάνος, Τ. Σταυράκουλος, Δ. Βενιζέλος, Μ. Στασινόπουλος, Κ. Τζώρτζης, Ι. Παπαπολυμέρου*, Πάρεδροι

Έπί του πρόσθεν ερωτήματος το Νομικόν Συμβούλιον έγνωμοδότησεν ως ακολούθως: Κατά την σαφή και ανεπίδεκτον πάσης άλλης ερμηνείας διάταξιν της παραγράφου 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 4352 της 11/17.8.1964 «περί διατάξεων αφορωσών τους δημοσίους υπαλλήλους, ως και περί καταργήσεως Συμβουλίων, Επιτροπών των Δημοσίων Υπηρεσιών κ.λ.π.», έχουσιν ούτω: «2. Η υπό των κειμένων διατάξεων προβλεπομένη θητεία ή έμμισθος εντολή ή σύμβασις ορισμένου χρόνου πέραν του εξαμήνου ή αορίστου χρόνου παροχής υπηρεσιών υπό των ιατρών, ως και ή σύμβασις παροχής νομικών υπηρεσιών υπό Νομικών ή Δικαστικών Συμβούλων και δικηγόρων του Δημοσίου και των αναφερομένων εν τω άρθρω 8 του παρόντος Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Επιχειρήσεων, Οργανισμών κλπ., πλην των Δήμων και των υπό την εποπτείαν τούτων τελούντων Ιδρυμάτων, Νομικών Προσώπων και Επιχειρήσεων, θεωρείται λήξασα την 30ήν Σεπτεμβρίου 1964, οι δε προσφέροντες τας ως άνω υπηρεσίας θεωρούνται αυτοδικαίως απολυθέντες από της 1ης Όκτωβρίου 1964, άνευ εκδόσεως διοικητικής ή άλλης τινός περί απολύσεως πράξεως. Ως Νομικοί ή Δικαστικοί Σύμβουλοι διά την εφαρμογήν του παρόντος θεωρούνται μόνον οι κατά τας οργανικάς διατάξεις προϊστάμενοι Νομικών Υπηρεσιών, απασχολουσών πλείονας δικηγόρους». Ούτω εθεωρήθη λήξασα υπό των ειρημένων διατάξεων προβλεπομένη, εκτός των άλλων, και ή σύμβασις παροχής νομικών υπηρεσιών υπό Νομικών ή Δικαστικών Συμβούλων και Δικηγόρων του Δημοσίου και των εν άρθρω 8 του αυτού νόμου αναφερομένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Επιχειρήσεων, Οργανισμών κλπ., την 30 Σεπτεμβρίου 1964, οι δε προσφέροντες τας ως άνω υπηρεσίας θεωρούνται αυτοδικαίως απολυθέντες από 1ης Όκτωβρίου 1964. Επομένως από της χρονολογίας ταύτης και ο κατά το άρθρον 5 του Κανονισμού της Εσωτερικής Υπηρεσίας του Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., εγκριθέντος διά της υπ' αριθ. 33372/2937 της 4.9.1946 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, εκδοθείσης κατ' εξουσιοδότησιν του ιδρυτικού του Ταμείου ν. δ/τος 980/1942 «περί ιδρύσεως κ.λ.π.» και δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 134/5.9.1946 (Φ.Ε.Κ., τεύχος Β') χαρακτηριζόμενος ως Νομικός Σύμβουλος Α.Κ. ..., εν τη ουσία όμως ων δικηγόρος του περί ού ο λόγος Ασφαλιστικού Οργανισμού, μη προϊστάμενος άλλως τε και πλειόνων άλλων δικηγόρων, θεωρείται αυτοδικαίως απολυθείς από της Όκτωβρίου 1964, δεδομένου ότι ούτος εις ουδεμίαν των εν άρθρω 3 του αυτού νόμου αναφερ-

---

δικαιουμένων στεγάσεως οργανώσεων και του αποκλεισμού της εκ του νέου καταλόγου. Η άπαξ στεγασθείσα οργάνωσις δύναται να αποβληθή διοικητικώς εκ του κτιρίου της Εργατικής Εστίας, κατά την εν σχετική διατάξει διαδικασίαν, ήτοι δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, μετά γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου της Εργατικής Εστίας και μόνον διά τους εν αυτή οριζομένους λόγους.

Ως προκύπτει εκ του υπ' αριθ. 14151/1050/19.2.1966 εγγράφου του Υπουργείου Εργασίας προς το Συμβούλιον της Επικρατείας, ή αιτούσα Ένωσις ήτο, ήδη, πρό της εκδόσεως των προσβαλλομένων πράξεων εστεγασμένη εις το εν Θεσσαλονίκη κτίριον της Εργατικής Εστίας. Επομένως ή διά των προσβαλλομένων πράξεων αποβολή της εξ αυτού, γενομένη ουχί κατά την υπό του νόμου οριζομένην διαδικασίαν και διά τους εν αυτώ λόγους, δεν τυγχάνει νόμιμος και, ως εκ τούτου, αι προσβαλλόμεναι πράξεις τυγχάνουσιν ακυρωτέαι, κατά τον δόσιμον περί τούτου λόγον ακυρώσεως, παραλειπομένου, ως αλυσιτελώς, της εξετάσεως των λοιπών λόγων ακυρώσεως.

ρομένων ἐξαιρέσεων ὑπάγεται, ὥστε ἐξαιρούμενος νὰ δύναται νὰ διατηρηθῇ εἰς τὴν ἣν κατεῖχε θέσιν τοῦ ἐμμίσθου παρὰ τῷ Ἀσφαλιστικῷ τούτῳ Ὀργανισμῷ δικηγόρου. Ὁ νόμος, ποιούμενος χαρακτηρισμὸν τοῦ τίς θεωρεῖται Νομικὸς ἢ Δικαστικὸς Σύμβουλος, μεταχειρίζεται τὴν λέξιν «σώνω» μὲ ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ περιορίσῃ τὴν ἰδιότητα τοῦ Νομικοῦ ἢ Δικαστικοῦ Συμβούλου, ἀνεξαρτήτως παντὸς ἑτέρου χαρακτηρισμοῦ (ὡς ἐν προκειμένῳ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Κανονισμοῦ τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.), μόνον ὅταν ἔχωσι παρ' αὐτοῖς καὶ προϊστανται πλειόνων δικηγόρων. Ὅλους τοὺς λοιποὺς, ἀνεξαρτήτως ἑτέρου χαρακτηρισμοῦ, θεωρεῖ δικηγόρους. Ἑπομένως κατὰ τὰ ἀνωτέρω σύννομος ἐστὶ καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 122029/6056 τῆς 12.1.1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (*).

II. ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἐναντι τῶν Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας καὶ ἀπείθεια αὐτῶν

Περίληψις ἐρωτήματος (Ὑπουργείου Ἐργασίας): Ἐὰν αἱ παραβάσεις, περὶ ὧν τὰ ἐδάφια α', β', γ', δ' καὶ ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ν.Δ. 2954/1954 «περὶ ὀργανώσεως Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας κλπ.» καλύπτωνται ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 169 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος «περὶ ἀπειθείας».

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπῶν

Γνωμοδότησις 690/1966

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Τσαγκαράκης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Λιακατὰς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Ι. Καραμπελόπουλος, Ἔρρ. Μέλιος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Ι. Ἀθανασούλας*, Πάρεδρος

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως: Ἐν μὲν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2954/1954 «περὶ ὀργανώσεως Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας παρὰ τῷ Ὑπουργείῳ Ἐργασίας καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» ὁρίζεται, ὅτι: «1. Οἱ κύριοι, διευθυνταὶ καὶ ἐπιτετραμμένοι τῶν βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν καὶ βιοτεχνικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ οἱωνδήποτε ἐργασιῶν ὑποχρεοῦνται: α) Νὰ ἀναγγέλλουσιν ἐντὸς μηνὸς εἰς τὰ οἰκεῖα ὄργανα τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τὴν ἔναρξιν τὸ πρῶτον τῶν ἐργασιῶν των, πᾶσαν μεταβολὴν προσθήκην ἢ νέαν ἐγκατάστασιν, γενομένην εἰς τὴν ἐργασίαν ἢ ἐπιχείρησίν των καὶ πᾶσαν μερικὴν ἢ ὁλικὴν ἀναστολὴν τῶν ἐργασιῶν των. β) Νὰ παρέχωσιν εἰς τὰ αὐτὰ ὄργανα λεπτομερῆ στοιχεῖα τῶν μηχανικῶν ἐγκαταστάσεων κατὰ κατηγορίας καὶ εἰδικότητας. γ) Νὰ ἀναγγέλλωσιν εἰς τὰ αὐτὰ ὄργανα, ἐντὸς 48 ὡρῶν, τὰ συμβαίνοντα ἀτυχήματα καὶ, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ σοβαροῦ τραυματισμοῦ ἢ θανάτου, νὰ τηρῶσιν ἀμετάβλητα πάντα ἐκεῖνα τὰ στοιχεῖα, ἅτινα δύνανται νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἐξακρίβωσιν τῶν αἰτίων τοῦ ἀτυχήματος. δ) Ὑποχρεοῦνται ὅπως ἀναρτῶσιν εἰς ἐμφανὲς μέρος τοῦ ἐργοστασίου ἢ ἐργαστηρίου ἢ καταστήματος τὴν θεωρημένην κατάστασιν ὡρῶν ἐργασίας, ὡς καὶ ἐγκεκριμένον παρὰ τοῦ ἁρμοδίου Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας εἰδικὸν Κανονισμόν, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει τὸ ἀπασχολοῦν προσωπικὸν ὑπερβαίνει τοὺς πέντε μισθωτούς. ε) Νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς τὰ αὐτὰ ὄργανα πίνακας ἐμφαίνοντας: 1) Τὰ ἐπ' ἀμοιβῇ ἀπασχολούμενα ἐν τῇ ἐπιχειρήσει ἢ ἐργασίᾳ πρόσωπα καὶ εἰδικότητα ἀπασχολήσεως. 2) Τὰς ἐξ αὐτῆς καθ' ὅλου ἀποδοχὰς ἑκάστου, εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε εἰς εἴδη, εἴτε εἰς ἀμφότερα καὶ 3) τὴν ἡλικίαν καὶ τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν αὐτῶν», ἐν δὲ τῇ 2α παραγράφῳ τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου καὶ νόμου προβλέπονται ποιναὶ κυρώσεις προστίμου πεντακοσίων μέχρι πέντε χιλιάδων (500 - 5.000) δραχμῶν μεταλλικῶν, ἂν δυνάμει ἄλλων διατάξεων τοῦ ποινικοῦ νόμου δὲν συντρέχῃ περίπτωσις ἐπιβολῆς μεγαλυτέρας ποινῆς, τοῦ παρεμποδίζοντος τὴν εἴσοδον τῶν ὀργάνων τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τοὺς τόπους ἐργασίας, πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων αὐτῶν, ὡς καὶ τοῦ δολίως παρέχοντος στοιχεῖα ἢ πληροφορίας ἀνακριβεῖς κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων των ἢ κατὰ τὰ ἀνωτέρω».

Ἐνῷ διὰ τῆς 1ης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ προδιαληφθέντος ν.δ. 2954/1954 ὑπεχρεώθησαν οἱ κύριοι, διευθυνταὶ καὶ ἐπιτετραμμένοι τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἢ οἱωνδήποτε ἐργασιῶν νὰ ἐνεργῶσι τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις α', β', γ', δ', ε' αὐτῆς ἐπιτασσόμενα, ποινικὴν κύρωσιν προέβλεψεν ὁ αὐτὸς νόμος εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 10 μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν παρεμποδίζει τις ἢ τινὲς τὴν εἴσοδον τῶν

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Σ.Ε. 2887/1965, ΕΕΔ 25, 281.

ΘΕΜΑΤΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΚΑΙ ΓΝΩΜΑΙ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΜΕ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΝ ΕΡΓΑΤΟΥ

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ Α. Γ. ΔΙΝΗ, Δικηγόρου

Διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 575/1960 καὶ 421/1961 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐγένετο δεκτόν, ὅτι, ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου, ἔχοντος παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ καὶ προϋπηρεσίαν ἐργάτου, δέον ὅπως διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ὕψους τῆς κατὰ νόμον 2112 ἀποζημιώσεώς του λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν καὶ ὁ χρόνος τῆς ὡς ἐργάτου ὑπηρεσίας αὐτοῦ, ἐκτὸς ἐὰν, κατὰ τὴν ἀνάληψιν ὑπαλληλικῶν καθηκόντων, καταρτισθῇ νέα ἐργασιακὴ σύμβασις μετὰ καταγγελίαν τῆς μέχρι τότε ἰσχυσάσης, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, εἴτε ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Τὸ θέμα ὅμως δὲν ἐμφανίζεται πάντοτε τόσον ἁπλοῦν. Ἐν πρώτοις ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἡ καταβολὴ ὑπ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως εἰς μισθωτὸν του, ὅστις ἐν τῇ πραγματικότητι ὄχι μόνον δὲν ἀπολύεται, ἀλλὰ καὶ προάγεται εἰς ὑπάλληλον, εἶναι τοὐλάχιστον παράδοξος. Ἐξ ἄλλου ἡ πρὸς τὸν ἐργαζόμενον ἐνδεχομένη πρότασις ὅπως καταγγείλῃ αὐτὸς τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ εἰς αὐτὸν ἀμηχανίαν ὡς πρὸς τὰς προθέσεις τοῦ ἐργοδότου του, μὴ τυχὸν οὗτος διὰ τῆς τοιαύτης προτάσεώς του ἐπιδιώκῃ ἀπαλλοτρίωσιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ μισθωτοῦ, παρασύρων τρόπον τινὰ αὐτὸν διὰ τῆς ἐποσχομένης ὑπαλληλοποιήσεώς του εἰς παραίτησιν ἀπὸ κεκτημένων δικαιωμάτων, οὕτως ὥστε νὰ δυνηθῇ ἀμέσως ἢ ὀλίγον μετὰ τὴν σύναψιν τῆς νέας συμβάσεως νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν ταύτης ἄνευ ἀποζημιώσεως ἢ μετὰ καταβολὴν τοιαύτης μικροτέρας ἐκείνης, ἣν θὰ κατέβαλλεν, ἐὰν δὲν ἐμεσολάβει ἡ δηθὲν καταγγελία τῆς συμβάσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ.

Πέραν ὅμως τῶν ὡς ἄνω δυσχερειῶν, αἵτινες ἄλλωστε δύνανται νὰ ἀποφευχθοῦν διὰ τῆς μὴ προαγωγῆς τοῦ ἐργάτου εἰς ὑπάλληλον, πρᾶγμα ὄχι τόσον εὔκολον πάντοτε, προκύπτει σοβαρὰ περιπλοκὴ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἡ μεταβολὴ τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ ἐργάτου εἰς ὑπάλληλον γίνεται οὐχὶ πρωτοβουλίᾳ τοῦ ἐργοδότου, ἀλλ' ἐπιταγῇ τοῦ νόμου. Τοῦτο συμβαίνει π.χ. εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν ἀποφοίτων τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων.

Κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 4032/1960 οἱ πτυχιοῦχοι τῆς ἀνωτέρας καὶ στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως τῆς Σχολῆς ταύτης θεωροῦνται εἰς τὰς μετὰ τοῦ ἐργοδότου ἐργασιακὰς τῆς εἰδικότητός των σχέσεις ὑπάλληλοι. Κατ' ἄλλην δὲ διάταξιν τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἠτησίας των δὲν δύνανται νὰ χωρήσῃ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων προκύπτουν τὰ κάτωθι:

α) Ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ μεταβάλλε-

ὀργάνων τοῦ Σώματος Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας εἰς τοὺς τόπους πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν ἔργων, ὡς καὶ ὁ δαλίος παρέχων ἢ παρέχοντες ἀνακριβῆ στοιχεῖα ἢ πληροφορίας κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων του ἢ κατὰ τὰς ἀνωτέρω περιπτώσεις.

Ἐπομένως διὰ τῆς ποινικῆς ταύτης κυρώσεως προβλέπεται δικαστικὴ ποινὴ μόνον εἰς τὰς δύο προαναφερθείσας ταύτας παραβάσεις καὶ οὐχὶ δι' ἄλλας, ἀπορρεούσας ἐκ τῆς παραβάσεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2954/1954, αἵτινες ἁπλῶς δύνανται νὰ ἐπαχθῶσιν εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 169 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος, ἥτις εἶναι ἐντελῶς ἄσχετος πρὸς τὸ θέμα, δι' ὃ τὸ ἐρώτημα.

Ταῦτα πάντα, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ Τραπεζῶν, Γραφείων Κλινικῶν κλπ., ἤτοι ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν, αἵτινες δὲν ὑπάγονται εὐθέως αὗται εἰς τὰς συνδυασμένας διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 3 τοῦ νόμου Γ ΨΟΔ'/1912 «περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν καὶ περὶ ὡρῶν ἐργασίας», ὡς ἐκδικοποιηθῇ ὑπὸ τοῦ Δ.Δ. τῆς 25 Αὐγούστου / 5 Σεπτεμβρίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὑγιεινῆς καὶ ἀσφαλείας τῶν ἐργατῶν διατάξεων», οὔτε εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ν. δ/τος τῆς 8/15 Ἀπριλίου 1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κ.λ.π.», διότι εἰς τὰς διατάξεις ταύτας προβλέπονται εἰδικαὶ ποιναὶ καὶ κυρώσεις.

Θὰ ἦτο συμπεπληρωμένη ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 2954/1954, ἂν, προκειμένου περὶ ποινικῶν κυρώσεων, ἀνεφέρετο εἰδικῶς εἰς τὸ ἄρθρον 458 τοῦ Ποινικοῦ Κώδικος.

α) Ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ μισθωτοῦ μεταβάλλε-

του ἀπὸ ἐργατικῆς εἰς ὑπαλληλικὴν ἄνευ τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ νόμου.

β) Ὅτι ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται, κατὰ τὴν μεταβολὴν τῆς σχέσεως ἐργασίας, νὰ καταγγείλῃ τὴν ὑφισταμένην σύμβασιν ἐργασίας καὶ νὰ συνάψῃ νέαν, ἀκολουθῶν τὴν ὑπὸ τῶν ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑποδεικνυομένην λύσιν. Ἔτι πλέον δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως μέχρι τοῦ πέρατος τῆς φοιτήσεως τοῦ ὡς ἄνω μισθωτοῦ, ὅτε ἀπαγορεύεται ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας αὐτοῦ.

Οὕτως ὁ ἐργοδότης, ὁσονδήποτε ἐπιμελὴς καὶ ἐὰν εἶναι, ὅταν ἐπέλθῃ ἡ στιγμὴ νὰ καταγγείλῃ τὴν σύμβασιν τοῦ διὰ νόμου προαχθέντος εἰς ὑπάλληλον μισθωτοῦ του, θὰ καταβάλῃ αὐτῷ ἀποζημίωσιν ὑπαλλήλου, ὑπολογιζομένην βάσει καὶ τοῦ χρόνου τῆς ὡς ἐργάτου ὑπηρεσίας των.

Ἀνάλογος περίπτωσις εἶναι καὶ ἡ τῆς συνταξιοδοτήσεως ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., λόγῳ γήρατος, μισθωτοῦ ἔχοντος πτυχίον τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ὅστις, ὡς ὑπάλληλος πλέον, δικαιοῦται τοῦ 50% τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 8 τοῦ νόμου 3789/1957.

Εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην δύο τινὰ εἶναι δυνατὸν νὰ συμβοῦν: Ἢ ὁ μισθωτὸς ἤλλαξεν ἐργοδότην μετὰ τὴν λήψιν τοῦ πτυχίου του ἢ ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπασχολῆται παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, παρ' ᾧ ἀπησχολεῖτο καθ' ὃν χρόνον εἶχε λάβει τοῦτο.

Εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται νὰ γνωρίζῃ τὴν ὑπαλληλικὴν ἰδιότητα τοῦ τοιούτου μισθωτοῦ, ἀφοῦ οὐδεμία διάταξις νόμου ὑποχρεοῖ τοῦτον νὰ δηλώνῃ ταύτην ἅμα τῇ ἀναλήψει ἐργασίας. Προύθηλον δὲ εἶναι, ὅτι καὶ σημερὸν ἔχει ὁ μισθωτὸς οὗτος νὰ μὴ προβῇ εἰς μίαν τοιαύτην δήλωσιν, ἀφοῦ θὰ ἐκινδύνευεν ἐνδεχομένως νὰ μὴ προσληφθῇ ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης καὶ οὐδένα κίνδυνον ἀπωλείας τοῦ δικαιώματός του διατρέχει, δεδομένου ὅτι ἡ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του ἄσκησις «ἄνευ ἄλλου τινὸς» τοῦ δικαιώματος δὲν ἀποτελεῖ λόγον ἀποδυναμώσεως αὐτοῦ, οὔτε εἶναι καταχρηστική (Α.Π. 112/1961, ΕΕΔ 29, 493). Ἔναντι ἑνὸς τοιούτου ἐνδεχομένου, ἐν τοιούτοις, θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ καλυφθῇ ὁ ἐργοδότης, ἐὰν ἅμα τῇ προσλήψει τοῦ μισθωτοῦ ἐζήτει τὴν παρ' αὐτοῦ ὑπογραφὴν ὑπευθύνου δηλώσεως, ἂν τυγχάνῃ πτυχιοῦχος τῆς ρηθείσης Σχολῆς, ὅτε θὰ ἠδύνατο νὰ μὴ τὸν προσλάβῃ. Οὕτως ὅμως τὸ πτυχίον τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων θὰ ἀπέβαινε μειονέκτημα διὰ τὸν μισθωτὸν τοῦτον. (*)

Ἐάν, ἐξ ἄλλου, ὁ μισθωτὸς δηλώσῃ ψευδῶς, ὅτι δὲν κατέχει τοιοῦτον πτυχίον, τότε αὐτὸς μὲν θὰ ὑπέκειτο εἰς τὰς ἐκ τῆς ψευδοῦς δηλώσεώς του συνεπείας, τὸ δικαίωμά του δὲ θ' ἀπέβαινεν ἀνενεργὸν ἐνώπιον τῆς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως των ἐνστάσεως τοῦ ἐργοδότου του, ἀφοῦ εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην, πλὴν τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, θὰ συνέτρεχε καὶ τὸ «ἄλλο τι», ἤτοι ἡ ψευδὴς δήλωσις.

Εἰς τὴν δευτέραν ὅμως περίπτωσιν, ἐκείνην δηλαδή, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἀπασχολεῖται, καθ' ὃν χρόνον εἶχε λάβει τὸ πτυχίον του, ὁ ἐργοδότης δὲν δύναται ἢ νὰ γνωρίζῃ τὴν μεταβολὴν τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ του ἀπὸ ἐργάτου εἰς ὑπάλληλον, ἀφοῦ, κατ' ἄρθρον 3 § 1 ν. 4052/1960, οὗτος εἰδοποιεῖται ὑπὸ τῆς Σχολῆς περὶ τῆς ἐνάρξεως τῶν μαθημάτων, ὑποχρεούμενος ὅπως χορηγῇ εἰς τὸν μισθωτὸν τὰς ἀναγκαίας ἀδείας ἀπουσίας πρὸς παρακολούθησιν αὐτῶν.

Ἡ τοιαύτη ὅμως γνῶσις τῆς ἰδιότητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς πτυχιούχου τῆς ἀνωτέρω Σχολῆς οὐδόλως ὠφελεῖ ἐν προκειμένῳ τὸν ἐργοδότην, διότι, ἐὰν αὐτὸς πρὸς ἀποφυγὴν καταβολῆς εἰς τὸ μέλλον μιᾶς ηὐξημένης ὑπαλληλικῆς ἀποζημιώσεως ἢ τοῦ ἡμίσεος ταύτης ἐν περιπτώσει συνταξιοδοτήσεως, προέβαινεν εἰς τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ αὐτοῦ, ἡ τοιαύτη καταγγελία θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ προσβληθῇ ἐπὶ ἀκυρότητι ὡς καταχρηστική.

(*) Εἶναι ἀληθές, ὅτι, κατ' ἄρθρον 4 τοῦ ν. 4052/1960, οἱ ἄνεργοι ἀπόφοιτοι τῆς Σχολῆς προσλαμβάνονται ὑποχρεωτικῶς καὶ κατ' ἀπόλυτον προτίμησιν ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν τουριστικῶν ἐπαγγελμάτων εἰς κενὰς ἢ κενουμένας θέσεις τῆς εἰδικότητός των. Ἀλλ' ἡ διάταξις αὕτη ἄνευ περαιτέρω ρυθμίσεως τοῦ τρόπου ἐφαρμογῆς της καὶ ἰδίως ἄνευ προβλέψεως κυρώσεων διὰ τοὺς παραβάτας ἐργοδότας ἔχει ἀποβῆ ἐν τῇ ἀπὸ ἐξαετίας πράξει γράμμα νεκρὸν τοῦ νόμου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΟΠΟΣ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥΣ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὴν σαφῆ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» (ΕΕΔ 22, σ. 63 ἐπ., ἔνθα κωδικοποίησις τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων) ἡ καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας τῶν μισθωτῶν εἶναι ἔγκυρος, ἐφ' ὅσον γίνῃ ἐγγράφως καὶ καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις (διὰ τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους ἡ ἀποζημίωσις τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας, τεχνίτας καὶ ὑπηρέτας ἡ ὁριζομένη εἰς τὸ β.δ. 16/28 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920).

Ὡς δὲ ἔχει ἑρμηνευθῇ ἡ διάταξις αὕτη, ὑποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης ἅμα τῇ καταγγελίᾳ νὰ προσφέρῃ πράγματι εἰς τὸν μισθωτὸν τὴν νόμιμον ἀποζημίωσιν καὶ ἐν ἀρνήσει τούτου πρὸς παραλαβὴν νὰ καταθέσῃ εἰς τὸ Ταμεῖον Παρακαταθηκῶν καὶ Δανείων, ἐντὸς τοῦ ἀπαιτουμένου πρὸς τοῦτο εὐλόγου χρόνου, ὁπότε διὰ τῆς δημοσίας καταθέσεως ἀποσβέννυται ἡ ἐνοχή, κατ' ἄρθρον 431 Ἀστικοῦ Κώδικος (Α.Π. 248/1958, ΕΕΔ 17, 514, Α.Π. 545/1958, ΕΕΔ 17, 739), χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται διὰ τὸ κῦρος τῆς καταθέσεως καὶ ἡ γνωστοποίησις αὐτῆς, καθ' ὅσον καὶ μὲν κατὰ τὸ ἄρθρον 430 Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ ὀφειλέτης ὑποχρεοῦται νὰ γνωστοποιήσῃ ἀμελλητὶ (ἄνευ ὑπαιτίου βραδύτητος, Γ. Μπαλῆ, Γενικαὶ Ἀρχαὶ § 8, ἔκδοσις 6η, σελ. 21) εἰς τὸν δανειστὴν τὴν κατάθεσιν, ἀλλ' ἐκ τῆς παραλείψεως εὐθύνεται μόνον εἰς ἀποζημίωσιν (Ι. Καποδίστριας, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 430, ἀριθ. 14, οὕτω καὶ ἡ νομολογία τῶν Δικαστηρίων).

Ἡ προσφορὰ τῆς ἀποζημιώσεως πρέπει νὰ γίνηται πράγματι καὶ προσηκόντως.

Πραγματικὴ εἶναι ἡ προσφορά, ὅταν γίνηται ὄχι δι' ἁπλῆς δηλώσεως τοῦ ὀφειλέτου, δηλαδὴ διὰ λόγων ὅτι προσφέρει τὴν παροχήν, ἀλλὰ διὰ δηλώσεως ἐμπράκτου, συνοδευομένης δηλαδὴ ὑπὸ τῶν ὑλικῶν ἐκείνων ἐνεργειῶν τοῦ ὀφειλέτου, ἐκ τῶν ὁποίων πιστοῦται ἐμπράκτως ἡ ἑτοιμότης πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς παροχῆς (Γ. Μπαλῆ, Ἐνοχικὸν § 61), προσήκουσα δὲ εἶναι ἡ προσφορά, ἐὰν ὁ ὀφειλέτης προσφέρῃ ἀκριβῶς ὅ,τι ὀφείλει καὶ ἐν τῷ προσήκοντι τόπῳ (Γ. Μπαλῆς, ἔνθ' ἀνωτ., Π. Ζέπος, Ἐνοχ. Α' σελ. 618).

Οὕτω καὶ ἂν δημοσίως κατατεθῇ ἀντικείμενον τῆς παροχῆς ὀλιγώτερον ἐκείνου, τὸ ὁποῖον ὀφείλεται, ἡ ὀφειλὴ δὲν ἀποσβέννυται διὰ τῆς καταθέσεως (Ι. Καποδίστριας, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 427, ἀριθ. 13, ἔνθα καὶ νομολογία).

Τὸ ἐρευνητέον εἶναι τώρα ποῖος ὁ προσήκων τόπος καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 321 § 1 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὁ τόπος τῆς κατοικίας τοῦ δανειστοῦ εἶναι ὁ προσήκων τόπος, ὅταν ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ἐνοχικῆς σχέσεως καὶ τοῦ παραγωγικοῦ λόγου αὐτῆς, ὡς καὶ τῶν συγκεκριμένων περιστάσεων τῆς ἐνοχῆς καὶ ἰδίᾳ τῆς φύσεως τῆς παροχῆς δὲν δύναται νὰ συναχθῇ ἄλλος τόπος ἐκπληρώσεως (Α.Π. 676/1961, ΕΕΔ 21, 76).

Ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας τόπος πληρωμῆς εἶναι ἡ ἕδρα τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου (Γ. Μπαλῆ, Ἐνοχικὸν σελ. 151), ὁ ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης πληρώνεται τοὺς μισθοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν κατοικίαν (ἢ ἕδραν) τοῦ ὀφειλέτου ἐργοδότου (Π. Ζέπος, Ἑρμ.ΑΚ ὑπ' ἄρθρον 321). Ρητὴ μάλιστα διάταξις νόμου (ἄρθρον 2 β.δ. 24 Ἰουλίου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν») ὁρίζει, ὅτι ἡ πληρωμὴ δέον νὰ γίνηται ἐντὸς τοῦ ἐργαστηρίου ἢ καταστήματος ἢ ἐργοστασίου ἢ τοῦ Γραφείου τῆς ἐπιχειρήσεως (Ἴδετε καὶ Α.Π. 676/1961, ἔνθ' ἀνωτ.).

Ἐπίσης κατὰ τὸ ἄρθρον 13 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως «περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου» (ΕΕΔ 14, 726), ἡ ἰσχὺς τοῦ ὁποίου, κατὰ τὸ ἄρθρον μόνον τοῦ ν.δ. 3595/1956 (ΕΕΔ 15, 1209) ἤρξατο ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1956, ἡ καταβολὴ τοῦ ἡμερομισθίου δέον ὅπως γίνηται εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας ἢ πλησίον αὐτοῦ, ἐκτὸς ἂν ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία, συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἢ ἀπόφασις διαιτησίας θεσπίζουν ἄλλως ἢ ἂν ἄλλαι συμφωνίαι, τῶν ὁποίων ἔχουν λάβει γνῶσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι μισθωτοί, κρίνωνται μᾶλλον πρόσφοροι.

Τὸ πρᾶγμα δὲν ἀλλάσσει, διότι δὲν πρόκειται περὶ μισθοῦ, ἀλλὰ περὶ ἀποζημιώσεως, ἀφοῦ μέχρι τῆς καταβολῆς αὐτῆς διαρκεῖ κατὰ τὸν νόμον (ἄρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955) ἡ σύμβασις ἐργασίας.

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΠΡΟΣΛΗΨΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ ΑΝΕΥ ΜΕΣΟΛΑΒΗΣΕΩΣ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΥΡΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Υπουργείου Ἐργασίας

Ἐγκύκλ. ὑπ' ἀριθ. 6/1966

Ἐν συνεχείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 48806/21816/15.7.1965 ἐγκυκλίου Νο 2 διαταγῆς ἡμῶν περὶ ἐλέγχου τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ καταρτίσεως μηνῶν τῶν ἐργοδοτῶν, γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα:

Διὰ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4501/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς Ἐργατικῆς Νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων», δημοσιευθέντος εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 57 τεῦχος Α' τῆς 14.3.1966 Φ.Ε.Κ. (1), ἀντικαθίσταται ἡ τελευταία περίοδος τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953 «περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας», ὡς ἀκολούθως:

«Ἐργοδότης, προσλαμβάνων μισθωτὸν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας, ὑποχρεοῦται εἰς τὴν καταβολὴν προστίμου, περιεχομένου εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς ἑνὸς μηνὸς διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ μισθῷ ἢ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους, ἢ τὰ ἡμερομίσθια διὰ τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἢ κατ' μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένους, ἀνεξαρτήτως χρόνου προσλήψεως τοῦ μισθωτοῦ.

Τὸ πρόστιμον τοῦτο βεβαιοῦται ὑπὸ τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ εἰσπράττεται κατὰ τὰς περὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Ο.Α.Α.Α. διατάξεις.

Κατὰ τῆς βεβαιωτικῆς τοῦ προστίμου πράξεως ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἐνστάσεως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριάκοντα (30) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως, ἐνώπιον τῆς Συμβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἁρμοδίου Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Τὰ πρόστιμα ταῦτα, μετὰ γνώμην τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν, δύνανται νὰ μειῶνται μέχρι τοῦ 50% τοῦ συνολικῶς βεβαιωθέντος ποσοῦ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς ἕδρας Διοικήσεως Πρωτευούσης περιφερείας».

Κρίνεται ἔνθεν σκόπιμον, ὅπως πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως καὶ πέραν τῆς ὑπ' ἀριθ. 30435/11905/1966 Νο 5 ἐγκυκλίου ἡμῶν πρὸς τὰς ἐργοδοτικὰς καὶ ἐργατικὰς ὀργανώσεις τῆς χώρας, κοινοποιηθείσης καὶ ὑμῖν, ἐντεθῇ ὑμῖν, δι' ἀτομικῆς εἰδοποιήσεως, εἰς ἁπάσας τὰς ἐν τῇ περιφερείᾳ σας ἐργοδοτικὰς ὀργανώσεις τὴν ὑποχρέωσιν τῶν μελῶν των νὰ προσλαμβάνωσι τὰ προσωπικά των, τὸ συνδεόμενον διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, διὰ τῶν Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τὰς συνεπείας των ἐκ τῆς τυχὸν μὴ ἐφαρμογῆς τῶν σχετικῶν διατάξεων, αἵτινες ἀπαγορεύουν τοῦτο. Μετὰ τὴν κοινοποίησιν τῆς ἐν λόγῳ ἐπανθυμίσεως δι' ἐλέγχων τῶν ἐξωτερικῶν ὑπαλλήλων ὑμῶν θὰ διαπιστώνητε τὴν ἀκριβῆ τήρησιν τοῦ νόμου. Διὰ τοὺς παραβάτας θὰ συντάσσηται, ὡς μέχρι σήμερον, πρᾶξις ἐπιβολῆς προστίμου, τροποποιουμένου ἀναλόγως τοῦ σχετικοῦ ἐντύπου, μέχρις ἀποστολῆς ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Α.Α., εἰς ὃν ἤτοι ἐδόθη σχετικὴ ἐντολή, νέου τοιούτου ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἢ θὰ ὑποβάλλητε μηνύσεις, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας.

Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἐν ὁλοκλήρῳ περιπτώσει προβλέπει ἀπαλλαγὴν τοῦ ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἐπιβληθέντος προστίμου καὶ ὡς ἐκ τούτου πρὸ τῆς συντάξεως τῆς πράξεως ἐπιβολῆς θὰ πρέπει νὰ εἴμεθα ἀπολύτως βέβαιοι περὶ τῆς διαπραχθείσης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου παραβάσεως.

Τόσον διὰ τὰς πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4504/1966 διαπραχθείσας παραβάσεις, ὅσον καὶ διὰ τὰς τοιαύτας τὰς διαπραχθείσας μετὰ τὴν ἰσχὺν τούτου, ἐφ' ὅσον διεπιστώθησαν μετὰ τὴν 14ην Μαρτίου ἐ.ἔ., θὰ ἐφαρμόζωνται αἱ διατάξεις τοῦ ὡς ἄνω νόμου καὶ τοῦτο διότι αὗται κρίνονται ἐπιεικέστεραι τῶν τοιούτων τοῦ ν.δ. 2656/1953 διὰ τοὺς ἐργοδότας.

Οἰκόθεν γνωστόν, ὅτι διὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἐπιβληθέντα καὶ μὴ ἐκδεκασθέντα εἰσέτι πρόστιμα θὰ ἀκολουθηθῇ ἡ μέχρι τοῦδε διαδικασία, ἐφαρμοζομένης τῆς σχετικῆς τοῦ ν.δ. 2656/1953 διατάξεως.

Διὰ τὰ ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν αἱ ἀποδοχαὶ αἱ καταβαλλόμεναι εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὸν χρόνον τῆς προσλήψεως καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν χρόνον τῆς διαπιστώσεως τῆς παραβάσεως, τοῦτων ἐξευρισκομένων ἐκ τῶν μισθολογικῶν καταστάσεων τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ του βιβλιαρίου ἢ ἄλλου ἐπισή-

(1) ΕΕΔ 25, 435

μον στοιχείου.

Ἡ πρᾶξις προστίμου θὰ ἐπιδίδεται εἰς τὸν ἐργοδότην εἴτε δι' ὑπαλλήλου τῆς Ὑπηρεσίας ὑμῶν, εἴτε θὰ ἀποστέλληται αὐτῷ διὰ συστημένης ἐπιστολῆς, τῆς ἀξίας τῶν ἐπικολλουμένων ἐπ' αὐτῶν γραμματοσήμων καταβαλλομένης ὑμῖν ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Λ.Α. ἐπὶ τῇ βάσει καταστάσεως, ὑποβαλλομένης αὐτῷ ὑφ' ὑμῶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνός, περιλαμβανούσης τὸ ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐργοδότου, τὴν διεύθυνσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸν ἀριθμὸν καὶ τὴν ἡμερομηνίαν τῆς πράξεως ἐπιβολῆς προστίμου καὶ τὴν ἀξίαν τοῦ γραμματοσήμου, τῆς καταστάσεως δεόντως θεωρημένης ὑπὸ τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου ὑμῶν.

Ὡς χρονολογία ἐπιδόσεως διὰ τὴν προθεσμίαν ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ὑπὸ τοῦ ἄνω νόμου ἐπιτρεπομένης ἐνστάσεως θὰ λαμβάνηται διὰ μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν ἡ ἡμερομηνία παραδόσεως καὶ ὑπογραφῆς τοῦ ἐργοδότου ἢ παραλήπτου εἰς τὸ βιβλίον παραδόσεων πράξεων προστίμου τοῦ Γραφείου ὑμῶν, διὰ δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν ἡ μεθεπομένη τῆς παραδόσεως τῆς σχετικῆς συστημένης ἐπιστολῆς εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Γραφεῖον.

Δέον νὰ ἔχητε ὑπ' ὄψιν, ὅτι ἡ ἀποστολὴ τῶν πράξεων προστίμου εἰς τοὺς ἐργοδότας διὰ συστημένης ἐπιστολῆς θὰ πραγματοποιῆται μόνον ὅσάκις δὲν ὑπηρετεῖ παρ' ὑμῖν κλητὴρ ἢ εἶναι ἀδύνατος ἡ ἐπίδοσις ὑφ' ὑμῶν, λόγῳ μὴ διαθέσεως ὑπαλλήλου ἢ λόγῳ ἀποστάσεως τῆς ἐπιχειρήσεως ἐκ τοῦ Γραφείου ἢ τέλος λόγῳ ἀρνήσεως τοῦ ἐργοδότου νὰ παραλάβῃ ταύτην. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν ἤθελε διαπιστωθῇ, ὅτι, ἂν καὶ ἦτο δυνατὴ ἡ ἐπίδοσις τῶν πράξεων δι' ὑμῶν, ἐν τούτοις αὗται ἀπεστάλησαν διὰ συστημένων ἐπιστολῶν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι θὰ καταλογίζεται εἰς βάρος τοῦ Προϊσταμένου τοῦ Γραφείου ἡ σχετικὴ χρηματικὴ διαπάνη, θὰ ἐπιβάλλωνται κατ' αὐτοῦ αἱ δέουσαι κυρώσεις.

Κατὰ τὴν ἐκδίκασιν τῶν προστίμων παρὰ τῶν Συμβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν δύναται, ἐφ' ὅσον ἐπιθυμοῦν, νὰ παρευρίσκωνται οἱ ἐργοδόται ἢ ἐκπρόσωποι τῶν ἐπιχειρήσεων, δι' ἃς τὸ ἐπιβληθὲν πρόστιμον, προκειμένου νὰ διατυπώνουν καὶ προφορικῶς τοὺς λόγους των ἐπὶ τῆς παραβάσεως. Πρὸς τοῦτο, μερίμνῃ τῶν Συμβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν, θὰ καλῶνται, δι' ἀτομικῆς προσκλήσεως, ἥτις θὰ ἀποστέλληται αὐτοῖς ἐγκαίρως.

Εἰς ἃς δὲ περιπτώσεις δὲν ἤθελε προσέλθει ὁ ἐργοδότης ἢ ἐκπρόσωπος τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐκδικάσεως τοῦ προστίμου, καίτοι ἐκλήθη ἐγκαίρως, ἡ ὑπόθεσις θὰ ἐξετάζηται ἐρήμην τούτου καὶ θὰ λαμβάνηται σχετικὴ ἀπόφασις.

Αἱ Ἐπιτροπαὶ θὰ ἐπιλαμβάνωνται τῶν προστίμων, δι' ἃ ἠσκήθη ἐνώπιον αὐτῶν καὶ ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄνω νόμου ὁριζομένης προθεσμίας ἔνστασις, ἄλλως ἡ πρᾶξις προστίμου μερίμνῃ τῶν Γ.Ε.Ε. θὰ διαβιβάζηται τὸ ταχύτερον καὶ μετὰ τὴν ἐκπνοὴν τῆς 30θημέρου προθεσμίας εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς περιφερείας τῆς ἐπιχειρήσεως πρὸς εἰσπραξιν τοῦ προστίμου, ἀντίγραφον τῆς ὁποίας θὰ κοινοποιῆται εἰς τὸν Ο.Α.Λ.Α. (Γεν. Δ/νσιν).

Διὰ τὰ ὑπὸ τῶν Συμβουλευτικῶν Ἐπιτροπῶν τῶν Γ.Ε.Ε. ἐκδικαζόμενα πρόστιμα ἀπαιτεῖται ἡ ἔκδοσις ἀποφάσεως ὑμῶν ἢ τοῦ ἁρμοδίου Νομάρχου διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης περιφερείας. Πρὸς τοῦτοις μετὰ τὴν ἐκδίκασιν τούτων ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω Ἐπιτροπῶν, μερίμνῃ τῶν Γραφείων ὑμῶν, θὰ ὑποβάλλονται εἰς τὸ καθ' ὑμᾶς Ὑπουργεῖον (Δ/νσιν Ἀπασχολήσεως Τμῆμα ΙΙ) ἢ τὴν οἰκείαν Νομαρχίαν τὰ ἑξῆς δικαιολογητικά:

1) Ἀντίγραφον πρακτικῶν τῆς Ἐπιτροπῆς.

2) Ἀντίγραφον πράξεως ἐπιβολῆς προστίμου.

3) Ἡ ἔνστασις τοῦ ἐργοδότου.

Δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὰ πρακτικὰ τῶν Ἐπιτροπῶν πρέπει νὰ εἶναι σαφῆ καὶ ἡ ἐπὶ τοῦ προστίμου ληφθεῖσα ἀπόφασις δεόντως ἠιτιολογημένη.

Αἱ Νομαρχίαι, πρὸς ἃς κοινοποιεῖται ἡ παροῦσα, παρακαλοῦνται, ὅπως τὴν ἐπὶ τῶν ἐν λόγῳ προστίμων ἀπόφασιν τοῦ Νομάρχου κοινοποιοῦν εἰς τὸ Ὑποκατάστημα τοῦ Ι.Κ.Α. τῆς περιφερείας τῆς ἐπιχειρήσεως, τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὁδὸς Καποδιστρίου 28 Ἀθήνας, τὸ ἁρμόδιον Γραφεῖον Εὑρέσεως Ἐργασίας καὶ τὸν ἐργοδότην. (*)

(*) Ἴδετε ἐπὶ τοῦ θέματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἡ ἀνωτέρω ἐγκύκλιος καὶ γνωμοδότησιν Ὁλομελείας Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους 546/1966, ΕΕΔ 25, 1177 ἐπ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4541/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τοῦ Κώδικος καταστάσεως δημοτικῶν καί κοινοτικῶν ὑπαλλήλων, καθορισμοῦ τρόπου πληρωμῆς τῶν ἀποδοχῶν τῶν κοινοτικῶν ὑπαλλήλων καί ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 176 τῆς 12 Σεπτεμβρίου 1966)

—

4555/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Ν.Δ. 4352/1964

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 199 τῆς 5 Ὀκτωβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καί τήν ἀπό 23 Σεπτεμβρίου 1966 σύμφωνον γνώμην τῆς κατά τήν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καί διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

1. Αἱ ἐπί τῷ βαθμῷ θέσεις τῶν Γενικῶν Διευθυντῶν καί Ἀναπληρωτῶν Γεν. Διευθυντῶν τῶν Ὑπουργείων καί τῶν ἀποκεντρωμένων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν πληροῦνται διά προαγωγῆς κατά τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 99, 100, 101, 103 καί 104 τοῦ νόμου 1811/1951 καί τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2980/1954.

2. Μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1967 ὁ ὑπό τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀπαιτούμενος χρόνος ὑπηρεσίας διά τήν προαγωγήν εἰς τόν 1ον βαθμόν συντέμνεται, ὁριζόμενος εἰς ὑπηρεσίαν δύο ἐτῶν ἐν τῷ 2ῳ βαθμῷ ἢ τριῶν ἐτῶν καί ἡμίσεος εἰς τούς 2ον καί 3ον βαθμούς.

3. Οἱ ἐπί βαθμῷ 1ῳ μόνιμοι δημόσιοι ὑπάλληλοι δύνανται νά διατηρηθοῦν ἐν τῇ Ὑπηρεσίᾳ ἕνεκεν ἐξαιρετικῆς ὑπηρεσιακῆς ἀνάγκης καί μετά τήν συμπλήρωσιν τριακονταπενταετοῦς ὑπηρεσίας καί τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των ἐπί δύο τό πολύ ἔτη διά βασ. διατάγματος, ἐκδιδομένου ἑκάστοτε ἐντός τοῦ τελευταίου πρό τῆς συμπληρώσεως τῆς τριακονταπενταετοῦς ὑπηρεσίας ἑξαμήνου, μετ' εἰδικῶς ἠιτιολογημένην ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καί σύμφωνον γνώμην τοῦ Α.Σ.Δ.Τ.

4. Οἱ κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντες ἐπί 1ῳ βαθμῷ ἐπί θητείᾳ ὑπάλληλοι τῶν Ὑπουργείων καί τῶν ἀποκεντρωμένων Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, κεκτημένοι κατά τόν διορισμόν των τά διά τήν κατάληψιν τῶν ἐν τῇ παραγράφῳ 1 ἐπί βαθμῷ 1ῳ θέσεων ἀπαιτούμενα προσόντα καί ὑπηρεσίαν δύο ἐτῶν ἐν τῷ 2ῳ βαθμῷ ἢ τριῶν ἐτῶν καί ἡμίσεος εἰς τούς 2ον καί 3ον βαθμούς, καθίστανται διά τοῦ παρόντος μόνιμοι ὑπάλληλοι ἐπί 1ῳ βαθμῷ εἰς τάς θέσεις ταύτας, καί ἂν ἔτι κατά τόν διορισμόν των δέν ἐκέκτηντο τήν ἰδιότητα τοῦ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἐφ' ὅσον δέ ἔχουσι συμπληρώσει κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος τριακονταπενταετῆ δημοσίαν ὑπηρεσίαν καί τό 65ον ἔτος τῆς ἡλικίας των, διατηροῦνται ἐν ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς λήξεως τῆς ἐφ' ᾗ διορίσθησαν θητείας καί πάντως οὐχί πέραν τῆς συμπληρώσεως τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των. Οἱ οὕτω μονιμοποιούμενοι ὑπάλληλοι λογίζονται ὡς κεκτημένοι τόν 1ον βαθμόν ἀπό τοῦ διορισμοῦ των εἰς τήν ὁμοιόβαθμον ἐπί θητείᾳ θέσιν.

Καθίστανται ὡσαύτως μόνιμοι ἐπί βαθμῷ 1ῳ καί διατηροῦνται ἐν ὑπηρεσίᾳ, κατά τάς ἀνωτέρω διατάξεις, ἰσχυούσας καί ἐν προκειμένῳ, οἱ διατελέσαντες ἐπί θητείᾳ Γενικοί Διευθυνταί καί Ἀναπληρωταί Γεν. Διευθυνταί τῶν Ὑπουργείων, οἱ προερχόμενοι ἐκ τῆς ἱεραρχίας τοῦ κλάδου, ὅν ὁ διορισμός ἰσχυσθῇ δι' ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, λόγῳ ἀντισυνταγματικότητος τῆς περί μετατροπῆς τῶν θέσεων τῶν Γενικῶν καί Ἀναπληρωτῶν Γενικῶν Διευθυντῶν διατάξεως τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4352/1964.

5. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἔχουν ἐφαρμογήν καί ἐπί τῶν ἐπί 1ῳ βαθμῷ Γενικῶν Διευθυντῶν, τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ ἀνωτέρου διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωτάτων Ἐκπαιδευτικῶν Ἱδρυμάτων, τῶν κεκτημένων τόν ἐν τῇ παραγράφῳ ταύτῃ χρόνον ὑπηρεσίας εἰς τούς 3ον καί 2ον βαθμούς.

Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχεται ἀπό τῆς δημοσιεύσεώς του εἰς τήν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1966

—

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

785/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ἐπεκτάσεως τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1 καί 2 τοῦ νόμου 4464/1965 καί ἐπί τι-

νων Ν.Π.Δ.Δ. άρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 200 της 5 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 2 του νόμου 4464/1965 «περί τροποποιήσεως διατάξεων τινων του Ναυτικού Κώδικος», 2) Την υπ' αριθ. 595/28.7.1966 σύμφωνον γνώμην του Α.Σ.Α.Τ. 3) Την υπ' αριθ. 763/1966 γνώμην του Συμβουλίου της Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων επί των Οικονομικών και επί της Εργασίας Υπουργών, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Ι. Αι διατάξεις του άρθρου 1 και των παραγράφων 1 έως 9 του άρθρου 2 του νόμου 4464/1965 επεκτείνονται αναλόγως και επί των θέσεων Β' Κατηγορίας των κάτωθι Ν.Π.Δ.Δ. αρμοδιότητος Υπουργείου Εργασίας:

1) Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, 2) Εργατικής Εστίας, 3) Αυτονόμου Οργανισμού Εργατικής Κατοικίας, 4) Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιών και Βιοτεχνών Ελλάδος, 5) Ταμείου Συντάξεως Αυτοκινητιστών, 6) Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Τ.Ε., 7) Ταμείου Ασφαλίσεως Τυπογράφων και Μισθωτών Γραφικών Τεχνών, 8) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Κλωστοϋφαντουργίας, 9) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Εργατοτεχνιτών Λομικών και Ξυλουργικών Εργασιών, 10) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων, 11) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υποδηματεργατών, 12) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Μισθωτών Εστιατορίων - Ζυθεστιατορίων, 13) Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Φαρμακευτικών Εργασιών.

ΙΙ. Αι υπό των διατάξεων της παραγράφου 8 του άρθρου 2 του ως άνω νόμου προβλεπόμεναι αποφάσεις εκδίδονται παρά των Υπουργών Οικονομικών και Εργασίας, δι' εν εκαστον των Ν.Π.Δ.Δ. της προηγουμένης παραγράφου, ή δι' ομάδας τούτων.

Αι υπό των διατάξεων της ιδίας ως άνω παραγράφου προβλεπόμεναι ειδικαί Επιτροπαί διά την μελέτην και προεργασίαν διά την κατάρτισιν των ανωτέρω καινών αποφάσεων συγκροτούνται εξ ενός μέλους του Ανωτάτου Συμβουλίου Δημοσίων Υπηρεσιών, υποδεικνυομένου υπό του Σώματος, και δύο ανωτέρων υπαλλήλων των Υπουργείων Οικονομικών και Εργασίας.

Εις τον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 27 Σεπτεμβρίου 1966

—

771/1966 Β ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί παροχής πέμπτης τριετίας εις τους μονίμους θεραπευτάς ιατρούς Ι.Κ.Α.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 195 της 3 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 20 του ν.δ. 4242/1962 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως φορολογικών και άλλων τινών διατάξεων» και την υπ' αριθ. 40/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Το άρθρον 1 του υπ' αριθ. 120/18.3.1964 β.δ. (Φ.Ε.Κ. 54/1964 τ. Α') αντικαθίσταται ως ακολούθως:

Εις τους υγειονομικούς διευθυντάς, τους μονίμους διευθυντάς τμημάτων κλινικών του Ι.Κ.Α., τους ελεγκτάς ιατρούς, τους μονίμους θεραπευτάς ιατρούς και τους μονίμους επιμελητάς κλινικών του Ι.Κ.Α. παρέχεται, δι' αποφάσεως του Διοικητού του Ι.Κ.Α., μετά κρίσιν του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, κατά τα διά τους διοικητικούς υπαλλήλους του Ιδρύματος ισχύοντα, έπίδομα ενδοκίμου παραμονής εις τον αυτόν βαθμόν ή εξαντλήσεως ιεραρχίας εκ ποσοστού 10% επί του βασικού των μισθού ανά τριετίαν και μέχρι πέντε τριετιών διά τους μονίμους θεραπευτάς ιατρούς, μέχρι τεσσάρων δε τριετιών διά τους λοιπούς.

Εις τον Ημέτερον επί της Εργασίας Υπουργόν ανατίθεμεν την δημοσίευσιν και εκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τη 21 Σεπτεμβρίου 1966

—

ΥΠΟΤΡΙΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

70098/5569/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί καθορισμού ωραρίου εργασίας εμπορικών καταστημάτων πολεοδομικού συγκροτήματος Αθηνών.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 607 της 5 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις των άρθρων 5 και 13 § 3 του π. δ/τος της 8/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των διατάξεων των νόμων περί χρονικών ορίων εργασίας εις τα καταστήματα κλπ.», 2) Τας διατάξεις του άρθρου 6 § 2 εδάφ. δ' του ν. δ/τος 3789/1957 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως ενίων διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας»,

γ) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. δ) τος 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 34948/6402/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 13576/1966 γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Ἀθηνῶν. 6) Τὴν γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15088/1966 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 16805/1966 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ἐμποροϋπαλλήλων Πειραιῶς. 9) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 183/1934 γνώμην τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων Πειραιῶς. 10) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 147361/Φ71 10.1966 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν. 11) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/94/3926'/1966 γνώμην τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πρωτευούσης. 12) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 699/Φ65/5/1966 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Ι. Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων, ἤτοι:

Τῶν καταστημάτων πωλήσεως ἀνδρικῶν, γυναικείων καὶ παιδικῶν εἰδῶν ἀμφιέσεως, ὑφασμάτων, ἑτοίμων ἐνδυμάτων, εἰδῶν πολυτελείας, γουναρικῶν, παικῶν, φελικῶν, ἀθλητικῶν εἰδῶν, ταπήτων, πίλων, χειροτεχνημάτων καὶ κομψοτεχνημάτων, βαπτιστικῶν, ὑλικῶν ραπτῶν, ραπτομηχανῶν, παιγνιδίων, εἰδῶν καπνιστοῦ καὶ πρατηρίων χονδρικῆς ἢ λιανικῆς πωλήσεως σιγαρέττων (πλὴν περιπτέρων), καταστημάτων, ὑποκαταστημάτων καὶ ἀντιπροσωπειῶν ἐν γένει, καπνοβιομηχανιῶν, ἀδαμαντοπωλείων, χρυσοχοείων, κοσμηματοπωλείων ἐν γένει καὶ ὡρολογοπωλείων, ὀπτικῶν καὶ φωτογραφικῶν εἰδῶν, ἀρωματοπωλείων, μεταπωλείων καλλυντικῶν εἰδῶν, αὐτοκινήτων, χημικῶν ἐν γένει προϊόντων, χειρουργικῶν εἰδῶν, νοσοκομείων, ὀδοντιατρικῆς καὶ ὑγειονομικοῦ ὑλικοῦ ἐν γένει, ἐλαστικῶν, ποδηλάτων, μοτοποδηλάτων, παιδικῶν ἁμαξῶν καὶ εἰδῶν ἐν γένει αὐτοκινήτων (πλὴν πρατηρίων βενζίνης), καταστημάτων πωλήσεως καυσίμου ὕλης (ὑγραερίου), ἡλικῶν, εἰδῶν καὶ σκευῶν οἰκιακῆς χρήσεως, κυνηγετικῶν, ἁλιείας καὶ ναυτιλίας, ἠλεκτρικῶν εἰδῶν καὶ εἰδῶν φωτισμοῦ, εἰδῶν κρυστάλλων, κατειργασμένων καὶ ἀκατεργάστων μετάλλων, μηχανῶν, μηχανημάτων, ἐργαλείων ἐν γένει, κλινῶν καὶ εἰδῶν κλινοστρωμνῆς, δερματίνων εἰδῶν καὶ προϊόντων ὑποδηματοποιίας, εἰδῶν ταξιδίου, βιομηχανικῶν εἰδῶν, καθρεπτῶν, κορνιζῶν, χάρτου, γουμικῆς ὕλης καὶ εἰδῶν ἐκ χάρτου, γουμματοσήμων, εἰκόνων, σημαιῶν, ἀντικειμένων τέχνης καὶ εἰδῶν λαϊκῆς τέχνης, κρυστάλλων, βιβλίων, εἰδῶν βιβλιοδετικῆς, γραφομηχανῶν, ἀριθμομηχανῶν, εἰδῶν ἐπιπλοπαιΐας, ὑδραυλικῶν εἰδῶν, καλοριφέρ, εἰδῶν ὑγιεινῆς καὶ εἰδῶν διακοσμήσεως, ραδιοφώνων, γραμμοφώνων, μουσικῶν ὀργάνων καὶ ὀργάνων ἐφαρμογῆς ἠλεκτρισμοῦ καὶ καταστήματα αὐτοεξυπηρετήσεως, τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, εἰς ἃ περιλαμβάνονται αἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες Ἀθηναίων, Πειραιῶς, Νικαίας, Περιστερίου, Κρατσινίου, Αἰγάλεω, Καλλιθέας, Νέας Ἰωνίας, Βύρωνος, Νέας Σμύρνης, Νέων Λιοσίων, Κορυδαλλοῦ, Ἠλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, Δάφνης, Καισαριανῆς, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἁγίου Δημητρίου, Ἀμαρουσίου, Μοσχάτου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Περάματος, Κηφισιᾶς, Δραπετσώνας, Γαλατσίου, Ἁγίας Βαρβάρας, Χολαργοῦ, Γλυφάδας, Ἡρακλείου, Τμηττοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Πετρουπόλεως, Καλαμακίου, Μεταμορφώσεως, (Κουκουβαούνων) Νέου Ψυχικοῦ, Ψυχικοῦ, Νέας Χαλκηδόνος, Νέας Ἐρυθραίας, Νέου Φαλήρου, Ἑλληνικοῦ, Ἀργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Καματεροῦ, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βουλιαγμένης, Λυκοβρύσης καὶ Ἐκάλης, διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἕως 30ῆς Ἀπριλίου, ὡς ἀκολούθως:

α) Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4.30 μ.μ. - 7.30' μ.μ.

Ἕκαστον Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. (εἰδικῶς διὰ τὰ πρατήρια χονδρικῆς πωλήσεως σιγαρέττων καὶ καταστήματα αὐτοεξυπηρετήσεως τὸ τελευταῖον τοῦτο ὡράριον ἰσχύει ἑκάστην Τετάρτην ἀντὶ τοῦ Σαββάτου).

β) Κατὰ τὸ ἀπὸ 20.12 - 31.12 χρονικὸν διάστημα:

20 Δεκεμβρίου:

Ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. - 7.30' μ.μ.

21, 22, 23, 27, 28 καὶ 29 Δεκεμβρίου:

Ἀπὸ 8 μ.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4 μ.μ. - 8 μ.μ.

24 καὶ 31 Δεκεμβρίου:

Ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4 μ.μ. - 9.30' μ.μ.

30 Δεκεμβρίου:

Ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4 μ.μ. - 9 μ.μ.

γ) Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα:

Μεγάλην Δευτέραν, Τρίτην, Τετάρτην καὶ Πέμπτην:

Ἀπὸ 8.15' π.μ. - 1.45' μ.μ. καὶ 4.30' μ.μ. - 8.30' μ.μ.

Μεγάλην Παρασκευήν:

Ἀπὸ 1 μ.μ. - 8.30' μ.μ.

Μέγα Σάββατον:

Ἀπὸ 8.15' π.μ. - 1.45' μ.μ. καὶ 4 μ.μ. - 9 μ.μ.

ΙΙ. Διὰ τὰ καταστήματα:

1) Σιδήρων, μετάλλων καὶ οἰκοδομησίμων ὑλῶν.

2) Χρωματοπωλεῖα.

3) Δερματοπωλεῖα.

4) Μάνδρας οἰκοδομησίμων ὑλικῶν.

5) Εἰδῶν ἁλοπανάκων.

6) Χονδρικῆς ἀποκλειστικῶς πωλήσεως νημάτων.

7) Ἀκατεργάστων σιδήρων καὶ μετάλλων.

8) Παλαιῶν σιδήρων.

9) Ξυλεμπορικὰ καταστήματα καὶ ἀποθῆκας ξυλείας, ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ δι' ἡμετέρων ἀποφάσεων καθορισμέναι ὧραι λειτουργίας αὐτῶν.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ., δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 30 Σεπτεμβρίου 1966

—

70299/5592/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ συντεχοῦς ὡραρίου ἐργασίας διὰ τὰ καταστήματα πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν αὐτοκινήτων ἀπὸ 15.6' - 15.9 τῆς περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 591 τῆς 26 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 84348/6409/1965 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν λειτουργίας ἐμπορικῶν καταστημάτων καὶ ἐργασίας τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ αὐτῶν». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 529/22.7.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Ἐμπορικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 129/6.7.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συλλόγου Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων Πειραιῶς. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9252/Φ. 65/7.7.1966 σύμφωνον γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1029/14.6.1966 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Ἐμπόρων Αὐτοκινήτων καὶ Ἀνταλλακτικῶν Α.Π., ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 42241/2596/1963 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων περιοχῆς Πειραιῶς καὶ τῶν πέριξ αὐτοῦ Δήμων - Κοινοτήτων καὶ Προαστίων» καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων πωλήσεως ἀνταλλακτικῶν αὐτοκινήτων (καινουργῶν καὶ μεταχειρισμένων) τῆς περιοχῆς Πειραιῶς καὶ πέριξ Δήμων καὶ Κοινοτήτων ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 15.6 - 15.9 καθ' ἑκάστην ἀπὸ 7 π.μ. - 3 μ.μ., ἕκαστον Σάββατον ἀπὸ 7 π.μ. - 1.45' μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήτω δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1966

—

98403/8779/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, μηχανικῶν πλυντηρίων κλπ. περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Προαστίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 624 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 44/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, μετ' ἔφεσιν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 19/1966 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 44/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, μηχανικῶν πλυντηρίων, ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων, λευκαντηρίων, ὡς καὶ τῶν βαφείων, τυποβαφείων, φινιριστηρίων καὶ λευκαντηρίων αὐτοτελῶς λειτουργούντων καὶ ἀπασχολουμένων μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν ἢ προϊόντων τῆς κλωστοϋφαντουργίας περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Προαστίων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Βαφέων, Τυποβαφέων, Φινιριστῶν, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν, Πλυντῶν Α.Π.Π. «Ἡ Ἁγία Τριάς» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Σωματείου Μηχανικῶν Πλυντηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, 3) Σωματείου Ἐργοστασιαρχῶν καὶ Καταστηματαρχῶν Βαφείων - Στεγνοκαθαριστηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς «Ἡ Ἶρις», 4) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 5) Ὁμοσπονδίας Βιοτεχνικῶν Σωματείων Ἀθηνῶν, 6) Ἑνώσεως Καταστηματαρχῶν Ἠλεκτρικῶν Πλυντηρίων καὶ 7) Συνδέσμου Βιομηχάνων καὶ Βιοτεχνῶν Ἀνεξαρτήτων Βαφείων, Τυποβαφείων καὶ Φινιριστηρίων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ κατώτα-

τα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν:

α) Βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων, μηχανικῶν πλυντηρίων, ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων, λευκαντηρίων, ὡς καὶ

β) Βαφείων, τυπογραφείων, φινιριστηρίων καὶ λευκαντηρίων αὐτοτελῶς λειτουργούντων καὶ ἀπασχολουμένων μὲ τὴν ἐπεξεργασίαν πρώτων ὑλῶν ἢ προϊόντων τῆς χλωστοϋφαντουργίας περιοχῆς Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Προαστίων καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Ἄνδρες:

	Δραχμαί
Ἐργάται ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων	75
Μετὰ ἑνιαῖον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ	80
» 2ετῆ » » » »	85
» 4ετῆ » » » »	90
» 6ετῆ » » » »	95
» 8ετῆ » » » »	100

Β'. Γυναῖκες:

	Δραχμαί
Ἐργάτριαι ἡλικίας 18 ἐτῶν συμπεπληρωμένων	60
Μετὰ ἑνιαῖον ὑπηρεσίαν ἐν τῷ κλάδῳ	63
» 2ετῆ » » » »	67
» 4ετῆ » » » »	70
» 6ετῆ » » » »	75
» 8ετῆ » » » »	80

2. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μὴ ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῶν ἄρθρων 2 καὶ 3 τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν βαφείων, καθαριστηρίων, σιδηρωτηρίων κλπ. περιοχῆς Α.Π.Π.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93410/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 446 τ. Β' τῆς 15.10.1964) (*).

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι διαφοραὶ δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς ἓξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντὸς τοῦ μηνὸς Ὀκτωβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1966

—

98402/8780/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 624 τῆς 21 Ὀκτωβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3765/1957, 2) τὴν ὑπ' ἀριθ. 45/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη μετ' ἔφεσιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 41/1964 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὑποθέσεως, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Ὁμοσπονδίας Μισθωτῶν Τύπου καὶ Βιομηχανίας Χάρτου, ἀφ' ἑνός, καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, 2) Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, 3) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος καὶ 4) Βιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἀθηνῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων εἰς τὰ λιθογραφεῖα χάρτου, λιθογραφεῖα μετάλλου, βαθυτυπίας καὶ χαλκογραφίας, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐκτελοῦντας οἱανδήποτε λιθογραφικὴν ἐργασίαν, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ἄρρενες μαθητευόμενοι:

	Περίοδος Α' ἀπὸ 14.7.1964 ἕως 31.12.1965 Δραχμαί	Περίοδος Β' ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἑξῆς Δραχμαί
Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις	25	35
Κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς ὑπηρεσίας διὰ τοὺς ὑπηρετοῦντας εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις	27	35
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	29,50	37
Κατὰ τὸ 3ον ἔτος ὑπηρεσίας	34	40
Κατὰ τὸ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	39,50	45
Βοηθοὶ γενικῶς τεχνιτῶν:		
Ταιγκοτρίφται - πλακοτρίφται - χρωματοτρίφται:		
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας	64	75
Κατὰ τὸ 2ον καὶ 3ον ἔτος ὑπηρεσίας	69,50	80

(*) ΕΕΔ 23, 1342

	Περίοδος Α' από 14.7.1964 έως 31.12.1965 Δραχμαί	Περίοδος Β' από 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς Δραχμαί
Κατά τὰ 4ον καὶ 5ον ἔτος ὑπηρεσίας	73	85
Κατὰ τὸ 6ον καὶ ἄνω	78,50	90
Κόπται:		
Μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας	81	95
Μετὰ τὰ 5 ἔτη ὑπηρεσίας	87	100
Τεχνῖται:		
Ἐκτυπωταί, πιεσταί, μεταφορεῖς φωτομεταφορᾶς, φωτοτεχνικά, ρετουσέρ:		
Μέχρι 2 ἐτῶν ὑπηρεσίας	85,50	98
Ἀπὸ 2 καὶ μέχρι 5 ἐτῶν ὑπηρεσίας	90	105
Μετὰ τὰ 5 ἔτη ὑπηρεσίας	96,50	110
Θήλεις μαθητευόμεναι:		
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας διὰ τὰς ὑπηρετούσας εἰς βιοτεχνικὰς ἐπιχειρήσεις	25	35
Κατὰ τὸ 1ον ἔτος ὑπηρεσίας διὰ τὰς ὑπηρετούσας εἰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις	27	35
Κατὰ τὸ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	29,50	37
Κατὰ τὸ 3ον ἔτος ὑπηρεσίας	32,50	40
Κατὰ τὸ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	37	45
Βοηθοὶ γενικῶν τεχνιτῶν:		
Κατὰ τὸ 1ον καὶ 2ον ἔτος ὑπηρεσίας	50	60
Κατὰ τὸ 3ον καὶ 4ον ἔτος ὑπηρεσίας	53,50	64
Κατὰ τὸ 5ον καὶ ἄνω ἔτος ὑπηρεσίας	62	72

Π. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργαζομένων (ἀμιγατέρων τῶν φύλων) εἰς βαθυτιπίας, φούρνους, μεταλλοτυπίας, φωτομεταφορᾶς, χρωματικὰς ἐργασίας καὶ εἰς τοιαύτας ἐπαλείψεως τάλκ καὶ μαγνησίας προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 4% μὲν διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης (14.7.1964 μέχρι 31.8.1966), ἐκ ποσοστοῦ 10% δὲ ἀπὸ 1.9.1966 καὶ ἐφεξῆς.

ΙΙΙ. Οἱ ἀνωτέρω μισθωτοί, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὰς προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, τὰς ὁριζομένας ἐν τῇ ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῇ γενικῇ συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 862 τ. Β' τῆς 28.12.1965), ἤτοι οἱ μὲν ἄρρενες τὸ 18ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίαν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἢ τὸ 19ον, ἀσχέτως προϋπηρεσίας, αἱ δὲ θήλεις τὸ 16ον ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους προϋπηρεσίας, παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, ἢ τὸ 17ον ἀσχέτως προϋπηρεσίας, δικαιοῦνται ἀπὸ 1.1.1966 καὶ ἐφεξῆς κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 75 καὶ δραχμῶν 60, ἀντιστοίχως.

ΙV. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 3, ὡς καὶ αἱ τοιοῦτα τοῦ κεφαλαίου «Λοιποὶ Ὅροι» τῆς ὑπ' ἀριθ. 33147/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν λιθογραφείων ἁπάσης τῆς χώρας» (Φ.Ε.Κ. 154 τ. Β' τῆς 10.4.1963). (*)

V. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 14ης Ἰουλίου 1964. Αἱ ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος ἰσχύος ταύτης προκύπτουσαι διαφοραὶ (ἐξ ἡμερομισθίων καὶ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας) δύνανται νὰ ἐξοφληθοῦν εἰς ἕξ (6) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης τούτων καταβλητέας ἐντὸς δεκαπενθημέρου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ τῆς νομίμου καταθέσεως αὐτῆς εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Ὀκτωβρίου 1966

—

65982/5263/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ Ὡρῶν ἐργασίας τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων θυρωρῶν, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 600 τῆς 30 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 2) Τὴν ἀπὸ 6.7.1966 γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

1) Αἱ ὧραι ἐργασίας τῶν παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένων θυρωρῶν, φυλάκων καὶ νυκτοφυλάκων, ἐξαιρέσει τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι

(*) ΕΕΔ 22, 585

τὰς ὀκτὼ (8) ὥρας καθ' ἑκάστην καὶ τὰς τεσσαράκοντα ὀκτὼ (48) καθ' ἑβδομάδα.

2) Εἰς περίπτωσιν διακεκομμένης ἀπασχολήσεως ἐπιτρέπεται μία διακοπή, ἥτις δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς τρεῖς (3) ὥρας καθ' ἑκάστην.

3) Τοῦ ἐν παραγράφῳ 1 ὁριζομένου ὡραρίου ἐργασίας ἐπιτρέπεται κατόπιν ἀδείας τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ὑπέρβασις:

α) Ἐπὶ δίωρον καθ' ἑκάστην καὶ μέχρις 120 ὡρῶν ἐτησίως εἰς περιπτώσεις σωρευτικοῦ ἐργασίας ἢ ἄλλης ἐκτάκτου ἀνάγκης, καὶ

β) Μέχρι δύο ὡρῶν καθ' ἑκάστην, προκειμένων περὶ ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, ἀπασχολουσῶν ἕνα μόνον θυρωρόν, φύλακα ἢ νυκτοφύλακα.

Διὰ τὴν ὡς ἄνω ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν δικαιοῦνται τῆς ἀναλογούσης ἀντιμισθίας, προσηυξημένης διὰ μὲν τὰς μέχρι 60 ὥρας ἐτησίως κατὰ 25%, διὰ δὲ τὰς πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως κατὰ 50%.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1 Ὀκτωβρίου 1966, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 13 Σεπτεμβρίου 1966

—

71249/5084/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καταστημάτων βαφείων, καθαριστηρίων κλπ. περιοχῆς Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 596 τῆς 29 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π. δ/τος τῆς 8/13.4.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ Α.ν. 547/1937. 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ/τος 4020/1959. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 265/15.7.1966 σύμφωνον γνώμην ταῦ Σωματείου Ἐργοστασιαρχῶν καὶ Καταστηματαρχῶν Βαφέων - Στεγνοκαθαριστηρίων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς, 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 193/25.7.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Συνδέσμου Βαφέων - Τυπωβαφέων - Φινιριστῶν - Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν κλπ.», 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 47/27.7.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Σωματείου Ἐργατῶν καὶ Ἐργατριῶν Ἀνδρικῶν καὶ Γυναικείων Ἱλίων κλπ., ἀποφασίζομεν:

Τροποποιοῦντες τὴν ὑπ' ἀριθ. 83603/5297/11.10.1963 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καταστημάτων βαφείων - καθαριστηρίων περιοχῆς Δήμου Ἀθηναίων», καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος - τῶν βαφείων - καθαριστηρίων - σιδηρωτηρίων - πλυντηρίων - στεγνοκαθαριστηρίων καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 30.7. - 31.8.1966, ὡς ἀκολούθως:

Ἑκάστην Δευτέραν - Τρίτην - Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 8 π.μ. - 13.30 μ.μ. καὶ 17 - 20.15'.

Ἑκάστην Τετάρτην καὶ Σάββατον ἀπὸ 8 π.μ. - 14.30 μ.μ.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, κοινοποιηθήσεται δὲ πρὸ τῆς δημοσιεύσεως πρὸς ἐφαρμογήν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Αὐγούστου 1966

—

96381/8571/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης χώρας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 621 τῆς 18 Ὀκτωβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κανονισθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διατητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοιν. Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 11.10.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 18.1.1967, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθείσης μετὰ τροποποιήσεως ἐν μέρει διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5240/1966 κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συντονισμοῦ καὶ ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 22 τ. Β' τῆς 20.1.1966). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Ὀκτωβρίου 1966

—

5334/430/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ δημοσιεύσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως τῆς ἀπὸ 9.12.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνδοροσφαγέων τῆς πόλεως Κομοτινῆς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 32 τῆς 24 Ἰανουαρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: Τὰς διατάξεις τοῦ ν.

(*) ΕΕΔ 25, 194

3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν καὶ συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως ὑπὸ τοῦ ν. δ. 3755/1957, ἀποφασίζομεν:

Ὅπως δημοσιευθῇ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (τεῦχος Β') ἡ ἐν θέματι συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, κατατεθεῖσα ἡμῖν τὴν 4. 1.1966, συνταχθέντος πρὸς τοῦτο τοῦ ὑπ' ἀριθ. 722/1966 πρακτικοῦ καταθέσεως, ἥτις ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐκδορσοσφαγέων τῆς πόλεως Κομοτινῆς

Ἐν Κομοτινῇ, σήμερον τὴν 29ην τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου τοῦ Ἔτους 1965, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν δεκάτην μ.μ., προσελθόντες εἰς τὰ ἐνταῦθα Γραφεῖα Ἐργατικοῦ Κέντρου Κομοτινῆς οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς οἱ: Α) 1) Τσικοφίδης Παναγ., πρόεδρος, καὶ 2) Παυλίδης Ἀριστείδης, γεν. γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Κομοτινῆς ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Ταξιάρχαι», ἐκπροσωποῦντες τὸ σωματεῖον τοῦτο, καὶ ἀφ' ἑτέρου Β) 1) Σιμ. Χατζησυμεών, πρόεδρος τοῦ Ἐργατικοῦ Κέντρου Κομοτινῆς, 2) Ἀναγνώστου Ἀνδρέδης Παν., πρόεδρος, καὶ 3) Ταιφλεκιώτης Δημ., γενικὸς γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Ἐκδορσοσφαγέων Κομοτινῆς «Ἄγιος Μιχαήλ», ἅπαντες δεόντως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν ὡς ἀνωτέρω ἐκπροσωπουμένων Ὀργανώσεων, ὑπέγραψαν τὴν παροῦσαν τοπικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, δι' ἧς ρυθμίζονται ἐφεξῆς οἱ ὅροι ἐργασίας ἐν γένει καὶ τὰ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐκδορσοσφαγέων τῆς πόλεως Κομοτινῆς κατὰ τοὺς κάτωθι εἰδικώτερον καθοριζομένους ὅρους:

Κεφάλαιον α'
Σκοπὸς
Ἄρθρον 1

Διὰ τῆς παρούσης τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας διώκεται ἡ κατὰ τὸ δυνατὸν πλήρης ρύθμισις τῶν ἐργασιακῶν σχέσεων, τῶν συναπτομένων μεταξὺ τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων ἢ μεταξὺ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως καὶ τῶν μελῶν τῆς ἑτέρωθεν ἀντισυμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως περὶ τὴν ἐργασίαν τῆς σφαγῆς, ἐκδορᾶς καὶ ἐπεξεργασίας τῶν ὑοσειδῶν (βοῶν, μόσχων, βουβάλων), τῶν λευκῶν κρεάτων (ἀμνῶν, προβάτων, ἐριφίων, αἰγῶν, χοίρων κλπ.) τῶν ἀπαιτουμένων διὰ τὴν πλήρη κατεργασίαν ταύτων, ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀπαραιτήτων βοηθητικῶν ἐργασιῶν κατὰ τὴν διενέργειαν τῆς ἀστυκτηνιατρικῆς ἐπιθεωρήσεως, τοῦ χρεοσκοπικοῦ ἐλέγχου, ὡς καὶ ἡ πρόληψις δημιουργίας διενέξεων καὶ ζητημάτων ἀναφυομένων κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας καὶ διὰ τοῦ κατὰ τὸ δυνατὸν πλήρους καθορισμοῦ τῶν ἑκατέρωθεν δικαιωμάτων καὶ ὑποχρεώσεων τοῦ τρόπου ἐκτελέσεως τῆς ἐργασίας, τῆς θεσπίσεως συγχρονισμένου τιμολογίου ταύτης, ὡς καὶ τοῦ σαφοῦς καθορισμοῦ τῶν συνεπειῶν ἐκ τῶν παραβάσεων τῶν διατάξεων τῆς παρούσης, θέλουσιν ἀποφευχθῇ αἱ συνήθεις μεταξὺ τῶν ἐργοδοτῶν καὶ τῶν ἐργαζομένων διαφωνίαι καὶ ἔριδες, ἐπὶ προφανεῖ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν ὠφελείᾳ.

Κεφάλαιον β'
Ἄρθρον 2

Ἡ ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, διὰ τῶν εἰς αὐτὴν ἐντεταγμένων μελῶν ἐξ εἰδικευμένων ἐργατοτεχνιτῶν ἐκδορσοσφαγέων καὶ ἐριοδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ὑγείας δυνάμει τοῦ ἐκ' ἀριθ. 575/1960 δ. διατάγματος, παρεχομένη ἐργασία συνίσταται εἰς τὴν κανονικὴν καὶ σημειώσεως πρὸς τὰς ἰσχυούσας ὑγειονομικὰς, ἀγορανομικὰς καὶ ἀστυνομικὰς διατάξεις, σφαγήν, ἐκδοράν, τεμαχισμόν, περιποίησιν καὶ τὴν ἐπιθυμίαν παράδοσιν εἰς τὸν δικαιοῦχον παντὸς σφαγίου (βοοειδοῦς, αἰγοπροβατοειδοῦς, χοίρου), σφαζομένου ἐντὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων τῆς πόλεως Κομοτινῆς, ἢ ἐκτὸς τούτων, ἀπουδήποτε ἐντὸς τῆς περιφερείας τοῦ Εἰρηνοδικείου Κομοτινῆς καὶ τῶν περιξ ἀγροτικῶν προαστίων προσαλουμένων διὰ τὴν κατανάλωσιν τῆς πόλεως Κομοτινῆς.

Πρὸς τοῦτο ἡ μὲν ἐργατικὴ ὀργάνωσις ὑποχρεοῦται νὰ διατηρῇ εἰς τὴν διάθεσιν τῶν ἐργοδοτῶν χρησιμῶν καθημερινῶς καὶ ἀνὰ πᾶσαν ὑποδειχθησομένην ὥραν, ἀπὸ τῆς ὀκτης πρωϊνῆς ἕως τῆς 2ας μ.μ., ἀνάλογον καὶ ἱκανὸν ἀριθμὸν ἐργατικῶν συνεργείων εἰς τὰ σφαγεῖα, τὴν ἀγορὰν καὶ εἰς πάντα ἄλλον τόπον, ὅστις ἤθελεν ὑποδειχθῇ, πρὸς παροχὴν τῶν ὡς ἄνω ἐργασιῶν, οἱ δὲ ἐργοδόται ὀφείλουσι διὰ τὰς αὐτὰς ἐργασίας νὰ προσλαμβάνωσι καὶ ἀπασχολῶσι ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον τὰ συνεργεῖα ἐκ τῶν μελῶν τῆς ὧδε συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

Ὁρίζεται, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως διαθέσεως ὑπὸ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως τῶν ἀναγκαιούντων ἐργατικῶν συνεργείων πρὸς παροχὴν τῶν προϊνωμενοθεισῶν ἐργασιῶν, τοῦτο θὰ συνεπάγεται ἀποδέσμευσιν τοῦ συγκεκριμένου ἐργοδότου, δυναμένου νὰ χρησιμοποιήσῃ πάντα τρίτον πρὸς ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας, μὴ ἀποκλειομένης διὰ τὴν περίπτωσιν κακοπιστίας καὶ καταγγελίας τῆς παρούσης ὑπὸ τῆς ἑτεροσυμβαλλομένης ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως.

Ἐξ ἑτέρου ἐν περιπτώσει ἀρνήσεως ἐκ μέρους παντὸς ἐργοδότου ὅπως παραδώσῃ τὰ σφάγια πρὸς ἐργασίαν ἐντὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων ἢ τῶν προοριζομένων νὰ σφαγιάσωσιν ἐκτὸς τούτων εἰς τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, τοῦτο θὰ συνεπάγεται τὴν ὑποχρέωσιν τῆς καταβολῆς τῶν ἐν ἄρθρῳ 3 τῆς παρούσης τεθησπισμένων τιμολογίων τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων.

Πρὸς τοῦτο ὑποχρεοῦνται οἱ ἐργοδόται, ὅπως προειδοποιῶσι τὴν ἐργατικὴν ὀργάνωσιν καὶ ὑπο-

δεικνύουσι τὸν χρόνον καὶ τόπον, ἔνθα θὰ λάβῃ χώραν ἡ σφαγὴ τῶν σφαγίων τούτων διὰ τὴν ἀκριβῆ ὥραν μεταβιβάσεως καὶ ἐκτελέσεως τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς τοῦτο ἐργασιῶν.

Κεφάλαιον γ'
Τιμολόγιον ἐργασίας
Ἄρθρον 3

Τὰ ἐργατικὰ δικαιώματα σφαγῆς, ἐκδοράς, τεμαχισμοῦ κλπ. ἐργασιῶν καθορίζονται διὰ τῆς παρούσης ὡς ἀκολούθως:

Α' Βοοειδῆ:

1) Μόσχοι ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν 40 δρχ.
2) Βοοειδῆ ἐν γένει κατὰ κεφαλὴν 60 »

Β' Αἰγοπροβατοειδῆ:

1) Ἀρνοί, ἐρίφια, ἀδιακρίτως βάρους καὶ προελεύσεως, κατὰ κεφαλὴν δρχ. 5.

2) Αἰγοπρόβατα τράγοι (χοιδρά), ἀδιακρίτως βάρους καὶ προελεύσεως, κατὰ κεφαλὴν 10 δρχ.

Γ' Χοίροι: (μάδημα, τεμαχισμὸς κλπ. 40%)

1) Χοίροι μέχρις 25 κιλῶν κατὰ κεφαλὴν 20 δρχ.

2) Χοίροι ἀπὸ 25 - 50 κιλῶν κατὰ κεφαλὴν 40 δρχ.

3) Χοίροι ἀπὸ 51 κιλὰ καὶ ἄνω ἀδιακρίτως βάρους κατὰ κεφαλὴν δρχ. 60.

Κάμηλοι (ἐν γένει) 150.

Εἰδικῶς συμφωνεῖται, ὅτι κατὰ τὴν χρησιμοποίησιν τῶν ἐργατῶν τῆς ὡς ἄνω συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως, δι' ἐργασίας ἐκτὸς τῶν τοπικῶν Δημοτικῶν Σφαγείων, ὡς ὁρίζει τὸ ἄρθρον 2 τῆς παρούσης, πλὴν τῆς καταβολῆς τῶν ἀνωτέρω ἐργατικῶν δικαιωμάτων ὁ χρησιμοποιῶν ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως καταβάλῃ καὶ τὰ ἔξοδα μεταβάσεως καὶ ἐπιστροφῆς εἰς τὸν τόπον, ἔνθα θὰ λάβῃ χώραν ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἀπαιτουμένων ἐργασιῶν, ὡς καὶ τὰ ἔξοδα διατροφῆς τῶν ἐργατῶν τῆς ἡμέρας ἐκείνης.

Τὰ ὡς ἄνω ἀναλυτικῶς ἐκτιθέμενα ἐργατικὰ δικαιώματα θὰ εἰσπράττωνται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας παρὰ τῆς δικαιούχου ἐργατικῆς ὀργανώσεως, εἰδικῶς ἐξουσιοδοτημένης ἐκ μέρους τῶν ἐργατῶν καὶ ἐνεργητικῶς νομιποιουμένης, διὰ χορηγήσεως διπλοτύπων ἀποδείξεων, ἀποκλειομένου παντὸς ἄλλου τρόπου ἀποδείξεως τῆς γενομένης πληρωμῆς, ἡ δὲ ὀργάνωσις θέλει καταβάλει ταῦτα εἰς τοὺς ἐργάτας, μέλη της, συμφώνως πρὸς τὰ διὰ τοῦ Καταστατικοῦ ἢ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἢ τῶν σχετικῶν ληφθησομένων ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελεύσεων τοῦ σωματείου ἰσχύοντα.

Ἄρθρον 4

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ εἰς χρῆμα σημειουμένων ἐργατικῶν δικαιωμάτων ἡ διαθέτουσα τὰ ἐργατικὰ συνεργεῖα ὀργάνωσις θὰ δικαιοῦται καὶ πάσης ἄλλης εἰς εἶδος ἀμοιβῆς, καταβαλλομένης μέχρι σήμερον, ἥτοι ἀμοιβὴ εἰς εἶδος θὰ καταβάλληται, ἐὰν καὶ ἐφ' ὅσον κατεβάλλετο μέχρι σήμερον.

Κεφάλαιον δ'
Τελικαὶ διατάξεις
Ἄρθρον 5

1) Ἡ ἐργασία τῆς σφαγῆς, ἐκδορᾶς, τεμαχισμοῦ κλπ. τῶν σφαγίων, ὡς ἀνωτέρω ἐκτίθεται, θὰ τελῇ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τοῦ προέδρου ἢ ἐκπροσώπου αὐτοῦ τῆς συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως διὰ τὴν ἄμεσον ἐπίβλεψιν καὶ παρακολούθησιν ταύτης ὑπ' αὐτῶν, ἀπουδήποτε καὶ ἂν ἐκτελῆται αὕτη ὑπὸ τῶν διατεθέντων ἐργατικῶν συνεργείων, ἵνα ἡ ἐργασία ἐκτελῆται ὁμαλῶς καὶ ἀπροσκόπτως, δυναμένου τοῦ προέδρου νὰ ἐπιβάλῃ ἀναλόγους πειθαρχικὰς ποινὰς διὰ πάντα παραβάτην, τὰς προβλεπομένας ὑπὸ τοῦ Καταστατικοῦ ἢ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἢ τῶν ἀποφάσεων τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῆς ἐργατικῆς ὀργανώσεως.

2) Ἀπαγορεύεται ἀπολύτως ἡ ἐντὸς τῶν χώρων ἐργασίας ἀφαίρεσις τεμαχίων κρέατος ἢ λίπους ὑπὸ τῶν μελῶν τῶν ἐργατικῶν συνεργείων.

3) Οἱ ἐργάται τῆς ὧδε συμβαλλομένης ἐργατικῆς ὀργανώσεως δικαιοῦνται δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων καὶ Πάσχα βάσει τῶν ἑκάστοτε ἐπὶ τοῦ θέματος ἐκδιδομένων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, προσαυξανομένων πρὸς τοῦτο τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 καθοριζομένων τιμολογίων τῶν ἐργατικῶν δικαιωμάτων ἀναλόγως.

Ἄρθρον 6

Ἡ παροῦσα τοπικὴ διοικοεπαγγελματικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας, δεσμεύουσα τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ἰσχύει διὰ τὴν γεωγραφικὴν περιφέρειαν Κομοτηνῆς καὶ τῶν περιῳ ἀγροτικῶν προαστίων, καταργουμένης πάσης ἄλλης προγενεστέρας τοιαύτης, συνομολογεῖται δὲ ὡς ὁρίζεται χρόνου, μὴ δυναμένη νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς παρόδου ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἀπὸ τῆς καθ' οἱονδήποτε ἄλλον νόμιμον τρόπον θέσεώς της εἰς ἐφαρμογήν.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 22 Ἰανουαρίου 1966

—

58681/5679/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ

9.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 396 τῆς 24 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) τὴν ἀπὸ 9.5.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας, 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § ἐδάφ. Β' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῶν καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 20.6.1966, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) τὸ γεγονὸς ὅτι α) αἱ διὰ τῆς ἀπὸ 9.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζόμεναι ἀμοιβαὶ διὰ τοὺς περὶ ὧν αὕτη μισθωτοὺς - ἐκδορασφαγεῖς Καλαμάτας - περικλείουν αὐξήσεις, κειμένας ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένης οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς πολιτικῆς ἀνεγνωρισμένων περιθωρίων αὐξήσεως. Ἐξ ἄλλου, τὸ διαρρεῦσαν μεταξὺ τῆς νῦν ἰσχυούσης ρυθμίσεως (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 1.3.1965, ἀριθ. καταθέσεως εἰς Ἐξηγοδικεῖον Ἀθηνῶν 55/30.4.1965) καὶ τῆς κρινομένης τοιαύτης χρονικὸν διάστημα εἶναι βραχύ, μὴ δικαιολογοῦν τοιαύτην ἐπέμετρον αὔξησιν, β) ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 12 τῆς ὡς ἄνω εἰρημένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας ὁρίζεται ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας εἰς 32, θέτει περιορισμὸν εἰς τὴν εἰσαγωγὴν νέων ἐργαζομένων εἰς τὸ ἐπάγγελμα, δημιουργοῦσα οὕτω «κλειστὸν» ἐπάγγελμα. Τὸ τοιοῦτον ὅμως ἀντίκειται εἰς τὰς προστατευτικὰς περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος καὶ δέον τοῦς λόγους τούτους, ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας
ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας

Ἐν Καλαμάτᾳ, σήμερον τὴν 9ην τοῦ μηνὸς Μαΐου 1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Δευτέραν καὶ ὥραν 21ην μ.μ., συνῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἐπαγγελματοβιοτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου Καλαμάτας οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Δημήτριος Ἀγγελέας, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Καλαμάτας, 2) Διακομὶς Πετροπουλέας, ἀντιπρόεδρος, καὶ Ἀθανάσιος Μουτεβελῆς, σύμβουλος τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου, ἅπαντες ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 29.4.1966 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἄνω σωματείου, καὶ ἀφ' ἑτέρου 1) Βασίλειος Κωνσταντόπουλος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας, 2) Γεώργιος Ἀθηνέλης, σύμβουλος, καὶ 3) Ἀλέξανδρος Κορογώνας, ἐκδορασφαγεύς, ἐξουσιοδοτημένοι διὰ τῆς ἀπὸ 22.4.1966 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου, καὶ ἀπηράσαν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται αἱ ὧραι ἐργασίας καὶ ἡ ἀμοιβὴ τῶν ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας ὡς κάτωθι κατὰ κεφαλὴν σφαζομένου ζώου διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδοράν:

α) Διὰ ἀμνοερίφια γάλακτος κατὰ κεφαλὴν δρχ. 7,20.

β) Διὰ ἀμνοερίφια δρχ. 7,20

γ) Διὰ αἰγοπρόβατα κλπ. χονδρὰ δρχ. 12,80

Διὰ μόσχους καὶ βοδινὰ ἀνεξαρτήτου βάρους καὶ ἡλικίας κατὰ κεφαλὴν δρχ. 45.

ε) Διὰ χοίρους ἀνεξαρτήτου βάρους κατὰ κεφαλὴν δρχ 49.

στ) Διὰ σφαζομένους καὶ δι' Ἀθήνας προοριζομένους μόσχους καὶ βοδινὰ ἀνεξαρτήτου βάρους δρχ. 52.

ζ) Διὰ χοίρους ἀνεξαρτήτου βάρους δρχ. 52.

η) Διὰ αἰγοπρόβατα καὶ λοιπὰ χονδρὰ δρχ. 14.

θ) Διὰ καθαρισμὸν ἄκρων καὶ πατσᾶ μόσχων καὶ βοδινῶν δρχ. 35.

Πρόσθετοι ὅροι

1. Ἡ ἐργασία θὰ παρέχεται ὑπὸ τοῦ σωματείου ἐκδορασφαγέων Καλαμάτας ὑπὸ τύπον συνεργατικῆς, ὁ δὲ πρόεδρος τοῦ σωματείου θὰ ἐποπτεύῃ τῶν ἐργασιῶν διὰ τὴν καλυτέραν σφαγὴν καὶ ἐκδοράν.

2. Οἱ ἐκδορασφαγεῖς θὰ εἶναι ὑποχρεωμένοι, εἰδοποιούμενοι ἀπὸ τὴν προτεραίαν, νὰ μεταβαίνουσι πρὸς παροχὴν ἐργασίας διὰ μέσων συγκοινωνιακῶν, διατεθειμένων παρὰ τῶν κρεοπωλῶν, εἰς χώρους ἐκτὸς τῶν Δημοτικῶν Σφαγείων Καλαμάτας, ὑπαγομένους εἰς τὴν περιφέρειαν τῆς Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Μεσσηνίας. Πρὸς τούτοις οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ εἰδοποιήσουν ἐγκαίρως τὸν πρόεδρον τοῦ σωματείου ἐκδορασφαγέων πρὸς παραχώρησιν τοῦ ἀναγκαιοῦντος ἀριθμοῦ ἐργατῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ὡς ἄνω ἐργασίας. Ἐὰν ὁ ἀνωτέρω ἐργοδότης δὲν προσφέρῃ ἐργασίαν εἰς τὸ προσωπικόν, ποὺ παρέλαβε, διὰ νὰ ἀπασχολήσῃ, ὑποχρεοῦται, ὅπως ἀποζημιώσῃ μὲ ἑκατὸν δραχμὰς κατ' ἄτομον ἡμερησίως τὸ ἐν λόγῳ προσωπικόν.

3. Τὸ σωματεῖον ἐκδορασφαγέων ὑποχρεοῦται νὰ προβαίνῃ εἰς σφαγὴν οἱουδήποτε εἴδους ζώων, προοριζομένων δι' ἐμπόριον, καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἀνεξαρτήτως πιθανῶν ἀποφάσεων διαφόρων ὑπηρεσιῶν προσωθοῦντας κατὰ προτίμησιν τὴν σφαγὴν τῶν σφαγείων τῆς Καλαμάτας, ἐφ' ὅσον ὑπάρχουν.

4. Τὸ σωματεῖον ἐκδορασφαγέων νὰ κοινοποιήσῃ εἰς τὸ σωματεῖον κρεοπωλῶν ὀνομαστικὴν κατάστασιν τῶν νομίμων μελῶν του καὶ εἰς οἱανδήποτε πρόσληψιν ἑτέρου μέλους δύναται νὰ προβῇ ἄνευ τῆς ἐγκρίσεως τοῦ σωματείου κρεοπωλῶν.

5. Τὸ σωματεῖον ἐκδορασφαγέων ὑποχρεοῦται νὰ κοινοποιῇ ἐγκαίρως εἰς τὸ σωματεῖον κρεοπωλῶν τὴν ὑπεύθυνον ὑπηρεσίαν ἐν τοῖς σφαγείοις

ένός έκάστου τῶν μελῶν του κατά ἑβδομάδα.

6. Αἱ ἄδεια ἐκ τοῦ προέδρου ἐκδοροσφαγέων εἰς τὰ μέλη του θά χορηγοῦνται συμφώνως πρός τάς κειμένας διατάξεις περί ἀδειῶν.

7. Ἀποκλείεται ρητῶς ἡ ἄξίωσις μελλοντικῶς ἀμοιβῆς ὑπό τοῦ σωματείου ἐκδοροσφαγέων διά τά εἰσαγόμενα ἐσφαγμένα ἀμνοερίφια γάλακτος, διότι διά τόν λόγον αὐτόν καθορίσθη καί διά τά ἀμνοερίφια γάλακτος ἡ ἰδία ἀμοιβή μέ τά μή γάλακτος ἀμνοερίφια.

8. Οἱ ἐκδοροσφαγεῖς, ἐκτός τῆς καθορισθείσης ἐν τῇ καθοριαθείσῃ ἐν τῇ ὡς ἄνω συλλογικῇ συμβάσει χρηματικῆς ἀμοιβῆς, οὐδεμίαν ἄλλην εἰς εἶδος ἀμοιβήν δικαιοῦνται.

9. Τό σωματεῖον ἐκδοροσφαγέων δι' ἀντιπροσώπου του, ὁριζομένου καθ' ἑκάστην ὑποχρεοῦται, ὅπως, μετά τήν διεξαγωγήν καί ὁλοκλήρωσιν τῆς ἐργασίας, παραδίδῃ τά σφάγια εἰς τούς ἐκπροσώπους τῶν μεταφορικῶν αὐτοκινήτων, ὑπογράφοντες μετ' αὐτῶν πρωτόκολλον παραδόσεως.

Τά δικαιώματα σφαγῆς καί ἐκδορᾶς θά εἰσπράττονται παρά τῶν κρεοπωλῶν ἐκ μέρους τῶν ἐκδοροσφαγέων ὑπό νομίμως ἐξουσιοδοτουμένου μέλους τοῦ σωματείου αὐτῶν, ὅπερ θά χορηγῇ εἰς τούς κρεοπώλας ἀπόδειξιν ὑπογραφομένην παρ' αὐτοῦ.

10. Οἱ κρεοπῶλαι ὑποχρεοῦνται, ὅπως κατά τάς ἑορτάς Χριστουγέννων καί Πάσχα καταβάλλουσι τό ἑκάστοτε ὑπό τῶν οἰκείων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμενον πρόσθετον ποσοστόν ἐπί τοῦ τιμολογίου σφαγῆς καί ἐκδορᾶς ζώων πρός λῆψιν ὑπό τῶν ἐκδοροσφαγέων τοῦ καθοριζομένου δώρου τῶν ἑορτῶν τούτων.

11. Πρός ἐπίλυσιν πάσης οἱασδήποτε διαφορᾶς ἢ διενέξεως ὁπωσδήποτε ἀναφυομένης ἐν τῷ μέλλοντι, μή προβλεπομένης ὑπό τῶν εἰδικῶν διατάξεων τῆς παρούσης, ὡς καί πρός ἑρμηνείαν ἀμφισβητουμένων διατάξεων τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὁρίζεται ἐπιτροπή ἐκ τῶν 1) προϊσταμένου Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Μεσσηνίας, 2) τοῦ προέδρου τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Καλαμάτας καί 3) τοῦ προέδρου τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Καλαμάτας.

Ἡ παροῦσα συλλογική σύμβασις ἐργασίας συνετάγη εἰς πέντε (5) πρωτότυπα, ὑπογραφέντα ἅπαντα παρά τῶν ἀντιπροσώπων τῶν συμβαλλομένων, ἐξ ὧν δύο (2) θέλουσι κατατεθῆ νομίμως εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, ἓν (1) δέ θέλει παραμείνει εἰς τό Γραφεῖον Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Μεσσηνίας καί ἀνά ἓν (1) θέλει ληφθῆ παρ' ἑκατέρας τῶν συμβαλλομένων ὀργανώσεων.

Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπό τῆς 9ης Μαΐου 1966 καί λήγει μετά δύο ἔτη.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Ἰουνίου 1966

—

51110/4965/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καί Ἐργασίας

Περί ἐγκρίσεως μετά τροποποιήσεως τῆς ἀπό 28.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας νυκτοημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' 338 τῆς 2 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τήν ἀπό 28.4.1966 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας νυκτοημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν 3) Τήν σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἰδάφιον Β' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καί Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27.5.1966, τό γεγονός ὅτι αἱ ὑπό τῆς ἀπό 20.4.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν νυκτοημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν προσδιοριζόμεναι ἀμοιβαί διά τούς περί ὧν αὕτη μισθωτούς περικλείουν προσαυξήσεις κειμένας ἐκτός τῶν ὑπό τῆς Κυβερνήσεως ἀκολουθουμένης γενικῆς οἰκονομικῆς καί κοινωνικῆς πολιτικῆς ἀναγνωριζομένων περιθωρίων αὐξήσεων. Ἐξ ἄλλου τό διαρρεῦσαν μεταξύ τῆς νῦν ἰσχυούσης ρυθμίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας (2.3.1965) καί τῆς κρινομένης τοιαύτης χρονικόν διάστημα εἶναι μικρόν, ὡς ἐπίσης καί αἱ προβλεπόμενα ὑπό τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων διά τούς μισθωτούς τῆς προκειμένης κατηγορίας ἀμοιβαί δι' ἑτέρας περιφερείας τῆς χώρας, ὡς τῆς Θεσσαλονίκης καί Ἐλευσῖνος τυγχάνουν κατώτεραι τῶν ὑπό τῆς ὑπό κρίσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων τοιούτων καί συνεπῶς οὐδέ ἐκ τοῦ λόγου τούτου δικαιολογοῦνται αἱ ὑπό τῆς τελευταίας ταύτης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας 28.4.1966 χορηγηθεῖσαι ὑπέρμετροι αὐξήσεις. Ἐν πάσῃ περιπτώσει κρίνεται σκόπιμον, ὅπως τό κατώτατον ὅριον τοῦ βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν περί ὧν πρόκειται μισθωτῶν ὁρισθῇ εἰς τό ὕψος τῶν δραχμῶν 1.900 (εἰς ὃ ποσόν ἀνέρχεται τό ὁριζόμενον τοιοῦτον ὑπό τῆς ἀπό 14.12.1965 Ε.Γ.Σ.Σ.Ε.), προσαυξανομένου δι' ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας ἐκ ποσοστοῦ 10% μετά τήν συμπλήρωσιν ἑκάστης ἐτείας καί μέχρι πέντε ἐτῶν. Ὁμοίως ὁ ἀνωτέρω μισθός μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ 26ου ἔτους τῆς ὑπηρεσίας τῶν μισθωτῶν αὐξάνεται ἐκ δραχμῶν 50 κατά μῆνα

μέχρι συμπληρώσεως βασικού μισθού δραχμών 3.100 καὶ δέον τοῖς λόγοις τούτοις ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας
νυκτοημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν

Ἐν Πάτραις, σήμερον τὴν 28 Ἀπριλίου 1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Πέμπτην καὶ ὥραν 19.30' μ.μ., οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μέν: 1) Παπαδημητρίου Ἀνδρέας, 2) Λιδάχος Χρῆστος, ὡς ἐκπρόσωποι τοῦ Συλλόγου Νυκτοημεροφυλάκων Ἐργοστασίων Πατρῶν «Ὁ Φύλαξ Ἄγγελος», ἀφ' ἑτέρου δὲ τοῦ ἐκπροσώπου Συνδέσμου Βιομηχάνων Πατρῶν, Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου Πατρῶν Γεωργίου Ἀγγελοπούλου, βιομηχάνου ζαχαρωδῶν προϊόντων, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι ὑπὸ τῶν συνιστώντων τῇ παρούσῃ ἀποφάσεων τῶν Διοικητικῶν Συμβουλίων καὶ τῶν αἰκείων ὀργανώσεών των καὶ τῶν σχετικῶν τοιούτων τῶν γενικῶν συνελεύσεων τῶν μελῶν των, ληφθεισῶν κατὰ τοὺς ὅρους τῶν αἰκείων Καταστατικῶν των συμφώνως τῷ νόμῳ 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας» (ἄρθρον 7 § 6) διὰ τὴν κατάρτισιν καὶ ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀποφασίζομεν καὶ συναμολογοῦμεν τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ρυθμιζούσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς τῶν νυκτοημεροφυλάκων ἐργοστασίων Πατρῶν, ὡς ἀκολούθως:

Ὅροι ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας

Α) Καθορίζει βασικὸν μηνιαῖον μισθὸν εἰς τοὺς νυκτοημεροφύλακας βάσει τοῦ ὑφισταμένου καθεστῶτος ἀπασχολήσεως εἰς δραχμὰς 1.900 μηνιαίως.

Β) Χορηγεῖ ἐπίδομα: α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας 10% δι' ἑκάστην πενταετίαν καὶ μέχρι πέντε πενταετιῶν, τούτου ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν δραχμῶν 1.900, β) τὸ ὡς ἄνω κατώτατον ὅριον βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ τῶν δραχμῶν 1.900 προσαυξάνεται μετὰ τὴν συμπλήρωσιν ἐτῶν ὑπηρεσίας ἐκ δραχμῶν 50 κατὰ μῆνα καὶ μέχρι συμπληρώσεως βασικοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.100, γ) ὁμοίως προσαυξάνεται δι' ἐπιδόματος σιζύγου καὶ ἐκ δραχμῶν 200 διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην σίζυγον, δὲν συνταξιοδοτεῖται παρὰ τοῦ Δημοσίου ἢ παρ' οἱουδήποτε μορφῆς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ.

Γ) Ὡς προϋπηρεσία λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ εἰς τὰ Σώματα Ἀσφαλείας ἢ ἐργατοτεχνιτῶν εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην διὰ τὴν προσαύξησιν τοῦ ἐπιδόματος πολυετοῦς ὑπηρεσίας καὶ ὅσοι ἐκ τῶν νυκτοημεροφυλάκων ἔχουσιν προϋπηρεσίαν παρ' ἑτέρῳ ἐργοδότῃ εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον φύλακος, δέον ὅπως ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως ὑποβάλωσιν εἰς τοὺς οἰκείους ἐργοδότας τῶν τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας, θεωρημένα παρὰ τῆς οἰκείας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ ἐλλείψει ταύτης παρὰ Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς. 4) Οἱ τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι δέον ὅπως ἀμέσως κατὰ τὴν πρόσληψίν των προσκομίσωσι τὰ πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας των, ἄλλως δὲν θὰ λαμβάνωνται ὑπ' ὄψιν ταῦτα.

Δ) Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ δικαιοῦνται μηνιαίας κανονικῆς ἀδείας μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, ἐφ' ὅσον ἐργάζονται εἰς τὰς Ἀνωνύμους Ἑταιρίας, ἄλλωστε ὅπως προβλέπει ὁ νόμος εἰς τοὺς νυκτοημεροφύλακας θὰ χορηγῆται εἰς ἕνα ἕκαστον ἀνὰ μίαν στολὴ χειμερινὴ καὶ μίαν θερινήν, ὡς καὶ ἓν ζεῦγος ὑποδημάτων, κατ' ἔτος.

Ε) Ἀπαγορεύεται ἡ χρησιμοποίησις τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν εἰς ἐργασίαν διάφορον ἐκείνης, δι' ἣν προσελήφθησαν.

ΣΤ) Τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1 Φεβρουαρίου 1966.

Ἐφ' ᾧ συνετάγη ἡ παροῦσα καὶ ὑπογράφεται ὡς ἔπεται.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1966

—

ΣΤΑΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Συλλογική σύμβασις ἐργασίας

Γεωπόνων Δημοσίου (*)

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 11ην τοῦ μηνὸς Ἰουλίου 1966 ἡμέραν Δευτέραν οἱ κάτωθι ἀναφερόμενοι, αἵτινες καὶ ὑπογράφουν τὴν παροῦσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀφ' ἑνὸς μέν ὁ Ἰωάννης Ζωμπόρας, τμηματάρχης Ὀρεινῆς Οἰκονομίας τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς ἐκπροσώπων τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας δυνάμει τῶν ὑπ' ἀριθ. 27744/10652/23.6.1966, 29796/10652/4.6.1966 ἐγγράφων τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους καὶ 15538/6431/12.7.1966 τοῦ Ὑπουργείου Γεωργίας, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Γεώργιος Ζαρκάδας, ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ὡς ἐκπροσώπων τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 550/11.7.1966 ἐγγράφου

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 75 τῆς 8.9.1966 πράξεως καταθέσεως καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 8.9.1966.

αὐτῆς καὶ ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅπου προσῆλθομεν κατόπιν προσκλήσεως πρὸς συζήτησιν καὶ λῆψιν ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς προκυπτούσης διενέξεως ὡς πρὸς τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν γεωπόνων τῶν Ἀνωτέρων καὶ τῶν Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν, τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, καὶ πρὸς ὑπογραφὴν νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, καθοριζούσης τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων τῶν ὡς ἄνω γεωπόνων, ὡς καὶ τὰ λοιπὰ ζητήματα τὰ σχετιζόμενα μὲ τὸ θέμα τοῦτο καὶ μετὰ συζήτησιν ἀπεφάσισαν τὴν κατάρτισιν καὶ τὴν ὑπογραφὴν τῆς νέας ταύτης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς τίθενται κανόνες ρυθμίζοντες τὰς ἀποδοχὰς τῶν γεωπόνων ἀπορρίτων Ἀνωτέρων καὶ Μέσων Σχολῶν, ὡς καὶ τὰ ἡμερομίσθια αὐτῶν τῶν ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου εἰς τὸ Δημόσιον, τὸ Ὑπουργεῖον Γεωργίας καὶ εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ τὰ Ἱδρύματα τὰ ἐλεγχόμενα καὶ τὰ ἐκπιτνούμενι παρ' αὐτῶν, μέλλοντες νὰ ἀποτελέσουν τὴν βάσιν πάσης ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφισταμένης ἢ μελλούσης νὰ συναφθῇ μεταξὺ τῶν ὧν ἐκπροσωποῦσιν οἱ ἀνωτέρω.

1. Τὰ κατώτατα ὅρια μηνιαίων μισθῶν ὁρίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Γεωπόνοι Ἀνωτέρων Σχολῶν

	Δραχμαί
Ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι συμπληρώσεως τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.800
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 3 ἐτῶν καὶ μέχρι συμπληρώσεως ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.100
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως ἓξ ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 9 ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.500
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 9 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 12 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.200
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 12 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 15 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.900
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 15 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 18 ἐτῶν ὑπηρεσίας	7.700
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 18 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 21 ἐτῶν ὑπηρεσίας	8.200
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 21 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 24 ἐτῶν ὑπηρεσίας	9.000
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 24 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι τῆς συμπληρώσεως 27 ἐτῶν ὑπηρεσίας	9.700
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 27 ἐτῶν ὑπηρεσίας μέχρι καὶ ἐφεξῆς	10.000

Β' Γεωπόνοι Μέσων Σχολῶν

	Δραχμαί
Ἀπὸ τῆς προσλήψεως καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως τριῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας	2.900
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 3 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας	3.100
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 7 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 11 ἐτῶν ὑπηρεσίας	3.600
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 11 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 15 ἐτῶν ὑπηρεσίας	4.500
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 15 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 19 ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.000
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 19 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 22 ἐτῶν ὑπηρεσίας	5.500
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 22 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 25 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.000
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 25 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 28 ἐτῶν ὑπηρεσίας	6.500
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 28 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ μέχρι τῆς συμπληρώσεως 30 ἐτῶν ὑπηρεσίας	7.000
Ἀπὸ τῆς συμπληρώσεως 30 ἐτῶν ὑπηρεσίας καὶ ἐφεξῆς	7.500

2. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν γεωπόνων Ἀνωτέρων καὶ Μέσων Σχολῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

α) Ἀνωτέρων Σχολῶν ἡμερησίως εἰς δραχμὰς διακοσίας εἴκοσι πέντε (225).

β) Μέσων Σχολῶν ἡμερησίως εἰς δραχμὰς ἑκατὸν ἑβδομήκοντα πέντε (175).

3. Τὰ κατώτατα ὅρια μισθῶν προσαυξάνονται λόγῳ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος συζύγου κατὰ 10%.

4. Ἐπίσης χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας 10% εἰς ὅσους ἐξ αὐτῶν ἐργάζονται εἰς ὑπηρεσίας, χαρακτηρισθείσας ἢ καὶ χαρακτηρισθησομένης ἁρμοδίως ὡς ἀνθυγιεινάς.

5. Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα γεωπόνοι, ἐξερχόμενοι τῆς ἕδρας των δι' ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας δικαιοῦνται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως, ὡς ταῦτα καθορίζονται ὑπὸ τῆς ἐπ' ἀριθ. 10/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Α.Α. Ἀθηνῶν.

6. Εἰς τοὺς περὶ ὧν ἡ παροῦσα γεωπόνους

χορηγούνται τὰ κατὰ τὴν ἰσχύουσαν νομοθεσίαν δῶρα ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Πάσχα, ὑπολογιζόμενα βάσει τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν, προσηυξημένων κατὰ τὰ πάσης φύσεως ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις, ὡς ἐπίσης χορηγοῦνται καὶ ἡ κατὰ νόμον ἄδεια καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας ὑπολογιζόμενα κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον.

7. Ὡς χρόνος ὑπηρεσίας νοεῖται 1) Ἡ προϋπηρσία παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ, φυσικῷ ἢ νομικῷ προσώπῳ. Ἐπίσης ἀναγνωρίζεται ὡς χρόνος προϋπηρεσίας ὁ χρόνος τῆς μεταπτυχιακῆς εἰδικεύσεως ἢ μετεκπαιδεύσεως τῶν γεωπόνων ἐν τῇ ἡμεδαπῇ ἢ ἀλλοδαπῇ, ἐφ' ὅσον αὗτοι διέκοψαν τὴν ἐργασίαν των, εἰς ἣν εἰργάζοντο, διὰ νὰ ἀποκτήσουν εἰδίκευσιν ἢ μετεκπαιδευθῶσιν εἰς Πανεπιστήμια. Ὁ χρόνος οὗτος βεβαιοῦται παρὰ τῶν Πανεπιστημίων, εἰς ἃ οἱ γεωπόνοι οὗτοι διήκουσαν μαθήματα εἰδικεύσεως ἢ μετεξεπαιδεύθησαν, ἢ παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν, αἵτινες ἀνέλαβον τὴν δαπάνην τῆς εἰδικεύσεως ἢ τῆς μετεκπαιδεύσεώς των.

8. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀνεξαρτήτως χρονικῆς διαρκείας συμβάσεως καὶ ἔχει ἐφαρμογὴν καθ' ὅπασαν τὴν χώραν καὶ ἐπὶ ἁπασῶν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, εἰς ἃς ὑπηρετοῦσιν γεωπόνοι ἐπὶ μισθῷ καὶ ἡμερομισθίῳ, ὡς καὶ ἐπὶ τῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ὀργανισμοῦ καὶ Ἱδρυμάτων τῶν ἐξαρτωμένων ἐκ τοῦ Δημοσίου, εἶναι δὲ ἐπικρατεστέρα πάσης προγενεστέρας τοιαύτης.

9. Ὡς γεωπόνοι Μέσης Ἐκπαιδεύσεως διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης θεωροῦνται:

α) Οἱ ἀπόφοιτοι τῆς Ἀδελφοφρείου Γεωργικῆς Σχολῆς Λαρίσης, οἱ ἀποφοιτήσαντες μέχρι τοῦ χρόνου καταργήσεως αὐτῆς δυνάμει τοῦ νόμου 1394/1944 (Φ.Ε.Κ. 194/30.4.1944).

β) Οἱ ἀπόφοιτοι Μέσης Δενδροκομικῆς καὶ Ἀμπελουργικῆς Σχολῆς Πατρῶν, οἱ ἀποφοιτήσαντες μέχρι τοῦ χρόνου μετατροπῆς αὐτῆς εἰς Πρακτικὸν Γεωργικὸν Σχολεῖον δυνάμει τοῦ ν.δ. 1817/1942 (Φ.Ε.Κ. Α' 253/5.10.1942).

γ) Οἱ ἀπόφοιτοι τῶν Ἐθνικῶν Ὀρφανοτροφείων τοῦ Ὑπουργείου Προνοίας, οἱ ἀποφοιτήσαντες μέχρι τοῦ ἔτους 1932 δυνάμει τοῦ ν. 1648/1951 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀ.ν. 1547/1960 περὶ συστάσεως Διευθύνσεως Γεωργικῶν Ἐφαρμογῶν καὶ Ἐκπαιδεύσεως, αἵτινες ἐξομοιοῦνται ὡς πρὸς τὸ πτυχίον καὶ τὰ ἐκ τούτου δικαιώματα μὲ τοὺς ἀποφοίτους τῶν Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν, ὡς καὶ τῶν Ἱστίμων Μέσων Γεωργικῶν Σχολῶν τῆς Ἀλλοδαπῆς.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Αὐγούστου 1966.

10. Πᾶσα παράβασις ἢ μὴ συμμόρφωσις πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως διὰ μὲν τὸν ἐργοδότην θεωρεῖται ἀδικαιολόγητος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, συνεπαγομένη καταβολὴν τῆς διπλασίας τῆς ὑπὸ τοῦ ν. 2112, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προβλεπομένης ἀποζημιώσεως, διὰ δὲ τὸν μισθωτὸν γεωπόνον ἡ τοιαύτη μὴ συμμόρφωσις ἢ παράβασις συνεπάγεται παραπομπὴν του εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων ἢ τοῦ Γεωτεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου, τῆς παραπομπῆς ἀνακοινουμένης ὑποχρεωτικῶς εἰς τὴν πρώτην γενικὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν τῆς Ὁμοσπονδίας Συνδέσμων Γεωπόνων καὶ διὰ τῆς δημοσιεύσεως εἰς τὸ ἐπακολουθοῦν χρονικῶς πρῶτον τεῦχος τοῦ περιοδικοῦ «Γεωπονικά».

11. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς πρωτότυπα, ὅσα καὶ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὴν Διεύθυνσιν Ἐργασίας τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν. Συμφωνεῖται δὲ παρὰ πάντων, ὅπως ἡ κατάθεσις εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν καὶ αἱ ἐν συνεχείᾳ ἐνέργειαι διὰ τὴν ἐφαρμογήν της ἀναληφθῶσι παρὰ τῆς Ὁμοσπονδίας Γεωπόνων.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

Ἐργατῶν χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης (*).

Ἐν Θεσσαλονίκῃ σήμερον τὴν 6.7.1966, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Τετάρτην καὶ ὥραν 1ην π.μ. ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μ. Ἀλεξάνδρου 29, οἱ ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνός: 1) Ἀλέξ. Ν. Ταινίκας, 2) Χαρ. Γ. Καραπιτσάνης, ἐκπρόσωποι τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Κων. Θ. Γιαννάκαρος, 2) Παν. Ε. Καρολίδης καὶ 3) Παν. Κ. Λέρος, ἐκπρόσωποι τοῦ ἐνταῦθα ἀνεγνωρισμένου Συνδέσμου Ἐργατῶν Χαρτοποιίας Θεσσαλονίκης, ἅπαντες οἱ συμβαλλόμενοι κάτοικοι Θεσσαλονίκης, νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι, ἵνα ἐκπροσωπήσωσι τοὺς Συνδέσμους, οὓς ἐκπροσώπων, καὶ οἱ μὲν πρῶτοι διὰ τοῦ ὑπ'ἀριθ. 132/4.7.1966 ἐγγράφου ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Συνδέσμου Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης, οἱ δὲ δεύτεροι διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 171/29.5.1966 ἐγγράφου ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δοθείσης κατόπιν τῆς ἐν λευκῷ ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς αὐτὸ πρὸς ὑπογραφὴν τῆς παρούσης ὑπὸ τῆς ἐκτάκτου γενικῆς συνελεύσεως τῆς 29.5.1966 τοῦ Συνδέσμου Ἐργατῶν Χαρτοποιίας Θεσ/νίκης, ἀπεφασίσαμεν, κατόπιν πλήρους συμπτώσεως τῶν ἐκατέρωθεν ἀπό-

(*) Κατετέθη παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 77 τῆς 14.9.1966 πράξεως καταθέσεως, καὶ ἐκοινοποιήθη εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τὴν 14.9.1966.

κειον, τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, δι' ἧς καθορίζονται τὰ μεροκάματα καὶ ὅροι ἐργασίας τῶν χαρτεργατῶν τῆς πόλεως καὶ περιφερείας Θεσσαλονίκης, ὡς ἀκολούθως:

Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν χαρτεργατῶν καὶ χαρτεργατριῶν τῆς Εἰρηνοδικειακῆς περιφερείας Θεσσαλονίκης ὁρίζονται ὡς κάτωθι:

1) Χαρτοποιοί	107
2) Βοηθοὶ αὐτῶν	87
3) Πολτοποιοί	94
4) Βοηθοὶ αὐτῶν	87
5) Μυλωθροί	93
6) Κόπται χάρτου	93
7) Βοηθοὶ αὐτῶν	87
8) Δεματοποιοὶ χάρτου, χαρτονίου καὶ βοηθοὶ αὐτῶν	87
9) Χαρτοναποιοί	87
10) Γυαλισταί, κόπται, ζυγισταὶ χαρτονίου	87
11) Χειρισταὶ ἀναλυτοῦ	93
12) Ἐργάται ἁπλῆς καὶ ἄπαξ κατηγορίας ἐργαζομένων, μὴ συμπεριλαμβανομένη εἰς τὰς ἄνω ἀναγραφομένας κατηγορίας	82
13) Ἐργάτριαι διαλογῆς χάρτου ...	68
14) Ἐργάται τὸ πρῶτον προσλαμβανόμενοι	80
15) Ἐργάτριαι τὸ πρῶτον προσλαμβανόμεναι	63

Λοιποὶ ὅροι

Α) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν θὰ χορηγῆται ἓν ζεῦγος ἀρβυλῶν κατ' ἔτος. Β) Εἰς ἅπαν τὸ προσωπικὸν θὰ χορηγῆται κατ' ἔτος ἀνὰ μία φορὰ εἰς τοὺς ἄνδρας καὶ ἀνὰ μία μπλούζα ἐργασίας εἰς τὰς γυναῖκας. Γ) Αἱ δι' ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ ἀνώτεραι τῶν ἀπὸ τῆς παρούσης συμβάσεως καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 2 Ἰουνίου 1966 καὶ λήγει τὴν 15 Ἰουλίου 1967, οὐδὲν ἧττον τῶν συμβαλλομένων μερῶν δικαιουμένων δι' οἱανδήποτε λόγον νὰ καταγγείλῃ ταύτην πρὸ τῆς λήξεώς της.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν Εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς πρωτότυπα καὶ ἔλαβον ἀνὰ ἓν οἱ συμβαλλόμενοι Σύνδεσμοι καὶ οἱ δύο ὑποβληθήσονται εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πρὸς ἔγκρισιν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

—

Διορθώσεις ἡμαρτημένων

(Ε.Κ. τ. Β' 577 τῆς 15 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἡ εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 448 Φ.Ε.Κ. τεῦχος Β' τῆς 18.7.1966, εἰς ὃ κατεχωρήθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 67345/6439/15.7.1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ ἡ ὑπ' ἀριθ. 35/1966 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν κλωστοϋφαντουργῶν ἁπάσης τῆς χώρας», (*) ἐπέλθη ἡ κάτωθι διόρθωσις:

Τὸ ἐν στίχοις 27 καὶ 28 τοῦ 6' μέρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 3243 σελίδος τοῦ ὡς εἴρηται Φ.Ε.Κ. καταχωρηθὲν ἐσφαλμένως: «2. Συνδέσμου Ἑλλήνων Ἠλεκτροβιομηχάνων» διορθοῦται εἰς τὸ ὀρθόν: «Συνδέσμου Ἑλλήνων Ἠλεκτροβιομηχάνων».

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 571 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ Χ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68540/6508/18.7.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν μισθωτῶν γκαράζ καὶ πρατηρίων βενζίνης Α.Π.Η.», δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 449 τεῦχος Β' τῆς 19.7.1966 (**) φράσις «Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου 1966» ἀντικαθίσταται εἰς τὸ ὀρθὸν «Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης, ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης Ὀκτωβρίου 1965».

—

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 510 τῆς 12 Αὐγούστου 1966)

Εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 33120/2193 ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 316 τεῦχος Β' τῆς 23.5.1966 Φ.Ε.Κ. «περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρου λόγῳ ἑορτῶν τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἀσχολουμένων (***) ἐπέρχονται αἱ κάτωθι διορθώσεις:

α) Ἐπὶ τοῦ ἀγδόου στίχου τῆς παραγράφου 6, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου: «Μεγάλης Τρίτης μέχρι καὶ τῆς 10 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους» τίθεται τὸ ὀρθόν: «Μεγάλης Τρίτης μέχρι καὶ τῆς 19 Δεκεμβρίου ἑκάστου ἔτους».

β) Εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πρώτου στίχου τοῦ τελευταίου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 10, ἀντὶ τοῦ ἐσφαλμένου: «Ὅσον δὲν ὁρίσταται Κ.Α.Φ.» τίθεται τὸ ὀρθόν: «Ὅπου δὲν ὁρίσταται Κ.Α.Φ.».

(*) ΕΕΔ 25, 959
(**) ΕΕΔ 25, 1014
(***) ΕΕΔ 25, 1078

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ἐπίκαιρα

[Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις μισθωτῶν]

Ἀπὸ σήμερον (1η Νοεμβρίου) ἀρχεται, κατὰ τὸ ἄρθρον 17 αὐτοῦ, ἡ ἰσχὺς τοῦ ὑπ' ἀριθ. 748/1966 β.δ. «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας» (ΕΕΔ 25, 1160).

Τὰ ὁριζόμενα εἰς τὸ ἐν λόγῳ διάταγμα ἀπομακρύνονται ἐπὶ τὸ εὐνοϊκώτερον διὰ τοὺς μισθωτοὺς τῶν πρὸ αὐτοῦ ἰσχυόντων.

Οὕτω διὰ τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ, ἐκτὸς τῶν εἰς τὸ προϊσχῦον ἄρθρον 2 § 1 τοῦ π.δ. τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 «περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» ὁριζομένων τριῶν, καθιερουμένων ὡς ἡμερῶν ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ἡμερῶν α) 25 Μαρτίου, β) Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, γ) Δευτέρας τοῦ Πάσχα, προστίθεται καὶ τετάρτη ἡμέρα ὑποχρεωτικῆς ἀργίας, ἡ ἑορτὴ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, περαιτέρω δὲ ἐπαναλαμβάνονται τὰ προϊσχύοντα ὡς πρὸς τὴν 1ην Μαΐου καὶ τὴν 28ην Ὀκτωβρίου, αἱ ὁποῖαι θεωροῦνται ὡς ἡμέραι προαιρετικῆς ἀργίας (ἄρθρον 2 ν.δ. 3755/1957, ΕΕΔ 16, 1062).

***

Εἶναι ἐνδιαφέρον ὅτι ναὶ μὲν, κατ' ἄρθρον 2 τοῦ διατάγματος, αἱ διατάξεις τούτου δὲν ἐφαρμόζονται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ ἐπὶ οἰκιακῶν μισθωτῶν ἐν γένει (χωρὶς τοῦτο νὰ παρεκλίνῃ τῆς προϊσχυούσης νομοθεσίας), οἱ ὁποῖοι κατονομάζονται ἤδη ρητῶς ὡς ἐξαιρούμενοι τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ἀλλά, κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ὁρίζεται, ὅτι δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας δύναται νὰ ἐπεκτείνηται ἡ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἡμέρας ἀργίας ἀνάπαυσις, μεταξὺ τῶν ἄλλων, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν οἰκιακῶν μισθωτῶν ἐν γένει, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ οἱ οἰκιακοὶ ἔμμισθοι βοηθοί», ὡς ὠνομάσθησαν μὲ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 4104/1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων αἱ γνωσταὶ ὡς οἰκιακαὶ ὑπηρέτριαι.

(Σημειώνομεν - καὶ αὐτὸ ἐν παρενθέσει - ὅτι ἀμφιβάλλομεν, ἂν καναὶς ἐνθυμῆται τὸν πρὸς ἐξωραϊσμὸν τῆς ὀνομασίας τῶν αὐτῶν ὅρον. «Ἴδετε τὰς καθημερινὰς ἐφημερίδας, ὅπου ζητεῖται ... ζητεῖται ... ζητεῖται ὑπηρέτριαι» καὶ ἐνίοτε «ὑπηρεσιακοί»).

Θὰ ξεγιαθοῦν ἴσως οἰκοδέσποιναι τινες διὰ τὸ δικαίωμα τοῦτο τῶν οἰκιακῶν μισθωτῶν, τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι ἄγνωστον ἀλλαχοῦ (ἴδετε ΕΕΔ 14 1980), ἀλλὰ δὲν εἶναι βεβαίως αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐνδιαφέρει. (Εἴμεθα ὑποχρεωμένοι, κυρίαι μας, νὰ ὑπογράψωμεν καὶ εἰς τὰς καθ' ὑμᾶς βέβαια... βλακείας τοῦ Νομοθέτου. Ὅλα δὲν εἶναι τέλεια εἰς τὸν μάταιον τοῦτον κόσμον). Ἐνδιαφέρον πάντως εἶναι νὰ μὴ μείνῃ ἐπ' ἀόριστον τὸ δικαίωμα τοῦτο ὡς ἁπλῆ προσδοκία, ἀλλὰ νὰ γίνῃ μετ' εὔλογον χρόνον ἡ ἐπέκτασις τοῦ δικαιώματος διὰ τῆς ἁπλῆς διαδικασίας, τὴν ὁποίαν εἰσάγει ὁ νόμος, δι' ἐκδόσεως δηλαδὴ ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ.

Μᾶς συνέχει ὁ φόβος, ὅτι ἐνδέχεται νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ σημειωθεῖσα ἀδράνεια ὡς πρὸς τὴν ἔκδοσιν τοῦ διατάγματος περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων μισθωτῶν καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ, μολονότι ὁ Νομοθέτης ἀπὸ τοῦ ἔτους 1945, ὁπότε ἐψηφίσθη ὁ ἀνωτέρω νόμος, παρέσχεν εἰς τὸν Ὑπουργὸν τὴν ἐξουσιοδότησίν του.

***

Ἐνδιαφέρουσα εἶναι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ διατάγματος, κατὰ τὴν ὁποίαν «μισθωτοὶ ἐκ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ παράντος, ἀπασχολούμενοι κατὰ Κυριακὴν ... δικαιοῦνται, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμφωνίας περὶ τῆς ἀπασχολήσεως ταύτης καὶ τῶν ἄλλων ἐνδεχομένων συνεπειῶν, ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως διαρκείας 24 συνεχῶν ὡρῶν κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἀρξαμένης τὴν Κυριακὴν ἑβδομάδος, ἀρχομένων ἀπὸ τῆς ὥρας λήξεως τῆς ἐργασίας.

Ἔχει οὕτω ὁ μισθωτός, ὁ ὁποῖος ἐργάζεται κατὰ Κυριακήν, μολονότι ἐδικαιοῦτο ἀναπαύσεως κατ' αὐτήν, ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος δι' ἀνάπαυσιν, ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμφωνίας περὶ ἀπασχολήσεώς του κατὰ τὴν Κυριακήν, ἀνεξαρτήτως δηλαδὴ ἂν ἡ συμφωνία περὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακὴν (ἀπαγορευομένη) εἶναι ἄκυρος.

Ἐνδέχεται οὕτω ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποφεύγῃ τὴν ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ κατὰ Κυριακήν, ὅταν γνωρίζῃ, ὅτι οὗτος ἢ ἄλλως θὰ πρέπει οὗτος νὰ ἀναπαυθῇ κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Ἂν ὁ ἐργοδότης ἀπασχολήσῃ τὸν μισθωτὸν καὶ κατὰ Κυριακήν, ἐν ἀπαγορεύσει τῆς ἐργασίας κατ' αὐτήν, ὡς καὶ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἀναπληρωματικῆς ἀναπαύσεως, θὰ ὀφείλῃ νὰ ἐπιδώσῃ τὸν ἀδικαιολόγητον πλουτισμόν του ἐκ τῆς ἐργασίας δύο ἤδη ἡμερῶν τοῦ μισθωτοῦ.

Νομοθετικαὶ εἰδήσεις

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ τ. Β' φ. 628 τῆς 24 Ὀκτωβρίου ἐ.ἔ.) ἐγένετο ἀνασυγκρότησις τῶν Πρωτοβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς καὶ τῶν Δευτεροβαθμίων Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος – Τεῦχος 22ον (604)

Ἀθῆναι, 15 Νοεμβρίου 1966

ΠΤΩΧΕΥΤΙΚΟΣ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΕΞ ΕΙΣΦΟΡΩΝ

[Γνωμοδότησις ὑπ' ἀριθ. 72/1966 Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους]

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου κ. Γ. ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ

1. Ὁ πτωχεύσας ὀφειλέτης δύναται νὰ συμβιβασθῇ μετὰ τῶν πτωχευτικῶν πιστωτῶν του κατὰ τὰ εἰς τὰ ἄρθρα 597 - 613 Ἐμπ. Ν. ὁριζόμενα (*Ρόκας*, Πτωχευτικὸν Δίκαιον, ἐκδ. 3η § 77 ἐπ.), ἀπαραίτητος ὅμως προϋπόθεσις τῆς ἐνάρξεως τῶν ἀποτελεσμάτων τοῦ πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ εἶναι ἡ δικαστικὴ αὐτοῦ ἐπικύρωσις (ἄρθρον 610 Ἐμπ. Ν., *Ρόκας*, ἔνθ' ἀνωτ. § 82).

2. Ὁ ἐπικυρωθεὶς πτωχευτικὸς συμβιβασμὸς δὲν ἀπαλλάσσει τοὺς ἔχοντας γενικὸν προνόμιον πιστωτάς, ὅπως τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐψήφισαν κατὰ τὸν συμβιβασμόν (*Ρόκας*, ἔνθ' ἀνωτ., § 90, ἀριθ. 3, *Ἀναστασιάδης*, Πτωχευτικὸν § 531, σημ. III, Γνωμ. Ὁλομ. Νομικοῦ Συμβουλίου, ΝοΒ 10, 196, Πρ. Πρωτοδικῶν 7577/1961, ΕΕΝ 29, 324).

3. Ἀπὸ τῆς τελεσιδικίας τῆς ἐπικυρωσάσης τὸν πτωχευτικὸν συμβιβασμὸν δικαστικῆς ἀποφάσεως περατοῦται ἡ πτώχευσις (ἄρθρον 612 Ἐμπ. Ν., *Ρόκας*, ἔνθ' ἀνωτ. §§ 88, 89 καὶ 103, 1, *Ἴδιος*, Πτωχ. Συμβιβασμὸς 1955, § 44, *Ἀναστασιάδης*, Πτωχ. § 532, Πρωτ. Πειραιῶς 2758/1964, Ἑλλ. Δικ. ιε' 448), ἀπὸ ταύτης δὲ ἕκαστος ἐκ τῶν δανειστῶν ἀναλαμβάνει τὴν ἐνάσκησιν τῶν κατὰ τοῦ πτωχεύσαντος ἀτομικῶν καταδιώξεων (*Ρόκας*, ἔνθ' ἀνωτ. § 90, 11, *Ἴδιος*, Πτωχ. Συμβιβασμὸς § 46, *Ἀναστασιάδης* § 532Α, Πρωτ. Πειραιῶς 2758/1964, ἔνθ' ἀνωτ., Α.Π. 107/1893, Θέμ. Δ', 185).

4. Αἱ ἐξ εἰσφορῶν ἀπαιτήσεις τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ὡς ἀπολαύουσαι, ἐκ τοῦ ἄρθρου 27 § 6 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, τοῦ γενικοῦ προνομίου τοῦ ἄρθρου 940 § 4 Πολ. Δικ., δὲν ὑπόκεινται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, εἰς τὰ ἀποτελέσματα τοῦ πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, πληρωνόμεναι εἰς τὸ ἀκέραιον. Τὸ Ἵδρυμα συνεπῶς ἅμα τῇ τελεσιδικίᾳ τῆς ἐπικυρωσάσης τὸν πτωχευτικὸν συμβιβασμὸν δικαστικῆς ἀποφάσεως δύναται νὰ ἐπιδιώξῃ τὴν εἰσπραξιν τούτων παρὰ τοῦ συμβιβασθέντος πτωχοῦ ὀφειλέτου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως κατ' αὐτοῦ παντὸς ἐπιτρεπομένου κόμῳ μέσου ἐκτελέσεως καὶ διὰ προσωπικῆς κρατήσεως (οὕτω Νομικὸν Συμβούλιον διὰ τῆς μνημονευθείσης ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως, ἐν σχέσει μὲ τὰς κατ' ἄρθρον 58 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. προνομιούχους ἢ τὰς δι' ὑποθήκης ἢ ἐνεχύρου ἢ ἄλλου προνομίου ἠσφαλισμένας ἀπαιτήσεις τοῦ Δημοσίου).

5. Εἶναι ὅμως εὐνόητον, ὅτι εἰς τὴν ὑπ' ὄψιν περίπτωσιν τῆς περατώσεως τῆς πτωχεύσεως διὰ τοῦ τελεσιδίκως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ τὸ ἀναγκαστικὸν μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως κατὰ τοῦ συμβιβασθέντος πτωχοῦ ὀφειλέτου θὰ λῃφθῇ πλέον ἐκ μέρους τῶν Ταμειακῶν Ὑπηρεσιῶν τοῦ Ἱδρύματος ἄνευ προηγουμένης τηρήσεως τῶν ἐν ἄρθρῳ 63 § 10 ἐδ. 2 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ὁριζομένων προϋποθέσεων, τηρουμένων μόνον διὰ τὴν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς πτωχεύσεως λῆψιν τοῦ ἐν λόγῳ ἀναγκαστικοῦ μέτρου καὶ οὐχὶ ὅταν περατωθῇ ἡ πτώχευσις διὰ τοῦ τελεσιδίκως

ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον τὸ ὑπὸ τὰς ρηθείσας προϋποθέσεις δικαίωμα τοῦ Δημοσίου καὶ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων προσωποκρατήσεως τοῦ πτωχοῦ ὀφειλέτου των ἀποτελεῖ προνομιακὴν αὐτῶν μεταχείρισιν, ὅταν οἱ λοιποὶ πιστωταὶ στεροῦνται τοῦ δικαιώματος τῆς ἀτομικῆς καταδιώξεως τούτου, καὶ δὲν εἶναι δυνατὸν ἡ λῆψις τοῦ ἐν λόγῳ ἀναγκαστικοῦ μέτρου νὰ ὑπάκειται εἰς τὰς ἐν λόγῳ διατυπώσεις εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς πᾶς δανειστὴς τοῦ πτωχεύσαντος ὀφειλέτου ἔχει τὴν εὐχέρειαν νὰ ἀσκήσῃ κατὰ τούτου τὰ δικαιώματά του ἀτομικῶς καὶ διὰ προσωπικῆς τούτου κρατήσεως.

6. Περαιτέρω τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἔχει τὴν γνώμην, ὅτι ἐὰν ἡ πτώχευσις περατωθῇ διὰ τοῦ διὰ τελεσιδίκου δικαστικῆς ἀποφάσεως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, ἀρκεῖ τοῦτο, διὰ νὰ ληφθῇ ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ἱδρύματος τῶν Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων κατὰ τοῦ συμβιβασθέντος πτωχοῦ τὸ ἀναγκαστικὸν μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἄνευ τῶν ἐν ἄρθρῳ 63 § 10 ἐδ. 2 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. προϋποθέσεων, καὶ δὲν προϋποθέτει καὶ τὴν ἀποκατάστασιν τούτου συνεπείᾳ τοῦ πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, ὡς προφανῶς ἐκ παραδρομῆς συνδυάζονται τὰ θέματα ταῦτα εἰς τὸ ἐρώτημα. Διότι ὁρίζεται μὲν εἰς τὸ ἄρθρον 14 τοῦ νόμου 635/1937 «περὶ διατάξεών τινων πτωχευτικοῦ δικαίου», ὅτι ὁ τελεσιδίκως ἐπικυρωθεὶς πτωχευτικὸς συμβιβασμὸς εἶναι μία ἐκ τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀποκαταστάσεως τοῦ πτωχοῦ, ἡ ἀποκατάστασις ὅμως τοῦ πτωχεύσαντος διακρίνεται τῆς περατώσεως τῆς πτωχεύσεως (*Ρόκας*, § 103). Ἡ ἀποκατάστασις, ἥτις κηρύσσεται δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν, ἐπάγεται τὴν παῦσιν τῶν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ πτωχεύσαντος ἀναφερομένων ἀποτελεσμάτων τῆς πτωχεύσεως, περὶ ὧν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ νόμου 635/1937 (ἄρθρον 18 ἐδ. 1 νόμου 635/1937, *Ρόκας* §§ 29, 89 ΙΙ καὶ 105).

Ἐν προκειμένῳ, ὅμως, καθ' ἃ εἴρηται, κρίσιμον σημεῖον διὰ τὴν ὑπὸ τῶν τρίτων πιστωτῶν τοῦ πτωχεύσαντος ἐπανάκτησιν τοῦ δικαιώματος τῶν ἀτομικῶν καταδιώξεων κατὰ τοῦ συμβιβασθέντος πτωχοῦ εἶναι ἡ περάτωσις τῆς πτωχεύσεως διὰ τοῦ τελεσιδίκως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, ἀφ' ἧς παύουν καὶ τὰ εἰς τὴν περιουσίαν αὐτοῦ ἀναφερόμενα ἀποτελέσματα τῆς πτωχεύσεως (Ἐμπ. Ν. 610-613, νόμος 635, ἄρθρ. 2 καὶ 18 § 2, *Ρόκος*, § 89 Ι), καὶ ἑπομένως, διὰ τοὺς τρίτους πιστωτάς, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὸ Ι.Κ.Α., καὶ διὰ τὴν ὑπὸ τούτων ἐνάσκησιν τῶν ἀτομικῶν καταδιώξεων κατὰ τοῦ συμβιβασθέντος πτωχοῦ ἡ ἀποκατάστασις ἢ μὴ τούτου βάσει τοῦ τελεσιδίκως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ ἀποτελεῖ γεγονὸς ἀδιάφορον, μὴ ἐπηρεάζον τὰ κατὰ τὰ ἄνω δικαιώματα αὐτῶν. Οὐδὲ δύναται νὰ συναχθῇ τὸ ἐναντίον ἐν σχέσει μὲ τὸ Ι.Κ.Α., ὡς πτωχευτικὸν πιστωτήν, ἐκ τῆς δι' αὐτὸ κατ' ἄρθρον 27 § 3 ἀ.ν. 1846/1951 ἐχούσης ἐφαρμογὴν διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 292/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου κυρωθέντος ν. δ/τος 1382/1942, ὁριζούσης, ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 63 § 10 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ἐφαρμόζεται καὶ ἐν περιπτώσει ἀποκαταστάσεως τῶν πτωχευσάντων τοῦ Δημοσίου ἐξ οἱουδήποτε νομίμου λόγου. Θὰ ἦτο ὅλως παράλογον νὰ ἀπεδίδετο διὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως πρόθεσις εἰς τὸν νομοθέτην ἐπεκτάσεως ἐφαρμογῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 63 § 10 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ἀδιακρίτως ὅλως καὶ ἐπὶ τῶν ἀποκατασταθέντων πτωχῶν ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις προσωποκρατήσεως καὶ τούτων καὶ ὅτι συνεπῶς, κατὰ μείζονα λόγον, αἱ προϋποθέσεις αὗται δέον νὰ τηρῶνται ἐν μὴ ἀποκαταστάσει τοῦ πτωχοῦ ὀφειλέτου, ἔστω καὶ ἂν ἐπερατώθη ἡ πτώχευσίς του διὰ τοῦ τελεσιδίκως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, ὁπότε, καθ' ἃ ἐλέχθη, ἅπαντες οἱ λοιποὶ πιστωταὶ ἄνευ ἑτέρου ἀναλαμ-

δάνουσι τὴν ἐνάσκησιν τῶν ἀτομικῶν καταδιώξεων κατὰ τούτου, διότι τοιαύτη πρόθεσις τοῦ νομοθέτου ἀποκρούεται ἐκ τῆς ἰδίας ταύτης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 63 § 10 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε., δι' ἧς ἐσκοπήθη ἡ προνομιακὴ μεταχείρισις τοῦ Δημοσίου ὡς πτωχευτικοῦ πιστωτοῦ ἔναντι τῶν λοιπῶν διαρκούσης τῆς πτωχεύσεως, καὶ δὲν ἦτο δυνατὸν διὰ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ μεταγενεστέρου ν.δ. 1382/1942 νὰ μεταβάλλετο εἰς δυσμενεστέραν, ὡς θὰ συνέβαινεν, ἐὰν ἐγένετο ἀποδεκτὴ ἡ ἄποψις, ὅτι διὰ ταύτης ἐσκοπήθη, ὅπως εἰς πᾶσαν περίπτωσιν πτωχευσάντων ὀφειλετῶν τοῦ Δημοσίου ἡ προσωπικὴ κράτησις τούτων μέχρις ἔτι καὶ τῆς ἀποκαταστάσεώς των ἐπιτρέπεται εἰς τοῦτο ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐδ. 2 τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε., ἀσχέτως τῆς συνδρομῆς τῶν νομίμων ἐκείνων προϋποθέσεων, καθ' ἃς οἱ λοιποὶ πιστωταὶ καὶ ἄνευ τῆς ἀποκαταστάσεώς των δύνανται νὰ ἀσκήσωσι κατ' αὐτῶν ἀτομικῶς τὰ δικαιώματα αὐτῶν καὶ διὰ προσωπικῆς τούτων κρατήσεως. Εἶναι συνεπῶς προφανές, ὅτι ἡ ἐν λόγῳ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1382/1942 ἀναφέρεται καὶ καλύπτει μόνον τὴν περίπτωσιν ἐκείνην τοῦ ὄντος τῆς μεταγενεστέρας τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14α τοῦ νόμου 635 ἀποκατασταθέντος πτωχοῦ ὀφειλέτου τοῦ Δημοσίου λόγῳ παρόδου δεκαετίας ἀπὸ τῆς κηρύξεως τῆς πτωχεύσεως, ἐκ τοῦ ὅτι ἡ μὲν προσωπικὴ κράτησις τούτου ἀπαγορεύεται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου, ἡ δὲ πτώχευσις του ὄντος τοῦ ἄρθρου 18 ἐδ. γ' τοῦ ἰδίου νόμου δὲν αἴρεται, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ (*Ρόκας* § 104 II 1, 105 III, 2), ὁπότε παρίσταται ἀναγκαία πράγματι ἡ διὰ τῆς ἐν λόγῳ διατάξεως τοῦ ν.δ. 1382/1942 ἐπέκτασις τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 63 § 10 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ περιπτώσεως, κατὰ προνομιακὴν ἐπίσης μεταχείρισιν τοῦ Δημοσίου, καθ' ἣν οἱ λοιποὶ πιστωταὶ δὲν ἠδύναντο νὰ προσωποκρατήσωσι τὸν ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀποκατασταθέντα πτωχὸν (βλ. ὡς πρὸς τὴν ἄποψιν ταύτην καὶ σχετικὴν αἰτιολογίαν εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 1355/1961 ἀπόφασιν τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, ἀδημοσίευτον, καθ' ἣν τὸ ν.δ. 1382/1942 ἐξεδόθη προδήλως κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 262/1941 ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἀποφανθείσης, ὅτι τὸ Δημόσιον οὔτε ὑπὸ τὰς διατυπώσεις τοῦ ἐδ. 2 τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ἐδικαιοῦτο νὰ προσωποκρατήσῃ τοὺς κατ' ἄρθρον 14α τοῦ νόμου 635/1937 ἀποκατασταθέντας πτωχοὺς ὀφειλέτας του λόγῳ τῆς μεταγενεστέρας καὶ κατισχυούσης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἰδίου νόμου).

Ὅταν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἐδαφίου 2 τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. ἐπιτρέπεται ἡ προσωπικὴ κράτησις τῶν πτωχευσάντων ὀφειλετῶν τοῦ Ι.Κ.Α. διαρκούσης τῆς πτωχεύσεως, ἔτι δὲ καὶ τῶν κατ' ἄρθρον 14 ἐδ. α' τοῦ νόμου 635 ἀποκατασταθέντων τοιούτων, τῶν ὁποίων, κατὰ τὰ ἀμέσως ἀνωτέρω, δυνατὸν νὰ συνεχίζεται ἡ πτώχευσις, εἰς ἃς ὅμως ἀμφοτέρας περιπτώσεις εἰς τοὺς λοιποὺς πιστωτὰς ἀναστέλλεται ἢ ἀπαγορεύεται τὸ δικαίωμα τῆς προσωπικῆς κρατήσεως τούτων, ἐπόμενον εἶναι, ὅτι εἰς τὰς περιπτώσεις, καθ' ἃς οἱ τελευταῖοι οὗτοι ἀνακτῶσιν ἄνευ ἑτέρου τὸ δικαίωμα τῶν ἀτομικῶν καταδιώξεων κατὰ τῶν ἐν λόγῳ πτωχῶν - ὀφειλετῶν, ὅπως εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς περατώσεως τῆς πτωχεύσεώς των διὰ τοῦ τελεσιδίκως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, ἡ δίωξις τούτων περαιτέρω ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τοῦ ἀναγκαστικοῦ μέτρου τῆς προσωπικῆς κρατήσεως νὰ μὴ ὑπάγεται εἰς τὰς κατὰ τὴν διάρκειαν μόνον τῆς πτωχεύσεως τηρουμένας ὡς ἄνω προϋποθέσεις.

7. Ὅθεν, ἐν συμπεράσματι, εἰς τὸ ἐρώτημα προσήκει ἡ ἀπάντησις ὅτι, περατωθείσης τῆς πτωχεύσεως πτωχοῦ - ὀφειλέτου τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ τοῦ τελεσιδίκως ἐπικυρωθέντος πτωχευτικοῦ συμβιβασμοῦ, δύναται νὰ λάβῃ τοῦτο περαιτέρω κατ' αὐτοῦ τὸ ἀναγκαστικὸν μέτρον τῆς προσωπικῆς κρατήσεως ἄνευ τῶν διατυπώσεων τοῦ ἐδαφίου 2 τῆς παραγράφου 10 τοῦ ἄρθρου 63 τοῦ Ν.Ε.Δ.Ε. καὶ ἄνευ ἐρεύνης ἂν ἐκ τοῦ ἰδίου λόγου ἐπηκολούθησεν ἀποκατάστασις τούτου.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΩΣ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Προϋπόθεσις όμως ή περί αύτῆς ἀπόφασις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου

Δικαίωμα τῶν μισθωτῶν ἡ συμμετοχὴ εἰς κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν.— Ἔννοια ἀπεργίας.— Ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος ὄχι εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, ἀλλ' εἰς ἀνεγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ἄσκησις ὑπὸ τάς νομίμους προϋποθέσεις (ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, μυστικὴ ψηφοφορία κλπ.).— Προστασία ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος μόνον τῆς θετικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι.—Συνέπεια ἐκ τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν, μὴ ἀποφασισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Σωματείου.

Τὸ πρῶτον ἔδη ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς κατωτέρω ἀπορρίψεως του, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀπεκρούσθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1695/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (εἰσηγητὴς *Β. Κόκκινος*, ΕΕΔ 25, 149), ἀσχολήθη ἐπὶ τοῦ ἐνδιαφέροντος ζητήματος ἂν προϋπόθεσις τοῦ νομίμου τῆς ἀπεργίας εἶναι νὰ ἀποφασισθῇ αὐτὴ ὑπὸ ἀναγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, μὴ ἀναγνωριζομένης καὶ εἰς τοὺς μὴ συνδικαλισμένους μισθωτούς.

(Σημειωτέον ὅτι τὸ αὐτὸ ζήτημα ἀνακινεῖται ἤδη καὶ ἐπὶ ἀνταπεργίας, διότι ἡ ἐπικαλουμένη ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2151/1920 ὁρίζει, ὅτι τὰ αὐτὰ ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ ἐργοδοτικῶν σωματείων ἐν περιπτώσει ἀνταπεργίας (λόκ - ἀουτ.).

Τὸ ζήτημα ἐν τῇ παρ' ἡμῖν θεωρίᾳ δὲν λύεται ἄνευ ἀμφισβητήσεων. (Ὑπὲρ τῆς καταφατικῆς γνώμης οἱ *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 66, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 98. Ἴδετε καὶ *Τούση-Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 240, ἀντίθετοι *Κ. Κακκλῆς*, Ἐνοχικὸν Εἰδικὸν, ἐκδ. τετάρτη, σελ. 713, Ἀλ. Ἀμπατζῆς, ΕΕΔ 25, 218 Ο! *Ι. Καποδίστριας* καὶ *Χ. Ἀγαλλόπουλος* ἐπικαλοῦνται πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς γνώμης των τὰ ἐν Γερμανίᾳ, ἴδετε καὶ τὴν ἐν ΕΕΔ 25, 298 ἐπ. δημοσιευομένην ἀπόφασιν τοῦ Γερμανικοῦ Ἐργατικοῦ Ἀκυρωτικοῦ τῆς 20 Δεκεμβρίου 1963, ἐνῶ ὁ *Κ. Κακκλῆς* ἐπικαλεῖται καὶ τὴν γνώμην τῶν ἐν Γαλλίᾳ θεωρητικῶν).

Ἀνεξαρτήτως τῶν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ὑποστηριχθέντων ἐπὶ τοῦ ζητήματος (περὶ τῶν ὁποίων χρήσιμα καὶ τὰ κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου ὑποστηριχθέντα ὑπὸ τοῦ πληρεξουσίου τοῦ ἀναιρεσείοντος μισθωτοῦ *Β. Βασιλείου*. Ἴδετε ταῦτα κατωτέρω, σελ. 1375), ὑποστηρίχθη παρ' ἡμῖν, ὅτι ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀπορρίψεως διατάξεων (τὰς ὁποίας ὁμοίως ἐπικαλεῖται καὶ ὁ *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 652, ἀριθ. 66) ἀμφιβολίαι γεννῶνται, ἂν θεμελιοῦται πράγματι ἡ γνώμη αὐτή.

Αἱ διατάξεις αὐταὶ ἀναφέρονται βεβαίως καὶ εἰς τὴν ἀπεργίαν, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν δὲν συνάγεται ἀπολύτως, ὅτι ἡ ἀπεργία πρέπει νὰ ἀποφασίζεται μόνον ὑπὸ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων.

Αἱ διατάξεις αὐταὶ ἀφορῶσιν εἰς τὴν ἀποφασιζομένην ὑπὸ τῶν σωματείων ἀπεργίαν. (Ἴδετε Ἀλ. Ἀμπατζῆς, ΕΕΔ 25, 218).

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 18 §§ 2 - 4 τοῦ νόμου 3239/1955 δὲν βοηθεῖ εἰς ἐνίσχυσιν τῆς γενομένης δεκτῆς γνώμης, διότι αὕτη ρυθμίζει ἄσχετον θέμα τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας κατὰ τὸν ἐν αὐτῇ χρόνον τόσον ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν, ὅσον καὶ τῶν ἐργοδοτῶν, ἐπιβάλλουσα καὶ τὰς ἐν αὐτῇ ἀστικὰς καὶ ποινικὰς κυρώσεις, ἐντὸς τοῦ συστήματος τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιλύσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι προϋποθέτουν διενέξεις μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις στηρίζει τὴν περὶ τῆς γνώμης ταύτης σκέψιν της εἰς τὸ ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀποβλέπει εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀπεργούντων μισθωτῶν ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν, δικαίωμα ὅμως πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων, ρυθμιζουσῶν τοιαύτας διαφοράς, ἔχουσι, κατὰ τὰς διατάξεις ταύτας,

μόνον αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν.

Σήμερον εἶναι ἡ σκέψις μήπως διότι ἡ ἀπεργία ἐνυπάρχει εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ὡς ἐκδήλωσις συνδικαλιστικῆς δράσεως, ἔπεται ἐξ αὐτοῦ, ὅτι ἡ περὶ αὐτῆς ἀπόφασις ἀνήκει εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, εἰς τὰ ὁποῖα, ὡς ἐγράφη (*Λ. Σβώλου*, Νομικαὶ Μελέται, τόμος Α', σελ. 194), ὁ ἐργάτης οὐ μόνον ἀναγινώσκεται, ἀλλ' εὑρίσκει καὶ τὸ ἄσυλον πάσης καταδρομῆς, τὸ ὀχυρὸν καταφύγιον πάσης δυστυχίας ἐπαγγελματικῆς, ἡ βαθυτέρα δὲ καὶ κοινωνικωτέρα σημασία τῶν ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ἑνώσεων εἶναι, ὅτι δι' αὐτῶν διασφαλίζεται ἡ Κοινωνία ἀπὸ ἐργατικῶν κρίσεων, μὴ ἀπανιζουσῶν ἔχει ἔνθα ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν ἐργατῶν δὲν ὑπάρχει.

Ἐπὶ πλέον, ὑπὸ τὴν γνώμην ταύτην, ἐξαναγκάζονται οἱ μισθωτοὶ νὰ συνδικαλισθοῦν, ἀφοῦ μόνον διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀποφασιζομένης ἀπεργίας δύνανται νὰ ἐπιχειρήσουν βελτίωσιν τῆς θέσεως των διὰ τῆς πιέσεως τῆς ἀπεργίας.

Ἐκ πρὸς τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος καὶ τὸ ἐξ αὐτοῦ ζήτημα τῆς συνταγματικῆς προστασίας τῆς ἀρνητικῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας, ὡς τοιαύτης νοουμένης τῆς ἀνυπαρξίας νομικοῦ ἐξαναγκασμοῦ συμμετοχῆς εἰς σωματεῖον, ἤτοι τοῦ δικαιώματος πλήρους ἀποχῆς ἀπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, εἶναι τοῦτο (ζήτημα) ἐκ τῶν ἐμφιλοχωρουμένων. (Ἴδετε *Π. Κ. Βεργωπούλου*, ΕΕΔ 14, 1079). Θεωρουμένης ὡς ὀρθοτέρας τῆς γνώμης, ὅτι καὶ αὕτη, ἤτοι καὶ ἡ ἀρνητικὴ ἐλευθερία, προστατεύεται ὑπὸ τοῦ Συντάγματος. (Οὕτω *Π. Κ. Βεργωπούλου*, ἔνθ' ἀνωτ., *Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 14, 510, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Εἰσαγωγή, εἰς τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 32, *Γ. Μανιζάδης*, Γενικαὶ Ἀρχαὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 67, ἔνθα καὶ παραπομπαὶ εἰς τοὺς Durand - Vitu, III 151 ἑπ., Lyon - Caen 64, ἑπ., ἀντίθετοι *Σβώλος - Βλάχος*, Τὸ Σύνταγμα τῆς Ἑλλάδος Β', 288 ἑπ., *Ι. Καποδίστριας*, Ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας καὶ τὸ δίκαιον τῶν σωματείων, σελ. 10 ἑπ.).

Κατὰ τὸ Σ.Ε. (1310/1963, ΕΕΔ 22, 793) ἡ ἐλευθερία τοῦ μὴ μετέχειν πουδὸς εἰς σωματεῖον ἀπορρέει ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Συντάγματος.

Ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἐν λόγῳ ἀπόφασις, ἐρευνῶσα τὰς συνεπείας ἐκ μιᾶς τοιαύτης (μὴ ἀποφασισθείσης ὑπὸ σωματείου) ἀπεργίας, δέχεται ὅτι παρέχεται δικαίωμα εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅπως θεωρήσῃ καταγγελθεῖσαν ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀρνηθῇ τὴν ἐπαναπρόσληψίν των, εἰς τὴν περίπτωσιν δὲ ταύτην, καθ' ἣν ὁ μισθωτὸς καταγγέλλει τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀρνεῖται τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ὑποχρεώσεών του, δὲν τίθεται ζήτημα καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τοῦ δικαιώματος καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀφοῦ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν, ἀλλ' ὁ μισθωτής.

Διὰ τῆς τελευταίας αὐτῆς γνώμης τοῦ Ἀρείου Πάγου σημειοῦται ἀπόκλισις ἀπὸ τῆς γνώμης τῆς προγενεστέρας Α.Π. 296/1966 (εἰσηγητὴς *Β. Πατσουράκος*, ΕΕΔ 25, 787), ἡ ὁποία ἐπὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τῶν ἐργαζομένων εἶναι αὐθαίρετος, δύνανται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τῶν συντρεχόντων λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συναχθῇ ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει, ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας, διεπομένης ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 ἡ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις), ἡ περὶ τῆς ὁποίας κρίσις τοῦ Δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ἐὰν αὕτη εἶναι σαφής, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ αὐτοῦ Δικαστοῦ, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. (Ἴδετε σχετικῶς καὶ *Κ. Ι. Δημάκη*, ΕΕΔ 25, 969).

Κατ' οὐδέν, νομίζομεν, διαφέρει, ὡς πρὸς τὰς συνεπείας, ἡ περίπτωσις τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως.

Ἐφ' ὅσον δέχεται, ὅτι ἡ ἐν προκειμένῳ κηρυχθεῖσα ἀπεργία δὲν ἐπλήρου τοὺς ὅρους τοῦ νόμου, τότε εὑρισκόμεθα πρὸ αὐθαιρέτου ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ἡ ὁποία τότε μόνον πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως, ὅταν συντρέχουν καὶ λοιπὰ περιστατικά, ἐξ ὧν συνάγεται σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως, ὡς γίνεται σταθερῶς δεκτὸν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 2112/1920. (Ἴδετε ΕΕΔ 22, 1455).

Κατ' ἀρχὴν ἡ μὴ ἐκτέλεσις ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου τῆς ὑποχρεώσεως αὐτοῦ πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας δὲν ἐμφαίνει σιωπηρὰν λύσιν τῆς συμβάσεως (*Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 845, σημ. 33, ἴδετε καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 357).

Ἡ σιωπηρὰ καταγγελία πρέπει νὰ προκύπτῃ ἐκ τῆς ὅλης συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργαζομένου, δύνανται δὲ νὰ συναχθῇ τοιαύτη καταγγελία ἐκ τῆς συνεχοῦς ἀρνήσεως ἢ ἀδικαιολογήτου δυστροπίας τοῦ ἐργαζομένου, ὅπως παράσχῃ τὴν ἐργασίαν του (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρα 669 - 678, ἀριθ. 63).

Τοῦτο εἶναι εἰς τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστοῦ (Α.Π. 296/1966, ἔνθ' ἀνωτ.).

Εἰς τὴν περίπτωσιν παντὸς τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς καθ' ἧς ἡ ἀναίρεσις ὑπ' ἀριθ. 16953/1965 ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 24, 1490), ὁ ἐργοδότης δὲν ἐθεώρησε τὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ ἀπεργήσαντος ὡς λυθεί-

σαν έκ μέρους τούτου, άλλά προέβη είς τήν άπόλυσιν αύτού, καταβαλών καί τήν νόμιμον άποζημίωσιν (νόμου 2112/1920), προσεβλήθη δέ ύπό τού μισθωτού ή άπόλυσις του ώς καταχρηστικώς άσκηθείσα, πράγμα, τό όποίον άπέκρουσε τό Πρωτοδικείον, διά τής σκέψεως ότι δέν άπελύθη ούτος έκ λόγων έκδικήσεως διά τήν συμμετοχήν του είς τήν - παράνομον άλλωστε - άπεργίαν.

Έφ' όσον ούτε ό έργοδότης δέν έθεώρησε καταγγελθείσαν τήν σύμβασιν έργασίας έκ μέρους τού μισθωτού, κατά τό πραγματικόν τής ύποθέσεως, άλλά προέβη είς καταγγελίαν τής συμβάσεως, ώς είχε δικαίωμα, μή άποδεχόμενος τήν παραίτησιν (πρβλ. Α.Π. 237/1949, είσηγητής Δ. Μίχος, ΕΕΔ 8, 447, Πρωτοδικείου Άθηνών 125/1954, είσηγητής Στ. Διαμαντάκος, ΕΕΔ 13, 180), προέκυπτε θέμα, άν ή τοιαύτη άπόλυσις ήτο πράγματι καταχρηστική, όπερ βεβαίως δέν συνέβαινεν, έφ' όσον έκρίθη, ότι ή άπεργία δέν έπλήρου, ώς έδέχθη ό Άρειος Πάγος, τούς όρους τού νόμου.

Άρείου Πάγου 495/1966, Τμ. Α'

Πρόεδρος ό κ. **Στ. Μαυρομιχάλης**

Είσηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. **Χ. Άποστολόπουλος**

Δικηγόροι οί κ.κ. Β. Βασιλείου, Έμμ. Άνδριανάκης, Ι. Καποδίστριας

Έκ τών συνδεδυασμένων διατάξεων τού άρθρου 1 τού νόμου 5458/1932, τού ψηφίσματος ΛΘ'/1947 «περί προσωρινής άπαγορεύσεως τής διακοπής τής παραγωγής καί άναστολής τού δικαιώματος τής άπεργίας», τού ψηφίσματος ΝΕ'/1948, δι' ού κατηργήθη τό προηγούμενον, τού άρθρου 7 τού ψηφίσματος Γ'/1949, τού άρθρου 2 § 6 ά.ν. 539/1945, τού άρθρου 16 § 3 τού νόμου 2961/1954, τού άρθρου 18 §§ 2 καί 3 τού νόμου 3239/1955 συνάγεται ταφώς, ότι ή συμμετοχή έργάτου ή ίδιωτικού ύπαλλήλου είς κηρυχθείσαν άπεργίαν, οία νοείται ή πρόσκαιρος καί έσκεμμένη διακοπή τής έργασίας ύπό άλοκλήρου ή μέρους τού προσωπικού ώρισμένης έπιχειρήσεως ή έπαγγέλματος, έπί σκοπώ βελτιώσεως τών όρων τής έργασίας, ή γενομένη έπί τή προθέσει συνεχίσεως τής έργασίας, άμα τή έπιτεύξει τού σκοπού ή μετά τήν λήξιν τής άπεργίας, άποτελεί δικαίωμα αύτού καί δέν ύποδηλοί βούλησιν αύτού πρός λύσιν τής συμβάσεως έργασίας, άλλ' άντιθέτως έκφράζει έμμονήν είς τήν σύμβασιν ύπό πλέον ίκανοποιητικούς όρους. Τό δικαίωμα όμως τούτο άναγνωρίζεται συμφώνως πρός τάς διατάξεις τών άρθρων 5, 8 καί 17 τού νόμου 2151/1920 περί έπαγγελματικών σωματείων, τού άρθρου 18 §§ 2-4 τού νόμου 3239/1955 περί τρόπου ρυθμίσεως τών συλλογικών διαφορών έργασίας κλπ. καί τού άρθρου 294 Π.Κ. ώς τούτο έτροποποιήθη διά τού άρθρου 1 τού ά.ν. 1623/2951, ούχί είς μεμονωμένα άτομα ή άνοργανώτους όμάδας έργαζομένων άλλ' είς άναγνωρισμένα έπαγγελματικά σωματεία καί άσκείται ύπ' αύτών ύπό τάς είς τάς διατάξεις ταύτας όριζομένας προϋποθέσεις (άπόφασις γενικής συνελεύσεως, μυστική ψηφοφορία κλπ.), διότι ή άσκησις τού δικαιώματος τής άπεργίας άποβλέπει είς τήν ύπέρ τών άπεργούντων μισθωτών έπίλυσιν τών μεταξύ αύτών καί τών έργοδοτών άνακυπτουσών συλλογικών διαφορών, δικαίωμα όμως πρός σύναψιν συλλογικών συμβάσεων ρυθμιζουσών τοιαύτας διαφοράς, έχουσι, κατά τάς διατάξεις ταύτας, μόνον αί έπαγγελματικαί όργανώσεις τών μισθωτών, είς τά όποίας άνήκει ώσαύτως καί τό δικαίωμα κινήσεως τής διαδικασίας πρός έπίλυσιν δι' αύτής ύπό τών αύτών διατάξεων προβλεπομένης διαιτησίας τών άνακυπτουσών συλλογικών διενέξεων, καί ούχί είς μεμονωμένα άτομα ή όμάδας άνοργανώτων μισθωτών· ύπ' άντίθετον έκδοχήν οί τελευταίοι ούτοι θά έτίθεντο είς προνομιακήν θέσιν έναντι τών είς σωματεία ώργανωμένων μισθωτών, άφού θά ήδύναντο νά άσκώσι τό δικαίωμα τής άπεργίας άνευ τών ύπό τού νόμου έπιβαλλομένων είς έκείνους περιορισμών, δέν άντίκειται δέ είς τό άρθρον 11 τού Συντάγματος ή άναγνώρισις ύπό τού νόμου τού δικαιώματος τής άπεργίας μόνον είς τά άνεγνωρισμένα έπαγγελματικά σωματεία, διότι τό άρθρον τούτο τού Συντάγματος προστατεύει μόνον τήν θετικήν έλευθερίαν τού συνεταιρίζεσθαι καί ούχί τήν άρνητικήν, ήτοι μόνον τό δικαίωμα τού συνεταιρίζεσθαι καί ούχί έκείνο τού μή συνεταιρίζεσθαι. Κατά συνέπειαν τών άνωτέρω ή κήρυξις άπεργίας ύπό μισθωτών, δι' ούς δέν συντρέχουσιν αί ρηθείσαι προϋποθέσεις, παρέχει δικαίωμα είς τόν έργοδότην, όπως θεωρήση καταγγελθείσαν ύπ' αύτών τήν σύμβασιν έργασίας καί άρνηθή τήν έπαναπρόσληψίν των, είς τήν περίπτωσιν δέ ταύτην, καθ' ήν ό μισθωτός καταγγέλλει τήν σύμβασιν έργασίας καί άρνείται τήν έκπλήρωσιν τών έκ τής έργασιακής συμβάσεως ύποχρεώσεών του, δέν τίθεται ζήτημα καταχρηστικής, κατ' άρθρον 281 Α.Κ., άσκήσεως ύπό τού έργοδότου τού δικαιώματος καταγγελίας τής συμβάσεως

ἐργασίας, ἀφοῦ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ καταγγέλλων τὴν σύμβασιν, ἀλλ' ὁ μισθωτός.

Ἐν προκειμένῳ, ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐκτιμῶσα τὰς πρὸς ἀπόδειξιν τῆς ἀγωγῆς διεξαχθείσας ἀποδείξεις, ἐδέχθη, κατ' ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν, ὅτι ὁ ἐνάγων, συνδεόμενος μετὰ τῆς ἐναγομένης διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἀπὸ τῆς 4 Μαρτίου 1961 καὶ παρέχων τὰς ὑπηρεσίας του ὡς σωληνουργοῦ εἰς τὸ ἐν Σκαραμαγκᾷ Ναυπηγεῖον αὐτῆς, ἀπήργησεν αἰφνιδίως καὶ ἄνευ προειδοποιήσεως τῆς ἐναγομένης τὴν 17 Ἀπριλίου 1964, ὁμοῦ μετ' ἄλλων 69 συναδέλφων του σωληνουργῶν, ἐκ τῶν 294 ἐν ὅλῳ τοιούτων, τοὺς ὁποίους διατηρεῖ εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ναυπηγεῖον ἡ ἐναγομένη, ἐπὶ σκοπῷ ἱκανοποιήσεως ὡρισμένων ὑποβληθέντων εἰς τὴν ἐργοδότιδα αἰτημάτων καὶ ὅτι ἅπαντες οἱ ἀπεργοὶ οὗτοι, ἐν οἷς καὶ ὁ ἐνάγων, δὲν ἀπετέλουν μέλη τοῦ νομίμως συνεστημένου Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν καὶ Ὑπαλλήλων τῶν Ἑλληνικῶν Ναυπηγείων Σκαραμαγκᾶ «Ἡ Τρίαινα», οὔτε ἄλλου τινὸς ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, ἀλλ' ἐνήργησαν ἐν τῇ προκειμένῃ περιπτώσει ἀτομικῶς ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἄνω ἀναφερομένου σωματείου «Ἡ Τρίαινα», οὐδὲ ἄλλου τινὸς τοιούτου, παρὰ τὰς συστάσεις δὲ τοῦ ἐκπροσώπου καὶ τοῦ νομικοῦ συμβούλου τῆς ἐναγομένης, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ μεσολαβήσαντος μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῶν ἀπεργησάντων ἁρμοδίου Ἐπόπτου Ἐργασίας, ὡς ἐκπροσώπου τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὅπως ἐπαναλάβωσι τὴν ἐργασίαν, ἐγκαταλείποντες τὴν ἀπεργίαν, χαρακτηρισθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν ὡς παράνομον, οὗτοι ἠρνήθησαν νὰ συμμορφωθῶσιν εἰς τὰς συστάσεις ταύτας, δηλώσαντες κατηγορηματικῶς, ὅτι δὲν θὰ ἐπανέλθωσιν εἰς τὴν ἐργασίαν των πρὸ τῆς ἀποδοχῆς ἁπάντων τῶν αἰτημάτων των. Κρίναντα δὲ μετὰ ταῦτα ἡ προσβαλλομένη, ὅτι συνεπείᾳ τῆς παρανόμου ταύτης ἐνεργείας τοῦ ἐνάγοντος καὶ τῶν λοιπῶν ἀπεργῶν νομίμως ἡ ἐναγομένη ἐθεώρησε καταγγελθεῖσαν ὑπ' αὐτῶν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἠρνήθη τὴν ἐπαναπρόσληψίν των εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ ἀχθεῖσα, ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ, εἰς ἀπόρριψιν ὡς ἀβασίμου τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἐνάγοντος, δι' ἧς οὗτος, ἐπικαλούμενος, ὅτι ἐκ τῆς ὡς ἄνω ἐνεργείας του δὲν ἐπῆλθε λύσις τῆς μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἐναγομένης ὑφισταμένης συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅτι ἦτο ἄκυρος ἡ ἐπακολουθήσασα ἀπόλυσίς του διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην ὑπὸ τῆς ἐναγομένης, ἠτήσατο τὴν καταδίκην αὐτῆς εἰς τὴν πληρωμὴν τῶν ἀπὸ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἀπήργησεν οὗτος (17.4.1964), καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς 30 Αὐγούστου 1964 ἡμερομισθίων του ἕνεκα τῆς ὑπερημερίας τῆς ἐναγομένης πρὸς ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὀρθῶς τὰς εἰρημένας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου δὲ δεύτερος λόγος τῆς αἰτήσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος. Στηριζομένου δὲ ἐπαρκῶς τοῦ διατακτικοῦ τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς αἰτιολογίας ταύτης, ματαίᾳ ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τῆς ὀρθότητος τῶν ἑτέρων ἐν αὐτῇ ἐπαλλήλων αἰτιολογιῶν, ἐφ' ὧν ἐπίσης στηρίζεται τοῦτο, καὶ καθ' ἃς ἐκρίθη, ὅτι ἦσαν τελείως παράνομα τὰ αἰτήματα τῶν ἀπεργησάντων καὶ 2) ὡς μὴ ἀντικειμένη εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἡ διὰ τῆς ἀγωγῆς προσβληθεῖσα ὡς καταχρηστικὴ ἄσκησις ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τοῦ δικαιώματός της ὅπως καταγγείλῃ τὴν μεταξὺ αὐτῆς καὶ τοῦ ἐνάγοντος ὑφισταμένην σύμβασιν ἐργασίας, κατόπιν τῆς εἰς τὴν ρηθεῖσαν ἀπεργίαν συμμετοχῆς του καὶ ἑπομένως ἀπορριπτέος ἀποβαίνει ὡς ἀλυσιτελὴς ὁ τὴν αἰτιολογίαν ταύτην τῆς προσβαλλομένης πλήττων πρῶτος λόγος τῆς αἰτήσεως. (*)

(*) Κατὰ τὴν συζήτησιν τῆς ὑποθέσεως ὑπεστηρίχθησαν μεταξὺ τῶν ἄλλων, διὰ τοῦ πληρεξουσίου δικηγόρου τοῦ ἀναιρεσείοντος μισθωτοῦ, καὶ τὰ ἑξῆς :

Ἐρευνητέον ἤδη καθίσταται, ἐὰν ἡ χαρακτηρισθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως ὡς ἀπεργία ὁλιγόωρος διακοπὴ τῆς ἐργασίας μου ἐτύγχανε παράνομος, ὥστε ἡ ἀπόλυσίς μου νὰ μὴ καθίσταται καταχρηστική. Τὴν ἀντίθεσιν πρὸς τὸν νόμον ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις ἐπιστηρίζει καὶ εἰς τὸ ὅτι δὲν ἐγένετο εἰς ἐντέλεσιν ἀποφάσεως ἀνεγνωρισμένου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, οἱ δὲ ἀπεργήσαντες δὲν ἦσαν μέλη τοῦ νομίμως συνεστημένου σωματείου ἐργατοτεχνιτῶν - ὑπαλλήλων «Ἡ Τρίαινα». Ἡ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιβαλλομένης ἀποφάσεως ἀπαιτουμένη προϋπόθεσις αὕτη τῆς νομιμότητος τῆς ἀπεργίας δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα εἰς τὸν νόμον.

Κατ' οὐδεμίαν διάταξιν νόμου, οὐδ' ἐμμέσως, συνάγεται ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐργατικῆς νομοθεσίας, ὅτι πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας δὲν νομιμοποιεῖται ἕνωσις μισθω-

των, μὴ ὀργανομένη εἰς ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον. Ἡ ὑποστηριζομένη ἀντίθετος ἄποψις τοῦ Nipperdey, Lehrbuch des ArbsR. 1957 τόμ. II, 6η ἔκδ., σελ. 641, ἐφρώσαι ἀπήχησιν καὶ εἰς τὴν νομολογίαν τοῦ Γερμ. Ἐργατ. Ἀκυρωτικοῦ, καθ' ἣν ἡ ἀπεργία καὶ ἀνταπεργία μόνον ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἱκανῶν πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας δύνανται νὰ κηρυχθοῦν, δὲν ἔτυχε γενικωτέρας ἐπιδοκιμασίας, κατακρινομένη καὶ ἐν αὐτῇ τῇ Γερμανίᾳ. Κατὰ τὴν κρατοῦσαν ἄποψιν, τεκμηριουμένην καὶ ἐκ τῆς ἱστορικῆς ἐξελίξεως τοῦ θεσμοῦ, σκοπὸς τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας ὡς ἀγωνιστικῶν συλλογικῶν μέσων δὲν εἶναι ἡ ἐπίτευξις ρυθμίσεως διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῆς διαφορᾶς, ὥστε φορεῖς ταύτων νὰ εἶναι μόνον αἱ ἔχουσαι τὴν ἱκανότητα πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, ἀλλὰ σκοπὸς ἀμεσότερον τῶν ἀγωνιστικῶν τούτων μέσων εἶναι ἡ ἐπιβολὴ ὁπουδήποτε συλλογικοῦ συμφέροντος, ἀνεξαρτήτως τοῦ νομικοῦ σχήματος, ὑφ' ὃ δύναται τοῦτο νὰ ἰκανοποιηθῇ, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἐπιδιωχθῇ καὶ ὑπὸ ἑνώσεως μισθωτῶν μὴ ὀργανομένων εἰς σωματεῖον. (Οὕτω ἐν Γαλλίᾳ A. Brun - H. Galland, Droit du Travail 1958, σελ. 922, ἐν Γερμανίᾳ Nikisch, Arbeitsrecht 2α ἔκδ. 1959, τόμ. II, σελ. 119, 128 ἑπ., Huber Wirtschaftswervaltugsrecht 2α ἔκδ., τόμ. II, σελ. 402, Kaiser, Der politische Streik 1955, σελ. 19, Hueck ἐν R.D.A. 1956, σελ. 203, W. Grewe, JZ, 1951, σελ. 185, ἐν Αὐστρίᾳ Engelich, Der Streik als Ordnungsprinzip ἐν D.R.D.A 1963, σελ. 335.

Ἡ ὑποστηριχθεῖσα παρ' ἡμῖν ἄποψις τοῦ *Ι. Καποδίστρια* ἐν ΕρμΑΚ, ἄρθρων 652, ἀριθ. 66, καὶ *Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικῶν Λόγων, σελ. 28, καθ' ἣν μόνον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον νομιμοποιεῖται πρὸς κήρυξιν ἀπεργίας δὲν εἶναι ὀρθή.

Αἱ ἐπικαλούμεναι ὑπὸ τῆς ἀντιθέτου διατάξεις τῶν ἄρθρων 8, 5, 17 νόμου 2151/1920 σὺν ὅλῳ παρέχουν πρόσφορον στήριγμα πρὸς ἐπιστήριξιν τῆς ἀπόψεώς της. Αἱ διατάξεις αὗται ρυθμίζουν μόνον τὸν τρόπον λήψεως τῆς σχετικῆς περὶ ἀπεργίας ἀποφάσεως ἐν περιπτώσει κηρύξεως ταύτης ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, χωρὶς ἐκ τούτου νὰ ἀποκλείεται καὶ ἡ κήρυξις ἀπεργίας μετὰ προαποφάσεων συλλογικῶς δρώσης ὁμάδος μισθωτῶν, μὴ συνιστώσης ἀναγνωρισμένον σωματεῖον. (Οὕτω *Καυκᾶς*, Ἐνοχικὸν Δ' ἔκδ., σελ. 713, καὶ *Ἀμπατζῆς*, ἐν ΕΕΔ 25, 218 ἑπ.).

Ἐὰν ὁ νομοθέτης ἐσκόπει νὰ ἀπαγορεύσῃ τὴν ἀπεργίαν ὁμάδος μισθωτῶν, μὴ ὀργανομένων εἰς σωματεῖον, θὰ τὸ ὡρίζε ρητῶς, ἐνῷ τοιαύτη ἀπαγορεύσεως δὲν προκύπτει οὐδὲ ἐμμέσως, οὐδὲ γίνεται νόξις περὶ τοιαύτης ἀπαγορεύσεως εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν τοῦ νόμου. Ἀντιθέτως τὴν κήρυξιν ἀπεργίας ἢ ἀνταπεργίας παρὰ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀντιμετωπίζει ὡς μίαν περίπτωσιν. Ἐκ τῆς χρήσεως τῆς λέξεως «ἐν περιπτώσει» σαφῶς συνάγεται, ὅτι δύνανται νὰ ὑπάρξουν καὶ περιπτώσεις, καθ' ἃς ἡ ἀπεργία καὶ ἡ ἀνταπεργία δὲν ἀσκεῖται ὑπὸ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου. Ἐξ ἑτέρου ἡ ἐκδοχὴ αὕτη τῆς ἀντιθέτου περὶ ἀναγνωρίσεως σωματειακοῦ μονοπωλίου τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀντίκειται εἰς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἐλευθερίαν τοῦ συνεταρίζεσθαι ὑπὸ τὴν ἀρνητικήν της μορφήν, διότι διὰ τῆς ἀπαγορεύσεως τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὑπὸ μὴ ὀργανομένων εἰς σωματεῖα μισθωτῶν θὰ ἐξηναγκάζοντο οὗτοι πρὸς ἐπίτευξιν βελτιώσεως τῶν ὅρων ἐργασίας των νὰ ὀργανωθοῦν εἰς σωματεῖα, ἐνῷ τὸ Σύνταγμα προστατεύει καὶ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ ἐργαζομένου νὰ μένῃ ἀνοργάνωτος (Ἴδετε σχετικῶς *Β. Βασιλείου*, ἐν ΕΕΔ 22, 12). Περὶ τοῦ ὅτι ἀπολαύει συνταγματικῆς προστασίας τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταρίζεσθαι καὶ ὑπὸ τὴν ἀποθετικὴν των μορφὴν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς κρατοῦσα ἡ γνώμη. Οὕτω ἐν Γερμανίᾳ Nikisch, Arbeitsrecht II σελ. 29 ἑπ., Mangoldt-Klein, Das Bonner Grundgesetz I σελ. 330, Dietz ἐν Bettermann - Nipperdey - Scheuner, Die Grundrechte τόμ. III, ἡμίτ. 1 σελ. 455. Ἐν Αὐστρίᾳ Klang-Adler, Kommentar, τόμ. III σελ. 317, Latner, Angestelltenvertragsrecht σελ. 142.

Ἐπὶ πλέον ὁ ταυτὸς περιορισμὸς τῆς ἐλευθερίας τῆς ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας ὡς πρὸς ὡρισμένους φορεῖς θὰ ἀντέκειτο καὶ εἰς τὴν συνταγματικῶς προστατευομένην ἀρχὴν τῆς ἰσότητος, ἥτις δὲν ἀνέχεται παροχὴν προνομίων εἰς τὰς παρ' ἐπαγγελματικῶν μόνον σωματείων κηρυσσομένας ἀπεργίας καὶ ἀνταπεργίας. (Οὕτω Engelich, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 335).

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΑΙ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑΙ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δημοσίευσις καὶ ὑποχρεωτικὴ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Δημοσίευσις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ κηρύξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ἐντὸς τῆς προθεσμίας κυκλοφορίας τοῦ φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.— Προϋπόθεσις καταρτίσεως ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ ἐκδόσεως ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἡ ὕπαρξις ὁμοιομόρφων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν συνθηκῶν. — Ὑποχρεωτικὴ ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Προσεβλήθη δι' αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἡ ὑπ' ἀριθ. 41535/2904/1965 ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἁπάσης τῆς χώρας» (ΕΕΔ 24, 628).

Γίνεται καὶ πάλιν δεκτὸν ὅτι ἡ δημοσίευσις συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς δημοσιότητος καὶ γνησιότητος τοῦ κειμένου, ἴδετε Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν νόμου 3239/1955, ΕΕΔ 14, 571) πρέπει, ἐπὶ ποινῇ ἄλλως ἀκυρότητος, νὰ γίνεται ἐντὸς τῆς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τοῦ νόμου καὶ διὰ τῆς πραγματικῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς δημοσιεύσεως κυκλοφορίας τοῦ φύλλου τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. (Οὕτω καὶ Σ.Ε. 3083/1964, εἰσηγητὴς *Δ. Ταμιαράτος*, ΕΕΔ 24, 136, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παρατιθέμεναι, Σ.Ε. 2378/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Λασσούδης*, ΕΕΔ 25, 1315).

Τοῦτο, ὡς δέχεται τὸ Συμβούλιον Ἐπικρατείας, συνίβη εἰς τὴν περίπτωσιν.

Ἐπανέρχεται τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ νομολογηθέντα ἐν σχέσει πρὸς τὰς ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας καὶ τὰς ἐξομοιουμένας πρὸς αὐτὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις. (Οὕτω καὶ Σ.Ε. 249/1965, εἰσηγητὴς *Κ. Κακούρης*, ΕΕΔ 24, 215).

Ἐπανέρχεται ἐπίσης τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὰ παρ' αὐτοῦ παγίως νομολογηθέντα (Σ.Ε. 1412/1966, εἰσηγητὴς *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΕΔ 24, 800, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπὴ νομολογία τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, Σ.Ε. 154/1966, εἰσηγητὴς *Μ. Δεκλερῆς*, ΕΕΔ 25, 336, ἀντίθετος ἡ Α.Π. 272/1964, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Χ. Ἀποστολόπουλος*, ΕΕΔ 23, 529) ὡς πρὸς τὸν ὑποχρεωτικὸν χρόνον ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως.

Ξενίζει πράγματι, μετὰ σειρὰν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀποφάσεων τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἡ ἐπιμονὴ τῆς Διοικήσεως νὰ παραβλέπῃ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου νομολογηθέντα, ἀφοῦ αἱ ἀποφάσεις της ὑπόκεινται εἰς τὸν ἱεραρχικὸν ἔλεγχον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καὶ ἐπὶ τέλους πρέπει νὰ κινοῦνται ἐντὸς τῆς κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου νομολογηθέντα νομιμότητος.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 1887/1966, Ὁλομελείας

Πρόεδρος ὁ Σύμβουλος κ. **Δ. Καρβελλᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Δ. Καλλιβωκᾶς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Χ. Μυριάνθης, Δ. Λιακατᾶς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ζητεῖται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 41535/2904/22.4.1965 (Φ.Ε.Κ. 291/27.4.1965, τεῦχος Β') ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, δι' ἧς ἐνεκρίθη μετὰ τροποποιήσεων ἡ ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσα εἰς ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας μεταξὺ τῆς αἰτούσης Ὁμοσπονδίας Μισθωτῶν Τύπου καὶ Βιομηχανίας Χάρτου ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Ὑπουργείου Οἰκονομικῶν, τοῦ Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης, τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, τῆς Ἀνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος, τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων καὶ ρυθμίσασα τὰς ἀμοιβὰς καὶ ἄλλους ὅρους ἐργασίας τῶν τυπογράφων ἁπάσης τῆς χώρας, πλὴν τῶν ἀπα-

σχολουμένων εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας τῶν Ἀθηνῶν.

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως προβάλλεται, ὅτι ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐδημοσιεύθη ἐκπροθέσμως, καθόσον τὸ εἰς ὃ κατεχωρίσθη αὕτη ὑπ' ἀριθ. 291 φύλλον τοῦ δευτέρου τεύχους τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, φέρον ἡμερομηνίαν 27.4.1965, δὲν ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἀλλὰ μόλις τὴν 30.4.1965, ὁ λόγος ὅμως οὗτος ἀκυρώσεως εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, διότι διά τε τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1565/28.2.1966 ἐγγράφου τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου πρὸς τὸ Σ.τ.Ε. καὶ δι' ἐγγράφου δηλώσεως τοῦ αὐτοῦ διευθυντοῦ, γενομένης τὴν 28.4.1965, κατὰ τὴν παραλαβὴν σχετικῆς διαμαρτυρίας τῆς αἰτούσης Ὁμοσπονδίας Μισθωτῶν Τύπου καὶ Βιομηχανίας Χάρτου, ὑπὸ τὸ ἀποδεικτικὸν ἐπίδοσεως τῆς διαμαρτυρίας ταύτης, ὁ ρηθεὶς διευθυντὴς τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου βεβαιοῖ, ὅτι τὸ ἀνωτέρω ὑπ' ἀριθ. 291 φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἐτέθη εἰς κυκλοφορίαν τὴν 27.4.1965, ἐκ μόνου δὲ τοῦ γεγονότος ὅτι τὸ παραδοθὲν τὴν 28.4.1965 εἰς τὸν ἐπιδόσαντα τὴν διαμαρτυρίαν δικαστικὸν κλητῆρα ἀντίτυπον τοῦ ἀνωτέρου φύλλου δὲν φέρει τὴν σφραγῖδα τοῦ Ἐθνικοῦ Τυπογραφείου δὲν ἀποδεικνύεται, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ δικαστηρίου, ὅτι τοῦτο δὲν εἶχεν εἰσέτι τεθῆ εἰς κυκλοφορίαν.

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 § 1 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὁρίζοντος ὅτι αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας διακρίνονται εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικὰς καὶ ὅτι αἱ ἐθνικαὶ ὁμοιοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις «ἀφορῶσι τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτὸ κλάδων ὅλης τῆς χώρας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 19 § 2 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (Φ.Ε.Κ. 182), ὁρίζον, ὅτι αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐπέχουν θέσιν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων ὡς πρὸς τὴν καταγγελίαν, τὴν διάκρισιν εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιοεπαγγελματικάς, τοπικὰς γενικάς, τοπικὰς ὁμοιοεπαγγελματικὰς καὶ εἰδικὰς κλπ., προκύπτει, ὅτι διὰ τὴν κατάρτισιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀπαιτεῖται νὰ ὑφίστανται ὁμοιόμορφοι καθ' ἅπασαν τὴν χώραν συνθῆκαι σχετικαὶ πρὸς τὰ νόμιμα (ἄρθρον 15 § 3 νόμου 3239/1955) κριτήρια καθορισμοῦ τῶν ὁμοιοτήτων καὶ ὅρων ἐργασίας ἐν γένει (εἶδος ἐργασίας, συνθῆκαι παροχῆς τῆς ἐργασίας, κόστος ζωῆς, ἀντοχὴ ἐπιχειρήσεων κλπ.) καὶ ὅτι δὲν δύνανται διὰ τοιαύτης συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως νὰ θεσπισθῶσι διάφοροι κατὰ τόπους ἢ περιοχὰς τῆς χώρας ἀμοιβαὶ καὶ ὅροι ἐργασίας διὰ τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος.

Ἐν προκειμένῳ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡρίσθησαν κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τῶν ἐργατοτεχνιτῶν τυπογράφων (πλὴν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας Ἀθηνῶν) ἐνιαία διὰ τοὺς τυπογράφους ἁπάσης τῆς χώρας, διὰ τῆς προσβαλλομένης ὅμως ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἡ ἀπόφασις αὕτη τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐτροποποιήθη κατὰ τὸ μέρος τοῦτο ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι δὲν ὑφίστανται τὸ αὐτὸ κόστος ζωῆς καὶ ἡ αὐτὴ οἰκονομικὴ ἀντοχὴ τῶν ἐπιχειρήσεων καθ' ἅπασαν τὴν χώραν καὶ ὡρίσθη, ὅτι τὰ ρηθέντα κατώτατα ὅρια ἰσχύουν μόνον διὰ τὰς πόλεις Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, ἐνῷ διὰ τὰς λοιπὰς περιοχὰς τὰ ὅρια ταῦτα ἐμειώθησαν κατὰ 8%, εἰδικῶς δὲ διὰ τὴν Θεσσαλονίκην κατὰ 5%. Οὕτως ὅμως ἡ προσβαλλομένη ὑπουργικὴ ἀπόφασις, ὁρίσασα κατὰ τροποποίησιν ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως διάφορα κατὰ τόπους καὶ περιοχὰς τῆς χώρας κατώτατα ὅρια ἀμοιβῶν, παρέβη τὸν νόμον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει καὶ τούτῳ τῷ λόγῳ εἶναι ἀκυρωτέα κατὰ τὸ ἀνωτέρω μέρος αὐτῆς.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 11 §§ 1 καὶ 4, τοῦ ἄρθρου 12, τοῦ ἄρθρου 14 § 1 καὶ τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ὡς αὗται ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ἄρθρον 7), ἡ ὅλη διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Πρωτοβαθμίου καὶ τοῦ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου δέον νὰ τερματίζηται ἐντὸς τριάκοντα ὀκτώ (38) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν, ἐν δὲ τῇ παραγράφῳ 6 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955 (προστεθείσῃ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957) ὁρίζεται, ὅτι «ἐν περιπτώσει ἐκδόσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως μετὰ τὴν πάροδον τῶν ὡς ἄνω προθεσμιῶν διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας, ἡ προθεσμία ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος ταύτης δὲν δύναται νὰ μετατεθῇ εἰς χρόνον μεταγενέστερον τῆς ἐπομένης ἀπὸ τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων ἡμέρας». Ἐξ ἄλλου, ὁρίζεται μὲν ἐν ἄρθρῳ 20 § 2 τοῦ νόμου 3239/1955, ὅτι ἐν ᾗ περιπτώσει ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἢ ἡ ἀπόφασις διαιτησίας ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, οἱ Ὑπουργοὶ Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δύνανται δι' ἠτιολογημένης κοινῆς ἀποφάσεως αὐτῶν καὶ μετὰ γνώμην τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς νὰ τροποποιήσουν ἢ νὰ μὴ ἐγκρίνουν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει τὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας, ἡ ἐξουσία ὅμως αὕτη τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας δὲν περιλαμβάνει καὶ τὸν κατὰ τροποποίησιν σχετικοῦ ὅρου τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορισμὸν χρόνου ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῆς μεταγενεστέρου τῆς 39ης ἡμέρας ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν, διότι τοῦτο θὰ ἀντέκειτο εἰς τὴν παρατεθεῖσαν ρητὴν διάταξιν τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 3239/1955 (ἄρθρον 7 § 2 ν.δ. 3755/1957).

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ φακέλου, ἡ 3.4.1964, ἥτις εἶχεν ὁρισθῇ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ. Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος αὐτῆς καὶ εἰδικώτερον ὡς ἡμέρα ἐνάρξεως καταβολῆς τοῦ χορηγηθέντος ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, ἦτο ἡ 39η ἡμέρα ἀπὸ τῆς παραπομπῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν, κατ' ἀκολουθίαν δὲ τούτου ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, ὁρίσασα, κατὰ τροποποίησιν τῆς ἀνωτέρω διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ὅτι τὸ ρηθὲν ἐπίδομα θὰ ἀρξηται χορηγούμενον ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως (27.4.1965) καὶ οὐχὶ ἀπὸ τῆς 3.4.1964, παρέβη τὸν νόμον, συμφώνως πρὸς τὰ ἐν τῇ προηγουμένῃ σκέψει, ἐφ' ᾧ εἶναι ἀκυρωτέα καὶ κατὰ τὸ μέρος τοῦτο.

Ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, οὖσα παρανόμως κατὰ τὰ ὡς ἄνω οὐσιώδη αὐτῆς μέρη, τυγχάνει ἀκυρωτέα ἐξ ὁλοκλήρου, τῶν Ὑπουργῶν τούτων δυναμένων νὰ ἀσκήσωσιν ἐκ νέου τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 20 τοῦ νόμου 3239/1955 (ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3755/1957) ἀνήκουσαν αὐτοῖς ἁρμοδιότητα ἐγκρίσεως καὶ τροποποιήσεως ἢ μὴ ἐγκρίσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 13/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἐντὸς τῆς ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου τασσομένης 20ημέρου προθεσμίας, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων κοινοποιήσεως τῆς παρούσης ἀποφάσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἢ τῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον τοῦτο περιελεύσεως ἀντιγράφου τῆς παρούσης ἀποφάσεως, ἀποσταλησομένου μερίμνῃ τοῦ Γραμματέως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας.

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΚ ΤΟΠΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Συμμετοχή Έμπορικού καί Βιομηχανικού Επιμελητηρίου

Δέσμευσις έκ τοπικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας κατ' αρχήν μόνον των μελών των συμβληθεισών οργανώσεων, εκτός άν εκηρύχθησαν υποχρεωτικαί δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας ή κατηρτίσθησαν καί υπεγράφησαν παρουσία του Υπουργού Εργασίας.—Έννοια διατάξεως άρθρου 23 § 2 νόμου 3239/1955.—Κάλυψις διά της συμμετοχής του Εμπορικού καί Βιομηχανικού Επιμελητηρίου των μη εχόντων ιδίαν επαγγελματικήν εργοδοτικήν οργάνωσιν ή μη καλυπτομένων υπό ταύ καταστατικού υφισταμένης επαγγελματικής οργανώσεως, οίοι νοούνται καί οι μη όντες μέλη υφισταμένης οργανώσεως εργοδοτών.—Διαιτητική απόφασις περί θυρωρών πολυκατοικιών καί μεγάρων Αθηνών - Πειραιώς καί Προαστίων.

Ανηρέθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 17011/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών, ως εφετείου κατά την εργατικήν διαδικασίαν.

Επρόκειτο περί των διαιτητικών αποφάσεων περί θυρωρών πολυκατοικιών καί μεγάρων Αθηνών - Πειραιώς καί Προαστίων (βλέπε ΕΕΔ 24, 1239) καί περί της εκτάσεως δεσμεύσεως εξ αυτών των εργοδοτών.

Τό θέμα είναι ποία ή έννοια του άρθρου 23 § 2 του νόμου 3239/1955 περί ρυθμίσεως συλλογικών διαφορών εργασίας (ΕΕΔ 17, 207), τό οποίον έχει ως εξής: «Εάν ελλείψει επαγγελματικής εργοδοτικής τινος οργανώσεως ιδιωτικού δικαίου ή μη καλύπτως κατά την επαγγελματικήν οργάνωσιν εργοδότου τινος υπό του καταστατικού οργανώσεως του ιδιωτικού δικαίου ή Επιμελητηρίου, γενικώς αρμοδία εκπροσωπευτική οργάνωσις θεωρείται τό κατά τόπον αρμοδίων Εμπορικών καί Βιομηχανικών Επιμελητηρίων, επί πανελληνίου δέ ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας τό Εμπορικόν καί Βιομηχανικών Επιμελητηρίων Αθηνών».

Κατά την Α.Π. 91/1962 (εισηγητής Στ. *Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 21, 329) τά υπό της ανωτέρω διατάξεως οριζόμενα έχουν την έννοιαν ότι εξυπακούεται ή προϋπόθεσις ότι είναι έφικτή ή εκπροσώπησις εργοδότου τινός υπό επαγγελματικής οργανώσεως, πράγμα, όπερ δέν ισχύει επί του Δημοσίου, (αύτη ήτο ή περίπτωσις της αποφάσεως), τό οποίον, ως εκ της φύσεως καί της ιδιότητός του, δέν δύναται νά ανήκη εις επαγγελματικήν τινα οργάνωσιν καί συνεπώς νά εκπροσωπήται υπό τινος, έστω καί γενικωτέρας φύσεως οργανώσεως.

Υπό την έννοιαν, την οποίαν δίδει εις την διάταξιν ή κατωτέρω απόφασις του Αρείου Πάγου, δηλαδή ότι καί υφισταμένης εργοδοτικής οργανώσεως ιδιωτικού δικαίου δεσμεύονται καί ότι δέν είναι μέλη αύτης, παραμερίζονται αί κατά τό άρθρον 6 του νόμου 3239/1955 προϋποθέσεις κηρύξεως συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως γενικώς υποχρεωτικής, διά της οποίας, ως γνωστόν, δεσμεύονται καί από ταύτης (Α.Π. 457/1964, εισηγητής *Μ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 850, Πρωτοδικείου Πειραιώς 6062/1965, εισηγητής Απ. *Μουστακόπουλος*, ΕΕΔ 25, 536) πάντες οί εργοδόται, ανεξαρτήτως άν είναι μέλη οργανώσεως, υπό την προϋπόθεσιν όμως νά απασχολώσι τά 3/5 των εν τη περιφερεία απασχολουμένων μισθωτών, άλλως ή κηρύξασα υποχρεωτικήν την συλλογικήν σύμβασιν εργασίας ή διαιτητική απόφασις του Υπουργού Εργασίας είναι άκυρος (Σ.Ε. 1264/1966, εισηγητής Σ. *Πλασκασοβίτης*, ΕΕΔ 25, 869).

Σημειούμεν, ότι κατά εν, μη ψηφισθέν υπό της Βουλής, νομοσχεδίων της 25 Σεπτεμβρίου 1962 (άρθρον 7) (ΕΕΔ 21, 1252) είχε σχεδιασθή αντικατάστασις της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 23 του νόμου 3239/1955 ως εξής: «2. Εάν, προκειμένης επιλύσεως συλλογικής διαφοράς εργασίας τοπικού ή εθνικού ομοιοεπαγγελματικού χαρακτήρος, το σύνολον των εργοδοτών, ους έφορά αύτη, ή τό πλείστον μέρος τούτων, δι' ους δέν συντρέχουσιν αί προϋποθέσεις εφαρμογής της διατάξεως της παραγράφου 2 του άρθρου 5, δέν τυγχάνωσι μέλη επαγγελματικής εργοδοτικής οργανώσεως ή δέν καλύπτωνται κατά την επαγγελματικήν οργάνωσιν υπό του καταστατικού Επιμελητηρίου τινός, αρμοδία εκπροσωπευτική οργάνωσις των εργοδοτών τούτων θεωρείται τό κατά τόπον Εμπορικόν καί Βιομηχανικόν Επιμελητήριον κλπ., ως δέ εξηγείτο εις την εισηγητικήν έκθεσιν κακώς υπήρξεν ή δυνατότης ρυθμίσεως διά συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διά διαιτητικής όδού των όρων αμοιβής καί συνθηκών εργασίας καί των μισθωτών εκείνων, ών οί εργοδόται εν τη συνόλω των ή κατά τό πλείστον δέν είναι οργανωμένοι εις επαγγελματικήν εργοδοτικήν τινα οργάνωσιν ή Επιμελητήριον τι.

Μεταξύ όμως του νομοθετικού κειμένου της ισχυούσης διατάξεως του άρθρου 23 § 2 του νόμου 3239/1955 καί της σχεδιασθείσης υπάρχει ουσιώδης διαφορά εκφράσεως καί εννοίας.

Εις την περίπτωσιν της αρεοπαγιτικής αποφάσεως υπάρχει οργάνωσις εργοδοτών καί θά έπρεπε, ίνα δεσμεύη καί τούς μη αποτελούν-

τας μέλη ταύτης, ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις νὰ κηρυχθῇ γενικῶς ὑποχρεωτική, ἐφ' ὅσον συνέτρεχον ὅμως αἱ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, δηλαδὴ ἐφ' ὅσον οἱ ἐργοδόται χρησιμοποιοῦν τὰ 3/5 τῶν ἐν τῇ περιφερείᾳ ἀπασχολουμένων μισθωτῶν.

Ἀρείου Πάγου 481/1966, Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κλαμαρῆς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ὀν. Ὀνουφριάδης, Γ. Κυραγγελῆς

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 7, § 2 καὶ 3, 5 § 3, 19 § 2 (ὡς ἡ παράγραφος αὕτη ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957) καὶ 23 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», σαφῶς προκύπτει, ὅτι συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, μὴ φέρουσαι χαρακτῆρα ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, ἀλλὰ τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς τοιαύτης, δεσμεύουσι κατ' ἀρχὴν μόνον τὰ μέλη τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, ἐκτὸς ἂν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικαὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ τῆς Ἐργασίας κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 5 §§ 2 καὶ 3 τοῦ ὡς ἄνω νόμου ὁριζόμενα. Ἐξ ἄλλου ὅμως ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 23 § 2 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955, ὁριζούσης, ὅτι «ἐν ἐλλείψει ἐπαγγελματικῆς ἐργοδοτικῆς τινος ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλύψεως κατὰ τὴν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν ἐργοδότου τινὸς ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὀργανώσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ Ἐπιμελητηρίου γενικῶς ἁρμοδίου, ἁρμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται τὸ κατὰ τόπον ἁρμόδιον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον, ἐπὶ πανελληνίου δὲ ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν», σαφῶς προκύπτει, ὅτι προκειμένου περὶ τοπικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν ἢ εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἀφορωσῶν τοὺς μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἢ συναφῶν κλάδων ὡρισμένης πόλεως ἢ περιφερείας τινός, τὰ κατὰ τόπους Ἐμπορικὰ καὶ Βιομηχανικὰ Ἐπιμελητήρια διὰ τὰς περιφερείας των, προκειμένου δὲ περὶ πανελληνίου ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν, καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, κέκτηνται γενικὴν ἐκπροσωπευτικὴν ἱκανότητα, ὥστε διὰ τῆς συμμετοχῆς καὶ τούτων κατὰ τὴν συνομολόγησιν συλλογικῆς τινος συμβάσεως ἐργασίας νὰ καλύπτωνται καὶ οἱ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955 ἐργοδόται ἐπαγγελματικῆς τινος κατηγορίας, ἐνδιαφερομένης ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ, οἱ μὴ ἔχοντες ἰδίαν ἐπαγγελματικὴν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου ἢ μὴ καλυπτόμενοι ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὑφισταμένης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, οἱ ὁποῖοι δέον νὰ νοῶνται καὶ οἱ μὴ ὄντες μέλη ὑφισταμένης ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, δεδομένου ὅτι προφανὴς σκοπὸς τῆς διατάξεως ταύτης εἶναι ἡ διὰ τῆς ἐκ τοῦ νόμου δημιουργίας ἐκπροσωπευτικῆς ἐργοδοτικῆς ὀργανώσεως γενικῆς ἐκπροσωπευτικῆς ἱκανότητος ἐπίτευξις διὰ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐνιαίας ρυθμίσεως τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς ἐν τῷ συνόλῳ της, ὥστε οὐδεὶς τῶν μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος τῶν ἐνδιαφερομένων ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ νὰ παραμένῃ ἔξω τοῦ χώρου ἐφαρμογῆς της διὰ τὴν ἐπίλυσιν τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς συναφθείσης παρὰ τῆς τοπικῆς ὀργανώσεως τοῦ ἐπαγγέλματός του συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Τὰ ἀνωτέρω δὲ ἔχουσι ἐφαρμογὴν καὶ προκειμένου περὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν παρὰ διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων, κηρυχθεισῶν ἐκτελεστῶν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἀφοῦ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 19 § 2 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955, ὡς αὕτη ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 8 τοῦ ν.δ. 3755/1957, αἱ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐπέχουν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διέπονται περαιτέρω ὑπὸ τῶν περὶ ταύτης διατάξεων τοῦ νόμου τούτου, ἐξ οὗ καὶ ἕπεται, ὅτι διαιτητικὴ ἀπόφασις, ἐκδοθεῖσα ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ ὀργανώσεως μισθωτῶν τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος, ἀφ' ἑνός, καὶ ἐργοδοτικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως καὶ τοῦ κατὰ τόπον ἁρμοδίου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου, ἀφ' ἑτέρου, κηρυχθεῖσα δὲ ἐκτελεστὴ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δεσμεύει καὶ ἐκείνους τῶν ἐργοδοτῶν τῆς αὐτῆς ἐπαγγελματικῆς κατηγορίας, οἵτινες δὲν εἶναι μέλη τῆς μεταοχούσης εἰς τὴν διένεξιν ἐργοδοτικῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώ-

σεως, ἀφοῦ δι' αὐτούς, κατὰ τὰ ρηθέντα, ἀριμοδία ἐκπροσωπευτικὴ ὀργάνωσις θεωρεῖται κατὰ νόμον τὸ ὡς διάδικον μέρος εἰς τὴν διένεξιν μετασχὸν κατὰ τόπον ἀριμόδιον Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον. Τὸ αὐτὸ δὲ ἀποτέλεσμα ἐπέρχεται καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ἡ ὑπαγωγὴ εἰς ἰσχύουσαν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας (ἢ κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν καὶ ἐντεῦθεν ἐπέχουσαν θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας) τῶν μὴ κατὰ τὴν συνομολόγησιν ταύτης ἐκπροσωπηθέντων, ὡς μὴ ἀποτελούντων μέλη τῆς συμβληθείσης ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν ἐπαγγελματικῆς τινος κατηγορίας, συμφωνεῖται διὰ μεταγενεστέρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐγκριθείσης ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἢ ὁρίζεται διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργοῦ, ὅταν ἐν τῇ ἐφ' ἧς ἡ πρώτη συνομολογήθη ἢ ἡ δευτέρα ἐξεδόθη νεωτέρα διενέξει οἱ μὴ κατὰ τὴν συνομολόγησιν τῆς ἀρχικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκπροσωπηθέντες ἐργοδόται ἐξεπροσωπήθησαν ὑπὸ τοῦ μετασχόντος εἰς ταύτην (νεωτέραν διένεξιν) ὡς ἀντιδίκου τῆς ἐνδιαφερομένης ἐν τῇ συλλογικῇ διαφορᾷ ὀργανώσεως μισθωτῶν κατὰ τόπον ἀριμοδίου Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον διενάσαν Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν, ὅτι 1) ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 27629 τῆς 9/9 Μαΐου 1958 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ἐγκριθεῖσα ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», δι' ἧς καθορίζονται αἱ ἀποδοχαὶ τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων εἰς τὰ ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα ποσά, ἅτινα δὲ καὶ ὁρίζεται, ὅτι, «ἐφ' ὅσον δι' οἱονδήποτε λόγον δὲν παρέχεται εἰς τὸν θυρωρὸν κατοικία, οὗτος ὑποχρεοῦται εἰς 10ωρον μόνον ἐργασίαν ἡμερησίως, ἧς ἡ ἔναρξις καὶ λῆξις κανονίζεται ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν, δὲν ἐπιτρέπεται ὅμως νὰ παρατείνεται πέραν τῆς 9 μ.μ.», 2) ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1493/2880 τῆς 1/1 Μαρτίου 1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ἡ ἔναρξις τῆς ἰσχύος τῆς ὁποίας ὡρίσθη ἀπὸ 9 Ἰουλίου 1959) κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 41/1959 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων», δι' ἧς ὡρίσθη, ὅπως οἱ ὡς εἴρηται θυρωροὶ ὑπαχθῶσιν εἰς τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 27625/5486 τῆς 19.5.1958 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας καὶ τὴν δι' αὐτῆς ἐγκριθεῖσαν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 6/1958 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν οἱ ἰδιοκτῆται των τυγχάνωσιν ἢ μὴ μέλη τῆς Κτηματικῆς Ἑνώσεως τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου καὶ 3) ἡ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 60757/3995 τῆς 3/3.8.1962 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κηρυχθεῖσα ἐκτελεστὴ ὑπ' ἀριθ. 14/1962 ἀπόφασις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων» δὲν δεσμεύουσι τὸν ἀναιρεσίβλητον, ὡς μὴ ὄντα, ὡς τοῦτο (Πρωτοδικεῖον) δέχεται, μέλος τῶν μεταεχουσῶν εἰς τὴν διένεξιν ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων τῆς Κτηματικῆς Ἑνώσεως τῶν ἀπανταχοῦ Ἑλλήνων ἰδιοκτητῶν ἢ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἀστικοῦ Συνδέσμου, ἂν καὶ ἡ δευτέρα καὶ τρίτη αὐτῶν ἐξεδόθησαν ἐπὶ διενέξεως μεταξὺ τοῦ Ἐθνικοῦ Συνδέσμου Θυρωρῶν Πολυκατοικιῶν καὶ Μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων καὶ τῶν ὡς εἴρηται ἐργοδοτικῶν ὀργανώσεων, ἐν ᾗ μετέσχεν ὡς ἀριόδικον τούτων καὶ τὸ Ἐμπορικὸν καὶ Βιομηχανικὸν Ἐπιμελητήριον Ἀθηνῶν, ἐπὶ τούτοις δὲ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος θυρωροῦ κατ' ἀμφότερα τὰ αἰτήματα, ἤτοι 1) περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1960 (ἤτοι ἀπὸ χρόνου ἐμπίπτοντος εἰς τὸν χρόνον ἰσχύος τῆς δευτέρας καὶ τρίτης τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων) τοῦ ὑπὸ τῶν ἀποφάσεων τούτων ὁρισθέντος μισθοῦ διὰ τοὺς θυρωροὺς καὶ 2) περὶ καταβολῆς αὐτῷ ἀποζημιώσεως διὰ παρασχεθεῖσαν παρ' αὐτοῦ πέραν τοῦ δεκαώρου ὡραρίου τῆς ὑπηρεσίας του, ὡς μὴ παρεχομένης αὐτῷ κατὰ τὰ ἐκτιθέμενα κατοικίας, ὑπερωριακὴν ἐργασίαν. Οὕτως ὅμως κρίναν ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ περιεχομένου ὡς ἄνω διατάξεις καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τοὺς βασίμους 1ον καὶ 2ον λόγους ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

ΔΕΣΜΕΥΣΙΣ ΕΞ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΜΟΙΟΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΣΥΛΛΟΓΙΚΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Προσωρινή διοίκησις σωματείου κατ' άρθρον 69 Άστικού Κώδικος

Δέσμευσις εξ εθνικής ομοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας των εργοδοτών και μισθωτών και αν δεν ανήκουν εις τας συμβληθείσας οργανώσεις.—Τοιαύτη και ή από 24.4.1962 συλλογική σύμβασις εργασίας οικοδόμων.— Συμβαλλομένη ή Πανελλήνιος Όμοσπονδία Εργοληπτών Οικοδόμων, νομίμως ιδρυθέντων επαγγελματικών σωματείων.— Διορισμός προσωρινής διοικήσεως υπό του Προέδρου Πρωτοδικών κατ' άρθρον 69 Άστικού Κώδικος.

Άντικειμένου ερεύνης της κατωτέρω αποφάσεως του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Άθηνών ὑπῆξε και πάλιν το επανειλημμένως απασχολήσαν την θεωρίαν και δικαστηριακήν πράξιν ζήτημα της εκ των ισχυουσών εθνικών ομοιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας (προς τας οποίας εξομοιούνται κατά τον νόμον αι διαιτητικαί αποφάσεις) δεσμεύσεως των εργοδοτών.

Το Πρωτοδικείον ηκολούθησεν ως προς τούτο τα εν τη νεωτέρα νομολογία του Αρείου Πάγου (Α.Π. 287/1965, Β' Τμήματος, εισηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 793, προς την οποίαν συνεφώνησεν ή Α.Π. 526/1965, Γ' Τμήματος, εισηγητής *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 5) δεκτά γενόμενα (πρβλ. όμως ημετέρας παρατηρήσεις εν ΕΕΔ 24, 792, επίσης 25, 5 επ.).

Αι λεγόμεναι εθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας προϋποθέτουν να συμμετέχουν εις την κατάρτισιν και ὑπογραφήν αὐτῶν αι γενικώτερος σημασίας επαγγελματικαί οργανώσεις (αι οποίαι και να συμμετέσχον εις την διένεξιν, προκειμένου περί διαιτητικής αποφάσεως), ως δε ενομολογήθη (Α.Π. 257/1965, Ὁλομελείας, εισηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 790, Α.Π. 300/1965, εισηγητής *Δ. Μαρμέλλος*, ΕΕΔ 24, 795), ἐφαρμόζεται ὑπό των Δικαστηρίων ἡ ὑπαρξις ἢ μή της τοιαύτης ἀντιπροσωπευτικῆς ἱκανότητος ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει («Ἴδετε και Πρωτοδίκου Χαλκίδος 28/1965, Πρωτοδίκης *Π. Θεοδωρόπουλος*, ΕΕΔ 24, 859, ἀναφερομένην και εἰς λοιπήν νομολογίαν και θεωρίαν».

Τοῦτο γίνεται ἀντικειμένου ἐρεύνης και ὑπό τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17444/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Β. Κόκκινος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλδῆς, Θ. Κονταργύρης

Ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 1, 2, 5, 7 §§ 1, 3, 5 και ἄρθρου 20 § 3 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως τῶν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας», ὡς ἀντικατεστάθη ἡ τελευταία περίοδος τῆς τελευταίας ἐξ αὐτῶν ὑπό τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 3755/1957, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἐθνικαί ὁμοιοεπαγγελματικαί συλλογικαί συμβάσεις ἐργασίας, αἱ καταρτιζόμεναι και ὑπογραφόμεναι ὑπό γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν και μισθωτῶν, κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον και κοινοποιηθεῖσαι εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ἐποχρεοῦσι τοὺς ἐργοδότας και μισθωτοὺς τοῦ εἰς ὃ ἀφοροῦσιν ἐπαγγέλματος ὁλοκλήρου τῆς χώρας, και ἂν ἔτι δὲν ἀνήκωσιν εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις (βλ. Α.Π. 437/1964 ἐν ΕΕΔ 23, 850, 675/1964, 257/1965 και 300/1965 ἐν ΕΕΔ 24, 11, 791 και 795). Ἐν προκειμένῳ ἡ ἀπό 24.2.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων ὅλης τῆς χώρας, κατατεθεῖσα εἰς τὸ ἐνταῦθα Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν και κοινοποιηθεῖσα εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας ἀπό 24.4.1962, ὡς συνηφθεῖσα μεταξὺ τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν και τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων και τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν, ἥτοι μεταξὺ ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, αἵτινες, ὡς ἐκ τοῦ μεγίστου ἀριθμοῦ τῶν μελῶν αὐτῶν καθ' ὅλην τὴν χώραν, ὑπερβαίνοντος τὸ ἥμισυ τῶν ἐργοδοτῶν και μισθωτῶν τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφοροῦσιν, εἰσὶ γενικωτέρας σημασίας, ὡς ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ Δικαστηρίου τούτου, συναχθεῖσαν μετὰ συνεκτίμησιν τῶν ἑκατέρωθεν προσκομιζομένων και ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, τῶν ἰσχυρισμῶν τῶν διαδίκων και τῆς ἐν γένει διαδικασίας (βλ. σχετικῶς Α.Π. 675/1964, ἔνθ' ἀνωτ. και 790/1964, ἐν ΕΕΔ 24, σελ. 343), μὴ ἀμφισβητηθείσης ἄλλωστε τῆς τοιαύτης ἀντιπροσωπευτικῆς τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων ἱκανότητος κατὰ τὴν προβλεπομένην ἐν ἄρθρῳ 23 § 1 τοῦ ὡς ἄνω νόμου 3239/1955 διαδικασίαν (Α.Π. 790/1964, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἡ ἐναγομέ-

νη διατίνεται νῦν τὸ πρῶτον, διὰ τῆς προσθήκης τῶν προτάσεών της, ὅτι σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων δὲν ἐφίστατο νομίμως κατὰ τὸν χρόνον τῆς ὑπογραφῆς τῆς ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Πρὸς βεβαίωσιν δὲ τοῦ ἰσχυρισμοῦ της τούτου ἐπικαλεῖται τὸ ὑπ' ἀριθ. 262/2.2.1965 πιστοποιητικὸν τοῦ Γραμματέως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, δι' οὗ πιστοποιεῖται, ὅτι ποιγμαι ἀπὸ 2.1.1945 μέχρι 1.2.1965 δὲν φέρεται καταχωρισμένον εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον σωματείων ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἐπωνυμίαν. Περαιτέρω ἐπικαλεῖται καὶ προσκομίζει τὸ ὑπ' ἀριθ. 230/30.1.1965 πιστοποιητικὸν τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Γραμματέως, δι' οὗ ὁμοίως πιστοποιεῖται, ὅτι τὸ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων», ἀναγνωρισθὲν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 252/24.1.1939 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, κατεχωρίσθη εἰς τὸ οἰκεῖον βιβλίον σωματείων ὑπ' αὐτῆς ἀριθ. 4872/3.2.1939 καὶ ὅτι μέχρι τῆς 29.1.1965 οὐδεμία τροποποίησις ἢ πρόξις διαλύσεως αὐτοῦ σημειοῦται εἰς τὴν οἰκείαν στήλην τοῦ ρηθέντος βιβλίου. Συνάμα ἐπικαλεῖται καὶ προσκομίζει τὴν ὑπ' ἀριθ. 12721/1961 ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ἥτις, δεξαμένη σχετικὴν αἴτησιν τοῦ Δ.Τ., φερομένου ὡς Προέδρου καὶ μόνου ἐναπομείναντος μέλους τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Σωματείου «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων» μετὰ τὸν θάνατον ἢ τὴν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἀναχώρησιν τῶν λοιπῶν μελῶν τῆς Διοικήσεως αὐτοῦ, διώρισε προσωρινὴν διοίκησιν ταῦ ὡς ἄνω ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων (Ἐργοληπτῶν) σωματείου τοὺς: 1) Δ.Τ., 2) Α.Κ., 3) Ν.Σ., 4) Ν.Κ., 5) Γ.Χ., 6) Ε.Ν., 7) Ι.Σ., 8) Ν.Π. καὶ 9) Β.Π., ὑπὸ τὸν ὅρον ὅπως οὗτοι ἐνεργήσωσιν τὰ δέοντα διὰ τὴν ἐκλογὴν νομίμου διοικήσεως μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1961. Ἐκ τῶν ὡς ἄνω ὁμως ἐγγράφων, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ προδιαληφθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, βεβαιοῦται, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, ὅτι τὸ σωματεῖον ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων», ὅπερ συνεβλήθη εἰς τὴν ἀπὸ 14.3.1962 σύμβασιν ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν εἶναι ἓν καὶ τὸ αὐτὸ μὲ τὸ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Οἰκοδόμων», ὅπερ ἀνεγνωρίσθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 252/1939 ἀποφάσεως τοῦ Δικαστηρίου τούτου, καταχωρισθείσης νομίμως εἰς τὸ παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ τηρουμένων βιβλίων σωματείων, ὅπερ ἐφίστατο νομίμως κατὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς ὡς εἴρηται συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ὅπερ εἶχε καὶ ἔχει ὡς μέλη τὸ πλεῖστον τῶν ἐργοδοτῶν τῶν ἐκτελούντων οἰκοδομικὰ καὶ τεχνικὰ ἐν γένει ἔργα, οἵτινες καὶ ἀπασχολοῦσι μισθωτοὺς τῶν ἐπαγγελμάτων, ἅτινα ἀφορᾷ αὕτη. Ἐν ἀντιθέτῳ ἐκδοχῇ ἡ παράλειψις τῶν ἐχουσῶν πρὸς τοῦτο συμφέρον ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων νὰ ἀμφισβητήσωσι τὴν ἀντιπροσωπευτικὴν ἱκανότητα τοῦ ρηθέντος σωματείου κατὰ τὴν ἀνωτέρω διαδικασίαν θὰ ἦτο ἀδικαιολόγητος, δι' ὃ καὶ κρίνεται ἀπίθανος. Ἔνδειξιν δὲ τοῦ ἀβασίμου τῶν ἰσχυρισμῶν τῆς ἐναγομένης ἀποτελεῖ καὶ τὸ γεγονὸς ὅτι, ἐνῷ προσκομίζει αὕτη πλεῖστα ὅσα ἔγγραφα, δὲν προσεκόμισε καὶ τὸ καταστατικὸν τοῦ ἐν λόγῳ σωματείου, ἵνα προκύψῃ ἐξ αὐτοῦ, ἂν δύναται νὰ εἶναι μέλη καὶ ἁπλοῖ οἰκοδόμοι, ὡς αὕτη διατείνεται, ἢ μόνον ἐργολῆπται οἰκοδομικῶν καὶ ἄλλων ἔργων, ὡς βεβαιοῦται ἐκ τοῦ ἀποδεικτικοῦ ὑλικοῦ. Περαιτέρω ὁ ἰσχυρισμὸς αὐτῆς ὅτι κατὰ τὸν χρόνον ὑπογραφῆς τῆς ἐν λόγῳ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν ἐφίστατο προσωρινὴ διοίκησις τοῦ ἀνωτέρω σωματείου, διότι αὕτη ἐξέπεσε λόγῳ μὴ τηρήσεως τοῦ ὅρου, ὑφ' ὃν διορίσθη, ἤτοι λόγῳ μὴ διενεργείας ἀρχαιρεσιῶν μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1961, δὲν εἶναι νόμιμος, καθ' ὅσον ἡ παράλειψις τῆς τοιαύτης (κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ. διορισθείσης) διοικήσεως νὰ ἐνεργήσῃ ἀρχαιρεσίας ἐντὸς τοῦ ταχθέντος χρόνου ὑπὸ τῆς διορισάσης αὐτὴν προεδρικῆς ἀποφάσεως ἀπαιτεῖ μὲν λόγον ἀντικαταστάσεως της, αἰτήσει παντὸς ἔχοντος ἔννομον συμφέρον, ἀλλὰ δὲν συνεπάγεται καὶ τὴν αὐτοδικαίαν ἔκπτωσιν αὐτῆς (ἢν ἄλλωστε ἡ διορίσασα αὐτὴν ἀπόφασις δὲν ἔτιξεν ὡς συνέπειαν τῆς μὴ τηρήσεως τοῦ ὅρου αὐτῆς), δεδομένου ὅτι ἡ δι' ἀποστάσεως τοῦ Προέδρου διορισθεῖσα προσωρινὴ διοίκησις σωματείου τινός, κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., ἐξακολουθεῖ ὑφισταμένη μέχρι ἀντικαταστάσεώς της διὰ νέας, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον διοριζομένης, ἢ μέχρις ἐκλογῆς ἑτέρας κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ σωματείου (βλ. σχετικῶς *Ἀποστολοπούλου*, «Ὁ Πρόεδρος Πρωτοδικῶν», ἔκδοσις Γ' § 137, σελ. 538). Κατὰ συνέπειαν νομίμως συνεβλήθη ἡ διὰ τῆς ρηθείσης προεδρικῆς ἀποφάσεως διορισθεῖσα προσωρινὴ διοίκησις τοῦ ὡς ἄνω σωματείου, ἥτις ἐξεπροσωπήθη ὑπὸ τοῦ προέδρου της. Τέλος δέον νὰ σημειωθῇ, ὅτι τὸ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλούμενον γεγονὸς ὅτι ἡ Γ.Σ.Ε.Ε. καὶ ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργατοτεχνιτῶν Οἰκοδόμων ἠτήσαντο παρὰ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας νὰ κηρυχθῇ ὑποχρεωτικὴ ἡ ἀπὸ 14.3.1962 ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Πρόσωπα κατέχοντα θέσεις εποπτείας ή διευθύνσεως ή θέσιν εμπιστοσύνης

Καθορισμός ὀκταώρου ἐργασίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατ' ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως.— Θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκείνων μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων.— Περιορισμὸς εἰς ἑπτὰ ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν δι' ἄρθρου 7 Α.Ν. 547/1937.—Ἰσχὺς ὀκταώρου διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις.— Ἀναγκαία προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ μὴ χορηγηθεῖσαν κατ' Α.Ν. 539/1945 ἄδειαν ἡ ὑποβολὴ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην.—Διάφορος ρύθμισις διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 15 Νόμου 4504/1966.—Ἔννοια προσώπων, κατεχόντων θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης.

Ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 23811/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφεταίου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν.

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων, αἱ ὁποῖαι ἠσχολήθησαν περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ὅρου τοῦ νόμου (ἄρθρον 2 ἄδαφιον α' τῆς διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσι κλπ., κατὰ τὸ ὁποῖον καὶ διατάξεις αὐτοῦ δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων, κατεχόντων θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης, προστίθεται καὶ ἡ νεωτέρα αὐτὴ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου (Ἴδετε τὴν πρώτην Α.Π. 112/1954, εἰσηγητὴς *Στ. Μαυρομιχάλης*, ΕΕΔ 13, 245, καὶ τὰς μεταγενεστέρας Α.Π. 150/1960, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 19, 461, Α.Π. 34/1961, εἰσηγητὴς *Α. Γεωργίου*, ΕΕΔ 20, 332, Α.Π. 129/1963, εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 22, 490, Α.Π. 709/1963, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 23 καὶ ἐκ τῆς θεωρίας *Ι. Καποδίστριαν*, ΕΕΔ 13, 248, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 56, *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 101 ἑπ., σημ. 4, ἔνθα καὶ ξένη νομολογία, *A. Nikisch*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, ἑλλ. μετάφρ. σελ. 128).

Ἐπανέρχεται ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ζητήματος ποῖαι αἱ νόμιμοι ὧραι ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων (Ἴδετε καὶ Α.Π. 685/1964, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 24, 22, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 23, 785).

Διὰ σειρᾶς ἀρεοπαγιτικῶν ἀποφάσεων (Ἴδετε ΕΕΔ 24, 211 ἑπ.) ἔχει νομολογηθῆ, ὅτι πρὸς ἀπαλλαγὴν τοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 δικαιώματος ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ ἀπητεῖτο ἀναγκαίως νὰ εἶχεν οὗτος ζητήσει τὴν ἄδειαν δι' ὑποβολῆς αἰτήσεως κατὰ τὰ ἐπὶ τούτοις, ἐργασίας δὲν σημαίνει ἀναγκαίως, ὅτι ἡ ἐν αὐτῇ συμβληθεῖσα ἐργοδοτικὴ ὀργάνωσις δὲν εἶναι γενικωτέρας σημασίας. Τὸ αὐτὸ λεκτέον διὰ τὰς ἐπικαλουμένας ὑπὸ τῆς ἐναγομένης αἰτιάσεις τῶν ὀργανώσεων Π.Ε.Δ.Μ.Ε. καὶ Π.Ε.Σ.Ε.Α.Ε. κατὰ τῆς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἐν ὄψει τῶν προκειμένων, τῶν ὑπ' ἀριθ. 675/1964 καὶ 890/1964 ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ τοῦ γεγονότος ὅτι τόσον ἡ ὑπ' ἀριθ. 300/1965 (ΕΕΔ 24, 795) ὁμοία, ὅσον καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. 257/1965 (ΕΕΔ 24, 791) ταυτὴ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου, δὲν ἐδέχθησαν τὴν ἄποψιν ὅτι ἡ ἐν τῇ ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας συμβληθεῖσα ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις δὲν ἦτο γενικωτέρας σημασίας, τὸ Δικαστήριον ἄγεται εἰς τὴν κρίσιν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἐπικαλούμενα τὸ πρῶτον ὡς ἄνω ἐπιχειρήματα δὲν ἀρκοῦν, διὰ νὰ ἀποστῇ τοῦτο τῆς διὰ σειρᾶς ἀποφάσεών του, ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὰς δύο πρώτας ἀποφάσεις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ἐξενεχθείσης κρίσεως περὶ τοῦ ὅτι ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν εἶναι γενικωτέρας σημασίας ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις. Μετὰ ταῦτα οὐχὶ ὀρθῶς ἀπεφάνθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, δεξαμένη, ὅτι ἡ ἀπὸ 14.3.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας δὲν εἶναι ἐθνικὴ ὁμοιεπαγγελματικὴ καὶ δὲν δεσμεύει τὴν ἐναγομένην, κατὰ τὰ σχετικὰ βάσιμα περὶ τούτου παράπονα τῆς κρινομένης ἐφέσεως, δι' ὃ, δεκτῆς γενομένης ταύτης, δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ, ἐπὶ τῷ τέλει ὅπως ἐρευνηθῇ ἡ ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἀγωγὴ κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς ἡμερομισθίων, βάσει τῆς ὡς ἄνω συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

καθ' ὅσον ἄνευ τούτου τὸ δικαίωμα παρέμενεν ἀνενεργόν.

Τοῦτο ἐκράτησεν, ὁριοταινόντων καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ ἀμφισβητήσεων. (Ἴδετε *Ι. Καποδίστρια*, Ἐρμ.ΑΚ. ὑπ' ἄρθρ. 666 - 667, ἀριθ. 24, *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 10, 909, ΕΕΔ 14, 626, *Κ. Δημάκη*, ΕΕΔ 15, 1161 ἑπ., σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 17, 1258).

Ὁπωσδήποτε ὅμως, μετὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) «ἡ αἴτησις ἀκυροῖ μόνον εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῶν χρονικῶν ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὁριοτατοῦ ὑποχρέωσις διὰ τὴν χορήγησιν τῆς ἀδείας καὶ δὲν ἀποτελεῖ τυπικὴν προϋπόθεσιν διὰ τὴν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησιν τοῦ εἰς ἄδειαν μετ' ἀποδοχῶν δικαιώματος αὐτοῦ, τοῦ ἐργοδότου ὑποχρεουμένου ὅπως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἡμερολογιακοῦ ἔτους παράσχῃ τὴν ἄδειαν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐζητήθη αὕτη ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ».

Προέκυψεν οὕτω τὸ ζήτημα, ἐὰν ἡ διάταξις αὕτη δύναται νὰ θεωρηθῇ ἐρμηνευτικὴ ἢ καταφατικῶς *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 25, 1033 ἑπ.), ὡς ὅμως συνάγεται ἐκ τῆς κατωτέρω ἀναιρεσιβλήτου ἀποφάσεως, τὴν διάταξιν ταύτην λαμβάνει ὁ Ἄρειος Πάγος ὡς ἐπιβεβαιωτικὴν τῆς πρὸ αὐτῆς ἐννοίας τοῦ νόμου ὅτι ἀπαιτεῖται αἴτησις τοῦ μισθωτοῦ.

Σκέπτεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι ἡ ὑποβολὴ αἰτήσεως εἰς τὸν ἐργοδότην (πρὸ τῆς τελευταίας διατάξεως) ἀνταποκρίνετο εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νόμου τοῦ ἐνθαρρύνοντος τὴν ἔτησίαν ἀνάπαυσιν τῶν μισθωτῶν οὐ μόνον πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, ἀκόμη καὶ σὲ περίπτωσιν τοῦ ἐργοδότου, ὡς ἐκ τῆς ἀναγκαιούσης μετὰ τὴν ἀνάπαυσιν αὐξήσεως τῆς ἀποδοτικότητος αὐτῶν.

Πρέπει λοιπὸν νὰ εἴπωμεν, ὅτι ἡ μὴ ὑποβολὴ ἴδίᾳ αἰτήσεως, κατὰ τὴν τελευταίαν διάταξιν ἀναστρέφει τὸ ἀνωτέρω.

Ἄλλη λοιπὸν εἶναι ἡ ἔννοια τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ἐνοίᾳ τῆς τελευταίας διατάξεως, καὶ τοῦτο δίκτι, ὡς ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 25, 450), ἡ περὶ τούτου ἄποψις τῆς νομολογίας ἐν ὄψει τοῦ ἐνδιαθέτου φόβου τῶν μισθωτῶν νὰ διεκδικήσουν τὰ δικαιώματά των, εἰς ἐποχὴν μάλιστα ἀνεργίας, δὲν δύναται νὰ ἰσχύῃ, ὅταν ἔβαινεν ἀσυνεπῶς πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τῶν σκοπῶν τοῦ νόμου.

Ἀρείου Πάγου 478/1966. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαιωάννου**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Σ. Μενεγίδης, Λ. Παπαδάτος

Ἡ διὰ τοῦ νόμου 2269/1920 κυρωθεῖσα Διεθνὴς Σύμβασις τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτώνος περὶ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεσιν εἰς ὀκτὼ καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα ὁρίζει ἐν μὲν τῷ ἄρθρῳ 2 αὐτῆς, ὅτι «εἰς πάσας τὰς οἱουδήποτε εἴδους βιομηχανικὰς ἐργασίας, δημοσίας ἢ ἰδιωτικάς, ὡς καὶ εἰς τὰ παραρτήματα αὐτῶν, ἐξαιρέσει ἐκείνων, εἰς ἃ ἀπασχολοῦνται μέλη μόνον μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οἰκογενείας, ἡ διάρκεια τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς ὀκτὼ ὥρας ἡμερησίως καὶ τὰς 48 ὥρας καθ' ἑβδομάδα, πλὴν τῶν διαλαμβανομένων ἐν τοῖς ἑξαφίοις α', β' καὶ γ' αὐτοῦ ἐξαιρέσεων, περὶ ὧν δὲν πρόκειται ἐνταῦθα· ἐν δὲ τῷ ἄρθρῳ 1 αὐτῆς, ὅτι, κατὰ τὴν ἔννοιάν της, θεωροῦνται βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις, πλὴν ἄλλων, καὶ «β) ἡ μεταφορὰ προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων δι' ὁδῶν.... ἐξαιρουμένης τῆς διὰ χειρὸς μεταφορᾶς».

Ἐξ ἄλλου, ὁ ἄρθρον 7 τοῦ ἀναγκαστικοῦ νόμου 547/1937 καθώρισε τὴν διάρκειαν τῆς ἡμερησίας ἐργασίας τοῦ ὑπαλληλικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ τῶν Τραπεζῶν εἰς ἑπτάωρον, κατὰ τροποποίησιν τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ἀπὸ 8/13 Ἀπριλίου 1932 π. δ/τος «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων εἰς καταστήματα κλπ.». Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 16 ἐδάφιον γ' τοῦ τελευταίου τούτου πρ. διατάγματος, αἱ διατάξεις αὐτοῦ καὶ ἑπομένως καὶ τὸ ἄρθρον 18, ὡς ἐτροποποιήθη κατὰ τὰ ἀνωτέρω, «δὲν ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὰς διαφόρους βιομηχανίας καὶ βιοτεχνίας», ἐκτὸς τῶν καταστημάτων αὐτῶν, ἅτινα «ὡς πρὸς τὸ ἀπασχολούμενον ἐν αὐτοῖς προσωπικὸν» διέπονται ὑπ' αὐτοῦ. Ἐντεῦθεν ἕπεται, ὅτι, μὴ ἐφαρμοζομένου τοῦ ὡς εἴρηται προεδρικοῦ διατάγματος καὶ τοῦ τροποποιήσαντος αὐτὸ ἄρθρου 7 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῆς ἐναγομένης ἀναιρεσιβλήτου, ἥτις, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου, ἀσκεῖ ἐπιχείρησιν μεταφορᾶς προσώπων δι' ὀχημάτων, ἰσχύει ὡς πρὸς αὐτοὺς τὸ ὀκτάωρον τῆς μνησθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως, μὴ μνημονευομένου ἐν τῇ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀποφάσει λόγου τινὸς ἐκ τῶν δικαιολογούντων τὰς προβλεπομένας ἐξαιρέσεις. Ὅθεν, οὕτω ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον, εἰ καὶ ἐπὶ ἄλλῃ αἰτιολογίᾳ (ἄρθρων 831 Πολιτικῆς Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ νόμου 3810/1957), καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδικάσαν τὴν αἰτηθεῖσαν ἀποζημίωσιν μόνον διὰ τὴν πέραν τοῦ ὀκταώρου

περιοριακὴν ἐργασίαν τοῦ ἐνάγοντος κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἰουλίου 1961 ἐχρι 31.8.1962, καθ' ὃ οὗτος, ὡς ἐδέχθη, ἐν κατεῖχε θέσιν διευθύνσεως, ἐποπτείας ἢ ἐμπιστοσύνης, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνημονευθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις καὶ οὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν. Τὸ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου δεύτερος τοῦ ἀναιρεσίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀντιπαραβολῆς τῶν ἄρθρων 4 § 1 καὶ 5 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς ἀσθενοῦς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν», ὡς τὸ τελευταῖον συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ Δ. 3755/1957, ἀναγκαίαν προϋπόθεσιν τοῦ ἰκαιώματος ἀποζημιώσεως διὰ τὴν μὴ χορηγηθεῖσαν κατὰ τὸν νόμον τοῦτον ἄδειαν ποτελεῖ ἡ ὑποβολὴ παρ' αὐτοῦ σχετικῆς αἰτήσεως εἰς τὸν ἐργοδότην, πρᾶγμα, τὸ ὁποῖον ἀνταποκρίνεται καὶ εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ ἄμου πρὸς ἐνθάρρυνσιν τῶν ἐτησίων ἀναπαύσεων τῶν μισθωτῶν οὐ μόνον πρὸς ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος, ἀκόμη καὶ τοῦ τοιούτου τοῦ ργοδότου, ὡς ἐκ τῆς ἀναιμενομένης μετὰ ὴν ἀνάπαυσιν αὐξήσεως τῆς ἀποδοτικότητος αὐτῶν. Ἡ γενομένη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ νόμου 4504/1966 διάφορος ρύθμισις τοῦ θέματος τούτου δὲν ἀνατρέπει, ἀλλὰ ρόσθετον ἐπιβεβαιοῖ τὴν ὀρθότητα τῆς ἐρμηνείας ταύτης. Ὅθεν, οὕτω κρίνων καὶ τὸ ικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικείου καὶ μετὰ αὐτὰ ἀπορρίψαν τὸν σχετικὸν λόγον ἐφέσεως κατὰ τῆς ἀπορριψάσης τὴν περὶ τοιαύτης ἀποζημιώσεως ὅδιν τῆς ἀγωγῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐπὶ τῷ ἀναλήπτῳ αἰτιολογίᾳ, ὅτι δὲν ἐζητήθη ἀπὸ τὸν ἀναιρεσίοντα ἄδεια διὰ τὰ ἔτη 1961, 1962 καὶ 1963, ρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικὰς διατάξεις τοῦ ὡς εἴρηται ἀναγκαστικοῦ νόμου 539/1945, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Κατὰ τὸ ἔδαφιον α' τοῦ ἄρθρου 2 τῆς ὡς εἴρηται Διεθνοῦς Συμβάσεως αἱ διατάξεις αὐτῆς «δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ προσώπων, κατεχόντων θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης», ἄτινα, ἂν καὶ ἔχοντα ὑπὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 10 τοῦ νόμου 1234/1918, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2655/1953, γνωρίσματα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ταυτίζονται ἐν πολλοῖς μὲ τὸν ἐργοδότην καὶ οὐ μόνον ἐπισύρουσι κατ' αὐτῶν ποινικὰς κυρώσεις διὰ τὴν μὴ τήρησιν θεσπισθεισῶν πρὸς τὸ συμφέρον τῶν ἐργαζομένων διατάξεων, ἀλλὰ καὶ ἐξαιροῦνται πολλῶν εὐεργετικῶν διὰ τοὺς τελευταίους διατάξεων, μὴ ὑποκείμενα εἰς τὰς περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, εἰς τὰς περὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καὶ εἰς τὰς περὶ ἐλαχίστων ὁρίων μισθῶν διατάξεις, οὐδὲ εἰς τὰς περὶ ὑπερωριακῆς ἀποζημιώσεως ἢ προσαυξήσεως διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ ἄλλας ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς ἢ κατὰ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἐργασίαν αὐτῶν τοιαύτας, μὴ ἐφαρμοζομένων ὡς πρὸς αὐτὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 8900/1946 καὶ 18310/1946 ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὐθεντικῶς ἠρμηνεύθησαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, οὐδὲ δικαιολογουμένων ἀξιώσεων αὐτῶν εἴτε περὶ συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 659 § 2 τοῦ Α.Κ., διὰ παρασχεθεῖσαν πλέον τῆς συμπεφωνημένης ἢ συνήθους ἐργασίας, εἴτε περὶ ἀποζώσεως τῆς ἐκ ταύτης ὠφελείας τοῦ ἐργοδότου κατὰ τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ., ἅτε τῆς τελευταίας μὴ ὀφειλομένης εἰς παράνομον αἰτίαν. Ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ταύτην κατέχουσι θέσιν ἐμπιστοσύνης, διευθύνσεως ἢ ἐποπτείας οὐχὶ οἱ προϊστάμενοι ἢ οἱ διευθύνται ὡρισμένων ὑπηρεσιῶν ἢ καὶ τομέων μιᾶς οἱασδήποτε ἐπιχειρήσεως, οἱ ἔχοντες πρωτοβουλίαν ἢ καὶ ἐξουσιοδότησιν ἐκπροσωπήσεως αὐτῆς, κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῶν καθηκόντων των, ἀλλὰ οἱ ὡς ἐκ τῶν ἐξαιρετικῶν προσόντων των ἢ τῆς ἰδιαζούσης ἐμπιστοσύνης τοῦ ἐργοδότου πρὸς αὐτοὺς ἀσκοῦντες γενικωτέραν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτείαν εἰς μέρος μεγάλης ἐπιχειρήσεως καὶ διὰ τοῦτο ἀποφασιστικῶς ἐπηρεάζοντες τὰς κατευθύνσεις καὶ τὴν ἐξέλιξιν αὐτῆς, οἵτινες καὶ διὰ τοῦτο ἐξομοιοῦνται πρὸς τοὺς ἐργοδότας, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ ἀμείβονται διὰ σημαντικῶς ἀνωτέρων τῶν εἰς τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους καταβαλλομένων μισθῶν, ἀντισταθμιζόντων καὶ τὴν ηὐξημένην ἀποδοτικότητα καὶ εὐθύνην, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐξαίρεσιν αὐτῶν ἐκ τῶν μνησθεισῶν προστατευτικῶν τῶν ἐργαζομένων διατάξεων. Τὰ γενόμενα ὅμως ἀναλήγκτως ὑπὸ τοῦ δικάσαντος ὡς ἐφετείου Πρωτοδικείου παριστατικά, ὅτι ὁ ἀναιρεσίων-ἐνάγων περιωρίζετο «εἰς τὰ καθήκοντα τοῦ ἀμιραστασιάρχου καὶ τοῦ διευθυντοῦ τῆς Ὑπηρεσίας Συντηρήσεως καὶ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΜΕ ΠΡΟΫΠΗΡΕΣΙΑΝ ΩΣ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ

Ἀπόδειξις προϋπηρεσίας καὶ προθεσμία ὑποβολῆς πιστοποιητικῶν

Λῆψις ὑπ' ὄψιν προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου διὰ καθορισμὸν μισθοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων — Ἀπόδειξις διὰ δηλώσεων, ὑποβαλλομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης καὶ συνοδευομένων διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν.—Προθεσμία ἀνατρεπτική.— Προϋπόθεσις ὅμως τῆς διατάξεως ἡ δυνατότης τοῦ ὑπαλλήλου πρὸς προσαγωγὴν τῶν πιστοποιητικῶν ἐντὸς τῆς προθεσμίας, μὴ ἐκπίπτοντος τούτου τῶν ἐκ τῆς προϋπηρεσίας δικαιωμάτων του, ὅταν δὲν ἠδυνήθη ἐξ ἀπροχρώντος λόγου νὰ προσαχθῇ ἐμπροθέσμως ταῦτα, δυναμένου καὶ μεταγενεστέρως νὰ ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου τὴν προϋπηρεσίαν, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐγνωστοποίησεν ἐμπροθέσμως τὴν ἀδυναμίαν.

Ἀνῃρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 34/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πρεβέζης (ΕΕΔ 25, 678).

Δέχεται ἡ ἀναιρετικὴ ἀπόφασις, ὅτι ἡ εἰς τὴν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένην διαιτητικὴν ἀπόφασιν τιθεμένη προθεσμία δηλώσεως τῆς προϋπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου, συνοδευομένης ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν, εἶναι ἀνατρεπτική (οὕτω καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 678), ἀλλὰ θεωρεῖ ὡς ἐρκούσαν τὴν ἐμπρόθεσμον δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ περὶ τῆς προϋπηρεσίας του καὶ ἐν ἀδυναμίᾳ προσαγωγῆς τῶν πιστοποιητῶν δήλωσιν τοῦ μισθωτοῦ περὶ τῆς ἐν λόγῳ ἀδυναμίας, δυναμένου οὕτω καὶ μεταγενεστέρως ἐν ἀναφυομένῃ δίκῃ νὰ ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου τὴν προϋπηρεσίαν του. (Πρβλ. ὅμως σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 678).

Ἀρείου Πάγου 474/1966, Τμ. Β'

Προέδρευεν ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Β. Πατσουράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀνασ. Παπαδημητρίου, Εὐστ. Παγουρόπουλος

Ἐν τῇ παραγράφῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων κλπ. Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων

εἰς τὰ τοιαῦτα τοῦ ὀνηθοῦ τοῦ διοικοῦντος συμβούλου καὶ μόνον ὅσον ἀφορᾷ τὰ τεχνικὰ θέματα», ἐρχόμενος εἰς ἐπαφὴν μόνον μετὰ τοῦ τελευταίου τούτου καὶ εἰσαγγειλμένος τὴν ἀπόλυσιν τῶν κρινομένων ὡς ἀκαταλλήλων ὑπαλλήλων καὶ «ἀκων ἐποπτείαν ἐφ' ὅλων τῶν ἐν τῇ ἀμιαξοστασίῳ τεχνικῶν συνεργείων, διαχειριζόμενος ὑπὸ ἀπόλυτον πρωτοβουλίαν καὶ εὐθύνην τὸ ὑλικὸν τῆς ἐναγομένης ἀξίας δεκάδων ἑκατομμυρίων καὶ ἔχων ὑπὸ τὰς διαταγάς του ἑκατοντάδα καὶ πλέον ὑπαλληλικοῦ καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ ὑπηρετοῦντος εἰς τὴν διεύθυναιν τοῦ ἀμιαξοστασίου τῆς ἐναγομένης» δὲν συνιστῶσι τὴν νομικὴν καὶ διὰ ταῦτα ἐλεγκτὴν ἔννοιαν τῆς ὡς ἄνω θέσεως διευθύνσεως, ἐποπτείας ἢ ἐμπιστοσύνης, ἐν ὄψει ἰδίᾳ τοῦ ἐπίσης γενομένου δεκτοῦ γεγονότος, ὅτι ὁ ρηθεὶς ὑπάλληλος προσελήφθη τὴν 16.11.1960 ἀντὶ μηνιαίων ἀποδοχῶν 3.500 δραχμῶν, αὐξηθεισῶν, ἀπὸ 1.1.1962 εἰς 5.000 καὶ ἀπὸ 1.11.1963 εἰς δραχμὰς 5.500. Ὅθεν, ἀντιθέτως κρίναν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ ἀπορρίψαν τοὺς σχετικοὺς λόγους ἐφέσεως κατὰ τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, τοὺς πλήττοντας αὐτήν, καθ' ὃ μέρος ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν διὰ τὰς αἰτουμένας ἀπὸ 1.9.1962 μέχρι 31.10.1963 ὑπερωριακὰς ἀμοιβὰς καὶ προσαυξήσεις διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν κατὰ τὰς Κυριακάς, ἐξαιρετσίμους ἑορτὰς καὶ τὰς νυκτερινὰς ὥρας ἐργασίαν, ὡς καὶ ἀποζημιώσιν διὰ τὴν στέρησιν τῆς ἐπιδαλλομένης ἑδδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ ἀναιρεσείοντος - ἐνάγοντος, ψευδῶς ἠριθμήσαν καὶ ἐφήρμοσε τὰς μνησθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ὧ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἐδάφ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον ἐν τούτῳ πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ιπάσης τῆς χώρας, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 16926/3571 οὗ ἔτους 1959 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Υ. ἐουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας ὁρίζε- ται, ὅτι ἡ παρ' ἄλλῃ ἐπιχειρήσει προϋπηρε- σία τῶν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῆς ἰσχύος αὐτῆς ὑπηρετούντων παρά τινι ἐπιχειρήσει ὑπαλ- λήλων, ἥτις λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν καθορισμὸν τῶν βασικῶν μισθῶν αὐτῶν, ἀ- ποδεικνύεται διὰ δηλώσεων, ὑποβαλλομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύ- της, γενομένης τὴν 28 Φεβρουαρίου 1950, καὶ συνοδευομένων ὑπὸ τῶν ἀπαραιτήτων πι- στοποιητικῶν. Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατά- ξεως ταύτης, σκοπούσης τὴν ἐντὸς ὡρισμέ- νου χρόνου ρύθμισιν τοῦ ζητήματος τῆς ὑπάρξε- ως ἢ μὴ προϋπηρεσίας καὶ ἀπαλλαγὴν τῶν ἐπιχειρήσεων ἀπὸ τῆς πληρωμῆς ἀναδρομι- κῶς ηὐξημένων ἀποδοχῶν, ἡ εἰρημένη προ- θεσμία τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ προϋπηρεσίας δηλώσεως καὶ τῶν ἀποδεικτικῶν ταύτης πι- στοποιητικῶν εἶναι ἀνατρεπτική. Προϋποθέ- τει ὅμως ἡ διάταξις αὕτη δυνατότητα τοῦ ὑ- παλλήλου ὅπως προσαγάγῃ τὰ εἰρημένα πι- στοποιητικὰ ἐντὸς τῆς ἄνω προθεσμίας. Ἐν ἀντιθέτῳ περιπτώσει, ἤτοι, ὅταν ὁ ὑπάλληλος δὲν ἠδυνήθη ἐξ ἀποχρώντος λόγου νὰ προσ- αγάγῃ ἐμπροθέσμως ταῦτα, δὲν ἐκπίπτει τῶν ἐκ τῆς προϋπηρεσίας δικαιωμάτων του, δυνάμενος καὶ μεταγενεστέρως, ἐν ἀναφυο- μένῃ δίκῃ, νὰ ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου τὴν προϋπηρεσίαν, ἐφ' ὅσον ὅμως διὰ τῆς περὶ τῆς προϋπηρεσίας του δηλώσεως, ἣν ἐμπροθέσμως ὑπέβαλεν εἰς τὸν ἐργοδότην, ἐγνωστοποίησεν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπάρχουσαν ἀδυναμίαν ἐμπροθέσμου προσαγωγῆς τῶν ἀ- ποδεικτικῶν ταύτης ἐγγράφων, ἵνα γνωρίζῃ καὶ οὗτος, ὅτι ἐνδεχομένως θὰ ἀναγνωρι- σθῇ προϋπηρεσία τοῦ ὑπαλλήλου, διότι ἄλ- λως, ἤτοι ἐὰν ὁ ὑπάλληλος δὲν ἐγνωστοποί- ησε πρὸ τῆς παρόδου τῆς προθεσμίας τὴν ὑπάρχουσαν ἀδυναμίαν, δὲν δύναται πλέον νὰ ἐπικαλεσθῇ τὴν προϋπηρεσίαν καὶ ἂν ἐξ ἀδυναμίας δὲν προσήγαγεν ἐμπροθέσμως τὰ ἀποδεικτικὰ ταύτης ἔγγραφα. Ἑπομένως, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφεξῆς δικάσαν Πρωτοδι- κεῖον Πρεβέζης διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀ- ποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, δι' ἀ- ναφορᾶς καὶ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 85/1965 ἀπό- φασιν τοῦ Ἐργατοδίκου Πρεβέζης, ὅτι ὁ ἀ- ναιρεσίβλητος, ὑπηρετῶν ὡς ὑπάλληλος εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον Κ.Τ.Ε.Λ. ἀπὸ τῆς διὰ τοῦ ν. 2119/1952 συστάσεώς του, ἐγνωστοποίη- σεν εἰς αὐτό, κατὰ τὸ ἔτος 1959, ἐντὸς τῆς διὰ τῆς ἄνω διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/ 1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ὁ- ριζομένης προθεσμίας, προϋπηρεσίαν αὐτοῦ παρ' ἄλλαις ἐπιχειρήσεσιν ἀπὸ τοῦ ἔτους 1927, δὲν προσήγαγεν ὅμως καὶ ἀποδεικτι- κὰ ταύτης πιστοποιητικά, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ παρισθῇ τοιαῦτα λόγῳ διαλύσεως τῶν ἐ- πιχειρήσεων, εἰς τὰς ὁποίας προϋπηρέτησε, καὶ συνυπελογίσαν καὶ τὴν προϋπηρεσίαν ταύτην, ὡς ἀποδειχθεῖσαν ἐκ τῶν κατὰ τὴν ἐνώπιόν του γενομένην συζήτησιν προσ- αχθέντων ἀποδεικτικῶν στοιχείων (ἐνόρ- κων βεβαιώσεων κλπ.) διὰ τὴν ἐν μέρει πα- ραδοχὴν τῆς ἀπὸ 19 Ἰουλίου 1965 ἀγωγῆς του, δικαιούσης διαφορὰν ἀποδοχῶν, προκύ- πτουσαν ἐκ τοῦ συνυπολογισμοῦ καὶ τῆς προϋπηρεσίας ταύτης, χωρὶς ἅμα νὰ δεχθῇ καὶ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶχε γνωστοποιήσει ἐμπροθέσμως εἰς τὸ ἀναιρεσεῖον τὴν ὑπάρ- χουσαν εἰρημένην ἀδυναμίαν, παρεδίασεν ἐκ πλαγίου τὴν ἄνω οὐσιαστικὴν διάταξιν τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ ἀναι- ρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΕΝΝΟΙΑ ΛΟΓΙΣΤΟΥ ΚΑΙ ΒΟΗΘΟΥ ΛΟΓΙΣΤΟΥ ΔΙΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΝΟΜΙΜΟΥ ΜΙΣΘΟΥ

Έφαρμογή των ύπ' άριθ. 25/1960 και 37/1963 διαιτητικών αποφάσεων

I

Έννοια λογιστού.—Νομική έννοια ή έννοια του λογιστού και ελεγκτή ούτω υπό του Αρείου Πάγου ή κρίσις του Δικαστού της ουσίας.—Ένδιαφέρον των διαιτητικών αποφάσεων διά το είδος και την φύσιν της εργασίας, ως προσδιοριστικά της νομικής έννοίας του λογίστου στοιχεία και όχι διά την τελειότητα αύτου ή την αποδεικτικην δύναμιν των τηρουμένων βιβλίων και την εκπλήρωσιν των διά την τήρησιν αύτων επιβαλλομένων υποχρεώσεων, αίτινες, άλλως, βαρύνουσι τους επιχειρηματίας και όχι τους λογιστάς.—Έννοια κατεχόντων θέσιν εποπτείας ή διευθύνσεως ή θέσιν εμπιστοσύνης διά την εξαίρεσιν του περιορισμού των ώρων εργασίας.

Και αί δύο κατωτέρω αρεοπαγιτικαί αποφάσεις (υπό της πρώτης 479/1966 επικυρωθείσης της ύπ' αριθ. 5497/1966 αποφάσεως Πρωτ. Αθηνών και υπό της δευτέρας ύπ' αριθ. 465/1966 της ύπ' αριθ. 14117/1965 αποφάσεως Πρωτ. Αθηνών) απησχολήθησαν περί της έννοίας των όρων «λογιστής» και «βοηθός λογιστού» των ύπ' αριθ. 25/1960 (ΕΕΔ 19, 1417) και 37/1963 (ΕΕΔ 23, 180) διαιτητικών αποφάσεων περί όρων αμοιβής και εργασίας των λογιστών και βοηθών λογιστών. (Ίδετε και λοιπήν νομολογίαν του Αρείου Πάγου εν ΕΕΔ 24, 1300).

(Ισχύουσα ήδη ή ύπ' αριθ. 17/1966 διαιτητική απόφασις, ΕΕΔ 25, 707, της οποίας είναι ενδιαφερόν το σκεπτικόν, ΕΕΔ 25, 709, ως προς την έννοιαν των σχετικών όρων).

Σημειούται, ότι, κατά τα υπό των Α.Π. 287/1965, Β' Τμήματος, εισηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 793, και Α.Π. 526/1965, Γ' Τμήματος, εισηγητής *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, σελ. 5, νομολογηθέντα αί εν λόγω διαιτητικαί αποφάσεις ως εθνικαί ομοιοεπαγγελματικαί εφαρμόζονται επί πάντων των εργοδοτών (πλην των εν αυταίς εξαιρέσεων).

Ως προς τα πρόσωπα, τα οποία κατέχουν θέσιν εποπτείας ή διευθύνσεως ή θέσιν εμπιστοσύνης, ίδετε και Α.Π. 478/1966, ανωτέρω, σελ. 1386.

Αρείου Πάγου 479/1966. Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Μ. Δημολίτσος

Ως σαφώς προκύπτει εκ της παραγράφου 2 της ύπ' αριθ. 25/1960 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών (ύπ' αριθ. 131/12.11.1960 πράξις καταθέσεως εις Γραμματέα Ειρηνοδικείου Αθηνών) και της συμπληρωσάσης αυτήν ύπ' αριθ. 37/1963 όμοίας (ύπ' αριθ. 5/14.1.1964 πράξις καταθέσεως) ως λογιστής θεωρείται: «α) ο υπευθύνως κατευθύνων και παρακολουθών την εφαρμογήν του όλου λογιστικού συστήματος εις έκάστην επιχείρησιν» ή «β) ο τηρών εις έκάστην επιχείρησιν τα υπό του Εμπορικού Νόμου προβλεπόμενα λογιστικά βιβλία», ήτοι το ημερολόγιον του άρθρου 8 του Εμπορικού Νόμου και το βιβλίον απογραφών του άρθρου 9 αυτού, ως δε διευκρινίζεται ρητώς εν τη δευτέρα αποφάσει λογίζονται ως τοιαύτα μεν ότι βλία «και τα παριστάνοντα ἀφ' ημέρας εις ημέραν τας λαμβανούσας χώραν οικονομικάς εν γένει πράξεις παρ' εκάστη επιχειρήσει, εκμεταλλεύσει ή ιδρύματι, έστω κατά κατηγορίας τοιούτων (ταμειακήν, ήτοι ημερολόγιον ταμείου, μη ταμειακήν, ήτοι ημερολόγιον εμπορευμάτων, ημερολόγιον αξιών), ως και τα εις ά καταχωρούνται τα απογραφόμενα περιουσιακά στοιχεία και ισολογισμοί». Ως τήρησις δε αυτών ουχί «ή απλή κατ' αντιγραφήν καταχώρισις των εγγράφων, αλλ' ή αναλογος της οικονομικής πράξεως λογιστική διατύπωσις ταύτης και καταχώρισις της αναλόγου εγγραφής εις το οικείον ημερολόγιον». Εξ άλλου το άρθρον 14 του δ. δ. της 27.4/5.5.1956 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως εις ενιαίον κείμενον του από 7.7.1952 δ. δ) τος «περί Κώδικος φορολογικών στοιχείων», ως ετροποποιήθη μεταγενεστέρως, υποχρεοί το υποκατάστημα ή το πρατήριον ή το εργοστάσιον κλπ. της επιχειρήσεως του επιτηδεύματίου της δευτέρας, τρίτης και τετάρτης κατηγορίας, εις την τελευταίαν των οποίων υπάγεται,

κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 24 τοῦ αὐτοῦ ὡς ἄνω Κώδικος, καὶ ἡ ἀναιρεσείουσα ὡς Ἀνώνυμος Ἑταιρεία, ὅπως τηρῶσι τοὐλάχιστον τὰ ἐν αὐτῇ ὁριζόμενα βιβλία, ἤτοι α) βιβλίον ταμείου, β) βιβλίον πιστωτῶν καὶ χρεωστῶν, γ) λογαριασμῶν δοσοληψιῶν καὶ δ' ἀντίγραφα καταστάσεων πρώτων ὑλῶν, ἑτοίμων προϊόντων, ἡμερομισθίων κλπ., ἅτινα πάντα ἐμπίπτουσιν εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου καὶ ἰδίᾳ τῆς μνησθείσης ὑπ' ἀριθ. 37/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθορισθείσαν ἔννοιαν τοῦ «ἡμερολογίου», ἀσχέτως ὀνομασίας αὐτῶν. Εἰρήσθω, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας περὶ τῆς ὑπαγωγῆς τινος ἢ μὴ εἰς τὴν κατὰ τὰς προαναφερθείσας διατάξεις ἔννοιαν τοῦ λογιστοῦ εἶναι νομικὴ καὶ διὰ τοῦτο ἐλεγκτή, συναγομένη ἐκ τῶν ἀνελέγκτως γενομένων δεκτῶν περιστατικῶν καὶ μὴ ἐπηρεαζομένη ἀπὸ τὸ ὃν ἐτηροῦντο, κατὰ τὰς ἐπιβαλλομένας ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, τῆς Πολ. Δικονομίας ἢ τοῦ Κώδικος περὶ φορολογικῶν στοιχείων διατυπώσεις, πάντα ἢ τινα ἐκ τῶν ὑποχρεωτικῶς τηρητέων βιβλίων, τῶν ὡς εἴρηται διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἐνδιαφερομένων διὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν φύσιν τῆς ἐργασίας ὡς προσδιοριστικὰ τῆς νομικῆς ἐννοίας τοῦ λογιστοῦ στοιχεῖα καὶ οὐχὶ διὰ τὴν τελειότητα αὐτοῦ ἢ τὴν ἀποδεικτικὴν δύναμιν τῶν τηρουμένων βιβλίων καὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν διὰ τὴν τήρησιν αὐτῶν ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων, αἵτινες, ἄλλως, βαρύνουσι τοὺς ἐπιχειρηματίας καὶ οὐχὶ τοὺς λογιστάς.

Ἐν προκειμένῳ, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δέχεται ἀνελέγκτως, καθ' ἃ περὶ πραγμάτων, ὅτι 1) ἡ ἐναγομένη Ἀνώνυμος Ἑταιρεία διατήρει καὶ διατηρεῖ, ἐκτὸς ἄλλων, κατάστημα ἐν Ἀθήναις καὶ ἐργοστάσιον ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ, ἕκαστον τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ ἀνεξάρτητον οἰκονομικὴν μονάδα, 2) διὰ τὰς οἰκονομικὰς μονάδας τῶν ἐργοστασίων Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς διατηρεῖ ἀπὸ μακροῦ ἴδιον καὶ ἀνεξάρτητον λογιστήριον, ἑδρεῦον ἐν Ἀθήναις καὶ λειτουργοῦν μέχρι τῆς 15.2.1960 μὲ τρεῖς ὑπαλλήλους, ἔκτοτε δὲ μόνον τὸν ἐνάγοντα, καὶ 3) ὁ τελευταῖος ἀπὸ τῆς 15.2.1960 μόνος πλέον ὑπάλληλος τοῦ λογιστηρίου τῆς ἐναγομένης παρεῖχε τὰς κάτωθι ὑπηρεσίας: α) κατηύθυνεν ὑπευθύνως καὶ παρηκολούθει τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν δύο ὡς ἄνω ἐργοστασίων αὐτῆς, β) ἐτήρει αὐτοπροσώπως καὶ ἄνευ κατευθύνσεως οὐδενὸς τὸ βιβλίον ἀπογραφῶν, γ) συνέτασσεν ὡς ἔμπειρος λογιστὴς καὶ οὐχὶ ὑπὸ τὴν κατεύθυνσιν καὶ τὰς ὁδηγίας ἄλλου τινὸς μετ' ἀνάλυσιν τῆς οἰκονομικῆς πράξεως καὶ κατὰ λογιστικὴν διατύπωσιν αα) δελτία εἰσαγωγῶν, ἐξαγωγῶν, ἀναλώσεων, παραγωγῆς κλπ., ββ) καταστάσεις ἀναλώσεων καὶ χρεώσεως καὶ πιστώσεως πρώτων ὑλῶν..., τὰς ἐγγραφὰς δὲ ταύτας τῶν δελτίων καὶ καταστάσεων κατεγώρει ἐν συνεχείᾳ εἰς τὰς θεωρημένας καρτέλλας τῶν ἐργοστασίων, αἵτινες ἔχουν ἀντικαταστήσει, λόγῳ τῆς εὐκόλου χρήσεως, τὰ ἀναλυτικὰ ἡμερολόγια καὶ γγ) συνέτασσε μετ' ἀνάλυσιν ἐπίσης τῆς οἰκονομικῆς πράξεως καὶ κατὰ λογιστικὴν διατύπωσιν καρτέλλας κοστολογήσεως, ἐπεγούσας θέσιν ἡμερολογίου ἀξιῶν, δεδομένου, ὅτι ἐπ' αὐτῶν κατεχωροῦντο ἀναλυτικῶς πάντα τὰ παραγόμενα εἴδη, τὰ ὁποῖα πρὸ τῆς ἐγγραφῆς των ἐκοστολογοῦντο, οὕτως ὥστε ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν νὰ εἶναι δυνατὸς ὁ ἔλεγχος τοῦ κόστους τῶν παραγθέντων προϊόντων. Αἱ πράξεις ὅμως αὗται τοῦ ἐνάγοντος ἀναιρεσιβλήτου καὶ δὴ μόνη ἡ αὐτοπρόσωπος παρ' αὐτοῦ τήρησις εἴτε τοῦ βιβλίου ἀπογραφῶν, εἴτε τῶν καρτελλῶν καὶ καταστάσεων τῶν ἐπεγουσῶν θέσιν ἡμερολογίων, ταμείου, ἐμπορευμάτων καὶ ἀξιῶν προσδίδουσιν εἰς αὐτὸν τὴν ὑπὸ τὴν προαναφερθεῖσαν ἔννοιαν ἰδιότητα τοῦ λογιστοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν αὗται κατεχωροῦντο εἰς τὰ οἰκεῖα βιβλία τοῦ ἐν Πάτραις κεντρικοῦ λογιστηρίου, ἔστω καὶ κατ' ἀναμόρφωσιν ἢ ἀναπροσαρμογὴν πρὸς τὴν ὅλην κίνησιν τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσειούσης, ἂν καὶ ἡ ἀναιρεσιβαλλομένη ἀπόφασις δέχεται ἀνελέγκτως, ὅτι ὁ ὑπάλληλος τοῦ Κεντρικοῦ Λογιστηρίου «ἀντέγραφε τὰ περιεχόμενον (τῶν ἀποστελλομένων αὐτῷ ἐν ἀντιγράφῳ δελτίων καὶ καταστάσεων) εἰς τὸ ἐκεῖ τηρούμενον εἰς κινητὰ φύλλα ἀναλυτικὸν ἡμερολόγιον ἄνευ οὐδεμιᾶς προσθήκης ἢ ἀλλοιώσεως», τοῦθ' ὅπερ δὲν συνιστᾷ τὴν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διαιτητικῶν ἀποφάσεων προβλεπομένην τήρησιν βιβλίων. Ὅθεν οὕτω κρίναν καὶ τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδικάσαν τὰς ἐπὶ πλέον διαφορὰς μισθῶν καὶ δώρων, τὰς ἀντιστοιχούσας εἰς τὰς παρασχεθείσας ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ὑπηρεσίας λογιστοῦ, τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, τοῦτο δὲ μετὰ σαφηνείας καὶ πληρότητος ἠτιολόγησε τὴν περὶ τούτου κρίσιν

του, οί δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου 1ος καὶ 2ος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγοι εἶναι ἀβάσιμοι καὶ ἀπορριπτέοι.

Εἰς τὴν ἔννοιαν «τῶν κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης», οἵτινες, κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ νόμου 2269/1920 «περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως τῆς Ἐργασίας τῆς Οὐασιγκτῶνος κλπ.», ἐξαιροῦνται τοῦ καθιερωμένου δι' αὐτῆς περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας εἰς 8 καθ' ἡμέραν καὶ 48 καθ' ἑβδομάδα, ὑπάγονται μόνον οἱ ἀσκοῦντες καθολικὴν ἐποπτείαν ἢ γενικωτέραν διεύθυνσιν καὶ διὰ τοῦτο ἀποφασιστικῶς ἐπηρεάζοντες τὰς κατευθύνσεις καὶ τὴν ἐξέλιξιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν πολλοῖς ἐξαιρουμένου πρὸς τοῦτο ἐγγύρως ἐκφράζοντας τὴν θέλησιν αὐτῆς, οὐχὶ δὲ καὶ ὅσοι προΐστανται ἑνὸς ἐκ τῶν πολλῶν εἰδικωτέρων Γραφείων αὐτῆς ἢ μιᾶς ἐκ τῶν Ὑπηρεσιῶν ἢ καὶ Διευθύνσεων τῆς ἰδίας. Ὅθεν, ἐπιδικάσαν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον τὰς ζητηθείσας δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὀφειλομένας, κατὰ νόμον, ἀμοιβὰς εἰς τὸν ἐνάγοντα - ἀναιρεσίβλητον, ὅστις διετέλεσε λογιστὴς τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσειούσης, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν καὶ αὐδεμίαν ἄλλην παρεβίασεν, ἔτι δὲ αὐθαιμῶς ὡς πρὸς τοῦτο περιέλαβεν ἐν τῷ ἀναιρεσιβαλλομένῃ ἀνεπαρκείᾳ ἢ ἀντιφατικὰς αἰτιολογίας, ὁ δὲ τρίτος τοῦ ἀναιρετηρίου λόγος εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὅτι κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον περὶ πραγμάτων κρίσιν αὐτοῦ «ἐβεβαιώθη, ὅτι τὸ αὐτὸ ποσὸν θὰ κατέβαλλεν ἡ ἐναγομένη, ἂν κατὰ τὰς αὐτὰς ὡς ἄνω ὥρας προσελάμβανε ἄλλον ἐγκύρου συμβάσεως ἕτερον λογιστήν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐνάγοντα ἐπαγγελματικὰ προσόντα» καὶ ἐν συνεχείᾳ κρίναν, ὅτι κατὰ τοῦτο κατέστη ἡ ἐναγομένη «ἀδικαιολογήτως πλουσιωτέρα» καὶ μετὰ ταῦτα ἐπιδικάσαν αὐτὸ εἰς τὸν ἐνάγοντα, λόγῳ ἀνεπιτρέπτου ὑπερωριακῆς ἐργασίας, τοῦτο μὲν ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὸ ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ., τοῦτο δὲ ἔκοινεν ἀνελέγκτως περὶ πραγμάτων, κατὰ τὸ ἄρθρον 810 § 2 τῆς Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατασταθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 3810/1957, τῆς ἀναιρεσειούσης μὴ διατεινομένης ἐν τῷ ἀναιρετηρίῳ, ὅτι προσεβλήθη κατὰ τὴν ἐκτίμησιν αὐτῶν κανών τις δικαίου.

II

Ἔννοια βοηθοῦ λογιστοῦ κατὰ τὰς ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 διαιτητικὰς ἀποφάσεις.—Ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν λογιστῶν εἰς τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ὡς καὶ οἱ συντάσσοντες καταστάσεις ἢ ἄλλα ἔγγραφα, ἐν οἷς διατυποῦται οἰκονομικὴ πρᾶξις.

Ἀρείου Πάγου 465/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Πέγκος, Ν. Φίρος

Κατὰ μὲν τὴν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν λογιστῶν ἁπάσης τῆς χώρας», λογιστὴς θεωρεῖται: α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν καὶ β) ὁ τηρῶν εἰς ἑκάστην ἐπιχείρησιν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία, βοηθοὶ δὲ λογιστῶν θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν λογιστῶν ἐν τῷ λογιστηρίῳ ἑκάστης ἐπιχειρήσεως καὶ τηροῦντες τὰ λοιπὰ λογιστικὰ βιβλία, πλὴν τῶν ἀνωτέρω. Κατὰ δὲ τὴν ὑπ' ἀριθ. 37/1963 ἑτέραν ἀπόφασιν τοῦ αὐτοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν λογιστὴς θεωρεῖται: α) ὁ ὑπευθύνως κατευθύνων καὶ παρακολουθῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ὅλου λογιστικοῦ συστήματος εἰς ἑκάστην ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, ἐκμεταλλεύσεων ἢ ἵδρυμα ἢ β) ὁ τηρῶν τὰ ὑπὸ τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου προβλεπόμενα λογιστικὰ βιβλία. Ὡς τοιαῦτα θεωροῦνται καὶ τὰ παριστάνοντα ἀφ' ἡμέρας εἰς ἡμέραν τὰς λαμβανούσας χώραν οἰκονομικὰς ἐν γένει πράξεις παρ' ἑκάστῃ ἐπιχειρήσει, ἐκμεταλλεύσει ἢ ἱδρύματι, ἔστω καὶ κατὰ κατηγορίας τοιούτων (ταμειακῶν, ἤτοι ἡμερολογίων Ταμείου, μὴ ταμειακῶν, ἤτοι ἡμερολογίων διαφόρων πράξεων, ἡμερολογίων ἐμπορευμάτων, ἡμερολογίων ἀξιῶν κλπ.), ὡς καὶ τὰ εἰς ἃ καταχωροῦνται τὰ ἀπογραφόμενα περιουσιακὰ στοιχεῖα καὶ ἰσολογισμοί. Τήρησιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων τούτων δὲν ἀποτελεῖ ἡ ἁπλῆ, κατ' ἀντιγραφήν, καταχώρισις τῆς ἀναλόγου ἐγγραφῆς εἰς τὸ οἰκεῖον ἡμερολόγιον. Βοηθοὶ δὲ λογιστῶν θεωροῦνται οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ τὰς κατευθύνσεις καὶ ὁδηγίας τῶν ὑπευθύνων λογι-

στῶν εἰς τὰ λογιστήρια διὰ τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι βοηθοὶ λογιστῶν εἶναι οὐ μόνον ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν τῶν λογιστῶν εἰς τὴν τήρησιν καὶ ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ἀλλὰ καὶ οἱ συντάσσοντες καταστάσεις ἢ ἄλλα ἔγγραφα, ἐν οἷς διατυποῦνται οἰκονομικαὶ πράξεις, συνδεόμεναι μὲ λογιστικὰ βιβλία, εἰς τὰ ὁποῖα κατ' ἀντιγραφὴν ἢ ἐν περιλήψει κατόπιν ταῦτα καταχωροῦνται.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ δικάσαν δικαστήριον ἐδέξατο ἀνελέγκτως μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα οὖσα πτυχιοῦχος Μέσης Ἐμπορικῆς Σχολῆς καὶ ἔχουσα ὑπερεξαετῆ προϋπηρεσίαν εἰς λογιστικὰς ἐργασίας, προσελήφθη τὴν 1 Μαΐου 1960 παρὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τοῦ Ι.Σ., συγχωνευθείσης εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, ὡς ὑπάλληλος τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀπόλλωνος λογιστηρίου αὐτῆς καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῇ μέχρι τῆς 30.11.1960. Ἀπὸ 1.12.1960 μέχρι 31.3.1961 εἰργάσθη εἰς τὴν Ὁμόρρυθμον Ἑταιρείαν Σ.Γ.Ν.Κ.Α., συγχωνευθεῖσαν ἐπίσης εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον, καὶ ἀπὸ 1.4.1961 μέχρι 29.2.1962 εἰς τὴν ἐπιχείρησιν τοῦ Ι.Σ., ἔκτοτε δὲ μέχρι τῆς 25.11.1964 εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἀπόλλωνος πρατήριον τῆς ἀναιρεσιβλήτου διαδόχου τῶν ὡς ἄνω ἐπιχειρήσεων. Ἡ ἀναιρεσίβλητος κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα διατήρει προσωπικὸν 250 περίπου ὑπαλλήλων καὶ εἶχε πλήρως ὠργανωμένον λογιστήριον, ἀπασχολοῦν προσωπικὸν 23 ὑπαλλήλων, ὑπὸ τὴν καθοδήγησιν δύο ὑπευθύνων λογιστῶν καὶ τὴν ἐποπτείαν ἀρχιλογιστοῦ. Αἱ ἐργασίαι τῆς ἀναιρεσειούσης ἀπὸ τῆς προσλήψεώς της μέχρι τῆς 31.3.1961 συνίσταντο εἰς καταχωρίσεις ἀφ' ἑνὸς ἐπὶ θεωρημένων πρωτευόντων βιβλίων, βάσει πάντοτε τῶν διδομένων αὐτῇ ὁδηγιῶν ὑπὸ τῶν ὑπευθύνων λογιστῶν, καὶ ἀφ' ἑτέρου εἰς καταχωρίσεις ἐπὶ βοηθητικῶν βιβλίων καὶ ἐπὶ ἐξωλογιστικῶν τοιούτων, ὡς καὶ εἰς διαφόρους ἄλλας βοηθητικὰς ἐργασίας, ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ὑπευθύνου προϊσταμένου. Ἀπὸ τῆς 1ης Ἀπριλίου 1961 μέχρι τῆς ἀποχωρήσεώς της αἱ ἐργασίαι αὐτῆς συνίσταντο εἰς τὴν ἔκδοσιν τιμολογίων πωλήσεως ἐμπορευμάτων, ἔκδοσιν διπλοτύπων εἰσπράξεως ἐκ τῶν λογαριασμῶν τῶν πελατῶν καὶ διαφύλαξιν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας τῶν εἰσπραττομένων χρημάτων καὶ λαμβανομένων συναλλαγματικῶν, εἰς τὴν τήρησιν ἐξωλογιστικῶν καρτελλῶν μετὰ ταυτοχρόνου ἐν ἀντιγράφῳ ἐξωλογιστικοῦ ἡμερολογίου διακινήσεως ἐμπορευμάτων τοῦ πρατηρίου καὶ εἰς τὴν τήρησιν ἡμερησίας καταστάσεως, εἰς ἣν ἀντεγράφοντο αἱ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας πραγματοποιηθεῖσαι συναλλακτικαὶ πράξεις καὶ εἰς ἣν προσηρτῶντο τὰ δικαιολογητικὰ καὶ τὰ χρήματα, ἅτινα ἀπεστέλλοντο εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῆς ἀναιρεσιβλήτου, ἔνθα τὸ λογιστήριον ταύτης, μὴ ὑφισταμένης αὐτοτελοῦς λογιστικῆς ὑπηρεσίας εἰς τὸ ὡς ἄνω πρατήριον αὐτῆς. Ὑπὸ τὰ πραγματικὰ ταῦτα περιστατικὰ ἡ ἀναιρεσείουσα ἐθεωρεῖτο, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, βοηθὸς λογιστοῦ, ὡς ἀπασχολουμένη ὑπὸ τὰς ὁδηγίας ὑπευθύνων λογιστῶν εἰς τὴν ἐνημέρωσιν λογιστικῶν βιβλίων καὶ τὴν σύνταξιν διαφόρων ἐγγράφων (τιμολογίων, διπλοτύπων εἰσπράξεων, καρτελλῶν διακινήσεως ἐμπορευμάτων κλπ.), ἀποστελλομένων εἰς τὸ λογιστήριον τῆς ἀναιρεσιβλήτου, εὑρισκόμενον εἰς τὸ ἐργοστάσιον αὐτῆς, πρὸς καταχώρισιν τῶν ἐν αὐτοῖς οἰκονομικῶν πράξεων εἰς τὸ οἰκεῖον ἡμερολόγιον. Οὕτω δὲ ἀποφηνάμενον καὶ τὸ δικάσαν δικαστήριον καὶ μὴ ἐπιδικάσαν τὴν διὰ τῆς ἀγωγῆς αὐτῆς αἰτουμένην διαφορὰν μεταξὺ τοῦ μισθοῦ λογιστοῦ καὶ τοῦ τοιούτου βοηθοῦ λογιστοῦ, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἀνωτέρω διαιτητικῶν ἀποφάσεων, ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι.

ΑΔΕΙΑΙ

ΑΔΕΙΑ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΠΙ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΠΡΟΣΩΠΟΥ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ

Ένταξις εισπρακτόρων εις τα Κ.Τ.Ε.Λ. κατά Ν.Δ. 3990/1959

Δικαίωμα άδειας μισθωτού κατ' ά.ν. 539/1945.—Νοητέα ή απασχόλησις του μισθωτού παρά τω αυτώ εργοδότη, εκτός αν έλαβε χώραν μεταβολή του προσώπου του εργοδότου εν τη ενασκήσει της ιδίας επιχειρήσεως, ότε, κατά την έννοιαν της διατάξεως του άρθρου 6 § 1 Νόμου 2112/1920 και άρθρου 9 Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920, υπολογίζεται και ο παρά τω προηγουμένω εργοδότη χρόνος απασχολήσεως του μισθωτού.—Ένταξις εισπρακτόρων εις Κ.Τ.Ε.Λ.

Επεκυρώθη υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Αρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 3073/1965 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιώς.

Είναι αναμφίβολον, ότι διά τό κατ' ά.ν. 539/1945 δικαίωμα άδειας του μισθωτού κατ' έτος (ΕΕΔ 19, 806 επ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων) λαμβάνεται υπ' όψιν άπας ο διανυθείς εν τη αυτή επιχειρήσει χρόνος υπηρεσίας του μισθωτού. (*Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ, υπ' άρθρα 666 - 667, αριθ. 23), αδιαφόρως άν ή επιχείρησις ήλλαξεν εν τω μεταξύ φορέα, κατ' εφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 περί μεταβολής του προσώπου του εργοδότου, τούτο δε ακολουθείται και εν τη νομολογία των Δικαστηρίων της ουσίας (Εδετε ΕΕΔ 20, 1197, Πρωτοδικείου Αθηνών 3319/1963, εισηγητής *Αντ. Στασινός*, ΕΕΔ 22, 551, Πρωτοδικείου Αθηνών 19210/1964, εισηγητής *Δ. Χρυσόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1479), άποψις, την οποίαν δέχεται ήδη ο Άρειος Πάγος, το πρώτον επιλαμβανόμενος του ζητήματος, ως ορθήν.

Περαιτέρω, εφ' όσον έχει κριθή (Α.Π. 422/1964, εισηγητής *Π. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 23, 783), ότι από και διά της εντάξεως των εισπρακτόρων εις τα Κ.Τ.Ε.Λ. δυνάμει του ν.δ. 3990/1959 (άρθρον 17) ταύτα (Κ.Τ.Ε.Λ.) υποκαθίστανται αυτοδικαίως εις άπαντα τα εκ της μεταξύ του ιδιοκτήτου του λεωφορείου, του εντεταγμένου εις τα Κ.Τ.Ε.Λ. και εισπράκτορος συμβάσεως εργασίας, απορρέοντα δικαιώματα και υποχρεώσεις, τούτο δε γίνεται δεκτόν και υπό της νεωτέρας αυτής αποφάσεως του Αρείου Πάγου, είναι όμολη ή λύσις του προκύψαντος ζητήματος, εκείνη, την οποίαν δέχεται ή αρεοπαγιτική απόφασις

Είναι, πάντως, πέραν του νόμου έγκυρος ή τυχόν συμφωνία μεταξύ του μισθωτού και του εργοδότου του περί συνυπολογισμού του χρόνου υπηρεσίας του πρώτου και εις άλλον εργοδότην (μη σχετιζόμενον προς την παρά τη οποία υπηρετεί επιχείρησιν) διά τό δικαίωμα της άδειας (και την αποζημίωσιν του νόμου 2112/1920) (Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης 371/1963, εισηγητής *Στ. Διαμαντάκος*, ΕΕΔ 22, 339).

Αρείου Πάγου 462/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Σ. Σαπουνάκης, Μ. Πολυμενέας

Κατά τας συνδεδυασμένας διατάξεις των άρθρων 1 και 2 του ά.ν. 539/1945 «περί χορηγήσεως κατ' έτος αδειών εις τους μισθωτούς μετ' αποδοχών» της εν αύταις άδειας, ής ή διάρκεια εξαρτάται και εκ του χρόνου υπηρεσίας, δικαιούται πας μισθωτός μετά συνεχή απασχόλησιν εις επιχείρησιν εκ των εν τω νόμω τούτω οριζομένων, επί χρονικόν διάστημα τουλάχιστον δώδεκα μηνών. Η απασχόλησις δε αύτη νοείται παρά τω αυτώ εργοδότη, εκτός εάν έλαβε χώραν μεταβολή του προσώπου του εργοδότου εν τη ενασκήσει της ιδίας επιχειρήσεως, ότε, κατά την έννοιαν της διατάξεως της παραγράφου 1 του άρθρου 6 του νόμου 2112/1920 και της όμοίας του άρθρου 9 του Β.Δ. 16/18 Ιουλίου 1920, επερχομένης διά το

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΤΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΔΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΑΔΕΙΑΣ

Προϋπόθεσις τοῦ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας

Ἀναγκαῖον, διά τό κατά τόν Α.Ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως ἀπαλλάσσωνται ἐντελῶς ἢ οὐσιωδῶς τοὐλάχιστον αἱ σωματικαὶ ἢ πνευματικαὶ δυνάμεις αὐτοῦ, ὡς κατά κανόνα συμβαίνει εἰς τούς κατά πλήρες ὡράριον ἐργασίας ἡμερησίως ἀπασχολουμένους.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἀδείας εἰς τήν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δέν ἀποδέχεται τάς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ.—Δικαίωμα ἐπιδόματος ἀδείας.—Χορήγησις αὐτοῦ ὑπό τάς αὐτάς προϋποθέσεις, ὑπό τάς ὁποίας χορηγεῖται ἡ ἄδεια.

Μετερρυθμίσθη διά τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατά τήν ἐργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἡ ὑπ' ἀριθ. 1893/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν (ΕΕΔ 25, 730).

Νομολογεῖται καί διά τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν ἁρμονίᾳ πρός τά καί ὑπό τῆς θεωρίας δεκτά γενόμενα (ἴδε μέλλον ὑποκαταστάσεως τοῦ νέου ἐργοδότου εἰς τάς ἐκ τῆς προϋφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἀπορρεούσας ὑποχρεώσεις καί δικαιώματα, δέον νά συνυπολογισθῇ καί ὁ παρά τῷ προηγουμένῳ ἐργοδότῃ χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ. Ἐξ ἄλλου, κατά τό ἄρθρον 17 τοῦ νόμου 2119 τοῦ 1952 «περί τῶν διά τῶν λεωφορείων δι' αὐτοκινήτων συγκοινωνιῶν», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διά τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 3990/1959, οἱ κατά τήν δημοσίευσιν τοῦ τελευταίου τούτου νομ. θ) τος (23.9.1959) ὑπηρετοῦντες ὡς εἰσπράκτορες εἰς λεωφορεῖα ἐντεταγμένα εἰς Κ.Τ.Ε.Λ. καί ἔχοντες ἐξάμηνον τοὐλάχιστον ὑπηρεσίαν εἰς λεωφορεῖον τοῦ αὐτοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἐντάσσονται εἰς τό Κ.Τ.Ε.Λ. καί ἀποτελοῦσι προσωπικόν αὐτοῦ. Ἡ ἔνταξις τῶν εἰσπρακτόρων ἐνεργεῖται παρ' Ἐπιτροπῆς τριμελοῦς, ἧς αἱ ἀποφάσεις εἶναι ὁριστικαί, μή ὑποκείμεναι εἰς οὐδέν ἔνδικον μέσον, βάσει τῶν προβλεπομένων ὑπό τοῦ Κανονισμοῦ προσωπικοῦ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τυπικῶν προσόντων καί ἐκτιμήσιν τῶν ἐπαγγελματικῶν καί οὐσιαστικῶν τοιούτων (ἐντιμότης, καλή συμπεριφορά, ἐργατικότης, πειθαρχία).

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι τά Κ.Τ.Ε.Λ. ὑποκαθίστανται εἰς τά ἐκ τῆς μεταξύ ἰδιοκτήτου ἐντεταγμένου εἰς τό Κ.Τ.Ε.Λ. λεωφορείου καί εἰσπράκτορος ὑφισταμένης σχέσεως ἐργασίας ἀπορρέοντα δικαιώματα καί ὑποχρεώσεις ἀπό καί διά τῆς ἐντάξεως τοῦ εἰσπράκτορος δι' ἀποφάσεως τῆς ἀνωτέρω Ἐπιτροπῆς, πρό τῆς ὁποίας, μή ἐπεργομένης αὐτοδικαίως, ὁ εἰσπράκτωρ ἔχει ἐργοδότην τόν ἰδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου, παρ' οὗ προσελήφθη, ὅστις εἶναι πρόσωπον διάφορον τοῦ νομικοῦ προσώπου τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον Πειραιῶς ἐδέχθη ὡς βεβαιωθέντα, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων ἐνάγων εἰργάζετο ἀπό τῆς 1.2.1959 ὡς εἰσπράκτωρ εἰς τό ὑπ' ἀριθ. ... λεωφορεῖον αὐτοκίνητον, ἐντεταγμένον εἰς τό ἀναιρεσίβλητον Κ.Τ.Ε.Λ. μέ ἐργοδότην του τόν ἰδιοκτήτην τοῦ αὐτοκινήτου καί ὅτι μετά τήν δημοσίευσιν τοῦ ν.δ. 3990/1959 δέν ἐνετάχθη εἰς τό προσωπικόν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., ἀλλ' ἐξηκολούθησεν ἐργαζόμενος ὡς εἰσπράκτωρ παρά τῷ ἰδιοκτήτῃ τοῦ λεωφορείου μέχρι 15 Ἰουλίου 1960, ὅτε διά συμβάσεως ἐργασίας, ἐγγράφου καταρτισθείσης, προσελήφθη ὑπό τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Κ.Τ.Ε.Λ ὡς ἐλεγκτής τῶν εἰς αὐτό ἐντεταγμένων λεωφορείων αὐτοκινήτων. Ὅθεν, κρῖναν τοῦτο μετά ταῦτα, ὅτι ὡς πρός τήν διάρκειαν τῶν χορηγητέων ἀδειῶν εἰς τόν ἀναιρεσείοντα ὑπό τοῦ ἀναιρεσιβλήτου Κ.Τ.Ε.Λ. βάσει τοῦ ἀ.ν. 539/1945, δέν ἦτο συνυπολογιστέα καί ἡ προηγουμένη παρά τῷ ἰδιοκτήτῃ τοῦ λεωφορείου ὑπηρεσία τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς εἰσπράκτορος, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καί ἐφήρμοσε τάς προπαρατεθείσας διατάξεις, ἀφοῦ τό ἀναιρεσίβλητον Κ.Τ.Ε.Λ. δέν ὑποκατεστάθη εἰς τάς ἐκ τῆς μεταξύ τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λεωφορείου καί τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐργασιακῆς σχέσεως ὑποχρεώσεις, ἐφ' ὅσον ὁ τελευταῖος δέν ἐνετάχθη εἰς τό πρῶτον, ἀλλά προσελήφθη παρ' αὐτοῦ δι' ἰδίας συμβάσεως, ἀνεξαρτήτου τῆς προηγηθείσης μέ τόν ἰδιοκτήτην τοῦ λεωφορείου, καί εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περί τοῦ ἀντιθέτου μοναδικός λόγος ἀναιρέσεως ὡς ἀβάσιμος.

δετε και *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 666 - 667 ἀριθ. 14), ὅτι προϋπόθεσις τοῦ κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 δικαιώματος τῶν μισθωτῶν πρὸς παροχὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου κατ' ἔτος ἀδείας εἶναι ἡ πλήρης ἀπασχόλησις αὐτῶν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 747).

Τοῦτο συνάγεται καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀνωτέρω νόμου «πᾶς μισθωτὸς μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν κλπ.» καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου § 6, κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ χρονικὰ διαστήματα, καθ' ἃ ὁ μισθωτὸς ἀπέσχεν ἢ ἀπέχει τῆς ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῇ ὑποκειμένῃ ἐπιχειρήσει λόγῳ βραχείας σχετικῶς διαρκείας ἀσθενείας, στρατεύσεως, ἀπεργίας, ἀναπεργίας ἢ ἀνωτέρας βίας, δὲν θεωροῦνται ὡς χρόνος μὴ ἀπασχολήσεως, οὐδὲ συμψηφίζονται πρὸς τὰς ἡμέρας ἀδείας, ὧν οὗτοι δικαιοῦνται.

Ὑποστηρίζεται ὅμως, ὅτι καὶ ὁ χρόνος ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀνυπαίτιος διὰ τὸν μισθωτὸν ἡ παροχὴ ὑπηρεσιῶν, θεωρεῖται καὶ αὐτὸς ὡς χρόνος πραγματικῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας καὶ ὑπολογίζεται διὰ τὴν κτῆσιν τοῦ δικαιώματος ἀδείας (Ἴδετε Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 246, *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ.ΑΚ, ὑπ' ἄρθρα 666 - 667, ἀριθ. 16, 17, οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 17026/1965, εἰσηγητὴς *Ἐμμ. Βαρδάκης*, ΕΕΔ 24, 1209).

Τοῦτο ἔχει τὴν ἔννοιαν, ὅτι μετὰ τὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ πραγματικὴν παροχὴν τῆς ἐργασίας δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς νὰ τύχῃ τῆς ἀδείας, συνυπολογιζομένου καὶ δι' αὐτὴν τοῦ χρόνου, κατὰ τὸν ὁποῖον ὁ ἐργοδότης, τελῶν ἐν ὑπερημερίᾳ, δὲν ἀπεδέχθη τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ὡς τοῦτο ἔχει νομολογηθῇ καὶ ἐπὶ διαθεσιμότητος τοῦ μισθωτοῦ (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4149/1953, εἰσηγητὴς *Κ. Παρμακεντόπουλος*, ΕΕΔ 12, 792, ἔνθα σημειώσεις μας, *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 246).

Μὴ δικαιουμένου τοῦ μισθωτοῦ ἀδείας καὶ συνεπῶς καὶ ἀποδοχῶν ἀδείας, δὲν δικαιοῦται, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον, καὶ τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας, περὶ τοῦ ὁποίου ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439), ἀφοῦ τοῦτο καταβάλλεται ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τῆς ἀδείας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ (ἴδετε τὴν ἀνωτέρω διάταξιν) (Οὕτω καὶ ἡ Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 1830/1965, Πρωτοδίκης *Δ. Ματσιώτας*, ΕΕΔ 24, 535, ἔνθα σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Διαφέρει ἡ περίπτωσις τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως, περὶ τῆς ὁποίας ἴδετε τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 16 τοῦ νόμου 4504/1966 καὶ ἐν σχέσει πρὸς τὸν συνυπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας διὰ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920 τὴν Α.Π. 326/1966 (εἰσηγητὴς *Π. Δολιάνης*, ΕΕΔ 25, 859, ἔνθα σημειώσεις μας).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 20759/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἀθαν. Πούλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Ἰωαννίδης, Χ. Καραχάλιος

Ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ δικογράφου τῆς ἐφ' ἧς ἐξενδόθη ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἀγωγῆς, ὁ ἐνάγων, ἐπικαλούμενος σύμβασιν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δυνάμει τῆς ὁποίας παρεῖχεν εἰς τὸν ἐναγόμενον Ὀργανισμὸν (Ὀργανισμὸν Ἐθνικοῦ Θεάτρου) τὰς ὑπηρεσίας του, ὡς ἠθοποιός, ἀπὸ 1.12.1964 μέχρι 30.11.1965, ὅτε, λῆξάσης τῆς ἐγγράφως καταρτισθείσης συμβάσεως, παρετάθη αὕτη ἐπὶ ἓν ἔτος μέχρι τῆς 30.11.1966, ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν εἰς αὐτὸν 1) ἀποζημιώσεως λόγῳ στερήσεως ἀδείας ἀναψυχῆς, ἣν ἐζήτησε καὶ ἠρνήθη τὴν χορήγησίν της ὁ ἐναγόμενος καὶ 2) τοῦ ἐπιδόματος ἀδείας 1965. Ὁ πρωτοδίκως δικάσας ἐδέχθη ἐν μέρει τὴν δ' ὡς ἀγωγήν, ὁ δὲ ἐναγόμενος ἤσκησε τὴν ὑπ' κρίσιν ἔφεσιν, παραπονούμενος κατὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως δι' ἐσφαλμένην ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου.

Ἐβεβαιώθησαν, κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων σχηματισθεῖσαν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς πραγματικὰ περιστατικά: Ὁ ἐνάγων, ἠθοποιὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3218 ἀδείας ἐπαγγέλματος ἠθοποιοῦ, προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου Ὀργανισμοῦ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1.12.1964 μέχρι 30.11.1965, ἵνα παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του ὡς ἠθοποιὸς εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἐθνικὸν Θέατρον, ἀντὶ μηνιαίων ἀποδοχῶν ἐκ δραχμῶν 2.400, τοῦ τοιούτου μισθοῦ ἀντιστοιχοῦντος δι' ὑποχρέωσιν παροχῆς ἐργασίας εἰς 10 παραστάσεις ἑβδομαδιαίως καὶ ἓξ δοκιμάς. Εἰς ἐκτέλεσιν τῆς τοιαύτης συμβάσεως ὁ ἐνάγων παρεῖχεν τὰς ἄνω ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐναγόμενον καθ' ὅλον τὸν συμφωνηθέντα χρόνον, πλὴν τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.9.1965 μέχρι 20.9.1965 (βλ. ἀπὸ 14.1.1966 κατάστασιν τοῦ διευθυντοῦ σκηνῆς τοῦ ἐναγομένου), καθ' ὃν χρόνον δὲν ὑπησχολήθη παντά-

πασιν εἰς τὸν ἐναγόμενον. Ἡ καθ' ἡμέραν ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος, πλὴν μιᾶς ἡμέρας ἑβδομαδιαίως καὶ ταῦ ἀναφερομένου χρονικοῦ διαστήματος, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδείξεων, δὲν ὑπερέβαινε τὰς πέντε (5) ὥρας. Λήξαντος τοῦ συμφωνηθέντος ὡς χρόνου ὁ ἐνάγων ἐξηκολούθησε νὰ παρέχῃ τὰς ὡς ἄνω ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐναγόμενον, δυνάμει ἑτέρας μεταξὺ τῶν διαδίκων καταρτισθείσης συμβάσεως, διαρκείας ὡρισμένου χρόνου, ἤτοι ἀπὸ 1.12.1965 μέχρι 30.9.1966 (βλ. προσαγομένην σύμβασιν). Τέλος ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, ἅμα τῇ συμπληρώσει ἑνιαυσίου ἀπασχολήσεώς του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, ἠτήσατο παρ' αὐτοῦ τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀναγκῆς, ἣν δὲν τῷ ἐχορήγησε, μὴ καταβαλὼν εἰς τοῦτον καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας. Ἡ συμμετοχὴ τοῦ ἐναγοντος εἰς τὰ ἑκάστοτε ἀναλαμβαζόμενα ἔργα εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ ἐναγομένου θεάτρου τῷ ἐγνωστοποιεῖτο ἐγκαίρως, ἵνα προσέρχηται οὗτος καὶ λαμβάνῃ μέρος εἰς αὐτάς, ἀνεξαρτήτως δὲ τῆς παροχῆς ἢ μὴ ὑπηρεσιῶν τούτου εἰς αὐτὸν κατεβάλλετο ὁ ὡς ἄνω συμφωνηθεὶς μισθός.

Ἐκ τοῦ συνόλου τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 «περὶ χορηγήσεως κατ' ἔτος εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἀδείων μετ' ἀποδοχῶν» καὶ ἰδίᾳ τῶν ἄρθρων 1, 2 καὶ 5 τοῦ νόμου τούτου, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν ἐρμηνευτικῶς λιμπτέαν ὑπ' ὄψιν ἐν προκειμένῳ διάταξιν τοῦ ἄρθρου 666 Α.Κ., σαφῶς ἐκδηλοῦται ὁ σκοπὸς τοῦ νομοθέτου ὅπως παρέχῃ τὴν δυνατότητα εἰς τὸν μισθωτὸν νὰ ἀναπαυθῇ, κατὰ τὸ ἐν τῷ νόμῳ καθοριζόμενον χρονικὸν διάστημα, ὅπερ ἐκρίθη ἀναγκαῖον διὰ τὴν ὑγείαν καὶ τὴν ἠθικήν, πνευματικὴν καὶ σωματικὴν τόνωσιν τούτου, τοῦ ὁποίου ὁ καθημερινὸς μόχθος συντελεῖ, κατὰ κύριον λόγον, εἰς τὴν παραγωγὴν ἀγαθῶν καὶ τῆς προόδου τοῦ πολιτισμοῦ (βλ. Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν ἀ.ν. 539/1945, ἐν ΕΕΔ 5, 334). Ὡς ἐκ τούτου παρέπεται, ὅτι, ἵνα ὁ μισθωτὸς δικαιοῦται τῆς κατὰ τὸν μνησθέντα νόμον ἀδείας, δέον ὅπως ἀναλίσκωνται ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς αἱ σωματικαὶ ἢ πνευματικαὶ αὐτοῦ δυνάμεις, ὡς κατὰ κανόνα συμβαίνει εἰς τοὺς κατὰ πλῆρες ὡράριον ἐργασίας ἡμερησίως ἀπασχολουμένους, πολλῷ δὲ μᾶλλον ὅσακις οὗτοι δὲν ἀπησχολήθησαν παντάπασιν ἐπὶ χρόνον, μείζονα τῆς ἧς δικαιοῦνται ἐτησίας ἀδείας, χωρὶς νὰ συντρέχῃ περίπτωσις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου (βλ. Πρωτ. Ἀθηνῶν 14550/1957, 9308/1958, ΕΕΔ 17, 916, 970, Κ. Κακκᾶ, Ἐνοχ. Δίκαιον, ὑπ' ἄρθρον 666, ὑπ' ἀριθ. 547/1961 Γνωμ. Ν.Σ.Κ., ἐν ΕΕΔ 20, 654, Πρωτ. Ἀθηνῶν 5902/1956, ΝοΒ 4, 1063, 17750/1959, ΝοΒ 8, 110). Τοιοῦτο δικαίωμα, ἀπολήψεως δηλονότι ἀδείας τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἠδύνατο καὶ καθ' ἣν περίπτωσιν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τούτου, καθ' ὅσον ἀνεξαρτήτως τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ τελευταίου πρὸς καταβολὴν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας εἰς τὸν μισθωτόν, οὗτος (μισθωτός), μὴ ἐργαζόμενος, ἀπολαμβάνει αὐτουσίας τῆς ἀδείας του. Ἐν ὄψει τῶν ἐκθεμένων περιστατικῶν, καθ' ἃ ὁ ἐνάγων δὲν ἀπησχολεῖτο παρὰ τῷ ἐναγομένῳ κατὰ τρόπον ἀναλίσκοντα ἐντελῶς ἢ τοὐλάχιστον οὐσιωδῶς τὰς σωματικὰς καὶ πνευματικὰς του δυνάμεις καὶ ὅτι ἐπὶ χρονικὸν διάστημα 20 ἡμερῶν δὲν ἀπησχολήθη παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, πλέον τῷ κατεβλήθη ὁ συμφωνηθείς, οὗτος δὲν ἐδικαιοῦτο τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας ἅμα τῇ συμπληρώσει ἐτησίας ἀπασχολήσεως παρὰ τῷ ἐναγομένῳ. Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις ἔσφαλε περὶ τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προπαρατεθεισῶν διατάξεων καὶ δέον, κατὰ παραδοχὴν τῶν σχετικῶν λόγων τῆς ἐπὶ δίκην ἐφέσεως, ὅπως μεταρρυθμισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως τοῦ οἰκείου ἀγωγικοῦ αἰτήματος.

Τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33182/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ τοῦ ἄρθρου 3 §§ 15 καὶ 17 τοῦ νόμου 4504/1966 προβλεπόμενον ἐπίδομα ἀδείας εἰς τοὺς ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους παρ' οἱῳδήποτε ἐργοδότῃ μισθωτοὺς χορηγεῖται ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις, ὑπὸ τὰς ὁποίας χορηγεῖται κατ' ἔτος εἰς μισθωτοὺς ἡ ἄδεια μετ' ἀποδοχῶν (βλ. Α.Π. 374/1965, ΕΕΔ 24, 855, Κ. Κακκᾶ, Ἐνοχ. Δίκαιον, Γ' ἔκδοσις, σελ. 891 ἐπόμ., Α. Ἀμπατζῆ ἐν ΕΕΔ 23,1416, ὑπ' ἀριθ. 49771/3722/1964 Ἐγκυκλιον Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐν ΕΕΔ 23, 815 ἐπ. καὶ σημειώσεις Συντάξεως ΕΕΔ ἐν τόμῳ 23, 535). Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, δὲν συντρέχει περίπτωσις λήψεως ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἀδείας ἀναγκῆς μετ' ἀποδοχῶν διὰ τὸ ἔτος 1965, οὗτος δὲν δικαιοῦται καὶ τοῦ ἐπιδίκου ἐπιδόματος ἀδείας. Ἀντιθέτως κρίνασα ἡ ἐκκαλουμένη, ἔσφαλε καὶ δέον ὅπως, γενομένων δεκτῶν τῶν παραπόνων τοῦ ἐκκαλοῦντος - ἐναγομένου, μεταρρυθμισθῇ αὕτη, ἐπὶ τῷ τέλει ἀπορρίψεως καὶ τοῦ σχετικοῦ αἰτήματος τῆς ἀγωγῆς.

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΜΕ ΟΡΙΟΝ ΗΛΙΚΙΑΣ ΔΙ' ΑΠΟΧΩΡΗΣΙΝ ΜΙΣΘΩΤΟΥ

Δικαίωμα έργοδότου πρὸς ἀπόλυσιν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ ὡρισμένου χρόνου

Ἔννοια διατάξεων ἄρθρων 648 καὶ 669 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῇ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς.— Τοιαύτη καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ ὑπάρχοντα Κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἅμα τῇ συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας.— Σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ δι' αὐτῆς ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, τότε ἡ σύμβασις αὐτη, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἥτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνω ἄρθρων τοῦ Α.Κ. ἀορίστου διὰ τὸν ἐργοδότην χρόνου καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίαν αὐτῆς ἡ συνδρομὴ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. ἐπιβαλλομένου πρὸς τοῦτο, ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, στοιχείου τοῦ ἀπουδαίου λόγου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅστις δὲν ἔχει μὲν ἰσχὺν νόμου, εἰς ὃν ὅμως ἔχει, ὡς τοῦτο δέχεται, προσχωρήσει καὶ ὁ ἀναιρεσίδικητος, δέχεται, ὅτι οὗτος ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 31 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι «ἡ μετὰ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τοὺς ὅρους καὶ μὲ τὰς συναπείας τῶν κειμένων διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. Οὗτοι δὲ σύμφωνος εἶναι ἡ γνώμη τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2151/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, πρὸς τὰ ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου κρατήσαντα ὅτι, ἐφ' ὅσον Κανονισμὸς τῆς ἐπιχειρήσεως προβλέπει περὶ ἀποχωρήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας αὐτοῦ, ἡ σύμβασις θεωρεῖται ὡς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτη. (Ἴδετε Α.Π. 492/1964, Α' Τμήματος, εἰσηγητὴς Δ. *Κοκόρης*, ΕΕΔ 29, 1032, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί· Α.Π. 329/1966, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 979, καὶ ἐπὶ τῆς περιπτώσεως ἀκριβῶς τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως Α.Π. 36/1966, εἰσηγητὴς *Β. Παπαδοπούλος*, ΕΕΔ 25, 335).

Σύμφωνος εἶναι ἐπίσης ἡ γνώμη καὶ τῆς ἀποφάσεως ταύτης πρὸς τὰ νομολογηθέντα καὶ ἐν τῇ θεωρίᾳ δεκτὰ γενόμενα ὡς πρὸς τὰς ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν συμβάσεις ἐργασίας, ὅτι δηλαδὴ αὗται θεωροῦνται ὡς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. (Ἴδετε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος Α.Π. 36/1966, ἐνθ' ἀνωτ. Α.Π. 306/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 25, 917, καὶ λοιπὰς παραπομπὰς εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν εἰς σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 335).

Ἀρείου Πάγου 461/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κλαμαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Γ. Σκκελλαρόπουλος

Κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 καὶ 669 Α.Κ. σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου εἶναι ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῇ ρητῶς ἢ σιωπηρῶς ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον λήξεως αὐτῆς. Τοιαύτη ὑπάρχει καὶ ὅταν, κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν ὑπάρχοντα Κανονισμὸν ἐργασίας, ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἅμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας. Ὅταν ὅμως ἔχῃ καθορισθῇ διὰ τῆς συμβάσεως ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συνάμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύσῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ εἰρημένου χρόνου, τότε ἡ σύμβασις αὐτη, ὡς τελοῦσα καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξουσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἵρεσιν καὶ συνεπῶς ἐξαρτωμένη ἐκ μέλλοντος καὶ ἀβεβαίου γεγονότος, ἥτοι ἐκ τῆς ἐξόδου τῆς αἱρέσεως ταύτης, εἶναι κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀνω ἄρθρων τοῦ Α.Κ. ἀορίστου διὰ τὸν ἐργοδότην χρόνου καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἀπαιτεῖται διὰ τὴν ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίαν αὐτῆς ἡ συνδρομὴ τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 672 Α.Κ. ἐπιβαλλομένου πρὸς τοῦτο, ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ὡρισμένου χρόνου, στοιχείου τοῦ ἀπουδαίου λόγου.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τοῦ Κανονισμοῦ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅστις δὲν ἔχει μὲν ἰσχὺν νόμου, εἰς ὃν ὅμως ἔχει, ὡς τοῦτο δέχεται, προσχωρήσει καὶ ὁ ἀναιρεσίδικητος, δέχεται, ὅτι οὗτος ἐν παραγράφῳ 2 τοῦ ἄρθρου 31 αὐτοῦ ὁρίζει, ὅτι «ἡ μετὰ τῶν διευθυντῶν τῆς Κεντρικῆς Ὑπηρεσίας σύμβασις ἐργασίας δύναται νὰ καταγγελθῇ ὑπὸ τοῦ Γενικοῦ Διευθυντοῦ, μετ' ἔγκρισιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου κατὰ τοὺς ὅρους καὶ μὲ τὰς συναπείας τῶν κειμένων διατάξεων περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας. Οὗτοι

ΠΑΡΑΙΤΗΣΙΣ ΑΠΟΛΥΟΜΕΝΟΥ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΑΠΟ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΝΟΜΟΥ 2112)1920

Έννοια διατάξεως άρθρου 6 § 3 Νόμου 3198/1955

Παραίτησις μισθωτού, του όποίου ή σύμβασις εργασίας κατηγγέλθη κατά τον Νόμον 3198/1953, δι' εξοφλητικής αποδείξεως πάσης αξιώσεως περί μείζονος της ληφθείσης αποζημιώσεως.—Έμμεσος αναγνώρισις του κύρους της παραιτήσεως εκ της διατάξεως του άρθρου 6 § 3 Νόμου 3198/1955, μερικώς τροποποιηθείσης δι' αύτης της διατάξεως του άρθρου 8 Νόμου 2112/1920.—Ίσχυς της τελευταίας αύτης διατάξεως μόνον προκειμένου περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, υπαγομένης εξ ολοκλήρου εις τον Νόμον 2112/1920, είτε και διά παραπομπής εις αύτον υπό άλλου Νόμου.—Διαφορά Νόμων 3198/1955 και 2112/1920.

Κατά το άρθρον 6 § 3 του νόμου 3198/1955 περί τροποποιήσεως των περί καταγγελίας της σχέσεως εργασίας διατάξεων (ΕΕΔ 14, 303) ή εκ μέρους του μισθωτού άπολήψις της υπό απογνωρίσεων αύτοδικαίως της υπηρεσίας άμα τη συμπληρώσει του 65ου έτους της ηλικίας των, άνευ καταβολής αποζημιώσεως ή έτέρας διατυπώσεως, ως δε τούτο περαιτέρω δέχεται, διά της διατάξεως ταύτης του ως είρηται Κανονισμού αναγνωρίζεται ρητώς το δικαίωμα της Δ.Ε.Π. να απολύη αύτους και πρό της συμπληρώσεως του ως άνω όρίου ηλικίας των (65ου έτους), κατόπιν προηγουμένης καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας κατά τους όρους και μέ τας συνεπείας των κειμένων διατάξεων περί καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας». Υπό τα δεκτά όμως ταύτα γενόμενα παρά του ως έφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου πραγματικά περιστατικά, ή ορθή ή μή υπαγωγή των οποίων εις την έννοιαν του νόμου υπόκειται εις τον έλεγχον του Αρείου Πάγου, πρόκειται σιωπηρά σύμβασις εργασίας αορίστου χρόνου. Βάσει έθεν των περιστατικών τούτων κρίναν το Πρωτοδικείον, ότι ή αναιρεσείουσα ακύρως άπέστη της μετά του αναιρεσιβλήτου, διευθυντού της Κεντρικής αύτης Υπηρεσίας, συμβάσεως εργασίας πρό της συμπληρώσεως του 65ου έτους της ηλικίας αύτου (αναιρεσιβλήτου), ως αύτης της συμβάσεως ορισμένου χρόνου και μή συντρέχοντος δι' αύτην καταγγελίαν ταύτης απουδαίου λόγου και ακολούθως, κατά μεταρρύθμισιν της εκκληθείσης πρωτοδίκου αποφάσεως, δεχθέν την αγωγήν του αναιρεσιβλήτου, ψευδώς ήρμήνευσε και εσφαλμένως εφήρμοσε τας διαλαμβανομένας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις και αναιρετέαν κατέστησε την απόφασίν του κατά το άρθρον 807 § 17 της Πολ. Δικονομίας και τον βάσιμον Ζον λόγον αναιρέσεως της υπό κρίσιν αιτήσεως.

του εργαδότου καταβαλλομένης εις αύτον αποζημιώσεως, όστις και αναπαρηλάκτως γενομένη, δεν άποτελεί παραίτησιν αύτου της τυχόν περί μείζονος αποζημιώσεως άξιώσεώς του.

Κατά την Εισηγητικήν Έκθεσιν (ΕΕΔ 14, 275) υπό της παραγράφου 3 του άρθρου 6 απεφασίσθη, ότι ο πλημμελής υπολογισμός της αποζημιώσεως δεν δημιουργεί δικαιώματα της καταγγελίας. Αλλά και ή εκ μέρους του μισθωτού άνεπιφύλακτος άπολήψις της υπό του εργοδότου προσφερομένης αποζημιώσεως, όστις και κακώς υπολογισθείσης, δεν άποτελεί παραίτησιν της αξιώσεώς του περί μεγαλυτέρας αποζημιώσεώς του. Φρονούμεν, ότι ή διάταξις αύτη είναι χρήσιμος, διότι άφ' ενός μεν υπάρχουν περιπτώσεις, κατά τας οποίας ο υπολογισμός της αποζημιώσεως είναι πράγματι δυσχερής, άφ' ετέρου δε δεν είναι δίκαιον ο μισθωτός κατά τας περιπτώσεις ταύτας να παραμένη εστερημένος και των στοιχειωδών οικονομικών μέσων, μέχρις ότου δικαστικώς επιλυθή ή περί του ύψους της αποζημιώσεώς του αμφισβήτησις. Πολύ περισσότερον επιβάλλεται, όπως προστατευθή ο μισθωτός κατά την περίπτωσιν ταύτην, ίνα μή υπό την πίεσιν της οικονομικής ανάγκης, προβαίνων εις την άπόληψιν της υπό του εργοδότου προσφερομένης αποζημιώσεως, άπολέση το περί μεγαλυτέρας αποζημιώσεως δικαίωμά του.

Εις τον νόμον 3198/1955 δεν περιελήφθη διάταξις, ότι ο πλημμελής υπολογισμός της αποζημιώσεως δεν δημιουργεί δικαιώματα της καταγγελίας, ως περί αύτου αναπτύσσεται εις την Εισηγητικήν Έκθεσιν.

Περιελήφθη όμως ή διάταξις, καθ' ην ή εκ μέρους του μισθωτού άπολήψις της υπό του εργοδότου καταβαλλομένης αποζημιώσεως κλπ., ή οποία εξηγείται εις την Εισηγητικήν Έκθεσιν διατί έτέθη, άν και ήτο περιττή, δημιουργήσασης της θεμελιώδους διά την προστασίαν του μισθωτού διατάξεως του άρθρου 8 του νόμου 2112/1920, ως ήρμηνεύθη διά του άρθρου 11 του ά.ν. 547/1937.

Μετά ταύτα πώς είναι δυνατόν να τεθή ζήτημα

περὶ μερικῆς ὑπὸ τῆς διατάξεως τροποποιήσεως τῆς ἀντιθέτου, ὡς δέχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις, διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ὁποία, δέχεται ἐπίσης, ὅτι δὲν ἐφαρμόζεται ἐπὶ τῶν περιπτώσεων καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ νόμον 3198/1955, ὡς ἡ περίπτωσίς της, ἀλλ' ἐκείνων, αἱ ὁποῖαι διέπονται ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920;

Ἀνεξαρτήτως δὲ τοῦ ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955 ταυτόσημος εἶναι πρὸς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, εἶναι, νομίζομεν, καὶ ἐσφαλμένη ἡ σκέψις ὅτι ὁ νόμος 3198/1955, ὁ ὁποῖος εἶναι γενικὸς νόμος περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων, παρεμπέμπει εἰς τὸν νόμον 2112/1920 μόνον ὡς πρὸς τὸς περὶ προσδιορισμοῦ τοῦ ποσοῦ τῆς ἀποζημιώσεως διατάξεις του, ἀφοῦ ὁ νόμος αὐτὸς δὲν παραπέμπει, ἀλλὰ τροποποιεῖ τὰς προϋφισταμένας διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920 ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως κλπ., ὡς ἄλλωστε καὶ ὁ τίτλος αὐτοῦ «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων». (Ἴδετε σημείωσιν μας ἐν ΕΕΔ 24, 1494, *Ι. Καποδίστριου*, Ἐμπ.Κ, Εἰσαγ. ἄρθρα 665-678, ἀριθ. 32. *Τούση - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 359, σημ. 1).

Ἀλλὰ καὶ ἂν ὑπῆρχεν ἐπὶ τοῦ θέματος ἀμφιβολία τις, ἰδοὺ διάταξις, ἡ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 3789/1957 (ΕΕΔ 16, 1155), διὰ τῆς ὁποίας, προστεθεμένου εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 3198/1955 δευτέρου ἐδαφίου, ὡς πρὸς τοὺς ἰδιωτικοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α., ἀποχωροῦντας ἢ ἀπομακρυνομένους παρὰ τοῦ ἐργοδότου των, ὅτι ἐδιὰ τὴν χορηγουμένην ἀποζημίωσιν ἐφαρμόζονται πάντα τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 καὶ 9 τοῦ νόμου 3198/1955, ὡς καὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως».

Μεταξὺ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 εἶναι καὶ ἐκείνη (βασική) τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, ὡς ἠρμηνεύθη ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 547/1937, περὶ ἀκυρότητος παραιτήσεως τοῦ μισθωτοῦ ἀπὸ τῶν ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 δικαιωμάτων (Α.Π. 114/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Χουρδάκης*, ΕΕΔ 25, 991 καὶ λοιπὴ παγία νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐν ΕΕΔ 23, 721, Α.Π. 376/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παπαϊωάννου*, ΕΕΔ 25, 1045).

Ἂν ἡ γνώμη τῆς ἀποφάσεως ἠλθεν πράγματι ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, καὶ ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, τὴν ὁποίαν δίδει εἰς αὐτήν, ὅτι ἡ διάταξις ἀπεμακρύνθη (καὶ διὰ ποῖον λόγον;) τῆς βασικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2112/1920, τότε πῶς θὰ συνεβιβάζετο ἡ ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, ἀποτελούσης τιμὴν τοῦ νόμου 3198/1955, παραυομὴ εἰς τὰς ἐφαρμοστέας καὶ ἐν προκειμένῳ διατάξεις τοῦ νόμου 2112/1920, δηλαδὴ καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 8 τοῦ νόμου 2112/1920;

Ἐξ ἄλλου θὰ ἦτο ἀδιανόητον διὰ ποῖον λόγον ὁ Νομοθέτης νὰ προστατεύσῃ, ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὸν νόμον 3198/1955, τὸν ἀνεπιφυλάκτως δεχθέντα τὴν προσφερομένην ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποζημίωσιν, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν, ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις, ὅτι ἐπετρέπετο ἡ ρητὴ παραίτησις, καὶ νὰ προστατεύῃ τὸν μισθωτὸν ἀπὸ πάσης παραιτήσεως, ρητῆς ἢ σιωπηρᾶς, εἰς τὰς περιπτώσεις καταγγελίας τῆς συμβάσεως κατὰ τὸν νόμον 2112/1920 καὶ ὑπὸ τὴν (ἀβάσιμον) ἐκδοχήν, ὅτι ἄλλο εἶναι τὸ ἔδαφος ἐφαρμογῆς τοῦ νόμου 3198/1955 καὶ ἄλλο τὸ τοῦ νόμου 2212/1920, δεδέντος, ὅτι ὁ νόμος 3198/1955 παρέχει μάλιστα μεγαλυτέραν προστασίαν τοῦ μισθωτοῦ διὰ τῆς ὑποχρεώσεως καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως ἅμα τῇ καταγγελίᾳ ἐπὶ ποινῇ ἀκυρότητος αὐτῆς.

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4805/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Στ. Ζωγραφίδης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἐμμ. Ἀνδριανάκης, Ι. Παπαδᾶτος

Ὡς δείκνυται ἐκ τῆς ἐπικαλουμένης καὶ προσαγομένης ἀπὸ 3.11.1965 ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως δραχμῶν 248.211, φερούσης τὴν μὴ ἀμφισβητουμένην ὑπογραφὴν τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος διὰ ρητῆς ἐν αὐτῇ δηλώσεώς του παρητήθη πάσης ἀξιώσεως περὶ μείζονος τοῦ ὡς ἄνω ποσοῦ ἀποζημιώσεώς του, λόγῳ τῆς ἀπολύσεως αὐτοῦ, ἐξαιρέσει δύο περιπτώσεων περὶ ὧν δὲν πρόκειται ὧδε. Ἑπομένως παρητήθη καὶ τῆς ἐνδίκου ἀξιώσεως, ἥτις βάσιν ἔχει, κατὰ τὰ ἐν τῇ ἀγωγῇ εἰδικώτερον ἐκτιθέμενα, τὸ περιστατικόν, ὅτι κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς καταβληθείσης εἰς τὸν ἐνάγοντα ἀποζημιώσεως δὲν συνυπελογίσθη εἰς τὸν βασικὸν μισθὸν ὁ ἐνσωματωθεὶς εἰς αὐτὸν δυνάμει τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ νόμου 4444/1964 φόρος εἰσοδήματος τοῦ Ἔτους 1964. Ἡ παραίτησις αὕτη εἶναι πάντη ἰσχυρά, διότι, ὁρίζων ὁ νόμος 3198/1955 διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 3 αὐτοῦ, ὅτι ἡ ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀπόληψις τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβαλλομένης εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως, ἔστω καὶ ἀνεπιφυλάκτως γενομένη, δὲν ἀποτελεῖ παραίτησιν αὐτοῦ τῆς τυχὸν περὶ μείζονος ἀποζημιώσεως ἀξιώσεώς του, προδήλως ἐμμέσως ἀναγνωρίζει ὡς ἔγκυρον τὴν ρητῶς γενομένην τοιαύτην πα-

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Έννοια μαθητευομένου δι' έφαρμογήν συλλογικών συμβάσεων εργασίας

Ορισμοί εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας.—Μαθηταί τεχνίται κατά τό β.δ. 3/6 Ιουνίου 1952.—Αποδοχαί μαθητών, εκπαιδευομένων εις τούς εν Ελλάδι άτμηλάτους σιδηροδρόμους.—Κατώτατα όρια μηνιαίων βασικών αποδοχών τού εν γένει προσωπικού τών άτμηλάτων σιδηροδρόμων.— Μαθητευόμενοι τεχνίται παρά τή Υπηρεσία τών Σ.Π.Α.Π.—Εφαρμογή εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας επί παντός εργοδότου.

Άρειου Πάγου 393/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ. **Μ. Ζαφειρόπουλος**
Δικηγόροι οι κ.κ. Λ. Τσαρας, Κ. Δημάκης

Η μεν από 12 Αυγούστου 1936 συλλογική σύμβασις εργασίας «περί καθορισμού κατωτάτου ορίου ημερομισθίων των εργατών βιομηχανίας», κυρωθείσα υπό του άρθρου 1 του α.ν. 99 του 1936 (Φ.Ε.Κ. Α' 391), ισχύουσα μέχρι καταργήσεως ή τροποποιήσεως αύτης υπό του Υπουργού Εργασίας συμφώνως προς το άρθρον 42 του νόμου 3239/1955 και έπέχουσα θέσιν νόμου, ορίζει, ότι «μαθητευόμενος νοείται ο προς έκμάθησιν εργασίας ή τέχνης προσλαμβανόμενος και εργαζόμενος μισθωτός και διά μεν τούς κάτω του 18ου έτους μαθητευομένους δέν ορίζεται κατ' αρχήν ανώτατον όριον χρόνου μαθητεύσεως, διά τούς συμπληρούντας όμως το 18ον έτος ορίζεται, ότι ο χρόνος μαθητεύσεως δέν δύναται να υπερβή τό έτος, μετά την παρέλευσιν του οποίου ούτοι θεωρούνται εργάται. Εξαιρετικώς διά τούς αποφοίτους τεχνικών σχολών το ενιαύσιον τούτο όριον μαθητεύσεως ισχύει ανεξαρτήτως ηλικίας». Αι δέ έθνικαί γενικαί συλλογικαί συμβάσεις εργασίας από 22 Αυγούστου 1958 (Φ.Ε.Κ. Β' 235/1958) και 30 Αυγούστου 1960 (Φ.Ε.Κ. Β' 397/1960) «περί αυξήσεως των γενικών κατωτάτων ημερομισθίων μισθωτών», καταρτισθείσαι συμφώνως προς τας διατάξεις του νόμου 3239/1955 και θέσιν νόμου έπέχουσαι, καθορίζουσαι τά κατώτατα γενικά όρια των βασικών ημερομισθίων των παρ' οιφδήποτε εργοδότη, δυνάμει σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου, απασχολουμένων εργατοτεχνιτών και άμειβομένων είτε επί ημερομισθίω, είτε κατά μονάδα εργασίας ή επί ποσοστοίς ή κατ' άλλο σύστημα άμοιβής και κατά τας εν αυταίς διακρίσεις μεταξύ αρρένων και θηλέων, προσδιορίζουσι τά αυτά κατώτατα όρια διά πάντας τούς άρρενας μετά την συμπλήρωσιν του 19ου έτους της ηλικίας των, ανεξαρτήτως προϋπηρεσίας, ή μετά την συμπλήρωσιν του 18ου έτους ηλικίας και ένός τοιλάχιστον έτους προϋ-

---

ραίτησιν, κατά μερικήν τροποποίησιν της άντιθέτου διατάξεως του άρθρου 8 του νόμου 2112/1920, ως ηρμηνεύθη διά του άρθρου 11 § 1 του α.ν. 547/1937, ήτις ούτω ισχύει ως έχει μόνον προκειμένου περί καταγγελίας συμβάσεων υπαγομένων εξ ολοκλήρου εις αυτόν, είτε άπ' ευθείας, είτε διά παραπομπής υπό άλλου νόμου (ως είς τάς περιπτώσεις των Α.Π. 121/1963, 552/1961), ούχι δέ και τοιαύτην, διεπομένην, ως εν προκειμένω, υπό του νόμου 3198/1955, δι' ού άλλως ορίζονται αί προϋποθέσεις και όροι της καταβλητέας επί τη απολύσει του μισθωτού αποζημιώσεως, ή υπ' αυτού δέ παραπομπή εις τον νόμον 2112/1920 γίνεται μόνον ως προς τάς περί προσδιορισμού του ποσού της αποζημιώσεως ταύτης διατάξεις του, εν πάση δέ περιπτώσει τάς μή αντιτιθεμένας ή ασυμβιβάστους προς αυτόν (ν. 3198/1955). Κατ' ακολουθίαν πάντων των ανωτέρω και δοθέντος προσέτι, ότι παρά τά άντιθέτως υπό του ενάγοντος υποστηριζόμενα, ή περί ής ή παραίτησις ένδικος αξίωσις ήτο γεγεννημένη κατά τον χρόνον της παραιτήσεως, ως προελθούσα εκ προϊσχυούσης υποχρεωτικής διατάξεως του νόμου (άρθρον 15 νόμου 4444/1964), ή προς ήν μεταγενεστέρα συμμόρφωσις της εναγομένης εργοδότιδος, γενομένη, κατά τους αυτούς ισχυρισμούς του ενάγοντος, μόλις την 31.12.1965, ότε και εξέδωκε αύτη την επικαλουμένην υπ' αυτού υπ' αριθ. 22438 εγκύκλιόν της, ουδεμίαν άσκεί έννομον επιρροήν, δέον, δεκτής καθισταμένης της σχετικής ενστάσεως της εναγομένης, να απορριφθή ή υπό κρίσιν αγωγή, συμψηφισθή δέ όμως εν όλω ή εκατέρωθεν δικαστική δαπάνη, καθ' όσον, κατά την κρίσιν ημών, ο ενάγων είχεν εδόλογον αφορμήν να υπολαμβάνη βάσιμον την αγωγήν του (άρθρον 211 § 2 Πολ. Δικονομίας).

πηρεσίαν παρ' οἱφδήποτε ἐργοδότη, ἡ προκειμένου περὶ μαθητευομένων μηχανοτεχνιτῶν τοῦ κλάδου σιδηροβιομηχανίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς τοὐλάχιστον ἔτους ἀπασχόλησιν ἐν τῷ κλάδῳ τούτῳ. Εἰδικώτερον δὲ διὰ τοὺς μαθητευομένους, τοὺς μὴ συγκεντροῦντας τουτέστι τὰς ὡς ἄνω προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ προϋπηρεσίας, καθορίζουν κατώτατα ἡμερομίσθια μικρότερα ἀπὸ τὰ κατώτατα ἡμερομίσθια τῶν λοιπῶν ὡς ἄνω ἐργατοτεχνιτῶν.

Ἐξ ἄλλου τὸ Β.Δ. τῆς 3/6 Ἰουνίου 1952 (Φ.Ε.Κ. Α' 157) «περὶ ἐκπαιδεύσεως μαθητῶν τεχνιτῶν», ἐκδοθὲν βάσει τῶν ἄρθρων 4 καὶ 5 τοῦ νόμου 1654/1951 περὶ κυρώσεως κλπ. τοῦ ἀ.ν. 1542/1950, ὁρίζει διὰ τοῦ ἄρθρου 2, ὅτι «μαθηταὶ τεχνῖται - οἵτινες καὶ μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις του - καλοῦνται οἱ κατὰ ταύτας ἀπασχολούμενοι παρ' ἐργοστασίῳ ἢ ἐπιχειρήσει βάσει καθωρισμένου προγράμματος πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης καὶ λαμβάνοντες ταυτοχρόνως συναφῆ θεωρητικὴν μόρφωσιν. Οἱ ὁπωσδήποτε ἄλλως ἐργαζόμενοι πρὸς ἐκμάθησιν τέχνης καλοῦνται ἁπλῶς μαθητευόμενοι». Ἀκολούθως τὸ ἄνω Β.Δ. 3/6 Ἰουνίου 1952 διὰ τῶν ἑπομένων ἄρθρων καθορίζει τὰ προσόντα τῶν μαθητῶν τεχνιτῶν, τὸν τρόπον ἐπιλογῆς των, τὸν χρόνον μαθητείας, τὰ ἐργοστάσια, εἰς τὰ ὁποῖα οὗτοι τοποθετοῦνται, τὰ τῆς καταρτίσεως καὶ τοῦ τύπου συμφωνητικοῦ μαθητείας, τὸν χρόνον ἐργασίας καὶ τὰς ἀποδοχὰς αὐτῶν, ὡς καὶ τὰ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως μαθητείας κλπ. Διὰ δὲ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46082/1954 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συγκοινωνιῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 14/1954), ἐκδοθείσης ἐν διψει καὶ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ρηθέντος Β.Δ. 3/6 Ἰουνίου 1952, καθωρίσθησαν αἱ ἀποδοχαὶ τῶν μαθητῶν τεχνιτῶν, τῶν ἐκπαιδευομένων συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ διατάγματος τούτου, εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἁτμηλάτους σιδηροδρόμους, εἰς ποσοστὰ τοῦ ἡμερομισθίου βοηθοῦ τεχνίτου κατὰ τὰς ἀναφερομένας εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην διακρίσεις κατὰ χρόνους διαρκείας μαθητείας. Τέλος διὰ τῶν διατάξεων α) ἄρθρου 4 στοιχ. ΙΙΙ, ἀριθ. 71, 72 τῆς ὑπ' ἀριθ. 68907 τῆς 27/28 Νοεμβρίου 1950 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. Β' 214/1950), ἐκδοθείσης βάσει τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 1545/1950 «περὶ καθορισμοῦ μισθολογίου προσωπικοῦ ἁτμηλάτων σιδηροδρόμων», β) ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 2195/1952, γ) ὑπ' ἀριθ. 8127/1953 (Φ.Ε.Κ. Β' 163/1953) καὶ 27264/1954 (Φ.Ε.Κ. Β' 45/1954) κοινῶν ἀποφάσεων τῶν ἰδίων ὡς ἄνω Ὑπουργῶν καὶ δ) ὑπ' ἀριθ. 892/1955 (Φ.Ε.Κ. Α' 122/1962), 28/1959 (Φ.Ε.Κ. Α' 30/1959) καὶ 179/1960 (Φ.Ε.Κ. Α' 189/1960) Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, καθωρίσθησαν τὰ κατώτατα ὅρια τῶν μηνιαίων βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῶν ἁτμηλάτων σιδηροδρόμων, ἐν οἷς (ἄρθρον 4, στοιχ. ΙΙΙ, ἀριθ. 78, 79 Πράξεως 179/1960 Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου) καὶ τῶν βοηθῶν τεχνιτῶν καὶ μαθητευομένων τεχνιτῶν, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ προσωπικὸν ἕλξεως καὶ ὑλικοῦ τῶν ἁτμηλάτων σιδηροδρόμων, περιλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ, ἔστω καὶ μὴ συμπληροῦντος ὀργανικὰς θέσεις καὶ προσλαμβανομένου δυνάμει συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, δι' οἱανδήποτε εἰδικότητα καὶ θέσιν εἰς κάλυψιν ἀορίστου διαρκείας ἀναγκῶν τῶν ἁτμηλάτων σιδηροδρόμων.

Ἐκ τῶν παρατεθεισῶν ἀνωτέρω διατάξεων, συνδυαζομένων πρὸς ἀλλήλας καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2, 3, 5, 7, 9 ἐπ. 21, 24 τοῦ νόμου 3239/1955 «περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας κλπ.», ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3240/1955 περὶ συμπληρώσεως κλπ. διατάξεων περὶ τρόπου ἐκκαθαρίσεως Σιδηροδρομικῶν Ἑταιρειῶν Σ.Π.Α.Π. κλπ., ἄρθρου 10 νόμου 1234, ὡς ἰσχύει ἀντικατασταθὲν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, ἄρθρου 1 νόμου ΓΥΛΓ', ἄρθρου 1 § 3 τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 διατάγματος «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν κλπ», ἄρθρων 22 - 35 τοῦ ἀπὸ 17 Ὀκτωβρίου 1916 Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τῶν ἐν Ἑλλάδι ἁτμηλάτων σιδηροδρόμων (Φ.Ε.Κ. Β' 44/1917), διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 § 1 ἐδ. δ' τοῦ νόμου 3752/1929, ἄρθρου 1 νόμου 3741/1957, ἄρθρου 490 § 2 ἐδ. η' τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τῶν περὶ μισθώσεως ἐργασίας διατάξεων τῶν ἄρθρων 648 ἐπ., 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, σαφῶς προκύπτουν τὰ ἑπόμενα: Καὶ οἱ παρὰ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π., οὔσης Δημοσίας Ὑπηρεσίας, προσληφθέντες καὶ ἐργαζόμενοι, ὡς μαθητευόμενοι τεχνῖται, παρὰ τῆς Ὑπηρεσίας τῶν Σ.Π.Α.Π, οὐχὶ δυνάμει συμβάσεως μαθητείας, ἧς ἀντικείμενον εἶναι ἡ ἐκπαίδευσις τοῦ μαθητοῦ, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ ρηθέντος Β.Δ. 3/6 Ἰουνίου 1952, ἀλλὰ δυνάμει τῆς διαφόρου πρὸς ἐκείνην συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀντικείμενον ἐχούσης τὴν παροχὴν ἐργασίας καὶ ἀπασχολούμενοι εἰς τὸν κλάδον σιδηροβιομηχανίας, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 19ου ἔτους τῆς

ήλικίας των καὶ ἐνὸς ταὐλάχιστον ἔτους ἀπασχόλησιν εἰς τὸν κλάδον τοῦτον, παύουν αὐτοδικαίως νὰ θεωροῦνται μαθητευόμενοι συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν παρατεθεισῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, αἵτινες ἔχουν ἐφαρμογὴν ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἐπομένως καὶ ἐπὶ τῆς ῥηθείσης Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως τῶν Σ.Π.Α.Π., ἀφοῦ νεώτερος εἰδικὸς νόμος δὲν ὁρίζει ἄλλως ἐν προκειμένῳ ὡς πρὸς τοὺς ὅρους καὶ συνθήκας τῆς ἐργασίας. Ἐντεῦθεν δὲ εὐθέως ἐκ τοῦ νόμου ἀποκτοῦν ἔκτοτε τὸ δικαίωμα νὰ ἀξιώσουν τὴν καταβολὴν τῆς κεκανονισμένης ἀντιμισθίας διὰ τὴν ἐργασίαν ἐργάτου ἢ τεχνίτου, εἰς ἣν ἀπασχολοῦνται, χωρὶς νὰ προσαπαιτῆται ἄλλο τι, διότι τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀπορρέει ἐκ τῆς ἀρχικῆς μεταξὺ τοῦ ἐργαζομένου καὶ τοῦ ἐργοδότου συμβάσεως ἐργασίας, ἐν συνδρομῇ τῶν τιθεμένων ὡς ἄνω προϋποθέσεων ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων, κατὰ τὴν ἀληθῆ καὶ πλήρη ἔννοιαν αὐτῶν. Ἡ παράλειψις δὲ τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἐνεργήσῃ τὰ καθ' ἑαυτὸν πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τῶν συλλογικῶν τούτων συμβάσεων καὶ τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεουσῶν ὑποχρεώσεων του δὲν ἀσκεῖ νομικήν τινα ἐπιρροήν. Περαιτέρω, ὅμως ὡς πρὸς τὸ ποσὸν τῆς ἀντιμισθίας τοῦ ἐργαζομένου, ἐφαρμογὴν ἔχουν αἱ παρατεθεῖσαι διατάξεις τῆς ὑπ' ἀριθ. 68907/1950 καὶ λοιπῶν κοινῶν ἀποφάσεων Ὑπουργῶν Μεταφορῶν, Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας καὶ Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 2195/1952 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 στοιχ. ΙΙΙ τῆς ὑπ' ἀριθ. 179/1960 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, αἵτινες, ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας, κατισχύουν τῶν μνησθεισῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 3741/1957.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ἐδέχθη, μετ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος (ἐφεσίβλητος - ἐνάγων) προσελήφθη ὑπὸ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π. εἰς τὰ δικαιώματα καὶ τὰς ὑποχρεώσεις τῆς ὁποίας, μετὰ παραχώρησιν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τοῦ σιδηροδρομικοῦ δικτύου, ὑπεισῆλθεν ἀπὸ τῆς 21 Σεπτεμβρίου 1962 τὸ ἀναιρεσεῖον (ἐγκαλῶν - ἐναγόμενον) δυνάμει τοῦ ἄρθρου 1 § 7 ν.δ. 4246/1962 τὴν 2 Ὀκτωβρίου 1956 εἰς τὸ ἐν Πειραιεῖ ἐργοστάσιον τῶν Σ.Π.Α.Π ὡς μαθητευόμενος τεχνίτης σιδηρουργός, διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ ἀορίστου χρόνου, ἥτις συνήφθη ἐγγράφως μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Σ.Π.Α.Π. Εἰργάζετο δὲ ἐκτοτε παρὰ τῇ Κρατικῇ Ἐκεταλλεύσει τῶν Σ.Π.Α.Π. καὶ ἐν συνεχείᾳ παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι. Εἰδικευθεὶς ὕστερον εἰς τὴν τέχνην τοῦ σιδηρουργοῦ παρεῖχεν ἀπὸ τῆς 20 Αὐγούστου 1959, καθ' ἣν συνεπλήρωσε τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του, μέχρι 31 Μαρτίου 1961 ἐργασίας βοηθοῦ τεχνίτου σιδηρουργοῦ καλυπτούσας τακτικὰς ἀνάγκας τοῦ δικτύου ἐκμεταλλεύσεως, λαμβάνων ὅμως ἀποδοχὰς μαθητευομένου τεχνίτου σιδηρουργοῦ. Μετὰ ταῦτα δέ, ἀποφανθὲν τὸ Πρωτοδικεῖον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπὸ 20 Αὐγούστου 1959, ὅτε συνεπληρώθη τὸ 19ον ἔτος τῆς ἡλικίας του ἔπαυσε νὰ εἶναι μαθητευόμενος, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958 καὶ 30 Αὐγούστου 1960 ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, συνδυαζομένων καὶ πρὸς τὴν ἀπὸ 12 Αὐγούστου 1936 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ κατὰ συνέπειαν ἀπὸ 21 Αὐγούστου 1959 μέχρι 31 Μαρτίου 1961 ἐδικαιοῦτο ἀποδοχῶν βοηθοῦ τεχνίτου σιδηρουργοῦ, ὡς αὐται καθωρίζοντο, οὐχὶ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 92540/1947 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἐργασίας (καταργηθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 15 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1538/1950), ἀλλὰ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68907/1950 ἀποφάσεως τῶν αὐτῶν Ὑπουργῶν, καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 179/1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ ἀκολούθως ἀπορρίψαν τὴν ἔφεσιν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4537/1964 ἀποφάσεως τοῦ κατὰ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ΄ ΘΟΔ΄ δικάσαντος Πρωτοδίκου, δι' ἧς ἐγένετο δεκτὴ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διὰ δραχμὰς 16.323 λόγῳ διαφορᾶς μεταξὺ καταβλητέων αὐτῷ ἀποδοχῶν βοηθοῦ τεχνίτου σιδηρουργοῦ καὶ καταβληθεισῶν ἀποδοχῶν μαθητευομένου τεχνίτου σιδηρουργοῦ, τὸ μὲν - εἰ καὶ ἐπ' ἄλλαις ἐν μέρει αἰτιολογίαις - ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις τῶν προδιαληφθεισῶν ἀπὸ 22 Αὐγούστου 1958, 30 Αὐγούστου 1960 καὶ 12 Αὐγούστου 1936 γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, τῆς ὑπ' ἀριθ. 68907/1950 κοινῆς ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν, Μεταφορῶν καὶ Ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 179/1960 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ οὐδεμίαν ἄλλην ὑπ' εὐθείας ἢ ἐκ πλαγίου παρεβίασε, τὸ δὲ καὶ διέλαβεν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει του σαφεῖς, ἐπαρκεῖς καὶ οὐδεμίαν ἀντίφασιν περιεχούσας αἰτιολογίας. Ἑπομένως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι οἱ πρῶτος καὶ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΛΛΟΓΙΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αίτησις ακυρώσεως

Απαράδεκτος αίτησις ακυρώσεως κατ' αποφάσεως του Πρωτοβαθμίου και Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Δικαστηρίου, εφ' όσον η απόφασις του πρώτου μετερρυθμίσθη διά της προσβαλλομένης αποφάσεως του δευτέρου και η τελευταία αύτη ετροποποιήθη δι' αποφάσεως των Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας, εις την οποίαν ενεσωματώθησαν αι προσβαλλόμεναι αποφάσεις, στερούμεναι ούτω εκτελεστότητος.

Κατά την νομολογίαν του Συμβουλίου της Επικρατείας (ίδετε Σ.Ε. 2229/1962, εισηγητής *Α. Ιατρίδης*, ΕΕΔ 22, 145, Σ.Ε. 983/1964, εισηγητής *Κ. Λασσαδός*, ΕΕΔ 23, 801, Σ.Ε. 249/1965, εισηγητής *Κ. Κακούρης*, ΕΕΔ 24, 210 και άλλαι), μόνη εκτελεστή πράξις, υποκειμένη εις ένδειαν επί ακυρώσει προσβολήν, είναι η υπουργική απόφασις, εις την οποίαν ενεσωματώθη η διαιτητική απόφασις, η εγκριθείσα και κηρυχθείσα εκτελεστή, κατά τον νόμον περί συλλογικών διαφορών εργασίας.

Είναι παραδεκτή όμως αίτησις ακυρώσεως κατά διαιτητικής αποφάσεως, η οποία κατετέθη εις το Ειρηνοδικείον, κατ' άρθρον 20 του νόμου 3239/1955, εντός της υπό του νόμου καθορισμένης προθεσμίας, της ισχύος της άρχομένης από της επομένης της καταθέσεως, αποτελούσης ούτω εκτελεστής πράξεως Διοικητικής Αρχής, προσβλητής επί ακυρώσει (Σ.Ε. 1048/1965, εισηγητής *Α. Παπαλάμπρου*, ΕΕΔ 24, 520, Σ.Ε. 2379/1966, εισηγητής *Κ. Λάρας*, ΕΕΔ 25, 1317).

Ούτω αποφαίνεται και η κατωτέρω απόφασις της Ολομελείας του Συμβουλίου Επικρατείας.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2390/1966, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Γ. Χαρμπούρης**
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. **Κ. Λασσαδός**
Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Σπηλιωτόπουλος, Δ. Λιακατάς, Πάρεδρος Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Αλ. Σακελλαρόπουλος

Διά της επ' αρίθ. απ. 7/1964 αποφάσεως του Δευτεροβαθμίου Διαιτητικού οργάνου Θεσσαλονίκης και της δι' αυτής μεταρρυθμισθείσης επ' αρίθ. 9/1963 αποφάσεως του πρωτοβαθμίου οργάνου, αφορωσών εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ

δεύτερος λόγος του τε αναιρετηρίου και του δικογράφου των προσθέτων. Εξ άλλου ο τρίτος λόγος του δικογράφου των προσθέτων, ότι το ως έφετείον δικάσαν Πρωτοδικείον δεν έλαβεν υπ' όψιν τον ισχυρισμόν του αναιρεσείοντος, καθ' ον διά το βάσιμον της αξιώσεως του αναιρεσιβλήτου περί απολήψεως της διαφοράς μεταξύ μισθού βοηθού τεχνίτου και μισθού μαθητευομένου έδει, συμφώνως προς τα άρθρα 34, 39 και 40 του νόμου ΣΙΒ' περί δημοσίου λογιστικού, εν συνδυασμώ προς το άρθρον 6 του εκτελεστικού τούτου διατάγματος της 15 Οκτωβρίου 1956, η αρχικώς επικαλουμένη σύμβασις μαθητείας να τροποποιηθή δι' εγγράφου συμφωνίας, είναι απορριπτέος, καθ' όσον ο ως άνω προβληθείς ισχυρισμός ουδεμίαν ήσκει ούσιώδη επιρροήν κατά νόμον εις την έκβασιν της προκειμένης δίκης και επομένως η μη απάντησις εις τούτον υπό του Εφετείου δεν ιδρύει λόγον αναιρέσεως εκ του εδαφίου 7 του άρθρου 807 Πολ. Δικονομίας, διότι - κατά τα προεκτεθέντα και τα δεκτά υπό του εφετείου γενόμενα - υφισταμένης της αρχικής εγγράφου συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, δυνάμει της οποίας και ούχι διά συμβάσεως μαθητείας, ο αναιρεσίβλητος προσελήφθη και είργάζετο ως μαθητευόμενος τεχνίτης σιδηρουργός εις την υπηρεσίαν των Σ.Π.Α.Π., μετά την συμπλήρωσιν του 19 έτους της ηλικίας του και ενός τουλάχιστον έτους απασχόλησιν εις τοιαύτην εργασίαν έπαυσεν αυτοδικαίως εκ του νόμου να φέρη την ιδιότητα του μαθητευομένου, έκτοτε δε απασχολούμενος εις εργασίαν βοηθού τεχνίτου σιδηρουργού αυτοδικαίως, κατά τας προεκτεθείσας διατάξεις εδικαιούτο μισθού βοηθού τεχνίτου, χωρίς να προσαπαιτήται νέα σύμβασις εργασίας ή τροποποίησις της αρχικής και δη έγγράφως. Η τυχόν δε, παρά τας επιτακτικάς διατάξεις των μνησθεισών γενικών εθνικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, παράλειψις υπό της Υπηρεσίας των Σ.Π.Α.Π. οφειλομένης ενεργείας προς αναγνώρισιν του αναιρεσιβλήτου ως βοηθού τεχνίτου και καταβολήν αυτώ του νομίμου μισθού ουδαμώς στερεί τούτον της αξιώσεως περί καταβολής αυτώ του μισθού βοηθού τεχνίτου εκτού συναλλάγματος της μισθώσεως εργασίας και των διατάξεων τούτων. (*)

(*) Επεκυρώθη η υπ' αρίθ. 19482/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΑ ΤΙΝΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΑΠΕΡΓΙΑΣ

Ὑπό τῆς Συντάξεως

Χρήσιμον εἶναι, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω, σελ. 1372, σημειωθέντων, νὰ προστεθοῦν τὰ ἀκόλουθα:

Κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τοῦ Ψηφίσματος ΛΘ'/1947 «περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διακοπῆς τῆς παραγωγῆς καὶ ἀνακτολῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας» (ΕΕΔ 6, 759), τὸ ὁποῖον κατηργήθη διὰ τοῦ Ψηφίσματος ΝΕ'/1948 (ΕΕΔ 7, 376), «διαρκούσης τῆς παρούσης ἀνταρσίας ἀπαγορεύεται... ἡ ὁμαδικὴ ἐγκατάλειψις τῆς ἀσκήσεως τῆς ἀνατεθείσης αὐτοῖς ὑπηρεσίας ἢ ἡ διακοπὴ τῆς ἐργασίας κλπ. καὶ κατὰ τὸ ἄρθρον 6 αὐτοῦ «παρατεινομένης τῆς ἐν ἄρθρῳ 1 διακοπῆς τῆς ἐργασίας πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν, ἡ ὑπαλληλικὴ σχέσις ἢ ἡ σύμβασις ἐργασίας θεωροῦνται αὐτοδικαίως λυθεῖσαι, τοῦ ἐργοδότου μὴ ὑποχρεουμένου εἰς οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν».

Ἐντεῦθεν γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: Ἐὰν, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ νόμου, ὁ ἐργοδότης ἔχῃ τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ καταγγελθείσαν ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀρνηθῇ τὴν ἐπαναπρόσληψίν των (ἄνευ ἄλλων περιστατικῶν), (οὕτω καὶ γνώμη θεωρητικῶν. *Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 100), πῶς ἐξηγεῖται, ὅτι διάταξις ἐπηυξημένου κύρους, ὡς ἡ ἀνωτέρω τοῦ Ψηφίσματος, μολονότι εἰς τὴν περίπτωσίν της ἐπρόκειτο περὶ ρητῶς ἀπαγορευομένης ἀπεργίας, ὥρισεν, ὅτι, ἐὰν ἡ (κατὰ παράβασιν τοῦ νόμου) διακοπὴ τῆς ἐργασίας παρατείνεται πέραν τῶν πέντε ἡμερῶν, τότε θεωροῦνται αὐτοδικαίως λυθεῖσαι αἱ συμβάσεις ἐργασίας, τοῦ ἐργοδότου μὴ ὑποχρεουμένου εἰς οἱανδήποτε ἀποζημίωσιν;

Ἠγνόει ὁ Νομοθέτης (σχῆμα λόγου), ὅτι αἱ συμβάσεις λύονται ἅμα τῇ καθόδῳ τῶν μισθωτῶν εἰς παράνομον ἀπεργίαν, ὡς εἶναι ἡ σχολιαζομένη γνώμη, ἢ διὰ τῆς διατάξεως ἐπιβεβαιοῦται ἡ ἀρχὴ ὅτι μόνη ἡ παράνομος διακοπὴ τῆς ἐργασίας δὲν ἔχει ὡς συνέπειαν τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῶν μισθωτῶν καὶ μόνον, ἵνα ἐπιβάλῃ τὴν εἰδικὴν αὐτὴν κύρωσιν, ὥρισεν, ὅτι αἱ συμβάσεις θεωροῦνται αὐτοδικαίως λυθεῖσαι (ὄχι ἀμέσως), ἀλλὰ μετὰ πάροδον πέντε ἡμερῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς.

Οὔτε θὰ εἶχεν ἔννοιαν ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ αὐτοῦ Ψηφίσματος, κατὰ τὴν ὁποίαν, διαρκούσης τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, ἀπαγορεύεται ἡ ἐκ μέρους τῶν ἐργοδοτῶν καταβολὴ εἰς τοὺς ἀπεργοὺς μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων, ὡς ἐπίσης ἀπαγορεύεται ἡ μετὰ τὴν λῆξιν καθ' οἱονδήποτε τρόπον τῆς ἀπεργίας καταβολὴ εἰς τοὺς ἀπεργοὺς τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον εἶχον διακόψει τὴν ἀπεργίαν των, ἂν ἐπήρχετο ἡ συνέπεια τῆς λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μόνης τῆς ἀπεργίας.

***

Ἡ γνώμη τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀναγνωρίζεται εἰς τὰ σωματεῖα θὰ ἠδύνατο, νομίζομεν, νὰ θεμελιωθῇ εἰς τὰς ἀκολούθους σκέψεις:

Τὸ δικαίωμα πρὸς ἀπεργίαν ἐνυπάρχει εἰς τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι, ἀποτελεῖ ἄσκησιν τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας (ἄρθρον 11 τοῦ Συντάγματος) καὶ ὄχι τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 αὐτοῦ ἀτομικῆς ἐλευθερίας (*Κ. Δημάκης*, ΕΕΔ 14, 511) καὶ ἐκ τούτου καὶ αἱ θεωρητικαὶ συζητήσεις, ἂν καὶ ἡ ἀπεργία προστατεύεται οὕτω ὑπὸ τοῦ Συντάγματος, ὡς ἡ συνδικαλιστικὴ ἐλευθερία. (Ἴδετε περὶ τοῦ ζητήματος *Δ. Κ. Καλομοίρη*, Ἡ συνταγματικὴ προστασία τῆς ἀπεργίας, σελ. 11 ἑπ., *Ν. Λ. Μπουροπούλου*, Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας καὶ ἡ πο-

---

τοῦ Συλλόγου Ἐργατοϋπαλλήλων Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.) Μακεδονίας Θράκης, Ἠλεκτρικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Θεσσαλονίκης (Η.Ε.Θ.) καὶ ἐξαγορασθεισῶν Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων (Η.Ε.Θ.) ἀφ' ἑνὸς καὶ τῆς αὐτοῦ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ ἀφ' ἑτέρου.

Παραδεκτῶς παρεμβαίνει εἰς τὴν δίκην, πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὁ ὀνηθεὶς Σύλλογος.

Ἡ μὲν προσβαλλομένη ἀπόφασις τοῦ πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ ὀργάνου μετερρυθμίσθη διὰ τῆς σημερινῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δευτεροβαθμίου ὀργάνου, ἡ δὲ τελευταία αὕτη ἀπόφασις ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 111558/9288 ἀπὸ 2 Δεκεμβρίου 1964 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 577 Β'), εἰς ἣν καὶ ἐνεσωματώθησαν αἱ ἀνωτέρω προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις. Κατ' ἀκολουθίαν ἡ ὑπὸ κρίσιν αἴτησις, στρεφομένη κατὰ πράξεων στερουμένων ἐκτελεστότητος, τυγχάνει ἀπορριπτέα ὡς ἀπαράδεκτος.

λιτική έπιστράτευσις, σελ. 8 έπ.).

Περαιτέρω τὰ ἄρθρα 5 καὶ 8 § 1 τοῦ νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων (καὶ ἄρθρα 23, 27, 44 τοῦ β.δ. 15/20 Μαΐου 1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων), τὰ ὁποῖα ἀπηχοῦν τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν, προβλέπουν περὶ τοῦ τρόπου καὶ τῆς διαδικασίας τῆς κηρύξεως ἀπεργίας, ἤτις οὕτως, ἐφ' ὅσον ἐτηρήθησαν αἱ διατυπώσεις αὗται καὶ λαμβάνει χώραν ἐντὸς τῶν σκοπῶν τῆς ἱδρύσεως τοῦ σωματείου, πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀποτελοῦσα ἄσκησιν δικαιώματος. ("Ἴδετε Κ. Σούρλα, Αἱ ἀτομικαὶ καὶ κοινωνικαὶ ἀντιλήψεις ἐν τῷ Ἀστικῷ Δικαίῳ, Δικαιοσύνη, τόμ. ΙΒ', σελ. 194).

Περὶ τοῦ ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας εἶναι συνυφασμένον πρὸς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν μαρτυρεῖται καὶ ἐκ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως ἐπὶ τοῦ Ψηφίσματος ΝΕ'/1968 περὶ καταργήσεως τοῦ ΛΘ' Ψηφίσματος «περὶ προσωρινῆς ἀπαγορεύσεως τῆς διακοπῆς τῆς παραγωγῆς καὶ ἀναστολῆς τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας», καθ' ἣν (ἴδετε ταύτην εἰς Πανδέκτας Νόμων Σιφναίου, 1968, σελ. 378) «εἰς ἐκτέλεσιν τῆς ὑποσχέσεως τῆς δοθείσης ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ὅτι ἅμα τῇ συγλήσει τοῦ Πανεργατικοῦ Συνεδρίου, εἰς ἔνδειξιν τῆς πίστεως, τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὰς συνδικαλιστικὰς ἐλευθερίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν ὡριμότητα τῆς ἐργατικῆς τάξεως, θέλει προβῆ εἰς κατάργησιν τοῦ ΛΘ' Ψηφίσματος, ὑποβάλλεται τὸ Σχέδιον τοῦτο Ψηφίσματος». ("Ἴδετε περὶ τῆς συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας καὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 87 Διεθνῆ Σύμβασιν, κυρωθεῖσαν παρ' ἡμῖν διὰ τοῦ ν.δ. 4204/1961, ΕΕΔ 20, 1281).

***

Δὲν εἶναι, τέλος, ἄσκοπον νὰ σημειωθῇ καὶ ὅτι παρ' ἡμῖν ἡ ἀπεργία τῶν ἐργαζομένων ἀπηγορεύετο διὰ τοῦ ἄρθρου 167 τοῦ Ποινικοῦ Νόμου τοῦ 1834 «ἐργάται, οἵτινες δι' ἀξιούμενα παράπονα κατὰ τοῦ βιομηχάνου ἢ κατὰ τῆς Ἀρχῆς συναποφασίζουσι τὴν παῦσιν τῆς ἀπεργίας κλπ.», ἀλλὰ τὸ ἄρθρον τοῦτο τοῦ Ποινικοῦ Νόμου κατηργήθη ρητῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2111/1920, ἐνῷ τὸ δικαίωμα τοῦ συνεταιρίζεσθαι εἶχεν ἤδη εἰσαχθῇ διὰ τῶν ἄρθρων 10 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος τοῦ 1864, πρὸ τῶν ὁποίων εἶχεν ὑποχωρήσει ἡ ἰσχὺς τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, μὴ ἔχουσα πλέον νομοθετικὸν λόγον, ἀλλὰ δὲν εἶχον συσταθῇ σωματειακαὶ ὀργανώσεις, μέχρι τοῦ νόμου 281/1914 περὶ σωματείων.

Ἀνάπτυξιν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος 1911 περὶ τοῦ δικαιώματος πάλιν τοῦ συνεταιρίζεσθαι ἀπετέλεσε τὸ βραδύτερον εἰσαχθὲν ἄρθρον 31 τοῦ νόμου 281/1914 περὶ σωματείων, κατὰ τὸ ὁποῖον, μνημονεύων τοὺς λόγους διαλύσεως τοῦ σωματείου, ὡρίζετο, ὅτι ἡ ἀπεργία δὲν ἀποτελεῖ λόγον διαλύσεως τοῦ σωματείου, τοῦτο δὲ πρὸς ἀποκλεισμὸν πάσης αὐθαιρεσίας τῆς Ἀρχῆς ἐν τῷ θέματι τούτῳ (Σβώλου, Νομικαὶ Μελέται, τόμος Α', σελ. 175), ὑποδηλωθέντος οὕτω, μετὰ τὸν πρῶτον νόμον περὶ σωματείων, ὅστις εἰσήχθη κατόπιν τῆς συνταγματικῶς ἀναγνωρισθείσης συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας (ἴδετε εἰσήγησιν Α. Μιχαλακοπούλου, Ὑπουργοῦ τῆς Ἐθνικῆς Οἰκονομίας, εἰς τὴν Βουλὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ σωματείων εἰς συλλογὴν «Λόγοι Κοινοβουλευτικοὶ Ἀνδρέου Μιχαλακοπούλου» σελ. 255 ἐπ.), ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας τοποθετεῖται ἐντὸς τῆς σωματειακῆς ὀργανώσεως. ("Ἴδετε καὶ ἄρθρον 20 νόμου 281/1914).

("Ἄλλης γνώμης ὁ Κ. Καυκᾶς, Ἐνοχικὸν Εἰδικόν, ἔκδοσις τετάρτη, σελ. 713, φρονῶν ὅτι ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων προκύπτει τὸ ἀντίθετον, διότι τοῦτο ἀναφέρει περὶ κηρύξεως ἀπεργίας «ὁπωσδήποτε γενομένης», ὁρίζον τὰς ὑποχρεώσεις τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον πρὸς σύγκλησιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως αὐτοῦ. Ἀλλὰ τοῦτο ἀκριβῶς σημαίνει καὶ καθ' ἡμᾶς, ὅτι ὁ Νομοθέτης, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ αὐτοῦ νόμου 2151/1920, ἐννοεῖ νὰ ἀποφασίζεται ἡ ἀπεργία ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου καὶ ἀπαλλάσσει τοὺς διοικοῦντας τὸ σωματεῖον τῆς ὑποχρεώσεως, ἂν ἡ ἀπεργία ἀποφασισθῇ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τὸ πολὺ πρὸ 8 ἡμερῶν συνελθούσης).

Ἄλλο εἶναι περαιτέρω τὸ ζήτημα ὅτι, ὡς ὑπεστηρίχθη (ἴδετε ἀνωτέρω, σελ. 1373, 1376), ἐξαναγκάζονται οὕτω οἱ μισθωτοὶ νὰ συνδικαλισθοῦν, διὰ νὰ ἐπιτύχουν τὴν βελτίωσιν τῆς θέσεώς των, ἀφοῦ καὶ ἂν ἡ ἀπεργία ἀποφασισθῇ ὑπὸ τοῦ σωματείου, τοῦ ὁποίου τὰ μέλη ὑποχρεοῦνται ἐξ αὐτοῦ, γεννᾶται ζήτημα, ἂν καὶ οἱ ἀνοργάνωτοι μισθωτοὶ καλύπτωνται ὑπ' αὐτῆς.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4577/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως της νομοθεσίας περί Κοινωνικής Ασφαλίσεως και περί ετέρων τινών διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 230 της 7 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 14 Οκτωβρίου 1966 και 21 Οκτωβρίου 1966 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν.

Άρθρον 1

1. Αίτήσεις συνταξιοδοτήσεως και προαιρετικής ασφαλίσεως προς Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, υποβληθείσαι εντός της προθεσμίας της προβλεπομένης υπό του άρθρου 5 του νόμου 4349/1964, γίνονται δεκταί, εφ' όσον πληρούνται αι υπό των οικείων διατάξεων προβλεπόμεναι προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως και προαιρετικής ασφαλίσεως.

2. Δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, δημοσιευομένων διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, παρέχεται παρά των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, επ' ευκαιρία των εορτών Χριστουγέννων, Νέου Έτους και Πάσχα εκάστου έτους, ως δώρον α) εις τους συνταξιούχους (τύπου συντάξεως) ποσόν ίσον κατ' ανώτατον όριον προς μίαν μηνιαίαν σύνταξιν κατά τας εορτάς Χριστουγέννων - Νέου Έτους και ημίσειαν τοιαύτην κατά τας εορτάς του Πάσχα, β) εις τους επιδοτουμένους λόγω ασθενείας ησφαλισμένους ποσόν ίσον κατ' ανώτατον όριον προς 25 ημερήσια επιδόματα ασθενείας διά τας εορτάς Χριστουγέννων - Νέου Έτους και 13 τοιαύτα διά τας εορτάς του Πάσχα, ορίζονσών ότι τούτο χορηγείται, εφ' όσον και εν ω μέτρω επιτρέπει τούτο η οικονομική κατάστασις εκάστου Οργανισμού. Η μη χορήγησις του όλου ή μέρους του δώρου είναι δυνατή μόνον μετά ήτιολογημένην απόφασιν του Διοικητικού Συμβουλίου του οικείου Οργανισμού, εγκρινομένην υπό του Υπουργού Εργασίας.

Διά των αυτών αποφάσεων ορίζονται επίσης αι προϋποθέσεις χορηγήσεως δώρου, ως και οι περιορισμοί προκειμένου περί αυρούσης συντάξεων και δαπημάτων εκ πλειόνων Οργανισμών κυρίας ή επικουρικής ασφαλίσεως ή του Δημοσίου και πάσα έτερα αναγκαία διά την εφαρμογήν της παρούσης παραγράφου λεπτομέρεια.

Κυρούνται αι μέχρι σήμερον εκδοθείσαι αποφάσεις χορηγήσεως εις τοίς ανωτέρω δώρων επί ταίς εορταίς Χριστουγέννων, Νέου Έτους και Πάσχα εκάστου έτους.

3. Δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, εκδιδομένων μετά γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου των οικείων Οργανισμού, δύναται να εγκρίνεται ή χορήγησις κατ' έτος εις τους συνταξιούχους και δοηθηματούχους (τύπου συντάξεως) των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως, αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, έκτακτος οικονομική ενίσχυσις ποσού μέχρι μιάς κατ' ανώτατον όριον μηνιαίας συντάξεως μετά των πάσης φύσεως επιδομάτων, πέραν των καταβαλλομένων δώρων εορτών Χριστουγέννων - Πάσχα και του κατά μήνα Αυγούστου εκάστου έτους καταβαλλομένου προσθέτου δοηθήματος.

Η έγκρισις χορηγήσεως της κατά το προηγούμενον εδάφιον έκτάκτου οικονομικής ενισχύσεως δύναται να παρέχηται, εφ' όσον και καθ' ό μέτρον επιτρέπει τούτο η οικονομική κατάστασις του οικείου Οργανισμού.

4. Δι' αποφάσεων του Υπουργού Εργασίας, εκδιδομένων μετά γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου εκάστου Ασφαλιστικού Οργανισμού, δημοσιευομένων εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, δύνανται να αναπροσαρμόζονται αι υπό των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας χορηγούμενοι συντάξεις, όπου δεν ισχύεται εκ της ισχυούσης νομοθεσίας ευχέρεια αναπροσαρμογής των λόγω μεταβολών των αποδοχών των εν ενεργεία ησφαλισμένων.

Η κατά την διαδικασίαν του προηγουμένου εδαφίου αναπροσαρμογή των συντάξεων δύναται να ενεργήται, εφ' όσον και καθ' ό μέτρον επιτρέπει τούτο η οικονομική κατάστασις του οικείου Οργανισμού.

5. Αι εις χρήμα παροχαί προς τους ησφαλισμένους και συνταξιούχους των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφαλίσεως αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας δεν εκχωρούνται, ούδε κατάσχονται. Εξαιρετικώς επιτρέπεται η κατάσχεσις μέχρι του ¼ του ποσού της συντάξεως λόγω διατροφής συζύγου, κατιόντων ή ανιόντων. Αντίθετος γενική ή ειδική διάταξις της ισχυούσης νομοθεσίας δεν ισχύει.

6. Η αληθής έννοια των διατάξεων του από 28/31.10.1935 α.ν. περί προστασίας εφέδρων παλαιών πολεμιστών» και των μεταγενεστέρων τοιούτων είναι, ότι εις τους Ασφαλιστικούς Οργανισμούς περιλαμβάνονται και αι πάσης φύσεως Ειδικοί Λογαριασμοί, εφ' όσον ούτοι, συμφώνως

τοῖς Κανονισμοῖς αὐτῶν, εἰσπράττουν πάσης φύσεως εἰσφορὰς καὶ παρέχουν εἰς τὰ μέλη των μηναίαν παροχήν, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἐπικουρήσεως, εἴτε ὑπὸ μορφὴν ἐπιδόματος. Ἡ ἀναγνώρισις τῶν ἐτῶν παλαιῶν πολεμιστῶν πραγματοποιεῖται δι' ἐξαγορᾶς παρὰ τοῦ ἀσφαλισμένου καὶ ἐπὶ καταβολῇ τῆς τε ἐργοδοτικῆς καὶ ἐργατικῆς εἰσφορᾶς, ὑπολογιζομένης ἐπὶ τοῦ συνταξίμου μισθοῦ.

7. Δι' ἐπαλλήλους Ὀργανισμοῦς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, διορισθέντας εἰς τούτους κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 751/1948 «περὶ προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ», διατελέσαντας ἐν φυλακίσει ἢ ὁμηρίᾳ, λόγῳ συλλήψεώς των ὑπὸ τῶν Ἀρχῶν Κατοχῆς κατὰ τὴν περίοδον 1941 - 1944, ὡς ἐκ τῆς ἐθνικῆς των δράσεως, τοῦτον ἀποδεικνυομένου δι' ἐκδοθείσης ἀποφάσεως τῶν κατὰ τόπους ἁρμοδίων Προέδρων Πρωτοδικῶν, δι' ἧς καὶ ἐπεδικάσθη εἰς αὐτοὺς ἀποζημίωσις ἐκ τῶν Γερμανικῶν πολεμικῶν ἀποζημιώσεων, ὁ χρόνος φυλακίσεως ἢ ὁμηρίας λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλων παρὰ τῷ παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσιν Ὀργανισμῷ, ἠξημένος εἰς τὰ δικαίωσιν.

Ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος οὐδὲν δικαίωμα γεννᾶται δι' ἀναζήτησιν ἀναδρομικῶς ἀποδοχῶν ἢ ὁιασδήποτε ἑτέρας παροχῆς.

8. Ἐκτὸς ἢ ἐπὶ συμβάσει τεχνικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Κράτους, ὑπαχθέντες δυνάμει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὸν κλάδον συντάξεων, δι' ὃν ἀσφαλίζονται καὶ εἰς ἕτερον Ταμεῖον κυρίας ἀσφαλίσεως, ἐξακολουθοῦν ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον ὑπηρετοῦσαν ἤδη ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἰδιότητα.

9. Τὸ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὑπ' ἀριθ. 1051/1958 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962, καταβαλλόμενον εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καὶ Ν.Π.Δ.Δ. ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας μηνιαῖον ἐπίδομα λόγῳ συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὁρίζεται ἰσόποσον πρὸς τὴν ἐκάστοτε πραγματοποιουμένην, δυνάμει τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, μηνιαίαν κράτησιν λόγῳ συντάξεως ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τούτου.

Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπιδόματος, ὡς τοῦτο προσδιορίζεται διὰ τοῦ παρόντος, δικαιοῦνται καὶ οἱ μόνιμοι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

10. Ἐξαιροῦνται τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ Ο.Α.Α.Α. ἀσφαλίσεως οἱ ἐπὶ ὡρομισθίῳ διδάσκοντες εἰς τὰς Σχολὰς τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας διὰ τὴν ἐν ταῖς Σχολαῖς τοιαύτην ἀπασχόλησίν των, ἐφ' ὅσον: αἱ ἢ ἐν αὐταῖς ἀπασχολήσεις των δὲν ὑπερβαίνῃ τὰς δύο ὥρας ἡμερησίως ἢ τὰς 400 ὥρας ἐτησίως καὶ β) εἶναι ἠσφαλισμένοι διὰ τὴν κυρίαν αὐτῶν ἀπασχόλησιν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ εἰς ἕτερον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως.

11. Τὸ ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προστεθὲν διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 4476/1965 ἐδάφιον ε' ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«ε') Οἱ ἐμπειρογνώμονες καπνοῦ, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου φορέως κυρίας ἀσφαλίσεως. Ἐργοδόται τούτων θεωροῦνται αἱ πάσης φύσεως καπνεμπορικαὶ ἐπιχειρήσεις, τῶν ὑπὲρ τοῦ Ἱδρύματος εἰσφορῶν ὑπολογιζομένων βάσει τῶν καταβαλλομένων εἰς τοὺς ἐμπειρογνώμονας καπνοῦ ἀμοιβῶν.

Ἐπὶ πολλαπλῆς ἀπασχολήσεως ἐμπειρογνώμονος τὸ σύνολον τῆς ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ἀντίστοιχον ποσὸν εἰσφορᾶς τῆς ἀνωτάτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως. Αὕτη βαρύνει τοὺς ἐργοδότας κατ' ἀναλογίαν τῆς ὑφ' ἑκάστου καταβληθείσης ἀμοιβῆς εἰς τὸν καπνομεσίτην.

Αἱ ἐκ τῆς ἀμοιβῆς τῶν ἐμπειρογνωμόνων ἐκπατόμενοι διαπάναι διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν, ὁ χρόνος καταβολῆς αὐτῶν, αἱ κατ' ἔτος ἡμέραι ἀπασχολήσεως τούτων, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ὑπολογισθοῦν εἰς πλείονας τῶν 270, καὶ πᾶσα σχετικὴ μὲ τὴν ἀσφάλισιν των λεπτομέρεια θέλει καθορισθῆ διὰ Κανονισμοῦ».

12. Εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 4476/1965 καὶ τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4504/1966, προστίθεται ἐδάφιον ξ', ἔχον οὕτω:

«ξ) Οἱ ἀπασχολούμενοι κατὰ κύριον ἐπάγγελμα εἰς τὰς πάσης φύσεως δασικὰς ἐργασίας ἐντὸς ἢ ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον εἶναι μέλη δασικῶν συνεταιρισμῶν ἢ ἐλεύθεροι δασεργάται τοῦ Δημοσίου.

Διὰ κανονισμοῦ καθορισθήσεται ἡ διαδικασία ἀσφαλίσεως τῶν ὡς ἄνω προσώπων, οἱ ὑπόχρεοι διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, ὡς καὶ πᾶσα σχετικὴ λεπτομέρεια.

Διὰ κανονισμοῦ ὡσαύτως δύναται νὰ διευρύνεται ὁ κύκλος τῶν ἀσφαλιζομένων κατηγοριῶν δασεργατῶν».

13. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/11/12 Ὀκτωβρίου 1957 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τοῦ Κώδικος περὶ δικηγόρων» ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων καὶ γομικῶν συμβούλων τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὧν τὸ σύνηθες ἐμμισθον προσωπικὸν ὑπερβαίνει τοὺς 20 καὶ ἀσφαλίζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α.

14. Τὸ ὑπὸ στοιχεῖον στ' ἐδάφιον τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, προστεθὲν διὰ τῆς παρα-

γράφου 1 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4504/1966, ἀντικαθίστανται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως:

«στ) Οἱ ἀπασχολούμενοι κατά κύριον ἐπάγγελμα εἰς τὴν συλλογὴν ρητίνης ἐντὸς ἢ ἐκτὸς κέντρων ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον:

1) Ἐργάζονται διὰ λογαριασμὸν τῶν βιομηχάνων ρητίνης.

2) Εἶναι: α) μέλη συνεταιρισμῶν, σχοπούντων τὴν συλλογὴν καὶ διάθεσιν τῆς ρητίνης, β) μικροϊδιοκτῆται πευκώνων, γ) ἐλεύθεροι ρητινοσυλλέκται.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν ἡμερομισθίων τοῦ ρητινοσυλλέκτου ἐξευρίσκεται διὰ τῆς διαιρέσεως τοῦ ἐκ τῶν στοιχείων τῶν βιομηχάνων καὶ ἐμπόρων ρητίνης προκύπτοντος ἐτησίου εἰσοδήματος αὐτοῦ ἐκ τῆς παραδόσεως τῆς συλλεγείσης ρητίνης διὰ τῆς τιμῆς τοῦ ἐκάστοτε ἰσχύοντος ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργάτου.

Ἐργοδόται τῶν ἀνωτέρω ἠσφαλισμένων θεωροῦνται οἱ βιομηχάνοι καὶ ἔμποροι, εἰς τοὺς ὁποίους παραδίδουν τὴν ρητίνην.

Διὰ κανονισμοῦ θέλει καθορισθῆ ἡ ἔννοια τοῦ κυρίου ἐπαγγέλματος τοῦ ρητινοσυλλέκτου, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα λεπτομέρεια διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος».

15. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 41 τοῦ ν.δ. 2698/1953 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐφ' ὁλοκλήρου τοῦ προσωπικοῦ ἑδάφους τῶν Ἀεροπορικῶν Ἐπιχειρήσεων.

16. Αἱ διατάξεις τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7/1965 δ. δ) τος «περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς Ἀεροπορικὰς Ἐπιχειρήσεις», ὡς αὐτὰ ἐκάστοτε ἰσχύουν, ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ διὰ τὸ προσωπικὸν τοῦ Σμήνους Ἀνθελονοσιακοῦ Πολέμου (Σ.Α.Π.) τοῦ Ὑπουργείου Ὑγιεινῆς, Ἰατρῶν καὶ τεχνικῶν, τὸ ἀπασχολούμενον μὲ τὴν ἀπὸ ἀέρος καταπολέμησιν τῆς ἐλονοσίας, ἐφ' ὅσον τοῦτο ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ κλάδου συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α.

Διὰ κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ὑγιεινῆς, Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας θέλουσι ρυθμισθῆ τὰ τοῦ τρόπου ἀποδόσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἐπὶ τοὺς ἀνωτέρω τῆς προβλεπομένης ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προσθέτου εἰσφορᾶς τῶν περὶ ὧν πρόκειται ἠσφαλισμένων, ὡς καὶ πᾶσα ἀναγκαία λεπτομέρεια.

17. Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς οἱ ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Ὀργανισμοῦ Τδρεύσεως Θεσσαλονίκης ὑπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐξαιρουμένων τῆς παρὰ τῷ Ταμείῳ Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν ἀσφαλίσεως.

18. Ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ὑπάγονται κατὰ τὰ ἐκάστοτε ἰσχύοντα διὰ τὸ τακτικὸν διοικητικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Τδρεύσεως Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Ε.Ι.Ρ. εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., παραλλήλως πρὸς τὴν παρὰ τῷ Τ.Σ.Μ.Ε.Α.Ε. ἀσφάλισίν των, οἱ μηχανικοὶ καὶ ὑπομηχανικοί, οἱ ἐντεταγμένοι εἰς ὀργανικὰς θέσεις τοῦ Ὀργανισμοῦ Τδρεύσεως Θεσσαλονίκης καὶ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας καὶ ἀπασχολούμενοι παρ' αὐτοῖς κατὰ πλήρες ὡράριον ἐργασίας ἀπαλλήλου, ἐφ' ὅσον ἀπὸ τῆς κειμένης νομοθεσίας ἀπαγορεύεται εἰς τούτους ἡ ἐλευθέρα ἄσκησις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μηχανικοῦ ἢ ὑπομηχανικοῦ.

19. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τοῦ ἕκτου ἑδαφίου τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 εἶναι, ὅτι διὰ τὴν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. συνταξιοδότησιν τῶν ἠσφαλισμένων συγχωνευομένου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 5, Ταμείου δὲν ἀπαιτεῖται ἡ μετὰ τὴν συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. πραγματοποίησις ἡμερῶν ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α.

20. Τὸ Γαλλικὸν Ἰνστιτοῦτον Ἀθηνῶν καὶ τὸ προσωπικὸν αὐτοῦ ἀπαλλάσσονται τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν ὑπὲρ Ο.Α.Α.Α. (ἀνεργίας, στρατεύσεως, Δ.Α.Ο.Ε.Μ.), Ἐργατικῆς Ἑστίας καὶ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα μέχρι 31.12.1965.

21. Ἡ παράγραφος 16 τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ νόμου 4497/1966 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«16. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 56 ἀ.ν. 1846/1951 ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ ἐπὶ τῶν συντάξεων τῶν κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ τότε Τ.Α.Κ. συνταξιοδοτηθέντων προσώπων, ἐφ' ὅσον ταῦτα ἐκλήρουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν. διατάγματος τὰς ὑπὸ τῶν διατάξεων ταύτων ὁριζομένας προϋποθέσεις».

22. Εἰς τὸ ἑδάφιον γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 33 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προστίθεται ἡ ἀκόλουθος φράσις: «ὡς καὶ οἱ θετοὶ γονεῖς ἀπὸ τὰς ἡμέρας μὲ τοὺς φυσικοὺς γονεῖς προϋποθέσεις».

23. Φορτοεκφορτωταὶ λιμένων, συνταξιοδοτούμενοι κατ' ἐφαρμογὴν τῆς διὰ τοῦ ἄρθρου 33 § 1 τοῦ ν.δ. 2698/1953 προστεθείσης εἰς τὸ τέλος τοῦ ἄρθρου 28 § 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 διατάξεως, δικαιοῦνται ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος συντάξεως, βάσει τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ὑπὸ τούτων πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, ὑπολογιζομένης κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν συντάξεων, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπληρώσει ἐν ἀσφαλίσει τέσσαρας χιλιάδας (4.000) ἡμέρας ἐργασίας, ἐξ ὧν ἀνὰ ἑκατὸν (100) τοὐλάχιστον καθ' ἕκαστον τῶν πέντε ἡμερολογιακῶν ἐτῶν τῶν ἀμέσως προηγουμένων τῆς ἐξόδου των.

24. Εἰς τὸ τέλος τῆς διὰ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ/τος 3762/1957 προστεθείσης παραγράφου 7 εἰς τὸ ἄρθρον 28 τοῦ ἀ.ν.

1846/1951 προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς κάτωθι:

«Συνταξιοῦχοι χανσενικοὶ δύνανται κατ' ἐπιλογὴν των νὰ τύχωσιν ἀντὶ τῆς λαμβανομένης συντάξεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου βοηθήματος».

25. Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ὑπ' ἀριθ.4362/1964 ν.δ. προβλεπομένη ἐναύσιος προθεσμία παρατείνεται ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

26. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ὁδηγοὶ τροχιοδρόμων καὶ τεχνῖται τῆς Η.Ε.Μ., ἀπολυθέντες ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς Η.Ε.Μ. κατὰ τὰς διατάξεις τῆς μεταξὺ τοῦ Δημοσίου καὶ τῆς Η.Ε.Μ. συμβάσεως, τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ νόμου 3954/1959, ἔχοντες πραγματοποιήσει δεκαετῆ ὑπηρεσίαν καὶ 2.500 ἡμέρας ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει, δικαιοῦνται, ἐφ' ὅσον συνεπλήρουσαν ἢ ἀφ' ἧς συμπληρώσουν τὸν 60ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των, τῆς παρεχομένης εἰς τοὺς ἀμέσως ἀσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α. καταστάτης συντάξεως κατὰ τὰς ἀντιστοίχους διὰ τὴν ἡλικίαν ταύτην διατάξεις τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι αἱ ἄνω ἡμέραι ἐργασίας δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ὡς χρόνος ἀσφαλίσεως διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἢ ἑτέρας παροχῆς ἐξ οἱασδήποτε πηγῆς.

Ἄρθρον 2

1. Αἱ διατάξεις τοῦ ν.δ. 4377/1964 «περὶ εἰδικῶν μέτρων προστασίας τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ὑπηκόων καὶ ὁμογενῶν» ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ προκειμένου περὶ τῶν ἐκ Βορείου Ἠπείρου ὁμογενῶν, τῶν ἀναγκασθέντων νὰ προσφύγωσιν εἰς τὴν Ἑλλάδα μετὰ τὸ ἔτος 1939.

2. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου πρώτου τοῦ ὑπ' ἀριθ. 4377/1964 ν. δ/τος, εἶναι, ὅτι ὡς πραγματικὴ προϋπηρεσία, τὴν ὁποίαν δικαιοῦνται αἱ κατὰ τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀσφαλιζόμενοι νὰ ἀναγνωρίσωσι καὶ ἐξαγοράσωσιν ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει παρὰ τοῖς οἰκείοις Ὀργανισμοῖς, νοεῖται α) ἡ ἐμπίπτουσα εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς συστάσεως καὶ ἐφεξῆς τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, περὶ ὃ ζητεῖται ἡ ἀναγνώρισις καὶ ἐξαγορά, καὶ β) ἡ πρὸ τῆς συστάσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ ταυτήν, ἐφ' ὅσον καὶ ἐν ᾧ μέτρῳ παρέχεται εὐχέρεια ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς εἰς τοὺς παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένους κατὰ τὴν διάπλασιν ταύτην εἰδικὴν νομοθεσίαν.

Περιπτώσεις, καθ' ἃς ἀπενεμήθη σύνταξις βάσει μείζονος χρόνου, δὲν ἀναθεωροῦνται κατόπιν τοῦ παρόντος ἄρθρου.

3. Ἐν περιπτώσει θεμελιώσεως δικαιώματος συντάξεως ἐκ τοῦ Ἰδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων τὸ ποσὸν τῆς συντάξεως ὑπολογίζεται ἐπὶ τοῦ τεκμαρτοῦ ἡμερομισθίου τῆς ἀσφαλιστικῆς κλάσεως, ἧτις ἐλήφθη ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξαγορὰν ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἐν Αἰγύπτῳ ἢ Τουρκίᾳ, ἐκτὸς ἐὰν ἀπὸ τῆς ἐγκαταστάσεως ἐν Ἑλλάδι καὶ μέχρις ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως ἐπραγματοποίησεν ὁ αἰτῶν 1500 τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Κλάδου Συντάξεων, ὅτε ἡ σύνταξις ὑπολογίζεται συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 37 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη.

4. Ἡ καταβολὴ τῶν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγουμένων συντάξεων εἰς τοὺς ἐξ Αἰγύπτου καὶ Τουρκίας Ἕλληνας ὑπηκόους καὶ ὁμογενεῖς ἀναστέλλεται, ἐφ' ὅσον ὁ δικαιοῦχος, ἄνευ δεδικαιολογημένης αἰτίας, περὶ ἧς κρίνουν τὰ ἁρμόδια ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α., παραμένει ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἄνω τῶν 3 μηνῶν.

5. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4377/1964, ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«3. Δι' ἀποφάσεων τοῦ ἐποπτεύοντος ἕκαστον Ἀσφαλιστικὸν Ὀργανισμὸν Ὑπουργοῦ, ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ καὶ δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, θέλουσι καθορισθῆ ἡ καταβλητέα εἰσφορὰ διὰ τὴν ἐξαγορὰν τῆς ἀναγνωριζομένης προϋπηρεσίας, ὁ χρόνος καὶ τρόπος ἐξοφλήσεως τῆς σχετικῆς ὀφειλῆς, ὡς καὶ πᾶν θέμα καὶ πᾶσα λεπτομέρεια ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου».

6. Ἡ ἐν τῇ παραγράφῳ 1 τοῦ ἄρθρου 5 τῆς ὑπ' ἀριθ. 165/1963 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ἀναφερομένη προθεσμία, παρατεθεῖσα διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ δευτέρου ἄρθρου τοῦ ν.δ. 4377/1964, παρατείνεται καὶ αὕθις μέχρι τῆς 30 Ἰουνίου 1967.

7. Αἱ ἐνεργετικαὶ συνταξιοδοτικαὶ διατάξεις τοῦ ν.δ. 4377/1964 ἐφαρμόζονται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ εἰς τὰς χήρας, τῶν ὁποίων οἱ σύζυγοι ἀπεβίωσαν ἐν Αἰγύπτῳ μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1952 καὶ διὰ τοὺς ἐν Κύπρῳ καὶ μετὰ τὴν 1ην Ἰανουαρίου 1956 διὰ τὴν λοιπὴν Ἐπικράτειαν τῆς Αἰγύπτου.

Ἄρθρον 3

1. Καθυστερούμενα δόσεις ὀφειλῶν, ρυθμισθεισῶν βάσει τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν. 4321/1963 καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 51909/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας δύνανται νὰ καταβληθῶσιν ἐντὸς τετραμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἄνευ προσαυξήσεως διὰ τοῦ κατὰ τὸ ἐδάφιον γ' τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως ἀνατοκισμοῦ λόγῳ καθυστερήσεως καταβολῆς προσθέτου τέλους, ἐπὶ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐξ ὁλοκλήρου καταβολῆς τῶν ἀπὸ 1 Μαΐου 1963 καὶ ἐφεξῆς τυχὸν ὀφειλομένων εἰσφορῶν, προσαυξημένων διὰ

τοῦ κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις προσθέτου τέλους. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἐξακολουθεῖ ἡ ἰσχὺς τῶν κειμένων διατάξεων.

2. Κυροῦται ἡ ὑπ' ἀριθ. 79107/Ε.1288/1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἔχουσα οὕτω:

Πρὸς
Τὸ Ἵδρυμα Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν καὶ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων

Ἀφορμὴν λαβόντες ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι, συνεπείᾳ τῆς μεσολαβησάσης ἀναστολῆς τῆς νομοθετικῆς ἐργασίας τῆς Βουλῆς, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ρύθμισις τοῦ εἰδικοῦ θέματος διακανονισμοῦ καὶ τρόπου ἐξοφλήσεως τῶν πρὸς ἡμᾶς ὀφειλῶν τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων ἐγκρίνομεν ὡς πρὸς τὰς πρὸς τὸν ἡμέτερον Ὀργανισμὸν ὀφειλὰς τῶν ἐν Ἀθήναις ἐκδιδομένων ἡμερησίων ἐφημερίδων τὴν ἐπὶ τριμηνον ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς παρούσης παράτασιν τῆς διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4435/1964 προβλεπομένης προθεσμίας ἐξοφλήσεως τῆς βασικῆς ὀφειλῆς».

3. Ἡ παράγραφος 11 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν. 4504/1966 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«11. Ὀφειλαὶ μέχρις 150.000 δραχμῶν, ὡς καὶ τὸ μέχρις 150.000 δραχμῶν τμῆμα μεγαλυτέρων τοῦ ποσοῦ τούτου ὀφειλῶν ἐκ καθυστερουμένων εἰσφορῶν πρὸς Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀναγομένων εἰς χρονικὰς περιόδους μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1965, ἀπαλλάσσονται παντὸς προσθέτου τέλους, ἐφ' ὅσον καταβληθῶσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ τμηματικῶς μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1965 καὶ ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐξ ὁλοκλήρου καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων ἐξ εἰσφορῶν ποσῶν, τῶν ἀναγομένων εἰς τὸ ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1966 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα».

4. Καθυστερούμενα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος εἰσφοραὶ ἐκδοτῶν ἡμερησίων ἢ ἑβδομαδιαίων ἐφημερίδων καὶ περιοδικῶν ὑπὲρ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς καὶ καθυστερουμένη εἰσφορὰ τοῦ ν.δ. 465/1941, ὡς ταῦτα ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως (ἀγγελιόσημον) ὑπὲρ τῶν ἐν λόγῳ Ὀργανισμῶν, προκειμένου δὲ περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν μέχρι 31 Ἰουλίου 1966, κεφαλαιοποιοῦνται ἄνευ προσαυξήσεως, προστίμων, τόκων ἢ ἑτέρας ἐπιβαρύνσεως, ἐξοφλοῦνται εἰς ἑξήκοντα μηνιαίας δόσεις, τῆς πρώτης δόσεως καταβλητέας ἐντὸς τοῦ ἑπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνός. Ἐν περιπτώσει μὴ ἐμπροθέσμου καταβολῆς δόσεώς τινος αὕτη προσαυξάνεται διὰ τῶν νομίμων προσαυξήσεων.

5. Ἐκδόται, μὴ ἀποδίδοντες τὰς ὑπὲρ τῶν περὶ ὧν ἡ προηγουμένη παράγραφος Ὀργανισμῶν παρακρατηθείσας ἢ εἰσπραχθείσας ὑπ' αὐτῶν εἰσφορᾶς, διαπράττουν τὸ ἀδίκημα τῆς ὑπεξαιρέσεως εἰς βαθμὸν πλημμελήματος ἀσχέτως ποσοῦ, καταργουμένης ὡς πρὸς τοῦτο πάσης ἀντιθέτου διατάξεως.

6. Ποινικὰ ἐν γένει ἀδικήματα, τελεσθέντα λόγῳ μὴ καταβολῆς τῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 4 τοῦ παρόντος ἄρθρου εἰσφορῶν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος νόμου, παραγράφονται, καταργουμένων τῶν τυχὸν ἐκκρεμῶν ποινικῶν δικῶν. Παραπεμπτικὰ βουλεύματα ἢ καταδικαστικαὶ ἀποφάσεις παντὸς ποινικοῦ δικαστηρίου διὰ τὰ ἀνωτέρω ἀδικήματα λογίζονται παραγεγραμμένα καὶ ἀποβάλλουσι τὴν ἰσχὺν των ὡς πρὸς ὅλας αὐτῶν τὰς διατάξεις, διαγραφομένης ἐκ τοῦ δελτίου Ποινικοῦ Μητρώου.

Ἄρθρον 4

1. Κυροῦνται, ἀφ' ἧς ἰσχυσαν, α) ἡ ὑπ' ἀριθ. 95085/Ε.1530/1964 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 724/1965 (τεῦχος Β') Φ.Ε.Κ., β) ἡ ὑπ' ἀριθ. 116478/Ε.1844/1965 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 829/1965 (τεῦχος Β') Φ.Ε.Κ. καὶ γ) ἡ ὑπ' ἀριθ. 43711/Ε617/1966 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 298/1966 (τ. Β') Φ.Ε.Κ.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 § 4 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 § 8 τοῦ ν. 4345/1964 ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ὡς πρὸς τὴν διὰ τῶν ὡς ἄνω ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας συσταθεῖσαν γνωμοπαρασκευαστικὴν Ἐπιτροπὴν Συντάξεως Προσχεδίου Κώδικος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων.

2. Κυροῦται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ἡ ὑπ' ἀριθ. 20934/19.8.1944 ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δι' ἧς προσετέθη διάταξις εἰς τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ἀ.ν. 275/1936 «περὶ συστάσεως τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ναυτικῶν Πρακτόρων καὶ Ὑπαλλήλων», δημοσιευθεῖσα εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 113/1944 (τ. Β') φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

3. Αἱ παράγραφοι 3 καὶ 5 τοῦ ἀ.ν. 2276/1940 «περὶ συστάσεως Ταμείου Προνοίας καὶ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἱπποδρομιῶν» τροποποιοῦνται ὡς ἀκολούθως:

«Πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι:

3. Κράτησις τέσσαρα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (4%) ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Φιλίππου Ἑνώσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑταιρείας Ἱπποδρομιῶν, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν κατὰ τὸν Κώδικα τεχνικῶν.

5. Ἰσόποσος ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ πρὸς τὰς καταβολὰς τοῦ προσωπικοῦ τῆς Φιλίππου Ἑνώσεως τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑταιρείας Ἱπποδρομιῶν, τῶν ὑπηρετῶν Ἱπποδρόμου καὶ τῶν σταυλιτῶν, καταβαλλομένη διὰ τοὺς τελευταίους (ὑπηρέτας - σταυλίτας) παρὰ τῶν προπονητῶν, οἵτινες ἐν προκειμένῳ θεωροῦνται ὡς ἐργοδόται.

Τυχὸν καταβληθεῖσαι εἰσφοραὶ δυνάμει τῆς

ίσε' άριθ. 65597/Σ.365/1965 αποφάσεως του Υπουργού της Εργασίας δεν επιστρέφονται».

4. Τα κατά την δημοσίευσιν του παρόντος λειτουργούντα Ταμεία α) Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Κουρείων και Κομμωτηρίων, ιδρυθέν διά του Κανονιστικού διατάγματος της 17/30.5.1944 περί Ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Κουρείων και Κομμωτηρίων» (Φ.Ε.Κ. 115/30.5.1944, τεύχος Α') και β) Επικουρικής Ασφαλίσεως Προσωπικού Ελληνικής Ανωνύμου Υδρηλεκτρικής Εταιρείας «Γλαύκος», συσταθέν διά της από 2.2.1949 συλλογικής συμβάσεως εργασίας, κατατεθείσης εις το Ειρηνοδικείον Πατρών την 30.7.1949, αποτελούν άτυπα της ιδρύσεως των Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου.

Αι διατάξεις της κατά την δημοσίευσιν του παρόντος διατάξεως έκαστων των ως άνω Ταμείων Νομοθεσίας εξακολουθούν ισχύουσαι μέχρι της ρυθμίσεως των οικείων αντικειμένων διά β. διατάγματος, εκδιδομένου συμφώνως προς τας διατάξεις του άρθρου 59 του α.ν. της 11.11.1935 περί Οργανισμού του Υπουργείου Εργασίας», ως ισχυνήθη αυθεντικώς διά του άρθρου 1 του α.ν. 694/1937 και τροποποιήθη μεταγενεστέρως.

5. Το άρθρον 3 του από 20.2.1943 διατάγματος «περί ιδρύσεως Ταμείου Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Κρεοπωλείων», ως τροποποιήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, αντικαθίσταται ως ακολούθως:

«Πρόσωπα υπαγόμενα εις την ασφάλισιν:

Εις την ασφάλισιν των Ταμείου υπάγονται υποχρεωτικώς και αυτοδικαίως:

α) Το παρά τω Ιδρύματι Κοινωνικών Ασφαλίσεων κατά κυρίαν ασφάλισιν ασφαλιζόμενον προσωπικόν των κρεοπωλείων της περιφερείας πέραν Διοικήσεως Πρωτευούσης.

β) Αι κάτωθι κατηγορίαι εργατών κρέατος της περιφερείας πέραν Διοικήσεως Πρωτευούσης, εφ' όσον κατά κυρίαν ασφάλισιν υπάγονται εις το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων:

Σφαγείς και εκδορείς βοοειδών, σφαγείς λευκών κρεάτων, ακροκαθαριστοί, εντερεργάται, συντηρηταί ζώων, αλλαντεργάται και εργάται νωπών ακατεργάστων δερμάτων, απασχολούμενοι εις τα σφαγεία της περιφερείας πέραν Διοικήσεως Πρωτευούσης ή εις έτερους τόπους εργασίας.

γ) Οι κρεοπώλαι και οι ζωέμποροι, υποχρεούμενοι εις την καταβολήν της τε εισφοράς του εργοδότου και του ασφαλισμένου, υπολογιζομένων επί τεκμαρτών αποδοχών, αίτινες δεν δύνανται να είναι κατώτεραι των ανωτάτων ορίων των εν ισχύι εθνικών συλλογικών συμβάσεων, ουδέ ανώτεραι του εκάστοτε ισχύοντος ανωτάτου τεκμαρτού μισθού του καθοριζομένου υπό του Ι.Κ.Α. δι' εικοσιπέντε (25) ημερομίσθια κατά τα υπό του Δ.Σ. του Ταμείου καθοριοθησόμενα».

Άρθρον 5

1. Η παράγραφος 2 του άρθρου 6 του νόμου 1373/1944 «περί αναπροσαρμογής των πόρων ενίων Ασφαλιστικών Οργανισμών και συμπληρώσεως της ασφαλιστικής νομοθεσίας» τροποποιείται ως ακολούθως:

«2. Ειδικώς, προκειμένου περί Ανωνύμων Εταιρειών και Οργανισμών Δημοσίου ή Ιδιωτικού Δικαίου, λογίζονται ως εισπραχθέντα κατά τα ανωτέρω διά την καταβολήν εισφορών εργοδότου και ησφαλισμένου οι πρόεδροι των Διοικητικών Συμβουλίων μόνον εφ' όσον είναι μέτοχοι και οι γενικοί διευθυνταί ή διευθύνται αυτών, προκειμένου δε περί προσωπικών εταιρειών οι συνεταίροι».

2. Όπου υπό των κειμένων διατάξεων προβλέπεται η συμμετοχή δικαστικών εις πάσης φύσεως Συμβούλια ή Επιτροπάς Ν.Π.Δ.Δ., αρμοδιότητος του Υπουργείου Εργασίας, δύναται αντί τούτων να διορίζηται δικηγόρος τουλάχιστον πενταετούς ή, όπου δεν υπάρχει τοιούτος, δικηγόρος παρά Πρωτοδίκαις, έχων επαρκή πρακτικήν δικηγορικήν εμπειρίαν, οριζόμενος υπό του Υπουργού Εργασίας.

3. Των Κεφαλαίων Αποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτών (Κ.Α.Φ) μετέχουν, δικαιούμενοι των εκ τούτων παροχών υπό τους όρους και τας προϋποθέσεις των μονίμων, και οι χαρακτηριζόμενοι παρά των αρμοδίων Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων (Ε.Ρ.Φ.) ως έπικουροι, εφ' όσον κέκτηνται:

α) Τα προσόντα εφοδιασμού των δι' επαγγελματικού βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτού εξαιρέσει του αναφερομένου εις την ηλικίαν, και

β) δεκαετή προϋπηρεσίαν επικούρου φορτοεκφορτωτού παρά τω οικείω λιμένι, ή από της αποκτήσεως της ταυτότητος προϋπηρεσίας.

Διά τον υπολογισμόν εκάστου έτους προϋπηρεσίας λαμβάνονται υπ' όψιν 300 ημερομίσθια εν ασφαλίσει εις το Ι.Κ.Α.

Έπικουροι ή έλεύθεροι φορτοεκφορτωταί, καθιστάμενοι δριστικώς ανίκανοι εξ ατυχήματος, επισυμβάντος εν τη φορτοεκφορτωτική εργασία, ως και δικαιούχοι θανόντος εξ επισυμβάντος εν τη φορτοεκφορτωτική εργασία ατυχήματος επικούρου φορτοεκφορτωτού από 1.1.1960 και εντεύθεν, δικαιούνται, ανεξαρτήτως χρόνου προϋπηρεσίας, της υπό του Κανονισμού του αρμοδίου Κ.Α.Φ. προβλεπομένης διά τας αντιστοίχους περιπτώσεις αποζημιώσεως των δι' επαγγελματικών βιβλιαρίων εφοδιασμένων φορτοεκφορτωτών.

4. Συνιστάται παρά τω Ι.Κ.Α. ειδικός ανεξάρτητος Ασφαλιστικός Λογαριασμός, σκοπός του οποίου είναι η επικουρική ασφάλισις των παρά τω Ιδρύματι υπηρετούντων κατά τον χρόνον ενάρξεως ισχύος του ν.δ. 4277/1962 και έχοντες προσληφθέντων και προσληφθησομένων επί συμβάσει και μονίμων θεραπευτών ιατρών, ως και των α-

πὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος καὶ ἐφεξῆς καθισταμένων ἐλεγκτῶν ἰατρῶν.

Πόροι τοῦ Λογαριασμοῦ εἶναι:

α) Εἰσφορὰ τῶν εἰς τὸν κλάδον ἠσφαλισμένων ἰατρῶν εἰς ποσοστὸν 3% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν των.

β) Ἐργοδοτικὴ εἰσφορὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ποσοστὸν 2% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἰατρῶν, καὶ

γ) Εἰδικὴ εἰσφορὰ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς ποσοστὸν 0,25% ἐπὶ τῶν ἐσόδων του, ἐξ ἧς θὰ ἐκπίπτεται ποσὸν ἴσον πρὸς 4% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῶν εἰς τὸν κλάδον ἀσφαλιζομένων ἰατρῶν.

Διὰ βασιλικοῦ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος, θέλουσι καθορισθῆ τὸ ὕψος τῶν ὑπὸ τοῦ Λογαριασμοῦ χορηγηθησομένων παροχῶν κατόπιν ἀναλογιστικῆς μελέτης, τὰ τῶν προϋποθέσεων τῆς ἀπονομῆς τούτων, ἡ διαδικασία χορηγήσεώς των, ὁ χρόνος ἐνάρξεως καὶ λήξεως τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τὰς παροχάς, οἱ λόγοι διακοπῆς, ἐκπτώσεως καὶ ἀναστολῆς τῆς καταβολῆς τῶν παροχῶν, τὰ τῆς ὑπαγωγῆς τῶν ἀξιώσεων ἐπὶ τὰς παροχάς, τὰ τῆς ἀναγνωρίσεως καὶ ἐξαγορᾶς τῆς προϋπηρεσίας καὶ πᾶν θέμα ἢ λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος.

5. Εἰς τὴν ὑποχρεωτικὴν ἀσφάλισιν τοῦ διὰ τοῦ παρόντος συνιστωμένου Λογαριασμοῦ δύνανται νὰ ὑπάγωνται τῇ ἀνεκλήτῳ αἰτήσει των, ἐφ' ἧπαξ ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἠσφαλισμένων παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. ἐλεγκτῶν ἰατρῶν ἔχοντες διαφορὰν ἡλικίας ἔναντι τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑποχρεωτικῆς ἐξόδου ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. μικροτέραν τῶν 5 ἐτῶν.

Ὡσαύτως ὑπάγονται καὶ οἱ ἐξελθόντες λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἢ παραιτήσεως ἐλεγκταὶ ἰατροί, ἐφ' ὅσον ἐξακολουθοῦν ἀσφαλιζόμενοι παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., τῆς ἀσφαλιστικῆς των μερίδος μεταφερομένης εἰς τὸν νέον Ἀσφαλιστικὸν Λογαριασμόν.

Ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀσφάλισις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως, παυσούσης ἀπὸ τῆς αὐτῆς ἡμερομηνίας τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α.

6. Αἱ παράγραφοι 7 καὶ 8 τοῦ ἄρθρου 69α τοῦ Ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος τροποποιοῦνται ὡς ἑξῆς:

«Ἀπὸ τῆς χρονολογίας τῆς ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καταλήψεως τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξερχομένων τῆς Ὑπηρεσίας ἢ ἀπὸ τοῦ θανάτου αὐτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτος ἤθελεν ἐπέλθει πρὸ τῆς καταλήψεως των ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας, αἱ κατὰ τὰς παραγράφους 5 καὶ 6 παροχαὶ τῆς Τραπέζης παύουσι, θὰ καταβάλλεται δὲ εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς τὰ δικαιούμενα συντάξεως, κατὰ τὸν Κανονισμὸν τοῦ Ταμείου Συντάξεων, μέλη τῆς οἰκογενείας των παρὰ μὲν τοῦ Ταμείου Συντάξεων Α.Τ.Ε. ἡ ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ προβλεπομένη σύνταξις, παρὰ δὲ τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος ἡ διαφορὰ μεταξὺ τῆς συντάξεως, ἣν οὗτοι λαμβάνουν παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε., καὶ ἐκείνης, ἣν θὰ ἐδικαιοῦντο νὰ λάβωσιν, ἐὰν τὰ ἐντὸς τῆς δεκατίας διαδραμόντα ἔτη μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν μέχρι τῆς ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας καταλήψεώς των ἢ τοῦ θανάτου των ἦθελον ὑπολογισθῆ συντάξιμα ὑπὸ τοῦ Ταμείου Συντάξεων».

7. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου ιε' τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε. προστίθεται ἡ ἀκόλουθος διάταξις: «Τὸ ὡς ἄνω ποσοστόν, τὸ ὁποῖον ὑποχρεοῦται νὰ καταβάλῃ ἡ Α.Τ.Ε. εἰς τὸ Ταμεῖον ἐκ τῶν ἀσφαλίστρων τῶν ἐν γένει ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, πέραν τῶν λοιπῶν ἐκ τοῦ παρόντος Καταστατικοῦ ὑποχρεώσεών της, θὰ καθορίζηται κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου αὐτῆς.

8. Δύναται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τῆς Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος νὰ χορηγῆται κατ' ἔτος ὑπὲρ τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Βοηθημάτων μελῶν Ταμείου Ὑγείας Α.Τ.Ε. μέρος ἐκ τῶν ὠφελειῶν ἐκ τῶν ἀσφαλιστικῶν ἐργασιῶν τῆς Τραπέζης, μὴ δυνάμενον νὰ ὑπερβῇ κατὰ ποσὸν τὸ 20% τοῦ τυχὸν χορηγουμένου εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Προσωπικοῦ Α.Τ.Ε., πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπιδοτήσεως τῶν ἐκτὸς τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ βοηθημάτων μελῶν συνταξιούχων τῆς Α.Τ.Ε., ὡς καὶ ἐπὶ δικαιοπῆ ταύτης.

9. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4497/1966 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1. Ὁ ἀριθμὸς τῶν συνταξιούχων τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν, Τεχνιτῶν Θεάτρου Κινηματογράφου, οἵτινες, τηρουμένων τῶν διατάξεων τοῦ ν. 6097/1934, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ν.δ. 408/1941, δικαιοῦνται ἐκ τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου ἠδυνημένης, κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις, συντάξεως, ὁρίζεται εἰς εἴκοσι πέντε (25).

Ἄρθρον 6

1. Ἡ εἰσφορὰ τῶν συνταξιούχων σιδηροδρομικῶν πρὸς τὸν Εἰδικὸν Λογαριασμὸν Συνταξιούχων Σ.Ε.Κ. ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ἰσοῦται πρὸς τὴν ἑκάστοτε εἰσφορὰν ἠσφαλισμένου ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους ὑποχρεουμένων εἰς καταβολὴν ἰσαπόσου ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς.

2. Ἐν συνεχείᾳ τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ νόμου 4497/1966 προστίθεται ἡ ἀκόλουθος φράσις: «καὶ ὡς πρὸς τοὺς παραιτηθέντας μετὰ συμπλήρωσιν τοὐλάχιστον εἰκοσιπενταετοῦς ὑπηρεσίας μονίμου ὑπαλλή-

λου παρά τοῖς Σ.Ε.Κ. καὶ ἐπαναδιορισθέντας παρ' αὐτοῖς, τῆς τελευταίας ταύτης διατάξεως ἰσχυούσης καὶ διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἐπαναδιορισθέντων ἀπολυθέντας ἐντὸς τοῦ ἔτους 1965 λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας ἢ τριακονταπενταετοῦς ὑπηρεσίας».

3. Ὑπάλληλοι τοῦ Ο.Α.Π., συνταξιοδοτηθέντες προσωρινῶς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Α.ν. 1635/1939 ὡς παθόντες ἐν ὑπηρεσίᾳ καὶ ἕνεκα ταύτης καὶ ἐπανελθόντες αὐτοδικαίως εἰς τὴν ὑπηρεσίαν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ αὐτοῦ νόμου, ἐπιστρέφουσι ἐντόκως τὸ ὑπὸ τοῦ Ταμείου Προνοίας Ὑπαλλήλων Ο.Α.Π. χορηγηθὲν εἰς αὐτοὺς βοήθημα.

Οἱ ὑπάλληλοι οὗτοι, ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται τοῦ παρεχομένου κατὰ τὴν ἔξοδον τῶν ὑπαλλήλων βοηθήματος, τῆς ἀσφαλιστικῆς των σχέσεως λογιζομένης ὡς μηδέποτε διακοπείσης.

4. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 4504/1966 προστίθεται τρίτον ἐδάφιον, ἔχον ὡς ἀκολούθως:

«Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης παραγράφου ὑπάγονται καὶ οἱ ἐκ τῶν περὶ ὧν αὕτη τέως ὑπάλληλοι τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος παλαιοὶ πολεμισταί, ἐφ' ὅσον εἶχον συμπεπληρωμένην παρὰ τῇ Τραπέζῃ 22ετῆ τοὐλάχιστον συντάξιμον ὑπηρεσίαν».

5. Ἠσφαλισμένοι εἰς τὸ διὰ τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 4437/1966 καταργηθὲν Ταμεῖον Προνοίας μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων καὶ χειριστῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων, μὴ ἀναγγείλαντες ἢ μὴ ἀναγγέλλοντες ἑαυτοὺς μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1966, ἀποκλείονται τῆς διανομῆς, ἐφ' ὅσον τὸ ποσὸν τῶν εἰσφορῶν των δὲν ὑπερβαίνει τὰς τριακοσίας δραχμάς. Μετὰ τὴν πάροδον τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπαιτήσεις μὴ ἀναγγελθεῖσαι δὲν ἱκανοποιοῦνται. Τὸ ποσὸν τὸ παρακρατηθὲν διὰ τοὺς μὴ ἀναγγελθέντας ἠσφαλισμένους, ταὐτὸν ἔχοντας εἰσφορὰς ἄνω τῶν τριακοσίων δραχμῶν, ἀποδίδεται εἰς τούτους, ἐπιβαρυνόμενον διὰ τῶν ἐν τῷ μεταξὺ ἐξόδων ἐκκαθαρίσεως, δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἐκδιδομένης κατὰ τὸ πρῶτον πενθήμερον τοῦ Μαρτίου 1967. Τυχὸν ὑπάρχον περίσσευμα ἀποδίδεται εἰς τὰ ἀναγνωρισμένα ἐν τῷ Κράτει σωματεῖα χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν μηχανημάτων, κατ' ἀναλογίαν τῶν ἠσφαλισμένων εἰς τὸ καταργηθὲν Ταμεῖον μελῶν, τῶν ψηφισάντων εἰς τὰς τελευταίας ἀρχαιρεσίας τοῦ ἔτους 1965, δι' ἀποφάσεως τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν Ἀθηνῶν, δικάζοντος κατὰ τὴν διαδικασίαν τῶν ἄρθρων 634 ἐπ. Πολ. Δικονομίας, ὑπὸ αἰτήσεων ὑποβληθησομένων εἰς τοῦτον μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου 1967. Οἱ εἰς τὴν ἐκκαθαριστικὴν Ἐπιτροπὴν ἐφ' οἱανδήποτε ἰδιότητι μετέχοντες δικαιοῦνται ἀμοιβῆς, ἀνερχομένης εἰς ποσοστὸν 1% ἐν συνόλῳ ἐπὶ τοῦ διανεμητέου ποσοῦ, δι' ὁποιανδήποτε χρόνον καὶ ἂν ἦθελον ἀποσχοληθῇ κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν.

6. Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς ἐπεκτείνεται ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ταμείου Συντάξεως καὶ Προνοίας Προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιρισμῶν Ὀργανώσεων εἰς τὴν Δωδεκάνησον.

Λογίζεται χωρήσασα παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ ἡ ἀσφάλισις δι' ἀπασχόλησιν λαβοῦσαν χώραν ἐν Δωδεκανήσῳ εἰς χρόνον προγενέστερον τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον καὶ δι' ὅσον χρόνων κατεβλήθησαν εἰς τὸ Ταμεῖον τοῦτο αἱ κεκανονισμέναι εἰσφοραί.

7. Ὁ παρὰ τῷ Δημοσίῳ χρόνος ὑπηρεσίας μέχρι τῆς ἐντὸς ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Α.Σ.Ο. λογίζεται αὐτοδικαίως ὡς χρόνος πραγματικῆς συναλλίμου ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας διὰ τὴν λῆψιν συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου, ἐφ' ὅσον οὗτος δὲν ἐχορηγήθη διὰ τὴν ἀπονομὴν συντάξεως ἐκ τοῦ Δημοσίου καὶ ὁ ὑπάλληλος ἔχει συμπληρώσει 12ετῆ ἐν τῷ Ὀργανισμῷ ὑπηρεσίαν.

Ἡ ἐξαγορὰ τῆς ἀναγνωριζομένης ὑπηρεσίας πραγματοποιεῖται συμφώνως πρὸς τὰς ὑφισταμένας καταστατικὰς διατάξεις τοῦ Ταμείου. Ἐφ' ὅσον ὁ ἀναγνωριζόμενος χρόνος εἶναι ἀνώτερος τῶν 140 μηνῶν, τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς, ὑπολογιζόμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κεφαλαιοποιεῖται καὶ ἐξοφλεῖται εἰς 160 μηνιαίας δόσεις.

8. Ἰδιοκτῆται ἢ ἐκδόται ὑπὸ οἱανδήποτε ἐπωνυμίαν ἡμερησίων πολιτικῶν ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες μέλη τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων, δικαιοῦνται πλήρους συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου Συντάξεως Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, ἐφ' ὅσον εἶχον μίαν τῶν ἀνωτέρω ἰδιοτήτων ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον, ἡ δὲ ἐφημερὶς συνεπλήρωσε ἢ συμπληροῖ δεκαετῆ συνεχῆ ἔκδοσιν.

9. Ὑπάλληλοι τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ἀπολυθέντες τῆς ὑπηρεσίας διὰ λόγους ἀσχέτους πρὸς πειθαρχικὰ παραπτώματα, δύνανται νὰ τύχουν συντάξεως παρὰ τοῦ Τ.Α.Α.Μ.Μ. καὶ νὰ ἀναγνωρίσωσι προϋπηρεσίαν, κατὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ, εἰς ἣν ὑπηρέτουν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀπολύσεώς των, ἐφ' ὅσον ὑποβάλλουν σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Ἡ σύνταξις τούτων ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν συνταξίμων ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ, ἐν ᾧ ἦσαν κατὰ τὴν ἀπόλυσίν των, καὶ ἀναπροσαρμόζεται ἑκάστοτε κατὰ τὰ ἰσχύοντα διὰ τοὺς συνταξιούχους ὑπαλλήλους τοῦ αὐτοῦ Ταμείου, ἄρχεται δὲ καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ὑποβολῆς τῆς κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον αἰτήσεως συνταξιοδοτήσεως.

10. Ὡς τακτικοὶ ὑπάλληλοι τῆς Λιθογραφικῆς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης, διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν

διατάξεων τοῦ νόμου 3163/1955 καὶ ν.δ. 4277/1962, νοοῦνται καὶ οἱ ὑπηρετήσαντες ἐπὶ εἰκοσαετίαν τοὐλάχιστον ὡς μόνιμοι ὑπάλληλοι τῆς Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης.

11. Ὑπάλληλοι τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ, πλὴν τοῦ προσωπικοῦ τῆς τέως Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Η.Ε.Θ., προσληφθέντες μέχρι 31.12.1963, ἡμερομηνίας δημοσιεύσεως τοῦ νῦν ἰσχύοντος κανονισμοῦ τῆς Δ.Ε.Η., κεκτημένοι πτυχίον Ἀνωτάτης Σχολῆς ἢ μεσαίας ἢ ἰσοτίμων ἀλλοδαπῆς, προσδιάζον πρὸς τὰ καθήκοντα οἰκονομικοῦ ἢ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, ἰσάγονται αὐτοδικαίως ἀπὸ τῆς κτήσεως τοῦ πτυχίου των εἰς τὸ εἰσαγωγικὸν κλιμάκιον τῆς κατηγορίας Ε4 τοῦ διοικητικοῦ κλάδου, ἀνακατατάσσονται δὲ εἰς τὸ ἑπόμενον κλιμάκιον τῆς ἰδίας κατηγορίας ἅμα τῇ συμπληρώσει τριετοῦς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς προαγωγῆς των.

Οὗτοι περαιτέρω ἐξελίσσονται βαθμολογικῶς καὶ μισθολογικῶς, ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ὑπάλληλοι τοῦ ἀνωτέρω κλάδου, οἱ ἔχοντες τὰ αὐτὰ μὲ τοὺς ἀνωτέρω προσόντα.

"Αρθρον 7

1. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4197/1961 «περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν καὶ ἄλλων τινῶν διατάξεων» προστίθεται ἐδάφιον ιβ', ἔχον οὕτω:

«ιβ. Οἱ ἐκ τῶν συνεπείᾳ τοῦ πολέμου, τῆς κατοχῆς ἢ τοῦ συμμοριτοπολέμου πληγέντες ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως, ἐφ' ὅσον δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Συγκοινωνιῶν ἔτυχον ἀδείας θέσεως εἰς κυκλοφορίαν αὐτοκινήτου δημοσίας χρήσεως καὶ ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως».

2. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4197/1961 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι:

«3. Ἀνάπηροι πολέμου ἐπαγγελματίαι ὁδηγοὶ ἢ ἰδιοκτῆται αὐτοκινήτων δημοσίας χρήσεως, ἐφ' ὅσον συνεπλήρωσαν τὸ 50ὸν ἔτος τῆς ἡλικίας των καὶ πραγματικὸν χρόνον ἀσφαλίσεως 25 ἐτῶν ἀπὸ τῆς εἰς τὸ Τ.Σ.Α. ἐγγραφῆς των, δύνανται νὰ ἐξέρχωνται ὡς συνταξιοῦχοι, τῆς συντάξεώς των ὁριζομένης βάσει τοῦ χρόνου ἀσφαλίσεώς των.

Οὗτοι δύνανται, τῇ αἰτήσει των, εἰς τὸν ἀνωτέρω χρόνον νὰ προσμετρήσουν μέχρι πέντε ἐτῶν συντάξιμον χρόνον πλέον τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον 4 τοῦ ἄρθρου 9 ὁριζομένου δι' ἐξαγορᾶς τοιούτου κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 10 τοῦ παρόντος ὁριζόμενα.

3. Ἐκ τῶν ὑπὸ τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ νόμου 4497/1966 προβλεπομένων ὡς ἀναγνωριστέου παρὰ τοῦ Τ.Σ.Α. χρόνου πραγματικῆς ἐπαγγελματικῆς ἀπασχολήσεως εἰς Δωδεκάνησον ὁ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1946 τοιοῦτος ἐξαγοράζεται ἐπὶ τῇ καταβολῇ τοῦ ἡμίσεος τῆς ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ διατάξεων προβλεπομένης εἰσφορᾶς ἐξαγορᾶς. Ὁ ὑπὸ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω διατάξεων προβλεπόμενος ἀριθμὸς δόσεων ὁρίζεται εἰς 120. Ἐκ τοῦ κατὰ τὰ ἄνω ἀναγνωριζομένου καὶ ἐξαγοραζομένου χρόνου λογίζεται ὡς χρόνος πραγματικῆς ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ταμείῳ ὁ ἐμπίπτων εἰς τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ταμείου καὶ ἐφεξῆς.

4. Ἡ εἰς τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 4491/1966 ἀναφερομένη παῦσις τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως εἰς ἑτέρους Ὀργανισμοὺς κυρίας ἀσφαλίσεως τῶν ἐκ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η. ὑπαγομένων εἰς τὴν παρ' αὐτῇ ἀσφάλισιν δὲν ἔχει ἐφαρμογὴν προκειμένου περὶ τοῦ Ταμείου Συντάξεως Μηχανικῶν καὶ Ἐργοληπτῶν Δημοσίων Ἔργων (Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε.) καὶ τοῦ Τ.Σ.Α., ἐκτὸς ἐὰν ὁ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος παρὰ τῇ Δ.Ε.Η. ὑπηρετῶν ἠσφαλισμένος δηλώσῃ ἐντὸς διμήνου ἀπὸ τῆς τοιαύτης δημοσιεύσεως ἢ δι' ἐξωδίκου δηλώσεώς του, κοινοποιηθησομένης εἰς τὸ Τ.Σ.Μ.Ε.Δ.Ε. ἢ τὸ Τ.Σ.Α., ὅτι ἐπιθυμεῖ τὴν παῦσιν τῆς παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.

5. Ἡ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ νόμου 4491/1966 προβλεπομένη ἀποζημίωσις καταβάλλεται καὶ εἰς τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας θανόντος ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου μέχρι 30ῆς Ἀπριλίου 1966.

"Αρθρον 8

1. Πρόσωπα ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένα παρὰ τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐπὶ ἕνδεκα (11) τοὐλάχιστον ἔτη καὶ μὴ ὑπαγόμενα εἰς τὴν ἀσφάλισιν ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως δικαιοῦνται διὰ δηλώσεώς των, ὑποβαλλομένης ἐντὸς τριῶν (3) μηνῶν ἀπὸ τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως, νὰ συνεχίσουν προαιρετικῶς ταύτην μέχρι συμπληρώσεως τῶν ἀπαιτουμένων ἐλαχίστων χρονικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν θεμελίωσιν τοῦ δικαιώματος πρὸς λῆψιν τοῦ κατωτάτου ὁρίου μηνιαίας περιοδικῆς παροχῆς.

Ἡ καταβλητέα παρὰ τοῦ συνεχίζοντος προαιρετικῶς τὴν ἀσφάλισιν εἰσφορὰ ἰσοῦται πρὸς τὸ διπλάσιον τοῦ ἀθροίσματος τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν εἰσφορῶν ἐργοδότου καὶ ἠσφαλισμένου, ὑπολογίζεται δὲ ἐπὶ τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἐνεργείας τοῦ ὁριζομένου ὑπὸ τῶν ἑκάστοτε ἰσχυουσῶν διατάξεων καὶ ἀνήκοντος εἰς τὸν βαθμόν, ἐφ' ὃν ἐμισθοδοτεῖτο ὁ ἠσφαλισμένος κατὰ τὸν χρόνον τῆς διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως αὐτοῦ μετὰ τῶν τυχὸν προσαυξήσεων, λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας. Καθυστέρησις καταβολῆς μηνιαίας τινὸς εἰσφορᾶς πέραν τῶν τριῶν (3) μηνῶν, ἀφ' ἧς αὕτη κατέστη ἀπαιτητή, ἢ μεταγενεστέρα ἀσφάλισις εἰς Ὀργανισμὸν Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως συνεπάγεται ἀπώλει-

αν τοῦ δικαιώματος περαιτέρω συνεχίσεως τῆς προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως.

Διά τούς ἤδη προαιρετικῶς ἠσφαλισμένους αἱ εἰσφοραί προαιρετικῆς ἀσφαλίσεως των ἀναπροσαρμόζονται, ὡς ἀνωτέρω, ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Πᾶσα διάταξις, ρυθμίζουσα τά τῆς προαιρετικῆς ὑπαγωγῆς ἢ συνεχίσεως τῆς ἀσφαλίσεως παρά τούτῳ, καταργεῖται.

2. Κατ' ἐξαίρεσιν τέως ἠσφαλισμένοι παρά τῷ Ταμείῳ Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἔχοντες ὑπερδεκαετῆ ὑπηρεσίαν εἰς Ὀργανισμούς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἢ διατελέσαντες ὑπάλληλοι παρά τῷ Ταμείῳ τούτῳ, ἀσχέτως χρόνου ὑπηρεσίας, ὧν διεκόπη ἡ παρ' αὐτῷ ὑποχρεωτική ἀσφάλισις, λόγῳ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἀπομακρύνσεώς των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας, δικαιοῦνται ἅπαξ ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος αἰτήσωσι τήν ἔφεξιν προαιρετικήν ἀσφάλισίν των ἐπί τῇ καταβολῇ τοῦ διπλασίου τῶν εἰσφορῶν τοῦ τε ἠσφαλισμένου καί τοῦ ἐργοδότου, ὑπολογιζομένων ἐπί τῶν ἑκάστοτε ἀποδοχῶν τοῦ βαθμοῦ, ὃν κατεῖχον κατά τόν χρόνον διακοπῆς τῆς ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως.

3. Τά καταβαλλόμενα παρά τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως μηνιαῖα περιοδικά δοθήματα εἰς τούς ἐκ τῶν δοθηματαίχων αὐτοῦ τέως ἐλεγκτάς ἰατρούς καί ὑγειονομικούς διευθυντάς τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, τούς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας ἀπό τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τοῦ ἀπό 30.3.1951 β. διατάγματος περί μισθολογίων τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων· μέχρι τῆς 1ης Μαρτίου 1956, ἀναπροσαρμόζονται ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος βάσει τοῦ ἀναγνωρισθέντος αὐτοῖς ὡς συντελέσαντος χρόνου ὑπηρεσίας καί τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ διά μέν τούς ὑγειονομικούς διευθυντάς, διευθυντάς τμημάτων καί κλινικῶν τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ βαθμοῦ τοῦ ὑγειονομικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., διά δέ τούς λοιπούς ὑγειονομικούς διευθυντάς καί ἐλεγκτάς ἰατρούς τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ Α' τάξεως, προσαυξανομένων διά τῶν προσαυξήσεων λόγῳ πολυετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καί τῆς ταυτήτης λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, αἵτινες ἔχουσιν ἀναγνωρισθῆ ὑπέρ τοῦ συνταξιοδοτουμένου.

4. Τό δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 26 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 ἰσχύει καί προκειμένου περί καταβολῆς τῶν ὀφειλομένων εἰς τά Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως εἰσφορῶν.

5. Ὁ διά τῶν ἐδαφίων γ' καί δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ κανονισμοῦ παροχῶν τοῦ περί οὗ ἀνωτέρω Ταμείου (ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας 18323/25.8.1949), θεωρούμενος ὡς συντάξιμος χρόνος ἰσχύει προκειμένου περί ἠσφαλισμένων ὑπαχθέντων εἰς τήν ἀσφάλισιν αὐτοῦ μέχρι τῆς 31 Δεκεμβρίου 1949, ἐφ' ὅσον ὑποβάλουν σχετικήν αἴτησιν ἐντός ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας 3 μηνῶν ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 9

1. Ἐπί τῶν ἐπό τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καί Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας ἐκτελουμένων τεχνικῶν ἔργων ἐφαρμόζονται αἱ περί ἐκτελέσεως ἔργων ἐπό τοῦ Αὐτονόμου Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας ἰσχύουσαι ἑκάστοτε διατάξεις.

2. Τό ἄρθρον 3 τοῦ ν. 3198/1955 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῶν περί καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας διατάξεων» καταργεῖται.

3. Πρόστιμα ὑπέρ τοῦ Ο.Α.Α.Α., ἐπιβληθέντα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν. 4504/1966, κατ' ἐφαρμογήν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν.δ. 2656/1953, καί μή εἰσπραχθέντα μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, διαγράφονται.

4. Ὁ Ὑπουργός Ἐργασίας μετά σύμφωνον γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α. δύναται νά διαθέτῃ κατ' ἔτος δι' ἀποφάσεών του ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τούτου ποσόν μέχρι 250.000.000 δραχ. κατ' ἀνώτατον ὅριον διά τήν καταβολήν ἐπιδόματος συζύγου εἰς μισθωτούς μή δικαιουμένους διά διατάξεως νόμου, β. διατάγματος, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, ὀργανισμοῦ προσωπικοῦ ἢ τῆς ἀτομικῆς συμφωνίας τοιούτου.

Δι' ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετά γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ο.Α.Α.Α., καθορίζονται ἑκάστοτε αἱ προϋποθέσεις, τό ὕψος, ὁ κύκλος τῶν δικαιούχων καί ὁ τρόπος καταβολῆς τοῦ ἐπιδόματος συζύγου, ὡς καί πᾶσα ἄλλη ἀναγκαία λεπτομέρεια διά τήν ἐφαρμογήν τῆς παρούσης παραγράφου.

"Αρθρον 10

1. Τό πέμπτον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 18 τοῦ ν.δ. 3755/1957 περί αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν πλοίων τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«Ἡ ἑκάστοτε ἰσχύουσα ὑπέρ τοῦ Ο.Ε.Κ. ἐπί τῶν μισθῶν καί ἡμερομισθίων εἰσφορά συνεισπράττεται ὑποχρεωτικῶς ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. ὁμοῦ μετά τῶν ὑπέρ αὐτοῦ τεθεσπισμένων εἰσφορῶν ἢ τῶν ὑπό τούτων συνεισπραττομένων ὑπέρ ἑτέρων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς πάσης φύσεως εἰσφορῶν, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ ἁπασῶν τῶν περί εἰσπράξεως τῶν πόρων αὐτοῦ διατάξεων νόμων καί κανονισμῶν. Διά τήν ὑπηρεσίαν ταύτην τό Ι.Κ.Α. παρακρατεῖ ἐκ τῶν ὑπ' αὐτοῦ κατά τ' ἀνωτέρω συνεισπραττομένων εἰσφορῶν

προσωπών, ὁριζομένων δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ μὴ δυνάμενον νὰ εἶναι ἀνώτερον τοῦ 0,50%. Ὀργανισμοὶ καὶ Ὑπηρεσίαι ἐν γένει, ὧν τὸ προσωπικὸν δὲν ὑπάγεται εἰς τὴν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. παρεχομένην ἀσφάλισιν ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α. (ἀνεργία, στράτευσις, Διανεμητικὸς Λογαριασμὸς Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων), ὑποχρεοῦνται, ὅπως παρεκκριτῶσιν ἐκ τῶν μισθῶν ἢ ἡμερομισθίων τῶν παρ' αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑποχρέων μισθωτῶν τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Ε.Κ. εἰσφορὰν καὶ ἀποδίδωσι ταύτην ἐντὸς τοῦ ἑπομένου ἀπὸ τῆς εἰσπράξεως μηνός, ὑποκείμενοι ἄλλως εἰς τὴν καταβολὴν τοῦ νομίμου τόκου ὑπερημερίας. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τὸ ὕψος τῶν ἀποδοχῶν, ἐφ' ὧν ὑπολογίζεται ἡ εἰσφορά, δὲν δύναται νὰ εἶναι μεγαλύτερον τῆς ἀνωτάτης ἀσφαλιστικῆς κλάσεως τοῦ Ι.Κ.Α.

Πᾶσα διάταξις ἀντικειμένη εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης καταργεῖται.

2. Ὀφειλαὶ ἀρτοποιῶν καὶ αὐτοκινητιστῶν ἐκ τῆς ὑποχρεώσεως αὐτῶν πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν Ο.Ε.Κ. τῶν μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος ν. δ/τος καθωρισμένων ὑπὲρ αὐτοῦ εἰσφορῶν καὶ μισθωτῶν καταβάλλονται κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα, ὑποχρεουμένου τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως διὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων αὐτοῦ προβῇ εἰς τὸν ἔλεγχον, βεβαίωσιν καὶ ἀναγκαστικὴν εἴσπραξιν τῶν ὀφειλῶν ταύτων. Αἱ ὀφειλαὶ αὗται ἀπαλλάσσονται παντὸς προσθέτου τέλους, ἐφ' ὅσον καταβληθῶσιν ἐξ ὁλοκλήρου ἢ τμηματικῶς ἐντὸς 12μήνου ἀπὸ τῆς βεβαιώσεως των. Καθιστέρησις καταβολῆς δόσεως τινος καθιστᾷ ἀπαιτητὸν ὁλόκληρον τὸ ἐναπομένον ποσὸν τῆς ὀφειλῆς.

3. Πᾶσα μεταξὺ τοῦ Ο.Ε.Κ. καὶ τοῦ ἐργολάβου διαφορά, προκύπτουσα εἴτε ἐκ τῆς τεχνικῆς τῶν ἔργων ἐκτελέσεως, εἴτε ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῆς ἐκτελέσεως τῆς συμβάσεως καὶ τῆς συγγραφῆς τῶν ὑποχρεώσεων, ὡς καὶ τῶν μεταγενεστέρων τροποποιήσεων καὶ συμπληρώσεων αὐτῶν, εἴτε ἐκ τῆς καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπερχομένης λύσεως τῆς ἐργολαβικῆς συμβάσεως, ἀφορῶσα εἴτε τὸν καθορισμὸν τῆς ἀξίας τῶν ἐκτελεσθεισῶν ἐργασιῶν, ὡς καὶ τὴν καταβολὴν αὐτῆς, εἴτε τὸν καθορισμὸν καὶ τὴν καταβολὴν τῶν συμβατικῶν ἢ νομίμων ἀποζημιώσεων καὶ γενικῶς πᾶσα διαφορὰ οἱασδήποτε φύσεως, προκύπτουσα ἐξ ἐργολαβικῆς συμβάσεως κατὰ τὴν διάρκειαν ἢ μετὰ τὴν ὁπωσδήποτε λύσιν αὐτῆς, λύεται διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ.

Ἁρμόδιον πρὸς ἐπίλυσιν τῶν διαφορῶν τούτων εἶναι τὸ Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν, ἐφαρμοζομένων ἐν προκειμένῳ ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν παραγράφων 1, 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ νόμου 5367/1932, ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 1966/1939.

4. Ὁ Ὀργανισμὸς Ἐργατικῆς Κατοικίας (Ο.Ε.Κ.) δύναται νὰ προβαίνῃ εἰς ἀπ' εὐθείας ἀγορὰν οἰκοπεδικῶν ἐκτάσεων, δι' ἃς ἔχει συναφθῇ προσύμφωνον ἀγορᾶς παρ' οἰκοδομικοῦ συνεταιρισμοῦ ἐργαζομένων κατὰ τὴν διάρκειαν λειτουργίας τούτου, βάσει ἐγκεκριμένου δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας Καταστατικοῦ, ἐπὶ τῷ ἀναφερομένῳ ἐν τῷ προσυμφώνῳ ἀγορᾶς τιμήματι κατ' ἀνώτατον ὅριον.

Ὁ καταβληθεὶς παρὰ τοῦ συνεταιρισμοῦ ἀρραβὼν ἐπιστρέφεται ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Ο.Ε.Κ. εἰς τὰ μέλη τοῦ συνεταιρισμοῦ κατὰ λόγον τῆς εἰσφορᾶς ἑκάστου βάσει τῶν εἰς χεῖρας ἑκάστου ἀποδείξεων καταβολῆς ταύτης εἰς τὸν συνεταιρισμόν.

5. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ νόμου 3210/1955 «περὶ τροποποιήσεως τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας» ἰσχύουν καὶ ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

6. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 4511/1966 «περὶ στεγαστικῆς ἀποκαταστάσεως τῶν ἐν τῷ συνοικισμῷ «Ἀξιὸς Θεσσαλονίκης κλπ.» συμπληροῦται ὡς ἀκολούθως:

«Δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐκδιδομένης ἐφ' ἅπαξ, παραχωρεῖται εἰς τὸν Ὀργανισμὸν Ἐργατικῆς Κατοικίας κατὰ πλήρες δικαίωμα κυριότητος καὶ νομῆς τὸ ἐξ 1.848 τ.μ. τμῆμα τῆς ὑπὸ ἐκποίησιν ζώνης (διάγραμμα 512/2 Φ.Ε.Κ. 64/1963), τὸ εὑρισκόμενον εἰς τὴν προέκτασιν τοῦ χώρου τοῦ ἤδη φέροντος τὸν χαρακτηρισμὸν καινοφελῆ κτίρια.

Ὁρίζεται συμβολικῶς τίμημα διὰ τὴν ἐν λόγῳ παραχώρησιν τὸ ποσὸν τῶν 1.000,000 δραχ. ὅπερ ὁ Ο.Ε.Κ. θὰ καταθέσῃ ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸν Λογαριασμὸν τῆς Διοικούσης τὸν συνοικισμὸν «Ἀξιὸς» Ἐπιτροπῆς».

7. Εἰς τὸ τέλος τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ν.δ. 4373/1964 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Τὰ ἀνωτέρω ἰσχύουν καὶ προκειμένου περὶ ἀποκτήσεως κατοικίας ὑπὸ βουλευτοῦ εἰς τὴν ἐκλογικήν του περιφέρειαν, ἔστω καὶ ἂν οὗτος ἢ ἡ σύζυγός του τυγχάνουν κύριοι ἀκινήτων ἐν Ἀθήναις. Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος ἐδαφίου ἀνατρέχει ἀφ' ἧς ἰσχυσε τὸ ν.δ. 4373/1964».

Ἄρθρον 11

1. Διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4198/1961 «περὶ τακτοποιήσεως ἐκτάκτου προσωπικοῦ τῶν δημοσίων ὑπηρεσιῶν καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος» ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῷ προβλεπομένων ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ λήξασα τὴν 19ην Σεπτεμβρίου 1962 προθεσμία ἐπαναφέρεται εἰς ἐνέργειαν ἐπὶ ἓν ἔτος ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος.

Κυροῦται, ἀφ' ἧς ἐδημοσιεύθη, τὸ δ.δ. 612/1962 «περὶ ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ν.δ. 4193/1961 ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. τῶν ἐ-

πραττευμένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων αὐτοῦ, ὡς καὶ αἱ βάσει τούτου ἐκδοθεῖσα πράξεις διορισμοῦ εἰς ὑφισταμένας κενὰς ταχτικὰς θέσεις.

2. Κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 1 ἕως καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4193/1961, ὡς συμπληροῦται ἀνωτέρω, πλὴν τοῦ ἀφορῶντος εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας καὶ κατὰ τὴν ἐν αὐτῷ διαδικασίαν μονιμοποιεῖται τὸ μέχρι τῆς 14ης Ὀκτωβρίου 1966 προσληφθὲν ἔκτακτον προσωπικὸν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου εἰς τοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ Λογαριασμοὺς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας. Εἰς τὴν ρύθμισιν ταύτην ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν τὸ ὁποιοδήποτε ἀπασπασμένον εἰς τοὺς ἀνωτέρω Ὀργανισμούς, ἐφ' ὅσον μισθοδοτεῖται ἐκ τούτων ὑπὲρ τὴν δωδεκαετίαν, ὡς καὶ τὸ τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐργατικῆς Κατοικίας.

3. Διὰ τὰς περιπτώσεις τῶν ἀνωτέρω παραγράφων ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ περὶ ἐπανεξετάσεως διατάξεις τοῦ ν. 4464/1965.

4. Ἐκτακτοι ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου διοικητικοὶ ὑπάλληλοι Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀπολυθέντες ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1953 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως ταῦ παρόντος, ἐπανέρχονται αὐτοδικαίως εἰς τὴν ἐξ ἧς ἀπελύθησαν ὑπηρεσίαν, ἐπὶ τῇ αἰτήσει των, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, τοῦ ἐκτὸς ὑπηρεσίας χρόνου τὸν λογιζομένου ὡς τοιοῦτον πραγματικῆς ὑπηρεσίας διὰ πάσας τὰς περιουσιώσεις, πλὴν τῆς ἀπολήψεως ἀναδρομικῶς ἀποδοχῶν. Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων παραγράφων ἔχουν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπ' αὐτῶν.

Τῆς παρούσης παραγράφου ἐξαιροῦνται αἱ ἀπολυθέντες διὰ διαχειριστικὰς ἀνωμαλίας.

5. Ἐφ' ἑξῆς ἡ πρόσληψις διοικητικοῦ προσωπικοῦ ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν καὶ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐνεργεῖται μόνον διὰ διαγωνισμῶν κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὸ Ν.Π.Δ.Δ. Διευθυντὴς, ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, λογιστὴς ἢ διατάκτης, ὑπογράφων ἐντολὴν πληρωμῆς μισθοῦ διοικητικοῦ ὑπαλλήλου, διορισθέντος κατὰ διάφορον τῆς ὑπὸ τῆς παρούσης παραγράφου ὁριζομένης διαδικασίας, ὑποπίπτει εἰς πειθαρχικὸν παράπτωμα καὶ παραπέμπεται ὑποχρεωτικῶς εἰς τὸ ἁρμόδιον Ὑπηρεσιακὸν Συμβούλιον μὲ τὸ ἐρώτημα τῆς ἀπολύσεως. Ἡ ἀπόλυσις ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὴν Διοίκησιν, ἐφ' ὅσον διαπιστωθῇ ταυτότη παράβασις.

6. Ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν ἄρθρων 1 ἕως καὶ 4 τοῦ ν.δ. 4193/1961, πλὴν τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας, καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν μονιμοποιεῖται, τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενον προσωπικὸν, τὸ συνδεόμενον μετὰ τῶν Ὀργανισμῶν διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐκδιδομένης μετὰ γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἑκάστου Ὀργανισμοῦ, θέλουν καθορισθῇ αἱ προϋποθέσεις καὶ τὰ προσόντα τῶν ὑπὸ μονιμοποίησιν ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένων, ὁ τρόπος ἀμοιβῆς αὐτῶν, ὡς καὶ πᾶσα ἑτέρα λεπτομέρεια ἀναγκαία διὰ τὴν ὁμαλὴν λειτουργίαν τῆς Ὑπηρεσίας. Αἱ περὶ ἐπανεντάξεως διατάξεις τοῦ ν. 4464/1965 ἐφαρμόζονται καὶ ἐν προκειμένῳ.

7. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 22 τοῦ ν. 4476/1965 ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τὸ ὑπηρετοῦν μέχρι τῆς 14 Ὀκτωβρίου 1966 μὴ τακτικὸν τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ ἔνταξις τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα παράγραφος προσωπικοῦ πραγματοποιεῖται ἐντὸς ἐξαμήνου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 12

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ν.δ. 4547/1966 ἀντικαθίσταται, ἀφ' ἧς ἰσχυσεν, ὡς ἀκολούθως:

«1. Ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν. δ/τος ἐφ' ἑκάστου τιμολογίου διαφημίσεως ἢ διαφημιστικῆς ἐκπομπῆς, ἐκπεμπομένης ὑπὸ τοῦ Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας, διὰ τῶν ἐν Ἀθήναις, Θεσσαλονίκῃ καὶ ἄλλαχοῦ λειτουργούντων Ραδιοφωνικῶν Σταθμῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ., ὡς καὶ τῶν Σταθμῶν Τηλεφωνίας, ἐπιβάλλεται εἰδικὸν τέλος ἐκ 15% ἐπὶ τοῦ συνόλου τοῦ ἀντιτίμου διαφημίσεως, μὴ ὑπολογιζομένων τῶν τυχὸν ὑπὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. παρεχομένων ἐκπτώσεων ἢ προμηθειῶν, κατανεμόμενον ὡς ἀκολούθως:

α) Ποσοστὸν 5% ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ραδιοφωνίας καὶ Τουρισμοῦ, κατατιθέμενον εἰς Ειδικὸν Λογαριασμὸν διὰ τὴν χορήγησιν ἐφ' ἅπαξ βοηθήματος εἰς τοὺς ἐξερχομένους τῆς ὑπηρεσίας καὶ τῆς ἀσφαλίσεως ἠσφαλισμένους παρ' αὐτῷ ὑπαλλήλους καὶ συνεργάτας τοῦ Ε.Ι.Ρ. καὶ τῆς ἐποπτευούσης τοῦτο Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου καὶ Πληροφοριῶν κατὰ τὰ λεπτομερῶς καθοριοθησόμενα διὰ β. δ/τος, ἐκδοθησομένου προτάσει τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως.

β) Ποσοστὸν 5% ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης, τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀπαλλασσομένου ἐφεξῆς πάσης πρὸς τοῦτο ἐργοδοτικῆς εἰσφορᾶς διὰ τὴν παρ' αὐτῷ ἀσφάλισιν ἐργαζομένων δημοσιογράφων ὡς ὑπαλλήλων καὶ συνεργατῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ..

γ) Ποσοστὸν 2% ὑπὲρ Ταμείων Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως τῶν Ἑνώσεων Συντακτῶν Θεσσαλίας, Στερεᾶς Ἑλλάδος καὶ Εὐβοίας ἀφ' ἑνὸς καὶ Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων ἀφ' ἑτέρου. Ἐφ' ὅσον δὲν λειτουργοῦν τοιαῦτα Ταμεῖα,

ὁ ἀνωτέρω πόρος, κατανεμόμενος κατὰ ποσοστὸν 1% εἰς ἑκάστην τῶν ἀνωτέρω Ἑνώσεων Συντακτῶν, τίθεται εἰς τὴν διάθεσιν τῶν διοικήσεων αὐτῶν, ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς ἀποδόσεως εἰς τὰ Ἐπικουρικὰ Ταμεῖα εὐθὺς ἅμα τῇ συστάσει των.

δ) Ποσοστὸν 2% ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Ἀθηνῶν, ἐξ οὗ 1% ὑπὲρ ταῦ Κλάδου Συντάξεων αὐτοῦ καὶ 1% ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως αὐτοῦ, μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ ἐσόδου, τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν διαφημίσεων καὶ τῶν διαφημιστικῶν ἐκπομπῶν, τῶν ἐκπεμπομένων διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Θεσσαλονίκης, ἅπερ περιέρχεται εἰς τὸν Κλάδον Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Τύπου Θεσσαλονίκης.

ε) Ποσοστὸν 1% ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων διὰ τὸν παρ' αὐτῷ Κλάδον Προνοίας, μετ' ἀφαίρεσιν τοῦ ἐσόδου, τοῦ προερχομένου ἐκ τῶν διαφημίσεων καὶ τῶν διαφημιστικῶν ἐκπομπῶν, τῶν ἐκπεμπομένων διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ Θεσσαλονίκης, ἅπερ περιέρχεται εἰς τὸ Ταμεῖον Συντάξεων Ἐφημεριδοπωλῶν καὶ Ὑπαλλήλων Πρακτορείων πόλεως Θεσσαλονίκης.

2. Διὰ τὴν εἰσπραξιν καὶ ἀπόδοσιν τοῦ ὑπὸ στοιχείων α' τῆς προηγουμένης παραγράφων πόρου ἐφαρμόζονται αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 27 τοῦ ὑπὸ Τ.10.1968 δ. δ/τος ἐπερὶ συστάσεως καὶ ὀργανώσεως τοῦ Τ.Ε.Α.Υ.Ρ.».

3. Τὰ εἰσπραττόμενα διὰ λογαριασμὸν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα δ'-ε' τῆς παραγράφου 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου Ὀργανισμῶν ποσὰ ἀποδίδονται ὑπὸ τοῦ Ε.Ι.Ρ. ἀνὰ τριμηνον καὶ ἐντὸς μηνὸς τὸ βραδύτερον ἀπὸ τῆς λήξεως ἑκάστου τριμήνου διὰ καταθέσεως εἰς τὸν οἰκεῖ ν παρὰ Τραπέζῃ λογαριασμὸν ἑκάστου Ὀργανισμοῦ.

Ἄρθρον 13

1. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 19 τοῦ νόμου 4476/1965 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

1. Τὸ δικαίωμα τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 παρασχεθὲν εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ τέως Ταμείου Μεταλλευτῶν δικαίωμα πρὸς ἀναγνώρισιν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερῶν ἐργασίας εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις δύναται, ἐφ' ὅσον δὲν ἠσκήθη ταῦτα, νὰ ἀσκηθῇ ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος.

2. Ἐντὸς ἑξαμήνου ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος παρέχεται εὐχέρεια εἰς τοὺς ὑπαγομένους εἰς τὴν παράγραφον 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960 ἀποδείξεως πραγματοποιηθέντων κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερομισθίων εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις διὰ προσφυγῆς εἰς τὸν ἁρμόδιον Ἐργατοδίκην, ἐφ' ὅσον ἀπερρίφθη τυχὸν ὑποβληθεῖσα εἰς τὸ Ι.Κ.Α. αἴτησις, καὶ ἀντιστρόφως.

Ἄρθρον 14

1. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ν.δ. 4435/1964, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως, προστίθεται ἡ ἀκόλουθος διάταξις:

«Ὡσαύτως μετατάσσονται εἰς τὸν Ο.Γ.Α. οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι, οἱ διατελέσαντες ἀπεσπασμένοι παρ' αὐτῷ ἐπὶ διετίαν τοὐλάχιστον, καὶ ἐντάσσονται εἰς τὸν βαθμόν, εἰς ὃν δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου εἶχον καταταγῇ, τοῦ χρόνου ἀπὸ τῆς παρὰ τῷ Ο.Γ.Α. ἀποσπάσεώς των μέχρι τῆς μετατάξεως των λογιζομένου ὡς χρόνου ὑπηρεσίας των ἐν τῷ βαθμῷ, εἰς ὃν ἐντάσσονται, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἐδαφίων.

Οἱ οὕτως ἐντασσόμενοι διατηροῦν τὴν παρεχομένην αὐτοῖς ὑγειονομικὴν των περίθαλψιν καὶ συνταξιοδότησιν, ὡς καὶ τὸ δικαίωμα στέγης, παρεχόμενον ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3783/1957 καὶ τῶν συναφῶν τροποποιητικῶν τοιούτων.

2. Τὸ περὶ οὗ τὰ ἐδάφια α' καὶ ε' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ Κανονισμοῦ «Καταστάσεως Διοικητικοῦ Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Γ.Α.» προσωπικὸν τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων μετονομάζεται εἰς «Διοικητικὸν Προσωπικὸν Β' Κατηγορίας», εἰς τὸ περὶ οὗ δὲ τὸ ἐδάφιον α' ὡς ἄνω προσωπικὸν προστίθενται ἀνὰ τρεῖς θέσεις ἐπὶ βαθμοῖς Α1 καὶ Α2, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ ἐξισοῦνται ἀντιστοίχως πρὸς τὰς τῶν βαθμῶν Α3 καὶ Α4 τοῦ Ὀργανισμοῦ τούτου.

3. Κληθέντες, προσεχομένου ἐκ τοῦ συγχωνευθέντος Ὀργανισμοῦ Χρηματοδοτήσεως Οἰκονομικῆς Ἀναπτύξεως (Ο.Χ.Ο.Α.) καὶ ὑπηρετοῦντες ὑπὸ οἱανδήποτε σχέσιν ἐργασίας παρὰ τῇ Ἑλληνικῇ Τραπέζῃ Βιομηχανικῆς Ἀναπτύξεως (Ε.Τ.Β.Α.), μέχρι τῆς 30.6.1966, ἠσφαλισμένοι δὲ ὄντες εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἐπταετίαν καὶ καταληφθέντες ἤδη ὑπὸ τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ὑπηρεσίας τῆς Τραπέζης ὁρίου ἡλικίας, διατηροῦνται ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ των, τυχὸν δὲ ἀπολυθέντες λόγῳ συμπληρώσεως τοῦ προβλεπομένου ὁρίου ἡλικίας ἐπαναπροσλαμβάνονται καὶ παραμένουν ἐν αὐτῇ, θεωρούμενοι ὡς μηδέποτε ἀπολυθέντες, μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὑπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. προβλεπομένου ὁρίου ἡλικίας, πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως.

4. Εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ διὰ τοῦ ἀπὸ 3.8.1943 διατάγματος ἱδρυθέντος Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἠλεκτροτεχνιτῶν Ἑλλάδος ὑπάγεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ τετάρτου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος μηνὸς καὶ τὸ κατὰ τὰς κειμένας διατάξεις ἐξαιρούμενον ταύτης ἠλεκτροτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς περιφερείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς τῆς Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.

Διὰ διατάγματος, ἐκδιδομένου προτάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνώμην τοῦ Διοικη-

τικού Συμβουλίου του Ταμείου και γνώμην του παρά τῷ Υπουργείῳ Εργασίας Συμβουλίου Κοινωνικής Ασφαλίσεως, θέλων καθορισθῆ τὰ τῆς αναγνωρίσεως και έξαγορᾶς του μέχρις ενάρξεως ισχύος τῆς παρούσης παραγράφου χρόνου απασχολήσεως του περί οὗ αὕτη προσωπικού,

5. Αι κατὰ τὰς παραγράφους 1 και 2 του ἄρθρου 30 του νόμου 4476/1965 Ειδικαί Επιτροπαί τυγχάνουν ἁρμόδιαι διά τὴν ἐκδίκησιν και τῶν από 1.1.1965 υποβληθεισῶν και μέχρι και 31.12.1966 υποβληθησομένων ενστάσεων και ενστάσεων.

Δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας δύνανται νὰ ανασυγκροτῶνται αἱ κατὰ τὸ ἄρθρον 30 του νόμου 4476/1965 Ειδικαί Επιτροπαί, ὁριζομένων και αναπληρωματικῶν μελῶν τῶν μετεχόντων τούτων.

Άρθρον 15

Η ισχὺς του παρόντος ν. διατάγματος ἄρχεται, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως εἰς κατ' ἰδίαν διατάξεις, από τῆς 1ης του μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεώς του μηνός.

Εν Αθήναις τῇ 2 Νοεμβρίου 1966

—

4544/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί διατάξεων αφορωσῶν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν του Ο.Α.Π. και ἄλλων τινῶν διατάξεων.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 185 τῆς 19 Σεπτεμβρίου 1966)

—

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

820/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης μεταβατικῆς διατάξεως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 3 του ἄρθρου 13 του από 7/9.10.1958 β.δ/τος «περί συστάσεως Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 209 τῆς 15 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τας διατάξεις του ἄρθρου 12 του ν.δ. 3778/1957 «περί χορήσεως Πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου, αφορωσῶν τὸ Εθνικὸν Ίδρυμα Ραδιοφωνίας και ἄλλων συναφῶν διατάξεων», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταυτὰς του ἄρθρου 12 του ν.δ. 4109/1960 «περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως τῆς περί Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού κειμένης νομοθεσίας». 2) Τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 674/17.5.1966 αναφορᾶς του Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας και Τουρισμού υποβληθεῖσαν πρότασιν του Διοικητικού Συμβουλίου αὐτού και 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 661/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου τῆς Επικρατείας, προτάσει των Ημετέρων Υπουργῶν Εργασίας και Προεδρίας τῆς Κυβερνήσεως, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Εν τέλει τῆς παραγράφου 3 του ἄρθρου 13 του από 7/9.10.1958 β. δ/τος «περί συστάσεως και οργανώσεως Ταμείου Επικουρικῆς Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Ραδιοφωνίας» προστίθεται μεταβατικὴ διάταξις, ἔχουσα ὡς ακολούθως:

«Οἱ απολύσαντες τὸ κατὰ τὸ προηγούμενον ἐδάφιον δικαίωμα λόγῳ μὴ ἐμπροθέσμου υποβολῆς αἰτήσεως δύνανται νὰ ἀσκήσουν τοῦτο ἐντὸς ἓξ μηνῶν από τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος».

Εἰς τοὺς αὐτοὺς ὡς ἄνω Υπουργοὺς ανατίθεται ἡ δημοσίευσις και ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος.

Εν Αθήναις τῇ 3 Οκτωβρίου 1966

—

859/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί ανακλήσεως του ἄρθρου 2 του ὑπ' ἀριθ. 352/1966 β.δ/γματος «περί τροποποιήσεως του ἄρθρου 8 και του Κεφ. Α' του ἄρθρου 13 του από 5/28.1.1955 β.δ/τος «περί ἐγκρίσεως του Κανονισμού Παροχῶν του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιῶν και Βιοτεχνῶν Ελλάδος».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 220 τῆς 24 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις του ἄρθρου 5 του ν. 6364/1934 «περί ἱδρύσεως Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιῶν και Βιοτεχνῶν Ελλάδος». 2) Γνώμην του Διοικητικού Συμβουλίου του Τ.Ε.Β.Ε., υποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 63246/18.5.1966 αναφορᾶς του ανωτέρω Ταμείου. 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 606/1966 γνωμοδότησιν του Συμβουλίου τῆς Επικρατείας, προτάσει του Ημετέρου ἐπὶ τῆς Εργασίας Υπουργοῦ, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον μόνον

Αἱ διατάξεις του ἄρθρου 2 του ὑπ' ἀριθ. 352/1966 β. διατάγματος «περί τροποποιήσεως του ἄρθρου 8 και του Κεφ. Α' του ἄρθρου 13 του από 5/28.1.1955 β. δ/τος περί ἐγκρίσεως του Κανονισμού Παροχῶν του Ταμείου Ασφαλίσεως Επαγγελματιῶν και Βιοτεχνῶν Ελλάδος» ανακαλοῦνται από τῆς δημοσιεύσεως του παρόντος.

Εἰς τὸν αὐτὸν ἐπὶ τῆς Εργασίας Υπουργὸν ανατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν και ἐκτέλεσιν του παρόντος.

Εν Αθήναις τῇ 3 Οκτωβρίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

85421/7758/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της από 20 Αυγούστου 1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως Νομού Μεσσηνίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 578 της 16 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) την από 20.8.1966 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως Νομού Μεσσηνίας, 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 2 § 2 εδάφ. Β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αρμοδής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 12.9.1966, την οποίαν και αποδεχόμεθα, και 4) το γεγονός ότι α) το υπό της από 20.8.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας θεσπιζόμενον κατώτατον όριον βασικού μηνιαίου μισθού διά τους οδηγούς φορτηγών αυτοκινήτων Νομού Μεσσηνίας περιλείει αύξησιν, κειμένας εις ποσοστόν 23,8% εν σχέσει με το υπό της νυν ισχυούσης και επεκτεινομένης θέσιν εθνικής δημοσιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας υπ' αριθ. 24/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών καθοριζόμενον κατώτατον όριον βασικού μηνιαίου μισθού εκ δρχ. 2.100, β) το μεταξύ της προγενεστέρας 1.4.1965 και της παρούσης ρυθμίσεως (16.9.1966) χρονικόν διάστημα είναι δικαίως, μη δικαιολογούν ταυτόχρονον δεύτερον αύξησιν, ήτις κείται εκτός των περιθωρίων των αναγνωριζομένων υπό της ακολουθουμένης υπό της Κυβερνήσεως οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής και δέον τοίς λόγοις ταύτης όπως η ως άνω συλλογική σύμβασις εργασίας τροποποιηθή κατά τα εν τω διατακτικώ, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την από 20.8.1966 συλλογικήν σύμβασιν εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως Νομού Μεσσηνίας, κατατεθείσαν ημίν την 27.8.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 818/1966 πρακτικού καταθέσεως, και της οποίας το κείμενον, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας οδηγών φορτηγών αυτοκινήτων δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως Νομού Μεσσηνίας

Εν Καλαμάτα, σήμερον την 20ήν του μηνός Αυγούστου 1966 έτους, ημέραν Σάββατον και ώραν 8ην μ.μ., οι κάτωθι υπογεγραμμένοι 1) Νικόλαος Φραγκοδημήτρης, ως εκπρόσωπος του Επαγγελματικού και Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Καλαμάτας, 2) Δ. Νικολάου Λαγωνικάκος, πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου του Εθνικού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Φορτηγών Αυτοκινήτων Μεσσηνίας, 3) Δημήτριος Γ. Σκαρτσίλης, γενικός γραμματεύς του ανωτέρω Εθνικού Συνδέσμου Ιδιοκτητών Φορτηγών Αυτοκινήτων του Νομού Μεσσηνίας, αμφότεροι δε ούτοι ως εκπρόσωποι του ως άνω Συνδέσμου Ιδιοκτητών Φορτηγών Αυτοκινήτων Νομού Μεσσηνίας, 4) Γεώργιος Γεωργαντάκης, πρόεδρος του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Καλαμάτας, 5) Γρηγόριος Παναγ. Ξυφαράς, πρόεδρος του Συνδέσμου Επαγγελματιών Μισθωτών Οδηγών Αυτοκινήτων Μεσσηνίας, και 6) Παν. Αντ. Θεοδώρου, γενικός γραμματεύς του αυτού ως άνω Συνδέσμου, ως εκπρόσωποι των μισθωτών οδηγών αυτοκινήτων, άπαντες νομίμως εξουσιοδοτημένοι υπό των οργανώσεών των, συνήλθομεν εις τα ενταύθα (πλατεία 23ης Μαρτίου) Γραφεία του Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Καλαμάτας και απεφασίσαμεν την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διά της οποίας συμφωνούνται τα ακόλουθα:

1) Τα ισχύοντα σήμερον όρια μηνιαίων μισθών οδηγών αυτοκινήτων φορτηγών δημοσίας και ιδιωτικής χρήσεως εν τω Νομώ Μεσσηνίας αυξανόμενα καθορίζονται ως κατωτέρω:

α) Οδηγοί φορτηγών αυτοκινήτων παντός εργοδότου δημοσίας ή ιδιωτικής χρήσεως μηνιαίος βασικός μισθός δραχμαί 2.300.

β) Οδηγοί φορτηγών αυτοκινήτων Δημοσίου, Δήμων και Κοινοτήτων, εκπαιδευτηρίων, κλινικών και νοσοκομείων, μεταφερόντων μαθητάς ή ασθενείς ή προσωπικόν, μηνιαίος βασικός μισθός δραχμαί 2.300.

2) Διά τους οδηγούς επί πλέον α) επίδομα πολυετούς υπηρεσίας 5% δι' εκάστην διετίαν πραγματικής υπηρεσίας ή προϋπηρεσίας παρά τω αυτώ ή διαφόροις εργοδόταις, από της αποκτήσεως του διπλώματος οδηγού αυτοκινήτου και μέχρι συμπληρώσεως πέντε (5) τριετιών.

α) Επίδομα οικογενειακών βαρών 10% διά την σύζυγον και 5% δι' έκαστον τέκνον και μέχρι τριών.

β) Το επίδομα οικογενειακών βαρών των οδηγών παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζυγίου, διά δε τα τέκνα, εφ' όσον εργάζονται ή εννημερώθησαν ή υπερέβησαν τα μεν άρρενα το 18ον έτος της ηλικίας των, τα δε θήλεα το 20ον έτος της ηλικίας των.

γ) Ο ανωτέρω βασικός μισθός αυξάνεται δι' επιδόματος ειδικών συνθηκών εργασίας εκ 12%, καταβαλλομένου μόνον εις τους οδηγούς ταύς εργαζομένους: α) εις αυτοκίνητα αποκομιδής απορριμμάτων των Δήμων και Κοινοτήτων, β) εις βυτιοφόρα εκχιονώσεως δόθρων, γ) εις βαρέα αυ-

τοκίνητα, ήτοι ρυμουλκά μετά ρυμουλκουμένων, ως καί άνω των τεσσάρων (4) τόννων ωφελίμου φορτίου.

Οί σήμερον καταβαλλόμενοι μισθοί είς τούς άδηγούς, έάν μέν είναι άνώτεροι τών διά τής παρούσης καθοριζομένων, δέν μειούνται, έάν δέ είναι κατώτεροι αύξάνονται βάσει τής παρούσης.

Ή ισχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής δημοσιεύσεως είς τήν Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως ή καταθέσεως είς τό Εἰρηνοδικεῖον.

Ή παρούσα κατηρτίσθη είς τά Γραφεία τού Έργατοϋπαλληλικού Κέντρου Καλαμάτας κατά τήν άνω ήμερομηνίαν, άναγνωσθείσα δέ καί βεβαιωθείσα ύπογράφεται παρ' όλων τών άνωτέρω συμβαλλομένων τών Όργανώσεων καί τών έκπροσώπων Έπαγγελματικού καί Βιοτεχνικού Έπιμελητηρίου Καλαμάτας καί τού έκπροσώπου τής έργατοϋπαλληλικής τάξεως, προέδρου τού Έργατικού Κέντρου Καλαμάτας, ώς έπεται:

Οί συμβαλλόμενοι

(Έπονται ύπογραφαί)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 16 Σεπτεμβρίου 1966

—

93799/8347/1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 43/1966 άποφάσεως τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, άφορώσης τά κατώτατα όρια τής κατ' άποκοπήν άμοιβής τών άρβυλεργατών χειροποιητών - ήμιμηχανοποιήτων καί τών βοηθών αύτών άπάσης τής χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 610 τής 10 Όκτωβρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού ν.δ. 3755/1955, ώς έτροποποιήθησαν έως τού ν.δ. 3755/1957, καί 2) τήν ύπ' άριθ. 43/1966 άπόφασιν τού Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν έφέσεως, ή ύπ' άριθ. 5/1966 άπόφασις τού Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών έπί τής αύτής ύποθέσεως, άποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν έκτελεστήν τήν έν θέματι διαιτητικήν άπόφασιν, έκδοθείσαν είς έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τής Όμοσπονδίας Έργατών Δέρματος Έλλάδος άφ' ένός καί τών: 1) Ύπουργείου Οἰκονομικών, 2) Ύπουργείου Έθνικής Άμύνης, 3) Συνδέσμου Έλλήνων Βιομηχάνων, 4) Άνωτάτης Συνομοσπονδίας Βιοτεχνών Έλλάδος, 5) Γενικής Συνομοσπονδίας Έπαγγελματιών καί Βιοτεχνών Έλλάδος καί 6) Έμπορικού καί Βιομηχανικού Έπιμελητηρίου Άθηνών, άφ' ετέρου, ής τό διατακτικόν έχει ώς άκολούθως:

Ι. Τά κατώτατα όρια τής κατ' άποκοπήν άμοιβής τών άρβυλεργατών χειροποιήτων ήμιμηχανοποιήτων καί τών βοηθών αύτών άπάσης τής χώρας καθορίζονται ώς άκολούθως:

Α'. Ίδιωτικών έπιχειρήσεων

	15.11.1965 μέχρι 30.6.1966	1.7.1966 καί έφεξής
1. Άρβυλα χειροποίητα κατασκευαζόμενα έν γένει έκ βακέττας έμπορίου, τύπου στρατού, μετά περισφυρίων (γάζωμα καί ξεφουμάρισμα είς τήν μηχανήν ήμιμηχανοποίητα) τό ζεύγος	32,58	35,54
2. Άρβυλα χειροποίητα έμπορίου, τύπου στρατού, έκ βακέττας άνευ περισφυρίων (γάζωμα καί ξεφουμάρισμα είς τήν μηχανήν, ήμιμηχανοποίητα) τό ζεύγος	31,16	33,99
3. Άρβυλα χειροποίητα έμπορίου, τύπου στρατού μετά περισφυρίων (γάζωμα διά χειρός καί ξεφουμάρισμα είς τήν μηχανήν) τό ζεύγος	39,66	43,27
4. Άρβυλα χειροποίητα έμπορίου, τύπου στρατού, άνευ περισφυρίων (γάζωμα διά χειρός καί ξεφουμάρισμα είς τήν μηχανήν) τό ζεύγος	38,24	41,72
5. Άρβυλα μέ κέντρα σίντι - μπίτι	35.—	38,15
6. Άρβυλα μέ πάντες σίντι - μπίτι	33.—	35,97
7. Άρβυλα μέ συνθετικές σόλες	33.—	35,97
Β'. Κρατικά έν γένει άρβυλα συμπεριλαμβανομένων καί τού 700 Στρατιωτικού Έργοστασίου καί 652 Π.Α.Τ.Π.		
1. Άρβυλα χειροποίητα κατασκευαζόμενα έκ βακέττας έν γένει τύπου στρατού, μετά περισφυρίων (γάζωμα καί ξεφουμάρισμα είς τήν μηχανήν ήμιμηχανοποίητα) τό ζεύγος	32,58	35,54
2. Άρβυλα χειροποίητα κατασκευαζόμενα έκ βακέττας έν γένει τύπου στρατού, άνευ περισφυρίων (γάζωμα καί ξεφουμάρισμα είς τήν μηχανήν ήμιμηχανοποίητα) τό τό ζεύγος	33,16	33,99
3. Άρβυλα χειροποίητα κατασκευαζόμενα έν γένει έκ βα-		

	15.11.1965 μέχρι 30.6.1966	1.7.1966 καὶ ἑφεξῆς
κέττας τύπου στρατοῦ, μετὰ περισφυρίων (γάζωμα διὰ τῆς χειρὸς καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανὴν) τὸ ζεῦγος	39,66	43,27
4. Ἄρβυλα χειροποίητα κατασκευαζόμενα ἐν γένει ἐκ βακέττας τύπου στρατοῦ, ἄνευ περισφυρίων (γάζωμα διὰ τῆς χειρὸς καὶ ξεφουμάρισμα εἰς μηχανὴν) τὸ ζεῦγος	38,24	41,72
5. Ἀνδρικὰ σκαρπίνια ἐξ ἀδιαβρόχου τῶν κρατικῶν προμηθειῶν, γάζωμα, ξελούρισμα καὶ ξεφουμάρισμα εἰς τὴν μηχανήν, δαπάναις τοῦ ἐργοδότου	44	48
6. Φόντια σκαρπινίων	6,16	6,72
7. Πλήρης κοπὴ σκαρπινίων	3,69	4,03
8. Ἄρβυλα ἐξ ἀδιαβρόχου τῶν κρατικῶν προμηθειῶν καὶ ἐμπορίου (γάζωμα διὰ χειρὸς)	46	50
9. Ἡμιμηχανοποίητα ἄρβυλα μὲ πέταλον ἢ ὑποπτέρνιον	38,50	41,96
10. Μπότες γερμανικὲς ἡμιχανοποίητες μὲ πέταλον ἢ ὑποπτέρνιον	46	50
11. Μπότες τύπου Κορέας	46	50
12. Οἱ βοηθοὶ τῶν κατασκευαζόντων τὰ ὡς ἄνω ἄρβυλα τεχνιτῶν θὰ λαμβάνουν παρὰ τούτων (τῶν καλφάδων) ποσοστὸν 40,50% ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἀμοιβῶν (καλφαλικίων).		

Γ'. Βακεττοκοπὴ - Πετσοκοπή:

1. Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς πλήρους ζεύγους ἀρβυλῶν ἐκ βακέττας ἄνευ περισφυρίων	2,11	2'31
2. Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς πλήρους ζεύγους περισφυρίων	1,52	1,66
3. Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς ζεύγους ἀρβυλῶν μετὰ περισφυρίων	3,63	3,74
4. Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς ζεύγους καττημάτων	0,32	0,35
5. Διὰ τὴν κοπὴν ἑνὸς ζεύγους πλήρους κατοδερμάτων (ἤτοι πάτοι, σόλες, φιάπες, φάλτσα κλπ.)	1,58	1,73

	15.11.1965 μέχρι 30.6.1966	1.7.1966 καὶ ἑφεξῆς
Δ'. Διὰ τὰ φόντια		
1. Γαρνίρισμα πλήρες φοντίων μετὰ περισφυρίων	6,04	6,21
2. Γαρνίρισμα πλήρες φοντίων ἄνευ περισφυρίων	2,89	2,97
3. Γάζωται φοντίων	4,43	4,56
4. Γάζωται σολῶν κατὰ ζεῦγος	0,95	0,98
5. Συρμάτωμα, πόντας ἄνευ ποντινίου	0,96	0,99
Συρμάτωμα μετὰ ποντινίου	1,22	1,25
6. Ξεφουμάρισμα	1,35	1,39
7. Τὸ μαντάρισμα τῆς πόντας θὰ πραγματοποιῆται διὰ σύρματος, δαπάναις τοῦ ἐργοδότου.		
8. Τὸ γάζωμα καὶ ξεφουμάρισμα, τὰ φθαρτὰ ἐργαλεῖα (φαλτσέτες, λίμες, ξυλόρασπες, σουβλόριζες, βελόνες κατώματος) καθὼς καὶ ἅπαντα τὰ ὑλικὰ τοῦ πάγκου καὶ τῆς μηχανῆς καὶ τὸ σύρμα, βαρύνουν τὸν ἐργοδότην.		

Ε'. Ἐπιδιορθώσεις ἐμπορίου:

	'Από 1.7.1966 καὶ ἑφεξῆς
1. Ψίδια σίντι - μπίτι	δραχμαὶ 20
2. Σόλες μισὲς	δραχμαὶ 10

ΙΙ) Ἐν ἡ περιπτώσει διὰ τὸ πλῆρες γαρνίρισμα φοντίων μετὰ ἢ ἄνευ περισφυρίων, περὶ ὧν τὸ Κεφάλαιον Δ' τῆς παρούσης, ἀπασχολοῦνται πλείονες τοῦ ἑνὸς μισθωτοί, ἡ ἀμοιβὴ ἑνὸς ἑκάστου τούτων ἐπιμερίζεται ὑπὸ τοῦ παρ' ὃ οὗτοι ἀπασχολοῦνται ἐργοδότου, ἀναλόγως τῶν ἐκτελουμένων ὑπ' αὐτῶν ἐργασιῶν, τὸ σύνολον δὲ τῶν ἀμοιβῶν τούτων δὲν δύναται ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει νὰ εἶναι κατώτερον τῆς ἐν τῷ Κεφαλαίῳ τούτου Δ' ὁριζομένης συνολικῆς ἀμοιβῆς διὰ τὰς περὶ ὧν πρόκειται ἐργασίας.

ΙΙΙ) Καταβαλλόμεναι ἀμοιβαὶ, ἀνώτεραι τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων καὶ τυχὸν χορηγούμεναι παροχαὶ εἰς εἶδος, ἐξακολουθοῦν νὰ ἰσχύουν.

ΙV) Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ὑπὸ τὰς ἀνωτέρω διακρίσεις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 15ης Νοεμβρίου 1965.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 7 Ὀκτωβρίου 1966

—

93802/8345/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 31.8.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατοτεχνιτών Δήμου Ασπροπύργου Αττικής.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 610 της 10 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (Τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 24.9.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 820/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
εργατοτεχνιτών Δήμου Ασπροπύργου Αττικής

Εν Ασπροπύργω Αττικής και εν τω Δημαρχιακώ Καταστήματι, σήμερον την 31ην του μηνός Αυγούστου του έτους 1966, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Προκόπιος Παπαδημητρίου, Δήμαρχος Ασπροπύργου, εκπροσωπών κατά νόμον τον Δήμον τούτον, ειδικώτερον δε εξουσιοδοτημένος διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως δυνάμει της υπ' αριθ. 119/1966 αποφάσεως του Δημοτικού Συμβουλίου, επικυρωθείσης διά της υπ' αριθ. 37877/1966 αποφάσεως του Νομάρχου Αττικής, και αφ' ετέρου οι Ανδρέας Ηετρίτσης και Θεόδωρος Μακρέσιας, ημερομίσθιοι εργάται του Δήμου Ελευσίνος και κάτοικοι του δημοτικού Δήμου, εκπροσωπούντες νομίμως και δη ο μεν πρώτος ως πρόεδρος, ο δεύτερος ως γενικός γραμματεύς το εν Ελευσίνι ιδρυθέν αναγνωρισμένον επαγγελματικόν σωματείον υπό την επωνυμίαν «Η Ένωσις», ειδικώτερον δ' εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης δυνάμει του υπ' αριθ. 1 πρακτικού της γενικής συνελεύσεως αυτού, συνωμολόγησαν και συνεπεδέχθησαν την σύναψιν και υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, διά της οποίας καθορίζονται οι ακόλουθοι όροι αμοιβής των εν αυτή περιλαμβανομένων ημερομισθίων εργατών των συνεργείων του Δήμου Ασπροπύργου.

Α) Εις το περιεχόμενον της παρούσης συμβάσεως υπάγονται αποκλειστικώς και μόνον οι εργάται οι συνδεόμενοι μετά του Δήμου Ασπροπύργου διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου ωρισμένου ή αορίστου χρόνου και απασχολούμενοι εκάστοτε εις τα συνεργεία καθαριότητος οδών, πλατειών και οδηγού αυτοκινήτου αποκομιδής απορριμμάτων, οδών και πλατειών.

Β) Χορηγείται εις άπαντας τους ανωτέρω εργάτας της προηγουμένης παραγράφου επίδομα ανθυγιεινής εργασίας, ίσον προς τα δώδεκα τοις εκατόν (12%) επί του εκάστοτε βασικού ημερομισθίου ή μισθού αυτών.

Γ) Η ισχύς της παρούσης συμβάσεως άρχεται από 1ης Ιανουαρίου 1966.

Η παρούσα συλλογική σύμβασις εργασίας συνετάγη εις τρία όμοια πρωτότυπα, εξ ών έλαβεν εν εκάτερον των συμβαλλομένων μερών, το δε τρίτον κατατεθήσεται εις το Υπουργείον Εργασίας (Διεύθυναν Αμοιβής Εργασίας) διά τα περαιτέρω. Τα σχετικά έγγραφα εξουσιοδοτήσεως των εκπροσώπων των συμβαλλομένων μερών επισυνάπτονται εις το υπό του Δήμου Ασπροπύργου ληφθέν πρωτότυπον.

Εις πίστωσιν των ανωτέρω η παρούσα υπογράφεται ως έπεται.

Οι συμβαλλόμενοι

(Έπονται υπογραφαί)

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 7 Οκτωβρίου 1966

—

51946/5052/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί δημοσιεύσεως εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της από 11.5.1966 συλλογικής συμβάσεως εργασίας εργατών κεραμοποιών άπαίσης της χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 338 της 2 Ιουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: Τας διατάξεις του νόμου 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν και συνεπληρώθησαν μεταγενεστέρως υπό του ν.δ. 3755/1957, αποφασίζομεν:

Όπως δημοσιευθή εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (τεύχος Β') ή εν θέματι συλλογική σύμβασις εργασίας, κατατεθείσα ημίν την 13.5.1966, συνταχθέντος προς τούτο του υπ' αριθ. 770/1966 πρακτικού καταθέσεως, ήτις έχει ως ακολούθως:

Συλλογική σύμβασις εργασίας
εργατών κεραμοποιών

Εν Αθήναις, σήμερον την 11ην Μαΐου 1966, οι υπογεγραμμένοι αφ' ενός Ιωάννης Μητσός, αντιπρόεδρος του Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, και Ιωάννης Φραγκουλάκης, ταμίας της Α.Σ.Β.Ε., και αφ' ετέρου Γεώργιος Καλλίας, πρόεδρος της Ομοσπονδίας Εργατών Κεραμοποιών, Ηλινθοποιών και Αγγειοπλαστών Ελλάδος, αμφότεροι δεόντως εξουσιοδοτημένοι διά την υπογραφήν της παρούσης συλλογικής συμβάσεως εργασίας, συνωμολόγησαν τα εξής:

1. Από της ισχύος της παρούσης τα κατώτατα όρια ημερομισθίων των εργατοτεχνιτών κε-

ραμποτείων καὶ πλινθοποιείων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Ειδικότητες	Νομῶν Ἀττικῆς, Εὐβοίας, περιοχῆς Νήσων Γλύφας		Λοιπῆς Ἑλλάδος
1) Τροφοδόται (ταῖσαι)	103,50	93,50	95
2) Κόπται (σύρμα)	101	91,50	92,50
3) Κόπται χειροποιήτων	107,00	96	97,50
4) Τδρορρυθμισταί	111	99,50	100,50
5) Λῆπται (καλουπατσῆδες)	100	91,50	92,50
6) Λῆπται πλίνθων χειροποιήτων	96,50	91,50	92,50
7) Λῆπται κεράμων χειροποιήτων	107	96	97,50
8) Τυποποιοί	107	96	97,50
9) Καθαρισταί, ψαλιδισταί	96,50	91,50	92,50
10) Ἐργάται ξηραντηρίων	106	95	97
11) Σκαφεῖς (τσαπισταί)	105	96	97,50
12) Ζεμπιλιέρηδες	101	91,50	92,50
13) Τσιμπαρισταί καὶ μεταφορεῖς χειραμαξίων	101	91,50	92,50
14) Μεταφορεῖς λάσπης (λασπητζούληδες)	107	96	97,50
15) Καμινευταί παντὸς εἴδους κλιβάνων (ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι)	107	96	97,50
16) Ἐκκαμινευταί παντὸς εἴδους κλιβάνων ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι)	107	96	97,50
17) Ψῆσται παντὸς εἴδους κλιβάνων	111	100,50	101,50
18) Ἀνθρακεῖς	105	96	97,50
19) Λασπάδες χειροποιήτων	107	96	97,50
20) Σουρωταί	107	96	97,50
21) Κουφολασπάδες	111	100,50	101,50
22) Ὁδηγοὶ μηχανικῶν μέσων	107	96	97,50
23) Λοιποὶ ἐργάται:			
α) Ἄρρενες μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους καὶ 1 ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 19ου ἀσχέτως προϋπηρεσίας	85,50	75	75
β) Ἄρρενες μετὰ συμπλήρωσιν τῶν ἄνω προϋποθέσεων	96,50	91,50	92,50
γ) Θήλεις μέχρι συμπληρώσεως τοῦ 18ου ἔτους τῆς ἡλικίας καὶ ἑνὸς ἔτους προϋπηρεσίας ἢ τοῦ 17ου ἔτους ἀσχέτως προϋπηρεσίας	83,50	72	73
δ) Θήλεις μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τῶν ὡς ἄνω προϋποθέσεων	85,50	80	81
24) Καμινευταί (ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν)	98,50	88	89,50
25) Ἐκκαμινευταί (ἐργαζόμενοι καὶ ἀμειβόμενοι κατ' ἀποκοπήν)	98,50	88	89,50

3. Κατὰ τὰ λοιπὰ ἰσχύουν αἱ κείμεναι διατάξεις.

4. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Μαΐου 1966 καὶ δὲν δύναται νὰ καταγγελθῇ πρὸ τῆς 31ης Ἰουλίου 1967.

5. Ἡ παροῦσα συνετάγη εἰς τόσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, καὶ δύο ἐπὶ πλέον πρὸς κατάθεσιν κατὰ νόμον εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι
(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω εἰς τὴν Ἐφημερίδα

τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Ἰουνίου 1966

—

42361/4169/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 356 τῆς 8 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 16.4.1966, 3) Τὴν ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἀπάσης τῆς χώρας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τὴν ἀπὸ 19.10.1965 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων ἀπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 143/16.11.1965(*).

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Μαΐου 1966

—

81982/7522/1966 Ἀπόφ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Α.Π.Π.».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 3239/1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27 Αὐγούστου 1966 καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 51184/4979 τῆς 28.5.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 4.12.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 32/1964 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ νοσηλευτικοῦ προσωπικοῦ τῶν ἰδιωτικῶν κλινικῶν Α.Π.Π.», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 123/1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 8 τ. Β' τῆς 8.1.1965). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1966

—

81983/7523/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Καταστημάτων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 27 Αὐγούστου 1966, καὶ 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 51185/4980 τῆς 28.5.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 5.12.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τῶν Στρατιωτικῶν Καταστημάτων» (πρᾶξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 56/1.5.1966) (**).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1966

—

81984/7524/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου Ἀθηναίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, λη-

(*) ΕΕΔ 25, 69.

(*) ΕΕΔ 24, 121.
(**) ΕΕΔ 24, 698.

φθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτοῦ τῆς 27ης Αὐγούστου 1966, καί 3) τήν ὑπ' ἀριθ. 51186/4981 τῆς 28.5.1966 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

'Αναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρις 7.12.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 17/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ.'Αθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν Δήμου 'Αθηναίων», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 58017/1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 346 τ. Β' τῆς 27.5.1965) (*).

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 2 Σεπτεμβρίου 1966

—

80594/7390/1966 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1966)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διατηρητικῆς ἀποφάσεως καί 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.8.1966, ἀποφασίζομεν:

'Αναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.12.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1964 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Θεσσαλονίκης» (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου 'Αθηνῶν 19/1.7.1964) (**).

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1966

—

80593/7391/1966 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περί παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν καί ραπτεργατριῶν 'Αθηνῶν - Προαστίων».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 556 τῆς 5 Σεπτεμβρίου 1966)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τήν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διατηρητικῆς ἀποφάσεως, καί 3) σχετικήν γνωμοδότησιν τοῦ 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.8.1966, ἀποφασίζομεν:

'Αναστέλλομεν ἐπί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ἤτοι μέχρι 14.12.1966, τήν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 5/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καί ἐργασίας τῶν ραπτεργατῶν καί ραπτεργατριῶν 'Αθηνῶν - Προαστίων», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 23139/1965 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 167, τ. Β', 10.3.1965) (*).

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1966

—

80597/7387/1966 'Απόφ. 'Υπουργοῦ 'Εργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, ἀφορώσης εἰς τήν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ ἀπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 574 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1966)

"Εχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 27 τοῦ νόμου 3239/1955 'Εθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.8.1966, καί 3) Τήν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μισθωτούς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὕτη, τήν ὑπ' ἀριθ. 45/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, ἀφορῶσαν τήν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τούς ἐργατοτεχνίτας ἐλαστικοῦ ἀπάσης τῆς χώρας, ἐγκριθεῖσαν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 15187/1235/22.2.1966 κοινῆς ἀποφάσεως τοῦ 'Υπουργοῦ Συντονισμοῦ καί ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 106, τ. Β' τῆς 23.2.1966) (**).

'Η παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς 'Εφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

'Εν 'Αθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1966

—

(*) ΕΕΔ 24, 824.
(**) ΕΕΔ 23, 1018.

(*) ΕΕΔ 24, 443.
(**) ΕΕΔ 25, 961.

80595/7389/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 38/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων τῶν ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 574 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.8.1966, καὶ 3) τὴν ὡς ἄνω ὑπ' ἀριθ. 36/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅστις ἀφορᾷ αὐτήν, τὴν ὑπ' ἀριθ. 36/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν ἐργατοτεχνιτῶν οἰκοδόμων τῶν ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας, βιοτεχνίας καὶ συναφῆ ἐπαγγέλματα, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 68541/6507 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 449 τ. Β') τῆς 19.7.1966 (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1966

—

80596/7388/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 28/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 574 τῆς 13 Σεπτεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 17.8.1966, καὶ 3) τὴν ὡς ἄνω μνημονευομένην ὑπ' ἀριθ. 28/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὴν καθ' ὅλας αὐτῆς τὰς διατάξεις διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅστις ἀφορᾷ αὐτήν, τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ὁδηγῶν ἀνελκυστήρων περιοχῆς Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων, κηρυχθεῖσαν ἐκτελεστὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 57559/5567 ἀποφάσεως ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 886/Β'/22.6.1966) (*).

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Αὐγούστου 1966

—

92803/8222/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ περαιτέρω παρατάσεως ἰσχύος τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1965 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν γύψου - στόκου - μαρμαροκονίας κλπ. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 613 τῆς 12 Ὀκτωβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.9.1966, καὶ 3) τὴν ὑπ' ἀριθ. 57748/5628 ἀπόφασιν ἡμῶν, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρι 12.1.1967, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ὑπ' ἀριθ. 10/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τῶν ἐργατοτεχνιτῶν γύψου - στόκου - μαρμαροκονίας κλπ. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς» (πρᾶξις κατατεθείσης Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 120/29.9.1965).(**)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 4 Ὀκτωβρίου 1966

—

89039/5692/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Περιστερίου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 396 τῆς 24 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Τὴν κοινοποιηθεῖσαν ἡμῖν ἔγγραφον δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διατητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 7.6.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 25.9.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐν-

(*) ΕΕΔ 25, 1014.

(*) ΕΕΔ 25, 890.

(**) ΕΕΔ 24, 1339.

νόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 20.9.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐργατοτεχνιτῶν καὶ ὁδοκαθαριστῶν Δήμου Περιστερίου (Φ.Ε.Κ. 686/Β'/16.10.1965). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1966

—

59038/5693/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ παρατάσεως ἰσχύος συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φυλάκων - θυρωρῶν ἐργοστασίων Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 396 τῆς 24 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Τὴν κανονισθεῖσαν ἡμῖν ἐγγράφων δήλωσιν καταγγελίας τῆς ἐν θέματι διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ 3) σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 7.6.1966, ἀποφασίζομεν:

Ἀναστέλλομεν ἐπὶ τρίμηνον χρονικὸν διάστημα, ἤτοι μέχρις 7.10.1966, τὴν ἐπέλευσιν τῶν ἐννόμων ἀποτελεσμάτων ἐκ τῆς καταγγελίας τῆς ἀπὸ 18.5.1965 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας φυλάκων - θυρωρῶν ἐργοστασίων Θεσσαλονίκης (πρᾶξις καταθέσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 88/23.5.1965). (**)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 21 Ἰουνίου 1966

—

25601/1887/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 19.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 162 τῆς 18 Μαρτίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ἀπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ἀπὸ 19.2.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 2 § 2 ἐδάφιον δ' ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῶν καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 14.3.1966, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα, 4) Τὸ γεγονὸς ὅτι α) αἱ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 19.2.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης καθοριζόμεναι ἀμοιβαὶ τῶν κατὰ κεφαλὴν σφαζομένων ζώων, διὰ τοὺς ἐργαζομένους εἰς σφαγὴν καὶ ἐκδορὰν αἰγοπροβάτων, χοίρων βάρους ἄνω τῶν 30 κιλῶν καὶ μόσχων βοδινῶν βάρους ἄνω τῶν 120 κιλῶν, περιχείλων αὐξήσεις ἐκ ποσοστοῦ, τὸ ὁποῖον κυμαίνεται μεταξὺ 42,8 καὶ 100%, ἤτοι αὐξήσεις, αἵτινες τυγχάνουν λίαν ὑψηλαὶ διὰ τὸ μεταξὺ τῶν δύο ρυθμίσεων διαρρεῦσαν χρονικὸν διάστημα (1 ἔτος καὶ 2 μῆνες), δεδομένου ὅτι ἡ προηγουμένη (ἰσχύουσα) ρύθμισις ἐγένετο τὴν 17.12.1964 (συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας 17.12.1964 - πρακτικὸν καταθέσεως εἰς Εἰρηνοδικεῖον Ἀθηνῶν 55/12.3.1965) καὶ συνεπῶς εὑρισκόμεναι ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῆς οἰκονομικῆς πολιτικῆς τῆς Κυβερνήσεως ἀναγνωριζομένων ρυθμῶν αὐξήσεως τῆς ἀμοιβῆς τῆς ἐργασίας καὶ β) ὑπὸ τῶν ἰσχυουσῶν ρυθμίσεων εἰς τὰς λοιπὰς περιοχὰς τῆς χώρας, εἰς ἃς ἐπικρατοῦν ἤμισαι συνθῆκαι ἐργασίας τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὸν αὐτὸν κλάδον, προβλέπονται ἀμοιβαὶ κατώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς κρινομένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζομένων τοιούτων καὶ δέον τοῦς λόγους τούτους ὅπως τροποποιηθῇ αὕτη κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ.

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης

Ἐν Ἄρτῃ, σήμερον τὴν 13ην Φεβρουαρίου 1966, ἡμέραν Σάββατον καὶ ὥραν 11ην π.μ., ἐν τοῖς Γραφείοις τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἄρτης καὶ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ προέδρου τοῦ Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Ἄρτης Δημοσθένους Τρότζα, οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς 1) Χρῆστος Ζάκκας, 2) Νικόλαος Κλαφούνης, ἀμφότεροι μέλη τοῦ Σωματείου Κρεοπωλῶν Ἄρτης «Ἡ Ὁδηγήτρια», καὶ ἀφ' ἑτέρου: 1) Ἀπόστολος Ζάχος, πρόεδρος τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης «Ἡ Εὐαγγελίστρια», 2) Γρηγόριος Ματρογιάννης, γεν. γραμματεὺς τοῦ Σωματείου Ἐκδοροσφαγέων, ἅπαντες νομίμως ἐξουσιοδοτημένοι παρὰ τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων καὶ ὀργανώσεων, ἀπεφασίσαμεν τὴν ἐνυπογράφῳ τῆς παρούσης τοπικῆς συλλογικῆς συμβάσεως, δι' ἧς καθορίζονται ἡ ἀμοιβὴ καὶ οἱ ὅροι ἐργασίας τῶν ἐκδοροσφαγέων Ἄρτης ὡς κάτωθι κατὰ κεφαλὴν σφαζομένου ζώου διὰ σφαγὴν καὶ ἐκδοράν:

	Δραχμαί
1) Ἀμνοί - ἐρίφια γάλακτος ἀπὸ 1/10 μέχρι 31/5	6.

(*) ΕΕΔ 24, 1835.
(**) ΕΕΔ 24, 959.

	Δραχμαί
2) Άμνοί - έριφια άπό 1/6 μέχρι 30/9	8
3) Αίγοπρόβατα	10
4) Χοιρίδια - χοίροι μέχρι 50 κιλών βάρους	35
5) Χοίροι άπό 50 κιλών βάρους καί άνω	45
6) Μόσχοι βοδινά μέχρις 120 κιλών βάρους	40
7) Μόσχοι βοδινά άπό 120 κιλών καί άνω	55

Πρόσθετοι όροι

1. Συμφωνείται, ότι έν περιπτώσει χορηγήσεως αδείσεως ύπό τών όρμοδίων Κρατικών Υπηρεσιών έπί τής μέχρι τοΰδε κατά κεφαλήν σφαζομένου ζώου άμοιβής, έάν προκύπτωσιν εύμενέστεραι άποδοχαί θά ίσχύσωσιν αί εύνοϊκώτεραι τοιαΰται διά τούς έργαζομένους.

2. Τά δικαιώματα σφαγής καί έκδοράς θά είσπράττωνται παρά τών κρεοπωλών ύπό νομίμως έξουσιοδοτημένου μέλους τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων, ύπερ θά χορηγή είς τούς κρεοπώλας τάς άντιστοίχους διπλοτύπους άποδείξεις, ύπογραφομένας παρ' αύτοΰ καί τοΰ έργοδότου καί έσφραγισμένας διά τής σφραγίδος τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων.

3. Οί κρεοπώλαι ύποχρεοΰνται, όπως κατά τάς έορτάς τών Χριστουγέννων έκάστου έτους καί Πάσχα καταβάλλωσι τό έκάστοτε ύπό τών οίκείων ύπουργικών άποφάσεων καθοριζόμενον πρόσθετον ποσοστόν έπί τών άνω τεμαχίων σφαγής καί έκδοράς ταύτων πρός λήψιν ύπό τών έκδοροσφαγέων τοΰ καθοριζομένου δώρου τών έορτών ταύτων.

4. Ή σφαγή καί ή έκδορά τών άγοραζομένων έκ τοΰ Νομοΰ Άρτης ζώων θά γίνηται ύποχρεωτικώς είς τά Δημοτικά Σφαγεία Άρτης (καί θά έκτελήται ύπό μελών τοΰ συμβαλλομένου Έργατικοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων). Έν περιπτώσει άπασχολήσεως ύπό τών κρεοπωλών Άρτης έλευθέρων έργατών καί άνηκόντων είς τό Σωματεΐον Έκδοροσφαγέων Άρτης ούτοι ύποχρεοΰνται είς τήν καταβολήν τών ώς άνω δικαιωμάτων είς τό συμβαλλόμενον σωματεΐον. Έξαιρετικώς όμως έν ή περιπτώσει λάθη χώραν άγοραπωλησία ζώου έκτος τής πόλεως Άρτης καί έκ λόγων άνωτέρας βίας (π.χ. άτυχημάτων, άσθενείας ζώου κλπ.) παριστή άνάγκη άμέσου σφαγής τοΰ ζώου ούδεμία ύποχρέωσις καταβολής έργατικών δικαιωμάτων θά βαρύνη τούς έργοδότας, έάν όμως χρησιμοποιηθώσι διά τήν έκτός πόλεως συνεπεία άτυχημάτων κλπ. έργάται τοΰ σωματείου, οί κρεοπώλαι ύποχρεοΰνται είς τήν καταβολήν έκτός τής κανονικής άμοιβής καί είς τήν καταβολήν τών έξόδων μεταβάσεως, έπιστροφής καί διανυκτερεύσεως αύτών.

5. Ή έργασία θά παρέχηται ύπό τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων ύπό τής Συνεργατικής διά τής κατανομής τής δυνάμεως τον είς άναλόγους όμάδας έργασίας, βάσει τών ίκανοτήτων καί τής είδικότητος έκάστου τών μελών του καί διά τής κατανομής τών κρεοπωλών είς άντιστοίχους όμάδας άναλόγως τής είς σφάγια δυναμικότητος έκάστου. Ή κατανομή τών έκδοροσφαγέων καί τών κρεοπωλών θά γίνηται διά συνεννοήσεως μεταξύ τών προέδρων τών δύο σωματείων ή τών άρμοδίως έξουσιοδοτημένων πρός τοΰτο προσώπων.

6. Τό μέλη τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων δέν έχουσι τό δικαίωμα νά παρέχωσιν έργασίαν είς έτέρας πόλεις, έφ' όσον οί κρεοπώλαι Άρτης έξασφαλίζουν είς αύτά έργασίαν ίκανοποιητικήν. Είς περίπτωσιν, καθ' ήν οί κρεοπώλαι Άρτης δέν παρέχουν ποσότητα σφαγίων, ή έργασία σφαγής καί έκδοράς θά έκτελήται ύπό όμάδος έκδοροσφαγέων τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων, όρισθησομένης ύπό τοΰ άρμοδίου όργάνου τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων, οί δέ ύπόλοιποι έκδοροσφαγείς θά είναι έλεύθεροι πρός έργασίαν άλλαχοΰ. Έάν οί έκδοροσφαγείς τοΰ σωματείου δέν καλύπτουν τήν έργασίαν τών κρεοπωλών ύπαιτιότητί των ή σύμβασις θεωρείται αύτομάτως λελημένη καί παρέχουσα τό δικαίωμα είς τούς έργοδότας νά χρησιμοποιήσωσιν έκδοροσφαγείς τών άλλων πόλεων ή μή έγγεγραμμένων είς τό σωματεΐον.

7. Άπαγορεύεται ή ύπό τών μελών τοΰ Σωματείου τών Έκδοροσφαγέων άσκησις τοΰ έπαγγέλματος τοΰ ζαρμπόρου ή κρεοπώλου.

8. Έκτασις τής ίσχύος τής παρούσης όρίζεται ό Νομός Άρτης.

9. Πρός έπίλυσιν πάσης οιασδήποτε διαφοράς ή διενέξεως οποιασδήποτε άναφυομένης είς τό μέλλον καί μή προβλεπομένης είδικώς ύπό τών διατάξεων τής παρούσης, ώς καί πρός τήν έρμηνείαν άμφισβητουμένων διατάξεων ταύτης, συνιστάται διά τής παρούσης έπιτροπή έκ τών: 1) Προϊσταμένου τής Έπιθεωρήσεως Έργασίας Άρτης, 2) τοΰ προέδρου τής έν Άρτη Όμοσπονδίας Έπαγγελματιών καί Βιοτεχνών ή τοΰ νομίμου άναπληρωτοΰ του, 3) τοΰ προέδρου Έργατοϋπαλληλικοΰ Κέντρου Άρτης ή τοΰ νομίμου άναπληρωτοΰ του, 4) τοΰ προέδρου τοΰ Σωματείου Κρεοπωλών καί 5) τοΰ προέδρου τοΰ Σωματείου Έκδοροσφαγέων ή τών νομίμων άναπληρωτών του.

10. Ή ίσχύς τής παρούσης άρχεται άπό τής ύπογραφής της καί λήγει μετά έν έτος, μή δυναμένη νά καταγγελθή πρό τής παρελεύσεως αύτοΰ.

Ή παρούσα τοπική συλλογική σύμβασις έργασίας συνετάγη είς πέντε πρωτότυπα, ύπογραφέντα παρά τών άντιπροσώπων τών συμβαλλομένων όργανώσεων, έξ ών δύο μέν έλήφθησαν παρά τών συμβαλλομένων άνά έν, τά δέ έτερα

δύο κατετέθησαν εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, διὰ τὰ περαιτέρω, τὸ δὲ τελευταῖον θὰ ἐκοβλήθῃ εἰς τὴν ἐντεῦθεν Ἐπιθεώρησιν Ἐργασίας.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἔπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 17 Μαρτίου 1966

—

101444/9077/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Λ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὴν χορήγησιν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας ζύμης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς κλπ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 636 τῆς 31 Ὀκτωβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 52/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Λ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ἐν θέματι διαιτητικὴν ἀπόφασιν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοτεχνιτῶν Ζύμης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς - Περιχώρων ἀφ' ἑνὸς καὶ τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων ἀφ' ἑτέρου, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τοὺς ἐργάτας καὶ τεχνίτας τῶν τμημάτων παραγωγῆς τῶν ἐργοστασίων ζύμης Ἀθηνῶν - Πειραιῶς ἐκ ποσοστοῦ 10%, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων βασικῶν ἡμερομισθίων αὐτῶν καὶ διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἑνὸς ἔτους ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης.

2. Καθορίζεται ἀμοιβὴ ἑκάστου μέλους τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς διενεργησάσης τὴν πραγματογνωμοσύνην, κατόπιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 44/1965 ἀποφάσεως τοῦ παρόντος Δικαστηρίου, ἤτοι τῶν α) Ἑλένης Σανσαρέλου, ἰατροῦ ὑγιεινολόγου, διευθυντρίας Ὑγιεινῆς καὶ Προνοίας Ι.Κ.Α., β) Β. Μπάζα καὶ γ) Ι. Σφονδύλη, ἰατρῶν ὑγιεινολόγων, ἐκ δραχμῶν 1.000 εἰς βάρος τοῦ προϋπολογισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας τρέχοντος ἔτους.

3. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 3.12.1964.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 29 Ὀκτωβρίου 1966

—

55676/4620/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθιερώσεως ἐκ περιτροπῆς Κυριακῆς ἀργίας διὰ τὰ καφενεῖα καὶ γαλακτοζαχαροπλαστεῖα τῆς πόλεως Θηβῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 399 τῆς 29 Ἰουνίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ π.δ. τῆς 8/14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3755/1957 «περὶ αὐξήσεως ἀναδρομικῶς τῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν κλπ». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 459/1965 ν.δ. «περὶ διατηρητέων Γνωμοδοτικῶν καὶ Ἐποπτικῶν Συμβουλίων ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας». 4) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 4504/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ περὶ ἑτέρων διατάξεων». 5) Τὴν ἀπὸ 18.2.1966 αἴτησιν τοῦ Συλλόγου Καφεζαχαροπλαστῶν Θηβῶν. 6) Τὴν ἀπὸ 18.3.1966 σύμφωνον γνώμην τοῦ Σωματείου Ὑπαλλήλων Ἐπισιτισμοῦ Θηβῶν. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15.4/976/1966 ὁμοίαν τῆς Ὑποδιοικήσεως Χωροφυλακῆς Θηβῶν. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 9736/15.4.1966 τοιαύτην τῆς Νομαρχίας Βοιωτίας. 9) Τὴν ἀπὸ 7.6.1966 γνωμοδότησιν τοῦ Τμήματος Διακανονισμοῦ Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀποφασίζομεν:

Καθιεροῦμεν ἐκ περιτροπῆς Κυριακὴν ἀργίαν εἰς τὰ ἥμισυ ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει τῶν Θηβῶν λειτουργούντων καφενείων καὶ γαλακτοζαχαροπλαστείων, τῆς σειρᾶς αὐτῶν ὁριζομένης ὑπὸ τῆς ἁρμοδίας Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 18 Ἰουνίου 1966

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἑρμηνεία τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος (Ἑρμ.ΑΚ), Τόμος ΙΙΙ, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Εἰδικὸν Μέρος, Τμῆμα Δεύτερον, Τεῦχος Δ', ἄρθρα 713 - 729, (Ἐντολή), ὑπὸ *Ἰωάννου Καποδίστρια.*

Εἰς τὴν σειρὰν τῶν τευχῶν τῆς Ἑρμηνείας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, τῆς ἐκδιδομένης ὑπὸ τὴν γενικὴν ἐπιμέλειαν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ἀλ. Λιτζεροπούλου, ἐκυκλοφόρησε τὸ τεῦχος Δ' τοῦ ΙΙΙ τόμου τοῦ Ἐνοχικοῦ Δικαίου (Εἰδικὸν Μέρος), περιλαμβάνον τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἄρθρων 713 - 729 τοῦ περὶ ἐντολῆς εἰκοστοῦ δευτέρου Κεφαλαίου τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Συγγραφεὺς τοῦ ἔργου εἶναι ὁ γνωστὸς ἐκ τῶν μέχρι σήμερον περισπουδάστων ἐργασιῶν του ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου Τριγγῆτὴς κ. *Ἰωάννης Καποδίστριας*, ἀκάματος ἑρμηνευτής, τοῦ ὁποίου ἡ συνεισφορὰ καὶ εἰς τὸ ὅλον ἔργον τῆς ἐκδιδομένης Ἑρμηνείας τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπῆρξε σημαντική, ὡς ἐπεξεργασθέντος καίρια τμήματα αὐτῆς.

Ἦτο ἐπιτυχὴς ἡ ἀνάθεσις τῆς ἐπεξεργασίας καὶ τοῦ περὶ ἐντολῆς Κεφαλαίου εἰς εἰδικὸν ἐπὶ τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, διότι ἡ ἐντολή, ὡς ἔχει διασκευασθῇ ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἔχουσα καὶ αὐτὴ ὡς ἀντικείμενον τὴν παροχὴν ἐργασίας πρὸς διεξαγωγὴν ὑποθέσεως τοῦ ἐντολέως, συμπλέκεται μετὰ συναφῶν συμβάσεων, ἐχουσῶν ἐπίσης ἀντικείμενον τὴν παροχὴν ἐργασίας καὶ ἰδίᾳ μετὰ τῆς μισθώσεως ἐργασίας ἢ ἔργου καὶ κατ' ἐπέκτασιν τῆς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μεσιτείας καὶ ἄλλων εἰδικῶν συμβάσεων τοῦ Ἐμπορικοῦ Δικαίου (παραγγελίας, ἐμπορικῆς ἀντιπροσωπείας, ἑταιρείας, τραπεζιτικῶν συμβάσεων κ.ἄ.), ὡς ἐπίσης συμβάσεων, ρυθμιζομένων ὑπὸ εἰδικῶν διατάξεων, οἷον Κώδικος περὶ Δικηγόρων κ. ἄ.

Εἰς τὴν τοιαύτην συμπλοκὴν τῶν σχέσεων ἰδιαιτέραν σημασίαν ἀποκτᾷ ὁ συμπληρωματικὸς χαρακτὴρ τοῦ περὶ ἐντολῆς κανόνων ἐπ' αὐτῶν. Εἶναι τοιαύτης ἐκτάσεως ἡ συμπληρωματικὴ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων αὐτῶν ἐπὶ ἑτέρων σχέσεων, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ στενὸν πεδίον τῆς εὐθείας ἐφαρμογῆς των, ὥστε δὲν θὰ εἶναι ὑπερβολικὸν νὰ λεχθῇ, ὅτι ἡ ἐντολὴ ἐν τῷ συγχρόνῳ δικαίῳ ἀπώλεσε τὴν πρακτικήν της ἀξίαν ὡς αὐτοτελοῦς ἐπωνύμου συμβάσεως καὶ οἱ περὶ αὐτῆς κανόνες κατέπτησαν κατ' ἐξοχὴν ἐπιβοηθητικὸν δίκαιον.

Ἐντεῦθεν ὅμως ἀνακύπτει σωρεία προβλημάτων ὡς πρὸς τὸν καθορισμὸν τῶν ὁρίων τῆς συμπληρωματικῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἐντολῆς κανόνων ἐπὶ τῶν ἄλλων σχέσεων, δοθέντος, ὅτι δὲν προσδιορίζονται νομοθετικῶς αἱ ἐφαρμοστέαι κατ' ἰδίαν διατάξεις ταύτης.

Μὲ τὴν ἐπίλυσιν τῶν προβλημάτων τούτων ἀσχολεῖται κυρίως ὁ συγγραφεύς, ὅστις, χωρὶς νὰ παραγνωρίζῃ τὴν ἀντιμετώπισιν ἀναλόγων προβλημάτων ὑπὸ τῶν ξένων δικαίων, ἐρευνᾷ ταῦτα ἐν ὄψει τῆς ἰδιορρυθμίας, τὴν ὁποίαν παρουσιάζουν εἰς τὸ ἡμέτερον δίκαιον.

Διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς ἐντολῆς ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ὡς ἀμίσθου καὶ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ἀντικειμένου ταύτης καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ἐλευθερίων ἐργασιῶν, κατὰ τὸ πρότυπον τοῦ Γερμανικοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπῆλθε θεμελιώδης μεταβολὴ εἰς τὸ προισχῦον δίκαιον, τῆς ὁποίας ὁ ἀντίκτυπος, ὡς ἦτο φυσικόν, ὑπῆρξεν αἰσθητὸς καὶ ἐπὶ τῶν ἐπηρεαζομένων ἐκ τῆς συμπληρωματικῆς ἐφαρμογῆς τῶν περὶ ἐντολῆς κανόνων σχέσεων. Ἐκ τοῦ λόγου τούτου παρετηρήθη σύγχυσις τις εἰς τὴν Νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν θεωρίαν ἔτι, αἱ ὁποῖαι δυσκόλως ἠδυνήθησαν νὰ ἀπομακρυνθοῦν τῶν ἐν τῷ βυζαντινορρωμαϊκῷ δικαίῳ ἀντιλήψεων περὶ ἐμμίσθου ἐντολῆς καὶ προσαρμοσθοῦν πρὸς τὴν νέαν διασκευὴν τῆς ἐννοίας τῆς ἐντολῆς ὑπὸ τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Δεδικαιολογημένως, ὅθεν, ὁ συγγραφεὺς τὸ κύριον βάρος τῆς ἐργασίας του ἐπιθέτει εἰς τὴν διερεύνησιν καὶ διασαφήνισιν τῶν δημιουργουμένων προβλημάτων ἐκ τῆς ἐπελθούσης ταύτης μεταβολῆς εἰς τὴν ἔννοιαν τῆς ἐντολῆς, περὶ ὧν κυρίως ἀσχολεῖται εἰς τὰς εἰσαγωγικὰς του παρατηρήσεις.

Ἐκ τῆς ἑρμηνείας τῶν καθ' ἕκαστον ἄρθρων δέον ἰδιαιτέρως νὰ ἐξαρθῇ ὁ ἐπιχειρούμενος ὑπὸ τοῦ συγγραφέως προσδιορισμὸς τοῦ ὅρου «διεξαγωγὴ ὑποθέσεως», ἥτις ἀποτελεῖ τὸ ἀντικείμενον τῆς ἐντολῆς, ὁ καθορισμὸς τῶν διακριτικῶν ὁρίων τῆς ἐντολῆς ἀπὸ τῶν συγγενῶν ἐννόμων σχέσεων, ἡ ἔρευνα τοῦ ζητήματος, ἐὰν ὑπὸ τὸν Ἀστικὸν Κώδικα δύναται νὰ ὑπάρξῃ ἔμμισθος ἐντολή, τοῦ συγγραφέως ἀντικρούοντος τὴν καταφατικὴν ἄποψιν τῆς νομολογίας τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐνίων συγγραφέων. Ὁ προσωπικὸς χαρακτὴρ τῆς σχέσεως καὶ αἱ ἐντεῦθεν συνέπειαι ἐρευνῶνται ὑπὸ τοῦ συγγραφέως μετὰ πληρότητος κατά τε τὸ βάθος καὶ τὴν ἔκτασίν των, ὡς ἐπίσης καὶ τὰ περὶ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 723 (ἀνόρθωσις ζημίας ἐντολοδόχου) καὶ 724 (ἀνάκλησις ἐντολῆς), ἐπὶ ἑτέρων συναφῶν σχέσεων, οἷον μισθώσεως ἐργασίας, ἑταιρείας, διοικητῶν νομικῶν προσώπων κ. ἄ.

Τέλος καὶ τὰ περὶ εὐθύνης διὰ παρασχεθεῖσαν συμβουλὴν ἢ σύστασιν, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἀποκτήσει ἰδιαιτέραν σημασίαν ὑπὸ τὴν σύγχρονον εὑρύτητα τῶν συναλλαγῶν (εὐθύνη ἰατρῶν, δικηγόρων, Τραπεζῶν κλπ.) τυγχάνουν ἐπιδεξίου ἐπεξεργασίας ὑπὸ τοῦ συγγραφέως.

Ἡ ἀντιμετώπισις ὅλων τῶν συναφῶν προβλημάτων καταδεικνύει τὴν βαθεῖαν γνῶσιν ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τῶν σχετικῶν ἐννοιῶν, ἀλλὰ καὶ τῶν ἰδιορρυθμιῶν τοῦ παρ' ἡμῖν δικαίου, ἡ δὲ παρ' αὐτοῦ ἀκολουθουμένη μεθοδολογία εἶναι συνεπὴς πρὸς τὴν ὅλην ὑφὴν τοῦ ἔργου.

Ὁ συγγραφεὺς μέχρι σήμερον ἔχει παρουσιάσει ἐπανειλημμένως δείγματα τῶν ἱκανοτήτων του καὶ τῆς ἐπιστημονικῆς του ὡριμότητος. Ἡ τελευταία, ὅμως, αὕτη ἐργασία του δικαίως δύναται νὰ καταταχθῇ μεταξὺ τῶν καλλιτέρων του.

Βασ. Π. Βασιλείου, Δικηγόρος

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυνσις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεύχος 23ον (605)

Ἀθῆναι, 1 Δεκεμβρίου 1966

ΔΙΑΚΡΙΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΑΠΟ ΕΡΓΑΤΟΥ

Παρατηρήσεις τινὲς ἐπὶ τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας

Ὑπὸ τοῦ κ. ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΝ. ΤΡΙΜΗ, Δικηγόρου, τ. Διευθυντοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας

I

Ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3511/1928 (ἄρθρον 10 νόμου 1234), ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, θεωρεῖται πᾶν πρόσωπον κατὰ κύριον ἐπάγγελμα ἀπασχολούμενον ἐπὶ ἀντιμισθίᾳ, ἀνεξαρτήτως τρόπου πληρωμῆς, εἰς ὑπηρεσίαν ἰδιωτικοῦ καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας καὶ παρέχον ἐργασίαν ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν.

Δὲν θεωροῦνται ἰδιωτικοὶ ὑπάλληλοι οἱ ὑπηρέται πάσης κατηγορίας, καθὼς καὶ πᾶν ἐν γένει πρόσωπον, τὸ ὁποῖον χρησιμοποιεῖται ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς βιομηχανικός, μεταλλευτικὸς ἢ γεωργικὸς ἐργάτης ἢ ὡς βοηθὸς ἢ μαθητευόμενος τῶν ἐν λόγῳ κατηγοριῶν ἢ παρέχει ὑπηρεσίας ἐν γένει ὑπηρεσίας.

Εἰς τὸν ἀνωτέρω νομοθετικὸν ὁρισμόν, οὐχὶ τόσον ἐπιτυχῆ, ἐστηρίχθη ἡ νομολογία διὰ τὴν διάκρισιν τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς τοῦ ἐργάτου καὶ τούτων ἀπὸ τῆς τοῦ ὑπηρέτου, προκειμένης ἐφαρμογῆς νομικῆς διατάξεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ γίνεται χρῆσις τῶν ὅρων τούτων. Ἡ σύνθεσις τῶν τριῶν τούτων ἐννοιῶν συγκροτεῖ τὴν γενικωτέραν ἔννοιαν τοῦ μισθωτοῦ - ἐκμισθωτοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 648 Α.Κ., ἧτις ἀποτυποῦται ἐπιτυχῶς εἰς τὸ ἄρθρον 6 τοῦ ν. 765/1943 (περὶ τῆς χρήσεως τοῦ ὅρου μισθωτός, ἀντὶ τοῦ ὑπὸ τοῦ Α.Κ. χρησιμοποιουμένου ὅρου ἐκμισθωτής, ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, Ἑρμ. Α.Κ., Εἰσαγ. Παρατηρήσεις εἰς ἄρθρα 648 - 680, ἀριθ. 20 - 24, *Χρ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 41 ἑπομ.).

II

Ὁ χαρακτηρισμὸς μισθωτοῦ τινος ὡς ὑπαλλήλου, ὡς ἐργάτου ἢ ὡς ὑπηρέτου ἔχει ἰδιαιτέραν σημασίαν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ τῶν νόμων, ἐν οἷς γίνεται διάκρισις μεταξὺ αὐτῶν, συνεπαγομένη διαφόρους νομικὰς συνεπείας καὶ οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις.

Ἡ ἀποζημίωσις τῶν ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι διάφορος τῆς τῶν ἐργατῶν καὶ ὑπηρετῶν (ν. 2112/1920, ἐ. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920), ὡς διάφορος εἶναι καὶ ὁ χρόνος τῆς ἀδείας (ἀ.ν. 539/1945). Διὰ τὴν ἐγκυρότητα τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργατῶν ἀπαιτεῖται ἡ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως, ἐνῷ, προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων, εἶναι ἔγκυρος ἡ καταγγελία μετὰ προμήνυσιν (ν. 3198/1955). Εἰς τὸ δίκαιον τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας γίνεται διάφορος μισθολογικὴ μεταχείρισις μεταξὺ ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν, ἰδίᾳ εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὰς προσθέτους παροχὰς (ἀναγνώρισις τῆς προϋπηρεσίας τῶν ὑπαλλήλων ἐν τῇ διαμορφώσει τοῦ μισθοῦ, θέσπισις ἐπιδόματος συζύγου διὰ τοὺς ὑπαλλήλους). Διάφορος ἀσφαλιστικὴ μεταχείρισις τῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐργατῶν παρ' ἡμῖν δὲν ὑφίσταται, ὡς συμβαίνει ἐν Γερμανίᾳ (*A. Nikisch*, Ἐργατ. Δίκαιον, μετάφρ. *Β. Βασιλείου*, σελ. 124 ἑπόμ.).

Αἱ ἀνωτέρω περιπτώσεις εἶναι αἱ κυριώτεραι, ἀναφέρονται δὲ ὅμως ἐνδεικτικῶς. Ὑπάρ-

χουν καὶ ἄλλαι, αἵτινες δὲν δύνανται νὰ ἀναφερθῶσιν ἐνταῦθα.

Ἡ νομολογία ἐν τῇ μακρᾷ διαδρομῇ τοῦ χρόνου ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 ἀνεζήτησε διάφορα γενικὰ κριτήρια προσδιορισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου.

Οὕτω, κατὰ μίαν ἐκδοχήν, ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος θεωρεῖται ὁ ἀπασχολούμενος μὲ ἐργασίαν ἀνωτέρας φύσεως, ἐνῷ ὁ κάτοχος τέχνης τινός, ἧς γνωρίζει τὴν πρακτικὴν ἐκτέλεσιν, χωρὶς νὰ ἔχῃ καὶ χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται νὰ ἔχῃ σχετικὰς θεωρητικὰς γνώσεις, θεωρεῖται ὡς ἁπλοῦς τεχνίτης, ἐξομοιούμενος μὲ ἐργάτην (Α.Π. 254/1957, ΕΕΔ 16, 618, Α.Π. 364/1947, ΕΕΔ 7, 21, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 4767/1956, ΕΕΔ 16, 618).

Ἡ ἀποψις περὶ παροχῆς ἀνωτέρας φύσεως ἐργασίας ὑπεστηρίχθη ὑπὸ τῆς γερμανικῆς θεωρίας (A. Nikisch - *B. Βασιλείου*, ἀνωτ.).

Κατ' ἄλλην ἐκδοχὴν τῆς νομολογίας δὲν εἶναι ὑπάλληλος ὁ μισθωτός, ὅστις δὲν κέκτηται εἰδικὰς θεωρητικὰς γνώσεις διὰ τὴν εἰδικότητα, ἣν ἀσκεῖ, συνεπείᾳ μακροχρονίου ἀπασχολήσεως καὶ πείρας, δοθέντος ὅτι αἱ ὑπ' αὐτοῦ ἀπαιτηθεῖσαι εἰδικαὶ γνώσεις δὲν εἶναι ἱκαναὶ νὰ προσδώσουν τὴν ἱκανότητα τοῦ ὑπαλλήλου, διότι εἰδικαὶ γνώσεις εἰς πᾶσαν ἐργασίαν ἀπαιτοῦνται (Α.Π. 215/1964, ΕΕΔ 23, 728, Α.Π. 53/1948, ΕΕΔ 7, 236).

Τὰ κριτήρια, ἅτινα χρησιμοποιεῖ ἡ νομολογία ἐν προκειμένῳ, ἀφίστανται καὶ τοῦ γράμματος καὶ τοῦ πνεύματος τοῦ νόμου 2112, ὅστις ἀπαιτεῖ διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν μισθωτοῦ τινος ὡς ὑπαλλήλου τὴν παροχὴν ἐργασίας ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικήν.

Προσδιοριστικὸν κριτήριον τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου δὲν εἶναι ἡ ποιότης τῆς ἐργασίας καὶ ἡ διάκρισις αὐτῆς εἰς ἀνωτέραν ἢ κατωτέραν - ἀντίληψις μὴ συμβαδίζουσα πρὸς τὴν σύγχρονον τεχνικὴν ἐξέλιξιν - ἀλλὰ ἡ φύσις αὐτῆς. Εἰς κάθε συγκεκριμένην περίπτωσιν θὰ πρέπει νὰ ἐξετάζηται, ἂν τὸ προϊὸν τῆς ἐργασίας, ἤτις ἀποτελεῖ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐνοχῆς, εἶναι ἀποτέλεσμα πνευματικῆς ἢ μυϊκῆς (σωματικῆς) ἀνθρωπίνης ἐνεργείας (geistige - nervliche Tätigkeit). Καὶ ὡς ἐργασία ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως εἶναι ἡ δι' ἔργων ἐκδήλωσις πνευματικῆς καὶ σωματικῆς δυνάμεως, ἡ ἐπιδιώκουσα τὴν πραγματοποίησιν ὡρισμένου πραγματικοῦ πορισμοῦ σκοποῦ ἢ ἡ ἀνθρωπίνη ἐνέργεια, ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὴν ἐπιτυχίαν ὡρισμένου ἀποτελέσματος πρὸς ἱκανοποίησιν ἀναγκῶν (*Ξ. Ζολώτας*, Θεωρία Κοινωνικῆς Οἰκονομίας - Παραδόσεις, σελ. 183, A. Nikisch - *B. Βασιλείου*, ὡς ἄνω σελ. 160, *Α. Λιτζερόπουλος*, Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας κατὰ ν.δ. 424/1941, σελ. 15, *Α. Τούσης*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 41, *Κ. Σοῦρλος*, Ν.Δ. 17, 337. Ἴδε ὡσαύτως *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις Ἔννοιαι Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 10 ἐπόμ., ἔνθα παραπομπὴ εἰς ἡμεδαπὴν καὶ ἀλλοδαπὴν θεωρίαν). Ἐπὶ τῆς θεωρητικῆς αὐτῆς βάσεως θεμελιοῦται ὑπὸ τῆς νομολογίας ἡ ἔννοια τῆς ἐργασίας. Ἡ νομολογία δέχεται, ὅτι ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν ἄρθρων 648 - 652, 657 - 663, 667 - 669 Α.Κ. προκύπτει, ὅτι ἡ ἔννομος σχέσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑφίσταται εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν συμφωνεῖται, ὅτι ὁ ἐκμισθωτὴς τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ εἴτε ἐκδηλώσῃ θετικῶς τὰς πνευματικὰς καὶ σωματικὰς αὐτοῦ ἱκανότητας πρὸς οἰκονομικὸν ἢ πνευματικὸν ὄφελος τοῦ μισθωτοῦ, εἴτε, ἀντιθέτως, ἄνευ ἐνεργοποιήσεως αὐτῶν, διατηρεῖ ταύτας ἐν ἐγρηγόρσει, εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ, ὅπως χρησιμοποιηθοῦν εἰς πᾶσαν στιγμὴν πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτόν (Α.Π. 430/1960, ΕΕΔ 19, 369). Ἀστόχως ἀναφέρεται, ὅτι ἡ παροχὴ τῆς ἐργασίας γίνεται πρὸς πνευματικὸν σκοπόν, διότι ἡ ἔννοια τῆς ἐργασίας, ἣν δανείζεται ἡ νομικὴ ἐπιστήμη ἀπὸ τὴν οἰκονομικήν, εἶναι συνυφασμένη πάντοτε πρὸς τὸ οἰκονομικὸν ὄφελος τοῦ ἐργοδότου. Ἐὰν εἰς τὴν ἀνθρωπίνην ἐνέργειαν δὲν ὑπάρχῃ τὸ στοιχεῖον τῆς ἐπιδιώξεως οἰκονομικοῦ σκοποῦ, δὲν πρόκειται περὶ ἐργασίας. (Πλείονα ἴδετε *Γ. Τρίμη*, ὡς ἀνωτέρω, σελ. 10 ἐπόμ. Περὶ ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν πρὸ παντὸς ἴδετε *Ι. Καποδίστριαν*, ΕρμΑΚ, ἄρθρον 648, ἀριθ. 129 ἐπόμ., *Β. Βασιλείου*, ΕΕΔ 19, 1361, ἔνθα παραπομπὴ εἰς ἀλλοδαπὴν καὶ ἡμεδαπὴν θεωρίαν, *Κ. Σοῦρλον*, ὡς ἀνωτ., *Γ. Σιμωνέτον*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 328, *Β. Μαυρίδην*, ΕΕΔ 18, 937).

IV

Ἡ ἐργασία, ὑπὸ τὴν ἀνωτέρω ἔννοιαν, προϋποθέτει δρᾶσιν, δηλ. ἀνθρωπίνην ἐνέργειαν, διὰ τὴν ὑλοποίησιν τῆς ὁποίας πρέπει νὰ κινητοποιηθοῦν ὡρισμένα ὄργανα τοῦ σώματος. Ἀναλόγως δὲ τῶν ὀργάνων, ἅτινα τίθενται ἐν δράσει διὰ τὴν ἐκδήλωσιν τῆς ἀνθρωπίνης

ἐνεργείας, διακρίνεται ἡ ἐργασία εἰς πνευματικὴν καὶ σωματικήν. Καὶ πνευματικὴ μὲν ἐργασία θεωρεῖται ἐκείνη, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι κυρίως προϊὸν τῆς σκέψεως (geistig), ἐνῷ σωματικὴ ἐκείνη, ἧς τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι προϊὸν τῆς μυϊκῆς (nervlich) δυνάμεως. Δὲν νοεῖται ἐργασία «ἀποκλειστικῶς» πνευματική, οὔτε «ἀποκλειστικῶς» σωματική, διότι εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις τὸ ἀποτέλεσμα αὐτῆς εἶναι προϊὸν τῆς τε σκέψεως καὶ τῶν μυϊκῶν δυνάμεων. Διάφορον εἶναι τὸ μέτρον, ὁ βαθμὸς συμμετοχῆς τῆς σκέψεως καὶ τῶν μυϊκῶν δυνάμεων ἐν τῇ παροχῇ τῆς ἐργασίας καὶ ἀκριβῶς τοῦτο εἶναι τὸ κρίσιμον στοιχεῖον διαχωρισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς τοῦ ἐργάτου. Ὅταν ἐν τῇ παροχῇ τῆς ἐργασίας προέχῃ τὸ πνευματικὸν στοιχεῖον, τότε ὁ φορεὺς αὐτῆς ἔχει τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, ἀντιθέτως δὲ ὁ μισθωτὸς θεωρεῖται ἐργάτης, ὅταν ἡ ἐργασία του κατὰ κύριον λόγον εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν μυϊκῶν δυνάμεων.

Κατὰ τὴν γερμανικὴν θεωρίαν καὶ νομολογίαν ὡς ἐργάτης θεωρεῖται ὁ μισθωτός, οὗτινος ἡ δραστηριότης εἶναι προεχόντως (Überwiegend) σωματικῆς φύσεως, ἐνῷ ὡς ὑπάλληλος χαρακτηρίζεται ὁ μισθωτός, οὗτινος ἡ δραστηριότης εἶναι μὴ σωματικὴ (Bobrowski - Gaul, Das Arbeitsrecht im Betrieb ἐκδ. 5, ΥΑ, ἀριθ. 7 καὶ 8, ἔνθα παραπομπὴ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Κατ' ἐπανάληψιν ἡ νομολογία ἀνεζήτησε τὸ κριτήριον καθορισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ἐργάτου εἰς τὴν φύσιν τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας καὶ ἀπεφάνθη, κατὰ τὴν ἑρμηνείαν τοῦ ν.δ. 2655/1953, ὅτι ἐκ τῶν ὁρισμῶν τοῦ νόμου προκύπτει σαφῶς, ὅτι διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν τινος ὡς ὑπαλλήλου σκοπεῖται ἡ φύσις τῆς ἐκτελουμένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας καὶ ὅτι ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου προσήκει εἰς τὸν ἀσκοῦντα ἐργασίαν προεχόντως πνευματικήν (Α.Π. 395/1966, ΕΕΔ 25, 1252, Α.Π. 444/1965, ΕΕΔ 24, 1504, Α.Π. 775/1964, ΕΕΔ 24, 217. Ἴδετε καὶ παλαιοτέραν νομολογίαν Α.Π. 543/1956, Ν.Δ. 13, 101, Α.Π. 389/1950, ΕΕΔ 9, 643, Α.Π. 278/1950, ΕΕΔ 9, 458).

Συνεπῶς ἡ φύσις τῆς παρεχομένης ἐργασίας εἶναι τὸ καίριον σημεῖον διαχωρισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τοῦ ἐργάτου, μὲ κριτήριον τὸν βαθμὸν τῆς συμβολῆς τῶν πνευματικῶν καὶ σωματικῶν δυνάμεων εἰς τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας καὶ οὐχὶ ἡ ποιότης αὐτῆς. Ὁ ποιοτικὸς διαχωρισμὸς τῆς ἐργασίας εἰς κατωτέραν καὶ ἀνωτέραν, ἐκτὸς τοῦ ὅτι κεῖται πέραν τῆς ἐννοίας τοῦ νόμου, ἐπὶ πλέον δημιουργεῖ ἀπαραδέκτους καὶ ἀναχρονιστικὰς διακρίσεις μεταξὺ τῶν μισθωτῶν εἰς τὴν διαδικασίαν τῆς παραγωγῆς τῶν ἀγαθῶν καὶ τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν. Ἡ προσφυγή, ἐξ ἄλλου, τῆς νομολογίας εἰς φραστικὰ σχήματα, ὅπως διατυποῦνται εἰς τὰς ἀνωτέρω μνημονευομένας ἀποφάσεις (δὲν εἶναι ὑπάλληλος ὁ μισθωτός, ὅστις δὲν κέκτηται εἰδικὰς θεωρητικὰς γνώσεις διὰ τὴν εἰδικότητα, ἣν ἀσκεῖ, συνεπείᾳ μακροχρονίου ἀπασχολήσεως καὶ πείρας) ρυμουλκεῖ τὸν ἑρμηνευτὴν τοῦ νόμου εἰς λύσεις ἀντιθέτους πρὸς ἐκείνας, ἃς ἠθέλησεν ὁ νομοθέτης. Διότι ὁ μακαρονοτεχνίτης π.χ., ὅστις ἔχει τὴν θεωρητικὴν μόρφωσιν διὰ τὴν ἄσκησιν τῆς τέχνης του, δοθέντος ὅτι ἔχει φοιτήσει εἰς νυκτερινὴν ἐπαγγελματικὴν σχολήν, θὰ ἔπρεπε νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπάλληλος, καίτοι ἡ παρεχομένη ὑπ' αὐτοῦ ἐργασία εἶναι κατὰ κύριον λόγον σωματική, τ.ἔ. προϊὸν τῆς μυϊκῆς δυνάμεως.

V

Τὸ ἄρθρον 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953 ἐννοιολογικῶς ἐξεταζόμενον εἶναι ἐπανάληψις τῆς παλαιοτέρας νομοθεσίας (ἄρθρον 10 νόμου 3514, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν. 4558/1930). Ἁπλῶς διὰ τοῦ νομοθετήματος τούτου διηυκρινίσθη, ὅτι ὁ τρόπος πληρωμῆς τοῦ μισθωτοῦ (μισθὸς ἢ ἡμερομίσθιον) οὐδεμίαν ἀσκεῖ ἐπιρροὴν ἐπὶ τοῦ χαρακτηρισμοῦ τούτου ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου (Α.Π. 532/1957, ΕΕΔ 17, 18, Α.Π. 143/1956, ΕΕΔ 15, 361, Α.Π. 244/1955, ΕΕΔ 14, 523, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 1250/1958, ΕΕΔ 17, 292). Εἶναι ἔγκυρος ἡ συμφωνία περὶ παροχῆς μισθοῦ εἰς ἐργάτην καὶ ἡμερομισθίου εἰς ὑπάλληλον, χωρὶς νὰ ἀλλοιοῦται ἡ ἰδιότης αὐτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου (Α.Π. 527/1957, ΕΕΔ 17, 34, Α.Π. 345/1958 καὶ Α.Π. 348/1958, ΝοΒ 6, 986, *Α. Καραλῆς*, ΕΕΔ 17, 35).

VI

Τῷ ὄντι ὑπὸ τὸ ὡς ἄνω νομικὸν καθεστὼς ἐπέρχεται σύγχυσις περὶ τὰ κριτήρια τοῦ διαχωρισμοῦ τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀπὸ τῆς τοιαύτης τοῦ ἐργάτου.

Κατὰ τὸ γράμμα τοῦ νόμου δὲν εἶναι ἀρκετὴ ἡ παροχὴ ἐργασίας ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς διὰ τὸν χαρακτηρισμὸν μισθωτοῦ τινος ὡς ὑπαλ-

λήλου. Απαιτείται περαιτέρω καὶ δὴ ἀθροιστικῶς ἡ ἀπασχόλησις τούτου «εἰς ὑπηρεσίαν καταστήματος, Γραφείου ἢ ἐν γένει ἐπιχειρήσεως ἢ οἱασδήποτε ἐργασίας». Ἐξ ἑτέρου ὁ χαρακτηρισμός τινος ὡς ἐργάτου δὲν ἐξαρτᾶται μόνον ἀπὸ τὴν παροχὴν ἐργασίας ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον χαρακτῆρα σωματικῆς - τοῦτο ἐξάγεται ἐξ ἀντιδιαστολῆς - ἀλλὰ ἐκ τῆς ταυτοχρόνου χρησιμοποιήσεως αὐτοῦ «ἐν τῇ παραγωγῇ ἀμέσως ὡς διομηχανικοῦ, διοτεχνικοῦ, μεταλλευτικοῦ ἢ γεωργικοῦ ἐργάτου...».

Οὕτω εἰς τὸν ἀνωτέρω νομοθετικὸν ὁρισμὸν τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ἐργάτου συμπλέκεται ἡ φύσις τῆς ὑπ' αὐτῶν παρεχομένης ἐργασίας πρὸς τὸν τόπον τῆς παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ. Ἡ μὴ συνδρομὴ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν δύο τούτων προϋποθέσεων αἴρει τὴν ἰδιότητα μισθωτοῦ τινος ὡς ὑπαλλήλου ἢ ἐργάτου.

Ἐκ τοῦ ἀλλοπροσάλλου τούτου ὁρισμοῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἀχθῇ ὁ ἑρμηνευτὴς τοῦ νόμου εἰς τὸν χαρακτηρισμὸν τοῦ μισθωτοῦ, διότι ἐργάζεται ἀμέσως εἰς τὴν παραγωγὴν (ἐργοστάσιον) ὡς ἐργάτης, παρ' ὅτι οὗτος ἁπλῶς παρακολουθεῖ καὶ ἐλέγχει τὴν λειτουργίαν τοῦ αὐτομάτως λειτουργοῦντος μηχανήματος. Θύμα τῆς τοιαύτης ἐσφαλμένης ἑρμηνείας εἶναι ὁ πιεστὴς αὐτομάτου τυπογραφικοῦ πιεστηρίου, ὅστις, κατὰ τὴν νομολογίαν, θεωρεῖται ἐργάτης (Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 8706/1958, ΝοΒ 6, 870), ἐνῷ θεωρεῖται ὡς ὑπάλληλος ἡ δακτυλογράφος ἢ ἡ τηλεφωνήτρια, διότι ἀπασχολεῖται εἰς Γραφεῖον.

Ἐκ τῶν ἀντιλήψεων αὐτῶν ὠθουμένη ἡ νομολογία ἤχθη εἰς ἀντιφατικὰς σκέψεις κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου καὶ τοῦ ἐργάτου. Δὲν εἶναι ὑπάλληλος ὁ ἐποπτεύων 710 ἑτέρους ἐργάτας, διότι εἶχε ἀτελεσιδότους γραμματικὰς γνώσεις (Α.Π. 174/1965, ΕΕΔ 24, 867). Κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 15626/1957 Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 17, 137, ὁ ἐπιστάτης εἶναι ὑπάλληλος. Τὸ αὐτὸ δέχεται καὶ ἡ ὑπ' ἀριθ. Α.Π. 180/1963, ΕΕΔ 22, 617. Ὁ ἐπιβλέπων τὰς καλένδρας εἰς ἐργοστάσιον χαρτοποιίας θεωρεῖται ὑπάλληλος, καίτοι οὗτος ἐστερεῖτο θεωρητικῶν γνώσεων (Α.Π. 444/1965, ΕΕΔ 24, 1504). Ὁ ζυγιστὴς καπνῶν δὲν εἶναι ὑπάλληλος (Α.Π. 294/1965, ΕΕΔ 24, 1112). Αἱ ὡς εἴρηται ἀποφάσεις ἀναφέρονται ἐνδεικτικῶς. (Ἴδετε περαιτέρω νομολογίαν εἰς Χ. Ἀγαλλοπούλου, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 54 ἑπόμ., καὶ Γ. Τρίμη, Θεμελιώδεις Ἔννοιαι Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 16 ἑπομ.).

VII

Τὴν σύγχυσιν, ἣν προκαλεῖ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ κωδικοποιηθέντος νόμου 3514, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 4558/1930 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 2655/1953, διαλύει ἐν πολλοῖς τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, ὅπερ ἔχει διατυπωθῇ συμφώνως πρὸς τὰς ἀντιλήψεις τῆς συγχρόνου θεωρίας τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ ἰδίᾳ τῆς γερμανικῆς. Οὕτω, κατὰ τὸ Προσχέδιον, «ὑπάλληλος εἶναι ὁ μισθωτός, ὁ παρέχων ἀποκλειστικῶς ἢ κατὰ κύριον λόγον ἐργασίαν μὴ σωματικήν, ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου ἀμοιβῆς του», ἐνῷ «ἐργάται εἶναι πάντες οἱ λοιποὶ μισθωτοί».

Καίτοι ὁ ἀνωτέρω ὁρισμὸς τῆς ἐννοίας τοῦ ὑπαλλήλου ἀνταποκρίνεται πρὸς τὰ σημερινὰ δεδομένα τῆς ἐπιστήμης τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, ἐν τούτοις ἀποδεικνύει, ὅτι οὗτος εἶναι ἐπηρεασμένος ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἰσχύοντος Δικαίου. Διότι, τῷ ὄντι, εἶναι ἀκατανόητος ἡ παροχὴ ἐργασίας «ἀποκλειστικῶς» μὴ σωματικῆς. Ἡ ἐργασία, ὡς ἀποτέλεσμα τῆς ἀνθρωπίνης ἐνεργείας, ὡς ἀνωτέρω ἐτονίσαμεν, εἶναι συνδυασμὸς τῶν πνευματικῶν καὶ μυϊκῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου. Δὲν ὑπάρχει ἐργασία συνισταμένη μόνον εἰς τὴν σκέψιν. Μόνον ὅταν ἡ σκέψις ἐξωτερικεύεται, προσλαμβάνει τὴν μορφὴν τῆς ἐργασίας. Διὰ τὴν ἐξωτερίκευσιν ὅμως τῆς σκέψεως δραστηριοποιοῦνται ὡρισμένα ὄργανα τοῦ σώματος (ἀκοή, μουσικός, συγγραφεύς κλπ.). Ἐν προκειμένῳ τὸ ἀποτέλεσμα τῆς ἐργασίας εἶναι κατὰ κύριον λόγον προϊὸν τῆς σκέψεως, συμπαρομαρτούσης καὶ τῆς μυϊκῆς δυνάμεως, διὸ καὶ ἡ ἐργασία θεωρεῖται ὡς πνευματική.

Οἱ συντάκται τοῦ Κώδικος τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν προσδιώρισαν ἀρνητικῶς. Ὡς τοιαύτην ἐθεώρησαν τὴν μὴ σωματικήν. Ἀπέφυγαν ὅμως, ἀδικαιολογήτως, νὰ καθορίσουν τὸ περιεχόμενον τῆς μὴ σωματικῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ καθίστανται σαφῆ τὰ πλαίσια, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ κινηθῇ ὁ ἑρμηνευτὴς καὶ ἐφαρμοστὴς τοῦ νόμου.

Ὀρθῶς παρελείφθη ἀπὸ τοὺς συντάκτας τοῦ Προσχεδίου τοῦ Κώδικος ὁ χαρακτηρισμὸς τοῦ μισθωτοῦ ὡς ὑπαλλήλου ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι οὗτος ἐργάζεται ὡς ὑπάλληλος κατὰ κύριον ἐπάγγελμα (περὶ τῆς ἐννοίας τοῦ ἐπαγγέλματος ἐν τῷ Ἐργατικῷ

καὶ τῇ λοιπῇ Δικαίῳ καὶ τῶν νομικῶν συνεπειῶν ἴδετε *Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις Ἔννοιαι Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 97 ἐπόμ.).

Νομικὰ καὶ ἠθικὰ προβλήματα δημιουργεῖ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ Προσχεδίου Κώδικος Ἐργασίας, ἐν τῷ ὁποίῳ κατονομάζονται ὡρισμέναι κατηγορίαι μισθωτῶν ὡς ὑπάλληλοι. Ὅσοι ἐκ τῶν μισθωτῶν ἔχουν διὰ νόμου χαρακτηρισθῇ ὡς ὑπάλληλοι, ἐκ λόγων σκοπιμότητος ἴσως, θὰ ἔδει νὰ διατηρήσουν τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπαλλήλου, καίτοι θὰ ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι, προκειμένου περὶ Κώδικος, δὲν ἐνδείκνυται ἡ θυσία τῆς συνταγματικῶς καὶ νομοθετικῶς καθιερωμένης ἀρχῆς τῆς ἴσης μεταχειρίσεως εἰς τὴν σκοπιμότητα διατηρήσεως ὡρισμένων προνομίων κτηθέντων ἰδίᾳ ὑπὸ ἀνελεύθερον καθεστὼς ὑπὸ τὸ πρόσχημα δῆθεν ἀσκήσεως φιλεργατικῆς πολιτικῆς.

Πέραν ὅμως τούτου κατὰ ποίαν ἀρχὴν Δικαίου οἱ λιποτάκται, μονοτάκται καὶ οἱ στοιχειοθέται «οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰ τυπογραφεῖα τῶν ἡμερησίων ἐφημερίδων» θεωροῦνται ὑπάλληλοι (ἄρθρον 11 § ια'), ἐνῷ οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἑτέρας ἐπιχειρήσεις (ἐκδόσεις βιβλίων, ἑβδομαδιαίων περιοδικῶν κλπ.) χαρακτηρίζονται (a contrario) ὡς ἐργάται; Οἱ πιεσταὶ τῶν αὐτομάτων πιεστηρίων καὶ κατὰ τὸ Προσχέδιον τοῦ Κώδικος διατηροῦν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου! Ἡ παράγραφος δ' τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ὁρίζει, ὅτι ὑπάλληλοι εἶναι «οἱ ὑπάλληλοι ἐμπορικῶν ἐν γένει καταστημάτων, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὴν πώλησιν καὶ ἐναποθήκευσιν τῶν εἰδῶν ἐμπορίου, πωληταί, παραλῆπται, ἐπόπται, ἀποθηκάριοι, διαθέτοντες διὰ τὸ ἔργον των γραμματικὰς γνώσεις». Κατ' ἀρχὴν δὲν διευρυνίζεται σαφῶς, ἂν «οἱ παραλῆπται, οἱ ἐπόπται καὶ ἀποθηκάριοι» τῶν ἐργαζόμενοι εἰς τὰ ἐμπορικὰ καταστήματα, θεωροῦνται ὡς ὑπάλληλοι ἢ γενικῶς οἱ ἐργαζόμενοι εἰς πᾶσης φύσεως ἐπιχειρήσεις. Ἐκτὸς ὅμως τούτου ὁ συνδυασμὸς τῆς ἰδιότητος τούτων ὡς ὑπαλλήλων μὲ τὰς «ἐπαρκεῖς διὰ τὸ ἔργον των γραμματικὰς γνώσεις», μὴ καθοριζομένης μάλιστα τῆς ἐπαρκείας τῶν γραμματικῶν γνώσεων, δημιουργεῖ εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς ἑρμηνευτικὰ προβλήματα, διότι διασπᾷ τὴν βασικὴν ἀρχὴν τῆς ἐννοίας τῶν ὑπαλλήλων, ἐπὶ τὴν ὁποίαν στηρίζεται εἰς τὴν φύσιν καὶ μόνον τῆς ἐργασίας, ἀνεξαρτήτως τῶν ἄλλων προσόντων τοῦ μισθωτοῦ.

Ἐλπίζομεν, ὅτι ἡ συσταθεῖσα Ἀναθεωρητικὴ Ἐπιτροπὴ θὰ ἐπιφέρῃ τὰς δεούσας εἰς τὰ ἄρθρα 10 καὶ 11 τροποποιήσεις, ὥστε ταῦτα νὰ ἀνταποκρίνωνται εἰς τὰς συγχρόνους ἐξελίξεις τῆς τεχνικῆς καὶ τὰς ἀντιλήψεις τῆς καλῶς νοουμένης φιλεργατικῆς πολιτικῆς.

VIII

Ταῦτα, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐπιφυλάξεων, ἃς διατηροῦμεν, διὰ τὴν ψήφισιν εἰδικοῦ Κώδικος Ἐργασίας, ἀφοῦ οἰκονομικῶς προηγμένα Κράτη, ὡς ἡ Γερμανία, ἡ Ἑλβετία, διατάζουν νὰ προβοῦν εἰς θέσπισιν ἰδίου Κώδικος Ἐργασίας.

Αἱ διατάξεις τοῦ Α.Κ. μὲ τὴν παράλληλον ἰσχὺν τῶν εἰδικῶν ἐργατικῶν νόμων (ἄρθρον 38 τοῦ Εἰσ. Ν. Α.Κ.), συνδυαζόμεναι μὲ τὴν ἐξελισσομένην καὶ προσαρμοζομένην προοδευτικὴν ἀντίληψιν τῆς νομολογίας μας, καλύπτουν ἀρκούντως τὸν τομέα τῆς προστασίας τῶν ἐργαζομένων. Ἡ προστασία μάλιστα εἰς ὡρισμένας περιπτώσεις (ἀποζημιώσεις ὑπαλλήλων ἐν περιπτώσει καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας) ὑπερακοντίζει τὰς νομοθεσίας τῶν πλέον προηγμένων Κρατῶν.

Τὸ Ἐργατικὸν Δίκαιον, διὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν ἀποστολήν του, ὀφείλει νὰ προσαρμόζηται πρὸς τὰς κρατούσας ἑκάστοτε κοινωνικάς, τεχνικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἐξελίξεις. Ἡ ψήφισις Κώδικος Ἐργασίας δυσχεραίνει τὴν τοιαύτην προσαρμοστικότητά του. Ἐκ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ Δικαίου τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, δι' ὧν παρέχεται εὐρεῖα ἐξουσιοδότησις εἰς τὰς ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν καὶ ἐργοδοτῶν, ὅπως θεσπίζουν Δίκαιον ἐξ ἀντικειμένου, ρυθμίζουσαι τοὺς ὅρους ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς τῶν μισθωτῶν, συνδυαζομένη μὲ τὴν σημερινὴν αὔξησιν τῆς ἰσχύος τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων, εἰς ὅλους τοὺς τομεῖς τῆς ἐθνικῆς ζωῆς, ἠτόνησεν ἡ σημασία καὶ σπουδαιότης τῶν ἐργατικῶν νόμων, διὰ τῶν ὁποίων καθορίζονται οἱ ὅροι ἐργασίας. Ἡ συλλογικὴ ρύθμισις τῶν ὅρων ἐργασίας, οἵτινες ἀναγκαίως συνιστοῦν καὶ τοὺς ὅρους τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων ἐργασίας, κατοχύρωσε τὴν ἐλευθερίαν τῆς βουλήσεως τῶν μισθωτῶν ἐν τῇ καταρτίσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Ἡ τροποποίησις τοῦ νόμου περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ἡ προσαρμογὴ τούτου πρὸς τὰ σημερινὰ δεδομένα, ἐν συναρτήσει πρὸς τὴν ἀπαγκίστρωσιν τῶν συνδικαλιστικῶν ὀργανώσεων ἐκ τῶν πολιτικῶν ἐπιδράσεων, προέχει περισσότερον τῆς θεσπίσεως τοῦ Κώδικος Ἐργασίας.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΑΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΝΟΜΙΜΟΦΡΟΣΥΝΗ ΑΝΑΓΚΑΣΤΙΚΩΣ ΤΟΠΟΘΕΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΟΛΕΜΙΣΤΩΝ

Προθεσμία έμφανίσεως εις έργοδότην και δήλωσις περί νομιμοφροσύνης

Διορισμός ή πρόσληψις των πάσης φύσεως υπαλλήλων, υπηρετών και έργατων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κλπ. μετά διαπίστωσιν της νομιμοφροσύνης αύτών.— Υποχρέωσις του κατ' Α.Ν. 1836/1951 πολεμιστού προς υποβολήν μόνον δηλώσεως αύτου περί νομιμοφροσύνης, δυναμένης να επισυναφθή και εις την προς το αρμόδιον Συμβούλιον αίτησιν του περί τοποθετήσεως εις θέσιν.—Δεν αποτελεί στοιχείον της άγωγής του τοποθετηθέντος περί πληρωμής της μισθοδοσίας αύτου ή υποβολή της δηλώσεως νομιμοφροσύνης.

Ἐπεκυρώθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 19469/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Τὸ ἀπασχολήσαν τὴν κατωτέρω ταύτην ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου ζήτημα ἔχει ὁμοίως λυθῆ διὰ προγενεστέρων ἀποφάσεων τοῦ Ἀρείου Πάγου (οὕτω καὶ αἱ Ἀρείου Πάγου 321/1957, εἰσηγητὴς *Γ. Λατζηβάκης*, ΕΕΔ 16, 648, Α.Π. 644/1956, εἰσηγητὴς ὁ αὐτός, ΕΕΔ 16, 30, Α.Π. 566/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Καντελλάκος*, ΕΕΔ 25, 12, ἀντίθετος ἡ Α.Π. 264/1957, εἰσηγητὴς *Δ. Οἰκονομόπουλος*, ΕΕΔ 16, 594, καθ' ἣν ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 516/1948 προκύπτει, ὅτι δὲν ἀναπληροῖ τὴν παρὰ τῷ ἐργοδότῃ ὑποβολὴν τῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης ἡ ὑποβολὴ ταυτοτης εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας ἢ εἰς ἄλλην Ἀρχήν).

Ὡς καὶ ἀλλοτε ἐσημειώσαμεν (ΕΕΔ 25, 22 ἐπ.), δὲν φαίνεται, νομίζομεν, ἡ γνώμη αὕτη ἀνεπίδεκτος ἀμφισβητήσεως.

Ναὶ μὲν ἐκράτησεν ἐν τῇ νομολογίᾳ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ γνώμη ὅτι ἀρκεῖ διὰ τὴν πρόσληψιν πολεμιστοῦ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 ἡ ἐκ μέρους αὐτοῦ ὑποβολὴ μόνον δηλώσεως νομιμοφροσύνης (οὕτω ἡ Α.Π. 728/1954, εἰσηγητὴς *Δ. Μαυραμιχάλης*, ΕΕΔ 13, 1300, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαί), ἀλλ' ἡ τοιαύτη δήλωσις εἶναι ὑποβλητέα εἰς τὸν ἐργοδότην, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐκ τοῦ νόμου καὶ ὁ ὑπόχρεως νὰ κινήσῃ τὴν διαδικασίαν περὶ ἐλέγχου τῆς νομιμοφροσύνης κατὰ τὸ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἀ.ν. 516/1948 ἐκδοθὲν β.δ. 8.5.1948.

Εἰς τὸ Συμβούλιον προστασίας πολεμιστῶν ὑποβάλλεται μεταξὺ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν καὶ πιστοποιητικὸν νομιμοφροσύνης (ἄρθρον 7 § 1 ν.δ. 2657/1953), ὡς ὅμως σαφῶς ὁρίζεται εἰς τὸ ἄρθρον 5 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 (ΕΕΔ 20, 1229), ταῦτα ὑποβάλλονται ὑπὸ τοῦ κεκτημένου τὰ προσόντα τοῦ πολεμιστοῦ, προκειμένου νὰ τύχῃ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου παρεχομένης προστασίας, δηλαδὴ νὰ τοποθετηθῇ ὡς μισθωτὸς εἰς τινα τῶν εἰς τὸν νόμον τοῦτον ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων κλπ. καὶ ἐντὸς μάλιστα τῆς ὁριζομένης προθεσμίας ἀπὸ τῆς ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολύσεώς του ἐπὶ ποινῇ ἄλλως ἀποκλεισμοῦ τῆς προστασίας τοῦ νόμου (Σ.Ε. 1428/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Δάρας*, ΕΕΔ 25, 913).

Ταῦτα ἀφορῶσιν εἰς πάντα πολεμιστήν, εἴτε οὗτος μέλλει νὰ τοποθετηθῇ εἰς ἐπιχείρησιν, διὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἐφαρμόζεται ὁ ἀ.ν. 516/1948 περὶ νομιμοφροσύνης, εἴτε καὶ εἰς ταῦτον ὑπαγομένην, ὡς ἡ περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως (Τράπεζα).

Περαιτέρω εἶναι ἄσχετος πρὸς ταῦτα ἡ κίνησις τῆς διαδικασίας νομιμοφροσύνης, προκειμένου περὶ ἐπιχειρήσεων, αἱ ὁποῖαι ὑπάγονται εἰς τὸν ἀ.ν. 516/1948, ἥτις ἐπιβάλλεται νὰ κινηθῇ καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν μετὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πολεμιστῶν εἰς αὐτάς (Α.Π. 245/1957, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Ν. Παλαιολογόπουλος*, ΕΕΔ 16, 534), ὁπότε, κατ' ἀνάγκην, πρέπει ἡ δήλωσις νομιμοφροσύνης νὰ ὑποβληθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην, μὴ ὑποβαλλομένης δὲ εἰς τοῦτον τῆς δηλώσεως, κατὰ τὴν Α.Π. 441/1956 (εἰσηγητὴς *Γ. Χατζηβάκης*, ΕΕΔ 15, 786), ἀναστέλλεται ἡ καταβολὴ τοῦ μισθοῦ μέχρι τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς.

Ἀρείου Πάγου 475/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Β. Πατσουράκος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Παπαδᾶτος, Ι. Κωτσόβελος

Τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον δεδέαιοι ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει αὐτοῦ, ὡς ἐξ αὐτῆς δείκνυται, ὅτι πρὸς σχηματισμὸν τῆς κρίσεώς του περὶ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν τοποθετηθέντων εἰς τὴν ἀναιρεσείουσαν πολεμιστῶν, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, καὶ ἑπομένως περὶ ὑπάρξεως ὑποχρε-

ώσεως αὐτῆς ὅπως δεχθῇ καὶ τὸν δυνάμει τῶν διατάξεων τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου τοποθετηθέντα εἰς αὐτὴν ἀναιρεσίβλητον, ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα καὶ δὴ καὶ τὰ προσαχθέντα ἀντίγραφα ἀποφάσεων διαφόρων συμβουλίων προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ, δι' ὧν ἐτοποθετήθησαν τοιοῦτοι παρὰ τῇ ἀναιρεσειούσῃ. Ἐκ τούτου καθίσταται ἀδιατάκτως δέβαιον, ὅτι τὸ εἰρημένον δικαστήριον ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε πρὸς μόρφωσιν τῆς κρίσεώς του ἐπὶ τοῦ εἰρημένου περιστατικοῦ καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα καὶ δὴ καὶ πάντα τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα παρ' αὐτῆς τοιαῦτα περὶ γενομένων παρ' αὐτῇ τοποθετήσεων πολεμιστῶν, οὐδεμίαν δὲ ἔλλειψιν πάσχει ἐν τούτῳ ἡ ἀπόφασις, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου.

Κατὰ μὲν τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ ὑπὸ τοῦ ΜΘ/1948 ὑφισμάτος κυρωθέντος ἀ.ν. 516/1948, ἐπὶ πλέον τῶν ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων ἀπαιτουμένων προσόντων διὰ τὸν διορισμὸν ἢ πρόσληψιν τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δήμων, Κοινοτήτων, Ἀνωνύμων Τραπεζιτικῶν Ἑταιρειῶν κλπ. ἀπαιτεῖται, ὅπως ὁ διοριζόμενος ἢ προσλαμβανόμενος εἶναι νομιμόφρων ὑπὸ τὴν ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ νόμου τούτου ἔννοιαν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 2 § 2 τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ εἰρημένου ἀ.ν. 516/1948 ἐκδοθέντος ἀπὸ 8 Μαΐου 1948 π.δ. οἱ ζητοῦντες νὰ διορισθῶσιν εἰς τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τοῦ νόμου τούτου ἀναφερόμενα πρόσωπα ὀφείλουν νὰ ἐπισυνάψουν εἰς τὴν περὶ διορισμοῦ αἴτησιν καὶ δήλωσιν νομιμοφροσύνης, ἥτις μετὰ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν ἐγγράφων διαβιβάζεται ὑπὸ τοῦ ἀρμοδίου πρὸς διορισμὸν εἰς τὸ Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης πρὸς ἔκδοσιν σχετικῆς ἀποφάσεως. Ἐξ ἑτέρου, κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 «περὶ τροποποιήσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῆς νομοθεσίας περὶ προστασίας τῶν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ κλπ.» ὁ ὑπὸ τοῦ νόμου τούτου προστατευόμενος ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κοινοποιήσεως αὐτῷ τῆς περὶ τοποθετήσεώς του ἀποφάσεως τοῦ οἰκείου συμβουλίου παρουσιασθῇ εἰς τὸν παρ' ᾧ τοποθετεῖται ἐργοδότην, ἵνα ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 9 § 8 τοῦ αὐτοῦ νόμου, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 2657/1953, παράβασις τοῦ νόμου τούτου συνεπάγεται, ἀνεξαρτήτως τῆς κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους ποινικῆς διώξεως, καὶ τὴν ἀστικὴν τοῦ ὑποχρέου εὐθύνην διὰ τὴν καταβολὴν τῆς μισθοδοσίας τοῦ μὴ προσλαμβανομένου, τοποθετηθέντος παρὰ τῶν ἁρμοδίων συμβουλίων, ἀφ' ἧς χρονολογίας οὗτος προσέλθῃ παρὰ τῷ ἐργοδότῃ πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας ἢ ὑπηρεσίας.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις τοῦ εἰρημένου ἀ.ν. 1836/1951, καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 4, 5 καὶ 13 ἐδάφιον δ' αὐτοῦ, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὁ βάσει τοῦ νόμου τούτου 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 2657/1953, τοποθετούμενος, κατὰ τὸ ἄρθρον 3 αὐτοῦ, πολεμιστὴς μόνον δήλωσιν περὶ τῆς νομιμοφροσύνης αὐτοῦ ὀφείλει νὰ ὑποβάλῃ, ἥτις δύναται νὰ ἐπισυναφθῇ καὶ εἰς τὴν κατὰ τὸ ἄρθρον 5 § 1 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου ὑποβαλλομένην εἰς τὸ ἁρμόδιον συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων πολεμιστῶν περὶ τοποθετήσεως αἴτησιν, πληρουμένου καὶ διὰ ταύτης τοῦ ὑπὸ τοῦ ἄνω ἀ.ν. 516/1948 καὶ τοῦ εἰς ἐκτέλεσιν αὐτοῦ ἐκδοθέντος ἄνω διατάγματος ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, οὐχὶ δὲ καὶ ἀπόφασιν τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου νομιμοφροσύνης περὶ τῆς νομιμοφροσύνης του, τοῦ εἰς ὃν ἐτοποθετήθη ὄντος ὑποχρέου ἅμα τῇ ἐμφανίσει τούτου ἐντὸς τῆς ταταγμένης ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίας νὰ προσλάβῃ τὸν οὕτω τοποθετηθέντα καὶ μισθοδοτῇ αὐτόν, τῆς ὑποχρεώσεως ταύτης ἀτονούσης ἐὰν τυχὸν διὰ τῆς μεταγενεστέρου ἐκδιδομένης ἀποφάσεως τοῦ συμβουλίου νομιμοφροσύνης κριθῇ, ὅτι ὁ τοποθετηθεὶς δὲν τυγχάνει νομιμόφρων. Ἑπομένως, δεξάμενον τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶχεν ὑποβάλει τὴν ἀπὸ 18.7.1964 δήλωσιν νομιμοφροσύνης εἰς τὸ Κεντρικὸν Συμβούλιον προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ καὶ κρῖναν περαιτέρω ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα Τράπεζα εἶχεν ὑποχρέωσιν προσλήψεως τούτου, τοποθετηθέντος παρ' αὐτῇ διὰ τῆς κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν λαμβάνεσης ἀποφάσεως τοῦ εἰρημένου Συμβουλίου καὶ ἐμπροθέσμως ἐμφανισθέντος πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας, οὐδαμῶς ἔσφαλε καὶ ἀπορριπτέοι τόσον ὁ δεύτερος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι ἡ ἀναιρεσείουσα δὲν ὑπεῖχε τοιαύτην ὑποχρέωσιν, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπεβλήθη εἰς αὐτὴν ἡ δήλωσις νομιμοφροσύνης, ὅσον καὶ ὁ τρίτος κατὰ τὸ

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΛΥΣΙΣ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΑΝΕΥ ΚΑΤΑΒΟΛΗΣ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ

Ἰσχυρισμός ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ

Ἀποδεικθέντα, κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου, πραγματικὰ περιστατικὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας μισθωτοῦ καὶ ἀπόλυσίν του.– Ὀρθὴ ἡ κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἡ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ Νόμου 3198/1955 δικαιώματος τῆς καταβολῆς εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότου λύσιν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ χρόνον ἀόριστον, ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας, δὲν ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 7173/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ὑπῆρξε καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων ἡ ἐπικυρωθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ἀπέρριψε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐργοδότου ὅτι ὁ μισθωτὸς δὲν προσήρχετο κανονικῶς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του, ἰδίᾳ τὰς ἀπογευματινὰς ὥρας, καὶ ὅτι διὰ τῆς δημιουργίας ἀφορμῆς διὰ τὰ συμφέροντά του καταστάσεως ὑπαιτίως καὶ προκλητικῶς ἐπεδίωκε τὴν ἀπόλυσίν του ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, ἐπὶ τῷ ἀποκλειστικῷ σκοπῷ ὅπως εἰσπράξῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920.

Ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος τοῦ ἐργοδότου ἐστηρίζετο εἰς τὰ νομολογιακὰ ἔδαφος ὅτι, ἂν ὁ μισθωτὸς συμπεριφέρηται δολίως, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην πρὸς ἀπόλυσιν καὶ ἐπιδιώξῃ οὕτω τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου 2112/1920, ἡ ἀξίωσις αὐτὴ τοῦ μισθωτοῦ ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος. (Ἴδετε Α.Π. 368/1961, Ὁλομελείας, εἰσηγητὴς *Δ. Γεωργίου*, ΕΕΔ 29, 850, Α.Π. 574/1961, εἰσηγητὴς *Κ. Ἀναγνωστόπουλος*, ΕΕΔ 30, 1502, Α.Π. 318/1965, εἰσηγητὴς *Δ. Κοκίνης*, ΕΕΔ 24, 802, *Ι. Καποδίστρια*, Ἐρμ.ΑΚ Εἰσαγ. ἄρθρα 669 - 678, ἀριθ. 64, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 468/1966. Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**

Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Κλαμαρῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Σ. Σπεταλάκης, Μ. Χατζηϊωάννου

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν παρὰ τῶν διαδίκων προσκομισθεισῶν ἀποδείξεων, δέχεται ὡς ἀποδεικθέντα τὰ κάτωθι περιστατικά: Ὅτι ὁ ἤδη ἀναιρεσείων ἐναγόμενος Γ.Μ., συγχάνων ἐκτελωνιστής, προσέλαβε τὴν 1.1.1963 τὸν ἤδη ἀναιρεσίβλητον ἐνάγοντα ἀρχικῶς ὡς βοηθὸν ἐκτελωνιστοῦ ἐπὶ χρόνον ἀόριστον καὶ ἀντὶ μισθοῦ δραχμῶν 90 καὶ ἀπὸ Ἰανουαρίου 1964, ὅταν ἔλαβεν ὁ αὐτὸς ἐνάγων ἄδειαν ἐκτελωνιστοῦ, 100 δραχμῶν δι' ἑκάστην διεκπεραιουμένην παρ' αὐτοῦ διασάφησιν, προσέφερε δὲ οὗτος (ἀναιρεσίβλητος) ἔκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του μέχρι τῆς 1.7.1965, ὅτε ἀπελύθη ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας. Ὅτι εἰδικώτερον, ὡς πρὸς τὰς συνθήκας ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος, οὗτος μέχρι τοῦ Ἰανουαρίου 1964, ὅτε εἰργάζετο ὡς βοηθὸς ἐκτελωνιστοῦ,

---

δεύτερον μέρος, δι' οὗ ὑποστηρίζεται, ὅτι δὲν ὑπῆρχεν αὐτῇ τὴν εἰρημένην ὑποχρέωσιν καὶ διότι δὲν προσήχθη, οὐδὲ ὑφίσταται, ἀπόφασις τοῦ ἀρμοδίου συμβουλίου νομιμοφροσύνης περὶ νομιμοφροσύνης τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Περαιτέρω ἡ ὑποβολὴ τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τοῦ τοποθετηθέντος περὶ πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ καὶ δὲν εἶναι ἀπαραίτητον νὰ μνημονεύηται ἐν αὐτῇ, δι' ὃ εἶναι ἀπορριπτέος ὁ τρίτος λόγος τοῦ ἀναιρετηρίου καὶ κατὰ τὸ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτον μέρος αὐτοῦ.

ΑΠΟΧΗ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΣΙΩΠΗΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Νόμιμος μισθός έξωτερικοῦ συντάκτου εἰδησεογραφίας ἐφημερίδος

Ἐφαρμογή ὑπ' ἀριθ. 2/1959, 2/1961 καὶ 28/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἐπὶ 10ήμερον λόγῳ θαρείας ἀσθενείας δυγατρὸς του.—Κρίσις κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν περὶ μὴ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Περίπτωσις τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὑπῆρξε παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ἐξωτερικοῦ συντάκτου εἰδησεογραφίας (ρεπόρτερ) Ἀθηναϊκῆς ἐφημερίδος καὶ προέκυψε κατ' ἀρχὴν τὸ ζήτημα, ἂν οὗτος ἐκαλύπτετο ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2/1959, 2/1961 καὶ 28/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων.

Καταφατικὴ ὑπῆρξεν ἡ γνώμη τοῦ Πρωτοδικείου προσερχόμενος εἰς τὰ ἐν Πειραιεῖ καὶ Ἀθήναις διατηρούμενα παρὰ τοῦ ἐναγομένου Γραφεῖα, ἠκολούθει τὸ ὡράριον ἐργασίας, ὅπερ ἦτο παρὰ τοῦ ἐναγομένου καθωρισμένον διὰ τοὺς ὑπαλλήλους του, ἀπὸ τοῦ μηνὸς ὅμως Ἰανουαρίου 1964, ὅτε οὗτος ἀπέκτησε πτυχίον ἐκτελωνιστοῦ καὶ εἰργάζετο ὡς ἐκτελωνιστής, ἤρχισεν, ἐν ὄψει τῆς ἐν τῷ μέλλοντι ἐργασίας τούτου ὡς ἐλευθέρου ἐπαγγελματίου, ν' ἀναπτύσσῃ καὶ ἰδιαιτέραν δραστηριότητα πρὸς δημιουργίαν ἰδίας αὐτοῦ πελατείας διὰ τὸ μέλλον, ὡς καὶ ἐπὶ σκοπῷ ἐπαυξήσεως τῶν ἐσόδων του, καὶ πρὸς τοῦτο ἀνελάμβανε τὴν περαίωσιν διασαφήσεων εἰσαγωγέων καὶ ἐμπόρων, οἱ οὕτω ὅμως ἀναλαμβανόμενοι πελάται τοῦ ἐνάγοντος δὲν ὑπῆρξαν ποτὲ πελάται τοῦ ἐναγομένου, οὐδὲ ἀναφέρθη περίπτωσις ἀποσπάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐνάγοντος ἔστω καὶ ἑνὸς πελάτου τοῦ ἐναγομένου. Ὅτι ἡ παράλληλος ἀπασχόλησις τοῦ ἐνάγοντος πρὸς περαίωσιν τῶν ὑποθέσεων τῆς ἰδίας καὶ κεχωρισμένης πελατείας του οὐδέποτε ἀπέβη εἰς βάρος τῆς ἀποδοτικότητος τῆς πρὸς τὸν ἐναγόμενον ἐργασίας του, διότι, ὁσάκις παρίστατο ἀνάγκη πρὸς περαίωσιν τῶν ὑποθέσεων τῆς ἰδιαιτέρας πελατείας του, προσελάμβανεν οὗτος ἐμμίσθους βοηθούς, οὔτε δὲ καὶ τὸ ὡράριον ἐργασίας του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἐμείωσεν ὁ αὐτὸς ἐνάγων. Καὶ ὅτι ἡ παράλληλος πρὸς τὴν ἐργασίαν του παρὰ τῷ ἐναγομένῳ ἀνάπτυξις παρὰ τοῦ ἐνάγοντος δραστηριότητος ὡς ἐκτελωνιστοῦ ἄνευ ὀλάβης τῶν συμφερόντων τοῦ ἐργοδότου του δὲν εἶναι ἐκ τῶν συνθηκῶν καὶ τοῦ εἴδους τῆς ἐργασίας του τι τὸ ἀσύνηθες ἢ τὸ ἀσυμβίβαστον, οὔτε καὶ ὑπῆρξε μεταξὺ ἐνάγοντος καὶ ἐναγομένου συμφωνία περὶ ἀποκλεισμοῦ τῆς ὡς ἄνω δραστηριότητος καὶ ἐν γένει κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν ὁ ἐνάγων ἐνήργησεν εἰς βάρος τῆς ἐπαγγελματικῆς καὶ οἰκονομικῆς δραστηριότητος τοῦ ἐναγομένου. Ταῦτα δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον καὶ ἐπὶ τούτοις κρῖναν ὡς κατ' οὐσίαν ἀβάσιμον τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἔνστασιν τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ δεκτὴν ἐν μέρει τὴν κατ' αὐτοῦ ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὸ αἴτημα τῆς ἐκ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955 ἀποζημιώσεως, ὀρθῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν διαληφθεῖσαν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., διότι ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἄσκησις ὑπὸ τὰ ἄνω δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικὰ τοῦ ἐκ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955 δικαιώματος τῆς καταβολῆς αὐτῷ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος λύσιν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ χρόνον ἀόριστον ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας δὲν ὑπερβαίνει προφανῶς τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν χρηστῶν ἠθῶν ἢ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ δικαιώματος. Ὅθεν ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου μοναδικὸς λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

ου. (Ἴδετε καὶ σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 21, 24).

Γενικώτερον ἐνδιαφέρον ἔχει ἡ δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου λύσις εἰς τὸ ἀνακῦψαν ζήτημα ἂν ὁ μισθωτὸς οὗτος διὰ τῆς ἐπὶ δεκαήμερον παραβάσεως τῆς χορηγηθείσης εἰς αὐτὸν κατὰ τὸν ἀ.ν. 539/1945 ἀδείας, διὰ τὸν ἐν τῇ ἀποφάσει καὶ ἀποδειχθέντα κατὰ τὸ Πρωτοδικεῖον λόγον, ἠδύνατο νὰ θεωρηθῇ ὡς πιωπηρῶς καταγγείλας τὴν σύμβασιν ἐργασίας.

Ἐφ' ὅσον, κατὰ τὰ κρατήσαντα ἐν τῇ νομολογίᾳ τῶν δικαστηρίων, ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν πιωπηρᾶς ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, κρίνεται κατὰ τὰς ἐκ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος ἀρχάς, ὡς ἔκρινεν ἐν προκειμένῳ τὸ Πρωτοδικεῖον καὶ διὰ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεώς του, βεβαίως, ὡς δέχεται τοῦτο, ἡ αἰτία, ἡ ὁποία προεκάλεσε τὴν ὀλιγοήμερον ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴν τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἠδύνατο νὰ σημαίνῃ πιωπηρὰν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ἀντιθέτως μάλιστα θεωρεῖται ὡς ἀπουδαῖος λόγος, ὁ ὁποῖος ἐπήνεγκε κώλυμα παροχῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 657 Α.Κ. (Οὕτω καὶ *Ι. Καποδίστριας*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 24 ἐπ.).

Παρεμφερὴς ἡ περίπτωσις τῆς Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 16200/1956 (εἰσηγητὴς Σ. *Ράγκας*, ΕΕΔ 16, 17), κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ μήτηρ τῆς μισθωτοῦ ἠσθένησε βαρέως καὶ ἀπέσχεν αὐτὴ ἐκ τῆς ἐργασίας της ἐπὶ ἡμέρας, ἵνα μεριμνήσῃ διὰ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς ἀσθενοῦς εἰς νοσοκομεῖον, κριθέντος ὅτι δὲν ὑπῆρξε πιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τῆς μισθωτοῦ.

Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ἐποχῆς τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ ἀσθενείας δὲν ἐκάλυπτε βεβαίως τὴν περίπτωσιν, διότι αὕτη ἀναφέρεται εἰς ἀσθένειαν αὐτοῦ τοῦ ἰδίου μισθωτοῦ καὶ ὄχι ἄλλου τινός, ὡς π.χ. μέλους τῆς οἰκογενείας του (*Χ. Ἀγαλλόπουλος*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 352, σημ. 4).

Σημειοῦται, ὅτι ἡ ἀρχὴ τῆς καλῆς πίστεως ἀποτελεῖ νομικὴν ἔννοιαν καὶ ἐλέγχεται οὕτω ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου (Α.Π. 356/1949, εἰσηγητὴς *Κ. Καυκᾶς*, ΕΕΔ 8, 547, *Κ. Καυκᾶς*, Ἐνοχικόν, Εἰδικόν, σελ. 310, *Τσιριντάνης*, ΕρμΑΚ ὑπ' ἄρθρον 288, ἀριθ. 39, ἔνθα καὶ λοιπαὶ παραπομπαί).

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 19738/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Χ. Πλουμῆς**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Δ. Παντερμαλῆς, Γ. Τρίμης

Ἐβεβαιώθη, ὅτι ὁ ἐνάγων, δημοσιογράφος ὤν, προσελήφθη παρὰ τοῦ ἐναγομένου, ἀσκοῦντος ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν, ἐν ἔτει 1952 (ὡς ἐδέξατο ἡ ἐκκαλουμένη καὶ δὲν ἀμφισβητεῖται) καὶ εἰργάσθη παρ' αὐτῷ ὡς ἐξωτερικὸς συντάκτης εἰδησεογραφίας (ρεπόρτερ) τῆς παρ' αὐτοῦ ἐκδιδομένης ἡμερησίας ἐφημερίδος «...» ἐπὶ συμβάσει παροχῆς ἐξηρτημένης ἀορίστου χρόνου ἐργασίας, ἀσχολούμενος εἰδικῶς μὲ τὸ ρεπορτάζ τῶν Ὑπουργείων Ἐσωτερικῶν καὶ Δημοσίας Τάξεως. Εἰδικώτερον ἡ ἐργασία τοῦ ἐνάγοντος συνίστατο εἰς τὴν καθημερινὴν προσέλευσίν του εἰς τὰ ὡς εἴρηται Ὑπουργεῖα καὶ εἰς τὴν δι' ἀμέσου ἐπικοινωνίας μετὰ τῶν ἁρμοδίων στελεχῶν τῆς διοικήσεως ἄντλησιν ἐπικαίρου εἰδησεογραφίας, τὴν ἔγγραφον ἐπιτόπιον ἢ καὶ ἐν τοῖς Γραφείοις τῆς ἐφημερίδος διατύπωσίν της καὶ τὴν παράδοσίν της εἰς τὸν ἐπὶ τῆς ὕλης ἁρμόδιον τῆς ἐφημερίδος. Ὑπὸ τὰ δεδομένα ταῦτα ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐκτελουμένη ἐργασία, κατὰ τὸν προσιδιάζοντα εἰς τὴν φύσιν της χαρακτηρισμόν, ὑπερέχει σαφῶς, κατὰ τὰ συνθέτοντα αὐτὴν ποιοτικὰ στοιχεῖα, ἐκείνης, ἥτις ἐκτελεῖται ὑπὸ ἁπλοῦ ὑπαλλήλου Γραφείου. Δηλονότι δὲν ἀνήκει μὲν ὁ ἐνάγων ὑπὸ τὴν ὑπερθεν ἀπασχόλησίν του εἰς τὸ προσωπικὸν Γραφείου ἐπιχειρήσεως, ἀνήκει ὅμως (τοὐλάχιστον) εἰς τὸ προσωπικὸν τὸ ἐκτελοῦν ὑπηρεσίαν Γραφείου, ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐξωτερικοῦ συντάκτου. Ὅθεν ἦσαν εἰς τὴν περίπτωσιν ἐφαρμοστέαι αἱ ρυθμίζουσαι τὸ ὕψος τῆς ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐκτελοῦντος ὑπηρεσίαν Γραφείου (ἀνεξαρτήτως τόπου) οἰκεῖαι κανονιστικαὶ διατάξεις, τουτέστιν αἱ 2/1959, 2/1961, 28/1963 ἀποφάσεις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὧν πλημμελῶς ἀπέκρουσε τὴν ἐφαρμογὴν ἡ ἐκκαλουμένη, ἐπὶ τῇ σκέψει ὅτι δὲν ὑπέκειτο περίπτωσις ὑπαλλήλου ἐκτελοῦντος ὑπηρεσίαν Γραφείου.

Ὁ ἐνάγων, λαβὼν μηνιαίαν ἄδειαν ἀναψυχῆς, ἧς ἐποιήσατο χρῆσιν ἀπὸ 21.7.1963, καὶ ὑποχρεούμενος ἑπομένως νὰ ἐμφα-

ΑΡΝΗΣΙΣ ΕΚΤΕΛΕΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΣΙΩΠΗΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Ἀκυρότης καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 3 Νόμου 3198/1955

Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Ἀστικοῦ Κώδικος δι' ἐκτέλεσιν μετ' ἐπιμελείας τῆς ἀναληφθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας, μὴ δυναμένου ὅμως νὰ συναχθῇ, ὅτι ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ ἐργοδότου του ὑποδηλοῖ, ἄνευ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, σιωπηρὰν βούλησιν αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς νομότυπον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ μισθωτὸς ἐπίτηδες παραβαίνῃ τὰς ὑποχρεώσεις του.—Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων.

Δὲν δύναται νὰ τεθῇ ὑπὸ ἀμφισβήτησιν, ὅτι διὰ τὰς συμβάσεις ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας, ἐφαρμοζομένου τοῦ νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸν νόμον 3198/1955, δὲν παρέχεται εἰς τὸν ἐργοδότην δικαίωμα καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ ἀποζημιώσεως, ἂν ὁ μισθωτός, ὡς εἶναι ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Ἀστικοῦ Κώδικος ὑπόχρεως, δὲν ἐκτελῇ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ μετ' ἐπιμελείας, παραβαίνων τὰς συμβατικάς του ὑποχρεώσεις.

Τοῦτο ἐξάγεται σαφῶς ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ ἀρ-

νισθῇ πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἀπὸ 24.8.1965 (δεδομένου ὅτι ἡ 22α ἦτο Κυριακή), παρεβίασε ταύτην ἐπὶ 10ήμερον, ἐμφανισθεὶς τὴν 2.9.1965, μετὰ προηγουμένην εἰδοποίησιν τοῦ ἐναγομένου, ὅτι οὗτος ἐθεώρει ὡς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος καταγγελθεῖσαν τὴν ἐργασιακὴν σύμβασιν συνεπείᾳ τῆς παρ' αὐτοῦ παραβιάσεως τῆς ἀδείας. Ἐν τούτοις βεβαιοῦται, ὅτι ἡ παραβίασις τῆς ἀδείας ὀφείλετο εἰς βαρεῖαν σχετικῶς ἀσθένειαν τῆς ἀνηλίκου θυγατρός του, ἧς μετὰ τὴν ἀπὸ τῆς συζύγου του προκληθεῖσαν διάζευξίν του εἶχεν ἀναλάβει ὁ ἐνάγων τὴν ἐπιμέλειαν, παθοῦσαν ἐξ ὀρθοκολπικοῦ συριγγίου στενώσεως τοῦ δακτυλίου καὶ ἐπιπλοκῶν (μόλυνσις, ὑφηλὸς πυρετός, καὶ προστασία), ἐξ οὗ παρέστη ἀνάγκη μεταφορᾶς της εἰς κλινικὴν πρὸς νοσηλείαν (πρβλ. σχετικὰ πιστοποιητικὰ καὶ βεβαιώσεις ἰατρῶν, ἐν οἷς καὶ τοῦ Προϊσταμένου Τμήματος Ὑγείας τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν). Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι ἠδύνατο καὶ ὤφειλεν ὁ ἐνάγων, ὅπως ἐνημερώνῃ τὸν ἐναγόμενον περὶ τῶν αἰτίων τῆς καταστάσης δεδικαιολογημένης ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀποχῆς (657 ἐν συνδυασμῷ πρὸς 336 § 2 Α.Κ.), ἐκθέτων ἄλλως ἑαυτὸν εἰς τὰς ἐκ τῆς ὑπαιτίου παραλείψεώς του συνεπείας (πρβλ. *Καποδίστριαν*. εἰς Ἑρμ. Α.Κ. ὑπ' ἄρθρον 657, ἀριθ. 34, 53 ἐπόμ.), ἡ τοιαύτη ὅμως παράλειψις, ἐντιθεμένη ἐντὸς τοῦ πλαισίου τῶν προεκτεθεισῶν ἀντικειμενικῶν περιστάσεων, συνεκτιμωμένου καὶ τοῦ ἐπαχυγρονίου τῆς ἀποχῆς, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὴν μακρὰν σχετικῶς προϋπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος παρὰ τῷ ἐναγομένῳ, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν αἰτιάσεων τοῦ ἐναγομένου περὶ ηὐξημένων ἀναγκῶν τῆς ἐφημερίδος κατὰ τὴν περίοδον τῆς ἀποχῆς λόγῳ τῆς παρεμπιπτούσης πολιτικῆς κρίσεως, δεόντως σταθμιζομένων, δὲν ἠδύνατο, κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, νὰ θεωρηθῇ ὡς παρὰ τοῦ ἐνάγοντος καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐπάγουσα τὴν παρὰ τοῦτου λύσιν τῆς συμβάσεως. Κατ' ἀκολουθίαν οὐχὶ νομίμως ὁ ἐναγόμενος κατὰ τὸ ἀπὸ 2.9.1965 καὶ ἐφεξῆς χρονικὸν διάστημα ἐθεώρησε σιωπηρῶς καταγγελθεῖσαν παρὰ τοῦ ἐνάγοντος τὴν σύμβασιν (τοῦθ' ὅπερ, ὡς εἴρηται, οὐδὲ πόρρωθεν συνάγεται), ἐπιδοὺς μάλιστα τὴν σχετικὴν ἔγγραφον δήλωσίν του μόλις τὴν 6.9.1965, ὡς δείκνυται ἐκ τοῦ οἰκείου ἀποδεικτικοῦ. Ἀποκρούσας ὅθεν ἔκτοτε ὁ ἐναγόμενος τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος ἄνευ νομοτύπου παρὰ τούτου (ἐναγομένου) καταγγελίας τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως περιήχθη εἰς ὑπερημερίαν, ὑποχρεούμενος εἰς καταβολὴν τοῦ μισθοῦ (656 Α.Κ.). Ἀντιθέτως ὅθεν πρὸς ταῦτα ἀποφηναμένη ἡ ἐκκαλουμένη μὴ βάσιμον τὴν ἀξίωσιν ἀποδοχῶν ὑπερημερίας ἐσφάλη.

χικών Σχέδιον τοῦ ἄρθρου ἢ τοῦ νόμου 2112/1920 ἐγένετο λόγος περὶ ἀζημίου διὰ τὸν ἐργοδότην καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ εὐλόγου καὶ δεδικαιολογημένης αἰτίας, σκοπίμου παραμελήσεως τῶν καθηκόντων του, ἀλλὰ ταῦτα τελικῶς δὲν ἐψηφίσθησαν, διότι θὰ ἔδιδον ἀφορμὴν εἰς ἀπεράντους ἐνστασιολογίας καὶ τὸν Δικαστὴν θὰ ἔφερον εἰς δύσκολον θέσιν νὰ κρίνῃ περὶ τοῦ εὐλόγου ἢ μή (ἴδετε σχετικῶς καὶ *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 356).

Οὕτω ἀπέμεινεν ὡς μόνος λόγος ἀζημίου διὰ τὸν ἐργοδότην καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἡ κατὰ τὸ ἄρθρον 5 τοῦ νόμου 2112/1920 ὑποβολὴ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν κατὰ τὴν ἐξάσκησιν τῆς ὑπηρεσίας του ἢ ἀπαγγελία κατ' αὐτοῦ κατηγορίας δι' ἀδίκημα εἰς βαθμὸν τοὐλάχιστον πλημμελήματος, ἀπαλλασσομένου δὲ τοῦ μισθωτοῦ τῆς κατηγορίας δικαιοῦται οὗτος τῆς ἀποζημιώσεώς του (ἄρθρον 5 νόμου 2112/1920, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ ἄρθρον 7 νόμου 3198/1955). (Ἴδετε καὶ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 10854/1958, εἰσηγητὴς *Σ. Ποτηριάνος*, ΕΕΔ 18, 90).

Οὔτε βεβαίως ἐκ μόνης τῆς μὴ ἐκτελέσεως ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου τῆς ὑποχρεώσεώς του πρὸς παροχὴν τῆς ἐργασίας δύναται νὰ συναχθῇ σιωπηρὰ ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας (ἴδετε καὶ *Ι. Καποδίστριαν*, ΈρμΑΚ, Εἰσαγωγή, ἄρθρ. 669 - 678, ἀριθ. 63, *Τυβάη - Σταυροπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 345, σημ. 33, *Χ. Ἀγαλλοπούλου*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 357).

Ταῦτα δέχεται καὶ ἡ κατωτέρω δικαστικὴ ἀπόφασις.

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν, ὡς δέχεται καὶ ταῦτα ἡ αὐτὴ ἀπόφασις, ὁ μισθωτὸς συμπεριφέρηται δολίως πρὸς τὸν ἐργοδότην του, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τοῦτον πρὸς ἀπύλυσιν μὲ ἐπιδίωξιν οὕτω τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ νόμου 2112/1920, ὁπότε ἡ ἀξίωσις του ἀποκρούεται ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. (Ἴδετε ἀνωτέρω, σελ. 1440).

Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν 4562/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν

Πρωτοδίκης ὁ κ. **Δημ. Τζούμας**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καλλῆς, Σ. Γιαννόπουλος

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνόρκως ἐνώπιον ἡμῶν ἐξεταισθέντων μαρτύρων, τῶν προσκομιζομένων καὶ ἐπικαλουμένων ἐγγράφων, ἐν οἷς καὶ αἱ ἔνορκοι ἐνώπιον συμβολαιογράφου βεβαιώσεις, αἵτινες λαμβάνονται ἐν προκειμένῳ ὑπ' ὄψιν, ἔστω καὶ ἂν ἐλήφθησαν ἄνευ κλητεύσεως καὶ ἐν ἀπουσίᾳ τοῦ ἀντιδίκου (Α.Π. 573/1953, ΕΕΔ 13, 39, Α.Π. 203/1954, ΕΕΔ 13, 405 κλπ.), καὶ τῶν ἐκατέρωθεν διαμειβομένων ἰσχυρισμῶν ἐβεβαιώθησαν, ὅτι, εἰς ἐκτέλεσιν συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, συναφθείσης ἐνταῦθα μεταξὺ τῶν διαδίκων τὴν 17.4.1963, ὁ ἐνάγων παρέσχε πρὸς τὴν ἐναγομένην Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν, ἡ ὁποία ἀσκεῖ βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν παραγωγῆς πτηνοτροφῶν, τὰς ὑπηρεσίας του ὡς τεχνίτου πρεσσαδόρου κατὰ τὸ ἀπὸ 17.4.1963 ἕως 25.2.1966 χρονικὸν διάστημα, ἀντὶ ἡμερησίων ἀποδοχῶν δραχμῶν 120. Τὴν 25.2.1966 ἡ ἐναγομένη ἀπέλυσε διὰ τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της τὸν ἐνάγοντα ἐκ τοῦ λόγου ὅτι ἠρνήθη οὗτος, ἵνα ἐκτελέσῃ ἐντολὴν τοῦ νομίμου ἐκπροσώπου της, ὅπως μετάσχῃ εἰς τὴν ἐκφόρτωσιν ἐμπορευμάτων της ἐκ τῶν αὐτοκινήτων εἰς τὴν ἀποθήκην τοῦ ἐργοστασίου. Ἡ τοιαύτη ὅμως ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ὑπὸ τῆς ἐναγομένης τυγχάνει ἄκυρος, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, διότι οὔτε ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτῆς ἔλαβε χώραν, οὔτε καταβολὴ τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως.

Ὁ προβαλλόμενος νῦν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ἀρνήσεώς του, ἵνα ἐκτελέσῃ ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ τὴν 24.2.1966 ἐργασίαν ἐκφορτώσεως ἐμπορευμάτων, κατήγγειλε σιωπηρῶς τὴν ἐπίδικον σύμβασιν ἐργασίας, τυγχάνει ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος, δεδομένου μάλιστα, ὅτι, κατὰ τὰ παρ' ἡμῖν δεκτὰ γενόμενα, ναὶ μὲν προκύπτει ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., ὅτι ὁ μισθωτὸς ὀφείλει νὰ ἐκτελῇ μετ' ἐπιμελείας τὴν ὑπ' αὐτοῦ ἀναληφθεῖσαν ἐργασίαν, συμμορφούμενος πρὸς τὰς ἐντὸς τοῦ κύκλου τῆς ἁρμοδιότητός του ἀπευθυνομένας πρὸς αὐτὸν ἐντολὰς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου του, οὐχ ἧττον ὅμως οὔτε ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ., οὔτε ἐξ ἄλλης τινὸς τοιαύτης τῆς κειμένης νομοθεσίας δύναται νὰ συναχθῇ, ὅτι ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὰς ἐντολὰς τοῦ ἐργοδότου του ὑποδηλοῖ, ἄνευ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, σιωπηρὰν βούλησιν αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ

μέρους του. Άλλ' άντιθέτως, προκειμένης συμβάσεως έργασίας άορίστου χρόνου, άν ὁ μισθωτός παραβαίνη τάς έκ τοῦ άρθρου 652 Α.Κ. άπορρεούσας δι' αὐτόν ὑποχρεώσεις καί είδικώτερον, άν άρνῆται νά συμμορφωθῆ πρός τάς έντολάς τοῦ έργοδότου του, μόνη διέξοδος διά τόν τελευταῖον τοῦτον είναι ἡ έκ μέρους του νομότυπος καταγγελία τῆς συμβάσεως έργασίας καί ἡ έμπρόθεσμος καταβολή τῆς νομίμου άποζημιώσεως, έκτός έάν ὑπεβλήθη κατά τοῦ μισθωτοῦ μήνυσις (άρθρον 7 νόμου 2112/1920 καί 6 ά. δ. 16/18.7.1920), ἡ άν ὁ έργοδότης ἰσχυρισθῆ καί άποδείξῃ, ὅτι ὁ μισθωτός έπίτηδες παρέβη τάς πρός αὐτόν ὑποχρεώσεις του πρός τόν άποκλειστικόν σκοπόν ὅπως τόν έξαναγκάσῃ, ἵνα προβῆ είς τήν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως έργασίας έπί καταβολῇ τῆς νομίμου άποζημιώσεως, ὁπότε συντρέχει παράβασις τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 281 Α.Κ. Καί είς τάς δύο ὅμως ταύτας περιπτώσεις είναι άπαραίτητον, ὅπως ὁ έργοδότης καταγγείλῃ έγγράφως τήν συμβασιν (Κ. Κανκάς, Ἔνοχικόν, Είδικόν, Α', 307, 445, *Π. Ζέπος*, Ἔνοχικόν, Είδικόν, τεῦχος 3ον, 344, *Καπνδιατρίτης*, έν ΕρμΑΚ άρθρον 652, άριθ. 84, Α.Π. 318/1965, ΕΕΔ 24, 803, Α.Π. Ὁλομελείας 368/1961, ΕΕΔ 20, 850, Α.Π. 443/1954, ΕΕΔ 13, 686 κλπ.). Κατά μείζονα μάλιστα λόγον δέν ὑποδηλοῖ είς τήν προκειμένην περίπτωσιν ἡ άρνησις τοῦ ένάγοντος, ἵνα έκτελέσῃ τήν ὡς άνω έντολήν τῆς έναγομένης, σιωπηράν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως έργασίας έκ μέρους του, καθόσον αὕτη (έντολή) είχεν ὡς άντικείμενον έργασίαν (έκφόρτωσιν έμπορευμάτων), μή έμπίπτουσαν είς τά κύρια καθήκοντά του (τοῦ τεχνίτου πρεσσαδόρου), πρός δέ τῷ έδόθη, μετά τήν συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ὡραρίου έργασίας του (θώρου, άρθρον 1 π.δ. 27.6.1932) καί τήν έκφόρτωσιν, ὁμοῦ μεθ' έτέρων έργατῶν, 16 τόννων έμπορευμάτων.

Κατ' άκολουθίαν τούτων καί τοῦ θεβαιωθέντος περαιτέρω περιστατικοῦ ὅτι ὁ ένάγων έξηκολούθησε προσφέρων πρός τήν έναγομένην τάς ὑπηρεσίας του ὡς τεχνίτου πρεσσαδόρου καί κατά τό έπίδικον άπό 26.2.1966 έως 31.7.1966 χρονικόν διάστημα, τάς ὁποίας ὅμως έκείνη δέν άπεδέχετο, καταστᾶσα οὕτω ὑπερήμερος, ὁ ένάγων δικαιοῦται τά ἡμερομίσθιά του ὑπερημερίας τοῦ διαστήματος τούτου έκ δραχμῶν (130 αἱ ἡμέραι έργασίας Χ 120 δραχμάς, ὅσαι αἱ ἡμερήσιαι άποδοχαί του ἴσον 15.600). Προσέτι δικαιοῦται οὗτος, συμφώνως πρός τήν ὑπ' άριθ. 31436/1966 κοινήν ὑπουργικήν άπόφασιν, λόγῳ δώρου Πάσχα 1966 καί μέ βάσιν τό νόμιμον ἡμερομίσθιόν του δραχμῶν (15 ἡμερομίσθια Χ 85 δραχμάς) 1.275. Ἤτοι έν ὅλῳ δικαιοῦται ὁ ένάγων τό ποσόν τῶν δραχμῶν 16.875, ὡς πρός ὃ ἡ άγωγή τυγχάνει καί οὐσίᾳ βάσιμος.

Ἡ έναγομένη προτείνει τήν έπί τῆς διατάξεως τοῦ άρθρου 656 ἐδάφιον ε' Α.Κ. θεμελιουμένην ένστασιν έκπτώσεως τῶν άλλαχοῦ κερδηθέντων, ζητεῖ δέ τήν έπιβολήν ὡς πρός αὐτήν είς τόν ένάγοντα δικαστικοῦ ὅρκου. Ἡ ένστασις ὅμως αὕτη, έν ὄψει τῆς έπί τοῦ άρθρου 552 ἐδ. 1 Πολ. Δικονομίας έρειδομένης δικονομικῆς άρχῆς, τυγχάνει άπορριπτέα, ὡς άόριστος, διότι ἡ έναγομένη δέν έπικαλεῖται, ὡς ἔδει, συμφώνως τῷ άρθρῳ 5 § 3 Πολ. Δικονομίας, ὅτι ὁ ένάγων είργάζετο είς συγκεκριμένον έργοδότην, ὅτι άπεκέρδαινεν ἡμερησίως ὡριαμένον χρηματικόν ποσόν ἡ ὅτι άπεκέρδισεν έν συνόλῳ κατά τό έπίδικον διάστημα συγκεκριμένον ποσόν κλπ.

ΕΡΓΑΣΙΑΚΑΙ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ

ΕΤΟΙΜΟΤΗΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΝ ΥΠΟ ΤΗΝ ΕΝΝΟΙΑΝ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Ειδισμένος καὶ καταβλητέος μισθὸς κατ' ἄρθρα 649, 653 Ἀστικοῦ Κώδικος

Ἐργασία ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 648 Α.Κ. — Ἐξομοίωσις καὶ τῆς σωματικῆς παρουσίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς τοὺς χώρους τῆς ἐργασίας ἢ ἐν ἀμέσῳ ἐγγύτητι πρὸς αὐτοὺς διὰ σκοποὺς τῆς ἐπιχειρήσεως (ἑτοιμότης πρὸς ἐργασίαν) νομικῶς πρὸς ἐργασίαν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρὸς πληρωμὴν μισθοῦ ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἐξομοιουμένης ὅμως πρὸς ἐργασίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ ὡρῶν ἐργασίας καὶ τῶν ὑποχρεώσεων διὰ τὴν παροχὴν τοιαύτης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου, ὡς καὶ ἄλλων διατάξεων περὶ νυκτερινῆς κλπ. ἐργασίας.— Ἔννοια εἰδισμένου καὶ καταβλητέου μισθοῦ κατ' ἄρθρα 649 καὶ 653 Ἀστικοῦ Κώδικος.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 9419/1965 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐπανέρχεται καὶ ἡ νεωτέρα αὕτη ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις εἰς τὴν ἔρευναν τοῦ ζητήματος ποία ἡ θέσις τοῦ μισθωτοῦ ἐν ἑτοιμότητι ἁπλῶς αὐτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας. (Ἴδετε διὰ τὸ θέμα καὶ Α.Π. 67/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 401, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Ὡς πρὸς τὴν καταβολὴν τοῦ εἰδισμένου μισθοῦ κατ' ἄρθρον 649 Ἀστικοῦ Κώδικος ἴδετε καὶ Α.Π. 509/1964, εἰσηγητὴς *Π. Δηλιάνης*, ΕΕΔ 23, 983, ἔνθα εἰς σημειώσεις μας καὶ λοιπαὶ παραπομπαί, Α.Π. 105/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 475).

Ὅμοια πρὸς τὴν ἐν τῇ κατωτέρω ἀρεοπαγιτικῇ ἀποφάσει εἶναι ἡ περίπτωσις τῆς Α.Π. 67/1966, ΕΕΔ 25, 401.

Ἀρείου Πάγου 437/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ἀντ. Φλῶρος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Α. Μπουρνιᾶς, Γ. Μπλάτσιος

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἐργασία εἶναι πᾶσα συμπεριφορὰ τοῦ ἀνθρώπου διὰ τῶν σωματικῶν ἢ πνευματικῶν ἱκανοτήτων αὐτοῦ, ἥτις οἰκονομικῶς δύναται νὰ ἐκτιμηθῇ ὡς ἐργασία, καθὸ χρησιμεύουσα εἰς ἱκανοποίησιν ἀλλοτρίας ἀνάγκης, εἴτε ὑλικῆς, εἴτε πνευματικῆς. Τοιαύτη δὲ ὑπάρχει καὶ ὅταν ἐλλείπῃ μὲν ἐξωτερικὴ δραστηριότης, διατίθεται ὅμως πνευματικὴ ἢ ψυχικὴ ἐργασία, ἥτις, προϋποθέτουσα καὶ σωματικὴν παρουσίαν, δημιουργεῖ τὴν κατάστασιν τῆς ἑτοιμότητος πρὸς ὡρισμένην ἐξωτερικὴν δραστηριότητα, δι' ἣν ἐν κανονικῇ πορείᾳ τῶν πραγμάτων ὑπάρχει περίπτωσις, τοῦθ' ὅπερ ἐν ταῖς συναλλαγαῖς ἐκτιμᾶται ὡς ἐργασία. Ἡ ἁπλῆ ὅμως σωματικὴ παρουσία τοῦ μισθωτοῦ εἰς τοὺς χώρους τῆς ἐργασίας ἢ ἐν ἀμέσῳ ἐγγύτητι πρὸς αὐτοὺς διὰ σκοποὺς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἵνα δύναται οὗτος, καλούμενος ἐν δεδομένῃ ἀνάγκῃ, νὰ εἶναι εἰς τὴν διάθεσιν τοῦ ἐργοδότου καὶ τεθῇ ἐν δραστηριότητι, ἐκτελῶν ὡρισμένον καθῆκον, ἡ καλουμένη ἁπλῆ ἢ καθαρὰ ἑτοιμότης, ἐξομοιοῦται μὲν νομικῶς πρὸς ἐργασίαν, ὅσον ἀφορᾷ τὴν πρὸς πληρωμὴν μισθοῦ ὑποχρέωσιν τοῦ ἐργοδότου, διότι, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, δὲν δύναται ὁ μισθωτὸς νὰ διαθέσῃ τὸν χρόνον αὐτοῦ ἐλευθέρως, ἐνῷ παρέχει εἰς τὸν ἐργοδότην ὑπηρεσίαν ἀναγκαίαν ἢ ὠφέλιμον, ἕνεκεν ὅμως τοῦ περιωρισμένου καὶ τῆς ἰδιαζούσης μορφῆς τῆς τοιαύτης δεσμεύσεως δὲν ἐξομοιοῦται πρὸς ἐργασίαν καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων περὶ ὡρῶν ἐργασίας καὶ τῶν ὑποχρεώσεων διὰ τὴν παροχὴν τοιαύτης καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου, ὡς καὶ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων περὶ νυκτερινῆς κλπ. ἐργασίας, ὁπόταν δὲν γίνεται εἰδικῶς πρόβλεψις, ὥστε νὰ θεωρῆται, ὅτι ἐργάζεται ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὅριον ὁ ἀδιαταράκτως κοιμώμενος ἐν καταλλήλῳ οἰκήματι εἰς τὸν χῶρον τῆς ἐργασίας, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ ἐνεργήσῃ τι ὁψέποτε ἤθελε παραστῇ πρὸς

τοῦτο περίπτωσις, ἐπιφυλασσομένης τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν, ἐπιστάσης ἀνάγκης, ἐξεδηλώθη δραστηριότης τοῦ μισθωτοῦ.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη, κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον κρίσιν του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 3.6. 1959 διὰ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου ὡς ἔνοπλος φύλαξ τοῦ ἐν Ἀλιβερίῳ ἀτμοηλεκτρικοῦ ἐργοστασίου τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 1.500, πλέον οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, ὅτι μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ὀκταώρου ὑπηρεσίας αὐτοῦ ὡς φύλακος ὑπεχρεοῦτο παρὰ τῇ ἀναιρεσιβλήτου, ὅπως μὴ ἀπομακρύνηται ἐκ τοῦ χώρου τῶν ὑπὸ φρούρησιν ἐγκαταστάσεων, εἰμὴ μόνον κατόπιν ἀδείας, διανυκτερεύῃ δὲ εἰς τὸ φυλάκιον τοῦ ἐργοστασίου, ἵνα, ἐν περιπτώσει ἐκτάκτου ἀνάγκης (δολιοφθορᾶς, πυρκαϊᾶς, κλοπῆς, κλπ.), προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας του· ὅτι τὴν 18 Μαΐου 1961 συνήφθη νέα σύμβασις ἐργασίας μεταξὺ τῶν διαδίκων, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ νῦν ἀναιρεσείων ἠδύνατο μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὀκταώρου ἐργασίας του νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐκ τῶν ἐγκαταστάσεων τοῦ ἐργοστασίου μέχρις ἀποστάσεως τριῶν χιλιομέτρων, ἥτις ἀπόστασις ἀπὸ 11 Ἰανουαρίου 1963 ηὐξήθη εἰς ἓξ χιλιόμετρα, ὑποχρεωθεὶς ὅμως καὶ αὖθις νὰ διανυκτερεύῃ ἐν τῷ φυλακίῳ τοῦ ἐργοστασίου, ἡ δὲ ἀναιρεσιβλητος κατέβαλλεν ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1961 εἰς τὸν νῦν ἀναιρεσείοντα διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ὑπηρεσίαν ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 15% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ· ὅτι ἐλάμβανεν ὁ ἀναιρεσείων ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν 42 - 53 ὡρῶν μετὰ τὴν ἕκτην ἡμέραν τῆς ἐργασίας του, δυνάμενος, κατ' αὐτήν, νὰ ἀπομακρυνθῇ ἐλευθέρως τῶν φυλασσομένων ἐγκαταστάσεων· ὅτι ἀπὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς δευτέρας συμβάσεως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ὑπεχρεοῦντο κατ' ἐναλλαγήν, ὅπως μὴ ἀπομακρύνωνται ἐκ τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων δύο φύλακες μέχρι τῆς 1 Μαΐου 1953 καὶ εἷς φύλαξ ἔκτοτε μέχρι τῆς 15 Μαρτίου 1964, ἔκτοτε δὲ οὐδείς, ὅτι, ὁσάκις ὁ νῦν ἀναιρεσείων παρέμενεν ἐντὸς τοῦ χώρου τῶν ἐγκαταστάσεων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας, μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὀκταώρου ὑπηρεσίας του, οὐδέποτε παρέστη ἀνάγκη νὰ προσφέρῃ ὑπηρεσίαν τινά. Ἐπὶ τούτοις δὲ ἔκρινε τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἡ ὡς ἄνω δέσμευσις τοῦ ἀναιρεσείοντος δὲν συνιστᾷ ἐργασίαν, ρυθμιζομένην ὑπὸ τῶν διατάξεων περὶ ὑπερωριακῆς ἢ νυκτερινῆς ἐργασίας, ὡς προκειμένης ἁπλῆς ἢ καθαρᾶς ἑτοιμότητος ἐργασίας. Οὕτω δὲ ἀποφανθέν, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' αὐτοῦ γενομένων δεκτῶν καὶ ἐν πληρότητι ἐκτιθεμένων πραγματικῶν περιστατικῶν, ὀρθῶς τὰς περὶ τούτου διατάξεις, ὡς τὴν τοῦ ἄρθρου 648 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος, ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἃς οὐδὲ ἐκ πλαγίου παρεβίασεν, ἐφ' ᾧ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος λόγος ἀναιρέσεως εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὡς ἀνωτέρω εἴρηται, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων κατὰ τὸ ἐνδιαφέρον ἐπὶ τοῦ προκειμένου χρονικὸν διάστημα οὐδεμίαν ὑπηρεσίαν ἐξετέλει κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἁπλῆς ἑτοιμότητος, ἀποκρουόν οὕτω ἐκ τοῦ πράγματος τὸν ἐν τῇ ἀγωγῇ σχετικὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἐναγόντος, λαβὸν δὲ πρὸς τοῦτο ὑπ' ὄψιν πάντα τὰ ἐκατέρωθεν ἐπικληθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως πρακύπτει, ἐξ οὗ δὲν καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ τὰ ἐν τῷ τρίτῳ λόγῳ ἀναφερόμενα. Ἑπομένως ὁ λόγος οὗτος περὶ μὴ λήψεως ὑπ' ὄψιν προταθέντων πραγμάτων καὶ προσαχθεισῶν ἀποδείξεων εἶναι ἀβάσιμος καὶ ἀπορριπτέος.

Ἐκ τῶν ἄρθρων 649 καὶ 653 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος συνάγεται, ὅτι, ἐὰν συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ παροχὴ καὶ ἐργασίας ἄλλης, ἐκτὸς ἐκείνης, ἣν ὁ μισθωτὸς ὀφείλει νὰ παρέχῃ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀσχέτως τῆς ἐν ἄρθρῳ 659 περιπτώσεως, ὁ ἐργοδότης ὀφείλει νὰ καταβάλῃ, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας, τὸν εἰθισμένον μισθόν, λογιζόμενον ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθέντα, ἐὰν ἡ ἐργασία κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις παρέχηται μόνον ἐπὶ μισθῷ, ἐὰν δὲ δὲν δύ-

ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΥΠΟ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΕΙΣ ΙΔΙΩΤΗΝ

Παράλειψις άδείας προϊσταμένου Ὑπουργοῦ καὶ συνέπειαι

Ἀπαγόρευσις, κατ' ἄρθρον 51 § 1 Δημοσιουπαλληλικοῦ Κώδικος, τῆς ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἀσκήσεως ἰδιωτικοῦ ἔργου ἢ ἐργασίας ἐπ' ἀμοιβῇ, ἐπιτρεπομένης κατ' ἐξαίρεσιν μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ.—Ἀκυρότης ἄλλως συμβάσεως ἐργασίας.—Ἀξίωσις ἀποδόσεως ὠφελείας βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων.—Παροχὴ ἐργασίας εἰς Τεχνικὴν Σχολὴν ὑπὸ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητοῦ φιλολογίας.—Ἀποζημίωσις βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 διαιτητικῆς ἀποφάσεως.—Νόμιμος ἡ ἀναδρομικὴ ἰσχύς αὐτῆς.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 51 § 1 Κώδικος Δημοσίων Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων εἰς πάντα δημόσιον ὑπάλληλον ἀπαγορεύεται ἡ ἄσκησις ἰδιωτικοῦ ἔργου ἢ ἐργασίας ἐπ' ἀμοιβῇ, κατ' ἐξαίρεσιν δὲ ἐπιτρέπεται ἡ ἄσκησις ἰδιωτικοῦ ἔργου ἢ ἐργασίας μόνον κατόπιν ἀδείας τοῦ προϊσταμένου Ὑπουργοῦ, ἥτις παρέχεται μὲν κατὰ τὴν οἰκείαν κρίσιν αὐτοῦ, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ σύμφωνον αἰτιολογημένην γνώμην τοῦ ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου (Ἴδετε περὶ τῆς διατάξεως Ἠλ. Κυριακοπούλου, Ἑλληνικὸν Διοικητικὸν Δίκαιον Γ' Εἰδικὸν Μέρος, ἔκδοσις

νεται νὰ ὁρισθῇ ὡς ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ τῶν ὅρων, ὑφ' οὓς παρέχεται ἡ ἐργασία, ὁ εἰθισμένος μισθός, ὁ προσδιορισμὸς τοῦ μισθοῦ δέον νὰ γίνῃ κατὰ δικαίαν κρίσιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἂν δὲν ἐγένετο κατὰ δικαίαν κρίσιν ἡ ὁραδύνῃ γίνεται ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου (ἄρθρον 371 Α.Κ.), πρὸς καθορισμὸν δὲ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ὁ καταβαλλόμενος μισθὸς ἐν τῷ περὶ οὗ πρόκειται τόπῳ δι' ὁμοίαν ἢ ἀνάλογον ἐργασίαν, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ προσωπικαὶ σχέσεις καὶ συνθῆκαι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ Πρωτοδικεῖον προσδιώρισε τὸν εἰθισμένον μισθὸν διὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 3.6.1959 μέχρι 31.5.1961, δι' ὃ δὲν εἶχε συμφωνηθῇ μισθὸς διὰ τὴν ὡς ἄνω ἁπλῆν ἑτοιμότητα ἐργασίας, εἰς 15% ἐπὶ τοῦ ἐκ δραχμῶν 1.500 βασικοῦ μισθοῦ, λαβὸν ὑπ' ὄψιν τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα περιστατικά, χωρὶς ὅμως νὰ ἀναφέρῃ ποῖος μισθὸς ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας καταβάλλεται δι' ὁμοίαν ἢ ἀνάλογον ἐργασίαν ἢ ὅτι δὲν παρέχεται ἐκεῖσε ὁμοία ἢ ἀνάλογος ἐργασία, οὕτω δὲ κατέστησε ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ἐφ' ᾗ εἶναι ὡς πρὸς τοῦτο ἀναιρετέα κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδάφιον 19 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ τὸν περὶ τούτου δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως.

Μετὰ ταῦτα, ὡς πρὸς τὸ ἀναιρούμενον τοῦτο μέρος, εἶναι ἐξεταστέα ἡ νομιμοτύπως καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκηθεῖσα ἀπὸ 15 Δεκεμβρίου 1964 ἔφεσις τῆς ἐναγομένης Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ.

Ἐκ τῶν προσαγομένων ἀποδεικτικῶν στοιχείων ἀρκούντως βεβαιοῦνται τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα πραγματικὰ περιστατικὰ ὡς πρὸς τὴν ἁπλῆν ἑτοιμότητα, ἐν ὄψει δὲ τοῦ ὅτι ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐργασίας δὲν παρείχετο παρομοία ἐργασία εἰς ἄλλον ἐργοδότην καὶ τοῦ ὅτι αἱ συνθῆκαι τῆς ἑτοιμότητος ταύτης διὰ τὸν χρόνον ἀπὸ 3.6.1959 μέχρι 31.5.1961, δι' ὃν δὲν εἶχε συμφωνηθῇ μισθὸς διὰ τὴν πρόσθετον ταύτην ὑπηρεσίαν, ἦσαν οὐσιωδῶς δυσμενέστεραι ἐν συγκρίσει πρὸς ἐκείνας τοῦ μετέπειτα χρόνου, δι' ὃν συνεφωνήθη μισθὸς εἰς 15% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, δέον νὰ προσδιορισθῇ ὁ μισθὸς εἰς 40% ἐπὶ τοῦ βασικοῦ διὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, οὐχὶ δὲ καὶ διὰ τὸ ὑπόλοιπον ἐν τῇ ἀγωγῇ διάστημα, δι' ὃ, ὄντος συμπεφωνημένου τοῦ μισθοῦ, δὲν ὑπάρχει περίπτωσις νὰ καθορισθῇ τοιοῦτος ὁ εἰθισμένος ἢ κατὰ τὸ ἄρθρον 371 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Ἀντιθέτως ὅμως κρίναντα ἡ ἐκκαλουμένη ἐσφαλεν, ἐφ' ᾧ δέον νὰ μεταρρυθμισθῇ κατὰ τὸν περὶ τούτου λόγον ἐφέσεως, ἐπὶ τῷ τέλει νὰ γίνῃ δεκτὴ διὰ ποσὸν δραχμῶν 14.400.

τετάρτη, σελ. 232 έπ., τοῦ αὐτοῦ, Δίκαιον τῶν Πολιτικῶν Διοικητικῶν Ὑπαλλήλων, ἔκδ. 1954, σελ. 148 ἑπ.).

Ἐν ὄψει τῆς διατάξεως ταύτης τὸ Πρωτοδικεῖον δέχεται, ὅτι, ἐφ' ὅσον εἰς τὴν περίπτωσιν παρεσχέθη ἐργασία ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου, ἄνευ τῆς ἀπαιτουμένης ἀδείας τοῦ Ὑπουργοῦ, ἡ περὶ τῆς ἐργασίας ταύτης σύμβασις εἶναι ἄκυρος.

Τὰ ἀντίθετον ὅμως, νομίζομεν, θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστηριχθῇ, διότι ὁ νόμος (Δημοσιοϋπαλληλικὸς Κῶδιξ) ἐπιβάλλει μόνον πειθαρχικὰς ποινὰς κατὰ τοῦ παραβάτου δημοσίου ὑπαλλήλου. (Ἴδετε καὶ ἀπόφασιν τοῦ Ἰταλικοῦ Ἀκυρωτικοῦ, ἐν ΕΕΔ 1, 328, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 2471/1943, εἰσηγητὴς *Κ. Κουτσογέρης*, ΕΕΔ 2, 372, Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 3713/1944, εἰσηγητὴς *Χ. Καθάρειος*, ΕΕΔ 3, 156, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 52).

Μετὰ τὴν γνώμην τῆς ἀποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἡ σύμβασις ὑπῆρξεν ἄκυρος λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ διδακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν» (ΕΕΔ 24, 701), ἵνα ἐξευρεθῇ ἡ ἀποδοτέα εἰς τὸν ἐργασθέντα ὠφέλεια.

Ἡ διαιτητικὴ αὕτη ἀπόφασις ὥρισεν ἀναθρομικῶς καταβλητέας αὐξήσεις καὶ νομίμως, ὡς δέχεται τὸ Πρωτοδικεῖον (ἴδετε καὶ νομολογίαν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἐν ΕΕΔ 25, 1977).

Ἐξ ἄλλου, ὡς ἔχει νομολογηθῇ (Α.Π. 185/1966, εἰσηγητὴς *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 25, 474), αἱ οἰκεῖαι διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἐφαρμόζονται καὶ ἂν ὁ ἐργαζόμενος δὲν παρέχῃ τὴν ἐργασίαν του κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλὰ παρεργως, ἔχων ὡς κύριον ἐπάγγελμα ἄλλην ἐργασίαν, μὴ δυναμένην νὰ προσδώσῃ εἰς αὐτὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου.

Ἄλλο τὸ ζήτημα, ἂν διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ ὑποχρεωτικῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων, διότι ὁ νόμος (ἄρθρον 1 ν.δ. 2655/1953) ἔχει ὡς προϋπόθεσιν νὰ εἶναι τις ἰδιωτικὸς ὑπάλληλος κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἐρευνᾶται τοῦτο, ὁπότε, μὴ συντρέχοντος τοῦ στοιχείου τούτου, δὲν ἔχει ὁ ἐργαζόμενος τὴν προστασίαν τοῦ νόμου τούτου (2112/1920). (Ἴδετε Α.Π. 321/1966, εἰσηγητὴς *Κ. Παυλίδης*, ΕΕΔ 24, 1169, σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 24, 1064, ἔνθα παραπομπαὶ εἰς θεωρίαν καὶ νομολογίαν).

Οὕτω δὲν θὰ εἶχεν ἐφαρμογὴν εἰς τὴν περίπτωσιν, προκειμένου περὶ κατ' ἐπάγγελμα δημοσίου ὑπαλλήλου, ὁ νόμος 2112/1920, ἀσχέτως τοῦ ἂν, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, ὁ νόμος οὗτος ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ ἀκύρων συμβάσεων ἐργασίας.

Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 18643/1966

Διαδικασία ἐργατικῶν διαφορῶν κατ' ἔφεσιν

Πρόεδρος ὁ κ. **Ν. Μελᾶς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πρωτοδίκης κ. **Ἠλ. Νικητάκης**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Κ. Παπαδόπουλος, Μ. Ἐλευθερίου

Ὁ ἐνάγων πτυχιοῦχος τυγχάνων τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ ὑπηρετῶν ὡς δημόσιος ἐκπαιδευτικὸς λειτουργός, ἤτοι ὡς καθηγητὴς φιλολογίας εἰς **Δημόσιον Γυμνάσιον**, διὰ δύο διαδοχικῶν συμβάσεων ἐξηρτημένης ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, συναφθεισῶν ἀντιστοίχως τὴν 1.9.1963 καὶ τὴν 1.9.1964, προσελήφθη παρὰ τῆς Ὁμορρύθμου Ἑταιρείας «Δ», διατηρούσης ἐνταῦθα νυκτερινὴν τεχνικὴν σχολὴν ὑπὸ τὸν τίτλον «Τεχνικαὶ Σχολαὶ Ντῆζελ», ὡς καθηγητὴς φιλολογίας διὰ τὰ σχολικὰ ἔτη 1963-1964 καὶ 1964-1965, ἀντὶ συμφωνηθέντος μισθοῦ δραχμῶν 1.300 μηνιαίως διὰ τὴν παροχὴν 11 ὡρῶν διδασκαλίας καθ' ἑβδομάδα. Βάσει δὲ τῆς συμβάσεως ταύτης παρέσχεν ἐκτοτε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ἐν λόγῳ Ἑταιρείαν, ἧς ὁμόρρυθμον μέλος ἐτυγχανεν ὁ ἐναγόμενος, μέχρι 30.6.1965. Περαιτέρω, δοθέντος ὅτι, κατ' ἄρθρον 51 § 1 τοῦ ν. 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ἀπαγορεύεται ἡ ὑπὸ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἄσκησις ἰδιωτικοῦ ἔργου ἢ ἐργασίας ἐπ' ἀμοιβῇ, ἐπιτρεπομένης κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, κατ' ἐξαίρεσιν μετὰ προηγουμένην ἄδειαν τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ, προκειμένης ἐργασίας συμβιβαζομένης πρὸς τὰ καθήκοντα τῆς θέσεως τοῦ ὑπαλλήλου καὶ μὴ παρεμποδιζούσης τὴν ὁμαλὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, καὶ ὅτι ὁ ἐνάγων, δημόσιος ὢν ὑπάλληλος, προῆλθεν εἰς τὴν ἀνωτέρω σύμβασιν καὶ παρέσχε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὴν ρηθεῖσαν Ἑταιρείαν ἄνευ

προηγουμένης άδείας τοῦ ἁρμοδίου Ὑπουργοῦ (Παιδείας), ἡ σύμβασις αὕτη εἶναι ἄκυρος κατά τό ἄρθρον 174 Α.Κ., ἐντεῦθεν δέ δέν δικαιοῦται νά ζητήσῃ τάς ὀφειλομένας αὐτῷ ἀποδοχάς καί ἄλλας χορηγίας βάσει τῆς συμβάσεως, δικαιοῦται ὅμως νά ζητήσῃ, βάσει τῶν περί ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων τῶν ἄρθρων 904 ἐπ. Α.Κ., τήν ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, ἣν ἀπεκόμισεν ἡ ἐργοδότρια Ἑταιρεία ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἐνάγοντος, λόγῳ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐργασίας καί ἥτις, ἀποτιμωμένη, συνίσταται εἰς τόν μισθόν, ὃν ἡ Ἑταιρεία αὕτη θά κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτόν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως μισθώσεως, ἔχοντα τά αὐτά μέ τόν ἐνάγοντα προσόντα καί ἱκανότητας (Α.Π. 510/1964, ΕΕΔ 23, 977, 443/1962, ΝοΒ 11, 22) καί ὁποῖος κατά τήν ὑπ' ἀριθ. 12/1965 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἰσχυούσαν ἀπό 19.5.1964, ἀνέρχεται εἰς δραχμάς 3.000 μηνιαίως διά 18ώρον καθ' ἑβδομάδα διδασκαλίαν, αὐξομειούμενος διά μείζονα ἢ ἐλάσσονα τῆς 18ώρου διδασκαλίας συμφωνίαν. Ὁ ἰσχυρισμός τοῦ ἐναγομένου, ὅτι ἡ ἀπόφασις αὕτη εἶναι ἄκυρος ὡς ἀναιτιολόγητος, ὡς χορηγήσασα τάς αὐξήσεις ἀναδρομικῶς ἀπό 19.5.1964 καί ὡς καθορίσασα τήν καταβολήν τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος προκυπτουσῶν διαφορῶν εἰς 4 ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, εἶναι ἀπορριπτέος, διότι, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης, αὕτη εἶναι νομίμως καί πλήρως ἠτιολογημένη, νομίμως δέ ἐπίσης ὡρίσθη ὡς ἡμερομηνία ἰσχύος αὐτῆς ἡ 19.5.1964, διότι ἡ ἀναδρομική ἀπό 19.5.1964 ἰσχύς τῶν διά ταύτης καθοριζομένων μισθῶν ἐγένετο εἰς συμμόρφωσιν πρός τήν ἐπιταγήν τοῦ νόμου (ἄρθρον 7 § 2 ν.δ. 3755/1957), καθ' ἣν ἡ ἡμερομηνία ἐνάρξεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης μετά τήν πάροδον τῶν νομίμων προθεσμιῶν τῆς διαδικασίας ἐνώπιον τῶν ὀργάνων τῆς ὑποχρεωτικῆς διαιτησίας δέν δύναται νά ὁρίζεται μεταγενεστέρα ἀπό τῆς παρόδου τῶν προθεσμιῶν τούτων, αἵτινες συμποσοῦνται εἰς 38 ἡμέρας, ὑπολογιζομένας ἀπό τῆς ἐκδόσεως τῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περί παραπομπῆς τῆς συλλογικῆς διαφορᾶς εἰς διαιτησίαν, γενομένης ἐν προκειμένῳ τήν 10.4.1964 (Σ.Ε. 154/1966, ΕΕΔ 25, 396, 2943/1964, ΕΕΔ 24, 73). Περαιτέρω καί ἂν ἔτι ἤθελεν εἶναι ἄκυρος ἡ διάταξις τῆς εἰς δόσεις καταβολῆς τῶν συνεπείᾳ τῆς ἐπιβληθείσης ἀναδρομικῆς ἰσχύος τῆς ρηθείσης διαιτητικῆς ἀποφάσεως γεννωμένων ἀπαιτήσεων τῶν μισθωτῶν, ἡ ἀκυρότης αὐτῆς δέν ἐπιφέρει ἀκυρότητα τῆς ὅλης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀλλά τοῦ μέρους τούτου μόνον αὐτῆς. Ἐπίσης ἀπορριπτέος κρίνεται καί ὁ ἕτερος ἰσχυρισμός αὐτοῦ ὅτι ἡ διά τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καταβολή τῶν διά ταύτης καθοριζομένων ἀποδοχῶν τελεῖ ὑπό τήν προϋπόθεσιν τῆς παροχῆς τῶν εἰς τήν τετάρτην σκέψιν αὐτῆς ἀναφερομένων προσθέτων ὑπηρεσιῶν, καθόσον, ὡς ἐκ τῆς ἀποφάσεως ταύτης προκύπτει, οὐδεμία προϋπόθεσις τίθεται, ἀλλ' ἁπλῶς τά περιστατικά ταῦτα ἀναφέρονται πρός αἰτιολόγησιν τῶν ὑπ' αὐτῆς καθοριζομένων ηὐξημένων ἀποδοχῶν. Ἡ ὑπό τοῦ ἐναγομένου ἐπικαλουμένη ὑπ' ἀριθ. 283536/30.10.1950 ἀπόφασις Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν, δι' ἧς καθωρίσθη ἡ ἀμοιβή τῶν πτυχιούχων καθηγητῶν τῶν διδασκόντων εἰς Σχολάς Μέσης Ἐκπαιδεύσεως εἰς δραχμάς 17 δι' ἑκάστην ὥραν διδασκαλίας, δέν ἔχει ἐφαρμογήν ἐν προκειμένῳ, ὡς ἀφορῶσα τούς δημοσίους ὑπαλλήλους τούς διδάσκοντας εἰς νυκτερινάς σχολάς, συντηρουμένας ὑπό Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Δήμων, Κοινοτήτων ἢ Ἱδρυμάτων, περί ὧν δέν πρόκειται ἐν προκειμένῳ. Ἐπίσης ἐκ τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ ἐνάγων ἔλαβεν ὡς δημόσιος ὑπάλληλος τά δῶρα Χριστουγέννων 1964 καί Πάσχα 1965 παρά τοῦ Δημοσίου δέν ἕπεται, ὅτι δέν δικαιοῦται νά λάβῃ τοιαῦτα παρά τῆς ἐργοδότιδος Ἑταιρείας βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐν προκειμένῳ λόγῳ τῆς ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὅθεν ὀρθῶς ἡ ἐκκαλουμένη, δεχθεῖσα ὅτι εἶναι ἄκυρος ἡ μεταξύ τοῦ ἐνάγοντος καί τῆς ἐν λόγῳ Ἑταιρείας καταρτισθεῖσα σύμβασις ἐργασίας διά τούς ἐκτεθέντας λόγους, ἠρεύνησε τήν ἐπικουρικήν βάσιν τῆς ἀγωγῆς καί ἐπεδίκασε τῷ ἐνάγοντι τάς αἰτουμένας διαφοράς ἀποδοχῶν καί δῶρα ἐκ δραχμῶν 7.840,10, διά τόν ὑπολογισμόν τῶν ὁποίων οὐδέν παράπονον προβάλλεται καί δέον ἐντεῦθεν νά ἀπορριφθῇ ἡ ὑπό κρίσιν ἔφεσις.

ΩΡΑΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΜΕΤΑ ΣΥΜΠΛΗΡΩΣΙΝ ΝΟΜΙΜΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αξίωσις αποζημιώσεως, καταβαλλομένης επί παροχής παρανόμων υπερωριών

Απαγορευτική διάταξις άρθρου 16 § 3 Π.Δ. 27 Ιουνίου / 4 Ιουλίου 1932 περί παροχής εργασίας εις άλλον εργοδότην μετά την παροχήν ημερησίας εργασίας επί όκτάωρον εις προηγούμενον εργοδότην.—Άκυρότης συμβάσεως και αξίωσις μόνον αποδόσεως ωφελείας εργοδότου εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού αυτού.—Έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως άρθρου 8 Ν.Δ. 4020/1959, παρεχομένης επί υπερωριακής απασχολήσεως.

Κατά την διάταξιν του άρθρου 16 § 3 του π.δ. της 27 Ιουνίου / 4 Ιουλίου 1932 «περί κωδικοποιήσεως και συμπληρώσεως των περί οκταώρου εργασίας διατάξεων» ο εργοδότης δεν επιτρέπεται να απασχολήση κατά την αυτήν ημέραν εργασίας εργάτας ή υπαλλήλους, εργασθέντας εις έτερον εργοστάσιον ή έτερον τόπον εργασίας καθ' όλην τον νόμιμον χρόνον ημερησίας εργασίας, δύναται μόνον να απασχολήση εργάτας, εργασθέντας κατά την αυτήν ημέραν παρ' άλλοις εργοδόταις όλιγωτέρας των υπό του παρόντος καθοριζομένων ωρών, άλλα μόνην διά τον χρόνον, τον απαιτούμενον προς συμπλήρωσιν του νομίμου ανωτάτου ορίου ημερησίας εργασίας, κατά δε το άρθρον 18 του αυτού διατάγματος πάσα εν γένει παράβασις των διατάξεων του παρόντος τιμωρείται κατά τας διατάξεις του άρθρου 3 του νόμου Γ'ΦΛΔ', ως τούτο μεταγενεστέρως ετροποποιήθη.

Η σύμβασις αύτη, ως ενομολογήθη (Α.Π. 442/1964, εισηγητής *Π. Λαλιώτης*, ΕΕΔ 23, 907, Α.Π. 791/1964, εισηγητής *Μ. Σκανδάκης*, ΕΕΔ 24, 401, Α.Π. 201/1965, εισηγητής *Λ. Μαρνέλλος*, ΕΕΔ 24, 719, ούτω και η νομολογία των Δικαστηρίων της ουσίας), είναι εκ λόγου δημοσίας τάξεως άκυρος, με συνέπειαν αποδόσεως εις τον μισθωτόν της ωφελείας του εργοδότου εκ της ούτω παρανόμως παρασχεθείσης υπό του πρώτου εργασίας.

Αλλά πρέπει να είναι αναμφισβήτητον, ως δέχεται το Πρωτοδικείον Αθηνών διά της κατωτέρω αποφάσεώς του, ότι δεν είναι ο δεύτερος ούτος εργοδότης υπόχρεως εκ του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1271) να καταβάλη και την ως πρόσθετον χάριν αποζημίωσιν εξ 75 ο/ο επί του καταβαλλομένου ωρομισθίου, ή οποία καταβάλλεται υπό του εργοδότου, διότι απασχολεί τον μισθωτόν του πέραν των υπό του νόμου οριζομένων χρονικών ορίων άνευ άδείας της Αρχής.

Ούτε η άδεια της Αρχής προϋποθέτει σύναψιν (άκύρου) συμβάσεως μετ' άλλου εργοδότου, ούτε και εις την περίπτωσιν υπάρχει «καταβαλλόμενον ωρομίσθιον», ίνα υπολογισθή η προσαύξησις του 75 ο/ο, άλλα δικαίωμα του μισθωτού είναι να αναζητήση την ωφέλειαν του εργοδότου, ούτε βασικώς ο δεύτερος εργοδότης συνάπτει μετά του μισθωτού συμφωνίαν περί παροχής υπερωριακής εργασίας, άλλ' απλώς συνάπτει μετά του μισθωτού αυτοτελή σύμβασιν παροχής υπηρεσιών, είναι δε άλλο το ζήτημα, άν πλήττη τό κύρος αύτης ή διάταξις του άρθρου 16 § 3 του π.δ/γματος της 27 Ιουνίου / 4 Ιουλίου 1932, ήτις απαγορεύει την χρησιμοποίησιν του μισθωτού πέραν των νομίμων χρονικών ορίων εργασίας, τα οποία εξηντλήθησαν εις εργασίαν παρά τω πρώτω εργοδότη.

Τούτο συνάγεται και εκ της παραγράφου 4 του άρθρου 8 του ν.δ. 4020/1959, έχούσης υπ' όψιν έγκυρον σύμβασιν μεταξύ μισθωτού και εργοδότου και ρυθμίζουσαν θέμα παροχής εις αύτόν υπηρεσιών πέραν των νομίμων χρονικών ορίων.

Πρωτοδικείου Αθηνών 21105/1966

Διαδικασία εργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ο κ. **Ν. Μελάς**

Εισηγητής ο Πρωτοδίκης κ. **Γρ. Παπαγεωργίου**

Δικηγόροι οι κ.κ. Ε. Δημητρακόπουλος, Χ. Ταντερούδας

Διά της εφ' ής εξεδόθη η εκκαλουμένη απόφασις εκθέσεως άγωγής ο ένάγων και ηδη εφεσίβλητος εξέθεσεν, ότι, απασχολούμενος δυνάμει συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας αορίστου χρόνου παρά τη Ανωνύμω Εταιρεία υπό την επωνυμίαν «Β.Μ.» από 6.11.1965 επί θωρον ημερησίως ως εργάτης

εἰς τὸ θαφεῖον μέχρι τοῦ ἔτους 1959, ὡς θυρωρὸς ἀπὸ τοῦ ἔτου 1959 μέχρις 23.12.1964 καὶ ὡς ἐργάτης φινιριστηρίου ἔκτοτε, εἰργάζετο ἐπὶ πλέον, δυνάμει συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, καταρτισθείσης μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τῆς μνησθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας Κ.Ν. κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τοῦ θέρους 1956 μέχρι τέλους τοῦ ἔτους 1963 ὡς ἀνειδίκευτος ἐργάτης ἐπὶ τρίωρον ἡμερησίως καὶ ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἑβδομαδιαίως κατὰ τὸ θέρος καὶ ἐπὶ 5ωρον ἡμερησίως καὶ πέντε ἡμέρας ἑβδομαδισίως κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ χειμῶνος εἰς τὸν ἐν Φιλοθέῃ κῆπον του, διὰ τὸ πότισμα, σκάλισμα λίπανσιν καὶ τὴν ἐκτέλεσιν διαφόρων ἄλλων ἐργασιῶν, χωρὶς νὰ λάβῃ οὐδὲν ποσὸν διὰ τὴν ἐργασίαν του ταύτην. Κατ' ἀκολουθίαν τοῦ ἱστορικοῦ τούτου ἠτήσατο τὴν ἐπιδίκασιν: 1) τοῦ ποσοῦ τῶν 39.757 δραχμῶν, καθ' ὃ κατέστη ὁ ἐναγόμενος πλουσιώτερος, καθ' ὅσον τὸ ποσὸν αὐτὸ θὰ κατέβαλλεν εἰς ἕτερον μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἀπασχολούμενον, τὰ αὐτὰ πρὸς τὸν ἐνάγοντα διαθέτοντα προσόντα καὶ ἱκανότητας καὶ δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ἀπασχολούμενον, ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις, καὶ 2) τοῦ ποσοῦ τῶν 19.077 δραχμῶν διὰ προσαύξησιν (ἀποζημίωσιν) ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου του κατ' ἄρθρον 8 § 2 ν.δ. 4020/1959, ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ κατὰ τὰ ἄνω παρασχεθεῖσα ἐργασία παρεσχέθη πέραν τοῦ νομίμου θώρου ἡμερησίας ἀπασχολήσεώς του ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Διὰ τῆς ἐκκαλουμένης ἀποφάσεως ἐγένοντο δεκτὰ ἐν μέρει ἀμφότερα τὰ ὡς ἄνω κονδύλια καὶ ἐπεδικάσθησαν τῷ ἐνάγοντι δραχμαὶ 12.916 δι' ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας τοῦ ἐναγομένου ἐκ τῆς παροχῆς πρὸς αὐτὸν τῆς κατὰ τὰ ἄνω ἐργασίας καὶ δραχμαὶ 6.792 διὰ προσαύξησιν ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ ὡρομισθίου του. Ἤδη κατὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης παραπονεῖται ὁ ἐναγόμενος διὰ τῆς ἐνδίκου ἐφέσεως.

Κατὰ μὲν τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 180 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος εἶναι ἄκυρος καὶ λογίζεται ὡς μὴ γενομένη πᾶσα σύμβασις, ἀντιβαίνουσα εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως ἢ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲ συνάγεται ἐκ ταύτης. Κατὰ δὲ τὴν θέτουσαν κανόνα ἐξ ἀντικειμένου καὶ ἀπαγορευτικὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ π. δ/τος 27.6.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων», ἡ παράβασις τῆς ὁποίας κατ' ἄρθρον 18 τοῦ αὐτοῦ δ/τος τιμωρεῖται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. Γ'ΨΛΔ', ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 6 § 3 τοῦ ν. 2193 καὶ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 2943 τῆς 21.7.1922, «ὁ ἐργοδότης δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπασχολήσῃ κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, ἐργασθέντας εἰς ἕτερον ἐργοστάσιον ἢ ἕτερον τόπον ἐργασίας καθ' ὅλον τὸν νόμιμον χρόνον ἡμερησίας ἐργασίας. Δύναται μόνον νὰ ἀπασχολήσῃ ἐργάτας, ἐργασθέντας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν παρ' ἄλλοις ἐργοδόταις, ὀλιγωτέρας τῶν ὑπὸ τοῦ παρόντος καθοριζομένων ὡρῶν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν χρόνον, τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ νομίμου ἀνωτάτου ὁρίου ἡμερησίας ἀπασχολήσεως».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ σύμβασις, δι' ἧς τις παρέχει εἰς ἕτερον ἐργασίαν μετὰ παροχὴν ἑτέρας τοιαύτης, ἥτις ἐξήντλησε τὸ δι' αὐτὴν ἰσχύον νόμιμον ὡράριον, εἰς ἄλλον ἐργοδότην, ἀπαγορεύεται διὰ λόγους δημοσίας τάξεως καὶ ἐπομένως εἶναι ἄκυρος. Ὁ δὲ μισθωτός, ὅστις εἰς ἐκτέλεσιν τοιαύτης συμβάσεως προσέφερε τὰς ὑπηρεσίας του εἰς τὸν ἐργοδότην μετὰ τὴν συμπλήρωσιν παρ' ἑτέρῳ τοιούτῳ, κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν ἐργασίας, τοῦ νομίμου ὡραρίου ταύτης, δὲν δύναται νὰ ἀξιώσῃ διὰ τὴν δευτέραν τοιαύτην ἐργασίαν τὴν καταβολὴν αὐτῷ μισθοῦ, ἀλλ' ἔχει ἀξιώσεις πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ἐντεῦθεν ἐπελθούσης εἰς τὸν ἐργοδότην του ὠφελείας κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., συνισταμένης εἰς τὸ ὅ,τι ὁ ἐργοδότης θὰ ἐδαπάνα, προαλαμβάνων ἀναγκαίως διὰ τὰς ὑπηρεσίας ταύτας δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἕτερον μισθωτόν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ ἱκανότητας πρὸς τὸν ἐργασθέντα καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις ἀπασχολούμενον (Α.Π. 462/1965, 144/1965, 510/1964, 60/1962, ΕΕΔ 24, 1367, 533, 23, 977, 21, 522). Ἐφ' ὅσον ὅθεν ἐν τῇ ἐνδίκῳ ἀγωγῇ ἐκτίθεται, ὅτι ὁ ἐνάγων κυρίως ἀπη-

σχολεῖτο παρά τῇ Ἀνωνύμῳ Ἑταιρείᾳ «Β.Μ.» ἐπί θωρον ἡμερησίως (νόμιμον ὡράριον ἀπασχολήσεώς του εἰς τήν ὑπό τῆς Ἑταιρείας ταύτης ἀσκουμένην βιομηχανίαν ἐργαζομένου προσωπικοῦ κατ' ἄρθρα 1 καί 2 π. δ)τος 27.6.1932), περιεπομένως δέ καί παρέργως εἰργάζετο εἰς τόν ἐναγόμενον κατά τά ἄνω, οὗτος, τούτων ἕνεκεν, ἀκύρου τῆς περί παραχῆς τῆς ἐργασίας ταύτης συμβάσεως (Α.Π. 442/1964, ΕΕΔ 23, 906), καταστάντα ἄνευ νομίμου αἰτίας πλουσιώτερον εἰς βάρος τοῦ ἐνάγοντος κατά τό ποσόν τῶν 39.757, ὅπερ θά κατέβαλλεν εἰς ἕτερον νομίμως ἐργαζόμενον μισθωτόν, ὃν θά προσελάμβανε διά τήν ἐκτέλεσιν τῆς αὐτῆς φύσεως ἐργασίας. Ἕπεται, ὅτι ἐν τῷ δικογραφήματι τούτῳ περιλαμβάνονται κατ' ἄρθρον 533 Πολ. Δικονομίας ἅπαντα τά στοιχεῖα τοῦ ἀξιουμένου δικαιώματος, χωρίς νά καθίσταται ἀόριστον τοῦτο ἐκ τῆς μή μνείας εἰθισμένου μισθοῦ, ἀφοῦ ἀναλυτικῶς ἀναφέρεται τό ἡμερομίσθιον καί τό ὡρομίσθιον, ὅπερ κατά χρονικά διαστήματα θά κατέβαλλεν ὁ ἐναγόμενος εἰς τόν μισθωτόν, ὃν ἐπί ἐγκύρῳ συμβάσει ἐργασίας θά προσελάμβανεν. Κρίνασα ἑπομένως ἡ ἐκκαλουμένη ὡρισμένην τήν ἐνδικον ἀγωγήν κατά τοῦτο οὐδόλως ἐσφαλεν ἐν τῇ ἑρμηνείᾳ καί ἐφαρμογῇ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ὁ δέ περί τοῦ ἀντιθέτου πρῶτος ἐν τῇ ἐφέσει λόγος ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος ἀποβαίνει.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων», καθ' ἣν «μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι πέραν τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων χρονικῶν ὁρίων διαρκείας τῆς ἡμερησίας ἐργασίας, κατόπιν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καί καθ' ἃς περιπτώσεις ἐπιτρέπεται τοῦτο, δικαιοῦνται διά τήν πέραν τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως τοιαύτην ἀπασχόλησίν των ἀμοιβῆς δι' ἑκάστην ὥραν, ἴσης πρός τό καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, ηὐξημένου κατά 50%. Διά τάς μέχρι τῶν 60 ὡρῶν ἐτησίως πραγματοποιουμένας ὑπερωρίας ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ κείμεναι διατάξεις. Μισθωτοί, ἀπασχολούμενοι ἐπί πλέον τῶν δι' ἑκάστην κατηγορίαν ἐπιτρεπομένων ἀνωτάτων ὁρίων ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἢ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών των, δικαιοῦνται καί ἀποζημιώσεως ἴσης πρός 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου των», συνδυαζομένης καί πρός τάς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 3, 9 καί 16 π.δ. 27.6.1932, 18 ἐδ. 2 π.δ. 8.4.1932 καί 2 ν. 2269/1920, σαφῶς συνάγεται, ὅτι ἡ ρηθεῖσα παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ἀφορᾷ ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων εἰς τόν αὐτόν ἐργοδότην, ὀφείλοντα ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἐκτός τῆς ἀποζημιώσεως (ἀποδόσεως τῆς ὠφελείας) κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καί ἀποζημίωσιν ἴσην πρός 75% ἐπί τοῦ ὡρομισθίου του, οὐχί δέ καί εἰς τάς περιπτώσεις ἐκείνας, καθ' ἃς ἡ πέραν τοῦ ὀκταώρου ἀπασχόλησις πραγματοποιεῖται λόγῳ ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ εἰς πλείονας ἐργοδότας, ὅτε ἐφαρμογήν ἔχει ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ μνηοθέντος π.δ. 27.6.1932, τῆς ὁποίας ἡ θέσπισις οὐδένα λόγον θά εἶχεν, ἐάν διά τόν καθορισμόν τοῦ νομίμου ὁρίου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ συνυπολογίζωνται αἱ ὧραι ἀπασχολήσεως εἰς τούς διαφόρους ἐργοδότας. Ἐφ' ὅσον ὅθεν ὁ ἐνάγων ἀπησχολεῖτο ἐπί θωρον ἡμερησίως εἰς τήν Ἀνώνυμον Ἑταιρείαν «Β.Μ.», πέραν δέ τούτου ἰσχυρίζεται, ὅτι εἰργάζετο εἰς τόν ἐναγόμενον δυνάμει ἑτέρας συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ἕπεται, ὅτι δικαιοῦται νά αἰτήσηται μόνον τήν ἀπόδοσιν τῆς ἐντεῦθεν ὠφελείας τοῦ ἐναγομένου, οὐχί δέ καί ἀποζημίωσιν ἐξ 75% ἐπί τοῦ ὡρομισθίου του, κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959, καί ὡς ἐκ τούτου τό ἐν τῇ ἀγωγῇ αἴτημα περί ἐπιδικάσεως τοιαύτης ἀποζημιώσεως εἶναι μή νόμιμον. Ἑπομένως τούτοις ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, κρίνασα ὅτι τό τοιοῦτον αἴτημα εἶναι νόμιμον, ἔρεισμα εὑρίσκον εἰς τήν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, καί ἐπιδικάσασα τῷ ἐνάγοντι τό ποσόν τῶν 6.792 δραχμῶν καί δέον ἐντεῦθεν ὅπως, δεκτοῦ καθισταμένου τοῦ ἐν τῇ ἐφέσει τρίτου λόγου, μεταρρυθμισθῇ αὕτη καί ἀπορριφθῇ ἡ ἐνδικος ἀγωγή κατά τό ὡς ἄνω αἴτημά της ὡς μή νόμιμος.

ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΜΟΣ

ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΣΥΝΔΙΚΑΛΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΕΛΕΧΩΝ ΑΠΟ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΑΠΟΛΥΣΕΩΣ

Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως έξ αιτίας συνδικαλιστικής δράσεως

Συνδικαλιστικά στελέχη, προστατευόμενα ύπό τού Α.Ν. 1803/1951 άπό έλευθέρας ύπό τού έργοδότου άπολύσεως.—Καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως έργασίας, γενομένη έξ έκδικήσεως διά τήν έκ μέρους τού μισθωτού άνάπτυξιν συνδικαλιστικής δράσεως.

Ύπό τού άρχικού ά.ν. 1803/1951 «περί προστασίας τών συνδικαλιστικών στελεχών» (ΕΕΔ 10, 532) έπροστατεύθησαν άπό έλευθέρας ύπό τών έργοδοτών αύτών άπολύσεως τά πρόσωπα, τά παρέχοντα όπωσδήποτε έξηρτημένην έργασίαν, έφ' όσον τυγχάνουν πρόεδροι ή γενικοί γραμματείς οίασδήποτε έργατικής έπαγγελματικής όργανώσεως παντός βαθμού, άριθμούσης πλέον τών 100 μελών φυσικών προσώπων κατά τήν διάρκειαν τής θητείας των καί έν έτος μετ' αύτήν.

Διά τού άρθρου 12 τού ν.δ. 4361/1964 (ΕΕΔ 23 1129) αί διατάξεις τού άνωτέρω ά.ν. 1803/1951 έπεξετάθησαν καί έπί τού α' άντιπροέδρου, β' άντιπροέδρου καί ταμίου τού Διοικητικού Συμβουλίου τών άνεγνωρισμένων έργατικών έπαγγελματικών όργανώσεων ('Εργατικών Κέντρων, 'Ομοσπονδιών καί Συνομοσπονδιών), ήτοι μόνον τών δευτεροβαθμίων καί τριτοβαθμίων όργανώσεων (άρθρον 43 νόμου 281/1914, άρθρον 16 νόμου 2151/1920, άρθρα 30, 31 β.δ. 15/20.5.1920).

Περαιτέρω διά τού άρθρου 4 τού νόμου 4504/1966 (ΕΕΔ 25, 439) ή προστασία έπεξετάθη καί είς τά μέλη τής Γραμματείας τής 'Εκτελεστικής 'Επιτροπής τής Γ.Σ.Ε.Ε., τά έκλεγόμενα ύπό αίρετής διοικήσεως.

Συνεπώς, ώς δέχεται καί τό Πρωτοδικεῖον, ή περίπτωσις τού ένάγοντος δέν ένέπιπτεν είς τήν προστασίαν τού νόμου. (Ίδετε έκτενέστερον σημειώσεις μας έν ΕΕΔ 24, 304, ένθα καί άποσπάσματα έκ τών έπισήμων Πρακτικών τής Βουλής).

Τό Πρωτοδικεῖον έφήρμοσε έν προκειμένω τήν διάταξιν τού άρθρου 281 'Αστικού Κώδικος, κρίναν ότι ή ύπό τάς έκτιθεμένας έν τή άπαφάσει του περιστάσεις γενομένη καταγγελία τής συμβάσεως έργασίας ύπήρξε καταχρηστική. (Ίδετε καί Α.Π. 331/1965, είσηγητής *Ι. Χατζηδάκης*, ΕΕΔ 24, 971, ένθα είς σημειώσεις μας καί λοιπή νομολογία).

Πρωτοδικείου 'Αθηνών 18777/1966

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν

Πρόεδρος ό κ. **Ν. Μελᾶς**

Είσηγητής ό Πρωτοδίκης κ. **Χ. Τζαβάρας**

Δικηγόροι οί κ.κ. Α. Λαμπρόπουλος, Γ. Λουκέρης

Κατά μέν τό άρθρον 1 τού ά.ν. 1803 τού 1951, έπιφυλασσομένης τής ίσχύος τών διατάξεων τής 'Εργατικής Νομοθεσίας καί τού 'Αστικού Κώδικος, όσον άφορᾷ τήν καταγγελίαν τής συμβάσεως έργασίας, πρόσωπα, παρέχοντα όπωσδήποτε έξηρτημένην έργασίαν, έφ' όσον τυγχάνουσι πρόεδροι ή γενικοί γραμματεῖς οίασδήποτε έργατικής έπαγγελματικής όργανώσεως παντός βαθμού, άριθμούσης πλέον τών 100 μελών φυσικών προσώπων, δέν άπολύονται διά καταγγελίας τής συμβάσεως έργασίας ύπό τών πάσης φύσεως έργοδοτών, κατά τήν διάρκειαν τής θητείας των καί έν έτος μετ' αύτήν, εί μή μόνον διά σπουδαῖον λόγον καί κατά τήν διαδικασίαν τού άρθρου 3 τού παρόντος. Κατά δέ τό άρθρον 12 τού ν.δ. 4361/1964 αί διατάξεις τού ά.ν. 1803/1951 «περί προστασίας τών συνδικαλιστικών στελεχών» έπεκτείνονται καί έπί τού α' άντιπροέδρου, β' άντιπροέδρου καί ταμίου τών Διοικητικών Συμβουλίων τών άνεγνωρισμένων έργατικών έπαγγελματικών ένώσεων ('Εργατικών Κέντρων, 'Ομοσπονδιών καί Συνομοσπονδίας).

'Εκ τών διατάξεων τούτων σαφῶς συνάγεται, έκτός άλλων, ότι ύφίσταται διάκρισις μεταξύ τών έπαγγελματικών έργατικών όργανώσεων ή σωματείων, μέλη τών όποίων τυγχάνουσι φυσικά πρόσωπα, καί τών

Ἑνώσεων ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν ὀργανώσεων, μέλη τῶν ὁποίων δύνανται νὰ εἶναι μόνον ὀργανώσεις καὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ πρώτου βαθμοῦ ὀργανώσεων, αἵτινες ἀπαριθμοῦσι 100 μέλη φυσικὰ πρόσωπα, προστατεύονται ἐκ τῆς ἀπολύσεως μόνον ὁ πρόεδρος καὶ ὁ γενικὸς γραμματεύς.

Ἐν προκειμένῳ ἐν τῷ δικογράφῳ τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἀπεφάνθη ἡ ἐκκαλουμένη, ἐκτίθεται, ὅτι καθ' ὃν χρόνον ὁ ἐνάγων ἀπελύθη (29.12.1965) παρὰ τῆς ἐναγομένης, ἐτύγχανεν ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου «Πανεργατικὴ Ἕνωσις Παιανίας», ὅπερ ἐγνώριζεν ἡ ἐναγομένη. Ὑπὸ τὰ ἐκτιθέμενα ταῦτα πραγματικὰ περιστατικὰ δὲν θεμελιοῦται νόμιμος βάσις ἀκυρότητος τῆς ἀνωτέρω ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος ὡς συνδικαλιστοῦ, διότι οὗτος, ὡς ἀντιπρόεδρος ἐργατικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρώτου βαθμοῦ, δὲν ἀπολαμβάνει, κατὰ τὰ προεκτεθέντα, τῆς προστασίας τοῦ ἀ.ν. 1803/1951, ἧς ἀπολαμβάνει μόνον ὁ πρόεδρος καὶ ὁ γενικὸς γραμματεὺς τούτου, αὐθόλως δὲ ἐπικαλεῖται οὗτος (ἐνάγων), ὅτι τυγχάνει ἀντιπρόεδρος διοικητικοῦ συμβουλίου ἀνεγνωρισμένης ἐργατικῆς ἐπαγγελματικῆς ἑνώσεως, οἵαι εἶναι τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον, Ὁμοσπονδία ἢ Συνομοσπονδία Ἐπαγγελματικῶν Ἐργατικῶν Ὀργανώσεων. Ὅθεν ὅλως ἐσφαλμένως ἡ ἐκκαλουμένη ἐξετίμησε τὸ δικόγραφον τῆς ἐφ' ἧς ἐκρινεν ἀγωγῆς ὡς περιέχον βάσιν ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως τοῦ ἐνάγοντος ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 καὶ ν.δ. 4361/1964 καὶ ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ ταύτῃ ἐκδοχῇ ἐδέχθη περαιτέρω, ὅτι ὑφίσταται ἀκυρότης τῆς ἐν λόγῳ ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ τῆς ἰδιότητός του ὡς β' ἀντιπροέδρου τοῦ ὡς εἴρηται σωματείου, ἐνῷ, ὀρθῶς ἐκτιμῶσα τὸ δικόγραφον τῆς ἀγωγῆς, ἔδει νὰ ἐξετάσῃ ταύτην κατὰ τὴν μόνην ἐν αὐτῇ περιεχομένην βάσιν, ἤτοι ἀφορᾷ τὴν θεμελίωσιν τοῦ αἰτήματος ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, περὶ τῆς ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης διὰ λόγους ἐκδικήσεως καὶ δὴ ἐκ τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναφερομένου γεγονότος ὅτι ὁ ἐνάγων ἀνέπτυξε συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν ὑπὲρ τῶν συμφερόντων τῶν ἐν τῷ ἐργοστασίῳ λοιπῶν ἐργαζομένων, τυγχάνων ἀντιπρόεδρος τοῦ ἐργατικοῦ σωματείου «Πανεργατικὴ Ἕνωσις Παιανίας», ὅπερ ἐγνώριζεν ἡ ἐναγομένη. Κατὰ ταῦτα εἶναι βάσιμος ὁ περὶ τούτου σχετικὸς λόγος τῆς ὑπὸ κρίσιν ἐφέσεως, καθ' ὃν ἡ ἐκκαλουμένη, κατ' ἐσφαλμένην ἑρμηνείαν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν προμνησθεισῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 καὶ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4361/1964, ἔκρινεν, ὅτι ἡ ἀπὸ 29.12.1965 καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ἦτο ἄκυρος, ὡς ἀντικειμένη εἰς τὰς ἀνωτέρω διατάξεις, καὶ ἐπὶ τῇ ἐσφαλμένῃ ταύτῃ αἰτιολογίᾳ ἐπεδίκασεν αὐτῷ ἀποδοχὰς ὑπερημερίας καὶ δέον ὅπως μεταρρυθμισθῇ ἡ ἐκκαλουμένη κατὰ τὸ κεφάλαιον τοῦτο. Διακρατουμένης δὲ τῆς ὑποθέσεως παρὰ τῷ Δικαστηρίῳ τούτῳ δέον ὅπως ἐξετασθῇ ἡ ἔνδικος ἀγωγὴ κατὰ τὴν μὴ ἐξετασθεῖσαν βάσιν αὐτῆς περὶ ἀκυρότητος τῆς ἀπολύσεως τοῦ ἐνάγοντος λόγῳ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 780 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ὁποίου τὸ Ἐφετεῖον, μεταρρυθμίζον τὴν προσβληθεῖσαν ἀπόφασιν, καθίσταται ἁρμόδιον νὰ ἐρευνήσῃ πάντα τὰ πρωτοδίκως ὑποβληθέντα πρὸς ὁριστικὴν διάγνωσιν τῆς διαφορᾶς ζητήματα, δηλονότι καὶ τὴν μὴ ἐξετασθεῖσαν βάσιν τῆς ἀγωγῆς, καθ' ὅσον τὸ μεταδιδαστικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐφέσεως δὲν περιορίζεται εἰς τὰς δι' αὐτῆς πληττομένας διατάξεις τῆς ἀποφάσεως τοῦ πρώτου βαθμοῦ, ἀλλὰ περιλαμβάνει, κατ' ἐξαίρεσιν τῶν ὁρισμῶν τῶν ἄρθρων 13 καὶ 529 τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, καὶ τὴν μὴ ἐξετασθεῖσαν πρωτοδίκως βάσιν, ἅτε δικαζομένης, ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, τῆς ἀγωγῆς (ὅρα σχετικῶς Α.Π. 354/1962, ΝοΒ 1166, 176/1958, ὑπὸ τὰ ἄρθρα 736 - 784, ἀριθ. 817, 828 ἕως 830 καὶ 1068).

Ἐβεβαιώθησαν ἀρκούντως, κατὰ τὴν μετὰ συνεκτίμησιν ὅλων τούτων συναχθεῖσαν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου τούτου, τὰ ἑξῆς: Ὁ ἐνάγων τὸν Δεκέμβριον 1955 προσελήφθη παρὰ τῆς ἐναγομένης Ὁμορρύθμου Ἑταιρείας διὰ συμβάσεως μισθώσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀορίστου χρό-

νου ὡς τεχνίτης ἀγγειοπλάστης καὶ προσεφερεν ἐκτοτε αὐτῇ τὴν ἐργασίαν του εἰς τὸ ἐν Παιανίᾳ Ἀττικῆς κείμενον ἐργοστάσιον ταύτης ἀγγειοπλαστικῶν εἰδῶν ὡς ἀγγειοπλάστης ὑπὸ τὴν εἰδικότητα τοῦ «χύτου προτύπων». Ἐν τῇ ὡς ἄνω ἐργασίᾳ του παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ὁ ἐνάγων ὑπῆρξεν ἐπιμελὴς καὶ ἀποδοτικός. Οὕτος, τόσον κατὰ τὸ ἔτος 1964, ὅσον καὶ κατὰ τὸ ἔτος 1965, παρουσίασε συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν πρὸς προστασίαν τῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῇ ἐναγομένῃ, ἥτις ἀπασχόλει περὶ τὰ 40 πρόσωπα. Συγκεκριμένως ὁ ἐνάγων, ὡς β' ἀντιπρόεδρος τοῦ εἰς τὸ Ἐργατικὸν Κέντρον Λαυρίου ὑπαγομένου ἐργατικοῦ ἐπαγγελματικοῦ σωματείου πρώτου βαθμοῦ ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Παναργατικὴ Ἕνωσις Παιανίας», εἰς ὃ εἶναι ἐγγεγραμμένα ὡς μέλη φυσικὰ πρόσωπα ἐργάται τῆς περιοχῆς Παιανίας, ἐπρωτοστάτησεν εἰς τὴν ὑποστήριξιν αἰτήματος τῶν ἐργαζομένων παρὰ τῇ ἐναγομένῃ περὶ καταβολῆς εἰς τούτους διαφορᾶς ἀποδοχῶν, ἣν ἡ ἐναγομένη ἠρνεῖτο νὰ καταβάλῃ, καὶ πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ὁποίου οἱ ἐργαζόμενοι, πρωτοστατοῦντος τοῦ ἐνάγοντος, προέβησαν καὶ εἰς ἀπεργίαν εἰς ἔνδειξιν διαμαρτυρίας. Ἐκτὸς τούτου ὁ ἐνάγων ἐπρωτοστάτησε καὶ εἰς τὴν ὑποστήριξιν ἑτέρων αἰτημάτων τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἐργαζομένων, ὡς εἶναι ἡ βελτίωσις τῶν συνθηκῶν ἐργασίας διὰ τῆς χορηγήσεως φόρμας, ἀρβυλῶν, καθαροῦ ὕδατος καὶ κατασκευῆς τραπεζαρίας, περὶ ὧν ἦρχετο εἰς συζητήσεις μετὰ τοῦ ἀμέσως προϊσταμένου του ἐπιστάτου τῆς ἐναγομένης ἐν τῷ ἀνωτέρῳ ἐργοστασίῳ της. Περὶ τῆς τοιαύτης, μὴ ἐξερχομένης τῶν ὁρίων τῆς νομιμότητος, τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, συνδικαλιστικῆς δράσεως τοῦ ἐνάγοντος, ἧς ἐλάμβανον ἀμέλλητι ἑκάστοτε γνῶσιν οἱ νόμιμοι ἐκπρόσωποι τῆς ἐναγομένης, προκύπτει σαφὴς βεβαίωσις ἐκ πάντων τῶν προμνησθέντων ἀποδεικτικῶν μέσων καὶ ἰδίᾳ ἐκ τῆς δεούσης ἐκτιμήσεως τῶν ἐνόρκων ἐπ' ἀκροατηρίῳ καταθέσεων (ὅρα προμνησθέντα πρακτικά) πάντων τῶν ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος Πρωτοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, ἐν αἷς καὶ ἡ πλέον σαφὴς περὶ τούτου κατάθεσις τοῦ ἁρμοδίου Ἐπόπτου Ἐργασίας «Λ.Κ.». Περαιτέρω βεβαιοῦται, ὅτι ἡ ἐναγομένη Ἑταιρεία διὰ τῶν νομίμων ἐκπροσώπων της, ἐπὶ τῷ σκοπῷ καὶ μόνον ὅπως ἐκδικηθῇ τὸν ἐνάγοντα διὰ τὴν ὡς ἄνω νόμιμον συνδικαλιστικήν του δρᾶσιν καὶ ἀπαλλαγῇ αὐτῆ ἐκ τῆς τοιαύτης μελλοντικῆς δράσεώς του, τὴν 29.12.1965 ἐπέδωκεν αὐτῷ ταυτόχρονον ἔγγραφον περὶ καταγγελίας τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου. Περὶ τοῦ χαρακτῆρος τῆς ὡς ἄνω καταγγελίας ὡς πράξεως ἐκδικήσεως προκύπτει σαφὴς βεβαίωσις ἐκ τῶν αὐτῶν ὡς ἄνω ἀποδείξεων, ὁ δὲ προμνησθεὶς Ἐπόπτης Ἐργασίας καταθέτει περὶ τούτου, ὅτι ἡ ἐναγομένη ἀνεκοίνωσεν αὐτῷ ἁρμοδίως, ὅτι ὁ ἐνάγων ἐδημιούργησε θέματα εἰς αὐτὴν καὶ ὅτι λόγῳ τῆς συνδικαλιστικῆς του δράσεως τὸν ἀπέλυσεν ἡ ἐναγομένη, καίτοι ἦτο καλὸς καὶ ἀποδοτικὸς ἐν τῇ ἐργασίᾳ του. Οὐδόλως δὲ ἐβεβαιώθη, ὅτι ἡ ὡς ἄνω ἀπόλυσις τοῦ ἐνάγοντος ὀφείλεται εἰς οἰκονομικὰς δυσχερείας τῆς ἐναγομένης, αἵτινες καὶ ἂν ὑπῆρχον δὲν ἐδικαιολόγουν παντάπασι τὴν ἐκ τοῦ συνόλου τῶν 40 περίπου ἐργαζομένων παρὰ τῇ ἐναγομένῃ ἐπιλογὴν πρὸς ἀπόλυσιν εἰδικῶς τοῦ ἐνάγοντος, ὄντος οἰκογενειάρχου, πατρὸς ἀνηλίκων τέκνων. Ὑπὸ τὰ βεβαιωθέντα ὡς ἄνω πραγματικὰ περιστατικὰ ἡ τὴν 29.12.1965 γενομένη παρὰ τῆς ἐναγομένης ἔγγραφος καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἐνάγοντος ὑπερβαίνει πράγματι, καὶ δὴ προφανῶς τὰ ὅρια, τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ὡς ἄνω περιπτώσει ἐκ τῆς καλῆς πίστεως, τῶν χρηστῶν ἠθῶν καὶ τοῦ κοινωνικοῦ καὶ οἰκονομικοῦ σκοποῦ τοῦ ἐναγομένης περὶ τὴν ἐν λόγῳ καταγγελίαν, ἥτις οὕτω εἶναι συμφώνως τοῖς ἄρθροις 174 καὶ 180 καὶ 281 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος ἄκυρος καὶ ὡς τοιαύτη λογίζεται μὴ γενομένη.

ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Ι. ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Παράλειψις ὑποχρεώσεως πρὸς προαγωγὴν μισθωτοῦ

Μεταβίβασις εἰς τὴν Δημοσίαν Ἐπιχείρησιν Ἠλεκτρισμοῦ τοῦ Κλάδου Ἠλεκτρισμοῦ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης.—Ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως ἐνεργῇ καὶ τὰς προαγωγὰς τοῦ ὑπηρετοῦντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως προσωπικοῦ.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ὑπαίτιον καὶ παράνομον παράλειψιν τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν προαγωγήν.—Ἰσχυρισμὸς περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως.

Ἀρείου Πάγου 456/1966, Τμ. Β'

Πρόεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Βαρσάμου Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Παπαϊωάννου Δικηγόροι οἱ κ.κ. Γ. Μπλάτσιος, Ἀλ. Σακελλαρόπουλος

Ἡ ἀναιρεσείουσα Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτροφωτισμοῦ, πρὸς ἣν μετεβιβάσθη ἀπὸ 1.1.1953 ὁ Κλάδος Ἠλεκτροφωτισμοῦ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 12685/23.12.1952 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ, Οἰκονομικῶν, Βιομηχανίας, Συγκοινωνιῶν καὶ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης δυνάμει τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 1468/1950, ὡς τοῦτο προσετέθη δι' ἄρθρου ἀ.ν. 1672/1951, καθὼς καὶ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 1633/1951 «περὶ κυρώσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀναγκ. νόμου 1566/1950», ὑπεχρεώθη διὰ τῆς παραγράφου 4 αὐτῆς, ὅπως διατηρήσῃ τὸ εἰς τὸν Κλάδον ταῦτον ὑπηρετοῦν κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως προσωπικὸν αὐτοῦ μὲ ὅλα ἐτὰ ὑφιστάμενα δικαιώματα τοῦ προσωπικοῦ τούτου καὶ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων αὐτοῦ». Ὡς ἐκ τούτου ἔχει ἔκτοτε ἐκ τοῦ νόμου τὴν ὑποχρέωσιν, ὅπως, ἐκτὸς τῶν ἄλλων, ἐνεργῇ καὶ τὰς προαγωγὰς τοῦ ὡς εἰρηται προσωπικοῦ, τὰς ἐπιβεβλημένας ὑπὸ τῶν ἄρθρων 41, 42, 43, 44, 47 καὶ 50 τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου ΔΚΗ/1912 καταρτισθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῶν Ὑπηρεσιῶν πασῶν τῶν σιδηροδρομικῶν καὶ τροχιοδρομικῶν γραμμῶν τῆς 17 Νοεμβρίου 1917/26 Ἰανουαρίου 1918 (Φ.Ε.Κ. 9/12.1.1918), διατηρηθέντος ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 3752/1929 διά τε τοὺς ὑπαλλήλους τῆς Ἐξωτερικῆς καὶ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας, ἅτε καὶ τῶν προαγωγῶν τούτων ἀναφερομένων εἰς ἓν καὶ μάλιστα βασικὸν ἐκ τῶν εὐφισταμένων» καὶ ὡς ἄνω διατηρηθέντων ἐν ἰσχύϊ δικαιωμάτων τοῦ περιελθόντος εἰς τὴν Δ.Ε.Η. ἐν λόγῳ προσωπικοῦ. Καὶ ναὶ μὲν ὁ προαναφερθεὶς Γενικὸς Κανονισμὸς προέβλεπε διὰ τὴν προαγωγὴν καὶ κρίσιν ὑπηρεσιακοῦ συμβουλίου, ἡ συγκρότησις τοῦ ὁποίου καθίστατο ἀνέφικτος μετὰ τὴν μεταβίβασιν εἰς τὴν Δ.Ε.Η. τοῦ ὡς εἴρηται Κλάδου, λόγῳ τοῦ ὅτι οἱ συμμετέχοντες εἰς τὸ Συμβούλιον τοῦτο τρεῖς προϊστάμενοι τῆς κινήσεως, συντηρήσεως καὶ ἔλξεως ἀνήκουσιν εἰς τὸν μὴ περιελθόντα εἰς τὴν Δ.Ε.Η. Κλάδον τῶν τροχιοδρόμων τῆς Κ.Ε.Τ.Η.Θ., πλὴν ἡ ἀναιρεσείουσα, βαρυνομένη μὲ τὴν ὡς ἄνω πρὸς προαγωγὴν τῶν ὑπαλλήλων της κυρίαν ὑποχρέωσιν, ὤφειλε πρὸς ἐκπλήρωσιν αὐτῆς νὰ ἐπιδιώξῃ καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἄρσιν τῶν ἐπιπροσθετθέντων εἰς αὐτὴν ἐμποδίων συμφώνως πρὸς τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, αἵτινες, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 288 τοῦ Α.Κ., προσδιορίζουσι καὶ ρυθμίζουσι καὶ τὰς τυχὸν ἀναγκαίας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν πάσης ἐνοχῆς παρεπομένας ὑποχρεώσεις τοῦ ὀφειλέτου. Εἰδικώτερον ἡ ἀναιρεσείουσα ὑπεχρεοῦτο νὰ ζητήσῃ τὴν πρὸς τὸν προεκτεθέντα σκοπὸν τροποποίησιν καὶ ἀναπροσαρμογὴν τοῦ ρηθέντος Γενικοῦ Κανονισμοῦ, καθ' ἣν εἶχε δυνατότητα ἐκ τοῦ τελευταίου ἐδαφίου τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3752/1929 «περὶ κυρώσεως διὰ διαταγμάτων Κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, συνδεομένων διὰ συμβάσεως μετὰ τοῦ Κράτους πρὸς ἄσκησιν λειτουργίας κοινῆς χρήσεως καὶ ὠφελείας τῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνίας». Ἡ ὑποχρέωσις αὕτη ἐπεβάλλετο εἰς αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 3789/1957, καθ' ὃ ἐπιχειρήσεις, ἐκμεταλλεύσεις ἢ ἐργασίαι ἐν γένει, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς αὐτῶν ἢ τοῦ εἰς ὃν αὗται ἀνήκουσι φυσικοῦ ἢ νομικοῦ προσώπου, ὀφείλουσι νὰ καταρτίσωσι κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ ἐργασίας τὰς ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας διαμορφουμένας σχέσεις μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ πάσης φύσεως προσωπικοῦ των, τοῦ συνδε-

ομένου διά τούτων διά σχέσεως έργασίας ιδιωτικού δικαίου. Καθ' όσον το δικαίωμα των υπαλλήλων και η αντίστοιχος υποχρέωσις της Δ.Ε.Η. προς προαγωγήν αυτών ανάγονται εις τας διαμορφουμένας εν τη εκτελέσει της εργασίας σχέσεις μεταξύ αυτών και της τελευταίας και εχρηζον ρυθμίσεως διά Κανονισμού ως προς το δημιουργηθέν μετά την μεταβίβασιν του Κλάδου του ηλεκτροφωτισμού της Κ.Ε.Τ.Η.Θ. εις την Δ.Ε.Η. κενόν διά την συγκρότησιν του απαιτουμένου διά τας προαγωγάς υπηρεσιακού συμβουλίου. Αντιθέτως ούτε εκ των διατάξεων τούτων, ούτε εκ του π.δ. της 8/12 Φεβρουαρίου 1929 «περί εκπροσωπήσεως προσωπικού κατά την διαδικασίαν κυρώσεως κανονισμών» ή άλλης τινός διατάξεως προκύπτει υποχρέωσις ή και δυνατότης του αναιρεσιβλήτου προς κίνησιν της αναγκαίας διά την εν λόγω τροποποίησιν του Κανονισμού διαδικασίας, είς τρόπον ώστε να γεννάται εντεύθεν ζήτημα υπαιτίου παραλείψεως αυτού και επομένως και αποκλεισμού ή μειώσεως της αιτηθείσης αποζημιώσεως λόγω συντρέχοντος πταίσματος αυτού κατά το άρθρον 300 του Α.Κ. Όθεν ούτω κρίναν και το δικάσαν ως εφετείον Πρωτοδικείον και επιδικάσαν εις τον αναιρεσίβλητον υπάλληλον της αναιρεσειούσης, κατά μεταρρύθμισιν της πρωτοδίκου αποφάσεως, την οφειλομένην αποζημίωσιν δι' υπαιτίαν και παράνομον παράλειψιν των νομίμων εκπροσώπων αυτής εόπως μεριμνήσουν διά την εις τον βαθμόν του προϊσταμένου προαγωγήν του πρώτου μετά προηγουμένην επιδίωξιν του προσήκοντος εναρμονισμού των περί Υπηρεσιακού Συμβουλίου διατάξεων του Κανονισμού «Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων και Τροχιοδρόμων», ορθώς ήρμήνευσε και εφήρμοσε τας διατάξεις των άρθρων 71, 297, 298, 300 και 914 του Α.Κ., καθώς και τας τοιαύτας του νόμου 3752/1929 και του ν.δ. 3789/1957, ο δε περί του εναντίου 1ος λόγος του αναιρετηρίου είναι αβάσιμος και απορριπτέος.

Πράγματι εκ της υπό κρίσιν αγωγής, ή εκτίμησις του περιεχομένου της οποίας υπόκειται εις τον ακυρωτικόν έλεγχον συμφώνως προς το έδάφιον 2 του άρθρου 810 της Πολ. Δικονομίας, ως αντικατεστάθη διά του άρθρου 6 του ν. 3810/1957, ωδαμώς προκύπτει δμολογία του ενάγοντος αναιρεσιβλήτου ως προς τον χρόνον, καθ' ον ούτος έλαβε γνώσιν των επιζημίων συνεπειών της ζημιογόνου παραλείψεως, μη συνεγομένης ταιαύτης εκ της μνείας του χρόνου, καθ' ον έδει να γίνη ή επιβαλλομένη προαγωγή, κενωθείσης της αντιστοίχου θέσεως, ότε μη εξυπακουομένης και της εκτοτε γνώσεως αυτού υπό του ενάγοντος - αναιρεσιβλήτου. Όθεν ούτω κρίναν και το δικάσαν ως εφετείον Πρωτοδικείον και μετα τούτο απορρίψαν ως απαράδεκτον την κατ' έφεσιν το πρώτον υποβληθείσαν σχετικήν ένστασιν της πενταετούς παραγραφής του άρθρου 937 § 1 του Α.Κ., ούτε την διάταξιν ταύτην ή άλλην τινά παρεβίασεν, ούτε παρέλειψε να λάβη υπ' όψιν προσαχθείσαν απόδειξιν, ο δε περί του εναντίου 2ος λόγος του αναιρετηρίου είναι αβάσιμος και απορριπτέος. (*)

II. ΤΡΑΠΕΖΑΙ

Δικαίωμα προσαυξήσεως μισθού λόγω εύδοκίμου υπηρεσίας

1. Πότε υφίσταται αοριστία παροχής.—Συμβάσεις υπό αναβλητικήν αίρεσιν.— Διατάξεις Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας, βαθμολογικής εξελίξεως κλπ. Τραπέζης της Ελλάδος.— Παροχή προσαυξήσεως μισθού λόγω εύδοκίμου υπηρεσίας.

Άρείου Πάγου 472/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ο Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εισηγητής ο Άρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης** Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Γιαννακόπουλος, Ι. Παπαδέλης

Κατά τους νόμους 24 Π. (19.2) 24 Βασ. (20.1) νόμ. 76-80 Π. (17.2) 77 Βασ. (12.1 νόμ. 69 Π. (23.3) 65 Βασ. (29.1), νόμ. 3 Κ. (5.1) 83 Βασ. (29.1), νόμ. 1 Βασ. (42.2) του Βυζαντινορρωμαϊκού Δικαίου, τους μη έχοντας εφαρμογήν, κατά το άρθρον 24 του ΕΙσΝΑΚ, αοριστία παροχής υφίσταται, όταν, κατά την θέλησιν των συμβαλλομένων, το περιεχόμενον της παροχής του ενός ή και αμφοτέρων τούτων δεν προσδιωρίσθη πλήρως εν τη συμβάσει κατ' έκτασιν, χρόνον, τόπον ή τρόπον καταβολής ή και άλλα στοιχεία ταύτης, ο δε προσδιορισμός τούτων συνεφωνήθη να γίνη μεταγενεστέρως υπό του ενός των συμβαλλομένων ή υπό τρίτου. Εξ άλλου, κατά τας διατάξεις του Ιδίου Δικαίου, επί συμβάσεως υπό αναβλητικήν αίρεσιν το αποτέλεσμα αυτής (ή σύστασις της ενοχής) ήρτηται εν όλω ή εν μέρει εκ γεγονότος μέλλοντος και αβεβαίου, όπερ δύναται να συνίσταται εις πράξιν ή παράλειψιν του υποχρέου, ότε είναι ζήτημα ερμηνείας της συμβάσεως, εάν ή ενέργεια του υποχρέου άφέθη εις την απόλυτον εξουσίαν αυτού ή την

(*) Επεκυρώθη ή υπ' αριθ. 3589/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ως εφετείου

δυναμένην νά ἐλεγχθῇ κρίσιν του. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἔχουσι πλήρη ἐφαρμογήν αἱ διατάξεις τῶν νόμων 161 Π. (50. 17) 16 Βασ. (2.8) νόμ. 24 Π. (35.1) νόμ. 38 Π. (40.7), καθ' ἃς ἡ αἵρεσις λογίζεται πληρωθεῖσα, ἐάν ἡ πλήρωσις αὐτῆς παρεκωλύθη ἐναντίον τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως ὑπ' ἐκείνου, ὅστις θά ἐζημιοῦτο ἐκ τῆς ἐκπληρώσεως αὐτῆς, ταῦθ' ὅπερ συμβαίνει καί ὅταν ἡ ἐξενεχθεῖσα καί τήν ματαίωσιν τῆς αἱρέσεως συνεπαγομένη, ἐλεγκτέα δέ κρίσις τοῦ ὑποχρέου εἶναι καταφώρως ἄδικος. Τοιαύτη δέ ὑπό αἵρεσιν σύμβασις εἶναι καί ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξύ τοῦ ἐργοδότου καί μισθωτοῦ ἡ εἰς τόν δεύτερον τούτων χορήγησις ἐπιδόματος, δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, ἐάν οὗτος ἤθελε ἐμφανίσει εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καί διεπιστωθῇ τοῦτο ὑπό τοῦ ἐργοδότου ἢ ὀργάνου τινός αὐτοῦ, ἐφ' ἧς δέν ἔχουσιν ἐφαρμογήν αἱ περί ἀοριστίας παροχῆς διατάξεις.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τό κατ' ἔφεσιν δικάσαν Πρωτοδικεῖον, μετ' ἀνέλεγκτον περί πραγμάτων κρίσιν, ἐδέχθη, ὅτι κατά τούς μή ἔχοντας ἰσχύν νόμου, ἀλλά συμβατικήν τοιαύτην Ὀργανισμούς ἐσωτερικῆς ὑπηρεσίας, βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς τάξεως τῶν ὑπαλλήλων καί Γενικόν Κανονισμόν τῆς ἀναιρεσειούσης, εἰς τούς ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ, ὃν κατεῖχεν ἡ ἀναιρεσίβλητος, εὐδοκίμως ὑπηρετοῦντας ὑπαλλήλους τῆς ἀναιρεσειούσης χορηγεῖται ὑπό τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης, μετά γνώμην τοῦ Συμβουλίου Διοικητικῆς Ὑπηρεσίας, προσαύξησις τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀνά διετίαν καί μέχρι πέντε διετιῶν, ἀνερχομένης τῆς μέν πρώτης εἰς 20%, τῶν δέ λοιπῶν εἰς 15% δι' ἑκάστην ἐξ αὐτῶν. Ὅτι οἱ ὑπάλληλοι τῆς ἀναιρεσειούσης, δι' οὓς συντάσσονται φύλλα ποιότητος, χαρακτηρίζονται, ἀναλόγως τῆς ἱκανότητος καί ἐπιδόσεως τῶν ἐν γένει καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπό τῶν προϊσταμένων των, ὡς ἐξαίρετοι, λίαν ἐπαρκεῖς, ἐπαρκεῖς, σχεδόν ἐπαρκεῖς καί ἀνεπαρκεῖς καί ὅτι τήν προσαύξησιν ταύτην δέν δύνανται νά λάβωσιν οἱ χαρακτηρισθέντες ὡς σχεδόν ἐπαρκεῖς ἢ ἀνεπαρκεῖς, ἡ ἐμφάνισις δέ παρά τῶν ὑπαλλήλων τοῦ εὐδοκίμου ἢ μή τῆς ὑπηρεσίας των διά τήν χορήγησιν τῆς προσαυξήσεως ἀνετέθη εἰς τήν δικαίαν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, ὄντος ὀργάνου αὐτῆς. Περαιτέρω δέχεται τό αὐτό δικαστήριον, ὅτι ἡ ἀναιρεσίβλητος, προσληφθεῖσα ὑπό τῆς ἀναιρεσειούσης διά συμβάσεως ἐργασίας τήν 9.11.1942, ὡς ἡμερομίσθιος, ὑπηρετεῖ ἔκτοτε παρ' αὐτῇ, φέρουσα ἀπό 1.7.1954 τόν βαθμόν τοῦ βοηθοῦ διαχειριστοῦ καί ὅτι ἐπί τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ της τούτου ἔλαβε μόνον τήν πρώτην προσαύξησιν ἐξ 20% τήν 31.12.1956, στερηθεῖσα τῶν λοιπῶν δευτέρας, τρίτης καί τετάρτης προσαυξήσεων, ἐπί τῇ αἰτιολογίᾳ ὅτι ἡ ὑπηρεσία της δέν ἦτο εὐδόκιμος κατά τό ἀπό 1.1.1957 μέχρι 31.12.1962 χρονικόν διάστημα. Κατ' ὀρθήν ὑπαγωγήν τῶν δεκτῶν γενομένων ὡς ἄνω πραγματικῶν περιστατικῶν εἰς τόν νόμον ἐν προκειμένῳ πρόκειται περί συμβάσεως ἐργασίας ὑπό ἀναβλητικήν αἵρεσιν, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τήν χορήγησιν τῶν ἄνω προσαυξήσεων, καί αὐχί περί ἀορίστου παροχῆς, διότι διά τῆς συμβάσεως ὡρίσθη πλήρως ἡ παροχή ἑκατέρου τῶν συμβαλλομένων καί μόνον τά ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι ὡς πρός τάς διαληφθείσας προσαυξήσεις, τελοῦσιν ὑπό τήν ἀναβλητικήν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ καθ' ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς δέ ἐλεγκτήν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης. Ὅθεν, κρίναν ἀντιθέτως τό Πρωτοδικεῖον ὅτι πρόκειται περί ἀορίστου παροχῆς καί καθ' ὑποκατάστασιν τῆς ἑαυτοῦ κρίσεως εἰς τήν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης θεωρῆσαν ὡς μή δικαίαν τήν κρίσιν τούτου περί μή εὐδοκίμου τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου κατά τό ἀπό 1.1.1957 ἕως 31.12.1962 χρονικόν διάστημα καί συνεπῶς ὅτι ἔδει νά χορηγηθῶσιν εἰς τήν ἀναιρεσίβλητον ἡ δευτέρα καί τρίτη προσαύξησις, χωρίς νά ἐρευνήσῃ καί ἀποφανθῇ, ἐάν ἐματαιώθη ὑπό τῆς ὑποχρέου ἀναιρεσειούσης ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως κατά τά ἀνωτέρω ἡ αἵρεσις, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ παροχή τῆς προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ, ἐσφαλμένως ὑπήγαγε τά ὡς ἄνω περιστατικά εἰς τάς περί ἀορίστου παροχῆς οὐσιαστικάς διατάξεις καί τοῦ ἄρθρου 371 Ἀστικοῦ Κώδικος καί ἀναιρετέαν κατέστησε τήν ἀπόφασίν του, κατά τό ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας, καί τούς περί τούτου πρώτον, δεύτερον καί τρίτον λόγους ἀναιρέσεως (*).

2. Διατάξεις Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καί Γενικοῦ Κανονισμοῦ βαθμολογικῆς καί μισθολογικῆς ἐξελίξεως ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος.— Προσαύξησις μισθοῦ λόγῳ εὐδοκίμου ὑ-

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 17623/1964 ἀποφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου. Ἴδετε διά τό θέμα καί Α.Π. 550/1965 (Ὀλομελείας), ΕΕΔ 25, 81, Α.Π. 161/1966, ΕΕΔ 25, 601, Α.Π. 300/1966, ΕΕΔ 25, 882, Α.Π. 205/1966, ΕΕΔ 25, 1057, Α.Π. 275/1966, ΕΕΔ 25, 1058.

πηρεσίας.— Έφαρμογή άρθρων 201 καί 207 Αστικού Κώδικος, τελούσης τής προσαυξήσεως τού μισθού ύπό τήν άναβλητικήν αίρεσιν τής έφ' ώρισμένον χρόνον εύδοκίμου ύπηρεσίας τού ύπαλλήλου.

Άρείου Πάγου 477/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ηλιανάς, Ι. Παπίλης

Αἱ διατάξεις τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ τῆς βαθμολογικῆς καὶ μισθολογικῆς ἐξελίξεως τῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀναιρεσειούσης Τραπέζης Ἑλλάδος, ἔχουσαι συμβατικὴν ἰσχὺν καὶ προβλέπουσαι τὴν χορήγησιν τῶν ἐν αὐταῖς προσαυξήσεων μετὰ κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς Τραπέζης ταύτης κατὰ τὴν ὁριζομένην διαδικασίαν (κατόπιν γνωμοδοτήσεως διαφόρων ὀργάνων αὐτῆς) περὶ τῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τῶν κρινομένων ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ ἐπὶ διετίαν, ἀναφέρονται, κατ' ὀρθὴν ὑπαγωγὴν εἰς τὸν προσήκοντα νόμον τῶν ἀντιστοίχων περιστατικῶν εἰς αὐξήσεις μισθώσεως ἐργασίας, δι' ἧς ἡ παροχὴ ἑκατέρου τῶν μερῶν ὡρίσθη πλήρως καὶ μόνον τὰ ἀποτελέσματα αὐτῆς ἐν μέρει, ἤτοι, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ, τελοῦσιν ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἵρεσιν τῆς ἐφ' ὡρισμένον χρόνον εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου κατὰ ὑποκειμενικήν, δικαστικῶς ἐλεγκτήν, κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 201 καὶ 207 § 1 τοῦ Α.Κ. Ὅθεν, κρίναν τὸ δικάσαν ὡς ἐφετεῖον Πρωτοδικεῖον ὅτι ἡ παροχὴ εἶναι ὑπὸ τὰς δεδομένας διατάξεις τῶν ὡς εἴρηται συμβατικῶν διατάξεων ἀόριστος καὶ διὰ τοῦτο θεωρήσαν, κατὰ τὸ ἄρθρον 371 Α.Κ., ἄδικον τὴν κρίσιν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης περὶ τοῦ ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος δὲν εἶχε τὴν ἀπαιτουμένην εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου δὲν ἐδικαιοῦτο δευτέρας προσαυξήσεως, ἀντὶ νὰ ἐρευνήσῃ, ἂν ἐπληρώθη ἡ αἵρεσις, ὑφ' ἣν ἐτέλει ἡ παροχὴ τῆς προσαυξήσεως ταύτης ἢ ἐματαιώθη ἡ πλήρωσις αὐτῆς ἐναντίον τῆς καλῆς πίστεως κατὰ τὸ ἄρθρον 207 § 1 τοῦ Α.Κ., ἐσφαλμένως ὑπήγαγε τὰ γενόμενα δεκτὰ περιστατικὰ εἰς τὸ ἄρθρον 371, δι' ὃ καὶ δέον νὰ ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις του κατὰ τὸν βάσιμον ἐν τούτῳ μοναδικὸν λόγον ἀναιρέσεως καὶ τὸ ἐδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας. (*)

(*) Ἀνεκάθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 1817/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν ὡς ἐφετείου.

III. ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΑΙ

Ἐφαρμογὴ τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων Νομοθεσίας

Ἐνέργεια φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν ξηρᾶς εἰς πόλεις, εἰς τὰς ὁποίας ἰσχύει ὁ Νόμος 5167/1931, ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς.—Ἀνεφάρμοστον τῶν διατάξεων τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας εἰς φορτώσεις ἢ ἐκφορτώσεις ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἐργοστασίου τῶν εἰς αὐτὸ εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων εἰδῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ Νόμου 1254/1949 — Ἔννοια τῆς διατάξεως.—Ἀναίρεσις ἀποφάσεως ἐλλείψει νομίμου βάσεως.

Άρείου Πάγου 463/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητὴς ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**

Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Γ. Ραζῆς

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 1 §§ 1 - 2 τοῦ ν.δ. 1254/1949 αἱ κατὰ τὴν ἔννοιαν αὐτοῦ φορτοεκφορτωτικαὶ ἐργασίαι ξηρᾶς, ἐν αἷς πόλεσιν ἰσχύει ὁ κωδ. νόμος 5167, ἤτοι πληθυσμοῦ ἄνω τῶν 20.000 κατοίκων, ἐνεργεῖται ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ξηρᾶς, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἰδίου ἄρθρου αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς φορτώσεις ἢ ἐκφορτώσεις ἐντὸς τοῦ περιβόλου τοῦ ἐργοστασίου τῶν εἰς αὐτὸ εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων εἰδῶν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία αὕτη ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου τούτου (31 Ὀκτωβρίου 1949) παρ' ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως (φορτοεκφορτωταὶ αὐλῆς).

Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3789/1957, «ἡ ἀληθὴς ἔννοια καὶ ἑρμηνεία τῆς β' περιόδου τῆς παραγράφου 3 ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 1254/1949 εἶναι, ὅτι αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας δὲν ἐφαρμόζονται εἰς τὰς φορτοεκφορτώσεις, τὰς διεξαγομένας εἰς τοὺς δι' ἕκαστον ἐργοστάσιον καὶ τὰς συνεχομένας ἀποθήκας του ἐντὸς ἢ ἐκτὸς αὐτῶν συνήθεις χώρους φορτοεκφορτώσεων καὶ ἀφορώσας εἴδη ἢ ἐμπορεύματα προοριζόμενα πρὸς εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἢ τῶν συνεχομένων ἀποθηκῶν των, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία

αὕτη ἐξετελεῖτο ἀποδεδειγμένως πρὸ τῆς Ισχύος τοῦ ν.δ. 1254/1949 (31 Ὀκτωβρίου 1949) παρ' ἐργατῶν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀπασχολουμένων κυρίως εἰς τὰς ὡς ἄνω φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας.

Ἐκ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων, ἐξ ὧν ἡ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3789/1957 δὲν εἶναι μὲν πράγματι ἑρμηνευτική - ὡς ἐκρίθη καὶ ὑπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 273/1959 ἀποφάσεώς της - ἀφοῦ ἡ ἀρχικὴ διάταξις τοῦ νόμου 1254/1949 εἶναι σαφὴς καὶ ἀναμφίβολος, ἀλλὰ διάταξις νέον κανόνα δικαίου εἰσάγουσα, ὡς τοιαύτη δὲ ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογήν, σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἐξαίρεσις ἀφορᾷ εἰς φορτοεκφορτώσεις, γινομένας εἰς ἐργοστάσια ἢ συνεχομένας πρὸς ταῦτα ἀποθήκας των καὶ εἰς τοὺς ἐντὸς ἢ ἐκτὸς αὐτῶν συνήθεις, ἔστω καὶ δημοσίους ἢ κοινοχρήστους, χώρους φορτοεκφορτώσεων εἰδῶν ἢ ἐμπορευμάτων, προοριζομένων πρὸς εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐκ τῶν ἐργοστασίων ἢ τῶν συνεχομένων πρὸς αὐτὰ ἀποθηκῶν των, οὐχὶ δὲ εἰς ἄλλα καταστήματα, μὴ ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα ἐργοστασίου ἢ εἰς ἀποθήκας ἀσχέτους πρὸς ἐργοστάσια ἢ μὴ συνεχομένας πρὸς ταῦτα.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ὡς βεβαιωθὲν ὅτι ἡ Ο.Ε. «Ἀ]φοὶ ...», ἀσκοῦσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1931 ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐμπόριον σιδηρικῶν, ἐχρησιμοποίει ἀρχικῶς δύο ἀποθήκας ἐπὶ τῶν ὁδῶν «...», ἀπὸ δὲ τοῦ ἔτους 1947 καὶ ἑτέραν ἀποθήκην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...», ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1952 ἡ πρώτη καὶ ἡ τρίτη τῶν ἀποθηκῶν τούτων συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν ὁδὸν «...», διατηρηθείσης τῆς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» ἀποθήκης, ὅτι κατὰ τὸ ἔτος 1954 ἡ Ἑταιρεία «...» μετέφερε τὴν ἕδραν της εἰς Πειραιᾶ, διατηρήσασα τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπιχείρησίν της ὑπὸ μορφὴν ὑποκαταστήματος, τὴν δὲ 21 Ἰουνίου 1955 συνεισέφερε ἅπασαν τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ περιουσίαν της μετὰ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» ἀκινήτου της εἰς τὴν ἐναγομένην (ἀναιρεσίβλητον) Ἑταιρείαν, ἥτις χρησιμοποιεῖ ἔκτοτε τὰ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» Γραφεῖα, ὡς καὶ τὰς ἀποθήκας τῶν ὁδῶν «...» μετὰ τῶν ἐν αὐταῖς μηχανημάτων, καὶ ἐκμεταλλεύεται τὴν οὕτω περιελθοῦσαν εἰς αὐτὴν ἐπιχείρησιν ἐμπορίας σιδηρικῶν, ἀπὸ δὲ τῆς 1.2.1963 χρησιμοποιεῖ καὶ ἑτέραν ἀποθήκην, κειμένην ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» ἀκινήτου καὶ ὅτι ἡ ἐναγομένη διετήρησε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν της τὸ ἐν Θεσσαλονίκῃ ὑπαλληλικὸν καὶ ἐργατικὸν προσωπικὸν τῆς δικαιοπαρόχου της, μεταξὺ τοῦ ὁποίου καὶ τοὺς ἐν αὐτῇ ἀναφερομένους πέντε ἐργάτας, οἵτινες καὶ πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ισχύος τοῦ ν.δ. 1254/1949 ἀπησχολοῦντο κατὰ κυρίαν καὶ σχεδὸν ἀποκλειστικὴν ἀπασχόλησιν μὲ τὴν φόρτωσιν καὶ ἐκφόρτωσιν σιδηρικῶν, εἰσαγομένων ἢ ἐξαγομένων ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τῶν ὁδῶν «...», οἱ ἐργάται δὲ οὗτοι εἶναι ἐκεῖνοι, οἵτινες προέβησαν εἰς ὅλας τὰς ἐκ τῶν ἀποθηκῶν τῆς ἐναγομένης γενομένας φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις σιδηρικῶν κατὰ τὴν ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 1.2.1963 μέχρι 31.11.1963. Κρίναν ἀκολούθως τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι συντρέχουν ἐν προκειμένῳ πᾶσαι αἱ οὐσιαστικαὶ προϋποθέσεις τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3789/1957 καὶ ἑπομένως δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῆς περὶ φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας, ἀπορρίψαν δὲ τὴν ἀγωγήν, διὰ κουσαν τὴν πληρωμὴν τῆς νενομισμένης ἀμοιβῆς τῶν ἐναγόντων ἐργατῶν, ἐφωδιασμένων διὰ βιβλιαρίων ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτοῦ ζηρᾶς, λόγῳ ὑπερημερίας τῆς ἀναιρεσιβλήτου ἐναγομένης, μὴ ἀποδεχθείσης τὰς προσφερθείσας ὑπηρεσίας αὐτῶν διὰ τὰς κατὰ τὸ ἀνωτέρω διάστημα γενομένας φορτοεκφορτώσεις σιδηρικῶν εἰς τὴν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» ἀποθήκην της, χωρὶς ὅμως νὰ καθορίζῃ, ἐὰν ἡ ἀποθήκη αὕτη ἀποτελῇ ἀποθήκην ἐργοστασίου καὶ ἐὰν συνέχεται μετ' αὐτοῦ, ἀνεπαρκῶν ὄντων τῶν ἐν τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἀορίστως ἐκτιθεμένων, ὅτι ἐν ταῖς ἀποθήκαις ἐπὶ τῶν ὁδῶν «...» ὑπῆρχον μηχανήματα καὶ ὅτι ἡ περὶ ἧς πρόκειται ἀποθήκη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» κεῖται εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ «...» ἀκινήτου, ὡς καὶ ἐὰν αἱ χῶραι, εἰς οὓς ἐγένοντο αἱ φορτοεκφορτώσεις, ἦσαν οἱ συνήθεις δι' αὐτὰς χῶροι, ἐστερήσε τὴν ἀπόφασίν του νομίμου θάσεως, καταστήσαν ἀνέφικτον τὸν ἔλεγχον τῆς ὀρθῆς ἢ μὴ ἐφαρμογῆς τῆς ὡς ἄνω οὐσιαστικῆς διατάξεως τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 3789/1957 καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του ταύτην κατὰ τὸ ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν σχετικὸν δεύτερον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου. (*)

IV. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΚΟΝΟΜΙΑ

Λόγοι ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 ἐδάφ. 19, 7, 9 Πολιτικῆς Δικονομίας

Λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807, ἐδάφιον 19, Πολιτικῆς Δικονομίας καὶ ἐκ

(*) Ἀνηρέθη, ἡ ὑπ' ἀριθ. 4601/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης ὡς ἐφετείου.

Ἴδετε τροποποιήσεις τοῦ ν.δ. 1254/1949 δι' ἄρθρου 3 § 7 νόμου 4504/1966, ΕΕΔ 25, 435.

τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου, ἐδάφιον 7.— Ὑπαρξις εἰς τὴν πρώτην περίπτωσιν ὄχι ἐπὶ ἐλλείψεων περὶ τὴν αἰτιολογίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν κρίσιν περὶ ὑπάρξεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀλλ' ἐπὶ τοιούτων, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις στερεῖται νομίμου βάσεως, δηλονότι δσάκις δὲν ἐκτίθενται εἰς αὐτὴν μὲ σαφήνειαν, πληρότητα καὶ ἄνευ ἀντιφάσεων τὰ ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὥστε νὰ δύναται νὰ κριθῇ, ἂν συντρέχουν τὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου.—Εἰς τὴν δευτέραν περίπτωσιν, ὅταν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοί. — Λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807, ἐδάφιον 9, Πολιτικῆς Δικονομίας.

Ἀρείου Πάγου 396/1966. Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Μιχ. Ζαφειρόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Πασσιᾶς, Ι. Παπέλης

Λόγος ἀναιρέσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας ὑπάρχει κατὰ μὲν τὸ ἐδάφιον 19 οὐχὶ ἐπὶ ἐλλείψεων περὶ τὴν αἰτιολογίαν ὡς πρὸς τὴν ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων καὶ τὴν κρίσιν περὶ ὑπάρξεως τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἀλλὰ ἐπὶ τοιούτων, συνεπείᾳ τῶν ὁποίων ἡ ἀπόφασις στερεῖται νομίμου βάσεως, δηλονότι δσάκις δὲν ἐκτίθενται εἰς αὐτὴν μὲ σαφήνειαν, πληρότητα καὶ ἄνευ ἀντιφάσεων τὰ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου δεκτὰ γενόμενα πραγματικὰ περιστατικά, ὥστε νὰ δύναται νὰ κριθῇ, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ διατακτικόν, ἂν συντρέχουν τὰ στοιχεῖα διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, κατὰ δὲ τὸ ἐδάφιον 7, ὅταν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμοί, ἔχοντες οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς ἢ τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ δι' αὐτῆς ἀξιουμένου δικαιώματος, οὐχὶ δὲ ἰσχυρισμοί, ἀποτελοῦντες ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα διὰ τὴν ὑποστήριξιν ἢ τὴν ἀπόρριψίν της, οὐδὲ τοιοῦτοι συνεχόμενοι μὲ τὴν ἱστορικὴν βάσιν της καὶ συνιστῶντες ἄρνησιν αὐτῆς ἠτιολογημένην, καὶ κατὰ τὸ ἐδάφιον 9 ἐὰν δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψιν ἐπικληθέντα καὶ προσκομισθέντα ἀποδεικτικὰ στοιχεῖα, ἀφορῶντα εἰς ἰσχυρισμούς, ἔχοντας οὐσιώδη κατὰ νόμον ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ρηθέντος ἐδαφίου 7.

Ἐν προκειμένῳ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, κατ' ἀνέλεγκτον ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ἐδέχθη τὰ κάτωθι πραγματικὰ περιστατικά: "Οτι ὁ ἀναιρεσείων, προσληφθεὶς ὑπὸ τῆς ἀναιρεσιούσης ἀπὸ 29 Δεκεμβρίου 1948 ὡς ὑπάλληλος αὐτῆς ἐπὶ ἀποδοχαῖς γραφέως καὶ μονιμοποιηθεὶς εἰς τὸν βαθμὸν δοκίμου ἀπὸ 10 Ἰανουαρίου 1950 διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 264/1950 πράξεως τῆς Διοικήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης, ὠνομάσθη ὁριστικῶς βοηθὸς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 308α τῆς 9 Αὐγούστου 1958 πράξεως τοῦ Διοικητοῦ αὐτῆς καὶ βάσει τῆς ἀπὸ 13 Μαρτίου 1958 ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου της καὶ μὲ χρόνον ἀρχαιότητος ἀπὸ τῆς 29 Ἰουνίου 1957, ὅτι κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 60 (ἐγκ. 59) τῆς 11ης Ἰουλίου 1957 διαταγὴν τοῦ Διοικητοῦ τῆς ἀναιρεσειαούσης Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος καὶ βάσει τῆς ἀπὸ 18 Ἰανουαρίου 1956 ἀποφάσεως τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου της εἰς τοὺς ὑπαλλήλους, τοὺς ἔχοντας τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ ἢ διαχειριστοῦ καὶ ἄνω καὶ ἀποκτῶντας εἰς τὸ μέλλον πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἢ Θεσσαλονίκης, προσμετροῦνται δύο ἔτη εἰς τὸν βαθμόν, δν θὰ κέκτηνται κατὰ τὸν χρόνον τῆς κτήσεως τοῦ πτυχίου. Τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα θὰ ἄρχωνται ἀπὸ τῆς προσκομίσεως τοῦ πτυχίου. Ἡ προσμέτρησις θὰ γίνεται εἰς ἀμφοτέρας τὰς περιπτώσεις ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι ὁ ὑπάλληλος ἐκρίθη κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος εἰς τὸν βαθμόν, εἰς δν αὕτη γίνεται, τοὐλάχιστον ὡς ἐπαρκὴς ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ εἰδικοῦ Κανονισμοῦ συντάξεως φύλλων ποιότητος νέου τύπου ἢ λίαν ἐπαρκὴς εἰς φύλλα ποιότητος παλαιοῦ τύπου, ἀλλ' ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι δὲν ἔχει χαρακτηρισθῇ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦτον κάτω τοῦ ἐπαρκοῦς εἰς φύλλα ποιότητος παλαιοῦ ἢ νέου τύπου», ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπέκτησε τὸ πτυχίον Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἐν τῷ βαθμῷ τοῦ βοηθοῦ τὴν 28 Δεκεμβρίου 1957, ὅπερ ὑπέβαλεν εἰς τὴν ἀναιρεσίβλητον τὴν 19 Ἀπριλίου 1959 καὶ ὅτι κατὰ τὸ ἔτος κτήσεως τοῦ πτυχίου τούτου, ἤτοι ἀπὸ Φεβρουαρίου 1957 μέχρι τοῦ Φεβρουαρίου 1958, ἐκρίθη ἐπαρκὴς εἰς φύλλον ποιότητος νέου τύπου καὶ οὐδέποτε πρότερον εἶχε κριθῇ κάτω τοῦ ἐπαρκοῦς, ὅτι ἐκέκτητο ὁ ἀναιρεσίβλητος καὶ τὰ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 16 τοῦ ἰσχύν συμβάσεως ἐπέχοντος Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῆς ἀναιρεσειούσης προβλεπόμενα οὐσιαστικὰ προσόντα, ἤτοι εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, καὶ τέλος ὅτι, κατόπιν τῆς ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1959 αἰτήσεώς του, ἐξῆλθε τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσειούσης, ὑπαχθεὶς εἰς τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 39 καὶ ἀπὸ 7 Αὐγούστου 1959 ἐγκυκλίου «περὶ ἀποσυμφορήσεως τοῦ προσωπικοῦ της», τυχὼν τῶν ἐκ ταύτης εὐερ-

γετημάτων, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ χορήγησις μιᾶς προσαυξήσεως εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ. Βάσει δὲ τῶν ἄνω σαφῶς καὶ ἐν πληρότητι καθορισθέντων πραγματικῶν περιστατικῶν ἀπεφάνθη, ὅτι ἔδει νὰ προσμετρηθῇ εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον κατὰ τὴν 28ην Δεκεμβρίου 1957, χρόνον κτήσεως τοῦ πτυχίου του, μία πλασματικὴ διετία εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ, ὃν ἐκέκτητο τότε οὗτος, καὶ νὰ ἐτύγχανεν ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ταύτης πρώτης προσαυξήσεως τοῦ μισθοῦ του ἐξ 20% εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ, ἀπορρίψαν ὡς ἀβάσιμον τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος εἶχε κριθῇ ὡς σχεδὸν ἐπαρκής, εἰς τὸ φύλλον ποιότητος τοῦ διαστήματος ἀπὸ Φεβρουαρίου 1958 μέχρι Φεβρουαρίου 1959, διότι, ὡς ἔκρινε, σαφῶς ἐκ τῆς ρηθείσης ὑπ' ἀριθ. 60 (59 ἐγκ.) τοῦ 1957 διαταγῆς προκύπτει, ὅτι εἶναι ἀδιάφορος ὡς πρὸς τὴν χορήγησιν τῆς διαληφθείσης λόγῳ κτήσεως πτυχίου προσμετρήσεως ὁ μεταγενέστερος τοῦ ἔτους κτήσεως τούτου τυχὸν δυσμενέστερος ποιοτικὸς χαρακτηρισμὸς τοῦ ὑπὲρ οὗ ἐγένετο ἡ προσαύξησις ὑπαλλήλου. Ἀκολούθως, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἐδέχθη τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διώκουσαν ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι οὗτος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἀποχωρήσεώς του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας τῆς ἀναιρεσειούσης, ἦτοι κατὰ τὴν 8 Νοεμβρίου 1959, κατεῖχε τὸν βαθμὸν τοῦ βοηθοῦ μετὰ μιᾶς προσαυξήσεως ἐξ 20% ἀπὸ 28 Δεκεμβρίου 1957, τῆς ὁποίας τὰ οἰκονομικὰ ἀποτελέσματα ἄρχονται ἀπὸ 18 Ἀπριλίου 1959 καὶ ἑτέρας ἐκ 15%, ἤτοι ἐν ὅλῳ 35% ἀπὸ 20 Σεπτεμβρίου 1959. Διὰ νὰ καταλήξῃ δὲ τὸ Πρωτοδικεῖον εἰς τὸ ἄνω πόρισμα ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησεν, ὡς βεβαιοῖ, τὰ ἐπικληθέντα καὶ προσκομισθέντα ἔγγραφα καὶ τὰ ἑκατέρωθεν διαμειφθέντα, ἐξ ἧς βεβαιώσεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ λοιπὸν περιεχόμενον τῶν αἰτιολογιῶν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ ἀναφερόμενα εἰς τὸν δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως ὡς ἐπικληθέντα καὶ προσκομισθέντα ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης α) περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, β) μὴ προσελεύσεώς του εἰς διαγωνισμοὺς καὶ γ) μειωμένης βαθμολογίας του ὡς πρὸς τὸν ποιοτικὸν χαρακτηρισμόν του, ἔγγραφα, τινὰ μάλιστα τῶν ὁποίων καὶ εἰδικῶς ἀναφέρει καὶ ἐκτιμᾷ (ὑπ' ἀριθ. 264/1950, 308/1958 πράξεις διοικήσεως τῆς ἀναιρεσειούσης καὶ ἀπὸ 13 Μαρτίου 1958 ἀπόφασις τοῦ Γενικοῦ Συμβουλίου της) καὶ ἄλλων ἐμμέσως ποιεῖται μνείαν (ὑπ' ἀριθ. 10806/1958, 4/1959, 1122/1959 καὶ 4070/1959 περὶ ἐπιβολῆς ποινῶν εἰς τὸν ἀναιρεσίβλητον), ὡς τὴν αἰτιολογίαν, δι' ἧς ἀπέρριψε τὸν περὶ μεταγενεστέρου τοῦ κρισίμου χρόνου δυσμενεστέρου ποιοτικοῦ χαρακτηρισμοῦ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, μὴ οὔσης ἀπαραιτήτου τῆς εἰδικῆς μνείας ἑνὸς ἑκάστου τῶν ληφθέντων ὑπ' ὄψιν καὶ ἐκτιμηθέντων ἐγγράφων. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω οἱ πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως, περιέχοντες τὰς αἰτιάσεις ὅτι τὸ Πρωτοδικεῖον α) ἐδέχθη ὡς δεδομένην καὶ ἀληθῆ τὴν ὕπαρξιν εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἄνευ οἱασδήποτε αἰτιολογίας ἢ ἀποδείξεως, β) ὅτι δὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν ἀφ' ἑνὸς πραγματικὰ περιστατικὰ 1) περὶ πειθαρχικῶν ποινῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, 2) περὶ μὴ προσελεύσεώς του εἰς διαγωνισμοὺς καὶ 3) περὶ μειωμένης βαθμολογίας του κατὰ τοὺς ποιοτικοὺς χαρακτηρισμοὺς του προβληθέντα ὑπὸ τῆς ἀναιρεσειούσης πρὸς ἀπόκρουσιν τῆς ὑπάρξεως εὐδοκίμου ὑπηρεσίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀποτελούσης στοιχεῖον τῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς του, καὶ ἀφ' ἑτέρου τὰ πρὸς ἀπόδειξιν τῶν περιστατικῶν τούτων ἔγγραφα, εἶναι ἀπορριπτέαι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τοῦ περιεχομένου τῆς ὑπ' ἀριθ. 6023/1961 ἀποφάσεώς του, ὅτι δι' αὐτῆς, ἀπορριψάσης προγενεστέραν κατὰ τῆς ἀναιρεσειούσης ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ζητοῦντος τὴν ἐπιδίκασιν τριῶν προσαυξήσεων εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ δοκίμου, πέραν τῶν χορηγηθεισῶν αὐτῷ κατὰ τὴν 17.1.1951 καὶ 17.7.1953 δύο τοιούτων εἰς τὸν ἄνω βαθμόν, μεταξὺ τῶν ὁποίων μίαν τοιαύτην λόγῳ λήψεως τοῦ πτυχίου του, ἐκρίθη τελεσιδίκως, ὅτι οὗτος διὰ τῆς ὑποβληθείσης εἰς τὴν ἤδη ἀναιρεσειούσαν τότε ἐναγομένην ἀπὸ 18 Αὐγούστου 1959 αἰτήσεώς του, δι' ἧς ἠτήσατο τὴν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἔξοδόν του, κατὰ τοὺς ὅρους τῆς ὑπ' ἀριθ. 39 καὶ ἀπὸ 7 Αὐγούστου 1953 ἐγκυκλίου αὐτῆς, ἀνεγνώρισε τὴν κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐξόδου του ὑφισταμένην βαθμολογικὴν καὶ μισθολογικὴν κατάστασίν του, ἀποδεχθεὶς τὴν ἐπὶ τῇ βάσει ταύτης ρύθμισιν καὶ καταβολὴν αὐτῷ τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τῆς ὡς ἄνω ἐγκυκλίου, ἐπὶ τῇ τοιαύτῃ ἐξόδῳ του, προσθέτων παροχῶν καὶ ἀποζημιώσεων. Ἀποφανθὲν δὲ ἀκολούθως τὸ Πρωτοδικεῖον, ὅτι ἐκ τῆς ὡς ἄνω προηγουμένης ἀποφάσεώς του δὲν γεννᾶται δεδικασμένον καὶ διὰ τὴν ἤδη ἐνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, διότι δὲν ὑφίσταται ταυτότης διαφορᾶς, ἐφ' ὅσον διὰ ταύτης ὁ ἀναιρεσίβλητος ζητεῖ, ὅπως ἀναγνωρισθῇ, ὅτι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐξόδου του ἐκέκτητο οὐχὶ τὸν

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

Ι. ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

Καθορισμός ημερομισθίων μονοτυπών χώρας

Αίτησις ακυρώσεως κατά της υπ' αριθ. 66782 4884 1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας «περί κηρύξεως εκτελεστής της υπ' αριθ. 8 1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ Δ. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής των μονοτυπών χώρας».— Απαράδεκτος αίτησις ακυρώσεως εκ μέρους της Ενώσεως Βιοτεχνών Τυπογράφων Αθηνών, μη προσκομισάσης απόφασιν του κατά το Καταστατικόν αυτής αρμοδίου οργάνου, εξουσιοδοτούσαν το νομίμως εκπροσωπούν αυτήν όργανον προς άσκησιν της αίτησεως ακυρώσεως.— Κρίσις του Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου περί του επαγγέλματος του μονοτύπου.

Συμβουλίου της Επικρατείας 2399/1966, Ολομελείας

Προεδρεύων ο Σύμβουλος κ. **Ν. Γρηγορίου**
Εισηγητής ο Πάρεδρος κ. **Δ. Καλλιβωκάς**
Δικηγόροι οι κ.κ. Γ. Μαλάτιος, Χ. Μυριανθής

Διά της υπό κρίσιν νομοτύπου και εμπροθέσμως ασκηθείσης αιτήσεως διώκεται η ακύρωσις της υπ' αριθ. 66782/4884/1965 της 7ης Απριλίου 1965 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 411 τ. Β'), δι' ης εκηρύχθη εκτελεστή η υπ' αριθ. 8/1965 απόφασις του Δευτεροβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς(*), δι' ης καθωρίσθησαν τα κατώτατα όρια των ημερομισθίων των μονοτυπών άπασης της χώρας, εκδοθείσης εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ αφ' ενός μεν του σωματείου επαγγελματιών μονοτυπών, αφ' ετέρου δε διαφόρων εργοδοτικών οργανώσεων.

Καθ' ο μεν μέρος άσκείται η υπό κρίσιν αίτησις υπό του Ι.Ζ., διατηρούντος εν Αθήναις τυπογραφείον, ένθα απασχολούνται μονοτύπαι, τυγχάνει αύτη δεκτή και εξεταστέα κατ' ουσίαν, καθ' ο δε μέρος άσκείται αύτη υπό της Ενώσεως Βιοτεχνών Τυπογράφων Αθηνών τυγχάνει αύτη απορριπτέα ως απαραδέκτως ιακοινήνη, καθ' όσον η ρηθείσα Ένωσις δεν προσεκόμισεν απόφασιν του κατά το καταστατικόν αυτής αρμοδίου οργάνου, εξουσιοδοτούσαν το νομίμως εκπροσωπούν αυτήν όργανον προς άσκησιν της υπό κρίσιν αιτήσεως.

Παραδεκτώς παρεμβαίνει υπέρ του κύρους της προσβαλλομένης πράξεως το σωματείον επαγγελματιών μονοτυπών.

Διά της υπό κρίσιν αιτήσεως, ως αύτη περιορίσθη διά της επ' ακροατηρίω δηλώσεως του πληρεξουσίου των αιτούντων, προβάλλεται, ότι κατά παράβασιν του νόμου, άλλως αναπαλογήτως καθορίσθη διά της αποφάσεως του δευτεροβαθμίου διαιτητικού οργάνου ενιαίον ημερομίσθιον δι' όλους τους μονοτύπας, ενώ ούτοι διακρίνονται εις δύο κεχωρισμένας κατηγορίας μαθητών, εκτελούντων όλως διάφορον εργασίαν, ήτοι αφ' ενός μεν εις τους στοιχειοθέτας, αφ' ετέρου δε εις τους χύτας. Οι λόγοι ούτοι τυγχάνουν απορριπτέοι ως αβάσιμοι, διότι εις μεν την υπ' αριθ. 8/1964 απόφασιν του Πρωτοβαθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Πειραιώς περιέχεται σαφής περιγραφή του επαγγέλματος του μονοτύπου ούτε εις τα επάγγελμα του τυπογράφου στοιχειοθέτου δύναται να ενταχθή, αλλά ούτε και εις το επάγγελμα του λινοτύπου, διότι απαιτεί εξειδικευμένας τεχνικάς γενικάς γνώσεις ως προς τον χειρισμόν των σχετικών μηχανημάτων και τελειοτέρας πνευματικάς γνώσεις, απαραιτήτους δια την παρακολούθησιν πολυπλόκων και ξενογλώσσων συνήθως κειμένων), εις ην προέβη το συλλογικόν τούτο διαιτητικόν όργανον, «λαμβάνον υπ' όψιν και σταθμίζον... τας συνθήκας και το είδος της παρεχομένης εργασίας...», εξ ού συνάγεται, ότι ταύτα, τελούν εν γνώσει της ιδιαιτερότητος του επαγγέλματος του μονοτύπου και της διαφοράς της υπό των ως είρηται δύο κατηγοριών τεχνιτών εκτελουμένης εργασίας, παρά ταύτα έκρινεν, ότι η διαφορά αύτη δεν δικαιολογεί και διάφορον μισθολογικήν μεταχείρισιν αυτών, η δε απόφασις του δευτεροβαθμίου διαιτητικού οργάνου δεν έχουσα ειδικωτέρας τινός αιτιολογίας καθ' ο μέρος καθορίζει και αύτη ενιαίους και άνευ διακρίσεως τα ημερομίσθια των μονοτυπών, καθ' όσον ο Σύνδεσμος Ελλήνων Βιομηχάνων, μόνη εκ των εν διενέξει τελουσών εργοδοτικών

θαθμόν του δοκίμου, αλλά του βοηθού μετά δύο προσαυξήσεων, ήτοι μιάς εξ 20% από 28 Δεκεμβρίου 1957 και έτέρας εκ 15% (ήτοι εν όλω 35%) από 20 Σεπτεμβρίου 1959, συνεμορφώθη προς τας διατάξεις των άρθρων 273 § 3 και 274 Πολιτικής Δικονομίας και ο περί του εναντίου τρίτος λόγος αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. (**)

(*) ΕΕΔ 24, 948.

(**) Επεκυρώθη η υπ' αριθ. 1737/1965 απόφασις του Πρωτοδικείου Αθηνών ως εφετείου.

οργανώσεων, ἧτις ἤσκησεν ἔφεσιν κατὰ τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως, ὀρθῶς ἠμφισβήτησε τὴν νομιμότητα τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως ὡς πρὸς τὸν ἐναῖον καθορισμὸν τῆς ἀμοιβῆς τῶν μονατυπῶν, περιορισθείς εἰς τὸ αἴτημα τῆς μειώσεως τῶν ὑπὸ τῆς πρωτοβαθμίου ἀποφάσεως καθορισθέντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

II. ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΕΩΣ ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΩΝ

Ἀποζημίωσις τῶν ἐξερχομένων τοῦ ἐπαγγέλματος φορτοεκφορτωτῶν

Δυνατὴ ἡ ρύθμισις ἑκάστοτε διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δὴ κατὰ τροποποίησιν προγενεστέρων κανονιστικῶν διατάξεων τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐν τῷ Κεφαλαίῳ Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν ὑπαγομένων ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὴν ἔξοδον των ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῆς ὑπηρεσίας, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων, μὴ ἀντιβαίνοντος τούτου εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον δὲν προστατεύει τοιούτου περιεχομένου δικαιώματα πρὸς λῆψιν μείζονος ἀσφαλιστικῆς παροχῆς.

Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας 2367/1966, Ὁλομελείας

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Παπαχατζῆς**

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. **Σ. Πλασκασοβίτης**

Δικηγόρος ὁ κ. Δ. Λιακατάς, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Διὰ τῆς ὑπὸ κρίσιν τελευταίας παραδεκτῆς καὶ ἐμπροθέσμως ἀσκουμένης αἰτήσεως διώκεται ἡ ἀκύρωσις τῆς ὑπ' ἀριθ. 32532/20. 1.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (Φ.Ε.Κ. 592 τ. Β'), διὰ τῆς ὁποίας μετερρυθμίσθησαν αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 26 καὶ 34 τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ λειτουργίας καὶ διοικήσεως τοῦ «Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν Λιμένος Θεσσαλονίκης» καὶ καθωρίσθη, ὅτι τὸ εἰς δραχμὰς 75 χιλιάδας ὁριζόμενον ἤδη διὰ τῆς ἀποφάσεως ταύτης ἀνώτατον ὅριον ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως τῶν ἐξερχομένων τοῦ ἐπαγγέλματος ἠσφαλισμένων φορτοεκφορτωτῶν ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὑπαλλήλους διαχειρίσεως τοῦ ὡς ἄνω Κεφαλαίου καὶ λοιποὺς εἰς τοῦτο ἠσφαλισμένους.

Διὰ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ κωδικοποιηθέντος ν. 5167/1931 «περὶ ρυθμίσεως τῶν εἰς τοὺς λιμένας φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν» (Προεδρ. διάταγμα τῆς 1/9.3.1932, Φ.Ε.Κ. 64 τ. Α') ὁρίζεται, ὅτι: «Πρωτίστη τῆς ὑπὸ τῆς ἑπτροπῆς συνθήσεως φορτοεκφορτώσεων λιμένος δύναται διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργοῦ νὰ ἐπιβάλληται εἰδικὴ ἀνάλογος ἐπιβάρυνσις τῶν τιμολογίων φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν... πρὸς σχηματισμὸν κεφαλαίου πρὸς ἀποζημίωσιν τῶν φορτοεκφορτωτῶν ἐκείνων, τῶν ὁποίων τὴν ἀπομάκρυνσιν ἦθελε κρίνει ἐπιβεβλημένην ἡ ἐν λόγῳ ἐπιτροπὴ κλπ. καὶ ὅτι ἐπὶ τῆς ἐν γένει ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος ἄρθρου ὁρίζονται διὰ πράξεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Οἰκονομίας (ἤδη Ἐργασίας), ἐκδιδομένων μετὰ γνώμην τοῦ Συμβουλίου Ἐργασίας καὶ δημοσιευομένων εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως». Ἐξ ἄλλου ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. 381/1936 ὁρίζεται, ὅτι: «Ἡ ἐπὶ τῶν σχηματιζομένων κεφαλαίων ἀποζημιώσεως ἢ συνταξιοδοτήσεως τῶν φορτοεκφορτωτῶν ἐφαρτεία καὶ ὁ τε διαχειριστικὸς καὶ διοικητικὸς ἔλεγχος ἀνήκων εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ὑπηρεσίαν τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Ἐργασίας κλπ. Τὰ τῆς ἐν γένει ἐφαρμογῆς τῶν περὶ κεφαλαίων ἀποζημιώσεως ἢ συνταξιοδοτήσεως τῶν φορτοεκφορτωτῶν διατάξεων ὁρίζονται διὰ πράξεων τοῦ ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, δημοσιευομένων διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως».

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, εἰς ἃς ἐπῆλθαν διὰ τοῦ ἀ.ν. 2212/1940 καὶ οἱ εἰς τὴν διαχείρισιν τοῦ ὡς ἄνω Κεφαλαίου ὑπηρετοῦντες ὑπάλληλοι, οἱ ὑπάλληλοι παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων (σημειωταὶ) καὶ οἱ εἰς τὴν Κομματικὴν Ὑπηρεσίαν τῶν Τελωνείων ἀπασχολούμενοι ἐργάται, προκύπτει, ὅτι τὰ τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐν Κεφαλαίῳ τούτων ὑπαγομένων ἠσφαλισμένων καὶ συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὴν ἔξοδόν των ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῆς ὑπηρεσίας δύνανται νὰ ρυθμίζονται ἑκάστοτε διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων, καὶ δὴ κατὰ τροποποίησιν προγενεστέρων κανονιστικῶν διατάξεων. Ὅθεν ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, προβαίνουσα ἐν προκειμένῳ εἰς τροποποίησιν τοῦ ἰσχύοντος Κανονισμοῦ ἀποζημιώσεως τῶν ἐκ τοῦ μνησθέντος Κεφαλαίου συνταξιοδοτουμένων ἐφ' ἅπαξ ἐργατῶν καὶ ὑπαλλήλων καὶ ἀποκλείουσα ἤδη τὴν ἐκ τῶν ὑπαλλήλων ἠσφαλισμένων λήψιν ποσοῦ ἀποζημιώσεως, ὑπερβαίνοντος τὸ ἀνώτατον ἐπιτρεπόμενον διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς ποσὸν τῶν 75 χιλιάδων δραχμῶν, εἶναι νόμιμος, ὡς ἐρειδομένη εἰς τὰς προμνημονευθείσας ἐξουσιοδοτικὰς διατάξεις τοῦ νόμου, δοθέντος ὅτι ὀφθεῖς ἰδικώτερος λόγος ἀκυρώσεως προβάλλεται. Ἡ τροποποίησις δὲ αὕτη, ἐξ ἄλλου, εἰς οὐδεμίαν ἀντίκειται, καθ' ἃ ὁ αἰτῶν ἐπικαλεῖται καὶ ὑποστηρίζει, διάταξιν τοῦ Συντάγματος, ὅστις δὲν προστατεύει τοιούτου περιεχομένου δικαιώματα πρὸς λῆψιν μείζονος ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, τοῦ σχετικοῦ λόγου ἀκυρώσεως ὄντος ἀπορριπτέου (*).

(*) Ἴδετε διὰ τὸ Κεφάλαιον Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν (Κ.Α.Φ.) καὶ ἄρθρων 2 § 6 νόμου 4561/1966, ΕΕΔ 25, 155, καὶ ἄρθρον 5 §3 τοῦ προαφάτου ν.δ. 4577/1966, ΕΕΔ 25, 1107. Ἴδετε καὶ Σ.Ε. 741/1966, ΕΕΔ 25, 610.

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ι. ΦΟΡΤΟΕΚΦΟΡΤΩΤΑΙ

Προσωρινή άδεια εργασίας επικούρων φορτοεκφορτωτών λιμένων

Περίληψις ερωτήματος (Υπουργείου Έργασίας): Έάν τα απαιτούμενα προσόντα διά τον εφοδιασμόν των υποψηφίων φορτοεκφορτωτών δι' άδειας εργασίας (βιβλιαρίου επαγγελματικής ταυτότητος), δι' ών αποδεικνύεται ή ικανότης, εντιμότης και νομιμοφροσύνη αύτών, απαιτούνται και επί των περιπτώσεων εφοδιασμού των υποψηφίων διά προσωρινάς άδειας εργασίας.

Νομικού Συμβουλίου Κράτους, Τμ. Διακοπών Γνωμοδότησις 646/1966

Πρόεδρος ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Κ. Ρουμπάνης*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Δ. Διακατάς*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Χ. Κωστόπουλος, Λ. Καλλέργης, Κ. Τσαγκαράκης, Κ. Κωνσταντινίδης, Ι. Καραμπελόπουλος, Έρρ. Μίλιος, Ν. Μπλίτσος*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Σ. Παπαμάνος, Γ. Κλεφτοδήμας, Ι. Παπαπολυμέρου, Χ. Καλογεροπουλος*, Πάρεδροι

Ἐπὶ τοῦ πρόσθεν ἐρωτήματος τὸ Νομικὸν Συμβούλιον ἐγνωμοδότησεν ὡς ἀκολούθως: Αἱ φορτοεκφορτωτικαὶ ἐργασίαι τῆς χώρας ἐρρυθμίσθησαν καὶ διέπονται ὑπὸ εἰδικῆς Νομοθεσίας, ἥτις ρυθμίζει διὰ τὰς φορτοεκφορτώσεις τὸν τρόπον, τὰ πρόσωπα (φορτοεκφορτωτὰς) καὶ τὴν διοίκησιν αὐτῶν. Διέκρινεν ὁ νομοθέτης δύο κατηγορίας φορτοεκφορτώσεων καὶ ἐπομένως δύο κατηγορίας φορτοεκφορτωτῶν: 1) Τοὺς τῶν λιμένων, ἡ κατάστασις τῶν ὁποίων διέπεται καὶ ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ βασικοῦ νόμου 5167/1932, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως (ν. 3239/1955 καὶ ὑπ' ἀριθ. 44885/8919/1956 κοινὴ ἀπόφασις τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας) καὶ 2) τοὺς τῆς Ξηρᾶς, ἡ κατάστασις τῶν ὁποίων ρυθμίζεται ὑπὸ τοῦ ν. 1251/1949, ὡς οὗτος τροποποιηθεὶς καὶ συμπληρωθεὶς ἰσχύει.

Εἰδικῶς διὰ τοὺς φορτοεκφορτωτὰς λιμένων ὡρίσθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν. 5167/1932, ὅτι, διὰ νὰ δύνανται νὰ ἀσκήσουν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ, δέον νὰ εἶναι ἐφοδιασμένοι δι' εἰδικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου, ἐκδιδομένης κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 37 τοῦ νόμου 3239/1955 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτων ἐκδοθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 44885/8919/24.7.1956, 70745/4546/4.9.1964, 49172/3261/17.9.1964 καὶ 42129/2780/28.7.1964 κοινῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας, δι' ὧν μάλιστα ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἀπαριθμοῦνται (7) ἑπτὰ πιστοποιητικά, ἅτινα δέον νὰ προσκομίσῃ ὁ ἐπιθυμῶν τὴν ἀπόκτησιν τῆς εἰδικῆς ταύτης ἀδείας, ἄνευ τῆς ὁποίας ὡς προελέχθη, δὲν δύναται νὰ ἐργασθῇ ὡς φορτοεκφορτωτὴς λιμένος.

Ὑπὸ τὴν πίεσιν τῆς ἀνάγκης, ὅταν εἰς τοὺς λιμένας συσσωρεύεται τοιαύτη φορτοεκφορτωτικὴ ἐργασία, ὥστε αὕτη νὰ μὴ δύναται νὰ διεκπεραιωθῇ ἐγκαίρως καὶ ἄνευ ζημίας μόνον ὑπὸ τῶν κεκτημένων τὴν εἰδικὴν ἄδειαν, δίδεται ἡ εὐχέρεια εἰς τὰς διοικήσεις τῶν φορτοεκφορτώσεων λιμένων, ἐξαγομένην ἐμμέσως ἐκ τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 3 κωδ. νόμου 5167/1932, νὰ προσλαμβάνουσι προσωρινούς ἢ ἄλλως ἐπικούρους, ὡς τοὺς ὀνομάζει καὶ ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 3 §§ 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 1254/1949, ἐργάτας, τοὺς ὁποίους ἐφοδιάζει μὲ προσωρινὴν ἄδειαν ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος.

Διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς προσωρινῆς ταύτης ἀδείας ἀναμφιβόλως δὲν ἀπαιτεῖται ἡ προσαγωγὴ ὑπὸ τοῦ ἐργάτου τῶν πιστοποιητικῶν, ἅτινα ἐπιτάσσει ὁ νόμος διὰ τὴν ἀπόκτησιν τῆς ὁριστικῆς ἀδείας τοῦ φορτοεκφορτωτοῦ, διότι τοῦτο ρητῶς ἴδει ὁ νόμος νὰ τὸ ὁρίζῃ, ἀφοῦ ἄλλως ἡ ὑπ' ἀριθ. 44885/8919/24.7.1956 προδιαληφθεῖσα κοινὴ ὑπουργικὴ ἀπόφασις ἐπάγεται ὡς ἑξῆς: Προϋποθέσεις διὰ τὴν χορήγησιν ἐπαγγελματικοῦ βιβλιαρίου φορτοεκφορτωτοῦ λιμένος ἀπαιτεῖται:... Ἐκτὸς τούτου τὸ μέτρον τοῦτο τῆς χορηγήσεως τῆς προσωρινῆς ἀδείας θὰ ἀπέκλειε τῶν σκοπῶν, δι' ὃν προσλαμβάνονται οἱ ἔκτακτοι οὗτοι ἐργάται, ὅστις συνίσταται ἐκάστοτε καὶ ἐκτάκτως διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐπειγούσης φύσεως καὶ διὰ βραχύ, ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, χρονικὸν διάστημα περαίωσιν τῆς φορτοεκφορτώσεως συσσωρευμένου ἀριθμοῦ ἐμπορευμάτων.

ΙΙ. ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑΙ ΠΑΡΟΧΑΙ

Ἀτέλεια πράξεων πρὸς ἀναγνώρισιν κλπ. πα-

ραχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τοὺς παρ' αὐτῷ ἠσφαλισμένους

Περίληψις ἐρωτήματος: (Διευθύνσεως Συντάξεων Ι.Κ.Α.): Ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 § 2 τοῦ Α.Ν. 1846/1951 θεσπιζομένη ἀπαλλαγὴ ἐκ παντὸς τέλους ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν βεβαιώσεων ἢ πιστοποιητικῶν, τῶν ἐκδιδομένων παρ' οἱασδήποτε Ἀρχῆς καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ τῶν βεβαιώσεων, τῶν ἐκδιδομένων παρὰ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν (καταβολὴ κληρικοσήμου ὑπὲρ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.).

Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους. Ὁλομελείας

Γνωμοδότησις 612/1966

Προεδρεύων ὁ Νομικὸς Σύμβουλος κ. *Α. Δέκας*

Εἰσηγητὴς ὁ Πάρεδρος κ. *Γ. Ἀντωνόπουλος*

Λοιπὰ μέλη: Οἱ κ.κ. *Κ. Κυριαζῆς, Ε. Καρουσόπουλος, Λ. Καλλέργης, Χ. Γεωργιόπουλος, Κ. Τσαγκαράκης, Κ. Κωνσταντινίδης*, Νομικοὶ Σύμβουλοι, *Α. Γιαννουλάτος, Γ. Παναγόπουλος, Π. Μακρυγιάννης, Σ. Ποταμιάνος, Γ. Ἀνδρικόπουλος, Κ. Ἀνδρουτσόπουλος, Ε. Κουρτικάκης, Α. Χατζάλης, Χ. Καλογερόπουλος, Ι. Ἀθανασόπουλος*, Πάρεδροι

1. Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 40 § 2 ἐδάφιον 2 ὁρίζει, ὅτι «πᾶσαι αἱ πράξεις δικαστικαί, διοικητικαὶ καὶ ἐξώδικοι πρὸς ἀναγνώρισιν, δικαστικὴν ἐπιδίωξιν ἢ πραγματοποίησιν τῶν ἐν λόγῳ παροχῶν ἀπαλλάσσονται παντὸς τέλους, τῶν διὰ πληρεξουσίων καταβλητέων συμβολαιογραφικῶν δικαιωμάτων μὴ δυναμένων νὰ ὑπερβῶσι τὸ 1/3 τῶν νομίμων. Λύεται διὰ Κανονισμοῦ νὰ ἐπιτραπῇ, ὑφ' ὡρισμένας προϋποθέσεις, ἡ προσαγωγὴ ἰδιωτικῶν πληρεξουσίων».

2. Κατὰ τὴν ἀληθῆ ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, συναγομένην ἐκ τῆς γενικότητος αὐτῆς, ἐν ὄψει καὶ τοῦ δι' αὐτῆς ἐπιδιωκομένου σκοποῦ, ἐγκειμένου εἰς τὴν διευκόλυνσιν τῆς δυσπραγούσης τάξεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α., εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἡ καθιερουμένη δι' αὐτῆς ἀτέλεια περιλαμβάνει ὄχι μόνον πᾶσαν οἱανδήποτε πρᾶξιν διοικητικήν, δικαστικὴν ἢ ἐξώδικον, σκοποῦσαν τὴν ἀναγνώρισιν καὶ πραγματοποίησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, ἀλλὰ περιλαμβάνει προδήλως καὶ πάντα τὰ παρ' οἱασδήποτε Ἀρχῆς ἐκδιδόμενα ἔγγραφα, βεβαιώσεις ἢ πιστοποιητικά, ἀναγκαιοῦντα διὰ τὴν ἀπόδειξιν, διαπίστωσιν καὶ χορήγησιν τῶν ἐν λόγῳ ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, διότι διὰ τὴν ἀτέλειαν καὶ τούτων ὁ αὐτὸς δικαιολογητικὸς λόγος συντρέχει, ἡ διευκόλυνσις τοιούτοτρόπως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως ἀνεξόδως καὶ ἀπροσκόπτως ἐφοδιάζονται καὶ συγκεντρώνουν ἅπαντα τὰ ἔγγραφα καὶ δικαιολογητικά, τὰ ἀπαραίτητα διὰ τὴν διαπίστωσιν καὶ τὴν χορήγησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν.

3. Ἐπομένως καὶ αἱ ὑπὸ τῶν ἐνημερίων ἐκδιδόμεναι βεβαιώσεις καὶ πιστοποιήσεις ἐν σχέσει μὲ τὴν οἰκογενειακὴν κατάστασιν τῶν ἠσφαλισμένων ἢ διὰ πᾶσαν ἄλλην αἰτίαν, σχέσιν ἔχουσαι μὲ τὴν διευκόλυνσιν τούτων πρὸς πραγματοποίησιν ἐν γένει τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν, εἶναι ἀπαλλαγμέναι τῆς ἐπικολλήσεως κληρικοσήμου, τοσαύτῳ μᾶλλον, καθ' ὅσον ἡ καταβολὴ τούτου, συνιστῶσα ἀναμφιβόλως τέλος ὑπὲρ τρίτων, ἤτοι ὑπὲρ τῆς ἀσφαλίσεως τοῦ κλήρου, θεσπισθὲν διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀ.ν. τῆς 19/20/11/1935 καὶ ἐπιβαλλόμενον ἐπὶ παντὸς πιστοποιητικοῦ ἢ ἐγγράφου, ἐκδιδομένου παρ' ἐκκλησιαστικῆς Ἀρχῆς, κατηργήθη, ὡς πρὸς τοὺς ἠσφαλισμένους τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ τῆς μεταγενεστέρας εἰδικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 (οὕτω ἐπὶ παρεμφεροῦς περιπτώσεως ἠσφαλισμένου Ο.Γ.Α. Γνωμ. Εἰσαγγ. Α.Π., Ε.Δ.Κ.Α. Δ/351).

4. Ἐν συμπεράσματι, ὅθεν, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ Νομικοῦ Συμβουλίου, ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 40 § 2 ἐδάφιον 6' τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 καθιερουμένη ἀτέλεια ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν παρ' οἱασδήποτε Ἀρχῆς ἐκδιδομένων βεβαιώσεων καὶ πιστοποιητικῶν, τῶν ἀναγκαιούντων πρὸς ἀναγνώρισιν, διαπίστωσιν καὶ χορήγησιν τῶν ἀσφαλιστικῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ὑπὸ ἐνημερίων ἐκδιδομένων βεβαιώσεων ἐπὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ, μὴ ὑποκειμένων τούτων εἰς τὴν ἐπικόλλησιν κληρικοσήμου.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΥΠΟ ΤΟΥ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΜΙΣΘΩΤΟΝ ΤΟΥ ΕΙΣ ΧΡΗΜΑ ΜΙΣΘΟΥ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 § 3 τοῦ β.δ/τος τῆς 24 Ἰουλίου / 21 Αὐγούστου 1920 «περὶ κωδικοποιήσεως εἰς ἓν ἐνιαῖον κείμενον τῶν νόμων περὶ πληρωμῆς τῶν ἡμερομισθίων τῶν ἐργατῶν» (καὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἐργάτου ὁρίζει τὸ ἄρθρον 1 αὐτοῦ) ἡ πληρωμὴ τῶν ἡμερομισθίων ἢ τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἢ κατὰ τεμάχιον βιοτεχνικοῦ προϊόντος ἐργασίας δέον νὰ γίνηται εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν ἐν τῷ Κράτει νόμισμα, οὐχὶ δὲ εἰς εἶδος.

Κατὰ τὸ ἄρθρον ἀκόμη 3 τῆς διὰ τοῦ νόμου 3248/1955 κυρωθείσης ὑπ' ἀριθ 95 Διεθνοῦς Συμβάσεως «περὶ προστασίας τοῦ ἡμερομισθίου» (ΕΕΔ 14, 726) (τῆς ὁποίας ἡ ἰσχὺς κατὰ τὸ ν.δ. 3595/1955 (ΕΕΔ 15, 1209), ἤρξατο ἀπὸ 16 Ἰουνίου 1956) τὰ εἰς χρῆμα καταβλητέα ἡμερομίσθια δέον νὰ καταβάλλωνται ἀποκλειστικῶς εἰς νομίμως κυκλοφοροῦν νόμισμα, ἡ δὲ καταβολὴ ὑπὸ τύπον γραμματίων, μπόν, τοκομεριδίων ἢ ὑφ' οἱονδήποτε ἄλλον τύπον, θεωρουμένων ἀντιπροσωπεύοντα τὸ ἰσχύον νόμισμα, δέον νὰ ἀπαγορεύηται.

Ἡ ἁρμοδία Ἀρχὴ δύναται νὰ ἐπιτρέπῃ ἢ νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου διὰ τραπεζιτικῆς ἐπιταγῆς, διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς ἢ ταχυδρομικοῦ ἐντάλματος, εἴτε ὁσάκις ὁ τρόπος οὗτος τῆς καταβολῆς εἶναι συνήθης ἢ ἐπιβάλλεται λόγῳ εἰδικῶν περιστάσεων, εἴτε ὁσάκις ἡ τοιαύτη καταβολὴ προβλέπεται ὑπὸ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, εἴτε ὁσάκις, ἐν ἐλλείψει τοιούτων μέτρων, ὁ ἐνδιαφερόμενος ἐργαζόμενος συγκατατίθεται εἰς ταῦτα.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 4 τῆς αὐτῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως ἡ ἐθνικὴ νομοθεσία, αἱ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ αἱ ἀποφάσεις διαιτησίας δύνανται νὰ ἐπιτρέπουν τὴν μερικὴν καταβολὴν τοῦ ἡμερομισθίου εἰς εἶδος κατὰ τὰ ἐν αὐτῷ ὁριζόμενα.

Ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως ὁ ὅρος «ἡμερομίσθιον» σημαίνει - οἱανδήποτε καὶ ἂν εἶναι ἡ ὀνομασία ἢ ὁ τρόπος τοῦ ὑπολογισμοῦ - τὴν ἀμοιβὴν ἢ τὰς ἀπολαυὰς τὰς δυναμένας νὰ ἀποτιμηθοῦν εἰς χρῆμα καὶ νὰ καθορισθοῦν διὰ συμφωνίας ἢ διὰ τῆς ἐθνικῆς νομοθεσίας πρὸς ὀφειλόμενα δυνάμει συμβάσεως ἐκμισθώσεως ὑπηρεσιῶν, γραπτῆς ἢ προφορικῆς, συναφθείσης ὑπὸ ἐργοδότου διὰ μισθωτόν, εἴτε δι' ἐργασίαν ἐκτελεσθεῖσαν ἢ μέλλουσαν νὰ ἐκτελεσθῇ, εἴτε δι' ὑπηρεσίας προσφερθείσας ἢ μελλούσας νὰ προσφερθοῦν.

Εἰς τὴν παρ' ἡμῖν νομοθεσίαν δὲν ὑπάρχει διάταξις, ἡ ὁποία νὰ ἐπιτρέπῃ τὴν καταβολὴν τοῦ χρηματικοῦ μισθοῦ εἰς εἶδος (κρατήσεις μόνον κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ἀνωτέρω β.δ. ἐπιτρέπονται δι' ἀντίτιμον τροφίμων ἢ ἄλλων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, παρεχομένων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τιμὴν ὑπολογιζομένην ἐπὶ τῇ βάσει τῶν τιμῶν των ἐν τῷ χονδρικῷ ἐμπορίῳ, ἀλλὰ κατόπιν ἀδείας δυναμένης νὰ χορηγηθῇ ἐπὶ τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων διὰ β.δ.). Τὸ β.δ. τῆς 28 Ἰουνίου 1916 ἐπέτρεψεν εἰς ὡρισμένας μεγάλας ἐπιχειρήσεις, κατονομαζομένας ἐν αὐτῷ, νὰ ἐνεργῶσι κρατήσεις ἐκ τῶν ἡμερομισθίων τῶν ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένων ἐργατῶν διὰ τὸ ἀντίτιμον τροφίμων ἢ ἄλλων εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης, ἐφ' ὅσον οὗτοι οἰκειοθελῶς προμηθεύονται τοιαῦτα εἴδη ἀπὸ τὰς ἐργοδοτίδας ἐπιχειρήσεις.

Ἀντιθέτως κατὰ τὸ ἄρθρον 25 § 3 τοῦ ν. 3239/1955 περὶ ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας (ΕΕΔ 14, 601) δύναται ὁ ἐργοδότης νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ εἰς χρῆμα ἀντίτιμον, προκειμένου περὶ μισθοῦ εἰς εἶδος, προβλεπομένου ὑπὸ συλλογικῆς ἢ ἀτομικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἢ ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ἐξαιρουμένων τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς αἱ εἰς εἶδος παροχαὶ ἐπιβάλλονται ἐκ λόγων ὑγιεινῆς ἢ ἀσφαλείας τῶν ἐργαζομένων.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω διατάξεων προκύπτει, ὅτι ἀπαγορεύεται ἡ δι' ἀντὶ καταβολῆς δόσεως ἐξόφλησις δι' εἴδους τοῦ εἰς χρῆμα συμφωνηθέντος μισθοῦ (βλέπε καὶ *Γ. Σιμωνέτου*, Δώδεκα Μελέται Ἀστικοῦ καὶ Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 367, *Ι. Καποδίστριαν*, ἐν ΕρμΑΚ, ὑπ' ἄρθρον 653, ἀριθ. 2). (Περὶ τῆς δι' ἐπιταγῶν ἢ γραμματίων καταβολῆς πληρωμῆς βλέπε ἐπίσης *Γ. Σιμωνέτου*, ἔνθ' ἀνωτ. πρὸ τοῦ ν. 3248/1955, *Χ. Ἀγαλλόπουλον*, Μαθήματα Ἐργατικοῦ Δικαίου, σελ. 164 ἐπ.)

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπουργείου Ἐργασίας Ἐγκύκλ. 101710/1966

Ὁδηγίαι διά τήν ἐφαρμογήν τοῦ Β.Δ. 748/1966 «περί κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περί ἑβδομαδιαίας καί Κυριακῆς ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας (*).

Α'

Τό διάταγμα, ἐκδοθέν βάσει τῆς διά τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν. 4504/1966 παρασχεθείσης ἡμῖν ἐξουσιοδοτήσεως καί προσαρμοσθέν πρός τάς διά τῆς ἐπ' ἀριθ. 722/1966 γνωμοδοτήσεως τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διατυπωθείσας ὑποδείξεις, ἀποτελεῖ κατ' ἀρχήν κωδικοποίησιν τῶν ἐπί τοῦ θέματος τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας ἐγκατασπάρτων εἰς διάφορα νομοθετικά κείμενα διατάξεων, αἵτινες, ὡς εἰκός, ἀπό τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς εἴρηται διατάγματος (1 Νοεμβρίου 1966) παύουν ἰσχύουσαι, ἔστω καί ἄν κατά διάφορον τρόπον ρυθμίζουν τά σχετικά θέματα, τοῦτο δέ καθ' ὅσον ἡ κατά τά ἀνωτέρω παρασχεθεῖσα ἡμῖν ἐξουσιοδότησις, κριθεῖσα διά τῆς ἀνωτέρω γνωμοδοτήσεως τοῦ Σ.τ.Ε. εἰδικήν καί περιωρισμένην καί ἄρα συνταγματικήν, δέν ἐξαντλεῖται εἰς μόνην τήν κωδικοποίησιν τῶν ἰσχυουσῶν διατάξεων, ἀλλ' ἐκτείνεται καί εἰς τροποποίησιν καί συμπλήρωσιν ταύτων, ἔτι δέ καί εἰς κατάργησιν αὐτῶν, ὑπό τήν προφανῆ ἔννοιαν ὅτι ἐφεξῆς ὡς μοναδικόν κείμενον ἐπί τοῦ θέματος τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας θέλει ἰσχύει τό κοινοποιούμενον 6. διάταγμα καί αἱ ἐπί τῇ βάσει ταύτου ἐκδοθησόμενα διοικητικαί πράξεις. Κατ' ἐξαίρεσιν θέλουν ἰσχύσει ἐκ τῶν προϋφισταμένων διατάξεων: α) αἱ διά τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ κοινοποιουμένου διατάγματος προβλεπόμεναι, ἤτοι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς καθιερωμένας μέχρι τοῦδε, διά 6. διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, ὀργανισμῶν προσωπικοῦ ἢ ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἐργασίας, πρόσθετους ἡμέρας ἀργίας, αἵτινες ὅμως δύνανται νά τροποποιηθοῦν κατά τήν ὑπό τοῦ διατάγματος διαγραφομένην διαδικασίαν, β) αἱ προβλεπόμεναι διά τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 7, ἤτοι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τά τῆς λειτουργίας τῶν φαρμακείων καί τῆς ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν κατά τάς Κυριακάς καί ἡμέρας ἀργίας, γ) αἱ προβλεπόμεναι διά τῆς παραγράφου 8 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 7, ἤτοι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τήν λειτουργίαν ἐνίων καταστημάτων κατά πόλεις κλπ. ἐκ περιτροπῆς κατά τάς Κυριακάς, αἵτινες ὡσαύτως δύνανται νά τροποποιηθοῦν καί καταργηθοῦν ἔτι κατά τήν ὑπό τοῦ κοινοποιουμένου διατάγματος προβλεπομένην διαδικασίαν καί δ) αἱ προβλεπόμεναι διά τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 8, ἤτοι αἱ ἀναφερόμεναι εἰς τήν ἰσχύν τῶν διατάξεων περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας εἰς Δήμους καί Κοινότητας πληθυσμοῦ κάτω τῶν 3.000 ἢ μέχρι 10.000 κατοίκων, εἰς ἃς ἐπί τῇ βάσει τῆς προϊσχυούσης νομοθεσίας εἶχον ἐπεκταθῆ αὗται.

Β'

Βασική ἀρχή τοῦ κοινοποιουμένου 6. διατάγματος εἶναι ἡ ἐξασφάλισις μιᾶς ἡμέρας καθ' ἑβδομάδα καί δή κατά προτίμησιν τῆς Κυριακῆς, συνδεδεμένης μέ τάς θρησκευτικάς παραδόσεις τοῦ Ἔθνους, ἐν πάσῃ δέ περιπτώσει 24 συνεχῶν ὡρῶν, κατ' ἐλάχιστον ὅρον, πρός ἀνάπαυσιν τόσων τῶν μισθωτῶν ἁπάσης τῆς χώρας, πλήν τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐξαιρέσεων, ὅσων καί τῶν ἐργοδοτῶν, ὅπου τοῦτο ἐκ τῆς φύσεως καί τοῦ εἴδους τῆς ἐπιχειρήσεως των εἶναι ἐφικτόν.

Διά τῶν ἄρθρων 1 καί 10 τοῦ κοινοποιουμένου 6. διατάγματος θεσμοθετεῖται ἡ ἀρχή αὕτη.

Ἐκ τῆς διατυπώσεως τῶν ἄρθρων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι ἡ κατά μίαν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἀνάπαυσις τῶν μισθωτῶν δέν συνδέεται ἀπαραιτήτως, ἂν καί συμπίπτουσα κατά κανόνα, μέ προηγουμένην συνεχῆ ἀπασχόλησιν τοῦ μισθωτοῦ ἐπί ἓξ ἐργασίμους ἡμέρας. Οὕτω μισθωτός, προσληφθείς τό πρῶτον καθ' ἡμέραν Σάββατον, δέν δύναται ν' ἀπασχοληθῇ τήν ἐπικολουθοῦσαν Κυριακήν, καίτοι δέν ἔχει προηγουμένην ὅλημερον συνεχῆ ἀπασχόλησιν, ὡς ἐπίσης, ἐάν μισθωτός τις προσελήφθη καθ' ἡμέραν Δευτέραν εἰς ἐπιχείρησιν, δυναμένην ν' ἀπασχολήσῃ ταύτην κατά Κυριακήν, δυνατόν νά τύχῃ τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως του κατά τό μετά τήν πρώτην Κυριακήν, καθ' ἣν ἀπησχολήθη, Σάββατον, ἤτοι μετά 12ήμερον συνεχῆ ἀπασχόλησιν.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω παρέπεται, ὅτι καί ἐάν δι' οἱονδήποτε λόγον (ἀσθένειαν, ἀπεργίαν, ἀπουσίαν, ἄδειαν κλπ.) ὁ μισθωτός ὑπέχῃ τῆς ἐργασίας του κατά τάς ἐργασίμους ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος δέν δύναται ν' ἀξιωθῇ ἡ ἀπασχόλησίς του κατά τήν Κυριακήν, ὁσάκις δέ ἐπιτρέπεται αὕτη δέν δύναται ν' ἀξιωθῇ ἡ ἀπασχόλησίς του κατά τήν ἀναπληρωματικήν ἡμέραν τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του.

Γ'

Τό κοινοποιούμενον 6. διάταγμα ἰσχύει καθ'

(*) ΕΕΔ 25, 1160.

δπασαν τήν Έπικράτειαν (άρθρον 1 παράγραφος 1).

Έκ τής έφαρμογής αύτοῦ έξαιροῦνται γενικῶς (άρθρον 2):

α) Αί γεωργικαί, κτηνοτροφικαί, θηρευτικαί καί άλιευτικαί έργασίαι έν γένει. Οί μισθωτοί δμως τούτων οί άπασχολούμενοι κατά κύριον λόγον είς Γραφεῖο ή έργοστάσια ή έργαστήρια ή καταστήματα τούτων ύπάγονται είς αύτό.

β) Οί μισθωτοί - μέλη τής οίκογενείας τοῦ έργοδότου (σύζυγοι, γονείς, τέκνα, άνήλικοι άδελφοί, συνοικοῦντες μετά τοῦ έργοδότου). Άπαιτεῖται δμως, δπως ή έργασία τούτων κατά τάς ήμέρας άναπαύσεως καί άργιῶν μή γίνεται δημοσία, ώς έπίσης καί δπως μή ένεργῆται συναλλαγή μετά τοῦ κοινοῦ.

γ) Οί έργάται θαλάσσης.

δ) Οί οίκιακοί μισθωτοί έν γένει.

ε) Οί σπουδασταί τεχνικῶν σχολῶν διά τήν πρακτικήν των μόνον έξάσκησιν.

στ) Αί έργασίαι τῶν ένοίκων οίκιῶν καί τῶν κυρίων τῶν έπιχειρήσεων, έφ' δσον δμως καί αύται δέν γίνονται δημοσία.

Έξ άλλου έκ τής έφαρμογής τοῦ άνωτέρω διατάγματος έξαιροῦνται μερικῶς (άρθρον 8, παράγραφος 1):

α) Τά καταστήματα Δήμων καί Κοινοτήτων μέχρι 3.000 κατοίκων, τῶν δποίων τό άνοιγμα κατά τάς Κυριακάς καί ήμέρας άργίας έπιτρέπεται άπό τής 9.30 π.μ. μέχρι τής 1 μ.μ., άνευ δμως άπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ.

β) Τά κρεοπωλεῖα, ίχθυοπωλεῖα καί λαχανοπωλεῖα Δήμων καί Κοινοτήτων μέχρι 10.000 κατοίκων, τῶν δποίων ή λειτουργία έπιτρέπεται κατά τάς Κυριακάς καί ήμέρας άργίας άπό τής 7 π.μ. μέχρι τής 1 μ.μ.

Έννοεῖται, ότι τά έν τῷ άρθρῳ 7 τοῦ διατάγματος μνημονευόμενα καταστήματα (ζαχαροπλαστεῖα κλπ.) εἶναι έλεύθερα καί είς τούς άνωτέρω Δήμους καί Κοινότητας ν' άνοίγουν κατά τάς Κυριακάς καί ήμέρας άργίας, δπως άνοίγουν καί κατά τάς λοιπάς ήμέρας.

Μόνον τό άνοιγμα τῶν είς τούς άνωτέρω Δήμους καί Κοινότητας λειτουργούντων καφενείων άπαγορεύεται κατά τάς Κυριακάς καί ήμέρας άργίας πρό τής 9 π.μ.

Αί παρούσαι έξαιρέσεις δέν ἔχουν έφαρμογήν έπί τῶν άκολούθων Δήμων καί Κοινοτήτων, καίτοι ό πληθυσμός αύτῶν δέν ύπερβαίνει τάς 3.000 ή 10.000 κατοίκων:

α) Έκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Άθηνῶν: Πετρουπόλεως, Καλλιμακίου, Μεταμορφώσεως (Κοκκινιδουνίων), Ν. Ψυχικοῦ, Ψυχικοῦ, Ν. Χαλκηδόνος, Ν. Ἐρυθραίας, Ν. Φαλήρου, Ἑλληνικοῦ, Ἀργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Κηφισιᾶς, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Βασιλιγμένης, Ν. Πεντέλης, Λυκόβρυσης, Ἡλίου, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Θεσσαλονίκης: Εὐόσμου (Κορδελιοῦ), Πολίχνης, Πυλαίας, Ἁγ. Παύλου, Μενεμένης, Τριανδρίας, Ἐλευθερίου (Χαριλάκιοῦ), ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Πατρῶν: Βραχναΐκων, Παραλίας, Μιντιλογλίου, Ὀβριᾶς, Ρογιτίκων, Μονοδενδρίου, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἡρακλείου: τῆς Νέας Ἀλικαρνασσοῦ ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Χανίων: τῆς Σούδας, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Καλαμάτας: τῶν Φαρῶν, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Κατερίνης: τῆς Περιστάσεως, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀγρινίου: τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Χίου: τῶν Βροντάδων, ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Λίγίου: τῆς Ροδοδάφνης, Τέρμνης, Βαλματίκων, Κουλούρας, Ἁγίου Κωνσταντίνου, Λιγελιωτίκων καί ἐκ τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἑρμουπόλεως: τῆς ἄνω Σύρου.

β) Δήμων καί Κοινότητας, ἐφ' ὧν ἔχουσιν ἤδη κατά τάς προϊσχυούσας διατάξεις ἐπεκταθῆ αἱ διατάξεις περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως.

Μερικῶς ἐπίσης ἐξαιροῦνται ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ κωδικοποιηθέντος διατάγματος (ἄρθρον 8 § 3) τά λεγόμενα «Παληατζίδικα», τῶν ὁποίων τό ἄνοιγμα ἐπιτρέπεται μόνον κατά τάς Κυριακάς (πλήν τῆς Κυριακῆς τοῦ Πάσχα), οὐχί δέ καί κατά τάς ἡμέρας ἀργίας καί πάντως ἄνευ ἀπασχολήσεως προσωπικοῦ, κατά τάς ὥρας 8 π.μ. ἕως 1 μ.μ.

Κρίνομεν σκόπιμον νά περιλάβωμεν ἐνταῦθα καί τάς ὑπό τοῦ ἄρθρου 6 προβλεπομένας ἐξαιρέσεις, καθ' ἃς ἡ κατά Κυριακήν ἀργία δέν ἰσχύει γενικῶς κατά τήν τελευταίαν Κυριακήν τοῦ ἔτους, ἐφ' ὅσον ὅμως αὕτη συμπίπτει μόνον πρός τήν παραμονήν τῆς Πρωτοχρονιᾶς (31 Δεκεμβρίου).

Ἐξ ἄλλου, ὑπό τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου (§ 2) ἐπιτρέπεται τό ἄνοιγμα κατά τάς κεκανονισμένας δι' ἑκάστην κατηγορίαν ὥρας λειτουργίας τῶν παντός εἴδους ἐμπορικῶν καταστημάτων κατά μίαν εἰσέτι Κυριακήν, ἐφ' ὅσον αὕτη συμπίπτει εἰς τό μεταξύ 21ης μέχρι καί 24ης Δεκεμβρίου χρονικόν διάστημα, εἰδικώτερον δέ τῶν ἰχθυοπωλείων καί κατά τήν Κυριακήν τήν συμπίπτουσαν πρός τήν παραμονήν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Συμφώνως ὅμως πρός τήν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ διατάγματος εἰς τάς τελευταίας ταύτας περιπτώσεις (τοῦ ἄρθρου 6 § 2) οἱ μισθωτοί τῶν ἀνωτέρω καταστημάτων δικαιοῦνται νά τύχουν ἐκ περιτροπῆς ἀναπαύσεως, ἀντί τῆς Κυριακῆς, κατά μίαν ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος.

Τέλος αἱ διατάξεις περί Κυριακῆς ἀναπαύσεως καί ἡμερῶν ἀργίας δέν ἐφαρμόζονται κατά τήν διάρκειαν τοπικῶν ἐμπορικῶν πανηγύρεων (ἄρθρον 16).

Α'

Εἶναι γνωστόν, ὅτι ἡ κοινωνική ζωή δέν σταματᾶ κατά τάς Κυριακάς, ἡ δέ λειτουργία ὡρισμένων κλάδων οἰκονομικῆς δραστηριότητος κατά τάς Κυριακάς ἐπιβάλλεται χάριν τοῦ γενικωτέρου συμφέροντος τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας.

Τούτῳ τῷ λόγῳ ἐκρίθη ἐκ τῆς μέχρι τοῦδε πείρας, ὅτι ὁρισμένα ἐργασίαι καὶ κατηγορίαι μισθωτῶν, πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ κοινωνικοῦ συνόλου, ἀλλὰ καὶ πρὸς συντήρησιν τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, δέον νὰ ἐξαιρεθοῦν ἐκ τῆς Κυριακῆς ἀργίας. Περὶ τούτων λεπτομερῶς καὶ ἐξαντλητικῶς διαλαμβάνει τὸ ἄρθρον 7 τοῦ κανονισμένου διατάγματος.

Ἐκεῖνο, ὅπερ κρίνομεν σκόπιμον ἐκ τούτων νὰ ἐπισημειώσωμεν ἐνταῦθα, εἶναι ὅτι, προκειμένου περὶ τῶν ἐν παραγράφοις 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 7 ἀναφερομένων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐργασιῶν, ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς λειτουργία τούτων, ὡς καὶ ἡ ἀπασχόλησις τοῦ προσωπικοῦ των, ἐπιτρέπεται ἐφ' ὅσον λειτουργοῦν καθ' ὅλον τὸ 24ωρον, κατὰ τὰ κύρια αὐτῶν τμήματα καὶ δὴ διὰ τριῶν ὁμάδων ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου, πρὸς ἀντιμετώπισιν εἰδικῶν ἢ ἐκτάκτων περιπτώσεων διὰ τοῦ ἄρθρου 9 προβλέπεται ἡ δυνατότης ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς κατὰ Κυριακὴν ἀργίας ὡρισμένων ἐργασιῶν ἢ κατηγοριῶν μισθωτῶν, ἄλλων μὲν δι' ἀποφάσεων ὑμῶν ἢ τοῦ ἀρμοδίου Νομάρχου, (μισθωτοὶ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ., περιπτώσεις ἔκτακτης συρροῆς ἐργασίας, περιπτώσεις ἐξυπηρετήσεως τουριστικῶν ἢ ἄλλων κοινωνικῶν ἀναγκῶν), ἄλλων δὲ ἀναριθμουμένων ἐπίσης ἐξαντλητικῶς εἰς τὴν παράγραφον 3 τοῦ ἄρθρου 9 δι' ἀδείας τῆς ἀρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας.

Καθ' ὑπάρχουσαν ὅμως τὴν περιπτώσεις ταύτας ὁ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀπασχολούμενος μισθωτὸς δικαιοῦται ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως (ἄρθρον 10) κατ' ἄλλην ἐργάσιμον ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐὰν ἔρχεται τὴν Κυριακήν, καθ' ἣν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀπησχολήθη ὁ μισθωτός. Καὶ ἂν ὅμως ὁ μισθωτὸς παρανόμως ἀπησχολήθη κατὰ Κυριακὴν δικαιοῦται τῆς ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως (ἄρθρον 10, παράγραφος 1).

Ἡ ἀναπληρωματικὴ ἡμέρα τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ δέον ὅπως περιλαμβάνῃ κατ' ἐλάχιστον ὅρον χρόνου 24 συνεχῶν ὡρῶν, ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἐργασίας τοῦ μισθωτοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ κατὰ Κυριακὴν ἀπασχόλησις ταύτην ὑπερβαίνει τὰς 5 ὥρας.

Δι' ἀπασχόλησιν μέχρι 5 ὡρῶν κατὰ τὰς Κυριακὰς παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν δικαίωμα νὰ ζητήσῃ, ἂν θέλῃ, ἰσόχρονον ἀνάπαυσιν ἀπὸ τῶν ἐργασίμων του χρόνων ἄλλης ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος.

Ἐπίσης ἡ ἀναπληρωματικὴ ἀνάπαυσις περιορίζεται ἐπιχρονοτικῶς ὅμως οὕτω καὶ οὐχὶ προαιρετικῶς, ὡς εἰς τὴν ἀμέσως ἀνωτέρω περίπτωσιν, εἰς ἰσόχρονον πρὸς τὴν κατὰ Κυριακὴν ἀπασχόλησιν διάστημα τοῦ ἐργασίμων χρόνων ἄλλης ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, εἰς τὰς περιπτώσεις τῆς παραγράφου 3 περ. δ' τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ διατάγματος, ἤτοι εἰς τὰς περιπτώσεις καθαρισμοῦ, συντηρήσεως καὶ ἐπισκευῶν μηχανημάτων.

Εἰς πᾶσαν ἄλλην περίπτωσιν ἡ ἀναπληρωματικὴ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις πρέπει ἀπαραιτήτως νὰ περιλαμβάνῃ κατ' ἐλάχιστον ὅρον 24 συνεχῶς ὡρῶν. Λαμβανομένου δὲ ὑπ' ὄψιν ὅτι ὁ συνολικὸς χρόνος τῆς καθ' ἑβδομάδα ἐργασίας τῶν μισθωτῶν εἶναι εἴτε ἐκ τοῦ νόμου, εἴτε ἐκ τῆς συμβάσεως, ὡρισμένος, εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ μισθωτοῦ δέον ἀπαραιτήτως νὰ περιλαμβάνεται τὸ ἀμέσως ἑπόμενον ὡράριον, καθ' ὃ ὁ μισθωτός, ἀντὶ τῆς μεσολαβήσεως τῆς ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως θ' ἀπησχολεῖτο κανονικῶς.

Ἡ ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9, ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὴν παράγραφον 3 αὐτοῦ περὶ ἐξασφαλίσεως ἑπτὰ τοὐλάχιστον κατ' ἔτος ἀναπαύσεων, εἰς ἡμέραν Κυριακήν, δημιουργεῖ κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν δυσχερείας εἰς τὰς λειτουργούσας καθ' ὅλον τὸ 24ωρον διὰ τριῶν ἐναλλασσομένων ὁμάδων ἐργασίας ἐπιχειρήσεις. Ἐκτιμῶντες τὰς δυσχερείας ταύτας ἐγκρίνομεν, ὅπως αἱ καταστάσεις τῶν ὡς εἴρηται ἐπιχειρήσεων μὲ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τοῦ προσωπικοῦ των ὑποβληθοῦν εἰς τὰς ὁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεις Ἐργασίας τὸ πρῶτον, εἴτε εἰς ἐτήσιον, εἴτε εἰς μικροτέρας διαρκείας προγράμματα ἐργασίας, ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1967, τοῦ ἐλέγχου τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 9 κατὰ τὸ ἐν τῷ μεταξὺ χρονικὸν διάστημα ἐξασφαλιζομένων κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα.

Ε'

Διὰ πᾶσαν ἄλλην ἐπαγγελματικὴν δραστηριότητα ἢ κατηγορίαν μισθωτῶν, μὴ περιλαμβανομένην εἰς τὰς μέχρι τοῦδε μνημονευθείσας γενικὰς ἢ εἰδικὰς ἐξαιρέσεις, ἰσχύουν αἱ διατάξεις τῶν παραγράφων 2 καὶ 3 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ κοινοποιουμένου διατάγματος, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας α) κατὰ τὰς Κυριακὰς ἀπαγορεύεται πᾶσα βιομηχανική, βιοτεχνική καὶ ἐμπορική ἐργασία καὶ πᾶσα ἐπαγγελματικὴ ἐν γένει δραστηριότης καὶ β) πᾶς μισθωτὸς δικαιοῦται ἀπὸ τοῦ μεσονυκτίου τοῦ Σαββάτου μέχρι τοῦ μεσονυκτίου τῆς Κυριακῆς συνεχοῦς ἀναπαύσεως.

Ἐνταῦθα κρίνομεν σκόπιμον νὰ μνημονεύσωμεν καὶ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ διατάγματος, συμφώνως πρὸς τὰς ὁποίας αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκμεταλλεύσεις παραμένουν κατὰ τὰς Κυριακὰς κλεισταί, ἀπαγορευόντων δὲ ἢ πώλησιν, εἴτε ἀπὸ καταστημάτων παραμενόντων κατὰ τὰς προμνημονευθείσας διατάξεις ἀνοικτῶν κατὰ τὰς Κυριακάς, εἴτε ἀπὸ πλανοδίων ἐν γένει πωλητῶν εἰδῶν, ἅτινα πωλοῦνται κανονικῶς εἰς καταστήματα, μένοντα κατὰ τὰς Κυριακὰς κλειστά.

ΣΤ'

Περαιτέρω ἀπὸ τοῦ κοινοποιουμένου διατάγματος ρυθμίζονται τὰ τῆς ἀναπαύσεως τῶν μισθωτῶν καὶ μὴ λειτουργίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει καθ' ὡρι-

σμένας ημέρας επετείων θρησκευτικών, εθνικών ή άλλων εορτών.

Αί ημέραι αύται ορίζονται εν άρθρω 4 καί είναι έξ, έξ ών τέσσαρες, ήτοι α) ή 25η Μαρτίου, εξαιρέσει των ιχθυοπωλείων από 6 π.μ. μέχρι 12ης μεσημβρινής (άρθρ. 4, παράγραφος 5), β) ή Δευτέρα του Πάσχα, εξαιρέσει των κουρείων, κομμωτηρίων από 10 π.μ. μέχρι 2 μ.μ. (άρθρ. 4 παράγραφος 3), γ) ή εορτή της Κοιμήσεως της Θεοτόκου καί δ) ή εορτή της Γεννήσεως του Χριστού υποχρεωτικαί καί δύο, ήτοι α) ή 1η Μαΐου καί β) ή 28η Όκτωβρίου, προαιρετικαί, υπό την έννοιαν ότι αφίεται εις τον εργοδότην να αποφασίζη εκάστοτε, άν θά απασχολήση ή ού τους μισθωτούς του κατ' αύτάς.

Περαιτέρω κατά τά μέχρι τούδε ισχύοντα (άρθρ. 14 π. διατάγματος της 8/4—13.4.1932 περί χρονικών ορίων εργασίας εις τά καταστήματα κλπ.) απαγορεύεται ή λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων κατά την πρωΐαν της Μ. Παρασκευής, εξαιρέσει των κηροπωλείων καί αρτοπωλείων.

Πέραν τών ως άνω έξ γενικών ημερών αργίας είναι δυνατή υπό την εν τώ άρθρω 4 προβλεπομένην διαδικασίαν ή προσθήκη καί ετέρων πέντε ετησίως, κατ' ανώτατον όριον, αργιών γενικώς ή τοπικώς ή κατά κατηγορίας μισθωτών ή επιχειρήσεων καί εκμεταλλεύσεων ή μερικώς ή ολοκληρωτικώς.

Εάν μέχρι πέμπτου έχουν καθιερωθή πλείονες των πέντε τοιαύται προσθετοι αργίαι θά εξακολουθήσουν εφαρμοζόμεναι μέχρι της δια της υπό του διατάγματος προβλεπομένης διαδικασίας μειώσεως των εις πέντε.

Αί πρόσθετοι αργίαι, πλην άν αναφέρωνται εις την 1ην του έτους ή την εορτην των Φώτων ή την εορτην του πολιούχου εκάστης πόλεως, δέν θά πραγματοποιούνται όταν θά συμπίπτουν μέ ημέρας Σάββατον ή Δευτέραν, διά τά παντοπωλεία, χρεοπωλεία, ιχθυοπωλεία λαχαναποπωλεία, πτηνοπωλεία, κουρεία καί κομμωτήρια.

Όσα εν τοίς προηγουμένοις ελέχθησαν περί της απασχολήσεως δωρισμένων κατηγοριών μισθωτών καί λειτουργίας δωρισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων, εκμεταλλεύσεων καί έργων δύνανται εν γένει κατά τάς Κυριακάς ισχύουν καί εφαρμόζονται καί διά τάς ημέρας αργίας (γενικάς καί προσθέτους), μέ την διαφοράν ότι εις τους εκτάκτως απασχολουμένους κατά τάς ημέρας αργίας μισθωτούς δέν παρέχεται, συμφώνως άλλως τε πρός τά μέχρι τούδε ισχύοντα, αναπληρωματική ανάπαυσις κατ' άλλην ή μέραν, εκτός βεβαίως άν αντιθέτως προβλέπεται υπό κανονισμών, συλλογικών συμβάσεων εργασίας, εθίμων ή της άπαξ συμφωνίας. Δέν θά είχεν άλλωστε νόημα καί θ' απέβαινεν απλώς εις βάρος της παραγωγικής προσπαθείας της χώρας ή αναπληρωματική ανάπαυσις δι' απασχόλησιν καθ' ημέρας αργίας, θεσπιζομένης διά τό εορτάσιμον ωρισμένων ημερών, αναποσπάστως συνδεδεμένον μετ' αύτών καί μή δυναμένων ν' αναπληρωθή εις άλλην ημέραν.

Ζ'

Διά των άρθρων 11 έως 15 καθορίζονται τά της εβδομαδιαίας αναπαύσεως καί ημερών αργίας δι' ειδικάς κατηγορίας μισθωτών επιχειρήσεων καί εκμεταλλεύσεων (θεάτρων, μισθωτών θεάτρου, ενημερίδων, μισθωτών τύπου, εφημεριδοπωλών, οδηγών ταξί καί σταυλιτών).

Η'

Εις τό άρθρον 17 τέλος προβλέπονται τά των ποινικών κυρώσεων κατά των παραβατών των διατάξεων του κοινοποιουμένου ν. δ/τος καί των επί τη βάσει τούτου εκδοθησομένων διοικητικών πράξεων εργοδοτών καί μισθωτών.

Θ'

Επιθυμούμεν να διευκρινίσωμεν διά της παρούσης, ότι διά του κοινοποιουμένου ν. δ/τος ουδόλως εθίγησαν, μή υπαρχούσης άλλωστε προς τούτο εξουσιοδοτήσεως, τά της αμοιβής των μισθωτών των απασχολουμένων ή μή κατά τάς Κυριακάς καί ημέρας αργίας, περί ών θά εξακολουθήσουν ισχύουσαι αί κείμεναι διατάξεις, ήτοι 1) αί ίσ' άρθρ. 8960/1946 καί 25825/1951 αποφάσεις ημών καί του Υπουργού Οικονομικών (*) μέ τάς εξ αύτών ισχυούσας εξαιρέσεις, καθ' όσον αφορά εις τό ποσοστόν προσαυξήσεως των αποδοχών των κατά τάς Κυριακάς καί ημέρας αργίας απασχολουμένων μισθωτών, τον τρόπον υπολογισμού ταύτης καί τάς ώρας της Κυριακής ή αργίας, δι' άς παρέχεται αύτη, 2) αί διατάξεις των παραγράφων 1 καί 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957, καθ' όσον αφορά εις τάς ημέρας αργίας, δι' άς παρέχεται ή άνω τέρω προσαύξησις καί 3) αί διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 2 του αύτου ν.δ. 3755/1957, καθ' όσον αφορά εις την καταβολήν του ημερομισθίου εις μισθωτούς αμειβομένους επί ημερομισθίω καί μή απασχολουμένους κατά τάς έναντι της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1957 απαριθμουμένας ημέρας αργίας.

(*) ΕΕΔ 12 388.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

883/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί προσθήκης δευτέρας περιόδου εν τέλει τοῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν - Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 230 τῆς 7 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 5997/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ Ἀ.ν. 28/30.10.1935 «περὶ συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως τοῦ νόμου 5997/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν κλπ.». 2) Πρότασιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν, ὑποβληθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 83/8.1.1966 ἀναφορᾶς τοῦ ὡς ἄνω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 44/16.6.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 771/1.9.1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον μόνον

Ἐν τέλει ταῦ ἐδαφίου α' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 243/1961 Δ.Δ. «περὶ ἐγκρίσεως τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐργατῶν Κεραμοποιῶν, Πλινθοποιῶν καὶ Ἀγγειοπλαστῶν», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 131/1956 Δ.Δ., προστίθεται δευτέρα περίοδος, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Αἱ κατὰ τὴν τελευταίαν τριετίαν πρὸ τῆς ὑποβολῆς τῆς περὶ ἀπονομῆς συντάξεως αἰτήσεως αὐξήσεις μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, αἱ χορηγηθεῖσαι ὑπὸ τῶν ἐργοδοτῶν πέραν τῶν δι' ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἢ γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων χορηγηθεισῶν αὐξήσεων, δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου συνταξίμου ἡμερομισθίου, ἐφ' ὅσον ἐμφανίζουν διαφορὰν μείζονα τοῦ 10% ἐτησίως ἔναντι τοῦ μέσου ὅρου τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προηγουμένου ἔτους».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

75999/3907/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡραρίου ἐργασίας φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 655 τῆς 9 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 4.7/17.7.1965 δ.δ. «περὶ κανονισμοῦ τῶν χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας ἐν τοῖς φαρμακείοις». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν νόμων». 3) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 42292/1959 ἡμετέραν ἀπόφασιν «περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 3/1959 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ φαρμακείων ἁπάσης τῆς χώρας». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1072/27.8.1966 γνώμην τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Ἀττικῆς. 5) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 1635/10.8.1966 γνώμην τοῦ Φαρμακευτικοῦ Συλλόγου Πειραιῶς. 6) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 154799/Φ71/8.12.1966 γνώμην τῆς Διευθύνσεως Ἀστυνομίας Ἀθηνῶν. 7) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 10996Φ65/17.8.1966 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/94/3958'/5.9.1966 γνώμην τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Προστασίας Δημοσίας Τάξεως. 9) Τὴν ὑπ' ἀριθ.602/X/1966 γνώμην τοῦ Συλλόγου Βοηθῶν Φαρμακείων καὶ Φαρμακοϋπαλλήλων Ἀθηνῶν. 10) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 513/11.10.1966 γνώμην τοῦ Συλλόγου Φαρμακοϋπαλλήλων Πειραιῶς, ἀποφασίζομεν:

Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν φαρμακείων καὶ φαρμακαποθηκῶν τοῦ πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, εἰς ἃ περιλαμβάνονται οἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες Ἀθηναίων, Πειραιῶς, Νικαίας, Περιστερίου, Κρατσινίου, Αἰγάλεω, Καλλιθέας, Νέας Ἰωνίας, Βύρωνος, Νέας Σμύρνης, Νέων Διοσίων, Κορυδαλλοῦ, Ἡλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, Δάφνης, Καισαριανῆς, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Περάματος, Κηφισιᾶς, Δροσοπηγῆς, Γαλατσίου, Ἁγίας Βαρβάρας, Χολαργοῦ, Γλυφάδας, Ἡρακλείου, Τμητοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Πετρουπόλεως, Καλαμακίου,

Μεταμορφώσεως (Καισαριανής), Ν. Ψυχικού, Ψυχικού, Ν. Χαλκηδόνος, Ν. Ηρυθραίας, Ν. Φαλήρου, Ελληνικού, Αργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Καματερού, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βουλιαγμένης, Δυκόβρυσης και Ελάνης, διά τό χρονικόν διάστημα άπό 1ης Όκτωβρίου έως 30ής Απριλίου ώς άκολούθως:

Ι. Καθ' έκάστην άπό 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καί 4.30' μ.μ. - 7.30' μ.μ., έκαστον Σάββατον άπό 8 π.μ. - 1.30' μ.μ.

ΙΙ. Εις περίπτωσιν λειτουργίας ένός μόνον φαρμακείου όρίζονται ώς άκολούθως:

Από 1ης Όκτωβρίου μέχρι 30ής Απριλίου

Από 8 π.μ. - 1 μ.μ. καί 4 μ.μ. - 9 μ.μ.

ΙΙΙ. Η μεταμεσημβρινή άργία δέν έφαρμόζεται κατά τό χρονικόν διάστημα άπό 20ής έως 31ης Δεκεμβρίου, καθ' ό ισχύουν αί κάτωθι ώρα έργασίας: Από 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καί άπό 4.30' μ.μ. - 7.30' μ.μ.

Έάν κατά τήν ώς άνω όριζομένην ήμέραν μεταμεσημβρινής άναπαύσεως συμπέση διημέρευσις ή διανυκτέρευσις τού φαρμακείου, ό οίκείος έργοδότης ύποχρεούται, όπως παράσχη μεταμεσημβρινήν άνάπαυσιν είς τό προσωπικόν του κατ' άλλην ήμέραν τής έβδομάδος, είτε διά τό σύνολον, είτε διά μέρος τούτου έκ περιτροπής, άνακοινών έν πάση περιπτώσει τούτο είς τό άρμόδιον Γραφείον Επιθεωρήσεως Εργασίας. Η μεταμεσημβρινή αύτη άνάπαυσις είναι άσχετος πρός τήν χωρεμένην δυνάμει τού άπό 4/7 - 11.7.1963 Δ.Δ. «περί καταστάσεως τών χρονικών όρίων έργασίας έν τοίς φαρμακείοις» 24ωρον τοιαύτην.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Εφημερίδος τής Κυβερνήσεως, κανονισθήσεται δέ περί τής δημοσιεύσεως πρός έφαρμογήν.

Έν Αθήναις τή 20 Όκτωβρίου 1965

—

102692/9186/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 8/1966 άποφάσεως τού Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έργατοτεχνιτών βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων κλπ Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 650 τής 8 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού νόμου 2793/1955, ώς έτροποποιήθησαν ύπό τού ν.δ. 3755/1957. 2) Τήν ύπ' άριθ. 8/1966 άπόφασιν τού Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης, δι' ής μετερρυθμίσθη, κατόπιν ένέσεως, ή ύπ' άριθ. 1/1966 όμοία τού Π.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης, άποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν έκτελεστήν τήν ύπ' άριθ. 8/1966 άπόφασιν τού Δ.Δ.Α.Δ. Θεσσαλονίκης «περί τών όρων άμοιβής καί έργασίας τών έργατοτεχνιτών βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων - κλπ. Θεσσαλονίκης», έκδοθείσαν είς έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τού Συνδέσμου Εργατοϋπαλλήλων Βαφείων - Τυποβαφείων - Καθαριστηρίων - Σιδηρωτηρίων καί Πλυντηρίων Θεσσαλονίκης, άφ' ένός, καί τών: 1) Βιοτεχνικού Επιμελητηρίου Θεσσαλονίκης, 2) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων Μακεδονίας - Θράκης καί 3) Συντεχνίας Βαφέων Καθαριστών Εργοδοτών Βορείου Ελλάδος, άφ' ετέρου, ής τό διατακτικόν έχει ώς άκολούθως:

"Οροι άμοιβής

Α) Τά κατώτατα όρια ήμερομισθίων τών έργατοτεχνιτών βαφείων - τυποβαφείων - καθαριστηρίων - σιδηρωτηρίων καί πλυντηρίων (πλήν τών τμημάτων τών λειτουργούντων έντός τών έργοστασίων κλωστοϋφαντουργίας) καθορίζονται ώς έξής:

α) Έργατοτεχνίται:

	Δραχμαί
18 έτών συμπεπληρωμένων κατά τήν πρόσληψιν	75
Μετά έξάμηνον ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	80
Μετά διετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	85
Μετά τετραετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	90
Μετά έξαετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	95
Μετά έννεαετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	100

β) Έργατοτεχνίτριαι:

18 έτών συμπεπληρωμένων κατά τήν πρόσληψιν	60
Μετά έξάμηνον ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	63
Μετά διετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	67
Μετά τετραετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	70
Μετά έξαετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	75
Μετά έννεαετή ύπηρεσίαν έν τῷ κλάδῳ	80

γ) Μαθητευόμενοι:

Άρρενες κάτω τών 18 έτών	47
Θήλεις κάτω τών 18 έτών	40

2. Θήλεις έκτελούσαι έργασίαν: α) τεχνίτου βαφέως ή λευκαντού καί βοηθού βαφέως ή λευκαντού, β) σουρωμάτος είς βαφεία καί λευκαντήρια βιομηχανικών είδών καί προϊόντων, γ) χειριστού χειροκινήτου πρέσσας σιδηρώματος, δ) καθαρίσματος καί πλυσίματος διά τής χειρός, ε) σιδηρώματος διά καλάνδρας, στ) τεχνίτου ψηνωστού καί βοηθού αύτού, ζ) χειριστού χειροκινήτου πρέσσας δημιουργίας νημάτων ύφους καί τεχνίτου ύφους, ικανότητος 200 χιλιογράμμων καί άνω, καί η) είς βραστήρας θά λαμβάνωσι τό αύτό ήμερομίσθιον μέ τούς άνδρας.

3. Οί τομείς, ώς καί οί έκτελούντες έργα-

φίας παραλιβής καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων καὶ θήλεις) θὰ λαμβάνουν τοὺς ἑκάστοτε διὰ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένους διὰ τοὺς ὁμοειδεῖς ἐμπορικοὺς καταστηματάρχας μισθούς.

Λοιπὰ ὅρια

Α'. Οἱ ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται νὰ χορηγοῦν εἰς τὸ προσωπικόν των κατ' ἔτος ἀνὰ μίαν ἑφδομάδα ἐργασίας θερινὴν καὶ μίαν χειμερινὴν εἰς τοὺς ἄρρενας καὶ ἀνὰ μίαν μαλακὸν ἐργασίας εἰς τὰς θήλεις.

Β'. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰ βαφεῖα-τυποβαφεῖα - πλυντήρια - λευκαντήρια κλπ. δὲν νὰ χορηγοῦνται ἐποδήματα καὶ χειρόκτια, ὑποχρεουμένου τοῦ ἐργοδότου εἰς ἀντικατάστασιν ἅμα τῇ φθορᾷ των.

Ἅπαντα τὰ ἀναπόφευκτα εἴδη ἀνήκουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ ἐργοδότου.

Γ'. 1. Αἱ διατάξεις τῶν ὑπ' ἀριθ. 59626/1950 καὶ 26467/1951 ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἰσχύουν ἡ τελευταία ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 3755/1957) περὶ χορηγήσεως ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐνίας κατηγορίας ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι.

2. Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων μηχανικῶν πλυντηρίων, τὰ ἀπασχολούμενα μὲ τὴν παραλαβήν, διαλογὴν, πλύσιν τοῦ ἀκαθάρτου ματισμοῦ καὶ μετὰ ταῦτα τὸ σιδέρωμα αὐτοῦ, χορηγεῖται ἐπίδομα, λόγῳ τοῦ ἐπιπονθένου τῆς ἐργασίας, ἐκ ποσοστοῦ 15% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε δι' αὐτὸ ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

Τὸ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων δὲν δικαιοῦται τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖται εἰς αὐτοτελεῖς αἰθούσας κεχωρισμένας καὶ ἀνεξαρτήτους ἀπὸ τῶν χώρων, εἰς ὃν ἐκτελοῦνται αἱ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐργασίαι. Ἐὰν δὲν συντρέχῃ ἡ προϋπόθεσις αὕτη εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους, παρέχεται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐκ ποσοστοῦ 8% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε δι' αὐτὸ ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

3. Εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν ἐπιχειρήσεων ἠλεκτρικῶν πλυντηρίων, ἐφ' ὅσον αὗται εἶναι ὑπογείου ἐγκατεστημέναι καὶ οἱ μισθωτοὶ ἀπασχολοῦνται εἰς τοὺς ὑπογείους τούτους χώρους, παρέχεται ἐπίδομα λόγῳ ἐπιπονθένων καὶ δυσμενῶν συνθηκῶν ἐκ ποσοστοῦ 10% ἐπὶ τῶν ἑκάστοτε δι' αὐτὸ ἰσχυόντων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

Δ'. Αἱ ἄδειαι τοῦ προσωπικοῦ τῶν ὑπὸ κρίσιν ἐπιχειρήσεων διέπονται ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 539/1945.

Ε'. Αἱ διὰ τῶν ἀτομικῶν συμβάσεων τυχὸν καταβαλλόμεναι ἀποδοχαὶ, ἀνώτεραι τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων, δὲν δύνανται νὰ μειωθοῦν, ὡς ἐπίσης δὲν δύνανται νὰ μεταβληθοῦν τυχὸν ἐφαρμοζόμεναι εὐνοϊκώτεραι ἐν γένει ὅροι.

Ἡ παροῦσα ἰσχύει καθ' ἅπασαν τὴν εἰρηνοδικειακὴν περιφέρειαν Θεσσαλονίκης.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς 4ης Μαΐου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1966

—

102690/9188/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς κλπ. τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργαζομένων μισθωτῶν εἰς ἐργοστάσια κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 850 τῆς 8 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 7/1966 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς, ἀποφαινόμεθα:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 11/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Πειραιῶς περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς κλπ. τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργαζομένων μισθωτῶν εἰς ἐργοστάσια κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τοῦ Σωματείου Ἐργατοϋπαλλήλων Βιομηχανιῶν Ἠλεκτρικῶν Λαμπτήρων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ Συνδέσμου Ἑλλήνων Βιομηχάνων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Τὰ κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων τοῦ προσωπικοῦ τῶν καθ' ἅπασαν τὴν χώραν ἐργοστασίων κατασκευῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων κατὰ κατηγορίας καθορίζονται ὡς ἑξῆς:

Α' Κατηγορία

Νεοπροσλαμβανόμενοι ἐργάται ἢ ἐργάτριαι, ἀπασχολούμενοι κυρίως πρὸς εἰδίκευσιν καὶ μὴ ἔχοντες τὰς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 129121/1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριζομένας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ χρόνου ἐργασίας ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας ἡμερομισθίων ἀνεξαρτήτως φύλου δραχμὰ 40.

Β' Κατηγορία

Νεοπροσλαμβανόμενοι, ἀπασχολούμενοι εἰς οἱανδήποτε παραγωγικὴν ἐργασίαν, πλὴν τῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς κατωτέρω Γ', Δ' καὶ Ε'

ειδικότητας, οἱ μὲν ἔχοντες τὰς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ὁριζομένας προϋποθέσεις ἡλικίας καὶ χρόνου ἐργασίας, ἀρχικῶς μὲν ἡμερομίσθιον δραχμαὶ 77 οἱ ἄρρενες καὶ δραχμαὶ 62 αἱ θήλεις, μετὰ τετράμηνον δὲ ἀπασχόλησιν ἐν ἐργοστασίοις παραγωγῆς ἠλεκτρικῶν λαμπτήρων οἱ μὲν ἄρρενες δραχμαὶ 82, αἱ δὲ θήλεις δραχμαὶ 67.

Οἱ μὴ ἔχοντες τὰς ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 120721/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προϋποθέσεις τοῦ ἀνειδικεύτου ἐργάτου ἢ ἐργατρίας, ἀνεξαρτήτως φύλου, δραχμαὶ 45.

Γ' Κατηγορία

Ἐργαζόμενοι ἐπὶ αὐτομάτων, ἡμιαυτομάτων καὶ μονομερῶν μηχανημάτων καὶ χειροπριόνων ἐξαρτημάτων καὶ νημάτων-σπειρωμάτων, οἱ μὲν ἄνδρες δραχμαὶ 85, αἱ δὲ γυναῖκες δραχμαὶ 68.

Δ' Κατηγορία

Προϊστάμενοι αὐτομάτων μηχανικῶν συγκροτημάτων (ρύθμισις διατάσεων διαδρόμων, φλογῶν, ταχύτητος κλπ.), οἱ μὲν ἄνδρες δραχμαὶ 90, αἱ δὲ γυναῖκες δραχμαὶ 72.

Ε' Κατηγορία

Τεχνῖται μηχανουργοὶ-ἐφαρμοσταί, ἀσχολούμενοι γενικῶς εἰς τὴν συντήρησιν μηχανημάτων, δραχμαὶ 95.

2. Αἱ διατάξεις 2, 3 καὶ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 10240/1957 ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας διατηροῦνται ἐν ἰσχύι.

3. Αἱ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης μέχρι δημοσιεύσεώς της διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἄλλως τῆς καταθέσεώς της παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος διαφοραὶ ἡμερομισθίων καταβάλλονται εἰς τρεῖς (3) μηνιαίας ἰσοσθόσους δόσεις, τῆς πρώτης καταβλητέας ἅμα τῇ δημοσιεύσει τῆς παρούσης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως ἢ ἄλλως καταθέσεώς της παρὰ τῷ Γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου.

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 20 Μαρτίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1966

—

102693/9185/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσης τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἀπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 650 τῆς 8 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 35/1966 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 50/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορῶσαν τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἀπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῶν 1) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων, καὶ 2) Ὁμοσπονδίας Ὑπαλληλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἐθνικῆς Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Ἰδιοκτητῶν Ἀστικῶν Λεωφορείων, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1) Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ἀστικῶν ἰδιωτικῶν λεωφορείων ἀπάσης τῆς χώρας, πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν, καθορίζονται κατὰ περιόδους ὡς κατωτέρω:

Α'. Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τῶν περιφερειῶν Βόλου, Λαρίσης καὶ Λαμίας:

	1η περίοδος ἀπὸ 16.4.1966 ἕως 30.9.1966	2α περίοδος ἀπὸ 1.10.1966 καὶ ἑξῆς
	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Ὁδηγός	2.100	2.150
β) Εἰσπράκτωρ	1.875	1.900
γ) Σταθμάρχης	2.050	2.100
δ) Ἐλεγκτής	1.900	1.950

Β'. Ἀστικῶν Κ.Τ.Ε.Λ. τῶν λοιπῶν περιφερειῶν τῆς χώρας (πλὴν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Θεσσαλονίκης καὶ Πατρῶν).

	1η περίοδος ἀπὸ 16.4.1966 ἕως 30.9.1966	2α περίοδος ἀπὸ 1.10.1966 καὶ ἑξῆς
	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Ὁδηγός	2.000	2.050
β) Εἰσπράκτωρ	1.875	1.900
γ) Σταθμάρχης	1.950	2.000
δ) Ἐλεγκτής	1.875	1.900

Οἱ ὡς ἄνω βασικοὶ μηνιαῖοι μισθοὶ προσαυξάνονται διὰ τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων:

α) Μονοετοῦς(*) ὑπηρεσίας κατὰ ποσοστὸν 5% ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ, διανυθείσης παρὰ τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρᾳ ἐργοδότῃ καὶ μέχρι

(*) *Σημ. ΕΕΔ*: Κατὰ διόρθωσιν ἡμαρτημένων εἰς Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 688 τῆς 12 Νοεμβρίου 1966 ἀπολυετοῦς.

συμπληρώσεως πέντε (5) τριετιών. Διά τούς σταθμάρχας καί ἐλεγκτάς ὡς προϋπηρεσία λογίζεται καί ἡ τυχόν πραγματοποιηθεῖσα τοιαύτη ὡς εἰσπρακτόρων.

6) Οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων, κατά ποσοστόν 10% διά τήν σύζυγον καί 5% δι' ἕκαστον καί μέχρι τριῶν τέκνων, ἐφ' ὅσον τά ἐκ τούτων ἄρρενα εἶναι ἡλικίας κάτω τῶν 18 ἐτῶν, τά δέ θήλεα κάτω τῶν 20 ἐτῶν, συμπεληρωμένων. Τό ἐκ 5% ἐπίδομα τέκνων δέν δύναται νά εἶναι κατώτερον τοῦ ἐκ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου ἑκάστοτε ἐπιδόματος.

3. Ἐπί τοῦ συνόλου τῶν ὡς ἀνωτέρω καθοριζομένων ἀποδοχῶν ὑπολογίζονται τά λόγῳ Κυριακῆς, ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν καί νυκτερινῆς ἐργασίας τεθεσπισμένα ἐπιδόματα ἤ προσαυξήσεις, ὡς καί αἱ λόγῳ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως ἀποζημιώσεις.

4. Εἰδικῶς κατά τήν καταβολήν τῶν δώρων ἑορτῶν εἰς τούς περί ὧν πρόκειται μισθωτούς ὁρίζεται, ὅτι οἱ κατά τά ὡς ἄνω βασικοί μισθοί μετά τῶν προσαυξήσεων καί ἐπιδομάτων λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας καί οἰκογενειακῶν βαρῶν, πρός κάλυψιν τῆς ἐκ ταῦ 25% λόγῳ νυκτερινῆς ἐργασίας καί 75% λόγῳ ἐργασίας Κυριακῶν καί ἐξαιρεσίμων ἑορτῶν ἀπαιτήσεως τῶν μισθωτῶν διά τόν προσδιορισμόν τοῦ ὀφειλομένου λόγῳ δώρου ποσοῦ προσαυξάνονται κατά 12%, δι' οὗ ποσοστοῦ ἐξαντλεῖται πλήρως πᾶσα ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης ἀπαίτησις τῶν μισθωτῶν.

5. Εἰς τό περί οὗ ἡ παροῦσα προσωπικόν παρέχεται ἡ ὑπό τοῦ ἀ.ν. 539/1945 (ἄρθρον 2 § 1 ἐδάφ. α' καί § 2) προβλεπομένη ἐτησία μετ' ἀποδοχῶν ἄδεια μέ βάσιν τάς 12 ἐργασίμους ἡμέρας.

6. Κατά τά λοιπά ἰσχύουν αἱ μή ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις, ὡς καί οἱ τυχόν εὐνοϊκότεροι ὅροι ἐργασίας καί ἀμοιβῆς.

7. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ὑπό τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 16 Ἀπριλίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1966

—

102691/9187/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 650 τῆς 8 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπό τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τήν ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 38/1966 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστήν τήν ὑπ' ἀριθ. 51/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περί τῶν ὅρων ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων ἁπάσης τῆς χώρας, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῶν: α) Πανελλήνιου Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων καί β) Ὁμοσπονδίας Ὑπαλλήλικοῦ Προσωπικοῦ Αὐτοκινήτων Ἑλλάδος ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν α) Πανελλαδικῆς Ὁμοσπονδίας Αὐτοκινητιστῶν Ὑπεραστικῶν Συγκοινωνιῶν καί β) Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐπαγγελματιῶν Αὐτοκινητιστῶν Ἑλλάδος, ἧς τό διατακτικόν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν περί ὧν ἡ παροῦσα μισθωτῶν (προσωπικοῦ κινήσεως τῶν ὑπεραστικῶν λεωφορείων) καθορίζονται κατά περιόδους, ὡς κατωτέρω:

Α'. Ἁπασῶν τῶν περιφερειῶν, πλήν τῶν κατωτέρω ἐν παραγράφῳ Β' εἰδικῶς ἀναφερομένων:

	1η περίοδος ἀπό 1.5.1966 ἕως 30.9.1966	2α περίοδος ἀπό 1.10.1966 καί ἑξῆς
	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Ὁδηγοί	2.100	2.150
β) Εἰσπράκτορες	1.800	1.825
γ) Σταθμάρχαι	2.050	2.100
δ) Ἐλεγκταί	1.900	1.950

Β'. Περιφερειῶν Ρόδου, Κερκύρας, Λέσβου, Λήμνου, Χίου, Κρήτης, Ζακύνθου, Σάμου, Ἄνδρου, Σύρου, Κῶ, Νάξου, Τήνου, Πάρου καί Σαλαμῖνος.

	1η περίοδος ἀπό 1.5.1966 ἕως 30.9.1966	2α περίοδος ἀπό 1.10.1966 καί ἑξῆς
	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Ὁδηγοί	2.000	2.050
β) Εἰσπράκτορες	1.775	1.800
γ) Σταθμάρχαι	1.950	2.000
δ) Ἐλεγκταί	1.850	1.900

2. Οἱ ὑπό τοῦ προηγουμένου ἄρθρου προβλεπόμενοι βασικοί μηνιαῖοι μισθοί προσαυξάνονται διά τῶν ἀκολούθων ἐπιδομάτων: α) Πολυετοῦς ὑπηρεσίας κατά ποσοστόν 5% ἐπί τῇ συμπληρώσει ἑκάστης τριετοῦς πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐν τῷ κλάδῳ παρά τῷ αὐτῷ ἢ ἑτέρῳ ἐρ-

γαδότη και μέχρι συμπληρώσεως εν συνόλω 5 τριετιών, 6) οικογενειακών βαρών κατά ποσοστόν 10% διά την σύζυγον και 5% δι' έκαστον και μέχρι τριών τέκνων, έφ' όσον τα εκ τούτων άρρενα είναι ηλικίας κάτω των 18 ετών, τα δε θήλεα κάτω των 20 ετών συμπληρουμένων. Το εκ 5% επίδομα τέκνων δεν δύναται να είναι κατώτερον του εκ του Διανεμητικού Λογαριασμού Οικογενειακών Επιδομάτων Μισθωτών (Δ.Λ.Ο.Ε.Μ.) παρεχομένου εκάστοτε επιδόματος.

5. Επί τω συνόλω των ως άνωτέρω καθοριζομένων αποδοχών υπολογίζονται αι πρόσθετοι αμοιβαί λόγω Κυριακής, εορτών και νυκτερινής εργασίας, ως και δι' υπερωριακην απασχόλησιν αποζημιώσεις.

4. Ειδικώς κατά την καταβολήν των δώρων εορτών εις τους περί ων πρόκειται μισθωτούς ορίζεται, ότι οι κατά τα ως άνω βασικοί μισθοί μετά των προσαυξήσεων και επιδομάτων λόγω πολυετούς υπηρεσίας και οικογενειακών βαρών, προς καλυψιν της εκ του 25% λόγω νυκτερινής εργασίας, και 75% λόγω εργασίας Κυριακών και εξαιρεσίμων εορτών απαιτήσεως των μισθωτών, δια τον προσδιορισμόν του οφειλομένου, λόγω δώρων, ποσού προσαυξάνονται κατά 12%, δι' ού ποσοστού εξαντλείται πλήρως πάσα εκ της αιτίας ταύτης απαίτησις των μισθωτών.

5. Εις όπαν το περί ού η παρούσα προσωπικόν παρέχεται ή υπό των ά.ν. 549/1946 (άρθρον 2 § 1 εδάφιον α' και παράγραφος 2) προβλεπομένη ετησία άδεια, μι βάσαν τους 12 εργασίμους ήμέρας.

6. Κατά τα λοιπά εξακολουθούν ισχύουσαι αι μη αντικείμεναι τη παρούση διατάξεις, ως και η υπ' αριθ. 8619/1646/10.3.1958 απόφασις του Υπουργού Εργασίας (Φ.Ε.Κ. 34, τ. Β' της 10.2.1958) περί της εννοίας της έδρας της επαγγελματικής κατοικίας των οδηγών και εισπρακτόρων των υπηρετούντων εις τας Υπερωριακάς Λειτουργικάς Γραμμάς.

7. Τυχόν καταβαλλόμενα αποδοχαί ανώτερα των υπό της παρούσης καθοριζομένων δεν δύνανται να μειωθούν, ούδε να μεταβληθούν φιξιστάμενα εβδομαδιαίως όρια εργασίας και αμοιβής εν γένει.

8. Η ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από 1 Μαΐου 1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 5 Νοεμβρίου 1966

103321/9230/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 49/1966 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής των συντακτών ημερησίων εφημερίδων των περιοχών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 651 της 8 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως τροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 49/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, δι' ής μετρρυθμίσθη κατόπιν εφέσεως η υπ' αριθ. 9/1966 όμοια του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφιον 6' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 4.11.1966, ην αποδεχόμεθα εν μέρει, και 4) Το γεγονός ότι διά της υπό κρίσιν αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών καθορίσθησαν κλιμάκια αμοιβής των συντακτών των ημερησίων εφημερίδων Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων εις ποσοστά ανώτερα των ισχυόντων διά τους συντάκτας των ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλίας, Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας, περί ων η υπ' αριθ. 38/1961 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, ενώ αδικαιολόγητος ανισωτική διαφορά υφίσταται ως προς το εκτελούμενον έργον μεταξύ των εργαζομένων εις τας προαναφερθείσας περιοχάς της χώρας, ούδεμία δύναται να δικαιολογηθή, ότι υφίσταται διαφορά εξ απόψεως οικονομικής αντοχής των επιχειρήσεων, επιτρέπουσα εύκολοτέρων ρύθμισιν, και δέον τω λόγω τούτω να τροποποιηθή η υπό κρίσιν υπ' αριθ. 49/1966 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών επί τω τέλει εξομοιώσεως των υπ' αυτής καθοριζομένων μισθολογικών κλιμακίων προς τα τοιαύτα της υπ' αριθ. 38/1914 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών διά των από 1.1.1966 μέχρι 30.9.1966 χρόνων, αξιωματούμενων από 1.10.1966 και εφεξής κατά 100 δραχμάς λόγω της εν τη μεταξύ επελθούσης μεταβολής των οικονομικών συνθηκών.

Περαιτέρω η παράγραφος της υπό κρίσιν διατητικής αποφάσεως η καθορίζουσα προσαύξησιν των κατωτάτων ορίων των βασικών μισθών εκ ποσοστού 20% μεν διά τους διευθυντάς συντάξεως και τους αρχιτεχνίτας, 10% δε διά τους συντάκτας όλης, δέον να τροποποιηθή διά της προσθήκης όρου περιορίζοντος την εφαρμογήν της εις τας εφημερίδας τας απασχολούσας πέντε συντάκτας και άνω. Ο όρος ούτος είναι απαράδεκτος, διότι η ύπαρξις διευθυντού, αρχισυντάκτου κλπ. προσάδει εις σχετικώς μεγάλας εφημερίδας, δυναμένας να υποστούν και την οικονομικήν επίπτωσιν, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 49/1966 απόφασιν του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών «περί όρων αμοιβής και εργασίας των συντακτών ημερησίων εφημερίδων των περιοχών Πελοποννήσου, Ηπείρου και Νήσων», εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ

τῆς Ἑνώσεως Συντακτῶν Ἡμερησίων Ἐφημερίδων Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῆς Ἑνώσεως Ἰδιοκτητῶν Ἡμερησίων Ἐπαρχιακῶν Ἐφημερίδων, ἡς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

1. Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγονται οἱ συντάκτες, οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς ἡμερησίας ἐφημερίδας τῶν Περιοχῶν Πελοποννήσου, Ἠπείρου καὶ Νήσων.

2. Τὰ κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν καθορίζονται ὡς ἀκολούθως:

Α' Διὰ τοὺς συντάκτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐφημερίδας χρησιμοποιούσας λινοτυπικὰς μηχανάς:

	Βασικὸς μισθὸς Δραχμαί
α) Νεοπροσλαμβανόμενοι	1.600
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	1.800
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.000
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.200
ε) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.400
στ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.600
ζ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 18ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.800
η) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 21ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	3.000
θ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 24ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	3.200
ι) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 27ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	3.400
ια) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 30ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	3.600

Β' Διὰ τοὺς συντάκτας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐφημερίδας μὴ χρησιμοποιούσας λινοτυπικὰς μηχανάς:

	Βασικὸς μισθὸς Δραχμαί
α) Νεοπροσλαμβανόμενος	1.400
β) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 3ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	1.550
γ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 6ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	1.700
δ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 9ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	1.850
ε) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 12ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.000
στ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 15ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.150
ζ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 18ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.300
η) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 21ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.450
θ) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 24ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.600
ι) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 27ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.750
ια) Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν 30ετοῦς ὑπηρεσίας ἢ προϋπηρεσίας	2.900

3. Τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κλιμάκια βασικῶν μισθῶν αὐξάνονται ἀπὸ 1.10.1966 καὶ ἐφεξῆς κατὰ δραχμὰς 100.

4. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν προσαυξάνονται δι' ἐπιδόματος ἐκ ποσοστοῦ 20% μὲν διὰ τοὺς διευθυντὰς συντάξεως καὶ τοὺς ἀρχισυντάκτας, 10% δὲ διὰ τοὺς συντάκτας ὕλης.

Ἡ παροῦσα διάταξις ἐφαρμόζεται μόνον εἰς ἐφημερίδας ἀπασχολούσας πέντε (5) τοὐλάχιστον συντάκτας, περιλαμβανομένων τοῦ ἀρχισυντάκτου καὶ συντακτῶν ὕλης.

5. Εἰς τοὺς προσερχομένους νυκτερινὴν ἐργασίαν παρέχεται προσαύξησις ἐκ ποσοστοῦ 25% ἐπὶ τοῦ ἀναλόγου μισθοῦ των.

6. Τὰ ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν καταβάλλονται διὰ πλήρη ἀπασχόλησιν, ἤτοι διὰ τὴν ὑπὸ τῶν συντακτῶν τῶν ὑποχρέων δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν των εἰς ἐκδοτικὴν ἐπιχείρησιν ἡμερησίας ἐφημερίδος ἢ ἐφημερίδων κατὰ τὸν ὑπὸ τῆς συνηθείας καθιερωμένον χρόνον. Διὰ τοὺς ἐκ τῶν ἀνωτέρω ὑποχρέους δυνάμει συμβάσεως ἐργασίας εἰς προσφορὰν τῶν ὑπηρεσιῶν των ἐπὶ ὡρισμένον ἐλάσσονα τοῦ συνήθους (πλήρους) χρόνον ἰσχύει ἡ περὶ ἀμοιβῆς των συμφωνία.

7. Ἡ παρ' ἄλλῳ ἐργοδότῃ ἐκδόσεως ἡμερησίας ἐφημερίδος προϋπηρεσία τοῦ συντάκτου ὡς τοιούτου συνυπολογίζεται εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του παρὰ τῷ νέῳ ἐργοδότῃ πρὸς ἐξεύρεσιν τῆς προσηκούσης βαθμίδος ἐκ τῆς ἀνωτέρω κλίμακος μισθολογικῆς κατατάξεως.

Ἡ προϋπηρεσία ἀποδεικνύεται δι' ἐγγράφου πιστοποιήσεως τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, ὅστις ὑποχρεοῦται πρὸς παραχὴν τῆς πιστοποιήσεως ταύτης, ἐπιβαλλομένης εἰς τὸν νέον ἐργοδότην ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ συντάκτου καὶ, προκειμένου περὶ τῶν νῦν ὑπηρετούντων συντακτῶν, ἐντὸς προθεσμίας δύο μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης. Προϋπηρεσία πρὸς διαφόρους ἐργοδότας συμπίπτουσα χρονικῶς ὑπολογίζεται ἅπαξ.

8. Εἰς τοὺς ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἐγγάμους συντάκτας παρέχε-

και επίδομα οικογενειακών βαρών διά μέν την μή εργαζομένην και συνταξιοδοτουμένην σύζυγον εκ δραχμών 150 μηνιαίως, δι' έκαστον δέ των δύο κρούτων τέκνων και μέχρις ήλικίας 18 ετών διά τά άρρενα και 20 ετών διά τά θήλεα, εφ' όσον δέν εργάζονται, εκ δραχμών 100 μηνιαίως.

2. Οί άνωτέρω συντάκται δικαιούνται ετησίας τής προσηκούσης εις τούς υπαλλήλους Άνων. Εταιρειών ετησίας κανονικής άδειας μετ' αποδοχών.

10. Αποδοχαί καταβαλλόμεναι ανώτερα των διά της παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται να μειωθώσιν.

11. Ή ισχύς της παρούσης, υπό τας ανωτέρω διακρίσεις, άρχεται από της Ιανουαρίου 1966.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 8 Νοεμβρίου 1966

—

103495/9360/1966 Άπόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 6/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης περί των όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων κατεργασίας δάλου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 651 της 8 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955, 2) Την κανονισθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 4.11.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τριμήνου χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 9.2.1967, την εκπλεύσαν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 6/1965 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Θεσσαλονίκης «περί όρων αμοιβής και εργασίας των εργατοτεχνιτών και υπαλλήλων κατεργασίας δάλου Θεσσαλονίκης», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 1219/1966 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 3, τεύχος Β' της 10.1.1966). (*)

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 8 Νοεμβρίου 1966

—

71591/6544/1966 Άπόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί παρατάσεως συμβάσεως και ρυθμίσεως δ-

(*) ΕΕΔ 25, 199.

ρων εργασίας και αμοιβών των πληρωμάτων φορτηγών άκτοπλοϊκών πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. (M)S).

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 644 της 5 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Τό γεγονός ότι, παρά τάς καταβληθείσας προσπαθείας εκ μέρους των ενδιαφερομένων μερών και τας μεσολαβητικάς τοιαύτας της Υπηρεσίας ΤΕΝ)Δ.Ε. 2ον, δέν κατέστη δυνατή σύναψις μέχρι τοΰδε νέας συλλογικής συμβάσεως εργασίας και αμοιβών των πληρωμάτων των φορτηγών άκτοπλοϊκών πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ. β) Ότι ή ισχύς της παρατάσεως δυνάμει της υπ' αριθ. 25751/2501/7.4.1966 αποφάσεως μας συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων της ως άνω κατηγορίας πλοίων έληξε την 7.5.1966. γ) Την παρασχεθείσαν διά της υπ' αριθ. 175/9.9.1966 Πράξεως αύτου εξουσιοδότησιν του Υπουργικού Συμβουλίου.

Ιδόντες: Τάς διατάξεις του άρθρου 5 του ά.ν. 3276/1944 (Φ.Ε.Κ. 172/1945) «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ώς επροσαρμόσθη διά του άρθρου 2 του ν.δ. 304/1947 (Φ.Ε.Κ. 77Α'), αποφασίζομεν:

1. Παρατείνομεν ώς έχει την ισχύν της λήξεως κατόπιν παρατάσεως την 7.5.1966 συλλογικής συμβάσεως πληρωμάτων φορτηγών άκτοπλοϊκών πλοίων (μέχρι 500 κ.ο.χ.) μέχρι της 31 Λυγούστου 1966.

2. Από 1 Σεπτεμβρίου 1966 και μέχρι συνάψεως νέας συλλογικής συμβάσεως ή εκδόσεως νεωτέρας αποφάσεως ημών θα ισχύση κατά τους λοιπούς όρους αύτης, πλην του μισθού, τροποποιουμένων κατά την παράγραφον 3 της παρούσης, ή υπογραφείσα την 20 Ιουνίου 1964 συλλογική σύμβασις πληρωμάτων φορτηγών άκτοπλοϊκών πλοίων μέχρι 500 κ.ο.χ., ής εκυρώθη διά της υπ' αριθ. 54038/8231/9.7.1964 αποφάσεως ημών δημοσιευθείσης εις το υπ' αριθ. 310 Β'/6.8.1964 Φ.Ε.Κ. και ήτις παρετάθη δυνάμει της υπ' αριθ. 25751/2501/7.4.1966 αποφάσεως ημών μέχρι της 7.5.1966.

3. Το μισθολόγιον της κατά την προηγουμένην παράγραφον συμβάσεως αύξάνεται κατά 16% από 1 Σεπτεμβρίου 1966 δι' άπαντας τους υπηρετούντας επί της εν λόγω κατηγορίας σκαφών.

4. Ή παρεχομένη ώς άνω αύξησις ενσωματούται εξ ολοκλήρου εις τον οριζόμενον διά της ως άνω συμβάσεως μισθόν.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Πειραιεί τη 17 Σεπτεμβρίου 1966

—

71592/6545/1966 Άπόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί παρατάσεως συμβάσεως και ρυθμίσεως δ-

ρων έργασίας καὶ ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων πλοίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 644 τῆς 5 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) Τὸ γεγονός, ὅτι παρὰ τὰς καταβληθείσας προσπαθείας ἐκ μέρους τῶν ἐνδιαφερομένων μερῶν καὶ τὰς μεσολαβητικὰς τοιαύτας τῆς Ὑπηρεσίας ΥΕΝΑΕ. 2ον, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ σύναψις μέχρι τοῦδε νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀμοιβῶν τῶν πληρωμάτων τῶν πετρελαιοκινήτων καὶ ἰστιοφόρων πλοίων. β) Ὅτι ἡ ἰσχὺς τῆς παρατάσεως δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25740/2502/7.4.1966 ἀποφάσεώς μας συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων τῆς ὡς ἄνω κατηγορίας πλοίων ἔληξεν ἤδη τὴν 7.5.1966. γ) Τὴν παρασχεθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 180 ἀπὸ 9 Σεπτεμβρίου 1966 Πράξεως αὐτοῦ ἐξουσιοδότησιν τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.

Ἰδόντες: Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ. ν. 3276/1944 (Φ.Ε.Κ. 172/1945) «περὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐν τῇ ναυτικῇ ἐργασίᾳ», ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 του ν.δ.304/1947(Φ.Ε.Κ. 77 Α'), ἀποφασίζομεν:

1. Παρατείνομεν, ὡς ἔχει, τὴν ἰσχὺν τῆς λήξάσης κατόπιν παρατάσεως τὴν 7.5.1966 συλλογικῆς συμβάσεως πληρωμάτων π)κ καὶ Ὑφ μέχρι τῆς 31 Αὐγούστου 1966.

2. Ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1966 καὶ μέχρι συνάψεως νέας συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἐκδόσεως νεωτέρας ἀποφάσεως ἡμῶν θὰ ἰσχύσῃ κατὰ τοὺς λοιποὺς ὅρους αὐτῆς πλὴν τοῦ μισθοῦ, τροποποιουμένου κατὰ τὴν παράγραφον 3 τῆς παρούσης, ἡ ὑπογραφεῖσα τὴν 25 Αὐγούστου 1964 συλλογικὴ σύμβασις πληρωμάτων π)κ καὶ Ὑφ, ἥτις ἐκυρώθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 73931/11752/3.9.1964 ἀποφάσεως ἡμῶν, δημοσιευθείσης εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 1143) 15.8.1964 Φ.Ε.Κ. καὶ ἥτις παρετάθη δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 25740/2502/27.4.1966 ἀποφάσεως ἡμῶν μέχρι τῆς 5.7.1966.

3. Τὸ μισθολόγιον τῆς κατὰ τὴν προηγουμένην παράγραφον συμβάσεως αὐξάνεται κατὰ 16% ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου 1966 δι' ἅπαντας τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐπὶ τῆς ἐν λόγῳ κατηγορίας σκαφῶν.

4. Ἡ παρεχομένη ὡς ἄνω αὔξησις ἐνσωματοῦται ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν δρεπόμενον διὰ τῆς ὡς ἄνω συμβάσεως μισθόν.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Πειραιεῖ τῇ 17 Σεπτεμβρίου 1966

—

92836/Σ.787/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ τροποποιήσεως τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 9 καὶ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ Κανονισμοῦ Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 644 τῆς 5 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 912/1941 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας», ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰς ταύτας τοῦ ἄρθρου 59 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1955 «περὶ Ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας», ὡς τοῦτο αὐθεντικῶς ἡρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 634/1937 «περὶ αὐθεντικῆς ἑρμηνείας, συμπληρώσεως καὶ τροποποιήσεως διατάξεων τινων τῆς ἀσφαλιστικῆς νομοθεσίας». 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων, ἐκδοθεῖσαν ἡμῖν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 1699/1966 ἀναφορᾶς τοῦ Ταμείου, 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 52/15.9.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΔ' περιόδου, ἀποφαίζομεν:

Ὅπως εἰς τὸν Κανονισμὸν Παροχῶν τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων ἐπέλθωσιν αἱ κάτωθι τροποποιήσεις:

1. Ἡ παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 9 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«6. Αἱ ἀνωτέρω καθοριζόμεναι βασικαὶ συντάξεις ἄνευ τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ οἰκογενειακῶν βαρῶν δὲν δύνανται νὰ εἶναι κατώτεραι τῶν ἐννεακοσίων (900) δραχμῶν μηνιαίως διὰ τοὺς ἀμέσως ὑφαλισμένους καὶ τῶν ἑπτακοσίων εἴκοσι πέντε (725) δραχμῶν μηνιαίως διὰ τὰ σύνολον τῶν δικαιοδόχων ἑκάστου.

Τὰ ἀνωτέρω ποσὰ αὐξάνονται εἰς δραχμὰς χιλίας (1000) καὶ ὀκτακοσίας εἴκοσι πέντε (825) ἀντιστοίχως, προκειμένου περὶ συνταξιούχων τοῦ Ταμείου, μὴ λαμβανόντων σύνταξιν ἀπὸ Ὀργανισμὸν κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἐφ' ὅσον χρόνον δὲν λαμβάνουν ταύτην».

2. Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 15 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1. Ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ ὑφαλισμένου ἢ συνταξιούχου λόγῳ γήρατος ἢ ἀναπηρίας ἢ συζύγου συνταξιούχου καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Ταμείου δι' ἔξοδα κηδείας εἰς τοὺς ἐπιμεληθέντας αὐτῆν ποσὸν ἐκ δραχμῶν δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2500)».

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 31 Ὀκτωβρίου 1966

—

90336/8001/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπὸ 15.11.

1955 συλλογικής συμβάσεως έργασίας έργατοτεχνιτών όδοποιΐας Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 620 της 18 Όκτωβρίου 1966).

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 5 του νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν του κατ' άρθρον 28 του ν. 3239/1955 Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.9.1966. 3) Την από 15.11.1965 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας έργατοτεχνιτών όδοποιΐας Α.Π.Π., αποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν εναχρειωτικήν καθ' όλας αύτης τας διατάξεις δια πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς του επαγγέλματος, άτερ αφορμή αύτη, την από 15.11.1965 συλλογικήν σύμβασιν έργασίας των έργατοτεχνιτών όδοποιΐας Α.Π.Π. (Πράξις κατατεθείσης Ειρηνοδικείου Αθηνών 8/18.1.1966).

Η ισχύς της παρούσης άρχεται άπο της δημοσιεύσεώς της εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Σεπτεμβρίου 1966.

—

92276/8223/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 2/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Δορίσης «περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού μωσαϊκών πλακών και τεχνιτών μαρμάρων Βόλου».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 611 της 11 Όκτωβρίου 1966).

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955. 2) Την σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 30.9.1966. 3) Την υπ' αριθ. 58040/5626/1966 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Ανανεούμεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 2.1.1967(*), την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 2/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. Δορίσης περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού μωσαϊκών πλακών και τεχνιτών μαρμάρων Βόλου», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 73942/5448/1965 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 478, τ. Β' φ. της 2.8.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Όκτωβρίου 1966.

—

92802/8221/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 38/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των συντακτικών ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας».

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 611 της 11 Όκτωβρίου 1966).

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατα την συνεδρίασιν αύτου της 30.9.1966 και 3) Την υπ' αριθ. 58039/5627 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Ανανεούμεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρι 4.1.1967(*), την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 38/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. 'Αθηνών «περί των όρων αμοιβής και εργασίας των συντακτών ημερησίων εφημερίδων Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδος και Εύβοιας», κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 91519/1964 αποφάσεως ημών (Φ.Ε.Κ. 492/τ. Β' 3.11.1964) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 4 Όκτωβρίου 1966.

—

90338/8003/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως έργασίας επιπλοποιών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 611 της 11 Όκτωβρίου 1966).

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν έγγραφον δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως, και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.9.1966, αποφασίζομεν:

Ανανεούμεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 22.1.1967, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 29.10.1965 συλλογικής συμβάσεως έργασίας επιπλοποιών Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 846/Β'/20.12.1965) (***).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Σεπτεμβρίου 1966.

—

(*) ΕΕΔ 25, 389.
(**) *Σημ. ΕΕΔ:* Προφανώς «1967».
(***) ΕΕΔ 24, 1070.

(*) Σημ. ΕΕΔ: Προφανώς «1967».
(**) ΕΕΔ 25, 1329.
(***) ΕΕΔ 25, 263.

90339/8004/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών βιομηχανιών κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 611 της 11 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν εγγράφων δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.9.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 22.1.1967, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 26.11.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών βιομηχανιών κατεργασίας ξύλου Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 22/Β'/20.1.1966) (*).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Σεπτεμβρίου 1966

—

90337/8002/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί παρατάσεως ισχύος συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών Θεσσαλονίκης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 611 της 11 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του ν. 3239/1955. 2) Την κοινοποιηθείσαν ημίν εγγράφων δήλωσιν καταγγελίας της εν θέματι διαιτητικής αποφάσεως και 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 19.9.1966, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 22.1.1967, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της από 29.10.1965 συλλογικής συμβάσεως εργασίας μηχανοξυλουργών Θεσσαλονίκης (Φ.Ε.Κ. 846/Β'/20.12.1965) (**).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 28 Σεπτεμβρίου 1966

—

99662/8918/1966 Απόφ. Υπουργού Εργασίας

Περί περαιτέρω παρατάσεως ισχύος της υπ' αριθ. 20/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού των βιομηχανιών πλαστικών ειδών και συναφών περιοχής Α.Π.Π.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 634 της 27 Οκτωβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 4 του νόμου 3239/1955. 2) Σχετικήν γνωμοδότησιν του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 11.10.1966, 3) Την υπ' αριθ. 66216/6339 απόφασιν ημών, αποφασίζομεν:

Αναστέλλομεν επί τρίμηνον χρονικόν διάστημα, ήτοι μέχρις 28.1.1966, την επέλευσιν των εννόμων αποτελεσμάτων εκ της καταγγελίας της υπ' αριθ. 20/1965 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Δ. Αθηνών περί των όρων αμοιβής του εργατοτεχνικού προσωπικού των βιομηχανιών πλαστικών ειδών και συναφών περιοχής Α.Π.Π. (Πράξις καταθέσεως Εισηνοδικείου Αθηνών 71/19.5.1965).

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 24 Οκτωβρίου 1966

—

69477/6368/1966 Απόφ. Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συμφωνητικού αυξήσεως μισθών πληρωμάτων επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 638 της 1 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: α) Την υπ' αριθ. 11840/2833/29.8.1965 απόφασιν ημών, δι' ής εκυρώθη η υπογραφείσα την 30ήν Ιανουαρίου 1965 συλλογική σύμβασις πληρωμάτων επιβατηγών ακτοπλοϊκών πλοίων, δημοσιευθείσα εις το υπ' αριθ. 348 τεύχος της 28ης Μαΐου 1965 φύλλων Εφημερίδος της Κυβερνήσεως, ως και β) το υπογραφέν την 7ην Σεπτεμβρίου 1966 συμφωνητικόν μεταξύ αφ' ενός της Πανελληνίου Ακτοπλοϊκής Ενώσεως, εκπροσωπουμένης νομίμως διά του προέδρου και γενικού γραμματέως αυτής, και αφ' ετέρου της Πανελληνίου Ναυτικής Ομοσπονδίας (Π.Ν.Ο.) και των εις ταύτην υπαγομένων καταστατικώς επαγγελματικών σωματείων πλοίων, ήτοι:

α) Ενώσεως πλοιάρχων Ε.Ν.

β) Πανελληνίου Συνδέσμου Αξιωματικών Ατμοπλόου Θ.Σ.Α.

γ) Πανελληνίου Ενώσεως Μηχανικών (Μ.Ε.Κ.) Ε.Ν.

δ) Πανελληνίου Συνδέσμου Οικονομικών Αξιωματικών Ε.Ν.

ε) Πανελληνίου Ενώσεως Φρουτιστών Ε.Ν.

(*) ΕΕΔ 25, 196.
(**) ΕΕΔ 25, 196.

στ) Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτομαγείρων «Ο Άγιος Σπυρίδων» καί

ζ) Πανελληνίου Ένώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν.

Ίδόντες τάς διατάξεις τού άρθρου δ τού ά.ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων έν τή ναυτική έργασία», ώς ταύτο έτροποποιήθη καί ίσχύει σήμερον, άποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν τό ύπαγορευθέν τήν 7ην Σεπτεμβρίου 1966 συμφωνητικόν μεταξύ τών έκπροσώπων τών άνωτέρω άναφερομένων έπαγγελματικών όργανώσεων έφοπλιστών καί ναυτικών, διά τού όποίου συνεφωνήθησαν τά έξής:

1. Άπό τής 1ης τού μηνός Σεπτεμβρίου 1966 καί έφεξής καί μέχρις ύπογραφής νέας συλλογικής συμβάσεως συμφωνείται καί παρέχεται αύξησις γενικώς είς τούς μισθούς τών άξιωματικών καί τών πληρωμάτων έν γένει τών άκτοπλοϊκών έπιβατηγών σκαφών.

2. Ή αύξησις αύτη άνέρχεται είς 16% έπί τών καταβαλλομένων σήμερον μισθών είς τούς άξιωματικούς καί είς 16% έπί τών καταβαλλομένων μισθών είς τά πληρώματα τών άκτοπλοϊκών έπιβατηγών πλοίων.

3. Ή αύξησις αύτη ένσωματούται έξ όλοκλήρου είς τόν καταβαλλόμενον σήμερον μισθόν.

Ή παροδσα μετά τού συνημμένου συμφωνητικού δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 8 Σεπτεμβρίου 1966

Συμφωνητικόν

Έν Πειραιεί, σήμερον τήν 7ην Σεπτεμβρίου 1966, οί ύπογεγραμμένοι άφ' ένός μέν οί Χ. Τυπάλδος καί Νικ. Καβουνίδης, πρόεδρος καί γενικός γραμματεύς άντιστοίχως τής Πανελληνίου Άκτοπλοϊκής Ένώσεως, έκπροσωπούντες νομίμως έν προκειμένω τήν έν λόγω Πανελλήνιον Άκτοπλοϊκήν Ένωσιν, άφ' ετέρου δέ οί:

1. Δημ. Μελέτης, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Πλοιάρχων πάσης τάξεως Ε.Ν.

2. Ήλ. Κρικιδάς, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Άξιωματικών Άσυρμάτου Θ.Α.Ξ.

3. Πάνος Καλαποθάκης, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Μηχανικών Μ.Ε.Κ. Ε.Ν.

4. Μίλτ. Άρμενιάντης, πρόεδρος Πανελληνίου Συνδέσμου Οίκονομικών Άξιωματικών Ε.Ν.

5. Κίμων Μαλατάρας, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Φροντιστών Ε.Ν.

6. Κων. Χατζηθεοδώρου, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Ναυτομαγείρων «Ο Άγιος Σπυρίδων».

7. Δημ. Βελισσαράτος, πρόεδρος Πανελληνίου Ένώσεως Προσωπικού Τροφοδοσίας Ε.Ν.

8. Κων. Χατζηθεοδώρου, γενικός γραμματεύς τής Πανελληνίου Ναυτικής Όμοσπονδίας, έκπροσωπούντες έν προκειμένω νομίμως τάς άνωτέρω άναφερομένας κλαδικάς όργανώσεις καί τήν έν Πειραιεί ίδρυθείσαν άνεγνωρισμένην έπαγγελματικήν όργάνωσιν ύπό τήν έπωνυμίαν «Πανελλήνιος Ναυτική Όμοσπονδία», είς τήν δύναμιν τής όποίας ύπάγονται καταστατικώς άπαντα τά άνωτέρω άναγνωρισμένα έπαγγελματικά σωματεία, καί είδικώς έξουσιοδοτηθέντες, προέβημεν άπό κοινού είς τήν ύπογραφήν τού παρόντος πρακτικού, διά τού όποίου, έν όψει τής καταγγελθείσης οίκείας συλλογικής συμβάσεως, συνεφωνήσαμεν τά κάτωθι:

1. Άπό 1ης τού μηνός Σεπτεμβρίου 1966 καί έφεξής καί μέχρις ύπογραφής νέας συλλογικής συμβάσεως συμφωνείται καί παρέχεται αύξησις γενικώς είς τούς μισθούς τών άξιωματικών καί τών πληρωμάτων έν γένει τών έπιβατηγών άκτοπλοϊκών σκαφών.

2. Ή αύξησις αύτη άνέρχεται είς 16% έπί τών καταβαλλομένων σήμερον μισθών είς τούς άξιωματικούς καί είς 16% έπί τών καταβαλλομένων μισθών είς τά πληρώματα όλων τών έπιβατηγών άκτοπλοϊκών πλοίων.

3. Ή αύξησις αύτη ένσωματούται έξ όλοκλήρου είς τόν καταβαλλόμενον σήμερον μισθόν.

(Έπονται ύπογραφαί)

—

76233/7056/1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί κηρύξεως έκτελεστής τής ύπ' άριθ. 1/1966 άποφάσεως τού Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου, άφορώσης τάς άποδοχάς, δρους έργασίας κλπ. τών φορτοεκφορτωτών ξηράς Βέλου Κορινθίας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 512 τής 16 Αύγούστου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 τού άρθρου 20 τού νόμου 3239/1955, ώς έτροποποιήθησαν ίσχύουν τού ν.δ. 3755/1957. 2) Τήν ύπ' άριθ. 1/1966 άπόφασιν τού Π.Δ.Δ.Δ. Κορίνθου, καθ' ής δέν ήσκήθη ένεσις, άποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν έκτελεστήν τήν έν θέματι διαιτητικήν άπόφασιν, έκδοθείσαν είς έπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τού Σωματείου Φορτοεκφορτωτών Ξηράς Βέλου Κορινθίας άφ' ένός καί τού Έμπορικού καί Βιομηχανικού Έπιμελητηρίου Κορίνθου, άφ' ετέρου, ής τό διατακτικόν έχει ώς άκολούθως:

1. Τιμολόγιον

Τό τιμολόγιον άμοιβής τών έργατών φορτο-

εκφορτωτών του ως άνω σωματείου διά την φόρτωσιν ή εκφόρτωσιν καί μεταφοράν μέχρις άποστάσεως 15 μέτρων, ως καί διά την άμεσον φορτοεκφόρτωσιν άπό μεταφορικού είς μεταφορικόν μέσον, ορίζεται ως κάτωθι:

Α'. Φορτία συσκευασμένα:

	Δραχμαί
α) Εις σάκκους κατά τόννον	12
β) Εις κιβώτια κατά τόννον	14
γ) Εις βαρέλια ή δοχεία κατά τόννον	14
δ) Εις μπάλλες ή δέματα	13

Β' Φορτία χύδην:

α) Γαιάνθρακες, ξυλάνθρακες, καυσόξυλα κατά τόννον	12
β) Δημητριακά, βαμβακόσπορος, βαμβακόπιττα κατά τόννον	12
γ) Βάμβαξ σύσπορος, ελαιοπυρήνες	12

Γ'. Φορτία ειδικώς κατονομαζόμενα:

α) Ζώα ζώντα ή έσφαγμένα	
α) Μεγάλα, έκαστον	5
β) Μικρά, έκαστον	0,50
β) Απάσματα, θείον, θειϊκός χαλκός, τσιμέντα κατά τόννον	13
γ) Ξυλεία λιπαρή βαρελοποιίας, επιπλοποιίας κατά κυβικόν μέτρον	12
δ) Ξυλεία δουβά, κατά τόννον	15
ε) Κέραμοι, τούβλα κατά χιλιάδα	15
στ) Μηχανήματα μέχρι βάρους 200 χιλιογράμμων κατά τόννον	20
Μηχανήματα 201 έως 500 χιλιογράμμων	24
Μηχανήματα 501 έως 1000 χιλιογράμμων	30
Μηχανήματα 1001 έως 2000 χιλιογράμμων	80
Μηχανήματα 2001 καί άνω χιλιογράμμων βάσει ειδικής συμφωνίας	
ζ) Όξεα εις δαμιζάνας έκάστη	3
η) Ίχθεις εις κιβώτια. Μεγάλα έκαστον	5
Μικρά έκαστον	3
θ) Σιδηροδοκοί, σιδηροσωλήνες, σίδερα εν γένει, κατά τόννον	13
ι) Στύλοι τηλεγραφικοί ή ηλεκτρικών δικτύων:	
Μέχρι μήκους 7 μέτρων έκαστος	2.50
Μήκους άνω 7 μέτρων έκαστος	4
ια) Όπωρικά εις κιβώτια ή κοφίνια:	
Μέχρι βάρους 30 χιλιογράμμων έκαστον	0,40
Από βάρους 30 - 50 χιλιογράμμων έκαστον	0.70
Από βάρους 51 καί άνω χιλιογράμμων έκαστον	1

	Δραχμαί
ιβ) Λοχεία βενζίνης, πετρελαίου καί βαρέλια εν γένει κενά, χωρητικότητος μέχρι 200 χιλιογράμμων έκαστον	0.50
Χωρητικότητος άνω των 201 χιλιογράμμων έκαστον	0.80
ιγ) Άσβεστος χύδην, κατά στατήρα	1
ιδ) Μετάγγισις πετρελαίου ή βενζίνης άπό αύτοκινήτου εις βαρέλια ή δεξαμενάς διά σωλήνος, κατά τόννον	12
ιε) Εσπεριδοειδή:	
Διά φόρτωσιν, ζύγισιν καί σταιβασίαν μέχρις ύψους 2 μ., κατά τόννον	18
Δι' άπλήν φόρτωσιν κατά τόννον	14
Διά φόρτωσιν έπί βαγονίων Σ.Ε.Κ., κατά τόννον	13
ιστ) Σταφίς σουλτανίνα καί κορινθιακή:	
Δι' εκφόρτωσιν, ζύγισμα καί δόρυσμα, κατά τόννον	17
Δι' ενσάκκισιν, ζύγισιν καί φόρτωσιν κατά τόννον	28
Δι' ενσάκκισιν, φόρτωσιν, εκφόρτωσιν, ζύγισιν καί εκκένωσιν παρακρατήματος Α.Σ.Ο. κατά τόννον	45

2. Κανονιστικαί διατάξεις

Τό άνωτέρω τιμολόγιον μεταβάλλεται άναλόγως των περιπτώσεων τού χρόνου καί των ώρων, άπό τούς οποίους πραγματοποιείται ή εργασία, ως άκολούθως:

Α) Ζύγισις. Εις περίπτωσιν ζυγίσεως, δι' ας περιπτώσεις δέν έχει καθορισθή τό τιμολόγιον μετ' αύτής, τούτο προσαυξάνεται κατά 30%.

Β) Ενσάκκισις, εκκένωσις, ραφή. Δι' ενσάκκισιν χύδην φορτίων καί δι' ας περιπτώσεις δέν έχει καθορισθή τό τιμολόγιον μετ' αύτής τό τιμολόγιον προσαυξάνεται κατά 50%. Δι' ενσάκκισιν καί ραφήν ή άπλοϋ δεσίματος κατά 70% καί δι' εκκένωσιν 30%.

Γ) Άποστάσεις. Διά μεταφοράν των ειδών πέραν των 15 μέτρων τό τιμολόγιον προσαυξάνεται ως έξης:

Από 16 έως 30 μέτρα κατά 40%.

Από 31 έως 50 μέτρα κατά 75%.

Από 51 έως 70 μέτρα κατά 100%.

Δ) Στοιβασία. Διά την στοιβασίαν σάκκων ή κιβωτίων καί δι' ας περιπτώσεις αύτη δέν έχει ύπολογισθή εις τό ως άνω τιμολόγιον άπό ύψους 1.80 μ. καί άνω καί βαρελίων πέραν τής πρώτης σειράς τό τιμολόγιον προσαυξάνεται ως έξης:

Σάκκοι - καδώτια άπό 1,81 έως 3 μ. κατά 40%.

Σάκκοι - καδώτια άπό 3,01 έως 5 μ. κατά 60%.

Σάκκοι - καδώτια άπό 5,01 έως 7 μ. κατά 100%.

Βαρέλια διά την β' σειράν κατά 50%.

Βαρέλια διά την γ' σειράν κατά 70%.

Βαρέλια διά την γ' σειράν κατά 100%.

Ε) Βαθμίδες. Διά την μεταφοράν των ειδών εις άναγείους ή ύπογείους άποθήκας πλέον των 7 βαθμίδων το τιμολόγιον προσαυξάνεται ώς άκολούθως, εφ' όσον αύτη δέν ύπελογίσθη εις το άνωτέρω τιμολόγιον:

Άπό 8 έως 15 βαθμίδες κατά 30%.

Άπό 16 έως 25 βαθμίδες κατά 70%.

Άπό 26 έως 40 βαθμίδες κατά 100%.

ΣΤ) Έλαφρά καί όγκώδη. Έπί φορτίων έλαφρών καί όγκωδών καί ώς τοιαύτα νοούνται φορτία, κατά την φόρτωσιν των οποίων ή άπόδοσις έργασίας μιάς κανονικής όμοχειρίας κατέρχεται κατά ποσοστόν τουλάχιστον 40% εις το δωρον, το τιμολόγιον προσαυξάνεται κατά 80%.

Ζ) Υπέρβαρα. Έπί υπερβάρων σάκκων, καί ώς τοιούτα θεωρούνται οί βάρους άνω των 100 χιλιογράμμων, το τιμολόγιον προσαυξάνεται κατά 50%.

Η) Ώρα έργασίας. Θερινή περίοδος (1 Άπριλίου - 30 Σεπτεμβρίου) άπό 08,00 έως 12,00 καί 14,00 έως 18,00. Χειμερινή περίοδος (1 Όκτωβρίου έως 31 Μαρτίου) άπό 08,00 έως 12,00 καί 13,00 έως 17,00.

Θ) Υπερωρίαι, εξαιρέσιμοι: Δι' έργασίαν έκτελουμένην κατά τάς μή έργασίμους ώρας, δι' άς περιπτώσεις αύτη δέν έχει υπολογισθή εις το άνωτέρω καθοριζόμενον τιμολόγιον, τοιούτο προσαυξάνεται κατά 50%. Διά τριπλήν δέ κατά τάς Κυριακάς καί γάμω εξαιρέσιμους εορτάς κατά ποσοστόν 75%.

Ή ισχύς της παρούσης άρχεται άπό της δημοσιεύσεώς της εις την Έφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τη 12 Αύγούστου 1966

—

37371/3492/1966 Άπόφ. Υπουργού Έμπορικής Ναυτιλίας

Περί κυρώσεως συλλογικής συμβάσεως άλιεργατών γρί - γρί Καβάλας

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 412 της 30 Ίουνίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: Την υποβληθείσαν διά της υπ' άριθ. 2533/3.5.1966 αναφοράς του Λιμενάρχου Καβάλας συλλογικήν σύμβασιν, την υπογραφείσαν την 2.5.1966 μεταξύ των εκπροσώπων του Σωματείου Ίδιοκτητών Άλιευτικών Συγκροτημάτων Γρί - Γρί Νομού Καβάλας «Ο Ποσειδών» καί του Σωματείου Άλιεργατών Νομού Καβάλας «Ο Άγιος Νικόλαος».

Ίδόντες:

Τάς διατάξεις του άρθρου 5 του α.ν. 3276/1944 «περί συλλογικών συμβάσεων εν τη ναυτική εργασία», ώς ταύτα τροποποιήθη καί ισχύει σήμερον, άποφασίζομεν:

1) Κυρούμεν την υπογραφείσαν την 2.5.1966 μεταξύ των εκπροσώπων των ώς άνω σωματείων πλοιοκτητών καί άλιεργατών γρί - γρί Καβάλας συλλογικήν σύμβασιν, διά της οποίας καθορίζονται οί όροι εργασίας καί αί αμοιβαί των άλιεργατών άλιευτικών πλοίων της διά κυκλικών δικτύων άλιείας (γρί - γρί) καί της οποίας ή ισχύς ωρίσθη άπό 2.5.1966 έως της 30.11.1966.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά της Έφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Πειραιεί τη 12 Μαΐου 1966

Συλλογική σύμβασις εργασίας καί αμοιβών άλιεργατών της διά κυκλικών δικτύων (γρί - γρί) άλιείας περιφερείας Λιμενικής Άρχής Καβάλας

Έν Καβάλα, σήμερον την δευτέραν (2) του μηνός Μαΐου του έτους 1966, οί υπογεγραμμένοι αφ' ενός μέν Κωνσταντίνος Συναδινός, πρόεδρος, καί Μιχαήλ Σωτηρόπουλος, γενικός γραμματεύς, εκπροσωπούντες νομίμως το Σωματείον Ίδιοκτητών Άλιευτικών Συγκροτημάτων Γρί - Γρί Νομού Καβάλας «Ο Ποσειδών», δε' έτέρου δέ οί Νικόλαος Κασάπης, πρόεδρος καί Δημήτριος Λάσκαρης, γενικός γραμματεύς, εκπροσωπούντες νομίμως το Σωματείον Άλιεργατών Νομού Καβάλας «Ο Άγιος Νικόλαος», πάντες δέ ειδικώς εξουσιοδοτημένοι, συνήλθομεν εν τω Λιμενικώ Καταστήματι Καβάλας, παρουσία του Λιμενάρχου Καβάλας πλωτάρχου (Λ.Σ.) Ρομανού Παντελή καί συνομολογήσαμεν καί συναπεδέχθημεν τά κατωτέρω αναφερόμενα, εν σχέσει μέ τους όρους εργασίας καί τάς αμοιβάς των άλιεργατών των απασχολουμένων εις τά άλιευτικά πλοία άλιεύοντα διά κυκλικών δικτύων (γρί - γρί) εις την περιφέρειαν δικαιοδοσίας Λιμενικής Άρχής Καβάλας.

Κεφάλαιον Α'

Έπάνδρωσις άλιευτικού πλοίου

Άρθρον 1

Πλήρωμα καί άλιεργάται

Έκαστον άλιευτικόν συγκρότημα της διά κυ-

κλικῶν δικτύων ἁλιείας (γρι-γρί) ἐπανδροῦται ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τοῦ συγκεκροτημένου πληρώματος, ἤτοι τῶν ἀπογεγραμμένων ναυτικῶν, οἱ ὁποῖοι καταρτίζουν σύμβασιν ναυτολογήσεως εἰς τὸ ναυτολόγιον (ἢ τὰ ναυτολόγια τῶν πλοίων τοῦ συγκροτήματος) καὶ ἀφ' ἑτέρου διὰ τῶν ἁλιεργατῶν, οἱ ὁποῖοι καταχωρίζονται εἰς ἰδιαιτέραν κατάστασιν, θεωρουμένην ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς καὶ προσαρτωμένην εἰς τὸ ναυτολόγιον τοῦ πλοίου.

Ἄρθρον 2

1. Ἡ πρόσληψις τῶν ἁλιεργατῶν ἐνεργεῖται κατ' ἀπόλυτον ἐκλογὴν τοῦ πλοιοκτήτου ἐκ τῶν μελῶν τοῦ ἀνωτέρω συμβαλλομένου σωματείου καὶ ἐπὶ τῇ προσκλήσει ὑπὸ τοῦ ὑπαγομένου ὅπως προσληφθῇ ἁλιεργάτου σωματείου, εἰς τὸ ὁποῖον θὰ ἀναγράφεται, ὅτι ὁ ἁλιεργάτης οὗτος οὐδὲν ποσὸν ἐκ προκαταβολῶν ὀφείλει πρὸς ἕτερον πλοιοκτήτην, εἰς τοῦ ὁποίου τὸ ἁλιευτικὸν συγκρότημα εἶχεν ἐργασθῇ προηγουμένως.

2. Ἡ πρόσληψις θεωρεῖται συντελεσθεῖσα διὰ τῆς θεωρήσεως ὑπὸ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς τῆς καταστάσεως, εἰς ἣν καταχωροῦνται τὸ ὀνοματεπώνυμον μετὰ τῶν λοιπῶν στοιχείων τῶν ἁλιεργατῶν σημαίνως πρὸς τὰ προηγούμενα ἄρθρον.

3. Εἰς περίπτωσιν, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν προσφέρονται πρὸς ἐργασίαν ἁλιεργάται μέλη τοῦ Σωματείου, ἐπιτρέπεται ἡ πρόσληψις ἐλευθέρων ἁλιεργατῶν, κατόπιν ἐγκρίσεως τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

4. Πάντες οἱ προσλαμβανόμενοι δέον νὰ εἶναι ἐφωδιασμένοι δι' ἐπαγγελματικῶν ἀδειῶν ἁλιείας.

5. Τὸ σωματεῖον ἁλιεργατῶν ὑποχρεοῦται, ὅπως ἐπανδρώνῃ κατὰ προτεραιότητα τὰ τοπικὰ ἁλιευτικὰ συγκροτήματα καὶ ἐν συνεχείᾳ θὰ δύναται νὰ ἐπανδρώνῃ ἕτερα εὑρισκόμενα ἐν Καβάλᾳ καὶ ἀνήκοντα εἰς ἑτέρας περιοχάς.

Κεφάλαιον Β'

Ὅροι ἐργασίας

Ἄρθρον 3

Ἐργάσιμοι ἡμέραι - ἀργίαι

1. Ἐργάσιμοι εἶναι πᾶσαι αἱ ἡμέραι διαρκείας τῆς ἁλιευτικῆς περιόδου (σκοταδιοῦ), μὴ δυνάμενα ἐν πάσῃ περιπτώσει νὰ εἶναι ὀλιγώτεραι τῶν 25 ἡμερῶν.

2. Ἐπίσημοι ἀργίαι, κατὰ τὰς ὁποίας οὐδὲν ἁλιευτικὸν συγκρότημα ἐργάζεται, εἶναι αἱ ἡμέραι Μεγάλη Παρασκευή, Μέγα Σάββατον, Κυριακὴ καὶ Δευτέρα τοῦ Πάσχα.

3. Ἅπαντα τὰ συγκροτήματα ἐκκινοῦν διὰ ἐργασίαν καὶ διακόπτουν ταύτην τὴν αὐτὴν ἡμέραν, μεθ' ἣν ἐπακολουθεῖ πενθήμερος ὑποχρεωτικὴ ἀνάπαυσις τῶν πληρωμάτων καὶ ἁλιεργατῶν (Παιτός).

Ἄρθρον 4

Ἀπουσίαι

Πᾶς ἁλιεργάτης, ἀπουσιάζων ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀδικαιολογήτως, κατὰ τὴν κρίσιν τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς, στερεῖται τῆς ἀναλογούσης ἀμοιβῆς (μεριδίου) κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀπουσίας του.

Ἄρθρον 5

Διεύθυνσις καὶ διεξαγωγὴ τῆς ἁλιευτικῆς ἐργασίας

Ἡ ἁλιευτικὴ ἐργασία διευθύνεται ὑπὸ τοῦ ὁριζομένου κατ' ἐλευθέραν κρίσιν τοῦ πλοιοκτήτου τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ τῶν ἁλιεργατῶν (γαρουκαπετάνιου) καὶ διεξάγεται ὑπὸ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν σημφώνως πρὸς τὰς οἰκείας διατάξεις καὶ τὴν εἰδικὴν ἐν προκειμένῳ ἐμπειρίαν.

Ἄρθρον 6

Κυβερνήτης πλοίου

1. Ὁ κυβερνήτης τοῦ πλοίου παραμένει πάντοτε ὑπεύθυνος διὰ τὴν τήρησιν τῶν οἰκείων περὶ ἀσφαλείας τῆς ναυσιπλοΐας καὶ περὶ τάξεως καὶ πειθαρχίας ἐπὶ τοῦ πλοίου διατάξεως, πάντες δὲ οἱ ἐπιβαίνοντες ὀφείλουν, ὡς πρὸς τὰ θέματα ταῦτα, ὅπως ὑπακούουν εἰς τὰς ὁδηγίας καὶ τὰς διαταγὰς τοῦ κυβερνήτου.

2. Ἐφ' ὅσον τὸ ἁλιευτικὸν συγκρότημα παραμένει ἐν λιμένι, ὁ κυβερνήτης καθορίζει τὰς κατὰ 24ωρον φυλακὰς τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν. Ἐὰν δὲ τὸ πλοῖον εἶναι ἡγκυροβολημένον εἰς θέσιν μὴ παρεχουσαν ἀσφάλειαν, ὡς καὶ ἐὰν προβλέπεται ἐπέλευσις κακοκαιρίας, ὁ κυβερνήτης δύναται νὰ διατάξῃ τὴν ἐπὶ τοῦ πλοίου παραμονὴν ἐνισχυμένης ἐπιφυλακῆς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν.

Ἄρθρον 7

Ὑποχρεώσεις ἁλιεργατῶν

Οἱ ἁλιεργάται ὑποχρεοῦνται, ὅπως συμμορφοῦνται ἄνευ ἀντιρρήσεως πρὸς τὰς ὁδηγίας τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ διὰ πᾶν θέμα, ὅπερ ἔχει σχέσιν μὲ τὴν διεξαγωγὴν τῆς ἁλιευτικῆς ἐργασίας, καταβάλλοντες πᾶσαν δυνατὴν προσπάθειαν διὰ τὴν ἐπιτυχῆ ἐκτέλεσιν ταύτης.

Ἄρθρον 8

Ὑποχρεώσεις πλοιοκτητῶν

Ἕκαστος πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται, ὅπως παραδίδῃ τὸ συγκρότημα τοῦ πλήρως ἐξωπλισμένον διὰ τὴν ἁλιευτικὴν ἐργασίαν, βαρυνόμενος μὲ πᾶσας τὰς δαπάνας προετοιμασίας των.

Κεφάλαιον Γ'

Ἀμοιβαί

Ἄρθρον 9

Ἀμοιβὴ ἐπὶ μεριδίῳ

Τόσον οἱ ἁλιεργάται, ὅσον καὶ τὰ μέλη τοῦ

πληρώματος τοῦ ἁλιευτικοῦ πλοίου ἀμείβονται διά συμμετοχῆς των εἰς τὸ καθαρὸν ἔσοδον αὐτοῦ, ὡς λεπτομερῶς καθορίζεται κατωτέρω.

"Αρθρον 10
'Ακαθάριστον ἔσοδον

Τὸ προϊόν, τὸ ὁποῖον προκύπτει ἐκ τῆς πωλήσεως τῶν ἁλιευομένων ἰχθύων, ἤτις πραγματοποιεῖται διά τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ ἁλιευτικοῦ συγκροτήματος (μανάβη), ἀποτελεῖ τὸ ἀκαθάριστον ἔσοδον τούτου.

"Αρθρον 11
Καθαρὸν ἔσοδον

Τὸ καθαρὸν ἔσοδον προκύπτει, ἐὰν ἐκ τοῦ ἀκαθαρίστου τοιούτου ἀφαιρεθοῦν αἱ κάτωθι δαπάναι:

α) Αἱ ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πλοιοκτήτου, πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν, καταβαλλόμεναι εἰς Ν.Α.Τ., Ι.Κ.Α. καὶ λοιπὰ ἀσφαλιστικὰ ἱδρύματα ὑπὸ τῶν κατὰ νόμων ἐκαχρέων πρὸς τοῦτο καὶ κατὰ τὴν νόμιμον ἀναλογίαν ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου. Αἱ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ δι' ἑκάστην ἁλιευτικὴν περίοδον (σκοτάδι) ὑπολογίζονται ἐπὶ 25 ἡμερομισθίων (τεκμαρτῶν).

β) Αἱ δαπάναι καυσίμων καὶ λιπαντικῶν διὰ τὴν κίνησιν τῆς κυρίας μηχανῆς καὶ τῶν βοηθητικῶν μηχανημάτων, ὡς καὶ καυσίμων διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν λαμπτήρων.

γ) Αἱ δαπάναι διατροφῆς τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν, διὰ τὴν ὁποίαν ὑποχρεοῦνται οἱ πλοιοκτῆται, ἵνα παρασκευάζουν τρία γεύματα ἡμερησίως (πρόγευμα ἐξ ἰχθύων, γεῦμα κανονικὸν καὶ δεῖπνον ἐκ ξηρᾶς τροφῆς.

δ) Αἱ δαπάναι μεταφορᾶς καὶ πωλήσεως τοῦ ἁλιεύματος εἰς τὸν τόπον καταναλώσεως, συμπεριλαμβανομένης καὶ τῆς ἀξίας του διὰ τὴν συντήρησιν τῶν ἰχθύων ἀγοραζομένου πάγου.

ε) 'Η προμήθεια τοῦ ἰχθυομείτου διὰ τὴν παρ' αὐτοῦ μεσολάβησιν πρὸς διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος, ἀνερχομένη εἰς ποσοστὸν 5% ἐπὶ τῆς τιμῆς πωλήσεως.

στ) Αἱ δαπάναι ἰχθυοσκάλας, ὡς τοιαῦται διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν, φόρτωσιν, ζύγισιν, δημοπράτησιν κλπ. τοῦ ἁλιεύματος, καὶ ἡ δαπάνη ἐνοικίου τῶν ἰχθυοκιβωτίων.

ζ) 'Η δαπάνη βαφῆς τοῦ δικτύου ἅπαξ καθ' ἑκάστην ἁλιευτικὴν περίοδον (σκοτάδι) δραχμαὶ 200.

θ) Αἱ δαπάναι ἐπισκευῆς μικροζημιῶν τῶν σκαφῶν καὶ τῶν μηχανημάτων, ἐξαρτημάτων καὶ ἐργαλείων μέχρι ποσοῦ δραχμῶν 100 δι' ἕκαστον ἐξ αὐτῶν, αἱ διαπάναι προμηθείας ἀντιλλακτικῶν τῶν λαμπτήρων, ὡς γλώμπων, πιλῶν, ἀμιάντων, πυροσολήνων, σωλήνων διοχετεύσεως πετρελαίου, μπὲκ καὶ δελονῶν. Αἱ δαπάναι προμηθείας ὑλικῶν καὶ ἐπισκευῶν τῶν μικροζημιῶν τῶν δικτύων, αἵτινες ἔλαβον χώραν κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας καὶ ἕνεκα ταύτης, καὶ αἱ δαπάναι ἀντικαταστάσεως τῶν ἀπολεσθέντων κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας ἀγκυροβολίων τῶν λέμβων.

ι) Τὰ πραγματικὰ ἔξοδα τοῦ γραμματικοῦ τοῦ συγκροτήματος, τὰ ὁποῖα δημιουργοῦνται ἐκ τῆς διαθέσεως τοῦ ἁλιεύματος.

ια) 'Η ἀμοιβὴ τῆς φαροπούλας, ἥτις συμφωνεῖται ἀπὸ κοινοῦ μεταξὺ τοῦ πλοιοκτήτου καὶ τοῦ σωματείου τῶν ἁλιεργατῶν. 'Εν περιπτώσει συμφωνίας τῆς ἀμοιβῆς αὐτῆς κατὰ μερίδιον, ἡ ἐν λόγῳ ἀμοιβή, ἥτις θὰ καταβάλλεται μετὰ τὴν διανομὴν τοῦ καθαροῦ ἐσόδου, θὰ βαρύνῃ κατὰ ποσοστὸν 40% τὸν πλοιοκτήτην καὶ 60% τοὺς ἁλιεργάτας.

ιβ) Οἱ μισθοὶ τῶν ἐν τῷ ναυτολογίῳ μελῶν τοῦ πληρώματος, καταβαλλόμενοι συμφώνως πρὸς τὴν ἐν ἰσχύϊ συλλογικὴν σύμβασιν (ἢ ὑπουργικὴν ἀπόφασιν) καθορισμοῦ μισθῶν πληρωμάτων φορτηγῶν πετρελαιοκινήτων πλοίων ἐσωτερικοῦ.

ιγ) Τὰ μέχρις 25 κατ' ἀνώτατον ὅριον καὶ κατ' ἁλιευτικὴν περίοδον (σκοτάδι) πραγματοποιούμενα ἡμερομίσθια δι' ἐπισκευὴν τῶν δικτύων.

ιδ) Ποσοστὸν δώδεκα τοῖς ἑκατὸν (12%) ἐπὶ τοῦ ἀπομένοντος ποσοῦ μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ὑπὸ στοιχεῖα δ', ε', στ', ι' ἀνωτέρω δαπανῶν, τὸ ὁποῖον χορηγεῖται εἰς ἅπαντας τοὺς ἁλιεργάτας ὡς «κότα». Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ ἀναπομένον ὑπόλοιπον εἶναι ἔλασσον τῶν 1.500 (χιλίων πεντακοσίων) δραχμῶν, δὲν θὰ χορηγῆται «κότα».

"Αρθρον 12
Καταναμὴ καθαροῦ ἐσόδου

Τὸ καθαρὸν ἔσοδον κατανέμεται μεταξὺ πλοιοκτητῶν ἀφ' ἑνὸς καὶ πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν ἀφ' ἑτέρου καὶ κατὰ ποσοστὸν τεσσαράκοντα τοῖς ἑκατὸν (40%) ὑπὲρ τῶν πρώτων καὶ ἑξήκοντα τοῖς ἑκατὸν (60%) ὑπὲρ τῶν δευτέρων.

"Αρθρον 13
Διανομὴ μεριδίου πληρώματος καὶ ἁλιεργατῶν

Τὸ ἀναλογοῦν εἰς τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἁλιεργάτας ποσοστὸν τοῦ καθαροῦ ἐσόδου κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον διανέμεται εἰς τόσα ἴσα μερίδια, ὥστε νὰ λάβουν ἀνὰ ἓν ἅπαντες, ἐπὶ πλέον δὲ οἱ κατωτέρω ἀναγραφόμενοι τὰ ἑνανταὶ ἑκάστου σημειούμενα μερίδια.

	μερίδια
α) Τεχνικὸς ἀρχηγός (ψαροκαταπάνος)	1 1/2
β) Πρυμνιάς	3/4
γ) Ἕκαστος λαμπαδόρος μερεμετζῆς	1/2
δ) Ἕκαστος λαμπαδόρος μὴ μερεμετζῆς	1/4
ε) Ἕκαστος μερεμετζῆς	1/4
στ) Πρυμνιὸς δενζινᾶς (προτοκάϊκον) μερεμετζῆς	3/8
ζ) Γραμματικὸς	1/4
η) Μολυβατζῆς (μερεμετζῆς)	3/8
θ) Μολυβατζῆς (μὴ μερεμετζῆς)	1/8
ι) Σωματεῖον ἁλιεργατῶν	1

Ἄρθρον 14

Ἐκκαθάρισις λογαριασμῶν

Ἡ λογιστικὴ ἐκκαθάρισις τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων ἑκάστης ἡμέρας λαμβάνει χώραν αὐθημερόν. Ἡ χρηματικὴ ἐκκαθάρισις γίνεται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου σκοταδιοῦ, ὅτε καὶ χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου τὸ ἀναλογοῦν ποσοστὸν 60% εἰς τοὺς ἁλιεργάτας. Τὸ ποσοστὸν τοῦτο, παραλαμβανόμενον ὑπὸ τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ σωματείου, διανέμεται κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον εἰς τοὺς δικαιούχους ἁλιεργάτας.

Ἄρθρον 15

Γραμματικὸς - Ἐπιτροπὴ παρακολουθήσεως ἐκμεταλλεύσεως.

1. Εἷς ἐκ τῶν ἁλιεργατῶν τοῦ συγκροτήματος, ὑποδεικνυόμενος ὑπὸ τοῦ σωματείου, ἀσκεῖ τὰ καθήκοντα τοῦ γραμματικοῦ, ἤτοι ἐλέγχει καὶ ἐγκρίνει τὰς πραγματοποιουμένας δαπάνας καὶ παρακολουθεῖ τὴν διάθεσιν τοῦ ἁλιεύματος. Οὗτος ὑποχρεοῦται νὰ ἐνημερώνῃ καθημερινῶς τοὺς πλοιοκτήτας καὶ τὴν Ἐπιτροπὴν παρακολουθήσεως ἐκμεταλλεύσεως περὶ τῆς οἰκονομικῆς διαχειρίσεως τῆς ἐργασίας. Ὁ γραμματικὸς δύναται νὰ ἀντικατασταθῇ παρ' ἑτέρου ἁλιεργάτου, ἐὰν δὲν ἀνταποκρίνεται ἱκανοποιητικῶς πρὸς τὰ καθήκοντά του.

2. Εἰς ἕκαστον συγκρότημα συγκροτεῖται Ἐπιτροπὴ παρακολουθήσεως τῆς ἐκμεταλλεύσεως, ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ, ἢ ἐὰν οὗτος εἶναι πλοιοκτήτης ἐκ τοῦ πρυμνιοῦ τῆς δενζίνης, ἑνὸς λαμπαδόρου καὶ ἑτέρου ἁλιεργάτου, ἥτις λαμβάνει γνῶσιν παρὰ τοῦ γραμματικοῦ παντὸς θέματος, ἀφορῶντος τὴν ἐκμετάλλευσιν τῆς ἐπιχειρήσεως, ἵνα παρακολουθῇ ταύτην.

Ἄρθρον 16

Προκαταβολαί

1. Εἰς ἕκαστον ἁλιεργάτην χορηγεῖται ὑπὸ τοῦ πλοιοκτήτου προκαταβολὴ (πλιάτικα) ἐκ δραχμῶν ὀκτακοσίων (800) δι' ἑκάστην περίοδον (σκοτάδι), καταβαλλομένη κατὰ τὴν πρόσληψιν τούτου.

2. Τὸ ποσὸν τῆς προκαταβολῆς παρακρατεῖται ὑπὸ τῶν πλοιοκτητῶν κατὰ τὴν ἐκκαθάρισιν τῶν λογαριασμῶν εἰς τὸ τέλος τοῦ σκοταδιοῦ.

3. Ἐφ' ὅσον τὸ κατὰ σκοτάδι μερίδιον ἁλιεργάτου δὲν ἐπαρκεῖ πρὸς κάλυψιν τῆς προκαταβολῆς, αὕτη καταλογίζεται (χωρίζεται) εἰς βάρος τῶν πλοιοκτητῶν. Ἐὰν ὅμως ἀποχωρήσῃ τῆς ἁλιευτικῆς ἐργασίας πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σκοταδιοῦ, παραμένει ἐξ ὁλοκλήρου ὑπόχρεως ἔναντι τοῦ πλοιοκτήτου μετὰ τοῦ σωματείου ἁλιεργατῶν πρὸς ἐπιστροφὴν τῆς ληφθείσης παρ' αὐτοῦ προκαταβολῆς.

4. Πᾶς πλοιοκτήτης ὑποχρεοῦται, ὅπως εἰς τὸν ἀποχωροῦντα ἐκ τοῦ συγκροτήματος του ἁλιεργάτην πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σκοταδιοῦ χορηγῇ σημείωμα περὶ τῶν ὀφειλομένων πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ἀποχωροῦντος ἁλιεργάτου ποσῶν ἐκ προκαταβολῶν. Τὸ σημείωμα τοῦτο πρέπει νὰ προσκομισθῇ ὑπὸ τοῦ ἁλιεργάτου εἰς τὸ σωματεῖον, διὰ νὰ λάβῃ τὸ κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τῆς παρούσης σημείωμα τοῦ σωματείου πρὸς ἐργασίαν, τὸ ὁποῖον δὲν χορηγεῖται, ἂν προηγουμένως ὁ πλοιοκτήτης τοῦ σκάφους, εἰς τὸ ὁποῖον πρόκειται νὰ προσληφθῇ ὁ ἁλιεργάτης, δὲν καταβάλῃ εἰς τὸν πλοιοκτήτην τοῦ σκάφους, ἀπὸ τὸ ὁποῖον οὗτος ἀπεχώρησε, τὸ ὀφειλόμενον παρ' αὐτοῦ ποσὸν ἐκ προκαταβολῶν.

Ἄρθρον 17

α) Πρὸς ἀντιμετώπισιν ἐκτάκτων δαπανῶν τῶν ἁλιεργατῶν καθιεροῦται ἡ κατὰ κιλὸν ἁλιεύματος παρακράτησις ἐπὶ αὐτῶν δέκα (10) λεπτῶν.

β) Τῆς ὡς ἄνω οἰκονομικῆς παροχῆς δικαιοῦνται ἅπαντες οἱ ἁλιεργάται, ἀνεξαρτήτως ἐὰν ἐργάσθησαν εἰς μίαν ἢ περισσοτέρας ἁλιευτικὰς περιόδους (σκοτάδια).

γ) Τὰ δέκα (10) λεπτὰ κατὰ κιλὸν ἁλιεύματος παρακρατοῦνται ὁμοῦ μετὰ τοῦ κονδυλίου τῆς δαπάνης προμηθείας καὶ παραδίδονται εἰς τὸν ἀντιπροσωπεύοντα τοῦ σωματείου ἁλιεργατῶν εἰς τὸ τέλος ἑκάστης ἁλιευτικῆς περιόδου (σκοταδιοῦ).

Κεφάλαιον Δ'

Ἄρθρον 18

Γενικαὶ διατάξεις

Ἀπαγορεύσεις

1. Οὐδεὶς ἐκ τῶν μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν δύναται νὰ λαμβάνῃ ἰχθεῖς ὑφ' οἱανδήποτε μορφήν. Εἰς περίπτωσιν, καθ' ἣν διαπιστωθῇ λάθρα ἐξαγωγὴ ἰχθύων παρά τινος ἐκ τοῦ συγκροτήματος, παρέχεται τὸ δικαίωμα εἰς τὸν πλοιοκτήτην νὰ ἀφαιρέσῃ ἴσην ἀξίαν ἐκ τῆς παλλήνου τῆς ἡμέρας ταύτης διὰ λογαριασμόν του καὶ μόνον, ἐφ' ὅσον ἡ ἀφαίρεσις γίνεται παρ' ἁλιεργάτου. Ἐφ' ὅσον ὅμως ἡ ἀφαίρεσις γίνεται παρὰ μέλους τοῦ πληρώματος θὰ κρατῆται ἰσόποσον ἐκ τοῦ μισθοῦ του.

2. Ἀπαγορεύεται ἡ ἐπὶ τῶν πλοίων ἄνοδος προσώπων, μὴ ἀνηκόντων εἰς τὸ πλήρωμα καὶ τοὺς ἁλιεργάτας.

3. Ἀπαγορεύεται ἡ αὐτουσία τῶν ἁλιεργατῶν

άνευ άδείας τοῦ τεχνικοῦ ἀρχηγοῦ (φαροκαπετάνιου).

4. Ἀπαγορεύεται εἰς τοὺς λαμπαδόρους, ὅπως κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐργασίας κοιμῶνται ἢ ἁλιεύουν διὰ πετονιᾶς.

5. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀπόκρυψις ἢ πώλησις ἰχθύων παρὰ μελῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἁλιεργατῶν.

6. Ἀπαγορεύεται ἡ πώλησις ἰχθύων κατὰ ἰχθυοκαβούτιον (τελόρι) καὶ ἄνευ δημοπρασίας.

7. Κατὰ τὴν πώλησιν τῶν ἰχθύων σαρδέλλα, γαύρο, μαρίδα καὶ γαλάζα θὰ ἀφαιροῦνται ὡς ἀπόβαρον κατὰ ἰχθυοκαβούτιον 8 χιλ)μα, ὡσαύτως 7 χιλ)μα διὰ τὰς λοιπὰς κατηγορίας ἰχθύων.

8. Ἀπαγορεύεται ἡ πρόσληψις ἁλιεργατῶν, οἵτινες δὲν κέκτηνται ἐπαγγελματικὴν ἄδειαν ἁλιείας, ὡς καὶ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι τυγχάνουν τιμωρημένοι δι' ὀργίας παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς.

Ἄρθρον 19

Ἐπιβολὴ κυρώσεων

1. Παρὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς ἐπιβάλλονται αἱ δέουσαι κυρώσεις κατὰ τῶν ὑπαιτίων παραβάσεων ἐκ τῶν ἐμπιπτουσῶν εἰς τὴν ἁρμοδιότητά της καὶ ἐντὸς τῆς τοπικῆς δικαιοδοσίας αὐτῆς, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν παραβάσεων τῶν διατάξεων τοῦ προηγουμένου ἄρθρου.

2. Ὁ κυβερνήτης παντὸς πλοίου, ὅπερ ἁλιεύει ἢ πρόκειται, καὶ ὁ φαροκαπετάνιος αὐτοῦ ὑποχρεοῦνται, ὅπως ἀναφέρουν εἰς τὴν Λιμενικὴν Ἀρχὴν πᾶν παράπτωμα τῶν μελῶν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πλοίου καὶ πᾶσαν παράβασιν αὐτῶν, ἐνεργουμένης ὑπὸ τοῦ κυβερνήτου σχετικῆς ἐγγραφῆς καὶ εἰς τὸ ἡμερολόγιον γεφύρας.

Ἄρθρον 20

Ἰσχὺς καὶ καταγγελία τῆς παρούσης

1. Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις ἰσχύει ἀπὸ 2.5.1966 ἕως 30.11.1966.

2. Ἡ ἐκκίνησις τῶν σκαφῶν πρὸς ἁλιείαν καὶ ἡ λῆξις ἑκάστης ἁλιευτικῆς περιόδου (σκαταδιοῦ) συμφωνεῖται, ὅτι θὰ ἀποφασίζεται ἀπὸ κοινοῦ ἀπὸ τὰς διοικήσεις τῶν δύο σωματείων.

3. Ἕκαστον τῶν συμβαλλομένων μερῶν δύναται τὰ καταγγείλῃ τὴν παροῦσαν, ἥτις παύει ἰσχύουσα μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τῆς καταγγελίας, ἀρχομένου τοῦ δεκαημέρου τούτου (τὴν ἑπομένην ἡμέραν, καθ' ἣν ἐγένετο ἡ καταγγελία, καὶ λήγοντος τὴν 24.00 ὥραν τῆς 10ης ἡμέρας ἀπὸ τῆς παραύσης.

Ἄρθρον 21

Σύνταξις, ὑπογραφὴ καὶ ὑποβολὴ πρὸς ἔγκρισιν τῆς παρούσης.

Ἡ παροῦσα συλλογικὴ σύμβασις συνετάγη εἰς πέντε (5) ἀντίγραφα, ἐκ τῶν ὁποίων ἕλαβον ἀνὰ ἓν τὰ συμβαλλόμενα μέρη καὶ ἡ Λιμενικὴ Ἀρχὴ καὶ τὰ ἕτερα δύο θέλουσι ὑποβληθῆ διὰ τῆς Λιμενικῆς Ἀρχῆς εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορικῆς Ναυτιλίας πρὸς κύρωσιν, ὑπογράφεται δὲ ὡς ἕπεται:

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἐν Καβάλᾳ τῇ 2 Μαΐου 1966

—

108877/36306/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπιδόματος συζύγου.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 685 τῆς 24 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 4577/1966 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων. 2) Τὴν κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν.δ. 4577/1966 προβλεπομένην ὑπ' ἀριθ. 9732/8.11.1966 γνώμην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας, ὑποβληθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 46064/17.11.1966 ἀναφορᾶς αὐτοῦ, ἀποφασίζομεν:

Ι. Ἐγκρίνομεν τὴν διάθεσιν ἐκ τῶν ἀποθεματικῶν τοῦ Δ.Α.Ο.Ε.Μ. πιστώσεως μέχρι 250 ἑκατομμυρίων δραχμῶν διὰ τὸ ἔτος 1967 διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4577/1966 προβλεπομένου ἐπιδόματος μὴ ἐργαζομένης συζύγου.

ΙΙ. Διὰ τὴν χορήγησιν εἰς τοὺς μισθωτοὺς ἐπιδόματος συζύγου συνιστῶμεν εἰδικὸν Λογαριασμὸν εἰς τὸν παρὰ τῷ Ο.Α.Α.Α. Διανεμητικῶν Λογαριασμῶν Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων Μισθωτῶν (Δ.Α.Ο.Ε.Μ.).

Ι. Τοῦ περὶ οὗ ἡ παροῦσα ἐπιδόματος δικαιοῦνται οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α. ἄρρενες μισθωτοί, οἱ συντηροῦντες σύζυγον, οἵτινες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν.δ. 3868/1958 καὶ τῶν εἰς ἐκτέλεσιν τούτου ἐκδοθέντων δ. δ)των λαμβάνουν ἐπίδομα τέκνων, ἐξαιρέσει:

– α) Ἐκείνων, ὧν αἱ σύζυγοι τυγχάνουν συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι τύπου συντάξεως ἢ ἀποκερδαίνουν ἴδιον ἐξ ἐργασίας διοποριστικὸν εἰσόδημα, ὡς τοιοῦτον νοουμένου ἐκείνου, οἵτινες ἐντὸς τοῦ προηγουμένου τῆς ἐπιδοτήσεως ἡμερολογιακοῦ ἔτους ἐπραγματοποίησαν ἑκατὸν (100) τοὐλάχιστον ἡμέρας ἐργασίας ἢ εἰργάσθησαν δι' ἰδίων λογαριασμῶν ἐπὶ τετράμηνον καὶ

β) τῶν δικαιουμένων συνήθως ἐπιδόματος συζύγου ἢ γάμου δυνάμει διατάξεως νόμου, δ. δ)τος, συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ ἢ Ὀργανισμοῦ προσωπικοῦ ἢ καὶ ἀτομικῆς συμφωνίας, ὡς τοιούτων νοουμένων ἐκείνων, οἵτινες ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐπιδόματος διὰ τὸν μεγαλύτερον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας τῶν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὸ προηγούμενον τῆς ἐπιδοτήσεως ἡμερολογιακὸν ἔτος.

2. Τὸ περὶ οὗ παροῦσα ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς σταθερὸν ποσὸν δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐργασίας πραγματοποιηθείσης ἐντὸς περιοχῶν ἀσφαλίσεως τοῦ

Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ Ο.Α.Α.Α., δι' ἣν κατὰ τὴν κειμένην περὶ οἰκογενειακῶν ἐπιδομάτων νομοθεσίαν καταβάλλεται ἐπίδομα τέκνων.

3. Κατὰ τὴν πρώτην ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης τὸ περὶ οὗ αὕτη ποσὸν ἐπιδόματος ὁρίζεται εἰς δραχμὰς πέντε (5) δι' ἑκάστην κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμέραν ἐργασίας.

4. Διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἐπιδόματος, τὸν πρὸς τοῦτο προσμετρούμενον ἀριθμὸν ἡμερῶν ἐργασίας, τὴν ἔναρξιν καὶ λῆξιν, ὡς καὶ τὴν ἀναγνώρισιν τοῦ δικαιώματος πρὸς ἐπιδότησιν, τὰ ἁρμόδια πρὸς τοῦτο ὄργανα, τὴν διαδικασίαν καὶ τὴν ἄρσιν τῶν σχετικῶν ἀμφισβητήσεων, τὸν τρόπον καὶ χρόνον πληρωμῆς, τὴν ἀνάκλησιν ἐπιδοτήσεως καὶ ἐπιστροφὴν ἢ συμψηφισμὸν ἀχρεωστήτως καταβληθέντων ἐπιδομάτων, ὡς καὶ τὴν παραγραφὴν τῶν ἐπ' αὐτῶν ἀξιώσεων ἐφαρμόζονται ἀναλόγως τὰ περὶ ἐπιδομάτων τέκνων ἰσχύοντα, τὰ δὲ ἀπαιτούμενα διὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω πράξεων δικαιολογητικὰ ὁρίζονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ο.Α.Α.Α.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἰσχὺς ἄρχεται ἀπὸ 1.10.1966, ὡς πρὸς τὴν ἀναδρομικότητα αὐτῆς, κυρωθήσεται νομοθετικῶς, δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 19 Νοεμβρίου 1966

—

80818/6194/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ καθορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας καταστημάτων βαφείων - καθαριστηρίων καὶ πλυνοκαθαριστηρίων πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 658 τῆς 12 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας εἰς τὰ καταστήματα κλπ.». 2) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τινων ἐργατικῶν τινων νόμων». 3) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων». 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 26715.9.1966 αἴτησιν τοῦ Σωματείου Ἐργοστασιαρχῶν καὶ Καταστηματαρχῶν Βαφείων - Στεγνοκαθαριστηρίων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων «Ἡ Ἶρις». 5) Τὴν ἀπὸ 5.9.1966 γνώμην τῆς Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας Ἐργατοϋπαλλήλων Ἰματισμοῦ. 6) Τὴν ἀπὸ 5.9.1966 γνώμην τοῦ Συνδέσμου Βαφέων - Τυποβαφέων - Φινιριστῶν, Καθαριστῶν, Σιδηρωτῶν κλπ. Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων. 7) Τὴν γνώμην τοῦ Σωματείου ἐργατῶν καὶ ἐργατριῶν ἀνδρικῶν καὶ γυναικείων πίλων, καυκίων καὶ καασετῶν Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων. 8) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 163360 Φ. 71/35/1965 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Ἀθηνῶν. 9) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15781 Φ. 65/64/1965 γνώμην τῆς Ἀστυνομικῆς Διευθύνσεως Πειραιῶς. 10) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 15/94/380 στ'/1965 γνώμην τῆς Ἀνωτέρας Διοικήσεως Χωροφυλακῆς Πρωτευούσης, ἀποφασίζομεν:

1. Καθορίζομεν τὰς ὥρας ἀνοίγματος, μεσημβρινῆς διακοπῆς καὶ κλεισίματος τῶν καταστημάτων βαφείων - καθαριστηρίων καὶ πλυνοκαθαριστηρίων τοῦ κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1961 πολεοδομικοῦ συγκροτήματος Ἀθηνῶν, εἰς ὃ περιλαμβάνονται αἱ Δῆμοι καὶ Κοινότητες Ἀθηναίων, Πειραιῶς, Νικαίας, Περιστερίου, Κερατσινίου, Αἰγάλεω, Καλλιθέας, Νέας Ἰωνίας, Βύρωνος, Νέας Σμύρνης, Νέων Λιοσίων, Κορυδαλλοῦ, Ἡλιουπόλεως, Ζωγράφου, Χαλανδρίου, Χαϊδαρίου, Δάφνης, Καισαριανῆς, Παλαιοῦ Φαλήρου, Ἁγίου Δημητρίου, Ἀμαρουσίου, Μοσχάτου, Ἁγίων Ἀναργύρων, Νέας Φιλαδελφείας, Ταύρου, Περάματος, Κηφισιᾶς, Ἀσπροπύργου, Γαλατσίου, Ἁγίας Βαρβάρας, Χολαργοῦ, Γλυφάδας, Ἡρακλείου, Ὑμηττοῦ, Ἁγίας Παρασκευῆς, Ἁγίου Ἰωάννου Ρέντη, Πετρουπόλεως, Καλαμακίου, Μεταμορφώσεως (Κουκουβαούνων), Ν. Ψυχικοῦ, Ψυχικοῦ, Ν. Χαλκηδόνος, Ν. Ἐρυθραίας, Νέου Φαλήρου, Ἑλληνικοῦ, Ἀργυρουπόλεως, Βούλας, Πεύκης (Μαγκουφάνας), Μελισσίων, Καματεροῦ, Φιλοθέης, Βριλησσίων, Πεντέλης, Νέας Πεντέλης, Βουλιαγμένης, Λυκόβρυσης καὶ Ἑκάλης, ὡς ἀκολούθως:

Ἀπὸ 1/10 - 30/4.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4.30' - 8 μ.μ., ἑκάστου Σαββάτου ἀπὸ 8.30' π.μ. - 2 μ.μ.

Ἀπὸ 1/5 - 30/9.

Καθ' ἑκάστην ἀπὸ 8 π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 5.15 - 8.15' μ.μ., ἑκάστου Σαββάτου ἀπὸ 8 π.μ. - 2 μ.μ.

2. Κατὰ τὸ ἀπὸ 20/12 - 31/12 χρονικὸν διάστημα:

20 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 4.30' - 7.30' μ.μ.

21, 22, 23, 27, 28 καὶ 29 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 3.30' - 8 μ.μ.

24 καὶ 31 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 3.30' - 9.30' μ.μ.

30 Δεκεμβρίου.

Ἀπὸ 8.30' π.μ. - 1.30' μ.μ. καὶ 3.30' - 9 μ.μ.

3. Κατὰ τὴν Μεγάλην Ἑβδομάδα:

Μεγάλην Δευτέραν - Τρίτην - Τετάρτην καὶ Πέμπτην ἀπὸ 8.15' π.μ. - 1.45' μ.μ. καὶ 4.30' - 8.30' μ.μ.

Μεγάλην Παρασκευὴν ἀπὸ 1 μ.μ. - 8 μ.μ.

Μέγα Σάββατον ἀπὸ 8.15' π.μ. - 1.45' μ.μ. καὶ 4 - 9 μ.μ.

Ἡ παροῦσα, ἧς ἡ ἐφαρμογὴ ἄρχεται ἀπὸ

της 19.9.1966, δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Έν Αθήναις τη 13 Σεπτεμβρίου 1966

—

106061/9488 1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως της υπ' αριθ. 12/1966 αποφάσεως του Δ.Α.Δ.Α. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής του προσωπικού του Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος και λοιπών Υπηρεσιών του Βασιλικού Ναυτικού, πλην Κρήτης.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 663 της 14 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) Τας διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 12/1966 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Πειραιώς, δι' ής μετερρυθμίσθη μετ' έφεσιν η υπ' αριθ. 8/1966 όμοια του Π.Δ.Α.Δ.Α. Πειραιώς, 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφιον Β' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος αμοιβής και όρων εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αυτού της 11.11.1966, ην αποδεχόμεθα, και 4) το γεγονός ότι: α) Η ανωτέρω υπ' αριθ. 12/1966 απόφασις του Δ.Α.Δ.Α. Πειραιώς παρέλειψε να λάβη πρόνοιαν διά την προσαύξησιν των διά της παραγράφου 1 εδάφιον α' ταύτης καθοριζομένων βασικών ημερομισθίων του τεχνικού εν γένει προσωπικού λόγω πολυετούς υπηρεσίας, ήτις προσαύξησις παρείχετο εις το προσωπικόν τούτο και διά της προϊσχυσάσης σχετικής υπ' αριθ. 128803/1963 καινής αποφάσεως των Υπουργών Εθνικής Αμύνης και Οικονομικών, πράγμα όπερ αντίκειται εις την κανονιστικήν πολιτικήν της Κυβερνήσεως, ήτις εν προκειμένω συνίσταται εις την κατά το δυνατόν περαιτέρω βελτίωσιν των αποδοχών των οις αφορά αύτη μισθωτών κατά τα προσήκον μέτρον και β) διά της παραγράφου 5 της ειρημένης διατητικής αποφάσεως ορίζεται, ότι τα εκάστοτε διά των κλαδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διατητικών αποφάσεων οριζόμενα ισχύουν μόνον διά τους χημικούς και το λοιπόν επιστημονικόν προσωπικόν, ως και διά τα επαλληλικών τοιούτων, τα προσφέρον γραφικήν υπηρεσίαν. Περαιτέρω δε διά της παραγράφου 11 αποκλείεται η εναρμονή έτέρας εθνικής δημοσιογραφικής, τοπικής δμοιοεπαγγελματικής και ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή όμοίας εκτάσεως διατητικής αποφάσεως. Επειδή όμως αι διατάξεις αύται ού μόνον αντίκεινται εις τον νόμον, συμφώνως προς σχετικήν νομολογίαν του Αρείου Πάγου, άλλά και εισάγουσιν άνισον μεταχείρισιν μεταξύ μισθωτών του αυτού επαγγέλματος και δέον, τοις λόγοις τούτοις, όπως τροποποιουμένης της ως άνω διατητικής αποφάσεως, ορισθώσι τα εν τω διατακτικώ της παρούσης οριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 12/1966 απόφασιν του Δ.Α.Δ.Α. Πειραιώς περί των όρων αμοιβής του προσωπικού του Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος και λοιπών Υπηρεσιών του Βασιλικού Ναυτικού, πλην Κρήτης, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Συνδέσμου Εργατοτεχνικού και Υπαλληλικού Προσωπικού Βασιλικού Ναυστάθμου Σαλαμίνος, αφ' ενός, και των: 1) Υπουργείου Οικονομικών και 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης (Γ.Ε.Ν.), αφ' ετέρου, ής το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

1. Τα κατώτατα όρια βασικών ημερομισθίων του κατωτέρω αναφερομένου προσωπικού, όπερ απασχολείται εις τα Συνεργεία Β. Ναυστάθμου Σαλαμίνος και περιοχής Αθηνών - Πειραιώς και του προσωπικού του Βασιλικού Ναυτικού, του προσλαμβανομένου βάσει του άρθρου 31 του ν. 6321/1934, ως τούτο συνεπληρώθη υπό του άρθρου 3 του ν.δ. 2015/1953, ως και εν γένει παντός του με σχέσιν ιδιωτικού δικαίου συνδεομένου μετά του Δημοσίου προσωπικού του Βασιλικού Ναυτικού, πλην περιοχής Κρήτης, καθορίζονται από της ισχύος της παρούσης ως εξής:

α) Τεχνικών προσωπικών εν γένει:

	Άρρενες	Θήλεις
Κατά την πρόσληψιν δραχμαί	75	60

Μετά την συμπλήρωσιν:

	Δραχμαί	
3ετούς προϋπηρεσίας	82	65
6ετούς »	87	72
9ετούς »	97	81
12ετούς »	110	92
15ετούς »	120	102
18ετούς »	130	112
20ετούς »	140	120
25ετούς »	150	128
30ετούς »	160	136
35ετούς »	170	144

Διά τους μαθητευομένους αμφοτέρων των φύλων καθορίζεται ημερομίσθιον κατά την πρόσληψιν δραχμαί 35, μετά παρέλευσιν διετίας δραχμαί 40.

Μαθητευόμενοι νοούνται: α) Οι μη συμπληρώσαντες το 19ον έτος της ηλικίας των, άνευ προϋπηρεσίας ή το 18ον έτος της ηλικίας των και ενός (1) έτους προϋπηρεσίαν παρ' οιφδήποτε εργοδότη, οι άρρενες, και β) αι μη συμπληρώσασαι το 17ον έτος της ηλικίας των, άνευ προϋπηρεσίας ή το 16ον έτος της ηλικίας των και ενός (1) έτους προϋπηρεσίαν παρ' οιφδήποτε εργοδότη, αι θήλεις.

Μετά την συμπλήρωσιν των ως άνω προϋπο-

θέσεων ήλικίας καὶ προϋπηρεσίας δικαιοῦνται ἀντιστοίχως κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ἐκ δραχμῶν 75 καὶ 60.

β) Ἐργατικῶν προσωπικόν:

	Ἄρρενες	Θήλεις
Κατὰ τὴν πρόσληψιν δραχμαί	75	60
Μετὰ τὴν συμπλήρωσιν:	Δραχμαί	
4ετοῦς προϋπηρεσίας	80	65
8ετοῦς »	87	69
12ετοῦς »	94	75
17ετοῦς »	105	80

γ) Πλωτὰ μέσα 24ώρου ἀπασχολήσεως (Ὑμουλκά):

Κυβερνῆται	δρχ. 80
Μηχανικοί	» 80
Θερμισταί	» 75
Ναῦται	» 75

δ) Διὰ τὸ λοιπὸν ἐργατοτεχνικὸν προσωπικόν, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 128803/24. 7.1965 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ Οἰκονομικῶν (Φ.Ε.Κ. 454' Β', 27.7.1965) (*), τῶν ὑπαγομένων ὡς ἀνωτέρω τῇ παρούσῃ Ὑπηρεσιῶν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ἤτοι τὸ μὴ εἰδικῶς μνημονευόμενον ἀνωτέρω, αὐξάνονται κατὰ 10% ἀπὸ τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τὰ βασικὰ ἡμερομίσθια τὰ προβλεπόμενα ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω κοινῆς ἀποφάσεως, μὴ δυνάμενα πάντως νὰ εἶναι κατώτερα τῶν ὑπὸ τῆς ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁριζομένων τοιούτων.

2. Τὸ λαμβανόμενον ἐπίδομα λόγῳ ἀσθενείας κλπ., κατὰ τὰς σχετικὰς διατάξεις τοῦ Α.Κ. (ἄρθρα 657 καὶ 658) λαμβάνουν ἐκ τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν καὶ οἱ πρὸ τῆς ἰσχύος τῶν διατάξεων ταύτων προσληφθέντες.

3. Οἱ ἐκ τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα ἐγγαμοι μισθωτοὶ λαμβάνουν ἐπίδομα γάμου (συζύγου) ἐκ δραχμῶν 150 μηνιαίως διὰ τὴν μὴ ἐργαζομένην καὶ μὴ συνταξιοδοτουμένην σύζυγον, ἐφ' ὅσον ἡ συντήρησις τῆς συζύγου βαρύνει τὸν σύζυγον καὶ ὁ γάμος δὲν ἐλύθη διὰ θανάτου ἢ διὰ διαζυγίου.

4. Εἰς ἅπαν τὸ περὶ οὗ πρόκειται προσωπικὸν παρέχεται, ὡς μέχρι σήμερον, τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τοῦ ν. 6521/1934 ἀντίτιμον τροφῆς ἐκ δραχμῶν ἓξ (6) ἡμερησίως.

5. Αἱ ἑκάστοτε ἰσχύουσαι διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐθνικαὶ ὁμοεπαγγελματικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας ἢ ὁρίας ἐκτάσεως διαιτητικαὶ ἀποφάσεις καὶ ἐφ' ὅσον δὲν περιέχουν ἐν αὐταῖς ἐξαίρεσιν τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ αἱ τοιαῦται περὶ χημικῶν κλπ. ἐπιστημονικοῦ προσωπικοῦ, ἐπαλληλικοῦ καὶ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ Γραφείων Ἀγωνίμων Ἑταιρειῶν καὶ Ἐπιχειρήσεων καὶ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν ἔχουσαν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ὁμοίων κατηγοριῶν μισθωτῶν τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὰ Συνεργεῖα τοῦ Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Σαλαμῖνος καὶ λοιπάς, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, Ὑπηρεσίας τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν, ὅτι αἱ ἐκ τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζόμεναι ἑκάστοτε ἀποδοχαὶ (βασικοὶ μισθοὶ ἢ ἡμερομίσθια μετὰ τῶν τακτικῶν ἐπιδομάτων καὶ προσαυξήσεων) δὲν ὑπολείπονται τῶν διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένων διὰ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν ἀποδοχῶν, ἐν τῷ συνόλῳ τῶν λαμβανομένων. Διὰ τὴν τοιαύτην σύγκρισιν, ὡς ἡμερομίσθιων τῶν ἐπὶ μηνιαίας ἀποδοχαῖς ἀμειβομένων βάσει τῶν ὡς εἴρηται ἐθνικῶν ὁμοιοεπαγγελματικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων λογίζεται τὸ 1/25 αὐτῶν.

6. Εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατοτεχνικοῦ καὶ λοιποῦ προσωπικοῦ χορηγεῖται λόγῳ τῶν εἰδικῶν καὶ δυσμενῶν συνθηκῶν μεταφορᾶς ἡμερήσιον ἐπίδομα κατὰ τὰς κάτωθι διακρίσεις:

α) Ἐπίδομα δραχμῶν ἓξ (6) ἡμερησίως διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐκτὸς τῆς νήσου Σαλαμῖνος καὶ ἐργαζομένους εἰς ὑπηρεσίας τοῦ Β.Ν., ἑδρευούσας ἐπὶ αὐτῆς ταύτης τῆς νήσου. Τὸ αὐτὸ ἐπίδομα χορηγεῖται καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐργαζομένους εἰς Ὑπηρεσίας Α.Δ.Β.Ν.Σ. ἐν Πειραιεῖ, ὡς καὶ εἰς τοὺς κατοικοῦντας ἐν Ἀθήναις καὶ Πειραιεῖ καὶ ἐργαζομένους εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμφιάλης καὶ Σκαραμαγκᾶ.

β) Ἐπίδομα δραχμῶν τριῶν (3) ἡμερησίως διὰ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σαλαμῖνι καὶ ἐργαζομένους εἰς ὑπηρεσίας Α.Δ.Β.Ν.Σ. ἑδρευούσας ἐπὶ τῆς νήσου ἢ εἰς τὴν περιοχὴν Ἀμφιάλης καὶ Σκαραμαγκᾶ.

γ) Τὸ ἀνωτέρω ἐπίδομα χορηγεῖται εἰς τοὺς ὡς ἄνω δικαιούχους ἀνεξαρτήτως κατηγορίας ἢ εἰδικότητος καὶ ὕψους λαμβανομένου ἡμερομισθίου ἢ μισθοῦ καὶ καταβάλλεται μόνον διὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς εἰργάσθησαν.

7. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς τὰς ὡς κάτωθι ἐργασίας χορηγεῖται ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἴσον πρὸς 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἐν παραγράφοις 1 καθοριζομένων ἡμερομισθίων 1) χυτηρίων, 2) ἀξιογυαλλήσεως, 3) ἡλεκτροσυγκολλήσεως, 4) βαφικῶν κατεργασιῶν, 5) ἀρυφοκοπανιστῶν, 6) ἡραλοκοπανιστῶν, 7) χρωματουργείων, 8) παρασκευαστηρίου πυρομαχικῶν, 9) παρασκευαστηρίου ἀρωμάτων, 10) πυριτιδαποθηκῶν, 11) ἀποθηκῶν πετρελαιοειδῶν, 12) χαλκουργείων, 13) καθαρισμοῦ ἐξαρτημάτων καὶ ἐργείων μηχανῶν δι' ὀξέων, 14) ἠλεκτρονικῶν καὶ συσσωρευτῶν, 15) στοιχειοθετηρίου, πλατηρίου, λινοτυπείων, φωτοτυπείου, φωτογραφείου κλπ., 16) γαλβανιστῶν, 17) τεχνιτῶν ἐπενδύσεως λεβήτων δι' ἀναλοβόμβακος, 18) ἀποθηκῶν γα-

(*) ΕΕΔ 24, 1014.

διενεργών ὑλικῶν, 19) τυπογράφων, 20) σιδηρουργῶν - καμιναδόρων, 21) δεξιμενιστῶν, 22) λεμβούργων ἀσχολουμένων εἰς τὴν ρευστοποίησιν τῆς πίσσης καὶ 23) ἀρτεργατῶν.

8. Διὰ τὰς ἡμέρας ἀργίας τοῦ Β.Ν. λόγῳ α) τῆς ἀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, β) τῆς 3ης Δεκεμβρίου, ἐπετείου τῆς Ναυμαχίας τῆς Ἕλλης, καὶ γ) τῆς 6ης Δεκεμβρίου, ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Νικολάου, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ ἀποζημιώσεων διὰ τὰς ἀργίας διατάξεις διὰ τοὺς ἀπασχολουμένους τὰς ἄνω ἡμέρας. Εἰς τοὺς μὴ ἀπασχολουμένους καταβάλλεται ἓν (1) βασικὸν ἡμερομίσθιον διὰ τὴν ἡμέραν τῆς ὀνομαστικῆς ἑορτῆς τῆς Α.Μ. τοῦ Βασιλέως, ἥμισυ (1/2) δὲ βασικὸν ἡμερομίσθιον δι' ἑκάστην τῶν ὑπολοίπων ἐκ τῶν ὡς ἄνω ἡμερῶν ἀργίας.

Εἰς τοὺς ἐργατοτεχνίτας Β.Ν., μετὰ τρίμηνον ἀπὸ τῆς προσλήψεώς των, δαπάνας τοῦ Β.Ν. χορηγεῖται ἅπαξ κατ' ἔτος καὶ ἐφ' ὅσον φθαρῇ ἢ ἐκτάκτως ἐν περιπτώσει ἠτιολογημένης καταστροφῆς μία ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα) ἀνήκουσα εἰς τὸ Δημόσιον. Ἡ ἐν λόγῳ ἐνδυμασία ἐργασίας (φόρμα) ἐπιστρέφεται εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν ἐν περιπτώσει ἀπομακρύνσεως τοῦ ἐργατοτεχνίτου, ὡς ἐπίσης καὶ κατὰ τὴν ἀντικατάστασίν της λόγῳ φθορᾶς.

10. Διὰ τὴν μισθολογικὴν κατάταξιν τοῦ εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ καὶ εἰς τὴν παροῦσαν ὑπαγομένου προσωπικοῦ λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἡ προϋπηρεσία αὐτοῦ διανυθεῖσα εἰς τὸ Β. Ναυτικόν. Ὡσαύτως δύναται νὰ συνυπολογισθῇ καὶ πᾶσα ἐκτὸς τοῦ Β.Ν. δημοσίᾳ ὑπηρεσία.

Ἡ τοιαύτη προϋπηρεσία ἐκτὸς τοῦ Β.Ν. ἀποδεικνύεται διὰ πιστοποιητικῶν τοῦ οἰκείου ἐργοδότου, τεθεωρημένων διὰ τὸ ἀκριβὲς τοῦ περιεχομένου παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας ἢ ἐκ τοῦ βιβλιαρίου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον προκύπτει ἐξ αὐτοῦ ἡ τε χρονικὴ διαρκεια καὶ ἡ εἰδικότης ἀπασχολήσεως. Τὰ ὡς ἄνω πιστοποιητικὰ κλπ. ὑποβάλλονται παρὰ τοῦ ἐνδιαφερομένου, μετὰ δὲ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἔγκρισίν των παρὰ τῆς ἁρμοδίας Ναυτικῆς Ὑπηρεσίας ἡ τοιαύτη προϋπηρεσία καταχωρεῖται εἰς τὰ μητρῶα ἡμερομισθίων καὶ ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας ἐγγρίσεως ταύτης.

11. Τυχὸν καταβαλλόμενα ἀποδοχαὶ ἀνώτερα τῶν ὑπὸ τῆς παρούσης καθοριζομένων δὲν δύνανται νὰ μειωθῶσιν.

12. Οἱ περὶ ὧν ἡ παροῦσα μισθωτοὶ ἀπασχολούμενοι εἰς ἐργασίαν ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης καὶ διὰ τὴν λοιπὴν περιοχὴν (πλὴν Κρήτης) ἐκτὸς τῆς ἕδρας των, ἐφ' ὅσον διανυκτερεύουν, δικαιοῦνται ἐπιδόματος ἐκτὸς ἕδρας ἴσου πρὸς τὰς ἡμερησίας ἀποδοχάς των (100%) δι' ἑκάστην ἡμέραν ἐκτὸς ἕδρας, τοῦ ἡμίσεος δὲ τῶν ἡμερησίων ἀποδοχῶν (50%), ἐφ' ὅσον παρέχεται αὐτοῖς κατάλυμα πρὸς διανυκτέρευσιν καὶ 25%, ἐφ' ὅσον παρέχεται αὐτοῖς κατάλυμα πρὸς διανυκτέρευσιν καὶ τροφή.

13. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 14.3.1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 14 Νοεμβρίου 1966

—

106777/9572/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ἀπὸ 22.10.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων ἀπασχολουμένων δενδροανθοκηπουρῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 672 τῆς 16 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ἀπὸ 22.10.1966 συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας τῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων ἀπασχολουμένων δενδροανθοκηπουρῶν. 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον Β' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμοιβῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 12.11.1966, τὴν ὁποίαν καὶ ἀποδεχόμεθα καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι: α) ἡ ὑπὸ τῶν δενδροανθοκηπουρῶν παρεχομένη ἐργασία δὲν δύναται νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς ἀνθυγιεινή, δικαιολογοῦσα τὴν χορήγησιν εἰς αὐτοὺς ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας, οὐδ' ἐξ ἄλλου ὑπεβλήθησαν πτοιχεῖα (ἔκθεσις εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐξ ὑγειονολόγων), πείθουσα περὶ τῆς ἀνθυγιεινότητος, τῶν ὑφ' ἃς αὕτη διεξάγεται συνθηκῶν, β) οὐχ ἧττον ὅμως, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ ἐργασία τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν τυγχάνει ἐπίπονος, ὡς διεξαγομένη ἐν ὑπαίθρῳ ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν δυσμενῶν, συνήθως, καιρικῶν συνθηκῶν (ψύχος, καύσωνος κλπ.) κρίνεται σκόπιμον ὅπως τὸ ὑπὸ τῆς ἀπὸ 22.10.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας χορηγούμενον ποσοστὸν ἐκ 12% ὑπὸ μορφὴν ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας παρασχεθῇ ὡς αὔξησις ἐπὶ τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἰσχυόντων κατὰ τὴν 1.1.1966, ὡς ταῦτα διεμορφώθησαν ὑπὸ τῶν ἐκδοθεισῶν σχετικῶν ἀποφάσεων διαιτησίας καὶ τῶν τοιούτων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, ἐπὶ τῷ τέλει, ὅπως μὴ στερηθῶσιν οὗτοι τῆς ἐν λόγῳ αὐξήσεως. Ἐπὶ τῶν οὕτω διαμορφωθέντων βασικῶν ἡμερομισθίων ὑπολογίζεται περαιτέρω ἡ ὑπὸ τοῦ Δήμου Ἀθηναίων χορηγηθεῖσα ἀπὸ 1.7.1966 καὶ ἐφεξῆς οἰκειοθελὴς αὔξησις. Διὰ τοὺς ἀνωτέρω λόγους δέον ὅπως ἡ ὡς ἄνω συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τροποποι-

ηθῆ κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ἀπὸ 22.10.1966 συλλογικὴν σύμβασιν τῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων ἀπασχολουμένων δενδροανθοκηπουρῶν, κατατεθεῖσαν ἡμῖν διὰ τοῦ ἀπὸ 27.10.1966 πρακτικοῦ καταθέσεως καὶ τῆς ὁποίας τὸ κείμενον τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔχει ὡς ἀκολούθως:

Συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας

τῶν εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων ἀπασχολουμένων δενδροανθοκηπουρῶν

Ἐν Ἀθήναις σήμερον τὴν 22αν Ὀκτωβρίου 1966 ἔτους, ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος Σάββατον καὶ ὥραν 7ην, συνελθόντες ἐν τῷ Καταστήματι τοῦ Δήμου Ἀθηναίων οἱ κάτωθι ὑπογεγραμμένοι ἀφ' ἑνὸς μὲν ὁ Γεώργιος Ἀμβροσίου Πλυτᾶς, Δήμαρχος Ἀθηναίων, ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ Δήμου Ἀθηναίων, εἰδικῶς καὶ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος διὰ τὴν ὑπογραφὴν τῆς παρούσης δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 789/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Νικόλαος Κυριάκου Δριτσάκος, ὡς πρόεδρος τοῦ ἐν Ἀθήναις ἑδρεύοντος σωματείου ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Σωματεῖον Δενδροανθοκηπουρῶν Δήμου Ἀθηναίων», ἐνεργῶν ὡς νόμιμος ἐκπρόσωπος τοῦ σωματείου τούτου, οὗτινος μέλη τυγχάνουσιν οἱ οὗς ἀφορᾷ ἡ παροῦσα σύμβασις δενδροκηπουροί, οἵτινες ἀπασχολοῦνται εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων, εἰδικῶς πρὸς τοῦτο ἐξουσιοδοτημένος κατόπιν τῆς ἀπὸ 19.4.1966 ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ ἄνω σωματείου, ὅπερ ἐκπροσωπεῖ, καὶ τῆς ἀπὸ 26 Σεπτεμβρίου 1966 ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ σωματείου, ἀποφασίζομεν:

1. Εἰς τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ὑπάγονται ἅπαντες οἱ δενδροανθοκηπουροί, οἱ ἀπασχολούμενοι ὑπὸ οἱανδήποτε μορφὴν καὶ σχέσιν ἐργασίας εἰς τὸν Δῆμον Ἀθηναίων.

2. Εἰς τοὺς ἀνωτέρω μισθωτοὺς χορηγεῖται αὔξησις ἐκ ποσοστοῦ 12% ἐπὶ τῶν βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν ἰσχυόντων κατὰ τὴν 1.1.1966, ὡς ταῦτα διεμορφώθησαν ὑπὸ τῶν ἐκδοθεισῶν σχετικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων καὶ τῶν τοιούτων τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων.

3. Ἐπὶ τῶν οὕτω διαμορφωθέντων βασικῶν ἡμερομισθίων τῶν περὶ ὧν πρόκειται μισθωτῶν ὑπολογίζεται ἡ χορηγηθεῖσα ἀπὸ 1.7.1966 οἰκειοθελῶς ὑπὸ τοῦ Δημοτικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δήμου Ἀθηναίων αὔξησις, ὡς αὕτη ὁρίζεται ἐν τῇ ὑπ' ἀριθ. 788/1966 ἀποφάσει αὐτοῦ.

4. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1.1.1966.

Ἡ παροῦσα, ἀναγνωσθεῖσα καὶ βεβαιωθεῖσα παρ' ἀμφοτέρων τῶν ὧδε συμβαλλομένων, συνετάγη εἰς ἴσα πρωτότυπα, ὅσα καὶ τὰ συμβαλλόμενα μέρη, ὡς καὶ δύο ἐπὶ πλέον διὰ τὴν κατάθεσίν των εἰς τὴν ἁρμοδίαν Ἀρχήν.

Οἱ συμβαλλόμενοι

(Ἕπονται ὑπογραφαί)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 16 Νοεμβρίου 1966

—

101532/9100/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν τῶν ὑπ' ἀριθ. 41/1966 καὶ 42/1966 ἀποφάσεων τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορωσῶν ἀντιστοίχως τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 862 τῆς 14 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955, 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 30.10.1966, καὶ 3) τὰς ὡς ἄνω μνημονευομένας ὑπ' ἀριθ. 41/1966 καὶ 42/1966 ἀποφάσεις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικὰς διὰ πάντας τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτοὺς τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφοροῦν αὗται, τὰς ὑπ' ἀριθ. 41/1966 καὶ 42/1966 ἀποφάσεις τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἀφορώσας ἀντιστοίχως τὰς ἀποδοχὰς κλπ. τῶν χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν καὶ ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων καὶ χειριστῶν ἡλεκτροκινήτων ἀνυψωτικῶν μηχανημάτων ἁπάσης τῆς χώρας, κηρυχθείσας ἐκτελεστὰς διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 71233/6636 καὶ 71232/6637 ἀποφάσεων ἡμῶν (Φ.Ε.Κ. 479 τ. Β' τῆς 31.7.1966). (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Ὀκτωβρίου 1966

(*) ΕΕΔ 25, 1024.

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Μία πρόσφατος απόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἀπεργίας

Τῶν τελευταίων αὐτῶν καιρῶν ὁ Ἄρειος Πάγος συχνὰ ἀπασχολεῖται μὲ τὸ δικαίωμα ἀπεργίας τῶν μισθωτῶν.

Οὕτω, μετὰ τὰς δύο τελευταίας ἀποφάσεις του (290/1966, ΕΕΔ 25, 787, 495/1966, ΕΕΔ 25, 1374), ἐξεδόθη προσφάτως καὶ ἄλλη (526/1966, Β' Τμήματος), τῆς ὁποίας ἡ δημοσίευσις ἀναβάλλεται διὰ τὸ ἐπόμενον τεῦχος, διότι στοιχειοθετηθέντος ἤδη τοῦ παρόντος δὲν κατέστη αὕτη δυνατή.

Λόγῳ ὅμως τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς ἐν λόγῳ ἀποφάσεως, ὑπὸ τῆς ὁποίας ἀνῃρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 6353/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (ΕΕΔ 25, 235), ἀντιγράφομεν ἐδῶ τὰς βασικὰς σκέψεις της: «Ἡ ἀπεργία, ὡς πρόσκαιρος καὶ ἐκουσία διακοπὴ τῆς ἐργασίας ὑφ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ὑποστήριξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν αὐτοῦ συμφερόντων, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων συναδέλφων τῶν ἀπεργούντων, εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὑπαγόμενον εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος, ὅπερ ἐπιβάλλει τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν οἰκονομικὸν ἢ κοινωνικὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τῆς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου δίδεται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ β.δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ μαθητευομένων καὶ ὁ § 5 τοῦ νόμου τούτου, ὡς τυγχάνει ἀναλογικῶς διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930, νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως, περὶ ταύτης δὲ κρίνει ὁ δικαστής, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Ἀστικοῦ Κώδικος, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, μετ' ἐκτιμήσεως τῆς αἰτίας καὶ ἐν γένει τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη ἀποχὴ καὶ τῆς διαρκείας ταύτης».

Ἐμμένει δηλαδὴ τὸ Β' Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ διὰ τῆς νεωτέρας αὐτῆς ἀποφάσεώς του εἰς τὰ δεκτὰ γενόμενα καὶ διὰ τῆς προηγουμένης ἀποφάσεως τοῦ αὐτοῦ Τμήματος (296/1966, ἐνθ' ἀνωτ.) ὡς πρὸς τὰς συνεπείας ἐκ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ἀπεργίας (Πρβλ. ὅμως Α.Π. 495/1966, Α' Τμήματος, ἐνθ' ἀνωτ.).

Τὸ ἐνδιαφέρον ἀκόμη τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι εἰς τὸ ὅτι, ἀντιθέτως πρὸς τὴν νομολογίαν τῶν Δικαστηρίων τῆς οὐσίας (ἴδατε τὴν ἀναιρεθεῖσαν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, τὴν ὑπ' ἀριθ. 16953/1965 ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 24, 1400 καὶ ἄλλας), δέχεται, ὅτι ἐντὸς τῶν νομίμων σκοπῶν τῆς ἀπεργίας εἶναι καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων συναδέλφων τῶν ἀπεργούντων.

Πρόκειται περὶ τῆς καλουμένης ἀπεργίας ἀλληλεγγύης ἢ συμπαθείας, περὶ τῆς ὁποίας τὸ πρῶτον ἤδη ἀπησχολήθη ὁ Ἄρειος Πάγος, ζήτημα, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔχει ἤδη ἀπασχοληθῇ ἡ θεωρία καὶ ἡ ξένη νομολογία. (Σημειοῦμεν προχείρως, ὅτι ὁ Χ. Ἀγαλλόπουλος, Ἐργατικὸν Δίκαιον, σελ. 98, δέχεται, ὅτι μεταξὺ τῶν ἐννοιολογικῶν στοιχείων τῆς ἀπεργίας εἶναι ἡ ὕπαρξις ἐπαγγελματικοῦ ἀγωνιστικοῦ σκοποῦ καὶ δὴ εἴτε τῶν ἰδίων, τῶν ἀπεργούντων, εἴτε ἄλλων συναδέλφων των, ἀπεργία ἀλληλεγγύης ἢ συμπαθείας, ἴδετε καὶ Γ. Π. Σπυρόπουλον, ΕΕΔ 14, 1137, γράφοντα ὅτι ἐγένετο δεκτόν, ὅτι ἡ ἀπεργία ἔχει ἐπαγγελματικὸν χαρακτῆρα, ὅσακις ἀποτελεῖ ἐκδήλωσιν ἀλληλεγγύης ἐντὸς τῆς ἐπιχειρήσεως, ἀποβλέπουσα λ.χ. εἰς τὴν ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντος ἐργάτου, οὕτω καὶ παραπομπαὶ εἰς γαλλικὴν νομολογίαν, Τούσης - Σταυροπούλου, Ἐργατικῶν Δικαίων, σελ. 242, καθ' οὓς ἀπεργία δύναται νὰ κηρυχθῇ καὶ ἐξ ἀλληλεγγύης πρὸς ἄλλους ἐργαζομένους κλπ.)

Ὁ Ἄρειος Πάγος διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεώς του ἀνῄρεσε τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης, διότι, ἐνῷ τὰ Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη τὰ ἐν τῇ ἀποφάσει του, τὰ ὁποῖα ἐπαναλαμβάνονται καὶ εἰς τὴν ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου, κατὴν οὕτω κατ' ἄσκησιν καταχρηστικήν, ὡς δέχεται, τοῦ ἀπεργιακοῦ δικαιώματος ἀποχὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τῆς ἐργασίας, ὑπὸ τὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, ἐθεώρησε τὸ δικάσαν Δικαστήριον βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν ὡς σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους του, τὴν δήλωσιν δὲ αὐτοῦ περὶ ἐμμονῆς του εἰς τὴν σύμβασιν καὶ ἐπανόδου ἅμα τῇ λήξει τῆς ἀπεργίας κατὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὡς προσχηματικήν, συνεπεία δὲ τῆς σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐθεώρησε λυθεῖσαν τὴν σύμβασιν, ὅταν ἔληξεν ἡ εἰς τὴν ἐργασίαν του ἐλλωρος προθεσμία. Οὕτως ὅμως ἀπορριπτόμενον στηρίζεται μάλιστα τὴν περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀπεργιακοῦ δικαιώματος καὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κρίσιν του καὶ ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ δεκτὰ ὑπ' αὐτοῦ γενόμενα ὡς προκύψαντα ἐκ τῶν ἀποδείξεων πραγματικὰ περιστατικά, ἤτοι..., ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διώκουσαν τὴν πληρωμὴν μισθῶν ὑπερημερίας, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς διαλαμβανομένας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις».

Ὡς ἐν ἀρχῇ ἐσημειώσαμεν, τὸ πλῆρες κείμενον τῆς ἀρεοπαγιτικῆς αὐτῆς ἀποφάσεως θὰ δημοσιευθῇ εἰς τὸ ἑπόμενον τεῦχος.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΣ ΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Διεύθυναις
ΧΡΟΝΗΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Σύνταξις
ΤΑΣΟΣ ΤΣΙΜΠΟΥΚΗΣ

Τόμος 25ος - Τεύχος 24ον (606)

Ἀθῆναι 15 Δεκεμβρίου 1966

ΣΥΜΒΑΣΙΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΗΜΟΣΙΟΓΡΑΦΩΝ

Ἡ μονομερὴς ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας δημοσιογράφων καὶ ἡ ἐν Γαλλίᾳ «ρήτρα συνειδήσεως»

Ὑπὸ τοῦ Γ. Η. ΚΡΙΠΠΑ, Πτυχιούχου Π.Ε., Ὑπαλλήλου Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως

Διὰ τοῦ ἄρθρου 29δ τοῦ Γαλλικοῦ Ἐργατικοῦ Κώδικος ὁρίζεται, ὅτι αἱ διατάξεις τούτου ἐφαρμόζονται καὶ ἐπὶ τῶν ἐπαγγελματιῶν δημοσιογράφων. Διὰ τῶν ἄρθρων ἑξ ἄλλου 29γ καὶ 29δ ὁρίζονται αἱ λεπτομέρειαι, αἱ ἀφορῶσαι εἰς τὴν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἐν γένει, ὡς ἀποζημίωσις, χρόνος προθεσμίας κλπ.. Τέλος τὸ ἄρθρον 29ε ἔχει ἐπὶ λέξει ὡς ἑξῆς:

«Αἱ διατάξεις τοῦ προηγουμένου ἄρθρου ἐφαρμόζονται εἰς περίπτωσιν καθ' ἣν ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐπέρχεται δι' ἐνεργείας τινὸς τῶν προσώπων τῶν ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχείρησιν ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ, περὶ ὧν ποιεῖται μνείαν τὸ ἄρθρον 29β, ὁσάκις ἡ τοιαύτη καταγγελία αἰτιολογεῖται διά τινος τῶν κατωτέρω περιστατικῶν. . . 3) Οὐσιώδης μεταβολὴ εἰς τὸν χαρακτῆρα ἢ τὸν προσανατολισμὸν τῆς ἐφημερίδος ἢ τοῦ περιοδικοῦ, ἐφ' ὅσον ἡ τοιαύτη μεταβολὴ δημιουργεῖ διὰ τὸν μισθωτὸν δημοσιογράφον κατάστασιν φύσεως δυναμένης νὰ βλάψῃ τὴν τιμήν του, τὴν καλὴν φήμην του ἢ γενικῶς τὰ ἠθικὰ συμφέροντά του» (1).

Διὰ τοῦ ὡς ἄνω ἄρθρου τοῦ Γαλλικοῦ Ἐργατικοῦ Κώδικος καθιεροῦται ὑπὲρ τῶν δημοσιογράφων ἡ ἐπονομαζομένη clause de conscience «ρήτρα συνειδήσεως».

Ἐν ἄλλαις λέξεσιν ὁ Κῶδιξ οὗτος θεωρεῖ τὴν μεταβολὴν τοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ἐφημερίδος ἢ τοῦ περιοδικοῦ ὡς μονομερῆ ὀλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας - ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920 παρ' ἡμῖν - ἐφ' ὅσον συντρέχουσι καὶ οἱ λοιποὶ ὅροι τῆς βλάβης τῆς τιμῆς, τῆς καλῆς φήμης ἢ τοῦ ἠθικοῦ συμφέροντος τοῦ δημοσιογράφου.

Κατ' ἀρχὴν δέον νὰ παρατηρήσωμεν, ὅτι τὸ ὡς ἄνω ἄρθρον 29ε τοῦ Γαλλικοῦ Ἐργατικοῦ Κώδικος ὁμιλεῖ περὶ μεταβολῆς τοῦ χαρακτῆρος ἢ τοῦ προσανατολισμοῦ ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ γενικῶς. Ἡ διάταξις αὕτη δέον νὰ ἑρμηνευθῇ εὐρέως. Δέον δηλαδὴ νὰ περιλάβωμεν ἐν προκειμένῳ οὐ μόνον τὰς πολιτικὰς ἐφημερίδας ἢ τὰ πολιτικὰ περιοδικά, ἀλλὰ πᾶν ἡμερήσιον ἢ περιοδικὸν ἔντυπον. Εἶναι δηλονότι δυνατὴ ἡ ὡς ἄνω μεταβολὴ καὶ ἐπὶ μὴ πολιτικῶν ἐντύπων. Π.χ. περιοδικὸν ποικίλης ὕλης ἀσχολεῖται ἐφεξῆς μὲ ἀσεμνα δημοσιεύματα (*). Ὁμοίως θρησκευτικῶν περιοδικῶν πιθανὸν νὰ ἄρξηται τὴν δημοσίευσιν ὕβρεων ἐναντίον κληρικῶν κλπ.

Παρ' ἡμῖν δὲν ὁρίσταται ἀνάλογος διάταξις διὰ τοὺς δημοσιογράφους. Πλειστάκις

(1) Ξένη νομοθεσία περὶ Τύπου «Γαλλία», ἐκδ. Ὑπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως, 1959, σελ. 24 κ. ἑ.

(2) Ἡ δημοσίευσις τοιούτων τιμωρεῖται παρ' ἡμῖν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 29 νόμου 5060/1931, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 2ου ν.δ. 2943/1953, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Συντάγματος δύνανται νὰ ἐπιβληθῇ καὶ κατάσχεσις, ὅταν τὸ δημοσίευμα προσβάλλῃ «καταφανῶς» τὴν δημοσίαν αἰδῶ. Πρβλ. εἰδικώτερον Β. Μίδαλῆ, Αἱ παρεκτροπαὶ τοῦ Τύπου, Θεσσαλονίκη 1960, σελ. 149. Ὁμοίως Ν. Λεκατσαπούλου, Ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου ἐν Ἑλλάδι, Ἀθῆναι 1965, σελ. 184 κ. ἑ.

δὲ ὑπῆρξαν μεταβολαὶ τοῦ προσανατολισμοῦ ἐφημερίδων ἢ περιοδικῶν, χωρὶς νὰ θεωρηθῇ τοῦτο ὡς μονομερὴς ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Ἀντιθέτως διὰ τοὺς λοιποὺς ἐργαζομένους ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112/1920 ἐφηρμόσθη ἐν εὐρείᾳ ἐκτάσει ὑπὸ τῶν δικαστηρίων. Πλεῖσται ὅσαι ἀποφάσεις ἐξεδόθησαν ἐν προκειμένῳ, προσφάτως δὲ Α.Π. 382/1966, ΕΕΔ 25, 981, Πρ. Θεσσαλονίκης 3738/1966, ΕΕΔ 25, 1185, αἱ πλείονες τῶν ὁποίων ἀναφέρονται εἰς μετάθεσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐν ἑτέρᾳ θέσει.

Ἀλλ' ἡ ὡς ἄνω μονομερὴς ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου οὐ μόνον παρέχει εἰς τὸν μισθωτὸν τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν σύμβασιν καταγγελθεῖσαν, ἀλλὰ δυνατὸν νὰ συνιστᾷ ἐπιπροσθέτως καὶ προσβολὴν τῆς προσωπικότητός του (Α.Π. 356/1964, ΕΕΔ. 23, 980, Πρ. Ἀθηνῶν 19585/1965, ΝοΒ 13, 1123, Πρ. Ἀθηνῶν 22812/1965, ΝοΒ 14, 742), ὅπερ συνεπάγεται τὴν ἐπιδίκασιν ἀποζημιώσεως ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ μὴ περιουσιακὴν ὀλάδην, συμφώνως τοῖς ἄρθροις 57, 59 καὶ 932 Α.Κ. Ἡ ἄρσις ὅμως τῆς προσβολῆς ἐν τῷ μέλλοντι, ὡς ὁρίζει ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ., δὲν καθίσταται ἐφικτὴ ἐν προκειμένῳ (Πρ. Ἀθηνῶν 22812/1965, ΝοΒ 14, 742).

Τούτων οὕτως ἐχόντων τίθεται τὸ ζήτημα, ἐὰν πάντα ταῦτα εἶναι δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν δημοσιογράφων ἐν περιπτώσει μεταβολῆς τοῦ χαρακτῆρος ἢ τοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ἐφημερίδος ἢ τοῦ περιοδικοῦ. Ἐὰν δύναται, δηλονότι νὰ ἔχῃ ἐφαρμογὴν καὶ ἐν Ἑλλάδι ἡ ἐν Γαλλίᾳ ἰσχύουσα clause de conscience.

Ἐὰν ὄθεν διὰ πάντα μισθωτὸν εἶναι νοητὴ ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ νόμου 2112, διὰ τοὺς δημοσιογράφους εἰδικῶς τὸ ὅλον θέμα δέον νὰ τεθῇ ἐπὶ διαφορετικῆς βάσεως.

Τὸ ἄρθρον 14 τοῦ Συντάγματος ὁρίζει βεβαίως, ὅτι ὁ Τύπος εἶναι ἐλεύθερος, ὡς καὶ ὅτι ἕκαστος δύναται νὰ δημοσιεύῃ καὶ διὰ τοῦ Τύπου τοὺς στοχασμούς του. Τὸ τοιοῦτον βεβαίως συνάπτεται καὶ μὲ τὴν ἐλευθερίαν ἀσκήσεως τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος, ὡς καὶ μὲ τὴν ἀνάγκην κατοχυρώσεως τῆς ἐλευθερίας ταύτης, κατ' ἐπιταγὴν τῆς συνταγματικῆς διατάξεως, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὸ δικαίωμα τοῦ κοινοῦ νὰ πληροφορῆται τὴν ἀλήθειαν (3).

Εἶναι γεγονός, ὅτι ἑκάστη ἐφημερὶς ἢ ἕκαστον περιοδικὸν ἀκολουθεῖ ὡρισμένην γραμμὴν ἰδεῶν καὶ ἀπόψεων. Ἄρα ὁ δημοσιογράφος, προσλαμβανόμενος εἰς ἑκάτερον τούτων, γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων τὴν πολιτικὴν τοῦ ἐντύπου, εἰς ὃ θὰ ἐργασθῇ καὶ τοῦ ὁποίου τὰς ἰδέας καὶ ἀπόψεις θὰ ὑποχρεωθῇ νὰ ὑποστηρίξῃ, αἵτινες πιθανὸν νὰ εἶναι ἀντίθετοι ἐνίοτε τῶν ἰδικῶν του, διὸ καὶ δὲν δύναται ἐπ' οὐδενὶ νὰ λεχθῇ, ὅτι ὑφίσταται προσβολὴ π.χ. τῆς προσωπικότητός του, ἐφ' ὅσον ἐλευθέρως καὶ οὐχὶ ἀναγκαστικῶς προσελήφθη ἐν ἐφημερίδι ἢ περιοδικῷ. Ἤτο δηλονότι γνωστὴ εἰς τοῦτον a priori ἡ ἰδεολογικὴ φύσις τῆς ἐργασίας του.

Δὲν εἶναι ὡσαύτως νοητὸν νὰ προβάλλῃ οὗτος πλέονῃ ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον, ἐφ' ὅσον πᾶς τις γνωρίζει τὴν πολιτικὴν ἢ τὰς ἰδέας τοῦ ἡμερησίου ἢ περιοδικοῦ ἐντύπου, ὅπερ ἀναγιγνώσκει, κατὰ τὰ διδάγματα βεβαίως τῆς κοινῆς πείρας θὰ ἦτο ἀστεῖον νὰ ὑποστηριχθῇ, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἠγνόει ὁ δημοσιογράφος, ὅστις τυγχάνει εἰδικὸν πρόσωπον ἐν προκειμένῳ.

Ἑπομένως, ὑποχρεωμένος ὢν νὰ καταπνίγῃ ἐνίοτε τὰς ἀτομικάς του ἰδέας, δὲν ὑφίσταται - ὡς ἀπεδείχθη - προσβολὴν τῆς προσωπικότητός του.

Ἐφ' ὅσον ὅμως ἐδείχθημεν, ὅτι ἡ φύσις τοῦ δημοσιογραφικοῦ ἐπαγγέλματος δυνατὸν νὰ περιλαμβάνῃ καὶ ἀπαλλοτρίωσιν ἰδίων ἰδεῶν καὶ ἀπόψεων, δὲν δυνάμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν, ὅτι τὸ τοιοῦτον ἰσχύει μονομερῶς. Δὲν δυνάμεθα δηλ. νὰ δεχθῶμεν, ὅτι μόνον ἐφ' ἅπαξ δύναται τοῦτο νὰ ἰσχύῃ καὶ νὰ μὴ δύναται νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ κατ' ἐπανάληψιν ἐπὶ ἀλλαγῆς τῆς πολιτικῆς π.χ. ἐφημερίδος τινός.

Ἐξ ἄλλου, μεταξὺ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας δὲν περιλαμβάνεται καὶ ἡ γάραξις τῶν ἰδεολογικῶν ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων θὰ κινῆται ὁ δημοσιογράφος, ὡς πᾶς τις δύναται εὐχερῶς νὰ συναγάγῃ, καὶ ἄρα ἡ μονομερὴς ὀλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἀνάγεται εἰς τὸ ἰδεολογικὸν πεδίον, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ θεωρηθῇ ὡς καταγγελία τῆς συμβάσεως ταύτης, καθ' ὅσον πᾶσα ἐν προκειμένῳ μεταβολὴ ἀφορᾷ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐντύπου καὶ δὲν ἀντανακλᾷ εἰς τὸν δημοσιογράφον.

(3) Πρβλ. Hilding, EEK, «Freedom of information as a projet of international legislation», Upsala - Wiesbaden 1953, σελ. 41.

Είναι ἀναμφίβολον δυνατὸν ἡ ἐφημερὶς ἢ τὸ περιοδικὸν νὰ μεταβιβασθῇ ὑπὸ τοῦ ἰδιοκτήτου εἰς ἕτερον πρόσωπον, ὅπερ νὰ κέκτηται ἑτέρας ἰδέας καὶ ἀπόψεις, διαφόρους τοῦ πρώην ἰδιοκτήτου. Ὁπότε καὶ θὰ μεταβληθῇ ἐκτοτε, κατ' ἀνάγκην, ὁ προσανατολισμὸς τοῦ ὡς ἄνω μεταβιβαζομένου ἐντύπου (4).

Εἶναι δὲ τοῖς πᾶσι γνωστόν, ὅτι τὸ τοιοῦτον δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς ἐλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ νέου ἰδιοκτήτου.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἐνισχύονται καὶ ἐξ ἄλλης πλευρᾶς. Ἡ διὰ τοὺς Γάλλους δημοσιογράφους ἰσχύουσα clause de conscience ἐθεσπίσθη δι' εἰδικῆς ἐν προκειμένῳ διατάξεως. Τοῦτο σημαίνει, ὅτι, ἐὰν δὲν ὑπῆρχεν ἡ ἐν λόγῳ διάταξις τοῦ ἄρθρου 29ε τοῦ Γαλλικοῦ Ἐργατικοῦ Κώδικος, ἡ ἀλλαγὴ τοῦ χαρακτῆρος ἢ τοῦ προσανατολισμοῦ τῆς ἐφημερίδος ἢ τοῦ περιοδικοῦ δὲν θὰ ἐθεωρεῖτο ἰσοσημερὶς ἐλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.

Μὴ ὑπαρχούσης ἄρα καὶ παρ' ἡμῖν ἀναλόγου εἰδικῆς διατάξεως δὲν δυνάμεθα, εἰμὴ νὰ σκεφθῶμεν τοιουτοτρόπως (5).

Ἄρα ἡ ὡς ἄνω ἰδεολογικὴ μεταβολὴ παντὸς ἐντύπου κεῖται ἐντὸς τοῦ διευθυντικοῦ δικαιώματος τοῦ ἐργοδότου (6), ὅστις συγχάνει ὁ φορεὺς τῶν ἰδεῶν καὶ ἀπόψεων ἐν προκειμένῳ.

Βεβαίως τὸ ἐν λόγῳ διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου εἶναι δυνατὸν νὰ ἀσκηθῇ καὶ καταχρηστικῶς. Θὰ ἦτο ὅμως ἀδιανόητον νὰ θεωρήσωμεν τὴν ὡς ἄνω ἰδεολογικὴν μεταβολὴν ἐφημερίδος τινὸς ὡς καταχρηστικὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου, καθ' ὅσον θὰ πρέπει νὰ ἀποδείξωμεν, ὅτι αὕτη ἐπραγματοποιήθη ἁπλῶς καὶ μόνον πρὸς προσβολὴν τῆς προσωπικότητος (7) καὶ γενικώτερον πρὸς βλάβην τῶν ἐν τῇ ἐφημερίδι ἐργαζομένων συντακτῶν, ὅπερ δὲν δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ σοβαρῶς, δοθέντος ὅτι πᾶσα τοιαύτη ἐνέργεια συνεπάγεται ἴσως τεραστίας οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις, λόγῳ ἀπωλείας ἀναγνωστῶν, διαφημίσεων κ.λ.π. Πᾶσα δὲ μείωσις εἰς τὰ ἤμισυ τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ ἀντανακλᾷ πρωτίστως εἰς τὸν ἰδιοκτήτην, ὅστις εἶναι ἀπίθανον νὰ ἐπιδίδεται εἰς τοιούτους πειραματισμούς, τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ἔχει πάντοτε ἀνάγκην αὐξήσεως τῆς κυκλοφορίας τῶν φύλλων του καὶ κατὰ συνέπειαν ἀνάγκην μείζονος προστασίας (8).

Ἐν πάσῃ δὲ περιπτώσει ἐπὶ ἰδεολογικῆς μεταβολῆς ἡμερησίου ἢ περιοδικοῦ ἐντύπου πῶς θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ δεχθῶμεν προσβολὴν τῆς προσωπικότητος ἑνὸς μόνον συντάκτου καὶ δὲν θὰ δεχθῶμεν προσβολὴν καὶ διὰ τοὺς λοιποὺς τοιούτους; Διότι, ἐὰν ἡ ἐν λόγῳ προσβολὴ εἶναι ἡ εἰς τὰ ἤμισυ τοῦ ἀναγνωστικοῦ κοινοῦ γενομένη τοιαύτη, θὰ ἀφορᾷ εἰς ἅπαντας τοὺς ἐν τῷ ἐντύπῳ συντάκτας, ὡς ἐλέχθη. Τοῦτ' αὐτὸ δέον νὰ λεχθῇ ὑπ' ὄψιν καὶ ἐπὶ οἱασδήποτε ἑτέρου - πλὴν τοῦ ἀναγνωστικοῦ - κοινοῦ, ὡς π.χ. τοῦ κοινοῦ τῶν λοιπῶν συναδέλφων - δημοσιογράφων κ.λ.π.. Ὅσον ἀφορᾷ ὅμως εἰς τὸ ἀναγνωστικὸν κοινόν, εἶναι δυνατόν, ὡς ἐλέχθη, νὰ δημιουργηθῇ κακὴ ἐντύπωσις ἐνώπιόν του ἐπὶ ἰδεολογικῆς μεταβολῆς ἐφημερίδος τινός, ἀλλ' ἡ ἐντύπωσις αὕτη θὰ ἀναφέρεται εἰς τὴν ἐφημερίδα ἀπροσώπως ἢ εἰδικώτερον εἰς τὸν ἰδιοκτήτην ταύτης. Τοῦτο δὲ διότι ἔχει καταστῇ κοινὴ πλέον συνείδησις, ὅτι ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἐντύπου εἶναι ὑπεύθυνος διὰ πάντα τὰ συμβάντα ἐν τῷ ὑπὸ τοῦτο ἐκδιδομένῳ ἐντύπῳ, ἴστω καὶ ἂν ταῦτα ἔλαβον χώραν ἐν ἀγνοίᾳ του. Μεταβολὴ ὅμως τοῦ χαρακτῆρος ἐφημερίδος ἢ περιοδι-

---

(4) Πρβλ. Α.Π. 493/1965 (ΕΕΔ 24, 1497), καθ' ἣν δὲν ἀποτελεῖ βλαπτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας ἡ νέα ἐπιχείρησις «ἑστω καὶ ὑπὸ διάφορον τίτλον καὶ μορφὴν ἢ μετὰ συγχώνευσιν ἢ ἄλλον μετασχηματισμόν».

(5) Παρ' ἡμῖν ὁ Ἀντωνόπουλος, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 119, δέχεται τὸ αὐτὸ καὶ προτείνει τὴν θέσπισιν διατάξεως νόμου δι' ἐπέκτασιν ἐν Ἑλλάδι τῆς ἐν Γαλλίᾳ ἰσχυούσης clause de conscience, πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἐλευθερίας ἐκφράσεως τῶν δημοσιογράφων. Τὸ ζήτημα πάντως εἶναι λίαν λεπτὸν καὶ δέον νὰ δοθῇ ἡ δέουσα προσοχή, ἵνα μὴ ἡ ἐλευθερία ἐκφράσεως τῶν δημοσιογράφων καταλήξῃ εἰς ὑποταγὴν τῶν ἰδιοκτητῶν εἰς τούτους, πρᾶγμα, ὡς εἰκός, λίαν δυσάρεστον διὰ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ Τύπου, ἀσχέτως συνταγματικότητος ἢ μὴ τούτου. Πρβλ. ὁμοίως «A free and responsible Press» By the commission on freedom of the Press, Chicago, Illinois, 1947, σελ. 8.

(6) Ἴδε «Διευθυντικὸν δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου», ΔΕΝ 22, 846, ὁμοίως A free and responsible Press, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 16.

(7) Περὶ προσβολῆς τῆς προσωπικότητος διὰ τοῦ Τύπου, ἴδε Γ. Η. Κρίτση «Ἡ ἐλευθερία τοῦ Τύπου ἔναντι τοῦ δικαιώματος ἐπὶ τῆς ἰδίας προσωπικότητος», ἐν Ἑλλ. Δικ. 7, σελ. 561 κ. ἑ.

(8) A free and responsible Press, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 6.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΡΑΞΙΣ

ΑΠΕΡΓΙΑ

ΕΝΝΟΙΑ ΑΠΕΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΚΗΣΙΣ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Συνέπεια ἐκ τῆς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης

Δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων ἡ ἀπεργία, ἀποσκοποῦσα εἰς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ὑποστήριξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων αὐτῶν, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων συναδέλφων τῶν ἀπεργούντων, τοῦ δικαιώματος ὅμως ὑποκειμένου εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Ἀστικοῦ Κώδικος.—Συνέπεια ἄλλως ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας.

(*)1. Μὲ τὴν ἐπίλυσιν καιρίων προβλημάτων τοῦ ἀπεργιακοῦ δικαίου ἀσχολεῖται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου. Μετὰ τὰς προηγηθείσας καὶ ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐκδοθείσας ὑπ' ἀριθ. 296/1966 (ΕΕΑ 25, 780) καὶ 495/1966 (ΕΕΑ 25, 1374) ἀποφάσεις τοῦ Β' καὶ Α' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ σχολιαζομένη ἀπόφασις, τρίτη κατὰ σειράν, ἔρχεται νὰ συμβάλῃ εἰς τὴν διάπλασιν ἑνὸς νομολογιακοῦ δικαίου τόσον ἀπαραιτήτου διὰ τὴν καθ' ἡμέραν πρᾶξιν.

Καὶ παρ' ἡμῖν, ὡς συμβαίνει εἰς τὰς πλείστας χώρας, δὲν ὑφίσταται εἰδικὴ νομοθετικὴ ρύθμισις τῆς ἀπεργίας. Ἐντεῦθεν ἀνακύπτει ἡ ἀποστολὴ τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅπως ἐξ αὐτῆς ταύτης τῆς ψιλῆς ὕλης τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας καθορίσῃ πραιτωριακῷ τῷ τρόπῳ τὰς προϋποθέσεις καὶ τὰ ὅρια τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας.

Τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας προσομοιάζει πρὸς νόμισμα μὲ δύο ὄψεις. Ἐμφανίζεται καὶ ὡς ἀτομικὸν καὶ ὡς συλλογικὸν δικαίωμα. Ἀπὸ τῆς ἀτομικῆς πλευρᾶς ἕκαστος μισθωτὸς εἶναι ἐλεύθερος νὰ ἀποφασί-

---

κοῦ δύναται νὰ λάβῃ χώραν οὐχὶ μόνον ἐκ μέρους τοῦ ἰδιοκτήτου, ἀλλὰ καὶ ἐκ μέρους τοῦ συντάκτου, ὅστις δύναται ἀκωλύτως νὰ μεταβάλῃ τὴν ἰδεολογικὴν φύσιν τῶν κειμένων, ἅτινα συντάσσει, δεδέντος ὅτι τὸ τοιοῦτον οὐδεμίαν ἄμεσον ἐπίδρασιν δύναται νὰ ἔχῃ δι' αὐτόν, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸν ἰδιοκτήτην - ἐργοδότην του.

Βεβαίως, ὅταν τὸ τοιοῦτον γίνεται καλοπίστως, ὅταν δηλ. ἐκφράζωνται οἱ ἴδιοι στοχασμοὶ τοῦ ὡς ἄνω συντάκτου ἐν πλήρει εἰλικρινείᾳ, δὲν ὑφίσταται ἐντεῦθεν παρανομία. Θὰ ἦτο ἀλλωστε παράλογον νὰ ὑποχρεοῦται οὗτος νὰ ψεύδεται. Ὅταν ὅμως πάντα τὰ ἀνωτέρω λαμβάνωμεν χώραν κακοπίστως καὶ ἐν πλήρει γνώσει τῆς ἀναληθείας, ὅταν δηλ. δὲν ὑφίσταται ἀντιστοιχία μεταξὺ στοχασμοῦ καὶ ἐκφράσεως, τότε δέον ἀδιάστως νὰ δεχθῶμεν, ὅτι τὸ δικαίωμα διατυπώσεως τῶν ἰδίων στοχασμῶν τοῦ συντάκτου ἀσκεῖται καταχρηστικῶς εἰς βάρος τοῦ ἰδιοκτήτου. ἐκ ὅλας τὰς ἐντεῦθεν συνεπείας, ὡς προσβολὴν τῆς προσωπικότητος τοῦ τελευταίου τούτου, οἰκονομικὰς ἐπιπτώσεις κλπ., ὡς ἀνωτέρω.

Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ὅσων ἀνωτέρω ἀνεπτύχθησαν προκύπτουσιν ἐντεῦθεν τὰ ἑξῆς συμπεράσματα: 1) Ἡ μεταβολὴ τοῦ χαρακτῆρος ἐφημερίδος ἢ περιοδικοῦ δὲν συνιστᾷ μονομερῆ ἐλαττωτικὴν μεταβολὴν τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας τῶν ὑπογραφόντων, ἅτε μὴ ἰσχυούσης παρ' ἡμῖν τῆς ἐν Γαλλίᾳ ῥήτρας συνειδήσεως. 2) Καθίσταται ἀδύνατον ἡ ὡς ἄνω μεταβολὴ νὰ ἀσκῆται καταχρηστικῶς ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου, λόγῳ τῶν ἐντεῦθεν συνεπειῶν, αἵτινες εἶναι ἰδιαιτέρως βαραὶ διὰ τοῦτον. 3) Εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπέλθῃ ἰδεολογικὴ μεταβολὴ τῆς συντακτικῆς ἐργασίας τοῦ ὑπογραφοῦ, ἄνευ ἀμέσων δι' αὐτὸν συνεπειῶν, ἥτις δυνατὸν νὰ ἀσκῆται ἐνίοτε καὶ καταχρηστικῶς, ἰδίᾳ ἐν μὴ ὑπάρξει συμφωνίας μεταξὺ στοχασμοῦ καὶ ἐκφράσεως.

(*) Ὑπὸ τοῦ κ. *Βασ. Βασιλείου*, Δικηγόρου.

ση, ἐὰν θὰ συμμετάσχῃ εἰς τὴν ἀπεργίαν καὶ ὡς ἐκ τούτου φέρει ἀτομικὴν εὐθύνην διὰ τὴν τοιαύτην συμμετοχήν του ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἀπὸ τῆς συλλογικῆς του πλευρᾶς τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας δὲν δύναται νὰ ἐνασκηθῇ ἀτομικῶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ μόνον συλλογικῶς. Ἐκ τρίτου σκοπὸς τῆς ἀπεργίας εἶναι ἡ ἐπιδίωξις «ἀνυδήποτε ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῶν μισθωτῶν.

Εἰς τὰ πλαίσια ταῦτα θέλουν ἀναζητηθῇ τὰ ἐκ τῆς ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀνακύπτοντα προβλήματα.

2. Διὰ τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ Τμῆμα τοῦτο, ἐπεκτείνον τὴν παγιωθεῖσαν ἐπὶ τῆς τύχης τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας νομολογίαν τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ ἐπὶ ἀποχῆς λόγῳ παρανόμου ἢ καταχρηστικῆς ἀπεργίας, δέχεται ὅτι, ἐὰν τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἠσκήθη καθ' ὑπέρβασιν τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. ὁρίων, δὲν προστατεύεται ὑπὸ τοῦ δικαίου καὶ συνεπῶς ἡ ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας τοῦ ἀπεργοῦντος μισθωτοῦ δύναται νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112, ὡς συνεπληρώθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930, καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως (ἄρθρα 200, 288 Α.Κ.) ἀπορρέουσαν ἀρχήν, μετ' ἐκτίμησιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ.

3. Εἰς τὴν προηγουμένην του ὑπ' ἀριθ. 296/1966 ἀπόφασιν τὸ αὐτὸ Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶχε δεχθῇ, ὅτι ἐπὶ καταχρηστικῆς ἀπεργίας δ ὑ ν α τ α ι ν ὰ σ υ ν α χ θ ῇ (οὐχὶ νὰ θεωρηθῇ) ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, κατὰ τὴν ὀρθὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112, καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἐργαζομένου (παραίτησις), ἡ περὶ τῆς ὁποίας κρίσις τοῦ δικαστοῦ τῆς οὐσίας, ἐὰν α ὐ τ η ε ἶ ν α ι σ α φ ή ς, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ αὐτοῦ δικαστοῦ, δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τοῦ Ἀρείου Πάγου. Μεταξὺ τῶν δύο ταύτων ἀποφάσεων δὲν ὑφίσταται ἀντίθεσις ὡς ἐκ πρώτης ὄψεως δύναται νὰ ἐκληφθῇ.

Ἡ ὑπ' ἀριθ. 296/1966 ἀπόφασις εἶχεν ὑπ' ὄψιν της περίπτωσιν, καθ' ἣν τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας εἶχε δεχθῇ, ὅτι οἱ ἀπεργοὶ ἐθέλησαν, ὅτι δὲν θὰ ἐπαναλάβουν τὴν ἐργασίαν των, ἂν δὲν τέχνουν ἱκανοποιήσεως πάντα τὰ αἰτήματά των, ἅτινα καὶ δὲν ἱκανοποιήθησαν. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πραγματικῶν τούτων περιστατικῶν ὁ Ἄρειος Πάγος ἐδέχθη, ὅτι τὸ Δικαστήριον τῆς οὐσίας κατ' ἀνέλεγκτον κρίσιν συνήγαγε καταγγελίαν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ ἀπεργήσαντος μισθωτοῦ.

Ἐὰν ὑπάρχῃ τοιαύτη σαφὴς δήλωσις τοῦ ἀπεργοῦντος μισθωτοῦ περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐν περιπτώσει μὴ ἀποδοχῆς τῶν αἰτημάτων τῆς ἀπεργίας παρὰ τοῦ ἐργοδότου, τότε ὑπόκειται καταγγελία τῇ βουλήσει τοῦ μισθωτοῦ καὶ δὲν ὑφίσταται πεδίον ἐφαρμογῆς τῆς ἀνωτέρω ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 2112/1920 καὶ τῆς καλῆς πίστεως ἀπορρεούσης ἀρχῆς, ἡ ὁποία ἰσχύει, ὅταν δὲν ὑφίσταται σαφὴς δήλωσις τοῦ μισθωτοῦ περὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας (πρβλ. παρατηρήσεις *μας* ἐν Ν. Δικ. 4, 476). Ὅταν ὅμως ὁ ἀπεργῶν μισθωτὸς λέγῃ πρὸς τὸν ἐργοδότην του «ἀπεργῶ καί, ἂν δὲν γίνουν δεκτὰ τὰ αἰτήματα τῆς ἀπεργίας, καταγγέλλω τὴν σχέσιν ἐργασίας», τότε εἶναι ὁ μισθωτός, ὅστις μονομερῶς μεταβάλλει τοὺς ὑφισταμένους ὅρους ἐργασίας, ἐν μὴ ἀποδοχῇ δὲ τῆς μεταβολῆς ταύτης παρὰ τοῦ ἐργοδότου ἐπέρχεται λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας διὰ καταγγελίας παρὰ τοῦ μισθωτοῦ (τροποποιητικὴ καταγγελία).

Ἀδίκως ὅθεν ὁ *Δημάκης* ἐν ΕΕΔ 25, 970, ἐπικρίνει τὴν ἀπόφασιν ταύτην δι' ἀντίφασιν πρὸς ἑαυτήν, ἀφοῦ αὕτη δὲν ἀντιμετώπισε γενικῶς τὴν τύχην τῆς ἀορίστου χρόνου σχέσεως ἐργασίας ἐπὶ παρανόμου ἢ καταχρηστικῆς ἀπεργίας τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλ' εἶχεν ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς εἰδικῆς περιπτώσεων καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ ἀπεργοῦντος μισθωτοῦ, γενομένης ἐν τῇ ἀποδοχῇ τῶν αἰτημάτων τῆς ἀπεργίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

4. Ὁ συμμετασχὼν εἰς τὴν παράνομον ἢ καταχρηστικὴν ἀπεργίαν μισθωτὸς φέρει καὶ τὴν εὐθύνην τῆς ἐκ μέρους του παραβάσεως τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀπορρεούσης ὑποχρεώσεώς του πρὸς παροχὴν ἐργασίας, ἡ δὲ ἀποχή του ἐκ τῆς ἐργασίας, καίτοι ὑπαίτιος, δὲν συνεπάγεται *ἐο ipso* τὴν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 5 § 3 ν. 2112 συναγομένην *a contrario* ἀρχήν, εἰμὴ μόνον ἐὰν ὑπερβῇ τὰ ὑπὸ τῆς καλῆς πίστεως ἐν ἑκάστῃ συγκεκριμένῃ περιπτώσει καθοριζόμενα χρονικὰ ὅρια ἀναμονῆς

τοῦ ἐργοδότου διὰ τὴν ἐπάνοδον τοῦ μισθωτοῦ.

Ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας, καθ' ἡμᾶς, ἐπέρχεται ἐκ τοῦ νόμου, ὡς καὶ ἐπὶ πάσης ἄλλης ἀναιτίου ἢ ἐκπιτίου παρατεινομένης ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του πέραν εὐλόγου χρόνου. Δὲν παρίσταται ἀνάγκη προσφυγῆς εἰς τὸ νομικὸν πλάσμα τῆς σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις, συμμετέχων καὶ εἰς παράνομον ἢ καταχρηστικὴν ἔτι ἀπεργίαν, αὐθαίρετος πρατίθεται, ἀπέχων ἐκ τῆς ἐργασίας του, νὰ καταγγείλῃ τὴν σχέσιν ἐργασίας σιωπηρῶς, ἀλλ' ἀντιθέτως ἐμμένει εἰς τὴν σύμβασιν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ εἶναι συνεπέστερον νὰ διαλάβωμεν περὶ αὐτοδικαίας λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ ὑπὸ τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καθοριζομένου εὐλόγου χρόνου ἀναμονῆς, χωρὶς νὰ προσφεύγωμεν εἰς τὴν δημιουργίαν νομικῶν πλασμάτων, ἀποδοκιμαζομένων ὑπὸ τῆς συγχρόνου νομικῆς τεχνικῆς (Ἴδετε σχετικῶς καὶ Ἀλ. Σκελλαράπουλον, ἐν ΕΕΔ 8, 134 ἑπ., 178 ἑπ.). Τὸ ἄρθρον 5 § 3 τοῦ νόμου 2112 δὲν χρησιμοποιεῖ τὸν εἰς ἄλλα ἄρθρα ὅρον «καταγγελία», ἀλλὰ τὸν ὅρον «λύσις τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, δηλ. λόγῳ τῆς ἀποχῆς του. οὐδαμοῦθεν δὲ προκύπτει, ὅτι ἐκ τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς λέξεως «δὲν θεωρεῖται» ὁ νομοθέτης ἐσκόπησε νὰ δημιουργήσῃ a contrario νομικὸν πλάσμα, προσδίδων εἰς τὸ γεγονὸς τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ τὴν ἔννοιαν συνεπείαν, τὴν ὁποίαν συνεπάγεται ἡ καταγγελία τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ. Ὁ νομοθέτης δὲν ἠθέλησε τὸ Α γεγονὸς νὰ ἰσχύσῃ ὡς Β, ὥστε νὰ δημιουργηθῇ νομικὸν πλάσμα, ἀλλ' ἁπλῶς προσδίδει εἰς τὸ γεγονὸς τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ πέραν εὐλόγου χρόνου τὴν ἔννοιαν συνέπειαν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἥτις ἐπέρχεται εὐθὺς ἅμα τῇ παρόδῳ τοῦ εὐλόγου χρόνου. (Πρβλ. περὶ τῶν νομικῶν πλασμάτων τὸ κλασικὸν ἔργον τοῦ E s s e r, Wert und Bedeutung der Rechtsfiktionen 1940 καὶ Ἀλ. Σακελλαράπουλον, ἔνθ' ἀνωτ.). Ἐὰν ὑφίστατο νομικὸν πλάσμα σιωπηρᾶς καταγγελίας, ὁ μισθωτὸς καὶ ἀναιτίως ἦτο ἀπέχων, οἷον λόγῳ ἀσθενείας, θὰ ἐπεκτείνετο εἰς τὰς κυρώσεις τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 2112 (ἀπαξιώσεως ἐν μὴ προειδοποιήσει τοῦ ἐργοδότου), διότι καὶ ἡ πλασματικὴ καταγγελία δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἔχῃ τὰς αὐτὰς συνεπείας, ἃς ἔχει καὶ ἡ πραγματικὴ καταγγελία.

Ἐννοεῖται ὅτι ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112, οὖσα ἀναγκαστικοῦ δικαίου, δὲν ἀποκλείει εὐνοϊκωτέραν συμφωνίαν ὑπὲρ τοῦ μισθωτοῦ, οἷον νὰ συμφωνήσωσι τὰ μέρη παρὰ ταῦτα τὴν συνέχισιν τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἥτις συμφωνία δύναται νὰ συναχθῇ καὶ σιωπηρῶς, ὅταν ὁ ἐργοδότης ἀποδέχεται τὴν ἐπάνοδον τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὴν ἐργασίαν καὶ μετὰ τὴν πάροδον τοῦ εὐλόγου χρόνου ἀναμονῆς.

5. Ἀντίθετον γνώμην ἐπὶ τῶν συνεπειῶν τῆς παρανόμου ἀπεργίας ἐξήνεγκε τὸ Α΄ Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου διὰ τῆς προαναφερθείσης ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀποφάσεώς του, δεχόμενον, ὅτι ἡ παράνομος ἀπεργία π α ρ έ χ ε ι δ ι κ α ί ω μ α εἰς τὸν ἐργοδότην, ὅπως θεωρήσῃ καταγγελθείσαν ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀρνηθῇ τὴν ἐπαναπρόσληψίν των. Κατὰ τὴν ἄποψιν ταύτην τῆς ἀποφάσεως ἐπέρχεται λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας διὰ καταγγελίας τοῦ μισθωτοῦ, διατηρεῖ ὅμως τὸ δικαίωμα ὁ ἐργοδότης νὰ κρίνῃ, ἐὰν ἐπῆλθεν ἢ ὄχι ἡ λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας, ἀφοῦ ἔχει δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ τὴν σχέσιν ἐργασίας ὡς καταγγελθεῖσαν.

Τοιαύτη ἐκδοχὴ δὲν εὑρίσκει ἔρεισμα οὔτε εἰς τὰς γενικὰς περὶ καταγγελίας διατάξεις, διότι, ὡς ἐλέχθη, καὶ ἐπὶ παρανόμων ἀπεργίας ὁ μισθωτὸς ἐξακολουθεῖ νὰ ἰσμένῃ εἰς τὴν σύμβασιν, ἀποκλειομένης τῆς συναγωγῆς σιωπηρᾶς βουλήσεώς του περὶ καταγγελίας ταύτης, οὔτε εἰς τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 2112, καθ' ἃς ἐκ μόνης τῆς ἀποχῆς τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του δὲν ἐπέρχεται λύσις τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ ἄνευ ἐκτιμήσεως κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ παραταθεῖσα ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας. Τὸ ἀντίθετον μάλιστα συνάγεται καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ψηφίσματος ΛΘ΄/1947 (πρβλ. Σύνταξιν ΕΕΔ, ἐν ΕΕΔ 25, 1405). Ἐξ ἄλλου ἅπαξ ἐλύθη ἡ σχέσις ἐργασίας παρὰ τοῦ μισθωτοῦ διὰ καταγγελίας, οὔσης μονομεροῦς δικαιοπραξίας, δὲν νοεῖται νὰ ἐξαρτᾶται περαιτέρω ἡ λύσις αὐτῆς ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ἐργοδότου.

Οὕτω λ.χ. ὁ ἀποσχὼν ἐκ τῆς ἐργασίας του μισθωτὸς ἐπὶ δίωρον, λόγῳ συμμετοχῆς του εἰς παράνομον ἢ καταχρηστικὴν στάσιν ἐργασίας (ὀλιγόωρον ἀπεργίαν), δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως ὡς σιωπηρῶς καταγγείλων τὴν σχέσιν ἐργασίας

ἡ κατὰ τὴν ὀρθοτέραν ἄποψιν ἡ τοιαύτη ἀποχὴ τοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας δὲν συνεπάγεται τὴν αὐτοδικαίαν λύσιν τῆς σχέσεως ἐργασίας ἐκ τοῦ νόμου.

6. Τὸ δεύτερον ζήτημα, τὸ ὁποῖον ἐτέθη ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως, ἦτο τὸ ἑξῆς:

Ἐὰν ἡ ἀπεργία περιορισθῇ εἰς μίαν μόνον ἐπιχείρησιν, ἂς ἀσθενεστέραν κατὰ τὴν οἰκονομικὴν συγκρότησιν καὶ συνεπῶς ὀλιγώτερον ἀνθεκτικὴν εἰς ἐνεργείας, ἐχούσας οἰκονομικὸν ἀντίκτυπον, συντελούσας ὅμως εἰς τὴν προκρισίν της καὶ τῆς ἀντιθέτου πρὸς τὴν τῶν διοικούντων τὸ συνδικάτον ἰδεολογικῆς καὶ πολιτικῆς τοποθετήσεως αὐτῆς, εἶναι ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ ἀπεργία καταχρηστική;

Φρονοῦμεν, ὅτι ἡ δοθεῖσα ἀποφατικὴ λύσις ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου εἶναι καὶ ἡ ὀρθοτέρα.

Ἡ κηρύσσουσα τὴν ἀπεργίαν ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις οὐδεμίαν ἔχει ὑποχρέωσιν, ὅπως στρέψῃ τὴν ἀπεργίαν ἐναντι ὅλων τῶν ὁμοειδῶν ἐπιχειρήσεων, ἀλλὰ δύναται νὰ ἐπιλέξῃ μεταξὺ τούτων ἐκείνην τὴν ἐπιχείρησιν, ἥτις κατὰ τὴν ὑποκειμενικήν της ἀντίληψιν παρουσιάζει μεγαλυτέρας πιθανότητας κάμψεως ἐξ οἰκονομικῶν ἢ ἄλλων λόγων. Ἡ ἐπιλογὴ αὕτη ἀνάγεται εἰς τὴν τακτικὴν τοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος, ἡ ὁποία προϋποθέτει ἐλευθερίαν ἐκλογῆς τοῦ προσφορωτέρου διὰ τὴν ἐπίτευξιν τοῦ ἀπεργιακοῦ σκοποῦ μέσου.

Ἕκαστον μέρος διεξάγει τὸν ἀγῶνα, ἀκολουθοῦν τὴν καταλληλοτέραν στρατηγικὴν καὶ ἐπιδιώκει διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν προσφορωτέρων ἀγωνιστικῶν μέσων εἰς τὴν ὅσον τὸ δυνατὸν ταχυτέραν καὶ ἀσφαλεστέραν ἐπιτυχίαν τοῦ ἐπιδιωκομένου σκοποῦ.

Μόνον ὅταν εἰς τὸ ἀντίπαλον μέρος προκαλῆται δυσανάλογος ζημία ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπιδιωκόμενον ὄφελος εἰς τοὺς ἀπεργούς, οἷον ὅταν προβάλλοντα ὑπὸ τῶν ἀπεργῶν καταστρεπτικὰ διὰ τὴν ἐπιχείρησιν ἀπαιτήσεις, συνεπαγόμεναι τὴν ἐκμηδένισιν αὐτῆς, δύναται νὰ θεωρηθῇ, λόγῳ δυσαναλογίας μέσων πρὸς σκοπόν, ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ὡς ὑπερχομένη τῶν ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. ὁρίων (Πρβλ. Nipperdey, Lehrbuch des ArbR, ἐκδ. II σελ. 652, F. Tomandl, Streik und Aussperrung als Mittel des Arbeitskampfes, 1965 σελ. 153).

7. Ἀλλὰ καὶ ἐκ τοῦ ὅτι ἡ ἀπεργία ἐστράφη κατὰ ἐπιχειρήσεως, ἐχούσης ἀντίθετον ἰδεολογικὴν καὶ πολιτικὴν τοποθέτησιν πρὸς τὴν τῶν διοικούντων τὸ κηρῦξαν τὴν ἀπεργίαν σωματεῖον, δὲν ἔπεται, ὅτι ἐκ μόνου τοῦ λόγου τούτου προσέλαβεν ἡ ἀπεργία πολιτικὸν χαρακτῆρα, ὥστε, ὡς πολιτικὴ ἀπεργία, νὰ μὴ τυγχάνῃ ἐννόμου προστασίας.

Ὡς πολιτικὴ ἀπεργία θεωρεῖται ἐκείνη, ἡ ὁποία στρέφεται κατὰ τοῦ Κράτους ὑπὸ τὰς τρεῖς αὐτοῦ λειτουργίας (νομοθετικῆς, ἐκτελεστικῆς, δικαστικῆς), διακρίνεται δὲ τῆς συνδικαλιστικῆς ἀπεργίας ἐκ τοῦ ὅτι, ἐνῶ ὁ τερματισμὸς τῆς τελευταίας ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς βουλήσεως τοῦ ἀντιπάλου, διὰ ἀποδοχῆς τῶν αἰτημάτων τῶν ἀπεργῶν, ἐπὶ πολιτικῆς ἀπεργίας ὁ ἐργοδότης δὲν ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ τερματίσῃ τὴν ἀπεργίαν διὰ ἀποδοχῆς τῶν αἰτημάτων τῶν ἀπεργῶν, διότι οὗτος χρησιμοποιεῖται ὡς μέσον ἀσκήσεως πιέσεως ἐπὶ τῆς βουλήσεως τρίτου, οἷον τῆς Κυβερνήσεως (Πρβλ. Tomandl, ἔνθ' ἀνωτ. σελ. 7, 8 καὶ τὰς αὐτόθι παραπομπάς).

Ἐν τῇ ἐνδίκῳ ὅμως περιπτώσει, ἐπὶ τὰ γενόμενα ὑπὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως δεκτά περιστατικά, ἡ ἱκανοποίησις τῶν αἰτημάτων τῶν ἀπεργῶν (ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων, αὔξησις μισθῶν) ἐξηρτᾶτο ἐκ μόνης τῆς βουλήσεως τοῦ ἀντιπάλου ἐργοδοτικοῦ μέρους, ὥστε ἐλλείπουν αἱ προϋποθέσεις τῆς πολιτικῆς ἀπεργίας.

Τὸ γεγονὸς ὅτι κατὰ τὴν λῆψιν τῆς σχετικῆς περὶ ἀπεργίας ἀποφάσεως συνεζητήθη καὶ τὸ ὅτι ἡ ἐπιχείρησις, καθ' ἧς ἐκηρύχθη ἡ ἀπεργία, εἶχεν ἀντίθετον πολιτικὴν τοποθέτησιν πρὸς τοὺς ἀπεργούς, δὲν δύναται νὰ μεταβάλῃ τὴν ἀπεργίαν εἰς πολιτικήν, καθ' ὃ ἀναγόμενον εἰς τὰ παραγωγικὰ αἴτια τῆς βουλήσεως τῶν ἀπεργούντων καὶ οὐχὶ εἰς τὴν causa τῆς ἀπεργίας.

8. Τέλος ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτος εἶναι ἡ ἀποψις τῆς σχολιαζομένης ἀποφάσεως ὅτι ἡ ἀπεργία, ἡ ἔχουσα αἴτημα τὴν ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντων μισθωτῶν, δὲν τυγχάνει καταχρηστική. Ἡ κρίσις αὕτη τῆς ἀποφάσεως συνάδει πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπεργίας, ὅστις συνίσταται εἰς τὴν ἐπιδίωξιν ἱκανοποιήσεως οἱουδήποτε συλλογικοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τῶν μισθωτῶν (intérêt professionnel - interesse professionale proprio - berufliche Interesse) καὶ οὐχὶ μόνον βελτιώσεως τῶν ὅρων ἐργασίας διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ὅτι τοιοῦτος εὐρύτερος εἶναι ὁ σκοπὸς τῆς ἀπεργίας γίνεται δεκτὸν ἐν Γαλλίᾳ (Πρβλ. Camerlynk, Traité pratique de la rupture du contrat de travail, 1959 σελ. 43, ἴδιος, εἰς ἄρθρον Grève ἐν Encyclopédie juridique Dalloz, Répertoire de droit social et du travail, 1961 No 45,

Durand-Vitu, Traité de droit du travail, τόμ. III, 1956 No 263). Έν Ἰταλίᾳ ὁμοίως, πρβλ. Santoro-Passarelli, Nozioni di diritto del lavoro, 1963, σελ. 58).

Ἡ ἰσοστηριζομένη ἐν Γερμανίᾳ ἀντίθετος, περιοριστικὴ τῆς ἀπεργίας, ἄποψις, κυρίως ὑπὸ τοῦ Nipperdey, ἔνθ' ἀνωτ. τόμ. II σελ. 641, ὅτι ἡ ἀπεργία ἔχει σκοπὸν τὴν βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας διὰ καταρτίσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνεπῶς φορεῖς τῆς ἀπεργίας εἶναι μόνον αἱ ἔχουσαι τὴν ἱκανότητα συνάψεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις, πρὸς ἣν συνετάχθη καὶ ἡ Α.Π. 495/1966, δὲν ἔτυχε εὐρυτέρας ἀποδοχῆς (πρβλ. ἀπόψεις *μας* ἐν ΕΕΔ 25, 1376).

Ὑπὸ τὸ πνεῦμα τοῦτο ἔχει κριθῆ ὡς νόμιμος ἡ ἀπεργία, ἡ ἐπιδιώκουσα τὸν ἐξαναγκασμὸν τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἐπαναπρόσληψιν ἀπολυθέντος μαθητοῦ, καίτοι ἡ ἱκανοποίησις τοῦ αἰτήματος τούτου δὲν δύναται νὰ γίνῃ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. Οὕτω ἐν Γαλλίᾳ Camerlynk, Greve, ἔνθ' ἀνωτ. No 45, Durand-Vitu, ἔνθ' ἀνωτ. No 263, A. Brun-H Galland, Droit du Travail, 1958 σελ. 901, Cass. soc. τῆς 13.11.1954 ἐν Droit social, 1955 σελ. 163, ἀντίθετος ὅμως Cass. soc. τῆς 3.5. 1965 ἐν Dr. soc. 1966, σελ. 380. Ἐν Γερμανίᾳ, Nikisch, Arbeitsrecht, τόμ. II, 1959, σελ. 121.

Ἐν τῇ ἐνδίκῳ περιπτώσει, ἐπὶ τὰ γενόμενα δεκτὰ ἀνελέγκτως ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας πραγματικὰ περιστατικά, συνέτρεχεν εἰς ἐπὶ πλέον λόγος, διότι αἱ ἀπολύσεις τῶν μισθωτῶν ἐγένοντο λόγῳ τῆς συμμετοχῆς των εἰς στάσεις ἐργασίας, προηγηθείσας τῆς ἀπεργίας, ὡς μέτρον ἀμύνης τοῦ ἐργοδότου. Ὡς τοιαῦται αἱ ἀπολύσεις αὗται εἶχον ἐξέλθει τοῦ ἀτομικοῦ πεδίου τῆς σχέσεως ἐργασίας καὶ εἰσέλθει εἰς τὸ συλλογικὸν πεδίον.

Κατὰ συνέπειαν, ἐφ' ὅσον αἱ λύσεις αὗται ἐνεργενίζοντο ὡς συλλογικὸν ἀγωνιστικὸν μέτρον, ἠδύναντο νὰ ἀντιμετωπισθῶσιν ἐπίσης διὰ συλλογικοῦ ἐργατικοῦ ἀγῶνος, δηλονότι δι' ἀπεργίας ἀντιπαθητικοῦ χαρακτῆρος καὶ ὠδήγουν ἐπήρειαν ἔχει τὸ γεγονὸς ὅτι ἀπὸ πλευρᾶς ἀτομικοῦ δικαιώματος ὁ μισθωτὸς δύναται νὰ προσβάλῃ τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεώς του ἐνώπιον τῶν δικαστηρίων, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόλυσίς του ἐχαρακτηρίσθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς συλλογικὸν μέτρον ἀγῶνος.

Ἀρείου Πάγου 526/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλοῦχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ἀλ. Σακελλαρόπουλος, Ι. Καποδίστριας

Ἡ ἀπεργία, ὡς πρόσκαιρος καὶ ἐκουσία διακοπὴ τῆς ἐργασίας ὑφ' ὁλοκλήρου ἢ μέρους τοῦ προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεώς τινος πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ὑποστήριξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν αὐτοῦ συμφερόντων, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐπιδίωξις τῆς ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων συναδέλφων τῶν ἀπεργούντων, εἶναι δικαίωμα τοῦ ἐργαζομένου, ὑποκείμενον εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὅπερ ἐπιβάλλει τὴν ἄσκησιν αὐτοῦ κατὰ τρόπον ὥστε νὰ μὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὴν καλὴν πίστιν, τὰ χρηστὰ ἤθη ἢ τὸν οἰκονομικὸν ἢ κοινωνικὸν σκοπὸν αὐτοῦ. Διότι, ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει, ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ ἐπὶ συμβάσεως ἀορίστου χρόνου δύναται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 8 τοῦ ν. δ. τῆς 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112 περὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἰδιωτικῶν ὑπαλλήλων καὶ ἐπὶ τῶν ἐργατῶν, τεχνιτῶν καὶ ὑπηρετῶν» καὶ 5 § 5 τοῦ νόμου τούτου, ὡς συνεπληρώθη διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 4558/1930, νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως, περὶ ταύτης δὲ κρίνει ὁ δικαστής, κατ' ἐφαρμογὴν τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ., ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, μετ' ἐκτίμησιν τῆς αἰτίας καὶ ἐν γένει τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ τοιαύτη ἀποχή, καὶ τῆς διαρκείας ταύτης.

Ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως δείκνυται, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέξατο ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων προσελήφθη τὴν 1ην Ἰουνίου 1953 διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου διαρκείας ὑπὸ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδοτικῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων ὡς λινοτύπης εἰς τὴν ἐκδιδομένην ὑπ' αὐτῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ ἡμερησίαν ἐφημερίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς» καὶ παρέσχεν αὐτῇ τὰς ὑπηρεσίας του ταύτας μέχρι τῆς 12 Μαρτίου 1965. Ἀπὸ τοῦ ἔτους 1962 τῷ κατεβάλλετο ὡς συμπεφωνημένον ἡμερομίσθιον τὸ πο-

τὸν τῶν δραχμῶν 172 διὰ πεντάωρον ἡμερησίαν ἀπασχόλησιν, τοῦ πενταώρου ἔχοντος ὁρισθῆ διὰ σχετικῆς μεταξὺ τῶν μερῶν συμφωνίας ὡς συμβατικοῦ ὡραρίου ἐργασίας τῶν ἐν τῷ τυπογραφείῳ τῆς ἐφημερίδος ἐργαζομένων μισθωτῶν. Ἐλάμβανεν ὡσαύτως παγίως, κατ' ἐφαρμογὴν σχετικῆς μετὰ τῶν ἐργοδοτῶν συμφωνίας, τὸ ἰσόποσον τοῦ ὡς ἄνω βασικοῦ του ἡμερομισθίου δι' ἑκάστην Κυριακήν, καίτοι μὴ ἀπασχολούμενος κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐν τῇ ἐπιχειρήσει. Παρεῖχε δὲ τακτικῶς καὶ δὴ παγίως ἐργασίαν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ ὡς ἄνω συμβατικοῦ ὡραρίου ὁρισθέντος πενταώρου, ἀπασχολούμενος τακτικῶς ἐπὶ ὀκτάωρον ἡμερησίως, καὶ ἐλάμβανεν ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τῆς τοιαύτης νομίμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας του δραχμὰς 34,20 καθ' ὥραν. Τὴν 26 Ἰανουαρίου 1965 ἡ ἐπαγγελματικὴ ὀργάνωσις τῶν μισθωτῶν ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Συνδικάτον Τύπου Θεσσαλονίκης», εἰς ἣν ἀνῆκεν ὁ ἀναιρεσείων, διετύπωσε πρὸς τὰς ἐν Θεσσαλονίκῃ ἐκδιδομένας ἐφημερίδας αἴτημα αὐξήσεως τοῦ πράγματι καταβαλλομένου εἰς τοὺς ὑπ' αὐτῶν ἀπασχολουμένους ἐργάτας τύπου βασικοῦ συμβατικοῦ ἡμερομισθίου κατὰ ποσοστὸν 10%, τῇ ἐπικλήσει τῆς ὑπὸ τῶν ἐπιχειρήσεων ἡμερησίων ἐφημερίδων Ἀθηνῶν παροχῆς ἀπὸ τῆς 1ης Δεκεμβρίου 1964 ἴσης αὐξήσεως εἰς τοὺς παρ' αὐταῖς ἀπασχολουμένους ἐργάτας τύπου. Αἱ ἐπακολουθήσασαι διαπραγματεύσεις δὲν κατέληξαν εἰς θετικόν τι ἀποτέλεσμα. Τῆς διευθύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων ἐπικαλουμένης ἀδυναμίαν αὐτῆς ὅπως ἀντιμετωπίσῃ αὔξησιν τῶν καταβαλλομένων ἡμερομισθίων καὶ ἐν πάσῃ περιπτώσει ἀνάγκην προηγουμένων συνεννοήσεων, πρὸς ἐνιαίαν ρύθμισιν τοῦ θέματος, μετὰ τῶν ἰδιοκτητῶν τῶν λοιπῶν ἐφημερίδων Θεσσαλονίκης καὶ ἰδίᾳ τοῦ τῆς ἐφημερίδος «Μακεδονία», αἵτινες ὅμως δὲν κατέστη δυνατὸν νὰ ἔχωσιν ἱκανοποιητικὸν διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἀποτέλεσμα, διεκόπησαν δὲ κατὰ τὰς ἀρχὰς Μαρτίου 1965 λόγῳ ἀναχωρήσεως τοῦ ἰδιοκτήτου τῆς ἐφημερίδος «Μακεδονία» εἰς Εὐρώπην. Ὑπὸ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀπεφασίσθη ὑπὸ τῶν διοικούντων τὴν ρηθεῖσαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν, πρὸς δυναμικὴν ἐπίδοσίν τοῦ αἰτήματός της, ἡ ἔναρξις ἀπεργιακοῦ ἀγῶνος κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἐφημερίδος «Ἑλληνικὸς Βορρᾶς», προκριθείσης τῆς τοιαύτης τῆς «Μακεδονίας» (καίτοι τῆς δευτέρας ἧσσονα ἐν σχέσει πρὸς τὴν πρώτην συμβατικὸν μισθὸν εἰς τοὺς παρ' αὐτῇ ἀπασχολουμένους ἐργάτας τύπου καταβαλλούσης) ὡς ἀσθενεστέρας κατὰ τὴν οἰκονομικὴν συγκρότησιν καὶ συνεπῶς ὀλιγώτερον ἀνθεκτικῆς εἰς ἐνεργείας, ἐχούσας οἰκονομικὸν ἀντίκτυπον, συντελούσης ὅμως εἰς τὴν πρόκρισίν της καὶ τῆς ἀντιθέτου πρὸς τὴν τῶν διοικούντων τὸ συνδικάτον ἰδεολογικῆς καὶ πολιτικῆς τοποθετήσεως αὐτῆς. Περὶ ὥραν 8,10 μεταμεσημβρινὴν τῆς 12ης Μαρτίου 1965 ἐξεδηλώθη εἰς τὸ τυπογραφεῖον τῆς ἐφημερίδος στάσις ἐργασίας, εἰς ἣν μετέσχον δώδεκα ἐκ τῶν ἐν αὐτῷ ἀπασχολουμένων εἴκοσι τριῶν ἐργατῶν τύπου καὶ περὶ ἧς εἰδοποιήθη ἡ διεύθυνσις τῆς ἐπιχειρήσεως δέκα περίπου λεπτὰ τῆς ὥρας πρὸ τῆς ἐκδηλώσεώς της. Ἡ ἐκδηλωθεῖσα στάσις ἐργασίας ἔμελλε νὰ εἶναι διώρου διαρκείας. Οἱ εἰς ταύτην μετέχοντες, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατελέγετο καὶ ὁ ἀναιρεσείων, δὲν περιωρίσθησαν εἰς παθητικὴν ἁπλῶς συμπεριφορὰν καὶ δὴ εἰς διακοπὴν τῆς παροχῆς τῆς ἐργασίας των, ἀλλά, καταλαβόντες τὰς πρὸ τῶν ὑπ' αὐτῶν ὑπηρετούντων μηχανημάτων ἀντιστοίχους θέσεις, ἠρνοῦντο νὰ ἀπομωρήσωσιν ἐξ αὐτῶν, ἵνα ἐπιτρέψωσι τὴν ὑφ' ἑτέρων, μὴ μετεχόντων εἰς τὴν στάσιν, μισθωτῶν, ἀναπλήρωσίν των, ἐπὶ τῷ σκοπῷ ὅπως διὰ τοῦ τρόπου τούτου παρεμποδίσωσι τὴν λειτουργίαν τοῦ τυπογραφείου καὶ τὴν πρόοδον τῆς διαδικασίας ἐκτυπώσεως τοῦ τῆς ἐπομένης ἡμέρας φύλλου τῆς ἐφημερίδος. Εἰδοποιηθείσης ἐν ὄψει τούτου τῆς Ἀστυνομικῆς Ἀρχῆς κατέφθασαν εἰς τὸν χῶρον ἐργασίας ἀστυνομικὰ ὄργανα, ὧν ὅμως ἡ παρέμβασις δὲν ἤρκεσεν, ἵνα πεισθῶσιν οἱ εἰς τὴν στάσιν μετέχοντες καὶ ἐγκαταλείψωσι τὰς ὑπ' αὐτῶν πρὸ τῶν μηχανημάτων κατεχομένας θέσεις, ὅπερ τελικῶς ἐπετεύχθη τῇ ἐπεμβάσει τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς, ἀφοῦ ἐδόθη εἰς τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα ἐντολὴ διαίας ἀπομακρύνσεως τῶν ἀπεργῶν ἐκ τῶν ὡς ἄνω θέσεών των. Κατ' ἀκολουθίαν τῶν ἀνωτέρω συμβεβηκότων κατηγγέλθησαν ἐγκύρως ὑπὸ τῆς ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλήτων Α.Σ., ὡς διαχειριστρίας τῆς ὑπὸ τούτων ἀσκουμένης ἐκδοτικῆς ἐπιχειρήσεως, αἱ συμβάσεις ἐργασίας πέντε μισθωτῶν ἐκ τῶν μετασχόντων εἰς τὴν στάσιν ἐργασίας. Τὸ γεγονὸς τοῦτο ἦγαγε τὴν ρηθεῖσαν ἐπαγγελματικὴν ὀργάνωσιν εἰς τὴν διατύπωσιν πρὸς τὴν ἐπιχείρησιν αἰτήματος ἐπαναπροσλήψεως τῶν κατὰ τοὺς διοικοῦντας τὴν ἀνωτέρω ὀργάνωσιν ἀκύρως καὶ ἀδίκως ἀπολυθέντων ὡς ἐ-

γω μισθωτών, πλην τοῦ ἔχοντος ἤδη διατυπωθῆ καὶ εἰς δευτέραν πλέον κατ' οὐσίαν μοῖραν περιελθόντος τοιούτου τῆς αὐξήσεως τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν. Τῶν αἰτημάτων τούτων μὴ ἱκανοποιηθέντων ἀπεφασίσθη ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Συνδικάτου Τύπου Θεσσαλονίκης τὴν 23 Μαρτίου 1965 ἡ κήρυξις εἰκοσιτετραώρου προειδοποιητικῆς ἀπεργίας τοῦ προσωπικοῦ τοῦ τυπογραφείου τῆς ἐφημερίδος, ἥτις καὶ ἐπραγματοποιήθη τὴν 26 Μαρτίου 1965, μετὰ σχετικὴν εἴδοποίησιν τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐφημερίδος, τῇ συμμετοχῇ εἰς ταύτην τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ πέντε ἄλλων μισθωτῶν. Κατόπιν τῆς ἀπεργίας ταύτης κατηγγέλθησαν τὴν 30 Μαρτίου 1965 ὑπὸ τῆς ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλήτων Α.Σ., ὑπὸ τὴν προμνησθεῖσαν ἰδιότητά της, αἱ μετὰ δύο ἐκ τῶν τελευταίων τούτων μισθωτῶν ἐργασιακαὶ συμβάσεις. Μετὰ τὴν ἐνέργειαν ταύτην τοῦ ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως τὰ Διοικητικὸν Συμβούλιον τοῦ Συνδικάτου Τύπου Θεσσαλονίκης ἀπεφάσισε τὴν κήρυξιν τεσσαρακοντακαιπέντε ὡρῶν ἀπεργίας τῶν ἐκ τῶν εἰς τὸ τυπογραφεῖον τῆς ἐφημερίδος ἀπασχολουμένων μισθωτῶν μελῶν τῆς ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, μὲ κύριον ἐκ τῶν πραγμάτων κατάστὰν αἴτημα τὸ τῆς ἐπαναπροσλήψεως τῶν ἀπολυθέντων, ὡς καὶ τὸ ἀρχικὸν τῆς αὐξήσεως τῶν συμβατικῶν ἀποδοχῶν τοιούτων. Ἡ ἀποφασισθεῖσα αὕτη ἀπεργία ἐπραγματοποιήθη, μετὰ σχετικὴν εἴδοποίησιν τῆς Διευθύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως, ἐν ᾗ διετυποῦντο τὰ αἰτήματα τῆς ὀργανώσεως καὶ καθωρίζετο ὡς χρόνος ἐνάρξεως τῆς ἀπεργίας ἡ 10.30' μ.μ. ὥρα τῆς 1ης Ἀπριλίου 1965 καὶ ὡς χρόνος λήξεως αὐτῆς ἡ 10.30' μ.μ. ὥρα τῆς 3ης Ἀπριλίου 1965, κατὰ τὴν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὁρισθεῖσαν 10.30' μ.μ. ὥραν τῆς 1ης Ἀπριλίου 1965, συμμετέσχον δὲ εἰς αὐτὴν ὁ ἀναιρεσείων καὶ τρεῖς ἔτι μισθωτοί. Τὴν 10.20 μ.μ. ὥραν τῆς ἐπομένης ἡμέρας 2 Ἀπριλίου 1965 ἐπεδόθη εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος πρόσκλησις τῆς ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλήτων Α.Σ., ὡς ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως, δι' ἧς ἐκαλεῖτο οὗτος, ὅπως ἐντὸς ἓξ ὡρῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως αὐτῆς προσέλθῃ εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐφημερίδος καὶ ἀναλάβῃ ὑπηρεσίαν καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ ἐδηλοῦτο, ὅτι ἡ μετὰ τὴν πάροδον τῆς τασσομένης ὡς ἄνω προθεσμίας συνέχισις τῆς ἀπουσίας αὐτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς αἰτιοθεὲς ἀπουσία ἐκ τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ καταγγελία ἐκ μέρους του τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως. Εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην ἀπήντησεν ὁ ἀναιρεσείων δι' ἐξωδίκου δηλώσεώς του, ἥτις ἐπεδόθη εἰς τὴν ἀνωτέρω Α.Σ., ὡς καὶ εἰς τὸν ἐκ τῶν ἀναιρεσιβλήτων Χ.Χ., διὰ δικαστικοῦ κλητῆρος τὴν 3ην μ.μ. ὥραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, 2 Ἀπριλίου 1965, καὶ ἐν τῇ ὁποίᾳ κατὰ τὸ οὐσιῶδες αὐτῆς περιεχόμενον διελαμβάνετο, ὅτι ἡ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχή του δὲν ὀφείλεται εἰς πρόθεσιν λύσεως τῆς ὑποκειμένης συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' εἰς συμμετοχὴν εἰς τὴν κηρυχθεῖσαν ἀπεργίαν, καὶ ὅτι θὰ προσῆρχετο πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας τὴν 10.30 ὥραν τῆς ἐπομένης ἡμέρας 3 Ἀπριλίου 1965, ὁπότε θὰ ἔληγεν ἡ κηρυχθεῖσα ἀπεργία. Ὁ ἀναιρεσείων προσῆλθε πράγματι εἰς τὰς ἐγκαταστάσεις τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων πρὸς ἀνάληψιν ἐργασίας κατὰ τὴν ἐν τῇ δηλώσει του ἀναφερομένην ὡς ἄνω ὥραν τῆς 3 Ἀπριλίου 1965, ἀλλ' αἱ προσενεχθεῖσαι ὑπηρεσίαι του δὲν ἐγένοντο ἀποδεκταί, τῆς διευθύνσεως τῆς ἐπιχειρήσεως δηλωσάσης αὐτῷ, κατ' ἐντολὴν τῆς ῥηθείσης διαχειριστρίας καὶ ἐκπροσώπου τῆς ἐπιχειρήσεως Α.Σ., ὅτι ἡ ὑποκειμένη σύμβασις ἐργασίας θεωρεῖται λυθεῖσα διὰ ποινικῆς ὑπ' αὐτοῦ καταγγελίας της, δηλωθείσης διὰ τῆς μὴ προσλήψεώς του πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας ἐντὸς τῆς ταχθείσης κατὰ τὰ ἀνωτέρω προθεσμίας. Περαιτέρω τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἔκρινεν, ὅτι αἱ ἀλληπάλληλοι ἀπεργίαι, εἰς ἃς μετέσχεν ὁ ἀναιρεσείων, ἐγένοντο κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος ἐκ τοῦ ὅτι αὗται κατ' ἐπίφασιν μόνον ἀπέβλεπον εἰς βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἐργαζομένων, δοθέντος ὅτι ἐστράφησαν ἀποκλειστικῶς κατὰ τῆς ἐπιχειρήσεως τῶν ἀναιρεσιβλήτων, ἀσθενεστέρας τῶν λοιπῶν ὁμοίων ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ καταβαλλούσης μείζονας τούτων ἀποδοχὰς εἰς τοὺς παρ' αὐτῇ ἐργαζομένους, ἐκ τοῦ ὅτι δὲν μετέσχον τῶν ἐν λόγῳ ἀπεργιῶν πάντες οἱ μισθωτοὶ τοῦ «Ἑλληνικοῦ Βορρᾶ», ἀλλὰ μόνον ἐκεῖνοι, οἵτινες ἐκινδύνευον ἐκ πολιτικῶν ἐλατηρίων ἀποδοκιμασίας τῆς τηρουμένης παρὰ τῇ ἐφημερίδος ταύτης τακτικῆς καὶ τῶν κατευθύνσεων ταύτης, οἵτινες κατὰ τὸ πρῶτον στάδιον τῆς ἀπεργίας (δίωρος στάσις) κατέλαβον καὶ τοὺς χώρους ἐργασίας, ἵνα ἐξαναγκάσουν τοὺς μὴ ἀπεργοῦντας συναδέλφους των νὰ προσχωρήσουν εἰς τὴν ἀπεργίαν των, διαπράξαντες οὕτω συγκεκριμένην παρανομίαν, ἐκ τοῦ ὅτι κατὰ τὸ δεύτερον καὶ τρίτον στάδιον τῆς ἀπεργίας των κύριον αἴτημά

ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΠΟΧΗ ΕΚ ΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΩΣ ΣΙΩΠΗΡΑ ΚΑΤΑΓΓΕΛΙΑ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Περίπτωσις μισθωτοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀτομικῆς Ἐνεργείας

Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, κατὰ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς, διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν διὰ τοῦ Α.Ν. 913/1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου.—Ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, μὴ ὀφειλομένη εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην αἰτίαν.—Κρίσις τοῦ Δικαστοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, μετ' ἐκτίμησιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἀποχή, περὶ τοῦ ἐὰν ὁ χρόνος ταύτης καὶ τὰ προκαλέσαντα ταύτα αἴτια δικαιολογοῦν, ὅπως θεωρηθῇ αὕτη ὡς λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας.

Ἀνηρέθη ἐν μέρει ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 1079/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Κατ' ἀρχὴν σημειοῦμεν, ὅτι τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως αὐτῆς νομολογηθέντα ὡς πρὸς τὴν ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, μετ' ἀναίρεσιν τῆς ἀποφάσεως, συζήτησιν ἐν ἐρημοδικίᾳ τοῦ διαδίκου εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ δεκτὰ γενόμενα καὶ ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 626/1964, Τμ. Γ', ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου (εἰσηγητὴς *Μιχ. Ζαφειρόπουλος*, ΕΕΔ 23, 1363).

Περίπτωσις τῆς ἀρεοπαγιτικῆς ἀποφάσεως ὑπῆρξεν ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας μισθωτοῦ καὶ ἀπητεῖτο νὰ ἐρευνηθῇ, ἂν διὰ ταύτης ἐπῆλθε σιωπηρὰ ἐκ μέρους τούτου καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας.

Βεβαίως, κατὰ τὰ νομολογηθέντα, ἐφ' ὅσον ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας δὲν ὀ-

---

των ἦτο ἡ ἐπαναπρόσληψις τῶν ἀπολυθέντων συναδέλφων των, μὴ δυνάμενον νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχήν των, διότι οἱ ἀπολυθέντες ἐν ἀκύρῳ ἀπολύσει ἐπροστατεύοντο ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων νόμων καὶ ἠδύναντο νὰ καταφύγωσιν εἰς τὰ ταχτικὰ δικαστήρια, καὶ ἐκ τοῦ ὅτι αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀπεργίαι των, ἔστω καὶ βραχείας διαρκείας, ἠδύναντο νὰ καταστῶσιν ἐπιζήμιοι εἰς τὴν ἐπιχείρησιν, εἰς τὸν σκοπὸν δὲ τοῦτον ἀπέβλεπον αὗται. Τὴν οὕτω δὲ κατὰ ἄσκησιν καταχρηστικήν, ὡς δέχεται, τοῦ ἀπεργιακοῦ δικαιώματος ἀποχὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐκ τῆς ἐργασίας, ὑπὸ τὰς συνθήκας καὶ περιστάσεις, ὑφ' ἃς, κατὰ τὰ ἀνωτέρω, ἔλαβε χώραν, ἐθεώρησε τὸ δικάσαν δικαστήριον, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὡς σιωπηρὰν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους του, τὴν δήλωσιν δὲ αὐτοῦ περὶ ἐμμονῆς του εἰς τὴν σύμβασιν καὶ ἐπανόδου του ἅμα τῇ λήξει τῆς ἀπεργίας κατὰ τὴν ἐπομένην ἡμέραν ὡς προσχηματικήν. Συνεπείᾳ δὲ τῆς σιωπηρᾶς καταγγελίας ἐθεώρησε λυθεῖσαν τὴν σύμβασιν, ὅταν ἔλῃξεν ἡ εἰς τὴν ἐργασίαν του ἐξάωρος προθεσμία. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον, στηρίζαν μάλιστα τὴν περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως τοῦ ἀπεργιακοῦ δικαιώματος καὶ σιωπηρᾶς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας κρίσιν του καὶ ἐπὶ γεγονότων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι σύμφωνα πρὸς τὰ ὡς ἄνω δεκτὰ ὑπ' αὐτοῦ γενόμενα ὡς προκύψαντα ἐκ τῶν ἀποδείξεων πραγματικὰ περιστατικά, ἤτοι 1) ὅτι αἱ ἀλλεπάλληλοι ἀπεργίαι, ὧν μετέσχεν ὁ ἀναιρεσείων, κατ' ἐπίφασιν μόνον ἀπέβλεπον εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν ἀποδοχῶν τῶν ἀπεργῶν, ἐνῷ οὗτοι ἐν τῇ πραγματικότητι ἐσκέπτοντο νὰ ἐλάψωσι τὴν ἐπιχείρησιν τῶν ἀναιρεσιβλήτων, 2) ὅτι τῶν αὐτῶν ἀπεργιῶν μετέσχον μόνον οἱ κινούμενοι ἐκ πολιτικῶν ἐλατηρίων καὶ 3) ὅτι ἡ δήλωσις τοῦ ἀναιρεσείοντος περὶ ἐπαναλήψεως τῆς ἐργασίας του ἅμα τῇ λήξει τοῦ ὁριισθέντος χρόνου τῆς ἀπεργίας ἦτο προσχηματική, ἀκολούθως δὲ ἀπορρίψαν τὴν ἔνδικον ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος, διότι ἀπεδείχθη ἡ πλημμελὴς μισθῶν ὑπερημερία, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐσφαλμένως ἐφήρμοσε τὰς διαληφθείσας οὐσιαστικοῦ δικαίου διατάξεις, ἐφ' ᾧ καὶ ἀναιρετέαν κατέστησε τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 Πολ. Δικ. καὶ τὸν ὅλως περὶ τούτου μοναδικὸν τοῦ ἀναιρετηρίου λόγον (*).

(*) Ἀνηρέθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 5351/1965 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Θεσσαλονίκης (ΕΕΔ 25, 385).

φείλεται εἰς ἀσθένειαν αὐτοῦ, ἀλλ' εἰς ἄλλην αἰτίαν, θὰ κριθῇ, βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ἂν διὰ ταύτης ἐπῆλθε σιωπηρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, ὡς ἀκέπτεται καὶ ἡ ἀρεοπαγιτικὴ ἀπόφασις. (Ἴδετε ΕΕΔ 25 σ. 9, ἔνθα νομολογία τοῦ Ἀρείου Πάγου καὶ σημειώσεις μας).

Εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀποφάσεως ταύτης τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὡς δέχεται αὕτη, ἡ καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐν προκειμένῳ διεπετο ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 913/1949 (ΕΕΔ 13, 434), καὶ συνεπῶς, ὡς μὴ διεπομένης τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 «περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 κλπ.», δὲν ἠδύνατο εἰς τὴν περίπτωσιν νὰ πορισθῇ ἡ λύσις ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920, ἀλλ' ὡς ἐδέχθη καὶ ἡ Α.Π. 253/1960, Τμ. Β' (εἰσηγητὴς Κ. Σαΐτλος, ΕΕΔ 19, 714), ἐκ τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ., διότι ὁ μισθωτὸς ὀφείλει κατ' ἀρχὴν νὰ παρέχῃ τὰς ὑπηρεσίας του καὶ μόνον ἂν ὑπάρχῃ νόμιμος δικαιολογία δικαιοῦται νὰ ἀπόσχῃ μέχρις ἑνὸς εὐλόγου (κριτομένου) κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως χρόνου. Ἂν, παρὰ ταῦτα, ἀπόσχῃ ἀδικαιολογήτως καὶ ἐπὶ μακρὸν χρόνον, ἡ τοιαύτη ἀποχή του συνιστᾷ ἀντισυμβατικὴν ἐνέργειαν καὶ τὰ ἀποτελέσματά της θὰ κριθοῦν ἀναλόγως τῆς συγκεκριμένης περιπτώσεως.

Ἀρείου Πάγου 528/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Τζώρτζης. Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Τὸ ἄρθρον 4 τοῦ ἀπὸ 24.1.1964 ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, ὅστις ἐξεδόθη κατὰ τὸ ἄρθρον 1 § 2 τοῦ 3789/1957 νομοθ. διατάγματος καὶ ἐνεκρίθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 9532 τοῦ 1964 κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Προεδρίας Κυβερνήσεως, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 2 τοῦ ἰδίου νομοθετικοῦ διατάγματος, ὁρίζει, ὅτι κατὰ τὰς ἀπολύσεις μελῶν προσωπικοῦ, ὑπαγομένων εἰς τὰς διατάξεις τοῦ κανονισμοῦ τούτου, ἐφαρμόζονται αἱ περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας προβλέψεις τοῦ νόμου 913 τοῦ 1949 καὶ οὕτω ἴσχυσιν ἐφαρμογὴν αἱ ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976 τοῦ 1947 Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, καθ' ἃς ἀπολυόμενος μισθωτός, ἔχων συνεχῆ ὑπηρεσίαν ἄνω τῶν τριῶν ἐτῶν, δικαιοῦται ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος, ἴσου πρὸς τὰς ἀποδοχὰς του δύο μηνῶν. Ἐξ ἄλλου, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ ν. 2112 τοῦ 1920, ὡς συνεπληρώθη τοῦτο διὰ τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν. 4558/1930 καὶ τοῦ ὁμοίου ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 16/18 Ἰουλίου 1920 Β. διατάγματος, ὅταν ἡ ἀποχὴ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας του δὲν ὀφείλεται εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην αἰτίαν, ὁ δικαστὴς κρίνει ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρ. 200 καὶ 288 Α.Κ.), μετ' ἐκτίμησιν τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἀποχή, περὶ τοῦ ἐὰν ὁ χρόνος ταύτης καὶ τὰ προκαλέσαντα αὐτὴν αἴτια δικαιολογοῦν, ὅπως θεωρηθῇ αὕτη ὡς λύσις τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν, ἐνῷ δέχεται, ὅτι ὁ ἀναιρεσίβλητος ἀπουσίασεν ἀδικαιολογήτως ἐκ τῆς ὑπηρεσίας του ἀπὸ τοῦ μηνὸς Αὐγούστου 1964 μέχρι τῆς 20 Νοεμβρίου ἰδίου ἔτους, ἐν τούτοις ἔκρινε περαιτέρω, ὅτι ἐκ τῆς τοιαύτης ἀπουσίας του δὲν προκύπτει, ὅτι ἀπεχώρησεν οἰκειοθελῶς τῆς ἐργασίας του καὶ ἐλύθη ἐκ τοῦ λόγου τούτου ἡ μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναιρεσειούσης σύμβασις ἐργασίας, διὰ τῆς ἐκ μέρους του σιωπηρᾶς καταγγελίας αὐτῆς, ἀφοῦ, μάλιστα, ὡς ἐπιπροσθέτως ὑποστηρίζει, διὰ νὰ στερηθῇ οὗτος τῆς ἀνωτέρω ἀποζημιώσεώς του δι' ἀδικαιολογήτων ἀπουσίαν του, θὰ ἔδει νὰ ἐφαρμοσθοῦν τὰ ἄρθρα 10 - 13 τοῦ προαναφερθέντος κανονισμοῦ, ἤτοι νὰ ἀπολυθῇ οὗτος μετὰ προηγουμένην ἀπολογίαν παρὰ τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου καὶ νὰ ἀποφασισθῇ ἡ τοιαύτη κρίσις παρὰ τοῦ Συμβουλίου τούτου ἐργασίας. Οὕτως ὅμως ἀποφηνάμενον καὶ ἀπορρίψαν τὸν ἰσχυρισμὸν τῆς ἀναιρεσειούσης, ὅτι διὰ τῆς ἀνωτέρω ἀποχῆς του ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς ἐργασίας του κατήγγειλεν οὗτος σιωπηρῶς τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐσφαλμένως ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις, διότι ἡ ὑπὸ τὰ γενόμενα δεκτὰ πραγματικὰ περιστατικὰ ἀποχὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ τῆς ἐργασίας του ἀποτελεῖ, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, σιωπηρὰν πρᾶξιν ἐκ μέρους αὐτοῦ καταγγελίαν τῆς σιμβάσεως ἐργασίας, ἥτις ἐπέφερεν ἔκτοτε τὴν λύσιν αὐτῆς καὶ διότι, ἐφ' ὅσον πρόκειται περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ καταγγελίας αὐ-

τῆς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν τὰ ἄρθρα 10 - 13 τοῦ ἀνωτέρω κανονισμοῦ, ἅτινα προβλέπουσι τὴν περίπτωσιν τῆς ἀπολύσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ πειθαρχικὸν παράπτωμα, καὶ κατέστησεν ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως, καθ' ὃ μέρος προσβάλλεται αὕτη ὑπὸ τοῦ λόγου τούτου.

Μετὰ τὴν ἀναίρεσιν τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τὸ Τμῆμα τοῦτο δέον νὰ προβῇ, κατὰ τὸ ἄρθρον 834 § 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ νόμου 3810/1957, εἰς τὴν ἔρευναν τῆς ὑποθέσεως, ὡς μὴ χρηζούσης περαιτέρω διευκρινήσεως, καὶ ἐξετάσῃ, ἐπανερχομένων τῶν διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν (ἄρθρον 832 § 1 Πολ. Δικ.), τὴν ἀπὸ 21.8.1965 ἔφεσιν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνάγοντος κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 3496/1965 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν ὑποθέσεων Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν, καθ' ὃ μέρος ἀνηρέθη ἢ ἐν μέρει δεξαμένη ταύτην ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 τοῦ ἀπὸ 1.8.1920 ν.δ. περὶ κωδικοποιήσεως τῶν διατάξεων τοῦ ν. Γ ° Ο Δ ' περὶ ἐκδικάσεως τῶν μεταξὺ τῶν ἐργατῶν καὶ ἐργοδοτῶν διαφορῶν, ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ νόμου 765 τοῦ 1963, διατηρηθείσης ἐν ἰσχύϊ διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀπὸ 8/11 Μαΐου 1946 νομοθ. διατάγματος, ὁριζούσης, ὅτι, ἐν περιπτώσει ἐρημοδικίας, ὁ δικάζων Πρωτοδίκης ἢ τὰ κατ' ἔφεσιν δικάζων Πρωτοδικεῖον ὑποχρεοῦται νὰ ἐρευνήσῃ αὐτεπαγγέλτως τὴν διαφοράν, μὴ συγχωρουμένης οὐδ' ἀνακοπῆς κατὰ τῆς ἐρημην ἀποφάσεως, εἰμὴ μόνον ἐν περιπτώσει ἀκύρου ἐρημοδικίας, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰ ἄρθρα 827 § 4, 837 § 1 τῆς Πολ. Δικ., ὡς τὸ πρῶτον ἐκ τούτων ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3810/1957, σαφῶς συνάγεται, ὅτι μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἀναιρετικὴν διαδικασίαν, καὶ τὸ Τμῆμα τοῦ Ἀρείου Πάγου δικάζει ἐκ τῶν ἐνόντων κατὰ τὰ ἄρθρα 5, 12 καὶ 20 τοῦ νόμου Γ ° Ο Δ ' καὶ ὑποχρεοῦται ἐπὶ ἐρημοδικίας τινὸς τῶν διαδίκων νὰ ἐρευνήσῃ τὴν ὑπόθεσιν αὐτεπαγγέλτως, χωρὶς νὰ θεωρήσῃ τὴν ἐρημοδικίαν ὡς ὁμολογίαν, τῶν ἄρθρων 595, 623 καὶ 774 τῆς Πολ. Δικ. μὴ δυναμένων νὰ ἔχωσιν ἐφαρμογήν, ὡς ἀντιτιθεμένων (ἄρθρον 20) εἰς τὸ ὅλον πνεῦμα καὶ τὴν οἰκονομίαν τοῦ προαναφερθέντος νόμου καὶ εἰδικῶς τῶν προπαρατεθέντων ἄρθρων αὐτοῦ. Ἐπομένως, ὡς ἐκ τῆς ἐρημοδικίας τοῦ ἐκκαλοῦντος, δὲν εἶναι ἀπορριπτέα ἡ ὑπὸ κρίσιν ἔφεσις ὡς ἀνυποστήρικτος καὶ δέον νὰ ἐξετασθῇ κατ' οὐσίαν.

Ἐκ τῶν ἐπικαλουμένων καὶ προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τῆς ἐν γένει συζητήσεως ἐβεβαιώθησαν, ὅτι ὁ ἐφεσείων ἐνάγων ἀπὸ τῆς 14 Αὐγούστου 1964 μέχρις 20 Νοεμβρίου ἰδίου ἔτους, ὅτε τοῦ ἀνεκοινώθη παρὰ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀτομικῆς Ἐνεργείας ὅτι ἀπολύεται, διότι ἔλυσεν ὁ ἰδιοκτήτης ἐκουσίως τὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἀπουσίαζεν ἀδικαιολογήτως τῆς ἐργασίας του, ἣν παρέσχε συνεχῶς εἰς τὴν προαναφερθεῖσαν Ἐπιτροπὴν ἀπὸ τῆς 1.1.1959, ὅτε προσελήφθη παρ' αὐτῆς ὡς ἐργατοτεχνίτης. Ἐκ τῆς ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀδικαιολογήτου ἀπουσίας αὐτοῦ προκύπτει, κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν (ἄρθρα 200 καὶ 288 Α.Κ.), σιωπηρὰ καταγγελία ἐκ μέρους του τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, δι' ἧς ἐπῆλθε λύσις αὐτῆς καὶ ἐπομένως δὲν δικαιοῦται οὗτος τῆς διὰ τῆς ἀγωγῆς του ἐπιδιωχθείσης ἐφ' ἅπαξ ἀποζημιώσεως δύο μηνῶν διὰ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας παρὰ τῆς ἐργοδότιδος. Ἐπομένως ὀρθῶς οὕτως ἔκρινε καὶ ὁ δικάσας Πρωτοδίκης καὶ ἀπέρριψε τὸ ἀνωτέρω αἴτημα τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως καὶ ὁ περὶ τοῦ ἀντιθέτου ἕκτος λόγος ἐφέσεως, ὅστις ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τῆς κατὰ σημεῖον μόνον τοῦτο ἀκυρωθείσης ἀποφάσεως τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάσαντος Πρωτοδικείου, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΙΕΡΟΙ ΝΑΟΙ

ΣΧΕΣΙΣ ΙΕΡΟΨΑΛΤΩΝ ΕΝΟΡΙΑΚΩΝ ΝΑΩΝ, ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Μισθὸς ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου

Θεώρησις τῶν Ἱεροψαλτῶν Ἐνοριακῶν Ναῶν ὡς ὑπαλλήλων τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.—Χορήγησις εἰς αὐτοὺς κανονικῶν ἢ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν καὶ μισθοδοσία διαρκουσῶν τοιούτων.—Ρύθμισις ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατ' Α.Ν. 1538/1950.—Ἀντικείμενα ἀποδείξεως κατ' ἄρθρον 244 Πολιτικῆς Δικονομίας.—Ἔννοια «προτάθέντων πραγμάτων» κατ' ἄρθρον 807 § 7 Πολιτικῆς Δικονομίας — Προαπόδειξις δι' ἐγγράφων κατ' ἄρθρον 250 Πολιτ. Δικονομίας.

Ἀνηρέθη ἐν μέρει ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 889/1965 ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν.

Δέχεται ἡ ἀρεοπαγιτικὴ αὐτὴ ἀπόφασις, ὅτι οἱ ἱεροψάλται ἱερῶν ναῶν, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν περὶ αὐτῶν νομοθετικῶν διατάξεων, εἶναι ὑπάλληλοι τῶν νομικῶν τούτων προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τῶν ὑπαλλήλων τούτων διατάξεων. (Ἴδετε περὶ τοῦ θέματος καὶ Γ. Θεοφάνους, Σχέσεις ἱεροψαλτῶν κλπ., ΕΕΔ 21, 115, ἔνθα καὶ παραπομπαί).

Ἀρείου Πάγου 480/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. Γ. Βαρσάμου
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. Κ. Κλαμαρῆς
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Δυοβουνιώτης, Γ. Σταυρόπουλος

Κατὰ τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200/1940 ἀναγκαστ. νόμου «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» οἱ ἐνοριακοὶ ναοὶ ἀποτελοῦσι νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 64 § 4 τοῦ αὐτοῦ νόμου οἱ ἱεροψάλται καὶ οἱ νεωκόροι ἀποτελοῦσι τὸν κατώτερον κλῆρον τῆς Ἐκκλησίας.

Ἐκ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων τούτων σαφῶς προκύπτει, ὅτι οἱ ἱεροψάλται θεωροῦνται ὑπάλληλοι νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, ὅπερ ἄλλως τε σαφῶς προκύπτει καὶ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 11 § 1 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1538/1950 ἀναγκαστικοῦ νόμου «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου», δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι οὐδεὶς ὑπάλληλος νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου δύναται νὰ κατέχῃ δευτέραν ἐμμισθον θέσιν ἢ νὰ εἶναι μισθωτὸς καθ' οἱονδήποτε τρόπον τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐξαιρέσει τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἀναφέρονται καὶ οἱ ἱεροψάλται, οἵτινες, κατὰ τὰ ὁριζόμενα, δύνανται νὰ κατέχωσι καὶ ἑτέραν θέσιν τῆς εἰδικότητός των.

Ἐξ ἄλλου διὰ τοῦ ἄρθρου 1 § 1 τοῦ βασιλ. διατάγματος τῆς 23/24 Δεκεμβρίου 1950 «περὶ ἐφαρμογῆς τοῦ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» ὡρίσθη, ὅτι ὁ νόμος 1811/1951 «περὶ Κώδικος καταστάσεως τῶν δημοσίων διοικητικῶν ὑπαλλήλων», ὡς μεταγενεστέρως ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη, ἐφαρμόζεται ἀπὸ τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1956 ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 3 αὐτοῦ ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου «ὑπὸ τὰς ἐν τοῖς ἑπομένοις ἄρθροις παρεκκλίσεις», μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ θεσπιζομένη ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 25 § 1, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι, ὅσον ἀφορᾷ εἰδικῶς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν τὰ θέματα, τὰ ρυθμιζόμενα ὑπὸ τῶν διατάξεων τῶν ἐν αὐτῇ ἀναφερομένων ἄρθρων τοῦ ὡς εἴρηται Κώδικος (1811/1951), μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ τὰ ὑπὸ τὸ κεφάλαιον Γ' ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἄδειαι - Ἀσθένειαι» ἄρθρα 75 - 91, δι' ὧν προβλέπεται ἡ χορήγησις κανονικῶν ἢ ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν καὶ μισθοδοσία διαρκουσῶν τοιούτων, ἐξακολουθοῦσι διεπόμενα ὑπὸ τῶν προϊσχυουσῶν διατάξεων.

Ἐκ τῆς ταύτα ὁριζούσης ὅμως διατάξεως ταύτης σαφῶς προκύπτει, ὅτι δι' αὐτῆς ὡς προϋπόθεσις τῆς μὴ ἐφαρμογῆς ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν, ὡς πρὸς τὰ ἐν αὐτῇ ἀναφερόμενα θέματα, ἐν οἷς καὶ τὸ ἀφορῶν τὴν χορήγησιν ἀναρρωτικῆς ἀδείας καὶ μισθοδοσίας διαρκούσης ταύτης τῶν ρυθμιζουσῶν τὰ θέματα ταῦτα διατάξεων τοῦ ὡς εἴρηται Κώδικος, τίθεται

ἡ ὑπαρξις προϊσχυουσῶν διατάξεων, ρυθμιζουσῶν αὐτά. Προϊσχύουσαι ὅμως διατάξεις, προβλέπουσαι χορήγησιν ἀναρρωτικῆς ἀδείας εἰς τοὺς ὑπαλλήλους τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν, οἵοι, καθ' ἃ εἴρηται, καὶ οἱ ἱεροψάλται, καὶ μισθοδοσίαν διαρκούσης τῆς ἀδείας δὲν ὑφίστανται, τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 61 τοῦ ὡς εἴρηται νόμου 2200/1940 «περὶ ἱερῶν ναῶν καὶ ἐφημερίων» προβλεπούσης χορήγησιν ἀναρρωτικῆς ἀδείας καὶ μισθοδοσίαν διαρκούσης τῆς ἀδείας, κατὰ τὰ ἰσχύοντα περὶ ἀδειῶν καὶ μισθοδοσίας τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων μόνον διὰ τοὺς ἐφημερίους. Ἑπομένως τὰ τῆς χορηγήσεως εἰς τοὺς ἱεροψάλτας τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ μονῶν ἀναρρωτικῆς ἀδείας καὶ μισθοδοσίας αὐτῶν, διαρκούσης τῆς ἀδείας, ρυθμίζονται ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων τοῦ νόμου 1811/1951, δι' ὧν προβλέπεται ἐν περιπτώσει ἀσθενείας χορήγησις ἀναρρωτικῶν ἀδειῶν μετὰ πλήρων ἀποδοχῶν, κατὰ τὰ εἰδικώτερον ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 79 αὐτοῦ ὁριζόμενα. Ὅθεν τὸ δικάσαν Ἐφετεῖον, ἀποφηνάμενον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του δείκνυται, ὅτι αἱ ὡς εἴρηται διατάξεις δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν ἐπὶ τῶν ἱεροψαλτῶν τῶν ἱερῶν ναῶν καὶ ἐπὶ τῇ αἰτιολογίᾳ ταύτῃ, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς παρὰ τοῦ ἤδη ἀναιρεσιβλήτου ἱεροῦ ναοῦ ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ἀπορρίψαν ὡς μὴ νόμιμον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἤδη ἀναιρεσείοντος κατ' αὐτοῦ (ἀναιρεσιβλήτου) κατὰ τὸ αἴτημα αὐτῆς, δι' οὗ διώκεται, ὅπως ὑποχρεωθῇ οὗτος, ἵνα καταβάλῃ τῷ ἀναιρεσείοντι ἱεροψάλτῃ αὐτοῦ τὰς ἀποδοχὰς αὐτοῦ κατὰ τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ οὗτος, κατὰ τοὺς ἰσχυρισμούς του, διετέλεσεν ἐν ἀναρρωτικῇ ἀδείᾳ, χωρὶς νὰ μισθοδοτηθῇ, ψευδῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε καὶ ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασίν του κατέστησε κατὰ τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη τὸ αἴτημα τοῦτο τῆς ἀγωγῆς, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 17 τῆς Πολ. Δικ. καὶ τὸν βάσιμον πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς ὑπὸ κρίσιν ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, δι' αὐτῆς οὗτος (ἀναιρεσείων) ἰσχυρίζεται, ὅτι, ληξάσης τὴν 27 Φεβρουαρίου 1962 τῆς ἀπὸ τοῦ Μαρτίου 1961 χορηγηθείσης αὐτῷ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἱεροῦ ναοῦ δωδεκαμήνου ἀναρρωτικῆς ἀδείας, εἰργάσθη παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀδείας του μέχρι τῆς 15 Μαρτίου 1962, αἰτεῖται δέ, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσιβλήτος, ἵνα καταβάλῃ αὐτῷ τὸν διὰ τὸ διάστημα τοῦτο ἀναλογοῦντα μισθόν του. Ὡς ὅμως προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, αὕτη εὐλόγως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον τοῦ ἀναιρεσείοντος, ἂν καὶ ἀσκοῦντα οὐσιωδῶς ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, καὶ ἀπέρριψε τὴν ἀγωγὴν αὐτοῦ, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως καὶ κατὰ τὸ ρηθὲν αἴτημα αὐτῆς, ἀναιρετέα οὕτω καταστᾶσα, κατὰ τὴν σχετικὴν διάταξίν της, κατὰ τὸ ἄρθρον 807 § 7 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν βάσιμον δεύτερον λόγον ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 15 § 4 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 1538/1950 ἀναγκ. νόμου «περὶ ρυθμίσεως τῶν ἀποδοχῶν τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» τὸ δι' αὐτοῦ καθοριζόμενον μισθολόγιον ἀποτελεῖ τὸ ἀνώτατον ὅριον, μέχρι τοῦ ὁποίου δύνανται νὰ ὁρισθῶσιν ὑπὸ τῆς διοικήσεως τῶν καθ' ἕκαστον νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, τῆς διοικήσεως δυναμένης νὰ ὁρίζῃ ταύτας καὶ εἰς κατώτερα ἐπίπεδα ἀναλόγως πρὸς τὴν οἰκονομικὴν δυνατότητα τοῦ ὀργανισμοῦ καὶ τὰς τοπικὰς διοικητικὰς ἀνάγκας. Ἐξ ἄλλου, καὶ κατὰ τὰς διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν. δ/τος 4242/1962 κυρωθείσας Πράξεις τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου ὑπ' ἀριθ. 169/1956, 1031/1958 καὶ 180/1960 «περὶ καθορισμοῦ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου» ἡ κατ' ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτῶν αὔξησις χορηγεῖται ὑπὸ τῶν καθέκαστα νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐφ' ὅσον ὑφίσταται παρ' αὐτοῖς οἰκονομικὴ εὐνέρεια, διαπιστουμένη κατὰ τὰ ἐν αὐτοῖς εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

Ἐν προκειμένῳ, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐνώπιον τοῦ ἐφετείου πρακτικῶν τοῦ ἀναιρεσιβλήτου κατὰ τὴν συζήτησιν, ἐφ' ἧς ἐξεδόθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2027/1963 προδικαστικὴ ἀπόφασις τοῦ Ἐφετείου Ἀθηνῶν, παρεῖχεται συνεπαγομένως μέν, ἀλλὰ σαφῶς, πρόσθετος λόγος ἐφέσεως, πλήττων τὴν παρ' αὐτοῦ (ἤδη ἀναιρεσιβλήτου) ἐκκληθεῖσαν πρωτόδικον ἀπόφασιν κατὰ τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ἀπερρίφθη ὁ παρ' αὐτοῦ κατὰ τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος προβληθεὶς ἰσχυρισμός, καθ' ὃν ὁ ἐν τῇ ἀγωγῇ τούτου ἀνα-

φερόμενος κατὰ τὸ ἐν αὐτῇ χρονικὸν διάστημα μισθὸς κατεβάλλετο αὐτῷ μειωμένος κατόπιν πράξεων τοῦ οἰκείου Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου, κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ ἄρθρου 15 § 4 τοῦ ἀναγκ. νόμου 1538/1950, λόγῳ τῆς οἰκονομικῆς ἀδυναμίας αὐτοῦ (ἀναιρεσιβλήτου) πρὸς καταβολὴν τοῦ ὑπὸ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ὁριζομένου μείζονος μισθοῦ. Ὡς δὲ προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, τὸ Ἐφετεῖον, ἀνελέγκτως ἐκτιμῶν τὰς παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθείσας ἀποδείξεις καὶ ἀναποδείξεις ἐπὶ τοῦ διὰ τῆς ὡς ἄνω προδικαστικῆς ἀποφάσεώς του, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς ἐκκληθείσης πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ταχθέντος εἰς βάρος τοῦ ἀναιρεσιβλήτου θέματος ἀποδείξεως ἐπὶ τοῦ ὡς εἴρηται ἰσχυρισμοῦ του, δέχεται, ὅτι ἐξ αὐτῶν πράγματι πλήρως ἀποδείχθη ἡ κατὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ χρονικὸν διάστημα οἰκονομικὴ ἀδυναμία τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσείοντι ἀκεραίου τοῦ ὑπὸ τῶν ρηθεισῶν διατάξεων προβλεπομένου μισθοῦ. Τὸ περιστατικὸν δὲ τοῦτο, ὅπερ τὸ Ἐφετεῖον δέχεται ὡς προκῦψαν ἐκ τῶν ἀποδείξεων, ἤτοι τῆς οἰκονομικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου πρὸς καταβολὴν μείζονος μισθοῦ, ἀρκεῖ καὶ μόνον, μὴ προσαπαιτουμένης καὶ ἀποδοχῆς τινος τοῦ ἀναιρεσείοντος, διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς του κατὰ τὸ αἰτημα αὐτῆς, ὅτι οὐ διώκεται, ὅπως ὑποχρεωθῇ ὁ ἀναιρεσίβλητος ἱερὸς ναός, ἵνα τῷ καταβάλῃ διὰ τὸ ἐν τῇ ἀγωγῇ του χρονικὸν διάστημα ἀκέραιον τὸν ὑπὸ τῶν ὡς ἄνω διατάξεων καθοριζόμενον μισθὸν διὰ τοὺς ὑπαλλήλους τῶν νομικῶν προσώπων Δημοσίου Δικαίου. Ἀπορρίψαν ὅθεν τὸ Ἐφετεῖον τὴν ἀγωγὴν τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τὸ ρηθὲν αἰτημά της, συνεμορφώθη πρὸς τὸν νόμον καὶ εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου τρίτος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀδόκιμος, εἶναι ἀπορριπτέος. Τοῦ ἀμφιέρου δὲ δεκτοῦ γενομένου παρὰ τοῦ Ἐφετείου ὡς ἀποδειχθέντος πραγματικοῦ περιστατικοῦ τῆς οἰκονομικῆς ἀδυναμίας τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἀρκοῦντος διὰ τὴν ἀπόρριψιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος κατὰ τὸ ρηθὲν αἰτημά της, ματαία ἀποβαίνει ἡ ἔρευνα τοῦ τετάρτου λόγου ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, δι' οὗ προσάπτονται τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει αἱ αἰτιάσεις 1) ὅτι κατὰ ψευδῆ ἑρμηνείαν καὶ ἐσφαλμένην ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 64 § 2 τοῦ νόμου 1811/1951, ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 3, 174 καὶ 175 Α.Κ., ἐδέχθη αὕτη (προσβαλλομένη ἀπόφασις), ὅτι εἶναι νόμιμος ἡ παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος λῆψις ἀποδοχῶν κατωτέρων τῶν νομίμων καὶ 2) ὅτι παρανόμως αὕτη ἐδέχθη, ὅτι ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναιρεσείοντος πρὸς καταβολὴν αὐτῷ ἀκεραίου τοῦ διὰ τῶν ὡς εἴρηται διατάξεων ὁριζομένου μισθοῦ ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τὰ ἐπιβαλλόμενα ἐκ τῆς καλῆς πίστεως.

Κατὰ τὸ ἄρθρον 244 τῆς Πολ. Δικ. μόνοι οἱ εἰς τὴν ἀπόφασιν τῆς ὑποθέσεως οὐσιώδη ἐπιρροὴν ἔχοντες πραγματικοὶ ἰσχυρισμοί, περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ὁποίων δὲν εἶναι δικανικῶς πεπεισμένος ὁ δικαστής, δύνανται νὰ εἶναι ἀντικείμενα τῆς ἀποδείξεως. Ἐξ ἄλλου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 807 § 7 τῆς Πολ. Δικ. ὡς πράγματα προταθέντα νοεῖ αὐτοτελεῖς ἰσχυρισμούς, ἀσκοῦντας οὐσιώδη ἐπιρροὴν ὡς πρὸς τὴν παραδοχὴν τῆς ἀγωγῆς ἢ τὴν ἀπόκρουσιν τοῦ δι' αὐτῆς ἀξιουμένου δικαιώματος, καὶ δὲν ἐννοεῖ ἰσχυρισμούς, ἀποτελοῦντας ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα διὰ τὴν ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς ἢ τὴν ἀπόρριψίν της.

Ἐν προκειμένῳ οἱ ἰσχυρισμοί, οὓς διατείνεται ὁ ἀναιρεσείων διὰ τῶν λόγων ἀναιρέσεως πέμπτου, πρώτου σκέλους, καὶ ἑβδόμου, πρώτου σκέλους, ὅτι προέτεινεν ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου καὶ δι' οὓς προσάπτεται τῇ προσβαλλομένῃ ἀποφάσει ἡ αἰτίασις ὅτι δὲν διέταξε περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν, δὲν εἶναι εἰμὴ ἁπλᾶ ἐπιχειρήματα, συμπερασματικῶς τείνοντα εἰς ὑποστήριξιν τῆς ἀγωγῆς τοῦ ἀναιρεσείοντος καὶ ἀπόρριψιν τοῦ παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐνεταγθέντος ἰσχυρισμοῦ περὶ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας του πρὸς καταβολὴν τῷ ἀναιρεσείοντι μείζονος τοῦ καταβλητέου μισθοῦ. Ἑπομένως, καὶ ἂν τὸ Ἐφετεῖον δὲν ἀπήντησεν εἰδικῶς ἐπ' αὐτῶν καὶ δὲν διέταξε καὶ περὶ αὐτῶν ἀπόδειξιν, εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, οἱ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ὡς ἄνω λόγοι ἀναιρέσεως, ὡς ἀδόκιμοι, εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, δι' αὐτῆς τὸ Ἐφετεῖον ἐβεβαιοῦτο, ὅτι πρὸς συγκρότησιν τῆς κρίσεώς του ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε μετὰ τῶν καταθέσεων τῶν ἐξετασθέντων μαρτύρων καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα, πλὴν ἐκείνων, ἅτινα καὶ καθορίζονται, ἐξ οὗ καὶ οὐδεμία καταλείπεται ἀμφιβολία, ὅτι τοῦτο ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ συνεξετίμησε καὶ τὰ ἐν τοῖς λόγοις

ΕΡΓΑΤΙΚΟΣ ΜΙΣΘΟΣ

ΝΟΜΙΜΟΣ ΜΙΣΘΟΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Έφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 28/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως

Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἐκτελούντος ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ὡς καὶ τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς διομηχανικὰ ἐργοστάσια. — Μὴ ὑπαγωγὴ τῶν εἰς εἰσπράκτορας ἢ ἀποθηκαρίους μετατασσομένων ἐργατῶν εἰς τὴν ἐξαίρεσιν προσμετρήσεως τῆς προϋπηρεσίας μισθωτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μισοδοσίας αὐτοῦ.

Ἀνηρέθη ὑπὸ τῆς κατωτέρω ἀποφάσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ ὑπ' ἀριθ. 2041/1966 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἑρμηνεύεται ἡ ὑπ' ἀριθ. 28/1963 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ τῶν ὡρῶν ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπασῶν τῆς χώρας, ἡ ὁποία ἐκηρύχθη ἐκτελεστὴ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 89850/5636/1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (ΕΕΔ 22, 1421). (Ἰσχύουσα ἦδη ἡ ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀπόφασις τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ΕΕΔ 25, 194). (Ἴδετε σχετικῶς καὶ τὰς Α.Π. 10/1964, Β' Τμήματος, εἰσηγητὴς Ε. Χονδρογιάννης, ΕΕΔ 28, 230, Α.Π. 739/1964, Γ' Τμήματος, εἰσηγητὴς Κ. Ψιλόπουλος, ΕΕΔ 24, 280, Α.Π. 260/1966, εἰσηγητὴς

ἀναιρέσεως πέμπτῳ, δεύτερον σκέλος, καὶ ἕβδόμῳ, δεύτερον σκέλος, ἀναφερόμενα παρὰ τοῦ ἀναιρεσείοντος ὡς παρ' αὐτοῦ προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ὑπ' ἀριθ. 142/26.3.1944, 45/1949 καὶ 169/1958 πρακτικὰ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ ἀναιρεσιβλήτου. Ὅθεν οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου ὡς ἄνω λόγοι ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμοι, εἶναι ἀπορριπτέοι.

Ὁρίζον τὸ ἄρθρον 250 τῆς Πολ. Δικ., ὡς ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀν. ν. 980/1946, ὅτι «ἡ δι' ἐγγράφων προαπόδειξις εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τοὺς διαδίκους, ὀφείλοντας νὰ προσαγάγωσιν ὅσα τοιαῦτα κατέχουσιν ἀπὸ τῆς πρώτης συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως. Ἔγγραφα προσαχθέντα εἰς μεταγενεστέραν συζήτησιν, πρωτοδίκως ἢ κατ' ἔφεσιν, τότε μόνον εἶναι δεκτά, ἐὰν κατὰ τὴν ἐκ τῶν ἐνόντων κρίσιν τοῦ δικαστηρίου ἡ μὴ ἐγκαίρως προσαγωγή των εἶναι δεδικαιολογημένη, ὡς «ἔγγραφα», ἅτινα ὑποχρεωτικῶς δέον νὰ προσαχθῶσιν ἀπὸ τῆς πρώτης συζητήσεως τῆς ὑποθέσεως, νοεῖ μόνον τὰ ἀμέσως παρέχοντα ἀπόδειξιν τοῦ βαρίου ἢ μὴ τοῦ ἀμφισβητουμένου γεγονότος, οὐχὶ δὲ καὶ ἐκεῖνα, ἐξ ὧν τὸ δικαστήριον δύναται νὰ συναγάγῃ δικαστικὰ τεκμήρια περὶ τοῦ ἀποδεικτέου γεγονότος, ἀφ' οὗ ταῦτα δύνανται νὰ ληφθῶσιν ὑπ' ὄψιν πρὸς τοῦτο κατ' ἄρθρον 276 Πολ. Δικ. μόνον ἂν τὸ δικαστήριον ἤθελε διατάξει προηγουμένως τὴν διὰ μαρτύρων ἀπόδειξιν τοῦ ἀμφισβητουμένου γεγονότος, ἡ προσαγωγὴ τῶν ὁποίων (ὡς εἴρηται ἐγγράφων), μὴ ἐμπίπτουσα εἰς τὴν ὡς ἄνω διάταξιν, δύναται νομίμως νὰ γίνῃ κατὰ τὴν συζήτησιν, ἥτις ἀμέσως ἕπεται τῆς ἀποφάσεως, δι' ἧς διετάχθη ἡ ἐμμάρτυρος ἀπόδειξις. Λαβὸν ὅθεν ὑπ' ὄψιν τὸ Ἐφετεῖον, ὡς ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του προκύπτει, καὶ συνεκτιμήσαν μετὰ τῆς διαταχθείσης καὶ προσαχθείσης μαρτυρικῆς ἀποδείξεως πρὸς συναγωγὴν δικαστικῶν τεκμηρίων καὶ τὴν ἐν τῇ ἐκτὸς λόγῳ ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως ἀναφερομένην ὡς προσαχθεῖσαν καὶ ἐπικληθεῖσαν παρὰ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἱεροῦ ναοῦ βεβαίωσιν τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς περὶ τῶν εἰσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ (ἀναιρεσιβλήτου), εἰς οὐδεμίαν ὑπέπεσε παράβασιν, ὁ δὲ περὶ τοῦ ἐναντίου ἔκτος λόγος ἀναιρέσεως τῆς ὑπὸ κρίσιν αἰτήσεως, ὡς ἀβάσιμος, εἶναι ἀπορριπτέος.

Ι. Χατζηδάκης, ΕΕΔ 25, 987).

'Αρείου Πάγου 522/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ 'Αντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου** Εἰσηγητὴς ὁ 'Αρεοπαγίτης κ. **Κ. Παπαϊωάννου** Δικηγόρος ὁ κ. Κ. Χατζόπουλος

Κατὰ τὴν παράγραφον 1 τῆς ὑπ' ἀριθ. 28 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων τῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων ἀπάσης τῆς χώρας», κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5636 τοῦ 1963 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, εἰς τὰς διατάξεις αὐτῆς ὑπάγεται τὸ προσωπικὸν Γραφείων καὶ τὸ ἐκτελοῦν ἐργασίας Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας του, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων (βιομηχανικῶν, ἐμπορικῶν, ἐπαγγελματικῶν, βιοτεχνικῶν καταστημάτων ἐν γένει κλπ.), ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ὡς καὶ οἱ ἐκτελοῦντες ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια, οἵτινες δὲν ὑπήγοντο εἰς τὰς διατάξεις τῶν προηγουμένων ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959 καὶ 2 τοῦ 1961 ὁμοίων διαιτητικῶν ἀποφάσεων. Διὰ τῆς παραγράφου 1 δὲ τῆς ἰδίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπανελήφθη ἡ διὰ τῆς παραγράφου 3, ἐδάφ. τελευταῖον, τῆς προηγουμένης ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1961 ὁμοίας ἀποφάσεως τεθεῖσα διάταξις, καθ' ἣν ἐν περιπτώσει μετατάξεως τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον ὁ χρόνος ὑπηρεσίας ὡς ὑπαλλήλου ὑπολογίζεται ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἀναλήψεως τῆς ὑπαλληλικῆς ὑπηρεσίας. Κατ' ἐξαίρεσιν ὁ περὶ οὗ ἐγένετο ἡ μετάταξις ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν μισθωτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν τοιοῦτον διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ.

Ἐκ τῶν διατάξεων τούτων, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὴν παράγραφον 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 2 τοῦ 1959 ὁμοίας διαιτητικῆς ἀποφάσεως, διατυπωθείσης ἐν ἰσχύϊ, δι' ἧς ὁρίζεται, ὅτι ὁ καθορισμὸς τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἀναλόγως πρὸς τὰ ἔτη ὑπηρεσίας γίνεται ἐπὶ τῇ βάσει τῆς πραγματικῆς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ παρὰ τῇ ἰδίᾳ ἢ ἄλλῃ ἐπιχειρήσει εἰς ὁμοίτιμα καθήκοντα, προκύπτει σαφῶς, ὅτι εἰς τὴν διὰ τῆς ὡς ἄνω παραγράφου 4 τῆς 28/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθιερουμένην ἐξαίρεσιν διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἤτοι τοὺς κλητῆρας, θυρωρούς, φύλακας καὶ νυκτοφύλακας (παράγραφος 1β τῆς 28 τοῦ 1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως), καθ' ἣν, ἐν περιπτώσει μετατάξεως τούτου εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται, ὅπως προσμετρήσῃ τὴν παρ' αὐτῷ διανυθεῖσαν προϋπηρεσίαν μισθωτῶν εἰς τὴν κατηγορίαν ταύτην τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, εἰδικῶς διὰ τὸν προσδιορισμὸν τῆς μισθοδοσίας του, δὲν ὑπάγονται καὶ οἱ εἰς εἰσπράκτορα ἢ ἀποθηκάριον μετατασσόμενοι ἐργάται, ἐφ' ὅσον οἱ τελευταῖοι, ὡς μὴ ἀνήκοντες εἰς τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, δὲν περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἐξαίρεσιν ταύτην. Οὔτε δύναται νὰ τύχῃ ἐφαρμογῆς κατ' ἀναλογίαν ἡ προαναφερθεῖσα διάταξις καὶ διὰ τοὺς ἐργάτας τοὺς μεταταχθέντας εἰς ἀποθηκαρίους ἢ εἰσπράκτορας, διότι, ὡς ἐκ τοῦ ἐξαιρετικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, δὲν ἐπιδέχεται ἐπέκτασιν καὶ ἐπὶ κατηγορίας προσώπων, περὶ ἧς δὲν προέβλεψεν. Ὅθεν, συνυπολογίσαν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον, κατὰ μεταρρύθμισιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐνάγοντος ἀναιρεσιβλήτου, ὡς εἰσπράκτορος τῆς ἐναγομένης - ἀναιρεσιβλήτου Ἑταιρείας καὶ τὴν προϋπηρεσίαν, ἣν εἶχεν οὗτος ὡς ἐργάτης παρὰ τῇ αὐτῇ ἐπιχειρήσει, ψευδῶς ἠρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προμνημονευθείσας οὐσιαστικὰς διατάξεις, ἐφ' ὧ καὶ δέον ν' ἀναιρεθῇ ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις κατὰ τὸ ἐδ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 τῆς Πολ. Δικονομίας καὶ τὸν πρῶτον λόγον τοῦ ἀναιρετηρίου.

ΥΠΕΡΩΡΙΑΙ

ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΙΣ ΕΠΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΥΠΟ ΜΙΣΘΩΤΟΥ ΠΑΡΑΝΟΜΩΝ ΥΠΕΡΩΡΙΩΝ

Βάσις ὑπολογισμοῦ αὐτῆς κατ' ἄρθρον 8 Ν. Δ. 4020/1959

Καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρ' αὐτῷ ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τούτου κατ' ἄρθρον 8 Ν.Δ. 4020/1959. — Ὑπολογισμὸς βάσει τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε ὡρομισθίου, νοουμένου ὡς καταβαλλομένου μισθοῦ τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ἃς περιληπτέον καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα.

Ἔρχεται ἡ κατωτέρω ἀπόφασις τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετὰ τὴν ἀναιρετικὴν ὑπ' ἀριθ. 262/1966 τοῦ Β' Τμήματος (εἰσηγητὴς *Βάσ. Μαλλιθῆς*, ΕΕΔ 25, 806), πρὸς τὴν γνώμην τῆς ὁποίας συνεφώνησεν ἐπὶ τοῦ προκύψαντος ζητήματος ὅτι δηλαδὴ ὡς καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ὑπολογίζεται ἡ ἐξ 75 ο/ο ἀποζημίωσις τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 4020/1959 (ΕΕΔ 18, 1291) διὰ τὰς παρανόμους ὑπερωρίας, νοεῖται τὸ σύνολον τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, μετὰ τοῦ οἰκογενειακοῦ δηλονότι, εἰς τὴν περίπτωσιν, ἐπιδόματος.

Πράγματι, ἂν διὰ τὴν ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀξίωσιν τῆς αὐτῆς διατάξεως εἶναι ζήτημα ἀποδείξεως ποία ἡ ἀποδοτέα εἰς τὸν μισθωτὸν ὠφέλεια (ἴδετε σημειώσεις μας ἐν ΕΕΔ 25, 806), διὰ τὴν ὡς ἀστικὴν κύρωσιν ἀποζημίωσιν τῆς αὐτῆς διατάξεως ὁ νομοθέτης ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸ πράγματι καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον καὶ ὄχι βεβαίως τὸ βασικὸν μόνον τοιοῦτον.

Ἀρείου Πάγου 544/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Κ. Ψιλόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Θ. Σούλης, Γ. Τρίμης

Καὶ τὸ Τμῆμα τοῦτο σύμφωνον ἔχει γνώμην πρὸς τὴν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 262/1966 ἀναιρετικῆς τοῦ Β' Τμήματος ἐξενεχθεῖσαν ἐπὶ τοῦ νομικοῦ ζητήματος, δι' ὃ ἐγένετο ἡ ἀναίρεσις καὶ ἡ εἰς αὐτὸ παραπομπή, ὅτι δηλαδὴ ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 § 2 ν.δ. 4020/1959 σαφῶς καταφαίνεται, ὅτι ἡ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καταβλητέα εἰς τὸν μισθωτόν, βάσει τῆς ὡς ἄνω διατάξεως, ἀποζημίωσις διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρ' αὐτῷ ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησιν τούτου, πέραν τῶν ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀπαιτήσεών του, ἰσουμένη δὲ πρὸς τὰ 75% τοῦ ὡρομισθίου του, ὑπολογίζεται βάσει τοῦ καταβαλλομένου ἑκάστοτε ὡρομισθίου καὶ ὅτι ὡς καταβαλλόμενος μισθός, ἐξ οὗ καθορισθήσεται τὸ ὡρομίσθιον, νοεῖται, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀνωτέρω διατάξεως, τὸ σύνολον τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν τοῦ μισθωτοῦ, εἰς ἃς περιληπτέον καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα. Ἐπανερχομένων δὲ τῶν διαδίκων, μετὰ τὴν ἐν μέρει ἀναίρεσιν τῆς ὑπ' ἀριθ. 4637/1965 ἀποφάσεως τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν, εἰς τὴν πρὸ τῆς αὐτῶν ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν κατὰ τὸ ἄρθρον 832 Πολ. Δικονομίας, ὡς ἀντικατεστάθη δι' ἄρθρου 24 νόμου 3810/1957, δέον νὰ ἐξετασθῇ, καταβληθέντος καὶ τοῦ νομίμου προστίμου, ἡ ἐμπροθέσμως καὶ νομοτύπως ἀσκηθεῖσα ἔφεσις κατὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 5098/1963 ἀποφάσεως τοῦ ἐπὶ τῶν ἐργατικῶν διαφορῶν Πρωτοδίκου Ἀθηνῶν ὡς πρὸς τὸν σχετικὸν τοῦτον λόγον κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐκτιθέμενα.

Ὡς ἐκ τῆς ὑπ' ἀριθ. 262/1966 ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως τοῦ Β' Τμήματος προκύπτει, δι' αὐτῆς ἀνηρέθη ἐν μέρει ἡ ὑπ' ἀριθ. 4637/1965 ἀπόφασις τοῦ ὡς ἐφετείου δικάσαντος Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν καὶ μόνον ὡς πρὸς τὴν διάταξιν αὐτῆς, δι' ἧς ὑπελογίσθη ἡ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου 4020/1959 καὶ βάσει τούτου ὀφειλομένη ἀποζημίωσις εἰς τὸν ἀναιρεσείοντα μισθωτόν, πέραν τῶν ἀ-

παιτήσεων αὐτοῦ ἐκ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, διὰ τὴν ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς ὑπερωριακὴν ἀπασχόλησίν του παρὰ τῷ ἀναιρεσιβλήτῳ, ἰσουμένην δὲ πρὸς τὰ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μόνον μισθοῦ καὶ οὐχὶ ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν καταβαλλομένων τακτικῶν ἀποδοχῶν του, εἰς ἃς περιλαμβάνεται καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, καταστᾶσα κατὰ τὰς λοιπὰς διατάξεις αὐτῆς ἀμετάκλητος. Ἀκολούθως τούτοις ἐρευνητέον, ἂν τὰ καταβληθέντα εἰς τὸν ἐκκαλοῦντα ποσά, διὰ τὰς ὡς ἰσχυρίζεται 719 ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας του, πέραν τοῦ νομίμου ὀκταώρου, καὶ καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ νόμου 4020/1959 (ἤτοι ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1959) καὶ ἐφεξῆς ἕως ἀπολύσεώς του χρόνον (31 Δεκεμβρίου 1960), καλύπτουσιν ἐν ὅλῳ τὴν ἐκ τοῦ ὡς ἄνω νόμου ἀξίωσιν ἀποζημιώσεως, ἰσουμένην πρὸς τὰ 75% τοῦ ὡρομισθίου του, ἐξευρισκομένου διὰ τοῦ συγκαλογισμοῦ εἰς τὸν καταβαλλόμενον συμβατικῶς μισθὸν καὶ τοῦ ἐπίσης καταβαλλομένου οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος.

Ἐκ τῶν καταθέσεων τῶν ἐνώπιον τοῦ Ἐργατοδίκου ἐξετασθέντων μαρτύρων, τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐνώπιον τοῦ συμβολαιογράφου Κ.Ο. ἐνόρκων βεβαιώσεων, πάντων τῶν ἐπικαλουμένων καὶ νομίμως προσαγομένων ἐγγράφων καὶ τεκμηρίων, ἀλλὰ καὶ αὐτῆς τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογίας τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγόντος, οὐδόλως προκύπτει, ὅτι αἱ 719 ὧραι ἐργασίας ἀφορῶσι ταύτην, παρασχεθεῖσαν πέραν τοῦ νομίμου ὁρίου τοῦ ὀκταώρου, ὅπερ εἶναι καὶ τὸ νόμιμον ὡράριον συμφώνως τῇ ἀπὸ 27.6/4.7.1932 π. διατάγματι, ἀφοῦ ἡ ἐργοδότις πυγχάνει βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, κατὰ τὸ κρίσιμον ἐν προκειμένῳ ἀπὸ 11 Νοεμβρίου 1959 ἕως 31 Δεκεμβρίου 1960 χρονικὸν διάστημα, ὁ δὲ μισθωτὸς ὑπηρέτει τότε εἰς τὴν τεχνικὴν ὑπηρεσίαν κατασκευῶν, παρακολουθῶν τὰ συνεργεῖα ἐξωτερικοῦ. Τουναντίον ἐπαρκῶς βεβαιοῦται, ὅτι αὐταὶ ἀνταποκρίνονται εἰς παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν πέραν μὲν τοῦ συμπεφωνημένου ὁρίου ἐργασίας τῶν 35 ὡρῶν ἑβδομαδιαίως κατὰ τὸ θέρος καὶ 40 κατὰ τὸν χειμῶνα, οὐχὶ ὅμως καὶ πέραν τῶν 48 ὡρῶν καθ' ἑβδομάδα, ἐξ ὧν παρέπεται, ὅτι δὲν ἔχει ἐν προκειμένῳ ἐφαρμογὴν ἡ προβλέπουσα τὴν προσαύξησιν τοῦ ὡρομισθίου κατὰ 75% διάταξις τοῦ νόμου 4020/1959, ἀναφερομένη, ὡς προκύπτει ἐκ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ καὶ τοῦ σκοποῦ αὐτῆς, ἐγκειμένου εἰς ἀποτροπὴν τοῦ ἐργοδότου ἀπὸ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν μισθωτῶν πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων, ἐπὶ βλάβῃ τῆς τε ὑγείας αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀποδοτικότητος αὐτῶν, παρακωλυομένης οὕτω τῆς χρησιμοποιήσεως ἑτέρων ἐπιτηδείων ἐργασίας, μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν παραβάσεως καὶ ἀπασχολήσεως τοῦ προσωπικοῦ πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Ἐνισχύεται ἡ ἐν τούτῳ κρίσις τοῦ δικαστηρίου καὶ ἐκ τῆς καταθέσεως τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐκκαλοῦντος ἐναγόντος Σ.Δ., ὁμιλοῦντος περὶ ὀκταώρου ἐν συνόλῳ ἐργασίας, διὰ τὸ πέραν τοῦ συμφωνηθέντος ἑξαώρου τῆς ὁποίας δίωρον κατεβάλλετο ἐνίοτε εἰς τὸν ἐνάγοντα ὡρομίσθιον, προσδιορισθὲν ἀπὸ συμφώνου εἰς τὸ 1/24 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, καθ' ἃ ἀμετακλήτως ἐκρίθη διὰ τῆς μὴ ἐν τούτῳ ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως τοῦ Ἐφετείου, προσηυξημένου μάλιστα συμβατικῶς κατὰ 75%, καὶ τοιοῦτον ἕκτον καὶ ἐπὶ πλήρη πεντάετίαν ἄνευ διαμαρτυρίας αὐτοῦ κατεβάλλετο ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς αὐτὸν καὶ τοὺς λοιποὺς ὑπαλλήλους διὰ τὴν ὑπὲρ τὸ ὄφειλον ὑπερωριακὴν νόμιμον δίωρον ἐργασίαν καὶ οὐχὶ διὰ τοιαύτην ὑπὲρ τὸ 8ωρον, περὶ ἧς οὐδὲν τὸ σαφὲς ἐν τῇ ἀγωγῇ, οὐδ' αὐτὸς διαλαμβάνει. Ἀλλά, καὶ ἀληθοῦς ὑπολαμβανομένου, ὅτι παρεσχέθη ἡ ὡς ἄνω παράνομος ὑπερωριακὴ ἐργασία, ἡ ἐντεῦθεν ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατὰ τὸ ἄρθρον 8 § 2 νόμου 4020/1959, ἰσουμένη δὲ πρὸς τὰ 75% τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου, ὑπολογιζομένου κατὰ τὰ ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἐκτεθέντα ἐπί

τε τοῦ μισθοῦ καὶ τοῦ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἀπεσύρθη διὰ καταβολῆς, καθ' ὅσον, ὡς προκύπτει ἐκ τῶν ἐν τῇ δικογραφίᾳ στοιχείων, ἀλλὰ καὶ τῆς ἐν τῇ ἀγωγῇ ὁμολογίας τοῦ ἐνάγοντος, καταβληθὲν αὐτῷ ποσὸν δι' ὑπερωριακὴν μὲν ἐργασίαν τοῦ ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 - 31 Δεκεμβρίου 1960 χρονικοῦ διαστήματος ἐκ δραχμῶν ἐν ὅλῳ 57.170.80, ἐπὶ πλέον δὲ τῆς ὑπὸ τοῦ νόμου 2112 ὀφειλομένης αὐτῷ ἀποζημιώσεως ἐκ δραχμῶν 211.232, ποσόν, ὡς συνομολογεῖται, δραχμῶν ἐπὶ πλέον 88.768 ἄνευ νομίμου τινὸς πρὸς τοῦτο ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου, οὗ ἕνεκεν ὁ μισθωτὸς καὶ ἀναγνώρισεν, ὡς ἰδίᾳ ἐκ τοῦ ὅλου περιεχομένου τῆς ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως προκύπτει, ἐξοφληθεῖσαν πᾶσαν κατὰ τοῦ ἐργοδότου ἀπαίτησίν του, παραιτηθεὶς παντὸς ἐντεῦθεν δικαιώματος, ἤτοι κατεβλήθη δ' ἀμφοτέρας τὰς αἰτίας ποσὸν δραχμῶν 145.938.80 (57.170.80 σὺν 88.768). Ἡ ἐκ τῆς παρασχεθείσης ὑμῶν ὑπερωριακῆς ἐργασίας τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960, εἰς ἣν ἐν συνόλῳ ἀναφέρεται ἡ ὡς ἄνω ἐκ δραχμῶν 57.170.80 καταβολή, ἀπαίτησις τοῦ ἐνάγοντος ἐκ μὲν Α) τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1959 - 31 Δεκεμβρίου 1960 χρόνον, καθ' ὃν παρεσχέθη ἡ παρὰ τὸν νόμιον ὑπερωριακὴ ἐργασία ὡρῶν 719, ἀνέρχεται ἐπὶ τῇ βάσει ὡρομισθίου ἀμετακλήτως διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου προσδιορισθέντος εἰς δραχμὰς 20.044 (ἤτοι α) ὡρομίσθιον 25,60 Χ 351 ὥρας τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον ζ' ἐν τῇ ἀγωγῇ κεφαλαίου καὶ διὰ τὸν ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1959 - 30.6.1960 χρόνον, β) ὡρομίσθιον 29.80 Χ 266 ὥρας τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον η' κεφαλαίου, καὶ γ) ὡρομίσθιον 30.70Χ102 ὥρας τοῦ ὑπὸ στοιχεῖον θ'), διὰ δὲ τὸν πρὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ὡς ἄνω νόμου χρόνον, ἤτοι ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1959 ἕως 11 Νοεμβρίου 1959 ἡ ἐντεῦθεν αἰτήσεώς του ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καὶ πρότερον καταβαλλομένου συμπεφωνημένου ὡρομισθίου ἐπὶ τοῦ συνόλου τῶν ἀποδοχῶν του, προσαυξημένων κατὰ συμπεφωνημένον ποσοστὸν 75%, ἀνέρχεται εἰς δραχμὰς 23.947 (515 ὥραι Χ 46.50) καὶ ἐν συνόλῳ ὡς ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ τοῦ ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1959 μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1960 χρόνου καὶ ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συμπεφωνημένου ὡρομισθίου του ἀπὸ 1ης Ἰανουαρίου 1959 ἕως 11 Νοεμβρίου 1959 χρόνου ἡ νόμιμος ὑπερωριακὴ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ ἀνέρχεται, ὡς προεξετέθη, εἰς δραχμὰς 44.091 (20.044 σὺν 23.947). Β) Ἡ δὲ ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 § 2 νόμου 4020/1959 διὰ τὴν ὑπὲρ τὸ νόμιμον ὡράριον (8ωρον) παρασχεθεῖσαν ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ὡρῶν 719 τοῦ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ἀπὸ 12 Νοεμβρίου 1959 ἕως 31 Δεκεμβρίου 1960 χρονικοῦ διαστήματος ἀνέρχεται ἰσουμένη πρὸς τὰ 75% τοῦ καταβαλλομένου κατὰ τὸν ἄνω χρόνον ὡρομισθίου του, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου μισθοῦ καὶ οἰκογενειακοῦ ἐπιδόματος, εἰς δραχμὰς ἐν ὅλῳ 28.747 (Κεφ. θ' καταβαλλόμενον ὡρομίσθιον 46.70, τὰ 75% αὐτοῦ 35 Χ 351 ὥρας = 12.285, Κεφ. η' ὡρομίσθιον 54.40, τὰ 75% αὐτοῦ 40.80 Χ 266 ὥρας = 10.852, Κεφ. θ' ὡρομίσθιον 56, τὰ 75% αὐτοῦ 42 Χ 102 ὥρας = 5.610). Κατ' ἀκολουθίαν τούτων, τῆς ἐκ δραχμῶν ἐν συνόλῳ 72.738 ἀξιώσεως τοῦ ἐνάγοντος καλυφθείσης διὰ τοῦ καταβληθέντος εἰς αὐτὸν ὡς ἄνω ποσοῦ τῶν δραχμῶν 145.938.80, δὲν ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπορρίψασα τὴν ἀγωγὴν καὶ ὁ περὶ τοῦ ἐναντίου σχετικὸς συνεπτυγμένος δέ, πλὴν σαφής, λόγος ἐφέσεως, ὅστις καὶ μόνον ἐρευνᾶται, ἅτε κατ' ἀστάσης κατὰ τὰ λοιπὰ τελεσιδίκου καὶ ἀμετακλήτου τῆς ἀποφάσεως, λόγῳ ἀπορρίψεως, ὡς πρὸς τὰς λοιπὰς διατάξεις, τῆς ἀσκηθείσης κατ' αὐτῆς ἐφέσεως, διὰ τῆς ὡς ἄνω ἀποφάσεως τοῦ ἐφετείου ἀναιρεθείσης ἐν μέρει καὶ δὴ μόνον ὡς πρὸς τὸ κεφάλαιον τῆς ὀφειλομένης ἐκ τοῦ νόμου 4020/1959 ἀποζημιώσεως διὰ τὰς ὡς ἄνω παρὰ τὸν νόμιον 719 ὥρας ὑπερωριακῆς ἐργασίας τῆς κατὰ τὰς Κυριακὰς ὑπερωριακῆς τοιαύτης νομίμως καὶ οὐχὶ ὑπὲρ τὸ 8ωρον παρασχεθείσης, εἶναι ἀπορριπτέος ὡς ἀβάσιμος.

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ

ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ ΟΔΗΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΠΡΑΚΤΟΡΩΝ ΥΠΕΡΑΣΤΙΚΩΝ ΛΕΩΦΟΡΕΙΩΝ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΩΝ

Έννοια επαγγελματικής κατοικίας διά τό δικαίωμα αποζημιώσεως

Έδρα επαγγελματικής κατοικίας των οδηγών και εισπρακτόρων των υπηρετούντων εις τας υπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς, προς αποζημίωσιν διά διανυκτερεύσεις εκτός έδρας, ή διά της υπ' αριθ. 23/1957 ερμηνευτικής διαιτητικής αποφάσεως.—Έννοια διατάξεως.—Άσχετος ή αποζημίωσις αύτη προς την κατά την υπ' αριθ. 18310/1946 υπουργικήν απόφασιν προσαύξησιν αμοιβής διά νυκτερινήν εργασίαν.—Παροχή της αποζημιώσεως διά διανυκτερεύσεις εκτός έδρας όχι υπό τον όρον της πραγματοποιήσεως και αποδείξεως των δαπανών του μισθωτού.

Άναιρεθή εν μέρει υπό της κατωτέρω αποφάσεως του Άρείου Πάγου ή υπ' αριθ. 61/1966 απόφασις του ως εφετείου δικάσαντος κατά την εργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Ίωαννίνων.

Περίπτωσις της κατωτέρω αρεοπαγιτικής αποφάσεως υπήρξε δικαίωμα των οδηγών και εισπρακτόρων, οι οποίοι υπηρετούν εις υπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς, αποζημιώσεως δι' εκάστην εκτός έδρας της επαγγελματικής κατοικίας του διανυκτέρευσιν.

Περί τούτου ισχύει ή διά της υπ' αριθ. 8619/1646/1958 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας κηρυχθείσα εκτελεστή υπ' αριθ. 23/1959 απόφασις του Δ.Δ.Δ.Δ. Άθηνών (ΕΕΔ 17, 266), ερμηνευτική της υπ' αριθ. 5/1948 όμοίας, ή οποία έπήλθε μετά έπανειλημμένας επί του θέματος απασχολήσεις των Δικαστηρίων της ουσίας και του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΕΕΔ 15, 557, ένθα νομολογία και σημειώσεις μας).

Ή ερμηνευτική αύτη απόφασις έξεδόθη βάσει του άρθρου 15 § 2, έδαφίων β', του νόμου 3239/1955, ως συνεπληρώθη υπό του άρθρου 19 § 7 του ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 17, 207 έπ., ένθα κωδικοποίησις των ισχυουσών διατάξεων), κριθέντος ήδη ότι ταύτα δεν προσκρούει εις τας υπό των άρθρων 27 και 87 του Συντάγματος καθιερουμένας αρχάς, ενώ, εξ άλλου, ή ερμηνευτική απόφασις έχει αναδρομικήν ισχύν, θεωρουμένη σύγχρονος προς την δι' αύτης ερμηνευομένην απόφασιν. (Ίδετε σημειώσεις μας, ένθα παραπομπαί και εις την νομολογίαν του Συμβουλίου της Επικρατείας και του Άρείου Πάγου, ΕΕΔ 24, 1254).

Τό ένδιαφέρον είναι, ότι ό Άρειος Πάγος δέχεται ήδη, ότι ή αποζημίωσις αύτη (μισθός κατά κυριολεξίαν, πρβλ. Σ.Ε. 1024/1951, ΕΕΔ 10, 1183) είναι άσχετος προς την δυνάμει της υπ' αριθ. 18310/1946 υπουργικής αποφάσεως (ΕΕΔ 12, 388) παρεχομένην προσαύξησιν κατά 25 ο/ο επί του μισθού εις τους εν γένει μισθωτούς διά νυκτερινήν εργασίαν (10 μ.μ. - 6 π.μ.).

Έξ άλλου, ως νομολογείται ήδη υπό του Άρείου Πάγου, ή αποζημίωσις αύτη δεν προϋποθέτει και να έγένοντο πράγματι αι δι' ή χορηγούνται δαπάναι, αι οποίαι τεκμαίρονται ως πραγματοποιηθείσαι.

Υπό την αύτην έννοιαν κείται και ή υπ' αριθ. 3323/295/1951 υπουργική απόφασις, ως συνεπληρώθη υπό της υπ' αριθ. 49005/5037/1951 όμοίας, περί χορηγήσεως επιδόματος (εξ 15 δραχμών) εις εξωτερικούς υπαλλήλους Άνωνύμων Εταιρειών κλπ. (ΕΕΔ 12, 445), το οποίον παρέχεται ένεκα δαπάνης ή άλλης τινός ουσίας, εις ην ό μισθωτός υποβάλλεται κατά την εκτέλεσιν της εργασίας του και ένεκα ταύτης (Σ.Ε. 1024/1951, ένθ' άνωτ.) χωρίς βεβαίως να έρευνάται, αν πράγματι γίνωνται αι δαπάναι αύται. Άπλώς καθωρίσθησαν κατ' άποκοπήν.

Άρείου Πάγου 527/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ό Άντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμος**
Εισηγητής ό Άρεοπαγίτης κ. **Ι. Χατζηδάκης**
Δικηγόροι οι κ.κ. Κ. Δημάκης, Άν. Παπαδημητρίου

Ώς προς την αναίρεσιν της Θ. Μ
Κατά την παράγραφον 4 της υπ' αριθ. 1 του 1948 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Άθηνών κηρυχθείσης εκτελεστής διά της υπ' αριθ. 23398/2835 του 1948 αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, εις τους οδηγούς και εισπράκτορας, τους υπηρετούντας εις τας υπεραστικάς λεωφορειακάς γραμμάς, χορηγεί

ται αποζημίωσις ίση πρὸς τὸ 1/25 τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας τῆς ἐπαγγελματικῆς των κατοικίας διανυκτέρευσιν. Εἰς τὴν διάταξιν ταύτην, ἑρμηνευθεῖσαν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 τοῦ 1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 15 § 2 τοῦ νόμου 3239 τοῦ 1955, κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 8169/1946 τοῦ 1958 ἀποφάσεως τοῦ ἰδίου ὡς ἄνω Ὑπουργοῦ, ἀπεδόθη ἡ ἔννοια, ὅτι ὡς ἕδρα τῆς ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς τὰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμάς, νοεῖται ὁ τόπος, εἰς ὃν κατὰ τρόπον μόνιμον ἢ συνήθη παρέχουσι τὰς ὑπηρεσίας των, ἀσχέτως τοῦ ἂν συμπίπτῃ οὗτος μὲ τὴν ἕδραν τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ., εἰς ὃ εἶναι ἐντεταγμένον τὸ αὐτοκίνητον ἢ μὲ τὸν τόπον τῆς ἀστικῆς κατοικίας τῶν μισθωτῶν.

Ἐκ τῆς διατάξεως ταύτης, ὡς ἡρμηνεύθη, προκύπτει σαφῶς, ὅτι ὡς τόπος ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τῶν εἰς τὰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμὰς ὑπηρετούντων ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων αὐτοκινήτων λογίζεται ὁ τόπος, ἔνθα οὗτοι προσέρχονται μονίμως ἢ συνήθως ἐπὶ τῇ βάσει τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. Ἡ ἀντίθετος ἄποψις, ὅτι ὡς ἐπαγγελματικὴ κατοικία τῶν ἀνωτέρω μισθωτῶν θεωρεῖται, κατὰ τὴν προαναφερθεῖσαν διάταξιν, ὁλόκληρος ἡ παρὰ τοῦ λεωφορείου, εἰς ὃ ὑπηρετοῦσιν οὗτοι, ἐξυπηρετουμένη περιφέρεια τοῦ Κ.Τ.Ε.Λ. κεῖται ἐκτὸς τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως ταύτης, ἀποβλεψάσης εἰς τὴν ἀναπλήρωσιν τῶν μισθωτῶν ἀπὸ τὰ πρόσθετα ἔξοδά των, ὡς ἐκ τῆς ἐκτὸς ἕδρας διανυκτερεύσεώς των, ἀφοῦ ἐν ἀποδοχῇ αὐτῆς δὲν θὰ ἀπέμενεν ἔδαφος πρὸς ἐκπλήρωσιν τοῦ προαναφερθέντος σκοποῦ της. Ἐξ ἄλλου, ἡ χορηγουμένη ἀποζημίωσις διὰ τὴν διανυκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας ὑπὸ τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως εἶναι ἄσχετος πρὸς τὴν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ἀποφάσεως Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/254 τοῦ 1951 ἑτέρας ἀποφάσεως τῶν ἰδίων Ὑπουργῶν, χορηγουμένην ἑτέραν ἀποζημίωσιν διὰ τὴν νυκτερινὴν ἐργασίαν καὶ ἡ πληρωμὴ τῆς τελευταίας δὲν αἴρει τὴν ὑποχρέωσιν πρὸς πληρωμὴν τῆς πρώτης, ἐφ' ὅσον συντρέχει περίπτωσις πληρωμῆς καὶ ταύτης. Ὅθεν, ταῦτα εἰπὼν καὶ τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον Ἰωαννίνων διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὀρθῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὰς προπαρατεθείσας διατάξεις καὶ οἱ περὶ τοῦ ἀντιθέτου λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι.

Ὡς πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τοῦ Ν.Κ. Ἐκ τῆς αὐτῆς παραγράφου 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 5 τοῦ 1948 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ὡς αὕτη ἡρμηνεύθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23 τοῦ 1957 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐχούσης, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ σκέψει ἀναφέρεται, προκύπτει ἐπίσης σαφῶς, ὅτι ἡ δι' αὐτῆς προβλεπομένη ἀποζημίωσις διὰ τοὺς ἐργαζομένους ὁδηγοὺς καὶ εἰσπράκτορας αὐτοκινήτων εἰς τὰς ὑπεραστικὰς λεωφορειακὰς γραμμὰς διὰ τὰς ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς των κατοικίας διανυκτερεύσεις των ἐχορηγήθη μὲν εἰς αὐτοὺς πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀντιμετωπίσεώς των ἐκ τῶν προσθέτων δαπανῶν των ἐκ τῆς αἰτίας ταύτης, ἀλλ' οὐχὶ καὶ ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς πραγματοποιήσεως καὶ ἀποδείξεως τῶν τοιούτων δαπανῶν, αἵτινες τεκμαίρονται ὡς πραγματοποιηθεῖσαι. Ἐὰν ἐσκοπεῖτο νὰ τεθῇ τοιοῦτος ὅρος, τότε τὸ ποσὸν τῆς ἀποζημιώσεως θὰ καθωρίζετο ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πράγματι δαπανηθέντος καὶ ἀποδειχθέντος ποσοῦ καὶ οὐχὶ παγίως εἰς τὸ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ δι' ἑκάστην ἐκτὸς ἕδρας διανυκτέρευσιν. Ὅθεν, δεχθὲν τὸ ὡς ἐφετεῖον δικάσαν Πρωτοδικεῖον διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεώς του, ὅτι ὁ ἀναιρεσείων δὲν δικαιοῦται τῆς ἐπιδιωχθείσης παρ' αὐτοῦ ἀποζημιώσεως διὰ τὴν ἐκτὸς τῆς ἐπαγγελματικῆς του κατοικίας διανυκτέρευσιν κατὰ τὴν 5ην πρὸς τὴν 6ην Φεβρουαρίου 1965, ἐπὶ μόνῳ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπεδείχθη, ὅτι ὑπεβλήθη οὗτος εἰς πρόσθετους δαπάνας κατὰ τὴν διανυκτέρευσιν ταύτην καὶ ἀπορρίψαν κατὰ τὸ σημεῖον τοῦτο τὴν ἀγωγήν, ἀσφαλῶς ἡρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε τὴν προπαρατεθεῖσαν διάταξιν καὶ κατέστησεν ἐν μέρει, ἤτοι καθ' ὃ μέρος ἀπέρριψε τὴν ἀγωγήν, ἀναιρετέαν τὴν ἀπόφασιν τον κατὰ τὸν βάσιμον περὶ τούτου πρῶτον λόγον ἀναιρέσεως.

ΚΥΡΙΑΚΑΙ

ΑΠΟΔΟΣΙΣ ΩΦΕΛΕΙΑΣ ΕΡΓΟΔΟΤΟΥ ΕΠΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΠΑΡΑΝΟΜΩΣ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΑΣ

Παροχή έργασίας ύπέρ τά νόμιμα χρονικά όρια άνευ άδείας τής Άρχής

Στοιχεία άγωγής κατ' άρθρον 533 § 3 Πολ. Δικονομίας και 5 Νόμου Γ'ΧΟΔ'.—Παροχή ύπό μισθωτού παρανόμου ύπερωριακής έργασίας και άποδοτέα ύπό τού έργοδότου εις τούτον ώφέλεια κατά τάς περί άδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεις.—Έργασία κατά Κυριακάς, άπαγορευομένης ταύτης.—Άπόδοσις ώφελείας έργοδότου, λαμβανομένου ύπ' όψιν τού έλαχίστου όρίου μισθού μετά τής έξ 75ο/ο προσαυξήσεως δι' έργασίαν κατά Κυριακάς.

Περίπτωσις τής κατωτέρω άποφάσεως τού ώς έφετείου δικάσαντος κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν Πρωτοδικείου Πειραιώς ύπήρξε παροχή ύπό μισθωτού παρανόμου ύπερωριακής έργασίας και έργασίας κατά Κυριακάς, καθ' άς άπηγορεύετο ύπό τού νόμου ή έργασία, (π.δ. 8/14.3.1930 περί Κυριακής άναπαύσεως, ισχύον ήδη τό β.δ. 248/1966, ΕΕΔ 25, 1160, περί τού όποίου ίδετε ΕΕΔ 25, 1469, ένθα ερμηνευτική έγκύκλιος τού Υπουργείου Έργασίας).

Ώς πρός ύπολογισμόν τής ώφελείας τού έργοδότου έκ τού άδικαιολογήτου πλουτισμού αύτού, τήν όποίαν όφείλει ούτος νά άποδώση είς τόν μισθωτόν, έπί παροχής έργασίας ύπέρ τα νόμιμα χρονικά όρια έργασίας, ένδιαφέρουσαι αί τελευταίαι Α.Π. 345/1956, Όλομελείας (εισηγητής *Κ. Θανόπουλος*, ΕΕΔ 24, 849, Α.Π. 262/1966 (εισηγητής *Εύστ. Μαλλούχος*, ΕΕΔ 25, 806, Α.Π. 251/1966 (εισηγητής *Πελ. Δαλιάνης*, ΕΕΔ 25, 804).

Ένδιαφέρον είναι, ότι τό Πρωτοδικείον Πειραιώς, άντιθέτως πρός τό Πρωτοδικείον Άθηνών (ίδετε ΕΕΔ 23, 1301), συνυπολογίζει και τήν έξ 75 ο/ο προσαύξησιν κατά τήν ύπ' άριθ. 8900/1946 ύπουργικήν άπόφασιν (ΕΕΔ 12, 388), ίνα έξευρεθή ή άποδοτέα είς τόν μισθωτόν ώφέλεια τού έργοδότου έπί παροχής (άπαγορευομένης) έργασίας κατά Κυριακάς.

Πρωτοδικείου Πειραιώς 3638/1966

Διαδικασία έργατικών διαφορών κατ' έφεσιν
Πρόεδρος ὁ κ. **Χ. Κακίσης**
Εἰσηγητής ὁ Πρωτοδίκης κ. **Απ. Μουστακόπουλος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Κοντός, Γ. Τρίμης

Έν τή ύφ' ής ή έκκαλουμένη άπόφασις έθέσπισε άγωγής ίστορεί ὁ έκκαλών ήδη ένάγων, ότι τήν 1.2.1960 προσελήφθη είς τήν ύπηρεσίαν τής έναγομένης και ήδη ύφισταμένου Έταιρείας διά συμβάσεως έξηρτημένης έργασίας άορίστου χρόνου, έργασθείς ώς λογιστής είς τό έπί τής όδού Α. Άρχικώς και είς τό έν Άγίω Ίωάννη Ρέντη άκολούθως έργοστάσιον γραφικών τεχνών ταύτης, έπί μηνιαίω μισθώ έκ δραχμών 3.000, μέχρι τής 31.12.1963, ότε άπεχώρησε, και ότι κατά τό άνωτέρω χρονικόν διάστημα τής παροχής τών ύπηρεσιών του ήναγκάζετο ούτος νά παρέχη ύπερωριακήν έργασίαν, ώς και τοιαύτην καθ' ήμέρας Κυριακάς, έντολή τής έργοδότιδός του έναγομένης, ήτις ένδιεφέρετο και διά τήν λογιστικήν πορείαν τών ύπ' αύτής κηδεμονευομένων έπιχειρήσεων. Έν όψει τοιούτου, συναπτικώς έν προκειμένω διατυπουμένου, περιεχομένου της, ή ένδικος αύτη άγωγή, δι' ής διώκεται ή καταψήφισις τής έναγομένης είς τήν πρός τόν ένάγοντα καταβολήν τού έν αύτή ποσού διά τήν είρημένην πρόσθετον έργασίαν του, ὅπερ ἄλλωστε ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν οὗτος κατά τάς άρχάς τού άδικαιολογήτου πλουτισμού, άρκούντως ώρισμένη έτύγχανε, συμφώνως πρός τάς διατάξεις τών άρθρων 533 § 3 τής Πολ. Δικονομίας και 5 τού νόμου Γ'ΧΟΔ'/1912, ούδεμίαν άορίστιαν δημιουργούντος τού έν αύτή έπικαλουμένου γεγονότος ότι ένδιαφέρεται ή ένάγουσα διά τήν λογιστικήν πορείαν τών ύπ' αύτής κηδεμονευομένων άδελφών έπιχειρήσεων, ότε τούτου ούδόλως έχοντος τήν έννοιαν, ότι παρείχεν ὁ ένάγων έργασίαν είδικώς και άνεξαρτήτως τής μετά τής ένα γομένης έργασιακής συμβάσεώς του είς έτερα διάφορα αύτής νομικά πρόσωπα, είς τρόπον ώστε νά είναι άναγκαίος ὁ είδικώτερος χρονικός προσδιορισμός τής είς τά νομικά ταύτα πρόσωπα ώς κατ' ένδεχομένην άποκλειστικότητα παρασχεθείσης έργασίας. Άλλωστε ρητώς έν τή άγωγή διαλαμβάνεται, ότι πρός τήν ένάγουσαν παρείχε τάς ύπηρεσίας του ὁ ένάγων και ότι αύτη και μόνη ήνάγκαζε τούτον νά έργάζηται ύπερωριακώς, είς τήν έξυπηρέτησιν δέ τών ίδίων αύτής συμφερόντων άπέβλεπεν ἡ παρακολούθησις τής λογιστικής πορείας τών φερομένων ώς ύπ' αύτής κηδεμονευομένων έπιχειρήσεων, είς τρόπον ώστε ἡ έκ τής έργασίας τού ένάγοντος προκύπτουσα ώφέλεια νά άφορᾶ άποκλειστικώς τήν ἐ

ναγομένην, ἥτις καὶ μόνη ἔφερεται, κατὰ τὰ ἀνωτέρω καὶ μετὰ πληρότητος ἐν τῇ ἀγωγῇ ἐκτιθέμενα, ὡς καταστᾶσα ἀδικαιολογήτως πλεονασμοτέρα ἐκ τῆς ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς παρασχεθείσης αὐτῇ ἀπὸ μέρους τοῦ ἐναγομένου ὑπερωριακῆς καὶ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας. Ἀκολούθως τούτως ἔσφαλεν ἡ ἐκκαλουμένη ἀπόφασις, ἀπορρίψασα τὴν εἰρημένην ἔνδικον ἔκθεσιν ἀγωγῆς ὡς ἀόριστον καὶ εἰδικώτερον ὡς μὴ διευκρινίζουσαν τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς πρὸς τὴν ἐναγομένην ἀφ' ἑνὸς καὶ πρὸς τὰς ὑπ' αὐτῆς κηδεμονευομένης ἐπιχειρήσεις ἀφ' ἑτέρου παροχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ ἐνάγοντος, δι' ὃ καὶ μεταρρυθμιστέα τυγχάνει ἡ ἀπόφασις αὕτη, κατὰ τὸν βάσιμον μοναδικὸν λόγον τῆς ἐπὶ κρίσιν ἐφέσεως. Διαπορατομένης δὲ περαιτέρω τῆς ὑποθέσεως κατ' ἄρθρον 780 τῆς Ποιν. Δικονομίας δέον ὅπως γενομένη κατ' οὐσίαν ἡ ἀγωγὴ ὡς νόμιμος, ἐρισθομένη ἐπὶ τῶν συνδεδυναμένων διατάξεων τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/14.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως», τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 27.6./4.7.1932 «περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν περὶ ἀκτωρίων ἐργασίας διατάξεων», τοῦ ἄρθρου 8 § 2 τοῦ ν. δ. 4020/1959 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως ἐνίων διατάξεων ἐργατικῶν τινων νόμων» καὶ τῶν ἄρθρων 648, 649 καὶ 904 τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος.

Προέκυψε, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου ὅτι ὁ ἐνάγων καὶ ἤδη ἐκκαλῶν προσελήφθη ὡς λογιστὴς εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς ἐναγομένης καὶ ἤδη ἐφεσιβλήτου Ἑταιρείας τὴν 1ην Φεβρουαρίου 1960 διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ παρέσχεν ἔκτοτε συνεχῶς τὰς ἐκ τῆς ὡς εἴρηται ἰδιότητος ὑπηρεσίας του ἀρχικῶς εἰς τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Α καὶ ἀκολούθως εἰς τὸ ἐν Ἄγιῳ Ἰωάννῃ Ρέντῃ ἐργοστάσιον χρωστικῶν τεχνῶν ταύτης ἕναντι μηνιαίου μισθοῦ ἐκ δραχμῶν 3.000 μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1963, ὅτε ἀπεχώρησεν. Κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως του παρεῖχεν ὁ ἐκκαλῶν τῇ ἐφεσιβλήτῳ καὶ κατόπιν ἑταιρείᾳ ταύτῃ ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ἥτοι τοιαύτην πέραν τοῦ νομίμου ὡραρίου τῶν ὀκτὼ ὡρῶν, ἐπὶ δύο μῆνας καθ' ἕκαστον ἔτος, καθ' οὓς διήρκει ἡ σύνταξις τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ ὁ ἔλεγχος ὑπὸ τῶν ἀρμοδίων ἐφορικῶν ὑπαλλήλων καὶ καθ' ἑκάστην ἐργάσιμον ἡμέραν ἐπὶ τέσσαρας ὥρας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς. Οὕτω ἐπραγματοποίει οὗτος, ἐν ὅλῳ τῶν 25 ἐργασίμων ἡμερῶν ἑκάστου μηνός, ὑπερωριακὴν ἐργασίαν 200 ὡρῶν καθ' ἕκαστον ἔτος (4 ὧραι Χ 25 ἡμ. Χ 2 μῆνες). Διὰ τὴν τοιαύτην παράνομον ὑπεραπασχόλησίν του ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὁ ἐκκαλῶν: α) Τὸ ποσόν, καθ' ὃ ἡ ἐφεσίβλητος κατέστη πλεονασμοτέρα ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτῇ ἀπὸ μέρους του ὡς ἄνω ὑπερωριακῆς ἐργασίας καὶ ὅπερ ἀναγκαίως θὰ κατέβαλλεν αὕτη εἰς ἕτερον ὑπάλληλον λογιστὴν τῶν αὐτῶν προσόντων, ἵν' θὰ προσελάμβανεν, ἵνα τῇ παράσχῃ τὴν ἐν λόγῳ ὑπὸ τοῦ ἐκκαλοῦντος παρασχεθεῖσαν καθ' ὑπέρβασιν τοῦ νομίμου ὡραρίου ἐργασίαν (ἄρθρον 904 τοῦ Α.Κ). Τὸ ποσὸν τοῦτο τυγχάνει ὑπολογιστέον οὐχὶ βάσει τοῦ κατὰ συμφωνίαν καταβαλλομένου εἰδικῶς τῷ ἐκκαλοῦντι μηνιαίου μισθοῦ, ἀλλὰ βάσει τοῦ νομίμου τοιούτου, ἥτοι τοῦ ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καὶ 37/1963 ἀποφάσεων τοῦ Α.Δ.Α.Λ. Ἀθηνῶν προβλεπομένου διὰ τὸν νεοπροσλαμβανόμενον λογιστήν, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὁποίου ἐβεβαιώθη, κατὰ τὴν κρίσιν τοῦ Δικαστηρίου, ὅτι θὰ ἐπλήρωνεν ἡ ἐφεσίβλητος κατ' ἀνάγκην τὸν ὃν θὰ προσελάμβανεν ἀντὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος λογιστὴν διὰ τὴν εἰρημένην προσθέτων ἐργασίαν (πρβλ. Α.Π. 124/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 450, Α.Π. 25/1962, ΕΕΔ 21, 204, Πρωτ. Ἀθηνῶν 8309/1956, ΕΕΔ 15, σελ. 891). Ἐν ὄψει δὲ τοῦ ὅτι ὁ ἐν λόγῳ νόμιμος μηνιαῖος μισθὸς ἀνήρχετο μέχρι 31.12.1962 εἰς δραχμὰς 1.800 καὶ ἀπὸ 1.1.1963 καὶ ἐφεξῆς εἰς δραχμὰς 2.050, τὸ ἀνωτέρω ποσὸν ἀνήρχετο δι' ἕκαστον μὲν τῶν ἐτῶν 1960, 1961 καὶ 1962 εἰς δραχμὰς 1.800 (1.800: 25 = 72 : 8 = 9 Χ 200), διὰ δὲ τὸ ἔτος 1963 εἰς δραχμὰς 2.050 (2.050 : 25 = 82 : 8 = 10, 25 Χ 200) καὶ συνολικῶς δι' ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα εἰς δραχμὰς 7.450 (1.800Χ 3 + 2.050). β) Τὴν ἐξ 75% προσαύξησιν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὡρομισθίου του (ἄρθρον 8 § 2 τοῦ ν.δ. 4020/1959), ἀντιστοιχοῦσαν εἰς δραχμὰς 2.250 καθ' ἕκαστον ἔτος (3.000 : 25 = 120 : 8 = 15 Χ 200 = 3.000 Χ 0,75) καὶ συνολικῶς διὰ τὸ τέσσαρα ἔτη (1960 - 1963) εἰς δραχμὰς 9.000. Οὕτω ἐδικαιοῦτο λαμβάνειν ὁ ἐκκαλῶν διὰ τὴν παρασχεθεῖσαν εἰς τὴν ἐφεσίβλητον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν του τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 16.450 (7450 + 9.000). Ἐναντι τοῦ ὁποίου οὐδὲν ἔλαβεν.

Περαιτέρω προέκυψεν, ὅτι ὁ ἐκκαλῶν εἰργάζετο ἐπὶ πλέον κατὰ πλήρεις νομίμου ὡράριον ἐπὶ τέσσαρας Κυριακὰς καθ' ἕνα ἕκαστον τῶν δύο μηνῶν τοῦ ἔτους, καθ' οὓς λόγῳ τοῦ ἰσολογισμοῦ καὶ τοῦ ἐφορικοῦ ἐλέγχου παρίστατο ἀνάγκη ὑπερπασχολήσεως, ἥτοι συνολικῶς ἀπησχολεῖτο οὗτος ἐπὶ ὀκτὼ Κυριακὰς ἐτησίως, χωρὶς νὰ λαμβάνῃ τὴν ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσίν του κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος. Ἡ τοιαύτη καθ' ἡμέραν Κυριακὰς ἐργασία τοῦ ἐκκαλοῦντος ἰσῆρχε παρανόμως, καθ' ὅσον εἰς οὐδεμίαν τῶν περιπτώσεων ἐξαιρέσεως ἐκ τῆς γενικῆς ἀπαγορευτικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ προεδρικοῦ διατάγματος τῆς 8/14.3.1930 ὑπάγεται. Κατὰ συνέπειαν δικαιοῦται οὗτος τοῦ ποσοῦ, καθ' ὃ κατέστη ἡ ἐφεσίβλητος πλεονασμοτέρα ἄνευ νομίμου αἰτίας ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτῇ ἀπὸ μέρους του ἐργασίας κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας καὶ ὅπερ ἀναγκαίως θὰ κατέβαλλεν αὕτη εἰς ἕτερον ὑπάλληλον λογιστὴν τῶν αὐτῶν προσόντων, ἵν' θὰ προσελάμβανεν, ἵνα ἐργασθῇ ἀντὶ τοῦ ἐκκαλοῦντος κατὰ τὰς ἐν λόγῳ Κυριακάς. Ἐν τῷ ὑπολογισμῷ τοῦ ποσοῦ τούτου τῆς ὠφελείας τῆς

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑ

ΑΣΦΑΛΙΣΙΣ ΕΙΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ

§ 1. Διακοπή παραγραφής κατ' άρθρα 269 και 270 Άστικού Κώδικος

Διακοπή παραγραφής διά της ύποβολής της περί την άξίωσιν διαφοράς ένώπιον Διοικητικής Άρχής ή Διοικητικού ή άλλου Δικαστηρίου.—Κατάργησις άπό της εισαγωγής του Α.Κ. διά του άρθρου 17 του Εισαγωγικού Νόμου της ύπό του άρθρου 40 του Καταστατικού του Ταμείου Μεταλλευτών προβλεπομένης παραγραφής του δικαιώματος συντάξεως των ήσφαλισμένων του Ταμείου.— Ίσχύς ώς πρός την παραγραφήν της έκ του άρθρου 249 Α.Κ. γενικής παραγραφής, άπό δέ της 1.6.1956, ότε τό Ταμείον συνεχωνεύθη είς τό Ι.Κ.Α., της ύπό του άρθρου 40 § 6 Α.Ν. 1846/1951 πενταετούς παραγραφής.—Άδικοπραξίαι Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου.— Δικαστικός έλεγχος άποφάσεων αύτών.—Έννοια άρθρου 938 Άστικού Κώδικος.

Άρείου Πάγου 339/1966, Τμ. Γ'

Προεδρεύων ὁ Άντιπρόεδρος κ. **Ν. Χαραλάμπης**
Εἰσηγητής ὁ Άρεοπαγίτης κ. **Σ. Λογαρᾶς**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Ι. Ρεμούνδος, Τ. Στεφανόπουλος, Πάρεδρος Νομικοῦ Συμβουλίου Κράτους

Κατά τά άρθρα 269 καί 270 Α.Κ. ή παραγραφή διακόπτεται καί διά της ύποβολής της περί την άξίωσιν διαφοράς ένώπιον Διοικητικής Άρχής ή διοικητικού ή άλλου δικαστηρίου, όπότε ό διαδραμών χρόνος δέν ύπολογίζεται καί άρχεται νέα παραγραφή άπό του πέρατος της διακοπής, ήτοι έν τη περιπτώσει ταύτη άπό της τελευταίας διαδικαστικής πράξεως των διαδίκων ή της άρμοδίας διοικητικής Άρχής ή του δικαστηρίου, κατ' άνάλογον έφαρμογήν της διατάξεως του άρθρου 261 Α.Κ., σημφώνως τη δευτέρα παραγράφω του άρθρου 269 του αύτου Κώδικος. Καταργηθείσης άπό της εισαγωγής του Άστικού Κώδικος διά του άρθρου 17 Εισαγωγικού Νόμου Α.Κ. της ύπό του άρθρου 40 του Καταστατικού Ταμείου Μεταλλευτών προβλεπομένης παραγραφής του δικαιώματος συντάξεως των ήσφαλισμένων του Ταμείου, ίσχυσεν ώς πρός την παραγραφήν του δικαιώματος τούτου ή ύπό του άρθρου 249 Α.Κ. γενική παραγραφή της εικοσαετίας, άπό δέ της 1.6.1956, ότε τό ρηθέν Ταμείον συνεχωνεύθη είς τό Ι.Κ.Α., ίσχύει ή ύπό του άρθρου 40 § 6, τελευταίον έδάφιον, του ά.ν. 1846/1951 όριζομένη πενταετής παραγραφή. Έτέρωθεν, κατά τά άρθρα 13 § 9, 14 § 8 του προδιαληφθέντος αναγκαστικού νόμου, άρθρον 7 § 2 του ν.δ. 3710/1957 καί τόν διά της ύπ' άριθ. 57440/18.1.1938 άποφάσεως του Ύπουργού Έργασίας έγκριθέντα «Κανονισμόν περί άσφαλιστικής άρμοδιότητος καί διαδικασίας άπονομής παροχών», τό άρμόδιον Περιφερειακόν Ύποκατάστημα του Ι.Κ.Α. άποτελεί άρμοδίαν Διοικητικήν Άρχήν, έχουσαν άρμοδιότητα διά των όργάνων του όπως έπιλαμβάνηται της έπιλύσεως των έκ της άσφαλιστικής σχέσεως γεννωμένων διαφορών. Ό έκκαλών ένάγων, ήσφαλισμένος παρά τω Ταμείω Μεταλλευτών, ύπέβαλε πρός αύτό την άπό 28.5.1955 αίτησιν συνταξιοδοτήσεώς του δι' έργατικόν άτύχημα, όπερ έπαθε την 9.6.1949. Την αίτησιν του ταύτην τό διοικητικόν συμβούλιον του Ταμείου, έφαρμόσαν τά κατισχυθέν άρθρον 40 του Καταστατικού του Ταμείου, άπέρριψε διά της ύπ' άριθ. 200/1956 άποφάσεώς του, ήτις έπεδόθη τω αίτησαντι την 6.5.1956. Ό έκκαλών έν συνεχεία την 6.6.1956 έκαλέσατο αίτησιν πρός την Διοίκησαν του έφεσιβλήτου περί άνορθώσεως της προσγενομένης αύτω ζημίας, ήτις όμως άπερρίφθη διά της ύπ' άριθ. 282 της 16.6.1959 άποφάσεως της παρά τω Ύποκαταστήματι Ι.Κ.Α. Άθηνών Τοπικής Διοικητικής Έπιτροπής, ήτις έπανεκοιθη είς αύτόν την 10.9.1959. Συνεπώς διά της έπιδόσεως της τελευταίας αίτήσεως του έκκαλούντος έπήλθε διακοπή της παραγραφής καί ό άπό ταύτης μέχρις έκδόσεως της άποφάσεως της Τ.Α.Ε. του Ύποκαταστήματος Άθηνών Ι.Κ.Α. διαρρεύσας χρόνος δέν ύπολογίζεται, άλλ' ήρξατο έκ νέου ή πενταετής παραγραφή, ήτις

έφεσιβλήτου, καμβανομένου ύπ' όψιν έπί τη βάσει του έλαχίστου όρίου νομίμου μισθού καί ούχί του συμπεριωνημένου τοιούτου διά τούς έν τη περί έπιχορηγιών ήγουμένη σκέψει έκτεθείσας λόγους, δέον νά περιληφθή καί ή έξ 75% προσαύξησις των ύπ' άριθ. 8300/1946 καί 25825/1951 κοινών άπορράσεων Ύπουργών Οίκονομικών καί Έργασίας (πρβλ. Α.Π. 121/1960, ΕΕΔ 19, σελ. 450, Πρωτ. Θεσσαλονίκης 467/1963, ΕΕΔ 22, σ. 349, Πρωτοδικείου Βεροίας 1000/1962, ΕΕΔ 23, 150, γνωμοδότησιν Νομικού Συμβουλίου Κράτους 439/1962, ΕΕΔ 21, σελ. 810, *Π. Θεοδωρόπουλον*, ΕΕΔ 23, σελ. 681).

μέχρι της 30.8.1963, ημέρας επιδόσεως της αγωγής, δεν είχε συμπληρωθή, ως και ή αναιρέσασα απόφασις του Β' Τμήματος απεφήνατο (*). Όθεν δέον, γενομένου δεκτού του πρώτου λόγου εφέσεως και μεταρρυθμιζομένης της εκκαλουμένης αποφάσεως, να εξετασθή ή πρώτη βάσις της από 23.9.1963 αγωγής του ήδη εκκαλούντος.

Κατά τα άρθρα 105 και 106 του Εισαγωγικού Νόμου του Α.Κ. τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ενέχονται εις αποζημίωσιν ένεκα παρανόμων πράξεων ή παραλείψεων των εις την υπηρεσίαν αυτών οργάνων κατά την άσκησιν της εις τα όργανα ταύτα απονεμομένης εξουσίας. Τα δικαστήρια, κρίνοντα επί των εις αυτά επαγομένων κατά τα άρθρα 1 και 8 της Πολ. Δικονομίας διαφορών περί ιδιωτικών δικαιωμάτων, προσβαλλομένων εκ πράξεων της διοικήσεως, δικαιούνται να εξετάσουν παρεμπιπτόντως το κύρος και την νομιμότητα των πράξεων τούτων. Ως αποδεικνύεται εκ της επικαλουμένης και προσαγομένης υπ' αριθ. 200/1956 αποφάσεως του Διοικητικού Συμβουλίου του Ταμείου Μεταλλευτών, όπερ αντεκυοττεύθη εις το εφεσίβλητον "Ιδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων, εφαρμόσαν την διάταξιν του άρθρου 40 του Καταστατικού του Ταμείου, καθ' ην πάσα απαίτησις προς σύνταξιν, πηγάζουσα εξ ατυχήματος, παραγράφεται εν έτος μετά το ατύχημα, ήτις είχε καταργηθή από της εισαγωγής του Αστικού Κώδικος, απέρριψε την αίτησιν συνταξιοδοτήσεως του εκκαλούντος - ενάγοντος. Εκ τούτου ή απόφασις αύτη είναι παράνομος και το εφεσίβλητον - ενάγομενον είθύνεται εις αποζημίωσιν, ίσην προς την σύνταξιν, την οποίαν εστερήθη ο εκκαλών - ενάγων συνεπεία της προδηλωθείσης παρανομίας. Όθεν ο εκκαλών - ενάγων είναι δικαιούχος εις απόδειξιν των ουσιαστικών προϋποθέσεων του δικαιώματος προς απόληψιν συντάξεως λόγω εργατικού ατυχήματος, ήτοι των προϋποθέσεων του άρθρου 16 του Καταστατικού του Ταμείου Μεταλλευτών, του εκ τούτου ποσοστού ανικανότητος, ως και των δια της αγωγής αξιουμένων ποσών, άτινα αντιστοιχούν προς τας μηναίας συντάξεις. Προς τούτο δύναται ή εκκαλών να χρησιμοποιήση πάν αποδεικτικόν μέσον και μαρτυρίας, ως εκ της φύσεως των αποδεικτέων.

Εκ της διατάξεως του άρθρου 938 Α.Κ., ορίζούσης ότι «ο εξ αδικοπραξίας οφείλων υποχρεούται κατά τας διατάξεις περί αδικαιολογήτου πλουτισμού εις απόδοσιν του περιελθόντος αυτώ και άν έτι ή εκ της αδικοπραξίας απαίτησις παραγραφή εσωρεύς προκύπτει, ότι μετά την παραγραφήν της εκ της αδικοπραξίας αξιώσεως κατά του αδικοπραγήσαντος παραμένει ή εκ του υπαρχόντος αδικαιολογήτου πλουτισμού συνεπεία της αδικοπραξίας κίθύνη τούτον προς απόδοσιν της ωφελείας κατά τας διατάξεις του άρθρου 904 Α.Κ. και ότι ή τυχαία ωφέλεια θεωρείται ού μόνον κατά την περίπτωσιν, καθ' ην άμεσως περιήλθε τω αδικοπραγήσαντι ωρισμένων περιουσιακών στοιχείων εκ της περιουσίας του καθ' ού ή αδικοπραξία, αλλά και όταν εμμέσως περιήλθε τοιούτον και δη δεν κατέβαλεν ο αδικοπραγήσας οφειλήν αυτού εις τον καθ' ού ή αδικοπραξία, διότι και κατά την τελευταίαν ταύτην περίπτωσιν καθίσταται πλουσιώτερος ο αδικοπραγήσας άνευ νομίμου αιτίας εκ της περιουσίας του καθ' ού ή αδικοπραξία. Κατά ταύτα ή επικουρική βάσις της υπό δίκην αγωγής, ιστορικήν αιτίαν έχουσα ότι το εναγόμενον κατέστη, και άν παρεγράφη ή εκ της αδικοπραξίας αξίωσις του ενάγοντος, πλουσιώτερον κατά το ποσόν το αξιούμενον διά της πρώτης βάσεως, άνευ νομίμου αιτίας, εκ της περιουσίας του και είναι υπόχρεον εις απόδοσιν αυτού της επελθούσης ωφελείας, είναι νόμω βάσιμος, ή εκκαλουμένη δε απόφασις, απορρίψασα ταύτην ως νόμω αβάσιμον, έσφαλεν. Όθεν, δέον, γενομένου δεκτού και του δευτέρου λόγου εφέσεως, να μεταρρυθμισθή και κατά τούτο ή εκκαλουμένη, διατασσομένων αποδείξεων και περί του γεγονότος ότι το εναγόμενον κατέστη πλουσιώτερον κατά δραχμάς 26.183,90, όπερ ποσόν αντιστοιχεί προς τας μηναίας συντάξεις και δώρα Χριστουγέννων - Νέου Έτους και Πάσχα από 1.6.1954 (άρθρον 29 § 5 εδ. 6' του α.ν. 1846/1951) (*).

§ 2. Ασφάλισις εις Ταμείον Συντάξεως Αυτοκινητιστών

Έναρξις του δικαιώματος εις σύνταξιν λόγω γήρατος, εν υπάρξει δε οφειλής εκ καθυστερουμένων εισφορών ή εξαγοράς αναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ή πάσης άλλης αιτίας από της πρώτης του μηνός, εντός του οποίου συνετελέσθη η πλήρης εξόφλησις της οφειλής.— Έναρξις, κατ' εξαίρεσιν, του δικαιώματος εις σύνταξιν, εφ' όσον το συνολικόν εις δραχμάς ποσόν της οφειλής εκ πάσης αιτίας κατά την ημέραν υποβολής της αιτήσεως προς συνταξιοδότησιν είναι έλασσον του ποσού εκείνου, όπερ αποτελεί το άθροισμα 24 μηνιαίων ατομικών ασφαλιστικών

(*) Α.Π. 619/1955, Τμ. Β', ΕΕΔ 25, 845.

(*) Ίδετε όμοίως και Α.Π. 3/1962, ΕΕΔ 21, 228, Α.Π. 281/1965, ΕΕΔ 24, 1051.

Ως προς την έννοιαν του άρθρου 938 Α.Κ. ίδετε και Α.Π. 427/1964, Ολομελείας, ΕΕΔ 23, 856, Α.Π. 626/1964, ΕΕΔ 23, 1363, Α.Π. 608/1965, ΕΕΔ 25, 225, Α.Π. 375/1966, ΕΕΔ 25, 984.

εισφορών.— Έννοια διατάξεων άρθρου 17 Ν.Δ. 4197/1961.

Άρείου Πάγου 323/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Π. Καρδαρᾶς, Σ. Σπεταλάκης

Κατὰ μὲν τὴν παράγραφον 1 τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ ν.δ. 4197/1961 περὶ Ταμείου Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος ἀρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπεβλήθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις, κατὰ δὲ τὴν παράγραφον 2 τοῦ ἰδίου ἄρθρου, ἐν περιπτώσει ἐπάρξεως ὀφειλῆς τοῦ αἰτοῦντος ἐκ καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ ἐξαγορᾶς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἢ πάσης ἄλλης αἰτίας, τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνός, ἐντὸς τοῦ ὁποίου συνετελέσθη ἡ πλήρης ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς. Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἄρχεται κατὰ τὰ ἐν τῇ 1ῃ παραγράφῳ ὁριζόμενα, ἐφ' ὅσον τὸ συναλλαγὲν εἰς δραχμὰς ποσὸν τῆς ὀφειλῆς ἐκ πάσης αἰτίας κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιβολῆς τῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν εἶναι ἔλασσον τοῦ ποσοῦ ἐκείνου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ἄθροισμα 24 μηνιαίων ἀτομικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὡς αὗται εἶναι καθωρισμέναι κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιβολῆς αἰτήσεως πρὸς συνταξιοδότησιν. Ἐν τῇ τελευταίᾳ ταύτῃ περιπτώσει ἡ ὀφειλὴ ἐξοφλεῖται διὰ ἰσοπλόων μηνιαίων δόσεων, παρακρατουμένων ἐκ τῆς καταβλητέας συντάξεως, ἂν ὁ ἀριθμὸς, ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου, δὲν δύναται νὰ ὑπερβαίνῃ τὰς 36, μὴ δυναμένης πάντως ἑκάστης δόσεως νὰ ὑπερβαίνῃ τὸ 1/3 τῆς μηνιαίας συντάξεως. Τέλος, κατὰ τὸ ἄρθρον ἄρθρον μόνον τοῦ ν.δ. 567/1964, ἐκδοθέντος κατὰ νομοθετικὴν ἐξουσιοδότησιν, παρασχεθεῖσαν διὰ τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἀνωτέρω νόμου, ἐὰν ἡ ἐξόφλησις τῆς ὀφειλῆς, περὶ ἧς αἱ ἀνωτέρω διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 17, συντελεσθῇ ἢ θέλει συντελεσθῇ ἐντὸς δεκαήμερου ἀπὸ τῆς ἐγγράφου ἀτομικῆς εἰδοποιήσεως τοῦ ὀφειλέτου περὶ τοῦ Ταμείου τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν ἄρχεται ἀπὸ τοῦ ἀπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 17 ὁριζομένου χρόνου.

Ἐκ τῶν διατάξεων ταύτων προκύπτει σαφῶς, ὅτι, διὰ νὰ ἄρχηται τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν λόγῳ γήρατος ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνός, καθ' ὃν ἐπεβλήθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις, δέον νὰ μὴ ὑπάρχῃ ὀφειλὴ τοῦ αἰτοῦντος ἐκ καθυστερουμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἢ ἐξαγορᾶς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ἢ ἐξ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ἢ ἡ τοιαύτη ὀφειλὴ του νὰ ἐξοφληθῇ ἐντὸς δεκαήμερου ἀπὸ τῆς ἐγγράφου ἀτομικῆς εἰδοποιήσεως αὐτοῦ παρὰ τοῦ Ταμείου ἢ τὸ συνολικὸν ποσὸν τῆς ὀφειλῆς του κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐπιβολῆς τῆς αἰτήσεως νὰ εἶναι μικρότερον τῶν 24 μηνιαίων ἀτομικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ὡς αὗται εἶχον καθορισθῇ κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὁπότε ἡ ὀφειλή του αὕτη εἶναι ἐξοφλητέα διὰ μηνιαίων ἰσοπλόων δόσεων, παρακρατουμένων ἐκ τῆς καταβλητέας συντάξεως, ὁριζομένων ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

Ὡς προκύπτει ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως, καταστάσης τελεσιδίκου δι' ἀπράκτου παρόδου τῆς πρὸς ἄσκησιν ὑφέσεως προθεσμίας, τὸ δικάσαν Πρωτοδικεῖον ἐδέχθη ἀνελέγκτως, μετ' ἐκτίμησιν τῶν ἀποδείξεων, ὅτι ἡ ἐκ ἐξαγορᾶς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ὀφειλὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου, ἀσφαλισμένου κατὰ τοῦ γήρατος παρὰ τῷ ἀναιρεσείοντι ὡς ἄνω Ταμείῳ, δὲν εἶχεν ἐξοφληθῇ, ὅτι ἡ ὀφειλὴ του αὕτη ἀνήρχετο ἐν συνόλῳ εἰς δραχμὰς 1.233,50 καὶ ὅτι δὲν ὑπερέβαινε τὸ ἄθροισμα τῶν 24 μηνιαίων ἀτομικῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν αὐτοῦ, ὥρισε δὲ ὡς χρόνον ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως τοῦ ἀναιρεσιβλήτου βάσει τοῦ συνόλου τῶν ἐτῶν τῆς πραγματικῆς ἀσφαλίσεως αὐτοῦ καὶ τῆς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας του τὴν πρώτην τοῦ ἑπομένου μηνὸς ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπεβλήθη παρ' αὐτοῦ ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις. Οὕτως ἀπορριπτόμενον τὸ μὲν ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦ ἀναιρεσείαντος ὅτι ἡ ὀφειλὴ τοῦ ἀναιρεσιβλήτου ἐκ ἐξαγορᾶς ἀναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας δὲν εἶχεν ἐξοφληθῇ, τὸ δὲ ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσεν, ἐπαρκῶς αἰτιολογήσας τὴν ἀπόφασίν του, καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως, ὡς καὶ ὁ ὑπὸ τοῦ εἰσηγητοῦ προταθεὶς διὰ τῆς ἐκθέσεως του λόγος ἐκ τῆς παραγράφου 19 τοῦ ἄρθρου 867 Πολ. Δικονομίας εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι. (*)

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 24779/1964 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

Ἴδετε καὶ Α.Π. 569/1965, ΕΕΔ 25, 1966.

§ 3. Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας

Ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν πόρων τοῦ Ταμείου καὶ περὶ τοῦ ὑπολογισμοῦ τῆς συντάξεως.— Θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ καὶ τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς κρατήσεις καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ καταβληθεισῶν κατὰ τὸν συντάξιμον χρόνον προσθέτων παροχῶν, ὅταν ἐδόθησαν σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τακτικῶς παρασχεθείσης ὑπηρεσίας, οἷα παροχὴ εἶναι καὶ τὰ ἐπιδόματα διὰ τακτικῶς καὶ νομίμως παρασχεθεῖσαν νυκτερινὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν.

Ἀρείου Πάγου 378/1966, Τμ. Β'

Προεδρεύων ὁ Ἀντιπρόεδρος κ. **Γ. Βαρσάμου**
Εἰσηγητὴς ὁ Ἀρεοπαγίτης κ. **Εὐστ. Μαλλούχος**
Δικηγόροι οἱ κ.κ. Β. Βασιλείου, Ι. Σιακκῆς

Κατὰ μὲν τὸ ἄρθρον 4 ἐδαφ. α' τοῦ ἰσχύοντος νόμου ἐπέχοντος Καταστατικοῦ (κλάδου συντάξεων) τοῦ ἀναρσιώντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας, ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 4586/1959 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ἐκδοθείσης κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ἄρθρου 30 § 1 τοῦ ἀ.ν. τῆς 11 Νοεμβρίου 1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὡς ἀθροιστικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ἀ.ν. 694/1937, πόροι τοῦ Ταμείου εἶναι, ἐκτὸς ἄλλων, κράτησις 7% ἐπὶ τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τῶν πάσης φύσεως μηνιαίων εἰς χρῆμα ἀποδοχῶν τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου, ἀνεξαρτήτως τῆς μορφῆς καὶ τῶν χρονικῶν ὁρίων καταβολῆς αὐτῶν, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 11 § Α' τοῦ αὐτοῦ Καταστατικοῦ, ὡς εἶχε κατὰ τὴν 11 Νοεμβρίου 1962, καθ' ἣν, ὡς ἀνελέγκτως ἐδέξατο ἡ προσβαλλομένη ἀπόφασις, ἐσυνταξιοδοτήθη ὁ ἀναρσιβλητος, ἡ σύνταξις τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου τῶν ἀποχωρούντων τῆς ὑπηρεσίας, ἀφοῦ συμπληρώσωσι τὰ ἐν ἄρθρῳ 12Α ὁριζόμενα ὅρια ἡλικίας καὶ χρόνον ὑπηρεσίας, ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ δι' ἕκαστον ἔτος ὑπηρεσίας. Ὡς συντάξιμος μισθὸς λαμβάνεται ὁ μέσος ὅρος τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς κρατήσεις τακτικῶν ἀποδοχῶν συνταξίμων χρόνου 36 μηνῶν πρὸ τῆς ἡμέρας τῆς ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀποχωρήσεως τοῦ μετόχου. Κατὰ τὴν παράγραφον δὲ Γ' τοῦ ἰδίου ἄρθρου μέτοχος ἐξερχόμενος μετὰ δεκαπενταετῆ ὑπηρεσίαν, ἐξ ἧς δέκα ἔτη τοὐλάχιστον παρὰ τῇ Ἑταιρείᾳ, συνεπείᾳ καταργήσεως θέσεως ἢ ἀπολύσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀπόλυσις ἐγένετο διὰ κλοπὴν ἢ καταχρησιν, ἀπάτην ἢ πλαστογραφίαν δικαστικῶς ἀποδεδειγμένην, λαμβάνει σύνταξιν, καθοριζομένην καθ' ὅμοιον τρόπον, ὡς καὶ διὰ τοὺς ἐν τῇ παραγράφῳ Α' τοῦ ἄρθρου τούτου κανονικῶς ἀποχωροῦντας μετόχους, συντάξιμος ὅμως μισθὸς τῶν οὕτως ἀπολυομένων ὁρίζεται ὁ μέσος ὅρος τῶν ὑποβληθεισῶν εἰς κρατήσεις τακτικῶν ἀποδοχῶν συντάξιμον χρόνου 12 μηνῶν, ὑπολογιζομένων κατὰ τὰ ἐν τῷ ἐδαφίῳ αὐτῷ τῆς παραγράφου Α' τοῦ ἄρθρου τούτου ὁριζόμενα.

Κατὰ τὴν παρὰ ἡμῖν ἔννοιαν τῶν διατάξεων τούτων ὡς τακτικαὶ ἀποδοχαὶ τῶν μετόχων διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συντάξιμου μισθοῦ θεωροῦνται καὶ αἱ ὑποβληθεῖσαι εἰς κρατήσεις καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ βασικοῦ μισθοῦ καταβληθεῖσαι κατὰ τὸν ἀνωτέρω συντάξιμον χρόνον πρόσθετοι παροχαί, ὅταν ἐδόθησαν σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς συμβατικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τακτικῶς παρασχεθείσης ὑπηρεσίας, οἷα παροχὴ εἶναι καὶ τὰ κατὰ νόμον ἐπιδόματα διὰ τακτικῶς καὶ νομίμως παρασχεθεῖσαν νυκτερινὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν. Ὅθεν, οὗτος ἀποφηνάμενος καὶ τὰ δικάσαν δικαστήριον, ὡς δείκνυται ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως των, καταστάσης τελεσιδίκου διὰ παραιτήσεως ἀπὸ τῆς ἀσκήσεως τοῦ ἐνδίκου μέσου τῆς ἐφέσεως, καὶ ἀκολούθως ὑπολογίσαν εἰς τὸν συντάξιμον μισθὸν τοῦ ἀναρσιβλήτου μετόχου τοῦ ἀναρσιώντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως καὶ τὰ ὡς εἴρηται ἐπιδόματα, τὸ μὲν ὀρθῶς τὰς διαληφθείσας διατάξεις ἑρμήνευσε καὶ ἐφήρμοσε, τὸ δὲ οὐδαμῶς διέλαθεν ἀνεπαρκὴς αἰτιολογίας ἐπὶ ζητήματος, ἀσκοῦντος οὐσιώδη ἐπιρροὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς δίκης, μὴ ἐρευνήσαν ἂν ἡ ἐργοδότρια ὠφείλετο νὰ μὴ ἀναθέσῃ εἰς τὸν ἀναρσιβλητον νυκτερινὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν, καὶ οἱ περὶ τοῦ ἐναντίου πρῶτος καὶ δεύτερος λόγοι ἀναιρέσεως εἶναι ἀπορριπτέοι ὡς ἀβάσιμοι (*).

(*) Ἐπεκυρώθη ἡ ὑπ' ἀριθ. 2984/1966 ἀπόφασις τοῦ Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΡΓΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

ΤΙΝΑ ΠΕΡΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑΣ ΚΑΙ ΚΥΡΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΑΥΣΕΩΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

Ὑπὸ τῆς Συντάξεως

Τὸ πρόσφατον β.δ. 748/1966 «περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῶν διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας» (ΕΕΔ 25, 1160), ἐκδοθὲν βάσει τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 4 § 3 τοῦ νόμου 4504/1966 ἐξουσιοδοτήσεως, περιέχει τὰς ἰσχυούσας ἀπὸ 1ης Νοεμβρίου 1966 (ἄρθρον 17 τοῦ διατάγματος) διατάξεις ὡς πρὸς τὴν ἑβδομαδιαίαν κλπ. ἀνάπαυσιν τῶν μισθωτῶν, ἡ ὁποία πρότερον ἐρρυθμίζετο ὑπὸ τοῦ π.δ. τῆς 8.3.1930 «περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως» καὶ τῶν μετέπειτα ἐκδοθέντων β.δ/γμάτων, αἱ διατάξεις τῶν ὁποίων ἰσχύουν κατὰ τὰ ὁριζόμενα ἐν ἄρθρῳ 4 § 6, ἄρθρῳ 7 §§ 5, 8, ἄρθρου 8 § 1 β.δ. 748/1966.

Τὸ β.δ τοῦτο διετήρησεν ὡς μὴ ἐργασίμους ἡμέρας, ἐκτὸς τῶν Κυριακῶν καὶ διὰ τὰς ἐν αὐτῷ περιπτώσεις τὰς καθιερωμένας διὰ τοῦ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ προϊσχύοντος π.δ τῆς 8/14 Μαρτίου 1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἡμέρας, ἀργίας, ἤτοι τῆς Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ, Εὐαγγελισμοῦ καὶ Δευτέρας τοῦ Πάσχα, προσέθεσεν ὅμως καὶ 8ην ἡμέραν, τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, καὶ ἐπανέλαβεν ὡς ἡμέρας προαιρετικῆς ἀργίας τὰς α) 1ην Μαΐου καὶ β) 28ην Ὀκτωβρίου, αἱ ὁποῖαι ὡρίζοντο καὶ εἰς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 (ΕΕΔ 16, 1062) ὡς ἐξαιρέσιμοι ἑορταί, τῆς ἀπασχολήσεως ὅμως τῶν μισθωτῶν ἀποκειμένης ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 γενομένη ρύθμισις ἀπέβλεπεν εἰς τὸ δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων κατὰ Κυριακὰς καὶ τὰς εἰς τὸ ν.δ. τοῦτο ἑορτὰς νὰ λαμβάνουν, ἐργαζόμενοι κατ' αὐτάς, τὴν δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 8990/1946 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως, ὡς ἡρμηνεύθη ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 25825/1951 ὁμοίας (ΕΕΔ 12, 388) προσαύξησιν ἐξ 75 ο/ο ἐπὶ τῶν κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων αὐτῶν, καὶ προσέτι νὰ λαμβάνουν οἱ ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβόμενοι μισθωτοί, οἱ μὴ ἀπασχοληθέντες ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς τούτους κατὰ τὰς ἐν τῷ ν.δ. 3755/1957 (ἄρθρῳ 2) ἡμέρας δι' ἑκάστην τούτων ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιον των ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως.

Ταῦτα ὅμως οὐδόλως ἐθίγησαν διὰ τοῦ β.δ. 748/1966, ἀλλ' ἐξακολουθοῦν ἰσχύοντα κατὰ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ 3755/1957 ὡς πρὸς τὴν προσαύξησιν τοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου διὰ τὴν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἡμέρας ἀργίας ἐργασίαν τῶν μισθωτῶν, ὡς καὶ διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἡμερομισθίων εἰς τοὺς μὴ ἀπασχοληθέντας ἡμερομισθίους μισθωτούς, διότι ὑπὸ τοῦ νόμου (ἄρθρον 4 § 3 νόμου 4504/1966) δὲν ἐδόθη τοιαύτη ἐξουσιοδότησις (οὕτω καὶ σχετικὴ ἐγκύκλιος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ΕΕΔ 25, 1469). ρητῶς δὲ ἄλλως τε τὸ ἄρθρον 2 § 4 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὁρίζει, ὅτι αἱ διατάξεις αὗται δύνανται νὰ τροποποιηθοῦν κατὰ τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 3239/1955 περὶ τρόπου ρυθμίσεως συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας διαγραφομένην διαδικασίαν, ὡς ἄλλως τε ὁρίζει τοῦτο καὶ τὸ ἄρθρον 42 τοῦ νόμου 3239/1955.

Γενικαὶ ἐξαιρέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ διατάγματος ὁρίζονται ἐν ἄρθρῳ 2 αὐτοῦ.

Οὕτω δὲν ἐφαρμόζεται, μεταξὺ τῶν ἄλλων, α) ἐπὶ γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν, θηρευτικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν ἐν γένει, πλὴν τῶν μισθωτῶν, τῶν κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν παρεχόντων τὴν ἐργασίαν των εἰς ἐργοστάσια, ἐργαστήρια, Γραφεῖα καὶ καταστήματα τούτων.

Ὁμοίως ἐρρυθμίζετο τοῦτο καὶ διὰ τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ π.δ. 8.3.1930 περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, πλὴν τῆς ἐπιφυλάξεως νὰ πρόκειται περὶ μισθωτῶν, παρεχόντων τὴν ἐργασίαν των κατὰ κυρίαν ἀπασχόλησιν εἰς ἐργοστάσια κλπ. («Ἴδετε Πρωτοδικείου Ἀθηνῶν 13027/1960, ΕΕΔ 20, 219, Πρωτοδικείου Βεροίας 364/1966, ΕΕΔ 25, 1206).

Ὡς γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις νοοῦνται ἐκεῖναι, τῶν ὁποίων ἡ δρᾶσις συνίσταται εἰς τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς καὶ εἰς τὴν συγκομιδὴν τῶν

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ - ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ - ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ ΘΥΡΩΡΩΝ ΠΟΛΥΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΜΕΓΑΡΩΝ

Υπουργείου Εργασίας, 102395/7483/1966.

Πρὸς τὴν Ὁμοσπονδίαν Θυρωρῶν Ἑλλάδος

Εἰς ἀπάντησιν ἐπὶ τῆς ἐπ' ἀριθ. 160/2.11.1966 ὑμετέρας αἰτήσεως γνωρίζομεν ὑμῖν τὰ ἀκόλουθα:

1. Συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ἐπ' ἀριθ. 148/1946 βασ. διατάγματος περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως αἱ διατάξεις περὶ ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως καθ' ἡμέραν Κυριακὴν καὶ ἡμέρας ἀργίας δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ μισθωτῶν (μεταξὺ ἄλλων), ἀπασχολουμένων εἰς ἐργασίας φυλάξεως. Οἱ μισθωτοὶ οὗτοι (ἄρθρον 10 § 1), ἐφ' ὅσον δὲν συγκαταλέγονται μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐξαιρουμένων τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ διατάγματος περιπτώσεων, δικαιοῦνται ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως διαρκείας 24 συνεχῶν ὡρῶν κατ' ἄλλην ἐργασίμων ἡμέραν τῆς ἁρμοζούσης τὴν Κυριακὴν ἑβδομάδος.

Ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἡμέρα τῆς ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως καθορίζεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, συμφώνως πρὸς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 10. Κατὰ τὴν παράγραφον 3, ἐξ ἄλλου, τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου ἡ ἀναπληρωματικὴ ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις δέον νὰ ἐμπίπτῃ εἰς ἡμέραν Κυριακὴν ἀνὰ περίοδον ἑπτὰ ἑβδομάδων, κατὰ δὲ τὸ ἄρθρον 10 § 4 ὁ ἐργοδότης, μετ' ἄδειαν τῆς ὁμοειδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἀπασχολῇ ἕνα μόνον μισθωτὸν ὡρισμένης εἰδικότητος, δύναται, ἀντὶ τῆς ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, νὰ χορηγῇ ἀνὰ περίοδον τεσσάρων μηνῶν συνεχεῖς ἡμέρας ἀδείας ἀπουσίας, ἴσας πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν Κυριακῶν, καθ' ἃς ὁ μισθωτὸς ἀπησχολήθη.

2. Προκειμένου ἤδη περὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, οἵτινες, κατὰ τὰ μέχρι τοῦδε ἰσχύοντα, ἐξῃροῦντο μὲν τῆς Κυριακῆς καὶ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἀποκλείεται ἡ κατὰ τὴν ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας συμφωνία περὶ Κυριακῆς ἀργίας ἢ ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν, ἐκ τῶν προδιαληφθεισῶν διατάξεων παρέπονται τὰ ἀκόλουθα.

Οἱ περὶ ὧν πρόκειται μισθωτοί, μὴ περιλαμβανόμενοι μεταξὺ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 ἐξαιρέσεων, ὑπάγονται εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ὀηθέντος διατάγματος ὡρισμένην ρύθμισιν. Ἐκτελοῦντες δὲ ἐν ὅλῃ καὶ τῶν ἀνατεθειμένων εἰς αὐτοὺς καθηκόντων ὑπὸ τῶν γενικῶν ὅρων τῆς ἐπ' ἀριθ. 27625/1958 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ἐργασίαν φυλάξεως, δύνανται μὲν νὰ ἀπασχοληθοῦν κατὰ τὰς Κυριακάς, δικαιοῦνται ὅμως 24ώρου συνεχοῦς ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, εἰδικωτέραν δὲ ὁριζομένην, κατὰ τὸ ἄρθρον 10 αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου.

α) Ὅσοι ἐκ τούτων, κατὰ τὴν ὑφισταμένην ἀτομικὴν σύμβασιν ἐργασίας, ἐτύγχανον μέχρι σήμερον ἀναπαύσεως κατὰ τὰς Κυριακὰς ἢ κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος θὰ ἐξακολουθήσουν πραγματοποιοῦντες τὴν 24ώρου ἑβδομαδιαίαν ἀ-

---

προϊόντων αὐτῆς ἢ εἰς τὴν συλλογὴν τῶν ἀνευ ἰδιαιτέρας καλλιεργείας φυομένων γεωργικῶν εἰδῶν (*Γ. Τρίμη*, Θεμελιώδεις Ἔννοιαι τοῦ Ἐργατικοῦ Δικαίου, 1965, σελ. 108).

Εἰς τὸν ὅρον κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις περιλαμβάνονται τὰ κτηνοτροφεῖα, πτηνοτροφεῖα, μελισσοκομεῖα κλπ. (*Γ. Τρίμη*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 109).

Ὡς ἐκ περισσοῦ τὸ διάταγμα (ἄρθρον 2 § 1) ἀναγράφει, ὅτι «διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος δὲν θεωροῦνται ὡς γεωργικαὶ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐκμεταλλεύσεις τὰ λατομεῖα καὶ ὀρυχεῖα, ἀφοῦ ταῦτα ἔχουν ἤδη κριθῇ σταθερῶς ὑπὸ τῆς νομολογίας τῶν Δικαστηρίων, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς διεθνεῖς συμβάσεις καὶ λοιπὰ ἐργατικὰ νομοθετήματα, ὅτι ἀποτελοῦν βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις. (Ἴδετε καὶ *Γ. Τρίμη*, ἔνθ' ἀνωτ., σελ. 95 ἐπ.).

Δὲν ἐφαρμόζεται τὸ διάταγμα τοῦτο ἐπίσης ἐπὶ . . . δ) οἰκιακῶν μισθωτῶν ἐν γένει. Ὡς οἰκιακοὶ μισθωτοὶ νοοῦνται οἱ ἐν τῷ ἄρθρῳ 3 τοῦ β.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 περὶ ἐπεκτάσεως τοῦ νόμου 2112/1920 ἀναφερόμενοι, ἀνεξαρτήτως ἂν αἰτίζωνται ἢ μὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου (πρβλ. Α.Π. 786/1964, ΕΕΔ 25, 146).

νάπαυσίν των κατά τὰ συμπεφωνημένα, δεδομένου ὅτι ἡ ἀτομικὴ σύμβασις ἐργασίας, διασφαλίζουσα τὸ ὑπὸ τοῦ διατάγματος θεσπιζόμενον ἐλάχιστον ὅριον ἐργασίας, δὲν ἐθίγη ὑπ' αὐτοῦ.

δ) Ὅσοι ἐκ τούτων ἐξ ἄλλου ἀπησχολοῦντο κατὰ τὰς Κυριακὰς μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ ἀνωτέρω διατάγματος, ὑποχρεοῦνται εἰς ἐργασίαν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1966.

Ἤδη ὅμως οὗτοι δικαιοῦνται 24ώρου συνεχοῦς ἀναπληρωματικῆς ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, ἐκτὸς βεβαίως ἐὰν διὰ νεωτέρας συμφωνίας ὁρισθῇ ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως τούτων ἡ Κυριακή.

γ) Ὑποχρεούμενος ὁ θυρωρός, κατὰ τὰ προαναφερθέντα, εἰς ἐργασίαν κατὰ τὴν Κυριακήν, διατηρεῖ καὶ δικαίωμα ὅπως ἀξιώσῃ τὴν ἀπασχόλησίν του κατ' αὐτήν, πλὴν ἂν διὰ νεωτέρας συμφωνίας ὁρισθῇ αὕτη ὡς ἡμέρα ἀναπαύσεως. Ἐργοδότης, ἀποκρούων τὰς πραγματικῶς καὶ προσηκόντως ὑπὸ τοῦ θυρωροῦ προσφερομένας ὑπηρεσίας, καθίσταται ὑπερήμερος, ὑποχρεούμενος καὶ εἰς τὴν καταβολὴν τῆς κατὰ κεκαναυσμένῃ ἐξ 75% προσαυξήσεως διὰ τὴν ἐργασίαν τῆς Κυριακῆς.

δ) Ἐὰν ὁ ἐργοδότης ἐφαρμόσῃ μονομερῶς τὴν Κυριακὴν ὡς ἡμέραν ἀναπαύσεως τοῦ θυρωροῦ, παρέλθῃ δὲ ἄνευ διαμαρτυρίας τοῦ θυρωροῦ εὔλογον χρονικὸν διάστημα ἀπὸ τῆς γενομένης μεταβολῆς, τεκμαίρεται καταρτισθεῖσα νέα συμφωνία περὶ τούτου. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ παύει ὑφισταμένη ἡ ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἐξ 75% προσαυξήσεως διὰ τὰς μέχρι χρησιμοποιηθείσας κατὰ τὰς Κυριακὰς ὑπηρεσίας τοῦ θυρωροῦ.

ε) Πάντως ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ ὁρίσῃ ὡς ἡμέραν ἑβδομαδιαίας ἀναπληρωματικῆς ἀναπαύσεως μίαν Κυριακὴν ἀνὰ περίοδον ἑπτὰ ἑβδομάδων. Ἐξ ἄλλου οὗτος δικαιοῦται ἀντὶ τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, μετ' ἄδειαν τῆς ἁρμοδίας Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας, νὰ χορηγῇ συνεχεῖς ἡμέρας ἀδείας ἀπουσίας ἀνὰ τετράμηνον, ἴσας εἰς ἀριθμὸν πρὸς τὰς παρεμπιπτούσας εἰς αὐτὸ Κυριακάς.

στ) Ἡ κατὰ τὰς Κυριακὰς ἐργασία τῶν θυρωρῶν προβλέπεται ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 70880/1960 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας (προκειμένου περὶ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς τὴν περιφέρειαν Ἀθηνῶν, Πειραιῶς, Περιχώρων) ἀπὸ 7 π.μ. - 1 μ.μ., ἤτοι ἑξάωρος. Ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις ἐξακολουθεῖ ἰσχύουσα καὶ μετὰ τὴν 1ην Νοεμβρίου 1966, ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ ὅτι δι' αὐτῆς ὁρίζεται μειωμένον ὡράριον δὲν αἴρεται ἡ ὑποχρέωσις παροχῆς 24ώρου συνεχοῦς ἀναπαύσεως, δεδομένου ὅτι αὕτη, κατὰ τὸ διάταγμα, παρέχεται εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς Κυριακὰς ἄνω τῶν πέντε ὡρῶν.

3. Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 4 § 1 τοῦ ἀνωτέρω βασ. διατάγματος δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων. Οὗτοι συνεπῶς ὑποχρεοῦνται νὰ ἐργασθοῦν κατὰ τὴν 25ην Μαρτίου, τὴν Δευτέραν τοῦ Πάσχα, τὴν ἑορτὴν τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου καὶ τὴν ἑορτὴν Γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ. Διὰ τὴν ἀπασχόλησίν των κατ' αὐτάς, πλὴν βεβαίως τῆς ἑορτῆς τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, δικαιοῦνται προσαυξήσεως ἐξ 75%, οὐχὶ δὲ καὶ ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος. Ὡς εἰκός, ἐκτὸς ἀντιθέτου συμφωνίας, ἡ ἀπασχόλησίς των κατὰ τὰς ἐν λόγῳ ἡμέρας εἶναι ὑποχρεωτικὴ διὰ τὸν ἐργοδότην, ὡς ἐπίσης ὑποχρεωτικὴ καὶ ἡ ὑπὸ τῶν θυρωρῶν παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν των κατ' αὐτάς.

Τέλος εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἐργοδότου ἀπόκειται ἡ ἀπασχόλησις τῶν θυρωρῶν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου καὶ 28ην Ὀκτωβρίου.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Δεκεμβρίου 1966

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

4579/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων τινων του ν. δ/τος 4277/1962 «περί συνταξιοδοτήσεως των ιατρών του Ι.Κ.Α. και ετέρων τινών κατηγοριών εργαζομένων, ως και του νόμου 3163/1955 «περί συνταξιοδοτήσεως του προσωπικού του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων και ετέρων τινών διατάξεων».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 234 της 9 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν τας διατάξεις του άρθρου 35 του Συντάγματος και την από 21 Οκτωβρίου 1966 σύμφωνον γνώμην της κατά την παράγραφον 2 του αυτού άρθρου 35 Ειδικής Επιτροπής εκ Βουλευτών, προτάσει του Ημετέρου Υπουργικού Συμβουλίου, αποφασίσαμεν και διατάσσομεν:

Άρθρον 1

Η παράγραφος 2 του άρθρου 2 του ν.δ. 4277/1962 τροποποιείται ως εξής:

«2. Ως συντάξιμος πραγματική υπηρεσία λογίζεται, αιτήσει του ιατρού προσμετρουμένη εις την κατά την προηγουμένην παράγραφον υπηρεσίαν:

α) Η διανυθείσα παρά τω Ι.Κ.Α. ή παρά συγχωνευθέντι εις τούτο Οργανισμώ Κοινωνικής Ασφαλίσεως ολοήμερος υπηρεσία επί πενία μηνιαία ή ημερησία αποζημίωσει, β) η κατά περίπτωσιν παρασχεθείσα εις το Ι.Κ.Α. υπηρεσία μέχρι της 31ης Δεκεμβρίου 1954, δι' επισκέψεων κατ' οίκον των ασθενών, παρ' ιατρών γενικής ιατρικής, παθολόγων και παιδιάτρων, επί πενία μηνιαία ή ημερησία κατά περίπτωσιν αποζημίωσει.

Άρθρον 2

1. Η παράγραφος 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 4277/1962 τροποποιείται ως εξής:

«1. Η εξαγορά και αναγνώρισις των περί ων αι παράγραφοι 2 και 3 του άρθρου 2 του παρόντος υπηρεσιών ενεργείται διά καταβολής εις το Ι.Κ.Α. ειδικής εισφοράς, ίσης προς 5% επί των τακτικών μηνιαίων αποδοχών του χρόνου υποβολής της αιτήσεως περί αναγνωρίσεως των ως άνω προϋπηρεσιών και επί χρονικόν διάστημα ίσον προς τον αναγνωριζόμενον χρόνον υπηρεσίας.

Εάν ο αναγνωριζόμενος χρόνος είναι μεγαλύτερος των 180 μηνών, το ποσόν της εξαγοράς, υπολογιζόμενον κατά τα ανωτέρω, κεφαλαιοποιείται και εξοφλείται εις 180 δόσεις.

Προκειμένου περί υπολειπομένων δόσεων εισφοράς εξαγοράς συνταξίμων υπηρεσιών, καταβαλλομένης δυνάμει δημοσιεύσεως προ της δημοσιεύσεως του παρόντος αποφάσεως του αρμοδίου Συμβουλίου, αύται επαναπολογίζονται, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων των προηγουμένων εδαφίων.

Δι' όσους των ιατρών εξήλθον της υπηρεσίας προ της δημοσιεύσεως του ν.δ. 4277/1962 ή ανωτέρου κράτους θα υπολογίζεται επί των αποδοχών, εφ' ών έχει ή θέλει κανονισθή η σύνταξις.

2. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 του ν.δ. 4277/1962 τροποποιείται και συμπληρούται ως εξής:

«4. Προς αναγνώρισιν προϋπηρεσίας ως συντάξιμου όσον όπως ο ιατρός, ή, εν περιπτώσει θανάτου αυτού, οι εξ αυτού έχοντες το συνταξιοδοτικόν δικαίωμα υποβάλωσιν εις το Ι.Κ.Α. αίτησιν εντός ανατρεπτικής προθεσμίας, αρχομένης από της δημοσιεύσεως του παρόντος και ληγούσης την 31ην Δεκεμβρίου 1968, ή, προκειμένου περί των αποκτώντων το δικαίωμα τούτο εις το μέλλον, εντός δύο ετών από της κτήσεώς του.

Εάν έχη ήδη εκδοθή απόφασις περί κανονισμού της συντάξεως βάσει του ν.δ. 4277/1962 παρέχεται η ευχέρεια υποβολής αιτήσεως περί αναγνωρίσεως ως συνταξίμων των υπό των τρωποποιουμένων υπό στοιχεία α' και β' διατάξεων της παραγράφου 2 του άρθρου 2 του παρόντος οριζομένων προϋπηρεσιών, εντός ανατρεπτικής προθεσμίας, αρχομένης από της δημοσιεύσεως του παρόντος και ληγούσης την 31ην Δεκεμβρίου 1968. Εις την περίπτωσιν ταύτην η αναπροσαρμογή του ποσού της συντάξεως βάσει του κατά τα ανωτέρω αναγνωριζομένου χρόνου συνταξίμων υπηρεσίας άρχεται από της πρώτης του επομένου της υποβολής της ως άνω αιτήσεως μηνός.

Η καταβολή της εισφοράς εξαγοράς άρχεται από της πρώτης του μηνός του επομένου της κοινοποιήσεως της αποφάσεως περί αναγνωρίσεως των προϋπηρεσιών των ως συνταξίμων».

3. Η υπό της τελευταίας διατάξεως της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν.δ. 4277/1962 ορισθείσα ανατρεπτική προθεσμία παρατείνεται υφ' ας έληξε και μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1968.

4. Αι παράγραφοι 5 και 6 του άρθρου 3 του ν.δ. 4277/1962 καταργούνται.

5. Εις την εποχρεωτικήν ασφάλισιν τω παρά τω Ι.Κ.Α. Ειδικώ Ανεξαρτήτω Ασφαλιστικώ Λογαριασμώ των ιατρών θεραπευτών του Ι.Κ.Α. δύνανται να υπάγωνται τη αιτήσει των, υποβαλ-

λομένη έντὸς τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, καὶ οἱ ἐξελθόντες λόγῳ ὁρίου ἡλικίας ἐλέγχται ἰατροὶ τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον δὲν ἔτυχον συντάξεως παρὰ τοῦ Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α..

Ἡ κατὰ τὰ ἄνω ἀσφάλισις ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου τῆς ὑποβολῆς τῆς σχετικῆς αἰτήσεως.

Ἄρθρον 3

1. Εἰς τὴν παράγραφον 5 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4277/1962 προστίθεται ἑδάφιον τελευταῖον, ἔχον οὕτω:

«Προκειμένου περὶ οἰκογενειακῶν ἰατρῶν μονίμων ἢ ἐπὶ συμβάσει, οἵτινες ἀπεβίωσαν ἐν ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, εἶχον δὲ συμπληρώσει πλήρη πραγματικὴν δεκαετηρετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ ἐξετέλουν κατὰ τὸν χρόνον τοῦ θανάτου των ὑπηρεσίαν ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ, ἡ σύνταξις καθορίζεται ἐπὶ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ 1ης τάξεως τοῦ Ι.Κ.Α. Ἡ σύνταξις ἀναπροσαρμόζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ἑκάστοτε ἰσχύοντος μηνιαίου βασικοῦ μισθοῦ τοῦ μονίμου ἐλεγκτοῦ ἰατροῦ Γ' τάξεως τοῦ Ι.Κ.Α..

Ὁ κατὰ τὰ ἀνωτέρω κανονισμὸς τῆς συντάξεως ἐνεργεῖται τῇ αἰτήσει τῶν ἐνδιαφερομένων, ὑποβαλλομένῃ ἐντὸς ἀναιρετικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος».

2. Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4277/1962 ἀντικαθίσταται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ὡς ἀκολούθως:

«7. Ἡ κατὰ τὰς προηγουμένας παραγράφους τοῦ παρόντος ἄρθρου σύνταξις ἄρχεται καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ ἑπομένου ἐκείνου, καθ' ὃν ἐπεβλήθη ἡ περὶ συνταξιοδοτήσεως αἴτησις, πλὴν τῶν συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὴν παράγραφον 3 τοῦ παρόντος ἄρθρου, τῶν ὁποίων ἡ κατὰ τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ νόμου 3163/1955 παρεχομένη σύνταξις ἄρχεται καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς ἑπομένης τοῦ θανάτου των».

Ἄρθρον 4

1. Ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«2. Οἱ Ὀργανισμοὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας καὶ τὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας ὑποχρεοῦνται εἰς τὴν καταβολὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς ἴσης πρὸς 10% ἐπὶ τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου τακτικοῦ προσωπικοῦ».

2. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«3. Διὰ τὴν κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ παρόντος συνταξιοδότησιν τοῦ τακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν Ο.Κ.Π., ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καὶ τῶν τακτικῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Κοινωνικῆς Προνοίας, ἐπιβάλλεται εἰσφορὰ ταύτου ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α., ἴση πρὸς 5% ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν.

3. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«5. Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3163/1955 ὑπηρεσιῶν τοῦ περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος προσωπικοῦ καταβάλλεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸν ἀναγνωρισθησόμενον ὡς ἐξαγοραστέον χρόνον συνταξίμου ὑπηρεσίας εἰσφορὰ τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου, ἴση πρὸς 5% ἐπὶ τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τῶν ὡς ἄνω προϋπηρεσιῶν καὶ εἰσφορὰ τοῦ εἰς ὃν ὑπηρετεῖ σήμερον Ὀργανισμοῦ, ἴση πρὸς 10% ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ἀποδοχῶν. Ἐὰν ὁ ἀναγνωριζόμενος χρόνος εἶναι μεγαλύτερος τῶν 180 μηνῶν, τὸ ποσὸν τῆς ἐξαγορᾶς, ὑπολογιζόμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κεφαλαιοποιεῖται καὶ ἐξοφλεῖται εἰς 180 δόσεις. Ἐφ' ὅσον ἔχει καταβληθῇ εἰσφορὰ ἠσφαλισμένου καὶ ἐργοδότου διὰ τὴν ἀσφάλισιν εἰς τὸν κλάδον συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α., καταβάλλεται διὰ μὲν τὴν ἀναγνώρισιν τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3163/1955 προϋπηρεσίας εἰσφορὰ 7% ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἄνω ἀποδοχῶν, βαρύνουσα τὸν εἰς ὃν ὑπηρετεῖ ἐργοδότην, διὰ δὲ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν ὑπηρεσιῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3163/1955 πρόσθετος εἰσφορὰ τοῦ ὑπαλλήλου εἰς ποσοστὸν 3,25% καὶ τοῦ εἰς ὃν ὑπηρετεῖ σήμερον ἐργοδότου εἰς 3,75% ἐπὶ τῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἀποδοχῶν.

Τὸ ὑπόλοιπον ὀφειλῆς ἠσφαλισμένων ἢ συνταξιούχων εἰς εἰσφορᾶς ἐξαγορᾶς προϋπηρεσίας, καταβαλλομένης δυνάμει ληφθείσης πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου, αὐτὴ ἐπαναπολογίζεται, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου.

Προκειμένου περὶ συνταξιούχων, ἡ κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐπαναπολογιζομένη ὀφειλή, ἡ μὲν βαρύνουσα τὸν συνταξιούχον παρακρατεῖται ἐκ τῆς συντάξεως, ἡ δὲ βαρύνουσα τὸν Ὀργανισμὸν ἀποδίδεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐντὸς προθεσμίας τριῶν μηνῶν, ἀρχομένης προκειμένου μὲν περὶ τῶν ἤδη συνταξιούχων ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος, προκειμένου δὲ περὶ τῶν ἐφεξῆς καθιστωμένων συνταξιούχων ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως.

Οἱ Ὀργανισμοί, παρ' οἷς ὑπηρετοῦσαν οἱ ἀνήκοντες εἰς τὸ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος ν. δ/τος καὶ τοῦ νόμου 3163/1955 προσωπικόν, ἐβαρύνοντο διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν ἐξαγορᾶς τοῦ ἀναγνωριζομένου ὡς συνταξίμου χρόνου ὑπηρεσίας των, ὑποχρεούμενοι ὅπως παρακρατῶσι ταύτας κατὰ μῆνα ἐκ τῶν καταβαλλομένων εἰς τὸ ἄνω προσωπικὸν ἀποδοχῶν.

Εἰς περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως πρὸ τοῦ χρόνου ἐξοφλήσεως τῆς προσθέτου εἰσφορᾶς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ σχετικοῦ χρέους κεφαλαιοποιεῖται, ὑπολογιζόμενον πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου εἰσφορὰν ἐπὶ τοὺς ὑπολειπομένους εἴκοσι μῆνας ἐκ τοῦ ἀναγνωρισθέντος χρόνου.

Ἡ ἐξόφλησις τοῦ χρέους τούτου ἐνεργεῖται διὰ μηνιαίων δόσεων, παρακρατουμένων ἐκ τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως, ἰσομέθμων πρὸς τοὺς ἐναπομείναντας πρὸς ἐξόφλησιν μῆνας καὶ οὐχὶ πλέον τῶν 160».

4. Ἡ παράγραφος 6 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«6. Οἱ ἐκ τοῦ διατιμήνου ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3163/1955 προσωπικοῦ, ὡς καὶ τοῦ προσωπικοῦ, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου, ἐξερχόμενοι τῆς ὑπηρεσίας δικαιοῦνται, ὅπως κατὰ τὴν ἔξοδον των ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἐπαλέξεων, ἀντὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου, τὴν ἐφαρμογὴν τῶν τοιούτων τῶν ἰσχυουσῶν κατὰ τὴν ἔξοδον διὰ τοὺς ἠσκηλισμένους τοῦ κλάδου συντάξεως τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α., ἐφ' ὅσον πληροῦν τὰς ἀπαιτουμένας ἐπὶ ταύτης νομίμους προϋποθέσεις.

Παραίτησις ἐφεξῆς ἀπὸ τῆς ἐκδοθείσης τῇ αἰτήσει τοῦ ἐνδιαφερομένου ἀποφάσεως περὶ ἀναγνωρίσεως συνταξίμου ὑπηρεσίας, γενομένη ἀποδεκτή, ἀποκλείει δικαίωμα ὑποβολῆς νέας αἰτήσεως περὶ ἀναγνωρίσεως τοῦ δι' ὃν ἡ παραίτησις χρόνου ὑπηρεσίας, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3163/1955 καὶ ν.δ. 4277/1962».

Αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἐδαφίων τῆς παρούσης παραγράφου ἰσχύουν καὶ ὡς πρὸς τοὺς ἐξελθόντας τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ 1.1.1960 καὶ ἐφεξῆς.

5. Ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«7. Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1 - 3 καὶ 6 τοῦ παρόντος ἐφαρμόζονται ἀναλόγως καὶ ἐπὶ ἰατρῶν, ὑπηρετούντων ἐπὶ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει καὶ δι' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν εἰς θέσεις, προβλεπομένας ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἀρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, μὴ ἀπολαζομένων δὲ διὰ τῶν Κλάδων συντάξεως παρ' αὐτοῖς, ἀφ' ἧς συνεπληρώσαν συντακτὴν ὑπηρεσίαν πρὸ τοῖς Ὀργανισμοῖς τούτοις καὶ ἐπὶ τῇ καταβολῇ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορᾶς ἐκ 15% ἐπὶ τῶν τακτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν, αἵτινες λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν διὰ τὴν ἐξεύρεσιν συντάξιμου μισθοῦ, διαιρουμένης κατὰ ποσοστὸν 10% τοὺς παρ' οἷς ὑπηρετοῦσαν αὐτοὶ Ὀργανισμούς, κατὰ ποσοστὸν δὲ 5% τοὺς ἰατρούς.

Διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῆς προϋπηρεσίας τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον ἰατρῶν, τῆς παρασχεθείσης ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει εἰς τοὺς ἐν τῷ ἐδαφίῳ τούτῳ ἀναφερομένους Ὀργανισμούς, ὡς καὶ τοῦ χρόνου, περὶ οὗ ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος, καταβάλλεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰ ἐξαγορᾶς ἐκ 15%, διαιρουμένη κατὰ 10% τοὺς Ὀργανισμοὺς καὶ 5% τοὺς ἰατρούς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ παρόντος».

6. Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ δευτέρου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ.4277/1962 εἶναι, ὅτι οἱ περὶ ὧν ἡ παράγραφος 7 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 δύνανται νὰ ἀναγνωρίσουν τὸ σύνολον τῆς παρὰ τοῖς Ὀργανισμοῖς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἐπὶ παγίᾳ μηνιαίᾳ ἀποζημιώσει προϋπηρεσίας των, ἐφ' ὅσον αὕτη διηνύθη εἰς θέσιν προβλεπομένην ὑπὸ τῶν καταστατικῶν διατάξεων τῶν Ὀργανισμῶν τούτων.

Ἄρθρον 5

1. Τὸ ἐδάφιον δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3163/1955 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«δ) Ἡ παρὰ τῇ Δημοσίᾳ ὑπηρεσίᾳ ὡς μονίμων, ἐκτάκτων, ἀναπληρωτῶν, προσωρινῶν, δοκίμων ἢ ἐξ εἰδικῶν κονδυλίων τοῦ προϋπολογισμοῦ μισθοδοτουμένων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ μηνιαίᾳ ἢ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει καὶ ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καὶ ἰδιότητος προσλήψεώς των, ὡς καὶ ἡ ὑπηρεσία ἐν τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης ἢ τῆς Χωροφυλακῆς ἢ τῆς Ἀεροπορίας ἢ παρὰ τῇ Ἀστυνομίᾳ Πόλεων ἢ τῇ Πυροσβεστικῇ Ὑπηρεσίᾳ ἢ τῷ Λιμενικῷ Σώματι, ὑπολογιζομένη κατὰ τὰς περὶ πολιτικῶν συντάξεων διατάξεις».

2. Τὸ ἐδάφιον γ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3163/1955 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς:

«γ) Ἡ ὑπηρεσία ὡς τακτικῶν ἢ ἐκτάκτων ὑπαλλήλων ἢ ὑπηρετῶν, μισθοδοτουμένων ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ ἢ μηνιαίᾳ ἢ ἡμερησίᾳ ἀποζημιώσει, ἀνεξαρτήτως τρόπου καὶ ἰδιότητος προσλήψεώς των εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἢ εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, μετατραπέντα εἰς Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, ἢ εἰς Εἰδικοὺς Λογαριασμούς, συσταθέντας διὰ συλλογικῶν συμβάσεων, αἵτινες ἐν συνεχείᾳ κατέστησαν Ὀργανισμοὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων (Ν.Π.Δ.Δ.), ὡς καὶ ἡ ὑπηρεσία παρὰ τῇ Ἀγροτικῇ Τραπέζῃ τῆς Ἑλλάδος τῶν διὰ λογαριασμοὺς τοῦ Δημοσίου εἰσαγομένων ἐφόδιων, μισθοδοτουμένων κατὰ τ' ἀνωτέρω παρὰ τῇ Τραπέζῃ ἢ εἰς ἄλλους τοῦ Δημοσίου, ὡς καὶ ἡ ὑπηρεσία ὡς ἐκπαιδευτικῶν τῶν Ἑλλήνων τὸ γένος ὑπηρετησάντων εἰς σχολεῖα Ἑλληνικῶν Κοινοτήτων τῆς ἀλλοδαπῆς, ὡς καὶ τῆς διαδεκαετηρίδος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς Ἰταλικῆς κατοχῆς ἐν αὐτῇ. Ἐπίσης ὁ διαδραμὼν χρόνος μετεξὺ ἀπολύσεως ὑπαλλήλων εἴτε ἐκ τοῦ Δημοσίου, εἴτε Ὀργανισμοῦ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς συνεπείᾳ τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1945 Συντακτικῆς

Πράξεως καὶ τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ του εἰς Ὀργανισμὸν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ὁ κατὰ τὰ ἄνω χρόνος δὲν ὑπερβαίνει τὴν δεκτέαν».

3. Ἐν συνεχείᾳ τοῦ ἐδαφίου δ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3163/1955 προστίθεται ἡ φράσις:

«... ὡς καὶ ὁ χρόνος προϋπηρεσίας ὡς μαίας εἰς τὸ Μαιευτήριον «Μαρίκα Ἠλιάδη».

4. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3163/1955 προστίθεται ἐδάφιον ζ', ἔχον οὕτω:

«ζ. Ὁ χρόνος ὑπηρεσίας παρὰ τῇ Ἀνατολικῇ Τηλεγραφικῇ Ἑταιρείᾳ Λιμιτεδ (Ἤστερν) καὶ τοῖς διαδόχοις αὐτῆς ἢ ταῖς μετ' αὐτῆς συνεργαζομέναις Ἑταιρείαις τῶν περὶ ὧν ἡ παράγραφος 1 τοῦ παρόντος ἄρθρου ταχτικῶν ὑπαλλήλων, οἵτινες διορίσθησαν καὶ ἀνέλαβον ὑπηρεσίαν εἰς τὸν παρ' ᾧ ὑπηρετοῦσι κατὰ τὴν ἔναρξιν ἰσχύος τοῦ παρόντος ν.δ. Ὀργανισμὸν κατὰ τὸ πρῶτον ἔτος τῆς λειτουργίας τούτου».

5. Εἰς τὸ τέλος τῆς ὑπὸ στοιχεῖον στ' διατάξεως τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν. 3163/1955 προστίθεται ἡ φράσις: «Ὁ χρόνος παρασχεθείσης ὑπηρεσίας παρὰ φαρμακοποιῷ ἐπὶ τὴν ἰδιότητα τοῦ ὑπευθύνου φαρμακοποιοῦ ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παρόντος, ἀνεξαρτήτως χρόνου ἀναλήψεως ὑπηρεσίας ὑπὸ τοῦ ὑπαλλήλου παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.».

6. Αἱ διατάξεις τοῦ ἐδαφίου γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 3168/1957 ἐφαρμόζονται, ἀφ' ἧς ἴσχυσαν, καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν λοιπῶν Ν.Π.Δ.Δ., τοῦ διεπομένου ὑπὸ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3163/1955, τοῦ ν.δ. 4277/1962 καὶ τοῦ παρόντος.

Ἄρθρον 6

Ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ νόμου 3163/1955 τροποποιεῖται ὡς ἀκολούθως:

«1. Ἡ ἀναγνώρισις α) τῆς περὶ ἧς ἡ παράγραφος 1 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ παρόντος ὑπηρεσίας, δι' ὅσον χρόνον δὲν κατεβλήθησαν εἰσφοραὶ χλάδου συντάξεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἢ εἰς ἑτέρους Ὀργανισμοὺς Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ β) τῶν προϋπηρεσιῶν τῆς παρατηρήσεως 2 τοῦ προηγουμένου ἄρθρου γίνεται διὰ καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. προσθέτου εἰσφορᾶς ἐκ 5% ἐπὶ τῶν ταχτικῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου ἐπιβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀναγνωρίσεως ὧν ἄνω ὑπηρεσιῶν καὶ ἐπὶ χρονικὸν διάστημα ἴσον πρὸς τὸν ἀναγνωριζομένων πρὸς ἐξαγορὰν χρόνον συντάξιμου ὑπηρεσίας.

Ἐὰν ὁ ἀναγνωριζόμενος χρόνος εἶναι μεγαλύτερος τῶν 180 μηνῶν, τὸ ποσὸν ἐξαγορᾶς, ὑπολογιζόμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω, κεφαλαιοποιεῖται καὶ ἐξοφλεῖται εἰς 180 δόσεις.

Ἡ εἰσφορὰ αὕτη μειοῦται εἰς 3,25%, προκειμένου περὶ προϋπηρεσιῶν ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 § 2, δι' ἃς κατεβλήθησαν εἰσφοραὶ κλάδου συντάξεων εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἢ μειοῦται κατὰ ποσοστὸν τῶν γενομένων κρατήσεων, ἐφ' ὅσον οἱ εἰς οὓς ὑπῆγον τὸ Ὀργανισμοὶ ἐκοινοποίησαν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἀπόφασίν των περὶ μεταφορᾶς τοῦ ἀτομικοῦ των λογαριασμοῦ.

Προκειμένου περὶ ὑπολειπομένων δόσεων εἰσφορᾶς ἐξαγορᾶς συντάξιμων ὑπηρεσιῶν, καταβαλλομένης δυνάμει ληφθείσης πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου Συμβουλίου, αὗται ἐπαναϋπολογίζονται, ἐφαρμοζομένων ἀναλόγως τῶν διατάξεων τῶν προηγουμένων ἐδαφίων.

Εἰς περίπτωσιν συνταξιοδοτήσεως πρὸ τοῦ χρόνου ἐξοφλήσεως τῆς προσθέτου εἰσφορᾶς τὸ ὑπόλοιπον τοῦ σχετικοῦ χρέους κεφαλαιοποιεῖται, ἰσοῦται πρὸς τὴν καταβληθεῖσαν κατὰ τὸν τελευταῖον μῆνα τῆς ὑπηρεσίας του ὑπαλλήλου ἢ ὑπηρέτου εἰσφορὰν ἐπὶ τοὺς ὑπολειπομένους εἰσέτι μῆνας ἐκ τοῦ ἀναγνωρισθέντος χρόνου.

Ἡ ἐξόφλησις τοῦ χρέους τούτου ἐνεργεῖται διὰ μηνιαίων δόσεων, παρακρατουμένων ἐκ τῆς ἀπονεμηθείσης συντάξεως, ἰσαρίθμων πρὸς τοὺς ἐναπομένοντας πρὸς ἐξόφλησιν μῆνας καὶ οὐχὶ πλέον τῶν 180».

Ἄρθρον 7

1. Αἱ συντάξεις τῶν τέως Ἐλεγκτῶν καὶ Τγιονομικῶν Διευθυντῶν τοῦ Ι.Κ.Α., τῶν ἐξελθόντων τῆς ὑπηρεσίας κατὰ τὸ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ νόμου 3163/1955 μέχρι τῆς Μαρτίου 1956 χρονικὸν διάστημα καὶ συνταξιοδοτηθέντων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου τούτου, ἀναπροσαρμόζονται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος βάσει τοῦ ἀναγνωρισθέντος αὐτοῖς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 3163/1955 ὡς συνταξίμου χρόνου ὑπηρεσίας των καὶ τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ διὰ μὲν τοὺς Τγιονομικοὺς Διευθυντὰς Ὑπηρεσιῶν καὶ Διευθυντὰς Τμημάτων τῶν Κλινικῶν τοῦ Ι.Κ.Α. τοῦ βαθμοῦ τοῦ Τγιονομικοῦ Διευθυντοῦ τοῦ Ι.Κ.Α., διὰ δὲ τοὺς λοιποὺς Τγιονομικοὺς Διευθυντὰς καὶ Ἐλεγκτὰς Ἰατροὺς τοῦ βαθμοῦ τοῦ Ἐλεγκτοῦ Ἰατροῦ Α' τάξεως, προσαυξανομένων διὰ τῶν προσωπικῶν λόγῳ πολυετοῦς παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῆς τοιαύτης λόγῳ πολυετοῦς ὑπηρεσίας, αἵτινες ἔχουσιν ἀναγνωρισθῆ ὑπὲρ τοῦ συνταξιοδοτουμένου.

2. Αἱ διατάξεις τῆς προηγουμένης παραγράφου ἐφαρμόζονται καὶ ὡς πρὸς τοὺς Ἰατροὺς τοῦ εἰς τὸ Ι.Κ.Α. συγχωνευθέντος Ταμείου Ἀσφαλίσεως Κινηματογραφικῶν, τοὺς δικαιωθέντας συντάξεως κατὰ τὸ ἄρθρον 17ον τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ τέως Τ.Α.Κ., τῆς συντάξεως αὐτῶν, ὡς καὶ τῶν μελῶν οἰκογενείας

τούτων ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτῶν, ἀναπροσαρμοζομένης ἐφεξῆς βάσει τοῦ ἰσχύοντος ἑκάστοτε βασικοῦ μισθοῦ Ἐλεγκτοῦ Ἰατροῦ Α' τάξεως.

Ἄρθρον 8

1. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 4 τοῦ ἄρθρου 29 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθησαν διὰ τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ν. 4476/1965 καὶ τοῦ παρόντος, τυγχάνουσιν ἐφαρμογῆς καὶ προκειμένου περὶ τῶν συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3163/1955 καὶ ν.δ. 4277/1962, ἐξαιρέσει τῶν περιπτώσεων, καθ' ἃς θεμελιοῦται ἰδιαίτερον ἐξ ἰδίας ἐργασίας δικαίωμα συντάξεως βάσει τῶν διατάξεων τῆς γενικῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α.

2. Αἱ καθ' οἱανδήποτε τρόπον προσληφθεῖσαι εἰς τὸ Ι.Κ.Α. μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1941 καθαρίστριαι, ἐξερχόμεναι τῆς ὑπηρεσίας δι' οἱανδήποτε λόγον, δικαιοῦνται συντάξεως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3163/1955, ἐφ' ὅσον συμπληροῦσαν εἰκοσαπενταετῆ ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ἱδρύματι ἐφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν.

3. α) Ἡ ἀληθὴς ἔννοια τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 4277/1962, ἀφορωσῶν τοὺς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἑκάστοτε Διοικητάς, εἶναι ὅτι ἡ διανυθεῖσα πραγματικὴ ὑπηρεσία βάσει διορισμοῦ τῶν ἐν τῷ ἄρθρῳ τούτῳ ἀναφερομένων προσώπων ἀναγνωρίζεται ὡς συντάξιμος πραγματικὴ ὑπηρεσία καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ διορισμὸς αὐτῶν ἠνρώθη μεταγενεστέρως.

β) Ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 4277/1962 ὁριζομένη προθεσμία παρατείνεται ἀφ' ἧς ἔληξε καὶ μέχρι 31 Δεκεμβρίου 1968.

Ἄρθρον 9

1. Ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ μηνὸς, τοῦ μεθεπομένου τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ., αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ ἑτέρων τινῶν κατηγοριῶν ἐργαζομένων», ὡς ἑκάστοτε ἰσχύουν, ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τοῦ παρὰ τῷ Κλάδῳ Συντάξεων τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων ἠσφαλισμένου τακτικοῦ προσωπικοῦ τῶν κάτωθι Ν.Π.Δ.Δ.

α) Ἐθνικοῦ Ἱδρύματος Ραδιοφωνίας.

β) Ἑλληνικοῦ Ὀργανισμοῦ Τουρισμοῦ.

γ) Ὀργανισμοῦ Βάμβακος.

δ) Ἐπαγγελματικῶν καὶ Βιοτεχνικῶν Ἐπιμελητηρίων.

ε) Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης.

στ) Ἐθνικοῦ Θεάτρου.

ζ) Ἐθνικῆς Λυρικῆς Σκηνῆς.

η) Ἑλληνικοῦ Ταπητουργικοῦ Ὀργανισμοῦ.

θ) Μετοχικοῦ Ταμείου Βασ. Ναυτικοῦ καὶ τοῦ Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Βασ. Ναυτικοῦ

ι) Ὀργανισμοῦ Τηλεύσεως Θεσσαλονίκης.

ια) Ὀργανισμοῦ Κωπαΐδος.

ιβ) Ἐθνικοῦ Ὀργανισμοῦ Καπνοῦ.

ιγ) Δημοσίων Ταμείων τοῦ Κράτους καὶ τοῦ Εἰδικοῦ Ταμείου Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων.

ιδ) Κεντρικοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν καὶ τῶν παρὰ ταῖς Περιφερειακαῖς Διευθύνσεσι Γεωργίας Ταμείων Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν.

ιε) Ταμείου Δημοσίων Ἀγορῶν.

ιστ) Ὀργανισμοῦ Ἐκδόσεως Διδακτικῶν Βιβλίων.

ιζ) Μπενακείου Φυτοπαθολογικοῦ Ἰνστιτούτου.

ιη) Ναυτικοῦ Ἐπιμελητηρίου Ἑλλάδος.

ιθ) Ταμείου Ἀσφαλίσεως Συμβολαιογράφων.

κ) Μετοχικοῦ Ταμείου Βασιλικῆς Ἀεροπορίας.

κα) Ὀργανισμοῦ Κεντρικῆς Λαχαναγορᾶς Ἀθηνῶν.

κβ) Βασιλικοῦ Ἰνστιτούτου Γεωπονικῶν Ἐπιστημῶν.

κγ) Φιλίππου Ἑνώσεως.

κδ) Νοσηλευτικοῦ Ἱδρύματος Μετοχικοῦ Ταμείου Στρατοῦ, πλὴν τοῦ ὑπαγομένου εἰς τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου V τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 1137/1946.

κε) Ταμείου Ἀλληλοβοηθείας Ὁπλιτῶν Χωροφυλακῆς.

κστ) Ταμείου Ἀρωγῆς Ἀξιωματικῶν Χωροφυλακῆς.

κζ) Ἐπικουρικοῦ Ταμείου Χωροφυλακῆς.

κη) Ὀργανισμοῦ Ἀποχετεύσεως Περιοχῆς Πρωτευούσης.

κθ) Ταμείου Προνοίας Διηγόρων Ἀθηνῶν.

λ) Ἐπιτροπῆς Ὀλυμπιακῶν Ἀγώνων.

Προκειμένου περὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν περὶ ὧν ἀνωτέρω Ν.Π.Δ.Δ. ἡ ὑπὸ τοῦ νόμου 3163/1955 καὶ τοῦ ν.δ. 4277/1962, ὡς τροποποιοῦνται διὰ τοῦ παρόντος, προβλεπομένη ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰ αὐξάνεται κατὰ 1% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν διὰ τὸν ἠσφαλισμένον καὶ κατὰ 1% διὰ τὸν ἐργοδότην.

2. Οἱ τακτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ταμείου Νομικῶν, οἱ ἐκ τούτων συνταξιοῦχοι καὶ τὰ μέλη τῶν οἰκογενειῶν των, ὡς καὶ οἱ ἠσφαλισμένοι παρὰ τῷ Ταμείῳ Νομικῶν ὑπάλληλοι τοῦ Ταμείου Προνοίας Ἀμίσθων Δικαστικῶν Κλητήρων, δικαιοῦνται συντάξεως παρὰ τοῦ Ταμείου Νομικῶν, ἀπονεμομένης δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τούτου, βάσει τῶν περὶ δημοσίων πολιτικῶν ὑπαλλήλων ἰσχυουσῶν ἑκάστοτε συνταξιοδοτικῶν διατάξεων.

Ἡ σύνταξις τῶν περὶ ὧν ἡ παροῦσα παράγραφος δὲν δύναται νὰ ἦ κατωτέρα τῆς ὑπὸ τοῦ

Ταμείων Νομικών χορηγουμένης έκάστοτε τοιαύτης (εἰς ἀμίσθους ἡσφαλισμένους), κανονίζεται δὲ βάσει τοῦ ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ταμείου Νομικῶν ὑπολογιζομένου ἑκάστοτε συνταξίμου χρόνου ὑφ' οἱανδήποτε ἰδιότητα.

Ἡ σύνταξις τῶν κατὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ παρόντος ὑπηρετούντων ὑπαλλήλων καὶ ἐν περιπτώσει θανάτου τῶν οἰκογενειῶν αὐτῶν δύναται νὰ καθορίζηται τῇ αἰτήσει των βάσει τῶν προϋπαθέσεων συνταξιοδοτήσεως τῆς περὶ τοῦ Ταμείου Νομικῶν Νομοθεσίας.

3. Διὰ τὴν ἀπόληψιν συντάξεως καὶ πάσης φύσεως παροχῶν ἐκ τῶν οἰκείων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν δὲν θεωρεῖται ὡς ἀποβιλὸν τὴν ἰδιότητα τοῦ δικηγόρου, ἀλλὰ μόνον διὰ τὸ μέχρι τῆς ἐκ τοῦ Μητρώου διαγραφῆς τον χρονικὸν διάστημα, ὁ διορισμένος ὡς τοιοῦτος παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ὅστις ἀπολυθεὶς ἐξ αὐτοῦ δύναμει τῆς ὑπ' ἀριθ. 59/1940 Συντακτικῆς Πράξεως ἐξηκολούθησεν ὑπηρετῶν παρ' αὐτῷ ὡς ὑπάλληλος, παρέχων νομικῆς φύσεως ὑπηρεσίας, ὑπὸ τὸν ὅρον ὅτι διατηρεῖ καὶ ἐπαγγελματικὴν στέγην.

4. Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962 προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Ἡ συνταξιμος ὑπηρεσία τῶν περὶ ὧν τὸ προηγούμενον ἐδάφιον συνταξιούχων προσαυξάνεται κατὰ τὸν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ νομίμου ὁρίου ἡλικίας ἐξόδου ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ὑπολειπόμενον χρόνον, μὴ δυνάμενον πάντως νὰ ὑπερβῇ τὰ δέκα ἔτη, ἐπὶ καταβολῇ διὰ τὸν χρόνον τοῦτον τῆς ὑπὸ τῆς παραγράφου 5 τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένης εἰσφορᾶς, διὰ τὴν ἀναγνώρισιν τῶν περὶ ὧν αἱ παράγραφοι 1 καὶ 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3163/1955 ὑπηρεσιῶν, ὑπολογιζομένης ἐπὶ μισθοῦ τοῦ βαθμοῦ, ὃν ἔχαστος ἔφερε κατὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τῆς ὑπηρεσίας καὶ ὑφ' ὃν ἐσυνταξιοδοτήθη.

5. Τακτικοὶ ὑπάλληλοι τοῦ Ι.Κ.Α., ἐξελθόντες τῆς ὑπηρεσίας καὶ μὴ ἀσκήσαντες τὸ δικαίωμα εἰς σύνταξιν, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 3163/1955, δύνανται νὰ ἀσκήσουν τοῦτο ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν, ἀρχομένης ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

6. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4277/1962 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν οἰκογενειῶν τῶν ἀποβιωσάντων ἐν ὑπηρεσίᾳ μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς ὑπηρεσίας νομιμένης τῆς ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν προσηκόρως ἐπ' αὐτῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.

7. Αἱ διατάξεις τοῦ πρώτου ἐδαφίου τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4277/1962 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ ἰατρῶν ὑπηρετησάντων παρὰ τῷ Ἱδρύματι ὑπὸ τὴν ἰδιότητα τοῦ μονίμου ἢ τοῦ ἐπὶ συμβάσει θεραπευτοῦ ἢ ἐλεγκτοῦ καὶ ἀποκορυνθέντων τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 4277/1961 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ἢ ἀποκορυνομένων ἐντὸς πενταετίας ἀπὸ ταύτης, δι' οἱανδήποτε λόγον, πλὴν τῆς περιπτώσεως παραιτήσεως ἢ τῆς ἀπολύσεως ἕνεκα πειθαρχικοῦ παραπτώματος.

8. Αἱ διατάξεις τῆς παραγράφου 6 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4277/1962 ἔχουσιν ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐλεγκτῶν ἰατρῶν τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἐξελθόντων ἐκ τῆς ὑπηρεσίας ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ ν.δ. 4277/1962 μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος ν.δ., εἴτε λόγῳ καταλήψεως τῶν ὑπὸ τοῦ νομίμου ὁρίου ἡλικίας, εἴτε λόγῳ παραιτήσεως ἐκ τῆς κατὰ παράτασιν τοῦ ὁρίου ἡλικίας διατηρηθείσης θέσεως των, εἴτε λόγῳ θανάτου.

9. Αἱ διατάξεις τῆς περιπτώσεως στ' τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ νόμου 3163/1955 ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς ὑφ' οἱανδήποτε νομικὴν σχέσιν ἀναλαβόντας ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. καὶ μέχρι τῆς 31ης Δεκεμβρίου 1968, ὑφ' ὅσον ὑποβάλουν σχετικὴν αἴτησιν ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας τριῶν μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος.

"Αρθρον 10

1. Ὁ χρόνος ἀσκήσεως ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος, ὁ ἀπαιτούμενος ὡς προαὶν διὰ τὸν διορισμὸν εἰς τὴν θέσιν τοῦ Ἀρχιάτρου τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀσθενείας καὶ Προνοίας Λιμενεργατῶν Πειραιῶς, θεωρεῖται ὡς συντάξιμος παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ μετὰ τὴν συμπλήρωσιν εἰκοσιπενταετοῦς πραγματικῆς παρ' αὐτῷ ὑπηρεσίας, ἐξαγοραζόμενος διὰ τῆς καταβολῆς εἰσφορᾶς ἐκ 5% ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ χρόνου ἐπιβολῆς τῆς σχετικῆς πρὸς τοῦτο αἰτήσεως.

Τὸ ποσὸν ἐξαγορᾶς τῆς ἀνωτέρω προϋπηρεσίας δύναται κατόπιν αἰτήσεως τοῦ ἐνδιαφερομένου νὰ ἐξοφληθῇ εἰς ἑξήκοντα (60) μηνιαίας δόσεις.

2. Ἡ παράγραφος 5 τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ ν.δ. 4277/1962, ὡς τροποποιεῖται διὰ τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ παρόντος, ἐφαρμόζεται καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τ.Σ.Α., ὅσον ἀφορᾷ τὸν τρόπον ἐξαγορᾶς τῆς ἀναγνωριζομένης προϋπηρεσίας κατὰ τὰς οἰκείας διατάξεις τῆς διεπούσης τὴν συνταξιοδότησιν τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τ.Σ.Α. νομοθεσίας.

3. Τακτικοὶ ὑπάλληλοι Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἀπολυθέντες αὐτοδικαίως λόγῳ ὁρίου ἡλικίας μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4277/1962 καὶ ἐπιλέξαντες τὰς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 προβλεπομένας παροχάς, δύνανται, ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἓξ (6) μηνῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τοῦ παρόντος, νὰ αἰτήσωνται τὸν κανονισμὸν τῆς συντάξεώς των βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ν. 3163/1955, ἐν συνδυασμῷ καὶ πρὸς τὰς τοιαύτας τοῦ ν.δ. 4277/1962, ὡς αὐτὰ τροποποιοῦν-

τια καὶ συμπληρούνται διὰ τοῦ παρόντος. Ἡ οὕτω κανονιζομένη σύνταξις ἄρχεται καταβαλλομένη ἀπὸ τῆς πρώτης τοῦ ἑπομένου μηνὸς τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης διατάξεως.

4. Ἰατροὶ τοῦ Τ.Σ.Α., διοριζόμενοι εἰς ὀργανικὰς θέσεις καὶ ὑπηρετοῦντες τακτικοὶ ἰατροὶ τούτου, οὗτοι καὶ τὰ μέλη οἰκογενείας των δικαιοῦνται παρὰ τοῦ Τ.Σ.Α. συντάξεως, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀπὸ 12/15.2.1936π.δ. περὶ κανονισμοῦ συντάξεων ὑπαλλήλων Τ.Σ.Α., ὡς τοῦτο συνεπληρώθη μεταγενεστέρως δυνάμει τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 4197/1961, ὡς καὶ ἰατροφαρμακευτικῆς καὶ νοσοκομειακῆς περιθάλψεως, κατὰ τας διατάξεις τοῦ β.δ. 665/1962 περὶ τῆς ὑγειονομικῆς περιθάλψεως τῶν τακτικῶν δημοσίων ὑπαλλήλων κλπ.», ὡς αὐτὰ ἐφαρμόζονται καὶ διὰ τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Τ.Σ.Α.

Ὑπηρεσία, παρέχουσα δικαίωμα εἰς σύνταξιν, εἶναι ἡ παρασχεθεῖσα εἰς τὸ Τ.Σ.Α., τὸ Δημόσιον, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ ἀναγνωρισμένας Τραπέζας.

Ὡς συντάξιμος πραγματικὴ ὑπηρεσία λογίζεται ἡ εἰς τὸ Τ.Σ.Α. διανυθεῖσα καὶ ἡ αἰτήσει τοῦ ἰατροῦ εἰς τὰς ἀνωτέρω ὑπηρεσίας τοιαύτη.

Κατ' ἐξαίρεσιν, εἰς τοὺς κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος ὑπηρετοῦντας εἰς ὀργανικὰς θέσεις ἰατροὺς τοῦ Τ.Σ.Α δύνανται νὰ ἀναγνωρισθῶσι μέχρι 15, κατ' ἀνώτατον ὅριον, ἔτη ἐκ τοῦ πρὸ τῆς ἀναλήψεως ὑπηρεσίας εἰς τὸ Τ.Σ.Α. χρόνου ἀσκήσεως τοῦ ἰατρικοῦ ἐπαγγέλματος ὑπηρεσίας ὡς ἐφέδρου εἰς τὰς ἐνόπλους δυνάμεις καὶ παρὰ τῷ Δημοσίῳ, Ν.Π.Δ.Δ. ἢ Τραπέζαις, ἀπὸ τὸν ὅρον καταβολῆς διὰ πάσας τὰς περιπτώσεις ἐξαγορᾶς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 14 τοῦ ἀνωτέρω π.δ. ὁριζόμενα.

Ἡ καταβολὴ τῶν εἰσφορῶν διὰ τὸν παρὰ τῷ Τ.Σ.Α. χρόνον πραγματικῆς ὑπηρεσίας ἐνεργεῖται διὰ μηνιαίων δόσεων, αἵτινες πλέον τῶν 100. Ἡ ἀνωτέρω διάταξις ἀφορᾷ τοὺς εἰς ὀργανικὰς θέσεις ὑπηρετοῦντας ἰατροὺς τοῦ Τ.Σ.Α. καὶ ἐφαρμόζονται εἰς τὰ συνταξιοδοτικὰ καὶ λοιπὰς παροχὰς ἅπασαι αἱ διατάξεις, αἵτινες ἐφαρμόζονται ἢ θὰ ἐφαρμοσθῶσιν εἰς τοὺς τακτικοὺς ὑπαλλήλους τοῦ Τ.Σ.Α.

5. Ἡ δευτέρα, μετὰ τὴν περίπτωσιν γ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ ν.δ. 3768/1957, διάταξις τροποποιεῖται ἀφ' ἧς ἰσχυσεν ὡς ἀκολούθως:

«Κατὰ τὴν ἀνωτέρω γ' περίπτωσιν δὲν δύναται νὰ προσμετρηθῇ χρόνος πλέον τῶν πέντε ἐτῶν ἢ προκειμένου περὶ προσλήψεως εἰς τὴν δημοσίαν ὑπηρεσίαν ἐπὶ βαθμῷ ἢ μισθῷ τριαντάρχου β' καὶ ἄνω χρόνος πλέον τῶν δέκα ἐτῶν».

6. Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ νόμου 4497/1966 ἀντικαθίσταται ὡς ἀκολούθως:

«3. Ἰατροὶ ἐλεγκτοὶ Α' τάξεως τοῦ Ἱδρύματος Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ἐξερχόμενοι ὑποδεῖγμα τῆς Ὑπηρεσίας μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ 65ου ἔτους τῆς ἡλικίας των, προκειμένου περὶ ἀνδρῶν, ἢ τοῦ 60οῦ, προκειμένου περὶ γυναικῶν, δικαιοῦνται νὰ ἐξαγοράσωσιν κατὰ τὴν ἔξοδόν των τὸν ἐλλείποντα χρόνον πραγματικῆς ἐν ἀσφαλίσει ὑπηρεσίας, τὸν ἀπαιτούμενον πρὸς συμπλήρωσιν τῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν θεμελίωσιν δικαιώματος εἰς περιοδικὸν βοήθημα ἐκ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἐφ' ὅσον ἔχουν εἰκοσιπενταετῆ (25) πραγματικὴν ὑπηρεσίαν παρὰ τῷ Ἱδρύματι Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καὶ τυγχάνουν ἐπὶ πενταετίαν τοὐλάχιστον ὑποχρεωτικῶς ἠσφαλισμένοι ὡς ἐλεγκταὶ ἰατροὶ Α' τάξεως παρὰ τῷ Ταμείῳ τούτῳ.

7. Αἱ ἐν ἄρθρῳ 8 τοῦ ν.δ. 2510/1953 προβλεπόμεναι συμβάσεις ἢ συμφωνίαι τῶν ἀνηκόντων εἰς τινας τῶν κατηργουμένων τῶν νόμων 971/1949 καὶ 1104/1949 ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι καὶ μετὰ τὴν κατάληψιν τῶν δικαιούχων ὑπὸ τοῦ ὁρίου ἡλικίας.

Ἄρθρον 11

Ἡ ἰσχὺς τοῦ παρόντος νομοθετικοῦ διατάγματος ἄρχεται ἀπὸ τῆς 1ης τοῦ μηνὸς τοῦ μεθεπομένου ἐκείνου τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ἐκτὸς ἐὰν ἄλλος ὁρίζεται εἰς τὰς ἐπὶ μέρους διατάξεις.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Νοεμβρίου 1966

—

4602/1966 ΝΟΜΟΘ. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ν.δ. 4210/1961 «περὶ συνταξιοδοτήσεως τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Ο.Α.Π.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 243 τῆς 11 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 35 τοῦ Συντάγματος καὶ τὴν ἀπὸ 4 Νοεμβρίου 1966 σύμφωνον γνώμην τῆς κατὰ τὴν παράγραφον 2 τοῦ αὐτοῦ ἄρθρου 35 Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐκ Βουλευτῶν, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1. Τὸ ἐδάφιον θ' τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ν.δ. 4210/1961 ἀντικαθίσταται ἀφ' ἧς ἰσχυσαν ὡς ἀκολούθως:

«θ) Ἡ πρὸ τῆς προσλήψεως των εἰς τὸν Ο.Α.Π. καὶ μέχρι 10 ἐτῶν ὑπηρεσία ὡς ὑπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων Λιμένος Πειραιῶς τῶν προερχομένων ἐκ τοῦ Συνδέσμου παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων, ὡς ζιγιστῶν γαιανθράκων ν. 6148 τοῦ 1934 καὶ ζιγιστῶν σίτου.

Ἡ ἀνωτέρω ὑπηρεσία βεβαιοῦται δι' ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἄρθρου 10 τοῦ ἀ.ν.

2414/1940, των προς αυτήν εκαβαλλομένων αιτήσεων, συνοδευομένων κατά περίπτωσιν επί ποινή απαραδέκτου υπό δεβαιώσεως του Συνδέσμου υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων Λιμένος Πειραιώς ή του Σωματείου Ζυγωτών Γαιανθράκων ή του Εργατικού Κέντρου Πειραιώς διά τους ζυγιστάς σίτου».

2. Εις το τέλος της παραγράφου 1 του άρθρου 3 του ν.δ. 4210/1961 προστίθεται εδάφιον ια' ως ακολούθως:

«ια) Ο εκτός υπηρεσίας χρόνος των απολυθέντων διά της Α/1.4.1935 Συντακτικής Πράξεως υπαλλήλων του Ο.Α.Π. και εφ' όσον διορισθέντων εν τω Ο.Α.Π. προ της εκδόσεως της Β/1936 Συντακτικής Πράξεως».

3. Η παράγραφος 4 του άρθρου 3 του ν.δ. 4210/1961 αντικαθίσταται αφ' ης ίσχυσεν ως ακολούθως:

«4. Εν ουδεμιά περιπτώσει δύναται να προσμετρηθώσιν αι υπηρεσίαι των περιπτώσεων ς' η' και ια' της παραγράφου 1 διά χρόνον εν συνόλω μείζονα της πενταετίας».

Άρθρον 2

Αι διατάξεις του παρόντος έχουσιν εφαρμογήν και διά τους εξελθόντας της υπηρεσίας από της ισχύος του ά.ν. 1854 του 1951, ως και διά τους κατά τας προϊσχυούσας τούτου διατάξεις αποκτήσαντας δικαίωμα εις σύνταξιν.

Η περί κανονισμού ή αύξήσεως της συντάξεως αίτησις δέον να υποβληθή εντός προθεσμίας δύο ετών από της δημοσιεύσεως του παρόντος, ή δε κατά τας διατάξεις αυτού κανονιζομένη σύνταξις ή αύξησις της συντάξεως είναι πληρωτέα από της πρώτης του μηνός της εκδόσεως της σχετικής πράξεως ή αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Άρθρον 3

Αι υποβληθείσαι παραιτήσεις τεχνικών υπαλλήλων Δημοσίων Υπηρεσιών και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, εις ένδειξιν διαμαρτυρίας διά το θέμα του έγκαιρου μισθολογίου κλπ., θεωρούνται ως μηδέποτε υποβληθείσαι.

Άρθρον 4

1. Μόνιμοι υπάλληλοι του Ο.Α.Π., απολυθέντες λόγω ορίου ηλικίας δυνάμει του ν. 2500/1953 και των μεταγενεστέρων αυτού νόμων και δη του από 2/3.12.1954 ά.δ. «περί Οργανισμού των Υπηρεσιών του Ο.Α.Π.» μέχρις της εφαρμογής του ν. 3768/1957, μη έχοντες δε συμπληρώσει 35ετή συντάξιμον υπηρεσίαν, ως και απολυθέντες διά την αυτήν αιτίαν κατά το έτος 1953 προ της συμπληρώσεως του τότε ισχύοντος νομίμου ορίου ηλικίας, διαπιστωθέντος τούτου δι' αποφάσεως του Ελεγκτικού Συνεδρίου, θεωρούνται ως εν υπηρεσία διατελέσαντες μέ τον βαθμόν, όν κατείχον κατά την ως άνω απομάκρυνσίν των από ταύτης, μέχρι συμπληρώσεως 35ετούς συνταξίμου πραγματικής υπηρεσίας. Ο από της απολύσεως των ανωτέρω υπαλλήλων μέχρι συμπληρώσεως 35ετούς πραγματικής συνταξίμου υπηρεσίας διαδραμών χρόνος λογίζεται ως χρόνος πραγματικής ευδοκίμου υπηρεσίας διά την απονομήν τριετιών, επιδόματος πολυετίας, υπολογισμών συντάξεως και λοιπάς νομίμους συνεπείας, πλήν της αποζημιώσεως αποδοχών.

2. Μόνιμοι υπάλληλοι του Ο.Α.Π., απομακρυνθέντες της υπηρεσίας κατ' εφαρμογήν του άρθρου 30 παράγραφος 10, εδάφιον α' του από 2/3.12.1954 ά. δ. «περί Οργανισμού των Υπηρεσιών του Ο.Α.Π.», ως και απολυθέντες κατά τα έτη 1952 και 1953, εφ' όσον η απόλυσις των δεν οφείλεται εις λόγους προβλεπομένους υπό των εδαφίων α' έως στ' του άρθρου 56 του από 21/27/7/1937 διατάγματος «περί Οργανισμού των Υπηρεσιών Ο.Α.Π.», ως τούτο συνεπληρώθη υπό του άρθρου 17 § 4 του ά.ν. 1816/1939, ή εν πάση περιπτώσει σχετίζεται καθ' οιονδήποτε τρόπον προς τα εν τη προαναφερθείση διατάξει του άρθρου 30 αναφερόμενα γεγονότα, δεν έχουσι δε καταδικασθή διά πράξιν, αποκλείουσαν τον διορισμόν των εις δημοσίαν υπηρεσίαν, ούτε εμπίπτουν εις την παρ. 3 του άρθρου 18 του ν. 1811/1951, θεωρούνται από της δημοσιεύσεως του παρόντος ως αυτοδικαίως εξελθόντες της υπηρεσίας λόγω συμπληρώσεως μέ τον βαθμόν, όν είχον κατά την απόλυσίν των, ήτις ανακαλούνται εξ υπαρχής. Οι εκ των ανωτέρω έχοντες ήδη καταληφθή υπό του ορίου ηλικίας θεωρούνται ως διατελέσαντες εν υπηρεσία μέχρι συμπληρώσεως 35ετούς συνταξίμου υπηρεσίας. Ο από της ανακρουμένης απολύσεως των ανωτέρω μέχρι της δημοσιεύσεως του παρόντος ή της συμπληρώσεως 35ετίας διαδραμών χρόνος λογίζεται ως χρόνος ευδοκίμου ενεργού υπηρεσίας διά την απονομήν τριετιών, επιδόματος πολυετίας, πραγματικής συνταξίμου υπηρεσίας και λοιπάς νομίμους συνεπείας, πλήν της αποζημιώσεως αποδοχών.

3. Οι εκ των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος δικαιούμενοι μηνιαίου βοηθήματος εκ του παρά τω Ταμείω Προνοίας Υπαλλήλων Ο.Α.Π. λειτουργούντος Κλάδου αρωγής δύνανται, εντός εξ μηνών από της δημοσιεύσεως του παρόντος, να ζητήσωσιν, όπως ο κατά τα ανωτέρω χρόνος, καθ' ον θεωρούνται ως διατελέσαντες εν υπηρεσία, υπολογισθή ως διανυθείς εν ασφαλίσει, των παρ' αυτών καταβλητέων εισφορών υπολογιζομένων επί του μισθού, βάσει του οποίου θέλει κανονισθή η σύνταξίς των, και εξοφλουμένων εις 60 μηνιαίας άτοκους δόσεις. Ούτοι λαμβάνουν το μηνιαίον βοήθημα του έτους, καθ' ο θεωρούνται διά του παρόντος ότι εξήλθον της υπηρεσίας. Επί του ιδίου μισθού υπολογίζονται διά τους απολυθέντας υπαλλήλους της παρ. 2, μειωμένα κατά 5%, αι παροχαί αι προβλεπόμεναι υπό του άρθρου 20 παρ. 1 εδ. β' του καταστατικού του Ταμείου Προνοίας Υπαλλήλων Ο.Α.Π., εκπατομέ-

των εξ αὐτῶν παντὸς λοιποῦ χορηγηθέντος προηγουμένης διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1966

—

ΒΑΣΙΛΙΚΑ ΔΙΑΤΑΓΜΑΤΑ

900.1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ. «περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων», ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη.

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 233 τῆς 8 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: α) τὸ ἄρθρον 3 τοῦ ν. 1859/1944 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ νόμου 785/1943 περὶ καταργήσεως διατάξεων, ἀφορωσῶν τὴν νομοθεσίαν τῶν γεωργικῶν συνεταιρισμῶν», κυρωθέντος διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 246/1946 Πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, β) τὰς ὑπ' ἀριθ. 587/1966 καὶ 697/1966 γνωμοδοτήσεις τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν:

Ἄρθρον 1

1. Τὸ δεύτερον ἐδάφιον τῆς παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ. «περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων», ὡς τοῦτο ἀντικατεστάθη διὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου /2 Σεπτεμβρίου 1953 β.δ. «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τοῦ ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ. περὶ τῆς ὑπαλληλικῆς καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων», ἀντικαθίσταται ὡς ἑξῆς:

«Προκειμένου περὶ πληρώσεως θέσεων, δι' ἃς ἀπαιτεῖται εἰδικὴ μόρφωσις καὶ ἐμπειρία, ἐπιτρέπεται κατ' ἐξαίρεσιν ὁ διορισμὸς εἰς βαθμὸν ἀνώτερον τοῦ προβλεπομένου κατωτάτου, ἂν ὁ διοριζόμενος ἔχῃ προϋπηρεσίαν εἰς τὸ Δημόσιον, εἰς Τραπέζας ἢ εἰς ἄλλας συνεταιριστικὰς ὀργανώσεις κατὰ πλήρη ἀπασχόλησιν διανυθεῖσαν.

Εἰς εἰδικὰς περιπτώσεις, πρὸς κάλυψιν ἀναγκῶν, εἰς προσωπικὸν τομέων ἐργασιῶν τῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, ἐργοστασίων, ἐγκαταστάσεων καὶ λοιπά, δύναται νὰ λαμβάνηται ὑπ' ὄψιν προϋπηρεσία, διανυθεῖσα εἰς ἐμπορικὰς ἢ βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἐνὸς τούλαχιστον πενταετοῦς προϋπηρεσίας ἢ προσώπου ἀνωτάτων σπουδῶν εἰδικῆς μορφώσεως.

Εἰς τὰς ὡς ἄνω περιπτώσεις ὁ διορισμὸς ἐνεργεῖται δι' εἰδικῶς ἠιτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ κατὰ τὸν κανονισμὸν ἔχοντος τὸ δικαίωμα τοῦ διορισμοῦ ὀργάνου τῆς συνεταιριστικῆς ὀργανώσεως».

2. Ἐν τέλει τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ὡς ἄνω ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ., ὡς ἀντικατεστάθη, προστίθεται παράγραφος 4, ἔχουσα οὕτω:

«(4) Μόνιμοι ὑπάλληλοι γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, διορισθέντες κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ν. 1859/1944 εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Κανονισμοῦ Ἐσωτερικῆς Ὑπηρεσίας καὶ καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν δριζομένας ὀργανικὰς θέσεις, μὲ βαθμὸν κατώτερον τοῦ λογιστοῦ Γ', ἐντάσσονται βάσει τῶν κειμένων διατάξεων καὶ τῆς παρὰ τῇ ἐνθα ὑπηρετούσῃ ὀργανώσει εἰδικῆς προϋπηρεσίας των, λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν μιᾶς τριετίας δι' ἕκαστον βαθμόν, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον τοῦ διορισμοῦ των ἐκέκτηντο πτυχίου Πανεπιστημιακῆς Σχολῆς ἢ Ἰσοτίμου Ἀνωτάτης ἡμεδαπῆς ἢ ἀλλοδαπῆς Σχολῆς.

Διὰ τὴν ὡς ἄνω ἔνταξιν τῶν ὑπαλλήλων λαμβάνεται ὡς πρῶτος βαθμὸς ὁ τοῦ λογιστοῦ Γ' ἄνευ ἀναδρομῆς εἰς τὸ παρελθὸν τῶν οἰκονομικῶν συνεπειῶν τῆς τοιαύτης ἐντάξεως.

Αἱ ὡς ἄνω διατάξεις ἰσχύουν καὶ διὰ τοὺς λαμβάνοντας πτυχίον κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας των, ἐφ' ὅσον κατὰ τὸν χρόνον κτήσεως τοῦ πτυχίου ἔχουν βαθμὸν κατώτερον τοῦ λογιστοῦ Γ', εἰς ὃν ἐντάσσονται κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἄνευ ἀναδρομῆς εἰς τὸ παρελθὸν τῶν οἰκονομικῶν συνεπειῶν, ὑπολογιζομένης διὰ τὴν ταύτην ἔνταξίν των μόνον τῆς διανυθείσης ὑπηρεσίας των μετὰ τὴν λῆψιν τοῦ πτυχίου.

Ἄρθρον 2

Ἐν τέλει τῆς τρίτης παραγράφου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ., ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου /2 Σεπτεμβρίου 1953 β.δ. προστίθεται ἐδάφιον, ἔχον οὕτω:

«Τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ἐφ' ὅσον ἀπέκτησε κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ὑπηρεσίας του προσόντα βοηθητικοῦ ἢ κυρίου προσωπικοῦ, δύναται νὰ μεταταγῇ ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του εἰς μὲν τὸ κύριον προσωπικὸν κατὰ τὰ ὑπὸ τοῦ προηγουμένου ἐδαφίου ὁριζόμενα διὰ τὸ βοηθητικὸν προσωπικόν, εἰς δὲ τὸ βοηθητικὸν προσωπικὸν εἰς κενὴν θέσιν ἀναλόγως τῶν ἐτῶν ὑπηρεσίας του καὶ εἰς βαθμὸν οὐχὶ ἀνώτερον τοῦ ἀποθηκαρίου ἢ εἰσπράκτορος ἢ δακτυλογράφου Β' τάξεως».

Ἄρθρον 3

Τὸ ἄρθρον 10 τοῦ ἀπὸ 23/30 Ἰουλίου 1946 β.δ., ὡς ἐτροποποιήθη διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ἀπὸ 18 Αὐγούστου /2 Σεπτεμβρίου 1953 β.δ., ἀντικαθίσταται οὕτω:

«Ὑπάλληλοι γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων, ἐξερχόμενοι ἐκτὸς ἕδρας των δι' ὑ-

τέλεσιν ὑπηρεσίας τῆς ὀργανώσεως καὶ τῇ ἐντολῇ ταύτης, δικαιοῦνται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ ἡμερησίας ἀποζημιώσεως ἴσης πρὸς τὸ ἓν εἰκοστὸν πέμπτον (1/25) ἐπὶ μισθοῦ των (βασικοῦ καὶ ἐποχρεωτικῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων) μετὰ διανυκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας. Εἰς περίπτωσιν μὴ διανυκτερεύσεως ἐκτὸς ἕδρας δικαιοῦνται ὁδοιπορικῶν ἐξόδων καὶ τοῦ ἡμίσεος τῆς ἀποζημιώσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ὑπάλληλος παρέμεινεν ἐκτὸς ἕδρας δι' ἐργασίαν τοὐλάχιστον ἐπὶ τετράωρον».

"Αρθρον 4

«1. Πτυχιοῦχοι Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν διορίζονται εἰς τὰς ὑπὸ τοῦ Ἐσωτερικοῦ Κανονισμοῦ τῶν γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων προβλεπομένας ὀργανικὰς θέσεις μὲ τὸν βαθμὸν τοῦ ὑπαλλήλου».

«2. Οἱ παρὰ ταῖς ὡς ἄνω ὀργανώσεσι ὑπηρετοῦντες εἰς ὀργανικὰς θέσεις πτυχιοῦχοι Παιδαγωγικῶν Ἀκαδημιῶν ἐντάσσονται κατ' ἀνάλογον ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων τῆς 2ας παραγράφου τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ παρόντος δ. διατάγματος».

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Γεωργίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 25 Ὀκτωβρίου 1966

—

928/1966 Β. ΔΙΑΤΑΓΜΑ

Περὶ προσθήκης διατάξεως ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12566/Σ.182/1940 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.».

(Ε.Κ. τ. Α' φ. 253 τῆς 14 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 6364/1934 «περὶ ἱδρύσεως Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἐπαγγελματιῶν καὶ Βιοτεχνῶν Ἑλλάδος. 2) Γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε., ἐκφληθεῖσαν ἰσχύν διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 62296/1966 ἀναφορᾶς τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου. 3) Γνώμην τοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, διατυπωθεῖσαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 17/9.7.1966 συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς ΙΑ' Περιόδου. 4) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 872/1966 γνωμοδότησιν τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργοῦ, ἀποφασίζομεν καὶ διατάσσομεν:

"Αρθρον μόνον

Ἐν τέλει τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 16 τῆς ὑπ' ἀριθ. 12566/Σ. 182/1940 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας «περὶ ἐγκρίσεως Κανονισμοῦ τρόπου ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως τῶν πόρων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.» προστίθεται διάταξις, ἔχουσα ὡς ἀκολούθως:

«Αἱ κατὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ παρόντος μηνιαῖαι ἀτομικαὶ εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Κλάδου Συντάξεως, ὡς καὶ αἱ μηνιαῖαι εἰσφοραὶ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως, ἐνσωματούμενα, ὁρίζονται ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου 1967 ὡς ἀκολούθως:

1) Διὰ τὴν πρώτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν δραχμαὶ 140.

2) Διὰ τὴν δευτέραν ἀσφαλιστικὴν κλάσιν δραχμαὶ 185.

3) Διὰ τὴν τρίτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν δραχμαὶ 240.

4) Διὰ τὴν τετάρτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν δραχμαὶ 320.

5) Διὰ τὴν πέμπτην ἀσφαλιστικὴν κλάσιν δραχμαὶ 370.

Οἱ ἀπαλλασσόμενοι τῆς καταβολῆς εἰσφορῶν τοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως καταβάλλουν τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς τοῦ Κλάδου Συντάξεως.

Αἱ μηνιαῖαι εἰσφοραὶ τῶν συνταξιούχων τοῦ Τ.Ε.Β.Ε. ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως παραμένουν ὡς ἴσχυσαν κατὰ τὰς ἑκάστοτε ἰσχυούσας διατάξεις.

Ἡ ἐπὶ τῆς ὡς ἄνω θεσπιζομένης μικτῆς εἰσφορᾶς συμμετοχὴ ἑκατέρων τῶν Λογαριασμῶν ὁρίζεται εἰς ποσοστὸν 76% διὰ τὸν Λογαριασμὸν Συντάξεως καὶ εἰς ποσοστὸν 24% διὰ τὸν Λογαριασμὸν Νοσοκομειακῆς Περιθάλψεως.

Ἡ κατανομὴ τῶν εἰσπράξεων ἐκ μικτῶν εἰσφορῶν εἰς ἀμφοτέρους τοὺς Λογαριασμοὺς ἀσφαλίσεως, κατὰ τὴν ὡς ἄνω ἀναλογίαν, ἐνεργεῖται εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μηνὸς κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ μηνιαίου ἰσοζυγίου διὰ συμψηφιστικῶν ἐγγραφῶν.

Ὁ τρόπος ἐφαρμογῆς τοῦ παρόντος, ὁ τύπος τοῦ ἐνσωματουμένου ἐνσήμου, ὡς καὶ πᾶσα ἄλλη σχετικὴ λεπτομέρεια, ὁρισθήσονται δι' ἀποφάσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Τ.Ε.Β.Ε.

Πᾶσα διάταξις, ἀντικειμένη εἰς τὸ παρόν, καταργεῖται.

Εἰς τὸν Ἡμέτερον ἐπὶ τῆς Ἐργασίας Ὑπουργὸν ἀνατίθεμεν τὴν δημοσίευσιν καὶ ἐκτέλεσιν τοῦ παρόντος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 9 Νοεμβρίου 1966

—

ΥΠΟΥΡΓΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

108190/1.840/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν Χριστουγέννων 1966 καὶ Νέου Ἔτους 1967 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ βοηθηματούχους τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 718 τῆς 5 Δεκεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς

παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ ν.δ. 4577/1966 «περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περὶ Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως καὶ περὶ ἑτέρων τινῶν διατάξεων». 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 5345/25.11.1950 ἀπόφασιν τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς. 3) Τὰς κρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν παροχὴν ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῶν ἐπικειμένων ἑορτῶν τῶν Χριστουγέννων 1966 καὶ Νέου Ἔτους 1967:

Ι. α) Εἰς ἕκαστον τῶν κατὰ τὴν 30.11.1966 συνταξιούχων καὶ βοηθηματούχων (τύπου συντάξεως) τῶν Ὀργανισμῶν κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δόσου ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος μετὰ τῶν ἀναλογούντων πάσης φύσεως ἐπιδομάτων.

Τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου δικαιοῦνται ἐπίσης καὶ οἱ συνταξιοῦχοι ἢ βοηθηματοῦχοι (τύπου συντάξεως) τῶν ὡς ἄνω Ὀργανισμῶν, δι' οὓς θέλει ἐκδοθῇ ἀπόφασις περὶ ἀπονομῆς συντάξεως μετὰ τὴν 30ὴν Νοεμβρίου 1966, ἐφ' ὅσον ἡ ἔναρξις συνταξιοδοτήσεως ἐμπίπτει εἰς τὸ μέχρι τῆς 30.11.1966 χρονικὸν διάστημα. Εἰς περίπτωσιν ἐνάρξεως τῆς συνταξιοδοτήσεως ἀπὸ 1 - 31 Δεκεμβρίου 1966, οἱ ἀνωτέρω θὰ λάβουν τόσα τριακοστὰ τοῦ ὡς ἄνω δώρου ὅσαι αἱ ἡμέραι τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., καθ' ἃς συνταξιοδοτοῦνται. Εἰς τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους (τύπου συντάξεως), ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔλαβεν χώραν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 11 Ἀπριλίου 1966 μέχρι 30 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ 1/30 τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος δι' ἕκαστον πλήρες ἐπταήμερον συνταξιοδοτήσεως αὐτῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἀπὸ 11.4.1966 μέχρι 30.11.1966 χρονικὸν διάστημα, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὸ ποσὸν τῆς μηνιαίας συντάξεως ἢ ἑνὸς μηνιαίου βοηθήματος.

β) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν κυρίας ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς καὶ ἰσοῦται πρὸς τὴν λαμβανομένην μεγαλυτέραν σύνταξιν ἢ βοήθημα, κατανεμόμενον κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν.

Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει ἡ καταβολὴ εἰς τὸν δικαιοῦχον ὅλου τοῦ δώρου ἐνεργεῖται ἀμέσως παρὰ τοῦ παρέχοντος τὴν μεγαλυτέραν κατὰ ποσὸν σύνταξιν ἢ βοήθημα Ὀργανισμοῦ, δικαιουμένου τούτου νὰ ἀναζητήσῃ παρὰ τῶν λοιπῶν συνταξιοδοτούντων Ὀργανισμῶν τὰ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς παρούσης ἀναλογοῦντα καὶ διαρκοῦντα τούτοις ποσά, μὴ ἐπιβαρυνομένου πάντως, ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει, ἑκάστου τῶν Ὀργανισμῶν τούτων διὰ ποσοῦ μείζονος τῆς παρ' αὐτοῦ καταβαλλομένης μηνιαίας συντάξεως.

γ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) εἴτε μόνων ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, εἴτε μόνων ἐκ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, τὸ δῶρον καταβάλλεται καὶ ἐκ τῶν δύο πηγῶν.

δ) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ ἑνὸς Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ δύο Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, καταβάλλεται τὸ δῶρον παρὰ τοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως, προκειμένου δὲ περὶ τῶν δώρων παρὰ τῶν Ὀργανισμῶν ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἰσχύουν κατ' ἀναλογίαν τὰ ἀνωτέρω ἐν ἐδαφίῳ δ' ὁριζόμενα.

ε) Ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος (τύπου συντάξεως) ἐξ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ κυρίας ἀσφαλίσεως καὶ τοῦ Δημοσίου τὸ δῶρον θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τοῦ συνταξιοδοτοῦντος Ὀργανισμοῦ.

Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ, ἂν τὸ ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ καταβληθὲν δῶρον εἶναι κατώτερον κατὰ ποσὸν ἐκείνου, ὅπερ ἐλάμβανεν ὁ δικαιοῦχος ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, τὴν ἐπὶ πλέον διαφορὰν λαμβάνει ὁ συνταξιοῦχος παρὰ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, ἐξ οὗ λαμβάνει τὴν σύνταξίν του, ἐπὶ τῇ παραγωγῇ βεβαιώσεως τοῦ οἰκείου Ὀργανισμοῦ, ἐμφαινούσης τὸ καταβληθὲν αὐτῷ παρὰ τούτου ποσὸν δῶρον.

ΙΙ. Κατ' ἐξαίρεσιν, ἐν περιπτώσει συρροῆς συντάξεως ἢ βοηθήματος ἐκ πλειόνων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν, ἐξ ὧν ὁ εἷς λόγῳ οἰκονομικῆς ἀδυναμίας δὲν καταβάλλει τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον εἰς ὀφείλοντα τῶν συνταξιούχων των, τοῦτο καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἑτέρου Ὀργανισμοῦ ἢ ἐκ τῶν ἑτέρων Ὀργανισμῶν κατὰ τὰ ἐν τοῖς ἐδαφίοις δ', γ' τῆς προηγουμένης παραγράφου 1 ὁριζόμενα.

ΙΙΙ. Εἰς ἕκαστον τῶν ὑπὸ τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως, ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, ἐπιδοτουμένων ἢ ἐπιδοτηθέντων λόγῳ ἀσθενείας ἀσφαλισμένων κατὰ τὸ ἀπὸ 11.4.1966 μέχρις 24.12.1966 χρονικὸν διάστημα θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς ἓν ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας ἀνὰ ἕκαστον ὀκταήμερον ἐπιδοτηθείσης ἀσθενείας ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 11.4.1966 μέχρις 24.12.1966 χρονικοῦ διαστήματος, μὴ ἐπιτρεπομένης πάντως τῆς καταβολῆς ὡς δώρου ποσοῦ ὑπερβαίνοντος τὰ 25 ἡμερήσια ἐπιδόματα ἀσθενείας.

Ὡς ἐπίδομα διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ κατὰ τὰ ἀνωτέρω δώρου νοεῖται τὸ πρὸ ἑκάστου ἐπιδοματούχου λαμβανόμενον ἡμερήσιον ἐπίδομα ἀσθενείας μετὰ τῶν τυχὸν ἐπὶ τούτου προσαυξήσεων

πειων (λόγω ηλικιώσεως κ.λ.π.).

ΙΓ. Η καταβολή του περί ού ή παρούσα δώρου θέλει αρχίσει την 20ήν Δεκεμβρίου 1966.

Γ. Το δώρον, περί ού ή παρούσα, απαλλάσσεται πάσης άλλου του Δημοσίου και τρίτων κρατήσεις, ως και υπέρ οιουδήποτε Οργανισμού Κοινωνικής Ασφαλίσεως εισφοράς, υπακειμένων μόνον κατά περίπτωσιν εις τον φόρον εισοδήματος και το αναλογούν τέλος χαρτοσήμου.

ΓΙ. Το υπό της παρούσης προβλεπόμενον δώρον χορηγείται, εφ' όσον και εν ω μέτρω επιτρέπει τούτο η οικονομική κατάστασις εκάστου Οργανισμού.

Πάντως η μη χορήγησις του όλου ή μέρους του δώρου είναι δυνατή μόνον μετά ηιτιολογημένην απόφασιν του Δ.Σ. του οικείου Οργανισμού, εγκριθησομένην υφ' ημών κατά την παράγραφον 2 του άρθρου 1 του ν.δ. 3577/1966.

Η παρούσα δημοσιευθήτω διά της Εφημερίδος της Κυβερνήσεως.

Εν Αθήναις τη 22 Νοεμβρίου 1966

—

112573/9999/1966 Απόφ. Υπουργών Συντονισμού και Εργασίας

Περί εγκρίσεως μετά τροποποιήσεως εν μέρει της υπ' αριθ. 62/1966 αποφάσεως του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσης τα κατώτατα όρια των αποδοχών των εργατοτεχνιτών βιβλιοδετών Αθηνών, Πειραιώς, Περιχώρων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 702 της 1 Δεκεμβρίου 1966)

Έχοντες υπ' όψιν: 1) τας διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 20 του ν. 3239/1955, ως ετροποποιήθησαν υπό του ν.δ. 3755/1957, 2) Την υπ' αριθ. 62/1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, καθ' ης δεν ησκήθη έφεσις, 3) Σχετικήν γνωμοδότησιν του κατά το άρθρον 9 § 2 εδάφ. 6' του ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Αμοιβής και Όρων Εργασίας του Εθνικού Γνωμοδοτικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, ληφθείσαν κατά την συνεδρίασιν αύτου της 30.11.1966, ην και αποδεχόμεθα και 4) το γεγονός ότι εις ας περιπτώσεις τα διά της υπό κρίσιν διαιτητικής αποφάσεως καθοριζόμενα μισθολογικά κλιμάκια υπερβαίνουν το προσήκον μέτρον, πράγμα όπερ αντιτίθεται προς την υπό της Κυβερνήσεως ακολουθουμένην οικονομικήν πολιτικήν, και δέον τοις λόγοις τούτοις, τροποποιουμένης εν μέρει της εν λόγω διαιτητικής αποφάσεως, να ορισθώσι τα εν τω διατακτικώ της παρούσης οριζόμενα, αποφασίζομεν:

Εγκρίνομεν την υπ' αριθ. 62/1966 απόφασιν του Π.Δ.Δ.Δ. Αθηνών, αφορώσαν τα κατώτατα όρια αποδοχών των εργατοτεχνιτών βιβλιοδετών των εργαζομένων εις άπασας τας επιχειρήσεις Αθηνών Πειραιώς Περιχώρων, υφ' οιανδήποτε μορφήν λειτουργούσαν αύται, εκδοθείσαν εις επίλυσιν διενέξεως μεταξύ του Σωματείου Βιβλιοδετών Αθηνών-Πειραιώς-Περιχώρων αφ' ενός, και των 1) Υπουργείου Οικονομικών, 2) Υπουργείου Εθνικής Αμύνης, 3) Συνδέσμου Ελλήνων Βιομηχάνων, 4) Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Σωματείων Πειραιώς, 5) Ομοσπονδίας Βιοτεχνικών Σωματείων Αθηνών, 6) Ενώσεως Βιοτεχνών Τυπογράφων Αθηνών και 7) Συνδέσμου Ιδιοκτητών Τυπογραφικών και Βιβλιοδετικών Επιχειρήσεων Αθηνών, αφ' ετέρου, ης το διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ημών κατά τα ανωτέρω, διαμορφούται ως ακολούθως:

Ι. Τα κατώτατα όρια αποδοχών των εργατοτεχνιτών βιβλιοδετών, των εργαζομένων εις άπασας τας επιχειρήσεις Αθηνών-Πειραιώς-Περιχώρων, υφ' οιανδήποτε μορφήν λειτουργούσαν αύται, καθορίζονται ως εξής:

1. Άρρεν προσωπικόν

α) Μαθητευομένων:

Κατά το 1ον έτος μαθητείας	ημερ. δρχ.	35
» » 2ον »	» »	40
» » 3ον »	» »	45
» » 4ον »	» »	50

β) Βοηθών τεχνιτών: Θεωρουμένων ως τοιούτων των συμπληρούντων έτη μαθητείαν εν τω κλάδω:

Κατά το 1ον έτος	ημερομίσθιον δρχ.	75
» » 2ον »	»	80
» » 3ον και 4ον έτος	»	85

γ) Τεχνιτών: Θεωρουμένων ως τοιούτων των συμπληρούντων 4 έτών υπηρεσίαν ως βοηθών τεχνιτών:

Κατά το 1ον και 2ον έτος	ημερ. δρχ.	90
» » 3ον και 4ον έτος	» »	95
» » 5ον και άνω έτος	» »	100
Χρυσωταί, γραμμογράφοι, ράπται κλωστομηχανών, κόπται, χειρισταί διπλιοτικών μηχανών	ημερ. δρχ.	105
Αρχιεργάται και εργοδηγοί	» »	108

2. Θήλυ προσωπικόν

α) Μαθητευομένων:

Κατά το 1ον έτος μαθητείας	ημερ. δρχ.	35
» » 2ον »	» »	40
» » 3ον »	» »	45

β) Βοηθών τεχνιτών: Θεωρουμένων ως τοιούτων των συμπληρούντων έτη μαθητείαν εν τω κλάδω:

Κατά το 1ον έτος	ημερ. δρχ.	60
» » 2ον »	» »	65
» » 3ον και 4ον έτος	» »	70

γ) Τεχνιτρίων: Θεωρουμένων ως

τοιούτων των συμπληρουσών 1 έτών ύπηρεσίαν ώς ύποθών τεχνιτών:

Κατά τό 1ον καί 2ον έτος ήμερ. δρχ.	75
» » 3ον καί 4ον έτος » »	80
» » 5ον καί άνω έτος » »	85

ΙΙ. Είς τούς άνωτέρω μαθητούς, μαθητευομένους κλπ., έφ' όσον συνεπληρώσαν οί μέν άνδρες τό 18ον έτος τής ήλικίας των καί ένός έτους τοιλάχιστον ύπηρεσίαν παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή τό 19ον έτος τής ήλικίας των άσχέτως χρόνου ύπηρεσίας, οί δέ θήλεις τό 18ον έτος τής ήλικίας των καί ένός τοιλαχίστου έτους ύπηρεσίας παρ' οίφδήποτε έργοδότη ή τό 17ον έτος τής ήλικίας των άσχέτως χρόνου ύπηρεσίας, καταβάλλεται τό προβλεπόμενον ήμερομίσθιον άνειδικεύτου έργάτου ή έργατρίας άπό τής έκάστοτε ίσχυούσης έθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας.

ΙΙΙ. Χορηγεί είς τούς έργαζομένους ώς χρυσοχόους (μηχανής χειρός) καί ώς γραμματοφόρους έξακόσια (600) γραμμάρια γάλακτος ήμερησίως καί δρίζει, ότι θά καταβάλλωνται τά άνωτέρω ήμερομίσθια ήδη ήμέτερα κατά 25%.

ΙΥ. Όρίζει ότι:

α) Ή προϋπηρεσία άποδεικνύεται άποκλειστικώς έξ έμπιστεύτου δηλώσεως τών ύπαρχουσών λαμβανομένων κατά τήν πρόσληψιν, συνοδευομένης καί άπό τών άπαραιτήτων πιστοποιητικών.

β) Γυναίκες, έφ' όσον έκτελούν έργασίαν άνδρός, θά λαμβάνουν τό δι' αύτούς άνδρας έπί τής παρούσης καθοριζόμενα ήμερομίσθια.

γ) Αί έκφορτώσεις τών αύτοκινήτων καί γενικώς αί έξωτερικαί μεταφοραί δέν είναι μεταξύ τών καθηκόντων τών βιβλιοδετών.

δ) Τυχόν καταβαλλόμενα μείζονες άποδοχαί έν γένει είς χρήμα ή είς είδος τών έπί τής παρούσης καθοριζομένων δέν δύνανται νά μειωθώσιν.

ε) Είς τά ώς άνω καθορισθέντα ήμερομίσθια συμπεριλαμβάνεται καί τό διά τής ύπ' άριθ. 88/24.6.1941 Π.Τ.Σ. χορηγηθέν έπίδομα πόρτου.

στ) Ή ίσχύς τής παρούσης άρχεται άπό 16. Λήγοντος 1966.

Ή παρούσα δημοσιευθήτω διά τής Έφημερίδος τής Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τή 1 Δεκεμβρίου 1966

—

25940/1754/1966 Άπόφ. Ύπουργού Έργασίας

Περί τροποποιήσεως τής παραγράφου Χ τής ύπ' άριθ. 24285/1611/1965 άποφάσεως Ύπουργού Έργασίας περί καθορισμού ώρών άνοίγματος καί κλεισίματος τών καταστημάτων χονδρικής καί λιανικής πωλήσεως νωπού ή κατεψυγμένου κρέατος, ώς καί τών έντός μικτών καταστημάτων αύτοτελώς λειτουργούντων τοιούτων τμημάτων τής περιφερείας Άθηνών, περιξ Δήμων, Κοινοτήτων καί Συνοικισμών, ώς καί τών Νοτίων Προαστίων.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' φ. 694 τής 29 Νοεμβρίου 1966)

Έχοντες ύπ' όψιν: 1) Τάς διατάξεις τού π.δ. τής 7/15.3.1934 «περί καταναγκασμού τών ώρών έργασίας κρεοπωλείων Άθηνών κ.λ.π.». 2) Τήν ύπ' άριθ. 57398/3370/1964 ήμετέραν άπόφασιν «περί καθορισμού ώρών έβδομαδιαίως έργασίας τών κρεοπωλείων καί έν γένει καταστημάτων ή πρατηρίων πωλήσεως κρέατος καί τού προσωπικού αύτών τής περιφερείας τέως Διοικήσεως Πρωτευούσης». 3) Τάς διατάξεις τού άρθρου 1 τού ν.δ. 4020/1959 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως ένίων διατάξεων έργατικών τινων νόμων». 4) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 3 τού άρθρου 13 τού π. δ/γματος τής 5/13.4.1932 «περί κωδικοποιήσεως τών διατάξεων τών νόμων περί χρονικών όρίων έργασίας είς τά καταστήματα κλπ., ώς συνεπληρώθη διά τής ύπ' άριθ. 2 τού άρθρου 6 τού ν.δ. 1789/1957». 5) Τάς διατάξεις τής παραγράφου 1 έδάφιον δ' τής ύπ' άριθ. 2903/175/14.1.1965 ήμετέρας άποφάσεως «περί συμπληρώσεως τής ύπ' άριθ. 26687/1581/1964 άποφάσεως καθορισμού ώρών έργασίας τών παντοπωλείων κλπ. τινών καταστημάτων έμπορίας τροφίμων». 6) Τήν ύπ' άριθ. 3/31.1.1966 αίτησιν τού Συλλόγου Ύπαλλήλων Κρεοπωλείων Άθηνών καί Περιχώρων «Ό Άγιος Γεώργιος». 7) Τήν ύπ' άριθ. 47/18.2.1966 γνώμην τής Ένώσεως Καταστηματαρχών Συνοικιακών Κρεοπωλών Άθηνών «Οί Ταξιάρχαι», άποφασίζομεν:

Τροποποιούντες τήν παράγραφον Χ τής ύπ' άριθ. 24285/1611/24.3.1965 ήμετέρας άποφάσεως «περί καθορισμού ώρών άνοίγματος καί κλεισίματος τών καταστημάτων χονδρικής καί λιανικής πωλήσεως νωπού ή κατεψυγμένου κρέατος, ώς καί τών έντός μικτών καταστημάτων αύτοτελώς λειτουργούντων τοιούτων κλπ.», καθορίζομεν τάς ώρας έργασίας κατά τό χρονικόν διάστημα τών έορτών ώς άκολούθως:

Α'. Κατά τήν περίοδον Χριστουγέννων καί Νέου Έτους:

Άπό 22/12 - 5/1:

22/12, 28/12 καί 4/1 άπό 7 π.μ. - 2 μ.μ. καί 5 - 7.45', 23/12 καί 30/12 άπό 7 π.μ.-2 μ.μ.-5 - 8.30' μ.μ., 24/12, 31/12 καί 5/1 άπό 6.30' π.μ. - 3.30' μ.μ. συνεχώς μέ μίαν ώραν μεσημβρινής διακοπής διά τό προσωπικόν, έκ περιτροπής.

Β'. Κατά τήν Μεγάλην Έβδομάδα:

Μεγ. Πέμπτην άπό 7 π.μ. - 2 μ.μ. καί 5 - 8 μ.μ.

Μεγάλην Παρασκευήν από 6 π.μ. - 2 μ.μ. καὶ 12 - 2 μ.μ. καὶ 5 μ.μ. - 7 μ.μ.

Μεγ. Σάββατον από 6 π.μ. - 9.30' μ.μ., συνεχῶς μὲ μίαν ὥραν μεσημβρινῆς διακοπῆς διὰ τὸ προσωπικόν.

Κατὰ τὰ λοιπὰ παραμένει ἐν ἰσχύϊ ἡ ὑπ' ἀριθ. 24285/1611/1965 ἡμετέρα ἀπόφασις. (*)

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12 Νοεμβρίου 1966

—

110773/9881/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας

Περὶ ἐγκρίσεως μετὰ τροποποιήσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 56/1966 ἀποφάσεως τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν περὶ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία».

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 689 τῆς 26 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ ν. 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957, 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 56/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, καθ' ἧς δὲν ἠσκήθη ἔφεσις, 3) Σχετικὴν γνωμοδότησιν τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 9 § 2 ἐδάφιον δ' τοῦ ν.δ. 3755/1957 Τμήματος Ἀμυνῆς καὶ Ὅρων Ἐργασίας τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατὰ τὴν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 24.11.1966, ἣν καὶ ἀποδεχόμεθα, καὶ 4) τὸ γεγονὸς ὅτι ἡ ὡς ἄνω διαιτητικὴ ἀπόφασις ἀντίκειται εἰς τὴν κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως, συνισταμένην εἰς τὴν ἴσην μεταχείρισιν ἐργαζομένων εἰς τὴν αὐτὴν ἐπιχείρησιν καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργασίας ἀφ' ἑνὸς καὶ εἰς τὴν διατήρησιν ἁρμονικῶν σχέσεων τόσον μεταξὺ τῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, ὅσον καὶ μεταξὺ τῶν διαφόρων ὁμάδων προσωπικοῦ τῆς αὐτῆς ἐπιχειρήσεως ἀφ' ἑτέρου, καθ' ὅσον διὰ τῆς ἐν λόγῳ διαιτητικῆς ἀποφάσεως καθιερώνεται ἄνισος μεταχείρισις μεταξὺ τῶν ἱπταμένων μηχανικῶν ἔναντι τῶν χειριστῶν ἀεροσκαφῶν, δεδομένου ὅτι ἐκ τῶν 48 ἱπταμένων μηχανικῶν 14 ἐξ αὐτῶν λαμβάνουσιν αὔξησιν ἐκ 13,50%, οἱ δὲ λοιποὶ 34 αὔξησιν ἐκ 3% μόνον, ἐνῷ οἱ χειρισταὶ λαμβάνουσιν αὔξησιν ἀπὸ 28-37%.

Λόγῳ ὅλων τούτων τῶν λόγων, ὅπως, τροποποιουμένης τῆς εἰρημένης διαιτητικῆς ἀποφάσεως, καθορισθῶσι τὰ ποσοστὰ αὐξήσεως ἀποδοχῶν τῶν χειριστῶν ἀεροσκαφῶν καὶ τῶν ἱπταμένων μηχανικῶν, κατὰ τὰ ἐν τῷ διατακτικῷ τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἀποφασίζομεν:

Ἐγκρίνομεν τὴν ὑπ' ἀριθ. 56/1966 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν «περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία», ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διαφορᾶς μεταξὺ τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία» ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Ὁμοσπονδίας Σωματείων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας καὶ τῶν εἰς τὴν δύναμίν της ὑπαγομένων σωματείων: α) Ἕνωσις Τεχνικῶν Ἐναερίων Μεταφορῶν, β) Ἕνωσις Πτυχιούχων Τεχνικῶν Πολιτικῆς Ἀεροπορίας, γ) Ἐπαγγελματικὴ Ἕνωσις Ἀέρος Ἑλλάδος, δ) Ἕνωσις Ἱπταμένων Σινοδῶν, ε) Ἕνωσις Ἱπταμένων Πολιτικῆς Ἀεροπορίας καὶ στ) Ἕνωσις Ἱπταμένων Φροντιστῶν, 2) Ἑνώσεως Χειριστῶν Πολιτικῆς Ἀεροπορίας καὶ 3) Συνδέσμου Ἐργατικοῦ Προσωπικοῦ Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας, ἧς τὸ διατακτικόν, τροποποιούμενον παρ' ἡμῶν κατὰ τὸ ἀνωτέρω, διαμορφοῦται ὡς ἀκολούθως:

Ι.—1) Αἱ συνολικαὶ ἀποδοχαὶ αἱ καταβαλλόμεναι τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1966 εἰς τὸ πᾶσης φύσεως προσωπικὸν τῆς «Ὀλυμπιακῆς Ἀεροπορίας», συμπεριλαμβανομένου καὶ τοῦ ἐργατικοῦ τοιούτου, πλὴν τῶν χειριστῶν καὶ ἱπταμένων μηχανικῶν, αὐξάνονται ὡς ἀκολούθως:

Α'. Τῶν τεχνικῶν, τῶν λαμβανόντων σύνολον ἀποδοχῶν μέχρι δραχ. 8.500 μηνιαίως κατὰ ποσοστὸν δέκα ὀκτὼ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (18%).

Β'. Τοῦ ὑπολοίπου πάσης φύσεως προσωπικοῦ (ἱπταμένων φροντιστῶν, ἱπταμένων σινοδῶν, ὑπαλλήλων, ὁδηγῶν, ἐργατῶν, κλητήρων, καθαριστριῶν), τοῦ λαμβάνοντος σύνολον ἀποδοχῶν μέχρι δραχμῶν 8.500 μηνιαίως: α) ἐφ' ὅσον ὑπηρέτει κατὰ τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1965 κατὰ ποσοστὸν 13,5%, β) ἐφ' ὅσον προσελήφθη μετὰ τὴν 31.12.1965 κατὰ ποσοστὸν 7%.

Γ'. Τοῦ συνόλου τοῦ ὡς ἄνω προσωπικοῦ (συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν τεχνικῶν), πλὴν τῶν χειριστῶν καὶ ἱπταμένων μηχανικῶν, α) τοῦ λαμβάνοντος ἀποδοχὰς ἀπὸ δρχ. 8.500 μέχρι 10.000 μηνιαίως κατὰ ποσοστὸν 5%, β) τοῦ λαμβάνοντος ἀποδοχὰς ἀπὸ 10.001 δραχμὰς καὶ ἄνω μηνιαίως κατὰ ποσοστὸν 3%.

2. Τὸ σύνολον τῆς ἐκ τῶν ὡς ἄνω χορηγουμένων αὐξήσεων τῶν ἀποδοχῶν τοῦ ρηθέντος προσωπικοῦ (πλὴν τῶν χειριστῶν καὶ ἱπταμένων μηχανικῶν) ἐπιβαρύνσεως τῆς Α.Ε. «Ὀλυμπιακὴ Ἀεροπορία» δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν δέκα ἑπτὰ ἑκατομμυρίων ἐννεακοσίων ἐνενήκοντα χιλιάδων τριακοσίων πεντήκοντα (17.990.350) ἐτησίως. Εἰς περίπτωσιν τυχὸν ὑπερβάσεως τοῦ ποσοῦ τούτου (17.990.350 δραχμῶν) τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα, κατὰ κατηγορίας προσωπικοῦ, ποσοστὰ αὐξήσεως ἀποδοχῶν μειοῦνται ἀναλόγως.

ΙΙ.—1) Αἱ συνολικαὶ ἀποδοχαί, αἱ καταβαλλόμεναι τὴν 1ην Σεπτεμβρίου 1966 εἰς τοὺς χειριστὰς καὶ ἱπταμένους μηχανικοὺς τῆς «Ὀλυμπιακῆς

(*) ΕΕΔ 24, 556.

χής 'Αεροπορίας», αὐξάνονται ὡς κάτωθι:

Α' Κατηγορία

α) Χειρισταί DG — 3Κ1
» » — 3Κ2
» » — 4Κ1
» » — 4Κ2
» » — 6ΒΚ2
» COMET Κ2

β) Ἱπτάμενοι μηχανικοί κατὰ ποσοστὸν τριάκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (30%), ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ μέχρι τῶν δραχμῶν 14.500 μηνιαίως τμήματος αὐτῶν.

Β' Κατηγορία

Χειρισταί DG — 6ΒΚ1
» COMET Κ1
» BOEING Κ2

κατὰ ποσοστὸν εἴκοσι πέντε ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (25%), ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ μέχρι τῶν δραχμῶν 20.500 μηνιαίως τμήματος αὐτῶν.

Γ' Κατηγορία

Χειρισταί BOEING Κ1

κατὰ ποσοστὸν εἴκοσι δύο ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (22%), ὑπολογιζόμενον ἐπὶ τοῦ μέχρι τῶν δραχμῶν 26.500 μηνιαίως, τμήματος αὐτῶν.

2. Τὸ σύνολον τῆς ἐκ τῶν ὡς ἄνω χορηγουμένων αὐξήσεων τῶν ἀποδοχῶν τῶν παρ' αὐτῇ ἐργαζομένων χειριστῶν καὶ ἱπταμένων μηχανικῶν ἐπιβαρύνσεως της «Ὀλυμπιακῆς 'Αεροπορίας» δὲν δύναται νὰ ὑπερβῇ τὸν ποσὸν τῶν δραχμῶν δέκα ἑκατομμυρίων ἐννέα χιλιάδων ἑξακοσίων πεντήκοντα δραχμῶν (10.009.650) ἐτησίως.

Εἰς περίπτωσιν τυχὸν ὑπερβάσεως τοῦ ποσοῦ τούτου (10.009.650) τὰ ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατὰ κατηγορίας προσωπικοῦ ποσοστὰ αὐξήσεως τῶν ἀποδοχῶν αὐτοῦ μειοῦνται ἀναλόγως.

ΙΙΙ. Εἰς τὰς ὡς ἄνω διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένας αὐξήσεις ἀποδοχῶν τοῦ συνόλου τοῦ προσωπικοῦ τῆς «Ὀλυμπιακῆς 'Αεροπορίας» δὲν συμπεριλαμβάνονται αἱ πάσης φύσεως καὶ δι' οἱανδήποτε αἰτίαν εἰς τοὺς εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ἰσαγομένους μισθοὺς μέχρι τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1966 χορηγηθεῖσαι αὐξήσεις ἀποδοχῶν, ὡς καὶ τοιαῦται, αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ «Κανονισμοῦ 'Εργασίας-Προσωπικοῦ 'Ολυμπιακῆς 'Αεροπορίας», τοῦ κυρωθέντος διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 701/1964 β. δ/γματος, ὡς ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη διὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 411/1965 β. δ/γματος.

ΙΥ. Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν 'Αθήναις τῇ 23 Νοεμβρίου 1966

—

106043/9486/1966 'Απόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 53/1966 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, ἀφορώσης τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν Ἑλλάδι 'Εταιρειῶν ἐμπορίας πετρελαιοειδῶν.

(Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 662 τῆς 14 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τὰς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 20 τοῦ νόμου 3239/1955, ὡς ἐτροποποιήθησαν ὑπὸ τοῦ ν.δ. 3755/1957. 2) Τὴν ὑπ' ἀριθ. 53/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, δι' ἧς μετερρυθμίσθη, κατόπιν ἐφέσεως, ἡ ὑπ' ἀριθ. 44/1966 ὁμοία τοῦ Π.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ἐκτελεστὴν τὴν ὑπ' ἀριθ. 53/1966 ἀπόφασιν τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. 'Αθηνῶν, ἀφορῶσαν τοὺς ὅρους ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν 'Ελλάδι 'Εταιρειῶν ἐμπορίας πετρελαιοειδῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξὺ τῆς Πανελληνίου 'Ομοσπονδίας Προσωπικοῦ 'Εταιρειῶν 'Εμπορίας Πετρελαιοειδῶν καὶ Διυθιστηρίων 'Ορυκτελαίων - Πετρελαίων ἀφ' ἑνὸς καὶ ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Συνδέσμου 'Ελλήνων Βιομηχάνων καὶ 2) 'Εμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ 'Επιμελητηρίου 'Αθηνῶν, ἧς τὸ διατακτικὸν ἔχει ὡς ἀκολούθως:

'Η ἀπὸ 5ης 'Οκτωβρίου 1964 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων - συμπληρωματικὴ καὶ τροποποιητικὴ - κατατεθεῖσα εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον 'Αθηνῶν (πρᾶξις καταθέσεως ὑπ' ἀριθ. 120/4.11.1964), δημοσιευθεῖσα δὲ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 26934/1964 ἀποφάσεως 'Υπουργοῦ 'Εργασίας εἰς τὴν 'Εφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως (Φ.Ε.Κ. 479 τ. Β' τῆς 31.10.1964) (*) συμπληροῦται καὶ τροποποιεῖται ὡς ἑπεται:

1. Εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται τὸ πάσης φύσεως ἐργατοτεχνικὸν ὑπηρετικὸν καὶ ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, τὸ ἐργαζόμενον ἐν 'Ελλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις, ἀποθήκας καὶ Γραφεῖα, ὡς καὶ τὰς ἐξωτερικὰς ὑπηρεσίας τῶν κατὰ κύριον λόγον μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ τὴν ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων ἀπασχολουμένων ἐπιχειρήσεων ἐν 'Ελλάδι καὶ συνδεομένων μετ' αὐτῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου. Ἐπίσης εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν τῆς 'Ανωνύμου 'Εταιρείας «'Ελβόν», τὸ ἐργαζόμενον εἰς τὰς ἐν Περάματι ἐγκαταστάσεις της καὶ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν διακίνησιν καὶ ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν.

2. Λὲν ὑπάγονται εἰς τὰς διατάξεις τῆς παρούσης οἱ εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τὰς πόλεις πράκτορες, ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι, παραγγελιοδόχα πολήσεως καὶ πρατηριοῦχοι τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὡς καὶ τὰ μετ' αὐτῶν συνδεόμενα

διά συμβάσεως έργασίας προσωπικόν.

3. Τά κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων τοῦ περί οὗ ἡ παροῦσα ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ καθορίζονται, κατά περιόδους, ὡς κάτωθι:

	Α' Περίοδος ἀπό 1.6.1966 μέχρι 30.9.1966	Β' Περίοδος ἀπό 1.10.1966 καί ἐφεξῆς
	Δραχμαί	Δραχμαί
α) Διά τήν Α' Κατηγορίαν	68	72
β) Διά τήν Β' Κατηγορίαν	87.50	93
γ) Διά τήν Γ' Κατηγορίαν	116	123
δ) Διά τήν Δ' Κατηγορίαν	126.50	134
ε) Διά τήν Ε' Κατηγορίαν	143	152

Τά ὡς ἄνω καθοριζόμενα κατώτατα ὅρια ἡμερομισθίων προσαυξάνονται διά μέν τήν χρονικήν περίοδον ἀπό 1.6.1966 μέχρι 30.9.1966, ὡς ἐν ἐδαφίῳ γ' τοῦ ἄρθρου 1 τῆς ἀπό 5.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρίζεται, διά δέ τήν τοιαύτην ἀπό 1.10.1966 καί ἐφεξῆς κατά δραχμάς τέσσαρας (4) δι' ἑκάστην δεκάδα συμπεπληρωμένην ὑπηρεσίαν καί μέχρι συμπληρώσεως πέντε δεκάδων. Ὡς ὑπηρεσία νοεῖται ἡ συνολική τοιαύτη παρά τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ.

Διευκρινίζεται, ὅτι τά ὡς ἄνω κατώτατα ὅρια βασικῶν ἡμερομισθίων δέν δύνανται νά εἶναι κατώτερα τῶν ὑπό τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἤ ὁμοίας ἐκτάσεως ἐφαρμογῆς ἀποφάσεων Διαιτησίας καθοριζομένων.

4. Τά κατώτατα ὅρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν, τῶν προβλεπομένων ὑπό τῶν ἄρθρων 2 καί 3 τῆς διά τῆς παρούσης τροποποιουμένης συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὐξάνονται διά τήν χρονικήν περίοδον ἀπό 1.6.1966 μέχρι 30.9.1966 κατά ποσοστόν 8%. Ἀπό 1.10.1966 καί ἐφεξῆς τό τμῆμα τῶν βασικῶν μισθῶν τῶν ἕως τά ὡς εἴρηται ἄρθρα (2 καί 3) ὑπαγομένων μισθωτῶν, τῶν προβλεπομένων ὑπό τῆς ἀπό 5.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, μέχρι τοῦ ποσοῦ τῶν 4.000 δραχμῶν, αὐξάνεται κατά ποσοστόν 12%. Ἐπί τοῦ πέραν τῶν 4.000 δραχμῶν τμήματος τῶν βασικῶν μισθῶν αὐξήσις παρέχεται.

5. Πάντα τά ἐπιδόματα, τά προβλεπόμενα ὑπό τῶν ἄρθρων 6 καί 7 τῆς εἰρημένης ἀπό 5.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, αὐξάνονται διά μέν τήν χρονικήν περίοδον ἀπό 1.6.1966 μέχρι 30.9.1966 κατά ποσοστόν 8%, διά δέ τήν ταύτην ἀπό 1.10.1966 καί ἐφεξῆς κατά ποσοστόν 10%.

6. Οἱ μισθοί, οἱ καταβαλλόμενοι κατά τήν 31ην Μαρτίου 1966 εἰς τό διά μηνιαίων ἀποδοχῶν ἀμειβόμενον ἐν γένει προσωπικόν, τό ὑπαγόμενον εἰς τάς διατάξεις τῆς παρούσης, αὐξάνονται διά τήν χρονικήν περίοδον ἀπό 1.6.1966 μέχρι 30.9.1966 κατά ποσοστόν 8% διά τό τμῆμα αὐτῶν μέχρι τῶν δραχμῶν 3.500, ἀπό δέ τῆς 1.10.1966 καί ἐφεξῆς κατά ποσοστόν 12% διά τό μέχρι τῶν 4.000 δραχμῶν τμῆμα αὐτῶν. Εἰς τήν διά τοῦ παρόντος ἄρθρου προβλεπομένην αὔξησιν συμψηφίζεται πᾶσα τυχόν αὔξησις ἀποδοχῶν, προερχομένη ἐκ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 4 τῆς παρούσης, ὡς καί πᾶσα αὔξησις ἡ ἑτέρα χρηματική παροχή, χορηγηθεῖσα τυχόν οἰκειοθελῶς ἀπό 1ης Ἀπριλίου 1966 μέχρι σήμερον.

7. Κατά τά λοιπά ἐξακολουθοῦν ἰσχύουσαι αἱ μή ἀντικείμεναι τῇ παρούσῃ διατάξεις τῆς εἰρημένης ἀπό 5.10.1964 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐξαιρέσει τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 1 αὐτῆς.

8. Ἡ ἰσχύς τῆς παρούσης, ἐπί τάς ἀνωτέρω διακρίσεις, ἄρχεται ἀπό 1ης Ἰουνίου 1966.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Νοεμβρίου 1966

—

107171/9592/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Ἐργασίας

Περί κηρύξεως ὑποχρεωτικῆς τῆς ἀπό 17.8.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικά καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτρομηχανουργεῖα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας.

(Φ.Ε.Κ. τ. Β' ἀ. 687 τῆς 24 Νοεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ νόμου 3239/1955. 2) Γνωμοδότησιν τοῦ κατ' ἄρθρον 28 τοῦ νόμου 3239/1955 Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ληφθεῖσαν κατά τήν συνεδρίασιν αὐτοῦ τῆς 4.11.1966, καί 3) τήν ἐν θέματι συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας, ἀποφασίζομεν:

Κηρύσσομεν ὑποχρεωτικήν καθ' ὅλας αὐτῆς τάς διατάξεις διά πάντας τούς ἐργοδότας καί μαθητευομένους τοῦ ἐπαγγέλματος, ὅπερ ἀφορᾷ αὐτη, τήν ἀπό 17.8.1966 συλλογικήν σύμβασιν ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν ἐργαζομένων εἰς ἠλεκτρολογικά καταστήματα, ἠλεκτροτεχνουργεῖα, ἀτμόπλοια, οἰκοδομάς, ἀνελκυστῆρας, ἠλεκτρομηχανουργεῖα κλπ. ἁπάσης τῆς χώρας (πρᾶξις κατατέθεσεως Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν 76/13.9.1966) (*) πλήν τῶν διεπομένων ὑπό τῶν κατωτέρω συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἤ διαιτητικῶν ἀποφάσεων: α) Τῆς ἀπό 15.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἠλεκτροτεχνιτῶν βιομηχανίας ἁπάσης τῆς χώρας, β) τῆς ἀπό 20.7.1966 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τοῦ ἠλεκτροτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ἀπασχολουμένου εἰς ἠλεκτρικάς ἐπιχειρήσεις πα-

(*) ΕΕΔ 25, 1292

ραγωγῆς καὶ διανομῆς ἠλεκτρικῆς ἐνεργείας, μὴ ἐξαιρουμένης ὑπὸ τῆς Δ.Ε.Η. καὶ γ) τῆς ὑπ' ἀριθ. 7/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν ἠλεκτροτεχνιτῶν Δ.Ε.Η..

Ἡ ἰσχὺς τῆς παρούσης ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεώς της εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Νοεμβρίου 1966

—

283509/1870/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 ἐπιδόματος ἐφ' ὅλων τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 750 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1966)

Ι. Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 παρέχομεν τὴν ἔγκρισιν μας διὰ τὴν καταβολὴν εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Αὐτοδιοικουμένων Ὀργανισμῶν καὶ Ὀργανισμῶν Τοπικῆς Αὐτοδιοικήσεως τοῦ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ Δ.ν. 1538/1950, τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν.δ. 2195/1952 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966 προβλεπομένου ἐπιδόματος (δώρου) κατὰ τὰ κατωτέρω:

ΙΙ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ ὑπὸ τῶν οἰκείων Ὀργανισμῶν καὶ Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον ἐπαρκῆ πρὸ αὐτοῖς ἡ πρὸς τοῦτο οἰκονομικὴ εὐχέρεια. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο ὁρίζεται: α) Διὰ τοὺς τακτικοὺς καὶ ἐπὶ συμβάσει ἢ θητείᾳ ὑπαλλήλους, ὡς καὶ τοὺς νομικοὺς συμβούλους τοὺς μισθοδοτουμένους ὑπὸ τοῦ Δ.ν. 1538/1950, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, ἴσον πρὸς τὸν μηναῖον βασικὸν αὐτῶν μισθόν, μετὰ τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῇ αὐτῷ βαθμῷ, ὅπου τοιοῦτον ἐπίδομα καταβάλλεται, ἄνευ οὐδενὸς ἄλλου ἐπιδόματος.

Ἐξωρετικῶς μετὰ τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος (δώρου) θὰ παρασχεθῇ καὶ τὸ ἀναλογοῦν ἐπίδομα συνταξιοδοτικῆς εἰσφορᾶς ὑπὸ τοὺς ὁρισμοὺς τῶν διατάξεων τῆς ὑπ' ἀριθ. 1031/1958 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, τῆς κυρωθείσης διὰ τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4242/1962, συμφώνως πρὸς τὰς παρασχεθείσας ὁδηγίας διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 40851/Γ.Α.Π. 12/19.3.1964 ἐγκυκλίου μας πρὸς ἅπαντα τὰ Ὑπουργεῖα.

Διὰ τοὺς εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν ἐν ἐκπαιδευτικῇ ἀδείᾳ τελοῦντας τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα (δῶρον) δὲν ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν δικλασίων ἀποδοχῶν.

β) Διὰ τοὺς ἐκτάκτους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου ἴσον πρὸς τὸ σύνολον τῶν μηναίων αὐτῶν ἀποδοχῶν ἄνευ τῶν ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου, κοινωνικοῦ καὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 208/1968, γ) Διὰ τοὺς ἡμερομισθίους ἐπὶ σχέσει ἐργασίας δημοσίου δικαίου ἴσον πρὸς τὰ ἡμερομίσθια εἴκοσι πέντε (25) ἡμερῶν, ἄνευ τῶν ἐπιδομάτων ἀκριβείας βίου καὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ἀ.ν. 208/1968. δ) Διὰ τοὺς διορισθέντας δυνάμει τοῦ ν.δ. 4193/1961 εἰς τακτικὰς θέσεις εἴτε ἐκτάκτους ὑπαλλήλους Ν.Π.Δ.Δ., ἐφ' ὅσον οὗτοι ἐξακολουθοῦν μισθοδοτούμενοι δυνάμει τῆς παραγράφου 5 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ αὐτοῦ ν.δ. μὲ τὰς ἀποδοχάς, ἃς ἐλάμβανον ὡς ἔκτακτοι, τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης παρεχόμενον ἐπίδομα ὁρίζεται ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τοῦ ἐπιδόματος, ὅπερ κατεβλήθη αὐτοῖς ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων τοῦ ἀμέσως προηγουμένου τῆς μονιμοποιήσεώς των ἔτους, εἴτε τοῦτο κατεβλήθη βάσει τῆς σχετικῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν, εἴτε βάσει μονομεροῦς ἀποφάσεως ἡμῶν.

ΙΙΙ. Τοῦ κατὰ τὴν παράγραφον ΙΙ τῆς παρούσης ἐπιδόματος θὰ τύχουν καὶ οἱ δικαιοῦχοι τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου, ὃν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966.

ΙV. Τὸ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν θὰ τύχῃ τοῦ ἐπιδόματος τούτου κατὰ τὰ ὁριοθησόμενα ὑπὸ τῆς κοινῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Ἐργασίας καὶ Οἰκονομικῶν.

Βάσει τῆς αὐτῆς κοινῆς ἀποφάσεως θὰ τύχουν τοῦ δώρου καὶ οἱ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβόμενοι εἰς δῶρα Ν.Π.Δ.Δ., ὡς καὶ οἱ νομικοὶ σύμβουλοι τούτων, οἱ μὴ μισθοδοτούμενοι βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 1538/1950, ὡς οὗτος ἐτροποποιήθη καὶ συνεπληρώθη μεταγενεστέρως.

V. α) Εἰς τοὺς μὴ μισθοδοτηθέντας δι' ὁλόκληρον τὸ χρονικὸν διάστημα ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1966 μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1966 λόγῳ στρατεύσεως, ἀπουσίας ἄνευ ἀδείας κλπ., εἰς τοὺς διορισθέντας μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1965, εἰς τοὺς ὁπωσδήποτε ἀποκοπέντας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὃν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 1.3.1966, καταβάλλεται τὸ ἐν παραγράφῳ ΙΙ τῆς παρούσης ἐπίδομα μετ' ἐκπτώσεων τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ μετὰ τοῦ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῇ αὐτῷ βαθμῷ ἢ προσαυξήσεως τριετιῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

Προκειμένου περὶ ἡμερομισθίων ἡ ἔκπτωσις ἐνεργεῖται μόνον διὰ τὰς ἐργασίμους ἡμέρας, καθ' ἃς οὗτοι δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

β) Διὰ τοὺς προσληφθέντας ἢ τυχόντας ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966 τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1966, τῶν προβλεπομένων ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 208/1968 ἄ. ν. δ)τος.

γ) Εἰς τοὺς μισθοδοτουμένους τὴν 15ην Δε-

κτεμβρίου 1966 μὲ μειωμένης ἀποδοχὰς λόγῳ στρατεύσεως, ἀργίας, διαθεσιμότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὡς καὶ τοὺς ὑποβιβασθέντας, τὸ ἐπίδομα τῆς παραγράφου ΙΙ τῆς παρούσης ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθεισῶν αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1-4-1966 μέχρι 15-12-1966.

ΥΙ. Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ ἀπολυθέντες ἑφεδροι ἀξιωματικοὶ ὑπάλληλοι Ν.Π.Δ.Δ. θὰ τύχουν ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν οὗτοι ἤρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966.

ΥΙΙ. Δὲν δικαιοῦνται τοῦ διὰ τῆς παρούσης παρεχομένου ἐπιδόματος:

α) Οἱ ἐν τῷ ἐξωτερικῷ ὑπηρετοῦντες, οἱ μισθοδοτούμενοι μὲ τὰς ἀποδοχὰς ἀλλοδαπῆς καὶ

β) Οἱ διορισθησόμενοι ἀπὸ τῆς 16ης Δεκεμβρίου 1966.

ΥΙΙΙ. Οἱ δικαιούμενοι ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 καὶ ἐξ ἑτέρας πηγῆς θὰ τύχωσι τοιούτου κατ' ἐπιλογὴν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς. Ἐξαιρετικῶς προκειμένου περὶ ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ., οἵτινες λαμβάνουν καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου, οὗτοι θὰ τύχωσι τοῦ δίδου ἑορτῶν ἐκ τοῦ παρ' ὃ μισθοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου, μὴ παρεχομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τὸν ὑπάλληλον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δίδου τῶν ἑορτῶν.

Ἐν τῇ περιπτώσει ὅμως, καθ' ἣν τὸ δίδυον, ὅπερ καταβάλλεται ὑπὸ τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου διὰ τῆς συντάξεως ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ὁ ὑπάλληλος θὰ εἰσπράξῃ παρὰ τοῦ Δημοσίου μόνον τὴν διαφοράν.

ΙΧ. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο, ὑπαλλασσόμενον ἐκ τῶν τελῶν χαρτοσήμου, ὑπόκειται:

α) εἰς τὴν φορολογίαν τοῦ εἰσοδήματος,

β) εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν,

γ) εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ ἀντιστοίχου Ταμείου κυρίας ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως τοιαύτας καὶ

δ) εἰς τὰς τυχὸν ἐξ ειδικῶν διατάξεων ἐπιβαλλομένας ὑπὲρ ὡρισμένων Ταμείων ἢ Λογαριασμοῦ εἰσφοράς.

Χ. Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ εἰς διπλοῦν ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ β' 15θημέρου τοῦ μηνὸς Δεκεμβρίου 1966, ἤτοι τὴν 16 Δεκεμβρίου τοῦ μηνὸς τούτου.

Ἐπὶ τούτοις παρέχομεν τὴν ἔγκρισιν ἡμῶν διὰ τὴν τροποποίησιν τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν τῶν Ν.Π.Δ.Δ. οἵων, ἔτους 1966 πρὸς ἐγγραφὴν ἐν αὐτοῖς τῆς ἀπαιτουμένης διὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ ὡς ἄνω ἐπιδόματος ἑορτῶν ποσότητος. Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ Α' 15θημέρου Ἰανουαρίου 1967 τῶν ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. θέλει ἐνεργηθῇ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1966, ἡ δὲ ἐκ ταύτης διαπάνη θὰ ἀχθῇ εἰς χρέωσιν ὑπὸ ἡμερομηνίαν 2 Ἰανουαρίου 1967 τῶν ἀντιστοίχων πιστώσεων τῶν οἰκείων προϋπολογισμῶν οἰκον. ἔτους 1967.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 3 Δεκεμβρίου 1966

—

283454/4833/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ τοῦ ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 750 τῆς 13 Δεκεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τοῦ ἀ.ν. 4502/1950, τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ἀ.ν. 1537/1950, τοῦ ἄρθρου 74 τοῦ νόμου 1811/1951, τὸ ἄρθρον 8 τοῦ ν.δ. 2195/1952 καὶ τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ ν.δ. 4548/1966, καθορίζομεν τοὺς ὅρους καὶ τὰς προϋποθέσεις καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων προβλεπομένου ἐπιδόματος ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966.

Ἄρθρον 1

1. Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 ἐπίδομα θὰ καταβληθῇ:

α) εἰς τοὺς δημοσίους πολιτικοὺς ὑπαλλήλους,

β) εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἐν γένει,

γ) εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους,

δ) εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις παραγράφοις ὑπηρεσιῶν τοὺς ὁποίους ἀποδήποτε ἀποσπασθέντας τῆς Ὑπηρεσίας μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966 μέχρι καὶ τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1966,

ε) εἰς τοὺς δικαιούχους τῶν ἀποδοχῶν τριμήνου τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ ν.δ. 2500/1953, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966 καὶ

στ) εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (Προξενικοὺς Λιμενάρχας) κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4, παράγραφος 2, τῆς παρούσης εἰδικώτερον ὁριζόμενα.

ζ) εἰς τοὺς ἐν ἀλλοδαπῇ ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 4 παράγραφος 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

2. Εἰς τὸ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν καὶ εἰς τὸ ἡμερομίσθιον ἐργατικὸν προσωπικὸν τῶν Σιντεχνείων τοῦ Β. Ναυτικοῦ, τὸ διεπόμενον ὑπὸ τοῦ νόμου 6231/1934 καὶ τοῦ ν. 4504/1966, ὡς καὶ εἰς τοὺς ἐπὶ ὡρομισθίῳ ἀμειβομένους μισθωτούς, θὰ καταβληθῇ ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς

απαιτάσεως των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, της διεπούσης τους μισθωτούς της χώρας, και επί τη συνδρομή των εν αυτή όρων και προϋποθέσεων.

3. Τα εν ενεργεία τακτικά μέλη της Ακαδημίας Αθηνών, τα λαμβάνοντα έξοδα παραστάσεως ίσα προς τας εκάστοτε αποδοχάς του τακτικού Καθηγητού Πανεπιστημίου, θα τύχωσι του επιδόματος εορτών του τακτικού καθηγητού. Εις τους εκ τούτων δικαιουμένους επιδόματος επί ταις εορταίς εκ μιας των εν άρθρω 5 πηγών θα καταβληθή η τυχόν επί πλέον διαφορά.

4. Εις τους υπηρεσίας θα καταβληθή επίδομα επί ταις εορταίς Χριστουγέννων 1966 κατά τα εν τη υπ' αριθ. 57/1963 Πράξει του Υπουργικού Συμβουλίου οριζόμενα (Σχετικαί εγκύκλιοι ημών υπ' αριθ. 90672/BONEO 56/5.4.1963, 307721/BONEO 179/13.12.1963 και 98366/BONEO 73/18.4.1964).

Άρθρον 2

Τού εν παραγράφω 1 του προηγουμένου άρθρου επιδόματος δεν δικαιούνται:

α) Οι εν τη εξωτερική υπηρετούντες οι μισθοδοτούμενοι με αποδοχάς αλλοδαπής.

β) Οι διορισθέντες από της 16 Δεκεμβρίου 1966.

Άρθρον 3

Το εν άρθρω 1 επίδομα, δια τον υπολογισμόν του οποίου εις πάσαν περίπτωσιν θα ληφθούν υπ' όψιν αι χορηγούμεναι τω ν.δ. 4548/1966 επικύρωσιν του ενιαίου μισθολογίου των δημοσίων υπαλλήλων κ.λπ.» διατάξεις:

α) Δια τους τακτικούς και επί συμβάσει δημοσίους υπαλλήλους και τους στρατιωτικούς εν γένει εις τον βασικόν μισθόν ενός μηνός μετά του επιδόματος λόγω εβδομήντα πέντε τοις εκατόν παραμονής εν τη αυτή βαθμώ ή των προσαυξήσεων λόγω παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ του άρθρου 3 της υπ' αριθ. 1020/1958 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου, ως αύτη επροσαυξήθη και συνεπληρώθη μεταγενεστέρως, άνευ αθθενός ετέρου επιδόματος (προσαυξήσεως λόγω συνολικής πολυετούς υπηρεσίας, επιδόματος δικαστικών, εκπαιδευτικών κλπ.). Ειδικώτερον δια τους στρατιωτικούς μέχρι του βαθμού του ανθυπασπιστού και αντιστοίχων των Σωμάτων Ασφαλείας το επίδομα της παρούσης θα υπολογισθή και επί των επιδομάτων λόγω συνολικής υπηρεσίας (άρθρον 4 ν.δ. 4548/1966).

Δια τους εν εκπαιδεύσει άδοντι εις αλλοδαπήν τελούντας το επίδομα δεν υπολογίζεται επί των δικαίων αποδοχών.

Δια τους στρατιωτικούς των πολεμικών καταπτάσεων και τους απογυμνωμένους της μονίμου διαθεσιμότητος εις τον βασικόν μισθόν μετά του επιδόματος λόγω εβδομήντα πέντε τοις εκατόν παραμονής εν τω αυτώ βαθμώ και των επιδομάτων ανελλιπούς υπηρεσίας δια τους μέχρι και του βαθμού του ανθυπασπιστού, ως και των επιδομάτων αναπηρίας.

β) Δια τους ημερομισθίους των Κέντρων Κοινωνικής Προνοίας και τους εκτάκτους δημοσίους υπαλλήλους, τους μισθολογικώς εξομοιουμένους προς ένα των βαθμών της διοικητικής ιεραρχίας, εις το σύνολον των μηναίων αυτών αποδοχών, άνευ επιδόματος ακριβείας βίου και κοινωνικού επιδόματος.

γ) Δια τους ημερομισθίους τους συνδεομένους μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας Δημοσίου Δικαίου εις τα ημερομίσθια 25 ημερών άνευ επιδόματος ακριβείας βίου.

δ) Εις τους διορισθέντας δυνάμει του ν.δ. 4193/1961 εις τακτικάς θέσεις τέως εκτάκτους υπαλλήλους, εφ' όσον ούτοι προ της μονιμοποιήσεως των συνεδέοντο μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας ιδιωτικού δικαίου και εξακολουθούν μισθοδοτούμενοι, δυνάμει της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του αυτού νόμου, με τας αποδοχάς, ας έλαβαινον ως έκτακτοι, θα καταβληθή ως επίδομα το ποσόν, όσον κατεβλήθη αυτοίς βάσει των σχετικών αποφάσεων των Υπουργών Εργασίας και Οικονομικών, των διεπουσών τους μισθωτούς της χώρας κατά τας εορτάς των Χριστουγέννων του αμέσως προηγουμένου της μονιμοποιήσεως των έτους.

Ειδικώς εις τους εκ των υπαλλήλων της ως άνω κατηγορίας τους προ της μονιμοποιήσεως των συνδεομένους μετά του Δημοσίου με σχέσιν εργασίας δημοσίου δικαίου θα καταβληθή ως επίδομα το ποσόν, όσον κατεβλήθη αυτοίς βάσει των σχετικών αποφάσεων ημών κατά τας εορτάς Χριστουγέννων του αμέσως προηγουμένου της μονιμοποιήσεως των έτους.

Τέλος οι τέως προσωρινοί ή επί συμβάσει τεχνικοί των Υπηρεσιών Δημοσίων Έργων, οι διορισθέντες δυνάμει των διατάξεων του ν.δ. 4193/1961, περί ων η υπ' αριθ. 275807/BONEO 166 της 27.11.1963 εγκυκλίου μας, δεν θα λάβουσιν επίδομα επί ταις εορταίς, δεδέντος ότι ούτοι και ως συμβατικοί δεν έλαμβανον επίδομα εορτών, διότι τούτο είχεν ενσωματωθή εις τον συμβατικόν μισθόν των, όν διετήρησαν και μετά την μονιμοποίησίν των.

Οι κατά τας διατάξεις του ν.δ. 4193/1961 διορισθέντες τυχόν μετά την 1.4.1966 θα τύχωσι του υπό της παρούσης προβλεπομένου επιδόματος, ως τούτο δοθήσεται αναλόγως εις έκαστον και μόνον ποσού αυτού, εφ' όσον ούτοι εμισθοδοτήθησαν δι' ολοκλήρου το χρονικόν διάστημα από 1.4.1966 μέχρι 15.12.1966.

Άρθρον 4

1. Εις τους δημοσίους υπαλλήλους και στρατιωτικούς, οίτινες δι' οιονδήποτε λόγον δεν εμισθοδοτήθησαν ολοκλήρου το χρονικόν διάστημα από 1 Απριλίου μέχρι και 15 Δεκεμβρίου 1966 (στρατεύσεις, άδειαι άνευ αποδοχών κλπ.), εις τους

διορισθέντας μετά την 1ην Απριλίου 1966, εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἀπομακρυνθέντας τῆς ὑπηρεσίας μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, ὡς καὶ εἰς τοὺς δικαιούχους ἀποδοχῶν τριμήνου, ὃν αἱ ἀποδοχαὶ τριμήνου ἔληξαν μετὰ τὴν χρονολογίαν ταύτην, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης καταβάλλεται μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου αὐτῶν μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ συνολικῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας διὰ τοὺς μέχρι καὶ τοῦ βαθμοῦ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ στρατιωτικοὺς καὶ ἀντιστοίχων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ἢ προσαυξήσεως τριετῶν δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα δὲν ἐμισθοδοτήθησαν.

2. Εἰς τοὺς ὑπηρετοῦντας ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ λιμενικοὺς ἀξιωματικοὺς (Προξενικοὺς Λιμενάρχας) καὶ ἐπανερχομένους ἐν Ἑλλάδι ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου 1966 μέχρι 15 Δεκεμβρίου 1966, εἰς πάντας τοὺς πολιτικοὺς δημοσίους ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τοὺς ὑπηρετήσαντας κατὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν (Ν.Α.Τ.Ο., Διεθνεῖς Ὀργανισμούς, ἐπὶ εἰδικῇ ἀποστολῇ, ὡς καὶ εἰς τοὺς μετεκπαιδευομένους εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν πολιτικοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς) θὰ καταβληθῇ τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης μετ' ἐκπτωσιν τοῦ ἑνὸς ὀγδόου (1/8) τοῦ ἡμερησίου βασικοῦ μισθοῦ καὶ ἐπιδόματος εὐδοκίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ καὶ τῶν ἐπιδομάτων λόγῳ συνολικῆς εὐδοκίμου ὑπηρεσίας διὰ τοὺς μέχρι τοῦ βαθμοῦ ἀνθυπασπιστοῦ στρατιωτικοὺς καὶ ἀντιστοίχων τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας ἢ προσαυξήσεως τριετῶν ἀποδοχῶν ἐσωτερικοῦ δι' ἑκάστην ἡμέραν, καθ' ἣν οὗτοι ἐντὸς τοῦ ἀνωτέρω χρονικοῦ διαστήματος ὡς ὑπηρετοῦντες ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ ἐμισθοδοτήθησαν μὲ ἀποδοχὰς ἐσωτερικοῦ καὶ ἠτιμοσίαν ἀπεζημίωσαν ἐξωτερικοῦ ἢ μόνον μὲ ἀποζημίωσαν ἀλλοδαπῆς.

Εἰς τοὺς ἐκ τῶν μετεκπαιδευομένων συμπληρώσαντας εἰς τὴν ἀλλοδαπὴν κατὰ τὸ ἀπὸ 1.4.1966 μέχρι 15.12.1966 χρονικὸν διάστημα συνεχῆ ἐκπαίδευσιν ἐλάσσονα τῶν ἑξαμήνων, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἄκρον.

3. Διὰ τοὺς προαχθέντας καὶ τυχόντας ἐπιδόματος λόγῳ εὐδοκίμου παραμονῆς εἴτε ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, εἴτε συνολικῆς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἢ προσαυξήσεως τριετῶν μετὰ τὴν 1.4.1966, τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης ὑπολογίζεται ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1966.

4. Εἰς τοὺς ὑπαλλήλους καὶ στρατιωτικοὺς τοὺς μισθοδοτουμένους κατὰ τὴν 15.12.1966 μὲ μειωμένας ἀποδοχὰς λόγῳ στρατεύσεως, ὀργίας, δοκιμαστικότητος ἢ ἄλλης τινὸς αἰτίας, ὡς καὶ τοὺς ἐπιβιβασθέντας, τὸ ἐπὶ τοῖς ἑορτοῖς ἐπίδομα ὁρίζεται εἰς τὸ ἓν ὄγδοον (1/8) τῶν καταβληθησομένων αὐτοῖς ἐν συνόλῳ ἀποδοχῶν (μισθοῦ καὶ ἐπιδομάτων εὐδοκίμου) ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ 1.4.1966 μέχρι 15.12.1966).

5. Οἱ ἐκ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων ἐφεδροι ἀξιωματικοί, οἱ προτιμήσαντες τὸν μισθὸν τοῦ ἀξιωματικοῦ, θὰ τύχουσι παρὰ τῆς μισθοδοτούσης ταύτας στρατιωτικῆς διαχειρίσεως ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος, ἔστω καὶ ἂν ἠρξαντο μισθοδοτούμενοι ὡς ἀξιωματικοὶ μετὰ τὴν 1ην Ἀπριλίου 1966. Τὸ αὐτὸ ἰσχύει καὶ διὰ τοὺς ὡς ἐφέδρους ὑπαξιωματικοὺς στρατευθέντας δημοσίους ὑπαλλήλους, τοὺς μισθοδοτουμένους μὲ μισθὸν μονίμου ὑπαξιωματικοῦ.

6. Οἱ ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ ἀπολυθέντες ἐφεδροι ἀξιωματικοὶ θὰ τύχουσι ὁλοκλήρου τοῦ ἐπιδόματος παρὰ τῆς πολιτικῆς των θέσεως, ἔστω καὶ ἂν ἠρξαντο μισθοδοτούμενοι παρ' αὐτῆς μετὰ τὴν 1.4.1966.

Ἄρθρον 5

Ὑπάλληλοι ἢ στρατιωτικοί, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατέχοντες οἱανδήποτε δημοσίαν θέσιν παρὰ τῷ Δημοσίῳ ἢ Νομικῷ Προσώπῳ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου δικαιοῦνται κατ' ἐπιλογὴν τῶν ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ἐπιδόματος ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἄρθρον 6

1. Τὸ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων ἐπίδομα ὑπάκειται:

α) Εἰς τὴν προαλογίαν τοῦ εἰσοδήματος, δι' εἰς τὴν ὑπὲρ τοῦ Ο.Γ.Α. εἰσφοράν καὶ γ) εἰς τὴν συμφώνως τῷ ἄρθρῳ 4 τῆς ὑπ' ἀριθ. 127/1961 Π.Τ.Σ. ὑπὲρ τοῦ Ταμείου Προνοίας Δημοσίων Ὑπαλλήλων κράτησιν, τὴν προβλεπομένην ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 2195/1952, ὡς τοῦτο ἐτροποποιήθη, καὶ ἀπαλλάσσονται πάσης ἑτέρας ὑπὲρ Δημοσίου ἢ τρίτων κρατήσεως καὶ τέλους χαρτοσήμου. Τὸ ἐπίδομα τοῦτο δὲν ὑπάκειται εἰς τὴν κράτησαν τοῦ ἄρθρου 3 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 665/1965 ν.δ. «περὶ τῆς κοινωνικῆς κ.λ.π. περιθάλψεως».

Κατ' ἐξαίρεσιν τὸ ἐπίδομα τὸ ἀνήκον εἰς ταῖς ἐκπαιδευτικαῖς καὶ ἐπὶ συμβάσει ὑπάκειται εἰς τὰς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορὰς ἢ τὰς εἰσφορὰς ὑπὲρ ἑτέρων ἀντιστοίχων πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείων ἀσφαλίσεως ἢ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως.

2. Τὸ ἐπίδομα τοῦ προσωπικοῦ τῶν Σιδηροδρομικῶν Δικτύων τοῦ Κράτους ὑπάκειται εἰς ὁπάσας τὰς ὑπὲρ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ταμείων τοῦ προσωπικοῦ τῶν κρατήσεις καὶ εἰσφοράς.

Ἄρθρον 7

Τὸ ἐπίδομα τῆς παρούσης θὰ καταβληθῇ εἰς ἄκρον ὁμοῦ μετὰ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ δ' 15ημέρου μηνὸς Δεκεμβρίου 1966, ἤτοι τὴν 16ην τοῦ μηνὸς τούτου.

Τὸ ἐπίδομα θὰ ἐνταλθῇ καθ' ὃν καὶ αἱ ἀποδοχαὶ τρόπον καὶ θὰ καταλογισθῇ εἰς βάρος τῶν πιστώσεων τῶν ἐγγεγραμμένων εἰς τὸν προϋπολογισμὸν τοῦ οἰκον. ἔτους 1966 διὰ τὰς ἀποδοχὰς τῶν ὑπαλλήλων.

Δοθέντος ότι τὰ ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς δῶρα συντίθενται ἐκ τοῦ βασικοῦ μισθοῦ, τῆς προσαυξήσεως λόγῳ ἐνδοξίμου παραμονῆς ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, τοῦ ἐπιδόματος ἐνδοξίμου παραμονῆς εἴτε ἐν τῷ αὐτῷ βαθμῷ, εἴτε συνολικῶς ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ τῶν στρατιωτικῶν, καὶ τῶν ἀναπορικῶν ἐπιδομάτων τῶν στρατιωτικῶν τῶν πολεμικῶν καταστάσεων, εἰς τὰς σχετικὰς καταστάσεις πληρωμῆς θὰ γίνῃ ἀνάλυσις τοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου καὶ τῶν ποσῶν τοῦ τε βασικοῦ μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιδομάτων τῶν ὑπολογιζομένων διὰ τὸ δῶρον τῶν Χριστουγέννων θὰ διαρύνουν τὰς ἐγγεγραμμένας πιστώσεις εἰς τὸν προϋπολογισμὸν διὰ τὸν βασικὸν μισθὸν καὶ τὰς προσαυξήσεις καὶ ἐπιδόματα ταῦτα καὶ ὑπὸ τοὺς αἰκείους δι' ἕκαστον τούτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἐπίσης τὰ ποσὰ τῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Ι.Κ.Α. ἢ ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν θὰ διαρύνουν τὰς ἐγγεγραμμένας εἰς τὸν προϋπολογισμὸν πιστώσεις διὰ τὰς εἰσφορὰς ταύτας καὶ ὑπὸ τοὺς αἰκείους δι' ἑκάστην τῶν εἰσφορῶν ταύτων κωδικοὺς ἀριθμούς.

Ἡ πληρωμὴ τῶν ἀποδοχῶν τοῦ α' τριμήνου Ἰανουαρίου 1967, αἵτινες θὰ ὑπολογισθοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϊσχυσασῶν τοῦ ν.δ. 1548/1966 διατάξεων, θέλει ἐνεργηθῆ τὴν 30ὴν Δεκεμβρίου 1966, θὰ βαρύνῃ τὸν λογαριασμὸν «Τράπεζα Ἑλλάδος Συγκέντρωσις Εἰσπράξεων καὶ Πληρωμῶν» ἀπὸ ἡμερομηνίας 2 Ἰανουαρίου 1967 κατὰ τὰ κεκανονισμένα (ἀποκλειομένης πάντως τῆς ἀντιλλαγῆς προσωρινῶν ἀποδείξεων) κατόπιν εἰδικῆς μετὰ τῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συννοήσεως.

Ἄρθρον 8

Εἰς τοὺς ἐφέδρους ὁπλίτας, ἐξαιρέσει τῶν μισθοδοτουμένων μὲ μισθὸν μονίμου, δι' οὓς ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διατάξεις τῶν προηγουμένων ἄρθρων, τοὺς στρατευσίμους ὁπλίτας, τοὺς μαθητευομένους ὁπλίτας τοῦ Β.Ν., τοὺς ναυτοπαῖδας καὶ τοὺς δοκίμους χωροφύλακας καὶ ἀστυφύλακας τοὺς ὑπηρετοῦντας τὴν 22 Δεκεμβρίου 1966 θὰ καταβληθῇ τὴν ἡμερομηνίαν ταύτην ὡς ἐπίδομα ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ὁ μισθὸς ἑνὸς μηνός.

Εἰς τοὺς ἄνδρας τῶν Τ.Ε.Α., τοὺς χορηγουμένους διὰ τὴν φοροῦσιν ἀποθηκῶν, εἰς οὓς καταβάλλεται δυνάμει τῆς ὑπ' ἀριθμ. Φ. 33577/2/702640 τοῦ 1955 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐθνικῆς Ἀμύνης καὶ ἰσῶν, ὡς αὕτη ἐτροποποιήθη διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 91464/1525/12.9.1966 δμοίας, ἀποζημίωσις ἐκ δραχμῶν 50 δι' ἑκάστην ἡμέραν ὑπηρεσίας, θὰ καταβληθῇ τὴν 16 Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. ἐπίδομα ἴσον πρὸς τὸ ποσὸν τῶν δραχμῶν 50 δι' ἑκάστων δεκαήμερον ὑπηρεσίας ὡρισμένης πραγματοποιηθείσης ἐντὸς τοῦ χρονικοῦ διαστήματος ἀπὸ τῆς 1 Ἀπριλίου 1966 μέχρι καὶ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1966.

Τὰ ἄρθρα 4 καὶ 5 τῆς παρούσης δὲν ἔχουσιν ἐφαρμογὴν διὰ τοὺς ἐν τῷ παρόντι ἄρθρῳ ἀναφερομένους.

Ἄρθρον 10

Εἰς τὰς οἰκογενείας τὰς λαμβανούσας ἐπίδομα στρατεύσεως κατὰ τὴν 15 Δεκεμβρίου 1966 θὰ καταβληθῇ τὴν 16 Δεκεμβρίου 1966 ὡς δῶρον ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ καταβαλλόμενον αὐταῖς ἐπίδομα ἑνὸς μηνός. Ἤτοι δικαιοῦνται τοῦ ἐπιδόματος τούτου αἱ οἰκογένειαι τῶν ὑπηρετούντων, ὡς καὶ αἱ οἰκογένειαι τῶν ἀπὸ 16 Νοεμβρίου ἐ.ἔ. ἀπολυθέντων, αἵτινες, ὡς ἐπιδοτούμεναι ἐπὶ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς ἀπολύσεως τοῦ προστάτου των, δικαιοῦνται ἐπιδόματος στρατεύσεως μέχρι καὶ τῆς 15 Δεκεμβρίου 1966.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 15 Δεκεμβρίου 1966

—

283508/186/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργοῦ Οἰκονομικῶν

Περὶ παροχῆς βοηθήματος εἰς τοὺς συνταξιούχους Ν.Π.Δ.Δ. ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966».

(Ε.Κ. τ. Β' σ. 750 τῆς 18 Δεκεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/28.11.1950 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 4242/1962, ἀποφασίζομεν:

Ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς τῶν Χριστουγέννων 1966 παρίχομεν τὴν ἔγκρισίν μας διὰ τὴν χορήγησιν εἰς ἅπαντας τοὺς συνταξιούχους τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.), τοὺς λαμβάνοντας σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τύπον συντάξεως, ἐξαιρέσει τῶν συνταξιούχων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Ἀσφαλίσεως ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, δι' οὓς ἔχει ἐφαρμογὴν εἰδικὴ ἀπόφασις, ἐπιδόματος ἴσου πρὸς τὸ ποσὸν μιᾶς μηνιαίας συντάξεως ἢ βοηθήματος μετὰ τῶν πάσης φύσεως συνταξιοδοτικῶν ἐπιδομάτων.

Τοῦ βοηθήματος τούτου δικαιοῦνται οἱ λαμβάνοντες σύνταξιν ἢ βοήθημα ὑπὸ τύπον συντάξεως, ἐφ' ὅσον ἔχει διαταχθῇ ἡ θὰ διαταχθῇ ἡ πληρωμὴ τῆς συντάξεως μέχρι τῆς 24ης Δεκεμβρίου 1966.

Διὰ τοὺς συνταξιούχους ἢ βοηθηματούχους ὑπὸ τύπον συντάξεως, ὧν ἡ συνταξιοδότησις ἔληξεν ἐντὸς τοῦ ἀπὸ 11.4.1966 ἕως 24.12.1966 χρονικοῦ διαστήματος, θὰ καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσὸν ἀναλογον πρὸς τὸν χρόνον συνταξιοδοτήσεώς των κατὰ τὸ χρονικὸν τοῦτο διάστημα.

Τοῦ βοηθήματος τούτου θὰ δικαιοῦνται οἱ συνταξιοῦχοι, περὶ ὧν ἡ παροῦσα, ἐκ μιᾶς καὶ μόνης πηγῆς εἴτε λόγῳ μισθοῦ, εἴτε λόγῳ συντάξεως κατὰ κύριαν ἀσφάλισιν λαμβανομένης.

Συνταξιοῦχοι, λαμβάνοντες καὶ σύνταξιν ἐκ τοῦ Δημοσίου Ταμείου ἢ ἑτέρου Ταμείου ἢ κατὰ-

χαντες οιανδήποτε έμμισθον θέσιν, δικαιούνται τοῦ ἐν λόγῳ ἐπιδόματος κατ' ἐπιλογήν των ἐκ μιᾶς μόνον πηγῆς.

Ἐν προκειμένῳ διευκρινίζεται, ὅτι συνταξιοῦχοι Ν.Π.Δ.Δ. τυγχάνοντες καί συνταξιοῦχοι τοῦ Δημοσίου θά λάβουν τό δῶρον μόνον ἀπό τοῦ ποσοῦ ἀπό τοῦ ὁποίου συνταξιοδοτοῦνται Νομικοῦ Προσώπου, μή παρεχομένης ἐν τῇ συγκεκριμένῃ ταύτῃ περιπτώσει εἰς τόν συνταξιοῦχον τῆς εὐχερείας ἐπιλογῆς τῆς πηγῆς ἀπολήψεως τοῦ δώρου.

Ἐν ἡ περιπτώσει τό δῶρον, ὅπερ καταβάλλεται ὑπό τοῦ Νομικοῦ Προσώπου, εἶναι μικρότερον τοῦ παρεχομένου ὑπό τοῦ Δημοσίου, τότε ὁ συνταξιοῦχος θά εἰσπράξῃ μόνον τήν διαφοράν παρά τοῦ Δημοσίου.

Εἰς περίπτωσιν λήψεως συντάξεως, δοθήσεται ἡ μερίσματος ἐξ Ἐπικουρικοῦ Ὀργανισμοῦ αὐχί κατά κυρίαν ἀσφάλισιν, ἀλλά ὡς ἐπικουρικῆς τοιαύτης, οἱ περί ὧν ἡ παροῦσα συνταξιοῦχοι θά δικαιοῦνται ἐπιδόματος καί ἐκ τοῦ Ἐπικουρικοῦ των Ταμείου.

Τό διά τῆς παρούσης παρεχόμενον δοθήμα θά ἀρχίσῃ καταβαλλόμενον ἀπό τῆς 15ης Δεκεμβρίου 1966.

Τό δοθήμα τοῦτο ἀπαλλάσσεται πάσης κρατήσεως ὑπέρ τοῦ Δημοσίου καί τρίτων, φόρου ἢ τέλους, ὑποκειμένων μόνον κατά περίπτωσιν εἰς τόν φόρον εἰσοδήματος καί τά τέλη χαρτοσήμου.

Ἡ διά τήν καταβολήν τοῦ δοθήματος τούτου ἀπαιτηθησομένη δαπάνη θά βαρύνῃ τό κεφάλαιον καί ἄρθρον τοῦ προϋπολογισμοῦ τῶν ἐξόδων τῶν Ν.Π.Δ.Δ. διά τήν πληρωμήν τῶν συντάξεων, πρός τοῦτο δέ παρέχομεν διά τῆς παρούσης τήν σχετικήν ἔγκρισιν ἡμῶν.

Τέλος, τίθεται ὑπ' ὄψιν ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 7 τῆς ὑπ' ἀριθ. 180/1960 πράξεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθείσης διά τοῦ ἄρθρου 36 τοῦ ν.δ. 4212/1962, καθ' ἣν ἐν ἀκαναμίᾳ ἀδυναμίᾳ τοῦ εἰς πληρωμήν ὑποκρέον Νομικοῦ Προσώπου δύναται δι' ἠτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ διοικητικοῦ αὐτοῦ συμβουλίου, ἐγκρινομένης ὑπό τοῦ ἐποπτεύοντος τοῦτο Ὑπουργοῦ, νά περιορίζεται τό ποσόν τῶν ἐπί τοῖς ἑορταῖς ἐπιδομάτων ἢ καί νά μή καταβάλλονται ταῦτα.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 5 Δεκεμβρίου 1966

116800/10240/1966 Ἀπόφ. Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καί Ἐργασίας

Περί χορηγήσεως δώρου Χριστουγέννων 1966 Ν. Ἔτους 1967 εἰς τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπασχολουμένους.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 731 τῆς 14 Δεκεμβρίου 1966)

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν τάς διατάξεις τοῦ νόμου 1901/1951 περί χορηγήσεως τοῦ ἀ.ν. 1737/1951 περί συμπληρώσεως των διατάξεων τοῦ ἀ.ν. 28/1944 καί τοῦ ἄρθρου μόνου τοῦ ἀ.ν. 866/1916 καί τάς τοιαύτας τῆς παραγράφου 2 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 4547/1966 περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως διατάξεων τινων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας κλπ., ἀποφασίζομεν:

Ἄρθρον 1

1. Οἱ πάσης φύσεως ἐργοδόται ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλλωσιν εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ὑπαλληλικοῦ, τεχνικοῦ, ἐργατικοῦ καί ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ αὐτῶν, μεθ' οὗ συνδέονται διά σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπό 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966, ἕκτακτον οἰκονομικήν ἐνίσχυσιν (δῶρον) ἐπί ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967, ἴσην πρός ἕνα μηνιαῖον μισθόν δι' τους ἐπί μισθῷ ἀμειβομένους, πρός 25 δέ ἡμερομίσθια διά τους ἐπί ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους.

2. Εἰς ἐκείνους ἐκ τῶν ἀνωτέρω ἐργαζομένων, ὧν ἡ σχέσις ἐργασίας μετά τοῦ ὑποχρέου εἰς καταβολήν τοῦ δώρου ἐργοδότου δέν διήρκεσε καθ' ὅλον τό ἀνωτέρω χρονικόν διάστημα, διότι, συναφθεῖσα πρό ἢ μετά τήν 12.4.1966, ἔλυθη ἐντός τοῦ ἀπό 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966 χρονικοῦ διαστήματος, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον ποσόν ἴσον πρός 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἓν (1) ἡμερομίσθιον, ἀναλόγως τοῦ συμφερωτέρου τρόπου ἀμοιβῆς, ἀνά ἕκαστον 10ήμερον χρονικόν διάστημα διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως αὐτῶν ἐντός τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπό 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου νά ὑπερβῇ τόν ἕνα μισθόν ἢ τά 25 ἡμερομίσθια. Διά χρονικόν διάστημα μικρότερον τοῦ 10ημέρου καταβάλλεται ἀνάλογον κλάσμα.

3. Εἰς τόν χρόνον διαρκείας τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως δέν ὑπολογίζονται αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ μισθωτός, κατόπι μή λυθείσης τῆς ἐργασιακῆς αὐτοῦ σχέσεως, ἀπέσχε τῆς ἐργασίας ἀδικαιολογήτως, ἢ λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν. Συνυπολογίζεται πάντως ὁ χρόνος τῆς ὑποχρεωτικῆς ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχῆς τῶν γυναικῶν πρό καί μετά τόν τοκετόν.

4. Εἰς τούς ἀπασχολουμένους εἰς Δημόσια, Δημοτικά καί Κοινοτικά Ἔργα, τά ὑποχρεωτικῶς ἐκτελουμένης ἐργασίας, ὡς καί εἰς τούς ἐπί σχέσει ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου ἢ τούς πρός ἐκτέλεσιν ὡρισμένου ἔργου ἀπασχοληθέντας τεχνίτας, ἐργάτας καί ὑπηρέτας, θέλει καταβληθῇ ὡς δῶρον δέκα ἡμερομίσθια ἀνά δέκα ἑπτά (17) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα ἐντός τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπό 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διά τά κάτω τῶν δέκα ἑπτά (17) πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μή δυναμένου νά ὑπερβῇ τά 25 ἡμερομίσθια.

Ἄρθρον 2

1. Τό ὑπό τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν ὑπό τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ἀποφάσεων ἐκδοθεισῶν κατά τάς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 28/1944 ἢ τοῦ ν. 2053/1952 ἢ τοῦ ν.δ. 2510/1953 ἢ τοῦ ν. 3239/1955 ἢ

άλλων δικαιοδοτικών αποφάσεων ή αποφάσεων συλλογικών ή άλλων οργάνων ή δι' εσωτερικών κανονισμών καθορισμένων κατά την δημοσίευσιν της παρούσης μισθών ή ημερομισθίων, προσηυξημένων διά των κατά τον ίδιον τρόπον παρασχεθησών επ' αυτών αυξήσεων και επιδομάτων (οίον οικογενειακών βαρών, πολυετίας, εβδομίου πειραμονής εν τω αυτώ βαθμώ, ανθυγιεινής εργασίας, εργασίας κατά τας Κυριακάς και εορτάς ή νυκτερινής ώρας, εφ' όσον η εργασία παρέχεται κατ' αυτάς κατά τρόπον τακτικόν).

Προκειμένων περί των επαλλήλων των συνδεομένων μετά του Δημοσίου ή των Ν.Π.Δ.Δ. διά σχέσεως ιδιωτικού δικαίου και εχόντων αντιμισθίαν τακτικού διοικητικού επαλλήλου καταβάλλεται εις τούτους ως δώρον ό,τι και εις τους τακτικούς επαλλήλους του αντιστοίχου μισθού.

2. Δεν συνυπολογίζονται μόνον αι παροχαί λόγω ηξιημένης αποδόσεως ή υπερωριακής απασχολήσεως, το οδοιπορικόν έξοδον, το επίδομα άδειας, ως και πάσα εις χρήμα παροχή κατά την άτομικήν συμφωνίαν ή κατ' έθιμον καταβαλλομένη πέραν των κατωτάτων ορίων αποδοχών εκάστου μισθωτού.

Δεν συνυπολογίζεται επίσης το αντίτιμον παροχών εις είδος, οίον τροφής, οικήσεως, φωτισμού κλπ. εφ' όσον αύται δεν επιβάλλονται δι' υπαγορευτικού κανόνος δικαίου. Συνυπολογίζονται όμως αι τυχόν διά τας εις είδος παροχάς ενεργούμεναι κρατήσεις εκ των αποδοχών.

3. Μισθωτοί, ων το της παροχής εν γένει του δώρου Χριστουγέννων ρυθμίζονται άλλως, δι' υπογραφισεών και ισχυουσών μέχρι της ενάρξεως της καταβολής του παρόντος δώρου συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή άλλων πράξεων εκ των εν τω παρόντι άρθρω αναφερομένων, θα λάβωσι ταύτο κατά το ύψος των συλλογικών τοιούτων συμβάσεων ή πράξεων οριζόμενα.

4. Εις τους εργατοτεχνίτας των καθ' οιονδήποτε τρόπον (απολογιστικώς, εργολαβικώς κλπ.) εκτελουμένων δημοσίων, δημοτικών και κοινοτικών έργων, απασχολουμένους επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου, και τους χειριστάς εκσκαπτικών, ανυψωτικών και ισοπεδοτικών μηχανημάτων και γεωτρυπανιστάς των αυτών έργων (τους μη δικαιουμένους υπό του νόμου 4321/1963 περί συντάξεως προ τω Ι.Κ.Α. Ειδικού Λογαριασμού χορηγήσεως δώρου εορτών εις εργατοτεχνίτας οικοδομικούς), το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει του ημερομισθίου του καθοριζομένου κατ' ειδικότητα κατά το τρίμηνον Ιουλίου-Σεπτεμβρίου 1966, υπό των οικείων Επιτροπών Τιμαριθμικής Διαπιστώσεως βασικών ημερομισθίων και βλικών, εξαιρέσει εκείνων εκ των ανωτέρω, ων αι μισθοί ή τα ημερομίσθια καθορίσθησαν δι' ειδικοτέρων περί αυτών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων, υπαγορευσεών ή εκδοθεισών από 1.1.1956 και εντεύθεν, οίτινες θα λάβωσι το δώρον βάσει των διά των εν λόγω συλλογικών συμβάσεων ή διαιτητικών αποφάσεων καθορισμένων μισθών ή ημερομισθίων.

"Αρθρον 3

Οι απασχολούμενοι εις πλείονας του ενός εργοδότας και αμειβόμενοι επί μισθώ ή ημερομισθίω ή ωρομισθίω θα τύχωσι παρ' εκάστου τών μεθ' ών εκ ταύτου συνδέονται διά σχέσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου δώρου ίσου προς τον μέσον όρον των μηναίων αποδοχών, ας έλαβον παρ' εκάστου εργοδότου κατά το από 12.4.1968 μέχρις 20.12.1966 ή μέχρι της λύσεως της εργασιακής σχέσεως χρονικόν διάστημα, εφαρμοζομένων και εν προκειμένω των προϋποθέσεων και περιορισμών των λοιπών διατάξεων της παρούσης. Επί τη βάσει των αυτών αποδοχών θέλει υπολογισθή και το δώρον των επί ωρομισθίω παρ' ενί μόνον εργοδότη απασχολουμένων.

"Αρθρον 4

1. Εις ας περιπτώσεις η αμοιβή των εργαζομένων καθορίζεται δι' ελευθέρας συμφωνίας, ελλείψει ειδικοτέρας συλλογικής συμβάσεως εργασίας (εθνικής διεπαγγελματικής, τοπικής ή ειδικής), συναφθείσης από 1.1.1956 και εντεύθεν, ή άλλης τινός πράξεως εκ των εν άρθρω 2 της παρούσης αναφερομένων, προς υπολογισμόν του δώρου διά τους εκ τοιούτων επαλλήλους θα ληφθή εφ' όσον το πλάσιον του εν τη επομένη παραγράφω καθοριζομένου διά τους τεχνίτας ή τεχνιτρίας ημερομισθίου, διά δε τους τεχνίτας, εργάτας και εργατρίας τα υπό της αυτής παραγράφου καθοριζόμενα κατ' ειδικότητα και φύλον ημερομίσθια, ενωμοζομένων και εν προκειμένω των λοιπών διατάξεων της παρούσης.

2. Διά τους κατά μονάδα εργασίας αμειβομένους, ως και διά τους επί ποσοστοίς αμειβομένους και παρ' ενί εργοδότη απασχολουμένους εργατοτεχνίτας το δώρον θέλει υπολογισθή βάσει ημερομισθίου, καθοριζομένου ως εξής: Διά τους άρρενας τεχνίτας δραχμαί 80, διά δε τους ειδικευμένους βοηθούς αυτών και ειδικευμένους εργάτας δραχμαί 78, διά τους βοηθούς τεχνιτών ομοτεχνιτών και τους ανειδικεύτους εν γένει εργάτας δραχμαί 75, διά τας θήλεις τεχνιτρίας και ειδικευμένας εργατρίας δραχμαί 66, διά τας ανειδικεύτους εργατρίας δραχμαί 60 και τέλος διά τους μαθητευομένους αμφοτέρων των φύλων δραχμαί 35, εφ' όσον δεν προβλέπονται υπό συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων ή άλλων κανόνων δικαίου, τεθέντων εις εφαρμογήν μέχρι της δημοσιεύσεως της παρούσης, κυμαινόμενα διά την ειδικότητά των ημερομίσθια μετά των επ' αυτών επιδομάτων της παραγράφου 1 του άρθρου 2 της παρούσης, ανεξαρτήτως του ότι ούτοι δεν αμείβονται επί ημερομισθίω.

3. Τα εν τη προηγουμένη παραγράφω ειδικώς διά τας περιπτώσεις ελλείψεως ειδικής ρυθμίσεως προσδιοριζόμενα ημερομίσθια προσαυξάνον-

τα πρωτέρου διά τῶν ἐπιδομάτων Κυριακῶν ἢ ἀργιῶν ἐργασίας καὶ κατὰ τὸ ἀναλογοῦν ποσόν, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατὰ τρόπον τακτικὸν κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὴν νύκτα.

4. Διὰ τοὺς παρ' ἑνὶ ἐργοδότῃ τακτικῶς καὶ ἀποκλειστικῶς ἀπασχολουμένους ἐργάτας φορτοεκφορτώσεων, τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας, τὰ ὑπὸ τῆς παραγράφου 2 τοῦ παρόντος ἄρθρου καθοριζόμενα ποσὰ θὰ ὑπολογισθοῦν αὐξημένα κατὰ 20%.

5. Εἰς τοὺς κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους ἀρθυλεργάτας χειροποιήτων καὶ μηχανοποιήτων ἀρθυλῶν τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει ἡμερομισθίου δραχμῶν 102 διὰ τοὺς τεχνίτας, ἀπτοὺς καὶ μηχανικούς, ἀνεξαρτήτως φύλου καὶ δραχμῶν 82 διὰ τοὺς βοηθοὺς αὐτῶν.

Οἱ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβόμενοι ἀρθυλεργάται μηχανοποιήτων ἀρθυλῶν δικαιοῦνται τοῦ δώρου, ὑπολογιζομένου βάσει τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 93580/1965 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καθοριζομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων, ηὐξημένων κατὰ 5 δραχμάς.

Οἱ ἀρθυλατεχνῖται τῶν στρατιωτικῶν ἐργοστασίων θὰ λάβουν τὸ δῶρον Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967, ὑπολογιζόμενον ὡς ἡ ὑπ' ἀριθ. 844/461/863303/28.11.1964 ἐγκύκλιος διατυπὴ τοῦ Γ.Ε.Σ./Σ.Ο.Τ. Γραφ. 4/11 ὁρίζει.

6. Διὰ τοὺς ὑποδηματοεργάτας ἀσχέτως συστήματος ἀμοιβῆς τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ὑπ' ἀριθ. 76038/1966 καὶ 76039/1966 ἀποφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας προβλεπομένων κατωτάτων ὁρίων ἡμερομισθίων.

7. Εἰς τοὺς γουνεργάτας τὸ δῶρον θέλει καταβληθῆ, ἀσχέτως ἐφαρμοζομένου συστήματος ἀμοιβῆς, βάσει τῶν ἡμερομισθίων τῶν καθοριζομένων ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 58850/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς ταῦτα ἀναπροσηρμόσθησαν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας.

8. Τὸ εἰς τοὺς συντάκτας τοῦ Ἀθηναϊκοῦ Πρακτορείου Εἰδήσεων καταβλητέον δῶρον Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967 θέλει ὑπολογισθῆ καθ' ὃν τρόπον καὶ τὸ δῶρον τῶν συντακτῶν τοῦ Ε.Ι.Ρ.

9. Ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ δικαιοῦνται δώρου οἱ ἐπὶ μισθῷ ναυτικοὶ σύμβουλοι, διηγόροι, μηχανικοί, γεωλόγοι, γεωπόνοι καὶ ἰατροὶ τῶν πάσης φύσεως Νομικῶν Προσώπων καὶ Ἐπιχειρήσεων ἐν γένει, ὡς καὶ οἱ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοιοῦτοι διατελοῦντες ἰατροὶ τῶν Ἀγροτικῶν καὶ Δημοτικῶν Ἰατρείων.

Τὸ δῶρον ἁπάντων τῶν ἀνωτέρω ὑπολογίζεται ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ καταβαλλομένου εἰς ἕκαστον μηνιαίου μισθοῦ.

Οἱ ἐκ τούτων ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἐν αὐτοῖς καθοριζομένων ἀποδοχῶν.

10. Διὰ τοὺς εἰς τὰς τυπογραφικὰς ἐργασίας ἀπασχολουμένους τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει τοῦ πλήρους κατὰ τὴν διέπουσαν ταύτους συλλογικὴν σύμβασιν ἢ ἀπόφασιν διαιτησίας κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου ὑπὸ τὰς λοιπὰς ἐν ἄρθροις 1 καὶ 2 τῆς παρούσης προϋποθέσεις, ἐφ' ὅσον ἀπασχολοῦνται ἐπὶ ἑξάωρον τοὐλάχιστον ἡμερησίως καὶ λαμβάνουν ἡμερομίσθιον ἀνώτερον τοῦ πλήρους ταὐτου κατὰ τὴν οἰκείαν διάταξιν. Διὰ τοὺς λαμβάνοντας μικρότερον τοῦ πλήρους κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ βάσει ταὐτου.

11. Ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς τὸ πολιτικόν, ὑπαλληλικόν, ὑπηρετικὸν καὶ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τῆς Ε.Β.Α., τὸ διατιθέμενον εἰς τὰς Ὑπηρεσίας Ἀμερικανικῶν Ἀεροπορικῶν Δυνάμεων Ἀττικῆς καὶ Κρήτης, καταβάλλεται ὡς δῶρον ποσὸν ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν μηνιαίων αὐτοῦ ἀποδοχῶν, ἃς ἔλαβεν ἐντὸς τῆς χρονικῆς περιόδου ἀπὸ 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966.

12. Οἱ μαθηταὶ τεχνῖται τῶν σχολῶν μαθητείας, ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐργασίας, ὧν αἱ ἀποδοχαὶ προσδιορίζονται εἰς ποσοστὸν ἐπὶ τοῦ κατωτάτου ὁρίου ἡμερομισθίου τοῦ τεχνίτου τῆς οἰκείας κατηγορίας, οἱ πρακτικῶς ἀσκούμενοι σπουδασταὶ ἀνεγνωρισμένων τεχνικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν σχολῶν, διὰ τοὺς ὁποίους ἐγένετο ρύθμισις τοῦ ἡμερομισθίου δι' ἀποφάσεων, ἐκδοθεισῶν κατ' ἐξουσιοδότησιν τοῦ ν.δ. 3789/1957, ὡς καὶ οἱ μαθητευόμενοι τῶν Στρατιωτικῶν Συνεργείων, οἱ ὑπαγόμενοι εἰς τὴν ἀπὸ 14.2.1961 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, δικαιοῦνται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καθοριζομένου δώρου Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967, ὑπολογιζομένου βάσει τοῦ δι' αὐτοὺς ὡς ἀνωτέρω ἰσχύοντος ἡμερομισθίου.

Ἄρθρον 5

Τοῦ διὰ τῆς παρούσης καθοριζομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις δικαιοῦνται παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο:

1. Οἱ ἐν καταστάσει στρατεύσεως τελοῦντες μισθωτοί. Ἐκ τούτων: α) οἱ τυγχάνοντες κατὰ τὴν ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 χρονικὴν περίοδον ἐπιδόματος στρατεύσεως θὰ λάβουν δῶρον ἀνάλογον, τόσον πρὸς τὸ ὕψος τοῦ ἐπιδόματος τούτου, ὅσον καὶ πρὸς τὸν χρόνον, καθ' ὃν ἐδικαιοῦντο τοιούτου ἐντὸς τῆς περιόδου ταύτης καὶ β) οἱ ἀπολυθέντες τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ μισθωτοὶ ἐντὸς τῆς αὐτῆς χρονικῆς περιόδου, ἐφ' ὅσον, ὑπηρετοῦντες ἐν τῷ Στρατῷ κατὰ τὴν χρονικὴν ταύτην περίοδον, ἐδικαιοῦντο ἐπιδόματος στρατεύσεως, θὰ λάβουν τὸ δῶρον κατὰ τμῆμα ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἐν τῷ Στρατῷ ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ὑποχρέου πρὸς τοῦτο Ὀργανισμοῦ ἢ ἐργοδότου, κατὰ τμῆμα

δε ἀνάλογον πρὸς τὸν χρόνον τῆς ἀπὸ τῆς ἀπολύσεώς των ἐκ τοῦ Στρατοῦ μέχρις 20.12.1966 πραγματικῆς ὑπηρεσίας των παρὰ τοῦ ἐργοδότου.

Ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία ἐφέδρων καλουμένων διὰ τὴν ἐκτέλεσιν στρατιωτικῶν ἀσκήσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὸν μῆνα, συνυπολογίζεται διὰ τῶν ὑπολογισμῶν τοῦ δώρου εἰς τὸν χρόνον ὑπηρεσίας παρὰ τῷ οἰκείῳ αὐτῶν ἐργοδότῃ.

2. Οἱ ἐν καταστάσει ἀσθενείας διατελέσαντες ἢ διατελοῦντες μισθωτοί: Οὗτοι θὰ λάβουν παρὰ τοῦ ἐργοδότου των ὡς δῶρον ποσὸν ἀνάλογον πρὸς τὴν διαρκειαν τῆς ἐργασιακῆς αὐτῶν σχέσεως ἐντὸς τῆς περιόδου ἀπὸ 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966, ἀφαιρουμένων τῶν ἡμερῶν ἀσθενείας, δι' ἃς ἔτυχον ἐπιδόματος ἀσθενείας. Οὗτοι σημλήρωματικῶς θὰ τύχουν παρὰ τοῦ οἰκείου Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τοῦ δώρου τοῦ προβλεπομένου ὑπὸ τῆς οἰκείας ἀποφάσεως ἡμῶν «περὶ χορηγήσεως δώρου ἐπὶ ταῖς ἑορταῖς Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967 εἰς τοὺς συνταξιούχους καὶ ἐπιδοτουμένους λόγῳ ἀσθενείας ἠσφαλισμένους», ἐφ' ὅσον ἐπὶ τῶν ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις ἀκαιοῦνται τοιοῦτον.

3. Εἰς τοὺς ἐθελοντὰς ἐξελθόντας κατὰ τὸ ἔτος 1958 καὶ ἐφεξῆς ὑπαλλήλους τῆς Ἀνωτάτης Τραπέζης τὸ δῶρον θέλει ὑπολογισθῆ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ συνόλου τῆς καταβαλλομένης αὐτοῖς μηνιαίας παροχῆς (συντάξεως καὶ ἐπικουρήσεως).

4. Οἱ ἐν καταστάσει διαθεσιμότητος δικαιοῦνται διὰ τὸν χρόνον τῆς τοιαύτης καταστάσεως τὸν τοῦ ἡμίσεος τοῦ εἰς τὸν χρόνον τοῦτον ἀναλογοῦντος πλήρους δώρου.

Οἱ ὑπὸ αὐστηρὰν ἐν περιοστῇ ἐργασίαν ἐργασθέντες δικαιοῦνται τοῦ εἰς τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς λόγῳ τοῦ συστήματος δὲν παρέσχον τὰς ὑπηρεσίας των, ἀναλογοῦντος δώρου κατὰ τὸ ἥμισυ.

Ἄρθρον 6

1. Εἰς τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς ἐπεξεργασίαν καὶ συσκευασίαν σταφίδος, ὡς καὶ εἰς τὴν συσκευασίαν σταφυλῶν, ἐπεριδοειδῶν καὶ ὡρυόντων ἐν γένει, θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον εἰς μὲν τὴν πρώτην περίπτωσιν (ἐπεξεργασία καὶ συσκευασία σταφίδος) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα, εἰς δὲ τὴν δευτέραν περίπτωσιν (συσκευασία σταφυλῶν, ἐπεριδοειδῶν κλπ.) ἓν ἡμερομίσθιον ἀνὰ ἑπτὰ (7) πραγματοποιηθέντα ἡμερομίσθια κατὰ τὸ ἀπὸ 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966 χρονικὸν διάστημα, κλάσμα δὲ τούτων ἀνάλογον διὰ τὸ κάτω τῶν 5 ἢ 7 ἀντιστοίχως πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Τοῦτο ὑπολογίζεται διὰ μὲν τοὺς ἐπὶ ἡμερομισθίῳ ἀμειβομένους κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα, ἐκτὸς ἐὰν ἀπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου, ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων, ἢ ἑκατέρων γεγονότων προβλέπωνται εὐνοϊκώτερα ἡμερομίσθια, ὅπότε τὸ δῶρον ὑπολογίζεται βάσει αὐτῶν, διὰ δὲ τοὺς ἀμειβομένους κατὰ μονάδα ἐργασίας (κατασκευαστάς, καρνιστὰς σταφιδοκαπνίων κλπ.) ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ πηλίκου τῆς διαιρέσεως τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν κατὰ τὸ ὡς ἄνω χρονικὸν διάστημα διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου δι' ἕκαστον ἐργάτην νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ἡμερομίσθια, οὐδ' ἑκάστου ἡμερομισθίου - δώρου νὰ εἶναι κατώτερον τῶν 80 δραχμῶν.

2. Εἰδικὸς πρὸς ἐξεύρεσιν τῶν πραγματοποιηθέντων ἡμερομισθίων τῶν ἐπὶ τιμολογίῳ ἀμειβομένων σταφιδεργατῶν Ἡμαξελείου δέον, ὅπως τὸ σύνολον τῶν πραγματοποιηθεισῶν ἀμοιβῶν ἀπὸ 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966 διαιρεθῇ διὰ τοῦ ὑπὸ τῆς οἰκείας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προβλεπομένου ἡμερομισθίου, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ δι' ἕκαστον τὰ 25 ἡμερομίσθια, οὐδὲ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἑνὸς ἡμερομισθίου ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα τοιαῦτα. Ὁ ὑπολογισμὸς οὗτος ἐφαρμόζεται, ἐφ' ὅσον ὑπὸ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας δὲν προβλέπονται ἄλλως τὰ τῆς καταβολῆς τοῦ δώρου εἰς τοὺς μισθωτοὺς τούτους.

3. Εἰς τοὺς ἁλιεχρωματιστάς, ναυπηγοξυλουργούς, μπτσακιστὰς καὶ λεμβοκαθαριστὰς ἁλιευτικῶν θέλει καταβληθῆ ὡς δῶρον ἀνὰ πέντε (5) πραγματοποιηθέντα κατὰ τὸ ἀπὸ 12.4.1966 μέχρις 20.12.1966 χρονικὸν διάστημα ἡμερομίσθια ἓν (1) ἡμερομισθίων πρὸς δραχμὰς 75 ἢ ἀνάλογον κλάσμα διὰ τὰ κάτω τῶν πέντε (5) πραγματοποιηθέντα, τοῦ συνολικοῦ ποσοῦ τοῦ δώρου μὴ δυναμένου νὰ ὑπερβῇ τὰ 25 ἡμερομίσθια.

Διὰ τοὺς ἀνωτέρω τὰ οὕτως ὑπολογιζόμενα ἡμερομίσθια (δῶρα) δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὸ τέσσαρα κατὰ χρονικὸν διάστημα μηνὸς ἐντὸς τῆς ἀνωτέρω περιόδου.

Δι' ὅσους ὅμως ἐκ τῶν ἀνωτέρω προβλέπηται ἤδη ὑπὸ τοπικῶν ἢ εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἡμερομίσθια ἀνώτερα τῶν 75 δραχμῶν, τὸ δῶρον τούτων θέλει καταβληθῆ βάσει τῶν ὑπὸ τῶν ἐν λόγῳ συλλογικῶν συμβάσεων καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων καθοριζομένων ἡμερομισθίων, ἐφαρμοζομένων ὅμως ὡς πρὸς τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ ἀριθμοῦ τῶν καταβλητέων ἡμερομισθίων καὶ δώρου τῶν ὑπὸ τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὁριζομένων.

Τὰ ἐγκεκριμένα ἐργατικὰ τιμολόγια τῶν ἁλιεχρωματιστῶν καὶ ματσακωνιστῶν προσαυξάνονται κατὰ ποσοστὸν 30% ἀπὸ 22.12.1965 μέχρι καὶ 20.1.1967.

4. Οἱ μονοπρόσωποι τῶν κέντρων διασκεδάσεως καὶ κοσμικῶν ταβερνῶν δικαιοῦνται τοῦ ἡμίσεος τοῦ κατὰ τὸ ἄρθρον 1 τῆς παρούσης

προβλεπομένου δώρου καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῷ προϋποθέσεις.

5. Θ ε α τ ρ ι κ α ὶ καὶ κ ι ν η μ α τ ο γ ρ α φ ι κ α ὶ ἐπιχειρήσεις πρώτης προβολῆς ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης εἰς ἕκαστον ταξιθέτην ἢ ταξιθέτριαν αὐτῶν δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.800. Κινηματογραφικαὶ ἐπιχειρήσεις δευτέρας καὶ περαιτέρω προβολῶν ὑποχρεοῦνται νὰ καταβάλουν ὑπὸ τὰς αὐτὰς προϋποθέσεις δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.400.

6. Τοῦ διὰ τῆς παρούσης ἀποφάσεως καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις παρεχομένους δώρου δικαιοῦται καὶ τὸ προσωπικὸν (μουσικοί, ἠθοποιοὶ καὶ τεχνῖται) τῶν Κρατικῶν Θεάτρων, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν καταβαλλομένων αὐτῷ ἀποδοχῶν.

7. Εἰς τὸ τ ε χ ν ι κ ὸ ν καὶ λοιπὸν προσωπικὸν τῶν Θεατρικῶν Ἐπιχειρήσεων ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη παροχὴ καταβλήθησεται παρὰ τῶν ὑποχρέων πρὸς τοῦτο ἐργοδοτῶν, παρ' οἷς ταῦτο εἰργάσθη ἀπὸ 12.1.1966 μέχρι 20.12.1966, κατὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 1 § 2 τῆς παρούσης ὁριζόμενα.

8. Οἱ ἀ ο ρ ι σ τ ε ρ γ ά τ α ι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐργοδοτῶν αὐτῶν δώρου ἐξ 25 ἡμερομισθίων σὺν τῇ ἀξίᾳ 33 χιλιογράμμων λευκοῦ ἄρτου, δι' ὅσους δικαιοῦνται τοιοῦτον βάσει τῶν ἰσχυόντων διατάξεων. Ὁλοκλήρου τοῦ δώρου ταύτου δικαιοῦνται οἱ ἀρτεργάται οἱ ἐργασθέντες συνεχῶς παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ κατὰ τὸ ὑπὸ 12.1.1966 μέχρις 20.12.1966 χρονικὸν διάστημα. Οἱ ἐργασθέντες διακεκομμένως κατ' αὐτό, εἴτε εἰς τὸν αὐτὸν ἐργοδότην, εἴτε εἰς πλείονας, θέλουν λάβει παρ' ἑκάστου τούτων τὴν ἀναλογίαν τοῦ δώρου, ἣτις ἀναλογεῖ ἑκάστῳ.

Τὸ ἡμερομίσθιον, ἐφ' οὗ ὑπολογισθήσεται τὸ δῶρον τῶν ἀρτεργατῶν, εἶναι ἴσον πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν ἀποδοχῶν, τὰς ὁποίας ἔλαβεν ἕκαστος κατὰ τὸ ἀνωτέρω χρονικὸν διάστημα, συμφώνως πρὸς τὸ τηρούμενον βιβλίον παραγωγῆς ἄρτου.

Εἰς τοὺς ἐν τῶν ἀρτεργατῶν διατελέσαντας ἐν ἀσθενείᾳ συνεχῶς ἢ διακεκομμένως, ἐντὸς τοῦ ὡς ἄνω χρονικοῦ διαστήματος, τὰ ἀναλογοῦν εἰς τὸν χρόνον τῆς ἀσθενείας των δῶρον, βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, θέλει καταβληθῆ παρὰ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ των ὀργανισμοῦ, ἐφ' ὅσον διὰ τὸν χρόνον τούτων τῆς ἀσθενείας των ἐπεδοτήθησαν παρ' αὐτοῦ.

9. Ἕκαστις τῶν ὑδηγῶν ἐπιβατηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων (ταξὶ καὶ ἀγοραία) δικαιοῦται πρὸς ἀπόληψιν δώρου νὰ εἰσπράττῃ ὁλόκληρον τὴν χορηγηθησομένην δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργείου Συγκοινωνιῶν λόγῳ τῶν ἑορτῶν Χριστουγέννων 1966 - Νέου Ἔτους 1967 αὔξησιν τῆς ἀτώσεως τῆς σημαίας τοῦ μετοχικοῦ. Ἐπὶ πλέον οὗτοι δικαιοῦνται παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης, τοῦ ποσοῦ τῶν δραχμῶν 700. Τοῦ ἐν λόγῳ ποσοῦ δικαιοῦνται πάντες οἱ ὁδηγοὶ τῶν ἐπιβατηγῶν ἀγοραίων αὐτοκινήτων, ἐξαιρέσει μόνον ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι διὰ μητῆς συμφωνίας μετὰ τοῦ ἰδιοκτήτου συνδέονται μετ' αὐτοῦ διὰ συμβάσεως μισθώσεως πράγματος.

Εἰς ἃς περιπτώσεις οἱ ἀνωτέρω δὲν ἠθέλουν εἰσπράξει τὴν διαφορὰν ταύτην ἢ εἶναι ὁδηγοὶ αὐτοκινήτων στερουμένων μετοχιοῦ δικαιοῦνται νὰ λάβουν δῶρον παρὰ τῶν ἐκμεταλλευομένων τὸ αὐτοκίνητον καὶ ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις καὶ τοὺς ὅρους τῆς παρούσης ἀποφάσεως δραχμὰς 1.900, συμψηφιζομένου εἰς τὸ ποσὸν τοῦτο τοῦ τυχὸν εἰσπραχθησομένου παρ' αὐτῶν διὰ τὰς ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων δικαιώματος ἐκκινήσεως. Τοῦ τελευταίου τούτου ποσοῦ δικαιοῦνται καὶ ἕκαστος τῶν ὑδηγῶν αὐτοκινήτων καὶ ἐργατοτεχνιτῶν ἐν γένει ἐκκενώσεως δώρων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀμείβεται διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου (ὁπότε ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης), ἀλλ' ἀμείβεται διὰ ποσοστῶν ἢ κατ' ἀποκοπήν.

10. Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχουν δώρου καὶ οἱ περίπτεροι καὶ βοηθοὶ τῶν ἑστιατορίων, ζαθεστιατορίων, ἀναψυκτηρίων, ψητοπωλείων, ταβερνῶν, κοσμικῶν κέντρων διασκεδάσεως, καφενείων, σαντουϊτσιαδικῶν, ἀναψυκτηρίων, ζαχαροπλαστείων, γαλακτοπωλείων καὶ λοιπῶν συναφῶν καταστημάτων τὰ βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 1713.10437/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐμπορίου κεχανονισμένα ποσοστὰ αὐξάνονται ἀντιστοίχως ἀπὸ 15% εἰς 22%, ἀπὸ 12% εἰς 20% καὶ ἀπὸ 10% εἰς 17% διὰ τὴν χρονικὴν περίοδον ἀπὸ 16.12.1966 μέχρι 15.1.1967, εἰδικῶς δὲ διὰ τὰς κοσμικὰς ταβέρνας, κέντρα διασκεδάσεως, ἐξοχικὰ κέντρα καὶ ψητοπωλεῖα ἀπὸ 24.12.1966 μέχρι 23.1.1967. Τὸ προϊὸν τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω αὐξήσεως τῶν κεκανονισμένων ποσοστῶν κατανέμεται μεταξὺ τῶν σερβιτόρων καὶ τῶν βοηθῶν κατὰ τὴν ἀναλογίαν τῶν βάσει τῆς ὡς ἄνω ὑπουργικῆς ἀποφάσεως ποσοστῶν ἑκάστου.

11. Κατὰ τὰ αὐτὰ ποσοστὰ διὰ τὸ αὐτὸ χρονικὸν διάστημα, ἤτοι ἀπὸ 24.12.1966 μέχρι 23.1.1967, αὐξάνονται τὰ δικαιώματα ὑπηρεσίας τῶν ἐπὶ τῆς περιποιήσεως προσωπικοῦ τῆς Διεθνοῦς Ἑταιρείας Κλινοπαιξῶν. Εἰς περίπτωσιν ὅμως, καθ' ἣν τοῦτο διὰ τοῦ καταβαλλομένου αὐτῷ εἰς χεῖρας μισθοῦ καὶ τοῦ προϊόντος τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως δὲν ἠθέλει καλύπτει τοὺς ὑπὸ τῆς ἐν ἰσχύϊ ὑπ' ἀριθ. 10/1951 διαιτητικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Πειραιῶς καθοριζομένους μισθοὺς ἀσφαλείας, ὡς ἀναπροσαρμοσθησαν ὑπὸ τῆς ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἐποχρεοῦται ὁ ἐργοδότης εἰς καταβολὴν ἑλλείψει τῆς ἐπὶ πλέον διαφορᾶς, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ ἀναλόγως τῶν

διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

12. Πρὸς τὸν σκοπόν, ὅπως τύχῃ τοῦ διὰ τῆς παρούσης χορηγουμένου δώρου καὶ τὸ ἐπὶ ποσοστοῖς μόνον ἀμειβόμενον προσωπικὸν τῶν κουρείων καὶ κομμωτηρίων, αὐξάνονται κατὰ 30% ἀπὸ 14.12.1966 μέχρι 13.1.1967 αἱ τιμαὶ τῶν κουρευτικῶν καὶ λοιπῶν ἐν τοῖς ὡς ἄνω καταστήμασι παρεχομένων ὑπηρεσιῶν. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης ποσόν, μετὰ τὴν ἐξ αὐτοῦ παροχὴν 420 δραχμῶν δι' ἕκαστον ὑφῆλιξ κουρείου καὶ 480 δραχμῶν δι' ἕκαστον ὑφῆλιξ κομμωτηρίου, θέλει κατανεμηθῇ κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν τεχνιτῶν καὶ τεχνητριῶν ἑκάστου κουρείου ἢ κομμωτηρίου, ἀποκλεισμένων τῶν προσωπικῶς ἐργαζομένων ἐργοδοτῶν, ἐφ' ὅσον οὗτοι ἀπασχολοῦν πλέον τοῦ ἑνὸς τεχνίτου. Εἰς περίπτωσιν συμμετοχῆς τῶν ἐργοδοτῶν εἰς τὸ προϊὸν τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως τὰ δῶρα τῶν βοηθῶν ἀφαιροῦνται ἐκ τοῦ μεριδίου τούτων.

Κουρεῖα ἢ κομμωτήρια, ἅτινα δὲν ἤθελον αὐξήσει κατὰ τὰ ἀνωτέρω τὰς τιμάς, ὑποχρεοῦνται, ὅπως καταβάλουν εἰς ἕκαστον τῶν ἐν αὐτοῖς ἀπασχολουμένων ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης ὡς δῶρον ποσὸν δραχμῶν 1.900 διὰ τοὺς τεχνίτας, δραχμῶν 1.500 διὰ τὰς τεχνητρίας, δραχμῶν 420 διὰ τοὺς βοηθοὺς κουρείων καὶ δραχμῶν 480 διὰ τοὺς βοηθοὺς κομμωτηρίων.

13. Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν ἐν τῇ χώρᾳ λειτουργούντων λουτρῶν καθαριότητος, ἰαματικῶν καὶ θαλασσίων, αὐξάνονται κατὰ ποσοστὸν 25% αἱ τιμαὶ τῶν εἰσιτηρίων ἀπὸ 20.12.1966 μέχρι 19.1.1967. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως ταύτης προερχόμενον προϊὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ τοῦ ὅλου τῆς ἡμερησίου προσωπικοῦ.

14. Ἐπίσης, πρὸς παροχὴν τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου εἰς τὸ προσωπικὸν τῶν σπηλαιοτηρίων, αὐξάνονται ἀπὸ 15.12.1966 μέχρι καὶ 14.1.1967 κατὰ ποσοστὸν 30% αἱ τιμαὶ τοῦ σπηλαίωτικοῦ. Τὸ ἐκ τῆς αὐξήσεως δὲ ταύτης συγκεντρούμενον ποσὸν διανεμηθήσεται κατ' ἰσομοιρίαν μεταξὺ πάντων τῶν ἐν ἑκάστῳ καταστήματι ἐργαζομένων σπηλαιοτῶν, μὴ ἐφαρμοζομένων ἐπὶ τούτων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 1 τῆς παρούσης.

15. Εἰς ἕκαστον ἐκ τοῦ ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένου προσωπικοῦ τῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου καὶ τῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων, εἰς τοὺς ἐπὶ ποσοστοῖς ἀμειβομένους εἰσπράκτορας καὶ παραγωγοὺς (πλασιέ) τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων, τοὺς ἀπασχολουμένους παρ' ἑνὶ μόνον ἐργοδότῃ, ὡς καὶ τοὺς ζηγωστὰς τῶν Δημοτικῶν Σταυλώνων, χορηγεῖται ὑπὸ τὰς ἐν τῷ ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις καὶ προσδιορισμοὺς δῶρον ἐκ δραχμῶν 1.900 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ 1.600 διὰ τὰς θήλεις, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ τῶν οἰκείων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐσωτερικῶν κανονισμῶν ἢ ἄλλων σχετικῶν διατάξεων προβλέπεται ἡ χορήγησις μεγαλυτέρου ποσοῦ δώρου.

16. Οἱ ἐκ τῶν μισθωτῶν ἀμειβόμενοι βάσει συλλογικῶν συμβάσεων ἢ ἄλλων κανόνων δικαίου τόσον διὰ ποσοστῶν ἢ φιλοδωρημάτων, ὅσον καὶ διὰ σταθεροῦ χρηματικοῦ μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, δικαιοῦνται δώρου, ὑπολογιζομένου μόνον ἐπὶ τοῦ εἰς χρῆμα καταβαλλομένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ τῶν διατάξεων τῆς παρούσης. Τὸ δῶρον τοῦτο δὲν ἀπαιρηρίζεται πρὸς τὸ δῶρον, οὗτινος δικαιοῦνται οἱ περιπτέροι βάσει τῶν διατάξεων τῆς παραγράφου 10 τοῦ παρόντος ἄρθρου.

17. Πρὸς ἀπόληψιν δώρου ὑπὸ τῶν ἀπασχολουμένων εἰς μὴ μόνιμον ἐργοδότην καὶ ἐπὶ τιμολογίῳ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας ἀμειβομένων, ὡς ἐκδορεῖς ἀγελῶν, ἐργατῶν κατεργασίας ἐντέρων, συντηρητῶν ζώων, ἐλαιομετρητῶν, καρραγωγέων, ραπτεργατῶν, φορτοεκφορτωτῶν, μὴ διεπομένων ὑπὸ τῆς περὶ φορτοεκφορτωτῶν λιμένος ἢ ξηρᾶς κειμένης νομοθεσίας κλπ., αὐξάνονται τὰ νομίμως ἐγκεκριμένα ἢ συμφωνημένα τιμολόγια ἀμοιβῆς αὐτῶν κατὰ 30% ἀπὸ 20.12.1966 μέχρι καὶ τῆς 19.1.1967, εἰδικῶς δὲ τῶν ραπτεργατῶν ἀπὸ 15.12.1966 μέχρι καὶ τῆς 14.1.1967. Τὰ ἀνωτέρω ἔχουσιν ἐφαρμογὴν, ἐκτὸς ἐὰν ὑπὸ εἰδικοτέρων συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων, τεθεισῶν εἰς ἐφαρμογὴν μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, προβλέπεται ἡ κατὰ διάφορον τρόπον καταβολὴ τοῦ δώρου.

18. Διὰ τοὺς ραπτεργάτας καὶ ραπτεργάτριας τοὺς ἀπασχολουμένους εἰς στρατιωτικὰ συνεργεῖα ἁρμοδιότητος Ὑπουργείου Ἐθνικῆς Ἀμύνης περιοχῆς Ἀθηνῶν Πειραιῶς τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον θέλει ὑπολογισθῇ βάσει τῶν ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 95518/1961 ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καθοριζομένων μισθῶν ἀποδοχῶν.

Ἄρθρον 7

1. Οἱ ἀπασχολούμενοι εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας λιμένων καὶ πόλεων καὶ τῶν ἄλλων οἱ ὅροι ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς διέπονται ὑπὸ τῶν ἄρθρων 27 καὶ 39 τοῦ νόμου 3239/1955 θὰ τύχωσι δώρου κατὰ τὰ ὁριζόμενα ὑπὸ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23120/2193/4.4.1966 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ τροποποιήσεως, συμπληρώσεως καὶ κωδικοποιήσεως τῶν ὑπουργικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρου λόγῳ ἑορτῶν τῶν εἰς τὰς φορτοεκφορτωτικὰς ἐργασίας ἀσχολουμένων (Φ.Ε.Κ. 316, τεῦχος Β' τῆς 22.5.1966).

2. Τὸ εἰς τοὺς ἐργάτας Καπνικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἑλευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης καταβλητέον ὑπὸ τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 τῆς παρούσης προϋποθέσεις δώρον ὑπολογισθήσεται βάσει τοῦ ἐ-

ημερομισθίων ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.

Ἄρθρον 8

Τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου, ὑπὸ τὰς προϋποθέσεις τοῦ ἄρθρου 1, δικαιοῦται τὸ προσωπικὸν τοῦ οἴκου τοῦ ἐργοδότου ἀπασχολούμενον καὶ ἐν αὐτῷ ἐνδιατρίβον προσωπικὸν (βοηθοί, θαλαμηπόλοι, παιδαγωγοί, νηπιοφοί, μάγειροι κλπ.) καὶ τὸ διεπόμενον ὑπὸ κλαδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ διαιτητικῶν ἀποφάσεων τοιοῦτον, ἀπολαμβάνον ἐπὶ τῇ βάσει τῶν εἰς χρῆμα μόνον καταβαλλομένων ἑκάστῳ μηνιαίων ἀποδοχῶν. Εἰδικὸς διὰ τὰς οἰκιακὰς βοηθοὺς ἀνεξαρτήτως ἡλικίας, τὸ δῶρον τοῦτο εἰς τὸ ἀκέραιον δὲν δύναται νὰ εἶναι μικρότερον τῶν δραχμῶν 450, ἐφαρμοζομένων κατὰ τὰ λοιπὰ των διατάξεων τῆς παρούσης.

Ἄρθρον 9

Των ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρων καὶ ὑπὸ τὰς ἐν αὐτῇ προϋποθέσεις καὶ διακρίσεις δικαιοῦνται οἱ μισθωτοὶ τῶν γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων (βοοστασίων, λιχνοκομείων, ἀνθοκήπων, πτηνοτροφείων κλπ.), ἐφ' ὅσον αἱ σχέσεις ταύτων διέπονται ὑπὸ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἄλλων πράξεων ἐκ των ἄρθρου 2 τῆς παρούσης ἀναφερομένων ἢ ἐπάγονται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. Ὡσαύτως δικαιοῦται τοῦ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένου δώρου τὸ προσωπικὸν των γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν τῶν ἀσκουμένων ὑπὸ τοῦ Δημοσίου, ἀνωνύμων ἑταιρειῶν, συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ λοιπῶν Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου, ἀνεξαρτήτως τῆς ὑπαγωγῆς των εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ τοῦ καθορισμοῦ τῶν ἀποδοχῶν των διὰ συλλογικῶν συμβάσεων κλπ.

Ἄρθρον 10

Ἐὰν ὁ ἐργοδότης καταβάλλῃ εἰς τοὺς πρὸ αὐτῷ ἀπασχολουμένους μαθητὰς ἀποδοχὰς ὑψηλοτέρας τῶν καθοριζομένων δι' ὑποχρεωτικῶν κανόνων δικαίου δὲν δύναται νὰ συμψηφίσῃ τὸ ἐπὶ πλέον καταβαλλόμενον ποσὸν πρὸς τὴν διὰ τῆς παρούσης προβλεπομένην παροχήν.

Ἄρθρον 11

1. Ἐπιχειρήσεις, αἵτινες, λόγῳ οἰκονομικῶν δυσχερειῶν, ἤρχησαν ἀπὸ τῆς 12.1.1966 καὶ ἐφεξῆς μέχρι τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης, δύνανται νὰ καταβάλλουν τὸ διὰ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον μειωμένον κατὰ τὸ ἥμισυ, ἐὰν ἤρχησαν συνεχῶς καὶ ὁλοκληρωτικῶς ἐπὶ χρόνον πλέον τοῦ μηνός, κατὰ δὲ τὰ 2/3 αὐτοῦ, ἐὰν ἤρχησαν πλέον τῶν δύο μηνῶν, ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ χρονικοῦ διαστήματος.

2. Αἱ διατάξεις τοῦ παρόντος ἄρθρου δὲν ἐφαρμόζονται ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν λόγῳ ἐπιχειρήσεων, ὅπερ ἐξηκολούθησε παρέχον τὰς ὑπηρεσίας του παρὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπιχειρήσεως.

Ἄρθρον 12

1. Ἡ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπομένη ἔκτακτος οἰκονομικὴ ἐνίσχυσις (δῶρον) ὑπόκειται, ὡς καὶ αἱ λοιπαὶ ἀποδοχαί, εἰς πάσας τὰς ὑπὲρ τῶν οἰκείων ἀσφαλιστικῶν καὶ λοιπῶν ὀργανισμῶν ἢ Λογαριασμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς (πλὴν τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, δι' ἣν ἰσχύει μόνον ἡ ὑπὸ τῆς ἑπομένης παραγράφου προβλεπομένη εἰσφορά) καθοριζομένας κρατήσεις καὶ εἰσφοράς, καταβλητέας εἰς τέσσαρας (4) ἰσοπόσους μηνιαίας δόσεις, ἐξ ὧν ἡ πρώτη μέχρι τῆς 15.1.1967.

2. Ἐπὶ τοῦ εἰς ἕκαστον μισθωτὸν καταβλητέου ἢ ἀποσβήματι εἰσπρακτέου βάσει τῶν διατάξεων τῆς παρούσης δώρου παρακρατηθήσεται δυνάμει τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ὡς εἰσφορὰ ἑκάστου τοιούτου ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ποσὸν δραχμῶν 75 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ δραχμῶν 60 διὰ τὰς θήλεις.

Διὰ τοὺς μαθητευομένους ἐργάτας ἢ ἐκπαιδεύσεως ἀμαθεῖς τῶν τοιούτων, τῶν ὁποίων αἱ ἡμερήσιαι ἀποδοχαὶ εἶναι μικρότεραι τῶν δραχμῶν 75 διὰ τοὺς ἄρρενας καὶ τῶν δραχμῶν 60 διὰ τὰς θήλεις, παρακρατηθήσεται ποσὸν δραχμῶν 35.

Ἡ ὡς ἄνω εἰσφορὰ καταβληθήσεται εἰς τὴν Ἐργατικὴν Ἑστίαν κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς κρατήσεώς της.

Ἄρθρον 13

Τὸ ὑπὸ τῆς παρούσης προβλεπόμενον δῶρον, ὅπερ ἐν οὐδεμιᾷ περιπτώσει ἐπιτρέπεται νὰ καταβληθῇ εἰς εἶδος, ἀλλ' εἰς χρῆμα μόνον, θὰ καταβληθῇ ἐφ' ἅπαξ μέχρι τῆς 22.12.1966, ἐφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνει τὰς δύο χιλιάδας δραχμάς.

Τὸ πέραν τοῦ ποσοῦ τούτου ὑπόλοιπον δύναται νὰ καταβληθῇ μέχρι τῆς 5.1.1967.

Ἄρθρον 14

Αἱ διατάξεις τῆς παρούσης δὲν ἔχουν ἐφαρμογὴν εἰς τὰς κάτωθι περιπτώσεις:

α) Ἐπὶ ἐργατῶν καὶ λοιπῶν ἐκτὸς τῶν ἐν ἄρθρῳ 9 ἀναφερομένων γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν.

β) Ἐπὶ τῶν κατ' οἶκον ἐργαζομένων εἰς κωμοπόλεις (Δήμους ἢ Κοινότητας) πληθυσμοῦ κάτω τῶν ἓξ χιλιάδων κατοίκων.

γ) Ἐπὶ τῶν ἐπὶ ποσοστοῖ ἀμειβομένων μισθωτῶν, πλὴν τῶν ἐν τοῖς προηγουμένοις ἐξαιρέσεων.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διὰ τῆς Ἐφημε-

είδος της Κυβερνήσεως.

Έν Άθήναις τῇ 12 Δεκεμβρίου 1966

—

111390/E1515/1966 Άπόφ. Ύπουργοῦ Ἐργασίας

Περί αὐξήσεως τῶν ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. καταβαλλομένων βάσει πλειόνων τῶν 1200 ἡμερῶν ἐργασίας ἢ λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος συντάξεων.

(Ε.Κ. τ. Β' φ. 723 τῆς 8 Δεκεμβρίου 1966)

Ἔχοντες ὑπ' ὄψιν: 1) Τάς διατάξεις τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960 «περί τροποποιήσεως καί συμπληρώσεως τῆς νομοθεσίας περί Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων καί ἄλλων τινῶν ὀργανωτικῶν καί διοικητικῶν διατάξεων». 2) Τήν ὑπ' ὄψιν 723/1966 γνώμην τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. (συνεδρίασις 36/11.10.1966) περί αὐξήσεως ἀπό 1ης Δεκεμβρίου 1966 τῶν συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογήν τῆς παραγράφου 8 τοῦ ἄρθρου 12 τοῦ ν.δ. 4104/1960, ὑποβληθείσαν ἡμῖν διά τῆς ὑπ' ἀριθ. 157403/Σ/1/14/19.10.1966 ἀναφορᾶς τοῦ Ἱδρύματος, ἀποφασίζομεν:

Ἀπό 1ης Δεκεμβρίου 1966 αὐξάνονται κατά ποσοστόν 10% αἱ ὑπό τοῦ Ι.Κ.Α. χορηγούμεναι συντάξεις, βάσει πλειόνων τῶν 1200 ἡμερῶν ἐργασίας ἢ λόγῳ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Τῆς ἀνωτέρω αὐξήσεως, ὑπολογιζομένης ἐπί τοῦ καταβαλλομένου ποσοῦ μηνιαίας συντάξεως, δικαιοῦνται οἱ συνταξιοδοτούμενοι κατά τήν 1ην Δεκεμβρίου 1966, ὡς καί οἱ μεταγενεστέρως συνταξιοδοτούμενοι, ἐφ' ὅσον διά τόν καθορισμόν τοῦ ποσοῦ τῆς συντάξεώς των λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν ἀποδοχαί ἀναγόμεναι ἐξ ὁλοκλήρου εἰς χρονικόν διάστημα πρό τῆς 1ης Ἰανουαρίου 1966.

Αἱ κατά τ' ἀνωτέρω προσαυξανόμεναι συντάξεις δέν ὑπόκεινται εἰς τούς περιορισμούς τῶν παραγράφων 2 καί 11 τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη μεταγενεστέρως.

Εἰς τήν ἀνωτέρω αὔξησιν συμψηφίζεται τυχόν διατηρούμενον προσωπικόν ἐπίδομα.

Ἡ παροῦσα δημοσιευθήτω διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Νοεμβρίου 1966

—

ΔΙΑΙΤΗΤΙΚΑΙ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΚΑΙΙ.

52/1966 Άπόφ. Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν

Περί τῶν ὅρων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας (*).

Διά ταῦτα

Μεταρρυθμίζει ἐν μέρει τήν ὑπ' ἀριθ. 32/1966 ἀπόφασιν ταύτ. Π.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν, ἐκδοθεῖσαν εἰς ἐπίλυσιν διενέξεως μεταξύ τῆς Πανελληνίου Ἑνώσεως Ἐπαλλήλων Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων ἀφ' ἑνός καί ἀφ' ἑτέρου τῶν: 1) Πανελληνίου Ὀργανώσεως Κινηματογραφικῶν Ἐπιχειρήσεων, 2) Ἑνώσεως Μικροκινηματογραφιστῶν Ἀττικῆς, 3) Πανελληνίου Ὁμοσπονδίας τῶν Αἰθουσιούχων Κινηματογραφιστῶν καί 4) Πανελληνίου Ἑνώσεως Κινηματογραφιστῶν, ὡς ἀκολούθως:

1. Ἀπό τῆς ἰσχύος τῆς παρούσης τά κατώτατα ὁρια βασικῶν μηνιαίων μισθῶν τῶν κατωτέρω εἰδικοτήτων τοῦ προσωπικοῦ τῶν χειμερινῶν καί θερινῶν κινηματογράφων ἁπάσης τῆς χώρας καθορίζονται κατά περιόδους ὡς ἀκολούθως:

Α' Περίοδος ἀπό 1.5.1966 μέχρι 30.9.1966

Κινηματογράφοι

	Ἀθηνῶν - Προαστίων		Πειραιῶς Θεσσαλονίκης Προαστίων		Λοιπῶν Περιοχῶν	
	Προβολῆς		Προβολῆς		Προβολῆς	
	Α'	Β'	Α'	Β'	Α'	Β'
	Δραχμαί		Δραχμαί		Δραχμαί	
α) Χειρισταί	3100	2800	2950	2740	2740	2450
β) Βοηθοί	2700	2450	2550	2400	2550	2050
γ) Ἐλεγκταί	2200	2000	2100	1950	1950	1850
δ) Ταμίαι	1950	1900	1900	1850	1850	1800

(*) Κατετέθη παρά τῷ γραμματεῖ τοῦ Εἰρηνοδικείου Ἀθηνῶν, κατ' ἄρθρον 20 νόμου 3239/1955, συνταχθείσης τῆς ὑπ' ἀριθ. 101 τῆς 15.11.1966 πράξεως καταθέσεως, καί ἐκοινοποιήθη εἰς τό Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τήν 15.11.1966.

Β΄ Περίοδος από 1.10.1966 και εφεξής

Κινηματογράφοι	Β΄ Προβολής		
	Αθηνών Προαστίων	Πειραιώς Θ)νίκης	Λοιπών Περιοχών
	Δραχμαί		
α) Χειμερινοί	2900	2850	2550
β) Βοηθοί	2550	2500	2150
γ) Έλεγκται	2100	2050	1900
δ) Θερινοί	1950	1900	1850

2. Ως κινηματογράφοι Α΄ και Β΄ προβολής εις τας πόλεις Αθηνών - Πειραιώς - Θεσσαλονίκης και εις τα Περίχωρα αυτών θεωρούνται οι έχοντες χαρακτηρισθή ως τοιούτοι εν τη πράξει.

3. Εις τας πόλεις πληθυσμού άνω των 50 χιλιάδων κατοίκων ως κινηματογράφοι Α΄ προβολής χαρακτηρίζονται οι έχοντες τα δηλότερα εισιτήρια.

Οι λοιποί κινηματογράφοι, ή εν ανυπαρξία διαφοράς τιμής εισιτηρίου, πάντες οι κινηματογράφοι χαρακτηρίζονται ως Β΄ προβολής.

4. Οι κινηματογράφοι των πόλεων πληθυσμού κάτω των 50.000 κατοίκων χαρακτηρίζονται ως ανήκοντες εις την Β΄ προβολήν.

5. Εργοδότης, επιθυμών να διορίση υπεύθυνον χειριστήν εποχρεούται να καταβάλλη ηδξημένους τους ανωτέρω μισθούς κατά 10%.

6. Οι ως άνω βασικοί μηνιαίοι μισθοί προσαυξάνονται δι' επιδόματος γάμου εξ δραχμών 180 μηνιαίως. Το ανωτέρω επίδομα, παρεχόμενον διά την σύζυγον, εις' όσαν αύτη δεν εργάζεται, παύει χορηγούμενον εν περιπτώσει χηρείας ή διαζυξέως.

7. Εις τους περί ων εν άρθρω 1 της παρούσης μισθωτούς χορηγείται επίδομα πολυετούς υπηρεσίας εκ ποσοστού 5%, υπολογιζομένου επί των κατωτάτων ορίων βασικών μηνιαίων μισθών, δι' εκάστην πενταετίαν πραγματικής υπηρεσίας εν τη χλάδω και μέχρι δύο (2) πενταετιών.

Η κατά τον υπολογισμόν του παρόντος επιδόματος προϋπηρεσία δέον να αποδεικνύεται ή διά βεβαιώσεως του Ταμείου Συντάξεων Ηθοποιών, Συγγραφέων, Μουσικών, Τεχνιτών Θεάτρου και Κινηματογράφου ή διά του βιβλιαρίου του Ι.Κ.Α.

Η εν λόγω βεβαίωσις ή το βιβλιάριον του Ι.Κ.Α. δέον να υποβάλλονται προς τον εργοδότην εντός τριών μηνών από της προσλήψεως, άλλως ούτος δικαιούται, όπως μη συνυπολογίση την προϋπηρεσίαν του μισθωτού.

Η αύτη προθεσμία παρέχεται προς υποβολήν των ειρημένων δικαιολογητικών και εις τους ήδη υπηρετούντας μισθωτούς, άρχομένη από της ισχύος της παρούσης αποφάσεως.

8. Οι περί ων η παρούσα μισθωτοί, απασχολούμενοι πρό ή μετά την λήξιν της περιόδου λειτουργίας των κινηματογράφων διά την εγκατάστασιν ή άρσιν και μετατοπίσεων των μηχανημάτων ή διά πάσαν άλλην αιτίαν συνδεομένην προς την έναρξιν ή την λήξιν της περιόδου, δικαιούνται δι' εκάστην ημέραν απασχολήσεως άμοιβής ίσης προς το 1/25 των κατά τα ανωτέρω κατιοτάτων ορίων βασικών μισθών, προσηυξημένων διά των υπό της παρούσης προβλεπομένων επιδομάτων. Διά την απασχόλησιν επί ίσσονα του νομίμου ωραρίου χρόνον το ποσόν τούτο μειούται αναλόγως.

9. Μισθωτοί, εκ των περί ων η παρούσα, απασχοληθέντες παρά τω αυτώ εργοδότη συνεχώς επί πλείονας της μιάς περιόδου εις θερινόν και χειμερινόν κινηματογράφον, εκμεταλλευόμενον υπ' αυτού, θεωρούνται, καθ' όσον αφορά εις τον υπολογισμόν της καταβλητέας εις αυτούς αποζημιώσεως επί τη λύσει της εργασιακής των σχέσεως, διά καταγγελίας υπό του εργοδότου κατά την λήξιν ή πρό αυτής της περιόδου, ως διαπόμενοι υπό συμβάσεως εργασίας αορίστου χρονικής διαρκείας.

10. Η σύνθεσις του υποχρεωτικώς απασχολουμένου τεχνικού προσωπικού καθορίζεται ως αύτη προβλέπεται υπό του άρθρου 18 του υπ' αριθ. 771/14.11.1960 Δ. διατάγματος.

11. Αι δι' ατομικών συμβάσεων τυχόν κατωτέρω βαλλόμεναι αποδοχαί, ανώτεραι των διά της παρούσης καθοριζομένων, δεν δύνανται να μειωθώσιν, ως επίσης δεν δύνανται να μεταβληθώσι τυχόν ευνοϊκώτεροι εθναίκώτεροι εν γένει όροι.

12. Κατά τα λοιπά έχουσιν εφαρμογήν αι κείμεναι διατάξεις.

13. Η ισχύς της παρούσης υπό τας ανωτέρω διακρίσεις άρχεται από της 1ης Μαρτίου 1966.

Εκρίθη, αποφασίσθη και εγένετο

Εν Αθήναις τη 13 Οκτωβρίου 1966

ΑΠΟ ΘΕΑ ΚΑΙ ΓΡΑΦΟΥΝ

Μετά την ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἀπεργίας

Κύριε Διευθυντά,

Πέραν τῶν ὅσων εἰς ἀναφερομένην εἰς τὸ θέμα τῆς «ἀπεργίας τῶν μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν» μελέτην μου ἔχω ἀναπτύξει (ἐν ΕΕΔ 25, 218) καὶ σχετικῶς πρὸς τὴν πρόσφατον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ἀπόφασιν ὑπ' ἀριθ. 495/1966, Τμ. Α', τοῦ Ἀρείου Πάγου (ἐν ΕΕΔ 25, 1372), ἐπιτρέψατέ μοι νὰ προβάλω ἐν εἰσέτι ἐπιχείρημα, ἐπισημανθὲν μοι ὑπὸ τέως ἀνωτάτου δικαστικοῦ, κατὰ τῆς ὑπὸ τῆς ἄνω ἀπορρίψεως υἱοθετουμένης ἀπόψεως ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς ἀπεργίας ἀναγνωρίζεται μόνον εἰς ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ νὰ διατυπώσω ἀπορίας τινάς.

1. Αἰτιολογεῖ ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τὴν ἀπορρίψιν της μὲ τὴν σκέψιν ὅτι: «ἡ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας ἀποβλέπει εἰς τὴν ὑπὲρ τῶν ἀπεργούντων μισθωτῶν ἐπίλυσιν τῶν μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν ἐργοδοτῶν των ἀναφυομένων συλλογικῶν διαφορῶν, δικαίωμα ὅμως πρὸς σύναψιν συλλογικῶν συμβάσεων, ρυθμιζουσῶν ταιαύτας διαφοράς, ἔχουσι, κατὰ τὰς διατάξεις... μόνον αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις τῶν μισθωτῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἀνήκει ὁπωσδήποτε καὶ τὸ δικαίωμα κινήσεως τῆς διαδικασίας πρὸς ἐπίλυσιν, διὰ τῆς ὑπὸ τῶν αὐτῶν διατάξεων προβλεπομένης διαιτησίας, τῶν ἀνακυπτουσῶν συλλογικῶν διενέξεων καὶ οὐχὶ εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ εἰς ὁμάδας ἀνεργανώτων μισθωτῶν».

Ἀλλά, κατ' ἄρθρον 680 Α.Κ., ὄχι μόνον διὰ συμβάσεως μεταξὺ ἑνώσεων μισθωτῶν καὶ ἑνώσεων ἐκμισθωτῶν δύνανται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου νὰ καθορίζωνται οἱ ὅροι, ὑφ' οὓς θὰ συνομολογοῦνται αἱ κατ' ἰδίαν συμβάσεις ἐργασίας τῶν μελῶν αὐτῶν (συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας), ἀλλὰ καὶ διὰ συμβάσεων μεταξὺ μισθωτῶν καὶ ἐκμισθωτῶν, μὴ ἀποτελούντων ἑνώσεις (μὴ συνδικαλισμένων), δύνανται νὰ συνομολογοῦνται ταιαῦται συμβάσεις (συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας). Δὲν νομίζομεν δὲ ὅτι ἐκ μόνου τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ νόμος δὲν ἐρρύθμισεν εἰσέτι ἢ μόνον τὸν τρόπον, καθ' ὃν θέον νὰ συνομολογοῦνται αἱ μεταξὺ ἑνώσεων ἐργαζομένων καὶ ἐργοδοτῶν συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, δύναται νὰ ὑποστηριχθῇ βασίμως, ὅτι δικαίωμα πρὸς συνομολόγησιν τοιούτων συμβάσεων ἔχουν μόνον αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἑνώσεις τῶν μισθωτῶν. Ἐὰν ὅμως ταιοῦτον δικαίωμα ἔχουν καὶ οἱ μὴ ὠργανωμένοι εἰς ἑνώσεις μισθωτοί, τότε καταπίπτει τὸ μοναδικὸν ἔρεισμα τῆς ὑπὸ τῆς ἄνω ἀποράσεως τοῦ Ἀρείου Πάγου υἱοθετουμένης ἀπόψεως.

2. Δέχεται ἡ ὡς ἄνω ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι ἡ ἀπεργία εἶναι παράνομος, ἐὰν δὲν συντρέχουν αἱ θεωρούμεναι ὑπ' αὐτῆς ὡς ἀναγκαῖαι τοῦ δικαιώματος τῆς ἀπεργίας προϋποθέσεις, ἤτοι ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου καὶ μυστικὴ ψηφοφορία.

Ἐξ ἄλλου, ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2151/1920 ὁρίζει, ὅτι ἐν περιπτώσει ἀπεργίας ἐπαγγελματικοῦ σωματείου, «ὁπωσδήποτε λαβούσης χώραν», οἱ διοικοῦντες τὸ σωματεῖον ὑποχρεοῦνται νὰ καλέσουν ἐντὸς 48ώρου ἀπὸ τῆς ἐνάρξεώς της γενικὴν συνέλευσιν τῶν μελῶν, ἐκτὸς ἐὰν ἡ ἀπεργία ἀπερασισθῇ ὑπὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως τὸ πολὺ πρὸ 8 ἡμερῶν. Ἐὰν δὲν γίνῃ ἀπαρτία, καλεῖται νέα συνέλευσις ἐντὸς 24ώρου, ἐὰν δὲ καὶ αὕτη δὲν εὑρεθῇ ἐν ἀπαρτίᾳ ἡ διοίκησις τοῦ σωματείου δὲν δύναται, διαρκούσης τῆς ἀπεργίας, νὰ ἐπιχειρήσῃ οὐδεμίαν ἐν ὀνόματι αὐτοῦ πρᾶξιν, πλὴν τῆς συγκλήσεως νέας συνελεύσεως καὶ τῆς ἐκπροσωπήσεως τοῦ σωματείου ἐνώπιον τῶν Διοικητικῶν Ἀρχῶν.

Ἡ πρώτη ἀπορία μου λοιπὸν ἐγκειται εἰς τοῦτο: Ἐὰν δὲν προϋπάρχῃ ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, ληφθεῖσα πρὸ ὀλίγου τὸ πολύ, καὶ ἐὰν κηρυχθείσης τῆς ἀπεργίας δὲν ἐπιτευχθῇ ἀπαρτία κατὰ τὰς συγκληθησομένας ἐντὸς 48ώρου καὶ ἐν συνεχείᾳ ἐντὸς 24ώρου ἢ καὶ μετέπειτα γενικὰς συνελεύσεις, ἡ δὲ ἀπεργία συνεχίζεται, θὰ πρέπει νὰ χαρακτηρισθῇ αὕτη ὡς παράνομος, ἀφοῦ ἐκηρύχθη καὶ συνεχίζεται χωρὶς ἀπόφασιν τῆς γενικῆς συνελεύσεως;

Τοιοῦτον τι ὅμως προφανῶς δὲν προκύπτει ἐκ τῆς ὡς ἄνω διατάξεως τοῦ νόμου 2151/1920, (ἥτις ὡς μόνην κύρωσιν τάσσει τὸν περιορισμὸν τῶν ἀρμοδιοτήτων τῆς Διοικήσεως), ὅπερ σημαίνει, ὅτι τοὐλάχιστον εἰς τὰς περιπτώσεις ταύτας οἱ συνδικαλισμένοι μισθωτοὶ δύνανται νὰ ἀπεργοῦν νομίμως ἄνευ ἀποφάσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου αὐτῶν, ἀλλ' ἀκόμη καὶ ἄνευ ἀποράσεως καὶ τῆς διοικήσεως ταύτου, ἀφοῦ ἡ διάταξις δμιλεῖ περὶ «ἀπεργίας ὁπωσδήποτε λαβούσης χώραν», ἡ δὲ κηρύττουσα ταύτην ἄνευ ἢ καὶ ἐναντίον τῆς γνώμης τῆς διοικήσεως μειοψηφία τῶν μελῶν θὰ ἠδύνατο διὰ τῆς ἀποχῆς της νὰ ματαιώνῃ εἰς τὰς πλείστας τῶν περιπτώσεων τὴν συνήθως τόσον δυσχερῶς ἐπιτυγχανομένην ἀπαρτίαν.

3. Ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι διὰ τὸ νόμιμον τῆς ἀπεργίας ἀπαιτεῖται ὁπωσδήποτε ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως, λαμβανομένη ἔστω καὶ ἐκ τῶν ὑστέρων, μετὰ τὴν λῆξιν δηλαδὴ τῆς ἀπεργίας, ἐρωτᾶται τί θὰ συμβῇ, ἐὰν κατὰ τὸ μέχρι τῆς λήψεως τῆς τοιαυτης ἀποράσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ ἡ ἀπεργία δὲν θὰ εἶναι νόμιμος, ὁ ἐργοδότης ἤθελε θεωρήσει (ὡς δέχεται ἡ ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου, ὅτι δύναται οὗτος νὰ πράξῃ) λυθείσαν ὑπαιτιότητι τοῦ ἀπεργοῦ τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ ἀρνηθῇ νὰ δεχθῇ ἐκ νέου τὰς ὑπηρεσίας του; Θὰ ὑποχρεωθῇ ὁ ἐργοδότης νὰ δεχθῇ ἐκ νέου εἰς τὴν ἐργασίαν του τὸν ἀπεργὸν μετὰ τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων (ex tunc;) νομιμοποίησιν τῆς ἀπεργίας δι' ἀποράσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως; Καὶ ἐὰν ναὶ θὰ τοῦ καταβάλῃ καὶ τὸν μισθὸν ὑπερημερίας διὰ τὸ ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀπεργίας μέχρι τῆς ἀποδοχῆς ἐκ νέου τῶν ὑπηρεσιῶν του χρονικὸν διάστημα; Ἐὰν πάλιν δὲν καθίσταται νόμιμος ἐκ τῶν ὑστέρων δι' ἀποράσεως τῆς γενικῆς συνελεύσεως ἡ ἀπεργία, τότε τί νόημα ἔχουν αἱ ὡς ἄνω σχετικαὶ μὲ τὴν ἐκ τῶν ὑστέρων συγκλησιν τῆς

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Τινά έπί τοῦ Ν.Δ. 4577/1966

Χρήσιμοι εἶναι σημειώσεις τινές ἐπὶ τοῦ προσφάτου ν.δ. 4577/1966 (ΕΕΔ 25, 1407 ἐπ.), δεδομένου μάλιστα ὅτι περιέχει δέσμην διατάξεων, αἱ ὁποῖαι ἀναφέρονται εἰς διαφόρους κατηγορίας ἐργαζομένων καὶ ποικίλας ρυθμίσεις θεμάτων, ὥστε νὰ ἐπιβάλλεται τοὐλάχιστον ἡ ἀπομόνωσις ἐξ αὐτῶν τῶν πλέον ἐνδιαφερουσῶν ἐν συσχετισμῷ πρὸς τὸν δικαιολογητικὸν λόγον αὐτοῦ, ὡς ἐξηγεῖται εἰς τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν.

Διατάξεις ἐνδιαφέρουσαι τοὺς δικηγόρους. Ἄρθρον 1 § 19. Ἡ διάταξις τῆς παραγράφου 1 τοῦ ἄρθρου 21 τοῦ ν.δ. 3790/1957 περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεών τινων τοῦ Κώδικος περὶ Δικηγόρων ἔχει ἐφαρμογὴν καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ δικηγόρων καὶ νομικῶν συμβούλων τῶν ἐργοδοτικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων, ὧν τὸ σύνηθες ἐμμισθον προσωπικὸν ὑπερβαίνει τοὺς 20 καὶ ἀσφαλίζεται εἰς τὸ Ι.Κ.Α. (Σχετικὴ διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν δικηγόρων κατὰ τὸ ν.δ. 3790/1957, ὡς ἐτροποποιήθη ὑπὸ τοῦ ν.δ. 4272/1962, ἡ Σ.Ε. 1406/1964, ΕΕΔ 23, 924).

Ἄρθρον 4 § 2: Ὅπου ὑπὸ τῶν κειμένων διατάξεων προβλέπεται ἡ συμμετοχὴ δικαστικῶν εἰς πάσης φύσεως Συμβούλια ἢ Ἐπιτροπὰς Ν.Π.Δ.Δ., ἁρμοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας, δύναται ἀντὶ τούτων νὰ διορίζηται δικηγόρος τοὐλάχιστον παρ' Ἐφέταις ἢ, ὅπου δὲν ὑπάρχει τοιοῦτος, δικηγόρος παρὰ Πρωτοδίκαις, ἔχων ὑπερπενταετῆ πραγματικὴν ὑπηρεσίαν ὁριζόμενος ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας.

Αἱ διατάξεις αὗται δὲν ὑπῆρχον εἰς τὸ Σχέδιον τοῦ Νομοθετικοῦ τούτου Διατάγματος καὶ δὲν ἔχομεν οὕτω αἰτιολόγησίν των διὰ τῆς Εἰσηγητικῆς Ἐκθέσεως, ἀλλ' εἶναι αὐτονόητος ὁ σκοπός των.

Ἀσφαλιστικαὶ διατάξεις: Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 1 § 19, ἐν σχέσει πρὸς τὴν συνταξιοδότησιν παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. τῶν ἠσφαλισμένων συγχωνευομένου εἰς τοῦτο Ταμείου, ἐτέθη, κατὰ τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν, διότι δι' αὐτῆς σκοπεῖται ἡ ἄρσις σοβαρᾶς ἀδικίας, σημειουμένης εἰς βάρος τῶν ἠσφαλισμένων συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου, κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951, διὰ τοὺς ὁποίους, κατὰ τὴν διδομένην ἑρμηνείαν τῶν σχετικῶν διατάξεων, δὲν θεμελιοῦται δικαίωμα συντάξεως, ἐὰν δὲν ἔχουν πραγματοποιήσει ἡμέρας ἐργασίας ἐν τῇ ἀσφαλίσει τοῦ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν εἰς τοῦτο συγχώνευσιν τοῦ Ταμείου. Κατόπιν τῆς διδομένης ἑρμηνείας θὰ κατέστῃ δυνατὴ ἡ συνταξιοδότησις τῶν ἐν λόγῳ προσώπων, τὴν ὁποίαν, καίτοι δικαιολογημένην, καθιστᾷ ἀνέφικτον ἡ ἀσάφεια τῆς ἰσχυούσης νομοθεσίας.

Αἱ διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 §§ 1, 2, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀναγνώρισιν πραγματοποιηθεισῶν κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμερῶν ἐργασίας εἰς μεταλλευτικὰς ἐπιχειρήσεις ἐτέθησαν, κατὰ τὴν Εἰσηγητικὴν Ἔκθεσιν, διὰ νὰ παράσχουν ἐκ νέου εἰς τοὺς ἠσφαλισμένους καὶ συνταξιούχους τοῦ πέως Ταμείου Μεταλλευτῶν τὴν εὐχέρειαν, ὅπως ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας ἑνὸς ἔτους ἀναγνωρίσουν πραγματοποιηθείσας κατὰ τὸ παρελθὸν ἡμέρας ἐργασίας, ἐφ' ὅσον δὲν ἤσκησαν τὸ δικαίωμα τοῦτο βάσει τῆς παραγράφου 7 τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ ν.δ. 4104/1960. Κατὰ τὰς ἐν ἰσχύι διατάξεις παρεῖχετο ἡ εὐχέρεια εἰς τοὺς μεταλλευτάς, ὅπως ἀναγνωρίσουν ἡμέρας ἐργασίας διαζευκτικῶς, εἴτε διὰ τῆς διοικητικῆς, εἴτε διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ. Ἤδη παρέχεται ἡ εὐχέρεια, ὅπως, ἐν περιπτώσει ἀπορρίψεως τῆς προσφυγῆς τῆς διὰ τῆς μιᾶς ἐκ τῶν ὡς ἄνω δύο ὁδῶν, ἀσκηθῇ τὸ σχετικὸν δικαίωμα διὰ τῆς ἄλλης.

Δηλαδή, σημειοῦμεν, ὡραία διάκρισις τῶν ἐξουσιῶν: Ἀπὸ τοῦ Ἐργατοδίκου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ ἀπὸ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς τὸν Ἐργατοδίκην, ἕως ὅτου ἡ ὑπόθεσις κερδηθῇ.

γενικῆς συνελεύσεως διατάξεις τοῦ ἄρθρου 8 ν. 2151/1920).

δ. Ἡ ἄλλη ἀπορία μου ἔγκειται εἰς τοῦτο: Συμβαίνει πολὺ συχνὰ νὰ ὑπάρχῃ, ἐν σωματείῳ διὰ μίαν κατηγορίαν μισθωτῶν ἐργαζομένων εἰς διαφόρους ἐργοδότας. Ἐὰν λοιπὸν ἀποφασισθῇ νὰ ἀπεργήσουν οἱ μισθωτοί, οἱ ἐργαζόμενοι εἰς ἕνα ἢ τινας τῶν ἐργοδοτῶν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἢ αὐτοὶ μόνον ἀποκρούουν τὰ αἰτήματα τῶν μισθωτῶν τῆς κατηγορίας ταύτης, ἢ δὲν συμμορφοῦνται πρὸς γενομένην συμφωνίαν, ἐρωτᾶται: Θὰ ἀπαιτηθῇ ἀπόφασις τῆς γενικῆς συνελεύσεως τοῦ σωματείου, δηλαδὴ ἡ γνώμη καὶ τῶν μισθωτῶν ἐκείνων οἵτινες δὲν πρόκειται νὰ ἀπεργήσουν; Καὶ ἐὰν μὲν αὐτοί, ἐπειδὴ τὸ ζήτημα δὲν τοὺς ἀφορᾷ, δὲν προσέλθουν καὶ δὲν ἐπιτευχθῇ ἀπαρτία, τὸ πρόβλημα παρουσιάζεται ὑπὸ τὴν ὡς ἄνω (§§ 2 καὶ 3) μορφήν του. Ἐὰν ὅμως οὗτοι προσέλθουν εἰς τὴν γενικὴν συνέλευσιν καὶ ψηφίσουν (μυστικῶς, φυσικά) κατὰ τῆς ἀπεργίας, ἤτις ἐνδιαφέρει ὄχι αὐτούς, ἀλλὰ τοὺς συναδέλφους των, ἀπεργία δὲν θὰ γίνῃ. Καὶ δὲν ἀποστεροῦνται οὕτω τοῦ μοναδικοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ δικαίου αὐτῶν οἱ μισθωτοὶ διὰ τῆς γνώμης τρίτων, μὴ ἐχόντων ἄμεσον ἐνδιαφέρον ἐπὶ τοῦ θέματος;

Ἴδοὺ, κ. Διευθυντά, προχείρως, ὁποῖα προβλήματα δημιουργεῖ ἡ ὀλοθέτησις λύσεως, πρὸς ἣν, κατὰ τὴν γνώμην μας, δὲν συμβαδίζει οὔτε ἡ παρ' ἡμῖν ἐξέλιξις τοῦ θεσμοῦ, οὔτε αἱ ὑφισταμέναι σχετικαὶ πρὸς αὐτὸν νομοθετικαὶ διατάξεις.

Ἀθῆναι, *Ἀλέξανδρος Ἀμπατζῆς*, Δικηγόρος

ΕΥΡΕΤΗΡΙΑ

ΤΟΜΟΣ 25ος, ΕΤΟΣ 1966

Ἐπιμελείᾳ Μιχαὴλ Δ. Παναγιωτοπούλου, Δικηγόρου

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Α' Ἀπόψεις καὶ σημειώματα Συντάξεως.
Β' Ἄρθρα, διατριβαί, μελέται, νομικὰ ζητήματα.
Γ' Ἐπίσημοι γνωμοδοτήσεις.
Δ' Γνωμοδοτήσεις Νομικοῦ Συμβουλίου τοῦ Κράτους.
Ε' Γνωμοδοτήσεις νομομαθῶν.
ΣΤ' Ἐγκύκλιοι καὶ ἔγγραφα Ἀρχῶν.
Ζ' Εἰδήσεις.
Η' Νέα βιβλία.
Θ' Βιβλιοκρισίαι.
Ι' Νεκρολογίαι.
ΙΑ' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νομολογίας.
ΙΒ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον δημοσιευθεισῶν δικαστικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΓ' Ἀλφαβητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.
ΙΔ' Ἀριθμητικὸν εὑρετήριον νόμων, διαταγμάτων, ὑπουργικῶν ἀποφάσεων κλπ.

Α' ΑΠΟΨΕΙΣ ΚΑΙ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Συντάξεως : Μὲ τὸ Νέον Ἔτος, σ. 72.— Παράνομα, σ. 72.— Νέα νομοσχέδια περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ., σ. 136.— Εἰς δόσεις..., σ. 200.— Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, σ. 200.— Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία, σ. 264.— Νέον νομοσχέδιον, σ. 328.— Μετὰ τὸν ν. 4504/1966, σ. 456.— Ἀσφάλεια θέσεως, σ. 520.— Ἐπίκαιρα (ἀποχωρήσεις ἐργοδοτῶν κατὰ τὴν 1ην Μαΐου), σ. 584.— Γλωσσικά, σ. 584.— Καὶ πάλιν..., σ. 648.— Ἀβολογος διάταξις, σ. 648.— Ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, σ. 712.— Σχέδια Νόμων (Κωδικοποίησις Ἐργατικῆς Νομοθεσίας), σ. 776.— Θέματα μισθοῦ, σ. 840.— Ἡ νέα Πολιτικὴ Ἀκονομία καὶ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, σ. 904.— Οἱ ξένοι ἐργάται εἰς τὴν Γερμανίαν, σ. 968.— Νέα νομοσχέδια, σ. 968.—Χωρὶς διακοπήν, σ. 968.— Καλαὶ διατάξεις, σ. 1032.— Σκέψεις, σ. 1096.— Ἀναμνήσεις, σ. 1176.— Νομοθετικὰ κείμενα, σ. 1240.— Θεωρεῖα, σ. 1240.— Χρήσιμος ἐργασία· Συλλογὴ - Κωδικοποίησις ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας», ἐπιμελείᾳ Ὑπουργείου Ἐργασίας, σ. 1304.— Ἐπίκαιρα (Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις μισθωτῶν), Ν.Δ. 748/1966, σ. 1368.— Μία πρόσφατος ἀπόφασις τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἀπεργίας, σ. 1496.— Τινὰ ἐπὶ τοῦ ν.δ. 1577/1966, σ. 1560.

Β' ΑΡΘΡΑ, ΔΙΑΤΡΙΒΑΙ, ΜΕΛΕΤΑΙ, ΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Ἀϊδίνη Γεωργ., Δικηγόρου. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου μὲ προϊπηρεσίαν ἐργάτου, σ. 1348.

Ἀμπατζῆ Ἀλεξ., Δικηγόρου. Ἀπεργία τῶν μὴ

συνδικαλισμένων μισθωτών, σ. 218.— Μετά την 6η' άρθ. 493/1966 απόφασιν, τοῦ 'Αρείου Πάγου περί απεργίας' απεργία μή συνδικαλισμένων μισθωτών, σ. 1559.

Βαρδάκα Χρ., Δικηγόρου. 'Εργατικόν άτύχημα κατά την διαδρομήν προς τον τόπον εργασίας, σ. 456.— Προνόμια απαιτήσεων εργαζομένων εν αναγκαστική εκτελέσει· έννοια άρθρου 8 ν.δ. 1256/1962 (παρατηρήσεις επί της Πρωτοδικείου 'Αθηνών 18714/1965), σ. 1140. —'Εννοια άρθρου 8 ν.δ. 4256/1952· ισχύς άρθρου 636 'Εμπ. Νόμου μετά το άρθρον 12 § 2 τοῦ νόμου 3252/1955· τί περιλαμβάνει το προνόμιον· προνομιακή κατάταξις καί προσαύξησις 75% του άρθρου 8 ν.δ. 3020/1959 (επιφυλάξεων) καί άρθρον 3 νόμου 3755/1957 έννοια όρων τριγώντος έτους εν άρθρω 12 § 2 νόμου 3252/1955, σ. 1142.

Βασιλείου Π. Βασ., Δικηγόρου. 'Η αίτησις άδείας τοῦ μισθωτοῦ (μετά τον ν. 4504/1966, ΕΕΑ 25, 4351 σ. 1033.— Νόμων απεργίας ομάδος μισθωτών, μή συνιστώσης συγγνωμονευόμενον αδικημάτιον ή άντε άποφάσεις τοῦ επαγγελματικοῦ σωματείου (παράτασις αναφερομένου κατά την συζήτησιν, ήτ' ής ή Α.Π. 495/1966 σ. 1375.— 'Εννοια απεργίας καί άσκησης τοῦ δικαιώματος· συνέπειαι εκ τής καταχρηστικώς άσκηθείσης, σ. 1500.

Δημάκη Ι. Κ., Δικηγόρου. Παροχαί εκ Κανονισμών δι' εύδόκιμον υπηρεσίαν θεσπισθείσαι καί έννοια άρθρων 371, 291, 297, ΑΚ σ. 80.— 'Επίδρασις της παρανόμου απεργίας επί τῆς διαρκείας της συμβάσεως εργασίας, σ. 969.— Παραγραφή αξιώσεως μισθοῦ· εξ άφορμής τῆς 6ης' άρθ. 16321/1966 αποφάσεως τοῦ Πρωτοδικείου 'Αθηνών, σ. 1241.

Διαμαντάκου Στυλ., 'Εφέτου. 'Η άτεκνος αναγνώρισις της αξιώσεως ώς λόγος διακοπής της αποσβεστικής παραγραφής, σ. 1097.

Καποδίστρια Ίω., Τμηματικού Πανεπιστημίου 'Αθηνών, Δικηγόρου. Παράνομος απεργία δια δοής ή φανεράς ληφοφορίας, σ. 1 έπ. —'Αδικαιολογήτως απεργία καί συνέπειαι αὐτῆς (μεταφορά αποφάσεως Γερμανικοῦ 'Εργατικοῦ 'Δικαστηρίου καί σημείωσις), σ. 298.

Κοκκίνου Α. Βασ., Προτοδίκου. Θέματα μισθοῦ (επιστολή), σ. 840.

Κοκκίνου 'Εμ. Φωτ., Δικηγόρου. 'Η ήθική ενσωμάτωσις κατά την άπονομήν τοῦ δικαίου, σ. 329.

Κρίππα Η.Γ., Πτυχιούχου Π.Ε., Ταμιλίου τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Τύπου Υπουργείου Προεδρίας Κυβερνήσεως. Σύμβασις εργασίας δημοσιογράφων· ή μονομερής διαπλαστική μεταβολή των όρων συμβάσεως εργασίας δημοσιογράφων καί ή εν Γαλλία τρίτρα συνειδησιακή, σ. 1459.

Κυπραίου Γ. Μιχ., Δικηγόρου. Οδοιπορικόν νόμος, συλλογικαί συμβάσεις εργασίας καί διατηρικαί αποφάσεις, σ. 585 έπ., σ. 649 έπ.

Ματζαρίδη Μιχ., Προϊσταμένου Γενικής 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας, Διαπιστωτοῦ Γενικής 'Επιθεωρήσεως Υπουργείου 'Εργασίας, σ. 841.

Μήτσου Τρ., Διδάκτορος Νομικής Πανεπιστημίου Παρισίων, Δικηγόρου. Τό Προσχέδιον Κώδικος 'Εργασίας, σ. 73 έπ., σ. 138 έπ., σ. 202 έπ., σ. 266 έπ.— Τό έκτον Διεθνές Συνέδριον 'Εργατικοῦ Δικαίου καί Κοινωνικής Πολιτικής, σ. 1118.

Πρακτικά Βουλής: Νομοθετική προστασία θυρωρών πολυκατοικιών καί μεγάρων, σ. 1175.

Ρουτσάκου Δρ. Δάμωνος, Δικηγόρου. Προτάσεις αναμορφώσεως τῆς 'Εργατικῆς Νομοθεσίας, σ. 457.

Συντάξεως: Σύμβασις γυναικός δι' υπηρεσίας ώς μοντέλλου καλλιτέχνου, σ. 45.— Προσβολή μέσω Γραφείων Εύρέσεως 'Εργασίας παράβασις' συνέπειαι (Σημ.), σ. 57.—'Ο νέος καθορισμός κατωτάτων ορίων μισθών καί ημερομισθίων, σ. 104.— Νομοθετική προστασία ημιμάθων οικιακών βοηθών, σ. 179.— Τινά περί των νέων μισθών προσωπικοῦ γραφείων επιχειρήσεων, σ. 250.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας δια ποινικόν αδίκημα μισθωτοῦ, σ. 309.— Περιορισμοί παροχῆς εργασίας υπό συνταξιούχων εν σχέσει προς τήν σύνταξιν, σ. 361.— 'Αναγκαστική τοποθέτησις εἰς θέσεις πολεμιστῶν ὡς μισθωτῶν, σ. 431.—'Επί τοῦ ν. 4504/1966, σ. 456.—'Ο ἐγγράφος τύπος καταγγελίας τῆς σχέσεως εργασίας, σ. 497.— Παροχή προς τους μισθωτούς άδιαπορικών έξόδων, σ. 556.— 'Υποχρεώσεις εργοδοτών κατά την 1ην Μαΐου, σ. 584. — Διαδικασία προσλήψεως προσωπικοῦ επιχειρήσεων, ἐκπαλαιόντων, σ. 624.— Λύσις συμβάσεων πρό αναδρομικής αὐξήσεως μισθών, σ. 695.—'Απασχόλησις μισθωτοῦ δι' τό δικαίωμα άδείας αὐτοῦ, σ. 748.— Δικαίωμα άδείας μισθωτών κατ' έτος μετ' άποδοχών, σ. 822.— Συμψηφισμός υποχρεώσεων εξ απεργιῶν πρός αντιπαίτησιν εργοδότου, σ. 888.—'Η νέα Πολιτική Οικονομία καί αἱ εργατικαί διαφοραί, σ. 904.—'Η άμέλεια τοῦ πάθοντος μισθωτοῦ εξ εργατικοῦ ατυχήματος, σ. 951.— Τακτική καταγγελία συμβάσεως εκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, σ. 1010.— Τακτική καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτῶν, σ. 1073.—'Απεργία καί πολιτική επιστράτευσις ὡς καταστάλτικόν αὐτῶν μέτρον, σ. 1096.— 'Απόλυσις μισθωτοῦ μετά πρόσκλησιν αὐτοῦ εἰς τον στρατόν, σ. 1157.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου καί Ν.Π.Δ.Δ., σ. 1222.— Προστασία γυναικός πρό καί μετά τον τοκετόν· επιπτώσεις ἐπ τοῦ μισθοῦ κατ' άρθρον 657 Α.Κ., σ. 1244. — Παροχή κατοικίας εν σχέσει προς την άδειαν των μισθωτών, σ. 1289.— Τύπος καταβολῆς αποζημιώσεως εἰς τούς απολυομένους μισθωτούς, σ. 1350.—'Εβδομαδιαία ἀνάπαυσις μισθωτῶν· διατάξεις δ.δ. 748/1966, ΝΖ σ. 1368.— Συμπληρωματικά τινα επί τοῦ δικαιώματος τῆς απεργίας, σ. 1405.— Τινα περί εβδομαδιαίας καί Κυριακῆς αναπαύσεως μισθωτῶν, σ. 1526.— Τινά επί τοῦ ν.δ. 1577/1966· διατάξεις ενδιαφερόντως τους δικηγόρους· ἀσφαλιστικαί διατάξεις, σ. 1560.— Καταβολή ὑπό τοῦ εργοδότου εἰς τον μισθωτόν τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ, σ. 1468.— Μία πρόσφατος άπόφασις τοῦ 'Αρείου Πάγου περί απεργίας, σ. 1496.

Τρίμη Γ., Δικηγόρου, τέως Διευθυντού Υπουργείου Εργασίας. Αξιώσεις μισθωτών εκ παρανόμου απεργιακής εργασίας, ΝΖ σ. 521.— Διάκρισις ιδιωτικού υπαλλήλου από εργάτου παρατηρήσεις τινές επί του Προσχεδίου Κώδικος Εργασίας, σ. 1433.

Γ' ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ

Τούση Άνδρ., Αντεισαγγελέως Αρείου Πάγου. Σχέσις παυσέχοντος προς νομικόν πρόσωπον δημοσίας διακυβερνήσεως, σ. 222.— Παραγραφή εισφορών προς σωματεία ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, σ. 395.

Δ' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Εισηγητής *Γ. Άντωνόπουλος*. Πάροδος. Ποινική ευθύνη συνδίκου πτωχεύσεως διά καθυστέρησιν καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, σ. 102.— Μεταβίβασις περιουσίας κατ' άρθρον 479 Α.Κ. και ευθύνη του νέου κρίσις δι' ασφαλιστικάς εισφοράς, σ. 113.— Πτωχευτικός συμβιβασμός και απαιτήσεις εξ εισφορών, σ. 1365.— Άτελώς αρόζειν προς άσκησιν κλπ. παροχών του Ι.Κ.Α. προς τους παρ' αυτού ασφαλισμένους" δια η έκθ. του άρθρου 10 § 2 του ά.ν. 1846/1951 θεσπιζομένη υπαλλαγή εκ μέρους τέλους εκτείνεται και επί των ενδιαφερομένων ή πιστοποιητικών των εκδιδομένων παρ' αλλοδαπών Αρχής και εδικοτέρων επί των ενδιαφερόντων των εκδιδομένων παρά των Ελληνικών Αρχών εκπτώλεια κλπ. πιστοποιητικών υπέρ του Τ.Α.Κ.Ε., σ. 1487.

Εισηγητής *Χ. Γεωργιόπουλος*. Νομικός Σύμβουλος. Καθορισμός δικαίου διαιτησίας μεταξύ Αγγλικής ναυτικής εταιρείας, σ. 881.

Εισηγητής *Δ. Δουσίτας*. Πάροδος. Καταγραφή εισφορών ημεδαπών εταιρειών του ή Ένωσις Φωτοτεχνουργών Ξυρού αμοιβή συλλογικών διαφορών δικαίου ή αρχήν δημοσίου χαρακτήρος, σ. 207.—Ασφαλιστικαί εισφοραί" εισαγωγή τού Κ.Τ.Σ.Α. προς παρακράτησιν αυτών εις τας αντιμισθίας οδηγών λεωφορείων, σ. 1091.— Προστασία εργαζομένης προ και μετά τον τοκετόν, σ. 1845.— Λήξις συμβάσεως διαιτησίας κατά ε.δ. 1852/1964" ίσχυ ή ως Νομικός Σύμβουλος εισηγουν εις τι Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α. διαιτησίας δικαίωσε εις τας διατάξεις του νόμου 4352/1964 και κατά συνέπειαν ισχυρά απολύτεις, σ. 1241.—Υποχρεώσεις εργοδοτών έναντι των Επιθεωρητών Εργασίας κλπ. καλύπτονται επί τού άρθρου 182 του Π.Δ., περί απειθείας, σ. 1347.— Πτώχευσις οίκου εργασίας ξυραφείων ημεδαπών εταιρειών εμείων λόν τα δικαιώματα προέρχονται διά την εγκύρου των επαγγελματικών ημεδαπών δι' ι δείας εργασίας (πολίτικών επαγγελματικής αντιπροσωπείας), δι' ον αποδεικνύεται η ιδιότης, εντιμότης και νομιμοφροσύνη αυτών, απαιτούνται και επί των περιπτώσεων διαδικασιού των αποφάσεων δια προσωρινής άδειας εργασίας, Γν. Σ. σ. 1466.

Εισηγητής *Κ. Παπαμιχαλόπουλος*. Αντιπρόεδρος. Παροχή ημερομισθίου κατ' εξαιρετικούς εορτάς διακοπάς περιπτώσεις εργατοτεχνιτών συνεργείων του κατά θάλασσαν στρατού, σ. 248.—Ώρα εργασίας υπαλληλικού και εργατοτεχνικού προσωπικού του Δημοσίου, σ. 331.— Καταγγελία σχέσεως εργασίας μισθωτών του Δημοσίου, σ. 524.— Καταβολή ημερομισθίου κατ' εξαιρετικούς ημέρας εν όψει των διατάξεων του ν.δ. 3755/1957 ποία όμοιος δέον να καταβάλληται εις τους κατ' άσκησιν ανατιθεμένους δρυμεργάτας παρά τού 700 Σ.Ε., σ. 622.— Παροχή έκπτωσεων εις τό Δημόσιον' εάν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν του Βασιλικού Ναυστάθμου Κρήτης, προσληφθέν συμφώνως τω νόμω 1321/1954 και χρησιμοποιηθέν εις γραφικάς εργασίας, δύναται να θεωρηθή υπαλληλικόν και να αμείβηται με μηνιαίας απολαβάς, δοθέντος ότι ταύτα ή δη αμείβεται με ημερησίαν απαζημίωσιν και λαμβάνει το δεδουλευμένον ημερομίσθιον, σ. 885.— Λήξις μισθωτού εν σχέσει προς το δικαίωμα άδειας κατ' ά.ν. 539/1945, σ. 950.

Εισηγητής *Κ. Ραυτόπουλος*. Νομικός Σύμβουλος. Εάν καθίσταται ήμεξής δυνατή η αναπροσαρμογή των υπό των αρμοδίων οργανισμών χορηγουμένων συντάξεων δι' εκδόσεως κανονιστικής υπουργικής αποφάσεως κατ' εξουσιοδότησιν των διατάξεων του άρθρου 2 ν. 19/1944, Γν. Σ. σ. 898.— Συντέλεσμος χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας πολιτών πολεμικών, ηφαλισμένων του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Τ.Ε., σ. 821.

Εισηγητής *Κ. Τζώρτζης*. Πάροδος. Δέσμευσις εξ εθνικών ημοσιοπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων δικαίωσε κατ' άρθ. 41/1955 του Π.Δ.Α.Δ. Αθηνών περί αναδιοργάν., όρων εργασίας κλπ. αρτιστικών μηχανικών, μηχανοδηγών, θεωμάτων κλπ.' δέσμευσις Δημοσίου από της υπογραφείσης αυτής εποχοποιητικής, σ. 42.

Εισηγητής *Α. Ρουμπής*, Νομικός Σύμβουλος. Νομισματοδοσία αναγκαστικώς τοποθετουμένων κατ' ά.ν. 1836/1951 πολεμιστών, Γν. Σ. σ. 177.—Εάν ή Α.Ε.Π. επιγρεται εις τας διατάξεις του ε.δ. της 8/14.3.1950 περί συμπαραστάσεως των νόμων περί Κυριακής αναπαύσεως, σ. 208.— Αλληλοβοηθητικόν Ταμείον επαγγελματικών σωματείων, Γν. Σ. σ. 782. — Προστασία αναπήρων' σπαστήρωσις κενών θέσεων κλητήρων, νυκτοφυλάκων και καθαριστριών Δημοσίων Υπηρεσιών κλπ. δι' αναπήρους εις δύνανται το ίσο της κατωτέρω παθημάτων νομοθεσίας προβλεπόμενα Συμβούλια προστασίας αναπήρων εκ των τάξεων των ατομικά ή γνωμοδοτούν διά την τοποθέτησιν πολεμιστών ή θυμάτων πολέμου εκ των προστατευομένων προσώπων των άρθρων 1 και 2 του ά.ν. 1281/1949 (ΦΕΚ 141/1950), σ. 888.— Σύνταξις ημερομισθίου ανηλίκου υπό επαγγελματικών σωματείων, σ.

905.—Ἀνάθεσις εἰς μισθωτὸν ἐργασίας διωρόφου τῆς συμφωνηθείσης καὶ μισθὸς ἀντικατάστασις μηχανῶν καὶ χρησιμοποίησις πρωτοτύπων μηχανικῶν εἰς ἠλεκτροτεχνιτῶν, σ. 1002. — Παραβάσεις διατάξεων περὶ προσλήψεως μισθωτῶν· πρόστιμα· παραγραφή, Γν. Σ. σ. 1177.

Εἰσηγητὴς *Κ. Τσαγκαράκης*, Νομικὸς Σύμβουλος. Ἀπεργία ὑπαλλήλων Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ. καὶ μισθὸς αὐτῶν, σ. 1154.

Γνωμοδοτῶν *Κ. Τζώρτζης*, Πάρεδρος. Ἀποχωρήσεις μισθωτῶν πρὸς συνταξιοδότησιν καὶ ἀποζημίωσις· ἐὰν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως καὶ ποίας οἱ οἰκειοθελῶς ἀποχωροῦντες ἐκ τῆς πάσης φύσεως ἐργασίας των ἐν τῷ Ἰνστιτούτῳ Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν Πετρελαίων ἐργαζόμενοι ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου (ὑπάλληλοι, κλητῆρες, καθαρίστριαι, κλπ.) ἐπὶ τῇ συμπληρώσει προϋποθέσεων λήψεως πλήρους συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., σ. 178.

Ε' ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΝΟΜΟΜΑΘΩΝ

Δεληγιάννη Ἰω., Καθηγητοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης. Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Δ.Ε.Η. Κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ ν.δ. 3798/1957· συμβατικὴ ἰσχὺς Κανονισμῶν Δ.Ε.Η.· προσχώρησις προσωπικοῦ· δέσμευσις ἔναντι τοῦ προσωπικοῦ· πλήρωσις ὀργανικῆς θέσεως Προϊσταμένου Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν· ἐνέργεια Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀντίθετος πρὸς Κανονισμὸν καὶ προσβολὴ δικαιωμάτων ὑπαλλήλων· συνέπεια ἐξ ἀντισυμβατικῆς ἐνεργείας, σ. 1305.

Δημάκη Ι. Κ., Δικηγόρου. Ἀρχαιρεσίαι Ἑνώσεων ἐργατικῶν σωματείων, σ. 777.

ΣΤ' ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ ΑΡΧΩΝ

Διοικήσεως Ι.Κ.Α.: Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, σ. 185.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος ἀδείας εἰς ἀπολυομένους μισθωτούς, σ. 186.— Κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλίσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ ἔτος 1966, σ. 186.— Ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρου Χριστουγέννων 1965 Νέου Ἔτους 1966, σ. 186.— Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀπασχολουμένων συνταξιούχων κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4104/1960 μετὰ τὴν ἰσ' ἀριθ. 43/1965 διαπιστικὴν ἀπόφασιν περὶ τῶν ὅρων ἰσοβιθίας καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καὶ εἰσφοραὶ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀνωτέρω διαπιστικὴν ἀπόφασιν μισθωτῶν διὰ τὰς ἀναδρομικὰς αὐξήσεις τῶν μισθῶν αὐτῶν, σ. 692.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ δῶρα Πάσχα Χριστουγέννων καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας τῶν μὲ κυμαινομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν, σ. 693.— Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς περὶ ἐναερίων καὶ ἀνθηρευτῶν ἐπαγγελμάτων διατάξεις, σ. 747.— Προϋποθέσεις συνεχίσεως προαιρετικῆς τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, σ. 747.—Ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. οἰκιακῶν ἐμμίσθων βοηθῶν, σ. 949. — Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ μερικῆς ἀναπηρίας, σ. 949.— Εὐθύνη εἰδικῶν διαδόχων ἐκ μεταβιβάσεων παρ' ἀμελητῶν τοῦ Ι.Κ.Α. περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως διὰ τὰ ὑπ' αὐτοὺς ἀνήκοντα χρέη ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α., σ. 1071.

Ὀργανισμοῦ Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας: Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας παρεχομένων ἐπιδομάτων, σ. 313.— Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα δδηγῶν αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας, σ. 357.— Ἀπόδοσις ὑπὸ ἐργοδότου ἐπιδόματος ἀνεργίας κατ' ἄρθρον 31 ν.δ. 2698/1953 ἐπὶ καταβολῆς τιμήματος ἀποδοχῶν ὑπερημερίας, σ. 557. —Ἀσφάλισις ἀσκουμένων εἰς φαρμακεῖα καὶ ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, σ. 558.

Ὑπουργείου Ἐργασίας: Διακοπὴ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν σχέσει πρὸς ἀνωτέραν βίαν (Ἐγγραφον), σ. 121.—Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καθ' ὡρισμένας ἡμέρας εἰς περιόδους καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου (Ἐγγραφον), σ. 121.— Ἄδειαι καθαριστριῶν ἀπασχολουμένων ἐπὶ ἔλασσον τοῦ νομίμου ὡραρίου (Ἐγγραφον), σ. 121.— Μετάθεσις μισθωτοῦ (Ἐγγραφον), σ. 1158.—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἀποχωροῦντος τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως· ἐφαρμογὴ σχετικῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ προσφευγόντων ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ Ν.Π.Δ.Δ.· ἐξαίρεσις τίνας ἀφορᾷ (Ἐγγραφον), σ. 1158.— Προάληψις μισθωτῶν ἀντὶ μεσολαβήσεως Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας, σ. 1351.— Ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἀ.ν. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἱερῶν ἀργιῶν (Ἐγκύκλιος), σ. 1469.—Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις θεωρείων πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων (Ἐγκύκλιος), σ. 1527.

Ζ' ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Εἰδήσεις, σ. 392.— Νέα ἀπὸ τὸν Ἄγιον Πάγο, σ. 776.— Δικαστικαὶ εἰδήσεις, σ. 840.— Νομοθετικαὶ εἰδήσεις, σ. 1368.

Η' ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΑ

Ἑρμηνεία τοῦ Α.Κ. (ΕρμΑΚ) τόμος ΙΙΙ, Ἐνοχικὸν Δίκαιον, Εἰδικὸν Μέρος, Τμῆμα Δεύτερον, Τεῦχος Δ', ἄρθρα 713 - 729 (Ἐντολή) ὑπὸ *Ἰωάννου Καποδίστρια*, σ. 1182.

Πάτρα Δανκᾶ, Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, σ. 391.

Ἐπιμελεία Ὑπουργείου Ἐργασίας, Συλλογὴ - Κωδικοποίησις ἰσχυούσης Ἐργατικῆς Νομοθεσίας, σ. 1304.

Θ' ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑΙ

Βασιλείου Π. Βασ., Δικηγόρου, Ἑρμηνεία τοῦ

Α.Κ. (ΕρμΑΚ) τόμος ΙΙΙ, Ένοχικών Δίκαιων, Ειδικόν Μέρος, Τμήμα Δεύτερον, Τεύχος Δ' άρθρα 715 - 729 (Έντολή) υπό Ιωάννου Καποδίστρια, σ. 1432.

Ρουτσάκου Δ. Δάμωνος, Δικηγόρου. Τα θεμελιώδη προβλήματα της καινοτομίας πολιτικής του κ. Λουκά Πάτρα, σ. 391.

Συντάξεως: Χρήσιμος εργασία («Συλλογή Κωδικοποίησις ισχυούσης Εργατικής Νομοθεσίας»), εκδιδεία Υπουργείου Εργασίας, σ. 1504.

Γ'. ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑΙ

Δημάκη Ι.Κ. Δικηγόρου: ***Κωνσταντίνος Τριανταφυλλόπουλος***, σ. 393.

ΙΑ' ΑΛΦΑΒΗΤΙΚΟΝ ΕΥΡΕΤΗΡΙΟΝ ΝΟΜΟΛΟΓΙΑΣ

Επεξήγησις κυριοτέρων συντετμημένων λέξεων: Άλγρ.=Αλληλογραφία, ΑΠ=Απόφασις Αρείου Πάγου, Απόψ.=Απόψεις ΕΣΑ, Γν.Σ.=Γνωμοδότησις Νομικού Συμβουλίου, Γν.νμθ.=Γνωμοδότησις νομομαθών, Γν.Ι.Κ.Α.=Γνωμοδότησις Νομικής Υπηρεσίας Ι.Κ.Α., Γν. Ν.Τ.=Γνωμοδότησις Νομικής Υπηρεσίας, Ε.=Απόφασις Εφετείου, Έγγρ.=Έγγραφον Διοικήσεως Ι.Κ.Α., Έγγρ. Τ.Ε.=Έγγραφον Υπουργείου Εργασίας, Έγκ.=Εγκύκλιος, Εισ.=Απόφασις Εισηγοδικείου ή Εισηγοδίκου, Εισαγ.=Εισαγωγικά σχόλια, Επ. Γνμδ.=Επίσημος Γνωμοδότησις, ΑΠΠ=Απόφασις Πρωτοδ. Έπαρχ. Παλ. Πολεμάτων, ΝΖ=Νομικά Ζητήματα, Νμλγ=Συγκεντρωμένη νομολογία, Π=Απόφασις Πρωτοδικείου, Πρωτοδίκου ή Προέδρου, Παρατ.=Παρατηρήσεις, Σ.Ε.=Απόφασις Συμβουλίου Επικρατείας, Σημ.=Σημείωσις.

Α

Αγορά. Ακινήτου παρά του Ειδικού Λογαριασμού Βοηθημάτων Μελών Ταμείου Υγείας Υπαλλήλων Αγροτικής Τραπέζης Ελλάδος άδεια Υπουργού Εργασίας, Γν.Σ., σ. 905.

Αγροτική Τράπεζα Βλ. λ. ***Τράπεζαι.***

Αγρόται. Βλ. λ. ***Γεωργικαί Ασφαλίσεις, Γεωργικαί εργασίαι, Γεωργικαί Συνεταιρισμοί και Οργανώσεις.***

Αγωγή. Αναγκαία, κατ' άρθρον 533 § 3 Πολ. Δικ., η έκθεσις εν τω δικογράφω σαφώς, κατά τρόπον επιδεκτικόν εκτιμήσεως υπό του δικαστηρίου, των περιστατικών, εφ' ων ο ενάγων στηρίζει το δικαίωμα του να προτείνη τας αξιώσεις του κατά του εναγομένου, Π 25601 σ. 491.—Εφαρμογή άρθρου 533 § 3 Πολ. Δικ. και δια την κατά την εργατικήν διαδικασίαν συντασσομένην έκθεσιν αγωγής, μη ούσης αναγκαίας της αναγραφής και των νομικών κανόνων, επί των οποίων στηρίζεται το δικαίωμα, Π 25601 σ. 491.—Στοιχεία εκθέσεως αγωγής κατά την εργατικήν διαδικασίαν· σαφής περίληψις των εφ' ων στηρίζεται αύτη πραγματικών περιστατικών κατ' άρθρον 3 ν. ΓΦΟΔ'. ΑΠ 394 σ. 1125, Είσαγ. σ. 1124.—Ένωσις βάσεων, της μιας ετεροκρώς δεν προσκρούει εις το άρθρον 535 εδ.1 Πολ. Δικ., ΑΠ 640 σ. 344.—Εκτίμησις του περιεχομένου της αγωγής επιδέχεται εις τον αναιρετικόν έλεγχον, ΑΠ 456 σ. 1457.—Έπαρκής και πλήρης αιτιολογία κρίσεως ότι το δικογράφον της αγωγής δεν πάσχει ασάφειαν, διότι τα καθίστατα έμμεσος ο έλεγχος παρά τον Άρειον Πάγον περί της ορθής εφαρμογής του νόμου απορρίψεως λόγου αναιρέσεως, ΑΠ 390 σ. 1338.—Σημείωσις αγωγής, μη αποτελούσα ανεπίτρεπτον μεταβολήν της βάσεως αυτής, άλλα παραδεκτόν περιορισμόν του αρχικού αιτήματος αυτής, ΑΠ 523 σ. 149.—Ειδική αγωγή Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 10 § 5 ν. 4104/1960 επί βλάβης σώματος ή υγείας προσωπικού· στοιχεία· ισχυρισμός μεταβολής βάσεως αγωγής, ΑΠ 10 σ. 286.—Ενάγων, εναγόμενος κατά την εργατικήν διαδικασίαν· αυχί και ο κατ' άρθρον 847 Α.Κ. εγγυηθείς την καταβολήν ημερομισθίων, άστις ενάγεται κατά την τακτικήν διαδικασίαν, ΑΠ 528 σ. 173.—Εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού κατ' άρθρον 904 επ. Α.Κ.· στοιχεία κλπ., ΑΠ 630 σ. 344, ΑΠ 254 σ. 122, ΑΠ 394 σ. 1124 Βλ. και λ. ***Αδικαιολόγητος πλουτισμός.***— Εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού· επιδοθητική φύσις αυτής· έννοια τούτου· δεν αποκλείει ταύτην η εκ της αδικοπραξίας αγωγή, ΑΠ 72 σ. 479.—Προς αποζημίωσιν εξ αδικοπραξίας ή εκ παραλείψεως πράξεων ή παραλείψεων οργάνων του Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· στοιχεία· περιπτώσεις· παραγραφή. Βλ. λ. ***Αδικοπραξία.***— Εργοδότου κατά του Ι.Κ.Α. προς αποζημίωσιν αυτού δια ζημίαν του λόγω μη καταβολής επιδομάτων ασθενείας, παρανόμως κατεβαλόντος ούτω πλήρη τον μισθόν εις τον ασθενήσαντα μισθωτόν· απόρριψις αγωγής ως νόμω αβασίμου, Π 21943 σ. 94.—Ησφαλισμένου περί αποζημιώσεως δια ζημίαν εκ παραλείψεως ή αρνήσεως των οργάνων του Ταμείου Ασφαλίσεως Προσωπικού Ο.Τ.Ε. προς απονομήν συντάξεως· αρμοδιότης τοπικών δικαστηρίων, ΑΠ 448 σ. 246.—Αποζημιώσεως δια παράληψιν υποβολής μισθωτού εις την κρίσιν του αρμοδίου συμβουλίου προς προαγωγήν· στοιχεία αυτής· προαγωγή κατά Κανονισμόν προσωπικού Ο.Τ.Ε. κατά τι είναι δικονομικού περιεχομένου ή διάταξις του άρθρου 298 Α.Κ., ΑΠ 79 σ. 931.— Περί καταβολής μισθοδοσίας αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολιτιστού· ου στοιχεία· η μνεία υποβολής δηλώσεως περί νομιμοφροσύνης, ΑΠ 566 σ. 28, ΑΠ 475 σ. 1438.—Εκ συμβάσεως καλλιτεχνικού μυσικού συγκροτήματος μετ' επιχειρηματίου κέντρου διασκεδάσεως προς παροχήν υπηρεσιών· άρνησις αποδοχής υπηρεσιών υπό εργοδότου και περιέλευσις εις υπερημερίαν αυτού· ενεργητικώς ανομοιοπαθής αγωγή εκ μέρους του συγκροτήματος, μη έχοντος νομικήν προσωπικότητα και συνεπώς ικανότητα προς το είναι διάδικον· δικαίωμα αγωγής ενός εκάστου των μελών του συγκροτήματος, Π 6444 σ. 32.—Περί χρη-

μειακής ἐκπαιδεύσεως δι' ἣθικὴν βλάβην παθόντος μισθωτοῦ συνεπείᾳ τραυματισμοῦ του κατὰ τὴν ἐπιλεξιν τῆς ἐργασίας· ἀπορριπτὴς ὡς ἀόριστον ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 296, 922, 914 Α.Κ., ἐν ᾧ ὅσον δὲν προσδιορίζεται τὸ προστιθὲν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης ψυχικὸν πρόσοπον, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἀποκρύψῃ τὸ ἀτύχημα. Π 7179 σ. 232. —Ἀπαλλαγὴ κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς διαδόχου τοῦ εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλωρύχων, ΑΠ 63 σ. 1752.—Κατὰ σωματεῖον· ἔνθεσις ἐν τῇ δίκῃ ὑπ' ὁ ἐναγόμενον προσληφθὴ παρὰ τοῦ ἐναγομένου σωματείου νομίμως ἐκπροσωπουμένου καὶ ὅτι ἐργάσθη ἀπροσκόπως, ἐξυπακουομένης καὶ τῆς διαπιστώσεως ὅτι ἐδόθη εἰς τὸν ἐνάγοντα παρὰ τῶν ἐκπροσωπούντων τὸ ἐναγόμενον σωματεῖον ψευδῆ πρόσοπα ἡ ἐντολὴ τῆς ἀποσχολήσεως των, μὴ ὄντος ἀναγκαίου ὅπως κατωνομασθοῦν ταῦτα. ΑΠ 390 σ. 1358.—Ναυτικοῦ· περὶ πληρωμῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 60 Κ.Ι.Ν.Δ. ἐπὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἰδιοῦ δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον ὁ τόπος καὶ ὁ λόγος λύσεως τῆς συμβάσεως ναυτολογήσεως ποὺ τῆς ἀπαλλοτριώσεως ἰσχὺς ἀπὸ τῆς ἀπογραφῆς της· πρέπει κατ' ἔνστασιν λόγω ἀποκλείοντος τὸ δι' ἄλλον δικαίωμα τοῦ ναυτικοῦ. ΑΠ 98 σ. 737.

Ἀ ν ω ν υ μ ο ς ε ρ γ α σ ι α. Ἀνωνύμῳ ἐργοδότου κατὸ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 3822 σ. 1204, Εἰσαγ. σ. 1204.

Ἄδεια (Δικαίωμα). Ἀρχῆς δ' ἀπονεμομένης ἐργασίας ἔλλειψις· συνέπειαι. Ὑπ. ι, Ὑπουργίαι. —Θεώρησις καταστάσεων ὡρῶν ἐργασίας ἰατροῦ τοῦ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας δὲν συνιστᾷ τὴν τήρησιν ὥρων ἐργασίας. Π 892 σ. 869.—Ἀσκούσης ἐπαγγέλματος περιωρισμένης ἰσχύος Ἰατρικῆς Σχολῆς, ΣΕ 2139 σ. 135.—Ἔλαττωσις διὰ ἀσθενῆ ἐργασίας διὰ δημοσίου διαλλάξεως ἴδιώτου· συνέπειαι ποινολογικαί. Π 1822 σ. 1440.— Μηχανήματα, μηχανικοὶ μηχανήματα. — Προσωρινὴ ἄδεια ἐργασίας ἐπιτηρουμένου φυλακισθέντος λιποτακτοῦ, Γν. Σ., σ. 1468.

Ἄδεια μισθωτῶν. *Α'. Κατ' ἀπογραφικὸν νόμον 539/1945.* 1. Γενικὰ ἐκτίμησις ἐφαρμογῆς. Σκοπὸς ἀν. 539/1945, ΝΖ σ. 748, 1035, Π 20759 σ. 1356, ΑΠ 478 σ. 1280. —Διατήρησις ἐν ἰσχύι τοῦ εἴδους ἀν. 539/1945 κατ' ἄρθρον 58 Κῶν.Ν.Δ. καὶ μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Ἀστικοῦ Κώδικος. Π 892 σ. 884, ΑΠ 381 σ. παρ.—Ἐπὶ τοῦ ν. 4961/1966, Σημ. σ. 456.—Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς 'Εργατικῆς Νομοθεσίας' διατάξεις περὶ ἀδείας μισθωτῶν. Σημ. σ. 1039.—Νομοθ. διάταγμα Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Υ. πουργείου 'Εργασίας' κοινότητος καὶ πεποιθήσεις ἐπὶ τῆς 'Εργατικῆς Νομοθεσίας' ἄδεια κλπ., Ἐνθ. Ἐπιθ. Ἐργασίας σ. 814.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 μόνον ἐπὶ μισθωτῶν ἀντὶ μισθοῦ ἀπασχολουμένων εἰς ἐπιχειρήσεις ἐργασίας ἐπὶ κλάδου ἀκινήτου καὶ περιωρισμένης ἐν ὅρῳ 1 § 1 αὐτοῦ ἐκτασεως. Π 7506 σ. 21, Π 507 σ. 296, Π 892 σ. 484.—Ἐφαρμογὴ διατάξεων ν. 2081/1952 περὶ κυρώσεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 52 Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Γενεύης ἐπὶ ἀπασχολουμένων εἰς τὰς ἐν αὐτῇ περιοριστικῶς ἀναφερομένας δημοσίας ἢ ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις καὶ καταστήματα, Π 7506 σ. 21, Π 892 σ. 484.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ μισθωτῶν Ἑταιρειῶν περιωρισμένης εὐθύνης, περιλαμβανομένων εἰς τὰς ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 τοῦ ἀ.ν. 539/1945 ἐπιχειρήσεις, ΑΠ 381 σ.858. —Διάταξις ἄρθρου 1 § 2 ἀ.ν. 539/1945 περὶ δυνατότητος ἐπεκτάσεως διὰ διαταγμάτων τῶν διατάξεων τούτου καὶ ἐπὶ τοῦ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ἄλλου προσωπικοῦ· τοιαῦτα διατάγματα δὲν ἐξεδόθησαν εἰσέτι, Π 7506 σ. 21, Π 892 σ. 484.—Ἀναφόρωστον ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 666 καὶ 667 Α.Κ.· ἐπὶ οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶναι οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ ἢ ὑπαλλήλου προσωπικοῦ μὴ ἐφαρμογὴ καὶ τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2081/1952 περὶ κυρώσεως τῆς Διεθνοῦς Συμβάσεως ὑπ' ἀριθ. 52 τῆς Γενεύης, Π 7506 σ. 21.—...ἐπὶ οἰκιακῶν ἐμπίστων βοηθῶν, ΝΖ σ. 179.—...ἐπὶ οἰκοσίτου ὑπηρετικοῦ καὶ ἄλλου προσωπικοῦ, Π 892 σ. 484.—...ἐπὶ ὑπαλλήλων ἰδιωτικῶν γραφείων, Π 507 σ. 296.— Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 ἐπὶ πεντὸς μισθοτοῦ, συνδρομένων αὐτὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σημβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 6062 σ. 334, —...εἴτε ἀορίστου, εἴτε ὡρισμένου χρόνου, Π 81 σ. 118, Π 6062 σ. 336.

2. Π ρ ο σ θ ή κ α ι, χ ρ ό ν ο ς κ α ὶ τ ρ ό π ο ς χ ο ρ ή γ η σ ε ω ς. Ὡρισμοὶ ἄρθρων 2 §§ 1 καὶ 2 ἀ.ν. 539/1945· δικαίωμα ἀδείας μετ' ἀποδοχῶν καθ' ἑκάστην ἡμερολογιακὴν ἕξιν πέντε μισθοτοῦ μετὰ συνεχῆ ἀπασχόλησιν εἰς ἐπιχειρήσεις ἐν τῇ νήσῳ ἐπιχειρήσεων ἐπὶ χρονικὸν διάστημα τοὐλάχιστον ἕνδεκα μηνῶν, ΑΠ 561 σ. 868, ΑΠ 462 σ. 1394, ΑΠ 318 σ. 10.—Ἐργασία συνεχὴς ἀναγομένη εἰς δίμηνον καὶ συμπλήρωσις δικαιώματος χρόνου· δικαίωμα ἀδείας, Π 83 σ. 119. —Πραγματικὴ μισθοτοῦ διὰ συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου καὶ ἀναπτύσσεις αὐτῆς ἐπ' ἀορίστου· συνεχὴς ἀπασχόλησις τοῦ μισθοτοῦ εἰς προϋπόθεσιν τοῦ δικαιώματος ἀδείας του, Π 1892 σ. 730, Εἰσαγ. σ. 730.— Ἐλλείψεις δικαιώματος ἀδείας καὶ ἐπιδόματος ἀδείας εἰς τὴν περίπτωσιν, καθ' ἣν ὁ ἐργοδότης δὲν ἀποδέχεται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθοτοῦ, Π 20759 σ. 1356 (μετατραπεῖσα τὴν Πρωτοδικεῖον Ἀθηνῶν 1883/1966 ἀ. 7301).—Ἀπασχόλησις μισθοτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας αὐτοῦ· ἀνοχὴ λόγῳ ἀσθενείας, ἀτυχήματος χρόνου ὑπηρεσίας ἐργοδότου· χρόνος ἀπουσίας λόγῳ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν· ἀπασχόλησις εἰς τὰς πλείονας ἐργοδότας ἀρμοσθεῖσα χρόνος ἀπουσίας νοσοκ. πρὸ καὶ μετὰ τοκετοῦ, ΝΖ σ. 748.—Χρόνος ἀπασχολήσεως διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας· συνεχὴς ἐπὶ ἓν τοὐλάχιστον ἔτος, ΝΖ σ. 882.—Κοινὴ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945 ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθοτοῦ παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ, ἐκτὸς ἂν ἔλαβε χώραν μεταβολὴ τοῦ προσώπου τοῦ ἐργοδότου ἐν τῇ ἐπιδάσει τῆς ἰδίας

ἐπιχειρήσεως, ὅτε κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 1 ν. 2112/1920 καὶ ἄρθρον 9 π.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 ἀπολογίζεται καὶ ὁ χρόνος τῷ ἀρτιγεννήτῳ ἐργοδότῃ χρόνος ἀπασχολήσεως τοῦ μαθητοῦ ἔντα-ξις εἰσφορεστόκων εἰς Κ.Τ.Ε.Α. καὶ ποσόμα ἀδείας. ΑΠ 162 σ. 1294.—Ἀναγκαῖον δικ τὸ κατ' ἀ.ν. 539/1945 δικαίωμα ἀδείας τοῦ μαθητοῦ, ὅπως ἀπολλάσσοντα ἐντελῶς ἢ αὐ σωμάτος τυθλίζεται αἱ σωματικαὶ ἢ πνευματικαὶ δυνάμεις αὐτοῦ, ὃς κατὰ κανόνα σκοπεῖ εἰς τοὺς κατὰ λόγον ὑφίστων ἐργασίας ὑμιεργαίους ἀπασχολουμένους. Π 20758 σ. 1396.—Ἄδειαι καθηγητῶν ἀπασχολουμένων ἐπ ἔτους τοῦ ναυτικοῦ ἐμπορίου. Ἔγχ. σ. 121. ΝΖ σ. 548.—Παραβίασις χορηγήσεως ἢ ἀναβολῆ ἐκ μέρους του μαθητοῦ σχετικῆς αἰτήσεως πρὸς τὸν ἐργοδότην. Π 6082 σ. 534, Γν.Σ. σ. 950.—...καὶ προσφορᾶς. Γν.Σ. σ. 950.—Μετὰ τὴν διατύπωσιν τοῦ ἄρθρου 3 § 1β τοῦ ν. 4504/1966 δὲν ἀπαιτεῖται αἴτησις τοῦ μαθητοῦ πρὸς τὸν ἐργοδότην, ἵνα κατασταῖ ὑπόχρεον τὸ δικαίωμα τοῦ μαθητοῦ. Εἰσαγ. σ. 536. Π 1893 σ. 730, ΝΖ σ. 824, Γν.Σ. σ. 950, ΝΖ σ. 1033.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου, κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 3 § 15 ν.4504/1966, ὅπως πρὸ τῆς λήξεως τοῦ ἐμπορολογικοῦ ἔτους παρέχῃ τὴν ἄδειαν, ἔστω καὶ ἂν δὲν ἐζητήθη ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ. Σ. ιν, σ. 156, Γν.Σ. σ. 950.—Ἐὰν ἀποβληθῇ ἔγγραφος αἴτησις πρὸς Δημόσιον Ταμεῖον ἐπιστολὴ εἰς χαρτοσημάτους. Γν.Σ. σ. 950.—Ἡ αἴτησις ἀδείας τοῦ μαθητοῦ μετὰ τὴν ν. 4504/1966 χρόνος πρόσωπικῆς ἰσχύος τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 15 τοῦ ν. 4504· κωλυομένης ἀφ' ἑτέρας τῆς αἰτήσεως καὶ ἔναρξιν ἀσκήσεως ἐκ τῆς ἐπιβολῆς ἢ μὴ αὐτῆς ἕνεκα ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν περιβάλλοντα τὸν μὴ ἐκπ... αὐτῆς ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ. ΝΖ σ. 1033.—Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς ἔγκρισιν ἀπαδοχῆς τῶν ἐκπροσώπων τοῦ ἐν ἀδείᾳ μαθητοῦ εἰς ἐπιτήδευσιν ἐμπορικῆς φύσεως ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἔργου. ΝΖ σ. 1033.—Ἀδικαιολόγητος ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου πρὸς ἔγκρισιν τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μαθητοῦ εἰς ἐπιτήδευσιν ἐμπορικῆς φύσεως ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἔργου. ΝΖ σ. 1033.—Ἡ ἄρνησις τοῦ ἐργοδότου νὰ χορηγήσῃ ἄδειαν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀπασχολήσεως τοῦ μαθητοῦ εἰς ἐπιτήδευσιν ἐμπορικῆς φύσεως ἐν τῷ τόπῳ τοῦ ἔργου ἀποτελεῖ ἀδικαιολόγητον ἄρνησιν ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότ

προνομιακή κατάταξις, ΑΠ 5 σ. 1142, Παρατ. σ. 1144.—Συνυπολογισμός εις αποζημίωσιν κατ' άρθρον 3 ν.δ. 3755/1957 εν περιπτώσει άρνησιν εργοδότου προς χορήγησιν της άδειας και του αντιτίμου της κατοικίας, ΝΖ σ. 1289.

6. Ανασταμίωσις απολυθέντος δι' μη ληφθείσαν άδειαν. Απόλυσις μισθωτού πριν ή συμπληρωθή τον βασικόν χρόνον απασχολήσεως δι' αιτίαν μη θεμιτήν αύτον δικαίωμα αποζημιώσεως κατ' άρθρον 5 § 1 α.ν. 539/1945, ΝΖ σ. 823.—Απόλυσις μισθωτού δι' άρνησιν χορήγησιν των εργοδότην, πριν ή λάβη την οφειλομένην ετησίαν άδειαν δικαίωμα αποζημιώσεως ίσης προς τας αποδοχάς ημερών άδειας (άρθρον 5 § 5 α.ν. 539/1945), ΑΠ 673 σ. 15, ΝΖ σ. 823.—Απόλυσις κατόπιν καταγγελίας εκ μέρους του εργοδότου, κατάστασης εγκύρου συνεπεία αποδοχής της υπό του απολυθέντος, δι' άφορμήν χορήγησαν τον εργοδότην δικαίωμα αποζημιώσεως διά μη ληφθείσαν άδειαν, ΑΠ 673 σ. 15.—Συνυπολογισμός διά την αποζημίωσιν και του επιδόματος άδειας, Είσαγ. σ. 15.— Εισφοραί προς το Ι.Κ.Α. επί του καταβαλλομένου επιδόματος άδειας εις απολυομένους μισθωτούς, Έγκ. σ. 186.—Μή καταβολή της αποζημιώσεως δεν επάγεται ακυρότητα της απολύσεως· ασφαλιστικαί εισφοραί επί της αποζημιώσεως, ΝΖ σ. 822.

7. Παραίτησις. Αναπαίρεπτον παραιτήσεως από δικαιώματος άδειας, οπόταν επί καταβολή αποζημιώσεως, ΑΠ 1893 σ. 730, ΝΖ σ. 1035, ΑΠ 8120 σ. 1198.—Ανίσχυρον παραιτήσεως και εκ γεγεννημένης αξιώσεως, ΝΖ σ. 1035.

8. Απόλυσις διαρκούσης της αδείας. Απαγόρευσις απολύσεως μισθωτού κατά την διάρκειαν της άδειας του, ΝΖ σ. 823.

Β'. Επίδομα άδειας. Παροχή επιδόματος άδειας κατά την ιστ' αριθ. 10/1964 διαιτητικήν απόφασιν· τίνες δικαιούνται τούτου, ΑΠ 507 σ. 296, ΑΠ 1893 σ. 730.—Κύρωσις δι' άρθρου 3 § 17 ν. 4504/1966 των διατάξεων της διαιτητικής αποφάσεως 10/1964 περί επιδόματος άδειας μισθωτών χρησιμοποιήσεως της διατάξεως, Σημ. σ. 456.— Έλλειψις δικαιώματος των απασχολουμένων εις Δικηγορικόν Γραφείον, ΑΠ 507 σ. 296.—Έλλειψις δικαιώματος των οικιακών εμμίσθων βοηθών, ΝΖ σ. 179.—Έλλειψις δικαιώματος επιδόματος άδειας κατά την διαιτητικήν απόφασιν 10/1964 του οικοσίτου προσωπικού, ως μη επαγομένου διά την ρύθμισιν των αποδοχών του εις την διαδικασίαν του ν. 3239/1955, ΑΠ 892 σ. 484, Είσαγ. σ. 184.—Ανάφορα διατάξεως άρθρου 3 § 16 ν. 4504/1966 περί δικαιώματος επιδόματος άδειας των επί σχέσει εργασίας ιδιωτικού δικαίου απασχολουμένων παρ' οιωδήποτε εργοδότη μισθωτών, ου μόνον εις την άδειαν του α.ν. 539/1945, αλλά και εις την άδειαν των άρθρων 666, 667 Α.Κ., Είσαγ. σ. 184.—Υποχρεωτικόν τό επίδομα άδειας διά πάντας τους εργοδότας δυνάμει του άρθρου 3 § 16 ν. 4504/1966, Είσαγ. σ. 730.—Χορήγησις του επιδόματος άδειας υπό της αυτής προϋποθέσεως, υπό τας οποίας χορηγείται και η άδεια, ΑΠ 20759 σ. 1396, Είσαγ. σ. 730.—Έλλειψις δικαιώματος άδειας εις την περίπτωσιν, καθ' ην ο εργοδότης δεν αποδέχεται τας υπηρεσίας του μισθωτού, ΑΠ 20759 σ. 1396.—Καταβάλλεται όμως μετά των άλλοιοχών άδειας, Είσαγ. σ. 15, ΑΠ 18978 σ. 730, Είσαγ. σ. 730, 1396.—Συνυπολογισμός δι' αποζημίωσιν ν. 2112/1920 και του επιδόματος άδειας, αποτελούντος προσαύξησιν των τακτικών αποδοχών, ΑΠ 320 σ. 859, ΑΠ 673 σ. 15.— Συνυπολογισμός διά την αποζημίωσιν κατ' άρθρον 5 § 5 α.ν. 539/1945, Είσαγ. σ. 15.—Ασφαλιστικαί εισφοραί επί του επιδόματος άδειας, ΝΖ σ. 824.—Εισφοραί προς το Ι.Κ.Α. διά το επίδομα άδειας των με κυμαινομένας αποδοχάς μισθωτών, Έγκ. σ. 693. —Εισφοραί προς το Ι.Κ.Α. επί του καταβαλλομένου επιδόματος άδειας εις απολυομένους μισθωτούς, Έγκ. σ. 186.

Γ'. Κατ' άρθρα 666 και 667 Αστικού Κώδικος. Ορισμοί άρθρων 666 και 667 Α.Κ., ΑΠ 7506 σ. 21.—Σημπληρωματική εφαρμογή άρθρων 666, 667 Α.Κ., ΑΠ 7506 σ. 21, Είσαγ. σ. 296, ΑΠ 892 σ. 484.—Εφαρμογή άρθρων 666 και 667 Α.Κ. διά το δικαίωμα άδειας· επί οικιακών δόηγών αυτοκινήτων, ΑΠ 7506 σ. 21.—...επί οικιακών εμμίσθων βοηθών, ΝΖ σ. 179.—...επί του οικοσίτου προσωπικού, ΑΠ 892 σ. 484.—... επί υπαλλήλων Δικηγορικών Γραφείων, ΑΠ 507 σ. 296.

Δ'. Προς εύρεσιν εργασίας (άρθρον 677 Α.Κ.). Δικαίωμα του μισθωτού κατ' άρθρον 677 Α.Κ., καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας προς παροχήν υπό του εργοδότου ελευθέρου χρόνου προς ανεύρεσιν νέας εργασίας· αρμοδιότης, εν άρνήσει εργοδότου, του Προέδρου Πρωτοδικών κατ' άρθρον 634 Πολ. Δικ., Πρ.Π. 10995 σ. 1211, Είσαγ. σ. 1209.—...ανεπιδέκτος παρατήρησις ή αξίωσις προ της γεννήσεώς της· επιδεκτική παρατήρησεως μετά την γέννησίν της, ΝΖ σ. 1037.

Ε'. Διάφορα. Μισθωτός εν αδεία άνευ αποδοχών έλλειψις δικαιώματος ημερομισθίου κατ' άρθρον 2 § 3 ν.δ. 3755/1957 δι' εμπίπτουσαν εξαιρέσιμον ημέραν, Γν.Σ. σ. 248.—Θεώρησις των ιεροψαλτών Ενοριακών Ναών ως υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. χορήγησις εις αυτούς κανονικών ή αναρρωτικών αδειών και μισθοδοσία διαρκουσών τούτων· ρύθμισις αποδοχών υπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. κατ' α.ν. 1538/1950, ΑΠ 480 σ. 1510.

Αδελφαί νοσοκόμοι. Βλ. λ. **Νοσοκομεία.**

Αδικαιολόγητος πλουτισμός. Ορισμοί άρθρου 904 Α.Κ.· υποχρέωσις του κατασταμένου πλουσιωτέρου εκ της περιουσίας άλλου ή έτι ζημία τούτου άνευ νομίμου αιτίας εις απόδοσιν της ωφελείας, ΑΠ 254 σ. 422, ΑΠ 251 σ. 805, ΑΠ 297 σ. 945, ΑΠ 484 σ. 1069, ΑΠ 394 σ. 1124.—Εαυθηθητικής φύσεως αι διατάξεις των άρθρων 907 επ. Α.Κ., ΑΠ 661 σ.

1192.—Ἐπιδοθησομένης ἔφεσεως ἡ ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγή, ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὅμως ὅτι αὕτη δὲν χωρεῖ, ὅταν δύναται νὰ ἀσκηθῇ ἡ ἐκ τῆς σιμβάσεως ἀγωγή, ὄχι καὶ ὅταν ὑφίστανται αἱ ὅροι ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς, ἥτις δὲν ἀποκλείει τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἐπ. Α.Κ. ἀγωγὴν πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, εἰς ἣν δύναται νὰ περιορισθῇ ὁ ζημιούμενος, ΑΠ 72 σ. 179, Εἰσαγ. σ. 1124.—Σταχεῖα ἀπαιτήσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατ' ἄρθρον 904 §1 Α.Κ. αἱ πλουτισμὸς του λήπτου, τουτέστι μεταβολὴ ἐπὶ τὰ βελτίω τῆς περιουσιακῆς καταστάσεως αὐτοῦ, δυναμένη νὰ ἐπέλθῃ ἢ δι' ἐπαυξήσεως τῆς περιουσίας του ἢ διὰ τῆς μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς· β') ὁ πλουτισμὸς νὰ ἐπήλθεν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἄλλου ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τούτου καὶ γ') ὁ πλουτισμὸς οὗτος νὰ ἐπήλθεν ἄνευ νομίμου αἰτίας, ἤτοι ἐξ ἐλλείψεως πάσης οἱασδήποτε τοιαύτης, ἐχούσης ὡς πηγὴν τὸν νόμον ἢ τὴν σύμβασιν, Π 251 σ. 422.—Πάσις τῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀγωγῆς ὁ τοῦ ἐνεχομένου ἐκ τῆς περιουσίας ἢ ἐπὶ ζημίᾳ τοῦ ἐναγοντος, ἄνευ νομίμου αἰτίας, πλουτισμός, συντελούμενος εἴτε δι' ἐπαυξήσεως τῆς περιουσίας τοῦ ἐναγομένου, εἴτε διὰ τῆς μὴ ἐλαττώσεως αὐτῆς, ΑΠ 394 σ. 1124.—...ὡς ὅταν ὁ ἐναγόμενος κατέβαλεν εἰς τὸν πωλ' αὐτῷ ἐργασθέντα ἐπάγοντα ὀλιγώτερον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίου, ΑΠ 394 σ. 1124, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1124.—...ἢ δὲν κατέβαλεν αὐτῷ τὴν νομίμων ἀποζημίωσιν διὰ παρασχεθείσαν παράνομον ὑπερωριακὴν ἐργασίαν ἢ ἐργασίαν κατὰ νυκτερινὴν ὥραν ἢ κατὰ Κυριακὴν ἢ ἀμειβομένας ἐπὶ τοῦ νόμου ἡμέρας ἀναπαύσεως, ΑΠ 394 σ. 1124.—Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 904 Α.Κ. ἡ ἐπέλευσις ὠφελείας ἄνευ νομίμου αἰτίας· ἀβάσιμος ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου τοῦ πλουτισμοῦ κατὰ Ι.Κ.Α. λόγῳ μὴ καταβολῆς συντάξεως διὰ χρόνον προγενεστέρου τοῦ ἔτους ἀπὸ τῆς ἐπιδολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ὀφειλομένης εἰς νομίμων αἰτίαν κατ' ἄρθρον 29 παράγρ. 5, ἐδ. δ' ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 297 σ. 935.—Σταχεῖα ἐκθέσεως ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασ. **αν κατ' ἄρθρον** λ. κ. ΓΦΟΔ'· σαφὴς περίληψις τῶν ἐφ' ὧν στηρίζεται αὕτη πραγματικῶν περιστατικῶν, ΑΠ 394 σ. 1124.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 904 Α.Κ. καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, Π 254 σ. 422, Εἰσαγ. σ. 422.—Ἔκτασις εὐθύνης λήπτου κατ' ἄρθρον 908 ἐφ. ἀπόδοσεως κατ' ἄρθρον 909 τῆς ὑποχρεώσεως πρὸς ἀπόδοσιν, ἐφ' ὅσον ὁ λήπτης δὲν εἶναι πλέον πλουσιώτερος κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς, ΑΠ 484 σ. 1069.—Ἄκυρος σύμβασις ἐργασίας ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἀποδοτέα ὠφέλεια, ΑΠ 532 σ. 96, ΑΠ 533 σ. 149, ΑΠ 610 σ. 343, Π 254 σ. 422, Γν.Σ. σ. 1009, Π 18643 σ. 1449.—Ἄκυρα ἢ μὴ συμβάσεις ἐργασίας· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***ἐργασίας σύμβασις*** παράγρ. 2 ι).—Ἀποδοτέα ὠφέλεια ἐπὶ ἀκυρότητος τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁ μισθός, ὃν θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτεραν μισθωτὸν δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς κατὰ τὰ λοιπὰ περιστάσεις, ΑΠ 532 σ. 96, ΑΠ 533 σ. 149, ΑΠ 610 σ. 344, Γν.Σ. σ. 1009.—...ὁ μισθός, ὃν θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης εἰς ἕτεραν μισθωτόν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ προσόντα καὶ ἱκανότητας, δυνάμει ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, Π 18643 σ. 1449.—Λεγ ἐρευνᾶται τὸ μέγεθος τῆς ἐπιβλήσεως εἰς τὸν μισθωτὸν ζημίας, Εἰσαγ. σ. 149, Γν.Σ. σ. 1009, ΑΠ 394 σ. 1124, Εἰσαγ. σ. 1124.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου πρὸς ἰδιώτην ἄνευ ἀδείας τοῦ προϊσταμένου Ὑπουργοῦ· ἀξίωσις ἀποδόσεως ὠφελείας βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων παροχῆς ἐργασίας εἰς Τεχνικὴν Σχολὴν ὑπὸ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητοῦ φιλολόγου· ἀποζημίωσις βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1865 διατητικῆς ἀποφάσεως, Π 18643 σ. 1449.— Ἀκυρότης συμβάσεως περὶ παροχῆς ἐργασίας εἰς ἄλλον ἐργοδότην μετὰ τὴν παροχὴν ἡμερησίας ἐργασίας ἐπὶ ὀκτάωρον εἰς προηγούμενον ἐργοδότην· ἀκυρότης συμβάσεως καὶ ἀξίωσις μόνον ἀποδόσεως ὠφελείας ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ αὐτοῦ· ἔλλειψις δικαιώματος ἀποζημιώσεως ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 παρεχομένης καὶ ὑπερωριακῆς ἀπασχολήσεως, Π 21105 σ. 1451.— Ἀντιφατικὸν ἐσωτερικῶν ἀποφάσεων περὶ δώρων ἑορτῶν ἐπὶ ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα τοῦ δι' ἀκύρου συμβάσεως ἐργαζομένου νὰ ἀξιώσῃ τὰ δῶρα ὡς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 251 σ. 422.— Παροχὴ ἐργασίας καθ' ἡμέρας ὑποχρεωτικῆς ἀναπαύσεως· ἀξίωσις ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ.· περιεχόμενον τῆς ἀξιώσεως, Π 7508 σ. 21, Π 1190 σ. 293, Π 6062 σ. 536, ΑΠ 89 σ. 1043, ΑΠ 394 σ. 1124. Βλ. καὶ λ. ***Ἀνάπαυσις***.— Ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐπιτρεπτῶς ἀπασχοληθέντος κατὰ Κυριακὴν περὶ πληρωμῆς ἐπιπροσθέτως τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· στηριξις αὐτῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 522 σ. 85, Εἰσαγ. σ. 85.— Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἀπαγορευομένη· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 6062 σ. 536, Π 9318 σ. 925, Π 8658 σ. 1520, ΑΠ 394 σ. 1124. Βλ. καὶ λ. ***Κυριακή***.— Ἐργασία μισθωτοῦ κατὰ Κυριακὰς ἐπιτρεπομένη καὶ λήψις ἢ ἀξίωσις λήψεως τοῦ ἡμερομισθίου ἢ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ προσηυξημένου κατὰ 75%· ἔλλειψις δυνατότητος παραλλήλου προβολῆς ἑτέρας ἀξιώσεως διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν, ἐργαζόμενος, ἐστερήθη τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὡς καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἔλαβε τὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ἀντιπαροχάς ἢ ἀπέτεινε τοιαύτης ὁμοίως ἔλλειψις τοιαύτης ἀξιώσεως καὶ ἐπὶ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἀπαγορευομένης, Π 6062 σ. 536, Εἰσαγ. σ. 925.—Ἐφαρμογὴ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπ' ὀχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῶν προσλαμβανομένων εἰς συντήρησιν καθαριότητος ὁ-

δηγων υπεκκλήτου· δικαίωμα απαζημιώσεως εκ του άρθρου 904 Α.Κ. δι' εργασίαν κατ' άλλην ημέραν, πλην της Κυριακής, εβδομαδιαίας αναπαύσεως των. ΑΠ 9518 σ. 925.— Έργασία κατά Κυριακάς, απαγορευομένη· απόδοσις υπαλλήλου εργοδότου, λαμβανομένου υπ' όψιν του ελαχίστου ορίου μισθού μετά της εξ 75% προσαυξήσεως δι' εργασίαν κατά Κυριακάς. ΑΠ 3628 σ. 1570.— Σύμβασις περί παροχής επαγγελματικής εργασίας άνευ δ. λόγω της 'Αρχής' αξιώσεις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού παυσάσης της αιτίας. ΑΠ 21312 σ. 27, ΑΠ 1190 σ. 293, Είσαγ. σ. 342, ΝΖ σ. 521, ΑΠ 1648 σ. 800, ΑΠ 951 σ. 804, ΑΠ 602 σ. 806, ΑΠ 994 σ. 1124, ΑΠ 3638 σ. 1530, ΑΠ 514 σ. 1513. Βλ. και λ. 'Υπερωρίαι. — Έκπτωσις παραγγελιοδότου εμπόρου εξ αιτίας χρεωστήτου καταβολής αποδοχών δι' έργασίαν κατά Κυριακάς αντίκειται προς απαίτησιν εξ επιτηδείου ισχυρισμός εργοδότου, ότι δεν οφείλεται ο αδικαιολόγητος πλουτισμός εκ παρανόμου παρασχεθείσης εργασίας κατ' άρθρον 909 Α.Κ. ΑΠ 34 σ. 678.—'Αξιόχρεος εκπεπτωκώς μετά παραγγελίαν απαιτήσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού έναντι άρθρων 939 'Αστικού Κώδικος, ΑΠ 508 σ. 225, ΑΠ 676 σ. 253, ΑΠ 2809 σ. 1150, ΑΠ 16321 σ. 1254, Παρατ. σ. 1242, ΑΠ 539 σ. 1523.— παρασχεθείσα έργασία άνευ του υπό Α.Κ. τό μέν ή έπιτρέπει αδικαιολόγητος κατά το άρθρον 914 Α.Κ., άλλο, έκτος των άλλων, δικαίωμα υπό προϋποθέσεις, το δε απαιτούμενον της εξ αυτής απαιτήσεως κατά το άρθρον 931 Α.Κ., ένεκα μη αδικαιολογήτου πλουτισμού των άρθρων 904 επ. 'Αστικού Κώδικος, ΑΠ 508 σ. 225, ΑΠ σ. 1271.— Έννοια του εκπεπτώτος της αδικαιολογήτου περί αποδοχών κατ' άρθρον 904 Α.Κ., αδεία άνευ λόγου αιτίας απολύσεως εκ της αδικαιολογήτου της θεσπισθείσης δι' έμπορικάς τινας επιχειρήσεις, ως η του άρθρου 1 του Β.Δ. της 17/30 Ιουνίου 1920 περί εμπορικών υπαλλήλων, ΑΠ 2809 σ. 1150, ΑΠ 1190 σ. 293, Είσαγ. σ. 342, ΝΖ σ. 521, ΑΠ 1648 σ. 800, ΑΠ 951 σ. 804, ΑΠ 602 σ. 806, ΑΠ 994 σ. 1124, ΑΠ 3638 σ. 1530, ΑΠ 514 σ. 1513. Βλ. και λ. 'Υπερωρίαι. — Έκπτωσις παραγγελιοδότου εμπόρου εξ αιτίας χρεωστήτου καταβολής αποδοχών δι' έργασίαν κατά Κυριακάς αντίκειται προς απαίτησιν εξ επιτηδείου ισχυρισμός εργοδότου, ότι δεν οφείλεται ο αδικαιολόγητος πλουτισμός εκ παρανόμου παρασχεθείσης εργασίας κατ' άρθρον 909 Α.Κ. ΑΠ 34 σ. 678.—'Αξιόχρεος εκπεπτωκώς μετά παραγγελίαν απαιτήσεως εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού των

ζημιώσεως λόγω συνταιριαστότητος παθόντος· ανέλεγκτος κρίσις τοῦ Δικαστηρίου· διατάξεις ἄρθρων 329 καὶ 330 Α.Κ. καὶ ἄρθρων 10 § 5 νόμου 4104/1960 περὶ Κοινωνικῶν Ἀσφαλίσεων, ΑΠ. 10 σ. 286.— Στοιχεῖα ἀγωγῆς ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρων 298 Α.Κ.· διωρυγὼν κέρδος ἐπὶ ἀδικοπραξίας· δικονομικοῦ χαρακτῆρος ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 298 Α.Κ. μόνον καθ' ὅσον ἐπιτρέπει εἰς τὸν δικαστὴν νὰ ἀρκεσθῇ εἰς τὴν πιθανότητα, θεωρουμένην, ὅταν συντρέχωσι ἱκανοὶ λόγοι, συγγνωρουσῶν ἐπὶ τῆς ἀληθείας καὶ δὲν προσήχθησαν ἀντιθέτοι ταύτης· κατὰ τὰ λοιπὰ οὐδαμοῦ περιεχομένου ἡ διατάξεις, καθορίζουσα τὰ στοιχεῖα, ἐφ' ὧν βασίζεται ἡ ἀξίωσις διὰ τὸ διωρυγὼν κέρδος, ΑΠ 79 σ. 931.— Συνδρομὴ ὅρων τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀγωγῆς δὲν ἀποκλείει τὴν ἐκ τῶν ἄρθρων 904 καὶ ἑπ. Α.Κ. ἀγωγὴν πρὸς ἀπόδοσιν τῆς ὠφελείας, εἰς ἣν δύναται νὰ περιορισθῇ ὁ ζημιούμενος, ΑΠ 72 σ. 479.— Εὐθύνη νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' ἄρθρα 105 καὶ 106 Εἰσαγ. Νόμου Α.Κ. εἰς ἀποζημίωσιν ἔνεκα παρανόμων πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν αὐτῶν ὀργάνων κατὰ τὴν ἐνάσκησιν τῆς ἀπονεμηθείσης αὐτοῖς ἐξουσίας, ΑΠ 339 σ. 1522.— Ἐξουσία δικαστηρίων κανόνων ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ἰσαγομένων κατὰ τὰ ἄρθρα 1 καὶ 3 τῆς Πολ. Δικονομίας διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, προσβαλλομένων ἐκ πράξεων τῆς διοικήσεως, πρὸς ἐξέτασιν παρεμπιπτόντος τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τούτων, ΑΠ 333 σ. 1522.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παράλειψιν ἀποβολῆς μισθωτοῦ εἰς τὴν κρίσιν τοῦ ἁρμοδίου συμβουλίου πρὸς προαγωγήν· στοιχεῖα αὐτῆς· προαγωγὴ κατὰ Κανονισμὸν προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ΑΠ. 79 σ. 931.— Ἐπιτρεπτὴ ρυθμίσεως φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας ἐγκριτικαὶ ἢ τροποποιητικαὶ ἀποφάσεις ὑπουργῶν ἀνεπιτρέπτως ἐλέγχου τακτικῶν Δικαστηρίων· ὀρθὴ ἀπόρριψις ἀγωγῆς κατ' ἄρθρον 105 Εἰσ.Ν.Α.Κ. καὶ ἄρθρα 297 καὶ 298 κατὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 627 σ. 157.— Ἁρμοδιότης τακτικῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀγωγῆς ἠσφαλισμένων περὶ ἀποζημιώσεως διὰ ζημίαν ἐκ παραλείψεως ἢ ἀργίας τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. πρὸς ἀπονομὴν συντάξεως· μορφωσις κρίσεως περὶ τῆς πρὸς ἐργασίαν ἀνικανότητος διὰ τῶν ὑπὸ τῆς Πολ. Δικονομίας ἐπιτρεπομένων ἀποδεικτικῶν μέσων, ΑΠ 445 σ. 246.— Δικαίωμα ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 914 Α.Κ. 105, 106 Εἰσ. Νόμου μόνον τοῦ ἄμεσως ζημιωθέντος ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ ζημίαν του λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐπιδομάτων ἀσθενείας, παρανόμως καταβαλόντος οὗτος πλὴν τῶν μισθῶν εἰς τὸν ἀσθενήσαντα μισθωτόν· ἀπόρριψις ἀγωγῆς ὡς νόμῳ ἀβασίμου, Π 21948 σ. 94.— Δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἀκουδόμων ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου διὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑπέστη ἕνεκα τῆς μὴ λήψεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δώρων καθ' ἑορτὰς λόγῳ μὴ πληρωμῆς ὑπὸ τοῦ ὑποχρέου ἐργοδότου τῆς νομίμου εἰσφορᾶς, Π. 21612 σ. 289.—Δικαίωμα συντάξεως δικαιοδόχων ἀσφαλισμένων τῆς Ταμείου Μεταλλευτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, μὴ ὀφειλομένου εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς· ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ. ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 104 καὶ 105 τοῦ Εἰσ.Ν.Α.Κ.· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτου πενταετοῦς παραγραφῆς ἄρθρου 937 Α.Κ.· ἐπιδίωξις ἀξιώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπαιτήσεως αὐτῆς καὶ ἐπιδίωξις ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας δεδικασμένων ἔναρξις παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 254 Α.Κ. ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν, ΑΠ 576 σ. 741.— Ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 104, 105 Εἰσ.Ν.Α.Κ. ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἔνεκα παρανόμου ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ τότε Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς χορήγησιν εἰς ἠσφαλισμένον αὐτοῦ συντάξεως· διακοπὴ παραγραφῆς διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν· συνέπειαι· ἀπὸ ποίαν ἔναρξις νέας, ΑΠ 619 σ. 745.— Εὐθύνη Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν ἔνεκα παρανόμου παραλείψεως ἢ ἐνεργείας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του· διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 260, 261 καὶ 270 § 4 Α.Κ.· ἀπόδοσις ὠφελείας κατ' ἄρθρον 904 Ἀστικοῦ Κώδικος, ΑΠ 297 σ. 945.— Παραγραφὴ τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως πρὸς ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρα 251 καὶ 937 § 1 Α.Κ., οἵαν ἀποτελεῖ καὶ ἡ κατ' ἄρθρα 104, 106, Εἰσ.Ν.Α.Κ. ἐκ παρανόμων ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεως τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν Ν.Π.Δ.Δ., ἐν οἷς καὶ οἱ Σ.Ε.Κ., μετὰ πενταετίαν· ἔναρξις χρόνου παραγραφῆς· ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παραλείψεως προαγωγῆς ἐπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ.· ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ. ἀπόδοσις ὠφελείας, ΑΠ 375 σ. 984. — Δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἐπαίτιον καὶ παράνομον παράλειψιν τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Α.Ε.Π. ὅπως μνημονεύσουν διὰ τὴν προαγωγὴν ἰσχυρισμοῦ περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως, ΑΠ 456 σ. 1457.—Διακάθισις ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων ἐπαίτιος παράλειψις τῶν κατ' ἄρθρα 67 καὶ 68 Α.Κ. ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργάνων καὶ ἐκχρέωσις ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 71 καὶ 914 Α.Κ.· ποία ἡ ἀποκαταστατέα ζημία, ΑΠ 608 σ. 225.—Παραγραφὴ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 937 Α.Κ.· ὑποχρέωσις τοῦ προβάλλοντος παραγραφὴν ὅπως ὁρίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ παθὼν ἔλαβε γνῶσιν τῶν περιστατικῶν διὰ τὴν ἀφετηρίαν τῆς παραγραφῆς, ΑΠ 463 σ. 100.—Παραγραφὴ ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας πενταετής, ΝΖ σ. 1241.—Ἔκτασις τοῦ δεδικασμένου ἐπὶ ἀδικοπραξίας τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 Εἰσ.ΝΑΚ ἐξ ἀποφάσεως ἀναγνωριζούσης τὸ καθ' ὅλον δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ ἐπιδικαζούσης ληξιπροθέσμους δόσεις καὶ εἰς τὸ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ ἐπιδιωκόμενον δικαίωμα πρὸς περαιτέρω ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας συνεπείᾳ τῆς συνεχιζομένης παρανομίας, ΑΠ 385 σ. 1212.— Παράνομος ἡ ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ἀθέτησις τῆς

ύποχρεώσεως του έργοδότου εκ της συμβάσεως έργασίας προς αποδοχήν της παρεχομένης εργασίας, θίγουσα την προσωπικότητα του μισθωτού, παρεχομένων εις τούτον δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην τούτω και επί αρνήσεως εργοδότου προς αποδοχήν δικηρύσων αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού κατά τον α.ν. 1836/1951, δ παρ' μόνον παρεχομένης της χρηματικής ικανοποιήσεως. ΑΠ 22817 σ. 871.— Άρνησις προσλήψεως αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού προσβολή προσωπικότητος χρηματική ικανοποίησις δι' ηθικήν βλάβην. ΑΠ 13873 σ. 1189.—Παράνομος πράξις εργοδότου εις βάρος μισθωτού, εξαναγκασθέντος υπό ταύτου, επί απειλή καυσώνων, εις εκτέλεσιν εργασίας κατωτέρας θέσεως κατά παράβασιν Κανονισμού δικαίωμα αποζημιώσεως εκ του άρθρου 914 Α.Κ. διά την προκληθείσαν ζημίαν και δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην εκ των άρθρων 57, 59, 932 Α.Κ., ΑΠ 22812 σ. 417.—Καταχρηστική άσκησις δικαιώματος· συνιστά πράξιν παράνομον, αντιτρεχουσών και των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 914 Α.Κ. υποχρεώσεως προς αποζημίωσιν, αλλά και χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην εκ των άρθρων 57, 59, 932 Α.Κ., ΑΠ 22812 σ. 417.—Καταχρηστική άσκησις δικαιώματος· συνιστά πράξιν παράνομον, αντιτρεχουσών και των λοιπών προϋποθέσεων του άρθρου 914 Α.Κ. υποχρεώσεως προς αποζημίωσιν, αλλά και χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην, ΑΠ 9350 σ. 1052.—Απόδοσις του περιελθόντος μετά παραγραφήν απαιτήσεως εξ αδικοπραξίας· έννοια άρθρου 938 Α.Κ.· προϋπόθεσις εφαρμογής τούτου· έννοια «περιελθόντος», ΑΠ 608 σ. 225, ΑΠ 375 σ. 985, Π 3309 σ. 1159, Π 10321 σ. 1254, Πρωτ. σ. 1242, ΑΠ 339 σ. 1522. Πρβλ. και λ. **'Αδικαιολόγητος πλουτισμός**.—Ποινικόν αδίκημα η καθυστέρησις αποδοχών μισθωτών κατ' ά.ν. 630/1945· παράλειψις καταβολής αποδοχών προβλεπομένων υπό συλλογικής συμβάσεως εργασίας· απόδοσις περιελθόντος μετά παραγραφήν απαιτήσεως εξ αδικοπραξίας, Π 16321 σ. 1254, Πρωτ. σ. 1242.—Παρεμπίπτουσα αξιολόγησις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού κατ' άρθρον 938 Α.Κ. μετά παραγραφήν της εξ αδικοπραξίας απαιτήσεως· εικοσαετής, ΑΠ 608 σ. 225.— Άρνησις εργοδότου προς χορήγησιν άδειας αποζημίωσις· προσαύξησις. Βλ. λ. **'Άδεια μισθωτών** (παράγρ. Α' 5).— Χρηματική ικανοποίησις μισθωτού διά την προσβολή υπό του εργοδότου εφαρμογή άρθρων 57, 59, 920 Α.Κ. παράνομος προσβολή της προσωπικότητος του μισθωτού μειωτική και της επαγγελματικής τιμής αυτού εκ συμπεριφοράς εργοδότου, ο οποίος επί τω σκοπώ εξαναγκασμού του εις αποχώρησιν εκ της εργασίας προέβη εις αποβιβασμόν αυτού και εξεντελιστικής εις βάρος του ενεργείας, σύν τη διαδόσει ότι ήτο φυγόπονος και άνικανος υπάλληλος· δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως μισθωτού, Π 2945 σ. 26.— Χρηματική ικανοποίησις δι' ηθικήν βλάβην μισθωτού συνεπεία προσβολής προσωπικότητος· παραίτησις από της αξιώσεως· αναγκαία η σαφής εκδήλωσις βουλήσεως άνευ χρόνου κατ' άρθρον 454 Α.Κ., Π 13873 σ. 1189.— Αγωγή περί χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην παθόντος μισθωτού συνεπεία τραυματισμού του κατά την εκτέλεσιν της εργασίας· απόρριψις ως αορίστου εν όψει των διατάξεων των άρθρων 296, 922, 914 Α.Κ., εφ' όσον δεν προσδιορίζεται το προστηθέν υπό της εναγομένης φυσικών πρόσωπον, τα οποίαν ώφειλε να αποτρέψη το άτύχημα, Π 7179 σ. 232.— Επέλευσις εργατικού ατυχήματος εκ πταίσματος των προστηθέντων υπό του εργοδότου προσώπων· αξίωσις χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην· εκδίκασις κατά την εργατικήν διαδικασίαν· λητέα ότε δεν θα τον καθορισμόν του ποσού της χρηματικής ικανοποιήσεως, Π 7180 σ. 232, Π 7105 σ. 233.— Αξίωσις χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην κατ' άρθρον 932 Α.Κ. διά στέρησιν εβδομαδιαίας αναπαύσεως· προϋπόθεσις ότι εξηναγκάσθη εις εργασίαν, Είσαγ. σ. 184.— Προϋπόθεσις εφαρμογής του άρθρου 932 Α.Κ. η ύπαρξις υπαιτιότητος των αδικοπραγησάντος, Είσαγ. σ. 810.—Η αμέλεια του παθόντος εξ εργατικού ατυχήματος, ΝΖ σ. 951.— Ανέλεγκτον κρίσεως δικαστηρίου της ουσίας περί του ποσού της χρηματικής ικανοποιήσεως, Είσαγ. σ. 810.— Δεν διατάσσεται απόδειξις περί της ηθικής βλάβης εκ καταχρήσεως δικαιώματος και περί του ποσού της χρηματικής ικανοποιήσεως, Π. 9350 σ. 1052.

'Αδυναμία. Παροχής υπηρεσιών υπό μισθωτού κώλυμα· τύχη συμβάσεως εργασίας· δικαίωμα μισθού· άρθρον 5 νόμου 2112, άρθρα 657, 658 Α.Κ. Βλ. λ. Εργασίας σύμβασις (παράγρ. 8). Καταγγελία συμβάσεως εργασίας (παράγρ. Ι.Γ' 1).— Αποδοχής υπηρεσιών· συνέπειαι· βλ. λ. **Εργασίας σύμβασις** (παράγρ. 7).— Προσαγωγής πιστοποιητικών προϋπηρεσίας· συνέπειαι, Π 34 σ. 678, ΑΠ 474 σ. 1388.

'Αθώωσις. Απολυθέντος μεθ' υποβολήν μηνύσεως δι' αξιόποινον πράξιν δικαίωμα αποζημιώσεως ν. 2112/1920· αποκλειστική προθεσμία ενδόσεως αγωγής, ΑΠ 113 σ. 989.

Αιγύπτου Έλληνες. Ασφάλισις εις εν Ελλάδι Ασφαλιστικούς Οργανισμούς των εξ Αιγύπτου Ελλήνων υπηκόων σκοπός της διά του ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης σχετικής υπ' αριθ. 165/1963 Πράξεως Υπουργικού Συμβουλίου· διαμόρφωσις παρ' ημίν του θεσμού της υποχρεωτικής κυρίας και επικουρικής ασφαλίσεως· έννοια των περί ασφαλίσεως των εξ Αιγύπτου δημογενών διατάξεων, ΣΕ 1342 σ. 941.—Ασφάλισις των εξ Αιγύπτου Ελλήνων υπηκόων και δημογενών· παροχή υπό του Ι.Κ.Α. μειωμένης συντάξεως λόγω γήρατος έλλείψει των νομίμων χρονικών προϋποθέσεων, μη ασκούντος επιρροήν του γεγονότος ότι ο αίτων ως πρόσφυξ εξ Αιγύπτου υπάγεται εις τας ευεργετικάς διατάξεις του άρθρου 5 της διά του ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης Π.Τ.Σ. 165/1963· έννοια της υπό των διατάξεων τούτων παρεχομένης προστασίας, ΣΕ 933 σ. 1006.

Αίρεσις. Ορισμοί και έννοια άρθρου 371 Α.Κ.· σύστασις ενοχής υπό αναβλητικήν αίρεσιν κατ' άρθρον 201 Α.Κ.· θεώρησις κατ' άρθρον

207 Α.Κ. της αίρέσεως ώς πληροθείσης, άν ή πλήρωσις αύτής παρεκωλύθη έναντίον της καλής πίστεως, ήτις σημαίνει καί όταν ή έξ ενεχθείσα καί τήν ματαίωσιν τής αίτήσεως συναπαγομένη, έλεγκτέα δε κρίσις τοῦ ύπαρχείου είναι καταφώρως άδικος δικαιοπραξία ύπό αίρεσιν καί εκείνη, δι' ής συνηνώθη μεταξύ τοῦ έργοδότου καί μισθωτοῦ ή είς τόν δεύτερον χορήγησις έπιδόματος δι' εύδόκιμον ύπηρεσίαν, μή έχουσών έπ' αύτής έφαρμογήν τών περί άοριστίας τής παροχής άρχών τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος' έπίδομα εύδοκίμου ύπηρεσίας ύπαλλήλου Τραπέζης τής Έλλάδος, ΑΠ 550 σ. 81, ΑΠ 161 σ. 601, ΑΠ 300 σ. 882, ΑΠ 275 σ. 1058, ΑΠ 472 σ. 1458, ΑΠ 477 σ. 1460.—'Αορίστου χρόνου ή σύμβασις μέ καθορισμόν διά Κανονισμοῦ όρίου ήλικίας, άλλά συγχρόνως δι' άναγνωρίσεως είς τόν έργοδότην τοῦ δικαιώματος όπως άπολύση τόν μισθωτόν καί πρό τής παρόδου τοῦ άνωτάτου χρονικοῦ όρίου διαρκείας τής συμβάσεως, τελούσης ούτω καί ύπό διπλωτικήν ύπέρ τοῦ έργοδότου αίρεσιν, μή έφαρμοζομένου τοῦ άρθρου 672 Α.Κ., ΑΠ 36 σ. 326, ΙΙ 1190 σ. 670, ΑΠ 306 σ. 916, ΑΠ 461 σ. 1398.—Ή άτυπος άναγνώρισις τής άξιώσεως ώς λόγος δικαιοπ/ς τής άποθεωτικής παραγωγής δέν δύναται νά γίνη ύπό αίρεσιν, ΝΖ σ. 1107.

Αίτησις. Μισθωτοῦ πρός χορήγησιν άδείας. Βλ. λ. *"Αδεια μισθωτοῦ"* (παράγρ. Α2).— Πολεμιστών δι' άναγκαστικήν τοποθέτησιν μετά σχετικών δικαιολογητικών' προθεσμία' συνέπεια έκπροθέσμου, ΣΕ 1428 σ. 913.—Έπιδίκασις πλέον τοῦ αίτηθέντος λόγος άναιρετηριάσεως καί ούχί άναιρέσεως, ΑΠ 618 σ. 687.

Αίτησις άκυρώσεως. *1. Γενικά· ύποκείμεναι ή μή πράξεις.* Ύπαγωγή είς άρμοδιότητα Α' Τμήματος Σ.τ.Ε. πλην άλλων τής έκδικάσεως αίτήσεως άκυρώσεως κατά πράξεων παροχής ή άρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατά τήν νομοθεσίαν περί Ι.Κ.Α. ή οίουδήποτε έτέρου Όργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου, ήτοι μόνον τών αίτήσεων άκυρώσεως τών περιεχομένου κατά τών άτομικών πράξεων τών συναπτομένων σύνθετος πρός τήν άσφαλιστικήν σχέσιν μεταξύ τών 'Ασφαλιστικών Όργανισμών Δημοσίου Δικαίου καί τών παρ' αύτοις ήσφαλισμένων, ΣΕ 2461 σ. 37. ΣΕ 1436 σ. 998. — Έκδίκασις τών αίτήσεων άκυρώσεως, τών περιεχομένων κατά κανονιστικών πράξεων, διεπουσών τήν ώς άνω άσφαλιστικήν σχέσιν έπί τής 'Ολομελείας τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 1436 σ. 998.— Διαφοραί μεταξύ άσφαλιστικών φορέων κατά ν.δ. 4202/1961' άμφισβήτησις περί τοῦ ὕψους τοῦ διαιρόντος ἕκαστον φορέα τιμήματος συντάξεως' άρμοδιότης 'Ολομελείας τοῦ Σ.τ.Ε.' παραπομπή άμου τοῦ ζητήματος είς τήν 'Ολομέλειαν, ΣΕ 2461 σ. 37.—'Απαράδεκτος κατά πράξεως έπιβολής προστίμου διά πρόσληψιν μισθωτοῦ άνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας, χωρούσης άναφοράς άρθρων 235 Πολ. Δικονομίας, ήτις συνιστά παράλληλον προσφυγήν. Σημ. 57.—'Απαράδεκτος κατά συλλογικής συμβάσεως έργασίας παραδεκτή προσβολή άποφάσεως Ύπουργοῦ περί δημοσιεύσεως αύτής. ΣΕ 2916 σ. 245.— Παραδεκτή κατ' άποφάσεως Διοικούσης Έπιτροπής Τεχνικοῦ Έπιμελητηρίου, δι' ής όμοιδίως διεπιστώθη ότι ό αίτών καταλαμβάνεται ύπό τών διατάξεων τοῦ άρθρου 10 § 2 ν.δ. 4332/1964, έχούσης έκτελεστόν χαρακτήρα, ΣΕ 2887 σ. 281.— Δέν ύπόκεινται είς αύτοτελή έπί άκυρώσει έλεγχον τοῦ Σ.τ.Ε. προσβολήν αί πράξεις τών Έπιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων, ώς μή έπαγόμεναι ίδίας ένώσεως συνεπείας, ΣΕ 60 σ. 598.— Παραδεκτή κατά πράξεων Συμβουλίων περί προσασίας άπολυομένων έκ τών τάξεων τοῦ στρατοῦ, ώς έκτελεστών διοικητικών πράξεων, ΝΖ σ. 431.— Παραδεκτή κατ' άποφάσεως Έπιτροπής ά.ν. 1803/1951 περί προστασίας συνδικαλιστικών στελεχών' έλεγχος Σ.τ.Ε., ΣΕ 1050 σ. 717, Είσάγ. 717.—'Απαράδεκτος κατ' άποφάσεως Πρωτοβαθμίου καί Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, έφ' όσον ή άπόφασις τοῦ πρώτου μετερριθμίσθη διά τής προσβαλλομένης άποφάσεως τοῦ δευτέρου καί ή τελευταία αύτη έτροποποιήθη δι' άποφάσεως τών Ύπουργών Συντονισμοῦ καί Έργασίας, είς τήν όποίαν ένεσωματώθησαν αί προσβαλλόμεναι άποφάσεις, στερούμεναι ούτω έκτελεστότητος, ΣΕ 2390 σ. 1404.

2. Λόγοι. Παράβασις νόμου, ΣΕ 1038 σ. 740, ΣΕ 1887 σ. 1577, ΣΕ 1981 σ. 1006.— Ύπέρβασις έξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 2479 σ. 40, ΣΕ 2138 σ. 175.— Στήριξις έπί κατηργημένης έξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 759 σ. 609.—'Ακύρωσις προσβαλλομένης πράξεως ώς στερουμένης νομίμου βάσεως, ΣΕ 788 σ. 618.—'Απόρριψις αίτήσεως συνταξιοδοτήσεως άνευ έρεύνης οὐσιώδους ίσχυρισμοῦ, ΣΕ 585 σ. 1008. — Παράνομος σύνθεσις, ΣΕ 1393 σ. 910.— Κακή σύνθεσις συλλογικοῦ όργάνου, καθιστώσα πλημμελή τήν γνωμοδότησιν' άκύρωσις Κανονισμοῦ Έργασίας, ΣΕ 2173 σ. 1287.— Λόγος άκυρώσεως περί μή νομίμου συνθέσεως τής κατ' άρθρον 7 ά.ν. 244/1936 Προτοδικειακής Έπιτροπής' άπαράδεκτος προβαλλόμενος έτερος καί αύτοτελής λόγος άκυρώσεως περί κακής συγκροτήσεως τής Έπιτροπής, τούτου δυναμένου νά προβληθή μόνον διά προσθέτων δικογράφου, νομοτύπως κατατεθειμένου καί κανονισθησομένου, ΣΕ 1820 σ. 1323.—'Αναρμοδιότης, ΣΕ 727 σ. 532, ΣΕ 752 σ. 608, ΣΕ 1734 σ. 999.— Πράξις άναρμοδιότητος κατά χρόνον έκδοθείσα' άκύρωσις, ΣΕ 2378 σ. 1315.—'Αναπολόγητον' αύτεπάγγελτος έρευνα τούτου ώς λόγου άκυρώσεως, ΣΕ 1823 σ. 38. Πλημμελής αίτιολογία, ΣΕ 2613 σ. 35, ΣΕ 1397 σ. 908.—'Ανεπαρκής αίτιολογία, ΣΕ 2459 σ. 59, ΣΕ 1950 σ. 176, ΣΕ 1978 σ. 1005, ΣΕ 1550 σ. 1122, ΣΕ 1826 σ. 1323.— Είδική αίτιολόγησις τής πράξεως, διά τής όποίας διατάσσεται διοικητική άποβολή όργανώσεως έκ χειρών τής 'Εργατικής 'Εστίας' άκύρωσις άποφάσεως Ύπουργοῦ Έργασίας, ώς μή προσηκόντως δικαιολογημένης, ΣΕ 2428 σ. 1344.—Έκφεύγει τοῦ άκυρωτικοῦ έλέγχου, ώς ούσιαστική, κρίσις τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου τήν άσφάλειαν τής χορηγηθείσης αύξήσεως.

ΣΕ 154 σ. 396.—Απαράδεκτον λόγου άκυρώσεως προτεινομένου τὸ πρῶτον διὰ τοῦ επὶ τῆς αἰτήσεως ὑπομνήματος πρὸς τὸ Σ.τ.Ε., ΣΕ 154 σ. 396.—Απορρίπτεται λόγων περὶ πλάνης περὶ τὸ πράγματα, καθ' ἃ μέρος ἀναφέρονται εἰς ἀντικειμενικὴν πλάνην ὡς ἀναποδείκτων, καθ' ἃ δὲ μέρος πλήττονται τὴν οὐσιαστικὴν ἐπίπτωσιν ὡς ἀπαραδέκτων. ΣΕ 1050 σ. 717.— Αἰτιολογία ἐπαρκὴς ὅπως προσδώσῃ νομικὸν ἔρεισμα εἰς τὴν προσβαλλομένην πρᾶξιν· ματαία ἡ ἔρευνα λόγου ἀκυρώσεως, δι' ὃν πλήττεται τὸ κῦρος ἑτέρου καὶ κυρίου σκέλους τῆς αἰτιολογίας. ΣΕ 749 σ. 617.

3. ***Προθεσμία.*** Προθεσμία προσβολῆς ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α. περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως διακοπῆ δι' ἀσκήσεως αἰτήσεως θεραπείας· ἔναρξις νέας ἀπὸ τῆς παρόδου ἀπράκτου μηνὸς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ταύτης. ΣΕ 1038 σ. 710.

4. ***Διάδικοι· παρέμβασις.*** Αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Υπουργοῦ Εργασίας περὶ κηρύξεως ἐπιτελεστῆς τῆς ὑπ' ἀριθ. 8/1965 ἀποφάσεως Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς περὶ ὁρων ὡρισθῆς μονιμότητος χωρὶς ἀπαραδέκτως ἡ αἴτησις ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Αθηνῶν, μὴ προσκομισάσης ἀποφασιν τοῦ κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς ἁρμοδίου ὀργάνου, ἐξουσιοδοτοῦσαν τὸ νομίμως ἐκπροσωποῦν αὐτὴν ὄργανον πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως. ΣΕ 2399 σ. 1464.— Μὴ προσαγωγὴ ὑπὸ τοῦ ἐν τῶν αἰτούντων Τεχνικοῦ Ἐπιμελητηρίου στοιχείων περὶ τῆς νομιμότητος κατὰ τὰς καταστατικὰς διατάξεις αὐτοῦ ἀσκήσεως τῆς αἰτήσεως· παραδεκτὴ ἡ εἰσαγωγὴ ταύτης καὶ πρὸς χρῆσιν ὑπὸ τῶν λοιπῶν τῶν αἰτούντων, ὁμοδικούντας καὶ νομιμοποιουμένους πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως. ΣΕ 2479 σ. 40.—Συμφέρον σωματείου Ο.Α.Π. πρὸς ἄσκησιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Υπουργῶν Δικαιοσύνης Ἐργων καὶ Ἐργασίας περὶ ἐγκρίσεως τοῦ ἐπὶ τοῦ Α.Σ. τοῦ Ο.Α.Π. καταρτισθέντος Κανονισμοῦ Ἐργασίας ἐπαλλήλων παραλιβῆς καὶ παραδόσεως ἐπιστρεπτέων λιμένος Πειραιῶς· νομίμως ἡ παράστασις κατὰ τὴν συζήτησιν τοῦ Ο.Α.Π. ὡς κυρίου διαδίκου ἐν τῇ δίκῃ. ΣΕ 3138 σ. 135.— Ἔννομον συμφέρον πρὸς διατήρησιν τοῦ κύρους προσβαλλομένης πράξεως παραδεκτὴ παρέμβασις. ΣΕ 2615 σ. 35, ΣΕ 2736 σ. 285, ΣΕ 154 σ. 396, ΣΕ 454 σ. 534, ΣΕ 1050 σ. 717, ΣΕ 1264 σ. 849, ΣΕ 2137 σ. 1247.— Αἴτησις ἀκυρώσεως δ.δ. 258/1964 περὶ τροποποιήσεως κλπ. διατάξεων Ταμείου Ἐπικουρήσεως Ἀσφαλίσεως Ἐργατοτεχνιτῶν Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν Ἑλλάδος νομιμοποιήσεως τοῦ Ταμείου ὡς κυρίου διαδίκου, αὐθὶς ὡς παρεμβαίνοντος, ἐφ' ὅσον δὲν ἠκολήθη παρ' αὐτοῦ νομοτύπως· παρέμβασις ἐπέρ τοῦ κύρους τῆς προσβαλλομένης πράξεως. ΣΕ 2479 σ. 40.

5. ***Ἀποτελέσματα.*** Παραπομπὴ ὑπὸ τοῦ Α' Τμήματος ζητήματος ἀρμοδιότητος λόγῳ τῆς σπουδαιότητος αὐτοῦ εἰς Ὁλομέλειαν τοῦ Σ.τ.Ε.. ΣΕ 2461 σ. 37.— Ἔννοια ἄρθρου 17 § 1 ν. 3713/1928 ἀναγκαίων, ἵνα θεωρηθῇ ὅτι ἡ ἐπὶ τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, τῆς στηριζομένης κατὰ τῆς ἀρχικῆς πράξεως, ἐκδοθεῖσα ἀπόφασις τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἔχει κρίνει καὶ ἐπὶ τῆς τυχὸν ἐκδοθείσης μέχρι τῆς συζητήσεως ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς διοικητικῆς προσφυγῆς, ὅπως εἰς τὴν ἀπόφασιν ταύτην τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας παρέχηται εἰδικὴ μνεία ὅτι ἐθεωρήθη ὡς συμπροσβαλλομένη καὶ ἡ ἐπὶ τῆς διοικητικῆς προσφυγῆς ἔχουσα ἐν τῷ μεταξὺ ἐκδοθῇ πρᾶξις· συνέπεια ἄλλως. ΣΕ 695 σ. 550.— Δι δικασμένων ἐξ ἀποφάσεων Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπορριπτουσῶν κατ' οὐσίαν αἴτησιν περὶ ἀκυρώσεως πράξεων διοικητικῶν ἀρχῶν, ὡς καὶ τῶν Τμημάτων τοῦ Συμβουλίου. ΑΠ 571 σ. 1068.

Αἴτησις θεραπείας. Κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς προστίμου διὰ πρόσληψιν μισθωτοῦ ἄνευ μισολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας. Στμ. σ. 57.— Διακοπὴ προθεσμίας αἰτήσεως ἀκυρώσεως δι' ἐπιβολῆς αἰτήσεως θεραπείας· προθεσμία ἐνάρξεως νέας. ΣΕ 1038 σ. 710.

Αἰτία. Βλ. καὶ λ. ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός.*** Ἀναιτιώδης δικαιοπραξία ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μὴ ἀναγκαίαι ἀναγραφὴ τῆς αἰτίας ἐν τῷ ἐγγράφῳ. ΑΠ 288 σ. 851.

Αἰτιολογία. Βλ. καὶ λ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως.*** (παράγρ. 2), ***Ἀναίρεσις*** (Πολ. Δικ.). Παράγρ. 2 31/1964 διατητικῆς ἀποφάσεως. ΣΕ 2613 σ. 35, ΣΕ 154 σ. 396, ΣΕ 1857 σ. 908.— Ὑπουργικῆς ἀποφάσεως περὶ τροποποιήσεως διατητικῆς ἀποφάσεως. ΣΕ 2291 σ. 1513.— Ἀποφάσεως ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α περὶ ἀναστολῆς καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ παροχῆς ὑπὸ συνταξιούχου ἐξηρτημένης ἐργασίας. ΣΕ 1978 σ. 1005.— Πράξεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ἀναλήσεως διορισμοῦ ἀναγκαστικῶς διορισθέντος δικηγόρου. ΣΕ 1550, σ. 1122.— Πράξεως περὶ διοικητικῆς ἀποβολῆς Ὀργανώσεως ἐκ κτιρίου Ἐργατικῆς Ἑστίας. ΣΕ 2428 σ. 1344, ΣΕ 2297 σ. 1345.—Ὀρθὸν διατακτικὸν ἀποφάσεως προσθήκη τῆς νομίμου αἰτιολογίας· ἀπόρριψις λόγων ἀναιρέσεως. ΑΠ Ὀλ. 78 σ. 926, ΑΠ 168 σ. 814.— Παραδοχὴ πραγματικῶν περιστατικῶν, δικαιολογούντων τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ· ἐπιτρεπτὴ ἀντικατάστασις ἐσφαλμένου αἰτιολογικοῦ· ἀπόρριψις λόγων ἀναιρέσεως. ΑΠ 375 σ. 984.—Ἀναιρετικῆς ἀποφάσεως καὶ ὡς ἐκ τούτου ἀνέφικτον ἐλέγχου τῆς ὀρθότητος τῆς κρίσεως λόγοι ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 19 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 36 σ. 836.

Ἀκαταλληλότης. Ὡς λόγος ἀπολύσεως πολεμιστοῦ. ΣΕ 1820 σ. 1323.

Ἀκυρότης. Συμβάσεως ἐργασίας· περιπτώσεις **συνέπεια.** Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 2), ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός.*** — Συμβάσεως ἡ διατηρήσεως ἰσχυρᾶς εἰς ὁιανδήποτε θέσιν κατὰ παράβασιν τῶν ἀπαγορευτικῶν περὶ πολυθεσίας αὐτῶν διατάξεων, μὴ δικαιουμένου τούτου νὰ ζητήσῃ τοὺς ἐξ αὐτῆς ὀφειλομένους μισθούς. ΑΠ 258 σ. 803.—

Συμβάσεως εργασίας υπαλλήλων χρεοπιστείου άνευ εφαδιασμού αύτού διά βιβλιαρίου ύγείας, τού υπαλλήλου διατελούντος εν άπλή σχέσει εργασίας, Π 2649 σ. 1333.— Συμβάσεως περί παροχής εργασίας είς άλλον εργοδότην μετά την παροχήν ημερησίας εργασίας επί ώρισμένον είς προηγούμενον εργοδότην συνέπειαι, Π 21105 σ. 1451.—Έπί προσλήψεως μισθωτού άνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εύρέσεως Έργασίας· ού χαρακτήρ της συμβάσεως, άλλα μόνον κυρώσεις, ΝΖ σ. 624.— Συμβάσεως περί παροχής εργασίας κατά Κυριακάς ή επί τα νόμιμα χρονικά όρια άνευ αδείας της Αρχής συνέπειαι. Βλ. λ. ***Αδικαιολόγητος πλουτισμός, Κυριακή, Υπερωρίαι.***—Καταγγελίας συμβάσεως εργασίας συνέπειαι. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 15), ***Καταχρησις δικαιώματος, Στράτευσις.***—Έπί παραβάσεως απαγορευτικής διατάξεως, ΑΠ 640 σ. 344.— Πάσης συμβάσεως, αντιβαινούσης εις κανόνας δημοσίας τάξεως ή απαγορευτικών διατάξεων νόμων, εφ' όσον άλλο τι δεν συνάγεται εκ ταύτης, Π 2649 σ. 1333, Π 21105 σ. 1451.—Παραιτήσεως από αξιώσεως εκ νόμων δημοσίας τάξεως, Είσαγ. σ. 27.— Σιωπηράς συμφωνίας περί μειώσεως ποσών δικαιωμάτων μισθωτού, ΑΠ 537 σ. 365.— Δικαιοπραξίας γενομένης προς καταδολίευσιν τού νόμου, Π 119 σ. 482.— Παραιτήσεως μισθωτού από τών εν άρθρω 8 ν.δ. 1020/1959 απολημώσεων διά παρανόμους υπερωρίας, Είσαγ. σ. 27, ΝΖ σ. 888. Βλ. και λ. ***Υπερωρίαι.***— Συμβάσεως περί λήψεως απολημώσεως δι' απόλυσιν βλάσσονος της επί τού ν. 2112/1920, ΑΠ 114 σ. 331.— Παραιτήσεως μισθωτού από της ωρισμένης απολημώσεως δι' απόλυσιν, ΑΠ 276 σ. 1045, Είσαγ. σ. 1045.— Μετά το ν.δ. 4020/1959 συμβάσεως περί καλύψεως απολημώσεως εκ παρανόμου υπερωριακής εργασίας διά μείζονος τού νομίμου μισθού· ακυρότης παραιτήσεως μισθωτού από απαιτήσεως άρθρου 8 ν.δ. 4020/1959· γενική εξουσιαστική απόδοσις, Π 16136 σ. 1200, ΑΠ 3 σ. 342.— Συμφωνίας αντικειμένης εις τον ν. 551/1914 περί εργατικών ατυχημάτων ακυρότης παραιτήσεως απολημώσεως εκ τού νόμου τούτου, Π 23 σ. 488, ΑΠ 374 σ. 977.— Ερμηνεία ν. 551/1914 ανεξαρτήτως τού χρόνου ή μή της συμβάσεως, Π 193 σ. 1280, Π 1444 σ. 1208.— Πράξεων επιτρόπου ανηλίκου ένεκα μή τηρήσεως τών υπέρ τού ανηλίκου τυπικοτήτων διατυπώσεων· πράτησις μόνον επί τού επιτρόπου τού ανηλίκου και τών τούτου διαδόχων κατ' άρθρον 1652 § 2 Α.Κ., Π 198 σ. 1280.—Συμφωνίας περί μεταθέσεως άσκαλιστικού βάρους ή τρόπου κατανομής αύτού, ΑΠ 337 σ. 867.—Δικονομικής ένστασις περί απαραδέκτου της συζητήσεως της ενώπιον επί τω λόγω ότι τα εφετήριον δεν επεδόθη εις την μόνιμον κατοικίαν του, ούτε εις το κατάστημα του, άλλ' εις διεύθυναν ίσχεν άναγκαία ή έπαρξις άλλοδής, άπαιτουμένης διά την κήρυξιν της ακυρότητος κατ' άρθρον 201 Πολ. Δικονομίας, μή ούσών τών διατάξεων τούτων δημοσίας τάξεως. Π 22824 σ. 818.— Διοικητικών πράξεων ανάκλησις. Βλ. λ. ***Αίτησις ακυρώσεως, Διοικητικαί πράξεις—Διοίκησις.*** Άδειας Χωροφυλακής δι' ετερόχρονον εργασίαν, μή βεβαιουμένης της συνδρομής όρου προς τούτο, μηδέ των ωρών έναρξεως και λήξεως της εργασίας, Π 784 σ. 29.— Παθολογικής φύσεως λόγω αντιθέσεως εις το άρθρον 284 Α.Κ., Π 1083 σ. 876.—Αποφάσεως συνελεύσεως σωματείου διά δοής ή φανεράς ψηφοφορίας περί απεργίας, ΝΖ σ. 1 επ.— Αποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου περί απεργίας· συνέπειαι, Π 485 σ. 166, Είσαγ. σ. 165.— Αποφάσεως περί παθολογικής φύσεως απολύσεως εν μή τηρήσει τής νομίμου διαδικασίας, κλήσεως προς απολογίαν, Π 7708 σ. 347.— Απόρριψις ένστάσεως ακυρότητος αποφάσεως Διοικητικού Συμβουλίου Σιδηροδρόμων Σχολής περί απολύσεως μισθωτού, λόγω μή συμμετοχής τών υπό της διαθήκης ορισμένων μελών, ΑΠ 288 σ. 851.— Απόλυσις υπαλλήλων Δημοσίου και Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου κατά ν.δ. 4352/1964· δικαίωμα εκτοξημιώσεως των απολυομένων ανεξαρτήτως τού χρόνου ή μή της συμβάσεως εργασίας των, της αποζημιώσεως αποτελούσης μέτρον ποινής υπέρ τού εργαζομένου, Π 254 σ. 122.—

Άλιεργάται. Τεκμαρτή ημερομίσθια δ' εισφορές Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 186.

Άλλαχοῦ κερδηθέντα. Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 7).

Άλλεπάλληλοι συμβάσεις εργασίας. Προσληψις μισθωτού δι' ωρισμένον χρόνον διά διαδοχικών συμβάσεων· κρίσις δικαστηρίου, ότι εδικαιολογείτο ο καθορισμός ωρισμένου χρόνου και δεν έγένετο προς καταστρατήγησιν τού ν. 2112/1920· περίπτωσις προσλήψεως κατά τό ά.δ. περί Οργανισμού Τηρεσιών Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, Π 81 σ. 419.— Σύμβασις μετά Νομαρχιακού Ταμείου, συνομολογηθείσα ως ωρισμένου χρόνου και ανανεωμένη συνεχώς και' έκαστον έτος επί πλέονον πενταετίαν· έρευνα βάσει των γενικών αρχών τού δικαίου περί καταδολιεύσεως νόμου, Π 119 σ. 482.

Άλληλοβοηθητικά Ταμεία. Επαγγελματικών σωματείων, Γν.Σ. σ. 785.

Άλλοδαποί - ή. Ως μέλη σωματείων· αδύνατος ή σύστασις επαγγελματικού σωματείου αποκλειστικώς εκ' άλλοδαπών, Π 182 σ. 835. — Οι ξένοι εργάται εις την Γερμανίαν, Σημ. σ. 968.— Αναγνωρισις ημερών εργασίας μεταλλευτών και εις μεταλλεία ξένης Επιχειρείας διά την απόληψιν συντάξεως γήρατος, εφ' όσον ο ασφαλισμένος συνεχίζει τό αυτό επάγγελμα εν Ελλάδι, ΣΕ 2392 σ. 1905.— Λωσιδικία άλλοδαπών δι' εργατικάς διαφοράς· διατάξεις άρθρων 123 Είσ. Α.Κ. νόμου περί δικαιοδοσίας τών ημεδαπών δικαστηρίων επί άλλοδαπών· ισχύς και διά τά άλλοδαπά νομικά πρόσωπα· επαγγελία εμπορικού νομικού προσώπου, εδρεύοντος μεν εν τη άλλοδαπή, έχοντος όμως αποκατάστημα εν Ελλάδι εις την διεθνή δικαιοδοσίαν της

Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ διαφορὰς προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποκαταστήματος, οὗτινος ἡ ὕπαρξις συνιστᾷ ἰδικὴν ἐμπορικὴν κατοικίαν· ὑπαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκην τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐδρεύει τὸ ὑποκατάστημα ἢ παρεσχέθη ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ. ΑΠ 17125 σ. 1339. Βλ. καὶ λ. *Αἰγύπτιοι "Ελληνες*.

Ἀμαξοκαρραγωγεῖς. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α.. Ἐγκ. σ. 186.

Ἀμέλεια. Ἔλαφρὰ ἐργοδότου καὶ ἠξημένη ἀποζημίωσις διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας, ΑΠ 518 σ. 10.— Παθόντος μισθωτοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Εἰρ. 11214 σ. 290, ΝΖ σ. 951.

Ἀμμοχαλίκων ἐργάται. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α.. Ἐγκ. σ. 186.

Ἀμοιβαί. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί, Δικηγόροι, Ἐπιδόματα, Ἐργασίας σύμβασις, Ἰατροί, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπερωρίαι, Φορτοεκφορτωταί*.— Ἔννοια ἡμοιβῆς μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 6 ν. 765/1943, ΑΠ 264 σ. 793.

Ἀμφιβολία. Εὔλογος συμψηφισμὸς δικαστικῆς δαπάνης. Βλ. λ. *Δικαστικὰ ἔξοδα*.—Ὡς λόγος ἐλλείπους καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Π 6942 σ. 160, Π 5367 σ. 411.

Ἀναβολή. Ἀργία δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κατ' ἀπόφασιν Προέδρου Κυβερνήσεως λόγῳ τῶν γάμων τῶν Βασιλέων· διακοπὴ συζητήσεως ἐκδικάσεων δι' ἄλλην ἔκτακτον δικάσιμον, ΑΠ 515 σ. 425.

Ἀναγγελία. Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς Ι.Κ.Α.· στοιχεῖα· προθεσμία· ἔναρξις, ΣΕ 1828 σ. 88. —Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς Εἰρηνοδίκην καὶ παραγραφή, ΑΠ 168 σ. 538.—Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· προθεσμία ἐπὶ πολεμικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 207 σ. 1002.

Ἀναγκαστικαὶ σχέσεις ἐργασίας. Βλ. λ. *Νεοπολεμιστί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις*.

Ἀναγνώρισις. Ἀξιώσεως ὡς λόγος διακοπῆς παραγραφῆς, ΑΠ 258 σ. 803.—Ἡ ἄτυπος ἀναγνώρισις τῆς ἀξιώσεως ὡς λόγος διακοπῆς τῆς ἀποσβεστικῆς παραγραφῆς, ΝΖ σ. 1097. —Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπὶ ἀρνήσεως τινὸς νὰ ἀναγνωρίσῃ προβαλλόμενον παρ' ἄλλου δικαίωμα, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀσκήσεως παρὰ τούτου δικαιώματος, ΑΠ 571 σ. 1068.— Προϋπηρεσίας ὑπαλλήλων Ταμείου Ἀσφαλίσεως Ἀρτεργατῶν, ΑΠ 571 σ. 1068.

Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγή. Ἐργοδότου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 3622 σ. 1204, Εἰσαγ. σ. 1204.

Ἀνάγνωσις. Ἐκθέσεως τοῦ διορισθέντος Εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου κατὰ τὴν ἐπ' ἀκροατηρίῳ συζήτησιν ἐπὶ κωλύματος αὐτοῦ, ΑΠ 250 σ. 791.

Ἀναδρομικότης. Ἰσχύος διατητικῆς ἀποφάσεως ἔκτασις. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας*.—Διατάξεως ἄρθρου 3, παράγραφος 15, τοῦ νόμου 4504, ΝΖ σ. 1033.—Ἀναζητήσεις ἀναδρομικῶς καταβληθέντων ποσῶν ἐν περιπτώσει ἀνακλήσεως παρανόμου διοικητικῆς πράξεως, ὡρισμένης περιοδικῆς παροχῆς, ΣΕ 2559 σ. 430.— Λύσις συμβάσεων πρὸ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως μισθῶν· συνέπειαι, ΝΖ σ. 635.

Ἀναθεώρησις. Ἀποφάσεως ἐπὶ ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς δὲν προβλέπεται ὑπὸ τῆς νομοθεσίας τοῦ Ι.Κ.Α. ΣΕ 2462 σ. 99, ΣΕ 679 σ. 620.

Ἀναίρεσις (Πολ. Δικ.). *1. Ὅροι παραδεκτοῦ· συμφέρον*. Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ αἰτήσεως ἀναιρέσεως τῆς γενικῆς κατ' ἄρθρον 67 Πολ. Δικ. διαναγωγικῆς ἀρχῆς περὶ τοῦ μὴ συγχωρητοῦ αὐθεμίτως διαδικαστικῆς πράξεως ἄνευ ἀμέσου ἰδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐπιχειροῦντος αὐτήν, ἀναγομένου τούτου εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξεταζομένου ἐξ ἐπαγγέλματος· περίπτωσις ἐλλείψεως συμφέροντος καὶ ὅταν καθ' οἱανδήποτε τρόπον ἐπήλθεν ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπόσβεσις τοῦ δικαιώματος, ἧτις ἐπιφέρει κατάτάργησιν τῆς δίκης (ἄρθρον 476 § 2 Πολ. Δικ.), ΑΠ 569 σ. 1066.—Ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος παρὰ τῷ ἀναιρεσίοντι, ΑΠ 522 σ. 85.

2. Λόγοι. Γενικά. Ἡ περὶ ἀναιρέσεως αἴτησις δέον νὰ περιέχῃ καὶ τοὺς τῆς ἀναιρέσεως λόγους, ἤτοι τὰς ἀποδιδομένας αἰτιάσεις καὶ τὰ θεμελιοῦντα πραγματικὰ περιστατικά, κατ' ἄρθρον 819 Πολ. Δικ., ΑΠ 295 σ. 1146.— Οἱ λόγοι ἀναιρέσεως δέον νὰ εἶναι σαφεῖς καὶ ὡρισμένοι, ἐκτιθεμένων ἐν αὐτοῖς τῶν πραγματικῶν περιστατικῶν, ἅτινα ἐπάγονται κατὰ τὸν ἀναιρεσίοντα τὴν εἰς τὴν προσβαλλομένην ἀπόφασιν ἀποδιδομένην πλημμέλειαν· ἀπαράδεκτος συμπλήρωσις διὰ παραπομπῆς εἰς ἄλλα ἔγγραφα, ΑΠ 515 σ. 426.—Ἀπαράδεκτον, κατ' ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικ., λόγου ἀναιρέσεως, ἐρειδομένου ἐπὶ ἰσχυρισμοῦ, μὴ προτεθέντος ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας· περιπτώσεις ἀπαραδέκτου, ΑΠ 326 σ. 860.— Ἀπαράδεκτος κατ' ἄρθρον 811 § 2 Πολ. Δικ. ἰσχυρισμὸς περὶ ἀκυρώσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ ΣΕ διατητικῆς ἀποφάσεως, ὡς νέος καὶ μὴ ἀναγόμενος εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ΑΠ 295 σ. 1146.—Ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου προβαλλόμενος λόγος ἀναιρέσεως περὶ παραιτήσεως τῆς ἐναγομένης Τραπέζης αἰτήσεώς της ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἀναγνωρίσεως οὕτω ὡς ἐγκύρου τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ διηγόρου, ΑΠ 250 σ. 791.— Μὴ προβολὴ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀπαραδέκτου ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως, ὡς ἐκπροθέσμου κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198/1955, ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας· ἀπαράδεκτος λόγος ἀναιρέσεως ὁ ἰσχυρισμὸς οὗτος δὲν ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν, ΑΠ 376 σ. 1045.—Ἀπαράδεκτον λόγου ἀναιρέσεως, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναιρεσίων δὲν ἰσχυρίζεται καὶ ὅτι προέβαλε τὸν ἰσχυρισμὸν τοῦτον καὶ ἐνώπιον τοῦ δικάσαντος δικαστηρίου, ΑΠ 37 σ. 341.— Λόγος ἀναιρέσεως περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ καὶ ἀποδεικτικοῦ

στοιχείων, απαραδέκτων λόγω βραδείας προβολής και προσαγωγής· ιστορικής ταύτην, εφ' όσον ο αναιρεσείων δεν διατείνεται ότι τοιούτων απαραδέκτων προέβαλεν, ούτε και πράγματι προέβαλεν ενώπιον του δικάσαντος εργατοδικών. ΑΠ 296 σ.787.—Έρεισμα επαρκές, αιτιολόγος, προς στήριξιν του διατακτικού της αποφάσεως· ματαία ή έρευνα λόγου βάλλοντος κατά επικουρικού ερείσματος. ΑΠ 566 σ. 23, ΑΠ 103 σ. 476, ΑΠ 250 σ. 791.—Έπαρκές έρεισμα αποφάσεως προς στήριξιν απορριπτικής αγωγής· άνευ επιρροής τα τυχόν πλημμελώς λοιπών αιτιολογιών. ΑΠ 627 σ. 157.— Στήριξις της αποφάσεως επί δευτέρας αιτιολογίας, μη πληττομένης· ματαία ή έξέτασις λόγων αναιρέσεως πλητττόντων την πρώτην αιτιολογίαν. ΑΠ 622 σ. 684.—Αίτιολόγος έρεισμα απορριπτικής της επί αδικαιολογήτου πλουτισμού βάσεως της αγωγής επί επαλλήλου αιτιολογίας ότι δεν απεδείχθησαν τα πραγματικά περιστατικά, μη πληττομένων δια λόγου αναιρέσεως· ματαία ή εξέτασις λόγων πλητττόντων την απόφασιν δια την περί ανωστίας της βάσεως ταύτης αιτιολογίαν. ΑΠ 607 σ. 549.—Ορθόν διατακτικόν αποφάσεως προσθήκη της νομίμων αιτιολογίας· απορριπτέος λόγων αναιρέσεως. ΑΠ Ολ. 78 σ. 986, ΑΠ 475 σ. 981, ΑΠ 168 σ. 614.—Απορριπτέος λόγων αναιρέσεως δ' εδίδετο εννόμου συμφέροντος παρά τω αναιρεσιοντι, ΑΠ 522 σ. 85.—Επιδίκασις πλέον του αιτηθέντος· λόγος αναιρέσεως και ουχί αναιρέσεως, ΑΠ 618 σ. 687.—Α ρ θ ρ ο ν 807 § 1 Π ο λ. Δ ι κ.: μη λήψις υπ' όψιν πραγμάτων προταθέντων και εχόντων ουσιώδη επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 620 σ. 147, ΑΠ 458 σ. 350, ΑΠ 189 σ. 1510.—Έννοια επροταθέντων πραγμάτων κατ' άρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας· νοούνται αι ουσιώδεις ισχυρισμοί, άσκοθέντες ουσιώδη επιρροήν ως προς την παραδοχήν της αγωγής ή την απόκρουσιν του δι' αυτής αξιουμένου δικαιώματος, και ουχί ισχυρισμοί, αποτελούντες απλά επιχειρήματα δια την υποστήριξιν της αγωγής ή την απόρριψίν της. ΑΠ 185 σ. 1510, ΑΠ 396 σ. 1462. —Επιχειρήματα προς δικαιολόγησιν της κρίσεως του δικαστηρίου δεν αποτελούν πράγματα υπό την έννοιαν του άρθρου 807 § 7 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 573 σ. 92.— Μη λήψις υπ' όψιν ισχυρισμού αποτελούντος αιτιολογημένην άρνησιν της αγωγής δεν δημιουργεί λόγον αναιρέσεως. ΑΠ 10 σ. 286.— Γεγονός, συνδεόμενον με την προβληθείσαν άρνησιν της αγωγής και δυναμένον να ληφθή υπ' όψιν και άνευ πρότάσεως αυτού δεν αποτελεί πράγμα εν τη εννοία του άρθρου 807 εδ. 7 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 502 σ. 352.—Ισχυρισμός, ο αποτελών άρνησιν ισχυρισμού του αντιδίκου δεν συνιστά πράγμα εν τη εννοία του άρθρου 807 εδ. 7 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 296 σ. 787. — Μη λήψις υπ' όψιν ισχυρισμών αποτελούντων επιχειρήματα, ή μη συνεχομένων με την ιστορικήν βάσιν της αγωγής και συνιστώντων άρνησιν αυτής αιτιολογημένην· ου λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 7 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 396 σ. 1462.— Μη λήψις υπ' όψιν ενστάσεως ισχυρισμού· ου λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 7 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 296 σ. 787, ΑΠ 379 σ. 938, ΑΠ 297 σ. 945.— Παράλειψις απαντήσεως επί αιτήματος νόμω αβασίμου δεν συνιστά λόγον αναιρέσεως δια το κατά νόμον εξουσιώδες αυτού, ΑΠ 522 σ. 85.— Α ρ θ ρ ο ν 807 § 9 Π ο λ. Δ ι κ. : Μη λήψις υπ' όψιν, παρά τον νόμον, προσαχθισών αποδείξεων· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 9 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 496 σ. 128, ΑΠ 414 σ. 938, —...αναγκαίο προς όριον του λόγου τούτου η επίκλησις και προσαγωγή των αποδείξεων και επί πλέον μνεία περί της προσαγωγής ταύτης και δη εις τας επιβληθείσας κατά την συζήτησιν προτάσεις, μη αρκούσης κατά το άρθρον 559 Πολ. Δικονομίας της απλής παραπομπής εις τας προτάσεις προηγουμένων συζητήσεων άνευ της ειδικής επικλήσεως συγκεκριμένων τμημάτων ή ισχυρισμών αυτών, ΑΠ 496 σ. 128.— Λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 9 Πολ. Δικονομίας, όταν δεν εληφθησαν υπ' όψιν επικληθέντα και προσκομισθέντα αποδεικτικά στοιχεία, αφορώντα εις ισχυρισμούς, έχοντας ουσιώδη κατά νόμον επιρροήν εις την έκβασιν της δίκης, κατά την έννοιαν του εδ. 7 του αυτού άρθρου, ΑΠ 396 σ. 1462.—Απαράδεκτος κατ' αποφάσεως διαδικασίας ν. Γ'ΟΔ' λόγος αναιρέσεως ότι εδόθη πράγματι ως αληθή άνευ αποδείξεως, ΑΠ 822 σ. 85, ΑΠ 617 σ. 152, ΑΠ 363 σ. 425.—Απαράδεκτος κατ' αποφάσεως διαδικασίας ν. Γ'ΟΔ' λόγος αναιρέσεως περί παραβάσεως του νόμου εν σχέσει προς το βάρος της αποδείξεως, ΑΠ 103 σ. 476.—Απαράδεκτα κατ' αποφάσεων εργατικής διαδικασίας λόγοι αναιρέσεως περί μη τηρήσεως των ορισμών της Πολιτικής Δικονομίας και περί λήψεως υπ' όψιν υπό του Δικαστηρίου πραγμάτων ως αληθών άνευ αποδείξεως ή και διότι δεν διετυπώθη περί τούτων απόδειξις, ΑΠ 573 σ. 92.— Βεβαίωσις εν τη αποφάσει ότι πους σχηματισμόν κρίσεως έλαβεν υπ' όψιν και εξετίμησε και τα παρά των διαδίκων προσαχθέντα και επικληθέντα έγγραφα· βεβαίωσις εκ τούτου ότι έλαβεν υπ' όψιν και εξετίμησε και πάντα εν γένει τα υπό της αναιρεσιπαύσης επικληθέντα και προσαχθέντα έγγραφα· απόρριψις λόγου αναιρέσεως περί του εναντίου, ΑΠ 475 σ. 1438.—Α ρ θ ρ ο ν 807 § 11 Π ο λ. Δ ι κ. : Κήρυξις απαραδέκτων παρά τον νόμον λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 11 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 580 σ. 230.— Κήρυξις απαραδέκτου παρά τον νόμον· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 11 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 93 σ. 1043.—Απορριπτέος ήτο τω Εφετείω ως αορίστων λόγος εφέσεως, κατά παράβασιν των άρθρων 516 και 770 Πολ. Δικονομίας αναίρεσις κατ' άρθρον 807 εδ. 11 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 93 σ. 1043.— Α ρ θ ρ ο ν 807 § 11 Π ο λ. Δ ι κ.: Αντίφασις μεταξύ τελεσιδίκων αποφάσεων ως λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 14 Πολ. Δικονομίας·

προϋποθέσεις. ΑΠ 322 σ. 920.—Α ρ θ ρ ο ν 807 § 17 Π ο λ. Δ ι κ.: Ψευδής ερμηνεία και εσφαλμένη εφαρμογή ουσιαστικού νόμου· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 § 17 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 581 σ. 83, ΑΠ 630 σ. 305, ΑΠ 40 σ. 100, ΑΠ 166 σ. 598, ΑΠ 141 σ. 1148, ΑΠ 387 σ. 1837, ΑΠ 478 σ. 1386, ΑΠ 107 σ. 928, ΑΠ 327 σ. 1145, ΑΠ 383 σ. 1148, ΑΠ 387 σ. 1837, ΑΠ 478 σ. 1386, ΑΠ 480 σ. 1510, ΑΠ 522 σ. 1514 κλπ.—Εσφαλμένη εφαρμογή πραγματικών ισχυρισμών εις τας ουσιαστικού περιεχομένου διατάξεις· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 17 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 'Ολ. 550 σ. 81, ΑΠ 390 σ. 882. —Απαράδεκτον λόγω πλήττοντος την ανέλεγκτον, ως αναγομένην μόνον εις πράγματα, κρίσιν του δικάσαντος δικαστηρίου. ΑΠ 619 σ. 406, ΒΠ, και λ. *Ανέλεγκτον*.— Νομική έννοια ή έννοια του λογιστού και ελεγκτή ούτο υπό του 'Αρείου Πάγου ή κρίσις του Δικαστηρίου της ουσίας. ΑΠ 179 σ. 1330.—Νομική έννοια ή αρχή της καλής πίστεως· ελεγκτή υπό 'Αρείου Πάγου. Εφαρμ. σ. 1142.—Έκτίμησις του περιεχομένου της αγωγής υποκειται εις τον ανελεγκτον έλεγχον. ΑΠ 456 σ. 1457.—Α ρ θ ρ ο ν 807 § 19 Π ο λ. Δ ι κ.: Παραβίασις εκ πλαγίου ουσιαστικής διατάξεως διατητικής αποφάσεως· αναίρεσις κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 171 σ. 1388. —Ανεπαρκής αιτιολογία και ως εκ τούτου ανέφικτον έλεγχου της ορθότητος της κρίσεως του δικαστηρίου· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 293 σ. 862, ΑΠ 327 σ. 980, ΑΠ 569 σ. 1066, ΑΠ 437 σ. 1446, ΑΠ 463 σ. 1460. —Ανεπαρκής αιτιολογία και ως εκ τούτου ανέφικτον έλεγχου της ορθότητος της κρίσεως του δικαστηρίου· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 56 σ. 336.— Ελλείψις νομίμου βάσεως· λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 258 σ. 805.—Υπάρξεις λόγου αναιρέσεως εκ του άρθρου 807 εδ. 19 Πολ. Δικονομίας όχι και ελλείψεων περί την αιτιολογίαν ως προς την εκτίμησιν των αποδείξεων και την κρίσιν περί ύπαρξεως των πραγματικών περιστατικών, άλλο εφ' εαυτών, συνεπεία των οποίων ή ασφαλής απορρίπτει νομίμου βάσεως. Δηλονότι βάσεις δεν εκτίθεται εις αυτήν με σαφήνειαν, πληρότητα και άνευ αντιφάσεων τα υπό του Δικαστηρίου δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά, ώστε να δύναται να ερεθή άν συντρέχουν τα στοιχεία δια την εφαρμογήν του ουσιαστικού νόμου. ΑΠ 396 σ. 1362.— Επιδίωξις ποσού δια διαφόρων αποδοχών υπαλλήλου υπολογιστικού ιδρύματος, άνευ καθορισμού εκάστου των παρ' αυτού ιδρύματος επιδικαζομένων ορκών, ίνα είναι εφικτός ο έλεγχος της κρίσεως περί εκπληρώσεως παρά τούτο ηλικιοθρεπτικών σκοπών. Αναγομένης εις νομικήν έννοιαν αναίρεσις κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικ.. ΑΠ 102 σ. 930.—Κρίσις του Δικαστηρίου περί του ότι το δικαιολογούν της αγωγής δεν πάσχει ανορότητι, εξ ης καθίσταται εφικτός ο έλεγχος του 'Αρείου Πάγου περί της ορθής εφαρμογής του νόμου· απόρριψις λόγου αναιρέσεως. ΑΠ 390 σ. 1338.— Απόρριψις ως αβασίμου λόγου αναιρέσεως ότι το Δικαστήριον διέλαθεν εν τη αποφάσει του ασαφείς ή ανεπαρκείς αιτιολογίας όσον αφορά τον χρόνον εμπειρίας απασχολήσεως, ώστε να καθίσταται ανέφικτος ο έλεγχος του 'Αρείου Πάγου περί της ορθής ή μη εφαρμογής του νόμου. ΑΠ 368 σ. 426.—

3. ***Δικόγραφον***. Η περί αναιρέσεως αίτησις δεν, προς τοις άλλοις, να περιέχη και τους της αναιρέσεως λόγους, ήτοι τας αποδιδομένας αιτιάσεις και τα θεμελιούντα πραγματικά περιστατικά. ΑΠ 295, 1146.—Δεν να περιέχη έκθεσιν των πραγματικών περιστατικών, άτινα επέρχονται κατά τον αναιρεσείοντα την εις την προσβαλλομένην απόφασιν αποδιδομένην παρανομίαν· απαράδεκτος συμπλήρωσις δια παραπομπής εις άλλα έγγραφα. ΑΠ 516 σ. 426,

4. ***Προθεσμία***· Ένωρίς· ανεγχώρητον παρεκτάσεως λόγω αποστάσεως, εάν η αναιρεσίβαν διαμένη υποδείγματι εν τη ημεδαπή· κατίσχυσις ειδικής διατάξεως άρθρου 10 εδ. 6' κανον. δ/τος 26.6/10.7.1944 περί Κώδικος των νόμων περί δικών του Ναυσίκλου, δι' ής εθεσπίσθη ότι χωρεί παρέκτασις κατά το άρθρον 195 Πολ. Δικονομίας και πάσης προθεσμίας προς άσκησιν ενδίκων μέσων εκ μέρους του Ελληνικού Δημοσίου εφαρμογή τούτου και επί Ι.Κ.Α., ΑΠ 599 σ. 690.

5. ***Διαδικασία***· ***αποτελέσματα***. Μη εμφάνισις του αντιδίκου του επιμεληθέντος της συζητήσεως διαδίκου ή εμφάνισις τούτου και μη παραμετοχή προσηκόντως εις αυτήν εξέτασις αντεπαγγέλτου, όστις απολειπόμενος εκλητεύθη νομίμως και εμπροθέσμως συζητήσεως και εν απουσία του νομίμως και εμπροθέσμως κλητευθέντος. ΑΠ 9 σ. 542.— Διαδικασία αναιρέσεως· κώλυμα του διορισθέντος εισηγητού 'Αρεοπαγίτου και αναγνώσεως της εκθέσεως υπ' αυτού κατά την επ' ακροατηρίου συζήτησιν της υποθέσεως. ΑΠ 250 σ. 791.— Εφαρμογή άπαξ λεχθέντων και δικαστικών τρανωμένων Δημοσίου και επί Ι.Κ.Α.· απαλλαγή παραβόλου αναιρέσεως. ΑΠ 599 σ. 690.—Ορθώς διατυπωθείσα απόφασις· προσθήκη της νομίμου αιτιολογίας· απόρριψις λόγων αναιρέσεως. ΑΠ 'Ολ. 78 σ. 926, ΑΠ 168 σ. 611.— Παραδοχή πραγματικών περιστατικών, δικαιολογούντων την ορθότητα του διατυπωθέντος επιτρεπτή αντικατάστασις εσφαλμένων αιτιολογικού· απόρριψις λόγων αναιρέσεως. ΑΠ 375 σ. 984, ΑΠ 168 σ. 611. — Αναίρεσις αποφάσεως· απόφασις χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως· παραπομπή εις Γ' Τμήμα προς περαιτέρω συζήτησιν. ΑΠ 620 σ. σ. 147, ΑΠ 619 σ. 745, ΑΠ 569 σ. 1069.— Διαδικασία ενώπιον του Γ' Τμήματος του 'Αρείου Πάγου μετ' αναίρεσιν αποφάσεως, ενδοθείσης κατά την εργατικήν διαδικασίαν· εκ των ένδικων ανασύρονν διατάξεις απαδείξεων ή επιβολής όρκου εις μη παραπεμφθείσαν διάδικον, ΑΠ 580 σ. 280.— Αναίρεσις αποφάσεως· απόφασις μη χρήζουσα περαιτέρω διευκρινίσεως· κράτησις υπό του δικάσαντος

Τμήματος πρὸς κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως διαδικασιακὴν κατάστασιν' ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 650 σ. 305, ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 414 σ. 938, ΑΠ 229 σ. 995.— 'Αναίρεσις ἀποφάσεως ἐν μέρει' κράτησις ἐπιθέσεως, μὴ χρησίμου περιεχομένου διατυπώσεως, πρὸς κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν κατὰ τὸ ἀναιρεθὲν μέρος, ΑΠ 581 σ. 85, ΑΠ 99 σ. 1043, ΑΠ 205 σ. 1057.— 'Αναίρεσις ἀποφάσεως ἐν μέρει ὑπὸ τοῦ Β' Τμήματος κράτησις ἐπιθέσεως πρὸς κατ' οὐσίαν ἐκδίκασιν' ἔρευνα ἐπικουρικῆς βάσεως τῆς ἀγωγῆς, ἐφ' ἧς ἐδίκασε κατὰ πρῶτον τὸ Πρωτοδικεῖον διὰ τοῦ ἀναιρουμένου μέρους της ἀποφάσεως του, μετὰ τὴν διὰ τοῦ μὴ ἀναιρουμένου μέρους αὐτῆς ἀπόρριψιν τῶν προηγουμένων βάσεων, ΑΠ 158 σ. 350, ΑΠ 237 σ. 945.— Διαφωνία Τμημάτων' παραπομπὴ εἰς 'Ολομέλειαν, ΑΠ 658 σ. 224, ΑΠ 582 σ. 241, ΑΠ 187 σ. 992.— 'Αναίρεσις ἀποφάσεως διὰ λόγον ἄρθρου 807 ἀδ. 17 Πολ. Δικ.' ἔξοδα τοῦ Τμήματος τῆς παραπομπῆς ὅπως διαφωνήσῃ πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος ἐπὶ τῆς ἑρμηνείας ἢ ἐφαρμογῆς τοῦ οὐσιαστικοῦ νόμου, ἧτις ἀπετέλεσε τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἀπαγγελίας τῆς ἀναιρέσεως βάσει τοῦ ἐδ. 19 τοῦ ἄρθρου 807 περίπτωσις, καθ' ἣν δεσμεύεται τὸ Τμῆμα τῆς παραπομπῆς, ΑΠ 205 σ. 1057.— 'Αναίρεσις ἀποφάσεως διὰ τὸν ἐν ἐδαφ. 17 τοῦ ἄρθρου 807 Πολ. Δικονομίας λόγον' ἔξοδα τοῦ Τμήματος παραπομπῆς' διαφωνία πρὸς τὴν γνώμην τοῦ ἀναιρετικοῦ Τμήματος' ἀναπομπὴ εἰς 'Ολομέλειαν, ΑΠ 205 σ. 1057.—'Αναίρεσις ἀποφάσεως ἀπὸ 'Ολομελείας ἀναπομπὴ ἐπιθέσεως εἰς Γ' Τμῆμ, ΑΠ 311 σ. 815.— Συζήτησις ἐνώπιον τοῦ Γ' Τμήματος μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως' ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν' ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 201 σ. 603.— 'Αναίρεσις ἀποφάσεως' ἐπάνοδος διαδίκων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως διαδικασιακὴν κατάστασιν' ἐξέτασις ἐφέσεως, ΑΠ 326 σ. 6, ΑΠ 327 σ. 90, ΑΠ 54 σ. 353, ΑΠ 107 σ. 928, ΑΠ 205 σ. 1057, ΑΠ 63 σ. 1152, ΑΠ 422 σ. 1320, ΑΠ 265 σ. 1341, ΑΠ 528 σ. 1508, ΑΠ σ. 468 σ. 1440, ΑΠ 544 σ. 1515 κλπ.—.. καὶ τῆς παραδεκτῶς, διὰ τῶν προτάσεων τῆς ἐνώπιον τοῦ 'Αρείου Πάγου συζητήσεως, ἀσκουμένης ἀντεφέσεως, ΑΠ 423 σ. 1320.— 'Ερημοδικία' αὐτεπαγγέλτως ἔρευνα διαφορᾶς ὑπὸ τοῦ δικάζοντος Πρωτοδίκου καὶ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος Πρωτοδικείου' ἀνεπίτρεπτον ἀνακοπῆς εἰ μὴ ἐπὶ ἀκύρου ἐρημοδικίας' ὁμοίως ἐπὶ συζητήσεως μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου' ὑποχρέωσις αὐτεπαγγέλτου ἐρεύνης τῆς διαφορᾶς, χωρὶς νὰ θεωρήσῃ τὴν ἐρημοδικίαν ὡς ὁμολογίαν, ΑΠ 528 σ. 1508, Εἰσαγ. σ. 174.— 'Ερημοδικία κατ' ἔφεσιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν' ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου, συζητουμένης καὶ ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως, ΑΠ 636 σ. 174.— Ἐπανυφορὰ πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀναιρεθείσης ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 832 § 2 Πολ. Δικ., ΑΠ 329 σ. 979.

'Αναιτιολόγητον. Βλ. λ. ***Αἴτησις ἀναιρέσεως*** (παράγρ. 2), ***'Αναίρεσις*** (παράγρ. 2).

'Ανάκλησις. Καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας καὶ συνέπειαι, Π 190 σ. 1132.— Διορισμοῦ ἀναγκαστικῶς διορισθέντος πολεμιστοῦ δικηγόρου, ΣΕ 727 σ. 532, ΣΕ 1550 σ. 1122.— Παρανόμου διοικητικῆς πράξεως, ἀφορώσης περιοδικὰς παροχάς' δυνατὴ ἀνάκλησις ἀναδρομικῶς τῶν καταβληθέντων, ἐὰν συνέτρεξεν ἀπατηλὴ ἐνέργεια τοῦ ἐνδιαφερομένου, ΣΕ 2559 σ. 430.— Δυνατὴ ἀνάκλησις πράξεων Διοικητικῶν 'Αρχῶν καὶ μετὰ μακρὸν ἔτος χρόνου, ἐὰν παρεισρυθῇ ἡ Διοίκησις εἰς τὴν ἐκδοσὶν των ἐκ δολίας ἐντεύξεως τῶν παρ' αὐτῶν ὠφεληθέντων, ΑΠ 187 σ. 612.—'Ανεπίτρεπτος ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως μετὰ παρόδου μακροῦ χρόνου (ἐξαετίας) ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποκτησάντων δικαιώματα, μὴ προβληθέντος ὅτι προεκάλεσαν οὗτοι καὶ δὴ δολίως τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως, ΑΠ 291 σ. 857.

'Ανακοίνωσις. Ἐργοδότου περὶ λύσεως συμβάσεως διὰ τῆς συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας' δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ΑΠ 373 σ. 983.

'Ανακοπή. Ἐκ τοῦ ἄρθρου 225 Πολ. Δικ. κατὰ πράξεως ἐπιβολῆς προστίμου διὰ πρόσληψιν ἄνευ μεσολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας' παράλληλος προσφυγὴ' ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως, Στμ. σ. 57, ΝΖ σ. 624.— Κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου' ἐφαρμογὴ ἄρθρου 932 Πολ. Δικ.' διάδικοι' ἀντικείμενον τῆς δικῆς' ἁρμόδιον δικαστήριον ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἁρμόδιον καὶ ἂν ἀπ' εὐθείας ὁ ὀφειλέτης τοῦ κατασχόντος ἐνῆγε τὸν τρίτον' ἁρμόδιος καθ' ὕλην πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀνακοπῆς ὁ Ἐργατοδίκης, ἐὰν ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαίτησις προέρχεται ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας' βάρος ἀποδείξεως τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως, Π 2227 σ. 815.— Ἐρημοδικία' αὐτεπαγγέλτως ἔρευνα διαφορᾶς ὑπὸ τοῦ δικάζοντος Πρωτοδίκου καὶ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος Πρωτοδικείου' ἀνεπίτρεπτον ἀνακοπῆς εἰ μὴ ἐπὶ ἀκύρου ἐρημοδικίας' ὁμοίως ἐπὶ συζητήσεως μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Τμήματος τοῦ 'Αρείου Πάγου' ὑποχρέωσις αὐτεπαγγέλτου ἐρεύνης τῆς διαφορᾶς, χωρὶς νὰ θεωρήσῃ τὴν ἐρημοδικίαν ὡς ὁμολογίαν, ΑΠ 528 σ. 1508, Εἰσαγ. σ. 174.

'Ανάπαυσις. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν, Κυριακή, Ἑορταί.*** — Ὀδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ 6.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας, Ἐγκ. σ. 1469.— Τινὰ περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως μισθωτῶν' σχετικαὶ διατάξεις τοῦ 6.δ. 748/1966' ἐξαιρέσεις ἐφαρμογῆς τοῦ διατάγματος' γεωργικαὶ καὶ κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις' ἔννοια τούτων' οἰκιακοὶ μισθωτοί, ΝΖ σ. 1526.— Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἐγκ. σ. 1527.—

Δικαίωμα ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, πλὴν τῆς Κυριακῆς, ἔχουν οἱ ἐπιτρεπτῶς ἐργαζόμενοι κατὰ Κυριακάς, ΑΠ 6062 σ. 536, Εἰσαγ. σ. 536, 925, 1206.— Ἔλλειψις δικαιώματος ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, οἵαν ἀπαγορεύεται ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία, Εἰσαγ. σ. 536, 925.— Δικαίωμα ἀναπαύσεως οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἐπὶ 24ώρου ἀνὰ 15θήμερον, ΑΠ 7506 σ. 21.— Μὴ ἐπαγωγὴ τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ εἰς νόμον περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, οὐδὲ εἰς ἄλλην διάταξιν, καθιερούσαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν· ἔλλειψις δικαιώματος καὶ ἀποζημιώσεως διὰ στέρησιν τοιαύτης ἢ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν, ΑΠ 832 σ. 184.—Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις μαθητῶν· διάταξις ν.δ. 748/1966 ἡμέρα ἀργίας οἰκιακοῖ μαθηταί· διάταξις περὶ ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακὴν ἀνεξαρτήτως τοῦ κύρους τῆς συμφωνίας περὶ τῆς ἀπασχολήσεως ταύτης ἔννοια· συνέπεια, Σημ. σ. 1368.—Ἀνεφάρμοστον νόμου περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως ἐπὶ γεωργικῶν ἢ κτηνοτροφικῶν ἐργασιῶν, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐν δυνατῷ ἀπασχόλησις· ἔλλειψις οὕτω καὶ δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ΑΠ 264 σ. 1206.— Προσληψις καθαριστρίας εἰς κινηματογράφον· δικαίωμα προσαυξήσεως νομίμου ἡμερομισθίου διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἑξαιρετέας ἑορτάς· ἀποζημιώσεις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ δι' ἐργασίαν καὶ ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως· εἰς τί συνίστανται αὗται· παραγραφὴ ἀπαιτήσεων, ΑΠ 99 σ. 1043.— Ἀπασχόλησις μαθητῶν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑξαιρετέας ἑορτὰς ἐπιτρεπτῶς, χωρὶς νὰ ἀναπαθῇ κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τὴν ἐργασίαν κατὰ τὰς ἡμέρας ἀναπαύσεως, ΑΠ 7506 σ. 21, ΑΠ 522 σ. 87, Εἰσαγ. σ. 85, ΑΠ 1190 σ. 293, ΑΠ 6062 σ. 536, Εἰσαγ. σ. 1042.— ... εἰκασαστὴς παραγραφὴ τῆς ἀξιώσεως, Εἰσαγ. σ. 1042.— ... πρόσχημένων τῆς ἀξιώσεως· τὸ ποσόν, τὸ ὁποῖον θὰ κατέβαλλεν ὁ ἐργοδότης, ἂν κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς ἀναπαύσεως ἀπησχόλει δυνάμει ἐγγύρων συμβάσεως ἐργασίας ἕτερον μαθητήν, ἔχοντα τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἐργασθέντα ἐπαγγελματικὰ προσόντα, ΑΠ 7506 σ. 21, ΑΠ 1190 σ. 293.— Ἡ ἀξίωσις τοῦ μαθητοῦ, ὅστις ἐργάσθη ἐπιτρεπτῶς κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, περὶ πληρωμῆς ὑπερωρίου τοῦ ½ τοῦ τεθησαυρισμένου μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος, δὲν διέπεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τῆς ἀ.ἀ. 8900/1946, ὡς μὴ ἐφαρμοσθείσης ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 522 σ. 85, ΑΠ 1190 σ. 293.—Ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ἐπιτρεπτῶς δικαίωμα προσαυξήσεως 75% κατὰ τὴν ἀ.ἀ. 8900/1946, χωρὶς νὰ τίθεται ζήτημα, ἂν ὁ μαθητὴς ἔχῃ ἢ ὄχι δικαίωμα ἀναπαύσεως εἰς ἑτέραν ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος ἢ ἐὰν δικαίωμα δὲν ἀνεπαύθη, Εἰσαγ. σ. 85, 1206.— Ἐργασία μαθητοῦ κατὰ Κυριακὰς ἐπιτρεπομένη καὶ λήψις ἢ ἀξίωσις λήψεως τοῦ ἡμερομισθίου ἢ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ προσηυξημένου κατὰ 75% ἔλλειψις δυνατότητος παραλλήλου προβολῆς ἑτέρας ἀξιώσεως διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐργαζόμενος ἐστερήθη τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὡς καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἔλαβε τὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ἀντιπαροχὰς ἢ αἰτεῖται ταύτας, ΑΠ 6062 σ. 536.— Ἐπὶ ἀνεπιτρέπτου κατὰ Κυριακὰς ἐργασίας, ὅτε αἱ ἐκ ταύτης ἀξιώσεις τοῦ μισθωτοῦ προβάλλονται βάσει τῶν περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διατάξεων, δὲν δύναται οὗτος παραλλήλως νὰ αἰτήσηται τὴν ἐπιδίκασιν προσθέτων ἀποδοχῶν διὰ τὴν στέρησιν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, τῆς τοιαύτης ἀξιώσεως μὴ δυναμένης νὰ εὕρῃ ἔρεισμα οὔτε εἰς τὰς διατάξεις τοῦ π. δ/τος 8/14.3.1950, αἵτινες προϋποθέτουσι νομίμως παρεχομένην ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, οὔτε εἰς τὰς τοιαύτας τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ἐφ' ὅσον ἐν ὄψει τοῦ ἀνεπιτρέπτου τῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακὴν δὲν τυγχάνει ἀνεπίτρεπτος ἢ καθ' ἅπασας τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος ἐργασία, διὰ τὴν παροχὴν τῆς ὁποίας δικαιοῦται ὁ μισθωτὸς ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως εἰς συμπεφωνημένας ἢ νομίμους ἀποδοχὰς ἄνευ ἄλλου τινός, ΑΠ 6062 σ. 537, Εἰσαγ. σ. 925.— Ἐφαρμογὴ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῶν προσλαμβανομένων εἰς συνεργεῖα καθαριότητος ὁδηγῶν αὐτοκινήτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. δι' ἐργασίαν κατ' ἄλλην ἡμέραν πλὴν τῆς Κυριακῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως των, ΑΠ 9318 σ. 925, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 925.— Ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ. διὰ στέρησιν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως· προϋποθέσεις ὅτε ἐξηναγκάσθη εἰς ἐργασίαν, Εἰσαγ. σ. 484.

Ἀναπηρία. Βλ. λ. ***Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.***

Ἀνάπηροι. Προστασία δι' ἀναγκαστικῆς τοποθέτησιν εἰς θέσεις ἀναπήρων στρατιωτικῶν Χωροφυλακῆς καὶ ὑπαλλήλων Ἀστυνομίας Πόλεων· ὁρισμοὶ ν. 1579/1950 καὶ ν.δ. 1185/1961, ΣΕ 635 σ. 550.— Συμπλήρωσις κενῶν θέσεων κλητήρων, νυκτοφυλάκων καὶ καθαριστριῶν Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κλπ. δι' ἀναπήρων· ἐὰν δύνανται τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης περὶ πολεμιστῶν νομοθεσίας προβλεπόμενα Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ νὰ γνωμοδοτοῦν διὰ τὴν τοποθέτησιν πολεμιστῶν ἢ θυμάτων πολέμου, Γν.Σ. σ. 986.

Ἀναπροσαρμογή. Ἀποδοχῶν αὔξησις. Βλ. λ. ***Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*** Τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας παρεχομένων ἐπιδομάτων, Ἐγκ. σ. 313.— Ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ΑΠ 23 σ. 188, ΑΠ 346 σ. 922, Εἰσαγ. σ. 922.—Συντάξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν· ἐὰν μαθήτρια

αὐτὴ ἐνεξῆς δυνατὴ δι' ἐκδόσεως χωνὶς ἐπουργικῆς ἀποφάσεως κατ' ἐξουσιοδότησιν τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 ν. 19/1944, Γν. Σ. σ. 820.

Ἀναρρωτικὴ ἄδεια Ὑπαλλήλων Ν.Π.Δ.Δ. σχέσις ἱερωμένων ἐνόρμων ναῶν, ΑΠ 480 σ. 1510.

Ἀναστολή. Βλ. καὶ λ. *Παραγραφή*. Συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ ἀδείᾳ ἄνευ ἀποδοχῶν· ἔλλειψις δικαιώματος ἡμερομισθίων δι' ἐμπίπτουσαν ἐξαφρέσιμον ἡμέραν, Γν. Σ. σ. 248.—Ἐργασιῶν συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς ἀποτελεῖ ἀναστέρησιν ὁδοιπ., Γν. Σ. σ. 524.— Συντάξεως ἐπὶ παροχῇ ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων, ΝΖ σ. 361, ΣΕ 2559 σ. 430, ΣΕ 742 σ. 616, ΣΕ 1978 σ. 1003.

Ἀνασύνθεσις. Διοικητικῶν Δικαστηρίων νόμοι 3239/1955, ΣΕ 826 σ. 591.— Διοικητικῶν συμβουλίων Ὀργανισμῶν κοινωνικῆς πολιτικῆς· τύχη προϋφισταμένων ἐξουσιοδοτήσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ ν.δ. 4346/1964, ΣΕ 759 σ. 609.

Ἀναψηλάφησις. Ἐπιδίκασις ἀλέου τοῦ «πιθέντος» λόγος ἀναψηλαφήσεως καὶ ὄχι ἀναιρέσεως, ΑΠ 618 σ. 687.

Ἀναψυκτήρια. Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ ἀναψυκτηρίου κατὰ τὴν ἐπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀπόφασιν Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα λειτουργοῦσιν αὐτοτελῶς καὶ εἶναι εἰς πάντας προσιτά· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ προσωπικοῦ ὀργανωμένης ὑπηρεσίας ἀναψυκτηρίων ποὺς ἐξαιρεῖται τοῦ προσωπικοῦ ἀριθμένων ἐργαστηρίων, ἅτινα εἰς τὸ διάφορον ὡράριον ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτων ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν ἐκείνης, ΑΠ 40, 77 σ. 881, —Ὧραι ἐργασίας σερβιτόρων κελλικίων - ἀναψυκτηρίων ἐργοστασίων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ἐργοστασίων ἐπιχειρήσεως ἀξιώσεις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΑΠ 290 σ. 1064.

Ἀνειδίκευτοι. Ἀρχιεργάται ἐπὶ κεφαλῆς ἀνειδικεύτων ἐργατῶν· ὄχι ἰδιωτικὴ ὑπάλληλος, ΑΠ 160 σ. 812.

Ἀνέλεγκτον. Ἐκτιμήσεως πραγμάτων, ΑΠ 566 σ. 25, ΑΠ 522 σ. 85, ΑΠ 44 σ. 337, ΑΠ 610 σ. 406, ΑΠ 161 σ. 601, ΑΠ 256 σ. 728, ΑΠ 322 σ. 920, ΑΠ 325 σ. 940, ΑΠ 374 σ. 977, ΑΠ 472 σ. 1458 κλπ.—Ἐκτιμήσεως ἀποδείξεων, ΑΠ 503 σ. 9, ΑΠ 520 σ. 33, ΑΠ 163 σ. 101, ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 593 σ. 690, ΑΠ 253 σ. 728, ΑΠ 264 σ. 793, ΑΠ 251 σ. 805, ΑΠ 297 σ. 945, ΑΠ 195 σ. 993, ΑΠ 227 σ. 1041, ΑΠ 395 σ. 1252, ΑΠ 485 σ. 1392, ΑΠ 520 σ. 1504, ΑΠ 528 σ. 1524 κλπ.— Κρίσεως περὶ συνεπαιτιότητος παθόντος, ΑΠ 10/1966 σ. 286.— Κρίσεως περὶ τοῦ μεγέθους τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 474.—Οὐσιαστικὴς κρίσεως Πειθαρχικῶν Συμβουλίων Α.Τ.Ε. ἔκτασις ἐλέγχου ὑπὸ τακτικῶν δικαστηρίων, Π 1083 σ. 676,— Κρίσεως περὶ παροχῆς μισθωτοῦ, τὸν αὐτὴ εἶναι σιωπῇ, ΑΠ 236 σ. 787.— Κρίσεως Δικαστηρίου οὐσίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, Εἰσαγ. σ. 411, 810.— Ἐκτιμήσεως περιεχομένου συμβάσεως, ἐφ' ὅσον κατ' αὐτὴν δὲν παρεβάσθη κανὼν δικαίου, ΑΠ 474 σ. 977.— Νομικὴ ἔννοια ἡ ἔννοια τοῦ λογιστοῦ· ἔλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 479 σ. 1390.— Νομικὴ ἔννοια ἡ καλὴ πίστις· ἔλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, Εἰσαγ. σ. 1442.—Ἐκτίμησις τοῦ περιεχομένου τῆς ἀγωγῆς ὑπάκειται εἰς τὸν ἀκυρωτικὸν ἔλεγχον, ΑΠ 456 σ. 1457.—Ἐκφεύγει τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου, ὡς οὐσιαστικὴ κρίσις τοῦ διαιτητικοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς χορηγηθείσης αὐξήσεως, ΣΕ 154 σ. 396.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 26 § 11 ἀ.ν. 1846/1951 περὶ καθορισμοῦ τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου· προϋπόθεσις τῆς διατάξεως, ΑΠ 599 σ. 690.

Ἀνεπάρκεια. Λόγος ἀπολύσεως πολιτικοῦ κατ' ἀ.ν. 1836/1951, ΣΕ 1820 σ. 1823.

Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις. Νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ὁ Ὀργανισμὸς Ἀνεργίας, ΑΠ 265 σ. 1341.— Ἀσφάλισις ἀσφαλισμένων εἰς φαρμακεῖα καὶ εἰσαγωγὴ αὐτῶν εἰς ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας, Ἐγκ. σ. 558.—Ἔλλειψις ὑπαχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας διὰ τοὺς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας συνδεομένους μετὰ τοῦ ἐργοδότου των καὶ ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των μισθωτοὺς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1925 Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 24/10.11.1923 καὶ διατηρουμένης καὶ ἰδίᾳ ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ., ΑΠ 653 σ.349.—Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς κλπ. κατὰ ν. 3213/1955· ἔννοια βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας· τρόπος εἰσπράξεως· ἔλλειψις παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. διὰ ἀναζήτησιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ἀνεργίας καὶ ὑπὲρ τοῦ Διανεμητικοῦ Λογαριασμοῦ Οἰκογενειακῶν Ἐπιδομάτων εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσιμων μισθωτῶν κατὰ ν. 2054/1952· ἀνεφάρμοστον ἐπ' αὐτῆς τῆς μειώσεως ἄρθρου 6 ν. 3213/1955, ΑΠ 265 σ. 1341.—Ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας παρεχομένων ἐπιδομάτων, Ἐγκ. σ. 515.— Ἀπόδοσις ὑπὸ ἐργοδότου ἐπιδόματος ἀνεργίας κατ' ἄρθρον 31 ν.δ. 2698/1953 ἐπὶ καταβολῆς τιμήματος ἀποδοχῶν ἐπερημερίας, Ἐγκ. σ. 557.—

Ἀνεργοι. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας*.

Ἀνήλικοι. Ὡς μέλη σωματείων, Π 182 σ. 334.—Ἀκυρότης συμβάσεως προσλήψεως ὑπηρεσίας κάτω τῶν 14 ἐτῶν ἄνευ ἐκδόσεως ἰατρικῆς συνέπειαι, ΝΖ σ. 179.— Ἀκυρότης πράξεων ἐπιτρόπων ἀνηλίκων ἕνεκα μὴ τηρήσεως τῶν ὑπὲρ τοῦ ἀνηλίκου τασσομένων διατυπώσεων· πράξεις μόνον ὑπὸ τοῦ ἐπιτρόπου τοῦ ἀνηλίκου καὶ τῶν τούτου διαδόχων κατ' ἄρθρον 1652 § 2 Α.Κ., Π 193 σ. 1266.—Νόμιμος ἐπὶ δικαστηρίου παράστασις ἀνηλίκου,

συμπληρώσαντας τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἐδίδε ἄνθρωπι σχετικὴ ἄδεια τοῦ ἀνηλίκου ἢ ἀκυρώτης συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἄνευ ἀντιναγνώσεως τοῦ πατρὸς ἢ ἐπιτρόπου αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 136 Α.Κ., ΑΠ 1144 σ. 1268.

Ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα. Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α κατὰ τὰς περὶ θεμίων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων διατάξεις, Ἐγκ. σ. 747.

Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐπίδομα. Βλ. λ. *Ἐπιδόματα.*

Ἀνικανότης. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 93 Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν Ἑταιρείας Ἠλεκτρισμοῦ Σιδηροδρόμων λόγῳ ἀνικανότητος· ἀποζημίωσις, ὅρια ἡλικίας, ΑΠ 108 σ. 929, ΑΠ 309 σ. 1336.

Ἀντίφεσις. Βλ. λ. *Ἔφεσις.*

Ἀντικατάστασις Ἀναγκαστικῶς προσληφθέντος πολεμιστοῦ. Βλ. λ. *Στράτευσις* (παράγρ. Β').

Ἀντιπροσωπεία - Ἀντιπρόσωποι. Προθεσμία ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐργατικῆς διαδικασίας καὶ ἀντέντασις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐπιδόσεως κρίσις δικαστηρίου ὅτι ὁ εἰς ὃν ἐπεδόθη ἡ πρωτοδικος ἀπόφασις ἔτυγχανεν ἐκπρόσωπος ἐναγθείσης Ἀνων. Ἑταιρείας, ΑΠ 405 σ. 427.— Σχέσις περιοδευόντων πρακτόρων (παραγοντῶν)· πότε σύμβασις ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 2812 σ. 876.

Ἀντισυνταγματικότης. Βλ. λ. *Σύνταγμα.*

Ἀντίφασις. Μεταξὺ τελεσιδίκων ἀποφάσεων ὡς λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 14 Πολ. Δικ.· προϋποθέσεις, ΑΠ 322 σ. 920.

Ἀνώνυμος Ἑταιρεία. Ὥρα ἐργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κατ' ἄρθρον 7 § 1 καὶ 2 ἀ.ν. 547/1937· ἀνεφάρμοστον τῶν διατάξεων τούτων ἐπὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, αἵτινες ἀσκοῦσι βιομηχανίαν, Π 784 σ. 29.— Διάταξις ἄρθρου 7 § 2 ἀ.ν. 547/1937, καθ' ἣν αἱ ὧραι ἐργασίας νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει δὲν δύνανται νὰ ὑπερβοῦν τὰς δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην· εἰδικὴ καὶ ἐξαιρετικὴ, μὴ δυναμένη νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς καὶ ἐπὶ νυκτοφυλάκων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀνεφάρμοστον ταύτης καὶ ἐπὶ προσλαμβανομένων ὑπὸ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων πρὸς φύλαξιν, ΑΠ 30 σ. 460, ΑΠ 278 σ. 1083, ΑΠ 387 σ. 1337.— Νόμιμον ὡραρίου ἐργασίας ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κατ' ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 547/1937· ἐπίδομον, Π 21242 σ. 27, Π 682 σ. 869, ΑΠ 478 σ. 1386.— Ἐφαρμογὴ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 3 ἀ.ν. 547/1937 μόνον διὰ τὸ ἐν τοῖς Γραφείοις τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἀπασχολούμενον ὑπαλληλικὸν προσωπικόν, οὐχὶ δὲ διὰ τὸ ἀπασχολούμενον τοιοῦτον ἐν τοῖς παρὰ τῶν Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν διατηρουμένοις καταστήμασι ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ π.δ. τῆς 8/13.4.1932, Π 682 σ. 869.—Ὑπαγωγὴ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανίας ὡς πρὸς τὸν χρόνον ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς ὑφ' ἑκάστης ἀσκουμένης βιομηχανίας, εἰς τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 ν. 2269/1920, ἄρθρου 2 π.δ. 27.6/4.7.1932, ἄρθρου 1 δ.δ. 14/24.8.1936 καὶ ἄρθρου 1 δ.δ. 10/29.9.1937, δι' ὧν ὁρίζεται ὅτι εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις ταύτας δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ὑπερβαίνωσι τὰς 8 καθ' ἑκάστην ἡμέραν καὶ τὰς 48 ἑβδομαδιαίους, Π 784 σ. 29.— Νόμιμον ὡράριον ἐργασίας ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανικὴν ἐπιχείρησιν· ὀκτάωρος ἐὰν ἡ ὑπ' αὐτῶν παρεχομένη ἐργασία ἔχῃ σχέσιν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, μὲ τὸν μηχανισμὸν τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καὶ τελῇ ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦτον, μὴ ἔχοντος ἐφαρμογὴν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἀλλὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. 27/6/4.7.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων, Π 682 σ. 869.—Ἐπτάωρος ἐργασία τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανίαν, ἐὰν ἡ ἐργασία ταύτων δὲν ἔχῃ σχέσιν, ἄμεσον ἢ ἔμμεσον, μὲ τὸν μηχανισμὸν παραγωγῆς καὶ δὲν τελῇ ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς αὐτόν, Π 682 σ. 869.— Ἀπασχόλησις ὑπαλλήλου λογιστηρίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μὴ ἔχοντος σχέσιν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον μὲ τὸν μηχανισμὸν παραγωγῆς τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀσκουμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδὲ τελοῦντος ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦτον· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τὸ ἑπτάωρον κατ' ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 547/1937· παράνομος ὑπὲρ τοῦτο παροχὴ ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἀποζημίωσις, Π 21242 σ. 27, Π 9362 σ. 1203.— Ἀνάληψις ὑπὸ Ἀνωνύμου Ἑταιρείας κατασκευῆς δημοσίας ὁδοῦ· θεώρησις αὐτῆς ὡς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας, Π 784 σ. 29.— Καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατ' ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως· θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκείνων μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων· περιορισμὸς εἰς ἑπτὰ ὥρας ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν δι' ἄρθρου 7 ἀ.ν. 547/1937· ἰσχὺς ὀκταώρου διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ΑΠ 478 σ. 1385.— Νόμιμος μισθὸς ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.* — Παροχὴ πρὸς μισθωτοὺς ὁδοιπορικῶν ἐξόδων, ΝΖ σ. 556.

Ἀνωτέρα βία. Βλ. λ. *Βία.*

Ἀοριστία. Παροχὴ· ὁρισμοὶ καὶ ἔννοια ἄρθρων 371, 201 καὶ 207 Α.Κ.· ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ ἀοριστίας παροχῆς ἀρχῶν τοῦ Α.Κ. ἐπὶ δικαιοπραξίας, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, τελούσης ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἴρεσιν τῆς ἐμφανίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμων ὑπηρεσιῶν καὶ τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τινὸς τῶν ὀργάνων του· ἐπίδομα εὐδοκίμων ὑπηρεσιῶν ὑπαλλήλου Τραπέζης, ΑΠ Ὁλ. 550 σ. 81, ΑΠ 161 σ. 601, ΑΠ 300

σ. 882. ΑΠ 275 σ. 1058, ΑΠ 472 σ. 1458, ΑΠ 477 σ. 1469.—Δημόσιος κατά τας διατάξεις του Βυζαντινορωμαϊκού Δικαίου, ΑΠ 188 εν Είσαγ. Σχολ. σ. 601, ΑΠ 472 σ. 1458. —Γενικής εξαρτητικής αποδείξεως, Π 16136 σ. 1201.—Άγωγής περί χρηματικής ικανοποιήσεως δι' ηθικήν βλάβην εξ εργατικού ατυχήματος, Π 7179 σ. 232.— Ενστάσεως εκ του άρθρου 656 Α.Κ. περί εκπτώσεως εκ του μισθού άλλοχού κεκληθέντων, Π 4562 σ. 1444.—Ελλείψεως περί την αιτιολογίαν αποφάσεων· ποτε υφίσταται λόγος αναιρέσεως εκ του άρθρου 802 εδ. 19 Πολ. Δικ., ΑΠ 396 σ. 1462.

Απαλλαγή. Από κατηγορίας μισθωτού, απολυθέντος δι' αξιόποινον πράξιν· συνέπειαι, ΑΠ 113 σ. 989, ΝΖ σ. 309.—Ισχύς απαλλαγών, ατελειών και προνομίων Δημοσίου και επί Νομαρχιακών Ταμείων, Π 419 σ. 482.—...δημόσιος επί Ι.Κ.Α.· απαλλαγή παραβόλου αναιρέσεως, ΑΠ 599 σ. 690.— Απαλλαγή Α.Ε.Π. από παραβόλου υφέσεως και τελών συζητήσεως, Π 13873 σ. 1189.

Απαράδεκτον. Βλ. και λ. *Αίτησις ακυρώσεως*, *Αναίρεσις*· Συζητήσεως ενστάσεως, αν η επίθεσις δεν εισάγεται νομίμως· προθεσμία εμφανίσεως παρόντος, Π 20460 σ. 817.—Αντεφέσεως, αναφερομένης εις μη εκληθέν κεφάλαιον· απαγγελτος έννοια του απαραδέκτου αυτής, Π 23279 σ. 818.—Ισχυρισμός περί απορριπτικής της αφέσεως σιωπηρά έκτασις απαραδέκτου της κατ' αυτής έφεσις· απόδοχή μητή ή σιωπηρά, Π 22824 σ. 818.— Έκτασις περί απαραδέκτου της συζητήσεως της ήδη επί τω λόγω ότι το δικαστήριον δεν επεδόθη εις την νομίμων κατοικίαν του, ούτε εις το κατάστημα του, αλλ' εις διεύθυνσιν άσχετον· αναγκαία η έναρξις ισχύος απαιτουμένης δια την κηρύξιν της ανυπάρκτου κατ' άρθρον 201 Πολ. Δικ., μη ούσών των διατάξεων τούτων δημοσίας τάξεως, Π 22824 σ. 818.—Λόγος αναιρέσεως περί λήψεως υπ' όψιν ισχυρισμού και αποδεικτικού στοιχείου απαραδέκτου· λόγω βραδείας προβολής και προσαγωγής· απορρίπτεται τούτον, εφ' όσον η αναιρεσείουσα δεν διατείνεται ότι τοιούτον απαράδεκτον προέβαλε, ούτε και πράγματι προέβαλεν ένωπιον του δικάσαντος Εργατοδίκου, ΑΠ 296 σ. 787.—Μη προβολή ισχυρισμού περί απαραδέκτου αγωγής αποζημιώσεως, ως εκπροθέσμου, κατ' άρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955 ενώπιον του δικαστηρίου της ουσίας· απαράδεκτος λόγος αναιρέσεως, ΑΠ 376 σ. 1045.—

Απασχόλησις. Μισθωτού καθ' ωρισμένας ημέρας εις περιόδους και επιχειρήσεις εργοδοτών, Έγγρ. 70344 σ. 121.—Καθαριστριών επί ελάσσονι του νομίμου ωραρίου και άδεια, Έγγρ. σ. 121.— Επί ελάσσονι του κεκανονισμένου ωραρίου κατά Κυριακάς, εορτάς ή νυκτερινάς ώρας· ανάλογος μείωσις της προσαυξήσεως, ΑΠ 617 σ. 152.—Μικροτέρα του νομίμου ωρισμένου ωραρίου και μισθός, ΝΖ σ. 104, 258, Είσαγ. 297, ΑΠ 44 σ. 337, ΑΠ 105 σ. 475, ΑΠ 99, 1043. —Μερική καθαριστρίας κινηματογράφου και μισθός, ΑΠ 99 σ. 1043, Είσαγ. σ. 1043.—Δι' ερμηνείαν διατητικής αποφάσεως 43/1965 προσωπικού Γραφείων Ανωνύμων Εταιρειών κλπ.· απασχόλησις ελάσσων των 3 1/2 ωρών· ανάλογος μισθός· υπολογισμός· συμφωνία, ΝΖ σ. 250.— Μείωσις ωρών εργασίας προσωπικού Δημοσίου και μισθός, Γν. Σ. σ. 331.—Χρόνος απασχολήσεως διά το δικαίωμα άδειας, ΝΖ σ. 822, Π 20759 σ. 1396. Βλ. και λ. *Άδεια μισθωτών*.

Απάτη. Απατηλή ενέργεια ενδιαφερομένου ως προϋπόθεσις αναζητήσεως αναδρομικώς καταβληθέντων, επί ανακλήσεως παρανόμων διοικητικής πράξεως, αφορώσης περιοδικάς παροχάς, ΣΕ 2559 σ. 430.—Δυνατή ανάκλησις πράξεων Διοικητικών Αρχών και μετά μακρόν έτι χρόνον, εάν περεσύρθη η Διοίκησις εις την έκδοσίν της εκ δολίας ενεργείας των παρ' αυτών ωφεληθέντων, ΑΠ 187 σ. 612.

Απείθεια. Υποχρεώσεις εργοδοτών έναντι των Επιθεωρήσεων Εργασίας και απείθεια αυτών, εάν αι παραβάσεις, περί ων τα εδάφια α', β', γ', δ' και ε' της παραγράφου 1 του άρθρου 10 του ν.δ. 2954/1954 περί οργανώσεως Σώματος Επιθεωρήσεως Εργασίας κλπ. καλύπτονται υπό του άρθρου 169 του Π.Κ. περί απειθείας, Γν. Σ. σ. 1347.

Απεργία. Απεργία και ανταπεργία ως άσκησις νομίμου δικαιώματος· έρευνα εν σχέσει προς το άρθρον 281 Α.Κ.· κήρυξις υπό μισθωτών επιχειρήσεως απεργίας· διακοπή λειτουργίας επιχειρήσεως κατ' ενάσκησιν δικαιώματος ανταπεργίας· ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής απολύσεως εξ εκδικήσεως διά συμμετοχήν αυτού εις απεργίαν· δικαίωμα εργοδότου προς καταγγελίαν άτομικών συμβάσεων μετά λύσιν συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Π 6942 σ. 160.—Πολιτική απεργία ως άσκησις νομίμου δικαιώματος· άσκησις δικαιώματος απεργίας, αποκειμένου όμως εις προσβολήν κατά τους όρους του άρθρου 281 Α.Κ.· απόδοσις υπό της εννόμου τάξεως της αποβλεπούσης αποκλειστικώς εις πολιτικούς σκοπούς, μη αποτελούσης ούτω άσκησιν νομίμου δικαιώματος, του εργοδότου μη εμποδιζομένου προς καταγγελίαν της συμβάσεως, Π 6800 σ. 164, Είσαγ. σ. 165.— Νόμιμον δικαίωμα των μισθωτών ή απεργία, ήτοι η υπό του προσωπικού επιχειρήσεως τινος διακοπή της εργασίας του επί σκοπώ όπως υπερασπισθή τους όρους εργασίας του ή να επιτύχη βελτίωσιν αυτών, της ενασκήσεως του δικαιώματος τούτου μη αποτελούσης καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας· καταχρηστική όμως η συμμετοχή εις απεργίαν, διά της οποίας επιδιώκονται πολιτικοί σκοποί, ή τοιαύτοι αποδοκιμαζόμενοι υπό της εννόμου τάξεως ή των χρηστών ηθών· θεώρησις των μετεχόντων αυτής απεργών παραιτηθέντων σιωπηρώς της εργασίας των, του εργοδότου μη υποχρεουμένου να επαναπροσλάβη αυτούς· περίπτωσις σιωπηράς καταγγελίας εκ μέρους του μισθωτού, Π 889 σ. 414, πρβλ. Είσαγ. σ. 414.—Καταγγελία συμβάσεως ερ-

γασίας κατ' ακολουθίαν απεργιακής εκδηλώσεως εν σχέσει προς την εκ του άρθρου 281 Α.Κ. κατάχρησιν δικαιώματος, ΙΙ 5367 σ. 411. —Περιπτώσεις υπερβάσεως υπό απεργούντων των αντικειμενικών κριτηρίων του άρθρου 281 Α.Κ.· εγκατάστασις απεργών εις τον τόπον εργασίας κατά τρόπον ώστε να παρεμποδίζεται η δι' άλλων εργασία, ή επιδίωξις επαναπροσλήψεως απολυθέντος μισθωτού, ΙΙ 5367 σ. 411.—Αναγνώρισις απεργίας ως δικαιώματος· αποκειμένου όμως εις τους περιορισμούς του άρθρου 281 Α.Κ. άσκησις κατά τρόπον ώστε ανάλογος των περιστάσεων (σκαπανέων, ελατηρίων, περιστατικών εν γένει, κηφήξεως και συνεχίσεως της απεργίας, χρόνου διαρκείας αυτής κλπ.) να μη αντίκειται προφανώς εις το άρθρον 281 Α.Κ.· άλλως καθαίρεσις ή εκ της εργασίας άπαξ των εργαζομένων, δύνανται δε εκ ταύτης και των λοιπών περιστατικών να συναχθή παραίτησις τούτων· περίπτωσις καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος της απεργίας· συνέπεια ή ισχυρή υπό του μισθωτού καταγγελία της συμβάσεως εργασίας, του θέματος λυομένου επί τη βάσει των διατάξεων του άρθρου 5 νόμου 2112/1920, αποκλειουσών την εφαρμογήν του άρθρου 672 Α.Κ. επί συμβάσεων εργασίας αορίστου χρονικής διαρκείας· άρχη καλής πίστεως, ΙΙ 5353 σ. 235.—Επίδρασις της παρανόμου απεργίας επί της διαρκείας της συμβάσεως εργασίας, ΝΖ σ. 869.— Ακαίρως των μισθωτών ή συμμετοχή εις κηρυχθείσαν απεργίαν· έννοια απεργίας· αναγνώρισις του δικαιώματος όχι εις μεμονωμένα άτομα ή ανοργανώτους ομάδας εργαζομένων, αλλ' εις ανεγνωσμένα επαγγελματικά σωματεία και άσκησις υπό τας νομίμους προϋποθέσεις (απόφασις γενικής συνελεύσεως, μυστική ψηφοφορία κλπ.)· προστασία υπό του άρθρου 11 του Συντάγματος ών της θετικής ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι, ΑΠ 495 σ. 1374, πρβλ. Είσαγ. σ. 1372, Πρωτ. σ. 1375, ΝΖ σ. 1405.—Συνέπειαι εκ της συμμετοχής εις απεργίαν, μη αποκαθισταμένου υπό του σωματείου δικαιώματος εργοδότου όπως θεωρηθή καταγγελθείσαν υπό του απεργούντος την σπάνιαν εργασίας και ορυνθή την επαναπρόσληψιν, μη ισθεμένου ζητήματος καταχρηστικής κατ' άρθρον 281 Α.Κ. καταγγελίας υπό του εργοδότου, άφου δεν είναι αύτος ο καταγγείλας, ΑΠ 495 σ. 1374, πρβλ. Είσαγ. σ. 1372, Πρωτ. σ. 1375, ΝΖ σ. 1405. —Έννοια απεργίας και άσκησις του δικαιώματος· συνέπειαι εκ της καταχρηστικής άσκησης δικαίωμα των εργαζομένων ή απεργία αποσκοπούσα εις βελτίωσιν των όρων εργασίας και διατήρησιν των οικονομικών και επαγγελματικών συμφερόντων αυτών, εν ω περιλαμβάνεται και η επιδίωξις επαναπροσλήψεως απολυθέντων συναδέλφων των απεργούντων, του δικαιώματος όμως δικαιουμένου εις τους περισσοτέρους του άρθρου 281 Α.Κ.· συνέπειαι άλλως άλυσις εκ της εργασίας, ΑΠ 526 σ. 1504, πρβλ. Είσαγ. Σχόλιον σ. 1506.— Παράνομος απεργία διά βοής ή φανεράς ηχοφορίας, ΝΖ σ. 1.—Δικαίωμα απεργίας και ενάσκησις αυτού· αδικαιολόγητος και καταχρηστική άσκησις του δικαιώματος· συνέπειαι· άκυρότης αποφάσεως γενικής συνελεύσεως σωματείου κατ' άρθρον 101 Α.Κ.· ανάγκαία η διά μυστικής ψηφοφορίας λήψις αποφάσεως περί απεργίας παράνομος άλλως ή απεργία· κρίσις άλλως αυτής ως καταχρηστικώς άσκηθείσης· συνέπεια ή λύσις της συμβάσεως εργασίας εκπιπτούσης των απεργών, ΙΙ 485 σ. 166, Είσαγ. σ. 165.—Απεργία των μη συνδικαλισμένων μισθωτών, ΝΖ σ. 218.— Μετά την υπ' αριθ. 495/1966 απόφασιν του Αρείου Πάγου περί απεργίας· απεργία μη συνδικαλισμένων μισθωτών, ΝΖ σ. 1559.—Αδέσποτος απεργία και συνέπειαι αυτής, Γνωμ. Εργ. Δικογρ. 20.11.1963 σ. 298.—Προτάσεις αναμορφώσεως της εργατικής νομοθεσίας· απεργία, Μελ. σ. 157.—Έννοια ανταπεργίας εργοδοτών· δεν νοείται ταυτότη διαιωσή της εργασίας ή της λειτουργίας της επιχειρήσεως παρά των επαγγελματιών εις ένδειξιν διαμαρτυρίας προς την λοίξησιν διά την μη ικανοποίησιν οικονομικών αιτημάτων της επαγγελματικής των τάξεως, ασχέτων προς δικαιώματα των εργαζομένων και μη αναφερομένων εις τους όρους εργασίας, ΙΙ 231 σ. 513.—Πολιτική επιστράτευσις εν όψει απεργίας μισθωτών· ειδικοί νόμοι και έργανα αυτών· δια συνταγματικήν έποψιν· έλλειψις αντιθέσεως προς τας περί προσωπικής ελευθερίας και ελευθερίας της εργασίας ή προς τας περί ελευθερίας του συνεταιρίζεσθαι και συνδικαλιστικής ελευθερίας διατάξεις των άρθρων 4 και 11 του Συντάγματος, των διατάξεων των νόμων 1984/1939, 1986/1939 και 450/1945 περί πολιτικής κινητοποιήσεως δι' απλής προσωπικών θητειών και όλικών μέσων, ούδε προς τας διατάξεις της Διεθνούς Συμβάσεως της Ρώμης και υπ' αριθ. 105/1957 Διεθνούς Συμβάσεως Γενεύης, ΣΕ 378 σ. 471.— Απεργία και πολιτική επιστράτευσις ως καταστατικών αυτών μέτρον, Σημ. σ. 1096.—Απεργία επαλλήλων Δημοσίου και Ν.Π.Δ.Δ. και παθών αυτών, Γν.Σ. σ. 1154.—Συμπληρωματικά τινα επί του δικαιώματος της απεργίας, ΝΖ σ. 1405.— Μία πρόσφατος απόφασις του Αρείου Πάγου περί απεργίας, Σημ. σ. 1496.

Αποβολή διοικητική. Οργανώσεως εκ χώρου Εργατικής Έπαλξεως· διαδικασία λόγω αιτιολογίας πράξεως, ΣΕ 2428 σ. 1344, ΣΕ 2237 σ. 1345.

Αποδείξεις. Βλ. και λ. *Αναίρεσις*, *Ανέλεγκτον*, *Έγγραφα*, *Μάρτυρες*, *Όρκος*. Αντικείμενον αποδείξεως κατ' άρθρον 344 Πολ. Δικ. Έννοια πραγμάτων πραγμάτων κατ' άρθρον 807 § 7 Πολ. Δικ.· τεκμήρια δι' εγγράφων κατ' άρθρον 250 Πολ. Δικ., ΑΠ 480 σ. 1410.—Κατά την εφετικήν διαδικασίαν, Βλ. και λ. *Εργατικοί διαφοραί*.—Απορρίπτεται κατ' αποφάσεις ειδικής διαδικασίας κ. Γ' Ο.Δ.Ε. λόγος αναιρέσεως περί παραβάσεως του νόμου εν σχέσει προς τα δίκαια της α-

ποδείξεως, ΑΠ 103 σ. 476.—Βάρος αποδείξεως περί ανεπαρξίας άφιλης επί καταλογιστικής εισφοράς του Ι.Κ.Α. πράξεως· εφαρμογή διατάξεως άρθρου 26 § 11 ά.ν. 1846/1951 περί καθορισμού των εισφορών κατά την ανέλεγκτον οικοσωστικήν κρίσιν του Ι.Κ.Α. εις βάρος του εργοδότου· προϋποθέσεις της διατάξεως, ΑΠ 399 σ. 690.—Τραπεζότης άδικο πραγήσαντος· συντρέχον πταίσμα παθόντος· βάρος αποδείξεως, ΝΖ σ. 251.—Άτυπος αναγνώρισις αξιώσεως ως λόγος διακοπής παραγραφής· βάρος αποδείξεως, ΝΖ σ. 1111.—Έλλειψις κατά δήλωσιν τρίτου επί κατασχέσεως εις χείρας τρίτου· βάρος αποδείξεως της κατασχεθείσης απαιτήσεως, Π 2227 σ. 815.—Δικονομικού χαρακτήρος η διάταξις του άρθρου 298 Α.Κ. περί διαγωγόντος κτήσεως, αύτων καθ' όσον επιτρέπει εις τον δικαστήν να αρεσθή εις πιθανότητα ηθικήν βεβαιότητα, όταν συντρέχουν ικανοί λόγοι, συνηγορούντες υπέρ της αληθείας και δεν προσήχθησαν αντίθετοι τοιούτοι, ΑΠ Ό.Δ. 29 σ. 930.—Έλλειψις τριταναχοπής, Π 182 σ. 932.—Δεν διατάσσεται απόδειξις περί της ηθικής βλάβης εκ καταχρήσεως δικαιώματος και του μεσού της καταβλητέας χρηματικής ικανοποιήσεως, Π 8350 σ. 1052.— Προϋποθέσεις αναιρέσεως διά μη λήψιν υπ' όψιν αποδείξεων· αναγκαία η επίκλησις και προσαγωγή αυτών και επί πλέον μνεία περί της προσαγωγής ταύτης και δη εις τας επαβληθείσας κατά την συζήτησιν προτάσεις, μη αρκούσης κατά το άρθρον 552 Πολ. Δικ. της άλλης αποκλειστικής εις τας προτάσεις προηγουμένων συζητήσεων άνευ της ειδικής επικλήσεως συγκεκριμένων πειμάτων ή ισχυρισμών αυτών, ΑΠ 496 σ. 128.— Έλλειψις περί την αιτιολογίαν ως προς την εκτίμησιν των αποδείξεων και την κρίσιν περί ουσιωδών των πραγματικών περιστατικών και λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 εδ. 19 Πολ. Δικ. ΑΠ 396 σ. 1162.—Πλημμέλεια ασφαλισμένου Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 10 ά.ν. 1846/1951· ληξιαρχική πράξις, εγγραφή εις μητρώον ή δημοτολόγια· απόφασις επιτροπής έννοια διατάξεως, ΣΕ 2618 σ. 353. —Προσηκούσης προσωπικού γραμμείου, Π 34 σ. 678, ΑΠ 474 σ. 1388.

Απόδειξις εξοφλητική. Βλ. λ. *Καταβολή*.

Αποδοχαί. Βλ. και λ. *Άδεια μισθωτών*, (παράγρ. Α 1, Β'), *Εργασίας σύμβασις*, *Συλλογικαί διαφοραί εργασίας*, *Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας*, *Υπάλληλοι δημόσιοι*, *Νομικά Πρόσωπα*, *Τράπεζαι κλπ.*

1. Γενικά· έννοια· περιεχόμενον. Υποχρέωσις, κατ' άρθρον 655 Α.Κ., του μισθωτού επί συμβάσεως μισθώσεως εργασίας να καταβάλη τον συμφωνηθέντα ή ειθισμένον μισθόν, ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 165 σ. 599.— Ωρισμένη ειθισμένου μισθού, όταν το ποσόν του μισθού δεν έχη ορισθή διά της συμβάσεως, ΑΠ 67 σ. 401.— Υποχρέωσις εργοδότου προς καταβολήν εις τον μισθωτόν του συμφωνηθέντος μισθού, έλλειψις δε συμφωνίας περί τούτου ή νομίμου, ήτοι συλλογικής συμβάσεως εργασίας, καθοριζούσης αυτόν, αρκεί τον ειθισμένον μισθόν, ΑΠ 105 σ. 475.—Ο ειθισμένος μισθός λογίζεται, κατ' άρθρον 648 Α.Κ., αναπορρήτως συμφωνηθείς, εφ' όσον η εργασία κατά τας συνήθεις περιστάσεις παρέχεται μόνον επί μισθώ, ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 105 σ. 475.—Εν αδυναμία καθορισμού του ειθισμένου μισθού, ως εκ των περιστάσεων και των όρων, εφ' ους παρέχεται η εργασία, τότε μόνον ο προσδιορισμός γίνεται κατά τα άρθρα 371 και 373 Α.Κ. κατά δικαίαν κρίσιν υπό του εργοδότου και άν δεν εγένετο τούτο παρ' αυτού η δικαστήριον, ΑΠ 105 σ. 475.— Έννοια ειθισμένου μισθού, ΑΠ 67 σ. 401.—...ειθισμένος μισθός το ποσόν, το όποιον καταβάλλεται εις άλλους εκμισθωτάς του αυτού φύλου και ηλικίας, παρέχοντας δε εργασίαν του αυτού είδους, εν τω αυτώ τόπω και υπό τας αυτάς συνθήκας, ΑΠ 67 σ. 401.—Αντίλεκτος η κρίσις περί του μεγέθους του ειθισμένου μισθού, Είσαγ. σ. 474.— Κρίσις περί του ποσού του ειθισμένου μισθού άνευ μνείας των λόγων και περιστατικών, εφ' ών εστηρίχθη αύτη ανεπαρκής αιτιολογία· αναίρεσις κατ' άρθρων 807 εδ. 19 Πολ. Δικ., ΑΠ 67 σ. 401, — Έννοια ως μισθού, κατ' άρθρον 648 και 655 Α.Κ., παντός διδομένου υπό του εργοδότου ως αντιπαροχή των παρεχομένων υπηρεσιών εις τον μισθωτόν, είτε βάσει της εργασιακής σχέσεως, είτε, εν ελλείψει ειδικής συμφωνίας, βάσει της κρατούσης συνηθείας, ΑΠ 377 σ. 986.—Υπαγωγή εις την έννοιαν του μισθού και παση επί μακρόν χρόνον τακτικής προσθέτου παροχής, ένεκα της προσφερομένης εργασίας, ήτις εκ της βουλήσεως ότι κατ' απόλυτον προαίρεσιν του εργοδότου και δυνατόν να παύση διδομένη, καταστηθείσης αύτη σαφηνώς συμβάσεως περί τακτικής εις το μέλλον καταβολής, ΑΠ 377 σ. 986, Είσαγ. σ. 986.— Έννοια τακτικών αποδοχών κατ' άρθρον 3 ν. 2112/1920, Π 678 σ. 15, Π 5367 σ. 411, ΑΠ 326 σ. 860, ΑΠ 337 σ. 865, Είσαγ. σ. 1045.— Τακτικαί αποδοχαί ο μισθός, ως και πάσα άλλη παροχή, εφ' όσον δίδεται αντί μισθού, Π 678 σ. 15, ΑΠ 326 σ. 860.—...οίαι παροχαί εις είδος, αριθμείται κλπ., Π 678 σ. 15.— Θεωρήσεις ως τακτικών αποδοχών του βασικού μισθού και πάσης άλλης παροχής, εφ' όσον αύτη δίδεται εις των μισθωτών αντί μισθού, ήτοι ως τακτικών αντάλλαγμα της προσφερομένης παρ' αυτού εσηρσίας, Π 678 σ. 15.— Τακτικαί αποδοχαί ο βασικός μισθός, τα οικογενειακά επιδόματα, τα δώρα εορτών, και η προσαύξησις λόγω εργασίας κατά Κυριακής, ΑΠ 337 σ. 865.— Έπίδομα άδείας· άμοιβαί προσαυξήσεων των τακτικών αποδοχών, Π 678 σ. 15, ΑΠ 326 σ. 860.—Δώρα εορτών· απαιτέλουν τακτικάς αποδοχάς, Π 678 σ. 15, Π 6942 σ. 160, Π 27250 σ. 486, ΑΠ 337 σ. 865.—Έννοια τακτικών αποδοχών κατ' άρθρων 1 § 2 ν. 4006/1960 περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας τυπογράφων εφημερίδων, Π 5367 σ. 411.—Έννοια ωρομισθίου κατ' άρθρον 6 ν. 765/1943 πάσα παροχή χορηγουμένη εις τον μισθωτόν

(ώμαθή εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος, φιλοδωρήματα κλπ.), ἀνεξαρτήτως τοῦ τρόπου καθορισμοῦ αὐτῆς (ώμαθή βάσει τοῦ ἀποτελέσματος, ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπήν), ΑΠ 264 σ. 793.— Συνυπολογισμὸς ὡς μισθοῦ καὶ τῶν τακτικῶς παρεχομένων ὑπὸ τῶν πελατῶν φιλοδωρημάτων, Π 42 σ. 287.— Τακτικαὶ ἀποδοχαὶ καὶ αἱ παροχαὶ εἰς εἴδος, ὅταν χορηγοῦνται εἰς ἀντάλλαγμα τῆς παρεχομένης ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 1045.—Μισθός, καταβαλλόμενος εἰς τὸν ἐργαζόμενον, εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς ἄλλον εἶδους παροχήν, οἷον τροφὴς ἢ κατοικίας, τότε μόνον χαρακτηριζομένων ὡς μισθοῦ, ὅταν ἡ παροχὴ τούτων γίνεται χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παρεχομένης ἐργασίας ὡς ἀντιπαροχὴ καὶ ὄχι διὰ τὴν πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 163 σ. 599.— Εἰσιτήρια ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς προσωπικὸν λιμενορίων παροχὴ δικαιώματος ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τὰς συζύγους αὐτῶν, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τούτων παρεχομένης ἐργασίας προσαυξήσεως αὐτοῦ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648, 649 Α.Κ. καὶ 3 § 1 ν. 2112/1920, ΑΠ 322 σ. 920.— Συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν καὶ ἀντιτίμου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ φόρου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 378 σ. 1045.— Ἔννοια καταβαλλομένου μισθοῦ δι' ἀποζημίωσιν ἐξ 75% ἐπὶ παροχῆς ὑπηρεσιακῆς ἐργασίας· περιλαμβάνεται καὶ τὸ οἰκογενειακὸν ἐπίδομα, ΑΠ 262 σ. 806.— Ἀντιπαροχὴ διὰ νόμιμον ὑπηρεσιακὴν ἀπασχόλησιν ἀποτελεῖ μισθὸν ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐπὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὲρ τὰ νόμιμα ὅρια ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς δὲν ἀποτελοῦν μισθὸν ἐπιτρεπτὸν σημφψισμοῦ καὶ κατασχέσεως αὐτῶν, ΝΖ σ. 888.— Ἀποζημίωσις ν. 2112/1920 δὲν εἶναι μισθὸς ἐπιτρεπτὸν σημφψισμοῦ, ΑΠ 337 σ. 865, Εἰσαγ. σ. 864, ΝΖ σ. 888, Εἰσαγ. σ. 916, ΑΠ 381 σ. 1183.— Ἔννοια μηνιαίων ἀποδοχῶν δι' ὑπολογισμὸν ἀποζημιώσεως ἐπὶ ἀπολύσεως λόγῳ συμπληρώσεως ὁρίου ἡλικίας ἐπαλλήλων Ὀργανισμοῦ Τδρύσεως Θεσσαλονίκης, ΕΘ 865 σ. 1126.—Χαρακτὴρ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ. συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν πλέον τῆς συμφωνηθείσης ὡς μισθοῦ, Π 667 σ. 1192.— Ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν μετόχου Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Ἑλληνικῆς Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συνταξίμου μισθοῦ· συνυπολογισμὸς προσθέτων παροχῶν, ὅταν ἐδόθησαν σταθερῶς καὶ νομίμως ὡς συμβατικὴ ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τακτικῶς παρασχεθείσης ὑπηρεσίας, οἷα καὶ τὰ ἐπιδόματα διὰ τακτικῶς καὶ νομίμως παρασχεθείσαν νυκτερινὴν ἢ κατὰ Κυριακὰς ἐργασίαν, ΑΠ 378 σ. 1525.—Ἀντιστοιχία νομίμου μισθοῦ εἰς τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 297.— Ἔναρξις μισθοδοσίας ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πυλεμοτοῦ δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀξιώσεως ἡ ὑποβολὴ τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως, ὥστε νὰ ἀνημονεύηται ἐν τῇ ἀγωγῇ, ΑΠ 566 σ. 23.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ προσκρούοντος περὶ ἀπαιτήσεως ἀποδοχῶν ἢ συντάξεων, ὅταν αὕτη, ἐνασκουμένη κατὰ παράβασιν τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθιερουμένων ἀρχῶν, ἀνάγεται εἰς παρασχεμένον χρόνον, ἐξ οὗ τῆς ἀπορρίψεως αἱ τοιαῦται δὲν ἐπηρεάζονται τὰ ἐπὶ τῶν μισθῶν ἢ τὴν σύνταξιν δικαιώματα τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὸ μέλλον, ΑΠ 630 σ. 805.—Κατώτατον ὅριον ἡμερομισθίου ἀνειδικεύτου ἐργατρίας· ἐκπτώσεις ἐξ αὐτοῦ ἀντιτίμου τροφῆς καὶ κατοικίας, ΑΠ 163 σ. 599.—Ἀνάθεσις εἰς μισθωτὸν ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης καὶ μισθοῦ ἀντικατάστασις μηχανῶν καὶ χρησιμοποίησις πρακτικῶν μηχανικῶν ὡς ἠλεκτροτεχνιτῶν, Γν. Σ. σ. 1009.

2. ***Καθορισμὸς ἀποδοχῶν· αὐξήσεις.*** α' Γενικά: Καθορισμὸς ἀποδοχῶν κατὰ ν. 3239/1955· διαιτητικαὶ ἀποφάσεις· συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας κατώτατοι - περιεχόμεναι διακρίσεις· ἔκτασις δεσμεύσεως· ἀναδρομικὴ ἰσχὺς διαιτ. ἀποφάσεων κλπ. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*** Ρύθμισις διὰ τοῦ ἀ.ν. 1538/1950 τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἐν γένει προσθέτων ἀπολαυῶν τοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένου μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου προσωπικοῦ· ἀνταρμοστὸν ἐπὶ τῶν δι' σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων, ἐχόντος καθιερωθῆ διὰ τούτους ἰδίου τρόπου ρυθμίσεως (συλλογικαὶ συμβάσεις, διαιτησία κλπ.), ΑΠ 495 σ. 12.—Ὁ νέος καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 104.—Τινὰ περὶ τῶν νέων μισθῶν προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων, ΝΖ σ. 250.— Καθορισμὸς μισθοῦ κατὰ διάφορον τοῦ ν. 3239/1955 τρόπον· ὑπαρξις εἰδικοῦ νόμου μεταγενεστέρου τοῦ ν. 3239/1955· ρύθμισις διὰ τοῦ ν.δ. 4101/1960 μισθοῦ τῶν εἰς τὰ κεντρικὰ συνεργεῖα ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων χωροφυλακῆς κλπ. ἐργαζομένων· ἀνάθεσις διὰ αὐτοῦ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, μὴ περιοριζομένων ἐκ τυχὸν ἰσχυούσης διὰ μισθωτοὺς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδιδομένης βάσει τῶν διατάξεων τοῦ προγενεστέρου ν. 3239/1955, ΑΠ 581 σ. 83.— Ἐμπίσθιον οἰκιακῶν βοηθῶν κατὰ συμφωνίαν, ΝΖ σ. 179.— Σύμβασις περὶ ἑτοιμότητος πρὸς ἐργασίαν μὴ ὑπαγομένη αὕτη εἰς τὰς διατάξεις εἰδικῶν νόμων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων περὶ ἐλαχίστου ὁρίου ἀμοιβῆς καὶ περὶ προσαυξήσεως διὰ νυκτερινὴν, ὑπερωριακὴν ἢ ἄλλην ἐργασίαν, ΑΠ 67 σ. 401.— Κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεχνιτῶν ἡμερομισθίων. Βλ. λ. ***Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.***—Ἀπασχόλησις μικροτέ-

ρει ταῦ νομίμου ὡραρίου καὶ μισθός, ΝΖ σ. 104, 250, Είσαγ. σ. 297, ΑΠ 44 σ. 337, ΑΠ 105 σ. 475.—Ἀναφορὰ τοῦ ἐξισωτέου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς ἐργασίαν, ἡ παροχὴ τῆς ὁποίας συμφωνεῖται διὰ τὸ νόμιμον ἢ τὸ εἰθισμένον ὡράριον, τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου ὑπερπαρακουμένου ἀναλήτως συμφωνηθέντος ἐν ἐλλείψει ἀνηθέτου συμφωνίας περιλήψεως τοῦ ἐργοδότου μὴ ἀποδεχομένου τὰς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὡραρίου ταύτου προσφερομένας κατὰ τὴν συμφωνίαν ληφεσίας εἰς ἀποζημείωσιν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ὡς πρὸς τὸν χρόνον, δι' ὃν ἀποκρούει ταύτας, μὴ δικαιωμένου νὰ περικόψῃ τὸν κατ' ἐλάχιστον ὡραν κατοχυρούμενον μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον, ΑΠ 44 σ. 337.—Μερικὴ ἀπασχόλησις καθαριστρίας κινηματογράφων καὶ μισθός, ΑΠ 99 σ. 1013.— Λύσις συμβάσεων πρὸ ἀναδομικῆς αὐξήσεως μισθῶν, ΝΖ σ. 695.

6'. Ἰση μεταχείρισις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 61).

γ'. Περιστάσεις ἀποδεχόμενες· Λογιστογραφέων, ΑΠ 332 σ. 1284.—Ἀστυφυλάκων προσθήκην ἐπιδόμα ἐπικινδυνότητας, ΑΠ 321 σ. 879.—Προσωπικοῦ ξενοδοχείων πάτοκινήτων ὑποχρέωσις εἰς καταβολήν, ΑΠ 516 σ. 19, ΑΠ 72 σ. 479.— Ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων, Π 6062 σ. 536, ΑΠ 122 σ. 1320. — Προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων, Π 34 σ. 678, ΝΖ σ. 230, ΑΠ 337 σ. 865.— Προσωπικοῦ Α.Ε.Η.· ἐπιμίσθων παρομοθορίων περιοχῶν, ΑΠ 229 σ. 985.—Ὑπαλλήλων δικηγορικῶν καὶ συμβολαιογραφικῶν Γραφείων, Π 42 σ. 297.—Ἐκπαιδευτικοῦ ἐκτοτουγοῦ προσληφθέντος κατὰ ν.δ. 3855/1958 περὶ ἰδιωτικῶν ἐκπαιδευτηρίων, Π 2511 σ. 1213, Π 3301 σ. 1217.— Προσωπικοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ καθαριότητος ἀθέντικὴ ἑρμηνεία ἄρθρου 42 ν. 3239/1955, Π 12371 σ. 1273, Είσαγ. σ. 1270.— Ἐμπορομεσιτῶν, ΑΠ 529 σ. 33.— Ἐργοδηγῶν δομοχανικῶν ἐργοστασίων, ΑΠ 260 σ. 988.— Προσωπικοῦ Ἑταιρείας Τόπων, ΑΠ 71 σ. 78 σ. 926.—Ἐξωτερικοῦ ἀντίστοιχου εἰδικογραφίας ἡμερίδος, Π 19758 σ. 1442.—Καθαριστριῶν, ΑΠ 99 σ. 1013, Είσαγ. σ. 1042.—Καθαριστριῶν, ΑΠ 99 σ. 1013, Είσαγ. σ. 1042.—Καθαριστριῶν Δημοσίων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 310 σ. 13.—Κεφαλοποιῶν τίνες θεωρήνται ὡς λήπτα ἐναλλαγτζήδες, ΑΠ 257 σ. 1061.— Μικροκατεχνιτῶν εἰδικοτέρας χειριστοῦ, ΑΠ 253 σ. 994.—Μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων ἢ χειριστῶν ἐκσκαπτικῶν, ἀντλητικῶν καὶ ἰσοπεδοτικῶν μηχανημάτων, ΑΠ 497 σ. 34, ΑΠ 577 σ. 248, ΑΠ 640 σ. 344.— Ὁμοειδῶν μηχανικῶν καὶ μηχανοδηγῶν, ΑΠ 137 σ. 392.— Μονοτυπῶν, ΣΕ 2398 σ. 1464.— Μουσικῶν ἐργαζομένων εἰς πάσης μορφῆς καὶ εἴδους ἐπιχειρήσεις καὶ ἐκπαιδεύσεις τῆς τέτος Διακήρυκος Πρωτοκόλλου, ΑΠ 812 σ. 345. — Νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων κλπ., ΑΠ 43 σ. 404, ΑΠ 102 σ. 930.— Ἰατρῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου· καθορισμός, ΑΠ 311 σ. 814. — Οἰκιακῶν βοηθῶν, ΝΖ σ. 179.— Δοκίμων τεχνιτῶν Ο.Α.Π. ἐπιστρωμικὴ ἀμοιβή, ΑΠ 645 σ. 685.— Πληρωμάτων ρυμουλκῶν, ΑΠ 383 σ. 1148.— Προσωπικοῦ πολήσεως γάλακτος καὶ ἐξ αὐτοῦ εἰδῶν, ΑΠ 107 σ. 928. — Προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων λατρειλωσιδῶν, ΑΠ 195 σ. 993, ΑΠ 263 σ. 1061.— Ἐργατοτεχνιτῶν σιδηροδομημηχανίας, ΑΠ 480 σ. 1283. —Προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ΑΠ 641 σ. 684, ΑΠ 74 σ. 813.—Μαθητῶν ἐκπαιδευομένων εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτους σιδηροδρόμους, ΑΠ 393 σ. 1401.—Τεχνικοῦ προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ΑΠ 606 σ. 347.—Χημικῶν βιομηχανίας, ΑΠ 293 σ. 862. Βλ. λεπτομερέστερον εἰς τὴν οἰκείαν δι' ἑκάστην ἐκ τῶν ἄνω κατηγοριῶν λέξιν.

3. ***Εἰς εἶδος παροχαί.*** Βλ. λ. ***Παροχαὶ εἰς εἶδος.***

4. ***Ἐπιδόματα· πρόσθετοι παροχαὶ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, νύκτας ἢ ὑπερωρίαν· παροχαὶ δι' ἑορτάς.*** Βλ. λ. ***Ἐπιδόματα, Κυριακή, Νυκτερινὴ ἐργασία, Ὑπερωρίαι, Δῶρον ἑορτῶν.***

5. ***Καταβολή· καθυστερήσεις· ποινικὸν ἀδίκημα· ἀ.ν. 690/1945· ἀρμοδιότης κατάταξις.*** Ἔννοια ἄρθρου 421 Α.Κ.· ἀναγραφὴ εἰς τὴν ἐξοφλητικὴν ἀπόδειξιν τοῦ ἀντικειμένου καὶ τοῦ μεγέθους τῆς καταβαλλομένης παροχῆς, Π 21242 σ. 27.—Γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις· δὲν ἀρκεῖ λόγῳ τῆς ἀορισίας τῆς πρὸς ἐξόφλησιν ἀποδοχῶν, Π 16156 σ. 1291.—Κατιβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ, ΝΖ σ. 1468.—Παυσὴ διοικήσεως ἐργοδότου διὰ μὴ ἐμπρόθεσμον κατιβολὴν μισθοῦ· στοιχεῖα τῆς κατὰ τὸν ἀ.ν. 690/1945 ἀξιοποίνου πράξεως· ὕπαρξις ἐργασιακῆς σχέσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ὁ ἀφειλόμενος καὶ μὴ καταβαλλόμενος μισθὸς καὶ καθυστέρησις τούτου· ὕπαρξις καθυστερήσεως ἐν μὴ καταβολῇ τούτου εὐθὺς μετὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 656 Α.Κ. καὶ 2 τοῦ ν.δ. 24.7/21.8.1920 ἢ ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τούτου ὡρίζομένου χρόνου ἢ τέλος ἀπὸ ταύτης χρόνου· παραγραφὴ ἀδικημάτων κατὰ ν.δ. 4367/1964, ΑΠ 130 σ. 88.—Ἰσχὺς ἀ.ν. 690/1945· ἀναφορὰ τούτου μόνον εἰς καθυστέρησιν δεδουλευμένων ἀποδοχῶν, Είσαγ. σ. 88, —Παράβασις ἀ.ν. 690/1945 (ἐκ προθέσεως, μὴ πληρωμὴ μισθοῦ κλπ.) καὶ ἀδικοπραξία ἄρθρου 914· παραγραφή, ΝΖ σ. 1241.—Ποινικὸν ἀδίκημα ἡ καθυστέρησις ἀποδοχῶν μισθωτῶν κατ' ἀ.ν. 690/1945· παράλειψις καταβολῆς ἀποδοχῶν προβλεπομένων ὑπὸ σ.σ.ε.· ἀπόδοσις περιελθόντος μετὰ παραγραφὴν ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, Π 16321 σ. 1254, Πειρ. σ. 1242.—Ἐγγυητὴς καταβολῆς ἡμερομισθίων· ἐνέργεια κατὰ τὴν τακτικὴν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 528 σ. 178.—Ρύθμισις διὰ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4256/1962 τῆς κατατάξεως ἀπολαυσῶν γενικοῦ ἢ εἰδικοῦ προνομίου ἀπαιτήσεων ἐν ἀναγκαστικῷ πλειστηριασμῷ, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἀ-

παχτήσεως ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπὶ τοῦ ἐκκλειστηριάσματος κατάταξις ἐνεργεῖται ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος αὐτοῦ, ἤτοι ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1962, ΑΠ 123 σ. 171.—Προνόμια ἀπαιτήσεων ἐργαζομένων ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει· ἔννοια ἄρθρου 8 ν.δ. 4256/1962· κάλυψις διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως μόνον τῶν ἀπαιτήσεων ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 ν. 3252/1955, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ τρέχοντος καὶ παρελθόντος ἔτους καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920, χωρὶς νὰ δημιουργήσῃ νέα προνόμια ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων, ΙΙ 18714 σ. 1140, ΙΙ 5 σ. 1141, Παρατ. σ. 1141, 1142.—Ἔννοια ἄρθρου 8 ν.δ. 4256/1962 κάλυψις διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προνομιακὸς μόνον τῶν ἀπαιτήσεων ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 ν. 3252/1955, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ τρέχοντος καὶ παρελθόντος ἔτους, ὡς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920· ἰσχὺς ἄρθρου 12 § 2 ν. 3252/1955 καὶ ἐν πτωχεύσει, ἐφαρμοζομένων τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 646 Ἐμπ. Νόμου· τί περιλαμβάνει τὸ προνόμιον ἔννοια «τρέχοντος ἔτους» ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 ν. 3252/1955, ΙΙ 5 σ. 1142, Παρατ. σ. 1144.

6. *Συμψηφισμός· κρατήσεις· παροχίτειαι· παραγραφή.* Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 11), ***Κρατήσεις, Παραίτησις, Παραγραφή, Συμψηφισμός.***

7. *Χαρτόσημον ἀποδείξεων.* Βάρος χαρτοσήμου ἐξοφλητικῆς ἀποδείξεως μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἄρθρου 13 ν. 2053/1952· ἀνεφάρμοστον τούτου διὰ τὰς ἀποδείξεις λήψεως τῆς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων κατὰ τὸν Κανονισμὸν τῆς Ἑταιρείας Ὑδάτων, ΑΠ 384 σ. 1183, Εἰσαγ. σ. 1182.

Ἀποδοχή. Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀπὸ πάσεως συνιστᾷ ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως· ἀποδοχὴ ρητὴ ἢ σιωπηρά, ΙΙ 22824 σ. 818.

Ἀποδυνάμωσις δικαιώματος. Εὔλογον χρονικὸν διάστημα, ἀναλόγως πρὸς τὰς συντρεχούσας συνθήκας πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς διακοπτούσης τὸν σοβαρὸν λόγον ἀπολύσεως συνδικαλιστικοῦ στελέχους· ἀπόρριψις ἰσχυρισμοῦ μισθωτοῦ περὶ ὑπερβάσεως τοῦ εὐλόγου χρόνου καὶ ἀποδυναμώσεως δικαιώματος, ΣΕ 1050 σ. 717.—Ἀνεφάρμοστον τῆς ἀρχῆς τῆς ἀποδυναμώσεως ἐπὶ τῆς ἀξιώσεως ἀδείας, ΝΖ σ. 1038.

Ἀποζημίωσις. Βλ. καὶ λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν*** (παράγρ. Α5, 6), ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἀδικοπραξία, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἰκανοποίησις χρηματική, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Ὑπεραρία.*** —Μισθοὶ καὶ ἀποζημιώσεις εἰσπρακτόρων λεωφορείων ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν μετὰ τὸ ν.δ. 3990/1959, ΑΠ 516 σ. 19.—Ἀγωγὴ κατ' ἄρθρον 105 Εἰσαγ. Ν.Α.Κ. καὶ ἄρθρα 297 καὶ 298 Α.Κ. κατὰ Δημοσίου, ΑΠ 627 σ. 157.—Διαφυγὼν κέρδος ἐπὶ ἀδικοπραξίᾳ· ἄρθρον 298 Α.Κ.· κατὰ τί εἶναι δικονομικοῦ χαρακτῆρος ἡ διάταξις, ΑΠ Ὀλ. 79 σ. 951.—Ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ σκοπὸς· μέτρον προνοίας ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου, ΙΙ 254 σ. 422.—Ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως δικηγόρων παρεχόντων ἰατρικὰς ἀπὸ παγίου περιοδικῆς προσόδου, ΕΘ 441 σ. 153, ΙΙ 9350 σ. 1052, ΙΙ 18732 σ. 1281.—Ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτῶν Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. Βλ. λ. ***Δημόσιον, Νομικὰ Πρόσωπα.***—Ἐπὶ ἀπολύσεως προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ΑΠ 108 σ. 329, ΑΠ 78 σ. 738, ΑΠ 309 σ. 1836.—Ἐπὶ ἀπολύσεως ὑπαλλήλων Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας, ΕΘ 565 σ. 1126.—Ἐπὶ βλάβης σώματος ἢ τῆς ὑγείας προσώπου· εὐθεία ἀγωγὴ τοῦ Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 10 § 5 ν. 4104/1960· περιεχόμενον τῆς ἀποζημιώσεως· δεδικασμένον ἐκ ποινικῆς ἀποφάσεως· ἰσχυρισμὸς ὅτι ὁ παθὼν καὶ πρὸ τοῦ ἀτυχήματος ἦτο ἀνάπηρος· ἰσχυρισμὸς περὶ μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς· μείωσις ἀποζημιώσεως λόγῳ συνυπαιτιότητος παθόντος· ἀνέλεγκτον κρίσεως τοῦ Δικαστηρίου, ΑΠ 10 σ. 286.—Παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ διὰ διαρκῆ μερικὴν ἀνικανότητα· ἰατρικὰ καὶ φαρμακευτικὰ Ἔξοδα· ἀπαγωγὴ ἐκ Ἐξόδων νοσηλείας καὶ τῶν ἐξόδων βελτιωμένης τροφῆς, Π 23 σ. 488.— Λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ δημοσίων ἔργων· ἔννοια ν. 3001/1954· τίνες τεχνικοὶ ὑπάλληλοι δικαιοῦνται· δημοσίευσις ἀποφάσεων Ὑπουργῶν, ΑΠ 607 σ. 349.—Διὰ διανυκτερεύσιν ἐκτὸς ἕδρας, ΙΙ 14838 σ. 1334.—Διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας· ἐκπτώσεις λόγῳ παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας· προϋποθέσεις, ΑΠ 71 σ. 669.—Ἐκτὸς ἕδρας· δυνατὸς καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Διὰ τὴ ἐπαναπρόσληψιν εἰς συνεργεῖον καθαριότητος Δήμου· προϋποθέσεις, ΙΙ 4611 σ. 734.

Ἀποθῆκαι. Βλ. λ. ***Καταποθῆκαι.***

Ἀποθηκάριοι. Ἐκ μετατάξεως ἐργατῶν· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν κατὰ τὴν διαιτητικὴν ἀπόφασιν 28/1963 ἐξαίρεσιν τῆς προσμετρήσεως προϋπηρεσίας ὡς ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, διότι δὲν εἶναι ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ΑΠ 522 σ. 1514.

Ἀπολογία. Πειθαρχικῶς ἐγκαλουμένου κατὰ Δημοσιοϋπαλληλικὸν Κῶδικα, ΙΙ 7708 σ. 847.

Ἀπόλυσις. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις, Δημόσιον, Δικηγόροι, Ἰατροί, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Κατάχρησις δικαιώματος, Νομικὰ Πρόσωπα, Σιδηρόδρομοι, Στράτευσις, Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Τράπεζαι.***

Ἀπάσβεσις. Δικαιώματος, ἐπιφέρουσα κατάργησιν δίκης· ἔλλειψις ἰδιωτικοῦ συμφέροντος πρὸς ἐνέργειαν διαδικαστικῆς πράξεως, ΑΠ 569 σ. 1066.

Ἀπουσία. Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἀπεργία, Ἀποχή, Ἀσθένεια, Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8), ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γα').

Ἀπόφασις. Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως συνιστᾷ ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως· ἀποδοχὴ ρητὴ ἢ σιωπηρά, ΙΙ 22824 σ. 818.— Ἀντίφασις μεταξὺ τελεσιδίκων ἀποφάσεων ὡς λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδ. 14 Πολ. Δικ.· προϋποθ.

σεις, ΑΠ 522 σ. 920.—Ὀρθὴ διατακτικὸν ἀποφάσεως· προσθήκη τῆς νομίμου αἰτιολογίας· ἀπόρριψις λόγων ἀναιρέσεως, ΑΠ Ὁλ. 78 σ. 926.— Παραδοχὴ πραγματικῶν περιστατικῶν, δικαιολογούντων τὴν ὀρθότητα τοῦ διατακτικοῦ· ἐπιτρεπτὴ ἀντικατάστασις ἐσφαλμένου αἰτιολογικοῦ· ἀπόρριψις λόγων ἀναιρέσεως, ΑΠ 375 σ. 984.—Βεβαίωσις ἐν τῇ ἀποφάσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν κρίσεως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐκ τούτου ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσίου τος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπόρριψις λόγου ἀναιρέσεως, ΑΠ 475 σ. 1438.—Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων κατὰ ν. 3239/1955 ἰσχύς· ἀναδρομικότης κλπ. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.***— Συντελέσαντος σωματείου διὰ δολίας ἢ ἀπατηρᾶς ψηφοφορίας περὶ ἀπεργίας· παράνομος· συνέπειαι, ΝΖ σ. 1 ἐπ.—Γενικὴς συντελέσεως σωματείου δι' ἀπεργίαν· μυστικὴ ἡ ψηφοφορία· ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως· παράνομον ἀπεργίας· συνέπειαι, Π 185 σ. 166, Εἰσαγ. σ. 165. —Σύνθεσις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προϋποθέσεις λήψεως ἐγκύρου ἀποφάσεων αὐτοῦ, ΣΕ 356 σ. 353. Βλ. καὶ λ. ***Αἴτημα ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον, Διοικητικαὶ πράξεις - Διαίκησις, Ἐργατικαὶ διαφοραί, Ἔφεσις, Ἐκτέλεσις, Πειθαρχία, Ὑπουργεία - Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.***

Ἀποχή. Μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· συνέπειαι. Βλ. λ. ***Ἀπεργία, Ἀσθένεια, Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8) ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Π΄ α). Ἐκ τῆς ἐργασίας ἀθωϊάστου· ἔλλειψις δικαιώματος ἡμερομισθίου δι' ἐμπίπτουσαν ἐξαιρέσιμον ἡμέραν, Γν.Σ. σ. 248.

Ἀποχώρησις. Μισθωτοῦ πρὸς συντελειοδότησιν καὶ ἀποζημίωσις, Γν.Σ. σ. 178, Ἔγγρ. σ. 1158.

Ἀρβυλεργάται. Ἀμοιβὴ κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένων ἀρβυλεργατῶν τοῦ 700 Στρατιωτικοῦ Ἐργοστασίου, μὴ ἀπασχοληθέντων ἐκ λόγων μὴ ὀφειλομένων εἰς ταύτους κατὰ τὰς ἐξαιρέσιμους ἡμέρας ἄρθρου 2 § 2 ν.δ. 3755/1957, Γν.Σ. σ. 622.—Ἀποδοχαὶ ἀρβυλεργατῶν (χειροποιήτων - ἠμιμηχανοποιήτων) χωρὶς· καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς τῶν γαζετῶν ἐργατῶν ἐναλίας καὶ ἠμιομόρφως διά τε τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον, ΑΠ 392 σ. 1284.

Ἀργία. Βλ. καὶ λ. ***Ἀνάπαυσις, Ἑορταί, Κυριακή.*** Ἀργία ἰδιωτικῶν καταστημάτων καθ' ἡμέρας πένθους κατ' ἄρθρον 4 ἐ.δ. 105/1963· ἔννοια καταστήματος τοιούτου παντὸς τύπου, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι κλπ., ὄχι δὲ καὶ τοῦ τόπου ἐκτελέσεως ὀδοποιητικῶν ἔργων· Ἔλλειψις δικαιώματος ἡμερομισθίου κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν προσῆλθε νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, Π 7978 σ. 680, Ἐπιστολή σ. 840.

Ἄρειος Πάγος. Βλ. λ. ***Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον.***

Ἁρμοδιότης. Ἔργον τοῦ δικαστοῦ ὁ νομικὸς χαρακτηρισμὸς ἐννόμου σχέσεως, ΑΠ 374 σ. 977, Π 193 σ. 1262.—Ἐπὶ ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπαγομένων εἰς διαδικασίαν ν. Γ"ΟΔ', διαφοραί. Βλ. λ. ***Ἐργατικαὶ διαφοραί*** (παράγρ. 1 ι).—Δικαιοδοσία ἀλλοδαπῶν δι' ἐργατικὰς διαφοράς· ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν τῇ ὁποίᾳ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ· διατάξεις ἄρθρων 126 Εἰσ.Α.Κ. νόμων περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν ἰσχὺς καὶ διὰ τὰ ἀλλοδαπὰ νομικὰ πρόσωπα· ὑπαγωγὴ ἐμπορικοῦ νομικοῦ προσώπου ἐδρεύοντος μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔχοντος ὅμως ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ διαφορὰς προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποκαταστήματος, οὐτινος ἡ ὑπαρξις συνιστᾷ εἰδικὴν ἐμπορικὴν κατοικίαν· ὑπαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκην τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐδρεύει τὸ ὑποκατάστημα ἢ παρεσχέθη ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ, Π 17125 σ. 1339.— Κήρυξις ἀναρμοδιότητος· παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολ. Δικ., Π 1506 σ. 494.—Εἰρηνοδίκου πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγῆς συνταιρισμοῦ, διαλυμένου ὑπὸ τοῦ ν. 602/1915, κατὰ συνταίρου του διὰ πᾶσαν μισθάρνητα ἀνεξαρτήτως ἀπαιτήσεν του κατὰ τούτου ἐξ οἱασδήποτε ἀδιακρίτως αἰτίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰς 5.000 δραχμάς, ΑΠ 580 σ. 930.—Ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου· ἁρμόδιον δικαστήριον ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἁρμόδιον καὶ ἂν ἀπ' εὐθείας ὁ ὀφειλέτης τοῦ κατασχόντος ἐνῆγε τὸν τρίτον· ἁρμόδιος καθ' ὕλην πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀνακοπῆς ὁ Ἐργατοδίκης, ἐὰν ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαίτησις προέρχεται ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· βάρος ἀποδείξεως τῆς κατασχετηρίου ἀπαιτήσεως, Π 2227 σ. 815.—Διὰ τὴν ὁριστικὴν ἀναγνώρισιν παντὸς ἀμφισβητουμένου κατὰ τὴν διαδικασίαν τῆς ἐπαληθεύσεως τῶν ἀπαιτήσεων πιστώματος· ἁρμόδιον τὸ κατὰ τὰς γενικὰς διατάξεις καθ' ὕλην ἁρμόδιον Δικαστήριον καὶ ἐπὶ σχέσεως ἐργασίας, κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, οὖσαν ἀποκλειστικὴν ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, Π 15 σ. 874.—Ἐφετεῖον Ἀθηνῶν ἐπὶ ἀμφισβητήσεων ἢ διαφορῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἑρμηνείαν τῆς διὰ τοῦ ν. 3615/1920 κυρωθείσης συμβάσεως μετὰ Δημοσίου διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων· τομὴ· οὐχὶ ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ τίνα βαρύνει τὸ χαρτόσημον καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ὑδάτων,

ΑΠ 384 σ. 1183.—Έν άρνήσει έργοδότου πρός παροχήν επί καταγγελίας συμβάσεως ἐ-λευθέρου χρόνου πρός εὕρεσιν ἐργασίας' ἀρμοδιότης Ημερήσιων Πρωτοδικών κατ' ἄρθρον 634 Πολ. Δικ., Πρ.Π. 10095 σ. 1211, Εἰσαγ. σ. 1209.—Συνεδρίασις ἀνηθέτων ἐφέσεων κατά της αὐτης ἀποφάσεως ἐνώπιον συναφείας, Π 4611 σ. 734, Π 2541 σ. 1213.—Δικαστηρίων πρός ἔλεγχον της συνταγματικότητος τῶν νόμων, Π 10195 σ. 1274.—Δικαστηρίων χρωμένων ἐπί τῶν εἰς αὐτά διαγομένων διαφορῶν περί ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, προσβαλλομένων ἐκ τῶν πράξεων της Διοικήσεως πρός ἐξέτασιν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καί της νομιμότητος τῶν πράξεων τούτων, ΑΠ 534 σ. 884, ΑΠ 339 σ. 1522.—Τακτικών δικαστηρίων ἐπί ἀνοχης ἠφαλισμένου περί ἀπεξημιώσεως διά ζημίαν ἐκ παραλείψεως ἢ ἀρνήσεως τῶν ὀργάνων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε. πρός ἀπονομήν συντάξεως, ΑΠ 145 σ. 246.—Τακτικών δικαστηρίων πρός ἔλεγχον ἀποφάσεων Πειθαρχικών Συμβουλίων' ἀνέλεγκτος ἡ οὐσιαστική κρίσις τῶν Πειθαρχικών Συμβουλίων Α.Τ.Ε., ἀπαγομένου εἰς τήν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων μόνον τοῦ ἐλέγχου της νομιμότητος της ἀποφάσεως αὐτῶν, εἰς τόν ὁποῖον περιλαμβάνεται καί ὁ ἔλεγχος τῶν νομίμων ὁρίων της διακριτικής ἐξουσίας αὐτῶν, ἐν ἀναφορᾷ πρός τήν ἐξενεχθεῖσαν οὐσιαστικήν κρίσιν των, ὡς καί ἐάν εἶναι σύμφωνος ἢ ἀντίκειται εἰς τήν δημοσίας τάξεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 1083 σ. 676.—Τακτικών δικαστηρίων πρός ἔλεγχον ἀποφάσεων Πειθαρχικών Συμβουλίων' δυνατή ἡ ἀπό τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου ἡ ἔρευνα ἂν ἡ ἄσκησις της πειθαρχικής διώξεως ἢ τοῦ δικαιώματος της ἐπιβολής εἷς ποινής συνιστᾷ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. κατάχρησιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τά Πειθαρχικά Συμβούλια δικαιώματος, ΑΠ 197 σ. 795, Εἰσαγ. σ. 795.—Τακτικών δικαστηρίων πρός ἔλεγχον πράξεων τῶν ὀργάνων τοῦ Ι.Κ.Α.' ἔλλειψις ἐξουσίας πρός ἔλεγχον της οὐσιαστικής κρίσεως περί συνδρομῆς ἢ μή τῶν ἐκ τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικών προϋποθέσεων διά τήν ἀπονομήν της ἀσφαλιστικής παροχής' δικαίωμα ὅμως τούτων (δικαστηρίων) πρός ἐξέτασιν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καί της νομιμότητος τῶν πράξεών των, ἐάν δηλαδή τά ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. ἐνήργησαν ἐντός της παρασχεθείσης εἰς αὐτά ἐκ τοῦ νόμου ἐξουσίας καί ἂν ὀρθῶς ἑρμήνευσαν καί ἐφήρμοσαν τόν νόμον, ΑΠ 534 σ. 884.—Δικαστηρίων πρός ἔλεγχον πράξεων συμβουλίων περί τοποθετήσεως πολεμιστών, Π 14788 σ. 1258.—Ὑπαγωγή Α' Τμήματος Συμβουλίου Ἐπικρατείας δι' ἐκδίκασιν αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά τῶν πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατά τήν νομοθεσίαν περί τοῦ Ι.Κ.Α. ἢ οἱουδήποτε ἑτέρου Ὀργανισμοῦ δημοσίου δικαίου, δηλαδή τῶν στηριζομένων κατά τόν ἀτομικόν πράξεων, τῶν συναπτομένων εὐθέως πρός τήν ἀσφαλιστικήν σχέσιν μεταξύ τῶν Ἀσφαλιστικών Ὀργανισμών δημοσίου δικαίου καί τῶν ὑπ' αὐτοῖς ἠσφαλισμένων' διαφορά μεταξύ ἀσφαλιστικών φορέων κατά ν.δ. 4202/1961' ἀρμοδιότης Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας' παραπομπή ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ΣΕ 2461 σ. 37, ΣΕ 1436 σ. 938.—Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπί διαφορᾶς μεταξύ ἀσφαλιστικών φορέων κατά ν.δ. 4202/1961, ἀφορώσης ἀμφισβήτησιν περί τοῦ ὕψους τοῦ διαρκοῦντος ἕκαστον φορέα τμήματος συντάξεως' παραπομπή ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τήν Ὁλομέλειαν, ΣΕ 2461 σ. 37.—Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας ἐπί αἰτήσεων ἀκυρώσεως κατά κανονιστικών πράξεων, διεπουσών τήν ἀσφαλιστικήν σχέσιν, ΣΕ 1413 σ. 898.—Ἐπιτροπῶν Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτωτικών Ἐργασιών' ἐγκριτικαί ἢ τροποποιητικαί ἀποφάσεις ὑπουργών' ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος τακτικών δικαστηρίων, ΑΠ 627 σ. 157.—Κανονιστική Ὑπουργών ἐπί φορτοεκφορτώσεων λιμένων, ΣΕ 60 σ. 398.—Ἀρμόδια συμβούλια δι' ἀναγκαστικήν τοποθέτησιν πολεμιστών εἰς ἐπιχειρήσεις μέ ὑποκαταστήματα, ΣΕ 2736 σ. 286.—Ἀρμοδίων συλλογικών ὀργάνων δι' ἀπόλυσιν ἀναγκαστικώς τοποθετηθέντος δεκηγόρου πολεμιστοῦ, ΣΕ 727 σ. 532.—Ἀναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστών ὡς μαθητών ἐπιχειρήσεως μέ ὑποκαταστήματα ἢ περιφερειακάς ὑπηρεσίας' ὑπολογισμός ἀριθμοῦ προσλητέων' ἀρμοδιότης συμβουλίου τῆς ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεως καί ἀρμοδιότης τοῦ τακτικοῦ συμβουλίου, ΣΕ 1792 σ. 1119.—Ὑπουργείου Ἐργασίας ἐπί θεμάτων ὑπηρεσιακῆς κατωτάτου ἐπιπέδου Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ΣΕ 1734 σ. 999.—Τακρέωσις, κατά τό ἐν τῷ διοικητικῷ δικαίῳ κρατοῦν, τῶν Διοικητικών Ἀρχῶν νά ἀναγνωρίζουσι ὡς ἰσχυράς τάς πράξεις ἑτέρων Διοικητικών Ἀρχῶν, ἐφ' ὅσον ἠρέουσι ἐξωτερικώς τά γνωρίσματα ἐγκύρων πράξεων' δικαίωμα ὅμως ἐπί διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ἐπιχειρίου εἰς πληρωμήν συντάξεως Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς ἀπολαύοντος διοικητικῆς καί οἰκονομικῆς αὐτοτελείας ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως, ὅπως καί' ἐξαίρεσιν ἐρευνήση καί τήν ἐσωτερικήν νομιμότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀπονέμοντος τήν σύνταξιν Ὀργανισμοῦ καί ἀρνηθῇ νά συμμορφωθῇ πρός αὐτήν, ἐάν εἶναι παράνομος, ΑΠ 197 σ. 612.—Διοικητικών Δικαστηρίων ἐπί συλλογικών διαφορῶν ἐργασίας. Βλ. λ. ***Συλλογικαί διαφοραί ἐργασίας***.—Ὑπουργών διά τροποποιήσεων διατητικῆς ἀποφάσεως ἢ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατά ν. 5239/1955, ΣΚ 2231 σ. 1313, ΣΕ 2378 σ. 1315, Εἰσαγ. σ. 1312, ΣΕ 1397 σ. 908.—Ἀναμοιβότης' λόγος αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 727 σ. 532, ΣΕ 752 σ. 608, ΣΕ 1734 σ. 999.—Πράξεις ἀναμοιβῆς κατά χρόνον ἐκδοθεῖσα' ἀκύρωσις, ΣΕ 2378 σ. 1315.

Ἄρνησις. Ἐργοδότου πρός χορήγησιν ἀδείας συνέπεια. Βλ. λ. ***Ἄδεια μαθητών*** (παράγρ. Α§ 1.— Προσλήψεως ἀναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ συνέπεια, Π 22817

σ. 871.— Προσλήψεως αναγκαστικώς τοποθετηθέντος πολεμιστού· χρηματική ικανοποίησις δι' ήθικην βλάβην, ΑΠ 13873 σ. 1189.—Έκτέλεσις εργασίας ως σιωπηρά καταγγελία της συμβάσεως, ΑΠ 4562 σ. 1444.—Ανταύμοστον άρθρου 281 Α.Κ. επί αρνήσεως τινός να αναγνωρίση προβαλλόμενον παρ' άλλου δικαίωμα, καθόσον δεν πρόκειται περί όσκήσεως παρά ταύτου δικαιώματος, ΑΠ 571 σ. 1068.— Μη λήψις υπ' όψιν ισχυρισμών, αποτελούντων ομολογημένην άρνησιν της αγωγής· αδ λόγος αναιρέσεως κατ' άρθρον 802 εδ. 7 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 502 σ. 552, ΑΠ 296 σ. 787, ΑΠ 396 σ. 1462.

Αρτεργάται. Βλ. λ. *Ταμεία.*

Αρχαί. Εάν η επιτροπή ομοτοκεφορτώσεων ξηράς αποτελή συλλογικόν όργανον δημοσίου δικαίου ή Αρχήν δημοσίου χαρακτήρος, Γν.Σ. σ. 307.—Ανωτάτη η διάλυσις εργοσιών συνεπεία διαταγής της Αρχής άσκησε λυσι ανωτέραν βίαν, Γν.Σ. σ. 524.—Άδεια δι' επιφορίας, ΑΠ λ. *Υπερωρίαι.* Βεβαιώσεις, πιστοποιητικά· έκτισις άτελείας αρουξεων προς αναγνώρισιν κλπ. παροχών του Ι.Κ.Α. προς τους παρ' αυτώ ησφαλισμένους κατ' άρθρον 40 § 2 ά.ν. 1846/1951, Γν.Σ. σ. 1467.

Αρχαιρεσίαι. Βλ. λ. *Σωματεία.*

Αρχιεργάτρια. Επί κεφαλής αντιδικούντων εργατριών όχι ιδιωτική υπάλληλος, ΑΠ 160 σ. 812.

Ασθένεια. Μισθωτού και αποχή εκ της εργασίας· συνέπεια· τύχη συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. I. Γα). Μισθωτού δικαίωμα μισθού Βλ. λ. *Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 81. Απασχόλησις μισθωτού δια το δικαίωμα άδειας αυτού· χρόνος αποχής λόγω βραχείας ασθενείας, ΝΖ σ. 748.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας κατά διάρκειαν ασθενείας, ΑΠ 288 σ. 851.—Αποχή προειδοποιηθέντος δι' απόλυσιν ιδιωτικού υπαλλήλου εκ της εργασίας αυτού έντεκεν ασθενείας, επιβούσης τα νόμιμα χρονικά όρια· κρίσις δικαστηρίου περί μη ύπάρξεως σιωπηράς καταγγελίας συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού δικαίωμα αυτού του ½ αποζημιώσεως του νόμου 2112/1920· υπολογισμός αποζημιώσεως, ΙΙ 16 σ. 1528, Είσαγ. σ. 1327.—Νόσος ως εργατικόν ατύχημα· αναπηρία· παροχαί Ι.Κ.Α. κλπ. Βλ. λ. *Εργατικά ατυχήματα, Καινωνικαί Ασφαλίσεις.* Αγωγή εργοδότου κατά Ι.Κ.Α. προς αποζημίωσιν αυτού δια ζημίαν την εκ τοῦ μη καταβολής επιδομάτων ασθενείας, παρανόμως καταβαλόντος αυτώ πλήρη μισθόν εις τον ασθενήσαντα μισθωτόν· απόρριψις αγωγής ως νόμω αβασίμου, ΙΙ 21943 σ. 94.

Αστική ποινή. Η προσαύξησις κατά 100% των απαδοχών των ημερών άδειας κατ' άρθρον 3 ν.δ. 3755/1957 επί αρνήσεως εργοδότου προς χορήγησιν της νομίμου άδειας· παίσμα· ελαφρά αμέλεια εργοδότου, ΑΠ 518 σ. 10.

Αστυνομία. Προστασία δι' αναγκαστικήν τοποθέτησιν εις θέσεις αναπήρων στρατιωτικών, Χειρουργικής και υπαλλήλων Αστυνομίας Πόλεων· όρισμοί νόμου 1579/1950 και ν.δ. 4185/1961, ΣΕ 695 σ. 550.

Αστυφύλακες πρόσθετοι. Διορισμός επί τη αιτήσει φυσικού ή νομικού προσώπου και απαδοχαί αυτών· καταβολή αποζημιώσεως νόμου 2112/1920 επί τω τερματισμώ της υπηρεσίας· δικαίωμα και τοῦ εις τους αστυφύλακας παρεχομένου επιδόματος επιφυλακής, ΑΠ 321 σ. 879.

Ασφάλεια - Υγιεινή. Βλ. λ. *Άδεια μισθωτών, Αναπαυσις, Βιβλιάρια, Έορταί, Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 10), *Εργατικά ατυχήματα, Κανονισμοί, Κυριακή, Υπερωρίαι, Ώραι εργασίας.*

Ασφάλισις. Βλ. και λ. *Ανεργίας Οργανισμός, Διανεμητικός Λογαριασμός, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.* Υπαγωγή εις αρμοδιότητα του Α' Τμήματος Σημβουλίου Επικρατείας, πλήν άλλων, της εκδικάσεως αιτήσεων ακυρώσεως κατά των πράξεων παροχής ή άρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατά την νομοθεσίαν περί του Ι.Κ.Α. ή ιδιαιτέρου Οργανισμού Δημοσίου Δικαίου, ήτοι μόνον των στρεφομένων κατά των ατομικών πράξεων, των συναπτομένων ευθέως προς την ασφαλιστικήν σχέσιν μεταξύ των Ασφαλιστικών Οργανισμών Δημοσίου Δικαίου και τῶν παρ' αὐτοῖς ησφαλισμένων, ΣΕ 2461 σ. 37, ΣΕ 1436 σ. 998.—...εκδίκασις των αιτήσεων ακυρώσεως, των στρεφομένων κατά κανονιστικών πράξεων, διεπουσών την ως άνω ασφαλιστικήν σχέσιν υπό της Ολομελείας τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 1436 σ. 998.— Διαφορά μεταξύ ασφαλιστικών φορέων κατά ν.δ. 4202/1961· αρμοδιότης Ολομελείας τοῦ Σ.τ.Ε.· παραπομπή όμως τοῦ ζητήματος εις την Ολομέλειαν του Σ.τ.Ε.· διαδοχική ασφάλισις κατά ν. 4202/1961· άποσπάσεις αμερίδων έννοια ν.δ. 4476/1965, ΣΕ 2461 σ. 37. —Ποινική ευθύνη συνδίκου πτωχεύσεως διά καθυστέρησιν ασφαλιστικών εισφορών, Γν.Σ. σ. 102.— Γενικαί ασφαλιστικαί αρχαί· έπέλευσις ασφαλιστικής περιπτώσεως (θάνατος) και ύπαρξις ασφαλιστικής σχέσεως, ΣΕ 1950 σ. 176.— Κρίσις ασφαλιστικοῦ δικαιώματος συμφώνως προς τὸ κατά τον χρόνον της επελεύσεως της ασφαλιστικής περιπτώσεως Δίκαιον, ΣΕ 2810 σ. 554.—Υποχρέωσις, κατά τα εν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ κρατούντα, των Διοικ. Αρχών να αναγνωρίζωσιν ως ισχυράς τας πράξεις ετέρων Διοικητικών Αρχών, εφ' όσον φέρουν εξωτερικώς τα γνωρίσματα εγκύρου πράξεως δικαίωμα όμως επί διαδοχικής ασφαλίσεως τοῦ ύποχρέου εις πληρωμήν συντάξεως Ασφαλιστικοῦ Οργανισμοῦ, ως απολαύοντος διοικητικής και οικονομικής αυτοτελείας εν τῷ πλαισίῳ της κρατικής οργανώσεως, ἤτοι κατ' εξαίρεσιν έρευνηση και την εσωτερικήν νομιμότητα της αποράσεως τοῦ απονέμοντος την σύνταξιν Οργανισμοῦ και αρνηθῆ να συμμορφωθῆ προς αὐτήν, εάν είναι παράνομος, ΑΠ 187 σ. 612.—Αρχή τοῦ Ασφαλιστικοῦ δικαίου, κατά την οποίαν τα θεμελιοῦντα

τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν στοιχεῖα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπασχόλησις τοῦ μισθωτοῦ, πρέπει νὰ μὴ ἐπραγματοποιήθησαν δολίως, ἤτοι πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων τὸν ἀσφαλιστικῶν φορέα διατάξεων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀπαλλαγῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς. ΑΠ 187 σ. 612.—Ἀνατρ. ἐπὶ ἀναλήψεως παρανόμου πράξεως, ἀ φορώσης περιοδικὰς παροχάς, ἡ ἀναζήτησις ἀναδρομικῶς τῶν καταβληθέντων, ἐὰν συντρέξῃ ἀπατηλὴ ἐνέργεια τοῦ ἐνδιαφερομένου, ΣΕ 2553 σ. 130.— Διαμόρφωσις παρ' ἡμῖν τοῦ θεσμοῦ τῆς ἐκποιρεωτικῆς χορίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως ἔννοια τῶν περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἐξ Αἰγύπτου ἐλθόντων διατάξεων. ΣΕ 1342 σ. 941.— Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς. Ἐλκρ. σ. 391.

Ἀτέλειαι. Ἰσχὺς ἀπαλλαγῶν, ἀτελειῶν καὶ προνομίων Δημοσίων καὶ ἐπὶ Νομαρχιακῶν Ταμείων. Π 419 σ. 482.—...δημόσιος ἐπὶ Ι.Κ.Α.· ἀπαλλαγὴ παραβόλων ἀναιρέσεως. ΑΠ 593 σ. 630. —Ἀπαλλαγὴ Λ.Ε.Π. ἀπὸ παραβόλων ἐφέσεως καὶ τελῶν συζητήσεως. Π 13873 σ. 1189.

Ἀτομικῆς Ἐνεργείας Ἑταιρεία. Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, κατὰ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς, διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας των διὰ τοῦ ἀ.ν. 915/1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς σοβαρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως· συνέπειαι. ΑΠ 524 σ. 1508.

Ἀτυχήματα. Βλ. λ. *Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*

Αὐξήσεις. Βλ. λ. *Ἀναπροσαρμογή, Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*

Αὐτεπάγγελτος ἔρευνα. Ἀναπολογήτου ὡς λόγου ἀκυρώσεως. ΣΕ 1829 σ. 10.— Τοῦ ἀπαραδέκτου ἀντεφέσεως, ἀνιαρομένης εἰς μὴ ἐγκληθὲν κεφάλαιον. Π 23279 σ. 818.—Τοῦ ἀπαραδέκτου ἐκ τῆς ἐλλείψεως ἔννόμου συμφέροντος πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκου μέσου, ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν νομιμοποίησιν καὶ συνεπῶς τὴν δημοσίαν τάξιν. Π 23279 σ. 818.—Ἐλλείψεως ἰδιωτικοῦ συμφέροντος πρὸς ἐνέργειαν διαδικαστικῆς πράξεως. ΑΠ 569 σ. 1066.— Τῆς διωφορᾶς ἐπὶ ἐγκαταλείψει κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν. Π 22824 σ. 818. ΑΠ 528 σ. 1508.—... οὕτω καὶ ἐπὶ συζητήσεως μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως ἐνώσεων τοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου. ΑΠ 528 σ. 1508. — Μὴ ἀναγκαία μετάβ ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ τῶν νομικῶν κανόνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ δικαίωμα· ἡ δικαστὴς οἶκοθεν ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὸν νόμον. Π 25001 σ. 431.

Αὐτοδικία. Ἐπὶ ἐμμονῆς ἀδειούχου μισθωτοῦ εἰς παροχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του παρὰ τὴν ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἀποδεχθῇ ταύτας καὶ βιαίας εἰσόδου εἰς τὸν τόπον παροχῆς τῆς ἐργασίας του πρὸς ἀνάληψιν ὑπηρεσίας. ΝΖ σ. 1040.

Αὐτοκίνητα. *Ι. Λεωφορεῖα· Κ.Τ.Ε.Λ., Ο.Λ., Σ.Θ. κλπ.* Μισθοὶ καὶ ἀποζημιώσεις εἰσπρακτόρων λεωφορείων αὐτοκινήτων· ὑπόχρεως πρὸς καταβολὴν μετὰ τὸ ν.δ. 3990/1959· ἐπιβάρυνσις μετὰ τὸ ν.δ. 3990/1959 τῶν Κοινῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Λεωφορείων διὰ τῶν μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεων ἐν γένει τῶν εἰσπρακτόρων τῶν εἰς ταῦτα ἐντεταγμένων λεωφορείων αὐτοκινήτων, ἀνεξαρτήτως τοῦ ἂν συνδέωνται οὗτοι διὰ συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τῶν Κ.Τ.Ε.Λ. ἢ μὲ τοὺς ἰδιοκτήτας τῶν λεωφορείων καὶ ἀνεξαρτήτως τῆς ἐντάξεως ἢ μὴ εἰς τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ. ΑΠ 516 σ. 19.— Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραί· ὑπόχρεα τὰ Κ.Τ.Ε.Λ. πρὸς παρακράτησιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἀντιμισθίας ὁδηγῶν λεωφορείων, Γν.Σ. σ. 1221.—Ἔνταξις εἰσπρακτόρων εἰς Κ.Τ.Ε.Λ. κατὰ ν.δ. 3990/1959· ἄδεια μισθωτοῦ ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου· συντελογισμὸς κατ' ἄρθρα 6 § 1 νόμου 2112/1920 καὶ 9 δ.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ τοῦ παρὰ τῷ προηγουμένῳ ἐργοδότῃ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ. ΑΠ 462 σ. 1394.— Ὥρια ἐργασίας προσωπικοῦ λεωφορείων αὐτοκινήτων· ἀντιμισθία αὐτοῦ ὑπόχρεος εἰς καταβολὴν ἀποζημιώσεως δι' ὑπερωρίας· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ καὶ παραιτήσεως ἀπὸ ἀξιώσεως. ΑΠ 72 σ. 429. — Διάρκεια ἀδείας μισθωτῶν Κ.Τ.Ε.Λ., ΝΖ σ. 822.—Παροχὴ δικαιώματος ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου πρὸς τοὺς μισθωτοὺς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τὰς συζύγους αὐτῶν, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ὑπὸ τῶν μισθωτῶν τούτων παρεχομένης ἐργασίας· προσαύξησις αὐτῶν τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648, 649 Α.Κ. καὶ 3 § 1 νόμου 2112/1920. ΑΠ 322 σ. 920. — Ἔννοια τῶν περὶ ἀμοιβῆς τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης διατητικῶν ἀποφάσεων· παροχὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν, ἀσχέτως ἐὰν ἡ σύζυγος κέκτηται περιουσίαν ἢ ἐργάζηται. ΑΠ 295 σ. 1146.— Διανυκτέρευσις ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ἐπιχειρηματικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων· ἔδρα ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τούτων πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ἢ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1957 ἑρμηνευτικῆς διατητικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια διατάξεως· ἄσχετος ἡ ἀποζημίωσις αὕτη πρὸς τὴν ὑπ' ἀριθ. 18310/1946 ὑπουργικὴν ἀπόφασιν πρὸς αὔξησιν ἀμοιβῆς διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν· παροχὴ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν· παροχὴ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ὄχι ὑπὸ τὸν ὅρον τῆς πραγματοποιήσεως καὶ ἀποδείξεως τῶν δαπανῶν τοῦ μισθωτοῦ. ΑΠ 527 σ. 1518.— Καταγγελία εἰσπράκτορος λεωφορείων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων καταβολὴ ἀποζημιώσεως καὶ προάληψις αὐτοῦ εἰς κλάδον σιδηροδρόμων. ΑΠ 75 σ. 788.—Ἀναστολὴ καταβολῆς συντά-

ξους πριν τον Ι.Κ.Α. εις περίπτωσιν άσκήσεως ὑπὸ τοῦ συνταξιούχου αὐτοτελοῦς ἐπαγγέλματος, ἐκ τοῦ ὁποίου ἀποκορδαίνει ποσὸν ἀνωτέρον τοῦ διπλασίου τῆς συντάξεως των ἐκμεταλλεύσεως ἰδιοκτήτων ἀμαξηρείων ἄσκησις ἐπαγγέλματος χαρακτῆρ. Κωνῶν Ταμείων Εἰσπράξεων Δημοσίων (Κ.Τ.Ε.Α.), ΣΕ 742 σ. 616.— Ὑπεροριία προσωπικοῦ ἀστικῶν λιμενείων αὐτοκινήτων, εἰς ἃ ἰσχύστητα διελή φύλαξη, ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς, κατὰ τὸ ὁ. δ. 381/1963 Ἐκδοσις τοῦ ἀνωτέρω ὁ.δ. ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως του νόμου 3221/1955 θεωρήσις τῶν ὑπεροριῶν τούτων ὡς νομίμων, ἀμειβομένων τῶν μισθωτῶν δι' ὑπερωρίαν ἀμοιβῆς κατὰ τὰς ἰσχυούσας διατάξεις, Π 3692 σ. 1201.

2. *Ἀγοραῖα (ταξί)*. Τεκμήρια ἡμερομίσθια ὁδηγῶν ὁ.' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 186.

3. *Φορτηγά*. Νομικὸς μισθὸς ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κατὸ τὴν 11/1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ. Δ.Δ. Περαιῶν τῶν ἐργαζομένων εἰς ἀποσκευὴν ἀπορριμμάτων βάσις ὑπολογισμοῦ τούτων προϋποθέσεις παροχῆς τούτων ἔγκυρος παρεχομένη ἐργασία' ἄλλως ἄξιωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 6062 σ. 536.— Ἐπιμονὴ ἀπαγορεύσεως ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐπὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος Δήμων, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 6062 σ. 536— Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου νομικὸς μισθὸς προσαύξησις 75% δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς' ὑπερωριακὴ ἐργασία' ἀποζημίωσις ΑΠ 422 σ. 1320.— Ἐφαρμογὴ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου προσλαμβανομένων εἰς συνεργεῖα καθαριότητος ὁδηγῶν αὐτοκινήτων δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. δι' ἐργασίαν κατ' ἄλλην ἡμέραν πλὴν τῆς Κυριακῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, Π 3318 σ. 925.— Λήμνεως ἐκ διατητικῶν ἀποφάσεων περὶ ὁρίων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Δήμων' ἔκτασις, Π 6062 σ. 536.

4. *Ἐπιβατικὰ ἰδιωτικῆς χρήσεως οἰκιακοὶ ὁδηγοί*. Ἐφαρμογὴ τοῦ κατὸ τὸ ὁ.δ. 14.8/14.9.1950 ἀκτώβριον μόνον ἐπὶ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελῶν ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων, Π 7506 σ. 21.— Σύμβασις ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων πολυτελείας' ὅρια, ἐργασία, ἐργασία κατὰ Κυριακάς, δεκαεπτάωρος ἀναπαυσις ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῶν οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων τοῦ ἀ.ν. 539/1945 καὶ ν. 2081/1952 περὶ ὁ δικῶν μισθωτῶν δικαίωμα ἄδειας κατ' ἄρθρα 664 καὶ 667 Α.Κ.' ἔλλειψις νομίμων ὁρισμῶν ἐργασίας' ἐφαρμογὴ τοῦ συμπεφωνημένου ἢ εὐθυμένου ὡραρίου' πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρέσιμους ἑορτὰς δυνάμει τῆς ἐσ' ἀριθ. 8900/1946 ἐκουσίας ἀποφάσεως δικαίωμα ἀναπαύσεως ἀντὶ 156ήμερον ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐργοδότου δι' ἐργασίαν καθ' ἡμέρας ἀναπαύσεως, Π 7506 σ. 21.— Ἐφαρμοστέα διάταξις διὰ καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ὁρισμὸς ὅρου ἐν συλλογικῇ συμβάσει ἐργασίας 20.8.1964, Εἰσαγ. σ. 20.—Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὁδηγῶν αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας, Ἔγκ. σ. 537.—Οἰκιακοὶ ὁδηγοὶ δὲν εἶναι σκόπιμον ὑπηρετικὸν ἢ ἐπαλλήλικον προσωπικὸν ἄδεια, Π 7506 σ. 21.—Ὥρα ἐργασίας τῶν εἰς αὐτοκίνητα ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀπασχολουμένων ὁδηγῶν ἄξιώσις ἐκ παροχῆς παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας πέραν τῶν νομίμων χρονικῶν ὁρίων καὶ ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς' παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐκ τοῦ νόμου μὴ ἐργασίμους ἡμέρας' ποιὰ αἱ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι' ἐπιτρεπτὴ ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία εἰς ἐπαίθρους τεχνικὰ ἔργα' ἄξιώσις μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας καθ' ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἐκ τοῦ νόμου ἀναπαύσεως, Π 1190 σ. 293.—Χρονικὰ ὅρια ἐργασίας ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκμεταλλεύσεων κατὸ τὸ ἄρθ. 8/8.9.1950 ὁ.δ.' ἔννοια ταύτης παρανόμου ὑπερωρίας, δι' ἃς ὀφείλονται αἱ ἐκ τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 ἀποζημιώσεις' ἀκυρότης μετὰ τὸ ν.δ. 4020/1959 συμβάσεως περὶ καλύψεως ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας διὰ μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρέτους ἑορτὰς καὶ πρόσθετος ἀμοιβὴ ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ ἀπαιτήσεων ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959' γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις, Π 16186 σ. 1200.

5. *Ταμεῖον Συντάξεων Αὐτοκινητιστῶν*. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

6. *Διάφορα*. Ρύθμισις διὰ τοῦ ν.δ. 1101/1960 μισθοῦ τῶν εἰς τὰ κεντρικὰ συνεργεῖα ἐπισκευῆς αὐτοκινήτων χωροφυλακῆς κλπ. ἐργαζομένων' ἀνάθεσις δι' αὐτοῦ τοῦ καθορισμοῦ τοῦ μισθοῦ αὐτῶν εἰς τὴν διακριτικὴν ἐξουσίαν τῶν Ὑπουργῶν Ἐσωτερικῶν καὶ Οἰκονομικῶν, μὴ ἀτροριζομένων ἐκ τινὸς ἰσχύσης διὰ μισθωτὰς τοῦ αὐτοῦ ἐπαγγέλματος ἐθνικῆς γενικῆς ἢ ὁμοιοπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐκδοθείσης βάσει τῶν διατάξεων τοῦ προηγηθέντος ν. 3239/1955, ΑΠ 581 σ. 83,—Ἐπικουρικὸς Ὀργανισμὸς Μεταφορῶν δι' Αὐτοκινήτων' νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου' διατάξεις ἀ.ν. 1768/1951' ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ' ἐφαρμοστέα διατάξεις, Γν. Σ. σ. 521.—Παράβασις ἄρθρου 11 § 11 ν. 4841/1930' ἐπιβολὴ τεθειμένων ὁρίων ταχύτητος κλπ. ἰδικὴ ἁμάρτια ἄρθρου 16 ν. 5511/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων' μείωσις ἀποζημιώσεως, Εἰρ. ΑΘ. 11214 σ. 290.

Αὐτονομία. Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ, Π 12471 σ. 1272.

Αὐτοτέλεια. Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ' διοικητικὴ καὶ οἰκονομικὴ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς κρατικῆς ὀργανώσεως, ΑΠ 187 σ. 612.

Ἄφεσις χρέους. Χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἡθικὴν βλάβην μισθωτοῦ συνεπείᾳ προσβολῆς προσωπικότητος' παραίτησις ἀπὸ τῆς ἀξιώσεως' ἀναγκαία ἡ σαφὴς ἐκδήλωσις βουλήσεως

άμέσους χρέους κατ' άρθρον 451 Α.Κ., ΙΙ 13873 σ. 1189.

Άχθοφόροι. Βλ. καί λ. *Φορτοεκφορτωταί*. Σταθμών τεκμαρτά ήμερομίσθια δι' είσφοράς Ι.Κ.Α., Έγχ. σ. 186.

Άχρεώστητον. Βλ. λ. *Ιδικαιολόγητος πλουτισμός*.

Β

Βάναυσος συμπεριφορά. Έργοδότου πρός μισθωτόν συνέπεια έκ των διατάξεων άρθρων 7 ν. 2112/1920 καί 200, 281, 288 καί 648 Α.Κ., έπιτρεπομένη έργοδότου υποχρέωσις καταβολής μισθού μέχρι πέρατος, ΙΙ 16134 σ. 1187.

Βαρέα επαγγέλματα. Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. κατά τάς περί βαρέων καί ανθυγιεινών επαγγελμάτων διατάξεις, Έγχ. σ. 747.

Βαριετέ. Τεκμαρτά ήμερομίσθια δι' είσφοράς Ι.Κ.Α., Έγχ. σ. 186.

Βάρος άποδείξεως. Βλ. λ. *Απόδειξις*.

Βεβαιώσεις. Αναγκαστικός διαρισμός δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Λήμνον λοιπών μηνιαίων εἰσοδημάτων αὐτοῦ ὡς προϋπόθεσις τῆς προστασίας· ἐπιβολή περί τούτου μεταξύ των λοιπών δικαιολογητικών καί ένόρκων βεβαιώσεως ένώπιον εἰρηνοδίκου ἡ συμβολαιογράφου, ΣΕ 1015 σ. 722.— Κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν· επιτρεπτή ἡ λήψις ὑπ' ὄψιν καί ένόρκων βεβαιώσεων καί μετά τήν έκδοσιν τῆς πρωτοδίκου αποφάσεως, ΑΠ 160 σ. 812. — Λήψις ὑπ' ὄψιν κατά τήν έργατικήν διαδικασίαν ένόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ένώπιον συμβολαιογράφου ἡ εἰρηνοδίκου καί άνευ κλητεύσεως καί παραστάσεως τοῦ αντιδίκου, Π 667 σ. 1192.—Ένορκος ὑπό έργοδότου τοῦ έργατικοῦ άτυχήματος πρός έφαρμογήν τοιαύτης παραγραφής αξιώσεων ἐκ τοῦ νόμου 551/1951, ΑΠ 346 σ. 922.—Έάν ἡ ἀτέλεια πράξεων πρός άναγνώρισιν κλπ. παροχῆς τοῦ Ι.Κ.Α. πρός τούς παρ' αὐτῷ ἡσφαλισμένους ἐκτείνεται καί ἐπί τῶν βεβαιώσεων Άρχών καί εἰδικωτέρων τῶν Ἐκκλησιαστικῶν (κληρικοσήμων ὑπέρ Τ.Α.Κ.Ε.), Γν. Σ. σ. 1467.

Βία. Διακοπή ήλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν σχέσει πρός άνωτέραν βίαν, Έγγρ. σ. 121.—Άναστολή ἡ διάλυσις έργασιών συνεπεία διατυχῆς τῆς Άρχῆς ἀποτελεῖ άνωτέραν βίαν, Γν. Σ. σ. 524.— Διάλυσις ἐπιχειρήσεως εἴτε οἰκειοθελώς, εἴτε ἐκ περιστατικών άνωτέρας βίας δέν συνεπάγεται αὐτοδικαίως λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀνάγκαιο ἀπόλυσις καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου· ἀπαίτησις μίσθιος· ἐφαρμογή ἄρθρου 6 § 2 νόμου 2112/1920 ἐπί άνωτέρας βίας, Γν. Σ. σ. 525.— Πότε δικαιοῦται άνωτέρα βία κατά τήν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἀπαλλάσσουσα τόν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 543.— Ἔμμονη ἀδικαιολόγου μισθωτοῦ εἰς παροχήν τῶν ὑπηρεσιών του παρά τήν ἄρνησιν τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἀποδεχθῇ ταύτας καί βιαία εἴσοδος εἰς τούς τόπους παροχῆς τῆς ἐργασίας του πρός ἀνάληψιν ὑπηρεσίας· ἀδίκημα παρανόμου βίας ἡ αὐτοδικίας, ΝΖ σ. 1040.

Βιβλία. Βλ. λ. *Λογιστικά*.

Βιβλιάρια. Ὑγείας διά προσλήψεων ὑπηρεσίας κάτω τῶν 14 ἐτῶν συνέπεια ἐλλείψεως, ΝΖ σ. 179.— Ἀνεφότης συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλου κρεοπωλείου ἄνευ ἐφοδιασμοῦ αὐτοῦ διά βιβλιαρίου ὑγείας, τοῦ ὑπαλλήλου διατελοῦντος ἐν ἀπλῇ σχέσει ἐργασίας· συνέπεια, ΙΙ 2649 σ. 1333.— Ἐάν τά ἀπαιτούμενα προσόντα διά τόν ἐφοδιασμόν τῶν ὑποψηφίων φορτοεκφορτωτῶν δι' ἄδειας ἐργασίας (βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος), δι' ὧν ἀποδεικνύεται ἡ ἱκανότης ἐντιμότητος καί νομιμοφροσύνη αὐτῶν, ἀπαιτοῦνται καί ἐπί τῶν περιπτώσεων ἐφοδιασμοῦ τῶν ὑποψηφίων διά προσωρινάς ἀδείας ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 1466.—Ἐνέργεια φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιών ξηρᾶς εἰς πόλεις, εἰς τάς ὁποίας ἰσχύει ὁ νόμος 5167/1931, ἀποκλειστικῶς παρ' ἐργατῶν ἐφοδιασμένων διά βιβλιαρίου ἐπαγγελματικῆς ταυτότητος φορτοεκφορτωτῶν ξηρᾶς περιπτώσεις ἀνεφαρμόστου τῶν διατάξεων τῆς περί φορτοεκφορτώσεων νομοθεσίας εἰς φορτώσεις ἡ ἐκφορτώσεις ἐντός περιβόλου ἐργοστασίου, ΑΠ 463 σ. 1460.

Βιομηχανίαι. Ὥρα ἐργασίας νεκτοφυλάκων Τραπεζών καί Ἀνωνύμων Ἑταιρειών καί ἄρθρον 7 § 1 καί 2 ἀ.ν. 547/1937 ἀνεφαρμόστων τῶν διατάξεων τούτων ἐπί Ἀνωνύμων Ἑταιρειών, αἵτινες ἀσκοῦσι βιομηχανίας, ΙΙ 784 σ. 29.—Διάταξις ἄρθρου 7 § 2 ἀ.ν. 547/1937, καθ' ἣν αἱ ὧραι ἐργασίας νεκτοφυλάκων Τραπεζών καί Ἀνωνύμων Ἑταιρειών ἐν γένει δέν δύνανται νά ὑπερβῶσι τάς δέκα ὥρας καθ' ἑκάστην· εἰδική καί ἐξαιρετική, μή δυναμένη νά τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς καί ἐπί νεκτοφυλάκων βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· ἀνεφάρμοστον ταύτης καί ἐπί προσλαμβανομένων ὑπό τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων πρός φύλαξιν ἐκτάκτου ἐργασίας τοιούτων, ΑΠ 40 σ. 400, ΑΠ 278 σ. 1063, ΑΠ 387 σ. 1337.—Ταυτογνωμία Ἀνωνύμων Ἑταιρειών, ἀσκουσών βιομηχανίας, ὡς πρός τόν χρόνον ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων αὐτῶν, ἀναλόγως τῆς ὑφ' ἑκάστης ἀσκουμένης βιομηχανίας, εἰς τάς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 2 ν. 2269/1920, ἄρθρου 2 π.δ. 27.6/4.7.1932, ἄρθρου 1 δ.δ. 14/24.8.1936 καί ἄρθρου 1 δ.δ. 10/29.9.1937, δι' ὧν ὁρίζεται, ὅτι εἰς τάς ἐπιχειρήσεις ταύτας δέν ἐπιτρέπεται νά ὑπερβαίνωσι τάς 8 καθ' ἑκάστην ἡμέραν καί τάς 48 ἑβδομαδιαίους, ΙΙ 784 σ. 29.— Νόμιμον ὡράριον ἐργασίας ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειών, ἀσκουσών βιομηχανικήν ἐπιχείρησιν ὀκτάωρος, ἐάν ἡ ὑπ' αὐτῶν παρεχομένη ἐργασία ἔχῃ σχέσιν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον μέ τόν μηχανισμόν τῆς παραγωγῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ταύτης καί τελῇ ἐν ἄλλῃ λειτουργήσει πρός τόν μηχανισμόν τοῦτον, μή ἐχοντος ἐφαρμογήν ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ

τοῦ ἄρθρου 7 § 3 τοῦ ἀ.ν. 547/1937, ἀλλὰ τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ π.δ. 27.6/4.7.1932 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων, ΠΠ 682 σ. 869.—Ἐπτάωρος ἐργασία τῶν ὑπαλλήλων τῶν Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν, ἀσκουσῶν βιομηχανίαν, ἐὰν ἡ ἐργασία τούτων δὲν ἔχῃ σχέσιν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον μὲ τὸν μηχανισμὸν παραγωγῆς καὶ δὲν τελῇ ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς αὐτόν, ΠΠ 682 σ. 869.—Ἀπασχόλησις ὑπαλλήλου λογιστηρίου Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μὴ ἐχόντος σχέσιν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον μὲ τὸν μηχανισμὸν παραγωγῆς τῆς ὑπ' αὐτῆς ἀσκουμένης βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, οὐδὲ τελοῦντος ἐν ἀλληλεξαρτήσει πρὸς τὸν μηχανισμὸν τοῦτον· νόμιμον ὡρώριον ἐργασίας τὸ ἑπτάωρον κατ' ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 547/1937· παράνομος ὑπερτοῦτο παροχὴ ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς Ἀρχῆς καὶ ἀποζημίωσις, ΠΠ 21242 σ. 27, ΠΠ 9362 σ. 1203.—Θεώρησις κατ' ἄρθρον 1 ἐδ. γ' τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως τῆς Διεθνοῦς Συνδιασκέψεως Οἰκοπονικτόνου, ἀπὸ τὴν ἔναρξιν τῆς ἐφαρμογῆς αὐτῆς, ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ τῶν τοιούτων κατασκευῆς συντηρήσεως, ἐπισκευῆς ὁδῶν, ΠΠ 784 σ. 29.—Καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας κατ' ἄρθρον 2 π.δ. 27.6/4.7.1932 ἐπὶ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτοῦ ἐργασιῶν καὶ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 40 σ. 400, ΑΠ 387 σ. 1337.—...ἐν αἷς καὶ αἱ ἐπιχειρήσεις ἢ ἐργασίαι ἐκσκαφῆς, κατασκευῆς ἢ τροποποιήσεως, ὡς καὶ πᾶσαι αἱ σχετικαὶ προπαρασκευαστικαὶ ἐργασίαι αὐτῶν, ΑΠ 40 σ. 400.—Καθορισμὸς ὀκταώρου ἐργασίας βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων κατ' ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης Διεθνοῦς Συμβάσεως· θεώρησις ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκείνων μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων· περιορισμὸς εἰς ἑπτὰ ὥρας ἐργασίας προσωπικοῦ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ Τραπεζῶν δι' ἄρθρου 7 ἀ.ν. 547/1937· ἰσχὺς ὀκταώρου ἐργασίας διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ΑΠ 478 σ. 1385.—Ποδόσημα κατέχοντα θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης· ἔννοια, ΑΠ 478 σ. 1386, Εἰσαγ. σ. 1385.—Παροχὴ ἐπιδόματος ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργάτας βιομηχανιῶν ταμέντων διὰ τῆς ὑ.δ. 48993/1951· δικαιοῦχα αὐτοῦ πρόσωπα· ἀναφορὰ αὐτῆς εἰς πάντα ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου ταμέντων εἰς ἐργασίαν ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὸ ἐργοστάσιον καὶ ὄχι μόνον εἰς τοὺς μισθωτούς, τοὺς τελοῦντας εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν αὐτὰ τῶν ἀσκοῦντος τὴν ἐπιχείρησιν παραγωγῆς ταμέντων, ΑΠ 498 σ. 14.—Ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς βιομηχανίας ταμέντων· παροχὴ κατὰ τὴν ὑ.δ. 48993/1951, ἀνεξαρτήτως ἂν οὗτοι ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ΑΠ 289 σ. 182.— Ἐφαρμογὴ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας, ΑΠ 299 σ. 862.—Νόμιμος μισθὸς ἐργοδηγῶν βιομηχανικῶν ἐργοστασίων· ὑπαγωγὴ εἰς διαιτητικὴν ἀπόφασιν 28/1963 περὶ μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς ἰσχυούσας πρότερον ὁμοίας διαιτητικὰς ἀποφάσεις· μετάταξις ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλληλικόν· μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν περὶ τούτου διάταξιν καὶ τῶν εἰς ἐργοδηγοὺς μετατασσομένων ἐργατοτεχνιτῶν, ΑΠ 260 σ. 388.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἐκτελούντος ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ὡς καὶ τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια· μετάταξις ἐργατῶν εἰς εἰσπράκτορας ἢ ἀποθηκαρίους καὶ προϋπηρεσία, ΑΠ 522 σ. 1514.— Βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 ν. 3213/1956 περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπιχειρήσεις βιομηχανικῶν τοιαῦται καὶ αἱ διατηροῦσαι καπναποθήκας ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν μέσων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ γίνεται ὁ καθορισμὸς τῶν φύλλων καπνοῦ κλπ.· ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ὀφειλόμενος τόκος· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 27 § 8 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 452 σ. 743.— Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ νομοῦ Ἀττικῆς κλπ. κατὰ ν. 3213/1955· ἔννοια βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· διατήρησις ὑπὸ ἐπιχειρήσεων καπναποθηκῶν ἐξαιρέσεως ὡς πρὸς τὰς ὑπὲρ τοῦ κλάδου ἀσφαλίσεως παροχῶν ἀσθενείας εἰσπραχθείσας ἀχρεωστήτως εἰσφορὰς κατ' ἄρθρον 27 ἀ.ν. 1846/1951· ἔννοια ταύτης· ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνεργίας· ἔλλειψις παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀπόδοσιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν· εἰδικὴ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ στρατεύσεως μισθωτῶν κατὰ ν. 2054/1952· ἀνεφαρμοστον ἐπ' αὐτῆς τῆς μειώσεως ἄρθρου 6 ν. 3213/1955, ΑΠ 265 σ. 1341.— Μὴ ὑπαγωγὴ εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας τοῦ ἐξ ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς βιοτεχνίας ἢ βιομηχανίας καὶ ἀπασχολουμένου εἰς τὴν μετατροπὴν τοῦ παρ' ἄλλου κατασκευασθέντος νήματος εἰς δίκτυο διὰ πλέξεως· ἀναπόχρεον οὕτω καταβολῆς δι' αὐτὸ εἰσφορῶν, ΑΠ 484 σ. 1069.— Λατομεῖα καὶ ὀρυχεῖα· βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ὄχι γεωργικὴ ἐργασία ἢ ἐπιχειρήσεις, ΝΖ σ. 1526. Βλ. καὶ λ. ***Ἐργοστάσια.***

Βιοτεχνίαι. Βλ. λ. ***Βιομηχανίαι.***

Βλάβη. Βλ. καὶ λ. ***Ἀδικοπραξία, Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἀποζημίωσις, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις.*** Δι' ἰκμάδωσιν κατ' ἄρθρον 201 Πολ. Δικονομίας, Π 22824 σ. 818.— Ἐπὶ μονομεροῦς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 382 σ. 981. Βλ. καὶ λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγραφος I. Δ). Ἐκ προσβαλλομένης ἀποφάσεως δι' ὑπαρξιν ἐννόμου συμφέροντος πρὸς

άσκηση τοῦ ἐνδίκου μέσου, Π 25279 σ. 818.

Βοηθήματα. Βλ. λ. *Ταμεῖα*. Ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου κατὰ τὰς πράξεις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1947. Βλ. λ. *Δημόσιον*.

Βοηθοί. Βλ. λ. *Λογιστοί, Ὑπηρέται*.

Βοστάνειον Νοσοκομεῖον. Βλ. λ. *Νοσοκομεῖα*.

Βουστάσια. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι*.

Γ

Γαλακτοπωλεῖα. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' ἡλιφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 119.

Γάλακτος ἐπιχειρήσεις. Μισθὸς προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πωλήσεως γάλακτος καὶ ἐξ αὐτοῦ εἰδῶν· καθορισμὸς διὰ τῆς 29/1963 ἀποφάσεως Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν· παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ τεχνίτου παρασκευῆς γιαούρτης· δικαιούμενος ὑπ' αὐτοῦ μισθὸς· προσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς. ΑΠ 107 σ. 928.

Γενικοὶ Γραμματεῖς. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη*.

Γενικοὶ Διευθυνταί. Βλ. λ. *Διευθυνταί*.

Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις. Σύνδεσις τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μετὰ τοῦτου διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου θέσις γενικοῦ διευθυντοῦ· λῆξις συμβάσεως αὐτοῦ κατὰ ν.δ. 1352/1964· συνταγματικὴ ἡ θέσπισις τοῦ ν.δ. 1352/1964· σύνθεσις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προϋποθέσεις λήψεως ἐγκύρου ἀποφάσεως αὐτοῦ, ΣΕ 356 σ. 353.

Γεωργικαὶ ἐργασίαι. Γεωργικαὶ καὶ κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ νόμος 3238/1955· ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας διατάξεων· προσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς· παροχὴ δώρων καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους· εἰσφορὰ ἐκ τούτων ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας· ἀνεφάρμοστον νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως μισθωτῶν· ἔλλειψις αὐτῶν καὶ δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως· ἀπασχόλησις ἐν βοστασίῳ, Π. 364 σ. 1206, Εἰσαγ. σ. 1206.—Ἐξαίρεσις ἐφαρμογῆς διατάξεων ν.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως κλπ. τῶν διατάξεων περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας· τῶν γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν, θηρευτικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐκμεταλλεύσεων καὶ ἐργασιῶν ἐκτάσεως ἄνευ γεωργικῶν ἐπιχειρήσεων· κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις τὸ κτηνοτροφεῖα, πτηνοτροφεῖα, μελισσοκομεῖα κλπ.· λατομεῖα καὶ ὀρυχεῖα· βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ὄχι γεωργικαὶ ἐργασίαι, ΝΖ σ. 1526.

Γεωργικαὶ Συνεταιριστικαὶ Ὀργανώσεις. Λύσις τῆς ἐπαλλήλικῆς συμβάσεως προσωπικοῦ γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ διὰ λόγω πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως· ἐπιβολὴ πειθαρχικῶν ποινῶν ἀνάθεσις τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως περὶ τῆς τελέσεως τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ τοῦ αἴτιου τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου ἐπιβλητέας πειθαρχικῆς ποινῆς ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ ὑπὸ τῆς Π.Σ.Ε.Γ.Σ. λειτουργοῦν Πειθαρχικὸν Συμβούλιον· δυνατὴ ὅμως ὑπὸ τοῦ ταυτικοῦ Δικαστηρίου ἡ ἔρευνα ἂν ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς διώξεως ἢ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς συνιστᾶται κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. καταχρήσει τοῦ ἀνηκόντος εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον δικαιώματος, ΑΠ 197 σ. 795.— Ὑπαλληλικὴ κατάστασις προσωπικοῦ Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων· διάρκεια συμβάσεως ἐργασίας μονίμων κατὰ κανονισμὸν μισθοτῶν· καθορισμὸς ὁρίων ἡλικίας· ἀνεφάρμοστον ν. 2112/1920 ὑπακειμένης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 529 σ. 979.

Γήρατος σύνταξις. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα*.

Γνωμοδότησις. Πλημμελὴς λόγῳ κακῆς πενθέσεως συλλογικοῦ ὀργάνου, ΣΕ 2173 σ. 1287.

Γνῶσις. Περιστατικῶν δι' ἀφετηρίαν παραγραφῆς ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, ΑΠ 463 σ. 100.

Γνωστοποίησις. Ἀποφάσεως περὶ ἀποβολῆς μέλους σωματείου, Πρωτοδ. Π. Θεσ., 1759 σ. 408.— Δημοσίας κατηθέσεως ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας· δὲν εἶναι ἀναγκαία, ΝΖ σ. 497.—Ἀδυναμίας προσαγωγῆς πιστοποιητικῶν ποινῶν ἐργασίας, ΑΠ 1774 σ. 1388.

Γραμματεῖς. Βλ. λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη*.

Γραφεῖα. Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις περὶ νομίμου μισθοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων, ἀναφερομένου εἰς ἀπασχόλησιν ἐπὶ 3½ τοὐλάχιστον ὥρας, ΑΠ 337 σ. 865.— Νόμιμος μισθὸς προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων· καταβολὴ καὶ εἰς τὸν μὴ παρέχοντα ἐργασίαν Γραφείου κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἄλλα παρέργως· μειωμένος μισθὸς ἐπὶ μερικῆς ἀπασχολήσεως· 1/4 λόγῳ ἀπασχολήσεως ἐπὶ δύο ὥρας ἡμερησίως, ΑΠ 105 σ. 475.—Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 2/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, χηρευθείσης γενικῆς ὑποχρεωτικῆς, ΑΠ 526 σ. 6.—Ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 2/1961 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γραφείων καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐκτελοῦντος ἐργασίαν Γραφείου τῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 502 σ. 352.—Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑπ' ἀριθ. 28/1963 διαιτητικὴν ἀπόφασιν τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων καὶ ἐκτελοῦντος ἐργασίαν Γραφείου, ἀσχέτως τοῦ τόπου, ἔνθα παρέχει τὰς ὑπηρεσίας, τῶν ἐν Ἑλλάδι λειτουργουσῶν πάσης φύσεως ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἀνεξαρτήτως τῆς νομικῆς μορφῆς τούτων, ὡς καὶ τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐργοδηγοῦ εἰς βιομηχανικὰ ἐργοστάσια· μὴ ὑπαγωγὴ τῶν εἰς εἰσπράκτορας ἢ ἀποθηκαρίους μετατασσομένων ἐργατῶν εἰς τὴν ἐξαίρεσιν τῆς προσμετρήσεως τῆς προϋπηρεσίας μισθωτοῦ εἰς τὴν κατηγορίαν τοῦ ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς τὸ ὑπαλληλικὸν προσωπικὸν διὰ τὸν καθορισμὸν τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ, ΑΠ 522 σ. 1514.—Ἐφαρμογὴ τῆς

διαιτητικής αποφάσεως 28/1962' ὑπαγωγή εἰς αὐτὴν καὶ τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἐργοδηγῶν εἰς διωρισμένα ἐργοστάσια, μὴ ὑπαγομένων εἰς τὰς ἰσχυούσας πρότερον ὁμοίας διαιτητικὰς ἀποφάσεις μετάταξις διηρετικοῦ προσωπικοῦ εἰς ὑπαλλήλικον' μὴ ὑπαγωγὴ εἰς τὴν περὶ τούτου διάταξιν καὶ τῶν εἰς ἐργοδηγοὺς μεταταγομένων ἐργατοτεχνιτῶν. ΑΠ 260 σ. 388.— Νόμιμος μισθὸς μὲ προϋπηρεσίαν ὡς ὑπαλλήλου Γραφείου' ἀπόδειξις προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου δι' ἐφαρμογὴν διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ ὅρων ἐργασίας καὶ ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων' περίπτωσις ἀδυναμίας προσαγωγῆς ἀποδεικτικῶν ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου. ΑΠ 34 σ. 678. — Λήξις ὑπ' ὄψιν προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου διὰ καθορισμὸν μισθοῦ κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 2/1959 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων' ἀπόδειξις διὰ δηλώσεων ὑποβαλλομένων ἐντὸς τριμήνου ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως ταύτης καὶ συνοδευομένων διὰ τῶν ἀπαραιτήτων πιστοποιητικῶν' προθεσμία ἀνατρεπτικὴ προϋπόθεσις ὅμως τῆς διατάξεως ἡ δυνατότης τοῦ ὑπαλλήλου πρὸς προσαγωγὴν τῶν πιστοποιητικῶν ἐντὸς τῆς προθεσμίας, μὴ ἐκπίπτοντος τούτου τῶν ἐκ τῆς προϋπηρεσίας δικαιωμάτων του, ὅταν δὲν ἠδυνήθη ἐξ ἀποχρώντος λόγου νὰ προσαγάγῃ ἐμπροθέσμως ταῦτα, δυναμένου καὶ μεταγενεστέρως νὰ ἀποδείξῃ διὰ παντὸς νομίμου μέσου τὴν προϋπηρεσίαν, ἐφ' ὅσον ὅμως ἐγνωστοποίησεν ἐμπροθέσμως τὴν ἀδυναμίαν. ΑΠ 474 σ. 1388.— Νόμιμος μισθὸς ἐξωτερικοῦ συντάκτου εἰδησεογραφίας ἐφημερίδος ἐφαρμογὴ ὑπ' ἀριθ. 2/1959, 2/1961 καὶ 28/1963 διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων ἐπιχειρήσεων. Π 19738 σ. 1442.— Τινὲς περὶ τῶν νέων μισθῶν προσωπικοῦ γραφείων ἐπιχειρήσεων' διαιτητικὴ ἀπόφασις 43/1965. ΝΖ σ. 250.—Ἐπὶ τῆς διατάξεως τῆς ὑπ' ἀριθ. 43/1965 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Α.Δ.Α. Ἀθηνῶν περὶ καταβολῆς εἰς δόσεις τῶν ἐκ τῆς ἀναδρομικότητος αὐτῆς προκυπτουσῶν διαφορῶν, Σημ. σ. 200.— Εἰσφορὰ ἐπὶ ἀπασχολουμένων συνταξιούχων κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4104/1960 μετὰ τὴν 43/1965 διαιτητικὴν ἀπόφασιν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καὶ εἰσφορὰ τῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν ἀνωτέρω διαιτητικὴν ἀπόφασιν μισθωτῶν διὰ τὰς ἀναδρομικὰς αὐξήσεις τῶν μισθῶν αὐτῶν. Ἐγκ. σ. 692.—Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν. Βλ. λ. *Ἀνώνυμος Ἑταιρεία*—Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, στιγαζομένων εἰς Γραφεῖα ἐπιχειρήσεως κλπ., ΑΠ 582 σ. 244.

Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας. Ὁρισμοὶ ἄρθρου 5 ν.δ. 2656/1953 περὶ ὀργανώσεως καὶ ἐλέγχου ἀγορᾶς ἐργασίας' ὑποχρέωσις προσλήψεως προσωπικοῦ διὰ τῶν Γ.Ε.Ε.' δικαιολογημένος λόγος τῆς διατάξεως' συνέπειαι τοποθετήσεως ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Γ.Ε.Ε.' οὐκ ἀνωρότης συμβάσεως ἐργασίας' πρόστιμον' ποινικὴ κύρωσις' προσφυγὴ ἢ αἴτησις θεραπείας' ἀνακοπὴ ἄρθρου 235 Πολ. Δικονομίας' παραλλήλως προσφυγὴ ἀπαράδεκτος αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε., Σημ. σ. 57.— Διαδικασία προσλήψεως προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων ἐκμεταλλεύσεων' κυρώσεις' πρόστιμον' ἀνακοπὴ κατ' ἄρθρον 235 Πολ. Δικονομίας' συνέπειαι παραλείψεως ἀπὸ ἀσφαλιστικῆς ἀπόψεως. ΝΖ σ. 624.— Παραβάσεις διατάξεων περὶ προσλήψεως μισθωτῶν' πρόστιμα, παράγραφοι. Γν. Σ. σ. 1177.— Πρόσληψις μισθωτῶν ἄνευ μεσολαβήσεως Γραφείων Εὑρέσεως Ἐργασίας' πρόστιμα' διαδικασία, Ἔγκ. σ. 1351.

Γυναῖκες. Σύμβασις γυναικὸς δι' ὑπηρεσίας αὐτῆς ὡς μοντέλου καλλιτέχνου. ΝΖ σ. 15.— Προστασία γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν' σχετικαὶ διατάξεις' δικαιώματα γυναικὸς' ἐπιδόματα κυήσεως, τοκετοῦ καὶ λοχείας κατὰ ν. 1846/1951 περὶ Ι.Κ.Α' παρόμοιοι διατάξεις ἄλλων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν' νόμιμον κώλυμα εἰς ὑπὸ τοκετὸν ἢ τεκοῦσαν γυναῖκα, κατὰ τὸ διάστημα τῶν 6 ἑβδομάδων, πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν πρὸς παροχὴν ἐργασίας καὶ ἐφαρμογὴ ἄρθρου 657 Α.Κ.' ἀξίωσις μισθοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ τῶν ἄνω ἐπιδομάτων ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ' δικαίωμα ἐργοδότου κατ' ἄρθρ. 657 § 2 Α.Κ. νὰ ἐκπέσῃ τὰ ποσά, ἅτινα κατεβλήθησαν εἰς τὴν ἐργαζομένην συνεπείᾳ τοῦ κωλύματος τοῦ τοκετοῦ, Γν. Σ. σ. 1243, Σημ. σ. 1244.—Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας αὐτοῦ' συναπολογισμὸς καὶ χρόνος ἀποχῆς γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν. ΝΖ σ. 748.— Καταλογισμὸς εἰς τὸν μισθὸν κατ' ἄρθρον 657 Α.Κ. μόνον τῶν ἐπιδομάτων κυοφορίας καὶ λοχείας καὶ ὄχι τοῦ ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος τοκετοῦ. Σημ. σ. 1244.

Δ

Δάνειον. Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 ἀπαιτήσεως ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτόν, μὴ ὄντος ληξιπροθέσμου' ἀκυρότης οὕτω ἀπολύσεως λόγῳ ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως' ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις μισθοῦ. ΑΠ 306 σ. 917.

Δαπάναι. Βλ. λ. *δικαστικὰ ἔξοδα, Ἔξοδα.*

Δασεργάται. Διαχωρισμὸς συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἀπὸ μισθώσεως ἔργων' ἐργασία δασεργάτου. Π 193 σ. 1260.

Δασολόγοι. Τόπος παροχῆς ἐργασίας (ἕδρας) τῶν ἑκάστοτε προσλαμβανομένων μισθωτῶν ἐπιστημόνων δασολόγων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 1/1960, ἐπεχούσης θέσιν εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. ΑΠ 238 σ. 1062.

Δεδικασμένον. Ἐκ τῶν ἄρθρων 273 § 3 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας' ἔννοια τούτου συνέπειαι. Π 14788 σ. 1258.—Ἐκ προηγουμένης ὁριστικῆς

καὶ τελεσιδίκου ἀποφάσεως κατ' ἄρθρα 273, 274 Πολ. Δικονομίας, Π 13873 σ. 1189.—Ἐκ προηγουμένης τελεσιδίκου ἀποφάσεως περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρας ἀγωγῆς του ἐξακολούθησις ἰσχυμένης ἐργοδότου καὶ ἀποχρώσης καταβολῆς μισθοῦ ἐνστάσεις ἐργοδότου τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐκ τῶν ἄρθρων 281 καὶ 656 Α.Κ., Π 21611 σ. 241.—Ἐξ ἀποφάσεων διαδικασίας ἐπ' ἀναφορᾷ ἀποφάσεως περὶ ἀναγνωρίσεως σωματείων· τριτανακοπή, Π 182 σ. 937.—Ἐξ ἀναγνωριζούσης τὸ καθ' ὅλου δικαίωμα τελεσιδίκου ἀποφάσεως ἔννοια δεδικασμένου κατ' ἄρθρα 273 § 3 καὶ 274 Πολ. Δικονομίας· ἔκτασις τοῦ δεδικασμένου ἐπὶ ἀδικοπραξίας τῶν ἄρθρων 105 καὶ 106 Εἰσ. Ν. Α.Κ. ἐξ ἀποφάσεως ἀναγνωριζούσης τὸ καθ' ὅλου δικαίωμα πρὸς ἀποζημίωσιν καὶ ἐπιδικαζούσης ληξιπροθέσμους δόσεις καὶ εἰς τὸ ἐν τῇ νέᾳ δίκῃ ἐπιδιωκόμενον δικαίωμα πρὸς περιστέρω ἀνόρθωσιν τῆς ζημίας συνεπείᾳ τῆς συνεχιζομένης παρανομίας, ΑΠ 385 σ. 1212.—Ἐξ ἀποφάσεων Ὁλομελείας Συμβουλίου Ἐπικρατείας, ἀπαραιτήτων κατ' οὐσίαν αἰτήσεων περὶ ἀκυρώσεως πράξεων Διοικητικῶν Ἀρχῶν, ὡς καὶ τῶν Τμημάτων τοῦ Συμβουλίου, ΑΠ 571 σ. 1068.—Ἀποζημίωσις ἐπὶ βλάβης σώματος ἢ ὑγείας προσώπων εἰδικὰ ἀγωγὴ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 10 § 5 νόμου 4104/1960· στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος δεδικασμένον ἐκ ποινικῆς ἀποφάσεως, ΑΠ 10 σ. 286.—Ἐπιδίωξις ἀξιώσεως περὶ ἀναγνωρίσεως δικαιώματος συντάξεως καὶ ἀπονομῆς αὐτῆς καὶ ἐπιδίωξις ἀπαιτήσεως ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας· δεδικασμένον, ΑΠ 576 σ. 741.—Ἀντίφασις μεταξὺ τελεσιδίκων ἀποφάσεων ὡς λόγος ἀναιρέσεως κατ' ἄρθρον 807 ἐδάφιον 14 Πολ. Δικονομίας· προϋποθέσεις, ΑΠ 322 σ. 920.

Δήλωσις. Τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως· ἀνακοπὴ· ἀρμοδιότης· βάρος ἀποδείξεως, Π 2227 σ. 815. —Ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· πολεμικὰ ἀτυχήματα· προθεσμία, ΣΕ 207 σ. 1002.

Δῆμοι – Κοινότητες. Ὥρια ἐργασίας προσωπικοῦ καθαριότητος κατασκηνώσεων Δήμων· ἐφαρμογὴ ὑ. ὑ. 63323/1961, ΑΠ 391 σ. 1048, Π 25601 σ. 481.—Ἐφαρμογὴ ἀπαγορεύσεως ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐπὶ ἐργασίας παρεχομένης εἰς Δήμους ὑπὸ ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων ὑπηρεσίας καθαριότητος, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 6062 σ. 536.—Ἐφαρμογὴ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας τοῦ ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῶν προσλαμβανομένων εἰς συνεργεῖα καθαριότητος ὁδηγῶν αὐτοκινήτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 904 Α.Κ. δι' ἐργασίαν κατ' ἄλλην ἡμέραν πλὴν τῆς Κυριακῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως των, Π 9318 σ. 925.— Δέσμευσις ἐκ διαιτητικῶν ἀποφάσεων περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων Δήμων· ἔκτασις, Π 6062 σ. 536.— Νόμιμος μισθὸς ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων· ἐπίδομα ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κατὰ τὴν 11/1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς τῶν ἐργαζομένων εἰς ἀποκομιδὴν ἀπορριμμάτων· βάσις ὑπολογισμοῦ τούτου· προϋπόθεσις παροχῆς ἐγκύρου παρεχομένης ἐργασίας ἄλλως ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 6062 σ. 536.— Σύστασις συνεργείου δι' ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν Δήμου· προσληφις προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐν περιπτώσει μὴ ἐπαναπροσλήψεως μετὰ τὴν λῆξιν τοῦ χρόνου, διὰ τὸν ὁποῖον προσελήφθη καὶ ἐφ' ὅσον ἡ μὴ ἐπαναπρόσληψις δὲν ὀφείλεται εἰς ὑπαιτιότητα αὐτοῦ, Π 4611 σ. 734. — Παροχὴ ὑπηρεσιῶν δικηγόρου εἰς Δῆμον ἀντὶ περιοδικῆς ἀμοιβῆς· εἰδικαὶ διατάξεις περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων· ὁρίστου πάντοτε χρόνου ἡ σύμβασις· λύσις τῆς συμβάσεως· διατάξεις ἄρθρου 143 ν. 1726/1951 καὶ διατάξεις ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος Δικηγόρων· ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς, ΕΛ 1640 σ. 1049.

Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ (Δ.Ε.Η.). Βλ. λ. ***Ἠλεκτρικαὶ Ἐπιχειρήσεις.***

Δημόσια ἔργα. Βλ. λ. ***Ἔργα.***

Δημοσία κατάθεσις. Βλ. λ. ***Κατάθεσις δημοσία.***

Δημοσία τάξις. Ἀκυρότης πάσης συμβάσεως ἀντιβαινούσης εἰς κανόνας δημοσίας τάξεως ἢ ἀναγκαστικὴν διάταξιν νόμου, ἐφ' ὅσον ἄλλο τι δὲν συνάγεται ἐκ ταύτης, Π 2649 σ. 1333, Π 21105 σ. 1451, ΑΠ 640 σ. 544.— Ἀκυρότης παραιτήσεως ἀπὸ ἀξιώσεως ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως, Εἰσαγ. σ. 27.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ δημοσίας τάξεως πηγαζόντων, ὅταν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ παραβίασις τῶν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καθιερουμένων ἀρχῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρὸς ἀποφυγὴν ἀφορήτων συνεπειῶν νὰ ἐπιβάλληται ὅπως ἰσχύσῃ ἡ δι' αὐτοῦ θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις, ΑΠ 630 σ. 305.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἄντικ δημοσίας τάξεως, καὶ πρὸς ἀποκρουσιν ἐνασκήσεως δικαιώματος, ἀπορρέοντος ἐκ νόμων δημοσίας τάξεως, ΑΠ 227 σ. 1041.— Δικαίωμα μισθωτοῦ ἐκ διατάξεων νόμων δημοσίας τάξεως, οἱασδήποτε συμπεριφορᾶς τοῦ δικαιούχου, ἀναφερομένης εἰς τὰς ἐξ αὐτῶν ἀξιώσεις του, μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ὡς σιωπηρὰ συμφωνία περὶ μειώσεως τῶν δικαιωμάτων του, οὔσης ἀκύρου κατ' ἄρθρα 3, 174 Α.Κ.· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 337 σ. 864. Παραδεκτὸς ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου τὸ πρῶτον ἰσχυρισμὸς ἀφορῶν τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος ἐξεταστέος, ΑΠ 326 σ. 860.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀκυρώσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως δι' ἀποφάσεως τοῦ Σ.τ.Ε.· δὲν ἀνάγεται εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν· ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον προβαλλόμενος ἐνώπιον τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 295 σ. 1146.— Λέγ εἶναι δημοσίας τάξεως αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 140, 143 Πολ. Δικονομίας, Π 22824 σ. 818.

Εἶναι δημοσίας τάξεως: Ἡ

διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 ν. 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, ΝΖ σ. 4.—Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959, Εἰσαγ. σ. 27, ΝΖ σ. 888.— Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 2 π. δ/τος τῆς 27.6.1932 ἀκυρότης συμφωνίας περὶ παροχῆς ἀποζημιώσεως διὰ παράνομον ἀπεργοστάσιον ἐργασίαν, ΙΙ 1648 σ. 606.— Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ π.δ. 27/6 - 14.7.1932 περὶ ἀπαγορεύσεως ἀπασχολήσεως μισθωτοῦ εἰς ἄλλον ἐργοδότην μετὰ συμπλήρωσιν νομίμου χρόνου ἐργασίας, ΙΙ 21105 σ. 1451.—Ἡ διάταξις τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 630 σ. 305, ΙΙ 1083, σ. 678, ΑΠ 227 σ. 1041.—Ἡ ἔνστασις ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. χρόνος προθεσμίας, ΙΙ 24611 σ. 241.— Αἱ διατάξεις περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, ΙΙ 6882 σ. 536.—Ἡ ὕπαρξις ἐννόμου συμφέροντος πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκου μέσου· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα, ΙΙ 23279 σ. 818.—Ἡ ὕπαρξις ἰδιωτικοῦ συμφέροντος πρὸς ἐνάσκησιν διαδικαστικῆς πράξεως· αὐτεπάγγελτος ἔρευνα, ΑΠ 360 σ. 1066.— Αἱ διατάξεις ἄρθρων 8 ν. 2112/1920 καὶ 11 ἀ.ν. 547/1937 ἀκυρότης συμβάσεως περὶ λήψεως ἀποζημιώσεως ἐλάσσονος τῆς τοῦ ν. 2112/1920, ΑΠ 114 σ. 991.— Αἱ διατάξεις περὶ βιβλιαρίων ὑγείας, ΙΙ 5643 σ. 1383.—Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία· ἀποκλειστική ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος, ΙΙ 15 σ. 874.

Δημόσιαι Ὑπηρεσίαι. Βλ. λ. ***Δημόσιον. Δημοσίου δικαίου σχέσις. Διοικητικαὶ πράξεις-Διοίκησις. Ὑπάλληλοι δημόσιοι, Ὑπουργεῖα, Ὑπουργικαὶ ἀποφάσεις.***

Δημοσίευσις. Παραδεκτὴ προσβολὴ ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ δημοσιεύσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρέωσις τούτου πρὸς ἔρευναν τηρήσεως νομίμων διατυπώσεων, ΣΕ 2916 σ. 245.— Διαιτητικῆς ἀποφάσεως καὶ συλλογικῆς συμβάσεως· τελείωσις διαδικασίας ἐντὸς ἀνατρεπτικῆς προθεσμίας, ΣΕ 2378 σ. 1315.—Ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ κηρύξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστὴς διὰ τῆς ἐντὸς τῆς προθεσμίας κυκλοφορίας τοῦ φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ΣΕ 1887 σ. 1377.—Ἀποφάσεων Ὑπουργῶν περὶ ἀποζημιώσεως τεχνικῶν ὑπαλλήλων δημοσίων Ἔργων, ΑΠ 607 σ. 549.—Ἔναρξις ἰσχύος νόμου κατ' ἄρθρον 103 τοῦ Εἰσ. Ν.Α.Κ. μετὰ δεκαήμερον ἀπὸ τὴν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσίευσίν του, μόνον προκειμένου περὶ τυπικῶν νόμων καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων, αἵτινες ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως ἄρχονται ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεως των, ΣΕ 741 σ. 610.

Δημοσιογράφοι. Βλ. λ. ***Τύπος.***

Δημόσιοι ὑπάλληλοι. Βλ. λ. ***Ὑπάλληλοι δημόσιοι.***

Δημόσιον. Ἀγωγὴ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ καὶ κατὰ τοῦ Δημοσίου· παραγραφή, ΙΙ 254 σ. 422, Εἰσαγ. σ. 422.—Ἀνεφάρμοστον διατάξεων Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων μισθωτῶν τοῦ Δημοσίου, Εἰσαγ. σ. 31.— Δημοσίου δικαίου ἡ σχέσις προσλαμβανομένων βάσει τοῦ νόμου 6321/1934 περὶ συντεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ ἡμερομισθίων κατ' ἐξωνυσίμους ἑορτὰς ἀνεφαρμόστων παραγράφου 3 ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1955 ἐφαρμοστέα διατάξεις· ἐὰν δικαιοῦνται τοῦ ἡμερομισθίου ἐπὶ ἀδείας ἄνευ ἀποδοχῶν ἢ αὐθαιρέτου ἀπουσίας, Γν.Σ. σ. 248.— Παροχὴ ὑπηρεσιῶν εἰς τὸ Δημόσιον· ἐὰν τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν Βασιλικοῦ Ναυστάθμου Κρήτης, προσληφθὲν συμφώνως τῷ νόμῳ 6321/1934 καὶ χρησιμοποιηθὲν εἰς γραφικὰς ἐργασίας δύναται νὰ θεωρηθῇ ὑπαλληλικὸν καὶ νὰ ἀμείβηται μὲ μηνιαίας ἀποδοχάς, δοθέντος ὅτι τοῦτο ἤδη ἀμείβεται μὲ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν καὶ λαμβάνει τὸ δεδουλευμένον ἡμερομίσθιον, Γν.Σ. σ. 885.—Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Δημοσίου, μὴ ὑφισταμένης νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ προσλαβόντος τοῦτον, ἄλλως καὶ διότι δὲν κατηρτίσθη ἐγγράφως, ΙΙ 254 σ. 422.—Ἐπέκτασις διατάξεως ἄρθρου 3 ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προσλήψεως πολεμιστῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ν.δ. 4185/1961 καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀνεξαρτήτως ὑπάρξεως ἢ μὴ κενῶν θέσεων· ἐφαρμογὴ ὄχι μόνον ὅταν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν εἶναι μόνιμον καὶ διαρκές, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοῦτο χρησιμοποιῆται περιστατικῶς καὶ κατ' ἄδηλα ἑκάστοτε χρονικὰ διαστήματα· ἔννοια ἄρθρου 3 § 4 ν.δ. 4185/1961 περὶ πληρώσεως κενῶν θέσεων, ΑΠ 37 σ. 389.— Καθαρίστριαι· ρύθμισις διὰ τοῦ νόμου 2314/1953 τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὡρομισθίων τῶν καθαριστριῶν, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων καταστημάτων, ἤτοι τῶν πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ὀργανισμῶν δημοσίου δικαίου λειτουργούντων Γραφείων, καὶ ὄχι καὶ τῶν οἰκοδομῶν ἢ κτισίων αὐτῶν τῶν πρὸς τρίτους, ἔστω καὶ ὡς Ἰδιωτικῶν Γραφείων μεμισθωμένων, ΑΠ 510 σ. 13.— Λέσμωνες Δημοσίου· ὑπὸ διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἐφαρμογὴ ἐπ' ἀριθ. 7/1961 διαιτητικῆς ἀποφάσεως περὶ τῶν ἀποδοχῶν μηχανοδηγῶν ὁδοστρωτήρων ἢ χειριστῶν ἐσκαπτικῶν, ἀνυψωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 397 σ. 34.— Ἀποδοχαὶ νοσοκόμων Νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων, Τγειονομικῶν Κέντρων, Τγειονομικῶν Ὑπηρεσιῶν· διαβάθμισις· προαγωγή, ΑΠ 102 σ. 630.— Ἀποδοχαὶ γαζωτῶν ραπτῶν· καθορισμὸς τῆς κατ' ἀποκοπὴν ἀμοιβῆς ἐνιαίος καὶ ὁμοιομόρφως διά τε τοὺς ἐργαζομένους εἰς ἰδιωτικὰς ἐπιχειρήσεις Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ τὸ 700 Στρατιωτικὸν Ἐργοστάσιον, ΑΠ 392 σ. 1284.—Ὥραι ἐργασίας τοῦ ἐπὶ σχέσει ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου· παροχὴ ἐργασίας εἰς Ὀργανισμὸν Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ Τλικοῦ· ἐφαρμογὴ διατάξεων ἄρθρου 50 Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ τῶν ἐχόντων τὴν ἰδιότητα δημοσίου ὑπαλλήλου καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων, ἐπὶ τῶν ὁποίων ἔχουσιν ἐφαρμογὴν αἱ διὰ τοὺς μισθωτοὺς ἰσχύουσαι διατάξεις, ΙΙ 18524 σ. 51.—Ὥραι ἐργασίας ὑπαλλη-

λικού καὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ τοῦ Δημοσίου, Γν. Σ., σ. 831.—Ἀποζημιώσεις λόγῳ ὑπηρεσιακῆς ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ δημοσίων Ἔργων· ἔννοια ν. 3001/1954· δικαίωμα τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀπολυομένων νὰ ἐπὶ συμβάσει σχέσεως δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου τεχνικῶν ὑπαλλήλων, ὡς καὶ τῶν τεχνικῶν μεταλλήλων ὑπαλλήλων τῆς κατηγορίας εἰδικῶν θέσεων, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ἐκδόσεως νέων ὑπουργικῶν ἀποφάσεων, οὐδὲ ἐπιτρεπομένης τῆς διὰ τῶν τελευταίων τούτων ἐς αὐτέσεως ἀνωτέρω ὡς ἢ δημοσιεύσεως τῶν ἀποφάσεων τῶν Ὑπουργῶν εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἀναχρόνων, ἄλλως, ὡς στερουμένων νομίμου ὑποστάσεως, ΑΠ 607 σ. 549.— Σχολὴ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, Ν.Π.Δ.Δ.· ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τούτου τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 τοῦ ἀ.ν. 547/1937 περὶ ὡρῶν ἐργασίας τῶν νυκτοφυλάκων Τραπεζῶν καὶ Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν ἐν γένει, ὡς οὔσης εἰδικῆς καὶ ἐξαιρετικῆς καὶ μὴ δυναμένης αὐτὴν νὰ ἐφαρμοσθῇ καὶ ἐπὶ τῶν νυκτοφυλάκων τῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων, ΑΠ 10 σ. 100, ΑΠ 278 σ. 1065, ΑΠ 587 σ. 1337.— Ἐφαρμογὴ ὑπ. 8300/1946 περὶ προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὴν καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 81 σ. 119.—Ἀποζημιώσεις ἀπολυομένου μαθητοῦ τοῦ Δημοσίου· συνέπειαι ἐκ μὴ καταβολῆς αὐτῆς διὰ τὸ Δημόσιον ἰσχὺς ἀπαλλαγῶν, ἀτελειῶν καὶ προνομίων Δημοσίου καὶ ἐπὶ Νομαρχιακῶν Ταμείων· δικαίωμα ἐκ τούτου ἀπολυομένων μαθητῶν τῶν τελευταίων ἐπὶ τῆς διὰ τὸ Δημόσιον καθοριζομένης ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ὅμως ἐπὶ συμβάσεων ὡρίστου χρονικῆς διαρκείας· συνέπειαι ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· συμβάσεις ἐργασίας μὲ καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου καὶ ζήνυμα περὶ τοῦ δεδικαιολογημένου τούτου ἐν σχέσει πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, ΑΠ 419 σ. 482.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μαθητῶν τοῦ Δημοσίου, Γν. Σ., σ. 524.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μαθητῶν τοῦ Δημοσίου καὶ Ν.Π.Δ.Δ.· ἐφαρμογὴ ἢ μὴ διατάξεων ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ, ΝΖ σ. 1222.— Μὴ καταβολὴ ὑπὸ τοῦ Δημοσίου τῆς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου μαθητοῦ δὲν ἐπάγεται ἀνορότητα τῆς ἀπολύσεως, Γν. Σ. σ. 524.—Ἀξιώσεις κατὰ Δημοσίου δι' ἀπόλυσιν δυνάμει τῶν 956/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας κατ' ἀ.ν. 539/1945· διατήρησις ἐν ἰσχύϊ καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. τοῦ ἄρθρου 69 ν. ΣΙΒ/1862 περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 261 Α.Κ.· ἔναρξις ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου· ἔννοια διατάξεως, Π 9220 σ. 688.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μαθητῶν Δημοσίων· περίπτωσις μαθητοῦ μεταβιβασθείσης εἰς τὸ Δημόσιον ἐκμεταλλεύσεως· καταβολὴ εἰς τοὺς ἀπολυομένους μαθητοὺς τοῦ Δημοσίου τοῦ διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 πράξεων τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, κυρωθεισῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949, παρεχομένου ἐφ' ἅπαξ δεηθήματος, ἀποκλειομένης τῆς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920 καὶ τοῦ Β.Δ. 16/18 Ἰουλίου 1920· καταβολὴ τοῦ δεηθήματος καὶ εἰς τοὺς ἀρουσὴ θέντας ὑπὸ ἄλλου ἐργοδότου εἰς ἀσκουμένην ὑπ' αὐτοῦ καὶ μεταβιβασθείσαν εἰς τὸ Δημόσιον ἐπιχείρησιν, ΑΠ 254 σ. 739.—Ἀνταφάρματα ἐπὶ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, τῶν ἀφορώσῶν τὸ Δημόσιον ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ καταβολῆς δεηθήματος εἰς ἀπολυόμενον προσωπικὸν αὐτοῦ· ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920· προσθέτων ἐπίδομα εἰς τεχνικὸν προσωπικὸν· ἀνάλυσις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως μετὰ μακρὸν χρόνον, ΑΠ 291 σ. 857.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, Ν.Π.Δ.Δ., διὰ τὸ συνδεόμενον μετὰ τοῦτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν διατάξεων τοῦ ν. 2112/1920· δικαίωμα τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου προερχομένων ὑπαλλήλων τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, θεωρουμένου διαδόχου τοῦ Δημοσίου, προσμετρήσεως τῆς περὶ τὸ Δημόσιον ὑπηρεσίας αὐτῶν, ΑΠ 292 σ. 855.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, κατὰ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς, διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 913/1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς συνεπὴς καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας· συνέπειαι, ΑΠ 528 σ. 1508.—Ἀποζημιώσεις μαθητοῦ ἀποχωροῦντος τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως· ἐφαρμογὴ σχετικῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ προσφερόντων ὑπηρεσίας πρὸς Δημόσιον καὶ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· ἐξαίρεσις· τίνας ἀφορᾷ, Ἔγγρ. σ. 1158.—Ἀπόλυσις ὑπαλλήλων Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ ν.δ. 4852/1964· δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν ἀπολυομένων ἀνεξαρτήτως τοῦ κέρους ἢ μὴ τῆς συμβάσεως ἐργασίας των, τῆς ἀποζημιώσεως ἀποτελούσης μέτρον προνοίας ὑπὲρ τοῦ ἐργαζομένου, Π 254 σ. 423.—Ἀληξις θητείας ὡς καὶ οἱασδήποτε συμβάσεως γενικῶν διευθυντῶν κλπ. κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4352/1964, μὴ προσκρούσης εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ· αὐτοδικαία λύσις τῶν συμβάσεων, Π 10195 σ. 1274.—Ἀποζημιώσεις ἀπολυομένων γενικῶν διευθυντῶν κατὰ ν.δ. 4352/1964· αὐτοδικαία ἀπόλυσις τῶν ἐπὶ συμβάσει ἐργασίας ὡρίστου χρόνου καὶ ὡρισμένου τοιούτου, καταργουμένων οὕτω τῶν συμβάσεων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως τῶν μὴ ἐπαναδιοριζομένων κατὰ τὴν κειμένην νομοθεσίαν ἐλλείψει δικαιώματος ἀποζημιώσεως τῶν ἐπὶ συμβάσει ὡρισμένου χρόνου, Π 17134 σ. 1276.—Ἀληξις συμβάσεως δικηγόρων κατὰ ν.δ. 4352/1964, Γν. Σ., σ. 1346.—Δικαίωμα ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 914 Α.Κ. 105, 106 Εἰσαγ. νόμου μόνον τοῦ ἀμέσως ζη-

μισθίντας, ΑΠ 21945 σ. 94.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρα 104, 106 Εἰσ. Α.Κ. νόμου ἐπὶ παραίτησις ἐνεργειῶν ἢ παραλείψεων τῶν ὀργάνων τοῦ Δημοσίου παραγραφὴ ἔναρξις' ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ., ΑΠ 378 σ. 984.—Εὐθύνη Δημοσίου πρὸς ἀποζημίωσιν ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος' ἔννοια ἄρθρου 2 ἐδ. 2 νόμου 551/1915· ἀρκεῖ μόνη ἡ ἀπασχόλησις τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου εἰς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεις, αἵτινες, ἐὰν ἐνηργοῦντο ὑπὸ ἰδιώτου θὰ ἐφέροντο χαρακτῆρα τῶν ὑπὸ τοῦ ἐδαφίου 1 τοῦ ἄρθρου 1 προβλεπομένων, ἀσχέτως πρὸς τὸ κύρος τῆς περὶ αὐτῆς συμβάσεως· ἀναγκαία ἢ ἀπ' εὐθείας ὑπὸ τοῦ Δημοσίου ἢ τοῦ νομικοῦ προσώπου χρησιμοποίησις τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 374 σ. 977.—Ὑποχρέωσις Δημοσίου καὶ παντὸς ἐν γένει νομικοῦ προσώπου πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ τὸν νόμον 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ὅταν χρησιμοποιῶνται ἀπ' εὐθείας ἐργάτης ἢ ὑπαλλήλους· ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου ἐκποιρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 551/1914, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ὑπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α.· ἐξαίρεσις εἰς περιπτώσεις ὑπαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν Κλάδου Ταμείων· ἔννοια ἰσχύος ἐπὶ τοῦ Κοινοῦ Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δάσους τῶν διὰ τὸ Δημόσιον δικονομικῶν καὶ οὐσιαστικῶν διατάξεων τοῦ Κλάδου τῶν νόμων περὶ δικῶν τοῦ Δημοσίου, Εἰρ. Ἀθ. 11211 σ. 230.— Τρόπος εἰσπράξεως ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· παράνομος ἡ διὰ δ.δ. 258/1961 ρύθμισις τοῦ θέματος τῶν πληρωμῶν εἰς ἔννομα, διεξαγομένα διὰ λογαριασμῶν τοῦ Δημοσίου ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ΣΕ 2479 σ. 40.—Ἐπιτρεπτὴ ρυθμίσεως φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας· ἐγκριτικὴ ἢ τροποποιητικὴ ἀποφάσεως ἐπιτρέπουν ἀνεπίτρεπος ἔλεγχος ταμτικῶν Δικαστηρίων· ἀγωγὴ κατ' ἄρθρον 105 Εἰσ. Ν.Α.Κ. καὶ ἄρθρα 297 καὶ 298 κατὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 627 σ. 157.— Εἰδικαὶ διατάξεις περὶ προθεσμίας ἀνωρέσεως ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου· ἐφαρμογὴ αὐτῶν ἐπὶ Ι.Κ.Α., ΑΠ 589 σ. 690.

Δημοσίου δικαίου σχέσις. Διάκρισις σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ δημοσίου ταυτότης· πρόσληψις ὑπὸ τοῦ Ο.Α.Π., νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, χημικοῦ μηχανικοῦ, Π 1506 σ. 494.— Πρόσληψις βάσει τοῦ ν.δ. 6321/1934 περὶ συντηρίων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ δημοσίου δικαίου σχέσις, Γν. Σ. σ. 249.— Σχέσις γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων μετὰ τούτων δημοσίου δικαίου, ΣΕ 356 σ. 353.— Σύνδεσις προσωπικοῦ τοῦ Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου· καταγγελία συμβάσεως· ἀποζημίωσις, ΑΠ 97 σ. 478, ΑΠ 292 σ. 855.— Σύστασις συνεργείου δι' ἐξυπηρέτησιν ὑπηρεσιῶν Δήμου· πρόσληψις προσωπικοῦ ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 4611 σ. 734.— Ἐνδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μόνων τῶν ἐκ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀξιώσεων, Π 1506 σ. 494.

Διαβάθμισις Ἀδιαφόρων ὑποκειμένων ἐπιστημονικῶν ἰδρυμάτων, ΑΠ 608 σ. 225, ΑΠ 102 σ. 930.

Διαδικασία. Βλ. ***Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Ἀπόδειξις, Ἔφεσις, Ἐργατικαὶ διαφοραί.*** Περίπτωσις διοικητικῆς διαδικασίας τῆς ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, τῆς προκυπτούσης ἐκ τῆς ἀποβολῆς αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐκείνου τοῦ διενθυντοῦ τοῦ ὁρισθέντος τοῦ ἀρμοδίου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀναπαξιοδότησιν κλπ. διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐνστάσεων, αὐθόλως προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας τῆς δυνατότητος τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἀρχῆς Ἐπιτροπῆς, ΣΕ 2462 σ. 39.— Κατεπείγουσα καὶ κυρώσεις Κανονισμῶν Ἐργασίας κατὰ ν.δ. 3789/1957, ΣΕ 2173 σ. 1287.

Διαδικαστικὴ πρᾶξις. Γενικὴ κατ' ἄρθρον 67 Πολ. Δικονομίας δικονομικὴ ἀρχὴ περὶ τοῦ μὴ συγχωρητοῦ οὐδεμιᾶς διαδικαστικῆς πράξεως ἄνευ ὑμῶν ἰδιωτικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐπιχειροῦντος αὐτήν, ἐφαρμοζομένου τούτων καὶ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως, ἀναγομένων εἰς τὴν δημοσίων τάξιν καὶ ἐξεταζομένων ἐξ ἐπαγγέλματος· περίπτωσις ἐλλείψεως συμφέροντος καὶ ὅταν καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπήλθε ὁλικὴ ἢ μερικὴ ἀπόσβεσις τοῦ δικαιώματος, ἧτις ἐπιφέρει κατάργησιν τῆς δίκης (ἄρθρον 476 § 2 Πολ. Δικονομίας), ΑΠ 569 σ. 1066.

Διάδικοι. Βλ. λ. ***Ἀγωγή, Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀναίρεσις, Νομιμοποίησις, Παρέμβασις. Ἐν*** τῇ ἐργατικῇ διαδικασίᾳ· οὐχὶ καὶ ὁ κατ' ἄρθρον 937 Α.Κ. ἐγγυηθεὶς τὴν καταβολὴν ἡμερομισθίων, ΑΠ 528 σ. 173.— Ἐπὶ ἀνακοπῆς κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου, Α.Π. 2227 σ. 815.

Διαδοχικαὶ συμβάσεις. Βλ. λ. ***Ἀλληπάλληλοι συμβάσεις ἐργασίας.***

Διαδοχικὴ ἀσφάλισις. Βλ.) ***Ταμεῖα.***

Διαιτητικὰ Δικαστήρια - Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.***

Διακοπή. Παραγραφῆς. Βλ. λ. ***Παραγραφή.*** Ἠλεκτρικοῦ ρεύματος ἐν σχέσει πρὸς ἀνωτέραν βίαν, Ἔγγρ. σ. 121.— Λειτουργίας ἐπιχειρήσεως κατ' ἐνάσκησιν δικαιώματος ἀντιπερισπασμοῦ· συνέπειαι, Π 6942 σ. 160.—Λειτουργίας ἐπιχειρήσεως διὰ μὴ ἱκανοποίησιν οἰκονομικῶν αἰτημάτων· ἔννοια ἀναπεργίας ἐργοδότου, Π 254 σ. 543.— Ἔργου ἔνεκα ἀπροόπτου καὶ μὴ δυναμένης νὰ προβλεφθῇ μεταβολῆς τοῦ κόστους ἐργασίας· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου λόγῳ μεταβολῆς τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι διὰ σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· ἔννοια σπουδαίου λόγου· λύσις τῆς συμβάσεως ἀπὸ καὶ διὰ τῆς καταγγελίας καὶ ἔλλειψις ἰσοχρονίσεως ἐργοδότου πρὸς κατα-

δολήν μισθοῦ, ΑΠ 1642 σ. 674.— Λειτουργίας σχολείου ἐκ λόγων ἀφορώντων τὴν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ· ἀπόλυσις ἐκπαιδευτικοῦ καὶ συντέρημα, ΑΠ 2541 σ. 1213.— Συζητήσεως ὑποθέσεων δι' ἄλλην ἑκατοντάδα δικαστῶν, ΑΠ 515 σ. 426.

Διάλυσις ἐπιχειρήσεως. Ἐπιρροὴ ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως ἐργασίας· δὲν ἀποτελεῖ λόγον αὐτομάτου λύσεως αὐτῆς, τοῦ ἐργοδότου ὀφείλοντος νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν αὐτῆς, ΑΠ 54 σ. 333, Γν. Σ. σ. 525.—Ἀναστολὴ ἢ διάλυσις ἐργασιῶν συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βίαν, Γν. Σ. σ. 524.

Διαμονή. Προσκαιρος ἐκτὸς κέντρου ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α.· συνέπειαι, ΑΠ 589 σ. 696.

Διανεμητικὸς Λογαριασμός. Οἰκογενειακὰ ἐπιδόματα ὑδηγῶν αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας, Ἔγκ. σ. 507.— Ἐλλείψεις παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἀγωγῆς κατὰ Ι.Κ.Α. δι' ἀπόδοσιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν ὑπὲρ Δ.Α.Ο.Ε.Μ., ΑΠ 265 σ. 1341.

Διανομεῖς. Παστεριωμένον γάλακτος, λαγὰρ τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 186.

Διανυκτέρευσις. Ἀποζημιώσεις μισθωτῶν διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, ἀποστελλομένων προσκαίρως δι' ἐργασίαν κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 21091/2930/1946 ἀπόφασιν τῶν Ὑπουργῶν Οἰκονομικῶν καὶ Ἐργασίας· μείωσις αὐτῶν, ἐφ' ὅσον παρέχεται τροφὴ καὶ κατοικία παρ' αὐτοῦ τούτου ἅμως τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ παρ' ἄλλου τινὸς ἐξ ἐλευθεριότητος ἢ ἐκ λόγων ἀβρότητος, ΑΠ 71 σ. 669.— Ἀποζημιώσεις διὰ διανυκτέρευσιν τοῦ μισθωτοῦ ἐκτὸς ἕδρας, Π 14838 σ. 1334.— Δυνατὸς ὁ καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσθέτου ὑποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Ὁδηγῶν καὶ εἰσπρακτόρων ὑπεραστικῶν λεωφορείων αὐτοκινήτων ἕδρα ἐπαγγελματικῆς κατοικίας τούτων πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ἢ διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 23/1957 ἑρμηνευτικῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως· ἔννοια διατάξεως ἄσχετος ἡ ἀπαλοίφασις αὐτῆ πρὸς τὴν ὑ.ά. 18310/1946 πρὸς πύξησιν ἡμισείας διὰ νυκτερινὴν ἐργασίαν· παροχὴ τῆς ἀποζημιώσεως διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας ὄχι ἀπὸ τὸν ὅρον τῆς πραγματοποιήσεως καὶ ἀποδείξεως τῶν δαπανῶν τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 527 σ. 1518.

Διαταγὴ Ἀρχῆς. Ἀναστολὴ ἢ διάλυσις ἐργασιῶν, συνεπείᾳ διαταγῆς τῆς Ἀρχῆς, ἀποτελεῖ ἀνωτέραν βίαν, Γν. Σ. σ. 524.

Διάταγμα. Βλ. λ. ***Νόμος***.

Διδάσκαλοι. Βλ. λ. ***Σχολαί - Σχολεῖα***.

Διεθνεῖς συμβάσεις. Βλ. λ. ***Διεθνὲς Δίκαιον***.

Διεθνὲς Δίκαιον. Κύρωσις διὰ νόμων διεθνῶν συμβάσεων καὶ ἔννομα ἀποτελέσματα· ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐντὸς τῆς Ἐλευθέρας ἐν Θεσσαλονίκῃ Γιουγκοσλαβικῆς Ζώνης δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 24/10/2.11. 1923 κυρωθείσης Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως· μετατροπὴ τῶν κυρουμένων διὰ τῆς νομοθετικῆς ὁδοῦ διεθνῶν συμβάσεων εἰς ἐσωτερικὸν δίκαιον καὶ δυνατὴ ἡ τροποποίησις ἢ κατάργησις αὐτῶν διὰ μεταγενεστέρου νόμου ρητῶς, εἴτε σιωπηρῶς, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει ἔντεκεν τοῦ ἐνδιαφέροντος τῆς δημιουργίας διεθνοῦς διὰ τὴν Πολιτείαν εὐθύνης συνάγεται ἡ τοιαύτη βούλησις τοῦ νομοθέτου σαφῶς, ΑΠ 634 σ. 340.— Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας διὰ τοὺς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας συνδεομένους μετὰ τοῦ ἐργοδότου των καὶ ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των μισθωτοὺς κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1925 Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως διὰ τοῦ ν.δ. 24/10.11. 1925 καὶ διατηρουμένης καὶ ἤδη ἐν ἰσχύϊ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ., ΑΠ 633 σ. 349. — Συνταγματικότης διατάξεων τῶν νόμων 1984 καὶ 1986/1939 καὶ 450/1945 περὶ πολιτικῆς κινητοποιήσεως δι' ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὑλικῶν μέσων· μὴ ἀντίθεσις οὐδὲ πρὸς τὰς διεθνεῖς συμβάσεις Ρώμης καὶ Γενεύης, ΣΕ 578 σ. 471.— Τὸ ἔκτον Διεθνὲς Συνέδριον Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ΝΖ σ. 1118.—Ἰσχὺς ἄρθρων 9 ἐπ. ν. 3239/1955 περὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας καὶ μετὰ τὴν θέσιν ἐν ἰσχύϊ παρ' ἡμῖν τῆς ὑπ' ἀριθ. 98 διεθνοῦς συμβάσεως περὶ ἐφαρμογῆς τῶν ἀρχῶν τοῦ δικαιώματος ὀργανώσεως καὶ συλλογικῆς διαπραγματεύσεως, ΣΕ 2137 σ. 1246.— Διεθνὴς σύμβασις κυρωθεῖσα διὰ τοῦ ν.δ. 2269/1920 περὶ περιορισμοῦ ὡρῶν ἐργασίας ἐν ταῖς βιομηχανικαῖς ἐπιχειρήσεων κλπ.· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 2, ΑΠ 478 σ. 1386, Εἰσαγ. σ. 1385.

Διεθνὴς Ἔκθεσις Θεσσαλονίκης. Λῆξις συμβάσεως γενικῶν διευθυντῶν Ν.Π.Δ.Δ.· ἔννοια ἄρθρου 8 ν.δ. 1352/1964· θέσις γενικοῦ διευθυντοῦ Διεθνοῦς Ἐκθέσεως Θεσσαλονίκης, ΑΠ 261 σ. 1047.

Διευθυνταί. Χρησιμοποίησις κατὰ Γενικὸν Κανονισμὸν Προσωπικοῦ τοῦ Ο.Τ.Ε. εἰς θέσεις ἀνωτάτων διευθυντῶν, ἀσχέτως πρὸς τὴν προέλευσιν αὐτῶν ἐκ τῆς κατηγορίας τῶν τεχνικῶν ἢ τῆς ὁμοίας τῶν διοικητικῶν ἢ οἰκονομικῶν τοιούτων· ἔννοια διατάξεων τοῦ Γενικοῦ Κανονισμοῦ, ΑΠ 606 σ. 374.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ ἰδιότητος μισθωτοῦ ὡς ἀνωτάτου ὑπαλλήλου, ἐκτελοῦντος ἰδιοτελῆ καὶ ἐμπιστευτικὴν ἐργασίαν, μὴ ἐπαγομένου εἰς περιορισμοὺς χρονικῶν ὁρίων ἐργασίας, Π 34 σ. 678.— Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων· πρόσωπα κατέχοντα θέσεις ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης· ἔννοια, ΑΠ 478 σ. 1386, Εἰσαγ. σ. 1385.— Ἔννοια κατεχόντων θέσιν ἐποπτείας ἢ διευθύνσεως ἢ θέσιν ἐμπιστοσύνης διὰ τὴν ἐξαίρεσιν τοῦ περιορισμοῦ τῶν ὡρῶν ἐργασίας, ΑΠ 479 σ. 1390.— Λῆξις συμβάσεων γενικῶν διευθυντῶν κλπ. νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ ν.δ. 4352/1964· σύνδεσις τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ τοῦ Ὀργανισμοῦ Γεωργικῶν Ἀσφαλίσεων, ἀποτελοῦντος νομικὸν πρόσω-

λον δημοσίου δικαίου μετά ταύτου διά σχέσεως δημοσίου δικαίου θέσις γενικού διευθυντού λήξις συμβάσεως αύτού κατά ν.δ. 4352/1964· συνταγματική ή θέσπισις τού ν.δ. 4352/1964· σύνθεσις Υπουργικού Συμβουλίου και προϋποθέσεις λήψεως έγκύρου αποφάσεων αύτού. ΣΕ 356 σ. 358.—Λήξις συμβάσεων γενικών διευθυντών νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· έννοια άρθρου 8 ν.δ. 4352/1964· θέσις γενικού διευθυντού Διεθνούς Εκθέσεως Θεσσαλονίκης· σκοπός άρθρου 8 ν.δ. 4352/1964 περί λήξεως της θητείας και απαδήπατε συμβάσεως προσωρινής υπηρεσιών των Διοικητών, Γενικών Διευθυντών κλπ. των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή υπαγωγή εις τας διατάξεις αύτού απάντων των δια σχέσεως εργασίας των ως άνω προσώπων υπό οιανδήπατε μορφήν και επομένως και δια δημοσίου δικαίου σχέσεως συνδεομένων μετά των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου. ΑΠ 261 σ. 1047.— Λήξις θητείας, ώς και οιασδήπατε συμβάσεως γενικών διευθυντών κλπ. κατ' άρθρον 8 ν.δ. 4352/1964, μη προσκρούον εις τό άρθρον 3 του Συντάγματος, ώς εκ του σκοπού αύτού· αυτοδίκαιος λύσις των συμβάσεων. ΠΑ 16185 σ. 1274.— Αποζημίωσις απολυομένων γενικών διευθυντών κατά ν.δ. 4352/1964· αυτοδίκαιος απολήξεως των επί συμβάσει εργασίας ορισμένου χρόνου και ορισμένου τοιούτου, καταργουμένων ούτω των συμβάσεων· δικαίωμα αποζημιώσεως των μη επαναδιοριζομένων κατά την κειμένην νομοθεσίαν· έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως των επί συμβάσει ορισμένου χρόνου. ΠΑ 17134 σ. 1270.— Λήξις συμβάσεως διαγωνόρων κατά ν.δ. 4352/1964· νομικός σύμβουλος υπηρετών εις τό Τ.Ε.Α.Π.Ο.Κ.Α., Γν.Σ. σ. 1346.

Διευθυντικόν δικαίωμα. Βλ. λ. *Δικαίωμα.*

Δικαιοδοσία. Βλ. λ. *Αρμοδιότης.*

Δίκαιον. Η ηθική εκπαίθησία κατά την απονομήν τού δικαίου, ΝΖ σ. 329.— Κανόνες δικαίου και δικαιοπραξία, Μελ. σ. 659.

Δικαίωμα. Η άπεργία, αναπεργία. Βλ. λ. *Απεργία.*— Διευθυντικόν εργοδότου· μετάθεσις μισθωτού, Έγγρ. σ. 1168.—Επιβολή δια συλλογικής συμβάσεως εργασίας παροχεώσεως εις τον εργοδότην, περιοριζούσης παρά τον νόμον τα εκ της συμβάσεως εργασίας δικαιώματά του, όπως εν τη οργανώσει της επιχειρήσεώς του καθορίζη την έκτασιν της προς εργασίαν υποχρεώσεως του εργαζομένου και ειδικώτερον προσδιορίζη το είδος της εργασίας κλπ.· δεν αποτελεί θέμα δυνάμενον να συζητηθή δια συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή άποφάσεως διαιτησίας, ΣΕ 2379 σ. 1317.— Απόδοσις δικαιώματος· κατάργησις αύτής και έλλειψις ιδιωτικού συμφέροντος προς ενέργειαν διαδικαστικής πράξεως, ΑΠ 569 σ. 1066.— Δικαιώματα μετόχων ή συνταξιούχων τού Ταμείου Συντάξεων Προσωπικού Αθηναϊκών Εφημερίδων και των εκ μεταβιβάσεως δικαιωμένων προσώπων απολύτως προσωπικά και εις ουδεμίαν υποκείμενα κατάσχεσιν ή άλλην εκχώρησιν εκτός των υπό των σχετικών νόμων αναγνωρισμένων περιπτώσεων· έννοια των σχετικών διατάξεων τού καταστατικού, ΑΠ 512 σ. 1070.— Εύλογον χρονικόν διάστημα, αναλόγως προς τας συντρεχούσας συνθήκας, προς επιδίωξιν της διαπιστώσεως τού συμφερόντος λόγου ανανεώσεως συνδικαλιστικού πτελέχους· απόρριψις ισχυρισμού μισθωτού περί υπερβάσεως τού εύλόγου χρόνου και απόδοσις αποζημιώσεως δικαιώματος, ΣΕ 1650 σ. 717.—Ανεφαρμοστον της αρχής της αποδοσιμιώσεως επί της αξιώσεως αδείας, ΝΖ σ. 1088.

Δικάσιμος. Αργία Δημοσίων Υπηρεσιών λόγω γάμου Βασιλέως· νόμιμος διακοπή συζητήσεως υποθέσεων δια μεταγενεστέραν έκτακτον δικάσιμον μη αναγκαία μεταφορά τούτων επιμελεία των διαδίκων και πλήρωσις έννοια τον περί εκδικάσεως εργατικών διαφορών διατάξεων περί αναβολής συζητήσεως υποθέσεως, ΑΠ 515 σ. 425.

Δικασταί - Δικαστήρια. Βλ. λ. *Αρμοδιότης, Λήξεις ακυρώσεως, Αναίρεσις, Εργατικαί διαφοραί, Έφεσις, Συλλογικαί διαφοραί εργασίας.* Έργον δικαστού υπαγομένου εις οργανισμόν επαγγελματικών εργατικών σωματείων, Πρόξ. ΙΙ Θεσ. 1759 σ. 408.

Δικαστικά έξοδα. Σημείωμα επί τέλους αμφιβολίας περί της εκδόσεως της δίκης, ΙΙ 21945 σ. 94, ΙΙ 6942 σ. 160, ΙΙ 2917 σ. 956. —Σημείωμα επί εν μέρει νίκης και εν μέρει ήττης, ΑΠ 528 σ. 6, ΙΙ 667 σ. 1192.— Σημείωμα εν μέρει λόγω των εν μέρει νίκης και ήττης διαφωτέρων των διαδίκων, ΙΙ 7105 σ. 235.—Ανεφάρμοστον επί της Δ.Ε.Η. μισθώσεως άμοιβής πληρεξουσίου κατ' άρθρον 22 ν. 3693/1957, ΙΙ 13873 σ. 1189.

Δίκη. Βλ. λ. *Αγωγή, Λήξεις ακυρώσεως, Αναίρεσις, Απόδειξις, Αρμοδιότης, Δεδικασμένον, Δικαστικά έξοδα, Ένστασις, Εργατικαί διαφοραί, Έφεσις.*— Ισχύς απαλλαγών, ατελειών και προνομίων Δημοσίου και επί Νομαρχιακών Ταμείων, ΙΙ 419 σ. 482.— ...δημόσιος επί Ι.Κ.Α., ΑΠ 599 σ. 690.— Απαλλαγή Δ.Ε.Η. από τελών σιζητήσεως, ΙΙ 13873 σ. 1189.—Έννοια ισχύος επί των Κοινού Ταμείων Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δημοσίων των δια τό Δημόσιον δικονομικών και ουσιαστικών διατάξεων του Κώδικος νόμων περί δικών Δημοσίου, Ελ. Δθ. 11214 σ. 290.— Απαλλαγή Δ.Ε.Η. από τελών συζητήσεως, ΙΙ 13873 σ. 1189.—Αργία Δημοσίων Υπηρεσιών λόγω γάμων των Βασιλέων· νόμιμος η διακοπή της συζητήσεως των υποθέσεων δια μεταγενεστέραν έκτακτον δικάσιμον· μη αναγκαία μεταφορά τούτων επιμελεία των διαδίκων και πλήρωσις έννοια των περί εκδικάσεως εργατικών διαφορών διατάξεων περί αναβολής συζητήσεως υποθέσεως, ΑΠ 515 σ. 425.

Δικηγορικοί Σύλλογοι. Αποτελούν νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου και ουχί οργάνωσιν ιδιωτικού δικαίου, ΙΙ 42 σ. 297.—Απόλυσις αναγκαστικώς τοποθετηθέντος κατ' άν. ν. 1856/1951 δικηγόρου πολεμιστού· αρμοδιότης του υπηρεσιακού συμβουλίου προκειμένου περί του

Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ὄχι τοῦ πειθαρχικοῦ συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου. ΣΕ 727 σ. 532.

Δικηγόροι. Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρων πολεμίστων κατ' ἀ.ν. 1836/1951. Βλ. λ. *Στρατεύσεις* (παράγρ. Β' 1).—Ἀνταμοιβὴ τῶν γνωμοδοτήσεων περὶ προστασίας ἐφέδρων πολεμιστῶν πολεμάτων ἐπὶ τῆς σχέσεως τοῦ ὑπηρετοῦντος αὐτοὺς ὡς νομικοῦ συμβούλου εἰς ἐπιχείρησιν, ὡς ἐκ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, διεπομένης ἐκ τοῦ Κώδικος Δικηγόρων ἐφαρμογῇ τριμήνου ἀναλλαξιατικῆς προθεσμίας ἐπιδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἄκρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198/1955 καὶ ἐπὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως δικηγόρου κατὰ χαταχρήσεων δικαιώματος. ΑΠ 527 σ. 90, πρβλ. Εἰσαγ. Σχόλιον σ. 89.— Σχέσις δικηγόρων παρεχόντων ὑπηρεσίας ἀντὶ παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς· σύνδεσις μετὰ ταῦ ἐντολέως τοῦ πάντοτε δι' ἀορίστου χρόνου συμβάσεως· λόγοι λύσεως τῆς συμβάσεως· δικαίωμα ἀποζημιώσεως· προσδιορισμὸς τοῦ δικηγόρου εἰς ὀργανισμὸν ἢ κανονισμὸν νομικοῦ προσώπου καὶ μείζων προστασία· ἔννοια μείζονος προστασίας· παράλληλος ἐφαρμογὴ ἄρθρων 672 Α.Κ. καταγγελία ἔνεκεν ἀποθέτου λόγου ἄνευ ἀποζημιώσεως ἀπαιδαίου λόγου καὶ ἡ ἕνεκα ἡλικίας φυσικὴ κώμης τῆς ἀποδοτικότητος αὐτοῦ· γνώμη μειοψηφίας· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ., Ἐφ. Θεσσαλονίκης 441 σ. 154, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 153.— Σχέσις παρέχοντος πρὸς νομικὸν πρόσωπον ὑπηρεσίας δικηγόρου, Ἐπ. Γνωδ. σ. 222.— Σύνδεσις δικηγόρων μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς. ΣΕ 454 σ. 334.—Ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 8 § 3 ν. 4567/1966, καθ' ὃ τῆς παρὰ τοῦ ἐντολέως τοῦ δικηγόρου ἀποζημιώσεως ἐπὶ λύσεως τῆς σχέσεως, ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ δικηγόρου, δικαιοῦνται ἡ σύζυγος καὶ τὰ ἄνήλικα ἄρρενα τέκνα καὶ οἱ ἄγαμοι θυγατέρες αὐτοῦ, Σημ. σ. 648.— Παροχὴ ὑπηρεσιῶν δικηγόρου εἰς Δῆμον ἀντὶ περιοδικῆς ἀμοιβῆς· εἰδικαὶ διατάξεις περὶ Κώδικος τῶν Δικηγόρων· ἀορίστου πάντοτε χρόνου ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ὁ δικηγόρος ἀναλαμβάνει νὰ παρέχῃ τὰς νομικὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐντολέα του ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ, μὴ ἰσχυούσης ἀντιθέτου συμφωνίας· λύσις τῆς συμβάσεως· ἔννοια περιοδικῆς ἀμοιβῆς· διατάξεις ἄρθρου 143 ν. 1726/1951 καὶ διατάξεις ν.δ. 3026/1954 περὶ Κώδικος Δικηγόρων ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς, ΕΑ 1640 σ. 1049.— Καταγγελία σχέσεως δικηγόρου ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ὑπάρξεως ἀποδαίου λόγου· κατάπτωσις ἀπεξημιώσεως ἐναγωγὴ τῆς καταγγελίας εἰς περιορισμὸν ἄρθρου 281 Α.Κ., μὲ συνέπειαν παραβάσεως τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ δικηγόρος ἠτήσατο ἢ ἐπεδίωξεν ἁρμοδίως τὴν ἱκανοποίησιν ἀπαιτήσεώς του περὶ μισθοῦ ἢ διὰ νὰ προσληφθῇ ἄλλως ἀλλὰ προσκαίρως εἰς μέλος διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου· ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς δικηγόρων δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην καταχρήσεως δικαιώματος. ΑΠ 3550 σ. 1052.— Θεώρησις τῆς συμβάσεως περὶ παροχῆς νομικῶν ὑπηρεσιῶν ἐπὶ παγίᾳ καὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ ὡς ἀορίστου χρόνου· λύσις καὶ διὰ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐγγράφως γινομένης ὑπὸ τοῦ ἐντολέως· περιορισμὸς ἴσως τῆς καταγγελίας ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀκύρου ἐν παραβάσει οὗσης τῆς καταγγελίας, μὲ συνέπειαν τὴν καταβολὴν τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις περιστατικὰ ἀληθεύοντα τυχὸν συνιστῶντα καταχρηστικὴν ἄσκησιν τῆς καταγγελίας. ΑΠ 1873 σ. 1281.— Καθορισμὸς ἀμοιβῆς δικηγόρων ἀντὶ παγίας περιοδικῆς ἀμοιβῆς· ἐφαρμογὴ ἐ.ν.δ. 76830/1964 ἐπὶ τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Σχολικῶν Κτιρίων ὑπηρετοῦντος δικηγόρου, Γν.Σ. σ. 691.— Τινὰ ἐπὶ τοῦ ν.δ. 4577/1966· διατάξεις ἐνδιαφερουσαι τοὺς δικηγόρους· ἀσαφεῖς διατάξεις. Σημ. σ. 1560.— Αὐτοδίκαιοι κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4332/1964 ἀπόλυσις τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων, ἀλλ' ἐκείνων μόνον, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις εἶναι προϊστάμενοι Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀπασχολουσῶν πλείονας δικηγόρους· ἐξαίρεσις τῆς ἀπολύσεως τῶν ἀναγκαστικῶς ὑπὸ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων δικηγόρων, τῶν ὁποίων ἡ προστασία κατέστη διαρκὴς καὶ ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ κατ' ἄρθρον 4 § 1 ν.δ. 4185/1961. ΣΕ 2887 σ. 281.—Λῆξις συμβάσεως δικηγόρων κατὰ ν.δ. 4352/1964· νομικὸς σύμβουλος ὑπηρετῶν εἰς τὸ Τ.Ε.Π.Ο.Κ.Α., Γν.Σ. σ. 1346.— Λὴν δεσμεύοντα ἐκ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 43/1965 περὶ ὡρῶν ἀμοιβῆς προσωπικοῦ Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν κλπ.· ἐφαρμογὴ δι' αὐτῆς τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 24/1963, ἀναπροσαρμοζομένης πρὸς τὴν ἀπὸ 14.12.1965 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας. ΝΖ σ. 250.— Ρύθμισις διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 24/1963 ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ. Ἀθηνῶν τῶν ἀποδοχῶν ὑπαλλήλων Δικηγορικῶν καὶ Συμβολαιογραφικῶν Γραφείων· ἀδέσμευτον ἐξ αὐτῆς τῶν δικηγόρων καὶ συμβολαιογράφων, καθόσον οἱ μὲν δικηγόροι ἐνέκαμψαν ὑποχρεωτικὸς εἰς τὸν οἰκεῖον Δικηγορικὸν Σύλλογον, ἀποτελοῦνται νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, οἱ δὲ συμβολαιογράφοι εἶναι ἄμισθοι δημόσιοι ὑπάλληλοι, μὴ ἐκπροσωπηθέντες οὔτω ἐν τῇ ἐπιλύσει τῆς διενέξεως, ἐφ' ἧς ἔννοιαν νοεῖται ἐν τῇ διατάξει τοῦ ἄρθρου 23 τοῦ νόμου 3233/1955· ἐφαρμογὴ ἐπὶ τούτων τῆς ἑκάστοτε ἰσχυούσης ἐθνικῆς γενικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. ΑΠ 42 σ. 297.—Ἄδεια ὑπαλλήλων Δικηγορικῶν Γραφείων· μὴ ἐπαγωγὴ εἰς ἀ.ν. 539/1945, ἐφαρμοζομένων τῶν ἄρθρων 666, 667 Α.Κ.· ἔλλειψις καὶ δικαιώματος ἐπιδόματος ἀδείας. ΑΠ 507 σ. 296.—Ἀνεφάρμοστον ἐπὶ τῆς Α.Ε.Η. μειώσεως ἀμοιβῆς πληρεξουσίου κατ' ἄρθρων 22 ν. 3693/1957. ΑΠ 13873 σ. 1189.

Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις. Βλ. καὶ λ. *Αἴτησις ἀκυρώσεως, Ἀρμοδιότης, Δημόσιον, Νομικὰ πρόσωπα, Πειθαρχία, Συλλογικαὶ*

διαφοραί εργασίας, Υπάλληλοι δημόσιοι, Υπουργεία - Υπουργικαί αποφάσεις. Δέν ἀποτελεῖ πράξιν Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἡ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀποδεκτὴ προσβολὴ αὐτῆς ἐπὶ ἀκυρώσει παραδεκτὴ προσβολὴ τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ δημοσιεύσεως αὐτῆς. ΣΕ 2916 σ. 245.—Ἐπιτροπὴ ρυθμίσεως μορτοκαφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας ἔργον αὐτῶν συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως ἐγκριτικὴ ἢ τροποποιητικὴ ἀπόφασις Ὑπουργῶν ἀνεπίτρεπτος ἔλεγχος τῶν τακτικῶν δικαστηρίων συνταγματικὴ ἡ ρύθμισις ἀνομίᾳ κατ' ἄρθρων 105 Εἰσ. Ν.Α.Κ. καὶ ἄρθρα 297 καὶ 298 Α.Κ. κατὰ Δημοσίου, ΑΠ 627 σ. 157.—Ἐὰν ἡ ἐπιτροπὴ φορτοεκφορτώσεων ξηρᾶς ἀπατελῇ συλλογικὸν ὄργανον δημοσίου δικαίου ἢ Ἀρχὴν δημοσίου χαρακτῆρος. Γν.Σ. σ. 307.— Συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως τὰ Συμβούλια προστασίας ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ προσβολὴ πράξεων αὐτῶν ὡς ἐκτελεστῶν διοικητικῶν πράξεων ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Σ.τ.Ε. ΝΖ σ. 131.— Πειθαρχικὰ Συμβούλια Ἀγροτικῆς Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος συλλογικὰ ὄργανα διοικήσεως, Π 1083 σ. 676.— Πλημμελὴς γνωμοδοτήσεις συλλογικῶν ὀργάνων λόγῳ κακῆς συνθέσεως ἀκύρωσις κανονισμοῦ ἐργασίας, ΣΕ 2173 σ. 1287.— Σύνθεσις Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προσαθήκαις εἰς νέους ἐγκύρους ἀποφάσεων αὐτοῦ. ΣΕ 336 σ. 353.— Προθεσμία ἀφορῶσα εἰς τὴν διοίκησιν ἀρμοδιότητος συνιστώσης ἐπιβαίνει τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον 3239/1955 διατηρίας ἀνωτέρας. ΣΕ 2378 σ. 1315.—Πράξις ἀναρμοδίως κατὰ χρόνον ἐκδοθεῖσα ἀκύρωσις. ΣΕ 2379 σ. 1317.— Εἰδικὴ αἰτιολογήσεις τῆς πράξεως, διὰ τῆς ὁποίας διατύπωσεν διοικητικὴ ἀποβολὴ ὀργανώσεως ἐκ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἀκύρωσις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὡς μὴ προσηκόντως δικαιολογημένης. ΣΕ 2428 σ. 1344.—Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπόφασις τοῦ πρώτου μετερρυθμίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δευτέρου καὶ ἡ τελευταία αὕτη ἐτροποποιήθη δι' ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνσωματωθησαν αἱ προσβαλλόμεναι ἀποφάσεις, στερουμένας οὕτω ἐκτελεστότητος. ΣΕ 2390 σ. 1404.— Ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως, ἀφορώσης περιοδικὰς παροχάς· δυνατὴ ἀναζήτησις ἀνιδρυμικῶς τῶν καταβληθέντων, ἂν συνέτρεξεν ἀπατηλὴ ἐνέργεια τοῦ ἐνδιαφερομένου. ΣΕ 2559 σ. 450.— Δυνατὴ ἀνάκλησις πράξεων Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ μετὰ πάροδον ἐτῶν, ἂν παρεισφθῇ ἡ Διοίκησις εἰς τὴν ἔκδοσίν των ἐκ δολίας ἐνεργείας τῶν παρ' αὐτῶν ὠφεληθέντων. ΑΠ 187 σ. 612.— Ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως μετὰ πάροδον ἱκανοῦ χρόνου (ἕξαετίας) ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποκτησάντων δικαιώματα, μὴ προβληθέντος ὅτι προεκάλεσαν οὗτοι καὶ δι' δολίου τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως. ΑΠ 291 σ. 857.— Ὑποχρέωσις κατὰ τὰ ἐν τῷ Διοικητικῷ Δικαίῳ κρατοῦντα τῶν Διοικ. Ἀρχῶν νὰ ἀναγνωρίζουσιν ὡς ἰσχυρὰς τὰς πράξεις ἑτέρων Διοικητικῶν Ἀρχῶν, ἐφ' ὅσον ἠρουσαν ἐξωτερικὸς τὰ γνωρίσματα ἐγκύρων πράξεων δικαίωμα ὅμως ἐπὶ διαδοχικῆς ἀσφαλίσεως τοῦ ὑποχρέου εἰς πληρωμὴν συντάξεως Ἀσηφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ, ὡς ἀπολαύοντος διοικητικῆς καὶ οἰκονομικῆς αὐτοτελείας ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς κριτικῆς ὀργανώσεως, ὅπως κατ' ἐξαίρεσιν ἐρευνήσῃ καὶ τὴν ἐσωτερικὴν νομιμότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀπονέμοντος τὴν σύνταξιν Ὀργανισμοῦ καὶ ἀρνηθῇ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτήν, ἂν εἶναι παράνομος. ΑΠ 187 σ. 612.— Ἀρμοδιότης τῶν δικαστηρίων κρινάντων ἐπὶ τῶν εἰς αὐτὰ ἐφαρμοζομένων διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, προσβαλλομένων ἐκ τῶν πράξεων τῆς Διοικήσεως πρὸς ἐξέτασιν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεων τούτων. ΑΠ 534 σ. 884, ΑΠ 339 σ. 1522.— Πειθαρχικὴ ποινὴ ἀπολύσεως κατὰ κανονισμὸν ἐργοδότου· ἔλεγχος κρίσεως ὑπὸ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων· ἔκτασις. Π 1083 σ. 676.—Δὲν ὑπόκειται εἰς τὸν ἔλεγχον τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων διαφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν δικαιωμάτων, ἣν τοῦ νόμου ἀπαιτουμένων πραγματικῶν προϋποθέσεων διὰ τὴν ἀπονομὴν τῆς ἀσφαλιστικῆς παροχῆς· δικαίωμα ὅμως τούτων (δικαστηρίων) πρὸς ἐξέτασιν παρεμπιπτόντως τοῦ κύρους καὶ τῆς νομιμότητος τῶν πράξεών των, ἐὰν δηλαδὴ τὰ ὄργανα τοῦ Ι.Κ.Α. ἐνήργησαν ἐντὸς τῆς παρασχεθείσης εἰς αὐτὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐξουσίας καὶ ἂν ὀρθῶς ἑρμήνευσαν καὶ ἐφήρμοσαν τὸν νόμον. ΑΠ 534 σ. 884.— Διακοπὴ παραγραφῆς δι' ὑποβολῆς διαφορᾶς εἰς Διοικητικὴν Ἀρχήν. ΑΠ 619 σ. 745, ΑΠ 297 σ. 945, ΑΠ 339 σ. 1522.— Διακοπὴ παραγραφῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 261, 262 § 1 Α.Κ. καὶ διὰ τῆς ὑποβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς διαιτητὰς ἢ ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ ἢ ἄλλου Εἰδικοῦ Δικαστηρίου· Διοικητικὴ Ἀρχὴ καὶ τὸ Ι.Κ.Α.. ΑΠ 63 σ. 1152, ΑΠ 339 σ. 1522.

Διοικητικὴ ἀποβολή. Ὀργανώσεως ἐκ κτιρίου τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας· διαδικασία καὶ λόγοι· εἰδικὴ αἰτιολόγησις τῆς πράξεως, ΣΕ 2428 σ. 1344, ΣΕ 2297 σ. 1345.

Διορισμός. Βλ. *Ι. Ἀνάπηροι, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Νομικὰ πρόσωπα, Νομιμοφροσύνη, Στράτευσις* (παράγρ. Β'). Προσθέτων ἀστυνομικῶν, ΑΠ 321 σ. 873.

Δοκιμή. Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ. Π 1190 σ. 670.

Δόκιμοι τεχνῖται. Ὀργανισμοῦ Λιμένος Πειραιῶς· ρύθμισις ἀποδοχῶν· ὑπερωριακὴ ἀμοιβή, ΑΠ 645 σ. 685.

Δόλος. Ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως, ἀφορώσης περιοδικὰς παροχάς· δυνατὴ ἀναζήτησις ἀνιδρυμικῶς τῶν καταβληθέντων, ἂν συνέτρεξεν ἀπατηλὴ ἐνέργεια τοῦ ἐνδιαφερομένου, ΣΕ 2559 σ. 439.—Δυνατὴ ἀνάκλησις πράξεων Διοικητικῶν Ἀρχῶν καὶ με-

τὰ μακρὸν ἔτι χρόνον, ἐὰν παρεσύρθη ἡ διοίκησις εἰς τὴν ἔκδοσιν των ἐκ δολίας ἐνεργείας τῶν παρ' αὐτῶν ὠφεληθέντων, ΑΠ 187 σ. 612.— Ἀνεπίτρεπτος ἀνάκλησις παρανόμου διοικητικῆς πράξεως μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου (ἑξαετίας) ἐπὶ βλάβῃ τῶν ἐξ αὐτῆς ἀποκτηθέντων δικαιωμάτων, μὴ προβληθέντος ὅτι προεκάλεσαν αὐτὰ καὶ δὴ δολίως τὴν ἔκδοσιν τῆς πράξεως, ΑΠ 291 σ. 857.— Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ δολίας συμπεριφορᾶς μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 573 σ. 15, Εἰσαγ. 15 σ. 1440.— Ἐπὶ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως· δόλος πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ νόμου, ΑΠ 187 σ. 612.

Δομικῶν ἐργασιῶν ἐργατοτεχνῖται. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Δῶρον ἑορτῶν. Χαρακτὴρ ὡς πακτικῶν ἀποδοχῶν, Π 673 σ. 15, Π 6342 σ. 160, Π 27290 σ. 186, ΑΠ 337 σ. 867.— Συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ καταγγελίᾳ συμβάσεως ἐργασίας, Π 27290 σ. 186.— Δικαίωμα δώρων ἑορτῶν τῶν ἐμμίσθων οἰκιακῶν βοηθῶν, ΝΖ σ. 179.— Σύνταξις διὰ τοῦ νόμου 4321/1963 εἰδικοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. Λογαριασμοῦ διὰ πληρωμὴν δώρων καθ' ἑορτὰς εἰς ἐργαζομένους εἰς οἰκοδομὰς καὶ τεχνικὰς ἐργασίας ὑποχρεώσεως κυρίου τοῦ ἔργου πρὸς πληρωμὴν εἰσφορᾶς εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· δικαίωμα ἀποζημιώσεως οἰκοδόμων ἐκ τοῦ ἄρθρου 814 Α.Κ. παρὰ τοῦ κυρίου τοῦ ἔργου διὰ τὴν ζημίαν τὴν ὁποίαν ὑφίστη, ἔνεκα τῆς μὴ λήψεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δώρων καθ' ἑορτάς, λόγῳ μὴ πληρωμῆς τῆς νομίμου εἰσφορᾶς, Π 24612 σ. 289.— Ἐφαρμογὴ ἀπουσιακῶν ἀπαιτήσεων περὶ δώρων ἑορτῶν ἐπὶ ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα τοῦ δι' ἄκυρον συμβάσεως ἐργαζομένου νὰ ἀξιώσῃ τὰ δῶρα ὡς ἀποζημίωσιν κατὰ τὰς διατάξεις περὶ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 254 σ. 422.— Δῶρα δι' ἑορτὰς κατὰ τὰς ὑ.ἀ. 11100/1958 καὶ 74000/1958, ΑΠ 337 σ. 865.— Ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρου Χριστουγέννων 1965 - Νέου Ἔτους 1966, Ἐγκ. σ. 186.— Εἰσφορὰ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ δῶρα Πάσχα - Χριστουγέννων τῶν μὲ χωματερὰς ἀποδοχὰς μισθωτῶν, Ἐγκ. σ. 693.— Μισθωτοὶ γεωργοκτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων· ποινικὴ δώρων καθ' ἑορτὰς Χριστουγέννων καὶ Νέου Ἔτους εἰσφορὰ ἐκ τούτων ὑπὲρ τῆς Ἐργατικῆς Ἑστίας, Π 361 σ. 1206.— Δραστηριότης Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ὑπουργείου Ἐργασίας· προτάσεις καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας· δῶρα ἑορτῶν κλπ., Ἐκθ. Ἐπιθ. Ἐργασίας σ. 841.

Δωσιδικία Βλ. λ. *Δικαιοδοσία*.

Ε

Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις, Κυριακή*.

Ἔγγραφα. Ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις· ἔννοια ἄρθρου 424 Α.Κ.· ἀναγραφὴ τοῦ ἀντικειμένου καὶ τοῦ μεγέθους τῆς καταβαλλομένης παροχῆς, Π 21242 σ. 27.— Γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις· δὲν ἀρκεῖ λόγῳ τῆς ἀοριστίας της πρὸς ἐξόφλησιν ἀποδοχῶν, Π 16136 σ. 1201. — Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Δημοσίου, μὴ καταρτισθείσης ἐγγράφως, Π 251 σ. 422.— Ἐνορκος βεβαίωσις ἑνώπιον Εἰρηνοδίκου ἢ συμβολαιογράφων περὶ τῶν μηναίων εἰσοδημάτων διεκδικούντων πολεμιστηῦ πρὸς ἀναγκαστικὸν διορισμόν του, ΣΕ 1015 σ. 722.— Ἐπιτρεπτὴ ἡ λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ΑΠ 160 σ. 812.— Λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ἑνώπιον συμβολαιογράφου ἢ εἰρηνοδίκου καὶ ἄνευ κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τοῦ ἀντιδίκου, Π 667 σ. 1192.— Προσπόδειξις δι' ἐγγράφων, κατ' ἄρθρα 250 Παλ. Δικονομίας, ΑΠ 180 σ. 1510.— Βεβαίωσις ἐν τῇ αἰτήσει ὅτι πρὸς σχηματισμὸν κρίσεως ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ τὰ παρὰ τῶν διαδίκων προσαχθέντα καὶ ἐπικληθέντα ἔγγραφα· βεβαίωσις ἐν τούτοις ὅτι ἔλαβεν ὑπ' ὄψιν καὶ ἐξετίμησε καὶ πάντα ἐν γένει τὰ ὑπὸ τοῦ ἀναιρεσείοντος ἐπικληθέντα καὶ προσαχθέντα ἔγγραφα· ἀπορρίπτει λόγον ἀναιρέσεως περὶ τοῦ ἐναντίου, ΑΠ 475 σ. 1438.—Ἔγγραφος ἡ καταγγελία κατ' ἄρθρον 5 § 3 ν. 3198/1955, ΑΠ 54 σ. 353, ΑΠ 103 σ. 476, ΝΖ σ. 197, Γν.Σ. σ. 521, ΝΖ σ. 1350, —...καὶ ἐπὶ μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον ὑπηρεσίαν, ΝΖ σ. 1073.— Ὁ ἔγγραφος τύπος καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας, ΝΖ σ. 197.— Ἔγγραφον καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου μὴ ἀναιτιολογημένης ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 288 σ. 853. — Πιστοποιητικὰ προϋπηρεσίας προσωπικοῦ γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων· προθεσμία ἀποβολῆς· δυνατὰ ἐμπροθέσμου ἀποβολῆς συνέπεια, Π 34 σ. 678, ΑΠ 474 σ. 1388.— Πιστοποιητικὰ νομιμοφροσύνης ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν, ΑΠ 566 σ. 23.—Προθεσμία τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐπροσπαθήθη, διὰ τὴν ἀποβολὴν αἰτήσεων τῶν πολεμιστῶν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν· συνέπεια ἐμπροθέσμου, ΣΕ 1428 σ. 915. — Ἀξιώσεις πρὸς χορήγησιν ὑπὸ ἐργοδότου πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας ἄρθρα 678 Α.Κ. καὶ 2 νόμου 2112/1920· σκοπὸς διατάξεως ἄρθρου 678 Α.Κ.· νομιμοποίησις μισθωτοῦ πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ ἂν δὲν ἐλύθη ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ἐφ' ὅσον προβάλλεται καὶ ὑφίσταται ἔννομον συμφέρον τοῦ ἐργαζομένου, Π 19945 σ. 170.— Ἀτέλεια πράξεων πρὸς ἀναγνώρισιν κλπ. παροχῶν Ι.Κ.Α. πρὸς ἡμιόλους ἐκτάκτους ἐπὶ βεβαιώσεως ἢ πιστοποιητικῶν, ἐκδιδομένων παρ' οἱασδήποτε Ἀρχῆς καὶ εἰδικώτερον ἐπὶ βεβαιώσεων Ἐκ-

κλησιαστικών Αρχών (κληρικόσημον), Γν.Σ. σ. 1467. Βλ. καὶ λ. *Ἀναίρεσις, Ἀνέλεγκτον.*

Ἐγγύησις. Ἐγγυητὴς κατ' ἄρθρον 847 Α.Κ. τῆς καταβολῆς ἡμερομισθίων ἐνάγεται κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐξαιρετικὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 528 σ. 173.

Ἕδρα. Βλ. καὶ λ. *Διανυκτέρευσις.* Νομικὸν προσώπων· τόπος συνελεύσεως σωματείου, Γνμδ. υπθ. σ. 782.— Τόπος παροχῆς ἐργασίας (ἕδρας) τῶν ἑκάστοτε προσλαμβανομένων μισθωτῶν ἐπαιτημόνων διαλογέων διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῆς διατ. ἀποφάσεως 3/1960, ἐκτὸς ὅσης θέσεν εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 295 σ. 1062.— Δυνατὸς ὁ καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως προσθέτου ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἕδρας, ΣΕ 2137 σ. 1247.

Ἔθιμον. Ὧραι ἐργασίας κατ' ἔθιμον καὶ δικαίωμα προσαυξήσεως κατ' ἄρθρον 4 ν.δ. 4020/1959, Π 21242 σ. 27.

Εἰδησεογράφοι (ρεπορτὲρ). Βλ. λ. *Τύπος.*

Εἶδος. Βλ. λ. *Παροχαὶ εἰς εἶδος.*— Ἐργασίας καθορισμὸς ἐπὶ ἐργοδότου ἐπιβολὴ εἰσφορᾶς ἀσφαλίσεως, περιορίζησης τὸ δικαίωμα τοῦτο, δὲν ἀποτελεῖ θέμα δυνάμενον νὰ ρυθμισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, ΣΕ 2379 σ. 1317.

Εἰθισμένος μισθός. Βλ. λ. *Ἀποδοχαί* (παράγραφος 1).

Εἰσηγητής. Κώλυμα διορισθέντος εἰσηγητοῦ ἀρεοπαγίτου· ἀνάγνωσις ἐκθέσεως αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ΑΠ 250 σ. 791.

Εἰσιτήρια. Παροχαὶ εἰς εἶδος ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ἀποδοχῶν τῶν μισθωτῶν· εἰσιτήρια ἐλευθέρας κυκλοφορίας εἰς προσωπικὸν ἐπιφορείων, ΑΠ 322 σ. 920.

Εἰσπράκτορες. Βλ. καὶ λ. *Αὐτοκίνητα* (παράγρ. 1), Τεκμήρια ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 186.—Ἐκ μετατάξεως ἐργατῶν· μὴ εἰσαγωγὴ εἰς τὴν κατὰ τὴν διατ. ἀπόφασιν 28/1963 ἐξαίρεσιν τῆς προσμετρήσεως προϋπηρεσίας ὡς ὑπηρετικοῦ προσωπικοῦ, διότι δὲν εἶναι ὑπηρετικὸν προσωπικόν, ΑΠ 522 σ. 1514.— Παροχὴ ὑπηρεσίας εἰς Ε.Η.Σ· ἀνάθεσις εἰς εἰσπράκτορα τροχοδρόμων ὑπηρεσίας συλλέκτου εἰσιτηρίων· ἔξοδος ἐπιδόματος χιλιομετρικῶν διανύσεων, ΑΠ 458 σ. 350. — Καταγγελία εἰσπράκτορος λειτουργείων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων· καταβολὴ ἀποζημιώσεως καὶ πρόσληψις αὐτοῦ εἰς κλάδον σιδηροδρόμων, ΑΠ 73 σ. 738.— Ἐξηρτημένη ἐργασία δι' ἐπαγωγὴν εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α.· περίπτωσις εἰσπράκτορος συνδρομῶν μελῶν Συλλόγων ἐπὶ ποσοστοῖς, ΣΕ 2564 σ. 360.

Εἰσφοραί. Βλ. καὶ λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Ἀσφαλιστικαὶ ἐργοδοτῶν καὶ ἠσφαλισμένων· νόμιμος ἡ ἐπιβολὴ διὰ 6. δίτων, μὴ συνιστώσων φόρον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 59 § 2 τοῦ Συντάγματος, ὥστε νὰ ἀπαιτῆται ἐπιβολὴ αὐτῶν διὰ νόμου, ΣΕ 2479 σ. 40.— Δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπιβολὴ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ΣΕ 2137 σ. 1247.— Ἀσφαλιστικαὶ· ἐπιβολὴ τῶ Κ.Τ.Ε.Α. πρὸς παρακράτησιν αὐτῶν ἐκ τῆς ἀντιμισθίας ὁδηγῶν λιποφορείων, Γν.Σ. σ. 1221.— Ποινικὴ εὐθύνη συνδίκου πτωχεύσεως διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 102.— Παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς σωματεῖα ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Ἐπ. Γνμδ. σ. 395.— Μεταβίβασις περιουσίας κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ. καὶ εὐθύνη τοῦ νέου φορέως δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς, Γν.Σ. σ. 713.—Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920, ὀφειλομένων τῶν ἠσφαλισμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ΑΠ 337 σ. 864, Εἰσαγ. σ. 864.—Ταῖς Ἐργατικῆς Ἑστίας ἐκ δώρων ἑορτῶν Χριστουγέννων καὶ Ν. Ἔτους, Π 364 σ. 1206.—Βιομηχανικοὶ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρ. 6 ν. 4213/1956 περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπαγγελματικῶν βιομηχανιῶν· τομεῖται καὶ αἱ διατηροῦσαι καπνοσυθήκας ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν μέσων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ γίνεται ἡ καθαρισμὸς τῶν φύλλων καπνοῦ κλπ.· ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ὀφειλόμενος τόκος· Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 27 § 8 ἀ.ν. 1846/1951, ΑΠ 452 σ. 743.—Μείωσις ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων ἐκτὸς τῆς περιοχῆς τοῦ Νομοῦ Ἀττικῆς κλπ. κατὰ ν. 3213/1955· Ἔννοια βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως· διατήρησις ὑπὸ ἐπιχειρήσεων καπνισθηρῶν ἐξαίρεσις ὡς πρὸς τὰς ὑπὲρ τοῦ κλάδου ἀσφαλίσεως παροχὰς ἀσθενείας εἰσπραχθείσας ἀχρεωστήτως εἰσφορὰς κατ' ἄρθρον 27 ἀ.ν. 1846/1951· Ἔννοια ταύτης· ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ πρὸς τὸν Ὀργανισμὸν Ἀπασχολήσεως καὶ Ἀσφαλίσεως Ἀνέργων· ἐλλείψεις παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀπόδοσιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν εἰδικὴ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ Στρατεύσεως Μισθωτῶν κατὰ ν. 2054/1952· ἀνεφάρμοστον ἐκ' αὐτῆς τῆς μειώσεως ἄρθρου 6 ν. 3213/1955, ΑΠ 265 σ. 1341.—Πτωχευτικὸς συμβιβασμὸς καὶ ἀπαιτήσεις ἐξ εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 1370.

Ἐκδίκησις. Ὡς λόγος καταχρηστικῆς καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 92, Π 6342 σ. 160, ΑΠ 414 σ. 938, Π 18777 σ. 1454.

Ἔκθεσις. Εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου· ἐν κωλύματι τούτου· ἀνάγνωσις κατὰ τὴν ἐκ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, ΑΠ 250 σ. 791.—Ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· στοιχεῖα, ΑΠ 394 σ. 1124.

Ἔκθεσις Διεθνής. Βλ. λ. *Διεθνὴς Ἔκθεσις Θεσσαλονίκης.*

Ἐκκλησιαστικαὶ Ἀρχαί. Ἔκτασις ὑτελείας πρὸς ἀναγνώρισιν κλπ. παροχῶν Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 40 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ ἐπὶ τῶν δεδωδότων Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν καταβολὴ κλη-

ακασήμου ὑπέρ Τ.Α.Κ.Ε.). Γν.Σ. σ. 1467.

Ἐκλογαί. Βλ. λ. *Σωματεῖα*.

Ἐκμεταλλεύσεις. Βλ. λ. *Ἐπιχειρήσεις*.

Ἐκπαιδευτήρια. Βλ. λ. *Σχολαί - Σχολεῖα*.

Ἔκπτωσις. Ὡρολογίου μισθωτοῦ ἐκ τοῦ μισθοῦ ἐπὶ ὑπερημερίᾳ ἐργοδότου. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 7).— Ἀντιτιμον τροφῆς καὶ κατοικίας ἐκ τοῦ ἡμερησίου ἀνειδικεύτου ἐργατικοῦ. ΑΠ 163 σ. 599.—Ἀποζημίωσις μισθωτῶν διὰ διανοκτέρευσιν ἐκτὸς ἕδρας· ἐκπτώσεις λόγῳ παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας προσηκόντως. ΑΠ 71 σ. 669.

Ἑκτακτοι. Βλ. καὶ λ. *Δημόσιον*. Ἕκτακτον προσωπικὸν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους πρὸς ἐκτέλεσιν ἔργων· καθορισμὸς ἀποδοχῶν αὐτοῦ συμβατικῶς· ὥρια. ΑΠ 74 σ. 813.

Ἐκτέλεσις. Ἀναγκαστικὸς πλειστηριασμός. Ἔννοια ν.δ. 4256/1962 ρυθμισάσης διὰ τοῦ ἄρθρου 8 τῆς κατατάξεως ἀπαιτήσεων ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ τοῦ ἀναγκαστικοῦ πλειστηριασμοῦ, ἀνεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἀποκτήσεως ἐνεχύρου ἢ ὑποθήκης, ἐφ' ὅσον ἡ ἐπὶ τοῦ ἐκπλειστηριάσματος κατάταξις ἐνεργεῖται ὑπὸ τὸ κράτος ἰσχύος αὐτοῦ, ἤτοι ἀπὸ 19 Ὀκτωβρίου 1962. ΑΠ 128 σ. 171.—Προνόμια ἀπαιτήσεων ἐργαζομένων ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει· ἔννοια ἄρθρου 8 ν.δ. 4256/1962 κάλλιον διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως μόνων τῶν ἀπαιτήσεων ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 ν. 3252/1955, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ τρέχοντος καὶ παρελθόντος ἔτους καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920, χωρὶς νὰ δημιουργῆται νέα προνόμια ὑπὲρ τῶν ἐργαζομένων. ΑΠ 1871 σ. 1141, ΑΠ 5 σ. 1142. Παραπ. σ. 1141 καὶ 1144.— Ἔννοια ἄρθρου 8 ν.δ. 4256/1962 κάλλιον διὰ τῆς ἀνωτέρω διατάξεως προνομιούχος μόνον τῶν ἀπαιτήσεων ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 ν. 3252/1955, ἤτοι τοῦ μισθοῦ τοῦ τρέχοντος καὶ παρελθόντος ἔτους, ὡς καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920· ἰσχὺς ἄρθρων 12 § 2 νόμων 3252/1955 καὶ ἐν ἀποχῇ, ἐξαιρουμένων τῶν διακρίσεων τοῦ ἄρθρου 646 Ἐμπορικοῦ Νόμου· τί περιλαμβάνει τὸ προνόμιον· ἔννοια τρέχοντος ἔτους ἐν ἄρθρῳ 12 § 2 ν. 3252/1955. ΑΠ 5 σ. 1142. Παραπ. σ. 1141.—Προσαύξησις 75% ἄρθρου 8 ν.δ. 4020/1959 καὶ 100% ἄρθρου 3 ν.δ. 3755/1957 προνομιακὴ κατάταξις. ΑΠ 5 σ. 1142. Παραπ. σ. 1144.—Ἀνακοπὴ κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 932 Πολ. Δικονομίας· διάδικοι· ἀντικείμενον τῆς δίκης· ἁρμόδιον δικαστήριον· ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον θὰ ἦτο ἁρμόδιον καὶ ἂν ἐπ' εὐθείας ἡ ἐναγομένη τοῦ καταχόντος ἐνῆγε τὸν τρίτον· ἁρμόδιος καθ' ὕλην πρὸς ἐκδίκασιν τῆς ἀνακοπῆς ὁ Ἐργατοδίκης, ἂν ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαίτησις προέρχεται ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· βάρος ἀποδείξεως τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως. ΑΠ 2227 σ. 815.—Ἀκατάσχετον καὶ ἀνεκχώρητον δικαιωμάτων μετόχων ἢ συνταξιούχων Ταμείων Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ἐκτὸς τῶν ἐπὶ τῶν σχετικῶν νόμων ἀναγνωρισμένων περιπτώσεων· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ. ΑΠ 512 σ. 1070.—Καταγγελία συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου μισθωτοῦ, συνεχίσαντος τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν πτώχευσιν ὑπὸ τοῦ συνδίκου· ἔκδοσις ἀποφάσεως, δεχθείσης ὅτι δὲν ὑπῆρξε σπουδαῖος λόγος καταγγελίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· νόμιμος ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατὰ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, τῆς ἀπαιτήσεως γεννηθείσης μετὰ τὴν πτώχευσιν. ΑΠ 6510 σ. 415.—Πτωχευτικὸς συμβιβασμὸς καὶ ἀπαιτήσεις ἐξ εἰσφορῶν προσωπικῆς κρατήσεως Γν.Σ. σ. 1869.—Ἐναγωγὴ πραγμάτων εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐκτελέσεως τῆς ἀνωτέρω ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 832 § 2 Πολ. Δικονομίας. ΑΠ 329 σ. 979.—Συμψηφισμὸς καὶ κατάσχεσις ἀποζημιώσεων ἐξ ἐπιφυρίων. ΝΖ σ. 888.—Ἰσχὺς ἀπαλλαγῶν, ἀτελειῶν καὶ προνομίων Δημοσίου καὶ ἐπὶ Νομαρχιακῶν Ταμείων. Π 419 σ. 482. —...ὁμοίως ἐπὶ Ι.Κ.Α., ΑΠ 598 σ. 630.—Αἴτημα περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ Σ.Ε.Κ.· μὴ νόμιμον, τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπολαμβανόντων τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου. Εἰσηγ. Ἀθηνῶν 3576 σ. 1256.—Διοικητικὴ ἀποβολὴ ὀργανώσεως ἐκ κτιρίου Ἐργατικῆς Ἑστίας· διαδικασία καὶ λόγοι ἀποβολῆς· αἰτιολογία πράξεως περὶ ἀποβολῆς. ΣΕ 2428 σ. 1344, ΣΕ 2297 σ. 1345.—Ἀκατάσχετα καὶ ἀνεκχώρητα δικαιώματα μετόχων ἢ συνταξιούχων Ταμείων Συντάξεων Προσωπικοῦ Ἀθηναϊκῶν Ἐφημερίδων, ἐκτὸς τῶν ὑπὸ τῶν σχετικῶν νόμων ἀναγνωρισμένων περιπτώσεων· ἔννοια τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Καταστατικοῦ. ΑΠ 512 σ. 1070.

Ἐλαστικοῦ ἐργατοτεχνῖται. Ἔννοια τῆς περὶ ἡμερομισθίων ἐργατῶν βιομηχανιῶν ἐλαστικοῦ χώρας συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰδικότης ψυδιαστοῦ καὶ σολιδόρου, προκύπτουσα ἐκ τῆς ἱκανῆς ἐμπειρίας, ἥτις ἀποκτᾶται διὰ τῆς ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἀπασχολήσεως ἐν τῷ κλάδῳ τῆς ἐργασίας ταύτης κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 27.12.1960 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. 33/1963 διαιτητικῆς ἀποφάσεως. ΑΠ 228 σ. 1147.

Ἐλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης. Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐντὸς τῆς Ἐλευθέρας ἐν Θεσσαλονίκῃ Γιουγκοσλαβικῆς Ζώνης δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 24/10/2.11. 1923 κυρωθείσης Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως κύρωσις διὰ νόμου διεθνῶν συμβάσεων καὶ συνέπειαι. ΑΠ 634 σ. 840.— Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν ὑπὲρ τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας διὰ τοὺς διὰ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας συνδεομένους μετὰ τοῦ ἐργοδότου των καὶ ἐν τῇ Ἐλευθέρᾳ Ζώνῃ Θεσσαλονίκης παρέχοντας τὰς ὑπηρεσίας των μισθωτούς, κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἀπὸ 10 Μαΐου 1923 Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως, κυρωθείσης διὰ τοῦ ν.δ. 24/10.11. 1923 καὶ διατηρουμένης καὶ ἤδη ἐν ἰσχύι μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ., ΑΠ 633 σ. 849.— Πρόσληψις μισθωτοῦ δι' ὡρισμένου χρόνου διὰ διαδοχικῶν συμβάσεων· χρῖσις Δικαστηρίου, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου καὶ δὲν ἐγίνετο πρὸς κατα-

στρατήγησαν τοῦ ν. 2112/1920· περίπτωσις ἐπὶ παραλήψεως ἡμερομισθίου τεχνικοῦ προσωπικοῦ κατὰ τὸ Β.Δ. περὶ Ὀργανισμοῦ Ὑπηρεσιῶν Ἠλεκτρικῆς Ζώνης Θεσσαλονίκης. Π 81 σ. 119.

Ἐλευθερία. Βλ. λ. *Σύνταγμα* — Συμβατικὴ ἐλευθερία καὶ ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, Π 254 σ. 422.

Ἐλευθεριότητος παροχαί. Τακτικαὶ πρόσθετοι παροχαὶ οἰκειοθελῶς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου διδόμεναι· προϋποθέσεις χαρακτηρισμοῦ ὡς μισθοῦ, ΑΠ 377 σ. 386.— Μείωσις ἐπιδημιδίων μισθῶν διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας, ἐφ' ὅσον παρέχεται τροφὴ καὶ κατοικία παρ' αὐτοῦ τούτου τοῦ ἐργοδότου καὶ οὐχὶ παρ' ἄλλων τινὸς ἐξ ἐλευθεριότητος ἢ ἐκ λόγων ἀφορητος, ΑΠ 71 σ. 669.

Ἑλλάδος Τράπεζα. Βλ. λ. *Τράπεζαι*.

Ἐμπιστοσύνης θέσις. Βλ. λ. *Διευθυνταί*.

Ἐμπορικὰ καταστήματα. Βλ καὶ λ. *Ταμεῖα*. Μισθὸς ἐμπορουπαλλήλων· ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ἀποδοχῶν τοῦ ἐπὶ πωλήσεως προσωπικοῦ τῶν ἐμπορικῶν καταστημάτων διατηρικῶν ἀποφάσεων· ἀντιμισθίων αὐτῶν ἐπὶ συσκευασιῶν παραγομένων ὑπὸ τῶν ἐργαστηρίων ἰδίων καὶ μεταφερόντων κέρδος πρὸς πώλησιν εἰς τὸ ἐμπορικὸν καταστήμα, ΑΠ 520 σ. 32.

Ἐμπορικὴ - Βιοτεχνικὴ Σχολή. Βλ. λ. *Σχολαί - Σχολεῖα*.

Ἐμπορικοὶ ἀντιπρόσωποι. Σχέσις περιοδειῶντων πρακτόρων (παραγγελιοδόχων)· πότε χαρακτηρίζεται ἡ σχέσις ὡς τοιαύτη ἐξαιρουμένης ἐργασίας, Π 2812 σ. 876.— Παραγωγοὶ (πλανιέ)· τεκμήρια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 189.

Ἐμπορουπάλληλοι. Βλ. λ. *Ἐμπορικὰ καταστήματα, Ταμεῖα*.

Ἐμπράγματοι συμβάσεις. Σύναψις ἐμπραγμάτων συμβάσεων ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων, Γν.Σ. σ. 905.

Ἔνδικα μέσα. Βλ. καὶ τὰς οἰκείας λέξεις. Γενικὴ ἐπὶ ἐνδίκων μέσων κατὰ δόλου ἀρχὴ· ἄσκησις ἀνὰ ἄσκησιν ἐνδίκου μέσου ἐντὸς σημαινόντος, ἔχοντος τοιοῦτον τοῦ ἐκ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως ἐμπεπτωμένου ἐλαττώματος διαδίκου· ἀπαραδέκτως οὕτω λόγος ἠσκήθη ἐκ μόνου ἐνδίκου σημαίνοντος, τοῦ ἀπαραδέκτου λαμβανομένου ἐφ' ὅσον ὑπὸ τοῦ Δικαστηρίου οὐκ ἐπιγγέλλεται, ὡς ἀναγομένου εἰς τὴν νομιμοποίησιν καὶ συνεπῶς εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, Π 23279 σ. 818.

Ἔνορκοι βεβαιώσεις. Βλ. ... *Βεβαιώσεις*.

Ἐνοχή. Γεννᾶται, κατ' ἄρθρον 361 Α.Κ., ἐκ τῆς συμβάσεως ἢ ἐκ τοῦ νόμου· εἰς τὰς ἐκ τοῦ νόμου ἐνοχὰς ἀνήκουν ἡ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΝΖ σ. 1241.—Ἀφορτία παροχῆς ὑφ ερισμοῦ καὶ ἔννοια ἄρθρων 371, 201 καὶ 207 Α.Κ. ἀνεφάρμοστον τῶν περὶ ἀφορτίας κατοχῆς ἀρχῶν τοῦ Α.Κ. ἐπὶ δικαιοπραξίας, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἑπταδόμου δι' εἰδάκτιμων ἑταιρειῶν, τελούσης ὑπὸ τὴν ἀναβλητικὴν αἴρεσιν τῆς ἐμμονίσεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας καὶ τῆς διαπιστώσεως αὐτῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἢ τινος τῶν ὀργάνων του· ἐπίδομα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Ταμπέζης, ΑΠ Ὁλ. 570 σ. 81, Σχολ. σ. 80, ΑΠ 161 σ. 601, ΑΠ 275 σ. 1058, ΑΠ 177 σ. 1400.—... ὁμοίως κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ Βυζαντινορωμαϊκοῦ Δικαίου, ΑΠ 188 ἐν Εἰσαγωγ. Σχολ. σ. 601, ΑΠ 472 σ. 1458.— Εἰς ὁλόκληρον προστήσαντος καὶ προστηθέντος, Εἰσαγ. σ. 232.—Προσδιορισμὸς τοῦ μισθοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα 371 καὶ 379 Α.Κ. τότε μόνον ἐὰν δὲν δύναται νὰ καθαρισθῇ ὁ εἰθισμένος μισθός, ΑΠ 105 σ. 475.— Ἔναρξις παραγραφῆς ἐπὶ περιοδικῶν παροχῶν, ΑΠ 576 σ. 741.— Ἐὰν ἡ εἰδικὴν διαδοχὴν ἐκ μεταβάσεων παρ' ἑρμηλετῶν τοῦ Ι.Κ.Α. περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως διὰ τὰ ἐπ' αὐτοῖς ἀνήκοντα χρέη ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἄρθρων 479 Α.Κ., Ἔγκ. σ. 1071.

Ἔνστασις. Κατοχυρωτικὴ ἔνστασις ἐργοδότου περὶ ἀκυρότητος συμβάσεως, ΑΠ 570 σ. 25, —Ἐργοδότου ἐκ τῶν ἄρθρων 656 καὶ 281 Α.Κ.· χρόνος προβολῆς, Π 24611 σ. 241.— Ἐργοδότου ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ στοιχείων διὰ τὸ ὡρισμένον αὐτῆς καὶ ὁ προσδιορισμὸς τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγίνετο ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν· παραδεκτὴ ἡ ἔνστασις κατ' ἔφεσιν τὸ πρῶτον, ἐφ' ὅσον ἀποδεικνύεται παραχρῆμα ἐγγράφως, Εἰσαγ. σ. 241.— Ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων στοιχείων αὐτῆς ἀφορτία, Π 4582 σ. 1444.— Σημαντικὸν ἀπαιτήσεως ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς ἀποδοχῶν δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἀνοιχτῶν τῶν νομίμων πρὸς ἀπαίτησιν ἐξ ὑπερωριῶν· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου, ὅτι δὲν σώζεται ὁ ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 909 Α.Κ., Π 54 σ. 678.— Σημαντικὸν ἔφεσιν ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου ἐπὶ τοῦ ἐργατικοῦ δικαστοῦ στοιχεῖα τῆς ἐνστάσεως, ΝΖ σ. 888.— Περὶ παραβάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἔνδικον τοῦ Ἐφετείου, ΑΠ 229 σ. 393.— Προθεσμία ἐμπέσεως κατ' ἀποφάσεις ἐργατικῆς διαφορᾶς· ἀντένστασις κατὰ τοῦ χρόνου τῆς ἐπιδόσεως κρίσις δικαστηρίου, ὅτι ὁ εἰς ὃν ἐπεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἐτύγχανεν ἐκπρόσωπος ἐναγθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ΑΠ 405 σ. 427.— Δόγος ἀναιρέσεως περὶ λήψεως ὑπ' ὄψιν ἰσχυρισμοῦ καὶ ἀποδεικτικοῦ στοιχείου ἀπαραδέκτων λόγῳ δημοσίας προθεσμίας καὶ προσαγωγῆς ἀπόρρητος τούτου, ἐφ' ὅσον ὁ ἀναιρεσείων δὲν διατείνεται, ὅτι τοιούτων ἀπαραδέκτων προέβλεψεν, οὔτε καὶ πράγματι προέβλεψεν ἔνδικον τοῦ δικάσαντος ἐργατοδίκου, ΑΠ 296 σ. 787.— Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως· συνιστᾷ ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως· ἀποδοχὴ φητὴ ἢ σιωπηρά, Π 22824 σ. 818. Βλ. καὶ λ. *Δύκεπάγγελτος ἐ-*

ρευνα, Δημόσια τάξις.

Ένταξις. Είσπραχτόρων εἰς Κ.Τ.Ε.Α. καὶ ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεων αὐτῶν, ΑΠ 516 σ. 19.— Εἰσπραχτόρων εἰς Κ.Τ.Ε.Α. κατὰ ν.δ. 3990/1959' ἄδικα μισθωτοῦ ἐπὶ μεταβολῆς προσώπου ἐργοδότου συναλλαγισμὸς κατ' ἄρθρα 6 § 1 ν. 2112/1920 καὶ 9 ν.δ. 16/18 Ἰουλίου 1920 καὶ τοῦ παρὰ τῷ προηγουμένῳ ἐργοδότῃ χρόνου ἀπασχολήσεως τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 462 σ. 1594.

Έντολή. Σύνδεσις δικηγόρου μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐμμίσθου ἐντολῆς, ΣΕ 454 σ. 554.— Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ σύμβασις ἀνεξαρτήτων ὑπηρεσιῶν ἐντολὴ ἄμισθος κατ' ἄρθρον 713 Α.Κ.' ἔννοια ἐξαρτήσεως' σχέσις περιοδευόντων πρακτόρων (παραγωγάν)' πότε χαρακτηριστικὸ ἡ σύμβασις ὡς ταυτὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 2813 σ. 876.

Ένώσεις. Βλ. λ. *Σωματεῖα.*

Εξηρτημένη εργασία. Βλ. λ. *Εργασίας σύμβασις* (παράγρ. 1).

Έξοδα. Δικαστικά. Βλ. λ. *Δικαστικὰ ἔξοδα.* Κινήσεως τῶν ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου κλητήρων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 495 σ. 12.—Νοσηλείας ἐπὶ βλάβης σώματος ἢ ὑγείας προσώπου, ΑΠ 10 σ. 286.— Ἀποζημίωσις παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος μισθωτοῦ διὰ διορχὴ μερικὴν ἀνικανότητα' ἰατρικὰ καὶ φαρμακευτικὰ ἔξοδα' ὑπαγωγὴ εἰς ἔξοδα νοσηλείας καὶ τῶν ἐξόδων διλτιωμένης τροφῆς, Π 23 σ. 188.—Δικαιουμένη ἀποζημίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ παθόντος' ἔξοδα κηδείας, Π 193 σ. 1260.— Ἐπίδομα ἐξόδων παραπάσεως καὶ κινήσεως, διδόμενον σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημιώσεων νόμων 2112/1920, Π 254 σ. 422.—Παροχὴ τούτων τοῖς μισθωτοῖς ἀδιαφορικῶν ἐξόδων, ΝΖ σ. 555.— Ἀποζημιώσεις μισθωτῶν διὰ διανυκτερεύσεις ἐκτὸς ἕδρας' ἐκπτώσεις λόγῳ παροχῆς τροφῆς καὶ κατοικίας' προϋποθέσεις, ΑΠ 71 σ. 669.

Εξουσιοδότησις νομοθετική. Βλ. λ. *Νόμος.*

Εξοφλητική απόδειξις. Βλ. λ. *Καταβολή.*

Εξοχικά κέντρα. Τεκμήρια ἐμφορούθια δι' εἰσφορᾶς Ι.Κ.Α., Ἐγγ. σ. 186.

Εξύβρισις. Ἐργοδότου ὡς λόγος ἀπολύσεως συνδικαλιστικοῦ στελέχους' εὔλογος χρόνος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος' ἰσχυρισμὸς περὶ ὑπερβάσεως τοῦ εὐλόγου χρόνου καὶ ἀπαδυναμώσεως τοῦ δικαιώματος, ΣΕ 1050 σ. 1217.— Βάναυσος καὶ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτὸν συνεπείᾳ ἐκ τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 7 νόμου 2112/1920 καὶ 200, 281, 288 καὶ 648 Α.Κ.' ὑπερημερία ἐργοδότου' ὑποχρεώσεις καταβολῆς μισθοῦ μέχρι πότε, Π 1619 σ. 1187.

Έξωσις. Βλ. λ. *Διοικητικὴ ἀποβολή.*

Εορταί. Βλ. λ. *Δῶρον Ἑορτῶν, Κυριακή.* Παροχὴ ἡμερομισθίου κατ' ἐξαιρέσιμους ἡμέρας' προσθήκη δι' ἄρθρου 2 §§ 1 καὶ 2 ν.δ. 3755/1957 εἰς τὰς καθιερωμένας μὴ ἐργασίμους ἡμέρας καὶ τῆς 1ης Μαΐου καὶ 28ης Ὀκτωβρίου σκοπὸς τῆς προσθήκης ταύτης' ἔννοια παραγράφου 3 τοῦ ἄρθρου 2 τοῦ ἄνω ν. δ/τος περὶ παροχῆς ἡμερομισθίου εἰς μὴ ἀπασχολουμένους κατὰ τὰς ἐξαιρεσίμους ἡμέρας διακρίσεις περιπτώσεων, καθ' ἃς κατὰ τὰς ἡμέρας ταύτας ἐργάζεται ἢ ἀργεῖ ἡ ἐπιχείρησις καὶ ὁ μισθωτὸς προσέρχεται ἢ μὴ πρὸς ἐργασίαν' εἰδικὸς τῶν περιπτώσεων αὐτῶν, ἄνευ ἀποδοχῶν ἢ ἀπουσιῶν ἐπιτρεπτῶν ἀπουσίας, καθ' ἃς συμπίπτει ἐξαιρέσιμος ἡμέρα' ἐφαρμοστέα διάταξις ἐπὶ προσλαμβανομένων βάσει τοῦ νόμου 4321/1934 διὰ τὰ συνεργεῖα τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ δημοσίου δικαίου ἢ σχέσις τούτων καὶ ἀνεφάρμοστον παραγρ. 3 ἄρθρου 2 ν.δ. 3755/1957, Γν.Σ. σ. 248.— Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὴν καὶ μὴ ἐργασίμους ἡμέρας' ποιὰ αἱ μὴ ἐργάσιμοι ἡμέραι' περιεχόμενον ἐξώσεως τοῦ ἐργαζομένου κατ' αὐτὰς μισθωτοῦ, Π 1190 σ. 293. — Ὑποχρέωσις ἐργοδότου κατὰ τὴν 1ην Μαΐου' σύμπτωσις πρὸς Κυριακήν, Σημ. σ. 584.— Καταβολὴ ἡμερομισθίου κατ' ἐξαιρεσίμους ἡμέρας' ποία ἀμοιβὴ δέον νὰ καταβάλληται κατ' αὐτὰς εἰς κατ' ἀποκοπὴν ἀμειβομένους ἀρτιεργάτας παρὰ τοῦ 730 Σ.Ε., Γν.Σ. σ. 622.— Ἔννοια ἄρθρου 2 ν.δ. 3755/1955' ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἀμειβομένων ἐπὶ μισθοστοῖς ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας' ἔννοια τῆς φράσεως «ποσὸν ἴσον πρὸς τὸ ἡμερομίσθιόν των»' ἔννοια τῆς φράσεως τοῦ ἄνω ἄρθρου «ἄνευ ἑτέρας προσαυξήσεως», Γν.Σ. 622.— Ἀργία ἰδιωτικῶν καταστημάτων καθ' ἡμέραν πέμπτης κατ' ἄρθρον 4 ν.δ. 103/1964' ἔννοια καταστήματος τοιούτων παντὸς τύπου, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι κλπ., ὄχι δὲ καὶ τοῦ τύπου ἐκτελέσεως ὡρισμένων ἔργων' ἐλλιπὴς διατύπωσις ἡμερομισθίου κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν προσῆλθε νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, Π 7978 σ. 680, Ἐπιστολή, σ. 840.— Ἀρχεῖο Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν κατ' ἀπόφασιν Ποινῶν Κυβερνήσεως λόγῳ τῶν γάμων τῶν Βασιλέων' δικαιοπρακτικὸν ἐπιθέσεων δι' ἄλλην ἔκτακτον δικαίωμα, ΑΠ 518 σ. 125.— Ἑβδομαδιαῖαι ἀναπαύσεις μισθωτῶν' διατάξεις ν.δ. 748/1966' ἡμέραι ἀργίας' οἰκιακοὶ μισθωτοί, Σημ. σ. 1368.— Ἐπὶ τοῦ ν.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας, Ἐγγ. σ. 1469, ΝΖ σ. 1526. — Ἐργασία θυσιῶν πολυτοκιῶν καὶ μεγάρων καθ' ἑορτάς, Ἐγγρ. σ. 1527.

Επάγγελμα. Ἔννοια' ἐκμετάλλευσις ἰδιοκτήτου λειτουργείου' ἄσκησις ἐπαγγέλματος' ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 742 σ. 616.— Κύριον ἐπάγγελμα δι' ἰδιότητα ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου καὶ ἐφαρμογὴν νόμου 2112/1920, Εἰσαγ. σ. 1149.— Νομικὸς μισθὸς προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων' καταβολὴ καὶ εἰς τὸν μὴ παρέχοντα ἐργασίαν Γραφείου κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλὰ

παράγραφος, ΑΠ 105 σ. 413, Είσαγ. σ. 1449. — Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως παρά τοῦ Ι.Κ.Α. κατά τὰς περὶ διορίων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων διατάξεις, Ἔγκ. σ. 747.

Ἐπαλήθευσις πιστώσεων. Βλ. λ. *Πιστώσεις.*

Ἐπαναφορά πραγμάτων. Εἰς τὴν πρὸ τῆς ἐντελέσεως τῆς ἀναιρετίσεως ἀποφάσεως κατάστασιν κατ' ἄρθρον 832 § 2 Πολ. Δικονομίας, ΑΠ 329 σ. 979.

Ἐπαρχιακαὶ Βιομηχανίαι. Βλ. λ. *Βιομηχανίαι.*

Ἐπενδύσεις. Δημοσίων Ὀργανισμῶν κατ' ἀ.ν. 1611/1950· Ἔννοια Δημοσίων Ὀργανισμῶν· Ταμεῖον Ὑγείας Ὑπαλλήλων Α.Τ.Ε., Γν.Σ. σ. 905.

Ἐπίβλεψις. Κανονικῆς λειτουργίας μηχανήματος καλάνδρας καὶ ἄλλαι ἐργασίαι· παροχὴ οὐσιώδους ἐργασίας κατὰ κύριον χαρακτῆρα μὴ σωματικῆς καὶ χαρακτηρισμὸς τοῦ μισθοῦ ὡς ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου, ΑΠ 59 σ. 719.

Ἐπιδείνωσις νόσου. Ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΣΕ 1829 σ. 38, Είσαγ. σ. 922, ΑΠ 316 σ. 922.

Ἐπιδόματα. Ἀδείας. Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν.* (παράγρ. Β΄). Ἀνεργίας. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός· Ἀσφάλισις.* Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας ἐργαζομένων εἰς βιομηχανίας τσιμέντων κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 48993/1951· δικαιοῦχα πρόσωπα· ἀνάφορα αὐτῆς εἰς πάντα ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς ἰδίας ἀνθυγιεινὰς συνθήκας ἐντὸς τοῦ ἐργοστασίου τσιμέντων εἰς ἐργασίαν, ἔχουσαν σχέσιν μὲ τὸ ἐργοστάσιον καὶ ὄχι μόνον εἰς τοὺς μισθωτοὺς τοὺς πλουτοῦντας εἰς ἐργασιακὴν σχέσιν μετὰ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἐπιχείρησιν παραγωγῆς τσιμέντων, ΑΠ 488 σ. 34.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς ἐργαζομένους εἰς βιομηχανίας τσιμέντων· παροχὴ κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 48993/1951, ἀνεξαρτήτως ἂν αὐτοὶ ἔχουν τὴν ἰδιότητα τοῦ ἐργάτου ἢ ὑπαλλήλου, ΑΠ 289 σ. 172.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας· συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν ἐπὶ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 6942 σ. 160.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας κατὰ τὴν 11/1960 ἀπόφασιν τοῦ Π.Δ.Α.Δ. Περιοδικῶς τῶν ἐργαζομένων εἰς ἀποκαμδὴν ἀποχρωμάτων· βάσις ὑπολογισμοῦ τούτου· προϋποθέσεις παροχῆς ἐγκύρου παρεχομένη ἐργασία· ἄλλαι ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, Π 6062 σ. 536.— Ἀνθυγιεινῆς ἐργασίας εἰς τυπογράφους κλπ. κατὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1965 διαιτητικὴν ἀπόφασιν· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συνυπαγισμοῦ αὐτοῦ πρὸς καταβαλλομένων ὑπέρτερον τοῦ νομίμου ἡμερομισθίων· δικαίωμα καὶ τοῦ μισθωτοῦ τῆς περιπτώσεως ταύτης πρὸς λῆψιν τοῦ ἐπιδόματος, Π 4026 σ. 732.—Ἀσθενείας· ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν διὰ ζημίαν του λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐπιδομάτων ἀσθενείας παρανόμως, καταβαλόντος οὗτος πλήρη τὸν μισθὸν εἰς τὸν ἀσθενήσαντα μισθωτόν· ἀπόρριψις ἀγωγῆς ὡς νόμῳ ἀβασίμου, Π 21943 σ. 94.—Διανυκτερεύσεως ἐντὸς ἕδρας. Βλ.λ. *Διανυκτέρευσις.* Ἐξόδων παραστάσεως καὶ κινήσεως, διδόμενον σταθερῶς καὶ μονίμως ὡς τακτικὸν συμβατικὸν ἀντάλλαγμα τακτικῆς ὑπηρεσίας· συνυπολογισμὸς δι' ἀποζημίωσιν νόμῳ 2112/1920, Π 254 σ. 422.— Ἐπιφυλακῆς· δικαίωμα ἐπὶ τούτου καὶ τῶν προσθέτων ἀστυφυλάκων· ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπολύσεως, ΑΠ 321 σ. 879.—Ἐδωδίμων ὑπηρεσίας· ὁρισμοὶ καὶ ἔννοια ἄρθρων 371, 291, 297 Α.Κ.· δικαιοπραξία ὑπὸ αἴρεσιν καὶ ἐκείνη, δι' ἧς συνεφωνήθη μεταξὺ τοῦ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἡ εἰς τὸν δεύτερον χορήγησις ἐπιδόματος δι' εὐδόκιμον ὑπηρεσίαν, μὴ ἐχούσης ἐπ' αὐτῆς ἐφαρμογὴν τῶν περὶ ἀοριστίας τῆς παροχῆς ἀρχῶν τοῦ 'Αστικοῦ Κώδικος· ἐπίδομα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας ὑπαλλήλου Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος, ΑΠ 550 σ. 81, ΑΠ 161 σ. 601, ΑΠ 300 σ. 882, ΑΠ 275 σ. 1058, ΑΠ 472 σ. 1458, ΑΠ 477 σ. 1460.— Ὑπαλλήλων Τραπέζης τῆς Ἑλλάδος κατὰ Κανονισμὸν αὐτῆς· κρίσις περὶ εὐδοκίμου ὑπηρεσίας διὰ τὰ ἐπιδόματα εὐδοκίμου ὑπηρεσίας, ΑΠ 295 σ. 1057. —Οἰκογενειακὰ ἀδηγῶν αὐτοκινήτων Ι.Χ. πολυτελείας, Ἔγκ. σ. 557.— Οἰκογενειακά· περιλαμβάνονται εἰς τὴν ἀποζημίωσιν κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4020/1959 ἐπὶ παρανόμων ὑπερωριῶν, ΑΠ 262 σ. 806, ΑΠ 544 σ. 1515.—Οἰκογενειακὰ· χαρακτὴρ ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν, ΑΠ 337 σ. 865.— Οἰκογενειακῶν βαρῶν· παροχὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἀσχέτως ἂν ἡ σύζυγος τούτου κέκτηται περιουσίαν ἢ ἐργάζηται, ΑΠ 295 σ. 1146.— Παραγωγῆς· συνυπολογισμὸς δι' ἀποδοχὰς ἀδείας, ΑΠ 256 σ. 728.— Πόλεως ὡς δευτερεύουσα ἀπολαυὴ προσωπικοῦ Σ.Ε.Κ., ΑΠ 641 σ. 684. —Τεχνικὸν πρόσληψις ὑπὸ Ο.Α.Π. χημικοῦ - μηχανικοῦ· χαρακτὴρ σχέσεως· δικαίωμα τεχνικοῦ ἐπιδόματος νόμου 3670/1957, Π 1506 σ. 494.— Εἰς τεχνικὸν προσωπικὸν Κρατικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, ΑΠ 291 σ. 857.— Ἀποζημίωσις λόγῳ ὑπερωριακῆς ἐργασίας κλπ. προσωπικοῦ δημοσίων ἔργων· ἔννοια νόμου 3001/1954· τίνες δικαιοῦνται τῶν ἐξ αὐτοῦ ἀποζημιώσεων· τεχνικοὶ ὑπάλληλοι δημοσίευσις ἀποφάσεων Ὑπουργῶν, ΑΠ 607 σ. 549.— Χιλιομετρικῶν ἀποστάσεων ἐπὶ ἀναθέσεως εἰς εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων Ε.Η.Σ. ὑπηρεσίας συλλέκτου εἰσιτηρίων, ΑΠ 158 σ. 350.— Ἐπιδόματα καὶ προσαυξήσεις νοσοκομείων ὑπηρετούντων εἰς νοσηλευτικὰ ἱδρύματα ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 43 σ. 404.— Ἀξίωσις ἰατροῦ περὶ καταβολῆς εἰδικοῦ ἀκτινολογικοῦ ἐπιδόματος ἐπικινδύνου ἐργασίας κατὰ ν.δ. 2623/1956· κρίσις περὶ καταχρηστικῆς ἐν προκειμένῳ ἐνασκήσεως τοῦ δικαιώματος τοῦ ἰατροῦ, ΑΠ 227 σ. 1041.— Παροχὴ ἐπισθίων παραμεθορίων περιοχῶν εἰς προσωπικὸν Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ· ἰσχυρισμὸς περὶ παραδόσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· ἀπαράδεκτος ἰσχυρισμὸς τοῦ πρώτου ἐνάγοντος τοῦ Ἐφετείου, ΑΠ 229 σ. 995.— Προστασία γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν

τοκετόν· έπιδόματα κήδεως, τοκετού καί λοχείας κατά νόμον 1846/1951 περί Ι.Κ.Α.· παρόμοια διατάξεις άλλων 'Ασφαλιστικών 'Οργανισμών' νόμιμον κώλυμα τής από τοκετόν ή τεκούσης γυναικός κατά τό διάστημα τών 6 έβδομάδων πρό καί μετά τόν τοκετόν πρός παροχήν έργασίας καί ύφαρμογή άρθρου 657 Α.Κ.· άξιώσεις μισθού παρά τού έργοδότου καί τών άνευ έπιδομάτων έκ τού 'Ασφαλιστικού 'Οργανισμού δικαίωμα έργοδότου κατ' άρθρον 657 § 2 Α.Κ. νά έκπέση τά ποσά, άτινα κατεβλήθησαν είς τήν έργαζομένην συνεπεία τού κωλύματος τού τοκετού, Γν.Σ. σ. 1243, Σημ. σ. 1244.— Συνυπολογισμός έπιδομάτων διά τοκετικάς καί νομίμως παρασχεθείσαν νυκτερινήν ή κατά Κυριακάς έργασίαν διά τόν συντάξιμον μισθόν πρός ύπολογισμόν τής συντάξεως έκ τού Ταμείου 'Ασφαλίσεως Προσωπικού Η.Ε.Α.Π. καί Ε.Η.Ε., ΑΠ 378 σ. 1523.

'Επίδοσις. Βλ. λ. ***Κοινοποίησις.***

'Επιθεώρησις 'Εργασίας. Δραστηριότης Γενικής 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας Υπουργείου 'Εργασίας, 'Απόσπ. Έκθέσ. σ. 841.—Θεώρησις καταστάσεων ώρών έργασίας ύπό τού 'Επιθεωρητού 'Εργασίας δέν συνιστά τήν νόμιμον άδειαν ύπερβάσεως τών νομίμων ώρών έργασίας, Π 682 σ. 869.—Υποχρεώσεις έργοδοτών έναντι τών 'Επιθεωρήσεων 'Εργασίας καί ύπείθυνοι αύτών αί παραβάσεις, περί ών τά έδάφια α', β', γ', δ', καί ε', τής παρ. 1 τού άρθρου 10 τού ν.δ. 2854/1954 περί όργανώσεως Σώματος 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας κλπ. καλύπτονται ύπό τού άρθρου 169 τού Π.Κ. περί άπειθείας, Γν.Σ. σ. 1347.

'Επιλογή. Δικαιώματα μισθωτού έπί άκύρου καταγγελίας συμβάσεως έργασίας· έπιλογή δι' άγωγής άπολυθείσης ν. 2112/1920 καί συνέπειαι· διαπλάστου έπιλογής, Π 2203 σ. 727.

'Επιμελητήρια. Τεχνικών· ύπόφασις Διοικούσης 'Επιτροπής περί άπολύσεως νομικού συμβούλου κατά ν.δ. 4352/1964· έκτελεστή διοικητική πράξις· παραδεκτή προσβολή δι' αίτήσεως άκυρώσεως διατάξεως διατάγματος 27.11/14.12.1926 περί προσλήψεως τεχνικού συμβούλου, νομικού συμβούλου κλπ.· έλλειψις προβλέψεως δι' όργανωμένην νομικήν ύπηρεσίαν προστασία διορισθέντων άναγκαστικώς κατ' ά.ν. 1836/1951, ΣΕ 2887 σ. 281.—'Ιδρυσις Σχολών ύπό 'Εμπορικών καί Βιομηχανικών 'Επιμελητηρίων· διατάξεις ν.δ. 3855/1958· μισθολογική έξίσωσις τών είς τά ίδιωτικά σχολεία διδασκόντων έκπαιδευτικών λειτουργών πρός τούς έν ένεργεία όμοιοβάθμιους δημοσίους έκπαιδευτικούς λειτουργούς· προϋποθέσεις ένέργειαι προσλήψεως ίδιωτικού έκπαιδευτικού λειτουργού· προϋποθέσεις έπερημερίας έργοδοτού περί την άποδοχήν τών ύπηρεσιών τού μισθωτού καί μισθού κατ' άρθρον 656 Α.Κ. ή καταγγελία ένεργού συμβάσεως έργασίας, Π 3301 σ. 1217.— Δέσμευσις έκ τοπικής όμοιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως έργασίας· κάλυψις διά τής συμμετοχής τού 'Εμπορικού καί Βιομηχανικού 'Επιμελητηρίου τών μή έχόντων ίδιαν έπαγγελματικήν έργοδοτικήν όργάνωσιν ή μη καλυπτομένων ύπό τού καταστατικού, ύφισταμένης έπαγγελματικής όργανώσεως, αίτινες νοούνται καί αί μή όντες μέλη ύφισταμένης όργανώσεως έργοδοτών· διαιτητική άπόφασις περί θεμάτων πολιτικατικών καί μεγάρων 'Αθηνών - Πειραιώς καί Προαστίων, ΑΠ 481 σ. 1581.— Παρανομία είσφορών, 'Επ. Γνμδ. σ. 395.

'Επιμίσθιον. Παραμεθορίων περιοχών είς προσωπικόν ΑΕΠ, ΑΠ 229 σ. 997.

'Επιστράτευσις πολιτική. Πολιτική έπιστράτευσις έν ώρα άπεργίας μισθωτών τίθεσι νόμοι καί έφεσιν αύτών ύπό συντεγματικήν έπαγαν έλλειψις άντιθέσεως πρός τας περί προσωπικής έλευθερίας καί έλευθερίας της έργασίας ή πρός τάς έλευθερίας τού συνεταιρίζεσθαι καί συνδικαλιστικής έλευθερίας διατάξεις τών άρθρων 4 καί 11 τού Συντάγματος τών διατάξεων των νόμων 1084/1939, 1986/1939 καί 150/1945 περί πολιτικής κινητοποιήσεως δι' έπιτάξεως προσωπικών ύπηρεσιών καί ύλικών μέσων, ούδε πρός τας διατάξεις της διεθνούς συμβάσεως της Ρώμης καί ότ' άριθ. 105/1957 διεθνούς συμβάσεως Γενεύης, ΣΕ 578 σ. 471.— 'Απεργία καί πολιτική έπιστράτευσις ώς καταπαλτικόν αύτών μέτρον, Σημ. σ. 1096.

'Επίσχεσις έργασίας. Υποχρεώσεις έργοδότου περί την άποδοχήν ύπηρεσιών μισθωτού· δήλωσις περί άποδοχής των ύπηρεσιών τού μισθωτού καί προσφορά έκπληρώσεως των έκ της ύπηρεσίας υποχρεώσεών του· άσκησις δικαιώματος έπισχέσεως κατ' άρθρον 325 Α.Κ.· τρόπος καί χρόνος άσκήσεως· καταχρηστική άσκησις τού δικαιώματος, Π 13020 σ. 1135.

'Επίταξις. Βλ. λ. ***'Επιστράτευσις πολιτική.***

'Επιτροπαί. Δέν δύνανται νά συσταθούν διά πολλογικής συμβάσεως ή διαιτητικής άποφάσεως, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Προϋποθέσεις άρθρου 7 ά.ν. 244/1936· λόγος άκυρώσεως περί μη νομίμου συνθέσεως αύτής· άπαράδεκτος προβαλλόμενος έτερος καί αύτοτελής λόγος άκυρώσεως περί κακής συγκροτήσεως της έπιτροπής, τούτου δυναμένου νά προβληθή μόνον διά προσθέτου δικογράφου νομοτύπως κατατιθεμένου καί κοινοποιουμένου, ΣΕ 1820 σ. 1323.—'Ιδρύματος Κοινωνικών 'Ασφαλίσεων, Βλ. λ. ***Κοινωνικαί 'Ασφαλίσεις.***— Τιμαριθμικής διαπλάσεως έκτελέσεως δημοσίων έργων, ΣΕ 2137 σ. 1247.—'Απόλυσις άναγκαστικώς τοποθετηθέντος κατ' ά.ν. 1836/1951 δικηγόρου πολεμιστού άντικατάστασις έπί Δημοσίου ή νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου άποφάσεως της έπιτροπής ά.ν. 244/1936 δι' άποφάσεως τού δημοδίου πρός έπιβολήν πειθαρχικών ποινών Συμβουλίου· πρόσληψις δικηγόρων· έξουσία έπιτροπής άρθρου 7 ά.ν. 244/1936 ή τού ηλκίου Πειθαρχικού Συμβουλίου παραλλήλως πρός την δυνατότητα άνακλήσεως τοποθετήσεως ύπό τού 'Υπουργού

Έργασίας. ΣΕ 727 σ. 532.

Επιτροπεία. Ακυρότης πράξεων επιτρόπου άνηλίκου, έννοια μη τηρήσεως των υπέρ του ανηλίκου τασσομένων διατυπώσεων· προτιμητέος μόνον ο υπό του επιτρόπου του ανηλίκου και των τούτου διαδόχων κατ' άρθρον 1652 § 2 Α.Κ., ΙΙ 193 σ. 1260.— Σχετική υπέρ του ανηλίκου ή ακυρότης συμβάσεως μισθώσεως εργασίας άνευ συναινέσεως του πατρός ή επιτρόπου αυτού κατ' άρθρον 126 Α.Κ., ΙΙ 1114 σ. 1258.

Επιφυλακής επίδομα. Δικαίωμα προσθέτου αποζημιώσεως επιφυλακίων, ΑΠ 821 σ. 879.

Επιχειρήματα. Μη λήψις υπ' όψιν επί λόγω αναιρέσεως κατ' άρθρον 807 κδ. 7 Πολ. Δικ., ΑΠ 396 σ. 1462, ΑΠ 480 σ. 1510.

Επιχείρησις. Έννοια. Γν. Σ. σ. 715.— Ώρα εργασίας προσωπικού καφενείων, ατελιέ, ατελιών κλπ

Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων. Βλ. λ. *'Οργανισμοί*.— Διακρισις συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας άπο μισθώσεως έργου, ΑΠ 372 σ. 977, Π 193 σ. 1260.

Έργασία. Βλ. τά κατ' ίδιαν θέματι εις τάς οικείας λέξεις· εξηρτημένη. Βλ. λ. ***Έργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 1).— Έτοιμότης πρός εργασίαν, ΑΠ 67 σ. 401, ΑΠ 137 σ. 1446.— Μικρότερα του νομίμου ωραρίου και μισθός, ΝΖ σ. 104, 250, Είσαγ. σ. 297, ΑΠ 44 σ. 337, ΑΠ 105 σ. 775.—Συνταξιούχων συνέπεια ως προς την σύνταξιν, ΝΖ σ. 361, ΣΕ 1978 σ. 1003, ΣΕ 742 σ. 816.— Συνταγματικότης διατάξεων των νόμων 1984 και 1986/1939 και 150/1945 περί πολιτικής κινητοποιήσεως δι' επιτάξεως προσωπικών υπηρεσιών και ζώων μέσων μη αντίθεσις ούδε προς τας διεθνείς συμβάσεις Ρώμης και Γενεύης, ΣΕ 578 σ. 471, πρβλ. Σημ. σ. 1056.—Χρησιμοποίησις εις άλλην εργασίαν και μισθός ΑΠ 299 σ. 862.

Έργασίας σύμβασις. Βλ. καί λ. *"Αδεια μισθωτών, Απεργία, Αποδοχαί, Δημόσιον, Δημοσίου δικαίου σχέσις, Εργατικά ατυχήματα, Εργατικαί διαφοραί, Κανονισμοί, Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Κατάσχησις δικαιώματος, Ναυτικοί, Νεοπολεμιοταί, Παλαιοί Πολεμισταί, Πειθαρχία, Στράτευσις, Συλλογικαί διαφοραί εργασίας, Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας, Υπάλληλοι ιδιωτικοί* καί τα λοιπά κατ' ίδιαν θέματι εις τάς οικείας λέξεις.

1. *Γενικά· διακρίσεις· περιπτώσεις· εξηρτημένη εργασία· ετοιμότης προς εργασίαν κλπ.* Έννοια μισθωτού και συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας· διάταξις άρθρου 6 ν.δ. 765/1943· εξηρτημένη εργασία ή διά λογαριασμόν άλλου παρεχομένη διά σημαντίας, κατά την οποίαν ή παρέχων την εργασίαν υποβάλλεται εις νομικήν εξάρτησιν, εκδηλουμένην εν τω δικαιώματι του εργοδότου του άσκείν εποπτείαν και έλεγχον ως προς την παροχήν εν γένει της εργασίας, ΑΠ 264 σ. 793.—Διακριτικόν γνώρισμα της περί μισθώσεως εργασίας συμβάσεως διακρισμός άπό άλλων συγγενών συμβάσεων· σύμβασις περί παροχής εξηρτημένης εργασίας και σύμβασις ανεξαρτήτων υπηρεσιών· εντολή άμισθος κατ' άρθρον 713 Α.Κ.· έννοια εξαρτήσεως σχέσις περιωδευόντων προικτόρων (παραγωγών)· πότε χαρακτηριστέα ή σύμβασις ως τοιαύτη εξηρτημένης εργασίας, Π 2812 σ. 876.— Παροχή εργασίας άπό μέλους διοικητικού συμβουλίου εις σωματείον· προβολή άξιώσεων αυτού εκ συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας· μεταξύ των νομίμων προϋποθέσεων και νά επιτρέπηται τούτο άπό τό καταστατικόν του σωματείου· άκυρος άλλως ή περί παροχής εργασίας σύμβασις, Π 536 σ. 736.—Διάκρισις συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας άπό μισθώσεως έργου, ΑΠ 374 σ. 977.— Διαχωρισμός συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας άπό μισθώσεως έργου· εργασία δασεργάτου, Π 193 σ. 1260.—Εξηρτημένη εργασία δι' υπαγωγήν εις άσφάλισιν Ι.Κ.Α.· περί πτωσις εμπράκτορος συνδρομών μελών συλλόγου επί ποσοστού, ΣΕ 2364 σ. 360.— Εξηρτημένη εργασία ώς προϋπόθεσις υπαγωγής εις άσφάλισιν Ι.Κ.Α.· θεώρησις μισθωτού, επί δυσχερούς διακρίσεως εξηρτημένης ή μή εργασίας, ώς ισχυομένου εις την άσφάλισιν· κρίσις επί τη βάσει των συνθηκών εκάστης περιπτώσεως· απασχόλησις εις διάθεσιν προϊόντων επιχειρήσεως, ώς και εις την εκπροσώπησίν της κατά την διενέργειαν σχετικών δημοπρασιών· κρίσις περί μή υπάρξεως εξηρτημένης εργασίας, ΣΕ 212 σ. 1000.— Έτοιμότης προς εργασίαν· χαρακτήρ μισθώσεως εργασίας και της συμβάσεως, δια της οποίας ο εις των συμβαλλομένων αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως περιορίση μερικώς την ελευθερίαν του υπέρ του άλλου, χωρίς νά διατηρή εν εγρηγόσει τας σωματικάς ή πνευματικάς αυτού δυνάμεις εις την διάθεσιν αυτού άνά πάσαν στιγμήν· μή υπαγωγή όμως της συμβάσεως αυτής, ώς εκ της ιδιορρυθμίας της, εις τας διατάξεις ειδικών νόμων ή συλλογικών συμβάσεων περί ελαχίστου ορίου αμοιβής και περί προσαυξήσεως διά νυκτερινήν υπερωριακήν ή άλλην εργασίαν, ΑΠ 67 σ. 401.—Έτοιμότης μισθωτού προς εργασίαν υπό την έννοιαν εργασίας· εργασία εν τη εννοία του άρθρου 648 Α.Κ. εξομοίωσις και της σωματικής παρουσίας του μισθωτού εις τους χώρους της εργασίας ή εν άμεσω εγγύτητι προς αυτούς δια σκοπούς της επιχειρήσεως (ετοιμότης προς εργασίαν) νομικώς προς εργασίαν, όσον αφορά την προς πληρωμήν μισθού υποχρέωσιν του εργοδότου, μή εξομοιουμένης όμως προς εργασίαν και ώς προς την εφαρμογήν των διατάξεων περί ωρών εργασίας, ώς και των υποχρεώσεων διά την παροχήν τοιαύτης καθ' υπέρβασιν του νομίμου ωραρίου, ώς και άλλων διατάξεων περί νυκτερινής κλπ. εργασίας, ΑΠ 437 σ. 1446.— Σύμβασις μετά Δημοσίου μόνον εγγράφως συστατικόν το έγγραφον τόσον της αρχικής, όσων και πάσης μεταγενεστέρας, Π 254 σ. 422.—Επί δοκιμή, Π 1130 σ. 670.—Ωρισμένου ή αορίστου χρόνου. Βλ. κατωτέρω παράγρ. 14.— Οίκιακών μισθωτών, Βλ. λ. *Υπηρέται*. —Υπό συνταξιούχων συνέπεια ως προς την σύνταξιν, ΝΖ σ. 361, ΣΕ 1978 σ. 1003, ΣΕ 742 σ. 816.— Περί παροχής υπηρεσιών υπό δημοσίου υπαλλήλου εις ιδιώτην· παράλειψις άδειας προϊσταμένου Υπουργού και συνέπεια· παροχή εργασίας εις Τεχνικήν Σχολήν υπό εν ενεργεία καθηγητού φιλολογίας· αποζημίωσις βάσει της υπ' αριθ. 12/1965 διαιτητικής αποφάσεως, Π 18643 σ. 1449.— Γυναικός δι' υπηρεσίας ως μοντέλου καλλιτέχνου, ΝΖ σ. 45.—Συμβάσεις περί παροχής εις εργοδότην ομαδικής εργασίας· σύμβασις καλλιτεχνικού μουσικού συγκροτήματος μετ' επιχειρηματίου κέντρου διασκεδάσεως προς παροχήν υπηρεσιών· ενεργητική νομοποίησις, Π 6444 σ. 32.—Προσθέτων αστυφυλάκων, ΑΠ 321 σ. 879.— Παροχή υπηρεσιών εις πατρικόν οίκον υπό νιοθετηθέντος τέκνου· αξιώσεις καταβολής μισθού μέ έρεισμα σύμβασιν εργασίας· υποχρέωσις νιοθετηθέντος τέκνου σύν τοις άλλοις προς παροχήν υπηρεσιών εις τον πατρικόν οίκον κατ' άρθρον 1494 Α.Κ., ώς το κατ' άρθρον 1494 Α.Κ. τέκνον, μή θεμελιουμένης ούτω κατ' αρχήν συμ-

δάσεως έργασίας. Π 145 σ. 1196.—Συμβάσεις έργασίας εκπαιδευτικών, ιατρών, ναυτικών. Βλ. λ. *Σχολαί - Σχολεία, Ιατροί, Ναυτικοί.*— Αναγκαστικαί σχέσεις εργασίας. Βλ.λ. *Νεοπολεμισταί, Παλαιοί πολεμισταί, Στράτευσις.* — Σχέσις έργασίας δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου· διάκρισις περιπτώσεις. Βλ.λ. *Δημοσίου δικαίου σχέσις.*— Ανεφάρμοστον διατάξεων Πτωχευτικού Κώδικος επί των διά συμβάσεως έργασίας ιδιωτικού δικαίου συνδεομένων μισθωτών του Δημοσίου, Είσαγ. σ. 31.— Προσλήψεις μισθωτών άνευ μεσολαβήσεως Γραφείων Εύρέσεως Έργασίας· πρόστιμα διαδικασία. Έγκ. σ. 1351.—Παραβάσεις διατάξεων περί προσλήψεως μισθωτών· πρόστιμα· παραγραφή, Γν. Σ. σ. 1177.—Δεν αποτελεί δρον εργασίας, συμπεριλαμβανόμενον κατά την διαδικασίαν του ν. 3239/1955 ή έναρξις μισθωτών ανηκόντων εις ωρισμένον σωματείον, ΣΕ 2137 σ. 1247.— Σχέσις διαγγόρων παρεχόντων ιατρικάς άνευ παγίας περιοδικής παροχής χαρακτήρ· καταγγελία συμβάσεως έκ του ενταλείου και αποζημιώσεως· προσκώρησις διαγγόρων εις οργανισμόν ή κανονισμόν νομικού προσώπου και μείζων προστασία· Έννοια μείζονος προστασίας, ΕΘ 141 σ. 154, προβλ. Είσαγ. σ. 153.— Σχέσις παρέχοντος προς νομικόν πρόσωπον υπηρεσίας διαγγόρου. Έπ. Γνωδ. σ. 222.

2. *"Ακυροι συμβάσεις· συνέπειαι· σχέσις εργασίας.* Ακυρότης συμβάσεως εργασίας: Αντικειμένης εις κανόνας δημοσίας τάξεως ή αναγκαστικήν διάταξιν νόμου, Π 2649 σ. 1333.— Περί παροχής εργασίας υπό χειριστού κινητού μηχανήματος, στερουμένου άδείας μηχανοδηγού χειριστού· απόδοσις ωφελείας εργοδότου, ΑΠ 640 σ. 343.— Περί παροχής υπηρεσιών επιβλέψεως και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων άνευ πτυχίου πρακτικού μηχανικού ή μηχανοδηγού, ΑΠ 535 σ. 149.—Λόγω έλλείψεως εν τω προσώπω του μισθωτού των υπό του νόμου απαιτουμένων προσόντων διά παροχήν εργασίας· παροχή εργασίας άνευ εφοδιασμού μισθωτού διά πτυχίου πρακτικού μηχανικού ή μηχανοδηγού, ΑΠ 532 σ. 96.— Επί προσλήψεως υπηρετήσας κάτω των 14 ετών άνευ βιβλιαρίου υγείας· συνέπειαι, ΝΖ σ. 179. —Υπαλλήλου χορηγηθείσης άνευ εφοδιασμού πτου διά βιβλιαρίου υγείας, Π 2649 σ. 1333.— Μετά Δημοσίου, μη υφισταμένης νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως του προσλαβόντος τούτον, άλλως και διότι δεν κατηρτίσθη έγγράφως, Π 254 σ. 422.—Περί προσλήψεως ή διατηρήσεως ιατρού εις οιανδήποτε θέσιν κατά παράβασιν των απαγορευτικών περί πολυθεσίας αυτών διατάξεων, μη δικαιουμένου τούτου να ζητήση τους εξ αυτής οφειλομένους μισθούς, ΑΠ 258 σ. 803.—Περί παροχής εργασίας κατά Κυριακάς, απαγορευομένης, ή πέραν των νομίμων χρονικών ορίων άνευ άδείας της Αρχής· άξιωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού κλπ. Βλ. λ. *Αδικαιολόγητος πλουτισμός, Κυριακή, Υπερωρίαι.* Συμβάσεως περί παροχής εργασίας εις ιδιώτην υπό δημοσίου υπαλλήλου άνευ άδείας του προϊσταμένου Υπουργού· συνέπειαι· άξιωσις αποδόσεως ωφελείας βάσει των περί αδικαιολογήτου πλουτισμού διατάξεων· παροχή εργασίας εις Τεχνικήν Σχολήν υπό εν ενεργεία καθηγητού ηλιολογίας· αποζημίωσις βάσει διατηρηκής απαράστου 12/1965, Π 18643 σ. 1449.—Περί παροχής εργασίας εις άλλον εργοδότην μετά την παροχήν ημερησίας εργασίας επί ωρισμένων εις προηγουμένου εργοδότην· ακυρότης συμβάσεως και άξιωσις μόνον αποδόσεως ωφελείας εργοδότου εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού αυτού· έλλειψις δικαιώματος αποζημιώσεως άρθρου 8 ν.δ. 4020/1958 παρεχομένης και υπερωριακής απασχολήσεως, Π 21105 σ. 1451.—Παροχή εργασίας υπό μέλους διοικητικού συμβουλίου εις σωματείον· προβολή άξιώσεων αυτού εκ συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας· μεταξύ των νομίμων προϋποθέσεων και νά επιτρέπηται ταύτο υπό του καταστατικού του σωματείου· άκυρος άλλως ή περί παροχής εργασίας σύμβασις, Π 536 σ. 736.— Απλή σχέσις εργασίας επί ακυρότητος της συμβάσεως εργασίας, Π 2649 σ. 1333.— Άκυρος σύμβασις εργασίας· άξιωσις εκ του αδικαιολογήτου πλουτισμού· αποδοτέα ωφέλεια, ΑΠ 532 σ. 96, ΑΠ σ. 535 σ. 149, ΑΠ 640 σ. 343, Π 254 σ. 422, Γν. Σ. σ. 1009, Π 18643 σ. 1449.— Αποδοτέα ωφέλεια επί ακυρότητος της συμβάσεως εργασίας ο μισθός, όν θά κατέβαλλεν ο εργοδότης εις έτερον μισθωτόν δυνάμει εγκύρου συμβάσεως εργασίας υπό τας αυτάς κατά τα λοιπά περιστάσεις, ΑΠ 532 σ. 96, ΑΠ 535 σ. 149, ΑΠ 640 σ. 343, Γν. Σ. σ. 1009.—...ο μισθός, όν θά κατέβαλλεν ο εργοδότης εις έτερον μισθωτόν, έχοντα τά αυτά προσόντα και ικανότητας, δυνάμει εγκύρου συμβάσεως εργασίας, Π 18643 σ. 1449.— Δεν ερευνάται το μέγεθος της επελθούσης εις τον μισθωτόν ζημίας, Είσαγ. σ. 149, Γν. Σ. σ. 1009, ΑΠ 394 σ. 1124, Είσαγ. σ. 1124.— Ακυρότης συμβάσεως εργασίας· μη αποδοχή υπηρεσιών εκ του μισθωτού είτε κατόπιν καταγγελίας, είτε μη· υποχρεώσεως κατιδολής άπο ζημιώσεως ν. 2112/1920· λύσις της συμβάσεως από του χρόνου της μη αποδοχής των υπηρεσιών, ΑΠ 288 σ. 851.— Λύσις σχέσεως εργασίας εξ άκύρου συμβάσεως· αναγκαία ή καταγγελία συμφώνως άρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955, άλλως υποχρεώσεως πληρωμής αποζημιώσεως ν. 2112/1920 ή 6.δ. 16.7.1920· επέλευσις όμως λύσεως της συμβάσεως και εν μή καταγγελία κατά τας διατάξεις του άρθρ. 5 § 3 του ν. 3198/1955, άφ' ής έπαυσεν ο εργοδότης να αποδέχηται τας υπηρεσίας του μισθωτού· έλλειψις συνεπώς ενθύνης εργοδότου εις πληρωμήν μισθού υπερημερίας, ούτε άλλης αποζημιώσεως και δή εκ του άρθρου 904 Α.Κ., Π 2649 σ. 1333.—Εφαρμογή ν. 551/1944 αντεπαρτήτως του κύρους ή μή της συμβάσεως, Π 193 σ. 1260, Π 1144 σ. 1268, Π 11214 σ. 290. — Αναζήτησις δώρων καθ' εορτάς επί άκύρου συμβάσεως εργασίας διά της αγωγής εξ αδικαιολογήτου πλουτισμού, Π 254 σ. 422.— Καταχρηστική ή μετά πάροδον δεκατριών και πλέον ετών από της προσλήψεως του υπαλλήλου πρότασις ακυρότητος της συμβάσεως, μή

τηρηθείσης της κατ' ά.ν. 516/1948 διαδικασίας νομιμοφροσύνης ἐπὶ τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 570 σ. 23.— Πρόσληψις ἄνευ μεσολαβήσεως Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας συνέπεια' οὐκ ἀνεφότης συμβάσεως ἐργασίας, Σημ. σ. 77.

3. ***Ὑποχρεώσεις μισθωτοῦ.*** Ὑποχρέωσις μισθωτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 652 Α.Κ. δ' ἐκτέλεσιν μετ' ἐπιμελείας τῆς ἀναληφθείσης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας, μὴ δυναμένου ὅμως νὰ συναχθῇ ὅ,τι ἡ μὴ συμμόρφωσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς τὰς ὑποδείξεις τοῦ ἐργοδότου τὸν ὑποδηλοῖ, ἄνευ ἄλλου τινὸς περιστατικοῦ, σοιαπηρὰν διάθεσιν αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐξ μέρους αὐτοῦ· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς νομίμων καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐμπρόθεσμον καταβολὴν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ μισθωτὸς ἐπήνδες παραβαίνῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ΙΙ 4562 σ. 1444.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ δολίας συμπεριφορᾶς μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΙΙ 573 σ. 15, Εἰσαγ. σ. 15, Εἰσαγ. σ. 1440.— Ἐλλείψις κατ' ἀρχὴν ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς παροχὴν ἐργασίας ἄλλης πλὴν τῆς συμφωνηθείσης ἢ περιωρισμένης διαφόρων ἐργασιῶν, Γν.Σ. σ. 1009.— Χρησιμοποίησις μισθωτοῦ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐργοδότου καὶ ἔννοια μονομεροῦς ὁλοπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 ν. 2112/1920· συνέπειαι ἐκ ταύτης· συνέπεισις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ὁλοπτικὴν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως καὶ χρόνος παραπτήσεως δικαιώματος του κατ' ἄρθρον 8 ν. 2112/1920, ΙΙ 3738 σ. 1181.

4. ***Ἐργοδότης· διευθυντικὸν δικαίωμα· μεταβολαὶ κλπ.*** Βάσανος καὶ ὑφηρτικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν· συνέπειαι ἐκ τῶν διατάξεων 7 ν. 2112/1920 κλπ· ἔξωμοσίαι πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ περιλήψεως τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα ταύτου ἐπὶ τὸν μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἕως ὅτου διὰ μεταγενεστέρας συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἀρθῇ ἡ προσβολὴ τῆς ἠθικῆς ὑπαστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ καταγγελθῇ ἢ μεταξὺ των σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως, ΙΙ 16194 σ. 1187.— Παράνομος προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ, μειοτικὴ καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἐκ συμπεριφορᾶς ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ του εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας προέβη εἰς ὑποβαθμισιν αὐτοῦ καὶ ἐξευτελιστικὰς εἰς βάρος του ἐντυπώσεις σὺν τῇ δυνάμει ὅτι εἶναι φρονήματος καὶ ἀνίκανος ὑπάλληλος· δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως μισθωτοῦ, ΙΙ 2943 σ. 26.— Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου· μετάθεσις μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 1158.— Δικαίωμα ἐργοδότου ὅπως ἐν τῇ ὀργανώσει τῆς ἐπιχειρήσεώς του καθορίζῃ τὴν ἔκτασιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργαζομένου καὶ εἰδικώτερον προσδιορίζῃ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας κλπ. ἐπιβολὴ ὑποχρεώσεως περιορισμοῦ τοῦ δικαιώματος τούτου ὅταν ἀποτελεῖ θέμα δυνάμενον νὰ ρυθμισθῇ διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ ἀποφάσεως διαιτησίας, ΣΕ 2379 σ. 1517.— Μονομερὴς ἐπὶ ἐργοδότου μεταβολὴ τῶν ὅρων τῆς συμβάσεως ἐργασίας· μεταβολὴ προσώπου ἐργοδότου· Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** παράγρ. Ι.Α΄).—Ἐξαναγκασμὸς μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας κατωτέρας θέσεως· ἀποζημίωσις ἐκ τῶν ἄρθρων 57, 59, 914 καὶ 932 Α.Κ. καὶ χρηματικὴ ἱκανοποίησις, ΙΙ 22812 σ. 417.— Ἀνάθεσις εἰς μισθωτὸν ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης καὶ μισθός· ἀντικατάστασις μηχανῶν καὶ χρησιμοποίησις πρακτικῶν μηχανικῶν ὡς ἠλεκτροτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1009.— Ὑποχρεώσεις ἐργοδοτῶν ἐναντι τῶν Ἐπιθεωρήσεων Ἐργασίας καὶ ἀπείθεια αὐτῶν, Γν.Σ. σ. 1347.— Ἐργοδότης ἐπὶ εἰσαρκτίων λεωφορείων αὐτοκινήτων, ΑΠ 515 σ. 19. —Πειθαρχικὴ ἐξουσία ἐργοδότου. Βλ. λ. ***Κανονισμοί, Πειθαρχία.***

5. ***Μισθός.*** Ὑποχρέωσις καταβολῆς τοῦ συμφωνηθέντος ἢ εἰθισμένου μισθοῦ· ἔννοια εἰθισμένων μισθῶν· ποτὲ ὀφείλεται· ἔννοια τακτικῶν ἀποδοχῶν· περιπτώσεις καθορισμοῦ ἀποδοχῶν· περιπτώσεις καταβολῆς καθυστέρησις· ποινικὸν ἀδίκημα ά.ν. 690/1945 κλπ. Βλ. εἰς λ. ***Ἀποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*** —Ἐγγυητὴς καταβολῆς ἡμερομισθίων ἐνάγεται κατὰ τὴν τακτικὴν καὶ οὐχὶ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 528 σ. 173.—Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως ἀποδοχῶν ἢ συντάξεων, ὅταν αὕτη, ἐνασκουμένη κατὰ παράβασιν τῶν διὰ τοῦ ἄρθρου τούτου καθιερουμένων ὁρίων, ἀνάγηται εἰς παρεχομένων χρόνων, ἐκ δὲ τῆς ἀπορρίψεως αὐτῆς δὲν ἐπηρεάζονται τὰ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἢ τὴν σύνταξιν δικαιώματα του ἐναγοντος ὡς πρὸς τὸ μέλλον, ΑΠ 630 σ. 305. — Ἀναφορὰ τοῦ ἐξασφαλιζομένου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑποφυκῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς ἐργασίαν, ἡ παροχὴ τῆς ὁποίας συμφωνεῖται διὰ τὸ νόμιμον ἢ τὸ εἰθισμένον ὡράριον, τοῦ τελευταίου ὅμως τούτου ὑπερβαινομένου ἀλαλήτως συμφωνουμένου ἢ ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας· περιλήψεως τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἀποδεχομένου τὰς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὡρισμένου τούτου προσφερομένας κατὰ τὴν συμφωνίαν ὑπηρεσίας, εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ὡς πρὸς τὸν χρόνον, δι' ὃν ἀποκρούει ταύτας, μὴ δικαιωμένου νὰ περικόψῃ τὸν κατ' ἐλάχιστον ὅρον κατοχυρούμενον μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον, ΑΠ 44 σ. 337.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ συμφωνηθέντος μισθοῦ, ἐλλείψει δὲ συμφωνίας περὶ τούτου ἢ νομίμων, ἤτοι συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καθοριζούσης αὐτόν, ὀφειλὴ τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ, λογιζομένου ὡς σιωπηρῶς συμφωνηθέντος, ἐφ' ὅσον ἡ ἐργασία παρέχεται κατὰ τὰς συνήθεις περιστάσεις μόνον ἐπὶ μισθῷ· προσδιορισμὸς τοῦ μισθοῦ κατὰ τὰ ἄρθρα

371 καὶ 372 Α.Κ. τότε μόνον εἶναι δὲν δύναται νὰ καθορισθῇ ὁ εἰθισμένος μισθός, ΑΠ 105 σ. 475.— Γενικὴ ἀρχὴ συναγομένη ἐκ τοῦ ἄρθρου 648 ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὰ ἄρθρα 653, 662 καὶ 663 Α.Κ. μισθὸς καταβλητέος εἴς τὸν τοπίζοντα εἴτε εἰς χρῆμα, εἴτε ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει εἰς ἄλλου εἴδους παροχήν, οἷον τροφῆς ἢ κατοικίας, τότε ὅμως μόνον χαρακτηριζομένων ὡς μισθοῦ, ὅταν ἡ παροχὴ τούτων γίνεται χάριν καὶ ἕνεκα τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργαζομένου παρεχομένης ἐργασίας ὡς ἀντιπαροχὴ καὶ ὄχι διὰ τὴν πληρεστέραν ἐξυπηρέτησιν τῶν λειτουργικῶν ἀναγκῶν ἐν γένει τῆς ἐργασίας ἢ ἐπιχειρήσεως τοῦ ἐργοδότου κατὰτὸν ὅρον ἡμερομισθίου ἀντιδικούντων ἐργατείας ἐκτιμήσεως ἐξ αὐτοῦ ἀντιτίμων τροφῆς καὶ κατοικίας, ΑΠ 153 σ. 589.—Ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν εἰς τὸν μισθωτόν του τοῦ διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν συμφωνηθέντος ἢ νομίμου μισθοῦ, μὴ δυναμένου νὰ ἀρνηθῇ τὴν καταβολὴν τοῦ μισθοῦ τούτου ἐκ μόνου τοῦ λόγου ὅτι ἐχρησιμοποίησε τὸν μισθωτὸν αὐτοῦ διὰ τὴν συμφωνηθεῖσαν ἐργασίαν, ἀλλὰ δι' ἑτέραν, δι' ἣν προβλέπεται μικρότερος μισθός, ἐφ' ὅσον δὲν ἐχώρησε τροποποίησις τῆς ἀρχικῆς συμβάσεως ὡς πρὸς τὴν παρασχετέαν ἐργασίαν διὰ τῆς καταρτίσεως νέας συμβάσεως ἐργασίας ἐφαρμογῇ συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπιστημόνων χημικῶν βιομηχανίας, ΑΠ 299 σ. 862.—Ἔννοια ὡς μισθοῦ κατ' ἄρθρα 648 καὶ 635 Α.Κ. Ἔννοια ὡς μισθοῦ παντὸς διδομένου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ὡς ἀντιπαροχὴ τῶν παρεχομένων ὑπηρεσιῶν εἰς τὸν μισθωτόν, εἴτε διὰ βάσει τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως, εἴτε, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς συμφωνίας, διὰ βάσεως τῆς κρατούσης συνηθείας, ΑΠ 377 σ. 986.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ μισθοῦ καὶ πάσης ἐπὶ μακρὸν χρόνον τακτικῆς προσθέτου παροχῆς, ἔνεκα τῆς προσφερομένης ἐργασίας, ὅταν αὕτη οἰκειοθελῶς δίδεται ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν ὄχι ὑπὸ τὴν βούλησιν ὅτι κατ' ἀπόλυτον προαίρεσιν αὐτοῦ καὶ ἀποτελεσμάτως δύναται νὰ παύσῃ διδομένη, κατορθωθείσης αὐτοῦ σαφοῦς συμβάσεως περὶ τακτικῆς εἰς τὸ μέλλον καταβολῆς, ΑΠ 321 σ. 986.—Ἀνάθεσις εἰς μισθωτὸν ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης καὶ μισθὸς ἀντιστοιχοῦσας μηχανῶν καὶ χρησιμοποίησις πρακτικῶν μηχανικῶν ὡς ἠλεκτροτεχνιτῶν, Γν.Σ. σ. 1009. — Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ παροχῆς ἐργασίας ἄλλης, ἐκτὸς ἐκείνης, ἣν ὑπέλαβε οὗτος ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑποχρέωσις ἐργοδότου, ἀσχέτως τῆς ἐν ἄρθρῳ 659 Α.Κ. περιπτώσεως πρὸς καταβολήν, ἐν ἐλλείψει συμφωνίας, τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ ἔννοια εἰθισμένου μισθοῦ προσδιορισμὸς ταύτου ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου κατ' ἄρθρον 371 Α.Κ., ἐὰν δὲν δύναται νὰ ὁρισθῇ ἐκ τῶν περιστάσεων καὶ ὅρων παροχῆς τῆς ἐργασίας, ΑΠ 437 σ. 1446.— Καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ, ΧΖ σ. 1468.

6. *Ἴση μεταχείρισις*. Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως ἐκ τῶν ἄρθρων 281 καὶ 288 Α.Κ., ἐχόντων ἐφαρμογὴν καὶ εἰς συμβάσεις ἐργασίας· θέσις κανόνος δικαίου, καθ' ὃν ὁ ἐργοδότης ὑποχρεοῦται νὰ τηρῇ τὴν αὐτὴν συμπεριφορὰν ἔναντι πάντων τῶν παρ' αὐτῷ ἐργαζομένων, μὴ δικαιούμενον νὰ προβαίνῃ εἰς ἀδικαιολογήτους ἐξαιρέσεις τινῶν ἐκ τούτων ὑποχρεώσεις τούτου, παρέχοντος οἰκειοθελῶς εὐνοϊκωτέρους ὅρους ἐργασίας, πρὸς τήρησιν τῶν ὅρων τούτων ὡς πρὸς πάντας τοὺς εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνήκοντας μισθωτούς, ἀναφερομένων εἰς προαγωγὰς ἢ ἄλλας παροχὰς ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐπιχειρήσεως οἰκειοθελῶς διατάξεων περὶ προαγωγῆς ναυτολεμιστῶν ν.δ. 1759/1942, ΑΠ 572 σ. 98.—Ἀπαρέγκλιτος ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ἰσχυούσης καὶ τὸν ἐργοδότην, ὅπως μὴ ἐξαιρῇ, ἄνευ εἰδικοῦ, σοβαροῦ καὶ ἀποχρώντος λόγου, ὡρισμένους μόνον μισθωτοὺς ἀπὸ τῶν χορηγηθεισῶν οἰκειοθελῶς καὶ ἄνευ δεσμεύσεως εἰς τοὺς λοιποὺς συναδέλφους των αὐξήσεων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἢ ἄλλων παροχῶν· προϋπόθεσις ὅμως ὅτι ἡ χορήγησις αὐτῶν ἐγένετο νομίμως, μὴ οὖσης νοητῆς τῆς δικαστικῆς ἐπιδιώξεως οἰκονομικῶν πλεονεκτημάτων, διὰ τὰ ὁποῖα οὗτοι οἱ λιβάντες αὐτὰ εἶχον δικαίωμα ἀγωγῆς πρωσσιζήσεως μισθοῦ κατὰ ὀργανισμόν Α.Τ.Ε., ΑΠ ὅ σ. 687.—Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς αὐτῆς λήγει ὑπ' ὄψιν, ἵνα χορηθῇ ἂν ἡ μεταχείρισις τῶν ἄλλων μισθωτῶν ἐπέρξεν ἄνισος, σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τῆς συγκρίσεως τοῦ εἰσφορᾶ, τῆς θέσεως καὶ τοῦ μισθοῦ, ἀλλὰ τοῦ χρόνου τῆς νέας παροχῆς μόνον· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν τοῦ Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 638 σ. 224.— Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου· νομοθετικὸν ὁρισμα καὶ ἔννοια αὐτῆς· προϋποτεθεῖσα ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. ἡ ἀρχὴ τῆς ἴσης μεταχειρίσεως τῶν παρὰ τῷ αὐτῷ ἐργοδότῃ ὑπηρετούντων μισθωτῶν, χωρὶς ὅμως νὰ ἐπιβάλληται δι' αὐτῆς ἡ ἐξίσωσις τῶν ὅρων ἐργασίας γενικῶς, ἀπαγορευομένης τῆς ἀνίσου μεταχειρίσεως τῶν μισθωτῶν καὶ μὴ δυναμένου τοῦ ἐργοδότου, προβαίνοντος ἐκασταχοῦ εἰς παροχήν, νὰ ἐξαιρῇ τινα ἢ τινας τῶν εἰς τὴν αὐτὴν κατηγορίαν ἀνηκόντων μισθωτῶν, ἂν μὴ ἡ ἐξαίρεσις εἶναι δικαία· τίνα λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν, ΑΠ Ὁλ. 237 σ. 808.— Ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ. ἐφαρμοστέα ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἔναντι τῶν ἐν τῇ ἐπιχειρήσει αὐτοῦ ἐργαζομένων, εἰς τὴν αὐτὴν ὅμως κατηγορίαν ἀνηκόντων καὶ ὑπὸ τὰς αὐτὰς συνθήκας ἐργαζομένων καὶ τὴν αὐτὴν ἀποδοτικότητα ἐχόντων ἀπολλήλων καὶ ἐργατῶν πυρίτιδος ἀνεφερομένου τῆς ἐν λόγῳ ἀρχῆς, ΑΠ 327 σ. 1145.— Συμβατικὴ ἐλευθερία καὶ ἀρχὴ ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν, θεμελιουμένη ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 288 Α.Κ., Π 254 σ. 422.—Προσωπικὸν Ε.Η.Σ. Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβιάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως, ΑΠ 73 σ. 738.— Ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν ἀπαράδεκτος τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου· παροχὴ ἐπιμισθίου παρεμπεθορίων

περιοχών εἰς προσεπικόν Α.Ε.Η., ΑΠ 229 σ. 995.

7. *Ὑπερημερία ἐργοδότου· προϋποθέσεις· μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν· συνέπειαι· ἀνωτέρα βία· ἔκπτωσις ὠφελειῶν κλπ.* Ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ΙΙ 6444 σ. 32, ΑΠ 54 σ. 333, ΙΙ 234 σ. 543, ΙΙ 3501 σ. 1217.—... προϋπόθεσις ἡ κατάρτισις ἐγκύρου συμβάσεως ἐργασίας, ΙΙ 3501 σ. 1217.—Ἀντικειμενικὴ ἐπάλλευσις τῆς ὑπερημερίας, ἔστω καὶ ἂν δὲν ὑπάρχῃ πταῖσμα τοῦ ὑπερημέρου, Εἰσαγ. σ. 674.— Ὕπαρξις ὑπερημερίας ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν προσφερομένων ὑπὸ ταῦ μισθωτοῦ ὑπηρεσιῶν κατ' ἄρθρον 351 Α.Κ. καὶ ὅταν προσληφθεὶς ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ δὲν προβαίνῃ εἰς τὴν ἀπαιτουμένην πρᾶξιν ἢ σύμπραξιν, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται ὁ τελευταῖος νὰ ἐκπληρώσῃ τὴν παροχὴν ἐργασίας· περίπτωσις μὴ διαρρυθμίσεως ὑπὸ ἐργοδότου τῶν χώρων τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ προστατεύηται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ μισθωτοῦ· παραβάσεις διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρα 662 Α.Κ., ΙΙ 38 σ. 1278.— Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ καθ' ὡρισμένας ἡμέρας εἰς περιόδους καὶ ὑπερημερία ἐργοδότου, Ἐγγρ. σ. 121.— Προϋπόθεσις ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ, κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., νὰ μὴ ὀφείλεται εἰς ἀνωτέραν βίαν ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν, Εἰσαγ. σ. 674.— Πότε ὑφίσταται ἀνωτέρα βία κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ., ἀπαλλάσσουσα τὸν ἐργοδότην τῆς ὑποχρεώσεως μισθοῦ, Εἰσαγ. σ. 543.— Μὴ ἀποδοχὴ ὑπηρεσιῶν λόγῳ τυχαίας διακοπῆς ἠλεκτρικοῦ ρεύματος τυχηρὸν γεγονὸς τοῦτο καὶ οὐχὶ ἀνωτέρα βία· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, Ἐγγρ. σ. 121.— Ἀναπηρώσεως ἡ ἰσχὺς συμβάσεως ἐκ τῆς ἀδυναμίας ἐργοδότου προσκαίρου ἢ ὁριστικῆς πρὸς ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας ἕνεκεν λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὡς ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ἀποτελοῦσα λόγον αὐτοτελοῦς λύσεως αὐτῆς, τοῦ ἐργοδότου ὀφείλοντος νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ΑΠ 54 σ. 333.— Διακοπὴ λειτουργίας ἐπιχειρήσεως διὰ μὴ ἱκανοποίησιν οἰκονομικῶν αἰτημάτων· ἔννοια ἀνταπεργίας ἐργοδότου, τοιαύτης μὴ νοουμένης τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας ἢ τῆς λειτουργίας τῆς ἐπιχειρήσεως παρὰ τῶν ἐπαγγελματιῶν εἰς ἔνδειξιν δυσαρεσκείας πρὸς τὴν Διοίκησιν διὰ τὴν μὴ ἱκανοποίησιν οἰκονομικῶν αἰτημάτων τῆς ἐπαγγελματικῆς των τάξεως, ἀσχέτων πρὸς διεκδίκησιν τῶν ἐργαζομένων καὶ μὴ ἀναφερομένων εἰς τοὺς ὅρους ἐργασίας· ὑπερημερία ἐκ τῆς μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν καὶ δικαίωμα μισθοῦ, Π 234 σ. 543.—Ἀναφορὰ τοῦ ἐξασφαλιζομένου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διατητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπαργικῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς ἐργασίαν, ἡ παροχὴ τῆς ὁποίας συμφωνεῖται διὰ τὸ νόμιμον ἢ τὸ εἰθισμένον ὡράριον, τοῦ τελευταίου ὅμως ταύτου ἐξυπακουομένου ἀλλαλήτως, συμφωνουμένου ἐν ἐλλείψει ἀντιθέτου συμφωνίας· περιέλευσις τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἀποδεχομένου τὰς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὡραρίου τούτου προσφερομένας κατὰ τὴν συμφωνίαν ὑπηρεσίας, εἰς ὑπερημερίαν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ὡς πρὸς τὸν χρόνον, δι' ὃν ἀποκρούει ταύτας, μὴ δικαιωμένου νὰ περιάσῃ τὸν κατ' ἐλάχιστον ὅμως κατοχυρούμενον μισθόν ἢ ἡμερομίσθιον, ΑΠ 44 σ. 337.—Ἀκυρότης πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως ἄνευ τηρήσεως τῆς νομίμου διαδικασίας (κλῆσις πρὸς ἀπολογίαν κλπ.)· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀποδοχῶν, Π 7708 σ. 347.—Ἀκυρότης πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως λόγῳ ἀντιθέσεως εἰς ἄρθρον 281 Α.Κ.· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ΙΙ 1083 σ. 676.—Ἀπόφασις 3/1961 Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων· ἐκτέλεσις ὡρισμένων ἐργασιῶν ὑποχρεωτικῶς παρ' ἐργατῶν μελῶν τῶν ὑφισταμένων συνεργατικῶν· ὑπερημερία κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., μὴ γενομένης ἀποδεκτῆς τῆς προσφερθείσης ἐργασίας αὐτῶν καὶ δικαίωμα τῆς διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας ὁριζομένης διὰ τῆς διατητικῆς ἀποφάσεως ἀμοιβῆς, ΑΠ 610 σ. 406.—Σύμβασις καλλιτεχνικοῦ μοναδικοῦ συγκροτήματος μετ' ἐπιχειρηματίου κέντρου διασκεδάσεως πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν· ἄρνησις ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου καὶ περιέλευσις εἰς ὑπερημερίαν αὐτοῦ· ἀνομοιοποίητος ἐνεργητικῶς ἀγωγὴ ἐκ μέρους τοῦ καλλιτεχνικοῦ συγκροτήματος, μὴ ἔχοντος νομικὴν προσωπικότητα, καὶ συνεπῶς ἱκανότητα πρὸς τὸ εἶναι διάδικον· δικαίωμα ἀγωγῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν μελῶν τοῦ συγκροτήματος, Π 6444 σ. 32.—Πιθανόμως ἡ ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ἀθέτησις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἀποδοχὴν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, θίγουσα τὴν προσωπικότητα τοῦ μισθωτοῦ, παρεχομένου εἰς τοῦτον δικαιώματος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην· τοῦτο καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολιτιμίστου κατὰ τὸν Ἀ.Ν. 1836/1951, ἅπαξ μόνον παρεχομένης τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως· ὅροι περιελεύσεως ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν· ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ προηγουμένης καταδίκης του διὰ ποινικὸν ἀδίκημα, Π 22817 σ. 871.—Πτῶχευσις καὶ ἐπιροὴ αὐτῆς ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα μισθοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως· προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, Π 15 σ. 874.—Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 ἀπαιτήσεως ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς μισθωτόν, μὴ ὄντος ληξιπροθέσμου· ἀκυρότης οὕτω ἀπολύσεως λόγῳ ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις μισθοῦ, ΑΠ 306 σ. 917.—Βάναυσος καὶ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτόν· ἐξομοίωσις πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ περιέλευσις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τούτου ἐπὶ τῶν μισθῶν κατ' ἄρθρον 656

Α.Κ., ἔως ὅτου διὰ μεταγενεστέρας συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἀρθῇ ἡ προσβολὴ τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἡ καταγγελθῇ ἡ μεταξὺ των σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως. Π 16194 σ. 1187. —Περιέλευσις ἐργοδοτῶν εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ τοποθετηθέντος κατὰ ν. 1836/1951 ὡς ὑπηρέτου καὶ ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὸν ὑπηρεσιῶν ἐργάτου μετὰ προηγηθέντων δεδικασμένων ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συντρέχοντος πταίσματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ. ἐκ τῆς μὴ προσφυγῆς αὐτοῦ εἰς τὸ Διοικητικὸν Σωματεῖον Πολιτικῶν. Π 14784 σ. 1243.—Καταλογισμὸς εἰς μισθὸν κερδηθέντων ἐπὶ ὑπερημερίας ἐργοδότου ἐνστάσεως ἐργοδότου ἐκ τῶν ἄρθρων 656, 281 Α.Κ. δεδικασμένων ἐκ τῆς προηγηθείσης τελεσιδίκου ἀποφάσεως περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρας ἀγωγῆς του ἐξακολουθήσεως ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρεώσεως καταβολῆς μισθοῦ ἐπιβολὴ ἐπὶ ἐναγομένου τὸ ἀρνητὸν κατ' ἔφεσιν ἐνστάντος αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν κερδηθέντων ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ κατὰ τὸν χρόνον ὑπερημερίας του. Π 24611 σ. 241.—Ἔνστασις ἐκ τοῦ ἄρθρου 656 Α.Κ. περὶ καταλογισμοῦ εἰς τὸν μισθὸν τῶν ἀλλαχοῦ κερδηθέντων ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ στοιχείων διὰ τὰ ὡρισμένων μέτρῃ καὶ ὁ χρονοδιαγραμμὸς τοῦ ἐργοδότου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐγένετο ἡ παροχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν ἀπαραδεκτὴ ἡ ἔνστασις, κατ' ἔφεσιν τὸ πρῶτον, ἐφ' ὅσον ἐπροτείνοντο παροχθῆσα ἐγγράφως. Εἰσαγ. σ. 231.— Ἔνστασις ἐργοδότου περὶ ἐκπτώσεως ἐκ τοῦ μισθοῦ ἀλλαχοῦ κερδηθέντων στοιχεῖα αὐτῆς ἀορίστου. Π 1562 σ. 1143. —Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα ἀδείας αὐτοῦ συνταλογισμοῦ καὶ χρόνον ὑπερημερίας ἐργοδότου. ΝΖ σ. 748.—Σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἀορίστου χρόνου· παῦσις ὑπερημερίας ἐργοδότου ἀπὸ καὶ διὰ τῆς καταγγελίας· διακοπὴ ἔργου ἕνεκα ἀπροόπτου καὶ μὴ δυναμένης νὰ προβλεφθῇ μεταβολῆς τοῦ κόστους ἐργασίας. Π 1642 σ. 674.—Πώς ὑπερημερίας πιστωτοῦ κατ' ἄρθρον 349 Α.Κ. ὑπερημερία ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. δηλονότι αὐτοῦ περὶ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ προσφορὰ ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ὑπερημερίας ὑποχρεώσεών του· ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως κατ' ἄρθρον 325 Α.Κ.· τρόπος καὶ χρόνος ἀσκήσεως· καταχρηστικὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος. Π 13020 σ. 1155.—Ἀπόδοσις ὑπὸ ἐργοδότου ἐπιδόματος ἀνεργίας κατ' ἄρθρον 31 ν.δ. 2698/1953 ἐπὶ καταβολῆς τμήματος ἀποδοχῶν ὑπερημερίας. Ἔγκ. σ. 537.

8. ***Κώλυμα παροχῆς ἐργασίας· ἀσθένεια· ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας συνέπειαι.*** Δικαίωμα μισθοῦ κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ. ἐπὶ κωλύματος δι' ἐργασίαν ἕνεκα σπουδαίου λόγου· ἀποχὴ ἕνεκεν ἀσθενείας. Π 14184 σ. 1180.—Ὁρισμοὶ ἄρθρων 657, 658 Α.Κ. περὶ καταβολῆς μισθοῦ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐν περιπτώσει κωλύματος παροχῆς ὑπηρεσιῶν, οἷον καὶ ἡ ἀσθένεια· καταλογισμὸς εἰς τὸν μισθὸν ποσῶν καταβληθέντων δυνάμει ὑποχρεωτικῆς ἀσφαλίσεως· ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν αὐτοῦ διὰ ζημίαν του λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐπιδομάτων ἀσθενείας, παραγωμένης καταβαλλόντος αὐτὸ πλήρη τὸν μισθὸν εἰς τὸν ἀσθενήσαντα μισθωτὸν ἀπόρριψις ἀγωγῆς ὡς νόμῳ ἀβασίμου. Π 21943 σ. 994.— Προστασία γυναικὸς πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετόν· νόμιμοι κώλυμοι τῆς ἐπὶ τοκετὸν ἢ τε καὶ ὅσης γυναικὸς κατὰ τὸ διάστημα τῶν ὀκτὼ ἑβδομάδων πρὸ καὶ μετὰ τὸν τοκετὸν πρὸς παροχὴν ἐργασίας κατ' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 657 Α.Κ.· ἀξιώσεις μισθοῦ παρὰ τοῦ ἐργοδότου καὶ ἐπιδομάτων ἐκ τοῦ Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ· δικαίωμα ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 657 § 2 Α.Κ. νὰ ἐκπέσῃ τὰ ποσά, ἅτινα κατεβλήθησαν εἰς τὴν ἐργαζομένην συνεπείᾳ τοῦ κωλύματος τοῦ τοκετοῦ, Γν. Σ. σ. 1243, Σημ. σ. 1241.—Καταλογισμὸς εἰς τὸν μισθὸν μόνον τῶν ἐπιδομάτων κυοφορίας καὶ λοχείας καὶ ὄχι τοῦ ἐφ' ἅπαξ ἐπιδόματος τοκετοῦ. Σημ. σ. 1244.—Ἀπαρχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀπουσίας, ἀσθενείας ἢ ἄλλου λόγου τύχη συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. ***Ἀπεργία, Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι.Γ α).— Ἐφαρμογὴ τοῦ δι' ἀ.ν. 1846/1951 ὑθεμένου κανόνος, ὅτι θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει καὶ αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων τῆς ἀμοιβῆς του, κἂν τοῦτος μὴ ἐργαζόμενος, καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς λόχου νόσου, μὴ ἀφειλομένης εἰς τὴν ἐπαυτότητα του, ἀπωλῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ἅπερ ἐβεβαιοῦτο ἐκ τῶν ἄρθρων 657 - 658 Α.Κ. ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, ΣΕ 2665 σ. 429.

9. ***Ἐργασίας πλέον τῆς συμφωνηθείσης (ἄρθρον 659 Α.Κ.).*** Ἔννοια καὶ προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ.· ἐπὶ πλέον ἐργασία ἐν ἐκτάκτῳ ἀνάγκῃ, ἐκτελουμένη νομίμως ὑπὲρ τὸ συμπεφωνημένον ἔλαττον τοῦ ἰσχύοντος ἀνωτάτου νομίμου ὡράριου ἢ ὅταν δὲν ὑφίστανται κἂν νόμιμοι ὡράριοι· χαρακτὴρ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 659 § 2 Α.Κ. ἀμοιβῆς ὡς μισθοῦ παραγωγῆ. Π 667 σ. 1192.—Ἐργασία διδασκαλίας εἰς Ἐμπορικὴν καὶ Βιοτεχνικὴν Σχολήν, μὴ ὑποκειμένην εἰς τὴν διὰ τοῦ ἀ.ν. 2545/1940 καὶ ν.δ. 3855/1958 ρύθμισιν περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων· παροχὴ ἐργασίας ὑπὲρ τὴν συμπεφωνημένην διάρκειαν αὐτῆς· συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ., Π 667 σ. 1192.—Συμφωνία μεταξὺ ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ περὶ παροχῆς ἐργασίας ἄλλης, ἐκτὸς ἐκείνης, ἣν ὀφείλει οὗτος ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἰσχυρότης ἐργοδότου, ἀσχέτως τῆς ἐν ἄρθρῳ 659 Α.Κ. περιπτώσεως, πρὸς καταβολὴν ἐν ἐλλείψει συμφωνίας τοῦ εἰθισμένου μισθοῦ· ἔννοια καὶ προσδιορισμὸς τούτου, ΑΠ 427 σ. 1446. Βλ. καὶ λ. ***Ὑπερωρίαι, Κυριακή.***

10. ***Ὑποχρέωσις προνοίας· ὑγιεινὴ· ἀσφάλεια· ἀδεια.*** Δικαίωμα ἰατρικῆς περιθάλψεως τῶν ἐμπίπτων ἀκικαίως ἐναθῶν κατὰ τὸ ἄρθρα 660, 661 Α.Κ., ΝΖ σ. 179.—Ὑποχρέωσις

ἐπὶ ἐργοδότου μέτρων ἀσφαλείας ἐργαζομένων ἀπαρχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ὑπαιτιότητα ἐργοδότου περίπτωσις μὴ διαρρηθείσης ἐπὶ ἐργοδότου τῶν χώρων τῆς ἐργασίας, ὅπως τὰ προστατεύηται ἡ ζωὴ καὶ ἡ ὑγεία τοῦ μισθωτοῦ παραβάσεως διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν, ἐν ἀντιδιαμ. πρὸς ἄρθρον 662 Α.Κ., ΑΠ 38 σ. 1278.—Περιστάσεις ἀναμορφώσεως τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας ὑγιεινῆ ἀσφάλεια ἐργαζομένων, Μελ. σ. 437.—Παροχὴ ἀδείας ἀναγκαίας κατ' ἀ.ν. 539/1945 καὶ ἄρθρα 666, 667 Α.Κ. κλπ. Βλ. λ. ***Ἄδεια μισθωτῶν.***

11. ***Συμψηφισμός (ἄρθρον 664 Α.Κ.).*** Ἀπαγόρευσις συμψηφισμοῦ μισθοῦ πρὸς ἀντιπαροχὴν ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 664 Α.Κ., ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ μισθωτοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ΝΖ σ. 888.—Συμψηφισμὸς ἀποζημιώσεων ἐξ ὑπερωριῶν πρὸς ἀντιπαροχὴν ἐργοδότου· ἔρευνα προτεινομένης πρὸς συμψηφισμὸν ἀνεκθαρίστου ἀντιπαροχῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαφοράν· στοιχεῖα τῆς ἐνστάσεως, ΝΖ σ. 888.—Ἀνεπίτρεπτον συμψηφισμοῦ ἀπαιτήσεως ἐργοδότου δι' ἀποζημιώσεων λόγῳ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ὀφειλομένων μισθῶν, ἐφ' ὅσον οὗτος εἶναι ἀπολύτως ἀναγκαῖος εἰς διατροφὴν τοῦ καὶ τῆς οἰκογενείας του, ΝΖ σ. 1010, Βλ. καὶ λ. ***Συμψηφισμός.***

12. ***Ἐπίσχεσις ἐργασίας.*** Δήλωσις ὑπαιτιότητος ἐργοδότου περὶ ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ καὶ πρόσκομμα ἐκπληρώσεως τῶν ἐκ τῆς ὑπαιτιότητος ὑποχρεώσεων του· ἄσκησις δικαιώματος ἐπισχέσεως κατ' ἄρθρον 325 Α.Κ.· τρόπος καὶ χρονικὰ ὅρια ἀσκήσεως κατοχυρωτικῆ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος, ΑΠ 13020 σ. 1130.

13. ***Ἀναστολὴ συμβάσεως ἐργασίας.*** Ἄδεια ἄνευ ἀποδοχῶν· αἰτιολογικὴ ἀναστολὴ τῆς συμβάσεως κατὰ συμφωνίαν· ἔλλειψις δικαιώματος ἡμερομισθίου δι' ἡμέρας ἐπιτραπείσας ἐξαιρέσιμον ἡμέραν, Γν.Σ. σ. 249.

14. ***Διάρκεια· συμβάσεις ὡρισμένου ἢ ἀορίστου χρόνου· περιπτώσεις κλπ.*** Σύμβασις ὡρισμένου χρόνου ἐκείνη, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἔχει συμφωνηθῇ ρητῶς ἢ συναγομένων χρονικῶν σημείων λήξεως αὐτῆς, ΑΠ 36 σ. 338, ΑΠ 461 σ. 1398.—Μὲ ὅριον ἡλικίας σύμβασις ὡρισμένου χρόνου καὶ ὅταν κατὰ τὴν σύμβασιν ἢ κατὰ τὸν ἐπάρχοντα κανονισμὸν ἐργασίας ὁ ἐργαζόμενος ἀποχωρῇ αὐτοδικαίως τῆς ἐργασίας ἄμα τῇ συμπληρώσει ὡρισμένου ὁρίου ἡλικίας, ΑΠ 36 σ. 338, ΑΠ 401 σ. 1358, Εἰσαγ. σ. 335.—Σύμβασις ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ δι' αὐτῆς ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἀλλὰ συναμα ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, τελούσης οὕτω τῆς συμβάσεως καὶ ὑπὸ διαλυτικὴν ἐξαυσιαστικὴν ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἴρεσιν· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ., ΑΠ 36 σ. 336, ΑΠ 1190 σ. 670, ΑΠ 306 σ. 915, ΑΠ 461 σ. 1398, Εἰσαγ. σ. 335.—Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ· πότε ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου· διαλυτικὴ ἢ ἀναβλητικὴ αἴρεσις, ΑΠ 1130 σ. 670.—Πρόσληψις μισθωτοῦ δι' ὡρισμένον χρόνον καὶ ἀνανέωσις αὐτῆς ἐπ' ἀορίστου, ΑΠ 1893 σ. 730.—Ἀορίστου πάντοτε χρόνου ἡ σύμβασις, διὰ τῆς ὁποίας ὁ δικηγόρος ἀναλαμβάνει νὰ παρέχῃ τὰς νομικὰς αὐτοῦ ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἐντολέα του ἐπὶ παγίᾳ ἀμοιβῇ, μὴ ἰσχυούσης ἀντιθέτου συμφωνίας· λύσις τῆς συμβάσεως, ΕΑ 1640 σ. 1049.—Ἐξακολούθησις τῆς ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας καὶ μετὰ τὴν τακτικὴν (μετὰ προειδοποίησιν) καταγγελίαν αὐτῆς ὡς συμβάσεως ἀορίστου χρόνου, μὴ μετατρεπομένη εἰς ὡρισμένου χρόνου τοιαύτην· προσδιορισμὸς διὰ τῆς καταγγελίας μόνον τοῦ χρόνου λύσεως αὐτῆς, ΑΠ 190 σ. 3132.—Ἀνεφάρμοστον ν. 2112/1920 ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 17134 σ. 1276.—Διαρκεια συμβάσεως ἐργασίας μονίμων κατὰ κανονισμὸν μισθωτῶν· καθορισμὸς ὁρίου ἡλικίας· ἀνεφάρμοστον ν. 2112/1920 ὑποκειμένης συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου· νομοθεσία περὶ τῆς ἐπαλληλίας καταστάσεως τοῦ προσωπικοῦ τῶν Γεωργικῶν Συνεταιριστικῶν Ὀργανώσεων, ΑΠ 329 σ. 979.— Σύμβασις μετὰ Νομαρχιακοῦ Ταμείου συνομολογηθεῖσα ὡς ὡρισμένου χρόνου καὶ ἀναγομένη συνεχῶς καθ' ἕκαστον ἔτος ἐπὶ ἀλλεπαλλήλων πενταετιῶν· ἔρευνα διὰ τῶν γενικῶν ἀρχῶν τοῦ δικαίου περὶ καταδολιεύσεως νόμου, ΑΠ 419 σ. 482.—Πρόσληψις μισθωτοῦ δι' ὡρισμένον χρόνον διὰ διαδοχικῶν συμβάσεων· κρίσις δικαστηρίου, ὅτι ἐδικαιολογεῖτο ὁ καθορισμὸς ὡρισμένου χρόνου καὶ δὲν ἐγένετο πρὸς καταστρατήγησιν τοῦ ν. 2112/1920, ΑΠ 81 σ. 419.—Ἐφαρμογὴ ἀ.ν. 539/1945 περὶ ἀδείων ἄνευ διακρίσεως συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου ἢ ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 81 σ. 419, ΑΠ 6062 σ. 536.— Ἐφαρμογὴ πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1947 μόνον ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, Γν.Σ. σ. 524.—Ἐφαρμογὴ πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1947 ἐπὶ ἀπολύσεως μισθωτῶν Δημοσίου ἢ Νομαρχιακῶν Ταμείων, συνδεομένων διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ μὴ ὡρισμένου χρόνου, ΑΠ 419 σ. 482.

15. ***Λύσις· καταγγελία· σπουδαῖος λόγος· συνέπειαι κλπ.· ἄδεια εὑρέσεως ἐργασίας.*** Ἀπαιτεῖ λύσιν ἀορίστου χρόνου συμβάσεως ἐργασίας μονομερῶς ὑφ' ἑκατέρου τῶν μερῶν διὰ γνωστοποιήσεως εἰς τὸ ἕτερον τῆς περὶ τούτου βουλήσεως, συντελουμένης διὰ καταγγελίας· ἔννοια καταγγελίας, ΑΠ 16 σ. 1328.—Καταγγελία κατὰ τὸν ν. 2112/1920, καθὼς καὶ πᾶσα ἄλλη ὁμοία, ἡ ἀπευθυντέα πρὸς ἄλλον μονομερῆς δικαιοπρακτική, ἀλλὰ καὶ διαπλαστικὴ δηλωσις, ἡ σκοποῦσα καὶ ἐπιφέρουσα τὴν κατάργησιν διὰ τὸ μέλλον τῆς ὑφισταμένης ἐνοχικῆς σχέσεως δυὶ μόνον τὸν λόγον ὅτι ἠθέλησι τὴν κατάργησιν ταύτης καὶ ἐπὶ πλέον ἐδήλωσε τὴν περὶ αὐτῆς βούλησίν του ὁ καταγγέλλων· ἀνακοίνωσις ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν ὅτι ἀπὸ ὡρισμένης προθεσμίας ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου

ή τῆς συμβάσεως καθοριζομένων ὁρίων ἡλικίας ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ λύσις τῆς συμβάσεως δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν, ΑΠ 373 σ. 985.— Ἐλευθέρα ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐκτὸς ἂν περιορισθῇ διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ διὰ τινος διατάξεως νόμου, ὑποκειμένη πάντως καὶ εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπαγόρευσιν, ΑΠ 620 σ. 147. Βλ. καὶ λ. ***Κατάχρησις δικαιώματος***.—Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ΑΠ 36 σ. 330, Εἰσαγ. σ. 335, ΑΠ 306 σ. 916. Συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου ἢ μὲ ὅριον ἡλικίας καὶ δικαίωμα ἀπολύσεως πρὸ αὐτοῦ ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας. Βλ. ἀνωτέρω παράγρ. 14. —Παραλείψις μνείας τοῦ ἀπροειδοίου λόγου ἐν τῷ ἐγγράφῳ τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, ΕΘ 441 σ. 154.—Δικαίωμα, ἐκ τῶν ἄρθρων 672 καὶ 674 Α.Κ., τοῦ ἐργοδότου, ὅπως καταγγείλῃ ἄνευ προθεσμίας τὴν ὡρισμένου χρόνου σύμβασιν ἐργασίας ἕνεκα τοῦ λόγου ἀποζημιώσεως ἕνεκα ἀπροειδοίου λόγου, ἀναγομένου εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν περιουσιακῶν αὐτοῦ σχέσεων πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποφυγῆς ἐπιβληθέντων αὐτῷ οἰκονομικῶν βαρῶν ἐφαρμογῇ τούτων κατ' ἀναλογίαν καὶ ἐπὶ συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν τηρήσεως τῶν νομίμων διατυπώσεων καὶ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920 ἢ τοῦ ν.δ. 16 Ἰουλίου 1920, Π 6942 σ. 160.— Ἀνεπηρέαστος ἡ ἰσχὺς τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ τῆς ἀδυναμίας ἐργοδότου, προσκαίρου ἢ ὁριστικῆς, πρὸς ἀποδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας ἕνεκεν λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ἀφορώντων εἰς ἀνωτέραν βίαν, ὡς ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ἀποτελοῦσα λόγον αὐτομάτου λύσεως αὐτῆς, τοῦ ἐργοδότου ὀφείλοντος νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ΑΠ 54 σ. 333.— Δικαίωμα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ. διὰ ἀπροειδοῖον λόγον, μὴ ἀντικειμένης τῆς συμφωνίας, καθ' ἣν τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται μετὰ τὴν τήρησιν τῆς ὑπὸ τοῦ Πτθαρχικοῦ Κώδικος τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καθιερουμένης διαδικασίας· ἀπαραίτητος ὅμως προϋπόθεσις ἐπιβολῆς τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἡ τήρησις τῆς νομίμου διαδικασίας, καλουμένου τοῦ πειθαρχικῶς ἐγκαλουμένου εἰς ἀπολογίαν, ἀκόμη ἄλλως οὔσης τῆς κατ' αὐτὸν τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως· καθιερουμένη ἐκ τοῦ Συντάγματος ἀρχὴ ἐγγράφου τῶν σκέψεων τῶν πολιτῶν, Π 7708 σ. 347.—Πτῶχευσις ὡς ἀπροειδοῖος λόγος καταγγελίας ὡρισμένου χρόνου συμβάσεως· καταγγελία συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου μισθωτοῦ, συνεχίσαντος τὴν ἐργασίαν του μετὰ τὴν πτῶχευσιν ἐπὶ τοῦ συνδίκου· ἔκδοσις ἀποφάσεως δεχθείσης ὅτι δὲν ὑπῆρξε ἀπροειδοῖος λόγος καταγγελίας· νόμιμος ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἀποφάσεως κατὰ τῆς πτωχευτικῆς περιουσίας, τῆς ἀπαιτήσεως γεννηθείσης μετὰ τὴν πτώχευσιν, Π 6510 σ. 415.— Πτώχευσις καὶ ἐπιφορὰ αὐτῆς ἐπὶ τῆς συμβάσεως ἐργασίας· δικαίωμα μισθοῦ ἐν ὑπερημερίᾳ μὴ καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως· προσωρινὰ ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, Π 15 σ. 874.—Διάλυσις ἐπιχειρήσεως εἴτε οἰκειοθελῶς, εἴτε ἐκ περιστατικῶν ἀνωτέρας βίας, δὲν συνεπάγεται αὐτοδικαίως λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀναγκαία πάντοτε καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου· ἀποζημίωσις, Γν. Σ. σ. 525.—Σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ· ἄπολυσις μισθωτοῦ πρὸ τῆς παρελεύσεως τοῦ ὁρισθέντος χρόνου δοκιμασίας κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ., ὑφιστιμένου ἐν τῷ προσώπῳ τοῦ μισθωτοῦ σπουδαίου λόγου· κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Δημοσίας Ἐπιχειρήσεως Ἠλεκτρισμοῦ· ἔννοια σπουδαίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· περιπτώσεις μὴ ἀποτελούσας σπουδαῖον λόγον, Π 1190 σ. 670.—Δικαστὴ ἔργου ἔνεκα ἀπροόπτου καὶ μὴ δυναμένης νὰ προβλεφθῇ μεταβολῆς ταῦ κόστους ἐργασίας· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου λόγῳ μεταβολῆς τῶν περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου, ἤτοι διὰ σπουδαῖον λόγον κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· ἔννοια σπουδαίου λόγου· λύσις τῆς συμβάσεως ἀπὸ καὶ διὰ τῆς καταγγελίας καὶ ἔλλειψις ὑποχρεώσεως ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, Π 1842 σ. 674. — Λύσις σχέσεως ἐργασίας ἐξ ἀκύρου συμβάσεως συνέπεια. Βλ. ἀνωτέρω (παράγρ. 2). — Σχέσις δικηγόρων παρεχόντων ὑπηρεσίας ἀντὶ παγίας περιοδικῆς παροχῆς· λόγοι λύσεως τῆς συμβάσεως· καταγγελία καὶ δικαίωμα ἀποζημιώσεως· προσχώρησις δικηγόρων εἰς ὀργανισμὸν ἢ κανονισμὸν νομικοῦ προσώπου καὶ μεῖζον προστασίας· ἔννοια μείζονος προστασίας· παράλληλος ἐφαρμογὴ ἄρθρου 672 Α.Κ.· καταγγελία ἕνεκεν σπουδαίου λόγου ἄνευ ἀποζημιώσεως· σπουδαῖος λόγος καὶ ἡ ἕνεκα ἡλικίας φυσικὴ κάμψις τῆς ἀποδοτικότητος αὐτοῦ· γνώμη μειοψηφίας· ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ., ΕΘ 441 σ. 154, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 153.—Καταγγελία σχέσεως δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ὑπάρξεως σπουδαίου λόγου· καταβολὴ ἀποζημιώσεως· ὑπαγωγὴ ὅμως τῆς καταγγελίας εἰς τοὺς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ., μὲ συνέπειαν παραβάσεως τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας· περίπτωσις καταχρηστικῆς καταγγελίας, Π 9350 σ. 1052.— Λύσις συμβάσεων πρὸ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως μισθῶν, ΝΖ σ. 695.—Ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως μισθωτοῦ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀδείας του. ΝΖ σ. 823.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ τὴν διάρκειαν ἀσθενείας μισθωτοῦ, ΑΠ 288 σ. 851.— Λύσις συμβάσεως ἐργασίας ναυτικοῦ. Βλ. λ. ***Ναυτικοί***.— Λῆξις συμβάσεων γενικῶν διευθυντῶν, δικηγόρων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ ν.δ. 4352/1964· συνέπεια. Βλ. λ. ***Νομικὰ πρόσωπα***.—Ἀπόλυσις πρὸ τοῦ ὡρισμένου χρόνου ἄνευ σπουδαίου λόγου· συνέπειαι τῆς συμβάσεως· δικαίωμα ἀποδοχῶν ὑπερημερίας· ἀποζημίωσις μόνον εἰς τὴν περίπτωσιν καταγγελίας διὰ σπουδαῖον λόγον ὀφειλόμενον εἰς ἐπελθοῦσαν μεταβολὴν τῶν προσωπικῶν ἢ περιουσιακῶν σχέσεων τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 674 Α.Κ.· ἀνεφάρμοστον τούτων ἐπὶ περιπτώσεως καθορισμοῦ ἐκ τοῦ ν.δ. 4352/1964

της λήξεως της συμβάσεως. Π 17134 σ. 1276.—Απαγή μισθωτού εκ της εργασίας ένεκα απεργίας, ασθενείας ή άλλης αιτίας· τύχη συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. *Απεργία*, *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. Ι.Γα).—Απαγή εκ της εργασίας αναγκαστικώς επιθετηθέντος πολεμικού έκτακτου «θασένειας· λύσις της συμβάσεως δια σιωπηράς καταγγελίας αύτης· απαγή μισθωτού εκ της εργασίας ένεκεν ασθενείας και πέραν των χρονικών ορίων του νόμου· περιστατικά αποδεικνύοντα σιωπηράν εις την περίπτωσιν καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας εκ μέρους του μισθωτού, Π 13871 σ. 1324.— Ισχυρισμός εργοδότου περί δολίας συμπεριφοράς μισθωτού προς εξαναγκασμόν αυτού εις καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, Π 673 σ. 15, Είσαγ. σ. 15.— Θάνατος μισθωτού διαρκούσης της προειδοποιήσεως προς απόλυσιν· συνέπειαι, Π 16 σ. 1329.— Δικαίωμα του μισθωτού κατ' άρθρον 677 Α.Κ., καταγγελθείσης της συμβάσεως εργασίας, προς παροχήν υπό του εργοδότου ελευθέρου χρόνου προς ανεύρεσιν νέας εργασίας· δρωμοδότης, εν αρτήσει εργοδότου, του Προέδρου Πρωτοδικών κατ' άρθρον 634 Πολ. Δικονομίας, Πρ. Π. 1029.α σ. 1211, Είσαγ. σ. 1209.—.. αναπόδεκτος παραιτήσεως ή αξίωσις προ της γεννήσεως της· επιδεκτική παραιτήσεως μετά την γέννησίν της, ΝΖ σ. 1037.— Προτάσεις αναιρεσιβόλου της εργατικής νομοθεσίας καταγγελία σχέσεως εργασίας· άρθρον 672 Α.Κ., Μελ. σ. 457.

16. Πιστοποιητικόν εργασίας. Σκοπός διατάξεως άρθρου 675 Α.Κ. περί παροχής εις τον μισθωτόν δικαιώματος όπως άπαιτή παρά του εργοδότου του την χορήγησιν εις αυτόν πιστοποιητικού περί του είδους και της διαρκείας της εργασίας του· νομιμοποίησις μισθωτού προς άσκησιν του δικαιώματος τούτου και άν δεν έλυθη ή εργασιακή σχέσις, άλλ' εξακολουθεί δημιουργούσα αύτη, προβαλλομένου και ούτως υπάρχοντος εις την συγκεκριμένην περίπτωσιν έννομου συμφέροντος του εργαζομένου, Π 19943 σ. 170.—Ανεπίδεκτος παραιτήσεως ή εκ του άρθρου 4 ν. 2112/1920 και 678 Α.Κ. αξίωσις περί παροχής πιστοποιητικού υπηρεσίας· επιδεκτική παραιτήσεως μετά την γέννησίν της, ΝΖ σ. 1037.

17. Παραίτησις δικαιωμάτων. Βλ. λ. *Παραίτησις*.

Εργαστήρια. Ώρα εργασίας προσωπικού καπνίνης επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου εργαστηρίου παρασκευής μαγειρίτσας κατά την Ν.Δ. 6333/3/1961· έννοια αυτής· αναμονή και διά τα εργαστήρια παρασκευής μαγειρίτσας, λειτουργούντα εις κατοικημένους χώρους, ΑΠ 391 σ. 1048, Π 25661 σ. 491.

Εργάται. Βλ. και λ. *Υπάλληλοι ιδιωτικοί* και τα λοιπά θέματα και κατηγορίας εργατών εις τας οικείας λέξεις.— Διάκρισις ιδιωτικού υπαλλήλου από εργάτου· παρατηρήσεις τινές επί του Προσχεδίου Κώδικος Εργασίας, ΝΖ σ. 1433.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας υπαλλήλου με προϋπηρεσίαν εργάτου, ΝΖ σ. 1348.— Λήψις υπ' όψιν διά τον υπολογισμόν ημερών άδειας του ιδιωτικού υπαλλήλου κατ' ά.ν. 539/1945 και του χρόνου προϋπηρεσίας αυτού ως εργάτου, Π 8120 σ. 1198.— Εργασία μονοπάτου· χειρωνακτηρισμός ως εργάτου· κατιμβολή δι' απόλυσιν αποζημιώσεως ά.δ. 16 Ιουλίου 1920, Π 3917 σ. 936.— Δόκιμοι τεχνίται Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς· ρύθμισις αποδοχών· επιφορακή αμοιβή, ΑΠ 645 σ. 685.— Ιδιώτης χειριστού ηλεκτροκινήτου φορτοεκφορτωτικού μηχανήματος ως εργάτου και ούχι υπαλλήλου· άδεια κατ' ά.ν. 539/1945, Π 81 σ. 419.— Οι ξένοι εργάται εις την Γερμανίαν, Σημ. σ. 968.— Θαλάσσης εμπορική ν. 551/1914 περί εργατικών ατυχημάτων, ΑΠ 166 σ. 598, Είσαγ. σ. 598.— Θαλάσσης· εβδομαδιαία ανάπαυσις, Έγκ. σ. 1470.

Εργατικά ατυχήματα. Εφαρμογή ν. 551/1914 και επί εργατών θαλάσσης, ΑΠ 166 σ. 598.—Εφαρμογή ν. 551/1914 ανεξαρτήτως του χώρους ή μή της συμβάσεως, Π 193 σ. 1260, Π 1144 σ. 1268, Είσαγ. σ. 977, ΑΠ 374 σ. 977.—Εφαρμογή ν. 551/1914 και επί άκρων συμβάσεων εργασίας, Εφ. Αθ. 11214 σ. 290.—Υποχρέωσις Δημοσίου και παντός εν γένει νομικού προσώπου προς αποζημίωσιν κατά νόμον 551/1914, όταν χρησιμοποιούσιν υπ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους· απαλλαγή εργοδότου υποχρεώσεως προς αποζημίωσιν εκ του νόμου 551/1914, εφ' όσον ο μισθωτός υπήχθη εις την ασφάλισιν του Ι.Κ.Α.· εξαίρεσις εις περιπτώσεις υπαγωγής εις ασφάλισιν ειδικού Ταμείου· έννοια ισχύος επί του Κωδικού Ταμείου Γεωργίας, Κτηνοτροφίας και Δασών των δια το Δημόσιον δικονομικών και ουσιαστικών διατάξεων του Κώδικος των Νόμων περί δικών του δημοσίου· απολογισμός αποζημιώσεως ν. 551/1914· ειδική αμέλεια παθόντος, Εφ. Αθ. 11214 σ. 290.— Ευθύνη Δημοσίου· έννοια άρθρου 2 εδάφ. 2 ν. 551/1915 περί εργατικών ατυχημάτων· αρκεί μονη η απασχόλησις του εργάτου ή υπαλλήλου εις εργασίας ή επιχειρήσεις, αίτινες εάν ενηργούντο υπό ιδιώτου θα ήσαν των χαρακτήρα των υπό του εδαφίου 1 του άρθρου 1 προβλεπομένων, ασχέτως προς το κύρος της περί αυτής συμβάσεως· αναγκαία ή άπ' ευθείας υπό του Δημοσίου ή του νομικού προσώπου χορηγουμένης του μισθωτού, ΑΠ 374 σ. 977.—Έννοια εργατικού ατυχήματος κατά ν. 551/1914· υποχρέωσις προς αποζημίωσιν εξ αυτού και των νομικών προσώπων εν γένει· εργατικών ατυχήματα εις απολογιστικούς δια λογαριασμόν του Δημοσίου εκτελούμενα έργα· προθεσμία προς κλήτευσιν του Δημοσίου, Π 193 σ. 1260.—Εργατικόν ατύχημα και υποχρέωσις προς αποζημίωσιν κατά ν. 551/1914 και παντός εν γένει νομικού προσώπου, χορηγούντος άπ' ευθείας εργάτας ή υπαλλήλους, συνεπώς και των Σ.Ε.Κ.· αίτημα περί κηρύξεως προσωρινώς εκτελεστής της αποφάσεως μή δεσμών, των Σ.Ε.Κ. απολαμβανόντων των δικαστικών προνομίων του Δημοσίου, Ε 3576 σ. 1266.—Εργατικόν ατύχημα μισθωτού Σιδηροδρομικής Εταιρείας, έχούσης ιδρύσει Ταμείον Συντάξεων του προσωπικού της κλπ.

ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ νόμου 551/1914· συντοξ. ὁδοντ. δυνάμει τοῦ ν.δ. 3395/1955· καθορισμός ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 4 νόμου 551/1914, Εἰρ. Ἀθ. 3576 σ. 1268.— Ἐργατικόν ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν πρὸς τὸν τόπον ἐργασίας, Γαλ. Ἀκυρ. σ. 356, Πειρατ. σ. 359.— Καθ' ὁδὸν πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ μισθωτοῦ· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ νόμον 551/1914· τοιοῦτον καὶ τὸ ἐπισημαίνον εἰς τὸν μισθωτὸν κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ἐργασίας του κατὰ τὴν ἐπανοδόν του διὰ μεταφορικοῦ μέσου τοῦ ἐργοδότου ἄλλο τι τόπον πλὴν εἰς τὸν τῆς κατοικίας του τῇ ὑποδείξει τοῦ ἐργοδότου, ΑΠ 4202 σ. 810.— Πότε καὶ ἡ νόσος τοῦ μισθωτοῦ θεωρεῖται ὡς ἐργατικὸν ἀτύχημα, ΑΠ 340 σ. 922.—Ἀποζημίωσις ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἀναπροσαρμογή, Π 25 σ. 488, Εἰσαγ. σ. 922, ΑΠ 346 σ. 922.—Δικαιουμένη ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐν περιπτώσει θανάτου τοῦ παθόντος· ἔξοδα κηδείας, Π 103 σ. 1260.— Ἡ ἀμέλεια τοῦ παθόντος μισθωτοῦ ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΝΖ σ. 951.— Πολεμικὰ ἀτυχήματα καὶ ἀναγγελία ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἐξομοίωσις πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα τὸν ἐν καιρῷ πολέμου καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐπερχομένων καὶ ἀποδόπτοτε συμβαινόντων τραυματισμῶν, ἀναπηριῶν καὶ θανάτου ἀμέσων ἀφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α· προθεσμία δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 207 σ. 1062.— Ἀγωγὴ περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην παθόντος μισθωτοῦ συνεπείᾳ τραυματισμοῦ τοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας· ἀπορρίπτεται ὡς ἀόριστος ἐν ὄψει τῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 296, 322, 914 Α.Κ., ἐφ' ὅσον δὲν προσδιορίζεται τὸ προστηθὲν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης φυσικὸν πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ὤφειλε νὰ ἀποτρέψῃ τὸ ἀτύχημα, Π 7179 σ. 232.— Χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ., Π 7105 σ. 233, ΝΖ σ. 951, Π 1144 σ. 1268.—... ὅρος τοῦ δικαιώματος· ὑπαιτιότης ἐργοδότου· νόμιμος ἢ δικαστηρίου παράστασις ἀνηλίκου, συμπληρουμένου τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἰδίῳ ὀνόματι· σχετικὴ ἀπὸ τοῦ ἀνηλίκου ἢ ἀσυστάτου συμβάσεως μισθώσεως ἐργασίας ἄνευ συναινέσεως τοῦ πατρὸς ἢ ἐπιτρόπου αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 136 Α.Κ., ἀδιάφορον τὸ κῦρος ἢ μὴ τῆς συμβάσεως δι' ἀποζημίωσιν ποσῶν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, συντρέχοντος καὶ παίσματος παθόντος κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ., Π 1144 σ. 1268.— Ἐπέλευσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ παίσματος τῶν προστηθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου προσώπων· ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· λητέα ὅτ' ὅταν διὰ τῶν καθορισμῶν τοῦ ποσοῦ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, Π 7180 σ. 232.— Δικαίωμα τοῦ παθόντος πρὸς ἀποζημίωσιν δι' ἠθικὴν βλάβην ὑπὸ τοὺς ὅρους ἄρθρου 932 Α.Κ., συνδυαζομένου πρὸς τὰ ἄρθρα 297, 299, 914 καὶ 922 αὐτοῦ· ποσὸν ἀποζημιώσεως, Π 4202 σ. 810.— Προϋποθέσεις ἐφαρμογῆς ἄρθρου 932 Α.Κ. ἡ ὕπαρξις ὑπαιτιότητος τοῦ ἀδικοπραγήσαντος, Εἰσαγ. σ. 810, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1268. — Ἀπόδοσις περιελθόντος μετὰ παραγραφὴν ὑπαιτίου ἐξ ἀδικοπραξίας χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τοῦ περιελθόντος εἰς τὸν ὀφειλέτην ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἠθικὴ βλάβη ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 3300 σ. 1139.— Πάρος ἀποδείξεως ὑπαιτιότητος ἀδικοπραγήσαντος καὶ συντρέχοντος παίσματος, ΝΖ σ. 951.— Ἐκδίκασις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7105 σ. 233, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1268.— Ἐκδίκασις κατὰ τὰς κοινὰς διατάξεις τῆς ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ ψυχικὴν ὀδύνην μελῶν οἰκογενείας παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΝΖ σ. 951.— Καθορισμὸς τοῦ μεγέθους τοῦ ἐπιδικαστέου ποσοῦ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου, Εἰσαγ. σ. 26, Π 7180 σ. 232, Π 9350 σ. 1052. —... κυμαινόμενος· δὲν διατάσσεται ἀπόδειξις, Π 9350 σ. 1052.— Ἀντέγκτον χρίσεως Δικαστηρίου τῆς οὐσίας περὶ τοῦ ποσοῦ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, Εἰσαγ. σ. 417 καὶ 810. — Λητέα ὅτ' ὅταν διὰ τῶν καθορισμῶν τοῦ ποσοῦ τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, Π 7180 σ. 232, Π 7105 σ. 233, Π 22812 σ. 417, Π 9350 σ. 1052, Π 1144 σ. 1268.— Ἀκυρος πᾶσα σημείωσις ἀντικειμένη ἀμέσους ἢ ἐμμέσους εἰς τὰς διατάξεις τοῦ νόμου 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, ἐφ' ὅσαν μειώνει τὰς ὑποχρεώσεις τοῦ ἐργοδότου προκυπτούσας ἐπιτρεπομένου συμβιβασμοῦ· ἄκυρος οὕτω ἡ παραίτησις τοῦ ἐργαζομένου ἀπὸ παντὸς ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 δικαιώματος του, Π 23 σ. 188, ΑΠ 374 σ. 977.— Καθίρωσις διὰ τοῦ ἄρθρου 17 νόμου 551/1914 διαχειριθείσων τριετοῦς παραγραφῆς τῶν ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀξιώσεων, μόνον ὅταν ἐδηλώθη ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τὸ ἀτύχημα ἐνώπιον τοῦ Εἰρηνοδίκου τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως αὐτοῦ καὶ ἐξεπληρώθησαν αἱ ὑποχρεώσεις αὐτοῦ κατ' ἄρθρων 10 ἰσχύ ἄλλως τῆς κοινῆς παραγραφῆς καὶ εἰς ἣν περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις τῶν ὑποχρεώσεων τοῦ ἐργοδότου δὲν ἦτο δυνατὴ ὡς ἐκ τοῦ τόπου τῆς ἐπελεύσεως τοῦ ἀτυχήματος (ἐν τῇ ἐξωτερικῇ), ἐλλειπούσης τότε τῆς ἀνωτέρω προϋποθέσεως τοῦ νόμου, ΑΠ 166 σ. 538.— Παραγραφὴ ἀποζημιώσεως παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἐφαρμογὴ τριετοῦς παραγραφῆς ἀξιώσεων ἐκ τοῦ νόμου 551/1914 ἀντὶ τῆς ἐπιτακτικῆς προθεσμίας τῆς ἐνόρκου ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου βεβαιώσεως τοῦ ἀτυχήματος· ἰσχύς ἄλλως κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον παραγραφῆς καὶ εἰς ἣν ἔτι περίπτωσιν ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου δὲν ἦτο δυνατή, ΑΠ 346 σ. 922.— Ἀνικανότης ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἢ ἐπαγγελματικῆς νόσου καὶ παροχαί Ι.Κ.Α· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατ' ἀ.ν. 1846/1951· ὑπολογισμὸς συντάξεως κλπ.. Πλ.).

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις (παράγρ. δ δ').— Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Σημ. σ. 200.— Ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, Σημ. σ. 712.— Δραστηριότης Γενικῆς Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας Ὑπουργείου Ἐργασίας· ἐργα-

τικά ἀτυχήματα· προτάσεις καὶ παρατηρήσεις ἐπὶ τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας. Ἐκθ. Ἐπιθ. Ἐργ. σ. 841.

Ἐργατικὰ Κέντρα· Ἀρχαιρεσίαι Ἐνώσεων Ἐργατικῶν Σωματείων, Γνμδ. γμθ. σ. 777.— Προσθήκης παρεμβάσεις Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος εἰς δίκην περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως Ἐργατοϊσταλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης ἀπορριφεῖσης αὐτῆς δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος. Π 987 σ. 681.

Ἐργατικαὶ διαφοραί. *1. Γενικά· ἔννοια ἐφαρμογῆς τῆς διαδικασίας νόμων ΓΧΟΔ· δωσιδικία ἀλλοδαπῶν.* Ἡ ἐργατικὴ διαδικασία, Σημ. σ. 264.— Ἡ νέα Πολιτικὴ Δικονομία καὶ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, Στμ. σ. 904.— Ἀποκλειστικὴ ἐκ λόγων δημοσίου συμφέροντος ἡ ἐργατικὴ διαδικασία. Π 15 σ. 814.— Διαφοραὶ ἐκδικαζόμεναι κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 528 σ. 175, Π 1506 σ. 494.—Ἀναγκαίων προϋποθέσεων, ἵνα ἀπαιτηθῇ ἐπιμθῇ εἰς τὴν ἐξαιρετικὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἐκτὸς δικαιοῦχος μὲν ταύτης εἶναι ὁ παρασχὼν τὴν ἐργασίαν του ἢ μετὰ θάνατον τούτου τὰ ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζόμενα πρόσωπον, ὑποχρεοῦς δὲ πρὸς καταβολὴν αὐτῆς ὁ ἐργοδότης ἢ ὁ διάδοχος τούτου πᾶν ἄλλο πρόσωπον, ἐκτὸς τῶν ἀνωτέρω, κτησάμενον ἀποδήποτε ἐκ συμβάσεως ἐργασίας ἀπαίτησιν ἢ ἀναλαβὸν ὑποχρέωσιν ἐκ ταύτης, οὔτε ἐνάγει, οὔτε ἐνάγεται κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἄρα καὶ ὁ κατὰ τὸ ἄρθρον 847 Α.Κ. ἐγγυηθεὶς τὴν καταβολὴν ἡμερομισθίων, ἐναγόμενος κατὰ τὴν τακτικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 528 σ. 175.— Ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν μόνων τῶν ἐκ σχέσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀξιώσεων καὶ ἂν ὁ πρὸς ὃν παρεσχέθη αὐτὴ εἶναι νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἀσκοῦν διοίκησιν προσληφθεὶς ὑπὸ Ο.Α.Π. χημικοῦ μηχανικοῦ· ἀξίωσις τεχνικοῦ ἐπιδόμητος, Π 1506 σ. 494.— Διάκρισις σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ δημοσίου δικαίου ταύτης· περιπτώσεις. Βλ. λ. ***Δημοσίου δικαίου σχέσις.*** Ὡς τὴν ἔννοιαν ἐξηρτημένης ἐργασίας καὶ περιπτώσεις βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 1).—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀξιώσεως γυναικὸς ἐκ συμβάσεως αὐτῆς δι' ὑπηρεσίας ὡς «μοντέλου» καλλιτέχνου, ΝΖ σ. 45.— Ἐκδίκασις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7105 σ. 253, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1268.— Ἐπιλυσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ πταίσματος τῶν προστηθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου προσώπων· ἀξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην· ἐκδίκασις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7180 σ. 232.— Ἐκδίκασις κατὰ τὰς κοινὰς δικονομικὰς διατάξεις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως διὰ ψυχικὴν ὀδύνην μελῶν οἰκογενείας πεθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΝΖ σ. 351.— Ἐπαγωγὴ καὶ ἀξιώσεως ἐργοδότου κατὰ μισθωτοῦ δι' ἀποζημιώσεως ἐπὶ καταγγελίᾳ τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ, ΝΖ σ. 1010.— Ἀναγνωριστικὴ ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 3692 σ. 1204, Εἰσαγ. σ. 1204.— Ἀρμόδιος ὁ εἰρηνοδίκης πρὸς ἐκδίκασιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἀγωγῆς συνεταιρισμοῦ, διεπομένου ὑπὸ τοῦ νόμου 602/1915 περὶ συνεταιρισμῶν, κατὰ συνεταίρου του διὰ πᾶσαν οἱανδήποτε ἀνεξαρτήτως ἀπαιτησίν του κατὰ τούτου ἐξ οἱασδήποτε ἀδικαιολογήτου αἰτίας, ἐφ' ὅσον ἡ ἀξία τοῦ ἀντικειμένου αὐτῆς δὲν ὑπερβαίνει τὰς 5.000 δραχμάς· διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως, ΑΠ 580 σ. 230.— Ἀνακοπὴ κατὰ δηλώσεως τρίτου ἐπὶ κατασχέσεως εἰς χεῖρας τρίτου· ἀρμοδίως καθ' ὕλην πρὸς ἐκδίκασιν ὁ ἐργατοδίκης, ἂν ἡ κατασχεθεῖσα ἀπαίτησις προέρχεται ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· βάρος ἀποδείξεως τῆς κατασχεθείσης ἀπαιτήσεως, Π 2227 σ. 815. — Κήρυξις ἀναρμοδιότητος· παραπομπὴ εἰς τὸ ἀρμόδιον δικαστήριον σημαίνους πρὸς ἄρθρον 25 Πολ. Δικονομίας, Π 1506 σ. 494.— Δωσιδικία ἀλλοδαπῶν δι' ἐργατικὰς διαφοράς· ἐκδίκασις ἐργατικῶν διαφορῶν ὑπὸ τοῦ Πρωτοδικείου, ἐν τῇ περιφερείᾳ τοῦ ὁποίου κεῖται ἡ κατοικία τοῦ ἐναγομένου ἢ ἐν τῇ ὁποίᾳ παρεσχέθησαν ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῶσιν αἱ ὑπηρεσίαι τοῦ μισθωτοῦ· διατάξεις ἄρθρων 126 Εἰσαγ. Α.Κ. νόμων περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν· ἰσχὺς καὶ διὰ τὰ ἀλλοδαπὰ νομικὰ πρόσωπα· ἐπαγωγὴ ἐμπορικοῦ νομικοῦ προσώπου ἐδρεύοντος μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔχοντος ὅμως ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ διαφορὰς προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποκαταστήματος, οἱῳνοῦν ἡ ὕπαρξις συνιστᾷ εἰδικὴν ἐμπορικὴν κατοικίαν· ἐπαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδίκην τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐδρεύει τὸ ὑποκατάστημα ἢ παρεσχέθη ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ, Π 17125 σ. 1359.

2. Ἀγωγή. Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 533 § 1 Πολ. Δικονομίας καὶ διὰ τὴν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν συντασσομένην ἔκθεσιν ἀγωγῆς, μὴ οὔσης ἀναγκαίας τῆς ἀναφορᾶς καὶ τῶν νομικῶν κανόνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ δικαίωμα, Π 25601 σ. 491.— Ἀγωγὴ μισθωτοῦ ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐργοδότου· περιεχόμενον ἀξιώσεως καὶ στοιχεῖα τῆς ἀγωγῆς· στοιχεῖα ἐκθέσεως ἀγωγῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 394 σ. 1124.

3. Διαδικασία· ἀπόδειξις· ἀπόφασις· ἔνδικα μέσα. Ἀδέσμευτον τοῦ δικάζοντος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐκ διαδικαστικῶν τύπων, ΑΠ 573 σ. 92, ΑΠ 363 σ. 425, ΑΠ 160 σ. 812, ΑΠ 405 σ. 427, ΑΠ 160 σ. 812. —... μὴ ὑποχρεουμένου νὰ διατάξῃ ἀπόδειξιν περὶ τῆς ἀληθείας τῶν ἑτέρωθεν ἰσχυρισμῶν, ΑΠ 573 σ. 92, ΑΠ 363 σ. 425, ΑΠ 580 σ. 231—... οὐδὲ νὰ τηρήσῃ τοὺς περὶ ἀποδείξεως καὶ δυνάμεως τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων ὁρισμοὺς τῆς Πολιτικῆς Δικονομίας, ΑΠ 573 σ. 92, ΑΠ 405 σ. 427.—Δὲν διατάσσεται τα-

ντική ἀποδειξις κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ νόμου Γ΄ΦΟΔ΄, ΑΠ 522 σ. 85, ΑΠ 617 σ. 152, ΑΠ 353 σ. 425.— Δὲν ἐπιχειρεῖται εἰς ἐκθεσιν παρεμπιπτούσης περὶ ἀποδείξεως διαφωνίας, ΑΠ 405 σ. 427.— Δὲν ἀπαιτεῖται τήρησις τῶν περὶ ἀποδείξεως καὶ προαποδείξεως διατάξεων τῆς Πολ. Δικονομίας Ἑλληνικῆς δεσμεύσεως ὥστε καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 746, ΑΠ 160 σ. 812.— Ἀνεύρεσις τῆς ἀληθείας ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὑπ' ὄψιν τιθεμένων ὑπὸ τῶν διαδίκων ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ΑΠ 353 σ. 425, ΑΠ 160 σ. 812.— Προσαγωγὴ τῶν ἀποδεικτικῶν μέσων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ὑπὸ τῶν διαδίκων κατὰ τὴν ὁρισθεῖσαν δικάσιμον καὶ προσκομιδὴ μαρτύρων, ΑΠ 575 σ. 92.— Ἐκτίμησις ἐλευθέρως παρὰ πᾶσι τοῦ Δικαστοῦ κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν τῶν προσαγομένων ἀποδείξεων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας, ΑΠ 522 σ. 85, ΑΠ 610 σ. 407.— Σχηματισμὸς τῆς πεποιθήσεως ἐλευθέρως ἐκ τῶν ἐν γένει ἀποδεικτικῶν μέσων, ἅτινα οἱ διάδικοι ὀφείλουσι προαποδεικτικῶς νὰ προσκομίσωσι, παρεχομένης εἰς τὸν Δικαστὴν ἐξουσίας νὰ ἐκτιμᾷ ἐλευθέρως καὶ τὴν παραίτησιν τῆς ὑπὸ τῶν διαδίκων προσκομισθείσης ἐγγράφων χαρτίων πρὸς ἀνεύρεσιν τῆς ἀληθείας κρίσις Δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ὁ εἷς ὃν ἐπεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἐτύγχανεν ἐκπρόσωπος ἐναχθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ΑΠ 405 σ. 427.— Ἀσκηθείσης ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως διαδικασίας νόμου Γ΄ΦΟΔ΄, τὸ Πρωτοδικεῖον, δικάζον κατὰ τὴν αὐτὴν διαδικασίαν, ἐκδίδει πάντοτε ὁριστικὴν ἀπόφασιν, πλὴν τῆς περιπτώσεως ἐπιβολῆς ὅρκου, ΑΠ 575 σ. 92.— Τηρητέα ἡ διαδικασία τοῦ νόμου Γ΄ΦΟΔ΄ ἔν τε τῷ πρώτῳ καὶ τῷ δευτέρῳ βαθμῷ, ΑΠ 405 σ. 427.— Ἀδεσμεύτου καὶ τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς ἐφετείου, κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ἀπὸ δικονομικὸν τόπον Ἑλληνικῆς δεσμεύσεως ὥστε καὶ ἐκ τοῦ ἄρθρου 746 Πολ. Δικονομίας· ἐπιτρεπτὴ ἡ λῆξις ἐπ' ὄψιν καὶ ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς πρωτοδίκου ἀποφάσεως, ΑΠ 160 σ. 812.— Λῆξις ἐπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἢ εἰρηνοδίκου καὶ ἄνευ κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τοῦ ἀντιδίκου, ΑΠ 687 σ. 1102.— Διαδικασία ἐνώπιον τοῦ Γ΄ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, τοῦ ἐπαναμβανομένου τῆς περαιτέρω ἐκδικάσεως τῆς ὑποθέσεως μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως διαδικασίας νόμου Γ΄ΦΟΔ΄ ἐκ τῶν ἐνόντων κατὰ τὸ ἄρθρον 12 καὶ 20 ν. Γ΄ΦΟΔ΄ ἔλλειψις ἰσχυρισμοῦ, ὅτι διατάξη ἀποδείξιν ἢ ἐπιβάλη ὅρκον εἰς διάδικον μὴ παρασταθέντα, ΑΠ 580 σ. 230.— Ἀογία λημμάτων Ταμείου κατ' ἀπόφασιν τοῦ Προέδρου τῆς Κυβερνήσεως λόγῳ τῶν γάμων τῶν Βασιλέων· νόμιμος ἡ δικαστὴ συζητήσεως τῶν κατὰ τὴν δίκασιμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης ὑποθέσεων διὰ μεταγενεστέρων ἐκτάκτων δικασίμων· μὴ ἀνάγκαιον διὰ τὴν κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην δικάσιμον συζήτησιν τῶν ὑποθέσεων μεταφορὰ τούτων εἰς αὐτὴν ἐπιμέλεια τῶν διαδίκων καὶ νέα τῶν διαδίκων κλήτευσις διὰ τὴν δικάσιμον ταύτην· ἔννοια τῶν περὶ ἐκδικάσεως ἐργατικῶν διαφορῶν διατάξεων περὶ ἀναβολῆς συζητήσεως ὑποθέσεως, ΑΠ 515 σ. 426.— Ἀδιεπαγγελτος ἔρευνα ἐργατικῆς διαφορᾶς καὶ ἐκτασις τοῦ διαδίκου, Π 22824 σ. 818.—Παραδεκτὴ ἔνστασις συμψηφισμοῦ ἀνταπαιτήσεως ἐργοδότου κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἔρευνα ὑπὸ τοῦ ἐργατικοῦ δικαστοῦ στοιχεία τῆς ἐνστάσεως, ΝΖ σ. 888.— Ἐρημοδικία· αὐτεπαγγελτος ἔρευνα διαφορᾶς ὑπὸ τοῦ δικάζοντος Πρωτοδίκου καὶ τοῦ κατ' ἔφεσιν δικάζοντος Πρωτοδικείου· ἀνεπίτρεπτον ἀνακλησις ἢ μὴ ἐπὶ ἄκρου ἐρημοδικίας· ἀφοῦ ἐπὶ συζητήσεως μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως ἐνώπιον τοῦ Γ΄ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου ἐπιτρεπτὸς αὐτεπαγγελτου ἐρεύνης τῆς διαφορᾶς, χωρὶς νὰ θεωρῆται τὴν ἐρημοδικίαν ὡς ὁμολογίαν, ΑΠ 528 σ. 1508.—Κήρυξις ἀναρμοδιότητος· παραπομπὴ εἰς τὸ ἁρμόδιον δικαστήριον, συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρον 25 τῆς Πολ. Δικονομίας, Π 1506 σ.434.— Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀποδοχῆς τῆς ἀποφάσεως συνιστᾷ ἐνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως· ἀποδοχὴ ρητὴ ἢ σιωπηρά, Π 22824 σ. 818.— Περιεχόμενον ἐφετηρίου κατ' ἄρθρα 516, 770 Πολ. Δικονομίας· ἀπόρριψις ἐπὶ τοῦ ἐφετείου ὡς ἀορίστου λόγῳ ἐφέσεως κατὰ παράβασιν τῶν ἄρθρων τούτων, ΑΠ 23 σ. 1043.— Περιεχόμενον ἐφετηρίου κατ' ἄρθρα 516, 517, 767 καὶ 769 Πολ. Δικονομίας, Π 2541 σ. 1213.— Προθεσμία ἐφέσεως ἐπὶ διαδίκων κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 580 σ. 230.— Προθεσμία ἐφέσεως κατ' ἀπομονωσιν ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἀντένστασις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐπιδόσεως· κρίσις δικαστηρίου περὶ τοῦ ὅτι ὁ εἷς ὃν ἐπεδόθη ἡ πρωτόδικος ἀπόφασις ἐτύγχανεν ἐκπρόσωπος ἐναχθείσης Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, ΑΠ 405 σ. 427.— Ἔρευνα ἐν περιπτώσει μὴ ἐμφανίσεως τοῦ ἐκκαλοῦντος ἢ ἐρημοδίκου, εἰὰν ἡ ἔφεσις εἰσάγεται νομίμως πρὸς συζήτησιν, δηλαδὴ ἂν ὑπάρχῃ ἐπίδοσις τῆς ἐφέσεως, ἂν παρεδόθη ἡ νόμιμος προθεσμία ἀμφοτέρως καὶ ἂν ἐγένετο κατάθεσις τῆς ἐφέσεως καὶ ἐγγραφὴ εἰς τὸ πινάκιον· κρίσεις ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως, ἂν ἡ ἐπίδοσις δὲν εἰσάγεται νομίμως, Π 26460 σ. 817.—Νόμιμος προθεσμία πρὸς συζήτησιν διὰ τὴν ἔνστασιν τοῦ ἐφετείου ἐμφάνισιν· εἰκοσαήμερος, παρεκτεινομένη λόγῳ ἀποστάσεως κατ' ἄρθρα 135 καὶ 136 Πολ. Δικ., Π 26460 σ. 817.—Παράλειψις καταβολῆς παραβόλου ἐφέσεως· συνέπειαι, Εἰσαγ. σ. 174.—Ἀπαλλαγὴ Α.Ε.Η. ἀπὸ παραβόλου ἐφέσεως καὶ τελῶν συζητήσεως, Π 13873 σ. 1189.—Συνεκδίκασις ἀντιθέτων ἐφέσεων κατὰ τῆς αὐτῆς ἀποφάσεως λόγῳ συναφείας, Π 1611 σ. 734, Π 2541 σ. 1213.—Ἐρημοδικία κατ' ἔφεσιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· ἀπόρριψις τῆς ἐφέσεως ὡς ἀνυποστηρίκτου, συζητουμένης καὶ ἐνώπιον τοῦ Γ΄ Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως, ΑΠ 630 σ. 174.—Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν· συζήτησις ἀπάντων τοῦ ἐφεσιβλήτου· ἔρευνα κατ' οὐ

σίαν της διαφοράς· ένστασις περί απαραδέκτου της ανιχνεύσεως της εφέσεως επί τω λόγω, ότι το εφετήριον δεν επεδόθη εις την μονίμως κατοικίαν του, ούτι εις το καταστημά του, αλλ' εις διεύθυνσιν άσχετον· ανεγκλησία ή ύπαρξις δόλου άπαιτουμένης δια την κήρυξιν της ακυρότητος κατ' άρθρον 201 Πολ. Δικ., μη αδιών των διατάξεων τούτων δημοσίας τάξεως. ΑΠ 22894 σ. 818.—Παραδεκταί νέοι λόγοι εφέσεως δια των προτάσεων ενωπίον του Εφετείου, εφ' όσον ανεφύοντο εις εκκλησθείσαν δια τον ενταύθα κεφάλαιον της αποφάσεως. ΑΠ 640 σ. 341.—Παραδεκτή πρώτωσις δια των προτάσεων προσθέτου λόγου εφέσεως, αναγομένου εις το αυτό εκκληθέν κεφάλαιον της αποφάσεως. Π 669 σ. 1192.—'Απαράδεκτος κατ' αποφάσεως διαδικασίας γ. Γ*913Δ' λόγος αναιρέσεως, ότι δεχθή πράγματα ως αληθή άνευ αποδείξεως. ΑΠ 522 σ. 85, ΑΠ 647 σ. 152, ΑΠ 363 σ. 125.— 'Απαράδεκτοι λόγοι αναιρέσεως περί μη τηρήσεως των όρων της Πολ. Δικονομίας και περί λήψεως υπ' όψιν δια του δικαστηρίου πραγμάτων ως αληθών άνευ αποδείξεως ή και διότι δεν διετάχθη περί τούτων απόδειξις. ΑΠ 573 σ. 92.—'Απαράδεκτος κατ' αποφάσεως ειδικής διαδικασίας γ. Γ*913Δ' λόγος αναιρέσεως περί παραβάσεως του νόμου εν σχέσει προς το βάρος της αποδείξεως. ΑΠ 103 σ. 476. Βλ. και λ. *'Αναίρεσις*, *'Ανέλεγκτον*, *'Εφεσις*.

'Εργατική 'Εστία. Διαδικασία αποβολής εστεγασμένων ήδη εις κτίριον της 'Εργατικής 'Εστίας οργανώσεων· κύρος της διαδικασίας του καθορισμού των δικαιωμένων στεγάσεως εις το κτίριο της 'Εργατικής 'Εστίας όργανώσεων, προκειμένου να δρισθή ποίαι όργανώσεις θα στεγασθούν εις νέον κτίριον 'Εργατικής 'Εστίας, ή κατά πόσον θα στεγασθή νεοϊδρυομένη οργάνωσις, της άπαξ στεγασθείσης οργανώσεως δυναμένης να αποβληθή διοικητικώς εκ του κτιρίου δι' αποφάσεως του 'Υπουργού 'Εργασίας κλπ. και όχι δια της μεθόδου του νέου καθορισμού των δικαιωμένων στεγάσεως οργανώσεων και του αποκλεισμού της εκ του νέου καταλόγου, ΣΕ 2297 σ. 1345, —Σκοπός της 'Εργατικής 'Εστίας ή εξασφάλισις στέγης εις τας επαγγελματικάς εργατοπαλληλικάς οργανώσεις· δικαιούμενοι στέγασεως οργανώσεις· αποβολή αυτών εκ του κτιρίου της 'Εργατικής 'Εστίας, εφ' όσον ή θέλουν παρεκλίνει των συνδικαλιστικού σκοπού ή ήθελον παραβή καθ' υπαιτιότητα τας διατάξεις του καταστατού· ανεγκλησία ή ειδική αιτιολόγησις της πράξεως, δια της οποίας διατάσσεται ή διοικητική αποβολή· ακύρωσις αποφάσεως 'Υπουργού 'Εργασίας, ως μη πρόσφορος κύρος δικαιολογημένης, ΣΕ 2428 σ. 1511.—Παροχή δώρων καθ' υπαγωγήν εις διατάξεις Χριστουγέννων και Νέου 'Έτους εισφορά εκ τούτων επί της 'Εργατικής 'Εστίας, Π 364 σ. 1207.

'Εργατική νομοθεσία Το Προσχέδιον Κώδικος 'Εργασίας (παρατηρήσεις επί των κανονισμών εργασίας και του συλλογικού δικαίου), Μελ. σ. 73 επ., 139 επ., 202 επ., 266 επ.—Νέον νομοσχέδιον, Σημ. σ. 328.—Προτάσεις αναμορφώσεως της εργατικής νομοθεσίας, Μελ. σ. 457.—Σχέδια νόμων (κωδικοποίησις εργατικής νομοθεσίας), Σημ. σ. 776.—Δημοσιογράφος Γενικής 'Επιθεωρήσεως 'Εργασίας 'Υπουργείου 'Εργασίας· προτάσεις και παρατηρήσεις επί της εργατικής νομοθεσίας, 'Εκθ. 'Επιθ. σ. 841.—Νέα νομοσχέδια, Σημ. σ. 968. — 'Επί του νομοσχεδίου περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως διατάξεων της εργατικής νομοθεσίας· διατάξεις περί ασφαλισμένων δικηγόρων και λοιπών επιστημόνων, Σημ. σ. 1032.—Το έκτον Διεθνές Συνέδριον 'Εργατικού Δικαίου και Κοινωνικής Πολιτικής, ΝΖ σ. 1118.— Χρήσιμος εργασία· συλλογή - κωδικοποίησις ισχυούσης εργατικής νομοθεσίας, Σημ. σ. 1304.—Διακρίσεις ιδιωτικού υπαλλήλου από εργάτου παρατηρήσεις πινές επί του Προσχεδίου Κώδικος 'Εργασίας, ΝΖ σ. 1433.

'Εργοδηγοί. 'Υπαγωγή εις την ΙΘ' ομοθ. 28/1963 διατητικήν απόφασιν περί μισθού προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων και των εκτελούντων υπηρεσίαν εργοδηγού εις βιομηχανικά εργοστάσια, μη υπαγομένων εις τας ισχυούσας προτέρων ομοίας διαιτητικάς αποφάσεις· μετάταξις υπηρετικού προσωπικού εις υπαλληλικόν· μη υπαγωγή εις την περί τούτου διάταξιν και των εις εργοδηγούς μετατασσομένων εργατοτεχνιτών, ΑΠ 280 σ. 988, ΑΠ 522 σ. 1514.

'Εργοδότης. Βλ. λ. *'Εργασίας σύμβασις* και τα λοιπά θέματα εις τας οικείας λέξεις· υποχρεώσεις έναντι 'Επιθεωρήσεων 'Εργασίας και απείθεια αυτών, Γν. Σ. σ. 1347.

'Εργασταίσια. 'Ωραι εργασίας προσωπικού κομμωτείων κλπ., στεγαζομένων εις εργοστάσιον ή Γραφεία επιχειρήσεως· έκτασις εφαρμογής ΙΘ' ομοθ. 15103/1951 αποφάσεως 'Υπουργού 'Εργασίας· παραπομπή ζητήματος εις 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 582 σ. 234.—'Αναφορά της ΙΘ' ομοθ. 15103/1170/1951 αποφάσεως 'Υπουργού 'Εργασίας περί ωρών εργασίας του προσωπικού καφενείων, ζαχαροπλαστείων και αναψυκτηρίων επί εκείνων, τα οποία λειτουργούσιν αδιαλείπτως και είναι εις πάντας προσιτά, και όχι και επί του προσωπικού της οργανωμένης υπηρεσίας αναψυκτηρίων, ήτις ειδικώς συνεστήθη και λειτουργεί προς εξυπηρέτησιν του προσωπικού ωρισμένων εργαστηρίων, ότι εις τα διάφορα ωράρια εργασίας του προσωπικού τούτων εμπίπτει και το προσωπικόν εκείνης, ΑΠ 'Ολ. 77 σ. 881.—'Ωραι εργασίας σχολείων - αναψυκτηρίων δια την εξυπηρέτησιν του προσωπικού εργοστασίων επιχειρήσεως· έξαιρέσεις δι' υπερωριακήν εργασίαν, ΑΠ 280 σ. 1064.— 'Υπαγωγή εις διαιτητικήν απόφασιν 28/1963 περί μισθού προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων και των εκτελούντων υπηρεσίαν εργοδηγού εις βιομηχανικά εργοστάσια, μη υπαγομένων εις τας ισχυούσας πρότερον ομοίας διαιτητικάς αποφάσεις· μετάταξις υπηρετικού προσωπικού εις υπαλληλικόν· μη υπαγωγή εις την περί τούτου διάταξιν και των εις εργοδηγούς μετατασσομένων εργατοτεχνιτών, ΑΠ 280 σ. 988, ΑΠ 522 σ. 1514.— 'Ανεφάρμοστον διατάξεων της περί υποχρεωτικών εισφορών νομοθεσίας εις φορτώσεις ή εκφορτώσεις εντός του περιβόλου του έργο-

σταμίου των εις αυτό εισαγομένων και εξαγομένων ύδατος, εφ' όσον η εργασία αύτη εξετελείτο αποδεδειγμένως προ της ισχύος του ν. 1254/1949» έννοια της διατάξεως. ΑΠ 463 σ. 1469. Βλ. και λ. *Βιομηχανίαι*.

Ερμηνευτικά. Μη εμφάνισις του αντιδίκου του επωφεληθέντος της συζητήσεως της αιτήσεως αναιρέσεως διαδίκου συνέπεια. ΑΠ 9 σ. 342. —Και' έγκαιρα επί εργατικής διαφοράς. Βλ. λ. *Εργατικαί διαφοραί* § παράγρ. 3 ι.

Ερμηνεία. Ορισμοί των άρθρων 200 και 113 Α.Κ.· προσηκούσα ερμηνεία αυτών. ΑΠ 528 σ. 173. ΑΠ 376 σ. 1045. ΑΠ 503 σ. 9.—Αθέτησις ερμηνεία νόμου κατ' άρθρον 26 του Συντάγματος διαφόρως της νομοθετικής εξουσίας να αποδίδη της αυτή δηλουμένην έννοιαν εις ερμηνευόμενον νόμον, όταν πραγματική υπάρχη ανάγκη ερμηνείας αυτού διατάξεως ν. 552/1943 περί Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού· αθέτησις ερμηνεία άρθρων 12 ν. 3239/1955 δ' άρθρου 3 ν. 4504/1966· ισχύς διατάξεως ως ερμηνευτικής. Π 12371 σ. 1270.

Ερυθρός Σταυρός. Καθορισμός αποδοχών προσωπικού Ε.Ε.Σ.· διατάξεις ν. 552/1943 περί Κ.Κ.Σ., αθέντικη ερμηνεία άρθρων 12 ν. 3239/1955 δ' άρθρου 3 ν. 4504/1966· ισχύς διατάξεως ως ερμηνευτικής. Π 12371 σ. 1270.

Εστία Εργατική. Βλ. λ. *Εργατική Εστία*.

Εστιατόρια. Γεωμετρία εμπορεύσιμα δε' εισφοράς Τ.Β.Α., Έγκ. σ. 178.—Ώρα εργασίας προσωπικού προσωπικού κανόνες εκτός ερμηνείας υ.α. 63323/1961, ΑΠ 591 σ. 1038, Π 25001 σ. 191.

Εταιρείαι. Βλ. και λ. *Ανώνυμος Εταιρία*, *Υδάτων Εταιρία*. Περιορισμένης ευθύνης· νόμιμος άδεια προσωπικού μη εκαγωγή τούτων εις την περί άδειων προσωπικού Ανωνύμων Εταιρειών διάταξιν, ΑΠ 381 σ. 868, ΝΖ σ. 822.— Εμπορική επί του προσωπικού Ελληνικής Εταιρείας Ατομικής Ενεργείας, κατά τον κανονισμόν αυτής, δια την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας τον, δια του ά.ν. 913/1949 κυρωθείσαν εν άρθ. 956 και 916/1947 Πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου· αφορή εκ της εργασίας ως σωστήρα καταγγελία της συμβάσεως συνέπεια. ΑΠ 52[8] σ. 1208.

Ετοιμότης προς εργασίαν. Χαρακτήρ μισθώσεως εργασίας και της συμβάσεως, δια της όλοις ο εις των συμβαλλομένων αναλαμβάνει την υποχρέωσιν όπως παρέχηται περιοδικώς την ελευθερίαν του έστω του άλλου χωρίς να διεκπεμή εν εργαζόμενος της δουλικής ή πνευματικής αυτών δυνάμεις εις την διάθεσιν αυτού άνω πάσης αιτιμής· μη διακοπή όμως της συμβάσεως αυτής ως εκ της ιδιορρυθμίας της εις τας διατάξεις ειδικών νόμων ή συλλογικών συμβάσεων που εξαίρουν δούλον άμαχής και περί προσωρινής ή μερικής υπερασπιστήν ή άλλην εργασίαν. ΑΠ 67 σ. 101.—Εξομοίωσις και της σωματικής απροφασίας του μισθωτού εις τους χρόνους της εργασίας ή εν άμεσω εγγύτητι προς αυτούς δια σκοπούς της επιχειρήσεως ετοιμότης προς εργασίαν· νομικός προς εργασίαν, όσον αφορά την προς πληρωμήν μισθού υποχρέωσιν του εργοδότου, μη εξομοιουμένης όμως προς εργασίαν και ως προς την επιφύλαξιν των διατάξεων περί ωρών εργασίας, ως και των υποχρεώσεων δια την παροχήν τοιαύτης καθ' υπερβασιν του νομίμου ωραρίου, ως και άλλων διατάξεων περί νυκτερινής κλπ. εργασίας. ΑΠ 137 σ. 1446.

Εύδοκιμος υπηρεσία. Βλ. λ. *Επιδόματα*, *Τράπεζαι*.

Εύλογος χρόνος. Βλ. λ. *Προθεσμία*.

Εφαρμοσταί. Αποδοχαί εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας· ιδιάτης μηχανοτεχνίτου εφαρμοστού. ΑΠ 380 σ. 1053.

Εφεδροι. Βλ. λ. *Ανάπηροι*, *Νεοπολεμισταί*, *Παίδες Πολεμισταί*, *Στρατευσις*.

Έφεσις - Εφετείον. Γενική αυγή επί ενδίκων μέσων έλαβεν προς άσκησιν έννομου συμφέροντος, έχοντος τοιούτον του εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως δημοσιευθέντος δίκην διαδίκου· απαράδεκτος αύτου λόγω ελλείψεως έννομου συμφέροντος, του αναφαδέκτου λαμβανομένου εκ' όψιν εάν και των Δικαστηρίου αυτεπαγγέλτως, ως αναγομένου εις την νομιμότητα και συνεπώς εις την δημοσίαν τάξιν. Π 23219 σ. 818.—Περιεχόμενον δικογράφου κατ' άρθρα 516, 770 Πολ. Δικονομίας· απαιτούμενα υπό του Εφετείου ως αορίστου λόγου έφέσεως κατά παράβασιν των άρθρων τούτων. ΑΠ 99 σ. 1043.— Περιεχόμενον εφετηρίου κατ' άρθρα 516, 517, 767 και 769 Πολ. Δικονομίας. Π 2541 σ. 1213.—Προθεσμία έφέσεως επί δικών κατά την εργατικήν διαδικασίαν. ΑΠ 580 σ. 230.—Προθεσμία έφέσεως κατ' άκυρον απόφασιν εκδοθείσης κατά την εργατικήν διαδικασίαν και αντένταξις κατά του κύρους της επιδόσεως κρίσις δικαστηρίου περί του ότι ο εις ον επεδόθη η προσβαλλομένη απόφασις έπρεπε να εκπροσωπός έναρξίσης Ανωνύμου Εταιρείας. ΑΠ 605 σ. 127.—Έφεσις εν περιπτώσει μη εμφανίσεως του εκκαλούντος ή εφεσιβλήτου, εάν η έφεσις είσαγεται νομίμως προς συζήτησιν, δηλαδή εν υπάρχη επίδοσις της έφεσεως, εν παρελθεν ή νόμιμος προθεσμία εμφανίσεως, και εν έγκειται κατάθεσις της έφέσεως και έγγραφή εις το πινάκιον κηρύξις απαραδέκτου της συζητήσεως εάν η επίδοσις δεν είσκεται νομίμως. Π 26460 σ. 917.—Νόμιμος προθεσμία προς συζήτησιν δια την έννοιαν του 'Εφετείου εμφανίσεως· είδοσις μορφ. παρεκτεινομένη λόγω αποστάσεως, κατ' άρθρα 193 και 196 Πολ. Δικονομίας. Π 23480 σ. 811.—Παραίτησις καταδολής παραδόσεως έφέσεως κατά την εργατικήν διαδικασίαν· συνέπεια. Έκαν. σ. 134.—Απόλυσις Α.Σ.Π. άνω σπουδαίου έφέσεως και τελών συζητήσεως. Π 13873 σ. 1189.—Συνδίκασις αντιθέτων ενδίκων κατά της αυτής αποφάσεως λόγω συναφείας. Π 1611 σ. 784. Π 2541 σ. 1213.—Εμπιπτόδη κατ' έφεσιν κατά την εργατικήν διαδικασίαν· απόρριψις της έφέσεως ως ανυ-

ποστηρίκτων, συζητουμένης καὶ ἐνώπιον τοῦ Γ' Πολιτικοῦ Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως, ΑΠ 636 σ. 174.—Ἔφεσις κατ' ἀποφάσεως ἐκδοθείσης κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν συζητήσεως ἄπαντος τοῦ ἐφειλκύστου· ἔρευνα κατ' οὐσίαν τῆς διαφορᾶς· ἔνστασις περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐφεσιβλητον δὲν ἐπεδόθη εἰς τὴν μονίμου κατοικίαν του, οὔτε εἰς τὸ καταστημά του, ἀλλ' εἰς διεύθυνσιν ἄσχετον ἀναγκαίᾳ ἢ ἁπλῶς βλάβης ἀπαιτουμένης διὰ τὴν κάρωσιν τῆς ἀκριβείας κατ' ἄρθρον 201 Πολ. Δικονομίας, μὴ οὐσῶν τῶν διατάξεων ταύτων δημοσίας τάξεως, Π 22824 σ. 818.—Δικαιοδοσία ἐπὶ Πρωτοδικείου τῆς κατ' ἔφεσιν δίκης εἰς ἄλλην δικαιοδοσίαν ἐπὶ ἀργίας Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν· ἔννοια διατάξεων νόμου ΓΟΦΔ περὶ ἀναβολῆς συζητήσεως ὑποθέσεως, ΑΠ 515 σ. 425.— Ἔνδικος βοήθεια τοῦ ἐναγομένου τὰ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεων αὐτοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 281 καὶ 656 Α.Κ., ἰσχὺς παραδεκτοῦ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Π 24611 σ. 241.—Παραδεκτοὶ νέοι λόγοι ἐφέσεως διὰ τῶν προτάσεων ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, ἐφ' ὅσον ἀναφέρονται εἰς ἐκκληθὲν διὰ τοῦ ἐφετηρίου κεφάλαιον τῆς προτοδίκου ἀποφάσεως, ΑΠ 640 σ. 344.—Ἀντέφεσις, ἀπορριπτομένη εἰς μὴ ἐκκληθὲν διὰ τῆς ἐφέσεως κεφάλαιον ἀπαραδέκτου· αὐτεπάγγελτος ἔλεγχος τοῦ παραδέκτου, Π 23279 σ. 818.—Ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπορρίψεως τῆς ἀποφάσεως συνιστᾷ ἔνστασιν ἀπαραδέκτου τῆς κατ' αὐτῆς ἐφέσεως· ἀπόδειξις ρητὴ ἢ σιωπηρά, Π 22824 σ. 818.—Παραδεκτὴ πρότασις διὰ τῶν προτάσεων προσθέτων λόγων ἐφέσεως, ἀναγομένων εἰς τὸ αὐτὸ ἐκκληθὲν κεφάλαιον τῆς ἀποφάσεως, Π 669 σ. 1192.—Μεταρρύθμισις Πρωτοδίκου ἀπορρίπτουσης καὶ ἀπαράδεκτον ἀγωγῆς· ἐξουσία Ἐφετείου πρὸς ἐξέτασιν τῆς ὅλης ὑποθέσεως καὶ κατὰ τὴν μὴ ἐξετασθεῖσαν ἐν τῷ πρώτῳ βαθμῷ εἰκονικὴν δίκην, ΑΠ 526 σ. 6.—Μεταβατικὸν ἀποτέλεσμα· ἔκτασις· διακοπὴ συζητήσεως ὑποθέσεως καὶ ἐξέτασις τῆς ἀγωγῆς κατὰ τὴν μὴ ἐφαρμοσθεῖσαν πρωτοδίκως δίκην αὐτῆς, Π 18777 σ. 1454.—Ἀρμοδιότης Ἐφετείου Ἀθηνῶν ἐπὶ παραδοθησίσεως ἢ διαφορῶν περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἑρμηνείαν τῆς διὰ τοῦ νόμου 3615/1928 εὐρυθείσης συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων· τοιαύτη ὄχι ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ τίνα βαρύνει τὰ χαρακτηρίσαντα καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ Ἐπιχορίας Ὑδάτων, ΑΠ 384 σ. 1183.— Λευκορράθιος Ἐπιτροπὴ Ἐφέσεων Ι.Κ.Α. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις*.

Ἐφημερίδες. Βλ. λ. *Τύπος, Ταμεῖα*.

Ἐφημερὶς Κυβερνήσεως. Βλ. λ. *Δημοσίευσις*.

Ζ

Ζαχαροπλαστεῖα. Τεμάχια ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α.· Ἔγκ. σ. 179.—Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων καὶ ἀναψυκτηρίων· ἐφαρμογὴ ὑπ. 15103/1951 τοῦ ἐπὶ τῶν λειτουργούντων εἰς χρόνον ἐπὶ τῶν λειτουργούντων εἰς χρόνον ἐπὶ τῶν καταστημάτων, ὅσον καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐγκατεστημένα ἐντὸς οἰκοδομῆς, χάριν τῶν αὐτόθι στεγαζομένων, ἐν τῷ οἰκήματι ὀργανώσεως ἢ λέσχης τινὸς πρὸς ἐξυπηρέτησιν μελῶν αὐτῆς, εἴτε εἰς τὸ ἐσωτερικὸν ἢ τὰ ὑπόγεια ἐπιχειρήσεως διὰ τὰς ἀνάγκας αὐτῆς· παρεμπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν, ΑΠ 582 σ. 244. — Ἀναφορὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15103/1951 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ ὡρῶν ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ καφενείων, ζαχαροπλαστείων καὶ ἀναψυκτηρίων, ἐπὶ ἐκείνων τὰ ὁποῖα λειτουργοῦσαν αὐτοτελῶς καὶ εἶναι εἰς πάντας προφανὲς καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὠργανωμένης ὑπηρεσίας ἀναψυκτηρίων, ἥτις ἐνδικῶς συνεστήθη καὶ λειτουργεῖ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένων ἐργαστηρίων, ὅτι εἰς τὸ διάφορον ὡραρίου ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτων ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν ἐκείνης, ΑΠ Ὀλ. 11 σ. 881.—Ὧραι ἐργασίας σερβιτόρων κυλικείων - ἀναψυκτηρίων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν προσωπικοῦ ἐργοστασίου ἐπιχειρήσεως· ἀξιώσεις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΑΠ 290 σ. 1064.

Ζημία. Βλ. λ. *Ἀδικοπραξία, Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός, Ἀποζημίωσις, Βλάβη, Ἐργατικὰ ἀτυχήματα, Ἱκανοποίησις χρηματική, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις*.

Ζυθεστιατόρια. Τεμάχια ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α.· Ἔγκ. σ. 176.—Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας ἐργαστηρίων παρασκευῆς φαγητῶν· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ὑπ. 63323/1961, ΑΠ 391 σ. 1048, Π 25601 σ. 491.

Ζώνη Ἐλευθέρα. Βλ. λ. *Ἐλευθέρα Ζώνη Θεσσαλονίκης*.

Η

Ἠθική. Ἡ ἠθικὴ εὐαισθησία κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου, ΝΖ σ. 329.

Ἠθικὴ βλάβη. Βλ. λ. *Ἱκανοποίησις χρηματική*. Ἐπὶ μανομερῶν μεταβολῆς ὡρῶν συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 382 σ. 981.

Ἠθοποιοί Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις. Μὴ ὑπαγωγὴ τῆς Δ.Ε.Η. εἰς τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 8/14.5.1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως· χαρακτὴρ τῆς Δ.Ε.Η.· διομηχανία ἀσκουμένη ὑπὸ τοῦ Κράτους κατὰ μονοπωλιακὸν τρόπον, Γ.ν.Σ. σ. 308.—Δ.Ε.Η.· ἀπαιτεῖ ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας, ἐπιχορηγουμένην ὑπὸ τοῦ Δημοσίου· ἐφαρμογὴ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4185/1961 εἰς ὑφισταμένων προσλήψεως πολεμιστῶν, ΣΕ 154 σ. 534.—Νόμοι περὶ προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.· νομικὸν πρόσωπον ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 306 σ. 917.—Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ τῆς Δ.Ε.Η.· δὲν ἔχει ἰσχὺν νόμου, ΑΠ 36 σ. 336, Π 1190 σ. 670, ΑΠ 306 σ. 917, Εἰσαγ. σ. 670.— Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Δ.Ε.Η.· κανονισμοὶ ἐργασίας κατὰ ν.δ. 3798/1957· συμβατικὴ ἰσχὺς κανονι-

σμών Α.Ε.Π.' προσχώρησις προσωπικού δέσμευσις ένεκεν τοῦ προσωπικοῦ πλήρωσις ὀργανικῆς θέσεως προϊσταμένου Ὑπηρεσίας Μηχανολογικῶν Μελετῶν ἐνόργανος Γενικοῦ Διευθυντοῦ ἀντίθετος πρὸς Κανονισμόν καὶ προσβολὴ δικαιωμάτων ὑπαλλήλων συνέπεια ἐξ ἀντιπαθητικῆς ἐνεργείας, Γνωδ. γνθ. σ. 1305.—Κανονισμοὶ ἐργασίας παράλειψις ἐπιχορηγήσεως πρὸς προαγωγὴν μισθοῦ μεταβίβασις εἰς Α.Ε.Π. τοῦ Κλάδου 'Ηλεκτρισμοῦ τῆς Κρατικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχιοδρόμων καὶ 'Ηλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης' ἐπιχορήγησις τῆς Α.Ε.Π., ὅπως ἐνεργῇ καὶ τὰς προαγωγὰς τοῦ ἀπομειουμένου κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως προσωπικοῦ· δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἀπαίτιον καὶ παράνομον παράλειψιν τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Α.Ε.Π., ὅπως μεριμνήσουν διὰ τὴν προαγωγὴν ἰσχυρισμὸς περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως, ΑΠ 456 σ. 1457.—Παροχὴ ἐπιμισθίου παραμεθορίων περιοχῶν εἰς προσωπικὸν Α.Ε.Π.' ἰσχυρισμὸς περὶ παραβιάσεως τῆς ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως μισθωτῶν' ἀπαράδεκτος ἰσχυρισμὸς τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ Ἐφετείου, ΑΠ 229 σ. 235.—Ἀναπροσαρμογὴ ἐπὶ τῆς Α.Ε.Π. μειώσεως ἡμερῶν πληρεξουσίου κατ' ἄρθρον 22 νόμου 3593/1957, Π 13873 σ. 1189.—'Απόλυσις Α.Ε.Π. ἀπὸ παραβάσεων ἐργάσεως καὶ τελῶν συζητήσεως, Π 13875 σ. 1189.— Κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Α.Ε.Π.' σύμβασις ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ὅταν ἔχῃ καθορισθῇ δι' αὐτῆς ἀνώτατον χρονικὸν ὅριον διαρκείας αὐτῆς, ἄλλο συναφὲς ἔχῃ ἀναγνωρισθῇ εἰς τὸν ἐργοδότην τὸ δικαίωμα νὰ ἀπολύῃ τὸν μισθωτὸν καὶ πρὸ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, τελούσης οὕτω τῆς συμβάσεως καὶ ἐπὶ διαλυτικῇ ἐξουσιαστικῇ ὑπὲρ τοῦ ἐργοδότου αἰρέσει ἀνεφαρμόστων ἄρθρου 672 Α.Κ., ΑΠ 36 σ. 336, Π 1190 σ. 670, ΑΠ 306 σ. 916, ΑΠ 461 σ. 1398.—Ἐφαρμογὴ νόμου 2112/1920, ΑΠ 306 σ. 916.—Καταγγελία συμβάσεως ὡρισμένου χρόνου· συμβάσεις ὡρισμένου χρόνου μὲ δικαίωμα ἐργοδότου ἀπολύσεως πρὸ αὐτοῦ· ὡρίστου χρονικῆς διαρκείας· σύμβασις ἐργασίας ἐπὶ δοκιμῇ· κανονισμὸς καταστάσεως προσωπικοῦ Α.Ε.Π. ἔννοια ἀπονδοίου λόγου κατ' ἄρθρον 672 Α.Κ.· περιπτώσεις μὴ ἀποτελούσας ἀπονδοίου λόγου, Π 1190 σ. 670.— 'Αποζημίωσις προσωπικοῦ 'Ηλεκτρικῆς 'Εταιρίας Μεταφορῶν' συμβάσεις μεταξὺ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου καὶ αὐτῆς· παροχὴ ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920, ΑΠ 113 σ. 989.—'Αποζημίωσις ἀπολυομένου προσωπικοῦ μετὰ τὴν ἐξαγορὰν ἐπιχειρήσεως ἠλεκτρισμοῦ ἐπὸ τῆς Α.Ε.Π.' ἐπόχρεως πρὸς καταβολὴν· ἑρμηνευτικοὶ κανόνες τῶν ἄρθρων 173 καὶ 200 Α.Κ. σκοπὸς διατάξεως ἄρθρου 12 παρ. 3 ν.δ. 3523/1956· ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ τῆς ὁριζομένης ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920 καὶ ἀντιτίμου ἠλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ τόκου μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 376 σ. 1045.— 'Εταιρία 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων. Βλ. λ. ***Σιδηρόδρομοι.***

'Ηλεκτρικὸν ρεῦμα. Συνυπολογισμὸς ἀντιτίμου εἰς ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920 τοῦ ἀπολυομένου προσωπικοῦ μετὰ τὴν ἐξαγορὰν ἐπιχειρήσεως ἠλεκτρισμοῦ ἐπὸ τῆς Α.Ε.Π., ΑΠ 376 σ. 1045.

'Ηλεκτροσυγκολλήται. Ἐπαλληλικὴ ἰδιότης κατὰ τὸ ν.δ. 3763/1957· ἔννοια διατάξεων αὐτοῦ περὶ μὴ ἀνιδρυομικῆς καταβολῆς ἀποδοχῶν ἀδείας ὑπαλλήλων κλπ.· συνυπολογισμὸς δι' ἄδειαν προϋπηρεσίας ὑπαλλήλου ὡς ἐργάτου, Π 8120 σ. 1199.

'Ηλεκτροτεχνῖται. 'Ανάθεσις εἰς μισθωτὸν ἐργασίας διαφόρου τῆς σημερινοποιήσεως καὶ μισθὸς ἀντικαταστάσεως μηχανῶν καὶ χρησιμοποίησις προκτικῶν μηχανικῶν ὡς ***ἠλεκτροτεχνιτῶν,*** Γν. Σ σ. 1009.

'Ηλικία. Συμβάσεις ἐργασίας μὲ ὅριον ἡλικίας, ΑΠ 36 σ. 336, ΑΠ 306 σ. 916, ΑΠ 329 σ. 979, ΑΠ 461 σ. 1398.—'Ανακοίνωσις ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν ὅτι ἀπὸ ὡρισμένης ἡμερομηνίας ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ἢ τῆς συμβάσεως καθοριζομένου ὁρίου ἡλικίας ἐπέρχεται αὐτοδικαίως ἡ λύσις τῆς συμβάσεως· δὲν ἀποτελεῖ καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 373 σ. 985.—'Απόδειξις ἡλικίας ἐφηβαίμενου Ι.Κ.Α., ΣΕ 2046 σ. 653.—'Αποζημίωσις συμπληρούντων ὅριον ἡλικίας ὑπαλλήλων 'Ελληνικῶν 'Ηλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ΑΠ 326 σ. 859, ΑΠ 108 σ. 929, ΑΠ 369 σ. 1336.— 'Αποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ὑπαλλήλων τοῦ 'Οργανισμοῦ Τραμουσίας Θεσσαλονίκης, Ν.Π.Α.Α., ΕΘ 365 σ. 1126.

'Ημερομίσθια. Βλ. λ. ***'Αποδοχαί, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας.*** Τεκμήρια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Θ

Θάνατος. 'Ιδιοκτήτων ἰδιωτικοῦ σχολείου· συνέπεια, Π 2541 σ. 1213.— Μισθωτοῦ διαρκούσης τῆς προειδοποιήσεως δι' ἀπόλυσιν· συνέπεια, Π 16 σ. 1328. Θέματα σχετικὰ πρὸς ἀποζημίωσιν ἢ συνταξιοδότησιν. Βλ. λ. ***'Εργατικὰ ἀτυχήματα, Κοινωνικαὶ 'Ασφαλίσεις, Ταμεῖα.***

Θέατρα. Τεκμήρια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186. Βλ. καὶ λ. ***Ταμεῖα*** ('Ηθοποιῶν κλπ.).

Θερματαί. Ἔννοια τῆς κηρυχθείσης ἐκτελεστῆς ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προκτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν καὶ ἀρχιθερμαστῶν καὶ θερμιστῶν χώρας· τίνες ἔχουν δικαίωμα τοῦ δι' αὐτῆς καθοριζομένου μισθοῦ· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 137 σ. 192.

Θητεία. Βλ. λ. ***Διευθυνταί.***

Θύματα πολέμου. Βλ. λ. ***'Ανάπηροι.***

Θυρωροί. Καθορισμὸς νομίμων ὡρῶν ἐργασίας θυρωρῶν πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων 'Αθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Περιχώρων· ἀποζημίωσις αὐτῶν ἐν περιπτώσει ἀπολύσεως· συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν καὶ τῶν δώρων δι' ἑορτάς, Π

27290 σ. 166.— Δέσμευσις εκ τοπικής δημοσιογραφικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας κλάδου δια της συμμετοχής του Ένωσιν και Θωρηκτικού Επιμελητηρίου του μη έχοντος ιδίαν επαγγελματικήν εργοδοτικήν οργάνωσιν ή μη καλυπτομένων υπό του καταστατικού ιδιατέρας επαγγελματικής οργανώσεως, αλλα νοούνται και αι μη αυτες μέλη δημοσιευθείσης συμβάσεως εργοδοτών· διαιτησία απόφασις περί θεμάτων πολυκατοικιών και μεγάρων Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων, ΑΠ 181 σ. 1581.—Κύδωμαδία ανάπτυσις θεμάτων πολυκατοικιών και μεγάρων, Έγκ. σ. 1527.—Νομοθετική προστασία θεμάτων πολυκατοικιών και μεγάρων, Πρακτικά Βουλής σ. 1115.— Υποχρέωσις ιδιοκτήτου προς παροχήν κατοικίας κλπ. χωρίς ταύτα να ενσωματωθώσι εις μέρος μισθού, ΝΖ σ. 1289.—Αποφορείο, Σύμμ. σ. 1240.

Ι

Ἰατρεία. Ἰδιωτική. Τεκμήρια ημερομισθίου δι' ιδιοκτήτου Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 192.

Ἰατρικά ἔξοδα. Επί εργατικού ατυχήματος, ΙΙ 25 σ. 188.

Ἰατροί. Συνάφεια παραιθάσεως των περί πολυπραγμοσύνης ιατρού διατάξεων· άκυρος και ανάπαρκτος νομικώς κατ' άρθρα 5, 173 και 180 Α.Κ., η αθέμιτος η διατύρησις του ιατρού εις ολιγόλεπτα θέαν κατά παράβασιν των απαγορευτικών περί πολυπραγμοσύνης αυτών διατάξεων, μη δικαιολογούσα ταύτην να ζητήση τας εξ αυτής οφειλομένας μισθούς, ΑΠ 258 σ. 803.—Μισθωσις δημόσιου ιατρού· ιατρικαί εφορίαι και εν γένει νομικών προσώπων δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου· καθορισμός επί τη βάσει εσωτερικού ή εσωτερικού κανονισμού, καθορίζοντος τα προσόντα προς πλήρωσιν τοιούτων οργανικών θέσεων κλπ., των ιατρών άποδοχήν αυτών ίσην προς τας αποδοχάς των πολιτικών δημοσίων υπαλλήλων, μη δικαιουμένων οι τυχόν ερμηνείας των κατ' άλλων τρόπων και δη αναλόγως της χρονικής διαρκείας της απασχολήσεως καθιερουσών τας αποδοχάς διατάξεων του άρθρου 3 ν.δ. 3023/1956, ΑΠ 311 σ. 814.—Άξίωσις ιατρού περί αυτηθέλης εξόδου διαπολογικού επιδόματος (παιδιάτου εργασίας κατά ν.δ. 2423/1953 ή επιμηκύνσεως άρθρων 281 Α.Κ., έντος δημοσίας τάξεως και προς άποκοπήν ένωσιμότητος δικαιούμενος αποροφέντος εκ νόμου δημοσίας τάξεως χάριν περί κατηγορητηρίου τε προσωπικού του διευθυντού και ιατρού, ΑΠ 227 σ. 1041.— Ἰατρεία ἰδιωτικά τεκμήρια ἡμερομίσθιο δι' εἰσφορές Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 192.

Ἰδιωτικά ἐκπαιδευτήρια. Βλ. λ. Σχολαί - Σχολεία.

Ἰδιωτικοῦ δικαίου σχέσις. Βλ. λ. *Δημοσίου Δικαίου σχέσις.*

Ἱδρύματα. Βλ. καὶ λ. *Κοινωνικαί Ἀσφαλίσεις, Κοινωνική.* Ὅρια ἐργασίας προσωπικοῦ κοιτώνων ἐργατηρίων παροχέντος ψυχητῶν ἔκτακτος ἐφαρμογῆς δ.ν. 6323/1961, ΑΠ 391 σ. 1048, ΙΙ 25681 σ. 191.

Ἱεροψάλται. Σχέσις ιεροψαλτών ενορμικών ναών, νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· θεώρησις τούτων ως επαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίων δικαίων· χορήγησις κανονικών ή συνταξιοδοτικών άδειών και μισθοδοσία διαρκούντων τούτων· ρύθμισις αποδοχών επαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' ά.ν. 1558/1950, ΑΠ 480 σ. 1510.

Ἰθαγένεια. Ἑλληνική καὶ ἰδρυσις σωματείου, ΙΙ 182 σ. 935.

Ἱκανοποίησις χρηματική. Παράνομος προσβολή της προσωπικότητος του μισθωτού μειωτική και της επαγγελματικής τιμής αυτού εκ συμπεριφοράς εργοδότου, ο όποιος επί τω σκοπώ εξαναγκασμού των εις αποχώρησιν εκ της εργασίας προέβη εις υποβιβασμόν αυτού και εξευτελιστικώς εις βάρος του ενεργείας σύν τη διαδόσει ότι είναι ψυχοπαθής και άνίκανος δπαλλήλως· δικαίωμα χρηματικής ικανοποιήσεως μισθωτού· εφαρμογή άρθρων 57, 59 και 920 Α.Κ., ΙΙ 2943 σ. 26.— Ἐξαναγκασμός μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας κατωτέρας θέσεως· δικαίωμα καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐκ τῶν ἄρθρων 57, 59, 932 Α.Κ., ΙΙ 22812 σ. 417.— Χρηματική ικανοποίησις δι' ηθικήν βλάβην μισθωτού συνεπεία προσβολής προσωπικότητος· παραίτησις από της αξιώσεως· αναγκαία η σαφής εκδήλωσις βουλήσεως άφέσεως χρέους κατ' άρθρων 454 Α.Κ., ΙΙ 13878 σ. 1189.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρων 932 Α.Κ., ὡς γενικῆς διὰ πᾶσαν ἀδικοπραξίαν, καὶ εἰς τὴν τοιαύτην τοῦ ἄρθρου 922 ἔννοια τούτου· εὐθύνη προστήσαντος καὶ διὰ τὴν χρηματικὴν ἱκανοποίησιν ἐπὶ ἀδικοπραξίας, Εἰσαγ. σ. 232, ΝΖ σ. 951.—Ἀγωγὴ περὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἀπόντος μισθωτοῦ, συνεπεία τραυματισμοῦ αὐτοῦ κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας· ἀποφασιστικὴ ἡμερομηνία πρὸς ἀποκλεισμὸν τῶν ἄρθρων 298, 922, 914 Α.Κ., ἐφ' ὅσον δὲν προσδιορίζεται τὸ προστηθὲν ὑπὸ τῆς ἐναγομένης γυναικὸς πρόσωπον, τὸ ὁποῖον ὡφείλε νὰ ἀποτρέψῃ τὸ ἀτύχημα, ΙΙ 7179 σ. 232.—Ἄξίωσις χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην κατ' ἄρθρον 932 Α.Κ. διὰ στέρησιν ἐδαφικῆς ἀναπτύσσεως· προϋποθέσεις ὅτι ἐξηναγκάσθη εἰς ἐργασίαν, Εἰσαγ. σ. 284.— Ἀποφασιστικὴ ἡ ἄμεσος ἢ ἔμμεσος ἀθέτησις τῆς ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς ἀποδοχὴν τῆς παρεχομένης ἐργασίας, θίγουσα τὴν προσωπικότητα τοῦ μισθωτοῦ ἀποτελοῦσαν εἰς ταύτην δικαιώματος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην· ταῦτα καὶ ἐπὶ ἀρνήσεως ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ κατὰ τὸν ά.ν. 1836/1951 ὅπως μόνον παρεχομένης τῆς χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως, ΙΙ 22817 σ. 871, ΙΙ 18873 σ. 1189.— Δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐπὶ καταγγελίας δικαιώματος, ΙΙ 9350 σ. 1052.— Χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος καὶ' ἀ-

θρον 932 Α.Κ., Π 7105 σ. 223, ΝΖ σ. 951, Π 1144 σ. 1268.—... ὁρισ τοῦ δικαιώματος ἐπιστάτης ἐργοδότου ἀδιάφορον τὸ κόρος ἢ μὴ τῆς συνδίκους δι' ἡθικὴν ἀπαξημίωσιν· ποσὸν χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἡθικὴν βλάβην, συντρέχοντος καὶ πταίσματος τοῦ παθόντος κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ., Π 1111 σ. 1268.—Ἐπίλυσις ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἐκ πταίσματος τῶν προστηθέντων ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου προσώπων· ἄξιος χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἡθικὴν βλάβην· ἐκδίκησις κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7180 σ. 232.—Ἐργατικὸν ἀτύχημα καθ' ὃδὸν πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοῦ συζύγου τοῦ ἀποζημίωσιν δι' ἡθικὴν βλάβην ὑπὸ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ., συνδεόμενον πρὸς τὸ ἄρθρον 297, 299, 914 καὶ 922 αὐτοῦ· ποσὸν ἀποζημιώσεως, Π 4202 σ. 810.— Προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς τοῦ ἄρθρου 932 Α.Κ. ἡ ὕπαρξις πταισματος τοῦ δικοπραγήσαντος, Εἰσαγ. σ. 810, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. 1268.—Ἀπόδοσις πεισθέντος μετὰ παραγραφὴν ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας· χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἡθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἐπιμελουμένων εἰς τὸν ἀγωγὸν ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἠθικὴ βλάβη ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 3309 σ. 1129.— Βάρος ἀποδείξεως ἐπιστασίας ἀδικοπραξάντος καὶ συντρέχοντος πταίσματος, ΝΖ σ. 951.—Ἐκδίκασις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἡθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7105 σ. 223, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1268.—Ἐκδίκασις κατὰ τοὺς κανόνας δικονομικῆς διαπάλης· ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἡθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7105 σ. 223, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1268.—Ἐκδίκασις κατὰ τοὺς κανόνας δικονομικῆς διαπάλης· ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἡθικὴν βλάβην ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὴν ἔννοιαν τῶν ἐπιμελουμένων εἰς τὸν ἀγωγὸν ἡ ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἠθικὴ βλάβη ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Π 3309 σ. 1129.— Βάρος ἀποδείξεως ἐπιστασίας ἀδικοπραξάντος καὶ συντρέχοντος πταίσματος, ΝΖ σ. 951.—Ἐκδίκασις ἀξιώσεως χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἡθικὴν βλάβην ἢ ψυχικὴν ὀδύνην ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, Π 7105 σ. 223, ΝΖ σ. 951, Εἰσαγ. σ. 1268.—Ἐκδίκασις κατὰ τοὺς κανόνας δικονομικῆς διαπάλης·

Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 186.

Κανονισμοί. Εργασίας· το Προσχέδιον Κώδικος Εργασίας· παρατηρήσεις επί των κανονισμών εργασίας καί τού συλλογικού δικαίου, Μελ. σ. 73 επ., 135 επ., 202 επ., 206 επ.—Εργασίας· διαδικασία καταρτίσεως καί κυρώσεως κατά ν.δ. 3789/1957· ισχύς κανονισμών εκδοθέντων κατ' εξουσιοδότησιν είδικού νόμου· αναγκαία όμως διά τροποποίησιν αλλ' αύτών ή κλήσις καί συμμετοχή ώς μέλους τού Τμήματος Κανονισμών Εργασίας τού Εθνικού Συμβουλίου Κοινωνικής Πολιτικής, τού άρθρου απαιτείται γνωμοδότησις καί εκπροσώπου τής οικείας οργανώσεως εργαζομένων· άκυρωσις κανονισμού εργασίας εργατών Δημένος Πειραιώς, ΣΕ 2173 σ. 1287.—Εργασίας· εκπαλλήλων παραλαβής καί παραδόσεως εμπορευμάτων Λιμένος Πειραιώς· σημειούται Ο.Α.Π.· προσώπου διατάξεις καθ' υπέρβασιν εξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 2138 σ. 1175.— Καταστάσεως προσωπικού τής Α.Ε.Η.· δεν έχει ισχύν νόμου, ΑΠ 56 σ. 336, Π 1190 σ. 670, Είσαγ. σ. 670, ΑΠ 306 σ. 917.— Καταστάσεως προσωπικού Α.Ε.Η.· κανονισμοί εργασίας κατά ν.δ. 3798/1957· συμβατική ισχύς κανονισμών Α.Ε.Η.· προσχώρησις προσωπικού· δέσμευσις έναντι του προσωπικού· πλήρωσις οργανικής θέσεως προϊσταμένου Τηρησεως Μηχανολογικών Μελετών· ενέργεια Γενικού Διευθυντού άντιθετος προς κανονισμόν καί προσβολή δικαιωμάτων εκπαλλήλων σύμφωνα εξ αντισυμβατικής ενεργείας, Γνωδ. γνθ. σ. 1305. Βλ. καί λ. *Ηλεκτρικαί επιχειρήσεις*. Μεταλλευτικών εργασιών· παραβάσεις διατάξεων εν συνδυασμώ προς άρθρον 662 Α.Κ., Π 38 σ. 1278.—Ο.Τ.Ε.· μισθός τεχνικού προσωπικού τού Ο.Τ.Ε.· διάκρισις αύτού άπο τού λοιπού προσωπικού· χρηματοποίησις κατά γενικών κανονισμών προσωπικού τού Ο.Τ.Ε. εις θέσεις άνωτάτων διευθυντών ή σχέσεως προς την προέλευσιν αύτών εκ τής κατηγορίας τών τεχνικών ή τής ομάδος τών διοικητικών ή οικονομικών τοιούτων· έννοια διατάξεων τού γενικού κανονισμού, ΑΠ 606 σ. 547.— Προσωπικού Εξωτερικών Ταμείων Εταιρείας Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων· έχει ισχύν νόμου, ΑΠ 108 σ. 929, Βλ. καί λ. *Σιδηρόδρομοι*.— Φορτοεκφορτώσεων· κατάρτισις κανονισμών καί τιμολογίων παρά τών Επιτροπών Ρυθμίσεως Φορτοεκφορτώσεων Λιμένων ή Λιμενικών Αρχών κατ' άρθρον 37 § 1 ν. 3239/1955· κανονιστική ισχύς τών Υπουργών Εργασίας καί Εμπορικής Ναυτιλίας κατά τό αύτό άρθρον 37 § 2· έννοια διατάξεως, ΣΕ 60 σ. 398.— Λύσεως συμβάσεως εργασίας μονίμων κατά κανονισμόν μισθωτών· καθορισμός άνευ ηλικίας· αναφορητέον ν. 2112/1920 εποχεμένης συμβάσεως ορισμένου χρόνου νομοθεσία περί τής εκπαλλητικής καταστάσεως τού προσωπικού τών Γεωργικών Συνεταιριστικών Οργανώσεων, ΑΠ 329 σ. 970.— Προσφυγή κατά κανονισμών δι' εθδόμαιον υπηρεσίαν προσωπικού· δικαιοπραξία υπό αναβλητικήν αίρεσιν κατ' άρθρον 201 Α.Κ· άρισμα καί έννοια άρθρων 207 καί 371 Α.Κ.· επίδομα εθδομάδων υπηρεσίας εκπαλλήλων Τραπέζης τής Ελλάδος, ΑΠ 550 Ολ. σ. 81, Σχόλ. σ. 80, ΑΠ 161 σ. 601, ΑΠ 188 σ. 601 (εν Είσαγ. Σχολ.), ΑΠ 275 σ. 1058, ΑΠ 172 σ. 1458, ΑΠ 477 σ. 1460.— Ισχύς ώς νόμου τού καταστατικού τής Τραπέζης Ελλάδος καί όχι καί τών κανονισμών τού προσωπικού αύτής, έχόντων ισχύν συμβάσεων διά τής αποδοχής αύτών υπό τών εκπαλλήλων· άρισμοί άρθρου 371 Α.Κ. εφαρμογή επί προσεχόντων επιδόματος εθδομάδων υπηρεσιών τών άρθρων 201 καί 207 Α.Κ., ΑΠ 300 σ. 882.—Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Βλ. λ. *Κοινωνικαί Ασφαλίσεις*.—Σύμβασις εργασίας ορισμένου χρόνου καί ότων κατά την σύμβασιν ή κατά τον εφαρκόντα κανονισμόν εργασίας ο εργαζόμενος αποχωρεί αύτοδικαίως τής εργασίας άμα τή συμπληρώσει ορισμένου ορίου ηλικίας, ΑΠ 56 σ. 336, ΑΠ 461 σ. 1398, Είσαγ. σ. 335.— Σύμβασις εργασίας αορίστου χρόνου, ότων έχη καθορισθή δι' αύτής ανώτατον χρονικόν όριον διαρκείας αύτής, αλλά συνάμα έχη αναγνωρισθή εις τον εργοδότην τό δικαίωμα να απολύη τον μισθωτόν καί πρό τής παρόδου τού χρόνου, τελειώσης ούτω τής συμβάσεως καί υπό διαλυτικήν εξουσιαστικήν ύπερ τού εργοδότου αίρεσιν· αναφορητέον άρθρον 672 Α.Κ., ΑΠ 56 σ. 336, Π 1190, 670, ΑΠ 306 σ. 916, ΑΠ 461 σ. 1398, Είσαγ. σ. 335. —· εφαρμογή νόμου 2112/1920, ΑΠ 306 σ. 916.— Σχέσις δικηγόρων, παρεχόντων υπηρεσίας άντι μισθού περιοδικής αμοιβής· προσχώρησις δικηγόρου εις οργανισμόν ή κανονισμόν νομικού προσώπου καί μείζων προστασία· έννοια μείζονος προστασίας, ΑΠ 617 σ. 154.—Εξαναγκασμός μισθωτού διά παροχήν εργασίας κατωτέρας θέσεως· κατά παράβασιν κανονισμού· δικαίωμα αποζημιώσεως, χρηματικής ικανοποιήσεως, Π 22812 σ. 117.— Μή εφαρμογή ν. 2112/1920 επί εκπαλλήλων γυναικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικών επιχειρήσεων, εφ' όσον έχει ληφθή είδική υπέρ αύτών μέριμνα διά κανονισμού, ίση τοιλάχιστον προς την υπό τού ν. 2112/1920 προβλεπομένην προστασίαν· αποζημίωσις προσωπικού Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών· παροχή αποζημιώσεως ν. 2112/1920, ΑΠ 113 σ. 989, Βλ. καί λ. *Πειθαρχία*.

Καπναποθήκαι. Μείωσις ασφαλιστικών εισφορών επιχειρικών βιομηχανιών κατά ν. 3213/1955· έννοια βιομηχανικής επιχειρήσεως· διατήρησις υπό επιχειρησιν καπναποθηκών, ΑΠ 452 σ. 742, ΑΠ 265 σ. 1341.

Καπνεργάται. Βλ. λ. *Ταμεία*.

Καρραγωγείς. Τεσσαρτό ημερομίσθιο δι' εισφορές Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 186.

Καταβολή. Έννοια άρθρου 424 Α.Κ.· αναγραφή εις την εξοφλητικήν απόδειξιν τού αντικειμένου καί τού μεγέθους τής καταβαλλομένης παροχής, Π 21242 σ. 27.— Γενική εξοφλητική απόδειξις· δεν αρκεί λόγω τής αορίστου της προς εξόφλησιν αποδοχών, Π 16136 σ. 1201.— Βάρος χαρτοσήμου εξοφλητικής αποδείξεως μισθών καί ημερομισθίων· άρθρον 13 ν. 2055/1952· αναφορητέον επί αποζημιώσεως απολυομένων κατά κανονισμόν Ετταιρεί-

ως Τηλέτων, ΑΠ 584 σ. 1185, Είσαγ. σ. 1182. — Παραίτησις μισθωτού, τού άπειλήσαντος ή σπουδάσαντος καταγγελθή κατά ν. 3198/1955, δι' εξωφρενικής άποθέωσεως, πάσης αξιώσεως περί μείζονος της νομίμου αποζημιώσεως· προς παραίτησιν, ΙΙ 4805 σ. 1400, πρβλ. Είσαγ. σ. 1329.—Πλαγία εύθυνη συνδίκου πτωχεύσεως διά καθυστερήσεις καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, Γν. Σ σ. 102.—Παράλειψις καταβολής υπαρξάντων προθεσμιών υπό συλλογικής συμβάσεως εργασίας· συνέπειαι· υπόδικος περιελθόντος μετά παραγγελίαν απαιτήσεως εξ αδικοπραξίας, ΙΙ 16321 σ. 12/61, Πειρατ. σ. 1242.— Αποζημιώσεις επί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας.*** — Τόκος καταβολής αποζημιώσεως εις απολυομένους μισθωτούς, ΝΖ σ. 1570.— Καταβολή επί τού εργοδότου εις τον μισθωτόν τού εις χρήμα μισθού, ΝΖ σ. 1468.— Συντάξεων εισφορών, Βλ. λ. ***Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Ταμεία.*** — Υπολογισμός και τρόπος καταβολής εισφορών προς το Ι.Κ.Α. επί δώρου Χριστουγέννων 1965 - Νέου Έτους 1966, Έγκ. σ. 186.

Καταγγελία. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως εργασίας, Δημόσιον, Κατάχρησις δικαιώματος, Νομικά πρόσωπα, Στράτευσις, Συνδικαλιστικά στελέχη.***

Καταγγελία συμβάσεως εργασίας. ***Ι. Κατά τόν ν. 2112/1920 και τό β.δ. 16 Ιουλίου 1920. Α'. Γενικά. Προϋποθέσεις και έκτασις εφαρμογής*** πρωτάσεις αναθεωρήσεως της εργατικής νομοθεσίας· καταγγελία σχέσεως εργασίας, Μελ. σ. 457.— Διαφορά νόμων 3198/1955 και 2112/1920, ΙΙ 4805 σ. 1400.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας επαλλήλου με προϋπηρεσίαν εργάτου, ΝΖ σ. 1348.—Εφαρμογή ν. 2112/1920 επί ιδιωτικών υπαλλήλων, προσληφθέντων διά χρόνον μή ωρισμένον, ΑΠ 113 σ. 989, ΑΠ 91 σ. 478.—Μή υπαγωγή εις διατάξεις ν. 2112/1920 των υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικών επιχειρήσεων, εφ' όσον έχει ληφθή ειδική υπέρ αυτών μέριμνα διά κανονισμών, παρεχόντων ίσην τουλάχιστον προς την υπό τού νόμου ταύτου προβλεπομένην προστασίαν, ΑΠ 113 σ. 989.—Εφαρμογή ν. 2112/1920 επί ιδιωτικών υπαλλήλων κατά είδικον επάγγελμα ανεφαρμοστων επί παροχής εργασίας εις ιδιώτην υπό κατ' επάγγελμα δημοσίου υπαλλήλου, Είσαγ. σ. 1449.— Έννοια ιδιωτικού υπαλλήλου· περιπτώσεις, Βλ. λ. ***Υπάλληλοι ιδιωτικοί.***—Εφαρμογή ν. 2112/1920 και επί άλλων συμβάσεων εργασίας, Είσαγ. σ. 1449.—Εφαρμογή ν. 2112/1920 επί συμβάσεων εργασίας ορίστου χρόνου, Είσαγ. σ. 482, ΑΠ 306 σ. 917, ΑΠ 113 σ. 989, ΙΙ 17134 σ. 1277.—Ανεφαρμοστον ν. 2112/1920 επί συμβάσεων εργασίας ωρισμένου χρόνου, Είσαγ. σ. 1184.—Συμβάσεις εργασίας ωρισμένου ή ορίστου χρόνου· έννοια· περιπτώσεις, Βλ. λ. ***Εργασίας σύμβασις.***—Εφαρμογή ν. 2112/1920 επί συμβάσεως αορίστου διαρκείας, μή δικαιολογουμένης εκ της φύσεως της συμβάσεως, αλλά τεθείσης σκοπίμως προς καταπάτησιν τού νόμου· προβολή ισχυρισμού καταδολιεύσεως τού νόμου υπό του μισθωτού· κρίσις δικαστού· περίπτωσις προσλήψεως μισθωτού δι' ωρισμένον χρόνον δυό διαδοχικών συμβάσεων· κρίσις δικαστηρίου ότι εδικαιολογείτο ο καθορισμός ωρισμένου χρόνου και δέν έγινε προς καταστρατήγησιν του ν. 2112/1920, ΙΙ 81 σ. 419, πρβλ. ΙΙ 419 σ. 482.—Νόμοι περί καταστάσεως προσωπικού Α.Ε.Η.· συμβάσεις με ανώτατον χρονικόν όριον διαρκείας και δικαίωμα εργοδότου να απολύη τον μισθωτόν και πρό της παρόδου του χρόνου· αορίστου χρόνου· εφαρμογή ν. 2112/1920, ΑΠ 36 σ. 336, ΙΙ 1190 σ. 670, ΑΠ 306 σ. 916, ΑΠ 461 σ. 1338, Είσαγ. σ. 335.—Δικαίωμα επί τής αποζημιώσεως του ν. 2112/1920 των αντικαθιστωμένων κατ' ά.ν. 1836/1951 παλαιοτέρων, ΙΙ 8692 σ. 725.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτών Δημοσίου· εφαρμογή πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου 956 και 976/1947 κλπ. Βλ. λ. ***Δημόσιον.*** — Αί διατάξεις των πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου 956 και 976/1947 περί δικαιώματος απολυομένων μισθωτών του Δημοσίου, ως μεταγενεστέρως κατισχύουν του ν. 2112/1920, ΑΠ 254 σ. 709.—Εφαρμογή μετά το άρθρον 24 του ν. 4464/1965 των διατάξεων των νόμων 2112/1920 κλπ. και δι' ους επί σχέσει ιδιωτικού δικαίου μισθωτούς, προσφέροντας υπηρεσίας προς το Δημόσιον και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, έξαιρέσει των μισθωτών των κεκτημένων την ιδιότητα του εξ ιδίας υπηρεσίας συνταξιούχου του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, Είσαγ. σ. 482, 478.—Εφαρμογή και προ του ν. 4464/1965 των διατάξεων του ν. 2112/1920 επί καταγγελίας συμβάσεως προσωπικού του Κρατικού Οργανισμού Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων, συνδεομένου διά συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού δικαίου και ουχί των υπ' αριθ. 956 και 976/1947 Πράξεων του Υπουργικού Συμβουλίου, ΑΠ 97 σ. 478, ΑΠ 292 σ. 855.— Εφαρμογή δι' αποζημίωσιν απολυομένων κατά τ.δ. 4352/1964 γενικών διευθυντών, συνδεομένων δια συμβάσεως ορίστου χρόνου· έλλειψις δικαιώματος των επί συμβάσει ωρισμένου χρόνου, ΙΙ 17134 σ. 1276, Είσαγ. σ. 1275.—Εφαρμογή ν. 2112/1920 και β.δ. 16 Ιουλίου 1920 επί απολυομένων λόγω ανικανότητος κατά τών κανονισμών προσωπικού Εξωτερικών Υπηρεσιών Εταιρείας Ηλεκτρικών Σιδηροδρόμων, ΑΠ 168 σ. 529.— Συμβάσεις μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών· απόσυρσις προσωπικού Ηλεκτρικής Εταιρείας Μεταφορών· παροχή αποζημιώσεως ν. 2112/1920, ΑΠ 113 σ. 989.— Εφαρμογή ν. 2112/1920 και επί εγγράφως καταγγελίας εξηντλημένης συμβάσεως ορίστου χρόνου προσωπικού μετά την εξαγορών επιχειρήσεως ηλεκτρισμού υπό της Α.Ε.Η. σχέσεως προς την εις αυτόν παραπομπήν του τ.δ. 3523/1956, ΑΠ 376 σ. 1045. —Εφαρμοστέα διάταξις δια καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας ιδιωτικών οδηγών αυτοκινήτων ορισμού όρου ; συλλογικής συμβάσεως εργασίας 20.3.1964, Είσαγ. σ. 20.—Δικαίωμα εργοδότου προς καταγγελίαν ατομικών συμ-

διάσεως μετά διάρκη συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ΠΠρ 6842 σ. 160, Κίσαν. σ. 153.—Απαγορεύεται απολύσεως μισθωτού κατά την διάρκειαν της άδειας του, ΝΖ σ. 823.

Β'. Καταγγελία. α'. Γενικά. Καταγγελία κατά την ν. 2112/1920, καθώς και πάσα άλλη δήλωσις, ή απευθυντέα προς άλλον μονομερής δικαιοπρακτική, άλλα και διαλλακτική δήλωσις, ή σχετικώς και επιτρεπτώς την ενέργειαν δια το μέλλον της ισχυούσης εννόμου σχέσεως δια μόνης της λύσεως, ότι ή θέλησι την καταγγείλασαν τοιαύτη και εάν άλλαι έδίδοσαν την περί αυτής βούλησίν των ή καταγγέλουν, ΑΠ 218 σ. 988.—Ανεπαίνεσις λογαριασμού προς τον μισθωτόν και από δρισμένης προθεσμίας και τη συμπληρώσει ταύτης από του νόμου ή της συμβάσεως καθοριζομένου όρίου βλάπτει επ' ουδενί αδικαιολογήτως ή λύσις της συμβάσεως· δεν άποτελεί καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 873 σ. 988.—Δυνατή λύσις συμβάσεως εργασίας αορίστου χρόνου υπαιτίως υπ' εκατέρου των συμβαλλομένων μερών δια γνωστοποιήσεως εις τον έτερον της περί τούτου βουλήσεως του συνεπεία τούτου δια καταγγελίας· έννοια αύτης ένώπιον ιδ περιέλθη εις το πρόσωπον προς ό διευθύνεται, δια να έπιφέρη έννομα άποτελέσματα, ΑΠ 18 σ. 1338.—Αναιτιοδώς ή καταγγελία μη δυναμένη άναγομένη εις αίτίας εν τη έγγράφω της, ούτε προσδιορισμός του χρόνου της λήξεως του μισθώσεως, ΑΠ 288 σ. 831.—Αί διατάξεις του ν. 2112/1920 δεν άπαιτούν προφανώς λόγον διά την καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 36 σ. 836.—Άνωτέρας συνέσεως, ΠΠρ 190 σ. 1132.

β'. Γραπτός χαρακτήρ καταγγελίας. Απαλλαγή μισθωτού εξ υπαιτιότητος. Τακτική καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτού ή εκ χρόνου κατηγγελίας μετά συμφωνίαν διμήνου πλείονος έγγράφου τύπου καταγγελίας κατά ν. 3198/1955 και επί μη αναλόγου εφαρμογής δημοσίου δικαίου· λογαριασμός χρόνου συμπληρώσεως άνωτάτου ορίου δικαιώματος εκ της αποζημιώσεως άπολύσεως κατά δικαίωμα μισθωτού άναγομένου εις την προθεσμίαν προειδοποιήσεως συνέσεως, ΝΖ σ. 1078.—Τακτική λύσις συμβάσεως [illegible] καταγγελίας κατά ν. 2112/1920 δεν δικαιούται δε' αυτής ίσαις ο χρόνος λήξεως της συμβάσεως εργασίας άπολύσεως και της λήξεως του χρόνου προειδοποιήσεως· συνέπεια άνευ βάσεως λόγου απολύσεως ή άδικαίωτος απολύσεως του δικαιώματος κατά τον ν. 2112/1920 κατά τον χρόνον της προειδοποιήσεως· δικαιώματα εργαζομένου, ΝΖ σ. 309.—Έξαίρεσις συμβάσεως εργασίας υπό τακτικήν καταγγελίαν αύτης έχει εκτελεσθείσης της άναγκαίου συμβάσεως εφαρμογής και μετά την τακτικήν ή μετά προειδοποίησιν καταγγελίαν αύτης ως συμβάσεως άορίστου χρόνου, ώς μετατραπείσης εις άορίστου χρόνου τοιαύτην· προσδιορισμός διά την καταγγέλλουσαν μέσου του χρόνου λήξεως υπό εκτελεσθείσης μεταβολής προσώπου του εργοδότου και δικαίωμα μισθωτού άναλήψεως καταγγελίας συμβάσεως εργασίας και αντίστροφα, ΠΠρ 190 σ. 1132.—Προειδοποίησις ίδιωτικού υπαλλήλου δι' άπόλυσιν κατά τον ν. 2112/1920, ώς ετροποποιήθη δικαίωμα ½ αποζημιώσεως ν. 2112/1920· έποχή του προειδοποιηθέντος δι' έπόλυσιν ίδιωτικού υπαλλήλου εκ της εργασίας υπό ένεκεν άσθενείας, έπερβάσης τα νόμιμα χρονικά όρια· κρίσις δικαστηρίου περί μη ύπάρξεως συνήθους καταγγελίας συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού δικαίωμα αύτου του ½ αποζημιώσεως του ν. 2112/1920 δικολογημένως άποζημιώσεως, ΠΠρ 16 σ. 1328, Κίσαν. σ. 1327.—Γένεσις επαχορεύσεως προς κατάβολήν της αποζημιώσεως επί άμεσον ή άνευ προειδοποιήσεως ή λύσεως της συμβάσεως άμα τη καταγγελία, επί δε καταγγελίας κατόπιν προειδοποιήσεως άμα τη εκπνοή του χρόνου της προειδοποιήσεως, υπό την προϋπόθεσιν της διατηρήσεως της εργασιακής συμβάσεως μέχρι του χρονικού σημείου εκπνοής της τοιχθείσης προθεσμίας· εξαίρεσις λύσεως της συμβάσεως διαρκούσης της προθεσμίας ταύτης (π.χ. διάπραξις αξιοποίνου πράξεως) υπό πάντος μισθωτού συνέπεια, ΠΠρ 16 σ. 1328.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού υπαλλήλου με προσηκόντων έργάτου· δικολογημος αποζημιώσεως, ΝΖ σ. 1348.—Έφαρμοστέα διάταξις δια καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας ιδιωτικού υδηγού αυτοκινήτου· δρισμοί 5220 του συλλογικής συμβάσεως εργασίας 20.8.1964, Κίσαν. σ. 90.

γ'. Απαγόρευσις καταγγελίας. Αποζημιώσεις· υπολογισμός κ.λ.π. Απόλυσις άνευ προηγουμένης εγγράφου καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας· δικαιούται καταβολής αποζημιώσεως ίσης προς το σύνολον των τακτικών αποδοχών, ας θα εισπράττεται ο απολυόμενος υπάλληλος κατά τον χρόνον, πριν του άπόλυσε έδει να γίνη ή καταγγελία, εάν ήν αι συμβάσεις ή έθιμον δρίζεται μεγαλυτέρα αποζημίωσις, ΠΠρ 673 σ. 15, ΑΠ 27 σ. 178.—Καταγγελία συμβάσεως εργασίας άνευ τηρήσεως προθεσμίας άρθρου 1 ν. 2112/1920· δικαιούται καταβολής της κατ' άρθρον 3 του νόμου τούτου αποζημιώσεως, ΑΠ 9 σ. 342.—Έννοια τακτικών αποδοχών κατ' άρθρον 3 ν. 2112/1920, ΠΠρ 673 σ. 15, ΠΠρ 5367 σ. 111, ΑΠ 226 σ. 869, ΑΠ 337 σ. 864. Βλ. και λ. 'Αποδοχή' (παράγρ. 1).—Συνυπολογισμός δώρων εορτών δι' αποζημίωσιν ν. 2112/1920, ΠΠρ 673 σ. 15, ΠΠρ 6910 σ. 160, ΠΠρ 27290 σ. 486, ΑΠ 337 σ. 867.—Συνυπολογισμός και επιδόματος άνθυγιεινής εργασίας, ΠΠρ 6917 σ. 160.— Συνυπολογισμός επιδόματος εξόδου παραστάσεως και κινήσεως, διδομένου σταθερού και μηνιαίως ως τακτικών συμβατικών άντάλλαγμα τακτικής ύπηρεσίας, ΠΠρ 354 σ. 122.— Συνυπολογισμός και του επιδόματος άδείας, άποτελούντος προσαύξησιν των τακτικών αποδοχών του· αποζημίωσις περιλαμβάνουσα όρον ηλικίας υπαλλήλου 'Κλιμακίου Υπηρεσιών Συνδικαλισμού, ΑΠ 226 – 869, ΠΠρ 673 σ. 15.— Αποζημίωσις απολυομένων θυρωρών πολυκατοικιών και μεγάρων συνυπολογισμός και των δώρων δι' εορτάς, ΠΠρ 27290 σ. 486.—Αποζημίωσις απολυομένου προσωπικού μετά την εξαγοράν επιχειρήσεως ηλεκτρισμού· υπό της

Δ.Ε.Π. ὑποχρεώσεως πρὸς καταβολὴν σώρας διατάξεως ἄρθρων 12 § 3 ν.δ. 3523/1956 συνυπολογισμὸς εἰς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 καὶ ἀντιτίμου ἡλεκτρικοῦ ρεύματος καὶ ὕδατος μισθωτῶν ὑπηρεσιῶν, ΑΠ 376 σ. 1045.—Τύπος καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυομένους μισθωτούς, ΝΖ σ. 1350.—Λύσις σημείου πρὸ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως μισθῶν συναλλήψεως ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 695.—Μισθοὶ καὶ ἀποζημιώσεις εἰσπρακτόρων ξενοφορείων αὐτοκινήτων· ὑποχρεώσεις πρὸς καταβολὴν μετὰ τὸ ν.δ. 3990/1959, ΑΠ 516 σ. 19.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων ὑπαλλήλων τῆς Σιδηροδρόμου Σχολῆς, ΑΠ 288 σ. 851.—Πρόσωπα ἀστυφυλακές· καταβολὴ ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 ἐπὶ τῷ περατώσει τῆς ὑπηρεσίας· δικαίωμα καὶ τοῦ εἰς τοὺς ἀστυφύλακας παρεχομένου ἐπιδόματος ἐπιφυλακῆς, ΑΠ 321 σ. 879.—Ἀποζημίωσις ν. 2112/1920· δὲν εἶναι μισθός· ἐπιτρεπτὸν συμψήφισιον, ΑΠ 337 σ. 865, Εἰσαγ. σ. 864, 916, ΝΖ σ. 888.—...καὶ κατασχέσεως, ΝΖ σ. 888.—Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920 δαπανῶν τῶν ἡμιλιομένων ὑπαλλήλων ἐπιφορτίων, Π 337 σ. 864, Εἰσαγ. σ. 864.—Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτόν, μὴ ὄντος ληξιπροθέσμου συγκεκαλυμμένου, ΑΠ 306 σ. 916.— Προσώπου ἀπαιτήσεων ἐργαζομένου ἐν ἀναγκαστικῇ ἐκτελέσει· καλῶς δὲ ἄρθρον 8 ν.δ. 1256/1962 καὶ τῆς ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920, Π 18714 σ. 1140, Π 5 σ. 1142, Παρατ. σ. 1141, 1144.—Βάσις χαρτοσήμου δι' ἐξοφλήσεις ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920· ἀναβαθμίσεις ἢ διαφοραὶ περὶ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἑρμηνείαν τῆς διὰ τοῦ ν. 1615/1920 καταθέσεως συμβάσεως μετὰ τοῦ Δημοσίου διὰ τὴν ὕδρευσιν τῶν πόλεων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Περιχώρων καὶ ἁρμοδιότης Ἐφετείων Ἀθηνῶν· ταυτότης ὄχι ἡ ἀμφισβήτησις περὶ τοῦ τίνα βαρύνει τὸ χαρτόσημον καταβολῆς ἀποζημιώσεως ἀπολυομένου προσωπικοῦ Ἑταιρείας Ὑδάτων, βαρυνομένης διὰ τούτου τῆς ἐργοδότριδος κατ' ἄρθρον 123 Α.Κ., ΑΠ 881 σ. 1183, Εἰσαγ. σ. 1182.—Ἀκυρότης παραστάσεως κλπ. Βλ. κατωτέρω παράγρ. Π'.—Ἀποζημίωσις ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου· ἐφαρμογὴ πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1947 κλπ. Βλ. λ. *Δημόσιον*.

Γ'. ***Περιπτώσεις ἀζημίου ἢ μὴ λύσεως τῆς συμβάσεως***· α'. Ἀ π ο χ ὴ μ ι σ θ ο τ ο ῦ ἐ κ τ ῆ ς ἐ ρ γ α σ ί α ς· σ υ ν έ π ε ι α ι. Λύσις συμβάσεως δι' ἀποχῆς μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 3 ν. 2112/1920, ὡς ἡρμηνεύθη δι' ἄρθρου 3 ν. 4558/1930· ἄρνησις ἐργοδότου πρὸς ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ μετ' ἀδικαιολογήτου ἀπουσίαν πολὺ μείζονα τῆς ἐν ἄρθρῳ 3 ν. 4558/1930 ὁριζομένης, προβλέποντος τοῦ ἐργοδότου μονομερῆ λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· θεώρησις τῆς ἀποχῆς κατὰ κρίσιν τοῦ Πρωτοδικείου, ὡς συνιστώσης κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, ὡς σιωπηρᾶς δηλώσεως βουλήσεως πρὸς λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· ὁμοιοι ἄρθρων 200 καὶ 173 Α.Κ., ΑΠ 503 σ. 9.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ λόγῳ βραχείας διαρκείας ἀσθενείας· ἔννοια ἄρθρων 5 § 3 ν. 2112/1920 καὶ 3 ν. 4558/1930· καθιέρωσις δι' αὐτῶν ἁπλῶς ἀμαχήτου τεκμηρίου, ἀποκλείοντος νὰ θεωρηθῇ ἡ ἀποχὴ αὕτη ὡς λύσις τῆς ἐργασιακῆς σχέσεως ἐκ μέρους τοῦ ὑπαλλήλου· δυνατὴ ἡ ἐξ ἄλλου λόγου κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἀσθενείας καταγγελία τῆς συμβάσεως, ΑΠ 288 σ. 854.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας· ἰσχὺς συμβάσεως καὶ μισθὸς κατ' ἄρθρα 657, 658 Α.Κ.· χρονικὸν ὅριον ἀσθενείας μισθωτοῦ, ἐντὸς τῶν ὁποίων δὲν συνάγεται λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους αὐτοῦ· κρίσις δικαστοῦ καὶ ἐπὶ ἀποχῆς πέραν τῶν ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένων χρονικῶν ὁρίων κατὰ τὰς ἀρχὰς τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν περὶ λύσεως τῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, Π 14194 σ. 1130.—Ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας· λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας αὐτῆς· ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ἕνεκεν ἀσθενείας καὶ πέραν τῶν χρονικῶν ὁρίων τοῦ νόμου· περιπτώσεις ὑποδηλούσης σιωπηρᾶν εἰς τὴν πρόπτωσιν καταγγελίαν συμβάσεως ἐργασίας ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ, Π 13871 σ. 1324.—Ἀποχὴ τοῦ ἀποκατασταθέντος δι' ἀπόλυσιν ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἐκ τῆς ἐργασίας αὐτοῦ ἕνεκεν ἀσθενείας, ὑπερβάσης τὰ νόμιμα χρονικὰ ὅρια· κρίσις δικαστηρίων περὶ μὴ ὑπάρξεως σιωπηρᾶς καταγγελίας συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ· δεκαήμερα αὐτοῦ τοῦ ½ ἀποζημιώσεως τοῦ ν. 2112/1920· ὑπολογισμὸς ἀποζημιώσεως, Π 16 σ. 1328, Εἰσαγ. σ. 1327.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς σιωπηρὰ καταγγελία συμβάσεως· ἀποχὴ ἐπὶ 10ήμερον λόγῳ βαρείας ἀσθενείας θνητέρας τοῦ· κρίσις κατὰ τοὺς κανόνας τῆς καλῆς πίστεως καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν περὶ μὴ σιωπηρᾶς ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 19738 σ. 1442.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, ὀφειλομένη ὄχι εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἕτερον λόγον· λῆξις ἐπ' ὀψὲ ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς αἰτίας τῆς ἀποχῆς, τῆς διαρκείας ταύτης καὶ ἐν γένει τῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν, καὶ κρίσις βάσει τῶν ἄρθρων 200 καὶ 288 Α.Κ. ἂν αὕτη δέον νὰ θεωρηθῇ ἢ μὴ ὡς λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας, Εἰσαγ. σ. 9, Π 5353 σ. 235, Π 13871 σ. 1325, Π 16 σ. 1328.—Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας, μὴ ὀφειλομένη εἰς ἀσθένειαν, ἀλλ' εἰς ἄλλην αἰτίαν· κρίσις τοῦ δικαστοῦ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀρχῶν τῆς καλῆς πίστεως, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν καὶ τῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, μετ' ἐκτιμήσεων τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν, ὑφ' ἃς ἔλαβε χώραν ἡ ἀποχή, περὶ τοῦ ἐὰν ὁ χρόνος ταύτης καὶ τὰ προκαλέσαντα ταῦτα αἴτια δικαιολογοῦν, ὅπως θεωρηθῇ αὕτη ὡς λύσις τῆς συμβάσεως διὰ σιωπηρᾶς καταγγελίας, ΑΠ 528 σ. 1508. — Ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας λόγῳ ἀπεργίας· συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἀπεργία*.—Συνέπειαι ἐκ τῆς καταχρηστικῆς ἀσκηθείσης ἀπεργίας· σιωπηρὰ ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ κα-

ταγγελία της συμβάσεως εργασίας, τοῦ θέματος λυομένου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 5 τοῦ ν. 2112/1920, ἀποκλειουσῶν τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 672 Α.Κ. ἐπὶ συμβάσεων ἐργασίας ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας ἀρχαὶ καλῆς πίστεως, ΑΠ 5353 σ. 235.

6'. Ἀνοτέρα βία. Δαίλυσις ἐπιχειρουμένη εἴτε αἰκειοθελῶς, εἴτε ἐκ περιστατικῶν ἀνοτέρας βίας, δὲν συνεπάγεται αὐτοδικαίως λύσιν τῆς συμβάσεως ἐργασίας· ἀναγκαία πάντοτε καταγγελία ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου· ἀπεξημίωσις· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 6 § 2 ἐπὶ ἀνοτέρας βίας· ἀναστολή, ἢ διάλυσις συνεπείᾳ διατυπώσεως τῆς 'λοχῆς' ἀνοτέρα βία, Γν. Σ. σ. 524.—Ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατὰ ν. 2112/1920 ἐν συνδυασμῷ πρὸς ν. 3198/1955· ἀνεπηρέαστος ἡ ἰσχὺς συμβάσεως ἐκ τῆς ἀδυναμίας ἐργοδότου προσκαίρου ἢ ὁριστικῆς πρὸς ἀπόδοχὴν τῆς προσφερομένης ἐργασίας ἐνεκεν λόγων ἀφορώντων αὐτὸν καὶ μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀνοτέραν βίαν, ὡς ἡ διάλυσις τῆς ἐπιχειρήσεως, μὴ ἀποτελοῦσα λόγον αὐτομάτου λύσεως αὐτῆς, τοῦ ἐργοδότου ὀφείλοντος νὰ προβῇ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, ΑΠ 54 σ. 253.

γ'. Μὴ ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἀξιωματούχου προϊσταμένου. Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ τηρήσεως προθεσμίας ἐπὶ ἀποβολῇ μηνύτου κατὰ τοῦ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν, διαπραχθεῖσαν ἐν τῇ ἐνασκήσει τῆς ὑπηρεσίας, ἢ ἀπαγγελίας κατηγορίας δι' ἀδίκημα φέρον χαρακτῆρα τοιούτου πλημμελήματος, ΑΠ 673 σ. 15, ΑΠ 5353 σ. 235, Εἰσαγ. σ. 1444.—Ἔννοια διατάξεων ἄρθρων 5 § 1 ν. 2112/1920 καὶ 7 ν. 3198/1955· προϋποθέσεις διὰ τὴν μὴ ἐπέλευσιν ἐπιζημίων συνεπειῶν, ἐπὶ ἀπρονοήτου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἄνευ καταβολῆς τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως ἢ νὰ ὑποβληθῇ μήνυσις κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου ὀνομαστικῶς ἢ ἐπὶ μηνύσεως κατ' ἀγνώστων νὰ ἀπαγγελθῇ κατὰ τοῦ ὑπαλλήλου κατηγορία ἐπὶ τῇ μηνύσει ταύτῃ ἢ καὶ αὐτεπαγγέλτως δι' ἀδίκημα ἐφ' οὗ χαρακτὴρ τοιούτου πλημμελήματος· συνεπείᾳ ἐν μὴ συνδρομῇ τῶν προϋποθέσεων τούτων, ΑΠ 673 σ. 15.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας διὰ ποινικὸν ἀδίκημα μισθωτοῦ· ἀπαλλαγὴ μισθωτοῦ συνεπείᾳ, ΝΖ σ. 309.—Ἀποκλείσας ἀξιόποινον πρᾶξεως ἢ ἀδικήματος κατὰ τὸν χρόνον τῆς προειδοποιήσεως τοῦ μισθωτοῦ διὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ δικαιώματος ἐργοδότου, ΝΖ σ. 309.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρων 5 § 1 ν. 2112/1920 μετ' ὑποβολὴν μηνύσεως δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν· ἀθῳωσις μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, ΑΠ 115 σ. 589.

δ'. Λαλία συμπεριφορᾶς μισθωτοῦ. Λαλία συμπεριφορᾶς μισθωτοῦ, ἵνα ἐξαναγκάσῃ τὸν ἐργοδότην πρὸς ἀπόλυσίν του καὶ ἐπιδιώξῃ τὴν ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920· ἀπόχρωσις τῆς ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., Εἰσαγ. σ. 1440, 1441.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ δολίας συμπεριφορᾶς μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἀπόχρωσις τῆς ἀξιώσεως ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.· ἀπορριπτέος ἰσχυρισμός, ὡς μὴ ἐνδεδειγμένος ἐκ τῶν ἀποδεικτικῶν στοιχείων, ΑΠ 673 σ. 15, Εἰσαγ. σ. 15.— Μὴ συμμόρφωσις μισθωτοῦ πρὸς ἐντολὰς ἐργοδότου· δὲν ὑποδηλοῖ ἄνευ ἄλλων τινὸς περιστατικοῦ σοβαρὰν βούλησιν αὐτοῦ περὶ λύσεως τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως ἐκ μέρους αὐτοῦ· ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς νομότυπον καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ ἐμπροθέσμου καταβολῆς τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως, ἐκτὸς ἂν ὁ μισθωτὸς ἐπιτηδὲς παραβαίνῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, ΑΠ 4562 σ. 1443.

δ'. *Μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας.* Ἔννοια ἄρθρου 7 ν. 2112/1920· θεώρησις τῆς μονομεροῦς μεταβολῆς τῶν ὅρων τῆς ἐπαλληλικῆς συμβάσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 7 ν. 2112/1920 διὰ τὸν μὴ ἀποδεχόμενον ταύτην μισθωτὸν ὡς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἰσχύουσαν ὅταν ἐπιφέρῃ εἰς αὐτὸν ἄμεσον ἢ ἔμμεσον ὑλικὴν ἢ ἠθικὴν βλάβην· ἄσκησις δικαιώματος κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ.· περίπτωσις μεταθέσεως ὑπαλλήλου Τραπέζης, ΑΠ 382 σ. 981.— Χρησιμοποίησις μισθωτοῦ ἀναλόγως τῶν ἀναγκῶν τῆς ὑπηρεσίας τοῦ ἐργοδότου καὶ ἔννοια μονομεροῦς βλαπτικῆς μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 7 νόμου 2112/1920· συνέπειαι ἐκ ταύτης· συναίνεσις τοῦ μισθωτοῦ πρὸς βλαπτικὴν μεταβολὴν ὅρων συμβάσεως καὶ κύρος παραιτήσεως δικαιώματος τοῦ κατ' ἄρθρον 8 ν. 2112/1920· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 καὶ ἐπὶ ἐργατῶν, ΑΠ 3738 σ. 1184.— Ἀναθέσεις εἰς μισθωτὸν ἐργασίας διαφόρου τῆς συμφωνηθείσης καὶ μισθοῦ· ἀντικατάστασις μηχανῶν καὶ χρησιμοποίησις πρακτικῶν μηχανικῶν ὡς ἠλεκτροτεχνιτῶν· μονομερὴς μεταβολὴ ὅρων συνέπειαι, Γν. Σ. σ. 1099.— Βάναυσος καὶ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτὸν· συνέπειαι ἐκ τῶν διατάξεων 7 νόμου 2112/1920 κλπ.· ἐξομοίωσις τῆς βαναύσου ὑβριστικῆς καὶ ἐν γένει ἀναμόστου συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸν μισθωτὸν πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ προηγουμένως ἐργοδότου εἰς ἐπιστημοσύνην περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τοιούτου ἐπὶ τὸν μισθὸν κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἕως ἄνου διὰ μεταγενεστέρας συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἀρθῇ ἡ προσβολὴ τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ καταγγελθῇ ἡ μεταξὺ τῶν σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 16134 σ. 1187.— Σύμβασις ἐργασίας δημοσιογράφων· ἡ μονομερὴς βλαπτικὴ μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας δημοσιογράφων καὶ ἡ ἐν Γαλλίᾳ «κρότρα συνειδήσεως», ΝΖ σ. 1429.— Διευθυντικὸν δικαίωμα ἐργοδότου· ὅριον ἀσκήσεως· μετάθεσις μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 1156. — Χρηματικὴ ἱκανοποίησις μισθωτοῦ διὰ προσβολὴν ὑπὸ ἐργοδότου· ἐφαρμογὴ ἄρθρων 57, 59 καὶ 920 Α.Κ.· προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ ὑποβιβασμός· ἐξευτελιστικαὶ ἐνέργειαι ἐργοδότου εἰς βάρος τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 2943 σ. 26.—Ἀναφορὰ τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 7 νόμου 2112/1920 προστασίας εἰς τὴν ἀντι-

μετρίσιον των έκ της άθετήσεως της συμβάσεως περιουσιακών μόνων ζημιών του μισθωτού και όχι και εις την αναγνώρισιν της γενομένης προσβολής κατά της προσωπικότητός του, Είσαγ. σ. 26.

Ε'. Μεταβολή προσώπου εργοδότου. Έννοια άρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920 ο καθ' οιονδήποτε τρόπον και υπό οιανδήποτε νομικήν μορφήν διαδεχόμενος ή υποκαθιστών ωρισμένην εργοδότην εις την παρ' αυτού άσκουμένην επιχείρησιν υπεισέρχεται αυτοδικαίως εις τας εκ της σχέσεως συμβάσεως εργασίας υποχρεώσεις του αρχικού εργοδότου έναντι των εν τη επιχειρήσει απασχολουμένων ή εργατών, συνεχιζομένης αύτου της συμβάσεως εργασίας, της μεταβιβάσεως της επιχειρήσεως μη αποτελούσης καταγγελίαν αυτής, ΑΠ 2649 σ. 1353. Άκυρος σύμβασις εργασίας και μεταβολή προσώπου εργοδότου· συνέχισις της σχέσεως εργασίας παρά τω διαδόχω της επιχειρήσεως, ΑΠ 2649 σ. 1353.— Έννοια άρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920· υποχρέωσις νέου εργοδότου εκ του νόμου εις τας έναντι του μισθωτού υποχρεώσεις εκ του νόμου 2112/1920 και ο κοινή και προς απόληψιν του αυτού μισθού, αδιαιρέτως υπαρξεως νομικής διαδοχής μεταξύ παλαιού και νέου εργοδότου· προϋπόθεσις τούτων ή διαρκεία εγκύρου συμβάσεως εργασίας, εκ της οποίας αι υποχρεώσεις του εργοδότου και τα αντίστοιχα δικαιώματα του μισθωτού μεταβιβάζονται εις τον νέον φορέα της επιχειρήσεως, Είσαγ. σ. 1332.— Έντασις εισφορών εις Κ.Τ.Ε.Λ κατά ν.δ. 3990/1959· άδεια μισθωτού δι' μεταβολής προσώπου εργοδότου· συναλλαγματικός κατ' άρθρα 6 § 1 νόμου 2112/1920 και 9 ν.δ. 16/18 Ιουλίου 1920 και του παρά τω προηγουμένω εργοδότη χρόνου απασχολήσεως του μισθωτού, ΑΠ 462 σ. 1384.—Εξέλιξις συμβάσεως εργασίας μετά τακτικήν καταγγελίαν αυτής· πλέονες μεταβολής προσώπου του εργοδότου και δικαιώματα μισθωτού· ανάκλησις καταγγελίας συμβάσεως εργασίας και συνέπειαι, ΑΠ 190 σ. 1132.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας μισθωτών Δημοσίου· περίπτωσις μισθωτού μεταβιβασθείσης εις το Δημόσιον εκμεταλλεύσεως· αι διατάξεις των πρώην Υπουργικού Συμβουλίου 950, 976/1947 καταργούσαι και της διατάξεως του άρθρου 6 § 1 νόμου 2112/1920, ΑΠ 254 σ. 799.

ΣΤ'. Εργατών οικιακών μισθωτών, β.δ. 16 Ιουλίου 1920. Ισχύς άρθρου 7 νόμου 2112/1920 διά την ταυτότητα του νομικού λόγου και επί εργατών, ΑΠ 3738 σ. 1185.— Εφαρμογή άρθρου 3 νόμου 4558/1930 περί χρονικών ορίων αποχής εκ της εργασίας ένεκεν ασθενείας και επί εργατών, τεχνιτών και υπηρετών, Είσαγ. σ. 9, ΝΖ σ. 748.— Εργασία μονοτόνου· χαρακτηρισμός ως εργάτου· καταβολή δι' απόλυσιν αποζημιώσεως ν.δ. 16 Ιουλίου 1920, ΑΠ 3917 σ. 936.— Ανεφάρμοστον ν.δ. 16 Ιουλίου 1920 επί απολυομένων μισθωτών Δημοσίου, ΑΠ 254 σ. 799.— Καταγγελία συμβάσεως εργασίας εμπόρων οικιακών βοηθών· εφαρμογή ν.δ. 16 Ιουλίου 1920 και όχι του νόμου 3198/1955· δυνατή αύξησις μετά προειδοποίησιν 8 ημερών άνευ ωρισμένης χρόνου υπηρεσίας και προφορικώς ή και άνευ προειδοποιήσεως, οπότε οφείλεται ή κατά το ν.δ. αποζημίωσις, ΝΖ σ. 179.— Αποζημίωσις επί εργατοτεχνίτου, αμειβομένου κατά μονάδα παραγομένης εργασίας και έχοντος συμπληρώσει υπηρεσίαν άνω των δώδεκα μηνών μέχρι ενός έτους, ΑΠ 6342 σ. 160.

Ζ'. Καταγγελία υπό μισθωτού. Τακτική καταγγελία συμβάσεως εκ μέρους του μισθωτού, ΝΖ σ. 1010.— Επί αποχής εκ της εργασίας ένεκεν ασθενείας, άλλης αιτίας ή απεργίας· σιωπηρά καταγγελία. Βλ. λ. Αναστέλλουσα παράγρ. Γα', ως και λ. *Απεργία.*— Μη συμμορφώσεως μισθωτού προς εντολάς εργοδότου· δεν υποδηλοί, άνευ άλλου τινός περιστατικού, σιωπηράν βούλησιν αυτού περί λύσεως της εργασιακής συμβάσεως εκ μέρους αυτού· υποχρέωσις εργοδότου προς νομότυπον καταγγελίαν και εμπρόθεσμον καταβολήν της νομίμων αποζημιώσεως, εκτός αν ο μισθωτός επίτηδες παραβαίνη τας υποχρεώσεις του, ΑΠ 4562 σ. 1413.— Ανίσχυρος δήλωσις μισθωτού περί οικειοθελούς αποχωρήσεως αυτού και λήψεως αποζημιώσεως ελάσσονος του νόμου 2112/1920, ένεκεν απολύσεως, γενομένης μετά την υπό του εργοδότου καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 114 σ. 991.

Η'. Άκυρότης αντιθέτων συμφωνιών. Άκυρότης οιασδήποτε συμβάσεως, οποτεδήποτε συναπτομένης, εφ' όσον αντίκειται εις τας αναγκαστικού δικαίου διατάξεις του νόμου 2112/1920, εκτός αν είναι μάλλον ευνοϊκή δια τον απάλληλον, ΑΠ 81 σ. 419, ΑΠ 376 σ. 1046. — Δημοσίας τάξεως αι διατάξεις των άρθρων 8 νόμου 2112/1920 και 11 ά.ν. 547/1937, ΑΠ 114 σ. 991.— Ανίσχυρος δήλωσις μισθωτού περί οικειοθελούς αποχωρήσεως αυτού και λήψεως αποζημιώσεως ελάσσονος του νόμου 2112/1920, ένεκεν απολύσεως, γενομένης μετά την υπό του εργοδότου καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 114 σ. 991.—Εμπρόθεσμη άρθρου 8 νόμου 2112/1920 και επί αποζημιώσεως απολυομένου προσωπικού μετά την εξαγοράν επιχειρήσεως ηλεκτρισμού υπό της Δ.Ε.Η.· σκοπός άρθρου 12 § 3 ν.δ. 3523/1956, ΑΠ 376 σ. 1045.—Συναίνεσις μισθωτού προς βλαπτικήν μεταβολήν όρων συμβάσεως και κύρος παραιτήσεως δικαιώματός του κατ' άρθρον 8 νόμου 2112/1920, ΑΠ 3738 σ. 1184.— Έννοια άρθρου 8 νόμου 2112/1920· καθιδρύονται δι' αυτού άκυροι μόνον αι συμβάσεις, δι' ων μειούνται αι υπό του νόμου 2112/1920 τασσόμεναι υπέρ του μισθωτού εγγυήσεις εν σχέσει με την εμπρόθεσμον καταγγελίαν της συμβάσεως και την καταβολήν της αποζημιώσεως και ουχί και αι συμβάσεις, δι' ων επέρχεται μεταβολή όρων αρχικής συμβάσεως, βλάπτουσα τον μισθωτόν, Είσαγ. σ. 1185.— Παραίτησις μισθωτού, του οποίου η σύμβασις εργασίας καταγγέλθη κατά τον νόμον 3198/1955 δι' εξοφλητικής αποδείξεως πάσης αξιώσεως περί μείζονος της ληφθείσης αποζημιώσεως· έμμεσος αναγνώρισις του κύρους της παραιτήσεως εκ της διατάξεως του άρθρου 6 § 3 νόμου 3198/1955, μερικώς τρο-

προσηυθείσης δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920 ἰσχύς τῆς τελευταίας αὐτῆς διατάξεως μόνον προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὑπαγομένης ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν νόμον 2112/1920, εἴτε καὶ διὰ παραπομπῆς εἰς αὐτὸν ὑπὸ ἄλλων νόμων διαφόρων νόμων 3198/1955 καὶ 2112/1920, Π 1805 σ. 1400, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1398.— Ἀνεπιφύλακτον ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920 ἐπὶ ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων μισθωτῶν Δημοσίου ἐκ τῶν 256 καὶ 276/1947 πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἐφαρμογὴ ταύτης μετὰ τὸν νόμον 4164/1965, Σημ. σ. 688.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 1 νόμου 2112/1920 μεθ' ὑποβολὴν μηνύσεως δι' ἀξιοποίνων πράξεων ἀθῳώσεως μισθωτοῦ καὶ δικαίωμα ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς, ΑΠ 113 σ. 989.— Μὴ παραβολὴ ἰσχυρισμοῦ περὶ ἀπαραδέκτου ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ὡς ἐκπροθέσμου κατ' ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955 ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου τῆς οὐσίας ἀπαράδεκτος λόγῳ ἀναμορφώσεως· μὴ ἀναφορὰ εἰς δημοσίαν τάξιν, ἂν καὶ ἐξετάζεται ἐξ ἐπαγγέλματος, ΑΠ 376 σ. 1045.

Η. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατὰ νόμον 3198/1955. Α'. Γενικά· ἔκτασις ἐφαρμογῆς. Διαφορὰ νόμων 3198/1955 καὶ 2112/1920, Π 1805 σ. 1400.— Ἡ καταγγελία, προκειμένου περὶ μισθωτῶν ἐπιχειρήσεων, ἐπαγομένων εἰς τὴν κατὰ τῆς ἀνεργίας ἀσφάλισιν γίνεται ἐξ ὁλοκλήρου βάσει τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 3198/1955, Π 16 σ. 1328.— Λύσις σχέσεως ἐργασίας ἐξ ἀκύρου συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ καταγγελία συμφώνως ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955, ἄλλως ἐπιχορήσασα δημοσία ἀποζημίωσις νόμου 2112/1920 ἢ δ.δ. 16.7.1920 ἐπέλυσαν μὲν λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἐν μὴ καταγγελίᾳ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955, ἀφ' ἧς ἔπαυσεν ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποδέχηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ ἔλλειψις συνεπὰς εὐθύνης ἐργοδότου εἰς πληρωμὴν μισθοῦ ὑπερημερίας, οὔτε ἄλλης ἀποζημιώσεως καὶ δὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ., Π 2549 σ. 1353. Βλ. καὶ ἀνωτέρω παράγρ. Ι Α'.

Β'. Προϋποθέσεις ἐγκύρου καταγγελίας. α'. *Ἡ καταγγελία ἔγγραφος.* Ἡ καταγγελία δέον νὰ γίνεται ἔγγραφος, ΑΠ 64 σ. 333, ΑΠ 103 σ. 476, ΝΖ σ. 497, Γν.Σ. σ. 521, ΝΖ σ. 1350.—Ὁ ἔγγραφος τύπος καταγγελίας τῆς σχέσεως ἐργασίας κοινοποίησις τοῦ γραπτέου παραιτήθησις τῆς ἀποζημιώσεως δὲν ἀναπληροῖ τὸν ἔγγραφον τύπον καταγγελίας, ΝΖ σ. 497.— Καὶ ἐπὶ μὴ συμπληρωσάντων δίμηνον, ΝΖ σ. 1073.— Λύσις σχέσεως ἐργασίας ἐξ ἀκύρου συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ καταγγελία συμφώνως ἄρθρου 5 § 3 τοῦ νόμου 3198/1955· συνέπεια παραλείψεως, Π 2643 σ. 1333. — Δυνατὴ κατὰ νόμον 3198/1955 ἡ λύσις συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου διὰ προειδοποιήσεως τοῦ ἐργοδότου, ὅτι μετὰ παρόδον ὡρισμένου χρόνου, ἀκριβῶς ὡς ἐν τῷ νόμῳ 2112/1920 προσδιοριζομένου, θέλει παύσει νὰ δέχηται τὰς ὑπηρεσίας· ἡ τῆς ἀποζημιώσεως μετὰ τὴν παρόδον τοῦ χρόνου τῆς προειδοποιήσεως, Π 16 σ. 1328.—Γενικὰ περὶ καταγγελίας καὶ τοιαύτης μετὰ προειδοποιήσεως βλ. ἀνωτέρω παράγρ. Γ'.Βα, 6'.

6' *Καταβολὴ ἀποζημιώσεως ἐπιλογισμός.* Καταβολὴ τῆς ὀφειλομένης ἀποζημιώσεως διὰ τὸ κῦρος τῆς καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΑΠ 51 σ. 333, ΑΠ 103 σ. 476, ΝΖ σ. 497, Γν.Σ. σ. 521, ΝΖ σ. 1350.— Καταβολὴ ἢ προσηκόντως καὶ πράγματι προσφορὰ κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας εἰς τὸν ἀπολυόμενον μισθωτὸν τῆς νομίμου ἀποζημιώσεως καὶ ἐπὶ τῇ μὴ παρ' αὐτοῦ ἀποδοχῇ κατάθεσις νομίμως ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ΑΠ 103 σ. 476, Εἰσαγ. σ. 479, ΝΖ σ. 1350. — Τύπος καταβολῆς ἀποζημιώσεως εἰς ἀπολυομένους μισθωτούς, ΝΖ σ. 1350.— Μὴ ἀναγκαία διὰ τὸ κῦρος τῆς καταθέσεως ἡ γνωστοποίησις αὐτῆς, ΝΖ σ. 497, ΝΖ σ. 1350. —Ἔννοια «πραγματικῆς» καὶ «προσηκούσης» προσφορᾶς, ΝΖ σ. 1350.— Ὑπολογισμὸς τῆς ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 3 νόμου 3198/1955 βάσει τῶν ἀποδοχῶν τοῦ τελευταίου μηνὸς ὑπὸ καθεστὼς πλήρους ἀπασχολήσεως, Π 673 σ. 15, Π 254 σ. 422, ΑΠ 326 σ. 860.— Ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν τῶν τακτικῶν ἀποδοχῶν καὶ τὰ συνυπολογιζόμενα δι' ὑπολογισμοῦ τῆς ἀποζημιώσεως νόμου 2112/1920 βλ. ἀνωτέρω παράγρ. ΙΒγ'.— Ἀποζημίωσις ἐπὶ ἀπολύσεως ἐργατοτεχνιτῶν, ἀμειβομένων κατὰ μονάδα παρεχομένης ἐργασίας καὶ ἐχόντως συμπληρώσαι ὑπηρεσίαν ἄνω τοὺς δύο μῆνας μέχρι ἑνὸς ἔτους, Π 6942 σ. 160.—Καταβολὴ ἐλλείποὺς ἀποζημιώσεως παραίτησις· συνέπεια. Βλ. κατωτέρω παράγρ. Ε'.— Ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου ἄνευ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· ἰσχυρισμὸς περὶ κατασχετικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τοῦ μισθωτοῦ ἀποδεικθέντα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικὰ περιστατικὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας μισθωτοῦ καὶ ἀπόλυσιν τοῦ· ὀρθὴ ἡ κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἡ παρὰ τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ νόμου 3198/1955 δικαιώματος τῆς καταβολῆς εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρὰ τῶν ἐργοδότου λύσιν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ χρόνον ἀορίστου ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 468 σ. 1440.— Ὑποχρέωσις ἐργοδότου, καὶ ἐπὶ μὴ συμμορφώσεως τοῦ μισθωτοῦ πρὸς ἐντολάς του, ὅπως καταγγείλῃ νομοτύπως τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ καταβάλῃ ἐπιπροσθέτως τὴν νομίμου ἀποζημίωσιν, ἐκτὸς ἂν ὁ μισθωτὸς ἐπίτηδες παραβαίνῃ τὰς ὑποχρεώσεις του, Π 3562 σ. 1445.— Διάλυσις ἐπιχειρήσεως οἰκοθελῶς· ὑποχρέωσις καταβολῆς ἀπο-

ζημιώσεως δι' άπόλυσιν, Γν. Σ. σ. 525.— Λύσις σχέσεως εξ άκύρου συμβάσεως άναγκαία ή καταγγελία κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, άλλως ύποχρέωσις πληρωμής άποζημιώσεως νόμου 2112/1920 ή δ.δ. 16.7.1920, Π 2642 σ. 1333.

Γ'- Δ'. Καταγγελία δι' αξιόποινον πράξιν. Άνεπιφυλάκτως διατάξεων νόμου 3198/1955 επί μισθωτών απολυομένων συνεπεία βαθμιαίας μηνύσεως σημαινούσης προς τα υπό τοῦ άρθρου 5 § 1 τοῦ νόμου 2112/1920 ὁριζόμενα, Π 673 σ. 15, Πλ. άνωτέρω παράγρ. Ι.Γ'.

Ε'. Άπόλυσις άνευ διατυπώσεων νόμου 3198/1955· συνέπειαι· άκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου· δικαίωμα μισθοῦ· ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως κλπ. Άκυρότης καταγγελίας συμβάσεως έργασίας κατ' άρθρον 5 § 3 νόμου 3198/1955, εάν δέν γίνη έγγράφως καί δέν καταβληθῇ ἡ ὀφειλομένη ἀποζημίωσις, ΑΠ 103 σ. 476, ΑΠ 54 σ. 334, ΝΖ σ. 497, Είσαγ. σ. 727.— Δικαίωμα ἀντικαθιστωμένου παλαιοτέρου δ.ν. 1836/1951 δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· ἀνεφάρμοστον ὅμως διατάξεως ἄρθρου 5 § 3 νόμου 3198/1955 περὶ ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας, μὴ ἐποκειμένης καταγγελίας· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 3 § 2 ν.δ. 4188/1961, Π 8692 σ. 723.—Μὴ καταβολὴ τῆς ἀποζημιώσεως ἀδείας δέν ἐπηρεάζει τὸ κῦρος τῆς ἀπολύσεως, ΝΖ σ. 822.— Καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου κατὰ ν. 2112/1920 ἐν συνδυασμῷ πρὸς ν. 3198/1955· διάλυσις ἐπιχειρήσεως καὶ ἐπιφορὰ ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως· ὑποχρέωσις καταγγελίας, ΑΠ 54 σ. 334. — Συνέπεια ἀκυρότητος τῆς καταγγελίας· θεώρησις τῆς συμβάσεως ὡς συνεχιζομένης· ὑπερημερία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν· ὑποχρέωσις πρὸς καταβολὴν μισθοῦ, ΑΠ 103 σ. 476, Π 3812 σ. 876.— Μὴ ἀναγκαία πραγματικὴ προσφορὰ ὑπηρεσιῶν μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν· ἀρκετὴ ἁπλῆ ρητὴ προσφορά, Π 2812 σ. 876.— Σχετικὴ ἐπιφ. τοῦ ἐπιλλήλου ἡ ἀκυρότης· δικαίωμα τούτων, ὅπως θεωρῶν ἔγκυρον τὴν ἀπόλυσιν, ἀπαιτήσῃ τὴν καταβολὴν τῆς ἀποζημιώσεως· πρὸς τοῦτο ὅμως ἀπαιτεῖται νὰ ἐγείρεται ποινήματι ἀπόλυσις, ἂν καὶ ἄκυρος, ΑΠ 54 σ. 333, Είσαγ. 727.— Ἐκλεκτικὸν δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ ἐπὶ ἀκύρου καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ὅπως προσβάλλων ὡς ἄκυρον τὴν ἀπόλυσιν νὰ ζητήσῃ τὰς ἀποδοχὰς τοῦ λόγῳ ὑπερημερίας τοῦ ἐργοδότου ἢ θεωρῶν τὴν καταγγελίαν ὡς ἔγκυρον νὰ ζητήσῃ τὴν ἀποζημίωσιν τοῦ νόμου ἔναντι ἀπολύσεως ἀμετακλήτου ἡ ἐπιλογή, Π 2203 σ. 727.—Παραίτησις μισθωτοῦ, τοῦ ὁποίου ἡ σύμβασις ἐργασίας καταγγέλθη κατὰ τὸν ν. 3198/1955, δι' ἐξοφλητικῆς ἀποθείξεως, πάσης ἀξιώσεως περὶ μείζονος τῆς ληφθείσης ἀποζημιώσεως· ἔμμεσος ἀναγνώρισις τοῦ κύρους τῆς καταγγελίας ἐκ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 6 § 3 ν. 3198/1955, μερικῶς τροποποιηθείσης δι' αὐτῆς τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 8 νόμου 2112/1920· ἰσχὺς τῆς τελευταίας αὐτῆς διατάξεως μόνον προκειμένου περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας, ἐπαγομένης ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὸν νόμον 2112/1920, εἴτε καὶ διὰ παραπομπῆς εἰς αὐτὸν ὑπὸ ἄλλου νόμου, Π 4895 σ. 1400, πρβλ. Είσαγ. σ. 1328.— Βάναυσος καὶ ὑβριστικὴ συμπεριφορὰ ἐργοδότου πρὸς μισθωτὸν· ἐξομοίωσις πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως καὶ περιόρισις τοῦ ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ· δικαίωμα τούτου ἐπὶ τοῦ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., ἕως ὅτου διὰ μεταγενεστέρας συμπεριφορᾶς τοῦ ἐργοδότου ἄρθῃ ἡ προσβολὴ τῆς ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ μισθωτοῦ ἢ καταγγελθῇ ἢ μεταξὺ των σύμβασις ἐργασίας καὶ ἐπὶ καταβολῇ τῆς ἀποζημιώσεως, Π 16194 σ. 1187.— Δεδικασμένον ἐκ τῆς προηγουμένης τελεσιδίκου ἀπορρίψεως περὶ ἀκύρου ἀπολύσεως μισθωτοῦ καὶ ἐπὶ μεταγενεστέρας ἀγωγῆς του· ἐξακολουθήσας ὑπερημερίας ἐργοδότου καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ ἀπαβολῇ ὑπὸ ἐναγομένου τὸ πρῶτον κατ' ἔφεσιν ἐνστάσεων αὐτοῦ ἐκ τῶν ἄρθρων 281 καὶ 656 Α.Κ., Π 24611 σ. 241.—Λύσις σχέσεως ἐργασίας ἐξ ἀκύρου συμβάσεως· ἀναγκαία ἡ καταγγελία συμφώνως ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955, ἄλλως ὑποχρέωσις πληρωμῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 ἢ δ.δ. 16.7.1920· ἐπίλυσις ὅμως λύσεως τῆς συμβάσεως καὶ ἐν μὴ καταγγελίᾳ κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 5 § 3 τοῦ 3198/1955, ἀφ' ἧς ἔπρεπεν ὁ ἐργοδότης νὰ ἀποδίγηται τὰς ὑπηρεσίας τοῦ μισθωτοῦ· συνέπειαι, Π 2642 σ. 1333. — Ἀποδειχθέντα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικὰ περιστατικὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύμβασιν ἐργασίας μισθωτοῦ καὶ ἀπόλυσιν τοῦ· ὀρθὴ κρίσις τοῦ Πρωτοδικείου ὅτι ἐπὶ τὰ περιστατικὰ ταῦτα ἡ λῆψις τοῦ μισθωτοῦ ἄσκησις τοῦ ἐκ τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ νόμου 3198/1955 δικαιώματος τῆς καταβολῆς εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν λύσιν τῆς συμβάσεως ἄνευ προηγουμένης καταγγελίας δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 468 σ. 1440.— Ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 5 ν. 3198/1955 ἐν περιπτώσει μὴ καταβολῆς τοῦ ὑπὸ τῶν πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου 956 καὶ 976/1947 προβλεπομένου βοηθήματος εἰς τὸ ἀπολυόμενον προσωπικὸν Νομισχιακοῦ Γραφείου, ὅπερ ἀπολαύει τῶν δικαστικῶν καὶ οἰκονομικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, Π 419 σ. 482.—Κῦρος καταγγελίας ἐπὶ ἀναιτίου καὶ ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίας καταβολῆς μειωμένης ἀποζημιώσεως· δικαίωμα πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως, Π 6943 σ. 180.—Καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἐξ εὐλόγου καὶ δικαιολογημένης ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ ταύτης· δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας, Π 5867 σ. 411.—Ἐλλιπὴς καταβολὴ ἀποζημιώσεως, ὀφειλομένης εἰς ἐξ εὐλόγου ἀμφιβολίαν, ἔγκυρα τῶν κειμενομένων ἐπὶ τοῦ ζητήματος ἀπόψεων, δὲν ἐπάγεται ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας· δικαίωμα εἰς συμπλήρωσιν τῆς ἀποζημιώσεως, ΑΠ 291 σ. 857. — Συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν ἀπαιτήσεως ἐργοδότου ἐκ δανείου πρὸς τὸν μισθωτόν, μὴ ὄντος ληξιπροθέσμου· ἀκυρότης οὕτω ἀπολύσεως λόγῳ ἐλλιποῦς καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· ὑπερημερία ἐργοδότου καὶ ὑποχρε-

...ιας μισθοῦ, ΑΠ 306 σ. 916.

ΣΤ'. Ἀποχώρησις διά συνταξιοδότησιν· ἀπολύσεις. Ἀποχώρησις μισθωτῶν πρὸς συνταξιοδότησιν καὶ ἀπολύσεις· ἐάν δικαιοῦνται ἀποζημιώσεως καὶ ποῖαι οἱ αἰτιαθεῖσαι ἀποχωροῦντες ἐκ τῆς πάσης ἡμῶν ἐργασίας τῶν ἐν τῷ Ἱνστιτούτῳ Γεωλογίας καὶ Ἐρευνῶν Τεχνικῶν ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου (ἐπάλληλοι - κλητῆρες - καθαρίστριαι κλπ.) ἐπὶ τῇ συμπληρώσει προϋποθέσεων ληκτικοῦ πλήρους συντάξεως γήρατος παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α., Ἐν.Σ. σ. 178.— Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἀποχωροῦντος τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως· ἐφαρμογὴ σχετικῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ προσφύγοντων ὑπηρεσίας πρὸς Δημόσιον καὶ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἐξαιρέσεως τινος ὡρισθη. Ἔγγρ. σ. 1158.

Ζ'. Προθεσμία ἐπιδόσεως ἀγωγῆς (ἄρθρον 6 § 1 ν. 3198/1955). Τριμηνος ἀνατρεπτικὴ προθεσμία κοινοποιήσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως, κατ' ἄρθρον 6 § 1 ν. 3198/1955· σκοπὸς καὶ ἔκτασις ἐφαρμογῆς, ΑΠ 527 σ. 90, Εἰσαγ. σ. 90.—Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ καταγγελίας σχέσεως διηνεκοῦς κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ΑΠ 527 σ. 90, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 90.—Ἀπαλειπτικὴ ἡ προθεσμία, ἐρευνωμένη καὶ ἐξ ἐπαγγέλματος, ΝΖ σ. 497.

ΙΙΙ. Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν τύπου (ν. 4048/1960). Ρύθμισις καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐργατῶν τύπου καὶ τυπογράφων Ἐφημερίδων Ἀθηνῶν καὶ Θεσσαλονίκης ὑπὸ τοῦ εἰδικοῦ νόμου 4048/1960, μὴ ἀντιτιθεμένου εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος· ἀκυρότης ὅλως τῆς καταγγελίας λόγῳ μὴ καταβολῆς τῆς ἐκ τοῦ νόμου τούτου ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρον 5 § 5 ν. 3198/1955, μὴ ἀντιτιθεμένου πρὸς τὸν νόμον τοῦτον ἐνόμου ταχτικῶν ἀποδοχῶν ἀπολυομένου δι' ἀποζημίωσιν καταβολὴ ἐλλιποῦς ἀποζημιώσεως ἐξ εὐλόγου καὶ δικαιολογημένης ἀμφιβολίας τοῦ ἐργοδότου περὶ τοῦ ἀκριβοῦς ποσοῦ ταύτης· καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀκολουθίαν ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. κατάχρησιν δικαιώματος, Π 5387 σ. 411.

IV. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου κλπ.** Βλ. λ. **Δημόσιον. Νομικὰ πρόσωπα.**

V. **Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἄρθρον 672 ἐπ. Α.Κ. οἰκοδομικὸς λόκλπ.** Βλ. λ. **Ἐργασίας σύμβασις** (παράγρ. 15).

VI. **Κατάχρησις δικαιώματος καταγγελίας.** Βλ. λ. **Κατάχρησις δικαιώματος.**

VII. **Διάφορα.** Εἴδικὰ θέματα καταγγελίας ὅλ. καὶ εἰς λ. **Δικηγόροι, Ἠλεκτρικαὶ ἐπιχειρήσεις, Ναυτικοί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Πειθαρχία, Στρατεῦσις, Σιδηρόδρομοι, Συνδικαλιστικὸ στέλεχος, Σχολαί - Σχολεῖα, Τράπεζαι.** Ἀπόλυσις ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ὁρίου ἡλικίας ὑπαλλήλων Ὀργανισμοῦ Ὑδρεύσεως Θεσσαλονίκης· ἀποζημίωσις· ἐπιδόματα· συνυπολογισμὸς ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν πέραν κεκανονισμένων ὡρῶν, ὡς καὶ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτάς, ΕΘ 365 σ. 1126.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ εἰς τὸν στρατόν, ΝΖ σ. 1157.— Δικαίωμα τοῦ μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 677 Α.Κ. καταγγελθείσης τῆς συμβάσεως ἐργασίας πρὸς παροχὴν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἐλευθέρου χρόνου πρὸς ἀνεύρεσιν νέας ἐργασίας· ἀρμοδιότης, ἐν ἀρνήσει ἐργοδότου του, τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 634 Πολ. Δικονομίας, Πρ. Π 10395 σ. 1211, Εἰσαγ. σ. 1209.— Ἀξιώσεις πρὸς χορήγησιν ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου πιστοποιητικοῦ ὑπηρεσίας· ἄρθρα 678 Α.Κ. καὶ 2 νόμου 2112/1920 σκοπὸς διατάξεως ἄρθρου 678 Α.Κ.· νομιμοποίησις μισθωτοῦ πρὸς ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος τούτου καὶ ἂν δὲν ἐλύθη ἡ ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ ἰσταμένη αὕτη, προβαλλομένου καὶ οὗτος ὑπάρχοντος εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐννόμου συμφέροντος τοῦ ἐργαζομένου, Π 19345 σ. 170.— Ἐφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ Ἑλληνικῆς Ἑταιρείας Ἀτομικῆς Ἐνεργείας, κατὰ τὸν Κανονισμὸν αὐτῆς, διὰ τὴν καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν διὰ τοῦ Δ.ν. 913/1949 κυρωθεισῶν ὑπ' ἀριθ. 956 καὶ 976/1947 πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου· ἀποχὴ ἐκ τῆς ἐργασίας ὡς αἰσιοπρὰ καταγγελία τῆς συμβάσεως· συνέπειαι, ΑΠ 528 σ. 1508.

Καταδολίευσις νόμου. Βλ. λ. **Κατασταστρατήγησις.**

Κατάθεσις δημοσία. Ἀποζημιώσεις διὰ τὸ κῶλυμα καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐντὸς εὐλόγου χρόνου, ΑΠ 103 σ. 476.—Ἀποζημιώσεις ἐπὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐντὸς εὐλόγου χρόνου· προσφορὰ ἅμα τῇ καταγγελίᾳ· μὴ ἀναγκαία ἡ γνωστοποίησις τῆς κατάθέσεως· προσφορὰ πραγματικὴ καὶ προσήκουσα, ΝΖ σ. 1250, ΝΖ σ. 497.

Κατάργησις δίκης. Συνεπείᾳ ὁλικῆς ἢ μερικῆς ἀποσβέσεως τοῦ δικαιώματος ἐλλείψει συμφέροντος πρὸς διαδικαστικὴν πρᾶξιν, ΑΠ σ. 569 σ. 1066.

Κατασκηνώσεις. Δήμων. Ὧραι ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας, Π 25601 σ. 491, ΑΠ 391 σ. 1048.

Καταστάσεις ὡρῶν ἐργασίας. Θεώρησις ὑπὸ Ἐπιθεωρητοῦ Ἐργασίας· δὲν συνιστᾷ τὴν νόμιμον ἄδειαν ὑπερβάσεως τῶν νομίμων ὡρῶν ἐργασίας, Π 682 σ. 869.

Καταστήματα. Βλ. καὶ λ. **Ἐμπορικὰ καταστήματα, Ταμεῖα, Ὧραι ἐργασίας** καὶ τὰ λοιπὰ θέματα εἰς τὰς οἰκείας λέξεις. Ἀργία ἰδιωτικῶν καταστημάτων καθ' ἡμέραν πέμπτους κατ' ἄρθρον 4 ἐδ. δ' τοῦ 105/1964· ἔννοια καταστήματος τοιούτου παντὸς τύπου, ὅπου συνήθως ἐνεργοῦνται ἀγοραπωλησίαι κλπ., ὄχι δὲ καὶ τοῦ τόπου ἐκτελέσεως ὁδοποιητικῶν ἔργων· ἔλλειψις δικαιώματος ἡμερομισθίου κατὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς δὲν προσῆλθε νὰ παράσχῃ τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ, Π 7978 σ. 680.

Κατασταστρατήγησις. Νόμου 2112 διὰ καθορισμοῦ ὡρισμένου χρόνου ἐν συμβάσει ἐργασίας, Π 81 σ. 419, Π 419 σ. 482, Εἰσαγ. σ. 482.— Ἀκυρότης δικαιοπραξίας πρὸς καταδολίευσιν νόμου γενομένης, Π 419 σ. 482.—Ἐπὶ ἀσφαλιστικῆς σχέσεως· δόλος πρὸς καταστρατήγη-

σιν τοῦ νόμου. ΑΠ 187 σ. 612.

Κατάταξις. Προνομιοχή ἐν ἐκτελέσει. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις*. Μισθωτῶν εἰς κλάσεις δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις* (παράγρ. 3 ι).

Κατάχρησις δικαιώματος. *Ι. Γενικά.* Δημοσίας τάξεως τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 227 σ. 1041, Π 24611 σ. 241.— Ἀντισυμβατικὰ τὰ ἐν ἄρθρῳ 281 Α.Κ. κριτήρια, Π 5353 σ. 255, Π 5367 σ. 413.—Ἀδιαφορεῖ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ὁ διεκνομικὸς τρόπος ἀσκήσεως τοῦ δικαιώματος, ἂν διρκνάται αὐτὴ γίνεται δι' ὀργῆς ἢ κατ' ἔνστασιν ἢ ἀντένστασιν, Εἰσαγ. σ. 241.—Ἔνστασις περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος· ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τάξιν δυνατὴ προβολὴ αὐτῆς κατὰ πάσαν στάσιν τῆς δίκης, ἀρκεῖ ὅτι τὰ συγκροτοῦντα αὐτὴν γεγονότα ἐτέθησαν προβλήθησαν ἐγκύρως, ἤτοι κατὰ τὴν πρώτην ἐπ' ἀκροατηρίου συζήτησιν, εἰ τοιαύτη αὕτη, ἀλλὰ ὁ κωλ' οὗ ταύτη διάδικος δὲν τὰ ἀπεκρούσατο εἰδικῶς ὡς ἀπαράδεκτα καθ' ὁ δικαίως προβαλλόμενα, Π 24611 σ. 241, Εἰσαγ. σ. 241.—Ἐλευθέρα ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ἀορίστου χρόνου, ἐκτὸς ἂν περιορίσθη διὰ συμφωνίας τῶν μερῶν ἢ διὰ τινος διατάξεως νόμου, ὑποκειμένη πάντως καὶ εἰς τὴν διὰ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀπαγορευσιν, ΑΠ 620 σ. 147.—Ἄσκησις δικαιώματος ἀπεργίας, ὑποκειμένου ὅμως εἰς ἀναθεώρησιν κατὰ τοὺς ὅρους τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἐπιδοκιμασία ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως τῆς ἀποθλιπούσης ἀποκλειστικῶς εἰς πολιτικοὺς λόγους ἀπεργίας, μὴ ἀποτελούσης αὐτὴν ἄσκησιν γενικοῦ δικαιώματος, τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἐμποδιζομένου πρὸς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως, Π 4800 σ. 164, Εἰσαγ. σ. 163.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀκολουθίαν ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 τοῦ Α.Κ. κατάχρησιν δικαιώματος, Π 5367 σ. 411.—Ὑπαγωγὴ εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας ἄσκησις αὐτοῦ κατὰ τρόπον, ὥστε ἀναλόγως τῶν περιστάσεων (σκοπὸ, ἔλατηρίων, προϊστορικὸν ἐν γένει, χαρακτῆρος καὶ συνεχείας τῆς ἀπεργίας χρόνου διαρκείας αὐτῆς κλπ.) νὰ μὴ ἀντίκειται προφανῶς εἰς τὰ ἄρθρον 281 Α.Κ.· ἄλλως πρόθεσις ἢ ἐκ τῆς ἐργασίας ἀποχὴ τῶν ἐργοζομένων, δύναται δὲ ἐκ ταύτης καὶ τῶν λοιπῶν περιστατικῶν νὰ συναχθῇ παραίτησις τούτων, ΑΠ 226 σ. 787.—Συνέπεια ἐκ τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν, μὴ ἀποφασισθείσαν ὑπὸ τοῦ σωματείου· δικαίωμα ἐργοδότου, ὅπως θεωρήσῃ καταγγελθείσαν ὑπὸ τοῦ ἀπεργοῦντος τὴν σύμβασιν ἐργασίας καὶ προχωρήσῃ εἰς ἐπαναπροσλήψιν, μὴ τιθεμένου ζητήματος καταχρηστικῆς κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. καταγγελίας ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ἀφοῦ δὲν εἶναι αὐτὸς ὁ καταγγέλλων, ΑΠ 495 σ. 1374, Εἰσαγ. σ. 1374, πρβλ. Πρωτ. σ. 1375, ΝΖ σ. 1405.—Δικαίωμα τῶν ἐργαζομένων ἡ ἀπεργία, ἀποσκοποῦσα εἰς βελτίωσιν τῶν ὅρων ἐργασίας καὶ ὑποστήριξιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων αὐτῶν, ἐν οἷς περιλαμβάνεται καὶ ἡ ἐπιδίωξις ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων συναδέλφων τῶν ἀπεργούντων, τοῦ δικαιώματος ὅμως ὑποκειμένου εἰς τοὺς περιορισμοὺς τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.· συνέπειαι ἄλλως ἀποχῆς ἐκ τῆς ἐργασίας, ΑΠ 526 σ. 1504, πρβλ. Εἰσαγ. Σχόλ. σ. 1506.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ., ὅτου δημοσίας τάξεως, καὶ πρὸς ἀποφυγὴν ἐνασκήσεως δικαιώματος, ἐξαρρίπτοντος ἐκ νόμου δημοσίας τάξεως, ΑΠ 227 σ. 1041.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ δημοσίας τάξεως πηγαζόντων, ὅταν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ παραβίασις τῶν ὑπὸ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καθιερωμένων ἀρχῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρὸς ἀποφυγὴν ἀφορήτων συνεπειῶν νὰ ἐπιβάλληται ὅπως ἰσχύσῃ ἡ δι' αὐτοῦ θεσπιζομένη ἀπαγόρευσις· ἰσχὺς τοιούτων ἰδίᾳ προκειμένου περὶ ἀπαιτήσεως ἀποδοχῶν ἢ συντάξεων, ὅταν αὕτη, ἐνασκουμένη κατὰ παράβασιν τῶν ἀνωτέρω ἀρχῶν, ἀνάγηται εἰς παρωχημένον χρόνον, ἐκ δὲ τῆς ἀπορρίψεως αὐτῆς δὲν ἐπηρεάζονται τὰ ἐπὶ τὸν μισθὸν ἢ τὴν σύνταξιν δικαιώματα τοῦ ἐνάγοντος ὡς πρὸς τὸ μέλλον· περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 630 σ. 305.— Ἀπόλυσις μισθωτοῦ ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων· ἀρχὴ ἐκ τῶν ἄρθρων 200, 288, 388 καὶ 281 Α.Κ., ΑΠ 620 σ. 147.—Κατάργησις θέσεως ἐξ οἰκονομικοτεχνικῶν λόγων πρὸς τὸν σκοπὸν διαρθρώσεως τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἐπιχειρήσεως· ἵνα μὴ ἡ ἀπόλυσις τοῦ κατέχοντος τὴν θέσιν θεωρηθῇ καταχρηστική, δέον νὰ γίνεται κατὰ τρόπον, ὃν προσδιορίζει καὶ ὁ ἐπὶ τοῦ μισθωτοῦ τούτου ἐπιδιωκόμενος σκοπὸς τοῦ διασαφισθέντος ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν χρηστῶν συναλλακτικῶν ἠθῶν, κρινομένων τῶν τε ὑπὸ συγκρουομένων συμφερόντων ἐργοδότου καὶ ἐργαζομένου ὑπερτέρων τῶν συμφερόντων τοῦ τελευταίου εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ἐργασίας, ἐφ' ὅσον αὕτη συμβιβάζεται πρὸς τὰς κρατούσας ἐν τῇ ἐπιχειρήσει συνθήκας, ΑΠ 201 σ. 803.— Δυνατὴ ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου ἡ ἔρευνα ἂν ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς διοδείας ἢ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς συνιστᾷ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. κατάχρησιν τοῦ ἀνήκοντος εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον δικαιώματος, ΑΠ 197 σ. 735, Π 1083 σ. 676.—Ἴδρυσις δευτέρου σωματείου, ἐπιδιώκοντος τὸν αὐτὸν σκοπόν· ἀνεπίτρεπτος, ἐὰν γίνεται ὑπὸ περιστάσεις ἀντικειμένας εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., Π 182 σ. 932.— Μονομερὴς ὑπὸ ἐργοδότου μεταβολὴ ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· ἄσκησις δικαιώματος κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. περίπτωσις μεταθέσεως ὑπαλλήλου Τραπέζης, ΑΠ 282 σ. 981.— Ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως διευθυντικοῦ δικαιώματος ἐργοδότου· μετάθεσις μισθωτοῦ, Ἔγγρ. σ. 1158.—Ὑπαγωγὴ καταγγελίας σχέσεως δικηγόρου ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου εἰς περιορισμοὺς ἄρθρου 281 Α.Κ., μὴ συνάπτων παραβάσεως τὴν ἀνωφέλειαν τῆς καταγγελίας, Π 9350 σ. 1052.—Καταγγελία σχέσεως νομικῶν συμβούλων ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς ἐγγράφως ὑπὸ τοῦ ἐντολέως· περιορισμοὺς ἐκ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ., ἀκέρου

ἐν παραβάσει οὔσης τῆς καταγγελίας, μὲ συνέπειαν τὴν καταβολὴν τῆς συμφωνηθείσης ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀδικοπραξίας διατάξεις περιστατικὰ ἀληθεύοντα τυχὸν συνιστῶντα καταχρηστικὴν τὴν ἄσκησιν τῆς καταγγελίας, ΑΠ 18732 σ. 1281.—Ἀνεγράφωτον ἄρθρον 281 Α.Κ. ἐπὶ ἀργίας τινὸς νὰ ἀναγνωρίσῃ προβαλλόμενον παρ' ἄλλου δικαίωμα, καθόσον δὲν πρόκειται περὶ ἀσκήσεως παρὰ τοῦτο δικαιώματος, ΑΠ 571 σ. 1068.—Ὑπηρεσία ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ καταχρηστικὴ ἄσκησης δικαιώματος ἐπιχείρεσεως, Π 13020 σ. 1135.

2. *Περιπτώσεις.* Συνιστῶσι κατάχρησιν δικαιώματος: Ἡ ἐξ ἐκδικήσεως καταγγελία τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Εἰσαγ. σ. 92, σ. 159.—Ἡ ἐξ ἐκδικήσεως διὰ τὴν ἐκ μέρους τοῦ μισθωτοῦ ἀνάπτυξιν συνδικαλιστικῆς δράσεως καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας, Π 18777 σ. 1454, πρβλ. καὶ ΑΠ 414 σ. 938.—Ἡ ἀπόλυσις ὄχι ἐκ λόγων οἰκονομικῆς δυσχερείας, ἀλλ' ἐπὶ τῷ μονιδιαίῳ σκοπῷ, ὅπως ὁ ἐργοδότης ἀποφύγῃ ἐκ καιροβουλίας τὴν καταβολὴν ηὐξημένου μισθοῦ διὰ τῆς προσλήψεως ἄλλου ἀντὶ προϋπηρεσίας, Εἰσαγ. σ. 159.—Ἡ μετὰ πάροδον δεκατριῶν καὶ πλέον ἐτῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἀπολλύλου προτάσις ἀνωρότητος τῆς συμβάσεως, μὴ τηρηθείσης τῆς κατ' ἀ.ν. 516/1948 διαδικασίας νομιμοφροσύνης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἔδει νὰ εἶχεν ἀπευθυνθῇ εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον νομιμοφροσύνης διὰ τὴν διεξαγωγὴν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ προσληφθέντος κλπ., ΑΠ 570 σ. 25, ΑΠ 288 σ. 861.—Ἡ ἀξίωσις ἰατροῦ περὶ καταβολῆς εἰδικοῦ ἀκτινολογικοῦ ἐπιδόματος ἐπικανδίνου ἐργασίας κατὰ ν.δ. 3623/1956, ἐνῷ προκειμένης τῆς προσλήψεως του εἰς τὸ νοσοκομεῖον, ἀντιμετωπίζων οἰκονομικὴν δυσχέρειαν, εἶχε προβῇ εἰς δήλωσιν παραιτήσεως τοῦ ἐπιδόματος, διευκολύνουσαν τὴν πρόσληψίν του, καὶ ἐπὶ ἐκπιπτόντων θεσμίως ἤδη τούτου, ΑΠ 227 σ. 1041.—Ἡ ἀξίωσις ἀποζημιώσεως μισθωτοῦ, ὃν ὁ ἐργοδότης ἐξηναγκάσθη εἰς ἀπόλυσιν δι' ἰσπανίαν ἀκαταλληλότητα αὐτοῦ, Π 5353 σ. 230.—Ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ δολίας συμπεριφορᾶς μισθωτοῦ πρὸς ἐξαναγκασμὸν αὐτοῦ εἰς καταγγελίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας, Π 675 σ. 15, Εἰσαγ. σ. 15.—Ἡ δι' ἀπεργίας ἐπιδίωξις ἐπαναπροσλήψεως ἀπολυθέντων μισθωτῶν, οἵτινες ἐν μὴ συνόλῳ καὶ ἀνάρμοδα ἀπολύσει ἐπικοῖς προστατεύονται ὑπὸ τῶν ἰσχυόντων κανόνων δικαίου καὶ δύνανται νὰ δικαιωθῶσι διὰ τῆς δικαστικῆς ὁδοῦ, πολλῷ δὲ μᾶλλον μισθωτῶν συνόλως ἀπολυθέντων, Π 5353 σ. 235, πρβλ. ΑΠ 528 σ. 1501, Εἰσαγ. σ. 1500.—Ἡ συμμετοχὴ εἰς ἀπεργίαν, διὰ τῆς ὁποίας ἐπιδιώκοντα πολιτικοὶ σκοποὶ ἢ τοιοῦτοι ἀποδοκιμαζόμενοι ὑπὸ τῆς ἐννόμου τάξεως ἢ τῶν χρηστῶν ἠθῶν συνέπεσαν, Π 889 σ. 414, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 414.—Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας λόγῳ συμμετοχῆς τοῦ μισθωτοῦ εἰς ἀπεργίαν, ἀποβλέπουσαν ἀποκλειστικῶς εἰς πολιτικοὺς λόγους, Π 6800 σ. 151.—Ἡ κατ' ἀκολουθίαν ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως καταγγελία ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ἐγένετο ἄνευ συνδρομῆς τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου, Π 5367 σ. 413.—Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἀπεργίας· συνέπεια, ΑΠ 296 σ. 787.—Περίπτωσις καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος συνταξιοῦχου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 630 σ. 805.

Δὲν συνιστῶσι κατάχρησιν δικαιώματος: Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οὐχὶ ἐξ ἐκδικήσεως δι' ἐγερθεῖσαν ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἀγωγὴν περὶ καταβολῆς διαφορᾶς νομίμων ἀποδοχῶν του, ἀλλ' ἐξ τοῦ ὅτι ὁ μισθωτὸς ἤρχισε νὰ μὴ ἐπιδεικνύῃ τὸ προσῆκον ἐνδιαφέρον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας του, ΑΠ 573 σ. 92.— Ἡ ἀπόλυσις οὐχὶ ἐκ τοῦ μὴ ἀποδειχθέντος λόγου ἐκδικήσεως διὰ τὴν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν τοῦ μισθωτοῦ, ἀλλὰ λόγῳ τῆς ἠθελημένης μειώσεως τῆς ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἀποδόσεώς του, σημειωθείσης καὶ κατὰ τὸ παρελθὸν καὶ κατὰ τὰς προηγηθείσας τῆς ἀπολύσεως ἡμέρας, ΑΠ 414 σ. 938.—Ἡ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας οὐχὶ ἐξ ἐγθρότητος καὶ ἐκδικήσεως διὰ τὴν συμμετοχὴν εἰς ἀπεργίαν, ἀλλὰ πρὸς προστασίαν τοῦ καλῶς ἐννοουμένου ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος τοῦ ἐργοδότου, Π 5942 σ. 160.—Ἡ γενομένη πρὸς τὸν σκοπὸν ἀπαλλαγῆς τοῦ ἐργοδότου τῶν διὰ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐπιβληθέντων αὐτῷ ἐκ συλλογικῆς διαπραγματεύσεως δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὅπως ρυθμίζῃ τὴν οἰκονομικὴν ὀργάνωσιν τῆς ἐπιχειρήσεώς του κατὰ τὸν προσφορώτερον δι' αὐτὸν τρόπον, Π 6942 σ. 160.—Ἡ γενομένη ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι ὁ μισθωτὸς ἀπηργησεν οὐχὶ νομίμῳ δικαιώματι πρὸς βελτίωσιν τῶν ὅρων τῆς ἐργασίας του, ἀλλ' ἀποκλειστικῶς διὰ πολιτικοὺς λόγους, Π 6800 σ. 151.—Ἡ κατ' ἀκολουθίαν ἀπεργιακῆς ἐκδηλώσεως καταγγελία τῆς ἐργασιακῆς συμβάσεως, ἐφ' ὅσον ὑπάρχει ἐπέρθασις ὑπὸ τοῦ ἀπεργήσαντος τῶν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. καθοριζομένων ἀντικειμενικῶν κριτηρίων· ἔλλειψις τοιαύτης ἐπερθάσεως ἐπὶ ἐγκαταστάσεως τῶν ἀπεργῶν εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας κατὰ τρόπον ὥστε νὰ παρεμποδίζηται ἡ δι' ἄλλων συνέχισις τῆς ἐργασίας, ὡς καὶ ἐπὶ ἐπιδιώξεως διὰ τῆς ἀπεργίας τῆς ἐπαναπροσλήψεως μισθωτοῦ ἀπολυθέντος, Π 5367 σ. 413.—Ἡ ἄσκησις ἀξιώσεως περὶ ἀποδοχῶν ὑπερημερίας μετὰ λήξιν μετ' ἐπιφυλάξεως τῆς καταβληθείσης ἀποζημιώσεως, γενομένης οὐχὶ ἐπὶ σκοπῷ ἀποδοχῆς τῆς καταγγελίας, ΑΠ 103 σ. 476.—Ἡ μὴ ἀποδοχὴ τῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ τοποθετηθέντος ἀναγκαστικῶς, παρὰ τὰς διατάξεις τοῦ νόμου, διαιτητοῦ καὶ ἡ μετὰ τὴν τοποθέτησιν ἐκουσία πρόσληψις διαιτητοῦ ἢ ἀπαλλήλου, ΑΠ 622 σ. 884.—Ἡ ὑπὸ Τραπέζης ἀποκρούσας τῆς οὐχὶ νομίμως γενομένης ἀναγκαστικῶς τοποθετήσεως παρ' αὐτῇ ἑτέρου διαιτητοῦ, ΑΠ 250 σ. 791.—Ἡ ἐπὶ μακρὸν μὴ ἄσκησις τοῦ δικαιώματος καθ' ἑαυτὴν ἄνευ τῆς συνδρομῆς καὶ ἑτέρων περιστατικῶν, ΑΠ 72 σ. 479.—Ἀγωγὴ εἰσπράκτωρος λειτουργείου αὐτοκινήτου κατὰ Κ.Τ.Ε.Α. διὰ διαφορὰς μισθῶν καὶ ἀποζημιώσεων· ἰσχυ-

ομως περί καταχρηστικής άσκησεως δικαιώματος λόγω λήψεως άδιαφορίτητος έπί μακρόν των παρά τοῦ ἰδιοκτήτου τοῦ λειτουργείου καταβαλλομένων κατωτέρων των ὧν ἐδικαιοῦτο καὶ ἀπαίτησις τῆς ἀγωγῆς μετὰ τὴν ἀπόλυσίν του· ἀπορριπτ. ΑΠ 516 σ. 19.—Μονὴ ἡ ἀδρανεια τοῦ δικαιούχου διὰ τὴν ἄσκησιν τοῦ δικαιώματος του, ἐφ' ὅσον δὲν συνεχίζεται ἐπὶ τοσούτων χρόνον, ὥστε νὰ συμπληρωθῇ ὁ ἀπαιτούμενος κατὰ νόμον πρὸς παραγραφὴν χρόνος καὶ αὕτη ἡ καλυπτικὸς περιοῦσις τοῦ ὑπολείπεται ὅτι δὲν ὑπάρχει κατ' αὐτοῦ δικαίωμα ἢ ὅτι δὲν θέλει ἀσκηθῇ, ἔστω καὶ ἐκ τῆς ἀδρανείας αὐτῆς δημιουργηθείσα, δὲν καθιστᾷ καταχρηστικὴν τὴν ἔγερσιν τῆς ἀγωγῆς περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικαιολήξεως, ΑΠ 608 σ. 220.—Ἄσκησις ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς μισθῶν κλπ. μετὰ παρόδον μακροῦ χρόνου (15 ἐτῶν) δὲν εἶναι καταχρηστική, ἂν μάλιστα ληφθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀντίμεινε συμπλήρωσιν τοῦ συνταξίμου χρόνου, διὰ τὰ διεκδικώμενα δικαιώματα διὰ τῶν ἀδίκων ἀπολύσεως, Π 34 σ. 670.—Ἀμφισβήτησις ὑπὸ ἐργοδότου τῆς ἰδιοτητος τοῦ μισθωτοῦ ὡς προέδρου ἐπαγγελματικοῦ σωματείου καὶ προστασίας του κατ' ἄν. 1803/1951, μετ' ἀνοχὴν ἀπὸ τῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπιδικαιωτικῆς ἀποφάσεως τούτου καὶ ἐν τῷ ἐργοστασίῳ τοῦ ἐργοδότου· δὲν ἀντίκειται εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 379 σ. 937.— Σκοπηρὰ σημασία περὶ μειώσεως νομίμων δικαιωμάτων μισθωτοῦ· ἀνεπιτρεπτος ἀπορριπτικὴ ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως ἀξιώσεως διαφορᾶς ἐκ τῶν νομίμων ἀποδοχῶν, λόγῳ μὴ ἀμφισβητήσεως τῆς συμφωνίας ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ καὶ ἀντιθέτου ἀναπτύξεως κοινωνικῶν καὶ οἰκογενειακῶν σχέσεων τοῦ μισθωτοῦ μετὰ μελῶν τῆς ἐργοδοτικῆς ἑταιρίας καὶ ἐντυπώσεως ὅτι ὠδήμιαν περιστέρου ἀξίαν εἶχεν, ΑΠ 887 σ. 864.— Ἀποδεικθέντα κατὰ τὴν ἀπόφασιν τοῦ Πρωτοδικείου πραγματικὰ περιστατικὰ ἐν σχέσει πρὸς τὴν σπουδαίαν ἐργασίας μισθωτοῦ καὶ ἀπόλυσιν του· ὀρθὴ κρίσις Πρωτοδικείου περὶ μὴ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως παρὰ τοῦ μισθωτοῦ τοῦ ἐκ τῶν νόμων 2112/1920 καὶ 3198/1955 δικαιώματος τῆς καταβολῆς εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως διὰ τὴν παρὰ τοῦ ἐργοδότου λύσιν τῆς μεταξὺ των συμβάσεως ἐργασίας ἐπὶ χρόνον ὁρίστων ἄνευ προηγουμένης ἐγγράφου καταγγελίας, ΑΠ 168 σ. 1430.

3. *Συνέπειαι.* Ἀπόλυσις κατὰ παράβασιν ἄρθρου 281 Α.Κ. ἀκυρότης· ὑπερημερία ἐργοδότου· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, ΑΠ 620 σ. 147, ΑΠ 201 σ. 603.—Ἀπόλυτος ἡ ἄκυρότης. Ἐξαιρουμένης τῆς ἀπολύσεως ὡς μὴ γενομένης, κατ' ἄρθρα 5, 174, 180 Α.Κ., ΑΠ 620 σ. 147. Contra: Εἰσαγ. σ. 146.—Ἀντίθεσις ἀπαθρχικῆς ποινῆς ἀπόλυσεως εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ.· ἀκυρότης· ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 1083 σ. 676. —Ἐφαρμογὴ τριμήνου ἀποκλειστικῆς προθεσμίας ἐπιδάσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 6 § 2 νόμου 3198/1955 καὶ ἐπὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως διηγόρου κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ΑΠ 527 σ. 90.—Καταχρηστικὴ καταγγελία σχέσεως διηγόρου ἐπὶ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· συνέπεια ἡ ἀκυρότης τῆς καταγγελίας, Π 9350 σ. 1052.— Συνέπεια ἐν παραβάσει τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. ἐπὶ καταγγελίας σχέσεως νομικοῦ συμβούλου ἀντὶ παγίας ἀμοιβῆς· ἀκυρότης καὶ καταβολὴ τῆς συμφωνηθείσης ἀμοιβῆς· δικαίωμα ἀποζημιώσεως κατὰ τὰς γενικὰς περὶ ἀδικαιολήξεως διατάξεις, Π 18132 σ. 1281.—Ἀντίθεσις ἀπολύσεως, ὡς παθαρχικῆς ποινῆς, εἰς ἄρθρον 281 Α.Κ.· ἀκυρότης καὶ ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., Π 1083 σ. 676, ΑΠ 197 σ. 795.—Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος παρανόμου πράξεως· δικαίωμα καὶ χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην, Π 9350 σ. 1052.—Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ἀπεργίας συνέπειαι, Π 485 σ. 166, Π 5353 σ. 235, Π 889 σ. 414, Εἰσαγ. σ. 414, ΑΠ 296 σ. 787, ΑΠ 526 σ. 1504, Εἰσαγ. σ. 1500.

Κατοικία. Βλ. λ. ***Παροχαὶ εἰς εἶδος.*** Ἐργατικὸν ἀτύχημα καθ' ὁδὸν πρὸς τὴν κατοικίαν τοῦ μισθωτοῦ, Π 4202 σ. 810.—Παροχὴ κατοικίας ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἄδειαν τῶν μισθωτῶν, ΝΖ σ. 1289.

Καφεγαλακτοπωλεῖα - Καφεζαχαροπλαστεῖα - Καφεμπάρ. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 179.

Καφενεῖα. Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ· ἐκτασις ἐφαρμογῆς ὑ.ὰ. 15103/1951· καφενεῖα κλπ., λειτουργοῦντα εἰς ἐργοστάσια ἢ Γραμεῖα ἐπιχειρήσεως παριπομπὴ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 582 σ. 244.—Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ· ἀναφορὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. 15103/1170/1951 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἐπὶ ἐκείνων, τὰ ὁποῖα λειτουργοῦσιν αὐτοτελῶς καὶ εἶναι εἰς πάντας προσιτὰ καὶ ὄχι καὶ ἐπὶ τοῦ προσωπικοῦ τῆς ὀργανωμένης ὑπηρεσίας ἀναψυκτηρίων, ἥτις εἰδικῶς συνεστήθη καὶ λειτουργεῖ πρὸς ἐξυπηρέτησιν τοῦ προσωπικοῦ ὡρισμένων ἐργαστηρίων, ὅτε εἰς τὸ διάφορον ὡρίων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ τούτων ὑπάγεται καὶ τὸ προσωπικὸν ἐκείνης, ΑΠ Ὁλ. 77 σ. 881.—Ὥρα ἐργασίας σερβιτόρων προσωπικοῦ κυλικείων ἀναψυκτηρίων διὰ τὴν ἐξυπηρέτησιν προσωπικοῦ ἐργοστασίου ἐκμεταλλεύσεως· ἀξιώσεις δι' ὑπερωριακὴν ἐργασίαν, ΑΠ 230 σ. 1064.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 179.

Κέντρα διασκεδάσεως. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Κέντρα Ἐργατικά. Βλ. λ. ***Ἐργατικὰ Κέντρα.***

Κεραμοποιοί. Ἔννοια τῶν περὶ ἡμερομισθίων κεραμοποιῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων· θεώρησις ὡς ληκτῶν (καλυπτισθῶν) τῶν παραλαμβανόντων τὰ προϊόντα τῆς κεραμοπλινθοποιΐας εὐθὺς μετὰ τὴν παραγωγὴν των καὶ προωθούντων ταῦτα περαιτέρω πρὸς ὄπτησιν, μόνον ὅταν αὐτὴ ἀπαιτεῖ ἰδιαζούσαν ἱκανότητα τοῦ παραλαμβάνοντος, ΑΠ 257 σ. 1061.

Κεφάλαια ἀποζημιώσεως. Βλ. λ. ***Φορτοεκφορτωταί.***

Κηδείας έξοδα. Έπι θανάτου έξ έργατικού δ. τυχήματος. ΙΙ 193 σ. 1260.

Κινηματογράφοι. Πρόσληψις καθαριστρίας εἰς κινηματογράφον· μερική ἀπασχόλησις καὶ αἰσθος· ἐπιτρεπτὴ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑξαιρεσίμους ἑορτὰς· προσαύξησις 75% ἀπολογιστέα ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τὰς ἡμέρας ἀναπαύσεως· παραγραφή, ΑΠ 29 σ. 1043, Είσαγ. σ. 1043.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 186.

Κινήσεως ἔξοδα. Βλ. λ. *Ἔξοδα*.

Κληρικάσημον. Βλ. λ. *Ἐκκλησιαστικὴ Ἀρχή*.

Κλήτευσις. Μὴ ἀναγκαία ἐπὶ διακοπῆς συζητήσεως ὑποθέσεων, λόγῳ ἀργίας Δημοσίων Ὑπηρεσιῶν, δι' ἄλλην ἐκτακτον διάσκεψιν, ΑΠ 315 σ. 125.—Λήρις δι' ὅλην κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἔνορκον ἐνδιαφόντων μαρτύρων ἑνώπιον συμβολαιογράφου ἢ εἰρηνοδίκου καὶ ἄνευ κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τοῦ ἀντιδίκου, ΙΙ 667 σ. 1192.

Κλητῆρες. Ἔξοδα κινήσεως τῶν ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου κλητήρων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ΑΠ 195 σ. 12.

Κλινικαί. Ὡρωμ ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ὑ.ὑ. 65323/1961, ΑΠ 391 σ. 1048, ΙΙ 25601 σ. 431.—Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 186.

Κλωστοϋφαντουργοί. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Κοινὰ Ταμεῖα. (Κ.Τ.Ε.Α.). Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα*.

Κοινοποίησις. Προθεσμία ἐφέσεως κατ' ἀποφάσεως ἐργατικῆς διαδικασίας καὶ ἀντέντασις κατὰ τοῦ κύρους τῆς ἐπιδόσεως, ΑΠ 105 σ. 427.—Ἔνστασις περὶ ἀπαραδέκτου τῆς συζητήσεως τῆς ἐφέσεως ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι τὸ ἐφετήριον δὲν ἐπεδόθη εἰς τὴν μόνιμον κατοικίαν του, οὔτε εἰς τὸ καταστημά του, ἀλλ' εἰς διεύθυνσιν ἄρχετον· ἀναγκαία ἡ ἔναρξις δίκης, ἀπαιτουμένης διὰ τὴν κήρυξιν τῆς ἀκυρότητος κατ' ἄρθρον 201 Πολ. Δικονομίας, μὴ οὔσων τῶν διατάξεων τούτων δημοσίας τάξεως, ΙΙ 22824 σ. 818.

Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις. *1. Γενικά· ἀσφάλισις· προϋποθέσεις· περιπτώσεις· ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως κλπ.* Νέα νομοσχέδια περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ., Σημ. σ. 136.— Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, Βλκρ. σ. 391.— Τινὰ ἐπὶ τοῦ ν.δ. 1577/1966· ἀσφαλιστικαὶ διατάξεις, Σημ. σ. 1560.— Λαμβάνουσαι παρ' ἡμῖν τὸ θεσμὸ τῆς ὑποχρεωτικῆς κυρίας καὶ ἐπικουρικῆς ἀσφαλίσεως· ἔννοια τῶν περὶ ἀσφαλίσεως τῶν ἐξ Αἰγύπτου διαγενῶν διατάξεων, ΣΕ 1342 σ. 941.—Ἀρχὴ τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαίου, κατὰ τὴν ὁποίαν τὸ θεμελιοῦνται τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν στοιχεῖα, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ ἡ ἀπασχόλησις ἐπὶ μισθοῦ, πρέπει νὰ μὴ ἐπιφυματοποιῆται ἐπὶ δολίῳ ἤτοι πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάσσων τῶν ἀσφαλιστικῶν φορέων διατάξεων καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἀπολήψεως ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ΑΠ 187 σ. 612.— Κρίσις ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος σιωπῶντος πρὸς τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως δίκαιον, ΣΕ 2810 σ. 554.— Κυβερνώμενος Κανονισμὸς ὑπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν καὶ εἰσπράξεως εἰσφορῶν, σ. 46 ἐπ.— Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α., κατ' ἄρθρον 2 § 1 ἐ.ν. 1846/1951, ὑποχρεωτικῶς καὶ αὐτοδικαίως τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα, ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς χώρας, παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ΣΕ 743 σ. 617, ΣΕ 212 σ. 1000, ΣΕ 135 σ. 1001,—...θεωρουμένου ἐπὶ δυσχερῶς διακρίσεως ἐξηρτημένης ἢ μὴ ἐργασίας προσώπου τινὸς ὑπαγομένου εἰς τὴν ἀσφάλισιν κρίσις ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως· ἀπασχόλησις εἰς διαθέσιν πραιόντων ἐπιχειρήσεως, ὡς καὶ εἰς τὴν ἐκπροσώπησίν της κατὰ τὴν διενέργειαν σχετικῶν δημοπρασιῶν· κρίσις περὶ μὴ ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, ΣΕ 212 σ. 1000.—Ἀναγκαίον δι' ὑπαγωγὴν προσώπου τινὸς εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ὅπως κατ' ἀρχὴν παρέχῃ ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς ἡ τοιαύτη· νὰ γεννᾶται πραγματι δυσχέρεια περὶ τὴν διάκρισιν τῆς παρεχομένης ὑπ' αὐτοῦ ἐργασίας ὡς ἐξηρτημένης ἢ μή, κριτομένου ἑκάστοτε, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν συνθηκῶν ἑκάστης περιπτώσεως, ἂν ὁ προσφέρων τὴν ἐργασίαν αὐτοῦ ἐπαβάλληται εἰς τοιαύτην ἐπιτρεπτικὴν σχέσιν ἔναντι τοῦ πρὸς ὃν παρέχεται ἡ ἐργασία, ἡ ἀπαντίας διατηρῇ ἐλευθερίαν ἐνεργείας ἐν τῇ παροχῇ τῶν ὑπηρεσιῶν αὐτοῦ· περίπτωσις εἰσπράκτορος συνδρομῶν μελῶν Συλλόγου ἐπὶ μισθοστοῖς, ΣΕ 2564 σ. 460.—Ἐφαρμογὴ τοῦ διὰ ἐ.ν. 1846/1951 τεθέντος κανόνος ὅτι θεωροῦνται ὡς ἡμέραι ἐργασίας ἐν ἀσφαλίσει καὶ αἱ ἡμέραι, καθ' ἃς ὁ ἠσφαλισμένος δικαιοῦται ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κειμένων νόμων τῆς ἀμοιβῆς του, κατὰ μὴ ἐργαζόμενος, εἰς πᾶσαν περίπτωσιν, καθ' ἣν ἐκ τοῦ νόμου θεσπίζεται ὑποχρέωσις τοῦ ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῆς ἀμοιβῆς τοῦ ἠσφαλισμένου, κἂν τοῦτο μὴ προσφέροντος τὰς ὑπηρεσίας του οὐδ' αἱ περίπτωσις τῆς λόγῳ νόσου μὴ ὀφειλομένης εἰς τὴν ἐκατοτότητα τοῦ ἀσφαλίτου ἐκ τῆς ἐργασίας, ὁπότε ἱσχύεται ἐκ τῶν ἄρθρων 657 - 658 Α.Κ. ὑποχρέωσις καταβολῆς μισθοῦ, ΣΕ 2665 σ. 429.—Ἀναγνώσεως πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ἀποκλειστικὴ προθεσμία ἄρθρου 7 § 2 ν.δ. 4104/1960· ἀφετηρία αὐτῆς ἡ χρονολογία ἀποχωρήσεως ἢ ἀπολύσεως τοῦ ἠσφαλισμένου ἐκ τῆς ἐργασίας του, μὴ δικαιοῦντος ἐπιφροῆς τινι τοῦ ὅτι τὸν χρόνον κατὰ τὸν κρίσιμον χρόνον ὁ ἠσφαλισμένος δὲν ἐτέλει ἐν γνώσει τῆς ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου μὴ καταβολῆς εἰς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν διὰ τὰς ἡμέρας ἐργασίας ὀφειλομένων εἰς τοῦτο ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν· νέα προθεσμία διὰ τοῦ νόμου 4476/1965, ΣΕ 688 σ. 619.—Ἀπόδειξις ἡλικίας κατ' ἄρθρον 10 ἐ.ν. 1846/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, ἀποκλειστικῶς διὰ ληξιαρχικῆς πράξεως γεννήσεως, συνταχθείσης ἢ διορθωθείσης πρὸ τριετίας τουλάχιστον ἀπὸ τῆς ἐπαγωγῆς εἰς τὴν ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ τοι-

αὐτῆς διὰ τῆς εἰς τὸ μητρῶον ἀρρένων ἢ τὸ δημοτολόγιον ἐγγραφῆς, ἐφ' ὅσον ἔτυχε χωρὶς ὑπαιτιότητος πρὸ τριετίας τοὐλάχιστον ἀπὸ τῆς ὑπαγωγῆς του εἰς ἀσφάλισιν, ἐν ἐλλείψει δὲ καὶ ταύτης δι' ἀποφάσεως τῆς εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἐνόπλου διατάξεως, ΣΚ 2846 σ. 553. — Προϋποθέσεις ἀπονομῆς τριακοντούτους συντάξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως. Ἔγκ. σ. 747. — Παροχὴ πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς θέσπισιν διὰ κανονισμοῦ ἰδίου συστήματος ὄχι μόνον περὶ τοῦ τρόπου καταβολῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ π.δ. 1846/1951 ἐκδόσεως ἐντὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων. ΑΠ 169 σ. 615. — Κανονισμὸς περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων. Ἔγκυρος ἐκδοσις αὐτοῦ ὡς ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 10 π.δ. 2698/1953. ΑΠ 611 σ. 944. — Θεώρησις ὡς ἐργοδοτῶν διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰς ἐκτελουμένας διὰ μισολαβήσεως τρίτων προσώπων, διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. τῶν κυρίων τῶν ἀνεγειρομένων, μεταρρυθμιζομένων κλπ. κτισμάτων θέσπισις διὰ κανονισμοῦ ἰδίου συστήματος καταβολῆς εἰσφορῶν· Ἔννοια ὁρων οἰκοδομικοῦ ἐργασίας· ἐκτέλεσις ξυλουργικῶν ἐργασιῶν καὶ ὑποχρεώσεις ἐργοδότου πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν. ΑΠ 188 σ. 613. — Ὑπαγόρευσις κατ' ἄρθρον 8 κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐργασίας προσώπων ἔστω καὶ ἐφ' ὅλας τὰς ἑβδομάδα συμπληρούσας τὰς ἐνδείξεις τῶν ἀπασχοληθέντων κλπ.· κρίσις Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ ὅτι ἡ συγκεκριμένη ἀπασχόλησις ὡς οἰκοδομοῦ δὲν συνιστᾷ ἐξαιρετέαν ἐργασίαν, ΣΕ 749 σ. 611. — Ἀσφάλισις οἰκιακῶν ἐμπίστων βοηθῶν. Ἔγκ. σ. 349, ΝΖ σ. 179. — Ἀσφάλισις ἀσκουμένου εἰς φαρμακεῖα καὶ ὑπαγωγὴ αὐτῶν εἰς ἀσφάλισιν Ὀργανισμοῦ Ἀνεργίας. Ἔγκ. σ. 358. — Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τῆς περιλήψεως ἀτυχήματος ἐκ δίπλου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ὑποχρεωτικῶς τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἐξαιρετέαν ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις ταύτην ἐμβάλλει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.· πρόσωπα ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ ἀσφάλισις τούτων, ΣΕ 185 σ. 1001. — Περιοχαὶ χαρακτηριζόμεναι ὡς κέντρων ἀσφαλίσεως τοῦ Ι.Κ.Α. πρόσκαιρος διαμονὴ ἠσφαλισμένων ἐκτὸς κέντρων ἀσφαλίσεως, τῶν ὁποίων ὅμως ἡ ἕδρα εὑρίσκεται ἐν κέντρῳ ἀσφαλίσεως συνέχισις τῆς ἀσφαλίσεως· κρίσις περὶ τοῦ προσκαίρου τῆς ἀσφαλίσεως. ΑΠ 339 σ. 630. — Ἐπέκτασις ἀσφαλίσεως κατ' ἄρθρον 7 π.δ. 1846/1951· Ἔννοια διατάξεως καὶ τοῦ σχετικοῦ κανονισμοῦ· συντελεσταὶ τῆς ἐπεκτάσεως τῆς ἐπὶ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσκουμένης ἀσφαλίσεως εἴτε συνολικῶς, εἴτε κατὰ ἐπαγγελματικὰς κατηγορίας κατὰ τὴν διαγραφομένην διαδικασίαν καὶ δὴ κατὰ πόλεις, κωμοπόλεις, οἰκισμούς, ἢ τοπικὰς περιοχάς, ἤτοι κατὰ χωρικὴν ἔκτασιν, ἐξ ἀντικειμένου προσδιοριζομένην, ἀποκλειομένης οὕτω τῆς ἐξ ὑποκειμένου ἐπεκτάσεως τῆς ἀσφαλίσεως μόνον εἰς μίαν συγκεκριμένως κατονομαζομένην ἐπιχείρησιν ἀκυρότης ἄλλως ἀποφάσεως περὶ ἐπεκτάσεως. ΣΕ 1038 σ. 740. — Προθεσμία προσβολῆς ἐνώπιον τοῦ Στ.Ε. ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως. ΣΚ 1038 σ. 740. — Πολλαπλὴ ἀσφάλισις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. καὶ εἰς Ταμεῖα κυρίας ἀσφαλίσεως· ἀπαγορευτικὸς τῆς παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως προσώπων, ἠσφαλισμένων παραλλήλως διὰ παροχὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας, δι' οὓς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἠσφαλισμένα εἰς τὸ ἐν λόγῳ Ταμεῖον· ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις καὶ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ἠθοποιῶν. ΣΕ 565 σ. 1008. — Μεταβολὴ ἀσφαλιστικοῦ φορέως· διαδοχικὴ ἀσφάλισις εἰς πλείονας Ἀσφαλιστικοὺς Ὀργανισμούς· ἄρθρον 51 ἀ.ν. 1846/1951, ν.δ. 4202/1961, ΣΕ 2461 σ. 37, ΑΠ 187 σ. 612, ΑΠ 325 σ. 940. Βλ. εἰς λ. *Ταμεῖα* (παράγρ. Ζ 2).

2. *Διαδικασία· ὄργανα· ἐπιτροπαί· προνόμια Ι.Κ.Α.* Περάτωσις διοικητικῆς διαδικασίας ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, προκαλουμένης ἐκ τῆς ἐνδοθείσης αἰτήσεως ὑπὸ τοῦ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ διεσθυντοῦ τοῦ ἁρμοδίου Ὑποκαταστήματος τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ., διὰ τῆς ἐκδόσεως ἀποφάσεως ὑπὸ τῆς Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων, οὐδόλως προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας τῆς δυνατότητος τῆς ἀναθεωρήσεως τῆς ὁριστικῆς ἀποφάσεως τῆς ἄνω Ἐπιτροπῆς, ΣΕ 2482 σ. 32, ΣΕ 679 σ. 620. — Πλήρως αἰτιολογημένη κρίσις Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς Ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α. περὶ τοῦ ὅτι ἡ συγκεκριμένη ἀπασχόλησις ὡς οἰκοδόμου δὲν συνιστᾷ ἐξαιρετέαν ἐργασίαν, ΣΕ 749 σ. 611. — Ἔργον Ὑγειονομικῶν Ἐπιτρόπων· αἰτιολογημένη κρίσις Δευτεροβαθμίου Ἐπιτροπῆς βάσει γνωματεύσεων Ὑγειον. Ἐπιτροπῆς, ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δὲν κατέστη ἀνάπηρος ἕνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 548 σ. 1004. — Εἰδικὴ αἰτιολόγησις ἀποφάσεως ἁρμοδίου ὀργάνου περὶ ἀναστολῆς καταβολῆς συντάξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. ἐπὶ παροχῇ ὑπὸ συνταξιούχου ἐξηρτημένης ἐργασίας, ΣΕ 1978 σ. 1003. — Εὐθύνη Ι.Κ.Α. πρὸς ἀποζημίωσιν ἕνεκα παρανόμου παραλείψεως ἢ ἐνεργείας τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων του· διακοπὴ παρανομίας κατ' ἄρθρα 260, 261 καὶ 270 § 1 Α.Κ.· ἀπόδοσις ὀφειλῆς κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ΑΠ 297 σ. 945. — Δικαστικὸς ἔλεγχος πράξεων ὀργάνων. Βλ. κατωτέρω (παράγρ. 4 α). — Τὸ Ι.Κ.Α. ἀπολαύει ἀπασῶν τῶν ὑπὲρ τοῦ Δημοσίου ἀτελειῶν καὶ δικαστικῶν προνομίων· ἀπαλλαγὴ παραβόλου ἀναιρέσεως, ΑΠ 539 σ. 630. — Εἰδικαὶ διατάξεις

περὶ προθεσμίας ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τοῦ 'Ελληνικοῦ Δημοσίου' ἐφαρμογὴ αὐτῶν ἐπὶ Ι.Κ.Α., ΑΠ 599 σ. 690.— Δικαστὴ πλαγιογραφῆς διὰ τῆς ἐπαβολῆς τῆς διωρορᾶς εἰς δίωτησιν ἢ ἔνστασιν· Διοικητικὴ 'Αρχὴς καὶ Διοικητικὴ 'Αρχὴ καὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 63 σ. 1152.

3. *Εἰσφοραί*. Παρακράτησις ὑπὸ ἐργοδότου κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν τοῦ ὁριόνου τος τῶν μισθωτῶν τμήματος τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 26 § 5 Δ.ν. 1846/1951, ΑΠ 422 σ. 1320.— 'Ακυρότης συμφωνίας περὶ μεταθέσεως ἀσφαλιστικοῦ βάρους ἢ τρόπου καταγομῆς αὐτοῦ κατ' ἄρθρον 25 Δ.ν. 1846/1951· ἐπιβάρυνσις ἐργοδότου καὶ μισθωτοῦ ἀναλόγως ἑκάστου διὰ τῶν ἰδίων εἰσφορῶν· συμψηφισμὸς πρὸς ἀποζημίωσιν νόμω 2112/1920 διορυνομένων τῶν ἀσφαλισμένων ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ΑΠ 337 σ. 865, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 864. — Ὑποχρέωσις ἐργοδότου πρὸς παρακράτησιν εἰσφορῶν κατὰ τὴν πληρωμὴν τοῦ μισθοῦ· συνέπεια μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως ἐντὸς δεμήνου τὸ ὅτι ἡ καταβολὴ τῆς εἰσφορᾶς διαρύνει τὸν ἐργοδότην, Εἰσαγ. σ. 864, σ. 1319.—...ἀνεφαρμοστῶν τούτων εἰς τὰς περιπτώσεις εἰσπράξεως ὑπὸ τοῦ μισθωτοῦ ἐκ τῶν ὑστέρων ἀποδοχῶν πλειόνων μηνῶν, ὁπότε ὑφίσταται διὰ τῆς παρακρατήσεως τῆς εἰσφορᾶς δυνατότης ἐκπληρώσεως τῆς ἐν λόγω ὑποχρεώσεως τοῦ μισθωτοῦ, Εἰσαγ. σ. 1319.— Ποινικὴ εὐθύνη συνδίκου πτωχεύσεως διὰ καθυστέρησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 102.— Πτωχευτικὸς συμβιβασμὸς καὶ ἀπαιτήσεις ἐξ εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 1370. — Μεταβίβασις ἐπιφυσίας κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ. καὶ εὐθύνη τοῦ νέου φορέως δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφοράς, Γν.Σ. σ. 713.— Εὐθύνη εἰδικῶν διαδόχων ἐκ μεταβιβάσεων πρὸ' ὀφειλετῶν τοῦ Ι.Κ.Α. περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως διὰ τὰ ὑπ' αὐτοὺς ἀνήκοντα χρέη ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ἄρθρον 479 Α.Κ., Ἔγκ. σ. 1071.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν ἀπὸ 14 Δεκεμβρίου 1963 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, Ἔγκ. σ. 185.— Κατάταξις εἰς μισθολογικὰς κλάσεις τεκμαρτῶν ἡμερομισθίων τῶν μὲ καμπυλομένας ἀποδοχὰς ἀμειβομένων μισθωτῶν διὰ τὸ Ἔτος 1966, Ἔγκ. σ. 186.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ἐπιδόματος ἀδείας εἰς ἀπολυομένους μισθωτούς, Ἔγκ. σ. 186.— Ὑπολογισμὸς καὶ τρόπος καταβολῆς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ δώρων Χριστουγέννων 1965 - Νέου Ἔτους 1966, Ἔγκ. σ. 186.— Εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ δῶρα Πάσχα - Χριστουγέννων καὶ τὸ ἐπίδομα ἀδείας τῶν μὲ καμπυλομένας ἀποδοχὰς μισθωτῶν, Ἔγκ. σ. 693.—'Ασφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐπὶ τῶν ἀποδοχῶν ἀδείας, ἐπιδόματος ἀδείας καὶ ἀποζημιώσεως, ΝΖ σ. 824.— Ἔλλειψις ὑποχρεώσεως καταβολῆς εἰσφορῶν εἰς τὸ Ι.Κ.Α. διὰ τοὺς ἐργαζομένους ἐντὸς τῆς Ἐλευθέρας ἐν Θεσσαλονίκῃ Γιουγκοσλαβικῆς Ζώνης, δυνάμει τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 21.10/2.11.1923 κυρωθείσης Ἑλληνοσερβικῆς συμβάσεως· κύρωσις διὰ νόμων διεθνῶν συμβάσεων καὶ συνέπειαι, ΑΠ 634 σ. 840.— Παροχὴ διὰ τοῦ ἄρθρου 40 ν.δ. 2698/1953 ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως διὰ κανονισμοῦ ὁρισθῇ σύστημα ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν διὰ τὴν ἀσφάλισιν τῶν ἐργατῶν οἰκοδομικῶν ἢ τεχνικῶν ἐργασιῶν διαφόρων τοῦ ἰσχύοντος διὰ τοὺς λοιποὺς μισθωτούς· ἀρχὴ ἄρθρου 3 τοῦ Συντάγματος· συνταγματικὴ ἢ θέσπισις τοῦ σχετικοῦ κανονισμοῦ ἀσφαλίσεως οἰκοδόμων· ὑπολογισμὸς εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· περιπτώσεις ἐπιστροφῆς εἰσφορῶν, ΑΠ 170 σ. 613.—Ἐργοδόται εὐθυνόμενοι διὰ τὴν καταβολὴν τῶν ἐργοδοτικῶν καὶ ἐργατικῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρα 8, 24 καὶ 26 Δ.ν. 1846/1951· θεώρησις ὡς ἐργοδοτῶν διὰ τὰς οἰκοδομικὰς ἐργασίας, τὰς ἐκτελουμένας διὰ μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων διὰ τὴν καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν τῶν κυρίων τῶν ἀντιγειρομένων, μεταρρυθμιζομένων κλπ. κτισμάτων· θέσπισις διὰ κανονισμοῦ ἰδίου συστήματος καταβολῆς εἰσφορῶν· ἔννοια ὅρου οἰκοδομικαὶ ἐργασίαι· ἐκτέλεσις ξυλουργικῶν ἐργασιῶν καὶ ὑποχρεώσεις ἐργοδότης πρὸς καταβολὴν τῶν εἰσφορῶν, ΑΠ 168 σ. 615.— Παροχὴ πρὸς Ὑπουργὸν Ἐργασίας νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως πρὸς θέσπισιν διὰ κανονισμοῦ ἰδίου συστήματος ὄχι μόνον περὶ τοῦ τρόπου καταβολῆς, ἀλλὰ καὶ περὶ τοῦ τρόπου ὑπολογισμοῦ τῶν ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. εἰσφορῶν κατὰ παρέκκλισιν ἀπὸ τῶν σχετικῶν διατάξεων τοῦ Δ.ν. 1846/1951· ἔκδοσις ἐντὸς τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ κανονισμοῦ περὶ τρόπου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. τῶν ἀπασχολουμένων εἰς οἰκοδομικὰς ἢ τεχνικὰς ἐν γένει ἐργασίας προσώπων, ΑΠ 169 σ. 615.—Βάρος ἀποδείξεως περὶ ἀνυπαρξίας ὀφειλῆς ἐπὶ καταλογιστικῆς εἰσφορῶν τοῦ Ι.Κ.Α. πράξεως· ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 26 § 11 Δ.ν. 1846/1951 περὶ καθορισμοῦ τῶν εἰσφορῶν κατὰ τὴν ἀνέλεγκτον οὐσιαστικὴν κρίσιν τοῦ Ι.Κ.Α. εἰς βάρος τοῦ ἐργοδότου· προϋπόθεσις τῆς διατάξεως, ΑΠ 599 σ. 690.—Εἰσφοραὶ ἐπὶ ἀπασχολουμένων συνταξιούχων κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4104/1960 μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 43/1965 διατητικὴν ἀπόφασιν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καὶ εἰσφοραὶ τῶν ἐπαγομένων εἰς τὴν ἀνωτέρω διατητικὴν ἀπόφασιν μισθωτῶν διὰ τὰς ἀναδρομικὰς αὐξήσεις τῶν μισθῶν αὐτῶν, Ἔγκ. σ. 692.—Ἔλλειψις παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀπόδοσιν ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν δι' ἀσφάλισιν ἀνεργίας ἢ ὑπὲρ τοῦ Λ.Α.Ο.Ε.Μ., ΑΠ 265 σ. 1341.—Βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 6 ν. 3213/1955 περὶ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν· τοιαῦται καὶ αἱ διατηρούσαι καπνοθήκας ἐπιχειρήσεις, εἰς τὰς ὁποίας δι' ἀξιολόγων μηχανικῶν μέσων καὶ εἰδικευμένου προσωπικοῦ γίνεται ὁ καθαρισμὸς τῶν φύλλων καπνοῦ κλπ.· ἐπιστροφὴ ἀχρεωστήτως καταβληθεισῶν εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ὀφειλόμενος τόκος· ἔννοια διατάξεως

άρθρων 27 § 8 ά.ν. 1846/1951 περί μή ίσχύος της περί επιστροφής διατάξεως εις τας υπό των κλάδων ασφαλίσεως παροχών ασθενείας άχρεωστήτως εισπραχθείσας εισφοράς, ΑΠ 452 σ. 748.—Μείωσις ασφαλιστικών εισφορών βιομηχανικών επιχειρήσεων εκτός της περιοχής του νομού Αττικής κλπ. κατά ν. 3213/1955· έννοια βιομηχανικής επιχειρήσεως· διατήρησις υπό επιχειρήσεων καταπολεμήσεως εξαιρέσεως ως προς τας υπό του κλάδου ασφαλίσεως παροχών ασθενείας εισπραχθείσας άχρεωστήτως εισφοράς κατ' άρθρον 27 ά.ν. 1846/1951· έννοια ταύτης· ασφαλιστικαί εισφοραί υπέρ Οργανισμού Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας· άλλαγή παθητικής νομιμοποιήσεως αγωγής κατά του Ι.Κ.Α. δι' απόδοσιν άχρεωστήτως καταβληθεισών εισφορών· ειδική εισφορά υπέρ του Λογαριασμού Στρατιωτικής Μισθοδοσίας κατά ν. 2084/1952· αντιφάσεις εν αυτή τη μειώσεως άρθρου 6 ν. 3213/1955, ΑΠ 265 σ. 1341.

4. *Παροχοί.* α. Γενικώς· Έναρξις καταβολής· αναπροσαρμογή· ύψος παντός είδους αναστολή· δικαστικός συμψηφισμός άτελείαι κ.λ.π. Έναρξις καταβολής παρά του Ι.Κ.Α. των συντάξεων κατ' άρθρον 29 § 5 ά.ν. 1846/1951· έννοια διατάξεως· έναρξις συνταξιοδοτήσεως από της πρώτης του μηνός του επομένου εκείνου, καθ' ον επήλθεν ο ασφαλιστικός κίνδυνος πότε θεωρείται επελθών ο ασφαλιστικός κίνδυνος προκειμένου περί συντάξεως γήρατος μή δυνατή πάντως αναδρομή της συνταξιοδοτήσεως πέραν του έτους από της υποβολής της αιτήσεως περί απονομής της συντάξεως, ΣΕ 783 σ. 618.—Καταβολή συντάξεως· χρόνος αναδρομής κατ' άρθρον 29 § 5 ά.ν. 1846/1951· μή εφαρμογή τούτου επί προσωπικής απονεμηθείσης συντάξεως, ΑΠ 63 σ. 1152.—Αναπροσαρμογή συντάξεων Ασφαλιστικών Οργανισμών εκ καθιστώσα αύτη ενεργός δυνατή δι' εκδόσεως κανονιστικής αποφάσεως κατ' εξουσιοδότησιν των διατάξεων του άρθρου 2 ν. 19/1944, Γν.Σ. σ. 826.—Ανώτατον όριον συντάξεως κατ' άρθρον 12 § 7 ν.δ. 4104/1960, ως αθροιστικώς ερμηνεύθη δι' του άρθρου 10 § 1 ν. 4476/1965· επαγωγή εις τον περιορισμόν του άρθρου 6 ν.δ. 4104/1960 και της δι' αναπηρίαν εξ εργατικού ατυχήματος απονεμομένης υπό του Ι.Κ.Α. συντάξεως, ΑΠ 386 σ. 1149.—Περιορισμός συντάξεων του Ι.Κ.Α. κατ' άρθρον 12 § 7 ν.δ. 4104/1960· σύνταξις λόγω αναπηρίας και γήρατος· αναπηρία αφειλομένη εις εργατικόν ατύχημα· παροχή ειδικού επιδόματος απολύτου αναπηρίας και περιορισμός αναπτάτου ορίου συντάξεως· αξίωσις συντάξεων υπό του ν.δ. 4104/1960, ΣΕ 1998 σ. 1150.— Ειδικά Ταμεία κυρίας ασφαλίσεως μετά τον ά.ν. 1846/1951· κατώτατα όρια χορηγουμένων υπό τούτων συντάξεων· αγωγή αποζημιώσεως κατά του Ι.Κ.Α. ως διαδόχου του εις το αυτό συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλωρύχων, ΑΠ 63 σ. 1152.—Ασφαλιστική προστασία ησφαλισμένων εις ειδικά Ταμεία κυρίας ασφαλίσεως μετά τον ά.ν. 1846/1951· υποχρεώσεις ειδικών Ταμείων κυρίας ασφαλίσεως, εναγομένων εις αμοιβάτητα Υπουργείου Εργασίας, όπως χορηγούν από της Ιανουαρίου 1952 ως κατώτατα ποσά συντάξεων τα υπό του ά.ν. 1846/1951 προβλεπόμενα κατώτατα όρια συντάξεων Ι.Κ.Α.· έννοια διατάξεως άρθρου 5 ά.ν. 1846/1951, ΣΕ 1981 σ. 1008.— Σύνταξις παρά του Ι.Κ.Α. δικαιουμένων συντάξεως και εξ άλλου Ταμείου· έννοια διατάξεως άρθρου 29 § 11 ά.ν. 1846/1951· περίπτωσις συνταξιούχου, δικαιουμένου συντάξεως και εκ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή ετέρου οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως· ποσόν, το οποίον δέν δύναται να υπερβή το άθροισμα των παρά του Ι.Κ.Α. αφ' ενός και παρ' ετέρου εκ των εν τω νόμω κατονομαζομένων πηγών αφ' ετέρου λαμβανομένων συντάξεων, ΣΕ 1838 σ. 944.—Αναστολή καταβολής συντάξεως παρά του Ι.Κ.Α. επί παροχής υπό συνταξιούχου εξηρτημένης εργασίας· προϋποθέσεις· ειδική αιτιολογήσεις αποφάσεως, ΣΕ 1978 σ. 1005.—Περιορισμοί επί παροχής εργασίας υπό συνταξιούχων εν σχέσει προς την σύμβασιν, ΝΖ σ. 361.—Αναστολή καταβολής συντάξεως παρά του Ι.Κ.Α. εις περίπτωσιν άσκησεως υπό του συνταξιούχου αυτοτελούς επαγγέλματος, εκ του οποίου αποκερδαίνει ποσόν ανώτερον του διπλασίου της συντάξεως του· εκμετάλλευσις ιδιοκτήτου λεωφορείου· άσκησις επαγγέλματος χαρακτήρ Κοινών Ταμείων Κισπράξεων Λεωφορείων (Κ.Τ.Ε.Α.), ΣΕ 742 σ. 616.—Αναστολή καταβολής συντάξεως συνταξιούχων του συγχωνευθέντος εις το Ι.Κ.Α. Ταμείου Ασφαλίσεως Καπνεργατών, εργαζομένων και αποκερδαινόντων μηνιαίως ποσόν, υπερβαίνον το τριπλάσιαν της καταβαλλομένης εις αυτόν κατά την ίδιαν περίοδον συντάξεως κατά την νομοθεσίαν του Ι.Κ.Α. κατ' εφαρμογήν του άρθρου 29 § 7 ά.ν. 1846/1951 και κατ' εφαρμογήν της επικειμένης διατάξεως του άρθρου 14 του Καταστατικού συντάξεων του Ταμείου Ασφαλίσεως Καπνεργατών· αναζήτησις αναδρομικώς καταβληθέντων εν περιπτώσει αναλήσεως παρανόμου πράξεως, ΣΕ 2559 σ. 430.—Μή υποκειμένη εις τον έλεγχον των τακτικών δικαστηρίων ή ουσιαστική κρίσις των αρμοδίων οργάνων του Ι.Κ.Α. περί συνδρομής ή μη των υπό του νόμου απαιτουμένων πραγματικών προϋποθέσεων διά την απονομήν της ασφαλιστικής παροχής· δικαίωμα όμως τούτων (δικαστηρίων) προς εξέτασιν παρεμπιπτόντως του κύρους και της νομιμότητος των πράξεων των, εάν δηλαδή τα όργανα του Ι.Κ.Α. ενήργησαν εντός της παρασχεθείσης εις αυτά υπό του νόμου εξουσίας και άν ορθώς ηρμήνευσαν και εφήρμοσαν τον νόμον, ΑΠ 534 σ. 884. — Διαδοχική ασφάλισις εις Ασφαλιστικούς Οργανισμούς· εφαρμογή άρθρου 51 § 1 και 3 ά.ν. 1846/1951, εφ' όσον η συνταξιοδοτική περίπτωσις δέν ήτο εκκρεμής κατά την έναρξιν της ισχύος του ν.δ. 4202/1961·

δικαίωμα τοῦ ἐσοχρέου εἰς ἀληθομήν τῆς συντάξεως Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ τα ἐργατηνῆ καὶ τὴν ἐσωτερικὴν νομιμότητα τῆς ἀποφάσεως τοῦ ἀπονέμοντος τὴν σύνταξιν Ὀργανισμοῦ καὶ νὰ ἀρνηθῇ νὰ συμμορφωθῇ πρὸς αὐτήν, ἂν εἶναι παράνομος, ΑΠ 187 σ. 612. —Ἀτέλεια πράξεων πρὸς ἀναγνώρισιν κλπ. παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτὸ ἠσφαλισμένους· ἐὰν ἡ ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 40 § 2 τοῦ ἀ.ν. 1846/1951 θεσπιζομένη ἀπαλλαγὴ ἐκ παντὸς τέλους ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ τῶν διδομένων ὑπ' ὀλιγίστων ἢ πιστοποιητικῶν τῶν ἐκδιδομένων ὑπ' αὐτῶν ἀρχῶν καὶ ἰδιωτῶν ἐπὶ τῶν διδομένων τῶν ἐκδιδομένων ὑπὸ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ἀρχῶν (κατοβολὴ χληρικοσήμου ἐπὶ τοῦ Τ.Α.Κ.Ε.), Γν.Σ. σ. 1467. —Περίπτωσις διοικητικῆς διαδικασίας ἀσφαλιστικῆς διαφορᾶς, προκαλουμένης ἐκ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως ὑπὸ ἐνδιαφερομένου ἐνώπιον τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν κλπ., διὰ τῆς κατὰ τὴν διαδικασίαν ταύτην ἐκδιδομένης τελικῆς ἀποφάσεως, μὴ προβλεπομένης ὑπὸ τῆς περὶ τοῦ Ι.Κ.Α. νομοθεσίας τῆς δυνατότητας ἀναθεωρήσεως τῆς οὕτω ἐκδοθείσης ἀποφάσεως, ΣΕ 2462 σ. 99, ΣΕ 679 σ. 620.—Ὑπαγωγὴ εἰς Α΄ Τμῆμα Συμβουλίου Ἐπικρατείας αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συνταξιοδοτήσεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ι.Κ.Α. κλπ. · αἰτήσεις ἀκυρώσεως ἐκδικαζόμενα ὑπὸ τῆς Ὀλομελείας, ΣΕ 2461 σ. 37, ΣΕ 1436 σ. 998.— Ἀποζημίωσις ἐκ βλάβης σώματος ἢ ὑγείας προσώπων· εὐθεία ἀγωγὴ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 10 § 5 ν. 4104/1960· στοιχεῖα τοῦ δικαιώματος· δεδικασμένον ἐκ ποινικῆς ἀπαφάσεως· ἰσχυρισμὸς περὶ μεταβολῆς βάσεως ἀγωγῆς· μείωσις ἀποζημιώσεως λόγῳ συναιτιότητος παθόντος· ἀνέλεγκτος κρίσις δικαστηρίου, ΑΠ 10 σ. 286.—Περίπτωσις κατηχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος συνταξιοῦχου τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 630 σ. 305.

6' Ἀσθενείας· Ἀγωγὴ ἐργοδότου κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. πρὸς ἀναζημίωσιν αὐτοῦ διὰ ζημίαν του λόγῳ μὴ καταβολῆς ἐπιδομάτων ἀσθενείας, παρανόμως καταβελόντος οὗτοι πλήρη τὸν μισθὸν εἰς τὸν ἀσθενήσαντα μισθωτὸν ἀπορρήτου ἀγωγῆς ὡς νόμῳ ἀβασίμου, Π 21943 σ. 94.

γ' Συντάξεις λόγῳ ἀναπηρίας. Δικαίωμα συντάξεως λόγῳ ἀναπηρίας· νομικαὶ προϋποθέσεις, ΑΠ 531 σ. 884.—Δικαίωμα ἠσφαλισμένου λόγῳ ἀναπηρίας κατ' ἄρθρον 28 § 1 ἀ.ν. 1846/1951· προϋποθέσεις τοῦ δικαιώματος· χρόνος θεμελιώσεως τοῦ δικαιώματος δι' ἐφαρμογὴν ἄρθρων 29 § 5 ἀ.ν. 1846/1951, ΣΕ 1201 σ. 913.— Συνταξιοδότησις λαμβ. τοῦ Ι.Κ.Α. λόγῳ μερικῆς ἀναπηρίας, Ἐγκ. σ. 949.

δ' Συντάξεις ἐπὶ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος. Ἐπέλευσις εἰς ἠσφαλισμένον Ι.Κ.Α. ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ὑποχρέωσις ἀναγγελίας εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· θεώρησις ὡς τοιούτου παντὸς ἀσθενείας ἢ ἀναπηρίας, ἥτις προσκλήθη συνεπείᾳ δολίου ἐξωτερικοῦ συμβάντος καὶ ἐπῆλθε κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν ἢ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐργασίας, ὥστε νὰ συνδέηται μετ' αὐτῆς εἰς σχέσιν αἰτίου καὶ ἀποτελέσματος ὄχι μόνον ἀμέσως, ἀλλὰ καὶ ἐμμέσως, ὅταν συμβαίνει ὁπωσδήποτε ὡς ἐκ τοῦ δολίου συμβάντος δυσμενὴς διὰ τὴν ὑγείαν τοῦ παθόντος συνέπεια ἐκδηλωθεῖσα ἐφαπάξ ἢ διὰ βαθμιαίας ἐπιδεινώσεως προϋπαρχούσης παθήσεως τοῦ ἀναγραφῇ εἰς τὴν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. δηλωσιν τῶν ἀναστώντων τὸ ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐξωτερικῶν στοιχείων, μὴ ἀρκούσης ἁπλῶς μνείας τῶν συμπτωμάτων τῆς παθήσεως· ἔναρξις προθεσμίας ἀναγγελίας τοῦ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 1830 σ. 38.— Μὴ ἀναγκαία κατ' ἄρθρον 31 § 1 ἀ.ν. 1846/1951 διὰ τὴν χορήγησιν τῶν παροχῶν ἀσφαλίσεως ἡ συμπλήρωσις τῶν καθοριζομένων εἰς τὰ ἄρθρα 28, 31, 32 καὶ 35 ἡμερῶν ἐργασίας, ἐὰν τὸ θεμελιοῦν τὸ εἰς παροχὰς δικαίωμα γεγονὸς ἀφείλεται εἰς βίαιον συμβάν, ἐπελθὸν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἐργασίας ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς ἢ ἐπαγγελματικὴ ἀσθένεια μὴ λήξης ἐπ' ὄψιν καὶ διὰ τὴν χορήγησιν συντάξεως, ἐν περιπτώσει ἀναπηρίας ἀπορρεούσης εἰς βίαιον συμβάν, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πραγματοποιηθεισῶν ὑπὸ τοῦ ἀναπήρου ἡμερῶν ἐργασίας ἀποχρωτικὴ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. ἡ γνωμάτευσις τῆς ἁρμοδίας Ὑγειονομικῆς Ἐπιτροπῆς, ΑΠ 463 σ. 100.—Θάνατος ἠσφαλισμένου ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον ἐξ ἰατροδικαστικῆς διαπιστωθείσης χρονίας καρδιακῆς αὐτοῦ παθήσεως· ἔλλειψις συνδρομῆς ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· κρίσις ἐπιτροπῆς ἐφέσεων τοῦ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2650 σ. 507.—Ὑπαγωγὴ εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α. καὶ διὰ τὴν περίπτωσιν ἀτυχήματος ἐκ δολίου συμβάντος, ἐπελθόντος ἐν τῇ ἐργασίᾳ ἢ ἐξ ἀφορμῆς ταύτης, ὑποχρεωτικῶς τῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα παρέχουν ἐξηρτημένην ἐργασίαν ἔναντι ἀμοιβῆς, ἐφ' ὅσον ἡ ἀπασχόλησις τούτων λαμβάνει χώραν ἐντὸς περιοχῆς, εἰς ἣν ἔχει ἐπεκταθῇ ἡ ἀσφάλισις τοῦ Ι.Κ.Α.· πρόσωπα ἀπασχολούμενα ἐκτὸς ἀσφαλιστικῆς περιοχῆς καὶ ἀσφάλισις ταύτων, ΣΕ 135 σ. 1001.—Πολυμελὲς ἀτύχημα καὶ ἀναγγελία ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἐξομοίωσις πρὸς ἐργατικὸν ἀτύχημα ἐν χωρῇ πολέμου καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐπερχομένων καὶ ὁπωσδήποτε συμβαινόντων τραυματισμῶν, ἀναπηριῶν καὶ θανάτων ἀμέσως ἠσφαλισμένων τοῦ Ι.Κ.Α.· προθεσμία δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 207 σ. 1002.—Ἀναπηρία ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἀξίωσις ἠσφαλισμένου εἰς Ι.Κ.Α. πρὸς συνταξιοδότησιν· ἔννοια ἄρθρων 11 § 1 ὑδ 6' Κανονισμοῦ ἀσφαλιστικῆς ἁρμοδιότητος καὶ διαδικασίας ἀπονομῆς τῶν παροχῶν τοῦ Ι.Κ.Α.· κρίσις ἐπιτροπῆς τοῦ Ι.Κ.Α. ὅτι ὁ ἠσφαλισμένος δὲν κατέστη ἀνάπηρος ἔνεκεν ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 548 σ. 1001.—Ποσὸν συντάξεως ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ι.Κ.Α. ἐπὶ ἀναπηρίᾳ, ὀφειλομένης εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα, κατ' ἄρθρον 6 § 1 ν.δ. 4104/1960· ἀνώτατον ὅριον συντάξεως κατ' ἄρθρων 12 § 2 ν.δ. 4104/1960, ὡς αὐθεντικῶς ἑρμηνεύθη διὰ τοῦ ἄρθρου 10 § 1 ν. 1476/1965· ὑπαγωγὴ εἰς τὸν περιορισμὸν τοῦ ἄρθρου 6 ν.δ. 4104/1960 καὶ τῆς δ' ἀναπήρων ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος ἀπονεμομένης ὑπὸ

τοῦ Ι.Κ.Α. συντάξεως, ΑΠ 586 σ. 1149.— Περιορισμός συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 12 § 7 ν.δ. 4104/1960 ἀναπηρία ὀφειλομένη εἰς ἐργατικὸν ἀτύχημα· παροχὴ εἰδικοῦ ἐπιδόματος ἀπολύτου ἀναπηρίας καὶ περιορισμὸς ἀνωτάτου ὁρίου συντάξεως· αὔξησις συντάξεων ἐπὶ τοῦ ν.δ. 4104/1960, ΣΕ 1998 σ. 1150.—Ἀπαλλαγὴ ἐργοδότου ὑποχρεώσεως πρὸς ἀποζημίωσιν ἐκ τοῦ νόμου 551/1914, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἐπάγεται εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ι.Κ.Α. ἐξαιρουμένης εἰς περιπτώσεις εἰσαγωγῆς εἰς ἀσφάλισιν εἰδικοῦ Ταμείου, Ἐλμ. Ἀθ. 11214 σ. 290.—Ἡ ρίζα τοῦ κακοῦ τῶν ἐργατικῶν ἀτυχημάτων, Σημ. σ. 712.

ε' Σύνταξις λόγῳ γήρατος. Θεώρησις, προκειμένου περὶ συντάξεως λόγῳ γήρατος, ὡς ἐπελθόντος τοῦ ἀσφαλιστικοῦ κινδύνου αὐτῆς ἀναγκαίως ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως, ὅτε ἐνασκεῖται ἁπλῶς καὶ κτᾶται τὸ συνταξιοδοτικὸν δικαίωμα, ἀλλ' ἀφ' ὅτου συντρέχουν ὡς κατὰ νόμων χρονικαὶ καὶ λοιπαὶ προϋποθέσεις καὶ δικαιοῦται ὁ ἀσφαλισμένος τὴν ἐπαγγελματικήν του ἀπασχόλησιν, μὴ δυναμένης πάντως τῆς συνταξιοδοτήσεως νὰ ἀναδράμῃ πέραν τῶν ἕξι μηνῶν ἀπὸ τοῦ χρόνου ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως περὶ ἀπονομῆς συντάξεως, ΣΕ 783 σ. 618.—Προϋποθέσεις συντάξεως λόγῳ γήρατος κατ' ἄρθρον 28 § 1 περίπτωσιν α' ν. 1846/1951 ἀσφάλισις εἰς Ν.Α.Τ., ΑΠ 325 σ. 940.—Ἀναγνώρισις ἡμερῶν ἐργασίας μεταλλευτῶν καὶ εἰς τὰ μεταλλεῖα ξένης ἐπικρατείας διὰ τὴν ἀπόληψιν συντάξεως γήρατος, ἐφ' ὅσον ὁ ἀσφαλισμένος συνεχίζει τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα ἐν Ἑλλάδι· θεώρησις τοῦ διανοθέντος ἐν τῇ ἀσφαλίσει συγχωνευθέντος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον χρόνου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2392 σ. 1005.— Ἀσφάλισις τῶν ἐξ Αἰγύπτου Ἑλλήνων ἐπηκόων καὶ ὁμογενῶν· παροχὴ ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. μειουμένης συντάξεως λόγῳ γήρατος, ἐλλείψει τῶν νομίμων χρονικῶν προϋποθέσεων, μὴ ἀσκηθέντος ἐπιφυλακτικῶς τοῦ γεγονότος ὅτι ὁ αἰτῶν ὡς πρόσφυξ ἐξ Αἰγύπτου ἐπάγεται εἰς τὰς εὐεργετικὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 9 τῆς διὰ τοῦ ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης Π.Υ.Σ. 165/1963· ἔννοια τῆς ὑπὸ τῶν διατάξεων τούτων παρεχομένης προστασίας, ΣΕ 933 σ. 1006. — Περιορισμὸς συντάξεων τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 12 § 7 ν.δ. 4104/1960· ἀνταξίας λόγῳ ἀναπηρίας καὶ γήρατος, ΣΕ 1998 σ. 1150.— Συνταξιοδότησις ὑπὸ Ι.Κ.Α. λόγῳ γήρατος μισθωτοῦ ἔχοντος πτυχίον τῆς Σχολῆς Τουριστικῶν Ἐπαγγελμάτων, ΝΖ σ. 1343.

στ'. Σύνταξις λόγῳ θανάτου, Δικαίωμα συντάξεως κατ' ἄρθρον 28 § 6 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ τῶν γονέων ἐν περιπτώσει θανάτου ἀσφαλισμένου ἢ συνταξιούχου τοῦ Ι.Κ.Α., ἐὰν ἡ συντήρησις των ἐβάρυνε κυρίως τὸ θετὸν τέκνον των· ἔννοια τῆς διατάξεως ὅτι ἡ συμβολὴ τοῦ θανόντος τέκνου εἰς τὴν συντήρησιν τῶν γονέων ἦτο οὐσιώδης κριτήριον περὶ τοῦ οὐσιώδους αὐτῆς, ΣΕ 2459 σ. 89.

ζ'. Ἀπασχολουμένων εἰς βαρέα καὶ ἀνθυγιεινὰ ἐπαγγέλματα. Θεμελίωσις δικαιώματος συντάξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. κατὰ τὰς περὶ βαρέων καὶ ἀνθυγιεινῶν ἐπαγγελμάτων διατάξεις, Ἔγκ. σ. 141.

η'. Εἰδικαὶ συντάξεις. Παροχὴ εἰδικῆς συντάξεως κατ' ἄρθρον 51 ἀ.ν. 1846/1951 εἰς διατελέσαντας ἐπὶ πέντε ἔτη τοὐλάχιστον μέλη τῆς Διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ πρόεδροι ἢ γραμματεῖς Ἐργατικῶν Ἐπαγγελματικῶν Ὀργανώσεων διὰ διακεκριμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας ἀρωμένους δι' ἀπαναμὴν αὐτῆς ὁ Διοικητὴς τοῦ Ι.Κ.Α.· ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, ΣΕ 2536 σ. 496.

θ'. Ἐπὶ συγχωνεύσεως Ταμείων. Ἀναγνώρισις ἡμερῶν ἐργασίας μεταλλευτῶν καὶ εἰς μεταλλεῖα ξένης ἐπικρατείας διὰ τὴν ἀπόληψιν συντάξεως γήρατος, ἐφ' ὅσον ὁ ἀσφαλισμένος συνεχίζει τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα ἐν Ἑλλάδι· θεώρησις τοῦ διανοθέντος ἐν τῇ ἀσφαλίσει συγχωνευθέντος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμεῖον χρόνου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2392 σ. 1005.— Συνταξιοδότησις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλισμένων εἰς συγχωνευθὲν πρὸς τοῦτο Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον· διάταξις ἄρθρου 5 § 6 εδ. 7 ἀ.ν. 1846/1951· ἑρμηνευτικὴ ταύτης διατάξις τοῦ ἄρθρου 16 § 11 νόμου 4497/1966· ἔννοια· συνυπολογισμὸς ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς συγχωνευθὲν Ταμεῖον, ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ὁποίων ἀπενεμήθη σύνταξις, μετὰ τῶν ἡμερῶν ἀσφαλίσεως εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἀποκλειομένης μόνων τῆς λήψεως γέρατος συντάξεως ἐκ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀπὸ συνταξιοδοτουμένων ἐξ αὐτοῦ τέως συνταξιούχων, συγχωνευθέντος εἰς τοῦτο Ταμείου, ἐφ' ὅσον οὗτος ἐπραγματοποίησεν ἡμερομίσθια ἐπιτρεπόντα μόνην ταύτην διὰ τὴν θεμελίωσιν αὐτοτελοῦς συνταξιοδοτικοῦ δικαιώματος· ἐφαρμογὴ ταύτων καὶ ἐπὶ συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ΣΕ 2264 σ. 1285.— Διατήρησις καὶ μετὰ τὸν ἀ.ν. 1846/1951 πάντων τῶν ὑφισταμένων μέχρι τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ οἱασδήποτε μορφῆς Ταμείων, συνεστημένων ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ν. 2868 ἢ εἰδικῶν νόμων ἢ τοῦ διατάγματος τῆς 15ης Μαΐου 1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων καὶ ἀσφαλιζόντων πρόσωπα ἐκ τῶν τοῦ ἄρθρου 2 ἀ.ν. 1846/1951, ἀπαγορευομένης τῆς παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, δι' ἃς κλάδους τὰ πρόσωπα ταῦτα εἶναι ἀσφαλισμένα εἰς τὰ ἐν λόγῳ Ταμεῖα· συγχώνευσις Ταμείου εἰς τὸ Ι.Κ.Α., ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΑΠ 183 σ. 621.— Νόμιμα ἀνεπαρκῆ διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν ἀσφαλισμένων μετὰ τὴν κατ' ἄρθρον 5 ἀ.ν. 1846/1951 συγχώνευσιν Εἰδικοῦ Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α.· διάλυσις Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ συγχώνευσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α. κοινὸς ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος συμφώνως πρὸς τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως δίκαιον, ΣΕ 2810 σ. 554.

ι'. Λογαριασμὸς δωροσήμου. Σύστασις διὰ τοῦ νόμου 4321/1963 εἰδικοῦ παρὰ τῷ Ι.Κ.Α. λογαριασμοῦ διὰ πληρωμὴν δώρων καθ' ἑορτὰς εἰς ἐργαζομένους

τίς οἰκοδομὲς καὶ τεχνικὲς ἐργασίες ὑποχρέωσις χωρὶς τοῦ ἔργου πρὸς πληρωμὴν εἰσφορᾶς ὑπὲρ τὸ Ι.Κ.Α. δικαίωμα ἀπαζημιώτως οἰκοδομῶν ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. παρὰ τοῦ χωρίου τοῦ ἔργου διὰ τὴν ζημίαν, τὴν ὁποίαν ὑφίστη ἕνεκα τῆς μὴ λήψεως παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δόσεων καθ' ἑορτὰς λόγῳ μὴ πληρωμῆς τῆς νομίμου εἰσφορᾶς, ΑΠ 24612 σ. 289.

Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις. Βλ. λ. *Ἀσφάλισις, Ἀνεργίας Ὀργανισμός, Γεωργικαὶ Ἀσφαλίσεις, διανεμητικὸς Λογαριασμός, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.*

Κοινωνικὴ πολιτική. Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τῆς Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, Βλαχοπ. σ. 591. — Τὸ ἕκτον Διεθνὲς Συνέδριον Ἐργατικοῦ Δικαίου καὶ Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ΝΖ σ. 1118.

Κοινωφελεῖς ἐπιχειρήσεις. Ἡ Δημοσία Ἐπιχείρησις Ἠλεκτρισμοῦ, ΣΕ 454 σ. 534.— Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας μεταξὺ προσωπικοῦ καὶ ἐπιχειρήσεων κοινῆς ὠφελείας κλήσις καὶ ἰσχὺς ἀντιπροσώπων τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ΣΕ 1393 σ. 910.

Κουζίνας προσωπικόν. Ὥρα ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας ἐργαστηρίων παρασκευῆς φαγητῶν κατὰ τὴν Κ.Δ. 68525/1961 ἔννοια αὐτῆς ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐργαστηρίων λειτουργούντων εἰς κατασκηνώσεις Δήμων, ΑΠ 391 σ. 1048, Π 25601 σ. 441.

Κουρεῖα - κομμωτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 186.

Κρατήσεις. Εἰσφορῶν ὑπὲρ Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν. Βλ. λ. *Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* Ἐκ τοῦ μισθοῦ ὑπὲρ τοῦ Μετοχικοῦ Ταμείου Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων διὰ τίνας ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου κλπ. ἔχουν κατοργηθῆ ἀναφορὰ τῆς καταργήσεως εἰς τοὺς διὰ σχέσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μισθωτούς, τοὺς μὴ ὄντας μετόχους τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου καὶ ὄχι εἰς τοὺς ὑπαλλήλους ἢ τοὺς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 186 σ. 798.— Ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπὶ ἀναμισθίας ὁδηγῶν λεωφορείων ὑπόχρεοι πρὸς κατακράτησιν τὰ Κ.Τ.Ε.Λ., Γν.Σ. σ. 1221.— Τοῦ ἐργοδότου, κατὰ τὴν πληρωμὴν τῶν μισθῶν, τοῦ διατηροῦντος τὸν μισθὸν τμήματος τῆς ἀσφαλιστικῆς εἰσφορᾶς ὑπὲρ τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἄρθρον 26 § 3 ἀ.ν. 1846/1951 συνέπεια μὴ ἐκπληρώσεως τῆς ὑποχρεώσεως, ΑΠ 422 σ. 1320, Εἰσαγ. σ. 1319.

Κρατικὸς Ὀργανισμὸς Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων. Βλ. λ. *Ὀργανισμοί.*

Κρεοπωλεῖα. Ἀκυρότης συμβάσεως ὑπαλλήλου κρεοπωλείου ἄνευ ἐφαρμογῆς διὰ βιβλιαρίου ὑγιείας, τοῦ ὑπαλλήλου διατελοῦντος ἐν ἀτελῆ σχέσει ἐργασίας καταγγελία ἀκύρου συμβάσεως ἐργασίας μετὰ τὸν νόμον 3198/1955 καὶ ἀπαζημίωσις, Π 2649 σ. 1333.

Κτηνοτροφικαὶ ἐπιχειρήσεις. Βλ. λ. *Γεωργικαὶ ἐργασίαι.*

Κ.Τ.Ε.Λ. Βλ. λ. *Αὐτοκίνητα.*

Κυλικεῖα. Βλ. λ. *Καφενεῖα.*

Κυριακή. *1. Γενικὰ ἀπαγορεύσεις ἐργασίας· ἐξαιρέσεις.* Σκοπὸς θεσπίσεως τῆς Κυριακῆς ἀναπαύσεως, Π 6062 σ. 536, Π 9318 σ. 925.— Δημοσίας τάξεως αἱ διατάξεις περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως, Π 6062 σ. 536.—Ἐπὶ τοῦ νόμου 4504/1966· διάταξις παραγράφου 2 ἄρθρου 4 περὶ τρόπου καθιερώσεως ὁλοκληρωτικῆς ἢ μερικῆς Κυριακῆς ἀργίας ἢ ἑορτασίμων ἡμερῶν ἢ ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, Σημ. σ. 156.— Ὁδηγίαι διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Δ.δ. 748/1966 περὶ κωδικοποιήσεως, καταργήσεως, τροποποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς κειμένης νομοθεσίας περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἡμερῶν ἀργίας, Ἔγκ. σ. 1469.—Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις μισθωτῶν· διατάξεις Δ.δ. 748/1966· ἡμέραι ἀργίας· οἰκιακοὶ μισθωτοί· διάταξις περὶ ἀναπληρωματικῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως τῶν ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακὴν ἀνεξαρτήτως τοῦ κέρους τῆς συμφωνίας περὶ τῆς ἀπασχολήσεως ταύτης ἔννοια· συνέπεια, Σημ. σ. 1368.—Τινὰ περὶ ἑβδομαδιαίας καὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως μισθωτῶν, ΝΖ σ. 1526.—Ἑβδομαδιαία ἀνάπαυσις θεωρουμένων πολυκατοικιῶν καὶ μεγάρων, Ἔγκ. σ. 1527.—Ἀπαγόρευσις ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς κατὰ τὸ π.δ. 8/14.3.1950· ἐξαιρέσεις κατ' ἄρθρον 7 αὐτοῦ· δὲν περιλαμβάνεται εἰς τὰς ἐξαιρέσεις ἡ ἐργασία ἡ παρεχομένη πρὸς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, εἰς ἃ περιλαμβάνονται καὶ οἱ Δῆμοι, ἐπὶ ἐργαζομένων ἐπὶ σχέσει ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 6062 σ. 536.—Ἐφαρμογὴ ἀπαγορεύσεως καὶ ἐπὶ ὁδηγῶν φορτηγῶν αὐτοκινήτων καθαριότητος Δήμων, συνδεομένων διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, Π 6062 σ. 536.— Ἐφαρμογὴ Κυριακῆς ἀναπαύσεως καὶ ἐπὶ τῶν ἐπὶ σχέσει ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου ἐργαζομένων εἰς Δήμους ἢ Κοινότητας, συνεπῶς καὶ ἐπὶ τῶν προσλαμβανομένων εἰς συνεργεῖα καθαριότητος ὁδηγῶν αὐτοκινήτων· δικαίωμα ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἄρθρου 914 Α.Κ. δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὴν· εἰς τί συνίσταται αὕτη, Π 9318 σ. 925, Εἰσαγ. σ. 925.—Μὴ ἀπαγόρευσις ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς τῶν οἰκιακῶν ὁδηγῶν αὐτοκινήτων, Π 7506 σ. 21. — Μὴ ὑπαγωγὴ τοῦ οἰκοσίτου προσωπικοῦ εἰς νόμον περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως οὐδὲ εἰς ἄλλην διάταξιν, καθιερούσαν ὑπὲρ αὐτοῦ ἑβδομαδιαίαν ἀνάπαυσιν, Π 892 σ. 484.—Παροχὴ ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς ὑπὸ ὁδηγῶν αὐτοκινήτων ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεως καὶ ἐξαιρετέας ἑορτὰς καὶ πρόσθετος ἀμοιβή, Π 16136 σ. 1201, Εἰσαγ. σ. 1200.—Ἀνεφάρμοστον Δ.δ. 748/1966 ἐπὶ οἰκιακῶν μισθωτῶν· τίνες νοοῦνται ὡς οἰκιακοὶ μισθωτοί, ΝΖ σ. 1526.— Ἀνεφάρμοστον νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως μισθωτῶν ἐπὶ γεωργικῶν καὶ κτηνοτροφικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐν αἷς καὶ ἡ ἐν βοστασίῳ ἀπασχόλησις· ἔλλειψις αὐτοῦ καὶ δικαιώματος ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως, Π 364 σ. 1206, Εἰσαγ. σ. 1206.—Ἀνεφάρμοστον διατάγματος 748/1966 ἐπὶ γεωργικῶν, κτηνοτροφικῶν, θηρευτικῶν καὶ ἁλιευτικῶν ἐπιχειρήσε-

ων ἐκτασις' ἔννοια ἐγκυρογικῶν, «ἐκτηνοτροφικῶν» ἐπιχειρήσεων' κατωμεία' ὁρυχεῖα' ἀνθρακωρυχεῖα τοῦ ἄρθρου καὶ ἐπὶ ἀλιευτικῶν ὑγρῶν' τίνες νοοῦνται ὡς ἀλιευτικοὶ ὑγροί, ΝΖ σ. 1526.— Ἡ Α.Ε.Η. δὲν ὑπάγεται εἰς τὰς διατάξεις τοῦ π.δ. τῆς 8/14.3.1930 περὶ κωδικοποιήσεως τῶν νόμων περὶ Κυριακῆς ἀναπαύσεως· ὁμοίως ἐκρίθη διὰ τὸν Ο.Τ.Ε., Γν.Σ., σ. 308.—Ἐπιτρέπεται ἡ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἑορτὰς εἰς ναυτῶν εἴδους ἰατρικὰς ἐργασίας καὶ μαιευτικάς, νοσοκομειακὰς καὶ κτηνιατρικάς, Εἰσαγ. σ. 85.— Ὁμοίως διὰ κέντρησιν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 522 σ. 85 ἐφ.—Ὁμοίως εἰς τὰ προσωπικὰ τῶν ναυτικῶν πρακτορείων, ΑΠ 337 σ. 865.

2. *Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτὰς· δικαιώματα πρόσθετος ἀμοιβῆ· ὑ.ἀ. 8900/1946· ἔκτασις ἐφαρμογῆς· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ.* Ἰσχὺς ὑ.ἀ. 8900/1946 ὡς ὀδηγητικοῦ νόμου, Π 1190 σ. 293.— Δὲν ἐθίχθησαν ἐκ τοῦ ὑ.ἀ. 748/1966 τὰ τῆς ὁμοιβῆς τῶν ἀπασχολουμένων ἢ μὴ κατὰ Κυριακὰς καὶ ἡμέρας ἀργίας ἐξακολούθησε ἰσχύσας τῶν διατάξεων τῶν ὑ.ἀ. 8900/1946, 25825/1951 μὲ τὰς ἐξ αὐτῶν ἰσχυούσας ἐξαιρέσεις κλπ., Ἐγχ. σ. 1432.— Δικαίωμα προσθέτου ἀμοιβῆς ἐξ 75% ἐπὶ τοῦ κεκανονισμένου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐξαιρεσίμους ἑορτάς, ΑΠ 617 σ. 152, Π 7306 σ. 21, ΑΠ 114 σ. 921, Π 16136 σ. 1201.— Δικαίωμα προσαυξήσεως κατὰ 75% ἐπὶ τοῦ 1/25 τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ τοῦ διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένου προσωπικοῦ, ὅπερ λόγῳ τῆς φύσεως τῆς ἐργασίας του ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολεῖται κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς ἐκ τοῦ νόμου καθιερωμένας ὡς μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, ΑΠ 522 σ. 85.— Παραλείψεις ἀναγνώσεως ἐπὶ αἰτήματος μισθωτοῦ περὶ ἐπιδικάσεως βάσει τῆς ὑπαρχούσης ἀπαιτήσεως 8900/1946 καὶ πρὸ ὀλίγου τῆς προσαυξήσεως 75% καὶ ἑνὸς ἡμερομισθίου καθ' ἑκάστην Κυριακὴν ἀπασχολήσεως, ἐπὶ τῷ λόγῳ ὅτι δὲν ἀπεδείχθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος δὲν συνιστᾷ λόγον ἀναφορᾶς διὰ τὰ κατὰ νόμον ἐπανοφειλόμενα τοῦ αἰτήματος, ΑΠ 522 σ. 85.— Ἐργασία μισθωτοῦ κατὰ Κυριακὰς ἐπιτρεπομένη καὶ ληξις ἢ ἀξίωσις λήψεως τοῦ ἡμερομισθίου ἢ 1/25 τοῦ μηνιαίου μισθοῦ, προσαυξημένου κατὰ 75%· βλάπτει δυνατότητος ἀπορρίψεως προβολῆς ἐτέρας ἀξιώσεως διὰ τὴν ἡμέραν, καθ' ἣν ἐργαζόμενος ἐστερήθη τῆς ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεώς του, ἐφ' ὅσον διὰ τὴν ἡμέραν ταύτην, ὡς καὶ διὰ τὰς λοιπὰς ἡμέρας τῆς ἑβδομάδος, ἔλαβε τὰς ἀναλόγους πρὸς τὴν παρασχεθεῖσαν ἐργασίαν ἀντιπαροχὰς ἢ αἰτεῖται ταύτας· ὁμοίως ἐπὶ ἀπαγορευομένης κατὰ Κυριακὴν ἐργασίας, Π 6062 σ. 536.— Δικαίωμα τῶν διὰ μηνιαίου μισθοῦ ἀμειβομένων μισθωτῶν, ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακάς, νὰ λάβωσι μόνον τὸ 75% τοῦ 1/25 τοῦ νομίμως προβλεπομένου μισθοῦ, Π 16136 σ. 1201.—Ἀνάλογος μείωσις τῆς προσαυξήσεως αὐτομάτως, χωρὶς νὰ ἀπαιτῆται ἰδιαίτερα περὶ τούτου συμφωνία, ἐφ' ὅσον ὁ μισθωτὸς ἀπησχολήθη κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ μὴ ἐργασίμους ἑορτὰς ἢ νυκτερινὰς ὥρας ὀλιγώτερον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου, ἀναλόγως πρὸς τὴν ἐπὶ ἴσοις τούτων ἀπασχόλησιν, ΑΠ 617 σ. 152.— Προσαύξησις καθαριστρίας εἰς κινηματογράφον μερικῆς ἀπασχολήσεως καὶ δικαίωμα προσαυξήσεως τοῦ θεωτικῶς μειωμένου ἡμερομισθίου· δικαίωμα προσαυξήσεως νομίμου ἡμερομισθίου διὰ παροχὴν ἐργασίας κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ ἐξαιρετέας ἑορτάς· ἀποζημίωσις ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ ἐπὶ ἐργασίαν, καθ' ἡμέραν ἑβδομαδιαίας ἀναπαύσεως· παραγράφη ἀπαιτήσεων, ΑΠ 99 σ. 1043.— Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 8900/1946 ἐπὶ μισθωτῶν ἐπιτρεπτῶς ἀπασχολουμένων κατὰ Κυριακάς, Εἰσαγ. σ. 85, ΑΠ 522 σ. 85, Εἰσαγ. σ. 1043.— Ἀναφάρμοστον ὑ.ἀ. 8900/1946 ἐπὶ ὑμίσθων ἀλλοδαπῶν βοηθῶν, ΝΖ σ. 179.— Ὥρα ἐργασίας τῶν εἰς αὐτοκίνητα ἰδιωτικῆς χρήσεως ἐπιχειρήσεων ἢ ἐκμεταλλεύσεων ἀπασχολουμένων ὁδηγῶν· διαρκὴς ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐκ τοῦ νόμου μὴ ἐργασίμους ἡμέρας· ποῖαι αἱ μὴ ἐγγράμμως ἡμέραι ἐπιτρεπτὴ ἡ κατὰ Κυριακὰς ἐργασία εἰς ὑπαίθρια τεχνικὰ ἔργα· ἀξίωσις μισθωτοῦ ἐκ παροχῆς ἐργασίας καθ' ἡμέρας ἑβδομαδιαίας ἐκ τοῦ νόμου ἀναπαύσεως, Π 1190 σ. 293.— Προσαυξήσεις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 43 σ. 104.— Ἐφαρμογὴ ὑ.ἀ. 8900/1946 περὶ προσθέτου ὁμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, Π 81 σ. 113.— Προσαύξησις ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἐπιτρεπομένην διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ναυτικῶν πρακτορείων, ΑΠ 337 σ. 865. — Προσωπικὸν ἐπιχειρήσεως πολήνης γάλακτος καὶ τιδῶν ἐκ γάλακτος· πρόσθετος ἀποζημίωσις δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς κατὰ τὴν ὑ.ἀ. 8900/1946, ΑΠ 197 σ. 928.—Ἐργασία ὁδηγοῦ φορτηγοῦ αὐτοκινήτου κατὰ Κυριακάς· δικαίωμα 75% ἐπὶ 1/25 τοῦ νομίμου μηνιαίου μισθοῦ του, ΑΠ 122 σ. 1320.—Σύμβασις περὶ παροχῆς ἐργασίας κατὰ Κυριακάς, ἀπαγορευομένης· ἀξίωσις ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ περιεχομένου, Π 6062 σ. 536, Π 9318 σ. 925, ΑΠ 394 σ. 1174. — Ἐργασία κατὰ Κυριακάς, ἀπαγορευομένης ταύτης· ἀποδοχαὶ ὠφελείας ἐργοδότου, λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν τοῦ ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ μετὰ τῆς 75% προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, Π 3638 σ. 1520.—Ἐργασία κατὰ Κυριακὰς καὶ δικαίωμα ἀναπαύσεως κατ' ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· ἐργασία καθ' ἡμέραν ἀναπαύσεως συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἀνάπαυσις*.— Ἡ ἀξίωσις τοῦ μισθωτοῦ, ὅστις εἰργάσθη ἐπιτρεπτῶς κατὰ Κυριακὰς καὶ νόμῳ μὴ ἐργασίμους ἑορτάς, περὶ πληρωμῆς ἐπιπροσθέτως καὶ τοῦ 1/25 τοῦ τεθεσπισμένου μισθοῦ, ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνεπαύθη κατ' ἄλλην ἡ-

μένων της εβδομάδος, δέν διέπεται ὑπό τῆς διατάξεως τῆς Ν.Δ. 8900/1946, ὡς μή ἐχειδομένη ἐπίδοσις ἐπί τῆς συμβάσεως ἐργασίας, ἀλλ' ἐπί τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ. ΑΠ 522 σ. 85. Π 1190 σ. 233. —Ὑπερεργάσιμες ἐργαζόμενοι κατά τήν 1ην Μαΐου· σημείωσις πρός Κυριακήν. Σημ. σ. 584. — Νόμιμος ἡ εἰδική σημαινόμενα περί σημειώσεως τῆς προσθέτου ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακήν πρός τό καταβαλλόμενον ἐπί πλέον τῆς ἀξίας τῆς ἐργασίας ἡμερομίσθιον. Π 81 σ. 419, Εἰσαγ. σ. 232.—Ἔγκυρος συμφωνία ἀπαιτήσεως ἐξ ἀχρεωστήτου καταβολῆς ἀποδοχῶν δι' ἐργασίαν κατά Κυριακῆς ἀντιθέτων τῶν νομίμως πρός ἀπαίτησιν ἐξ ὑπερωρῶν ἰσχυρισμός ἐργοδότου, ὅτι δέν ἔχει ἀδικαιολόγητος πλουτισμός ἐκ παρανόμου ὑπερωριακῆς ἐργασίας κατ' ἄρθρον 909 Α.Κ., Π 31 σ. 678.— Χαρακτήρ προσωπικῆς ἐργασίας κατά Κυριακῆς ὡς ταχυτικῆς ἀποδοχῆς. ΑΠ 337 σ. 865.— Πενταετής παραγραφή μόνον τῆς προσαυξήσεως 75% καί οὐχί καί τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διά τάς ἡμέρας ἀνεπαύσεως. ΑΠ 99 σ. 1013, Εἰσαγ. σ. 1045.— Μή συνυπολογισμός τῆς προσαυξήσεως δι' ἐργασίαν κατά Κυριακάς καί ἑορτάς εἰς ἀποδοχάς ἀδείας. ΝΖ σ. 825.—Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἐπί τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπαλλήλων τοῦ Ὀργανισμοῦ Τδρεύσεως Θεσσαλονίκης, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· συνυπολογισμός διά τήν ἀποζημίωσιν καί ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν κατά Κυριακῆς καί ἐξαιρετέας ἡμέρας. ΕΘ 365 σ. 1126.— Συνυπολογισμός ἐπιδομάτων διά τεχνικῶς καί νομίμως παρισχεθείσαν νυκτερινήν ἤ κατά Κυριακάς ἐργασίαν διά τόν συντάξιμον μισθόν πρός ἰσολογισμόν τῆς συντάξεως ἐκ τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Η. καί Ε.Η.Ε., ΑΠ 378 σ. 1525.

Κύριον ἐπάγγελμα. Δι' ἰδιότητα ἰδιωτικοῦ ὑπαλλήλου κατ' ἐφαρμογήν τοῦ ν. 2112/1920, Εἰσαγ. σ. 1449.— Νόμιμος μισθός προσωπικοῦ Γραφείων ἐπιχειρήσεων καταβολή καί εἰς τόν μή παρέχοντα ἐργασίαν Γραφείου κατά κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλά παρέργως, ΑΠ 165 σ. 475.

Κῶδιξ Ἐργασίας. Βλ. λ. ***Ἐργατική Νομοθεσία.***

Κώλυμα. Διορισθέντος εἰσηγητοῦ Ἀρεοπαγίτου ἀνάγκασις ἐκθέσεως αὐτοῦ κατά τήν ἐπ' ὀ κρεατηρίου συζήτησιν, ΑΠ 250 σ. 791.—Παροχῆς ἐργασίας ἔκοχή συνέπεια. Βλ. λ. ***Ἐργασίας σύμβασις*** (παράγρ. 8). ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Ι. Γα').

Λ

Λατομεῖα. Λατομεῖα καί ὀρυχεῖα· βιομηχανικαί ἐπιχειρήσεις καί οὐχί γεωργικαί ἐργασίαι ἡ ἐπιχειρήσεις. ΝΖ σ. 1526.

Λέσχαι. Ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων στεγαζομένων ἐν οἰκήμασι ὀργανώσεως, λέσχης κλπ.· ἔκτασις ἐφαρμογῆς ὑπ' ἀ. 15103/1951, ΑΠ 582 σ. 244, ΑΠ Ὀλ. 77 σ. 881.

Λεωφορεῖα. Βλ. λ. ***Αὐτοκίνητα.***

Ληξιαρχική πρᾶξις. Ἀπόδειξις ἡλικίας ἰσοπαλιμένου Ι.Κ.Α., ΣΕ 2646 σ. 553.

Λιμενεργάται. Βλ. λ. ***Ὀργανισμός*** (Ο.Λ.Π.), ***Φορτοεκφορτωταί.***

Λογαριασμοί. Βλ. καί λ. ***Διατιμητικός Λογαριασμός, Δοινωνικαί Ἀσφαλίσεις*** (παράγρ. 41). Ἐάν εἶναι ἐπιτρεπτή χορήγησις ὑπό Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀδείας ἀγοράς ὠνητῶν παρά τοῦ Εἰδικοῦ Λογαριασμοῦ Βοηθημάτων Μελῶν τοῦ Ταμείου Τσίλας Ὑπαλλήλων Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ἄνευ ἀποδεσμεύσεως ἀμοιβῆς τῆς Νομισματικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ ἀπαιτουμένου διά τήν ἀγοράν ποσοῦ, Γν. Σ. σ. 905.—Εἰσφορά εἰδική ὑπέρ Λογαριασμοῦ Στρατιώτικου Μισθωτῶν κατά ν. 2054/1952, ΑΠ 265 σ. 1341.

Λογιαταί. Διατιμητική ἀπόφασις 25/1960· ἐθνική ὁμοιοεπαγγελματική· ἔκτασις δεσμεύοντος ἐξ αὐτῆς δέσμευσις καί Ν.Π.Δ.Δ. Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε.· ἔννοια λογιστοῦ, ΑΠ 528 σ. 6, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 5.— Ἐφαρμογή διατιμητικῶν ἀποφάσεων 25/1960 καί 37/1963· ἔννοια λογιστοῦ· νομική ἔννοια ἡ τοῦ λογιστοῦ καί ἔλεγκτη αὐτοῦ ὑπό τοῦ Ἀρείου Πάγου· ἡ κρίσις τοῦ Δικαστηρίου τῆς οὐσίας· ἐνδιαφέρον τῶν διατιμητικῶν ἀποφάσεων διά τό εἶδος καί τήν ἰρύσιν της ἐργασίας, ὡς προσδιοριστικά τῆς νομικῆς ἐννοίας τοῦ λογιστοῦ στοιχεῖα καί ὄχι δι' αὐτήν τήν τελειότητα ἰδιοῦ ἤ τήν ἀποδεικτικήν δύναμιν τῶν τηρουμένων βιβλίων καί τήν ἐκπλήρωσιν τῶν διά τήν τήρησιν αὐτῶν ἐπιβαλλομένων ὑποχρεώσεων, αἵτινες ἄλλως διαρύνουσι τούς ἐπιχειρηματίας καί ὄχι τούς λογιστάς, ΑΠ 479 σ. 1390. —Ἔννοια βοηθοῦ λογιστοῦ δι' ἐφαρμογήν διατιμητικῆς ἀποφάσεως περί ἀποδοχῶν λογιστῶν καί βοηθῶν αὐτῶν, Π 673 σ. 15.—Ἔννοια βοηθοῦ λογιστοῦ κατά τάς ὑπ' ἀριθ. 25/1960 καί 37/1963 διατιμητικάς ἀποφάσεις· ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι ἀπασχολοῦνται ἐν τοῖς λογιστηρίοις ὑπό τήν καθοδήγησιν τῶν λογιστῶν εἰς τήν τήρησιν καί ἐνημέρωσιν τῶν λογιστικῶν βιβλίων, ὡς καί οἱ συντάσσοντες καταστάσεις ἤ ἄλλα ἔγγραφα, ἐν οἷς διατυποῦται οἰκονομική πρᾶξις, ΑΠ 465 σ. 1532.— Ἀπασχόλησις λογιστοῦ εἰς λογιστήριον Ἀνωνύμου Ἑταιρείας, μή συνδεομένων ἀμέσως μετά τοῦ μηχανισμοῦ τῆς παραγωγῆς, οὐδέ τελοῦντος ἐν ἀλληλεξαρτήσει μετ' αὐτοῦ· νόμιμον ὡράριον ἐργασίας τό ἐπτάωρον κατ' ἄρθρον 7 § 3 ἀ.ν. 347/1937· παράνομος ὑπέρ τοῦτο παροχή ἐργασίας ἄνευ ἀδείας τῆς ἀρχῆς καί ἀποζημίωσις, Π 9362 σ. 1203.

Λουτρά. Τεκμαρτή ἡμερομίσθιο δι' εἰσφοράς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Μ

Μαγειρεῖα. Ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ κουζίνας ἐργαστηρίων παρασκευῆς φαγητῶν κατά

τὴν ὑπ. 83323/1961' ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐργαζομένων εἰς καπνοχηνώσεις Δήμων, ΠΙ 25601 σ. 491, ΑΠ 391 σ. 1048.

Μαθητευόμενοι. Ἔννοια μαθητευομένου δι' ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας· ὁρισμὸς ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων· μαθητεία τεχνίτου κατὰ τὸ π.δ. 3/6 Ἰουνίου 1952· ἀποδοχὰ μαθητῶν ἐκπαιδευομένων εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτους σιδηροδρόμους· μαθητευόμενος τεχνίτης παρὰ τῇ Ὑπηρεσίᾳ τῶν Σ.Π.Α.Π.· ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν γενικῶν, ΑΠ 293 σ. 1401.

Μακαρονοτεχνῖται. Ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τῶν ἐργατοτεχνιτῶν μακαρονοποιΐας ἀποφάσεων διαιτησίας καὶ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἔννοια τούτων· ἰδιαίτερος χειρισμός, ΑΠ 253 σ. 994. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* (Ἀρτοεργατῶν κλπ.).

Μάρτυρες. Ἐπιτρεπτὴ λήψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν καὶ ἐνόρκων βεβαιώσεων καὶ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς προτελεσθείσης ἀποφάσεως, ΑΠ 160 σ. 812.— Λῆψις ὑπ' ὄψιν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν ἐνόρκων βεβαιώσεων μαρτύρων ἐνώπιον συμβολαιογράφου ἢ εἰρηνοδίκου καὶ ἄνευ κλητεύσεως καὶ παραστάσεως τοῦ ἀντιδίκου, ΠΙ 667 σ. 1192.— Ἔνορκος βεβαίωσις περὶ ἀσθενημάτων εἰσπραττομένων δικηγόρου πελατισσοῦ· ὑποβολὴ πρὸς ἀναγκαστικὸν διορισμόν, ΣΕ 1115 σ. 722.

Μέγαρα. Βλ. λ. *Θεσμοί*.

Μείωσις. Χρόνος ἀπασχολήσεως καὶ μισθός, ΝΖ σ. 104, ΝΖ σ. 250, Εἰσαγ. σ. 297, ΑΠ 44 σ. 337, ΑΠ 105 σ. 475, ΑΠ 99 σ. 1043, Εἰσαγ. σ. 1043.—Ὡρῶν ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου καὶ μισθός, Γν.Σ. σ. 331.—Ἀποζημιώσεως λόγῳ συνταξιοδοτήσεως παθόντος· ἀνέλεγκτος χωρὶς δικαστήριον, ΑΠ 10 σ. 386.—Ἀποζημιώσεως ἐπὶ εἰδικῆς ἀμελείας παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος, Ἐφ. Ἀθ. 11214 σ. 2901.—Ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν ἐπαρχιακῶν βιομηχανιῶν, ΑΠ 452 σ. 743, ΑΠ 265 σ. 1341.— Προσωπιδήσεως δ' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ἑορτὰς ἢ νυκτερινὰς ὥρας ἐπὶ ἀπασχολήσεως ἐπὶ ἔλαττον τοῦ κεκανονισμένου ὡραρίου, ΑΠ 617 σ. 152.— Συμπαρὰ συμφωνία περὶ μειώσεως νομίμων δικαιωμάτων μισθωτοῦ ἀκυρότης, ΑΠ 229 σ. 864.

Μετάβασις εἰς τόπον ἐργασίας. Ἐργατικὸν ἀτύχημα κατὰ τὴν διαδρομὴν πρὸς τὸν τόπον ἐργασίας, Γαλλ. Ἀνερ. σ. 556, Παρατ. σ. 856.— Χρόνος μεταβάσεως τοῦ μισθωτοῦ εἰς τὸν τόπον τῆς ἐργασίας καὶ ἐπιστροφῆς ἐξ αὐτοῦ δὲν θεωρεῖται ὡς χρόνος ἐργασίας, ΠΙ 14858 σ. 1334.

Μεταβίβασις περιουσίας. Κατ' ἄρθρον 479 Α.Κ. καὶ ἐθιμὴ τοῦ νέου ἐφόρου δι' ἀσφαλιστικὰς εἰσφορὰς, Γν.Σ. σ. 718.— Εἴθιμη εἰδικῶν διαδόχων ἐκ μεταβιβάσεων «κατ' ὄφελετῶν τοῦ Ι.Κ.Α. περιουσίας ἢ ἐπιχειρήσεως διὰ τὰ εἰς αὐτοὺς ἀνήκοντα χρέη ἐξ εἰσφορῶν πρὸς τὸ Ι.Κ.Α.· ἄρθρον 479 Α.Κ., Ἐγκ. σ. 1071. — Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου ἐφ' ἅπαξ βοηθήματι περίπτωσις μισθωτοῦ μεταβιβασθείσης εἰς τὸ Δημόσιον ἐκμεταλλεύσεως, ΑΠ 254 σ. 739.

Μεταβολή. Μονομερὴς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἐργοδότου. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Δ΄).· Ἀσφαλιστικοῦ φορέως· διαδοχικὴ ἀσφάλισις. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.— Περιουσιακῶν σχέσεων ἐργοδότου ὡς σπουδαῖος λόγος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ὡρισμένου χρόνου, ΠΙ 1642 σ. 674.

Μετάθεσις. Ἔννοια ἄρθρων 7 ν. 2112/1920 περὶ μονομεροῦς ὑπ' ἐργοδότου μεταβολῆς ὅρων συμβάσεως ἐργασίας· περίπτωσις μεταθέσεως ὑπαλλήλου Τραπέζης, ΑΠ 382 σ. 981.— Δικαιοπρακτικὸν δικαίωμα ἐργοδότου· μετάθεσις μισθωτοῦ, Ἐγγρ. σ. 1158.

Μεταλλεῖα. Βλ. καὶ λ. *Ταμεῖα* (Μεταλλευτῶν). Παράδοσις ὑπὸ ἐργοδότου μέτρων ἀσφαλείας ἐργαζομένων, ἀποχὴ μισθωτοῦ ἐκ τῆς ἐργασίας καὶ ἐπεμβολὴ ἐργοδότου· παραβάσεις διατάξεων τοῦ κανονισμοῦ μεταλλευτικῶν ἐργασιῶν, ἐν συνδυασμῷ πρὸς ἄρθρον 662 Α.Κ., ΠΙ 38 σ. 1278.

Μετάταξις. Τύχη προϋπηρεσίας· διαιτητικὴ ἀπόφασις 28/1963, ΑΠ 260 σ. 988, ΑΠ 522 σ. 1514.— Προϋπηρεσία ὑπαλλήλων ὡς ἐργατῶν, ΠΙ 8120 σ. 1158, ΝΖ σ. 1348.

Μεταφοραί. Θεώρησις κατ' ἄρθρον 2 τῆς διὰ τοῦ ν. 2269/1920 κυρωθείσης διεθνοῦς συμβάσεως ὡς βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων καὶ ἐκείνων μεταφορᾶς προσώπων καὶ ἐμπορευμάτων· ἰσχὺς ὁκταετίας διὰ τὰς βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις, ΑΠ 478 σ. 1385.

Μεταχείρισις ἴσης. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 6).· *Σύνταγμα*.

Μετοχικὸν Ταμεῖον. Βλ. λ. *Ταμεῖα*.

Μήνυσις. Κατὰ μισθωτοῦ δι' ἀξιόποινον πρᾶξιν καὶ καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι. Γ΄γ΄, ΙΙ. Γ΄).

Μητρῷον. Βλ. λ. *Σωματεῖα*· Ἐγγραφὴ εἰς μητρῷον ὡς ἀποδεικτικὸν ἡλικίας ἠσφαλισμένου Ι.Κ.Α., ΣΕ 2646 σ. 553.

Μηχανήματα - Μηχανικοί - Μηχανοδηγοί. Ἀπόφασις 41/1965 πρωτοβαθμίου διαιτητικοῦ δικαστηρίου Ἀθηνῶν περὶ ἀποδοχῶν, ὡρῶν ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν, θερμαστῶν κλπ.· κήρυξις ὑποχρεωτικῆς ἐκτάσεως δεσμεύσεως ἐξ αὐτῆς· δέσμευσις Δημοσίου· ἐνιαυτός, Γν.Σ. σ. 42.— Ἔννοια τῆς χηρευθείσης ἐκτελεστῆς ἀπὸ 18 Ὀκτωβρίου 1958 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας πρακτικῶν μηχανικῶν, μηχανοδηγῶν, ἀρχιθερμαστόρων καὶ θερμαστῶν τῆς χώρας· τίνες δικαιοῦνται τοῦ δι' αὐτῆς καθοριζομένου μισθοῦ· παραπομπὴ τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 137 σ. 932.— Μισθὸς χειριστῶν (καὶ βοηθῶν αὐτῶν) ἐκσκαπτικῶν ἀνηρωτικῶν καὶ ἰσοπεδωτικῶν μηχανημάτων ἐκτελέσεως τεχνικῶν ἔργων· ἐφαρμογὴ τῆς 7/1961 ἀποφάσεως Δ.Δ.Α.Δ. Πειραιῶς· κήρυξις ὑποχρεωτικῆς· ἐπαγωγὴ εἰς αὐτὴν πάντων τῶν ἐχόντων τὴν εἰδικότητα (ἐπάγγελμα) τοῦ συντηρητοῦ μηχανοδηγοῦ ὁδοστρωτῆρος ἢ ἀδειούχων χειριστῶν τῶν ὡς ἄνω μηχανημάτων, ἀνεξαρτήτως τῆς ἰδιότητος τοῦ ἐργοδότου καὶ

της φύσεως της επιχειρήσεως ή εργασίας του, εκτός των εν ωθή εξυπηρέσεων· εφαρμογή και επί Δημοσίων. ΑΠ 497 σ. 34, ΑΠ 577 σ. 243. — Νόμιμος μισθός χειριστού εκσκαπτικών και λοιπών μηχανημάτων· δέσμευσις επί της 8ης· άρθ. 7/1961 διαιτητικής αποφάσεως, ΑΠ 640 σ. 341.—Άκυρότης συμβάσεως περί παροχής εργασίας δια χειριστού ανηκτού μηχανήματος, στερουμένου άδειας μηχανοδηγού χειριστού· απόδοσις υπηρεσίας εργοδότου, ΑΠ 640 σ. 343.— Παροχή εργασίας άνευ εφοδιασμού μισθωτού δια πτυχίου πρακτικού μηχανικού ή μηχανοδηγού· άκυρότης συμβάσεως· συνέπειαι, ΑΠ 532 σ. 96.—Άκυρότης συμβάσεως περί παροχής υπηρεσιών επιβλέψεως και συντηρήσεως μηχανημάτων εκτελέσεως τεχνικών έργων άνευ πτυχίου πρακτικού μηχανικού ή μηχανοδηγού· συνέπειαι, ΑΠ 533 σ. 149.—Ιδιώτης χειριστού ηλεκτροκινήτων φορτοεκφορτωτικού μηχανήματος ως εργάτου· άδεια κατ' ά.ν. 539/1945, Π 81 σ. 119.— Προσλήψεις υπό Ο.Α.Π. δοκίμων τεχνιτών δια την λειτουργίαν των ποικίλου είδους μηχανημάτων και συνεργείων, την συντήρησιν των φορτοεκφορτωτικών μηχανημάτων, των μονίμων δεξαμενών κλπ.· ρύθμισις όρων εργασίας και αποδοχών αυτών· επιφυλακή αρμοδ. ΑΠ 645 σ. 685. — Πρόσληψις υπό Ο.Α.Π. χημικού μηχανικού χαρακτήρ σχέσεως· δικαίωμα τεχνικού επιδόματος νόμου 3870/1957, Π 1508 σ. 184. — Επίβλεψις κανονικής λειτουργίας μηχανημάτος κιλάνδρου και άλλων εργασιών· παροχή υπό εργασίας κατά χρόνον χαρακτήρα μη σωματικής και χαρακτηρισμός του μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου, του χαρακτερισμού τούτου ως υπαλλήλου μη αναφερόντος την εφαρμογήν της περί ημερομισθίων διαιτητικής αποφάσεως, ΑΠ 58 σ. 319.— Κριτικός Οργανισμός Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων, Βλ. λ. *Οργανισμοί*.— Νόμιμοι αποδοχαί εργατοτεχνιτών μικροφωσπλίας· ειδικότης χειριστού, ΑΠ 253 σ. 994.—Ανάθεσις εις μισθωτόν εργασίας διαφόρου της συμφωνηθείσης και μισθός· αντικατάστασις μηχανών και χρησιμοποίησις πρακτικών μηχανών ως ηλεκτροτεχνιτών, Γν.Σ. σ. 1003.—Αποδοχαί εργατοτεχνιτών αδηφοβομηχανίας· ιδιότης μηχανοτεχνίτου εφαρμοστού, ΑΠ 380 σ. 1283.—Ώραι εργασίας προσωπικού εγκαταστάσεων επιχειρήσεων πετρελαίου, ΑΠ 618 σ. 687.

Μισθός. Βλ. λ. *Αποδοχαί*, *Εργασίας σύμβασις*, *Συλλογικοί διαφοραί εργασίας*, *Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας*, *Ναυτικά πρόσωπα*, *Υπάλληλοι δημόσιοι* και τα λοιπά θέματα εις τας οικείας λέξεις· Μισθολογικαί κλάσεις· κατάταξις, Βλ. λ. *Κοινωνικαί Ασφαλίσεις* (παράγρ. 3).

Μίσθωσις εργασίας. Βλ. λ. *Εργασίας σύμβασις*.

Μίσθωσις έργου. Διάκρισις συμβάσεως εξηρτημένης εργασίας από μισθώσεως έργου, ΑΠ 374 σ. 977, Π 193 σ. 1260.

Μισθωτοί. Βλ. λ. *Υπάλληλοι ιδιωτικοί*, *Υπηρέται* και τα λοιπά θέματα και κατηγορίας μισθωτών εις τας οικείας λέξεις.—Έννοια μισθωτού κατ' άρθρον 6 ν.δ. 765/1945, ΑΠ 264 σ. 795.

Μόνιμοι μισθωτοί. Βλ. λ. *Κανονισμοί*.

Μονοτύπαι. Χαρακτηρισμός ως εργατών καταβολή δι' απάλυσιν απολημψάσεως ό.δ. 16 Ιουλίου 1920, Π 3917 σ. 936.—Λίτηαις άκυρώσεως κατά της 8ης άρθ. 66782/4884/1965 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας επερί κηρύξεως εκτελεστής της 8/1965 αποφάσεως Α.Δ.Δ.Δ. Πειραιώς περί όρων ημισθής μονοτύπων χώρας της Ένώσεως Βιοτεχνών Τυπογράφων Αθηνών· κήρυξις απαραδέκτου, ως μη χρονομισθίσης απαφάσεως του κατά το καταστατικόν αυτής αρμοδίου οργάνου, εξουσιοδοτούσης το νομίμως εκπροσωπούν αυτήν όργανον προς άσκησιν της αιτήσεως άκυρώσεως· κρίσις διαιτητικού δικαστηρίου περί του επαγγέλματος του μονοτύπου, ΣΕ 2399 σ. 1464.

Μοντέλο. Σύμβασις γνωμικός δι' υπηρεσίας ως μοντέλου καλλιτέχνου, ΝΖ σ. 45.

Μουσικοί. Σύμβασις καλλιτεχνικού μουσικού συγκροτήματος μετ' επιχειρηματίου κέντρου διασκεδάσεως προς παροχήν υπηρεσιών· άρνησις αποδοχής υπηρεσιών υπό του εργοδότου και περιέλευσις εις υπερημερίαν αυτού· ανομοιοποίητος ενεργητικώς άγωγή εκ μέρους του καλλιτεχνικού συγκροτήματος, μη έχοντος νομικήν προσωπικότητα, και συνεπώς ικανότητα προς το είναι διάδικον· δικαίωμα άγωγής ενός εκάστου των μελών του συγκροτήματος, Π 6444 σ. 32.— Νόμιμος μισθός εργαζομένων εις πάσης μορφής και είδους επιχειρήσεις και εκμεταλλεύσεις της τέχνης Διαιτησίαι· Προσωπικόν μουσικού· δικαίωμα των εργαζομένων κατά τας νυκτερινάς ώρας προσαυξήσεως κατά 25% δυνάμει της ό.ά. 18310/1946, ΑΠ 612 σ. 340, ΑΠ 613 σ. 345.

Μυλεργάται. Βλ. λ. *Ταμεία* (Αρτιεργατών κλπ.).

N

Ναοί. Θεώρησις Ιεροψαλτών Ενοριακών Ναών ως δικαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· χορήγησις εις αυτούς κοινωνικών ή ανταμοιπτικών άδειών και μισθοδοσία διαρκουσών τοιούτων· ρύθμισις αποδοχών υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' ά.ν. 1538/1950, ΑΠ 180 σ. 1510. — Τεκμαρτά ημερομίσθια νεωκόρων, καθοριστέων δι' είσφορας Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 186.

Ναύσταθμος. Βλ. λ. *Ναυτικοί*.

Ναυτικά Πρακτορεία. [illegible] ή εργασίαι κατά Κυριακάς εις τα προσωπικά των ναυτικών πρακτορείων· προσαύξησις αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, ΑΠ 337 σ. 865.—

Ναυτικοί. Λύσις συμβάσεως εργασίας ναυτικού και μισθός κατ' άρθρον 60 Κ.Ι.Ν.Δ.· έννοια διατάξεως δεν αποτελεί στοιχείον της αγωγής του ναυτικού, δια της οποίας επιδιώκεται η πληρωμή του εν τη διατάξει μισθού, ο τρόπος και ο λόγος λύσεως της συμβάσεως ναυτολογήσεως από της συμπληρώσεως μηνός

ἀπὸ τῆς συνάψεώς της· ὑποκειται εἰς τὸν ἐναγόμενον νὰ πραττείνη κατ' ἐνιαυτὸν καὶ ἀποδείξη λόγῳ ἀποκλείοντα τὸ ἀξ ἄνω δικαίωμα τοῦ ναυτικοῦ, ΑΠ 58 σ. 737.— Καθορισμὸς ἀποδοχῶν καὶ ὅρων ἐργασίας πληρωμάτων ρυμουλκῶν λιμένος Πειραιῶς καὶ λοιπῶν λιμένων τῆς χώρας ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ νεοϊδρυτῶν ρυμουλκῶν τοῦ Ο.Λ.Π., συνδεομένων μετὰ τούτου διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 385 σ. 1148.—Ἐφαρμογὴ ν. 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων καὶ ἐπὶ ἐργατῶν θαλάσσης, ΑΠ 166 σ. 598, Εἰσαγ. σ. 598.

Ναυτικόν. Δημοσίου δικαίου ἡ σχέσις προκληθεῖσα δυνάμει τοῦ νόμου 6321/1934 περὶ συνεργείων τοῦ κατὰ θάλασσαν στρατοῦ ἡ μερομισθίων κατ' ἐξαιρετικὰς ἑορτὰς ἀνεφάρμοστον παραγρ. 5 ἄρθρου 2 τοῦ ν.δ. 3755/1957 ἐφαρμοστέα διατάξεις τὰς διεπούσας τὸ μεροκάματον ἐπὶ ἄλλαις ἄνευ ἀποδοχῶν ἢ ἀθωμέτοις ἀπασαις, Γν.Σ. σ. 248.—Ἐπὶ τὸ ἐργατοτεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ Ἱππικοῦ Ναυσταθμοῦ Κρήτης, προσληφθὲν σωμάτως τῇ νόμῳ 6321/1934 καὶ χρησιμοποιηθὲν εἰς γραφικὰς ἐργασίας δύναται νὰ ἀποφηθῇ ὁ παλληλικὸς καὶ μὲ ἀμοιβὴν μὲ ὡρομίσθιον ἀποδοχάς, διαφέρεται ὅτι τοῦτο δὲν ἀμοίβεται μὲ ἡμερησίαν ἀποζημίωσιν καὶ λαμβάνει τὸ δεδομένον ἡμερομίσθιον, Γν.Σ. σ. 880.

Νεοπολεμισταί. Βλ. καὶ λ. **Στράτευσις.** Ἴση μεταχείρισις μαθητῶν πεντάτους προαγωγῶν καὶ ἄλλων κωφογεῖων· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐπιχειρήσεως ὑπαγομένης διατάξεων περὶ προαγωγῆς νεοπολεμιστῶν ν.δ. 1799/1942, ΑΠ 372 σ. 98.— Προστασία ἀναπήρων πολεμιστῶν κενῶν θέσεων πληρωτέων, νεοπροσλαμβανομένων καθαριστριῶν Δημοσίου Ὑπηρεσιῶν κλπ. δι' ἀναπήρους ἐὰν δύνανται τὰ ὑπὸ τῆς κειμένης περὶ πολεμιστῶν νομοθεσίας προβλεπόμενα Συμβούλια προκρίνωσιν ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ στρατοῦ τῶν γνωμοδοτῶν διὰ τὰ τοποθέτησιν πολεμιστῶν ἢ θυμάτων πολέμου τῶν προστατευομένων προσώπων ὧν ἄρθρων 1 καὶ 2 τοῦ ν.δ. 1324/1949 (νῦν: 1487/1950) Γν.Σ., σ. 886.

Νεωκόροι. Τεσσαρτὸ ἡμερομίσθιον δὲ' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγκ. σ. 189.

Νομάρχης. Ἀναστάλθεσις διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων περιπτώσεως διαφορᾶς ἐργοδοτικοῦ μέλους ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ Νομάρχου, ΣΕ 826 σ. 594.

Νομαρχιακὰ Ταμεῖα. Ἰσχὺς ἀπαλλαγῶν, ἀτελειῶν καὶ προνομίων Δημοσίου καὶ ἐπὶ Νομαρχιακῶν Ταμείων· δικαίωμα ἐκ τούτου ἀπολυομένων μαθητῶν τῶν τελευταίων ἐπὶ τῆς διὰ τὸ Δημόσιον καθοριζομένης ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ὅμως ἐπὶ συμβάσεων ὡρίστου χρονικῆς διαρκείας συνέπεια ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς τῆς ἀποζημιώσεως· συμβάσεις ἐργασίας μὲ καθωρισμένον ὡρισμένου χρόνου καὶ ἔρευνα περὶ τοῦ δεδομολογημένου τοῦτου ἐν σχέσει πρὸς καταστρατήγησιν τῶν διατάξεων περὶ ἀπαζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, ΑΠ 418 σ. 482.

Νομικὰ Πρόσωπα. Σύστασις νομικῶν προσώπων ἰδιωτικοῦ δικαίου καὶ τοιούτων δημοσίου δικαίου· Ἱδρύσεις Σχολῶν ὑπὸ Βιομηχανικῶν Ἐπιμελητηρίων διατάξεις ν.δ. 3855/1958, Π 3301 σ. 1217.— Ἕδρα κατ' ἄρθρον 64 Α.Κ.· τύπος συντελέσεως σωματείου, Γνμδ. νιθ. σ. 782.— Ἀλλοδαπὰ διατάξεις ἄρθρων 126 Εἰσ. Α.Κ. νόμου περὶ δικαιοδοσίας τῶν ἡμεδαπῶν δικαστηρίων ἐπὶ ἀλλοδαπῶν ἰσχύς καὶ διὰ τὰ ἀλλοδαπὰ νομικὰ πρόσωπα· ἐπαγωγὴ ἐμπορικοῦ νομικοῦ προσώπου, ἐδρεύοντος μὲν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, ἔχοντος ὅμως ὑποκατάστημα ἐν Ἑλλάδι, εἰς τὴν διεθνῆ δικαιοδοσίαν τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας διὰ διαφορὰς προελθούσας ἐκ τῆς δράσεως τοῦ ὑποκαταστήματος, ὅπου ἡ ἐπαρξις σπουδῆ εἰδικῆν ἐμπορικὴν κατοικίαν ἐπαγωγὴ εἰς τὸν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν Πρωτοδικεῖον τοῦ Πρωτοδικείου, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν περιφέρειαν ἐδρεύει τὸ ὑποκατάστημα ἢ παρασχέθη ἢ ἔδει νὰ παρασχεθῇ ἡ ἐργασία τοῦ μισθωτοῦ, ΑΠ 17125 σ. 1839.— Ἐσθὴν ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων τῶν ὀργάνων διοικητικὸς ἔλεγχος, παραγραφή κλπ. Βλ. λ. **Ἀδικοπραξία**.— Ἐσθὴν νομικῶν προσώπων ἐξ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων προϋποθέσεις ἀνηπτύσσεις. Βλ. εἰς λ. **Ἐργατικὰ ἀτυχήματα**.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις τολμιῶν, διαγράφων πολεμιστῶν κατ' ἐ.τ. 1836/1951. Βλ. λ. **Στράτευσις** (παράγρ. Β' 1.— Σύμβασις καθ' ὁμοιογενοῦς μισθοῦ συγχρηματισθείσης μετ' ἐπιχειρηματίου κέντρου διασκεδάσεως πρὸς παροχὴν ὑπηρεσιῶν ὄντως ἀπαθοῦς ὑπηρεσιῶν ὑπὸ ἐργοδότου καὶ περιέχουσα εἰς ἰσχυρισμὸν αὐτοῦ ἐντολὴν ἐπιμελείας ἀναμισθοπωλησίας ἀνάγη ἐκ μέρους τοῦ συγχρηματισθέντος μὴ ἔχοντος νομικὸν προσωπικότητα καὶ συνεπῶς ἱκανότητα πρὸς τὸ εἶναι διάδικον· δικαίωμα ἀγωγῆς ἑνὸς ἑκάστου τῶν μελῶν τοῦ συγχρηματισθέντος, Π 6414 σ. 32.— Πρόσληψις μαθητῶν νομικῶν προσώπων ἄνευ τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης· καταχρηστικὴ ἡ μετὰ πάροδον δεκαετηρίου καὶ πλέον ἐτῶν ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ἐκμαλλίλων πρώτως ἀνυφέρτου τῆς συμβάσεως, μὴ τηρηθείσης τῆς κατ' ἀ.ν. 516/1948 διαδικασίας νομιμοφροσύνης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἔδει νὰ εἶχεν ἀπευθυνθῇ εἰς τὸ ἀρμόδιον Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ προσληφθέντος κλπ., ΑΠ 570 σ. 25, ΑΠ 288 σ. 851.— Σχέσις διοικητῶν παρεχόντων ὑπηρεσίας ἀντὶ παγίας περιοδικῆς παροχῆς· καταγγελία συμβάσεως ὑπὸ ταῦ ἐντολέως καὶ ἀποζημίωσις· προσόντα διοικητῶν εἰς ὑμνημάτων ἢ κανονισμῶν νομικοῦ προσώπου καὶ μείζων προστασία· ἔννοια μείζονος προστασίας· παράλληλος ἐφαρμογὴ ἄρθρου 672 Α.Κ.· ἀποδοχὰς λόγος· γνώμη μειοψηφίας: ἀνεφάρμοστον ἄρθρου 672 Α.Κ., ΕΘ 441 σ. 154, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 153.— Σχέσις διοικητῶν, παρεχόντος ὑπηρεσίας πρὸς νομικὸν πρόσωπον, Ἐπ. Γνμδ. σ. 229.— Αὐτοδικαίως κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4852/1964 ἀπόλυσις τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων, ἀλλ' ἐκείνων μόνον, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις εἶναι προϊστάμενοι Νομικῶν Ὑπηρεσι-

ων, απασχολουσών πλείονας δεκαπέντε εξαιρέσεως της απολύσεως των απαγορευτικώς υπό τοῦ ά.ν. 1838/1951 τιτθευομένων δικηγόρων. ΣΚ 2887 σ. 251.— Λήξις συμβάσεως γενικών διευθυντών κλπ. νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατά ν.δ. 4552/1962 σύνδεσις τοῦ γενικοῦ διευθυντοῦ Ο.Γ.Α. δια σχέσεως δημοσίου δικαίου· θέσις γενικού διευθυντοῦ λήξεις συμβάσεως αὐτοῦ κατὰ ν.δ. 4552/1964· αντιμισθία ἡ θέσεως τοῦ ν.δ. 1352/1964· απόφασις Υπουργικοῦ Συμβουλίου καὶ προϋποθέσεις λήψεως εγκύρου ὑπαρκτοῦ αὐτοῦ. ΣΚ 358 σ. 358.— Απόλυσις υπαλλήλων Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ ν.δ. 4552/1964· δικαίωμα ἀπολαμβάνοντος τῶν ἀπολυομένων ανεξαρτήτως τοῦ χρόνου ἢ μὴ τῆς συμπληρώσεως ἐργασίας των, τῆς ἀπολαμβανούσης ἀποστάσεως μέτρων προστασίας ἐπὶ τοῦ ἐργαζομένου. Π 251 σ. 122. — Λήξεις συμβάσεων γενικῶν διευθυντῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἔννοια ὅρου ε ν.δ. 1352/1964· ἐπιφυλαξις καὶ τῶν ὑπὸ δημοσίου δικαίου σχέσεως συνδεομένων μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου. ΑΠ 261 σ. 1047.— Λήξις συμβάσεως δικηγόρων κατὰ ν.δ. 4552/1964. Γν. Σ. σ. 1346.—Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου παρεχομένη εἰς τοιούτους ἀπεριορίστως ἐφαρμογὴ τοῦ Κωδικοῦ Ὀργανισμοῦ Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, διὰ τὸ συνδεόμενον μετὰ ταῦτα διὰ συμβάσεως ἐργασίας ιδιωτικοῦ δικαίου προσωπικὸν τῶν διατάξεων τοῦ νόμου 2112/1920 καὶ οχι τῶν ἀφορωσῶν τὸ Δημόσιον· πολέμου Υπουργικοῦ Συμβουλίου 958 καὶ 976/1941 περὶ συνταξιοδοτήσεως βοηθήματος εἰς τὰ ἀπολυθέντα προσωπικὸν αὐτοῦ. ΑΠ 97 σ. 478, ΑΠ 292 σ. 856, ΑΠ 291 σ. 857.—...δικαίωμα τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου προερχομένων ὑπαλλήλων τοῦ ανωτέρω Ὀργανισμοῦ, θεωρουμένου διαδόχου τοῦ Δημοσίου, προσμετρήσεως τῆς παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσίας αὐτῶν. ΑΠ 292 σ. 855.— Ἀνταφαιρεσιμότητα νόμου 2112/1920 ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἢ ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, ἐφ' ὅσον ἔχει ληφθῆ εἰδικὴ ἕτερα αὐτῶν μέριμνα διὰ κανονισμοῦ, ἴση τοὐλάχιστον πρὸς τὴν ὑπὸ τοῦ νόμου 2112/1920 προβλεπομένην ἀποζημίωσιν· ἀπολαμβανόμενος προσωπικὸς Ἠλεκτρικῆς Ἐταιρείας Μεταφορῶν· παροχὴ ἀπολαμβανόμενος νόμου 2112/1920. ΑΠ 113 σ. 989.— Καταγγελία σχέσεως δικηγόρων ἐπὶ παγίᾳ περιοδικῇ ἀμοιβῇ εἰς νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, μὴ ἀπαιτουμένης τῆς ὑπάρξεως αποδεκτοῦ λόγου καταβολῆς ἀπολαμβανόμενος· ὑπαγωγὴ τῆς καταγγελίας εἰς περιορισμὸν ἄρθρου 281 Α.Κ., μὲ συνέπειαν παραβάσεως τὴν ἀκυρότητα τῆς καταγγελίας καταχρηστικὴ ἡ καταγγελία διὰ τὸν λόγον ὅτι ὁ δικηγόρος ἠτήσατο ἢ ἐπεδίωξεν ἀμοιβὴν ἀνάλογον τῆς ἐκτασεως καὶ τῆς σημασίας τῶν περὶ ὧν ἡ διὰ τὰ προσληφθῆ ἄλλως, φίλα προσκείμενος εἰς μέλος διοικήσεως τοῦ νομικοῦ προσώπου· ἐλάχιστα ὅρια ἀμοιβῆς δικηγόρων δικαιοῦται χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως δι' ἠθικὴν βλάβην ἐκ τῆς καταχρήσεως δικαιώματος. Η 2350 σ. 1052.— Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας μισθωτῶν Δημοσίου καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἐφαρμογὴ ἢ μὴ διατάξεων ἐπὶ ἐργατοτεχνικοῦ προσωπικοῦ. ΝΖ σ. 1222.— Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἀπαχωρήσαντος τῆς ὑπηρεσίας λόγῳ συνταξιοδοτήσεως· ἐφαρμογὴ ἐπὶ προσωρινῶν ὑπηρεσιῶν πρὸς Δημόσιον ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· ἐξαίρεσις τίνος ἀμφιβ. Ἐγγρ. σ. 1158.—Ἐφαρμογὴ Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ δὴ τῶν ἄρθρων 131 - 142· παραγραφὴ πειθαρχικῶν ἀδικημάτων κατ' ἄρθρα 133, 134 Υπαλληλικοῦ Κώδικος· ἔννοια τῶν ἀνωτέρω διατάξεων. ΣΕ 2813 σ. 304.— Ἐφαρμογὴ Υπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ ὑπαλλήλων νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου· πειθαρχικὰ παραγραφὴ καθορισμός, μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Υπαλληλικοῦ Κώδικος, καὶ ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, δυὶ τοῦ ἀπὸ 23/31.12.1953 δ.δ., ἐν ἰσχύϊ τῶν τῆς ἀσκήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων· κατάργησις ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος, ὅσον ἀφορᾷ τὰς παγιώσεις τῆς διὰ πειθαρχικοὺς λόγους ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων, τῶν διατάξεων τοῦ ά.ν. 972/1937 ἐπὶ ἄρθρων 2 § 1 τοῦ ν.δ. 30/30 Ἀπριλίου 1946, δι' ὧν καθιερώθη πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπολύσεως πράξεως ὁ ἔλεγχος καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς πράξεως ταύτης παρὰ τοῦ ἐποπτεύοντος τὸ νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου Υπουργοῦ. ΣΕ 752 σ. 608.— Ἐφαρμογὴ Υπαλληλικοῦ Κώδικος ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· διαδικασία προσλήψεως καὶ προαγωγῶν· εἰσαγωγὴ ὑπαλλήλων Τμήματος Προνοίας Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων. ΣΕ 2674 σ. 689.— Ρύθμισις διὰ τοῦ ά.ν. 1558/1950 τῶν ἀποδοχῶν καὶ ἐν γένει προσθέτων ἀπολαυῶν τοῦ διὰ σχέσεως δημοσίου δικαίου συνδεομένου μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου προσωπικοῦ ἀναφαιρετῶν ἐπὶ τῶν διὰ σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένων μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων, ἔχοντος καθιερωθῆ διὰ τούτους ἰδίου τρόπου ρυθμίσεως (συλλογικαὶ συμβάσεις, διαιτησία κλπ.)· δικαίωμα ἐξόδων κινήσεως κλπ. τῶν ἐπὶ σχέσει δημοσίου δικαίου, ΑΠ 495 σ. 12.— Δέσμευσις νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου ἐκ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας. Βλ. λ. ***Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας***. —Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως 2/1961 περὶ ἀποδοχῶν προσωπικοῦ ζυμωτηρίων ἐπιχειρήσεως, κηρυχθείσης γενικῶς ὑποχρεωτικῆς. ΑΠ 526 σ. 6.—Μισθὸς καθαριστριῶν Δημοσίων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ρύθμισις διὰ τοῦ νόμου 2314/1953 τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὡρομισθίων τῶν καθαριστριῶν, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων κτιστημάτων, ἤτοι τῶν πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ὀργανισμῶν

δημοσίου δικαίου λειτουργούντων Ταμείων και όχι των οικοδομών ή κτιρίων αυτών των ιδίων τούτων, έστω και ως ιδιωτικών Υπαλλήλων μισθωμένων, ΑΠ 516 σ. 15.—Μηνιαία απολογία ιατρών νοσηλευτικών ιδρυμάτων και εν γένει νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικού δικαίου τρόπος καθορισμού· αναφαινόμενα διατάξεων π.δ. 3623/1956, ΑΠ Ό,τι 511 σ. 814.—Απεργία υπαλλήλων Δημοσίου και νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και μισθοί αυτών, Γν.Σ., σ. 1104.—Καθορισμός αποδοχών προσωπικού Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού διατάξεις ν. 452/1948 περί Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού· αυθεντική ερμηνεία άρθρου 42 ν. 3239/1955 δι' άρθρου 8 ν. 4501/1966 ισχύς διατάξεως ως ερμηνευτικής· εφαρμογή επί του προσωπικού του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού κατά την έννοιαν των γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των τυχόν διαφόρων αυτών· εφαρμοστέα εν αιτία διάταξις· αναδρομικότης αποδοχών, Π 1231, σ. 1270.— Συνδικάτα μετά νομικών προσώπων έντασις επαγγελματικής απασχολήσεως· έσθησις εν τη ισχυρά επί ο ένάγων προσελήφθη παρά του εναγομένου σωματείου, νομίμως εκπροσωπουμένου, και επ' αορίστου διαρκούσης, εξαιρουμένης και της διαπραττομένης υπ' αυτού ανηθικότητος, ΑΠ 390 σ. 1338.—Μισθός υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· δικαίωμα των υπαλλήλων εναντίον νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου χορηγήσεως εις αυτούς κατοικιών ή αναλογικών αξιών και μισθοδοσίας διαφόρων τούτων ρυθμισθεισών δαπανών υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου κατ' άρθρ. 1538/1950, ΑΠ 140 σ. 1511.—Τροποποίησις εφαρμοστέων διατάξεων του ρυθμιστικού ή δια π.δ. 258/1964 ρυθμισθέντος θέματος των αποχωρούντων εξ έργων, διενεργουμένη δι' εργασιακών του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, ΣΕ 2459 σ. 40.—Παραγραφή εξαιρουμένων άπαξ σωματεία ή νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Τρ. Υγιά, σ. 395.—Εφαρμογή κ.λ. αποζημίωσεως περί αορίστου διάρκειας δι' εργασίαν κατά Κανονισμούς και επί νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, Π 81 σ. 119, Π 6062 σ. 356.—Κράτησις εκ του μισθού υπέρ του Μετοχικού Ταμείου Πολιτικών Υπαλλήλων δια τίνας έχουν συσταγεί· Δικαιοδοσία της κατασχέσεως εις τους δια σχέσεως δημοσίου δικαίου ή ιδιωτικώς δικαίου συνδεόμενους μετά των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου μισθωτούς, τους μη όντας μετόχους του Ταμείου· Γαμέων και όχι εις τους υπαλλήλους ή τους συνδεομένους δια συμβάσεως έργασίας ιδιωτικού δικαίου μετά του Δημοσίου, ΑΠ 180 σ. 198.—Παραγραφή αξιώσεως κατά νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου· ρύθμισις δια του άρθρου 17 του Εισ. του Α.Κ. νόμου· εισαγωγή εις την δια του άρθρου τούτου θεσπιζομένην κατάργησιν και τον κατά τον χρόνον της εισαγωγής του Α.Κ. δημοσιευόντων και δημοσιευθέντων εις νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου ειδικών διατάξεων, έστω της παραγραφής, καθ' ην ως προς ιδρυθέντα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, δυνάμει ειδικής διατάξεως νόμου, είχεν επεκταθή ή εφαρμογή των δια το Δημόσιον διατάξεων περί παραγραφής παραγραφή δικαιτήσεων προσωπικού κατά τον Α.Κ., ΑΠ 232 σ. 801.—Ταμείον Υπαλλήλων Αγροτικής Τραπέζης Ελλάδος· νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, Γν.Σ., σ. 905.—Εμπορική και Βιοτεχνική Σχολή, νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, μη υπαγομένη εις τας διατάξεις περί ωραρίου εργασίας ιδιωτικών εκπαιδευτηρίων κλπ., Π 567 σ. 1192.— Α.Ε.Η.· νομικόν πρόσωπον ιδιωτικού δικαίου, Γνμδ. νμθ. σ. 1805, ΣΕ 306 σ. 917, Είναι νομικόν πρόσωπον δημοσίου δικαίου· Οι Διαγγελικοί Σύλλογοι, Π 42 σ. 267.— Οι ενοριακοί Ναοί, ΑΠ 430 σ. 1310.— Ο Ελληνικός Οργανισμός Μεταφορών Α' Αυτοκινήτων (Ε.Ο.Μ.Α.), Γν.Σ. σ. 921.— Ο Κρητικός Οργανισμός Μηχανημάτων Δημοσίων Έργων, ΑΠ 40 σ. 100, ΑΠ 97 σ. 478, ΑΠ 292 σ. 855, ΑΠ 291 σ. 857, ΑΠ 278 σ. 1062.— Τα Νομαρχιακά Ταμεία, Π 419 σ. 482.— Ο Οργανισμός Απασχολήσεως και Ασφαλίσεως Ανεργίας, ΑΠ 265 σ. 1241.— Ο Οργανισμός Γεωργικών Ασφαλίσεων, ΣΕ 856 σ. 353.—Ο Οργανισμός Ελευθέρας Ζώνης Θεσσαλονίκης, Π 81 σ. 119.— Ο Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς, Π 1500 σ. 491.— Ο Οργανισμός Τηλεφώνου και Ηλεκτρομετρικού Λαυρίου, ΣΕ 1393 σ. 910.— Οι Σ.Ε.Κ., ΑΠ 375 σ. 884, Ελ. Αθ. 3576 σ. 1266.—Το Ταμείον Επικουρικής Ασφαλίσεως Υπαλλήλων Εμπορικών Καταστημάτων, ΣΕ 547, σ. 523.— Το Ταμείον Προνοίας Προσωπικού Ελληνικών Σιδηροδρόμων, ΣΕ 2074 σ. 689.— Θέματα αφορώντα τα κατ' ιδίαν νομικά πρόσωπα, Βλ. εις οικείας λέξεις, ήτοι *Ανεργίας Οργανισμός, Ανώνυμος Εταιρεία, Λιμένες - Κοινάχτες, Δημόσιον, Ηλεκτρικαί επιχειρήσεις, Κοινωνικαί Ασφαλίσεις, Οργανισμοί, Σιδηρόδρομοι, Σωματεία, Ταμεία κλπ.*

Νομικοί σύμβουλοι. Βλ. λ. *Δικηγόροι*

Νομικός χαρακτηρισμός. Έννομων σχέσεως έργον του δικαστού, ΑΠ 374 σ. 877, Π 193 σ. 1262.

Νομιμοποίησις. Παθητική· διαγωγαί προς καταβολήν μισθών και απολαβών υπαλλήλων τεκτονικών λογοτεχνείων αυτοκινήτων, ΑΠ 516 σ. 15, ΑΠ 72 σ. 179.—Ενεργητική επί αγωγής εκ συμβάσεως καλλιτεχνικού αορίστου συγχρατήματος μετ' επαγγελματίου εντύπου δωσιδίκησις προς παροχήν υπηρεσιών μετ' άγαν δαπανηράς αποδοχής υπηρεσιών επί τω εργοδότω· ανυπαρξία εκ μέρους του καλλιτεχνικού συγχρατήματος, μη έχοντος νομικήν προσωπικότητα και συνεπώς ικανότητα προς το είναι διάδικον δικαίωμα αγωγής ενός εκάστου των μελών του συγχρατήματος, Π 6044 σ. 32.— Μισθωτού προς λήψιν παρα-

παιτικοῦ ὑπηρεσίως καὶ ὃν δὲν ἐλύθη ἡ ἐργασιακὴ σχέσις, ἀλλ' ἐξακολουθεῖ διατηρεμένη αὕτη, προβαλλομένου καὶ αὐτοῦ ἐναρχοντος εἰς τὴν συγκεκριμένην περίπτωσιν ἐννόμου συμφέροντος τοῦ ἐργαζομένου, ΑΠ 19343 σ. 170. — Ἐλλείψει ἐννόμου συμφέροντος πρὸς προσθετον παρέμβασιν Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος εἰς δίκην περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως Ἐργατοϋπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης ἐνόσω νομιμοποίησις ὁ ἰσχυρισμὸς περὶ ἀπομιθάκευσεως τῆς αἰτήσεως λόγῳ μὴ ἐκπληρώσεως τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον διοχρεώσεων τῶν ὑπογραφόντων αὐτὴν μελῶν, Πρ. Θεσ. 987 σ. 681. — Ὑπαρξις ἐννόμου συμφέροντος πρὸς ἄσκησιν ἐνδίκου μέσου αὐτεπαγγέλτως ἐρευνᾶται, διότι ἀνάγεται εἰς τὴν νομιμοποίησιν καὶ συνεπῶς εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν, ΑΠ 22573 σ. 818. — Πρὸς διαδικαστικὴν πρᾶξιν ἰδιωτικὸν συμφέρον γενικὴ δικονομικὴ ἀρχὴ ἄρθρου 67 Πολ. Δικονομίας ἐφαρμογὴ καὶ ἐν τῇ αἰτήσει ἀναιρέσεως, ἀναγομένῃ εἰς τὴν δημοσίαν τάξιν καὶ ἐξεταζομένην ἐξ ἐπαγγέλματος αὐτεπαγγέλτως ἐλλείψεως συμφέροντος καὶ ὅταν καθ' οἱονδήποτε τρόπον ἐπήλθεν ὅλως ἢ μερικὴ ἀποδοχὴ τοῦ δικαιώματος, ἧτις ἐπιφέρει κατάργησιν τῆς δίκης (ἄρθρον 476 § 2 Πολ. Δικ.), ΑΠ 569 σ. 1016. — Ἐπὶ ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ὡς διαδόχου τοῦ εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλείων, ΑΠ 63 σ. 1152. — Ἐλλείψει παθητικῆς νομιμοποιήσεως ἀγωγῆς κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α. δι' ἀμφισβήτησιν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν δι' ὁπωσδήποτε ἀγωγῆς ἢ ὑπὲρ τοῦ Τ.Α.Ο.Ε.Μ., ΑΠ 263 σ. 1341. — Νόμιμος ἐπὶ δικαστηρίου παράστασις ἀγγέλου, σημειουμένου τὸ 14ον ἔτος τῆς ἡλικίας, ἰδίου ὀνόματι, Π 1341 σ. 1268. — Ἀπορριπτέον αἴτημα ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τῆς Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν, μὴ προσκομισθείσης ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς περιοδικοῦ ὀργάνου, ἐξουσιοδοτοῦσαν τὸ νόμιμον ἐκπρόσωπον αὐτῆς πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως, ΣΕ 2309 σ. 1464.

Νομιμοφροσύνη. Πρόδηλος μαθητῶν νομικῶν προσώπων ὄντων τηρήσεως διαδικασίας νομιμοφροσύνης κατεχομένης ἢ μετὰ πάροδον δεκαετιῶν καὶ πλέον ἐκτὸς ἀπὸ τῆς προσλήψεως τοῦ ὑπαλλήλου πρώτως ἀνορύτου τῆς συμβάσεως, μὴ τηρηθείσης τῆς κατ' ἄρθρ. 21α 1848 διαδικασίας νομιμοφροσύνης ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἔδει νὰ εἶχε ἀποταθῆ εἰς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον Νομιμοφροσύνης διὰ τὴν βεβαίωσιν τῆς νομιμοφροσύνης τοῦ προσληφθέντος κ.λπ., ΑΠ 570 σ. 25, ΑΠ 288 σ. 851. — Ἐὰν τυχὸν νόμιμος ἢ ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Προστασίας Ἀπολυομένων ἐκ τοῦ Στρατοῦ τοποθετησις προσωπικοῦ, μὴ κατισχύουσα νομιμοφροσύνης, εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν, Γν.Σ. σ. 177. — Διορισμὸς ἢ πρόσληψις τῶν πάσης φύσεως ἐν γένει ὑπαλλήλων, ἐπιστατῶν καὶ ἐργατῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. μετὰ διατάξεως τῆς νομιμοφροσύνης αὐτῶν ὑποχρεώσεως τοῦ κατ' ἀ.ν. 1836/1951 πολιτοφρονοῦντος πρὸς ὑποβολὴν μόνον δηλώσεως αὐτοῦ περὶ νομιμοφροσύνης, δυναμένης νὰ ἐπανενεργῇ καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ ἁρμόδιον Συμβούλιον αἴτησίν του περὶ τοποθετήσεως εἰς θέσιν δὲν ἀπαιτεῖται στοιχείων τῆς ἀγωγῆς τοῦ τοποθετηθέντος περὶ πληρωμῆς τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἢ ὑποβολὴ τῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης, ΑΠ 475 σ. 1438. — Ἐπὶ προσωρινῆς ἄδειας ἐργασίας ἐπικούρων φορτοεκφορτιστῶν λιμένων, Γν.Σ. σ. 1466.

Νόμισμα. Καταβολὴ ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου εἰς τὸν μισθωτὸν τοῦ εἰς χρῆμα μισθοῦ, ΝΖ σ. 1468.

Νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις. Βλ. λ. *Νόμος*.

Νόμος. Ἔναρξις ἰσχύος νόμων καὶ λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων ἔναρξις ἰσχύος νόμων κατ' ἄρθρον 108 τοῦ Ἐσ.Ν.Α.Κ. μετὰ δεκαπενθήμερον ἀπὸ τῆς εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύσεώς του, μόνον ἀφορμένου περὶ τυπικῶν νόμων καὶ ὄχι ἐπὶ τῶν λοιπῶν νομοθετικοῦ περιεχομένου πράξεων, αἵτινες, ἐν ἐλλείψει εἰδικῆς διατάξεως, ἄρχονται ἰσχύουσαι ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς δημοσιεύσεώς των, ΣΕ 741 σ. 810. — Λεθεντινὴ ἑρμηνεία νόμων κατ' ἄρθρον 20 Συντάγματος· δικαίωμα νομοθετικῆς ἐξουσίας νὰ ἀποδίδῃ τὴν παρ' αὐτῆς δηλουμένην ἔννοιαν εἰς ἑρμηνευομένους νόμους, ὅταν πρόκηται ὑπερχὴ ἀνάγκη ἑρμηνείας αὐτοῦ διατάξεις ν. 352/1945 περὶ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ· πλήρωσις ἑρμηνεία ἄρθρων 42 ν. 3239/1955 δι' ἄρθρων 5 ν. 4504/1966 ἰσχύς διατάξεως ὡς ἑρμηνευτικῆς, Π 12371 σ. 1270. — Ἰσχὺς ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου τῆς διατυπωτικῆς ἀποφάσεως 2/1961 τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων, ἐπιψηφισθείσης ἐπιφυλακτικῶς, ΑΠ 526 σ. 6. — Ὑποχρεωτικὴ ἀπόφασις 8900/1941 ἢ πρόσθετος ἀμοιβὴ δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακὰς ἔχει ἰσχὺν οὐσιαστικοῦ νόμου, Π 1190 σ. 295. — Κατηγορικὸς κατασταθεὶς προσωπικοῦ τῆς Α.Ε.Π. δὲν ἔχει ἰσχὺν νόμου, ΑΠ 36 σ. 336, Π 1190 σ. 670, Εἰσαγ. σ. 670, ΑΠ 306 σ. 917. — Ἰσχὺς ὡς νόμου τοῦ καταστατικοῦ Τουπέδως Ἑλλάδος καὶ ὄχι καὶ τῶν κανονισμῶν τοῦ προσωπικοῦ αὐτῆς, ἐχόντων ἰσχὺν οὐσιαστικῶν διὰ τῆς ἀποδοχῆς αὐτῶν ὑπὸ τῶν ὑπαλλήλων, ΑΠ 200 σ. 832. — Καταστατικὸς Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἔχει ἰσχὺν νόμου, ΑΠ 108 σ. 928. — Κύρωσις διὰ νόμου διεθνῶν συμβάσεων καὶ ἔννοια ἐπιτελέσματος· μετατροπὴ τῶν κυρωμένων διεθνῶν συμβάσεων εἰς ἐσωτερικὸν δίκαιον καὶ δυνατὴ ἡ τροποποίησις ἢ κατάργησις αὐτῶν διὰ μεταγενεστέρων νόμων ρητῶς, εἴτε συνηρῶς, ἐφ' ὅσον ἐν τῇ τελευταίᾳ περιπτώσει ἔγινεν τοῦ ἐνδεχομένου τῆς δημοσιεύσεως διεθνοῦς διὰ τὴν πολιτείαν εὐθύνης, συνάγεται ἡ ἐκάστοτε βούλησις τοῦ νομοθέτου σαφῶς, ΑΠ 654 σ. 340. — Συμβάσεις μεταξὺ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου καὶ Ἠλεκτρικῆς Ἑταιρείας Μεταφορῶν, κυρωθεῖσαι διὰ ν. 3954/1959 ἰσχὺς ἔκτοτε ὡς οὐσιαστικοῦ νόμου, ΑΠ 113 σ. 988. — Οὐσιαστικὸς νόμος· συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ διαιτητικαὶ ἀποφάσεις,

συμβολή εἰς τὴν ἑρμηνείαν τῶν θεσμῶν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως καὶ τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, Μελ. 585 ἑπ. σ. 649 ἑπ. —Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ ἐργοδοτῶν καὶ ἡ σφαλισμένη νόμιμος ἢ ἐπιβολὴ διὰ ὁ. δ/των, μὴ συνιστώσων φόρον, ἐπὶ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 50 § 2 τοῦ Συντάγματος, ὥστε ν' ἀπαιτῆται ἐπιβολὴ αὐτῶν διὰ νόμου· τρόπος εἰσπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν, ΣΕ 2479 σ. 10.—Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρήσεως Ἀσφαλίσεως Ἐργαστηρίων Δημικῶν καὶ Ξυλουργείων Ἐργασιῶν ἐκτάσεως ἀσφαλιστικῆς αὐτοῦ περιοχῆς διὰ ὁ.δ. 258/1964 νόμιμος τρόπος εἰσπράξεως τῶν ἀσφαλιστικῶν εἰσφορῶν παράνομος ἢ διὰ τοῦ ὁ.δ. 258/1964 ρυθμισθεὶς τοῦ θέματος τῶν πληρωμῶν εἰς ἔργα διὰ λογαριασμὸν Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ἐκτροπὴς διατάξεων ὁ. δ. 258/1964, ΣΕ 2479 σ. 10.— Διατάξεις Κανονισμῶν ἐργασίας ἐπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων Δημένος Πειραιῶς, τεθεῖσαι κατ' ἐπίρρωσιν ἐξουσιοδοτήσεως, σημάνουσα ἀνάγκας, ΣΕ 2138 σ. 176. —Ἀκυρότης συμβάσεως ἐργασίας μετὰ Δημοσίου, μὴ ἐκτιμησάσης τυχὸν ἐπιτρεπομένης ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ προσλαμβάνοντος τοιοῦτον, Π 254 σ. 432.—Ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ρύθμισιν τῶν περὶ τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ἐπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων δὲν καταστατικόν, ἐγκριτομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 39 α.ν. 11.11.1935 περὶ Ὀργανισμοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· ἔλλειψις καὶ ἔγκυρος, ἀδιαφόρως τῆς λόγῳ τῆς ἐκρύτητος τῆς ἀκυρότητος τῆς εἰς ἣν παραπέμπει διατάξεως, ΣΕ 517 σ. 529.— Ἀνυπόνθετος διοικητικὸς συμβιβασμὸς ὀργανισμοῦ κοινωνικῆς πολιτικῆς τύχη ἀναφερομένων ἐξουσιοδοτήσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ ν.δ. 4364/1964 κατόπιν πλατρόδου καὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 2 ν. 2070/1952, ΣΕ 109 σ. 603.— Κατανομὴ ἀσφαλίστου ἀκοδόμου εἰς Ι.Κ.Α. Ἕγκυρος ὡς ἐντὸς τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 40 ν.δ. 2698/1953, ΑΠ 168 σ. 815, ΑΠ 914 σ. 941. —Ἰσχὺς κανονισμῶν, ἐνδεδειγμένων κατ' ἐξουσιοδότησιν εἰδικοῦ νόμου, ΣΕ 2178 σ. 1282.— Ἀκυρότης διοικητικῶν πράξεως καταβαλλόντων νόμον ὀγκωδίνης, Π 419 σ. 182.— Κρίσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος ἀσφαλίσεως πρὸς τὰ κατὰ τὸν χρόνον ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως δίκαια, ΣΕ 2810 σ. 554.— Μὴ ὑπαγωγὴ μνεία ἐν τῇ ἀγωγῇ καὶ τῶν νομικῶν κανόνων, ἐπὶ τῶν ὁποίων στηρίζεται τὸ δικαίωμα· ὁ δικαστὴς ὀφείλει νὰ γνωρίζῃ τὸν νόμον [*jura novit curia*], Π 2560 σ. 191.—Ἔργον τοῦ δικαστοῦ ὁ νομικὸς χαρακτηρισμός, ΑΠ 374 σ. 977, Π 193 σ. 1962.— Νομικὴ ἔννοια ἡ ἀρχὴ τῆς καλῆς πίστεως, ἐλεγκτὴ ὑπὸ Ἀρείου Πάγου, Εἰσαγ. σ. 1442.— Νομικὴ ἔννοια ἡ τοῦ λογιστοῦ καὶ ἐλεγκτὴ αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀρείου Πάγου ἡ κρίσις τοῦ λογαριασμοῦ τῆς ἀξίας, ΑΠ 479 σ. 1390.—Ἡ ἠθικὴ ἐξουσθένεια κατὰ τὴν ἀπονομὴν τοῦ δικαίου, ΝΖ σ. 329.— Σχέδια νόμων [Κοδικοποίησις Ἐργατικῆς Νομοθεσίας], Σημ. σ. 776.— Νέα νομοσχέδια, Σημ. σ. 968.— Νομοθετικὰ κείμενα, Σημ. σ. 1240. Βλ. καὶ λ. *Ἀναδρομικότης, Ἀναίρεσις, Δημοσία τάξις, Ἐργατικὸν Δίκαιον, Σύνταγμα.*

Νοσήλεια. Βλ. λ. *Ἔξοδα.*

Νοσοκομεῖα. Κρίσις Πρωτοδικείου περὶ παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ μισθωτοῦ εἰς νοσηλευτικὸν Ἵδρυμα κατὰ Κυριακὰς καὶ ἄλλων τῶν νομίμων ὅρων ἐργασίας· ἀξιώσεις ἐξ αὐτῆς· δικαίωμα προσαυξήσεως κατὰ 75% ἀξιώσεις περὶ πληρωμῆς ἐπιπροσθέτου τοῦ 1/25 τοῦ μισθοῦ ἐκ τοῦ λόγου ὅτι δὲν ἀνεπαύθη εἰς ἄλλην ἡμέραν τῆς ἑβδομάδος· στήριξις αὐτῆς ἐπὶ τῶν διατάξεων τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ, ΑΠ 522 σ. 85.— Ποστάνειον Ἱερὸν Γενικὸν Νοσοκομεῖον Μυτιλήνης· λειτουργία καὶ διαχείρισις περιουσίας αὐτοῦ· διαθέσιμα ὑπηρετούντων εἰς Δημόσια ἢ Κοινοτικὰ καὶ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, Ὑγειονομικὸν ταμεῖον ἢ Ὑγειονομικὰς Ταμηρεσίας ἀδελφῶν νοσοκόμων κατὰ ν.δ. 685/1948· ἐπαίτιος παράλειψις τῶν κατ' ἄρθρα 67 καὶ 68 Α.Κ. ἀντιπροσωπευτικῶν ὀργάνων καὶ ὑπογρεώσεις ἀποζημιώσεως κατ' ἄρθρα 71 καὶ 914 Α.Κ. ποία ἡ ἀποκατασταστέα ζημία· ἀποδοσις κατ' ἄρθρον 938 Α.Κ. τοῦ ἀκυρωθέντος ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ μετὰ τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τῆς ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως· παραγραφὴ ἀξιώσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ· ἰσχυρισμὸς περὶ κατεχυσητικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ, ΑΠ 608 σ. 226.— Μισθὸς ἀδελφῶν νοσοκόμων νοσηλευτικῶν Ἱδρυμάτων· λῆψις ἐπ' αὐτῶν εἰς ἰδιωτικὸν δικαίου νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα ὑπηρετούντων νοσοκόμων τοῦ μισθοῦ τῶν δημοσιοϋπαλληλικῶν βαθμῶν, μειωμένου κατὰ 25% τῶν ἐκ ταύτων προκυπτόντων, αἱ ὁποῖαι προσελήφθησαν μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν. 638/1948, ὡς καὶ τῶν προσαυξήσεων καὶ ἐπιδομάτων, τὰ ὁποῖα ἐλαμβάνοντο οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι· προσαυξήσεις ἀμοιβῆς δ' ἐργασίων κατὰ Κυριακὰς καὶ νυκτερινὰς ὥρας νομίμου ὥρου ἐργασίας, ΑΠ 33 σ. 104.—Ἀποδοχαὶ καὶ διαθέσιμα νοσοκόμων νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων· λῆψις ὑπὸ τῶν ἀδελφῶν νοσοκόμων, τῶν ὑπηρετούντων εἰς Δημόσια, Δημοτικὰ, Κοινοτικὰ ἢ καὶ Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου Νοσηλευτικὰ Ἱδρύματα, Ὑγειονομικὰ Κέντρα ἢ Ὑγειονομικὰς Ὑπηρεσίας ἀποδοχῶν δημοσίων ὑπαλλήλων, διαθεσιμοζομένων ταύτων εἰς βαθμοὺς τῆς δημοσιοϋπαλληλικῆς ἱεραρχίας ἀνάλογως τῶν προσόντων αὐτῶν· μισθὸς τῶν μετὰ τὸ ν.δ. 685/1948 προσληφθέντων διαθέσιμος κατ' ἄρθρον 11 ν.δ. 3097/1954 καὶ προηγοτή, ΑΠ 102 σ. 930.— Μηνιαία ἀποδοχαὶ ἰατρῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων καὶ νομικῶν προσώπων δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου· καθορισμὸς ἐπὶ τῇ βάσει ὀργανισμοῦ ἢ ἐσωτερικοῦ κανονισμοῦ, καθορίζοντος τὸ προσωπικὸν πρὸς συμπλήρωσιν προβλεπομένων ὀργανικῶν θέσεων κλπ.· τῶν μηνιαίων ἀποδοχῶν αὐτῶν ἴσων πρὸς τὰς ἀποδοχὰς τῶν πολιτικῶν δημοσίου ὑπαλλήλων, μὴ δυναμένων νὰ τύχουσι ἐ-

αμοιβαίας των και' άλλων τρόπων και δη ο ναλόγως της χρονικής διαρκείας της απασχολήσεως ρυθμιζομένων επί αποδοχάς διατάξεων του άρθρου 1 ν.δ. 3823/1956, ΑΠ 311 σ. 311. Ώρα εργασίας προσωπικού καντίνας, δ.δ. 63325/1961, ΑΠ 291 σ. 1048.— Τεμάχια ή μερομίσθια δι' εισαγωγής Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 186.

Νυκτερινή εργασία. Προσθετος αμοιβή κατά την ό σ. 18310/1946 δια νυκτερινήν εργασίαν εξ 20% επί του βαρυντικούς τεθεσπισμένου ελαχίστου ορίου μισθού ή ημερομισθίου, ΑΠ 611 σ. 162, ΑΠ 613 σ. 555.—Ανάλογος μείωσις της προσαυξήσεως αυτομάτως, χωρίς να απαιτήται ιδιαιτέρα περί τούτου συμφωνία, εφ' όσον ο μισθωτός απησχολήθη κατά τας νυκτερινάς ώρας ολιγωτέρων του κεκανονισμένων ωρών, αναλόγως προς την επί ίσω τούτου απασχόλησιν, ΑΠ 617 σ. 152.—Έτοιμότης μισθωτού προς εργασίαν· μη εξομοίωσις ταύτης προς εργασίαν ως προς την επιβολήν των διατάξεων περί νυκτερινής εργασίας κλπ., ΑΠ 137 σ. 1346, ΑΠ 67 σ. 401.— Αδελφών νοσοκόμων νοσηλευτικών ιδρυμάτων προσαυξήσεις, ΑΠ 43 σ. 404.— Μαιευτικών προσαυξήσεις κατά δ.δ. 18310/1946, ΑΠ 612 σ. 545, ΑΠ 618 σ. 545.— Τσοπάνοι· συνυπολογισμός του δι' αυτήν επιδόματος δια τον αντιστοιχούν μισθόν προς υπολογισμόν της αντάξιος εκ του Τομέως Ασφαλίσεως Προσωπικού Η.Ε.Α.Π. και Ε.Η.Ε., ΑΠ 378 σ. 1325. — Συνυπολογισμός της προσαυξήσεως δια τας αποδοχάς αδείας, ΝΖ σ. 822.—Έγκριτον σημειούται ότι εις τον συμφωνηθέντα μείζονα του νομίμου μισθόν περιλαμβάνεται και η προσαύξησις δια νυκτερινήν εργασίαν, Είσαγ. σ. 732.—Απαλλαγείσαι δια διανυκτερεύσεις έπειτ' έδρας οδηγών και εισπρακτόρων υπερατικών λεωφορείων αυτοκινήτων· άσκεπτος η αποζημίωσις αύτη προς την δ.δ. 18310/1946 προς αξίωσιν αμοιβής δια νυκτερινήν εργασίαν, ΑΠ 525 σ. 1518.

Νυκτοφύλακες. Βλ. λ. *Φύλακες*.

Ξ

Ξενοδοχουπάλληλοι. Άδεια προς εξετάσεις· εργασίας· δρισμός είδικής διατάξεως άρθρου 11 ν.δ. 394/1936, Πρ. Π. 10995 σ. 1211, Είσαγ. σ. 1210.

Ξυλουργικαί εργασίαι. Εντέλεσις ξυλουργικών εργασιών και εισφορές εργοδότης προς κατοβολήν των εισφορών Ι.Κ.Α., ΑΠ 168 σ. 615. Βλ. και λ. *Ταμεία*.

Ο

Οδηγοί. Βλ. λ. *Αυτοκίνητα*.

Ο.Δι.Σ.Υ. Βλ. λ. *Οργανισμοί*.

Οδοιπορικά. Βλ. λ. *Έξοδα*.

Οικιακοί μισθωτοί. Βλ. λ. *Υπηρέται, Αυτοκίνητα* (παράγρ. 4).

Οικοδομικαί εργασίαι - Οικοδόμοι. Σύσταση δια του νόμου 4321/1963 ειδικού παρά τω Ι.Κ.Α. Δογματισμού δια πληρωμήν δώρων καθ' εορτάς εις εργαζομένους εις οικοδομικάς και τεχνικάς εργασίας· υποχρέωσις κυρίου του έργου προς πληρωμήν εισφοράς εις το Ι.Κ.Α. δικαίωμα αποζημιώσεως οικοδόμου εκ του άρθρου 914 Α.Κ. παρά του κυρίου του έργου δια την ζημίαν, την άπασιν εντεύθεν της μη λήψεως παρά του Ι.Κ.Α. δώρων καθ' εορτάς, λόγω μη πληρωμής της νομίμου εισφοράς, ΙΙ 24612 σ. 289.— Παροχή δια του άρθρου 40 ν.δ. 2698/1953 εξουσιοδοτήσεως προς Υπουργόν Εργασίας, όπως δια κανονισμού δυσθή σύστημα υπολογισμού των υπέρ του Ι.Κ.Α. εισφορών δια την ασφάλισιν των έργων οικοδομικών ή τεχνικών εργασιών, διαφόρων του ισχύοντος δια τους λοιπούς μισθωτούς· αρχή άρθρου 3 του Συντάγματος· συνταγματική η θέσπισις του σχετικού κανονισμού ασφαλίσεως οικοδόμων, ΑΠ 170 σ. 613.— Παροχή προς Υπουργόν Εργασίας νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως προς θέσπισιν δια κανονισμού ειδίου συστήματος όχι μόνον περί του τρόπου καταβολής, αλλά και περί του τρόπου υπολογισμού των υπέρ του Ι.Κ.Α. εισφορών κατ' απομάκρυνσιν από των σχετικών διατάξεων του ά.ν. 1846/1951· έκδοσις εντός της νομοθετικής εξουσιοδοτήσεως του κανονισμού περί τρόπου ασφαλίσεως παρά το Ι.Κ.Α. των απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εν γένει εργασίας προσώπων, ΑΠ 169 σ. 615, ΑΠ 614 σ. 944.—Υποχρέωσις κατ' άρθρον 8 του κανονισμού ασφαλίσεως παρά τω Ι.Κ.Α. των απασχολουμένων εις οικοδομικάς ή τεχνικάς εργασίας προσώπων, των εργαλάβων όπως καθ' εβδομάδα συμπληρούν τας ενδείξεις των απασχοληθέντων κλπ.· κρίσις Δευτεροβαθμίου Επιτροπής Ενστάσεων του Ι.Κ.Α. περί του ότι η συγκεκριμένη απασχόλησις ως οικοδόμου δεν συνιστά εξαρτημένην εργασίαν, ΣΕ 749 σ. 617.— Θεώρησις ως εργοδοτών δια τας οικοδομικάς εργασίας, τας εκτελουμένας δια μεσολαβήσεως τρίτων προσώπων δια την καταβολήν των εισφορών προς το Ι.Κ.Α. των κυρίων των αντεγειρομένων, μετατρεπομένων κλπ. κτισμάτων θέσπισις δια κανονισμού ειδίου συστήματος καταβολής εισφορών· έννοια όρου οικοδομικαί εργασίαι· εκτέλεσις ξυλουργικών εργασιών και εποχικός εργοδότης προς καταβολήν των εισφορών, ΑΠ 168 σ. 615.— Διατητική απόφασις 5/1961 περί όρων αμοιβής και εργασίας οικοδόμων· έγγαμοι και άγαμοι διατάξεις· καθορισμός ωρών εργασίας, αποζημιώσεως εκτός έδρας, εισφοράς υπέρ οργανώσεως, προσληψεως εκ μελών σωματείων κλπ., ΣΕ 2137 σ. 1247.— Δέσμευσις συλλογικής συμβάσεως εργασίας οικοδόμων, ΙΙ 16321 σ. 1254.— Αντιφάσεις συλλογικών συμβάσεων εργασίας οικοδόμων επί προσωπικού Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, ΙΙ 12371 σ. 1272.— Δέσμευσις εξ εθνικής δημοσιευμ-

γελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας των εργοδοτών και μαθητών και ἂν δέν ἀνήκουν εἰς τάς συμβληθείσας ὀργανώσεις' τοιαύτη καὶ ἡ ἀπὸ 24.4.1962 συλλογική σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων συναφθεῖσα ἢ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδόμων, νομίμως ἐκπροσωπουσα ἐπαγγελματικὰς σωματείας διακηρυχθεῖσα ὑπὸ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., Π 17441 σ. 1363.

Οἰκόσιτον προσωπικόν. Βλ. λ. *Ὑπηρέται.*

Οἰκοτροφεῖα. Ὥραι ἐργασίας προσωπικοῦ κοινῆς ἐργαστηρίων παρασκευῆς ψυχητῶν κατὰ τὴν ὑπ. 68323/1961 ἔννοια αὐτῆς, ΑΠ 881 σ. 1048, Π 25601 σ. 491.

Οἰνομαγειρεῖα - Οἰνοπωλεῖα. Τεκμηριὸ ἡμερομίσθιου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγγ. σ. 178.

Ὀκτάωρον. Βλ. λ. *Ὑπερωρίαι, Ὧραι ἐργασίας.*

Ὁμαδικὴ ἐργασία. Βλ. λ. *Μουσικοί.*

Ὀργανισμοί. Κριτικὸς Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων' νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου ἐφαρμογὴ τῶν περὶ ὀκταώρου ἐργασίας διατάξεων τοῦ π.δ. 27/6 - 6.7.1932 καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τούτου προσληφθεισῶν προς ἐκλογήν, μὴ δυναμένης νὰ τύχῃ ἀναλόγου ἐφαρμογῆς τῆς ειδικῆς καὶ ἐξαιρετικῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 § 2 ἀ.ν. 547/1957, ΑΠ 10 σ. 406, ΑΠ 387 σ. 1337, ΑΠ 278 σ. 1068, ΑΠ 387 σ. 1337.— Κριτικὸς Μηχανημάτων Δημοσίων Ἔργων' νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου σύνδεσις τοῦ προσωπικοῦ μετ' αὐτοῦ διὰ σχέσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου' ἐφαρμογὴ διατάξεων ν. 2112/1920 καὶ ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ καὶ ὄχι τῶν διατάξεων τῶν διὰ τοῦ ἀ.ν. 813/1943 καταθεσιῶν ἐπ' ὀριθ. 936 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου περὶ κατατάξεως ἐνσωμάτου εἰς τὸ προσωπικὸν τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 91 σ. 178, ΑΠ 292 σ. 855, ΑΠ 291 σ. 857.— Δικαίωμα τῶν ἐκ τοῦ Δημοσίου προερχομένων ἐπαλλήλων ταῦ ἀνωτέρω Ὀργανισμοῦ, θεωρουμένου διαδόχου τοῦ Δημοσίου, προσμετρήσεως τῆς παρὰ τῷ Δημοσίῳ ὑπηρεσίας αὐτῶν, ΑΠ 292 σ. 855. — προσθήκην ἐλίθωμα εἰς τεχνικὸν προσωπικὸν τοῦ ἄνω ὀργανισμοῦ, ΑΠ 291 σ. 857.— Ὧραι ἐργασίας των ἐπὶ σχέσει ἐργασίας προσωπικοῦ Δημοσίου' παροχὴ ἐργασίας εἰς Ὀργανισμὸν Διαχειρίσεως Συμμαχικοῦ Ὑλικοῦ ἔκτασις ἐφαρμογῆς διατάξεων ἄρθρου 50 Δημοσιοϋπαλληλικοῦ Κώδικος, Π 18524 σ. 31.— Ο.Α.Π. Κανονισμὸς ἐργασίας ἐπαλλήλων παραλαβῆς καὶ παραδόσεως ἐμπορευμάτων λιμένος Πειραιῶς' ρύθμισις ὑπὸ μικροῦ ἐπὶ τῆς νομοθεσίας τῶν τῆς ἀσχήσεως διαφόρων εἰς τοὺς λιμένας ἐπαγγελμάτων, μεταξὺ τῶν ἁπλῶν καὶ σημαντικῶν' συνέχισις τοῦ καθεστῶτος τούτου καὶ ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ο.Α.Π., ὡς πρὸς τὸν λιμένα Πειραιῶς, θεσπισθέντων διὰ τῶν κατὰ καιροὺς ἰσχυόντων εἰδικῶν κανονισμῶν ὡρισμένων προσόντων διὰ τὴν χορήγησιν ἀδείας ἀσκήσεως τοῦ ἐπαγγέλματος τούτου καὶ ρυθμισθέντων τῶν τοῦ τρόπου ἀσκήσεως αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἐπαπειλίαν τοῦ Ο.Α.Π. διατάξεις τεθείσαι κατ' ἐπιφύλαξιν ἐξουσιοδοτήσεως, ΣΕ 3138 σ. 115. — Ο.Α.Π.' διάκρισις σχέσεως ἰδιωτικοῦ δικαίου ἀπὸ δημοσίου ταυτότης προσέγγισις ἐπὶ τοῦ Ο.Α.Π., νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, χαρακτὴρ μηχανικοῦ δικαίωμα τεχνικοῦ ἐπιδόματος νόμου 3670/1957, Π 1506 σ. 494. — Ο.Α.Π. προσληπτὸς δικαίων τεχνιτῶν διὰ τὴν λειτουργίαν τῶν παντὸς εἴδους μηχανημάτων καὶ συνεργείων, τὴν συντήρησιν τῶν ἠλεκτρομηχανητικῶν μηχανημάτων, τῶν μονίμων δεξαμενῶν κλπ. ρυθμὸς ὅρων ἐργασίας καὶ ἀποδοχῶν αὐτῶν' ἐπιφύλαξις ἀμοιβῆς, ΑΠ 845 σ. 885.— Ο.Α.Π.' καθορισμὸς ἀποδοχῶν καὶ ὅρων ἐργασίας πληρωμάτων τῶν φορτηγίδων λιμένος Πειραιῶς καὶ τῶν λοιπῶν λιμένων τῆς χώρας' ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ ἐνοικιαζομένων φορτηγίδων τοῦ Ο.Α.Π., συνδεομένων μετὰ ταῦτα διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου, ΑΠ 383 σ. 1148.— Ο.Α.Π.' ἀκίνητος Κανονισμὸς Ἐργασίας ἐργατῶν λιμένος Πειραιῶς' πλημμελὴς γνωμοδότησις συλλογικοῦ ὀργάνου λόγῳ κακῆς συνθέσεως, ΣΕ 2173 σ. 1287.— Τηλεπικοινωνιῶν Ἑλλάδος. Βλ. λ. *Τηλεπικοινωνιῶν Ὀργανισμός.*— Ο.Τ.Ε., Ὀργανισμὸς Κεφαλίδας' Ο.Χ.Ο.Α.' χαρακτὴρ τούτων, Γν.Σ. σ. 308.—Ἐπικουρικὸς Μετεφορέων δι' Αὐτοκινήτων' νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου διατάξεις ἀ.ν. 1768/1951 ἀπόλυσις ἰδιωτικοῦ προσωπικοῦ' ἐφαρμοστέαι διατάξεις, Γν.Σ. σ. 524.—Ἐφαρμογὴ τῆς δι' ἀρθ. 28630/1964 ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ παρὰ τῷ Ὀργανισμῷ Σχολικῶν Κτιρίων ὑπηρετοῦντος διηγήτου, Γν.Σ. σ. 604.— Ἀποζημίωσις δι' ἀπόλυσιν ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τοῦ ὁρίου ἡλικίας ἐπαλλήλων Ὀργανισμοῦ Τδρύσεως Θεσσαλονίκης, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου' συνυπολογισμὸς διὰ τὴν ἀποζημίωσιν καὶ ἀμοιβῆς δι' ἐργασίαν πέραν τῶν καταστατικῶν ὡρῶν, ὡς καὶ κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ ἐξαιρετέας ἡμέρας, ΕΘ 365 σ. 1126.— Παροχὴ δικαιώματος ἐλευθέρας κυκλοφορίας ἄνευ καταβολῆς τοῦ ἀντιτίμου τοῦ εἰσιτηρίου πρὸς τοὺς μαθητὰς τοῦ Ὀργανισμοῦ Ἀστικῶν Συγκοινωνιῶν Θεσσαλονίκης καὶ τὰς συζύγους αὐτῶν, εἰς ἀντάλλαγμα τῆς ἐκ τῶν μαθητῶν τούτων παρεχομένης ἐργασίας' προσιξημὸς αὐτοῦ τῶν ἀποδοχῶν αὐτῶν κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἄρθρων 648, 649 Α.Κ. καὶ ὄχι ὡς παροχὴ εἰς φύσιν, ΑΠ 322 σ. 920.— Παροχὴ ἐπιδόματος οἰκογενειακῶν βαρῶν ἐπὶ τοῦ μισθοῦ τοῦ προσωπικοῦ Ἐξωτερικῆς Ὑπηρεσίας τοῦ Ο.Α.Σ.Θ., ἀσχέτως ἂν ἡ σύζυγος τούτου κέκτηται περιουσίαν ἢ ἐργάζηται, ΑΠ 285 σ. 1146.—Ἀπασχολήσεις καὶ Ἀσφάλισις Ἀνεργίας. Βλ. λ. *Ἀνεργίας Ὀργανισμός - Ἀσφάλισις.*— Κοινωνικὴ Ἀσφάλισις Βλ. λ. *Γεωργικοὶ Ἀσφαλίσεις, Κοινωνικοὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα.* — Μισθὸς καθαριστριῶν' ρύθμισις διὰ τοῦ νόμου 2311/1953 τῶν ἡμερομισθίων καὶ ὡρομισθίων τῶν καθαριστριῶν, τῶν χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν δημοσίων καταστημάτων, ἤτοι τῶν πρὸς χρῆσιν αὐτοῦ τούτου τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου λειτουργούντων

Γραφείων καὶ ὄχι καὶ τῶν οἰκοδομῶν ἢ κτιρίων αὐτῶν τῶν πρὸς τρίτους, ἔστω καὶ ὡς ἰδιοκτησιῶν Γραφείων, μεμαθημένων. ΑΠ 510 σ. 13.— Ἐπενδύσεις Δημοσίων Ὀργανισμῶν κατ' ἀν. 1611/1950 ἔννοια Δημοσίων Ὀργανισμῶν Ταμείων Ὑγείας Ταμιλήλων Α.Τ.Ε. χαρακτήρ. Γν.Σ. σ. 905.— Ἀναπόσπαστος διοικητικῶν σωματείων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς πολιτικῆς τύχη προϊσταμένων ἐξουσιοδοτήσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας μετὰ ν.δ. 4364/1964 καταργήσεως σιωπηρῶς καὶ τῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ ἄρθρου 2 ν. 2070/1952, ΣΕ 758 σ. 602. Βλ. καὶ λ. ***Νομικὰ πρόσωπα.***

Ὀργανώσεις. Ὡρα ἐργασίας προσωπικοῦ καφενείων κλπ. στεγαζομένων ἐν οἰκήματι ὀργανώσεως, λέσχης κλπ.' ἑρμηνεία ὑπ' ὄψιν τοῦ ν. 1103/1951' ἔννοια αὐτῆς, ΑΠ 582 σ. 244, ΑΠ Ὀλ. 77 σ. 881.— Δικηγορικοὶ Σύλλογοι δὲν ἀποτελοῦν ὀργάνωσιν ἰδιωτικοῦ δικαίου, ἀλλὰ νομικὸν πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Π 42 σ. 237.— Δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. 3239/1955 ἐπιβολὴ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ΣΕ 2137 σ. 1217.—Λόγῳ ἐκ τοιαύτης ὀμοσπονδιακῆς συλλογικῆς συμβάσεως κάλυψις διὰ τῆς συμμετοχῆς τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου των μὴ ἐχόντων ἰδίαν ἐπαγγελματικὴν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν ἢ μὴ καλυπτομένων ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὑφισταμένης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, οἵων νοεῖται καὶ οἱ μὴ ὄντες μέλη ὑφισταμένης ὀργανώσεως ἐργοδοτῶν διαιτητικὴ ἀπόφασις περὶ ὑποχρεώσεως πολυεπιτοκιῶν καὶ μεγάρων Ἀθηνῶν - Πειραιῶς καὶ Προαστίων, ΑΠ 181 σ. 1381.—Λόγῳ ἐξ ἐθνικῆς ὁμοσπονδιακῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν καὶ ἣν δὲν ἀνήκουν εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις' τοιαύτη καὶ ἡ ἀπὸ 24.4.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδομῶν' συμβαλλομένη ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργαληπτῶν Οἰκοδομῶν, ναύπους ὑφισταμένων ἐπαγγελματικῶν σωματείων διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως ὑπὸ τοῦ Πρωέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., Π 17444 σ. 1383.— Ἀποβολὴ ὀργανώσεως ἐκ κτιρίου Ἐργατικῆς Ἑστίας διαδικασία λόγω, ΣΕ 2428 σ. 1544, ΣΕ 2297 σ. 1545. Βλ. καὶ λ. ***Ἀπεργία, Γνωμοδοτικαὶ Συνιστῶσαι Ὀργανώσεις, Νομικὰ πρόσωπα, Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας, Συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, Συνδικαλιστικὸ στέλεχη, Σωματεῖα.***

Ὅριον ἡλικίας. Βλ. λ. ***Ἡλικία.***

Ὅρκος. Ἀνεπίτρεπτον ἐργατικοῦ δικαστοῦ πρὸς ἐπιβολὴν ὅρκου, ἐπιτρεπομένου εἰς μὴ συμπαθοῦντα αὐτεπαρόσκοπτον διάδικον διωδίως καὶ τοῦ Γ' Τμήματος τοῦ Ἀρείου Πάγου, δικαζόντος μετ' ἀναίρεσιν ἀποφάσεως ἐργατικῆς διαδικασίας, ΑΠ 580 σ. 230.

Ὀρυχεῖα. Λατομεῖα καὶ ὀρυχεῖα βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις καὶ ὄχι γεωργικαὶ ἐργασίαι ἢ ἐπιχειρήσεις, ΝΖ σ. 1526.

Π

Παλαιοὶ πολεμισταί. Ἀνεφάρμοστον νομοθεσίας περὶ προστασίας ἐμέδρων παλαιῶν πολεμιστῶν ἐπὶ τῆς σχέσεως τοῦ ἐπιμετοῦντος ὡς νομικοῦ συμβούλου εἰς ἐπιχείρησιν, ὡς ἐκ τοῦ ἐμπιστευτικοῦ χαρακτῆρος αὐτῆς, διεπομένης ὑπὸ τοῦ Κώδικος Δικηγόρων' ἐφαρμογὴ τριμήνου ἐπικλειστικῆς προθεσμίας ἐναδόσεως ἀγωγῆς ἐξ ἀκύρου ἀπολύσεως κατ' ἄρθρον 6 § 2 ν. 3198/1955 καὶ ἐπὶ καταγγελίας τῆς σχέσεως δικηγόρου κατὰ κατάχρησιν δικαιώματος, ΑΠ 527 σ. 90, πρβλ. Εἰσαγ. Σχόλ. σ. 89.— Συντάξιμος χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας παλαιῶν πολεμιστῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., Γν.Σ. σ. 821.

Παράβολον. Ἐφέσεως παραλείψεως καταβολῆς κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν' συνέπειαι, Εἰσαγ. σ. 174.—Ἐφέσεως' ἀπαλλαγὴ Α.Ε.Η., Π 13873 σ. 1189.— Ἀναιρέσεως' ἀπαλλαγὴ Ι.Κ.Α., ΑΠ 599 σ. 690.

Παραγραφή. Ἀξιώσεως περὶ μισθοῦ, ΝΖ σ. 1241.— Ἀξιώσεως περὶ συμπληρωματικῆς ἀμοιβῆς ἐπὶ ἐργασίας ὑπὲρ τὴν συμφωνημένην, Π 667 σ. 1132.—Ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ' εἰσαγωγή, ΑΠ 72 σ. 479, Π 34 σ. 679, ΝΖ σ. 1241, Εἰσαγ. σ. 122.— Ἀξιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατ' ἄρθρον 938 Α.Κ. μετὰ παραγραφὴν τῆς ἐξ ἀδικοπραξίας ἀπαιτήσεως' εἰσαγωγή, ΑΠ 608 σ. 225.—Ἀποδοχῶν τοῦ πωλεθέντος μετὰ παραγραφὴν ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας' ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ.' προϋπόθεσις ἐφαρμογῆς, ΑΠ 608 σ. 225, ΑΠ 378 σ. 985, Π 8309 σ. 1139, Π 16321 σ. 1254, Παρατ. σ. 1242, ΑΠ 339 σ. 1522. Βλ. καὶ λ. ***Ἀδικαιολόγητος πλουτισμός.***—Ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τὰς ἡμέρας ἀναπαύσεως' ἀνεφάρμοστον παντελοῦς παραγραφῆς, ΑΠ 99 σ. 1045.—Ἀγωγῆς ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ κατὰ τοῦ Δημοσίου' παντελὴς καὶ' ἄρθρον 69 ν. ΣΙΒ περὶ δημοσίου λογιστικοῦ, Εἰσαγ. σ. 122.—Ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, ἃς, κατὰ τὸ ἄρθρον 105 καὶ 106 Εἰσ.Ν.Α.Κ., καὶ ἡ ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου ἐνεργείας ἢ παραλείψεως τῶν ὀργάνων τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀνατεθειμένης αὐτοῖς ὑπηρεσίας παντελὴς ἄρθρου 937 Α.Κ.' ἔναρξις, ΑΠ 163 σ. 100, ΑΠ 376 σ. 741, ΑΠ 375 σ. 985.—Ὑποχρέωσις τοῦ προβάλλοντος τὴν ἔνστασιν παραγραφῆς, ὅπως ὁρίσῃ τὸν χρόνον, καθ' ὃν ὁ διάδικος ἔλαβε γνῶσιν τῶν πραγματικῶν διὰ τὴν ἀρτιότητα τῆς παραγραφῆς, ΑΠ 468 σ. 190.—Ἀπαιτήσεως ἐξ ἀδικοπραξίας, οἷα καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 104 καὶ 105 Εἰσ.Ν.Α.Κ. καὶ 914, 297 καὶ 298 Α.Κ.' ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου ἀρνήσεως τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς χορήγησιν συντάξεως εἰς ἠσφαλισμένον αὐτοῦ παραγωγικῆ ἄρθρου 937 Α.Κ., ΑΠ 618 σ. 745, —... διακοπὴ τῆς παραγραφῆς διὰ τῆς ὑπο-

δολής της διαφοράς εἰς τὴν ἀρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν, ἀφ' ἧς ἡ πρὸ τῆς ἐπιδολῆς ταύτης διαδραμοῦσα χρόνος δὲν ὑπολογίζεται καὶ ἄρχεται νέα παραγραφὴ ἀπὸ τοῦ χρόνου τῆς τελευταίας διοικητικῆς πράξεως ἐπὶ τῆς ἐπιδληθείσης διαφορᾶς. ΑΠ 619 σ. 745.— Δικαιωματικὸς συντάξεως λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν· διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 280, 281 καὶ 270 § 1 Α.Κ., ΑΠ 297 σ. 345.— Διακοπὴ παραγραφῆς ἐκ τῶν ἄρθρων 281, 262 § 1 Α.Κ.· ἔναρξις νέας παραγραφῆς δι' ἐγέρσεως ἀγωγῆς καὶ δικαιοῦται αὐτὴς ὄχι μόνον διὰ νέας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου, ἀλλὰ καὶ διὰ τῆς ἐπιδολῆς τῆς δημοφόρου εἰς διαιτητὰς ἢ ἑνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ ἢ ἄλλου εἰδικοῦ Δικαστηρίου· Διοικητικὴ Ἀρχή κοὶ τὸ Ι.Κ.Α., ΑΠ 63 σ. 1152.— Διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 280 καὶ 270 Α.Κ.· διακοπὴ παραγραφῆς διὰ τῆς ἐπιδολῆς της περὶ τὴν ἀξίωσιν διαφορᾶς ἐνώπιον Διοικητικῆς Ἀρχῆς ἢ Διοικητικοῦ ἢ ἄλλου Δικαστηρίου· κατάργησις ἀπὸ τῆς Εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ., δὲν τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγ. Νόμου, τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ κατὰ στατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλείων παραδεπομένης παραγραφῆς τῶν ἀξιώσεων κατὰ τῶν ἀντιδίκων τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου· ἰσχὺς ὡς πρὸς τὴν διακοπὴν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. γενικῆς παραγραφῆς, ἀπὸ δὲ τῆς 1.6.1950, ὅτε τὸ Ταμεῖον συνεχωνεύθη εἰς τὸ Ι.Κ.Α., τῆς ἐπὶ τοῦ ἄρθρου 10 § 6 ά.ν. 1846/1951 πενταετοῦς παραγραφῆς· ἀδικαιολόγητος νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· δικαστικὸς ἔλεγχος ἀπορριπτικῆς αὐτῶν ἔνστασης ἄρθρων 938 Α.Κ., ΑΠ 259 σ. 1522.— Ἔναρξις παραγραφῆς κατ' ἄρθρον 251 Α.Κ. καὶ περιπτώσεις διακοπῆς· ΑΠ 376 σ. 741.— Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παραλείψεως προϊσταμένης ὑπαλλήλου τῶν Σ.Ε.Κ.· ἔννοια ἄρθρου 938 Α.Κ. ΑΠ 875 σ. 984.— Ἀκαιώματος ἀποζημιώσεως δι' ἐλαττώσεως καὶ παρέλκοντος παραλείψεων τοῦ ταμίου ἐκπροσώπου τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως μεταδιδάσουν διὰ τῆς τακτικῆς· ἰσχυρισμὸς περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως· ΑΠ 156 σ. 1161.—Ἀποζημιώσεως παθόντος ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος· ἐφαρμογὴ τριετοῦς παραγραφῆς ἀξιώσεων ἐκ τοῦ ν. 551/1951 ἀπὸ τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἐνόρκου ὑπὸ τοῦ δικηγόρου διαπιστώσεως τοῦ ἀτυχήματος· ἰσχὺς ἄλλως κατὰ τὸ κοινὸν δίκαιον παραγραφῆς καὶ εἰς ἣν ἐν τοιούτοις ἡ ἐκλήρωσις τῆς ἐταιρεδάτου ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργοδότου· δὲν ἦτο δυνατή, ΑΠ 166 σ. 598, ΑΠ 348 σ. 922.—Ἀξιώσεων κατὰ Δημοσίου· ἀξιώσεις κατὰ τοῦ Δημοσίου δι' ἀπολύσεων δυνάμει τῶν 930/1947 καὶ 976/1947 Πράξεων Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὡς καὶ διὰ μὴ χορήγησιν ἀδείας κατ' ἄ.ν. 539/1945 διαιτησίας ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ Α.Κ. τοῦ ἄρθρου 63 ν. ΣΙΒ/1862 περὶ πενταετοῦς παραγραφῆς ἀπαιτήσεων κατὰ τοῦ Δημοσίου· διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 261 Α.Κ.· ἔναρξις ἐκ νέου ἀπὸ τῆς τελευταίας διαδικαστικῆς πράξεως τῶν διαδίκων ἢ τοῦ δικαστηρίου· ἔννοια διατάξεως, ΑΠ 3220 σ. 688.—Ἀξιώσεων κατὰ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου· ρύθμισις διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγ. τοῦ Α.Κ. νόμου· ἐπαγωγὴ εἰς τὴν ὑπὸ τοῦ ἄρθρου τούτου θεσπιζομένην κατάργησιν καὶ τῶν κατὰ τὸν χρόνον τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ. ἐφιστημένων καὶ ἀμφισδητουμένων ἐξ νομικοῦ πρόσωπα δημοσίου δικαίου εἰδικῶν διατάξεων, ἐκτὸς τῆς περιπτώσεως, καθ' ἣν ὡς πρὸς ἡμερομηνίαν νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου δυνάμει εἰδικῆς διατάξεως νόμου εἶχεν ἐπεκταθῆ ἡ ἐφαρμογὴ τῶν διὰ τοῦ Δημοσίου διατάξεων περὶ παραγραφῆς· παραγραφὴ ἀπαιτήσεων προσωπικοῦ κατὰ τῶν Σ.Ε.Κ., ΑΠ 232 σ. 801.— Πενταετὴς τῆς προσαυξήσεως 75% λόγῳ ἐργασίας κατὰ Κυριακὴν καὶ οὐχὶ καὶ τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ ἀδικαιολογήτου πλουτισμοῦ διὰ τὰς ἡμέρας ἀγοραπώλειας, ΑΠ 29 σ. 1043, Εἰσαγ. σ. 1043. —Πειθαρχικῶν ἀδικημάτων κατ' ἄρθρον 133, 134 Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος· ἔννοια τῶν διατάξεων τούτων, ΣΕ 2813 σ. 804.— Εἰσφορὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, Ἐπ. Γνμδ. σ. 395.—Διακοπὴ δι' ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως· ἔννοια ἄρθρου 260 Α.Κ.· ἔννοια ἀναγνωρίσεως, ΑΠ 258 σ. 803.— Ἡ ἔτερος ἀναγνωρίσεως τῆς ἀξιώσεως ὡς λόγος διακοπῆς τῆς ἀποσδεστικῆς παραγραφῆς, ΝΖ σ. 1037.—Παρισθάνειν διατάξεων περὶ προσλήψεως μισθωτῶν· πρόστιμα· παραγραφή, Γν.Σ. σ. 1177.

Παραγραφή. (Ποιν.) Ἀδικημάτων κατὰ ν.δ. 1367/1964· ποινικὸν ἀδίκημα καθεστηρύσεως μισθοῦ κατ' ά.ν. 690/1945, ΑΠ 136 σ. 88.

Παραγωγῆς ἐπίδομα. Συνυπολογισμὸς δι' ἀποδοχὰς ἀδείας, ΑΠ 256 σ. 728.

Παραγωγοί. Σχέσις περιοδευόντων πρακτόρων (παραγωγῶν)· πότε χαρακτηριστικὸ ἡ σύμβασις ὡς ταυτὴ ἐξηρτημένης ἐργασίας, Π 2812 σ. 878.— Τεκμήρια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἔγχ. σ. 186.

Παραίτησις. Ἀπὸ ἀξιώσεως ἐκ νόμου δημοσίας τάξεως ἀκυρότης, Π 21242 σ. 27.— Δικαιώματα μισθωτοῦ ἐκ διατάξεων νόμου δημοσίας τάξεως, οἱαδήποτε σημειοφορίας τοῦ δικαιοδόχου, ἀναφερομένης εἰς τὰς ἐξ αἰτίας ἀξιώσεις του, μὴ δυναμένης νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀπαρὰς συμφώνως περὶ μειώσεως τῶν δικαιωμάτων του, οὔσης ἀκύρου κατ' ἄρθρον 3, 174 Α.Κ.· ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 337 σ. 864.—Ἀπὸ ἀξιώσεως ἐκ παροχῆς πυρανόμων ὑπηρεσιῶν διὰ τὸν πρὸ τοῦ ν.δ. 1020/1959 χρόνον· ἰσχυρὰ ἡ παραίτησις εἴτε πρό, εἴτε μετὰ τὴν ἔνταξιν τῆς ἰσχύος ταύτου ἐγένετο, Π 21242 σ. 27.—Ἀποζημιώσεως ἐξ ἐπιγενομένων ἔνεν ἀδείας τῆς Ἀρχῆς κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 1020/1959· ἀκυρότης, ΝΖ σ. 888, Εἰσαγ. σ. 27.—Ἀκυρότης μετὰ τὸ ν.δ. 1020/1959 συναδύσεως περὶ καλύψεως ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου ἐπερωσιακῆς ἐργασίας διὰ μείζονος τοῦ νομίμου μισθοῦ· ἀκυρότης παραιτήσεως μισθωτοῦ ἀπὸ ἀπαιτήσεων ἄρθρων 8 ν.δ. 1020/1959· γενικὴ ἐξοφλητικὴ ἀπόδειξις, Π 16136 σ. 1200.—Δικαιωμάτων ἐκ τοῦ ν. 551/1914 περὶ ἐργατικῶν ἀτυχημάτων· ἀκυρότης,

ΑΠ 571 σ. 917, Π 23 σ. 188.—Από δικαιώματος άδειας ανεπίτρεπτος οίδε επί καταβολή αποζημιώσεως, Π 1893 σ. 730, ΝΖ σ. 1033, Π 8120 σ. 1198.— Ανίσχυρον παραιτήσεως και εκ γενομένης αξιώσεως άδειας, ΝΖ σ. 1033.—Από αξιώσεως άδειας κύρωσις εργασίας κατ' άρθρον 677 Α.Κ. ανελέητος πρό της γενόμενης της αξιώσεως επιτρεπτή κατ' αυτήν, ΝΖ σ. 1035.—Από αποζημιώσεως ν. 2112/1920, ΑΠ 378 σ. 1015, Εδικ. σ. 1015. —Επί μισθών μη άσκησις του δικαιώματος καθ' εαυτήν άνευ της συνδρομής και άλλων πραγματικών δεν επέχει παραίτησιν εκ του δικαιώματος, ΑΠ 72 σ. 170.—Χρηματική εκκαθάρισις δι' ήθικήν βλάβην μισθωτού συνεπεία προσβολής προσωπικότητος παραίτησις από της αξιώσεως αναγκαία η συρρέουσης εκδήλωσεως βουλήσεως άφεσεως χρέους κατ' άρθρον 454 Α.Κ., Π 13873 σ. 1189.—Παραίτησις μισθωτού, του οποίου η σύμβασις εργασίας κατηγγέλθη κατά τον ν. 3198/1955, δι' εξοφλητικής αποδείξεως παροχής αξιώσεως περί μείζονος της νομίμου αποζημιώσεως έμμεσος αναγνώρισις του κύρους της παραιτήσεως εκ της διατάξεως του άρθρου 6 § 3 ν. 3198/1955, μονομερώς τροποποιηθείσης δι' αυτής της διατάξεως του άρθρου 8 ν. 2112/1920 ισχύς της τελευταίας αύτης διατάξεως μόνον προκειμένου περί καταγγελίας συμβάσεως εργασίας, δημοσιευθείσης εξ ολοκλήρου εις τον νόμον 2112/1920, είτε και δια παραπομπής εις αυτόν δια άλλου νόμου διαφορά νόμων 3198/1955 και 2112/1920, Π 4805 σ. 1400, πρβλ. Εδικ. σ. 1329. —Παραίτησις μισθωτού αποχωρήσας και απαιτήσεως κατ' άρθρον 8 ν. 3198/1955 κλπ. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. ΙΙ. ΣΤ').—Απορία μισθωτού εκ της εργασίας τύχη συμβάσεως εργασίας. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως εργασίας* (παράγρ. Ι. Γα').—Ανίσχυρος δήλωσις μισθωτού περί οικειοθελούς αποχωρήσεως αυτού και κλήσεως αποζημιώσεως ελάσσονος του ν. 2112/1920, ενεκεν αναλύσεως γενομένης μετά την υπό του εργοδότου καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 111 σ. 991.—Συναίνεσις μισθωτού προς δικαιικήν μεταβολήν όρων συμβάσεως και κύρος παραιτήσεως δικαιώματος του κατ' άρθρον 8 ν. 2112/1920, Π 3738 σ. 1184.

Παράλληλος προσφυγή. Βλ. λ. *Αίτησις ακυρώσεως* (παράγρ. 1).

Παραμεθόριοι περιοχαί. Παροχή επιδομάτων εις προσωπικόν Α.Ε.Η., ΑΠ 223 σ. 995.

Παραπομπή. Βλ. και λ. *Αναίρεσις* (Πολ. Δικ.) παράγρ. ϑ. Κήρυξις αναρμοδιότητος παραπομπή εις το αρμόδιον δικαστήριον συμφώνως προς τα άρθρα 25 της Πολ. Δικ., Π 1506 σ. 494.

Παραστάσεως έξοδα. Βλ. λ. *Έξοδα*.

Παράστασις. Βλ. λ. *Νομιμοποίησις*.

Παρέμβασις. Βλ. και λ. *Αίτησις ανακοπής* (παράγρ. 4).—Προϋποθέτος κατ' άρθρα 89 και 231 Πολ. Δικ. απαράδεκτος παρεμβάσεως εμπραγματικού σωματείου εις δίκην διεξαγομένην υπό των μελών αυτού προς προστασίαν άπαξ του επαγγελματικού συμφέροντος, πλην περί ατόμου ειδικής διατάξεως, Π 1642 σ. 674.—Έλλειψις δικαιώματος επαγγελματικών σωματείων προς παρέμβασιν εις δίκας μεταξύ μελών αυτών και τρίτων, Πρ. Θεσ. 987 σ. 681. —Πρόσθετος Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος εις δίκην περί ακυρώσεως αποφάσεως γενικής συντελούσης Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Θεσσαλονίκης, Π 387 σ. 681.

Παροχαί εις είδος. Αποζημίωσις δι' εισφοράς Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 192.—Τροφή και κατοικία ως μισθός του εργαζομένου· μισθός καταβλητέος εις τον εργαζόμενον είτε εις χρήμα, είτε εν όλω ή εν μέρει εις άλλου είδους παροχήν, οίον τροφής ή κατοικίας· χαρακτηρισμός τούτων ως μισθού, όταν η παροχή γίνεται χάριν και ένεκα της υπό του εργαζομένου παρεχομένης εργασίας ως αντιπαροχή και όχι διά την πληρεστέραν εξυπηρέτησιν των λειτουργικών αναγκών εν γένει της εργασίας ή επιχειρήσεως του εργοδότου, ΑΠ 183 σ. 599.—Παροχαί εις είδος υπό την έννοιαν δαπανών των μισθωτών είσιτήρια ελευθέρας κυκλοφορίας εις προσωπικόν λεωφορείων· παροχή δικαιώματος ελευθέρας κυκλοφορίας άνευ καταβολής τού αντιτίμου του είσιτηρίου προς τους μισθωτούς του Οργανισμού Αστικών Συγκοινωνιών Θεσσαλονίκης και τους συζύγους αυτών, εις αντάλλαγμα της υπό των μισθωτών τούτων παρεχομένης εργασίας· προσωρινής αύτη των ισοδυνάμων αυτών κατά την έννοιαν των άρθρων 648, 649 Α.Κ. και 3 § 1 ν. 2112/1920, ΑΠ 322 σ. 920.—Καταστατικόν όρον ημερομισθίου άνειδικεύτου εργατρίας· εκπτώσεις εξ αυτού αντιτίμου τροφής και κατοικίας, ΑΠ 163 σ. 599.— Αποζημιώσεις μισθωτών διά διανυκτερεύσεις εκτός έδρας· εκπτώσεις λόγω παροχής τροφής και κατοικίας, ΑΠ 71 σ. 669.—Παροχή κατοικίας εν σχέσει προς την άδειαν των μισθωτών, ΝΖ σ. 1289.—Καταβολή χρηματικού μισθού εις είδος· καταβολή του εις χρήμα αντιτίμου επί μισθού εις είδος, ΝΖ σ. 1468.

Παροχή. Βλ. λ. *Ένοχή, Καλή πίστις, Καταβολή*. Προσθετος προς μισθωτούς. Βλ. λ. *Αποδοχαί, Επιδόματα, Παροχαί εις είδος, Κυριακή, Νυκτερινή εργασία, Υπερωρίαι, Εξ ελευθερώτητος*, ΑΠ 377 σ. 986, ΑΠ 71 σ. 669.— Ένωξις παραγραφής επί περιοδικών παροχών, ΑΠ 516 σ. 741.—Ανάκλησις παρανόμου διοικητικής πράξεως, άφορώσης περιοδικάς παροχάς· δυνατή ανιζήτησις αναδρομικώς των καταβληθέντων, εάν συντρέξη άπαιτηλή ενέργεια του ενδιαφερομένου, ΣΕ 2553 σ. 130.—Παροχή υπηρεσιών δικηγόρου εις δήμον αντί περιοδικής αμοιβής· ειδικαί διατάξεις περί Κώδικος των δικηγόρων έννοια περιοδικής αμοιβής, ΕΛ 1610 σ. 1049.

Πειθαρχία. Εφαρμογή Ναυτικού Κώδικος και επί των υπαλλήλων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και δή των άρθρων 131 - 142· παραγραφή πειθαρχικών αδικημάτων κατ' άρθρα 133, 134· έννοια των διατάξεων, ΣΕ 2813 σ. 304.—Δικαίωμα καταγγελίας συμβάσεως εργασίας κατ' άρθρον 672 Α.Κ. διά αποσβεσθείσαν λόγω μη ασκήσεως της αγωγικής, καθ' ην το δικαίωμα του εργοδότου προς καταγγε-

λίαν τῆς συμβάσεως ἐργασίας ὁρισμένου χρόνου θὰ ἀσκῆται μετὰ τὴν λήξιν τῆς, ἐπὶ τοῦ Πειθαρχικοῦ Κώδικος τῶν Δημοσίων Ὑπαλλήλων καθιερουμένης διαδικασίας ἀπαραίτητος ἦτο προηγουμένως ἐπιβολὴ τῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἢ τήρησις τῆς νομίμου διαδικασίας κατὰ τὴν ὁποίαν τοῦ πειθαρχικῶς ἐγκαλουμένου εἰς ἀπολογίαν, ἄσφαλῶς ἄλλως οὐδεμία τῆς κατ' αὐτῆς πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπαλλαγή. Π 7708 σ. 841.—Ἀπόλυσις ἀναγκαστικὸς τοποθετηθέντος κατ' ἀ.ν. 1836/1951 δικηγόρου πολεμιστοῦ ἀντικατάστασις ἐπὶ δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀπομάκρυνσιν τοῦ ἀρμοδίου πρὸς ἐπιβολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου ἐξουσία Ἐπιτροπῆς ἄρθρον 1 ἀ.ν. 244/1936 ἢ τοῦ ἀκόλουθου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου παραλλήλως πρὸς τὴν δυνατότητα ἀνακλήσεως τοποθετήσεως ἐπὶ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀ πότινος κατόπιν ἐπιμόνως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ καὶ Συμβουλίου προκειμένου περὶ τοῦ δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ὄχι τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου. ΣΕ 727 σ. 332.—Κύρωσις Ὑπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ ἐπιβλήθεν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου πειθαρχικὴ ποινὴ· καθιερώθη ἐν ἐφαρμογῇ τὴν τῆς ἀσχήσεως τῆς πειθαρχικῆς ἐξουσίας ἐπὶ τῶν ὡς ἄνω ὑπαλλήλων καταργηθεῖσα ἀπὸ τῆς εἰσαγωγῆς τοῦ Κώδικος ὅσων ἀρμοδιοτήτων ἀπονέμουσι τῆς διὰ πειθαρχικοὺς λόγους ἀπολύσεως τῶν ὑπαλλήλων τούτων αἱ διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 972/1937 καὶ ἄρθρου 2 § 1 τοῦ ν.δ. 30/30 Ἀπριλίου 1946, δι' ὃν καθιερώθη πρὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς περὶ ἀπολύσεως πράξεως ἡ ἔλεγχος καὶ ἡ ἔγκρισις τῆς πράξεως ταύτης παρὰ τοῦ ἐκάστοτε τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου Ὑπουργοῦ. ΣΕ 732 σ. 608.—Ὑποστολὴ ἀπόλυσις ὑπαλλήλου Ἀγροτικῆς Τραπέζης Ἑλλάδος ὡς πειθαρχικὴ ποινὴ· ὁρισμοὶ διατάξεων Ὀργανισμοῦ τῆς Τραπέζης συλλογικὰ ὀργανικὰ τὰ πειθαρχικὰ συμβούλια αὐτῆς ἀνέλεκτος ἐπὶ τῶν τακτικῶν δικαστηρίων ἡ οὐσιαστικὴ κρίσις τούτων, ἐναγομένου εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῶν δικαστηρίων μόνον τοῦ ἐλέγχου τῆς νομιμότητος τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν, εἰς τὴν ὁποίαν περιλαμβάνεται καὶ ὁ ἔλεγχος τῶν νομίμων ὁρίων τῆς διακριτικῆς ἐξουσίας αὐτῶν, ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν ἐξενεχθεῖσαν πρωτοστάτην κρίσιν των, ὡς καὶ ἐὰν εἶναι σύμφωνος ἡ ἀντίκειται εἰς τὴν δημοσίας τάξεως διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ. περίπτωσις ἀντιθέσεως εἰς τὸ ἄρθρον 281 Α.Κ. ἀνωφέλητος αὐτὴ τῆς ἀπολύσεως ὡς πειθαρχικῆς ποινῆς καὶ ἐπιχορήσεως καταβολῆς μισθῶν κατ' ἄρθρων 656 Α.Κ., Π 1083 σ. 870.—Λύσις ὑπαλληλικῆς σχέσεως προσωπικοῦ γεωργικῶν συνεταιριστικῶν ὀργανώσεων καὶ διὰ λόγω πειθαρχικῆς ποινῆς ἀπολύσεως· ἐπιβολὴ πειθαρχικῶν ποινῶν· ἀνάθεσις τῆς οὐσιαστικῆς κρίσεως περὶ τῆς τελέσεως τοῦ πειθαρχικοῦ παραπτώματος καὶ τοῦ μέτρου τῆς ἐντὸς τῶν ὁρίων τοῦ νόμου ἐπιβλητέας πειθαρχικῆς ποινῆς ἀποκλειστικῶς εἰς τὸ πρόσ. τῆ Π.Σ.Ε.Γ.Σ. λειτουργῶν Πειθαρχικῶν Συμβουλίων· δυνατὴ ὅμως ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ δικαστηρίου ἡ ἔρευνα, ἂν ἡ ἄσκησις τῆς πειθαρχικῆς διώξεως ἢ τοῦ δικαιώματος τῆς ἐπιβολῆς τῆς ποινῆς συνιστῶσι κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ. κατάχρησιν τοῦ ἀνηκόντος εἰς τὸ Πειθαρχικὸν Συμβούλιον δικαιώματος. ΑΠ 127 σ. 750.—Ὑπηρεσιακὴ κατάστασις ὑπαλλήλων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς· ἐξουσία ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων μισθοδοσίας καὶ ἐλέγχου τῶν Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς, ἀναγομένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, πάσης ἐνεργείας, ἀφορώσης τὴν ὑπηρεσιακὴν κατάστασιν τῶν ὑπαλλήλων τούτων (τοποθετήσεως, μεταθέσεως, προαγωγῆς, πειθαρχικῆς δίωξεως, ἀπολύσεως κλπ.), ἀποκλειστικῶς ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας πειθαρχικὴ ποινὴ παρ' ἀρμοδίου ὑπαλλήλου. ΣΕ 1731 σ. 989.—Ἐπὶ μελῶν σωματείων· ἀπὸ τίνος ἀσκεῖται πειθαρχικὴ ἐξουσία. Γνμδ. τεῦχ. σ. 780.

Πένθος ἐθνικόν. Βλ. λ. *Ἀργία.*

Περιαδεύοντες πράκτορες. Βλ. λ. *Παραγωγοί.*

Περιοδικά. Σύμβασις ἐργασίας δημοσιογράφου· ἡ μονομερὴς ὀλιγοπρὸς μεταβολὴ τῶν ὅρων συμβάσεως ἐργασίας δημοσιογράφων καὶ ἡ ἐν Γαλλίᾳ τοιαύτη συνεδήσεως. ΝΖ σ. 1499.

Περιοδικαὶ παροχαί. Βλ. λ. *Παροχαί.*

Πετρελαιοειδῶν ἐπιχειρήσεις. Ἔννοια τῶν περὶ ἡμερομισθίων προσωπικοῦ ἐπιχειρήσεων πετρελαιοειδῶν διατάξεων· προϋποθέσεις ἐπαγωγῆς μισθωτοῦ εἰς τὰς περὶ ἡμερομισθίων προσωπικοῦ ἐργαζομένου ἐν Ἑλλάδι εἰς τὰς πάσης φύσεως ἐγκαταστάσεις καὶ ἀποθήκας συλλογικὰς συμβάσεις ἐργασίας· ἀναγκαῖον, ὅπως ἡ ἐπιχείρησις, εἰς τὴν ὁποίαν ἐργάζεται ὁ μισθωτός, ἀπασχολῆται συγχρόνως μὲ τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐμπορίαν πετρελαιοειδῶν ἐν γένει προϊόντων. ΑΠ 195 σ. 193, ΑΠ 263 σ. 1063.—Ὥρων ἐργασίας τοιμοσικοῦ ἐφαρμογὴ τῆς ἀπὸ 5.8.1955 συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας προσωπικοῦ ἐγκαταστάσεων ἐν γένει καὶ ἐξυπηρεσιῶν τῶν πάσης φύσεως ἐπιχειρήσεων πετρελαίων· καθορισμὸς δι' αὐτῆς ἑνιαίου ἀνωτάτου χρονικοῦ ὁρίου ἐργασίας καὶ ὄχι ἔνταξις ἁπλῶς τῶν ὁρίων ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ ἐντὸς τοῦ χρόνου λειτουργίας τῶν ἐγκαταστάσεων· ἔννοια ὅρων ἐργασίας τῶν ἐγκαταστάσεων. ΑΠ 618 σ. 687.

Πιστοποιητικά. Βλ. λ. *Ἔγγραφα, Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 18), *Προϋπηρεσία.*

Πλασιέ. Βλ. λ. *Παραγωγοί.*

Πλειστηριασμός. Βλ. λ. *Ἐκτέλεσις.*

Πλοῖα. Βλ. λ. *Ναυτικοί.*

Ποιναί. Βλ. λ. *Πειθαρχία.* Ἀστικὴ ποινὴ ἡ προσαύξησις κατὰ 100% τῆς ἀπολεσθείσης ἐπ' ἀμελείᾳ ἐργοδότου πρὸς χαμήγησιν ἀδείας ἀπαίτησις ἐργοδότου ἐλλιπῶς ἀπέναντι. ΑΠ 518 σ. 19.— Ἐπὶ προσλήψεως μισθωτοῦ ἄνευ μισολαβήσεως τοῦ Γραφείου Εὑρέσεως Ἐργασίας χρόνιαι. Βλ. λ. *Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας.*

Πολεμικὰ ἀτυχήματα. Ἐξομοίωσις πρὸς ἐργα-

τικόν ἀτύχημα τῶν ἐν χωρῷ πολέμου καὶ ἐξ αἰτίας αὐτοῦ ἐπερχομένων καὶ ὑποσβήσεως συμβατικῶν τραυματισμῶν, ἀναπηριῶν καὶ θανάτων ἀμέσως ἐπαλλομένων τοῦ Ι.Κ.Α." προθεσμία δηλώσεως τοῦ ἀτυχήματος, ΣΕ 207 σ. 1002.

Πολεμισταί. Βλ. λ. *Ἀνάπηροι, Νεοπολεμισταί, Παλαιοὶ πολεμισταί, Στράτευσις.*

Πολιτική Δικονομία. Ἡ γέα Πολιτικὴ Δικονομία καὶ αἱ ἐργατικαὶ διαφοραί, Σημ. σ. 904.

Πολιτική ἐπιστράτευσις. Βλ. λ. *Ἐπιστράτευσις πολιτική.*

Πολιτικὸς σκοπός. Ἀπεργία" συνέπειαι. Βλ. λ. *Ἀπεργία.*

Πολυθεσία. Βλ. λ. *Ἰατροί.*

Πολυκατοικία. Βλ. λ. *Θυρωροί.*

Ποσοστά. Ἐξαρτημένη ἐργασία δι' ἀναγωγὴν εἰς ἀσφάλισιν Ι.Κ.Α." περίπτωσις εἰσπράκτορος συνδρομῶν μελῶν Συλλόγου ἐπὶ ποσοστοῖς, ΣΕ 2564 σ. 360.—Ἐφαρμογὴ διατάξεως ἄρθρου 2 ν.δ. 3755/1955 καὶ ἐπὶ ἀμειβομένων ἐπὶ ποσοστῷ ἢ κατὰ μονάδα ἐργασίας, Γν. Σ. σ. 622.

Ποτοπωλεῖα. Τεμάχια ἡμερομισθίου δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 170.

Πρακτορεῖα Πράκτορες. Ἐκτέλεσις ἢ ἐργασία κατὰ Κυριακὰς εἰς τὰ προσωπικὰ τῶν ναυτικῶν πρακτορείων προσώρως ἀπολυθέντα δι' ἐργασίαν κατὰ Κυριακάς, ΑΠ 337 σ. 865. — Σχέσις περιοδευόντων πρακτόρων (παρομοιότης ἢ διαφορὰ ἀπὸ τακτικὴν ἐξηρτημένης ἐργασίας" ΠΠ 2812 σ. 876.

Πράξεις διοικητικαί. Βλ. λ. *Αἰτήσεις ἀκυρώσεως, Διοικητικαὶ πράξεις - Διοίκησις.*

Προαγωγαί. Ἰση μετοχὴ ὁμοίων" περιπτώσεις προαγωγῆς καὶ ἄλλων παροχῶν ἐφαρμογὴ ὑπὸ ἐπιχειρήσεως ἀεροπλοΐας διατάξεων περὶ προαγωγῆς ναυτικῶν ν.δ. 1799/1942, ΑΠ 572 σ. 98.—Ἐφαρμογὴ Ταμείου Κώδικος ἐπὶ ναυτῶν προσώπων δημοσίου δικαίου" διαδικασία προσλήψεως καὶ προαγωγῶν, ΣΕ 2674 σ. 689.—Προαγωγαὶ προσωπικοῦ κατὰ κανονισμὸν ἐργασίας" ὁμοιοι ὅροι ἄρθρου 271 Α.Κ." ἐφαρμογὴ ἐπὶ προαγωγῶν ἐπιδόματος ἑβδομήκοντα ὑπηρεσίας τῶν ἄρθρων 201 καὶ 207 Α.Κ., ΑΠ 300 σ. 882.—Νοσηλευτῶν νοσηλευτικῶν ἱδρυμάτων, ΑΠ 169 σ. 930. — Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως διὰ παράλειψιν ὁ πολοῦλος μισθωτὸς εἰς τὴν χρίσιν τοῦ ὁμοίου προϊσταμένου πρὸς προαγωγήν στοιχεῖα αὐτῆς προαγωγὴ κατὰ κανονισμὸν προσωπικοῦ Ο.Τ.Ε., ΑΠ 19 σ. 931.—Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παραλείψεως προαγωγῆς ἀπαλλήλων τῶν Σ.Ε.Κ. Γνώμη ἄρθρων 938 Α.Κ., ΑΠ 373 σ. 884.— Μεταβίβασις εἰς Δ.Ε.Η. τοῦ Κλάδου Ἠλεκτρισμοῦ τῆς Κοπτικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τραμβοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης" ὑποχρέωσις τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως ἐνεργῇ καὶ τὰς προαγωγὰς τοῦ ὑπηρετοῦντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως προσωπικοῦ δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ὅ πάντων καὶ πομόνων παραλείψεων τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Δ.Ε.Η. ὅπως μεριμνήσωσιν διὰ τὴν προαγωγὴν ἰσχυρισμὸς περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως, ΑΠ 456 σ. 1457.

Προαιρετικαὶ παροχαί. Βλ. λ. *Ἐλευθεριότητος παροχαί, Φιλοδωρήματα.*

Προαιρετικὴ ἀσφάλισις. Προϋποθέσεις συνεχίσεως προαιρετικῶς τῆς λήψεως τῷ Ι.Κ.Α. ἀσφαλίσεως, Ἐγκ. σ. 747.

Προαπόδειξις. Δι' ἐγγράφων κατ' ἄρθρον 250 Πολ. Δικ., ΑΠ 480 σ. 1510.

Πρόεδρος. Πρωτοδικῶν" ὁμοίδιος κατ' ἄρθρον 631 Πολ. Δικ. ἐπὶ ἀρνήσεως ἐργοδότου παροχῆν, ἐν περιπτώσει καταγγελίας τῆς συμβάσεως ἐργασίας. Ἐλευθέροι χρόνου πρὸς εὕρεσιν ἐργασίας (ἄρθρον 677 Α.Κ.), Πρ.Π. 10995 σ. 1211, Εἰσαγ. σ. 1209. Βλ. καὶ λ. *Συνδικαλιστικὰ στελέχη, Σωματεῖα.*

Προειδοποίησις. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι, Β6').

Προθεσμία. Προσβολὴς ἐπὶ ἀκυρώσει ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου Ι.Κ.Α. περὶ ἐπεκτάσεως ἀσφαλίσεως" διακοπὴ δι' ἀσκήσεως αἰτήσεως θεραπείας" ἔναρξις νέας ἀπὸ τῆς παρούσης ἀπράκτου μηνὸς ἀπὸ τῆς αἰτήσεως ταύτης, ΣΕ 1038 σ. 740.—Ἔφεσις ἐπὶ δικῶν κατὰ τὴν ἐργατικὴν διαδικασίαν, ΑΠ 580 σ. 230, ΑΠ 405 σ. 127.—Ἐμπρόθεσμος πρὸς συζήτησιν ἔφεσις" εἰκοσαήμερος, παρεκτεινομένη λόγῳ ἀποστάσεως κατ' ἄρθρα 195 καὶ 196 Πολ. Δικ., Π 26460 σ. 817.—Ἀναιρέσεως ειδικαὶ διατάξεις περὶ προθεσμίας ἀναιρέσεως ἐκ μέρους τοῦ Ἑλληνικοῦ Δημοσίου" ἐφαρμογὴ αὐτῶν ἐπὶ Ι.Κ.Α., ΑΠ 599 σ. 690.—Ἐν συμβάσει ἐργασίας" συμβάσεις ὡρισμένου, ἀορίστου χρόνου" περιπτώσεις. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις.*— Χωρηγήσεως ἀδείας μισθοῦ. Βλ. λ. *Ἄδεια μισθωτῶν* (παράγρ. Α2). —Ἐκδόσεως ἀποφάσεων ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας" ἡμερομηνία ἐνάρξεως ἰσχύος αὐτῶν, ΣΕ 179 σ. 165. Βλ. λ. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας.* — Δημοσιεύσεως ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν περὶ τροποποιήσεως κλπ. διατακτικῆς ἀποφάσεως, ἀποτελούσης συστατικὸν στοιχεῖον τῆς ἀποφάσεως" ἔναρξις ἀνατρεπτικῆς, ὡς ἀφορῶσα εἰς τὴν δόσιν ἀρμοδιότητος, συνιστώσης ἐπιβάσιν τῆς διοικήσεως εἰς τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον διατηρίας, ΣΕ 2878 σ. 1315.—Ἐξόφλησις ἀγωγῆς ἀποζημιώσεως ν. 2112/1920 κατ' ἄρθρων 6 § 2 ν. 3198/1955" τριμηνος ἀγωγῆς περὶ προσβολῆς ἀπολύσεως ὡς ἀκύρου κατ' ἄρθρον 6 § 1 νόμου 3198/1955. Βλ. λ. *Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας* (παράγρ. Ι.Θ.' καὶ Π.Ζ).—Ἀναγγελίας ἐργατικοῦ ἀτυχήματος εἰς Ι.Κ.Α., ΣΕ 1829 σ. 38. —Ἀναγγελίας ἐργατικοῦ ἀτυχήματος" πολεμικὰ ἀτυχήματα, ΣΕ 207 σ. 1002.—Καταβολῆς μισθοῦ καθαιρέσεως ποινικὸν ἀδίκημα ἀν. 630/1945" στοιχεῖα, ΑΠ 130 σ. 88.—Καταβέσεως ἀποζημιώσεως διὰ τὸ κῦρος καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας ἐντὸς ὡρίσμου χρόνου, ΑΠ 103 σ. 176.— Δι' ἀναγνώρισιν πραγματοποιηθεισῶν ἡμερῶν ἐργασίας, διὰ τὰς ὁποίας δὲν κατεβλήθησαν εἰσφοραὶ πρὸς τὸ Ι.Κ.Α." ἀρετηρία αὐτῆς" νέα προθεσμία διὰ

τοῦ νόμου 4416/1965, ΣΕ 688 σ. 619.—Ὑποβολὴς πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας ἀναλλήλου ὑφαρείας ἰσχυρισμὸς περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μετὰ μακρὸν χρόνον, ΑΠ 34 σ. 618.—Ὑποβολὴς πιστοποιητικῶν προϋπηρεσίας πρώτου μισθοῦ ὑπαλλήλων Γραφείων Ἀνωνύμων Ἑταιρειῶν καὶ λοιπῶν ἐπιχειρήσεων ἀναγκαστικὴ ἀδυναμία ἐμπροθέσμου προσαγωγῆς· ἀναίρεση, ΑΠ 474 σ. 1388.—Ὑποβολὴς αἰτήσεων τῶν πολεμιστῶν δι' ἀναγνώρισιν τοποθετήσεως μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν συνέπεια ἐκπροθέσμου, ΣΕ 1428 σ. 918.— Ἐκφανίσεως ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν εἰς ἐργοδότην καὶ δήλωσις περὶ ἀποδοχῆς· ΑΠ 474 σ. 1438.—Αἴτησις τοῦ ἐργοδότου πρὸς τὸ Σωματεῖον δι' ἀντικατάστασιν ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ χρόνος ἐνεργείας· συνέπεια ἐκ τῆς ὑποβολῆς τῆς αἰτήσεως μετὰ παρόδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ὑποβολῆς αὐτῆς· δικαίωμα τοῦ ἀντικατασταθέντος δι' ἀποζημίωσιν ν. 2112/1920, ΙΙ 8692 σ. 728.—Ἡ ἄτυπος ἀναγγελία τῆς ἐξόδου ἐξ λόγῳ δικαιοῦ τῆς προσηκούσης προειδοποιήσεως· ἐφαρμογὴ ἐπὶ ἐμπορικῶν, NZ σ. 1037.— Δοκησις ἀγωγῆς περὶ ἐπιδικάσεως διαφορᾶς μισθῶν κλπ. μετὰ πάροδον μακροῦ χρόνου (18 ἐτῶν) δὲν εἶναι καταχρηστική, ἂν πιθανὸν λησθῇ ὑπ' ὄψιν ὅτι ἀπέναντι συμπολιτῶν του ἀντιξήμιο χρόνον, διὰ νὰ δικαιολογήσῃ τὸ δικαίωμα διὰ τὸν ἑαυτὸν ἀπολύσεως, ΙΙ 24 σ. 879. — Προστασία συνδικαλιστῶν στελεχῶν ἀπὸ ἐλευθέρου ἀπολύσεως· ἔκφασις ἐξόδου ἐργοδότου ὡς λόγῳ ἀπολύσεως· ἡ χρονικὸς ὁ περιορισμὸς τὸ δικαίωμα τοῦ ἐργοδότου ὅπως ἐπιδώσῃ τὴν δικαιστικὴν του πρόθεση ἐνώπιον ἀπολύσεως· ἀλλ' ἐντὸς τέλους χρονικοῦ διαστήματος. Ἀναλόγως ὡς ὡς συντρεχούσας σπουδαίου· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ ἀκυρότητος τοῦ εἴδους χρόνου καὶ ἀποδεικτέος τοῦ δικαιώματος, ΣΕ 1050 σ. 717.—Ἀνάλογα ἐπιγνώμων διαιτητικῆς προέξεως μετὰ παρόδον μακροῦ χρόνου, ΑΠ 291 σ. 857.

Προνοίας ὑποχρέωσις. Βλ. λ. *Ἐργασίας ἀνάβασις* ἐ παράγρ. 10 ἐ.

Προνόμια. Βλ. καὶ λ. *Ἐκτέλεσις*. Ἔννοια ἰσχύος ἐπὶ τῶν Κώδικα Τραπέζων Γενεσίου, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν τὴν διὰ τὰ Δημόσια δικονομικῶν καὶ οὐσιαστικῶν διατάξεων τοῦ Κώδικος περὶ δίκων περὶ Δημοσίου, Εἰρ. Ἀθ. 11214 σ. 290.—Ἀπαλλαγὴ Α.Ε.Η. ἀπὸ παράβολα ἐφέσεως καὶ τελῶν σχετικῶν ἀντιμώσεων διατάξεις ἄρθρου 22 ν. 8930/1957, ΙΙ 13873 σ. 1189.

Πρόσθετοι ἀστυφύλακες. Βλ. λ. *Ἀστυφύλακες πρόσθετοι*.

Πρόσληψις μισθωτῶν. Βλ. λ. *Γραφεῖα Εὑρέσεως Ἐργασίας, Νεοπολεμιστοί, Στράτευσις*. —Δὲν ἀπαιτεῖται ὅρον ἐργασίας, ρυθμιζόμενον κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. 3239/1955, ἡ ὑποχρεωτικὴ πρόσληψις μισθωτῶν ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένον σωματεῖον, ΣΕ 2137 σ. 1247.

Πρόστησις. Βλ. λ. *Ἀδικοπραξία*.

Πρόστιμον. Ἐπὶ παραβάσεως διατάξεων περὶ προσλήψεως μισθωτῶν· πρόστιμα διαδικασία παραγραφή. Γν.Σ. σ. 1177, Ἐγγ. σ. 1351, Σημ. σ. 57, NZ σ. 624.—...ἀνακοπὴ κατ' ἄρθρων 235 Πολ. Δικ., NZ σ. 624.

Προσφορά. Ἀποζημίωσις προσώπου καὶ πράγματι κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς λύσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας εἰς τὸν ὁπολογισμὸν μισθοῦ, ΑΠ 103 σ. 476.—Ὑπερέσιον μετ' ἄνευ ἀπολύσεως ἀρκετὴ ἁπλῆ ρητὴ προσφορά, μὴ ἀπαιτουμένου νὰ εἶναι πραγματικὴ μετὰ τὴν δήλωσιν τοῦ ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχῆς τῶν ὑπηρεσιῶν, ΙΙ 2812 σ. 876.

Προσωπικὴ κράτησις. Πτωχευτικὸς συμβιβασμὸς καὶ ἀπαίτησις ἐξ εἰσφορῶν, Γν.Σ. σ. 1363.

Προσωπικότης. Παράνομος προσβολὴ προσωπικότητος μισθωτοῦ, μετατική καὶ τῆς ἐπαγγελματικῆς τιμῆς αὐτοῦ, ἐκ συμπεριφορᾶς ἐργοδότου, ὁ ὁποῖος ἐπὶ τῷ σκοπῷ ἐξαναγκασμοῦ του εἰς ἀποχώρησιν ἐκ τῆς ἐργασίας προέβη εἰς ἐπαναλαμβανόμενον αὐτοῦ καὶ ἐξευτελιστικὸν ἔλεγχον τῶν ἐνεργειῶν του τῆς διαθέσεως ὅτι εἶναι ἐγγράφως καὶ ἀνάκανος ὑπαλλήλου δικαίωμα χρηματικῆς ἱκανοποιήσεως μισθωτοῦ ἐ ἐφαρμογὴ ἄρθρων 57, 59 καὶ 920 Α.Κ., ΙΙ 2913 σ. 26.—Προστασία τῆς προσωπικότητος ἐν ὑπάρχει κατὰ τὸ ἄρθρον 57 Α.Κ. περιλαμβάνει τὴ σύνολον τῶν ἰδιοτήτων, ἐκδηλώσεων καὶ ἀντιδράσεων ἐνὸς ἀνθρώπου ἐν τῇ κοινωνίᾳ καὶ πὼς ὁ,τι ἀποτελεῖ τὴν σωματικὴν, ψυχικὴν, κοινωνικὴν καὶ ἐπαγγελματικὴν ἀτομικότητά του, Εἰσαγ. σ. 26.—Ἡ ἐκ γενικῶν διατάξεων τῶν ἄρθρων 57 - 60 Α.Κ. προστασία ἐπὶ προσβολῆς τῆς προσωπικότητος δὲν καλύπτεται ὑπὸ τῆς διατάξεως τοῦ ἄρθρου 7 ν. 2112/1920, καθ' ἣν παρέχεται εἰς τὸν μισθωτὸν δικαίωμα νὰ θεωρήσῃ πρόωρον μονομερῆ μεταβολὴν τῶν ὅρων τῆς σχέσεως του ὡς καταγγελίαν αὐτῆς, Εἰσαγ. σ. 26.—Δικαίωμα ἐκ τοῦ ἄρθρου 57 Α.Κ. τοῦ προσβαλλομένου εἰς τὴν προσωπικότητα αὐτοῦ νὰ ἀπαιτήσῃ, ἐκτὸς τῆς ἄρσεως τῆς προσβολῆς, καὶ τὴν παράλειψιν ταύτης ἐν τῷ μέλλοντι, ΙΙ 22812 σ. 417.—Ἐξαναγκασμὸς μισθωτοῦ διὰ παροχὴν ἐργασίας κατωτέρας βάσεως· ἀποζημίωσις ἐκ τῶν ἄρθρων 57, 59, 914, 922 Α.Κ. καὶ χρηματικὴ ἱκανοποίησις, ΙΙ 22812 σ. 417.—Δίκαιος προσβληθεὶς ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ· προσβολὴ προσωπικότητος· χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην· ἐπιτρεπτὴ παραίτησις ἐξόδους ἀναγκαία σαφοῦς ἐκδηλώσεως ἀρέσεως χρόνος κατ' ἄρθρον 154 Α.Κ., ΙΙ 13873 σ. 1189.

Προσωρινὴ ἐκτέλεσις. Μὴ νόμιμον αἴτημα κηρύξεως ἀποφάσεως προσωρινῆς ἐκτελεστῆς ἐπὶ ἀντιρρήσεων κατὰ πιστώσεως ἐν προκειμένῳ, καθ' ὅσον ἐπὶ τούτων δὲν ἐκδίδεται καταφηματικὴ ἀπόφασις, ΙΙ 15 σ. 874.—Αἴτημα περὶ κηρύξεως ἐκτελεστῆς τῆς ἀποφάσεως περὶ ἀποζημιώσεως ἐξ ἐργατικοῦ ἀτυχήματος κατὰ Σ.Ε.Κ· μὴ νόμιμον, τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπολαμβανόντων τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου, Εἰρ. Ἀθ. 3576 σ. 1266.

Προτάσεις. Προϋποθέσεις ἀναιρέσεως διὰ μὴ λῆψιν ὑπ' ὄψιν προσηκόντων ἀποδείξεων· ἐπὶ πλέον καὶ ἡ μνεία περὶ τῆς προσαγωγῆς καὶ

δη ως τις επαληθεύσας κατα την συνηθειαν αναπαυσεις, μη αρνουσης κατα το άρθρον 553 Πολ. Δικ. της απλης παρεκτασεως εις τας προτασεις προηγουμενου συζητησεων, ουτε της ειδικης επαληψεως συγκεκριμενων ισχυρισμων αυτων, ΑΠ 436 σ. 428, Ι(ι). και α. Ένσταση.

Προϋπηρεσία. Υπαλληλον δι' εφαρμογην διατυπωσης αποφασεως πειθαρχικου Γραφειου Επιχειρησεων επιβαλλεται προθεσμια επαληψης απαραιτητως αθροισεως ταυτην ισχυουσης εργασιακης εργασιας χρονου μετα πειραδον μονιμου χρονου, Π 21 σ. 678.— Λογος ως ουκ ουσης προϋπηρεσιας υπαλληλου δια αθροισιν μισθου κατα την 6η' αρθ. 2/1959 διατυπωσην αποφασεως Γραφειου Επιχειρησεων ανακλησεως δια δημοσιευθεντος υπαλληλου προθεσμιας δηλωσεως της διατασσουσης ή δυναμενης του υπαλληλου χρησεως προσφυγης των αποτελουντων εντος της προθεσμιας, μη εκπιπτοντος τουτου του εκ της παρατηρησεως δικαιωματος του, οταν δεν ηδυνηθη εξ αποχρωντος λογου να προσφυγη εμπροθεσμως εστω, δυναμενου και μεταγενεστερως να ασκηθη δια παντος νομιμου μεσου την προσφυγησιν, εφ' οσον ουτος ενασκησεται εμπροθεσμως την αδυναμιαν, ΑΠ 474 σ. 1388.—Υπαλληλου ως εργατου δι' αδειαν κατ' ά. 539/1945, Π 8120 σ. 1198.—Υπαλληλου ως εργατου δι' αποζημιωσιν επι καταγγελλει συμβασεως εργασιας ΝΖ σ. 1348.—Εφαρμογη διατυπωσης αποφασεως 28/1963 προσωπικου Γραφειων μη επεκτασεως των εις εκκαθαριστικους ή απαλλοτριωσεως μεταπιπτοντων εργατων εις την εξαιρεσιν προσωρινοτητος της προϋπηρεσιας μισθοτου εις την κατηγοριαν του εταιρικου προσωπικου εις το υπαλληλικον προσωπικον δια τον καθορισμον της μισθοδοσιας αυτου, ΑΠ 522 σ. 1514. — Παρα τω Δημοσιω υπαλληλων του διαδοχου αυτου Κοινικου Οργανισμου Μηχανηματων Δημοσιων Εργων, ΑΠ 292 σ. 855.—Υπαλληλων Ταμειον Ασφαλισεως Αγτεργατων, ΑΠ 271 σ. 1068.

Πρώτη Μαΐου. Υποχρεωσις εργοδοτων κατα την 1ην Μαΐου αναπαυσεως προς Κυριακην, Σημ. σ. 384.

Πταίσμα. Βλ. λ. *Αδικοπραξία*, *Αμέλεια*, *Ιδιος*, *Εργατικά ατυχήματα*. Δι' εφαρμογην αρθρου 932 Α.Κ., Είσαγ. σ. 810, ΝΖ σ. 951, Είσαγ. σ. 1268.— Συνεχειαν παθοντος, ΑΠ 10 σ. 286, ΝΖ σ. 951, Π 14788 σ. 1218, Π 1144 σ. 1268.—Εργοδοτου ως προϊσταμενης ηγουμενης αποζημιωσεως δι' αυτην χορηγη στους δικαιους μισθοτου επαρχου και επαρκη αμελειαν κατα τον εν αρθρω 300 Α.Κ. κανονα, ΑΠ 518 σ. 16,—Προσηκοντων και εργατικων ατυχημ. Π 2180 σ. 222.

Πτώχευσις. Ποινικη ευθυνη συνδικου πτωχευσεως δια καθιστησην καταβολης ασφαλιστικων εισφορων, Γν. Σ. σ. 102 —Πτωχευσις ως απροβλεπτος λογος καταγγελλιας ορισμενου χρονου συμβασεως συνεχισης εμπορικης επιχειρησεως επιχειρησεως εξω του συνδικου δι' αποφασεως του επι της πτωχευσεως Εισαγγελεως διαπιστωτικης καταγγελλιας συμβασεως ορισμενου χρονου μισθοτου, συνεχισαντος την εργασιαν του μετα την πτωχευσιν υπο του συνδικου εχοντος αποδειξης δεχθεισης οτι δεν υπηρξε απροβλεπτος λογος καταγγελλιας της συμβασεως εργασιας ορισμενου χρονου κατ' αρθρον 672 Α.Κ., τουτου ή εκτελεσις της απολυσεως κατα της πτωχευτικης περιουσιας, της ενωτησεως γενομενης μετα την πτωχευσιν, Π 6510 σ. 415. — Λογοδοσια δια την δικαιοσιν ενεργουμενου αυτος αμφισβητουμενου κατα την δικαιοκρισιαν της επαληθευσεως των απαιτησεων πιστωτικης το κατα της γνωσης διατασεις καθ' ας την δημοσιαν Δικαστηριων και εκ σχεσεως εργασιας κατα την εργατικην διαδικασιαν, αφ' ων αποκλειστικην εκ λογων δημοσιου συμφεροντος πτωχευσις και επιρροη αυτης επι της συμβασεως εργασιας· δικαιωμα μισθου εν ενεργειαι, μη καταγγελθεισης της συμβασεως προσφορα υπηρεσιων μισθοτου, Π 18 σ. 874. —Προνομια ισχυς αρθρων 12 § 2 ν. 3252/1955 και εν πτωχευσει, εξαιρεσιν των διαταξεων του αρθρου 846 Εμπ. Νομου· τι περιλαμβανει το προνομιον· Εννοια εισφορες της ν. 3252/1955, εν αρθρω 12 § 2 ν. 3252/1955, Π 5 σ. 1142, Πρβλ. σ. 1144.— Πτωχευτικος συμβιβασμος και δικαιωσις εξ εισφορων, Γν. Σ. σ. 1870.

Πωληταί. Εξηρτημενη εργασια ως προϋποθεσις εναρξεως εις ασφαλειαν Ι.Κ.Α.· απασχολησις εις διαθεσιν προϊοντων επιχειρησεως, ως και εις την εκπροσωπησην της κατα την διενεργειαν σχετικων δημοπρασιων· κριτις περι μη υπαρξεως εξηρτημενης εργασιας, ΣΕ 212 σ. 1000.

Ρ

Ρυμουλκά. Καθορισμος αποδοχων και ορων εργασιας πληρωματων των ρυμουλκων λιμενος Πειραιως και των λοιπων λιμενων της χωρας· εφαρμογη και επι κυβερνητων ρυμουλκων του Ο.Α.Π., συνδεομενων μετα ταυτην δια συμβασεως εργασιας ιδιωτικου δικαιου, ΑΠ 383 σ. 1148.

Σ

Σερβιτόροι. Τεκμαρτη ημερομισθια δι' εισφορας Ι.Κ.Α., Έγκ. σ. 186.— Ωραι εργασιας σερβιτορων καλλικελων αναψυκτηριων εργαστασιων, δια την εξαιρεσιν των προσωπικου εργοστασιου επιχειρησεως· αξιωσεις δι' υπερωριακην εργασιαν, ΑΠ 290 σ. 1064.

Σημειωταί. Ο.Α.Π.' προσωπα κλπ., ΣΕ 2158 σ. 175.

Σιβιτανίδειος Σχολή. Βλ. λ. *Σχολαί - Σχολεία*.

Σιδηροβιομηχανία. Καθορισμος κατωτατων ορι-

εν ημερομισθίων των καθ' άπασαν την χώραν λειτουργούντων βιομηχανικών εργοστασίων και εργαστηρίων σιδηροδομοτεχνίας· ιδιότης μηχανοτεχνίτου εφαρμοστού. ΑΠ 380 σ. 1283.

Σιδηρόδρομοι. Σ.Ε.Κ.· γραμματέως, Γν. Σ., σ. 308. —Σ.Ε.Κ.· γραμμών προσωπικόν δημοσίου δικαίου, ΑΠ 377 σ. 984. Εἰρ. Ἀθ. 3576 σ. 1286. —Ἐλάβομεν πόλεις ὡς διατυπώσαμεν ἀπόλυτη προσωπικὸν Σ.Ε.Κ.· μισθολογικὴ ἐξέλιξις προσωπικοῦ· ἔλλειψις δικαιώματος ἐπιδόματος πόλεως, ΑΠ 641 σ. 684.— Παραγραφὴ ἀπαιτήσεων προσωπικοῦ κατὰ Σ.Ε.Κ., ΑΠ 252 σ. 701.—Ἐκτακτον προσωπικὸν Σ.Ε.Κ. ὑπὸ ἰσχύσαν Γεν. καθεστὼς ἀπαδρῶν αὐτῶν συμβατικός, ἐπιλαμβάνον ὅμως νὰ μὴ εἶναι κατώτερα τῶν ἀποδοχῶν, αἵτινες προβλέπονται ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας, εἴτε τῶν πρὸς τοῦτο ἐξαιρουμένων διατηρικῶν ἀποφάσεων διὰ τὸ προσωπικὸν τῶν ἰδιωτικῶν ἐπιχειρήσεων, τὸ ἀπασχολούμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἰδικότητα ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ὑπὸ τοὺς αὐτοὺς συνθήκας. ΑΠ 71 σ. 813.— Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως ἐκ παρανόμου λύσεως συμβάσεως ἐπαλλήλων Σ.Ε.Κ.· παραγραφή· ἔντοκος ἀνάγκη τόκου 358 Α.Κ., ΑΠ 375 σ. 984. — Ἐργατικὸν ἀτύχημα καὶ ἐπιχορήγησις πρὸς ἀποζημίωσιν κατὰ ν. 551/1944 καὶ παντὸς ἐν γένει νομικοῦ προσώπου, χρησιμοποιοῦντος ἐπ' ἐδάφους ἐργάτας ἢ ὑπαλλήλους, σπανίως καὶ τῶν Σ.Ε.Κ.· αἴτημα περὶ κηρύξεως προσωρινῶς ἐκτελεστῆς τῆς ἀποφάσεως μὴ δόκιμον, τῶν Σ.Ε.Κ. ἀπολαμβανόντων τῶν δικαστικῶν προνομίων τοῦ Δημοσίου· ἐργατικὸν ἀτύχημα μισθωτοῦ Σιδηροδρομικῆς Ἐπιχειρήσεως ἰδρύσεως Τομέων Συντήξεων τοῦ προσωπικοῦ της καὶ ἀποζημίωσις ἐκ τοῦ ν. 551/1944· συνταξιοδότησις δυνάμει τοῦ ν.δ. 3395/1955· ἀθορύβως ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρον 4 σ. 551/1944. Εἰρ. Ἀθ. 3576 σ. 1286.—Μαθηταὶ τεχνίται κατὰ τὸ 6.δ 3/6 Ἰουνίου 1952· ἀποδοχαὶ μαθητῶν ἐπαπδευομένων εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀτμομάτους σιδηροδρόμους· κατάστασις ὥρια μηνιαίων βασικῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῶν ἀτμομάτων σιδηροδρόμων· μαθητεύσαντες τεχνίται πρὸ τῆς Ἵδρυσεως τῶν Σ.Η.Α.Π. ἐφαρμογὴ ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ παντὸς ἐργοδότου, ΑΠ 383 σ. 1401.—Ἑλληνικοὶ Ἠλεκτρικοὶ Σιδηρόδρομοι Α.Ε.Η.Σ.· ἀνάθεσις εἰς εἰσπράκτορα τροχιοδρόμων ὑπηρεσίας συλλέκτου εἰσιτηρίων ἀξίωσις ἐπιδόματος χιλιομετρικῶν διανύσεων, ΑΠ 158 σ. 350.—Ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ παραβάσεως ἀρχῆς ἴσης μεταχειρίσεως· καταγγελία εἰσπρακτόρων ὑπηρεσίας Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων καταβολὴ ἀποζημιώσεως καὶ πρόσληψις αὐτοῦ εἰς κλάδον σιδηροδρόμων, ΑΠ 73 σ. 738.— Ἀποζημίωσις συμπροσώντων ὥρων ἡλικίας ἐπαλλήλων Ἑλληνικῶν Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων ἀπολογισμός, ΑΠ 326 σ. 859.—Ἀπόλυσις κατ' ἄρθρον 93 Κανονισμοῦ Προσωπικοῦ Ἐξωτερικῶν Ὑπηρεσιῶν Ἑταιρείας Ἠλεκτρικῶν Σιδηροδρόμων, ἐπιφέροντος ἰσχὺν νόμου, τοῦ καταστάντος ἀνακλήσιμος σωματικὸς ἢ πνευματικὸς πρὸς διατήρησιν τῆς ἀνατεθειμένης εἰς αὐτὸν ὑπηρεσίας· παροχὴ εἰς αὐτὸν ἀποζημιώσεως· ὥρων ἡλικίας· δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις ἐπαλλήλου λόγῳ ἀνικανότητος σωματικῆς ἢ πνευματικῆς μόνον μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὥρίου ἡλικίας τῶν 60 ἐτῶν· ἀπόλυσις ἀπὸ τοῦ δρίου τούτου μέχρι συμπληρώσεως τοῦ ὅλου ἔτους δρίου ἡλικίας, ΑΠ 108 σ. 328, ΑΠ 309 σ. 1038.— Μεταβίβασις εἰς Α.Ε.Η. τοῦ κλάδου Πλεκτοσυρμῶν τῆς Κοπτικῆς Ἐκμεταλλεύσεως Τροχοδρόμων καὶ Ἠλεκτροφωτισμοῦ Θεσσαλονίκης· ἐπαχολούθησις τῆς Α.Ε.Η. ὡς ἐντολέως καὶ τῶν προϊσταμένων τοῦ ὑπηρετοῦντος κατὰ τὸν χρόνον τῆς μεταβιβάσεως προσωπικοῦ δικαίωμα ἀποζημιώσεως δι' ἀπαίτιον καὶ παρανόμου ἀπολύσεων τῶν νομίμων ἐκπροσώπων τῆς Α.Ε.Η. ὅπως μεμηνύσαν διὰ τὴν προαγωγὴν ἰσχυρισμὸς περὶ παραγραφῆς τῆς ἀπαιτήσεως, ΑΠ 456 σ. 1457.—Ἀπαγωγὴ τῶν ἐπαλλήλων τοῦ Τομέως Προγραμμάτων Προσωπικοῦ Ἑλληνικῶν Σιδηροδρόμων, νομικοῦ προσώπου δημοσίου δικαίου, εἰς διατάξεις Ἀπαλληλικοῦ Κώδικος, ὡς οὗτος ἰσχύει διὰ τὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· πρόσληψις σταδιοδρομία καὶ μισθοδοσία τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Τομέως ἐφαρμογὴ διὰ τὴν διαδικασίαν προσλήψεως καὶ προαγωγὴν καὶ διὰ τὰ ἀρμόδια ὄργανα τῶν διατάξεων τοῦ Ἀπαλληλικοῦ Κώδικος καὶ διὰ τὰς ὑπηρεσιακὰς διατάξεις (προσόντα προσλήψεως κλπ.) τῶν ἐκάστοτε διὰ τοὺς ἐπαλλήλους τῶν Σιδηροδρόμων Ἑλληνικοῦ Κράτους, ΣΕ 2874 σ. 889.— Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια ἀχθοφόρων σταθμῶν δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Σκοπευτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Σπουδαῖος λόγος. Βλ. λ. *Ἐργασίας σύμβασις* (παράγρ. 15).*Συνδικαλιστικὰ στελέχη.*

Στέγασις. Βλ. λ. *Ἐργατικὴ Ἑστία.*

Στιλβωτήρια. Τεκμαρτὰ ἡμερομίσθια δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Στράτευσις. *Α'. Προστασία στρατευομένων μισθωτῶν κατὰ ν. 3514/1928* κλπ. Ἀπόλυσις μισθωτοῦ μετὰ πρόσκλησιν αὐτοῦ εἰς τὸν στρατὸν· ν. 3514/1928· ἀπαγόρευσις ἀπολύσεως ἀπὸ τῆς πρόσκλησεως ὅπου τὰ ἄτομα ἄλλως ἀνώτατης· ἀναστολὴ συμβάσεως· ἀπαγορεύσεως ἀπολύσεως καὶ εἰς περίπτωσιν ποινικοῦ ἀδικήματος ἢ ἀπαγγελίας κατηγορίας δι' ἀδίκημα· δυνατὴ ἡ ἀπόλυσις δι' αὐτὸ μετὰ τὴν ἐπανάληψιν τῆς ἐργασίας κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς ἔνεκα τῆς ἀποζημιώσεως τῶν 6 μηνῶν τοῦ ἄρθρου 4 ν. 3514/1928, ΝΖ σ. 1157.— Ἀπασχόλησις μισθωτοῦ διὰ τὸ δικαίωμα λήψεως αὐτοῦ συνταξιοδοτικοῦ καὶ χρόνου ἀνοχῆς λόγῳ στρατεύσεως, ΝΖ σ. 748.— Εἰδικὴ εἰσφορὰ ὑπὲρ τοῦ Λογαριασμοῦ στρατεύσεως μισθωτῶν κατὰ ν. 2054/1952· ἀσκουσῶν διὰ τὰς εἰς τὰς ἐπαρχίας λειτουργούσας βιομηχανικὰς ἐπιχειρήσεις ἀνεφάρμοστον μειώσεως ἄρθρου 6 ν. 3213/1955, ΑΠ 265 σ. 1241.

Β'. Προστασία ἀπολυομένων ἐκ τῶν τάξεων τοῦ Στρατοῦ ἀ. ν. 1836/1951 κλπ. 1. Γενικά· ἔλεγχος νο-

μισοφροσύνης συνέπεια άρνήσεως προαλήψεως κλπ. Αναγκαστική τοποθέτησις εἰς θέσεις πολεμιστῶν' προθεσμία ἐμφανίσεως' συνέπεια μὴ ἐμφανίσεως. ΝΖ σ. 431.— Προσωπικὸν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν εἰς θέσεις ἀναπήρων στρατιωτικῶν, χωροφυλακῆς καὶ ὑπαλλήλων 'Αστυνομίας Πόλεων' ὁριστικὴ ν. 1579/1950 καὶ ν. δ. 4185/1961. ΣΕ 695 σ. 650.— Προθεσμία τοῦ ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, διὰ τὴν ἐπιβολὴν αἰτήσεων τῶν πολεμιστῶν δι' ἀναγκαστικὴν τοποθέτησιν μετὰ τῶν σχετικῶν δικαιολογητικῶν ἀπὸ χειρισμὸς ἄλλως τοῦ πολεμιστοῦ ἀπὸ τῆς προσφυσίας τοῦ νόμου καὶ ἄκυρος ἡ περὶ τοποθετήσεως αὐτοῦ διοικητικὴ πρᾶξις. ΣΕ 1428 σ. 913.— Ἔλεγχος νομιμοφροσύνης τοποθετουμένων πολεμιστῶν συντελοῦμενος κατ' ἄρθρον 5 § 1 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη, μεταξὺ τῶν ἄλλων δικαιολογητικῶν καὶ πιστοποιητικοῦ νομιμοφροσύνης πατρώου τοῦ σκοποῦ τῆς διατάξεως διὰ τῆς ἐπιβολῆς εἰς τὸ ἀριθμοῦν διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν πολεμιστῶν Συμβούλιον τῆς σχετικῆς δηλώσεως' ἔναρξις μισθοδοσίας ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ἀφ' ἧς χρονολογίας προσέβη οὗτος πρὸς ἀναλήψιν ἐργασίας καὶ ὄχι ἀφ' ἧς τὸ ἀριθμοῦν Συμβούλιον ἀποφάνθη περὶ τῆς νομιμοφροσύνης αὐτοῦ, τῆς ἐπιβολῆς τῆς περὶ νομιμοφροσύνης δηλώσεως μὴ ἀπαιτουμένης στοιχείων τῆς περὶ ἐντοπιότητος τῆς μισθοδοσίας ἀξιώσεως, ὅστε νὰ μνημονεύεται ἐν τῇ ἀγωγῇ. ΑΠ 588 σ. 52. — Νομιμοφροσύνη ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων κατ' ἀ.ν. 1836/1951 πολεμιστῶν ἐὰν ἐπιγίνηται νόμιμος ἢ ἀπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Συμβουλίου Ἱδιωτικοῦ 'Απολυομένων ἐκ τοῦ Στρατοῦ τοποθέτησις πολεμιστοῦ, μὴ κριτηρίων νομιμοφροσύνης, εἰς ἰδιωτικὴν ἐπιχείρησιν. Γν. Σ. σ. 177.—Προθεσμία ἐμφανίσεως εἰς ἐργοδότην καὶ δήλωσις περὶ νομιμοφροσύνης' διορισμὸς ἢ πρόσληψις τῶν πάσης φύσεως ὑπαλλήλων, ὑπηρετῶν καὶ ἐργατῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου κλπ. μετὰ διαπίστωσιν τῆς νομιμοφροσύνης αὐτῶν' ἀσυχρέωσις τοῦ κατ' ἀ.ν. 1836/1951 πολεμιστοῦ πρὸς ἐπιβολὴν πάσης δηλώσεως αὐτοῦ περὶ νομιμοφροσύνης. διναμένης νὰ ἐπαναληφθῇ καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ ἀριθμοῦν Συμβούλιον αἴτησίν του περὶ τοποθετήσεως εἰς θέσιν' δὲν ἀποτελεῖ στοιχεῖον τῆς ἀγωγῆς τοῦ τοποθετηθέντος περὶ πλημμελείας τῆς μισθοδοσίας αὐτοῦ ἡ ἀπόδειξις τῆς δηλώσεως νομιμοφροσύνης. ΑΠ 475 σ. 1458.— Αναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ὡς μισθωτοῦ εἰς ἐπιχείρησιν' ὅρκωσις προσλήψεως καὶ χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην' ἀπαιτούμενα πρὸς μὴ ἐπιδοχὴν ἐπιχειρήσεως τοῦ δικαιώματος ἐργοδότου περὶ μὴ ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν τοῦ μισθωτοῦ λόγῳ προηγουμένης καταδίκης του διὰ πλημμελήματα. Π 22817 σ. 871. — Ἄρνησις προσλήψεως ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ' προσβολὴ προσωπικότητος' χρηματικὴ ἱκανοποίησις δι' ἠθικὴν βλάβην' παραίτησις ἀξιώσεως' ἀναγκαῖο συμπλήρωσις ἐκδίκου ὁρκωτοῦ χρέους κατ' ἄρθρον 434 Α.Κ.. Π 13878 σ. 1182.— Αναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστοῦ ὡς μισθωτοῦ ἀνάθεσις ὑπὸ τοῦ ἐργοδότου ἄλλων ὑπηρεσιῶν περιελεύσεις ἐργοδότου εἰς ὑπερημερίαν περὶ τὴν ἀποδοχὴν ὑπηρεσιῶν μισθωτοῦ, τοποθετηθέντος κατ' ἀ.ν. 1836/1951 ὡς ὑπηρέτου καὶ ἀνατεθειμένων εἰς αὐτὸν ὑπηρεσιῶν ἐργάτου μετὰ προηγουμένων ἐνδεικνυμένων' ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ κατεχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος μισθωτοῦ ἰσχυρισμὸς ἐργοδότου περὶ συντρέχοντος ἀπαίσματος μισθωτοῦ κατ' ἄρθρον 300 Α.Κ. ἐκ τῆς μὴ προσφυγῆς αὐτοῦ εἰς τὸ Δευτεροβάθμιον Συμβούλιον Πολεμιστῶν' δικαστικὸς ἔλεγχος ἀποφάσεων Συμβουλίων. Π 14788 σ. 1248.— 'Απαράδεκτος, τὸ πρῶτον ἐνώπιον τοῦ 'Αρείου Πάγου προβαλλόμενος, λόγος ἀναιρέσεως λεγόμενος παραίτησις τῆς ἐναγομένης Τραπέζης ἀξιώσεως της ἐκ πράξεων τοῦ Συμβουλίου 'Εκκαθαρτείας καὶ ἀναγνωρίσεως αὐτοῦ ὡς ἐργάτου τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως πολεμιστοῦ. ΑΠ 250 σ. 791.

2. ***Τοποθέτησις κατ' ἄρθρον 3 § 1 ἀ.ν 1836/1951, 3 ν.δ. 4185/1961' προϋποθέσεις' ἐπιλογισμὸς προσωπικοῦ κλπ.*** Τοποθέτησις κατ' ἄρθρον 3 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς ἐτροποποιήθη δι' ἄρθρου 4 § 1 ν.δ. 2857/1953, πάσης ἐπιχειρήσεως ἢ ἐπιτηδεύσεως, ἐφ' ὅσον ἀπασχολεῖ κατὰ τὴν ἔκδοσιν της περὶ τοποθετήσεως ὑποφάσεως προσωπικὸν ἄλλων τῶν 15, ὅπως προσλαμβάνῃ πολεμιστὰς ἐκ τῶν ἐν ἄρθρῳ 1 § 1 αὐτοῦ κατὰ ποσοστὸν 7% τοῦ πρὸ αὐτῆς ἀπασχολουμένου προσωπικοῦ, ἀνεξαρτήτως ἐπάρξεως ἢ μὴ ἐπάρξεως κενῶν θέσεων. ΣΕ 453 σ. 534, ΣΕ 1792 σ. 1120.— Ἀποκλείεται τοποθέτησις δικηγόρων δυνάμει τῆς γενικῆς περὶ προσωπικοῦ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 1836/1951, συνδεομένων τῶν δικηγόρων μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐντολῆς. ΣΕ 454 σ. 534.— Α.Ε.Η.' ἀποτελεῖ ἐπιχείρησιν κοινῆς ὠφελείας ἐπιχωρησθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Δημοσίου' ἐπαγωγὴ ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ ν.δ. 4185/1961 εἰς ὑποχρέωσιν προσλήψεως πολεμιστῶν. ΣΕ 454 σ. 534.— Ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις μὲ ἀποκαταστήματα' νόμιμος διαδικασία τοποθετήσεως ὑπὸ τῶν Συμβουλίων' καθορισμὸς κατ' ἄρθρον 6 § 3 ἀ.ν. 1836/1951 προκειμένου περὶ ὑποχρέων εἰς ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν, οἵτινες ἔχουν Ἀποκαταστήματα ἢ Ὑπηρεσίας εἰς πλείονος τῆς μιᾶς περιφερείας, ὑπὸ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας αὐτῶν τοῦ συνόλου τῶν προσληπτέων, ὡς καὶ τοῦ ἀναλογοῦντος εἰς ἕκαστον Ἀποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν ποσοστοῦ, διὰ τὴν τοποθέτησιν τοῦ ὁποίου εἶναι περαιτέρω ἁρμόδια τὰ οἰκεῖα Τοπικὰ Συμβούλια' ἄκυρος ἄλλως ἡ ἀναγκαστικὴ τοποθέτησις ὑπὸ τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου. ΣΕ 2736 σ. 284.— Τοποθέτησις πολεμιστοῦ εἰς ἐπιχείρησιν μὲ Ἀποκαταστήματα καὶ Ὑπηρεσίας' προϋποθέσεις τοῦ νόμου διὰ τὴν νόμιμον τοποθέτησιν αὐτοῦ' ἀπαραίτητος προσπάθεια ὁ ἐπὶ τοῦ Συμβουλίου τῆς ἕδρας τοῦ ἐποχρέου καθορισμὸς ἀφ' ἑνὸς τοῦ συνόλου τῶν ὑπὸ ταύτου προσληπτέων καὶ ἀφ' ἑτέρου τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων εἰς ἕκαστον Ἀποκατάστημα ἢ Περιφερειακὴν Ὑπηρεσίαν, τοῦ Τοπικοῦ Συμβουλίου βάσει τοῦ τοιούτου καθορισμοῦ προ-

διώνοντος περαιτέρω εἰς τοποθέτησιν τοῦ ἐπὶ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 προστατευομένου ἐντὸς τοῦ καθορισθέντος ἀριθμοῦ προσληπτέων κατὰ τόπον καὶ κατηγορίας, ΣΕ 1227 σ. 915.— Προϋποθέσεις διὰ τὴν ἀναγκαστικὴν πρόσληψιν πολεμιστῶν εἰς ἐπιχειρήσεις ὡς μισθωτῶν· ὑπολογισμὸς τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προσληπτέων ὑπὸ ἐπιχειρήσεων μὲ Ἐπισκαταστήματα ἢ Περιφερειακὰς Ὑπηρεσίας μὲ βάσιν ὄχι τὴν δύναμιν ἑκάστης ἐξ αὐτῶν αὐτοτελῶς, ἀλλὰ τὸ σύνολον τοῦ προσωπικοῦ τῆς ἐπιχειρήσεως· ἁρμοδιότης Συμβουλίου ἕδρας τῆς ἐπιχειρήσεως καὶ ἁρμοδιότης τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου, ΣΕ 1792 σ. 1120.— Ἐπέκτασις διατάξεως ἄρθρου 5 ἀ.ν. 1836/1951 περὶ προσλήψεως πολεμιστῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ν.δ. 4185/1961 καὶ ἐπὶ τοῦ Δημοσίου καὶ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἀνεξαρτήτως ἐὰν πρόκειται περὶ μονίμων ἢ μὴ κενῶν θέσεων· ἐφαρμογὴ ὄχι μόνον ὅταν τὸ ἀπασχολούμενον προσωπικὸν εἶναι μόνιμον καὶ διαρκές, ἀλλὰ καὶ ὅταν τοῦτο χρησιμοποιῆται περιστατικῶς καὶ κατ' ἄδειαν ἑκάστοτε χρονικὰ διαστήματα· ἔννοια ἄρθρου 3 § 4 ν.δ. 4185/1961 περὶ πληρώσεως κενῶν θέσεων, ΑΠ 37 σ. 329.

3. ***Τοποθέτησις δικηγόρων (ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951 κλπ.).*** Ὑπαγόμενοι κατ' ἄρθρον 3 § 3 ἀ.ν. 1836/1951, ὡς τροποποιηθὲν δι' ἄρθρου 4 § 5 ν.δ. 2857/1953, Κοινοτήτων, Ἱδρυμάτων, Τραπεζῶν, νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου, ἐν οἷς καὶ αἱ Δῆμοι καὶ αἱ Κοινότητες, εἰς προσλήψεις δικηγόρων ἐκ τῶν προστατευομένων ἐπὶ τοῦ νόμου τούτου, ΣΕ 454 σ. 334, ΑΠ 250 σ. 791, ΣΕ 1550 σ. 1122.— Δυνατὴ ἀνάλυσις ἀπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀπαιτεδίπατε διορισμοῦ δικηγόρου· ἔννοια διατάξεως· ὑποχρέωσις τοῦ Ὑπουργοῦ, καθορίζοντος τὸ ὑπόχρεα εἰς πρόσληψιν δικηγόρου νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου ἢ ἀπαλλάσσοντος ταῦτα τῆς ὑποχρεώσεως διὰ διετῆ χρόνον δικηγόρου, πρὸς διατήρησιν ἐφ' ἑνὸς τῶν οἰκονομικῶν ἑκάστοτε δυνατοτήτων τοῦ ὑποχρέου καὶ ἐφ' ἑτέρου τῆς ἀνάγκης τῶν ὑπηρεσιῶν δικηγόρου ἢ τὴν ἐπάρκειαν τῶν ὑπηρετούντων τοιῶν δικηγόρων· ἀόριστος ἀποφάσεως ὡς ἀναπολογήτων, ΣΕ 1550 σ. 1122.— Ἀναγκαστικὸς διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ εἰς Δῆμον ἀσὸν μεγάλων εἰσοδημάτων αὐτὸν ὡς προϋπόθεσις τῆς προστασίας· ἰσοδυναμία περὶ τούτου μεταξὺ τῶν λοιπῶν δικαιολογητικῶν καὶ ἐνόρκου βεβαιώσεως ἐνώπιον ἐφοροδίκου ἢ συμβολαιογράφου, ΣΕ 1015 σ. 722.—Ὑπόχρεοι πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου καὶ διαδικασία προσλήψεως, ἀποκλειομένης τῆς τοποθετήσεως δικηγόρων δυνάμει τῆς γενικῆς περὶ προσωπικοῦ διατάξεως τοῦ ἄρθρου 3 § 1 ἀ.ν. 1836/1951, συνδεομένων τῶν δικηγόρων μετὰ τοῦ ἐργοδότου διὰ σχέσεως ἐμίσθου ἐντολῆς, ΣΕ 454 σ. 334.— Διορισμὸς δικηγόρου πολεμιστοῦ ταῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἰς Τράπεζαν· κρίσις τοῦ δικαστηρίου ὅτι ὡς κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 εἷς μόνον δικηγόρος ἠδύνατο ἀναγκαστικῶς νὰ τοποθετηθῇ εἰς Τράπεζαν μετ' ἀπόφασιν τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσαν τὴν ὑποχρέωσιν αὐτῆς πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου, καὶ ὅτι ἡ τοποθέτησις τοῦ δικηγόρου ἦτο δυνατὸν ἀκυρος ἐκ τοῦ ὅτι δὲν εἶχεν ἐκδοθῇ ἀπόφασις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὁρίζουσα τὴν Τράπεζαν ὡς ὑποχρέων πρὸς πρόσληψιν δικηγόρου· στηριξις τῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς δευτέρας αἰτιολογίας, μὴ πλημμελὴς ἰσχυρισμὸς περὶ παραβάσεως ἄρθρου 281 Α.Κ., ΑΠ 622 σ. 681.— Ἀληθοφανὴς κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4352/1964 ἀπώλεια τῶν νομικῶν ἢ δικαστικῶν συμβούλων, ἀλλ' ἐκείνων μόνον, οἱ ὁποῖοι κατὰ τὰς ὀργανικὰς διατάξεις εἶναι προϊστάμενοι Νομικῶν Ὑπηρεσιῶν, ἀπασχολοῦσαι πλείονας δικηγόρους· ἐξαίρεσις τῆς ἀπωλείας τῶν ἀναγκαστικῶς ἐπὶ τοῦ ἀ.ν. 1836/1951 τοποθετουμένων δικηγόρων, τῶν ὁποίων ἡ προστασία κατέστη διαρκὴς καὶ ἄνευ χρονικοῦ περιορισμοῦ κατ' ἄρθρον 4 § 1 ν.δ. 4185/1961, ΣΕ 2887 σ. 281.— Δυνατὴ ἡ τοποθέτησις ἑνὸς μόνου δικηγόρου εἰς Τράπεζαν κλπ.· ἀπορριπτέος λόγος ἀναιρέσεως περὶ παραβάσεως τῆς ἐναγομένης αἰτήσεως τῆς ἐνώπιον τοῦ Συμβουλίου Ἐπικρατείας καὶ ἀναγνωρίσεως αὐτοῦ ὡς ἐγκύρου τῆς ἀναγκαστικῆς τοποθετήσεως· ἰσχυρισμὸς περὶ κατοχυρωτικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος τῆς Τραπέζης, ΑΠ 250 σ. 791.—Ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου περὶ κωδικοποιήσεως καὶ συμπληρώσεως διατάξεων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας· διατάξεις περὶ πολεμιστῶν δικηγόρων καὶ λογιστῶν ἐπιστημόνων, Σημ. σ. 1032.

4. ***Διάρκεια προστασίας.*** Διάρκεια διατηρήσεως τῆς σχέσεως ἐργασίας ἀναγκαστικῶς τοποθετηθέντος πολεμιστοῦ, ΑΠ 250 σ. 791.

5. ***Ἀντικατάστασις (ἄρθρον 11 ἀ.ν. 1836/1951).*** Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 11 ἀ.ν. 1836/1951 περὶ ἀντικαταστάσεως τῶν ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν εἰς μισθωτῶν αἰτήσει ἐργοδότου πρὸς τὸ Συμβούλιον δι' ἀντικατάστασιν· ἐπιχορηγητικὴ διὰ τὸ Συμβούλιον χρόνος ἐπιδολῆς αἰτήσεως· συνέπεια ἐκ τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως μετὰ πάροδον 30 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐπιδολῆς αὐτῆς· δικαίωμα τοῦ ἀντικαθιστωμένου δι' ἀποζημίωσιν νόμου 2112/1920· ἀνεφαρμοστον ἐπὶ τοιαύτης διατάξεως ἄρθρου 5 § 3 ν. 3198/1955 περὶ καταγγελίας σχέσεως ἐργασίας, μὴ ἐπακολουθήσης καταγγελίας· ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 4 § 2 ν.δ. 4185/1961, ΑΠ 8032 σ. 723.

6. ***Ἀπόλυσις.*** Δικαιοκρισία καὶ λόγοι ἀπολύτου ἀναγκαστικῶς τοποθετουμένων πολεμιστῶν κατ' ἀ.ν. 1836/1951· ἀντικατάστασις ἐπὶ Δημοσίου ἢ νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου ἀποφάσεως τῆς Ἐπιτροπῆς δι' ἀποφάσεως τοῦ ἁρμοδίου πρὸς ἐπιδολὴν πειθαρχικῶν ποινῶν Συμβουλίου· πρόσληψις δικηγόρων· ἐξαίρεσις Ἐπιτροπῆς ἄρθρου 7 ἀ.ν. 244/1936 ἢ τοῦ οἰκείου Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου παραλλήλως πρὸς τὴν δυνατότητα ἀνακλήσεως τοποθετήσεως ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας· ἀπόλυσις κατόπιν ἀποφάσεως τοῦ Ὑπηρεσιακοῦ Συμβουλίου προκειμένου περὶ τοῦ Δημοσίου ἢ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου καὶ ὄχι τοῦ Πειθαρχικοῦ Συμβουλίου τοῦ Δικηγορικοῦ Συλλόγου, ΣΕ 727 σ. 532.—Ἀπόλυσις

πολεμιστού δι' αποδεδειγμένην ανεπάρκειαν ή ακαταλληλότητα αυτού κρίσις Επιτροπής άρθρων 7 ά.ν. 244/1936 δι' ανεπάρκειαν αυτολογίας, ΣΕ 1820 σ. 1323.— Λόγος ακυρώσεως περί μη νομίμου συνθέσεως της κατ' άρθρον 7 ά.ν. 244/1936 Πρωτοδικειακής Επιτροπής απορριπτέος προβαλλόμενος έτερος και αυτοτελής λόγος ακυρώσεως περί κακής αιτιολογήσεως της Επιτροπής, τούτου δυναμένου να προβληθή μόνον διά προσθέτου δικογράφου, νομοτύπως κατατιθεμένου και κοινοποιουμένου, ΣΕ 1820 σ. 1325.—Ανεφάρμοστον άρθρου 5 § 3 ν. 2112/1920 επί άσκησι λόγω ασθενείας, Π 13871 σ. 1325.—Ασθένεια μη βραχείας διαρκείας δύναται να αποτελέση λόγον απαλλαγής, εάν εκ των συνδεουσών αυτήν περιστάσεων αναλύεται ανεπάρκεια ή ακαταλληλότης του μισθωτού κατ' άρθρον 7 § 2 ά.ν. 1836/1951, μετ' απόφασιν πάντως της Επιτροπής του ά.ν. 244/1936 και 771/1937, Π 13871 σ. 1325.

7. ***Συμβούλια προστασίας δικαστικός έλεγχος πράξεων.*** Αναγκαστική τοποθέτησις πολεμιστών εις επιχειρήσεις με υποκαταστήματα· νόμιμος διαδικασία τοποθετήσεως υπό των Συμβουλίων· ποία αρμόδια Συμβούλια, ΣΕ 2756 σ. 286.— Συμβούλια προστασίας απολυομένων εκ των τάξεων του στρατού· συλλογικά όργανα διοικήσεως· προσβολή πράξεων αυτών επί ακυρώσει ενώπιον του Σ.τ.Ε., ΝΖ σ. 431.— Δικαστικός έλεγχος του κύρους πράξεων περί τοποθετήσεως πολεμιστού· Γνωμ. Εισαγ. σ. 431, Π 14788 σ. 1258.

Στρατιωτικαί Υπηρεσίαι Δημοσίου δικαίου ή σχέσις προσωπικού εν αυταίς βάσει του νόμου 6321/1934 περί συντάξεων του κατά θάλασσαν στρατού· ημερομίσθιον και εξαιρούμενος χρόνος· ανεφάρμοστον παρατράτου 3 άρθρου 2 του ν.δ. 3755/1955· εφαρμοστέαι διατάξεις· εάν δικαιούνται του ημερομισθίου επί άδεια άνευ αποδοχών ή αιθαιρέτου αποχωρήσεως, Γν.Σ. σ. 238.—Ώρα εργασίας υπαλληλικού και εργατοτεχνικού προσωπικού του Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 331.— Παροχή υπηρεσιών εις το Δημόσιον εάν το εργατοτεχνικόν προσωπικόν του Βασιλικού Ναυσταθμού Κρήτης, προσληφθέν συμφώνως τω νόμω 6321/1934 και χαρακτηρισθέν εις νομικάς εργασίας, δύναται να θεωρηθή υπαλληλικόν και να αμείβηται με μηνιαίας αποδοχάς, Γν.Σ. σ. 885.—Αποδοχαί αρθρελεργατών (χειροκτήτων - ημιτεχνιτών) χώρας· καθορισμός κατωτάτων ορίων της κατ' αποκοπήν αμοιβής των γαζιτών φρεντίων εφαρμογή και διά το 760 Στρατιωτικόν Εργαστάσιον, ΑΠ 392 σ. 1824.

Στρατιωτική υπηρεσία. Συντάξιμος χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας παλαιών πολεμιστών ησφαλισμένων του Ταμείου Ασπιλίστου Προσωπικού Ο.Τ.Ε., Γν.Σ. σ. 821.

Συγγενείς. Βλ. λ. *Υιοθεσία.*

Συγχώνευσις Ταμείων. Βλ. λ. *Ταμεία* (παράγρ. 2).

Συζήτησις. Βλ. λ. *Δίκη, Νομιμοποίησις.*

Συλλογικαί διαφοραί εργασίας. *1. Γενικά· έκτασις εφαρμογής ν. 3239/1955* κλπ. Το Προσχέδιον Κώδικος Εργασίας παρατηρήσεις επί των Κανονισμών εργασίας και του Συλλογικού Δικαίου, Μελ. σ. 73 επ., 138 επ., 202 επ., 266 επ.— Προτάσεις αναμορφώσεως της εργατικής νομοθεσίας· συλλογικαί διαφοραί, Μελ. σ. 457.— Ουσιαστικός νόμος, συλλογικαί συμβάσεις εργασίας και διαιτησία και αποφάσεις, Μελ. σ. 585 επ., 649 επ.— Επί του νόμου 3239/1955· ζητήματα εκ της εφαρμογής αυτού, Σημ. σ. 72.— Ισχύς των άρθρων 9 και επ. ν. 3239/1955 και μετά την θέσιν εν ισχύϊ προ· ήμέν της υπ' αριθ. 98 διεθνούς συμβάσεως «περί εφαρμογής των αρχών του δικαιώματος οργανώσεως και συλλογικής διαπραγματεύσεως», ΣΕ 2137 σ. 1245. — Ανεφάρμοστον ά.ν. 1538/1950 επί των δια σχέσεως ιδιωτικού δικαίου συνδεομένων μετά των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, εχόντος καθερωθή δια τούτους ιδίου τρόπου ρυθμίσεως (συλλογικαί συμβάσεις, διαιτησία κλπ.), ΑΠ 495 σ. 12.— Καθορισμός μισθού κατά διάφορον του ν. 3239/1955 τρόπον· ύπαρξις ειδικού νόμου μεταγενεστέρου του ν. 3239/1955· ρύθμισις δια του ν.δ. 4104/1960 μισθού των εις τα κεντρικά συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων χορογυλακής κλπ. εργαζομένων· ανάθεσις δι' αυτού του καθορισμού του μισθού αυτών εις την διακριτικήν εξουσίαν των Υπουργών Εσωτερικών και Οικονομικών, μη περιοριζομένων εκ τυχόν ισχυούσης δια μισθωτούς του αυτού επαγγέλματος εθνικής γενικής ή διεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως, εκδιδομένης βάσει των διατάξεων του προγενεστέρου ν. 3239/1955, ΑΠ 581 σ. 83.— Μη εισαγωγή ακοσίτου προσωπικού εις τας διατάξεις του ά.ν. 3259/1955 δια την ρύθμισιν των αποδοχών του, Π 892 σ. 434, ΝΖ σ. 179.—Σύμβασις περί ετοιμότητος προς εργασίαν· μη εισαγωγή ταύτης εις τας διατάξεις ειδικών νόμων ή συλλογικών συμβάσεων ελαχίστου ορίου αμοιβής, ΑΠ 67 σ. 401.—Τεχνικαί Σχολαί κατά ν.δ. 3971/1955· καθορισμός συστήματος αμοιβής κατά την διαδικασίαν νόμου 3239/1955 περί συλλογικών διαφορών εργασίας, ΣΕ 826 σ. 594.— Έκτακτον προσωπικόν Σιδηροδρόμων Ελληνικού Κράτους προς εκτέλεσιν έργων· καθορισμός αποδοχών αυτών συμβατικώς· όσαι όχι κατώτεραι των προβλεπομένων υπό των συλλογικών συμβάσεων εργασίας ή διαιτητικών αποφάσεων δια το προσωπικόν των ιδιωτικών επιχειρήσεων, το απασχολούμενον εις την αυτήν ειδικότητα εν τω αυτώ τόπω, υπό τας αυτάς συνθήκας, ΑΠ 74 σ. 813.— Γεωργικαί και κτηνοτροφικαί επιχειρήσεις και νόμος 3239/1955· πότε κατ' εξαίρεσιν εφαρμόζονται αι διατάξεις αύτου, Π 364 σ. 1206, Είσαγ. σ. 1206. —Καθορισμός αποδοχών προσωπικού Ε.Ε.Σ.· διατάξεις ν. 552/1945 περί Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού· αυθεντική ερμηνεία άρθρου 42 ν. 3239/1955 δι' άρθρου 3 ν. 4504/1966· ισχύς διατάξεως ως ερμηνευτικής εφαρμογή επί του προσωπικού του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού μόνον των εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των ειδικών τοιούτων, Π 12371 σ. 1272, Είσαγ. σ. 1270.—Εν-

νικοῦ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας πρὸς ρύθμισιν· θέματα μὴ δυνάμενα νὰ ρυθμισθοῦν κατὰ ν. 3239/1955 διαφορᾶς ἐκ συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας, δυναμένης νὰ ἐπιλυθῇ εἴτε διὰ καταστάσεως μεταξὺ τῶν ἐνδιαφερομένων ὀργανώσεων συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, εἴτε, ἐν περιπτώσει διαφωνίας ταύτην, δι' ἐπιχειρητικῆς διαιτησίας, κάτω διενέξεως μεταξὺ ὀργανώσεων ἐργοδοτῶν καὶ ὀργανώσεων μισθωτῶν, ἀφορώσης εἰς τοὺς ὅρους ἢ τὰς συνθήκας ἢ τὴν ἀναβὴν τῆς ἐργασίας· ἐπιβολὴ ἐκποιήσεως εἰς τὸν ἐργοδότην, περιοριζούσης παρὰ τὸν νόμον τὸ ἐκ τῆς συμβάσεως ἐργασίας δικαίωμά του, ὅπως ἐν τῇ ὀργανώσει τῆς ἐπιχειρήσεως του καθορίζῃ τὴν ἔκτασιν τῆς πρὸς ἐργασίαν ὑποχρεώσεως τοῦ ἐργαζομένου καὶ εἰδικωτέραν προσδιορίζῃ τὸ εἶδος τῆς ἐργασίας κλπ., ΣΕ 2379 σ. 1317.— Ὁ νέος καθορισμὸς κατωτάτων ὁρίων μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων, ΝΖ σ. 104.— Ἀναφορὰ τοῦ ἐξασφαλιζομένου ὑπὸ τῶν συλλογικῶν συμβάσεων, διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ ὑπουργικῶν ἀποφάσεων ἐλαχίστου ὁρίου μισθοῦ ἢ ἡμερομισθίου εἰς ἐργασίαν, ἡ περιοχὴ τῆς ὁποίας συμπίπτει διὰ τὸ νομὸν ἢ τὸ εἰδικώτερον ὅριον, τοῦ τελευταίου ὅρου τούτου ἐξαιρουμένων ἀλλήλως συμπιπτόντων ἐν ἑλλείψει ἀντιθέτου σημειώσεως περιλήψεως τοῦ ἐργοδότου, μὴ ἀποδεχομένου τὰς καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ὁριζομένου τούτου προσαυξήσεις κατὰ τὴν σημειώσιν ἰσχύσεως εἰς ἀπεριόριστον κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἀπὸ τῶν χρόνων, διὰ ὧν ἀποκρούει ταύτας, μὴ δικαιουμένου νὰ περιόρῃ τὸν κατ' ἐλάχιστον ὅριον καταχρεούμενον μισθὸν ἢ ἡμερομίσθιον, ΑΠ 44 σ. 337.

2. ***Διαιτητικὴ δικαστηρία· εὐνέξεις ἁρμοδιότητος ἐντεῦθεν ἡριστήρια διαιτητικαὶ ἀποφάσεις· διάκρισις· δημοσίευσις· τροποποίησις.*** Ἀνασύνθεσις διοικητικῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων διαιτήσεως ἐν ἰσχύι καὶ μετὰ τὴν ἰσχὺν τοῦ ν.δ. 4852/1961 τοῦ ἄρθρου 8 τοῦ ν. 4346/1964 περὶ νέας συνθέσεως καὶ ἀναγνωρίσεως τῶν Συμβουλίων καὶ Ἐπιτροπῶν ὁμοιοδιότητος τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· νόμιμος σύνθεσις Διοικητικοῦ Διαιτητηρίου ἐλευθέρα ἐκ τοῦ νόμου 3239/1955 ἐπαοδείξεως μελῶν ἐπὶ τῶν ἐν διενέξει ἀνωνύμων σωματείων διορισμοῦ ἐργοδοτικοῦ μέλους ὑπὸ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τοῦ Νομάρχου, ΣΕ 826 σ. 594.— Σύνθεσις Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀφορωσῶν εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας· ὑποχρεωτικὴ καὶ κλῆσις ἀντιπροσώπου τοῦ ἐποπτεύοντος Ὑπουργείου κατὰ τὰς διεπραγματεύσεις καὶ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ὀργάνων διαιτησίας, μὴ οὐσῶν ἄλλως ἰσχυρῶν καὶ μὴ τιθεμένων εἰς ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας· ἔννοια σχετικῶν διατάξεων, ΣΕ 1393 σ. 910.— Διορισμὸς ὑπὸ Νομάρχου ἢ Ὑπουργοῦ τοῦ ἐργοδοτικοῦ μέλους Π.Δ.Δ.Δ., ἐρχομένης διενέξεως μισθωτῶν καὶ ἐπιχειρήσεων ἢ ἐμπεταλλεύσεων κοινῶν προϊόντων δημοσίων διαῶν· δὲν ἀπαιτεῖται νὰ συμβῇ τὸ ἴδιον καὶ διὰ τὴν ἔκδοσιν ἐθνικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς ἀποφάσεως τοῦ Δ.Δ.Δ.Δ., διὰ νὰ ἔχῃ αὕτη γενικὴν ἐφαρμογὴν ἐφ' ὅλων τῶν ἐργοδοτῶν τῆς χώρας, ΑΠ 526 σ. 6.— Λήμμα ἐπ' ὄψιν ἐπὶ τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου τῶν ἐν ἄρθρῳ 15 τοῦ νόμου 3239/1955 κριτηρίων δι' ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας καὶ αἰτιολόγησις ἀποφάσεως αὐτοῦ ἐκφεύγει τοῦ ἀκυρωτικοῦ ἐλέγχου ὡς οὐσιαστικὴ κρίσις τοῦ δικαστηρίου περὶ τοῦ λόσου τῆς χορηγηθείσης πρόσῃσεως, ΣΕ 154 σ. 896.— Λητέον ἐπ' ὄψιν δι' ἐπίλυσιν συλλογικῆς διαφορᾶς ἐργασίας στοιχεῖα, ΣΕ 826 σ. 594.— Δυνατὴ ἡ δι' ἐθικῆς ὁμοιεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρύθμισις ὅρων ἐργασίας καὶ ὑπαγομένων εἰς τοιαύτην ὁμοιεπαγγελματικὴν μισθωτῶν· λητέα ἐπ' ὄψιν ὑπὸ τῶν διαιτητικῶν δικαστηρίων καθορισμὸς ὑπὸ τούτων ἡμερομισθίων καὶ ἄγων εἰδικῶν Ἐπιτροπῶν τιμαθμικῆς διαπιστώσεως ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων γενικαὶ ἐθνικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ λοιπαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Διάθεσις ἐργασίας συντεχνείων ἐξ ἐργατῶν μελῶν σωματείων· ὅρος ἀπορρίψεως Δευτεροβαθμίου Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου Χανίων 3/1961, ΑΠ 610 σ. 406.—Δὲν ἀποτελεῖ ὅρον ἐργασίας, ὁριζομένων κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. 3239/1955 ἡ ἐνσχετιστικὴ πρόσληψις μισθωτῶν ἢ νησιώτων εἰς ὡρισμένον σωματεῖον, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. 3239/1955 ἐπιβολὴ εἰσφορᾶς ὑπὲρ ἐπαγγελματικῆς ὀργανώσεως, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Δυνατὸς ὁ καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὡρῶν ἐργασίας ὀλιγωτέρων τῶν νομίμων προσθέτου ἀπασχολήσεως ἐκτὸς ἕδρας, ΣΕ 2137 σ. 1247.—Δὲν δύνανται νὰ ἀποτελοῦν διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως Ἐπιτροπαὶ κλπ., ΣΕ 2137 σ. 1247.—Διάταξις ἄρθρου 15 ν. 3239/1955· μὴ δυνατὴ ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἡ τροποποίησις ὅρων ἰσχυσάντων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἀπετέλεσαν ἀντικείμενον τῆς παρεμπεσούσης ἐνώπιον των διενέξεως, ἐκτὸς ἂν τὰ ἐν διενέξει μέρη συνανέσωσαν εἰς τοῦτο, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιληφθῇ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, αἱ ὁποῖαι ἀφορῶσιν εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν ἡ συμβατικῶς καθορισθεῖσα χρονικὴ διάρκεια καὶ νὰ τροποποιήσουν αὐτάς, εἰμὴ ἂν διαπιστώσουν ἠθελημένως, ὅτι ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ συνθηκῶν, ΣΕ 1397 σ. 908.— Διαιτητικαὶ ἀποφάσεις ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἐφ' ὅσον ἐκηρύχθησαν ἐκτελεσταὶ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ τροποποιήθησαν κατὰ ἐν παράγρ. 2 ἄρθρου 20 τοῦ αὐτοῦ νόμου ἢ κατετέθησαν εἰς τὸ Εἰρηνοδικεῖον, ἐπέχουσι θέσιν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ὡς τοιαῦται διέπονται ὑπὸ τῶν περὶ τούτων διατάξεων διακρινομένων κατ' ἄρθρον 1 αὐτοῦ εἰς ἐθνικὰς γενικάς, ἐθνικὰς ὁμοιεπαγγελματικάς, τοπικὰς ὁμοιεπαγγελματικὰς· τίνες ὅροι ἑκάστης κατηγορίας,

ΙΙ 6062 σ. 536.— Περιοριστική καὶ ἀποκλειστική ἡ ἀπαρίθμησις τῶν κατηγοριῶν, ΙΙ 6062 σ. 536.—Ἐθνική ὁμοιοεπαγγελματική ἡ ὑπ' ἀριθ. 25/1960 ἀπόφασις τοῦ Δ.Α.Δ.Δ. Ἀθηνῶν (λογιστῶν), ὡς κατωρθώθησα μεταξὺ ὀργανώσεων γενικωτέρας σημασίας, ΑΠ 526 σ. 6.—Θεώρησις κατ' ἄρθρον 1 § 1 ν. 3239/1955 ὡς ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως τῆς ἀφορώσης εἰς τοὺς μισθωτοὺς ὡρισμένου ἐπαγγέλματος ἢ καὶ τῶν συναφῶν πρὸς τὸ ἐπάγγελμα αὐτῶν κλάδων ὅλης τῆς χώρας προσδιορισμὸς τοῦ ἐπαγγέλματος· ἀνάγκη εἰδικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκδόσεως ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐχούσης χαρακτῆρα ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς· ἀναγκαία ὅμως ἰδία αἰτιολογία τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως. ΣΕ 2613/1963 σ. 35.— Προϋποθέσεις χαρακτηρισμοῦ ἐθνικῆς ἢ μοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ ἐκδόσεως ὁμοίας ἐκτάσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐπαρξις ὁμοιομόρφων καθ' ὅλην σχεδὸν τὴν χώραν συνθηκῶν, ΣΕ 1887 σ. 1377.—Δημοσίευσις ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ κηρύξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστῆς διὰ τῆς ἐντὸς τῆς προθεσμίας κυκλοφορίας τοῦ φύλλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως, ΣΕ 1887 σ. 1377.—Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως κατ' ἀποφάσεως Πρωτοβαθμίου καὶ Δευτεροβαθμίου Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου, ἐφ' ὧν ἡ ἀπόφασις τοῦ πρώτου μετερρυθμίσθη διὰ τῆς προσβαλλομένης ἀποφάσεως τοῦ δευτέρου καὶ ἡ τελευταία αὕτη ἐτροποποιήθη δ' ἀποφάσει τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐνεσωματώθησαν οἱ προσβαλλόμενοι ἀποφασισμοί, ἀπορρέοντα οὕτω ἐκτελεστότητος. ΣΕ 2330 σ. 1304.— Συντέλεσις τῆς δημοσιότητος τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν περὶ τροποποιήσεως κλπ. διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἀποτελούσης συστατικὸν στοιχεῖον τῆς ἀποφάσεως ἐντὸς τῆς ταυτομένης ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίας, ἧτις, ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἑπομένης τῆς τροποποιήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας, εἶναι ἀνατρεπτική, ὡς ἀφορῶσα εἰς τὴν ἄσκησιν ἀμοιβαιότητος, συνεπούσης ἐπίμβασιν τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς κατὰ νόμον διαιτησίας, ΣΕ 2378 σ. 1315.—Διαιτὴ κατ' ἄρθρον 20 § 2 ν. 3239/1955 ἡ ἐπὶ τῶν Ὑπουργῶν Συντονισμοῦ καὶ Ἐργασίας τροποποίησις ἢ μὴ ἐγκρισις ἐν ὅλῃ ἢ ἐν μέρει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὧν αὕτη ἀντιβαίνει εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως· ἔννοια ἐξαιρετικοῦ παρόχου ἰσχύος τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν ὅρων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ περιορισμοῦ τῶν θεσπιζομένων παροχῶν, ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐπιβάρυνσιν τούτων, ΣΕ 2231 σ. 1313, πρβλ. Εἰσαγ. σ. 1312.

3. Ἰσχὺς διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἔναρξις· ἀναδρομή· δέσμευσις ἐν συλλογικῶν συμβάσεων ἢ διαιτητικῶν ἀποφάσεων· ἔκτασις. Ἡ διαιτητικὴ ἀπόφασις, κηρυχθεῖσα ἐκτελεστή, ἐπέχει θέσιν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας, ΙΙ 6062 σ. 536, ΑΠ 481 σ. 1381.— Αἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 1, 2 § 1, 5 καὶ 7 § 11 εδ. 6' καὶ 8 τοῦ ν. 3239/1955 διέπουσι καὶ τὰς διαιτητικὰς ἀποφάσεις τας κηρυχθείσας ἐκτελεστὰς δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κατατεθείσας εἰς τὸ Ἐρμηνοδικεῖον, ΑΠ 526 σ. 6.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ παροχῆς τῆς ἐργασίας οὐχὶ κατὰ κλάδων ἐπαγγέλματος, ἀλλὰ παρ' ἐργοδότῃ, Εἰσαγ. σ. 1449, πρβλ. καὶ ΑΠ 105 σ. 475.—Κήρυξις συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενικῆς ὑποχρεωτικότητος· ἐξουσία Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 2 ν. 3239/1955 προϋποθέσεις· ἀνάγκη, ὅπως διαλαμβάνωνται ἐν τῇ σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ νὰ συνάγηται ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ διὰ συγκεκριμένης αἰτιολογίας ὅτι αἱ δεσμευθεῖσαι ἐργοδοτικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολοῦσι τὰ 3/5 τῶν εἰς τὴν περιφέραν ἐργαζομένων μισθωτῶν τοῦ κλάδου, ΣΕ 1954 σ. 848. — Ὑποχρεωτικὸς χρόνος ἀναδρομικῆς ἰσχύος διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ΣΕ 154 σ. 396, ΣΕ 2187 σ. 1247, ΣΕ 1887 σ. 1377, ΙΙ 18643 σ. 1419.—...μὴ χορηγούσης ὡς πρὸς τοῦτο αἰτιολογίας αὐτῆς, ΣΕ 154 σ. 396.— Λύσις συμβάσεως ἐργασίας πρὸ ἀναδρομικῆς αὐξήσεως μισθῶν· συνέπειαι, ΝΖ σ. 695.— Λήμματα ἐκ διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἢ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἔκτασις, ΑΠ 526 σ. 6, Γν.Σ. σ. 42, ΝΖ σ. 104, ΙΙ 6062 σ. 536, ΑΠ 481 σ. 1381, Εἰσαγ. σ. 1380, ΙΙ 16321 σ. 1254, ΙΙ 17444 σ. 1583.—Λήμματα ἐκ τοπικῶν ἐπαγγελματικῶν καὶ εἰδικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀποκλειστικῶς καὶ μόνων τῶν ἐργοδοτῶν, τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς συμμετασχούσας εἰς τὴν διαιτησίαν ὀργανώσεις, ἔστω καὶ ἂν αὐτὰ ἐθεωρήθησαν ἢ εἶναι γενικωτέρας σημασίας, ἐκτὸς ἐὰν κηρυχθῶσι ὑποχρεωτικὰ διὰ πάντας ἐν γένει τοὺς ἐργοδότας καὶ μισθωτούς, δηνάμει ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, δημοσιευομένης διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως· ἔναρξις τῆς ἐπικτάσεως τῆς δεσμεύσεως εἰς τὴν τελευταίαν περίπτωσιν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, ἔστω καὶ ἂν ἐν αὐτῇ διαλαμβάνεται προγενέστερος χρόνος· ἔλλειψις διατάξεως νόμου, παρεχούσης εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας δικαιοδοσίαν κηρύξεως ὑποχρεωτικῶν διαιτητικῶν ἀποφάσεων ἀναδρομικῶς, ΙΙ 6062 σ. 536 —Λήμματα ἐκ τοπικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας κατ' ἀρχὴν μόνον τῶν μελῶν τῶν συμβληθεισῶν ὀργανώσεων, ἐκτὸς ἂν ἐκηρύχθησαν ὑποχρεωτικὰ δι' ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ κατηρτίσθησαν καὶ ὑπεγράφησαν παρουσίᾳ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ΑΠ 481 σ. 1381.—...Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 28 § 2 ν. 3239/1955· κάλυψις διὰ τῆς συμπεπτοχῆς τοῦ Ἐμπορικοῦ καὶ Βιομηχανικοῦ Ἐπιμελητηρίου τῶν μὴ ἐχόντων ἰδίαν ἐπαγγελματικὴν ἐργοδοτικὴν ὀργάνωσιν ἢ μὴ καλυπτομένων ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ ὑφισταμένης ἐπαγγελματικῆς ὀργανώ-

σεως, ούτω γοιούτων και οι μη όντες μέλη ιδρυτικής ενώσεως εργοδοτών εφαρμογή ταύτων και προκειμένου περί διαιτητικών αποφάσεων, χορηγθεισών εκτελεστών δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ΑΠ 481 σ. 1381, Ιδίως σ. 1380.— Λεγόμενος κατ' αρχήν εκ των συλλογικών συμβάσεων εργασίας και των προς αυτάς εξομοιουμένων διαιτητικών αποφάσεων μόνων των συμβληθεισών ή των εν διενέξει οργανώσεων και των μελών, εκτός εάν η συλλογική σύμβασις κατηρτίσθη και υπεγράφη παρουσία του Υπουργού Εργασίας ή των υπ' αυτού εξουσιοδοτημένων δια την περίπτωσιν ταύτην οργάνων, ή εάν η συλλογική σύμβασις ή η διαιτητική απόφασις εκηρύχθη υποχρεωτική δια πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς της χώρας, ότε δεσμεύουν πάντας τους εργοδότας και μισθωτούς, έστω και εάν ούτοι δεν τυγχάνουν μέλη των συμβληθεισών ή εν διενέξει οργανώσεων, μη εξαιρουμένων και των νομικών προσώπων και του Δημοσίου, Γν.Σ. σ. 42.—...επέλευσις του αυτού αποτελέσματος, προκειμένης εθνικής δημοσιοεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή τοιαύτης διαιτητικής αποφάσεως, χωρίς ν' απαιτήται κηρυξις αυτών ως υποχρεωτικών, εφ' όσον επογράφονται υπό των γενικωτέρας σημασίας οργανώσεων, ή εν διενέξει όμοιας μίσους οργανώσεων, διότι εις την περίπτωσιν ταύτην κατά νομικόν πλάσμα η γενικωτέρας σημασίας οργάνωσις θεωρείται καλύπτουσα και όσους δεν είναι μέλη της, Γν.Σ. σ. 42.— ...δέσμευσις όμως των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου και του Δημοσίου υπό των εθνικών δημοσιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων ή τοιούτων διαιτητικών αποφάσεων ουχί από της καταρτίσεως των, αλλ' αφ' ης εκηρύχθησαν υποχρεωτικοί δι' αποφάσεως του Υπουργού Εργασίας, ταύτην μάλιστα μη δυναμένης να προσδώση εις την απόφασιν την ανιδιφυκτικήν ισχύν, ή προκειμένου περί εθνικών δημοσιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων αφ' ης επεγράφησαν παρουσία του Υπουργού Εργασίας ή υπ' αυτού ειδικώς εξουσιοδοτημένου οργάνου, Γν.Σ. σ. 42— Δέσμευσις υπό εθνικών δημοσιοεπαγγελματικών διαιτητικών αποφάσεων, ως εκ του τοιούτου χαρακτήρος αυτών, εκ του νόμου, άπο της εν ταύταις χρονολογίας, ή, εν ελλείψει τοιαύτης, από της δημοσίας κατοθέσεως εις το Εξηνταδικείον, όπου της συνδρομής έτυχον όροι ή προϋποθέσεις, πάντων των εργοδοτών, οίτινες απησχόλουν εργαζομένους εις το επάγγελμα, εις ο αφορώσιν, άδιαφόρως εάν οι εργοδόται ούτοι ανήκωσιν ή όχι εις τας συμμετασχούσας εις την διένεξιν οργανώσεις, ΑΠ 526 σ. 6, Π 6062 σ. 536.—...συμπεπλαμβανομένων και των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, είτε δεν εξηρέθησαν, αφού και ταύτα δύνανται να είναι εργοδόται· άναμφιλ. των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 5 ν. 3239/1955 (κήρυξις υποχρεωτικού) μόνον εις τας ειδικάς και τας τοπικάς δημοσιοεπαγγελματικάς συλλογικάς συμβάσεις, ουχί δε και εις τας εθνικάς γενικάς ή εθνικάς δημοσιοεπαγγελματικάς τοιαύτας, ΑΠ 526 σ. 6, Π 6062 σ. 536.— Λήγουσης υπό εθνικών δημοσιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, ως εκ τοιούτου χαρακτήρος αυτών, και άνευ συνδρομής έτέρου τινός όρου ή προϋποθέσεως πάντων των εργοδοτών και μισθωτών τού εις ο αφορώσιν αυτάς επαγγέλματος ή και των συναφών προς αυτό κλάδων, και αν δεν άνηκον αυτοί εις τας συμβληθείσας επαγγελματικάς οργανώσεις, Π 16321 σ. 1251.— Λόγουσης εξ εθνικών δημοσιοεπαγγελματικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας, καταρτισθέντων και υπογραφομένων υπό γενικωτέρας σημασίας επαγγελματικών οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, καταθεθεισών εις το Εξηνταδικείον και κοινοποιηθεισών εις τον Υπουργόν Εργασίας, των εργοδοτών και μισθωτών τού εις ο αφορώσιν επαγγέλματος όλοκλήρου της χώρας, και αν ήτι δεν άνηκωσιν εις τας συμβληθείσας οργανώσεις, Π 17444 σ. 1383.

4. *Διαιτητικαί αποφάσεις προσωπικού Γραφείων. Θέματα σχετικά προς* διαιτητικάς αποφάσεις 2/1958, 2/1961, 28/1963, 43/1965, ΑΠ 526 σ. 6, Σημ. σ. 200, ΝΖ σ. 250, ΑΠ 502 σ. 352, ΑΠ 105 σ. 475, Π 34 σ. 678, Έγκ. σ. 632, ΑΠ 337 σ. 685, ΑΠ 260 σ. 988, ΑΠ 174 σ. 1388, ΑΠ 522 σ. 1514, Β), λεπτομερώς εις λέξιν *Γραφεία*.— Ρύθμισις μισθολογίου προσωπικού Εταιρίας Τδάτων δια του Κανονισμού Προσωπικού και των ειδικών διαιτητικών αποφάσεων και της συλλογικής συμβάσεως εργασίας· περίπτωσις ευνοϊκοτέρας ρυθμίσεως από εκείνης δια των περί αποδοχών προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων λητέα ότ' όψιν, ΑΠ 78 σ. 926.

5. *Άλλαι διαιτητικαί αποφάσεις.* Μισθός υπαλλήλων· εφαρμογή των περί αποδοχών του επί της πωλήσεως προσωπικού των εμπορικών καταστημάτων διαιτητικών αποφάσεων· ανεφάρμοστον αυτών επί συσκευαστών παραγομένων υπό των εργαστηρίων ειδών και μεταφερόντων είδη προς πώλησιν εις το εμπορικόν κατάστημα, ΑΠ 520 σ. 33.— Άκύρωσις εν μέρει της υπ' αριθ. 31/1964 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών, αφορώσης όρους αμοιβής και εργασίας απασχολουμένων εις εργασίας κατασκευής και πωλήσεως οπτικών ειδών, ΣΕ 2613 σ. 35.— Ρύθμισις δια της υπ' αριθ. 21/1963 αποφάσεως του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών των αποδοχών υπαλλήλων δικηγορικών και συμβολαιογραφικών Γραφείων· δέσμευσις όμως κατά νόμον εξ αυτής των δικηγόρων και συμβολαιογράφων· εφαρμογή εθνικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ΙΙ 42 σ. 297.— Νόμιμος μισθός υπαλλήλων φαρμακείων· εφαρμογή υπ' αριθ. 3/1959 και 7/1961 αποφάσεων του Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών προσδιορισμός των δι' αυτών ορίζομένων βασικών μισθών κατά λήξιν υπ' όψιν και της προγενεστέρας εργασίας παρά τω αυτώ ή έτέρω εργοδότη, υπ' όσον όμως προκειται περί εργασίας παρασχεθείσης εν φαρμακείω, φαρμακαποθήκη κλπ., ΑΠ 502 σ. 352.— Απόφασις 5/1961 Δ.Δ.Δ.Δ. Χανίων· εκτέλεσις όρισμέ-

των εργασιών (αορίστως παρ' εργατών μελών των ήκατομμύριων συνεργατικών επιχειρήσεων κατ' άρθρον 656 Α.Κ., μη γενομένης αποδεκτής της προσηκούσης εργασίας αύτων και δικαίωμα της δι' ας εργασίας ταύτας οριζομένης δια της διαιτητικής αποφάσεως άμοιβής, ΑΠ 610 σ. 406.— Λύσεις εκ διαιτητικών αποφάσεων περί όρων αμοιβής και εργασίας δδηγών φορτηγών αυτοκινήτων Δήμων Έκτισις, Π 6062 σ. 536.— Καθορισμός ημερομισθίων δι' ειδικής διαιτητικής αποφάσεως χαρακτηρισμός μισθωτού ως ιδιωτικού υπαλλήλου, του χαρακτηρισμού όμως τούτου μη ανιφαίνοντος την εφαρμογήν της περί ημερομισθίων διαιτητικής αποφάσεως, ΑΠ 59 σ. 719.—Άκυρωσις αποφάσεως 3/1965 Π.Δ.Α.Δ. Αθηνών, καθορισάσης αμοιβάς και όρους εργασίας εργατοτεχνιτών εργαστασίων ζυθοποιίας και πτηνοτρόφων, και της 32071/1965 αποφάσεως Υπουργού Εργασίας, ΣΕ 1337 σ. 308.— Ρύθμισις των μισθολογίων προσωπικού Εταιρείας Τδάτων δυ τού Κανονισμού Ημοσίου και των ειδικών διαιτητικών αποφάσεων και συλλογικής συμβάσεως εργασίας περίπτωσις εξαιρετέας ρυθμίσεως άλλ' εντός δυ των περί αποδοχών προσωπικού Ορυκτείων επιχειρήσεων λήπτέα υπ' όψιν, ΑΠ Ολ. 18 σ. 928.— Καθορισμός αποδοχών προσωπικού επιχειρήσεως πολήσεως γαλακτος και ειδών εκ γάλακτος δια της 29/1963 αποφάσεως Δ.Δ.Α.Δ. Αθηνών παροχή εργασίας υπό τεχνίτου παρασκευής γιαουρτιού δικαιούμενος υπ' αυτού παθών πρόσθετος άμοιβή δι' εργασίαν κατά Κυριακάς και γιορτάς, ΑΠ 107 σ. 928.— Ημερομηνία των περί δουλ ημοίβής και εργασίας εργατοτεχνιτών μηχανουργείων απορρέουν διαιτησίας και συλλογικής συμβάσεως έργασίας Έννοια τυπικών ειδικώτερης χειροτεχνών, ΑΠ 253 σ. 744.—Έννοια των περί ημερομισθίων κυρωτικών διαιτητικών αποφάσεων τίνες θεωρούνται ως τέτοιαι (καλοπιστία δρες ι., ΑΠ 257 σ. 1001.— Τόπος παροχής εργασίας ι ίδρυς ι των εγκατεστ προσλαμβανομένων μαθητών επιστημόνων βασολόγων δια την εφαρμογήν της διαιτητικής αποφάσεως 4/1960, επιχρώσης θέσιν ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, ΑΠ 293 σ. 1062. — Έννοια της περί ημερομισθίων εργατών βιομηχανιών εσωτερικού χώρας συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 33/1963 διαιτητικής αποφάσεως ειδικώτερης ρυθμιστικό και παλαιότερων, ΑΠ 228 σ. 1117.— Διαιτητική απόφασις περί θερισμών καλοκαιριανών και μεγάρων Αθηνών - Πειραιώς και Προαστίων, ΑΠ 181 σ. 1381, Είσαγ. σ. 1380.— Πώρισή έσησαν δια δημοσίων δικαίων εις ιδιωτην παράλειψις άδειας προϊστάμενων Υπουργών και συνέπεια' αμοιβή εργασίας εις τεχνικήν σχολήν δια εν ενεργεία καθηγητού φιλολογίας ιδιαζημιώσεως δίκης της δι' άρθ. 12/1963 διαιτητικής αποφάσεως ουσιώδης ή αναδρομική ισχύς αύτης, Π 16043 σ. 1443. Πίε, και εις λ. *Δορυφοροί, Μηχανήματα - Μηχανοδηγοί, Οικοδομοι.*

Συλλογικαί συμβάσεις εργασίας. *1. Γενικά.* Συλλογική σύμβασις εργασίας δεν αποτελεί πράξεν Διοικητικής Αρχής απαράδεκτος προσβολή αύτης επί άκυρώσει απαράδεκτη προσβολή αποφάσεως Υπουργού περί δημοσιεύσεως αύτης, ΣΕ 2916 σ. 245.— Λιπαίομα εργοδότου προς καταγγελίαν ατομικών συμβάσεων μετά λήψη συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Π 6942 σ. 160.— Ουσιαστικός νόμος· συλλογικαί συμβάσεις και διαιτητικαί αποφάσεις, Μελ. 585 επ., 618 επ. Πίε, γενικά θέματα και εις λ. *Συλλογικαί διαφοραί εργασίας* (παράγρ. 1).

2. Διάκρισις· καταρτίσις· περιεχόμενον· δημοσίευσις· τροποποίησις. Ορισμοί άρθρου 7 ν. 3239/1955 διάκρισις συλλογικών συμβάσεων εργασίας κατ' άρθρον 7 νόμου 3239/1955 εθνικαί γενικαί, εθνικαί δημοσιεπαγγελματικαί, τοπικαί δημοσιεπαγγελματικαί, ειδικαί, Π 6062 σ. 536.— Περιορισμός και αποκλειστική ή απαρίθμησις των κατηγοριών, Π 6062 σ. 536.— Ενότητος κατ' άρθρον 7 § 1 ν. 3239/1955 ως εθνικής δημοσιεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή διαιτητικής αποφάσεως της αφορώσης εις τους μισθωτούς δυσμένων επαγγέλματος ή και των συναφών προς επάγγελμα αυτών κλάδων ή της χώρας· προσδιορισμός του επαγγέλματος· σύναψις ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή έκδοσις ειδικής διαιτητικής αποφάσεως, έχουσης χαρακτήρα εθνικής δημοσιεπαγγελματικής· αναγκαία όμως ιδία αιτιολογία της διαιτητικής αποφάσεως, ΣΕ 2513 σ. 35.— Όρων χαρακτηρισμού συλλογικής συμβάσεως εργασίας ως εθνικής δημοσιεπαγγελματικής, Π 16321 σ. 1753— Προϋποθέσεις καταρτίσεως εθνικής δημοσιεπαγγελματικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας ή έκδόσεως αυτής εκτάσεως διαιτητικής αποφάσεως ή ύπαρξις δημοσιεύσεων καθ' άπασαν την χώραν συνθηκών, ΣΕ 1887 σ. 1377.— Κατάργησις και επαγγελματικών τοπικών δημοσιεπαγγελματικών ή ειδικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας· αναγκαία απόφασις των διαιτητικών συμβουλίων των οικείων οργανώσεων εργοδοτών και μισθωτών, δεόντως εξουσιοδοτημένων υπό της γενικής συνελεύσεως των μελών· δικαίωμα και επιχρώσις Υπουργού Εργασίας, όπως σημειώνεται δια της δημοσιεύσεως της συλλογικής συμβάσεως εργασίας εις την Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, προς ίσχυσιν των έναντίον διατεινόμενων, άκυρον ούσης άλλως της αποφάσεως, ΣΕ 2916 σ. 245.— Αντικείμενον ειδικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας κατά νόμον 3239/1955, συντρεχούσης προς τούτο ειδικής αιτίας, ο καθορισμός των όρων αμοιβής συνθηκών εργασίας ωρισμένης μόνον κατηγορίας εκ των μισθωτών, εις τους όπλους αι τοιαύτης ήδοντος συλλογικαί συμβάσεις εργασίας δρομούσαν· άρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθωτών έκτισις εφαρμογής αύτης λήψη υπ' όψιν, ίνα καθ' ήν η μεταχείρισις των άλλων μισθωτών έτήρηεν άνισος, σύν τοις άλλοις και της συγκρίσεως του βαθμού, της θέσεως και του μισθού, άλ'

λα μονον τοῦ χρόνου της νέας παροχῆς παραγραπτη τοῦ ζητήματος εἰς Ὁλομέλειαν Ἀρείου Πάγου, ΑΠ 638 σ. 224.—Δυνατὴ ἡ δι' ἐθνικῆς ὁμοιοεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας καὶ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ρύθμισις ὅρων ἐργασίας καὶ ἀπαγορεύσεων εἰς τοπικὴν ὁμοιοεπαγγελματικὴν μισθωτῶν λήτειαν ἐπ' ὄρον ὑπὸ τῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων καθορισμὸς ὑπὸ τούτων ἡμερομισθίων καὶ ἄλλων εἰδικῶν ὑποχρεώσεων ἐκτελέσεως δημοσίων ἔργων' γενικαὶ ἐθνικαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας καὶ λοιπαὶ συλλογικαὶ συμβάσεις ἐργασίας. ΣΕ 2181 σ. 1247.— Δυνατὸς ὁ καθορισμὸς διὰ συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως ὅρων ἐργασίας, ἀλλοτρίων τῶν νομίμων, προσθέτου ἀποζημιώσεως ἐκτὸς ἔδρας. ΣΕ 2183 σ. 1247.— Σύνθεσις διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας, ἀφορωσῶν εἰς ἐπιχειρήσεις κοινῆς ὠφελείας ἐπιχορηγουμένας καὶ κλάδος ἀντιπροσώπων τοῦ ἐπιτρέποντος Ὑπουργείου κατὰ τὸν διαπραγματεύσεις καὶ τὴν διαδικασίαν ἐνώπιον τῶν ἀρχόντων διαιτησίας, μὴ ὄντων ἄλλως ἰσχυρῶν καὶ μὴ τυπικῶν εἰς ἐφαρμογὴν τῶν σχετικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ ἀποφάσεων διαιτησίας ἔννοια σχετικῶν διατάξεων. ΣΕ 1932 σ. 940.— Δημόσιος ὑπάλληλος Ὑπουργοῦ, πρὸ κηρύξεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἐκτελεστὴς διὰ τῆς ἐντολῆς τῆς καθορισμὸς κυκλοφορίας τοῦ ἁγίλου Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως. ΣΕ 1888 σ. 1377. — Παραδεκτὴ προσβολὴ καὶ ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως Ὑπουργοῦ περὶ δημοσιεύσεως συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας. ΣΕ 2916 σ. 2435.— Διατάξεις ἄρθρων 15 ν. 3239/1955 μὴ δυναμένης ὑπὸ τῶν Διοικητικῶν Διαιτητικῶν Δικαστηρίων τροποποιήσεως ὅρων ἐφαρμοζομένων συλλογικῶν συμβάσεων, ἐφ' ὅσον δὲν ἐπιτέλουν ἀντικείμενον τῆς διαπραγματεύσεως ἐνωπίον των διαιτησίας, ἐκτὸς ἂν τὰ ἐν τῇ διαιτήσει μέρη συνεφώνησαν εἰς τοῦτο, οὐδὲ εἶναι δυνατὸν νὰ ἐπιληφθοῦν συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας οἱ ὁποῖοι ἐφαρμόζουν εἰς συλλογικὰς συμβάσεις, τῶν ὁποίων δὲν ἔληξεν ἡ συμβατικῶς καθωσθήσα χρονικὴ διάρκεια καὶ τὰ τροποποιήσουν ὅπως εἶναι ὅν διαπιστωθοῦν ἀπολογημένοι, ὅτι ἐπῆλθεν οὐσιώδης μεταβολὴ συνθηκῶν. ΣΕ 1397 σ. 908.— Δυνατὴ κατ' ἄρθρον 20 § 2 ν. 3239/1955 ἡ διὰ τῶν Ὑπουργῶν Συναινωσὶ καὶ Ἐργασίας τροποποίησις ἢ μὴ ἔγκρισις ἢ ἄλλο ἢ ἐν μέρει συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως, ἐφ' ὅσον πρὸς ἀντιτίθεται εἰς τὴν γενικὴν ἢ εἰδικὴν οἰκονομικὴν ἢ κοινωνικὴν πολιτικὴν τῆς Κυβερνήσεως' ἔννοια ἐξουσιαστικοῦ ποιοχρεωτικοῦ τροποποιήσεως τῶν σχετικῶν ὅρων τούτων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ περιορισμοῦ τῶν θεσπιζομένων παροχῶν, ὅσον καὶ δὲν τὴν ἐπιβάλλουν τούτων. ΣΕ 2291 σ. 1313, κρίλ. Εἰσαγ. σ. 1315.— Συντελεστὴς τῆς δημοσιεύσεως τῆς ἀποφάσεως τῶν Ὑπουργῶν περὶ χορηγήσεως διαιτητικῆς ἀποφάσεως διαπιστώσεως συμπτωτικῶν στοιχείων τῆς ἀδυναμίας ἐντὸς τῆς τασσομένης ὑπὸ τοῦ νόμου προθεσμίας, ἤτις ἀρχομένη ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τῆς πρωτοκολλήσεως τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐργασίας εἶναι ἀνατρεπτική, ὡς ἀφορῶσα εἰς τὴν ἄσκησιν ἀρμοδιότητος, συνιστώσης ἐπέμβασιν τῆς Διοικήσεως εἰς τὰ ἀποφασισθέντα ὑπὸ τῆς κατὰ τὸν νόμον διαιτησίας. ΣΕ 2378 σ. 1415.

3. *'Ισχὺς δέσμευσις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐκτάσεις.* Κήρυξις συλλογικῆς συμβάσεως ἢ διαιτητικῆς ἀποφάσεως γενικῆς ὑποχρεωτικῆς ἰσχύος Ὑπουργοῦ Ἐργασίας κατ' ἄρθρον 5 § 2 ν. 3239/1955' προϋποθέσεις ἀνάγκη, ὅπως ἐκδηλοῦται ἐν τῇ σχετικῇ ἀποφάσει τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἢ νὰ συνάγηται ἐκ τῆς γνωμοδοτήσεως τοῦ Ἐθνικοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου Κοινωνικῆς Πολιτικῆς καὶ δι' ἐγκεκριμένης αἰτιολογίας, ὅτι αἱ διαμειφθεῖσαι ἐργοδοτικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀπασχολοῦσι τὰ 3/5 τῶν εἰς τὴν περιφέρειαν ἐργαζομένων μισθωτῶν τοῦ κλάδου. ΣΕ 1964 σ. 848.— Λήψεις ἐκ συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἢ τῶν πρὸς αὐτὰς ἐξομοιουμένων διαιτητικῶν ἀποφάσεων' ἔκτασις. ΑΠ 526 σ. 6, Γν. Σ. σ. 42, ΝΖ σ. 104, Π 6062 σ. 536, Π 16321 σ. 1254, ΑΠ 181 σ. 1381, Εἰσαγ. σ. 1380, Π 17444 σ. 1383, Πλ. λεπτομερέστερον εἰς 2. *Συλλογικαὶ διαφοραὶ ἐργασίας* (παράγρ. 21).— Ἐθνικὴ γενικὴ συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας ἀπὸ 14.12.1965' δέσμευσις ἐξ αὐτῆς, ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος της, τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τῆς χώρας καὶ τοῦ Δημοσίου, ἀσχέτως ἂν ἀνήκουν ἢ ὄχι εἰς ἐπαγγελματικὰς ὀργανώσεις, ΝΖ σ. 104.— Κατίσχυσις κατ' ἄρθρον 21 § 2 ν. 3239/1955 τῶν ὅρων τῶν γενικῶν ἐθνικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐπὶ τοῖς ἀντιθέτων ὅρων τῶν λοιπῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας καὶ ἀποφάσεων διαιτησίας, ΝΖ σ. 104.— Ἐφαρμογὴ καὶ ἐπὶ παροχῆς τῆς ἐργασίας μὴ κατὰ κύριον ἐπάγγελμα, ἀλλὰ παρέργως, Εἰσαγ. σ. 1349, Πλ. καὶ ΑΠ 105 σ. 475.

4. *'Εθνικαί.* Ὁ νέος καθορισμὸς κατωτάτων ἡμερῶν μισθῶν καὶ ἡμερομισθίων ἐθνικῇ γενικῇ συλλογικῇ συμβάσεως ἐργασίας 14.12.1965' δέσμευσις ἐπ' αὐτῆς τοῦ συνόλου τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν τῆς χώρας καὶ τοῦ Δημοσίου, ΝΖ σ. 104.— Εἰσφορὰ ὑπὲρ τὸ Ι.Κ.Α. μετὰ τὴν ὑπὸ 14 Δεκεμβρίου 1965 ἐθνικὴν γενικὴν συλλογικὴν σύμβασιν ἐργασίας, Ἐγκ. σ. 185.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ ὑπαλλήλων δικηγορικῶν καὶ συμβολαιογραφικῶν γραφείων ἐνταρσομένων διαιτητικῆς ἀποφάσεως 21/1963, Π 42 σ. 237.—Ἐφαρμογὴ ἐπὶ χρεωστικοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ μόνον τῶν ἐθνικῶν γενικῶν συλλογικῶν συμβάσεων καὶ τῶν εἰδικῶν τοιούτων ἀνεφάρμοστα συλλογικῶν συμβάσεων οἰκοδόμων, Π 19371 σ. 1272.—Ἔννοια μαθητευομένου δι' ἐφαρμογὴν συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας' ἐκπαιδευομένων εἰς τοὺς ἐν Ἑλλάδι ἀτμηλάτους σιδηροδρόμους κατόπιν ὅρια μηνιαίων ὁποσῶν ἀποδοχῶν τοῦ ἐν γένει προσωπικοῦ τῶν ἀτμηλάτων σι

δημοσιευμένων μισθητέων ημερών τη 'Υπηρεσία των Σ.Π.Α.Π.' εφαρμογή εθνικών γενικών συλλογικών συμβάσεων εργασίας επί παντός εργοδότου, ΑΠ 393 σ. 1401.

5. *Ίδιαι συλλογικαί συμβάσεις εργασίας.* Εφαρμοστέα διάταξις διά καταγγελίαν συμβάσεως εργασίας οικιακών υπηρετών αύτοκινήτων δημοσίων υπαλλήλων συλλογικής συμβάσεως εργασίας 20.5.1964, Εύσεγ. σ. 29.—Εφαρμογή συλλογικής συμβάσεως εργασίας επαγγελματικών χημικών βιομηχανίας, ΑΠ 299 σ. 862.—Ρύθμισις μισθολογίου προσωπικού Εταιρείας Τδατίνων δια του Κανονισμού Προσωπικού και των ειδικών διατητικών αποφάσεων και συλλογικής συμβάσεως εργασίας περίπτωσις τυπικωτέρας ρυθμίσεως από εκείνης δια των περί αποδοχών προσωπικού Γραφείων επιχειρήσεων λιμενικά ένθ' άνω, ΑΠ 'Ολ. 78 σ. 320. — Έννοια της κηρυχθείσης εκτελεστής από 18 Οκτωβρίου 1958 συλλογικής συμβάσεως εργασίας πρωτίστων μηχανικών, μηχανοδηγών και αρχιθερμαστόρων και θερμαστόρων χώρας είνε δικαιούνται του δι' αυτής καθορισμένου μισθού παραπομπή του ζητήματος εις 'Ολομέλειαν 'Αρείου Πάγου, ΑΠ 137 σ. 932. —Ανάγκαι διά την επαγωγήν μισθητού εις τας περί αποδοχών προσωπικού επιχειρήσεων πετρελαίων συλλογικάς συμβάσεις εργασίας ή απασχόλησις συγχρόνως με την εισαγωγήν και την εμπορίαν πετρελαιοειδών εν γένει προϊόντων, ΑΠ 195 σ. 293.—Έννοια των περί ημερομισθίων προσωπικού επιχειρήσεων πετρελαιοειδών διατάξεων προϋποθέσεις εφαρμογής μισθητού εις σχετικάς συλλογικάς συμβάσεις εργασίας, ΑΠ 263 σ. 1061.—Εφαρμογή των περί ώρων ημερών και εργασίας εργατοτεχνιτών οικοδομικής αποφάσεων διατητείας και συλλογικής συμβάσεως εργασίας έννοια τούτων ειδικότης χειριστού, ΑΠ 253 σ. 994.—Έννοια της περί ημερομισθίων εργατών βιομηχανιών ελαστικού χώρις συλλογικής συμβάσεως εργασίας και 33/1963 διατητικής αποφάσεως ειδικότης ειδικοτού και σολιδαδόρων, ΑΠ 228 σ. 1147.—Ανεφάρμοστον συλλογικών συμβάσεων εργασίας οικοδόμων επί προσωπικού Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού, Π 12871 σ. 1272.—Εργατοτεχνιτών σιδηροβιομηχανίας καθορισμός κατωτάτων ορίων ημερομισθίων των από 'άπαντα την χώραν εργατοτεχνιτών βιομηχανικών εργοστασίων και εργαστηρίων σιδηροβιομηχανίας' ιδιώτης μηχανοτεχνίτου εφαρμοστού, ΑΠ 380 σ. 1285. Βλ. και λ. *Οικοδομικαί εργασίαι - Οικοδόμοι.*

Σύλλογοι. 'Εξηντημένη εργασία δι' υπαγωγήν εις 'ασφάλισιν Ι.Κ.Α.' περίπτωσις εισαρκτέρας συνδρομών μελών σύλλογον επί ποσοστού, ΣΕ 2564 σ. 360.

Σύμβασις. Συμβατική ελευθερία και αρχή ίσης μεταχειρίσεως μισθητών, Π 254 σ. 422.—Κανόνες δικαίου και δικαιοσπάξεις, Μελ. σ. 659. —Μετά Δημοσίου έγγράφου, ως συστατικού στοιχείου, Π 254 σ. 422.— Σύναψις ευπραγμάτων συμβάσεων ίσου επαγγελματικών σωματείων, Γν. Σ. σ. 960.— Έργον του Δικαστού ο νομικός χαρακτηρισμός εννοιών σχέσεως ΑΠ 374 σ. 977, Π 193 σ. 1262.—'Ανελέγκτον εκτιμήσεως περιεχομένου συμβάσεως, ΑΠ 374 σ. 977.—'Ορισμοί των άρθρων 200 και 173 Α.Κ.' προσπαθέσεις εφαρμογής αυτών, ΑΠ 528 σ. 173.— 'Ερμηνευτικοί κανόνες άρθρων 173 και 200 Α.Κ., ΑΠ 376 σ. 1045.—'Ακυρότης δικαιοπραξίας προς καταδολίευσιν νόμου γενομένης, Π 419 σ. 482.—Νόμιμος ή ειδική συμφωνία περί συμψηφισμού της προσθέτου αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς προς το καταβαλλόμενον επί πλέον της εξίας της εργασίας ημερομίσθιον, Π 81 σ. 119.— 'Ισχύς κανονισμών προσωπικού Τραπέζης 'Ελλάδος' ισχύς ως συμβάσεων δια της αποδοχής αυτών υπό των υπαλλήλων, ΑΠ 300 σ. 882.—Συμβάσεις μεταξύ 'Ελληνικού Δημοσίου και 'Ηλεκτρικής 'Εταιρείας Μεταφορών, κυρωθείσα δια ν. 3954/1959' ισχύς αυτών έκτοτε ως ουσιαστικού νόμου, ΑΠ 113 σ. 989.—Συμβατική ισχύς κανονισμών Α.Ε.Η.' συνέπεια εξ αντισυμβατικής ενεργείας εκπρόσωπου εργοδότου, Γνμδ. γμθ, σ. 1305. Βλ. και λ. *Αίρεσις, 'Ακυρότης, Δημόσια τάξις, 'Ενοχή, Καλή πίστις κλπ.*

Συμβιβασμός. Προϋπόθεσις επιτρεπομένου συμβιβασμού επί εργατικού ατυχήματος, Π 23 σ. 488.—Πτοχευτικός συμβιβασμός και απαιτήσεις εξ εισφορών, Γν. Σ. σ. 1370.

Συμβολαιογράφοι. Δεν δεσμεύονται εκ της διατητικής αποφάσεως 43/1965 προσωπικού Γραφείων 'Ανωνύμων 'Εταιρειών κλπ.' εφαρμογή δι' αυτούς της διατητικής αποφάσεως 24/1963, αναπροσαρμοζομένης συμφώνως προς την από 14.12.1965 εθνικήν συλλογικήν σύμβασιν εργασίας, ΝΖ σ. 250.—Ρύθμισις δια της υπ' αριθ. 24/1963 αποφάσεως του Δ.Δ.Δ.Α. 'Αθηνών των αποδοχών υπαλλήλων δικηγορικών και συμβολαιογραφικών Γραφείων' δεσμευτέων εξ αυτής των δικηγόρων και συμβολαιογράφων άμισθοι δημόσιοι υπάλληλοι οι συμβολαιογράφοι, μη εκπροσωπηθέντες αυτοί εν τη επιλύσει διενέξεως, εφ' ης έννοιαν νοείται εν τη διατάξει του άρθρου 23 του νόμου 3239/1955' εφαρμογή επί τούτων της εκάστοτε ισχυούσης εθνικής γενικής συλλογικής συμβάσεως εργασίας, Π 41 σ. 297.

Συμβούλια. Βλ. λ. *Διοικητικαί πράξεις - Διοίκησις, Πειθαρχία, Στράτευσις* (παράγρ. Β'), *Σύνθεσις, Σωματεία, Ταμεία.*

Συμβούλιον 'Επικρατείας. Βλ. λ. *Αίτησις ακυρώσεως.*

Συμπεριφορά. Πάνωσις και υβριστική εργοδότου προς μισθητόν' συνέπειαι εκ των άρθρων 7 ν. 2112/1920 και 200, 281, 288 και 648 Α.Κ.' υπερημερία εργοδότου' υποχρέωσις καταβολής μισθού μέχρι πότε, Π 16194 σ. 1187.— Λύσις μισθητού προς εξαναγκασμόν εργοδότου εις καταγγελίαν της συμβάσεως εργασίας, Π 678 σ. 15, Εύσεγ. σ. 15, 1440, 1442.

Συμφέρον. Βλ. λ. *Νομιμοποίησις.*

Συμψηφισμός. Δικαστικής δαπάνης. Βλ. λ. *Δικαστικά 'Εξοδα.* Προς αποζημίωσιν νόμου 2112/1920 διαγνωσθέν των ηφαλισμένων ασφαλιστικών εισφορών, ΑΠ 337 σ. 864, Εύσεγ. σ. 864.—'Αποζημίωσις νόμου 2112/1920' δεν

είναι μισθός έκαστοτέ συμψηφισμού. ΑΠ 237 σ. 863, Είσαγ. σ. 864, 916.—Ηρός άποζημίωσιν ν. 2112/1920 άπαιτήσεως έργοδότου εκ δανείου προς τον μισθωτόν, μη όντος λη ξιπροθέσμου· ανωφότης ούτω απολύεται λόγω έλλειψης καταβολής της αποζημιώσεως· ύπερημερία έργοδότου και υποχρέωσις μισθού. ΑΠ 306 σ. 917.—Αντίστοιχον συμψηφισμού αποζημιώσεως έργοδότου λόγω καταγγελίας συμβάσεως έργασίας υπό του μισθωτού, προς οφειλόμενον μισθόν, εφ' όσον ούτος είναι απολύτως αναγκαίος εις διατροφήν εαυτού και της οικογενείας του, ΝΖ σ. 1010.—Ένστασις συμψηφισμού άπαιτήσεως εξ αχρεωστήτων κατα βολής αποδηχών δι' εργασίαν κατά Κυριακάς, άνευ τέκνων, προς απαιτηθείσαν εξ υπερωριών, Π 51 σ. 878.—Υποχρέωσις εργοδότου περί συμψηφισμού επιδόματος άνθυγιεινής εργασίας τυπογράφων προς καταβλ. λομένον επίσης και τοις τεκνοις ημερομίσθιον δικαίωμα και τού μισθωτού εις περιστάσεις ταύτης προς λήψιν του επιδόματος. Π 3026 σ. 732.—Αποζημίωσιν εξ υπερωριών προς αντεπαίτησιν εργοδότου· έρευνα αντεπαιτήσεως κατά την εργατικήν διαδικασίαν· στοιχεία της ενστάσεως. ΝΖ σ. 888.—Άλλαγαί κεφαλαίων επί επερημερίας εργοδότου. Βλ. λ. *Εργασίας σύμβασις*. 1 παραγρ. Τ 1.—Νόμιμος ή ειδική συμφωνία περί συμψηφισμού της προσθέτου αμοιβής δι' εργασίαν κατά Κυριακάς προς το καταβαλλόμενον επί τέλει της άδειας της εργασίας ημερομίσθιον. Π 81 σ. 419.

Συνάφεια. Συνεκδίκασις ανθέσεων εχόντων κατά τής αύτής αποφάσεως λόγω συναφείας. Π 1611 σ. 734, Π 2541 σ. 1213.

Συνδικαλισμός. Βλ. λ. *Σωματεία*, *Απεργία*.

Συνδικαλιστικά στελέχη. Παροχή ειδικής συντάξεως κατ' άρθρον 51 α.ν. 1846/1951 εις διατελέσαντας επί πέντε έτη τουλάχιστον μέλη της Διοικήσεως της Γενικής Συνομοσπονδίας Εργατών Ελλάδος ή προέδρους ή γραμματείς εργατικών επαγγελματικών συναντήσεων δια διατελούντας εθνικής σημασίας· άρμοδιος δι' απονομήν αύτής ο διοικητής του Ι.Κ.Α.· έννοια άρθρου 51 α.ν. 1846/1951, ΣΕ 2504 σ. 136.—Προσταστόν άπο ελευθέρως απολύσεως· άφορμαι εξόδου εργοδότου ως λόγος απολύσεως δικαιολ. α.ν. 1903/1951· λόγος απολύσεως και κρίσις εταιρικής· σκοπός και έννοια των διατάξεων του νόμου· δεν χρονικόν απεριόριστον το δικαίωμα του εργοδότου όπως επιδιώξη την διαπίστωσιν του νομίμου λόγου απολύσεως, άλλ' εντός εύλογου χρονικού διαστήματος αναλόγως προς τας συντρεχούσας συνθήκας· ισχυρισμός μισθωτού περί υπερβάσεως του εύλογου χρόνου και απωλείας του δικαιώματος. ΣΕ 1050 σ. 717.— Προσταστόν άπο ελευθέρως απολύσεως κατ' α.ν. 1903/1951· εκλογή προσώπων επαγγελματικού εργατικού σωματείου παρά τω διοικητικώ συμβουλίω αύτου και όχι ως όρος το καταστατικόν άπ' ειδικής περί της γενικής συνελεύσεως· έλλειψις προστασίας εκ του α.ν. 1903/1951 ως προς την απόλυσιν αύτού· ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής άσκησεως δικαιώματος εργοδότου κατ' άρθρον 281 Α.Κ., ΑΠ 329 σ. 937.—Ή κλογή των διοικούντων τα σωματεία προσώπων κατ' άρθρον 93 Α.Κ. πρέπει όπο της συντελεστικών των μελών του σωματείου, εφ' όσον δεν ορίζεται άλλως εν τω καταστατικώ· μη νόμιμος εκλογή γενικού γραμματέως υπό του διοικητικού συμβουλίου του σωματείου· Ελλείψεις προστασίας ως προς την απόλυσιν κατ' α.ν. 1903/1951· ισχυρισμός μισθωτού περί καταχρηστικής απολύσεως εξ εκδικήσεως διά την δια ταύτου αναπτυχθείσαν συνδικαλιστικήν δράσιν. ΑΠ 414 σ. 938.—Συνδικαλιστικά στοιχεία προστατευόμενα υπό του α.ν. 1903/1951 από ελευθέρας υπό εργοδότου απολύσεως· καταχρηστική καταγγελία συμβάσεως εργασίας, γενομένη εξ εκδικήσεως διά την εκ μέρους του μισθωτού ανάπτυξιν συνδικαλιστικής δράσεως. Π 18777 σ. 1454.

Συνδικαλιστική εισφορά. Δεν είναι δυνατή ή κατά την διαδικασίαν του ν. 3239/1955 επιβολή εισφοράς υπέρ επαγγελματικής οργανώσεως. ΣΕ 2137 σ. 1247.

Συνδρομαί. Βλ. λ. *Σωματεία*.

Συνέδρια. Το έκτον Διεθνές Συνέδριον Εργατικού Δικαίου και Κοινωνικής Πολιτικής. ΝΖ σ. 1118.

Συνεκδίκασις. Ανθέσεων εχόντων κατά της αύτής αποφάσεως. Π 4611 σ. 734, Π 2541 σ. 1213.

Συνέλευσις. Βλ. λ. *Σωματεία*.

Συνεργατικαί. Διάθεσις εργασίας συνεργείων εξ εργατών μελών σωματείου· όροι αποφάσεως 3/1961 Α.Δ.Α.Δ. Χανίων, ΑΠ 610 σ. 406.

Συνεργεία. Βλ. και λ. *Δήμοι - Κοινότητες*, *Ναυτικόν*. Διάθεσις εργασίας συνεργείων εξ εργατών μελών σωματείου· όροι αποφάσεως Αντιεφ. αθμίου Διοικητικού Διαιτητικού Δικαστηρίου Χανίων 3/1961, ΑΠ 610 σ. 406.—Ρύθμισις διά του ν.δ. 4151/1960 μισθού των εις τα κεντρικά συνεργεία επισκευής αυτοκινήτων Χημοφυλακής κλπ. εργαζομένων, ΑΠ 581 σ. 88.—Προϋπηρεσία υπό Ο.Α.Π. δοκίμων τεχνιτών δια την λειτουργίαν των παντός είδους μηχανημάτων και συνεργείων κλπ.· ρύθμισις όρων εργασίας και επιδοχών αυτών υπερωριακή αμοιβή, ΑΠ 645 σ. 885.

Συνεταιρισμοί. Βλ. και λ. *Γεωργικαί Συνεταιριστικαί Οργανώσεις*. Αμοιβαίος ο Εφηρμοδίκης προς εκδίκασιν κατά την εργατικήν διαδικασίαν αγωγής συνεταιρισμού, διεπομένου υπό του ν. 602/1915, κατά συνεταίρου του διά παύσαν οιανδήποτε ανεξαιρέτως απαίτησίν του κατά τούτου εξ οιασδήποτε αδικαιολογήτου αιτίας, εφ' όσον η αξία του αντικειμένου αύτης δεν υπερβαίνει τας 5.000 δραχμάς· διαδικασία ένώπιον του Γ' Πολιτικού Τμήματος του Αρείου Πάγου μετ' αναίρεσιν αποφάσεως. ΑΠ 580 σ. 230.

Σύνθεσις. Αντισύνθεσις διοικητικών συμβουλίων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής· τύχη προσβαλλομένων εξουσιοδοτήσεων Υπουργού Εργασίας μετά ν.δ. 4346/1964· λήξεις θητείας

μελών διοικητικών συμβουλίων των εἰς την δικαιοδοσίαν τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας ὑπαγομένων Ὀργανισμῶν Κοινωνικῆς Πολιτικῆς κατὰ τὸ ἄρθρον 8 ν. 1346/1964 καὶ παροχὴ δι' αὐτοῦ ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὸν Ὑπουργὸν Ἐργασίας, ὅπως προβῇ εἰς τροποποίησιν τῶν προβλεπομένων τὴν σύνθεσιν τῶν διοικητικῶν τούτων συμβουλίων κοσμητικῶν διατάξεων καὶ συγχρότησιν τῶν συμβουλίων διαλογῆς αὐτῶν ἀναστροφῆς καὶ λύσις προηγουμένης ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου ἐξουσιοδοτήσεως, συνεπῶς καὶ τῆς τοῦ ἄρθρου 2 ν. 2670/1952, ΣΕ 735 σ. 609.—Ἀνασύνθεσις Διοικητικῶν Δικαστηρίων μετὰ τὸ ν.δ. 1361/1964 καὶ 1452/1964, ΣΕ 826 σ. 594.—Διοικητικὸν δικαστήριον ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν ἐργασίας μεταξὺ προσωπικοῦ καὶ ἐπιχειρήσεων χωρὶς ὠφελείας· κλῆσις καὶ ἀκρόασις ἀντισυμβαλλομένου τοῦ Ὑπουργείου Συντονισμοῦ, ΣΕ 1295 σ. 910.—Ὑπουργικὸν Συμβούλιον καὶ προϋπόθεσις λήψεως ἀποφάσεων αὐτοῦ, ΣΕ 358 σ. 353.—Ἀπορρίπτει ἀντίστοιχος ἀκυρότητος ἀπόφασιν διοικητικοῦ συμβουλίου Σιδηροδρόμων Σχολῆς περὶ ἀπολύσεως μαθητοῦ λόγῳ μὴ συμμετοχῆς τῶν ἐπὶ τῆς διαθήκης δοκιμένων μέλων, ΑΠ 288 σ. 831.— Κακὴ σύνθεσις συλλογικοῦ ὀργάνου, καθιστῶσα πλημμελῆ τὴν ἀποτυπουμένην γνωμοδότησιν τοῦ ἀκόμα κανονισμοῦ ἐργασίας, ΣΕ 2173 σ. 1287.

Συνομοσπονδία. Πολιτικὸς ἀπεριόριστος Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος εἰς δίκην περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικοῦ συνεδρίου Ἐργατοπαλληλικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης ἀπορριφθείσης αὐτῆς δι' ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος, ΑΠ 987 σ. 691.—Λογισμὸς ἐγγράφων ἐργατικῶν σωματείων, Γνωδ. γνθ. σ. 177.

Σύνταγμα. Καθιερωμένη ἐκ τοῦ Συντάγματος ἐκτὸς ἔλευθερίας ἐκφράσεως τῶν σκέψεων τῶν πολιτῶν, ΑΠ 1708 σ. 1347.—Νόμος καὶ νομοθετικὴ ἐξουσιοδότησις· ἡ συνταγματικότης τῆς νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως εἰς τὰς σχολικὰς συμβάσεις ἐργασίας, ΝΖ σ. 631.—Ἀρχὴ ἐκ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος περὶ αὐτονομίας καὶ αὐτοδιοικήσεως τῶν σωματείων· ἀντίθετα πρὸς τὴν ἀρχὴν ταύτην ἡ ἐπιβολὴ πειθαρχικῆς ποινῆς ὑπὸ δευτεροβαθμίου ἢ τριτοβαθμίου ὀργανώσεως κατὰ φυσικῶν ἢ νομικῶν προσώπων, τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι μέλη αὐτῆς, ἀλλὰ μέλη ὀργανώσεως κατωτέρου βαθμοῦ, Γνωδ. γνθ. σ. 780.—Λοιδορητικὴ ὑφομηνία νομικοῦ κατ' ἄρθρον 26 Συντάγματος δικαίωμα νομοθετικῆς ἐξουσίας νὰ ἀποδίδῃ τὴν ὑπ' αὐτῆς διηλομένην ἔννοιαν εἰς ἐρμηνευόμενον νόμον, ὅταν πράγματι ὑπάρχῃ ἀνάγκη ἑρμηνείας αὐτοῦ διατάξεις νόμου 552/1945 δι' ἄρθρου 3 ν. 4051/1960 ἰσχὺς διατάξεως ἑρμηνευτικῆς, ΑΠ 1237 σ. 1272, Εἰσαγ. σ. 1270.—Συνταγματικὴ ἡ θέσπισις τοῦ ν.δ. 1852/1964, ΣΕ 356 σ. 353.—Ἔννοια ἄρθρου 3 Συντάγματος· ἰσότης δικαίων ὑπὸ τὴν ἔννοιαν ὄχι ἀπαγορεύει ὄχι μόνον τὴν ἄνισον ἐφαρμογὴν τῶν νόμων, ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκ τοῦ Ναυαρίνου ἴσων ὑπάρχει τοῦ ἀκαίου· ἀπαγόρευσις διακρίσεων αὐθαιρέτων καὶ ἐπιζημίου· ἔλεγχος τῶν δικαστηρίων περὶ τῆς συνταγματικότητος τῶν νόμων· λῆξις θητείας, ὡς καὶ οἱασδήποτε σχέσεως γενικῶν διενθυντῶν κλπ. κατ' ἄρθρον 8 ν.δ. 4952/1951, μὴ προσκρούουσα εἰς τὸ ἄρθρον 3 τοῦ Συντάγματος, ὡς ἐκ τοῦ σκοποῦ αὐτοῦ αὐτοδικαία λύσις τῶν συμβάσεων, ΑΠ 1619 σ. 1274.—Ἀσφαλιστικαὶ εἰσφοραὶ δὲν ἀποτελοῦν φόρον ὑπὸ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 59 § 2 τοῦ Συντάγματος, ὥστε ν' ἀπαιτῆται ἐπιβολὴ αὐτῶν διὰ νόμου· νομιμος ἡ ἐπιβολὴ αὐτῶν διὰ ν. διαταγμάτων, ΣΕ 2479 σ. 40.— Ἐπιτροπὴ συνδιαλλαγῆς φορτοεκφορτωτικῶν ἐργασιῶν εἰς λιμένας· συνταγματικὴ ἡ ρύθμισις, μὴ ἀντιτιθεμένη εἰς τὰς διατάξεις τῶν ἄρθρων 2, 4, 8, 17, 28 καὶ 87 τοῦ Συντάγματος, ΑΠ 927 σ. 657.— Μὴ ἀντίθεσις ν. 4006/1960 περὶ καταγγελίας συμβάσεως ἐργασίας τυπογραφικῶν ἐφημερίδων πρὸς τὸ ἄρθρον 2 τοῦ Συντάγματος, Π 5367 σ. 411.— Ἔλλειψις ἀντιθέσεως πρὸς τὰς περὶ προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ πρὸς τὰς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τῶν ἄρθρων 4 καὶ 11 τοῦ Συντάγματος τῶν διατάξεων τῶν νόμων 1984/1939, 1986/1939 καὶ 150/1945 περὶ πολιτικῆς κινητοποιήσεως δι' ἐπιτάξεως προσωπικῶν ὑπηρεσιῶν καὶ ὑλικῶν μέσων, αἱδὲ πρὸς τὰς διατάξεις τῆς διεθνοῦς συμβάσεως τῆς Ρώμης καὶ ὑπ' ἀριθ. 105/1957 διεθνοῦς συμβάσεως Γενεύης, ΣΕ 578 σ. 471.— Ἀρχὴ ἄρθρου 2 τοῦ Συντάγματος· συνταγματικὴ ἡ θέσπισις τοῦ κοινωνικοῦ ἀσφαλίσεως οἰκοφώνων κλπ. τοῦ Ι.Κ.Α., ΑΠ 170 σ. 613.—Προστασία ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος μόνον τῆς θετικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι· συνέπειαι ἐκ τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν, μὴ ἀποκηρυχθείσαν ὑπὸ τοῦ σωματείου, ΑΠ 195 σ. 1374, Εἰσαγ. σ. 1372, πρβλ. Πρωτ. σ. 1875, ΝΖ σ. 1405.— Μετὰ τὴν ὑπ' ἀριθ. 495/1966 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ ἀπεργίας· ἀπεργία μὴ συνδεομένη μετὰ σωματείου, ΝΖ σ. 1559.— Λυομένη ἡ ρύθμισις ἐκάστοτε διὰ κανονιστικῶν ἀποφάσεων Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δὴ κατὰ τροποποίησιν ἀρχικωτέρων κανονιστικῶν διατάξεων τῆς ἀποζημιώσεως τῶν ἐν τῷ Κεφαλαίῳ Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν ἐναγομένων ἠσφαλισμένων καὶ συντιθεμένων κατὰ τὴν ἔξοδον τῶν ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ νομοθετήσεως τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων, μὴ ἀντιβαίνοντος τούτου εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, τὸ ὁποῖον δὲν περιστατικὸν περιεχομένου δικαιώματος πρὸς λῆψιν μείζονος ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ΣΕ 2367 σ. 1493.

Συντάκται. Βλ. λ. **Τύπος**.

Συντάξεις - Συνταξιοῦχοι. Βλ. καὶ λ. **Ἀσφάλισις, Κοινωνικαὶ Ἀσφαλίσεις, Ταμεῖα**. Περιοσισμὸς παροχῆς ἐργασίας ὑπὸ συνταξιούχων ἐν σχέσει πρὸς τὴν σύνταξιν, ΝΖ σ. 467.—Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως λαμβ. τοῦ Ι.Κ.Α. ἐπὶ παροχῆς ὑπὸ συνταξιούχου ἐξηρτημένης ἐργασίας· προϋποθέσεις· ἰδιαίτη αἰτιο-

λόγῳ ἀναφάσεως, ΣΕ 1978 σ. 1003.— Ἀναπροσαρμογή συντάξεων Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν ἐὰν καθίσταται αὐτη ἐφεξῆς δυνατὴ δι' ἐκδόσεως κοινῆς ὑπουργικῆς ἀποφάσεως καὶ ἐξωσυνδικότητα τῶν διατάξεων τοῦ ἄρθρου 2 ν. 19/1944, Γν.Σ. σ. 820.— Συντάξιμος χρόνος στρατιωτικῆς ὑπηρεσίας πολιτῶν πολεμικῶν, Γν.Σ. σ. 821. — Ἀπόλυσις ἢ ἀποχωρησις πρὸς συνταξιοδότησιν. Βλ. λ. ***Καταγγελία συμβάσεως ἐργασίας*** (παράγρ. Π, ΣΤ').—Ἀποζημίωσις μισθωτοῦ ἀποχωρήσαντος τῆς ἐπιχειρησεως λόγῳ συνταξιοδοτήσεως· ἐφαρμογὴ σχετικῶν διατάξεων καὶ ἐπὶ προσφερόντων ὑπηρεσίας πρὸς τὸ Δημόσιον καὶ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου· «ἔξοδος» τίνος ἄφορᾷ, Ἔγγρ. σ. 1158.— Κίνδυνοι ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων ὀργάνων δι' ἀπονομὴν συντάξεως. Βλ. λ. ***Ἀδικοπραξία***.— Κοινωτικὸν ἀντίκρυσμα μισθοτοῦ Σιδηροδρομικῆς Ἑταιρείας, ἐχούσης ἰδρυθεῖ Ταμεῖον Συντάξεων καὶ παροπλισθέντος καὶ ἀποζημιωθέντος ἐκ τοῦ ν. 551/1914· συνταξιοδότησις δυνάμει τοῦ ν. δ. 3329/1955 καθορισθεῖσα ἀποζημίωσις κατ' ἄρθρα 4 νόμου 551/1915, Ε. 1578 σ. 1286.—Δυνατὴ ἡ ρύθμισις ἐκάστοτε δι' κανονιστικῶν διαφάσεων τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας καὶ δὴ κατὰ τροποποίησιν προγενεστέρων κανονιστικῶν διατάξεων τῆς ἀποζημιώσεως ἐκ τοῦ Κεφαλαίου Ἀποζημιώσεως Φορτοεκφορτωτῶν ὑπαγομένων ἀσφαλισμένων καὶ συνταξιοδοτουμένων κατὰ τὴν ἔξοδον των ἐκ τοῦ ἐπαγγέλματος ἢ τῆς ὑπηρεσίας μετὰ γνωμοδότησιν τῶν ἁρμοδίων ὀργάνων, μὴ ἀντιβαίνοντας τούτων εἰς οὐδεμίαν διάταξιν τοῦ Συντάγματος, τὰ ὁποῖα δὲν προσκρούουν ταυτόσημα προηγουμένως δικαιώματα πρὸς λῆψιν μείζονος ἀσφαλιστικῆς παροχῆς, ΣΕ 2307 σ. 1465.— Εἰσφοραὶ ὑπὲρ ὑπαγομένων συνταξιούχων κατ' ἄρθρον 10 ν.δ. 4104/1960 περὶ τὴν ὑπ' ἀριθ. 13/1961 διαπιστωτικὴν ἀπόφασιν περὶ τῶν ὅρων ἀμοιβῆς καὶ ἐργασίας τοῦ προσωπικοῦ Γραφείων ἐκχερσώσεως, Ἔγκ. σ. 602.— Ἀναζήτησις ἀναδρομικῶς ἀπεβιβηθέντων παρὰ πηγαίαν ἐν στρατῷ ἀγαλήψεως παρανόμου πράξεως, ΣΕ 2559 σ. 450.

Συντρέχον πταίσμα. Βλ. λ. ***Πταίσμα***.

Σχολαί - Σχολεῖα. Τεχνικαὶ Σχολαὶ κατὰ ν.δ. 3971/1959· καθορισμὸς συντήρητος ἀμοιβῆς κατὰ τὴν διδασκαλίαν νόμου 3239/1955 περὶ ἀπολήψεως δημοσίου ἔργασίας, ΣΕ 826 σ. 554.— Σιδηροδρόμους Σχολὴ· ὀργάνωσις, διοίκησις· ὑπὸς διατάξεις διαθήκης καὶ διατάγματος 1/30 Νοεμβρίου 1922· ἀπονομὴ ἐνταλμάτων· ἐπιστήτης ἀποφάσεως Διοικητικοῦ Συμβουλίου περὶ ἀπολύσεως μισθωτοῦ λόγῳ μὴ συμμετοχῆς τῶν ὑπὸ τῆς διαθήκης ὁριζομένων μελῶν ἀποζημιώσεως ἀπολυομένων ἐπιλήψεως τῆς Σχολῆς, ΑΠ 288 σ. 851.— Πτυχιοῦχοι Σχολῆς Τεχνιτικῶν Ἐπαγγελμάτων ἐπαλλήλιση ἰδιότης· ἀντιποδότης ὑπὸ τοῦ Γ.Κ.Α. λόγῳ γήρατος ἀπιχούντα τῆς Σχολῆς ταύτης, ΝΖ σ. 1218.— Ἐργασία δίδα σχολίους εἰς Ἐμπορικὴν καὶ Βιοτεχνικὴν Σχολήν, μὴ ἐπακολουθήσαν εἰς τὴν δὰ τοῦ ἄρ. 2545/1940 καὶ ν.δ. 3855/1958 ρύθμισιν περὶ ἰδιωτικῶν σχολείων· παροχὴ ἐργασίας ἐκτὸς τὴν συμπεφωνημένην διάρκειαν αὐτῆς· συμπληρωματικὴ ἀμοιβὴ κατ' ἄρθρον 659 Α.Κ.· ἔννοια ἄρθρου 659 Α.Κ.· παραγραφή ἀξιώσεως, Π 667 σ. 1132.—Ἵδρυσις Σχολῶν ἐπὶ Ἐμπορικῶν καὶ Βιομηχανικῶν Ἐπιχειρήσεων· διατάξεις ν.δ. 3855/1958· μισθολογικὴ ἐξέλιξις τῶν εἰς τὰ ἰδιωτικὰ σχολεῖα διδασκόντων ἐκπαιδευτικῶν λειτουργῶν πρὸς τοὺς ἐν ἐνεργείᾳ δημοσίους ἐκπαιδευτικούς· προϋποθέσεις ἐγγύρου προσλήψεως ἰδιωτικοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ· προϋποθέσεις διακοπῆς τοῦ ἐργοδότου περὶ τὴν ἀποδοχὴν τῶν ὑπηρεσιῶν του μισθοτοῦ καὶ μισθοῦ κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ. ἢ καταγγελίας ἐγγύρου συμβάσεως ἐργασίας, Π 2301 σ. 1217.—Ἀπόλυσις προσληφθέντος ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἰδιωτικοῦ σχολείου ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ μόνον λόγῳ καταργήσεως τοῦ σχολείου ἢ μὴ λειτουργίας τάξεων· ἀποδοχὴ ἀποζημιώσεως τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ πρὸ τῆς λήξεως τοῦ σχολικοῦ ἔτους καὶ συνάφειαν· προσλήψις ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ κατὰ ν.δ. 3855/1958· μισθοδοσία αὐτοῦ ὑπὸ διδασκαλίας· διακοπὴ λειτουργίας τοῦ σχολείου ἐξ λόγων ἀφορώντων τὴν ἰδιοκτήτην αὐτοῦ· ἀπόλυσις ἐκπαιδευτικοῦ λειτουργοῦ καὶ συνέπειαι· περίπτωσις θανάτου ἰδιοκτήτου τοῦ σχολείου, Π 2541 σ. 1213.— Παροχὴ ὑπηρεσιῶν ὑπὸ δημοσίου ὑπαλλήλου εἰς ἰδιωτικὴν παράλληλον ἀδείας συναπτομένου Ὑπουργοῦ περὶ συνέπειαν· παροχὴ ἐργασίας εἰς Τεχνικὴν Σχολὴν ὑπὸ ἐν ἐνεργείᾳ καθηγητοῦ φιλολογίας· ἀποζημίωσις βάσει τῆς ὑπ' ἀριθ. 12/1965 διαπιστικῆς ἀποφάσεως νομικῆς ἢ ἀνιδρυμένη ἰσχύς αὐτῆς, Π 1843 σ. 1449.

Σχολικῶν Κτιρίων Ὀργανισμός. Ἐφαρμογὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. 76830/1964 ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργοῦ Δικαιοσύνης ἐπὶ τοῦ ποσοῦ τῶν Ὀργανισμῶν Σχολικῶν Κτιρίων ὑπηρετοῦντος δικηγόρου, Γν.Σ. σ. 694.

Σωματεῖα. Προτάσεις ἀναθεωρήσεως τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας· ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα, Μελ. σ. 457.— Λογιστήρια ἐπαγγελματικῶν ἐργατικῶν σωματείων, λογιστικὰ βιβλία· ἔργον τοῦ διοικητοῦ· διατάξεις ἄρθρων 6 καὶ 11 ν.δ. 4361/1964· ἐκκαθάρισις καὶ ἀναπόσταξις μερῶν· διαγραφὴ μόνον τῶν ἀποβαλόντων ἐκ τινος λόγου αὐτοδικαίως τὴν ἰδιότητα τοῦ μέλους καὶ τῶν ἐντὸς ἀποσβεσθέντων, οὐχὶ δὲ καὶ τῶν καθυστερούντων τὰς συνδρομὰς των ἢ ἐξ ἄλλου λόγου ἀπαλλοτριόν, διὰ τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἀρχείων ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ ἁρμοδίου ὀργάνου τῆς διοικήσεως, γνωστοποιουμένη προφανῶς σύνταξις μητρῶν ἔγγραφος ἄθροον 101 Α.Κ., Πρόδρ. Π. Θεσ. 1759 σ. 408.—Λογιστήρια ἐνώσεων ἐργατικῶν σωματείων, Γνμδ. γνθ. σ. 777.—Δικαίωμα μελῶν ἐπαγγελματικοῦ σωματείου διὰ συμμετοχὴν εἰς γενικὰς συνελεύσεις· ἔννοια ἄρθρου 11 ν.δ. 4361/1964· διακοπὴς τῶν ἤδη ἐγγεγραμμένων μελῶν σωματείου διὰ συμμετοχὴν εἰς τὰς ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος (2.2.1964) τοῦ ν.δ. 4361/1964 συγκαλουμένας γενικὰς συνελεύσεις δι' ἐξαλείψεως ἀπὸ τῶν τρεχουσῶν συνδρομῶν τῶν ὑπὸ τῶν ἀλλείων καταστατικῶν προβλεπομένων καὶ ἐκ τῶν καθυστερουμένων

τῆς συνδρομῆς ἑνὸς ἑνὸς πρὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ἄνω ν.δ., ἀδιακρίτως ἀρωτῆς ἢ μετεγγενεστέρας συνελεύσεως ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως ἰσχύος τοῦ ν.δ. ἀρκεῖ ἡ ἐκπλήρωσις τῶν πρὸς τὸ σωματεῖον ἀκονομικῶν ὑποχρεώσεων τὰ ὁμοίτερον κατὰ τὸν χρόνον τῆς πρώτης ἐπ' ἀκροατηρίου συζητήσεως. ΑΠ 178 σ. 492.— Ἔδρα· τόπος συνελεύσεων. Γνμδ. γνθ. σ. 782.— Ἀλληλεγγυοθητικὸν Ταμεῖα ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Γν. Σ. σ. 785.— Ἵδρυσις καὶ λειτουργία σωματείων ἐ καὶ ἐπαγγελματικῶν ἐ ἐπιτρεπτὴ κατὰ τὴν ἔννοιαν τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος ἡ ἵδρυσις παραρτημάτων τοῦ ἑνὸς σωματείου ἐν τῇ αὐτῇ πόλει ἢ ἄλλῃ τοπικῇ περιφερείᾳ. Ἐστω καὶ ἂν ἐπιδιώκουν τὸν αὐτὸν σκοπόν, ἐκτὸς ἂν παραπροβλέπηται ἡ ἐνιαία λειτουργία ἀμφοτέρων, εἴτε ἐὰν ἡ ἵδρυσις τοῦ δευτέρου σωματείου γίνεται ὑπὸ περιστάσεις ἀντικειμένας εἰς τὴν διάταξιν τοῦ ἄρθρου 281 Α.Κ.· λόγῳ τριταναχαιῆς· ἀπόδειξις. ΑΠ 182 σ. 932.— Ὅροι ἀναγνωρίσεως σωματείων κατ' ἄρθρον 78 Α.Κ.· διατάξεις ἄρθρων 2 καὶ 7 ν. 2151/1920 περὶ ἐπαγγελματικῶν σωματείων ὑπαλλήλων· Ἑλληνικὴ ἰθαγένεια· ἄσκησις τοῦ αὐτοῦ ἢ συναφοῦς ἐπαγγέλματος· ἀδύνατος ἡ ἵδρυσις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου ἀποκλειστικῶς παρ' ἀλλοδαποῖς. ΑΠ 182 σ. 932.— Ἐκλογὴ προέδρου ἐπαγγελματικοῦ ἐργατικοῦ σωματείου περὶ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ καὶ ὄχι ὡς ὁρίζει τὸ καταστατικόν ἀπ' εὐθείας πρὸ τῆς γενικῆς συνελεύσεως· ἔλλειψις προστασίας ἐκ τοῦ ἀ.ν. 1803/1951 ἐς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν αὐτοῦ· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀσκήσεως δικαιώματος ἐργοδότου κατ' ἄρθρον 281 Α.Κ.. ΑΠ 879 σ. 937.— Ἐκλογὴ τῶν διοικούντων τὸ σωματεῖον προσώπων κατ' ἄρθρον 93 Α.Κ. μόνον ὑπὸ τῆς συνελεύσεως τῶν μελῶν τοῦ σωματείου, ἐφ' ὅσον δὲν ὁρίζεται ἄλλως ἐν τῷ καταστατικῷ· μὴ νόμιμος ἐκλογὴ γενικοῦ γραμματέως ὑπὸ τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ σωματείου· ἔλλειψις προστασίας ὡς πρὸς τὴν ἀπόλυσιν κατ' ἀ.ν. 1803/1951· ἰσχυρισμὸς μισθωτοῦ περὶ καταχρηστικῆς ἀπολύσεως ἐξ ἐκδικήσεως διὰ τὴν πρωτοβουλίαν ἀναπτυχθεῖσαν συνδικαλιστικὴν δρᾶσιν. ΑΠ 414 σ. 938. — Σύναψις ἐμπορικῶν συμβάσεων ὑπὸ ἐπαγγελματικῶν σωματείων. Γν. Σ. σ. 905.— Ἀπαράδεκτος παρέμβασις ἐπαγγελματικοῦ σωματείου εἰς δίκην διεξαγομένην ὑπὸ τῶν μελῶν αὐτοῦ πρὸς προστασίαν ἀπὸ τοῦ ἐπαγγελματικοῦ συμφέροντος, πλὴν περιπτώσεως εἰδικῆς διατάξεως. ΑΠ 1649 σ. 674.— Προσθήκη παρεμβάσεως Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος εἰς δίκην περὶ ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως Ἐργατοπολιτικοῦ Κέντρου Θεσσαλονίκης· ἀπόρριψις αὐτῆς διὰ ἔλλειψιν ἐννόμου συμφέροντος· ἀκοβολὴ αἰτήσεως ἀκυρώσεως ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως ὑπὸ μελῶν ἀποτελούντων τὸ 1/20 τοὐλάχιστον τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν ἐγγεγραμμένων μελῶν τοῦ σωματείου ἢ ἑνώσεως αὐτῶν, ἀπαράδεκτος δὲ ἂν οἱ αἰτηθέντες δὲν ἔχωσιν ἐκπληρώσει τὰς πρὸς τὸ σωματεῖον ἢ τὴν ἕνωσιν ἐκκρεούσας αὐτῶν ἔνναια διατάξεων. ΑΠ 987 σ. 681.—Ἔλλειψις δικαιώματος ἐπαγγελματικῶν σωματείων πρὸς παρέμβασιν εἰς δίκας μεταξὺ μελῶν αὐτῶν καὶ τρίτων. Πρ. Θεσ. 387 σ. 681.— Τριταναχαιὴ κατ' ἄρθρον 238 Πολ. Δικονομίας καὶ κατ' ἀποφάσεων περὶ ἀναγνωρίσεως σωματείου· λόγοι τριταναχαιῆς· ἀπόδειξις. ΑΠ 182 σ. 932. — Παροχὴ ἐργασίας ὑπὸ μέλους διοικητικοῦ συμβουλίου εἰς σωματεῖον· προβολὴ ἀξιώσεων αὐτοῦ ἐκ συμβάσεως ἐξηρτημένης ἐργασίας· διατάξεις περὶ ἀποζημιώσεως τῶν διοικούντων ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα· ἀναγκαία ἡ συνδρομὴ τῶν προϋποθέσεων τοῦ νόμου, προκειμένου νὰ προσερρθῇ νομίμως ἐξηρτημένη ἐργασία εἰς σωματεῖον ὑπὸ μέλους τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου αὐτοῦ, μὴ ἀποκλειομένης ὑπάρξεως ἐξηρτημένης ἐργασίας, μεταξὺ δὲ τῶν νομίμων προϋποθέσεων καὶ νὰ ἐπιτρέπηται τοῦτο ὑπὸ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ σωματείου· ἄκυρος ἄλλως ἡ περὶ παροχῆς ἐργασίας σύμβασις. ΑΠ 536 σ. 736.—Ἀπαράδεκτος αἴτησις ἀκυρώσεως ἐκ μέρους Ἑνώσεως Βιοτεχνῶν Τυπογράφων Ἀθηνῶν, μὴ προσκομισάσης ἀπόφασιν τοῦ κατὰ τὸ καταστατικὸν αὐτῆς ἁρμοδίου ὀργάνου, ἐξουσιοδοτήσασαν τὸ νομίμως ἐκπροσωποῦν αὐτὴν ὄργανον πρὸς ἄσκησιν τῆς αἰτήσεως ἀκυρώσεως· κρίσις τοῦ Διοικητικοῦ Διαιτητικοῦ Δικαστηρίου περὶ τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ μαγειρέως. ΣΕ 2399 σ. 1464.— Παραγραφὴ εἰσφορῶν πρὸς σωματεῖα ἢ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου. Ἐπ. Γνμδ. σ. 395. —Ἐναρμόνισις κρατικῆς διαιτησίας ἐπὶ συλλογικῶν διαφορῶν πρὸς τὴν συνδικαλιστικὴν ἐλευθερίαν. Μελ. σ. 265.— Παράνομος ἀπεργία διὰ βοῆς ἢ φανερᾶς ψηφοφορίας. ΝΖ σ. 1 Ἐπ.— Κήρυξις ἀπεργίας δι' ἀποφάσεως γενικῆς συνελεύσεως σωματείου· προϋπόθεσις δι' ἀναγνώρισιν τῆς ἀπεργίας ὡς δικαιώματος· ἀκυρότης τῆς ἀποφάσεως κατ' ἄρθρον 101 Α.Κ.· ἀναγκαία ἡ διὰ μυστικῆς ψηφοφορίας λῆψις ἀποφάσεως περὶ ἀπεργίας· παράνομος ἄλλως ἡ ἀπεργία· κρίσις ἄλλως αὐτῆς ὡς καταχρηστικῶς ἀσκηθείσης· συνέπεια ἡ λύσις τῆς συμβάσεως ἐργασίας ἐπαπειλοῦσα τὸν ἀπεργόν. ΑΠ 485 σ. 166. Εἰσαγ. σ. 165.— Πολιτικὴ ἐπιστράτευσις ἐν ὥρᾳ ἀπεργίας μισθωτῶν· ἔλλειψις ἀντιθέσεως τῶν διατάξεων τῶν νόμων 1984/1939, 1986/1939 καὶ 450/1945 πρὸς τὰς περὶ ἐλευθερίας τῆς ἐργασίας ἢ ἐλευθερίας τοῦ συνεταιρίζεσθαι καὶ συνδικαλιστικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τοῦ Συντάγματος. ΣΕ 578 σ. 471.—Ἀπεργία τῶν μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν. ΝΖ σ. 218.—Ἀναγνώρισις τοῦ δικαιώματος ἀπεργίας ὄχι εἰς μεμονωμένα ἄτομα ἢ ἀνοργανώτους ὁμάδας ἐργαζομένων, ἀλλὰ εἰς ἀναγνωρισμένα ἐπαγγελματικὰ σωματεῖα καὶ ἄσκησις ὑπὸ τῶν νομίμων προϋποθέσεων ἡ ἀπόφασις γενικῆς συνελεύσεως, μυστικὴ ψηφοφορία κλπ. ἡ προστασία ὑπὸ τοῦ ἄρθρου 11 τοῦ Συντάγματος μόνον τῆς θετικῆς ἐλευθερίας τοῦ συνταριζεσθαι· συνέπεια ἐκ τῆς συμμετοχῆς εἰς ἀπεργίαν, μὴ ἀποφασισθεῖσαν ὑπὸ τοῦ σωματείου, ΑΠ 495 σ. 1374, Εἰσαγ. σ. 1372, προβλ. Προτ. σ. 1375, ΝΖ σ. 1405.— Μετὰ τὴν ἐπ' ἀριθ. 485/1966 ἀπόφασιν τοῦ Ἀρείου Πάγου περὶ

ἀπεργίας· ἀπεργία μὴ συνδικαλισμένων μισθωτῶν, ΝΖ σ. 1350.— Κατάρτισις καὶ ἐπιγραφὴ ταπίων ἡμιοεπαγγελματικῶν ἢ εἰδικῶν συλλογικῶν συμβάσεων ἐργασίας· ἀναγκαία ἀπόφασις τῶν διοικητικῶν συμβουλίων τῶν οἰκείων ὀργανώσεων ἐργαδοτῶν καὶ μισθωτῶν, δι' ὧν τοῦτο ἐξουσιοδοτημένον ἐκ τῆς γενικῆς συντελέσεως τῶν μελῶν δικαίωμα καὶ ἐπαχρέωσις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας, ὅπως ἀναγκαστικὸν διὰ τῆς δημοσιεύσεως τῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως, πρὸς ἰσχὺν ὑποχρεώσεως τῶν ἀποτελούντων διατάπωσιν, ἀκόμη οὔσης ἄλλως τῆς ἀποφάσεως. ΣΕ 2916 σ. 2415.— Λῆξις ἐξ ἐθνικῆς διαπεπαγγελματικῆς συλλογικῆς συμβάσεως ἐργασίας τῶν ἐργοδοτῶν καὶ μισθωτῶν καὶ ἐν δὲν ἀνήκουν εἰς τὰς συμβληθείσας ὀργανώσεις· τοιαύτη καὶ ἡ ἀπὸ 24.4.1962 συλλογικὴ σύμβασις ἐργασίας οἰκοδόμων· συμβαλλομένη ἡ Πανελλήνιος Ὁμοσπονδία Ἐργοληπτῶν Οἰκοδομῶν, νομίμως ἐφιστάμενον ἐπαγγελματικὸν σωματεῖον διορισμὸς προσωρινῆς διοικήσεως ἐπὶ τοῦ Προέδρου Πρωτοδικῶν κατ' ἄρθρον 69 Α.Κ., ΙΙ 17414 σ. 1383.— Ἀπόφασις 3/1961 Δ.Δ.Α. Χανίων ἐκτέλεσις ὡρισμένων ἐργασιῶν ἐπιχωριτικῶς παρ' ἐργατῶν μελῶν τῶν δημοσιευμένων συνεργατικῶν ἐπιχειρήσεων κατ' ἄρθρον 656 Α.Κ., μὴ γνησιότης ἀπαιτητὴς τῆς προσφερθείσης ἐργασίας αἰτῶν καὶ δικαίωμα τῆς διὰ τὰς ἐργασίας ταύτας ὁρισθείσης διὰ τῆς διαιτητικῆς ἀποφάσεως ἀμοιβῆς, ΑΠ 610 σ. 408.— Παροχὴ εἰδικῆς συντάξεως κατ' ἄρθρον 51 ἀ.ν. 1846/1951 εἰς διατελέσαντας ἐπὶ πέντε ἔτη τοὐλάχιστον μέλη τῆς διοικήσεως τῆς Γενικῆς Συνομοσπονδίας Ἐργατῶν Ἑλλάδος ἢ προέδρου ἢ γραμματέως ἐργατικῶν ἐπαγγελματικῶν ὀργανώσεων διὰ διαλελυμένας ἐθνικὰς ὑπηρεσίας· ἀμοιβαῖος δὲ ἀπαναίτησις αὐτῆς ὁ ἐνοχλητὴς τοῦ Ι.Κ.Α. Ἔννοια ἄρθρου 51 ἀ.ν. 1846/1951, ΣΕ 2756 σ. 1954.— Δὲν ἀποτελεῖ ὅρον ἐργασίας, ρυθμιζόμενον κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ν. 3239/1955 ἡ ἐφαρμοστικὴ προσθήκη μισθωτῶν ἀνηκόντων εἰς ὡρισμένον σωματεῖον, ΣΕ 2137 σ. 1247. Βλ. καὶ λ. **Συνδικαλιστικὸ στελέχη.**

Τ

Ταβέρναι. Τεκμαρτὴ ἡμερομίσθιος δι' εἰσφορὰς Ι.Κ.Α., Ἐγκ. σ. 186.

Ταμεῖα. *Α'. Κοινὰ Αὐτοκινήτων (Κ. Τ. Ε. Λ.)* Βλ. λ. **Αὐτοκίνητα.**

Β'. Κοινὸν Γεωργίας, Κτηνοτροφίας καὶ Δασῶν. Ἔννοια ἰσχύος ἐπὶ τοῦ Ταμείου τούτου τῶν διὰ τὸ Δημόσιον διοικητικῶν καὶ οὐσιαστικῶν διατάξεων τοῦ κώδικος τοιῶν περὶ δικῶν Δημοσίου, Εἰσ. Ἀθ. 11214 σ. 230.

Γ'. Μεσοχικὸν Πολιτικῶν Ὑπαλλήλων. Κρατήσεις ἐκ τοῦ μισθοῦ ὑπὲρ τοῦ Μ.Τ.Π.Τ.· διὰ τίνας ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τοῦ Δημοσίου κλπ. ἔχουν καταργηθῆ ἀναφορὰ τῆς καταργήσεως εἰς τοὺς διὰ σχέσεως δημοσίου ἢ ἰδιωτικοῦ δικαίου συνδεομένους μετὰ τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου μισθωτούς, τοὺς μὴ ὄντας μετόχους τοῦ ἀνωτέρω Ταμείου καὶ ὄχι εἰς τοὺς ἀπασχολοῦντας ἢ τοὺς συνδεομένους διὰ συμβάσεως ἐργασίας ἰδιωτικοῦ δικαίου μετὰ τοῦ Δημοσίου, ΑΠ 186 σ. 798.

Δ'. Ναυτικὸν Ἀπομαχικόν. Ἀναδοχικὴ ἀσφάλισις ἡσφαλισμένου εἰς πλοῖα τοῦ ἑνὸς Ἀσφαλιστικοῦ Ὀργανισμοῦ ἑνώπιον ἄρθρου 11 ν.δ. 4202/1961· προσωρινὸς συντάξεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α.· ἀσφάλισις εἰς Ν.Α.Τ., ΑΠ 325 σ. 940.

Ε'. Νομαρχιακά. Ἰσχὺς ἀπαλλαγῶν ἀτελειῶν καὶ χρεωπίων Δημοσίου καὶ ἐπὶ Νομαρχιακῶν Ταμείων δικαίωμα ἐκ ταύτης ἀπολυομένων μισθωτῶν τῶν τελευταίων ἐπὶ τῆς διὰ τὸ Δημόσιον καθοριζομένης ἀποζημιώσεως, παρεχομένης ὅμως ἐπὶ συμβάσεων ἀορίστου χρονικῆς διαρκείας· συνέπεια ἐκ τῆς μὴ καταβολῆς ἀποζημιώσεως· σύμβασις ἐργασίας μὲ καθορισμὸν ὡρισμένου χρόνου καὶ ἔρευνα περὶ τοῦ σκοπουμένου τούτου ἐν σχέσει πρὸς καταστατικὴν ἐγγύησιν τῶν διατάξεων περὶ ἀποζημιώσεως δι' ἀπόλυσιν, ΙΙ 419 σ. 482.

ΣΤ'. Ἀλληλοβοηθητικά. Ἀλληλοβοηθητικὸν Ταμεῖον ἐπαγγελματικῶν σωματείων, Γν.Σ. σ. 183.

Ζ'. Ἀσφαλιστικὰ Ταμεῖα 1. Γενικά. Νέα νομοσχέδια περὶ ρυθμίσεως θεμάτων κοινωνικῆς ἀσφαλίσεως κλπ., Σημ. σ. 136.— Τὰ θεμελιώδη προβλήματα τῆς κοινωνικῆς πολιτικῆς, Βλκοσ. σ. 381. — Κρίσις τοῦ ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος σκοπὸν πρὸς τὸ κατὰ τῶν χρονίων ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως δίκαιον, ΣΕ 2810 σ. 1541. —Ὑπαγωγὴ εἰς τὴν ὑποδιάταξιν τοῦ Δ' Τμήματος τοῦ Σ.τ.Ε., πλὴν ἄλλων, τῆς ἐκδόσεως αἰτήσεως ἀκυρώσεως κατὰ πράξεων παροχῆς ἢ ἀρνήσεως συντελεσθητέως κατὰ τὴν νομοθεσίαν περὶ Ι.Κ.Α. ἢ οἱασδήποτε ἑτέρου Ὀργανισμοῦ Δημοσίου Δικαίου, ἤτοι μόνον τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως τῶν ὁριζομένων κατὰ τῶν ἀτομικῶν πράξεων, τῶν ἀναπτυσσόντων τύπους χρῆσ τὴν ἀσφαλιστικὴν σχέσιν μεταξὺ τῶν Ἀσφαλιστικῶν Ὀργανισμῶν Δημοσίου Δικαίου καὶ τῶν περὶ αὐτῶν ἡσφαλισμένων, ΣΕ 2461 σ. 57, ΣΕ 1135 σ. 998.—...ἐκδίκασις τῶν αἰτήσεων ἀκυρώσεως, τῶν στρεφομένων κατὰ κανονιστικῶν πράξεων, διαπνεόντων τὴν ὡς ἄνω ἀσφαλιστικὴν σχέσιν ἐπὸ τῆς Ὁλομελείας τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 1436 σ. 998.— Διαφορὰ μεταξὺ ἀσφαλιστικῶν φορέων κατὰ ν.δ. 4202/1961· ἁρμοδιότης Ὁλομελείας τοῦ Σ.τ.Ε.· παρεμπίπτον ὅμως τοῦ ζητήματος εἰς τὴν Ὁλομέλειαν τοῦ Σ.τ.Ε., ΣΕ 2461 σ. 57.— Καταχρηστικὴ ἄσκησις δικαιώματος ἔναντι Ο.Κ.Α.· ἐφαρμογὴ ἄρθρου 281 Α.Κ. καὶ ἐπὶ ἀσκήσεως δικαιωμάτων ἐκ δημοσίας τάξεως σηγαζόντων, ὅταν ἐν τῇ συγκεκριμένῃ περιπτώσει ἡ παραβίασις τῶν διὰ τοῦ ἀνωτέρω ἄρθρου καθιερωμένων ἀρχῶν εἶναι τοιαύτη, ὥστε πρὸς ἀποφυγὴν ἀφορήτων συνεπειῶν νὰ ἐπιβάλληται ὅπως ἰσχύσῃ ἡ δι' αὐτοῦ θε-

πλουσίων εφαρμογείας, τούτων ισχύοντος ήδη προκειμένου περί διαιτήσεως άποδοχών ή συντάξεων, όταν αύτη, ενισχυομένη κατά παράβασιν των ανωτέρω αρχών, ανάγηται εις παρελθόντα χρόνον, εν δε της αποφάσεως αύτης δεν επιφυλάσσονται τα επί τον μισθόν ή την σύνταξιν δικαιώματα του ενάγοντος ως προς το μέλλον, ΑΠ 630 σ. 305.— Αρχή του ασφαλιστικού δικαίου, κατά την οποίαν τα θεμελιούμενα την ασφαλιστικήν σχέσιν στοιχεία, μεταξύ των οποίων και η απασχόλησις του μισθωτού, πρέπει να μη επαναμετατεθησαν δολίως, ήτοι προς καταστρατήγησιν των διατάξεων των ασφαλιστικών ιδρυτικών διατάξεων και προς τον σκοπόν αποκλειστικώς και μόνον απολήψεως ασφαλιστικής παροχής, ΑΠ 187 σ. 612.— Πολλαπλή ασφάλισις εις το Ι.Κ.Α. και εις Ταμεία χωρίς ασφαλίσεως απαγορεύσεις της παρά τω Ι.Κ.Α. ασφαλίσεως προσώπων ηδη ασφαλισμένων παραλλήλως εις έτερον Ταμείον χωρίς ασφαλίσεως διά παροχήν εξηρτημένης εργασίας, δ' ούς κλάδους τα πρόσωπα ταύτα είναι ησφαλισμένα εις τα εν λόγω Ταμεία, ΣΕ 585 σ. 1008.— Ασφαλιστική προστασία ησφαλισμένων εις ειδικά Ταμεία χωρίς ασφαλίσεως μετά τον Α.ν. 1846/1951· υποχρέωσις ειδικών Ταμείων χωρίς ασφαλίσεως, υπαγομένων εις αρμοδιότητα Υπουργείου Εργασίας, όπως χορηγούν άπο της Ιανουαρίου 1952 ως κατώτατα ποσά συντάξεων τα από του Α.ν. 1846/1951 προβλεπόμενα κατώτατα όρια συντάξεων Ι.Κ.Α.· έννοια διατάξεως άρθρου 3 Α.ν. 1846/1951, ΣΕ 1981 σ. 1908.— Αναπροσαρμογή συντάξεων Ασφαλιστικών Οργανισμών· εάν καθίστανται αύται ένεκα δεκάτης δι' εκάστου κοινής υπουργικής αποφάσεως κατ' εξουσιοδότησιν των διατάξεων του άρθρου 2 του ν. 19/1944, Γν.Σ. σ. 820.— Ειδικά Ταμεία χωρίς ασφαλίσεως μετά τον Α.ν. 1846/1951· κατώτατα όρια χορηγουμένων από τούτων συντάξεων· αγωγή αποζημιώσεως κατά του Ι.Κ.Α. ως διαδόχου του εις αύτό συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλείτων, ΑΠ 63 σ. 1152.— Αναπόσπαστος διοικητικών συμβουλίων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής· τύχη προϊσταμένων εξουσιοδοτήσεων Υπουργού Εργασίας μετά ν.δ. 4346/1964· λήξις θητείας μελών διοικητικών συμβουλίων των εις την αρμοδιότητα του Υπουργείου Εργασίας υπαγομένων Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής κατά το άρθρον 8 ν. 4346/1964 και παροχή δι' αύτου εξουσιοδοτήσεως εις τον Υπουργόν Εργασίας όπως προβή εις τροποποίησιν των προϋπαρχουσών την σύνθεσιν των διοικητικών τούτων συμβουλίων καταστατικών διατάξεων και συγκρότησιν των συμβουλίων· κατάργησις ούτω σιωπηρώς και πάσης προηγουμένης επί τούτω θέσπισης τοιούτων εξουσιοδοτήσεως, συνεπώς και της του άρθρου 2 ν. 2070/1952, ΣΕ 759 σ. 608.— Συνταξιμος χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας πολεμιστών, Γν.Σ. σ. 821.— Ασφάλισις εις εν Ελλάδι Ασφαλιστικούς Οργανισμούς των εξ Αιγύπτου Ελλήνων υπηκόων· σκοπός της δια του ν.δ. 4377/1964 κυρωθείσης σχετικής υπ' αριθ. 165/1964 Πράξεως του Υπουργικού Συμβουλίου· διαφορισμός παρ' ημίν του θεσμού της υποχρεωτικής κοινής και επικουρικής ασφαλίσεως· έννοια των περί ασφαλίσεως των εξ Αιγύπτου μογενών διατάξεων, ΣΕ 1342 σ. 941.— Σύνταξις παρά τω Ι.Κ.Α. δικαιουμένου συντάξεως και εξ άλλου Ταμείου· έννοια διατάξεως άρθρου 29 § 11 Α.ν. 1846/1951· περίπτωσις συνταξιούχου, δικαιουμένου συντάξεως και εκ του Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου ή έτέρου Οργανισμού κυρίας ασφαλίσεως, ΣΕ 1338 σ. 944.— Τινά επί του ν.δ. 4577/1966· διατάξεις ενδιαφέρουσαι τους δικηγόρους· ασφαλιστικαί διατάξεις, Σημ. σ. 1560.— Εύθυνη επί προσβολής δικαιώματος συντάξεως. Βλ. λ. *Αδικοπραξία*. — Συνταξιμος χρόνος στρατιωτικής υπηρεσίας παλαιών πολεμιστών, Γν.Σ. σ. 821.

2. ***Μεταβολή του ασφαλιστικού φορέως· διαδοχική ασφάλισις· συγχώνευσις Ταμείων εις Ι.Κ.Α. συνέπειαι.*** Διαφορά μεταξύ ασφαλιστικών φορέων κατά ν.δ. 4202/1961· αρμοδιότης Ολομελείας του Σ.τ.Ε.· παραπομπή όμως του ζητήματος εις την Ολομέλειαν του Σ.τ.Ε.· διαδοχική ασφάλισις κατά ν.δ. 1203/1961· αποσαφήνισις αμφιβόλου εννοίας δια ν.δ. 4476/1965, ΣΕ 2461 σ. 37.— Διαδοχική ασφάλισις εις Ασφαλιστικούς Οργανισμούς· εφαρμογή άρθρου 51 § 1 και 3 Α.ν. 1846/1951, εφ' όσον η συνταξιοδοτική περίπτωσις δεν ήτο έκκρεμής κατά την έναρξιν της ισχύος του ν.δ. 1209/1961· δικαίωμα του υποχρέου εις πληρωμήν της συντάξεως Ασφαλιστικού Οργανισμού να ερευνήση και την εσωτερικήν νομιμότητα της αποφάσεως του απαντήσαντος την σύνταξιν Οργανισμού και να αρνηθή να συμμορφωθή προς αύτην, εάν είναι παράνομος, ΑΠ 187 σ. 612.— Διαδοχική ασφάλισις ησφαλισμένων εις πλείονας του ενός Ασφαλιστικούς Οργανισμούς· έννοια άρθρου 11 ν.δ. 4202/1961· υποχρέωσις του ονέμοντος την σύνταξιν τελευταίου Ασφαλιστικού Οργανισμού, παρά τω οποίω έτύγχανεν ησφαλισμένος κατά τον χρόνον της επαληθεύσεως του κινδύνου, προς συνυπολογισμόν άπασων των πραγματοποιηθεισών ημερών εργασίας εν τη ασφαλίσει ετέρων Ασφαλιστικών Οργανισμών κυρίας ασφαλίσεως, τόσον διά τον καθορισμόν του ποσού της συντάξεως, όσον και διά τον υπολογισμόν των χρονικών προϋποθέσεων· προϋποθέσεις συντάξεως παρά τω Ι.Κ.Α. ασφάλισις εις Ν.Α.Τ., ΑΠ 325 σ. 940.— Διατήρησις και μετά τον Α.ν. 1846/1951 πάντων των θεσπισθέντων μέχρι της δημοσιεύσεως αύτου ουσιαδώτων μορίων Ταμείων, συνεστημένων επί τη βάσει του ν. 2868 ή ειδικών νόμων ή του διατάγματος της 15ης Μαΐου 1920 περί επαγγελματικών σωματείων και ασφαλιζόντων πρόσωπα εκ των του άρθρου 2 Α.ν. 1846/1951, απαγορευομένης της παρά τω Ι.Κ.Α. ασφαλίσεως δ' ούς κλάδους τα πρόσωπα ταύτα είναι ησφαλισμένα εις τα εν λόγω Ταμεία· συγχώνευσις Ταμείου εις το Ι.Κ.Α.· έννοια σχετικών διατάξεων, ΑΠ 183 σ. 621.— Νόμιμα συνέπεια

διά τό Ι.Κ.Α. καί τόν ήσφαλισμένον μετά τήν κατ' άρθρον 5 ά.ν. 1846/1951 συγχώνευσιν ειδικού Ταμείου είς Ι.Κ.Α.' δηλώσεις 'Ταμείου Μεταλλευτών καί συγχώνευσις είς τό Ι.Κ.Α.' χρίσις άσφαλιστικού δικαιώματος σημαίνουσι πρός τό κατά τόν χρόνον τής έπελεύσεως τής ασφαλιστικής περιπτώσεως δίκαιον. ΣΕ 2810 σ. 651.— Θεώρησις τού διαγραφέντος έν τή άσφαλίσει συγχωνευθέντος πρός τό Ι.Κ.Α. Ταμείου χρόνου ως χρόνου άσφαλίσεως παρά τό Ι.Κ.Α., ΣΕ 2532 σ. 1005.—'Αγωγή άποζημιώσεως κατά τού Ι.Κ.Α. ως διαδόχου τών είς αύτό συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλευτών, ΑΠ 63 σ. 1152.— Συνταξιοδότησις παρά τού Ι.Κ.Α. ήσφαλισμένων είς συγχωνευθέν πρός ταύτο 'Ασφαλιστικών Ταμείων' διατάξεις τού άρθρου 5 § 6, 7δ 7 ά.ν. 1846/1951' έρμηνευτική ταύτης διατάξις τού άρθρου 16 § 14 νόμου 4397/1966' έννοια' συνυπολογισμός ήμερών άσφαλίσεως είς συγχωνευθέν Ταμείον, έπί τή βάσει τών άπολων άπενεμήθη σύνταξις μετά τών ήμερών άσφαλίσεως είς τό Ι.Κ.Α., άποκλειομένης πάσης τής λήψεως νέας συντάξεως έκ τού Ι.Κ.Α. έπί συνταξιοδοτουμένου έξ αύτού τέως συνταξιούχου, συγχωνευθέντος είς τούτο Ταμείου, έφ' όσον ούτος έπραγματοποίησεν ήμερομίσθια, έπαρκούντα μόνον ταύτα διά τήν θεμελίωσιν αύτοτελούς συνταξιοδοτικού δικαιώματος' έφαρμογή ταύτης καί έπί συνταξιούχου τού συγχωνευθέντος είς τό Ι.Κ.Α., Ταμείου Προσωπικού Η.Σ.Μ., ΣΕ 2261 σ. 1285.—'Αναστολή καταβολής συντάξεως συνταξιούχου τού συγχωνευθέντος είς τό Ι.Κ.Α. Ταμείου 'Ασφαλίσεως Καπνεργατών, έργαζομένων καί άπονεμαδυνόντων μηνιαίας ποσάς έπερβαίνουσας τό τριπλάσιον τής καταβαλλομένης κατά τήν ιδίαν περίοδον συντάξεως κατά τήν νομοθεσίαν τού Ι.Κ.Α. κατ' έφαρμογήν τού άρθρου 23 § 7 ά.ν. 1846/1951, κατ' έφαρμογήν τής έπιεικεστέρας διατάξεως τού άρθρου 14 τού καταστατικού συντάξεων τών Ταμείων 'Ασφαλίσεως Καπνεργατών άναζήτησις άναδρομικώς καταβληθέντων έν περιπτώσει άπωλείας περιττώματος πράξεως, ΣΕ 2559 σ. 430.

3. ***Εἰσφοραί.*** Ποινική εύθύνη συνδίκου πτωχεύσεως διά καθυστερήσεις άσφαλιστικών είσφορών, Γν. Σ. σ. 102.—'Ασφαλιστικαί είσφοραί έπί τών άποδοχών άδείας, έπιδόματος άδείας καί άποζημιώσεως, ΝΖ σ. 824.— Συνεφημερίου πρός άποζημίωσιν ν. 2112/1920 διαγνωσθών τών ήσφαλισμένων άσφαλιστικών είσφορών, ΑΠ 337 σ. 864. Είσαγ. σ. 864.—'Ασφαλιστικαί είσφοραί ύπόχρεοι τό Κ.Τ.Ε.Α. πρός παρακράτησιν αύτών έκ τής άντιμισθίας άδηγών λεωφορείων, Γν. Σ. σ. 1221.— Πτωχευτικός συμβιβασμός καί έπαιτήσεις έξ είσφορών, Γν. Σ. σ. 1370.

4. ***Προσωπικόν.*** 'Υπηρεσιακή κατάστασις ύπαλλήλων 'Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής' έξαρτησις άπ' εύθείας άπό τό 'Υπουργείον 'Εργασίας τών ύπαλλήλων παρακολουθήσεως καί έλέγχου τών 'Οργανισμών Κοινωνικής Πολιτικής, ύπαγομένων είς τό 'Υπουργείον 'Εργασίας, πάσης ένεργείας άφορώσης τήν ύπηρεσιακήν κατάστασιν τών ύπαλλήλων τούτων (τοποθετήσεως, μεταθέσεως, προαγωγής, πειθαρχικής διώξεως, άπολύσεως κλπ.), άποφασιζομένης άποκλειστικώς άπό τό 'Υπουργείον 'Εργασίας' πειθαρχική ποινή παρ' όριοδόξου ύπαλλήλου, ΣΕ 1734 σ. 999.

5. ***'Αρτεργατών, Μυλεργατών, Μακαρονοποιΐας-τών.*** 'Ασφάλισις είς Ταμεία 'Ασφαλίσεως' άναγνώρισις καί έξαγορά προϋπηρεσίας ύπαλλήλων τού Ταμείου' άνηφάρμοστον άρθρου 281 Α.Κ. έπί άρνήσεως τών νά άναγνωρίσουν προβαλλόμενον παρ' άλλου δικαίωμα, καθ' όσον δέν πρόκειται περί άσκήσεως παρεί ταύτων δικαιώματος, ΑΠ 571 σ. 1068.

6. ***Αὐτοκινητιστῶν.*** Εύθύνη νομικού προσώπου έπί έργατικού άτυχήματος μαθητού αύτού' παρεχόμενος ήσφαλισμένος είς Ταμεία Συντάξεων Αύτοκινητιστών άπαλλαγή έργοδότου άπό χρεώσεως πρός άποζημίωσιν έκ τού νόμου 551/1915, έφ' όσον ό μισθωτός ύπάγεται είς τήν άσφάλισιν τού Ι.Κ.Α. έξαιρέσεως είς περιπτώσεις έπαγωγής είς τήν άσφάλισιν ειδικού Ταμείου, Εφ. 'Αθ. 11214 σ. 290.—Αίτησις είς σύνταξιν παρά τού Ταμείου Συντάξεων Αύτοκινητιστών' έπαρξις όφειλής συνταξιούχου πρός τό Ταμείον καί χρόνος ένάρξεως έξουσιοδοτήσεως, ΑΠ 569 σ. 1066.—'Ασφαλιστικαί είσφοραί ύπόχρεοι τά Κ.Τ.Ε.Α. πρός παρακράτησιν αύτών έκ τής άντιμισθίας όδηγών λεωφορείων, Γν. Σ. σ. 1221.— 'Εναρξις τού δικαιώματος είς σύνταξιν λόγω γήρατος, έν ύπάρξει δέ όφειλής έκ καθυστερουμένων είσφορών ή έξαγοράς άναγνωρισθείσης προϋπηρεσίας ή πάσης άλλης αίτίας άπό τής πρώτης τού μηνός, έντός τού όποίου συντελέσθη ή πλήρης έξόφλησις τής όφειλής' ένοφείς κατ' έξαίρεσιν τού δικαιώματος είς σύνταξιν, έφ' όσον τό συνολικόν είς δραχμάς ποσόν τής όφειλής έκ πάσης αίτίας κατά τήν ήμέραν ύποβολής τής αίτήσεως πρός συνταξιοδότησιν είναι έλασσον τού ποσού έκείνου, ύπερ άποτελεί τό άθροισμα 24 μηνιαίων άτομικών άσφαλιστικών είσφορών' έννοια διατάξεων άρθρου 17 ν.δ. 4197/1961, ΑΠ 323 σ. 1524.

7. ***Δομικῶν καὶ Ξυλουργικῶν Ἐργασιῶν.*** 'Ασφάλισις είς Ταμεία 'Επικουρικής 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτών' άσφαλιστική αύτού περιοχή' έπέκτασις διά ν.δ. 258/1964' νόμιμος' άσφαλιστικαί είσφοραί έργοδοτών καί ήσφαλισμένων' νόμιμος ή έπιβολή διά ν.δ)των, μή συνιστώσων φόρον' άσφαλιζόμενα είς τό Ταμείον πρόσωπα' άποκλεισμός παρεχόντων έργασίαν ύπαλλήλων' παράνομος κατά ταύτα ή διεύρυνσις τών ύπαγομένων είς τήν άσφάλισιν διά τού ν.δ. 258/1964' τρόπος είσπράξεως τών άσφαλιστικών είσφορών' παράνομος ή διά τού ν.δ. 258/1964 ρύθμισις τού θέματος τών πληρωμών είς έργα διά λογαριασμών Δημοσίου ή νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου' άκύρωσις διατάξεων ν.δ. 258/1964, ΣΕ 2479 σ. 40.—Έάν τό Ταμείον 'Επικουρικής 'Ασφαλίσεως 'Εργατοτεχνιτών Δομικών καί Ξυλουργικών 'Εργασιών δύναται νά παρακρατή έκ τής μισθοδοσίας τών ύπαλλήλων τά ύπό τού Ι.Κ.Α. καταβαλλόμενον έπίδομα γονοφορίας καί λοχείας, Γν. Σ. σ. 1243, Σημ. σ. 1244.

8. *Ἐμπορικῶν Καταστημάτων.* Ἀναγωγὴ διὰ τοῦ ν.δ. 912/1941 τοῦ Ταμείου Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Ὑπαλλήλων Ἐμπορικῶν Καταστημάτων εἰς νομικὸν πρόσωπον δημοσίου δικαίου εἰδικῆ καὶ ἔγκυρος ἡ ἐξουσιοδότησις τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας πρὸς ρύθμισιν τῶν περὶ τοῦ Ταμείου διὰ καταστατικοῦ κατὰ τὴν διαδικασίαν τοῦ ἄρθρου 59 τοῦ ἀ.ν. 11.11.1935 περὶ ὀργανισμοῦ τοῦ Ὑπουργείου Ἐργασίας· ἐπίλυσις ἐπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ Ἐργασίας ἀμφισβητήσεων ὡς πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν ἢ μὴ εἰς τὴν ἀσφάλισιν τοῦ Ταμείου· ὑπαγόμενα εἰς αὐτὴν πρόσωπα, ΣΕ 547 σ. 529.

9. *Ἐργατῶν Τύπου.* Βλ. κατωτέρω Τύπου.

10. *Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων* κλπ. Ἔννοια διατάξεως ἄρθρου 3 § 1 ἐδ. ε΄ τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Συντάξεων Ἠθοποιῶν, Συγγραφέων, Μουσικῶν καὶ Τεχνιτῶν Θεάτρου καὶ Κινηματογράφου· ἐὰν αὐτὴ ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν ἐπαγγελματικῶν σωματείων περιλαμβάνῃ καὶ τὰ ἀλληλοβοηθητικὰ σωματεῖα ἢ Ταμεῖα, ΣΕ σ. 783.— Ὑποχρεωτικὴ ἀσφάλισις καὶ ἀσφαλιζόμενα πρόσωπα εἰς Ταμεῖον Συντάξεων Ἠθοποιῶν, ΣΕ 565 σ. 1008.

11. *Ἠλεκτρικῶν Ἐπιχειρήσεων.* Συνταξιοδοτήσεις παρὰ τοῦ Ι.Κ.Α. ἠσφαλισμένων εἰς συγχωνευθεῖν πρὸς ταῦτα Ἀσφαλιστικὸν Ταμεῖον· διάταξις ἄρθρου 5 § 6 ἐδ. 7 ἀ.ν. 1846/1951· ἐρμηνευτικὴ ταύτης διάταξις τοῦ ἄρθρου 16 § 14 ν. 1497/1965· ἔννοια· ἐφαρμογὴ ἐπὶ συντάξεων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Προσωπικοῦ Η.Ε.Μ., ΣΕ 2264 σ. 1285.— Ἀσφάλισις εἰς Ταμεῖον Ἀσφαλίσεως Προσωπικοῦ Η.Ε.Α.Π. καὶ Η.Ε.Μ.· ἐξουσιοδότησις Ὑπουργοῦ Ἐργασίας περὶ καθορισμοῦ τῶν λόγων τοῦ Ταμείου καὶ περὶ τοῦ ἐπολογισμοῦ τῆς συντάξεως· θεώρησις ὡς τακτικῶν ἀποδοχῶν τῶν μετόχων τοῦ Ταμείου διὰ τὸν ὑπολογισμὸν τοῦ συντάξιμου μισθοῦ καὶ τῶν ἐπιβληθεισῶν εἰς κρατήσεις καὶ ἐπὶ πλέον τοῦ μισθοῦ καταβληθεισῶν κατὰ τὸν συντάξιμον χρόνον προσθέτων παροχῶν, ὅταν ἐδόθησαν σταθερῶς καὶ νομίμως ὡς σημαντικὸν ἢ νόμιμον ἀντάλλαγμα τακτικῶς παρασχεθείσης ὑπηρεσίας, οἷα παροχὴ εἶναι καὶ τὰ ἐπιδόματα δώρων τακτικῶς καὶ νομίμως παρασχεθέντων νυκτερινῶν ἢ κατὰ Κυριακὰς ἐργασιῶν, ΑΠ 378 σ. 1525.

12. *Καπνεργατῶν.* Ἀναστολὴ καταβολῆς συντάξεως συνταξιούχων τοῦ συγχωνευθέντος εἰς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν, ἐγγεγραμμένων καὶ ἀποκεφαλαιωθέντων μηνιαίως ποσῶν ὑπερβαίνοντα τριπλάσιον τῆς καταβαλλομένης κατὰ τὴν ἰδίαν περίοδον συντάξεως κατὰ τὴν νομοθεσίαν τοῦ Ι.Κ.Α. κατ' ἐφαρμογὴν τοῦ ἄρθρου 29 § 7 ἀ.ν. 1846/1951 καὶ κατ' ἐφαρμογὴν τῆς ἐπικειμένης διατάξεως τοῦ ἄρθρου 14 τοῦ καταστατικοῦ συντάξεων τοῦ Ταμείου Ἀσφαλίσεως Καπνεργατῶν· ἀναζήτησις ἀναδρομικῶς καταβληθέντων ἐν περιπτώσει ἀνακλήσεως παρανόμων πράξεως, ΣΕ 2553 σ. 430.

13. *Κλήρου Ἑλλάδος.* Κληρικόσημων ἐφαρμογὴ ἀτελείας ἄρθρου 40 ἀ.ν. 1846/1951, Γν.Σ. σ. 1467.

14. *Κλωστοϋφαντουργῶν.* Ἀσφαλιζόμενα ἐκ χρονικοῦ πρόσφατα εἰς Ταμεῖον Ἐπικουρικῆς Ἀσφαλίσεως Μισθωτῶν Κλωστοϋφαντουργίας· μὴ ἐπιγενομένη τοῦ ἐξ ἐργατῶν ἢ ὑπαλλήλων προσωπικοῦ τῶν ἐπιχειρήσεων ἐπὸ τὴν μορφὴν τῆς διοικητικῆς ἢ διομηχανίας καὶ ἀπασχολουμένων εἰς τὴν μετατροπὴν τοῦ παρ' ἄλλου κατασκευασθέντος νήματος εἰς δίκτυα διὰ πλέξεως· ἀνυπάρκτων αὐτῶν καταβολῆς δι' αὐτὸ εἰσφορῶν· ἀδικαιολόγητος πλουτισμὸς κατ' ἄρθρον 904 Α.Κ., ΑΠ 484 σ. 1068.

15. *Μακαρονοποιείων.* Βλ. ἀνωτέρω Ἀρτεργατῶν.

16. *Μεταλλευτῶν.* Νόμιμοι συνέπεια διὰ τὸ Ι.Κ.Α. καὶ τῶν ἠσφαλισμένων μετὰ τὴν κατ' ἄρθρον 5 ἀ.ν. 1846/1951 συγχώνευσιν εἰδικοῦ Ταμείου εἰς Ι.Κ.Α.· διάλυσις Ταμείου Μεταλλευτῶν καὶ συγχώνευσις εἰς τὸ Ι.Κ.Α.· κρίσις ἀσφαλιστικοῦ δικαιώματος συμφώνως πρὸς τὸ κατὰ τὸν χρόνον τῆς ἐπελεύσεως τῆς ἀσφαλιστικῆς περιπτώσεως δίκαιον, ΣΕ 2810 σ. 554.— Ἀναγνώρισις ἡμερῶν ἐργασίας μεταλλευτῶν καὶ εἰς μεταλλεῖο ξένης ἐπιχειρήσεως διὰ τὴν ἀπόληψιν συντάξεως γήρατος, ἐφ' ὅσον ὁ ἠσφαλισμένος συνεχίζει τὸ αὐτὸ ἐπάγγελμα ἐν Ἑλλάδι· θεώρησις τοῦ διανυθέντος ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ συγχωνευθέντος πρὸς τὸ Ι.Κ.Α. Ταμείου χρόνου ὡς χρόνου ἀσφαλίσεως παρὰ τῷ Ι.Κ.Α., ΣΕ 2892 σ. 1005.— Δικαίωμα συντάξεως δικαιοδόχων ἠσφαλισμένων εἰς Ταμεῖον Μεταλλευτῶν ἐν περιπτώσει θανάτου αὐτοῦ, μὴ ὀφειλομένων εἰς ἀτύχημα ἐν τῇ ἐκτελέσει ἢ ἐξ ἀφορμῆς αὐτῆς· ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἐξ ἀδικοπραξίας κατ' ἄρθρον 914 Α.Κ.· παραγραφή· δεδικασμένον· ἔναρξις παραγραφῆς, ΑΠ 676 σ. 741.— Ἀπαίτησις ἐξ ἀδικοπραξίας καὶ ἡ ἐκ τῶν ἄρθρων 104 καὶ 105 Εἰσαγ. νόμου Α.Κ.· ἀπαίτησις ἀποζημιώσεως ἕνεκα παρανόμου ἀρνήσεως τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ τότε Ταμείου Μεταλλευτῶν πρὸς χορήγησιν εἰς ἠσφαλισμένον αὐτοῦ συντάξεως· διακοπὴ παραγραφῆς διὰ τῆς ἐπιβολῆς τῆς διαφορᾶς εἰς τὴν ἁρμοδίαν Διοικητικὴν Ἀρχήν· συνέπειαι· πότε ἔναρξις νέας, ΑΠ 619 σ. 745.— Παραγραφὴ δικαιώματος συντάξεως λόγῳ θανάτου ἠσφαλισμένου εἰς τὸ Ταμεῖον Μεταλλευτῶν· προϋποθέσεις ἀπονομῆς συντάξεως· αἰτήσεις· στοιχεῖα αὐτῆς· ὄχι καὶ συνεπαγομένη δικαιολογητικὸν ἐποχρέωσις ὀφειλομένη τῆς ἁρμοδίας Ὑπηρεσίας νὰ συλλέξῃ ταῦτα· εἰδικὴ Ι.Κ.Α. ἐκ πράξεων ἢ παραλείψεων ὀργάνων· διακοπὴ παραγραφῆς κατ' ἄρθρα 260, 261 καὶ 270 Α.Κ., ΑΠ 297 σ. 945.— Ἀγωγὴ ἀποζημιώσεως κατὰ τοῦ Ι.Κ.Α., ὡς διαδόχου τοῦ εἰς αὐτὸ συγχωνευθέντος Ταμείου Μεταλλευτῶν. ΑΠ 63 σ. 1152.— Κατάργησις ἀπὸ τῆς Εἰσαγωγῆς τοῦ Α.Κ., διὰ τοῦ ἄρθρου 17 τοῦ Εἰσαγωγικοῦ Νόμου, τῆς ἐπὸ τοῦ ἄρθρου 40 τοῦ καταστατικοῦ τοῦ Ταμείου Μεταλλευτῶν προβλεπομένης παραγραφῆς τοῦ δικαιώματος συντάξεως τῶν ἠσφαλισμένων τοῦ Ταμείου· ἰσχὺς ὡς πρὸς τὴν παραγραφὴν τῆς ἐκ τοῦ ἄρθρου 249 Α.Κ. γενικῆς παραγραφῆς, ἀπὸ δὲ τῆς 1.6.1956, ὅτε τὸ Ταμεῖον